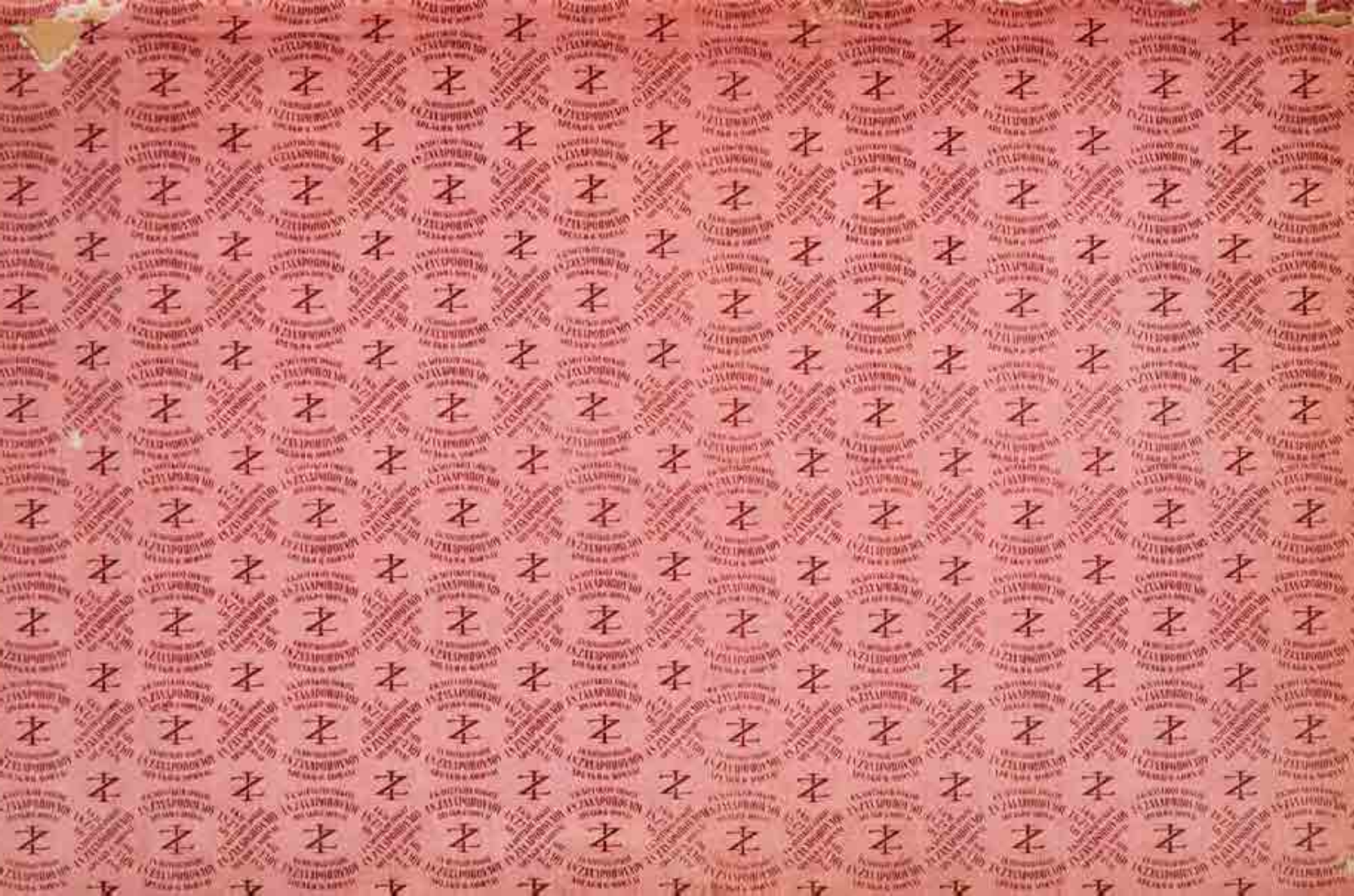

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ - ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ - ΚΡΙΤΙΚΗ - ΜΕΛΕΤΗ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1941

Διεύθυνσις	Σύνταξις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ	ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Συγγνώμη Μ Σ Π.

ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ ΤΟΥ 28ου ΤΟΜΟΥ, ΕΤΟΥΣ 1969

6177

Ἀλ. Ἀμπατζῆς, *Δικηγόρος*, **Β. Βασιλείου**, *Δικηγόρος*, **Μ. Δαλιάνης**, *Δικηγόρος*, **Παν. Θεοδωρόπουλος**, *Πρωτοδίκης*, **Δ. Κ. Καλομοίρης**, *Δ. Ν.*, *Δικηγόρος*, **Ι. Καποδίστριας**, *Καθηγητὴς τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν*, *Δικηγόρος*, **Ἀλ. Καρακατσάνης**, *Δ. Ν.*, *Δικηγόρος*, **Δ. Κοτζιᾶς**, *Δικηγόρος*, **Γ. Η. Κρίππας**, *Πτυχιοῦχος Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν*, **Σπ. Λιμούρης**, *πρώην Πρωτοδίκης*, **Ἀνδρ. Μαγκλάρας**, *Δικηγόρος*, **Τρ. Μήτσου**, *Δικηγόρος*, **Ἀθ. Μουλᾶς**, *Πρωτοδίκης*, **Ἀπ. Δ. Μπλάτσιος**, *Εἰρηνοδίκης*, **Ν. Α. Μπουρόπουλος**, *Σύμβουλος Ἐπικρατείας*, **Λ. Ντάσιος**, *Δικηγόρος*, **Ἀνδρ. Παπαγεωργίου**, **Βεν. Σταυροπούλου**, *Δικηγόρος*, **Ἀθ. Στεργίου**, *Δικηγόρος*, **Κλ. Στογιαννόπουλος**, *Δικηγόρος*, **Γ. Σχινᾶς**, *Δικηγόρος*, **Γ. Ἀν. Τρίμης**, *Δικηγόρος*, *τ. Διευθυντὴς Ὑπουργείου Ἐργασίας*.

28ος ΤΟΜΟΣ ΕΤΟΣ 1969

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 5, ΑΘΗΝΑΙ ΑΡΙΘ. ΤΗΛ. 318. 503

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 28ος • Τεῦχος 1ον (655)

Ἀθῆναι, 1 Ἰανουαρίου 1969

ΤΑ ΑΡΘΡΑ 9 § 1, 27 § 1, 126 § 2 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΑΝΩΤΑΤΟΝ ΟΡΙΟΝ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΙΩ. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ

Διὰ τοῦ ἄρθρου 1 ἀ.ν. 17/1967 «περὶ ἀνωτάτου ὁρίου ἀποδοχῶν τῶν ἐν Ἑλλάδι δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων» (ΕΕΔ 26, 774) ὡρίσθη, μεταξὺ ἄλλων, καὶ ὅτι: Τὸ σύνολον τῶν πάσης φύσεως μηνιαίων ἀποδοχῶν οἱασδήποτε μορφῆς (μισθοί, ἐπιδόματα κλπ.), τὰς ὁποίας δικαιοῦται νὰ λάβῃ πᾶς Ἕλλην πολίτης, ὅστις ἀσκεῖ ἐργασίαν ἐν Ἑλλάδι, ὡς ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος νομικοῦ προσώπου ἢ ἀνωνύμου ἑταιρίας ἢ ἐπιχειρήσεως δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ ἀνώτατον ὅριον, εἰς ὃ δύναται νὰ φθάσουν μηνιαίως αἱ πάσης φύσεως ἀποδοχαὶ τοῦ Πρωθυπουργοῦ. Ὁ περιορισμὸς οὗτος ἰσχύει: α) ἐπὶ συρροῆς θέσεων ἢ συρροῆς μισθοῦ καὶ συντάξεως, β) ἐπὶ τῶν ἤδη ὑπηρετούντων καὶ γ) ἐπὶ τῶν ἐργαζομένων ἡμεδαπῶν παρ' ἀλλοδαπῇ ἐπιχειρήσει ἢ ὀργανισμῷ ἐν Ἑλλάδι.

Μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Συντάγματος τῆς 15 Νοεμβρίου 1968, κατ' ἄρθρον 136 § 1 τοῦ ὁποίου «Ὅλοι οἱ νόμοι καὶ τὰ διατάγματα καθ' ὅσον ἀντιβαίνουν εἰς τὸ Σύνταγμα καταργοῦνται», καθῆκον παντὸς ἐρμηνευτοῦ νόμου προγενεστέρου τοῦ νέου Συντάγματος εἶναι νὰ ἐρευνᾷ κατὰ πόσον ὁ νόμος οὗτος εἶναι σύμφωνος πρὸς τοὺς συνταγματικοὺς κανόνας, ἢ ὡς ἀντισυνταγματικὸς ἔχει καταργηθῇ.

Ἀπὸ τῆς σκοπιᾶς αὐτῆς ἐρμηνευομένη καὶ ἡ ἀνωτέρω διάταξις τοῦ ἄρθρου 1 ἀ.ν. 17/1967, νομίζομεν, ὅτι ἀντίκειται εἰς τὸ Σύνταγμα, καὶ δὴ εἰς τὰ ἄρθρα αὐτοῦ 9 § 1 καὶ 27 § 1, διὰ τοὺς κάτωθι λόγους ἐκθέτομεν εὐθὺς ἀμέσως.

I

Τὸ ἄρθρον 9 § 1 τοῦ Συντάγματος ὁρίζει ὅτι:

«Ἕκαστος ἔχει τὸ δικαίωμα ἐλευθέρας ἀναπτύξεως τῆς προσωπικότητός του, ἐφ' ὅσον δὲν προσβάλλει τὰ δικαιώματα τῶν ἄλλων καὶ δὲν παραβιάζει τὸ Σύνταγμα καὶ τὸν ἠθικὸν νόμον».

Ἡ ἀπαρασήμαντος αὐτὴ διάταξις δὲν ὑπῆρχεν εἰς τὸ α' σχέδιον τοῦ Συντάγματος (τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς), ἀλλ' ἐτέθη εἰς τὸ β' σχέδιον (τὸ καταρτισθὲν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, μετὰ τὴν διεξαχθεῖσαν δημοσίαν συζήτησιν).

Μολονότι στερούμεθα εἰσέτι πρακτικῶν ἐκ τῶν διεξαχθεισῶν ἐπὶ τοῦ νέου Συντάγματος προπαρασκευαστικῶν συζητήσεων, τόσον ὑπὸ τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς, ὅσον καὶ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, δυνάμεθα νὰ διαπιστώσωμεν, ὅτι ἡ ἀνωτέρω διάταξις ἐλήφθη σχεδὸν αὐτολεξεὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 2 ἐδ. 1 τοῦ Θεμελιώδους Νόμου (Συντάγματος) τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Δημοκρατίας τῆς Γερμανίας, τὸ ὁποῖον ἔχει οὕτω:

«Jeder hat das Recht auf die freie Entfaltung seiner Persönlichkeit, soweit er nicht die Rechte anderer verletzt und nicht gegen die verfassungsmässige Ordnung oder das Sittengesetz verstösst».

Ἐκ τῆς συγκρίσεως τοῦ ἑλληνικοῦ πρὸς τὸ γερμανικὸν κείμενον προκύπτει, ὅτι αἱ μι-

ταξύ τούτων διαφοραί κεῖνται εἰς τὸ ὅτι: α) ἐνῶ τὸ γερμανικὸν Σύνταγμα χρησιμοποιεῖ τὴν φράσιν: «ἐφ' ὅσον δὲν παραβιάζει τὴν συνταγματικὴν τάξιν», τὸ ἑλληνικὸν λέγει: «ἐφ' ὅσον δὲν παραβιάζει τὸ Σύνταγμα» καὶ β) ὅτι ἐνῶ τὸ γερμανικὸν ἄρθρον εἶναι διατυπωμένον ἀλλοῦ συμπλεκτικῶς καὶ ἀλλοῦ διαζευκτικῶς: «ἐφ' ὅσον δὲν προσβάλλει τὰ δικαιώματα τῶν ἄλλων ΚΑΙ δὲν παραβιάζει τὴν συνταγματικὴν τάξιν "Η τὸν ἠθικὸν νόμον» τὸ ἑλληνικὸν ἄρθρον διατυποῦται συμπλεκτικῶς: «ἐφ' ὅσον δὲν προσβάλλει τὰ δικαιώματα τῶν ἄλλων ΚΑΙ δὲν παραβιάζει τὸ Σύνταγμα ΚΑΙ τὸν ἠθικὸν νόμον».

Περὶ τῶν ἐκ τῶν διαφορῶν τούτων προκυπτόντων ζητημάτων ἀσχολούμεθα κατωτέρω.

Λ.

Συμφώνως πρὸς τὴν διδομένην ἐν Γερμανίᾳ ὑπὸ τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου, τοῦ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Δικαστηρίου, τοῦ Ἀκυρωτικοῦ, τοῦ Ἐργατικοῦ Ἀκυρωτικοῦ, τοῦ Ἀνωτάτου Κοινωνικοῦ Δικαστηρίου καὶ τῆς ἐπιστήμης ἑρμηνείαν, τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον θεσπίζει τὴν σπουδαιοτέραν περὶ ἀτομικῶν δικαιωμάτων βασικὴν διάταξιν τοῦ Συντάγματος, ἥτις ἐπικρατεῖ ὡς γενικὴ συνταγματικὴ ῥήτρα ἐφ' ὅλων τῶν λοιπῶν διατάξεων περὶ ἀτομικῶν δικαιωμάτων (1).

Διὰ τῆς διατάξεως ταύτης τὸ Σύνταγμα δὲν προστατεύει τὸν ἀτομισμόν, πολὺ δὲ ὀλιγώτερον προστατεύει τὸν σοσιαλισμόν. Ἀκολουθεῖ μέσην ὁδόν, ἀποδίδει πρωταρχικὴν σημασίαν εἰς τὴν προστασίαν τῆς προσωπικότητος ἑκάστου καὶ τηνόρθετεῖ μόνον πρὸς τὰ δικαιώματα τῶν ἄλλων, τοὺς συνταγματικοὺς κανόνας καὶ τὸν ἠθικὸν νόμιον (2). Διὰ τῆς διατάξεως ταύτης τὸ Σύνταγμα δὲν χαράσσει γραμμὴν προσανατολισμοῦ τῆς νομοθεσίας πρὸς τὸν ἄκρατον φιλελευθερισμόν. Τοῦτο ἄλλωστε προκύπτει καὶ ἐκ τοῦ ὅτι εἰς τὸ β' σχέδιον καὶ εἰς τὸ τελικὸν κείμενον τοῦ Συντάγματος δὲν περιελήφθη ἡ ἐν ἄρθρῳ 25 τοῦ α' σχεδίου (τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς) κατηγορηματικὴ διάταξις, καθ' ἣν «Τὸ πολίτευμα τῆς Ἑλλάδος εἶναι Βασιλευομένη Φ ι λ ε λ ε υ θ έ ρ α Δημοκρατία», ἀλλ' ὡρίσθη μόνον ἐν ἄρθρῳ 2 § 1, ὅτι «Τὸ πολίτευμα τῆς Ἑλλάδος εἶναι Βασιλευομένη Δημοκρατία».

Τὰ αὐτὰ — ὅτι δηλαδὴ ἐκ τοῦ ἄρθρου 9 § 1 δὲν προκύπτει πρόθεσις τοῦ συνταγματικοῦ νομοθέτου, ὅπως καθορίσῃ ὡρισμένην τάσιν ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ καὶ κοινωνικοῦ πεδίου — γίνονται δεκτὰ καὶ ἐν Γερμανίᾳ ὑπὸ τῆς πλειονότητος τῶν συνταγματολόγων, ἐν ὄψει τοῦ ἀντιστοίχου ἄρθρου 2 § 1 τοῦ γερμανικοῦ Θεμελιώδους Νόμου (3).

Ἡ διάταξις ἀσκεῖ σπουδαιοτάτην ἐπιρροὴν εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῶν σχέσεων Κράτους - ἀτόμου, διότι προστατεύει τὸν πολίτην ἔναντι παντὸς μέτρου τῆς δημοσίας Ἐξουσίας, διὰ τοῦ ὁποίου θὰ περιωρίζετο ἡ προσωπικὴ δρᾶσις του. Πρόκειται περὶ ἀρνητικοῦ δικαιώματος ἀμύνης ἔναντι πάσης προσβολῆς τῆς ἐλευθέρας ἀναπτύξεως τῆς προσωπικότητος. Τοῦτο δὲν παρέχει εἰς τὸν πολίτην ἀξίωσιν ἔναντι τοῦ Κράτους πρὸς θετικὰς παροχάς, λ. χ. πρὸς ἵδρυσιν σχολείων διὰ τὴν μόρφωσίν του.

Ἀλλὰ καὶ πέραν τῶν σχέσεων μεταξὺ Κράτους - ἀτόμου, τὸ ἄρθρον 9 § 1 εἶναι ἐκ τῶν διατάξεων ἐκείνων τοῦ Συντάγματος, περὶ ὧν ἐδιδάχθη, τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Nipperdey (καὶ ἐγένετο δεκτὸν ἀπὸ ὅλα τὰ ἀνώτερα δικαστήρια ἐν Γερμανίᾳ), ὅτι ἐθεσπίσθησαν, οὐ μόνον διὰ νὰ προστατεύουν τὸ ἄτομον ἔναντι τοῦ Κράτους, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ ἰσχύουν ὡς ὑπέρτεροι κανόνες κοινωνικῆς διαβιώσεως καὶ τάξεως μεταξὺ τῶν

(1) Περὶ τούτων καὶ τῶν προαιτέρω ἐκτεθέντων, βλ. τὰ ἐπὶ τοῦ γερμανικοῦ Συντάγματος ἑρμηνευτικὰ ἔργα τῶν v. Mangoldt - Klein, Das Bonner Grundgesetz, 6' ἔκδ. 1957 - 1965, Maunz - Dürig, Grundgesetz, 6' ἔκδ. 1958, Hamann, Das Grundgesetz, 6' ἔκδ. 1961, Wernicke, ἐν Kommentar zum Bonner Grundgesetz (Bonner Kommentar), 1950, ὡς καὶ Bettermann - Nipperdey - Scheuner, Die Grundrechte III 1, 1958, Wertenbruch, Grundgesetz und Menschenwürde, 1958, σ. 127 ἑπ., Nawiasky, Die Grundgedanken des Grundgesetzes, 1950. Εἰς τὰ ἔργα ταῦτα περιλαμβάνεται πλουσία προαιτέρω βιβλιογραφία καὶ ἄφθονος νομολογία τῶν ἀνωτέρων δικαστηρίων.

(2) Peters, ἐν Laun - Festschrift, σελ. 671, Huber, Wirtschaftsverwaltungsrecht, I 1953, σελ. 200: «Mittelweg zwischen individueller Freiheit und sozialer Bindung».

(3) Βλ. ἰδίως v. Mangoldt - Klein, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 174 ἑπ., καὶ ἐκεῖ ἀφθόνους παραπομπάς.

πολιτῶν, διαμορφοῦντες οὕτω τὰς νομικὰς ἐννοίας τῶν γενικῶν ρητρῶν τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου, καὶ ἰδίως τὰς ἐννοίας τῆς προσωπικότητος, τῆς καλῆς πίστεως, τῶν χρηστῶν ἠθῶν, τῆς καταχρήσεως δικαιώματος, καὶ ἐπηρεάζοντες τὰς ἰδιωτικὰς σχέσεις μεταξὺ τῶν πολιτῶν. Πρόκειται περὶ τῆς περιφήμου θεωρίας τῆς Τριτενεργείας (Drittwirkung), καθ' ἣν ὡρισμένοι συνταγματικοὶ κανόνες, προστατεύοντες τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἀτόμου ἔναντι τῆς παντοδυναμίας τοῦ Κράτους, προστατεύουν κατ' ἐπέκτασιν τὸ ἄτομον καὶ ἔναντι τρίτων, οἵτινες, λόγῳ ἰδίως τῆς οἰκονομικῆς ὑπεροχῆς των, θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἐπιβάλλουν μονομερῶς τὴν θέλησίν των καὶ νὰ συντρίψουν τὴν ἀτομικὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἄλλου (4). Ἡ διάταξις προστατεύει τὴν γενικὴν ἐλευθερίαν ἐνεργειῶν παντὸς ἀνθρώπου ἐφ' ὅλην τῶν πεδίων δυνατῆς ἀναπτύξεως τῆς προσωπικότητός του.

Ὡς τοιαύτη ἀνάπτυξις νοεῖται ἡ ἀτομικὴ δρᾶσις ἑκάστου, πρὸς προαγωγὴν τῶν ἀτομικῶν, οἰκογενειακῶν, οἰκονομικῶν, ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων του καὶ ἄνοδον αὐτοῦ ἐν τῇ κοινωνικῇ ἱεραρχίᾳ. Ἐλευθέρα ἀνάπτυξις σημαίνει ἐργασίαν, ἐνέργειαν, δρᾶσιν. Τὰ δικαιώματα ἀδρανείας, ἀκινησίας δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 9 § 1.

Ἓν ἐκ τῶν κλασσικῶν καὶ σπουδαιοτέρων μέσων, δι' ὧν θ' ἀναπτυχθῇ ἡ προσωπικότης τοῦ ἀτόμου, εἶναι καὶ ἡ ἐλευθερία τῶν συμβάσεων. Αὕτη, κατὰ κύριον λόγον, προστατεύεται ἐκ τοῦ ἄρθρου 9 § 1 τοῦ Συντάγματος (5). Προστατεύεται δὲ ὑπὸ τὴν διπλῆν ἐκδήλωσίν της, ὅτι οἱ συμβαλλόμενοι εἶναι ἐλεύθεροι ν' ἀποφασίσουν ἂν θὰ καταρτίσουν ἢ ὄχι τὴν σύμβασιν καὶ ποῖον περιεχόμενον θὰ δώσουν εἰς ταύτην (6). Πλέον συγκεκριμένως: Ἀποτελεῖ βασικὸν κανόνα τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, ὅτι ἐργοδότης καὶ ἐργαζόμενος εἶναι ἐλεύθεροι νὰ συμφωνήσουν οἱουσδήποτε ὅρους τῆς συμβάσεως ἐπιθυμοῦν, ἀρκοῦντος μόνον, ὅτι οἱ συμφωνούμενοι ὅροι εἶναι εὐνοϊκώτεροι, διὰ τὸν ἐργαζόμενον, τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ἢ ἄλλων κανόνων δικαίου ὁριζομένων.

Β.

Τὸ ἄρθρον 9 § 1 τοῦ Συντάγματος δὲν ἐξασφαλίζει μίαν ἄνευ περιορισμῶν ἐλευθερίαν, διότι ὁρίζει ρητῶς, ὅτι τὸ δικαίωμα ἐλευθέρας ἀναπτύξεως τῆς προσωπικότητός του ἔχει ἕκαστος «ἐφ' ὅσον δὲν προσβάλλει τὰ δικαιώματα τῶν ἄλλων καὶ δὲν παραβιάζει τὸ Σύνταγμα καὶ τὸν ἠθικὸν νόμον».

Ἐὰν τὸ ἄρθρον τοῦτο περιωρίζετο νὰ ὁρίσῃ, ὅτι «ἕκαστος ἔχει τὸ δικαίωμα ἐλευθέρας ἀναπτύξεως τῆς προσωπικότητός του», χωρὶς τὸν περαιτέρω τριπλοῦν περιορισμόν («ἐφ' ὅσον δὲν προσβάλλει... κλπ.»), ἡ ἄσκησις τοῦ ἀτομικοῦ τούτου δικαιώματος θὰ περιωρίζετο καθ' ἣν ἔκτασιν προβλέπει τὸ ἄρθρον 24 § 1 περὶ τῶν ὁρίων ἀσκήσεως τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων καὶ ἐλευθεριῶν. Ἐκ τοῦ ὅτι ὅμως τὸ περὶ δικαιώματος ἐλευθέρας ἀναπτύξεως τῆς προσωπικότητος ἄρθρον 9 § 1 καθορίζει εἰδικῶς τὰ ὅρια ἀσκήσεως αὐτοῦ θὰ προκύψῃ ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τὸ ζήτημα, κατὰ πόσον δύνανται νὰ ἔχουν ἐπὶ τοῦ δικαιώματος τούτου παράλληλον ἐφαρμογὴν καὶ οἱ ἐκ τοῦ ἄρθρου 24 § 1 περιορισμοί, ἰδίως δὲ ἡ ἀπαγόρευσις, ὅπως ἡ ἄσκησις παντὸς δικαιώματος ὑπερβαίνῃ τὰ ὅρια, τὰ ὁποῖα προστατεύουν τὰ συμφέροντα τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου.

Ἐν Γερμανίᾳ διαφιλονικεῖται, ἂν ἡ ἀντίστοιχος πρὸς τὸ ἡμέτερον ἄρθρον 9 § 1 διακαίῳ, τὸ ὁποῖον ἰδιαιτέρως μᾶς ἐνδιαφέρει, βλ. Hueck - Nipperdey, Lehrbuch des Arbeitsrechts I, ζ' ἐκδ. 1963, § 21 IV 2, σελ. 120 καὶ Huber, Wirtschaftsverwaltungsrecht I, 1953, σελ. 661.

(6) Λιτζερόπουλον, Στοιχεῖα Ἐνοχικοῦ Δικαίου, 1960, § 172.

(4) Ἐπὶ τοῦ θέματος βλ. Nipperdey, Grundrechte und Privatrecht, ἐν Festschrift für Molitor, 1962, σελ. 17 ἐπ., τὸν αὐτὸν ἐν Enneccerus, I 1955 ιδ' ἐκδ. § 78 I, τὸν αὐτόν, Die Würde des Menschen, ἐν Neumann - Nipperdey - Scheuner, Die Grundrechte, II, σελ. 40 καὶ κατὰ πρῶτον λόγον, τὴν ἀπόφασιν τοῦ γερμανικοῦ Ἐργατικοῦ Ἀκυρωτικοῦ τῆς 10.5.1957 ἐν Neue Juristische Wochenschrift 1957 σελ. 1088, ἐν τῇ ἁπλῇ παραλαμβάνονται καὶ παραπομπαὶ εἰς προηγουμένων νομολογίαν καὶ ἄλλων ἀνωτέρων δικαστηρίων.

(5) Σταθερὰ ἐν Γερμανίᾳ ἡ σταθερὰ νομολογία τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου, τοῦ Ἀνωτ. Διοικητικοῦ Δικαστηρίου καὶ τοῦ Ἐργατικοῦ Ἀκυρωτικοῦ. Ἀπὸ ἀπόψεως ἐφαρμογῆς τῆς συνταγματικῆς ταύτης ἀρχῆς καὶ ἐν τῷ ἐργατικῷ δι-

ταξις τοῦ ἄρθρου 2 § 1 ἐφαρμόζεται καὶ καθ' ἣν περίπτωσιν τὸ δικαίωμα ἐλευθέρας ἀναπτύξεως προσβάλλει τὰ συμφέροντα τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου. Μέρος διακεκριμένων δημοσιολόγων, ἐν οἷς ὁ Peters, ὁ Krüger, ὁ Hamann, οἱ ν. Mangoldt-Klein, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ γερμανικὸν ἀκυρωτικὸν δέχονται, ὅτι εἰς τὴν ἔννοιαν «δικαιώματα τῶν ἄλλων» περιλαμβάνονται μόνον ἀτομικὰ δικαιώματα ἄλλων προσώπων, οὐχὶ ὅμως καὶ δικαιώματα τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου. Ἀλλ' εἰς τὴν γνώμην ταύτην ἀντιτίθενται πολλαὶ ἀποφάσεις τῶν δευτεροβαθμίων διοικητικῶν δικαστηρίων καὶ ἡ γνώμη τῶν Scheuner καὶ Naumann, δεχομένων, ὅτι ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ἀναπτύξεως τῆς προσωπικότητος δὲν πρέπει νὰ προσβάλλῃ καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου.

Παρ' ἡμῖν, νομίζομεν ὅτι δὲν εἶναι εὐχερὲς νὰ ἀμφισβητηθῇ, ὅτι ἡ ἄσκησις τοῦ ἐκ τοῦ ἄρθρου 9 § 1 δικαιώματος ὑπόκειται οὐ μόνον εἰς τοὺς ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ περιορισμούς, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς περιορισμούς, τοὺς ὁποίους θέτει τὸ ἄρθρον 24 § 1.

Καθ' ἡμᾶς, ἡ ἄσκησις οὐ μόνον τῶν ἄλλων συνταγματικῶν δικαιωμάτων, ἀλλὰ καὶ τοῦ δικαιώματος ἐλευθέρας ἀναπτύξεως τῆς προσωπικότητος σταματᾷ ἐκεῖ ὅπου ἡ ἄσκησις αὐτὴ προσβάλλει οὐ μόνον τὰ δικαιώματα ἑνὸς ἢ πλειόνων ἄλλων προσώπων, ἀλλὰ καὶ ὅταν προσβάλλῃ τὰ συμφέροντα τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου. Διὰ τῆς λύσεως ταύτης ἀποφεύγομεν καὶ τὴν ἀντίφασιν, εἰς ἣν περιπίπτουν οἱ Peters καὶ ν. Mangoldt-Klein, οἵτινες ἐνῷ ἀφ' ἑνὸς δέχονται, ὅτι τὸ δικαίωμα ἐλευθέρας ἀναπτύξεως τῆς προσωπικότητος δὲν δύναται νὰ περιορισθῇ ἐκ τοῦ συμφέροντος τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου, ἀφ' ἑτέρου διδάσκουν, ὅτι ὡς «δικαιώματα τῶν ἄλλων» νοοῦνται καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ Κράτους, τόσον τὰ ἰδιωτικά, ὅσον καὶ τὰ δημοσίου χαρακτῆρος. Ἀλλὰ καὶ τὰ δημοσίου χαρακτῆρος δικαιώματα τοῦ Κράτους εἰς τί ἄλλο ἀποβλέπουν, εἰμὴ εἰς τὸ συμφέρον τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου;

Καὶ ἂν ὅμως, ἀκόμη, ἐδεχόμεθα, ὅτι τὸ ἐκ τοῦ ἄρθρου 9 § 1 προστατευόμενον δικαίωμα ἐλευθέρας ἀναπτύξεως τῆς προσωπικότητος ὑπόκειται στενῶς μόνον εἰς τοὺς ἐν αὐτῷ ἀπαριθμουμένους τρεῖς περιορισμούς, καὶ πάλιν εἰς τὸ ἴδιον θὰ κατελήγομεν συμπέρασμα, διότι καὶ ὁ ἠθικὸς νόμος, τὸν ὁποῖον δὲν πρέπει νὰ προσβάλλῃ ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τούτου, περιλαμβάνει καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι ἐγωϊστικὴ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ἐλευθέρας ἀναπτύξεως τῆς προσωπικότητος κατὰ τρόπον ἀντίθετον πρὸς τὰ συμφέροντα τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου εὑρίσκεται, ἐν πάσῃ περιπτώσει, εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὸν ἠθικὸν νόμον.

Γ.

Ἐρχόμεθα ἤδη εἰς τοὺς εἰδικωτέρους τρεῖς περιορισμούς, τοὺς ὁποίους θέτει ἡ § 1 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Συντάγματος. Καὶ ἐνταῦθα θὰ προκύψῃ κατὰ τὴν ἑρμηνείαν ἕτερον σπουδαῖον ζήτημα, λόγῳ τῆς διατυπώσεως τοῦ ἄρθρου: «...ἐφ' ὅσον δὲν προσβάλλει τὰ δικαιώματα τῶν ἄλλων ΚΑΙ δὲν παραβιάζει τὸ Σύνταγμα ΚΑΙ τὸν ἠθικὸν νόμον».

Ἐρωτᾶται: Αἱ τρεῖς αὐταὶ προϋποθέσεις πρέπει νὰ συνυπάρχουν ἢ ἀρκεῖ καὶ μία ἐκ τούτων, ἵνα εὑρῇ ἔδαφος ἐφαρμογῆς ἡ ἐπιφύλαξις τῆς διατάξεως; Δηλαδή, μὲ ἄλλα λόγια, τὸ δὶς ἐπαναλαμβανόμενον «ΚΑΙ» εἶναι συμπλεκτικὸν ἢ πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἐνταῦθα ὡς διαζευκτικόν;

Τὸ θέμα ἀπησχόλησε καὶ τὴν γερμανικὴν νομολογίαν καὶ ἐπιστήμην, διότι, ὡς εἴπομεν ἀνωτέρω, τὸ ἀντίστοιχον ἄρθρον 2 § 1 τοῦ γερμανικοῦ Θεμελιώδους Νόμου ἔχει διατυπωθῇ συμπλεκτικῶς καὶ διαζευκτικῶς. Ἐπὶ τούτου οἱ ν. Mangoldt-Klein (σελ. 176) διδάσκουν, ὀρθῶς, ὅτι προφανῶς ἡ διάφορος διατύπωσις ὀφείλεται εἰς συντακτικὴν παραδρομὴν καὶ ὅτι αἱ τρεῖς προϋποθέσεις ἰσταται ἑκάστη αὐτοτελῶς καὶ αὐτοδυνάμως ὡς συνταγματικὸς περιορισμὸς τῆς ἐλευθερίας ἀναπτύξεως τῆς προσωπικότητος. Πρέπει λοιπὸν νὰ θεωρηθοῦν, ἀδιαφόρως τῆς συμπλεκτικῆς διατυπώσεως των, ὡς περιορισμοὶ ἰσχύοντες διαζευκτικῶς. Ἀρκεῖ δὲ νὰ προσβάλλῃ ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τὰ δικαιώματα τῶν ἄλλων, ἔστω καὶ ἂν δὲν παραβιάζῃ τὸ Σύνταγμα, ἢ νὰ παραβιάζῃ μόνον τὸ Σύνταγμα ἢ μόνον τὸν ἠθικὸν νόμον, ἔστω καὶ ἂν δὲν προσβάλλῃ τὰ δικαιώματα τῶν ἄλλων, διὰ νὰ παρεμποδισθῇ ἡ τοιαύτη ἄσκησις τῆς ἐλευθέρας ἀναπτύξεως τῆς προσωπικότητος.

1. Ὡς «ἄλλοι», τῶν ὁποίων δὲν πρέπει νὰ προσβάλλονται τὰ δικαιώματα, νοοῦνται τόσον μεμονωμένα πρόσωπα, φυσικὰ ἢ νομικά, ὅσον καὶ τὸ κοινωνικὸν σύνολον. Δικαιώμα-

τα τῶν ἄλλων» εἶναι τὰ ἰδιωτικοῦ ἢ δημοσίου χαρακτῆρος δικαιώματα, ὡς καὶ προσδοκίαι τοιούτων δικαιωμάτων, οὐχὶ δὲ ἁπλᾶ συμφέροντα, ὡς λ.χ. τὸ συμφέρον πρὸς ἐξουδετέρωσιν ἑνὸς ἀνταγωνιστοῦ. Τὸ δικαίωμα τοῦ ἐλευθέρου, θεμιτοῦ ἀνταγωνισμοῦ ἀποτελεῖ τυπικὸν παράδειγμα ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 9 § 1 τοῦ Συντάγματος. (Περὶ προστασίας συμφερόντων ὁμιλεῖ τὸ Σύνταγμα ἐν ἄρθρῳ 24 § 1, μόνον προκειμένου περὶ τῶν συμφερόντων τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου).

Πότε ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ἐλευθέρας ἀναπτύξεως τῆς προσωπικότητος ἑκάστου προσβάλλει τὰ δικαιώματα τῶν ἄλλων θὰ κριθῇ ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ, λαμβάνοντος ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ δικαιώματα τῶν ἄλλων τούτων ἢ τὰ κατ' ἄρθρον 24 § 1 συμφέροντα τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου.

Ἀλλὰ καὶ ὁ νομοθέτης δικαιοῦται, πρὸς τὸν σκοπὸν δημιουργίας σαφῶν νομικῶν καταστάσεων, νὰ καθορίσῃ, ἀμέσως ἢ ἐμμέσως, πότε ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος προσβάλλει τὰ δικαιώματα τῶν ἄλλων καὶ ἰδίως πότε προσβάλλει τὰ δικαιώματα ἢ καὶ ἁπλῶς τὰ συμφέροντα τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου. Εἶναι ὅμως πρόδηλον, ὅτι καὶ ὁ νομοθέτης περιορίζεται ἐκ τοῦ ἄρθρου 9 § 1 τοῦ Συντάγματος καὶ δὲν δύναται νὰ θεσπίσῃ τοιούτους ὅρους ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος ἐλευθέρας ἀναπτύξεως τῆς προσωπικότητος ἑκάστου, ὥστε νὰ καθίσταται γράμμα κενὸν ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου κατοχυρουμένη ἀτομικὴ ἐλευθερία. Διότι, κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν, ἐπὶ τῶν διὰ τοῦ Συντάγματος προστατευομένων ἀτομικῶν δικαιωμάτων ἰσχύει ὁ κανών, ὅτι ἡ μὲν ἐλευθέρα ἄσκησις αὐτῶν εἶναι, κατ' ἀρχήν, ἀπεριόριστος, τὰ δὲ δικαίωμα τοῦ Κράτους (Νομοθέτου) πρὸς ἐπέμβασιν εἶναι, κατ' ἀρχήν, περιωρισμένον (7).

2. Ὡς «Σύνταγμα», τὸ ὁποῖον δὲν πρέπει νὰ παραβιάζεται διὰ τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος ἐλευθέρας ἀναπτύξεως τῆς προσωπικότητος ἑκάστου, νοοῦνται οὐ μόνον αἱ διατάξεις τοῦ Συντάγματος, ἀλλὰ καὶ πᾶς ἕτερος τυπικῶς καὶ οὐσιαστικῶς ἐπιβεβλημένος συνταγματικὸς κανὼν δικαίου. Νοοῦνται ἄρα ὡς Σύνταγμα καὶ αἱ περαιτέρω, κατ' ἄρθρον 136 § 2 τοῦ Συντάγματος, ἰσχύουσαι συντακτικαὶ πράξεις, τὰ μὴ καταργηθέντα συνταγματικὰ ἔθιμα καὶ οἱ πρὸς ἐφαρμογὴν ὡρισμένων συνταγματικῶν διατάξεων ἐκδιδόμενοι νόμοι (8).

Ἐν Γερμανίᾳ, ὅπου, ὡς εἴδομεν ἀνωτέρω, τὸ ἀντίστοιχον ἄρθρον 2 § 1 τοῦ Θεμελιώδους Νόμου ὁμιλεῖ οὐχὶ περὶ Συντάγματος, ἀλλ' εὐρύτερον περὶ «συνταγματικῆς τάξεως», τὸ Συνταγματικὸν Δικαστήριον, δέχεται, ὅτι εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς «τάξεως» ταύτης, τὴν ὁποίαν δὲν ἐπιτρέπεται νὰ παραβιάζῃ τὸ δικαίωμα ἐλευθέρας ἀναπτύξεως τῆς προσωπικότητος, περιλαμβάνεται «καὶ πᾶς τυπικῶς καὶ οὐσιαστικῶς σύμφωνος πρὸς τὸ Σύνταγμα Νόμος». Ἡ ἀποψις ὅμως αὐτὴ δὲν δύναται νὰ γίνῃ δεκτὴ παρ' ἡμῖν, ὑπὸ τὸ ἄρθρον 9 § 1, ἐν τῷ ὁποίῳ ὁ συνταγματικὸς νομοθέτης χρησιμοποιεῖ ἠθελημένως τὸν στενώτερον ὅρον «Σύνταγμα». Ἀλλὰ τὸ πρὸς ἐπέμβασιν δικαίωμα τοῦ νομοθέτου δύναται, ὡς εἴδομεν, νὰ στηριχθῇ παρ' ἡμῖν ἐπὶ τῆς ἀνάγκης προστασίας τῶν «ἄλλων», περιλαμβανομένου εἰς τὴν ἔννοιαν τούτων καὶ τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου.

3. Ὡς «ἠθικὸς νόμος», τὸν ὁποῖον δὲν πρέπει ἐπίσης νὰ προσβάλλῃ ἡ ἄσκησις τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος δικαιώματος νοοῦνται ὅλοι οἱ περὶ χρηστῶν ἠθῶν γραπτοὶ καὶ ἄγραφοι κανόνες, καὶ δὴ ὑπὸ εὐρεῖαν ἔννοιαν. Ὅθεν ἐνταῦθα ὑπάγεται καὶ ἡ παράβασις τοῦ ποινικοῦ νόμου, ἡ ὁποία, ἂν δὲν συμπίπτῃ πάντοτε πρὸς ἀντίθεσιν εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη, πάντως ἀποτελεῖ παράβασιν τοῦ ἠθικοῦ νόμου.

Δ.

Καὶ ἤδη ἐρωτᾶται: Τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀ.ν. 17/1967, δι' οὗ ἀπαγορεύεται νὰ ὑπερβαίνουν αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων τὰς ἐν γένει ἀποδοχὰς τοῦ Πρωθυπουργοῦ, εἶναι σύμφωνον πρὸς τὸ ἄρθρον 9 § 1 τοῦ Συντάγματος; Καὶ πλέον συγκεκριμένως ἐρωτᾶται: Δὲν ἰσχύει ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου τοῦ Συντάγματος προστατευομένη ἐλευθερία τῶν συμβάσεων, ὅταν ἐργοδότης καὶ ὑπάλληλος συμφωνοῦν, ὅτι ὁ δεύτερος οὗτος θὰ λαμβάνῃ ἀποδοχὰς μεγαλυτέρας τῶν τοῦ Πρωθυπουρ-

(7) C. Schmitt, Verfassungslehre, 1928, 175. Ὡς πρὸς τὰ περιεχόμενον τῶν συνταγματικῶς προστατευομένων δικαιωμάτων βλ. ἐνδιαφερούσας ἀπόψεις ἐν Γεωργοπούλου Μελέτῃ Συνταγματικοῦ Δικαίου, 1965, σελ. 235 ἑπ., Κυπραίου, Ἀτομικὰ δικαιώματα καὶ ἀπεργία (ΕΕΔ 27, σελ. 985 ἑπ.).

(8) Περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ὅρου «Σύνταγμα» βλ. γενικώτερον, Γεωργοπούλου, Στοιχεῖα Συνταγματικοῦ Δικαίου, Ι 1968, σελ. 166 ἑξ.

γοῦ; Ἢ μήπως μία τοιαύτη συμφωνία προσβάλλει τὰ δικαιώματα τῶν ἄλλων ἢ τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου ἢ παραβιάζει τὸ Σύνταγμα ἢ τὸν ἠθικὸν νόμον;

Ἐπὶ τούτου φρονοῦμεν ὅτι, ἐφ' ὅσον, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, εἰς τὸ συνταγματικῶς προστατευόμενον δικαίωμα ἐλευθέρας ἀναπτύξεως τῆς προσωπικότητος περιλαμβάνεται, κατὰ κύριον λόγον, καὶ τὸ δικαίωμα παντὸς ἐργαζομένου, ὅπως συμφωνῇ μετὰ τοῦ ἐργοδότου του νὰ λαμβάνῃ τὴν, κατὰ συμφωνίαν, δικαίαν ἀμοιβὴν τῆς ἐργασίας του, πᾶς νομοθετικὸς περιορισμὸς τοῦ δικαιώματος τούτου ἀντίκειται εἰς τὸ ἄρθρον 9 § 1 τοῦ Συντάγματος καὶ ὡς τοιοῦτος εἶναι ἄκυρος. Ἐξ ἄλλου, μὲ τὸ νὰ συμφωνήσῃ ἐλευθέρως ὁ ὑπάλληλος (καὶ τοιοῦτος θὰ εἶναι βεβαίως ὁ ἐκλεκτὸς ὑπάλληλος, ὁ ἀπαραίτητος εἰς τὴν ἐπιχείρησιν, ἄνευ τοῦ ὁποίου εἶναι δυσχερὲς νὰ λειτουργήσῃ αὕτη), ὅτι θὰ λαμβάνῃ ὡς ἀποδοχὰς χρηματικὸν ποσὸν ὑπερβαῖνον μηνιαίως τὰς ἀποδοχὰς τοῦ Πρωθυπουργοῦ (ὅταν ὁ ἴδιος ὁ ἐργοδότης ἀπονομίζῃ ὡς κέρδη ἐκ τῆς ἐπιχειρήσεώς του, τὴν ὁποίαν διευθύνει ὁ ὑπάλληλος οὗτος, χρηματικὰ ποσὰ πολλαπλάσια τῶν ἀποδοχῶν τοῦ Πρωθυπουργοῦ), οὔτε τῶν ἄλλων τὰ δικαιώματα, οὔτε τὰ συμφέροντα τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου προσβάλλει, οὔτε τὸ Σύνταγμα παραβιάζει. Οὐδὲ δύναται βεβαίως νὰ ἰσχυρισθῇ τις, ὅτι ἀντίκειται εἰς τὸν ἠθικὸν νόμον τὸ νὰ λαμβάνῃ τις ἀποδοχὰς μεγαλυτέρας τῶν τοῦ Πρωθυπουργοῦ. Διότι δὲν εἶναι οὔτε ἀντικειμενικῶς δυνατή, οὔτε ἐπιτρεπτὴ τοιαύτη σύγκρισις, ἐφ' ὅσον ὁ Πρωθυπουργὸς δὲν ἀσκεῖ ἐπάγγελμα, ἀλλὰ δημόσιον λειτούργημα, ἐνῷ ὁ ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος, ὁ μὴ ἔχων ἄλλον πόρον ζωῆς πλὴν τῆς προσωπικῆς του ἐργασίας, δὲν θὰ δυνηθῇ ποτὲ εἰς τὴν ζωήν του νὰ προαχθῇ οἰκονομικῶς καὶ νὰ σταδιοδρομήσῃ, ἐὰν τοῦ ἀπαγορεύεται νὰ λαμβάνῃ τὰς ἀποδοχάς, αἱ ὁποῖαι ἀντιστοιχοῦν εἰς τὰς προσωπικὰς ἐπαγγελματικὰς ἱκανότητάς του. Εἰς τοιοῦτος περιορισμός, ὅστις θὰ ἐδικαιολογεῖτο μόνον προκειμένου περὶ δημοσίων ὑπαλλήλων ἢ ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, οἵτινες ἐπίσης ἀσκοῦν δημόσιον λειτούργημα, οὐδεμίαν εὑρίσκει δικαιολογίαν ἐπὶ τῆς ἐλευθέρως συναπτομένης ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐργασιακῆς σχέσεως καὶ ὡς περιορίζων ἄνευ λόγου τὴν ἐλευθέραν ἀνάπτυξιν τῆς προσωπικότητος τοῦ ἐργαζομένου εἶναι ἀντίθετος πρὸς τὸ ἄρθρον 9 § 1 τοῦ Συντάγματος καὶ ὡς τοιοῦτος εἶναι ἄκυρος, κατ' ἄρθρον 136 § 1 τοῦ αὐτοῦ Συντάγματος.

II

Ἀλλ' ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 1 ἀ.ν. 17/1967 ἀντίκειται ἐπίσης καὶ πρὸς τὸ ἄρθρον 27 § 1 τοῦ Συντάγματος, τὸ ὁποῖον ὁρίζει ὅτι :

«Τὸ Κράτος... ἐπιδιώκει τὴν βελτίωσιν τῆς οἰκονομικῆς θέσεως καὶ τὴν ἠθικὴν ἐξύψωσιν τῶν ἐργαζομένων».

Τὸ ἄρθρον τοῦτο εἶχε διατυπωθῇ κατὰ τρόπον παραπλήσιον εἰς τὸ α' σχέδιον (τῆς Συνταχτικῆς Ἐπιτροπῆς), ὡς ἄρθρον 20 § 1, ἀλλ' εἰς τὸ β' σχέδιον (τῆς Κυβερνήσεως) ἔλαβε διάφορον διατύπωσιν, ὡς ἄρθρον 27 § 1, ἡ δὲ τελικὴ διατύπωσις τονίζει σαφέστερον τοὺς κυρίους σκοπούς, τοὺς ὁποίους ὀφείλει νὰ ἐπιδιώκῃ τὸ Κράτος εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ἐργασίαν.

Ἀντιθέτως ὅμως πρὸς τὴν ἐπιταγὴν τῆς συνταγματικῆς ταύτης διατάξεως, τὸ ἄρθρον 1 ἀ.ν. 17/1967 οὐ μόνον δὲν ἐπιτρέπει τὴν ὑπὸ τοῦ Συντάγματος προστατευομένην ἐλευθερίαν εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς οἰκονομικῆς θέσεως τοῦ ἐργαζομένου, ἀφοῦ περιορίζει πρὸς τὰ ἄνω τὴν ἐλευθερίαν τῶν συμβάσεων, οὐ μόνον ἐμποδίζει τὴν ἠθικὴν ἐξύψωσιν αὐτοῦ, ἀφοῦ δὲν τοῦ ἐπιτρέπει νὰ λάβῃ τὸν εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς ἱκανότητάς του ἀναλογοῦντα μισθόν, ἀλλὰ καὶ τὸν ὑποτιμᾷ ἐπὶ διεθνοῦς κλίμακος. Διότι τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀπαγορεύει μόνον εἰς πάντα Ἕλληνα πολίτην νὰ λαμβάνῃ ὡς ἀμοιβὴν διὰ τὰς ὑπηρεσίας του ἐν Ἑλλάδι ἀποδοχὰς ὑπερβαινούσας τὰς ἀπεδυγὰς τοῦ Πρωθυπουργοῦ, ἐνῷ τοιοῦτος περιορισμὸς δὲν ὑπάρχει διὰ τοὺς ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας ἀπασχολουμένους ἐν Ἑλλάδι ἀλλοδαπούς, ὡς ἂν οἱ Ἕλληνες ἐργαζόμενοι εὑρίσκωνται, τεχνικῶς, ἐπιστημονικῶς ἢ καὶ διανοητικῶς ἀκόμη, εἰς ὑποβεβαστέραν μοῖραν ἔναντι τῶν ξένων συναδέλφων των. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἴδιος νόμος ὁρίζει ὅτι ὁ ἀπαγορευτικὸς περιορισμὸς ἰσχύει καὶ ἐπὶ ἡμεδαπῶν ἐργαζομένων παρ' ἀλλοδαπῇ ἐπιχειρήσει ἢ ὀργανισμῷ ἐν Ἑλλάδι, θὰ καταστῇ συνείδησις καὶ μεταξὺ τῶν ξένων, ὅτι ὁ μὲν ἀλλοδαπὸς διευθυντὴς τῆς ἐπιχειρήσεώς των δικαιοῦται νὰ λαμβάνῃ ὁσονδήποτε μισθόν, ἐστω καὶ ὑπερβαίνοντα τὸν μισθὸν τοῦ Πρωθυπουργοῦ, ὁ παραπλεύρως δὲ τούτου ἐργαζόμενος Ἕλλην διευθυντής, καίτοι πα-

ρέχων ὁμοίαν ἢ ἰσοδύναμον ἐργασίαν, δὲν δικαιοῦται νὰ λαμβάνῃ τὸν ἴδιον μισθόν.

III

Μετὰ τὴν κατὰ τ' ἀνωτέρω διαπιστουμένην μερικὴν ἀκυρότητα τοῦ ἄρθρου 1 ἀ.ν. 17/1967 (εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὸν περιορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένων εἰς ἐπιχειρήσεις ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων), ὡς μόνος συνταγματικῶς ἐπιτρεπόμενος (καὶ μάλιστα ἐπιβαλλόμενος) περιορισμὸς τῶν ἀποδοχῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἀπομένει ὁ προβλεπόμενος διὰ τοῦ ἄρθρου 126 § 2 τοῦ Συντάγματος. Τὸ ἄρθρον τοῦτο ὁρίζει ὅτι:

«Αἱ ἀμοιβαὶ ἢ οἱαδήποτε ἄλλαι ἀπολαβαὶ ἐμμίσθων ὑπαλλήλων ἐν γένει ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου ἢ ταμείων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἢ τοιούτων ἰδιωτικοῦ δικαίου συνδεομένων διὰ συμβάσεως μετὰ τοῦ Κράτους ἢ ἀπολαυόντων προτομίων χορηγηθέντων ὑπ' αὐτοῦ ἕνεκα παροχῆς παρ' αὐτῶν ὑπηρεσιῶν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ, δὲν δύναται νὰ ὑπερβοῦν κατὰ μῆνα ἐν τῷ συνόλῳ των τὰς μηνιαίας τακτικὰς ἀποδοχὰς τῆς ὀργανικῆς αὐτῶν θέσεως. Ἡ μὴ συμμόρφωσις πρὸς τὴν τοιαύτην ἀπαγόρευσιν, ἐλεγχομένη καὶ διαπιστουμένη δικαστικῶς, ἐπάγεται τὴν ὁριστικὴν ἀπόλυσιν τοῦ ὑπαιτίου».

Ἡ διάταξις αὕτη ἐτέθη, εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, εἰς τὸ α' σχέδιον (τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς) ὡς ἄρθρον 116 § 4, διετηρήθη δὲ αὐτούσιον καὶ εἰς τὸ ὁριστικὸν κείμενον τοῦ Συντάγματος.

Ἐκ τῶν ὑπαλλήλων, τῶν περιλαμβανομένων εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο, μᾶς ἐνδιαφέρουν κατὰ τὴν παροῦσαν ἔρευναν ἰδιαιτέρως οἱ ὑπάλληλοι νομικῶν προσώπων ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἐκ τῶν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένων, τῶν ὁποίων αἱ ἀποδοχαὶ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβοῦν τὰς μηνιαίας τακτικὰς ἀποδοχὰς τῆς ὀργανικῆς των θέσεως. Πρόκειται ἰδίως περὶ τῶν ὑπαλλήλων ἐκείνων, οἵτινες ἐργάζονται εἰς ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας, ἱδρυθείσας καὶ λειτουργούσας κατὰ παραχώρησιν ὑπὸ τοῦ Κράτους συνάμει εἰδικῶν νόμων ἢ χρηματοδοτουμένων ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ὑπὸ τοῦ Κράτους. Οἱ ὅροι ἐργασίας τούτων ρυθμίζονται συνήθως διὰ νόμου ἢ κανονισμοῦ ἐργασίας ἔχοντος ἰσχὺν οὐσιαστικοῦ νόμου, ὅστις καὶ προσδιορίζει τὰς ὀργανικὰς θέσεις τῆς ὑπαλληλικῆς ἱεραρχίας. Ὁ ἐφ' ἑκάστου τούτων ἀντιστοίχων μισθὸς προβλέπεται ὑπὸ εἰδικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, συναπτομένων κατ' ἄρθρα 7 § 5 ἐδάφιον 2 καὶ 21 § 4 τοῦ νόμου 3239/1955 ἢ ἰσοδυνάμων πρὸς ταύτας διαιτητικῶν ἀποφάσεων (βλ. καὶ ἄρθρον 24 § 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου, τὸ ὁποῖον ἀποκλείει τὸν κατ' ἄλλον τρόπον καθορισμὸν τῶν κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν). Ἐφ' ὅσον ὅμως ὁ διέπων τὴν ἐπιχείρησιν κοινῆς ὠφελείας νόμος δὲν εἴθισται ν' ἀπαγορεύῃ τὸν διὰ συμφωνίας μεταξὺ τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης καὶ ὑπαλλήλου της καθορισμὸν μισθοῦ μεγαλυτέρου τοῦ ὁριζομένου διὰ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, οὐδὲν ἐμποδίζει τὴν σύναψιν ἀτομικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς θὰ καθωρίζετο μεγαλύτερος μισθός. Διότι καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιχειρήσεων κοινῆς ὠφελείας ἰσχύει ὁ βασικὸς κανὼν τοῦ ἄρθρου 3 § 1 ἐδαφίου 2 τοῦ νόμου 3239/1955, καθ' ὃν οἱ εὐνοϊκώτεροι τῶν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως διὰ τὸν μισθωτὸν ὅροι τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι ἐπικρατέστεροι (9).

Διὰ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως ἐργασίας δύνανται νὰ καθορισθοῦν «ἀμοιβαὶ ἢ οἱαδήποτε ἄλλαι ἀπολαβαί», καταβλητέαι κατὰ μῆνα, ὡς τακτικαὶ ἀποδοχαί, εἰς τὸν ὑπάλληλον καὶ ἀποτελοῦσαι τὰς μηνιαίας τακτικὰς ἀποδοχὰς τῆς ὀργανικῆς αὐτοῦ θέσεως. Αἱ τακτικαὶ αὗται ἀποδοχαί, λόγῳ τοῦ ὅτι λαμβάνουν δημοσιότητα, τὸ μὲν δύνανται νὰ προβλέπωνται μετὰ σχετικῆς ἀκριβείας ἐν τῷ ἐτησίῳ προϋπολογισμῷ τῆς ἐπιχειρήσεως, τὸ δὲ δύνανται νὰ ἐλέγχωνται — κατὰ τὴν νομιμότητα, ἐνίοτε δὲ καὶ κατὰ τὴν σκοπιμό-

(9) Ἄλλο εἶναι τὸ ζήτημα, ὅτι μία τοιαύτη εὐνοϊκωτέρα διὰ τὸν ἐργαζόμενον ἀτομικὴ σύμβασις ἐργασίας θὰ δύναται ἐνδεχομένως νὰ ἐλεγχθῇ ἀπὸ τὴν ἐποπτεύουσαν τὴν ἐπιχείρησιν Ἀρχήν. Τοῦτο ἤρτητο ἐκ τοῦ ρυθμίζοντος τὴν λειτουργίαν τῆς ἐπιχειρήσεως εἰδικοῦ νόμου. Βλ. σχετικῶς *Τσαύτσου*, Ἡ διοικητικὴ ἐποπτεία ἐπὶ τῶν αὐτοδιοικουμένων ὀργανισμῶν, 1955, σελ. 75 ἑπ., *Σπηλιωτοπούλου*, Ἡ δημοσία ἐπιχείρησις, 1963, σελ. 97 ἑπ.

Η ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΑΣΤΙΚΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΤΗΣ ΗΓΕΜΟΝΙΑΣ ΣΑΜΟΥ

[Συμβολή εις την ιστορίαν του Ελληνικού Εργατικού Δικαίου]

Υπό του κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΑΜΠΑΤΖΗ, Δικηγόρου

Βάσει του σουλτανικού φιρμανίου της 10. 12.1832 ή νήσος Σάμος ανεκηρύχθη αυτόνομος ηγεμονία, υποτελής εις την Τουρκίαν, διοικουμένη υπό χριστιανού ορθοδόξου ηγεμόνος.

Η Ηγεμονία διείπετο αρχικώς, από απόψεως αστικού δικαίου, από τας περιλαμβανομένας εις την Εξάβιβλον του Αρμενοπούλου διατάξεις του βυζαντινού δικαίου, ως άλλωστε και το νεοσύστατον τότε Βασίλειον της Ελλάδος. Ως δε εις το τελευταίον τούτο, ούτω και εις την Ηγεμονίαν, εγένετο ενωρίς αισθητή ή ανάγκη ενός συγχρόνου νομοθετήματος ρυθμίζοντος τας αστικάς σχέσεις.

Προς ικανοποίησιν της ανάγκης ταύτης συνεκροτήθη επί Ηγεμόνος Καραθεοδωρή «Επιτροπεία», ήτις συνέταξε άνευ πολλών καθυστερήσεων τον Αστικόν Κώδικα της Ηγεμονίας, όν και εψήφισεν ή Συνέλευσις τού 1897, επεκύρωσε δε ο τότε Ηγεμών Στ. Μουσούρος.

Εν συνεχεία ο αυτός Ηγεμών διά του υπ' αριθ. 57/16.2.1898 διατάγματος ανέθεσεν εις τον Επαμ. Φραγκούλην, πρόεδρον Εφετών και μέλος της «Επιτροπείας», ήτις συνέταξεν τον Κώδικα, την εκπόνησιν της Αιτιολογικής Εκθέσεως αυτού και την επιμέλειαν περί την εκτύπωσίν του.

Ο Επαμ. Φραγκούλης επελήφθη του ανατεθέντος αυτώ έργου, υπέβαλε δε την Έκθεσίν του προς τον Ηγεμόνα δι' αναφοράς του υπό ημερομηνίαν 3 Νοεμβρίου 1898, όπου σημειοί, ότι την ήν συνέταξεν Αιτιολογικήν Έκθεσιν απαρτίζουν δύο μέρη, εκ των ό-

---

τητα αυτών — από την Διοίκησιν.

Το άρθρον 126 § 2 του Συντάγματος δεν επεδίωξε τίποτε άλλο, παρά να εμποδίση την υπό διάφορα προσχήματα μ υ σ τ ι κ ή ν ε π α ύ ξ η σ ι ν (ενίοτε πολλαπλασιασμόν) των αμοιβών ωρισμένων ανωτάτων ή ανωτέρων υπαλλήλων. Αλλ' ουδαμώς απαγορεύει τον ε μ φ α ν ή καθορισμόν οιουδήποτε είδους και οσουδήποτε ύψους αποδοχών, εφ' όσον ούτος είναι σύμφωνος προς τον διέποντα την λειτουργίαν της επιχειρήσεως νόμον, διότι σαφώς ομιλεί περί «αμοιβών ή οιωνδήποτε άλλων απολαυών» και περαιτέρω περί «τακτικών αποδοχών». Οι όροι «αμοιβαί», «απολαυαί» είναι τόσον ευρείς, ώστε να μη άπομένη αμφιβολία, ότι το άρθρον τούτο του Συντάγματος ουδένα θέτει ποσοτικόν περιορισμόν, εφ' όσον αι αμοιβαί ή απολαυαί καθορίζονται εμφανώς ως τακτικαί αποδοχαί της οργανικής θέσεως του υπαλλήλου.

Κατ' ακολουθίαν και ο εκλεκτός, ο απαραίτητος υπάλληλος της επιχειρήσεως κοινής ωφελείας—συνήθως ο γενικός διευθυντής αυτής—δύναται να συμφωνήση ε μ φ α ν ώ ς τακτικάς αποδοχάς της οργανικής του θέσεως υπερβαινούσας τον μισθόν του Πρωθυπουργού. Εάν όμως, καταχρώμενος ίσως της ιθυνούσης εν τη επιχειρήσει διευθυντικής θέσεώς του, προκαλέση κρυφίως την καθ' οιονδήποτε τρόπον επαύξησιν των απολαυών του πέραν των μηνιαίων τακτικών αποδοχών της οργανικής του θέσεως, τότε θα κινδυνεύση να χάση την θέσιν του συμφώνως προς την διάταξιν του 2ου εδαφίου § 2 του άρθρου 126 του Συντάγματος.

ποίων, εἰς μὲν τὸ πρῶτον διατυπώνει σκέψεις καὶ παρατηρήσεις περὶ τῶν ἀντικειμένων τοῦ Κώδικος καὶ τῶν πηγῶν αὐτοῦ, εἰς δὲ τὸ δεύτερον ἀσχολεῖται μὲ τὰ ἐπὶ μέρους ἄρθρα αὐτοῦ. Ὑπογραμμίζει δὲ ἐν τῇ ἀναφορᾷ του, ὅτι ἐζήτησεν ἀπό τινα ἐκ τῶν «διασημοτέρων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ νομομαθῶν», τὸν Ἰω. Εὐκλείδην, ὅπως ἐκφέρῃ τὴν γνώμην του ἐπὶ τῆς ἐν λόγῳ Αἰτιολογικῆς Ἐκθέσεως, οὗτος δὲ προθύμως ἐδέχθη καὶ, πλὴν ὀλίγων παρατηρήσεων, ἐνέκρινε καὶ ἐπεδοκίμασεν αὐτήν.

∴

Ὁ Ἀστικὸς Κῶδιξ τῆς Ἡγεμονίας τῆς Σάμου ἀπαρτίζεται ἀπὸ 1929 ἄρθρα, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ ἄρθρα 1585 ἕως καὶ 1621 ἀποτελοῦν τὸ Τμῆμα Δ' τοῦ Κεφαλαίου Β' «περὶ τῶν κατ' εἶδος συμβάσεων».

Τὸ Τμῆμα Δ' ὑπὸ τὸν ὑπότιτλον «Μίσθωσις ὑπηρεσίας» ὑποδιαιρεῖται εἰς μέρη Α', Β' καὶ Γ'. Ἐξ αὐτῶν μᾶς ἐνδιαφέρουν ἐν προκειμένῳ μόνον τὰ ἄρθρα 1585 ἕως καὶ 1592 τοῦ μέρους Α' (Γενικαὶ διατάξεις), ἅτινα ἀναφέρονται εἰς τὴν μίσθωσιν ἐργασίας. Τὸ μέρος Β' (Ἐργοδοσία) ἀναφέρεται εἰς τὴν μίσθωσιν ἔργου, τὸ δὲ μέρος Γ' (Κτηνοληψία) εἰς τὴν μίσθωσιν κτηνῶν.

Τὰ ἄρθρα 1585 - 1592, ἅτινα ἀναφέρονται εἰς τὴν μίσθωσιν ἐργασίας, ἔχουν ὡς ἑξῆς:

Ἄρθρον 1585

Μίσθωσις ὑπηρεσίας εἶναι σύμβασις, δι' ἧς ὑποχρεοῦται τις νὰ πράξῃ τι ὑπὲρ ἄλλου ἀντὶ μισθοῦ.

Ἄρθρον 1586

Ὁ μισθὸς συνίσταται συνήθως εἰς χρήματα, ὀφείλεται δὲ οὗτος καὶ ἂν δὲν ἐγένετο ρητὴ περὶ αὐτοῦ συμφωνία, ὅταν ὡς ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ ὑπηρετοῦντος ἢ ἐκ τῶν περιστάσεων συνάγεται, ὅτι ἡ ὑπηρεσία δὲν ἐχορηγήθη δωρεάν.

Ἄρθρον 1587

Ὁ τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ ἐκμισθῶν ὀφείλει νὰ παράσχῃ αὐτὴν αὐτοπροσώπως, ἐκτὸς ἂν ἄλλο τι ὁρίσθη ἢ ἐκ τῶν περιστάσεων συνάγεται· ὁ θάνατος αὐτοῦ λύει τὴν μίσθωσιν.

Ἄρθρον 1588

Ἡ διάρκεια τῆς ὑπηρεσίας, ἐν ἐλλείψει ρητῆς συμφωνίας, ὁρίζεται ἐκ τοῦ εἴδους τῆς ὑπηρεσίας ἢ τοῦ χρόνου, δι' ὃν προσδιορίσθη ὁ μισθός. Ἐὰν μετὰ τὴν λῆξιν τῆς μισθώσεως ἐξακολουθῇ ἡ σχέσις αὕτη, ἡ μίσθωσις παρατείνεται, ἐφ' ὅσον ὑστέρου τῶν συμβαλλομένων δηλώσῃ ἐναντίαν θέλησιν.

Ἄρθρον 1589

Ἐὰν ὑποχρεωθῇ τις νὰ ὑπηρετῇ ἐφ' ὅρου ζωῆς, εἴτε ἑαυτοῦ, εἴτε ἄλλου, δύναται κατὰ πάντα χρόνον νὰ δηλώσῃ, ὅτι διαλύει τὴν σύμβασιν· ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ μίσθωσις παύει μετὰ παρέλευσιν ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς δηλώσεως· τὸ δικαίωμα τῆς διαλύσεως τῆς συμβάσεως κέκτηται ἀπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους καὶ ἐκεῖνος, ὅστις ἐδέχθη τὴν ὑπηρεσίαν.

Ἄρθρον 1590

Ὁ μισθὸς πρέπει νὰ καταβάλληται κατὰ τὸ τέλος τῆς ὑπηρεσίας, εἰ μὴ ἄλλο τι ὡρίσθη ἢ συνηθίζεται ἢ ἐκ τῶν περιστάσεων συνάγεται.

Ἂν ὁ μισθὸς ὡρίσθη κατὰ χρονικὰ διαστήματα, καταβάλλεται ἐν τέλει ἑκάστου αὐτῶν.

Ἄρθρον 1591

Ὁ μισθωτὴς χρεωστεῖ τὸν μισθόν, καίτοι μὴ μετασχειρισθεὶς τὴν ὑπηρεσίαν, εἰς ἣν ὁ ὑπηρετῶν παρέσχεν ἑαυτὸν πρόθυμον.

Ἄρθρον 1592

Εἰς δίκας μεταξὺ τοῦ κυρίου καὶ τῶν ὑπηρετῶν ἢ ἐργατῶν αὐτοῦ δύναται τὸ δικαστήριον νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὸν κύριον τὴν ἐμμάρτυρον ἀπόδειξιν περὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ μισθοῦ καὶ τῶν γενομένων ἤδη πληρωμῶν αὐτοῦ.

∴

Ἐν σχέσει πρὸς τὰ ὡς ἄνω ἄρθρα τοῦ Κώδικος ἡ Αἰτιολογικὴ Ἔκθεσις ἀναγράφει τὰ ἑξῆς:

Ἐν τῷ Λῳ Τμήματι ὁρίζονται τὰ περὶ μισθώσεως ὑπηρεσίας, περιλαμβάνοντα τὰς γενικὰς διατάξεις, τὰ περὶ ἐργοδοσίας (locatio operarum) καὶ περὶ κτηνοληψίας (bail à cheptel). Ἐπὶ ὅλων τούτων ἰσχυρίσθησαν ὁ Κῶδιξ πρὸ πάντων τὰς διατάξεις τοῦ Γαλλικοῦ νόμου, ἐν μέρει δὲ καὶ τὰς διατάξεις τῶν ἀντιστοίχων ἄρθρων τοῦ Σαξωνικοῦ.

Εἰς τὸ δεύτερον μέρος τῆς Αἰτιολογικῆς Ἐκθέσεως γίνεται μνεία μόνον τοῦ ἐκ τῶν

ἄνω ἄρθρων 1589, περὶ τοῦ ὁποίου σημειοῦνται τὰ ἑξῆς:

«Ἐν τῷ ἄρθρῳ 1589 τίθεται ἡ ἀρχή, καθ' ἣν δὲν συγχωρεῖται νὰ παρέχῃ τις τὴν ὑπηρεσίαν του ἰσοβίως· τοιαύτη σύμβασις εἶναι ἄκυρος, ὅτι περιορίζουσα τὴν ἀτομικὴν ἐλευθερίαν. Ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τοῦ πρὸς τὰ ἀνωτέρω ἀντιστοιχοῦντος ἄρθρου τοῦ Γαλλικοῦ Κώδικος 1, 780 διίστανται οἱ συγγραφεῖς ὡς πρὸς τὸ παραφυομένων ζήτημα, ἂν καὶ αἱ διατάξεις τοῦ τεθέντος ἄρθρου ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν δεχομένων τὴν ὑπηρεσίαν. Τινὲς μὲν ἐξ αὐτῶν γνωματεύουσι καταφατικῶς, ἕτεροι δὲ χαρακτηρίζουσι τὴν ἀκυρότητα ὡς σχετικήν, ἐπιτρέποντες τὴν πρώτωσιν αὐτῆς μόνον εἰς τοὺς ὑπηρέτας. (Aubry et Rau 372 σημ. 1).

Ὅπως μὴ ὑπάρχωσιν αἱ ὡς ἐκ τῆς διχογνωμίας ταύτης τῶν συγγραφέων ἀμφιβολίαι ἐν τῇ πράξει, ἐκρίθη ἀναγκαία ἡ τροποποίησις τοῦ Νομοσχεδίου, διὰ τῆς ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 1589 προσθήκης «τὸ δικαίωμα τῆς διαλύσεως τῆς συμβάσεως κέκτηται ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους καὶ ἐκεῖνος, ὅστις ἐδέχθη τὴν ὑπηρεσίαν».

***

Εἶναι ἀξία ἐκτιμήσεως ἡ πρωτοβουλία τῆς «Ἐπιτροπείας» ὅπως εἰσαγάγῃ ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ Κώδικος διατάξεις ρυθμιζούσας τὴν σύμβασιν ἐργασίας, καθ' ἣν ἐποχὴν ἐν Ἑλλάδι, ὅπου ὁ ἀριθμὸς τῶν μισθωτῶν, καὶ κατ' ἀναλογίαν τοῦ πληθυσμοῦ λαμβανόμενος, ἦτο βεβαίως πολὺ μεγαλύτερος, αἱ δὲ σχέσεις ἐργασίας καθίσταντο ὁσημέραι πολυπλοκώτεραι, ἡ μίσθωσις ἐργασίας διεπετο εἰσέτι ἀπὸ τὰς διατάξεις τοῦ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου.

Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην (1898) μόναι διατάξεις ἀναφερόμεναι εἰς τὴν μισθωτὴν ἐργασίαν, ἰσχύουσαι εἰς τὸ Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος, ἦσαν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 167 Ποινικοῦ Νόμου, δι' ἧς ἀπηγορεύετο ἡ ἀπεργία καὶ ἡ ἀνταπεργία, καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 940 § 4 Πολιτικῆς Δικονομίας, δι' ἧς ἐξησφαλίζετο ὁ καθυστερούμενος μισθὸς τῶν ὑπηρετῶν καὶ ἐργατῶν τοῦ τελευταίου ἔτους διὰ προνομίου κατατάξεως. Ἀπὸ ἀπόψεως δὲ ἀσφαλιστικῆς ὑπῆρχον ὁ ν. ΧΗ' τοῦ 1861, διὰ τοῦ ὁποίου ἐπεβάλλετο μικρὰ εἰσφορὰ ὑπὲρ τῶν μεταλλευτῶν, καὶ ὁ ν. ΧΛΘ/1861, δι' οὗ συνεστήθη τὸ Ναυτικὸν Ἀπομαχικὸν Ταμεῖον. (Πρβλ. *Ι. Καποδίστρια*, Ἑρμηνεία Ἐργατικοῦ Δικαίου, σελ. 19).

Ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν ὡς ἄνω χρονολογίαν τῆς ψηφίσεως τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος τῆς Ἡγεμονίας καὶ μέχρι τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1909 οὐδεμία νομοθετικὴ ἐξέλιξις σημειοῦται ἀπὸ ἀπόψεως ἐργατικῆς νομοθεσίας εἰς τὸ Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος. Μετὰ τὴν χρονολογίαν ὅμως ταύτην ἤρχισεν ἀθρόα ἡ ψήφισις νόμων ἐργατικοῦ περιεχομένου, νόμων, οἵτινες ἀπετέλεσαν τὴν βάσιν τῆς σήμερον ἰσχυούσης ἐργατικῆς νομοθεσίας. Εἰς τὰ ἀγαθὰ ὅμως τῆς νομοθεσίας ταύτης μετέχει, ἐνωθεῖσα πλέον μετὰ τῆς μητρὸς Ἑλλάδος τὸ 1912, καὶ ἡ νῆσος Σάμος.

***

Ὁ Ἀστικὸς Κῶδιξ τῆς Ἡγεμονίας ἐξηκολούθησεν ἰσχύων εἰς τὴν νῆσον καὶ μετὰ τὴν Ἕνωσιν καὶ μέχρι τοῦ ἔτους 1946, ὅτε καταργήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἐνδιαφέρουσα ὅθεν θὰ ἦτο ἡ περὶ τὰ ὡς ἄνω ἄρθρα τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος τῆς Ἡγεμονίας, ἐν συνδυασμῷ βεβαίως καὶ πρὸς τὴν λοιπὴν ἐργατικὴν νομοθεσίαν, μελέτη τῆς μέχρι τοῦ 1946 νομολογίας τῶν δικαστηρίων τῆς νήσου Σάμου, ἡ δὲ ἔρευνα καὶ δημοσίευσις τῶν σχετικῶν ἀποφάσεων θὰ ἀπετέλει σημαντικὴν συμβολὴν εἰς τὴν μελέτην τῆς ἱστορίας καὶ τῆς ἐξελίξεως τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου ἐν Ἑλλάδι.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΑΜΟΙΒΗ ΔΙ' ΕΡΓΑΣΙΑΝ ΕΠΙ ΠΛΕΟΝ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΗΘΕΙΣΗΣ

Έννοια άρθρου 659 Αστικού Κώδικος

Προυπόθεσις εφαρμογής του άρθρου 659 Αστικού Κώδικος ή ύπαρξις εκτάκτου ανάγκης, προς ην δέν συμβιβάζεται ή διαρκής παροχή των προσδέτων υπηρεσιών διά την θεραπείαν μονίμων και τακτικών αναγκών του εργοδότου, διά την κάλυψιν των οποίων πρέπει να προσλαμβάνηται νέον προσωπικόν ή να συμφωνήται μετά του υπάρχοντος κατά τά άρθρα 648 και 649 Αστικού Κώδικος.—Καταβολή, εν έλλειψει συμφωνίας περί του μισθού, του ειδισμένου μισθού.—Έννοια αύτου.—Πενταετής παραγραφή της αξιώσεως κατ' άρθρον 250 § 17 Αστικού Κώδικος.—Εφαρμογή οκτωώρου εργασίας προσωπικού γραφείων Ανωνύμων Βιομηχανικών Εταιρειών.—Παροχή αποζημιώσεως κατ' άρθρον 8 Ν.Δ. 4020/1959 επί παροχής παρανόμου υπερωριακής εργασίας.

Έρχεται ή κατωτέρω απόφασις του Γ' Πολιτικού Τμήματος του Αρείου Πάγου μετά την αναιρετικήν υπ' αριθ. 296/1968 απόφασιν του Β' Τμήματος (εισηγητής *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 27, 810).

Η απόφασις αύτη συνεφώνησε προς εκείνην του Β' Τμήματος περί της εννοίας του άρθρου 659 Αστικού Κώδικος, ότι δηλαδή πρέπει να πρόκειται περί έκτάκτου παροχής εργασίας (Ίδετε και *Κ. Καυκά*, Ένοχ. Εἰδικόν, υπ' άρθρον 659, *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ, υπ' άρθρον 659, *Χ. Αγαλλόπουλον*, Εργατικόν Δίκαιον, σελ. 83 επ., *Τούση - Σταυροπούλου*, Εργατικόν Δίκαιον, σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 13, 1310), δεχομένη προσέτι ως και ή αναιρετική απόφασις, ότι, εφ' όσον δέν πρόκειται περί παροχής έκτάκτου εργασίας, καταβάλλεται, εν έλλειψει συμφωνίας, κατ' άρθρον 653 Α.Κ., ο ειθισμένος μισθός. (Περί του οποίου, εκτός της αποφάσεως ταύτης, Ίδετε και Α.Π. 77/1968, εισηγητής *Κ. Παυλίδης*, ΕΕΔ 27, 470, ένθα εις σημειώσεις μας και λοιπαί παραπομπαί).

Πρέπει όμως πάντοτε, ως δέχεται και ή αναιρετική απόφασις, να μη παραβιάζωνται τα δι' έκάστην περίπτωσιν ταθειμένα υπό του νόμου χρονικά όρια εργασίας. (Ίδετε σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 27, 150 επ., ένθα αναφερόμεθα εις τας διά την διάταξιν προπαρασκευαστικάς εργασίας).

Αν ύπάρχη παράβασις τούτων, δέν δύναται να εφαρμοσθή ούτε το άρθρον 659 Α.Κ. υπό την ανωτέρω έννοιάν του, ούτε και να παρασχεθή άλλη έργασία μέ δικαίωμα συμφωνηθέντος ή ειθισμένου μισθού, διότι τότε ή περί της παροχής τοιαύτης εργασίας σύμβασις είναι άκυρος και απορριπτέον αι εκ του άρθρου 904 Α.Κ. συνάπται.

Αντιθέτως προς την άξίωσιν εξ αδικαιολογήτου πλουτισμού του εργοδότου (άρθρον 904 Α.Κ.) βιοταξμένην επί παρανόμου υπερωριακής εργασίας, ή οποία παραγράφεται μετά εικοσαετίαν (Α.Π. 23/1963, Ολομελείας, εισηγητής *Ν. Χαραλάμπης*, ΕΕΔ 22, 216 και άλλαι των Τμημάτων), εις την περίπτωσιν παροχής εργασίας εντός των καθωρισμένων υπό του νόμου χρονικών ορίων εργασίας, ή παραγραφή της αξιώσεως του μισθού ορίζεται πενταετής κατ' άρθρον 250 § 17 Αστικού Κώδικος, ως δέχεται ή απόφασις.

Έχει ήδη λυθή υπό της Ολομελείας του Αρείου Πάγου (393/1967, εισηγητής *Στ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 26, 873) το ζήτημα περί των ωρών εργασίας (8) του προσωπικού των Ανωνύμων Εταιρειών, αι οποίαι άσκούσι βιομηχανικήν επιχείρησιν και τούτο δέχεται και ή εν λόγω αρεοπαγιτική απόφασις.

*

Ως έχει νομολογηθή (Πρωτοδικείου Αθηνών 9353/1962, ΕΕΔ 21, 1048, Ίδετε και *Τούση Σταυροπούλου*, Εργατικόν Δίκαιον, σελ. 518), κατά την εργατικήν διαδικασίαν του νόμου ΓΒΟΔ' λαμβάνονται υπ' όψιν και αχαρτογράφητα έγγραφα. Τούτο ισχύει και διά την ένδ-

πιον τοῦ Ἐφετείου δίκην.

Ἀρείου Πάγου 508/1968, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ κ. **Θ. Καμπέρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Χρ. Καθάρειος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Κατσιγιάννης, Κ. Φιλιππίδης

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο σὺμφωνον ἔχει τὴν γνώμην πρὸς τὴν διὰ τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως ἐξενεχθεῖσαν κρίσιν, ἧς ἕνεκα ἀπηγγέλθη ἡ ἀναίρεσις τῆς προσβαλλομένης, ἤτοι ὅτι τὸ ἄρθρον 659 Α.Κ., παρέχον εἰς τὸν ἐκμισθωτὴν συμπληρωματικὴν ἀμοιβὴν «κανονιζομένην ἀναλόγως τοῦ συμφωνηθέντος μισθοῦ καὶ τῶν εἰδικῶν περιστάσεων», διὰ τὴν ὑπὸ ταύτου παρασχεθεῖσαν ἐντὸς τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἐργασίαν «ἐπὶ πλέον τῆς συμφωνηθείσης ἢ τῆς συνήθους», προϋποθέτει ὑπαρξιν ἐκτάκτου ἀνάγκης, πρὸς ἣν δὲν συμβιβάζεται ἡ διαρκὴς παροχὴ τῶν προσθέτων ὑπηρεσιῶν, διὰ τὴν περαπείαν μονίμων καὶ τακτικῶν ἀναγκῶν τοῦ ἐργοδότου. Διὰ τὴν κάλυψιν τῶν τελευταίων δέον νὰ προσλαμβάνεται νέον προσωπικὸν ἢ νὰ συμφωνῆται μετὰ τοῦ ὑπάρχοντος κατὰ τὰ ἄρθρα 648 καὶ 649 Α.Κ. ρητῶς ἢ σιωπηρῶς ἰδιαίτερος πρόσθετος μισθός, ἐν ἐλλείψει δὲ συμφωνίας περὶ αὐτοῦ νὰ ὀφείλεται ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 653 Α.Κ. «εἰθισμένος», οἷος θεωρεῖται ὁ καταβαλλόμενος εἰς ἄλλους ἐκμισθωτὰς τοῦ αὐτοῦ φύλου καὶ ἡλικίας, παρέχοντας ἐργασίαν τοῦ αὐτοῦ εἴδους, ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ καὶ ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας. Ὡς ἐκ τούτου καὶ ἡ κατὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην ὀφειλομένη ἀξίωσις εἶναι ἀμοιβὴ ἐκ παρεχομένης νομίμου ἐργασίας καὶ οὐχὶ ἀποζημίωσις ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ., ἥτις ὀφείλεται, ἐὰν ἐλλείπῃ νόμιμος αἰτία. Συνεπῶς, τῶν διαδίκων ἐπανερχομένων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρέσεως ἀποφάσεως κατάστασιν, συνῳδὰ τῷ ἄρθρῳ 597 § 1 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐξεταστέα ἀποβαίνει ἡ ἀπὸ 24.6.1967 ἔφεσις τῆς ἐκκαλούσης ἑταιρείας κατὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου - ἐνάγοντος καὶ κατὰ τῆς πρωτοδίκου 2481/1967 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΦΟΔ' δικάσαντος δικαστοῦ, ἥτις ἠσκήθη νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως, κατεβλήθη δὲ καὶ τὸ διὰ τὴν συζήτησιν ταύτην νενομισμένον πρόστιμον.

Τόσον ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος δικαστοῦ ἐξετασθέντων μαρτύρων, περὶ ὧν τὸ ταυτάριθμον τῇ προσβαλλομένῃ ἀπόφασει πρακτικὸν καὶ τῶν ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Ι.Α. ἐξετασθέντων, περὶ ὧν αἱ ὑπ' ἀριθ. 36250/4.2.1967 καὶ 36993/9.10.1967 πράξεις ἐνόρκων βεβαιώσεων, ὅσον καὶ ἐκ πάντων τῶν ὑπὸ τῶν διαδίκων νομίμως προσαγομένων καὶ ἐν ταῖς προτάσεσι τῆς προκειμένης συζητήσεως ἐπικαλουμένων ἐγγράφων (πλὴν τῆς ἀπὸ 2.2.1967 καταστάσεως καὶ τῆς συναπτομένης ταύτῃ ὑπευθύνου δηλώσεως τοῦ Γ.Ο., καθόσον προσάγονται ταῦτα παντελῶς ἀχαρτοσήμαντα), δεόντως δὲ πάντων ἐκτιμωμένων, καθ' ἕνα ἕκαστον στοιχεῖον καὶ ἐν ἀλληλεξαρτήσει, ἀρκούντως ἐβεβαιώθησαν τὰ ἀκόλουθα πραγματικὰ περιστατικά: Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1941 ὁ ἐφεσίβλητος - ἐνάγων εἶχε προσληφθῆ παρὰ τῆς ἐκκαλούσης βιομηχανικῆς ἀνωνύμου ἑταιρείας ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ αὐτῆς ὡς ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος, ἀπὸ δὲ τοῦ Ἰουνίου 1955 τῷ ἀνετέθη κατὰ κυρίαν ἀπασχόλησιν ἡ σύνταξις τῶν μισθοδοτικῶν καταστάσεων τοῦ ἐργατοϋπαλληλικοῦ προσωπικοῦ ταύτης. Πλέον ὅμως τούτου, ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ χρόνου, τῷ ἀνετέθη καὶ ἡ καθ' ἑκάστην Παρασκευὴν τῆς ἑβδομάδος πληρωμὴ τῶν ἐν Ἀσπροπύργῳ καὶ ἐν τῷ ἐκεῖσε λειτουργοῦντι ἐργοστασίῳ ἐργαζομένων ἐργατοϋπαλλήλων. Διὰ τὴν πρόσθετον ταύτην ἐργασίαν συνεφωνήθη σιωπηρῶς ἡ καταβολὴ συμπληρωματικοῦ μισθοῦ, ἴσου πρὸς τὸν χρόνον, καθ' ὃν θὰ ἐργάζηται πλέον τοῦ κανονικοῦ ὡραρίου καὶ πρὸς τὸ ἑκάστοτε ἰσχῦον δι' αὐτὸν ὡρομίσθιον. Οὕτω ὁ ἐφεσίβλητος καθ' ἑκάστην Παρασκευήν, ἀφοῦ ἐφωδιάζετο παρὰ τῆς Τραπέζης, μεθ' ἧς συνηλλάσσετο ἡ ἑταιρεία, διὰ τῶν ἀναγκαιούντων χρημάτων, τὴν 1ην μ.μ. ἀνεχώρει ἐκ τῶν ἐνταῦθα Γραφείων τῆς ἑταιρείας δι' Ἀσπρόπυργον. Ἐκεῖσε ἀφικνεῖτο μετὰ 45 ἕως 60 λεπτὰ καὶ ἀφοῦ προέβαινεν εἰς τὰς ἀναγκαιούσας προετοιμασίας ἀκολούθως τὴν 2.15' ἤρχιζε τὴν πληρωμήν, ἥτις συνήθως διήρκει ἐπὶ δύο καὶ ἡμίσειαν ὥρας, δεδομένου ὅτι ἐξύφλει προσωπικόν, ἀπαρτιζόμενον μεταξὺ 60 - 80 προσώπων. Μετὰ ταῦτα, ἀφοῦ ἐτακτοποίει τὸ ταμεῖον αὐτοῦ καὶ κατέβαλλεν ἐνδεχομένως πᾶσαν ἄλλην ὀφειλὴν τῆς ἑταιρείας πρὸς τρίτους, δι' ἣν εἶχε λάβει σχετικὴν ἐντολὴν ἐξοφλήσεως, ἐπεράτωνε τὴν ὅλην ἐργασίαν ὁπωσδήποτε τὴν ὄψε μεταμεσημβρινήν, ὅτε καὶ ἀνεχώρει διὰ τὴν οἰκίαν του, καθ' ὅσον οὗτος οὐδέποτε ἐπανήρχετο εἰς τὰ ἐν Ἀθήναις Γραφεῖα τῆς ἑταιρείας κατὰ τὰς ἀπογευματινὰς ἐργασίμους ὥρας ἑκάστης Παρασκευῆς. Περαιτέρω ἐβεβαιώθη

ἐκ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω ἀποδεικτικῶν στοιχείων, ὅτι ἡ ἐκκαλοῦσα ἑταιρεία ἀπησχόλει εἰς τὰ Γραφεῖα αὐτῆς τοὺς ὑπαλλήλους της καθ' ὅλα τὰ ἔτη τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς, κατὰ μὲν τὴν χειμερινὴν περίοδον, ἤτοι ἀπὸ 16 Σεπτεμβρίου μέχρι 30 Ἰουνίου ἐπὶ 40 ὥρας ἑβδομαδιαίως. Καὶ εἰδικώτερον Δευτέραν, Τρίτην, Πέμπτην καὶ Παρασκευὴν ἀπὸ 8 π.μ. ἕως 1ην μ.μ. καὶ ἀπὸ 4.30 μ.μ. μέχρι 7 μ.μ., Τετάρτην δὲ καὶ Σάββατον μόνον ἀπὸ 8 π.μ. μέχρι 1 μ.μ. Κατὰ δὲ τὴν θερινὴν περίοδον, ἤτοι ἀπὸ 1 Ἰουλίου μέχρι τῆς 15 Σεπτεμβρίου ἐπὶ 39 μόνον ὥρας ἑβδομαδιαίως, ἤτοι ἀπὸ 7.30' π.μ. μέχρι 2 μ.μ., δηλ. ἐπὶ 6½ ὥρας καθ' ἑκάστην. Ἐνταῦθα ἔπεται, ὅτι ὁ ἐνάγων - ἐφεσίβλητος ἀπησχολεῖτο καθ' ἑκάστην Παρασκευὴν τῆς ἑβδομάδος πέραν τῶν τακτικῶν ὡρῶν ἐργασίας κατὰ μὲν τὴν χειμερινὴν περίοδον, ἤτοι ἐπὶ 9½ μῆνας ἢ 41 ἑβδομάδας ἐπὶ μίαν καὶ ἡμίσειαν (1½) ὥραν ἑκάστην Παρασκευήν, κατὰ δὲ τὴν θερινὴν περίοδον, ἤτοι ἐπὶ δύο καὶ ἡμίσεις μῆνας ἢ 11 ἑβδομάδας ἐπὶ 3 ὥρας ἑκάστην Παρασκευήν.

Ἐν ὄψει τῶν ἐν τῇ προηγηθείσῃ σκέψει δεδαιωθέντων πραγματικῶν περιστατικῶν ἕπονται αἱ ἀκόλουθοι συνέπειαι: Ἤτοι 1) Δεδομένου ὅτι ἡ ὀφειλομένη ἐκ τῆς ὑπερεργασίας ἀμοιβὴ εἶναι μισθὸς (πρόσθετος), καθόσον αὕτη παρεσχέθη ἐντὸς τῶν ἐπιτρεπομένων κατὰ νόμον ἀνωτάτων ὁρίων ἐργασίας, περὶ ὧν κατωτέρω, ἡ ἀξίωσις αὕτη τοῦ χρόνου πρὸ τῆς 17.1.1962 εἶναι παραγεγραμμένη, συνιοῦσα τῷ ἄρθρῳ 250 § 17 τοῦ Α.Κ. καὶ τὴν περὶ παραγραφῆς ἔνστασιν τῆς ἐναγομένης - ἐκκαλούσης, καθόσον ἡ περὶ μισθῶν ἀξίωσις, ἡ ἀναφερομένη εἰς τὸν χρόνον πρὸ τῆς 17.1.1962 (δεδομένου ὅτι ἡ ἀγωγὴ ἐπεδόθη τὴν 17.1.1967) ὑπέκυψεν εἰς τὴν πενταετῆ παραγραφὴν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως. Ἔσφαλεν ὅθεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπορρίψασα τὴν περὶ παραγραφῆς ἔνστασιν τῆς ἐναγομένης καὶ δέον, δεκτῆς ἐν μέρει καθισταμένης τῆς ἐφέσεως κατὰ τὸν 4ον αὐτῆς λόγον, νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη καὶ ἀπορριφθῇ εἰτα ἡ περὶ μισθῶν ἀξίωσις λόγῳ ὑπερεργασίας ἡ ἀναφερομένη εἰς τὸν χρόνον πρὸ τῆς 17.1.1962. 2) Ἐσφαλμένως ἔκρινεν ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου παρασχεθεῖσα ὑπερεργασία ἀνήρχετο καθ' ἑκάστην Παρασκευὴν τῆς ἑβδομάδος εἰς 4½ ὥρας κατὰ τὴν ὡς ἄνω ἐκτεθεῖσαν θερινὴν περίοδον καὶ εἰς 3½ ὥρας κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον ἑκάστου ἔτους ἢ εἰς 193 ὥρας ἐτησίως. Δι' ὃ δέον, δεκτοῦ καθισταμένου ἐν μέρει ὡς νομίμου καὶ βασίμου τοῦ πρώτου λόγου τῆς κρινομένης ἐφέσεως, νὰ μεταρρυθμισθῇ καὶ κατὰ τοῦτο ἡ προσβληθεῖσα πρωτόδικος ἀπόφασις. 3) Ἐσφαλμένως ἐθεώρησεν, ὅτι τὸ νόμιμον ὡράριον ἐργασίας τῶν ἐν τοῖς Γραφείοις ἐργαζομένων ὑπαλλήλων τῶν ἀνωνύμων βιομηχανικῶν ἑταιρειῶν, οἷα τυγχάνει καὶ ἡ ἐκκαλοῦσα - ἐναγομένη, εἶναι ἑπτάωρον, ἐνῷ κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 7 § 3 τοῦ ἀ.ν. 547/1937 καὶ τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ ἀπὸ 8.4.1932 πρ. δ) τος περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς καταστήματα κλπ.', τὸ διὰ τῆς πρώτης διατάξεως θεσπιζόμενον ἑπτάωρον δὲν ἰσχύει διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τῶν ἀνωνύμων βιομηχανικῶν ἑταιρειῶν, δι' ἃς ἰσχύει τὸ ὀκτάωρον, ἀλλὰ μόνον διὰ τὸ ὑπαλληλικὸν προσωπικὸν τῶν ἀνωνύμων ἑταιρειῶν τῶν μὴ ἀσχολουμένων εἰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις ἢ ἐργασίας (Α.Π. 393/1967, Ὁλομελείας). Δι' ὃ ἐσφαλμένως ἔκρινεν περαιτέρω, ὅτι παρεσχέθη ἐργασία πέραν τοῦ νομίμου ἑβδομαδιαίου ὡραρίου, τὸ ὁποῖον ἦτο 48 ὥραι καὶ οὐχὶ 42, ὡς αὐτὴ ἐσφαλμένως ἐθεώρει. Ὡς ἐκ τούτου θέμα καταβολῆς ἀποζημιώσεως κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 904 ἐπ. τοῦ Α.Κ. ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ δὲν ὑφίσταται ἐν προκειμένῳ καὶ ἀπορριπτέα τὰ ἐναντία ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου ὑποστηριζόμενα ὡς νόμῳ καὶ οὐσίᾳ ἀβάσιμα, καὶ 4) ἐσφαλμένως ἡ αὐτὴ ἐκκαλουμένη προσηύξησε τὰς κατὰ τὴν κρίσιν της ἀμοιβὰς εἰς τὸν ἐνάγοντα ἐκ τῆς παρασχεθείσης ὑπ' αὐτοῦ ὑπερωριακῆς ἐργασίας κατὰ ποσοστὸν 75% συνιοῦσα τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ ν.δ. 4020/1959, διότι διὰ τῆς διατάξεως ταύτης, ὡς ὄφειλον καθίστανται ἐξ αὐτῆς, παρεσχέθη μὲν εἰς τοὺς ἐπὶ πλέον ἐργαζομένους ἡ ἀξίωσις καταβολῆς ἐκ μέρους τῶν ἐργοδοτῶν προσαυξήσεως τοῦ ὡρομισθίου των κατὰ 75%, ἀλλὰ μόνον εἰς τοὺς ἔχοντας τοιαύτην ἀξίωσιν ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ἤτοι τοὺς ἐργασθέντας πέραν τῶν ἐπιτρεπομένων ἀνωτάτων ὁρίων ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ἢ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, τουτέστι τῶν ἐργασθέντων ἄνευ νομίμου αἰτίας. Ἐν προκειμένῳ ὅμως, ὡς ἐγένετο δεκτὸν ἀνωτέρω, ὁ ἐνάγων οὐδέποτε εἰργάσθη πλέον τῶν 48 ὡρῶν ἑβδομαδιαίως. Δέον ὅθεν καὶ κατὰ τοῦτο νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ὡς ἠμαρτημένη, κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου 2ον λόγον τῆς κρινομένης ἐφέσεως.

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΠΕΡΙ ΜΕΙΩΣΕΩΣ ΣΥΜΠΕΦΩΝΗΜΕΝΩΝ ΑΠΟΔΟΧΩΝ

Παροφύλαξις τῶν κατωτάτων ὁρίων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας

Ἔγκυρος, κατ' ἄρθρα 361, 653 § 3, 174, 679 Ἀστικοῦ Κώδικος, συμφωνία περὶ μειώσεως τῶν συμπεφωνημένων ἀνωτέρων τῶν νομίμων ἀποδοχῶν τοῦ ἐργαζομένου, ἐφ' ὅσον ἡ μείωσις δὲν θίγει τὰ κατώτατα ὅρια τῶν διὰ διατάξεων νόμων, συλλογικῶν συμβάσεων, διαιτητικῶν ἀποφάσεων κλπ. καθοριζομένων ἀποδοχῶν του.— Ὑπολογισμὸς τῶν καθ' ἑορτὰς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα δώρων πρὸς μισθωτοὺς θάσει τῶν ὑπὸ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων κλπ. καθωρισμένων μισθῶν.

Κατὰ τὰ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 207 ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων) ἀτομικὴ σύμβασις ἐργασίας, καταρτιζομένη πρὸ τινος τῶν δεσμευομένων ὑπὸ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, θεωρεῖται περιέχουσα τοὺς ἐν τῇ συλλογικῇ συμβάσει καθοριζομένους ὅρους, ἀκυρουμένων τῶν ἀντιθέτων συμφωνιῶν. Ὅροι ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας εἰναιδιάτροποι διὰ τὸν μισθωτὸν τὸν διαλαμβανομένους εἰς συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας εἶναι ἀποκρατέστεροι.

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ ἄρθρον 25 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἡ ἀπόλυτος μισθὸς ἢ ἡμερομίσθιον ἀνωτέρου τοῦ διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἀποφάσεων διαιτησίας ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καθορισθέντος ἢ συμφωνία περὶ ταυτότης ἀπολήψεως δὲν ἀπαγορεύεται.

Ἐκ τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι εἶναι ἀνεπίτρεπτος ἡ μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ σύμβασις περὶ μισθοῦ ἐλάσσονος τῶν κατωτάτων ὁρίων συλλογικῆς συμβάσεως κλπ., ἀπὸ τῶν ὁποίων δὲν ἐπιτρέπεται παραίτησις τοῦ μισθωτοῦ (Α.Π. 348/1968, Ὁλομέλεια, εἰσηγητὴς *Κ. Ζαχαρῆς*, ΕΕΔ 27, 861), ἀλλ' εἶναι ἐπιτρεπτὴ ἡ ταυτότης, ἀναφερομένη εἰς τὰ δι' ἀτομικῆς συμφωνίας καθοριοθέντα ὅρια μισθοῦ.

Ἐπὶ τοῦ θέματος ἀπησχολήθη ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 21/1968 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Σύρου ὡς ἑφετείου.

Κατὰ παγίαν τακτικὴν τὰ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα παρεχόμενα εἰς τοὺς μισθωτοὺς «δῶρα» διὰ τῶν σχετικῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ὑπελογίζοντο πάντοτε ἐπὶ τῶν νομίμων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων.

Μεταβολὴ ἐπῆλθεν εἰς τοῦτο ἀπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 36880/2080/2967 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως περὶ «δώρου» ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ Πάσχα 1968 (ΕΕΔ 26, 514), ἀφ' ἧς τὸ «δῶρον» ὑπολογίζεται ἐπὶ τοῦ πράγματι καταβαλλομένου μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου (καὶ ὑπερτέρου τοῦ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας κλπ.).

Ἀρείου Πάγου 501/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Μωραΐτης, Γ. Μπλάτσιος

Ἐκ τῶν ἄρθρων 361, 653 § 3, 174, 679 τοῦ Α.Κ. σαφῶς συνάγεται, ὅτι εἶναι ἔγκυρος συμφωνία περὶ μειώσεως τῶν συμπεφωνημένων ἀνωτέρων τῶν νομίμων ἀποδοχῶν τοῦ ἐργαζομένου καὶ ὑπαγωγῆς τούτου εἰς ἰσχύοντα ἐσωτερικὸν κανονισμὸν τοῦ ἐργοδότου, διὰ τὴν θάσει αὐτοῦ ρύθμισιν τῆς περαιτέρω ἐξελίξεως τῶν ἀποδοχῶν τοῦ πρώτου, ἐφ' ὅσον ἡ ρηθεῖσα μείωσις δὲν θίγει τὰ κατώτατα ὅρια τῶν διὰ διατάξεων νόμων, συλλογικῶν συμβάσεων, διαιτητικῶν ἀποφάσεων κλπ. καθοριζομένων ἀποδοχῶν του.

Ἀφ' ἑτέρου, καθ' ἃ δέχεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, διὰ τοῦ ἄρθρου 35α τοῦ συμβατικῆς ἰσχύος κανονισμοῦ καταστάσεως προσωπικοῦ τῆς ἀναιρεσιβλήτου (ὅπερ ἄρθρον προσετέθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 41/1963 ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου αὐτῆς) ὡρίσθη, ὅτι γίνεται προσαρμογὴ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η. διατηρουμένου προσωπικοῦ τῶν ἐξαγορασθεισῶν παρὰ ταύτης ἐπιχειρήσεων εἰς κλιμάκιον ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 3 § 1 τοῦ κανονισμοῦ τούτου ἀναφερομένων, ἡ ὑποχρέωσις ὅμως αὕτη περὶ καταταξέως τῶν εἰς τὴν ρηθεῖσαν κατηγορίαν ὑπαγομένων ἀνελήφθη ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 41/1963 ἀποφάσεως, ἤτοι ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1963, οὕτως ὥστε δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν ἐν λόγῳ ρύθμισιν ὑπάλληλοι τῆς ἀναιρεσιβλήτου Δ.Ε.Η., προερχόμενοι ἐκ τῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρίας καὶ ἀποδεχθέντες πρὸ τῆς 1ης Ἰα-

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΕΣΜΕΥΣΙΣ ΕΞ ΕΘΝΙΚΩΝ ΟΜΟΙΟΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Δικαστικός έλεγχος περί των γενικωτέρας σημασίας οργανώσεων

Δέσμευσις ύπό των εθνικών ομοιοεπαγγελματικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας πάντων των έν τή χώρα εργοδοτών και μισθωτών του επαγγέλματος και άν έτι δέν μετέχωσιν εις τάς συμβληθείσας οργανώσεις.— Τοιαύται αί συναπτόμεναι και υπογραφόμεναι παρά των γενικωτέρας σημασίας επαγγελματικών οργανώσεων.— Τίνες νοούνται ώς γενικωτέρας σημασίας οργανώσεις.—Έλεγχος του πραγματικού τούτου περιστατικού ύπό του τακτικού δικαστού, επιλαμβανομένου της έκ συλλογικής συμβάσεως ιδιωτικής διαφοράς. —Συλλογική σύμβασις εργασίας οικοδόμων από 14.3.1962.— Δέσμευσις έξ αύτής, μή αποδεικνυομένου ότι ή υπογράψασα οργάνωσις είναι τοιαύτη γενικωτέρας σημασίας.

Έρχεται ή κατωτέρω απόφασις του Γ' Πολιτικού Τμήματος του Αρείου Πάγου μετά την αναιρετικήν υπ' αριθ. 726/1967 του Β' Τμήματος (εισηγητής *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 27, 211), προς την γνώμην της οποίας συνεφώνησεν επί του απασχολήσαντος τα Τμήματα του Αρείου Πάγου νομικού ζητήματος, ήτοι του δικαστικού έλέγχου, άν ή υπογράψασα συλλογικήν σύμβασιν

νουαρίου 1963 πρότασιν της Δ.Ε.Η. όπως, αντί των δυνάμει της οικείας συλλογικής συμβάσεως εργασίας και της ατομικής ταυτότητος της εξαγορασθείσης επιχειρήσεως, υφ' ής είχον αρχικώς προσληφθή, καταβαλλομένων εις τούτους αποδοχών, αμείβωνται εφ' εξής δι' ωρισμένου μισθού, καθ' προσχωρήσαντες εις τους όρους του ώς άνω κανονισμού περί εκτάκτου προσωπικού.

Εν προκειμένω τό ώς έφετείον δικάσαν Πρωτοδικείον εδέχθη ανελέγκτως, ότι ό αναιρεσείων απησχολείτο, δυνάμει συμβάσεως εργασίας, ώς λογιστής της Ηλεκτρικής Εταιρείας εν Ανδρω, λαμβάνων μισθόν εκ δραχμών 4.500 μέχρι της εξαγοράς της επιχειρήσεως παρά της Δ.Ε.Η. (2 Απριλίου 1961), προς ήν εξηκολούθησε παρέχων τας υπηρεσίας του μέ τάς αύτάς αποδοχάς, διά δέ της από 12 Δεκεμβρίου 1962 συμβάσεως μεταξύ τούτου, έχοντος συμπληρώσει μέχρι της χρονολογίας ταύτης τριετή υπηρεσίαν, και της αναιρεσιβλήτου Δ.Ε.Η. καθωρίσθη, όπως αμείβεται διά βασικού μισθού εκ δραχμών 3.600 (ηύξημένου κατά τό υπό του άρθρου 6 του κανονισμού προβλεπόμενον οικογενειακόν επίδομα). Όθεν, εφ' όσον τό ποσόν τούτο των δραχμών 3.600 υπερέβαινε τάς κατά την κατάρτισιν της συμφωνίας νομίμους αποδοχάς του αναιρεσείοντος, αίτινες είχον καθορισθή διά της υπ' αριθ. 37/1963 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών ώς πρός τούς λογιστάς τούς συμπληρώσαντας τριετή υπηρεσίαν, εις δραχμάς 2.350, κατ' ορθήν έρμηνείαν και εφαρμογήν των διαληφθεισών διατάξεων έκρινεν ή προσβαλλομένη απόφασις, ότι εγκύρως συνωμολογήθη ή ώς είρηται μείωσις των συμπεφωνημένων αποδοχών, ώς μή θίγουσα τά κατώτατα όρια των νομίμων τοιούτων, και προσχώρησις του αναιρεσείοντος εις τόν περί του προσωπικού της Δ.Ε.Η. κανονισμόν, συμφώνως πρός τό άρθρον 3 του οποίου εδικαιούτο ούτος μισθού του 9ου μισθολογικού κλιμακίου (και ούχί του 7ου τοιούτου), περαιτέρω δέ ότι δέν υπεχρεούτο ή αναιρεσίβλητος εις προσαρμογήν του μισθού του κατά τό παρατεθέν άρθρον 35α και είναι απορριπτέοι οί εναντίοι 1ος, 2ος και 3ος λόγοι αναιρέσεως ώς αβάσιμοι.

Κατά την σαφή έννοιαν των περί δώρων των εορτών υπουργικών αποφάσεων υπ' αριθ. 2300/1961, 31421/1962, 30300/1963, 32506/1964 τό δώρον υπολογίζεται βάσει των υπό των οικείων συλλογικών συμβάσεων εργασίας ή διαιτητικών αποφάσεων κλπ. καθωρισμένων μισθών (μετά των επ' αύτων αυξήσεων και επιδομάτων), ούχί δέ επί του καταβαλλομένου ανωτέρου του νομίμου μισθού. Όθεν, ούτω κρίναν και τό εισαγόμενον δικαστήριον και υπολογίσαν την απαίτησιν του αναιρεσείοντος, όσον αφορά τά πρό της ώς άνω από 12 Δεκεμβρίου 1961 συμφωνίας και τά μετά ταύτην δώρα επί τή βάσει των νομίμων αποδοχών του αναιρεσείοντος, ορθώς ήρμήνευσε και εφήρμοσε τάς μνησθείσας διατάξεις και τυγχάνει μή βάσιμος και απορριπτέος ό αντίθετος τέταρτος λόγος αναιρέσεως.

έργασίας ἡ συμμετασχοῦσα εἰς διένεξιν ὀργάνωσις εἶναι πράγματι γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικὴ ὀργάνωσις, ἵνα ἐκ τούτου ἐπέρχηται καὶ ἡ δέσμευσις προσώπων, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι μέλη τῶν ὀργανώσεων, προκειμένου περὶ ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. (Ἴδετε καὶ σύμφωνον Α.Π. 135/1967, εἰσηγητὴς *Κων. Κλαμαρῆς*, ΕΕΔ 26, 599, *Γ. Καποδίστριας*, ΕΕΔ 26, 1 ἐπ.).

Ἐπρόκειτο εἰς τὴν περίπτωσιν περὶ τῆς ἀπὸ 11.3.1962 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν πάσης φύσεως ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων καὶ συναφῶν ἐπαγγελμάτων Ἑλλάδος (ΕΕΔ 21, 633), διὰ τὴν ὁποίαν ἐκρίθη ὑπὸ ἀποφάσεων τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (ΕΕΔ 25, 1383, ΕΕΔ 27, 1340), ὅτι ἡ ὑπογράψασα ταύτην Πανελλήνιος Ὁμοσπονδία Ἐργολητῶν Οἰκοδόμων εἶναι πράγματι γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικὴ ὀργάνωσις καὶ συνεπῶς ἡ συλλογικὴ αὕτη σύμβασις ἐργασίας θεωρεῖται ὡς ἐθνικὴ ὁμοιοεπαγγελματική, μὲ τὴν ἐντεῦθεν συνέπειαν τὴν δέσμευσιν ἐκ τῶν τοιούτων συμβάσεων. (Ἴδετε διὰ τὸ θέμα Α.Π. 172/1967, Ὀλομέλεια, εἰσηγητὴς *Εὐστ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 26, 549).

Ἀντιθέτως ἀποκλίνεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἀρείου Πάγου 527/1968, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ κ. **Θ. Καμπέρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Εὐστ. Μπλέτσας**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Καλέρης, Γ. Ι. Οἰκονομόπουλος

Κατὰ τὰς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 1, 2 §§ 1 - 3, 7 §§ 1 καὶ 3 καὶ 23 §§ 1 καὶ 2 τοῦ ν. 3239/1955 ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, δεσμεύουσαι πάντας τοὺς ἐν τῇ χώρᾳ ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τοῦ ἐπαγγέλματος, εἰς ὃ ἀφορῶσι, καὶ ἂν οὗτοι δὲν μετέχωσιν εἰς τὰς συμβληθείσας ὀργανώσεις, εἶναι αἱ συναπτόμεναι καὶ ὑπογραφόμεναι παρὰ τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, ὡς τοιούτων νοουμένων τῶν ἐκ τῆς ἐν γένει ὀργανώσεώς των, τῆς εὐρύτητος τοῦ κατὰ τὸ καταστατικόν των σκοποῦ αὐτῶν, τῆς ἐξ αὐτοῦ παρεχομένης εὐχερείας εἰσόδου εἰς αὐτὰς πάντων τῶν ἀνηκόντων εἰς τὸ ἐπάγγελμα καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῶν καὶ τῶν ὑπ' αὐτῶν, εἰς τὴν περίπτωσιν ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως, ἀπασχολουμένων μισθωτῶν τοῦ ἐπαγγέλματος, εὐλόγως δυναμένων νὰ θεωρηθῶσιν ὡς κεκτημένων, ἐν τῷ χρόνῳ τῆς ὑπογραφῆς τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, τὴν ἱκανότητα ἐκπροσωπήσεως μετὰ κύρους τῶν ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων τῶν ἐν τῇ συλλογικῇ διαφορᾷ ἐνδιαφερομένων ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν ὅλης τῆς χώρας ὑπὲρ πᾶσαν τυχὸν ὑφισταμένην ἄλλην ὀργάνωσιν τοῦ ἐπαγγέλματος, τῆς ὑπάρξεως ἢ οὐ τῆς τοιαύτης ἐκπροσωπευτικῆς ἱκανότητος αὐτῶν ἀποτελούσης πραγματικὸν περιστατικόν, ἡ ἐξέτασις τοῦ ὁποίου ὑπὸ τοῦ τακτικοῦ δικαστοῦ, ἐπιλαμβανομένου ἰδιωτικῆς διαφορᾶς, βασιζομένης ἐπὶ τοῦ δεσμευτικοῦ διὰ πάντας τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, δὲν ἐξαιρέθη γενικῶς ὑπὸ τοῦ νόμου εἰς τὴν περίπτωσιν ἐλλείψεως ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου διοικητικοῦ ὀργάνου, ἐπιλυούσης τὴν ἐπὶ τούτου ἀμφισβήτησιν. Σύμφωνον θεν γνώμην ἔχον τὸ Τμῆμα τοῦτο πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως ἐξενεχθεῖσαν τοιαύτην ἐπὶ τῶν ἄνω διατάξεων, δέον νὰ χωρήσῃ εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς ἀπὸ 28 Ἰανουαρίου 1966 νομίμως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης ἐφέσεως τοῦ Β.Κ. κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3471/1965 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ν. ΓΞΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, καθὸ ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων μετὰ τὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 726/1967 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου ἀναίρεσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 17444/1966 ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν.

Τὸ σωματεῖον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Πανελλήνιος Ὁμοσπονδία Ἐργολητῶν Οἰκοδόμων», ὅπερ μετέσχε τῆς καταρτίσεως καὶ ὑπογραφῆς τῆς ἀπὸ 14 Μαρτίου 1962 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων, ὡς μόνον ἐκπρόσωπον τῶν πάσης φύσεως ἐργοδοτῶν τῆς χώρας, ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ἐγγράφων σωματείων, ὑφισταμένων νομίμως ἀπὸ τοῦ ἔτους 1939 ὑπὸ τὴν ἐπωνυ-

μίαν «Πανελλήνιος Ὁμοσπονδία Οἰκοδόμων», ἀδρανοῦν ὅμως κατὰ τὰ μετὰ τὸ ἔτος 1948 ἔτη, λόγῳ ἐκλείψεως τῶν μελῶν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου αὐτοῦ, πλὴν τοῦ προέδρου του, μέχρι τοῦ ἔτους 1961, ὅτε, αἰτήσει τοῦ σιωπηρῶς διατηρήσαντος τὸν τίτλον προέδρου του, ὁ Πρόεδρος τῶν Πρωτοδικῶν Ἀθηνῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 12721/1961 ἀποφάσεώς του διώρισε προσωρινὴν διοίκησιν αὐτοῦ πρὸς ἐνέργειαν τῶν νομίμων διὰ τὴν μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1961 ἐκλογὴν νομίμου διοικήσεως, διὰ νὰ διορίσῃ καὶ αὐθις νέαν προσωρινὴν διοίκησιν αὐτοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 12195/1962 ἀποφάσεώς του, λόγῳ ἐκπτώσεως τῆς προηγουμένως διορισθείσης ἐκ τῆς μὴ ἐκπληρώσεως τοῦ ἀνατεθέντος αὐτῇ ἔργου. Ἡ προηγηθεῖσα τῆς ἀπὸ 14 Μαρτίου 1962 συλλογικῆς συμβάσεως ἀπὸ 27 Ἰουνίου 1957 ἐθνικὴ ὁμοιοεπαγγελματικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων καὶ νεωτέρα ἀπὸ 15 Ὀκτωβρίου 1966 ὁμοία περὶ τῶν αὐτῶν συλλογικὴ σύμβασις καταρτίσθησαν καὶ ὑπεγράφησαν ἀπὸ πλευρᾶς τῶν ἐργοδοτῶν οἰκοδόμων ὅλης τῆς χώρας ὑπὸ τῶν ὀργανώσεων τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἑλλάδος, τῆς Ἑνώσεως Μηχανικῶν Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων καὶ τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Συνδέσμων Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων Ἑλλάδος. Οὕτω τὸ ἄνω σωματεῖον ἐμφανίζεται ὡς ἐκπροσωποῦν τοὺς ἐργοδότας οἰκοδόμους τῆς χώρας μόνον εἰς τὴν συλλογικὴν σύμβασιν τῆς 14.3.1962, ἡ ὑπογραφὴ τῆς ὁποίας φαίνεται ἀποτελοῦσα τὴν μόνην ἀπὸ τοῦ 1948 δραστηριότητα αὐτοῦ καὶ τοιαύτην γενομένην ὑπὸ προσωρινῆς διοικήσεως αὐτοῦ, κριθείσης ἐκπτώτου καὶ ἀντικατασταθείσης ὀλίγους μῆνας ὁρᾳδύτερον. Τὸ ἀπὸ τοῦ 1939 καταστατικὸν τοῦ σωματείου τούτου, ὁρίζον μέλη αὐτοῦ τὰ ἀνεγνωρισμένα σωματεῖα καὶ ἑνώσεις ἐργοληπτῶν καὶ καταστηματαρχῶν οἰκοδόμων, καθιστᾷ ἀδύνατον τὴν εἰς αὐτὸ συμμετοχὴν τῶν μὴ μετεχόντων εἰς σωματεῖα καὶ ἑνώσεις φυσικῶν καὶ νομικῶν προσώπων ἐργοδοτῶν οἰκοδόμων. Περὶ τῶν κατὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως μετεχόντων εἰς αὐτὸ ἐργοδοτῶν καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑπ' αὐτῶν ἀπασχολουμένων μισθωτῶν τοῦ ἐπαγγέλματος οὐδεμία προσάγεται βεβαίωσις. Δὲν ἀμφισβητεῖται ὅμως, ὅτι εἰς αὐτὸ δὲν μετεῖχον οἱ μηχανικοὶ καὶ πάσης ἄλλης κατηγορίας ἐργολῆπται δημοσίων ἔργων, οἵτινες ἀποτελοῦσι σημαντικὸν ἀριθμὸν τῶν διὰ τὴν χώραν ἐργοδοτῶν οἰκοδόμων καὶ ἀπασχολοῦσι λίαν σημαντικὸν πλῆθος τῶν μισθωτῶν τοῦ ἐπαγγέλματος. Ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος ὑποστηρίζεται ἡ εἰς τὸ σωματεῖον συμμετοχὴ τῶν ἐργοδοτῶν ἰδιωτικῶν οἰκοδομῶν, ὁ ἀριθμὸς τῶν ὁποίων δὲν ἀναφέρεται, παρίσταται ὅμως ἀορίστως καλύπτων σημαντικὸν μέρος τῶν ἐργοδοτῶν οἰκοδόμων τῆς χώρας ἄνευ προσκομίσεως στοιχείου τινός, προερχομένου ἐκ τοῦ βεβαίως ἐνδιαφερομένου ἐν τῇ προκειμένῃ δίκῃ ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἐκπροσωπευτικῆς του ἱκανότητος σωματείου τούτου. Προστιθεμένων εἰς ταῦτα ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας διὰ πλείστων ἐγγράφων του (ἀριθ. 81209/19.10.1962, 97522/17.12.1962, 19837/1.3.1963, 34166/23.4.1963) ἀναγνωρίζει, ὅτι ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας περὶ ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων τῆς 14.3.1962 δὲν ὑπεγράφη ἀπὸ πλευρᾶς ἐργοδοτῶν οἰκοδόμων ὑπὸ ὀργανώσεως γενικωτέρας σημασίας, τὸ δικαστήριον, κατ' ἐκτίμησιν ὅλων τῶν ἐκτεθέντων, ἄγεται εἰς τὴν κρίσιν, ὅτι οὐδόλως ἀποδεικνύεται, ὅτι τὸ σωματεῖον Πανελλήνιος Ὁμοσπονδία Ἐργοληπτῶν Οἰκοδόμων ἀποτελεῖ ὀργάνωσιν γενικωτέρας σημασίας, ἐντεῦθεν δὲ ἡ παρ' αὐτοῦ ὑπογραφεῖσα ἀπὸ 14.3.1962 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας δὲν δεσμεύει τὴν ἐφεσίβλητον ἑταιρείαν, μὴ μετέχουσαν εἰς αὐτὸ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑπογραφῆς αὐτῆς, ὡς ἐκ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω ἀποδείξεων προκύπτει. Ὅθεν, ταῦτα δεξάμενος καὶ ὁ δικάσας Πρωτοδίκης καὶ ἀπορρίψας διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως αὐτοῦ τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἐκκαλοῦντος, καθ' ὃ μέρος αἱ ἐν αὐτῇ ἀξιώσεις του θεμελιοῦνται ἐπὶ τοῦ δεσμευτικοῦ διὰ τὴν ἐφεσίβλητον τῆς εἰρημένης συλλογικῆς συμβάσεως, ὀρθῶς ἐξετίμησε τὰς ἀποδείξεις καὶ ἐφήρμοσε τὰς ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης ἀναφερομένας διατάξεις, ἀπορριπτέος δὲ ἐντεῦθεν, ὡς ἀβάσιμος, ὁ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων μοναδικὸς λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως καὶ καταδικαστέος ὁ ἐκκαλῶν εἰς τὴν δικαστικὴν δαπάνην καὶ τὰ τέλη, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 178 ἐπ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 14 § 2 τοῦ Εἰσαγ. Νόμων Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

ΕΡΓΑΣΙΑΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

ΣΧΕΣΙΣ "ΠΑΡΑΓΩΓΟΥ,, ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ ΔΙΑ ΔΙΑΘΕΣΙΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΑΥΤΗΣ

Ὑπερημερία ἐργοδότου καὶ μισθὸς κατ' ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος

Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 656 Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας τοῦ παραγωγοῦ, ἐκτὸς ρητοῦ ἀντιθέτου συμβατικοῦ ὅρου, μὴ συνιστώσης ἀνωτέραν βίαν τῆς προσκαίρου οἰκονομικῆς δυσχερείας τοῦ ἐργοδότου καὶ ἐν γένει τῆς κακῆς πορείας τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεώς του.—Ἀξίωσις καταβολῆς ἀποζημιώσεως δι' ἀπόλυσιν κατὰ Νόμον 2112/1920 καὶ ἀποζημιώσεως δι' ὀφειλομένην καὶ μὴ ληφθεῖσαν ἐνεκεν ἀπολύσεως ἄδειαν κατ' ἄρθρον 5 § 5 Α.Ν. 539/1945 καὶ ὑπολογισμὸς τούτων.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τὴν ἀναιρετικὴν ὑπ' ἀριθ. 292/1968 ἀπόφασιν τοῦ Β' Τμήματος (εἰσηγητὴς *Πολ. Δαλιάνης*, ΕΕΔ 27, 822), πρὸς τὴν γνώμην τῆς ὁποίας ἐπὶ τῶν προκυψάντων νομικῶν ζητημάτων συνεφώνησαν.

Ἐζητήθη εἰς τὴν περίπτωσιν, μεταξὺ τῶν ἄλλων, ὑπὸ τοῦ λεχθέντος παραγωγοῦ ἡ ἰδέα περὶ τῶν προϋποθέσεων χαρακτηρισμοῦ του ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 2653/1967, εἰσηγητὴς *Χρ. Χριστοφορίδης*, ΕΕΔ 26, 1250, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ παραπομπὰς εἰς λοιπὴν νομολογίαν ἡ λόγῳ ἀπολύσεως του ἀποζημίωσις ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ ἡ κατ' ἄρθρον 5 § 5 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 δι' ὀφειλομένην καὶ μὴ ληφθεῖσαν ἔνεκεν ἀπολύσεως ἄδειαν, περὶ τοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν ὁποίων ἀπησχόλησε ἡ κατωτέρω ἀναιρεσιβλητὴ ἀπόφασις κατὰ τὰς ἰσχυούσας διατάξεις.

Ἀρείου Πάγου 509/1968, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ κ. **Θ. Καμπέρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Εὐστ. Μπλέτσας**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Φ. Πολιτόπουλος, Ε. Δημητρακόπουλος.

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο σὺμφωνον ἔχει τὴν γνώμην πρὸς τὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 292/1968 ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως ἐξενεχθεῖσαν ταυτὴν ἐπὶ τῶν ἐν αὐτῇ νομικῶν ζητημάτων, ἤτοι ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 656 Α.Κ., ὅπερ ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας τοῦ παραγωγοῦ (placier) ἐκτὸς ρητοῦ ἀντιθέτου συμβατικοῦ ὅρου, καὶ ἂν ὁ μισθωτὴς ἐκ λόγων ἀναφερομένων εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, μὴ συνιστώντων ὅμως ἀνωτέραν βίαν, δὲν ἀποδεχθῇ τὴν προσηκόντως καὶ πραγματικῶς προσφερομένην ὑπὸ τοῦ ἐκμισθωτοῦ ἐργασίαν, ὑποχρεοῦται, μὴ λυομένης τῆς συμβάσεως εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ μισθοῦ πρὸς τὸν ἐκμισθωτήν, ἀνωτέραν δὲ βίαν δὲν συνιστᾷ ἡ πρόσκαιρος οἰκονομικὴ δυσχέρεια τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἐν γένει ἡ κακὴ πορεία τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεώς του καὶ ὅτι εἰς τὴν φύσιν καὶ τὴν ἰδιομορφίαν τῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας τοῦ παραγωγοῦ δὲν ἐγκειται, ὡς ἐξυπακουόμενος αὐτονοήτως, ὁ συμβατικὸς ὅρος ὅτι δὲν ὑφίσταται δέσμευσις τοῦ ἐργοδότου νὰ ἀποδέχεται καὶ τὰς πέραν τῶν διαμορφωθεισῶν μετὰ τὴν σύναψιν τῆς συμβάσεως, λόγῳ κάμψεως τῶν ἐργασιῶν, οἰκονομικῶν δυνατοτήτων τῆς ἐπιχειρήσεώς του καὶ τῆς πορείας τῶν ἐργασιῶν του, κειμένας καὶ ἐπιτευχθείσας μέσῳ τῆς δραστηριότητος τοῦ ἐκμισθωτοῦ - παραγωγοῦ παραγγελίας, ὥστε νὰ ἀποκλείεται ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ἄρθρου 656 Α.Κ. διὰ τὰς οὕτω μὴ ἐκτελουμένας παρὰ τοῦ ἐργοδότου παραγγελίας.

Μετὰ ταῦτα, ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου κατάστασιν, εἶναι ἐξεταστέα ἡ ἀπὸ 12 Ἰουλίου 1967 ἔφεσις τοῦ συνδίκου τῆς πτωχεύσεως κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 12837/1967 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, δι' ἧς ὁ ἐφεσίβλητος ἀνεγνωρίσθη πιστωτὴς τῆς πτωχευσάσης ὁμορρύθμου ἑταιρείας διὰ τὸ ποσὸν τῶν 160.060 δραχμῶν, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ἐγγραφῆς του εἰς τὸν κατάλογον τῶν ἐπαληθευσάντων τὰς πιστώσεις τῶν πιστωτῶν τῆς πτωχεύσεως ταύτης, νομιμοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖ-

σα κατά τὰς ἐπὶ ταύτης ἐφαρμοστέας προϊσχυούσας τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας διατάξεις (ἄρθρον 24 § 1 τοῦ Εἰσαγ. Νόμου αὐτοῦ).

Κατ' ἐκτίμησιν τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων πλήρως ἀποδεικνύεται, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος ὑπῆρξε ὑπάλληλος τῆς πτωχευσάσης ἑταιρείας ἀπὸ τοῦ ἔτους 1946 μέχρι τῆς 10 Ὀκτωβρίου 1962, ὅτε ἀπελύθη ὑπ' αὐτῆς, καταγγειλάσης τὴν μετ' αὐτοῦ σύμβασιν ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, χωρὶς νὰ καταβάλῃ αὐτῷ τὴν προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ ν. 2112/1920 ἀποζημίωσιν λόγῳ τοῦ ἀπροειδοποιήτου τῆς καταγγελίας. Οὗτος ἠσχολεῖτο κατὰ τὴν σύμβασιν αὐτοπροσώπως καὶ ἀποκλειστικῶς μὲ τὴν διάθεσιν τῶν προϊόντων τῆς ἐργοδότιδος προεισημένης ἑταιρείας ἐπὶ ἀντιμισθίᾳ συμπεφωνημένῃ εἰς ποσοστὸν ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν διατιθεμένων τῇ μερίμνῃ του ἢ τῇ μεσολαβήσει του προϊόντων καὶ δὴ τοιοῦτον 2,5% ἐπὶ τῶν εἰς Θεσσαλονίκην καὶ 3,5% ἐπὶ τῶν εἰς τὴν λοιπὴν χώραν διατιθεμένων. Ἡ ἀντιμισθία δὲ αὕτη κατεβάλλετο αὐτῷ ὑπὸ τῆς ἐργοδότιδος μηνιαίως μετ' ἔκπτωσιν ἐκ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ δικαιουμένου ποσοῦ τῶν βαρυνόντων αὐτόν, προκαταβαλλομένων ὅμως αὐτῷ ὑπὸ τῆς ἐργοδότιδος ἐξόδων κινήσεώς του πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου του ὡς παραγωγοῦ (placier). Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως εὗρε τὸν ἐφεσίβλητον μὴ ἔχοντα εἰσέτι λάβει τὴν ἀνήκουσαν αὐτῷ κατὰ νόμον ἄδειαν μετ' ἀποδοχῶν τοῦ ἔτους 1962. Αἱ ὑπὸ τούτου ἐν δίκῃ ἀχθεῖσαι ἀπαιτήσεις του κατὰ τῆς πτωχευσάσης ἐργοδότιδος ἑταιρείας εἶναι α) ἡ κατὰ τὸν ν. 2112/1920 ἀπαίτησις του ἀποζημιώσεως, β) ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 5 ἀ.ν. 539/1945 ἀπαίτησις του ἀποζημιώσεως διὰ τὴν ἀπόλυσίν του, πρὶν ἢ οὗτος λάβῃ τὴν ἄδειαν μετ' ἀποδοχῶν τοῦ ἔτους 1962 καὶ γ) ἡ ἀπαίτησις του ἐκ τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τῶν καταβληθεισῶν αὐτῷ διὰ τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου μέχρι 10 Ὀκτωβρίου 1962 ἀποδοχῶν ἐκ δραχμῶν 31.400 καὶ τῶν τοιούτων 84.000 δραχμῶν, αἵτινες ἔδει νὰ καταβληθῶσιν αὐτῷ διὰ τὴν εἰρημένην περίοδον, ἐὰν εἰς τὴν ἀξίαν τῶν γενομένων κατ' αὐτὴν τῇ μερίμνῃ ἢ τῇ μεσολαβήσει του παραγγελιῶν ὑπελογίζοντο καὶ αἱ μὴ ἐκτελεσθεῖσαι ὑπὸ τῆς ἐργοδότιδος ἑταιρείας παραγγελίαι. Σημειωθήτω ὅτι ἀμφότερα τὰ προσημειωθέντα ποσὰ φέρονται ὡς ἡ καθαρὰ ἀντιμισθία τοῦ ἐφεσιβλήτου διὰ τὴν κατὰ τὴν ὡς ἄνω χρονικὴν περίοδον παραγωγήν του, ἤτοι μετὰ τὴν ἐκ τοῦ λαβεῖν του ἔκπτωσιν τῶν ἐξόδων κινήσεως, συμπεσουμένων, κατὰ τὰ ἐκατέρωθεν ὁμολογούμενα, εἰς 3.500 δραχμὰς καθ' ἕκαστον μῆνα. Περὶ τῶν παραγγελιῶν τούτων, ἤτοι τῶν παραγγελιῶν τῆς περιφερείας καὶ τῆς ἀξίας τῶν παραγγελιῶν των, οὐδὲν ἀναφέρει ὁ ἐφεσίβλητος, ὅστις περιωρίσθη εἰς τὸν ἰσχυρισμὸν περὶ μηνιαίων παραγγελιῶν συνολικῆς ἀξίας 400 - 500 χιλιάδων δραχμῶν καὶ περὶ ὀφειλομένων αὐτῷ ἐντεῦθεν μηνιαίων καθαρῶν ἀποδοχῶν 9.000 δραχμῶν, βάσει τῶν ὁποίων προσδιώρισεν ἐκτὸς τοῦ ποσοῦ τῶν καθυστερουμένων ἀποδοχῶν του ἐκ δραχμῶν 52.600 καὶ τὸ ποσὸν τῶν ὀφειλομένων αὐτῷ ἀποζημιώσεων τοῦ ν. 2112/1920 καὶ ἄρθρου 5 § 5 τοῦ ἀ.ν. 539/1945. Ὁ ἐκκαλῶν σύνδικος τῆς πτωχεύσεως, ἀποδεχόμενος τὰς δύο περὶ ἀποζημιώσεως ἀπαιτήσεις τοῦ ἐφεσιβλήτου καὶ ἀρνούμενος τὴν περὶ ὑπολοίπου μισθοῦ τοιαύτην, ὑπὸ προϋπόθεσιν ὅμως ἐνέχουσαν τὴν παροχήν καὶ ταύτης καθ' ἣν περίπτωσιν ὁ ἐφεσίβλητος ἐπληρώθη δι' ἕκαστον μῆνα τῆς ἄνω χρονικῆς περιόδου διὰ ποσοῦ μικροτέρου τῶν 6.000 δραχμῶν, ἠμφεσβήτησε τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἐφεσιβλήτου περὶ παραγωγῆς του παρεχούσης αὐτῷ δικαίωμα ἀμοιβῆς διὰ ποσὸν μείζον τῶν δραχμῶν 6.000, δι' ὃ καὶ διὰ τῆς προδικαστικῆς ἀποφάσεως τοῦ δικάσαντος Πρωτοδικείου ὑπεχρεώθη ὁ ἐφεσίβλητος εἰς ἀπόδειξιν τῶν ἰσχυρισμῶν του, ἀξιωθέντος παρ' αὐτοῦ ὅπως ἀποδείξῃ τὰς παραγγελίας, τὴν τοπικὴν περιφέρειαν προελεύσεώς των καὶ τὴν ἀξίαν αὐτῶν, ἐν τῇ καταδήλῳ ἐννοίᾳ τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἀποδείξεως τῶν καθ' ἕκαστον μῆνα τῆς εἰρημένης περιόδου γενο-

μένων τῇ μερίμνῃ ἢ μεσολαβήσει του παραγγελιῶν διὰ τῆς κατονομάσεως τῶν παραγγελέων, τῆς περιφερείας, ἐξ ἧς ἡ παραγγελία, καὶ τῆς ἀξίας ἑκάστης, ἀπαραιτήτων διὰ τὴν κρίσιν περὶ τοῦ βασίμου τῆς ἀξιώσεώς του διὰ καθυστερούμενον μισθὸν καὶ ἐπίσης διὰ τὴν κρίσιν περὶ τοῦ βασίμου τῶν περὶ ἀποζημιώσεως ἀπαιτήσεών του ἐν σχέσει πρὸς τὸ ὕψος αὐτῶν, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 5 § 2 τοῦ ν. 3198/1955 ἡ ἀποζημίωσις τῶν μισθωτῶν τῶν ἀμειβομένων ἐπὶ ποσοστοῖς, κατ' ἀποκοπὴν ἢ κατὰ μονάδα παραγομένης ἐργασίας ὑπολογίζεται βάσει τοῦ μέσου ὅρου τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν τῶν δύο τελευταίων πρὸ τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας μηνῶν, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 3 § 2 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 διὰ τὸν κατ' ἀποκοπὴν ἢ κατ' ἄλλον τρόπον ἀμειβόμενον μισθωτὸν αἱ ἀποδοχαί, ὧν δικαιοῦται κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀδείας του καὶ αἵτινες συνιστῶσι τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 5 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὀφειλομένην αὐτῷ ἀποζημίωσιν εἰς τὴν περίπτωσιν ἀπολύσεώς του διὰ λόγον βαρύνοντα τὸν ἐργοδότην, πρὸ τῆς λήψεως τῆς ὀφειλομένης αὐτῷ, κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἐτησίας ἀδείας, ἐξευρίσκονται πολλαπλασιαζομένων τῶν κατὰ μέσον ὅρον, ἐπὶ ἓν τρίμηνον πρὸ τῆς χορηγήσεως τῆς ἀδείας, ἡμερησίων ἀποδοχῶν του ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐργασίμων ἡμερῶν, αἱ ὁποῖαι περιλαμβάνονται εἰς τὴν χορηγηθεῖσαν αὐτῷ ἄδειαν καὶ ἐν περιπτώσει μὴ χορηγήσεως αὐτῆς θὰ περιελαμβάνοντο εἰς τὴν ἄδειαν.

Ἐκ τῶν μαρτυρικῶν καταθέσεων, τῶν περιεχομένων εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 2805/1965 εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν καὶ τῆς μετ' αὐτῶν συνεκτιμήσεως πάντων τῶν ὑπὸ τῶν διαδίκων ἐπικαλουμένων ἐγγράφων, ἀναπόδεικτος ἀπομένει, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐφεσιβλήτου περὶ παραγωγῆς του κατὰ τὸ διάστημα ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου μέχρι 10 Ὀκτωβρίου παρεχούσης αὐτῷ δικαίωμα νὰ λάβῃ δι' ἕκαστον μῆνα τὴν εἰρημένης περιόδου ἀμοιβὴν μείζονα τοῦ ὑπὸ τοῦ συνδίκου ὁμολογουμένου ποσοῦ τῶν 6.000 δραχμῶν, οὐδενὸς σαφοῦς καὶ ὡρισμένου πρὸς τοῦτο γεγονότος προκύπτοντος. Ἐσφαλμένως ὅθεν ἐκτιμήσασα τὰς ἀποδείξεις ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἦχθη εἰς τὴν ἀντίθετον κρίσιν καὶ τὴν βάσει αὐτῆς ἀναγνώρισιν τῶν ἐπιδίκων ἀπαιτήσεων τοῦ ἐφεσιβλήτου ὑπολογίσασα αὐτὸν μὲ βάσιν μηνιαίας ἀποδοχὰς αὐτοῦ 9.000 δραχμῶν καὶ δέον, δεκτῶν καθιστα μένων τῶν δύο πρώτων λόγων τῆς ἐφέσεως τοῦ συνδίκου, νὰ μεταρρυθμισθῇ, ἀφαιρουμένου τοῦ διατακτικοῦ αὐτῆς, ἐκδικαζομένης δὲ τῆς ὑποθέσεως ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τούτου νὰ ἀναγνωρισθῇ ὁ ἐφεσίβλητος βάσει τῶν ἀνωτέρω ὡς πιστωτὴς τῆς πτωχεύσεως τῆς ἑταιρείας Α. διὰ συνολικοῦ ποσοῦ δραχμῶν 102.650, ἤτοι ὡς πρὸς μὲν τὴν ἐκ διαφορᾶς μισθοδοσίας του τῆς ἄνω περιόδου ἀπαίτησίν του διὰ τὸ ποσὸν τῶν 24.600 δραχμῶν, ὅπερ προκύπτει μετὰ τὴν ἐκ τῆς μισθοδοσίας τῆς εἰρημένης περιόδου, ὑπολογιζομένης μὲ μισθὸν 6.000 δραχμῶν, ἔκπτωσιν τοῦ καταβληθέντος αὐτῷ ποσοῦ τῶν 31.400 δραχμῶν, ὡς πρὸς δὲ τὰς ἀπαιτήσεις του ἀποζημιώσεως ἐκ τῶν ν. 2112 καὶ 539/1945, διὰ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 74.250 ὡς πρὸς τὴν πρώτην καὶ τῶν δραχμῶν 3.600 διὰ τὴν δευτέραν (ἄρθρον 2 § 1 ἐδ. γ' καὶ § 2 ἐδ. γ' καὶ ἄρθρα 3 § 2 καὶ 5 ἀ.ν. 539/1945).

Ὡς πρὸς τὸν τελευταῖον λόγον ἐφέσεως, δι' οὗ πλήττεται ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις διὰ παράλειψιν νὰ ἀποφανθῇ περὶ τοῦ προνομιακοῦ ἢ οὔ τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ ἐφεσιβλήτου πιστωτοῦ, οὗτος εἶναι ἀπορριπτέος, διότι ἐπὶ τούτου ἀπεφήνατο ἡ ἀναιρεθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 2518/1967 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου, περιλαβοῦσα ἐν τῷ διατακτικῷ της διάταξιν ἀναγνωριστικὴν τοῦ προνομιούχου τῶν ἐξ ἀποζημιώσεων ἀπαιτήσεων αὐτοῦ καὶ ἐκ τῆς διαφορᾶς μισθοδοσίας του τῆς περιόδου ἀπὸ 1 Αὐγούστου μέχρι 10 Ὀκτωβρίου 1962, ὡς πρὸς τὴν διάταξιν δὲ ταύτην ἡ εἰρημένη ἀπόφασις δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἀναιρεθεῖσα, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ λόγου τῆς ἀναιρέσεώς της.

ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΜΕΙΩΣΙΣ ΝΟΜΙΜΩΝ ΩΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΙΑ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

Άμοιβὴ μισθωτοῦ διὰ τὴν πέραν τούτων παροχὴν ἐργασίας

Διάταξις περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας ἡμερησίως, μὴ ἐπιτρέπουσα τὴν ὑπέρβασιν τούτων.—Ἔννοια αὐτῆς περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς συνομολογήσεως ἐργασίας ὑπὲρ τὰ τιθέμενα ὅρια, συγχωρητὴ ὅμως ἡ μείωσις τῶν ὡρῶν ἐργασίας, δυναμένων τῶν συμβαλλομένων εἴτε ἀτομικῶς, εἴτε συλλογικῶς κατὰ τὸν Νόμον 3239/1955 νὰ συμφωνήσωσι μικροτέραν διάρκειαν ἐργασίας.—Καθορισμὸς ὡρῶν ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων.—Παροχὴ κατὰ Σάββατον διώρου προσθέτου ἐργασίας.—Ἀμοιβὴ κατ' ἄρθρον 659 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Διὰ διαιτητικῆς ἀποφάσεως (ἡ ὁποία ἐξομοιοῦται πρὸς συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας) (ὑπ' ἀριθ. 5/1964, ΕΕΔ 23, 491) καθωρίσθησαν κατὰ Σάββατον ὧραι ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων ἓξ (6) ἀντὶ τῶν νομίμων ὀκτὼ (8) ἡμερησίως (ἄρθρον Ι, ἐδάφιον δ, τοῦ π.δ. τῆς 27/6/4.7.1932).

Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως ταύτης δέχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἀπεκρούσθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 5614/1968 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, ὅτι ἐγκύρως τοῦτο καθωρίσθη καὶ ὅτι ὁ μισθωτός, ἐργασθεὶς ἐπὶ δύο ὥρας κατ' ἔκαστον Σάββατον προσθέτως, πάντως ἐντὸς τοῦ καθωρισμένου ὑπὸ τοῦ νόμου ὁκταώρου, δικαιοῦται συμπληρωματικῆς ἀμοιβῆς κατ' ἄρθρον 659 Ἀστικοῦ Κώδικος. (Οὕτω καὶ ἡ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 17055/1968, εἰσηγητὴς *Ι. Πασχαλίδης*, ΕΕΔ 27, 1265).

Ἡ ἐπὶ τοῦ πρώτου ζητήματος ἀπόφις τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως εἶναι σύμφωνος καὶ πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας νομολογηθέντα ἐπὶ τοῦ περιεχομένου τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων κατὰ νόμον 3239/1955. (Ἴδετε σχετικὰς παρατηρήσεις μας ἐν ΕΕΔ 24, 1382, ἔνθα παραπομπαί, Σ.Ε. 2137/1966, εἰσηγητὴς *Χ. Παναγιωτόπουλος*, ΕΕΔ 25, 1246).

Περαιτέρω, ἐφ' ὅσον ἐπρόκειτο περὶ παροχῆς νομίμου προσθέτου ἐκτάκτου ἐργασίας καὶ εἶχον οὕτω ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 659 Ἀστικοῦ Κώδικος (περὶ τῆς ὁποίας ἴδετε Α.Π. 508/1968, εἰσηγητὴς *Χ. Καβάρνος*, ἀνωτ. σελ. 12) ἡ συμπληρωματικὴ ἀμοιβὴ δὲν καθορίζεται ἐκάστοτε ἐπὶ τοῦ νομίμου μισθοῦ, ἀλλά, ὡς ὁρίζει ἡ διάταξις, ἀναλόγως τοῦ συμφωνηθέντος μισθοῦ καὶ τῶν εἰδικῶν περιστάσεων, οὐδόλως ὅμως κατώτερον τοῦ νομίμου, κατ' ἄρθρον δὲ 679 Ἀστικὸν Κῶδικος συμφωνία, δι' ἧς περιορίζονται τὰ ἐκ τοῦ ἄρθρου 659 δικαιώματα τοῦ μισθωτοῦ, εἶναι ἄκυρος.

Ἀρείου Πάγου 542/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Λ. Κανελλάκος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Τρίμης, Π. Τόγκας

Ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22310/1229/1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κηρυχθεῖσα ἐκτελεστὴ ὑπ' ἀριθ. 5/1964 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων», τροποποιήσασα τὴν ἀπὸ 14 Μαρτίου 1962 ἐθνικὴν ὁμοιοεπαγγελματικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ὡς πρὸς τὸ ὡράριον ἐργασίας καὶ τὰ ἡμερομίσθια, οὐχὶ δὲ καὶ ὡς πρὸς τὴν ἔκτασιν τῆς καθ' ὑποκείμενα ἐφαρμογῆς αὐτῆς, προνοεῖ, ὡς συνάγεται ἐκ τοῦ τίτλου αὐτῆς, τῶν συμβληθεισῶν διὰ τὴν σύναψίν της ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων καὶ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεών της, περὶ τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς οἰκοδομικὰ ἔργα ἐν γένει, ἀσχέτως τῆς χρησιμοποιήσεως διὰ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν μόνον οἰκοδόμων ἢ καὶ μισθωτῶν ἄλλων εἰδικοτήτων, ὡς πρὸς οὓς ἐφαρμόζεται διάφορον ὡραρίου ἐργασίας. Ὅθεν, δεχθεῖσα ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις, κατ' ἀνέλεγκτον περὶ πραγμάτων κρίσιν, τὸ μὲν ὅτι ὁ ἀναιρεσίδικος προσέφερεν εἰς τὴν ἀναιρεσείουσαν ἑταιρείαν ὑπηρεσίας τεχνίτου ξυλουργοῦ, ἤτοι εἰδικότητος, προβλεπομένης ἐν παραγράφῳ 2α' τῆς ὡς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως, τὸ δὲ ὅτι οὗτος ἀπησχολήθη εἰς τὰς οἰκοδομικὰς ἐργασίας τοῦ ὑδροηλεκτρικοῦ ἔργου Κρεμαστῶν

Ἀχελώου, τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ὁποίου εἶχεν ἀναλάβει ἡ ἀναιρεσείουσα, ὀρθῶς ἐφήρμοσε διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν κατὰ Σάββατον ὡρῶν ὀφειλομένης ἐργασίας ταύτου, τὰς ἀνωτέρω συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας καὶ διαιτητικὴν ἀπόφασιν, οὐδόλως δὲ αἱ αἰτιολογίαι αὐτῆς τυγχάνουσιν ἐλλειπεῖς ἢ ἀντιφατικαὶ ἐκ τοῦ ὅτι δὲν προσδιορίζει τὴν ἔννοιαν τοῦ τεχνικοῦ ἔργου ἢ δὲν ἀναφέρει, ἂν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ὡς ἄνω ὑδροηλεκτρικοῦ ἔργου ἀπησχολοῦντο ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον οἰκοδόμοι καὶ οἱ τὰ ἐναντία τοῖς ἀνωτέρω ὑποστηρίζοντες πρῶτος καὶ δεύτερος λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, δεχθεῖσα ἀνελέγκτως ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος καθ' ἕκαστον Σάββατον τῶν ἐν τῇ ἐνάτῃ αἰτιολογίᾳ αὐτῆς ἀναφερομένων χρονικῶν διαστημάτων εἰργάσθη ἐπὶ ἑκτάωρον, ἤτοι ἐπὶ δύο ὥρας πλέον τῆς ἐξαώρου ἐργασίας, τῆς καθοριζομένης διὰ τὴν ἡμέραν ταύτην τῆς ἑβδομάδος ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω μνησθείσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, οὐδόλως ὡς πρὸς τοῦτο τροποποιηθεῖσης ὑπὸ τῆς ὡσαύτως μνησθείσης διαιτητικῆς ἀποφάσεως, κατ' ὀρθὴν περαιτέρω ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 659 § 2 Α.Κ. καθώρισε τὴν διὰ τὴν ὑπερεργασίαν ταύτην ὀφειλομένην συμπληρωματικὴν ἀμοιβὴν βάσει τοῦ συμφωνηθέντος μισθοῦ τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ οὐχὶ τοῦ νομίμου τοιούτου.

Ἐξ ἄλλου, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου προτάσεων τοῦ ἀναιρεσείοντος, οὐδόλως αὕτη ἐπρότεινεν, ὡς πρὸς τὴν ἐπὶ πλέον δίωρον ἐργασίαν τοῦ Σαββάτου, τὸν ἰσχυρισμὸν ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, διὰ τῆς ἀνεπιφυλάκτου ὑπογραφῆς κατὰ μῆνα τῶν ἀποδείξεων λήψεως τῶν ἀποδοχῶν του, συνωμολόγησε τὴν ἐξόφλησιν τῆς ἀπαιτήσεώς του διὰ τὴν ἐν λόγῳ ἐπὶ πλέον ἐργασίαν. Ὅθεν ὁ τρίτος λόγος ἀναιρέσεως, αἰτιώμενος διὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου καὶ διὰ μὴ λῆψιν ὑπ' ὄψιν προταθέντων πραγμάτων, εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ν. 2269/1920 ἐκδοθέντος πρ. δ/τος τῆς 27.6 - 4.7/1932 «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ἑκταώρου ἐργασίας διατάξεων», ὁρίζουσα ὅτι αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ αὐτοῦ διατάγματος ἐργασιῶν καὶ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, ἐν αἷς περιλαμβάνεται καὶ ἡ τῆς ἀνοικοδομήσεως, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβαίνωσι τὰς ὀκτὼ ὥρας καθ' ἑκάστην καὶ τὰς τεσσαράκοντα ὀκτὼ ἑβδομαδιαίως, εἶναι αὐστηροῦ δικαίου, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ἀπαγορεύεται ἡ συνωμολόγησις ἐργασίας ὑπὲρ τὰ τιθέμενα ὅρια. Εἶναι ὅμως ἐνδοτικοῦ δικαίου ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι συγχωρεῖται μείωσις τῶν ὡρῶν ἐργασίας καὶ συνεπῶς οἱ συμβαλλόμενοι, εἴτε ἀτομικῶς, εἴτε συλλογικῶς κατὰ τὸν ν. 3239/1955, δύνανται νὰ συμφωνήσωσι μικροτέραν διάρκειαν ἐργασίας, χωρὶς τὸ δικαίωμά των τοῦτο νὰ τελῇ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τῆς θεραπεύσεως τῆς συνδρομῆς εἰδικῶν συνθηκῶν, δικαιολογουσῶν τὴν μείωσιν. Κατὰ συνέπειαν καὶ ὁ τέταρτος καὶ τελευταῖος λόγος ἀναιρέσεως, ἀποβλέπων εἰς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν σφάλμα ἐκ τοῦ ὅτι αὕτη ἐθεώρησε νόμιμον τὴν διάταξιν τῆς ἀπὸ 24.3.1962 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς θεσπίζεται ἑξάωρος κατὰ Σάββατον ἐργασία τῶν οἰκοδόμων, καίτοι δὲν γίνεται ἐν αὐτῇ μνεία τῶν δικαιολογουσῶν τὴν μείωσιν τοῦ ὡραρίου εἰδικῶν συνθηκῶν, εἶναι ἐπίσης ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΛΗΨΙΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Ἀπορία καὶ ἀνεργία αὐτῶν καὶ ἀπόδειξις

Προϋποθέσεις τοποθετήσεως πολεμιστῶν τοῦ Α.Ν. 1836/1951 εἰς θέσεις ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων, ἐκτὸς τῶν λοιπῶν, καὶ ἡ ἀπορία καὶ ἀνεργία τούτων.—Ἀπόδειξις ἀπορίας καὶ ἀνεργίας.—Ἀκύρωσις διοικητικῆς πράξεως περὶ τοποθετήσεως πολεμιστοῦ, μὴ ὑποβληθέντων τῶν σχετικῶν δικαιολογητικῶν.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὑπῆρξεν ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις πολεμιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 εἰς τὴν Δημοσίαν Ἐπιχείρησιν Ἠλεκτρισμοῦ (Δ.Ε.Η), ἡ ὁποία, κατὰ τὰ νομολογηθέντα (ἴδετε ΕΕΔ 23, 1228), μετὰ τὸν τελευταῖον νόμον 4180/1961, ὑπάγεται εἰς τὴν ὑποχρέωσιν προσλήψεως πολεμιστῶν.

Κατὰ ῥητὴν ἐπιταγὴν τοῦ νόμου (ἄρθρον 1 §§ 1 καὶ 2 τοῦ ν.δ. 2657/1953, ΕΕΔ 20, 1223, ἐν θὰ κωδικοποιήσεως τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων), διὰ νὰ τοποθετηθῇ προστατευόμενος ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 εἰς ἐπιχείρησιν ὡς μισθωτός, πρέπει, ὅπως, ἐκτὸς τῶν λοιπῶν προϋποθέσεων, πληροῖ καὶ τὰς ἑξῆς: Νὰ εἶναι ἄπορος καὶ β) νὰ εἶναι ἄνεργος.

Διὰ τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἀπορίας ἀπαιτεῖται βεβαίωσις τοῦ οἰκείου Κέντρου Προνοίας καὶ ὑπεύθυνος περὶ ταύτης δήλωσις τοῦ προστατευομένου, διὰ τὴν ἀπόδειξιν δὲ τῆς ἀνεργίας ἀπαιτεῖται βεβαίωσις τοῦ οἰκείου Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας περὶ ἐγγραφῆς τοῦ αἰτοῦντος εἰς τὰς καταστάσεις τῶν ἀναζητούντων ἐργασίαν καὶ περὶ τῆς μὴ ἐξευρέσεως δι' αὐτὸν ἐργασίας ἢ ὑπηρεσίας, ὡς καὶ ὑπεύθυνος δήλωσις τοῦ προστατευομένου ὅτι εἶναι ἄνεργος.

Ἐφ' ὅσον ἐλλείπουν αἱ προϋποθέσεις αὗται, ἡ διοικητικὴ περὶ ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως τοῦ πολεμιστοῦ πρᾶξις εἶναι ἄκυρος, ὡς δέχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἐν ἀρμονίᾳ πρὸς τὰ παγίως ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου νομολογούμενα. (Ἴδετε ἐκ τῶν τελευταίων τὴν Σ.Ε. 1939/1968, εἰσηγητὴς *Χ. Φατοῦρος*, ΕΕΔ 27, 1203, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Προξενεῖ ἐντύπωσιν τὸ ὅτι εἶναι ἡ πολλοστὴ ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἡ ὁποία κηρύσσει ἄκυρον διοικητικὴν πρᾶξιν κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, στερουμένην τῶν κατὰ νόμον διὰ τὴν θεμελίωσιν αὐτῆς ὡς νομίμου ἀπαιτουμένων, δοθέντος ὅτι ὁ νόμος οὗτος ἐπιβαρύνων τὰς ἐπιχειρήσεις διὰ τῆς ἀναγκαστικῆς προσλήψεως πολεμιστῶν καθ' ὑπέρβασιν τοῦ ἀναγκαιοῦντος προσωπικοῦ των, ἀπέβλεψεν εἰς τὴν προστασίαν τῶν πράγματι εὑρισκομένων ἐν ἀνεργίᾳ καὶ ἀπορίᾳ προσώπων, τάξας αὐστηρὰς προϋποθέσεις διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τοῦ σκοποῦ του, αἱ ὁποῖαι, ὡς φαίνεται, δὲν τηροῦνται πάντοτε ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Συμβουλίων προστασίας πολεμιστῶν.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2492/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Μαραγκόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Χ. Φατοῦρος**
Δικηγόρος ὁ κ. Χρ. Γαβαλλᾶς

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἡ Δημοσία Ἐπιχείρησις Ἠλεκτρισμοῦ ζητεῖ τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 35/2.11.1966 ἀποφάσεως τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου προστασίας τῶν ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ τοῦ Νομοῦ Καβάλας, διὰ τῆς ὁποίας ἐτοποθετήθη ἀναγκαστικῶς, κατὰ τὰ διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ὑπάλληλος εἰς τὰς ἐν τῷ Νομῷ τούτῳ ὑπηρεσίας αὐτῆς ὁ Κ.Π.

Ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ ν.δ. 2657/1953 ὁρίζεται, ὅτι: «1) Διὰ νὰ τοποθετηθῇ προστατευόμενος τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, δέον ὅπως, ἐκτὸς τῶν λοιπῶν προϋποθέσεων, πληροῖ καὶ τὰς ἑξῆς: α) νὰ εἶναι ἄπορος καὶ β) νὰ εἶναι ἄνεργος. 2) Διὰ τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἀπορίας ἀπαιτεῖται βεβαίωσις τοῦ οἰκείου Κέντρου Προνοίας καὶ ὑπεύθυνος περὶ ταύτης δήλωσις τοῦ προστατευομένου, διὰ δὲ τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἀνεργίας ἀπαιτεῖται βεβαίωσις τοῦ οἰκείου Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας περὶ ἐγγραφῆς τοῦ αἰτοῦντος εἰς τὰς καταστάσεις τῶν ἀναζητούντων ἐργασίαν καὶ περὶ μὴ ἐξευρέσεως δι' αὐτὸν ἐργασίας ἢ ὑπηρεσίας, ὡς καὶ ὑπεύθυνος δήλωσις τοῦ προστατευομένου, ὅτι εἶναι ἄνεργος».

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου προκύπτει, ὅτι ὁ αἰτῶν οὔτε διὰ τῆς ἀρχικῆς ἀπὸ 14.10.1952 (ἀριθ. πρωτ. Ν.Σ.

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΣ ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ ΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ

Έννοια τῆς παρεχομένης εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας ἐξουσιοδοτήσεως

Καθορισμὸς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, κατ' ἄρθρον 3 § 3 Α.Ν. 1836/1951, τῶν ὑποχρεώσεων εἰς πρόσληψιν πολεμιστῶν δικηγόρων Νομικῶν Προσώπων.—Ἀναγκαία ὅμως ἡ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ διαπίστωσις τῆς ἀνάγκης τῶν ὑπηρεσιῶν δικηγόρου ἢ τῆς ἐπαρκείας τῶν παρ' αὐτοῖς ὑπηρετούντων τυχὸν δικηγόρων, ὡς ἐπίσης καὶ τῶν οἰκονομικῶν δυνατοτήτων ἑκάστου ἐκ τῶν Νομικῶν τούτων Προσώπων.—Ἄκυρος ἄλλως ἡ διοικητικὴ πρᾶξις ὡς ἀναιτιολόγητος.

Ἐπανέρχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ διὰ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεώς του εἰς τὰ σταθερῶς καὶ διὰ προηγουμένων ἀποφάσεών του νομολογηθέντα ἐν σχέσει πρὸς τὴν διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 § 3 τοῦ ἀ.ν 1836/1951 ἐξουσιοδότησιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ καθορισμοῦ τῶν ὑποχρεώσεων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Κοινωφελῶν Ἱδρυμάτων καὶ Τραπεζῶν πρὸς πρόσληψιν δικηγόρου ἐκ τῶν πολεμιστῶν τοῦ ἀνωτέρω νόμου. (Ἴδετε ἐκ τῶν τελευταίων Σ.Ε. 1480/1968, εἰσηγητὴς *Ν. Μπουρόπουλος*, ΕΕΔ 27, 1132, ἔνθα εἰς σημείωσιν μας καὶ λοιπαί).

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὰ παγίως ἐπίσης ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας νομολογηθέντα (Ἴδετε Σ.Ε. 2193/1968, εἰσηγητὴς *Χ. Παναγιωτόπουλος*, ΕΕΔ 27, 1260), καὶ ἐπὶ ἀνακλήσεως πράξεως περὶ διορισμοῦ δικηγόρου ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας ὀφείλει νὰ ἐξακριβώσῃ ἀφ' ἑνὸς τὰς οἰκονομικὰς δυνατότητας ἑκάστου Νομικοῦ Προσώπου πρὸς παραιτέρω διατήρησιν δικηγόρου, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν ἀνάγκην τοῦ Νομικοῦ Προσώπου πρὸς διατήρησιν δικηγόρου διὰ τὴν παροχὴν τῶν νομικῶν αὐτοῦ ὑπηρεσιῶν, ἐξ ὅτι δηλαδὴ ἔχουσι καὶ διὰ τὴν πρόσληψιν δικηγόρου.

Ταῦτα ἀπορρέουν ἐκ τῆς ὀρθῆς σκέψεως, ὅτι ὁ Νομοθέτης ἐσκόπησε νὰ προστατεύσῃ τοὺς πολεμιστὰς δικηγόρους, ἀλλὰ δὲν διενοήθη νὰ ἐπιβάλῃ εἰς τὰ καθοριζόμενα Νομικὰ Πρόσωπα τὸ βάρος τῆς μισθοδοσίας των ἄνευ ἀντιστοίχου παροχῆς ὑπηρεσιῶν, τῶν ὁποίων δὲν ἔχουν ἀνάγκην.

Χαρακτηριστικὴ εἶναι ἡ περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας περὶ τῆς κινήσεως τῶν δικαστικῶν τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου ὑποθέσεων.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2596/1968, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Μαραγκόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Π. Δεδόπουλος**
Δικηγόρος ὁ κ. Π. Μαστραγιάννης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 104510/4432 τῆς 28.9.1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, καθ' ὃ μέρος διὰ ταύτης περιελήφθη εἰς τοὺς ὑποχρέους νὰ προσλάβουν δικηγόρον πολεμιστὴν Ὀργανισμοὺς καὶ τὸ αἰτοῦν Ταμεῖον Προνοίας Δικηγόρων Πειραιῶς.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ κλπ.», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 § 3 τοῦ ν.δ. 2657/1953, τὰ ἐν αὐτῷ μνημονευόμενα νομικὰ πρόσωπα «ὑποχρεοῦνται... εἰς πρόσληψιν ἑνὸς δικηγόρου ἐκ τῶν προστατευομένων ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου... Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας δι' ἀποφάσεων αὐτοῦ καθορίζει κατ' ἔτος τοὺς ὑποχρέους εἰς πρόσληψιν ἑνὸς δικηγόρου ἐκ τῶν λαβόντων ἐνεργὸν μέρος εἰς τὸν συμμοριτοπόλεμον τοιλάχιστον ἐπὶ 10ημηνον». Ὡς δὲ παγίως ἠρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τούτου ἡ ὡς ἄνω διάταξις, κατὰ τὸν καθορισμὸν τῶν ὑποχρέων πρὸς πρόσληψιν πολεμιστοῦ δικηγόρου νομικῶν προσώπων ἢ τῶν ἀπαλλασσομένων τῆς τοιαύτης ὑ-

---

1836/1951 Δράμας) αἰτήσεώς του περὶ ὑπαγωγῆς του εἰς τὰς προστατευτικὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, οὔτε διὰ τῆς νεωτέρας ἀπὸ 29.9.1966 τοιαύτης (ἀριθ. πρωτ. Ν.Σ. 1836/1951 Καβάλας) ὑπέβαλε τὰ ὑπὸ τῶν διατάξεων τούτων ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ περὶ ἀπορίας καὶ ἀνεργίας, πρὸς δὲ καὶ ὅτι οὔτε ἐν τῇ περὶ τῆς τοποθετήσεώς του προσβαλλομένῃ ἀποφάσει γίνεται ρητὴ μνεία περὶ τῆς συνδρομῆς παρ' αὐτῷ τῶν νομίμων τούτου προϋποθέσεων. Ἑπομένως ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐξεδόθη κατὰ παράβασιν τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων, τοῦτο δὲ τῷ λόγῳ, βασίμως προβαλλομένῳ διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, εἶναι ἀκυρωτέα.

ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΑΨΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΜΕΤΑ ΤΟΥΤΩΝ

Προσδιορισμός ὑπό τῆς ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τῶν διοικούντων

Προκύπτοντα ἐκ τῶν ἄρθρων 65, 67, 68 καὶ 70 Ἀστικοῦ Κώδικος.— Ὑποχρεωτική διά τό νομικόν πρόσωπον δικαιοπραξία, ἐφ' ὅσον συνήφθη ὑπό τοῦ διοικοῦντος τοῦτο ὀργάνου ἐντός τῶν ὁρίων τῆς ἐξουσίας του, ὁράκις δέ ἀμφισβητεῖται τό κῦρος καταρτισθείσης συμβάσεως δι' ἔλλειψιν νομίμου ἐκπροσωπήσεως τοῦ νομικοῦ προσώπου ὁ ἐπικαλούμενος τήν σύμβασιν δέον νά προτείνῃ καί ἀποδείξῃ τήν ἐγκυρον δήλωσιν τῆς δικαιοπρακτικῆς βουλήσεως.—Ἀναίρεσις ἀποφάσεως δι' ἔλλειψιν νομίμου βάσεως, μή προσδιορισάσης τά φυσικά πρόσωπα, τά ὁποῖα ἐξεπροσώπησαν τό νομικόν πρόσωπον, ἀλλ' ἀναφερούσης ἀορίστως ὅτι ἡ σύμβασις συνήφθη μετά τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου.

Ἀνηρέθη ὑπό τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 22982/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου.

Ἐπρόκειτο περί συμβάσεως ἐργασίας μετά σωματείου, νομικοῦ προσώπου ἰδιωτικοῦ δικαίου, τήν σύναψιν τῆς ὁποίας παρά τῶν νομίμως ἐκπροσωπούντων τοῦτο ὡρνήθη ἐπί δικαστηρίου.

Ὑπό τήν ἀρχήν ὅτι τά νομικά πρόσωπα ὑποχρεοῦνται ἐκ δικαιοπραξιῶν, αἱ ὁποῖαι ἐπεχειρήθησαν ὑπό τῶν διοικούντων ταῦτα καί ἐντός τῶν ὁρίων τῆς ἐξουσίας των (*Α. Τούσης*, Γενικαί Ἀρχαί τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου, σελ. 279) καί παχρεώσεως ὁ Ὑπουργός ὀφείλει, κατ' ὀρθήν ἄσκησιν τῆς παρεχομένης αὐτῷ ἐξουσίας, νά διαπιστωθῇ τήν ἀνάγκην τῶν ὑπηρεσιῶν δικηγόρου ἢ τήν ἐπάρκειαν τῶν παρ' αὐτοῖς ὑπηρετούντων τυχόν δικηγόρων, ὡς ἐπίσης καί τάς οἰκονομικάς δυνατότητας ἑκάστου ἐκ τῶν νομικῶν τούτων προσώπων.

Ἐν προκειμένῳ διά τῆς προσβαλλομένης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως συμπεριελήφθη εἰς τά ὑπόχρεα πρός πρόσληψιν δικηγόρου πρόσωπα τό αἰτοῦν Ταμεῖον Προνοίας Δικηγόρων Πειραιῶς, ἐπί τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι «ἔχει τήν ἀνάγκην παροχῆς δικηγορικῶν καί νομικῶν συμβουλῶν δικηγόρου πρός κατοχύρωσιν τῶν συμφερόντων αὐτοῦ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, ὡς δέ προκύπτει ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1966 καί ἰσολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1966 τό ἐνεργητικόν κεφάλαιον τοῦ Ταμείου ἀνέρχεται εἰς τό ποσόν τῶν 5.000.000 δραχμῶν, τό δέ πλεόνασμα ἄνω τῶν δραχμῶν 500.000 καί ἔνεκα τούτου δύναται νά φέρῃ τό βάρος τῆς μισθοδοσίας πολεμιστοῦ δικηγόρου». Ἡ τοιαύτη ὅμως αἰτιολόγησις περιορίζεται εἰς μόνην τήν διαπίστωσιν τῆς ὑπάρξεως παρά τῷ αἰτοῦντι οἰκονομικῆς δυνατότητος πρός ἀντιμετώπισιν τῆς ἀπαιτηθησομένης, λόγῳ τῆς προσλήψεως πολεμιστοῦ δικηγόρου, δαπάνης, χωρίς νά συνάγεται ἐκ τοῦ σώματος τῆς προσβαλλομένης πράξεως, ἐν τῇ ὁποίᾳ ὅλως ἀορίστως ἀναφέρεται, ὅτι τό αἰτοῦν Ταμεῖον ἔχει ἀνάγκην τῶν ὑπηρεσιῶν δικηγόρου, ἢ ἐκ τῶν ὑφισταμένων ἐν τῷ φακέλῳ στοιχείων, ὅτι ὁ Ὑπουργός προέβη εἰς εἰδικωτέραν τινά ἔρευναν περί τήν ὕπαρξιν τῆς τοιαύτης ἀνάγκης τοῦ αἰτοῦντος, ὅπως χρησιμοποιήσῃ τάς ὑπηρεσίας δικηγόρου. Ταῦτα δέ, παρ' ὅλον ὅτι τό αἰτοῦν Ταμεῖον διά τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1243 ἀπό 25 Ἀπριλίου 1967 ἐγγράφου του ἰσχυρίσθη, ὅτι δέν ἔχει ἀνάγκην τῶν ὑπηρεσιῶν δικηγόρου, δεδομένου ὅτι ἀπό τῆς ἐν ἔτει 1937 συστάσεως τοῦ Ταμείου αἱ δικαστικαί ὑποθέσεις αὐτοῦ δέν ὑπερέβησαν τάς πέντε (5), ἡ τελευταία τῶν ὁποίων ἔλαβε χώραν ἐν ἔτει 1958, χωρίς ἔκτοτε καί μέχρι σήμερον νά παραστῇ ἀνάγκη προσφυγῆς εἰς τά δικαστήρια. Ὑπό τά δεδομένα ταῦτα ἀκυρωτέα ἀποβαίνει ὡς ἀναιτιολόγητος ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὡς πρός τό προσβαλλόμενον μέρος αὐτῆς, κατά τόν βασίμως προβαλλόμενον σχετικόν λόγον ἀκυρώσεως, παρελκούσης ὡς ἀλυσιτελοῦς τῆς ἐρεύνης τῶν λοιπῶν προβαλλομένων λόγων ἀκυρώσεως.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΞ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΒΙΑΣ

Έννοια ανωτέρας βίας δι' απαλλαγήν αποζημιώσεως Νόμου 2112/1920

Έννοια διατάξεως άρθρου 6 § 2 Νόμου 2112/1920, ως ετροποποιήθη δι' άρθρου 4 Νόμου 4558/1930.—Απαλλαγή εργοδότου, μη όντος ησφαλισμένου διά το προκαλέσαν την διακοπήν της εργασίας περιστατικόν της ανωτέρας βίας, της εκ του Νόμου 2112/1920 υποχρεώσεως προς πληρωμήν αποζημιώσεως εις τον απολυόμενον υπάλληλον.—Έννοια περιστατικού ανωτέρας βίας.—Διακοπή κλάδου επιχειρήσεως κατά διαταγήν της Αρχής.

Απησχολήθη ή κατωτέρω απόφασις του Αρείου Πάγου, υπό της οποίας επεκυρώθη ή υπ' αριθ. 360/1968 απόφασις του ως εφετείου δικάσαντος κατά την εργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ιωαννίνων, επί την έννοιαν της διατάξεως του άρθρου 6 § 2 του νόμου 2112/1920,

---

εφ' όσον εν προκειμένω ηιμφεσβητήθη ή σύναψις της συμβάσεως, δέχεται ή αρεοπαγιτική απόφασις, ότι έπρεπε ή απόφασις του δικαστηρίου να προσδιορίση τα φυσικά πρόσωπα, τα οποία εξεπροσώπησαν το σωματείον κατά την σύναψιν της συμβάσεως. (Ίδετε και Α.Π. 269/1968, εισηγητής Στ. Σταυρόπουλος, ΕΕΔ 27, 952, Α.Π. 157/1968, εισηγητής ο αυτός, ΕΕΔ 27, 1038).

Αρείου Πάγου 505/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. **Αθ. Γεωργίου**
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. **Λ. Κανελλάκος**
Δικηγόροι οι κ.κ. Δ. Παυλίδης, Σπ. Χρήστου

Ως προκύπτει εκ του συνδυασμού των διατάξεων των άρθρων 65, 67, 68 και 70 Α.Κ., ίνα το νομικόν πρόσωπον υποχρεωθή εκ δικαιοπραξίας, δέον αύτη να συνήφθη υπό του διοικούντος το τοιούτο πρόσωπον οργάνου εντός των ορίων της εξουσίας του, επί δε πολυμελούς διοικήσεως του νομικού προσώπου, αι αποφάσεις ταύτης δέον να λαμβάνωνται κατ' απόλυτον πλειοψηφίαν των παρόντων, εάν δεν ορίζεται άλλως εν τη συστατική πράξει ή τω καταστατικώ. Ως εκ τούτου, όταν κρίνεται αμφισβητείται το κύρος καταρτισθείσης συμβάσεως δι' έλλειψιν νομίμου εκπροσωπήσεως του νομικού προσώπου, ο επικαλούμενος την σύμβασιν δέον να προτείνη και αποδείξη την έγκυρον δήλωσιν της δικαιοπρακτικής βουλήσεως.

Εν προκειμένω, μολονότι το αναιρεσείον σωματείον, ως δείκνυται εκ των προτάσεών του, των υποβληθεισών προς το εκδόν την αναιρεσιβαλλομένην απόφασιν πρωτοδικείον, ισχυρίσθη, κατ' ανάπτυξιν του δευτέρου λόγου της εφέσεώς του, ότι συμφώνως τω καταστατικώ του εκπροσωπείται παρά του διοικητικού του συμβουλίου, του οποίου αι αποφάσεις διατυπούνται εγγράφως εις επί τούτω τηρούμενον βιβλίον, υπογραφόμεναι υπό του προέδρου και γενικού γραμματέως του εν λόγω συμβουλίου, ότι δε παρά των νομίμων εκπροσώπων τούτων δεν συνήφθη ή μετά της αναιρεσιβλήτου σύμβασις εξηρτημένης εργασίας, εφ' ής στηρίζεται ή υπό κρίσιν αγωγή, ή αναιρεσιβαλλομένη απόφασις ουδόλως προσδιώρισε τα φυσικά πρόσωπα, τα εκπροσωπήσαντα το αναιρεσείον κατά την σύναψιν της εν λόγω συμβάσεως, περιορισθείσα να αναφέρη αορίστως, ως προκύπτει εκ της τρίτης αιτιολογίας αύτης, ότι ή σύμβασις αύτη συνήφθη μεταξύ του νομίμου εκπροσώπου του εναγομένου και της εναγούσης. Ούτως όμως αποφηναμένη εστέρησε εαυτήν νομίμου βάσεως, ως καταστήσασα ανέφικτον τον ακυρωτικόν έλεγχον ως προς την ορθήν ή μή εφαρμογήν των ως άνω διατάξεων του Α.Κ. και αναιρετέα καθίσταται κατ' άρθρον 807 εδ. 19 Πολ. Δικονομίας, εφαρμοστέον εν προκειμένω, συμφώνως τω άρθρω 24 § 1 του Εισαγ. Νόμου Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας και τον πρώτον λόγον του αναιρετηρίου.

ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 4558/1930, ἐκ τῆς ὁποίας προκύπτει, ὅτι ὁ ἐργοδότης, καταγγέλλων τὴν σιωπῶσαν ἐργασίας ἐκ περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας, ἐφ' ὅσον δὲν εἶναι ἠσφαλισμένος κατὰ ταύτου, ἀπαλλάσσεται τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς καταβολὴν ἀποζημιώσεως.

Ὡς περιστατικὸν ἀνωτέρας βίας ἔχει ἤδη κριθῆ (Ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 26, 766 ἐπ., ἔνθα νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1352/1968, εἰσηγητὴς *Δ. Χριστόπουλος*, ΕΕΔ 27, 218, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 10809/1968, εἰσηγητὴς *Ι. Ρεμέντης*, ΕΕΔ 27, 877), ὅτι ἀποτελεῖ ἡ διὰ παύσεων τῶν ἐργασιῶν διαταγὴ τῆς Ἀρχῆς (ὅταν βασίως εἶναι νόμιμος. Ἴδετε ΕΕΔ 26, 1520, ἔνθα νομολογία), ἀλλὰ προϋποτίθεται, ὅτι τὸ περιστατικὸν τοῦτο πλήττει τὴν συνέχισιν τῆς λειτουργίας τῆς ὅλης ἐπιχειρήσεως καὶ ὄχι κλάδου αὐτῆς. (Ἴδετε καὶ *Τούση - Σταυροπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον § 52, σημ. 1, *Ι. Καπωδίστριαν*, ΕΕΔ 26, 1498).

Ταῦτα δέχεται καὶ ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις.

Ἀρείου Πάγου 513/1968, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ κ. **Θ. Καμπέρης**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Χουρδάκης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Χατζηγεωργίου, Κ. Δημάκης

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 4558/1930, ὁριζούσης ὅτι ὑπάλληλος, ἀπολυόμενος ἕνεκα διακοπῆς τῆς ἐργασίας λόγῳ πυρκαϊᾶς ἢ ἄλλου περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας, καθ' ὃν τυγχάνει ἠσφαλισμένος ὁ ἐργοδότης, δικαιοῦται εἰς τὰ 2/3 τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 ἐδάφ. α' ἀποζημιώσεως, σαφῶς συνάγεται, ὅτι, ὅταν ὁ ἐργοδότης δὲν εἶναι ἠσφαλισμένος διὰ τὸ προκαλέσαν τὴν διακοπὴν τῆς ἐργασίας περιστατικὸν τῆς ἀνωτέρας βίας, ἀπαλλάσσεται τῆς ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 ὑποχρεώσεως πρὸς πληρωμὴν ἀποζημιώσεως εἰς τὸν ἀπολυθέντα ἐκ τοῦ λόγου τούτου ὑπάλληλον. Περιστατικὸν δὲ ἀνωτέρας βίας ὑπάρχει ὁσάκις ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑποχρέου παρακωλύεται ἐκ τυχαίου καὶ ἀπροβλέπτου γεγονότος, μὴ δυναμένου νὰ ἀποτραπῇ καὶ διὰ μέτρων ἄκρας ἐπιμελείας καὶ συνέσεως, οἷον ὅμως δὲν συνιστᾷ ἡ διακοπὴ ἔστω καὶ διαταγῇ τῆς Ἀρχῆς κλάδου τινὸς τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ τῶν ἐργασιῶν ταύτης ἐν ὡρισμένῳ μόνον τόπῳ καὶ ἡ συνέχισις τούτων εἰς ἄλλους τομεῖς. Ὅθεν, ἐφ' ὅσον ἡ ἀναιρεσείουσα καὶ μετὰ τὴν διακοπὴν διαταγῇ τῆς Ἀρχῆς τῶν ἐργασιῶν της εἰς ὡρισμένον τόπον συνέχισε τὴν ἐκτέλεσιν παρεμφερῶν ἐργασιῶν, ὡς ἀνελέγκτως ἐδέξατο τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὀρθῶς μετὰ τοῦτο ἐκρίθη, ὅτι τὸ περιστατικὸν τοῦτο δὲν συνιστᾷ ἀνωτέραν βίαν, δικαιολογοῦσαν τὴν ἄνευ ἀποζημιώσεως καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἀπορριπτέος δὲ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ δικάσαν δικαστήριον πρὸς σχηματισμὸν τῆς κρίσεώς του ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησεν ἅπαντα τὰ ὑπὸ τῶν διαδίκων ὑποβληθέντα ἔγγραφα, εἰς τρόπον ὥστε οὐδεμία καταλείπεται ἀμφιβολία, ὅτι ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης ἐν τῷ δευτέρῳ λόγῳ ἀναιρέσεως ἀναφερόμενα ἔγγραφα. Ὅθεν ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀόριστος καὶ ἀπορριπτέος.

Ἀφοῦ, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτιθέμενα, μόνον ἡ ὁλοκληρωτικὴ διακοπὴ τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως διαταγῇ τῆς Ἀρχῆς συνιστᾷ περιστατικὸν ἀνωτέρας βίας, ὀρθῶς καὶ νομίμως ἐξητάσθη ὑπὸ τοῦ ἐκδόντος τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν δικαστηρίου, ἂν ἡ ἀναιρεσείουσα συνέχισε ἢ μὴ τὰς παρεμφερεῖς ἐργασίας της μετὰ τὴν διακοπὴν τούτων διαταγῇ τῆς Ἀρχῆς ἐν ὡρισμένῳ τόπῳ, ὡς συνεχομένου τοῦ περιστατικοῦ τούτου πρὸς τὸν ὑποβληθέντα ὑπ' αὐτῆς ἰσχυρισμὸν ἀνωτέρας βίας, εὐδαιμῶς δὲ ἦτο ἀναγκαία καὶ ἡ ἀναφορὰ ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει τῶν καθ' ἕκαστα παρεμφερῶν ἐργασιῶν, ἃς, ὡς ἐδέξατο τὸ δικάσαν δικαστήριον, συνέχισε νὰ ἐκτελῇ ἡ ἀναιρεσείουσα. Ὅθεν ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου τρίτος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀόριστος κατ' ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτοῦ.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΔΙΑ ΣΠΟΥΔΑΙΟΝ ΛΟΓΟΝ

Καταδίκη μισθωτοῦ διὰ ποινικὸν ἀδίκημα ὡς σπουδαῖος λόγος

Ἀξιόποινος πρᾶξις μισθωτοῦ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του καὶ ἐφαρμογὴ Νόμου 2112/1920 περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου διὰ σπουδαῖον λόγον κατ' ἄρθρον 672 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ἔννοια σπουδαίου λόγου.—Κρίσις περὶ τοῦ ὅτι καταδίκη μισθωτοῦ διὰ ποινικὸν ἀδίκημα ἀποτελεῖ σπουδαῖον λόγον καταγγελίας.—Ἀπαγόρευσις παραιτήσεως τοῦ ἐργοδότου τῆς ἐξ ἄλλων λόγων, πλὴν τῶν συμφωνηθέντων, καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 672 Ἀστικοῦ Κώδικος οὔσης ἀναγκαστικοῦ δικαίου.—Ὥρα δι' ἑορτὰς μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου, ἀμειβομένων κατὰ Νόμον 2500/1953.— Παραίτησις ἀπὸ τούτων.—Παραγραφὴ ἀξιώσεων κατὰ τοῦ Δημοσίου.

Ἐπρόκειτο, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως, περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου πρὸ τοῦ πέρατος τοῦ χρόνου, κατ' ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου Δημοσίου διὰ σπουδαῖον λόγον κατ' ἄρθρον 672 Ἀστικοῦ Κώδικος, τὸ ὁποῖον ἐφαρμόζεται μόνον ἐπὶ συμβάσεων ὡρισμένου χρόνου. (Ἴδετε ΕΕΔ 26, 930, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας παραπομπαὶ εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν).

Σπουδαῖος λόγος κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστοῦ (ὑποκειμένης νομικῆς ἐννοίας εἶναι ἐλεγκτὴ αὐτὴ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου, Α.Π. 452/1951, εἰσηγητὴς **Στ. Μαυρομιχάλης**, ΕΕΔ 11, 17) ὑπῆρξεν, ὅτι ὁ ἐργαζόμενος διέπραξεν εἰς ποινικὸν ἀδίκημα καὶ κατεδικάσθη διὰ τοῦτο, κρινθέντος καὶ ὅτι εἶχε σχέσιν πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του, ἐπηρεάζουν τὴν συνέχισιν τῆς συμβάσεως. (Ἴδετε καὶ *Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 18, 873 ἑπ.).

Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν, ὅτι τὸ ἀδίκημα πρέπει νὰ ἔχῃ σχέσιν πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας ἢ ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας γίνεται δεκτὸν καὶ κατὰ τὴν ἐφαρμοστέαν τοῦ ἄρθρου 5 § 1 τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας ἀορίστου διαρκείας. (Ἴδετε Α.Π. 109/1967, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαζαφείου*, ΕΕΔ 26, 930, ἔνθα σημειώσεις μας).

Διαφόρων ὄντων αἱ νόμιμοι συνέπειαι μεταξὺ τῶν συμβάσεων ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καὶ ἐκείνων ὡρισμένου χρόνου.

Διὰ τὰς συμβάσεις ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 § 1 τοῦ νόμου 2112/1920 τίθεται ὡς λόγος ἀπαλλαγῆς τοῦ ἐργοδότου ἀπὸ τῆς ὑποχρεώσεως καταγγελίας συμβάσεως κατὰ τὸν νόμον τοῦτον, ἐνῷ διὰ τὰς συμβάσεις ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου τὸ ποινικὸν ἀδίκημα τοῦ μισθωτοῦ ἐρευνᾶται ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ σπουδαίου λόγου κατ' ἄρθρον 672 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὑφισταμένου τοῦ ὁποίου ἐπέρχεται ἡ ἐγκυρος λύσις τῆς συμβάσεως καὶ, μὴ ὑφισταμένου ἀντιθέτως, ἡ καταγγελία ταύτης εἶναι ἄκυρος καὶ ὁ ἐργοδότης περιέρχεται εἰς ὑπερημερίαν περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ, ὀφειλῶν τὸν μισθὸν μέχρι πέρατος τοῦ χρόνου τῆς συμβάσεως. (Ἴδετε ΕΕΔ 26, 1968, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4782/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου ΓΞΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Στ. Κατζηδάκης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Κοντόπης, Γ. Παπασωτηρίου

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 5 καὶ 7 τοῦ νόμου 3198/1955, 5 § 1 τοῦ νόμου 2112 σαφῶς συνάγεται, ὅτι ὁ ἐργοδότης δύναται νὰ ἀπολύσῃ τὸν μισθωτὸν ἂνευ τῶν διατυπώσεων τοῦ νόμου, ἐφ' ὅσον κατ' αὐτοῦ ὑπεβλήθη μήνυσις δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας του ἢ ἀπηγγέλθη κατ' αὐτοῦ κατηγορία εἰς βαθμὸν πλημμελήματος καὶ ἐφ' ὅσον ἡ πρᾶξις τοῦ μισθωτοῦ, ἀξιόποινος χαρακτηριζομένη, ὑπάρχων ἐνδείξεις, ὅτι συνεπάγεται κινδύνους διὰ τὴν ἐπιχείρησιν, ἤτοι ἀσκεῖ ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, τουτέστιν ἐπηρεάζει τὴν διεξαγωγὴν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ (*Καποδιστρίας*, ἐν ΕρμΑΚ, Εἰσαγ. 416 - 451, *Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 304, 355, Α.Π. 92/1963, ΕΕΔ 22, σελ. 413).

Ἐξ ἄλλου σπουδαῖον λόγον, διὰ τὸν ὁποῖον, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 672 Α.Κ., ἑκάτερον τῶν μερῶν δύναται νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ἐργασίας ὁπωσδήποτε ἄνευ τηρήσεως προθεσμίας, ἀποτελεῖ, ὡς συνάγεται καὶ ἐκ τῶν ἄρθρων 673 - 674 Α.Κ., κυρίως μὲν ἡ οὐσιώδης παράβασις τῶν συμβατικῶν ὑποχρεώσεων, ἡ ἐκ προθέσεως ἐπαγωγὴ βλάβης ἢ καὶ ἐξ ἀμελείας προκλήσεως σοβαρᾶς τοιαύτης, ἀλλὰ καὶ ἕτερα περιστατικά, ἕνεκα τῶν ὁποίων καὶ λαμβανομένων

πάντοτε ὑπ' ὄψιν τῶν ἐν ἑκάστῃ περιπτώσει συντρεχόντων ἰδιαιτέρων περιστατικῶν, ἰδίᾳ δὲ ὡς πρὸς τὴν φύσιν τῆς ὑπηρεσίας, δὲν δύναται κατὰ τὴν καλὴν πίστιν νὰ ἀπαιτηθῇ ἀπὸ τοῦ ἑνὸς μέρους ἡ ἐξακολούθησις τῆς σχέσεως. (Α.Π. 693/1965, ΕΕΔ 33, σελ. 85).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθησαν τὰ ἑξῆς : Ὁ ἐνάγων, δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, προσελήφθη παρὰ τοῦ ἐναγομένου Δημοσίου, ἵνα προσφέρῃ αὐτῷ τὰς ὑπηρεσίας του ὡς πολιτικὸς μηχανικὸς εἰς τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ εἰδικώτερον ἀναφερόμενα δημόσια ἔργα καὶ ἀντὶ τοῦ ἐν αὐτῇ εἰδικώτερον ἀναφερομένου μισθοῦ. Ὅτι ἡ σύμβασις αὕτη, ὁρισμένου χρόνου οὖσα καὶ λήγουσα τὴν 31.12.1968, καταγγέλθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὁ ἐνάγων κατεδικάσθη τὴν 10.4.1968 ὑπὸ τοῦ Ἐκτάκτου Στρατοδικείου Θεσσαλονίκης ἐπὶ παραβάσει τοῦ ἄρθρου 191 Π.Κ., ἐπὶ διαδόσει ψευδῶν εἰδήσεων, εἰς φυλάκισιν 6 μηνῶν, ἐξαγορασθείσαν. Καὶ ναὶ μὲν ἡ ὡς ἄνω, δι' ἣν ὁ ἐνάγων κατεδικάσθη, ἀξιόποινος πρᾶξις δὲν ἐβεβαιώθη, ὅτι ἔχει σχέσιν τινὰ μὲ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐνάγοντος, πλὴν τὸ γεγονὸς τοῦτο, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν ἰδιαιτέρων περιστατικῶν, ὑφ' ἃς συνετελέσθη ἡ ἀξιόποινος αὐτὴ πρᾶξις, καὶ τῆς φύσεως τῆς προσφερομένης ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ὡς ἄνω ὑπηρεσίας καὶ τοῦ εἴδους καὶ τῆς φύσεως τοῦ ἐν λόγῳ ἐγκλήματος, καὶ περαιτέρω τοῦ περιστατικοῦ ὅτι ἀπὸ 16.3.1965 - 17.4.1968 ἐτέλει ὑπὸ κράτησιν, ἀπουσιάσας οὕτω τῆς ὑπηρεσίας του, δύναται ἐν τῇ ἐνοίᾳ τοῦ πρόσθεν ἄρθρου 672 Α.Κ. νὰ ἀποτελέσῃ σπουδαῖον λόγον καταγγελίας τῆς κρινομένης συμβάσεως ἐργασίας. Συνεπῶς ἡ καταγγελία αὕτη ἐγκύρως διὰ σπουδαῖον λόγον ἐχώρησεν, λυθείσης οὕτω ταύτης ἀπὸ τῆς ἐν λόγῳ καταγγελίας ἄληκτος διὰ τὸ ἐναγόμενον Δημόσιον, καὶ ἀπορριπτέον τὸ αἴτημα τῆς ἀγωγῆς περὶ καταβολῆς μισθῶν ὑπερημερίας ἢ ἄλλως ἀποζημιώσεως, τὸ ὅτι δὲ συνεφωνήθη, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἐπικαλουμένης καὶ προσκομιζομένης ἀπὸ 21.2.1968 συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας, ὅτι καταγγελία ταύτης ἐπιτρέπεται μόνον εἰς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ὁ μισθωτὸς ἐπιδείξῃ πρὸς τοὺς προϊσταμένους του ἢ τὸ κοινὸν συμπεριφοράν, ἀπίδοσιν πρὸς τὰ καθήκοντά του καὶ τὰς ὑποχρεώσεις, δὲν προκύπτει ἀναγκαίως παραιτήσεως τοῦ ἐναγομένου ἀπὸ τῆς καταγγελίας τῆς κρινομένης συμβάσεως ἐξ ἄλλων γεγονότων, συνιστώντων σπουδαῖον λόγον, ἧτις παραίτησις, ἐξ ἄλλου, ἀπαγορεύεται, τῆς ὡς ἄνω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 672 οὔσης ἀναγκαστικοῦ δικαίου. (*Κανκᾶς*, ὑπ' ἄρθρον 672 Α.Κ., *Καποδίστριος*, Θ/μ. ΞΒ', σελ. 43, *Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργ. Δίκαιον, σελ. 312).

Εἰς ἁπάσας τὰς μέχρι τοῦ 1964 συναφθείσας συμβάσεις ἐργασίας περιείχετο πάντοτε διάταξις, καθ' ἣν ὁ προσλαμβανόμενος δὲν δικαιοῦται τῶν παρασχεθησομένων ποσῶν δι' οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν (δῶρα) ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων - Νέου Ἔτους καὶ Πάσχα εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἐν γένει τῆς χώρας, ὡς ἐκ τῶν παρεχομένων εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους πάσης φύσεως ἐπιδομάτων, ἀποζημιώσεως κλπ. Οὐδιαιρέτως ὅμως ἐκ τοῦ ὅρου τούτου ὁ ἐνάγων δύναται νὰ στερηθῇ τοῦ δικαιώματος, ὅπως ἀξιώσῃ τὰ ἐπὶ ταῖς ἀνωτέρω ἑορταῖς, ὡς ἐκτιμητὸν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν, καταβληθέντα ποσὰ εἰς μόνιμον προσωπικὸν τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίων Ἔργων, καθ' ὅσον ἡ παρασχεθεῖσα διὰ τοῦ ἄρθρου 8 § 3 ν.δ. 2500/1953, ὡς ταῦτο ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 2645/1953, ἐξουσιοδότησις πρὸς τοὺς Ὑπουργοὺς Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας πρὸς καθορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐπὶ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου προσλαμβανομένου ἐκτάκτου προσωπικοῦ ἀναφέρεται μόνον εἰς τὸν ἐν λόγῳ καθορισμὸν τῶν ὡς ἄνω ἀποδοχῶν καὶ δὲν παρέχει εἰς αὐτοὺς ἐξουσίαν, ὅπως στερήσουσι τούτους τοῦ δικαιώματος παροχῶν, χορηγουμένων δυνάμει κοινῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων (ἐκδιδομένων εἰς ἐκτέλεσιν δημοσίας τάξεως νόμου, ἤτοι βάσει τοῦ νόμου 1901/1951 περὶ κυρώσεως τοῦ ἀ.ν. 1777/1951, δι' οὗ συνεπληρώθησαν αἱ διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 28/1944 καὶ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀ.ν. 866/1946, διατηρηθέντος ἐν ἰσχύϊ τοῦ ὡς ἄνω κυρωθέντος νόμου διὰ τοῦ ἄρθρου 42 νόμου 3239/1955. Συνεπῶς ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος, ὡς καὶ ὁ ἰσχυρισμὸς αὐτοῦ ὅτι εἰς τοὺς μισθοὺς τῆς ὡς ἄνω χρονικῆς περιόδου ἔχουσιν ὑπαλογισθῇ καὶ τὰ ἐκ δώρων ἑορτῶν ὀφειλόμενα ποσά, καθ' ὅσον δὲν καθορίζεται τὸ εἰς χρηματικὴν ἐξόφλησιν τῶν δώρων ἀναλογοῦν ποσόν, πρὸς δὲ διότι ὁ ὡς ἄνω καταβαλλόμενος μισθὸς εἰς τὸν ἐνάγοντα εἶναι ὁ νόμιμος τοιοῦτος. Καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν ἀξίωσιν τοῦ ἐνάγοντος πρὸς ἀπόληψιν τοῦ δώρου Πάσχα τοῦ ἔτους 1963 αὕτη ὑπέκυψεν εἰς τὴν παραγραφὴν τοῦ ἄρθρου 69 τοῦ νόμου ΣΙΒ/1862, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν. ΧΛ (ἄρθρον 27 ν.δ. 26.6.1960), ἅτε παρελθούσης πενταετίας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως (4.4.1963) τῆς συναφοῦς ὑπ' ἀριθ. 30300/1963 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως μέχρι τοῦ χρόνου ἐπιδόσεως τῆς κρινομένης ἀγωγῆς (18.5.1968) κατὰ τὴν βάσιμον περὶ τούτου ἔνστασιν τοῦ ἐναγομένου.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΔΙ' ΥΠΑΙΤΙΟΝ ΠΑΡΑΜΕΛΗΣΙΝ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ ΑΥΤΟΥ

Ἐξαναγκασμὸς ἐργοδότου πρὸς ἀπόλυσιν διὰ λῆψιν ἀποζημιώσεως

Ἔλλειψις δικαιώματος ἐργοδότου ὅπως προβῇ εἰς ἀπόλυσιν μισθωτοῦ ἄνευ τηρήσεως τῶν διατυπώσεων τοῦ ἄρθρου 5 § 3 Νόμου 3198/1955 λόγῳ ὑπαιτίου παραμελήσεως τῶν καθηκόντων τοῦ μισθωτοῦ, ἐκτὸς ἂν ἡ παράβασις τούτων ἐγένετο ἐπίτηδες πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως ἐξαναγκάσῃ τὸν ἐργοδότην εἰς ἀπόλυσιν αὐτοῦ ἐπὶ καταβολῇ τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως, ὁπότε ἡ αἴτησις αὐτοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν ἀποκρούεται ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ὡς ἔχει ὁ νόμος 2112/1920 περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἀορίστου χρονικῆς διαρκείας, δὲν ἀπαλλάσσεται ὁ ἐργοδότης τῆς ὑποχρεώσεως καταβολῆς εἰς τὸν μισθωτόν της ἐκ τοῦ νόμου τούτου ἀποζημιώσεως διὰ ἀπόλυσιν καὶ ἐὰν ὑπάρχῃ ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ ὑπαίτιος παραμέλησις τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ὑποχρεώσεών του, ἐκτὸς ἂν ἀποδεικνύεται, ὅτι διὰ τῆς δολίας συμπεριφορᾶς του ὁ μισθωτὸς προεκάλεσε τὴν ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου ἀπόλυσιν πρὸς καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως. (Ἴδετε τὴν Α.Π. 109/1967, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 26, 932 καὶ λοιπὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐν ΕΕΔ 25, 1140, Α.Π. 687/1967, εἰσηγητὴς Στ. Σταυρόπουλος ΕΕΔ 27, 115, ἔνθα σημειώσεις μας).

Εἰς τὴν ταλαιπωρίαν ταύτην περίπτωσιν ἡ ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ νὰ καταβληθῇ ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112/1920 ἀποκρούεται ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὡς ἀσκουμένου τοῦ δικαιώματος καταχρηστικῶς. (Ἴδετε τὰς ἀνωτέρω μνημονευομένας ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐπίσης *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ, Εἰσαγ. ἄρθρων 669 - 678, ἀριθ. 61).

Τὰ αὐτὰ ἰσχύει, κατὰ τὴν Α.Π. 687/1967, ἐνθ' ἀνωτ., καὶ διάκεις ζητεῖται παρὰ τοῦ ὑπὸ τὰς ὡς ἄνω συνθήκας ἀπολυθέντος καὶ ἐπικαλουμένου ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας ἡ καταβολὴ ἀποζοχῶν ὑπερημερίας.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 προϋποθέσεις τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας εἶναι: α) νὰ γίνῃ αὕτη ἐγγράφως καὶ β) νὰ καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις.

Εἰς τὴν ὑπὸ τὰς ἄνω περιστάσεις ἀπόλυσιν μισθωτοῦ δὲν ὑφίσταται ἀξίωσις του πρὸς ἀποζημίωσιν, ἀποκρουομένη ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀλλὰ πρέπει νὰ τηρηθῇ καὶ ἡ ἑτέρα προϋπόθεσις τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας, ὁ ἔγγραφος τύπος αὐτῆς, ἄνευ τοῦ ὁποίου ἡ καταγγελία εἶναι ἄκυρος.

Μὲ τὸ θέμα τοῦτο ἀπησχολήθη ἡ κατωτέρω δικαστικὴ ἀπόφασις, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ὁποίας δὲν ἀπεδείχθη δόλια συμπεριφορὰ τοῦ μισθωτοῦ, ἵνα προκληθῇ ἀπόλυσις καὶ καταβληθῇ ἡ ἀποζημίωσις, εἰς τὴν ὁποίαν ἔτεινεν ἡ συμπεριφορά του.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4808/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου ΓΞΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Ι. Λύκος**

Διαιτηταὶ οἱ κ.κ. Χ. Φραγκαντώνης, Π. Θεοφίλης

Ἡ ἐνάγουσα προσελήφθη τὴν 20.2.1967 παρὰ τῆς ἐναγομένης διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὡς ἐργάτρια τοῦ ἐπ' αὐτῆς ἐκμεταλλευομένου ἡμερομισθίου δραχμῶν 80 καὶ παρέσχεν ἔκτοτε τὰς ὑπηρεσίας της μέχρι τῆς 24.2.1968, ὁπότε ἀπελύθη ἄνευ ἐγγράφου καταγγελίας καὶ καταβολῆς τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως. Ἡ ἀπόλυσις τῆς ἐναγούσης ὠφείλετο εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι αὕτη κατὰ τὸν τελευταῖον πρὸ τῆς ἀπολύσεώς της χρόνον ἐβράδυνεν ὑπαιτίως νὰ προσέρχηται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν της, πρὸς δὲ ἠρνήθη νὰ ἐκτελέσῃ καὶ ἐργασίαν πλύσεως εἰδῶν τοῦ ἐργαστηρίου, ἣν καὶ πρότερον ἐξετέλει. Ἡ ὑπαίτιος παραμέλησις τῶν καθηκόντων τοῦ μισθωτοῦ δὲν παρέχει εἰς τὸν ἐργοδότην τὸ δικαίωμα, ὅπως προβῇ εἰς τὴν ἀπόλυσιν αὐτῶν ἄνευ τηρήσεως τῶν διατυπώσεων τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955, ἐκτὸς ἂν ἡ παράβασις τῶν καθηκόντων τοῦ μισθωτοῦ ἐγένετο ἐπίτηδες πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως ἐξαναγκάσῃ τὸν ἐργοδότην εἰς ἀπόλυσιν αὐτοῦ ἐπὶ καταβολῇ τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως, ὁπότε ἡ αἴτησις αὐτοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν ἀποκρούεται ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (Α.Π. 318/1965, ΕΕΔ 24, 803). Κατ' ἀκολουθίαν, ἐφ' ὅσον δὲν συντρέχει ἡ τελευταία περίπτωσις, ἡ γενομένη ἀπόλυσις τῆς ἐναγούσης ἄνευ ἐγγράφου καταγγελίας καὶ καταβολῆς ἀποζημιώσεως εἶναι ἄκυρος, βεβαιωθείσης δὲ περαιτέρω, ὅτι ἡ ἐνάγουσα προσερρίφθη εἰς τὴν παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν της διὰ

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΑΓΩΓΗΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ ΝΟΜΟΥ 2112/1920

Διακοπή αύτῆς δι' ὑποβολῆς διαφορᾶς εἰς τὴν Διοικητικὴν Ἀρχήν

Ἐφαρμογή ἐξαμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας, κατ' ἄρθρον 6 § 2 Νόμου 3198/1955, ἀγωγῆς περὶ καταβολῆς ἀποζημιώσεως Νόμου 2112/1920.—Διακοπή τῆς προθεσμίας δι' ὑποβολῆς τῆς διαφορᾶς εἰς τὴν ἁρμοδίαν Διοικητικὴν Ἀρχήν, ἐν προκειμένῳ τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους.—Ἔγερσις ἀγωγῆς ἐντὸς ἐξαμήνου ἀπὸ τῆς διακοπῆς.—Ἀπόλυσις μισθωτοῦ Ὑπηρεσίας Ἐλέγχου Κατασκευῆς Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀζωτούχων Λιπασμάτων καὶ ἀνάκλησις ταύτης.

Ἐπρόκειτο, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως, περὶ ἀγωγῆς κατὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου περὶ ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, ἀπολυθέντος ὑπαλλήλου του.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 6 § 2 τοῦ νόμου 3198/1955 (ΕΕΔ 22, 63 ἐπ.), ἡ ἀγωγὴ αὕτη ἔπρεπε νὰ κοινοποιηθῇ ἐντὸς ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἓξ μηνῶν, ἀφ' ἧς κατέστη ἡ ἀποζημίωσις ἀπαιτητή. (Ἴδετε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 27, 1167).

Κατὰ τὸ ἄρθρον ὅμως 269 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, τὸ ὁποῖον ἔχει ἀνάλογον ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ ἀποκλειστικῆς προθεσμίας (κατ' ἄρθρον 279 Α.Κ.), ἡ παραγραφὴ (καὶ ἡ ἀποκλειστικὴ προθεσμία) διακόπτεται διὰ τῆς ὑποβολῆς τῆς περὶ τὴν ἀξίωσιν διαφορᾶς ἐνώπιον Διοικητικῆς Ἀρχῆς ἢ Διοικητικοῦ Δικαστηρίου. (Ἴδετε σχετικῶς καὶ Α.Π. 638/1950, εἰσηγητὴς *Ι. Πίκουλας*, ΕΕΔ 10, 216, Α.Π. 171/1959, εἰσηγητὴς *Α. Κωστήρης*, ΕΕΔ 18, 372, ἔνθα καὶ λοιπὴ νομολογία καὶ σημειώσεις μας), ἐνῷ, ἐξ ἄλλου, προϋπόθεσις τῆς κατὰ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν διακοπῆς τῆς παραγραφῆς εἶναι ἡ ὑποβολὴ τῆς περὶ τὴν ἀξίωσιν διαφορᾶς εἰς τὴν ἁρμοδίαν πρὸς ἐπίλυσιν ταύτης Διοικητικὴν Ἀρχήν (Α.Π. 178/1956, εἰσηγητὴς *Ε. Κολοκούρης*, Νέον Δίκαιον ΙΒ', 121, ἴδετε καὶ Α.Π. 162/1967, εἰσηγητὴς *Κ. Ταβίτης*, ΕΕΔ 28, 635).

Κατὰ τὴν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4544/1954 (εἰσηγητὴς *Κ. Δάρας*, ΕΕΝ ΚΒ', 1272) ὅμως τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους κατ' οὐδεμίαν διάταξιν νόμου ἔχει δικαιοδοσίαν νὰ ἐπιλύῃ ὑποβαλλομένας εἰς αὐτὸ διαφοράς.

Κατὰ τὴν Α.Π. 197/1954 (εἰσηγητὴς *Β. Μακρῆς*, Θέμ. ΞΕ', 795) ἡ πρὸς ἀναγνώρισιν τῆς ἀπαιτήσεως προσφυγὴ εἰς τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους, ἀποτελοῦν ἀνωτάτην ἐν τῷ Κρατικῷ Ὀργανισμῷ Ἀρχήν καὶ ἔχον δικαιοδοσίαν, ὅπως γνωμοδοτῇ πρὸς ἀναγνώρισιν τῆς ἀπαιτήσεως, ἐπιφέρει τὴν κατὰ τὴν ἄνω διάταξιν (269 § 1 Α.Κ.) διακοπὴν τῆς παραγραφῆς.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 5216/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου Γ3ΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Εὐάγγ. Ἀνδριανός**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Θ. Ιθζας, Γ. Σγουρίτσας, δικαστικὸς ἀντιπρόσωπος Δημοσίου

Ἐδικαιώθησαν, κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν, τὰ ἑξῆς : Ὁ ἐναγων προσελήφθη τὴν 16.9.1961 ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου διὰ συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ὡς ὑπάλληλος τῆς Ὑπηρεσίας Ἐλέγχου Κατασκευῆς Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀζωτούχων Λιπασμάτων (Τ.Ε.Κ.Κ.Ε.Α.Λ.). Εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην εἰργάσθη ἕως 30.6.1967, ὅτε ἡ σύμβασις κατηγγέλθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἄνευ καταβολῆς ἀποζημιώσεως. Ὁ ἐνάγων ὑπέβαλεν εἰς τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους τὴν ἀπὸ 29.12.1967 αἴτησίν του, ἐπιδοθεῖσαν τὴν 30.12.1967, δι' ἧς ἐζήτει, ὅπως ἡ ἀνωτέρω καταγγελία θεωρηθῇ ὡς μὴ γενομένη κατὰ τὴν ἐπαναπροσλήψεώς του καὶ ὅπως ὁ ἐνδιάμεσος χρόνος προσμετρηθῇ εἰς τὴν προϋπηρεσίαν του, εἰς περίπτωσιν δέ, καθ' ἣν δὲν ἤθελεν ἀναγνωρισθῇ ὡς μὴ γενομένη ἡ καταγγελία, ἀναγνωρισθῇ ἡ ἀξίωσίς του ἐπὶ τὴν ἀποζημίωσιν διὰ τὴν καταγγελίαν. Τὸ Νομικὸν Συμβούλιον δὲν ἀπήντησεν εἰς τὴν αἴτησιν ταύτην καὶ κατόπιν τούτου ὁ ἐνάγων ἤγειρε τὴν ἐπὸ κρίσιν ἀγωγήν, ἥτις ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ ἐναγόμενον τὴν 29.6.1968 (ἀποδεικτικὸν 2484/29.6.1968 τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος τῶν ἐν Πειραιεῖ Πρωτοδικῶν Ν. Μ.). Συνεπῶς, διακοπείσης τῆς κατ' ἄρθρον 6 § 2 ν. 3198/1955 ἐξαμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας διὰ τῆς ὑποβολῆς τῆς ὑπὸ κρίσιν διαφορᾶς ἐνώπιον τῆς Διοικητικῆς Ἀρχῆς τοῦ Νομικοῦ Συμβου-

---

τὸ ἀπὸ 24.2.1968 - 11.3.1968 χρονικὸν διάστημα, ὃς δὲν ἀπεδείχθη ἡ ἐναγομένη, καταστᾶσα ὑπερήμερος, κατ' ἄρθρον 343 καὶ 350 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ὀφείλεται ὁ μισθὸς αὐτῆς (ἄρθρον 669 Α.Κ.).

λου τοῦ Κράτους (ἄρθρα 269 καὶ 279 Α.Κ.) πρὸ τῆς παρόδου τοῦ ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς καταγγελίας (ἄρθρα 241 καὶ 243 ἐδάφ. 6' Α.Κ.) καὶ ἐγερθείσης τῆς ἀγωγῆς ἐντὸς ἑξαμήνου (ἄρθρα 241 καὶ 243 ἐδ. 6' Α.Κ.) ἀπὸ τῆς διακοπῆς (ἄρθρα 261 ἐδάφ. 6', 269 § 1 ἐδ. 6', 270 καὶ 279 Α.Κ.), ἐμπροθέσμως ἀσκεῖται ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ καὶ τὰ ἐναντίον ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ὑποστηριζόμενα εἶναι ἀπορριπτέα.

Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως τοῦ ἐνάγοντος ἐγένετο κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 66969/30.6.1967 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Βιομηχανίας, δι' ἧς, ἐκδοθείσης δυνάμει τοῦ νόμου 3946/1959, τῶν Β.Δ. 27/30.6.1959 καὶ 424/1964 καὶ τοῦ ἄρθρου 8 ν.δ. 4355/1964, ἀπεφασίσθη ἡ ἀπόλυσις αὐτοῦ καὶ ἄλλων συναδέλφων του. Οἱ αὐτοὶ Ὑπουργοὶ ἀνεκάλεσαν τὴν ἀπόφασίν των ταύτην, ὡς πρὸς τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἐνάγοντος καὶ δύο ἄλλων συναδέλφων του, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 98061/22187/16.9.1967.

Διὰ τοῦ ἀ.ν. 71/1967 ἡ Τ.Ε.Κ.Κ.Ε.Α.Α. κατηργήθη ἀπὸ 15.7.1967, ὡρίσθη δέ, ὅτι τὸ ἀρχεῖον της περιέρχεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Βιομηχανίας, παρὰ τοῦ ὁποίου γενήσεται καὶ ἡ ἐκκαθάρισις τῶν ἐκκρεμοτήτων κατὰ τὰ ὁριζόμενα διὰ βασιλικοῦ διατάγματος, διὰ τοῦ ὁποίου προεβλέπετο καὶ ἡ ρύθμισις θεμάτων ἀριμοδιοτήτων καὶ προσωπικοῦ. Μετὰ ταῦτα διὰ τοῦ ἀ.ν. 456/1968 ἐτροποποιήθη ὁ ἀ.ν. 71/1967 καὶ δι' ἄρθρου 3 ὡρίσθη, ὡς πρὸς τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν ἐκκρεμοτήτων, ὅτι αὕτη θέλει διενεργηθῆ δι' ἐπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας καὶ δι' ἐπαλλήλων, ἀποσπωμένων ἐκ τῶν Ὑπουργείων Οἰκονομικῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων. Ἡ ἰσχὺς τῆς διατάξεως ταύτης τοῦ ἄρθρου 3 ἀ.ν. 456/1968 δὲν ἀνατρέχει εἰς τὸν χρόνον ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ ἀ.ν. 71/1967, ἤτοι εἰς τὴν 15.7.1967, ὡς συμβαίνει διὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1, 2 καὶ 5 ἀ.ν. 456/1968 δυνάμει τοῦ ἄρθρου 6 ἰδίου.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων συνάγεται, ὅτι κατὰ τὸν ἐνδιάμεσον χρόνον ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ἀ.ν. 71/1967 ἕως τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ ἄρθρου 3 ἀ.ν. 456/1968 (30.6.1968), τὸ προσωπικὸν τῆς καταργηθείσης Τ.Ε.Κ.Κ.Ε.Α.Α. ἠδύνατο νὰ παμείνῃ εἰς τὴν θέσιν του διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ἐκκαθαρίσεως καὶ μέχρι τῆς ρυθμίσεως τῶν σχετικῶν πρὸς τοῦτο θεμάτων διὰ βασιλικοῦ διατάγματος, παρὰ τὴν κατάργησιν τῆς Τ.Ε.Κ.Κ.Ε.Α.Α., διότι ὁ ἀ.ν. 71/1967 δὲν διελαμβάνει τι περὶ ἀπολύσεώς του, τοὐναντίον δὲ ἐκ τοῦ ὅτι μεριμνᾷ περὶ συνεχίσεως τῆς ἐκκαθαρίσεως συνάγεται, ὅτι δέχεται τὴν διατήρησιν τοῦ προσωπικοῦ μέχρι ρυθμίσεως τῆς τύχης των, διότι δὲν γοεῖται ἐκκαθάρισις ἄνευ προσωπικοῦ. Ὡς ἐκ τούτου συννόμως ἐξεδόθη ἡ δευτέρα ὑπουργικὴ ἀπόφασις περὶ ἀνακλήσεως τῆς ἀπολύσεως, ἥτις πλέον, ὡς καὶ τὸ ἐναγόμενον διὰ τῶν ἐγγράφων προτάσεών του δέχεται, θεωρεῖται ὡς οὐδέποτε λαβοῦσα χώραν. Συνεπῶς ἡ ἀγωγή, διώκουσα τὴν καταβολὴν ἀποζημιώσεως διὰ τὴν ἀπόλυσιν ταύτην, εἶναι ἀπορριπτέα, δοθέντος ὅτι ὁ ἐναγων ἀπεδέχθη τὴν ταύτην ἀνάκλησιν, ἐπαναλαβὼν τὴν ἐργασίαν του ἀπὸ τῆς ἀνακλήσεως τῆς ἀπολύσεώς του. Σημειωτέον ὅτι δὲν ἀποτελεῖ ἀντικείμενον τῆς παρούσης δίκης τὸ τυχὸν ὀφειλόμενον θέμα ἀποδοχῶν τοῦ ἐνάγοντος ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως μέχρι τῆς ἀνακλήσεως ταύτης χρόνου. Ἡ δικαστικὴ δαπάνη εἶναι συμψηφιστέα ἐν ὅλῳ κατ' ἄρθρον 22 § 2 ἐδάφ. α' νόμου 3693/1957, διότι βαρύνει καὶ τὸ Δημόσιον ἐκατέρωθεν διὰ τὸν προκείμενον δικαστικὸν ἀγῶνα, ἐφ' ὅσον ὁ ἐνάγων, ἀμφιβάλλων εὐλόγως περὶ τοῦ δικαίου του, ἐπεβάλλετο αὐτῷ συμβιβαστικῆς ἐπιλύσεως τῆς διαφορᾶς καὶ ἐξῆντλησε πᾶν περιθώριον χρόνου, ἀναμένων τὴν σχετικὴν ἐνέργειαν τοῦ Δημοσίου, τὸ ὁποῖον δὲν ἀπήντησεν εἰς ταύτην.

ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΑΠΟ ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ

Περίπτωσις συνδικαλιστικοῦ στελέχους, ὑπηρετοῦντος εἰς τὸ Δημόσιον

Στοιχεία ὑπαλληλικῆς ἰδιότητος μισθωτοῦ.—Χαρακτηρισμὸς μισθωτοῦ ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου.— Δυνατὴ ἡ πρόσληψις ὑπὸ τοῦ Κ.Ε.Α. καὶ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου.—Προστασία συνδικαλιστικῶν στελεχῶν ἀπὸ ἐλευθέρας ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν ἀπολύσεως.—Λόγοι ἀπολύσεως, κρινόμενοι ὑπὸ τῆς εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς.—Ἀκυρότης ἄλλως ἀπολύσεως.—Ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου, μὴ συναγομένης ἐξαιρέσεως καὶ ἐκ τῶν περὶ ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κ.Ε.Α. διατάξεων.—Γνῶσις τοῦ ἐργοδότου περὶ τῆς ἰδιότητος τοῦ μισθωτοῦ ὡς συνδικαλιστικοῦ στελέχους.— Ἰσχυρισμὸς τοῦ Δημοσίου περὶ ἀπολύσεως δι' ἔλλειψιν νομιμοφροσύνης.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὑπῆρξεν ἀπόλυσις συνδικαλιστικοῦ στελέχους ἐκ τῶν προστατευομένων ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1803/1951 (ΕΕΔ 10, 532), ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 4361/1964 (ΕΕΔ 23, 1129) καὶ διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 4501/1966 (ΕΕΔ 25, 439).

Προεκύφθη ἐν προκειμένῳ τὸ ζήτημα, ἂν, δηλαδὴ, τὸ συνδικαλιστικὸν στέλεχος ὑπηρέτει εἰς τὸ Δημόσιον, ὡς ἐργοδότην, εἶχεν ἐφαρμογὴν ἡ διὰ τοῦ εἰδικοῦ ὡς ἄνω νόμου προστασία ὡς πρὸς τὴν ἀπόλυσιν, ἡ ὁποία κρίνεται ὑπὸ τῆς εἰδικῆς τοῦ ἀνωτέρω νόμου Ἐπιτροπῆς.

Καταφατικῶς ἀπεφάνθη τὸ Πρωτοδικεῖον. (Ἴδετε καὶ σύμφωνον Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 6173/1957, Πρωτοδίκης *Σ. Λιμούρης*, ΕΕΔ 17, 1088, Πρωτοδικεῖον Καρδίτσης 231/1960, Πρωτοδίκης *Π. Θεοδωρόπουλος*, ΕΕΔ 20, 481, πρβλ. ὅμως ὅπ' ἀριθ. 1/1957 Γνωμοδότησιν Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαμιχαλόπουλος*, ΕΕΔ 16, 673, καθ' ἣν ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1803/1951 προκύπτει, ὅτι ὁ νόμος οὗτος δὲν τυγχάνει ἐφαρμοστὸς προκειμένου περὶ τοῦ Δημοσίου ὡς ἐργοδότου).

Ἔχει ἤδη γίνει δεκτὸν ἐν τῇ νομολογίᾳ τοῦ Ἀρείου Πάγου (Α.Π. 235/1958, εἰσηγητὴς *Στ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 525, Α.Π. 705/1958, εἰσηγητὴς *Κ. Καλαμποκιάς*, ΕΕΔ 19, 1249), ὅτι, ἵνα γίνηται ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ εἰδικοῦ τούτου νόμου (περὶ τοῦ ὁποίου ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 1454, ἔνθα νομολογία), ἀπαιτεῖται, ὅπως ὁ ἐργοδότης ἔλθῃ ἐν γνώσει τῆς ἰδιότητος τοῦ μισθωτοῦ ὡς συνδικαλιστικοῦ στελέχους.

Κατὰ τὴν Α.Π. 30/1958 (εἰσηγητὴς *Στ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 198) ἀρκεῖ ἡ ἀθεμελίωτος καὶ ἀλλοθεν γνῶσις τοῦ ἐργοδότου περὶ τῆς ἀληθείας τοῦ περιστατικοῦ τούτου καὶ κατὰ τὴν Α.Π. 705/1958, ἐνθ' ἀνωτ., εἴτε συνεπείᾳ ἀνακλήσεως τοῦ ἐργαζομένου, εἴτε καθ' οἱανδήποτε ἄλλον τρόπον. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 183/1964, εἰσηγητὴς *Εὐστ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 23, 407).

Τὸ Πρωτοδικεῖον ἐδέχθη, ἐν προκειμένῳ, ὅτι τὸ Δημόσιον ἔτελε ἐν γνώσει τῆς ἰδιότητος τοῦ μισθωτοῦ ὡς συνδικαλιστικοῦ στελέχους.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 22441/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν.
Πρόεδρος ὁ κ. **Ι. Ντεγιάννης**
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Εὐάγγ. Καλλίτσης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Καμαρινέας, Ι. Σκουλαρίκης.

Ἐβεβαιώθη, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ὅτι ὁ ἐνάγων, προσληφθεὶς τὴν 2.1.1953 εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐναγομένου Ἑλληνικοῦ Δημοσίου ἐπὶ συμβάσει ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καὶ τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου ὡς πρακτικὸς πετρελαιομηχανικὸς ἐν τῷ 202 Κρατικῷ Ἐργοστασίῳ Ἀεροπλάνων ἐπὶ βαθμῷ βοηθοῦ Α' τάξεως, εἰργάσθη ἔκτοτε παρ' αὐτῷ ἀρχικῶς ἐπί τινα χρόνον καὶ ἀκολούθως εἰς τὴν ἐν Λαρίσῃ ἐδρεύουσαν 110 «Πτέρυγα Μάχης» (ἔνθα ἀπεσπάσθη) μέχρι τῆς 12.6.1967, ὅτε ἀπελύθη, καταγγελθείσης ἐγγράφως τῆς ἐπιδίκου ἐργασιακῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐναγομένου. Οὗτος προσληφθεὶς κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 40 καὶ ἑπομ. τοῦ ἀ.ν. 1846/1939 «περὶ ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ ἐν γένει τοῦ Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων (Κ.Ε.Α.)», προήχθη ἀλληλοδιαδόχως μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἀρχιτεχνίτου Α' τάξεως καὶ δὴ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1961 κατὰ τὴν ὁ-

πὸ τοῦ ἄρθρου 4 τῆς (κατ' ἐξουσιοδότησιν τῶν ἄρθρων 43 καὶ 63 τοῦ ὡς ἄνω ἀναγκαστικοῦ νόμου ἐκδοθείσης) ὑπ' ἀριθ. 219100/1960 ἀποφάσεως τοῦ Ὑφυπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης προβλεπομένην βαθμολογικὴν κλίμακα, ἀπησχολεῖτο δὲ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐπιδίκου ἐργασιακῆς συμβάσεως μὲ τὴν ἐπίβλεψιν, συντήρησιν καὶ ἐπισκευὴν πάσης φύσεως μηχανῶν ἐσωτερικῆς καύσεως καὶ ἠλεκτροπαραγωγῶν ζευγῶν, ὧν ἅμα προϊστάμενος ἀπὸ τοῦ ἔτους 1954 τοῦ συνεργείου ἐργατοτεχνιτῶν ἐπισκευῆς καὶ συντηρήσεως τῶν κινητήρων τῶν κυροζηνοφόρων καὶ λοιπῶν βαρέων ὀχημάτων, τῶν χρησιμοποιουμένων διὰ τὴν μεταφορὰν καυσίμων τῶν ἀεροσκαφῶν. Εἶχε δὲ πρὸς τοῦτο ἀρκοῦσαν πρακτικὴν ἐμπειρίαν καὶ θεωρητικὴν κατάρτισιν, καθ' ὅσον εἶχε προϋπηρετήσει εἰς ἐργοστάσιον χάλυβος ὡς τορναδόρος ἐφαρμοστὴς καὶ εἰς μηχανουργεῖον κατὰ τὰ ἔτη 1944 - 1945, ἐφοίτησεν ὡσαύτως εἰς τὴν Σχολὴν Μηχανικῶν «Ὁ Ἥφαιστος», στρατευθεὶς δὲ ἐν ἔτει 1946 ἐφοίτησεν εἰς τὴν Σχολὴν Μηχανικῶν τοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ, ἐξ ἧς ἔλαβε πτυχίον Γ΄ τάξεως μηχανικοῦ μὲ γενικὴν βαθμολογίαν 85% τῆς ὁλικῆς τοιαύτης καὶ ἐτύγχανεν ἀπόφοιτος τῆς Ε΄ τάξεως τοῦ Γυμνασίου. Ὑπὸ τὰ βεβαιωθέντα πραγματικὰ ταῦτα περιστατικὰ ἡ παρ' αὐτοῦ (ἐναγόντος) παρασχεθεῖσα ἐργασία, ἀπαιτοῦσα οὐ μόνον καταβολὴν μυικῆς δυνάμεως ἢ ἁπλᾶς τεχνικὰς γνώσεις, ἀλλ' ἐξιδιασμένην ἐμπειρίαν, συνδεδυασμένην πρὸς εἰδικὴν θεωρητικὴν μόρφωσιν πρὸς ἀπόκτησιν μηχανικῶν καὶ ἠλεκτρολογικῶν γνώσεων, πρὸς δὲ καὶ εὐθύνην ἐν τῇ ἐκτελέσει αὐτῆς, προσδίδει αὐτῷ τὴν ἰδιότητα τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953, καθ' ὅσον τὸ προέχον ἐν ταύτῃ στοιχεῖον εἶναι τὸ πνευματικὸν (Α.Π. 632/1966, ΕΕΔ 26, 165).

Ἐξ ἄλλου, καθ' ἃ συνάγεται ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 40, 42 τοῦ προδιαληφθέντος ἀ.ν. 1846 καὶ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 2882/1954, ἐν ὄψει καὶ τῆς Εἰσηγητικῆς Ἐκθέσεως τοῦ τελευταίου τούτου νόμου, δὲν ἀποκλείεται ἡ πρόσληψις ὑπαλλήλικοῦ προσωπικοῦ πρὸς παροχὴν ἐργασίας εἰς τὸ Κ.Ε.Α. ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου (Π.Α. 6145/1964 καὶ Γνωμοδότησις Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Ὁλομελείας, 306/1964 πλειοψ., ΕΕΔ 23, 669 καὶ 619). Ταῦτα ὅθεν εἰποῦσα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἰδιότητός του ταύτης χωρήσασα εἰς τὴν ἐπιδίκασιν τοῦ ἐν αὐτῇ ποσοῦ δι' ὀφειλομένην συμπληρωματικῶς ἀποζημίωσιν λόγῳ μὴ χορηγήσεως πλήρων τῶν ὧν ἐδικαιοῦτο ἀδείων ἀναπαύσεως κατὰ τὸν ἐπίδικον χρόνον (1962 - 1967), ὡς πρὸς τὸ ὕψος τοῦ ὁποίου (ποσοῦ) δὲν προσβάλλεται εἰδική τις αἰτίασις, οὐδαμῶς ἠμαρτεν, ἀπορριπτομένων ὡς ἀβασίμων τῶν ἐναντίων λόγων τῆς ἐφέσεως.

Καθ' ἃ συνάγεται ἐκ τῶν ἄρθρων 1 καὶ ἐπομ. τοῦ ἀ.ν. 1803/1951 (ὡς οὗτος συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 § 1 τοῦ νόμου 4504/1966), πρόσωπα, παρέχοντα ἐξηρτημένην ἐργασίαν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ, ἐφ' ὅσον τυγχάνουσι πρόεδροι ἢ γενικοὶ γραμματεῖς οἱασδήποτε ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως παντὸς βαθμοῦ, ἀριθμούσης πλέον τῶν 100 μελῶν φυσικῶν προσώπων, δὲν ἀπολύονται διὰ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τῶν πάσης φύσεως ἐργοδοτῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θητείας των καὶ ἓν ἔτος μετ' αὐτήν, εἰμὴ μόνον διὰ σπουδαῖον λόγον ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 περιοριστικῶς ἀναφερομένων καὶ ἐφ' ὅσον ἡ συνδρομὴ τούτου ἠθελε διαπιστωθῆ προηγουμένως ὑπὸ Ἐπιτροπῆς, συντιθεμένης κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 3 εἰδικώτερον ὁριζόμενα. Τυχὸν δὲ χωροῦσα καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ὡς εἴρηται προσώπων ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου ἄνευ προηγουμένης διαπιστώσεως περὶ τῆς συνδρομῆς τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω σπουδαίου λόγου εἶναι αὐτοδικαίως ἄκυρος (Α.Π. 225/1960, Ἑλλ. Δικ. 1, 391 καὶ Α.Π. 183/1964, ΕΕΔ 23, 406, Α.Π. 657/1957, ΝοΒ 5, 373, Α.Π. 38/1958, ΝοΒ 6, 554, Α.Π. 705/1958, ΝοΒ 7, 238). Ἐκ τοῦ συνόλου δὲ τῶν εἰρημένων διατάξεων, οὐδεμίαν διάκρισιν ποιουμένων, ἐν σχέσει μὲ τὸ πρόσωπον τοῦ ἐργοδότου, ἀλλὰ τοὐναντίον ρητῶς καθοριζουσῶν ὅτι αὗται ἐφαρμόζονται ὡς εἴρηται ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως ἐργοδοτῶν, σαφῶς προκύπτει, ὅτι αὗται ἐφαρμογὴν ἔχουσι καὶ ἐπὶ τοῦ ἐναγομένου Δημοσίου ὡς ἐργοδότου, προερχομένου διὰ τῶν νομίμων ἐκπροσώπων του (φυσικῶν προσώπων) εἰς τὴν σύναψιν ἑκάστοτε ἐργασιακῶν συμβάσεων τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου μετὰ τῶν προσλαμβανομένων ὑπ' αὐτοῦ ἐργατοϋπαλλήλων του, καθ' ὅσον ὁ λόγος, δι' ὃν ἐθεσπίσθησαν αἱ ὑπὲρ τῶν εἰρημένων συνδικαλιστικῶν στελεχῶν εἰδικαὶ ὡς ἄνω διατά-

ξεις, τῆς παροχῆς δηλονότι μείζονος ἐννόμου προστασίας εἰς αὐτὰ ἔναντι τῆς αὐθαιρέτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως παρὰ τοῦ ἐργοδότου, ὀφειλομένης κυρίως εἰς τὴν ἐκ τῆς συνδικαλιστικῆς δράσεως αὐτῶν δημιουργουμένην (ἀντίθεσιν), δύναται νὰ συντρέξῃ καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ Δημοσίου ὡς ἐργοδότου κατὰ τῶν τυχὸν αὐθαιρεσιῶν τῶν διοικούντων τοῦτο ὀργάνων του (πρβλ. καὶ ἄρθρον 105 ΕἰσΝΑΚ), καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν καταγγελίαν ὑπ' αὐτῶν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως μισθωτῶν ἐχόντων τὴν εἰρημένην ἰδιότητα (βλ. ὅμως Γνωμοδότησιν Ν.Σ.Κ. 1/1957, ΕΕΔ 16, 673).

Ἐξ ἄλλου ἐξαίρεσις τῆς ἐφαρμογῆς τῶν εἰρημένων διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1803/1951, ὡς πρὸς τὸ διεπόμενον ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τῶν ἄρθρων 40 καὶ ἑπομ. τοῦ ἀ.ν. 1846/1939 ἰδιωτικὸν προσωπικὸν (οἷος καὶ ὁ ἐνάγων), οὐδαμῶς συνάγεται ἐκ τῶν τελευταίων τούτων διατάξεων (τοῦ ἀ.ν. δηλονότι 1846) καὶ τῶν τοιούτων τῶν ἄρθρων 13 ἑπομ. τῆς προδιαληφθείσης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως «περὶ τοῦ ἡμερομισθίου καὶ ὡρομισθίου προσωπικοῦ τοῦ Κ.Ε.Α.», δι' ὧν εἰδικώτερον καθορίζονται τὰ καθ' ἕκαστον πειθαρχικὰ παραπτώματα τοῦ ὡς ἄνω προσωπικοῦ καὶ ἡ διαδικασία τῆς πειθαρχικῆς διώξεως τούτου πρὸς ἐπιβολὴν τῶν ἐν αὐταῖς (διατάξεσι) πειθαρχικῶν ποινῶν (ἐν αἷς καὶ ἡ τῆς ὁριστικῆς ἀπολύσεως τοιαύτη), καθ' ὅσον ὁ ἀ.ν. 1803 διὰ ρητῆς διατάξεως αὐτοῦ (ἐν ἄρθρῳ 6 διαλαμβανομένης) κατήργησε πᾶσαν γενικὴν ἢ εἰδικὴν διάταξιν ἀντικειμένην εἰς ἐκεῖνον καὶ συνεπῶς αἱ τελευταῖαι ὡς ἄνω διατάξεις ἀ.ν. 1846 δὲν δύνανται νὰ κατισχύσωσι τῶν διατάξεων τοῦ μεταγενεστέρου ὡς εἴρηται ἀ.ν. 1803/1951 εἰς τὸν τομέα τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀφορώσης συνδικαλιστικὰ στελέχη, παρέχοντα δηλονότι ἐξηρτημένην ἐργασίαν τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου παρὰ τῷ ἐναγομένῳ Δημοσίῳ.

Κατ' ἀκολουθίαν τούτων καὶ προκύπτοντος ἐν προκειμένῳ ὅτι ἡ ἀρμοδία κατ' ἄρθρον 3 τοῦ ἀ.ν. 1803/1951 Ἐπιτροπὴ, ἑδρεύουσα ἐν Λαρίσῃ, ἐπὶ τῇ ἀπὸ 25.5.1967 αἰτήσει τοῦ ἐναγομένου περὶ διαπιστώσεως τῆς συνδρομῆς σπουδαίου λόγου ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 περίπτ. γ' τοῦ ὡς ἄνω ἀναγκαστικοῦ νόμου ἀναφερομένων, διὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ (ἐναγομένου) καταγγελίαν τῆς ἐπιδίκου ἐργασιακῆς συμβάσεως, ἀπεφήνατο, κατὰ πλειοψηφίαν, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/4.7.1967 ἀποφάσεώς της, ὅτι «δὲν συντρέχει σπουδαῖος λόγος δικαιολογῶν τὴν ἐκ τῆς ἐργασίας του (ἐνάγοντος) ἀπόλυσιν αὐτοῦ...» ἡ εἰρημένη καταγγελία τῆς συμβάσεως, γενομένη προδήλως κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1803/1951, ἀφοῦ, καθ' ἃ ὡσαύτως ἐβεβαιώθη, ὁ ἐνάγων κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεώς του ἦτο γενικὸς γραμματεὺς τοῦ ἐν Λαρίσῃ ἑδρεύοντος ἐργατικοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Πανελλήνιος Ὀργανισμὸς Ἠσφαλισμένων τοῦ Ι.Κ.Α. «Ὁ Λυκοῦργος», νομικῶς ἀναγνωρισμένου δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 1019/1965 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Λαρίσης, ἀριθμοῦντος δὲ 147 μέλη φυσικὰ πρόσωπα (βλ. τὴν ἀπὸ 8.6.1967 βεβαίωσιν τοῦ ἐν λόγῳ σωματείου) εἶναι ἄκυρος, τὸ δὲ ἐναγόμενον, μὴ ἀποδεχόμενον τὰς προσηκόντως προσφερομένας παρὰ τοῦ ἐνάγοντος ὑπηρεσίας του ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀκύρου ἀπολύσεώς του καὶ ἑφεξῆς, περιέστη εἰς ὑπερημερίαν, ὑποχρεούμενον ἐντεῦθεν εἰς τὴν καταβολὴν τῶν συμπεφωνημένων ἀποδοχῶν τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τὸν χρόνον αὐτῆς (349, 350 καὶ 656 Α.Κ.). Περαιτέρω ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου ὅτι δὲν ἐγνώριζε τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐνάγοντος ὡς συνδικαλιστικοῦ στελέχους προστατευομένου ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1803/1951 δὲν εὑρίσκεται κατ' οὐσίαν, ἀφοῦ τοῦτο ἐν πλήρει γνώσει τελοῦν τῆς ὡς ἄνω ἰδιότητος προσέφυγεν ὡς εἴρηται εἰς τὴν εἰς αὐτὸ Ἐπιτροπὴν καὶ δὴ πρὸ τῆς ἐπιδίκου ἀπολύσεως (πρβλ. καὶ Π.Α. 10675/1963, ΔΕΝ 12, 593) διὰ τὴν ἔκδοσιν ἀποφάσεως ἐν σχέσει μὲ τὴν συνδρομὴν τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ἐπικαλουμένου ὡς σπουδαίου λόγου καταγγελίας τῆς συμβάσεως (διάπραξις ἀδικήματος, βαρείας ἐξυβρίσεως μετ' ἀπειλῶν εἰς βάρος ὀργάνου τοῦ ἐναγομένου). Ὡσαύτως ἐλέγχεται ἀβάσιμος κατ' οὐσίαν καὶ ὁ ἕτερος ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου ὅτι ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος ὀφείλεται εἰς ἔλλειψιν νομιμοφροσύνης (ἀ.ν. 516/1948), ἀφοῦ τοιαύτη ἀπόφασις τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου Νομιμοφροσύνης δὲν προσάγεται, οὐδὲ ἄλλως τε ἐπικαλεῖται καὶ ταύτην τὸ ἐναγόμενον (πρβλ. καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4334/1958, ΕΕΔ 17, 589). Ὅθεν ταῦτα εἰποῦσα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη καὶ ἀκολούθως ἐπιδικάσασα εἰς τὸν ἐνάγοντα τὸ ἐν αὐτῇ ποσὸν δι' ἀποδοχὰς ὑπερημερίας λόγῳ ἀκύρου ἀπολύσεώς του (ὡς πρὸς τὸν καθορισμὸν τοῦ ὁποίου δὲν πλήσσεται εἰδικῶς αὐτη) οὐδόλως ἔσφαλεν, ἀπορριπτομένων τῶν ἐναντίων σχετικῶν λόγων τῆς ἐφέσεως ὡς ἀβασίμων.

ΣΩΜΑΤΕΙΑ

ΠΑΡΟΧΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΠΟ ΜΕΛΟΥΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΙΣ ΣΩΜΑΤΕΙΟΝ

Άρμόδιον διά την έκδίκασιν των άξιώσεων δικαστήριον

Παραδεκτή κατά την εργατικήν διαδικασίαν του Νόμου ΓΨΟΔ' είσαγωγή άγωγής μέλους διοικητικού συμβουλίου επαγγελματικού σωματείου παρασχόντος εργασίαν τομέως και εισπράκτορος επί μηνιαίω μισθώ, κατόπιν αποφάσεως της συνελεύσεως του σωματείου.— Ισχύς αποφάσεως γενικής συνελεύσεως σωματείου, μη προσβληθείσης δι' ακυρότητα εντός της νομίμου προθεσμίας κατ' άρθρον 101 Αστικού Κώδικος.—Ανεπίτρεπτος προσβολή κεκτημένου επί τον μισθόν δικαιώματος προστατευομένου υπό κανόνων δημοσίας τάξεως.

Περίπτωσις της κατωτέρω δικαστικής αποφάσεως υπήρξε παροχή εργασίας υπό μέλους διοικητικού συμβουλίου επαγγελματικού σωματείου, αί άξιώσεις του οποίου παραδεκτώς εισήχθησαν κατά την εργατικήν διαδικασίαν του νόμου ΓΨΟΔ'/1911, ως τροποποιηθή.

Το άρθρον 108 § 2 του Εισαγωγικού του Αστικού Κώδικος Νόμου 2783/1941 ορίζει, ότι... κατά την αυτήν διαδικασίαν (του νόμου ΓΨΟΔ') ενάγεται το σωματείον υπό μέλους έχεκν άξιώσεως αυτού περί χρηματικής ή άλλης παροχής, του σωματείου επέχοντος θέσιν εργοδότου, ως δε έχει νομολογηθή (Πρωτοδικείου Αθηνών 1358/1960, εισηγητής *Ι. Μανωλόπουλος*, ΕΕΔ 19, 656) κατά την διαδικασίαν ταύτην εκδικάζεται πάσα αξίωσις μέλους του σωματείου κατ' αυτού, αφορώσα παροχήν υπό τούτου οιασδήποτε φύσεως, μη εξαιρουμένης και της τοιαύτης εξ αποζημιώσεως του, παρεχούσης εκ των άθεμίτων πράξεων των εκπροσωπούντων το σωματείον προσώπων. (Ίδετε και Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 954/1961, εισηγητής *Στ. Διαμαντάκος*, ΕΕΔ 20, 611, Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 536/1966, Πρωτοδίκης *Κ. Φραγκούλης*, ΕΕΔ 25, 736, ένθα σημειώσεις μας).

Υπομνήσθητε εις την περίπτωσιν επρόκειτο περί σχέσεως εργασίας προς το σωματείον και ορίσατο αρμοδιότης του Πρωτοδικού κατά τον περί εργατικής διαδικασίας νόμον.

Ως προς την κατ' άρθρον 101 Αστικού Κώδικος ακυρότητα αποφάσεως γενικής συνελεύσεως ίδετε σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 25, 165, ένθα παραπομπαί εις θεωρίαν και νομολογίαν.

Πρωτοδίκου Πειραιώς 1262/1968

Διαδικασία εργατικών διαφορών Νόμου ΓΨΟΔ'

Πρωτοδίκης ο κ. **Απόστ. Μουστακόπουλος**

Δικηγόροι οι κ.κ. Αντ. Κορδάσης, Γ. Αρμενόπουλος

Η υπό κρίσιν αγωγή, αντικειμένου έχουσα αξιώσιν απορρεούσαν εκ της εν αυτή αναφερομένης παροχής υπηρεσιών εκ μέρους του ενάγοντος ως μέλους του διοικητικού συμβουλίου του εναγομένου επαγγελματικού σωματείου, φερομένου ειδικοτέρου ταύτου ως εκτελέσαντος καθήκοντα ταμίου και εκτελεστικού εισπράκτορος, παραδεκτώς εισήχθη προς εκδίκασιν κατά την προκειμένην διαδικασίαν του δια του ά.δ. της 1ης Αυγούστου 1920 κυρωθέντος νόμου ΓΨΟΔ'/1912, συνεπεία της διατάξεως των άρθρων 7 του νόμου 281/1914 και 108 § 2 του ά.ν. 2783/1941 περί Εισαγωγικού Νόμου Α.Κ. και ερευνητέα τυγχάνει προς διαπίστωσιν της συνδρομής των δια την νομικήν και ουσιαστικήν θεμελίωσιν ταύτης αναγκαίων προϋποθέσεων, απορρεπτομένων ως άβασίμων των περί του εναντίου ισχυρισμών του εναγομένου (βλ. *Καποδίστριαν*, εν ΕΕΔ 24, σελ. 6, στοιχ. VII, Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 954/1961, ΕΕΔ 20, σελ. 611).

Εβεβαιώθη, κατά την εκ των ένόντων σχηματισθείσαν κρίσιν ημών, ότι ο ενάγων, τυγχάνων από ετών μέλος του διοικητικού συμβουλίου του εναγομένου επαγγελματικού σωματείου, εξετέλει από του Δεκεμβρίου 1960 καθήκοντα ταμίου και εκτελεστικού εισπράκτορος έναντι μηνιαίας αποζημιώσεως, ανερχομένης άμα τη ενάρξει του έτους 1967 εις συνολικόν ποσόν εκ δραχμών 5.500, εξ ων δραχμαί 3.025 αφορώντα βασικόν μισθόν και 475 αντίτιμον τροφοδοσίας, ότι το διοικητικόν συμβούλιον του εναγομένου, επιληφθέν δυνάμει του άρθρου 22 του καταστατικού τούτου, ενέκρινε δι' αποφάσεώς του, ληφθείσης την 31.1.1967, αύξησιν των ανωτέρω μηνιαίων αποδοχών του ενάγοντος κατά δραχμάς 400, ότι την 5.2.1967 η γενική συνέλευσις του εναγομένου ενέκρινεν, όπως αί ως είρηται μηνιαίαι αποδοχαί του ενάγοντος ανέλθωσιν αναδρομικώς από 15.9.1966 εις συνολικόν ποσόν εκ δραχμών 4.916, αντιστοίχων εις το σύνολον των εν γένει αποδοχών

θερμαστού, ὑπηρετοῦντος εἰς ἀκτοπλοϊκὸν σκάφη, καὶ ὅτι ἡ αὐτὴ γενικὴ συνέλευσις διὰ μεταγενεστέρας ἀποφάσεώς της, ληφθείσης τὴν 11.2.1968, ἀνεκάλεσε τὴν προηγουμένην τοιαύτην ὡς ληφθεῖσαν ἐπὶ θέματος μὴ ἀναγραφέντος ἐν τῇ διατάξει καὶ ἀπεφάνθη ὑπὲρ τῆς μὴ χορηγήσεως τῆς εἰρημένης προσαυξήσεως, οὕτω δὲ παρέμεινεν ἐν ἰσχύϊ ἡ πρώτη ἀπόφασις τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, δι' ἧς ἐχορηγήθη ἡ ἐκ δραχμῶν 400 μεικτὴ προσαύξησις, ἥτις καὶ κατεβλήθη εἰς τὸν ἐνάγοντα κατὰ τὸ ἀπὸ 1.9.1966 ἕως 15.11.1967 ἐπίδικον χρονικὸν διάστημα, δι' ὃ αἰτεῖται ἤδη ὁ τελευταῖος οὗτος τὴν ἐκ δραχμῶν 16.350 φερομένην ὡς προκύπτουσαν διαφορὰν ἐκ τῆς διὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς 5.2.1967 χορηγηθείσης καὶ μὴ καταβληθείσης αὐτῷ ἐπιπλέον προσαυξήσεως.

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 101 τοῦ Α.Κ., ἐφαρμοζομένων καὶ ἐπὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων (Ε.Α. 4497/1954, ΝοΒ 2, σελ. 1263, Ε.Α. 2506/1957, ΕΕΔ 17, σελ. 1141, *Σακελλαρόπουλος*, ἐν ΕΕΔ 21, σελ. 71, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ ἀπόφασις τῆς γενικῆς συνελεύσεως σωματείου, ἀντικειμένης εἰς τὸν νόμον ἢ τὸ καταστατικόν, εἶναι ἄκυρος, πλὴν ὅμως ἡ ἀκυρότης αὕτη, ἰσαγορευθεῖσα ἐκ λόγων δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας τῶν συναλλαγῶν, ἵνα ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, δέον νὰ ἔχῃ κηρυχθῇ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως κατόπιν ἀγωγῆς μέλους, μὴ συναινέσαντος ἢ παντὸς ἔχοντος ἔννομον συμφέρον, ἐγειρομένης ἐντὸς ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀποφάσεως τῆς συνελεύσεως, πρὸ δὲ τῆς τοιαύτης δικαστικῆς ἀποφάσεως δὲν θεωρεῖται ἀκυρότης, ἥτις δὲν δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, οὐδὲ κατ' ἔνστασιν ἢ παρεμπιπτόντως, ἐκτὸς ἐὰν πρόκειται περὶ ἀποφάσεως μὴ φερούσης ἐξωτερικὰ γνωρίσματα τοιαύτης ἢ ἐκδοθείσης πέραν τῆς ἀνηκούσης εἰς τὴν συνέλευσιν ἐξουσίας ἢ ἀντικειμένης πρὸς τὸ περιεχόμενον τῆς δι' αὐτῆς ἐκφρασθείσης δικαιοπρακτικῆς βουλήσεως εἰς ἀπαγορευτικὸν νόμον ἢ εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη (Α.Π. 137/1963, ΝοΒ 11, σελ. 926, Α.Π. 410/1963, Ὁλομελείας ΝοΒ 11, σελ. 946, *Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαὶ Ἐκδ. Δ' § 18, σελ. 61, § 69, σελ. 182 καὶ § 136, σελ. 337).

Ἐν προκειμένῳ ἡ καθορίσασα τὴν εἰρημένην προσαύξησιν ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐνάγοντος ἀπὸ 5.2.1967 ἀπόφασις τῆς γενικῆς συνελεύσεως τοῦ ἐναγομένου σώματος προσεβλήθη δι' ἀγωγῆς περὶ ἀκυρότητός της ἐντὸς τῆς ἐξαμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 101 τοῦ Α.Κ., οὐδὲ ἐπέγυνται εἰς οἱανδήποτε τῶν προαναφερθεισῶν περιπτώσεων, ἐπιτρεπομένης ἐρεύνης τοῦ κύρους ταύτης. Κατὰ συνέπειαν ἡ ἐπὶ τοῦ ἐναγομένου ἐπικαλουμένη ἀκυρότης της ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἀπεφάνθη ἐπὶ θέματος μὴ ἀναγραφέντος εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν ἀλυσιτελῶς προβάλλεται. Ἐξ ἄλλου, ἡ ἀπὸ 11.2.1968 μεταγενεστέρα ἀπόφασις τῆς αὐτῆς συνελεύσεως, δι' ἧς ἀνεκλήθη ἡ ἀνωτέρω προσαύξησις, καίτοι δὲν προσεβλήθη καὶ αὕτη δι' ἀγωγῆς ἐπὶ ἀκυρότητι, δύναται, κατ' ἐξαιρετικῶς ἐπιτρεπομένην παρεμπίπτουσαν ἔρευναν, νὰ θεωρηθῇ, ὅτι στερεῖται ἐνόμων συνεπειῶν, ἐν ὄψει τοῦ ὅτι, ληφθεῖσα μετ' ἀποδοχὴν τῆς ἀπροσβλήτου ἤδη καταστάσης προηγουμένης ἀποφάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐνάγοντος, προσβάλλει κεκτημένον ἤδη δικαίωμα τούτου ἐπὶ μισθόν, ὅπερ προστατεύεται ὑπὸ κανόνων δημοσίας τάξεως καὶ συνεπῶς εὑρίσκεται αὕτη εἰς ἀντίθεσιν πρὸς ἀπαγορευτικὸν κανόνα (πρβλ. Α.Π. 824/1954, ΝοΒ 3, σελ. 186, Α.Π. 698/1958, ΕΕΔ 17, σελ. 1235, Α.Π. 423/1959, ΕΕΔ 19, σελ. 80 καὶ αὐτόθι, σελ. 221). Τέλος ἐκ τοῦ προσκομιζομένου καὶ ἐπικαλουμένου προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐναγομένου διὰ τὸ ἔτος 1967 προκύπτει, ὅτι ὑφίστατο ἡ σχετικὴ πίστωσις τόσαν διὰ τὴν ἀρχικὴν μισθοτροφοδοσίαν τοῦ ἐνάγοντος, ὅσον καὶ διὰ τὴν κατὰ τὰ προεκτεθέντα χορηγηθεῖσαν αὔξησιν, περιλαμβανομένην εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 31 κεφάλαιον τοῦ σκέλους «πληρωμαί», ὅπερ ἀφορᾷ αὐξήσεις ἀποδοχῶν ἐμμίσθου προσωπικοῦ. Τοῦτο δὲ ρητέον ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι καὶ ἐπὶ τῇ παρὰ τοῦ ἐναγομένου ὑποστηριζομένῃ ἐκδοχῇ τῆς μὴ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σχετικῆς προβλέψεως ἡ ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἀκυρότης τῆς ἀποφάσεως τῆς 5.2.1967 ἔδει, συμφώνως πρὸς τὴν προμνησθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 101 τοῦ Α.Κ., νὰ προβληθῇ δι' ἀγωγῆς ἐντὸς τῆς ἀποσβεστικῆς προθεσμίας τῶν ἓξ μηνῶν καὶ νὰ ἐπαγγελθῇ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως. Κατ' ἀκολουθίαν δέον, ἀπορριπτομένου ἐπιπροσθέτως ὡς ἀθεμίτου τοῦ περὶ ἐκτιμοδικείου ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἐναγομένου συνεπεία προηγηθείσης ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 649/1968 ἀπόφασις ἡμῶν, δι' ἧς ἀπορρίφθη ἡ ἀγωγὴ αὕτη ὡς ἄωρος, νὰ γίνῃ δεκτὴ ἐν μέρει ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ ὡς νόμιμος καὶ κατ' οὐσίαν βάσιμος (ἄρθρα 648, 653 καὶ 655 τοῦ Α.Κ.), ἰσχυρισμένου τοῦ ἐναγομένου εἰς τὴν πρὸς τὸν ἐνάγοντα καταβολὴν συνολικοῦ ποσοῦ ἐκ δραχμῶν 14.226 νομιμοτόκως ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς μέχρις ἐξοφλήσεως (ἄρθρον 346 τοῦ Α.Κ.).

ΥΠΕΡΩΡΙΑΙ

ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΕΡΩΡΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤ' ΑΚΥΡΟΥΣ ΑΔΕΙΑΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Λόγοι ακυρότητος των διοικητικών περί υπερωριών αδειών

Μη αναγκαία ή αναφορά εν τη αγωγή του φυσικού προσώπου, όπερ εκπροσωπεί την ανώνυμον εταιρείαν, επαρκώς προσδιοριζομένου διά της εταιρικής αύτης επωνυμίας.—Αρμοδιότης του κατά την εργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδίκου επί διαφοράς, προελθούσης εκ της δράσεως εν Αθήναις εδρεύοντος Υποκαταστήματος της Ανωνύμου Εταιρείας.—Ισχυρισμός περί καταχρηστικής ασκήσεως δικαιώματος μισθωτού.—Παροχή υπερωριακής εργασίας μετ' άκυρους άδειας του Επιθεωρητού Εργασίας και αποζημιώσεις.

Αί νόμιμοι υπερωρίαι αμείβονται κατά τά εν άρθρω 8 του ν.δ. 4020/1959 (ΕΕΔ 18, 1271) οριζόμενα, αί δέ παράνομοι (και τοιαύται είναι αί άνευ αδείας της Αρχής) επάγονται τας εν τη αυτή διατάξει ουναπείας, ήτοι αποζημίωσιν του μισθωτού εξ αδικαιολογήτου πλουτισμού και αποζημίωσιν επίσης εξ ίσου επί του καταβαλλομένου ωρομισθίου ως βοτικήν χορηγίαν.

Αί άδειαι πρέπει να πληρούν τας προϋποθέσεις του νόμου (άρθρα 1 έως 6 του π.δ. της 27.6/4.7.1932), να αναφέρωνται εν αυτάις αί ώραι ενάρξεως και λήξεως της εργασίας κατά τας ημέρας της υπερβάσεως και να αιτιολογώνται, άλλως είναι αύται άκυροι. (Ίδετε Α.Π. 92/1967, εισηγητής *Στ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 26, 434, ένθα εις σημείωσιν μιας και λοιπή νομολογία των δικαστηρίων της ουσίας, Α.Π. 250/1967, εισηγητής *Δ. Κοκύρης*, ΕΕΔ 26, 1146, Πρωτοδικείου Αθηνών 12653/1967, εισηγητής *Χ. Τζαβάρας*, ΕΕΔ 26, 1325, σχετικών και τά υπ' αριθ. 7108/1967 έγγραφα του Υπουργείου Εργασίας, ΕΕΔ 27, 751).

Προκειμένου περί διομηχανικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων κοινής ωφελείας ισχύει διά τό θέμα ό ά.ν. 436/1968 (ΕΕΔ 27, 752). (Ίδετε περί τούτου ερμηνευτικήν εγκύκλιον του Υπουργείου Εργασίας εν ΕΕΔ 27, 1098).

Άξιον προσοχής είναι, ότι διά του άρθρου 2 του ανωτέρω νόμου ορίσθη, ότι αί διατάξεις της ισχύος τούτου (4 Ιουνίου 1968) εκδοθείσαι παρά του Υπουργού Εργασίας αποφάσεις περί χορηγήσεως αδείας υπερωριακής εργασίας λογίζονται έγκυροι, αφ' ής εξεδόθησαν και εφ' όσον εξεδόθησαν λόγω εξαιρετικής επειγούσης εργασίας.

Ώς πρός τά αναφερόντα δικονομικά ζητήματα, επί τών οποίων απησχολήθη ή κατωτέρω δικαστική απόφασις ίδετε και Πρωτοδικείου Αθηνών, ής έφεσις, 12653/1967 (εισηγητής *Χ. Τζαβάρας*, ΕΕΔ 26, 1325).

Πρωτοδίκου Αθηνών 4902/1968

Διαδικασία εργατικών διαφορών Νόμου ΓΞΟΔ'

Πρωτοδίκης ό κ. **Ι. Λύκος**

Δικηγόροι ή κ. Ίρις Λύδη-Καλκάνη, ό κ. Ε. Δασκαλάκης.

Προκειμένου περί άγωγής, στρεφομένης κατ' ανωνύμου εταιρείας, δέν είναι αναγκαίον, κατ' άρθρον 67, 68 και 533 § 3 της Πολ. Δικονομίας, να αναφέρηται εν τη αγωγή το φυσικόν πρόσωπον, όπερ εκπροσωπεί την εταιρείαν, διότι αύτη επαρκώς προσδιορίζεται διά της εταιρικής αύτης επωνυμίας (Α.Π. 658/1964, ΝοΒ 13, 379) και κατά συνέπειαν ό παρά της εναγομένης προβαλλόμενος ισχυρισμός περί ακυρότητος του δικογράφου της υπό κρίσιν αγωγής, επί τω λόγω ότι δέν αναφέρεται τό εκπροσωπούν ταύτην φυσικόν πρόσωπον, είναι απορριπτέος ως μή νόμιμος.

Ή υπό του εναγομένου προταθείσα ένστασις αναρμοδιότητος του δικαστηρίου τούτου είναι απορριπτέα, ώς μή νόμιμος, καθ' όσον, ώς εν τη αγωγή εκτίθεται και εβεβαιώθη εκ των προσαχθέντων εγγράφων, ή επίδικος σχέσις απορρέει εκ της δράσεως του ενταύθα Υποκαταστήματος της εναγομένης Εταιρείας και κατά συνέπειαν άρμοδίως εισάγεται ενώπιον ημών ή αγωγή αύτη συνφδά ταίς διατάξεσι των άρθρων 1 ν. ΓΞΟΔ', 17 § 4 Πολ. Δικονομίας και 126 ΕισΝΑΚ *(Φραγκίστας*, εν ΕρμΑΚ, υπ' άρθρον 126, αριθ. 16, Ε.Π. 57/1965, ΝοΒ 13, 1187).

Ό υπό της εναγομένης προβαλλόμενος ισχυρισμός περί καταχρηστικής άσκήσεως του δικαιώματος του ένάγοντος, καθ' όσον ούτος εισέπραττε κατά μήνα τάς αποδοχάς αύτου μετά της αποζημιώσεως διά παρασχεθείσαν υπερωριακήν εργασίαν, χωρίς τότε να δια-

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

1. Παροχή επιδόματος δι' ανθυγιεινήν εργασίαν εις εργαζομένους εις κεντρικά εργοστάσια παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος.

Έννοια της ὑπ' ἀριθ. 12/1960 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν.—Δικαίωμα τοῦ ἐπιδόματος δι' ἀνθυγιεινὴν ἐργασίαν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰς ἠλεκτροφόρους γραμμὰς πρὸς ἐκτέλεσιν ἐργασιῶν, συναφῶν πρὸς τὴν λειτουργίαν τοῦ ἐναερίου ἢ ὑπογείου δικτύου, παρεχομένου ὁλοκλήρου τοῦ ἐπιδόματος, ἐὰν ἡ ἀπασχόλησις διαρκῇ ἐπὶ οὐσιώδες μέρος τῆς ἡμερησίας ἐργασίας.

τυπώνῃ ἀξίωσίν τινα, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς μὴ νόμιμος, διότι ὑπὸ τὰ ἐκτιθέμενα περιστατικὰ δὲν ὑφίσταται κατάχρησις δικαιώματος ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 281 τοῦ Α.Κ.

Ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων προσελήφθη παρὰ τῆς ἐναγομένης διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ὡς μιναδόρος εἰς τὰ ἐκτελούμενα ὑδροηλεκτρικὰ ἔργα Κρεμαστῶν Ἀχελώου καὶ εἰργάσθη ἀπὸ 8.3.1964 ἕως 13.8.1964 ἀντὶ ἡμερομισθίου δραχμῶν 130. Κατὰ τὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα ὁ ἐνάγων ἐπραγματοποίησεν 120 ὥρας ὑπερωριακῆς ἐργασίας. Ἡ ὡς ἄνω ἐργασία παρεσχέθη ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς. Αἱ προσαγόμεναι παρὰ τῆς ἐναγομένης ὑπ' ἀριθ. 8/1964, 7/1965 καὶ 10/1966 ἄδειαι τοῦ Γραφείου Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Ἀγρινίου εἶναι ἄκυροι ἐκ τοῦ λόγου ὅτι δὲν ἀναφέρουσι ρητῶς τὰς ὥρας ἐνάρξεως καὶ λήξεως τῆς ἐργασίας κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ὑπερβάσεως τοῦ νομίμου ὡραρίου (ἄρθρα 6, 9, 10 καὶ 11 § 2 πρ. δ) τοῦ 27/6 - 4.7.1932), οὐδὲ γίνεται μνεία τοῦ λόγου, δι' ὃν ἐπετράπη ἡ ὑπέρβασις τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου ἐργασίας, ὥστε νὰ καθίσταται ἐφικτὸς ἀπὸ πλευρᾶς νομιμότητος ὁ ἔλεγχος. Διὰ τὴν τοιαύτην ἀπασχόλησιν τοῦ ἐνάγοντος κατεβλήθη εἰς τοῦτον τὸ συμπεφωνημένον ὡρομίσθιον, προσηυξημένον κατὰ 25% διὰ τὰς πρώτας 60 ὥρας καὶ κατὰ 50% διὰ τὰς ὑπολοίπους, ἐνῷ συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 8 § 2 τοῦ ν.δ. 4020/1959 ἔδει νὰ τῷ καταβληθῇ προσαύξησις 75% διὰ τὰς 120 ὥρας.

Ἀρείου Πάγου 541/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἄρεοπαγίτης κ. **Δ. Χατζόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Ἀνδριανόπουλος, Δ. Παπαδημητρίου

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 12/1960 § 2 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, νομίμως κατατεθείσης παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν καὶ κοινοποιηθείσης εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας, ἰσχύν δὲ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐχούσης, κατὰ τὰ ἄρθρα 19 καὶ 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ταῦτα ἐτροποποιήθησαν διὰ τῶν ἄρθρων 8 καὶ 10 τοῦ νόμου 3755/1957, παρέχεται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ 12% ἐπὶ τῶν βασικῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, μὴ δυνάμενον νὰ εἶναι ἀνώτερον τῶν 480 δραχμῶν μηνιαίως, εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰ δύο κεντρικὰ ἐργοστάσια παραγωγῆς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος ἐν Ν. Φαλήρῳ καὶ Κερατσινίῳ. Τοῦτο διὰ τῆς παραγράφου 3 τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ἐπεκτείνεται καὶ εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰς ὑπογείους καὶ ἐναερίους γραμμὰς χαμηλῆς καὶ ὑψηλῆς τάσεως.

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως τοῦ εἰρημένου ἐπιδόματος, χορηγουμένου εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς ἐναερίους καὶ ὑπογείους γραμμὰς χαμηλῆς καὶ ὑψηλῆς τάσεως, λόγῳ τοῦ ἐπικινδύνου τῆς ἐργασίας, δικαιοῦνται οἱ ὁπωσδήποτε ἀπασχολούμενοι εἰς τὰς ἠλεκτροφόρους γραμμὰς πρὸς ἐκτέλεσιν ἐργασιῶν συναφῶν πρὸς τὴν λειτουργίαν τοῦ ἐναερίου ἢ ὑπογείου δικτύου, καίτοι μὴ ἐντεταγμένοι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἄνω γραμμῶν, ὡς ὑποκείμενοι εἰς τοὺς αὐτοὺς κινδύνους. Ἐὰν δὲ ἡ τοιαύτη ἀπασχόλησις των διαρκῇ ἐπὶ οὐσιώδες μέρος τῆς ἡμερησίας ἐργασίας, δικαιοῦνται οὗτοι ὁλοκλήρου τοῦ ἐπιδόματος, δι' ἃς ἡμέρας ἐπεξετάθη ἐπὶ τοσοῦτον ἡ διάρκεια τῆς τοιαύτης ἀπασχολήσεώς των.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δέχεται, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, κατ' ἀνέλεγκτον περὶ πραγμάτων κρίσιν, ὅτι ὁ ἐνάγων ἠλεκτροτεχνίτης, ἐντεταγμένος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν γενικῆς ἐκμεταλλεύσεως παραγωγῆς, διανομῆς καὶ πωλήσεως ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, ἀπησχολήθη κατὰ πλήρες ὡράριον: 1) εἰς τὴν συν-

τήρησιν ὑπογείων, ἐπιγείων καὶ ἐναερίων ὑποσταθμῶν 6600 volt, ἔνθα καταλήγουν καὶ ἐξ ὧν ἐκκινοῦν αἱ ἠλεκτροφόροι γραμμαὶ ὑψηλῆς καὶ χαμηλῆς τάσεως. 2) Εἰς τὴν συντήρησιν τῶν ἐλαιοδιακοπτῶν καὶ διακοπτῶν ἀέρος πελατῶν, ἀνερχόμενος εἰς στύλους 4 - 7 μέτρων ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς. 3) Εἰς χειρισμοὺς διὰ τὴν ἀπομόνωσιν καὶ ἐπαναφορὰν ρεύματος 22.000 καὶ 6.000 volt. 4) Εἰς διατρήσεις ὑπογείων ἠλεκτροφόρων καλωδίων 6.600 volt. 5) Εἰς λοιπὰς συναφεῖς ἐργασίας, καὶ ἀκολούθως ἔκρινεν, ὅτι δικαιοῦται οὗτος τοῦ ἐπιδόματος, ἀπορρίψασα τὴν κατὰ τῆς ἐπιδικασάσης τοῦτο ἀποφάσεως τοῦ ἐργατοδίκου ἔφεσιν. Οὕτως ὡς πρὸς τὰς ὑπ' ἀριθ. 1 ἐργασίας δὲν καθορίζει ἡ ἀπόφασις, ὅτι εἶναι τοιαῦται ἐπὶ τῶν ἠλεκτροφόρων γραμμῶν χαμηλῆς ἢ ὑψηλῆς τάσεως, συναφῶς πρὸς τὴν λειτουργίαν τοῦ ἐναερίου ἢ ὑπογείου δικτύου. Ὡς πρὸς δὲ τὰ λοιπὰ δὲν καθορίζεται ὁ χρόνος ἑκάστης ἐργασίας, οὐδὲ προσδιορίζονται ποῖαι αἱ συναφεῖς καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ἀπησχολήθη οὗτος. Οὕτω δὲ δὲν προσδιορίζεται, ἐὰν ἡ ἀπασχόλησις τοῦ διήρκεσεν ἐπὶ οὐσιώδες μέρος τῆς ἡμερησίας ἐργασίας. Ἕνεκεν τοῦ ἀνεπαρκοῦς ἐν τούτῳ τῇ αἰτιολογίᾳ ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω ζητήματος, ἀσκοῦντος οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, ἀνέφικτος καθίσταται ὁ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔλεγχος τῆς ὀρθῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἄνω διατάξεων καὶ εἶναι ἀναιρετέα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, κατ' ἄρθρον 807 § 19 Πολ. Δικονομίας καὶ κατὰ τὸν ἔδαιμον λόγον ἀναιρέσεως (*).

2. Προσαύξησις μισθοῦ δι' εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν

Ἐφαρμογὴ τῆς ἀπὸ 24.9.1958 ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.—Διαδικασία καὶ κρίσις περὶ τοῦ εὐδοκίμου τῆς ὑπηρεσίας ὑπαλλήλου.—Ἔλεγκτὴ κρίσις Ἑνώσεως Συνεταιρισμῶν μὴ οὔσης κακοπίστου ἢ καταφώρως ἀδίκου, ὥστε νὰ θεωρηθῇ πληρωθεῖσα ἡ ἀναβλητικὴ αἵρεσις κατ' ἄρθρα 201, 207 Ἀστικοῦ Κώδικος.

(*) Ἀνεμέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 15858/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου.

Ἀρείου Πάγου 543/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ. Γεωργίου** Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος** Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀθ. Θανόπουλος, Ν. Φουντεδάκης

Διὰ τοῦ ἄρθρου 3 § γ' τῆς ἀπὸ 24.9.1958 ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν, κηρυχθείσης ὑποχρεωτικῆς διὰ πάσας τὰς συνεταιριστικὰς ὀργανώσεις τῆς χώρας (βλ. ὑπ' ἀριθ. 78/89/16743/1959 ἀπόφασιν Ὑπουργοῦ Ἐργασίας), ὡρίσθη, ὅτι παρέχεται προσαύξησις ἀπὸ 5 ἕως 20% εἰς τοὺς συμπληροῦντας εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν (ἀντιστοίχως) 10 - 22 ἐτῶν ὑπαλλήλους.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ ἐμφαίνεται ἐκ τῆς δ' αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ κατ' ἔφεσιν δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέχθη, μετ' ἀνέλεγκτον ἐπὶ πραγμάτων κρίσιν, ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 22 τοῦ συμφώνως πρὸς τὸ ν.δ. ἀπὸ 23/30.7.1946 περὶ τῆς ὑπαλληλικῆς καταστάσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων (ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ν.δ. τῆς 2 Σεπτεμβρίου 1953) συνταγέντος κανονισμοῦ, ὅστις, ἔχων συμβατικὴν ἰσχύν, καθ' ὃ ἐγκριθεὶς ἁπλῶς διὰ νόμου, διέπει τὰ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἑνώσεως Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν Καρδίτσης, εἰς τὴν ὡς ἄνω περὶ τοῦ εὐδοκίμου τῆς ὑπηρεσίας τῶν ὑπαλλήλων αὐτῆς κρίσιν προσβαίνει τὸ διοικητικὸν συμβούλιον κατόπιν προτάσεως τοῦ Διευθυντοῦ, συντάσσοντος κατ' ἔτος φύλλον ποιότητος δι' ἕκαστον ὑπάλληλον μετὰ προσδιορισμοῦ τῆς ἱκανότητος αὐτοῦ διὰ τῶν χαρακτηριστικῶν «λίαν ἐπαρκής», «ἐπαρκὴς» καὶ «ἀνεπαρκής», παραιτέρω δὲ ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, προσληφθεὶς τὴν 1 Ἰανουαρίου 1958 ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου ὡς ὑπάλληλος καὶ ὑπηρετήσας συνεχῶς παρ' αὐτῇ μέχρι τοῦ ἔτους 1965, διὰ τῆς ἀπὸ 4 Νοεμβρίου 1958 ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου ταύτης, μετὰ πρότασιν τοῦ οἰκείου Διευθυντοῦ, ὅστις ἔκρινε τὸν ἀναιρεσείοντα ὡς ἀνεπαρκοῦς ἀποδόσεως, ἡ ὑπηρεσία του ἐκρίθη μὴ εὐδόκιμος, ὁμοίως δὲ καὶ κατὰ τὰ ἑπόμενα ἔτη 1959 ἕως 1964, οὗ ἕνεκα δὲν ἔτυχε τῆς ὡς εἴρηται προσαυξήσεως πολυετοῦς ὑπηρεσίας, ἐπὶ πλέον ὡς τιμωρηθεὶς πλειστάκις δι' ἀνάρμοστον συμπεριφοράν, παραμέλησιν ἐργασίας, αὐθαίρετον ἀπουσίαν κλπ. Ἀποφανθὲν δὲ ἀκολούθως τὸ εἰρημένον δικαστήριον ὅτι ὑπὸ τὰ πραγματικὰ

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

§ 1. Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

1. Συνταξιοδότησις ἠσφαλισμένων λόγῳ ἀναπηρίας, ἐκ πολεμικοῦ τραύματος, ἔχοντος ἐξομοιωθῇ πρὸς ἐργατικὸν ἀτύχημα.— Ἔλλειψις ἐπαρκοῦς αἰτιολογίας μεταγενεστέρως διοικητικῆς πράξεως ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἰατρικὴν ἀναπηρίαν καὶ τὴν ἐπίδρασιν αὐτῆς ἐπὶ τῆς βιοποριστικῆς ἀνικανότητος τοῦ συνταξ.οὔχου.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1504/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Κοντογιάννης**

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν, ἀτελῶς ἀσκουμένης αἰτήσεως, διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς 396/27.3.1967 ἀποφάσεως τῆς Β' Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, διὰ τῆς ὁποίας ἀπερρίφθη τελικῶς αἴτημα τοῦ αἰτοῦντος περὶ συνταξιοδοτήσεώς του λόγῳ ἀναπηρίας.

Ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις ἐκοινοποιήθη εἰς τὸν αἰτοῦντα διὰ τοῦ 24802/4.5.1967 ἐγγράφου τοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Θεσσαλονίκης, ἀπὸ τῆς χρονολογίας τοῦ ὁποίου ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἐμπροθέσμως ἠσκήθη, κατατεθεῖσα εἰς τὴν Νομαρχίαν Θεσσαλονίκης τὴν 24.6.1967.

Ὡς δέχεται ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, προκύπτει δὲ καὶ ἐκ τοῦ φακέλου, ὁ αἰτῶν, ὡς ἀνάπηρος ἐκ πολεμικοῦ περὶ τὴν κεφαλὴν τραύματος, ἔχοντος ἐξομοιωθῇ πρὸς ἐργατικὸν ἀτύχημα, εἶχε λόγῳ ἀναπηρίας συνταξιοδοτηθῇ ὑπὸ τοῦ Ἱδρύματος ἀπὸ τοῦ 1948 μέχρι τοῦ 1953, ἀφ' ἧς, λόγῳ μειώσεως τοῦ ποσοστοῦ ἀναπηρίας εἰς 20%, ἐκρίθη ἱκανὸς πρὸς ἐργασίαν, μεταγενέστερα δὲ αἰτήσεις αὐτοῦ, προβάλλοντος ἐπιδείνωσιν τῆς καταστάσεώς του, ἀπερρίφθησαν, κατόπιν γνωμα-

---

ταῦτα περιστατικὰ ἡ αἵρεσις, ὑφ' ἣν ἐτέλει ἡ παροχὴ τῆς ὡς ἄνω προσαυξήσεως τοῦ μισθοῦ τοῦ ἀναιρεσείοντος, δὲν ἐματαιώθη ὑπὸ τῆς ὑποχρέου Ἑνώσεως Συνεταιρισμῶν ἐναντίον τῆς καλῆς πίστεως, ἤτοι ἡ ἐξενεγχθεῖσα ἐλεγκτὴ κρίσις ταύτης δὲν ὑπῆρξε κακόπιστος ἢ καταφώρως ἄδικος, ὥστε νὰ θεωρηθῇ πληρωθεῖσα ἡ ἀναβλητικὴ αὐτὴ αἵρεσις, ὀρθῶς ὑπήγαγε τὰ προκύψαντα ταῦτα περιστατικὰ εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 201 καὶ 207 Α.Κ. καὶ εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ὁ ἐναντίος πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως, ὡς καὶ ὁ δεύτερος τοιοῦτος περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ ἀναφερθέντος δικαιώματος τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ἅτε νομίμως ἀπορριφθέντος ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ σχετικοῦ ἰσχυρισμοῦ, καθ' ὅσον τὰ ἐν αὐτῇ ἐκτιθέμενα γεγονότα, καὶ ἀληθῆ ὑποτιθέμενα, δὲν καθιστοῦν ἀνενεργὸν τὸ δικαίωμα τῆς ἀναιρεσιβλήτου βάσει τῶν κριτηρίων τοῦ ἄρθρου 281 τοῦ Α.Κ.

Ἐκ τῆς ὡς ἄνω δ' αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, ὅτι τὸ Πρωτοδικεῖον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν πάντα τὰ προσαχθέντα καὶ ἐπικληθέντα ἔγγραφα, ἐξ οὗ ἕπεται, ὅτι ἐξετίμησε καὶ τὴν ἐν τῷ τρίτῳ λόγῳ ἀναιρέσεως μνημονευομένην ἔνορκον βεβαίωσιν, ἣν καὶ εἰδικῶς μνημονεύει, χωρὶς νὰ καταλείπεται ἀμφιβολία τις, ὁ δὲ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζων λόγος οὗτος τοῦ ἀναιρετηρίου τυγχάνει μὴ βάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Ὡς δέχεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 831/1959 τελεσιδίκου ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἐφ' ἧς ἐστήριξεν ὁ ἀναιρεσείων τὴν περὶ δεδικασμένου ἔνστασιν αὐτοῦ καὶ ἣν αὐτὴ ἀνελέγκτως ἐξετίμησεν, ἐκρίθη, ὅτι ἐδικαιοῦτο οὗτος προσαυξήσεως διὰ συμπλήρωσιν τριετιῶν εἰς τὸν αὐτὸν βαθμόν, οὐχὶ δὲ δι' εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν. Ἐλλείποντος ὅθεν τοῦ στοιχείου τῆς ταυτότητος τῆς διαφορᾶς, κατὰ τὰ δεκτὰ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας, ὀρθῶς ἀπεκρούσθη ὁ περὶ δεδικασμένου ἰσχυρισμὸς καὶ εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ὁ ἐναντίος τέταρτος λόγος ἀναιρέσεως (*).

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 532/1966 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Καρδίτσης ὡς ἑφετείου.

τάξεων των οικείων Υγειονομικών Επιτροπών, έξ ών ειδικώτερον ή 1104/1960 της Δευτεροβαθμίου Ασφαλιστικής Επιτροπής, προσβληθείσα δι' αιτήσεως ακυρώσεως, εκρίθη ως νομίμως ηιτιολογημένη διά της 1175/1962 αποφάσεως του δικαστηρίου τούτου, θεωρηθέντος ως άβασίμου του ισχυρισμού ότι αύτη είχε στηριχθή εις την περί χαμηλού ποσοστού ιατρικής αναπηρίας (20%) γνωμοδότησιν της οικείας Υγειονομικής Επιτροπής και ούχι εις ασφαλιστικήν ως προς την επαγγελματικήν ικανότητα του αιτούντος κρίσιν.

Επί της νεωτέρας από 1.9.1965 αιτήσεως, της απολήξάσης εις την έκδοσιν της προσβαλλομένης πράξεως, αι ομοδίαι Υγειονομικαί Επιτροπαί έκριναν, ως και ή προσβαλλομένη πράξις δέχεται, ότι ο αιτών δεν εμφανίζει επιδείνωσιν, αποτοκον του πολεμικού τραύματος, είναι δε εκ τούτου ικανός προς εργασίαν, ένεφάνισε δε και νέαν πάθησιν, ήτοι εξάρθρωμα δεξιάς κατ' ώμον αρθρώσεως κλπ., συνεπαγομένην αναπομποδολογικήν βλάβην 15%. Επί τη βάσει δε των ιατρικών τούτων γνωματεύσεων εκρίθη, περαιτέρω, διά της προσβαλλομένης πράξεως ο αιτών ως μη ασφαλιστικώς ανάπηρος, κατά την έννοιαν του άρθρου 28 § 2 α.ν. 1846/1951.

Η αναφερομένη εις το ποσοστόν της ασφαλιστικής αναπηρίας του αιτούντος κρίσις της προσβαλλομένης πράξεως δεν είναι νομίμως και επαρκώς ηιτιολογημένη, δεδομένου ότι εκ της εν αυτή διατυπουμένης σχετικής αιτιολογίας δεν προκύπτει εάν και ποίαν ποσοστιαίαν ιατρικής αναπηρίας εδέχθη συντρέχουσαν διά την εκ του πολεμικού τραύματος πάθησιν, ως και κατά πόσον ή κρίσις αύτη εξηνέχθη κατ' εκτίμησιν αθροιστικώς της εξ αμφοτέρων των παθήσεων ιατρικής αναπηρίας του αιτούντος και της εντεύθεν επιδράσεως αυτής επί της βιοποριστικής του ικανότητος, ως έδει κατά νόμον, παρεχομένης, αντιθέτως, εκ της υπάρξεως αυτοτελών δι' εκάστην των παθήσεων τούτων σκέψεων, της εντυπώσεως ότι αύται εξετιμήθησαν κεχωρισμένως. Έχουσα δε τυχόν ή προσβαλλομένη πράξις την έννοιαν ότι ουδεν ποσοστόν ιατρικής αναπηρίας εμφανίζει ο αιτών εκ του πολεμικού τραύματος, δεν θα εύρισκεν έρεισμα εις τας ιατρικάς γνωματεύσεις, αι οποίαι έδέχθησαν, ότι ουδεμίαν επιδείνωσιν παρουσιάζει εν τούτω ο αιτών, τούθ' όπερ ισοδυναμεί προς διατήρησιν της αυτής καταστάσεως ιατρικής αναπηρίας και του αυτού ποσοστού, το οποίον διά των προηγουμένων γνωμοδοτήσεων είχε διαπιστωθή· υπό πάσαν δε περίπτωσιν, τυχόν αμφιβολία περί της αληθούς εν τούτω εννοίας του περιεχομένου των ιατρικών γνωματεύσεων θα επέβαλλε την εκ μέρους των ιδίων αποσαφήνισιν. Κατ' ακολουθίαν, ουσίμου κρινομένου του λόγου ακυρώσεως περί ανεπιτολογήτου από της απόψεως ταύτης της προσβαλλομένης πράξεως, αύτη τυγχάνει ακυρωτέα.(*)

2. ***Διατήρησις των εκ της κοινωνικής ασφαλίσεως δικαιωμάτων εις περιπτώσεις μεταβολής ασφαλιστικού φορέως κατά το Ν.δ. 4202/1961.—Εφαρμογή του νεωτέρου νομοθετικού καθεστώτος επί των διοικητικώς εκκρεμών υποθέσεων διαδοχικής ασφαλίσεως.— Οφειλομένη λόγω θανάτου σύνταξις κατ' άρθρον 35 § 1 του Καταστατικού του τέως Ταμείου Μεταλλευτών, εφ' όσον ο ησφαλισμένος εις αυτό συνεπλήρωσεν εν ζωή 1650 ημερομίσθια εις μεταλλευτικάς εργασίας ή λατομεία επί δέκα τουλάχιστον έτη συνεχώς ή διακεκομμένως.***

Συμβουλίου της Επικρατείας 2554/1968, Τμ. Α'

Προεδρεύων ο Σύμβουλος κ. **Γ. Μαραγκόπουλος**
Εισηγητής ο Πάρεδρος κ. **Β. Ρώτης**
Δικηγόρος ο κ. Στ. Σπετσάκης

Διά της υπό κρίσιν αιτήσεως διώκεται η ακύρωσις της υπ' αριθ. 177 της 9.6.1967 αποφάσεως της Τοπικής Επιτροπής του Περιφερειακού Υποκαταστήματος Συντάξεων του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων Αθηνών περί απονομής εις τους αιτούντας συντάξεως λόγω θανάτου εκ κοινής νόσου του συζύγου της πρώτης εξ αυτών και πατρός των λοιπών, κατά την ρήτραν αυτής, την ορίζουσαν ως χρόνον ενάρξεως καταβολής της συντάξεως την 29.9.1961, ότε ηρξατο ισχύων το ν.δ. 4202 του 1961.

Διά του ν.δ. 4202/1961 «περί διατηρήσεως των εκ της κοινωνικής ασφαλίσεως δικαιωμάτων εις περιπτώσεις μεταβολής ασφαλιστικού φορέως» (Φ.Ε.Κ. 175 Α') εθεσπίσθησαν νέα διατάξεις ως προς την διαδοχικήν ασφάλισιν εις πλείονας του ενός Οργανισμούς, κατ' αντικατάστασιν του άρθρου 51 του α.ν. 1846 του 1951 «περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων», διέποντος μέχρι τότε τας περιπτώσεις μεταβολής του φορέως της κοινωνικής ασφαλίσεως. Διά του άρθρου δε 11 § 3 του νομοθετικού τούτου διατάγματος προσετέθη, ότι επί εκκρεμών περιπτώσεων εφαρμογής του άρθρου 51 του α.ν. 1846/1961 εφαρμόζονται αι διατάξεις του παρόντος ν.δ.τος. Η τοιαύτη εφαρμογή του

(*) Ίδετε επί του θέματος της ασφαλιστικής αναπηρίας Α.Π. 490/1968, Ολομ. ΕΕΔ 27, 1454.

νεωτέρου νομοθετικοῦ καθεστῶτος ἐπὶ τῶν διοικητικῶς ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως, ἔχουσα τὴν ἔννοιαν τῆς ἐπιγνοῆς αὐτῶν εἰς τὴν νέαν ρύθμισιν διὰ τὸν ἐναίσιον συνυπολογισμὸν τοῦ διανυθέντος χρόνου ἀσφαλίσεως εἰς διαφόρους Ὀργανισμοὺς καὶ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ἐξ αὐτῶν ὀφειλομένου πρὸς ἀπονομὴν τῆς ἀσφαλιστικῆς παροχῆς, δὲν συνεπάγεται καὶ τὴν καταβολὴν ταύτης ἀφ' οὗ χρόνου εἶχεν ἐπέλθει περὶ τῆς ἰσχύος τοῦ νεωτέρου νόμου ὁ ἀσφαλιστικὸς κίνδυνος καὶ εἶχεν ἀσκηθῆ τὸ σχετικὸν δικαίωμα πρὸς ἀπόληψιν συντάξεως, δεδομένου ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦτο ἐθεμελιώθη διὰ τῆς θεσπίσεως τοῦ νεωτέρου περὶ διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως νόμου, ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ὁποίου ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν τῆς ἀπονεμομένης ἀσφαλιστικῆς παροχῆς ὁ ὑπόχρεος φορεύς. Ἀπορριπτέος, ἑπομένως, ἀποβαίνει ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου ἰσχυρισμὸς τῶν αἰτούντων.

Κατὰ τὴν ἰσχύουσαν, ὅτε ἐπῆλθε λόγῳ τοῦ θανάτου του προστάτου των ἡ ἀσφαλιστικὴ περίπτωσις διὰ τοὺς αἰτοῦντας, διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3ὃ § 1 τοῦ καταστατικοῦ τοῦ τέως Ταμείου Μεταλλευτῶν (Ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 13987 τοῦ 1940, Φ.Ε.Κ. 82 Β') ὀφείλεται σύνταξις λόγῳ θανάτου, ἐφ' ὅσαν ὁ ἀσφαλισμένος εἰς αὐτὸ συνεπλήρωσεν ἐν ζωῇ 1650 ἡμερομίσθια εἰς μεταλλευτικὰς ἐργασίας ἢ λατομεῖα ἐπὶ δέκα τοὐλάχιστον ἔτη συνεχῶς ἢ διακεκομμένως.

Ὁ σύζυγος τῆς πρώτης τῶν αἰτούντων καὶ πατὴρ τῶν λοιπῶν εἶχε πραγματοποιήσει, κατὰ τὴν προσβαλλομένην πρᾶξιν, μέχρι τοῦ θανάτου του ἐν συνόλῳ 2170 ἡμέρας ἐργασίας ἐν ἀσφαλίσει εἰς τὸ τέως Ταμεῖον Μεταλλευτῶν καὶ εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ἐκ τῶν ὁποίων μόναι 1622 εἰς τὸ πρῶτον, ἤτοι ὀλιγώτεραι τοῦ κατὰ τὴν ἰσχυομένην σχέσιν καταστατικοῦ ὁρίου πρὸς θεμελίωσιν συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος λόγῳ θανάτου, ὥστε νὰ καθίσταται ἀδύνατος ἡ δικαίωσις αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. ὡς καθολικοῦ διαδόχου τοῦ συγχωνευθέντος εἰς αὐτὸ Ταμείου Μεταλλευτῶν, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ὡς ἄνω διατάξεως. Ἐκ τοῦ φακέλου ὅμως προκύπτει, ὅτι ἀρχικῶς ὁ ἀρμόδιος Διευθυντὴς (πρᾶξις ὑπ' ἀριθ. 13249 τῆς 8.10.1963 τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν), ἀπορρίπτων τὸ αἴτημα περὶ συνταξιοδοτήσεως τῶν αἰτούντων ἐλλείψει χρονικῶν προϋποθέσεων, ἀναβιβάζει, βάσει τῶν πορισμάτων τῆς διεξαχθείσης ἐρεύνης, τὸ σύνολον τῶν πραγματοποιηθεισῶν ἐν ἀσφαλίσει τοσούτων εἰς τὸ τέως Ταμεῖον, ὅσον καὶ εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ἡμερῶν ἐργασίας εἰς 2163. Πλὴν ὅλων δὲ ὅτι ἐπικολούθησεν ἡ ἔκδοσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 176 τῆς 24.7.1964 ἀποφάσεως τῆς εἰδικῆς ἐπιτροπῆς ἀναγνωρίσεως ἡμερομισθίων ἐργασθέντων εἰς μεταλλευτικὰς ἢ λατομικὰς ἐπιχειρήσεις, διὰ τῆς ὁποίας ἀπεφασίσθη ἡ ἀναγνώρισις 137 ἡμερῶν ἐργασίας πραγματοποιηθεισῶν εἰς τὸ λατομεῖον Δ. κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ 1940, ἡ ἀναθεωροῦσα τὴν ἀρχικὴν πρᾶξιν τοῦ Διευθυντοῦ νεωτέρα πρᾶξις αὐτοῦ, ὅσον καὶ ἡ διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως προσβαλλομένη καὶ ἐπικυροῦσα ταύτην πρᾶξις τῆς Τ.Α.Ε., ἀναβιβάζουσαι τὸ σύνολον τῶν πραγματοποιηθεισῶν ἡμερῶν ἐργασίας ἐν ἀσφαλίσει εἰς 2170, ἤτοι κατὰ 7 μονάδας μόνον περισσοτέρας τῶν ἀρχικῶν 2163, παρὰ τὴν προσθήκην τῶν ὡς ἄνω 137 μονάδων καὶ χωρὶς νὰ ἀποσαφηνίζηται, ἐὰν, παρὰ τὴν προσθήκην τῶν μονάδων τούτων, ἀνηκεμομένων εἰς ἡμέρας ἐργασίας εἰς ἐπιχείρησιν λατομείου, δὲν ἐπιτυγχάνεται ἡ συμπλήρωσις τοῦ κατωτάτου ὁρίου τῶν 1650 ἡμερῶν. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον, βασίμως προβαλλόμενον διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις δέον νὰ ἀκυρωθῆ ὡς ἀνεπαρκῶς ἠιτιολογημένη.

§ 2. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστουφαντουργίας

Ἀπόδειξις τῶν πραγματοποιηθεισῶν παρὰ τῶν ἀσφαλισμένων ἡμερῶν ἐργασίας κατὰ τὸ ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Ταμείου μέχρις 11.1.1949 χρονικὸν διάστημα εἰς κλωστοϋφαντουργικὰς ἐπιχειρήσεις τῆς Νάουσης.—Προϋποθέσεις ἀναγνωρίσεως τῶν ἡμερῶν ἐργασίας.—Παροχὴ διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ Ν.Δ. 2238/1943 ἐξουσιοδοτήσεως, ὅπως διὰ τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου, ἐγκρινομένου δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὁρίζονται, μεταξὺ τῶν ἄλλων, καὶ αἱ ἀσφαλιστικαὶ παροχαὶ κλπ.— Ἄκυρος ἡ εἰς τὸν Κανονισμὸν παροχῶν τοῦ Ταμείου προστεθεῖσα διάταξις περὶ μειώσεως ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου τῶν συντάξεων, λόγῳ ἀνεπιτρέπτου ὑπεξουσιοδοτήσεως.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2583/1968, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. **Μιχ. Στασινόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Π. Μακρόπουλος**
Δικηγόρος ὁ κ. Στ. Σπετσάκης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 1614/18.11.1966 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστουφαντουργίας, δι' ἧς ἀπενεμήθη εἰς τὴν αἰτοῦσαν σύνταξις

λόγω γήρατος, καθ' ὃ μέρος διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ὡρίσθη ὡς χρόνος ἐνάρξεως καταβολῆς τῆς ἐν λόγω συντάξεως ἡ 13.2.1959 καὶ οὐχὶ ἡ 1.1.1951, ὡς αὕτη ἰσχυρίζει, ἅμα δὲ διετάχθη ἡ καταβολὴ τῆς συντάξεως ταύτης μειωμένης κατὰ ποσοστὸν 30% ἐπὶ τοῦ κατὰ τὰς περὶ αὐτῆς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν καθορισθέντος ποσοῦ ταύτης.

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 65653/Ε.811/1.12.1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Β' 336), ἀντικαταστησάσης τὸ ἄρθρον 34 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Τ.Ε.Α.Μ.Κ., ἐπετράπη ἡ κατὰ παρέκκλισιν ἀπὸ τῶν περὶ ἐργοδοτῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ αὐτοῦ Κανονισμοῦ ἀπόδειξις, δι' ἐνόρκων καταθέσεων καὶ πιστοποιητικῶν τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν, τῶν πραγματοποιηθεισῶν παρὰ τῶν ἰσφαλισμένων ἡμερῶν ἐργασίας κατὰ τὸ ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ ἐν λόγω Ταμείου μέχρις 11.1.1949 χρονικὸν διάστημα εἰς κλωστοϋφαντουργικὰς ἐπιχειρήσεις τῆς Ναούσης, ὧν τὰ ἀρχεῖα εἶχον καταστραφῆ κατὰ τὴν κατάληψιν τῆς πόλεως ταύτης ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν, ὡρίσθη δέ, ὅτι διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῶν ὡς ἄνω ἡμερῶν ἐργασίας καὶ τὴν προσμέτρησιν αὐτῶν διὰ τὴν χορήγησιν συντάξεως ἢ ἄλλης ἀσφαλιστικῆς παροχῆς ἀπαιτεῖται αἴτησις τῶν ἐνδιαφερομένων, ὑποβαλλομένη ἐντὸς τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἐν λόγω ἀποφάσεως, καὶ, περαιτέρω, ὅτι ἐντὸς τῆς αὐτῆς τριμήνου προθεσμίας καὶ ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις δύναται νὰ ζητηθῇ ἡ ἀναγνώρισις καὶ προσμέτρησις τοῦ ὡς εἴρηται χρόνου καὶ ἐπὶ ὑποθέσεων ἢ αἰτήσεων συνταξιοδοτήσεως ἐκκρεμουσῶν κατὰ τὸν χρόνον θέσεως ἐν ἰσχύι τῆς ἐπουργικῆς ταύτης ἀποφάσεως ἢ κριθεισῶν καὶ ἀπορριφθεισῶν συνεπείᾳ μὴ συνυπολογισμοῦ τοῦ ἀνωτέρω ἐν ἀσφαλίσει χρόνου ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων, ὅμως, ὅρον ὅτι ὁ χρόνος ἐνάρξεως συνταξιοδοτήσεως ἐπὶ τῶν ἐν λόγω περιπτώσεων ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δύναται νὰ εἶναι προγενέστερος τῆς χρονολογίας ὑποβολῆς τῆς περὶ ἀναγνωρίσεως καὶ προσμετρήσεως τῶν ἐν λόγω ἡμερῶν αἰτήσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου, κρινομένης ἀναγκαίας τόσον διὰ τὰς ἤδη ἐκκρεμούσας ὑποθέσεις, ὅσον καὶ διὰ τὰς ἤδη κριθείσας, καὶ ἧς αἴτησις καὶ μόνη ἐπέχει θέσιν αἰτήσεως περὶ συνταξιοδοτήσεως, μὴ λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν οἱασδήποτε ἄλλης προγενεστέρας ταιαύτης».

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων προκύπτει εὐθέως, ὅτι, προκειμένου περὶ αἰτήσεων ὑποβαλλομένων κατ' ἄσκησιν τῆς διὰ τῆς ὡς ἄνω ἐπουργικῆς ἀποφάσεως παρασχεθείσης πρὸς τοῦτο ἐξουσίας, ἡ ἐάσει αὐτῶν τυχὸν ἀπορριφθεῖσα συντάξεως, συνεπείᾳ ἀναγνωρίσεως τοῦ μέχρι τῆς 11.1.1949 χρόνου ἀπασχολήσεως εἰς κλωστοϋφαντουργικὰς ἐπιχειρήσεις τῆς Ναούσης, κατ' οὐδεμίαν περίπτωσιν δύναται νὰ ἀνατρέξῃ εἰς χρόνον προγενέστερον τοῦ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς αἰτήσεως, καθ' ὅσον τοῦτο, κατὰ τὴν ρητὴν διατύπωσιν τῶν μνησθεισῶν διατάξεων, τίθεται ὡς ὅρος τῆς κατ' ἀρχὴν ἐφαρμογῆς τῆς περὶ ἧς πρόκειται ἐπουργικῆς ἀποφάσεως.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τοῦ φακέλου, ἡ προσφύγουσα, αἴτησις τῆς ὁποίας πρὸς συνταξιοδότησιν λόγῳ γήρατος εἶχεν ἀπορριφθῇ δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Τ.Ε.Α.Μ.Κ. τοῦ ἔτους 1952, λόγῳ μὴ συνυπολογισμοῦ εἰς τὸν ἐν ἀσφαλίσει χρόνον τῆς ἐν λόγῳ ἰσφαλισμένης ἡμερῶν ἐργασίας ἀπομένων ὡς πραγματοποιηθεισῶν παρ' αὐτῆς εἰς ἐργοστάσιον κλωστοϋφαντουργίας τῆς Ναούσης κατὰ τὸ πρὸ τοῦ ἔτους 1946 χρονικὸν διάστημα, ὑπέβαλε τὴν 13.2.1959 νέαν αἴτησιν, δι' ἧς, ἐπικαλουμένη τὰς διατάξεις τῆς ὡς εἴρηται ὑπ' ἀριθ. 65653/Σ811/1.12.1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐζήτει τὴν ἐπὶ τῇ βάσει ταύτων χορήγησιν αὐτῇ συντάξεως. Ὑπὸ τὰ δεδομένα ταῦτα νομίμως ἐκρίθη διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι ἡ κατόπιν ἀναγνωρίσεως τοῦ ἀνωτέρω χρόνου ἀπασχολήσεως τῆς ὡς εἴρηται ἰσφαλισμένης ἀπονεμηθεῖσα ἤδη δι' αὐτῆς σύνταξις εἰς τὴν αἰτοῦσαν ἔδει νὰ ἄρξηται καταβαλλομένη ἀπὸ 13.2.1959, ὅτε, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἐπεβλήθη ἡ σχετικὴ αἴτησις αὐτῆς, καὶ συντόμως οἱ ἀμφισβητοῦντες τὴν νομιμότητα τῆς ταυτίης κρίσεως ἰσχυρισμοὶ τῆς αἰτούσης, καθ' οὓς ἡ ἀπονομὴ τῆς συντάξεως ἔδει νὰ ἀνατρέξῃ εἰς τὸν χρόνον (1.1.1951) ὑποβολῆς τῆς ἀρχικῆς αἰτήσεώς της περὶ συνταξιοδοτήσεως, ἀπορριφθείσης, ὡς ἐξετέθη, δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου τοῦ ἔτους 1952, ἀπορριπτέοι τυγχάνουσιν, ὡς μὴ βάσιμοι.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 2238/1953 «περὶ ἱδρύσεως Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας» (Α' 79), κυρωθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 324/1946 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου (Α' 183), παρεσχέθη ἐξουσιοδότησις, ὅπως διὰ τοῦ καταστατικοῦ τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου, ἐγκρινομένου δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὁρίζονται, μεταξὺ ἄλλων, καὶ αἱ ἀσφαλιστικαὶ παροχαὶ πρὸς τοὺς ἠσφαλισμένους καὶ τοὺς ἐκ τούτων ἔχοντας δικαιώματα, ἵνα τύχωσι τῆς ἐν λόγῳ ἐξουσιοδοτικῆς διατάξεως, ἡ ρύθμισις τῶν ἐν αὐτῇ προβλεπομένων θεμάτων, ὡς ὁ καθορισμὸς τῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν, ἐν τῷ ὁποίῳ περιλαμβάνεται, προδήλως, καὶ τὸ κατὰ ποσὸν ὕψος αὐτῶν, δέον ὅπως γίνηται δι' αὐτῶν ταύτων τῶν κατ' ἐφαρμογὴν τῆς

διατάξεως ταύτης ἐκδιδομένων κανονιστικῶν ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, μὴ οὔσης ἐπιτρεπτῆς τῆς περαιτέρω μεταβιβάσεως, καθ' οἱονδήποτε τρόπον, τῆς ἀσκήσεως τῆς ἐν λόγῳ ἁρμοδιότητος εἰς ἕτερον ὄργανον.

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22668/Σ.235/1950 ἀπὸ 21.2.1961 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Β' 58), ἐκδοθείσης ἐπὶ τῇ ἐπικλήσει τῆς ἀνωτέρω ἐξουσιοδοτικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 2238/1943, προστέθη εἰς τὸ ἄρθρον 15 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν ταῦ ἐν λόγῳ Ταμείου διάταξις, ὁρίζουσα ὅτι «δύναται τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου εἰς περιπτώσεις οἰκονομικῆς ἀνεπαρκείας αὐτοῦ νὰ προβαίνῃ εἰς μείωσιν τῶν ἤδη καταβαλλομένων συντάξεων κατὰ ποσοστὸν μέχρι 30% τῶν συνταξιούχων τῶν πραγματοποιησάντων ὀλιγωτέρας τῶν 2500 ἡμερῶν ἐργασίας ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ταμείου, προκειμένου περὶ τοιούτων λόγῳ γήρατος ἢ 1500 ἡμερῶν ἐργασίας ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ταμείου προκειμένου περὶ συνταξιούχων λόγῳ ἀναπηρίας ἢ θανάτου. Ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω μείωσις δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἐφαρμογὴν προκειμένου περὶ συντάξεων λόγῳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος». Ἡ διάταξις, ἡμῶν, αὐτή, μὴ περιέχουσα αὐτοτελῆ κανονιστικὴν ρύθμισιν, ἀλλ' ἀναθέτουσα εἰς ἕτερον ὄργανον, ἤτοι τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου, ὅπως προβαίνῃ εἰς μείωσιν τοῦ ὑπὸ τῶν παγίων διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν καθοριζομένου ποσοῦ τῶν συντάξεων κατηγοριῶν τινων δικαιούχων, ὑπὸ προϋποθέσεις δέ, ἡ δυσπιστωσις τῆς συνδρομῆς τῶν ὁποίων ἐνέχει ἀνεπίτρεπτον, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει, ἐκτεξουσιοδότησιν, δέον δὲ ὡς ἐκ τούτου νὰ θεωρηθῇ ὡς μὴ ἐγκύρως θεσπισθεῖσα. Συνεπῶς ἡ κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἀνισχύρου ταύτης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως περιληφθεῖσα εἰς τὴν προσβαλλομένην ὑπ' ἀριθ. 1614/18.11.1966 ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Τ.Ε.Α.Μ.Κ. διάταξις περὶ καταβολῆς τῆς χορηγηθείσης εἰς τὴν αἰτοῦσαν συντάξεως μειωμένης κατὰ 30% παρίσταται ἐνδεὴς νομίμου ἐρείσματος καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἀκυρωτέα ἐν ταύτῳ ἀποβαίνει ἡ ἐν λόγῳ ἀπόφασις, κατὰ τὸν βάσιμον σχετικὸν λόγον τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, δεκτῆς οὕτω ἐν μέρει καθισταμένης(*).

§ 3. Ἀσφάλισις εἰς Ναυτικὸν Ἀπομαχικὸν Ταμεῖον.

Μὴ λῆψις ὑπ' ὄψιν, κατ' ἄρθρον 59 §§ 1 καὶ 2 τοῦ νόμου 3170/1955, ἡμερῶν ἐργασίας πραγματοποιηθεισῶν ὑπὸ ἠσφαλισμένου ἐν τῇ ἀσφαλίσει ἑτέρων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν κυρίας ἀσφαλίσεως πρὸ ἢ μετὰ τὴν ὑπαγωγὴν του εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ἀνωτέρου Ταμείου, τόσον διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν προϋποθέσεων διὰ τὴν ἀπονομὴν παροχῆς, ὅσον καὶ διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ποσοῦ τῆς παροχῆς.—Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ τοῦ Ν.Α.Τ. τῶν διατάξεων περὶ διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως.—Δεδικασμένον ἐκ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας.—Ἀρχὴ ἰσότητος ἄρθρου 3 Συντάγματος.

Ἀρείου Πάγου 308/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Εὐστ. Μαλλοῦχος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Στ. Σπετσάκης, Ι. Δουκόρης

Κατὰ τὸ ἄρθρον 59 §§ 1 καὶ 2 τοῦ νόμου 3170/1955 «περὶ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου» ἡμέραι ἐργασίας πραγματοποιηθεῖσαι ὑπὸ ἠσφαλισμένου ἐν τῇ ἀσφαλίσει ἑτέρων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν κυρίας ἀσφαλίσεως πρὸ ἢ μετὰ τὴν ὑπαγωγὴν του εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ν.Α.Τ., δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν, τόσον διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ἀπαιτουμένων προϋποθέσεων διὰ τὴν ἀπονομὴν παροχῆς παρὰ τοῦ Ν.Α.Τ., ὅσον καὶ διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ποσοῦ τῆς παροχῆς, ἐὰν ὁ ἠσφαλισμένος βάσει τῆς διατάξεως τοῦ Ν.Α.Τ. νομοθεσίας δικαιοῦται τοιαύτης. Ἐάν, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», τὸ Ι.Κ.Α. ἢ ἕτερος ἀσφαλιστικὸς φορεὺς ἀναγνωρίσῃ καὶ πληρώσῃ παροχήν τινα εἰς ἠσφαλισμένον παρ' αὐτῷ, ὅστις προηγουμένως ἦτο ἠσφαλισμένος παρὰ τῷ Ν.Α.Τ., τὸ τελευταῖον τοῦτο ἐποχρεοῦται, ὅπως καταβάλῃ εἰς τὸν ἐπιβαρυνθέντα νέον ἀσφαλιστικὸν φορέα τὰς παρὰ τοῦ ἠσφαλισμένου καταβληθείσας ὑπὲρ τοῦ Ν.Α.Τ. εἰσφορὰς ἐντόκους πρὸς 5% ἐτησίως, τροποποιουμένων ἀναλόγως κατὰ ταῦτα τῶν διατάξεων τοῦ ἀνωτέρω μνημονευομένου ἀναγκαστικοῦ νόμου. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 27 τοῦ νόμου 1502/1966 ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου εἶναι, ὅτι ἐπὶ ἐκκρεμῶν περιπτώσεων μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 4202/1961 τὸ Ν.Α.Τ. δὲν ἐποχρεοῦται εἰς καταβολὴν μέρους ἢ ὅλου συντάξεως ἢ ἐφ' ἅπαξ παροχῆς ἀπονεμηθείσης ἢ ἀπονεμηθησομένης παρ' ἄλλου ἀσφαλιστικοῦ φορέως κυρίας ἀσφαλίσεως εἰς ἠσφαλισμένον προηγουμένως, μεταγενεστέρως ἢ ἐνδιαμέσως παρὰ τῷ Ν.Α.Τ., ἀλλὰ τοῦτο ἐποχρεοῦται μόνον, ὅπως καταβάλῃ εἰς τὸν ἐκδόσαντα τὴν ἀπόφασιν τῆς συνταξιοδοτήσεως ἢ ἐφ' ἅπαξ παροχῆς ἀσφαλιστικὸν φορέα τὰς διὰ τὸν ἠσφαλισμένον καταβληθείσας ὑπὲρ τοῦ Ν.Α.Τ. εἰσφο-

(*) Ἴδετε διὰ τὸ θέμα ν.δ. 37/1968, ΕΕΔ 27, 1256.

ρὺς ἐντόκως πρὸς 5% ἐτησίως ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς ἐκδόσεως τῆς σχετικῆς περὶ ἀπονομῆς ἀποφάσεως.

Διὰ τῶν διατάξεων τούτων εἰδικῶς ἐρρυθμίσθησαν τὰ τῆς διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως, προκειμένου περὶ τοῦ ἀναρεσιβλήτου Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου. Ἔκτοτε ἐπομένως δὲν εἶχον ἐφαρμογὴν ἐπὶ ἡσφαλισμένων παρὰ τῷ Ταμείῳ τούτῳ αἱ διὰ τοῦ ἄρθρου 11 § 2 τοῦ ν.δ. 4202/1961 «περὶ διατηρήσεως τῶν ἐκ τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως δικαιωμάτων εἰς περιπτώσεις μεταβολῆς ἀσφαλιστικοῦ φορέως» καταργηθεῖσαι διατάξεις περὶ διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, αἵτινες αἱ τοῦ τελευταίου τούτου νομοθετικοῦ διατάγματος σχετικαὶ διατάξεις ἴσχυον ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω ἠσφαλισμένων, ὡς ἐν ἄρθρῳ 3 αὐτοῦ ρητῶς ὁρίζεται. Ὅθεν, κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν διαληφθεισῶν διατάξεων, τὸ δικαίωμα ἐφετείου ἀπεφήνατο διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὡς ἐκ ταύτης δείκνυται, ὅτι τὰ ὄργανα τοῦ ἀναρεσιβλήτου Ταμείου, μὴ καταβαλόντα χορηγηθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς τὸν ἀναρεσείοντα βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 σύνταξιν, οὐδαμῶς παρενόμησαν καὶ ὅτι ἡ ἔνδικος ἀγωγή, διώκουσα τὴν ἀποκατάστασιν ζημίας προσγενομένης ἐκ τῆς τοιαύτης ἀρνήσεως αὐτῶν, δὲν ἐστηρίζετο εἰς τὸν νόμον καὶ αἱ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος, τρίτος καὶ ἕκτος λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι. Τῆς αἰτιολογίας δὲ ταύτης στηριζούσης αὐτοτελῶς τὸ διατακτικὸν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως εἶναι μάταιον νὰ ἐξετασθῇ καὶ ἐπομένως εἶναι ἀπορριπτέος ὁ δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως, πλήττων ἐπάλληλον αἰτιολογίαν τῆς ἀποφάσεως.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 50 § 5 τοῦ κωδ. νόμων 3713 περὶ Συμβουλίων τῆς Ἐπικρατείας (ν.δ. 99/1961) αἱ ἀποφάσεις τῆς Ὀλομελείας, ἀκυρωτικαὶ καὶ ἀπορριπτικαί, ὡς καὶ αἱ τῶν Τμημάτων ἀποτελοῦσι μεταξὺ τῶν διαδίκων δεδικασμένον, ἰσχύον καὶ ἐν πάσῃ ἑνώπιον δικαστικῆς ἢ ἄλλης Ἀρχῆς ὑποθέσει ἢ διαφορᾷ, καθ' ἣν προέχει τὸ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου κριθὲν διοικητικῆς φύσεως ζήτημα. Ἐν προκειμένῳ, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον ἐδέξατο, κατ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τοῦ περιεχομένου τῶν ὑπ' ἀριθ. 395/1965 καὶ 746/1966 ἀποφάσεων τοῦ Σ.Ε., ὅτι τοῦτο διὰ μὲν τῆς πρώτης ἐκήρυξε κατηργημένην τὴν δίκην ἐλλείψει ἀντικειμένου, διὰ δὲ τῆς δευτέρας ἐκήρυξεν ἐαυτὸ ἀναρμόδιον, ὅπως ἀποφανθῇ ἐπὶ τῆς ὑποβληθείσης αὐτῷ διαφορᾶς. Ἀποφηνάμενον δὲ ἀκολούθως ὅτι αἱ ἀποφάσεις αὗται, μὴ ἐπιλύσασαι διοικητικῆς φύσεως ζήτημα, δὲν συνιστῶσι δεδικασμένον, κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῆς διαληφθείσης διατάξεως ἐδέχθη, ὅτι δὲν ὑπάρχει δεδικασμένον καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου τέταρτος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ν.δ. 4202 (1961), ὁρίζον ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ διατάγματος τούτου δὲν ἴσχυον ἐφαρμογὴν προκειμένου περὶ τοῦ Ν.Α.Τ., διεπομένου, ὡς εἴρηται, ὑπὸ τοῦ νόμου 3170/1955, οὐδαμῶς παραβαίνει τὴν περὶ ἰσότητος διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Συντάγματος, ἥτις ἀποκλείει τὴν αἰθαίρετον ἴνησιν μεταχειρίσεως, οὐχὶ ὅμως καὶ τὴν ἰσότιμον ἢ εἰς βάρος ὡρισμένης τάξεως θέσιν ἐξαιρετικοῦ κανόνος δικαίου, ὅταν τοῦτο ἐπιβάλλεται ἐκ λόγων γενικωτέρου κοινωνικοῦ ἢ ἐν γένει δημοσίου συμφέροντος, ἢ ὑπὸ τοῦ νομοθέτου δι' ἐξαίρεσις ὡρισμένου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ ἀπὸ τῆς ὑποχρεώσεως συνυπολογισμοῦ τοῦ πραγματοποιηθέντος παρ' ἄλλῳ Ἀσφαλιστικῷ Ὀργανισμῷ χρόνου ἐργασίας, ἐξ ἧς θὰ ἐπηρεάζοντο τὰ ἀναλογιστικὰ αὐτοῦ δεδομένα, ἐξυπηρετεῖ τὸ ἀνωτέρω συμφέρον. Ὅθεν ὀρθῶς οὗτος ἀπεφήνατο τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου πέμπτος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.(*)

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1654/1967 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΕΙΣΦΟΡΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟ Ι.Κ.Α. ΔΙΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ ΜΕ ΚΥΜΑΙΝΟΜΕΝΑΣ ΑΠΟΔΟΧΑΣ

Τροποποίησις τῆς διὰ τὸ ἔτος 1968 ἰσχυούσης κατατάξεως εἰς μισθολογικὰς κλάσεις τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς ἀμειβομένων μισθωτῶν κατόπιν τῆς αὐξήσεως τῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων ἀπὸ 1.10.1968 :

Κοινοποιοῦμεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 556 ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., ληφθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 48/19.11.1968 συνεδρίασιν τούτου.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ι.Κ.Α., ἐπὶ τοῦ ὑπ' ὄψιν τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως Ι.Κ.Α. καὶ κατόπιν τῆς αὐξήσεως τῶν γενικῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων ἀπὸ 1.10.1968 διὰ τῆς ἀπὸ 12.9.1968 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (ἐγκύκλιος Ι.Κ.Α. 220/1968) ἐνέκρινε διὰ τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεώς του, ὅπως τροποποιηθῇ ἡ διὰ τὸ ἔτος 1968 ἰσχύουσα κατάταξις εἰς μισθολογικὰς κλάσεις τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων τῶν μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς ἀμειβομένων μισθωτῶν (σχετικὴ ὑπ' ἀριθ. 818/37/12.12.1967 ἀπόφασις τούτου, ἐγκύκλιος Ι.Κ.Α. 5/1968) (*) διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα 1.10 - 31.12.1968 ὡς κάτωθι :

α) Διὰ τὰς γυναῖκας ἀπὸ τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων δραχμῶν 70, κλάσεως VIII, εἰς τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον δραχμῶν 80, κλάσεως IX.

β) Διὰ τοὺς μαθητευομένους ἀμφοτέρων τῶν φύλων ἀπὸ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου δραχμῶν 40, κλάσεως V, εἰς τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον δραχμῶν 50, κλάσεως VI.

Κατόπιν τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., δέον ὅπως ἐπιφέρητε εἰς τὴν κοινοποιηθεῖσαν ὑμῖν κατάταξιν ἔτους 1968 διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5/1968 Ἐγκ. διαταγῆς ὑμῶν ἀπὸ σας τὰς ἀπαραιτήτους τροποποιήσεις πρὸς προσαρμογὴν τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῶν μὲν γυναικῶν εἰς τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον, οὐχὶ κατώτερον τῶν δραχμῶν 80, τῶν δὲ μαθητευομένων οὐχὶ κατώτερον τῶν δραχμῶν 50, μεριμνήσητε δέ, ἵνα λάβουν γνῶσιν αἱ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις τῶν ἐργοδοτῶν, ὡς καὶ αἱ τοιαῦται τῶν μισθωτῶν, περὶ τῆς ὡς ἄνω τροποποιήσεως τῆς κατατάξεως ἀπὸ 1.10.1968 καὶ τῆς ὑποχρεώσεως τούτων περὶ κατακλῆς ὀφειλομένων εἰσφορῶν (Ἐγκύκλ. Ι.Κ.Α. ὑπ' ἀριθ. 256/23.11.1968).

Συνεδρίασις Δ.Σ. Ι.Κ.Α. 48/19.11.1968.

Ἀπόφασις 556

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ι.Κ.Α., ὑπ' ὄψιν τοῦ ὁποίου ἐτέθη τὸ θέμα τροποποιήσεως τῆς κατατάξεως εἰς μισθολογικὰς κλάσεις τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων μισθωτῶν ἀμειβομένων μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς κατόπιν τῆς ἀπὸ 12.9.1968 νέας ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὸ ἀπὸ 6.11.1968 εἰσηγητικὸν σημείωμα τῆς Διευθύνσεως Ἐσόδων καὶ προφορικὴν εἰσήγησιν τοῦ προέδρου αὐτοῦ, ἀποφασίζει ὁμοφώνως καὶ συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 18 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α. τροποποιεῖ τὴν ὑπ' ἀριθ. 818/37/12.12.1967 ἀπόφασιν αὐτοῦ (Διοικητικοῦ Συμβουλίου) περὶ κατατάξεως εἰς κλάσεις τῶν μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς ἀμειβομένων μισθωτῶν διὰ τὸ ἔτος 1968 καὶ ὁρίζει διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα 1.10 - 31.12.1968 τὴν κατάταξιν ταύτην ὡς κάτωθι :

α) Διὰ τὰς γυναῖκας ἡμερομισθίων ἀπὸ δραχμὰς 70 εἰς δραχμὰς 80, κλάσεως ἀπὸ 8ης εἰς 9ην, καὶ

β) Διὰ τοὺς μαθητευομένους ἀμφοτέρων τῶν φύλων ἀπὸ δραχμὰς 40 εἰς δραχμὰς 50, κλάσεως ἀπὸ 5ης εἰς 6ην.

(*) ΕΕΔ 27, 441.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Ι. ΔΙΚΑΣΤΑΙ ΩΣ ΜΕΛΗ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ Ή ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

Απαγόρευσις δι' άρθρου 103 του Συντάγματος της συμμετοχής των τακτικών δικαστών εις διοικητικά συμβούλια Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως ή άλλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου κλπ. και όχι και εις επιτροπάς ή συμβούλια αποφασιστικής ή γνωμοδοτικής αρμοδιότητος.

Περίληψις ερωτήματος (Υπουργείου Εργασίας): Εάν τακτικοί δικασταί, διοριζόμενοι ως πρόεδροι ή μέλη συμβουλίων ή επιτροπών Οργανισμών, αρμοδιότητος του Υπουργείου Εργασίας, μη δε διοικητικών συμβουλίων τούτων, δύνανται να μετέχουν τούτων μετά την έναρξιν ισχύος του νέου Συντάγματος.

Νομικού Συμβουλίου Κράτους, Τμ. Α'

Γνωμοδότησις 1318/1968

Πρόεδρος ο κ. *Κ. Παπαμιχαλόπουλος*

Εισηγητής ο Νομικός Σύμβουλος κ. *Αθ. Τομαράς*

Λοιπά μέλη: Οι κ.κ. *Κ. Ταγκαράκης, Ν. Μπλιάτσος, Π. Κορδογιαννόπουλος*, Νομικοί Σύμβουλοι, *Β. Ρηγάκος, Ε. Δωρής*, Πάρεδροι.

Επί του πρόσθεν ερωτήματος το Νομικόν Συμβούλιον εγνωμοδότησεν ως ακολούθως:

Το εδάφ. α' άρθρου 103 του Συντάγματος 1968 ορίζει, ότι απαγορεύεται εις τους τακτικούς δικαστάς ή αποδοχή παντός άλλου εμμίσθου υπηρεσίας ή άσκησις οιασδήποτε επαγγέλματος, ως και ή συμμετοχή αυτών εις διοικητικά συμβούλια Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως ή άλλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, δημοσίων επιχειρήσεων και εμπορικών εταιρειών.

Η άνω συνταγματική διάταξις αναφέρεται προφανώς εις τα διοικούντα τα οριζόμενα Νομικά Πρόσωπα συλλογικά όργανα και ουχί εις τας παρ' αυτοίς κατά νόμον λειτουργούσας επιτροπάς ή συμβούλια αποφασιστικής ή γνωμοδοτικής αρμοδιότητος, ή εις ας συμμετοχή των τακτικών δικαστών δεν απαγορεύεται αυτοίς υπό του Συντάγματος(*).

ΙΙ. ΑΔΕΙΑΙ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Δικαίωμα των απολυθέντων κατά τας υπ' αριθ. Γ' και Θ' Συντακτικάς Πράξεις και επανελθόντων εις την υπηρεσίαν μετά επανάκρισιν μισθωτών του Δημοσίου επί τη κατ' Α.Ν. 539/1945 κανονικής άδείας και επιδόματος άδείας.

Περίληψις ερωτήματος (Υπουργείου Εργασίας): Εάν οι επί αγώνι εργασίας ιδιωτικού δικαίου μισθωτοί του Δημοσίου και των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, οι απολυθέντες δυνάμει των Γ' και Θ' Συντακτικών Πράξεων και επανελθόντες εις τας υπηρεσίας των κατόπιν επανακρίσεως, δικαιούνται της ετησίας μετ' αποδοχών άδειας, ως και του επιδόματος άδειας.

Νομικού Συμβουλίου Κράτους, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 1316/1968

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. *Κ. Ρουμπάνης*

Εισηγητής ο Πάρεδρος κ. *Τ. Ντόκας*

Λοιπά μέλη: Οι κ.κ. *Π. Σοφιανόπουλος, Κ. Κωνσταντινίδης, Αθ. Τομαράς, Έρρ. Μέλλιος, Πλ. Μακρυγιάννης*, Νομικοί Σύμβουλοι, *Ι. Μαραγκός, Κ. Διαλεκτός, Γ. Αντωνόπουλος, Κ. Ανδρουτσόπουλος, Γ. Κλεφτοθήρας, Ε. Πετσαλάκης*, Πάρεδροι.

Επί του πρόσθεν ερωτήματος το Νομικόν Συμβούλιον εγνωμοδότησεν ως ακολούθως:

Από του άρθρου 1 της υπ' αριθ. ΚΑ' Συντακτικής Πράξεως της 12/13.5.1968 (Α' 51/1968) περί επανακρίσεως των απολυθέντων ή υποβιβασθέντων υπαλλήλων και υπαλλήλων κατ' εφαρμογήν των διατάξεων των υπό στοιχεία Θ'/1967 και Ι'/1967 Συντακτικών Πράξεων επιτρέπη εις τους υπαλλήλους και υπαλλήλους του Δημοσίου, Νομικών Προσώπων Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου, Οργανισμών ή επιχειρήσεων εν γένει, τους απολυθέντας κατ' εφαρμογήν των διατάξεων των εν λόγω υπ' αριθ. Θ' και Ι' Συντακτικών Πράξεων, όπως αιτήσωσι την αναθεώρησιν των εις βάρος αυτών εκδοθεισών αποφάσεων, εν περιπτώσει δε αποδοχής της σχετικής αιτήσεως των υπό του άρθρου 2 της αυτής ως άνω ΚΑ' Συντακτικής Πράξεως ορίσθη, ότι ή περί απολύσεως ή υποβιβασμού απόφασις θεωρείται ως μηδέποτε εκδοθείσα, ο δε εκτός υπηρεσίας ή εν τω κατωτέρω βαθμώ διαδραμών χρόνος θεωρείται ως διανυθείς δι' πάσαν συνέπειαν εν τη υπηρεσία ή τω βαθμώ, εις ον αποκαθίσταται ο υποβιβασθείς.

Συμφώνως προς τας ανωτέρω διατάξεις οι

(*) Ίδετε και ν.δ. 45/1968, κατωτέρω, σελ. 60.

ἐπί σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου μισθωτοί τοῦ Δημοσίου καί τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, οἱ ἀπολυθέντες ἐκ τῆς ἐργασίας των δυνάμει τῶν ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. Θ' καί Ι' Συντακτικῶν Πράξεων καί ἐπανελθόντες εἰς ταύτην, κατόπιν ἐπανακρίσεως, λογίζονται ὡς πρός πᾶσαν ἐκ τῆς ἀπολύσεώς των συνέπειαν ὡς οὐδέποτε ἀπολυθέντες. Συνεπῶς ὁλόκληρος ὁ διαδραμών ἀπό τῆς ἀπολύσεως μέχρι τῆς ἐπαναπροσλήψεως χρόνος θέλει ὑπολογισθῆ ὡς χρόνος συνεχοῦς αὐτῶν ἀπασχολήσεως, ὡς ἐάν οὐδέποτε ἐλάμβανε χώραν ἡ ἐπελθοῦσα ἤδη, ὡς ἐκ τῆς ἀπολύσεως, διακοπή ταύτης, ἐντεῦθεν δὲ ἕπεται, ὅτι καί ἡ χρονική διάρκεια τῆς κατά τόν ἀ.ν. 539/1945 κλπ. ἀδείας ἀνατάυσεως μετ' ἀποδοχῶν, ὡς ἐπίσης καί τό ἐπί τῇ βάσει ταύτης θεμελιούμενον δικαίωμα ἐπιδόματος ἀδείας, θέλουσι καθορισθῆ ὡς ἐάν μή εἶχε λάβει χώραν ἀπόλυσις.

Ἐάν κατά τήν διάρκειαν τῆς ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐπῆλθεν ἡ λῆξις τῆς σχετικῆς συμβάσεως ἐργασίας, μεθ' ἣν ἐπηκολούθησεν ἐπαναπρόσληψις αὐτοῦ δι' ἀνανεώσεως τῆς σχετικῆς συμβάσεως, τότε ὁ ἀπό τῆς λήξεως τῆς συμβάσεως μέχρι τῆς ἀνανεώσεως αὐτῆς χρόνος δέν δύναται νά θεωρηθῆ χρόνος πραγματικῆς ἀπασχολήσεως, δεδομένου ὅτι ἡ μή ἀπασχόλησις τούτου δέν ὀφείλετο πλέον εἰς τήν ἀπόλυσιν αὐτοῦ, ἀλλ' εἰς τήν λῆξιν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, ἐν ἀντιθέσει πρός τόν μέχρι τῆς λήξεως αὐτῆς διαδραμόντα χρόνον, ὅστις δέον νά θεωρηθῆ ὡς ἐν πραγματικῇ ἀπασχολήσει διαδραμών κατά τά ἐν τῇ ἡγουμένῃ σκέψει ἐκτιθέμενα.

ΙΙΙ. ΕΡΓΑΣΙΑ ΑΝΗΛΙΚΩΝ

Ἀπασχόλησις ὡς μαθητευομένου ξενοδοχείου ἀνηλίκου.— Εἰδικαί διατάξεις Α.Ν. 394/1936 περί προσωπικοῦ ξενοδοχείων καί διατάξεις Νόμου ΔΚΘ'/1912 περί ἐργασίας ἀνηλίκων.

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ἐάν μετά τήν ἰσχύν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 394/1936, ὁριζούσης ὅτι ὡς μαθητευόμενος εἰς τά ξενοδοχεῖα γίνεται δεκτός ὁ συμπληρώσας τό 16ον ἔτος τῆς ἡλικίας του καί μή ὑπερβάς τό 20ον ταύτης, ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 36 καί 37 ν.δ. 14/26.8.1913 ἤ ἀποκλείεται ἐκτοτε ἡ ἀπασχόλησις εἰς ξενοδοχεῖα παντός ἀνηλίκου μή συμπληρώσαντος τό 16ον ἔτος τῆς ἡλικίας του.

Νομικοῦ Συμβούλου Κράτους

(Παρά τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας)

Γνωμοδότησις 283/1968

Γνωμοδοτῶν ὁ Νομικός Σύμβουλος κ. ***Ἀθαν. Τσαμαρᾶς***

Ἐκ τῆς διατυπώσεως τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 4 ἀ.ν. 394/1936, ὁριζούσης ὅτι ὡς μαθητευόμενος γίνεται δεκτός εἰς τά ξενοδοχεῖα ὁ συμπληρώσας τό 16ον ἔτος τῆς ἡλικίας του καί μή ὑπερβάς τό 20ον ταύτης καί ὅτι μαθητευόμενος προσλαμβάνονται μόνον εἰς ξενοδοχεῖα ἀριθμοῦντα πλέον τῶν 5 ἐργαζομένων, κατ' ἀναλογίαν 1 πρός 4, δέν ἐπιτρέπεται δι ἡ πρόσληψις ἄλλων ὡς μαθητευομένων, ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν ἀπόφοιτοι τῆς Ξενοδοχειακῆς Σχολῆς, δέν προκύπτει, ὅτι σκοπός τῆς διατάξεως ἦτα νά περιορίσῃ τόν χρόνον ἡλικίας τῆς ἐπιτρεπτῶς παρεχομένης ὑπό τῶν ἀνηλίκων ἐργασίας ἐν γένει εἰς ξενοδοχεῖα, περί ὧν ἰσχύουν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 ν. ΔΚΘ'/1912, ἀλλά νά θέσῃ ὅρια χρονικά, κατωτατον καί ἀνώτατον, διά τόν χαρακτηρισμόν ὡς μαθητευομένων τῶν προσλαμβανομένων εἰς τα ξενοδοχεῖα προσώπων. Τό προσωπικόν, ἄλλωστε, τῶν ξενοδοχείων κατατάσσεται καί χαρακτηρίζεται εἰδικῶς ὑπό τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 ἀ.ν. 394/1936, ἄρθρου 9 ἀ.ν. 844/1937, ἄρθρων 1 καί 3 ν. δ. 1180/1942 καί ἄρθρου 1 ν.δ. 1828/1942, εἰς διαφόρους κατηγορίας (προσωπικόν διευθύνσεως - κυρίως ξενοδοχειακόν προσωπικόν - τεχνικόν προσωπικόν - βοηθητικόν προσωπικόν) καί εἰδικότητας. Καί ἐνῶ κατά τήν ἀρχικήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 ἀ.ν. 394/1936 προεβλέποντο μεταξύ τῶν ἀπαριθμουμένων τήν κατηγορίαν τοῦ ἐργατικοῦ καί βοηθητικοῦ προσωπικοῦ οἱ μαθητευόμενοι καί βοηθοί ἐν γένει κλπ., ἐν ὅρει δέ τούτου ἐθεσπίσθη ἡ εἰδική περί μαθητευομένων διάταξις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ αὐτοῦ νόμου, μεταγενεστέρως ὅμως ἡ ἰσχύουσα, κατά τροποποίησιν τῆς ἀνωτέρω, διάταξις τοῦ ἄρθρου 1 ν.δ. 1828/1942 οὐδαμοῦ ποιεῖται πλέον μνείαν τῶν μαθητευομένων, ὥστε νά δύναται νά θεωρηθῆ ὡς περιορισμένη ἡ σημασία τῆς διατηρηθείσης ἐν ἰσχύϊ καί μετά ταῦτα διατάξεως τοῦ ἄρθρου 4 ἀ.ν. 394/1936.

Σημειοῦται, ὅτι διά τήν ἀμοιβήν τῶν μαθητευομένων τά ἰσχύοντα κλιμάκια τῆς οἰκείας διατητικῆς ἀποφάσεως (ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 83020/17737/12/14.12.1959) ἀναφέρονται καί εἰς ἀπασχόλησιν ἀπό ἡλικίας 14 καί ἄνω ἐτῶν.

Κατά ταῦτα εἰς τό ἐρώτημα προσήκει ἡ ἀπάν-

τησις, ὅτι καὶ μετὰ τὴν ἰσχὺν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 4 ἀ.ν. 394/1936 ἐφαρμόζονται αἱ γενικαὶ περὶ ἐργασίας ἀνηλίκων εἰς ξενοδοχεῖα διατάξεις τῶν ν. ΑΚΘ'/1912 καὶ 6.δ. 14/26.8.1913.

IV. ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Καθορισμὸς ὀκταώρου ἐργασίας ἡμερησίως διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν Γραφείων, συνεπῶς καὶ τῶν Γραφείων τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου.—Ὧραι ἐργασίας ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ.

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Περὶ τοῦ ὡραρίου ἐργασίας τῶν διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου συνδεομένου μετὰ τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου καὶ τῶν Θεάτρων ἐν γένει ὑπαλληλικοῦ καὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ.

Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 1170/1968

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Ρονμπάνης*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Τ. Ντόκας*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. *Χ. Γεωργιόπουλος, Π. Σοφιανόπουλος, Κ. Κωνσταντινίδης, Ἀθ. Τομαρᾶς, Ἐρρ. Μέλλιος, Πλ. Μακρυγιάννης*, Νομικοὶ Σύμβουλοι, *Κ. Διαλεκτάκ, Γ. Ἀντωνόπουλος, Ε. Κυριάκης, Ι. Ἀθανασούλας*, Πάρεδροι.

Ἐπὶ τοῦ πρώσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 18 π.δ. τῆς 8/3.4.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.» ὁρίζεται ὅτι: «Ἡ διάρκεια τῆς ἐργασίας τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, Τραπεζῶν καὶ τῶν Γραφείων ἐν γένει δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ ἡμερησίως τὰς ὀκτὼ (8) ὥρας. Ὅπου δι' ἔθιμον καθιερώθη μικροτέρα διάρκεια ἰσχύει τὸ ἔθιμον τοῦτο». Ἡ διάταξις αὕτη, ἐκδοθεῖσα εἰς ἐφαρμογὴν τῆς διὰ τοῦ νόμου 2269/1920 κυρωθείσης διεθνοῦς συμβάσεως τῆς Διεθνοῦς Διασκέψεως Ἐργασίας τῆς Οὐασιγκτῶνος περὶ περιορισμοῦ τῶν ὡρῶν ἐργασίας κλπ., ἀποτελούσης καὶ παρ' ἡμῖν κανόνα δικαίου, ἐτροποποιήθη, διὰ τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 547/1937 (Φ.Ε.Κ. 98/1937 τ. Α'), μόνον ὡς πρὸς τὸ προσωπικὸν τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ Τραπεζῶν, διὰ τὸ ὁποῖον ὡρίσθη ἐπτάωρος ἐργασία, διατηρηθείσης οὕτω τῆς ὀκτώρου ἐργασίας διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν Γραφείων ἐν γένει. Ἡ ἐν λόγῳ διάταξις, γενικὴ οὖσα, περιλαμβάνει πάντας τοὺς ὑπαλλήλους τῶν Γραφείων, τοὺς συνδεομένους μετὰ τοῦ οἰκείου ἐργοδότου διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, συνεπῶς καὶ τὸ διὰ ταύτης σχέσεως μετὰ τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου συνδεόμενον προσωπικὸν τῶν Γραφείων τούτου, ἔστε μὴ ὑφισταμένης, ἐπὶ τοῦ προκειμένου θέματος, εἰδικῆς τινος διατάξεως ὡς πρὸς τὸ προσωπικὸν τοῦτο, ὡς ἐπίσης καὶ ὡς πρὸς τὸ αὐτὸ προσωπικὸν τῶν λοιπῶν Θεάτρων.

Ὡς πρὸς τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τῶν Θεάτρων ἐν γένει καὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου, τὸ ἀπασχολούμενον μὲ οἰκοδομικὰς ἐργασίας, ἐφαρμογὴν ἔχουσιν αἱ ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καταρτισθεῖσαι ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, αἵτινες δεσμεύουσι καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου καὶ τὸ Δημόσιον. Βάσει τῶν συμβάσεων τούτων ἡ ἐργασία τῶν ἀσχολουμένων εἰς οἰκοδομικὰς ἐργασίας εἶναι ὀκτάωρος, πλὴν τῆς κατὰ Σάββατον τοιαύτης, ἥτις περιωρίσθη εἰς ὀκτάωρον (ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 22600/1966).

Ὡς πρὸς τὸ λοιπὸν τέλος προσωπικὸν τῶν Θεάτρων γενικῶς καὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου (ἠλεκτρολόγοι, σκηνογράφοι κ.λ.π.) οὐδεμία καὶ ὡς πρὸς τὸ προσωπικὸν τοῦτο γενικὴ ἢ εἰδικὴ διάταξις νόμου ὑφίσταται, καθορίζουσα τὰς ὥρας ἐργασίας τούτου, δι' ἃ ὡς πρὸς τὸ τελευταῖον τοῦτο προσωπικὸν δέον νὰ ἰσχύσῃ τὸ συμβατικὸν ὡράριον ἐργασίας, ἄλλως τὸ ἐθιμικὸν τοιοῦτον (Α.Π. 847/1965).

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΣ ΩΦΕΛΕΙΩΝ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΙΣ ΜΙΣΘΟΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὸ ἄρθρον 656 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἐὰν ὁ μισθωτὴς (ἐργοδότης κατὰ τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον) κατέστη ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας ἢ ἂν ἕνεκα λόγων, ἀφορώντων αὐτόν καὶ μὴ ὀφειλομένων εἰς ἀνωτέραν βίαν, εἶναι ἀδύνατος ἡ ἀποδοχὴ τῆς ἐργασίας, ὁ ἐκμισθωτὴς (μισθωτὸς κατὰ τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον) δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ τὸν μισθόν, μὴ ὑποχρεούμενος εἰς παροχὴν ἐργασίας ἐν ἄλλῳ χρόνῳ.

Ὡς ἀπόρροια δὲ τῆς γενικῆς ἀρχῆς τοῦ Δικαίου, ὅτι ἡ ἀποζημίωσις ἔχει προορισμὸν τὴν ἐξουδετέρωσιν τῆς ζημίας καὶ ὄχι νὰ καθιστᾷ πλουσιώτερον ἢ πρὶν τὸν ζημιωθέντα (*Ἀλ. Λιτζερόπουλος*, Ἑρμ.ΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 298, *Π. Ζέπος*, Ἐνοχ. Δικαίων, Β' Μέρος, Εἰδικόν, τεῦχος 3ον, σελ. 355), πίθανται εἰς τὸ αὐτὸ ἄρθρον (656) ὁ κανὼν ὅτι ὁ μισθωτὴς (ἐργοδότης) δικαιοῦται νὰ ἐκπέσῃ ἐκ τοῦ μισθοῦ πᾶν ὅ,τι ὁ ἐκμισθωτὴς (μισθωτὸς) ὠφελήθη ἐκ τῆς μὴ παραδόσεως τῆς ἐργασίας ἢ τῆς ἀλλαχοῦ παροχῆς αὐτῆς. Ὁμοία ἀρχὴ ἐξετράζετο ὡς πρὸς τοῦτο καὶ εἰς τὸ προϊσχῦον τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος Δίκαιον (*Ἀλ. Λιτζερόπουλος*, Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τὸ ν.δ. 424/1941, σελ. 58, *Ι. Καποδίστριας*, Ἑρμηνεία Ἐργατικοῦ Δικαίου §§ 344, 395, Α.Π. 113/1943, ΕΕΔ 2, 534, Α.Π. 274/1950, ΕΕΔ 9, 509).

Ὡς ὠφέλεια τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς μὴ παραδόσεως τῆς ἐργασίας, ἡ ὁποία καταλογίζεται εἰς τὸν μισθόν, δὲν νοεῖται μόνον ἡ ἐκ παροχῆς εἰς ἄλλον ἐργασία, ἀλλὰ καὶ ἐκείνη, τὴν ὁποίαν ἐπορίσθη ὁ μισθωτός, ἐργαζόμενος καὶ δι' ἴδιον λογαριασμόν. (*Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχικόν, Εἰδικόν, γ' ἔκδοσις, σελ. 557, *Ι. Καποδίστριας*, Ἑρμ.ΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 656, ἀριθ. 87, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί, *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 178, *Κ. Δημάκης*, ΕΕΔ 13, 508 ἐπ., Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 16121/1958, ΕΕΔ 18, 198).

Πρέπει πάντως ἡ ὠφέλεια ἐκ τῆς μὴ παραδόσεως τῆς ἐργασίας ἢ τῆς ἀλλαχοῦ παροχῆς αὐτῆς νὰ προσεπορίσθη ἐκ τῆς δραστηριότητος τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου (Σήμερον κρίνει τοῦτο ἡ θεωρία καὶ νομολογία, Α.Π. 665/1953, ΕΕΔ 13, 176, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί, Α.Π. 602/1958, ΕΕΔ 17, 1008, Πρωτοδικεῖον Θεσσαλονίκης 2626/1960, ΕΕΔ 19, 1015, *Ι. Καποδίστριας*, Ἑρμ.ΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 656, ἀριθ. 90).

Διαφωνία ὑπῆρξεν ἐν τῇ θεωρίᾳ, ἂν δύναται νὰ καταλογισθῇ εἰς τὸν μισθὸν καὶ ὅσα παρέλειψεν ὁ μισθωτὸς ὑπαιτίως, καίπερ δυνάμενος, νὰ ὠφεληθῇ, ἐφαρμοζομένης τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 381 Ἀστικοῦ Κώδικος «...ἐκπίπτεται ἐκ τῆς ἀντιπαροχῆς πᾶν ὅ,τι ὁ λόγῳ ἀδυναμίας ἀπαλλαγεὶς ὠφελεῖται ἢ δολίως παρέλειπε νὰ ὠφεληθῇ ἐκ τῆς ἀπαλλαγῆς». (Ὑπὲρ τῆς γνώμης ταύτης *Μιχαηλίδης - Νουάρος*, ἐν Ἑρμ.ΑΚ, ἄρθρον 381, *Ι. Καποδίστριας*, ΕΕΔ 15, 1 ἐπ., ὁ αὐτός, ἐν Ἑρμ.ΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 656, ἀριθ. 94, ἀναφερόμενος εἰς τὰ ὑπ' αὐτοῦ ὑποστηριχθέντα ἐν ΕΕΔ 15, 1 ἐπ., *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 177 ἐπ. Ἀρνητικῶς *Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχικόν, Εἰδικόν, γ' ἔκδοσις, σ. 557 ἐπ. ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 656, *Κ. Δημάκης*, ΕΕΔ 13, 509 ἐπ., *Τούσης - Σταυρόπουλος*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 180, σημ. 11, ἴδετε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 9, 986).

Ὁ Ἄρειος Πάγος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 601/1960 ἀποφάσεώς του (ΕΕΔ 20, 91) ἐνομολόγησεν, ὅτι ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 656 Ἀστικοῦ Κώδικος, περιοριζομένης εἰδικῶς τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου ἐκπτώσεως ἐκ τοῦ μισθοῦ εἰς μόνον ὅ,τι ὁ μισθωτὸς πραγματικῶς ὠφελήθη ἐκ τῆς μὴ παραδόσεως τῆς ἐργασίας ἢ τῆς ἀλλαχοῦ παροχῆς αὐτῆς, σαφῶς προκύπτει, ὅτι οὗτος δὲν δικαιοῦται νὰ ἐκπέσῃ ἐκ τοῦ μισθοῦ καὶ ὅ,τι ὁ μισθωτός, καίπερ δυνάμενος, ὑπαιτίως παρέλειψε νὰ ὠφεληθῇ.

Σύμφωνος εἰς ταῦτα εἶναι καὶ νεωτέρα ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου (416/1962, ΕΕΔ 31, 848), κατὰ τὴν ὁποίαν δικαιοῦται ὁ ἐργοδότης νὰ ἐκπέσῃ ἐκ τοῦ μισθοῦ πᾶν ὅ,τι ὁ μισθωτὸς ἐκ τῆς μὴ παραδόσεως τῆς ἐργασίας ἢ τῆς ἀλλαχοῦ παροχῆς αὐτῆς ὠφελήθη πράγματι καὶ ὄχι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον οὗτος ἐκ πταίσματός του, μὴ προσπαθήσας νὰ εὕρῃ ἐργασίαν, παρέλειψεν ὑπαιτίως νὰ ἀποκτήσῃ, μὴ ἔχοντος ἐν τῇ εἰδικῶς ρυθμιζομένῃ ὑπὸ τοῦ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΘΕΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΠΡΟΣ ΑΠΟΔΟΧΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Συμψηφισμός επιδόματος δι' ανθυγιεινήν εργασίαν προς καταβαλλομένας και υπερτέρας των όρίων συλλογικών συμβάσεων εργασίας αποδοχάς:

Κατά την κρατούσαν εν τη νομολογία άποψιν είναι νόμιμος ή χορήγησις υπό του εργοδότου αυξήσεων εις το προσωπικόν του, υπό τον όρον της ανακλήσεως ή του συμψηφισμού προς μεταγενεστέρας διά συλλογικών συμβάσεων χορηγουμένας τοιαύτας επί των κατωτάτων όρίων μισθών και ημερομισθίων.

Άλλως τε διά των υπ' αριθ. 693/1967 (Τμ. Β') και 27/1968 (Ολομ.) αποφάσεων του Αρείου Πάγου έγινετο δεκτόν, ότι, προκειμένης της εφαρμογής συλλογικής συμβάσεως εργασίας ή διαιτητικής αποφάσεως και εκτός αντιθέτου συμφωνίας, συγκρίνεται το σύνολον των πραγματι καταβαλλομένων προς το σύνολον των υπό της συλλογικής συμβάσεως ή διαιτητικής αποφάσεως προβλεπομένων τοιούτων, καταβάλλεται δε υπό του εργοδότου ή τυχόν επί ελάττον ήφιστημένη διαφορά.

Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω και εφ' όσον αι πράγματι καταβαλλόμεναι αποδοχαί εις τους παρ' ημίν απασχολουμένους ηλεκτροσυγκολλητάς είναι ανώτεραι των προβλεπομένων υπό της οικείας διά τούτους διαιτητικής αποφάσεως, εν τω συνόλω των λαμβανομένων (μισθός, επίδομα ανθυγιεινής εργασίας κλπ.), δέν δρίσταται υποχρέωσις καταβολής κεχωρισμένως του επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας εις τους ως είρηται μισθούς.

("Εγγρ. υπ' αριθ. 105823/5015/1968 Υπουργείου Εργασίας)(*).

(*) Σημ. ΕΕΔ: Ίδετε επί του θέματος Α.Π. 693/1967, ΕΕΔ 27, 159.

άρθρου 656 § 2 Α.Κ. περιπτώσει ταύτη εφαρμογήν της άντιθέτου γενικής διατάξεως του άρθρου 381 § 2 Α.Κ., ούδε της διατάξεως του άρθρου 300 Α.Κ.

Κατά την αύτην δμως άποψιν δύναται ο εργοδότης να προβάλη κατά του μισθωτού την ένστασιν καταχρηστικής άσκήσεως του δικαιώματός του, όταν δέν απεδέχθη προσφερθείσαν εις αύτον υπό άλλου εργοδότου εργασίαν, χωρίς να έχη σοβαρούς λόγους, οι όποιοι να δικαιολογούν την τοιαύτην διαγωγήν του.

Προσαύξησις μισθού υπαλλήλων Γραφείων μετά την 20ετή υπηρεσίαν. Εφαρμογή υπ' αριθ. 47/1967 διαιτητικής αποφάσεως:

Κατά τας διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου Α' της υπ' αριθ. 47/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών (Φ.Ε.Κ. 33, τεύχος Β' της 18.1.1968) δι' έκαστον επί πλέον των 20 έτων συμπεπληρωμένων έτος υπηρεσίας το υπό ταύτης καθοριζόμενον κλιμάκιον μισθού των άρρένων υπαλλήλων κατά το 19ον και 20ον έτος υπηρεσίας (3.600 δραχμαί) αυξάνεται κατά ποσόν 100 δραχμών μέχρι συμπληρώσεως του βασικού μισθού δραχμών 4.600.

Εκ της διατυπώσεως της εν λόγω διατάξεως συνάγεται, ότι το ανωτέρω ποσόν των 100 δραχμών καταβάλλεται δι' έκαστον διανυόμενον έτος υπηρεσίας, ήτοι εύθύς από της συμπληρώσεως του 20ού έτους υπηρεσίας. Πρός την άποψιν ταύτην συνηγορεί και το γεγονός ότι οι εν παραγράφω γ' του άρθρου Α' της ως είρηται διαιτητικής αποφάσεως καθοριζόμενοι μισθοί των αρρένων υπαλλήλων αναφέρονται εις διανυόμενα έτη υπηρεσίας και ούχι εις συμπεπληρωμένα τοιαύτα, είναι δε αδιάλογον και συνεπώς και τα μετά την συμπλήρωσιν του 20ού έτους υπηρεσίας διαμορφούμενα κλιμάκια βασικών μισθών να αντιστοιχούν εις διανυόμενα έτη υπηρεσίας.

("Εγγρ. υπ' αριθ. 101191/4791/1968 Υπουργείου Εργασίας).

Ποσοστόν φιλοδωρήματος σερβιτόρων ξενοδοχείων:

Διά της υπ' αριθ. 28611/1949 αποφάσεως των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, εκδοθείσης κατ' εξουσιοδότησιν του ά.ν. 28/1944, έχει δριοθή εκ 15% το ποσοστόν φιλοδωρήματος των σερβιτόρων εστιατορίων ξενοδοχείων. Διά της υπ' αριθ. 121/4.12.1967 αγορανομικής διατάξεως καθορίζεται εκάστοτε διά τε τους ένοίκους και μη ένοίκους των ξενοδοχείων και πελάτας των εστιατορίων αυτών το διά της ανωτέρω διατηρηθείσης εν ισχύι μέχρι σήμερον, αποφάσεως καθοριζόμενον ποσοστόν φιλοδωρήματος.

("Εγγρ. υπ' αριθ. 99088/4207/1968 Υπουργείου Εργασίας).

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

2/1968 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί Επιτρόπου Διοικήσεως.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 274 της 23 Νοεμβρίου 1968)

Προτάσει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, απεφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον 1

1) Προς τον σκοπόν της εφαρμογής των αρχών της χρηστής διοικήσεως υπό των Δημοσίων Υπηρεσιών, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως ή άλλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, των Δημοσίων και Δημοτικών Επιχειρήσεων, των Κοινοφελών Ιδρυμάτων, ως και των Οργανισμών ιδιωτικού δικαίου των συνδεομένων διά συμβάσεως μετά του Κράτους ή απολαυόντων προνομίων χορηγηθέντων υπ' αυτού ή καθ' οιονδήποτε τρόπον επιχορηγουμένων, συνιστάται θέσις Επιτρόπου Διοικήσεως.

2) Όπου εν τω παρόντι νομοθετικώ διατάγματι αναφέρεται «Υπηρεσία» ή «Υπηρεσίαι» άνευ ειδικωτέρου προσδιορισμού, νοούνται άπασαι αι μνημονευόμεναι Υπηρεσίαι και λοιποί Οργανισμοί, «υπάλληλος» δε ή «υπάλληλοι» το προσωπικόν των Υπηρεσιών τούτων.

3) Ως Επίτροπος Διοικήσεως διορίζεται επί πενταετεί θητεία, διά δ/τος, εκδιδομένου προτάσει του Υπουργικού Συμβουλίου, πρόσωπον αναγνωρισμένου κύρους και διακριθέν εις τον δημόσιον βίον. Ούτος υπάγεται απ' ευθείας εις τον Πρωθυπουργόν, έχει βαθμόν Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας παρά τω Ελεγκτικώ Συνεδρίω και έπεται κατά το προβάδισμα του Εισαγγελέως του Αρείου Πάγου.

4) Ο Επίτροπος Διοικήσεως εν τη ασκήσει του έργου του επικουρείται υπό βοηθών, των οποίων ο αριθμός, τα προσόντα και η μισθολογική κατάταξις καθορίζονται δι' αποφάσεως του Υπουργικού Συμβουλίου, εκδιδομένης προτάσει του Επιτρόπου Διοικήσεως.

5) Ο Επίτροπος Διοικήσεως και οι βοηθοί αυτού απολαύουν πάσης ασυλίας και ανεξαρτησίας κατά την άσκησιν των καθηκόντων των, ως και πάσης εγγυήσεως προς διασφάλισιν της αμεροληψίας των. Δεν δύνανται να παρεμποδισθούν υπό οιασδήποτε αρχής κατά την άσκησιν των καθηκόντων των, ούτε να δεχθούν οιανδήποτε εντολήν ή οδηγίαν παρά μόνον του Δικαστηρίου του αποφασίζοντος κατά τον παρόντα νόμον.

6) Ο Επίτροπος Διοικήσεως και οι βοηθοί αυτού δεν δύνανται να ασκούν άλλο λειτούργημα ή επάγγελμα, ούτε να μετέχουν εις οιανδήποτε εταιρείαν ή επιχείρησιν, ούτε να ασκούν εμπορικήν δραστηριότητα, ούτε να μετέχουν εις διοίκησιν ή εποπτείαν οιουδήποτε νομικού προσώπου ή επιχειρήσεως, ούτε να ασκούν πολιτικά δικαιώματα, ούτε να μετέχουν εις οιανδήποτε πολιτικήν δραστηριότητα.

7) Ο Επίτροπος Διοικήσεως και οι βοηθοί αυτού δεν δύνανται να ασκούν δικηγορίαν ή να παρίστανται ως συνήγοροι ή πληρεξούσιοι ενώπιον οιουδήποτε Δικαστηρίου ή Αρχής.

8) Ο Επίτροπος Διοικήσεως και οι βοηθοί αυτού δεν δύνανται να ασκούν οιανδήποτε δημοσίαν ή ιδιωτικήν υπηρεσίαν ή λειτούργημα ή επάγγελμα επί δύο έτη μετά την παύσιν των καθηκόντων των.

9) Ο Επίτροπος Διοικήσεως και οι βοηθοί αυτού δεν δύνανται να ασκούν οιανδήποτε δημοσίαν ή ιδιωτικήν υπηρεσίαν ή λειτούργημα ή επάγγελμα επί δύο έτη μετά την παύσιν των καθηκόντων των.

10) Ο Επίτροπος Διοικήσεως και οι βοηθοί αυτού δεν δύνανται να ασκούν οιανδήποτε δημοσίαν ή ιδιωτικήν υπηρεσίαν ή λειτούργημα ή επάγγελμα επί δύο έτη μετά την παύσιν των καθηκόντων των.

Χαρακτηρισμός συμβάσεως ραφής παντελονιών κατ' οίκον :

1) Σύμβασις εξηρτημένης εργασίας υπάρχει όταν ο μισθωτός οφείλει να εκτελή επί μισθώ την εργασίαν του υπό την εποπτείαν και καθοδήγησιν του εργοδότου, όστις κατευθύνει, συμφώνως προς τας αντιλήψεις και τας επιθυμίας του, τα κατ' αυτήν, ήτοι ως προς τον τρόπον, τον τόπον, τον χρόνον, την διάρθρωσιν, τας εφαρμοστέας μεθόδους κλπ. (Α.Π. 565/1949).

2) Η ένταξις του μισθωτού εις την επιχείρησιν ή τον οίκον του εργοδότου, ή χρονική διάρκεια της απασχολήσεως του μισθωτού, ή αυτοπρόσωπος διεξαγωγή της εργασίας, ο τόπος εργασίας, ή υπαγωγή εις την κοινωνικήν ασφάλισιν και άλλα τοιαύτα στοιχεία προσδιορίζουν βεβαίως την ύπαρξιν ή μη εξαρτήσεως, πλην δεν είναι πάντοτε αποφασιστικά. Ούτως, ο εργαζόμενος εν τη καταστήματι του εργοδότου μισθωτής τελεί κατά τακτικόν ενδεχόμενον εν εξαρτήσει, δεν αποκλείεται όμως και το αντίθετον. Επίσης εκ του ότι ο μισθωτός εργάζεται τυγόν κατ' οίκον δεν αναιρείται η έννοια της εξαρτήσεώς του, εφ' όσον απασχολείται αποκλειστικώς εις ένα εργοδότην, διεξάγει δε την εργασίαν σύμφωνα με τας οδηγίας και εντολάς αυτού (Α.Π. 705/1954).

Άλλως τε βεβαίως έχει το πράγμα, αν ο μισθωτός διατηρή ίδιον εργαστήριον, έστω και υποτυπώδες, εις ο, άνευ εξαρτήσεως, διεξάγει εργασίας αναπτερωμένας εις αυτόν και υπό άλλων εργοδοτών, ή δέχεται παραγγελίας ατομικών πελατών του (Πρωτ. Αθηνών 3921/1949), ως επί ραφής ενδυμάτων δι' ίδιου μέσου και ίδιου προσωπικού (Πρωτ. Αθηνών 21982/1964).

3) Εν προκειμένω οφείλομεν να διακρίνωμεν από την σύμβασιν εξηρτημένης εργασίας την σύμβασιν (μίσθωσιν) έργου. Και ενώ εις την πρώτην (σύμβασιν εργασίας), ως ανωτέρω ανεφέρθη, αναλαμβάνει τις να προσφέρη την εργασίαν του επί ωρισμένον ή αόριστον χρόνον, ανεξαρτήτως του έργου, όπερ θα πραγματοποιήση δι' αυτής κατά τον χρόνον τούτον κλπ., εις την δευτέραν περίπτωσιν (μίσθωσιν έργου) αναλαμβάνει τις να εκτελέση ωρισμένον έργον, ανεξαρτήτως του χρόνου, όστις θα απαιτηθή διά την εκτέλεσίν του και χωρίς να έχη υποχρέωσιν συμμορφώσεως προς τας εντολάς του εργοδότου, ων πάντως υπεύθυνος διά τα τυχόν ελαττώματα του έργου και φέρων τον κίνδυνον μέχρι της παραδόσεως (Α.Π. 579/1958, 325/1959). Ούτως έχει κριθή ότι αποτελεί σύμβασιν έργου ή σύμβασις περί ραφής παντελονιών κατ' οίκον, είτε εις ίδιον εργαστήριον (Πρωτ. Αθηνών 3921/1949, Καλαμών 44/1955, Πατρών 80/1952, Αθηνών 17019/1955).

("Εγγρ. υπ. αριθ. 72858 3226/1968 Υπουργείου Εργασίας.

ποίων ὁ ἀριθμός, τὰ προσόντα, ἡ διάρκεια τῆς ὑπηρεσίας, αἱ ἀποδοχαὶ καὶ πάντα τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν κατάστασιν αὐτῶν θέματα ρυθμίζονται διὰ δ. δ/τος, ἐκδιδομένου ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Πρωθυπουργοῦ. Αἱ ἁρμοδιότητες καὶ τὰ καθήκοντα ἐν γένει τῶν βοηθῶν Ἐπιτρόπου Διοικήσεως, ὡς καὶ ὁ τρόπος καὶ οἱ ὅροι ἀσκήσεως αὐτῶν, καθορίζονται δι' ἀποφάσεων τοῦ Ἐπιτρόπου Διοικήσεως, ἐγκρινομένων ὑπὸ τοῦ Πρωθυπουργοῦ καὶ δημοσιευομένων διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρον 2

1) Ὁ Ἐπίτροπος Διοικήσεως ἔχει τὰς ἀκολούθους ἁρμοδιότητας:

α) Παρακολουθεῖ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀρχῆς τῆς χρηστῆς διοικήσεως ὑπὸ τῶν ὀργάνων τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 Ὑπηρεσιῶν καὶ τὴν συμμόρφωσιν αὐτῶν πρὸς τὸν νόμον καὶ τὰς ἀποφάσεις τῶν δικαστηρίων.

β) Ἐπιλαμβάνεται τῆς ἐρεύνης τῆς συμπεριφορᾶς οἱουδήποτε κρατικοῦ ὀργάνου εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων του καὶ τὴν ἐν τῇ καινονίᾳ παράστασίν του, ἀπὸ ἀπόψεως ἠθους, ἀξιοπρεπείας καὶ ἐντιμότητος.

γ) Παρακολουθεῖ καὶ ἐλέγχει τὴν λειτουργίαν τῶν παρὰ τοῖς Ὑπουργείοις καὶ Ὀργανισμοῖς Ὑπηρεσιῶν ἐξυπηρετήσεως καὶ παραπόνων τοῦ κοινοῦ.

2) Ὁ Ἐπίτροπος Διοικήσεως ἀποβάλλει κατ' ἔτος εἰς τὸν Πρωθυπουργὸν ἔκθεσιν τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ, μετὰ παρατηρήσεων καὶ προτάσεων. Ὑποβάλλει ἐπίσης εἰς τὸν Πρωθυπουργὸν ἔκθεσιν ἐφ' ἑκάστης συγκεκομένης περιπτώσεως, ἐρευνωμένης ὑπ' αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον ἤθελε κρίνει τοῦτο ὡς ἀναγκαῖον ἢ ἤθελε διαταχθῇ πρὸς τοῦτο ὑπὸ τοῦ Πρωθυπουργοῦ.

3) Ὁ Ἐπίτροπος Διοικήσεως ἐν τῇ ἀσκήσει τῶν κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον ἁρμοδιοτήτων αὐτοῦ ἐνεργεῖ, εἴτε κατ' ἐντολὴν τοῦ Πρωθυπουργοῦ, εἴτε αὐτεπαγγέλτως.

Ἄρθρον 3

1) Ὁ Ἐπίτροπος Διοικήσεως ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ ἔργου του ἐπικοινωνεῖ ἀπ' εὐθείας μετὰ τοῦ Πρωθυπουργοῦ, τῶν Ὑπουργῶν καὶ τῶν Ὑφυπουργῶν.

2) Αἱ ὑπὸ τοῦ Ἐπιτρόπου Διοικήσεως διατιθέμεναι ἔρευναι δὲν ἀναστέλλουν τὴν πρόοδον τῶν περὶ ὧν αὗται ἐτέθησαν.

Ἄρθρον 4

1) Ἅπασαι αἱ Ἀρχαὶ καὶ αἱ Ὑπηρεσίαι ὑποχρεοῦνται, ὅπως τῇ αἰτήσει τοῦ Ἐπιτρόπου Διοικήσεως παρέχουν πᾶσαν συνδρομὴν εἰς τὸ ὑπ' αὐτοῦ ἐκτελούμενον ἔργον.

2) Κατὰ τὰς διεξαγομένας ὑπὸ τοῦ Ἐπιτρόπου Διοικήσεως ἐρεύνας δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ὑπὸ τῶν κρατικῶν λειτουργῶν καὶ ὀργάνων τῶν Ὑπηρεσιῶν ἐπίκλησις τοῦ καθήκοντος τῆς ἐχεμυθείας, ἐξαιρέσει τῶν ἀπορρήτων τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν Ἐθνικὴν Ἄμυναν καὶ Ἀσφάλειαν καὶ τὴν Ἐξωτερικὴν Πολιτικήν.

Ἄρθρον 5

1) Πᾶς ὑπάλληλος, ἀρνούμενος νὰ παράσχῃ ἢ παρέχων ἀνακριβῆ τὰ αἰτούμενα ὑπὸ τοῦ Ἐπιτρόπου Διοικήσεως στοιχεῖα ἢ παρακωλύων τὴν παροχὴν των ἢ ὁπωσδήποτε καθιστῶν ἀδύνατον αὐτήν, τιμωρεῖται κατ' ἔγκλησιν τοῦ Ἐπιτρόπου διὰ φυλακίσεως μέχρις ἑνὸς ἔτους. Διὰ τῆς αὐτῆς ποινῆς τιμωρεῖται καὶ πᾶς ἰδιώτης, ὅστις προσκληθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἐπιτρόπου Διοικήσεως δὲν παρέσχε τὰ αἰτηθέντα στοιχεῖα ἢ πληροφορίας ἢ παρεκώλυσε τὴν συγκέντρωσιν αὐτῶν, ἐφαρμοζομένων πάντως τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 212 καὶ 222 τοῦ Κώδικος Ποινικῆς Δικονομίας.

2) Πᾶς ὑπάλληλος τῶν Ὑπηρεσιῶν διαθέτων, πρὸς διαβίωσιν αὐτοῦ καὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ συντηρουμένων μελῶν τῆς οἰκογενείας του, οἰκονομικὰ μέσα ὑπερβαίνοντα καταφανῶς τὰς ἐκ τῶν νομίμων προσόδων του δυνατότητας, ὀφείλει, καλούμενος ὑπὸ τοῦ Ἐπιτρόπου Διοικήσεως, ν' ἀποδείξῃ τὴν προέλευσιν τῶν οἰκονομικῶν αὐτοῦ μέσων. Ἐν ἀρνήσει ἢ ἀδυναμίᾳ ἀποδείξεως οἱ πέραν τῶν νομίμων πόροι λογίζονται ὡς ἀθεμίτως κτηθέντες καὶ ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 5 § 1, 6 § 1 καὶ 4 καὶ 10 τοῦ ν. 4351/1964 «περὶ προστασίας τῆς τιμῆς τοῦ πολιτικοῦ κόσμου τῆς Χώρας», κατ' αἴτησιν τοῦ Ἐπιτρόπου Διοικήσεως.

Ἄρθρον 6

1) Διὰ βασιλικῶν διαταγμάτων, ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ Πρωθυπουργοῦ, ρυθμίζονται τὰ τῆς διεξαγωγῆς τῶν ἐρευνῶν τοῦ Ἐπιτρόπου, τῆς διευθετήσεως διαχειριστικοῦ ἐλέγχου, διοικητικῶν ἐξετάσεων ἢ ἀνακρίσεων, τὰ τῆς ἐγέρσεως πειθαρχικῆς ἀγωγῆς κατὰ παρανομούντων ὀργάνων, ὧν ἡ εὐθύνη προκύπτει ἐκ τῆς ἐκθέσεως τοῦ Ἐπιτρόπου, τὰ τῆς ὑποχρεώσεως τῶν ὑπαλλήλων καὶ τῶν Ὑπηρεσιῶν πρὸς παροχὴν τῶν αἰτουμένων στοιχείων καὶ πληροφοριῶν, τὰ τῆς ἐποψίας δηλώσεων παρὰ παντὸς ὀργάνου τῶν Ὑπηρεσιῶν ἐν σχέσει μὲ τὴν περιουσιακὴν κατάστασιν αὐτοῦ καὶ τῶν διὰ συγγενείας συνδεομένων μετ' αὐτοῦ προσώπων, περὶ ὧν ἡ παράγραφος 4 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 4351/1964, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη ἐνέρ-

γεια τοῦ Ἐπιτρόπου, ἡτις ἤθελεν ὑποβοηθήσει τὸ ἔργον του.

2) Διά βασιλικῶν διαταγμάτων, ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ Πρωθυπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ρυθμίζονται κατὰ παρέκκλισιν τῶν σχετικῶν διατάξεων:

α) Τὰ τῆς ὀργανώσεως, διαρθρώσεως τῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ἐπιτρόπου Διοικήσεως καὶ τῆς συνθέσεως τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ.

β) Τὰ τῶν προσόντων καὶ τρόπου προσλήψεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν Γραφείων τούτου.

γ) Τὰ τῆς διαθέσεως ἢ ἀποσπάσεως ἢ μετατάξεως εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ Ἐπιτρόπου Διοικήσεως ὑπαλλήλων ἐκ τῶν Ὑπηρεσιῶν.

δ) Τὰ τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ἐπιτρόπου Διοικήσεως ἐπὶ τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 340/1968 «περὶ μέτρων βελτιώσεως τῆς ἀποδοτικότητος τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ Ν.Π.Δ.Δ.», λειτουργουσῶν Ὑπηρεσιῶν ἐξυπηρετήσεως καὶ ἐρεύνης παραπόνων τῶν πολιτῶν.

3) Ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου 2 ν.δ. 3983/1959 «περὶ μέτρων τινῶν πρὸς βελτίωσιν τῆς λειτουργίας τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν» συσταθεῖσα Κεντρικὴ Ὑπηρεσία ἐρεύνης παραπόνων καθίσταται Ὑπηρεσία τοῦ Ἐπιτρόπου Διοικήσεως.

Ἄρθρον 7

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Νοεμβρίου 1968

—

17/1968 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ συνταξιοδοτήσεως τῶν διοριζομένων ὡς μετακλητῶν μονίμων ὑπαλλήλων τοῦ Δημοσίου ἢ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 280 τῆς 2 Δεκεμβρίου 1968)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

1) Οἱ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. ΚΒ'/1968 Συντακτικῆς Πράξεως «περὶ προσωρινῆς πληρώσεως δημοσίων τινῶν θέσεων διὰ διορισμοῦ μετακλητῶν ὑπαλλήλων πρὸς διασφάλισιν τῆς ἀποδοτικότητος τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν» διοριζόμενοι ὡς μετακλητοὶ ὑπάλληλοι εἰς κενὰς θέσεις ἐπὶ 3ῳ ἕως καὶ 1ῳ βαθμῷ, προερχόμενοι ἐκ μονίμων ὑπαλλήλων τοῦ Δημοσίου ἢ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, δὲν ὑπάγονται εἰς τοὺς περιορισμοὺς τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1854/1951 ἀ.ν. «περὶ ἀπονομῆς τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν συντάξεων», τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας ὡς μετακλητῶν λογιζομένου ὡς διανυθέντος εἰς τὸν βαθμὸν τῆς μονίμου θέσεώς των.

Ἐν περιπτώσει ἀπομακρύνσεως τούτων ἐκ τῆς θέσεως τοῦ μετακλητοῦ ὑπαλλήλου, ἀνακτῶσιν αὐτοδικαίως τὴν ἰδιότητα καὶ τὸν βαθμὸν τῆς πρὸ τοῦ διορισμοῦ των ὡς μετακλητῶν μονίμου θέσεώς των.

2) Ὁ ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ μετακλητοῦ ὑπαλλήλου διανυόμενος χρόνος ὑπὸ τῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ὑπαλλήλων προσμετρεῖται διὰ πᾶσαν περίπτωσιν καταστάσεως τούτων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν των ὡς μονίμων καὶ εἰδικώτερον εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὸν χρόνον προαγωγῆς εἰς τὸν ἀμέσως ἀνώτερον βαθμόν, τὴν παροχὴν προσαυξήσεων μισθοῦ κλπ.

3) Ἡ ἀσφάλισις τῶν ἀνωτέρω μετακλητῶν ὑπαλλήλων εἰς τὰ οἰκεῖα Ἀσφαλιστικὰ Ταμεῖα δὲν διακόπτεται, τῶν ἀποδοχῶν τούτων ὑποκειμένων εἰς τὰς κεκανονισμένας κρατήσεις.

4) Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀνατρέχει ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. ΚΒ'/1968 Συντακτικῆς Πράξεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Νοεμβρίου 1968

—

60/1968 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ αὐξήσεως τῆς ὑπὲρ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων κρατήσεως ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν παρ' αὐτῷ ἠσφαλισμένων ὑπαλλήλων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 302 τῆς 18 Δεκεμβρίου 1968)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Ἡ κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις ὑπὲρ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων παγία κράτησις ἐκ 2% ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν παρ' αὐτῷ ἠσφαλισμένων πολιτικῶν ὑπαλλήλων αὐξάνεται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1969 εἰς 3%.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Δεκεμβρίου 1968

—

61/1968 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τῆς κειμένης περί προστασίας τῶν πολεμιστῶν Νομοθεσίας.

(Ε.Κ. τ. Α΄ ἡ. 302 τῆς 18 Δεκεμβρίου 1968)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καί διατάσσομεν :

Ἄρθρον 1

Τό ἄρθρον 1 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη καί συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως :

1) Ἀπό τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου προστατεύονται, ὑπαγόμενοι εἰς τάς διατάξεις αὐτοῦ, αἱ κατωτέρω ὑπό στοιχεῖα α΄ ἕως ιγ΄ κατηγορίαι πολεμιστῶν, ὑπηρετησάντων ἀπό τοῦ Ὀκτωβρίου 1940 καί μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 1950 εἰς τάς τάξεις τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων τῆς Χώρας (ξηρᾶς, θαλάσσης, ἀέρος καί χωροφυλακῆς), συμπεριλαμβανομένων καί τῶν ἐκ τῶν μονίμων στελεχῶν αὐτῶν προερχομένων, ἐφ' ὅσον οἱ τελευταῖοι οὗτοι λαμβάνουσι σύνταξιν ἐκ τοῦ Δημοσίου ὑπολογιζομένην ἐπί τῶν 1.500 δραχμῶν μηνιαίως.

α) Οἱ ἀνάπηροι καί οἱ χρεωθέντες ἀνίκανοι ἐκ τῶν κακοιχιῶν τῆς στρατεύσεώς των, ἀνεξαρτήτως χρόνου στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας.

β) Οἱ τραυματίαι, συμπεριλαμβανομένων καί τῶν τοιούτων ἐκ διατεταγμένης ὑπηρεσίας, ἤ οἱ προαχθέντες ἐπ' ἀνδραγαθίᾳ ἀνεξαρτήτως χρόνου στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας.

γ) Οἱ τιμηθέντες δι' ἀριστείου ἀνδρείας ἤ πολεμικοῦ σταυροῦ, ἐφ' ὅσον ἔχουσι 10μηνον τοὐλάχιστον στρατιωτικήν ὑπηρεσίαν.

Εἰς τάς ἀνωτέρω ὑπό ἐδάφ. α΄, β΄, γ΄ περιπτώσεις ὑπαγόμενοι αὐτοί οἱ ὑπηρετήσαντες εἰς τάς κατά τόν ἀ.ν. 971/1949 ἀναγνωρισθείσας ἐθνικάς ἀντιστασιακάς ὁμάδας ἤ εἰς τάς ὀργανώσεις Μ.Α.Τ., Μ.Ε.Α., Μ.Α.Α., Κ.Ν.Ε.Α. καί Τ.Ε.Α., ὡς καί οἱ ἀγωνισταί μέλη τῶν ὀργανώσεων ἐθνικῆς ἀντιστάσεως, οἵτινες ἀναγνωρίσθησαν ἐπισήμως εἴτε ὑπό τοῦ Στρατηγείου τῆς Μέσης Ἀνατολῆς, εἴτε ὑπό τῶν ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ Ἑλληνικῶν Κυβερνήσεων ἤ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀντιπροσώπων αὐτῶν ἤ τῶν Γενικῶν Ἀρχηγῶν τῶν Ὁμάδων Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως, ἐφ' ὅσον πάντες οὗτοι κατά τήν ἔναρξιν τῆς ὑπηρεσίας των κατέστησαν ἀνάπηροι ἤ τραυματίαι ἤ ἐτιμήθησαν δι' ἀριστείου ἀνδρείας.

δ) Τό τέκνον ἤ ἡ χήρα σύζυγος ἤ ἡ χήρα μήτηρ ἤ ἡ ὀρφανή πατρός ἀδελφή τῶν ἐκτελεσθέντων, ὡς καί τῶν ἀποθανόντων ἤ ἀποθησκόντων ἐκ τῶν τραυμάτων ἤ τῶν κακοιχιῶν τοῦ πολέμου 1940 - 1944 καί τοῦ πολέμου ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν πολεμιστῶν, συμπεριλαμβανομένων καί τῶν ὑπηρετησάντων εἰς τάς ὡς ἀνωτέρω ὁμάδας ἤ ὀργανώσεις ἤ πάντα ἐν γένει τά Σώματα Ἀσφαλείας ἤ τήν Ἀγροφυλακήν.

Ἡ ὑπό τινος τῶν ἄνω προσώπων ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ἀποκλείει τούς λοιπούς.

Ὡς ὀρφανή πατρός ἀδελφή θεωρεῖται καί ἡ ἔχουσα πατέρα συμπληρώσαντα τό 65ον ἔτος τῆς ἡλικίας του ἤ ὄντα ἀνίκανον διά πᾶσαν ἐργασίαν.

Ἡ ἀνικανότης τοῦ πατρός διαπιστοῦται διά βεβαιώσεως τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς τῆς περιφερείας, εἰς ἣν κατοικεῖ ἡ ἐνδιαφερομένη.

ε) Οἱ ἔχοντες τεσσαράκοντα δύο (42) μηνῶν συνολικήν πραγματικήν στρατιωτικήν ὑπηρεσίαν, ἐξ ἧς ἀπαραιτήτως πέντε (5) μηνῶν τοιαύτην εἰς μάχιμον μονάδα κατά τόν πόλεμον 1940 - 1941 ἤ ἐν Μέσῃ Ἀνατολῇ ἤ ἀπό τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Χώρας καί ἐντεῦθεν καί λαβόντες μέρος εἰς μάχας ἤ συγκρούσεις μετά τοῦ ἐξωτερικοῦ ἤ ἐσωτερικοῦ ἐχθροῦ τῆς Χώρας.

στ) Οἱ ἔχοντες ἀπό τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Χώρας εἴκοσι τεσσάρων (24) μηνῶν συνολικήν στρατιωτικήν ὑπηρεσίαν, ἐξ ἧς ἀπαραιτήτως ἓξ (6) μηνῶν τοιαύτην εἰς μάχιμον μονάδα, λαβόντες δέ μέρος εἰς συγκρούσεις μετά τῶν συμμοριτῶν.

ζ) Οἱ ἔχοντες ἀπό τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς χώρας δέκα ὀκτώ (18) μηνῶν συνολικήν στρατιωτικήν ὑπηρεσίαν, ἐξ ἧς ἀπαραιτήτως δέκα (10) μηνῶν τοιαύτην εἰς μάχιμον μονάδα ἤ κατωτέραν μέν τῶν 18 μηνῶν συνολικήν στρατιωτικήν ὑπηρεσίαν, ἀλλά 12 μηνῶν τοὐλάχιστον τοιαύτην εἰς μάχιμον μονάδα, λαβόντες δέ μέρος εἰς συγκρούσεις μετά τῶν συμμοριτῶν, προκειμένου δέ περί προστατῶν οἰκογενειῶν ἤ υἱῶν πολυτέκνων, ὑπερχόντων ἰδιαιτεμένου χρόνου στρατιωτικῶν ὑποχρεώσεων, οἱ ἔχοντες ἀπό τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Χώρας δώδεκα (12) μηνῶν συνολικήν στρατιωτικήν ὑπηρεσίαν, ἐξ ἧς ἀπαραιτήτως ὀκτώ (8) μηνῶν τοιαύτην εἰς μάχιμον μονάδα.

η) Οἱ παθόντες ἐξ ἀνοικτῆς τηματιώσεως, ὀφειλομένης εἰς τήν στρατιωτικήν αὐτῶν ὑπηρεσίαν, ὧν ἡ πάθησις ἔχει ἰαθῇ, τῆς ἰάσεως διαπιστουμένης παρά τῆς Ἀνωτάτης Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Στρατοῦ ἤ τῶν Ἐπιτροπῶν Ἀπαλλαγῶν Σωμάτων Στρατοῦ.

θ) Ἔφεδροι ἀξιωματικοί, μετασχόντες τοῦ πολέμου 1940 - 1941, ὑπαγόμενοι εἰς τό ἄρθρον 9 τοῦ ν.δ. 1799/1942 «περί μέτρων προστασίας ἀνα-

πήρων πολέμων ἁπλῶν ἐν γένει καὶ ἄλλων διατάξεων, ὡς καὶ ἔφεδροι ἀξιωματικοὶ τοῦ ἀντισυμμοριακοῦ ἀγῶνος, μὴ ὑπαγόμενοι εἰς τινα τῶν προηγουμένων κατηγοριῶν (α' - η'), ἐφ' ὅσον ἔχουσιν ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Χώρας δώδεκα (12) μηνῶν συνολικὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, ἐξ ἧς ἀπαραιτήτως δέκα (10) μηνῶν τοιαύτην εἰς μάχιμον μονάδα, λαβόντες δὲ μέρος εἰς συγκρούσεις μετὰ τῶν συμμοριτῶν.

ι) Τὰ ἔνοπλα μέλη τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀ.ν. 371/1949 «περὶ ἀπονομῆς ἠθικῶν ἀμοιβῶν κλπ.» ἀνεγνωρισμένων Ἐθνικῶν Ἀνταρτικῶν Ὁμάδων, ἐφ' ὅσον ταῦτα ἔχουσιν ἀναγνωρισθῆ καὶ ὑπηρέτησαν εὐδοκίμως εἰς τὰς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὁμάδας ἐπὶ ἓν τοὐλάχιστον ἔτος, τοῦ εὐδοκίμου τῆς ὑπηρεσίας των βεβαιουμένου παρ' Ἐπιτροπῆς, συγκροτουμένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης (Γ.Ε.Σ.) βάσει τῶν παρὰ τῇ ὁμοδίᾳ Ὑπηρεσίᾳ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Στρατοῦ τηρουμένων στοιχείων.

ια) Ἕλληνες ἐπήκοοι, ὡς καὶ ὁμογενεῖς μόνιμος ἐγκατεστημένοι κατὰ τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1956 εἰς τὴν «Νοτιον Ἐπαρχίαν» τῆς Ἡνωμένης Ἀραβικῆς Δημοκρατίας, ὡς καὶ Ἕλληνες ἐπήκοοι ἀπελαθέντες ἢ ἐφεξῆς ἀπελαυνόμενοι ἐκ Τουρκίας, Ρουμανίας καὶ Β. Ἠπείρου ἢ ἐξαναγκασθέντες ἢ ἐξαναγκαζόμενοι εἰς ἀναχώρησιν συνεπείᾳ στερήσεως τῆς ἀδείας ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος ἢ μὴ ἀνανεώσεως τῆς ἀδείας παραμονῆς των ἐν ταις ὡς ἄνω χώραις, ἐφ' ὅσον ἔχουσι δέκα ὀκτὼ (18) μηνῶν συνολικὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, ἐξ ἧς ἀπαραιτήτως πέντε (5) μηνῶν τοιαύτην εἰς μάχιμον μονάδα τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ κατὰ τὸν πόλεμον 1940—1941, ἢ ἐν Μέσῃ Ἀνατολῇ ἢ ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς χώρας καὶ ἐντεῦθεν, λαβόντες δὲ μέρος εἰς μάχας ἢ συγκρούσεις μετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἢ ἐσωτερικοῦ ἐχθροῦ τῆς Χώρας.

ιβ) Οἱ κατὰ τὸ ν.δ. 2646/1953 κάτοχοι τοῦ «ειδικοῦ πτυχίου ναρκαλιευτοῦ» καὶ οἱ μετασχόντες εἰς τὰ Ἐκστρατευτικὰ Σώματα τῆς Ἑλλάδος, τα ἐξερχόμενα ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἐπικρατείας.

ιγ) Οἱ ἐκ Δωδεκανήσου καταγόμενοι καὶ ἐθελοντικῶς καταταγέντες κατὰ τὸν πόλεμον 1940 - 1941 εἰς τὸ Σύνταγμα Δωδεκανησίων, ὑπηρετήσαντες δὲ ἐν τῇ ζώνῃ τῶν πρόσω.

2) Πρὸς ὑπολογισμὸν τοῦ κατὰ τὰ προηγούμενα ἐδάφια χρόνου, στρατιωτικὴ ἐν γένει ὑπηρεσία δέκα πέντε (15) ἡμερῶν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὡς πλήρης μήν.

3) Ἡ ἀνωτέρω σειρὰ τηρεῖται καὶ ὡς σειρὰ προτιμήσεως διὰ τὴν ἐπὶ τοῦ παρόντος νόμου παρεχομένην προστασίαν.

4) Ἀποκλείονται τῆς ἐπὶ τοῦ παρόντος νόμου προβλεπομένης προστασίας, μὴ ὑπαγόμενοι εἰς τὰς διατάξεις αὐτοῦ:

α) Τὰ μὲν πρόσωπα τὰ ὁριζόμενα εἰς τὰ ἐδάφια 6', δ' καὶ η' τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἐφ' ὅσον λαμβάνουσι σύνταξιν ἀνωτέραν τῶν χιλίων διακοσίων (1.200) δραχμῶν μηνιαίως, τὰ δὲ πρόσωπα τὰ ὁριζόμενα εἰς τὸ ἐδάφιον α', ἐφ' ὅσον αἱ πάσης φύσεως μηνιαῖαι πρόσοδοι αὐτῶν ὑπερβαίνουν τὰς δραχμὰς χιλίας πεντακοσίας (1.500).

β) Οἱ πάσχοντες ἐξ ἀνοικτῆς φυματιώσεως, μὴ ἰαθείσης.

γ) Οἱ καταδικασθέντες ἐπὶ ἀδικήματι μετὰ τῶν ἐκπτώσεων τῶν ἄρθρων 59, 60, 61 καὶ 62 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος.

5) Ὡς μάχιμοι μονάδες καὶ μάχιμος χρόνος ἑκάστης τούτων θεωροῦνται αἱ καθορισθεῖσαι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. Ε.Π. 12/1951 Ἐγκυκλίου Διαταγῆς τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης.

Ἄρθρον 2

1) Αἱ κατὰ τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 2657/1953 ἐκδιδόμεναι κατ' ἔτος ἀποφάσεις: α) δύνανται νὰ ὁσι πλείονες τῆς μιᾶς καὶ νὰ ἀφορῶσιν εἴτε εἰς ὁμάδας ὑποχρέων, εἴτε μεμονωμένους εἰς ἕκαστον τούτων, β) ἀρκεῖ ἡ αἰτιολόγησις αὐτῶν ἐπὶ τῇ βάσει στοιχείων, παρεχομένων παρὰ τοῦ εἰς ἑκάστην περίπτωσιν ἐποπτεύοντος Ὑπουργείου, ἐφ' ὅσον οἰκονομικὰ ἢ ἕτερα στοιχεῖα αἰτηθέντα παρὰ τῶν ὑποχρέων δὲν ὑπεβλήθησαν εἰς τὴν ὁμοδίαν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἢ ὑπεβλήθησαν μετὰ τὴν ἐκνοιῶν τῆς πρὸς τοῦτο ταχθείσης προθεσμίας.

2) Τὸ προστιθὲν διὰ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 2657/1953 τρίτον ἐδάφιον εἰς τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

«Ὅσάκις ὑποχρεος ἤθελε προσλάβει δι' ἔκτακτον ἀνάγκην τῆς ἐργασίας του, μὴ ἐμπίπτουσαν εἰς τὰ συνήθη ἔργα αὐτῆς, ἔκτακτον προσωπικὸν διὰ χρονικὸν διάστημα οὐχὶ μικρότερον τῶν τριῶν μηνῶν κατ' ἔτος, τὸ προσλαμβανόμενον τοῦτο προσωπικὸν δὲν λογίζεται διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ὑποχρεώσεών του ἐκ τοῦ νόμου, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἤθελε ἀναφέρει τοῦτο εἰς τὸ οἰκεῖον Συμβούλιον. Ἐπίσης δὲν ὑπολογίζεται διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τοποθετηθησομένων ἡ τρίτη ὁμὰς (ἄρδαι 1, ἐφ' ὅσον αὕτη δὲν ἐναλ-

λάσσεται».

Άρθρον 3

1) Οἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος προστατευόμενοι πολεμισταί, οἱ μὴ ὑποβάλλοντες μέχρι τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τούτου αἴτησιν ἢ δικαιολογητικὰ περὶ ὑπαγωγῆς των εἰς τὰς προστατευτικὰς περὶ πολεμιστῶν διατάξεις, δικαιοῦνται νὰ ὑποβάλωσιν ὁπωσδήποτε ταῦτα, αἱ δὲ αἰτήσεις πολεμιστῶν αἱ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ὑποβληθεῖσαι εἰς οἱανδήποτε Συμβούλιον Προστασίας Πολεμιστῶν λογίζονται ἐμπροθέσμοι καὶ αἱ ἐπὶ τῇ βάσει τούτων χωρήσασαι τοποθετήσεις ἔγκυροι.

2) Οἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς οὗτος ἰσχύει νῦν, προστατευόμενοι πολεμισταὶ δὲν δικαιοῦνται πλειόνων τῶν δύο ἀναγκαστικῶν τοποθετήσεων εἰς τὸν αὐτὸν ἢ ἕτερον ἐργοδότην, ἐπιφυλαττομένης τῆς ἰσχύος τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 καὶ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ παρόντος.

Εἰς τὸν ἀνωτέρω ἀριθμὸν δὲν περιλαμβάνονται τοποθετήσεις χορηγούσαι:

α) Λόγῳ ἀνακλήσεως προηγηθείσης τοποθετήσεως, ὀφειλομένης δὲ εἰς οἰκοθεν ἐνέργειαν τῶν Συμβουλίων ἢ εἰς αἴτησιν τοῦ ἐργοδότου.

β) Λόγῳ ἀκυρώσεως προηγηθείσης τοποθετήσεως καὶ

γ) Λόγῳ ἀπολύσεως, συνεπείᾳ παρόδου τῶν προθεσμιῶν τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 4

1) Οἱ ἀναγκαστικῶς τοποθετούμενοι κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ἐξομοιοῦνται πλήρως πρὸς τοὺς ἐν τῇ ἐπιχειρήσει ἢ ἐκμεταλλεύσει συναδέλφους των, ὡς πρὸς τοὺς ὅρους, τὴν ἀμοιβήν, τὰς προαγωγὰς καὶ συνθήκας ἐν γένει ἐργασίας, ἐπιφυλασσομένης τῆς ἰσχύος τῶν εἰδικῶν περὶ ἀπολύσεως πολεμιστῶν διατάξεων.

2) Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

«Τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον Προστασίας Ἀπολυομένων ἔχει ἁρμοδιότητα τοποθετήσεως πολεμιστῶν διαμενόντων πρὸ τῆς στρατεύσεώς των εἰς τὰς περιοχὰς τῶν Νομῶν Ἀττικῆς καὶ Πειραιῶς εἰς ἐπιχειρήσεις ἢ ἐκμεταλλεύσεις ἐν τῇ περιφερείᾳ εἴτε τοῦ ἑνός, εἴτε τοῦ ἑτέρου τῶν Νομῶν τούτων.

Αἱ μέχρι τοῦδε γενόμεναι τοποθετήσεις ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου Προστασίας Ἀπολυομένων εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Νομοῦ Πειραιῶς θεωροῦνται ἔγκυροι».

3) Εἰς τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 προστίθενται τὰ κάτωθι: «Τὰ Νομαρχιακὰ Συμβούλια δύνανται νὰ τοποθετῶσι παρὰ ταῖς ὑποχρέοις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 προστατευομένους, οἵτινες διέμενον πρὸ τῆς στρατεύσεώς των εἰς τὴν περιφέρειαν ἄλλου Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου ἐπὶ τῇ αἰτήσει των, ἐφ' ὅσον κέκτηνται τὰ διὰ τὰς κενὰς θέσεις προσόντα, δὲν ἐκκρεμοῦσι δὲ παρ' αὐτοῖς αἰτήσεις πολεμιστῶν διαμενόντων πρὸ τῆς στρατεύσεώς των ἐντὸς τῆς περιφερείας των.

4) Οἱ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, καταργηθεισῶν διὰ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 2657/1953, τοποθετηθέντες πολεμισταὶ ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου Προστασίας Ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ Στρατοῦ ἐν τῷ Νομῷ Ἀττικῆς καὶ ἀπολυθέντες λόγῳ λήξεως τοῦ χρόνου προστασίας τοῦ καθοριζομένου ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ν. 2225/1952 καὶ τῆς κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ ν.δ. 2657/1953 ἐκδοθείσης ἐκ' ἀριθ. 9291/1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δικαιοῦνται ἐπαναποθετήσεως παρὰ τοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου εἰς ἐπιχειρήσεις ἢ ἐκμεταλλεύσεις ἐν ταῖς περιφερείαις τῶν Νομῶν Ἀττικῆς καὶ Πειραιῶς.

Ἄρθρον 5

Ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4183/1961 ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

«1) Ἡ ἀναγκαστικὴ σχέσις ἐργασίας τῶν τοποθετηθέντων δυνάμει τοῦ νόμου 751/1948, ν.δ. 1196/1949 καὶ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς οὗτος ἰσχύει νῦν, καὶ τῶν τοποθετουμένων ἐφ' ἑξῆς λύεται εἰς τὰς ἑξῆς περιπτώσεις καὶ ὑπὸ τὰς κάτωθι προϋποθέσεις:

Α) Αὐτοδικαίως ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ὑπὸ τοῦ ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ ἢ ὀργανισμοῦ προσωπικοῦ ἐχόντων ἰσχὺν νόμου τῆς παρ' ἢ ἐτοποθετήθησαν ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως ὁριζομένου ὁρίου ἡλικίας.

Β) Δι' ἀζημίου καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας, ἐφ' ὅσον ὁ πολεμιστὴς ἤθελε καταδικασθῇ ἀμετακλήτως διὰ ποινικὰ ἀδίκημα μετὰ τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῶν ἄρθρων 59, 60, 61 καὶ 62 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος ἀποστερήσεων.

Γ) Κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244/1936 καὶ 771/1937.

α) Διὰ παραβάσεις προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ νομίμως ἀναγνωρισμένου ὀργανισμοῦ ἢ κανονισμοῦ τῆς Ὑπηρεσίας ἢ ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως, δι' ἃς ὁρίζεται ὡς ποινὴ ἡ ἀπόλυσις.

β) Δι' ἀποδεδειγμένην ἀνεπάρκειαν ἢ ἀκαταλληλότητα περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του, μὴ ὀφειλομένην πάντως εἰς τὰ τραύματά του, ἢ

ἀνάρμοστον συμπεριφοράν ἢ ἀντιπειθαρχικὴν ἐγγένει διαγωγήν.

γ) Δι' ἀποδεδειγμένην οἰκονομικὴν ἀνεπάρκειαν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐφ' ὅσον καὶ καθ' ὃ μέτρον ἀνεφάσισε περὶ ταύτης τὸ οἰκεῖον συμβούλιον κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 2657/1953.

Προκειμένου περὶ τεχνικοῦ ἢ ἐργατικοῦ προσωπικοῦ προσλαμβανομένου εἰς δημόσια ἔργα ἢ ἔργα ἀναγκαιοτήσεως περιωρισμένης διαρκείας ἡ ἀπόλυσις τῶν ἀκαταλλήλων γίνεται ἄνευ μεσολαβήσεως τῶν ἁρμοδίων ἐπιτροπῶν, ἀλλ' ἐπὶ τῇ αἰτιολογημένῃ προτάσει τοῦ ἐπιβλέποντος μηχανικοῦ.

Δ) Διὰ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν. 3198/1955, ὡς ταῦτα συνεπληρώθη ὑπὸ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3789/1957.

Ἄρθρον 6

1) Τὸ ἄρθρον 11 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

1) Ὁ ὑπόχρεως τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ παρόντος δύναται νὰ αἰτήσηται ὁποτεδήποτε παρὰ τοῦ τοποθετήσαντος παρ' αὐτῷ τὸν πολεμιστὴν Συμβουλίου τὴν ἀντικατάστασιν τούτου δι' ἑτέρου μετὰ προηγουμένην 15ήμερον τοὐλάχιστον πραγματικὴν ἀπασχόλησιν τούτου παρ' αὐτῷ.

2) Ἐν τῇ αἰτήσει ὁ ὑπόχρεως δέον ὅπως ἐπικαλῆται λόγους συνιστῶντας εἴτε ἀνυπαίτιον ἀκαταλληλότητα τοῦ πολεμιστοῦ διὰ πᾶσαν παρ' αὐτῷ ἐργασίαν, εἴτε ὑπαίτιον τοιαύτην ὀφειλομένην εἰς φυγοπονίαν ἢ ἀδιαφορίαν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του ἢ ἀνάρμοστον καὶ ἀντιπειθαρχικὴν συμπεριφοράν.

3) Τὸ ἁρμόδιον Συμβούλιον μετὰ προηγουμένην διαπίστωσιν τῶν προβαλλομένων λόγων ἀκαταλληλότητος τοῦ τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ ὑποχρεοῦται νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἀντικατάστασιν τούτου.

4) Ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου δέον ὅπως ληφθῇ καὶ ἐπιδοθῇ ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως.

5) Ἐν ἀποδοχῇ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς περὶ ἀντικαταστάσεως αἰτήσεως ἡ ἐν ἀράκτῳ παρόδῳ τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω διμήνου ὁ ὑπόχρεως δύναται νὰ προβῇ ἄνευ προσφυγῆς εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ ἄρθρου 7 ν.δ. 244/1936 καὶ 771/1937 εἰς καταγγελίαν τῆς μετὰ τοῦ πολεμιστοῦ συμβάσεως ἐργασίας, τηρῶν τὰς περὶ καταγγελίας τῆς ἀορίστου χρόνου σχέσεως ἐργασίας κειμένας διατάξεις.

2) Δι' ἀποφάσεως τοῦ τοποθετήσαντος τὸν πολεμιστὴν Συμβουλίου στερεῖται αὐτὸς τῆς προσωπασίας τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς οὗτος ἰσχύει νῦν, ἐὰν ἠθέλεν ἐκ τῶν ὑστέρων χαρακτηρισθῇ παρὰ τῶν ἁρμοδίων Ἀρχῶν ὡς μὴ νομιμόφρων.

Ἄρθρον 7

1) Ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 4185/1961 ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

Τὸ ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων προβλεπόμενον ἀνώτατον πρὸς διορισμὸν ὅριον ἡλικίας προκειμένου περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς αὗται ἰσχύουν νῦν, ὑφίσταται ηὐξημένον κατὰ 10 ἔτη.

2) Ἐπὶ μίαν ἐτησίαν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου ἐπαναφέρονται ἐν ἰσχύϊ αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 1 ἕως καὶ 9 καὶ 14 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς πρὸς τὴν πλήρωσιν τῶν κενῶν θέσεων τῶν ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου τούτου ὑποχρέων ἄνευ διαγωνισμοῦ.

3) Αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 11, 12 καὶ 13 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου θεωροῦνται ὡς μηδέποτε καταργηθεῖσαι.

4) Ἡ παράγραφος 10 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ἀντικαθίσταται, ἰσχύουσα ἐφεξῆς ὡς ἀκολούθως:

«Οἱ εἰς ἐκτίλισιν τοῦ παρόντος ἄρθρου διὰ τοποθετήσεως παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου προσλαμβανόμενοι δέον ὅπως κέκτηνται τὰ κατὰ τὸν χρόνον τῆς τοποθετήσεως ὑπὸ τῆς κειμένης νομοθεσίας καὶ τῶν οἰκείων καταστατικῶν καὶ κανονισμῶν προβλεπόμενα προσόντα διὰ τὴν πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως.

5) Ἐπὶ μίαν ἐτησίαν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος τὰ ὑπὸ τῶν κειμένων γενικῶν ἢ εἰδικῶν διατάξεων, καταστατικῶν ἢ κανονισμῶν προβλεπόμενον ὅριον ἡλικίας, προκειμένης ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου ἢ διορισμοῦ κατόπιν διαγωνισμοῦ εἰς τὰς κενὰς θέσεις τῶν ἐν ἄρθρῳ 4 παραγρ. 1 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ὑποχρέων τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου ὡς ἑκάστοτε ἰσχύει προστατευομένων, λογίζεται ηὐξημένον κατὰ 5 ἔτη.

6) Ἐπὶ μίαν ἐτησίαν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου πρὸς καθορισμὸν τῆς πείρας ἐπιτυχίας εἰς διαγωνισμοὺς διενεργουμένους πρὸς κατάληψιν κενῶν θέσεων τῶν ἐν ἄρθρῳ 4 παραγράφου 1 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ὑποχρέων ὁ συνολικὸς βαθμός, ὃν ἔλαβεν ἕκαστος τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου προστατευομένων, ἐπαυ-

ξάγεται κατά 10%.

Άρθρον 8

Πάσα άξίωσις εκ της μη προσλήψεως του πολεμιστού υπό του υποχρέου εργοδότου τυγχάνει απαραδέκτως, εφ' όσον η σχετική αγωγή δεν ηγέρθη εντός ανατρεπτικής προθεσμίας εξ (6) μηνών από της κοινοποιήσεως αυτώ της περί τοποθετήσεώς του αποφάσεως κατά τας κειμένας διατάξεις.

Άρθρον 9

Διά π.δ., εκδοθησομένων επί τη προτάσει του Υπουργού Εργασίας, δύναται να κωδικοποιηθώσιν εις ενιαίον κείμενον αι διατάξεις του ά.ν. 1836/1951, ως ούτος ετροποποιήθη και συνεπληρώθη μεταγενεστέρως και διά του παρόντος, επιτρεπομένης της αλλαγής της σειράς των άρθρων και παραγράφων.

Άρθρον 10

Η ισχύς του παρόντος άρχεται από της δημοσιεύσεώς του εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 14 Δεκεμβρίου 1968

—

45/1968 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί συγκροτήσεως των Διοικητικών Συμβουλίων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως, Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Δημοσίων Επιχειρήσεων και Εμπορικών Εταιρειών.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 287 της 5 Δεκεμβρίου 1968)

Προτάσει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον 1

1) Τακτικοί δικασταί εν ενεργεία, συμμετέχοντες επί τη βάσει της κειμένης νομοθεσίας εις Διοικητικά Συμβούλια Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως, Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Δημοσίων Επιχειρήσεων και Εμπορικών Εταιρειών και αποχωρήσαντες τούτων αυτοδικαίως κατ' εφαρμογήν του άρθρου 103 του Συντάγματος αντικαθίστανται και αντ' αυτών διορίζονται εφ' εξής και εν πάση περιπτώσει εισαγγελείς, διοικητικοί πρωτοδίκαι επί βαθμώ 1ω έως 3ω και λοιποί ανώτεροι δημόσιοι λειτουργοί ή επίτιμοι δικασταί.

2) Μέχρι του διορισμού παρά του κατά περίπτωσιν αρμοδίου Υπουργού των εις αντικατάστασιν των τακτικών δικαστών νέων μελών, τα κατά την προηγουμένην παράγραφον Διοικητικά Συμβούλια νομίμως συγκροτούνται και λειτουργούσιν άνευ της συμμετοχής των αποχωρησάντων τακτικών δικαστών.

3) Η θητεία εκάστου διοριζομένου νέου μέλους διαρκεί μέχρι λήξεως του χρόνου, δι' ον διορίσθη ο αποχωρήσας τακτικός δικαστής.

Άρθρον 2

Η ισχύς του παρόντος άρχεται από της δημοσιεύσεως αυτού εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 5 Δεκεμβρίου 1968

—

ΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

189/10.12.1968 Πράξις Υπουργικού Συμβουλίου

Περί παρατάσεως της προθεσμίας του άρθρου 1 του ΣΤ'/1946 Ψηφίσματος.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 300 της 16 Δεκεμβρίου 1968)

Έχον υπ' όψιν τας διατάξεις του άρθρου 1 του υπ' αριθ. ΣΤ'/1946 Ψηφίσματος «περί της ισχύος και της εκκαθαρίσεως των Νομοθετημάτων της περιόδου των Κυβερνήσεων της εχθρικής κατοχής των ετών 1941 - 1944», αποφασίζει:

Παρατείνει μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1969 την λήγουσαν την 31 Δεκεμβρίου 1968 προθεσμίαν του άρθρου 1 του ως άνω ΣΤ'/1946 Ψηφίσματος, μέχρι της οποίας αι Νομοθετικαί Πράξεις των εν Ελλάδι Κυβερνήσεων της περιόδου της εχθρικής κατοχής της Χώρας των ετών 1941 έως 1944 διατηρούσι την ην είχον κατά την 31 Μαΐου 1946 ισχύν των ως απλοί νόμοι.

Εκδοσιν προς τούτο την υπ' αριθ. 189 παρούσαν πράξιν του, δημοσιευθησομένην διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

284706/2720/1968 Απόφ. Υπουργού Οικονομικών

Περί του επιδόματος επί τοις εορταίς των Χριστουγέννων 1968 των δημοσίων υπαλλήλων και των υπαλλήλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.

(ΕΚ τ. Β' φ. 691 της 11 Δεκεμβρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του άρθρου

2 τοῦ ἀ.ν. 1502/1950, τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀ.ν. 1537/1950, τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 1538/1950, τοῦ ἄρθρου 74 τοῦ ν. 1811/1951, τοῦ ἄρθρου 8 του ν.δ. 2195/1952, τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4548/1966, τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 177/1967, τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 178/1967 καὶ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 274/1968, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 10 τούτου, καθοριζομένων ὡς ἀκολούθως τοὺς ὅρους καὶ προϋποθέσεις καταβολῆς τοῦ ὑπὸ τῶν διατάξεων τούτων προβλεπομένου ἐπιδόματος ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1968.

Ἄρθρον 1

1) Τὸ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1968 ἐπίδομα θὰ καταβληθῇ:

α) Εἰς τοὺς δημοσίους πολιτικοὺς ὑπαλλήλους.

β) Εἰς τοὺς στρατιωτικοὺς ἐν γένει.

γ) Εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν σιδηροδρομικῶν δικτύων τοῦ Κράτους.

δ) Εἰς τοὺς ὑπαλλήλους καὶ στρατιωτικοὺς τῶν ἐν ταῖς προηγουμένας παραγράφοις Ὑπηρεσιῶν τοὺς ὁπωσδήποτε ἀπομακρυνθέντας τῆς Ὑπηρεσίας μετὰ τὴν 16ην Ἀπριλίου 1968 καὶ μέχρι καὶ τῆς 15ης Δεκεμβρίου 1968.

ε) Εἰς τοὺς δικαιούχους τῶν ἀποδοχῶν τριμήνου τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 2590/1953, ὧν αἱ ἀποδοχαὶ τριμήνου ἔληξαν μετὰ τὴν 16ην Ἀπριλίου 1968, ὡς καὶ εἰς τοὺς δικαιούχους ἀποδοχῶν τριμήνου ὑπαλλήλους τῶν Ν.Π.Δ.Δ. κλπ., περὶ ὧν ἡ περ. η΄ τῆς παρούσης παραγράφου, ὧν αἱ ἀποδοχαὶ τριμήνου ἔληξαν ἐπίσης μετὰ τὴν 16ην Ἀπριλίου 1968.

στ) Εἰς τοὺς ὑπηρετοῦντας ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ λιμενικοὺς ἀξιωματικοὺς (Προξενικοὺς Λιμενάρχας), κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 6 παρ. 2 τῆς παρούσης εἰδικώτερον ὁριζόμενα.

ζ) Εἰς τοὺς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐπὶ εἰδικῇ ἀποστολῇ καὶ εἰς τοὺς μετεκπαιδευομένους πολιτικοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ στρατιωτικούς, ὡς καὶ τοὺς ὑπαλλήλους Ν.Π.Δ.Δ. κλπ., περὶ ὧν ἡ περ. η΄ τῆς παρούσης παραγράφου, κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 6 παρ. 2 τῆς παρούσης εἰδικώτερον ὁριζόμενα.

η) Εἰς τοὺς τακτικοὺς καὶ ἐπὶ συμβάσει ἢ θητείᾳ ὑπαλλήλους τῶν Ν.Π.Δ.Δ. αὐτοδιοικουμένων ὀργανισμῶν καὶ ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, ὡς καὶ ταῖς νομικοῖς συμβούλοις τῶν ἀνωτέρω Ν.Π.Δ.Δ. κλπ., τοὺς λαμβάνοντας μισθὸν τῆς κλίμακος τῆς δημοσίας διοικητικῆς ἱεραρχίας.

Τὸ ἐν λόγῳ ἐπίδομα θὰ καταβληθῇ καὶ εἰς τὰ μέλη τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, συμφώνως πρὸς τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 177/1967 καὶ τὰ εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 287194/2817/Γ.Δ.Π. 41/28.11.1967 ἐγκύκλιον ἡμῶν, δι' ἧς ἐκοινοποιήθη ὁ ὡς ἄνω ἀ.ν., εἰδικώτερον διαλαμβανόμενα, ὡς καὶ εἰς τοὺς Γενικοὺς Γραμματεῖς Ὑπουργείων, συμφώνως πρὸς τὴν ἰδίαν ὡς ἄνω ἐγκύκλιον ἡμῶν.

2) Εἰς τὸ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικὸν τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ τῶν Ν.Π.Δ.Δ., εἰς τὸ ἡμερομίσθιον ἐργατικὸν προσωπικὸν τοῦ Συνεργείου τοῦ Β. Ναυτικοῦ, τὸ διεπόμενον ὑπὸ τῶν νόμων 6321/1934 καὶ 4504/1966, ὡς καὶ εἰς τοὺς ἐπὶ ὡρομισθίῳ ἀμειβομένους μισθωτούς, θὰ καταβληθῇ ἐπίδομα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1968, κατὰ τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν τῆς διεπούσης τοὺς μισθωτοὺς τῆς χώρας καὶ ἐπὶ τῇ συνδρομῇ τῶν ἐν αὐτῇ ὅρων καὶ προϋποθέσεων.

Βάσει τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω κοινῆς ἀποφάσεως θὰ τύχουν τοῦ ἐπιδόματος καὶ οἱ ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβόμενοι εἰς βάρος Ν.Π.Δ.Δ., ὡς καὶ οἱ νομικοὶ σύμβουλοι τούτων, οἱ μὴ λαμβάνοντες μισθὸν τῆς κλίμακος τῆς δημοσίας διοικητικῆς ἱεραρχίας.

3) Τὰ ἐν ἐνεργείᾳ τακτικὰ μέλη τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, τὰ λαμβάνοντα ἔξοδα παραστάσεως ἴσα πρὸς τὰς ἑκάστοτε μηνιαίας ἀποδοχὰς τοῦ τακτικοῦ καθηγητοῦ Πανεπιστημίου, θὰ τύχουν τοῦ ἐπιδόματος ἑορτῶν τοῦ τακτικοῦ καθηγητοῦ. Εἰς τοὺς ἐκ τούτων δικαιουμένους ἐπιδόματος ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς ἐκ μιᾶς τῶν ἐν ἄρθρῳ 7 τῆς παρούσης πηγῶν θὰ καταβληθῇ ἡ τυχὸν ἐπὶ πλέον διαφορά.

4) Εἰς τοὺς ἡμερομίσθιους κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ὑπ' ἀριθ. 469/1968 ἀ.ν. θὰ καταβληθῇ ἐπίδομα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1968, ὑπὸ τὰς ἐν ταῖς ὑπ' ἀριθ. 57/1963, 281/1966 καὶ 37/1967 Π.Υ.Σ. ὁριζομένας προϋποθέσεις.

Εἰς τὸ ἐν λόγῳ ἐπίδομα δὲν ὑπολογίζεται ἡ προσαύξησις λόγῳ πενταετιῶν (σχετ. ὑπ' ἀριθ. 181929/8222/Ronco 29/31.7.1968 ἐγκύκλιος ἡμῶν).

5) Ὡσαύτως τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος θὰ δικαιωθοῦν καὶ τὰ ὄργανα τῆς Ἀγορανομίας, συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 144/1968 β.δ. περὶ καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὀργάνων τῆς Ἀ-

γροφυλακής».

Άρθρον 2

Τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος δὲν δικαιοῦνται:

1) Οἱ ἐν τῇ ἐξωτερικῇ ὑπηρετοῦντες, οἱ μισθοδοτούμενοι μὲ ἀποδοχὰς ἀλλοδαπῆς.

2) Οἱ διορισθέντες ἀπὸ τῆς 16ης Δεκεμβρίου 1968.

Άρθρον 3

Τὸ ἐν ἄρθρῳ 1 ἐπίδομα ὁρίζεται:

α) Διὰ τοὺς τακτικοὺς καὶ ἐπ' ονομάσει δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ τοὺς στρατιωτικοὺς ἐν γένει εἰς τὸν βασικὸν μισθὸν ἑνὸς μηνὸς μετὰ τῶν προσαυξήσεων τοῦ μισθοῦ λόγῳ εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ τοῦ ἄρθρου 3 τῆς ὑπ' ἀριθ. 1020/1958 Π.Υ.Σ., ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, ἄνευ οὐδενὸς ἑτέρου ἐπιδόματος (ὡς π.χ. ἡ προσαύξησις πολυετίας, τὰ εἰδικὰ ἐπιδόματα τῶν δικαστικῶν, τῶν ἐκπαιδευτικῶν, τῶν τεχνικῶν κλπ., τὰ προσωρινὰ ν.δ. 4548/1966, τὸ προσωρινὸν προσωπικὸν ἐπίδομα τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ἀ.ν. 274/1968 κλπ.

Εἰδικῶς διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τῶν Ν.Π.Δ.Δ. κλπ., περὶ ὧν ἡ περίπτωσις η' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης, μετὰ τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος ἑορτῶν (δώρου) θὰ παρασχεθῇ καὶ τὸ ἐπ' αὐτοῦ ἀναλογοῦν ἐπίδομα συνταξιοδοτικῆς εἰσφορᾶς ὑπὸ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 1031/1958 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθείσης διὰ τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ ν.δ. 1242/1962 καὶ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4548/1966, συμφώνως καὶ πρὸς τὰς παρασχεθείσας ὁδηγίας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 40851 Γ.Α.Π. 12/19.3.1964 ἐγκυκλίου ἡμῶν πρὸς ἅπαντα τὰ Ὑπουργεῖα.

Διὰ τοὺς εἰς ἀλλοδαπὴν ἐν ἐκπαιδευτικῇ ἀδείᾳ τελοῦντας, τὸ ἐπίδομα δὲν ὑπολογίζεται ἐπὶ τῶν διαλασίων ἀποδοχῶν.

β) Διὰ τοὺς στρατιωτικοὺς τῶν πολεμικῶν καταστάσεων καὶ τοὺς ὁπλοφορικούς τῆς μονίμου διαθεσιμότητος εἰς τὸν βασικὸν μισθὸν ἑνὸς μηνὸς μετὰ τῶν προσαυξήσεων λόγῳ εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ (τριετία) καὶ τῶν ἐπιδομάτων ἀνωτηρίας.

γ) Εἰς τοὺς ἡμερομισθίους τῶν Κέντρων Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ τοὺς ἐκτάκτους δημοσίους ὑπαλλήλους τοὺς μισθολογικῶς ἐξομοιουμένους πρὸς ἕνα τῶν βαθμῶν τῆς διοικητικῆς ἱεραρχίας, ὡς καὶ τοὺς ἐκτάκτους ὑπαλλήλους τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Αὐτοδιοικουμένων Ὀργανισμῶν καὶ Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως ἐπὶ σχέσει δημοσίου δικαίου, εἰς τὸ σύνολον τῶν μηνιαίων αὐτῶν ἀποδοχῶν, ἄνευ τοῦ κοινοντικοῦ ἐπιδόματος καὶ τοῦ τυχὸν καταβαλλομένου αὐτοῖς παγίου ὑπερωριακοῦ ἐπιδόματος τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 208/1965 δ.δ., ὅπερ, ἄλλως τε, ἤδη ἀποτελεῖ, εἰς τινας περιπτώσεις, προσωρινὸν ἐπίδομα, συμφώνως τῷ ν.δ. 4548/1966 καὶ τῇ σχετικῇ ὑπ' ἀριθ. 40096/Ἐντ. 3 τῆς 18.2.1967 ἐγκυκλίῳ ἡμῶν, μὴ ὑπολογιζόμενον εἰς τὸ δῶρον.

δ) Διὰ τοὺς ἡμερομισθίους δημοσίους ὑπαλλήλους, ὡς καὶ τοὺς ἡμερομισθίους τῶν Ν.Π.Δ.Δ. κλπ., ἐπὶ σχέσει δημοσίου δικαίου, εἰς 25 ἡμερομίσθια, ἄνευ τοῦ τυχὸν καταβαλλομένου αὐτοῖς παγίου ὑπερωριακοῦ ἐπιδόματος τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 208/1965 δ.δ., ὅπερ, ἄλλως τε, ἤδη ἀποτελεῖ εἰς τινας περιπτώσεις προσωρινὸν ἐπίδομα, συμφώνως τῷ ν.δ. 4548/1966.

ε) Εἰς τοὺς ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων, τοὺς μισθοδοτουμένους κατὰ τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 325213/1956 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ὡς αὕτη νῦν ἰσχύει, εἰς τὸν βασικὸν μισθὸν μετὰ τοῦ ἐπιδόματος οἰκογενειακῶν βαρῶν.

στ) Εἰς τοὺς διορισθέντας δυνάμει τοῦ ν.δ. 4193/1961 εἰς τακτικὰς θέσεις τέως ἐκτάκτους ὑπαλλήλους, ἐφ' ὅσον οὗτοι πρὸ τῆς μονιμοποιήσεως των συνδέοντο μετὰ τοῦ Δημοσίου μὲ σχέσιν ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ἐξακολουθοῦν μισθοδοτούμενοι, δυνάμει τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ αὐτοῦ νόμου, μὲ τὰς ἀποδοχάς, ἃς ἐλάμβανον ὡς ἔκτακτοι, θὰ καταβληθῇ ὡς ἐπίδομα τὸ ποσόν, ὅπερ κατεβλήθη αὐτοῖς βάσει τῶν σχετικῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν τῶν διεπουσῶν τοὺς μισθωτοὺς τῆς χώρας κατὰ τὰς ἑορτὰς τῶν Χριστουγέννων τοῦ ἀμέσως προηγουμένου τῆς μονιμοποιήσεως των ἔτους.

Ἐπίσης εἰς τοὺς ἐκ τῶν ὑπαλλήλων τῆς ὡς ἄνω κατηγορίας, τοὺς πρὸ τῆς μονιμοποιήσεώς των συνδεομένους μετὰ τοῦ Δημοσίου μὲ σχέσιν ἐργασίας δημοσίου δικαίου, θὰ καταβληθῇ ὡς ἐπίδομα τὸ ποσόν, ὅπερ κατεβλήθη αὐτοῖς βάσει τῶν σχετικῶν ἀποφάσεων ἡμῶν, κατὰ τὰς ἑορτὰς Χριστουγέννων τοῦ ἀμέσως προηγουμένου τῆς μονιμοποιήσεώς των ἔτους.

Τὰ ἀνωτέρω ὑπὸ στοιχεῖον στ' ὁριζόμενα ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν διορισθέντων δυνάμει τοῦ ν.δ. 4193/1961 εἰς τακτικὰς θέσεις,

τέως έκτάκτων ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.

Τέλος, οἱ τέως πρόσκαιροι ἢ ἐπὶ συμβάσει τεχνικοὶ τῶν Ὑπηρεσιῶν δημοσίων ἔργων, οἱ διορισθέντες δυνάμει τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 4193/1961, περὶ ὧν ἡ ὑπ' ἀριθ. 275807/Ronco 166 τῆς 27.11.1963 ἐγκυκλίως μας, δὲν θὰ λάβωσιν ἐπίδομα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς, δοθέντος, ὅτι οὗτοι καὶ ὡς συμβατικοὶ δὲν ἐλάμβανον ἐπίδομα ἑορτῶν, διότι τοῦτο εἶχεν ἐνσωματωθῆ εἰς τὸν συμβατικῶν μισθόν των, ὃν διετήρησαν καὶ μετὰ τὴν μονιμοποίησίν των.

Ἄρθρον 4

Εἰς τοὺς ἐφέδρους ὁπλίτας, ἐξαιρέσει τῶν μισθοδοτουμένων μὲ μισθὸν μονίμου, δι' οὓς ἐχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, τοὺς στρατευσίμους ὁπλίτας, τοὺς μαθητευομένους ὁπλίτας τοῦ Β.Ν., τοὺς ναυτόπαιδας καὶ τοὺς δοκίμους χωροφύλακας καὶ ἀστυφύλακας, τοὺς ὑπηρετοῦντας τὴν 22αν Δεκεμβρίου 1968, θὰ καταβληθῆ τὴν αὐτὴν ἡμερομηνίαν ὡς ἐπίδομα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς ὁ μισθὸς ἑνὸς μηνός.

Εἰς τοὺς ἄνδρας τῶν Τ.Ε.Α. τοὺς χρησιμοποιουμένους διὰ τὴν φρούρησιν ἀποθηκῶν, εἰς οὓς καταβάλλεται, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. Φ.33577/2/702640 τοῦ 1955 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης καὶ ἡμῶν, ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 21464/1525/12.9.1966 ὁμοίας ἀποφάσεως ἡμῶν, ἀποζημίωσις ἐκ δραχμῶν 50 δι' ἑκάστην ἡμέραν ὑπηρεσίας, θὰ καταβληθῆ τὴν 16ην Δεκεμβρίου ἐ.ἔ. ἐπίδομα ἴσον πρὸς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 50 δι' ἕκαστον δεκαήμερον ὑπηρεσίας φρουρήσεως πραγματοποιηθείσης ἐντὸς τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ τῆς 16ης Ἀπριλίου 1968 μέχρι καὶ τῆς 15ης Δεκεμβρίου 1968.

Τὰ ἄρθρα 5 καὶ 6 τῆς παρούσης δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν διὰ τοὺς ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ ἀναφερομένους.

Ἄρθρον 5

Εἰς τὰς οἰκογενείας τὰς λαμβανούσας ἐπίδομα στρατεύσεως κατὰ τὴν 15ην Δεκεμβρίου 1968 θὰ καταβληθῆ ὡς δῶρον ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ καταβαλλόμενον αὐταῖς ἐπίδομα ἑνὸς μηνός. Ἤτοι δικαιοῦνται τοῦ ἐπιδόματος τούτου αἱ οἰκογένειαι τῶν ὑπηρετούντων ὡς καὶ αἱ οἰκογένειαι τῶν ἀπολυθέντων ἀπὸ τῆς 16ης Νοεμβρίου 1968, αἵτινες ἐπιδοτοῦνται ἐπὶ ἕνα μῆνα ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως τοῦ προστάτου των.

Ἄρθρον 6

1) Εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ στρατιωτικούς, ὡς καὶ τοὺς ὑπαλλήλους Ν.Π.Δ.Δ., οἵτινες δι' οἱονδήποτε λόγον δὲν ἐμισθοδοτήθησαν ὁλόκληρον τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τῆς 16ης Ἀπριλίου 1968 μέχρι καὶ 15ης Δεκεμβρίου 1968 (στράτευσις, ἀπουσία ἄνευ ἀδείας κλπ.), εἰς τοὺς διορισθέντας μετὰ τὴν 16ην Ἀπριλίου 1968, εἰς τοὺς ἀπολυθέντας μετὰ τὴν χρονολογίαν ταύτην, ὡς καὶ εἰς τοὺς δικαιούχους ἀποδοχῶν τριμήνου, ἂν αἱ ἀποδοχαὶ τριμήνου ἔληξαν μετὰ τὴν χρονολογίαν ταύτην, τὸ ἐπίδομα τῆς παρούσης καταβάλλεται μετ' ἐκπτωσιν τοῦ ἑνὸς ὀγδόου (1/8) τοῦ ἡμερησίου αὐτῶν μισθοῦ καὶ τῶν προσαυξήσεων τριετιῶν δι' ἑκάστην ἡμέραν, καθ' ἣν οὗτοι, κατὰ τὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα, δὲν ἐμισθοδοτήθησαν.

Οἰκοθεν νοεῖται, ὅτι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἐκπτώσεως τοῦ 1/8 θὰ ληφθῆ ὑπ' ὄψιν, πέραν τοῦ βασικοῦ μισθοῦ καὶ τῶν προσαυξήσεων τριετιῶν, καὶ τὸ ἐπίδομα συνταξιοδοτικῆς εἰσφορᾶς.

2) Εἰς τοὺς ὑπηρετοῦντας ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ λιμενικοὺς ἀξιωματικοὺς (προξενικοὺς λιμενάρχας) καὶ ὑπαγορευομένους ἐν Ἑλλάδι ἐντὸς τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ 16ης Ἀπριλίου 1968 μέχρι 15ης Δεκεμβρίου 1968, εἰς πάντας τοὺς πολιτικοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ στρατιωτικούς τοὺς ὑπηρετήσαντας κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα εἰς τὸ Ἐξωτερικὸν (Ν.Α.Τ.Ο., Διεθνεῖς Ὀργανισμούς, ἐπὶ εἰδικῇ ἀποστολῇ), ὡς καὶ εἰς τοὺς μετεκπαιδευομένους εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν πολιτικοὺς ὑπαλλήλους καὶ στρατιωτικούς, ὡς καὶ τοὺς ὑπαλλήλους Ν.Π.Δ.Δ., περὶ ὧν ἡ περ. η τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης, θὰ καταβληθῆ τὸ ἐπίδομα τῆς παρούσης μετ' ἐκπτωσιν τοῦ ἑνὸς ὀγδόου (1/8) τοῦ ἡμερησίου βασικοῦ μισθοῦ καὶ τῶν προσαυξήσεων τριετιῶν (ἀποδοχῶν ἐσωτερικοῦ) δι' ἑκάστην ἡμέραν, καθ' ἣν οὗτοι ἐντὸς τοῦ ἀνωτέρου χρονικοῦ διαστήματος, ὡς ὑπηρετοῦντες ἐν τῇ ἀλλο-

δαπή, ἐμισθοδοτήθησαν μὲ ἀποδοχὰς ἐσωτερικοῦ καὶ ἡμερησίαν ἀποζημίωσιν ἐξωτερικοῦ ἢ μόνον μὲ ἀποζημίωσιν ἀλλοδαπῆς.

Προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. κλπ. οἰκοθεν νοεῖται, ὅτι ἰσχει καὶ ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογὴν τὸ δεύτερον ἐδάφιον τῆς προηγουμένης παραγράφου.

3) Εἰς τοὺς ἐκ τῶν μετεκπαιδευομένων συμπληρώσαντας εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν, κατὰ τὸ ἀπὸ 16.4.1968 μέχρι 15.12.1968 χρονικὸν διάστημα, συνεχῆ ἐκπαίδευσιν ἐλάσσονα τοῦ τριμήνου, τὸ ἐπίδομα τῆς παρούσης θὰ καταβληθῇ εἰς ἀκέραιον.

4) Διὰ τοὺς προαχθέντας ἢ τυχόντας προσαυξήσεων τριετιῶν μετὰ τὴν 16.4.1968 τὸ ἐπίδομα τῆς παρούσης ὑπολογίζεται ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τῆς 15ης Δεκεμβρίου 1968.

5) Εἰς τοὺς ὑπαλλήλους καὶ στρατιωτικοὺς τοὺς μισθοδοτουμένους κατὰ τὴν 15.12.1968 μὲ μειωμένας ἀποδοχὰς, λόγῳ στρατεύσεως, ἀργίας, διαθεσιμότητος ἢ ἄλλης τινὸς αἰτίας, ὡς καὶ τοὺς ὑποβιβασθέντας, τὸ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς ἐπίδομα ὁρίζεται εἰς τὸ ἓν ὄγδοον (1/8) τῶν καταβληθεισῶν αὐτοῖς ἐν συνόλῳ ἀποδοχῶν (μισθοῦ καὶ ἐπιδομάτων εὐδοκίμου, προκειμένου δὲ περὶ ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. καὶ τοῦ ἐπιδόματος συνταξιοδοτικῆς εἰσφορᾶς), ἐντὸς τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ 16.4.1968 μέχρι 15.12.1968.

6) Οἱ ἐκ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. ἔφεδροι ἀξιωματικοί, οἱ προτιμήσαντες τὸν μισθὸν τοῦ ἀξιωματικοῦ, θὰ τύχουσι παρὰ τῆς μισθοδοτούσης τούτους στρατιωτικῆς διαχειρίσεως ὁλοκλήρου τοῦ ἐπιδόματος, ἔστω καὶ ἂν ἤρξαντο μισθοδοτούμενοι ὡς ἀξιωματικοὶ μετὰ τὴν 15ην Ἀπριλίου 1968. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τοὺς ὡς ἐφέδρους ἀξιωματικοὺς στρατευθέντας δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ ὑπαλλήλους Ν.Π.Δ.Δ., τοὺς μισθοδοτουμένους μὲ μισθὸν μονίμου ὑπαξιωματικοῦ.

7) Οἱ ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπολυθέντες ἔφεδροι ἀξιωματικοί, οἵτινες πρὸ τῆς στρατεύσεως κατεῖχον δημοσιοϋπαλληλικὴν θέσιν ἢ θέσιν παρὰ τῷ Ν.Π.Δ.Δ., θὰ τύχωσιν ὁλοκλήρου τοῦ ἐπιδόματος παρὰ τῆς πολιτικῆς των θέσεως, ἔστω καὶ ἂν ἤρξαντο μισθοδοτούμενοι παρ' αὐτῆς μετὰ τὴν 16.4.1968.

8) Οἱ ἀπολυθέντες πρὸ τῆς 15.12.1968 δυνάμει Συντακτικῶν Πράξεων, οἵτινες, πρὸ τῆς ἀπολύσεώς των ἐτέλουν εἰς κατάστασιν διαθεσιμότητος, θὰ δικαιωθῶσι τμήματος τοῦ ἐπιδόματος, ἴσου πρὸς τὸ 1/8 τῶν καταβληθεισῶν αὐτοῖς ἐν συνόλῳ ἀποδοχῶν (βασικοῦ μισθοῦ καὶ τριετιῶν) ἐντὸς τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ 16.4.1968 μέχρι τῆς ἡμερομηνίας τῆς ἀπολύσεώς των.

Ἄρθρον 7

Ὑπάλληλοι ἢ στρατιωτικοὶ λαμβάνοντες καὶ σύνταξιν ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου ἢ ἑτέρου Ταμείου ἢ κατέχοντες οἱανδήποτε ἐμμισθον θέσιν παρὰ τῷ Δημοσίῳ ἢ Νομικῷ Προσώπῳ Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου δικαιοῦνται, κατ' ἐπιλογὴν των, τοῦ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς ἐπιδόματος ἐκ μιᾶς μόνον πηγῆς.

Ἐξαιρετικῶς, προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., οἵτινες λαμβάνουν καὶ σύνταξιν ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, οὗτοι θὰ τύχωσι τοῦ δώρου ἐκ τοῦ παρ' ᾧ μισθοδοτοῦνται Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, μὴ παρεχομένης, ἐν τῇ συγκεκριμένῃ ταύτῃ περιπτώσει, εἰς τὸν ὑπάλληλον τῆς εὐχερείας ἐπιλογῆς τῆς πηγῆς ἀπολήψεως τοῦ δώρου ἑορτῶν. Ἐν περιπτώσει, ὅμως, καθ' ἣν τὸ δῶρον, ὅπερ καταβάλλεται ἐκ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου, εἶναι μικρότερον τοῦ παρεχομένου ἐκ τῆς συντάξεως ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, ὁ ὑπάλληλος θὰ εἰσπράξῃ παρὰ τοῦ Δημοσίου μόνον τὴν διαφοράν.

Ἄρθρον 8

1) Τὸ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων ἐπίδομα ὑπόκειται:

α) Εἰς τὴν φορολογίαν τοῦ εἰσοδήματος.

β) Εἰς τὴν ὑπὲρ τοῦ Ο.Γ.Α. εἰσφοράν.

γ) Εἰς τὴν συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 4 τῆς ὑπ' ἀριθ. 127/1961 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Προνοίας Δημοσίων Ὑπαλλήλων κράτησιν, τὴν προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 2195/1952, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη, καὶ ἀπαλλάσσεται πάσης ἑτέρας ὑπὲρ Δημοσίου ἢ τρίτων κρατήσεως καὶ τέλους χαρτοσήμου.

Τὸ ἐπίδομα τοῦτο δὲν ὑπόκειται εἰς τὴν κράτησιν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 665/1962 «περὶ νοσο-

καμειακής κλπ. περιθάλψεως κλπ.».

Κατ' εξαίρεσιν, το επίδομα το ανήκον εις τους εκτάκτους και επί συμβάσει υπόκειται εις τας υπέρ του Ι.Κ.Α. εισφοράς ή τας εισφοράς υπέρ ετέρων αντιστοίχων προς το Ι.Κ.Α. Ταμείων κυρίας ή επικουρικής ασφαλίσεως.

2) Το επίδομα του προσωπικού των σιδηροδρομικών δικτύων του Κράτους υπόκειται εις άπασας τας υπέρ των Ασφαλιστικών Ταμείων του προσωπικού τούτων κρατήσεις και εισφοράς.

3) Ειδικώς προκειμένου περί των υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. το επίδομα, απαλλασσομένων εκ του τέλους χαρτοσήμου, πέραν των ως άνω υπό στοιχεία α' και β' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου κρατήσεων, υπόκειται:

α) Εις τας υπέρ του Ι.Κ.Α. εισφοράς και τας υπέρ του αντιστοίχου Ταμείου κυρίας ή επικουρικής ασφαλίσεως τοιούτας και

β) Εις τας τυχόν εξ ειδικών διατάξεων επιβαλλομένας υπέρ ορισμένου Ταμείου ή Λογαριασμού εισφοράς.

Άρθρον 9

1) Το επίδομα της παρούσης θα καταβληθή εις άπαντας την 16ην του μηνός Δεκεμβρίου 1968 ήτοι μετά των αποδοχών του δευτέρου 15θημέρου του μηνός τούτου.

2) Την αυτήν ως άνω ημερομηνίαν θα καταβληθή το εν λόγω επίδομα και εις τους εφημερίους.

Άρθρον 10

1) Το επίδομα θα ενταλθή καθ' ον και αι αποδοχαί τρόπον. Δοθέντος ότι τα επί ταις εορταίς δώρα συντίθενται εκ του βασικού μισθού και της προσαυξήσεως λόγω ειδοκίμου παραμονής εν τω αυτώ βαθμώ (τριετίαι), ως και των τυχόν αναπηρικών επιδομάτων των στρατιωτικών των πολεμικών καταστάσεων, εις τας σχετικάς καταστάσεις πληρωμής θα γίνη ανάλυσις του ποσού του δώρου και τα ποσά του τε βασικού μισθού και των επιδομάτων των υπολογιζομένων δια το δώρον Χριστουγέννων θα βαρύνωσι τας εγγεγραμμένας πιστώσεις εις τον προϋπολογισμόν δια τον βασικόν μισθόν και τα επιδόματα ταύτα και υπό τους οικείους δι' έκαστον τούτων κωδικούς αριθμούς.

Επίσης τα ποσά των εισφορών υπέρ Ι.Κ.Α. ή άλλων Ασφαλιστικών Οργανισμών θα βαρύνωσι τας εγγεγραμμένας εις τον προϋπολογισμόν πιστώσεις δια τας εισφοράς ταύτας και υπό τους οικείους δι' έκαστην των εισφορών τούτων κωδικούς αριθμούς.

2) Η πληρωμή των αποδοχών του α' 15ημέρου Ιανουαρίου 1969 θέλει ενεργηθή την 30ήν Δεκεμβρίου 1968 και θα βαρύνη τον λογαριασμόν «Τράπεζα Ελλάδος - Συγκέντρωσις Εισπράξεων και Πληρωμών» υπό ημερομηνίαν 1 Ιανουαρίου 1969, κατά τα κεκανονισμένα (απαλλειμένης πάντως της ανταλλαγής προσωρινών αποδείξεων), κατόπιν ειδικής μετά της Τραπέζης της Ελλάδος συννενοήσεως.

Άρθρον 11

1) Το υπό της παρούσης προβλεπόμενον επίδομα των υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., Αυτοδιοικουμένων Οργανισμών και Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως θα καταβληθή, εφ' όσον υπάρχει προ' αυτούς ή προς τούτο οικονομική ενχέρεια.

2) Διά την καταβολήν του εν λόγω επιδόματος εις τους υπαλλήλους Ν.Π.Δ.Δ. παρέχομεν την κατά το άρθρον 3 του α.ν. 281/1936 έγκρισιν ημών διά την τυχόν απαιτουμένην τροποποίησιν προϋπολογισμών Ν.Π.Δ.Δ. οικονομικού έτους 1968, προς εγγραφήν εν αυτοίς της σχετικής πιστώσεως.

Εν Αθήναις τη 2 Δεκεμβρίου 1968

—

284846/1833/1968 Απόφ. Υπουργού Οικονομικών

Περί παροχής βοηθήματος εις τους συνταξιούχους Ν.Π.Δ.Δ. επί ταις εορταίς των Χριστουγέννων 1968.

(Ε.Κ. τ. Β' σ. 690 της 11 Δεκεμβρίου 1968).

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του άρθρου 7 της υπ' αριθ. 180/28.11.11960 Πράξεως του Υπουργικού Συμβουλίου, κυρωθείσης διά του ν.δ. 1212/1962, αποφασίζομεν:

Επί ταις εορταίς των Χριστουγέννων 1968 παρέχομεν την έγκρισίν μας διά την χορήγησιν εις τους συνταξιούχους των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), τους λαμβάνοντας σύνταξιν ή βοήθημα υπό τύπον συντάξεως, επιδόματος ίσου προς το ποσόν μιας μηνιαίας συντάξεως ή βοηθήματος μετά των πάσης φύσεως συνταξιοδοτικών επιδομάτων, εξαιρέσει των συνταξιούχων Ν.Π.Δ.Δ., οίτινες λαμβάνουν το επίδομα τούτο βάσει ιδίων περί αυτών διατάξεων.

Του βοηθήματος τούτου δικαιούνται οι λαμβά-

γοντες σύνταξιν ἢ βοήθημα ὑπὸ τίτλον συντάξεως, ἐφ' ὅσον ἔχει διαταχθῆ ἢ θὰ διαταχθῆ ἡ πληρωμὴ τῆς συντάξεως μέχρι τῆς 24 Δεκεμβρίου 1968.

Διὰ τοὺς συνταξιούχους ἢ βοηθηματούχους ὑπὸ τύπον συντάξεως, ὧν ἡ συνταξιοδότησις ἔληξεν ἐντὸς τοῦ ἀπὸ 21 Ἀπριλίου 1968 ἕως 24.12.1968 χρονικοῦ διαστήματος, θὰ καταβληθῆ ὡς δῶρον ποσὸν ἀνάλογον πρὸς τὸν χρόνον συνταξιοδοτήσεώς των κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα.

Τοῦ βοηθήματος τούτου θὰ δικαιοῦνται οἱ συνταξιοῦχοι, περὶ ὧν ἡ παροῦσα, ἐκ μιᾶς καὶ μόνης πηγῆς εἴτε λόγῳ μισθοῦ, εἴτε λόγῳ συντάξεως κατὰ κυρίαν ἀσφάλισιν λαμβανομένης.

Συνταξιοῦχοι, λαμβάνοντες καὶ σύνταξιν ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου ἢ ἑτέρου Ταμείου ἢ κατέχοντες οἱανδήποτε ἔμμισθον θέσιν, δικαιοῦνται τοῦ ἐν λόγῳ ἐπιδόματος κατ' ἐπιλογὴν των ἐκ μιᾶς μόνης πηγῆς.

Ἐν προκειμένῳ διευκρινίζεται, ὅτι συνταξιοῦχοι Ν.Π.Δ.Δ. τυγχάνοντες καὶ συνταξιοῦχοι τοῦ Δημοσίου θὰ λάβουν τὸ δῶρον παρὰ τοῦ παρ' ὧ συνταξιοδοτοῦνται Νομικοῦ Προσώπου, μὴ παρεχομένης ἐν τῇ συγκεκριμένῃ ταύτῃ περιπτώσει εἰς τὸν συνταξιοῦχον τῆς εὐχερείας ἐπιλογῆς τῆς πηγῆς ἀπολήψεως τοῦ δώρου.

Ἐὰν ἡ περιπτώσει τὸ δῶρον, ὅπερ καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου, εἶναι μικρότερον τοῦ παρεχομένου ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, τότε ὁ συνταξιοῦχος θὰ εἰσπράξῃ μόνην τὴν διαφορὰν παρὰ τοῦ Δημοσίου.

Εἰς περίπτωσιν λήψεως συντάξεως, βοηθήματος ἢ μερίσματος ἐξ Ἐπικουρικοῦ Ὀργανισμοῦ οὐχὶ κατὰ κυρίαν ἀσφάλισιν, ἀλλ' ὡς ἐπικουρικῆς τοιαύτης, οἱ περὶ ὧν ἡ παροῦσα συνταξιοῦχοι θὰ δικαιοῦνται ἐπιδόματος καὶ ἐκ τοῦ Ἐπικουρικοῦ των Ταμείου.

Τὸ διὰ τῆς παρούσης παρεχόμενον βοήθημα θὰ ἀρχίσῃ καταβαλλόμενον ἀπὸ τῆς 1ης Δεκεμβρίου 1968.

Τὰ ὑπὸ τῆς παρούσης ἀποφάσεως προβλεπόμενα ἐπιδόματα ἀπαλλάσσονται πάσης κρατήσεως ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου καὶ τρίτων, φόρου ἢ τέλους, ὑποκειμένα μόνον, κατὰ περίπτωσιν, εἰς τὸν φόρον εἰσοδήματος καὶ τὰ τέλη χαρτοσήμου.

Ἡ διὰ τὴν καταβολὴν τοῦ βοηθήματος τούτου ἀπαιτηθησομένη δαπάνη θὰ βαρύνῃ τὸ κεφάλαιον καὶ ἄρθρον τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῶν Ν.Π.Δ.Δ. διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν συντάξεων, πρὸς τοῦτο δὲ παρέχομεν διὰ τῆς παρούσης τὴν σχετικὴν ἔγκρισιν ἡμῶν.

Τέλος, τίθεται ὑπ' ὄψιν ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 7 τῆς ὑπ' ἀριθ. 180/1960 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθείσης διὰ τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ ν.δ. 4242/1962, καθ' ἣν, ἐν οἰκονομικῇ ἀδυναμίᾳ τοῦ εἰς πληρωμὴν ὑποχρέου Νομικοῦ Προσώπου, δύναται δι' ἡτιολογημένης ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου, ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ ἐποπτεύοντος τοῦτο Ὑπουργοῦ, νὰ περιορίζηται τὸ ποσὸν τῶν ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς ἐπιδομάτων ἢ καὶ νὰ μὴ καταβάλλωνται ταῦτα.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Δεκεμβρίου 1968

—

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

44/1968 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

Περὶ ὅρων ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ πωλήσεως καὶ τῶν ταμιῶν τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων ἁπάσης τῆς χώρας (*).

Διὰ ταῦτα

Μεταρρυθμίζει τὴν ὑπ' ἀριθ. 29/1968 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἰδιωτικῶν Ὑπαλλήλων Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος καὶ τῶν Ἐμπορικῶν Συλλόγων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης, ὡς ἀκολούθως:

«1) Αἱ διατάξεις τῆς παρούσης ἀφοροῦσι τὸ ἐπὶ τῆς πωλήσεως προσωπικόν, ἤτοι πωλητὰς καὶ πωλητρίας, συσκευαστὰς καὶ συσκευαστρίας καὶ τοὺς ταμίας ἄρρενας καὶ θήλεις, τοὺς διενεργοῦντας τὰς εἰσπράξεις ἐντὸς τοῦ καταστήματος, τῶν καθ' ἅπασαν τὴν χώραν ἐμπορικῶν καταστημάτων καὶ πρατηρίων, ἤτοι:

α) Καταστημάτων πωλήσεως ἀνδρικῶν, γυναικείων καὶ παιδικῶν εἰδῶν ἀμφιέσεως, ὑφασμάτων, ἑτοίμων ἐνδυμάτων, εἰδῶν πολυτελείας, γουναρικῶν, παικῶν, ψιλικῶν, ἀθλητικῶν εἰδῶν, ταπήτων, πίλων, χειροτεχνημάτων καὶ κομψοτεχνημάτων, βαπτιστικῶν, ὑλικῶν ραπτῶν, νημά-

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Ἐργατοδικείου Ἀθηνῶν ὑπὸ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἰδιωτικῶν Ὑπαλλήλων Ἑλλάδος κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 87 τῆς 20.12.1968 πράξεως καταθέσεως.

των ἐν γένει, ραπτομηχανῶν, παιχνιδίων καὶ εἰδῶν καπνιστοῦ (πλὴν περιπτέρων καὶ πρατηρίων πωλήσεως σιγαρέττων), ϐ) ἀδαμαντοπωλείων, χρυσοχοείων, κοσμηματοπωλείων ἐν γένει καὶ ὡρολογοπωλείων, γ) καταστημάτων πωλήσεως ὀπτικῶν καὶ φωτογραφικῶν εἰδῶν, δ) καταστημάτων πωλήσεως χημικῶν ἐν γένει προϊόντων, χειρουργικῶν εἰδῶν, εἰδῶν νοσοκομείου, ὀδοντιατρικῆς καὶ ὑγιεινομικοῦ ὑλικοῦ ἐν γένει, ε) φαρμακεμπορείων, χρωματοπωλείων, ἀρωματοπωλείων, μυροπωλείων καὶ καταστημάτων πωλήσεως καλλυντικῶν εἰδῶν, στ) καταστημάτων πωλήσεως αὐτοκινήτων καὶ ἐλαστικῶν, ποδηλάτων, μοτοποδηλάτων, παιδικῶν ἁμαξῶν καὶ εἰδῶν ἐν γένει αὐτοκινήτων (πλὴν πρατηρίων βενζίνης), ζ) καταστημάτων πωλήσεως σιδηρικῶν, ὑαλικῶν εἰδῶν καὶ σκευῶν οἰκιακῆς χρήσεως, εἰδῶν αγκαλερίας, εἰδῶν κυνηγίου καὶ ἁλιείας, ἠλεκτρικῶν εἰδῶν καὶ εἰδῶν φωτισμοῦ ἐν γένει, εἰδῶν ἐκ κρυστάλλου καὶ κατεργασμένων μετάλλων, μηχανῶν, μηχανημάτων καὶ ἐργαλείων ἐν γένει, κλινῶν καὶ εἰδῶν κλινοστρωμνῆς, δερμάτων, δερματίνων εἰδῶν, εἰδῶν καὶ προϊόντων ὑποδηματοποιΐας καὶ εἰδῶν ταξιδίου, η) ἀνθοπωλείων καὶ καταστημάτων πωλήσεως τζαμιῶν, κρυστάλλων, καθρεπτῶν καὶ καρνιζῶν, θ) καταστημάτων πωλήσεως χάρτου, γραφικῆς ὕλης καὶ εἰδῶν ἐκ χάρτου γραμματοσήμων, καρτ - ποστάλ, εἰκόνων, σημαιῶν, ἀντικειμένων τέχνης, βιβλίων καὶ εἰδῶν βιβλιοδετικῆς, γραφομηχανῶν, ἀριθμομηχανῶν κλπ., ι) καταστημάτων πωλήσεως εἰδῶν ἐπιπλοποιΐας, ὑδραυλικῶν εἰδῶν, καλοριφέρ, εἰδῶν ὑγιεινῆς καὶ εἰδῶν διακοσμήσεως, ια) ξυλεμπορικῶν καταστημάτων ἐν γένει καὶ ιϐ) καταστημάτων πωλήσεως ραδιοφώνων, γραμμοφώνων, μουσικῶν ὀργάνων καὶ ὀργάνων ἐφαρμογῆς ἠλεκτρισμοῦ.

2) Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτῶν καθορίζονται ὡς ἀκολούθως :

Α' Ἄρρενες

	Ἀπὸ 5.4.1968 μέχρι 31.10.1968	Ἀπὸ 1.11.1968 καὶ ἑξῆς
	Δραχμαί	
Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 14ου ἔτους μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 15ου ἔτους τῆς ἡλικίας	1.300	1.400
Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 15ου ἔτους μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 17ου ἔτους τῆς ἡλικίας	1.450	1.550
Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 17ου ἔτους μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας	1.750	1.900

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας ὁ μισθωτὸς θεωρεῖται ἐπάλληλος, ἡ δὲ μισθοδοσία αὐτοῦ καθορίζεται ἀναλόγως τῶν ἐτῶν τῆς πρὸς τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρους ἐργοδότας ὁμοειδοῦς ὑπηρεσίας του ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας του, ὡς ἀκολούθως:

	Ἀπὸ 5.4.1968 καὶ ἑξῆς Δραχμαί
Κατὰ τὸ 1ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.250
Κατὰ τὸ 2ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.350
Κατὰ τὸ 3ον καὶ 4ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.500
Κατὰ τὸ 5ον καὶ 6ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.650
Κατὰ τὸ 7ον καὶ 8ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.850
Κατὰ τὸ 9ον καὶ 10ον ἔτος ὑπηρεσίας	3.000
Κατὰ τὸ 11ον καὶ 12ον ἔτος ὑπηρεσίας	3.150
Κατὰ τὸ 13ον καὶ 14ον ἔτος ὑπηρεσίας	3.350
Κατὰ τὸ 15ον καὶ 16ον ἔτος ὑπηρεσίας	3.550
Κατὰ τὸ 17ον καὶ 18ον ἔτος ὑπηρεσίας	3.750
Κατὰ τὸ 19ον καὶ 20ὸν ἔτος ὑπηρεσίας	3.950

Δι' ἕκαστον, πέραν τῶν 20 ἐτῶν, συμπεπληρωμένον ἔτος ὑπηρεσίας τὸ ὡς ἄνω τελευταῖον κλιμάκιον βασικοῦ μισθοῦ αὐξάνεται κατὰ ποσὸν δραχμῶν 100.

Β' Θήλεις

	Ἀπὸ 5.4.1968 καὶ ἑξῆς Δραχμαί
Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 14ου ἔτους μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 15ου ἔτους τῆς ἡλικίας	1.300
Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 15ου ἔτους μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 17ου ἔτους τῆς ἡλικίας	1.450
Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 17ου ἔτους μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας	1.750

Μετά την συμπλήρωσιν τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας ἡ μισθωτὸς θεωρεῖται ὑπάλληλος, ἡ δὲ μισθοδοσία αὐτῆς καθορίζεται ἀναλόγως τῶν ἐτῶν τῆς παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέροις ἐργοδόταις ὁμοιδοῦς ὑπηρεσίας της ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας της, ὡς ἀκολούθως:

	Ἀπὸ 5.4.1968 καὶ ἐφεξῆς
	Δραχμαί
Κατὰ τὸ 1ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.250
Κατὰ τὸ 2ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.350
Κατὰ τὸ 3ον καὶ 4ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.500
Κατὰ τὸ 5ον καὶ 6ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.650
Κατὰ τὸ 7ον καὶ 8ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.850
Κατὰ τὸ 9ον καὶ 10ον ἔτος ὑπηρεσίας	3.000
Κατὰ τὸ 11ον καὶ 12ον ἔτος ὑπηρεσίας	3.150
Κατὰ τὸ 13ον καὶ 14ον ἔτος ὑπηρεσίας	3.350

	Ἀπὸ 5.4.1968 μέχρι 31.10.1968	Ἀπὸ 1.11.1968 καὶ ἐφεξῆς
	Δραχμαί	
Κατὰ τὸ 15ον καὶ 16ον ἔτος ὑπηρεσίας	3.400	3.450
Κατὰ τὸ 17ον καὶ 18ον ἔτος ὑπηρεσίας	3.500	3.550
Κατὰ τὸ 19ον καὶ 20ὸν ἔτος ὑπηρεσίας	3.600	3.650

Δι' ἕκαστον, πέραν τῶν 20 ἐτῶν, συμπεπληρωμένων ἔτος ὑπηρεσίας τὰ ὡς ἄνω τελευταῖα κλιμάκια βασικῶν μισθῶν τῶν δραχμῶν 3.600 καὶ ἀπὸ 1.11.1968 τῶν δραχμῶν 3.650 αὐξάνονται κατὰ ποσὸν δραχμῶν 80.

3) Τὰ τῆς προηγουμένης παραγράφου καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν ἀφορῶντα μισθωτοὺς καταστημάτων λειτουργούντων εἰς πόλεις καὶ κωμοπόλεις πληθυσμοῦ ἄνω τῶν 15.000 κατοίκων μειοῦνται κατὰ ποσοστὸν 3% διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς πόλεις καὶ κωμοπόλεις μικροτέρου πληθυσμοῦ.

4) Εἰς τοὺς περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοὺς χορηγεῖται ἐπίδομα γάμου. Τοῦτο ὁρίζεται διὰ μὲν τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 5.4.1968 μέχρι 31.10.1968 εἰς δραχμὰς 180 μηνιαίως, ἀπὸ δὲ 1.11.1968 καὶ ἐφεξῆς εἰς ποσοστὸν 10% ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω καθοριζομένων βασικῶν μηνιαίων μισθῶν. Τὸ ὡς εἴρηται ἐπίδομα, παρεχόμενον διὰ τὴν σύζυγον, ἐφ' ὅσον αὕτη δὲν ἐργάζεται, παύει χορηγούμενον ἐν περιπτώσει χηρείας ἢ διαζεύξεως.

5) Εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης ὑπάγονται καὶ οἱ διὰ μικτοῦ συστήματος (μισθὸς καὶ ποσοστὰ) ἢ ἐπὶ ποσοστοῖς μόνον ἀμειβόμενοι μισθωτοί. Τὸ προϊὸν τῆς ἀμοιβῆς τούτων, ἐκ τῶν ἐφαρμοζομένων ὡς ἄνω συστημάτων, δὲν δύναται νὰ εἶναι κατὰ μῆνα κατώτερον τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων ἀποδοχῶν (βασικὸς μισθὸς καὶ ἐπιδόματα).

6) Εἰς τοὺς ἀποφοίτους τῶν Σχολῶν Μετεκπαιδεύσεως Ἐμπορουπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὡς καὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν ἱδρυθέντος Ἰνστιτούτου Ἐπιμορφώσεως Πωλητῶν παρέχεται προσαύξησις ἐκ ποσοστοῦ 10% ἐπὶ τῶν ὡς ἀνωτέρω καθοριζομένων βασικῶν μηνιαίων μισθῶν.

7) Εἰς τοὺς ταμίας (ἄρρενας καὶ θήλεις) τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα καταστημάτων χορηγεῖται ἀπὸ 1.11.1968 καὶ ἐφεξῆς ἐπίδομα ταμειακῶν λαθῶν ἐκ ποσοστοῦ 5% ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω καθοριζομένων βασικῶν μηνιαίων μισθῶν.

8) Ἐφ' ὅσον κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 13 § 3 ἐδαφ. γ' τοῦ π.δ. τῆς 8/13.4.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων κλπ.» κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 20 Δεκεμβρίου μέχρις 6ης Ἰανουαρίου ἑκάστου ἔτους καὶ κατὰ τὴν πρὸ τοῦ Πάσχα ἑβδομάδα οἱ μισθωτοὶ ἀπασχολοῦνται πέραν τοῦ συνήθους ὡραρίου ἐργασίας αὐτῶν, ὁ πράγματι καταβαλλόμενος εἰς τούτους μισθὸς τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου καὶ τοῦ μηνός, εἰς ὃν ἀντιστοιχεῖ τὸ Πάσχα, προσαυξάνεται ἀντιστοίχως κατὰ ποσοστὸν 10% καὶ 5%. Ἐργοδόται, καταβάλλοντες ὡς δῶρα Χριστουγέννων καὶ Πάσχα ποσὰ ἀνώτερα τῶν ὁριζομένων ὑπὸ τῶν οἰκείων περὶ παροχῆς δώρων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, δύνανται νὰ συμψηφίζωσιν εἰς τὴν ἐπὶ πλέον διαφορὰν τὰ ποσοστὰ τῶν ὡς ἄνω 10% καὶ 5% προσαυξήσεων.

9) Εἰς τοὺς περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοὺς χορηγεῖται ἐν περιπτώσει γάμου ἄδεια μετ' ἀποδοχῶν ἐκ τριῶν (3) ἐργασίμων ἡμερῶν. Ἡ ἄδεια αὕτη εἶναι ἄσχετος καὶ δὲν συμψηφίζεται πρὸς τὴν προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 539/1945.

10) Μισθωτοὶ ἐκ τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα (ἀμφοτέρων τῶν φύλων) ἡλικίας μέχρις 25 ἐτῶν, ἐφ' ὅσον φοιτῶσιν ἀνελλιπῶς καὶ ἐνδοκι-

μους εἰς νηπιαγωγικὰς Σχολὰς ἢ ἐπαγγελματικὰς ἐκπαιδεύσεως, δικαιοῦνται νὰ ἀποχωροῦσι τῆς ἐργασίας κατὰ μίαν ὥραν ἐνωρίτερον τοῦ ὡραδινοῦ κλεισίματος τοῦ παρ' ὃ ὑπηρετοῦσι καταστήματος, ἄνευ οὐδεμιᾶς μειώσεως τῶν ἀποδοχῶν των. Περὶ τῆς ἀνελλιποῦς καὶ εὐδοκίμου προτιμήσεως ὁ οἰκεῖος ἐργοδότης δύναται νὰ ζητῇ ἀπὸ τὸν μισθωτὸν τὴν ἀρμοζομένην βεβαίωσιν τοῦ Διευθυντοῦ τῆς οἰκείας Σχολῆς.

11) Τυχὸν καταβαλλόμενα ἀποδοχεῖα, ἀνώτερα τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν. Ὡσαύτως δὲν δύνανται νὰ μεταβληθῶσι τυχὸν ἐφαρμοζόμενα εὐνοϊκώτεροι ὅροι.

12) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις, ἄρχεται ἀπὸ τῆς 5ης Ἀπριλίου 1968. Αἱ ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος τῆς ἰσχύος ταύτης προκύπτουσαι μισθολογικαὶ διαφοραὶ δύνανται νὰ ἐξοφληθοῦν εἰς τέσσαρας (4) ἰσοπόσους μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης ἐκ τούτων καταβαλλομένης ἅμα τῇ δημοσιεύσει τῆς παρούσης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἢ τῆς νομίμου καταθέσεως αὐτῆς εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Νοεμβρίου 1968

—

11/1968 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Ο.Α.Σ.Θ. (*).

Διὰ ταῦτα

Μεταρρυθμίζον, ἀφαιρεῖ ἐν τῷ σκεπτικῷ της τὴν ὑπ' ἀριθ. 12/1968 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης.

Δικάζον ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς διενέξεως μεταξὺ τῆς Ἑνώσεως Ἐργατοϋπαλλήλων Ἀστικῆς Συγκοινωνίας Θεσσαλονίκης ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου: 1) τοῦ Ο.Α.Σ.Θ., 2) τοῦ Σωματείου Ἐπαγγελματιῶν Ἰδιοκτητῶν Αὐτοκινήτων Λεωφορείων «Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος» καὶ 3) τοῦ Συνδέσμου Ἰδιοκτητῶν Αὐτοκινήτων Λεωφορείων «Ὁ Ἅγιος Δημήτριος», ἀπορρίπτον τὰ ὡς ἀπορριπτέα κριθέντα, ρυθμίζει τὰς ἀποδοχὰς τῶν ἐργατοϋπαλλήλων τοῦ Ο.Α.Σ.Θ. ὡς κάτωθι:

—

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 74 τῆς 23.11.1968 πράξεως καταθέσεως καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

Ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ο.Α.Σ.Θ.

Ι. Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας

1. Βασικὸς μηνιαῖος μισθός:

	Δραχμαί
α) Ὑπάλληλοι ἐπὶ βαθμῷ 2ῳ	4.800
β) Ὑπάλληλοι ἐπὶ βαθμῷ 3ῳ	3.700
γ) Ὑπάλληλοι ἐπὶ βαθμῷ 4ῳ	3.600
δ) Ὑπάλληλοι ἐπὶ βαθμῷ 5ῳ	3.300
ε) Ὑπάλληλοι ἐπὶ βαθμῷ 6ῳ	2.200

Εἰς τοὺς ἀνωτέρω χορηγεῖται ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ 5% δι' ἑκάστην τριετίαν καὶ μέχρι 5 τριετιῶν.

α1) Ὑπάλληλοι ἐπὶ βαθμῷ 7ῳ:

	Δραχμαί
Μέχρι συμπληρώσεως διετοῦς ὑπηρεσίας	2.000
Ἀπὸ 2 μέχρι 5 ἐτῶν	2.100
Ἀπὸ 5 μέχρι 8 ἐτῶν	2.200
Ἀπὸ 8 μέχρι 11 ἐτῶν	2.300
Ἀπὸ 11 μέχρι 14 ἐτῶν	2.400
Ἀπὸ 14 μέχρι 17 ἐτῶν	2.500
Ἀπὸ 17 μέχρι 20 ἐτῶν	2.700

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 20ετοῦς ὑπηρεσίας τῶν ἐπὶ βαθμῷ 2ῳ ἕως καὶ 6ῳ ὑπαλλήλων οἱ μισθοὶ προσαυξάνονται δι' ἕκαστον ἔτος πέραν τῆς εἰκοσαετίας κατὰ δραχμὰς 100, τῶν δὲ ἐπὶ βαθμῷ 7ῳ κατὰ δραχμὰς 50.

Ὡς προϋπηρεσία θεωρεῖται πᾶσα ὑπαλληλικὴ τοιαύτη παρὰ τῷ Ο.Α.Σ.Θ. ἢ οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ χαρακτηριζομένη ὡς ὑπαλληλικὴ κατὰ τὴν γενικὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 1558/1930, ὡς ἐπίσης καὶ πᾶσα προϋπηρεσία ἐν τῇ τέως Ὑπηρεσίᾳ Τροχιοδρόμων Θεσσαλονίκης τῶν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ταύτης προερχομένων ὑπαλλήλων, τῆς προϋπηρεσίας ταύτης ἀποδεικνυομένης διὰ πιστοποιητικῶν τῶν παρ' οἷς εἰργάσθησαν ἐργοδοτῶν ἢ ἐν ἀδυναμίᾳ προσκομίσεως τούτων, λόγῳ θανάτου τοῦ ἐργοδότου ἢ ὄντος τούτου ἀγνώστου διαμονῆς, δι' ἐνόρκου βεβαιώσεως δύο μαρτύρων ἢ δι' οἱουδήποτε ἄλλου ἀποδεικτικοῦ τῆς προϋπηρεσίας στοιχείου, ὁ δὲ ἐνδιαφερόμενος δικαιοῦται τοῦ ἀναλόγου ἐπιδόματος ἀπὸ τῆς ἐπιβολῆς τῶν ἀποδεικτικῶν τῆς προϋπηρεσίας στοιχείων.

2) Ἐπίδομα παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ:

Ὑπάλληλοι μέχρι τοῦ ἕκτου βαθμοῦ παραμένοντες πλέον τῆς τριετίας εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν

δικαιούνται τὸ ἥμισυ τῆς διαφορᾶς τοῦ ἀμέσως ἀνωτέρω βαθμοῦ, μετὰ ἓξαετίαν δὲ ὁλοκλήρου τῆς διαφορᾶς ταύτης. Τὸ ἐπίδομα τοῦτο δὲν παρέχεται εἰς τοὺς στασίμους, εἰς τοὺς λοιποὺς δὲ παρέχεται ἐφ' ὅσον ἡ ὑπηρεσία των κρίνεται εὐδοκίμως ὑπὸ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Ο.Α.Σ.Θ., ὁρισθέντων νὰ κρίνωσιν εἰς πρῶτον καὶ δεύτερον βαθμὸν ὀργάνων κατὰ τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ διαγραφομένην διαδικασίαν.

3) Ἐπίδομα διαχειριστικῶν λαθῶν καὶ εἰδικῶν συνθηκῶν:

α) Εἰς τοὺς διαχειριζομένους τὰ ἔσοδα τῶν ἀστικῶν λεωφορείων Θεσσαλονίκης τιμῆς καταβάλλεται ἐπίδομα δραχμῶν 300 μηνιαίως.

β) Εἰς τοὺς ἐμμίσθους εἰσπράξεως χορηγεῖται παγίως μηνιαῖον ἐπίδομα πρὸς κάλυψιν τῶν ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας ἐμφανιζομένων διαφορῶν ἐκ δραχμῶν 200 μηνιαίως.

γ) Εἰς τοὺς ὑπευθύνους κατὰ τὰ ν.Δ. 7.7.1952 (Κ.Φ.Σ.), ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 27.4.1956 β.δ. (τ. Α' Φ.Ε.Κ. 116 τῆς 5.4.1956) χορηγεῖται παγίως ἐπίδομα εἰδικῶν συνθηκῶν ἐκ δραχμῶν 300.

Ὡς εἰδικαὶ συνθῆκαι δύνανται νὰ χαρακτηρισθῶσιν ἡ σύνταξις ἰσολογισμῶν, ἀπολογισμοῦ χρήσεως, προυπολογισμοῦ, ἀπογραφῆς, ὡς καὶ πᾶσα περιπτέρου εὐθύνη, πηγάζουσα ἐξ αὐτοῦ τοῦτου τοῦ Κ.Φ.Σ.

II. Ἐξωτερικῆς Ὑπηρεσίας

1) Βασικὸς μηνιαῖος μισθός :

	Δραχμαί
α) Ἐπόπτης γραμμῶν	2.800
β) Στιβαδάρχης	2.675
γ) Ἐλεγκτὴς	2.450
δ) Ὁδηγὸς	2.800
ε) Εἰσπράκτωρ	2.500

2) Ἐπίδομα προϋπηρεσίας :

Εἰς τοὺς ἀνωτέρω χορηγεῖται ἐπὶ τοῦ ἄνω βασικοῦ μισθοῦ ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ 5% ἀνὰ τριετίαν καὶ μέχρι πέντε τριετιῶν.

Ὡς προϋπηρεσία θεωρεῖται πᾶσα ὑπηρεσία οἱασδήποτε μορφῆς εἰς Κοινὰ Ταμεῖα, Κοινὰς Διευθύνσεις Τ.Ε.Κ.Α., Συνεργατικὸν Ἀστικῶν καὶ Ὑπεραστικῶν Γραμμῶν, Τροχοδρόμους κλπ., τῆς προϋπηρεσίας ταύτης ἀποδεικνυομένης διὰ πιστοποιητικῶν τῶν παρ' οἷς εἰργάσθησαν ἐργοδοτῶν ἢ ἐν ἀδυναμίᾳ προσκομίσεως τοιούτων, λόγῳ θανάτου τοῦ ἐργοδότου ἢ ἄντος τούτου ἀγνώστου διαμονῆς, δι' ἐνόρκου βεβαιώσεως δύο μαρτύρων ἢ δι' οἱουδήποτε ἄλλου ἀποδεικτικοῦ τῆς προϋπηρεσίας του στοιχείου. Ὁ ἐνδιαφερόμενος δικαιοῦται ἀναλόγου ἐπιδόματος ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῶν ἀποδεικτικῶν τῆς προϋπηρεσίας στοιχείων.

Ἐπίσης ἡ ἐντοπιότης, μετάθεσις ἢ προαγωγὴ εἰς ἑτέραν τῆς κατεχομένης τοιαύτης θέσιν συνεπιφέρει τὸν συνυπολογισμὸν τῆς προδιανυθείσης ὑπηρεσίας εἰς τὴν πολυετίαν, ἀσχέτως προσώπου ἐργοδότου, ἤτοι ἐν περιπτώσει προαγωγῆς ἢ ἀναλήψεως καθηκόντων ἑτέρας θέσεως παρὰ τῷ Ο.Α.Σ.Θ. εἴτε παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ λειτουργοῦντι, εἴτε παρ' οἱῳδήποτε ἄλλῳ ἐργοδότῃ λειτουργοῦντι.

3) Ἐπίδομα διαχειριστικῶν λαθῶν:

Εἰς τοὺς ἐκ τῶν ἀνωτέρω εἰσπράκτορας χορηγεῖται ἐπίδομα διαχειριστικῶν λαθῶν ἐκ δραχμῶν 150 μηνιαίως.

4) Ἀδιαβρόχων ἐλεγκτῶν.

Εἰς τοὺς ἐλεγκτὰς χορηγεῖται κατὰ χρῆσιν ἓν ἀδιάβροχον ἀνὰ τριετίαν, ὡς ἐξάρτημα τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 25 Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Ο.Α.Σ.Θ. ὑπηρεσιακῆς αὐτῶν στολῆς, τοῦ τύπου, χρωματισμοῦ καὶ ποιότητος αὐτοῦ ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου διὰ τὰς ὑπηρεσιακὰς στολὰς ὀργάνου καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν διαδικασίαν.

5) Ἡ παροῦσα ἀφορᾷ πάντας τοὺς ἐπόπτας γραμμῶν, στιβαδάρχας, ἐλεγκτάς, ὁδηγοὺς καὶ εἰσπράκτορας ἀστικῶν λεωφορείων Θεσσαλονίκης, τοὺς συνδεομένους διὰ σχέσεως ἐργασίας εἴτε μετὰ τοῦ Ο.Α.Σ.Θ., εἴτε μετὰ τῶν μετόχων αὐτοῦ.

III. Ὑπηρεσία συντηρήσεως καὶ ἐπισκευῶν

1) Βασικὸς μηνιαῖος μισθός:

	Δραχμαί
α) Ἀρχιτεχνίτης	3.450
β) Τεχνίτης Α'	3.000
γ) Τεχνίτης Β'	2.600
δ) Βοηθὸς τεχνίτου	2.200

ε) Εἰδικευμένοι ἐργάται (πλύνται, καθαρισταί, γρασαδόροι, βαρβουλιάδες, πετρελαιάδες, ἀλλεγῆς ἐλαστικῶν, ἐλέγχου μπαταριῶν καὶ λιπαντοὶ) δραχμαὶ 2.200.

στ) Μαθητευόμενοι τεχνῖται μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας των καὶ ἑνὸς τοὐλάχιστον ἔτους προϋπηρεσίας ἐν τῷ κλάδῳ καὶ ἀπασχόλησιν ἐν τῷ κλάδῳ δραχμαὶ 2.200.

ζ) Μαθητευόμενοι, μὴ συγκεντρούντες τὰς προϋποθέσεις τῆς προηγουμένης παραγράφου ατ' ἡλικίας καὶ προϋπηρεσίας νεοπροσλαμβανόμενοι δραχμαὶ 1.000.

η) Μαθητευόμενοι μετὰ τὴν συμπλήρωσιν διετοῦς ὑπηρεσίας ἐν τῷ κλάδῳ δραχμαὶ 1.300.

2) Ἐπίδομα προϋπηρεσίας.

Οἱ ἐν παραγράφῳ 1 βασικοὶ μισθοί, πλὴν τῶν διὰ τοὺς μαθητευομένους καθοριζομένων ταιούτων, προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ ποσοστοῦ 5% ἀνὰ τριετίαν καὶ μέχρι πέντε τριετιῶν.

Ὡς προϋπηρεσία θεωρεῖται πᾶσα ὑπηρεσία τοῦ ἀνωτέρω προσωπικοῦ εἴτε ἰδιωτικοῦ, εἴτε δημοσίου δικαίου εἰς συνεργεῖα ἐπισκευῆς αὐτοκινήτων πάσης φύσεως, τῶν στρατιωτικῶν συνεργείων συμπεριλαμβανομένων, ὡς καὶ εἰς μηχανουργεῖα, ἀτμάλουα, ἀλεωνστικὰ συγκροτήματα, εἰς ἐργοστάσια ἐπισκευῆς ἢ κατασκευῆς μοτορσὶκλ κλπ., τῆς προϋπηρεσίας ταύτης ἀποδεικνυομένης διὰ πιστοποιητικῶν τῶν πιῳ' οἷς εἰργάσθησαν ἐργοδοτῶν, ἢ ἐν ἀδυναμίᾳ προσκομίσεως τοιούτων λόγῳ θανάτου τοῦ ἐργοδότου ἢ ἀγνώστου διαμονῆς του δι' ἐνόρκου βεβαιώσεως δύο μαρτύρων ἢ δι' οἱουδήποτε ἄλλου ἀποδεικτικοῦ μέσου τῆς προϋπηρεσίας των καὶ ἀπὸ τῆς προσκομίσεως τῶν ἀποδεικτικῶν τῆς προϋπηρεσίας των στοιχείων.

3) Ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας:

Εἰς τοὺς πλύντας, καθαριστάς, γρασσαριστάς, διορθωτιγάδες, πετρελαιάδες, ἀλλαγῆς ἐλαστικῶν, ἐλέγχου μπαταριῶν καὶ λιπαντῶν χορηγεῖται ἐπὶ τῶν ἄνω μηνιαίων βασικῶν μισθῶν των ὑπολογιζόμενον ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ 5%.

4) Εἰδικαὶ παροχαὶ εἰς εἶδος:

Εἰς τοὺς ἐκ τοῦ ἄνω προσωπικοῦ πλύντας λευκωμάτων Ο.Α.Σ.Θ. χορηγοῦνται ἐτησίως κατὰ χρῆσιν ἐπὶ τοῦ Ο.Α.Σ.Θ. διπάνως αὐτοῦ καὶ ἐν εἴδει συμπράξεώς του εἷς τὴν ὑπὸ τῶν ἄνω μισθωτῶν ἐκπλήρωσιν τῆς συμβατικῆς παροχῆς των ἀνὰ δύο ζεύγη ὑποδημάτων (μπότες) ἐξ ἐλαστικοῦ, ὡς καὶ ἀνὰ μία ἀδιάβροχος ὑμπροσθέλλα, παραμένοντα εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἐργοδότου.

Ἐπίσης χορηγοῦνται εἰς τὰ προσωπικὰ τῶν συνεργείων συντηρήσεως καὶ ἐπισκευῶν δύο φορμὰ ἐτησίως κατὰ χρῆσιν κατὰ τὸ ἐν ἄρθρῳ 25 § 2 τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ Ο.Α.Σ.Θ. ὁριζόμενα.

Γενικαὶ διατάξεις :

(Ἀφορῶσαι ἅπαν τὸ προσωπικὸν τοῦ Ο.Α.Σ.Θ., ἤτοι Ἐσωτερικῆς Ἐξωτερικῆς Ὑπηρεσίας, ὡς καὶ τῆς τοιαύτης συντηρήσεως καὶ ἐπισκευῶν).

1) Ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν.

Χορηγεῖται εἰς ἅπαν τὸ προσωπικὸν τοῦ Ο.Α.Σ.Θ. ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν, ὑπολογιστέον ἐπὶ τοῦ τῇ προσθήκῃ τοῦ ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας διαμορφουμένου μισθοῦ ἐκ 10% διὰ τὴν σύζυγον καὶ 5% δι' ἕκαστον τέκνον καὶ μέχρι τριῶν τέκνων, διὰ μὲν τὰ ἄρρενα μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, διὰ δὲ τὰ θήλεα μέχρι τοῦ γάμου των καὶ ἐφ' ὅσον βεβαιοῦται ὅτι ἀπὸ τοῦ 17ου ἔτους τῆς ἡλικίας των δὲν ἐργάζονται. Τὸ ἐπίδομα διὰ τὰ ἄρρενα τέκνα παρατείνεται ἐπὶ μίαν τριετίαν μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, ἐφ' ὅσον ταῦτα σπουδάζουν.

2) Δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα.

Καθορίζεται ἡ καταβολὴ εἰς ἅπαν τὸ ἀνωτέρω προσωπικὸν δώρων : α) Χριστουγέννων καὶ Νέου Ἔτους ἐξ ἑνὸς πλήρους μισθοῦ καὶ β) Πάσχα ἐκ τοῦ ἡμίσεως τοῦ δώρου Χριστουγέννων καὶ Νέου Ἔτους, μετὰ τοῦ 75% Κυριακῶν καὶ 25% νυκτερινῆς ἐργασίας κατὰ τὰ ἑκάστοτε δι' ὑπουργικῆς ἀποφάσεως καθοριζόμενα σχετικῶς.

3) Προσαυξήσεις.

Αἱ προσαυξήσεις λόγῳ ἐργασίας κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ λοιπὰς ἐξαιρεσίμους ἡμέρας, ὡς καὶ λόγῳ νυκτερινῆς ἐργασίας, θὰ καταβάλλωνται ὡς μέχρι σήμερον συμφώνως πρὸς τὰς σχετικὰς ὑπουργικὰς ἀποφάσεις (ὑ.ἀ. 8900/1946, 18310/1946) καὶ βάσει τοῦ συνολικοῦ μηνιαίου μισθοῦ.

4) Τελικαὶ διατάξεις.

Τυχὸν καταβαλλόμενα βασικαὶ ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ἐπὶ τῆς παρούσης καθοριζομένων ἢ ἐπιδόματα οἱασδήποτε μορφῆς δὲν δύνανται νὰ μειωθοῦν, οὐδὲ δύνανται νὰ μεταβληθῶσιν ἰσχύοντες τυχὸν εὐνοϊκώτεροι ὅροι ἐργασίας.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 21ης Ἀπριλίου 1968.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη ἐν Θεσσαλονίκῃ τῇ 15 Ὀκτωβρίου 1968 καὶ ἐδημοσιεύθη αὐτόθι τῇ 25ῃ Ὀκτωβρίου 1968.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Προστασία πολεμιστών

Υπό της Συντάξεως

Έχομεν άπό της 18ης παρελθόντος μηνός καί έτους νέον νόμον περί προστασίας τών πολεμιστών, τό ν.δ. 61/1968, άνωτέρω, σελ. 5ή.

Έρχόμενος μετά σειράν νόμων άπό τού έτους 1948 (ίδετε κωδικοποίησιν τών πρό τού τελευταίου τούτου νόμου ισχυουσών διατάξεων εις ΕΕΔ 20, 1222 έπ.) έπιδιώκει νά βελτίωσῃ τήν ισχύουσαν νομοθεσίαν, ή όποία πράγματι άποτελεί σοβαράν έκβίλυσιν χυμαινικής πολιτικής τού Κράτους έναντι τών διά την Πατρίδα άγωνιστών.

Ό βασικός ά. ν. 1836/1951 διά τού άρθρου 3 αύτού παρέχει υπό τας προϋποθέσεις κύτού τό δικαίωμα εις τά προστατευόμενα διά τού νόμου τούτου πρόσωπα νά προσληφθώσιν ύπογρεωτικώς ως μισθωτοί υπό πάσης έπιχειρήσεως ή έκμεταλλεύσεως, ώς καί έπιχειρήσεων καί έκμεταλλεύσεων χρηνής ώφελείας, αί όποίαι δέν έπιχορηγούνται υπό τού Δημοσίου, έφ' όσον άπασχολούν κατά την έκδοσιν τής περί τοποθετήσεως άποφάσεως τού άρμοδίου Συμβουλίου προσωπικόν πλέον τών 15.

Είχεν όμως, παραλλήλως πρός τούτο, θεσπίσει αύτοτελή, ως ηρμηνεύθη καί υπό τών δύο Άνωτάτων Δικαστηρίων τής χώρας, υποχρέωσιν τών έκ άρθρου 4 κύτού Νομικών Προσώπων, Τραπεζών κλπ. νά πληρώσιν άπό μίαν τριετίαν άπό τής ισχύος τού ά.ν. 1836/1951 τάς κενάς ή κενωθησομένας θέσεις έκ πολεμιστών κατ' άναλογίαν δύο πολεμιστού πρός ένα μή τοιούτον.

Ή ισχύς όμως τής διατάξεως αύτής, μή παρατεθείσα, έληξεν ήδη άπό τού έτους 1954 καί έκτοτε διετηρήθη καί διά τούς εις την διάταξιν έργοδότας ή κατά τό άρθρον 9 τού νόμου υποχρέωσις προσλήψεως πολεμιστών άναλόγως τού άριθμού τού προσωπικού των, άπερολαμβανούσης τής διά τό Δημόσιον καί τά Ν.Π.Δ.Δ. μεταβατικής διατάξεως τού άρθρου 3 τού ν.δ. 4186/1961.

Διά τού νέου νόμου (άρθρον 7 § 2) έπί μίαν τριετίαν άπό τής ισχύος τού νόμου τούτου έπαναφέρονται έν ισχύϊ αί διατάξεις τών παραγράφων 1 έως καί 9 καί 11 τού άρθρου 4 τού ά.ν. 1836/1951 ώς πρός τήν πλήρωσιν τών κενών θέσεων τών έν παραγράφω 1 τού άρθρου τούτου υποχρέων άνευ διακρίσεως.

Ούτω διατηρούνται ό κύκλος τών δυναμένων νά τοποθετηθώσιν εις θέσεις προσώπων, χωρίς νά άπαιτώνται ύπερπόσως αί υπόγρεοι έπιχειρήσεις καί Νομικά Πρόσωπα, άφού καλούνται υπό τού νόμου νά συμπληρώσιν άπλώς τάς κενάς θέσεις τού προσωπικού των διά πολεμιστών τού νόμου, παραλλήλως πάντως πρός την κυρίαν υποχρέωσίν των προσλήψεως άναλόγως τού άριθμού προσωπικού των καί καθ' ύπέρβασιν τούτου, κατ' άρθρον 3 ά. ν. 1836/1951.

Διά τού νέου νόμου άποκαθηλώνονται διατάξεις τού προγενεστέρου νόμου, αί όποίαι έδίδασκαν άπ' ακρων τήν νομολογίαν τών δύο Άνωτάτων Δικαστηρίων τής χώρας, κατά ζήτησιν τού Δικαίου, ώς μίας έδόθη ή άφορμή νά συμπεσωσιν έπανειλημμένως. (Ίδετε ΕΕΔ 27, 1384).

Ούτω διά τής διατάξεως τού άρθρου 6 τού νέου νόμου ρυθμίζεται τό θέμα τής άντικαταστάσεως τών άναγκαστικώς τοποθετουμένων πολεμιστών, κατ' έφαρμογήν τής άντικαθιστωμένης διατάξεως τού άρθρου 11 ά.ν. 1836/1951, ως έτροποποιήθη υπό τού άρθρου 10 τού ν.δ. 2657/1953, κατά τρόπον, ό όποίος άπομακρύνεται τών δεκτών γενομένων τόσον υπό τού Συμβουλίου τής Έπικρατείας, όσον καί υπό τού Άρείου Πάγου υπό την ισχύν τής άντικατασταθείσης διατάξεως.

Ώς πρός τά υπό τού Συμβουλίου τής Έπικρατείας δεκτά γενόμενα προστίθεται καί ότι ό έργοδότης δύναται νά έπικαλήται διά την άντικατάστασιν καί λόγους ύπαιτίου άκαταλληλότητος τού πολεμιστού, όφειλομένης εις φυγοπονίαν ή άδιαφορίαν περί την έκτέλεσιν τής έργασίας του ή άνάρμοστον καί άντιπαθητικήν συμπεριφοράν, ένώ ως πρός τά υπό τού Άρείου Πάγου δεκτά γενόμενα αποδοκιμάζεται ή υπό την ισχύν τής προηγουμένης διατάξεως γνώμη ότι ή άντικατάστασις είναι υποχρεωτική διά τό Συμβούλιον, άνεξαρτήτως λόγου αύτής.

Διά τής διατάξεως τού άρθρου 3 τού νέου νόμου λύονται ζητήματα, τά όποία έδίχασαν καί ταντα τήν νομολογίαν τού Συμβουλίου τής Έπικρατείας καί τού Άρείου Πάγου, κατ' έφαρμογήν τών σχετικών διατάξεων, ήτοι τού δικαιώματος έπανατοποθετήσεως τού πολεμιστού εις άλλον έργοδότην μετ' άνάκλησιν τής άρχικής πράξεως τοποθετήσεως εις άλλην έπιχείρησιν, λαμβάνεται δέ διά τής κρινής διατάξεως μέριμνα νά θεωρηθώσιν έμπρόθεσμοι αί μέχρι τής δημοσιεύσεως τού νόμου τούτου υποβληθείσαι εις τά Συμβούλια αίτήσεις τών πολεμιστών καί νά θεωρηθώσιν έγκυροι καί αί έπί τή βάσει τούτων χωρήσασαι τοποθετήσεις.

Νέος Πρόεδρος τού Νομικού Συμβουλίου Ήρακλέους

Άνήλθεν εις τό ύψιστα τού Προέδρου τού Νομικού Συμβουλίου τού Κράτους ό κ. *Κ. Παπαμιχαλόπουλος*, Άντιπρόεδρος μέχρι τούδε τού Συμβουλίου.

Ή Έπιθεώρησις μας, έχουσα άπό τής ιδρύσεως της δημοσιεύσει σειράν λαμπρών έπί τού Έργατικού Δικαίου άποφάσεων του ως παλαιού δικαστού καί μετέπειτα γνωμοδοτήσεών του, αί όποίαι διακρίνονται διά τό έπιστημονικόν ένδιαφέρον των, άπευθύνει πρός τον νέον Πρόεδρον τού Νομικού Συμβουλίου τά θερμά συγχαρητήριά της καί εύχεται μακράν συνέχισιν τής άπό τών νέων καθηκόντων δράσεώς του.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 28ος • Τεῦχος 2ον (656)

Ἀθῆναι, 15 Ἰανουαρίου 1969

ΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΡΑΚΑΤΣΑΝΗ, Δ. Ν., Δικηγόρου

1. Τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον εἶναι καρπὸς νομικῆς καλλιεργείας τοῦ τρέχοντος αἰῶνος. Ἔντονος θεωρητικὴ προσπάθεια τῇ βοηθείᾳ φωτισμένης δικαιοπλαστικῆς νομολογίας μετέφερεν εἰς τὸν χῶρον τοῦ Δικαίου τὰς ἐπιταγὰς τῆς κοινωνικῆς ἐξελίξεως ἐπὶ τοῦ πεδίου τῶν ἐκ τῆς παροχῆς ἐργασίας ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἑτέρου δημιουργουμένων σχέσεων. Τὸ ὀξὺ ἐργατικὸν πρόβλημα ἐνεφάνισεν ὄχι μόνον πολιτικήν, κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν πλευράν, ἀλλὰ κατέδειξε καὶ τὸ νομικὸν ἀδιέξοδον εἰς τὴν προσπάθειαν ἀπελευθερώσεως τοῦ ἐργαζομένου ἀνθρώπου. Τὸ Δίκαιον ἐγνώριζε μόνον τὴν σύμβασιν «μισθώσεως» ἐργασίας, ἐντεταγμένην εἰς τὸν γενικὸν τύπον τῆς «μισθώσεως» εἰς τὸ περιουσιακὸν ἐνοχικὸν δίκαιον, διαμορφουμένην μὲ τὰ μέσα καὶ κατὰ τὴν μέθοδον τοῦ δικαίου τούτου. Ἡ ἀτομικὴ σύμβασις ὅμως ἀπεδείχθη μὴ πρόσφορον μέσον νομικῆς ἐκφράσεως τῶν ἐργαζομένων ὑπὸ τὴν δεδομένην μειονεκτικὴν κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν ἔναντι τοῦ ἐργοδότου θέσιν των (1), ἐνῶ ἐκ παραλλήλου ὁ τύπος τῆς «μισθώσεως», εἰς ὃν ὑπήγετο ἡ σχέσις, κατεδείχθη ἀνεπαρκής, ἵνα περιλάβῃ τὰ ἀποκαλυφθέντα προσωπικὰ καὶ κοινωνικὰ στοιχεῖα (2) τῆς σχέσεως ταύτης. Ἀπὸ τὴν κριτικὴν τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου ἐγεννήθη τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον (3), εἰς μίαν προσπάθειαν ἀναγωγῆς τῆς ὅλης τῆς σχέσεως ἐργασίας ἐκ τοῦ καθαρῶς «ἐμπραγμάτου» περιουσιακοῦ δικαίου εἰς τὴν τάξιν δικαίου προσωπικῶν σχέσεων (4).

2. Ἡ πρώτη κινοῦσα ἰδέα τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου ἦτο ἡ τῆς προστασίας τοῦ ἐργαζομένου. Ἡ ὑπὸ στενὴν ἔννοιαν προστατευτικὴ ἐργατικὴ νομοθεσία ἀπετέλεσε τὴν ἀφετηρίαν μιᾶς οὐχὶ μακρᾶς σχετικῶς, ἀλλὰ γοργοῦ ἐξελίξεως πρὸς τὸ σύγχρονον Ἐργατικὸν Δίκαιον. Παραλλήλως ἡ ἐκ τῆς τεχνικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως συλλογικοποίησις τῶν σχέσεων καὶ συμφερόντων (5) ὡδήγησεν εἰς τὴν διὰ τῆς ὀργανώσεως ἐπὶ συλλογικοῦ ἐπιπέδου ἐπιδίωξιν τῆς αὐτοπροστασίας τῶν ἐργαζομένων δι' ἐξισορροπήσεως ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου τούτου τῆς ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως ἀσθενοῦς θέσεως ἰσχύος αὐτῶν. Ἡ ἐκκίνησις αὐτὴ ἀπετέλεσε τὸν μοχλὸν τῆς δημιουργίας τοῦ συλλογικοῦ ἐργατικοῦ δικαίου. Ἐξ ἄλλου, σὺν τῇ ἀναπτύξει τῆς οἰκονομίας καὶ τῇ ἐμφανίσει τῶν μεγάλων οἰκονομικῶν μονάδων, ἀπασχολουσῶν πλήθυν ἐργαζομένων, ἡ ἐν αὐταῖς καθ' ἡμέραν διαμόρφωσις τῶν σχέσεων ἐργασίας ἐνεφάνισεν ἴδια προβλήματα, τῶν ὁποίων ἡ ἀντιμετώπισις ἐπέβαλε θεώρησιν τῶν φαινομένων ὑπὸ τὸ πρίσμα τῆς καθόλου συγκροτήσεως τῆς ἐκμεταλλεύσεως, ἐντὸς τῆς ὁποίας αἱ σχέσεις ἐν ἀλληλεξαρτήσει ἐκτυλίσ-

(1) Camerlynck, Contrat de Travail, Paris 1968, σ. 12

(2) *Καποδίστριας*, Τὸ δίκαιον τῆς ἀπεργίας, ΕΕΔ 8, 1949, σ. 225 - 226.

(3) Brecher, Das Arbeitsrecht als Kritik des Bürgerlichen Rechts, Festschrift für E. Molitor, München - Berlin 1962, σ. 35 ἑπ.

(4) Potthoff, Probleme des Arbeitsrechts, Jena 1912, σ. 80.

(5) Karakatsanis, Die kolektivrechtliche Gestaltung des Arbeitsverhältnisses und ihre Grenzen, Heidelberg 1968, σ. 20 ἑπ.

σονται. Ἐντεῦθεν ἠνοίγετο ἡ ὁδὸς πρὸς τὸ δίκαιον τῆς νομικῆς συγκροτήσεως τῆς ἐκμεταλλεύσεως.

3. Μία σειρὰ «ἀνακαλύψεων» ἐνέπνευσε τὴν ἐξέλιξιν τοῦ νεωτέρου Ἐργατικοῦ Δικαίου καὶ ἀνέδειξε τοῦτο εὐπαθῆ δέκτην τῶν ἐρεθισμῶν τῶν κοινωνικῶν ἐξελίξεων. Αἱ σπουδαιότεραι τῶν «ἀνακαλύψεων» τούτων εἶναι αἱ ἑξῆς:

α) Ἡ ἐπίγνωσις τοῦ ὅτι ἡ ἐργασία ἀποτελεῖ δημιουργίαν, πραγματοποίησιν τῆς προσωπικότητος. Ὁ ἐργαζόμενος δὲν εἶναι τι «μισθούμενον». Προκειμένου νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὀφειλομένην παροχὴν ἵσταται ἡ ὅλη προσωπικότης του ἐν τῇ σχέσει ἐργασίας. Ἵσταται δὲ ἡ προσωπικότης ὡς φορεὺς εὐθύνης, ἀλλὰ καὶ ὡς φορεὺς ἀξιῶν καὶ ἀναγκῶν. Ἡ συμβατικὴ σχέσις προσλαμβάνει οὕτω προσωπικὰ στοιχεῖα καὶ μετασχηματίζεται εἰς σχέσιν status, γεννῶσαν ἐν συνεχεῖ δυναμικῇ λειτουργίᾳ δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις, τὰ ὁποῖα προσδιορίζουν ἑκάστοτε τὴν ἔννομον θέσιν τοῦ ἐργαζομένου καὶ ἀντιστοίχως τοῦ ἐργοδότου (6). Ἡ συνεχῶς διευρυνομένη ὑποχρέωσις προνοίας τοῦ ἐργοδότου (7), ἡ ἐπιούλη τοῦ ὑποχρεωτικοῦ τῆς ἀπασχολήσεως διὰ τὸν ἐργοδότην (8), ἡ ἔντονος ἐπιταγὴ τοῦ σεβασμοῦ τῆς προσωπικότητος τοῦ ἐργαζομένου (9) κ.τ.λ.

(6) Bötticher, Vertragstheorie und Eingliederungstheorie, RdA 1955, σ. 321 ἑπ., Siebert, Einige Entwicklungslinien im neueren Individualarbeitsrecht, RdA 1958, σ. 367, Nikisch, Arbeitsrecht³, τ. I, σ. 82.

(7) Hueck - Nipperdey⁷, τ. I, σ. 390, 392, *Καποδίστριας*, Ἑρμ.ΑΚ, Εἰσαγ. 660 - 667, ἀριθ. 6.

(8) Herschel, Die Betriebszugehörigkeit als geschütztes Rechtsgut, RdA 1960, σ. 124, Schnorr v. Carolsfeld, Die Herrschaft über den Arbeitsplatz und das Weisungsrecht des Arbeitgebers, Studium Sociale, Festschrift für K. V. Müller, 1963, σ. 591, Hueck - Nipperdey, ἔνθ' ἀνωτ., σ. 382 ἑπ., Α.Π. 707/1963, ΕΕΔ 28, 1964, σ. 16, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 14519/1967, ΕΕΔ 26, 1967, σ. 1500, *Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, Ἀθῆναι 1958, σ. 239, *Πλαγιανάκος*, Ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀπασχόλησιν τοῦ μισθωτοῦ, ΕΕΔ 23, 1964, σ. 257 ἑπ.

(9) Riva Sanseverino, Della impresa⁴, εἰς Scialoja - Branca, Comentario del Codice Civile, Libro quinto - Del lavoro, Art. 2060 - 2134, σ. 143, *Ἀγαλλόπουλος*, Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, Ἀθῆναι 1958, σ. 20, *Καποδίστριας*, ἔνθ' ἀνωτ., ἀριθ. 7.

ἀποτελούσῶν συναγωγὴν συνεπειῶν τῆς ἐπιρροῆς τοῦ προσωπικοῦ στοιχείου ἐπὶ τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως.

β) Ἡ θεώρησις τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως καθ' ἑαυτήν, ἀνεξαρτήτως τοῦ συμβατικοῦ της θεμελίου, διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν προστατευτικῶν ἐργατικῶν νόμων καὶ τὴν ἰσχύν τοῦ ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας διαμορφωτικοῦ τῶν σχέσεων δικαίου. Ὑπὸ τὸν περιορισμὸν τῆς σημασίας τῆς συμβάσεως καὶ τὴν ὑπαγωγὴν τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως εἰς κανονιστικὰς ρυθμίσεις (προϊοῦσα δημοσιοποίησις, συλλογικαὶ συμβάσεις, κανονισμοί) ἀποκτᾷ διὰ τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον πρωταρχικὴν καὶ ἐν πολλοῖς αὐτοτελῆ σημασίαν αὐτὸ τοῦτο τὸ ἁπλοῦν καὶ καθαρὸν γεγονὸς τῆς ἐν ἐξαρτήσει παροχῆς ἐργασίας.

γ) Ἡ ἐπικύρωσις τῆς κεφαλαιώδους σημασίας τῆς ἐντάξεως τοῦ ἐργαζομένου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐργοδότου (10). Ἀπὸ καὶ δι' αὐτῆς προσκτᾶται ἡ ἐργασιακὴ σχέσις τὰ κοινωνικά της στοιχεῖα (11), δι' αὐτῆς ἐπέρχεται ὁ σύνδεσμος τοῦ ἐργαζομένου πρὸς τὴν ἐκμετάλλευσιν, αὕτη εἰσάγει τὴν ἐργασιακὴν σχέσιν εἰς τὸ πλέγμα τῶν πολυπλόκων ἐν αὐτῇ σχέσεων μὲ τὰς ἐντεῦθεν συνεπείας διὰ τὴν διαμόρφωσίν της καὶ τὴν ὑπάγει εἰς τὸ ἓν γένει καθεστὼς αὐτῆς καὶ τὰς κατ' αὐτὸ ἀσκουμένας ἐξουσίας. Ἔτι πλέον: ἡ ἔνταξις, ἐπιφέρουσα τὴν ἐξάρτησιν τῆς ἐργασίας ἐκ τῆς ὀργανώσεως καὶ τῆς τάξεως τῆς ἐκμεταλλεύσεως, διεκδικεῖ τὴν ἀναγνώρισίν της ὡς τοῦ κριτηρίου τῆς σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας (12).

δ) Ἡ τοποθέτησις τῆς ἐκμεταλλεύσεως εἰς τὸ ἐπίκεντρον (13). Ἡ ἐκμετάλλευσις δὲν

(10) Ἀνεξαρτήτως τῆς παλαιᾶς ἔριδος μεταξὺ Vertragstheorie καὶ Eingliederungstheorie, ἥτις ἀπώλεσε τὴν ὀξύτητά της. Βλ. Nikisch, ἔνθ' ἀνωτ., σ. VIII, Hueck - Nipperdey, ἔνθ' ἀνωτ., σ. 127.

(11) Nikisch, ἔνθ' ἀνωτ., σ. 165.

(12) Πρβλ. Nikisch, ἔνθ' ἀνωτ., σ. 7, Herschel, Arbeitsrecht in der Wohlstandsgesellschaft, RdA 1968, σ. 403.

(13) Richardi, Gewerkschaften und

είναι ὁ χῶρος τυχαίως καὶ ἑρήμην ἀλλήλων ἐκτυλισσομένων ἐργασιακῶν σχέσεων, ἀλλὰ κοινωνικὸς δι' ἑνιαίας ὀργανώσεως συγκροτούμενος σχηματισμὸς περὶ ὡρισμένον σκοπόν, εἰς ὃν ἐντάσσονται λειτουργικῶς αἱ σχέσεις ἐν ἀλληλεξαρτήσει. Δὲν εἶναι τὸ ἄθροισμα τῶν σχέσεων, ἀλλὰ ἡ κοινωνικὴ κυψέλη τῆς ἐπιχειρήσεως, μία κοινότης ἐργασίας, ἐντὸς τῆς ὁποίας αἱ κατ' ἰδίαν σχέσεις ἀφομοιοῦνται καὶ συγχρόνως ἐμπλουτίζονται. Ἐντὸς τῆς ἐκμεταλλεύσεως ἀποκαλύπτεται ὁ λειτουργικὸς χαρακτὴρ τοῦ στοιχείου τῆς ἐξαρτήσεως ἐν τῇ ἐργασιακῇ σχέσει καὶ ἀντιστοίχως ὁ λειτουργικὸς χαρακτὴρ τῶν ἐργοδοτικῶν ἐξουσιῶν κατ' ἀναφορὰν πρὸς τὸν σκοπόν, τὰς ἀνάγκας καὶ τὸ συμφέρον τῆς ἐκμεταλλεύσεως καὶ ἐπιχειρήσεως. Ἡ θεμελίωσις τῶν τελευταίων τούτων δὲν ἀναζητεῖται κατὰ τρόπον αὐτονοήτως ἀποκλειστικὸν εἰς τὴν ἀτομικὴν σύμβασιν ἐργασίας (αὕτη δύναται μόνον νὰ τὰς ἐπηρεάζῃ συσταλτικῶς ἢ διασταλτικῶς) ἢ εἰς τὰ ἐκ τῆς κυριότητος (μὴ δεσμευομένης ἄλλως τε πάντοτε) τοῦ ἐργοδότου ἐπὶ τῶν στοιχείων τῆς ἐκμεταλλεύσεως δικαιώματα. Ἡ ἀντίληψις αὐτῶν ὡς κατηγορημάτων τῆς ἐν τῇ ἐκμεταλλεύσει ὡς αὐτονόμου ὀργανισμοῦ (14) θέσεως τοῦ ἐργοδότου διανοίγει σχετικῶς νέας προοπτικὰς ἐρεύνης. Ἡ σύνταξις τῶν ἐξουσιῶν τούτων ἀποτελεῖ κεντρικὴν ἐπιδίωξιν τοῦ συγχρόνου Ἐργατικοῦ Δικαίου. Κανονισμοὶ ἐργασίας, διευθυντικὸν δικαίωμα, πειθαρχικὴ ἐξουσία νοητέα ὡς τὰ ἐν τῇ κοινωνίᾳ τῆς ἐκμεταλλεύσεως ἀντίστοιχα τῆς κρατικῆς νομοθετικῆς, διοικητικῆς καὶ δικαιοδοτικῆς ἐξουσίας.

Ἡ συλλογικὴ πλοκὴ τῶν σχέσεων ἐντὸς τῆς ἐκμεταλλεύσεως παράγει πρωτογενῶς νομικὰ φαινόμενα χαρακτηριστικά, π.χ. ἡ ἀρχὴ τῆς ἴσης μεταχειρίσεως καλεῖται εἰς ἐφαρμογὴν διὰ τὴν δημιουργίαν ἀξιώσεων ἀκριβῶς λόγῳ τῶν κατὰ τὴν πλοκὴν ταύτην συσχετισμῶν καὶ ἀναλογιῶν· οἱ περιορισμοὶ τοῦ πρὸς καταγγελίαν δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου εἰς τὰς περιπτώσεις ἀπολύσεων ἐξ οἰκονομικοτεχνικῶν λόγων (15) ἐν τῇ ἐπιλογῇ τῶν ἀπολυτέων ἐκ τῆς πλοκῆς αὐτῆς ἐξηγοῦνται.

ε) Ἡ ἀναγωγὴ τῶν ἐργαζομένων εἰς συνεργάτας τοῦ ἐπιχειρηματίου (16) στενῶς συνδεομένους πρὸς τὴν ἐπιχείρησιν καὶ τὴν ἐκμετάλλευσιν. Οὗτοι καλοῦνται εἰς ἐνσυνείδητον ὑπεύθυνον συμβολὴν εἰς τὸ παραγωγικὸν ἔργον τῆς ἐκμεταλλεύσεως, εἰς ἣν ὅμως οὗτοι πρέπει νὰ εὑρίσκουν τὸ πλαίσιον τῆς ἐπαγγελματικῆς των δημιουργίας καὶ ἐξελίξεως. Ἐν ἰσοτίμῳ συνεργασίᾳ πρὸς τὸν κεφαλαιοκὸν παράγοντα ὁ ἐργασιακὸς παράγων ἀποκτᾷ δικαιώματα ἐπὶ τῆς ἐπιχειρήσεως.

Ἀναγνωρίζεται ἤδη καὶ προστατεύεται τὸ δικαίωμα ἐπὶ τῆς θέσεως (17). Ἡ θέσις ἐρ-

---

Betrieb - ein Gegenstand der Tarifautonomie? RdA 1968, σ. 427.

(14) O. v. Gierke. Die Wurzeln des Dienstvertrages, Festschrift für H. Brunner, München - Leipzig 1914, σ. 19, σημ. 4. Hedemann, Die Betriebsgemeinschaft als Rechtsproblem, ἐν Die sozialen Probleme des Betriebes (ἐκδ. H. Potthoff). Berlin 1925, σ. 36, Brecher, Vertragsübergang, Betriebsnachfolge und Arbeitsverhältnis, Festschrift für W. Schmidt - Rimpler, Karlsruhe 1957, σ. 225, BAG 12.9.1967, BB 1968, σ. 40. Εἰς τὴν αὐτὴν γραμμὴν ἐν Γαλλίᾳ, ὑπὸ τὴν ἐπίκλησιν τῆς θεωρίας τῆς Institution, ἰδίᾳ Durand, La notion juridique de l' entreprise, Travaux de l' Association H. Capitant, Paris 1947, σ. 49, Légal - Bréthe de la Gressaye, Le pouvoir disciplinaire dans les institutions privées, Paris 1938, σ. 67, Bréthe de la Gressaye, Le pouvoir disciplinaire du chef d' entreprise, Dr. Soc. 1960, σ. 633. Ἐκ τῆς ἰταλικῆς ἐπιστήμης βλ. Rabaglietti, Introduzione alla teoria del lavoro nell' impresa, Milano, 1956, σ. 15.

(15) Α.Π. 781/1964, ΕΕΔ 24, 1965, σ. 148, Α.Π. 160/1965, ΕΕΔ 24, 1965, σ. 527.

(16) *Λιτζερόπουλος*, Ἀπόλυσις μονίμων ἐκ κανονισμοῦ μισθωτῶν μετὰ τὸν νόμον 118/1945, ΕΕΔ 6, 1947, σ. 291, *Βεργοπούλος*, Παρατηρήσεις ἐπὶ συγχρόνων τάσεων τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, ΕΕΔ 14, 1955, σ. 1025.

(17) Recht am Arbeitsplatz: Molitor, Der Arbeitsplatz, BB 1952, σ. 493, Hedemann, Der Arbeitsplatz als Rechtsgut, RdA 1953, σ. 123, Schnorr v. Carolsfeld, ἔνθ' ἀνωτ., σ. 591, Nipperdey, Der Arbeitskampf als unerlaubte Handlung, Festschrift für F. Sitzler, Stuttgart 1956, σ. 92 ἑπ., Propriété à l' emploi: Durand - Vitu, Traité de droit du travail, τ. II, Paris 1950, σ. 96 ἑπ., Levasseur, Evolution, caractères et tendances du droit du

γασίας είναι μεγίστης σπουδαιότητος ἀγαθὸν διὰ τὸν ἐργαζόμενον. Ἡ ἐξασφάλισις αὐτῆς τῆς θέσεως - ὅρου τῆς προσωπικῆς, οἰκογενειακῆς καὶ ἐν γένει κοινωνικῆς ὑποστάσεώς του ἀποτελεῖ βασικὴν ἀφετηρίαν τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου. Ὁ εἰς τὰς μεγάλας ἰδίᾳ ἐπιχειρήσεις συνεχῶς ἐπιβαλλόμενος θεσμὸς τῆς μονιμότητος (καθιέρωσις ὡρισμένων λόγων ἀπολύσεως, ὅριον ἡλικίας κ.τ.λ.) [18], ὁ μετασχηματισμὸς τῆς καταγγελίας τῶν ἀορίστου χρόνου ἐργασιακῶν σχέσεων εἰς «αἰτιώδη», ἡ παραθεώρησις τοῦ συμβατικῶς ὡρισμένου χρόνου διαρκείας τῶν συμβάσεων ἐργασίας ὡς in fraudem legis τεθειμένου, εἰς ἃς περιπτώσεις δὲν δικαιολογεῖται ἐκ τῶν συνθηκῶν ἀπασχολήσεως καὶ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας τόσον ἐπὶ τῶν κοινῶν ἐκ μιᾶς συμβάσεως [19], ὅσον καὶ ἰδίᾳ ἐπὶ τῶν δι' ἀλλεπαλλήλων ἀλυσιδωτῶν συμβάσεων [20] ὡρισμένου χρόνου ἐργασιακῶν σχέσεων, τὰ δικαιώματα ἀρχαιότητος κ.τ.λ. συνθέτουν τὸ ἐπὶ τῆς θέσεως δικαίωμα τῶν ἐργαζομένων, ἐνῶ ἡ ἀπαγόρευσις τῆς μονομεροῦς δλαπτικῆς μεταβολῆς τῶν ὅρων τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως διασφαλίζει τὸ ἀναλλοίωτον τοῦ περιεχομένου αὐτῆς. Ἡ ἀρχὴ τῆς προστασίας τῆς θέσεως καθίσταται τόσον ἔδραία, ὥστε νὰ ἐνεργῇ καὶ ἔναντι τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐπιχειρηματίου ὅπως ἐπιφέρῃ μεταβολὰς συναφεῖς οἰκονομικοτεχνικῶν λόγων [21]. Τὸ ἐπὶ τῆς θέσεως δικαίωμα ἐπικουρεῖται ἀπὸ τὴν εἰς θεσμὸν ἐξελισσομένην ἀντίληψιν τῆς ἀναστολῆς τῶν ἐργασιακῶν σχέσεων εἰς πλείστας περιπτώσεις ἀποχῆς τοῦ ἐργαζομένου ἐκ τῆς ἐργασίας ἢ μὴ ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν του. Ἡ σχέσις ἐργασίας ἐμφανίζει ηὐξημένην ἀνθεκτικότητα ἔναντι τῶν κοινῶν συμβατικῶν σχέσεων· κάμπτεται, ἀλλὰ δὲν θραύεται εὐκόλως.

Ἐπὶ τῆς ἀντιλήψεως τῶν ἐργαζομένων ὡς στενῶς συνδεδεμένων πρὸς τὴν ἐπιχείρησιν συνεργατῶν αὐτῆς καὶ τῆς κυριώσεως τῶν σχετικῶν συμφερόντων τούτων ἐρείδεται περαιτέρω ἡ βασικὴ διὰ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου σημασία καὶ μὲ συνέπειαν καὶ ἐπὶ τοῦ δικαίου τῶν ἐπιχειρήσεων παραχώρησις εἰς τοὺς ἐργαζομένους δικαιωμάτων συμμετοχῆς ὑπὸ διαφόρους μορφὰς εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων. Ἀποτελεῖ ἤδη εἰς πλείστας τῆς Εὐρώπης ἰδίᾳ χώρας θεσμικὴν πραγματικότητα ἡ διὰ συλλογικῆς ὀργανώσεως τοῦ προσωπικοῦ ἀναγωγὴ αὐτοῦ εἰς ἐνεργητικὸν παράγοντα τοῦ ἐσωτερικοῦ δικαίου τῆς ἐκμεταλλεύσεως [22]. Τὰ σχετικὰ δικαιώματά του διαμορφοῦνται κατὰ βαθμίδας ἀναλόγως εἰς δικαιώματα ἀκροάσεως, συμπράξεως, συναποφάσεως, ἔτι δὲ καὶ συμμετοχῆς ὑπὸ ὡρισμένην ἀναλογίαν εἰς τὰ συλλογικὰ διοικητικὰ ὄργανα τοῦ φορέως τῆς ἐπιχειρήσεως.

στ) Ἡ κατοχύρωσις τῶν θεσμῶν τοῦ συλλογικοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου. Ἡ συνταγματικὴ κατοχύρωσις τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας, ἡ νομιμοποίησις τῶν συνδικαλιστικῶν ἀγώνων διὰ τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς ἀπεργίας ὑπὸ τὰς νομίμους προϋποθέσεις ἀσκουμένης [23] ὡς δικαιώματος, ἡ ἀναγνώρισις τῆς συλλογικῆς συμβατικῆς ἐλευθερίας καὶ ἰδίᾳ ἡ πρόσδοσις εἰς τὰς δυνάμεις αὐτῆς συναπτομένης συλλογικὰς συμβάσεις κανονιστικῆς καὶ ὄχι ἀμέσου καὶ ὑποχρεωτικῆς ἰσχύος [24] καθιστᾷ οὐσιαστικῶς πραγματοποιήσιμον τὴν ἐπιδίωξιν τῆς αὐτοπροστασίας τῶν ἐργαζομέ-

travail, Etudes offerts à G. Ripert, τ. II, Paris 1950, σ. 473, Despax, L' entreprise et le droit, Paris 1957, σ. 269, Brun - Galland, Droit du travail, Mise à jour, Sirey 1962, σ. 86. Βλ. *Βερροιόπουλον*, ἔνθ' ἀνωτ., *Ἀγαλλόπουλον*, ἔνθ' ἀνωτ., σ. 152 ἐπ., 158 - 159.

(18) Βλ. *Δημάκην*, Τὸ ὅριον ἡλικίας εἰς τὴν σύμβασιν μονιμότητος, ΕΕΔ 16, 1957, σ. 803 - 804, 807, *Σχολιαστήν*, Νομικὸς χαρακτὴρ μονιμότητος μαθητῶν, ΕΕΔ 8, 1949, σ. 750 - 751.

(19) BAG 28.11.1963, AP Nr. 26 zu § 620 BGB Befristeter Arbeitsvertrag, Cassation Soc. 18.7.1961, J.C.P. 1961, II 12317, Α.Π. 280/1960, ΕΕΔ 19, 1960, σ. 642.

(20) Hueck, Kündigungsschutzgesetz, Kommentar², München - Berlin, 1965, § 1, σημ. 24, Cameryncck, ἔνθ' ἀνωτ., σ. 447, Α.Π. 12/1962, ΕΕΔ 21, 1962, σ. 32, *Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σ. 283.

(21) Α.Π. 620/1965, ΕΕΔ 25, 1966, σ. 147, Α.Π. 201/1966, ΕΕΔ 25, 1966, σ. 603.

(22) Γερμανία : Betriebsräte (BetrVG τῆς 11.10.1952), Γαλλία : Comités d' entreprise (διάτ. 22.2.1945, ν. 16.5.1946), Ἰταλία : Commissioni interne (διὰ συλλογικῶν συμβάσεων) κλπ.

(23) Α.Π. 526/1967, ΕΕΔ 26, 1967, σ. 1437, *Καποδίστριας*, Συνδικαλιστικὴ καὶ ἀδέσποτος ἀπεργία, ΕΕΔ 26, 1967, σ. 209 ἐπ.

(24) *Βερροιόπουλος*, ἔνθ' ἀνωτ., σ. 1078.

νων, ὑπὲρ ὧν ἐπιφυλάσσει καὶ τὸ ἐνδεχόμενον τῆς εὐνοϊκωτέρας τυχὸν ἀτομικῆς ρυθμίσεως.

Ἡ ὁλοκλήρωσις τοῦ συλλογικοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς τῇ συμμετοχῇ τῶν ἐργαζομένων (ἐν συλλογικῇ ὀργανώσει) διαμορφώσεως τῶν ἐργασιακῶν σχέσεων καὶ ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου τῶν καθ' ἕκαστον ἐκμεταλλεύσεων, ὥστε ἐν ἰσοτιμίᾳ καὶ οὐσιαστικῇ αὐτονομίᾳ νὰ ρυθμίζωνται καὶ ἐν τῷ σταδίῳ τῆς ἐκπληρώσεως αἱ ἐργασιακαὶ σχέσεις, εὑρίσκεται ἐν ἐξελίξει, ὡς ἀμέσως ἀνωτέρω ἐξεθέσαμεν.

Ἡ ἐπιβολὴ πάντως συλλογικῆς ρυθμίσεως τῶν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας διαμορφουμένων σχέσεων, ἔστω καὶ διὰ μονομεροῦς πράξεως τοῦ ἐργοδότου, διὰ κανονισμῶν καὶ δὴ κεκτημένων ἄμεσον καὶ ὑποχρεωτικὴν κανονιστικὴν ἰσχύν, ὡς τοῦτο εἶναι, φρονοῦμεν, ἡ περίπτωσις καὶ παρ' ἡμῖν δυνάμει τοῦ ν.δ. 3789/1957 ([25]), ἀποτελεῖ σαφῆ ἔνδειξιν τῆς τάσεως πρὸς τὴν νομικὴν ὀργάνωσιν τῆς ἐκμεταλλεύσεως κατ' ἀντικειμενικήν, ἀπρόσωπον τάξιν, διασφαλίζουσαν ἀπὸ αὐθαιρεσιῶν καὶ ἐξασφαλίζουσαν τοὺς ὅρους ἐργασίας, συνεργασίας καὶ ἐπαγγελματικῆς ἐξελίξεως.

4) Τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον ἐξῆλθεν ἤδη ἐκ τῆς φάσεως τῶν κατὰ περίπτωσιν προστατευτικῶν διατάξεων καὶ ἐν συνεχεῖ ἐξελίξει διαμορφώνει τοὺς ἰδίους αὐτοῦ θεσμούς, τὰς ἰδίας αὐτοῦ ἀρχάς, τὴν ἰδίαν αὐτοῦ μέθοδον, ἀναπτυσσόμενον εἰς πλήρες σύστημα νομικῆς καλύψεως τοῦ περὶ τὴν παροχὴν ἐργασίας διοτικοῦ κύκλου. Ἡ προστατευτικὴ ἀποστολή του δὲν ἀτονεῖ, ἀντιθέτως διευρύνεται, ἐκτεινομένη καὶ πέραν τοῦ οἰκονομικοῦ πεδίου. Εἰς ταύτην προστίθεται ὅμως ἡ συμφυὴς πρὸς τὸ Δίκαιον ἀποστολὴ ἐπιβολῆς τάξεως ([26]). Ἡ τάσις αὕτη εἶναι ἰδιαιτέρως ἐντονος εἰς τὸ συλλογικὸν Ἐργατικὸν Δίκαιον τόσον τῆς ἐκμεταλλεύσεως, ὅσον καὶ τοῦ ὑπεράνω τῶν κατ' ἰδίαν ἐκμεταλλεύσεων χώρου, τὸ ὁποῖον διαθέτει ἤδη τὰ σχετικῶς πρόσφορα μέσα νομικῆς διαμορφώσεως τῶν σχέσεων διὰ γενικῶν καὶ ἀφηρημένων, ἰσχὺν νόμου ἐχουσῶν ρυθμίσεων. Τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον ἀπὸ δίκαιον προστασίας τῶν ἐργαζομένων καθίσταται, ὑπὸ διατήρησιν καὶ τοῦ χαρακτῆρος του τούτου, δίκαιον τάξεως τῆς οἰκονομίας εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὰς σχέσεις κεφαλαίου καὶ ἐργασίας.

5. Ἡ ἐπιστήμη τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου εὑρίσκεται κατὰ τὴν παροῦσαν φάσιν ἐξελίξεως αὐτοῦ ἐνώπιον πλήθους πρὸς ἐπεξεργασίαν καὶ ἐμβάθυνσιν προβλημάτων. Ἐπὶ ἑνὸς τούτων, τοῦ τοῦ συσχετισμοῦ τῶν ἀρχῶν τῆς προστασίας καὶ τῆς ὑπὲρ τοῦ ἐργαζομένου εὐνοϊκότητος ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς ἀρχῆς τῆς τάξεως ἀφ' ἑτέρου, θὰ ἐπανέλθωμεν εἰς ἓν τῶν προσεχῶν τευχῶν.

---

(25) Ἀγαλλόπουλος, Εἰσαγωγή, σ. 54, 78 ἑπ., 84 - 85, *Βασιλείου*, Οἱ κανονισμοὶ ἐργασίας κατὰ τὸν νέον νόμον, ΕΕΔ 16, 1957, σ. 1204, καὶ 17, 1958, σ. 2, *Δεληγιάννης*, Μαθήματα Ἐργατικοῦ Δικαίου, Θεσσαλονίκη - Ἀθῆναι, 1960, σ. 103 ἑπ., *Καλομοίρης*, Ἡ νομικὴ φύσις τοῦ κανονισμοῦ ἐργασίας, ΕΕΔ 17, 1958, σ. 678, *Δημάκης*, Ὁ δικαστικὸς ἔλεγχος ἀποφάσεων ὑπηρεσιακῶν συμβουλίων, ΕΕΔ 19, 1960, σ. 1119, *Μήτσου*, Τὸ Προσχέδιον Κώδικος Ἐργασίας, ΕΕΔ 21, 1965, σ. 1101, 1154.

(26) Herschel, RdA 1968, σ. 403, Reuss, Die Schutz- und Ordnungsfunktion der Gewerkschaften, RdA 1968, σ. 410 ἑπ.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΑΛΛΗΛΙΚΗΣ ΙΔΙΟΤΗΤΟΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Περίπτωσις χειριστοῦ σιγαροποιητικῆς μηχανῆς

Χαρακτηρισμός τῆς παρεχομένης ὑπό χειριστοῦ σιγαροποιητικῆς μηχανῆς ἐργασίας ὡς κατά κύριον χαρακτῆρα σωματικῆς, ὀλίγον μόνον μετεχούσης τοῦ πνευματικοῦ στοιχείου, ταύτης βασικῶς οὔσης ἐργασίας τεχνίτου, μή διαθέτοντος ἄλλας γνώσεις, πλήν τῆς ἐμπειρίας περί τόν χειρισμόν τῆς σιγαροποιητικῆς μηχανῆς, καί μή δυναμένου νά θεωρηθῇ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου κατά τά στοιχεῖα τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Ν.Δ. 2655/1953.—Παραπομπή τοῦ ζητήματος εἰς τήν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Τά γενικά στοιχεῖα τῆς ὑπαλληλικῆς ἰδιότητος τοῦ μισθωτοῦ παρέχει ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953 (ΕΕΔ 12, 1213). (Ἴδετε περί τῆς κατά τήν διάταξιν ταύτην διακρίσεως τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου ἀπό τοῦ ἐργάτου ΕΕΔ 26, 500, ΕΕΔ 26, 1184, ΕΕΔ 27, 80, ἔνθα νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου καί σημειώσεις μας).

Βάσει τῶν στοιχείων τούτων κρίνεται ἡ ἰδιότης τοῦ μισθωτοῦ ὡς ὑπαλλήλου διά τά ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 δικαιώματά του, δι' ἃ ἐκάλυπτε τοῦ ἀ.ν. 539/1945 περί ἀδείων μισθωτῶν, ὁ ὁποῖος διαχωρίζει τό δικαίωμα ἀδείας τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἀπό τοῦ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καί ὑπηρετῶν, καί γενικῶς διά τά ἀπορρέοντα ἐκ τῆς ὑπαλληλικῆς των ἰδιότητος δικαιώματα, τά ὁποῖα θεσπίζει ἡ νομοθεσία.

Εἰς τήν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐπρόκειτο περί τοῦ ἐκ τοῦ ἀ.ν. 539/1945 περί ἀδείων μισθωτῶν δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ. (Ἴδετε καί Α.Π. 215/1964, εἰσηγητής **Στ. Σταυρόπουλος**, ΕΕΔ 23, 728, Α.Π. 632/1966, εἰσηγητής **Κ. Ζαχαρῆς**, ΕΕΔ 26, 364).

Ἡ προσβληθεῖσα ἐπί τῆς ὑποθέσεως καί ἀναιρετική ὑπ' ἀριθ. 64/1967 ἀπόφασις τοῦ Β' Πολιτικοῦ Τμήματος (εἰσηγητής **Δ. Κοκόρης**, ΕΕΔ 26, 500) εἶχε δεχθῇ, ὅτι ὁ μισθωτός τῆς περιπτώσεως, κατά τά ἀποδειχθέντα ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου πραγματικά περιστατικά, ἦτο χαρακτηριστέος ὡς ἰδιωτικός ὑπάλληλος καί οὗτω ἐδικαιοῦτο τῆς διά τούς ὑπαλλήλους ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν τοῦ ἀ.ν. 539/1945.

Διεφώνησε πρός τήν γνώμην αὐτῆς ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Τμήματος καί οὕτω τό ζήτημα παραπέμπεται εἰς τήν κρίσιν τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Εἶναι ἀληθές, ὅτι ὡρισμένοι ἐργάται εἶναι τόσον θετοί, σωματικοί καί πνευματικοί, ὥστε ἐρευνᾶται ὑπό τοῦ Δικαστηρίου ποῖον τό προέχον εἰς τήν περίπτωσιν στοιχεῖον, τοῦτο δηλαδή κατά τόν ἐργάσιμον χρόνον ἡ κυρία ἀπασχόλησις τοῦ μισθωτοῦ. (Ἴδετε Α.Π. 240/1965, εἰσηγητής **Α. Ροζάκης**, ΕΕΔ 24, 1044, Α.Π. 360/1967, εἰσηγητής **Κ. Παπαϊωάννου**, ΕΕΔ 26, 1181, Α.Π. 626/1967, εἰσηγητής **Εὐστ. Μαλλούχος**, ΕΕΔ 27, 80, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 14, 1210, ΕΕΔ 24, 1064).

Περαιτέρω ἡ ὑπαλληλική ἰδιότης τοῦ μισθωτοῦ συνεπάγεται νομικήν ἔννοιαν, διά τήν ὁποίαν ἀρμόδια εἶναι τά τακτικά δικαστήρια, ἂν δέ ἡ ἐπικαλουμένη ὑπό τῆς ἀφεσιμαγειτικῆς ἀποφάσεως διαιτητική ἀπόφασις συγκαταλέγῃ μεταξύ τῶν ἐργατοϋπαλλήλων τούς χειριστάς σιγαροποιητικῶν μηχανῶν, τοῦτο ἔγινεν διά τόν ἐκ τῆς ἀρμοδιότητος τοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου σκοπόν νά καθορίσῃ τάς ἀποδοχάς των, χωρίς νά ἀναιρῆται ἡ ἀναρμοδιότης τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐκ τοῦ νομικοῦ χαρακτηρισμοῦ τοῦ μισθωτοῦ ὡς ὑπαλλήλου (Α.Π. 59/1966, εἰσηγητής **Κων. Κλαμαρῆς**, ΕΕΔ 26, 719, ἔνθα σημειώσεις μας), οὔτε τά Διοικητικά Διαιτητικά Δικαστήρια τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς συλλογικά ὄργανα διοικήσεως, ἔχουν ἐξουσίαν νά ἐπιλαμβάνωνται θεμάτων, τά ὁποῖα ρυθμίζει ὁ νόμος, ὡς ἐν προκειμένῳ περί τῆς ὑπαλληλικῆς ἢ μή ἰδιότητος τῶν μισθωτῶν, ἤτοι περί ἔργου ἀποκλειστικῶς τῆς ἀρμοδιότητος τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων. (Ἴδετε Σ.Ε. 1243/1959, εἰσηγητής **Χ. Παναγιωτόπουλος**, ΕΕΔ 18, 751, 6/1958 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πειραιῶς, ΕΕΔ 17, 668, καθ' ἣν (ὀρθῶς) δέν εἶναι δυνα-

τὸς κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας ὁ χαρακτηρισμὸς κατηγορίας τινὸς μισθωτοῦ ὡς ὑπαλλήλου).

Παλαιοτέρα, τέλος, ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου (310/1955, εἰσηγητὴς Γ. *Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 14, 632), ἡ ὁποία ἀντιμετώπισε ζήτημα χαρακτηρισμοῦ χειριστοῦ χαρτοποιητικῆς μηχανῆς ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὁ ὁποῖος, κατὰ τὴν αὐτὴν ἀπόφασιν, ὀρθῶς ἐχαρακτηρίσθη ὡς ὑπάλληλος. Ἐδέχθη, ὅτι «ἐπὶ ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, αἰτουμένης ὑπὸ τοῦ ἐργαζομένου ἀποζημιώσεως λόγῳ τῆς ἀπολύσεώς του, πρὸς χαρακτηρισμὸν αὐτοῦ ὡς ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου ἐφαρμογὴν ἔχουσι τὰ ἄρθρα 11 τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ 10 τοῦ νόμου 1234/1918, ὡς ὑπαλλήλου κρινομένου τοῦ συγκεντροῦντος τὰ ἐν αὐτοῖς ὡρισμένα γνωρίσματα, οὐχὶ δὲ αἱ ἐν ταῖς συλλογικαῖς συμβάσεσι γινόμεναι διακρίσεις, ἀφοῦ καὶ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, ὡς τὸ ἄρθρον 1 § 2 τοῦ ἀ.ν. 866/1937 ὁρίζει, ὁ χαρακτηρισμὸς προσώπου τινὸς ὡς ὑπαλλήλου κλπ. γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 1234 (θέσις δὲ ἐπηνέχθη μεταβολὴ εἰς τὰς καθοριζούσας τὴν ἔννοιαν τοῦ ὑπαλλήλου ὡς ἄνω διατάξεις ἐκ τῶν κατὰ νόμων 28/1944 ἐκδοθεισῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων περὶ κατατάξεως τῶν εἰς τὰς χαρτοποιίας ἐργαζομένων, διότι αὗται ἀφορῶσιν ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον τὴν ἐφαρμογὴν τῶν περὶ μισθῶν συλλογικῶν συμβάσεων»).

Ἀπομένει ἄρα εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου ὁ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν καὶ τοῦ νόμου χαρακτηρισμὸς μισθωτοῦ τινος ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου.

Ἀρείου Πάγου 536/1968, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Ι. Χατζηδάκης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Παυλίδης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Θεοδωράκης, Ἀλ. Σακελλαρόπουλος

Ἡ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος παρεχομένη ἐργασία ὡς χειριστοῦ σιγαροποιητικῆς μηχανῆς ὑπὸ τὰ περιστατικά, ἅτινα ἐδέχθη τὸ δικάσαν κατ' ἔφεσιν Πρωτοδικεῖον ὡς βεβαιωθέντα καὶ ὡς ἐκτίθενται ταῦτα ἐν τῇ ἀναιρετικῇ ἀποφάσει, ἦτο κατὰ κύριον χαρακτῆρα σωματική, ὀλίγον μόνον μετέχουσα τοῦ πνευματικοῦ στοιχείου, διότι αὕτη βασικῶς ἦτο ἐργασία τεχνίτου, μὴ διαθέτοντος ἄλλας γνώσεις, πλὴν τῆς ἐμπειρίας περὶ τὸν χειρισμὸν τῆς σιγαροποιητικῆς μηχανῆς, καὶ διὰ τοῦτο εὑρισκομένου ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ὀλιγομελοῦς ὁμάδος ἐργατῶν τῆς ἀπαιτουμένης διὰ τὴν ὑπηρεσίαν αὐτῆς. Κατὰ συνέπειαν, τοιαύτην παρέχων ἐργασίαν, κατὰ κύριον χαρακτῆρα σωματικήν, ὁ ἀναιρεσείων δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὑπάλληλος, κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 3514/1928, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953, ἀλλὰ δέον νὰ θεωρηθῇ ἐργάτης, ὡς χαρακτηρίζεται ὁ χειριστὴς σιγαροποιητικῆς μηχανῆς καὶ ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 4/1961 ἀποφάσει τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καπνοβιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας», ἐγκριθείσῃ μετὰ τροποποιήσεων διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 60538/10790 τῆς 21/22 Αὐγούστου 1961 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, καθ' ἣν μεταξὺ τῶν ἐργατοτεχνιτῶν περιλαμβάνονται καὶ οἱ χειρισταὶ σιγαροποιητικῶν μηχανῶν. Τοιαύτην γνώμην ἔχον τὸ Τμῆμα τοῦτο, διάφορον τῆς ὑπὸ τοῦ Β' Τμήματος διὰ τῆς ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 64/1967 ἀποφάσεως τοῦ ἐξενεχθείσης, καθ' ἣν, ὑπὸ τὰ ἐν αὐτῇ ἐκτιθέμενα περιστατικά, ἡ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος παρεχομένη ἐργασία ἦτο κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικὴ καὶ ἑπομένως οὗτος εἶχε τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου, εὑρίσκεται ἐν διαφωνίᾳ πρὸς τὸ Β' Τμῆμα καὶ δέον, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 598 § 4 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, νὰ παραπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Δικαστηρίου τούτου πρὸς ἄρσιν τῆς διαφωνίας.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ

Ὑπολογισμὸς καὶ τρόπος καταβολῆς ἀποζημιώσεως αὐτῶν ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920

Παροχὴ ἐκ τοῦ Συντάγματος εἰς τὴν Νομοθετικὴν Ἐξουσίαν δικαιώματος πρὸς ἔκδοσιν ἑρμηνευτικῶν Νόμων, ὑφισταμένου ταύτου εἰς τὴν περίπτωσιν μόνον κατὰ τὴν ὁποίαν ἑρμηνευόμενος Νόμος εἶναι ἀσαφὴς καὶ οὕτω προέκυψαν διαφωνίαι περὶ τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας αὐτοῦ.—Δικαίωμα τῶν δικαστηρίων πρὸς ἔλεγχον τῆς ὑπάρξεως τῆς προϋποθέσεως ταύτης.—Διατάξεις Α.Ν. 31/1967 καὶ Α.Ν. 237/1967 περὶ ἀποζημιώσεως ἀπολυομένων διευθυντῶν κλπ. Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων.—Τρόπος καταβολῆς ἀποζημιώσεως Νόμου 2112/1920.

Τὰ ἀπασχολήσαντα τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου ζητήματα παρεπέμφθησαν ἐνώπιον αὐτῆς πρὸς ἐπίλυσιν ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 320/1968 (Β' Τμήματος) ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἐπὶ τῆς γνώμης τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου (ὑπὸ τῆς ὁποίας ἀνηρέθη ἐν μέρει ἡ ὑπ' ἀριθ. 361/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ροδόπης) ὅτι ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ Α.Ν. 31/1967 (ΕΕΔ 26, 836) παραπομπὴ εἰς τὸν νόμον 2112/1920, μὴ εἰσαγομένης διακρίσεώς τινος, νοεῖται γενομένη οὐ μόνον ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως, ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τὴν κατὰ δόσεις καταβολὴν αὐτῆς, τὴν θεσπισθεῖσαν διὰ τοῦ τροποποιήσαντος τὸν νόμον 2112 ἄρθρου 2 νόμου 3198/1955, θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ σημειώσωμεν τὰ ἑξῆς:

Εἶναι ἀπολύτως σαφές, ἐξ ὅλου τοῦ κειμένου τοῦ νόμου 31/1967 καὶ τοῦ σκοποῦ του, ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦτου παραπομπὴ εἰς τὸν νόμον 2112/1920 (ἄρθρον 5 § 3) ἐγένετο διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως, τὴν ὁποίαν λαμβάνουν οἱ «ὁριστικῶς», κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ νόμου ἀπολυόμενοι, τοῦτο δέ, ὡς ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 27, 1022), συνάγεται ἀφ' ἑνὸς καὶ ἐκ τοῦ ὅτι τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης δικαιοῦνται μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ οἱ νομικοὶ σύμβουλοι τῶν Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων, οἱ ὁποῖοι πάντως δὲν διατελοῦν ἐν σχέσει ἐξηρτημένης ἐργασίας, διὰ τὴν ὁποίαν ἔχει θεσπισθῇ ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112/1920.

Ἐξ ἑτέρου, εἶναι ἀληθές, ὅτι τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου 3198/1955 περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων ἐπιτρέπει τὴν ἐκ μέρους τῶν ἐργοδοτῶν καταβολὴν εἰς δόσεις τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, ἐφ' ὅσον αὕτη ὑπερβαίνει τὰς ἀποδοχὰς τῶν ἓξ (6) μηνῶν, ἐξασφαλίζει ὅμως τὴν ἐξ ὁλοκλήρου καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως διὰ τῆς ἀπαγγελίας ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως ἐν καθυστερήσει δόσεώς τινος (ἴδετε εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν νόμου 3198/1955, ΕΕΔ 14, 275), περαιτέρω δέ, ὅπου ὁ Νομοθέτης ἠθέλησε νὰ ἰσχύουν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 3198/1955 ρητῶς ὥρισε τοῦτο. (Ἴδετε ἄρθρον 8 νόμου 3789/1957, ΕΕΔ 16, 1131.

Τὸ ἐπιχείρημα λοιπόν, ὅτι δὲν εἰσάγεται ἐν προκειμένῳ διάκρισις ὡς πρὸς τὴν κατὰ δόσεις καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 δὲν εἶναι, νομίζομεν, ὀρθόν, διότι ὁ Νομοθέτης ἠθέλησε νὰ ἰσχύσῃ καὶ ἐν προκειμένῳ ὁ τρόπος καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως (κατὰ δόσεις), ἀλλ' ἀντιθέτως, μὴ ἀναφερθεὶς εἰς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου 3198/1955, ὅπου θὰ ἔδει νὰ ἀναφερθῇ καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ αὐτοῦ νόμου (περὶ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας ἐν περιπτώσει καθυστερήσεως δόσεώς τινος), ἐγνώριζεν, ὅτι ἡ ἐν προκειμένῳ ἀποζημίωσις ἦτο καταβλητέα ἐξ ὁλοκλήρου, μὴ ἐχούσης ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 3198/1955.

Θὰ ἦτο, ἄλλως, ἀπροσάρμοστος ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, συνδεομένης καὶ πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955, νὰ ἐπέρχεται δηλαδὴ ἡ συνέπεια τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως ἐν καθυστερήσει δόσεως τῆς ἀποζημιώσεως ἢ καὶ αὐτῆς τῆς ἅμα τῇ ἀπολύσει ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως ἐξ ἀποδοχῶν ἓξ (6) μηνῶν, ὅταν ἐν ἄρθρῳ 5 § 3 τοῦ νόμου (31/1967) ὁρίζεται, ὅτι οἱ ὁριστικῶς ἀπολυόμενοι λαμβάνουσι τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον σημαίνει, ὅτι διατάσσεται ὑπὸ τοῦ νόμου ἡ ὁριστικὴ ἀπόλυσις τῶν ἐκ τῶν Ὑπηρεσιῶν τῶν Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων, ἄνευ δυνατότητος ἐπαναδιώσεως τῆς σχέσεως λόγῳ μὴ καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως, ὡς εἶναι ἡ ἀρχὴ τοῦ νόμου 3198/1955, προκειμένου περὶ καταγγελίας σχέσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ

έργοδότη, ποσοστό μᾶλλον κλιθόσαν τοῦτο εἶναι ἀδιαλλάκτως ἀπροσάρμοστον καὶ ἐπὶ σχέσεως νομικοῦ συμβολλου, διακειμένου καὶ τούτου τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, κατὰ παραπομπήν, ὡς εἶναι ἀπροσάρμοστον καὶ ἐπὶ ἀπολύσεως διεθνῶντων κλπ. Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων ἐν συμβάσει ὡρισμένου χρόνου, τοὺς ὁποίους καταλαμβάνει ὁ νόμος 31/1967 (Α.Π. 373/1968, εἰσηγητὴς *Α. Καναλλάκος*, ΕΕΔ 27, 1025).

Ἀρείου Πάγου 565/1968, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. **Θ. Καμπέρης**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Ζαχαρῆς**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Κανελλόπουλος, Εὐάγγ. Κωτσάκος

Τὸ ἐκ τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ Συντάγματος τοῦ ἔτους 1952 παρεχόμενον δικαίωμα εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν πρὸς ἔκδοσιν ἑρμηνευτικῶν νόμων ὑφίσταται εἰς τὴν περίπτωσιν μόνον, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἑρμηνευόμενος νόμος εἶναι ἄσαφὴς καὶ λόγῳ τῆς ἀσαφείας του προέκυψαν διαφωνίαι ἐν τῇ νομικῇ ἐπιστήμῃ ἢ ἐν τοῖς δικαστηρίοις περὶ τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας αὐτοῦ, τὴν ὕπαρξιν δὲ τῆς προϋποθέσεως ταύτης, ἤτοι τῆς ἀνάγκης τῆς ἑρμηνείας, δικαιοῦνται νὰ ἐλέγξωσι τὰ δικαστήρια. Τὴν ἀρχὴν ταύτην υἱοθέτησεν ὁ σύγχρονος συνταγματικὸς νομοθέτης διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 86 τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 νόμου 2112/1920 «περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας», ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως (ἄρθρον 5 § 1 νόμου 3198/1955) «ἐργοδότης, παραλείπων τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὑποχρέωσιν καταγγελίας τῆς ὑπαλλήλικῆς συμβάσεως, ὀφείλει νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἀπολυόμενον ὑπάλληλον ἀποζημίωσιν, ὑπολογιζομένην βάσει τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνὸς ὑπὸ καθεστῶτος πλήρους ἀπασχολήσεώς του». Διὰ τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ ἀ.ν. 31/1967 ὡρίσθη, ὅτι οἱ ὁριστικῶς κατὰ τὰς διατάξεις αὐτοῦ ἀπολυόμενοι λαμβάνουσι τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ν. 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, ἀναγνωριζομένης ὡς προϋπηρεσίας διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τούτου μόνον τῆς διανυθείσης τοιαύτης παρὰ τῷ ὀργανώσει, ἐξ ἧς ἀπελύθησαν. Ἡ τελευταία αὕτη διάταξις εἶναι σαφής, παραπέμπουσα ρητῶς, ὡς πρὸς τὸν καθορισμὸν τῆς καταβλητέας ἀποζημιώσεως, εἰς τὰς σαφεῖς ἐπίσης προδιαληφθείσας διατάξεις τοῦ ν. 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, οὐδεμίαν καταλείπουσα ἀμφιβολίαν περὶ τῆς ἐννοίας της. Συνεπῶς ὁ φερόμενος ὡς ἑρμηνευτικὸς ταύτης μεταγενεστέρως ἐκδοθεὶς ἀ.ν. 237/1968, ὡς πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 4 αὐτοῦ, καθ' ἣν ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 5 ἀ.ν. 31/1967 εἶναι ὅτι διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν μόνον ὁ βασικὸς μισθὸς τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπολύσεως ὑπαλλήλου, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς τοιοῦτος καὶ σύγχρονος τοῦ δι' αὐτοῦ ἑρμηνευομένου, ὧν ἁπλῶς νόμος ἰσχύων, κατ' ἄρθρον 13 αὐτοῦ, ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του.

Ἑτέρωθεν προκύπτει μὲν ἐκ τοῦ ὅλου περιεχομένου τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως (ἄρθρον 4 ἀ.ν. 237/1967) ὅτι αὕτη κέκτηται ἀναδρομικὴν ἰσχύν, δεδομένου ὅμως ὅτι ἐξεδόθη μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἡ ἀναδρομικὴ της δύναμις δὲν καταλαμβάνει καὶ τὴν διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης κριθεῖσαν ἔννομον σχέσιν, ἅτε μὴ περιεχομένης ἐν αὐτῇ (διατάξει) ρητῆς ἢ εἰδικῆς σχετικῆς ἐπιταγῆς (Ὁλομ. Α.Π. 566/1958). Ὅθεν ὁ τρίτος λόγος ἀναιρέσεως, καθ' ὃν ἡ καταβλητέα εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον, ἀπολυθέντα κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἀ.ν. 31/1967, ἀποζημίωσις ἔδει νὰ ὑπολογισθῇ ἐπὶ τῇ βάσει μόνον τοῦ βασικοῦ αὐτοῦ μισθοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπολύσεως καὶ οὐχὶ βάσει τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνός, ὡς διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὑπελογίσθη, εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Ἡ προεκτεθεῖσα δι' ἄρθρου 5 § 3 ἀ.ν. 31/1967 παραπομπὴ εἰς τὸν νόμον 2112/1920, μὴ εἰσαγομένης διακρίσεώς τινος, νοεῖται γενομένη οὐ μόνον ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως, ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τὴν κατὰ δόσεις καταβολὴν αὐτῆς, τὴν θεσπισθεῖσαν διὰ τοῦ τροποποιήσαντος τὸν νόμον 2112 ἄρθρου 2 νόμου 3198/1955. Ὅθεν, ἀντιθέτως κριθὲν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τὸ ἐκδὸν ταύτην δικαστήριον καὶ κατ' ἐπικύρωσιν τῆς πρωτοδίκου ὑποχρεώσαν τὴν ἀναιρεσείουσαν νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα τὸ ἐπιδικασθὲν ποσὸν ἐφ' ἅπαξ καὶ οὐχὶ κατὰ δόσεις, ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προδιαληφθείσας διατάξεις καὶ ἀναιρετέαν ἐν μέρει κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του ταύτην κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδ. 17 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν περὶ τούτου βάσιμον 4ον λόγον ἀναιρέσεως.

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΔΙ' ΑΠΟΛΥΣΙΝ

Έννοια καὶ περιπτώσεις ἐφαρμογῆς Ἀναγκαστικοῦ Νόμου 173/1967

Ἀποζημίωσις ἀπολυομένου ἕνεκα σωματικῆς ἢ πνευματικῆς νόσου ὑπαλλήλου τῆς Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Περιχώρων κατὰ τὸν ἰσχύοντα Κανονισμὸν ἔχοντα Κανονισμὸν Προσωπικοῦ αὐτῆς.—Παραπομπὴ εἰς τὸν Νόμον 2112/1920 μόνον διὰ τὸν κανονισμὸν τοῦ ποσοῦ τῆς καταβλητέας ἀποζημιώσεως.—Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 2 § 1 Α.Ν. 173/1968 περὶ περιορισμοῦ ἀποζημιώσεως ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ ἀποζημίωσις ὀφείλεται συνεπείᾳ τῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου μὴ ἐμπροθέσμου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καὶ ὄχι καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς αὐτοδικαίως ἐκ τῆς διατάξεως Κανονισμοῦ ἀπολύσεως ἕνεκα νόσου.—Ἔννοια διατάξεως καὶ ἄρθρου 2 § 2 Α.Ν. 173/1968.

Ὁ Ἄρειος Πάγος διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐπικυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2084/1968 ἀπόφασις τοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, ἀπησχολήθη μὲ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 173/1967 (ΕΕΔ 26, 1117) καὶ τοῦ ἄρθρου 2 § 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου.

Ἐπρόκειτο περὶ τῆς ἐκ τοῦ ἰσχύοντος νόμου ἐπεγουσῶν Κανονισμοῦ τῆς Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Περιχώρων παρεχομένης ἀποζημιώσεως εἰς τοὺς ἀπολυομένους ἕνεκα σωματικῆς ἢ πνευματικῆς νόσου, καθιστώσης τὸν ὑπάλληλον διαρκῶς ἀνίκανον πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀνατεθειμένης εἰς αὐτὸν ἐργασίας, ἡ ὁποία (ἀποζημίωσις) εἶναι διπλασία τῆς κατὰ τὸν νόμον 2112/1920 παρεχομένης. (Ἴδετε περὶ τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης Α.Π. 617/1966, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Β. Πατσουράκος*, ΕΕΔ 26, 95, Α.Π. 115/1967, Τμ. Γ', εἰσηγητὴς *Δ. Μαργέλλος*, ΕΕΔ 26, 740).

Σχετικὴ πρὸς τὸν ἀνωτέρω νόμον καὶ ἡ Πρωτοδικεῖον Πειραιῶς 4508/1968 (εἰσηγητὴς *Ἠλ. Γιαννόπουλος*, ΕΕΔ 27, 1541).

Ἀρείου Πάγου 579/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Χρ. Κομοτοῦρος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Οἰκονομόπουλος, Ἀλ. Ἀμπατζῆς

Κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 1 ἐδαφ. δ' τοῦ ἰσχύοντος νόμου ἔχοντος, ὡς ἐκδοθέντος βάσει τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 3752/1929 καὶ κυρωθέντος διὰ τοῦ ἀπὸ 20 Ἰανουαρίου /18 Φεβρουαρίου 1946 Β.Δ. κανονισμοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Περιχώρων, ὡς τοῦτο ἰσχύει καὶ μετὰ τὴν διὰ τοῦ Β.Δ. 62/1962 τροποποίησιν τοῦ ἄνω κανονισμοῦ, «τὸ προσωπικὸν τῆς Ἑταιρείας ταύτης ἀπολύεται ἕνεκα σωματικῆς ἢ πνευματικῆς νόσου, καθιστώσης τὸν ὑπάλληλον διαρκῶς ἀνίκανον πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀνατεθειμένης αὐτῷ ἐργασίας, ὁ οὕτω δὲ ἀπολυόμενος λαμβάνει διπλασίαν τὴν κατὰ νόμον περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας παρεχομένην ἀποζημίωσιν». Ἡ διάταξις αὕτη, κατισχύουσα κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 1 Β.Δ. α' τοῦ παρατεθέντος νόμου 3752 πάσης ἄλλης διατάξεως γενικωτέρου ἐργατικοῦ νόμου ἢ διατάγματος, ἐχούσης ὁπωσδήποτε σχέσιν πρὸς τὸ ἀντικείμενον αὐτῆς, ὡς ἐκ ταύτης προκύπτει, παραπέμπει εἰς τὸν νόμον 2112/1920 «περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας» μόνον διὰ τὸν κανονισμὸν τοῦ ποσοῦ τῆς καταβλητέας ἀποζημιώσεως, οὐχὶ δὲ καὶ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν λοιπῶν αὐτοῦ διατάξεων. Τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ἀ.ν. 99/1967, δι' οὗ ἀντικατεστάθη τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου 2112, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τῶν νόμων 4558/1930 καὶ 3198/1955, κατηργήθη, ἀφ' ἧς ἴσχυσεν, ἐφαρμοζομένων τῶν προϊσχυουσῶν διατάξεων, διὰ τοῦ ἄρθρου 2 § 1 ἀ.ν. 173/1967. Καὶ ὁρίζεται μὲν διὰ τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 2 τοῦ ὡς ἄνω ἀ.ν. 173/1967 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀ.ν. 99/1967 περὶ ἐλέγχου ὁμαδικῶν ἀπολύσεων κλπ.», ὅτι εἰς ἃς περιπτώσεις ἐργοδότης τυγχάνει τὸ Δημόσιον ἢ Ἐπιχειρήσεις καὶ Ὀργανισμοὶ κοινῆς ὠφελείας (Δ.Ε.Η., Ο.Τ.Ε., Ἑταιρεία

Ὑδάτων κλπ.) ... ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου 2112, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, ὀφειλομένη ἀποζημίωσις δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ εἰς πᾶσαν περίπτωσιν τὸ ποσὸν τῶν 240.000 δραχμῶν, καταργουμένης πάσης ἀντιθέτου εἰδικῆς διατάξεως νόμου ἢ συμβάσεως οἱασδήποτε μορφῆς ἢ τυχὸν ὑπάρχοντος ἐθίμου, ἀλλ' ὁ τιθέμενος διὰ τῆς διατάξεως περιορισμὸς τοῦ ποσοῦ τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112 ὁριζομένης ἀποζημιώσεως ἀφορᾷ μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ ἀποζημίωσις αὕτη ὀφείλεται ἐκ τοῦ ἄρθρου 3, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου τούτου, ἤτοι συνεπείᾳ τῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου μὴ ἐμπροθέσμου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς αὐτοδικαίως, ἐκ τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἰσχύν νόμου ἐχούσης διατάξεως τοῦ κανονισμοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης, ἀπολύσεως ὑπαλλήλου της, ἕνεκα σωματικῆς ἢ πνευματικῆς νόσου, καθιστώσης ταύτον διαρκῶς ἀνίκανον πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀνατεθειμένης αὐτῷ ἐργασίας, δι' ἣν ἀπόλυσιν δὲν ἀπαιτεῖται προηγουμένη καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 2112, συνεπῶς ἡ διαληφθεῖσα διάταξις τοῦ κανονισμοῦ τούτου, ὡς ρυθμίζουσα τὸ ποσὸν τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως διὰ τὴν εἰδικὴν ταύτην περίπτωσιν, δὲν κατηργήθη ὑπὸ τῆς παρατεθείσης διατάξεως τοῦ ἀ.ν. 173/1967.

Ἐξ ἑτέρου ἐκ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ὡς ἄνω ἀ.ν. 99/1967, ὡς αὕτη ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 173/1967, καθ' ἣν «εἰς ἃς περιπτώσεις εἰδικὴ διάταξις νόμου ἢ κανονισμοῦ ἢ συμβάσεως ἀναφερομένης εἰς Ἀνωνύμους Ἑταιρείας ἢ Κοινωφελεῖς Ἐπιχειρήσεις (π.χ. σύμβασις ἐξαγορᾶς Η.Ε.Α.Π.-Δ.Ε.Η. κλπ.) προβλέπει τὴν καταβολὴν εἰς ὑπαλλήλους, κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπομακρύνσεώς των ἐκ τῆς ἐργασίας, καὶ ἑτέρας προσθέτου ἀποζημιώσεως, πέραν τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112 προβλεπομένης, ἡ ἀποζημίωσις αὕτη δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ ποσοστὸν 15% τῆς ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος (νεϊ τοῦ ὡς ἄνω ἀ.ν. 173/1967) ὁριζομένης, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ὁ διὰ τῆς διατάξεως ταύτης περιορισμὸς κατὰ ποσὸν τῆς ὁριζομένης ὑπὸ τοῦ νόμου 2112 ἀποζημιώσεως προυποθέτει τὴν ὕπαρξιν εἰδικῆς διατάξεως νόμου ἢ συμβάσεως ἢ κανονισμοῦ, δι' ἧς παρέχεται εἰς ἀπομακρυνομένους τῆς ἐργασίας ὑπαλλήλους πρόσθετος ἀποζημίωσις, πέραν τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112 προβλεπομένης, δὲν ἀφορᾷ δὲ ὁ περιορισμὸς οὗτος εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν διὰ τῆς αὐτῆς διατάξεως προβλέπεται ἡ καταβολὴ μείζονος ἀποζημιώσεως τῆς τοῦ νόμου τούτου, ὡς ἐν τῇ περιπτώσει, περὶ ἧς ἡ προμνησθεῖσα διάταξις τοῦ ἄρθρου 9 § 1 ἐδ. δ' τοῦ κανονισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης. Ἐκ τοῦ ὅτι δὲ ἐν τέλει τῆς ὡς ἄνω διατάξεως τοῦ κανονισμοῦ ὁρίζεται, ὅτι ἡ ἀποζημίωσις αὕτη περιορίζεται μόνον εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω νόμου προβλεπομένην ἅμα τῇ ἐνάρξει τῆς λειτουργίας Ταμείου Συντάξεως Προσωπικοῦ δὲν προκύπτει διάφορον πόρισμα, διότι ἡ διάταξις αὕτη ἁπλῶς περιορίζει τὴν ἐν λόγῳ ἀποζημίωσιν ἅμα τῇ ἐνάρξει τῆς λειτουργίας τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου Συντάξεων, οὐδαμῶς δὲ προσδίδει τὸν χαρακτῆρα «ἑτέρας προσθέτου ἀποζημιώσεως» εἰς τὸ καταβαλλόμενον ἐκ τῆς ὡς ἄνω αἰτίας ποσὸν ἀποζημιώσεως πέραν τῆς τοῦ νόμου 2112. Ὅθεν, οὕτως ἀποφηναμένη καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ δικάσαντος κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΘΟΔ' Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, ἥτις κατέστη τελεσίδικος διὰ τῆς παραιτήσεως ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης διὰ τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως ἀπὸ τοῦ δικαιώματος ἀσκήσεως κατ' αὐτῆς ἐφέσεως καὶ ἐπιδικάσασα εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον μόνιμον, καθ' ἃ δέχεται, ὑπάλληλον τῆς ἀναιρεσειούσης Ἑταιρείας Ὑδάτων, εἰς ἣν συνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας παρέσχε τὰς ὑπηρεσίας του ἀπὸ 1.7.1927 μέχρι τῆς 30.11.1967, ἀποζημίωσιν βάσει τοῦ κανονισμοῦ ὡς ἐκ τῆς ἀπολύσεώς του λόγῳ διαρκοῦς ἀνικανότητος πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀνατεθειμένης εἰς αὐτὸν ὑπηρεσίας, ὀρθῶς ἠρμήνευσε τὰς διαληφθείσας διατάξεις καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΑΓΩΓΗΣ ΕΞ ΑΚΥΡΟΥ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Κατάθεσις καὶ κοινοποίησις ἀγωγῆς κατὰ Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας

Ἀποκλειστική τριμήνος προθεσμία ἀγωγῆς, ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 6 § 1 Νόμου 3198/1955.—Κατάθεσις ἀγωγῆς καὶ κοινοποίησις αὐτῆς κατ' ἄρθρα 216 καὶ 224 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.— Ἀναγκαστική πρόσληψις πολεμιστοῦ τοῦ Α.Ν. 1836/1951.—Δυνατή ἀπόλυσις διὰ τοὺς ἐν τῷ Νόμῳ ὁριζομένους λόγους.—Ἀκυρότης ἄλλως ἀπολύσεως, μὴ συνιστώσης ἀποδοχὴν τῆς ἀπολύσεως τῆς εἰσπράξεως ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ Νόμου 2112/1920.—Μεταβίβασις σχέσεως εἰς τὸν διάδοχον ἐργοδότην.—Ἔνστασις ἐργοδότου περὶ συμψηφισμοῦ εἰς μισθὸν ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως ἀποζημιώσεως Νόμου 2112/1920.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955 πᾶσα ἀξίωσις μισθωτοῦ, πηγάζουσα ἐξ ἀκύρου καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας, συγχέει ἀπαράβατος, ἐὰν ἡ σχετικὴ ἀγωγὴ δὲν κοινοποιηθῇ ἐντὸς τριμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας.

Ἡ διάταξις εἶναι σαφής. Δὲν ἀρκεῖ δηλαδὴ ἡ κατάθεσις ἁπλῶς τῆς ἀγωγῆς, ἀλλ' ἀπαιτεῖται καὶ ἡ κοινοποίησις αὐτῆς. (Οὕτω ἡ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 6559/1946 ἐπὶ τῆς ἀναλόγου διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 § 7 τοῦ νόμου 765/1943, εἰσηγητὴς **Σ. Γάγγας**, ΕΕΔ 6, 81 καὶ ἄλλαι).

Ἡ διαφορὰ εἶναι, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ προαφάτου ν.δ. 61/1968 περὶ τροποποιήσεως τῆς περὶ πολεμιστῶν νομοθεσίας (ΕΕΔ 28, 60), διὰ τῆς ὁποίας εἰσεπίθη ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἀγωγῆς περὶ παντὸς ἀξιώσεως ἐκ τῆς μὴ προσλήψεως τοῦ πολεμιστοῦ ὑπὸ τοῦ ὑποχρέου ἐργοδότου, διαφέρει τῆς ἀνωτέρω διατάξεως κατὰ τοῦτο, ὅτι ὁρίζεται ἐν αὐτῇ «ἐξ' ὅσον ἡ σχετικὴ ἀγωγὴ δὲν ἠγέρθη ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἓξ μηνῶν».

Τὸ ζήτημα λοιπὸν εἶναι, ποία ἡ σχέσις τῆς διατάξεως πρὸς τὰς κατ' ἄρθρα 216 καὶ 224 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας διατάξεις περὶ ἀσκήσεως ἀγωγῆς.

Ἡ κατωτέρω δικαστικὴ ἀπόφασις δέχεται, ὅτι ἰσχύουν ἐν προκειμένῳ αἱ διατάξεις τοῦ Κώδικος, κατατίθεται δηλαδὴ ἡ ἀγωγὴ ἐντὸς τῆς προθεσμίας, ἡ κοινοποίησις δὲ αὐτῆς πρέπει νὰ γίνεται ἐντὸς δεκαημέρου ἀπὸ τῆς καταθέσεώς της κατ' ἄρθρον 214 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

Εἰς τὴν περίπτωσιν κατατεθῇ ἡ ἀγωγὴ ἐντὸς τῆς τριμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 6 § 1 νόμου 3198/1955, ἡ κοινοποίησις ὅμως αὐτῆς ἐγένετο μετὰ τὴν πάροδον τῆς προθεσμίας.

Ναὶ μὲν αἱ συνέπειαι τῆς ἀκυρώσεως τῆς ἀγωγῆς προσδιδονται ὑπὸ τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας εἰς τὴν κατάθεσιν αὐτῆς ὑπὸ τὴν κίρωσιν τῆς ἐντὸς ὡρισμένης προθεσμίας ἐπιδόσεως εἰς τὸν ἐναγόμενον (ἄρθρον 216), ἀλλὰ διδάσκεται καὶ ὅτι δυάκις ἐκ διατάξεως νόμου ἢ συμβατικῆς ρήτρας ἐπιβάλλεται νὰ γίνῃ ἡ ἐπίδοσις τῆς ἀγωγῆς ἐντὸς ὡρισμένου χρονικοῦ διαστήματος ἢ μέχρι ὡρισμένου χρονικοῦ σημείου, δὲν ἀπομένει δὲ ἱκανὸς χρόνος μεταξὺ καταθέσεως καὶ τοῦ προσδιορισμοῦ δικασίμου διὰ τὴν μετὰ τῶν προσδιορισμῶν ἐμπρόθεσμον ἐπίδοσιν τῆς ἀγωγῆς, ὁ ἐνάγων ὀφείλει νὰ κοινοποιήσῃ τὴν ἀγωγὴν πρὸ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς δικασίμου ἢ καὶ τῆς καταθέσεως, ἐπαναλαμβάνων ἔπειτα τὴν ἐπίδοσιν (**Στ. Σταυροπούλου**, Ἑρμηνεία τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, τεῦχος Β', ὑπ' ἄρθρον 217, ἀριθ. 4, παραπέμποντος καὶ εἰς *Ράμον*, ἐν ἐπιστημονικῇ διημοσιεύσει Νομικῆς Σχολῆς 1967, σελ. 131/2, οὗτω καὶ **Ἀπ. Μαλάτσιος**, ΕΕΔ 27, 1256). (Ἴδετε καὶ *Κωνστ. Ε. Μπέη*, Αἱ διαδικασίαι ἐνώπιον τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου, τόμος πρῶτος, 1968, σελ. 237, καθ' ὃν διὰ τῆς προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 216 τοῦ Κώδικος δὲν θίγονται ἄλλαι προθεσμίαι, αἱ ὁποῖαι λήγουν ταχὺν ἐνωρίτερον).

*

Ἐπρόκειτο, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως, περὶ ἀπολύσεως (ἀκύρου) ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως, ἡ ἐργοδότις ἰσχυρίσθη, ὅτι ἡ διοικητικὴ πρᾶξις περὶ τοποθετήσεως τοῦ μισθωτοῦ εἰς θέσιν ὑπῆρξεν ἄκυρος, ἐλλειπουσῶν τῶν προϋποθέσεων τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ ν.δ 2657/1953, ἤτοι τῆς κατὰ τὸν χρόνον τῆς τοποθετήσεως του ἀπορίας καὶ ἀνεργίας.

Ἀλλὰ πέραν τῶν ὡς πρὸς τοῦτο γενομένων δεκτῶν ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως, ἐξ' ὅσον ἀπὸ τοῦ ἔτους 1953 ἡ ἐργοδότις ἀπεδέχθη τὴν διοικητικὴν πρᾶξιν, ἐστερήθη τοῦ δικαιώματος νὰ προβάλῃ ἀ-

κυριότητα αὐτῆς. (Ἴδετε Ἠλ. Κυριακοπούλου, Διοικητικὸν Δίκαιον § 109, ἀριθ. 3, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 2476/1950, εἰσηγητὴς Ι. Παπαδόπουλος, ΕΕΔ 18, 1953, ἔνθα εἰς σημειώσεις μίαν καὶ λοιπὴ νομολογίαν).

Ὡς πρὸς τὸν συμψηφισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 πρὸς τοὺς μισθοὺς ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως μισθωτοῦ ἴδετε ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1955 (Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 1598ή/1963, εἰσηγητὴς Δ. Δασκαλόπουλος, ΕΕΔ 22, 1243).

Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Σύρου 42/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Γεώργ. Πετρέας**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Ρόδσος, Γ. Θραψιάδης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, ὡς αὐτὴ παραδεκτῶς συμπληροῦται διὰ τῶν προτάσεων, ἐκθέτει ὁ ἐνάγων, ὅτι τυγχάνων τῆς προστασίας τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ καὶ λαβόντων μέρος εἰς τὸν ἀγῶνα ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν», ὡς συμμετασχὼν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσίας του κατὰ τὰ ἔτη 1946 - 1949 τοῦ ἀντισυμμοριακοῦ ἀγῶνος, ἐτοποθετήθη δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 75/5.7.1955 ἀποφάσεως τοῦ παρὰ τῇ Νομαρχίᾳ Κυκλάδων Τοπικοῦ Συμβουλίου Προστασίας Ἀπολυομένων ὡς ἐργατοτεχνίτης (μπομπινᾶς) εἰς τὸ ἐνταῦθα ἐργοστάσιον νηματουργίας τῆς Α.Ε. «Δ» καὶ εἰργάσθη ἔκτοτε ἐν αὐτῷ, ἀντὶ ἡμερομισθίου δραχμῶν 104, μέχρι τῆς 19 Μαΐου 1967, καθ' ἣν διεκόπησαν αἱ ἐργασίαι τοῦ ἐργοστασίου, περιελθόντος εἰς τὴν κυριότητα τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ἀναδειχθείσης ὑπερθεματιστρίας κατὰ τὸν διενεργηθέντα τὴν 11ην Δεκεμβρίου 1966 ἀναγκαστικὸν πλειστηριασμὸν τοῦ ἐργοστασίου, ὅπερ αὐτὴ τὴν 20ὴν Ἰουλίου 1967 μετεβίβασε κατὰ κυριότητα εἰς τὴν ἐναγομένην, ἐπαναθέσασαν τοῦτο εἰς λειτουργίαν ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἡμέρας τῆς ἀγορᾶς του, πρὸς ἣν αὐτὸς προσέφερε προσηκόντως τὴν ἐργασίαν του, μὴ γενομένην ὅμως ἀποδεκτὴν παρὰ τῆς ἐναγομένης, περιελθούσης οὕτω εἰς ὑπερημερίαν καὶ ὑποχρεωθείσης δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 31/1968 ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Σύρου, ἐκδοθείσης ἐπὶ σχετικῆς ἀγωγῆς τοῦ ἐνάγοντος, εἰς τὴν καταβολὴν τῶν ἀποδοχῶν ὑπερημερίας τούτου διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 20.7.1967 ἕως 17.6.1968, μεθ' ὃ ἡ ἐναγομένη τὴν 15 Ἰουλίου 1968 προέβη εἰς τὴν ἔγγραφον καταγγελίαν τῆς μετ' αὐτοῦ συμβάσεως ἐργασίας, οὐσαν ὅμως ἄκυρον, ὡς ἐκ τοῦ ὅτι ἡ συνδέουσα αὐτὸν μετὰ τῆς ἐναγομένης, ὡς διαδόχου τῆς ἀρχικῆς ἐργοδοτριδός του, σύμβασις ἐργασίας δὲν εἶναι ἀορίστου χρόνου, ἀλλὰ συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 4 τοῦ ν.δ. 4189/1961 ἐξηναγκασμένη σύμβασις ἐργασίας ἀπεριορίστου χρονικῆς διαρκείας, ἧς ἡ λύσις δύναται νὰ ἐπέλθῃ ἐπὶ τῇ συνδρομῇ τῶν προϋποθέσεων τῆς μνησθείσης διατάξεως καὶ κατὰ τὴν διαδικασίαν καὶ οὐχὶ ὡς ἀορίστου χρόνου σύμβασις δι' ἐγγράφου καταγγελίας τῆς συμβάσεως καὶ καταβολῆς τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως. Αἰτεῖται δὲ ὅπως, ἀναγνωριζομένης τῆς ἀκυρότητος τῆς γενομένης ὡς εἴρηται καταγγελίας τῆς συμβάσεως, ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη καὶ τῷ καταβάλῃ τὰς λόγῳ τῆς συνεχιζομένης ὑπερημερίας της ἀποδοχάς του, ἀνερχομένας διὰ τὸ ἀπὸ 17.6.1968 ἕως τῆς ἀγωγῆς (23.9.1968) χρονικὸν διάστημα εἰς δραχμὰς 8.840 (85 ἡμερομίσθια πρὸς δραχμὰς 104) δι' ἀποφάσεως κηρυσσομένης προσωρινῶς ἐκτελεστῆς καὶ καταδικαζούσης τὴν ἐναγομένην εἰς τὴν δικαστικήν του δαπάνην.

Οὕτως ἔχουσα ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ νόμῳ βάσιμος παρίσταται, ἐρειδομένη ἐπὶ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 648, 656 § 1, 346, 349 § 2, 350 Α.Κ., τῆς ἀπὸ 15.4.1967 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς καὶ τῶν ἄρθρων 969, 971 καὶ 978 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ ἀρμοδίως φέρεται ἐνώπιον ἡμῶν πρὸς συζήτησιν, συμφώνως τοῖς ἄρθροις 11 § 7 καὶ 16 § 2 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας κατὰ τὴν ρητέαν ἐν προκειμένῳ διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 691 ἑπ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας. Ὅθεν δέον ὅπως, καθισταμένης ταύτης τύποις δεκτῆς, ἐρευνηθῇ περαιτέρω κατ' οὐσίαν, καταβληθέντων ἅμα καὶ τῶν νομίμων τελῶν συζητήσεως.

Κατ' ἄρθρον 6 § 1 τοῦ ν.δ. 3198/1955 πᾶσα ἀξίωσις μισθωτοῦ, πηγάζουσα ἐξ ἀκύρου καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας, τυγχάνει ἀπαράδεκτος, ἐὰν ἡ σχετικὴ ἀγωγὴ δὲν κοινοποιηθῇ ἐντὸς τριμήνου ἀποσβεστικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας. Ἡ προθεσμία αὕτη διακόπτεται κατὰ τὸ ἄρθρον 269 Α.Κ., ὅπερ ἰσχύει καὶ ἐπὶ

ἀποσβεστικῆς προθεσμίας (ὅρα Α.Π. Ὁλομ. 110/1967, ΝοΒ 15, 96) διὰ τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς, τουτέστι διὰ τῆς καταθέσεως τοῦ δικογράφου ταύτης παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ δικαστηρίου, δι' ἧς, συμφώνως πρὸς τὰς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 216 καὶ 224 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐγείρεται ἡ ἀγωγὴ καὶ οὐχὶ δι' ἐπιδόσεως αὐτῆς πρὸς τὸν ἐναγόμενον, ὡς ἀπῃτεῖτο κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 156 τῆς προϊσχυσάσης Πολιτικῆς Δικονομίας πρὸς ἐπέλευσιν τῶν κατὰ τὸ οὐσιαστικὸν δίκαιον συνεπειῶν τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς, ἤτοι τῆς ἐνάρξεως τόκων, διακοπῆς τῆς παραγραφῆς κλπ., ἐπερχομένων νῦν διὰ μόνης τῆς καταθέσεως τῆς ἀγωγῆς, ἀρκεῖ ἡ ἐπίδοσις ταύτης νὰ γίνῃ ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς καταθέσεώς της (ὅρα *Σταυροπούλου*, Ἑρμηνεία Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ὑπ' ἄρθρον 224).

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 21/1968 πράξεως τοῦ Γραμματέως τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἡ ἀγωγὴ κατετέθη τὴν 12ην Ὀκτωβρίου 1968, ἤτοι πρὸ τῆς παρόδου τριμήνου ἀπὸ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ὑπὸ τῆς ἐναγομένης, γενομένης, ὡς συνομολογεῖται ὑπὸ τῶν διαδίκων, προκύπτει δὲ καὶ ἐκ τοῦ προσαγομένου ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἐγγράφου τῆς καταγγελίας τὴν 15 Ἰουλίου 1968, ἐπελθούσης οὕτω διακοπῆς τῆς ἄνω ἀποσβεστικῆς προθεσμίας, καὶ ἀπορριπτέα κρίνεται ὡς μὴ νόμιμος ἡ ἔνστασις τῆς ἐναγομένης περὶ ἀπαραδέκτου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, λόγῳ κοινοποιήσεως της πρὸς αὐτὴν τὴν 16ην Ὀκτωβρίου 1968, ἤτοι μετὰ τὴν πάροδον τῆς τριμήνου προθεσμίας.

Ἐβεβαιώθησαν τὰ ἑξῆς περιστατικά: Ὁ ἐνάγων προσελήφθη ἐν ἔτει 1938 παρὰ τῆς Α.Ε. «...», διατηρούσης ἐνταῦθα ἐργοστάσιον νηματουργίας, ἐπὶ συμβάσει ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὡς μπομπινᾶς ἀντὶ τοῦ ἑκάστοτε ἰσχύοντος νομίμου ἡμερομισθίου καὶ ἀπησχολήθη ἔκτοτε ὑπὸ τὴν ρηθεῖσαν ἰδιότητα ἐν τῷ ἄνω ἐργοστασίῳ μέχρι τοῦ ἔτους 1946, ὅτε οὗτος κληθεὶς εἰς τὸν στρατὸν ὑπηρέτησεν ὡς μάχιμος ὁπλίτης μέχρι τοῦ ἔτους 1949, συμμετασχὼν τοῦ ἀντισυμμοριακοῦ ἀγῶνος καὶ τραυματισθεὶς κατ' αὐτόν. Μετὰ τὴν ἀπόλυσίν του ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ κατ' ἔτος 1949 ἀνέλαβε καὶ πάλιν ἐργασίαν ἐν τῷ ἐργοστασίῳ τῆς ἐργοδότιδός του, ἥτις ἐν ἔτει 1953 ὑπέδειξεν εἰς ἅπαντας τοὺς παρ' αὐτῆς ἀπασχολουμένους ἐργατοτεχνίτας, τοὺς προστατευομένους ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ἐν οἷς καὶ ὁ ἐνάγων, ὅστις ἀνῆκεν εἰς τὴν Β' κατηγορίαν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἄνω νόμου, ὅπως ὑποβάλωσι τὰ δικαιολογητικὰ των πρὸς τὸ παρὰ τῇ Νομαρχίᾳ Κυκλάδων Τοπικὸν Συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων καὶ προκαλέσωσιν ἀπόφασιν ταύτου περὶ ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως των παρ' αὐτῇ, προκειμένου νὰ ἀποφύγῃ τὴν ἀναγκαστικὴν πρόσληψιν νέων ἐργατῶν προστατευομένων ὑπὸ τοῦ ρηθέντος νόμου. Τῷ ὄντι δὲ ὁ ἐνάγων ὑπέβαλε σχετικὴν αἴτησιν εἰς τὸ ἄνω Συμβούλιον, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 75/1953 ἀπόφασις τούτου, δι' ἧς νομίμως ἐτοποθετεῖτο οὗτος ἀναγκαστικῶς παρὰ τῇ ἐργοδότιδί του, παρ' ἣ ἤδη εἰργάζετο (ὅρα Πρωτ. Ἀθηνῶν 2045/1957, ΕΕΔ 16, 565, Πρωτ. Ἀθηνῶν 6848/1956, ΕΕΔ 16, 373). Οὕτω δὲ ἐξηκολούθησε παρέχων τὰς ὑπηρεσίας του πρὸς αὐτὴν μέχρι τῆς κατὰ τὴν 19.5.1967 διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἐργοστασίου, περιελθόντος συνεπείᾳ ἀναγκαστικοῦ πλειστηριασμοῦ, ἐνεργηθέντος τὴν 11.12.1966, τῇ ἐπιστασίᾳ τῆς πιστωτρίας Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην, ἥτις διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 276655/1967 συμβολαίου τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Δ. Δ. μετεβίβασε τοῦτο κατὰ κυριότητα, μεθ' ὅλων τῶν ἐγκαταστάσεων καὶ μηχανημάτων, πρὸς τὴν ἐναγομένην, ἥτις καὶ ἐπανέθεσεν εἰς λειτουργίαν τὸ ἐργοστάσιον ἀπὸ τῆς ἰδίας ἡμέρας τῆς ἀγορᾶς του (19.5.1967), ἀλλ' ἠρνήθη τὴν προσηκόντως προσφερθεῖσαν ἐργασίαν τοῦ ἐνάγοντος, ἰσχυρισθεῖσα ὅτι δὲν ὑπέχει ταύτην ὑποχρέωσιν, οὖσα νέα ἐπιχείρησις διάφορος τῆς ἐργοδότιδος τοῦ ἐνάγοντος, ὑποχρεώθη δὲ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 31/1968 ἀποφάσεως ἡμῶν, ἐκδοθείσης ἐπὶ σχετικῆς ἀγωγῆς τοῦ ἐνάγοντος εἰς τὴν καταβολὴν πρὸς αὐτὸν ἀποδοχῶν ὑπερημερίας ἐκ δραχμῶν 28.250 (ὅρα ταύτην ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ προσαγομένην). Μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς ἄνω ἀποφάσεως ἡ ἐναγομένη, ἐμμένουσα εἰς τὴν ἄρνησίν της ὅπως ἀποδεχθῇ τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος, ἐκοινοποίησεν αὐτῷ τὴν ἀπὸ 15.7.1968 ἔγγραφον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως μετὰ προσφορᾶς τῆς νομίμου, λόγῳ τῆς καταγγελίας, ἀποζημιώσεώς του ἐκ δραχμῶν 6.396, ἣν ὁ ἐνάγων παρέλαβε μετ' ἐπιφυλάξεως παντὸς δικαιώματός του (ὅρα τὸ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης προσαγόμενον ὑπ' ἀριθ. 1293/1968 ἀποδεικτικὸν

τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος Π.Α.). Ἡ ἀπόλυσις ὅμως τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων πολεμιστῶν παρά τινι ἐπιχειρήσει, ὧν ἡ ὑπηρεσία ἀπό τῆς ἰσχύος τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4185/1961 κατέστη ἀορίστου διαρκείας, ἐπιτρέπεται μόνον ὑπό τάς προϋποθέσεις τοῦ ἄνω ἄρθρου, ἤτοι διά παραβάσεις, προβλεπομένας ὑπό τοῦ νομίμως ἀναγνωρισμένου Ὀργανισμοῦ ἢ Κανονισμοῦ τῆς Ὑπηρεσίας ἢ Ἐπιχειρήσεως κλπ. (ὅρα ἄρθρον 4 ν.δ. 4185/1961, Γνωμοδότησιν Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους 498/1963, ΕΕΔ 22, 1053), οὐδεμίαν τῶν ὁποίων ἐπικαλεῖται ἡ ἐναγομένη, ἡ παρ' ἧς γενομένη καταγγελία τῆς συμβάσεως τοῦ ἐνάγοντος τυγχάνει, κατά συνέπειαν, ἄκυρος καί ἄνευ νομίμου ἀποτελέσματος, ἡ δέ γενομένη παρ' αὐτοῦ εἰσπραξις τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 μετ' ἐπιφυλάξεως παντός δικαιώματός του, πηγάζοντος ἐκ τῆς συμβάσεως, δέν συνιστᾷ ἀποδοχήν ὑπό τοῦ ἐνάγοντος τῆς γενομένης καταγγελίας, ὡς ἀβασίμως ἰσχυρίζεται ἡ ἐναγομένη. Ἐπί μεταβολῆς, ἐξ ἄλλου, τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 6 τοῦ ν. 2112 μεταβιβάζεται καί ἡ ἐκ τοῦ νόμου ἀναγκαστική σχέσις ἐργασίας (Α.Π. 54/1963, ΕΕΔ 22, 408). Βεβαιωθέντος ὅθεν ὅτι ἡ ἐναγομένη ἀπό τῆς εἰς αὐτήν μεταβιβάσεως τοῦ ἐργοστασίου τῆς ἀρχικῆς ἐργοδότιδος τοῦ ἐνάγοντος (19.5.1967) ἐπανέθεσε τοῦτο εἰς λειτουργίαν, ὑπέχει τήν ὑποχρέωσιν διατηρήσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐργοστασίου (ὅρα Α.Π. 493/1955, ΕΕΔ 24, 1497, 612/1965, ΕΕΔ 26, 97, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 651, ἀριθ. 31), τά δέ ἀντιθέτως ὑπό ταύτης ὑποστηριζόμενα ἐλέγχονται ἀπορριπτέα ὡς ἄβασιμα. Ἄβασίμως ὡσαύτως εἶναι καί ὁ ἰσχυρισμός τῆς ἐναγομένης περί ἐλλείψεως τῶν νομίμων προϋποθέσεων τῆς ἀνεργίας καί ἀπορίας τοῦ ἐνάγοντος, τῶν προβλεπομένων ὑπό τῆς παραγράφου 1 ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 2657/1953, διότι διά τῆς ἄνω διατάξεως δέν ἀπαγορεύεται, ὅπως ἡ σχέσις ἐργασίας τῶν προστατευομένων ὑπό τοῦ νόμου μισθωτῶν, τῶν ἀπασχολουμένων παρά τινι ἐπιχειρήσει, λάθῃ τόν χαρακτῆρα τῆς ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως τῶν παρ' αὐτῇ δι' ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου, οὐδ' ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων κέκτηται πόρων ἐξ ἄλλων πηγῶν, πλήν τῆς ἐργασίας του. Τούτων οὕτως ἐχόντων ἡ ἐναγομένη ἐξακολουθεῖ τελοῦσα ἐν ὑπερημερίᾳ περί τήν ἀποδοχήν τῆς ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος, ὀφείλουσα, κατά συνέπειαν, τάς ἀποδοχάς τούτου τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπό 17.6.1968 ἕως 23.9.1968, καθ' ὃ τελεῖ ἐν ὑπερημερίᾳ, ἤτοι 84 ἡμερομίσθια. Δοθέντος, ὅτι τό ἡμερομίσθιον τοῦ ἐνάγοντος, ἀπασχολουμένου εἰς ἐργασίαν (τοῦ μπομπινᾶ) συνδεομένην ἀμέσως μέ τήν παραγωγήν καθωρίσθη δυνάμει τῆς ἀπό 15.4.1967 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας εἰς δραχμάς 99 (ὁρᾶτε ταύτην εἰς ΕΕΔ 26, 787), συντελογιζομένου δέ καί τοῦ διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 35/1966 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ.Πειραιῶς, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 67343/1963 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 25, 959), χορηγουμένου ἐπιδόματος 5% λόγῳ συμπληρώσεως 10ετίας, τό ἡμερομίσθιον του ἀνέρχεται εἰς δραχμάς 104 (99+5%). Δικαιοῦται ἑπομένως τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 8.736 (84 Χ 104).

Κατά τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 664 § 1 Α.Κ. ὁ ἐργοδότης δέν δύναται νά συμψηφίσῃ ὀφειλόμενον μισθόν πρός ἀπαίτησίν του κατά τοῦ μισθωτοῦ, ἐφ' ὅσον ὁ μισθός οὗτος εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖος εἰς διατροφήν τοῦ μισθωτοῦ καί τῆς οἰκογενείας του. Ὅθεν, ἡ κατά τῆς ἄνω ἀπαιτήσεως τοῦ ἐνάγοντος, ἀπορρεούσης ἐκ μισθῶν ὑπερημερίας, προτεινομένη ὑπό τῆς ἐναγομένης ἔνστασις συμψηφισμοῦ πρός ἀνταπαίτησίν της κατ' αὐτοῦ διά τήν καταβληθεῖσαν αὐτῷ ἀχρεωστήτως ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112 ἐκ δραχμῶν 6.393 εἶναι ἀπορριπτέα ὡς μή νόμιμος, καθ' ὅσον, ὡς ἐβεβαιώθη, αἱ ἄνω ἀποδοχαί τοῦ ἐνάγοντος, στερουμένου ἄλλων πόρων, εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖαι πρός διατροφήν αὐτοῦ καί τῆς οἰκογενείας του. Δέον, κατ' ἀκολουθίαν, νά γίνῃ δεκτή ἡ ὑπό κρίσιν ἀγωγή ὡς κατ' οὐσίαν βάσιμος καί ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη νά καταβάλῃ τῷ ἐνάγοντι τό ποσόν τῶν δραχμῶν 8.736, κηρυσσομένης τῆς παρούσης προσωρινῶς ἐκτελεστῆς κατ' ἄρθρον 969 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, καταδικαζομένης ἅμα τῆς ἐναγομένης εἰς τήν ἐν μέρει δικαστικήν δαπάνην τοῦ ἐνάγοντος ἐκ δραχμῶν 500 (ἄρθρον 180 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας).

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΠΙ ΜΗ ΣΥΜΠΛΗΡΟΣΑΝΤΩΝ ΔΙΜΗΝΟΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ

Έγγραφος τύπος καταγγελίας καὶ δικαίωμα ἀποζημιώσεως

Ἔλλειψις ὑποχρεώσεως καταβολῆς ἀποζημιώσεως δι' ἀπόλυσιν τῶν μὴ συμπληρωσάντων δίμηνον ὑπηρεσίαν μισθωτῶν.— Ἔγκυρος λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας καταγγελθείσης ταύτης ἐγγράφως καὶ ἄνευ καταβολῆς μὴ ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως.—Ἔλλειψις οὕτω ὑπερημερίας ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ.

Τόσον ὁ νόμος 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 4558/1930, ὅσον καὶ τὸ κατ' ἐπέκτασιν αὐτοῦ Δ.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 (ΕΕΔ 22, 63 ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων), προϋποθέτουν διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας τὴν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ συμπλήρωσιν δι-μήνου ὑπηρεσίας εἰς τὸν ἐργοδότην.

Διὰ χρόνον ἐλάσσονα τοῦ διμήνου δὲν ἀπητεῖτο καταγγελία καὶ συνεπῶς καὶ καταβολὴ ἀποζημιώσεως.

Εἰς ταῦτα ὅμως ἐπῆλθε μεταβολὴ διὰ τοῦ νόμου 3198/1955 (ΕΕΔ 22, 63 ἐπ.), διὰ τοῦ ὁποίου ἐπεβλήθη ἡ ἔγγραφος καταγγελία τῆς σχέσεως ἐργασίας, ἀνεξαρτήτως διαρκείας ταύτης, τοῦ ἐγγράφου ὄντος συστατικοῦ τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας (ἄρθρον 5 § 3 ν. 3198/1955), ἄνευ ὅμως ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς καταβολὴν ἀποζημιώσεως διὰ τοὺς μὴ συμπληρώσαντας δίμηνον ὑπηρεσίαν παρὰ τῷ ἐργοδότῃ. (Ἴδετε ΕΕΔ 23, 1230 ἐπ., ἔνθα νομολογία καὶ σημειώσεις μας, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 19950/1964, εἰσηγητὴς *Γ. Πλαγιανάκος*, ΕΕΔ 23, 1487, ἀντίθετοι Πρωτοδίκαι Χαλκίδος 279/1964, Πρωτοδίκης *Π. Θεοδωρόπουλος*, ΕΕΔ 25, 1425, ὁ *αὐτός*, ΕΕΔ 24, 115, Πρωτοδίκαι Ἀγρινίου 41/1967, Πρωτοδίκης *Β. Καρβέλας*, ΕΕΔ 27, 226).

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως, ὡς προκύπτει ἐξ αὐτῆς, καίτοι ὁ μισθωτὸς δὲν εἶχε συμπληρώσει δίμηνον ὑπηρεσίαν, ἐτηρήθη νομίμως ὁ ἔγγραφος τύπος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, μὴ καταβληθείσης νομίμως ἀποζημιώσεως, ἐφ' ὅσον αὕτη δὲν ὠφείλετο. (Πρβλ. Α.Π. 3/1958, εἰσηγητὴς *Στ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 133).

Συνεπῶς, ὡς δέχεται καὶ ἡ ἐν λόγῳ δικαστικὴ ἀπόφασις, δὲν προέκυπτεν ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ, ὡς θὰ συνέβαινεν ἐπὶ ἀκύρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως. (Ἴδετε ΕΕΔ 27, 1167).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4590/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου ΓΞΟΔ'
Πρωτοδίκης ὁ κ. **Ι. Λύκος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Σταυρόπουλος, Β. Μπάρας

Ὁ ἐνάγων προσελήφθη τὴν 17.11.1967 παρὰ τῆς ἐναγομένης διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὡς χειριστὴς ἐκσκαφέως ἀντὶ μηνιαίου μισθοῦ δραχμῶν 5.593 καὶ εἰργάσθη μέχρι τῆς 12.1.1968, ὁπότε ἀπελύθη, κατόπιν ἐγγράφου καταγγελίας, ὡς μὴ ἀνταποκρινόμενος πλήρως εἰς τὰ καθήκοντά του.

Ὡς ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 1 § 1, 3 τοῦ νόμου 2112/1920, 2 § 3 καὶ 5 § 1 καὶ Δ.Δ. 16/18.7.1920 καὶ 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 προκύπτει, ἐπὶ μισθωτῶν, μὴ συμπληρωσάντων δίμηνον ὑπηρεσίαν δὲν ὀφείλεται ἀποζημίωσις ἐν περιπτώσει καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας (Α.Π. 661/1962, ΕΕΝ 30, 265). Κατ' ἀκολουθίαν, ἐγκύρως ἐχώρησεν ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος, καίτοι δὲν κατεβλήθη εἰς αὐτὸν ἀποζημίωσις, ἐφ' ὅσον οὗτος δὲν εἶχε συμπληρώσει δίμηνον ὑπηρεσίαν. Ἕτερος λόγος, καθιστῶν τὴν καταγγελίαν ἄκυρον ὡς γενομένην κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος (ἄρθρον 281 Α.Κ.), οὐδαμόθεν ἐβεβαιώθη, οὐδὲ ἐξ ἄλλου ἐπικαλεῖται τοιοῦτον συγκεκριμένον λόγον ὁ ἐνάγων. Ἐγκύρου οὔσης ὅθεν τῆς γενομένης καταγγελίας, ἐπῆλθεν ἔκτοτε λύσις τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, κατ' ἄρθρον 669 τοῦ Α.Κ. καὶ συνεπῶς δὲν ὀφείλονται αἱ διὰ τῆς ἀγωγῆς αἰτούμεναι ἀποδοχαὶ ὑπερημερίας.

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΔΙΑ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΕΚΤΟΣ ΕΔΡΑΣ

Πρόσθετος άμοιβή διά παροχήν έργασίας κατά Κυριακάς

Απόδειξις κατά την εργατικήν διαδικασίαν Νόμου ΓΦΟΔ'.—Παροχή εις το έκτος έδρας αποστελλόμενον προσκαίρως δι' εργασίαν υπαλληλικόν και εργατοτεχνικόν προσωπικόν των εν γένει επιχειρήσεων και εργασιών δυνάμει της υπ' αριθ. 21091/2990/1946 υπουργικής αποφάσεως προσθέτου αποζημιώσεως δι' εκάστην εκτός έδρας διανυκτέρευσιν.—Προϋποθέσεις της παροχής ή έκτος του συμφωνηθέντος τόπου προς μόνιμον παροχήν της εργασίας αποστολή του μισθωτού εις νέον τοιούτον προς πρόσκαιρον παροχήν της εργασίας του, δυναμένου να συμφωνηθή ως τόπου και ωρισμένης περιφερείας.—Δυνατή ειδική συμφωνία όπως ή προσαύξησις αμοιβής δι' εργασίαν κατά Κυριακάς περιλαμβάνηται εις το συμφωνηθέν διά την εργασίαν του μισθωτού πλέον του νομίμου ημερομισθίου.

Κρίθηκε υπό της κατωτέρω αποφάσεως του Αρείου Πάγου ή υπ' αριθ. 6630/1967 απόφασις του ως εφετείου δικάσαντος κατά την εργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης.

Επρόκειτο, μεταξύ των άλλων, περί εφαρμογής της υπ' αριθ. 21091/2990/1946 υπουργικής αποφάσεως «περί καθορισμού προσθέτου ημερησίας αποζημιώσεως διά τους εκτός έδρας αποστελλομένους μισθωτούς» (ΕΕΔ 12, 446), ισχυούσης είσέτι κατ' άρθρον 41 του νόμου 3239/1955 περί συλλογικών διαφορών εργασίας.

Δέχεται ή νεωτέρα αύτη αρεοπαγιτική απόφασις, εν αρμονία προς τα νομολογηθέντα (Α.Π. 11/1960, εισηγητής *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 19, 147, Α.Π. 518/1962, εισηγητής *Γ. Βαρσάμον*, ΕΕΔ 21, 1435), ότι διά την εφαρμογήν της ανωτέρω υπουργικής αποφάσεως προϋποτίθεται αποστολή του μισθωτού εις νέον τόπον εργασίας προς πρόσκαιρον παροχήν της εργασίας του. (Ίδετε και Α.Π. 369/1965, εισηγητής *Δ. Κοκόρης*, ΕΕΔ 24, 1307, Α.Π. 71/1966, εισηγητής *Κων. Κλαμαρής*, ΕΕΔ 25, 669).

Δέχεται επίσης ή εν λόγω αρεοπαγιτική απόφασις, ότι είναι δυνατή συμφωνία μεταξύ εργοδότου και μισθωτού περί καλύψεως δι' υπερτέρου του νομίμου μισθού ή ημερομισθίου της δυνάμει της υπ' αριθ. 8980/1946, ως καθεστικώς ίσχυσεν υπό της υπ' αριθ. 25825/1951 υπουργικής αποφάσεως (ΕΕΔ 12, 388), παρεχομένης προσαυξήσεως αμοιβής κατά τινά διά την επιτρεπτώς κατά νόμων εργασίαν του μισθωτού κατά Κυριακάς. (Ίδετε όμοίως Α.Π. 573/1960, εισηγητής *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 20, 85, ένθα σημειώσεις μας και λοιπαί παραπομπαί).

Απαγόρευσις όμοίων συμφωνιών περιέχεται εις το άρθρον 8 του ν.δ. 4020/1959 (ΕΕΔ 18, 1271), το οποίον κηρύσσει άκύρους ταύτας.

Αρείου Πάγου 571/1968, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ κ. **Θ. Καμπέρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δ. Σίδερης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Δημάκης, Ἀλ. Σακελλαρόπουλος

Ο πρώτος λόγος αναιρέσεως ως προς το πρώτον μέρος τούτου, καθ' ο ή αναιρεσίβλητος εναγομένη εταιρεία, καίτοι εκλήθη προς εμφάνισιν ενώπιον του αρμοδίου επί των εργατικών διαφορών δικαστού, προς συζήτησιν της αγωγής του αναιρεσείοντος ενάγοντος, δεν προσεκόμισε τα υπ' αύτης κατεχόμενα έγγραφα (μισθολόγιον, αποδείξεις κλπ.), άτινα ήσαν χρήσιμα προς απόδειξιν των ισχυρισμών του, και ότι το ως εφετείον δικάσαν Πρωτοδικείον δεν έλαβε τούτο υπ' όψιν του, άλλ' ούτε εξετίμησε την παράλειψιν της προσαγωγής τούτων, είναι προεχόντως απορριπτέος, διότι ο αναιρεσείων, δεν ισχυρίζεται ότι ήτήσατο, όπως προσαχθώσι και ληφθώσι ταύτα υπ' όψιν, ούτε ότι διετάχθη ή προσαγωγή των υπό του δικαστού, ως ορίζει το άρθρον 5 του ε.δ. της 1/4 Αυγούστου 1920 περί κωδικοποιήσεως των διατάξεων του νόμου ΓΦΟΔ', οπότε κατά το άρθρον 12 τούτου ή παράλειψις της προσαγωγής των εγγράφων θα ηδύνατο να εκτιμηθή υπό τούτου προς σχηματισμόν της κρίσεώς του μετά των άλλων αποδείξεων.

Κατά τα άρθρα 5, 12, 16 και 20 του αυτού ως άνω ε.δ. εν τη υπ' αυτών καθιερουμένη ειδική διαδικασία προς ταχείαν επίλυσιν των εργατικών διαφορών προσάγονται υπό των διαδίκων κατά την ορισθείσαν δικάσιμον τα προς εύρεσιν της αληθείας χρήσιμα αποδεικτικά στοιχεία και προσκομίζονται προς

ἐξέτασιν οἱ ὑποδειχθέντες μάρτυρες καὶ ὁ δικάζων, μὴ δεσμευόμενος ἐκ διαδικαστικῶν τύπων, ἀκολουθεῖ ἑκάστοτε τὴν ὁδόν, δι' ἧς νομίζει, ὅτι ἀσφαλέστερον καὶ ταχύτερον δύναται νὰ φθάσῃ εἰς τὴν ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθείας, τὸ Πρωτοδικεῖον δέ, δικάζον κατ' ἔφεσιν κατὰ τὰς ὡς ἄνω διατάξεις, ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐκδώσῃ τὴν ἀπόφασίν του ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς συζητήσεως.

Ἐκ τῶν ὡς ἄνω σαφῶς προκύπτει, ὅτι τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας δὲν ὑποχρεοῦται νὰ τηρήσῃ τὰς σχετικὰς διατάξεις περὶ ἀποδείξεως τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐφ' ὅσον δὲν δύνανται αὐταὶ νὰ ἐναρμονισθῶσι πρὸς τὸ ὅλον πνεῦμα τῆς διαδικασίας καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἡ μὴ τήρησις τούτων δὲν ἱδρύει λόγον ἀναιρέσεως. Ὅθεν εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος, κατὰ τὰ οἰκεῖα μέρη του, ὁ ἕναντίος πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως.

Ὡς δείκνυται ἐκ τοῦ δικογράφου τῆς κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως ἀσκηθείσης ἐφέσεως ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου σαφῶς καὶ ὡρισμένως ἐκτίθενται ἐν αὐτῷ οἱ λόγοι ἐφέσεως, οἵτινες, στρεφόμενοι περὶ τὴν πλημμελῆ ἐκτίμησιν τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων, ἐγένοντο δεκτοὶ ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ νομίμως σιγῇ ἀπερρίφθη ἡ περὶ ἀκυρότητος τοῦ δικογράφου λόγῳ ἀορίστου τούτου ἔνστασις τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ ἀπορριπτέος ὁ ἐκ τοῦ ἄρθρου 807 § 11 Πολ. Δικονομίας δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως.

Ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως προκύπτει, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος περὶ πληρωμῆς τῆς διαφορᾶς τῶν μισθῶν του, ἀποζημιώσεως κλπ. δι' ἅπαν τὸ ἐν αὐτῇ ἀναφερόμενον χρονικὸν διάστημα ὡς ἀβάσιμους καὶ οὐχὶ λόγῳ παραγραφῆς. Ὅθεν, ὁ τρίτος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἐπὶ ἐσφαλμένης προϋποθέσεως στηριζόμενος.

Τὸ ἐκδὸν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν δικαστήριον, ὡς ἐκ ταύτης προκύπτει, ἐδέξατο, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων κατὰ τὰς περιόδους τῆς ἐπεξεργασίας τῶν καπνῶν, καθ' ἃς εἰργάσθη ἄλλοτε μὲν ὡς στοιβαδόρος, ἄλλοτε δὲ ὡς βοηθὸς ἀρχιεργάτης, οὐδέποτε ἀπησχολήθη κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ὅτι κατ' ἔθιμον, ἐπικρατῆσαν εἰς τὰς καπνεμπορικὰς ἑταιρείας, κατεβάλλετο εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα, ὅπως καὶ εἰς ἄλλους καπνεργάτας, τὸ ἡμερομίσθιον καὶ τῆς Κυριακῆς ἄνευ πραγματικῆς προσφορᾶς ἐργασίας κατ' αὐτὴν καὶ ὡς ἐκ τούτου ὁ ἀναιρεσείων δὲν ἐδικαιοῦτο προσαυξήσεως ἐπὶ τοῦ νομίμου ἡμερομισθίου του κατὰ 75%. Ὡσαύτως τοῦτο ἐδέξατο ἐκ τῶν αὐτῶν ἀποδείξεων, ὅτι δὲν ἐβεβαιώθησαν καὶ αἱ λοιπαὶ ἀξιώσεις τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ ἀπέρριψεν ἐξ ὁλοκλήρου τὴν ἀγωγήν. Πρὸς σχηματισμὸν τῆς κρίσεώς του ταύτης τὸ Πρωτοδικεῖον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησεν, ὡς ἀναφέρεται ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει, μετὰ τῶν καταθέσεων τῶν μαρτύρων καὶ πάντα τὰ προσκομιζόμενα ἔγγραφα, ὧν ἐγένετο ἐπίκλησις καὶ συνεπῶς ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ διβλιάριον ἐνσήμων, ὡς καὶ τὴν ἀπὸ 26 Ἰουνίου 1967 ὡς ἄνω ἔφεσιν καὶ τὰ ὑπ' ἀριθ. 796/1967 πρακτικά, ἅπερ, ὡς ἰσχυρίζεται ὁ ἀναιρεσείων, προσήγαγε καὶ ἐπεκαλέσθη καὶ δὲν ἦτο ἀναγκαῖον, ὅπως τοῦτο καθορίσῃ ταῦτα εἰδικῶς. Ὅθεν οἱ τέταρτος λόγος ἀναιρέσεως ὡς πρὸς τὸ πρῶτον μέρος τούτου καὶ ὁ πέμπτος τοιοῦτος, καθ' οὓς τὸ Πρωτοδικεῖον, παρὰ τὸν νόμιον, δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων καὶ τὰ ὡς ἄνω ἔγγραφα εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι, ὡς πρὸς δὲ τὸ δεύτερον μέρος τοῦ ὡς ἄνω τετάρτου λόγου ἀναιρέσεως, καθ' ὃν παρὰ τὸν νόμιον τὸ Πρωτοδικεῖον ἐδέχθη τὴν ὕπαρξιν ἐθίμου, χωρὶς νὰ προταθῇ τοῦτο καὶ σχέσιν ἔχον μὲ τὸ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος λαμβανόμενον ἡμερομίσθιον (ἄνευ προσαυξήσεως) κατὰ τὰς Κυριακάς, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἄνευ συμφέροντος προβαλλόμενος, ἀφοῦ ἐγένετο δεκτὸν ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι καλῶς κατεβάλλετο τοῦτο εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα.

Ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, αὕτη ἐδέξατο ἀνελέγκτως, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων δὲν προσελήφθη ποτὲ ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου καὶ δὲν εἰργάσθη παρ' αὐτῇ ὡς πραγματογνώμων καπνῶν αὐτῆς, ὅτι τοιαύτην ἐργασίαν, ἀπαιτοῦσαν προσόντα, ἅτινα δὲν εἶχεν ὁ ἀναιρεσείων, ἤτοι θεωρητικὴν κατάρτισιν, γραμματικὰς γνώσεις καὶ ἐμπορικὴν πεῖραν, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐκτελέσῃ οὗτος, οὔτε τῷ ἀνετέθη ποτὲ ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἢ ἀνεμίχθη οὗτος εἰς ἀγορὰς καπνῶν διὰ λογαριασμόν της ἐργασία, ἥτις ἦτο καὶ ἡ κυριωτέρα ἀπασχόλησις τῶν πραγματογνωμόνων καὶ ὅτι ὁ ἀναιρεσείων ἐχρησιμοποιήθη μόνον δυνάμει σχετικῶν συμβάσεων ἐργασίας ὡς βαθμολογητὴς καπνῶν, ἡ ἐργασία του δὲ αὕτη συνίστατο εἰς τὴν συγκέντρωσιν πληροφοριῶν περὶ τῶν πρὸς πώλησιν διατιθεμένων καπνῶν καὶ τοῦ εἴδους αὐτῶν καὶ

εἰς τὴν ἐνημέρωσιν περὶ τούτου τῆς ἀναιρεσιβλήτου. Οὕτω τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον περιέλαβεν ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει του πλήρη καὶ σαφῆ αἰτιολογίαν ὡς πρὸς τὰς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος παρασχεθείσας ἐργασίας ὡς δαθμολογητοῦ, ἐκθέσαν λεπτομερῶς τόσον εἰς τί συνίστανται αὗται καὶ δι' ἃς κατὰ τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν συνεφωνήθη ὡρισμένον ἡμερομίσθιον, ὅσον καὶ εἰς τί συνίστανται αἱ ἐργασίαι τοῦ πραγματογνώμονος καὶ τὰς ὁποίας, κατὰ τὴν αὐτὴν ἀπόφασιν, δὲν προσέφερεν ὁ ἀναιρεσείων, ὁ ἐναντίος δὲ πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως τῶν προσθέτων ἐκ τοῦ ἄρθρου 807 ἐδ. 19 Πολ. Δικονομίας τυγχάνει μὴ δάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 21091/2990/1946 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, ἐκδοθείσης κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ νόμου 28/1944, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ νόμου 866/1946, καὶ δημοσιευθείσης, ὡς ὁ νόμος οὗτος ὁρίζει, διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐντεῦθεν ἰσχύν νόμου ἐπεχούσης, καθ' ἣν εἰς τὸ ἐκτὸς ἕδρας ἀποστελλόμενον προσκαίρως δι' ἐργασίαν ὑπαλληλικὸν καὶ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν πασῶν ἐν γένει τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν καταβάλλεται καὶ πρόσθετος ἀποζημίωσις δι' ἑκάστην ἐκτὸς ἕδρας διανυκτέρευσιν, ἴση πρὸς τὸ ἑκάστοτε νομίμων ἡμερομίσθιον ἢ πρὸς τὸ 1/25 τοῦ ἑκάστοτε νομίμου μηνιαίου μισθοῦ κλπ., σαφῶς συνάγεται, ὅτι προϋπόθεσις ἀποζημιώσεως διὰ τὴν ἐκτὸς ἕδρας διανυκτέρευσιν εἶναι ἡ ἐκτὸς τοῦ συμφωνηθέντος τόπου πρὸς μόνιμον παροχὴν τῆς ἐργασίας ἀποστολὴ τοῦ μισθωτοῦ εἰς νέον τοιοῦτον πρὸς πρόσκαιρον παροχὴν τῆς ἐργασίας του καὶ διανυκτέρευσις αὐτοῦ εἰς τὸν νέον τοῦτον τοπον ἐργασίας, ὡς τόπος πρὸς μόνιμον παροχὴν τῆς ἐργασίας δύναται νὰ συμφωνηθῇ καὶ ὡρισμένη περιφέρεια, ἂν τοῦτο ἐπιβάλληται ἐκ τοῦ εἴδους τῆς προσφερομένης ἐργασίας.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως προκύπτει, τὸ Πρωτοδικεῖον ἐν σχέσει μὲ τὸ αἴτημα τῆς ἀγωγῆς περὶ καταδολῆς τῷ ἀναιρεσείοντι προσθέτου ἀποζημιώσεως διὰ τὰς ἐκτὸς ἕδρας διανυκτερεύσεις του, ἐδέξατο, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ἡ ἐργασία τοῦ ἀναιρεσείοντος ὡς δαθμολογητοῦ καπνῶν, ὑποχρεωμένου νὰ ἐπισκέπτηται τὰ χωρία τῆς περιφερείας Κατερίνης καὶ Λαγκαδᾶ πρὸς συγκέντρωσιν πληροφοριῶν περὶ τῶν καπνῶν, συνεφωνήθη, ὅτι θὰ προσεφέρετο εἰς τοὺς τόπους, εἰς οὓς καὶ προσεφέρθη, ἤτοι εἰς τὰ χωρία τῶν περιοχῶν Κατερίνης καὶ Λαγκαδᾶ καὶ συνεπῶς δὲν ἐπρόκειτο περὶ προσκαίρου ἀποστολῆς εἰς ταῦτα τοῦ ἐναγοντος ἐξ ἄλλου συμπεφωνημένου τόπου ἐργασίας, καὶ ἀπέρριψε τὸ ρηθὲν αἴτημα τούτου. Ὅθεν τὸ Πρωτοδικεῖον ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς διατάξεις τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως καὶ ἐπαρκῶς ἠτιολόγησε τὴν ἀπόρριψιν τοῦ ἐν λόγῳ αἰτήματος καὶ ἀπορριπτέος ὁ ἐκ τοῦ ἄρθρου 807 § 17 καὶ 19 Πολ. Δικονομίας δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως τῶν προσθέτων.

Κατὰ τὴν διάταξιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, ἥτις ἐκδοθεῖσα κατ' ἐξουσιοδότησιν δυνάμει τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 28/1944 καὶ δημοσιευθεῖσα εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἔχει ἰσχὺν νόμου, ἡρμηνεύθη δὲ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/154/1951 ἀποφάσεως τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω Ὑπουργῶν, ἐκδοθείσης δυνάμει τῶν αὐτῶν διατάξεων καὶ δημοσιευθείσης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, παρέχεται αὔξησις 75% ἐπὶ τῶν ὑποχρεωτικῶν τεθεσπισμένων ἐλαχίστων ὁρίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων εἰς ἅπαν τὸ κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἄλλας ἐκ τοῦ νόμου καθιερουμένας ὡς μὴ ἐργασίμους ἡμέρας τοῦ ἔτους ἀπασχολούμενον προσωπικὸν πασῶν ἐν γένει τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν (πλὴν τῶν ρητῶς καὶ περιοριστικῶς ἐν αὐτῇ ἐξαιρουμένων) καὶ δὲν πληρώνεται αὐτὴ πρὸς τυχὸν καταβαλλομένας μείζονας ἀποδοχάς. Δὲν ἀντίκειται δὲ εἰς τὰς ὡς ἄνω ἀποφάσεις ἢ εἰς ἄλλην τινὰ διάταξιν, ἀλλ' οὔτε καὶ εἰς τοὺς ὁρισμοὺς τῶν ἄρθρων 3, 174, 664 καὶ 674 Α.Κ., ἡ εἰδικὴ συμφωνία, ὅπως ἡ ὡς εἴρηται προσαύξησις περιλαμβάνηται εἰς τὸ συμφωνηθὲν διὰ τὴν ἐργασίαν τοῦ μισθωτοῦ πλέον τοῦ νομίμου ἡμερομισθίου.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ἐν σχέσει μὲ τὸ ἕτερον αἴτημα τῆς ἀγωγῆς περὶ καταδολῆς τῷ ἀναιρεσείοντι τῆς προσαυξήσεως τοῦ ἡμερομισθίου του κατὰ 75% λόγῳ τῆς ἀπασχολήσεώς του καὶ τὰς Κυριακάς, ἐδέξατο ἀνελέγκτως ἐκ τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων, ὅτι πράγματι ὁ ἀναιρεσείων ὡς δαθμολογητὴς καπνῶν ἀπησχολεῖτο ἐπὶ τρίωρον ἢ τετράωρον, πλὴν ἡ πρόσθετος κατὰ τὴν ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ἀπόφασιν ἀμοιδή του ἐξ 75% ἐπὶ τοῦ νομίμου ἡμερομισθίου του διὰ τὴν κατὰ

ΝΟΜΙΜΟΣ ΜΙΣΘΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Έφαρμογή ὑπ' ἀριθ. 2/1961, 28/1963 καὶ 43/1965 διαιτητικῶν ἀποφάσεων

Στοιχεῖα ὑπαλληλικῆς ἰδιότητος μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 1 Ν.Δ. 2555/1953.— Ἐφαρμογὴ τῶν ἀνωτέρω διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἐπὶ προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων, ἐκτελούντος ἐργασίαν γραφείου, ἀνεξαρτήτως τόπου, ἔνθα παρέχει τὰς ὑπηρεσίας του.—Δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ νὰ ἀξιώσῃ τὴν καταβολὴν εἰς αὐτὸν ὁλοκλήρου τῆς διὰ τῆς οἰκείας συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως καθωρισμένης διὰ πλήρη ἀπασχόλησιν ἀμοιβῆς, ἐκτὸς ἂν ρητῶς ἢ σιωπηρῶς συνεφωνήθη, ὅπως οὗτος ἐργάζηται ἐπὶ ὀλιγωτέρας τοῦ νομίμου ὡραρίου καθ' ἡμέραν ὥρας, ἐπὶ ἀντιστοίχῳ μειώσει τῆς ἀμοιβῆς.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 404/1968 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Λαρίσης, ὑπῆρξεν ἐφαρμογὴ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1961 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων τῶν πάσης φύσεως ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 26762/5678/1961 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 20, 572), τῆς ὑπ' ἀριθ. 28/1963 ὁμοίας, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 89850/5636/1963 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ (ΕΕΔ 22, 1421), καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 43/1965 ὁμοίας, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3240/284/1966 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ (ΕΕΔ 25, 194).

τὰς Κυριακὰς ταύτας ἀπασχόλησίν του, προεβλέφθη ὑπὸ τῶν διαδίκων καὶ συνεφωνήθη μεταξὺ αὐτῶν ὅπως αὕτη (προσαυξήσεις) περιλαμβάνεται εἰς τὸ συμφωνηθὲν διὰ τὴν ἐργασίαν του ὡς ἑβδομολογητοῦ ἡμερομίσθιον ἐκ δραχμῶν 150 ἀρχικῶς, 165 ὕστερον καὶ 210 κατόπιν, ὅπερ εἰς πάσας τὰς περιπτώσεις ἦτο ἀνώτερον τοῦ νομίμου τοιούτου καὶ ὡς ἐκ τούτου ὁ ἀναιρεσείων δὲν ἐδικαιοῦτο προσαυξήσεως δι' ἀπασχόλησίν του κατὰ τὰς Κυριακὰς ὡς ἑβδομολογητὴς καὶ ἀπέρριψε τὸ σχετικὸν αἴτημα. Ταῦτα δεχθὲν τὸ Πρωτοδικεῖον τὸ μὲν ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ὡς ἄνω ἀποφάσεις καὶ διατάξεις, τὸ δὲ περιέλαβεν ἐν τῇ ἀποφάσει του νόμιμον καὶ ἐπαρκῆ αἰτιολογίαν τῆς ἀπορριπτικῆς περὶ καταβολῆς τῆς ὡς εἴρηται προσαυξήσεως διατάξεως, ἐφ' ὅσον καθορίζεται ἐν τῇ ἀποφάσει ταύτῃ κατὰ ποῖα χρονικὰ διαστήματα ὁ ἀναιρεσείων εἰργάσθη ὡς ἑβδομολογητής, ποῖα τὰ νόμιμα ἡμερομίσθια, ἅτινα ἔδει νὰ λαμβάνῃ οὗτος ἐπὶ τῇ βάσει τῶν σχετικῶν συλλογικῶν συμβάσεων, ποῖα ηὐξημένα ποσὰ ἐλάμβανεν ὡς ἡμερομίσθια πλέον τοῦ νομίμου ἡμερομισθίου, ὡς καὶ ἡ εἰδικὴ συμφωνία, ὅπως ἡ ὀφειλομένη κατὰ τὰς Κυριακὰς προσαύξησις περιλαμβάνηται εἰς τὸ ηὐξημένον ἡμερομίσθιον, ἐκ τοῦ ὁποίου καὶ ἐκαλύπτετο αὕτη. Ὁ τρίτος συνεπῶς λόγος ἀναιρέσεως τῶν προσθέτων ἐκ τοῦ ἄρθρου 807 § 17 καὶ 19 Πολ. Δικονομίας εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Τοῦτο ἐπαναλαμβάνεται καὶ εἰς τὴν κατωτέρω ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Προκειμένης ὅμως τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἀνωτέρω διαιτητικῶν ἀποφάσεων τὸ θέμα ἔχει ρυθμισθῇ ὡς ἑξῆς: Κατὰ τὴν παράγραφον 8 τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν (ΕΕΔ 18, 343) τῶν ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως ταύτης καθοριζομένων ἀποδοχῶν (πλήρων) δικαιοῦνται οἱ ἀπασχολούμενοι τοὐλάχιστον 3½ ὥρας ἡμερησίως μισθωτοί. Διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους ἐπὶ ἴσσονα χρόνον ἡμερησίως ἰσχύουν κατ' ἀναλογίαν πᾶσαι αἱ ἀνωτέρω διατάξεις, ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἀπολαυὰς αὐτῶν διὰ τὸν χρόνον ἀπασχολήσεώς των. («Ἴδετε Α.Π. 280/1962, εἰσηγητὴς *Ε. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 21, 665, Α.Π. 657/1964.

εἰσηγητὴς Δ. Κοκόρης, ΕΕΔ 24, 10),
ἡ ὁποία ἐπαναλαμβάνεται καὶ εἰς τὰς ἀνωτέρω διαιτητικὰς ἀποφάσεις διὰ ρητῆς εἰς αὐτὰς παραπομπῆς εἰς τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 8 τῆς προαναφερομένης διαιτητικῆς ἀποφάσεως (2/1959), ἐφ' ὅσον δὲ κατ' ἄρθρον 3 τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας αἱ ἀτομικαὶ συμβάσεις ἐργασίας θεωροῦνται περιέχουσαι αὐθωρεὶ τοὺς ἐν τῇ συλλογικῇ συμβάσει καθορισθέντας ὅρους, ὁ ὅρος οὗτος περὶ τοῦ ὀφειλομένου μισθοῦ ἦτο ἐφαρμοστέος εἰς τὴν παρ' ἡμῖν περίπτωσιν, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπῆρξε συμφωνία περὶ εὐνοϊκωτέρας ρυθμίσεως.

Ἀρείου Πάγου 576/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Μαρμαρᾶς**
Διεγνώσθησαν οἱ κ.κ. Γ. Μπλάτσιος, Χ. Δημητρέλλος

Ἐξ προκύπτει ἐκ τῶν κατὰ τὴν συζήτησιν, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὑποβληθεισῶν προτάσεων τῶν ἀναιρεσειουσῶν, αὗται ἐπεκαλέσθησαν πρὸς ἀπόδειξιν τῶν ἰσχυρισμῶν των, ἐκτὸς τῶν καταθέσεων τῶν ἐνώπιον τοῦ Ἐργατοδίκου ἐξεταισθέντων μαρτύρων, καὶ τὰς ἐνώπιον τῶν συμβολαιογράφων Γ.Κ. καὶ Π.Κ. ληφθείσας καταθέσεις τῶν Ν.Ν. καὶ Α.Μ., ἐκ δὲ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου προκύπτει, ὅτι τοῦτο ἵνα καταλήξῃ εἰς τὴν ἐν ἠγνοήθη κρίσιν περὶ τῶν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐκτελουμένων ἐργασιῶν, ὡσαύτως, ὅτι ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰς καταθέσεις τῶν ἐνόρκως ἐξεταισθέντων κατὰ τὰ πρακτικὰ τῆς πρωτοβαθμίου δίκης μαρτύρων, ὡς καὶ τὰς τοιαύτας τὰς περιεχομένας εἰς τὰς ἀναφερομένας πράξεις, τὰς συνταχθείσας ἐνώπιον τῶν συμβολαιογράφων Π. Κ., Γ.Κ., Δ.Κ. καὶ Δ.Κ., ὡς καὶ τὰ ὑπὸ τῶν διαδίκων προσκομιζόμενα λοιπὰ ἔγγραφα. Ἐντεῦθεν οὐδεμία καταλείπεται ἀμφιβολία, ὅτι συνεξετίμησε καὶ τὰς ὡς ἄνω ἐκθέσεις ἐνόρκων βεβαιώσεων. Ὅθεν ὁ 1ος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου, καθ' ὃν τὸ δικαστήριον, παρὰ τὸν νόμον, δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν προσαχθείσας ἀποδείξεις, εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς μὴ βάσιμος.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2655/1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας», δι' οὗ ἀντικατεστάθη τὸ ἄρθρον 10 τοῦ νόμου 1234/1918, ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος θεωρεῖται πᾶν πρόσωπον κατὰ κύριον ἐπάγγελμα ἀσχολούμενον ἐπ' ἀντιμισθίᾳ, ἀνεξαρτήτως τρόπου πληρωμῆς, εἰς ὑπηρεσίαν ἰδιωτικοῦ καταστήματος, Γραφείου ἢ ἐν γένει ἐπιχειρήσεως ἢ οἱασδήποτε ἐργασίας καὶ παρέχον ἐργασίαν ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικὴν κλπ.». Κατὰ δὲ τὴν παράγραφον 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1961 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 26762/1961 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν Γραφείων τῶν πάσης φύσεως ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων κλπ.» (ἥτις διάταξις ἐπανελήφθη καὶ εἰς τὰς ὑπ' ἀριθ. 28/1963 καὶ 43/1965 ὁμοίας διαιτητικὰς ἀποφάσεις) εἰς τὰς διατάξεις τῆς ἐν λόγῳ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὑπάγεται τὸ προσωπικόν, τὸ ἐκτελοῦν ἐργασίαν Γραφείου, ἀνεξαρτήτως τόπου, ἔνθα παρέχει τὰς ὑπηρεσίας του, τῶν ἐν Ἑλλάδι λειτουργουσῶν πάσης φύσεως ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων (διαμηχανικῶν, ἐμπορικῶν, ἐπαγγελματικῶν, βιοτεχνικῶν καταστημάτων ἐν γένει κλπ.), ἀνεξαρτήτως τῆς νομικῆς μορφῆς τούτων κλπ.

Καθ' ἃ ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως προκύπτει, τὸ ἐκδὸν ταύτην ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικείων, κατ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ἐδέξατο, ὅτι ἡ ἐργασία τοῦ καθ' οὗ ἡ αἴτησις συνίστατο εἰς τὸ νὰ διαχειρίζηται τὸν μηχανικὸν ἐξοπλισμὸν τοῦ ἀγροκτήματος, 600 περίπου στρεμμάτων, ὅπερ ἐξεμεταλλεύετο ὁ παρὰ τῶν ἀναιρεσειουσῶν κληρονομηθεὶς Α.Π., ἔχων πλήρως ὠργανωμένην γεωργικὴν ἐπιχείρησιν, διὰ τὴν λειτουργίαν τῆς ὁποίας διατηρεῖ Γραφεῖον, ἐστεγασμένον ἐντὸς οἰκισμοῦ τοῦ ἀγροκτήματος καὶ ἐν τῷ ὁποίῳ εἰργάζετο ὁ ἀναιρεσίβλητος ὡς διαχειριστής, διαχειριζόμενος προσέτι τὰ ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν εἰς τὴν διάθεσιν αὐτοῦ τιθέμενα χρηματικὰ ποσὰ διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἡμερομισθίων τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ, ὡς καὶ διὰ τὴν ἀγορὰν διαφόρων ἀντικειμένων, ἀναγκαίων διὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ ἀγροκτήματος, πρὸς ἐνημέρωσιν δὲ τῶν ἐργοδοτῶν καὶ ἀπόδοσιν λογαριασμοῦ κατήρτιζε τὰς μισθοδοτικὰς καταστάσεις τοῦ προσωπικοῦ ἢ ἐλάμβανεν ἐγγράφους ἀποδείξεις περὶ τῶν καταβαλλομένων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, κατεχώριζε ταύτας εἰς τὸ βιβλίον Ταμείου, βάσει δὲ τῶν οὕτω δεκτῶν γενομένων περιστατικῶν ἔκρινεν, ὅτι ἡ ἀπασχόλησις αὐτὴ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἦτο ἡ τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου Γραφείου ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως, οὐδαμῶς ἀσχολουμένου μὲ τὰς ἐν τῷ ἀγροκτήματι γεωργικὰς ἐργασίας, μὲ προέχον τὸ πνευματικὸν στοιχεῖον, δικαιουμένου οὕτω τοῦ ὑπὸ τῶν

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΝΟΜΟΙ

Αναγκαία διά τό κύρος αύτών ή δημοσίευσις τού περιεχομένου των

Αναγκαίον, κατά συνταγματικήν άρχήν, τού κύρους τού Νόμου ή δημοσίευσις αύτού.— Δυνατή ύπό τού Νομοθέτου ή εκδήλωσις τής βουλήσεώς του καθ' οιονδήποτε τρόπον, ήτοι και διά παραπομπής εις έτερον κείμενον, απόφασιν ή έγγραφον, προϋπόθεσις όμως τής ισχύος τούτων νά έχουν δημοσιευθή κατά τά ουσιώδη μέρη των εις τήν Εφημερίδα τής Κυβερνήσεως.— Έλλειψις δικαιώματος ύπαλλήλου Τραπέζης τής Ελλάδος εκ τής ύπ' άριθ. 85/1946 Εγκυκλίου αύτής, περί τού οποίου ή διάταξις τού άρθρου 6 § 8 Νόμου 4504/1966, μή δημοσιευθέντος τού κειμένου αύτής εις τήν Εφημερίδα τής Κυβερνήσεως κατά τό ουσιώδες περιεχόμενόν του.

Άρείου Πάγου 503/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Πασσιᾶς, Ι. Παπέλης

Έκ τής συνταγματικής άρχής, καθ' ήν αναγκαίον στοιχείον τού κύρους τού νόμου είναι ή δημοσίευσις αύτού (άρθρον 36), έπεται, ότι δύναται μέν ο νομοθέτης νά εκδηλώση τήν βούλησίν του καθ' οιονδήποτε τρόπον, ήτοι και διά παραπομπής εις έτερον κείμενον, απόφασιν ή έγγραφον, άλλ' όμως προϋπόθεσις τής ισχύος τούτων είναι νά έχουν δημοσιευθή κατά τά ουσιώδη μέρη των εις τήν Εφημερίδα τής Κυβερνήσεως (βλ. και άρθρα 1, 2 τού από 1.2.1883 β) τος. άρθρον 1 ὑπ' ἀριθ. 2/1961, 28/1963 καὶ 43/1965 ἀποφάσεων τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθεισῶν ἐκτελεστῶν ἀντιστοίχως διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 26762/1961, 89850/1963 καὶ 3240/1965 ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, καθοριζομένου μισθοῦ. Ὅθεν οὗτος ἀποφανθεὶς τὸ ἐκδὸν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Πρωτοδικείου ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς μνησθείσας διατάξεις οὐσιαστικῶν νόμων, ὁ δὲ ἐναντίος 2ος τῆς αἰτήσεως λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς μὴ βάσιμος.

Ὡς ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 376, 648, 653 καὶ 680 τοῦ Α.Κ. προκύπτει, ὁ ἐκμισθωτὴς δικαιοῦται νὰ ἀξιώσῃ τὴν καταβολὴν αὐτῷ ὁλοκλήρου τῆς διὰ τῆς οἰκείας συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἢ ὑπουργικῆς ἀποφάσεως καθωρισμένης διὰ πλήρη ἀπασχόλησιν ἀμοιβῆς καὶ ἂν ὁ μισθωτὴς ἐκ λόγων ἀφορώντων εἰς αὐτὸν δὲν χρησιμοποιεῖ ἐφ' ὅλον τὸ νόμῳ ὁριζόμενον χρονικὸν ὅριον ἡμερησίας ἐργασίας τὰς εἰς τὴν διάθεσίν του τεθειμένας ὑπὸ τοῦ ἐκμισθωτοῦ τῆς ἐργασίας ὑπηρεσίας του, ἐκτὸς ἂν ρητῶς ἢ σιωπηρῶς συνεφωνήθη, ὅπως οὗτος ἐργάζηται ἐπὶ ὀλιγωτέρας τοῦ νομίμου ὡραρίου καθ' ἡμέραν ὥρας, ἐπὶ ἀντιστοίχῳ μειώσει τῆς ἀμοιβῆς.

Ἐν προκειμένῳ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δέχεται, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, ὅτι κατὰ τοὺς χειμερινοὺς μῆνας ὁ ἀναιρεσίδικος, διατηρῶν τὴν θέσιν τοῦ διαχειριστοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως τῶν ἀναιρεσειουσῶν, ἐλαχίστας προσέφερεν ὑπηρεσίας, ὡς ἐκ τῆς παντελοῦς σχεδὸν ἐλλείψεως ἐκτάκτου προσωπικοῦ, διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ ὁποίου κυρίως ἠσχολεῖτο, ἤτοι ὅτι ἡ μὴ ἀπασχόλησις τοῦ ἀναιρεσιδίκου, ἐφ' ὅλον τὸ νόμῳ ὑφιστάμενον χρονικὸν ὅριον ἐργασίας, ὀφείλεται εἰς αἰτίαν, ἐγκειμένην εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ δικαιοπαρόχου τῶν ἀναιρεσειουσῶν, ἐνῷ, ἐξ ἄλλου, αὗται δὲν ἐπικαλοῦνται διὰ τοῦ ἀναιρετηρίου, ὅτι προέβαλον ἐνώπιον τοῦ ἐκδόντος τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν δικαστηρίου, ὅτι συνεφωνήθη ρητῶς ἢ σιωπηρῶς μετὰ τοῦ ἀναιρεσιδίκου, ὅπως οὗτος ἐργάζηται ἐπὶ ἐλάσσονι νομίμου ὡραρίου χρόνῳ, ἐπὶ ἀντιστοίχῳ μειώσει τῆς ἀμοιβῆς του. Ἑπομένως τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ἐπιδικάσαν τὴν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 2/1961, 28/1963 καὶ 43/1965 ἀποφάσεων τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθεισῶν ἐκτελεστῶν ἀντιστοίχως διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 26762/1961, 89850/1963 καὶ 3240/284/1966 ἀποφάσεων Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καθωρισμένην ἀντιμισθίαν διὰ πλήρες ὡράριον, συνεμορφώθη πρὸς τὰς διαληφθείσας διατάξεις καὶ ὁ ἐναντίος 3ος λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως κρίνεται ἀπορριπτέος.

τοῦ νόμου Τ.Α.Ν./1866, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ νόμου ΠΜΣΤ'/1882). Ὡς ἐκ τούτου, ἕνεκα δημοσιεύσεως ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου συμβατικοῦ χαρακτῆρος, οἷον ἐγκυκλίου Τραπέζης, ἐξ ἧς παράγονται δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις καὶ εἰς τὴν ὁποίαν ἀναφέρεται ἐπακολουθήσας νόμος κατὰ χρονολογίαν μόνον καὶ ἀριθμόν, δὲν καθίσταται τὸ περιεχόμενον ταύτης, μὴ ἐνσωματωθείσης εἰς τὸν νόμον, διάταξις νομοθετική, περιλαμβάνουσα κανόνας ἀντικειμενικοῦ δικαίου. Ὅθεν τοῦ ἄρθρου 6 § 8 τοῦ νόμου 4504/1966 δικαιολογοῦντος ὅτι τέως ὑπάλληλοι τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, καταστάντες ἀνίκανοι πρὸς ἐργασίαν καὶ ὑποβαλόντες αἴτησιν ἀποχωρήσεως μέχρι τῆς 31.12.1953, ἐφ' ὅσον ἔχουν συμπληρώσει 25ετῆ συντάξιμον ὑπηρεσίαν ἀπολαύουν τῶν εὐεργετημάτων τῆς ὑπ' ἀριθ. 85/1946 ἐγκυκλίου τῆς Τραπέζης ταύτης, τοῦ ἐγγράφου δὲ τούτου μὴ δημοσιευθέντος εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὸ οὐσιῶδες περιεχόμενόν του, δὲν ἐδημιουργήθη δικαίωμα ὑπὲρ τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ἥτις, ὑπηρετήσασα ὡς ὑπάλληλος παρὰ τῇ ἀναιρεσειούσῃ καὶ καταστᾶσα ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν, ὑπέβαλεν αἴτησιν ἀποχωρήσεως μετὰ 29 ἐτῶν ὑπηρεσίαν καὶ ἀπεχώρησε πρὸ τῆς 31.12.1953, ὡς κριθεῖσα ἀνίκανος παρὰ τῆς ἀρμοδίας ἐπιτροπῆς, ἐζήτησε διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς της, ὡς ἐκ ταύτης δείκνυται, νὰ ὑποχρεωθῇ ἡ ἀναιρεσείουσα καὶ χορηγήσῃ τὰ ἐν τῇ μνησθείσῃ ἐγκυκλίῳ εὐεργετήματα. Κατ' ἀκολουθίαν, δεχθεῖσα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἀντιθέτως πρὸς τὰ ἀνωτέρω, ὅτι ἐκτίθη ἐν προκειμένῳ δικαίωμα ἐκ τοῦ παρατεθέντος ἄρθρου 6 § 8 τοῦ νόμου 4504/1966, παραπέμποντος εἰς τὴν μνησθεῖσαν ἐγκύκλιον, οὐδαμῶς δημοσιευθεῖσαν εἰς τὴν ἐπίσημον Ἐφημερίδα, ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε καὶ ἠρμήνευσε τοὺς ὡς εἴρηται ὁρισμοὺς καὶ εἶναι ἀναιρετέα κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδ. 17 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν βάσιμον 1ον λόγον ἀναιρέσεως (*).

II. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

1. Νόμιμος μισθὸς ἐπιστημόνων χημικῶν χώρας

Ἀναφορὰ τῶν περὶ ἀποδοχῶν χημικῶν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων ὄχι εἰς πάντας τοὺς χημικούς, αἱ ὁποῖοι συγκεντροῦν τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Νόμου 6129/1934 ὁριζόμενα προσόντα, ἀλλὰ μόνον εἰς τοὺς ἐκ τούτων προσλαμβανομένους διὰ παροχὴν ὑπηρεσιῶν, αἱ ὁποῖαι προσήκουν εἰς ἐπιστήμονας χημικούς, οἷαι ἰδίᾳ εἶναι αἱ χημικαὶ ἐξετάσεις καὶ ἀναλύσεις ἢ ἡ διεύθυνσις χημικῶν ἐργαστηρίων.

Ἀρείου Πάγου 516/1968, Τμ. Ι'

Πρόεδρος ὁ κ. **Θ. Καμπέρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Παυλίδης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Παντ. Δημάκος, Δ. Θεοδοσόπουλος

(*) Ἐκ τῶν διατάξεων τῆς ἀπὸ 26 Μαΐου 1956 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπιστημόνων χημικῶν διομηχανίας ἀπάσης τῆς χώρας καὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 14/1959, 35/1961 καὶ 12/1964 ἀποφάσεων τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, δι' ὧν καθωρίσθησαν αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἐπιστημόνων χημικῶν, ἀναλόγως τῶν ἐτῶν τῆς ὑπηρεσίας των, καὶ δὴ τῆς παραγράφου 2 τῆς εἰρημένης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐπαναλαμβανομένης καὶ ἐν ταῖς εἰρημέναις διαιτητικαῖς ἀποφάσεσιν, ὁριζούσης, ὅτι ὡς ὑπηρεσία νοεῖται ἡ παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ φυσικῷ ἢ νομικῷ προσώπῳ ἢ καὶ ἐν ἰδίῳ χημικῷ ἐργαστηρίῳ ἐπισήμως λειτουργήσαντι, ἄσκησις τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ χημικοῦ, ἀποδεικνυομένη διὰ βεβαιώσεως τοῦ ἐργοδότου, θεωρουμένης ὁπωσδήποτε ὑπὸ τῆς «Ἑνώσεως Ἑλλήνων Χημικῶν», προκύπτει σαφῶς, ὅτι αἱ ὡς ἄνω συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας καὶ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις ἀφορῶσιν οὐχὶ πάντας τοὺς χημικοὺς τοὺς συγκεντροῦντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 6129/1934 ὁριζόμενα προσόντα, ἀλλὰ μόνον τοὺς ἐκ τούτων προσλαμβανομένους πρὸς παροχὴν ὑπηρεσιῶν προσηκουσῶν εἰς ἐπιστήμονας χημικούς, οἷαι ἰδίᾳ εἶναι αἱ χημικαὶ ἐξετάσεις καὶ ἀναλύσεις ἢ ἡ διεύθυνσις χημικῶν ἐργαστηρίων.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνώπιον τοῦ εἷς πρῶτον βαθμὸν δικάσαντος Πρωτοδίκου ἐξετασθέντων μαρτύρων, περιεχομένων ἐν τοῖς προσαγομένοις ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ ταυταρίθμοις τῇ ἐκκαλουμένῃ ἀποφάσει πρακτικοῖς συνεδριάσεως τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐνόρκων βεβαιώσεων ἐνώπιον συμβολαιογράφων, ὡς καὶ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων, προκύπτων, κα-

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 24025/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἑξῆς.

(*) Μετὰ τὴν Α.Π. 318/1968, Β' Τμήματος.

τὰ τὴν ἐκ τῆς ἐκτιμήσεως τῶν ἀποδεικτικῶν τούτων στοιχείων σχηματισθεῖσαν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, τὰ ἐξῆς πραγματικὰ περιστατικά: Ἡ κατὰ τὸ ἔτος 1936 ἱδρυθεῖσα Ἀνώνυμος Ἑταιρεία Νέων Χημικῶν Προϊόντων διώρισε τὸν ἐνάγοντα, κεκτημένον πτυχίου Χημείας τοῦ Πανεπιστημίου, τεχνικὸν διευθυντὴν τοῦ ἐργοστασίου της, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 83548 τῆς 26 Αὐγούστου /4 Σεπτεμβρίου 1936 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἐγκριθέντος καταστατικοῦ της, καὶ ἀνέθεσεν εἰς αὐτὸν τὴν τεχνικὴν διεύθυνσιν καὶ ἐπίβλεψιν τοῦ ἐργοστασίου, ἐπὶ ἀποζημιώσει, ἥτις ἦθελεν ἐγκριθῇ δι' ἀποφάσεως τῆς τακτικῆς γενικῆς συνελεύσεως. Ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ταύτην ὁ ἐνάγων καθ' ὅλον τὸ κρίσιμον χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1959 μέχρι 15 Ἰουλίου 1964 εἶχε τὴν τεχνικὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐργοστασίου, παρακολουθῶν τὴν λειτουργίαν τῶν ἐγκαταστάσεων καὶ τὴν ἀντικατάστασιν ἢ ἐπισκευὴν τῶν μηχανημάτων, τῆς ἀρμοδιότητός του ἐπεκταθείσης καὶ εἰς τὴν οἰκονομικὴν καὶ διοικητικὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐργοστασίου. Ὡς τεχνικὸς διευθυντὴς τοῦ ἐργοστασίου ὁ ἐνάγων προΐστατο βεβαίως καὶ τοῦ χημικοῦ ἐργαστηρίου, τὴν διεύθυνσιν ὅμως αὐτοῦ εἶχεν ὁ χημικὸς Ι.Δ., ὅστις, προσληφθεὶς ὡς τοιοῦτος ὑπὸ τῆς ἐναγομένης κατὰ τὸ ἔτος 1954, εἰργάσθη παρ' αὐτῇ συνεχῶς μέχρι τοῦ Ἀπριλίου 1964, ὅτε ἀπελύθη, τοῦ ἐνάγοντος μὴ ἀσχολουμένου μὲ χημικὰς ἐξετάσεις ἢ ἀναλύσεις, ἀλλ' ἀσκοῦντος μόνον ἐποπτείαν ἐπὶ τοῦ χημείου καὶ δίδοντος κατευθύνσεις εἰς τὴν ἐργασίαν τοῦ ἐν αὐτῷ ἀσχολουμένου χημικοῦ. Τὸ γεγονὸς τῆς παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Χημικῶν ἀσφαλίσεως τοῦ ἐνάγοντος, περὶ οὗ ἡ ὑπ' ἀριθ. 2997 καὶ ἀπὸ 11 Αὐγούστου 1964 βεβαίωσις τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου, δὲν δύναται νὰ ἀγάγῃ εἰς διάφορον κρίσιν, καθ' ὅσον, ἵνα τύχωσιν ἐφαρμογῆς ἡ συλλογικὴ σύμβασις καὶ αἱ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, δι' ὧν καθορίζονται αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἐπιστημόνων χημικῶν, δὲν ἀρκεῖ ἡ ἰδιότης τοῦ ἐργαζομένου ὡς χημικοῦ, ἀλλ' ἀπαιτεῖται προσέτι ἡ πρόσληψις αὐτοῦ πρὸς παροχὴν ὑπηρεσιῶν προσηκουσῶν εἰς ἐπιστήμονα χημικόν, ὡς ἐν τῇ προηγουμένῃ αἰτιολογίᾳ ἐκτίθεται, ἥτις περίπτωσις δὲν συντρέχει ἐν προκειμένῳ. Οὐδεμίαν ἐπίσης ἐπιρροὴν ἀσκεῖ ἡ ἐν τῇ ἀπὸ 6 Ἰουνίου 1964 αἰτήσει τῆς ἐναγομένης πρὸς τὸ ἐνταῦθα ΙΒ' Ἀστυνομικὸν Τμῆμα περὶ ἐγκρίσεως μεταφορᾶς ποσότητος χλωρικοῦ καλίου δήλωσις περὶ τῶν στοιχείων τοῦ ἐνάγοντος ὡς ὑπευθύνου, ἐν ᾗ γίνεται μνεία καὶ τῆς ἰδιότητος αὐτοῦ ὡς χημικοῦ, ὡς καὶ ἡ ἀπὸ 7 Σεπτεμβρίου 1960 κατάστασις ἐκδρομέων τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἀναγράφεται καὶ τὸ ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐνάγοντος καὶ ἐν τῇ παραπλεύρως τούτου στήλῃ μὲ τὴν ἔνδειξιν «εἰδικότητος» ἡ λέξις «χημικός». Σημειωτέον ὅτι τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς ἐπικαλουμένης ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ὑπ' ἀριθ. 25428/1965 ἀποφάσεώς του, δι' ἐπικυρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 770/1965 ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, ἀπέρριψε προγενεστέραν ἀγωγὴν τοῦ ἐνάγοντος, ἀντικείμενον ἔχουσαν καταβολὴν διαφορᾶς ἀποδοχῶν διὰ παροχὴν ὑπηρεσιῶν του ὡς χημικοῦ εἰς τὴν ἐναγομένην κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1949 ἕως 31 Δεκεμβρίου 1958, μὴ δεχθὲν τοιαύτην ἀπασχόλησίν του. Τὰ ἐναντία ὅθεν δεχθεὶς ὁ πρωτοβάθμιος δικαστὴς καὶ ὑποχρεώσας τὴν ἐναγομένην νὰ καταβάλῃ τῷ ἐνάγοντι τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 148.879,90 διαφορὰν ἀποδοχῶν τοῦ ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1959 μέχρι 15ης Ἰουλίου 1964 χρονικοῦ διαστήματος, ἕνεκεν ἀπασχολήσεώς του ὡς χημικοῦ, ἐσφαλμένως ἐξετίμησε τὰς ἀποδείξεις καὶ ἐξαναιστέαν κατέστησε τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασίν του, κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου τέταρτον λόγον τῆς ἐφέσεως τῆς ἐναγομένης, ἐπὶ τῷ τέλει ἀπορριφέως τῆς ἀγωγῆς, ἀπορριπτομένης μετὰ ταῦτα ὡς ἀβασίμου τῆς ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος ὡς πρὸς τὸν ἐρευνώμενον τρίτον λόγον αὐτῆς, δι' οὗ ὑποβάλλεται τὸ παράπονον, ὅτι κακῶς ἀπερρίφθη τὸ περὶ τόκων διὰ τὸν πρὸ τῆς ἀγωγῆς χρόνον αἴτημα αὐτῆς.

2. Νόμιμος μισθὸς κυβερνητῶν ρυμουλκῶν Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς

Ἐφαρμογὴ τῆς ὑπ' ἀριθ. 48522/4503/1962 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας καὶ ἐπὶ κυβερνητῶν ρυμουλκῶν τοῦ Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς, συνδεομένων μετ' αὐτοῦ διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου. — Μηνιαῖος μισθὸς τούτων. — Ὧραι ἡμερησίας ἀπασχολήσεως.

Ἀρείου Πάγου 537/1968, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Ι. Χατζηδάκης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Παυλίδης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἐμμ. Ἀνδριανάκης, Φ. Φωτρῆς

(*) Κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 1 § 1 τῆς ὑπ'

(*) Μετὰ τὴν Α.Π. 158/1968, Β' Τμήματος.

ἀριθ. 48522/4506 τῆς 4 Αὐγούστου /11 Σεπτεμβρίου 1962 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, ἐκδοθείσης βάσει τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 3276/1944, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 304/1947, καὶ ἐφαρμοζομένης ἐπὶ κυβερνητῶν ρυμουλκῶν τοῦ Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς, συνδεομένων μετ' αὐτοῦ διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὁ μηνιαῖος βασικὸς μισθὸς τοῦ ἀνήκοντος εἰς τὸ πλήρωμα τῶν ὡς ἄνω σκαφῶν καὶ ἐργαζομένου ὡς κυβερνήτου ρυμουλκοῦ ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 3.050, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 4 § 1 τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως αἱ ὧραι ἡμερησίας ἀπασχολήσεως τοῦ πληρώματος καὶ τῶν ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἐργαζομένων ἐπὶ τῶν ρυμουλκῶν ὁρίζονται εἰς ὀκτὼ ἀπὸ Δευτέρας μέχρι καὶ Σαββάτου καὶ κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου αἱ ὧραι αὗται ἐργασίας κατανέμονται μεταξὺ τῆς 6ης ἕως 18ης ὥρας κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον μὲ δίωρον διακοπὴν διὰ τὸ μεσημβρινὸν γεῦμα, καὶ μεταξὺ τῆς 7ης ἕως 17ης ὥρας κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον μὲ διακοπὴν μιᾶς ὥρας διὰ τὸ μεσημβρινὸν γεῦμα, λογιζομένων ὡς χρόνου προσθέτου ἐργασίας τῶν προκυπτουσῶν ἐκ τῆς κατανομῆς ταύτης πλέον τοῦ ὀκταώρου δύο ὡρῶν κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον καὶ μιᾶς ὥρας κατὰ τὴν χειμερινήν. Ἡ ἐφαρμογὴ δὲ τῆς ἀνωτέρω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως καὶ ἐπὶ κυβερνητῶν ρυμουλκῶν τοῦ Ο.Λ.Π., συνδεομένων μετὰ τούτου διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, δὲν ἀποκλείεται ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 1 § 6 τοῦ ν.δ. 3398/1955 ἐκδοθέντος ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Λ.Π. κανονισμοῦ, μὴ ἀφορώντος τοὺς κυβερνήτας ρυμουλκῶν, ἀλλὰ τοὺς μονίμους, δοκίμους καὶ ἐκτάκτους ἐργάτας, ὡς καὶ τοὺς δοκίμους τεχνίτας, τοὺς προσλαμβανομένους διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν παντὸς εἴδους μηχανημάτων καὶ συνεργείων, τὴν συντήρησιν τῶν φορτοεκφορτωτικῶν μηχανημάτων, τῶν πλωτῶν μέσων κλπ. Ἀντιθέτως ὅθεν ἀποφηνάμενος ὁ δικάσας Πρωτοδίκης καὶ ἀπορρίψας τὴν ἀναγωγὴν τοῦ ἐκκαλοῦντος, δι' ἃς οὗτος, ἰσχυριζόμενος ὅτι προσελήφθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου, διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὡς κυβερνήτης ρυμουλκοῦ, αἰτεῖται νὰ ὑποχρεωθῇ οὗτος νὰ τῷ καταβάλῃ τὸ ἐν τῇ ἀγωγῇ ποσὸν διὰ διαφορὰν μισθοῦ καὶ δίωρων ἑορτῶν τοῦ ἀπὸ 1 Μαΐου 1962 μέχρι 30 Νοεμβρίου 1964 χρονικοῦ διαστήματος ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὡς ἄνω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως περὶ καθορισμοῦ τοῦ μισθολογίου, λοιπῶν ἀμοιβῶν καὶ ὅρων ἐργασίας πληρωμάτων ρυμουλκῶν Λιμένος Πειραιῶς, ἐσφαλε καὶ ἐξαφανιστέαν κατέστησε τὴν ἐκκαλουμένην ἀπόφασίν του κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου λόγον ἐφέσεως, ἐρευνωμένης μετὰ ταῦτα κατ' οὐσίαν τῆς ἀγωγῆς.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος Πρωτοδίκου ἐξετασθέντων μαρτύρων, περιεχομένων ἐν τοῖς προσαγομένοις ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ ταυταρίθμοις τῇ ἐκκαλουμένῃ ἀποφάσει πρακτικοῖς συνεδριάσεως, τῶν νομίμως προσαγομένων καὶ ἐπικαλουμένων ἐνόρκων βεβαιώσεων ἐνώπιον συμβολαιογράφων καὶ τῶν νομίμως προσαγομένων καὶ ἐπικαλουμένων ἐγγράφων προέκυψαν τὰ ἑξῆς πραγματικὰ περιστατικά: Ὁ ἐνάγων προσελήφθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου διὰ συμβάσεως ἐργασίας ὡς ἐλεύθερος ἐργάτης καὶ ἀναλόγως τῶν προσόντων του τῷ ἀνετέθη ὑπηρεσία κυβερνήτου ρυμουλκοῦ, ἣν καὶ ἐξετέλει καθ' ὅλον τὸ ἐν τῇ ἀγωγῇ καθοριζόμενον χρονικὸν διάστημα. Ὡς δείκνυται ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου προσκομιζομένης ἀπὸ 18 Ἰανουαρίου 1966 καταστάσεως ἀποδοχῶν, τὴν ἀκρίβειαν τοῦ περιεχομένου τῆς ὁποίας ἀνεγνώρισεν ὁ ἐνάγων κατὰ τὴν πρωτόδικον συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως, κατὰ τὴν ἐν τοῖς πρακτικοῖς δήλωσίν του, οὗτος μέχρι μὲν τῆς 27 Μαρτίου 1963 ἐλάμβανεν ἡμερομίσθιον δραχμῶν 72 δι' ἑξάωρον ἐργασίαν καὶ διὰ τὰς ἐπὶ πλέον δύο ὥρας δραχμὰς 22, ἤτοι ἐλάμβανεν ἡμερομίσθιον δι' ὀκτάωρον ἐργασίαν ἐκ δραχμῶν 94, ἀπὸ δὲ τῆς 28 Μαρτίου 1963 καὶ μέχρι τῆς 30 Νοεμβρίου 1964 ἐλάμβανεν ἡμερομίσθιον δραχμὰς 92 δι' ἑξάωρον ἐργασίαν καὶ διὰ τὰς ἐπὶ πλέον δύο ὥρας δραχμὰς 28,60, ἤτοι ἐλάμβανεν ἡμερομίσθιον δι' ὀκτάωρον ἐργασίαν ἐκ δραχμῶν 120,60. Διὸ πρὸς ἐξεύρεσιν τῆς διαφορᾶς, περὶ ἧς ἡ ἀγωγή, μεταξὺ καταβληθέντων καὶ καταβληθεισῶν ἀποδοχῶν δέον νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τὸ σύνολον τοῦ βασικοῦ μισθοῦ τοῦ ἀντιστοιχοῦντος εἰς ὀκτάωρον ἐργασίαν, ἐφ' ὅσον δὲ ὁ ἐνάγων ἠμείβετο ἐπὶ ἡμερομισθίῳ, πρὸς ἐξεύρεσιν τούτου ὁ εἰς δραχμὰς 3.050 ὁριζόμενος διὰ τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τῆς προμνησθείσης ὑπ' ἀριθ. 48522/4506 τοῦ 1962 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας μηνιαῖος μισθὸς του διαιρεῖται, κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, διὰ 30, τὸ ἡμερομίσθιον του οὕτως ἀνερχόμενον εἰς δραχμὰς 101,60. Ἑπομένως διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

§ 1. Γενικαί αρχαί ασφαλίσεως

Συμπεριφορά ησφαλισμένων κατά την ένάσκησιν των εκ της ασφαλιστικής σχέσεως απορρεόντων δικαιωμάτων των.— Δικαίωμα του ασφαλιστικού φορέως όπως έρευνά προς διαπίστωσιν όχι μόνον της εξ αντικειμένου ακριβείας των επικαλουμένων υπό του ησφαλισμένου στοιχείων, αλλά και εξ υποκειμένου της επιδεικνυομένης υπό τούτου καλοπιστου προβολής και αποδείξεως του ίσχυρισμού του, φέρων πάντως τα βάρος της αποδείξεως της δολίας προαιρέσεως του ησφαλισμένου.— Δικαίωμα προσεπικλήσεως και παρεμβάσεως του Ταμείου εις πολιτικήν ένωπιον του Εργατοδικου δίκην κατά του εργοδότου περί αναγνωρίσεως πραγματοποιηθέντων ημερομισθίων.— Στέρησις του επικουρικού ασφαλιστικού φορέως (Ταμείου Κλωστουφαντουργών) εκ πράξεων του κυρίου Ασφαλιστικού Οργανισμού.

Συμβουλίου της Επικρατείας 2557/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Μαραγκόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Χ. Φατούρος**
Δικηγόρος ὁ κ. Στ. Σπετσάκης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης αἰτήσεως, ἡ αἰτοῦσα, ἡσφαλισμένη παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας, ζητεῖ τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 1297/15.6.1967 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, διὰ τῆς ὁποίας ἀπερρίφθη τὸ αἴτημα αὐτῆς περὶ συνταξιοδοτήσεως λόγῳ γήρατος, λόγῳ ἐλλείψεως τῶν χρονικῶν πρὸς τοῦτο προϋποθέσεων.

Διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐκρίθη, ὅτι ἡ αἰτοῦσα ἐπραγματοποίησε μόνον 676 ἡμέρας ἐργασίας εἰς κλωστοϋφαντουργικὰς ἐπιχειρήσεις ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ταμείου καὶ οὐχὶ 750, ὅπως τοῦτο ἀπῄτει ὁ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως (1951) ἰσχύων Κανονισμὸς Παροχῶν (ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 20538/Σ.462/16.11.1950, φ. 215 Β'), μὴ ἀναγνωρισθέντων ἐπὶ αὐτῆς 148 ἡμερῶν ἐργασίας, πραγματοποιηθεισῶν, κατὰ τοὺς ἰσχυρισμοὺς αὐτῆς, εἰς τὴν ἐν Δραπετσῶνι ταπητουργικὴν ἐπιχείρησιν τοῦ Χ.Α. κατὰ τὸ ἀπὸ 2.9.1949 ἕως 31.3.1951 χρονικὸν διάστημα, «... ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι 1) ἐπεκαλέσθη ταύτας μετὰ τὴν ἐπέλευσιν τῆς ἀσφαλιστικῆς της περιπτώσεως, σκοποῦσα προφανῶς νὰ ἐπιτύχῃ τὴν συνταξιοδότησίν της καὶ παρὰ τοῦ Τ.Ε.Α.Μ.Κ. 2) Τὸ γεγονὸς ὅτι τὰς ὡς ἄνω 148 ἡμέρας ἐργασίας ἐζήτησε νὰ ἀναγνωρισθῇ παρὰ τοῦ Τ.Ε.Α.Μ.Κ. μετὰ παρέλευσιν ἐννέα ὁλοκλήρων ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως καὶ εἰς χρόνον, καθ' ὃν ἡ ὡς ἄνω ἐπιχείρησις δὲν ὑφίστατο λόγῳ διαλύσεώς της πρὸ πολλοῦ χρόνου καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν ὑφίσταντο στοιχεῖα πρὸς ἀπόδειξιν τῶν ἐν λόγῳ ἡμερομισθίων. 3) Τὸ γεγονὸς ὅτι δὲν προσεπεκλήθη τὸ Τ.Ε.Α.Μ.Κ. παρὰ τῆς ἐνδιαφερομένης ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς, ὅπερ ἐπὶ ἀναγνωριστικῆς ἀγωγῆς τῆς ἐν θέματι κατὰ τοῦ ἐργοδότου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ταπητουργία Χ.Α.» διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3813/15.7.1953 ἀποφάσεώς του ἐδέχθη, ὅτι ἡ ἐν θέματι ἐπραγματοποίησε παρὰ τῷ ἐν λόγῳ ἐργοδότῃ 400 ἡμέρας ἐργασίας κατὰ τὸ ἀπὸ 21.9.1949 μέχρι 31.5.1951 χρονικὸν διάστημα καὶ 4) διότι, ὅταν ὑφίστατο ἡ ἀνωτέρω ἐπιχείρησις καὶ ἐκ τῶν στοιχείων αὐτῆς διενεργήθη ἔλεγχος ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου ὑπαλλήλου τοῦ Τ.Ε.Α.Μ.Κ., ὡς ἡ ὑπὸ 11.5.1954 ἔκθεσις ἐ-

---

Μαΐου 1962 ἕως 27 Μαρτίου 1963 ὁ ἐνάγων δικαιοῦται νὰ λάβῃ διὰ διαφορὰν μεταξὺ τῶν καταβληθέντων αὐτῷ ἡμερομισθίων πρὸς δραχμὰς 84 ἑκάστῳ δι' ἐκτάωρον ἐργασίαν καὶ τῶν καταβλητέων τοιούτων πρὸς δραχμὰς 101,60 καὶ διὰ 272 ἐργασίμους ἡμέρας δραχμὰς 2.067 καὶ διὰ διαφορὰν δώρου Χριστουγέννων 1962 δραχμὰς 740 (ἡμέραι 25 Χ 29,60, ὅση ἡ διαφορὰ μεταξὺ τῶν δραχμῶν 72 δι' ἑκάστην ἡμέραν, ἐφ' ὧν ὑπελογίσθη τὸ καταβληθὲν δῶρον, καὶ τοῦ ἐκ δραχμῶν 101,60 καταβλητέου ἡμερομισθίου) καὶ ἐν συνόλῳ δραχμὰς 2.807. Διὰ τὸ ἀπὸ 28 Μαρτίου 1963 ἕως 30 Νοεμβρίου 1964 χρονικὸν διάστημα ὁ ἐνάγων ἔλαβε δι' ἕκαστον ἡμερομίσθιον δραχμὰς 120,60, δι' ἐκτάωρον ἐργασίαν, ἤτοι ποσὸν μεῖζον τοῦ καταβλητέου ἡμερομισθίου ἐκ δραχμῶν 101,60 καὶ οὐδὲν ποσὸν δικαιοῦται λαμβάνειν. Κατὰ ταῦτα δεκτὴ ἐν μέρει καθίσταται ἡ ἀγωγὴ διὰ δραχμὰς 2.807.

λέγχου ἡμερομισθίων τούτου, πρὸς ἐξακρίβωσιν τῶν ἡμερῶν ἐργασίας τῆς ἐν θέματι, προέκυψεν ἐκ τῶν παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει ταύτῃ τηρουμένων στοιχείων, ὅτι αὕτη ἐπραγματοποίησε τελικῶς μόνον 252 ἡμέρας ἐργασίας κατὰ τὸ ἀπὸ 2.2.1949 μέχρι 31.5.1951 χρονικὸν διάστημα».

Ἐκ τῶν διεπουσῶν τὸ ἀσφαλιστικὸν δίκαιον γενικῶν ἀρχῶν ἐπιβάλλεται, ὅπως οἱ ἠσφαλισμένοι μὴ σημειοτέρωνται κατὰ τὴν ἐνάσκησιν τῶν ἐκ τῆς ἀσφαλιστικῆς σχέσεως ἀπορρεόντων δικαιωμάτων των ἀπαιτηλῶς καὶ κακοπίστως πρὸς ἐπίτευξιν ὀφέλους τινὸς εἰς βάρος τοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως, ὅστις δικαιοῦται, ὅπως, ἐν ὄψει τῶν πραγματικῶν συνθηκῶν καὶ τῆς ἐν γένει συμπεριφορᾶς τοῦ ἠσφαλισμένου ἐν ἑκάστῃ συγκεκριμένῃ περιπτώσει, ἐρευνᾷ πρὸς διαπίστωσιν οὐ μόνον τῆς ἐξ ἀντικειμένου ἀκριβείας τῶν ἐπικαλουμένων ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου στοιχείων, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἀποκειμένου τῆς ἐπιδεικνυομένης ὑπὸ τούτου καλοπίστου προβολῆς καὶ ἀποδείξεως τῶν ἰσχυρισμῶν του, φέρων πάντως τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως τῆς δολίας προαιρέσεως τοῦ ἠσφαλισμένου δι' ἐπικλήσεως οὐχὶ ὑποψιῶν καὶ εἰκασιῶν, ἀλλὰ ἀδιαπλάστων ἀποδεικτικῶν ταύτης στοιχείων, ρητῶς μνημονευομένων εἰς τὸ σῶμα τῆς δυσμενοῦς διὰ τὸν ἠσφαλισμένον πράξεως.

Ἐν προκειμένῳ, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἀναφέρουσα, ὅτι ἡ αἰτοῦσα «ἀκολούθως προφανῶς νὰ ἐπιτύχῃ τὴν συνταξιοδότησίν της», ἐπεκαλέσθη τὴν κρίσιμον ἀπασχόλησιν αὐτῆς μετὰ τὴν ἐπέλευσιν τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως καὶ δὴ μετὰ πάροδον ὁλοκλήρου ἐννεαετίας ἀπ' αὐτῆς, ὅτε ἡ ἐργοδότις ἐπιχείρησις δὲν ὑφίστατο πλέον λόγῳ τῆς ὀπὸ μακροῦ διαλύσεώς της, ἀποδίδει παραδήλως εἰς ταύτην συμπεριφορὰν ἀντίθετον πρὸς τὴν κατὰ τὴν ἀνωτέρω γενικὴν ἀρχὴν ἐπιβαλλομένην, χωρὶς ὅμως νὰ ἀναφέρῃ, ὡς ὤφειλε κατὰ τὴν αὐτὴν ἀρχήν, συγκεκριμένα ἀποδεικτικὰ τῆς δολίας προαιρέσεως τῆς αἰτούσης στοιχεῖα, ἡ παράθεσις τῶν ὁποίων ἦτο ἔτι πλέον ἐπιβεβλημένη εἰς τὴν ὑπὸ κρίσιν περίπτωσιν, ἐν ὄψει εἰδικωτέρου τοῦ ὅτι, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ φακέλου, ἡ αἰτοῦσα κατὰ τὸν χρόνον, τοῦ ὁποίου τὴν πάροδον ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις χαρακτηρίζει ὡς ὄψιστον, διεξήγαγε πρὸς ἀναγνώρισιν τοῦ κρισίμου ὡς ἄνω παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει Χ.Λ. χρόνου ἀσφαλίσεως δικαστικὸν ἀγῶνα, ἀπολήξαντα εἰς εἰρηνικὸν δι' αὐτὴν ἀποτέλεσμα (βλ. τὴν ὑπ' ἀριθ. 383/1953 ἀπόφασιν τοῦ Ἐργατοδίκου Πειραιῶς, ἐκδοθεῖσαν εἰς δίκην, εἰς ἣν παρέστη καὶ τὸ Ι.Κ.Α. προσεπικληθέν), συνεπείᾳ τοῦ ὁποίου καὶ τὸ Ι.Κ.Α. ἀνεγνώρισε τελικῶς τὰς ἐν λόγῳ ἐπιδίκους ἡμέρας ἐργασίας ὡς διανυθείσας ἐν τῇ ἀσφαλίσει αὐτοῦ (βλ. τὴν ὑπ' ἀριθ. 1729/1963 ἀπόφασιν τῆς Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς τούτου, τὴν ὁποίαν καὶ ἐπεκαλέσθη ἡ αἰτοῦσα ἐνώπιον τοῦ Τ.Ε.Α.Μ.Κ. διὰ τῆς ἀπὸ 2.9.1964 ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 8179/3.9.1964 αἰτήσεως αὐτῆς). Ἑπομένως ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, κατὰ τὸ ἐξεταοθὲν ἀνωτέρω τμῆμα αὐτῆς, παρίσταται ἀντιφατικῶς ἠτιολογημένη. Ἀλλὰ περαιτέρω καὶ τὸ γεγονὸς τῆς ἐν τῷ μεταξὺ διαλύσεως τῆς ἐργοδότιδος ἐπιχειρήσεως, ὅπερ ἐπίσης ἐπικαλεῖται εἰς τὸ αὐτὸ ὡς ἄνω τμῆμα τῆς αἰτιολογίας αὐτῆς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, δὲν δύναται νὰ ἐπιστηριξῇ ταύτην ἐπαρκῶς, διότι, κατὰ τὸ ἄρθρον 14 τοῦ ἰσχύοντος κατὰ τὸν χρόνον ἐπελεύσεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου εἰς τὴν ὑπὸ κρίσιν περίπτωσιν Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ ἔτους 1950, ἡ ἐπαλήθευσις τῶν πρὸς ἀπόδειξιν τῆς πραγματοποιήσεως τῶν ἡμερῶν ἐργασίας τῶν ἠσφαλισμένων ἀπαιτουμένων στοιχείων ἐνεργεῖται οὐχὶ ἀποκλειστικῶς διὰ τῶν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τηρουμένων στοιχείων, ἀλλὰ καὶ δι' ἑτέρων προσφόρων μέσων, καθ' ὧν ἐνδεχομένης σχετικῆς πιρώλεως τοῦ ἐργοδότου δὲν θὰ ἠδύνατο, κατὰ γενικωτέραν ἀσφαλιστικὴν ἀρχήν, νὰ ἔχῃ ὡς συνέπειαν τὴν στέρησιν τῆς ἀσφαλιστικῆς προστασίας τοῦ ἐργαζομένου.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, καθ' ὃ μέρος ἐπικαλεῖται τὴν μὴ προσεπίκλησιν τοῦ Τ.Ε.Α.Μ.Κ. εἰς τὴν προδικασθεῖσαν ἐνώπιον τοῦ Ἐργατοδίκου Πειραιῶς διεξαχθεῖσαν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' δίκην μεταξὺ τῆς αἰτούσης καὶ τοῦ εἰρημένου ἐργοδότου αὐτῆς Χ.Λ. περὶ ἀναγνωρίσεως τῶν κρισίμων ἡμερομισθίων καὶ, κατὰ συνέπειαν, τὴν μὴ δέσμευσιν τοῦ Ταμείου ἐκ τοῦ δεδικασμένου τῆς κατὰ τὴν δίκην ταύτην ἐκδοθείσης ἀποφάσεως, δὲν εἶναι νόμιμος, διότι, κατὰ τὰς διατάξεις τῆς ἰσχυούσης κατὰ τὸν κρίσιμον ἐν προκειμένῳ χρόνον Πολιτικῆς Δικονομίας (ἄρθρα 89, 231, 235 ἐπ. καὶ 238), οὐδ' ἡ αἰτοῦσα ἠσχολεῖτο, ὅπως προσεπικαλέσῃ τὸ Ταμεῖον εἰς τὴν δίκην ἐκείνην, ἀλλ' οὐδὲ τὸ τελευταῖον τοῦτο ἐδικαιοῦτο εἰς παρέμβασιν ἢ εἰς ἄσκησιν τριτανακοπῆς κατὰ τῆς ἀποφάσεως ἐκείνης, ἀφοῦ ἐν πάσῃ περιπτώσει τὰ ἔννομα συμφέροντα αὐτοῦ δὲν δύνανται νὰ ἐπηρεασθοῦν δεσμευτικῶς ἐκ τοῦ δεδικασμένου αὐτῆς, δεδομένου ὅτι ἡ μεταξὺ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως καὶ τοῦ ἠσφαλισμένου σχέσις, ἀναγομένη ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὴν σημερινὴν δικαίου, παρέχει εἰς τὸν ἀσφαλιστικὸν φορέα τὴν δυνατότητα νὰ ἐκφέρῃ πάντοτε ἰδίαν, διὰ τῶν ὁμοιοδίων ὀργάνων του, κρίσιν περὶ τῆς συνδρομῆς τῶν διὰ τὴν χορήγησιν τῆς ἀσφαλιστικῆς παροχῆς ἀπαιτουμένων κατὰ νόμον

προϋποθέσεων.

Είναι μέν άληθές, ότι το Διοικητικόν Συμβούλιον έκάστου έπικουρικοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως, ἐν ἐλλείψει ρητῆς ἀντιθέτου διατάξεως, δέν δεσμεύεται ἐκ τῶν τυχόν ἐπί ἀσφαλιστικῶν θεμάτων πράξεων τοῦ κυρίου ἀσφαλιστικοῦ φορέως ἤ ἑτέρας διοικητικῆς Ἀρχῆς, δυνάμενον νά προβαίνῃ διά τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὀργάνων εἰς τάς σχετικάς ἐξακριβώσεις καί εἰς ἰδίαν ἐκτίμησιν τοῦ συλλεγομένου πραγματικοῦ ὑλικοῦ, ἐν τῇ περιπτώσει ὅμως ταύτῃ, προκειμένου νά καταλήξῃ εἰς ἀντίθετον πρός τό τοῦ κυρίου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ συμπέρασμα, ἀπαιτεῖται πλήρης καί ἐμπεριστατωμένη αἰτιολογία τῆς τά ἀντίθετα δεχομένης ἀποφάσεως τοῦ ὀργάνου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως, ἐρειδομένη ἐπί συγκεκριμένων καί εἰδικῶς κατονομαζομένων ἀποδεικτικῶν στοιχείων.

Ἐν προκειμένῳ, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δέν ἐπελόγισεν ὡς διανυθέν ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ταμείου τό προδιαληφθέν κρίσιμον χρονικόν διάστημα, στηριζομένη εἰς τήν ἀπό 11.5.1954 ἔκθεσιν ἐλέγχου τοῦ ὑπαλλήλου αὐτοῦ Π.Α., ἥτις ἀναφερομένη συλλήβδην εἰς τό ἀπό 1.1.1946 ἕως 31.5.1951 χρονικόν διάστημα, δέχεται, ὅτι κατ' αὐτό ἡ αὐτόθι ἐπραγματοποίησε 676 ἡμέρας ἐργασίας εἰς πέντε κλωστοϋφαντουργικάς ἐπιχειρήσεις, μεταξύ τῶν ὁποίων περιλαμβάνεται καί ἡ τοῦ Χ.Α., χωρίς ὅμως νά περιέχῃ συγκεκριμένα στοιχεῖα περί τῆς ἀκριβοῦς διαρκείας τῆς ἀπασχολήσεως αὐτῆς εἰδικῶς παρά τῷ ὡς ἄνω ἐργοδότῃ. Λαμβανομένου ὅμως ὑπ' ὄψιν, ὅτι τό Ι.Κ.Α., ὡς κύριος ἐν προκειμένῳ ἀσφαλιστικός φορεύς, εἶχεν ἤδη διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 1729/1963 ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων ἀναγνωρίσει συνολικῶς διά τό ἀπό 2.9.1949 ἕως 31.5.1951 χρονικόν διάστημα 400 ἡμερομίσθια, πραγματοποιηθέντα εἰς τήν ἐπιχείρησιν τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Χ.Α., ἀκολουθοῦσα ἐν τούτῳ τήν ὑπ' ἀριθ. 383/1953 ἀπόφασιν τοῦ Ἐργατικοῦ Πειραιῶς, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ Ἐπικουρικοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως, εἶον ἐνταῦθα τό Τ.Ε.Α.Μ.Κ., προκειμένου νά ἀποστῇ ἀπό τῶν ὡς ἄνω γενομένων ὑπό τοῦ Ι.Κ.Α. δεκτῶν, ὤφειλε νά παραθέσῃ ἐμπεριστατωμένην αἰτιολογίαν ἀναφορικῶς πρός τήν διάρκειαν τῆς κρισίμου ἀπασχολήσεως τῆς αἰτούσης. Τοιαύτη ὅμως διεξοδική αἰτιολογία οὐδ' ἐν αὐτῇ τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει περιέχεται, οὐδ' ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, οὐδ' ἐξ αὐτῆς τῆς ἀπό 1.11.1966 ἀναφορᾶς τοῦ ὑπαλλήλου τοῦ Ταμείου Π.Α., ἐνεργήσαντος σχετικήν ἔρευναν τῆς ὑπ' ἀριθ. 54/7.10.1966 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, προκύπτει. Κατ' ἀκολουθίαν, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις παρίσταται ἀνεπαρκῶς ἠιτιολογημένη καί κατά τό σημεῖον τοῦτο, δι' ὅ καί εἶναι, κατά τά βασίμως προβαλλόμενα διά τῆς ἐπό κρίσιν αἰτήσεως, ἀκυροτέα ἐν τῷ συνόλῳ της τό μέν ὡς ἀνεπαρκῶς, τό δέ ὡς μή νομίμως ἠιτιολογημένη, κατά τά εἰδικώτερον ἐν τοῖς πρόσθεν ἐκτεθέντα.

§ 2. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς

Δικαίωμα παρά τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου περιοδικοῦ βοηθήματος, ἐάν οἱ ἀσφαλιζόμενοι παραιτηθῶσι τῆς ὑπηρεσίας καί ἔχωσιν εἰκοσαετῆ συντάξιμον ὑπηρεσίαν, ἐξ ἧς ἐνδεκαετῆ πραγματικήν ἐν ἀσφαλίσει.— Ὑπαγωγή εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου ὑποχρεωτικῶς δι' ἐπικουρικήν ἀσφάλισιν τοῦ παρά τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφαλιζομένου προσωπικοῦ τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, δικαιοδοσίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.— Ἔννοια προσωπικοῦ.— Ὑπαγωγή εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου καί τοῦ διά σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου παρεχόντων τάς ὑπηρεσίας των, ὡς οἱ ἰατροί θεραπευταί τοῦ Ι.Κ.Α.—Τί ἐρευνητέον.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1893/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητής ὁ Σύμβουλος κ. **Χ. Παναγιωτόπουλος**
Ἀντιγράφεις ἡ κ. Β. Δέδες

Διά τῆς παραδεκτῶς καί ἐμπροθέσμως προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 40 τῆς 2.8.1967 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α.) ἀπερρίφθη ἡ ἀπό 3.5.1965 αἴτησις τοῦ ἤδη αἰτοῦντος, ὑπηρετήσαντος ὡς ἰατροῦ θεραπευτοῦ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων μέχρι τῆς

31.1.1965, περί χορηγήσεως αὐτῷ μηνιαίου περιοδικοῦ βοηθήματος, ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι οὗτος δὲν εἶχε συμπληρώσει τὴν ἀπαιτουμένην ὑπὸ τοῦ νόμου ἐνδεκαετῆ πραγματικὴν ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίαν.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 6 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α., ἐγκριθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18323/1949 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 140, τεῦχος Β'), ὡς ὁ Κανονισμὸς οὗτος ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 3 § 2 τοῦ ν.δ. 2953/1954 (Φ.Ε.Κ. 183), οἱ παρὰ τῷ Ταμείῳ τούτῳ ἀσφαλιζόμενοι δικαιοῦνται περιοδικοῦ βοηθήματος, ἐὰν παρατηθῶσι τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἔχωσιν εἰκοσαετῆ συντάξιμον ὑπηρεσίαν, ἐξ ἧς ἐνδεκαετῆ πραγματικὴν ἐν ἀσφαλίσει. Συμφώνως δὲ πρὸς τὸ ἄρθρον 3 § 1 τοῦ ν.δ. 580/1942, κυρωθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 324/1946 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου (Φ.Ε.Κ. 183), ὡς τὸ ἄρθρον τοῦτο συνεπληρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 30540/1942 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 155/1942, τεῦχος Β'), εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Ταμείου ὑπάγεται ὑποχρεωτικῶς δι' ἐπικουρικὴν ἀσφάλισιν τὸ παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφαλιζόμενον προσωπικὸν τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὡς τοιοῦτον προσωπικὸν νοουμένων πάντων τῶν κατὰ κυρίαν ἀπασχόλησιν πραγματικῶς παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας των εἰς τοὺς ἐν λόγῳ Ὀργανισμούς, ὑφ' οἱανδήποτε καὶ ἂν ὑπηρετῶσιν οὗτοι ἰδιότητα καὶ ἀδιαφόρως τοῦ νομικοῦ χαρακτηρισμοῦ τῆς σχέσεως. Καθ' ἃ δὲ ἐκρίθη καὶ διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 1708/1959, 1692/1960, 85/1963 καὶ 496/1967 ἀποφάσεων τοῦ δικαστηρίου τούτου, εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α. ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς, κατὰ τὰς μνημονευθείσας διατάξεις, καὶ οἱ διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου παρέχοντες τὰς ὑπηρεσίας των, ὡς οἱ ἰατροὶ θεραπευταὶ τοῦ Ι.Κ.Α., ἐρευνωμένου ἑκάστοτε ἂν παρέχουσι πράγματι τὰς ὑπηρεσίας των ταύτας κατὰ κυρίαν ἀπασχόλησιν, ἀπὸ τὴν ἔννοιαν αὐτῆς τῆς μόνης, ἀλλὰ τῆς συγκριτικῶς προεχούσης ἀπασχολήσεως, ἐκ τῆς ἀπόψεως τῆς συνεχείας αὐτῆς καὶ τοῦ τακτικῶς διατεθειμένου δι' αὐτὴν ἐργασίμου χρόνου καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τοῦ πραγματοποιουμένου ἐξ αὐτῆς εἰσοδήματος.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἔκρινεν, ὅτι ὁ αἰτῶν, ὑπηρετήσας παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., ὡς ἰατρὸς θεραπευτὴς ἀπὸ 7.6.1948 μέχρι 11.9.1958, δὲν παρεῖχε πράγματι τὰς ὑπηρεσίας του κατὰ κυρίαν ἀπασχόλησιν, διεχθείσα, ὅτι κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον ὁ αἰτῶν ἐδικαιοῦτο, κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις, νὰ ἀσκῇ ἐλευθέρως τὸ ἰατρικὸν του ἐπάγγελμα, ὅπερ καὶ ἤσκει, πραγματοποιῶν ἐξ αὐτοῦ εἰσοδήματα, διὰ τὰ ὁποῖα ἐφορολογεῖτο, ὅτι κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ὁ αἰτῶν, ὡς ἰατρὸς θεραπευτὴς τοῦ Ι.Κ.Α., εἰργάζετο ἐπὶ ὡράριον μικρότερον τοῦ ἀντιστοίχου τῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τῶν ἰατρῶν ἐλεγκτῶν τοῦ αὐτοῦ Ἱδρύματος καὶ ὅτι αἱ μηνιαῖαι ἀποδοχαὶ αὐτοῦ, ὡς ἰατροῦ θεραπευτοῦ, ἦσαν χαμηλότεραι τῶν τοῦ ἰατροῦ ἐλεγκτοῦ καὶ ἀνεπαρκεῖς καθ' ἑαυτὰς διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν βιοποριστικῶν του ἀναγκῶν. Καθ' ἃ δὲ προκύπτει ἐκ τοῦ συνόλου τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ ἐκ τῶν ἐν αὐτῇ μνημονευομένων ἐγγράφων στοιχείων, τὸ περιεχόμενον τῶν ὁποίων ἡ ἀπόφασις ἀπεδέχθη, ὁ αἰτῶν ὑπηρέτησεν ὡς ἰατρὸς θεραπευτὴς τοῦ Ι.Κ.Α. συνεχῶς ἐπὶ χρονικὸν διάστημα μείζον τῆς δεκαετίας, ὅτι διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην διέθετε καθημερινῶς 4 - 5 ½ ἐργασίμους ὥρας, ὅτι αἱ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν του ταύτην συνολικαὶ ἀποδοχαί του ἐκυμάνθησαν μεταξὺ τῶν 1500-2800 δραχμῶν μηνιαίως καὶ ὅτι κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα ὁ αἰτῶν ἤσκει τὸ ἐλεύθερον ἐπάγγελμα τοῦ ἰατροῦ, τὸ ἐκ τῆς ἀσκήσεως δὲ αὐτοῦ εἰσόδημά του δὲν ὑπερέβη τὰς 160 δραχμὰς μηνιαίως.

Ἐκ τῶν ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει δεκτῶν γενομένων πραγματικῶν περιστατικῶν προκύπτει, ὅτι ἡ κατὰ τὸ μνημονευθὲν ὑπερδεκαετὲς χρονικὸν διάστημα συνεχὴς ἀπασχόλησις τοῦ αἰτοῦντος, ὡς ἰατροῦ θεραπευτοῦ τοῦ Ι.Κ.Α., συγκρινομένη πρὸς τὴν κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἑτέραν ἀπασχόλησιν αὐτοῦ, ὡς ἀσκοῦντος τὸ ἐλεύθερον ἰατρικὸν ἐπάγγελμα, ὑπετέλει τὴν κατὰ τὴν προεκτεθεῖσαν ἔννοιαν προέχουσαν ἀπασχόλησιν αὐτοῦ καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τοῦ διατιθεμένου δι' αὐτὴν ἐργασίμου χρόνου καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τοῦ πραγματοποιου-

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΑΠΗΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ

Δικαίωμα αποζημιώσεως κατά τό ὑπ' ἀριθ. 26/1961 Β.Δ. καί τῶν ἀποχωρούντων λόγῳ συμπληρώσεως 35ετοῦς ὑπηρεσίας, κατ' ἐφαρμογήν τοῦ νέου Συντάγματος, ὑπαλλήλων τοῦ Ἑλληνικοῦ Ταπητουργικοῦ Ὀργανισμοῦ.

Περίληψις ἰρωτήματος (Ὑπουργείον Βιομηχανίας): Ἐάν μετά τήν ἐφαρμογήν τοῦ νέου Συντάγματος οἱ ὑποχρεωτικῶς ἀποχωροῦντες λόγῳ συμπληρώσεως 35ετοῦς ὑπηρεσίας ὑπάλληλοι τοῦ Ἑλληνικοῦ Ταπητουργικοῦ Ὀργανισμοῦ δικαιοῦνται τῆς ὑπό τοῦ ὑπ' ἀριθ. 26/30.12.1961 Β.Δ. προβλεπομένης ἀποζημιώσεως.

Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Τμ Β'

Γνωμοδότησις 1379/1968

Προεδρεύων ὁ Νομικός Σύμβουλος κ. *Χ. Κωστόπουλος*

Εἰσηγητής ὁ Πάρεδρος κ. *Κ. Τζώρτζης*

Λοιπά μέλη: Οἱ κ.κ. *Α. Καλλέργης, Π. Σοφιανόπουλος, Κ. Κωνσταντινίδης, Ἐρρ. Μέλλιος*, Νομικοί Σύμβουλοι, *Κ. Διαλεκτός, Δ. Βενιζέλος*, Πάρεδροι.

Ἐπί τοῦ προσθήκης ἐρωτήματος τό Νομικόν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

1) Διά τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 125 τοῦ Συντάγματος (ἔτους 1968), ἐχούσης ἐφαρμογήν καί ἐπί τῶν ὑπαλλήλων τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ὁρίζεται, ὅτι οἱ ὑπάλληλοι ἀποχωροῦν τῆς ὑπηρεσίας ἅμα τῇ συμπληρώσει τριακονταπενταετοῦς πραγματικῆς δημοσίας ὑπηρεσίας, πάντως δέ ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ἐν αὐτῇ καθοριζομένου, ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ, ὁρίου ἡλικίας. Οὕτω διά τῆς συνταγματικῆς ταύτης διατάξεως θεσπίζονται δύο ἀνεξάρτητοι ἀλλήλων λόγοι ἀποχωρήσεως τοῦ ὑπαλλήλου ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, ἤτοι α) ἡ συμπλήρωσις 35ετοῦς πραγματικῆς δημοσίας ὑπηρεσίας ἀνεξαρτήτως ἡλικίας τοῦ ἀποχωροῦντος ὑπαλλήλου καί β) ἡ συμπλήρωσις τοῦ τασσομένου ὁρίου ἡλικίας ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας τοῦ ὑπαλλήλου.

2) Ὁ Ἑλληνικός Ταπητουργικός Ὀργανισμός, κατά τήν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν συνδεδυασμένων διατάξεων α) τοῦ ν.δ. τῆς 11/14.5.1929, κυρωθέντος ὑπό τοῦ νόμου 4251/1929, β) τοῦ π.δ. τῆς 16/23.7.1929 (ἀναδημοσιευθέντος τήν 2.8.1929), γ) τοῦ β.δ. τῆς 3/28.8.1957, ἐκδοθέντος δίκαιει τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 4251/1929, δ) τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 3875/1958, ε) τοῦ ἄρθρου 14 § 2 τοῦ ν.δ. 3875/1958 καί ἐφ' ὅσον δέν ἔχει εἰσέτι ἐκδοθῆ ὁ ἐπό τοῦ ἄρθρου 14 § 1 τοῦ ν.δ. 3875/1958 προβλεπόμενος κανονισμός ὑποτελεῖ Νομικόν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, ἰδιότης,

---

μένου ἐξ αὐτῆς εἰσοδήματος, ἀπετέλει τοιοῦτόν τήν κατά τήν ἔννοιαν τοῦ νόμου κυρίαν αὐτοῦ ἀπασχόλησιν καί συνεπῶς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, δεχθεῖσα ἀντιθέτως, ὅτι κατά τό ἐν λόγῳ χρονικόν διάστημα ἀπό 7.6.1948 μέχρι 11.9.1958 ὁ αἰτῶν δέν παρεῖχε τάς ὑπηρεσίας τοῦ ἰατροῦ θεραπεντοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. κατά κυρίαν ἀπασχόλησιν καί ὅτι ἐκ τοῦ λόγου τούτου δέν ὑπῆγετο εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α., εἶναι ἀκυρωτέα δι' ἐσφαλμένην ἐφαρμογήν τοῦ νόμου.

Καί ἡ ἑτέρα αἰτιολογία τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, καθ' ἣν ἡ κατά τά ἄνω ὑπηρεσία τοῦ αὐτοῦ τοῦτου, ὡς ἰατροῦ θεραπεντοῦ τοῦ Ι.Κ.Α., δέν δύναται νά θεωρηθῇ ὡς πραγματική ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσία, ἐκ τοῦ λόγου, ὅτι ὁ αἰτῶν κατά τήν διάρκειαν αὐτῆς δέν ἀπέδωκεν ἀσφαλιστικάς εἰσφοράς, δέν εἶναι νόμιμος, διότι δεδομένου ὅτι ἡ παρά τῷ Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α. ἀσφάλισις εἶναι κατά νόμον ὑποχρεωτική (ἄρθρον 3 ν.δ. 980/1942, Φ.Ε.Κ. 24) ἡ μή καταβολή τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, αἵτινες καθιστερούμενα τυχόν δύνανται νά ἐξοφληθοῦν καί διά παρακρατήσεως ἐκ τῆς χορηγηθησομένης παροχῆς (ἄρθρον 4 § 5 τοῦ ν.δ. 980/1942), δέν συνεπάγεται καθ' ἑαυτήν τήν μή ἀναγνώρισιν τῆς ἀσφαλίσεως.

Κατά ταῦτα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις εἶναι ἀκυρωτέα διά παράβασιν τοῦ νόμου.

άλλωστε, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὴν ἀναγκαίαν προϋπόθεσιν ἐφαρμογῆς τῆς ὡς ἄνω συνταγματικῆς διατάξεως.

3) Τὸ ἄρθρον 1 § 1 τοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν παραγράφων 1 καὶ 6 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 3876/1958 ἐκδοθέντος ἐπ' ἀριθ. 26 τῆς 30.12.1961/15.1.1962 (Φ.Ε.Κ. 8) ὁρίζει, ὅτι τὸ πάσης φύσεως μόνιμον προσωπικὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ταμιευτηρίου Ὀργανισμοῦ, ἀπολυόμενον ἕνεκεν: 1) συμπληρώσεως ὁρίου ἡλικίας, 2) πνευματικῆς ἢ σωματικῆς ἀνικανότητος, δεόντως πιστοποιουμένης, καὶ 3) διαλύσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Ταμιευτηρίου Ὀργανισμοῦ, δικαιοῦται ἀποζημιώσεως εἰς βάρος τοῦ Ταμείου τοῦ Ἑλληνικοῦ Ταμιευτηρίου Ὀργανισμοῦ, ἴσης πρὸς τὰς ἀποδοχὰς ὡρισμένων μηνῶν ἀναλόγως τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας, μὴ δυναμένης πάντως τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης νὰ ὑπερβῇ τὰς ἀποδοχὰς 24 μηνῶν. Ἀκολουθοῦντες τὴν γραμματικὴν ἑρμηνείαν τῶν κρισίμων ἐν προκειμένῳ διατάξεων (ἄρθρον 125 § 4 τοῦ Συντάγματος καὶ ἄρθρον 1 § 1 ν.δ. 26/1962) ἀγόμεθα εἰς ἀποφασιστικὴν ἀπάντησιν ἐπὶ τοῦ ἐρωτήματος, δοθέντος, ὅτι ἡ δευτέρα τῶν ἐν λόγῳ διατάξεων προβλέπει τὴν περίπτωσιν τῆς ἀπολύσεως τοῦ ὑπαλλήλου μόνον λόγῳ συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας, ἤτοι τὴν δευτέραν περίπτωσιν ἀποχωρήσεως τοῦ ὑπαλλήλου τῆς τρωτῆς τῶν ἐν λόγῳ διατάξεων. Τὸ Νομικὸν Συμβούλιον, ὅμως, φρονεῖ, ὅτι ἡ λύσις αὕτη δὲν ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν ἀληθῆ βούλησιν τοῦ νομοθέτου. Διὰ τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ ἐπ' ἀριθ. 26/1962 ν.δ. καθωρίσθησαν ἀνυπαίτιοι περιπτώσεις ἀπολύσεως τοῦ ὑπαλλήλου, ἐν συνόρῳ τῶν ὁποίων δικαιοῦται οὗτος λαμβάνειν τὴν ἐν αὐτῷ ἀποζημίωσιν, ἡ προσοχὴ σχο πὸν ἀποκλεισμὸν λήψεως τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης συντρεχούσης ἀπολύσεως, ὀφειλομένης εἰς ἠθελημένην ἢ ἰδιαίτων περίπτωσιν (παραίτησις, καταδίκη κλπ.). Ἀναπαίτιον ὅμως περίπτωσιν ἀπολύσεως τοῦ ὑπαλλήλου συνιστᾷ ἀποδεδειγμένως καὶ ἡ κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ρηθείσης νεωτέρας συνταγματικῆς διατάξεως ἀπόλυσις ταύτου λόγῳ συμπληρώσεως 35ετοῦς πραγματικῆς δημοσίας ὑπηρεσίας. Λαμβανομένου ὅμως ὑπ' ὄψιν, ὅτι τὸ ἐπ' ἀριθ. 26/1962 ν.δ. εἶναι παλαιότερον καὶ τοῦ Συντάγματος τοῦ 1968, ὅπερ καθιέρωσε τὴν συμπλήρωσιν 35ετοῦς πραγματικῆς ὑπηρεσίας ὡς λόγον ἀποχωρήσεως τοῦ ὑπαλλήλου καὶ αὐτοῦ τοῦ ν.δ. 4332/1964, δι' οὗ τὸ πρῶτον καθιερώθη ἡ αὐτοδικαία ἀπόλυσις τοῦ ὑπαλλήλου ἅμα τῇ συμπληρώσει 35ετοῦς πραγματικῆς δημοσίας ὑπηρεσίας, δὲν ἦτο δυνατὸν ὁ συντάκτης αὐτοῦ νὰ σκεφθῇ καὶ νὰ διαλάβῃ μεταξὺ τῶν περιπτώσεων ἀπολύσεως τοῦ ὑπαλλήλου, δι' ἃς δικαιοῦται λαμβάνειν τὴν ἐν αὐτῷ ἀποζημίωσιν καὶ τὴν περίπτωσιν τῆς ἀπολύσεως λόγῳ συμπληρώσεως 35ετοῦς πραγματικῆς ὑπηρεσίας. Ἐντεῦθεν δύναται ἑρμηνευτικῶς μετὰ βεβαιότητος, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου, νὰ λεχθῇ, ὅτι, ἐὰν ὁ νομοθέτης τοῦ ν.δ. 26/1962 ἐσκέπτετο καὶ τὴν ἐλλείπουσαν ταύτην περίπτωσιν, ἤτοι τὴν περίπτωσιν τῆς ἀπολύσεως λόγῳ συμπληρώσεως 35ετοῦς ὑπηρεσίας, θὰ ἔθετεν ἀσφαλῶς καὶ ταύτην μεταξὺ τῶν περιπτώσεων ἀπολύσεως τῶν ὑπαλλήλων, δι' ἃς χορηγεῖ τὴν ἐν αὐτῷ ἀποζημίωσιν. Κατὰ συνέπειαν ἡ ὑπὸ τοῦ ν.δ. 26/1962 προβλεπομένη ἀποζημίωσις καταβάλλεται εἰς τὸ μόνιμον προσωπικὸν τοῦ Ε.Τ.Ο., τὸ ἀπολυόμενον καὶ λόγῳ συμπληρώσεως 35ετοῦς πραγματικῆς ὑπηρεσίας, καίτοι ἡ περίπτωσις αὕτη δὲν περιλαμβάνεται ἐνθέως ἐν τῷ ν.δ. ταύτῃ.

Ὅθεν, ἐπὶ τοῦ ἐρωτήματος προσήκει καταφατικὴ ἀπάντησις.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΚΥΡΙΑΚΑΣ ΚΑΙ ΝΥΚΤΕΡΙΝΑΣ ΩΡΑΣ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 8990/1946 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, ὡς αὕτη ἠρμηνεύθη ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/1951 ὁμοίας (ΕΕΔ 12, 388), ἡ ὁποία, ἐκδοθεῖσα κατὰ νόμον 28/1944, ἐξακολουθεῖ ἰσχύουσα (ἄρθρον 41 νόμου 3239/1955, ΕΕΔ 14, 601), παρέχεται εἰς τοὺς μισθωτούς, οἱ ὁποῖοι ἀπασχολοῦνται κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς λοιπὰς ἐκ τοῦ νόμου καθιερωμένας ὡς μὴ ἐργασίμους ἑορτὰς τοῦ ἔτους (ἴδετε σημείωσιν μας ἐν ΕΕΔ 27, 1357), προσαύξησις τοῦ μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου των, ὁ ὁποῖος ἔχει καθορισθῇ κατ' ἐλάχιστον ὅριον, κατὰ 75% καὶ ἐφ' ὅσον ἀπασχολοῦνται ἀπὸ τοῦ μεσονυκτίου τοῦ ἄρχοντος πρὸς τὰς ὡς ἄνω ἡμέρας μέχρι τοῦ ἑπομένου μεσονυκτίου.

Ἂν ἡ ἀπασχόλησις εἶναι ἐλάσσων τοῦ κανονισμένου ὡραρίου, ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω προσαύξησις τῆς ἀμοιβῆς μειοῦται ἀναλόγως.

Κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 18310/1946 ἀπόφασιν τῶν αὐτῶν Ὑπουργῶν (ΕΕΔ 12, 388), ἡ ὁποία ἠρμηνεύθη ὑπὸ τῆς αὐτῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/1951 ἀποφάσεως (ΕΕΔ 12, 388), δικαιοῦνται προσαυξήσεως τοῦ νομίμου μισθοῦ των (1/25) ἢ ἡμερομισθίου κατὰ 25% οἱ ἀπασχολούμενοι κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας (12 - 6.6) μισθωτοί, ἀνεξαρτήτως τῆς ἰδιότητος, ὑφ' ἣν ὑπηρετοῦν, καὶ τῆς κατὰ μόνιμον ἢ μὴ τρόπον ἀπασχολήσεώς των κατὰ τὰς ὡς ἄνω ὥρας.

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 27019/1953 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 13, 107), τοῦ ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 18310/1946 καὶ 25825/1951 ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας προβλεπομένου ἐπιδόματος νυκτερινῆς ἐργασίας δὲν δικαιοῦνται οἱ ἐκ τῶν μισθωτῶν παρέχοντες τὰς ὑπηρεσίας των ἀποκλειστικῶς, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας των, κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας μόνον, ἐφ' ὅρον αἱ καταβαλλόμεναι εἰς τούτους ἀποδοχαί, ἐν σχέσει πρὸς τὰ ὑπὸ τῶν οἰκείων διατάξεων προβλεπόμενα ἐλάχιστα ὅρια, εἶναι ἠὐξημέναι τοὐλάχιστον κατὰ ποσοστὸν 25%. Ἐὰν ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω αὔξησις εἶναι μικροτέρα τοῦ 25%, καταβάλλεται ἡ προκύπτουσα ὑπ' ἔλαττον διαφορά.

Κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ἐγεννήθη τὸ ζήτημα ποῖος ὁ τρόπος ὑπολογισμοῦ τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος προσαυξήσεων μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου εἰς περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν μετὰ τῆς ἐργασίας κατὰ Κυριακὴν συντρέχει καὶ νυκτερινὴ τοιαύτη.

Τὸ ζήτημα ἔχει λυθῇ ὑπὸ τῆς Α.Π. 107/1960 (ΕΕΔ 19, 348) ὑπὲρ τῆς γνώμης ὅτι ἡ κατὰ 75% προσαύξησις εἶναι ἀνεξάρτητος πρὸς πᾶσαν ἑτέραν προσαύξησιν, παρεχομένην διὰ νυκτερινὴν ἐργασίαν, καὶ ὑπολογίζεται πάντοτε ἄνευ συνυπολογισμοῦ καὶ τῆς προσαυξήσεως ταύτης ἐπὶ τῶν ὑποχρεωτικῶς τεθεσπισμένων ἐλαχίστων ὁρίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων. (Ἴδετε καὶ σύμφωνον γνώμην τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἐν ΕΕΔ 24, 306, καθ' ἣν ἐπὶ συμπτώσεως ὑπερωριακῆς ἐργασίας καὶ τοιαύτης κατὰ Κυριακὴν καὶ νύκτα ὀφείλονται ἁπλαῖ αἱ ἀνωτέρω ἀποζημιώσεις ἀθροιστικῶς, τοῦ ὑπολογισμοῦ ὅμως ἑκάστης τούτων ἐνεργουμένου χωριαμένως).

Ὡς ἔχει ἑρμηνευθῇ (Α.Π. 537/1967, ΕΕΔ 26, 1448, ἔνθα σχετικὴ σημείωσις μας), ἡ κατὰ 75% προσαύξησις ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς (καὶ ἡ κατὰ 25% διὰ νυκτερινὴν ἐργασίαν) ὀφείλεται ἐπὶ ἐπιτρεπτῶς κατὰ νόμον παρεχομένης ἐργασίας, ἐνῷ ἐπὶ ἀπαγορευομένης ἐργασίας ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ ἀποδώσῃ τὴν ἐξ αὐτῆς κτηθεῖσαν ὠφέλειαν, μὴ οὔσης δὲ δυνατῆς τῆς συνάψεως ἐγκύρου συμβάσεως διὰ παροχὴν ἐργασίας κατὰ Κυριακάς ἡ ἀποτίμησις τῆς ἐξ αὐτῆς ὠφελείας δὲν περιλαμβάνει καὶ τὴν προσαύξησιν τοῦ 75%, τὴν ὁποίαν θὰ κατέβαλλε μόνον εἰς τὸν κατὰ Κυριακὰς καὶ λοιπὰς ἐξαιρετέας ἑορτὰς ἐπιτρεπτῶς ἐργαζόμενον.

Κατὰ τὸ προίσχον τοῦ ἐ.δ. 648/1966 Δίκαιον (πρ. διάταγμα 8.8.1930) δικαιώματος ἀναπαύσεως κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος εἶχον οἱ ἐπιτρεπτῶς κατὰ νόμον ἀπασχολούμενοι κατὰ Κυριακάς (Α.Π. 296/1967, Ὁλομέλειας, ΕΕΔ 26, 798). Κατ' ἄρθρον ὅμως 10 τοῦ ἐ.δ. 648/1966 «περὶ κωδικοποιήσεως κλπ. τῶν περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως νόμων» (ΕΕΔ 25, 1165) μισθωτοὶ ἐκ τῶν ὑπαγομένων εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος, ἀπασχολούμενοι κατὰ Κυριακήν, ἄνευ τῶν πέντε ὡρῶν, δικαιοῦνται ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου τῆς συμφωνίας περὶ τῆς ἀπασχολήσεως ταύτης καὶ τῶν ἄλλων ἐνδεχομένων συνεπειῶν ἀναπληρωματικῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως διαρκείας 24 συνεχῶν ὡρῶν κατ' ἄλλην ἐργάσιμον ἡμέραν τῆς ἀρξαμένης τὴν Κυριακὴν ἑβδομάδος, ἀρχομένων ἀπὸ τῆς ὥρας λήξεως τῆς ἐργασίας.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

837/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του ὑπ' ἀριθ. 83/1962 Β.Δ. «περί προστασίας κατά τῆς ἀσθενείας τῶν ναυτικῶν και τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν» (Φ.Ε.Κ. 23 Α'/1962).

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 289 τῆς 7 Δεκεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: α) Τὰ ἄρθρα 4 καὶ 5 τοῦ νόμου 6002/1934 «περὶ προστασίας τῶν ἀνέργων ἐργατῶν θαλάσσης καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν» (Φ.Ε.Κ. 34 Α'). β) Τὸ ἄρθρον μόνον τοῦ νόμου 6287/1934 «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 6002 περὶ προστασίας τῶν ἀνέργων ἐργατῶν θαλάσσης καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν» (Φ.Ε.Κ. 330 Α'). γ) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 113/1936 «περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 6002 περὶ προστασίας τῶν ἀνέργων ἐργατῶν θαλάσσης καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν» (Φ.Ε.Κ. 398 Α'). δ) Τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀ.ν. 816/1948 «περὶ ἐπεκτάσεως τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 6002 παρεχομένης ἰατροφαρμακευτικῆς καὶ νοσοκομειακῆς προστασίας καὶ εἰς τὰς οἰκογενείας τῶν ἐργαζομένων ναυτικῶν» (Φ.Ε.Κ. 257 Α'). ε) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 978/1949 «περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 816/1948 ἀ.ν. «περὶ ἐπεκτάσεως τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 6002 παρεχομένης ἰατροφαρμακευτικῆς καὶ νοσοκομειακῆς προστασίας καὶ εἰς τὰς οἰκογενείας τῶν ἐργαζομένων ναυτικῶν» (Φ.Ε.Κ. 120 Α'). στ) Τὸ ἄρθρον 1 § 3 τοῦ νόμου 3487/1955 «περὶ κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως τῶν ἀγροτῶν» (Φ.Ε.Κ. 354/1955), ὡς καὶ τὴν παράγραφον 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, ὡς αὕτη προσετέθη διὰ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4440/1964 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 3487/1955 περὶ κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως τῶν ἀγροτῶν» (Φ.Ε.Κ. 224 Α'/1964). ζ) Τὸ ἄρθρον 12 § 1 τοῦ ἀ.ν. 373/1968 «περὶ ἀπογραφῆς καὶ ἐκπαδεύσεως ἐν τῷ ἐμπορικῷ ναυτικῷ, περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας ἄρθρων τινῶν τοῦ Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων» (Φ.Ε.Κ. 79 Α'/1968). η) Πρότασιν τῆς Δ.Ε.Ο.Ν., ληφθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 3067/24/6.6.1968 συνεδρίασιν αὐτῆς. θ) Την ὑπ' ἀριθ. 618/18.9.1968 γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας Ἡμετέρου Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

Εἰς τὸ ἄρθρον 17 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 83/1962 Β.Δ. «περὶ προστασίας κατὰ τῆς ἀσθενείας τῶν ναυτικῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν» (Φ.Ε.Κ. 23 Α'/1962), ὡς τοῦτο τροποποιηθὲν καὶ συμπληρωθὲν ὑπὸ τοῦ Β.Δ. ὑπ' ἀριθ. 661/1963 (Φ.Ε.Κ. 192 Α'/1963) ἰσχύει σήμερον, προστίθεται τετάρτη παράγραφος, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

«4) Ἡ κατὰ τὸ παρὸν διάταγμα παρεχομένη προστασία εἰς ἀνέργους ναυτικοὺς καὶ εἰς οἰκογενείας τούτων, εἰς οἰκογενείας ἐργαζομένων ναυτικῶν, καθὼς καὶ εἰς συνταξιούχους τοῦ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου καὶ τοῦ Κεφαλαίου Προστασίας Φυματικῶν Ναυτικῶν καὶ εἰς οἰκογενείας τούτων ἐπεκτείνεται καὶ εἰς τοὺς ἐκτὸς τῆς περιφερείας τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης διαμένοντας εἰς τὰ ἐπιλιμένια ναυτικὰ κέντρα Ζακύνθου, Ἰσθμίας, Κάσου, Καρπάθου, Λέρου, Μαρμαρίου Εὐβοίας, Πλωμαρίου, Μυτιλήνης, Πυθαγορείου Σάμου, Σάμης, Κεφαλληνίας, Τήνου, Φούρνων Κορσεῶν, Σκύρου, Αἰδηψοῦ, Ἀντικύρας, Ἀστυπαλαίας, Γυθείου, Ἐρετρίας, Ἱστιαίας, Κορίνθου, Λεωνιδίου, Μεθάνων, Μυκόνου, Νάξου, Ὠρωποῦ, Θάσου, Νέας Μηχανιώνας, Σκοπέλου, Καρλοβασίου, Κῶ καὶ Μαραθοκάμπου διὰ τῆς συστάσεως Ἐπαρχιακοῦ Γραφείου Οἴκου Ναύτου (Ε.Γ.Ο.Ν.), ἐφ' ὅσον οἱ ἐν αὐτοῖς κατοικοῦσα καὶ δικαιοθηρώμενα προστασίας ἐκ μέρους τοῦ Οἴκου Ναύτου οἰκογένειαι ἀνέρχονται τοὐλάχιστον εἰς πεντήκοντα (50) καὶ λειτουργεῖ παρ' αὐτοῖς Λιμενικὴ Ἀρχὴ καὶ ἀγροτικὸν ἢ κοινοτικὸν ἰατρεῖον ἢ ὑγειονομικὸς σταθμός».

Ἄρθρον 2

Τὸ ἄρθρον 13 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 83/1962 βασ. δ) τος «περὶ προστασίας κατὰ τῆς ἀσθενείας τῶν ναυτικῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν» (Φ.Ε.Κ. 23 Α'/1962), ὡς τοῦτο τροποποιηθὲν καὶ συμπληρωθὲν ὑπὸ τῶν δ. διαταγμάτων ὑπ' ἀριθ. 805/1962 (Φ.Ε.Κ. 204Α'/1962) καὶ ὑπ' ἀριθ. 1966/1965 (Φ.Ε.Κ. 248 Α'/1965) ἰσχύει σήμερον, ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως :

Ἄρθρον 13

Εἶδος παρεχομένης προστασίας ἐκτὸς περιφερείας τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης

1) Ἡ κατὰ τὸ παρὸν δ. δ) γμα προστασία παρέχεται ὑπὸ τὰς αὐτὰς προυποθέσεις καὶ ὡς κα-

τυτέρου καθορίζεται εἰς τοὺς ἐκτὸς τῆς περιφερείας τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης διαμένοντας:

α) Ἀνέργους ναυτικοὺς καὶ τὰ μέλη τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν.

β) Μέλη οἰκογενειῶν ἐργαζομένων ναυτικῶν.

γ) Συνταξιούχους Ν.Α.Τ. - Κ.Π.Φ.Ν. καὶ τὰ μέλη τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν.

2) Ἡ μέσῳ τοῦ Π.Ο.Ν. προστασία συνίσταται εἰς τὴν παροχήν:

α) Ἰατρικῆς συνδρομῆς καὶ περιθάλψεως εἰς τὰ ἐξωτερικὰ ἰατρεῖα ἑκάστου Π.Ο.Ν. ἢ οἶκοι, ὅταν ὁ προστατευόμενος ἀσθενὴς εἶναι κλινήρης.

β) Ἰατρικῆς συνδρομῆς παρ' ἰατροῖς εἰδικότητος.

γ) Ἀκτινολογικῶν καὶ ἐργαστηριακῶν ἐξετάσεων (παρακλινικῶν ἐξετάσεων).

δ) Φαρμάκων, ὑπὸ μορφὴν χημικῶν παρασκευασμάτων ἢ ἰδιοσκευασμάτων καὶ φαρμακευτικῶν ἐν γένει εἰδῶν.

ε) Νοσοκομειακῆς ἐν γένει περιθάλψεως.

στ) Ἐπιδόματος τοκετοῦ, ὅπερ συνίσταται εἰς τὴν καταβολὴν ἐφ' ἅπαξ χρηματικοῦ ποσοῦ ἐξ δραχμῶν τετρακοσίων (400) πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν δαπανῶν τοῦ τοκετοῦ, ἐφ' ὅσον ὁ τοκετὸς λαμβάνει χώραν κατ' οἶκον.

3) Ἡ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον προστασία τῶν περιπτώσεων τῶν ἐδαφίων δ', γ' καὶ ε' παρέχεται μέσῳ τῶν χριτικῶν ἢ δημοτικῶν ἢ διὰ κληροδοτημάτων συντηρουμένων νοσοκομείων καὶ εἰδικῶν θεραπευτηρίων, ἀποτελούντων Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου καὶ λειτουργούντων εἰς τὴν περιφέρειαν ἑκάστου Π.Ο.Ν., ἐφ' ὅσον ταῦτα ἔχουν συμβληθῇ μετὰ τοῦ Ο.Ν.

4) Κατ' ἐξαίρεσιν ὁ Ο.Ν. μετὰ γνώμην τῆς Δ.Ε.Ο.Ν. δύναται νὰ συμβάλληται ἐπὶ τῇ κεκανονισμένῃ ἀμοιβῇ κατὰ πρᾶξιν ἢ περίπτωσιν μετὰ ἰδιωτικῶν κλινικῶν ἢ ἰδιωτῶν ἰατρῶν ὡρισμένων εἰδικοτήτων, ὅταν:

α) Δὲν λειτουργοῦν ἐξωτερικὰ ἰατρεῖα τῶν εἰδικοτήτων τούτων εἰς τὰ ἐν παραγράφῳ 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου νοσοκομεῖα κλπ.

β) Δὲν λειτουργοῦν εἰς τὴν περιοχὴν Π.Ο.Ν. κρατικὰ ἢ δημοτικὰ ἢ διὰ κληροδοτημάτων συντηρούμενα νοσοκομεῖα καὶ εἰδικὰ θεραπευτήρια ἀποτελοῦντα Ν.Π.Δ.Δ.

γ) Τὰ ἱδρυτάμενα ὡς ἀνωτέρω κρατικὰ ἢ δημοτικὰ ἢ διὰ κληροδοτημάτων συντηρούμενα νοσοκομεῖα καὶ εἰδικὰ θεραπευτήρια δὲν ἐπαρκοῦν ἢ δὲν προσφέρονται διὰ τὴν παροχὴν πλήρους προστασίας εἰς ναυτικούς, συνταξιούχους καὶ τὰς οἰκογενείας αὐτῶν, διαμένοντας εἰς περιοχὰς Παραρτημάτων Οἴκου Ναύτου μεγάλων ναυτιλιακῶν κέντρων τῆς χώρας.

5) Εἰς ἐπαρχιακὰ Π.Ο.Ν., καθ' ὃ διάστημα ἔχει ἀνασταλῇ ἡ λειτουργία αὐτῶν ἢλλείψει ἐμμίσθου ἰατροῦ Ο.Ν. καὶ ἡ παροχὴ ἰατρικῆς συνδρομῆς πρὸς τοὺς εἰς τὴν περιοχὴν αὐτῶν κατοικοῦντας προστατευομένους Ο.Ν. ἔχει ἀνατεθῇ προσωρινῶς εἰς ἰατρὸν εἴτε ἀγροτικοῦ ἢ κοινοτικοῦ ἰατρείου, εἴτε ὑγειονομικοῦ σταθμοῦ, συνεχίζεται παρεχομένη ἡ κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου προβλεπομένη προστασία.

6) Ἡ μέσῳ τοῦ Ε.Γ.Ο.Ν. προστασία συνίσταται εἰς τὴν παροχήν:

α) Ἰατρικῆς συνδρομῆς εἴτε ὑπὸ ἀγροτικοῦ ἢ κοινοτικοῦ ἰατρείου, εἴτε ὑπὸ ὑγειονομικοῦ σταθμοῦ δι' ἐξετάσεως ἐν ἰατρείῳ ἢ οἴκοι καὶ δωρεὰν φαρμακευτικῆς ἀγωγῆς, ὡς ἡ παρεχομένη εἰς τοὺς ἡσφαλισμένους ἀγρότας καὶ

β) Δαπάνας τοῦ Ο.Ν. φαρμάκων, ὑπὸ μορφὴν χημικῶν παρασκευασμάτων ἢ ἰδιοσκευασμάτων καὶ φαρμακευτικῶν ἐν γένει εἰδῶν, τῶν προστατευομένων Ο.Ν. συμμετεχόντων εἰς τὴν ἐν λόγῳ δαπάνην κατὰ τὸ προβλεπόμενον ὑπὸ τοῦ παρόντος 6. δ) τος ποσοστόν.

7) Εἰς τοὺς διαμένοντας ἐκτὸς περιοχῶν Π.Ο.Ν. καὶ Ε.Γ.Ο.Ν. ἡ προστασία συνίσταται εἰς τὴν παροχὴν ἰατρικῆς συνδρομῆς ἐν ἰατρείῳ ἢ οἴκοι μέσῳ εἴτε ἀγροτικοῦ ἢ κοινοτικοῦ ἰατρείου, εἴτε ὑγειονομικοῦ σταθμοῦ καὶ δωρεὰν φαρμακευτικῆς ἀγωγῆς, ὡς ἡ παρεχομένη εἰς τοὺς ἡσφαλισμένους ἀγρότας.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Νοεμβρίου 1968

—

793/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀπὸ 19.7/13.8.1956 Β.Δ. «περὶ συστάσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ Προνοίας Ὑπαλλήλων Ο.Λ.Π. Κλάδου Ἀρωγῆς».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 277 τῆς 27 Νοεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2942/1954 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ Ο.Λ.Π. καὶ περὶ Λιμενικῶν Ταμείων κειμένων διατάξεων». 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 193, 194/1968 γνώ-

φην τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Δημοσίων Ἔργων καὶ Ἐργασίας Ὑπουργῶν, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

Εἰς τὸ ἀπὸ 19.7/13.8.1956 β.δ. περὶ συστάσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ Προνοίας Ὑπαλλήλων Ο.Α.Π. Κλάδου Ἀρωγῆς», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ 153/1960 β.δ., ἐπέρχονται αἱ κάτωθι τροποποιήσεις: Τὸ πρῶτον μέρος τοῦ ἑδαφίου δ' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 4 αὐτοῦ τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

δ', Τὰ δικαιούμενα συντάξεως τέκνα ὑσφαλισμένου ἢ δοθησιατούχου τοῦ Ταμείου μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 21ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, ἐφ' ὅσον δὲ ταῦτα τυγχάνουν σπουδάσται συνεχίζοντες ἐπιδόκιμως τὰς σπουδάς των μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 23ου ἔτους, ἀνεξαρτήτως δὲ ἡλικίας τὰ ἀνίσχνα ἢ ἀνάπηρα δι' ἄσκησιν ἐπαγγέλματος ἢ δι' ἐκτέλεσιν ἐργασίας, κρινόμενα ὡς τοιαῦτα περιοδίως κατὰ τὰς ἐκάστοτε διατάξεις τῆς κειμένης νομοθεσίας περὶ Ι.Κ.Α.

Ἄρθρον 2

Αἱ παράγραφοι 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀπὸ 19.7/13.8.1956 β.δ/τος περὶ συστάσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ Προνοίας Ὑπαλλήλων Ο.Α.Π. Κλάδου Ἀρωγῆς, ὡς ἐτροποποιήθησαν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 153/1960 καὶ 210/1964 β.δ., ἀντικαθιστάμεναι τροποποιοῦνται ὡς ἀκολούθως:

1) Ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ ἑπομένου μηνὸς ἐκείνου τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος οἱ κατὰ τὰ ἑδάφια α' καὶ β' τῆς παραγράφου 1 τοῦ προηγουμένου ἄρθρου δικαιοῦχοι ἀρωγῆς, ὡς καὶ οἱ μέλλοντες νὰ δικαιωθοῦν τοιαύτης, λαμβάνουσιν ἐκ τοῦ Ταμείου μηνιαίων οἰκονομικῶν βοηθημάτων ἐπὶ τῆς ἑκάστοτε παρεχομένης αὐτοῖς μηνιαίας συντάξεως ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ ἐξόδου των ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἴσων πρὸς τὰ κατωτέρω ποσοστά:

α) 2ος βαθμὸς 42% τῆς ἑκάστοτε παρεχομένης συντάξεως.

β) 3ος βαθμὸς 41% τῆς ἑκάστοτε παρεχομένης συντάξεως.

γ) 4ος βαθμὸς 51% τῆς ἑκάστοτε παρεχομένης συντάξεως.

δ) 5ος βαθμὸς 58% τῆς ἑκάστοτε παρεχομένης συντάξεως.

ε) 6ος βαθμὸς 65% τῆς ἑκάστοτε παρεχομένης συντάξεως.

στ) 7ος - 15ος 67% τῆς ἑκάστοτε παρεχομένης συντάξεως.

Ἄρθρον 3

Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἑδαφίου β' τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀπὸ 19.7/13.8.1956 β.δ., ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ β.δ. 456/1961, προστίθεται διάταξις, ἔχουσα οὕτω:

«Ἐν περιπτώσει θανάτου συνταξιούχου Ο.Α.Π. ἢ Ι.Κ.Α. ἣν ἡ χήρα σύζυγος τυγχάνῃ συνταξιοῦχος Ο.Α.Π. ἢ Ι.Κ.Α., ἐφ' ὅσον αὕτη ἐπιλέξῃ τὴν σύνταξιν τοῦ συζύγου της δικαιοῦται καὶ ποσοστοῦ 20% ἐπὶ τῆς ἀτομικῆς της συντάξεως ἐκ τοῦ Κλάδου Ἀρωγῆς, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τῆς ἐκδόσεως ἀποφάσεως τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἢ τοῦ Ι.Κ.Α. περὶ χορηγήσεως εἰς αὐτὴν συντάξεως λόγῳ θανάτου τοῦ συζύγου της ἀνεξαρτήτως τῆς ἀναστολῆς καταβολῆς ταύτης.

Ἐπίσης, ἐὰν ἡ χήρα συνταξιοῦχος Ο.Α.Π. ἢ Ι.Κ.Α. ἐπιλέξῃ τὴν ἀτομικήν της σύνταξιν, δικαιοῦται αὕτη καὶ ποσοστοῦ 20% ἐκ τοῦ Κλάδου Ἀρωγῆς ἐπὶ τοῦ ἀναλογοῦντος αὐτῇ ποσοστοῦ ἐκ τῆς συντάξεως τοῦ συζύγου της, ἐφ' ὅσον ἐκδοθῇ ἀπόφασις τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἢ τοῦ Ι.Κ.Α. χορηγήσεως συντάξεως εἰς ταύτην λόγῳ θανάτου τοῦ συζύγου της ἀνεξαρτήτως τῆς ἀναστολῆς καταβολῆς ταύτης.

Εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις τὸ σύνολον τῶν δύο μηνιαίων οἰκονομικῶν βοηθημάτων δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερον τοῦ ποσοῦ τῶν 1.500 δραχμῶν.

Ἐὰν τὸ σύνολον τούτων ὑπερβαίνῃ τὸ ἀνωτέρω ποσὸν τὸ δεύτερον μηνιαῖον οἰκονομικὸν βοήθημα μειοῦται ἀναλόγως».

Ἄρθρον 4

Τὸ β' ἑδάφιον τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ αὐτοῦ β. δ/τος τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«Ἐπίσης τὸ καταβαλλόμενον εἰς τοὺς συνταξιούχους ἢ δικαιοδόχους αὐτῶν μηνιαῖον οἰκονομικὸν βοήθημα δὲν δύναται νὰ εἶναι κατώτερον τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 400».

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Νοεμβρίου 1968

—

795/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 81/1952 Β.Δ. «περὶ ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τοῦ ἀπὸ 10.9/14.10.1954 Β.Δ. «περὶ συστάσεως παρὰ τῷ Τ.Ε.Β.Ε. Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ Νοσοκομειακῆς Περιθάλψεως».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 277 τῆς 17 Νοεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρ-

θρων 1 § 2 εδ. 6' καὶ 5 τοῦ νόμων 6364/1934 «περὶ ἱδρύσεως Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος». 2) Γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, διατυπωθεῖσαν εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 7435/7.6.1968 ἀπόφασιν αὐτοῦ. 3) Γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ὑπ' ἀριθ. 458/1968, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον 1

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 § 2 τοῦ ἀπὸ 10 - 9/14.10.1954 ὑ.δ. «περὶ συστάσεως παρὰ τῷ Τ.Ε. Β.Ε. Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ Νοσοκομειακῆς Περιθάλψεως» (Φ.Ε.Κ. 278/6.11.1954, ἀναδημοσίευσις), ὡς τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὑ.δ. 81/1962 «περὶ ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τοῦ ἀπὸ 10.9/14.10.1954 ὑ.δ. κλπ.», ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

«2) Ἡ ὡς ἄνω νοσοκομειακὴ περίθαλψις δὲν χορηγεῖται ἐπὶ φυματιώσεσι πνευμόνων καὶ ἐπὶ χρονίων ἀνιάτων νοσημάτων».

Ἄρθρον 2

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται μετὰ παρέλευσιν τριῶν (3) μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Νοεμβρίου 1968

—

796/1968 Β ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ Κανονισμοῦ ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν εἰς τὰς ἀποθήκας ἀκατεργάστων δερμάτων ἐργαζομένων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 277 τῆς 27 Νοεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀπὸ 25 - 8/5.9.1920 ὑ.δ. «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργατῶν διατάξεων». 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 3755/1957. 3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἐδαφίου γ' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ὑ. δ. 868/1960 «περὶ Ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας». 4) Γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἐξενεχθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 16.4.1968. 5) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 1651/10.7.1968 γνωμοδότησιν τοῦ Ἀνωτάτου Ὑγειονομικοῦ Συμβουλίου (μετονομασθέντος οὕτω διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀπὸ 22/29.7.1927 δ/τος, κυρωθέντος διὰ τοῦ ν.δ. τῆς 10/16.8.1928 καὶ τούτου διὰ τοῦ νόμου 3714/1928). 6) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 495/1968 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Καθιεροῦνται οἱ κάτωθι ὅροι ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν εἰς τὰς ἀποθήκας ἀκατεργάστων δερμάτων ἐργαζομένων.

Ἄρθρον 1

Πάντα τὰ κτίρια τὰ χρησιμοποιούμενα ὡς ἀποθῆκαι ἀκατεργάστων δερμάτων δέον νὰ εὑρίσκωνται ἐκτὸς τῶν πόλεων καὶ χωρίων καὶ μακρὰν πάσης κατοικημένης περιοχῆς, ὁ καταλαμβανόμενος δὲ ὑπὸ τῶν ἀποθηκῶν τούτων χῶρος δέον νὰ εἶναι περικεκλεισμένος διὰ συνεχοῦς ἐξωτερικοῦ περιτειχίσματος, τὰ διάφορα δὲ διαμερίσματα τῶν ἀποθηκῶν δέον ὅπως ἀερίζονται ἐπαρκῶς καὶ εἶναι ἐστεγασμένα.

Ἀπαγορεύεται ἀπολύτως ἡ διαμονὴ οἰκογενειῶν ἐντὸς τῶν χώρων ἀποθηκεύσεως καὶ ἀποξηράνσεως ἀκατεργάστων δερμάτων.

Ἄρθρον 2

Δάπεδα

Τὰ δάπεδα τῶν ἀποθηκῶν δέον ὅπως εἶναι ὁμαλά, ἄνευ φωγμῶν καὶ ἀντιολισθηρὰ ἐξ ἀδιαπότιστου ὑλικοῦ, νὰ ἔχουν διάταξιν καὶ κλίσιν ἐπαρκῆ, εἰς τρόπον ὥστε νὰ πλένωνται καὶ νὰ καθαρίζωνται εὐκόλως καὶ νὰ μὴ λιμνάζουν τὰ ἐπ' αὐτῶν πίπτοντα ὑδατα, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀπάγωνται ταῦτα εὐκόλως.

Τὰ ἐπὶ τῶν δαπέδων οἱαδήποτε ἀνοίγματα, αὔλακες, ὀχετοὶ κλπ. νὰ εἶναι συνεχῶς κεκαλυμμένα διὰ στερεοῦ καὶ ἀμετακινήτου καλύμματος πλήρους ἢ ραβδωτοῦ καὶ εἰς τὴν αὐτὴν μετὰ τοῦ δαπέδου ἐπίπεδον ἐπιφάνειαν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἀποκλείεται ἡ πρόκλησις ἀτυχήματος, εἴτε ἐκ πτώσεως ἐντὸς αὐτῶν ἢ προσκρούσεως ἐπ' αὐτῶν.

Ἄρθρον 3

Τοῖχοι

Οἱ τοῖχοι νὰ εἶναι λεῖοι καὶ ἐπικεκαλυμμένοι ἐξ ἀδιαπότιστου ὑλικοῦ μέχρις ὕψους ἑνὸς καὶ ὀγδοήκοντα ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου (1.80) τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τοῦ δαπέδου καὶ νὰ μὴ σχηματίζουν μετ' αὐτοῦ ὀρθὴν γωνίαν, ἀλλὰ κυλινδρικὴν ἐπιφάνειαν (λοῦκα). Οἱ τοῖχοι καὶ ἡ ὀροφὴ τῶν ἀποθηκῶν νὰ εἶναι ἀσβεστοχρισμένοι, ἡ δὲ ἀσβεστόχρισις νὰ ἐκτελῆται δὶς τοὐλάχιστον

κατ' έτος, έκτὸς ἐὰν ἐμφανισθῇ μόλυνσις ἐξ ἄνθρακος ἢ ἄλλης τινὸς νόσου τῶν ζώων, ἀπότε μετὰ τὴν σχετικὴν ἀπολύμανσιν, μερίμνῃ τῆς Ὁμοδίας Ὑγειονομικῆς Ἀρχῆς, δέον νὰ ἐπακολουθῇ καὶ νέα ἀσβεστόχρισις.

Ἄρθρον 4

Φωτισμός

Ὁ φυσικὸς φωτισμὸς τῶν διαφόρων διαμερισμάτων νὰ εἶναι ἐπαρκής, ὥστε ἡ ἐργασία νὰ ἐκτελῆται εὐχερῶς, ὅπου δὲ ὁ φυσικὸς φωτισμὸς δὲν εἶναι ἐπαρκὴς συμπληροῦται διὰ τεχνητοῦ τοιούτου, ἡ διάταξις δὲ τοῦ τεχνητοῦ φωτισμοῦ νὰ εἶναι τοιαύτη, ὥστε νὰ εἶναι ὁμοιόμορφος καὶ τῆς αὐτῆς ἐντάσεως καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τοῦ φωτιζομένου χώρου. Ἡ ἠλεκτρικὴ ἐγκατάστασις νὰ πληροῖ ἀπολύτως τοὺς εἰδικοὺς ὅρους τῶν κανονισμῶν κατασκευῆς ἐσωτερικῶν ἐγκαταστάσεων τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας καὶ τῶν τοιούτων τῆς Δ.Ε.Η. Νὰ εἶναι πλήρως γειωμένη καὶ νὰ ἐπιθεωρῆται τακτικῶς παρ' εἰδικοῦ ὑπευθύνου ἠλεκτροτεχνίτου, ὅστις καὶ θὰ προβαίνῃ εἰς τὴν ἄμεσον ἀντικατάστασιν παντὸς ἐφθαρμένου στοιχείου αὐτῆς, τηρῶν πρὸς τοῦτο εἰδικὸν βιβλίον, ὅπερ θὰ εἶναι εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ἐνεργούντων τὸν ἔλεγχον κρατικῶν ὀργάνων.

Φορητὰ λυχνία δύνανται νὰ χρησιμοποιηθῶσι μόνον ἐφ' ὅσον λειτουργοῦν ὑπὸ τάσιν 42 βόλτ καὶ πληροῦν τοὺς ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας προβλεπομένους ὅρους κατασκευῆς. Τὸ καλώδιον ρευματοληψίας δέον ὅπως εἶναι ἀνθεκτικὸν ἄνευ συνδέσεων καὶ ἐπιδιορθώσεων καὶ μήκους οὐχὶ μείζονος τῶν τριῶν (3) μέτρων.

Ἄρθρον 5

Περίβολος

Τὸ ἔδαφος τοῦ περιβόλου τῶν ἀποθηκῶν δέον ὅπως εἶναι στερεὸν καὶ ὁμαλὸν καὶ νὰ μὴ ἀποδαίνῃ βορβορῶδες κατὰ τὴν διαβροχήν του, πρὸς δὲ νὰ τηρῆται ἐπιμελῶς διαρκὴς καθαριότης αὐτοῦ.

Ἄρθρον 6

Καθαριότης

Οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται νὰ τηροῦν διαρκῆ καὶ πλήρη καθαριότητα τῶν ἀποθηκῶν καὶ νὰ χρησιμοποιοῦν πάντα τὰ ἐνδεικνύμενα μέσα πρὸς καταπολέμησιν τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν μυῶν, ἤτοι φκεασμοὺς δι' ἐντομοκτόνων, συσκευὰς θειωτιώσεως ἢ αἰχμαλωτίσεως ἐντόμων κλπ.

Ἄρθρον 7

Ἀπορρίμματα

Τὰ ἀπορρίμματα νὰ συλλέγωνται τακτικῶς καὶ ἐπιμελῶς καὶ νὰ ἐναποτίθενται ἐντὸς στεγανῶν δοχείων φερόντων μάνιμον καὶ καλῶς ἐφαρμόζον κάλυμμα. Τὰ δοχεῖα ταῦτα νὰ ἀπομακρύνωνται καθ' ἑκάστην, μεταφερόμενα διὰ κλειστῶν τροχοφόρων εἰς τόπους ἀπορρίψεως καθορισμένους πρὸς τοῦτο παρὰ τῶν Ὑγειονομικῶν Κέντρων ἢ νὰ καίωνται ἐντὸς εἰδικῶν πρὸς τοῦτο κλιβάνων.

Ἄρθρον 8

Πόσιμον ὕδωρ

Ἐντὸς τῶν τόπων τούτων ἐργασίας νὰ ὑπάρχῃ πόσιμον ὕδωρ ἐπαρκὲς διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν ἐργαζομένων καὶ νὰ προέρχηται ἀπ' εὐθείας ἐκ τοῦ ὑδραγωγείου τῆς πόλεως.

Ἡ πόσις γίνεται ἐξ ἀναβρυτηρίων ἢ ἐν ἐλλείψει τοιούτων ἐκ κρουνῶν ἐπαρκῶν εἰς ἀριθμὸν δι' ἀτομικῶν κυπέλλων χορηγουμένων μερίμνῃ καὶ δαπάνῃ τοῦ ἐργοδότου. Συνιστῶνται τὰ χάρτινα ἢ ἐκ πλαστικῆς ὕλης κύπελλα, ἅτινα νὰ ἀπορρίπτωνται μεθ' ἑκάστην πόσιν.

Τὸ ὕδωρ δέον νὰ εἶναι δροσερόν, συνιστᾶται δὲ ἡ ἐγκατάστασις ἠλεκτρικοῦ ψύκτου ἢ ψυγείου πάγου κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας.

Ὅπου ἡ διανομὴ ὕδατος ἐκ τοῦ ὑδραγωγείου τῆς πόλεως δὲν εἶναι συνεχὴς ἢ δὲν ὑφίστατο δίκτυον ὑδρεύσεως, τὸ πρὸς πόσιν ὕδωρ ἀποθηκεύεται ἐντὸς ὑδαταποθηκῶν καλῶς κεκαλυμμένων καὶ εὑρισκομένων μακρὰν τῶν τόπων ἐργασίας καὶ προφυλαγμένων ἀπὸ τὴν ὑπερθέρμανσιν κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας.

Αἱ ἀνωτέρω ὑδαταποθῆκαι καθαρίζονται τακτικῶς καὶ ἀπολυμαίνονται, λαμβάνεται δὲ ἰδιαιτέρα πρόνοια ἀποφυγῆς μολύνσεως αὐτῶν ἐκ μικροβίων ἢ δηλητηρίων. Συνιστᾶται ἡ περιοδικὴ χλωρίωσις τοῦ ὕδατος τῶν ὑδαταποθηκῶν.

Τὸ χρησιμοποιούμενον πρὸς πόσιν ὕδωρ ὑποβάλλεται εἰς ἐλέγχους παρ' εἰδικοῦ ἐπιστήμονος κατὰ πόσον τοῦτο εἶναι κατάλληλον πρὸς πόσιν.

Ἄρθρον 9

Ἐργασία νεαρῶν προσώπων

Ἀπαγορεύεται ἡ εἰς τὰς ἀποθήκας ἀπασχόλησις προσώπων μὴ συμπληρωσάντων τὸ 16ον ἔτος τῆς ἡλικίας των.

Οἱ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας ἀπασχολούμενοι ἐργάται δὲν ἐπιτρέπεται ἐπ' οἱῳδήποτε λόγῳ νὰ χρησιμοποιῶνται καὶ ὡς νυκτοφύλακες.

Ἄρθρον 10

Διαβροχὴ δερμάτων δι' ἀρσενικοῦ

Ἀπαγορεύεται ἀπολύτως ἡ διαβροχὴ τῶν δερ-

μάτων διά διαλύσεως ἀρσενικοῦ πρὸς συντήρησιν αὐτῶν.

Ἄρθρον 11

Ἀνάρτησις δερμάτων εἰς ὑψηλὰ μέρη.

Διά τὴν ἀνάρτησιν τῶν πρὸς ἀποξήρανσιν δερμάτων εἰς μέρη εὑρισκόμενα εἰς ὕψος νὰ διατίθηται φορητὴ κλῖμαξ τετρασκελής, καλῶς στηριζομένη ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἡ δισκελὴς τοιαύτη, πληροῦσα τοὺς ὅρους ἀσφαλείας τοὺς ὁριζομένους ὑπὸ τῶν οἰκείων διατάξεων τοῦ ἀπὸ 14.3.1934 π.δ. «περὶ ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων κλπ.» καὶ ἀποκλείουσι τὴν ἐξ αὐτῆς πτῶσιν.

Ἄρθρον 12

Μεταφορὰ δερμάτων

Διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν δερμάτων ἐντὸς τῆς ἀποθήκης νὰ χρησιμοποιῆται χειριμάξιον ἢ κατάλληλον φορεῖον.

Ὅσάκις παρίσταται ἀνάγκη ἵνα οἱ ἐργάται μεταφέρωσι δέρματα ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτῶν δέον νὰ φέρωσιν οὗτοι ἀδιάβροχον καλύπτραν τοῦ αὐχένος, ὥστε τὰ δέρματα ταῦτα νὰ μὴ ἔρχωνται εἰς ἄμεσον ἐπαφὴν πρὸς τὰ ἀκάλυπτα μέρη τοῦ σώματος αὐτῶν.

Ἄρθρον 13

Ἔνδυμα ἐργασίας

Πρὸς προφύλαξιν ἀπὸ μολύνσεως ἐξ ἄνθρακος καὶ τῶν ἄλλων νόσων τῶν ζώων οἱ ἐργάται κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας των νὰ φέρωσιν:

α) Εἰδικὰ ἐνδύματα ἐργασίας (φόρμες) κλείοντα καλῶς περὶ τὸν τραχήλον καὶ περισφιγγόμενα περὶ τοὺς καρποὺς.

β) Ὑψηλὰ ὑποδήματα καλῶς κλειόμενα περὶ τὰ σφυρὰ καὶ ἄνωθεν τούτων ἐπιδέσμους (μπάντες) στερεῶς περιτυλισσομένους περὶ τὰς κνήμας μέχρι τῶν γονάτων ἢ κατάλληλα περισφύρια, ἵνα προφυλάσσωνται ἀπὸ τῶν κροτώνων (τσιμπούρια).

γ) Χειρόκτια δερμάτινα ἢ τοιαῦτα ἐξ ἐλαστικοῦ περισφιγγόμενα περὶ τοὺς καρποὺς.

δ) Πηλίκιον ἢ σκοῦφον καλῶς καλύπτοντα τὴν κεφαλὴν καὶ

ε) Περιζώματα (ἐμπροσθέλλες) ἀδιάβροχα, κρεμάμενα ἀπὸ τοῦ τραχήλου καὶ καλύπτοντα τὰς κνήμας μέχρι τῶν γονάτων.

Τὰ ὡς ἄνω ἐνδύματα, ὑποδήματα κλπ. εἴδη παρέχονται εἰς τοὺς ἐργάτας ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου δωρεάν, ἀντικαθίστανται δὲ εἴθὺς ὡς παρουσιάσουν σχισμὰς ἢ φθορὰν εἰς βαθμὸν μὴ ἐκπληροῦντα τὸν προστατευτικὸν των σκοπόν.

Ἀπαγορεύεται ἀπολύτως εἰς τοὺς ἐργάτας νὰ περιφέρωνται ἐντὸς τῶν ἀποθηκῶν καὶ τοῦ περιβόλου ἢ νὰ ἐνεργοῦν τὸ ἄλλάτισμα τῶν δερμάτων ἀνυπόδητοι.

Ἄρθρον 14

Ἱματιοφυλάκια

Πᾶσα ἀποθήκη δέον νὰ διαθέτῃ ἱματιοφυλάκιον καλῶς ἠρτιζόμενον, μετὰ κρεμαστρῶν ἀραιῶς τοποθετημένων, ἐπὶ τῶν ὁποίων νὰ ἀναρτῶνται τὰ ὑπὸ τῶν ἐργατῶν χρησιμοποιούμενα ἐνδύματα ἐργασίας των.

Ὁμοίως δέον νὰ διαθέτῃ ἀτομικὰ ἐρμάρια διὰ τὴν φύλαξιν τῶν ἐνδυμάτων, ἅτινα φέρουσιν οἱ ἐργάται ἐκτὸς τῆς ἐργασίας των.

Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ἐργάτας νὰ μεταφέρωσι τὰ ἐνδύματα καὶ ὑποδήματα ἐργασίας εἰς τὰς οἰκίας αὐτῶν, ἀλλὰ ταῦτα θὰ φυλάσσωνται εἰς τὰς ἀποθήκας καὶ ἐντὸς τῶν πρὸς τοῦτο ἱματιοφυλακίων καὶ θὰ πλένωνται ἅπαξ τοὐλάχιστον τῆς ἑβδομάδος δαπάνας τοῦ ἐργοδότου.

Τὰ τμήματα ἀποθέσεως ἐνδυμάτων κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ χειμῶνος νὰ ἔχωσιν ἐγκατάστασιν θερμάνσεως μὲ θερμοκρασίαν ἀνεκτὴν ὑπὸ τῶν ἐργαζομένων.

Ἄρθρον 15

Νιπτῆρες - ἀτομικὴ καθαριότης

Αἱ ἀποθῆκαι ἀκατεργάστων δερμάτων δέον νὰ διαθέτωσι πάντα τὰ ἐνδεικνύμενα μέσα ἀτομικῆς καθαριότητος τῶν ἐργατῶν, ἤτοι ἐπαρκεῖς νιπτῆρας (ἀνὰ πέντε ἐργάτας ἕνα), σάπωνα, μέσα ἀποσπογγίσεως κλπ., ἵνα οἱ ἐργαζόμενοι μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐργασίας των, ὡς καὶ πρὸ πάσης λήψεως τροφῆς ἢ πρὸ τοῦ καπνίσματος προβαίνωσιν εἰς ἀνάλογον ἐπιμελῆ καθαρισμὸν τῶν χειρῶν, τοῦ προσώπου καὶ τραχήλου.

Τὰ χειρόμακτρα καὶ προσόψια νὰ ἀντικαθίστανται τακτικῶς διὰ καθαρῶν τοιούτων, προτιμωμένων τῶν χαρτίνων, χορηγοῦνται δὲ δωρεὰν καὶ μερίμνῃ τοῦ ἐργοδότου.

Ἄρθρον 16

Ἀποχωρητήρια

Εἰς πᾶσαν ἀποθήκην ἀκατεργάστων δερμάτων νὰ ὑπάρχῃ ἐπαρκὴς ἀριθμὸς ἀποχωρητηρίων καὶ ἀνάλογος ἀριθμὸς οὐρητηρίων, ἐφ' ὅσον δὲ ἀπασχολεῖται καὶ θῆλυ προσωπικὸν νὰ διατίθενται κεχωρισμένα ἀποχωρητήρια διὰ τοὺς ἄνδρας καὶ διὰ τὰς γυναῖκας.

Τὰ ἀποχωρητήρια νὰ μὴ συγκοινωνοῦν ἀμέ-

σως μετά τῶν περικλείστων χώρων ὅπου παραμένουν οἱ ἐργαζόμενοι, εἴτε πρὸς ἐργασίαν, εἴτε πρὸς ἀνάπαυσιν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας των.

Τὰ ἀποχωρητήρια δέον ὅπως ἀερίζονται καλῶς, νὰ φωτίζωνται ἐπαρκῶς, νὰ εἶναι δὲ διευθετημένα κατὰ τρόπον ὥστε νὰ μὴ ἀναδίδουν δυσοσμίαν καὶ νὰ καθαρίζωνται δι' ὑδραυλικῆς ἐγκαταστάσεως (καζανάκι) μεθ' ἑκάστην ἐπίσκεψιν.

Τὸ δάπεδον καὶ οἱ τοῖχοι τῶν ἀποχωρητηρίων εἰς ὕψος ἑνὸς καὶ ἡμίσεος μέτρου ἀπὸ τοῦ ἐδάφους δέον ὅπως εἶναι κατεσκευασμένοι ἐξ ὑλικοῦ ἀδιαποτίστου, ἐπὶ πλέον δὲ οἱ τοῖχοι νὰ ἀσβεστοχρίωνται τακτικῶς διὰ λευκοῦ ὑδροχρώματος.

Ἄρθρον 17

Ἐστιατορίων

Διὰ τὴν ἑστίασιν τῶν ἐργαζομένων νὰ διατίθηται ἰδιαίτερον διαμέρισμα μετὰ τραπέζης καὶ τῶν ἀπαραιτήτων καθισμάτων, νὰ διατηρῆται καθαρὸν καὶ νὰ ἀερίζηται καλῶς, ἀπαγορευομένης τῆς χρησιμοποιήσεως τούτου δι' ἄλλην αἰτίαν.

Ἀπαγορεύεται ἡ λῆψις τροφῆς ἐντὸς τῶν τόπων τῆς ἐργασίας ἢ εἰς τὸ ἔπαυθρον καὶ πρὸ τῆς πλύσεως τῶν χειρῶν καὶ τοῦ προσώπου διὰ σάπωνος, ὡς καὶ ἀφθόνου ὕδατος.

Ὁμοίως ἀπαγορεύεται τὸ κάπνισμα ἐντὸς τῶν χώρων ἐργασίας καὶ πρὸ τῆς πλύσεως τῶν χειρῶν διὰ σάπωνος.

Ἄρθρον 18

Κτηνιατρικὴ πιστοποίησις

Τὰ δέρματα ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ εἰσαγόμενα εἰς τὰς ἀποθήκας δέον νὰ συνοδεύωνται ὑπὸ κτηνιατρικῆς πιστοποιήσεως τοῦ ἐπιθεωρήσαντος τὰ σφάγια κτηνιάτρου, εἰς ἣν νὰ βεβαιοῦται ἡ μὴ προσβολὴ τοῦ ζώου ἐξ ἀσθενείας ἐπικινδύνου εἰς τὴν ὑγείαν τῶν ἐργατῶν.

Ἀπαγορεύεται ἀπολύτως ἡ εἰσαγωγὴ εἰς τὰ ὅρια τοῦ Κράτους καὶ ἡ χρησιμοποίησις ἀκατεργάστων δερμάτων νωπῶν, προερχομένων ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς, ἔνθα ὑπάρχει παντὸς τῶν θυσῶν ἡ ἄνθραξ, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 33 τοῦ Ν.Δ. τῆς 26.3.1936 στερεῖ μέτρων πρὸς πρόληψιν καὶ καταστολὴν τῶν μεταδοτικῶν νόσων τῶν κατοικιδίων ζώων».

Ἄρθρον 19

Μολύνσεις ἐξ ἄνθρακος

1) Πᾶσα ἐμφάνισις μολύνσεως ἐξ ἄνθρακος δέον νὰ ἀναγγέλληται ἀμέσως ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εἰς τὰς τοπικὰς Ὑγειονομικὰς καὶ Ἀστυνομικὰς Ἀρχάς, ὡς καὶ εἰς τὴν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας τῆς περιφερείας, εἰς ἣν ἀνήκει ἡ ἀποθήκη.

2) Ἐν περιπτώσει διαπιστώσεως μολύνσεως ἐξ ἄνθρακος ἐργάτου τινὸς ὁ ἐργοδότης ὀφείλει: α) Νὰ προβῇ εἰς ἄμεσον ἀπομάκρυνσιν τοῦ ἐργάτου τούτου ἐκ τῆς ἐργασίας, β) νὰ διακοψῃ τὰς ἐργασίας τῆς ἀποθήκης καὶ νὰ προβῇ εἰς ἐπιμελῆ ἀπολύμανσιν αὐτῆς, ὡς καὶ τῶν ἐν αὐτῇ εὑρισκομένων δερμάτων, καὶ γ) νὰ ἐμβολιάσῃ ὑπ' εὐθύνην του ἅπαν τὸ προσωπικὸν τῆς ἀποθήκης.

3) Ἐπὶ διαπιστωθείσης μολύνσεως ἐξ ἄνθρακος ἡ ἐργασία ἐν τῇ ἀποθήκῃ δὲν δύναται νὰ ἐπαναληφθῇ ἄνευ ἀδείας τῶν τοπικῶν ὀργάνων τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας καὶ τῶν ἁρμοδίων Ὑγειονομικῶν Ἀρχῶν ἐπὶ τῇ ὑποβολῇ αἰτήσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου καὶ ἀφοῦ πρότερον διαπιστώσουν ὅτι ἐλήφθησαν ἅπαντα τὰ ὑποδειχθέντα παρ' αὐτῶν μέτρα ὑγιεινῆς καὶ ἐγένετο ἡ ἐνδεδειγμένη ἀπολύμανσις.

4) Ὁ θεράπων ἰατρὸς ἢ τὸ θεραπευτήριον ἵδρυμα δέον νὰ ἀναγράφουσιν εἰς τὸ βιβλιάριον ὑγείας τοῦ παρόντος τὸ εἶδος καὶ τὴν ἕδραν τῆς μολύνσεως, ἐξ ἧς ἔπαθεν ὁ μισθωτός, εἰς περίπτωσιν δὲ ἄνθρακος ὁ ἐργοδότης δέον νὰ σημειώσῃ εἰς τὸ αὐτὸ βιβλιάριον τὸν τόπον προελεύσεως τῶν μολυσμένων ἐξ ἄνθρακος δερμάτων.

5) Εἰς εἰδικὸν βιβλίον, τηρούμενον ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, θὰ ἀναγράφωνται τὸ ὄνομα καὶ ἡ ἡλικία τοῦ ἐργάτου, ἡ ἡμερομηνία καὶ ἡ ἐργασία, εἰς ἣν ἠσχολεῖτο οὗτος, ὅταν ἔπαθε τὴν μόλυνσιν, ὡς καὶ τὸν τόπον προελεύσεως τῶν μολυσμένων δερμάτων ἐξ ἄνθρακος, τὸ βιβλίον δὲ τοῦτο θὰ τίθεται εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ὀργάνων τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας καὶ τῶν ἁρμοδίων Ὑγειονομικῶν Ἀρχῶν, ὁσάκις ἤθελε ζητηθῇ παρ' αὐτῶν.

6) Πλὴν τοῦ ἐργοδότου ὑποχρέωσιν πρὸς ἄμεσον ἀναγγελίαν τῆς ἐξ ἄνθρακος μολύνσεως ἔχουσι καὶ οἱ περιθάλποντες τὸν πάσχοντα ἰατροὶ καὶ τὰ Νοσηλευτικὰ Ἱδρύματα.

Ἄρθρον 20

Ἐμβολιασμοὶ - τραυματισμοί

Οἱ ἐργαζόμενοι εἰς ἀποθήκας ἀκατεργάστων δερμάτων ὑποβάλλονται ὑποχρεωτικῶς εἰς ἀντιτετανικὸν ἐμβολιασμόν, ὡς καὶ τρισσὸν κατὰ τοῦ ἄνθρακος. Πρὸ τῆς ἀναλήψεως ἐργασίας δέον ὅπως ἐπιδεικνύουν πιστοποιητικὸν τῆς ἁρμοδίας Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας, ἥτις ἐξετέλεσε τὸν ἐμβολιασμόν.

Ἐργάτης, ὑποστὰς τραυματισμὸν ἢ ἀμυχὴν τοῦ

δέρματος μετά τὴν ἐπὶ τόπου παροχὴν πρώτων βοηθειῶν, παραπέμπεται ἀμέσως εἰς ἰατρὸν τῇ μεριμνῃ καὶ εὐθύνῃ τοῦ ἐργοδότου πρὸς περιποίησιν τοῦ τραύματός του.

Ἀπαγορεύεται ἡ ἐργασία εἰς ἐργάτας φέροντας τραύματα ἢ καὶ ἁπλᾶς ἁμυχὰς μέχρι τῆς πλήρους ἰάσεως ἐξ αὐτῶν, ἀποδεικνυομένης διὰ πιστοποιήσεως ἰατροῦ. Εἰδὸς ὡς ὁ ἐργοδότης ἢ ὁ διευθυντὴς ἢ οἱ ἀναπληροῦντες αὐτοὺς πληροφορηθῶσιν ὅτι ἐργάτης τις τοῦ ἐργοστασίου φέρει δοθιῆνα, ἕλκος τινὰ ἢ καὶ ἁπλῆν λύσιν τῆς συνεχείας τοῦ δέρματος (ἐγκοπή, ἐκδορά, ραγάδα κλπ.), ἥτις δὲν ἐθεραπεύθη μετὰ τὴν ἔπιδεσιν ἐν τῷ ἐργοστασίῳ καὶ τὴν πρόχειρον τριήμερον περίθαλψιν ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ, ὑποχρεοῦνται νὰ ἀποστείλωσι τοῦτον εἰς νοσηλευτήριον ἢ εἰς εἰδικὸν ἰατρὸν διὰ τὴν περαιτέρω ἐνδεικνυομένην περίθαλψιν καὶ ἴασιν τῆς φύσεως τῆς μολύνσεως.

Ἄρθρον 21

Φαρμακεῖον

Εἰς ἑκάστην ἀποθήκην δέον νὰ ὑπάρχῃ εἰς πρόσιτὴν θέσιν μικρὸν φαρμακεῖον πρώτων βοηθειῶν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν εἰδικῶς ἐντεταλμένου πρὸς τοῦτο προσώπου, περιέχον τὰ ἀκόλουθα:

1) Δέκα (10) πακέτα ἐπιθεμάτων γάζης ἀποστειρωμένης.

2) Δέκα (10) ἐπιδέσμους γάζης τῶν 5 ἑκατοστῶν.

3) Δέκα (10) ἐπιδέσμους γάζης τῶν 10 ἑκατοστῶν.

4) Μίαν αἱμοστατικὴν ἐλαστικὴν ταινίαν.

5) 250 γραμμάρια ὑδροφίλου βάμβακος.

6) Ἓν φιαλίδιον ἀποστειρωμένης κόνεως σουλφαμίδος.

7) Ἓν φιαλίδιον 100 γραμμαρίων μερκουροχρωμίου τῶν 3%.

8) Πέντε κυτία λευκοπλάστου τῶν 5 ἑκατ.

9) Ἓν κυτίον δισκίων ἀσπιρίνης.

10) Ἓν φιαλίδιον ὀκτὼ εἰς σταγόνας (τρὶς τῆς ἡμέρας Χ 15 σταγόνας).

11) Ἓν σωληνάριον ὀφθαλμικῆς ἀλοιφῆς χλωρομυκητίνης.

12) Ἓν φιαλίδιον δισκίων ἀντισταμινικῶν.

13) Ἓν σωληνάριον ἀλοιφῆς ἀντισταμινικῶν ἐξωτερικῆς χρήσεως.

14) Ἓν σωληνάριον ἀλοιφῆς πρὸς προστασίαν ἐκ τῶν ἐγκαυμάτων.

15) Μία φιάλη ὀξυγονούχου ὕδατος (ὀξυζενέ).

Τὰ τυχὸν ἀναλισκόμενα ἐκ τῶν ἀνωτέρω εἰδῶν συμπληροῦνται αὐθημερὸν μεριμνῃ τοῦ ὡς ἄνω ἐντεταλμένου προσώπου καὶ εὐθύνῃ τοῦ ἐργοδότου.

Ἄρθρον 22

Πυροσβεστικὰ μέσα

Διὰ τὴν πρόληψιν πυρκαϊᾶς αἱ ἀποθῆκαι νὰ εἶναι ἐφωδιασμέναι διὰ πυροσβεστικῶν μέσων δυναμένων νὰ χρησιμοποιηθῶσιν ἀμέσως. Ὡς πυροσβεστικὰ μέσα νοοῦνται οἱ αὐτόματοι πυροσβεστῆρες, κάδοι πλήρεις ἄμμου μετὰ πτύων, σωλῆνες ἐκτοξεύσεως ὕδατος μετὰ ἀκροφυσίου κ.τ.τ.

Ὁδηγίαι περὶ τοῦ τρόπου χρησιμοποιήσεως τῶν πυροσβεστικῶν μέσων ἀναρτῶνται μεριμνῃ τοῦ ἐργοδότου εἰς ἐμφανὲς μέρος καὶ πλησίον τῶν πυροσβεστικῶν μέσων, ὥστε νὰ λαμβάνουν γνῶσιν αὐτῶν πάντες οἱ ἐργαζόμενοι.

Ἄρθρον 23

Βιβλίον ἀτυχημάτων

Εἰς ἑκάστην ἀποθήκην τηρεῖται ὑποχρεωτικῶς βιβλίον ἀτυχημάτων, εἰς ὃ ἀναγράφονται κατ' αὔξοντα ἀριθμὸν: α) τὸ ὀνοματεπώνυμον καὶ ἡ ἡλικία τοῦ ὑποστάντος ἀτύχημα μισθωτοῦ, β) ἡ ἡμερομηνία καὶ ἡ ὥρα, καθ' ἣν ἔλαβε χώραν τὸ ἀτύχημα, γ) σύντομος περιγραφὴ τοῦ τρόπου, τῆς θέσεως καὶ τῆς φύσεως τοῦ ἀτυχήματος, δ) ἡμερομηνία ἀναλήψεως ἐκ νέου ἐργασίας ὑπὸ τοῦ παθόντος, ὡς καὶ ἡ καταληφθεῖσα τυχὸν ἀνικανότης, εἰς τὸ αὐτὸ δὲ βιβλίον ἀναγράφονται κατὰ τ' ἀνωτέρω καὶ οἱ τυχὸν προσβληθέντες ἐξ ἐπαγγελματικῆς τινος νόσου.

Τὸ βιβλίον τοῦτο τίθεται εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ὀργάνων τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας, ἀντίγραφον δὲ τῶν σελίδων αὐτοῦ κατ' ἔτος ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης, ὅπως ὑποβάλῃ ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου τοῦ ἑπομένου ἔτους εἰς τὴν οἰκείαν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας τῆς περιφερείας, εἰς ἣν εὑρίσκεται ἡ ἀποθήκη.

Ἄρθρον 24

Συμπληρωματικὰ μέσα προστασίας

Τὰ ἁρμόδια ὄργανα τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας δύνανται νὰ ὑποδεικνύωσιν εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἐπιβάλλωσι τὴν λῆψιν καὶ ἄλλων συμπληρωματικῶν μέτρων προστασίας τῶν ἐργαζομένων πλὴν τῶν διὰ τοῦ παρόντος ὁριζομένων ἰδίᾳ εἰς εἰδικὰς περιπτώσεις καὶ ἐφ' ὅσον ταῦτα εἶναι ἀναγκαῖα διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐντελλομένου νόμου ἐπιδιωκομένην προστασίαν.

Ἄρθρον 25

Ἀνάρτησις κανονισμοῦ καὶ ὁδηγιῶν εἰς ἐμφανὲς μέρος

Οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται νὰ ἀναρτήσωσιν

έντὸς τῶν τόπων ἐργασίας εἰς μέρος ἐμφανὲς καὶ προσιτὸν διὰ τοὺς ἐργαζομένους ἰδιόφρακτον πινακίδα, ἐγκλείουσαν: α) Τὸ κείμενον τοῦ παρόντος κανονισμοῦ, β) ἐντύπους ὑποδείξεις ἐπὶ τῶν κινδύνων τῶν ἐξ ἀνθρακικῆς μολύνσεως καὶ τῶν ἀτομικῶν προφυλάξεων, ἃς δέον νὰ λαμβάνωσιν οἱ ἐργάται πρὸς ἀποφυγὴν τούτων συμφώνως πρὸς σχετικὸν ὑπόδειγμα (ἔντυπον ὑποδείξεως), ἐκδοθησομένων ὑπὸ τῆς Γενικῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας καὶ γ) τὸ νοσοκομεῖον, ὡς καὶ τὸ ὄνομα καὶ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἰατροῦ τοῦ ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ ἢ τοῦ ἐργοδότου, διὰ τὴν περίθαλψιν τῶν ἐξ ἀνθρακικῆς καὶ τῶν συναφῶν πρὸς τὴν ἐργασίαν ταύτην λοιπῶν μολύνσεων, ἅμα τῇ ἐμφανίσει των.

Ἄρθρον 26

Ποιναὶ κυρώσεις

Πᾶσα παράβασις τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος δ. δ) τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 § 4 τοῦ νόμου ΓΨΛΔ'/1911 «περὶ ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργατῶν κλπ.», ὡς οὗτος ἐκωδικοποιήθη μεταγενεστέρως διὰ τοῦ ἀπὸ 25-8/3.9.1920 δ.δ.

Τελικαὶ διατάξεις

Ἔναρξις ἰσχύος τοῦ παρόντος

1) Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἓξ (6) μῆνας μετὰ τὴν δημοσίευσίν του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

2) Τὸ ἀπὸ 7/16 Δεκεμβρίου 1937 δ.δ. καταργεῖται.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Ὀκτωβρίου 1968

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

139723/8136/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ***Περὶ τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 125037/7262/1968 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ καθορισμοῦ ὡραρίου ἐργασίας παντοπωλείων καὶ λοιπῶν τινων καταστημάτων ἐμπορίας τροφίμων περιοχῆς πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν χειμερινῆς περιόδου».***

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 690 τῆς 11 Δεκεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀπὸ 8/13.4.1932 π.δ. «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.», ὡς συνεπληρώθη διὰ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 3789/1957 «περὶ τροποποιήσεως ἐνίων διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας», 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4020/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων», 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 69796/5895/1967 ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν λειτουργίας τῶν παντοπωλείων, ἰδιοδημοπωλείων, οἰνοπαντοπωλείων, τυροπωλείων, καφεκοπτείων κλπ. καταστημάτων ἐμπορίας τροφίμων καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν», 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 63/1968 γνώμην τοῦ Σωματείου Καταστηματαρχῶν Λαχανοπωλῶν Ἀθηνῶν καὶ Περιχώρων «Ἡ Ἀναγέννησις», 5) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 174192 Φ. 71/12/1968 γνώμην τῆς Ἀστυνομικῆς Διευθύνσεως Ἀθηνῶν, ἀποφασίζομεν:

Τροποποιοῦντες τὴν ὑπ' ἀριθ. 125037/7262/18.10.1968 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ καθορισμοῦ ὡραρίου ἐργασίας παντοπωλείων καὶ λοιπῶν τινων καταστημάτων ἐμπορίας τροφίμων περιοχῆς πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν χειμερινῆς περιόδου», ὁρίζομεν τὰ ἀκόλουθα:

α) Ὅπως τὸ ὡράριον τῶν ἀμιγῶν ἀπορολαγανοπωλείων τῆς περιοχῆς τοῦ Δήμου Ἀθηναίων διαμορφωθῇ οὕτω:

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 8.30' - 2.30' καὶ 5.30' - 7.45'. Τετάρτην ἀπὸ 8.30' - 2.30'. Ἕκαστον Σάββατον καὶ τὰς παραμονὰς ἐξαρεσίμων ἑορτῶν ἀπὸ 8.30' - 2.30' καὶ 5.30' - 8.30'.

β) Ὅπως τὸ ἐδάφιον 8 τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως ἀντικατασταθῇ ὡς ἀκολούθως:

«8. Καταστημάτων τυποποιημένων προϊόντων».

γ) Ὅπως τὰ ἀμιγῆ καταστήματα κατεψυγμένων κρεάτων ἀκολουθοῦν τὰς ὥρας λειτουργίας τῶν κρεοπωλείων, τὰ δὲ ἀμιγῆ τοιαῦτα κατεψυγμένων ἰχθύων ἀκολουθοῦν τὰς ὥρας λειτουργίας τῶν ἰχθυοπωλείων, καὶ

δ) Ὅπως τὰ μικτὰ καταστήματα κατεψυγμένων (ἰχθύων καὶ κρεάτων) ἀκολουθοῦν τὰς ὥρας λειτουργίας τῶν ἰχθυοπωλείων.

Κατὰ τὰ λοιπὰ παραμένει ἐν ἰσχύϊ ἡ ὑπ' ἀριθ. 125037/7262/1968 ἡμετέρα ἀπόφασις.

Ἡ παροῦσα, ἧς ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεώς της, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Δεκεμβρίου 1968

—

149998/8791/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί καθορισμού λειτουργίας εμπορικών καταστημάτων πολεοδομικού συγκροτήματος Αθηνών κατά το από 20 - 31 Δεκεμβρίου χρονικόν διάστημα.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 707 της 19 Δεκεμβρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 13 του π.δ. της 8/13.4.1932 «περί κωδικοποιήσεως και συμπληρώσεως των διατάξεων των νόμων περί χρονικών ορίων εργασίας εις τα καταστήματα κλπ.». 2) Τας διατάξεις του άρθρου 6 § 2 εδ. δ' του ν.δ. 3789/1957 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας». 3) Την υπ' αριθ. 24348/6409/1965 ημετέραν απόφασιν «περί καθορισμού ωρών λειτουργίας εμπορικών καταστημάτων και εργασίας του πάσης φύσεως προσωπικού αυτών». 4) Γνώμας των οικείων επαγγελματικών οργανώσεων εργοδοτών και μισθωτών επί των ωρών ενάρξεως και λήξεως της λειτουργίας των εμπορικών καταστημάτων πολεοδομικού συγκροτήματος Αθηνών, αποφασίζομεν:

Καθορίζομεν τας ώρας ανοίγματος, μεσημβρινής διακοπής και κλεισίματος των εμπορικών καταστημάτων πολεοδομικού συγκροτήματος Αθηνών και διά το χρονικόν διάστημα από 20 - 31.12 ως ακολούθως:

20 Δεκεμβρίου από 8.15' -1.15' και 4 - 7.30' μ.μ.

21, 22, 23, 27, 28 και 30 Δεκεμβρίου από 8.15' - 1.30' και 4 - 8.30' μ.μ.

24 Δεκεμβρίου από 8.15'-1.30' και 4-9.30' μ.μ.

31 Δεκεμβρίου από 8.15' - 1.30' και 4 – 9 μ.μ.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 14 Δεκεμβρίου 1968

—

146023/8510/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί προσθήκης εδαφίου εις το τέλος του άρθρου 2 της υπ' αριθ. 20023/19/1954 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας «περί κανονισμού των ωρών εργασίας εν τοις αρτοποιείοις».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 707 της 19 Δεκεμβρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 50 του ν.δ. 2698/1953 «περί διοικήσεως του Ι.Κ.Α. κλπ., ως και άλλων τινών διατάξεων», αποφασίζομεν:

Εις το τέλος του άρθρου 2 της υπ' αριθ. 20023/19/1954 ημετέρας αποφάσεως περί κανονισμού των ωρών εργασίας εν τοις αρτοποιείοις(*) προστίθεται εδάφιον, έχον ώδε:

Αι κατ' εφαρμογήν της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου εκδοθείσαι ή εκδιδόμεναι αποφάσεις περί καθορισμού των ωρών εργασίας των αρτεργατών έχουν εφαρμογήν και επί των ως αρτεργατών απασχολουμένων αρτοποιών και μελών της οικογενείας αυτών.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 4 Δεκεμβρίου 1968

—

145793/6833/1968 Απόφ. Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας

Περί εγκρίσεως μετά τροποποιήσεως της υπ' αριθ. 41/1968 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περ. των όρων αμοιβής και εργασίας των ηλεκτροτεχνιτών βιομηχανίας άπασης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 678 της 5 Δεκεμβρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 20 του νόμου 3239/1955, ως τροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957. 2) Την υπ' αριθ. 41/1968 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής και εργασίας των ηλεκτροτεχνιτών βιομηχανίας άπασης της χώρας. 3) Την δια του υπ' αριθ. 68454/3030/30.11.1968 εγγράφου του Υπουργείου Συντονισμού διατυπωθείσαν επ' αυτής διαφωνίαν. 4) Σχετικήν γνωμοδοτησιν του κατ' άρθρον 9 § 2 εδ. δ' του ν.δ. 3755/1957 Τμήματος αμοιβής και όρων εργασίας του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 2.12.1968, ην εν μέρει αποδεχόμεθα. 5) Το γεγονός ότι αι υπό της 41/1968 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών καθοριζόμενα αποδοχαί των ηλεκτροτεχνιτών και βοηθών αυτών, των εργαζομένων εις τας βιομηχανικάς επιχειρήσεις της χώρας, περικλείουν αυξήσεις, αίτινες κυμαίνονται εις ύψηλά επίπεδα. Δεδομένου ότι το μεταξύ της νύν ισχυούσης ρυθμίσεως (σ.σ.ε. 15.7.1966) και της υπό κρίσιν τοιαύτης διαρρεύσαν χρονικόν διάστημα είναι 2 έτη και 3 μήνες περίπου, ή δε αύξησις του εθνικού εισοδήματος κατά το αντίστοιχον χρονικόν διάστημα υπήρξε μικροτέρα της υπό της ως είρηται διατητικής αποφάσεως χορηγουμένης τοι-

(*) ΕΕΔ 13, 1071.

αὐτῆς, ἡ τιχὸν νιοθέτησις ταύτης κρίνεται ὑψηλὴ καὶ συνεπῶς ἀντίκειται πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην εἰδικὴν πολιτικήν, ἧτις ἐν προκειμένῳ συνίσταται εἰς τὴν προσπάθειαν βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως τῆς χώρας καὶ δέον τοὺς λόγους τούτους, ὅπως τροποποιηθῇ αὕτη ὡς κατωτέρω, ἀποφαίζομεν:

Ἐγκρίνομεν μετὰ τροποποιήσεως τὴν ὑπ' ἀριθ. 41/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Α.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν βιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἠλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, ἧς τὸ διατακτικὸν, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατωτέρω, ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων τῶν εἰς τὰ βιομηχανικὰ ἐργοστάσια ἁπάσης τῆς χώρας ἀπασχολουμένων ἠλεκτροτεχνιτῶν καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

Α'. Μαθητευόμενοι:

	Ἀπὸ 4.7.1967 ἡμερομίσθιον Δραχμαί	Ἀπὸ 1.10.1968 ἡμερομίσθιον Δραχμαί
1ον ἔτος μαθητείας	45	47
2ον ἔτος μαθητείας	50	54

Β'. Βοηθοί (κάτοχοι ἀδείας):

1ον ἔτος βοηθοῦ	75	77
2ον ἔτος βοηθοῦ	90	90
3ον ἔτος βοηθοῦ	95	95
4ον ἔτος βοηθοῦ	100	105

Οἱ ἐκ τῶν ἀνωτέρω βοηθῶν καὶ μαθητευομένων συμπληρώσαντες τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν ἢ τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἀνεξαρτήτως χρόνου προϋπηρεσίας δικαιοῦνται κατ' ἐλάχιστον ὅριον τοῦ ἑκάστοτε γενικῶς ἰσχύοντος κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου.

Γ' Ἠλεκτροτεχνῖται (κάτοχοι ἀδείας):

	Ἀπὸ 4.7.1967	Ἀπὸ 1.10.1968
α) Ἀπὸ τῆς ἀποκτήσεως τῆς ἀδείας μέχρι συμπληρώσεως ἓξ ἐτῶν ὑπηρεσίας μηνιαῖος μισθὸς	2600	2675
β) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως 3 ἐτῶν ὑπηρεσίας καὶ μέχρι συμπληρώσεως 7 ἐτῶν ὑπηρεσίας μηνιαῖος μισθὸς	2750	2900
γ) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως 7 ἐτῶν ὑπηρεσίας καὶ ἄνω μηνιαῖος μισθὸς	3250	3500

Δ'. Ἀρχιτεχνῖται:

Κάτοχοι ἀδείας καὶ θέσεως ἀρχιτεχνίτου μηνιαῖος μισθὸς	3350	3600

Ε'. Ἐργοδηγοί:

Κάτοχοι ἀδείας καὶ θέσεως ἐργοδηγοῦ μηνιαῖος μισθὸς	3700	4000

ΣΤ'. Ἀδειοῦχοι ἐγκαταστάται συντηρηταί:

	Ἀπὸ 1.10.1968 Δραχμαί
Κάτοχοι πτυχίου καὶ θέσεως συντηρητοῦ ἢ ἐπιβλέψεως μηνιαίος μισθὸς	4200

2) Οἱ ἀνωτέρω βασικοὶ μισθοὶ τῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν, ἀρχιτεχνιτῶν, ἐργοδηγῶν καὶ ἀδειούχων ἐγκαταστατῶν συντηρητῶν προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ 5% δι' ἑκάστην πενταετίαν πραγματικῆς ὑπηρεσίας, διανυθείσης ἀπὸ τῆς εἰσόδου εἰς τὸν ἠλεκτροτεχνικὸν κλάδον. Τὸ ἐπίδομα τοῦτο παρέχεται διὰ μὲν τὴν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης μέχρι 30.9.1968 χρονικὴν περίοδον μέχρι συμπληρώσεως πέντε (5) πενταετιῶν, ἀπὸ δὲ 1.10.1968 καὶ ἐφεξῆς μέχρι συμπληρώσεως ἓξ (6) πενταετιῶν. Εἰς τὸν χρόνον τοῦτον δὲν ὑπολογίζονται τὰ δύο πρῶτα ἔτη μαθητείας.

3) Ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω βασικῶν μισθῶν, ἠὐξημένων διὰ τοῦ τιχὸν καταβαλλομένου ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας, παρέχεται ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ 10% διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην, ἐὰν συνταξιοδοτουμένην σύζυγον, καὶ 5% δι' ἕκαστον τέκνον καὶ μέχρι τριῶν, ἐφ' ὅσον τὰ μὲν ἐκ τούτων ἄρρενα δὲν συνεπλήρωσαν τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ δὲν ἐργάζονται, τὰ δὲ θήλεα δὲν συνεπλήρωσαν τὸ 20ὸν ἔτος τῆς ἡλ-

κίας των, εἶναι ἄγαμα καὶ δὲν ἐργάζονται. Εἰς περίπτωσιν, ὅμως, καθ' ἣν τὰ τέκνα - ἄρρενα ἢ θήλεα - ἀπονδάζουν, ἡ ἐπιδότησις παρατείνεται ἐπὶ τριετίαν.

4) Εἰς ἅπαντας τοὺς ὡς ἄνω, ἐφ' ὅσον ἐργάζονται εἰς ἀνθυγιεινοὺς χώρους, ἤτοι εἰς ὀξέα, ἡφαιστεῖα μπαταριῶν, τήξεις μολύβδου, ἰσπανείους στοὰς μεταλλείων κλπ., θὰ χορηγῆται ἡμερησίως ἀποκλειστικῶς εἰς εἶδος 500 γραμμάρια γάλακτος, ἀπαγορευομένης τῆς καταβολῆς τοῦ ἀντιτίμου τούτου.

5) Εἰς τὸ ἠλεκτροτεχνικὸν προσωπικόν, ἤτοι ἀπὸ τοῦ βοηθοῦ καὶ ἄνω, χορηγεῖται κατ' ἔτος καὶ διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ἐργασίας μία (1) φορμα, ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων ἐκ δακέττας μὲ καλύμματα ἐξ ἐλαστικοῦ, ὡς καὶ ἓν ζεῦγος χειροκτίων ἐλαστικῶν, ἅτινα παραμένουν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἐργοδότου.

6) Ἡ προσληψία τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτῶν ἀποδεικνύεται διὰ πιστοποιητικῶν τῶν ἀπασχοληθέντων ἐργοδοτῶν, τεθεωρημένων παρὰ τῆς ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως, εἰς ἣν οὗτοι ἀνήκουν, ἐν ἐλλείψει δὲ ταύτης παρὰ τοῦ οἰκείου Ἐπιμελητηρίου. Τὰ ὡς εἴρηται πιστοποιητικὰ διὰ τῶν ὑπολογισμῶν τῆς τυχὸν προϋπηρεσίας δέον ὅπως προσάγονται εἰς τὸν ἐργοδότην ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς προσλήψεως.

7) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

8) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, ἐπὶ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις, ἄρχεται ἀπὸ τῆς 4ης Ἰουλίου 1967. Αἱ ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος τῆς ἰσχύος ταύτης προκύπτουσαι μισθολογικαὶ διαφοραὶ δύνανται νὰ ἐξοφληθῶν εἰς τέσσαρας (4) ἰσοπόσους μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης ἐκ τούτων καταβαλλομένης ἅμα τῇ δημοσιεύσει τῆς παρούσης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Δεκεμβρίου 1968

—

110597/10361/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας

Περὶ προσόντων τῶν ναυτικῶν τῶν δικαιουμένων ἐκτάκτου οἰκονομικῆς παροχῆς ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων 1968 καὶ Νέου Ἔτους 1969.

(Ε.Κ. τ. Β' ἀ. 701 τῆς 14 Δεκεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς ἐν ἰσχύϊ συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας τῶν πληρωμάτων τῶν ἀπασχολουμένων ἐπὶ: α) Ἀκταιπλοϊκῶν ἐπιβατηγῶν πλοίων. β) Ἀκταιπλοϊκῶν φορτηγῶν πλοίων μέχρι 500 κ.ο.χ. (μ)ς). γ) Πετρελαιοκινήτων καὶ ἰστιοφόρων. δ) Ρυμουλκῶν Λιμένος Πειραιῶς. ε) Ρυμουλκῶν διωμηχανικῶν ἐπιχειρήσεων. στ) Ναυαγοσωστικῶν. ζ) Πορθμείων μικρῶν ἀποστάσεων. η) Ὑφ «Ἀμφιτρίτη», ὡς καὶ θ) τῶν ἀξιωματικῶν ἀσυρμάτου ν)γ - ρ)κ, δι' ὧν προβλέπεται ἡ καταβολὴ εἰς αὐτὰ δώρου ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων - Νέου Ἔτους. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 146910/6860/4.12.1968 κοινὴν ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας περὶ παροχῆς δώρου Χριστουγέννων 1968 καὶ Νέου Ἔτους 1969 εἰς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀσχολουμένους μισθωτούς, ὁσημαίζομεν:

1) Ἐγκρίνομεν, ὅπως ἡ προβλεπομένη ἔκτακτος οἰκονομικὴ παροχὴ ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν Χριστουγέννων 1968 καὶ Νέου Ἔτους 1969 καταβληθῇ εἰς τοὺς ὑπηρετήσαντας καὶ ὑπηρετοῦντας ἐπὶ τῶν ὑπαγομένων εἰς τὰς ὡς ἄνω συλλογικὰς συμβάσεις πλοίων ναυτικούς, ἤτοι:

α) Ἀκταιπλοϊκῶν ἐπιβατηγῶν πλοίων.

β) Ἀκταιπλοϊκῶν φορτηγῶν πλοίων μέχρι 500 κ.ο.χ. (μ)ς).

γ) Πετρελαιοκινήτων καὶ ἰστιοφόρων.

δ) Ρυμουλκῶν Λιμένος Πειραιῶς.

ε) Ρυμουλκῶν διωμηχανικῶν ἐπιχειρήσεων.

στ) Ναυαγοσωστικῶν.

ζ) Πορθμείων μικρῶν ἀποστάσεων.

η) Ὑφ «Ἀμφιτρίτη», ὡς καὶ

θ) Τῶν ἀξιωματικῶν ἀσυρμάτου ν)γ - ρ)κ, ὡς ἀκολούθως:

α) Διὰ τοὺς ναυτολογηθέντας πρὸ ἢ κατὰ τὴν 18ην Ἀπριλίου 1968 καὶ ὑπηρετοῦντας μέχρι καὶ τῆς 28ης Δεκεμβρίου 1968 ἴση πρὸς τὸν μισθὸν ἑνὸς μηνός, ὡς καθορίζεται αὐτὸς ὑφ' ἑκάστην τῶν ἀνωτέρω συλλογικῶν συμβάσεων, ἐκτὸς ἐὰν διὰ τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως ναυτολογήσεως τῶν ναυτικῶν προβλέπεται ἀνώτερος τούτων μισθός, ὅτε ἡ οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις θὰ ὑπολογισθῇ βάσει τοῦ πράγματι καταβαλλομένου τούτου μισθοῦ. Ἡ ἐν λόγῳ ἔκτακτος οἰκονομικὴ παροχὴ δύναται νὰ περιορισθῇ διὰ τοὺς λαμβάνοντας μηνιαῖον μισθὸν εἰς 10.000 δραχμάς, τοῦ ποσοῦ τούτου μειουμένου ἀναλόγως δι' ἀπασχόλησιν ἐλάσσονα τῆς ὡς ἀνωτέρω ὁριζομένης χρονικῆς περιόδου.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει καὶ ἀδιαφόρως τοῦ τρόπου ὑπολογισμοῦ τῆς ἐκτάκτου, ὡς ἄνω, οἰκονομικῆς παροχῆς τὸ ἀντίτιμον τροφῆς καὶ τὰ πάσης

φάσεως ἐπιδόματα τὰ μὴ ἐνσωματούμενα εἰς τὸν μισθὸν δὲν ὑπολογίζονται πρὸς προσαύξησιν ταύτης.

6) Διὰ τοὺς ναυτολογηθέντας μετὰ τὴν 18ην Ἀπριλίου 1968 καὶ ὑπηρετοῦντας ἢ μὴ κατὰ τὴν 23ην Δεκεμβρίου 1968 ἢ τοὺς ναυτολογηθέντας μὲν πρὸ ἢ κατὰ τὴν 18ην Ἀπριλίου 1968, ἀλλὰ ἀπολυθέντας πρὸ τῆς 23ης Δεκεμβρίου 1968, θὰ καταβληθῇ ὡς δῶρον ποσὸν ἴσον πρὸς ἓν (1) ἡμερομίσθιον ἀνὰ ἕκαστον χρονικὸν διάστημα δέκα ἡμερῶν τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως αὐτῶν κατὰ τὸ ἀπὸ 18ης Ἀπριλίου 1968 μέχρις 23ης Δεκεμβρίου 1968 χρονικὸν διάστημα.

γ) Διὰ χρονικὸν διάστημα ἐργασιακῆς σχέσεως κάτω τῶν δέκα ἡμερῶν καταβάλλεται ἀνάλογον πρὸς τὸ κλάσμα ἐργασιακῆς σχέσεως δῶρον.

δ) Εἰς τοὺς ὑπηρετήσαντας ἢ ὑπηρετοῦντας κατὰ τὴν 18ην Ἀπριλίου 1968 μέχρις 23ης Δεκεμβρίου 1968 περιοδικῶς ἐπὶ πλειόνων πλοίων διαφόρων πλοιοκτητῶν καταβάλλονται τὸ 1/25 τῆς ἐν τῷ ἐδαφίῳ α΄ παροχῆς δι' ἕκαστον πλῆρες χρονικὸν διάστημα δέκα ἡμερῶν ἐργασίας παρ' ἑκάστου τῶν πλοιοκτητῶν τῶν πλοίων, ἐφ' ὧν εἰργάσθησαν ἢ ἀνάλογον κλάσμα.

ε) Οἱ μετὰ τὴν 23ην Δεκεμβρίου 1968 ναυτολογούμενοι ναυτικοὶ οὐδεμιᾶς παροχῆς δικαιοῦνται.

2) Τῆς ἐκτάκτου ταύτης οἰκονομικῆς παροχῆς δικαιοῦνται καὶ τὰ πληρώματα τῶν ἁλιευτικῶν, τὰ μισθοδοτούμενα εἰς δραχμάς, ὡς ἐπίσης καὶ οἱ ναυτικοί, οἱ ὑπηρετοῦντες ἐπὶ σπογγαλιευτικῶν πλοίων, πλὴν τῶν δυτῶν, ἐφ' ὅσον τὰ ἐν λόγῳ πλοῖα ἐργάζονται ἐντὸς τῶν ἑλληνικῶν ὑδάτων, δὲν δικαιοῦνται ὅμως αὐτῆς, ἐφ' ὅσον ταῦτα ἐργάζονται ἐκτὸς τῶν ἑλληνικῶν ὑδάτων.

Δὲν δικαιοῦνται τῆς ἐν λόγῳ παροχῆς οἱ ἐπὶ μεριδίῳ καὶ οἱ κατὰ πλοῦν ναυτολογούμενοι ἐπὶ πάντων τῶν ὡς ἄνω πλοίων.

3) Προκειμένου περὶ τῶν πληρωμάτων τῶν ἀκτοπλοϊκῶν φορτηγῶν πλοίων (μ/ς) ὁσάκις τὰ πλοῖα ταῦτα ἐπεκτείνουν τοὺς πλόας των εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν (παράγραφος 2 ἄρθρου 1 τῆς ἀπὸ 20.6.1967 συλλογικῆς συμβάσεως) καταβάλλεται ἡ ὡς ἄνω ἐκτακτος οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις ὑπολογιζομένη ἐπὶ τοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τῶν ἐπὶ μέρους συμβάσεων ναυτολογήσεως μισθοῦ.

4) Ἡ διὰ τῆς παρούσης προβλεπομένη οἰκονομικὴ παροχὴ θὰ καταβληθῇ εἰς μίαν δόσιν μέχρι τῆς 23ης Δεκεμβρίου 1968.

5) Ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω περιορισμοὺς δικαιοῦνται τῆς ἐκτάκτου οἰκονομικῆς παροχῆς καὶ οἱ λόγῳ στρατεύσεως ἢ ἀσθενείας ἀπολυθέντες ἐκ τῶν πλοίων ναυτικοί.

Κοινοποιηθήτω δεόντως πρὸς ἐκτέλεσιν καὶ δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 7 Δεκεμβρίου 1968

—

192096/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν

Περὶ προσωρινῆς αὐξήσεως κατὰ τρεῖς δραχμὰς τοῦ δικαιώματος ἐκκινήσεως τῶν μετὰ μετρητοῦ ἢ ἄνευ ἐπιβατηγῶν αὐτοκινήτων Δ.Χ.

(Ε.Κ. τ. Β΄ φ. 701 τῆς 14 Δεκεμβρίου 1968)

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὴν κειμένην περὶ ἐπιβατηγῶν αὐτοκινήτων Δ.Χ. νομοθεσίαν, ἀποφασίζομεν :

Καθορίζομεν, ὅπως, πρὸς κάλυψιν τῆς ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1968 καὶ Νέου Ἔτους 1969 παρεχομένης ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως (δώρου) εἰς τοὺς ὁδηγοὺς τῶν ἐπιβατηγῶν αὐτοκινήτων Δ.Χ. μετὰ ἢ ἄνευ μετρητοῦ, αὐξηθῇ τὸ δικαίωμα ἐκκινήσεως (πτῶσις σημαίας) τῶν μετὰ μετρητοῦ αὐτοκινήτων ταξὶ ὁλοκλήρου τῆς χώρας κατὰ τρεῖς (3) δραχμὰς διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 15.12.1968 μέχρι καὶ τῆς 10.1.1969.

Διὰ τὰ ἐπιβατηγὰ αὐτοκίνητα Δ.Χ. ἄνευ μετρητοῦ δι' ἑκάστην διαδρομὴν καθορίζομεν αὔξησιν κατὰ τρεῖς (3) δραχμὰς καὶ διὰ τὸ αὐτὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα.

Τὰ ἐκ τῶν ἀνωτέρω αὐξήσεων ποσὰ θὰ εἰσπράττωνται παρὰ τῶν ὁδηγῶν τῶν αὐτοκινήτων ἐξ ὁλοκλήρου. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουσιν αἱ ὑπ' ἀριθ. Η.113571/1965 - Φ.Ε.Κ. 189, Η.113572/1965 - Φ.Ε.Κ. 160, καὶ Δ.185200/1.11.1968 - Φ.Ε.Κ. 629 Β΄ ἀποφάσεις ἡμῶν «περὶ καθορισμοῦ κομίστρων τῶν μετὰ καὶ ἄνευ μετρητοῦ ἐπιβατηγῶν αὐτοκινήτων Δ.Χ».

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Δεκεμβρίου 1968

—

147947/6904/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 16/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν χειριστῶν ἐκσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν καὶ φορτωτικῶν μηχανημάτων παντὸς τύπου καὶ συστήματος λειτουργίας, ἀπασχολουμένων εἰς τὰ λατομεῖα πέτρας ἢ χώματος (χωματε-

ρές), ἀσβεστοποιεῖα, ἀπαστηρστριβεῖα καὶ πάσης φύσεως λατομικὰς ἐργασίας ἁπάσης τῆς χώρας (πλὴν μεταλλείων)».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 684 τῆς 9 Δεκεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν :

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι ὑπ' ἀριθ. 16/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Α. Πειραιῶς, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Πανελλαδικῆς Ὁμοσπονδίας Χειριστῶν Μηχανοδηγῶν, Γεωτρυπανιστῶν καὶ Συντηρητῶν Μηχανημάτων Τεχνικῶν καὶ Γεωργικῶν Ἔργων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου: 1) Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, 2) Συνδέσμου Ἐπιχειρηματιῶν Λατομείων «Ὁ Προφήτης Ἠλίας», 3) Ἀνωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος καὶ 4) Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ τῶν χειριστῶν ἐκσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν καὶ φορτωτικῶν μηχανημάτων παντὸς τύπου καὶ σπτήματος λειτουργίας τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰ λατομεῖα πέτρας ἢ χώματος (χωματερῶν), ἀσβεστοποιεῖα, σπαστηριοτριβεῖα καὶ πάσης φύσεως λατομικὰς ἐργασίας ἁπάσης τῆς χώρας (πλὴν μεταλλείων), ἐφ' ὅσον ἀπαιτεῖται κατὰ νόμον χρησιμοποίησις ἀδειούχων ἢ πτυχιούχων χειριστῶν ἢ ἀνεξαρτήτως τῆς τοιαύτης ὑποχρεώσεως, ἐφ' ὅσον χρησιμοποιοῦνται ταυτόσημα ἀδειοῦχα χειριστὰ κλπ., καθορίζεται εἰς δραχμὰς 4.700.

2) Ὁ κατὰ τ' ἀνωτέρω βασικὸς μισθὸς προσαυξάνεται δι' ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐξ 5% δι' ἑκάστην τριετίαν ἀπὸ τῆς ἀποκτήσεως τοῦ πτυχίου χειριστοῦ καὶ μέχρι δύο (2) τριετιῶν.

3) Εἰς τοὺς ἐκ τῶν χειριστῶν ἐγγάμους καταβάλλεται ἐπίδομα γάμου ἐκ δραχμῶν 300 μηνιαίως.

4) Διὰ τοὺς βοηθοὺς χειριστῶν τῶν ὡς ἄνω ἀναφερομένων κατηγοριῶν καὶ εἰδικοτήτων καθορίζεται κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου εἰς δραχμὰς 110.

5) Οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται, ὅπως χορηγῶν εἰς ἅπαντας τοὺς περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοὺς ἀνὰ μίαν φόρμαν, ἓν ζεῦγος χειρακίων, ἓν ζεῦγος ἀρβυλῶν καὶ ἓν ἀδιάβροχον.

Τὰ εἴδη ταῦτα ἀνήκοντα εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἐργοδότου ἀντικαθίστανται ὑπ' αὐτοῦ (ἐργοδότου) ἅμα τῇ φθορᾷ των.

6) Δαπάναις τῶν ἐργοδοτῶν διατηρεῖται εἰς τοὺς τόπους ἐργασίας ἰατρεῖον διὰ τὴν ἄμεσον καὶ πρόχειρον ἀντιμετώπισιν ἀτυχημάτων καὶ ἀσθενειῶν.

7) Οἱ ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης καταβαλλόμενοι μισθοὶ καὶ ἡμερομίσθια, ἐφ' ὅσον εἶναι κατώτεροι τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων αὐξάνονται μέχρις αὐτῶν, ἐφ' ὅσον ὅμως εἶναι ἀνώτεροι δὲν μειοῦνται.

8) Παροχαὶ καταβαλλόμεναι ὑπὸ μορφὴν ἐπιδομάτων παραγωγῆς ἢ καλῆς ἀποδόσεως δὲν συμψηφίζονται εἰς τὰς διὰ τῆς παρούσης χορηγουμένας αὐξήσεις.

9) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 21ης Ἰουνίου 1968.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Δεκεμβρίου 1968

—

147946/6903/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 42/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Α. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ὀρθοπεδικῶν εἰδῶν ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 684 τῆς 9 Δεκεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: Τὰς διατάξεις τῆς παρ. 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι ὑπ' ἀριθ. 42/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Α.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ὀρθοπεδικῶν εἰδῶν ἁπάσης τῆς χώρας, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῶν : 1) Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, 2) Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης, 3) Ἑνώσεως Ἐργοστασιαρχῶν Ὀρθοπεδικῶν Ὀργάνων, 4) Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Προστασίας Ἀνιάτων Παίδων, 5) Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν καὶ 6) Ἀνωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Πανελληνίου Συνδέσμου Ἐργατοτεχνιτῶν Ὀρθοπεδικῶν Καταστημάτων «Ὁ Ἅγιος Παντελεήμων», ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ὀρθοπεδικῶν εἰδῶν τῶν ἀσχολουμένων μὲ τὴν κατασκευὴν ὀρθοπεδικῶν εἰδῶν πάσης φύσεως εἰς ὀρθοπεδικὰ ἐργαστήρια ἢ ἐργο-

στάσει καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

Α) Περίοδος ἀπό 24.7.1967 μέχρι 31.10.1968:

	Ἄρρενες	Θήλεις
	Δραχμαί	
Κατά τό 1ον, 2ον καί 3ον ἔτος ὑπηρ.	100	85
Κατά τό 4ον, 5ον καί 6ον ἔτος ὑπηρ.	105	90
Κατά τό 7ον, 8ον καί 9ον ἔτος ὑπηρ.	110	95
Κατά τό 10ον, 11ον καί 12ον ἔτος ὑπηρ.	115	100
Ἀπό τοῦ 13ου ἔτους καί ἄνω ὑπηρ.	120	105

Β) Περίοδος ἀπό 1.11.1968 μέχρι 30.4.1969:

Κατά τό 1ον, 2ον καί 3ον ἔτος ὑπηρ.	102	87
Κατά τό 4ον, 5ον καί 6ον ἔτος ὑπηρ.	112	97
Κατά τό 7ον, 8ον καί 9ον ἔτος ὑπηρ.	117	102
Κατά τό 10ον, 11ον καί 12ον ἔτος ὑπηρ.	127	107
Κατά τό 13ον, 14ον καί 15ον ἔτος ὑπηρ.	132	112
Κατά τό 16ον, 17ον καί 18ον ἔτος ὑπηρ.	137	117
Κατά τό 19ον, 20όν καί 21ον ἔτος ὑπηρ.	142	122
Ἀπό τοῦ 22ου ἔτους καί ἄνω ὑπηρ.	147	127

Γ) Περίοδος ἀπό 1.5.1969 καί ἐφεξῆς:

Κατά τό 1ον, 2ον καί 3ον ἔτος ὑπηρ.	108	91
Κατά τό 4ον, 5ον καί 6ον ἔτος ὑπηρ.	118	100
Κατά τό 7ον, 8ον καί 9ον ἔτος ὑπηρ.	123	106
Κατά τό 10ον, 11ον καί 12ον ἔτος ὑπηρ.	133	111
Κατά τό 13ον, 14ον καί 15ον ἔτος ὑπηρ.	138	116
Κατά τό 16ον, 17ον καί 18ον ἔτος ὑπηρ.	143	121
Κατά τό 19ον, 20όν καί 21ον ἔτος ὑπηρ.	148	126
Ἀπό τοῦ 22ου ἔτους καί ἄνω ὑπηρ.	153	131

Π) Εἰς τούς ἀνωτέρω μισθωτούς χορηγεῖται ἐπίδομα γάμου ἐκ δραχμῶν 150 μηνιαίως διά τήν μή ἐργαζομένην σύζυγον.

ΠΙ) Τυχόν καταβαλλόμενα ἀποδοχαί ἀνώτερα τῶν ὑπό τῆς παρούσης καθοριζομένων δέν δύνανται νά μειωθῶσιν.

ΙΥ) Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ὑπό τάς ἀνωτέρω διαιρέσεις ἄρχεται ἀπό τῆς 24ης Ἰουλίου 1967.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Δεκεμβρίου 1968

—

147926/6924/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ***Περί δημοσιεύσεως εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπό 23.10.1968 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Ἀθηναίων.***

(Ε.Κ. τ. Β' ἡ. 684 τῆς 3 Δεκεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τάς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καί συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπό τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογική σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τήν 19.11.1968, συνταχθέντος πρός τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 948/1968 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἥτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογική σύμβασις ἐργασίας ἡμερομισθίων ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Ἀθηναίων

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τήν 23ην Ὀκτωβρίου 1968, ἡμέραν Τετάρτην καί ὥραν 12ην, συνελθόντες εἰς τά Γραφεῖα τοῦ Δήμου Ἀθηναίων αφ' ἑνός μέν ὁ Δημήτριος Ρίτσος, Δήμαρχος Ἀθηναίων, ἐξουσιοδοτημένος διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 634/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Δήμου Ἀθηναίων καί τῆς 1116/1968 τοιαύτης, ἐγκριθείσῶν διά τῶν ὑπ' ἀριθ. 40105/72/771/1968 ἀποφάσεων τῆς Νομαρχίας Ἀττικῆς, καί ἀφ' ἑτέρου: 1) Σπυρίδων Τσάντης καί 2) Αὐγερινός Κωνσταντόπουλος, πρόεδρος καί γενικός γραμματεύς ἀντιστοίχως τοῦ Σωματείου Ἡμερομισθίων Ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Ἀθηναίων, νομίμως ἐξουσιοδοτηθέντες διά τοῦ ὑπ' ἀριθ. 5 πρακτικοῦ τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῆς 19ης Μαρτίου 1968, ὡς καί διά τοῦ ὑπ' ἀριθ. 54 πρακτικοῦ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς 10ης Ἀπριλίου 1968, συνεφωνήσαμεν τήν ὑπογραφήν τῆς παρούσης συμβάσεως ἐργασίας καί ὁμοφώνως ἀποδεχόμεθα τούς κάτωθι ὅρους:

Ἄρθρον 1

Τά ἡμερομίσθια εἰς τούς ἐργαζομένους τῶν Ὑπηρεσιῶν Διευθύνσεως Καθαριότητος, Διευθύνσεως Ἠλεκτρολογικοῦ πλήν τῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν, Διευθύνσεως Νεκροταφείων, Τμήματος Σφαγείων, Διευθύνσεως Ὑπονόμων, Διευθύνσεως Προνοίας, Τμήματος Διοικητικοῦ, Διευθύνσεως Ὑγιεινῆς, Διευθύνσεως Δημοτικῆς Περιουσίας, Τμήματος Ἀποθήκης Δήμου Ἀθηναίων καθορίζονται κατά εἰδικότητα ὡς ἐξῆς:

	Δραχμαί
1) Ἐργοδηγός	123
2) Ἀρχιτεχνίτης	123
3) Ἐπιστάτης	118

	Δραχμαί
4) Τεχνίτης	116
5) Φύλαξ	113
6) Έργάτης	113
7) Έπαστατικόν έργάτης	113
8) Έργάτρια	95
9) Σχεδιάστρια	123
10) Άποθηκάριος	116
11) Τριχιονοσκόπος	123
12) Συντηρητής κτιρίων	123
13) Βοηθός άρχιτεχνίτου	113
14) Μετρητής βοηθ. θεβαιωτού	118
15) Σφραγιστής	118
16) Μάγειρος	123
17) Μαγείρισσα	103
18) Έπιμελήτρια	103
19) Νηπιαγωγός	103
20) Βρεφοκόμος	103
21) Βοηθός βρεφοκόμου	100
22) Γαλακτοκόμος	103

Άρθρον 2

Χορηγείται έπίδομα άνθυγιεινής έργασίας έκ ποσοστού 12% έπί τού καθοριζομένου ύπό τής παρούσης ήμερομισθίου:

α) Είς τούς έργαζομένους γενικώς τής Διευθύνσεως Καθαριότητος.

β) Είς τούς έργαζομένους γενικώς τής Διευθύνσεως Νεκροταφείων.

γ) Είς τούς έργαζομένους γενικώς τού Τμήματος Σφαγείων.

δ) Είς τούς έργαζομένους γενικώς τής Διευθύνσεως Ύπονόμων.

ε) Είς τούς έργαζομένους γενικώς τής Διευθύνσεως Προνοίας.

στ) Είς τούς έργαζομένους γενικώς τής Διευθύνσεως Ύγιεινής καί έκ τών τού Διοικητικού είς τούς άπασχολουμένους είς τήν καθαριότητα Δημοτικών Καταστημάτων ή άφοδευτηρίων.

Άρθρον 3

Χορηγείται έπίδομα οικογενειακών βαρών έκ 200 δραχμών μηνιαίως είς τούς έγγάμους άνεξαρτήτως τέκνων.

Άρθρον 4

Χορηγείται είς τούς περί ών ή παρούσα ειδικόν έπίδομα πολυετούς ύπηρεσίας, άνερχόμενον είς 5% έπί τού καθοριζομένου ύπό τής παρούσης ήμερομισθίου είς τούς έχοντας συμπληρώσει ή συμπληρούντας δεκαετή ύπηρεσίαν, είς 10% είς τούς έχοντας συμπληρώσει ή συμπληρούντας 10ετή ύπηρεσίαν.

Άρθρον 5

Είς τούς μισθωτούς, περί ών τό έπ' άριθ. 2 άρθρον τής παρούσης καί τούς έργαζομένους τής Διευθύνσεως Ήλεκτρολογικού, πλήν τών ήλεκτροτεχνιτών καί Δημοτικής Περιουσίας, παρέχονται:

α) Κατ' έτος έν ζεύγος ύποδημάτων, μία στολή θερινή ή χειμερινή έκ περιτροπής καί έν ζεύγος χειροκτίων.

β) Άνά τριετίαν έν είδικόν άδιάβροχον.

Ή διανομή τών άνωτέρω, άφού γίνη ή άγορά ύπό τού Τμήματος Προμηθειών τού Δήμου, διενεργείται ύπό τού έργατικού σωματείου.

γ) Κατά μήνα έν χιλιόγραμμον σάπωνος, τής άγοράς (δαπάνης τού έργοδότου) καί διανομής τούτου διενεργουμένης μερίμνη τού έργατικού σωματείου.

Άρθρον 6

Ύποχρεούται ό Δήμος Άθηναίων, όπως έξ εκάστου τών μελών τού σωματείου παρακρατή τήν μηνιαίαν συνδρομήν τούτων πρός ταύτο, κανονιζομένην κατά τάς διατάξεις τού Καταστατικού, τήν οποίαν θά παραδίδη άντι οιασδήποτε κρατήσεως είς τήν Διοίκησιν τού σωματείου άμα τή είσπράξει. Άπαλλαγή τού έργαζομένου μέλους άπό τής ώς άνω συνδρομής δύναται νά χωρήση μόνον διά δηλώσεως πρός τόν Δήμον Άθηναίων, έντός τεσσαράκοντα (40) ήμερών άπό τής ύπογραφής τής παρούσης συμβάσεως, προηγουμένης ύποσδήποτε τοιαύτης πρός τήν Διοίκησιν τού σωματείου, ή οποία ύποχρεούται νά είδοποιήση τόν Δήμον περί τούτου διά τάς άναγκαίας μεταβολάς. Μετά τήν πάροδον τών ώς άνω ήμερών άπαλλαγή δύναται νά χωρήση μόνον έντός τών όρίων τών διατάξεων τού άρθρου 87 τού Άστικού Κώδικος.

Άρθρον 7

Ή ισχύς τής παρούσης άρχεται άπό τής Ίουλίου 1968.

Τυχόν καταβαλλόμενα ήμερομίσθια άνώτερα τών διά τής παρούσης καθοριζομένων δέν δύνανται νά μειωθώσιν.

Ή παρούσα συλλογική σύμβασις συνετάγη είς τόσα πρωτότυπα όσα τά συμβαλλόμενα μέρη καί δύο έπί πλέον πρός κατάθεσιν κατά νόμον είς τό Ύπουργείον Έργασίας (Διεύθυνσιν Έργασίας).

Οί συμβαλλόμενοι

(Έπονται ύπογραφαί)

Ή παρούσα δημοσιευθήτω διά τής Έφημερί-

δος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Δεκεμβρίου 1968

—

147927/6923/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 15.11.1968 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας βυρσοδεψιεργατῶν ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 684 τῆς 9 Δεκεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως διὰ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφαινόμεθα.

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 19.11.1968, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 949/1968 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἥτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Ἐν Ἀθήναις, σήμερον τὴν 15ην Νοεμβρίου 1968 ἡμέραν Παρασκευὴν καὶ ὥραν 7ην μ.μ., καὶ ἐν τοῖς Γραφείοις τοῦ Πανελληνίου Συνδέσμου Βιομηχάνων Βυρσοδεψῶν, ὁδὸς Χρυσοσπηλαιωτίσσης ἀριθ. 9, οἱ ὑπογεγραμμένοι, ἀφ' ἑνός: 1) Ἱπποκράτης Στ. Καλαντᾶς, ἀντιπρόεδρος, καὶ 2) Ἀντώνιος Θ. Παπαγεωργίου, γενικὸς γραμματεὺς τοῦ Πανελληνίου Συνδέσμου Βιομηχάνων Βυρσοδεψῶν, νομίμως ἐκπροσωποῦντες τὸν ἄνω Σύνδεσμον, καὶ ἀφ' ἑτέρου: 1) Στυλιανὸς Τραντηλλάκης, γενικὸς γραμματεὺς τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν Δέρματος Ἑλλάδος, 2) Χαράλαμπος Παπαχρήστου, Α' γραμματεὺς αὐτῆς, καὶ 3) Μήτσος Βαλαγκούτης, μέλος τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ο.Ε.Λ.Ε., νόμιμοι ἐκπρόσωποι τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν Δέρματος Ἑλλάδος, ἅπαντες δὲ νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι πρὸς ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συμβάσεως, ἀποφασίζομεν τὰ κάτωθι:

Ἡ ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου 1966 ἰσχύουσα ὑπ' ἀριθ. 25/1967 ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, κηρυχθεῖσα ἐκτελεστὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 51101/1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ ἀφορῶσα τοὺς ὅρους ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς τῶν βυρσοδεψιεργατῶν ἁπάσης τῆς χώρας, ἰσχύει ὡς ἔχει, πλὴν τῶν ἄρθρων 6, 8 καὶ 11 (καὶ τῆς προσθήκης ἄρθρου 12), τὰ ὁποῖα τροποποιούμενα διὰ τῆς παρούσης θέλουσιν ἰσχύσει ὡς ἑξῆς:

Ἄρθρον 6

Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν βυρσοδεψεργατῶν ἁπάσης τῆς χώρας καθορίζονται ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου 1968 ὡς ἀκολούθως:

Τεχνιτῶν, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 118.

Ὑποτεχνιτῶν, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 115,50.

Βοηθῶν τεχνιτῶν, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 110.

Ἀνειδικεύτων, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 96,30 καὶ μετὰ ἕνὸς ἔτους ἐργασίαν, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 100 καὶ ἀπὸ 1ης Μαΐου 1969 καθορίζονται εἰς δραχμὰς 103,50 καὶ μεθ' ἕνος ἔτους ἐργασίαν εἰς δραχμὰς 108,50.

Μαθητευομένων (κατὰ τὸν ὑπὸ τῶν ἐκάστοτε ἰσχυουσῶν διατάξεων χαρακτηρισμόν), ἡμερομισθίων δραχμαὶ 55.

Ἄρθρον 8

Εἰς ἅπαντας τοὺς ἐργαζομένους ἐν τοῖς βυρσοδεψείοις καταβάλλεται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας (10%) δέκα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ καθοριζομένου ἐν ἄρθρῳ 6ῳ κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου.

Ἄρθρον 11

α) Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς βυρσοδεψεργάτας μετὰ τὴν περάτωσιν τῆς παρὰ τῷ ἐργοστασίῳ εἰς ὃ ἐργάζονται ἐργασίας των νὰ ἐργασθῶσιν εἰς ἄλλο βυρσοδεψεῖον ἢ ταμπάκικο. Ἡ παράβασις τοῦ ὅρου τούτου ἀπατελεῖ καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐργάτου.

β) Ἐὰν ὁ ἐργοδότης καθυστερῇ εἰς τὸν βυρσοδεψεργάτην τὸ δῶρο ἢ τὴν ἄδειαν τούτου, δι' ἣν ἔνεκεν ὁ ἐργάτης καταγγείλῃ τοῦτον, εἶναι ὑποχρεωμένος ὁ ἐργοδότης μετὰ τὴν ἔκδοσιν καταδικαστικῆς ἀποφάσεως νὰ ἐπαναπροσλάβῃ (ἐὰν ἐν τῷ μεταξὺ ἔχῃ προβῇ εἰς τὴν ἀπόλυσιν τούτου) τὸν ἐργάτην εἰς τὴν ἐργασίαν του καὶ νὰ διατηρήσῃ τοῦτον ἐπὶ ἓν ἔτος.

Ἄρθρον 12

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου 1968 καὶ λήγει τὴν 31 Δεκεμβρίου 1969.

Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύει ἡ ὑπ' ἀριθ. 25/1967 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κυρωθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 51101/1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, εἰς ἣν ἐνσωματοῦνται καὶ τὰ τροποποιηθέντα ὡς ἀνωτέρω ἄρθρα 6, 8 καὶ 11 καὶ διὰ τῆς προσθήκης τοῦ ἄρθρου 12 ἀποτελοῦσα ἓν ἑνιαῖον σύνολον καὶ ἥτις ἔχει ὡς κατωτέρω:

Ἄρθρον 1

Εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης ὑπάγονται οἱ παρὰ τοῖς καθ' ἅπασαν τὴν χώραν βυρσοδεψείοις

ἐργαζόμενοι, οἵτινες διακρίνονται εἰς τὰς ἀκολούθους κατηγορίας ἐργατῶν:

α) Εἰς τεχνίτας, β) εἰς ὑποτεχνίτας, γ) εἰς βοηθοὺς τεχνιτῶν, δ) εἰς ἀνειδικεύτους ἐργάτας καὶ ε) εἰς μαθητευομένους.

Ἄρθρον 2

Τεχνῖται θεωροῦνται ὅσοι ἐργάζονται εἰς τὰς κάτωθι ἐργασίας: 1) Καβαλλέτα, 2) παγκαδόροι (στρωτάδες), 3) παστωτοί, 4) βακεττάδες, 5) τράβηγμα γαντιῶν, 6) οἱ ἐπὶ κεφαλῆς ἑκάστου συνεργείου τελαρωτῶν καὶ 7) οἱ ἐργαζόμενοι ἐπὶ μηχανημάτων, πλὴν ἐκείνων, οἵτινες ἐργάζονται εἰς τὰ κάτωθι μηχανήματα: α) τὴν στρωτικὴν μηχανὴν ἐπανωδρομάτων, β) τὴν ξεζουμιστικήν, γ) τὸν φελλόν, δ) τὴν βούρτσαν, ε) τὰς πρεσσας σιδηρώματος γενικῶς, στ) τὸ στρωτηράκι, ζ) τὰς βαρέλας πλυσίματος, ἀσβεστώματος καὶ κατεργασίας, ὡς καὶ τὰς βαρέλας βαφῆς καὶ θέσεως χρωμίων.

Ἄρθρον 3

α) Οἱ ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω ἐξαιρουμένων μηχανημάτων ἐργαζόμενοι, ἐὰν μὲν εἶναι βοηθοὶ θὰ λαμβάνουν τὸ ἡμερομίσθιον τοῦ ὑποτεχνίτου, ἐὰν δὲ ἀνειδίκευτοι ἡμερομίσθιον ηὐξημένον κατὰ δύο (2) δραχμὰς ἐκείνου, ὅπερ θὰ ἐλάμβανον, ἐὰν δὲν εἰργάζοντο εἰς τὰ μηχανήματα ταῦτα. β) Ὅσοι βοηθοὶ ἐργάζονται εἰς τὰ κύρια μηχανήματα καὶ ἐργαλεῖα, καβαλλέτον κλπ., βοηθοῦντες τὸν ὑπεύθυνον τεχνίτην, θὰ λαμβάνουν ἐπὶ ἓν ἔτος τὸ ἡμερομίσθιον τοῦ ὑποτεχνίτου, μετὰ δὲ τὴν πάροδον τοῦ ἔτους τὸ ἡμερομίσθιον τοῦ τεχνίτου. Ἐντὸς ἑξαμήνου ὅμως ἀπὸ τῆς παρὰ τοῖς μηχανήμασι τούτοις ἢ τοῖς ἐργαλείοις ἐνάρξεως τῆς ἐργασίας τοῦ ἐργάτου ὁ ἐργοδότης δύναται νὰ μεταθέσῃ τοῦτον ἀπὸ τῆς ἐργασίας ταύτης εἰς ἄλλην, ὁπότε θὰ λαμβάνῃ τὸ ἀναλογοῦν εἰς τὴν ἄλλην ἐργασίαν ἡμερομίσθιον τοῦ βοηθοῦ. Εἰδικῶς δὲ εἰς: βα) τὴν σχιστικὴν μηχανήν, ββ) τοὺς τροχοὺς καὶ βγ) τὸ πιστόλι δύνανται νὰ ἐργασθοῦν καὶ ἀνειδίκευτοι ἐργάται ὡς βοηθοὶ τοῦ ὑπευθύνου τεχνίτου, ὁπότε οὗτοι θὰ λαμβάνουν τὸ ἡμερομίσθιον ἐκεῖνο, ὅπερ λαμβάνουν οἱ ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω ἐξαιρουμένων μηχανημάτων ἐργαζόμενοι ἀνειδίκευτοι, ἤτοι δύο δραχμὰς ἐπὶ πλέον τοῦ ἡμερομισθίου τῶν ἀνειδικεύτων, ἐφ' ὅσον χρόνον ἐργάζονται ὡς τοιοῦτοι. γ) Οἱ τελαρωταὶ (πλὴν τῶν ἐπὶ κεφαλῆς ἑκάστου συνεργείου, περὶ ὧν τὰ ἀνωτέρω) θὰ λαμβάνουν τὸ ἡμερομίσθιον τοῦ βοηθοῦ, μετὰ δύο (2) ἔτῶν ἐργασίαν τὸ τοιοῦτον τοῦ ὑποτεχνίτου καὶ μετὰ συμπλήρωσιν τριετοῦς ἐργασίας τὸ τοιοῦτον τοῦ τεχνίτου. δ) Ὁ ἐργοδότης δύναται νὰ τοποθετῇ ὅλους τοὺς παρὰ τῷ ἐπιχειρηματίᾳ του ἐργαζομένους ἀπὸ τῆς μιᾶς ἐργασίας εἰς τὴν ἄλλην, χωρὶς τὸ τοιοῦτον νὰ θεωρῆται μεταβολὴ τῶν ὅρων ἐργασίας, ὀφείλῃ ἡ μετάταξις τούτων νὰ γίνεται εἰς ἐργασίαν τοῦ βαθμοῦ τοῦ μετατασσομένου, δηλαδὴ τοῦ τεχνίτου εἰς θέσιν ἄλλου τεχνίτου κ.ο.κ. Ἐξαιρετικῶς, ἐὰν εἷς ἐργαζόμενος, οἱουδήποτε βαθμοῦ καὶ ἂν ἔχῃ οὗτος, δὲν ἔχῃ ἐργασίαν εἰς τὴν εἰδικότητά του, ὑποχρεοῦται νὰ ἐκτελέσῃ προσκαίρως πᾶσαν ἄλλην ἀνατεθησομένην αὐτῷ ἐργασίαν. Ὅλοι οἱ παρά τινι ἐπιχειρηματίᾳ ἐργαζόμενοι ὑποχρεοῦνται παραγγελλόμενοι πρὸς τοῦτο νὰ λάβουν μέρος εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ὡρισμένης κατεπειγούσης φύσεως καὶ βραχείας διαρκείας ἐργασίαν.

Ἄρθρον 4

α) Ὁ ἀνειδίκευτος ἐργάτης προάγεται εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ βοηθοῦ, ἐὰν ἔχῃ συνεχῆ προϋπηρεσίαν εἰς τὸ ἐπάγγελμα τοῦ βυρσοδεψεργάτου ἐν τῷ αὐτῷ ἢ καὶ ἑτέρῳ ἐργοστασίῳ ἐπὶ δύο ἔτη, ἐξ ὧν τοὺς τελευταίους ἓξ μῆνας παρὰ τῷ εἰς ὃ συμπληροῦται τὸ ἀνωτέρω χρονικὸν διάστημα ἐργοστασίῳ. β) Ὁ βοηθὸς μετὰ τὴν συμπλήρωσιν πενταετίας εἰς τὸν βαθμὸν τοῦτον προάγεται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ὑποτεχνίτου.

Ἄρθρον 5

Αἱ γυναῖκες, ἐφ' ὅσον ἐκτελοῦσι τὴν αὐτὴν μὲ τοὺς ἄνδρας ἐργασίαν, λαμβάνουσι τὸ αὐτὸ μὲ ἐκείνους κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου.

Ἄρθρον 6

Τὰ κατώτατα ὅρια τῶν ἡμερομισθίων τῶν βυρσοδεψεργατῶν ἁπάσης τῆς χώρας καθορίζονται ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου 1968 ὡς ἀκολούθως:

Τεχνιτῶν, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 118.

Ὑποτεχνιτῶν, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 115,50.

Βοηθῶν τεχνιτῶν, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 110.

Ἀνειδικεύτων, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 96,30 καὶ μετὰ ἑνὸς ἔτους ἐργασίαν ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 100 καὶ ἀπὸ 1ης Μαΐου 1969 καθορίζονται εἰς δραχμὰς 103,50 καὶ μεθ' ἑνὸς ἔτους ἐργασίαν εἰς δραχμὰς 108,50. Μαθητευομένων (κατὰ τὸν ὑπὸ τῶν ἰσχυουσῶν ἑκάστοτε διατάξεων χαρακτηρισμόν), ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 55.

Ἄρθρον 7

Εἰς τὰ ἀνωτέρω καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια τῶν ἡμερομισθίων συμπεριλαμβάνονται α) ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 3755/1957 χορηγηθεῖσα ἀπὸ 1.7.1957 αὔξησις τῆς μιᾶς δραχμῆς καὶ β) ἡ δυνάμει τῆς ἐπ' ἀριθ. 88/24.6.1961 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου δοθεῖσα αὔξησις ἐπὶ τῶν ἡ-

μερομισθίων των μαθητών κατά μίαν δραχμήν δι' έπίδομα άρτου.

"Αρθρον 8

Είς άπαντας τους έργαζομένους έν τοίς ύπερσοδειγτείοις έργάτας καταβάλλεται έπίδομα άνθυγιεινής έργασίας ποσοστόν (10 %) δέκα έπί τοίς έκατόν έπί τοῦ καθοριζομένου έν άρθρω 6ω κατωτάτου όρίου ήμερομισθίου.

"Αρθρον 9

Οί έκ των μαθητευομένων προσάγοντες είς τους έργοδότας αύτων βεβαίωσιν ότι φοιτοῦν είς σχολεῖον ἢ τεχνικήν σχολήν θα έργάζονται έπί έξάωρον ήμερησίως άντι τοῦ όκταώρου.

"Αρθρον 10

Τυχόν καταβαλλόμενα άνωτερω άποδοχαί ἢ ίσχύοντες εύνοικώτεροι όροι έργασίας των ύπό τής παρούσης καθοριζομένων δέν δύνανται νά μειωθῶσιν ἢ νά μεταβληθῶσιν.

"Αρθρον 11

α) Άπαγορεύεται είς τους ύπερσοδειφεργάτας μετά την περάτωσιν τῆς παρά τῷ έργοστασίῳ είς ὃ έργάζονται έργασίας των νά έργασθῶσιν είς άλλο ύπερσοδειγτείον ἢ ταμπάκικο. Ἡ παράβασις τοῦ όρου τούτου άποτελεῖ καταγγελίαν τῆς συμβάσεως έκ μέρους τοῦ έργάτου.

β) Έαν ὁ έργοδότης καθυστερῇ είς τὸν ὑπερσοδειφεργάτην τὰ δῶρα ἢ τὴν ἄδειαν τούτων, δι' ἣν ἕνεκεν ὁ έργάτης καταγγείλῃ τούτον, εἶναι ὑπαχρεωμένος ὁ έργοδότης μετά την Ἐκδοσιν καταδικαστικῆς άποφάσεως νά έπαναπροσλάβῃ (εἰς ἣν τῷ μεταξύ ἔχῃ προβῇ είς την άπόλυσιν τούτου) τὸν έργάτην είς την έργασίαν του καί νά διατηρήσῃ τοῦτον έπί ἓν ἔτος.

"Αρθρον 12

Ἡ ίσχύς τῆς παρούσης ἄρχεται άπό 1ης Νοεμβρίου 1968 καί λήγει τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1969.

Οί συμβαλλόμενοι

(Ἔπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Δεκεμβρίου 1968

—

111653/10483/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας

Περί τῶν ὅρων ἐργασίας καὶ ἀμοιβῶν τῶν πληρωμάτων τῶν ἀκτοπλοϊκῶν ἐπιβατηγῶν πλοίων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 705 τῆς 18 Δεκεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: α) Τὸ γεγονός, ὅτι παρά τάς καταβληθείσας έκ μέρους τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν προσπαθείας καί τάς μεσολαβητικάς τοιαύτας τῆς Ὑπηρεσίας Ὑπουργείου Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας δέν κατέστη δυνατή ἡ σύναψις νέας συλλογικῆς συμβάσεως έργασίας καί ἀμοιβῶν τῶν πληρωμάτων τῶν ἐπιβατηγῶν ἀκτοπλοϊκῶν πλοίων μεταξύ τῶν ἐνδιαφερομένων ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καί ἐργαζομένων. β) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 80518/7339/15.10.1966 ἀπόφασιν ἡμῶν περί τῶν ὅρων ἐργασίας καί ἀμοιβῶν τῶν πληρωμάτων τῶν ἀκτοπλοϊκῶν ἐπιβατηγῶν πλοίων. γ) Τὴν παραχθεῖσαν διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 172/26.11.1968 Πράξεως αὐτοῦ ἐξουσιοδότησιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀποφασίζομεν:

Ὁρίζομεν ὡς κάτωθι τούς ὅρους ἐργασίας καί τάς ἀμοιβάς τῶν πληρωμάτων τῶν ἐπιβατηγῶν ἀκτοπλοϊκῶν πλοίων:

"Αρθρον 1

Μισθός ἐνεργείας καί ἕκτακτος ἐνίσχυσις

Ὁ μηνιαῖος μισθός τῶν ναυτικῶν τῶν ὑπηρετούντων ἐπί ἐπιβατηγῶν ἀκτοπλοϊκῶν πλοίων καί ἡ ἕκτακτος ἐνίσχυσις ὁρίζονται ὡς ἀκολούθως:

	Εἰς δραχμάς Μηνιαῖος μισθός	Ἔκτακτος ἐνίσχυσις
α) Ἀξιωματικοί:		
1) Πλοίαρχος	7.400	200
2) Ὕπαρχος	6.900	200
3) Ὑποπλοίαρχος	6.400	200
4) Ἀνθυποπλοίαρχος	5.415	200
5) Δόκ. πλοίαρχος	1.570	200
6) Μηχανικός Α'	7.335	200
7) Μηχανικός Β'	6.400	200
8) Μηχανικός Γ'	5.415	200
9) Δόκ. μηχανικός	1.570	200
10) Ἀξιωματικός ἀσυρμάτου Α'	6.400	200
11) Ἀξιωματικός ἀσυρμάτου Β'	5.415	200
12) Οἰκονομικός ἀξιωματικός Α'	6.400	200
13) Οἰκονομικός ἀξιωματικός Β'	5.415	200
14) Φροντιστής	6.400	200
β) Κατώτερον πλήρωμα καταστρώματος:		
Ναύκληρος	5.985	200
Ὑπαιγλήρος	5.785	200

	Δραχμαί	
Ναύτης	3.655	200
Ναυτόπαις	1.570	200
γ) Κατώτερον πλήρωμα μηχανῆς:		
Μηχανοδηγὸς Α΄	4.515	200
Μηχανοδηγὸς Β΄	3.670	200
Ἀρχιθερμαστής	4.200	200
Λιπαντής	3.920	200
Θερμαστής	3.860	200
Καθαριστής, κεκτημένος ἄδειαν θερμαστοῦ	3.860	200
Καθαριστής, μὴ κεκτημένος ἄδειαν θερμαστοῦ	1.570	200
δ) Προσωπικὸν τροφοδοσίας:		
Βοηθὸς φροντιστοῦ	3.655	200
Μαθητευόμενος βοηθὸς φροντιστοῦ	1.570	200
ε) Ὑπηρεσία ἐνδιαιτημάτων:		
Ἀρχιθαλαμηπόλος	3.975	200
Θαλαμηπόλος, κεκτημένος ἄδειαν Α΄ τάξεως	3.655	200
Ἀδειοῦχος θαλαμηπόλος, μὴ κεκτημένος ἄδειαν Α΄ τάξεως	2.810	200
Ἐπίκουρος	1.570	200

Σημείωσις:

Ἐκ τοῦ μισθοῦ τοῦ θαλαμηπόλου, ὅστις κέκτηται ἄδειαν Α΄ τάξεως καὶ δὲν ἔχει ὑποστῆ ἐπιτυχῶς τὴν ἐκπαίδευσιν τῆς Σχολῆς Μετεκπαιδεύσεως Θαλαμηπόλων παρακρατεῖται μερίμνη τοῦ ἐφοπλιστοῦ τοῦ πλοίου ἐφ' οὗ ὑπηρετεῖ ποσὸν δραχμῶν ἑβδομήκοντα (70) μηνιαίως, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ πόρον τῆς ἐν λόγῳ Σχολῆς καὶ ἀποδίδεται εἰς αὐτὴν κατὰ μῆνα ὑπὸ τοῦ ἐφοπλιστοῦ.

	Εἰς δραχμὰς Μηνιαῖος μισθός	Ἔκτακτος ἐνίσχυσις
στ) Ὑπηρεσία μαγειρείου:		
Ἀρχιμάγειρος πλοίων 1.501 κ.ο.χ. καὶ ἄνω	6.485	200
Ἀρχιμάγειρος πλοίων 501 - 1.500 κ.ο.χ.	5.575	200
Ἀρχιμάγειρος πλοίων μέχρι 500 κ.ο.χ.	5.055	200
Μάγειρος Α΄ πλοίων 1.501 κ.ο.χ. καὶ ἄνω	5.585	200
Μάγειρος Α΄ πλοίων 501 - 1.500 κ.ο.χ.	5.015	200
Μάγειρος Α΄ πλοίων μέχρι 500 κ.ο.χ.	4.250	200
Μάγειρος Β΄ πλοίων 1.501 κ.ο.χ. καὶ ἄνω	4.845	200
Μάγειρος Β΄ πλοίων 501 - 1.500 κ.ο.χ.	3.710	200
Μάγειρος Γ΄ πλοίων 1.501 κ.ο.χ. καὶ ἄνω	3.710	200
Μάγειρος Γ΄ πλοίων 501 - 1.500 κ.ο.χ.	3.245	200
Ἀρτοποιὸς	4.335	200
Ζαχαροπλάστης	5.593	200
Χυτροκαθαριστὴς πλοίων 501 κ.ο.χ. καὶ ἄνω	2.055	200
Χυτροκαθαριστὴς πλοίων μέχρι 500 κ.ο.χ.	1.995	200

Σημείωσις: Ἡ ἔκτακτος ἐνίσχυσις δὲν ἐνσωματοῦται εἰς τὸν μισθόν.

Ἄρθρον 2

Μισθὸς ἀσθενείας

1) Ὁ μισθὸς ἀσθενείας διὰ τὴν περίπτωσιν νοσηλείας τῶν ναυτικῶν ἐκτὸς τοῦ πλοίου εἰς τὴν ξηρὰν ἀνέρχεται εἰς ποσοστὰ ἑβδομήκοντα πέντε τοῖς ἑκατὸν (75%) τοῦ ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς παρούσης μισθοῦ ἐνεργείας τῆς πρώτης στήλης, ὡς εἰδικώτερον καθορίζεται εἰς τὸν ἐν ἄρθρῳ 20 τῆς παρούσης πίνακα.

2) Εἰς τοὺς ἱματισμένους χειρουργικὴν ἐπέμβασιν καὶ τοὺς τραυματιζομένους ἐν τῷ πλοίῳ ναυτικούς, οἱ ὁποῖοι ὅμως δὲν καθίστανται ἀνίκανοι πρὸς ἐργασίαν καὶ τῶν ὁποίων ἡ θεραπεία δὲν παρατείνεται πέραν τῶν τεσσάρων (4) μηνῶν, καταβάλλεται ὁλόκληρος ὁ μισθὸς ἐνεργείας τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης.

3) Εἰς τὴν περίπτωσιν νοσηλείας ἐκτὸς νοσοκομείου ἢ κλινικῆς ἐν ξηρᾷ πλέον τοῦ μισθοῦ τῶν προηγουμένων κατὰ περίπτωσιν παραγράφων τοῦ παρόντος ἄρθρου καταβάλλεται εἰς τὸν ναυτικὸν καὶ τὸ ἀντίτιμον τῆς τροφῆς, ὡς καθορίζεται ἐν ἄρθρῳ 3 τῆς παρούσης.

Ἄρθρον 3

Τροφή

Τὸ ἡμερήσιον ἀντίτιμον τροφῆς τῶν ναυτικῶν ἐπὶ ἢ ἐκτὸς τοῦ πλοίου εἰς ἃς περιπτώσεις δικαιοῦνται οὗτοι τοιούτου, εἴτε λόγῳ ἀσθενείας ἢ μὴ χορηγήσεως παρασκευαζομένης τροφῆς, καθορίζεται διά τε τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ τὰ μέλη τοῦ

κατωτέρου πληρώματος εἰς δραχμὰς τριάκοντα (30).

Ἄρθρον 4

Προσαύξησις μισθοῦ λόγῳ προσεγγίσεως εἰς λιμένας ἐξωτερικοῦ.

1) Ὁ μισθὸς τοῦ ἄρθρου 1 προσαυξάνεται ὑπὸ μορφὴν ἐπιδόματος κατὰ ποσοστὸν δέκα πέντε τοῖς ἑκατὸν (15%), ὅσάκις τὰ πλοῖα, περὶ ὧν ἡ παροῦσα, ἐπεκτείνουν τοὺς πλόους των μέχρι τῶν λιμένων Βριντησίου, Ἀγκῶνος, Σμύρνης, Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἐφέσου.

2) Ἡ ἀνωτέρω προσαύξησις καταβάλλεται μόνον διὰ τὰς ἡμέρας, κατὰ τὰς ὁποίας τὸ πλοῖον ἐκτελεῖ πλόους μέχρι τῶν ὡς ἄνω λιμένων ἐξωτερικοῦ κατ' ἐπέκτασιν τῶν δρομολογίων τοῦ ἐσωτερικοῦ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ ἀπάπλου τοῦ πλοίου ἐκ Πειραιῶς ἢ ἑτέρου ἑλληνικοῦ λιμένος ἀφετηρίας τῶν δρομολογίων των (συνυπολογιζομένης) μέχρι τῆς ἡμέρας τοῦ ἐπανάπλου αὐτοῦ εἰς αὐτόν (μὴ συνυπολογιζομένης).

Ἄρθρον 5

Ἐπίδομα ἱματισμοῦ

1) Εἰς ὅλους τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ τὰ μέλη τοῦ κατωτέρου πληρώματος καταβάλλεται πλέον τοῦ μισθοῦ καὶ ἰδιαίτερον ἐπίδομα, ἀνερχόμενον εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν ἑκατὸν ἑβδομήκοντα ἓξ (176) κατὰ μῆνα διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν δαπανῶν τοῦ εἰδικοῦ ἱματισμοῦ, ὃν δέον νὰ φέρουν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων των.

2) Εἰς ἐπιπάθμισιν τῆς ἀνωτέρω παροχῆς ἅπαντες δέον νὰ προμηθεύονται καὶ φέρουν τὸν ἱματισμὸν ἐργασίας των καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 16 τῆς παρούσης προβλεπομένην στολήν, ἐν ἐναντίᾳ δὲ περιπτώσει τοῦτο ἀποτελεῖ λόγον καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἀπὸ μέρους τοῦ πλοάρχου.

3) Ἐὰν ὁ πλοιοκτήτης παρέχῃ ἐξ ἰδίων του τὸν ἐν λόγῳ ἱματισμὸν δὲν καταβάλλεται τὸ ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος ἐπίδομα.

Ἄρθρον 6

Ἐξόφλησις μισθοῦ καὶ τῶν λοιπῶν ἀποδοχῶν

Ἡ ἐξόφλησις τοῦ μισθοῦ καὶ τῶν πάσης φύσεως ἀποδοχῶν τῶν ναυτικῶν γίνεται εἰς τὸ τέλος ἑκάστου ἡμερολογιακοῦ μηνός. Εἰς ἀντίθετον περίπτωσιν ὁ ναυτικὸς δικαιοῦται νὰ προβῇ εἰς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ναυτολογήσεώς του κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 74 τοῦ Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου, κυρωθέντος διὰ τοῦ νόμου 5816/1958, ἤτοι λόγῳ διαρκείας παραβάσεως ὑπὸ τοῦ πλοάρχου τῶν ἐναντι τοῦ ναυτικοῦ ὑποχρεώσεων αὐτοῦ.

Ἄρθρον 7

Κυριακὴ ἀργία

1) Δι' ἅπαντας τοὺς ναυτολογημένους ναυτικούς, ἐξαιρέσει τῶν ἐκτὸς φυλακῆς ἀνδρῶν τῆς ἑπομένης παραγράφου 2, αἱ ὧραι ἐργασίας ἐν πλῷ ὁρίζονται εἰς τεσσαράκοντα ὀκτὼ (48) καθ' ἑβδομάδα, ἤτοι εἰς ὀκτὼ (8) ὥρας καθ' ἑκάστην ἀπὸ τῆς Δευτέρας μέχρι καὶ τοῦ Σαββάτου.

2) Εἰδικῶς διὰ τοὺς ἄνδρας ἐκτὸς φυλακῆς (deymen) αἱ ὧραι ἐργασίας ἐν πλῷ ὁρίζονται καθ' ἑβδομάδα εἰς τεσσαράκοντα πέντε (45), ἤτοι ὀκτὼ (8) ὥρας ἡμερησίως ἀπὸ τῆς Δευτέρας μέχρι καὶ τῆς Παρασκευῆς καὶ πέντε (5) ὥρας κατὰ Σάββατον, ἤτοι ἀπὸ 08.00 - 13.00.

3) Διὰ τὰς διανυομένας μηναίας Κυριακὰς ἀργίας ἐν πλῷ καὶ ἐν λιμένι καταβάλλεται ἰδιαιτέρα ἀμοιβὴ ἐπὶ τύπον ἐπιδόματος διὰ μέχρις 8ωρον ἐργασίαν κατὰ Κυριακὴν ἀνερχομένην μηναίως εἰς ποσοστὸν 10% ἐπὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ μισθολογίου προβλεπομένου δι' ἕκαστον ναυτικὸν βασικοῦ μισθοῦ εἰς ἅπαντας τοὺς ναυτολογημένους ναυτικοὺς καὶ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ναυτολογήσεώς των.

Ἄρθρον 8

Ὧραι ἐργασίας

Αἱ ὧραι ἐργασίας ἐν λιμένι δι' ἅπαντας τοὺς ναυτολογημένους ναυτικοὺς ὁρίζονται εἰς τεσσαράκοντα πέντε (45) καθ' ἑβδομάδα, ἤτοι ὀκτὼ (8) ὥρας ἡμερησίως ἀπὸ Δευτέρας μέχρι καὶ τῆς Παρασκευῆς, καὶ πέντε (5) ὥρας κατὰ Σάββατον, ἤτοι ἀπὸ 08.00 - 13.00.

Ἄρθρον 9

Πρόσθετοι ἐργασία καὶ πρόσθετοι ἀμοιβαὶ

1) Πᾶσα ἐργασία, ἐκτελουμένη ὑπὸ τῶν ναυτικῶν ἐν πλῷ καὶ ἐν λιμένι πέραν τῶν κανονικῶν ἐργασίμων ὡρῶν, ὡς αὗται καθορίζονται εἰς τὰ προηγούμενα ἄρθρα 7 καὶ 8, εἴτε κατὰ τὰς Κυριακάς, θεωρεῖται πρόσθετος καὶ καταβάλλεται εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους ναυτικοὺς πρόσθετος ἀμοιβὴ ἀνερχομένη εἰς τὸ ἓν ὄγδοον (1/8) τοῦ ἑνὸς τριακοστοῦ (1/30) τοῦ μηνιαίου μισθοῦ δι' ἑκάστην ὥραν προσθέτου ἐργασίας.

2) Αἱ ἐργασίαι καθαρισμοῦ τῶν αὐλῶν τῶν λεβήτων ἐν θερμῷ καὶ καθαρισμοῦ τῶν διπυθμένων, οὐσαι ὑπερωριακαὶ ἔκτακτοι τυγχάνουν, ἀμείβονται διὰ τῆς προσθέτου ἀμοιβῆς τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου.

3) Αἱ πρόσθετοι ἀμοιβαὶ διὰ πρόσθετον ἐργα-

οίαν καὶ ἡ ἀποζημίωσις τῆς παραγράφου 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐκκαθαρίζονται κατὰ μῆνα ὁμοῦ μὲ τὴν ἐξόφλησιν τοῦ μηνιαίου μισθοῦ τῶν ναυτικῶν.

Ἄρθρον 10

Διανυκτέρευσις εἰς λιμένα ἀφετηρίας

Ἕκαστος πλοιοκτήτης ὑποχρεοῦται, ὅπως ρυθμίσῃ τὰ δρομολόγια τῶν πλοίων του κατὰ τοιοῦτον τρόπον ὥστε νὰ ἐξασφαλίζεται ἡ ἅπαξ τοῦ μηνὸς διανυκτέρευσις ἑκάστου πλοίου εἰς τὸν λιμένα ἀφετηρίας τοῦ δρομολογίου του.

Ἄρθρον 11

Διατάξεις ἀφορῶσαι τοὺς ἀξιωματικοὺς μηχανῆς

1) Ὁ ἐνδον παραμένων κατὰ τὰς νύκτας ἀξιωματικὸς μηχανῆς καὶ ἐφ' ὅσον ἔχουν διαλυθῆ αἱ φυλακαὶ δικαιοῦται τετραώρου ὑπερωρίας.

2) Διὰ τὸν ἐκκαπνισμὸν τῶν αὐλῶν τῶν λεβήτων καὶ ἐφ' ὅσον ἡ ἐργασία αὕτη ἀνατίθεται εἰς τὸ πλήρωμα καταβάλλεται εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς μηχανῆς ἁπλῆ ὑπερωρία κατὰ τὰς ἐργασίμους ὥρας καὶ διπλῆ κατὰ τὰς μὴ ἐργασίμους.

3) Ἐργασίαι ἐπισκευῶν τῶν μηχανῶν μετὰ προκληθεῖσαν ζημίαν, ἐφ' ὅσον ἀνατεθοῦν εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς μηχανῆς, ἀμείβονται κατόπιν ἐλευθέρας συμφωνίας διὰ δικαίας καὶ λογικῆς ἀμοιβῆς.

Ἄρθρον 12

Ἡμέραι ἀργίας ἐν λιμένι

Ὡς ἡμέραι ἀργίας ἐν λιμένι ὁρίζονται 1) Αἱ Κυριακαί. 2) Ἡ 1η τοῦ Ἔτους. 3) Τῶν Θεοφανείων. 4) Ἡ Καθαρὰ Δευτέρα. 5) Ἡ 25η Μαρτίου. 6) Ἡ Μεγάλη Παρασκευή. 7) Ἡ Δευτέρα τοῦ Πάσχα. 8) Τοῦ Ἁγίου Γεωργίου. 9) Ἡ 1η Μαΐου. 10) Ἡ ὀνομαστικὴ ἑορτὴ τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως. 11) Τῆς Ἀναλήψεως. 12) Ἡ 15η Αὐγούστου. 13) Ἡ 14η Σεπτεμβρίου. 14) Ἡ 28η Ὀκτωβρίου. 15) Τοῦ Ἁγίου Νικολάου. 16) Τῶν Χριστουγέννων. 17) Ἡ Δευτέρα τῶν Χριστουγέννων. 18) Αἱ ἀνεγνωρισμέναι ἡμέραι ἀργίας, τοπικαὶ ἑορταὶ εἰς τοὺς ἑλληνικοὺς λιμένας, ἐφ' ὅσον ναυλοχεῖ εἰς τινα τούτων τὸ πλοῖον.

Ἄρθρον 13

Δῶρον Χριστουγέννων καὶ Πάσχα

Εἰς τὰ πληρώματα τῶν πλοίων τῆς κατηγορίας, περὶ ὧν ἡ παροῦσα ἀπόφασις, καταβάλλεται ὡς δῶρον μισθὸς ἑνὸς μηνός, ὡς καθορίζεται εἰς τὸ ἄρθρον 1 τῆς παρούσης ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων καὶ Νέου Ἔτους καὶ δέκα πέντε (15) ἡμερῶν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα. Ὁ χρόνος καταβολῆς τῶν ἐν λόγῳ δώρων, ὡς καὶ τὰ προσόντα τῶν ναυτικῶν διὰ τὴν λῆψιν τούτου, θὰ ὁρίζονται ἑκάστοτε δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας.

Ἄρθρον 14

Εἰσφοραὶ - κρατήσεις

Αἱ νόμιμοι εἰσφοραὶ καὶ κρατήσεις ὑπὲρ τῶν Ταμείων Ἀσφαλίσεως καὶ Προνοίας Ε.Θ. (Ν.Α.Τ. - Τ.Π.Α.Ε.Ν. - Τ.Π.Α.Κ.Ε.Ν. κ.λ.π.), ὡς καὶ τοῦ Δημοσίου, αἱ βαρύνουσαι τοὺς ναυτικούς, ἐκπίπτονται ἐκ τῶν εἰς τὰ προηγούμενα ἄρθρα τῆς παρούσης ἀναφερομένων ἀποδοχῶν πάσης φύσεως.

Ἄρθρον 15

Ἄδειαι

1) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑνὸς ἔτους ὑπηρεσίας ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ πλοίου ἢ ἐπὶ πλοίων τοῦ αὐτοῦ πλοιοκτήτου δικαιοῦνται ἀδείας οἱ μὲν ἀξιωματικοὶ μιᾶς καὶ ἡμισείας ἡμέρας, οἱ δὲ δοκιμοι καὶ τὰ μέλη τοῦ κατωτέρου πληρώματος μιᾶς ἡμέρας δι' ἕκαστον μῆνα ὑπηρεσίας των.

Οἱ συνεχίζοντες τὴν ὑπηρεσίαν των καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἔτους δικαιοῦνται τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω ἀδείας δι' ἕκαστον μῆνα ὑπηρεσίας πέραν τοῦ ἔτους.

2) Ναυτικός, ὑπηρετήσας ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ πλοίου ἢ ἐπὶ πλοίων τοῦ αὐτοῦ πλοιοκτήτου ἐπὶ χρόνον ὀλιγώτερον τοῦ ἔτους, ἐφ' ὅσον ἀπολυθῆ οὐχὶ ἐξ ἰδιοτροπίας του ἢ τῆς λόγῳ ἀσθενείας ἀπολύσεως τοῦ ναυτικοῦ μὴ συνιστώσης ἰδιοτυπίαν αὐτοῦ (), δικαιοῦται νὰ λάβῃ ἄδειαν δι' ὅσους μῆνας ὑπηρέτησε κατὰ τὴν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ καθοριζομένην ἀναλογίαν.

3) Κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἀδείας του ὁ ναυτικὸς δικαιοῦται τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς ταύτας μισθοῦ ἐνεργείας, ὡς καθορίζεται οὗτος εἰς τὸ ἄρθρον 1, καὶ τοῦ ἀντιτίμου τροφῆς, ὡς καθορίζεται τοῦτο εἰς τὸ ἄρθρον 3 τῆς παρούσης.

4) Αἱ ἄδειαι εἰς ἅπαντας τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ εἰς ἅπαν τὸ κατώτερον πλήρωμα κλπ. θὰ δύνανται νὰ χορηγῶνται καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐπισκευῶν τοῦ πλοίου ἢ τῆς ἐτησίας ἐπιθεωρήσεως αὐτοῦ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ πλοιάρχου. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει εἴτε ἀναβάλλεται ἡ παροχὴ ταύτης διὰ τὸν κατάλληλον χρόνον, εἴτε θεωρεῖται ὡς παρασχεθεῖσα, καταβαλλομένου ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει εἰς τὸν ναυτικὸν τοῦ ἀναλογοῦντος μισθοῦ, ἄνευ τοῦ ἀντιτίμου τροφῆς, ἐφ' ὅσον οὗτος παραμένει καὶ διατρέφεται ἐπὶ τοῦ πλοίου.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει δέον νὰ καταβάλλεται πᾶσα δυνατὴ προσπάθεια, ἵνα ἀποφεύγηται ἡ μὴ

παροχή της άδείας έναντι καταβολής χρηματικής αποζημιώσεως. Δύναται πάντως να παρασχεθή ή άδεια κατά την παραμονήν του πλοίου εν λιμένι δι' επισκευάς ή ετησίαν επιθεώρησιν, του ναυτικού υποχρεουμένου να αποδεχθή την ούτω παρεχομένην άδειαν.

5) Διά την κατά την παράγραφον 2 του παρόντος άρθρου οφειλομένην άδειαν καταβάλλεται ο αναλογών εις ταύτην μισθός μετά του αντιτίμου τροφής.

Άρθρον 16

Στολή

Οι αξιωματικοί και τα μέλη του κατωτέρου πληρώματος υποχρεούνται να φέρουν κατά τας ώρας της εκτελέσεως των καθηκόντων των την καθιερωμένην στολήν του Εμπορικού Ναυτικού μετά των διακριτικών δι' έκαστον κλάδον προσωπικού κατά βαθμόν ή ιδιαιτερότητα.

Άρθρον 17

Διαιτητική Επιτροπή

Διά την επίλυσιν πάσης αμφισβητήσεως ή διαφοράς δέον όπως συσταθή Διαιτητική Επιτροπή κατά το πρότυπον και την διαδικασίαν της συλλογικής συμβάσεως ναυτικής εργασίας φορτηγού ναυτιλίας.

Άρθρον 18

Ναυτολόγησις

1) Τα πληρώματα των πλοίων, περί ων η παρούσα συλλογική σύμβασις, καταρτίζονται εκ των τακτικών μελών των συμβαλλομένων οργανώσεων ναυτικών των ανηκουσών εις την δύναμιν της Π.Ν.Ο. κατ' απόλυτον εκλογήν υπό του πλοιοκτήτου.

2) Προκειμένου περί προσώπων μη ανηκόντων εις τας εν τη προηγουμένη παραγράφω αναφερομένας οργανώσεις, αύται τη αιτήσει του ενδιαφερομένου υποχρεούνται εις την εγγραφήν τούτων ως μελών των, εφ' όσον κέκτηνται τα προσόντα τα υπό του καταστατικού των οργανώσεων καθοριζόμενα.

Άρθρον 19

Ισχύς παρούσης

Η παρούσα ισχύει από της 1ης Ιανουαρίου 1969 μέχρι συνάψεως συλλογικής συμβάσεως μεταξύ των ενδιαφερομένων επαγγελματικών οργανώσεων εργοδοτών και εργαζομένων ή μέχρις εκδόσεως νεωτέρας αποφάσεως ημών.

Άρθρον 20

Πίναξ

Εμφαίνων τον μισθόν άσθενείας

α) Αξιωματικοί:	Μηνιαίος μισθός εις δραχμάς
Πλοίαρχος	5.550
Ύπαρχος	5.175
Υποπλοίαρχος	4.800
Ανθυποπλοίαρχος	4.060
Αξιωματικός ασυρμάτου Α'	4.800
Αξιωματικός ασυρμάτου Β'	4.060
Μηχανικός Α' Μ.Ε.Κ.	5.500
Μηχανικός Β' Μ.Ε.Κ.	4.800
Μηχανικός Γ' Μ.Ε.Κ.	4.060
Οικονομικός αξιωματικός Α'	4.800
Οικονομικός αξιωματικός Β'	4.060
Φροντιστής	4.800
β) Κατώτερον πλήρωμα καταστρώματος:	
Ναύκληρος	2.990
Υποναύκληρος	2.840
Νεώτης	2.740
Ναυτόπαις	1.175
Δόκιμος πλοίαρχος	1.175
γ) Κατώτερον πλήρωμα μηχανής:	
Μηχανοδηγός Α'	3.385
Μηχανοδηγός Β'	2.750
Αρχιθερμαστής	3.150
Λιπαντής	2.940
Θερμαστής	2.895
Καθαριστής, κεκτημένος άδειαν θερμαστού	2.895
Καθαριστής, μη κεκτημένος άδειαν θερμαστού	1.175
Δόκιμος μηχανικός	1.175
δ) Προσωπικόν τροφοδοσίας:	
Βοηθός φροντιστού	2.740
Μαθητευόμενος βοηθός φροντιστού	1.175
ε) Υπηρεσία ενδιαιτημάτων:	
Αρχιθαλαμηπόλος	2.990
Θαλαμηπόλος, κεκτημένος άδειαν Α' τάξεως	2.740
Αδειοῦχος θαλαμηπόλος, μη κεκτημένος άδειαν Α' τάξεως	2.105
Επίκουρος	1.175

στ) Υπηρεσία μαγειρείου:

Αρχιμάγειρος πλοίων 1.501 κ.ο.χ. και άνω	4.865
Αρχιμάγειρος πλοίων 501 - 1.500 κ.ο.χ.	4.180
Αρχιμάγειρος πλοίων μέχρι 500 κ.ο.χ.	3.790
Μάγειρος Α' 1.501 κ.ο.χ. και άνω	4.190
Μάγειρος 501 - 150 κ.ο.χ.	3.760
Μάγειρος μέχρι 500 κ.οχ.	3.185
Μάγειρος Β' πλοίων 1.500 κ.ο.χ. και άνω	3.635
Μάγειρος Β' πλοίων 501 - 1.500 κ.ο.χ.	2.785
Μάγειρος Γ' πλοίων 1.501 κ.ο.χ. και άνω	2.785
Μάγειρος Γ' πλοίων 501 - 1.500 κ.ο.χ.	2.435
Αρτοποιός	3.250
Ζαχαροπλάστης	4.200
Χυτροκαθαριστής πλοίων 500 κ.οχ. και άνω	1.540
Χυτροκαθαριστής πλοίων μέχρι 500 κ.οχ.	1.495

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Πειραιεί τη 9 Δεκεμβρίου 1968

—

139876/6542/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί καθορισμού άμοιβής απουδαστών ανεγνωρισμένων τεχνικών επαγγελματικών σχολών και σχολών μαθητείας απασχολουμένων εις στρατιωτικά έργοστάσια, σχολάς κλπ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 705 της 18 Δεκεμβρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν : 1) Τας διατάξεις του άρθρου 11 § 1 του ν.δ. 3789/1957 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων της Εργατικής Νομοθεσίας», 2) Τας διατάξεις του άρθρου 22 του ν.δ. 3971/1959 «περί τεχνικής και επαγγελματικής εκπαιδεύσεως κλπ.», 3) Το από 13.11.1968 πρακτικόν συνεδριάσεως του Τμήματος αμοιβής και όρων εργασίας του Ε.Γ.Σ.Κ.Π., αποφασίζομεν:

Τροποποιούμεν την υπ' αριθ. 78750/1960 απόφασιν ημών ως ακολούθως:

«Επί τω σκοπώ της διευκολύνσεως της πρακτικής άσκήσεως των εις τα στρατιωτικά εργοστάσια, σχολάς, κέντρα εκπαιδεύσεως, συνεργεία πάσης κατηγορίας, ομάδας συντηρήσεως και εν γένει μονάδας επισκευών του στρατού ξηράς απασχολουμένων σπουδαστών ανεγνωρισμένων τεχνικών επαγγελματικών σχολών και σχολών μαθητείας, καθορίζομεν τα ημερομίσθια τούτων, κατά παρέκκλισιν των ισχυουσών εν προκειμένω γενικών διατάξεων ανεξαρτήτως ηλικίας, ως εξής:

α) 1ον έτος απασχολήσεως ποσοστόν 25% επί του εκάστοτε ημερομισθίου του ανειδικεύτου εργάτου.

β) 2ον έτος απασχολήσεως ποσοστόν 30%.

γ) 3ον έτος απασχολήσεως ποσοστόν 40%.

δ) 4ον έτος απασχολήσεως ποσοστόν 50%.

ε) Οι ηλικίας 19 ετών συμπεπληρωμένων ανεξαρτήτως χρόνου απασχολήσεως ποσοστόν 50% επί του εκάστοτε ημερομισθίου του ανειδικεύτου εργάτου.

Αι ώραι εργασίας τούτων, εις ας αντιστοιχεί το ανωτέρω μισθολόγιον, περιορίζονται εις 6 ημερησίως.

Αι Στρατιωτικαί Υπηρεσίαι υποχρεούνται εις μεταφοράν των περί ων η παρούσα μισθωτών εις τους τόπους εργασίας των κατά τα ωρισμένα δρομολόγια δι' ιδίων μεταφορικών μέσων.

Τα ανωτέρω μισθολόγια διά την περίπτωσιν χορηγήσεως τροφής, υποδήσεως και ιματισμού δύνανται να καταβάλλωνται μειωμένα κατά το ποσοστόν της υπ' αριθ. 27316/1954 αποφάσεως ημών.

Η καταβολή των ανωτέρω ημερομισθίων δεν τυγχάνει υποχρεωτική κατά τους πρώτους δύο μήνας απασχολήσεως.

Η παρούσα, ισχύουσα από 1 Ιανουαρίου 1968, δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 9 Δεκεμβρίου 1968

—

151427/7149/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 5/1968 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Χανίων «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού των ειδικών εγκαταστάσεων του Β.Ν. Κρήτης».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 710 της 20 Δεκεμβρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν : Τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του νόμου 3239/1955, ως τροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957, ά-

ποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν έκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι ὑπ' ἀριθ. 5/1968 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Α.Δ. Χανίων, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ Συνδέσμου Προσωπικοῦ Εἰδικῶν Ἐγκαταστάσεων Βασιλικοῦ Ναυστάθμου Κρήτης ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου (Ἀνωτέρας Διοικήσεως Βασιλικοῦ Ναυστάθμου Κρήτης) καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Α) Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τὰ ἤδη καταβαλλόμενα βασικὰ ἡμερομίσθια τῶν ἀπασχολουμένων εἰς εἰδικὰς ἐγκαταστάσεις τοῦ Βασιλικοῦ Ναυστάθμου Κρήτης καθορίζονται ὡς κατωτέρω:

α) Τῶν χειριστῶν ἀδηγῶν γερανῶν καὶ ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων εἰς δραχμὰς 185.

β) Τῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν ἐγκαταστάσεων καὶ μηχανικῶν αὐτοκινήτων εἰς δραχμὰς 155.

γ) Τῶν ἐπιστατῶν ἀποθηκῶν εἰς δραχμὰς 145.

δ) Τῶν τεχνιτῶν συντηρητῶν ἐργαστηρίων πυρομαχικῶν εἰς δραχμὰς 145.

ε) Τῶν εἰδικευμένων ἐργατῶν εἰς δραχμὰς 140, καὶ

στ) Τῶν ἀνειδικεύτων ἐργατῶν εἰς δραχμὰς 110.

Β) Εἰς ἅπαντας τοὺς ἀνωτέρω καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης καὶ ἐφεξῆς καταβαλλομένων βασικῶν ἡμερομισθίων χορηγεῖται:

α) Προσαύξησις κατὰ (5) πέντε δραχμὰς ἀπὸ 1.10.1968 καὶ κατὰ ἑτέρας πέντε (5) δραχμὰς ἀπὸ 1.5.1969.

β) Ἐπίδομα συζύγου, ἐφ' ὅσον αὕτη δὲν ἐργάζεται καὶ δὲν συνταξιοδοτεῖται, ἐκ δραχμῶν διακοσίων (200) μηνιαίως.

γ) Ἐπίδομα τροφῆς, ὁριζομένου εἰς 8,80 δραχμὰς ἡμερησίως.

δ) Ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς καὶ ἐπικινδύνου ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 15%.

ε) Ἐπίδομα μεταφορᾶς ἐκ δραχμῶν (6) ἓξ ἡμερησίως, ὅπερ καταβάλλεται μόνον διὰ τὰς ἡμέρας, καθ' ἃς ὁ μισθωτὸς ἐργάζεται.

στ) Ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας διανεμόμενον παρὰ τῷ Β.Ν. ἢ παρ' ἄλλως ἐργοδότῃ εἰς τὴν αὐτὴν εἰδικότητα ἐκ ποσοστοῦ 5% δι' ἑκάστην τριετίαν καὶ μέχρι τριῶν τριετιῶν.

ζ) Ἅπαξ κατ' ἔτος καὶ ἐφ' ὅσον φθορὰ ἢ ἐκτάκτως ἐν περιπτώσει ἠτιολογημένης καταστροφῆς μία ἐνδυμασία ἐργασίας (φόρμα) ἀνήκουσα εἰς τὸ Δημόσιον. Ἡ ἐν λόγῳ ἐνδυμασία ἐργασίας (φόρμα) ἐπιστρέφεται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἐν περιπτώσει ἀπομακρύνσεως τοῦ ἐργατοτεχνίτου, ὡς ἐπίσης καὶ κατὰ τὴν ἀντικατάστασίν της λόγῳ φθορᾶς.

η) Πεντακόσια (500) γραμμάρια γάλακτος ἡμερησίως πλὴν τῶν ἐργαζομένων εἰς ὑπηρεσίαν Γραφείων.

θ) Εἷς ἐπενδύτης ἀνὰ διετίαν.

ι) Ἓν ζεῦγος ἐλαστικῶν ὑποδημάτων ἐτησίως.

ια) Ἓν ἀδιάβροχον, χειρόκτια καὶ ἓν ζεῦγος ἐλαστικῶν περισφυρίων ὑποδημάτων.

Γ) Τὰ ὡς ἄνω ὑπὸ στοιχεῖον ζ' εἴδη θὰ ἀνήκουν κατὰ κυριότητα εἰς τὸν ἐργοδότην, χρησιμοποιούμενα ὑπὸ τοῦ προσωπικοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας.

Δ) Αἱ ἑκάστοτε ἰσχύουσαι διὰ τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας ἢ ὁμοίως ἐκτάσεως διαιτητικαὶ ἀποφάσεις καὶ ἐφ' ὅσον ἔχουν κηρυχθῆ ὑποχρεωτικαὶ διὰ τὸ Δημόσιον ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ὁμοίων κατηγοριῶν μισθωτῶν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰς εἰδικὰς ἐγκαταστάσεις Βασιλικοῦ Ναυστάθμου Κρήτης, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι αἱ ὑπὸ τῶν ὡς εἴρηται ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων καθοριζόμεναι ἑκάστοτε ἀποδοχαὶ δὲν ὑπολείπονται τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων εἰς χρῆμα ἀποδοχῶν ἐν τῷ συνόλῳ των λαμβανομένων. Διὰ τὴν τοιαύτην σύγκρισιν ὡς ἡμερομισθίων τῶν ἐπὶ μηνιαίας ἀποδοχῆς ἀμειβομένων βάσει τῶν ὡς εἴρηται ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων λογίζεται τὸ 1/25 αὐτῶν.

Ε) Ἀποδοχαὶ καταβαλλόμεναι, ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν, ὡς ἐπίσης καὶ τυχὸν καταβαλλόμενα ἕτερα παροχαὶ καὶ ἐπιδόματα ἐξακολουθοῦν νὰ καταβάλλωνται.

ΣΤ) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, ἐπιφυλαττομένης τῆς ὡς ἄνω ὑπὸ στοιχεῖον 2α διατάξεως, ἄρχεται ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1968.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Δεκεμβρίου 1968

—

151510/7153/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως τῆς ὑπ'

άριθ. 4/1968 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Χανίων περί των όρων αμοιβής και εργασίας του υπαλληλικού προσωπικού του Β.Ν. Κρήτης.

(Ε.Κ. τ. Β΄ φ. 711 της 20 Δεκεμβρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 20 του νόμου 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957. 2) Την υπ' αριθ. 4/1968 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. Χανίων περί των όρων αμοιβής και εργασίας του υπαλληλικού προσωπικού Βασιλικού Ναυστάθμου Κρήτης. 3) Την δια του υπ' αριθ. 72332/ΚΠ 3200/16.12.1968 εγγράφου του Υπουργείου Συντονισμού διατυπωθείσαν επ' αυτής διαφωνίαν. 4) Σχετικήν γνωμοδότησιν του κατά το άρθρον 9 § 2 εδάφ. δ' του ν.δ. 3755/1957 Τμήματος αμοιβής και όρων εργασίας του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 16.12.1968, ην και αποδεχόμεθα. 5) Το γεγονός ότι οι καθοριζόμενοι εν τη 3η στήλη της υπό κρίσιν διατητικής αποφάσεως (4/1968) μηνιαίοι μισθοί κείνται εις λίαν υψηλά επίπεδα, δεδομένου ότι διά την ρύθμισιν των όρων αμοιβής των καλυπτομένων υπ' αυτής έληφθη ως βάσις η υπ' αριθ. 47/1967 δμοία, δι' ής καθορίζοντα αι αποδοχαί των ιδιωτικών υπαλλήλων Γραφείων Ανωνύμων Εταιρειών και δέον τω λόγω τούτω να τροποποιηθή αύτη (4/1968) κατά τα εν τω διατακτικώ της παρούσης οριζόμενα. Εξ ετέρου, το γεγονός ότι το υπό της υπ' αριθ. 47/1967 διατητικής αποφάσεως προβλεπόμενον επίδομα οικογενειακών βαρών καθορίζεται εις ποσοστόν 10%, ενώ τούτο εν τη υπό κρίσιν αποφάσει καθορίζεται εις πάγιον ποσόν εκ δραχμών 200, δέον διά λόγους ίσης μεταχειρίσεως να καθορισθή το περί ού ο λόγος επίδομα εις ποσοστόν 10% και διά τους καλυπτομένους υπό της υπ' αριθ. 4/1968 διατητικής αποφάσεως, εφαρμοζομένου τούτου από της δημοσιεύσεως της ρηθείσης αποφάσεως διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως. Τέλος διά τους αυτούς λόγους ίσης μεταχειρίσεως οι εν αυτή μισθοί δέον όπως κλιμακωθώσιν ως εν τω διατακτικώ της παρούσης, αποφασίζομεν:

Εγκρίνομεν μετά τροποποιήσεως την υπ' αριθ. 4/1968 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. Χανίων περί των όρων αμοιβής και εργασίας του υπαλληλικού προσωπικού του Βασιλικού Ναυστάθμου Κρήτης, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως αναφυείσης μεταξύ του Σωματείου Υπαλληλικού Προσωπικού Βασιλικού Ναυστάθμου Κρήτης αφ' ενός και του Ελληνικού Δημοσίου (Ανωτέρας Διοικήσεως Βασιλικού Ναυστάθμου Κρήτης) αφ' ετέρου και ής το διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ημών ως κατωτέρω, έχει ως ακολούθως:

1) Τα κατώτατα όρια του βασικού μηνιαίου μισθού του υπηρετούντος εις τον Βασιλικόν Ναύσταθμον Κρήτης υπαλληλικού προσωπικού, ήτοι λογιστών, σχεδιαστών, γραφέων εν γένει και αποθηκαρίων καθορίζονται από της ισχύος της παρούσης ως ακολούθως:

	Από 8.6.1968 μέχρι 30.9.1968	Από 1.10.1968 μέχρι 30.4.1969	Από 1.5.1969 και εφεξής
	Δραχμαί		
α) Μέχρι της συμπληρώσεως του 18ου έτους της ηλικίας	1.740	1.880	2.000
β) Μετά την συμπλήρωσιν του 18ου έτους της ηλικίας και μέχρι του 20ού	1.900	2.052	2.185
γ) Μετά την συμπλήρωσιν του 20ού έτους της ηλικίας, κατά τα ακόλουθα κλιμάκια:			
Κατά το 1ον και 2ον έτος της υπηρεσίας	2.250	2.410	2.590
Κατά το 3ον και 4ον έτος της υπηρεσίας	2.350	2.570	2.702
Κατά το 5ον και 6ον έτος της υπηρεσίας	2.450	2.730	2.817
Κατά το 7ον και 8ον έτος της υπηρεσίας	2.600	2.890	2.990
Κατά το 9ον και 10ον έτος της υπηρεσίας	2.750	3.050	3.162
Κατά το 11ον και 12ον έτος της υπηρεσίας	2.900	3.200	3.335
Κατά το 13ον και 14ον έτος της υπηρεσίας	3.100	3.360	3.565
Κατά το 15ον και 16ον έτος της υπηρεσίας	3.300	3.529	3.815
Κατά το 17ον και 18ον έτος της υπηρεσίας	3.450	3.680	3.990
Κατά το 19ον και 20ον έτος της υπηρεσίας	3.600	3.850	4.165

δ) Δι' έκαστον επί πλέον των 20 ετών συμπεπληρωμένον έτος υπηρεσίας τα ως άνω υπό στοιχείου (1) τελευταίου κλιμάκιου βασικού μισθού των δραχμών 3.600 αύξάνεται κατά ποσόν δραχμών 100 μέχρι συμπληρώσεως βασικού μισθού εκ δραχμών 4.600, το υπό στοιχείων (2)

τελευταίου κλιμάκιων βασικού μισθού των δραχμών 3.850 αύξάνεται κατά ποσόν δραχμών 110 μέχρι συμπληρώσεως βασικού μισθού δραχμών 4.900 καί το υπό στοιχείον (3) τελευταίον κλιμάκιον βασικού μισθού των δραχμών 4.165 αύξάνεται κατά ποσόν δραχμών 115 μέχρι συμπληρώσεως βασικού μισθού δραχμών 5.300.

2) Διά τούς έκ των ώς άνω κεκτημένους πτυχίον Ανωτάτης Σχολής ο μηνιαίος μισθός καθορίζεται κατά την πρόσληψιν από μέν της Ισχύος της παρούσης είς 5.300 δραχμάς, από δέ της 1.5.1969 είς δραχμάς 5.500, προσαυξάνεται δέ κατά 10% μετά την συμπλήρωσιν έκάστης τριετίας από της προσλήψεως καί μέχρι (5) πέντε τό πολύ τριετίας.

3) Παρέχεται ωσαύτως είς πάντας τούς ώς άνω υπό στοιχεία 1 καί 2:

α) Έπίδομα συζύγου, έφ' όσον αύτη δέν έργάζεται καί δέν συνταξιοδοτείται, έκ δραχμών διακοσίων (200) μηνιαίως. Τό έν λόγω έπίδομα από της δημοσιεύσεως της παρούσης διά της Έφημερίδος της Κυβερνήσεως ορίζεται είς ποσοστόν 10% έπί των ώς άνω καθοριζομένων βασικών μηνιαίων μισθών. β) Έπίδομα τροφής οριζόμενον είς 8,80 δραχμάς ημερησίως. γ) Έπίδομα μεταφοράς έκ δραχμών εξ (6) ημερησίως, όπερ καταβάλλεται μόνον διά τάς ημέρας, καθ' άς έργάζεται ο μισθωτός. δ) Έπίδομα άνθυγιεινής έργασίας έκ ποσοστού 10% πέραν τού ήδη καταβαλλομένου είς τινας έργασίας καί είς τάς διά της υπ' αριθ. 128893/1965 αποφάσεως του Υπουργού Έθνικής Άμύνης καθοριζομένας ταυτας καί είδικώτερον υπ' αύξοντα αριθμόν 8, 14, 15 καί 18 αύτης.

4) Αί έκάστοτε ισχύουσαι διά τάς βιομηχανικάς έπιχειρήσεις έθνικαί ομοιοεπαγγελματικαί συλλογικαί συμβάσεις έργασίας ή ομοίας έκτάσεως διαιτητικαί αποφάσεις, ως καί αί ταυτα περί υπαλλήλικού καί υπηρετικού προσωπικού Γραφείων Ανωνύμων Εταιρειών καί έπιχειρήσεων καί προσωπικού έπιχειρήσεων πετρελαιοειδών, έφ' όσον έχουν κηρυχθή υποχρεωτικαί διά τό Δημόσιον έχουσιν έφαρμογήν καί έπί των ομοίων κατηγοριών μισθωτών των απασχολουμένων είς τα συνεργεία τού Βασιλικού Ναυστάθμου καί λοιπάς περί ών ή παρούσα Υπηρεσίας τού Βασιλικού Ναυτικού, έπό την προϋπόθεσιν ότι αί έπί των ώς είρηται συλλογικών συμβάσεων έργασίας καί διαιτητικών αποφάσεων καθοριζόμενοι έκάστοτε μισθοί (βασικοί μισθοί ή ημερομίσθια μετά των τακτικών επιδομάτων καί προσαυξήσεων) δέν υπολείπονται των διά της παρούσης καθοριζομένων διά τα υπαλλήλικών προσωπικών αποδοχών, έν τώ συνόλω των λαμβανομένων. Διά την τοιαύτην σύγκρισιν ώς ημερομισθίων των έπί μηνιαίας αποδοχάς αμειβομένων λογίζεται το 1/25 αύτών.

5) Τυχόν καταβαλλόμενοι αποδοχαί ανώτεραι των υπό της παρούσης καθοριζομένων δέν δύνανται νά μειωθώσιν, ώς έπίσης καί τυχόν καταβαλλόμενοι έτεραι αποδοχαί καί επιδόματα εξακολουθούν νά καταβάλλωνται.

6) Η ισχύς της παρούσης υπό τάς ανωτέρω διακρίσεις άρχεται από της 8 Ιουνίου 1968.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τή 20 Δεκεμβρίου 1968

151444 7139/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί δημοσιεύσεως είς την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της από 25.11.1968 συλλογικής συμβάσεως έργασίας έργατών βιομηχανικών πλαστικών είδών καί συναφών άπάσης της χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 709 της 19 Δεκεμβρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν τάς διατάξεις τού νόμου 3239/1955, ώς επεκτοποιήθησαν καί συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ιδία τού ν.δ. 3755/1957, αποφασίζομεν:

Όπως δημοσιευθή είς την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως η έν θέματι συλλογική σύμβασις έργασίας, κατατεθείσα ημίν την 29.11.1968, συνταχθέντος πρός τούτο του υπ' αριθ. 952 πρακτικού καταθέσεως, ής έχει ως ακολούθως:

Συλλογική σύμβασις έργασίας
έργατών βιομηχανιών πλαστικών είδών καί συναφών

Έν Άθήναις σήμερον την 25 Νοεμβρίου 1968 οί υπογεγραμμένοι αφ' ενός: α) Νικόλαος Γρηγοριάδης, γενικός γραμματεύς τού Συνδέσμου Έλλήνων Βιομηχάνων, καί β) Ιωάννης Αμπατζής, πρόεδρος τού Συνδέσμου Βιομηχάνων καί Βιοτεχνών Πλαστικών Υλών Ελλάδος, καί αφ' ετέρου Παναγιώτης Παπαδημητρίου, γενικός γραμματεύς της Ομοσπονδίας Εργατοϋπαλλήλων Χημικής Βιομηχανίας Ελλάδος, δεόντως εξουσιοδοτημένοι διά την υπογραφήν της παρούσης συλλογικής συμβάσεως έργασίας, συνωμολόγησαν τά έξής:

1) Από της ισχύος της παρούσης τά κατωτατα όρια βασικών ημερομισθίων τού εργατικού προσωπικού (πλήν εκείνων, οίτινες υπάγονται είς άλλην είδικήν ρύθμισιν, ήτοι έθνικήν ομοι-

επαγγελματικήν, τοπικήν ή ειδικήν συλλογικήν σύμβασιν έργασίας ή όμοίας έκτάσεως αποφάσεως διαιτησίας) των βιομηχανιών και βιοτεχνιών πλιστικών ειδών και συναφών άπασης της χώρας καθορίζονται ως ακολούθως :

Α' Άρρενες:

	Από 1.11.1968	Από 1.5.1969
	Δραχμαί	
α) Κατά την πρόσληψιν ασχέτως ηλικίας	Το εκάστοτε ισχύον ημερομίσθιον ανειδικεύτου εργάτου	
β) Μετά πάροδον έτους υπηρεσίας εν τω κλάδω ασχέτως ηλικίας	105	110
γ) Μετά τριετή υπηρεσίαν εν τω κλάδω, ασχέτως ηλικίας	110	115
δ) Μετά πενταετή υπηρεσίαν εν τω κλάδω	115	120

Β' Θήλεις

	Δραχμαί	
α) Κατά την πρόσληψιν ασχέτως ηλικίας	Το εκάστοτε ισχύον ημερομίσθιον ανειδικεύτου εργατρίας	
β) Μετά πάροδον έτους υπηρεσίας εν τω κλάδω, ασχέτως ηλικίας	85	90
γ) Μετά τριετή υπηρεσίαν εν τω κλάδω, ασχέτως ηλικίας	90	95
δ) Μετά πενταετή υπηρεσίαν εν τω κλάδω	95	100

2) Εις τους εργαζομένους εις εργοστάσια ή τμήματα εργοστασίων κατασκευής γαλαλίθου ή ακρυλικών πλακών χορηγείται επίδομα ανθυγιεινής εργασίας εκ ποσοστού 10% επί των ως άνω κατοτάτων ορίων βασικών ημερομισθίων.

3) Χορηγείται εις τους περί ων ή παρούσα μία φόρμα ετησίως, ανήκουσα κατά κυριότητα εις τον εργοδότην.

4) Δεν θίγονται αι τυχόν καταβαλλόμεναι μείζονες αποδοχαί των υπό της παρούσης καθοριζομένων, ως και αι εις είδος παροχαί.

5) Η ισχύς της παρούσης υπό τας ανωτέρω διακρίσεις άρχεται από της 1 Νοεμβρίου 1968.

6) Η παρούσα συντάγη εις τόσα πρωτότυπα, όσα και τα συμβαλλόμενα μέρη, και δύο επί πλέον προς κατάθεσιν κατά νόμον εις την Διεύθυνσιν Αμοιβής Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας.

Οι συμβαλλόμενοι

(Έπονται υπογραφαί)

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 18 Δεκεμβρίου 1968

—

152763/7243/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί δημοσιεύσεως εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της από 30.11.1968 συλλογικής συμβάσεως εργασίας πρακτορειακών υπαλλήλων ποντοπλοΐας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 721 της 23 Δεκεμβρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του νόμου 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν και συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως υπό του ν.δ. 3755/1957, αποφασίζομεν:

Όπως δημοσιευθή εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος Β') η εν θέματι συλλογική σύμβασις εργασίας, κατατεθείσα ήμιν την 2.12.1968, συνταχθέντος προς τούτο του υπ' αριθ. 953/1968 πρακτικού καταθέσεως, ήτις έχει ως ακολούθως:

Συλλογική σύμβασις

Εν Πειραιεί, σημερον την 30ήν του μηνός Νοεμβρίου του έτους 1968, ημέραν της εβδομάδος Σάββατον και ώραν 11ην εν τοις Γραφείοις της Διεθνούς Ναυτικής Ενώσεως, εν οδώ Κολοκοτρώνη αριθ. 99, συνήλθον αφ' ενός οι Κωνσταντίνος Μπέζης και Ιωσήφ Καούκ, κάτοικοι Αθηνών, ως εκπροσωπούντες νομίμως την Διεθνή Ναυτικήν Ένωσιν δυνάμει του πρακτικού του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.Ν.Ε. της 22ας Νοεμβρίου 1968, και αφ' ετέρου οι Χρ. Καρανίκης και Νικόλαος Κοσκινάς, ως εκπρόσωποι του Συνδέσμου Πρακτορειακών Υπαλλήλων Ποντοπλοΐας Πειραιώς, εξουσιοδοτημένοι δεόντως δυνάμει της από της Οκτωβρίου 1968 αποφάσεως της Γενικής Συνελεύσεως των μελών του Συνδέσμου, αίτινες από κανόνος και εκ συμφώνου απεφάσισαν την υπογραφήν της παρούσης συλλογικής συμβάσεως εργασίας, δι' ης τίθενται κανόνες ρυθμίζοντες τας αποδοχάς των εν Πειραιεί πρακτορειακών υπαλλήλων ποντοπλοΐας και

μέλλοντες ν' ἀποτελέσωσι τὴν βάσιν πάσης ἀτομικῆς συμβάσεως ἐργασίας μεταξὺ τῶν ἐπιχειρήσεων τῶν περιλαμβανομένων ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς παρούσης, ἃς ἐκπροσωποῦσιν οἱ πρῶτοι τῶν ὧδε συμβαλλομένων καὶ ὑπαλλήλων αὐτῶν, ἐκπροσωπουμένων ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω ἑτέρωθεν ἀντισυμβαλλομένου Συνδέσμου τῶν Πρακτορειακῶν Ὑπαλλήλων Ποντοπλοΐας.

Οὕτω:

1.α) Ἡ παροῦσα σύμβασις δεσμεύει ἀποκλειστικῶς τὰ μέλη τῆς Διεθνοῦς Ναυτικῆς Ἑνώσεως τὰ κατὰ κύριον ἐπάγγελμα πρακτορεύοντα ἰδιόκτητα ἢ ξένα πλοῖα, ὑπὸ οἱανδήποτε σημαίαν, τακτικῶν γραμμῶν, ἐκτελοῦντα πλόας, ἤτοι μεταξὺ ἀλλοδαπῶν λιμένων καὶ λιμένος Πειραιῶς. Διότι σκοπὸς τῆς παρούσης συμβάσεως εἶναι ἡ ρύθμισις τῶν ἀποδοχῶν πόνου τῶν μισθωτῶν τῶν ἀπασχολουμένων ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω ἐργοδοτικῶν ἐπιχειρήσεων.

β) Ἐὰν μισθωτοὶ δὲν τυγχάνωσι συγχρόνως μέλη τῆς ἑτέρωθεν ἀντισυμβαλλομένης Ἑνώσεως Ὑπαλλήλων Ποντοπλοΐας, οὗτοι δὲν δύνανται νὰ ἔχωσι δικαιώματα μείζονα τῶν ἐν τῇ παρούσῃ καθοριζομένων.

γ) Μέλη τῆς Διεθνοῦς Ναυτικῆς Ἑνώσεως κατὰ κύριον ἐπάγγελμα ἀντιπροσωπεύοντα ἐπιβατικὰ πλοῖα, εἴτε πρακτορεύοντα ἰδιόκτητα ἢ ξένα πλοῖα οἱασδήποτε σημαίας, προσεγγίζοντα μόνον ἐπ' εἰκαιρίᾳ εἰς Πειραιᾶ ἐξ ἀλλοδαπῶν λιμένων, εἴτε πρακτορεύοντα ἰδιόκτητα ἢ ξένα πλοῖα, ἐκτελοῦντα ἀκτοπλοΐαν ἐν Ἑλλάδι, εἴτε ἀσχολούμενα εἰς ἄλλας κατὰ κύριον ἐπάγγελμα ἐμπορικάς, ναυλομεσιτικάς, ναυτιλιακὰς ἐργασίας καὶ ὅλως ἐκτάκτως εἰς ἐπιχειρήσεις τοῦ ἐδαφίου α' τοῦ παρόντος ἄρθρου, δὲν δεσμεύονται διὰ τῆς παρούσης συμβάσεως. Τὰ μέλη ταῦτα δικαιοῦνται ἐντὸς μηνιαίας προθεσμίας, ἀρχομένης ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, νὰ δηλώσωσιν ἐγγράφως πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας καὶ πρὸς τὴν Διεθνῆ Ναυτικὴν Ἕνωσιν, ἐὰν ἐπιθυμῶσι νὰ προσχωρήσωσιν εἰς τὴν παροῦσαν σύμβασιν εἴτε διὰ τὸ σύνολον τῶν ὑπαλλήλων των, εἴτε διὰ τοὺς ὑπαλλήλους αὐτῶν τοὺς ἀσχολουμένους εἰς τὴν πρακτόρευσιν πλοίων ἐνεργούντων πλόας ποντοπλοΐας, ρητῶς κατονομαζομένους ἐν τῇ δηλώσει των.

Ἀπὸ τῆς δηλώσεως τῆς προσχωρήσεως ἡ διατάξεις τῆς παρούσης ἐφαρμόζονται ὑποχρεωτικῶς καὶ διὰ τὸ παρ' αὐτοῖς ἀπασχολούμενον, τὸ καθοριζόμενον ἐν τῇ ὡς εἴρηται δηλώσει των, προσωπικόν.

2) Τὰ συμβαλλόμενα μέρη καθορίζουσι τὰ κατώτατα ὅρια μισθῶν διὰ τοὺς τὸ πρῶτον καὶ ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου 1968 καὶ ἐφεξῆς προσλαμβανομένους ὑπαλλήλους ὡς ἀκολούθως:

Α' Ὑπάλληλοι ἄρρενες

α) Μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των δραχμαὶ 1.200.

β) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους καὶ μέχρι τοῦ 20ου ἔτους δραχμαὶ 2.050.

γ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των κατὰ τὸ ἀκόλουθα κλιμάκια:

	Δραχμαί
Κατὰ τὸ 1ον καὶ 2ον ἔτος προϋπηρεσίας	2.400
Κατὰ τὸ 3ον καὶ 4ον ἔτος προϋπηρεσίας	2.500
Κατὰ τὸ 5ον καὶ 6ον ἔτος προϋπηρεσίας	2.600
Κατὰ τὸ 7ον καὶ 8ον ἔτος προϋπηρεσίας	2.750
Κατὰ τὸ 9ον καὶ 10ον ἔτος προϋπηρεσίας	2.900
Κατὰ τὸ 11ον καὶ 12ον ἔτος προϋπηρεσίας	3.100
Κατὰ τὸ 13ον καὶ 14ον ἔτος προϋπηρεσίας	3.300
Κατὰ τὸ 15ον καὶ 16ον ἔτος προϋπηρεσίας	3.500
Κατὰ τὸ 17ον καὶ 18ον ἔτος προϋπηρεσίας	3.650
Κατὰ τὸ 19ον καὶ 20ὸν ἔτος προϋπηρεσίας	3.800

Β' Ὑπάλληλοι θήλεις

α) Μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των δραχμαὶ 1.650.

β) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των κατὰ τὰ ἀκόλουθα κλιμάκια:

	Δραχμαί
Κατὰ τὸ 1ον καὶ 2ον ἔτος προϋπηρεσίας	2.050
Κατὰ τὸ 3ον καὶ 4ον ἔτος προϋπηρεσίας	2.250
Κατὰ τὸ 5ον καὶ 6ον ἔτος προϋπηρεσίας	2.450
Κατὰ τὸ 7ον καὶ 8ον ἔτος προϋπηρεσίας	2.600
Κατὰ τὸ 9ον καὶ 10ον ἔτος προϋπηρεσίας	2.750
Κατὰ τὸ 11ον καὶ 12ον ἔτος προϋπηρεσίας	2.950
Κατὰ τὸ 13ον καὶ 14ον ἔτος προϋπηρεσίας	3.100
Κατὸ τὸ 15ον καὶ 16ον ἔτος προϋπηρεσίας	3.250
Κατὰ τὸ 17ον καὶ 18ον ἔτος προϋπηρεσίας	3.400
Κατὰ τὸ 19ον καὶ 20ὸν ἔτος προϋπηρεσίας	3.550

Γ' Ὑπηρετικὸν προσωπικόν

(Κλητῆρες, θυρωροί, φύλακες, νυκτοφύλακες, καθαρίστριαι)

α) Ἄρρενες καὶ θήλεις τὸ πρῶτον προσλαμβανόμενοι δραχμαὶ 1.450.

β) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίας ἢ τοῦ 19ου ἔτους ἀσχέτως προϋπηρεσίας, προκειμένου περὶ ἀρρένων καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου

έτους της ηλικίας και ενός έτους οιασδήποτε προϋπηρεσίας ή του 17ου έτους της ηλικίας άσχετως προϋπηρεσίας προκειμένου περί θηλέων κατά τα ακόλουθα χιμάκια:

	Άρρεν. Δραχμαί	Θήλ.
Κατά τό 1ον καί 2ον έτος προϋπηρεσίας	2.350	2.000
Κατά τό 3ον καί 4ον έτος προϋπηρεσίας	2.450	2.150
Κατά τό 5ον καί 6ον έτος προϋπηρεσίας	2.500	2.250
Κατά τό 7ον καί 8ον έτος προϋπηρεσίας	2.550	2.350
Κατά τό 9ον καί 10ον έτος προϋπηρεσίας	2.600	2.450
Κατά τό 11ον καί 12ον έτος προϋπηρεσίας	2.700	2550
Κατά τό 13ον καί 14ον έτος προϋπηρεσίας	2.750	2.600
Κατά τό 15ον καί 16ον έτος προϋπηρεσίας	2.800	2.650
Κατά τό 17ον καί 18ον έτος προϋπηρεσίας	2.850	2.700
Κατά τό 19ον καί 20ον έτος προϋπηρεσίας	2.900	2.800

3) Προκειμένου περί αρρένων υπαλλήλων το πρώτον ήδη και από της ισχύος της παρούσης συμβάσεως προσλαμβανομένων (περί ών ο ως άνω Α' πίναξ) χορηγείται δι' έκαστον έτος υπηρεσίας πέραν των 20 ετών προσαύξησις δραχμών 200 μηνιαίως και μέχρι συμπληρώσεως βασικού μισθού δραχμών 5.800.

4) Προκειμένου περί θηλέων υπαλλήλων τό πρώτον ήδη και από της ισχύος της παρούσης συμβάσεως προσλαμβανομένων (περί ών ο πίναξ Β') χορηγείται δι' έκαστον έτος υπηρεσίας πέραν των 20 ετών προσαύξησις δραχμών 200 μηνιαίως και μέχρι συμπληρώσεως βασικού μισθού δραχμών 4.500.

5.α) Αί καταβαλλόμεναι αποδοχαί εις τους υπηρετούντας σήμερον μισθωτούς υπαλλήλους των εργοδοτικών επιχειρήσεων των προσλαμβανομένων εν άρθρω 1 της παρούσης δέν δύνανται να είναι κατώτεραι των ως άνω εν άρθρω 2 Α, Β και Γ καθοριζομένων κατωτάτων ορίων.

β) Αί τυχόν προς τους μισθωτούς των αυτών επιχειρήσεων καταβαλλόμεναι μείζονες των ως άνω κατωτάτων ορίων αποδοχαί δέν δύνανται να μειωθώσιν.

6) Συμφωνείται επί πλέον, όπως εις άπαντας τους παλαιούς μισθωτούς των αυτών εργοδοτικών επιχειρήσεων, τους ευρισκομένους εις σχέσιν εργασίας μέ τον αυτόν εργοδότην πρό της 1ης Δεκεμβρίου 1966, χορηγείται από 1ης Δεκεμβρίου 1968 επί των κατά την ημερομηνίαν ταύτην καταβαλλομένων αυτοίς τακτικών αποδοχών ή κάτωθι αύξησις:

α) Διά μισθόν ή τμήμα μισθού μέχρι 3.000 δραχμών αύξησις 15%, ήτοι δραχμαί 450.

β) Διά μισθόν ή τμήμα μισθού από 3.000 μέχρι 5.000 δραχμών αύξησις 10%, ήτοι δραχμαί 200.

γ) Μέλη της Δ.Ν.Ε. καταβάλλοντα αποδοχάς εις τους μισθωτούς άνω των 5.000 και μέχρι των 10.000 μηνιαίως θά χορηγήσουν εις τους υπαλλήλους αυτών τους εργαζομένους πρό της 1.12.1968 υπό μορφήν αυξήσεως των αποδοχών των τό αυτό ποσόν των 650 δραχμών κατ' ανώτατον όριον, συμπεριλαμβανομένων εφεξής εις τας αποδοχάς των υπαλλήλων των.

Τά ανωτέρω κατώτατα όρια θά τηρηθώσιν από 1ης Δεκεμβρίου 1968 και διά τους από 1ης Δεκεμβρίου 1968 και εφεξής νεοπροσλαμβανομένους υπαλλήλους, εφ' όσον ούτοι λαμβάνουσιν αποδοχάς κατωτέρας των ανωτέρω καθοριζομένων κατωτάτων ορίων.

7) Προς άρσιν πάσης παρεξηγήσεως διασαφηνίζεται, ότι ή εν άρθρω 6 καθοριζομένη αύξησις χορηγηθήσεται προς αναπόφευκτον εκ των βαρών του βίου μόνον εις τους εν αυτώ ως άνω άρθρω αναφερομένους παλαιούς μισθωτούς, ουδενός εν προκειμένω δημιουργουμένου δικαιώματος εις τους το πρώτον προσλαμβανομένους υπαλλήλους από 1ης Δεκεμβρίου 1968 και έπέκεινα, ούς και διά τους από 1.12.1966 προσληφθέντας, δι' ούς ισχύουσι τά ως άνω καθοριζόμενα κατώτατα όρια.

8) Πρός τήν ανωτέρω υπ' αριθ. 6 προσαύξησιν συμψηφίζονται τά τυχόν πάσης φύσεως οικογενειακά και λοιπά επιδόματα, τά καταβαλλόμενα εις τους μισθωτούς βάσει των μέχρι σήμερον ισχυόντων διατάξεων.

9) Ωσαύτως προς τήν άνω αύξησιν συμψηφίζονται τόσον αί υπό οιανδήποτε μορφήν δοθείσαι οικειοθελώς παρά των επιχειρήσεων προσαυξήσεις επί των αποδοχών του προσωπικού των εντός της περιόδου από 1ης Μαΐου 1968 μέχρι σήμερον, ως και αί δοθησόμεναι τυχόν τοιαύται εν τώ μέλλοντι δι' ειδικών εν προκειμένω υπουργικών αποφάσεων, εκδοθησομένων τυχόν κατά την διάρκειαν της ισχύος της παρούσης συμβάσεως, εφ'

ὧν τῆς αὐξήσεως ταύτης θὰ ἐδικαιοῦντο καὶ οἱ ὑπηρετοῦντες παλαιοὶ μισθωτοὶ τῶν ὡς ἄνω ἐπιχειρήσεων καὶ ἐφ' ὅσον αἱ αὐξήσεις αὗται εἶναι κατώτεραι τῶν διὰ τῆς παρούσης χορηγουμένων.

10) Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν αἱ δοθεῖσαι οἰκειοθελῶς καὶ ὑπὸ οἱανδήποτε μορφὴν ὡς ἐν ἄρθρῳ 9 αὐξήσεις ἀπὸ 1ης Μαΐου 1968 εἰς τοὺς παλαιοὺς μισθωτοὺς ἦσαν κατώτεραι τῶν ὡς ἄνω καθοριζομένων θὰ καταβληθῇ εἰς τοὺς μισθωτοὺς ὑπὸ τῶν οἰκείων ἐπιχειρήσεων μόνον ἡ ἐπὶ ἐλάττων διαφορά.

11) Ἐάν τινες τῶν ὑπαλλήλων ἀνήκωσιν εἰς εἰδικὴν κατηγορίαν, π.χ. λογισταί, δι' οὓς ἰσχύει τυχὸν εἰδικὴ συλλογικὴ σύμβασις, οἱ ἐνδιαφερόμενοι ὑπάλληλοι, ἐφ' ὅσον ἔχουσι τὰ ὑπὸ τῶν οἰκείων συμβάσεων προβλεπόμενα προσόντα, ὑποχρεοῦνται διὰ δηλώσεως των ἀπευθυνομένης ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης πρὸς τὸν οἰκεῖον ἐργοδότην των νὰ δηλώσωσιν εἰς ποίαν συλλογικὴν σύμβασιν ἐπιθυμοῦσι νὰ ὑπαχθῶσι, δοθέντος ὅτι δὲν δύνανται νὰ τύχωσι τῶν ἐνεργετημάτων ἀμφοτέρων τῶν συμβάσεων. Πάντως ἡ ἐπιλογὴ τῆς μιᾶς ἀποκλείει τὴν μεταγενεστέραν ἐφαρμογὴν τῆς ἑτέρας μέχρι τῆς λήξεως τῆς παρούσης.

12) Εἰς τοὺς τὸ πρῶτον ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης προσλαμβανομένους ὑπαλλήλους χορηγεῖται ἐπὶ πλέον τῶν ὡς ἄνω καθοριζομένων ἀποδοχῶν καὶ ἐπίδομα γάμου ἐκ δραχμῶν 250, ἐφ' ὅσον ὁ γάμος ἤθελε λάβει χώραν μετὰ τὴν πρόσληψίν των, δοθέντος ὅτι διὰ τοὺς ἤδη ὑπηρετοῦντας χορηγεῖται ὑπὸ τῶν ἐπιχειρήσεων τὸ ἐπίδομα τοῦτο εἴτε ἰδιαιτέρως, εἴτε ἐνσωματωθὲν εἰς τὸν μισθόν των.

13) Διὰ τοὺς ὑπαλλήλους ταύτας θὰ χορηγηθῇ ἐπὶ πλέον ἐπίδομα γάμου ἐκ δραχμῶν 50, ἀνεξαρτήτως ἂν ταῦτα καταβάλλεται ἰδιαιτέρως ἢ ἔχῃ ἐνσωματωθῇ εἰς τὸν μισθόν των.

14) Ἅπαντες οἱ ὑπάλληλοι τῶν μελῶν τῆς Ἑνώσεως, οἱ ἀσχολούμενοι μὲ τὴν φορτοεκφόρτωσιν τῶν πλοίων τῶν ἐπιχειρήσεων, καὶ ἐκεῖνοι οἱ ἀσχολούμενοι μὲ τὰς συναφεῖς ἐργασίας κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς παραμονῆς τῶν πλοίων ἐν τῷ λιμένι Πειραιῶς, θέλουσιν ἐν τῷ μέλλοντι προσφέρει τὰς ἐπιστρωμάτικας των ἐργασίας συμφώνως πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 16700/976/11.3.1962 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, προϋποτιθεμένου δικαίως ὅτι θέλουσι καταβληθῇ εἰς αὐτοὺς παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν των αἱ κατὰ νόμον προσαυξήσεις ἐπὶ τῶν βασικῶν μισθῶν των.

15) Εἰς περίπτωσιν θανάτου οἱανδήποτε μισθωτοῦ, ἔχοντος συμπληρώσει τοὐλάχιστον 10ετῆ συνεχῆ ὑπηρεσίαν παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ, οὗτος ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ ἐξ ἐλευθεριότητος μόνον εἰς τοὺς ἀπ' εἰθισμένης κατιόντας ἢ ἀνιόντας κληρονόμους τοῦ ἀποβιώσαντος καὶ ἐν ἐλλείψει τούτων εἰς τὴν σύζυγον τὸ ἥμισυ τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τῶν οἰκείων νόμων ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως ἀποζημιώσεως. Διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν μόνον ὁ παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ χρόνος ὑπηρεσίας τοῦ ἀποβιώσαντος μισθωτοῦ.

Εἰς τὴν ἀποζημίωσιν ταύτην συμψηφίζεται καὶ πᾶσα τυχὸν δοθησομένη ὑπὸ τῆς Πολιτείας εἰς ἀναλόγους περιπτώσεις ἀποζημίωσις.

16) Τῆς παρούσης συμβάσεως ἐξαιροῦνται οἱ τεχνικοὶ ὑπάλληλοι, ἤτοι ἀρχιπλοίαρχοι, ἀρχιμηχανικοί, ναυπηγοὶ καὶ βοηθοὶ αὐτῶν, οἱ παρέχοντες τὰς ὑπηρεσίας των εἰς τὰς ἐν ἄρθρῳ 1 ἐργοδοτικὰς ἐπιχειρήσεις.

17) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συμβάσεως ὁρίζεται διετής, ἤτοι ἀπὸ 1.12.1968 μέχρι 30.11.1970.

18) Συμφωνεῖται ρητῶς, ὅτι κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης οὐδεμία νέα ἀξίωσις ἀπὸ οἱανδήποτε μορφὴν καὶ δι' οἱονδήποτε λόγον θέλει προβληθῇ ἐκ μέρους τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων μελῶν τῆς Δ.Ν.Ε. εἴτε πρὸς αὔξησιν, εἴτε πρὸς ἀναπροσαρμογὴν τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων ἀποδοχῶν των, δοθέντος μάλιστα, ὅτι ἡ σύμβασις αὕτη ἐπεξετάθη καὶ ἐπὶ ζητημάτων πέραν τῶν ὑπὸ τῶν οἰκείων νόμων ρυθμιζομένων.

19) Ἡ παροῦσα σύμβασις συνετάγη εἰς τόσα πρωτότυπα ὅσα καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη καὶ ἓν ἐπὶ πλέον, ἵνα κατατεθῇ κατὰ νόμον εἰς τὴν Διεύθυνσιν Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

20) Ἡ παροῦσα σύμβασις δεόντως ἐνεκρίθη ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων διοικητικῶν ὀργάνων τῶν ὡς ἄνω συμβαλλομένων μερῶν.

Οἱ συμβαλλόμενοι.

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Δεκεμβρίου 1968

—

152950/7244/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 18.11.1968 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν βαφείων - τυποβαφείων - καθαριστηρίων κλπ.

Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' σ. 721 της 23 Δεκεμβρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του νόμου 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν και συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως υπό του ν.δ. 3755/1957, αποφασίζομεν:

Όπως δημοσιευθή εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος Β') ή εν θέματι συλλογική σύμβασις εργασίας, κατατεθείσα ημίν την 31.12.1968, συνταχθέντος προς τούτο του υπ' αριθ. 954/1968 πρακτικού καταθέσεως, ήτις έχει ως ακολούθως:

Εν Θεσσαλονίκη σήμερον την δεκάτην ογδόην (18ην) Νοεμβρίου 1968 και εν τοις Γραφείοις του Συνδέσμου Βιομηχάνων Μακεδονίας - Θράκης οι υπογεγραμμένοι αφ' ενός μεν: 1) Νικόλαος Μ. Πεχλιβάνος, εκπρόσωπος του προδιαληφθέντος Συνδέσμου, εργοδοτικής οργανώσεως, εις ην μετέχουν αι πάσης φύσεως βιομηχανικαί επιχειρήσεις, 2) Σωτήριος Βλαχόπουλος και Α. Νικολαΐδης, εκπρόσωποι του Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου Θεσσαλονίκης, και 3) Σωτήριος Βλαχόπουλος, εκπρόσωπος της Συντεχνίας Βαφέων Καθαριστών Βορείου Ελλάδος, και αφ' ετέρου οι: 1) Αργύριος Καδίκας, πρόεδρος, 2) Γεώργιος Νικολούδης, εκπρόσωποι των βιομηχανικών διαφείων, και 3) Παναγιώτης Καραδαγλής, εκπρόσωπος του Συνδέσμου Εργατοϋπαλλήλων Βαφείων, Τυποβαφείων, Καθαριστηρίων, Σιδηρουργείων και Πλυντηρίων Θεσσαλονίκης, άπαντες νομίμως και ειδικώς εξουσιοδοτημένοι παρά των αρμοδίων οργάνων αυτών, ήτοι των Διοικήσεων του Συνδέσμου, του Επιμελητηρίου, της Συντεχνίας και της Συνελεύσεως του Σωματείου των εργατικών εκπροσώπων προς τον σκοπόν διμερών διαπραγματεύσεων-κατορτίσεως και υπογραφής συλλογικής συμβάσεως εργασίας, διά της οποίας καθορίζονται οι όροι αμοιβής και λοιπά εργασίας των εργαταϋπαλλήλων των προδιαληφθέντων καταστημάτων εργασίας, ως ακολούθως:

Όροι αμοιβής

1) Τα ισχύοντα σήμερον ημερομίσθια του εργατοτεχνικού προσωπικού των: α) βαφείων, καθαριστηρίων, σιδηρουργείων, μηχανικών πλυντηρίων, ηλεκτρικών πλυντηρίων, λευκαντηρίων, β) βαφείων, τυποβαφείων, φινιριστηρίων, πλυντηρίων, λευκαντηρίων και σιδηρουργείων, λειτουργούντων είτε αυτοτελώς, είτε ως τμήματα (εντός ή εκτός των εγκαταστάσεων) των εργοστασίων κλωστοϋφαντουργίας και ασχολουμένων με την επεξεργασίαν πρώτων ύλων ή προϊόντων κλωστοϋφαντουργίας, αυξάνονται εν συνόλω κατά ποσοστόν 15%, ήτοι από 18 Νοεμβρίου 1968 κατά ποσοστόν 7% και περαιτέρω από 1ης Μαΐου 1969 κατά το υπόλοιπον 8%. Τα ημερομίσθια άπασων των ανωτέρω κατηγοριών εξομοιούνται, διαμορφούμενα ως κάτωθι:

	Από 18.11.1968 Δραχ.	Από 1.5.1969 Δραχ.
α) Εργατοτεχνίται:		
18 ετών συμπεπληρωμένων κατά την πρόσληψιν	96	104
Μετά εξάμηνον υπηρεσίαν εν τω κλάδω	102	109
Μετά διετή υπηρεσίαν εν τω κλάδω	107	115
Μετά τετραετή υπηρεσίαν εν τω κλάδω	112	121
Μετά εξαετή υπηρεσίαν εν τω κλάδω	118	126
Μετά εννεαετή υπηρεσίαν εν τω κλάδω	123	132
β) Εργατοτεχνίτριαι:		
16 ετών συμπεπληρωμένων κατά την πρόσληψιν	80	87
Μετά εξάμηνον υπηρεσίαν εν τω κλάδω	83	90
Μετά διετή υπηρεσίαν εν τω κλάδω	88	94
Μετά τετραετή υπηρεσίαν εν τω κλάδω	91	98
Μετά εξαετή υπηρεσίαν εν τω κλάδω	96	103
Μετά εννεαετή υπηρεσίαν εν τω κλάδω	102	109
γ) Μαθητευόμενοι:		
Άρρενες: Κάτω των 18 ετών	61	66
Θήλεις: Κάτω των 16 ετών	53	57

2) Συμφωνείται από τούδε, όπως εις την προσεχώς συναφθησομένην συλλογικήν σύμβασιν εργασίας άπάσης της χώρας μεταξύ των εργοδοτικών οργανώσεων και της Ομοσπονδίας Εργατοτεχνιτών Βαφέων Ελλάδος συμπεριληφθή και ή Θεσσαλονίκη.

3) Άπαντες οι λοιποί όροι εργασίας οι διεπόμενοι από τας διατάξεις της υπ' αριθ. 8/1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Α.Δ. Θεσσαλονίκης εξακολουθούν ισχύοντες.

4) Η ισχύς της παρούσης άρχεται από 18ης

Νοεμβρίου 1968.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Έπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Δεκεμβρίου 1968

—

153082/7256/1968 Ἀποφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 17/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐπιστημόνων φαρμακοποιῶν ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 721 τῆς 23 Δεκεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι ὑπ' ἀριθ. 17/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Φαρμακοποιῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν: 1) Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, 2) Πανελληνίου Φαρμακευτικοῦ Συλλόγου, 3) Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, 4) Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια τῶν βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τῶν ἐπιστημόνων φαρμακοποιῶν ἁπάσης τῆς χώρας καθορίζονται ὡς κατωτέρω:

α) Διὰ τοὺς φαρμακοποιοὺς τοὺς ἐργαζομένους ὡς βοηθοὺς ἰδιωτικῶν φαρμακείων, ὡς καὶ ὑπευθύνους διευθυντὰς κληρονομικῶν φαρμακείων καὶ φαρμακαποθηκῶν:

	Ἀπὸ 26.4.1968 μέχρι 31.10.1968	Ἀπὸ 1.11.1968 καὶ ἑξῆς
	Δραχμαί	
Ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ των μέχρι συμπληρώσεως 2 ἐτῶν ὑπηρεσίας	3.800	4.000
Ἀπὸ 2 ἕως 3 ἐτῶν ὑπηρεσίας	4.350	4.600
Ἀπὸ 3 ἕως 5 ἐτῶν ὑπηρεσίας	5.000	5.250
Ἀπὸ 5 ἕως 8 ἐτῶν ὑπηρεσίας	5.600	5.900
Ἀπὸ 8 ἕως 10 ἐτῶν ὑπηρεσίας	6.000	6.300
Ἀπὸ 10 ἕως 15 ἐτῶν ὑπηρεσίας	6.450	6.800
Ἀπὸ 15 ἕως 20 ἐτῶν ὑπηρεσίας	6.800	7.150
Ἀπὸ 20 ἕως 25 ἐτῶν ὑπηρεσίας	7.000	7.350
Ἀπὸ 25 ἐτῶν καὶ ἄνω	7.300	7.700

β) Διὰ τοὺς φαρμακοποιοὺς τοὺς ἐργαζομένους εἰς φαρμακευτικὰ ἐργαστήρια, βιομηχανίας, νοσηλευτικὰ ἱδρύματα (νοσοκομεῖα - κλινικὰς), ἀντιπροσωπείας φαρμάκων κλπ.

	Ἀπὸ 26.4.1968 καὶ ἑξῆς
Ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ των μέχρι συμπληρώσεως 2 ἐτῶν ὑπηρεσίας	4.200
Ἀπὸ 2 ἕως 3 ἐτῶν ὑπηρεσίας	4.950
Ἀπὸ 2(*) ἕως 5 ἐτῶν ὑπηρεσίας	5.500
Ἀπὸ 5 ἕως 8 ἐτῶν ὑπηρεσίας	6.000
Ἀπὸ 8 ἕως 10 ἐτῶν ὑπηρεσίας	6.550
Ἀπὸ 10 ἕως 15 ἐτῶν ὑπηρεσίας	7.100
Ἀπὸ 15 ἕως 20 ἐτῶν ὑπηρεσίας	7.400
Ἀπὸ 20 ἕως 25 ἐτῶν ὑπηρεσίας	7.850
Ἀπὸ 25 ἐτῶν καὶ ἄνω	8.100

2) Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ μὴ ἀντικείμεναι τῇ παρούσῃ διατάξεις τῆς ἀπὸ 20.5.1965 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπαλλήλων φαρμακείων ἁπάσης τῆς χώρας, δημοσιευθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 63663/1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας εἰς Φ.Ε.Κ. 589, τ. Β' τῆς 28.6.1965(**).

3) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀπὸ τῶν ὡς ἄνω προϋποθέσεως ἀρχεται ἀπὸ τῆς 26ης Ἀπριλίου 1968.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Δεκεμβρίου 1968

—

247184/27963/1968 Ἀγορανομικὴ Διάταξις ὑπ' ἀριθ 78

Περὶ προσαυξήσεως ποσοστῶν φιλοδωρήματος σερβιτόρων

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 788 τῆς 30 Δεκεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὸ ν.δ. 1/1968 «περὶ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ Ὑπουργείων». 2) Τὸ ἐδάφιον ια' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 136/1946 «περὶ Ἀγορανομικοῦ Κώδικος», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἀ. ν. 782/1948. 3) Τὰ π.δ. 866/1969, 415/1963 καὶ 135/1966 «περὶ ὀργανώσεως τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουρ-

(*) Σημ. ΕΕΔ.: Προφανῶς «ἀπὸ 3».

(**) ΕΕΔ 24, 889.

γείου Εμπορίων. 4) Την ὑπ' ἀριθ. 18/1964 ἀγορανομικήν διάταξιν περί καθορισμοῦ φιλοδωρήματος σερβιτόρων. 5) Την ὑπ' ἀριθ. 146510/1860/1.12.1968 κοινήν ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

Τὰ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18/1964 ἀγορανομικῆς διατάξεως καθοριζόμενα ποσοστὰ φιλοδωρήματος σερβιτόρων προσαυξάνονται διὰ τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ 16.12.1968 μέχρι 15.1.1969 ἀντιστοίχως ἀπὸ 15% εἰς 22%, ἀπὸ 12% εἰς 20% καὶ ἀπὸ 10% εἰς 17%, εἰδικῶς διὰ τὰ κέντρα διασκεδάσεως, ἑξοχικὰ κέντρα καὶ ψητοπωλεῖα ἡ ἀνωτέρω προσαύξησις θέλει ἰσχύσει ἀπὸ 21.12.1968 μέχρι 23.1.1969.

Ἄρθρον 2

Οἱ παραβάται τῆς παρούσης, ἰσχυούσης ἀπὸ τῆς ἀνακοινώσεως της διὰ τοῦ τύπου καθ' ἅπασαν τὴν Ἐπικράτειαν, διώκονται καὶ τιμωροῦνται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἰσχύοντος Ἀγορανομικοῦ Κώδικος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Δεκεμβρίου 1968

—

137398 Ι. 3494/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ προσθήκης διατάξεων εἰς τὸ ἄρθρον 104 § 1 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 658 τῆς 26 Νοεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 καὶ 16 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, 2) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 5 τοῦ ν.δ. 3710/1957, 3) Πρότασιν τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ τὰς ἀπὸ 23.10.1968 καὶ 5.11.1968 γνωμοδοτήσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ, ἐγκριθείσας ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 158301/11.11.1968 ἀναφορᾶς τοῦ Ἱδρύματος, ἀποφασίζομεν:

Εἰς τὸ ἄρθρον 104 § 1 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α.(*) ἐπέρχονται αἱ κάτωθι προσθῆκαι:

1) Ἐν τέλει τοῦ στοιχείου Α' προστίθενται διατάξεις ὑπ' ἀριθ. 46 καὶ 47, ἔχουσαι οὕτω:

46) Διϋλιστήρια πετρελαίων.

Ἀπασχολούμενοι ἀμέσως εἰς τὴν παραγωγὴν (προθέρμανσις, μόρφωσις, ἀναμόρφωσις, ἀπαφρίνωσις, ἀποθείωσις κλπ. ἕως καὶ κλασμάτωσιν) - εἰς τὴν μονάδα ἀσφάλτου (παραγωγή, γέμισις, διακίνησις) - μετρηταὶ δεξαμενῶν - γεμισταὶ βυτιοφόρων - φορτωταὶ βαρελλίων - ἀναμείκται τετραιθυλιούχου μολύβδου, ἐφ' ὅσον ἡ ἀνάμιξις γίνεται δι' ἀνοικτοῦ κυκλώματος - χημικοὶ καὶ βοηθοὶ αὐτῶν - δοκιμασταὶ - δειγματολήπται - ἀπασχολούμενοι ἀμέσως εἰς τὰ θερμικὰ ἐργοστάσια - μονταὶ - συνεργεῖα (τοποθετηταί, συντηρηταί) - συντηρηταί, ἐπιτηρηταί, τοποθετηταὶ ὀργάνων τῶν διϋλιστηρίων, ἐφ' ὅσον ἀπασχολοῦνται κυρίως ἐκτὸς τοῦ χώρου αὐτοτελῶν ἐργαστηρίων - καθαρισταὶ δεξαμενῶν - πυροσβέσται - τεχνῖται πυρασφαλείας.

47) Διϋλιστήρια βαρέων πετρελαίων.

Ἐργατοτεχνῖται ἀπασχολούμενοι ἀμέσως εἰς τὴν παραγωγὴν (ἀποκήρωσις, ἐπεξεργασία διὰ ψυκροφυρόλης, ἐξευγενισμός, παραγωγὴ λιπαντικῶν ὑλῶν (γράσσων), τμῆμα προσθέτων, ὡς καὶ εἰς τὴν πλύσιν βαρελίων, πλὴν τῶν ἐργαζομένων εἰς κλειστὰ κυκλώματα.

2) Ἐν τέλει τοῦ στοιχείου Β' προστίθενται διατάξεις, ἔχουσαι οὕτω:

Ἐργατοτεχνῖται ὑδρεύσεως πλοίων.

Ὑποθηματεργάται.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Νοεμβρίου 1968

—

796/Χ.1331/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν

Περὶ αὐξήσεως τῶν ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Χρηματιστῶν, Μεσιτῶν, Ἀντικρυστῶν καὶ Ὑπαλλήλων τοῦ Χρηματιστηρίου Ἀξιῶν Ἀθηνῶν παρεχομένων συντάξεων κατὰ ποσοστὸν 10 ο/ο.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 729 τῆς 27 Δεκεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4577/1966 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας περὶ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ περὶ ἑτέρων τινῶν διατάξεων, 2) Γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Χρηματιστῶν, Μεσιτῶν, Ἀντικρυστῶν καὶ Ὑπαλλήλων τοῦ Χρηματιστηρίου Ἀξιῶν Ἀθηνῶν, ἐκφρασθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1902/501/1968 ἀναφορᾶς τοῦ Ταμείου, 3) Τὴν διαπιστωθεῖσαν ἀνάγκην βελτιώσεως τῶν συντάξεων τοῦ ἀνωτέ-

(*) ΕΕΔ 25, 363.

ρου Ταμείου, ὡς καὶ τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν αὐτοῦ, καὶ 4) Τὴν ἀπόφασιν τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς, τὴν ληφθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 918/3.5.1955 συνεδρίασιν αὐτῆς, τὴν κοινοποιηθεῖσαν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 14786/16.5.1955 ἐγγράφου της, ἀποφασίζομεν:

1) Ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1969 αὐξάνονται κατὰ ποσοστὸν (10%) δέκα τοῖς ἑκατὸν αἱ ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Χρηματιστῶν, Μεσιτῶν, Ἀντιπροσώπων καὶ Ὑπαλλήλων τοῦ Χρηματιστηρίου Ἀξιῶν Ἀθηνῶν χορηγούμεναι συντάξεις εἰς τοὺς ἐκ τῶν αὐτοτελῶς ἀπασχολουμένων συνταξιούχους αὐτοῦ.

2) Τῆς ἐν λόγῳ αὐξήσεως δὲν θὰ τύχουν οἱ ἐκ τῆς τάξεως τῶν ὑπαλλήλων, καθ' ὅσον οὗτοι ἀκολουθοῦν τὰς αὐξήσεις τῶν ἐν ἐνεργείᾳ συναδέλφων των.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Δεκεμβρίου 1968

—

41503/6615/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ περαιτέρω παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Ν. Σμύρνης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 646 τῆς 23 Νοεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955. 2) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 19.11.1968. 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 105935/5012/1968 ἀπόφασιν ἡμῶν, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 23.2.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 15.6.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Ν. Σμύρνης (Φ.Ε.Κ. 419, τεῦχος Β' τῆς 5.7.1966).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Νοεμβρίου 1968

—

141802/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 8/1967 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν τεχνιτῶν ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν ἀλλαντοποιείων Θεσσαλονίκης».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 646 τῆς 23 Νοεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955. 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ 3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 19.11.1968, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ 3μηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 26.2.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 8/1967 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν τεχνιτῶν, ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν ἀλλαντοποιείων Θεσσαλονίκης, ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2373/1968 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 8, τεῦχος Β' τῆς 10.1.1968) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Νοεμβρίου 1968

—

141801/6618/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1966 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατῶν καθαριότητος καὶ ἐργατοτεχνιτῶν δημοτικῶν ἔργων Δήμου Πατρέων».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 647 τῆς 23 Νοεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955. 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ 3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 19.11.1968, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ 3μηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 26.2.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1966 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν, περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατῶν καθαριότητος καὶ ἐργατοτεχνιτῶν δημοτικῶν ἔργων Δήμου

—

(*) ΕΕΔ 27, 258.

Πατρέων, εγκριθείσης μετά τροποποιήσεως διά της ὑπ' ἀριθ. 21161/1966 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 604, τεῦχος Β' τῆς 3.10.1966)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Νοεμβρίου 1968

—

141502/6616/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Ν. Ἡρακλείου Ἀττικῆς.

(Ε.Κ. τ. Β' ἡ. 617 τῆς 23 Νοεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955, δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ 2) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 19.11.1968, ἀποφαινόμεθα:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ 3μηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 23.2.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 17.3.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Ν. Ἡρακλείου Ἀττικῆς (Φ.Ε.Κ. 223, τεῦχος Β' τῆς 15.4.1966)(**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Νοεμβρίου 1968

—

145396/6790 1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ ὑπηρετοῦντος εἰς τὰ συνεργεῖα τοῦ Β. Ν. Κρήτης ὑπαλλήλικοῦ προσωπικοῦ.

(Ε.Κ. τ. Β' ἡ. 671 τῆς 2 Δεκεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955, 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ 3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 26.11.1968, ἀποφαινόμεθα:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ 3μηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 2.3.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ ὑπηρετοῦντος εἰς τὰ συνεργεῖα Β.Ν. Κρήτης ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ, ἐγκριθείσης μετὰ τροποποιήσεως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 19496/1967 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 151, τ. Β' τῆς 28.2.1967)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Νοεμβρίου 1968

—

145397/6791/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν λατομείων καὶ ἀσβεστοποιείων περιοχῆς Νομοῦ Πειραιῶς.

(Ε.Κ. τ. Β' ἡ. 671 τῆς 2 Δεκεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955, 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ 3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 26.11.1968, ἀποφαινόμεθα:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ 3μηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 4.3.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν λατομείων καὶ ἀσβεστοποιείων περιοχῆς Νομοῦ Πειραιῶς (πρᾶξις κατατεθείσης εἰς Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν 32/26.4.1967)(**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Νοεμβρίου 1968

—

148463/6945/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 32/

(*) ΕΕΔ 25, 1095.
(**) ΕΕΔ 25, 1095.

(*) ΕΕΔ 26, 398.
(**) ΕΕΔ 26, 786.

1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐδωδιμοπωλείων, παντοπωλείων, καφεκοπτείων, τυροπωλείων κλπ. ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 693 τῆς 11 Δεκεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955, 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἐγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 5.12.1968, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓνα μῆνα χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 12.3.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 52/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐδωδιμοπωλείων, παντοπωλείων, καφεκοπτείων, τυροπωλείων κλπ. ἁπάσης τῆς χώρας» (πρᾶξις κατατεθεῖσα Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 49/10.6.1967)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Δεκεμβρίου 1968

—

148465/6944/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 33/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ καταστημάτων χονδρικῆς πωλήσεως ἐδωδίμων, λιπῶν, ἀποικιακῶν κλπ. ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 693 τῆς 11 Δεκεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955, 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἐγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 5.12.1968, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓνα μῆνα χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 12.3.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 33/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ καταστημάτων χονδρικῆς πωλήσεως ἐδωδίμων, λιπῶν, ἀποικιακῶν κλπ. ἁπάσης τῆς χώρας», ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 64805/1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 404, τεῦχος Β' τῆς 20.6.1967)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Δεκεμβρίου 1968

—

148464/6943/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 34/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ φαρμακείων, φαρμακεμπορείων, ἀποθηκῶν φαρμάκων κλπ. ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 693 τῆς 11 Δεκεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τας διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955, 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἐγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 5.12.1968, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓνα μῆνα χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 12.3.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 34/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ φαρμακείων, φαρμακεμπορείων, ἀποθηκῶν φαρμάκων κλπ. ἁπάσης τῆς χώρας», ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 64804/1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 404, τεῦχος Β' τῆς 20.6.1967)(**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Δεκεμβρίου 1968

—

149088/6994/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 6.11.1968 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκδοροσφαγέων Βεροίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 693 τῆς 11 Δεκεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ἰδίως τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 21.11.1968, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 950/1968 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἧτις ἔχει

(*) ΕΕΔ 26, 853.

(*) ΕΕΔ 26, 848.

(**) ΕΕΔ 25, 125.

ὡς ἀκολούθως:

Ἐν Βεροίᾳ, σήμερον τὴν 6ην τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου τοῦ ἔτους 1968, οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς μέν: 1) Στέργιος Κιτσόπουλος, 2) Κωνσταντῖνος Καραϊτζούλιας, 3) Ἀπόστολος Κωνσταντούδης, 4) Ἀχιλλεὺς Μπίκας, ἐκπρόσωποι τῆς Συντεχνίας Κρεοπωλῶν Βεροίας, νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι, ἀφ' ἑτέρου δὲ 1) Βασίλειος Χατζηνεστρατίου, πρόεδρος τοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου Βεροίας, 2) Νικόλαος Μπλατσιώτης καὶ 3) Δημήτριος Μπιβάνος, ἐκπρόσωποι τοῦ Συνδέσμου Ἐργατῶν Σφαγέων Νομοῦ Ἡμαθίας, νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι, συνταπεφάνησαν καὶ συνεπλέξθησαν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς καθορίζεται ἡ ἀμοιβὴ ἐργασίας τῶν ἐκδοροσφαγέων Βεροίας, κατὰ κεφαλὴν ζώου ὡς κάτωθι:

1) Τιμολόγιον.

Διὰ τὴν σφαγὴν καὶ ἐκδορὰν βοοειδῶν καὶ δαμαλίων, ἀνεξαρτήτως βάρους, κατὰ κεφαλὴν δραχμαὶ 75.

Διὰ τὴν σφαγὴν καὶ ἐκδορὰν μόσχων, βάρους μέχρις 100 κιλῶν, κατὰ κεφαλὴν δραχμαὶ 40.

Διὰ τὴν σφαγὴν καὶ ἐκδορὰν μόσχων, βάρους ἄνω τῶν 100 κιλῶν, κατὰ κεφαλὴν δραχμαὶ 75.

Διὰ τὴν σφαγὴν καὶ ἐκδορὰν ἀμνῶν καὶ ἐριφίων γάλακτος, ἀνεξαρτήτως βάρους, κατὰ κεφαλὴν δραχμαὶ 6.

Διὰ τὴν σφαγὴν καὶ ἐκδορὰν ἀμνῶν καὶ ἐριφίων μὴ γάλακτος, κατὰ κεφαλὴν δραχμαὶ 8.

Διὰ τὴν σφαγὴν καὶ ἐκδορὰν αἰγοπροβάτων, ἀνεξαρτήτως βάρους, κατὰ κεφαλὴν δραχμαὶ 10.

Διὰ τὴν σφαγὴν καὶ ἐκδορὰν χοιριδίων, βάρους μέχρι 40 κιλῶν, κατὰ κεφαλὴν δραχμαὶ 20.

Διὰ τὴν σφαγὴν καὶ ἐκδορὰν χοίρων, βάρους ἀπὸ 41 κιλῶν μέχρις 80 κιλῶν, κατὰ κεφαλὴν δραχμαὶ 40.

Διὰ τὴν σφαγὴν καὶ ἐκδορὰν χοίρων, βάρους ἄνω τῶν 80 κιλῶν, κατὰ κεφαλὴν δραχμαὶ 60.

2) Λοιποὶ ὅροι.

α) Αἱ ὡς ἄνω τιμαὶ ἐπιβαρύνονται διὰ τῶν νομίμων ἑκάστοτε εἰσφορῶν ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α.

β) Τὰ δῶρα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων - Νέου Ἔτους καὶ Πάσχα καταβάλλονται βάσει τῶν διατάξεων τῶν ἑκάστοτε ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν ἐκδιδομένων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων.

γ) Ἡ σφαγὴ καὶ ἡ ἐκδορὰ θὰ ἐκτελῆται καλῶς, ὡς ὁ νόμος ὁρίζει, ἰδίως δὲ διὰ τὴν ἐκδορὰν ἀποφασίζεται, ὅπως: Ἡ ἀποπάχυνσις τῶν μοσχίων καὶ βοοειδῶν θὰ ἐκτελῆται ὑπὸ τῶν ἐκδοροσφαγέων κατὰ τρόπον τέλειον, ὁ τεμαχισμὸς τῶν ζώων μέχρι 4 τεμαχίων θὰ γίνεται κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἐργοδότου. Τὸ γλυκάδιον τῆς καρδιᾶς καὶ τοῦ συκωτιοῦ θὰ παραμένουν ἐπὶ τοῦ συκωτίου, ἡ ζήτησις ἐκ μέρους τῶν ἐκδοροσφαγέων ὑπὸ τῶν παραγωγῶν οἱουδήποτε εἴδους ἀπαγορεύεται. Ἀπαγορεύεται ὡσαύτως ἡ παράδοσις ὑπὸ τῶν ἐκδοροσφαγέων εἰς τοὺς παραγωγοὺς εἰδῶν ἐκ τῶν σφαζομένων ζώων, ἅτινα εἴδη, ἐφ' ὅσον ὑφίστανται σχετικὴ συμφωνία, οἱ παραγωγοὶ θὰ τὰ παραλαμβάνουσιν ὑπὸ τῶν κρεοπωλείων. Ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς εἰς τοὺς ἐκδοροσφαγεῖς ἡ ὑπ' αὐτῶν ἀφαίρεσις οἱουδήποτε εἴδους ἐκ τῶν σφαγίων, ἤτοι σπληνῶν, συκωτιῶν, κοιλιῶν κλπ. Οἱ ἐκδοροσφαγεῖς ὑποχρεοῦνται, ὅπως παραλαμβάνουσι τὰ πρὸς σφαγὴν ζῶα ἀπὸ τὴν εἴσοδον τοῦ σφαγείου, τὴν μεταφορὰν αὐτῶν ὑπ' ἰδίαν των εὐθύνην πρὸς σφαγήν, ὑποχρεοῦνται δὲ νὰ πραγματοποιοῦν τὴν ἐκδοροσφαγήν, τηροῦντες ἅπαντας τοὺς κανόνας τῆς τέχνης των, ἤτοι νὰ προβαίνουν εἰς καλὴν καὶ προσεκτικὴν ἐκδορὰν τῶν βοοειδῶν καὶ μόσχων καὶ νὰ παραδίδουν ταῦτα καθαρὰ ἀπὸ πάσης ἀπορρίας (πλύσιμον), ὑποχρεοῦνται δὲ εἰς τὴν φορτωσιν αὐτῶν, ἐφ' ὅσον ὑφίστανται ἐπιφορὰ μεταφορικὰ μέσα. Ἀπαγορεύεται ἡ ἐντὸς τοῦ σφαγείου ἀγορὰ ὑπὸ τῶν ἐκδοροσφαγέων παντὸς εἴδους ζώου καὶ ἡ μεταπώλησις αὐτῶν. Τέλος, ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ἐκδοροσφαγεῖς ἡ ἀπρεπὴς συμπεριφορὰ πρὸς τοὺς ἐργοδότας.

δ) Πᾶσα τυχὸν παράβασις τῶν ὅρων τῆς παρούσης συνεπάγεται τὸν ἀποκλεισμὸν τοῦ παραβάτου ἐκ τῆς ἐργασίας του ἐν τοῖς σφαγείοις ἐπὶ 10 ἢ 15 ἡμέρας, καὶ ἐν ὑποτροπῇ οἱ ἐκδοροσφαγεῖς τιμωροῦνται ὑφ' τοῦ σωματείου των διὰ τῆς ὁριστικῆς διαγραφῆς ἐξ αὐτοῦ.

ε) Τυχὸν ἐφαρμοζόμενοι εὐνοϊκώτεροι ὑπὲρ τῶν ἐργαζομένων ἐν γένει ὅροι δὲν δύνανται νὰ μεταβληθῶσιν.

στ) Ἡ παροῦσα σύμβασις ἀφορᾷ εἰς τὴν σφαγὴν καὶ ἐκδορὰν ζώων τῶν κρεοπωλείων Βεροίας καὶ Περιχώρων καὶ ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν εἰρηνοδικειακὴν περιφέρειαν Βεροίας.

ζ) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ σήμερον καὶ λήγει τὴν 5ην Νοεμβρίου τοῦ ἔτους 1970.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Δεκεμβρίου 1968

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΕΚ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥ ΕΝΣΗΜΟΥ ΕΠΙ ΑΓΩΓΩΝ ΚΑΤ' ΕΡΓΑΤΙΚΗΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὸν χρόνον ἰσχύος τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας τοῦ νόμου ΓΘΟΔ' εἶχε παγίως σχεδὸν εἰς τὰ δικαστήρια τῆς οὐσίας κατισχύσει ἡ ἀποψις, ἡ ὁποία ἐπεκυρώθη ὡς ὀρθὴ καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου (Α.Π. 501/1950, ΕΕΔ 19, 88, Α.Π. 559/1951, ΕΕΔ 21, 178), ὅτι ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τοῦ ἀνωτέρω νόμου, κατὰ τὰς ὁποίας ἐπιδάλλεται ἡ προκαταβολὴ ἐλαχίστου ποσοῦ ἐξόδων τῆς δίκης καὶ ἐν γένει ἡ κατὰ τὸν ὀλιγώτερον δαπανηρὸν τρόπον ἀποπεράτωσις τῆς δίκης, σαφῶς προέκυπτεν, ὅτι εἰς τὰς δίκας ταύτας δὲν ἀπῃτεῖτο ἡ προκαταβολὴ τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ΓΘΟΙ'/1912 προβλεπομένου τέλους δικαστικοῦ ἐνσήμου, ἡ ἐκδοχὴ δὲ αὕτη ἔτι μᾶλλον ἐνισχύετο ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 § 1 ν.δ. 1544/1942, καθ' ἣν ὁ ἐνάγων, παραλείπων τὴν προκαταβολὴν τοῦ τέλους δικαστικοῦ ἐνσήμου, δικάζεται ἐρήμην, ἐνῶ ἐπὶ διαφορῶν τοῦ νόμου ΓΘΟΔ' κατὰ τὸ ἄρθρον 15 τούτου, ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 4 § 6 νόμου 765/1943, καὶ ἐν ἐρημοδικίᾳ ἐρευνᾶται κατ' οὐσίαν ἡ διαφορά. (Οὕτω αἱ ἀνωτέρω ἀρεοπαγιτικαὶ ἀποφάσεις).

Τὸ κατ' ἐξ. ὅτι ὑπῆρχε δὲν ἀπῃτεῖτο καταβολὴ τοῦ ἀνωτέρω δικαστικοῦ ἐνσήμου (δι' ἀγωγὰς ἀντικειμένου πέραν τῶν 15.000 δραχμῶν, ἄρθρον 11 ν.δ. 4189/1961), εἶχε γίνει δεκτὸν ὑπὸ τῶν δικαστηρίων καὶ διὰ τὰς ἐκ τοῦ νόμου 551/1915 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων ἀγωγὰς (Ἴδετε Α.Π. 247/1939, ΕΕΝ τομ. 400 καὶ ΕΕΔ 1, 824) καὶ διὰ τὰς ἐκ τοῦ νόμου 3514/1928 περὶ στρατευσιμάνων μισθωτῶν (Ἴδετε ΕΕΔ 8, 27).

Εἰς τὴν νέαν ἤδη διαδικασίαν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας (ἄρθρον 691 ἐπ.) ὑπάγονται αἱ ἀνωτέρω ἀξιώσεις τῶν μισθωτῶν (Ἴδετε σημείωσίν μας ἐν ΕΕΔ 27, 1491), δικαζόμεναι ὑπὸ τοῦ μονομελοῦς πρωτοδικείου, ἐφ' ὅσον ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς ὑπερβαίνει τὰς 10.000 δραχμάς.

Οὕτω καὶ διὰ τὰς ἀντικειμένου ἄνω τῶν 15.000 δραχμῶν ἀγωγὰς ἑτέθη ζήτημα ἂν ἀπαιτῆται καταβολὴ δικαστικοῦ ἐνσήμου (ἀγωγοσήμου), ὡς δὲ πληροφορηθήκαμεν ἐξ ἀνακοινώσεως τοῦ Ἐργατικοῦ Τμήματος τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν καλοῦνται οἱ ἐνάγοντες διὰ τὰς ἀπὸ τῆς 16 Σεπτεμβρίου 1968 ἀγωγὰς των νὰ καταθέσουν πρὸ τῆς συζητήσεως αὐτῶν τὸ ἀναλογοῦν δικαστικὸν ἔνσημον. Ἐκράτησε συνεπῶς ἡ ἀντίληψις, ὅτι εἶναι ἀναγκαία ἡ κατάθεσις τοῦ ἐνσήμου.

Θὰ ἔχῃ βεβαίως ἡ ἀντίληψις αὕτη τὰ ἐπιχειρήματά της, τὰ ὁποῖα θὰ ἴδωμεν ἀναπτυσσόμενα εἰς ἀποφάσεις τοῦ μονομελοῦς Πρωτοδικείου. Ἀλλὰ, σκεπτόμεθα, ὅταν ὁ φορολογικὸς νομοθέτης διατηρῇ εἰδικά, μειωμένα τέλη χαρτοσήμου διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν καὶ μὲ τὴν νέαν διαδικασίαν, ὅταν τὸ δικαστικὸν ἔνσημον δὲν εἶναι τέλος χαρτοσήμου, ἀλλ' εἰσπράττηται ὡς εἰδικὸν τέλος διὰ τὴν παροχὴν τῆς δικαστικῆς προστασίας, ἡ δικαστικὴ δὲ προστασία τῶν μισθωτῶν εὑρίσκεται καταφανῶς ἀπὸ πνεῦμα ἐξυπηρετήσεως κάτω μὲ τὴν μικροτέραν δυνατὴν δαπάνην, ὡς προκύπτει καὶ ἐκ τῶν προπαρασκευαστικῶν ἐργασιῶν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας (ἴδετε *Γ. Οἰκονομοπούλου*, Αἰτιολογικὴ Ἔκθεσις Προσχεδίου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ΕΕΔ 18, 1068, ὅπου γράφεται, ὅτι ἡ διαδικασία πρέπει νὰ εἶναι ἁπλῆ καὶ οἰκονομική). Διατί πρέπει νὰ εἴπωμεν, ὅτι ἡ θέσις τῶν μισθωτῶν, ἀπὸ ἀπόψεως δικαστικῆς προστασίας, κατέστη ἤδη δυσμενεστέρα; Ἄξιον εἶναι νὰ σημειωθῇ, ὅτι τὸ ἀγωγόσημον ἐπὶ ἀγωγῆς ἀντικειμένου 100.000 δραχμῶν ἐγγίζει τὸ χιλιόδραχμον.

Ἐξ ἄλλου, ὡς καὶ κατὰ τὴν προϊσχύσασαν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΘΟΔ', καὶ ὑπὸ τὴν νέαν (ἄρθρον 712) ἐξετάζεται ἡ διαφορὰ καὶ ἐν ἀπουσίᾳ τινὸς τῶν διαδίκων, ὅπότε ἔχει πάντοτε τὴν ἀξίαν του τὸ ἐν ἀρχῇ τοῦ παρόντος σημειούμενον ἐπιχείρημα τῶν ἀρεοπαγιτικῶν ἀποφάσεων, ἐκ τῆς ὁμοίας διατάξεως τοῦ νόμου ΓΘΟΔ', ὅτι ἐρευνᾶται κατ' οὐσίαν ἡ διαφορά, ἐνῷ κατ' ἄρθρον 7 § 1 τοῦ νόμου 1544/1942 ὁ παραλείπων τὴν προκαταβολὴν τοῦ τέλους δικαστικοῦ ἐνσήμου δικάζεται ἐρήμην.

*

Πέραν τούτων καὶ ὑπὸ οἱανδήποτε ἔκδοχὴν δικαίως διὰ τὴν κατηγορίαν τῶν ἠσφαλισμένων καὶ συνταξιούχων τοῦ Ι.Κ.Α. ἡ εἰδικὴ διάταξις τοῦ ἄρθρου 40 § 2 ἐδάφιον δ' τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, καθ' ἣν «πᾶσαι αἱ πράξεις, διοικητικαὶ καὶ ἐξώδικοι, πρὸς ἀναγνώρισιν, δικαστικὴν ἐπιβίωσιν ἢ πραγματοποίησιν τῶν παροχῶν τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἀπαλλάσσονται παντὸς τέλους...», ὡς δὲ ἐρμηνεύθη (Α.Π. 184/1963, ΕΕΔ 29, 694 καὶ ἄλλαι) εἰς τὴν διὰ τῆς διατάξεως ταύτης καθιερωμένην ἀπαλλαγὴν περιλαμβάνονται καὶ αἱ περιπτώσεις, καθ' ἃς σκοπεῖται διὰ δικαστικῆς ἐπιβιώσεως ἡ πραγματοποιήσεως τῆς παροχῆς ὡς ἀνόρθωσις ζημίας.

Διὰ τὴν κατηγορίαν αὐτὴν τῶν ἠσφαλισμένων δὲν ὑπάρχει ὑποχρέωσις καταβολῆς δικαστικοῦ ἐνσήμου δι' ἀγωγὰς των κατὰ τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν (ἄρθρον 691 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας).

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ἑρμηνεία τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐκδιδομένη ὑπὸ καθηγητῶν τῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης.

Τόμος III, τεύχος ἄρθρων 876 - 887.
Τόμος V, τεύχος ἄρθρων 1416 - 1492.

Ἐκυκλοφόρησαν πρόσφατως τὰ δύο ὡς ἄνω τεύχη τῆς ΕρμΑΚ. Ἐκ τούτων τὸ πρῶτον, μὲ συγγραφὰς τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ.κ. Δ. Ἀντωγιαννάκη, πραγματεύεται τὸ θέμα τῆς ἐκτάξεως. Τοῦτο, ἐκ τῶν πλέον συζητουμένων τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, δὲν ἔχει μόνον θεωρητικὴν σημασίαν. Ἡ ἐκταξις, πράγματι, δύναται ν' ἀποτελέσῃ τὸ ὑπόβαθρον πολλῶν συναλλακτικῶν μορφῶν, εἴτε τοῦ ἐμπορικοῦ δικαίου, ὡς ἡ συναλλαγματικὴ, ἡ τραπεζιτικὴ ἐπιταγή, ἡ πιστωτικὴ ἐντολή, ἡ τραπεζιτικὴ ἐνέγγυος πίστωσις καὶ ἄλλαι. Αὗται δὲ δὲν δύνανται νὰ κατανοηθοῦν πλήρως χωρὶς τὴν γνῶσιν τοῦ μηχανισμοῦ τῆς κατὰ τὸ ἀστικὸν δίκαιον ἐκτάξεως. Τῶν λεπτῶν τούτων μηχανισμῶν ἐνεβάθυνε καὶ ἐμηνύσεν χάριν τῶν ἀναγνωστῶν της ἡ ΕρμΑΚ ὁ καθηγητὴς κ. Κίτσος, προσφέρων οὕτω σημαντικὴν ὑπηρεσίαν εἰς τὸ ἑλληνικὸν νομικὸν κοινόν.

Τὸ δεύτερον ἐκ τῶν ἄνω τευχῶν περιέχει τὴν κατ' ἄρθρον ἑρμηνείαν ἑνὸς κατ' ἐξοχὴν ἐνδιαφέροντος τὴν νομικὴν πρᾶξιν κεφαλαίου τοῦ οἰκογενειακοῦ δικαίου, τοῦ περὶ ὑποχρεώσεως διατροφῆς ἐκ τοῦ νόμου. Συγγραφεὺς τῆς ἑρμηνείας ταύτης εἶναι ὁ δικηγόρος Ἀθηνῶν κ. Δημ. Ἀτσαλάκης, γνωστὸς ἀπὸ πολλοῦ εἰς τὸν νομικὸν κόσμον καὶ διὰ τῆς διδακτορικῆς του διατριβῆς περὶ τῆς ὑποχρεώσεως διατροφῆς μεταξὺ συζύγων (1958). Πλήρως κάτοχος ἐκτοτε τοῦ θέματος τῆς διατροφῆς ὁ κ. Ἀτσαλάκης, διεθημίνου ὅτι, συμφώνως πρὸς τὰς ἐπιστημονικὰς ἀπαιτήσεις, εἶχε τοποθετήσει τὰ προβλήματα τῆς διατροφῆς μεταξὺ τῶν συζύγων ἐντὸς τοῦ εὐρυτέρου πλαισίου τοῦ γενικοῦ περὶ τῆς διατροφῆς δικαίου, ἤτο ὅλως ἐνδεδειγμένος ὅπως ἑρμηνεύσῃ τὰς ἐν γένει περὶ διατροφῆς διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (ἄρθρα 1476 - 1492). Ὅλαι αἱ πτυχαὶ τοῦ θέματος ἐρευνῶνται ὑπ' αὐτοῦ ἐπιτυχῶς καὶ ἐξαντλητικῶς. Ἀσφαλῶς δὲ καὶ ἡ εἰσφορά του αὕτη εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν τῆς σχετικῆς ὕλης τοῦ Κώδικος θὰ ἐκτιμηθῇ ὅσον καὶ ἡ διδακτορική του διατριβὴ τοῦ 1958.

Πληροφορούμεθα, ὅτι τὸ ἐκδοτικὸν ἔργον τῆς ΕρμΑΚ διαπαντροποιεῖται. Ἡ κυκλοφορία τῶν δύο ὡς ἄνω τευχῶν της ἀποτελεῖ καλὸν οἰωνόν. Οἱ πολυάριθμοι ἀναγνῶσται τῆς ΕρμΑΚ θὰ αἰσθανθοῦν ἰδιαιτέραν εὐχαρίστησιν, ἂν ἐπιταχυνθῇ ὁ ρυθμὸς τῆς συγγραφῆς τοῦ τόσον παρ' ὅλων ἐκτιμωμένου συλλογικοῦ τούτου συγγράμματος.

Ἐπιστολαί

Μία διευκρίνησις

Κύριε Διευθυντά,

Εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ προβῶ εἰς ἐπανόρθωσιν τῶν παρ' ἐμοῦ γραφέντων ἐν σελίδι 7 τοῦ ἀνὰ χεῖρας τόμου τῆς ΕΕΔ.

Ἔχων ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ ἄρθρον 102 § 4 τοῦ προϊσχύσαντος Συντάγματος ὡμίλει ἀποκλειστικῶς περὶ «ἐμμίσθου δημοσίου ὑπαλλήλου», εἰς ὃν ἀπηγορεύετο, ὅπως αἱ ἐξ ἄλλων πηγῶν ἀμοιβαὶ ἢ οἱαιδήποτε ἀπολαυαί του ὑπερβαίνουν κατὰ μῆνα ἓν τῷ συνόλῳ των τὰς μηνιαίας τακτικὰς ἀποδοχὰς τῆς ὀργανικῆς αὐτοῦ θέσεως, καὶ ὅτι ἴδη τὸ ἀντίστοιχον ἄρθρον 126 § 2 τοῦ νέου Συντάγματος, διατυπωθὲν κατὰ διάφορον τρόπον, ὁμιλεῖ γενικώτατα περὶ «ἐμμίσθων ὑπαλλήλων ἐν γένει», λαμβανόντων ἀμοιβὰς ἢ οἱαδήποτε ἄλλας ἀπολαυάς, διὰ παραχωρήσεις ὑπ' αὐτῶν ὑπηρεσίας πρὸς νομικὰ πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου συνδεόμενα διὰ συμβάσεως μετὰ τοῦ Κράτους ἢ ἀπολαύοντα προνομίων χορηγηθέντων ὑπ' αὐτοῦ (ὡς εἶναι λ.χ. ἡ Δ.Ε.Η., ἡ Η.Ε.Μ., ὁ Ο.Τ.Ε., τὰ Ἑλληνικὰ Διϋλιστήρια, τὸ Ἀλουμίνιον Ἑλλάδος κλπ.), ἐσχημάτισα τὴν γνώμην, ὅτι εἰς τὴν εὐρυτέραν ἔννοιαν τῶν «ἐμμίσθων ὑπαλλήλων ἐν γένει» περιλαμβάνονται καὶ οἱ ὑπάλληλοι τῶν ἐπιχειρήσεων τούτων, οἵτινες εἶναι ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι. Νεωτέρα ὅμως ἔρευνα τοῦ θέματος μὲ ἔπεισεν ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 126 § 2 τοῦ νέου Συντάγματος, παρὰ τὴν εὐρύτητα τῆς διατυπώσεώς της, δὲν ἀφορᾷ καὶ ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους, ἀλλ' ἔχει ὑπ' ὄψιν μόνον ἐμμίσθους δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ ὑπαλλήλους νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, οἵτινες, παραλλήλως πρὸς τὰ κύρια ἔργα των, θὰ παρείχον ὑπηρεσίας ἐπ' ἀμοιβῇ καὶ πρὸς ἄλλα νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου ἢ πρὸς νομικὰ πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου, τὰ ὁποῖα συνδέονται διὰ συμβάσεως μετὰ τοῦ Κράτους ἢ ἀπολαύουν προνομίων χορηγηθέντων ὑπ' αὐτοῦ. Περὶ τούτων δὲ ὁρίζει ὅτι αἱ ἐκ τῶν προσθέτων ὑπηρεσιῶν των ἀμοιβαὶ ἢ οἱαιδήποτε ἄλλαι ἀπολαυαὶ δὲν δύνανται νὰ ὑπερβοῦν κατὰ μῆνα ἓν τῷ συνόλῳ των τὰς μηνιαίας τακτικὰς ἀποδοχὰς τῆς ὀργανικῆς αὐτῶν θέσεως.

Εἰς τίνας περιπτώσεις ἐπιτρέπεται ἡ ταυτόχρονος, παράλληλος ἐπ' ἀμοιβῇ ἀπασχόλησις ὁρίζει ὁ νόμος. Ἐντὸς ὅμως τῶν ὁρίων τῶν ἐκ τῶν ἄρθρων 68 καὶ 126 § 3 τοῦ νέου Συντάγματος ἀναφερομένων, τὰ ὁποῖα προβλέπονται μόνον διὰ τοὺς ἐμμίσθους δημοσίους ὑπαλλήλους, οὐχὶ δὲ καὶ διὰ τοὺς ὑπαλλήλους νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου.

Κατὰ ταῦτα, τὸ ἀνώτατον ὅριον τῶν πέντε χιλιάδων ἀποδοχῶν τὴν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, τῶν ἀπασχολουμένων εἰς νομικὰ πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου, συνδεόμενα διὰ συμβάσεως μετὰ τοῦ Κράτους ἢ ἀπολαύοντα προνομίων χορηγηθέντων ὑπ' αὐτοῦ, ὑπάγεται εἰς τοὺς ἰδίους κανόνας, εἰς οὓς ὑπάγονται καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι.

Μετὰ τιμῆς
Ἰω. Καποδίστριας

Ἀνακοίνωσις Μονομελοῦς Πρωτ/κείου Ἀθηνῶν
(Τμῆμα Ἐργατικῶν Διαφορῶν)

Φέρεται εἰς γνῶσιν τῶν κ.κ. Δικηγόρων, ὅτι ἀπὸ τῆς 9ης Ἰανουαρίου 1969 κατὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν καταθέσεων μετὰ τὴν 15ην Σεπτεμβρίου 1968 ἀγωγῶν ἐξ ἐργατικῶν δικαιωμάτων κλπ. οἱ διάδικοι ὑποχρεοῦνται, ὅπως κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἀγωγῆς τὸ μὲν προκομίζουν τὸ πρωτόκολλον τῆς ἀντικαταστάσεως τῆς δίκης διὰ τῆς ἀγωγῆς τῶν 15.000 δραχμῶν καὶ πλέον δικαστικῶν ἐνσήμων μετὰ τῶν ἐπ' αὐτοῦ ὑπὲρ τρίτων ποσοστῶν, τὸ δὲ καταθέσαν ἐπὶ ποινῇ ἀπαραδέκτου ἅπαντα τὰ εἰς χεῖρας των ἀποδεικτικὰ στοιχεῖα, ἐν οἷς καὶ αἱ ἔγγραφοι καταθέσεις μαρτύρων ἐνώπιον συμβολαιογράφων, καὶ προτάσεις (ἐὰν ἐπιθυμοῦν), διότι κατὰ τὴν προθεσμίαν τῆς ἀντικρούσεως οὔτε ἔγγραφα, οὔτε νέοι ἰσχυρισμοί, πλὴν τῶν αὐτεπαγγέλτως λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν, θὰ ἐγίνοντο δεκτοί.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διευθυνοις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 28ος • Τεύχος 3ον (657)

Ἀθῆναι, 1 Φεβρουαρίου 1969

ΤΟ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΑΝΔΡΕΟΥ Σ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I. Εἰσαγωγή

II. Σκοπὸς τοῦ πιστοποιητικοῦ ἐργασίας

1) Διατάξεις Ἑλληνικῆς Νομοθεσίας.
2) Προστασία τοῦ μισθωτοῦ - Ὑποχρέωσις προνοίας.
3) Γερμανικὸν Δίκαιον.

III. Δικαιούμενα πρόσωπα καὶ περιεχόμενον τοῦ πιστοποιητικοῦ ἐργασίας

1) Δικαιούμενα πρόσωπα
2) Τύπος τοῦ πιστοποιητικοῦ ἐργασίας
3) Περιεχόμενον πιστοποιητικοῦ ἐργασίας
4) Ἀρχαὶ διεπουσαι τὸ πιστοποιητικὸν ἐργασίας

IV. Νομικὴ φύσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἔκδοσιν πιστοποιητικοῦ ἐργασίας

1) Ὑποχρέωσις προνοίας
2) Ἀναγκαστικὸς χαρακτὴρ

V. Χρόνος ἐκδόσεως τοῦ πιστοποιητικοῦ ἐργασίας

1) Ἔκδοσις τοῦ πιστοποιητικοῦ ἐργασίας κατὰ τὴν λῆξιν τῆς σχέσεως
2) Ἔκδοσις τοῦ πιστοποιητικοῦ ἐργασίας κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς σχέσεως

VI. Τρόπος ἀσκήσεως δικαιώματος πρὸς ἔκδοσιν τοῦ πιστοποιητικοῦ ἐργασίας

1) Αἴτησις μισθωτοῦ
2) Ἄρνησις ἐργοδότου πρὸς χορήγησιν πιστοποιητικοῦ ἐργασίας
3) Διόρθωσις πιστοποιητικοῦ ἐργασίας

I. Εἰσαγωγή

Τὸ πιστοποιητικὸν ἐργασίας εἶναι ἀπόρροια μετενεργείας τῆς σχέσεως ἐργασίας.

Εἰδικώτερον ἡ ἀξίωσις πρὸς ἔκδοσιν τοῦ πιστοποιητικοῦ ἀποτελεῖ μέρος τῆς ὑποχρεώσεως προνοίας τοῦ ἐργοδότου, ὅστις ὑποχρεοῦται νὰ μεριμνᾷ διὰ τὴν προστασίαν τοῦ ἐργαζομένου, τόσον διαρκούσης τῆς σχέσεως ἐργασίας, ὅσον καὶ μετὰ τὴν λῆξιν ταύτης. Ἐν τοῖς ἑπομένοις θέλει ἐξετασθῇ ὁ σκοπὸς τοῦ πιστοποιητικοῦ ἐργασίας, τὰ δικαιούμενα τοῦ πιστοποιητικοῦ ἐργασίας πρόσωπα, τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ, ἡ φύσις τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἔκδοσιν τοιούτου πιστοποιητικοῦ καὶ τοῦ ἀντιστοίχου δικαιώματος τοῦ ἐργαζομένου, ὁ χρόνος τῆς ἐκδόσεως τοῦ πιστοποιητικοῦ ἐργασίας καὶ ὁ τρόπος ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος πρὸς ἔκδοσιν τοιούτου πιστοποιητικοῦ.

II. Σκοπὸς τοῦ πιστοποιητικοῦ ἐργασίας

1) Δύο διατάξεις τῆς Ἑλληνικῆς Νομοθεσίας ρυθμίζουν τὸ πιστοποιητικὸν ἐργασίας :

α) Τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου 2112/1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», καθ' ὃ: ὁ ἐργοδότης ὀφείλει νὰ ἐκδώσῃ διὰ τὸν ἀπολυόμενον ὑπάλληλον πιστοποιητικὸν περὶ τοῦ εἴδους καὶ διαρκείας τῆς ἐκτελεσθείσης ὑπηρεσίας του, ἐπὶ τῇ εἰδικῇ δὲ αἰτήσει τοῦ ὑπαλλήλου καὶ περὶ τοῦ ποιοῦ καὶ τῆς διαγωγῆς αὐτοῦ. Σχετικὴ εἶναι καὶ ἡ διάταξις

τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 16/18.7.1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν».

6) Ὁ Ἀστικὸς Κώδιξ καθιέρωσεν ὡσαύτως τὴν ὑποχρέωσιν ἐκδόσεως πιστοποιητικοῦ ἐργασίας ἐν ἄρθρῳ 678 αὐτοῦ, ἐν τῷ ὁποίῳ ὁρίζεται, ὅτι: «Κατὰ τὴν λῆξιν τῆς συμβάσεως ὁ ἐκμισθωτὴς δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ ἀπὸ τὸν μισθωτὴν πιστοποιητικὸν περὶ τοῦ εἴδους καὶ τῆς διαρκείας τῆς ἐργασίας του. Μόνον εἰδικὴ αἴτησις τοῦ ἐκμισθωτοῦ πιστοποιεῖται καὶ τὸ ποιὸν αὐτῆς καὶ ἡ διαγωγή του».

2) Διὰ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ὁ Νομοθέτης ἀπέβλεψεν εἰς τὴν προστασίαν τοῦ μισθωτοῦ, συνισταμένην εἰς τὴν εὐκολωτέραν ἐξεύρεσιν ἐργασίας μετὰ τὴν λύσιν τῆς σχέσεως ἐργασίας. Ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἔκδοσιν πιστοποιητικοῦ ἐργασίας ἀποτελεῖ μέρος τῆς γενικωτέρας ὑποχρεώσεως προνοίας αὐτοῦ.

Κατὰ τὰς νεωτέρας ἐπιστημονικὰς ἀντιλήψεις ἡ σχέσις δὲν παράγει ἔννομα ἀποτελέσματα μόνον κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ μετὰ ταύτην.

Γίνεται δηλαδὴ δεκτόν, ὅτι καὶ μετὰ τὴν λύσιν της ἡ σχέσις ἐργασίας ὡς διαρκὴς ἔννομος σχέσις ἐξακολουθεῖ νὰ παράγῃ ἀποτελέσματα, συνιστάμενα κυρίως εἰς τὴν θεμελίωσιν ὡρισμένων ὑποχρεώσεων τῶν μερῶν. Οὕτω ὁ ἐργαζόμενος διατηρεῖ ἐπί τι χρονικὸν διάστημα, καθοριζόμενον ὑπὸ τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, τὴν ὑποχρέωσιν νὰ διατηρῇ τὸ ἐπαγγελματικὸν ἀπόρρητον ἢ νὰ μὴ ἀνταγωνίζεται τὸν ἐργοδότην.

Εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτὰς πρόκειται περὶ παρεκτάσεως καὶ μετὰ τὸ πέρας τῆς σχέσεως τῆς ὑποχρεώσεως πίστεως, ἐξ ἄλλου δὲ διατηρεῖται ἀντιστοίχως ἡ ὑποχρέωσις προνοίας τοῦ ἐργοδότου, ἐκδήλωσιν τῆς ὁποίας ἀποτελεῖ ἡ πρὸς παροχὴν πιστοποιητικοῦ ἐργασίας ὑποχρέωσις.

Εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις εἰς τὴν ἐπιστήμην τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου γίνεται λόγος περὶ μετενεργείας τῆς σχέσεως ἐργασίας.

3) Ἡ ὑποχρέωσις παροχῆς πιστοποιητικοῦ ἐργασίας προβλέπεται καὶ εἰς τὸ Γερμανικὸν Δίκαιον. Διὰ τοὺς εἰς τὸ ἐμπόριον ἀπασχολουμένους μισθωτοὺς εἰς τὴν παράγραφον 113 τοῦ ἐπαγγελματικοῦ κώδικος καὶ 73 τοῦ Ἐμπορικοῦ Κώδικος. Διὰ τοὺς λοιποὺς μισθωτοὺς ἡ ὑποχρέωσις αὕτη ρυθμίζεται ὑπὸ τῆς παραγράφου 630 τοῦ Γερμανικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. Κατὰ τὰ λοιπὰ αἱ διατάξεις καὶ τῶν τριῶν νόμων συμφωνοῦν κατὰ βάσιν. (Hueck, τόμος 1ος, ἔκδ. 7η, σελ. 460 ἐπόμ.).

III. Δικαιούμενα πρόσωπα καὶ περιεχόμενον πιστοποιητικοῦ

1) Πιστοποιητικοῦ ἐργασίας δικαιοῦται πᾶς ἐν γένει μισθωτός. Εἰδικώτερον, ὑπάλληλος (ἄρθρον 2 τοῦ νόμου 2112/1920), ἐργάτης, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀπασχολήσεώς του ὡς τεχνίτου, ὑπηρέτου (ἄρθρον 4 ν.δ. 16/18.7.1920).

Ἀνεξαρτήτως τῶν ἀνωτέρω εἰδικῶν διατάξεων γενικὴ ὑποχρέωσις πρὸς παροχὴν πιστοποιητικοῦ ἐργασίας εἰς πᾶν ἐν γένει πρόσωπον χαρακτηριζόμενον ὡς μισθωτὸν καθιεροῦται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 678 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. Τοιουτοτρόπως δικαιοῦνται πιστοποιητικοῦ ἐργασίας οἱ μαθητευόμενοι, οἱ ἐκπαιδευόμενοι, οἱ θελόντες, πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ὑποχρεοῦνται εἰς πρακτικὴν ἐξάσκησιν καὶ μετεκπαιδευόμενοι. Ὡσαύτως δικαιοῦνται παροχῆς πιστοποιητικοῦ ἐργασίας οἱ Διευθύνοντες ὑπάλληλοι, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ μισθωτῶν. Τὰ μέλη τῶν ὀργάνων νομικῶν προσώπων, διοικηταί, διευθυνταί, διαχειρισταὶ ἑταιρειῶν, σωματείων, συνεταιρισμῶν δὲν δύνανται βεβαίως νὰ χαρακτηρισθῶσιν ὡς μισθωτοί, καθ' ὅσον δὲν συνδέονται πρὸς τὸ νομικὸν πρόσωπον διὰ σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας. Εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτὰς ὅμως ὑφίσταται μίσθωσις ἐλευθέρων ὑπηρεσιῶν, ρυθμιζομένη ὑπὸ τῶν ἄρθρων 648 ἑπομ. τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ὅτε ἀναμφισβητήτως τὰ ἐν λόγῳ πρόσωπα δικαιοῦνται νὰ ἀξιώσουν τὴν χορήγησιν πιστοποιητικοῦ ἐργασίας ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 678 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. Τέλος τοῦ πιστοποιητικοῦ ἐργασίας δικαιοῦνται καὶ τὰ ἐξομοιούμενα πρὸς τοὺς μισθωτοὺς πρόσωπα, ἤτοι: Κατ' οἶκον ἐργαζόμενοι, ἐμπορικοὶ ἀντιπρόσωποι κλπ.

2. α) Τὸ πιστοποιητικὸν ἐργασίας χορηγεῖται μόνον ἐγγράφως. Δέον νὰ εἶναι συντεταγμένον εἰς τρόπον ὥστε νὰ κατοχυροῦται ἀπολύτως ὁ σεβασμὸς τῆς προσωπικότητος τοῦ μισθωτοῦ, πρᾶγμα, ὅπερ συνάδει πρὸς τὸ ἄρθρον 9 § 1 τοῦ Συντάγματος. Οὕτω δέον

νὰ ἀναφέρεται ἡ λέξις «Κύριος» κλπ. Τυχὸν παράλειψις δὲν θὰ καθίστα βεβαίως ἄκυρον τὸ πιστοποιητικόν, πλὴν ὅμως θὰ παρεῖχεν εἰς τὸν μισθωτὸν τὸ δικαίωμα νὰ αἰτήσηται παρὰ τοῦ Δικαστηρίου τὴν διόρθωσιν τοῦ πιστοποιητικοῦ διὰ τῆς προσθήκης τῶν ἐξασφαλιζουσῶν τὴν ἀξίαν τῆς προσωπικότητός του λέξεων.

Ἀνάλογος λύσις δίδεται καὶ εἰς τὸ Γερμανικὸν Δίκαιον ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 1, § 1, ἐδάφιον 1 τοῦ Γερμανικοῦ Συντάγματος τῆς Βόννης.

β) Συνήθως ὡς ἐπικεφαλὶς δέον νὰ τίθεται ὁ ὅρος «Πιστοποιητικὸν ἢ πιστοποιητικὸν ἐργασίας».

γ) Τέλος τὸ πιστοποιητικὸν ἐργασίας δέον νὰ φέρῃ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ἐκδόντος τοῦτο ἐργοδότου ἢ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ πρὸς τοῦτο ἐξουσιοδοτηθέντος ὑπαλλήλου.

3) Τὸ περιεχόμενον τοῦ πιστοποιητικοῦ διαγράφεται σαφῶς ἐν τῷ νόμῳ, εἰς τὸ σημεῖον δὲ τοῦτο ἅπασαι αἱ σχετικαὶ διατάξεις εἶναι ὁμοιόμορφοι.

Ἐν προκειμένῳ δέον νὰ γίνῃ διάκρισις μεταξὺ τοῦ ἐκ τοῦ νόμου περιεχομένου τοῦ πιστοποιητικοῦ καὶ τοῦ κατ' αἴτησιν τοῦ μισθωτοῦ τοιούτου.

α) Οὕτω, ἐὰν ὁ μισθωτὸς αἰτήσηται παρὰ τοῦ ἐργοδότου τὴν χορήγησιν πιστοποιητικοῦ ἄνευ τινὸς ἐξειδικεύσεως, ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ ἀναφέρῃ ἐν τῷ πιστοποιητικῷ τὸ εἶδος καὶ τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας. Εἰδικώτερον ἀναφέρει, ἐὰν ὁ μισθωτὸς ἦτο ὑπάλληλος, ἐργάτης, τὴν εἰδικότητα, ἣν εἶχε, τὸ τμῆμα τῆς ἐπιχειρήσεως, εἰς τὸ ὁποῖον ἀπησχολήθη, ὡς καὶ τὴν εἰδικωτέραν ἐργασίαν, ἣν ἐξετέλει, τὰ μηχανήματα, τὰ ὁποῖα ἐχειρίζετο κλπ.

Ἡ προσθήκη καὶ ἑτέρων στοιχείων ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, ἅτινα δὲν ἀναφέρονται εἰς τὸν νόμον, καθιστῶν τὸ πιστοποιητικὸν διορθωτέον δικαστικῶς καὶ γεννῶν ἐνδεχομένως δικαίωμα ἀποζημιώσεως ὑπὲρ τοῦ μισθωτοῦ.

β) Ὁ μισθωτὸς δύναται νὰ αἰτήσηται παρὰ τοῦ ἐργοδότου ὅπως οὗτος περιλάβῃ εἰς τὸ πιστοποιητικὸν τὴν ποιότητα τῆς ἐργασίας του καὶ τὴν διαγωγήν του. Τὰ ἐν λόγῳ στοιχεῖα ὁ ἐργοδότης μόνον κατ' αἴτησιν τοῦ μισθωτοῦ δικαιοῦται νὰ συμπεριλάβῃ εἰς τὸ πιστοποιητικὸν ἐργασίας.

4) Τὸ ἀνωτέρω περιεχόμενον τοῦ πιστοποιητικοῦ διέπεται ὑπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς ἀληθείας. Ὅπερ σημαίνει, ὅτι τὰ εἰς αὐτὸ ἀναγραφόμενα πραγματικὰ περιστατικὰ δέον νὰ ἀνταποκρίνωνται εἰς τὴν ἀλήθειαν.

Διὰ τῆς ἀρχῆς τῆς ἀληθείας ἐπιδιώκονται δύο σκοποί:

α) Ἡ ἐξασφάλισις τοῦ ἐργαζομένου ἀπὸ τῆς ἀπόψεως εὑρέσεως ἐργασίας ἀναλόγου πρὸς τὰς πραγματικάς του ἱκανότητας.

β) Ἡ πληροφόρησις τοῦ τρίτου, ὅστις θέλει συμβληθῇ μετὰ τοῦ μισθωτοῦ, εἰς τρόπον ὥστε οὗτος νὰ δύναται νὰ σχηματίσῃ πραγματικὴν εἰκόνα τῶν δυνατοτήτων καὶ ἱκανοτήτων τοῦ μισθωτοῦ.

Ἐὰν τὸ περιεχόμενον τοῦ πιστοποιητικοῦ δὲν ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν ἀλήθειαν, ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται νὰ αἰτήσηται παρὰ τοῦ Δικαστηρίου τὴν διόρθωσιν τοῦ πιστοποιητικοῦ καὶ ἐνδεχομένως ἀποζημίωσιν κατὰ τὸ ἄρθρον 914 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἐξ ἄλλου εἰς ἀποζημίωσιν δικαιοῦται καὶ ὁ τρίτος, ὅστις, πιστεύσας εἰς τὴν ἀλήθειαν τοῦ περιεχομένου τοῦ πιστοποιητικοῦ, ὑπέστη ζημίαν.

IV. Νομικὴ φύσις τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἔκδοσιν πιστοποιητικοῦ

1) Ἐφ' ὅσον, ὡς κατ' ἐπανάληψιν ἐλέχθη ἀνωτέρω, ἡ ὑποχρέωσις πρὸς χορήγησιν πιστοποιητικοῦ ἐργασίας ἀποτελεῖ εἰδικωτέραν ἔκφρασιν τῆς ὑποχρεώσεως προνοίας, ἕπεται ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 678 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος εἶναι ἀναγκαστικοῦ δικαίου. Ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται κατὰ τὰ κατωτέρω ὑπὸ VI παραγράφου νὰ χορηγήσῃ τὸ πιστοποιητικόν, ἐξαναγκαζόμενος πρὸς τοῦτο δικαστικῶς.

2) Ὁ ἀναγκαστικὸς χαρακτὴρ τοῦ ἄρθρου 678 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἀφορᾷ καὶ τὸν μισθωτόν. Οὗτος δικαιοῦται μὲν νὰ μὴ αἰτήσηται τὴν ἔκδοσιν πιστοποιητικοῦ, δὲν δικαιοῦται ὅμως νὰ παραιτηθῇ τοῦ δικαιώματός του, ὅπως ἀξιώσῃ τὴν χορήγησιν πιστοποιητικοῦ ἐργασίας. Συνεπῶς πᾶσα συμφωνία μεταξὺ μισθωτοῦ καὶ ἐργοδότου περὶ μὴ χο-

ρηγήσεως πιστοποιητικοῦ ἐργασίας εἶναι ἄκυρος.

V. Χρόνος τῆς ἐκδόσεως τοῦ πιστοποιητικοῦ

1) Εἰς τὴν Ἐπιστήμην καὶ τὴν Νομολογίαν ἀμφισβητεῖται ἰδιαιτέρως ὁ χρόνος, καθ' ὃν ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται εἰς παροχὴν τοῦ πιστοποιητικοῦ ἐργασίας.

Αἱ διατάξεις τοῦ νόμου εἶναι σαφεῖς. Τόσον εἰς τὸ ἄρθρον 678 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ὅσον καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου 2112/1920 ὁρίζεται, ὅτι τὸ πιστοποιητικὸν ἐργασίας ὁ μισθωτὸς δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ ἐργοδότου, κατὰ τὴν λῆξιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ἐκ τοῦ σκοποῦ, ὅστις ἐπιδιώκεται διὰ τοῦ πιστοποιητικοῦ ἐργασίας, ἤτοι τῆς διευκολύνσεως τοῦ μισθωτοῦ, ὅπως εὕρῃ ἄλλην ἐργασίαν μετὰ τὴν λῆξιν τῆς σχέσεως, ἔπεται ὅτι ὀρθὸν εἶναι, ὅπως τὸ πιστοποιητικὸν χορηγῆται κατὰ τὴν λῆξιν τῆς σχέσεως ἐργασίας.

«Κατὰ τὴν λῆξιν» δὲν σημαίνει ἀπαραιτήτως καὶ μετὰ τὴν λῆξιν, ἀλλὰ περὶ τὴν λῆξιν τῆς σχέσεως ἐργασίας. Εἶναι δηλαδὴ δυνατὸν ὁ μισθωτὸς νὰ αἰτήσηται τὴν χορήγησιν τοῦ πιστοποιητικοῦ ἐργασίας προκειμένης τῆς λήξεως τῆς σχέσεως. Ἀναμφισβητήτως ἡ ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ ὑφίσταται καὶ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς σχέσεως ἐργασίας, ὑποκειμένη εἰς εἰκοσαετῆ παραγραφήν, χωρὶς βεβαίως νὰ ἀποκλείεται ἀποδυνάμωσις τοῦ δικαιώματος συντρεχουσῶν τῶν προϋποθέσεων ταύτης. (Ἀγαλλόπουλος, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 261, 262, ὑποσημείωσις 1, μετὰ παραπομπῶν εἰς ξένην βιβλιογραφίαν, *Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ, ἄρθρον 678, ἀριθ. 14).

2) Κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὑπὸ V 1. λεχθέντα ὁ ἐργοδότης πρὸ τῆς λήξεως τῆς συμβάσεως δὲν ὑποχρεοῦται νὰ χορηγήσῃ πιστοποιητικὸν ἐργασίας (ὅλ. *Ζέπον*, Ἐνοχικὸν Δίκαιον, Β' τόμος, σελ. 348, *Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ, ἄρθρον 678, ἀριθ. 11, 12, *Καυκᾶν*, Ἐνοχικὸν Δίκαιον, ἔκδοσις 4η, σελ. 778).

Ἐν τούτοις ὑποστηρίζεται (Nikisch, Arbeitsrecht, 1ος τόμος, 3η ἔκδοσις, σελ. 858), ὅτι, συμφώνως πρὸς τὸν σκοπόν, ὅστις ἐπιδιώκεται διὰ τοῦ πιστοποιητικοῦ ἐργασίας, ὀρθὸν εἶναι, ὅπως ἡ χορήγησις τούτου δύναται νὰ ἀξιωθῇ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ καὶ πρὸ τῆς λήξεως τῆς σχέσεως ἐργασίας (ὅλ. *Μαντζούφαν*, Ἐνοχικὸν Δίκαιον σ. 370, ὑποσημείωσις 56). Ἡ ἄποψις αὕτη ἔχει ἐπικρατήσει εἰς τὴν νομολογίαν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (ὅλ. Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 13144/1958, ΕΕΔ 17, σελ. 1139 καὶ 19943/1965, ΕΕΔ 25, σελ. 170), ὑποστηριζομένου, ὅτι ὁ μισθωτὸς δύναται νὰ ἀξιώσῃ τὴν ἔκδοσιν τοῦ πιστοποιητικοῦ καὶ διαρκούσης τῆς σχέσεως ἐργασίας, «διότι ἄλλως δὲν θὰ ἠδύνατο οὗτος νὰ διευκολυνθῇ πρὸς περαιτέρω ἐπαγγελματικήν του σταδιοδρομίαν».

Ὡς πρὸς τὸ σημεῖον τοῦτο τὸ ἄρθρον 678 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, εἰς τὸν ὁποῖον γίνεται λόγος περὶ τῆς λήξεως τῆς σχέσεως ἐργασίας ὡς χρονικῆς ἀφετηρίας διὰ τὴν ἔγερσιν τῆς ἀξιώσεως πρὸς χορήγησιν πιστοποιητικοῦ χρήζει διορθωτικῆς ἑρμηνείας (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, 19943/1965, ΕΕΔ 25, 170). Εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτὰς ὀρθότερον εἶναι νὰ γίνεται λόγος περὶ ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς χορήγησιν βεβαιώσεων ὑπηρεσίας.

Καὶ ἡ ὑποχρέωσις αὕτη ἀπορρέει ἐκ τῆς ὑποχρεώσεως προνοίας καὶ ἂν ἔτι δὲν ὑφίσταται εἰδικὴ διάταξις, ὑποχρεοῦσα τὸν ἐργοδότην πρὸς τοῦτο (ὅλ. *Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 265).

VI. Τρόπος ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος πρὸς ἔκδοσιν τοῦ πιστοποιητικοῦ ἐργασίας

1) Τὸ πιστοποιητικὸν ἐργασίας ἐκδίδεται κατ' αἴτησιν τοῦ ἐργαζομένου. Τοῦτο σημαίνει, ὅτι ἡ σχετικὴ ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἔκδοσιν τοῦ πιστοποιητικοῦ ἐργασίας γεννᾶται ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεώς του. Ἐν τούτοις ὑποστηρίζεται, ὅτι τὸ πιστοποιητικὸν ἐργασίας ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ χορηγήσῃ καὶ ἄνευ αἰτήσεως τοῦ μισθωτοῦ (Kaskel-Dersch, Arbeitsrecht, 5η ἔκδοσις, σελ. 245).

Εἰς τὸ Γαλλικὸν Δίκαιον ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται εἰς τὴν χορήγησιν τοῦ πιστοποιητικοῦ ἀνεξαρτήτως τῆς ὑποβολῆς ἢ μὴ αἰτήσεως ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ. Τοῦτο ρητῶς ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ Γαλλικοῦ νόμου τῆς 12.11.1955, ὅστις ἐτροποποίησε τὸ ἄρθρον 24 L.I. τοῦ Γαλλικοῦ Code du Travail (ὅλ.

Brun-Galland, Droit du Travail, ἔκδ. 1958, σελ. 530 ἑπ. Rivero-Savatier, Droit du Travail σελ. 516 ἑπ., ἔκδ. 4η, 1966. Camerlynck-Lyon-Caen, Droit du Travail, ἔκδ. 1965, Νο 169, 170).

2) Ἐὰν ὁ ἐργοδότης ἀρνῆται νὰ χορηγήσῃ τὸ πιστοποιητικὸν ἐργασίας, ὁ μισθωτὸς δύναται νὰ ἐγείρῃ κατ' αὐτοῦ ἀγωγήν, αἰτούμενος τὴν καταδίκην του εἰς ἔκδοσιν τοῦ πιστοποιητικοῦ ἐργασίας, ἐπὶ τῇ ἀπειλῇ χρηματικῆς ποινῆς καὶ προσωπικῆς κρατήσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 1008 § 1 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας. Ὡσαύτως ὁ μισθωτὸς δύναται νὰ αἰτήσηται τὴν καταδίκην τοῦ ἐργοδότου εἰς δήλωσιν βουλήσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 1011 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ἡ ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου, ἅμα τῇ τελεσιδικίᾳ της, ἐπέχει θέσιν πιστοποιητικοῦ ἐργασίας.

3) Ἐὰν ὁ ἐργοδότης χορηγήσῃ εἰς τὸν μισθωτὸν πιστοποιητικὸν ἐργασίας ἐσφαλμένον ἢ ἐλλιπές, μὴ περιέχον δηλαδὴ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ἢ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ αἰτούμενα νόμιμα στοιχεῖα, ὁ μισθωτὸς δύναται νὰ αἰτήσηται παρὰ τοῦ δικαστηρίου τὴν διόρθωσιν τοῦ πιστοποιητικοῦ ἐργασίας.

Τὸ αἴτημα δύναται νὰ εἶναι, ὡς καὶ ἐπὶ ἐκδόσεως τοῦ πιστοποιητικοῦ, εἴτε ἡ καταδίκη τοῦ ἐργοδότου εἰς τὴν διόρθωσιν τοῦ πιστοποιητικοῦ ἐργασίας κατὰ τὸ ἄρθρον 1008 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, εἴτε ἡ καταδίκη αὐτοῦ εἰς δήλωσιν βουλήσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 1011 τοῦ αὐτοῦ Κώδικος.

Βιβλιογραφία

Α' Ἑλληνική

1. Ἀγαλλόπουλος, Ἡ νομικὴ φύσις τῆς ἀξιώσεως πρὸς ἔκδοσιν πιστοποιητικοῦ ἐργασίας, ΕΕΔ 4, 164.
2. Ἀγαλλόπουλος, Τὸ πιστοποιητικὸν ἐργασίας, Ἀρχεῖον Ἰδ. Δικ. Δ' τόμ., σελ. 67.
3. Ἀγαλλόπουλος, Ἐργατικὸν Δίκαιον. Σχέσεις Ἐργασίας, 1958, σελ. 260 ἑπ.
4. Ἀγγελής, Φύσις καὶ ἔκτασις δικαστικῆς προστασίας πρὸς χορήγησιν πιστοποιητικοῦ ἐργασίας, ΕΕΔ 8, σελ. 614.
5. Βασιλείου, Νέον Δίκαιον Ε' τόμ. 482.
6. Γιαννακόπουλος, Τὸ πιστοποιητικὸν ἐργασίας ἐν ἀκύρῳ συμβάσει, ΕΕΔ 21, σελ. 74.
7. Ζέπος, Ἐνοχικὸν Δίκαιον Β', τόμ. 1965, σελ. 348.
8. Καποδίστριας, ΕρμΑΚ, ἄρθρον 678.
9. Κουκής, Ἐνοχικὸν Δίκαιον Δ' ἔκδ. 1964, ἄρθρον 678.
10. Μανωλεδάκης, Ἐνοχικὸν Δίκαιον 1959, σελ. 370.

Β' Ξένη

11. Bobrowski-Gaul, Das Arbeitsrecht im Betrieb, 5η ἔκδ. 1965.
12. Hueck-Nipperdey, 1ος τόμ., 7η ἔκδ., 1963.
13. Kaskel-Dersch, Arbeitsrecht, 5η ἔκδ., 1957.
14. Nikisch, Arbeitsrecht, 1ος τόμ., 3η ἔκδ., 1961.
15. Schnorr von Carolsfeld, Arbeitsrecht, 2α ἔκδ., 1953.
16. Schlesmann, Das Arbeitszeugnis, 1961.
17. Staudinger-Nipperdey-Mohnen, B.G.B. 11η ἔκδ. παράγρ. 630.
18. Brun-Galland, Droit du Travail, 1958.
19. Camerlynck-Lyon-Caen, Droit du Travail, 1965.
20. Durand-Vitu, Traité de Droit du Travail, 1ος τόμ. 1950.
21. Rivero-Savatier, Droit du Travail, 4η ἔκδ. 1966.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΔΙ' ΑΞΙΟΠΟΙΝΟΝ ΠΡΑΞΙΝ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Κήρυξις άπαραδέκτου της ποινικής διώξεως καί συνέπειαι

Προυποθέσεις κύρους καταγγελίας συμβάσεως έργασίας κατ' άρθρον 5 § 3 Νόμου 3198/1955.—Καταγγελία μεθ' ύποβολήν κατά τοῦ μισθωτοῦ μηνύσεως δι' άξιόποινον πράξιν.—Άνατρεπτικαί προθεσμίαι άγωγῶν κατ' άρθρον 6 §§ 1 καί 2 Νόμου 3198/1955.—Σχετική ή ἐκ τοῦ Νόμου 3198/1955 άκυρότης τῆς καταγγελίας.— Κήρυξις άπαραδέκτου τῆς ποινικῆς διώξεως τοῦ μισθωτοῦ ἐλλείψει εἰδικῆς πληρεξουσιότητος τοῦ ὑποβαλόντος τήν μήνυσιν.—Άκυρότης καταγγελίας λόγω μή καταβολῆς τῆς ὀφειλομένης κατά Νόμον 2112/1920 ἀποζημιώσεως.—Ἐφαρμογή τῶν περί ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἀγωγῆς διατάξεων τοῦ ἄρθρου 6 Νόμου 3198/1955.

Τό Β' Πολιτικόν Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 23/1968 ἀποφάσεώς του (εἰσηγητής ***Κ. Παυλίδης***, ΕΕΔ 27, 350), ἐπί ἀπολύσεως μισθωτοῦ μετά μήνυσιν κατ' αὐτοῦ δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν, κατ' ἄρθρον 7 νόμου 3198/1955 (ΕΕΔ 22, 63), κηρυχθείσης ὅμως ὑπό τοῦ ἐφετείου Ποινικοῦ Δικαστηρίου ἀπαραδέκτου τῆς ποινικῆς διώξεως, διότι ὁ ὑποβαλών ταύτην ἐστερεῖτο εἰδικῆς πληρεξουσιότητος, κατά τά ἄρθρα 58, 310 § 1 καί 370 ἐδάφιον γ' τοῦ Κώδικος Ποινικῆς Δικονομίας, εἶχε δεχθῆ, ὅτι ἡ γενομένη καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας οὐδέν ἐπῄγετο ἔννομον ἀποτέλεσμα καί συνεπῶς δέν εἶχον ἐφαρμογήν αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 1 καί 2 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3198/1955. (Ἡ πρώτη ἀναφέρεται εἰς τήν ἐντός ἀποκλειστικῆς προθεσμίας τριῶν μηνῶν ἀπό τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως κοινοποίησιν ἀγωγῆς ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως καί ἡ δευτέρα εἰς τήν ἐντός ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἓξ μηνῶν κοινοποίησιν ἀγωγῆς περί ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, ἐφ' ἧς αὕτη κατέστη ἀπαιτητή).

Σημειωτέον ὅτι εἰς τήν περίπτωσιν δέν εἶχε καταλιφθῆ εἰς τόν μισθωτόν ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112/1920, ἀφοῦ οὗτος ἀπελύθη μετά μήνυσιν κατ' αὐτοῦ δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν. (Ἄρθρον 7 νόμου 3198/1955)

Πρός τήν γνώμην ταύτην τοῦ Β' Πολιτικοῦ Τμήματος διεφώνησε τό Γ' Πολιτικόν Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 255/1968 ἀποφάσεώς του (εἰσηγητής ***Κ. Ψιλόπουλος***, ΕΕΔ 27, 735), ἡ ὁποία ἔδεχθη, ὅτι ἡ ὑπό τάς περιστάσεις ταύτας γενομένη καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας δέν θεωρεῖται ἀνύπαρκτος, ἐχουσῶν ἐφαρμογήν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3198/1955 περί ἀποκλειστικῆς προθεσμίας καινοποιήσεως τῶν ἐν αὐτῷ ἀγωγῶν. (Ἴδετε καί σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 27, 349 ἑπ.).

Ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου, διά τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς της, συνεφώνησε πρός τήν γνώμην τοῦ Γ' Τμήματος, δεχομένη ὅτι αἱ ἐν ἄρθρῳ 6 §§ 1 καί 2 τοῦ νόμου 3198/1955 προθεσμίαι ἀγωγῆς ἀρχονται, εἰς τήν περίπτωσιν, ἀπό τοῦ χρονικοῦ σημείου, καθ' ὃ ὁ μισθωτός ἔλαβεν ἀπωφθήποτε γνῶσιν τοῦ δικαστικῶς κατισχύοντος ἀπαραδέκτου τῆς κατ' αὐτοῦ ποινικῆς διώξεως.

Ἐνδιαφέρον εἶναι, ὅτι ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου δέχεται καί ὅτι ἡ ἀκυρότης τῆς κατά παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 3198/1955 καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι σχετική (μέ τάς ἐντεῦθεν συνεπείας). (Ἴδετε καί Α.Π. 54/1966, Β' Τμήματος, εἰσηγητής ***Δ. Κυκούρης***, ΕΕΔ 25, 333, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 146).

Ἀρείου Πάγου 566/1968, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. **Θ. Καμπέρης**

Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Ψιλόπουλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Κυριαζῆς - Γουβέλης, Χ. Παγουλάτος

Κατά μέν τό ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας θεωρεῖται ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον γίνῃ ἐγγράφως καί καταβληθῇ ἡ νόμιμος ἀποζημίωσις. Κατά δέ τό ἄρθρον 6 § 2 τοῦ ἐπί τῇ βάσει

τοῦ ἄρθρου 12 ν. 2112/1920 ἐκδοθέντος δ.δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ καταγγείλῃ ἄνευ προμηνύσεως σύμβασιν ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἐὰν κατὰ τοῦ μισθωτοῦ ὑποβληθῇ μήνυσις δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν, διαπραχθεῖσαν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας ἢ ἀπηγγέλθη κατ' αὐτοῦ κατηγορία δι' ἀδίκημα ἐν γένει, φέρον τὸν χαρακτῆρα τοὐλάχιστον πλημμελήματος.

Ἑτέρωθεν κατὰ μὲν τὴν παράγραφον 1 ἄρθρου 6 τοῦ ὡς ἄνω νόμου 3198/1955 πᾶσα ἀξίωσις μισθωτοῦ ἐξ ἀκύρου καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας τυγχάνει ἀπαράδεκτος, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ ἀγωγὴ δὲν ἐκοινοποιήθη ἐντὸς τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας, κατὰ δὲ τὴν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου πᾶσα ἀξίωσις μισθωτοῦ περὶ καταβολῆς ἢ συμπληρώσεως τῆς κατὰ τὸν νόμον 2112, ὡς ἐτροποποιήθη, ἢ τὸ δ.δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920, ἀποζημιώσεως, τυγχάνει ἀπαράδεκτος, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ ἀγωγὴ δὲν ἐκοινοποιήθη ἐντὸς ἑξαμήνου, ἀφ' ἧς κατέστη ἀπαιτητή. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ αὐτοῦ νόμου 3198/1955 αἱ διατάξεις αὐτοῦ δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ μισθωτῶν ἀπολυομένων συνεπείᾳ ὑποβολῆς κατ' αὐτῶν μηνύσεως συμφώνως πρὸς τὰ ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. 2112 ἢ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ δ.δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 ὁριζόμενα, ἐὰν ὅμως ἐπακολουθήσῃ ἀπαλλαγὴ τοῦ μισθωτοῦ διὰ βουλεύματος ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως, αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἀπὸ τῆς εἰς τὸν ἐργοδότην κοινοποιήσεως ὑπὸ τοῦ ἐνδιαφερομένου τοῦ ἀπαλλακτικοῦ βουλεύματος ἢ τῆς ἀποφάσεως.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν παρατεθεισῶν διατάξεων σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου νομοτύπως γενομένη καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἀποτελοῦσα δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου, ὑποκείμενον εἰς προσβολὴν ἐπὶ καταχρήσει κηρυχθείσης ἀπαραδέκτου τῆς κατὰ τοῦ μισθωτοῦ ποινικῆς διώξεως ἐπὶ ἀξιοποίνῳ πράξει διαπραχθείσῃ ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας συνεπείᾳ ὑποβληθείσης κατὰ τούτου ἐγκλήσεως, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὁ ὑποβαλὼν ταύτην ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἐργοδότου γενικὸς ὑπ' αὐτοῦ πληρεξούσιος ἐστερεῖτο τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 42 § 2 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας εἰδικῆς πληρεξουσιότητος, δὲν θεωρεῖται ἀνύπαρκτος, καθίσταται ὅμως, ὡς μὴ καταβληθείσης τῆς κατὰ τὸν νόμον 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, ἄκυρος ἐκ τοῦ λόγου τούτου, δικαιουμένου ἐντεῦθεν τοῦ μισθωτοῦ προσβάλλοντος ταύτην ἐπὶ ἀκυρότητι νὰ αἰτήσηται τοὺς μισθοὺς ὑπερημερίας, ἂν δὲν προτιμᾷ, ἀφοῦ ἡ ἀκυρότης εἶναι σχετική, ὑπὲρ αὐτοῦ ταχθεῖσα, θεωρῶν ταύτην ἔγκυρον, νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν καταβολὴν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη ἀποζημιώσεως, ἐγείρων ὅμως διὰ τὰς ὡς ἄνω ἀξιώσεις του τὴν σχετικὴν ἀγωγὴν ἐντὸς τῶν ὁριζομένων ἀποκλειστικῶν προθεσμιῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 6 § 1-2 νόμου 3198/1955, ἔχοντος καὶ ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογήν, ἅτε ὑποκειμένης ἀκύρου καὶ οὐχὶ ἀνυπάρκτου καταγγελίας, ἀρχομένων δὲ ἐν τῇ τοιαύτῃ περιπτώσει ἀπὸ τοῦ χρονικοῦ σημείου, καθ' ὃ ὁ μισθωτὸς ὁπωσδήποτε ἔλαβε γνῶσιν τοῦ δικαστικῶς κριθέντος ἀπαραδέκτου τῆς κατ' αὐτοῦ ἀσκηθείσης ποινικῆς διώξεως ὅπερ τῆς κατ' αὐτοῦ ὑποβληθείσης, παρὰ μὴ δικαιουμένου πρὸς τοῦτο προσώπου, ἐγκλήσεως. Ὅθεν, αἰρομένης τῆς μεταξὺ τῶν Β' καὶ Γ' Τμημάτων τοῦ δικαστηρίου τούτου διαφωνίας, δέον νὰ ἀναπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις εἰς τὸ Γ' Τμῆμα τοῦ δικαστηρίου πρὸς περαιτέρω ἔρευναν, τῆς δικαστικῆς δαπάνης καταψηφιστέας συνολικῶς διὰ τῆς τελειωτικῆς ἀποφάσεως ἐπὶ τῆς διαφορᾶς.

Διὰ ταῦτα

Λίαν τὴν μεταξὺ τῶν Β' καὶ Γ' Τμημάτων τοῦ διαφωνίαν.

Ἀποφαίνεται ὅτι, κηρυχθείσης ἀπαραδέκτου τῆς ποινικῆς διώξεως, κατὰ τοῦ μισθωτοῦ δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν, διαπραχθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας, ὡς ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ὁ ὑποβαλὼν τὴν ἐπὶ ταύτῃ ἔγκλησιν ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἐργοδότου ἐστερεῖτο τῆς πρὸς τοῦτο κατὰ τὸ ἄρθρον 42 § 2 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας εἰδικῆς πληρεξουσιότητος, ἡ ἐπὶ τῇ αἰτίᾳ ταύτῃ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου γενομένη ἐγγράφως καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καθίσταται, μὴ καταβληθείσης τῆς ὀφειλομένης κατὰ τὸν νόμον 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, ἀποζημιώσεως, ἄκυρος καὶ οὐχὶ ἀνύπαρκτος, ἐχουσῶν καὶ ἐν τῇ τοιαύτῃ περιπτώσει ἐφαρμογὴν τῶν περὶ ἀποκλειστικῆς προθεσμίας διὰ τὴν ἔγερσιν τῆς σχετικῆς ἀγωγῆς διατάξεων τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 6 νόμου 3198/1955, ἀρχομένης ὅμως ταύτης ἀπὸ τοῦ χρονικοῦ σημείου, καθ' ὃ ὁ μισθωτὸς ἔλαβεν ὁπωσδήποτε γνῶσιν τοῦ δικαστικῶς κριθέντος ἀπαραδέκτου τῆς κατ' αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ἄνω πράξει ποινικῆς διώξεως.

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΩΡΙΣΜΕΝΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Σκοπὸς καταστρατηγήσεως τῶν διατάξεων Νόμου 2112/1920

Κρίσις τοῦ Δικαστηρίου, ἵνα καταλήξῃ εἰς τὸ πόρισμα ὅτι ὁ μισθωτὸς συνεδέετο μετὰ τῆς ἐργοδότιδος διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καὶ ὅτι ὁ καθορισμὸς ὡρισμένης διαρκείας εἰς τὰς ἑκάστοτε συναπτομένας συμβάσεις ἐργασίας ἐγένετο ἐπὶ σκοπῷ καταστρατηγήσεως τῶν διατάξεων περὶ καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ δὴ τῆς ἀποφυγῆς καταβολῆς παρ' αὐτῆς τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως.—Ἀναίρεσις τῆς ἀποφάσεως, ὡς λαβούσης ὑπ' ὄψιν πράγματα μὴ προταθέντα καὶ ἔχοντα οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης.

Ἀνηρέθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ τὸν ἐν αὐτῇ λόγον ἡ ὑπ' ἀριθ. 220/1968 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ναυπλίου.

Ἐπρόκειτο περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2112/1920, κατὰ τὸ ὁποῖον αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας ὡρισμένης χρονικῆς διαρκείας, ἐὰν ὁ καθορισμὸς τῆς διαρκείας δὲν δικαιολογῆται ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως, ἀλλ' ἐτέθη σκοπίμως πρὸς καταστρατήγησιν τῶν περὶ καταγγελίας τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως διατάξεων τοῦ νόμου τούτου. (Ἴδετε περὶ τῆς ἐννοίας τῆς διατάξεως Α.Π. 646/1966, εἰσηγητὴς *Κ. Φιλόπουλος*, ΕΕΔ 26, 227, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί, Α.Π. 420/1967, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 26, 988, Α.Π. 628/1967, εἰσηγητὴς *Α. Κανελλάκος*, ΕΕΔ 27, 77).

Ἀρείου Πάγου 581/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δ. Χατζόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Στ. Ἀμερικάνος, Εὐάγγ. Δημητρακόπουλος

Τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ἵνα καταλήξῃ εἰς τὸ πόρισμα, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος συνεδέετο μετὰ τῆς ἀναιρεσειούσης διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καὶ ὅτι ὁ καθορισμὸς ὡρισμένης διαρκείας ἐν ταῖς ἑκάστοτε συναπτομέναις συμβάσεσιν ἐργασίας ἐγένετο ἐπὶ σκοπῷ καταστρατηγήσεως τῶν κειμένων διατάξεων περὶ καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ δὴ τῆς ἀποφυγῆς καταβολῆς παρ' αὐτῆς τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, ἐδέξατο, πλὴν ἄλλων, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος δὲν ἠσχολεῖτο μὲ τὰς κυρίας ἐργασίας τοῦ ἐργοστασίου, αἱ ὁποῖαι ἄρχονται ἀπὸ τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου καὶ παρατείνονται μέχρι τέλους Νοεμβρίου καὶ ἐνίοτε μέχρι τέλους Δεκεμβρίου ἑκάστου ἔτους, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν ἀνασυσκευασίαν τῶν κρινομένων ὡς πλημμελῶς συσκευασθέντων κυτίων κονσερβῶν, ἥτις καὶ λαμβάνει χώραν κατὰ τὸν ἐνδιάμεσον χρόνον, ἤτοι μετὰ τὸ πέρας τῶν κυρίων ἐργασιῶν τοῦ ἐργοστασίου καὶ διαρκεῖ συνήθως ἐπὶ τριάκοντα ἢ τεσσαράκοντα ἡμέρας, ἐξ ὧν, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς ἄλλας ὑπηρεσίας, ἃς προσέφερεν ὁ ἀναιρεσίβλητος, ἤχθη εἰς τὴν κρίσιν, ὅτι ἡ ἀπασχόλησις αὐτοῦ ἐξυπηρέτει διαρκῶς ἀνάγκας τῆς ἀναιρεσειούσης. Ὡς ὅμως προκύπτει ἐκ τῶν προτάσεων τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, τῶν ὑποβληθεισῶν κατὰ τὴν συζήτησιν, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, οὗτος δὲν ἐπικαλεῖται τὸ ὡς ἄνω περιστατικόν. Ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν πράγματα μὴ προταθέντα καὶ ἔχοντα οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης κατέστη ἀναιρετέα κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἀριθ. 7 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν περὶ τούτου βάσιμον λόγον ἀναιρέσεως.

ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗ ΥΠΟ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Παράβασις άρθρου 281 Άστικοῦ Κώδικος καὶ συνέπειαι

Ἀπαγόρευσις, κατ' ἄρθρον 281 Ἀστικοῦ Κώδικος, γενομένης καταγγελίας τῆς ἀορίστου χρόνου ἐργασιακῆς σχέσεως καὶ ὡς τοιαύτης θεωρουμένης ἀκύρου, ἐφ' ὅσον ἀντιτίθεται προφανῶς εἰς τὴν καλὴν πίστιν, ὡς συμβαίνει καὶ ἐὰν ἡ καταγγελία ἔλαβε χώραν ἐκδικήσεως ἢ διετηρήθησαν ὑπάλληλοι μὲ ὀλιγώτερα βάρη, καλυτέρας οἰκονομικῆς καταστάσεως, νεώτεροι καὶ ἔχοντες ὀλιγώτερα ἔτη ὑπηρεσίας.— Περίπτωσις μὴ καταχρηστικῆς καταγγελίας συμβάσεως.

Ἐπικυρώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 226/1968 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Καλαμάτας.

Δέχεται καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰ ἐπὶ τοῦ θέματος δεκτὰ γενόμενα ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ τῇ νομολογίᾳ (Ἴδετε ΕΕΔ 27, 1019), ὅτι καὶ τὸ δικαίωμα καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας (ὡς πᾶν δικαίωμα) ὑπόκειται εἰς τοὺς περιορισμοὺς τῆς ἀσκήσεώς του τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος, τῆς κατὰ παράβασιν τούτου γενομένης καταγγελίας οὔσης ἀκύρου.

Οὕτω δέχεται, ὅτι εἶναι καταχρηστικὴ ἡ καταγγελία, ἐὰν ἔλαβε χώραν χάριν προσωρινῆς ἐκδικήσεως (Ἴδετε Α.Π. 156/1968, εἰσηγητὴς **Στ. Σταυρόπουλος**, ΕΕΔ 27, 673, ἔνθα καὶ λοιπαὶ εἰς σημειώσεις μας παραπομπαί), ὡς καὶ ὅταν διετηρήθησαν μισθωτοὶ μὲ ὀλιγώτερα βάρη, καλυτέρας οἰκονομικῆς καταστάσεως, νεώτεροι καὶ ἔχοντες ὀλιγώτερα ἔτη ὑπηρεσίας. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 90/1967, εἰσηγητὴς **Στ. Σταυρόπουλος**, ΕΕΔ 26, 541, ἔνθα σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Ἀρείου Πάγου 575/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Σπ. Γάγγας**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Μαῦρος, Π. Ζήσης

Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. ἡ γενομένη καταγγελία τῆς ἀορίστου χρόνου ἐργασιακῆς σχέσεως ἀπαγορεύεται καὶ ὡς τοιαύτη θεωρεῖται ἄκυρος, ἐφ' ὅσον ἀντιτίθεται προφανῶς εἰς τὴν καλὴν πίστιν, τοῦθ' ὅπερ συμβαίνει καὶ ἐὰν αὕτη ἔλαβε χώραν χάριν προσωπικῆς ἐκδικήσεως ἢ διετηρήθησαν ὑπάλληλοι μὲ ὀλιγώτερα βάρη, καλυτέρας οἰκονομικῆς καταστάσεως, νεώτεροι καὶ ἔχοντες ὀλιγώτερα ἔτη ὑπηρεσίας.

Ἐν προκειμένῳ, προσβληθείσης παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος τῆς καταγγελίας ὡς ἀκύρου, ἐπὶ τοῖς ἀνωτέρω λόγοις, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, καθ' ἃ ἐξ αὐτῆς δείκνυται, ἀνελέγκτως ἐκτιμήσασα τὰς προσαχθείσας ἀποδείξεις, ἔκρινεν, ὅτι ἡ παρὰ τῆς ἀναιρεσιβλήτου καταγγελία τῆς μετ' αὐτοῦ ἐργασιακῆς σχέσεως δὲν ἔλαβε χώραν ἐκ λόγων προσωπικῆς ἐκδικήσεως, οὐδὲ διετηρήθησαν ὑπάλληλοι μὲ ὀλιγώτερα βάρη, καλυτέρας οἰκονομικῆς καταστάσεως, νεώτεροι καὶ ἔχοντες ὀλιγώτερα ἔτη ὑπηρεσίας, καὶ ἐπὶ τούτοις ἀπέρριψε τὴν ἀγωγήν. Πρὸς ἐνίσχυσιν δὲ τοῦ πορίσματος τούτου, εἰς ὃ κατέληξε, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, διέλαβεν, ὅτι ἡ ἔλλειψις προθέσεως ἐκδικήσεως, ἀλλὰ καὶ ἡ καλόπιστος ἄσκησις τῆς ἐπιλογῆς, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἐπιμαρτυροῦνται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ἀντιθέτως ὑπῆρχον σοβαροὶ οἰκονομικοτεχνικοὶ λόγοι διὰ τὴν ἀπόλυσιν ὑπαλλήλων, καὶ δὴ τῆς κατηγορίας τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἀσχολουμένου μὲ τὴν τήρησιν στοιχείων περὶ τῶν ἐξαγομένων ἐκ τοῦ κυλινδρομύλου τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἀλεύρων καὶ πιτύρων, ὡς ἐκ τῆς μειώσεως τῆς παραγωγῆς, ἄρα καὶ τῆς ποσότητος τῶν ἐξαγομένων ἀλεύρων καὶ πιτύρων, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ὅτι οἱ ἐκπρόσωποι τῆς ἀναιρεσιβλήτου ὑπέβαλον εἰς εὐνοϊκὴν μεταχείρισιν τὸν ἀναιρεσείοντα, προτείναντες νὰ καταβάλουν εἰς αὐτόν, παρὰ τὴν μείωσιν τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως, ηὐξημένην κατὰ δραχμὰς 20.000 τὴν νόμιμον ἀποζημίωσιν καὶ, ἐπὶ πλέον, νὰ ἀναγνωρίσουν τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ἀναιρεσιβλήτου νὰ καταβάλῃ δραχμὰς 10.000 ὡς ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, παρὰ τὴν ὑφισταμένην ἐπιδικίαν. Οὕτως ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις πλήρεις, οὐδόλως δὲ ἀντιφατικὰς δικαιολογίας διέλαβε διὰ τὴν ἀπόρριψιν τῆς ἀγωγῆς, μὴ ἀποτελούσης ἰδίαν ἀντιφατικὴν ταύτην τῆς πρὸς ἐνίσχυσιν, ἄλλως τε, τοῦ πορίσματος, ὅπερ συνήχθη ἐκ τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων περὶ τοῦ ἀδασίμου τῆς ἀγωγῆς, διαληφθείσης, καθ' ἣν, παρὰ τὴν μείωσιν τῶν ἐργασιῶν, αὕτη προσέφερεν

ΕΞΑΝΑΓΚΑΣΜΟΣ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΥΠΟ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΔΙ' ΑΠΟΛΥΣΙΝ ΠΡΟΣ ΛΗΨΙΝ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ

Ἀποδοχὴ ὑπὸ μισθωτοῦ μειώσεως ἡμερομισθίου καὶ συνέπεια

Μείωσις ὑπὸ ἐργοδότου ἡμερομισθίου μισθωτοῦ κατὰ τὸ ἀναλογοῦν δι' εἰσφορῶν τοῦ δευτέρου πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. χρηματικὸν ποσόν, τὸ ὁποῖον κατέβαλλε πρότερον ὁ ἐργοδότης κατὰ συμφωνίαν μετὰ τοῦ μισθωτοῦ.—Ἀποδοχὴ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ μονομεροῦς βλοπτικῆς μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας διὰ τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς ἐργασίας.—Ἐκδήλωσις ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἀκαταλλήλοτητος πρὸς ἐργασίαν ἐπὶ τῷ μοναδικῷ ἀκτῷ ὅπως προκαλέσῃ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καταγγελίαν τῆς συμβάσεως καὶ εἰσπράξῃ οὕτω τὴν νόμιμον ἀποζημίωσιν.—Ἀπόκρουσις ἀξιώσεως ὡς καταχρηστικῶς ἀσκηθέντος τοῦ δικαιώματος.—Συμψηφισμὸς ὠφελειῶν μισθωτοῦ πρὸς μισθὸν κατ' ὄρθρον ἐξ § 2 Α.Κ.

Διὰ τὴν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. καταβολὴν τῶν εἰσφορῶν, τόσων τῶν ἑαυτοῦ, ὅσων καὶ τοῦ ἠσφαλισμένου, εὐθύνεται ἀποκλειστικῶς ὁ ἐργοδότης, τοῦ ὁποίου ἡ εὐθύνη εἶναι μία obligatio dandi ἔναντι τοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως (*Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, ἔκδ. 1956, σελ. 161).

Αἱ βαρύνουσαι τὸν ἠσφαλισμένον εἰσφοραὶ παρακρατοῦνται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου κατὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ μισθοῦ (ἄρθρον 26 § 5 ἀ.ν. 1846/1951).

Δὲν ἀποκλείεται ὅμως νὰ συμφωνηθῇ μεταξὺ τοῦ ἐργοδότου καὶ τοῦ μισθωτοῦ, ὅτι τὴν ἐργατικὴν εἰσφορὰν θὰ καταβάλλῃ ἐξ ἰδίων του ὁ ἐργοδότης, τοῦ συμφωνηθέντος μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου μὴ ὑφισταμένου οὕτω μείωσιν κατὰ τὸ τμῆμα τῶν ἐργατικῶν εἰσφορῶν, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι καὶ τὸ τμῆμα τοῦτο τοῦ μισθοῦ ἢ τοῦ ἡμερομισθίου ἀποτελεῖ ἀντάλλαγμα τῆς παρεχομένης ἐργασίας. (Πρβλ. Α.Π. 417/1960, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 19, 1242, Α.Π. 231/1962, εἰσηγητὴς *Ἀντ. Φλῶρος*, ΕΕΔ 21, 535 ὡς πρὸς τὸν φόρον μισθωτῶν ὑπηρεσιῶν).

Κατὰ τὰ ἀποδειχθέντα ἐν προκειμένῳ εἶχε συμφωνηθῇ τοῦτο μεταξὺ τοῦ ἐργοδότου καὶ τοῦ μισθωτοῦ, λόγῳ ὅμως μειώσεως τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἐργοδότου ἐπροτάθη ὑπὸ τούτου εἰς τοὺς ἐργάτας του, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ ἐνάγων, ὅπως ἀποδεχθῶν τὴν κατὰ τὸ ποσὸν τῆς ἐργατικῆς εἰσφορᾶς πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. μείωσιν τοῦ ἡμερομισθίου των.

Ὁ ἐνάγων δὲν ἀπεδέχθη ρητῶς τοῦτο, ἐν τούτοις ἐξηκολούθησεν ἐργαζόμενος καὶ μετὰ τὴν γενομένην ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου παρακράτησιν τῆς ἐργατικῆς εἰσφορᾶς ἐκ τοῦ ἡμερομισθίου του.

Ὑπὸ τὰ τοιαῦτα πραγματικὰ περιστατικὰ κρίνεται ὑπὸ τοῦ ἐργατικοῦ Δικαστοῦ, ὅτι θεμιτῶς ἀπεδέχθη τὴν τοιαύτην μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112/1920, ἔχουσαν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν. (Ἴδετε σημείωσίν μας ἐν ΕΕΔ 26, 1389, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, Πρωτοδίκειον Ἀθηνῶν 3110/1967, Πρωτοδίκης *Στ. Ζορμπαλίδης*, ΕΕΔ 26, 1390).

*

Ἔχει γίνει δεκτὸν (ἴδετε ΕΕΔ 28, 30, ἔνθα νομολογία), τοῦτο δὲ δέχεται καὶ ἡ κατωτέρω δικαστικὴ ἀπόφασις, ὅτι ἐπὶ δολίᾳ συμπεριφορᾷ τοῦ μισθωτοῦ ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας του, πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ ἐξαναγκασθῇ ὁ ἐργοδότης πρὸς ἀπόλυσιν καὶ εἰσπράξῃ οὕτω ὁ μισθωτὸς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920, ἡ τοιαύτη ἀξίωσίς του ἀπορρίπτεται ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἀπεδείχθη, ὡς ἐκρίθη ὑπὸ τοῦ Δικαστοῦ, εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην.

Ὑποκειμένης ἀκόμη ἐν προκειμένῃ ἀπολύσεως, λόγῳ μὴ καταβολῆς ἀποζημιώσεως, προϋπάρχει ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ (ἄρθρα 349, 656 Α.Κ.).

Καθ' ὃ ὅμως εἶχεν ὁ ἐργοδότης δικαίωμα ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 § 2 Α.Κ. προέτεινεν ἔνστασιν κατὰ λογισμοῦ εἰς τὸν μισθὸν ὠφελειῶν τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ματαιώσεως τῆς ἐργασίας, ὁποίαι, ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις, ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰ γινόμενα δεκτὰ (ἴδετε σημείωσίν μας ἐν ΕΕΔ 28, 51, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν) εἶναι καὶ αἱ παρεσθεῖσαι ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ, ἐργα-

---

ηὐξημένην ἀποζημίωσιν, ἀφοῦ ἡ τοιαύτη μείωσις, μὴ ταυτιζομένη πρὸς ταμιευτικὴν δυσχέρειαν, ἀλλ' ἁπλῶς ἐπιβάλλουσα τὸν περιορισμὸν τῶν παραγωγικῶν δαπανῶν, δὲν ἀντιφάσκει πρὸς προσφορὰν ηὐξημένης ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως. Κατ' ἀκολουθίαν ὁ μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως περὶ ἐλλείψεως νομίμου βάσεως, ὡς ἐκ τῶν ἀντιφατικῶν δικαιολογιῶν, ἐξ ὧν καθίσταται ἀνέφικτος ὁ ἔλεγχος τῆς ὀρθῆς τοῦ νόμου ἐφαρμογῆς, κρίνεται ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

ζημένου δι' ίδιων λογαριασμών.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 5275/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν νόμου ΓΨΟΔ'
Πρωτοδίκης ὁ κ. **Στ. Ἀργυρόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Παναγόπουλος, Ν. Μπουνέζος

Ὁ ἐναγων δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, προσληφθεὶς ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου τὴν 3.10.1966, προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας αὐτοῦ ἔκτοτε εἰς τὸ ὑπὸ τὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ ἐναγομένου λατομεῖον μαρμάρων εἰς Πεντέλην Ἀττικῆς ἀντὶ συμφωνηθέντος ἡμερομισθίου 200 δραχμῶν καθαρῶν, ἤτοι μετ' ἀφαίρεσιν τῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ὑποχρεωτικῶν εἰσφορῶν αὐτοῦ. Ἡ καταβολὴ τοῦ ἄνω ἡμερομισθίου συνεχίσθη ἕως καὶ τὸ τέλος τοῦ ἔτους 1967, ὅτε, λόγῳ μειώσεως τῶν ἐργασιῶν τοῦ λατομείου ἐκ τῆς ἀρξαμένης κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην οἰκοδομικῆς ὑφέσεως εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Πρωτευούσης, ἐκάλεσεν ὁ ἐνάγων τοὺς λοιπ' αὐτῷ ἀπασχολουμένους, ὅπως δεχθοῦν τὴν μείωσιν τοῦ ἡμερομισθίου κατὰ τὸ ποσὸν ἐκεῖνο τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, τῶν βαρυνόντων αὐτούς, τοῦθ' ὅπερ ἀπεδέχθησαν ἅπαντες, πλὴν τοῦ ἐνάγοντος, διαμαρτυρηθέντος εἰς τὸν Ἐπόπτην Ἐργασίας. Ἡ προαθεῖσα μείωσις ἐγένετο κατὰ τὸ ἔτος 1968 καὶ οὐχὶ τὴν 1.1.1967, ὡς ὁ ἐναγόμενος ἰσχυρίζεται.

Περαιτέρω ὅμως ὁ ἐνάγων συνέχισε προσφέρων τὰς ἄνω ὑπηρεσίας εἰς τὸν ἐναγόμενον, λαμβάνων τὰς ἄνω μειωμένας ἀποδοχάς, ὡς ἐκ τῶν μισθοδοτικῶν καταστάσεων, φερουσῶν τὴν ὑπογραφὴν αὐτοῦ, δείκνυται, ἕως καὶ τῆς 15ης Μαΐου 1968. Ἀλλὰ ναὶ μέν, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 648, 652, 656 καὶ 341 καὶ ἑπ. τοῦ Α.Κ. καὶ τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 2198/1955, ἡ μονομερὴς καὶ βλαπτικὴ διὰ τὸν μισθωτὸν μεταβολὴ τῶν συμβατικῶν ὅρων δὲν ἐπάγεται τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως, ἀλλὰ δύναται ὁ μισθωτός, μὴ ἀποδεχόμενος τὴν τοιαύτην μεταβολήν, νὰ θεωρήσῃ αὐτὴν ὡς ἄτακτον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου καὶ ἀπέχων περαιτέρω τῆς ἐργασίας νὰ ζητήσῃ τὴν ἀποζημίωσιν, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τούτου δὲν ὑπερβαίνει προφανῶς τὰ ὅρια τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν τῆς συμβάσεως, ἐὰν δὲ ὁ ἐργοδότης ἀποκρούσῃ τὰς προσφερομένας ὑπηρεσίας αὐτοῦ κατὰ τοὺς ὅρους αὐτοῦ νὰ ζητήσῃ ἐξ αὐτοῦ, ὡς καταστάντος ὑπερημέρου, τὸν μισθόν, χωρὶς νὰ εἶναι ὑποχρεωμένος εἰς παροχὴν πλέον ἐργασίας πρὸς αὐτόν (Α.Π. 202/1965, ΕΕΔ 24, σελ. 719, 89/1967, 677/1966, ΕΕΔ 26, σελ. 433, 222). Ἐν προκειμένῳ ὅμως, ὡς βεβαιοῦται, ὁ ἐνάγων συνέχισε, μετὰ τὴν γενομένην ἄνω διαμαρτυρίαν ἐν ἀρχῇ τῆς μειώσεως τοῦ συμπεφωνημένου ἡμερομισθίου, νὰ ἀπασχολῆται εἰς τὴν αὐτὴν ἐργασίαν, λαμβάνων, ὡς καὶ ὁ ἴδιος ἐκθέτει, προσέτι δὲ καὶ ἐκ τῶν προσκομιζομένων μισθοδοτικῶν καταστάσεων, τὸ ἄνω μειωμένον, μετ' ἀφαίρεσιν τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, ἡμερομίσθιον. Ἡ τοιαύτη ἐπὶ ἕξ μῆνας μετὰ τὴν, ὡς ἰσχυρίζεται ὁ ἐνάγων, κατηγορηματικὴν ἄρνησιν αὐτοῦ νὰ ἀποδεχθῇ τὴν τοιαύτην μείωσιν, ἣν ἀπεδέχθησαν, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, πάντες οἱ συνάδελφοι αὐτοῦ, ἐν ὄψει τῆς μειώσεως τῆς κινήσεως ἐργασίας τῶν λατομείων καὶ τὰ τὰς ἀνωτέρω, τοσαν μᾶλλον ὅσον δὲν ἐπρόκειτο κατὰ κυριολεξίαν περὶ μειώσεως τοῦ ἡμερομισθίου, ὑφοῦντος ὑπερτέρου τοῦ καταστάντος ὁρίου ἡμερομισθίων, ἀλλὰ περὶ ἀφαιρέσεως τῶν βαρυνόντων τούτους κρατήσεων ὑπὲρ τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, συνιστᾷ σιωπηρὰν ἀποδοχὴν ὑπ' αὐτοῦ τῆς τοιαύτης μεταβολῆς, ὅπου ἀφορᾷ τὴν μικρὰν μείωσιν τοῦ ἡμερομισθίου αὐτοῦ, ὥστε νὰ μὴ δικαιοῦται νὰ ἐπιζητῇ τὴν κατὰ τὴν ἄνω χρονικὴν περίοδον ἀπὸ 1.1.1968 ἕως 15.5.1968 διαφορὰν ἡμερομισθίων (βλέπε καὶ Α.Π. 436/1963, ΔΕΝ 19, 629). Δι' ὃ καὶ κατὰ τὸ σχετικὸν αὐτῆς αἴτημα εἶναι ἀπορριπτέα ἡ ἀγωγή.

Περαιτέρω, ναὶ μὲν ἄνευ καταβολῆς τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112 ἢ τοῦ νόμου 3198/1955 ἀποζημιώσεως δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ προβῇ εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, διὰ τὴν ὁποίαν δὲν ἀπαιτεῖται ἡ τήρησις ὡρισμένου τύπου ἢ προθεσμίας, ὁσάκις ἐκδηλοῦται ἀκαταλλήλως τοῦ μισθωτοῦ πρὸς τὴν ἐργασίαν, ἣν ἐξετέλει μέχρι τοῦδε ἐπὶ τῷ μονομεροῖ σκοπῷ ὅπως προκαλέσῃ τὴν ὑπὸ τοῦ ρηθέντος καταγγελίαν τῆς συμβάσεως καὶ εἰσπράξῃ οὕτω τὴν νομίμων ἀποζημίωσιν, καθόσον τοιαύτη ἐνέργεια τοῦ μισθωτοῦ ἀντίκειται προφανῶς εἰς τὴν καλὴν πίστιν καὶ συνιστᾷ πρόδηλον κατάχρησιν τοῦ ἄνω δικαιώματος αὐτοῦ ἄσκησιν (Α.Π. Ὀλομ. 365/1961, ΕΕΔ 20, σελ. 850, 687/1967, ΕΕΔ 27, σελ. 1451, ἐν προκειμένῳ ὅμως κατατίθεται ἰδίᾳ ὑπὸ τοῦ λογιστοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ἐναγομένου, ὅτι ὁ ἐνάγων ἐνημέρωσε μείωσιν τῆς ἀποδόσεως, τὴν ὁποίαν ὅμως ἀποκρούει ὁ μάρτυς τοῦ ἐνάγοντος, μετ' αὐτοῦ ἐργαζόμενος εἰς τὸ ἀνωτέρω λατομεῖον, καὶ ἐμφανίζεται διαμαρτυρόμενος ὁ ἐναγόμενος, μεθ' οὗ πράγματι αἱ σχέσεις μετὰ τοῦ ἐνάγοντος δὲν ἦσαν ὁμαλαί, ὑφειλομένου τούτου κυρίως οὐ μόνον εἰς τὴν ἀξίωσιν αὐτοῦ νὰ μὴ μειωθῇ τὸ ἡμερομίσθιον, ἀλλὰ κυρίως ἐκ τῆς ἐπιδιώξεως εἰσπράξεως δι' ἀναγωγικῆς ἐκτελέσε-

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΙΑΚΡΙΣΙΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΕΣΜΕΥΣΙΣ ΕΞ ΑΥΤΩΝ

Τίνες κηρύσσονται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας γενικῶς ὑποχρεωτικαί

Διάκρισις συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας κατὰ Νόμον 3239/1955.—Ὀργανώσεις γενικωτέρας σημασίας δι' ὑπογραφὴν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας.—Ὀργανώσεις διὰ τὴν ὑπογραφὴν ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας.—Τίνες εἶναι αὐταί.—Δικαστικὸς ἔλεγχος.— Δέσμευσις ἐκ τῆς οὕτω ὑπογραφομένης ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πάντων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ χωρὶς νὰ κηρυχθῇ αὕτη γενικῶς ὑποχρεωτική, τούτου ἀφορῶντος μόνον τὰς τοπικὰς καὶ εἰδικὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας.—Ἐφαρμογὴ ὑπ' ἀριθ. 5/1960 διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς χεωπόνων χώρας.— Δέσμευσις ἐξ αὐτῆς.—Ἐπιδόματα ὑπερπαραγωγῆς ἢ ἄλλως βραβεῖα καλούμενα.— Θεώρησις τούτων ὡς μισθοῦ.

Κατὰ τὰ νομολογηθέντα (Α.Π. 726/1967, Β' Τμήματος, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 27, 211, Α.Π. 527/1968, εἰσηγητὴς *Εὐστ. Μπλέτσας*, ΕΕΔ 28, 15) ἀνήκει εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, ἂν ἡ ὑπογράψασα συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἢ μετασχοῦσα εἰς διένεξιν, ἐφ' ἧς ἀπεφάσισε τὸ Διοικητικὸν Διαιτητικὸν Δικαστήριον, ἐπαγγελματικὴ ὀργάνωσις εἶναι πράγματι γενικωτέρας σημασίας διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ τῆς πρὸς ταύτην ἐξομοιουμένης κατὰ τὸν νόμιον διαιτητικὴς ἀποφάσεως ὡς ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς, ἡ ὁποία οὕτω δεσμεύει καὶ τοὺς πέραν τῶν μελῶν τῶν ὀργανώσεων ἐργοδότας καὶ μισθωτούς, ὡς εἶχε νομολογηθῇ ὑπὸ τῶν Δικαστηρίων.

Ἐπὶ τοῦ θέματος ἀπησχολήθη ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' Πρωτοδικείου Ἄρτης, ἡ ὁποία συντάσσεται πρὸς τὴν γνώμην, ὅτι κατὰ τὸν νόμον 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας δὲν κηρύσσονται γενικῶς ὑποχρεωτικαὶ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας αἱ ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, ἀλλὰ μόνον αἱ τοπικαὶ καὶ εἰδικαὶ τοιαῦται. (Ἴδετα καὶ *Κ. Δημάκην*, ΕΕΔ 23, 897, σημείωσιν μας ἐν ΕΕΔ 27, 592).

Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου Ἄρτης 229/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. **Ἀλκ. Τσιτσιᾶς**
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Κωνστ. Παπαλάκης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Κοτζιάς, Ν. Εὐταξίας

Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ δικογράφου τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγῆς, ὁ ἐνάγων, ἐπικαλούμενος σύμβασιν ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, δυνάμει τῆς ὁποίας παρεῖχεν εἰς τὴν ἐναγομένην (Ἕνωσιν Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν ὡς συναλλαγματικῆς ἀποδοχῆς τοῦ ἐναγομένου, ἧτις ἀφεώρα τὴν καταβολὴν ἀποζημιώσεως ἀδείας. Δὲν βεβαιοῦται δὲ σαφῶς τὸ μὲν ἔντονος ἀδιαφορία τοῦ ἐνάγοντος διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἄνω ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος, τείνουσα μάλιστα ἀποκλειστικῶς νὰ προκαλέσῃ τὴν καταγγελίαν τῆς ἄνω συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου αὐτοῦ ἐναγομένου καὶ παραίτησιν τὴν ἐκ τῶν ρηθεισῶν διατάξεων ἀποζημίωσιν. Κατ' ἀκολουθίαν, μὴ καταβληθείσης τῆς προσηκούσης ἀποζημιώσεως εἰς τὸν ἐνάγοντα κατὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου, ὁ τελευταῖος περιέπεσε εἰς κατάστασιν ὑπερημερίας κατὰ τὰς ἄνω διατάξεις τῶν ἄρθρων 349 καὶ ἑπομ. τοῦ Α.Κ., ὀφείλων τὰς ἀνωτέρω ἀποδοχάς. Ἐβεβαιώθη ὅμως ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ, ὅτι ὁ ἐνάγων ἐκμεταλλεύεται εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ οἰκισμοῦ Πεντέλης παντοπωλεῖον, ἡ ἄδεια λειτουργίας τοῦ ὁποίου διὰ λόγους κυρίως φορολογικούς, ἀστικῆς τυπίνης ἕνεκα, ἐδόθη ἐπ' ὀνόματι τῆς συζύγου αὐτοῦ, πράγματι δὲ τελεῖ ὑπὸ τὴν πραγματικὴν αὐτοῦ ἐκμετάλλευσιν.

Ἐκ τῆς ἄνω ἀπασχολήσεως τοῦ ἐνάγοντος μετὰ τὴν ἄνω ἀπομάκρυνσιν τούτου ἐκ τοῦ λατομείου ἀπεκόμιζε τὸ ποσὸν τῶν 120 δραχμῶν ἡμερησίως, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς κανήσεως τούτου, ἥτις, κατὰ τὸν ἐν τῇ ἀγωγῇ χρόνον, καθ' ὃν ἀναφέρονται αἱ ἀποδοχαὶ αὐτοῦ ὑπερημερίας, εἶναι ἠὐξημένη εἰς τὴν ρηθεῖσαν περιοχὴν ἐκ τῆς αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν διαμενόντων εἰς τὸ ἄνω προάστιον. Τὸ ποσὸν τοῦτο δέον ὅπως, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 656 § 2 Α.Κ., ἀφαιρεθῇ ἐκ τῶν ἐπιδικαζομένων ἀποδοχῶν ὑπερημερίας αὐτοῦ ἕως τῆς ἐγέρσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς (πρώτης ἐπ' ἀκροατηρίῳ συζητήσεως 9.10.1968),

Άρτης - Φιλιππιάδος) ὑπηρεσίας γεωπόνου, ἠτήσατο τὴν ἐπιδίκασιν εἰς αὐτὸν τῶν προκυπτουσῶν διαφορῶν τῶν ἀποδοχῶν του καὶ δώρων ἑορτῶν, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἠμείβετο δι' ἐλασσόνων τοιούτων καὶ οὐχὶ συμφώνως πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 5/1960 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ ὅρων ἀμοιβῆς τῶν γεωπόνων ἁπάσης τῆς χώρας», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 56668/9498/1960 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας. Κατὰ τῆς ἀπορριψάσης τὴν ἄνω ἀγωγὴν ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ὁ ἐναγων ἤσκησε τὴν ὑπὸ δίκην ἔφεσιν, παραπονούμενος διὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου.

Προκειμένου νὰ κριθῇ, ἐὰν ἡ προμνημονευθεῖσα διαιτητικὴ ἀπόφασις δεσμεύῃ καὶ τὴν ἐναγομένην ἀναγκαία παρίσταται ἡ ἑρμηνεία τοῦ νόμου περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, καθ' ὅσον κατὰ τὴν ἰθύνουσαν ἑρμηνευτικὴν ἀρχὴν ὁ κατ' ἰδίαν κανὼν δικαίου δὲν ἐξετάζεται μεμονωμένως, ἀλλ' ἐντὸς τοῦ πνεύματος καὶ τῆς συνολικῆς κατευθύνσεως τοῦ νόμου ἢ θεσμοῦ, μάλιστα συχνάκις ἔτι περαιτέρω, τῆς ἠθικῆς καὶ κοινωνικῆς ἀποστολῆς τοῦ δικαίου (ἔλ. *Κ. Τσάτσου*, Τὸ πρόβλημα τῆς Ἑρμηνείας τοῦ Δικαίου, σελ. 41, 62, 271 ἑπ.). Ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας συνάπτεται μεταξὺ μιᾶς ἢ πλειόνων ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων ἀφ' ἑνὸς καὶ μιᾶς ἢ πλειόνων ἐργατικῶν ὀργανώσεων ἀφ' ἑτέρου, καθορίζονται δὲ δι' αὐτῶν οἱ ὅροι, οὓς δέον νὰ περιλαμβάνουν αἱ ἀτομικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, αἱ συναπτόμεναι μεταξὺ προσώπων δεσμευομένων ὑπ' αὐτῶν. Ὁ ν. 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ» ἐν ἄρθρῳ 7 § 1 ὁρίζει, ὅτι αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας διακρίνονται: α) εἰς ἐθνικὰς γενικάς, αἵτινες ἀφοροῦν τοὺς μισθωτοὺς ὅλης τῆς χώρας ἢ πλείονας τοῦ ἑνὸς κλάδου μισθωτῶν καθ' ὅλην τὴν χώραν, β) εἰς ἐθνικὰς ὁμοιοεπαγγελματικάς, αἱ ὁποῖαι ἀφοροῦν τοὺς μισθωτοὺς ὡριαμένου ἐπαγγέλματος ἢ καὶ τῶν συναφῶν πρὸς τὸ ἐπάγγελμα αὐτὸ κλάδων ὅλης τῆς χώρας, γ) εἰς τοπικὰς ὁμοιοεπαγγελματικάς, αἵτινες ἀφοροῦν τοὺς μισθωτοὺς τοῦ αὐτοῦ ἐπαγγέλματος ἢ συναφῶν κλάδων τούτου ὡρισμένης πόλεως ἢ περιφερείας καὶ ἐφ' ὅσον οὗτοι δὲν ὑπάγονται εἰς ἐθνικὴν ὁμοιοεπαγγελματικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας καὶ ε) εἰδικάς, αἱ ὁποῖαι ἀφοροῦν τοὺς μισθωτοὺς μιᾶς ἢ πλειόνων ἐπιχειρήσεων, πόλεως ἢ περιφερείας ἢ καὶ ὁλοκλήρου τῆς χώρας καὶ ἐφ' ὅσον οὗτοι δὲν ὑπάγονται εἰς ἐθνικὴν ὁμοιοεπαγγελματικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας. Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ὡς ἄνω ν. 3239/1955 ὁρίζει, ὅτι αἱ ἐθνικαὶ γενικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας συνάπτονται καὶ ὑπογράφονται ἐκ μέρους μὲν τῶν ἐργοδοτῶν παρὰ τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τούτων, ὡς τοιούτων λογιζομένων τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, τῶν Ἐμπορικῶν Συλλόγων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης, ἐκπροσωπουμένων διὰ κοινοῦ ἐκπροσώπου των, καὶ τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος. Εἶναι τόσον σαφὴς ἡ διάταξις, ὥστε δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι μόνον αἱ ρητῶς ἐν αὐτῇ ἀναφερόμεναι ὀργανώσεις θεωροῦνται κατὰ νόμον ὡς κεκτημέναι τὸν χαρακτῆρα ὀργανώσεων γενικωτέρας σημασίας, ἁρμοδίων πρὸς σύναψιν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας. Προκειμένου ὅμως περὶ ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἡ παράγραφος 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὥρισεν, ὅτι αὗται συνάπτονται καὶ ὑπογράφονται παρὰ τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν ἐργαζομένων, χωρὶς καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ νὰ καθορίζῃ ὁ νόμος τίνες αἱ ὀργανώσεις αὗται. Ἐπὶ τοῦ θέματος ὅμως τούτου ἐκρίθη ὑπὸ τῆς ἑρμηνείας καὶ νομολογίας, ὅτι ὡς τοιαῦται δέον νὰ θεωρῶνται καὶ ἄλλαι ὀργανώσεις, πλὴν τῶν ἐν παραγράφῳ 2 ἀναφερομένων, ἐφ' ὅσον συγκεντροῦν τὰς ἰδιότητας τῆς γενικῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπροσωπεύσεως (Σ.Ε. 2162/1962, ΕΕΔ 22, σελ. 284, Σ.Ε. 1723/1959, ΕΕΔ 18, 1261, Α.Π. 510/1964, ΕΕΔ 23, 977). Ἡ ὀρθότης τῆς ἑρμηνείας ταύτης ἐπικουρεῖται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι, ὅπου ὁ νόμος 3239/1955 ἠθέλησε ν' ἀναφερθῇ εἰδικῶς εἰς τὰς ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 7 αὐτοῦ γενικωτέρας σημασίας ὀργανώσεις, ἔπραξε τοῦτο ρητῶς, ὡς ἐν ἄρθρῳ 8 αὐτοῦ, δι' οὗ ἐπιτρέπει εἰς τὰς ὀργανώσεις ταύτας νὰ παρεμβαίνουν, εἴτε αὐτεπαγγέλτως, εἴτε κατόπιν προσεπικλήσεως, κατὰ τὸν καταρτισμὸν καὶ τὴν ὑπογραφὴν οἱασδήποτε συλλογικῆς συμβάσεως. Ἄξιον ἰδιαιτέρας μνείας τυγχάνει ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ, ὅτι αἱ ὡς ἄνω περιοριστικῶς ὑπὸ τοῦ νόμου ἀναφερόμεναι ἐργοδοτικαὶ ὀργανώσεις (Σύνδεσμος Ἑλλήνων Βιομηχάνων, Γενικὴ Συνομοσπον-

δια Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος κλπ.), ἐκ τοῦ ὅτι ὡς γενικωτέρας σημασίας ὀργανώσεις εἶναι ἁρμόδιαι διὰ τὴν σύναψιν καὶ ὑπογραφὴν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων, οὐδαμῶς ἕπεται, ὅτι αὗται δὲν δύνανται παραλλήλως νὰ λογίζωνται καὶ ὡς γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικαὶ ἐργοδοτικαὶ ὀργανώσεις ὡρισμένου κλάδου παραγωγῆς, ὅταν συμπίπτῃ αὗται νὰ εἶναι ἐπαγγελματικαὶ ἐργοδοτικαὶ ὀργανώσεις καὶ τοῦ κλάδου τούτου παραγωγῆς, ὥστε νὰ κέκτηται ἐκπροσωπευτικὴν ἱκανότητα διὰ τὴν σύναψιν καὶ ὑπογραφὴν καὶ ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἀφορωσῶν τὸν ὡρισμένον τοῦτον κλάδον παραγωγῆς.

Ἐξ ἄλλου, ὡς γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις ἐργοδοτῶν κλάδου τινὸς παραγωγῆς, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς τρίτης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ρηθέντος νόμου 3239/1955, δέον νὰ λογίζωνται οὐχὶ μόνον αἱ βάσει τῶν νόμων περὶ σωματείων συνιστάμεναι εὐρείας τυχὸν τοπικῆς ἁρμοδιότητος καὶ μεγάλου ἀριθμοῦ μελῶν ἐπαγγελματικαὶ ἑνώσεις ἐργοδοτῶν μεμονωμένου κλάδου παραγωγῆς, ἀλλά, ἐν ἀνυπαρξίᾳ γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως ἐργοδοτῶν ὡρισμένου, εἰδικῶς καὶ ἀποκλειστικῶς, κλάδου παραγωγῆς καὶ αἱ ἱδρυόμεναι Ἑνώσεις ἢ Σύνδεσμοι ἢ Γενικαὶ Συνομοσπονδίαι Ἐπαγγελματικῶν Σωματείων, δεδομένου μάλιστα, ὅτι αἱ τοιοῦται Ὁμοσπονδίαι καὶ Γενικαὶ Συνομοσπονδίαι, σχηματιζόμεναι διὰ τῆς ἑνώσεως πλειόνων τοπικῶν ὀργανώσεων, ἐχουσῶν κοινὸν συμφέρον, εἶναι κατὰ κανόνα ἐκεῖναι, αἵτινες κατ' ἔκτασιν καὶ ἁρμοδιότητα καλύπτουν τὸ σύνολον ἢ μεγάλα τμήματα τῆς χώρας, συμπεριλαμβάνουσαι εἰς τοὺς κόλπους των μέγαν ἀριθμὸν μελῶν, ἔχουσαι οὕτω, κυρίως, τὴν ἐκπροσωπευτικὴν ἱκανότητα τῆς ἀπαιτουμένης ἐκτάσεως διὰ τὴν σύναψιν ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἀφορωσῶν ὡρισμένον ἐκ τῶν εἰς αὐτὰς οἰκείων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν μετεχόντων κλάδων παραγωγῆς. Τὰ ἀνωτέρω δὲ ἔχουν ἐφαρμογὴν καὶ προκειμένου περὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, κηρυχθεισῶν ἐκτελεστῶν δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, συμφώνως τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 19 § 2 τοῦ ὡς ἄνω νόμου 3239/1955, ὡς αὕτη ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 19 § 8 τοῦ ν.δ. 3755/1957. Περαιτέρω τὸ ἂν πληροῦται ἡ νομικὴ ἔννοια τῆς ὀργανώσεως ὡς τοιαύτης «γενικωτέρας σημασίας» κρίνεται εἴτε διοικητικῶς κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 23 § 1 τοῦ ὡς εἴρηται νόμου, εἴτε καὶ δικαστικῶς, ἐν ἐλλείψει σχετικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἅτε μὴ ἀποκλεισθείσης, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 3 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, τῆς δικαιοδοσίας τῶν τακτικῶν δικαστηρίων ὅπως κατὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τῆς Πολ. Δικονομίας ἰδιωτικῶν διαφορῶν ἐξετάζουν παρεμπιπτόντως καὶ τὰ ἀναγκαῖα πρὸς λύσιν αὐτῶν οἱασδήποτε φύσεως ζητήματα. Λαμβανομένου δὲ ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ τοιαύτη δέσμευσις καὶ τῶν μὴ μετεχόντων εἰς τὰς συμβληθείσας ὀργανώσεις ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν τοῦ αὐτοῦ ἐπαγγέλματος ἢ τῶν συναφῶν πρὸς αὐτὸ κλάδων ὅλης τῆς χώρας στηρίζεται εἰς τὸ πλάσμα τοῦ νόμου, ὅτι αὗται ἔχουσι, κατὰ τὸ μνησθὲν ἄρθρον 23 § 1, τὴν ἐκπροσωπευτικὴν ἱκανότητα «διὰ τὴν ἐκπροσώπησιν τῶν ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων ἐν τῇ συλλογικῇ διαφορᾷ ἐπαγγελματικῆς τινος κατηγορίας», ὁ καθορισμὸς τῆς ἀορίστου ἐννοίας τῆς γενικωτέρας σημασίας, ὅπου δὲν γίνεται ὑπὸ τοῦ νόμου, δέον νὰ ἀναζητῆται εἰς τὰ ἰδιαίτερα ἐκεῖνα χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα, δι' ὧν εἰς τὴν συγκεκριμένην ὀργάνωσιν καὶ τὴν δεδομένην στιγμὴν τῆς ὑπογραφῆς τῆς συλλογικῆς συμβάσεως πραγματοῦται, κατ' ἀντικειμενικὴν κρίσιν, ὁ βασικὸς σκοπὸς τοῦ νόμου, δηλονότι τῆς πληρεστέρας κατὰ τὸ δυνατὸν ὑπὸ ἔποψιν οὐσιαστικῆς ἐκπροσωπήσεως καὶ ἑπομένως διασφαλίσεως τῶν ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων τῶν περὶ ἧς πρόκειται κατηγορίας. Τοῦτο ἐπιτυγχάνεται κατὰ τὰ περιεχόμενα εἰς τὴν ἐν λόγῳ νομικὴν ἔννοιαν καὶ τὸν ὑπ' αὐτὴν ὑφέροντα κανόνα δικαίου διδάγματα τῆς κοινῆς πείρας καὶ λογικῆς, ὅταν, προκειμένου περὶ ἐπαγγελματικῆς ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως, ἔχουν τὴν δυνατότητα συμμετοχῆς εἰς αὐτήν, κατὰ τὸ καταστατικόν της, οἱ ἐργοδόται τοῦ ἐπαγγέλματος πάσης τῆς χώρας καὶ ἐπὶ πλέον συμμετέχουν εἰς αὐτὴν τοσοῦτοι ὑπὸ ἔποψιν ἀριθμοῦ καὶ τοιοῦτοι ὑπὸ ἔποψιν τῆς τε ἀπασχολήσεως τῶν μισθωτῶν τοῦ εἰς ὃ ἀφορᾷ ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐπαγγέλματος ἢ τῶν συναφῶν αὐτοῦ κλάδων, ὥστε νὰ καθίσταται βέβαιον τοῦτο μὲν ὅτι αὕτη εἶναι ἡ σπουδαιοτέρα διὰ τὸ ἐπάγγελμα, ἐν συγκρίσει πρὸς τυχὸν ἄλλας ὑφισταμένας, τοῦτο δὲ ὅτι κατὰ

τὴν γενομένην ρύθμισιν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν αἱ κρατοῦσαι καθ' ἅπασαν τὴν χώραν εἰδικαὶ συνθῆκαι καὶ ἀνάγκαι καὶ δὴ δι' ὅλους τοὺς ἐργοδότας τοῦ ἐπαγγέλματος καὶ οὐχὶ μόνον διὰ τοὺς περιλαμβανομένους εἰς τὴν συμβληθεῖσαν ὀργάνωσιν. Ἕτερον σημαντικὸν πρόβλημα, τὸ ὁποῖον ἐγείρεται ἐν τῇ προκειμένῃ ὑποθέσει, εἶναι τὸ ἐὰν ἡ ἐθνικὴ ὁμοιοεπαγγελματικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἢ διαιτητικὴ ἀπόφασις ἰσχύει ἐξ αὐτῆς δυνάμει τοῦ ἄρθρου 7 § 1 νόμου 3239/1955 ἐπὶ πάντων τῶν ἐργοδοτῶν, οἵτινες ἀπασχολοῦν μισθωτοὺς τοῦ ἐπαγγέλματος (εἰδικότητος), εἰς ὃ ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἀναφέρεται ἢ μήπως, διὰ νὰ ἰσχύσῃ αὕτη ἐπὶ ἐργοδοτῶν, μὴ ἀνηκόντων εἰς τὴν ὑπογράψασαν τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν, θὰ πρέπει νὰ κηρυχθῇ ὑποχρεωτικὴ ὑπὸ ταῦ Ὑπουργοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 5 νόμου 3239/1955. Κρατοῦσα καὶ ὀρθοτέρα γνώμη εἶναι, ὅτι ἡ ἐθνικὴ ὁμοιοεπαγγελματικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐκ μόνου τοῦ λόγου ὅτι εἶναι ἐθνικὴ καὶ χωρὶς νὰ κηρυχθῇ ὑποχρεωτικὴ δεσμεύει πάντας τοὺς ἐργοδότας. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 § § 2 καὶ 3 (περὶ κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς) ἀφορᾷ μόνον τὰς τοπικὰς καὶ εἰδικὰς συλλογικὰς συμβάσεις. Τοῦτο προκύπτει καὶ ἐκ τοῦ ρητοῦ γράμματος τῶν ἐν λόγῳ διατάξεων, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς ἱστορίας τούτων. Ἐκεῖνο ὅμως, τὸ ὁποῖον πρέπει ἐνταῦθα νὰ ὑπογραμμισθῇ, εἶναι, ὅτι αὐτὸς οὗτος ὁ νομοθέτης ἐκράτησε καὶ ἐρρύθμισε διὰ τοῦ ἄρθρου 7 νόμου 3239/1955 τὰ ὅρια ἰσχύος τῶν διαφόρων κατηγοριῶν συλλογικῶν συμβάσεων. Διότι αὐτὸς οὗτος ὁ νόμος ὥρισεν, ὅτι αἱ μὲν ἐθνικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις (κατὰ τὴν περαιτέρω διάκρισιν εἰς γενικὰς καὶ ὁμοιοεπαγγελματικὰς) «ἀφοροῦν τοὺς μισθωτοὺς ὅλης τῆς χώρας», ἐνῷ αἱ λοιπαὶ (κατὰ τὴν διάκρισιν εἰς τοπικὰς καὶ εἰδικὰς) «ἀφοροῦν τοὺς μισθωτοὺς ὡρισμένης πόλεως ἢ περιφερείας». Συνεπῶς δὲν εἶναι νοητόν, ὅτι ὁ νόμος παρέσχεν εἰς τὴν Διοίκησιν ἐξουσίαν νὰ ρυθμίσῃ, καὶ μάλιστα ἀντιθέτως πρὸς αὐτόν, τὸ ἤδη ὑπὸ τοῦτου ρυθμισθὲν θέμα. Πρέπει δὲ νὰ ἐξηγηθῇ ὁ λόγος, δι' ὃν αὐτὸς οὗτος ὁ νόμος ὥρισεν, ὅτι ἡ ἐθνικὴ ὁμοιοεπαγγελματικὴ «ἀφορᾷ» τοὺς μισθωτοὺς ὅλης τῆς χώρας. Εἶναι ὅτι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐπιτυγχάνεται μία εὐθυγράμμισις τῶν μισθολογίων τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἡ ἴση μεταχείρισις ὡς πρὸς τοὺς βασικοὺς μισθοὺς τῶν μισθωτῶν τῆς αὐτῆς εἰδικότητος. Κυρίως ὅμως, ὅτι διὰ τῆς ὑπογραφῆς τῶν ἐθνικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ὑπὸ τῶν γενικωτέρας σημασίας ὀργανώσεων, δηλαδὴ τῆς Συνομοσπονδίας ἢ Ὁμοσπονδιῶν, ἀφαιρεῖται ἡ δυνατότης ἐγέρσεως συλλογικῶν διαφορῶν ὑπὸ τῶν πρωτοβαθμίων ὀργανώσεων ἢ ἄλλων ὁμάδων μισθωτῶν, ἀφοῦ οὗτοι ὑπήγοντο ἤδη εἰς τὴν ὑπογραφεῖσαν ὁμοιοεπαγγελματικὴν συλλογικὴν σύμβασιν. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὁ νόμος 3239/1955 παρεμέρισε τὴν θεμελιώδη ἀρχὴν τοῦ δεσμοῦ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, ὅτι ἡ συλλογικὴ σύμβασις πρέπει νὰ δεσμεύῃ τὰ μέλη τῶν συμβληθεισῶν ὀργανώσεων (αἱ ὁποῖαι ἐν ἐλευθέρᾳ οἰκονομίᾳ καὶ εἰς τὰ πλαίσια τοῦ οἰκονομικοῦ ἀνταγωνισμοῦ χαίρουν τοῦ δικαιώματος νὰ ὁριοθετοῦν καὶ νὰ προσδιορίζουν τὰ ἀντίπαλα συμφέροντά των) καὶ διηύρυνε τὸν κανονιστικὸν ρόλον τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, εἰς τρόπον ὥστε νὰ δεσμεύωνται μισθωτοὶ καὶ ἐργοδόται εἴτε μετέχουν, εἴτε δὲν μετέχουν εἰς ὀργανώσεις. (Περὶ πάντων τῶν ἀνωτέρω βλέπε *Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 680, ἀριθ. 27 ἐπ., *Λημάκην*, ΕΕΔ 23, 897, *Βασιλείου*, ΕΕΔ 22, 849, *Καλομοίρην*, ΕΕΔ 17, 561, Ὁλομ. Α.Π. 172/1967, ΕΕΔ 26, 549, Α.Π. 304/1968, ΕΕΔ 27, 865, Α.Π. 251/1968, ΕΕΔ 27, 827, Α.Π. 135/1967, ΕΕΔ 26, 600, Α.Π. 287/1965, ΔΕΝ 21, 447).

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ ἐπίμαχος ὑπ' ἀριθ. 5/1960 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν γεωπόνων ἁπάσης τῆς χώρας», κηρυχθεῖσα ἐκτελεστὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 46668/1960 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Συντονισμοῦ, ἐξεδόθη εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Συνδέσμων Γεωπόνων, ἀφ' ἑνός, καὶ ἀφ' ἑτέρου α) τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ β) τῆς Ἀνωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, καὶ ἡ ὁποία καθώρισε τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τῶν γεωπόνων, τῶν ἀπασχολουμένων ὑπὸ οἱονδήποτε ἐργοδότην εἰς ὁλόκληρον τὴν χώραν. Ἡ ρηθεῖσα διαιτητικὴ ἀπόφασις, ἐκδοθεῖσα μεταξὺ τῶν προμνημονευθεισῶν ὀργανώσεων, αἵτινες ὀργανώσεις ἐκπροσωποῦν τὸ σύνολον τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν τοῦ ἐπαγγέλματος ὁλοκλήρου τῆς χώρας, μὴ ἀμφισβητηθείσης ποσῶς τῆς τοιαύτης ἀντιπροσωπευτικῆς αὐτῶν ἱκανότητος κατὰ τὴν προβλεπομένην ἐν ἄρθρῳ 23 § 1 τοῦ προμνησθέντος ν.

3239/1955 διοικητικὴν διαδικασίαν, φέρει τὸν χαρακτῆρα, ὡς ἐκ τοῦ ὅλου περιεχομένου της προκύπτει, τῆς ἐθνικῆς ὁμοισεπαγγελματικῆς, καθὸ συναφθεῖσα μεταξὺ τῶν γενικωτέρας σημασίας ὀργανώσεων τούτων καὶ ἀφορῶσα εἰς τοὺς μισθωτοὺς ὡρισμένου ἐπαγγέλματος ὅλης τῆς χώρας καὶ δεσμεύει ὡς τοιαύτη καὶ τὴν ἐναγομένην ἐργοδότιδα «Ἕνωσιν Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν Ἄρτης - Φιλιππιάδος», καὶ ἂν δὲν μετέχῃ αὐτὴ τῶν συμβληθεισῶν ὡς ἄνω ὀργανώσεων. Ἡ ἄποψις αὕτη περὶ τοῦ ὅτι ἡ ὑπὸ κρίσιν διαιτητικὴ ἀπόφασις χαρακτηρίζεται ὡς ἐθνικὴ ὁμοισεπαγγελματική, ἤγουν δεσμευτικὴ τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν ὁλοκλήρου τῆς χώρας, ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἐπάγγελμα τοῦ γεωπόνου, ἐνισχύεται ἐκ τῶν κάτωθι βεβαιωθέντων περιστατικῶν, ἅτινα τελοῦν καὶ ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει λεπτομερῶς ἀναπτυχθέντα: ἤτοι α) Αἱ ὡς ἄνω ἐργοδοτικαὶ ὀργανώσεις (Σύνδεσμος Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ Ἀνωτάτη Συνομοσπονδία Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος) εἶναι γενικωτέρας σημασίας ἐν τῇ κρινομένῃ περιπτώσει, διότι, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἔχουν δυνατότητα συμμετοχῆς εἰς αὐτὰς οἱ ἐργοδόται τοῦ ἐπαγγέλματος πάσης τῆς χώρας, ἐπὶ πλέον συμμετέχουν εἰς αὐτὰς πάντες σχεδὸν οἱ βιομήχανοι καὶ βιοτέχναι τῆς Ἐπικρατείας. Πέραν τούτων τὸ σπουδαιότερον εἶναι, ὅτι εἰς τὰς εἰρημένας ἐργοδοτικὰς ὀργανώσεις κορυφῆς συμμετέχουν οἱ περισσότεροι καὶ μάλιστα εἰς μεγίστην ἀναλογίαν τῶν ἐργοδοτῶν, τῶν ἀπασχολούντων μισθωτοὺς τοῦ εἰς ὃ ἀφορᾷ ἡ κρινομένη ὧδε διαιτητικὴ ἀπόφασις ἐπαγγέλματος (γεωπόνου). Εἰδικώτερον αἱ ἑταιρεῖαι παραγωγῆς λιπασμάτων καὶ ἑτέρων χημικῶν προϊόντων, λειτουργοῦσαι εἴτε ὑπὸ βιομηχανικὴν, εἴτε ὑπὸ βιοτεχνικὴν μορφήν, ἀπασχολοῦν τὸν μεγαλύτερον ἀριθμὸν γεωπόνων, ἐὰν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὁ μεγάλος ὄγκος παραγωγῆς των πρὸς κάλυψιν τῶν ηὐξημένων ἀναγκῶν τῆς ἑλληνικῆς γεωργικῆς οἰκονομίας. Ἐπιπροσθέτως καὶ ἕτεραι βιομηχανικαὶ καὶ βιοτεχνικαὶ μονάδες καὶ ἐκμεταλλεύσεις, ἔχουσαι συνάφειαν καὶ ἄμεσον σύνδεσμον μὲ τὸν κλάδον τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς, εἶναι στελεχωμέναι δι' εἰδικῶν γεωπόνων (ὡς ἑταιρεῖαι βιομηχανοποιήσεως γεωργικῶν προϊόντων, π.χ. κονσερβοποιήσεις φρούτων, λαχανικῶν κλπ.). Συνεπῶς αἱ μετασχοῦσαι τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς, ὡς εἴρηται, ἐργοδοτικαὶ ὀργανώσεις εἶναι ἀναμφισβητήτως γενικωτέρας σημασίας καὶ ἐπὶ τοῦ συγκεκριμένου κλάδου παραγωγῆς, διότι τὰ μέλη αὐτῶν: αα) καλύπτουν τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς ὅλης ἐν τῇ χώρᾳ ἐπαγγελματικῆς δραστηριότητος καὶ ββ) ἀπασχολοῦν τὰ μεγαλύτερον ἀριθμὸν τῶν ἐργαζομένων εἰς τὸ ἐπάγγελμα. Ἐνταῦθα πρέπει καὶ αὖθις νὰ ὑπογραμμισθῇ, ὅτι αἱ ὡς ἄνω ὀργανώσεις θεωροῦνται κατὰ νόμον ὡς κεκτημέναι τὸν χαρακτῆρα ὀργανώσεων γενικωτέρας σημασίας, ἁρμοδίων πρὸς σύναψιν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας (ἄρθρον 7 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955), ἐξ οὗ συνάγεται, ὅτι αὗται καλύπτουν, λόγῳ τῆς εὐρύτητος τοῦ διὰ τοῦ καταστατικοῦ των ἐπιδιωκομένου σκοποῦ, πληρέστερα τὰ ἐπαγγελματικὰ συμφέροντα τῶν εἰς οὓς ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις ἀφορᾷ. β) Ὡς πρὸς τὴν μετασχοῦσαν τῆς διαφορᾶς ὀργάνωσιν τῶν μισθωτῶν, ἤτοι τὴν Πανελλήνιον Ὁμοσπονδίαν Συνδέσμων Γεωπόνων, δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀμφιβολία τις (οὔτε ἄλλωστε ἀμφισβητεῖται ἐν προκειμένῳ), ὅτι αὕτη, περιλαμβάνουσα εἰς τὴν δύναμίν της πάντα τὰ ἐν τῇ Ἑλλάδι νομίμως συγκεκροτημένα καὶ λειτουργοῦντα σωματεῖα γεωπόνων καὶ σκοπὸν ἔχουσα τὴν προαγωγὴν καὶ ἐξυπηρέτησιν τῶν ἠθικῶν, ἐπαγγελματικῶν καὶ οἰκονομικῶν συμφερόντων ἁπάντων τῶν κατ' ἐπάγγελμα Ἑλλήνων γεωπόνων, ἀποτελεῖ γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν ἐργαζομένων, ὡς δευτεροβάθμιος ἀνωτάτη ὀργάνωσις, συγκεντροῦσα τὰς πρωτοβαθμίους ἐπαγγελματικὰς τοιαύτας. γ) Αἱ προρρηθεῖσαι ἐργοδοτικαὶ ὀργανώσεις, ἐνῷ συνεβλήθησαν ὡς γενικῶς ἀντιπροσωπευτικαὶ τοῦ ἐπαγγέλματος, οὐδεὶς ἠμφεσβήτησε τὴν τοιαύτην ἰδιότητά των κατὰ τὴν ἐν ἄρθρῳ 23 § 1 νόμου 3239/1955 ὁριζομένην διαδικασίαν (βλ. Α.Π. 790/1964, ΕΕΔ 24, 343, Πρωτ. Ἀθηνῶν 19321/1966, ΕΕΔ 25, 1254). δ) Ἡ ὑπὸ κρίσιν διαιτητικὴ ἀπόφασις, ἐγκριθεῖσα μετὰ τροποποίησιν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 46668/1960 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, ἐν συνεχείᾳ ἐκηρύχθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22402/1961 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ὑποχρεωτικὴ διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας, πλὴν τοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης, καὶ τοὺς μισθωτοὺς τοῦ ἐπαγγέλματος, εἰς ὃ ἀφορᾷ αὕτη, καθ' ἅπασαν τὴν χώραν. Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 336/1963 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἠκυρώθη ἡ δευτέρα ὡς ἄνω ὑπουρ-

γική ἀπόφασις, δι' ἧς ἐκηρύχθη ὑποχρεωτική ἡ ἀπόφασις διαιτησίας.

Καθ' ἃ ἐρρήθη ἐκτενῶς ἀνωτέρω, δὲν ἀπαιτεῖται διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῆς ἰσχύος ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως καὶ ἐπὶ τῶν μὴ συμβληθέντων ἡ κήρυξις ταύτης ὡς ὑποχρεωτικῆς δι' ἀποφάσεως τῆς διοικήσεως, καὶ συνεπῶς ὡς ἐκ περισσοῦ καὶ χωρὶς νὰ ἐπιβάλλεται διὰ τὴν γενικὴν ἐφαρμογὴν της ἐκηρύχθη ὑποχρεωτικὴ ἡ περὶ ἧς πρόκειται ὧδε διαιτητικὴ ἀπόφασις διὰ τῆς ἀκυρωθείσης τελικῶς ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ὑπ' ἀριθ. 22402/1961 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως. Ἐν ἄλλοις λόγοις, ἐφ' ὅσον ἡ ὡς ἄνω ἐθνικὴ ὁμοιοεπαγγελματικὴ διαιτητικὴ ἀπόφασις κατὰ νομότυπον τρόπον ἐκηρύχθη μετὰ γενομένην τροποποίησιν ἐκτελεστὴ διὰ τῆς ὡς εἴρηται ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, αὕτη διατηρεῖ ἀκεραίαν τὴν ἰσχύν της καὶ ὑποχρεοῖ ὡς ἐκ τοῦ τοιούτου χαρακτῆρος της ἀμέσως ἐκ τοῦ νόμου, ἀπὸ τῆς ἐν αὐτῇ ὁριζομένης χρονολογίας, ἄνευ τῆς συνδρομῆς ἑτέρου δρου ἢ προϋποθέσεως, πάντας τοὺς ἐργοδότας, οἵτινες ἀπασχολοῦν ἐργαζομένους εἰς τὸ ἐπάγγελμα, εἰς ὃ ἀφορᾷ, ἀδιαφόρως ἐὰν οἱ ἐργοδόται οὗτοι ἀνήκουν ἢ ὄχι εἰς τὰς συμμετασχούσας εἰς τὴν διένεξιν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη αὕτη, ὀργανώσεις (Α.Π. 287/1965, ἔνθ' ἀνωτ.). ε) Τέλος σοβαρὸν ἐπιχείρημα, διακαιολογοῦν τὴν ἀνωτέρω ἄποψιν περὶ τοῦ ὅτι αἱ συμμετασχοῦσαι εἰς τὴν διένεξιν ὀργανώσεις εἶχον τὴν ρηθεῖσαν ἐκτεταμένην ἀντιπροσωπευτικὴν ἱκανότητα, δύναται νὰ συναχθῇ ἐκ τῆς ἑπομένης χρονικῶς ὑπ' ἀριθ. 10/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν γεωπόνων ἁπάσης τῆς χώρας», εἰς τὴν παράγραφον 5 τῆς ὁποίας ὁρίζεται, ὅτι «ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης καταργεῖται ἡ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 46668/1960 (ἐπιμάχου) ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας προβλεπομένη χορήγησις ἐπιδόματος διὰ τὰ τέκνα εἰς τοὺς περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτούς. Αἱ λοιπαὶ διατάξεις τῆς προδιαληφθείσης ἀποφάσεως, ἐφ' ὅσον δὲν ἀντίκεινται εἰς τὴν παροῦσαν, διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ. Ἂν σημειωθῇ, ὅτι εἰς τὴν δευτέραν διαιτητικὴν ἀπόφασιν (10/1964) συμμετεῖχεν ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῶν ἐργοδοτῶν καὶ ἡ Πανελλήνιος Συνομοσπονδία Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν (εἰς ἣν ρητέον ὑπάγεται ἡ ἐναγομένη) καὶ ἡ ὁποία βάσει τῆς προπαρατεθείσης παραγράφου 5 εὐθέως καὶ ἀπεριφράστως ἀπεδέχθη τὴν ἰσχὺν τῆς ἐπιδίκου διαιτητικῆς ἀποφάσεως (5/1960) ὁπωσδήποτε μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς νεωτέρας, καὶ ἔτι πλέον καὶ μετὰ τὴν ἰσχύν της τελευταίας καθ' ὃ μέρος δὲν ἀντίκειται εἰς ταύτην, ἐναργῶς προκύπτει, ὅτι ἡ εἰρημένη Συνομοσπονδία ἀνεγνώρισε τὸ μέν, ὅτι αἱ μετασχοῦσαι εἰς τὴν πρώτην διαιτητικὴν ἀπόφασιν ὀργανώσεις ἔχουν γενικώτερον χαρακτῆρα, τὸ δέ, ὅτι ὑπ' αὐτῶν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν γενομένην ρύθμισιν τῆς διενέξεως αἱ κρατοῦσαι καθ' ἅπασαν τὴν χώραν εἰδικαὶ συνθῆκαι καὶ ἀνάγκαι καὶ δὴ (τὸ σπουδαιότερον) δι' ὅλους τοὺς ἐργοδότας τοῦ ἐπαγγέλματος καὶ οὐχὶ μόνον διὰ τοὺς περιλαμβανομένους εἰς τὰς συμβληθείσας ὀργανώσεις. Εἰς ἐπίρρωσιν τούτων πρέπει νὰ λεχθῇ ὅτι ἡ ὡς ἄνω Πανελλήνιος Συνομοσπονδία Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν οὐδεμίαν ἀμφισβήτησιν προέβαλλεν, ὡς εἶχε τὴν εὐχέρειαν νὰ πράξῃ, ἀκολουθοῦσα τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ νόμου 3239/1955 ὁριζομένην διαδικασίαν, περὶ τῆς εὐρείας ἀντιπροσωπευτικῆς ἱκανότητος τῶν ρηθεισῶν ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων, ἀντιθέτως δὲ διὰ τῆς προμνησθείσης νεωτέρας ἀποφάσεως διαιτησίας ἦλθε καὶ ἀνεγνώρισε τὰ κῦρος καὶ τὴν δεσμευτικότητα τῆς πρώτης, παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι αὕτη δὲν συμμετέσχεν εἰς ταύτην. Τούτων τεθέντων, οὐχὶ ὀρθῶς ὑποστηρίζεται ὑπὸ τῆς ἐναγομένης «Ἑνώσεως Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν Ἄρτης - Φιλιππιάδος» ὅτι ἡ ἐφ' ἧς στηρίζεται ἡ ἀγωγὴ διαιτητικὴ ἀπόφασις δὲν δεσμεύει ταύτην, διότι δὲν πρόκειται περὶ ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς τοιαύτης, ὡς ὑπογραφείσα ὑπὸ ὀργανώσεων, μὴ ἐχουσῶν χαρακτῆρα γενικωτέρας σημασίας, καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει λόγῳ τῆς μὴ συμμετοχῆς εἰς τὴν διένεξιν τῆς μνημονευθείσης ἀνωτέρω Πανελληνίου Συνομοσπονδίας Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν.

Κατ' ἀκολουθίαν πάντων τῶν ἐκτεθέντων, ἀφοῦ ὁ δικάσας Ἐργατοδίκης δέχεται διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὅτι ἡ ἀνωτέρω ἐθνικὴ ὁμοιοεπαγγελματικὴ διαιτητικὴ ἀπόφασις, ἐφ' ἧς ἐρείδεται τὸ ἀγωγικὸν δικαίωμα, δὲν δεσμεύει τὴν ἐναγομένην, ὡς μὴ μετασχοῦσαν διὰ τῆς δευτεροβαθμίου ὀργανώσεώς της εἰς τὴν κατάρτισιν αὐτῆς, παρ' ὅτι δὲν συμπεριλαμβάνεται εἰς τὰς ἐν αὐτῇ ἐξαιρέσεις, καὶ ἀπορρίψας τὴν ἀγωγήν, ἐσφαλμένως ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προδιαληφθείσας διατάξεις, καθιστα μένου οὕ-

τω δεκτοῦ ὡς βασίμου τοῦ πρώτου λόγου ἐφέσεως. Εἰρήσθω ὅτι ἡ ἐκκαλουμένη ἐδέχθη ὡς ἐφαρμοστέας εἰς τὴν κρινομένην περίπτωσιν τὰς ἀπὸ 24.11.1956, 24.9.1958 καὶ 12.12.1961 συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων, βάσει τῶν ὁποίων ὁ ἐνάγων οὐδεμίαν διαφορὰν πέραν τῶν καταβαλλομένων ἀποδοχῶν τοῦ ἐδικαιοῦτο. Ἡ τοιαύτη ὅμως ἐφαρμογὴ δὲν εἶναι ὀρθὴ καὶ νόμιμος διὰ τὸν κάτωθι λόγον: Αἱ ἀνωτέρω συλλογικαὶ συμβάσεις, ἀναφερόμεναι εἰς τοὺς μισθωτοὺς τῶν Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων ἁπάσης τῆς χώρας, ἀποβλέπουν εἰς τὸ εἶδος τῆς χρησιμοποιούσης αὐτοὺς ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως καὶ οὐχὶ εἰς τὴν φύσιν τῶν παρεχομένων πρὸς αὐτὰς ὑπηρεσιῶν, αἱ ὁποῖαι δὲν εἶναι ἀπαραίτητον νὰ ἀνήκουν εἰς τὴν αὐτὴν εἰδικότητα ἢ τὸ αὐτὸ ἐπάγγελμα. Δι' ὃ καὶ ἐμπίπτουν εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἐδαφίου δ' § 1 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ μνησθέντος νόμου 3239/1955 καθοριζομένην ἔννοιαν τῶν εἰδικῶν συλλογικῶν συμβάσεων, αἵτινες ἰσχύουσι καθ' ὃ μέρος δὲν τροποποιοῦνται ὑπὸ τῶν ἐπικρατεστέρων ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν τοιούτων (ad hoc Α.Π. 320/1967, ΕΕΔ 26, 877). Προσθετέον ὅτι ἐκ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 § 1, ὁριζούσης ὅτι ἐπιτρέπεται νὰ ὑπαχθοῦν μισθωτοὶ εἰς τοπικὰς καὶ εἰδικὰς συλλογικὰς συμβάσεις, ἐφ' ὅσον αὗτοι δὲν ὑπάγονται εἰς συλλογικὴν σύμβασιν τοῦ στοιχείου θ', δηλαδὴ εἰς ἐθνικὴν ὁμοιοεπαγγελματικήν, προκύπτει ἀμέσως, ὅτι εἰς τὴν ἱεραρχικὴν σχέσιν μεταξὺ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων δὲν ἐφαρμόζεται ὁ γενικὴς ἐφαρμογῆς ἑρμηνευτικὸς κανών, καθ' ὃν αἱ γενικαὶ διατάξεις ὑποχωροῦν ἐναντι τῶν εἰδικῶν. Ἀντιθέτως ἐπὶ συλλογικῶν συμβάσεων αἱ γενικώτεραι σημασίας ἀποκλείουν τὰς εἰδικωτέρας (βλ. σχετ. μελέτην *Κ. Δημάκη* ἐν ΕΕΔ 23, 1025).

Ἐν προκειμένῳ, ἐβεβαιώθησαν τὰ ἀκόλουθα πραγματικὰ περιστατικά: Δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου προσελήφθη τὴν 29.11.1949 ὁ ἐνάγων παρὰ τῆς ἐναγομένης ὡς γεωπόνος καὶ εἰργάσθη ἔκτοτε συνεχῶς παρ' αὐτῇ ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ταύτην μέχρι τῆς 1ης Φεβρουαρίου 1966, ὅτε καὶ ἀπελύθη ὑπὸ τῆς ρηθείσης ἐργοδότιδος, καταγγελθείσης τῆς ἐργασιακῆς του συμβάσεως. Ἡ ἐναγομένη ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου διισχυρίζεται, ὅτι ὁ ἐνάγων κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τοῦ ἔτους 1959 καὶ μέχρι τῆς ἀπολύσεώς του δὲν παρεῖχεν ὑπηρεσίαν γεωπόνου, ἀλλὰ διοικητικοῦ ὑπαλλήλου (ἀποθηκαρίου) καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν δικαιοῦται ἀποδοχῶν γεωπόνου. Τοῦτο ὅμως, καθ' ἃ προέκυψεν ἐκ τοῦ συνόλου τῶν ἀποδείξεων, δὲν εἶναι ἀκριβές. Ὁ ἐνάγων ἐχρησιμοποιεῖτο διὰ τὰς πάσης φύσεως συγκεντρώσεις ἀγροτικῶν προϊόντων (δημητριακῶν, ὀρύζης, βάμβακος κλπ.), ἃς διενήργει ἡ ἐναγομένη εἴτε διὰ λογαριασμόν της, εἴτε διὰ λογαριασμὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου ἢ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης, καὶ δι' ἃς ἐργασίας ἔδει νὰ χρησιμοποιηθῇ γεωπόνος. Ὡσαύτως ἠσχολεῖτο καὶ μὲ τὴν διάθεσιν καὶ διαχείρισιν τῶν γεωργικῶν φαρμάκων καὶ λιπασμάτων, τοῦθ' ὅπερ ἀπαιτεῖ εἰδικότητα γεωπόνου, καθοριζόντος τὸν τρόπον χρήσεως αὐτῶν. Πάντα ταῦτα προκύπτουν καὶ ἐκ τῆς καταθέσεως τοῦ παρὰ τῆς ἐναγομένης ἐξεταοθέντος μάρτυρος, ὄντος ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν μέλους τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου ταύτης, ὡς καὶ ἐκ τῶν παρασχεθεισῶν κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως ἐξηγήσεων ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς Ἑνώσεως Συνεταιρισμῶν, κατὰ τρόπον ὥστε νὰ μὴ ὑπάρχῃ περὶ τοῦ θέματος τούτου ἡ παραμικρὰ ἀμφιβολία. Περαιτέρω ἐβεβαιώθη, ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐνδίκου συμβάσεως καὶ δὴ κατὰ τὸ ἐν τῇ ἀγωγῇ προσδιοριζόμενον χρονικὸν διάστημα ὁ ἐνάγων ἐλάμβανε τὰς κάτωθι ἀποδοχάς, ἤτοι ἀπὸ 25.4.1961 μέχρι 31.12.1961 δραχμὰς 2.836 μηνιαίως καὶ ἀπὸ 1.1.1962 μέχρι 10.1.1964 δραχμὰς 2.994. Ἐπὶ πλέον οὗτος ἐλάμβανε καὶ ἐπίδομα ἐκ δραχμῶν 400 κατὰ μῆνα. Τὰ ὡς εἰρηται χρηματικὰ ποσὰ συνομολογοῦνται ἑκατέρωθεν, μὲ τὴν μόνην διαφορὰν ὅτι ὁ ἐνάγων, ἀμφισβητῶν ἔννοιαν τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος, διατείνεται, ὅτι τοῦτο ἀφορᾷ ἐπίδομα παραγωγῆς ἢ βραβεῖον ἐργασίας. Εἶναι ἀληθές, ὅτι παραλλήλως πρὸς τὸν χρονικὸν μισθὸν δύναται νὰ συμφωνηθῇ πληρωμὴ ἰδιαιτέρας ἀμοιβῆς δι' ἐπιδομάτων ὑπερπαραγωγῆς ἢ ἄλλως βραβείων καλουμένων (περὶ αὐτῶν ἴδετε *Ι. Καποδίστριαν*, Ἑρμ.Α.Κ. ὑπ' ἄρθρον 653, ἀριθ. 111, *Κ. Κακκᾶν*, Ἐνοχικόν, Εἰδικόν, γ' ἔκδοσις, ἄρθρον 653, *Χρ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργ. Δίκαιον, σελ. 153, *Γ. Τρίμην*, Περὶ ἐργατικοῦ μισθοῦ, σελ. 24), διὰ τῶν ὁποίων ἐπιδιώκεται ἡ καλλιτέρα ποσοτικὴ ἢ ποιοτικὴ ἀπόδοσις ἐργασίας, ἀποτελοῦν δὲ μέρος τοῦ μισθοῦ καὶ κρίνονται συμφώνως πρὸς τὰς περὶ μισθοῦ διατάξεις. Τοῦτο ὅμως,

ὡς ἐκ τῆς φύσεως τοῦ ἐπιδόματος, ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι ἀποκλείεται ὁ ὑπολογισμὸς τούτου πρὸς συμπλήρωσιν τυχὸν καταβολῆς μειωμένου βασικοῦ μισθοῦ, δοθέντος ὅτι θὰ ἔμενεν ἄλλως ἀκάλυπτος ἄνευ ἀμοιβῆς ἡ μείζων καὶ ἐξαιρετικὴ δραστηριότης καὶ ἀπόδοσις τοῦ ἐργαζομένου (ἴδετε Α.Π. 278/1964, ΕΕΔ 23, 583, Πρωτ. Θηβῶν 55/1957, ΕΕΔ 17, 1245).

Ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει τὸ εἰς τὸν ἐνάγοντα χορηγούμενον παγίως κατὰ μῆνα ἐπὸ τῆς ἐναγομένης ποσόν, πέραν τοῦ βασικοῦ μισθοῦ του, κατεβάλλετο εἰς αὐτὸν εἰς ἀντάλλαγμα τῆς συμφωνηθείσης καὶ ἐντὸς τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων παρεχομένης ὑπ' αὐτοῦ ἐργασίας καὶ οὐχὶ ὡς ἐπίδομα παραγωγῆς ὑπὸ τὴν προεκτεθεῖσαν ἔννοιαν. Τὸ προσκομιζόμενον καὶ ἐπικαλούμενον ὑπ' ἀριθ. 416/1964 ἔγγραφον τῆς ἐναγομένης, ἐκ τοῦ ὁποίου προκύπτει, ὅτι τὸ διοικητικὸν συμβούλιον αὐτῆς διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 732/24.2.1964 πρακτικοῦ συνεδριάσεώς του προσέδωκεν ἄλλοίαν ἔννοιαν εἰς τὸ χορηγούμενον ἐπίδομα τῶν 400 δραχμῶν καὶ διὰ τὴν τοιαύτην τῆς οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως διὰ τὴν ἐπιδεικνυομένην παρὰ τοῦ μισθωτοῦ προσπάθειαν πρὸς ὁμαλὴν καὶ εὔρυθμον λειτουργίαν τῆς ὑπηρεσίας, οὐδόλως μεταβάλλει τὴν ἀνωτέρω ἄποψιν, καθ' ὅσον, ἐκτὸς τοῦ ὅτι καὶ ἐκ τοῦ ἐγγράφου τούτου δὲν προκύπτει σαφῶς ἡ ἔννοια τοῦ δραβείου παραγωγικότητος, ἐν πάσῃ περιπτώσει κατὰ τὸν ἐν προκειμένῳ κρίσιμον χρόνον, ἤτοι ἀπὸ τοῦ Ἀπριλίου 1961 καὶ μέχρι τοῦ Ἰανουαρίου 1964, τὸ ἐν λόγῳ ἐπίδομα ἐχορηγεῖτο ὡς προσαύξημα τοῦ μισθοῦ, ἀδιαφόρου αὐσης τῆς μετὰ ταῦτα ληφθείσης τροποποιητικῆς μονομεροῦς ἀποφάσεως τῶν ἐκπροσώπων τῆς ἐναγομένης. Περαιτέρω καὶ μετὰ τὸν συνυπολογισμὸν τοῦ ρηθέντος ἐπιδόματος, τὸ σύνολον τῶν ληφθεισῶν κατὰ τὰ ἄνω ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος μηνιαίων ἀποδοχῶν (συνομολογουμένων καθ' ἃ ἐρρήθη) τυγχάνει μικρότερον τοῦ ὑπὸ τῆς κατισχυούσης ἐν προκειμένῳ ἐθνικῆς δμοιοεπαγγελματικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως καθοριζομένου κατωτάτου ὁρίου μισθῶν, προσηυξημένου διὰ τῆς ἐκ ποσοστοῦ 10% προσαυξήσεως δι' οἰκογενειακὸν ἐπίδομα (συζύγου μὴ ἐργαζομένης). Εἰδικώτερον ὁ ἐνάγων ἔλαβε συνολικὰς μηνιαίας ἀποδοχὰς ἐκ δραχμῶν 3.236 κατὰ τὴν περίοδον 25.4.1961 μέχρι 31.12.1961 καὶ ἐκ δραχμῶν 3.394 κατὰ τὴν περίοδον 1.1.1962 μέχρι 10.1.1964, ἐνῷ, συμφώνως πρὸς τὴν μνησθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 5/1960 διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἔδει νὰ λάβῃ μηνιαίας ἀποδοχὰς δι' ὅλην τὴν ὡς ἄνω περίοδον ἐκ δραχμῶν 4.500, προσηυξημένας κατὰ 10% δι' οἰκογενειακὸν ἐπίδομα, ἤτοι 4.950 δραχμάς. Συνεπῶς ὀφείλεται τῷ ἐνάγοντι ἡ ἐντεῦθεν προκύπτουσα διαφορὰ ἀποδοχῶν καὶ δώρων, ἤτοι ἐν συνόλῳ δραχμαὶ 57.956, α) ἔτος 1961 : 4.950 — 3.236= 1.714 διαφορὰ Χ 8 μῆνας = 13.712 + 1.714 διαφορὰ δώρου Χριστουγέννων, β) περίοδος 1.1.1962 μέχρι 10.1.1964 : 4.950 — 3.394 = 1.556 διαφορὰ Χ 24 μῆνας καὶ 10 ἡμέρας= 37.862 + 4.668 (διαφορὰ δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα 1962 καὶ 1963). Σημειωτέον ἐνταῦθα ὅτι διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ὕψους τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν τοῦ ἐνάγοντος εἰς τὸ ποσὸν τῶν 4.500 δραχμῶν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν καὶ ἡ μακρὰ προϋπηρεσία τούτου τόσον παρὰ τῇ ἐναγομένῃ, ὅσον καὶ ἡ παρ' ἑτέρῳ ἐργοδότῃ διανυθεῖσα εἰς ὁμότιμα καθήκοντα, ἤτοι τοιαῦτα γεωπόνου. Εἶναι ἀληθές, ὅτι ἡ ἐφαρμοζομένη ὧδε διαιτητικὴ ἀπόφασις δὲν ἀποσαφηνίζει, ἐὰν ἐπὶ τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας ἐν τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ συνυπολογίζηται καὶ ὁ χρόνος προϋπηρεσίας εἰς ἕτερον τοιοῦτον. Ὡς γνωστὸν κύριος νομοθετικὸς λόγος διαφοροποιήσεως τῶν μισθῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ χρόνου προϋπηρεσίας εἶναι, ὅτι ἡ προσφερομένη ἐργασία τοῦ ἔχοντος μακρὰν ὑπηρεσίαν εἰς τὰ αὐτὰ καθήκοντα μισθωτοῦ εἶναι κατὰ τεκμήριον ποιοτικῶς καλλιτέρα τῆς τοιαύτης τοῦ στερουμένου προϋπηρεσίας. Συνεπῶς κατὰ τὴν ἐκ τοῦ σκοποῦ τῆς σχετικῆς διατάξεως συναγομένην ἔννοιαν πρέπει νὰ χωρήσῃ ὁ προειρημένος συνυπολογισμὸς τῆς ὑπηρεσίας καὶ εἰς ἄλλον ἐργοδότην. Εἰς τὴν ἑρμηνείαν ταύτην συνεπικουρεῖ καὶ ἡ ὕπαρξις ἐν τῇ νεωτέρᾳ διαιτητικῇ ἀποφάσει «περὶ γεωπόνων» διευκρινιστικῆς σχετικῆς διατάξεως, ὡς καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι εἰς ἑτέρας συλλογικὰς συμβάσεις τὸ αὐτὸ θέμα ἀντιμετωπίζεται παγίως κατὰ τὸν αὐτὸν ὡς ἄνω τρόπον. Ἀπὸ ἀπόψεως οὐσίας δὲν ὑπάρχει ἡ παραμικρὰ ἀμφιβολία, ὅτι ὁ ἐνάγων εἶχε μέχρι τοῦ ἔτους 1961 ὑπηρεσίαν γεωπόνου, ὑπερβαίνουσαν κατὰ πολὺ τὰ 20 ἔτη, αὕτη δὲ ἦτο γνωστὴ ἅμα τῇ καταρτίσει τῆς ἐνδίκου συμβάσεως ἐργασίας εἰς τὴν ἐναγομένην, καθ' ἃ προκύπτει ἐξ ἐγγράφου αὐτῆς τῆς ἰδίας συνταγέντος εἰς ἀνύποπτον χρόνον (15.4.1964) καὶ ἐν ᾧ βεβαιοῦται ὅτι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 527/

ΘΥΡΩΡΟΙ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΩΝ

ΝΟΜΙΜΟΣ ΜΙΣΘΟΣ ΘΥΡΩΡΩΝ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΩΝ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΩΝ

Παροχαί είς είδος καί ὥραι ἐργασίας, μὴ παρεχομένης κατοικίας

Ὑποχρέωσις τοῦ θυρωροῦ πολυκατοικίας, εἰς τὸν ὁποῖον δὲν παρέχεται δι' οἱονδήποτε λόγον κατοικία, εἰς δεκάωρον ἐργασίαν ἡμερησίως, δικαιουμένου προσθέτως ἀπό τῆς ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 6/1968 διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ τοῦ ὑπ' αὐτῆς ὁριζομένου ποσοῦ (19 ο/ο τοῦ 25πλασίου τοῦ γενικοῦ ἡμερομισθίου ἐργατοτεχνίτου).

Οἱ ὅροι ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς τῶν θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων ἁπάσης τῆς χώρας ρυθμίζονται ἤδη ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐγκριθείσης μετὰ τροποποιήσεως ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 38846/1568/1968 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (ΕΕΔ 27, 461), ὡς ἐπίσης, κατὰ τὴν παράγραφον 7 τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως, καὶ ὑπὸ τῶν κειμένων λοιπῶν διατάξεων προγενεστέρων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, αἱ ὁποῖαι διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ, ἐφ' ὅσον δὲν τροποποιοῦνται διὰ τῆς διαιτητικῆς ταύτης ἀποφάσεως ἢ δὲν ἀντίκεινται εἰς τὰς διατάξεις αὐτῆς.

Διατηρούμενος ὅρος εἶναι καὶ ὁ ἐν τῇ ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου 1938 συλλογικῇ συμβάσει ἐργασίας (ΕΕΔ 18, 147) διατηρηθείς, κατὰ τὸν ὁποῖον ὁ θυρωρός, ἀπολυόμενος, δικαιοῦται ἀποζημιώσεως ἢ, κατὰ τὰς περιστάσεις, προειδοποιήσεως ἴσης πρὸς τὸ ἥμισυ τῆς προβλεπομένης διὰ τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 4558/1930, ἀναλόγως τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας των. (Διὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς καταγγελίας ἴδετε Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4129/1968, Πρωτοδίκου Εὐάγγ. Ἀνδριανοῦ, ΕΕΔ 27, 1216).

Διατηρεῖται ἐπίσης ὁ ὅρος τῆς κατὰ συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, κατὰ τὸν ὁποῖον ὁ θυρωρὸς τῆς περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Παραχώρων, ἔχων ἐν τοὐλάχιστον ἔτος ὑπηρεσίας ἐν τῇ πολυκατοικίᾳ ἢ τῷ μεγάρῳ, δικαιοῦται 15ημέρου συνεχοῦς τοὐλάχιστον κατ' ἔτος ἀδείας μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν, ὑποχρεοῦται ὅμως νὰ ἐξεύρῃ ἀντικαταστάτην του διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς ἀδείας, ἥτις θὰ ἀμείβεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως εἶναι ἀπαχόλησις μισθωτοῦ ὡς θυρωροῦ πολυκατοικίας, εἰς τὸν ὁποῖον δὲν παρέχετο κατοικία καὶ ἔδει νὰ ἀμειφθῇ διὰ τοῦ ὑπὸ τῆς ἰσχυούσης διαιτητικῆς ἀποφάσεως καθοριζομένου μισθοῦ. (Ἴδετε καὶ ὑπ' ἀριθ. 89/1968 ἐγκλίων Ε.Κ.Α. ὡς πρὸς τὰς ἀσφαλιστικὰς εἰσφορὰς ΕΕΔ 27, 637).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 5254/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου Γ'/Δ

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Γ. Πάλλας**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Κατσομίτρος, Χρ. Ζέρβας

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ὑπ' ἀριθ. 6/1968 διαιτητικῆς ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐγκριθείσης μετὰ τροποποιήσεως ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 38846/1568/1968 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (ΕΕΔ 27, 461), ὡς ἐπίσης, κατὰ τὴν παράγραφον 7 τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως, καὶ ὑπὸ τῶν κειμένων λοιπῶν διατάξεων προγενεστέρων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, αἱ ὁποῖαι διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ, ἐφ' ὅσον δὲν τροποποιοῦνται διὰ τῆς διαιτητικῆς ταύτης ἀποφάσεως ἢ δὲν ἀντίκεινται εἰς τὰς διατάξεις αὐτῆς.

Διατηρούμενος ὅρος εἶναι καὶ ὁ ἐν τῇ ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου 1938 συλλογικῇ συμβάσει ἐργασίας (ΕΕΔ 18, 147) διατηρηθείς, κατὰ τὸν ὁποῖον ὁ θυρωρός, ἀπολυόμενος, δικαιοῦται ἀποζημιώσεως ἢ, κατὰ τὰς περιστάσεις, προειδοποιήσεως ἴσης πρὸς τὸ ἥμισυ τῆς προβλεπομένης διὰ τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 4558/1930, ἀναλόγως τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας των. (Διὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς καταγγελίας ἴδετε Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4129/1968, Πρωτοδίκου Εὐάγγ. Ἀνδριανοῦ, ΕΕΔ 27, 1216).

Διατηρεῖται ἐπίσης ὁ ὅρος τῆς κατὰ συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, κατὰ τὸν ὁποῖον ὁ θυρωρὸς τῆς περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Παραχώρων, ἔχων ἐν τοὐλάχιστον ἔτος ὑπηρεσίας ἐν τῇ πολυκατοικίᾳ ἢ τῷ μεγάρῳ, δικαιοῦται 15ημέρου συνεχοῦς τοὐλάχιστον κατ' ἔτος ἀδείας μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν, ὑποχρεοῦται ὅμως νὰ ἐξεύρῃ ἀντικαταστάτην του διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς ἀδείας, ἥτις θὰ ἀμείβεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως εἶναι ἀπασχόλησις μισθωτοῦ ὡς θυρωροῦ πολυκατοικίας, εἰς τὸν ὁποῖον δὲν παρείχετο κατοικία καὶ ἔδει νὰ ἀμειφθῇ διὰ τοῦ ὑπὸ τῆς ἰσχυούσης διαιτητικῆς ἀποφάσεως καθοριζομένου μισθοῦ. (Ἴδετε καὶ ὑπ' ἀριθ. 89/1968 ἐγκλίων Ε.Κ.Α. ὡς πρὸς τὰς ἀσφαλιστικὰς εἰσφορὰς ΕΕΔ 27, 637).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 5254/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου Γ'/Δ

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Γ. Πάλλας**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Κατσομίτρος, Χρ. Ζέρβας

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ὑπ'

26.6.1953 ἀποφάσεως τοῦ διαιτητικοῦ συμβουλίου της ἐρρυθμίσθη ἡ μισθοδοσία τοῦ ἐνάγοντος, ληφθείσης ὑπ' ὄψιν προϋπηρεσίας του ὡς γεωπόνου ἐν τῇ Α.Ε. «Λυσιμαχίᾳ» ἀπὸ 20.4.1936 μέχρι τῆς 1.11.1948 καὶ ἐν τῷ Κέντρῳ Σιτοπαραγωγῆς ἀπὸ 1.3.1933 ἕως 10.5.1935. Ὡσαύτως συνυπελογίσθη ἐπὶ τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὁριζομένων βασικῶν ἀποδοχῶν καὶ οἰκογενειακὸν ἐπίδομα ἀνερχόμενον εἰς 10% διὰ τὴν σύζυγον τοῦ δικαιούχου, ἐφ' ὅσον, καθ' ἃ ἐβεβαιώθη, αὕτη δὲν εἰργάζετο κατὰ τὸν κρίσιμον χρόνον.

Κατ' ἀκολουθίαν πάντων τῶν προρρηθέντων δέον ὅπως, καθισταμένου δεκτοῦ σχετικοῦ λόγου ἐφέσεως, μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ γίνῃ δεκτὴ ἐν μέρει ἡ ἔνδικος ἀγωγὴ ὡς κατ' οὐσίαν βάσιμος διὰ τὸ ποσὸν τῶν 57.956 δραχμῶν. Λεκτέον ἐν προκειμένῳ ὅτι ἡ περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τῆς ἐπιδίκου ἀξιώσεως ἔνστασις τοῦ ἐναγομένου ὡς παρελθόντων τεσσάρων ἐτῶν ἀπὸ τῆς γενέσεως τῆς ἀξιώσεως ἕως τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμος, καθ' ὅσον ἡ ἐπὶ μακρὸν μὴ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος καθ' ἑαυτὴν καὶ ἄνευ συνδρομῆς καὶ ἑτέρων περιστατικῶν δὲν καθιστᾷ καταχρηστικὴν τὴν ἄσκησιν τούτου.

ἀριθ. 6/1958 καὶ 6/1968 ἀποφάσεων τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων» (ΕΕΔ 17,606 καὶ Κώδ. ΝοΒ 16, 227) προκύπτει, ὅτι ὁ θυρωρὸς πολυκατοικίας, εἰς ὃν δὲν παρέχεται, δι' οἱονδήποτε λόγον, κατοικία, ὑποχρεοῦται εἰς 10ωρον μόνον ἐργασίαν ἡμερησίως, ἧς ἡ ἔναρξις καὶ λῆξις κανονίζεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καὶ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ παρατείνεται πέραν τῆς 9ης μ.μ. ὥρας, δικαιούμενος προσθέτως ἀπὸ τῆς ἰσχύος (1.2.1967) τῆς δευτέρας ὡς ἄνω διατητικῆς ἀποφάσεως καὶ τοῦ ὑπ' αὐτῆς ὁριζομένου ποσοῦ (19% ταῦ 26πλασίου τοῦ γενικοῦ ἡμερομισθίου ἐργατοτεχνίτου) τῆς ἀποτιμήσεως τῶν παροχῶν εἰς εἶδος (φωτισμοῦ, θερμάνσεως, ὕδατος, ἀερισμοῦ καὶ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος Τ3).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθη, κατὰ τὴν ἐκ τῶν γενομένων μορφωθεῖσαν κρίσιν ἡμῶν, ὅτι ὁ ἐνάγων, προσληφθεὶς τὴν 1.12.1962 διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἀπασχοληθεὶς ὡς θυρωρὸς ἐνταῦθα πολυκατοικίας μέχρι τῆς 15.1.1968, εἰργάζετο ἐπὶ 10ωρον μόνον ἡμερησίως, πλὴν τῆς Κυριακῆς, καθ' ἣν ἀνεπαύετο, καὶ οὐχὶ πέραν τῆς 9ης μ.μ. ὥρας καὶ κατώκει μετὰ τῆς οἰκογενείας του εἰς ἰδιόκτητον ἐντὸς τῆς ἐν ᾗ ἐτηρεῖτο ὡς ἄνω πολυκατοικίας διαμέρισμα, χωρὶς νὰ καταβάλλῃ δι' αὐτὸ δαπάνης θερμάνσεως, ὕδατος καὶ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, ὡς ὁμολογεῖ καὶ ἐν τῇ ἀγωγῇ του, ἃς κατέβαλλον οἱ ἰδιοκτῆται καὶ ἔνοικοι ταύτης, εἰς ἣν καὶ δὲν ὑπῆρχεν ἐκ κατασκευῆς της προορισμένη δι' αὐτὸν κατοικία. Συναφῶς οὗτος κατὰ τὸ ἀπὸ 1.1.1963 ἕως 31.1.1967 χρονικὸν διάστημα δὲν δικαιοῦται τῆς αἰτουμένης ἀποτιμήσεως τῶν ἄνω παροχῶν εἰς εἶδος, ἀφοῦ τῷ παρείχοντο αὐτὰ, ἐκτὸς τῆς κατοικίας, ἣς δὲν ἐδικαιοῦτο, ὡς ἐργαζόμενος ἐπὶ 10ωρον ἡμερησίως. Ἀντιθέτως διὰ τὸ ἀπὸ 1.2.1967 καὶ ἑξῆς χρονικὸν διάστημα δικαιοῦται, κατὰ ρητὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 6 τῆς ὑπ' ἀριθ. 6/1968 ὡς ἄνω διατητικῆς ἀποφάσεως τῆς ὑπ' αὐτῆς ὁριζομένης εἰς ποσὸν ἴσον πρὸς 19% τοῦ 26πλασίου τοῦ ἑκάστοτε ἰσχύοντος γενικοῦ κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου τοῦ ἐργατοτεχνίτου ἀποτιμήσεως τῶν ἐν λόγῳ παροχῶν, ἀνερχομένης εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 4.039,40 (γενικὸν ἡμερομίσθιον 85 Χ 26 = 1210 Χ 19% = 229,90 Χ 5 μῆνας = 1149,50 δραχμαὶ + 2389,90 δραχμαὶ (γενικὸν ἡμερομίσθιον 90 Χ 26 = 2340 Χ 19% = 444,60 Χ 6,5 μῆνας = 2889,90). Ἐναντι τοῦ ποσοῦ ὅμως τούτου, ὅπερ ἐδικαιοῦτο οὗτος, δὲν κατέβαλλε δαπάνης κοινοχρήστων τοῦ διαμερίσματός του ἐκ δραχμῶν 3.584, θερμάνσεως ἐκ δραχμῶν 2.510 καὶ ὕδατος καὶ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος ἐκ δραχμῶν 1150 (160 δραχμῶν Χ 11,5 μῆνες), ἤτοι τῷ παρεισχέθησαν παροχαὶ εἰς εἶδος ἀξίας 7.244 ἐν ὅλῳ δραχμῶν, ἤτοι μείζονος τοιαύτης τῶν ὡς ἄνω δικαιωμένων 4.039,40 δραχμῶν, δι' ἃ καὶ τὸ περὶ ἐπιδικάσεως αὐτῷ ποσοῦ 17.652 δραχμῶν, εἰς ὃ περιορίσθη διὰ τῶν πρατάσεων, διὰ μὴ χορηγήσαν αὐτῷ τῶν εἰς εἶδος παροχῶν τοῦ ἀπὸ 1.1.1963 ἕως 15.1.1968 ἐπιδίκου χρονικοῦ διαστήματος, κεφάλαιον τῆς ἀγωγῆς ἀπορριπτέον ὡς ἀβάσιμον κρίνεται.

Τὸ περὶ καταβολῆς αὐτῷ ἀμοιβῆς προσαυξήσεως 75% δι' ἐργασίαν του κατὰ Κυριακὰς τοῦ ἀπὸ 1.1.1967 ἕως 15.1.1968 χρονικοῦ διαστήματος νόμιμον κατὰ τὰς διατάξεις τῶν προμνησθεισῶν διατητικῶν ἀποφάσεων καὶ τῶν τοιούτων τῶν ὑπ' ἀριθ. 8300/1946 καὶ 25825/1951 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καὶ 748/1966 Α.Δ. (ἄρθρον 7 § 4α) κεφάλαιον τῆς ἀγωγῆς εἶναι ἀπορριπτέον ὡς ἀβάσιμον, διότι, ὡς ἐβεβαιώθη, ὁ ἐνάγων δὲν εἰργάζετο κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑξαιρετέας ἑορτάς.

ΕΡΓΑΣΙΑΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΗΘΟΠΟΙΟΥ ΜΕΤ' ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

Κρίσις Δικαστοῦ περὶ συμβάσεως μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας

Συμφωνία ἐργαζομένου μετὰ παραγωγοῦ κινηματογραφικῆς ταινίας, ἵνα ὑποδυθῇ ὡς ἠθοποιὸς ρόλον διὰ τὴν λῆψιν τῆς ταινίας ἀντὶ συμφωνηθέντος χρηματικοῦ ποσοῦ.—Ὕπαρξις συμβάσεως μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἐφ' ὅσον οἱ διάδικοι ἀπέβλεψαν εἰς τὴν κατὰ χρόνον παροχὴν τῆς ἐργασίας, συντρέχοντος καὶ τοῦ στοιχείου τῆς ἐξαρτήσεως τοῦ ἐργαζομένου ἀπὸ τοῦ ἐργοδότου.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως ὑπῆρξε σύμβασις ἠθοποιοῦ μετὰ παραγωγοῦ καὶ ἐπιχειρηματίου κινηματογράφου διὰ τὸ γύρισμαν κινηματογραφικῆς ταινίας.

Ἡ ἐν λόγῳ ἀπόφασις ὑπὸ τὰ γνωστὰ κριτήρια τῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας (ἴδετε ΕΕΔ 26, 1255, ἔνθα εἰς σημείωσίν μας ἐπὶ τῆς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 2603/1967, εἰσηγητὴς *Χρ. Χριστοφορίδης*, παρεπέμπατε εἰς νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου) ἐχαρακτήρισε τὴν σύμβασιν ὡς τοιαύτην περὶ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἵνα ἡ ἐξ αὐτῆς ἀξίωσις ἐκδικασθῇ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, καὶ ὄχι ὡς σύμβασιν μισθώσεως ἔργου (περὶ τῆς ὁποίας ἴδετε ἐκ τῶν τελευταίων τὴν Α.Π. 371/1966, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 25, 977, διακρίνουσαν τὴν σύμβασιν ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀπὸ τῆς συμβάσεως μισθώσεως ἔργου). (Ἴδετε περὶ τῆς συμβάσεως παροχῆς ὑπηρεσιῶν ὑπὸ καλλιτέχνου εἰς ἐργοδότην Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 22611/1967, εἰσηγητὴς *Ν. Μπάκας*, ΕΕΔ 27, 296).

Ἐκ τοῦ εἴδους τῆς ἐργασίας ἐν προκειμένῳ συνήγετο καὶ ἡ ὡρισμένη χρονικὴ διάρκεια αὐτῆς (ἄρθρον 669 Α.Κ., ἴδετε σημείωσίν μας ἐν ΕΕΔ 27, 302).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 5313/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου 1846Δ'
Πρωτοδίκης ὁ κ. **Π. Μοσχονᾶς**
Δικηγόρος ὁ κ. Δ. Μουσές

Ἐβεβαιώθησαν τὰ ἑπόμενα : Ὁ ἐνάγων προσελήφθη κατὰ μῆνα Ἰανουάριον 1967 ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου κινηματογραφικοῦ ἐπιχειρηματίου ὡς ἠθοποιός, δυνάμει συμβάσεως μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου διαρκείας, προκειμένου νὰ ὑποδυθῇ τὸν ρόλον τοῦ «ὑπενωμοτάρχου» εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ λῆψιν καὶ παραγωγὴν τῆς κινηματογραφικῆς ταινίας ὑπὸ τὸν τίτλον «...», ἀντὶ συμφωνηθέντος συνολικοῦ μισθοῦ. Καὶ ναὶ μὲν ἡ συμμετοχὴ ἠθοποιοῦ εἰς τὸ γύρισμα κινηματογραφικῆς ταινίας, ἀντὶ ὡρισμένης ἀμοιβῆς, συνιστᾷ σύμβασιν ἔργου (Ε.Α. 424/1965, ΝοΒ 13, 741), πλὴν ὅμως, ἐν προκειμένῳ, κατηρτίσθη συμβασις μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, διότι οἱ διάδικοι ἀπέβλεψαν εἰς τὴν κατὰ χρόνον (ὡρισμένον) παροχὴν τῆς ἐργασίας, συντρέχοντος καὶ τοῦ στοιχείου τῆς ἐξαρτήσεως τοῦ ἐνάγοντος ἠθοποιοῦ ἀπὸ τοῦ ἐναγομένου παραγωγοῦ, δοθέντος ὅτι οὗτος ἦτο ὑποχρεωμένος νὰ ἐκτελῇ τὸ ἐκδιδόμενον πρόγραμμα ἐργασίας, προσερχόμενος ἐγκαίρως κατὰ τὰς ἑκάστοτε ὁριζομένας ἡμέρας καὶ ὥρας καὶ νὰ συμμορφοῦται ἀπολύτως πρὸς τὰς σχετικὰς μὲ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του ὑποδείξεις, συστάσεις καὶ παρατηρήσεις τοῦ ἐναγομένου παραγωγοῦ, σεναριογράφου καὶ σκηνοθέτου τῆς ρηθείσης κινηματογραφικῆς ταινίας. Εἰς ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως ταύτης ὁ ἐνάγων προσέφερεν ἀνελλιπῶς τὰς συμφωνηθείσας ὑπηρεσίας μέχρι τέλους τοῦ μηνὸς Αὐγούστου 1967 καὶ συνέβαλεν εἰς τὴν πλήρη ἀποπεράτωσιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ γυρίσματος τῆς ἀνωτέρω ταινίας, προβληθείσης ἤδη, ἄνευ καταβολῆς εἰς αὐτὸν τοῦ ἐκ δραχμῶν 7.000 ὀφειλομένου εἰσέτι ὑπολοίπου τοῦ συμπεφωνημένου μισθοῦ του. Ἀκολούθως τούτοις δέον ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔκθεσις ἀγωγῆς, κατὰ τὸ μοναδικὸν κεφάλαιόν της, ὡς νόμιμος (ἄρθρα 648, 653 καὶ 655 Α.Κ.) καὶ κατ' οὐσίαν βάσιμος.

ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΚΗΝΟΘΕΤΟΥ ΜΕΤ' ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

Ὑπαγωγὴ τῶν ἐξ αὐτῆς διαφορῶν εἰς διαδικασίαν ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρόσληψις σεναριογράφου καὶ σκηνοθέτου ὑπὸ κινηματογραφικῆς ἐπιχειρήσεως, δυνάμει συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας.—Ἐπιδίκασις κατὰ τὴν διαδικασίαν ἐργατικῶν διαφορῶν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καθυστερουμένης ἀμοιβῆς.—Κήρυξις τῆς ἀποφάσεως προσωρινῶς ἐκτελεστῆς κατ' ἄρθρον 969 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

Εἶναι ἡ πρώτη κατὰ τὴν νέαν διαδικασίαν ἐργατικῶν διαφορῶν (ἄρθρον 691 ἐπ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας) ἀπόφασις τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ἐσχέθη μὲν εἶναι, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ, νὰ ἀποδώσῃ ἡ νέα ἐργατικὴ διαδικασία ὅ,τι καλλίτερον διὰ τὴν οἰκονομικὴν προστασίαν τῶν μοχθούντων μισθωτῶν καὶ λοιπῶν δυναμένων νὰ ἐξυπηρετηθοῦν διὰ τῆς νέας διαδικασίας πρὸς ἀπονομὴν τοῦ δικαίου των.

Ἐπρόκειτο εἰς τὴν περίπτωσιν περὶ ἀγωγῆς σκηνοθέτιδος κατὰ κινηματογραφικῆς ἐπιχειρήσεως διὰ τὴν ἐπίδικασιν ὑπὲρ αὐτῆς καθυστερουμένης ἀμοιβῆς, ὑφισταμένης, ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις τοῦ Δικαστηρίου, συμβάσεως περὶ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας, αἱ ἐκ τῆς ὁποίας ἀξιώσεις ὑπάγονται εἰς τὴν διαδικασίαν ἐργατικῶν διαφορῶν τῶν ἄρθρων 691 ἐπ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

Ἡ προκειμένη σχέσις (σκηνοθέτου κινηματογράφου) χαρακτηρίζεται καὶ ὑπὸ τοῦ νόμου (ἄρθρον 27 § 3 ν.δ. 4206/1961) ὡς σχέσις ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου διὰ πάσας τὰς ἐντεῦθεν συνεπείας. (Ἴδετε καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 13940/1967, εἰσηγητὴς *Π. Κατραλῆς*, ΕΕΔ 26, 1199).

Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. **Πρ. Ἀσημιάδης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Γρηγορίου, Ἀρ. Νικολακάκης

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, ἀφορῶσα εἰς ἰδιωτικοῦ δικαίου διαφοράς ἐκ παρασχεθείσης ἐξηρτημένης ἐργασίας, παραδεκτῶς καὶ ἀρμοδίως εἰσαγομένη ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου (ἄρθρα 1 § α', 14, 16 § 2 καὶ 691 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας), ἐξεταστέα, μετὰ τὴν καταβολὴν τῶν τελῶν τῆς παρούσης, τοῦ προσήκοντος δικαστικοῦ ἐναμίου καὶ τῶν ὑπὲρ Τ.Σ.Ν., Ο.Α.Δ.Μ.Α. καὶ Τ.Π.Δ. ποσοστῶν (ὑπ' ἀριθ. 308847 καὶ 318133/1968 τριπλότυπα Ταμείου Ἀθηνῶν), ἀποβαίνει.

Ἐκ τῆς κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἐν τῇ ἡγουμένῃ σκέψει ἀγωγῆς ὁμολογίας ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου τῶν θεμελιούντων τὴν βάσιν αὐτῆς πραγματικῶν περιστατικῶν ἀποδεικνύεται (ἄρθρα 355, 356 καὶ 368 § 1 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας), ὅτι δυνάμει συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας, καταρτισθείσης μεταξὺ τῆς ἐναγούσης καὶ τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου τῆς ἀνωνύμου ἑταιρείας «...», προσελήφθη ἐκείνη παρ' αὐτῆς ὡς σεναριογράφος καὶ σκηνοθέτις καὶ παρέσχεν αὐτῇ τὰς ὑπηρεσίας της καὶ ὅτι ἐκ σεναρίων καὶ σκηνοθεσίας τῶν ἔργων «...» δικαιοῦται νὰ λάβῃ τὰς αἰτουμένας 48.946 δραχμάς, βέον συνεπῶς νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ καὶ ὡς κατ' οὐσίαν βάσιμος καὶ ὑποχρεωθῇ ὁ ἐναγόμενος ὑπὸ τὴν ὑφ' ἣν παρίσταται ἰδιότητα (ἄρθρον 1102 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας), ὅπως καταβάλῃ τῇ ἐναγούσῃ τὸ ἀνωτέρω ποσὸν μετὰ τοῦ νομίμου τόκου ἀπὸ συζητήσεως τῆς ἀγωγῆς, κηρυχθῇ ἡ παροῦσα προσωρινῶς ἐκτελεστή, διότι ἡ ἐπιβράδυνσις τῆς ἐκτελέσεως αὐτῆς, ὡς ἐκ τῆς ἀπορίας τῆς ἐναγούσης, θὰ ἐπιφέρῃ σημαντικὴν ζημίαν εἰς αὐτὴν (ἄρθρον 1969 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας) καὶ συμψηφισθῇ αἰτήσει ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων ἡ ἑκατέρωθεν δικαστικὴ δαπάνη.

ΟΙΚΙΑΚΑΙ ΥΠΗΡΕΤΡΙΑΙ

ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΠΟ ΥΠΗΡΕΤΡΙΑΣ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ

Βιβλιάριον ὑγείας, εἰθισμένος μισθός, παραγραφὴ αὐτοῦ

Παροχὴ ὑπηρεσιῶν ὑπὸ ὑπηρετρίας κατ' οἶκον δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας.—Ἀκυρότης συμβάσεως ἄνευ ἐφοδιασμοῦ διὰ βιβλιαρίου ὑγείας ὑπηρετρίας ἡλικίας κάτω τῶν 14 ἐτῶν.—Ἄσκησις διὰ τὰς ἐξ αὐτῆς ἀξιώσεις ἀγωγῆς ἐξ ὀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ.—Καθορισμὸς μισθοῦ, μὴ συμφωνηθέντος τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ, κατ' ἄρθρον 649 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ἔννοια «εἰθισμένου μισθοῦ».—Παροχαὶ θεωροῦνται ὡς μισθός.—Ἔλλειψις εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν οἰκιακῶν ὑπηρετῶν ἐλαχίστου μισθοῦ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.—Δωρεὰ οἰκοπέδου.—Παραγραφὴ ἀξιώσεων ὑπηρετῶν κατ' ἄρθρον 256 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ ἐπὶ δικαιωμάτων ἐκ Νόμων δημοσίας τάξεως.

Ἐπρόκειτο, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως, περὶ παροχῆς ὑπηρεσιῶν ὑπὸ ὑπηρετρίας κατ' οἶκον (ἐμισθοῦτο οἰκιακῆς βοηθοῦ κατὰ τὴν ὁρολογίαν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 1101/1960 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων).

Αὕτη προσελήφθη εἰς ἡλικίαν κάτω τῶν 14 ἐτῶν καί, ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, ἀκολουθοῦν τὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 759/1937 (ἀντίθετοι αἱ ἐν ΕΕΔ 14, 318 σημειώσεις μας), ἐφ' ὅσον ἡ ἐνάγουσα ἐστερεῖτο διπλώματος ὑγείας, ἡ σύμβασις ἐργασίας ὑπῆρξε κατὰ τὸ μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 14ου ἔτους τῆς ἡλικίας της χρόνος, ὁπότε θὰ ἔπρεπε νὰ ἀναζητηθῇ ἡ ὠφέλεια τοῦ ἐργοδότου διὰ τῆς ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀγωγῆς (ἄρθρον 904 Α.Κ.).

Παραιτέρω ἐγεννήθη ζήτημα παραγραφῆς τῶν ἀξιώσεων τῆς ἐναγούσης, ἀλλ' ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον εἶχεν ἐν προκειμένῃ ἐφαρμογὴν τὸ ἄρθρον 256 § 1 Ἀστικοῦ Κώδικος, κατὰ τὸ ὁποῖον ἀναστέλλεται ἡ παραγραφὴ τῶν ἀξιώσεων τῶν ὑπηρετῶν κατὰ τῶν κυρίων, διαρκούσης τῆς σχέσεως ὑπηρεσίας, οὐχὶ ὅμως καὶ πέραν τῆς δεκαπενταετίας.

Ἡ διάταξις αὕτη, μὴ προβλεπομένη ὑπὸ τοῦ προϊσχύσαντος τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος Δικαίου (ἴδετε Ἀλ. Λιτζερόπουλον, ΕρμΑΚ Εἰσαγ. Νόμος ὑπ' ἄρθρον 18, ἀριθ. 18) καὶ δικαιολογουμένη ἐκ τῆς ἰδικῆς τοῦ σχέσεως (σεβασμοῦ ἢ εὐσεβείας ἢ στοργῆς ἢ προστασίας), ἥτις συνδέει τὰ πρόσωπα δικαιούχου καὶ ὑποχρέου πρὸς ἄλληλα (Γ. Μπαλῆ, Γενικαὶ Ἀρχαί, ἐκδ. 6η, σελ. 393), ἀναφέρεται εἰς τὰς ἀξιώσεις τῶν ἐν παραγράφῳ 6 τοῦ ἄρθρου 250 Ἀστικοῦ Κώδικος ὑπηρετῶν διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν μισθῶν ἢ ἄλλων ἀμοιβῶν καὶ ἐξόδων αὐτῶν (ἴδετε καὶ Γ. Μαριδάκη, Αἰτιολογικὴ Ἔκθεσις, σελ. 256) καὶ δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῶν ἐν παραγράφῳ 17 τοῦ ἄρθρου 250 Α.Κ. ἀξιώσεων (Α.Π. 407/1963, εἰσηγητὴς Εὐστ. Μαλλούχος, ΕΕΔ 32, 1122).

Τὸ Πρωτοδικεῖον, μὴ συμφωνηθέντος ἐν προκειμένῳ ὡρισμένου μισθοῦ, καθορίζει τὸν κατὰ τὸ ἄρθρον 649 Α.Κ. εἰθισμένον μισθόν, καταβλητέον κατ' ἄρθρον 653 Α.Κ. (Ἴδετε ἐκ τῶν τελευταίων τὴν Α.Π. 105/1966, εἰσηγητὴς Ι. Χατζηδάκης, ΕΕΔ 25, 475, καὶ ΕΕΔ 24, 851, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν).

Δὲν ἔχει ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. ἐπὶ δικαιωμάτων ἐκ νόμων δημοσίας τάξεως παγιωθῇ ἡ νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου. (Ἴδετε καταφατικῶς ἐκ τῶν τελευταίων τὴν Α.Π. 305/1968, εἰσηγητὴς Σπ. Σταφόπουλος, ΕΕΔ 27, 1304, καὶ ΕΕΔ 25, 1041, ἔνθα νομολογία καὶ παραπομπαὶ εἰς θεωρίαν).

Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου Ἄρτης 246/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμοι ΓΘΔ' κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ἀλκ. Τσιτσιᾶς**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης ὁ κ. **Κ. Παπαλάκης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ξ. Κοταρίδας, Δ. Ζαρκαλῆς, Ι. Μαστρογιάννης

Ἐβεβαιώθησαν τὰ ἀκόλουθα πραγματικὰ περιστατικά: Ἡ ἐνάγουσα προσελήφθη παρὰ τῆς ἐναγομένης κατὰ τὸν μῆνα Ἰούλιον 1960, ὅτε ἦγε τὸ 13ον ἔτος τῆς ἡλικίας της, ὡς οἰκόσιτος ὑπηρέτρια, ἐπὶ συμφωνίᾳ παροχῆς αὐτῇ, ἐναντι τῶν προσφερομένων οἰκιακῶν ὑπηρεσιῶν της, εὐλόγου καὶ δικαίας ἀποζημιώσεως κατὰ τὴν κρίσιν ἀνδρὸς ἀγαθοῦ, ἐκτὸς τῆς παρεχομένης αὐτῇ τροφῆς, ἐνδύσεως καὶ οἰκήσεως. Εἰς ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως ταύτης αὕτη ἀπὸ τῆς ὡς

άνω προσλήψεώς της μέχρι τοῦ Ἰανουαρίου 1968 παρέσχε τὰς συνήθεις ὑπηρεσίας οἰκοοίτου ὑπηρετρίας, ἐκτελοῦσα πάσας τὰς οἰκιακὰς ἐργασίας καὶ ὑπηρεσίας πρὸς τὴν οἰκογένειαν τῆς ἐργοδότιδός της, ἥτις ἀπετελεῖτο ἐξ αὐτῆς καὶ μόνης. Ὑπὸ τὰ βεβαιωθέντα αὐτὰ πραγματικὰ περιστατικὰ πρόδηλον καθίσταται, ὅτι ἡ μεταξὺ τῶν διαδίκων συναφθεῖσα σύμβασις, βάσει τῆς ὁποίας καὶ προσέφερεν ἡ ἐναγουσα τὰς ἀνωτέρω ὑπηρεσίας της, φέρει τὸν κατὰ τὰς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 § 1 τοῦ νόμου ΓΨΟΔ΄/1911, ἄρθρον 6 τοῦ νόμου 765/1943 (διατηρηθέντος ἐν ἰσχύι διὰ τοῦ ἄρθρου 6 ν.δ. 8/11 Μαΐου 1946) καὶ ἄρθρων 648 καὶ 652 Α.Κ. χαρακτῆρα συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἀφοῦ, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, ἡ ἐνάγουσα ὑπεχρεοῦτο νὰ προσφέρῃ καὶ προσέφερε τὰς ρηθείσας ὑπηρεσίας της καθ' ὡρισμένον χρόνον τῆς ἡμέρας καὶ ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν, ἄμεσον ἐποπτείαν καὶ ἔλεγχον τῆς ἐναγομένης (Α.Π. 138/1961, ΕΕΔ 20, 387, 175/1963 ΕΕΔ 22, 661). Τὸ γεγονός, δι' ὅπερ γενήσεται κατωτέρω λόγος, ὅτι κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς προειρημένης συμβάσεως ἡ ἐναγομένη ἐδωρήσατο εἰς τὴν ἐνάγουσαν ἀγροτικὸν ἀκίνητον, καὶ ἐπὶ τῇ ὑποστηριζομένῃ εἰσέτι ἐκδοχῇ τῆς καταρτίσεως εἰδικῆς συμφωνίας περὶ καλύψεως διὰ τοῦ δωρηθέντος κτήματος τῶν προσφερθεισῶν ὑπὸ τῆς ἐναγούσης ὑπηρεσιῶν, αἰδδόλως μεταβάλλει τὸν προμνησθέντα χαρακτῆρα τῆς ἐπιδίκου συμβάσεως. Ὅθεν ὀρθῶς ὁ δικάσας Πρωτοδίκης ἀπεφήνατο ἑαυτὸν καθ' ὅλην ἁρμόδιον πρὸς ἐκδίκασιν τῆς ὑπὸ δίκην ἀγωγῆς, δι' ἧς διώκεται ἡ πληρωμὴ τῇ ἐναγούσῃ, βάσει τῆς ἄνω ἐργασιακῆς συμβάσεως τῶν ὀφειλομένων ἀποδοχῶν κλπ., ὁ δὲ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζων δεύτερος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως καὶ δὴ περὶ ὑπάρξεως ἀνωνύμου συμβάσεως τοῦ ἄρθρου 361 Α.Κ. ἐλέγχεται ἀβάσιμος καὶ ὡς ταυτότης ἀπορριπτέος.

Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 759/1937, καθ' ἣν «ἀπαγορεύεται ἡ χρησιμοποίησις κατ'οἶκον ὑπηρετῶν προσώπων μὴ συμπληρωσάντων τὸ 14ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ μὴ ἐφωδιασμένων διὰ βιβλιαρίων ὑγείας» ἐπὶ ἀπειλῇ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 4 τοῦ αὐτοῦ νόμου ποινῶν, εἶναι ὅτι τὸ βιβλιάριον ὑγείας ἐπιβάλλεται μόνον διὰ τὰς κάτω τῶν 14 ἐτῶν ὑπηρετρίας, ὥστε μόνον τούτων νὰ ἀπαγορεύηται ἡ χρησιμοποίησις, οὖσης ἀκύρου τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, ἐνῷ διὰ τὰς συμπληρωσάσας τὸ 14ον ἔτος δὲν ἀπαιτεῖται τὸ ἐν λόγῳ βιβλιάριον (Α.Π. 185/1964, ΕΕΔ 23, 408, 224/1959, ΕΕΔ 18, 532, Α.Π. 513/1955, ΕΕΔ 14, 1203). Ἐπὶ τοῦ προκειμένου κατὰ τὸ διάστημα, τὸ ὁριζόμενον ἀπὸ τοῦ χρόνου συνάψεως τῆς σχέσεως ἐργασίας (1.7.1960) καὶ μέχρι τῆς 1.11.1960, καθ' ὃ ἡ ἐνάγουσα μὴ συμπληρώσασα τὸ 14ον ἔτος τῆς ἡλικίας της ἐστερεῖτο τοῦ εἰρημένου βιβλιαρίου ὑγείας, καθ' ἃ ἐβεβαιώθη ἐκ τοῦ ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ, ἡ ἐπίδικος σύμβασις, ὡς ἀντικειμένη εἰς τὴν προπαρατεθεῖσαν διάταξιν δημοσίας τάξεως, ἦτο ἄκυρος (ἄρθρα 3, 174 καὶ 180 Α.Κ.), οὗ ἕνεκεν αὕτη (ἐνάγουσα) ἠδύνατο νὰ ἀσκήσῃ τὰς ἐξ αὐτῆς ἀπορρεούσας ἀξιώσεις της μόνον βάσει τῶν διατάξεων περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ (ἄρθρον 904 Α.Κ.) καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς συμβάσεως. Εἰρήσθω ὅτι διὰ τὸν μεταγενέστερον χρόνον, δηλονότι ἀφ' ὅτου συνεπληρώθη τὸ 14ον ἔτος τῆς ἡλικίας τῆς ἐργαζομένης, ἡ σύμβασις καὶ ἐν ἐλλείψει βιβλιαρίου ὑγείας εἶναι, κατὰ τὰ πρὸ μικροῦ λεχθέντα, ἔγκυρος καὶ ἰσχυρά, συνιστῶσα αὐτοτελῶς δικαιογόνον αἰτίαν διὰ δικαστικὴν ἐπιδίωξιν τῶν ἐπ' αὐτῆς στηριζομένων ἀπαιτήσεων. Τὰ αὐτὰ ἀποφηναμένη καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὸν νόμον, ὁ τὴν ἐναντίαν δὲ ἐκδοχὴν ὑποστηρίζων πρῶτος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως ἀπορριπτέος ἐλέγχεται ὡς νόμῳ ἀνεπέρειστος.

Ἐνῷ διὰ τῶν ἄρθρων 648 καὶ 649 καθορίζεται ἡ ὑποχρέωσις τοῦ μισθωτοῦ τῆς ἐργασίας, ἥτις συνίσταται εἰς τὴν καταβολὴν μισθοῦ, διὰ τοῦ ἄρθρου 653 καθορίζεται εἰδικώτερον, ὅτι ὁ μισθωτὴς τῆς ἐργασίας, δυνάμει συμβάσεως, ὀφείλει νὰ καταβάλῃ (κατὰ ποσὸν καὶ ποιὸν) τὸν συμφωνηθέντα ἢ τὸν εἰθισμένον μισθόν. Ἐνῷ δηλ. τὸ ἄρθρον 648, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὸ ἄρθρον 649, ἐξαίρει ἰδιαιτέρως, ὡς στοιχεῖον ἀπαραίτητον τῆς μισθώσεως ἐργασίας, τὴν συμφωνίαν περὶ καταβολῆς μισθοῦ ὡς ἀντιπαροχῆς, τὸ ἄρθρον 653 ὁρίζει μόνον ποῖος εἶναι ὁ καταβλητέος μισθός. Βεβαίως ὁ συνηθέστερος τρόπος καθορισμοῦ τοῦ μισθοῦ κατὰ ποσὸν καὶ ποιὸν εἶναι ὁ δι' αὐτῆς τῆς συμβάσεως καθορισμός. Ἐν τούτῳ ἀφίεται κατ' ἀρχὴν εἰς τοὺς συμβαλλομένους πλήρης συναλλακτικὴ ἐλευθερία, ἐπερχομένου περιορισμοῦ τῆς ἐλευθερίας ταύτης μόνον διὰ ρητῶν διατάξεων τοῦ νόμου, οἷαι καὶ αἱ τοῦ

άρθρου 179 Α.Κ. περί αἰσχροκερδοῦς μισθοῦ. Ἡ ὡς εἴρηται συμφωνία περί τοῦ ποσοῦ καί τοῦ ποιοῦ τοῦ μισθοῦ δύναται νά εἶναι ρητή (ὡς ὅταν ὁρίζεται ἀκριβῶς ἐκ τῶν προτέρων τό ποσόν καί τό ποιόν αὐτοῦ, μισθός χρηματικός, μισθός εἰς εἶδος, μικτός μισθός κλπ.) ἤ σιωπηρά (ὡς ὅταν ὁ ἐργοδότης καταβάλλῃ ἀνεπιφυλάκτως ἐπί σχετικῶς μακρόν χρόνον ὡρισμένον μισθόν εἰς χρῆμα ἤ εἶδος ἤ ὁ ἐργαζόμενος ἀποδέχεται τοῦτον ἀνεπιφυλάκτως καθ' ὅλον τόν χρόνον). Ἐάν ὅμως δέν συνήφθη παντάπασιν, οὔτε ρητῶς, οὔτε σιωπηρῶς, συμφωνία περί καταβολῆς μισθοῦ ἤ ἐάν τά μέρη ἠθέλησαν μέν νά δοθῇ μισθός, ἀφῆκαν ὅμως παντελῶς ἀκαθόριστον τό ποσόν αὐτοῦ, τότε λογίζεται σιωπηρῶς συμφωνηθείς μισθός, ἐφ' ὅσον ἡ ἐργασία κατά τάς συνήθεις περιστάσεις παρέχεται μόνον ἐπί μισθῷ. Τοιοῦτος δέ εἶναι ὁ εἰθισμένος, ὅστις νοεῖται ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος καταβάλλεται εἰς ἄλλους τοῦ αὐτοῦ φύλου καί ἡλικίας, παρέχοντας ἐργασίαν τοῦ αὐτοῦ εἴδους, ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ καί ὑπό τάς ἰδίας συνθήκας (ἐπί τῶν πρόσθεν θεμάτων ὅρα *Καποδίστριαν*, ἐν Ἑρμ.ΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 653, ἀριθ. 21, 28, 30 καί 31, Α.Π. 185/1964, ΕΕΔ 23, 408, Α.Π. 480/1956, ΕΕΔ 15, 1173). Ζήτημα καταβολῆς τοῦ εἰθισμένου μισθοῦ προκύπτει, ὁσάκις δέν συνεφωνήθη τό ποσόν καί τό εἶδος τοῦ μισθοῦ, προσέτι δέν ὑφίσταται νόμιμος μισθός, ὡς τοιοῦτος (νόμιμος) νοούμενος ὁ καθοριζόμενος διά νόμου, συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἤ ἄλλου ὑποχρεωτικοῦ κανόνος δικαίου (*Καποδίστριας*, ἐνθ' ἀνωτ., ἀριθ. 21, 22, Α.Π. 658/1952, ΕΕΔ 12, 91). Ἐκ τῶν ἀνωτέρω συνέπεται, ὅτι μίσθωσις ἐργασίας ὑφίσταται καί ὅταν δέν ἔχῃ γίνει λόγος περί τοῦ ποσοῦ τοῦ μισθοῦ, ὅτε καταβάλλεται ὁ εἰθισμένος (ἄρθρον 653) καί συνεπῶς ὑπό τό δίκαιον τοῦ Κώδικος ἐξέλιπεν ἡ ἔννοια τοῦ κατά τό προγενέστερον δίκαιον λεγομένου ἀνωνύμου συναλλάγματος παροχῆς ὑπηρεσιῶν (ἐφ' οὗ βλ. Α.Π. 287/1954, 636/1954, ΕΕΔ 13, 470, 1191). Ἑτέρωθεν, ἵνα ἡ παροχή εἴδους θεωρῆται ὡς μισθός, δέον ἡ πρός τοῦτο βούλησις τῶν μερῶν νά προκύπτῃ ἐκ τῆς μισθώσεως ἐργασίας, ἡ δέ παροχή νά γίνεται ὡς ἀντάλλαγμα τῆς παρεχομένης ἐργασίας καί ἐπί σκοπῷ ἀμοιβῆς αὐτῆς (Α.Π. 268/1937, Θέμ. ΜΗ', 906, Α.Π. 397/1947, ΕΕΔ 6, 77, Α.Π. 340/1950, ΕΕΔ 9, 587). Ἡ συμφωνία αὕτη δύναται νά συνάπτεται ρητῶς ἤ νά προκύπτῃ σιωπηρῶς, ὡς ὅταν ὁ εἰς εἶδος μισθός δίδεται ἐπί χρόνον μακρόν (Πρωτ/κου Τρικάλων 117/1946, ΕΕΔ 6, 147). Πᾶσα ἐκτακτος παροχή εἴδους ἤ οἰκειοθελεῖς παροχαί δέν θεωροῦνται ὡς μισθός εἰς εἶδος. ("Ορα *Καποδίστριαν*, ἐνθ' ἀνωτ. ὑπ' ἄρθρον 653, ἀριθ. 50, 54). Εἰδικώτερον ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 § 2 τοῦ ν. 2112, ἐν συνδυασμῷ καί πρός τάς τῶν ἄρθρων 648 καί 649 τοῦ Α.Κ., συνάγεται, ὅτι δέν ἔχουσι χαρακτῆρα μισθοῦ πρόσθετοι παροχαί, διδόμεναι ἐξ ἐλευθεριότητος ὑπό τοῦ ἐργοδότου πρός τόν μισθωτόν καί οὐχί ἐκ νομίμου ὑποχρεώσεως ἤ ἐπί τῇ ἑκατέρωθεν ἐκδηλουμένῃ προθέσει ὅπως ἀποτελέσουν ἀντάλλαγμα τῆς παρεχομένης ἐργασίας (Α.Π. 321/1964, ΔΕΝ 20, 808).

Ἐν προκειμένῳ κατ' ἀρχήν πρέπει νά σημειωθῇ, ὅτι ἐπί οἰκοσίτων ὑπηρετῶν, ἤτοι τῶν προσώπων ἐκείνων, ἅτινα προσλαμβάνονται διά συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἐργοδότου πρός ἐξυπηρέτησιν τῶν οἰκιακῶν ἀναγκῶν αὐτοῦ, δέν ὑπάρχουν ἐλάχιστα νόμιμα ὅρια ἀμοιβῆς, καθ' ὅσον ἡ περί συλλογικῶν διαφορῶν νομοθεσία (νόμος 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη) δέν καλύπτει τήν κατηγορίαν αὐτήν τῶν ἐργαζομένων (Ε.Α. 941/1962, ΝοΒ 12, 28 καί ὑπό *Συντάξεως* ΕΕΔ 25, 179). Συνεπῶς, ἐάν δέν ὑπάρχῃ συμφωνία περί μισθοῦ μεταξύ αὐτῶν καί τῶν ἐργοδοτῶν, τότε καταβάλλεται ὁ κατά τό ἄρθρον 653 Α.Κ. εἰθισμένος μισθός (Α.Π. 185/1964, ἐνθ' ἀνωτ.)

Καθ' ἃ ἐρρήθη ἐν ἡγηθείσῃ σκέψει τῆς παρούσης, ἡ ἐνάγουσα δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας, καταρτισθείσης μετά τῆς ἀντιδίκου της, παρέσχεν εἰς αὐτήν τάς ὑπηρεσίας οἰκοσίτου ὑπηρετρίας συνεχῶς καί ἀδιαλείπτως ἀπό τοῦ Ἰουλίου 1960 καί μέχρι τοῦ Ἰανουαρίου 1968, χωρίς νά λάβῃ μέχρι τοῦδε χρηματικήν τινα ἀντιπαροχήν.

Τό πρῶτιστον πρόβλημα, τό ὁποῖον ἐγείρεται εἰς τήν κρινομένην ὑπόθεσιν, εἶναι, ἂν ἔχωμεν συμφωνηθέντα (συμβατικόν) μισθόν ἢ εἰθισμένον τοιοῦτον, ἐξ οὗ παρέπονται, ἀναγκαίως ἔννομοι συνέπειαι διάφοροι δι' ἑκατέραν περίπτωσιν. Ἐπί τοῦ θέματος τούτου ἡ ἐναγομένη, κατά τήν ὑπό τοῦ δικαστηρίου ἐκτίμησιν τοῦ ἐφετηρίου, εἰμέσως, πλήν σαφῶς, ὑποστηρίζει τήν ἄποψιν ὅτι ὑφίσταται συμβατικός μισθός, συνιστάμενος εἰς παροχήν εἴδους καί δή τοῦ πρός τήν ἐνάγου-

σαν δωρηθέντος ὑπ' αὐτῆς δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 10975/1960 συμβολαίου τοῦ συμβολαιογράφου Ἄρτης Γ.Γ. κατά ψιλήν κυριότητα ἀκινήτου, ἐκτάσεως 4 στρεμμάτων, καί ὅτι συνεπῶς ἡ διώκουσα τάς εἰθισμένας ἀποδοχάς ἀγωγή εἶναι ἀπορριπτέα ὡς πράγματι ἀβάσιμος, ἐφ' ὅσον συνεφωνήθη μισθός, ὅστις καί διά τοῦ μνησθέντος τρόπου «κατεβλήθη». Κατά τήν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, τήν σχηματισθεῖσαν ἐκ τοῦ συνόλου τοῦ ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ καί ὑπό τό πρῖσμα τῶν προδιαληφθεισῶν νομικῶν σκέψεων τῶν ἐξενεχθεισῶν ἐπί τῆς ἐννοίας τοῦ μισθοῦ καθόλου, δέν ὑφίσταται ἐν προκειμένῳ ἔστω καί σιωπηρά τοιαύτη συμφωνία περί παροχῆς, ὑπό τό νομικόν ἔνδυμα τῆς δωρεᾶς, τοῦ εἰρημένου ἀκινήτου ἐπί σκοπῷ ἀμοιβῆς τῆς παρασχεθείσης ἐργασίας. Τό συμπέρασμα τοῦτο βασίζεται καί ἐπί τῶν κάτωθι στοιχείων, ἤτοι α) εἰς τό ὅτι ἐν τῷ προμνησθέντι δωρητηρίῳ συμβολαίῳ, καταρτισθέντι κατά τό πρῶτον ἔτος τῆς ἐνδίκου ἐργασιακῆς συμβάσεως, οὐδεμία μνεία γίνεται περί τοῦ ἐάν τό δωρούμενον ἀκίνητον τελῇ εἰς αἰτιώδη συνάφειαν πρός τήν παρασχεθησομένην ἐργασίαν ἀντιθέτως ἐκ τῆς σαφοῦς, διαυγοῦς καί ἀναμφιβόλου διατυπώσεως τούτου καί δή τῆς ἐν αὐτῷ φράσεως «δωρεῖται ἀπό τοῦδε διά δωρεᾶς ἐν ζωῇ ἰσχυρᾶς καί ἀμετακλήτου... εἰς ἐκδήλωσιν τῆς πρός αὐτήν στοργῆς της καί διά τήν ἐναντί της ἐπιδεικνυομένην παρά τῆς δωρεούχου ἀγάπην καί ἀφοσίωσιν, ὑπόχρεως δέ οὖσα ἄλλως τε ἕνεκεν ἰδιαιτέρου ἠθικοῦ καθήκοντος καί ἐκ λόγων εὐπρεπείας...» προδήλως συνάγεται ὁ χαρακτήρ τῆς παροχῆς ταύτης ὡς ἐκτάκτου καί ἐξ ἐλευθεριότητος, β) εἰς τό ὅτι ἐκ τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων ἦτο, ἂν ὄχι ἀνέφικτος, τοὐλάχιστον ἄκρως δυσχερής, ἐν ὄψει τοῦ ἀδήλου τῆς διαρκείας τῆς συμβάσεως μισθώσεως, ὁ καθορισμός ὑπό τῶν συμβληθέντων τοῦ ποσοῦ τοῦ μισθοῦ διά τῆς ἀποτιμήσεως τοῦ δωρηθέντος ἀκινήτου καί μάλιστα τῆς ψιλῆς κυριότητος τούτου. Καί ἐξ αὐτοῦ ἀντλεῖται ἰσχυρόν ἐπιχείρημα περί μή ὑπάρξεως σιωπηρᾶς συμφωνίας διά καταβολῆς ὡρισμένου μισθοῦ, δοθέντος ὅτι περί ρητῆς τοιαύτης δέν δύναται ποσῶς νά γίνῃ λόγος. Πρός τούτοις πρέπει καί αὖθις νά τονισθῇ, ὅτι ἐν ἐκ τῶν δύο δύναται νά συμβῇ εἰς τήν προκειμένην περίπτωσιν, τοὐτέστιν, εἴτε συνεφωνήθη ὡς μισθός τό δωρηθέν ἀγροτεμάχιον, ὁπότε δέν ὑπάρχει πεδίον ἐφαρμογῆς τῆς περί εἰθισμένου μισθοῦ διατάξεως, εἴτε, ἐν ἐλλείψει συμφωνίας περί τοῦ καταβλητέου κατά ποιόν καί κατά ποσόν μισθοῦ, θά δοθῇ ὁ εἰθισμένος τοιοῦτος, ὑφ' οἱανδήποτε ἔννοιαν προεξετέθη. Κατά τά πρό μικροῦ ὅμως λεχθέντα ἡ πρώτη ἐκδοχή τῆς συνάψεως συμφωνίας περί καταβολῆς μισθοῦ ἀποκλείεται τόσον ἐξ αὐτοῦ τούτου τοῦ γράμματος τοῦ προμνημονευθέντος συμβολαίου, ὅσον καί ἐκ τῶν λοιπῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων. Καί οἱ ἐξεταισθέντες μάρτυρες οὐδέν τι τό θετικόν καί συγκεκριμένον καταθέτουν ἀναφορικῶς πρός τόν σύνδεσμον τῆς ρηθείσης δωρεᾶς πρός τάς ὀφειλομένας πρός τήν ἐναγουσαν ἀποδοχάς. Ἐπί τούτοις ρητέον, ὅτι ἡ δωρεά αὕτη, ἀποτελοῦσα αὐτοτελές συνάλλαγμα, διάφορον τοῦ ὑπό δίκην ἐργασιακοῦ τοιούτου, διέπεται ὑπό τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 496 ἐπ. Ἀστικοῦ Κώδικος, ὑφ' ὧν κριθήσεται εἰς ἣν περίπτωσιν ἤθελε τοῦτο προσβληθῆ δι' οἱονδήποτε λόγον. Οὕτω κρίνασα καί ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, εἰ καί ἐπί διαφόρῳ ἐν μέρει αἰτιολογίᾳ, ὀρθῶς ἀπεφάνθη καί ὡς ἐκ τούτου ἀπορριπτέα ἐλέγχανται τά ἐν τῷ συναφεῖ λόγῳ τῆς ἐφέσεως ἐναντία ὑποστηριζόμενα.

Περαιτέρω ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ συνήθης χρηματικός μισθός, ὅστις κατεβάλλετο μηνιαίως εἰς οἰκοσίτους ἐν Ἄρτῃ ὑπηρετρίας τῆς ἡλικίας καί πείρας τῆς ἐναγούσης διά τήν ἐργασίαν αὐτῶν εἰς οἰκογενείας τῆς συνθέσεως καί οἰκονομικῆς καί κοινωνικῆς καταστάσεως τῆς ἐναγομένης, ὑπό τάς αὐτάς κατά τά λοιπά συνθήκας, ἀνήρχετο εἰς δραχμάς 300 κατά τά ἔτη 1960, 1961 καί 1962, εἰς δραχμάς 400 κατά τά ἔτη 1963, 1964, εἰς δραχμάς 550 κατά τά ἔτη 1965, 1966 καί τέλος εἰς δραχμάς 700 κατά τά ἔτη 1967 καί 1968. Τῆς δικαίας καί εὐλόγου ταύτης ἀμοιβῆς, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν ἀνωτέρω περιστατικῶν, δικαιοῦται καί ἡ ἐνάγουσα.

Ἐξ ἄλλου, αἱ ἀξιώσεις ἐκ μισθοῦ παραγράφονται μετά πενταετίαν, ἀρχομένην ἀπό τῆς λήξεως τοῦ ἔτους, ἐντός τοῦ ὁποίου ἐγεννήθη ἡ ἀξίωσις καί ἦτο δυνατή ἡ δικαστική αὐτῆς ἐπιδίωξις (ἄρθρα 250 καί 251 Α.Κ.), προκειμένου δέ περί ἀξιώσεως ὑπηρετῶν κατά τῶν κυρίων ἡ παραγραφή ἀναστέλλεται διαρκούσης τῆς σχέσεως τῆς ὑπηρεσίας, οὐχί ὅμως καί πέραν τῆς 15ετίας (ἄρθρον 256 Α.Κ.). Ἡ προταθεῖσα ὑπό τῆς ἐναγομένης περί παραγραφῆς ἔνστασις ὡς πρός τάς ἀπαιτήσεις τῆς ἐναγούσης, τάς ἀ-

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΝ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Ένορκοι ένώπιον συμβολαιογράφου μαρτυρικαί καταθέσεις

Δυνατή κατά την διαδικασίαν έργατικών διαφορών τού Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας ή λήψις ύπ' όψιν και μή πληρούντων τούς όρους τού Νόμου αποδεικτικών μέσων.—Τίνα τά αποδεικτικά μέσα.—Έξέτασις μαρτύρων ένώπιον τού Δικαστηρίου, κατ' άρθρον 423 § 1 Κώδικος, ένώπιον τού Δικαστηρίου.— Μή σύννομος ή έξέτασις μάρτυρος ένώπιον συμβολαιογράφου και μή λήψις ύπ' όψιν ύπό τού Δικαστού και κατά την διαδικασίαν έργατικών διαφορών.—Άναφορά διατάξεως άρθρου 711 Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας είς τά έν άρθρω 355 διαλαμβανόμενα αποδεικτικά μέσα.

Ύπό την ισχύν της (καταργηθείσης) έργατικής διαδικασίας τού νόμου ΓΩΟΔ'/1911, ως έτροποποιήθη, είχε γίνει δεκτόν, ότι κατά ταύτην λαμβάνονται ύπ' όψιν και ένορκοι βεβαιώσεις μαρτύρων ένώπιον συμβολαιογράφου και έν απουσία ετι τού αντιδίκου. (Ίδετε έκ των τελευταίων Α.Π. 406/1967, εισηγητής *Δ. Μαργέλλος*, ΕΕΔ 26, 1116, και λοιπαί έν ΕΕΔ 25, 812). Ώς συνάγεται έκ της κατωτέρω δικαστικής αποφάσεως, προέκυψε τό ζήτημα, άν δύναται νά ναγομένας είς τόν πρό τού έτους 1963 χρόνον, είναι απορριπτέα ως αβάσιμος, καθ' όσον δέν έχώρησε παραγραφή της απαιτήσεως, έφ' όσον προέκυψεν, ότι ή παροχή των υπηρεσιών της έναγούσης διήρκεσε μέχρι τού Ίανουαρίου 1968. Όθεν απορριπτέος έλέγχεται ό τά άντίθετα υποστηρίζων σχετικός λόγος έφέσεως.

Ή διάταξις τού άρθρου 281 Α.Κ., έχουσα έντονον τόν χαρακτήρα κανόνος δημοσίας τάξεως, ως αποσκοπήσασα είς την καταπολέμησιν της κακοπιστίας και της ανηθικότητος έν ταίς συναλλαγαίς και έν γένει έν τή ένασκήσει παντός δικαιώματος, δέν αποκλείεται νά έφαρμοσθή, καθό βασιζομένη έπί αντικειμενικών όλως και γενικωτέρων κοινωνικού και δημοσίου συμφέροντος κριτηρίων, και έπί άσκήσεως δικαιωμάτων πηγαζόντων έκ διατάξεων δημοσίας τάξεως (Α.Π. 417/1966, ΝοΒ 15, 211, 227/1966, ΝοΒ 14, 115, *Α. Λίποβατς*, ΝοΒ 12, 902-903 και ΝοΒ 10, 191-192). Έπί τού προκειμένου ή έναγομένη προέτεινε πρωτοβίκως την έκ τού άρθρου 281 Α.Κ. ένστασιν, συνισταμένην είς το ότι, διά της ύπό δίκην άγωγής ή ένάγουσα ένεργεί προφανώς κατά κατάχρησιν δικαιώματος, διότι «αύτη λαβούσα ακίνητον μεγάλης άξίας, όπερ και έκτοτε καρπούται ως έλαιώνα, άφήκεν αύτην άβοήθητον και άσθενή και πιέζει ταύτην, όπως μεταβιβάση είς αύτήν (ένάγουσαν) και την ένταύθα και έπί της όδού Δ οικίαν της». Τά έκ των άνωτέρω πραγματικόν περιστατικόν της δωρεάς τού ακινήτου δέν προσδίδει πράγματι είς την συμπεριφοράν της έναγούσης - έφεσιβλήτου, έκτιμωμένην ύπό τά προεκτεθέντα κριτήρια, ού μήν, άλλά και έν όψει της καλής οικονομικής καταστάσεως της έναγομένης, χαρακτήρα προφανούς άντιθέσεως πρός τάς έν άρθρω 281 κατεστρωμένας άρχάς. Τά λοιπά δέ περιστατικά δέν έχουν ως έκτίθενται. Ή ένάγουσα, παρασχούσα τάς ύπηρεσίας της πρός την εναγομένην έπί όκταετίαν όλόκληρον και ίδία κατά τά τελευταία τρία έτη ύπό συνθήκας λίας δυσμενείς (δοθέντος ότι ή έναγομένη λόγω άσθενείας και ηλικίας κατέστη έν πολλοίς άνίκανος διά πάσαν οικιακήν έργασίαν, έχουσα άνάγκην μεγάλων φροντίδων) ήτο φυσικόν, έφ' όσον ήλθεν είς γάμον, νά έπιδιώξη την αποδέσμευσίν της έκ της έπιμάχου έργασιακής συμβάσεως, ίνα αντιμετωπίση τάς ίδίας οικογενειακάς ανάγκας και ίδιαιτέρως την ανατροφήν τού τέκνου της. Ή εναγομένη, έχουσα άκίνητον περιουσίαν μεγάλης άξίας, ήδύνατο κάλλιστα μετά την λύσιν της ως άνω συμβάσεως νά προσλάβη έτέραν υπηρέτριαν. Τούτοις έσφαλμένως ό έκκαλούμενος απέρριψε την ως είρηται ένστασιν και ούτως απορριπτέος έλέγχεται ό σχετικός λόγος έφέσεως.

ἰσχύση τὸ αὐτὸ καὶ κατὰ τὴν νέαν διαδικασίαν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν τῶν ἄρθρων 691 ἑπ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἀρνητικὴ δὲ εἶναι ἡ γνώμη τῆς ἀποφάσεως ταύτης.

Κατὰ τὸν *Κ. Μπέην*, Αἱ διαδικασίαι ἐνώπιον τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου, τόμος Α', σ. 239, οἱ διάδικοι κατὰ τὴν διαδικασίαν ἐργατικῶν διαφορῶν δὲν δύνανται νὰ ἐπικαλεσθοῦν ἐνόρκους βεβαιώσεις ἐνώπιον συμβολαιογράφου, διότι δὲν πρόκειται περὶ ἀκύρου, ἀλλὰ περὶ ἀνυπάρκτου μαρτυρικῆς καταθέσεως ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 358 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Λεβαδείας 103/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Χαρ. Μυρσινιᾶς**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Ματαράγκας, Ι. Ἀνδρεαδάκης

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 711 § 1 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας τὸ δικαστήριον δύναται νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ μὴ πληροῦντα τοὺς ὅρους τοῦ νόμου ἀποδεικτικὰ μέσα. Τὰ ἀποδεικτικὰ μέσα ἀριθμοῦνται ἐν ἄρθρῳ 355 ἰδίας Δικονομίας, ἐν οἷς καὶ οἱ μάρτυρες. Ὁ ὅρος «ἀποδεικτικὰ μέσα» ἐν τῇ πρώτῃ τῶν διατάξεων τούτων προδήλως ἀναφέρεται εἰς τὴν ἐν τῇ δευτέρᾳ διατάξει ἀρίθμησιν. Οἱ μάρτυρες ἐξετάζονται, συμφώνως τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 423 § 1 τῆς αὐτῆς Δικονομίας, ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου, ὑπὸ ἐντεταλμένου δὲ δικαστοῦ μόνον ἐὰν διαμένουν ἐκτὸς τῆς ἕδρας τοῦ Δικαστηρίου. Ἐξέτασις, κατὰ συνέπειαν, μάρτυρος ἐνώπιον συμβολαιογράφου τυγχάνει μὴ σύννομος καὶ ἐκ τούτου δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ καὶ κατὰ τὴν προκειμένην ἔτι διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 691 ἑπομ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, τοσούτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον διὰ τοῦ νεωστὶ τεθέντος εἰς ἐφαρμογὴν Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἡ ἀρχὴ τῆς ἀμεσότητος, ἥτις τίθεται ἐκποδὼν διὰ τῆς ἐνώπιον συμβολαιογράφου ἐξετάσεως τῶν μαρτύρων, καθίσταται θεμελιωδεστάτη δικονομικὴ ἀρχή. Ἡ ἐκτεθεῖσα διάταξις τοῦ ἄρθρου 711, ἀπολύτως διάφορος, κατὰ τὴν διατύπωσιν, οὖσα τῆς τοιαύτης τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ νόμου ΓΨΟΔ', ὑπὸ τὸ κράτος ἧς ἐπετρέπετο ἡ λῆψις ὑπ' ὄψιν ἐνόρκων ἐνώπιον συμβολαιογράφου ληφθεισῶν μαρτυρικῶν καταθέσεων, ἀναφέρεται, ὡς ἐξετέθη, εἰς τὰ ἐν τῷ μνησθέντι ἄρθρῳ 355 διαλαμβανόμενα ἀποδεικτικὰ μέσα, ἐπιτρέπουσα ἁπλῶς τὴν λῆψιν ὑπ' ὄψιν αὐτῶν, ἔστω καὶ ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν δὲν πληροῦσι τοὺς ὅρους τοῦ νόμου (π.χ. ἐπὶ ἀκυρότητος αὐτῶν) καὶ δὲν καθιεροῖ καὶ ἴδια ἀποδεικτικὰ μέσα, ὅπερ ἔδει νὰ γίνῃ δεκτόν, ἐὰν ὁ δικαστής, κατὰ τὴν προκειμένην διαδικασίαν, ἐλάμβανεν ὑπ' ὄψιν τὰς ἐνώπιον συμβολαιογράφου λαμβανομένας καταθέσεις μαρτύρων, αἵτινες, εἰρήσθω ὅτι λογῳ τῆς κατὰ τὴν ἐξέτασιν των ἀπουσίας τοῦ ἀντιδίκου τοῦ ἀποδεικνύοντος, δυνατὸν εἰχερέστερον νὰ ἀπομακρύνωνται τῆς ἀληθείας. Ἡ ἐξέτασις τοῦ μάρτυρος ἐνώπιον συμβολαιογράφου δὲν καθιστᾷ ἁπλῶς τὴν κατάθεσιν τούτου ἄκυρον, ἀλλὰ νόμῳ ἀνύπαρκτον, ἐφ' ὅσον, ὡς ἐξετέθη, οὗτος (συμβολαιογράφος) στερεῖται ἐξουσίας πρὸς ἐξέτασιν τῶν μαρτύρων. (Ὁ Α.Π. ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 715/1958, ΕΕΝ 26, 107 ἀποφάσει του θεωρεῖ τὰς τοιαύτας καταθέσεις ὡς «ἀκύρους, ἤτοι μὴ ὑφισταμένας»). Ἀντίθετος τῆς ἀμέσως ἀνωτέρω ἀπόψεως περὶ ἀκυρότητος καὶ οὐχὶ ἀνυπαρξίας τῶν, κατὰ τὰ ἄνω, λαμβανομένων καταθέσεων, κατ' ἀνάγκην, δέον νὰ ἀγάγῃ, ἐν ὄψει τῆς δυνατότητος συναγωγῆς ἐξ ἀκύρων μαρτυρικῶν καταθέσεων δικαστικῶν τεκμηρίων (*Κιτσικόπουλος*, ὑπ' ἄρθρον 276 § 95 ἑπόμ., Α.Π. 266/1963, ΕΕΝ 30, 692, Ε.Α. 13/1961, ΝοΒ 9, 1114), εἰς τὴν λύσιν ὅτι ἐκ τῶν οὕτω λαμβανομένων καταθέσεων ἐπιτρεπτῶς συνάγονται, καὶ κατὰ τὴν τακτικὴν ἔτι διαδικασίαν, δικαστικὰ τεκμήρια, ὅπερ μὴ σύννομον (*Κιτσικόπουλος*, ὑπ' ἄρθρον 276 § 109α ἑπόμ., ἀνάπτυξιν τοῦ ὅλου θέματος βλέπε εἰς ἄρθρον *Β. Παππᾶ*, ἐν ΕΕΝ 33, 443 ἑπόμ., Α.Π. 127, 128, 350/1938, ἐν ΕΕΝ Ε', 490, 528 καὶ 770, Α.Π. 223/1942, ΕΕΝ Ι, 107, Α.Π. 170/1944, ΕΕΝ ΙΒ', 136, Α.Π. 523/1950, ΕΕΝ ΙΗ', 27, Α.Π. 715/1958, ἐνθ' ἀνωτ.). Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω δέον νὰ μὴ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν αἱ ἐνόρκως ἐνώπιον συμβολαιογράφου ληφθεῖσαι καὶ ὑπὸ τῆς ἐναγούσης, μετ' ἐπικλήσεως, προσκομιζόμεναι μαρτυρικαὶ καταθέσεις.

ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ

Διατάξεις περί μικροδιαφορών κατά την εργατικήν διαδικασίαν

Υπαγωγή, κατ' άρθρον 3 Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας, εις την δικαιοδοσίαν των πολιτικών δικαστηρίων ημεδαπών και αλλοδαπών, εφ' όσον ύφίσταται αρμοδιότης του Ελληνικού δικαστηρίου.—Αρμόδιον δικαστήριον κατ' άρθρον 23 Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας.—Νομικά Πρόσωπα με υποκαταστήματα.—Στοιχεία άγωγής κατ' άρθρον 119 Κώδικος.—Εφαρμογή και κατά την διαδικασίαν εργατικών διαφορών.—Άγωγή κατά Νομικού Προσώπου.—Αποζημιώσεις μισθωτών διά παροχήν παρανόμως υπερωριακής εργασίας, κατ' άρθρον 8 Ν.Δ. 4020/1959.—Ώραι εργασίας οικοδόμων.— Διατάξεις περί μικροδιαφορών και εργατική διαδικασία.—Ανέκκλητοι αι μέχρι του ποσού των 4.000 δραχμών αποφάσεις.—Απαράδεκτον αίτημα περί κηρύξεως αποφάσεως προσωρινώς εκτελεστής, εφ' όσον αύτη είναι ανέκκλητος.

Θέματα εκ της νέας Πολιτικής Δικονομίας απησχόλησαν αντικείμενον απασχολήσεως του Ειρηνοδικείου Αθηνών, δικάζοντος κατά την διαδικασίαν εργατικών διαφορών (μέχρι ποσού των δραχμών 10.000).

Ως προς την επικαλουμένην από 14.3.1962 συλλογικήν σύμβασιν εργασίας οικοδόμων εκρίθη ήδη υπό της Α.Π. 527/1968, Γ' Τμήματος (δημοσιευθείσης *Εύστ. Μπλέτσας*, ΝΟΔ 28, 16), ότι δέν έχει υπογραφή υπό γενικωτέρας επαγγελματικής οργανώσεως (Παναλληνίου Ομοσπονδίας Εργολήπτων Οικοδομών) και συνεπώς δέν χαρακτηρίζεται ως εθνική διεπαγγελματική συλλογική ρύθμισις εργασίας, ώστε να δεσμεύη εκ τούτου πάντας τους απασχολουμένους εις την κατηγορίαν ταύτην, αδιαφόρως εκ ούτων μετέχουν εις τας συμβαλλομένας οργανώσεις. (Ομοίως καί ή Α. Π. 567/1968, εισηγητής *Σ. Λυχαρέας*, τόμος ταύτην κατατέθεν).

Ειρηνοδικείου Αθηνών 223/1968

Διαδικασία εργατικών διαφορών
Ειρηνοδίκης ο κ. **Απ. Μπλάτσιος**
Δικηγόροι οι κ.κ. Γρ. Λαντζής, Γ. Τρίμης

Κατά μέν την διάταξιν του άρθρου 3 § 1 Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας εις την δικαιοδοσίαν των πολιτικών δικαστηρίων υπάγονται ημεδαποί και αλλοδαποί, εφ' όσον ύφίσταται αρμοδιότης Ελληνικού δικαστηρίου, κατά δέ την τοιαύτην του άρθρου 23 § 2 του αύτου Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας, έάν ο εναγόμενος έχη ειδικήν κατοικίαν, αρμόδιον είναι και το Δικαστήριον, εις την περιφέρειαν του οποίου ευρίσκεται αύτη, ενώ, κατά την διάταξιν της παραγράφου 3 του άρθρου 51 Αστικού Κώδικος, διά τας υποθέσεις, τας αναφερομένας εις την άσκησιν του εμπορίου, λογίζεται ως ειδική κατοικία του προσώπου ο τόπος, ένθα ταύτο άσκεί το εμπόριόν του. Τέλος, κατά την διάταξιν του άρθρου 25 § 2 του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας, τα μή φυσικά πρόσωπα, τα οποία είναι ικανά να είναι διάδικοι, υπάγονται εις την αρμοδιότητα του Δικαστηρίου, εις την περιφέρειαν του οποίου έχουν την έδραν των, της τελευταίας ταύτης διατάξεως αναφερομένης, κατά διασαφησιν της Αναθεωρητικής Επιτροπής του Σχεδίου Πολιτικής Δικονομίας, καί εις τα νομικά πρόσωπα, άτινα έχουν υποκαταστήματα διά τας σχετικάς προς την ειδικήν κατοικίαν πράξεις ή παραλείψεις των υποκαταστημάτων τούτων (Πρακτικά Αναθεωρητικής Επιτροπής υπ' αριθ. 82 της 3.7.1968, σελ. 239).

Εκ του συνδυασμού των διατάξεων τούτων συνάγεται, ότι νομικόν πρόσωπον, έδρεύον μέν εν τη αλλοδαπή, έχον όμως υποκατάστημα εν Ελλάδι και εμπορικήν ιδιότητα, υπάγεται εις την διεθνή δικαιοδοσίαν της Ελληνικής Πολιτείας δια τας διαφοράς, τας προερχομένας εκ της δράσεως του υποκαταστήματος του τούτου, οίτινος ή ύπαρξις συνιστά ειδικήν εμπορικήν έδραν (*Χ. Φραγκίστας*, ΕρμΑΚ, άρθρον 126, ΕισΝΑΚ, άριθ. 15, 16, ο *αυτός*, ΕρμΑΚ, άρθρον 51, άριθ. 17, επόμ. 22, *Πελεκιστοπούλου - Σινανιώτου*, Ερμηνεία Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας, υπ' άρθρον 3, σελ. 31 - 32, άρθρον 23, σελ. 83 και άρθρον 25, σελ. 84, *Στ. Σταυροπούλου*, Ερμηνεία Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας, υπ' άρθρον 25, άριθ. 8, Πρωτ. Αθηνών 12643/1967, ΕΕΔ 26, σ. 1325, Πρωτ. Αθηνών 17125/1966, ΕΕΔ 25, σ. 1339). Η ύπαρξις της ειδικής ταύτης κατοικίας (ή προκειμένου περί νομικών προσώπων της έδρας αύτών) θά κριθή επί τη βάσει του Ελληνικού δικαίου (*Φραγκίστας*, ΕρμΑΚ, άρθρον 126, ΕισΝΑΚ, άριθ. 13, Πρ.

Πρωτ. Αθηνών 18945/1952, Ν.Δ. 10, σ. 56), συμφώνως πρός τό όποῖον άφ' ένός μέν αί έπιχειρήσεις κατασκευῶν (γεφυρῶν, ὁδῶν, διωρύγων, ὑδροηλεκτρικῶν ἔργων κλπ.) εἶναι ἐμπορικαί, κατ' ἀναλογίαν τῶν ἐπί ἐπιχειρήσεως χειροτεχνίας ἰσχυόντων (*Ν. Δελλάκας*, Ἀντικείμενα καί ὑπακείμενα τῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν § 45, σελ. 55, ἔνθα καί παραπομπαί εἰς θεωρίαν καί νομολογίαν, Α.Π. 654/1956, ΝοΒ 5, 371), ἀφ' ἑτέρου δέ ἡ δραστηριότης τοῦ μή ἔχοντος βεβαίως νομικήν αὐτοτέλειαν ὑποκαταστήματος τοῦ νομικοῦ προσώπου (*Ι. Καμπίτογλου*, Ἀρμενόπουλος Η΄, σ. 441, Α.Π. 219/1954, Ἀρμενόπουλος ΙΗ΄, σ. 441) συνιστᾷ συστηματικήν ἐμπορικήν του ἐγκατάστασιν (*Κ. Καραβίας*, Ἐμπορικόν Δίκαιον 1947 § 187, σελ. 402). Κατά ταῦτα ἡ ὑπό κρίσιν ἀγωγή, ὡς αὕτη παραδεκτῶς περιωρίσθη, δι' ἧς διώκεται ἡ καταψήφισις τῆς ἐναγομένης ἐν Ὀκλαντ Καλιφορνίας Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς ἑδρευούσης ἐμπορικῆς ἑταιρείας, ἥτις ἔχει ἀναλάβει ἐργολαβικῶς τήν ἐκτέλεσιν τῶν ὑδροηλεκτρικῶν ἔργων Κρεμαστῶν Ἀχελώου, εἰς καταβολήν εἰς τόν ἐνάγοντα δραχμῶν 609.50, ὀφειλομένων αὐτῷ, κατά τά ἐν αὐτῇ λεπτομερῶς ἐκτιθέμενα, δι' ἀξιώσεις του ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἣν συνῆψε μετά τοῦ ἐκπροσώπου τοῦ ἐν Ἀθήναις μοναδικοῦ ὑποκαταστήματος τῆς ἐναγομένης, ἁρμοδίως καθ' ὕλην καί κατά τόπον φέρεται ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου τούτου καί κατά τήν ὑπό τῶν ἄρθρων 691 ἐπ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ὁριζομένην εἰδικήν διαδικασίαν καί ἐξεταστέα περαιτέρω ἀποβαίνει, καταβληθέντων τῶν νομίμων τελῶν συζητήσεως. Ἡ ὕπαρξις τῆς εἰδικῆς ταύτης ἐμπορικῆς ἕδρας τῆς ἐναγομένης κατά τό ἀπό 1.1.1964 καί ἐφεξῆς χρονικόν διάστημα ἀπεδείχθη ἐκ τοῦ κατωτέρω μνημονευομένου ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ.

Κατά τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 119 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας τά παρά τινος διαδίκου πρός ἕτερον ἐπιδιδόμενα ἤ εἰς τό Δικαστήριον ὑποβαλλόμενα δικόγραφα πρέπει νά ἀναφέρουν, μεταξύ ἄλλων, καί τό ὄνομα, τό ἐπώνυμον, τό ὄνομα πατρός καί τήν κατοικίαν ἑκάστου τῶν διαδίκων καί τῶν νομίμων ἀντιπροσώπων των, ἐπί νομικῶν δέ προσώπων τήν ἐπωνυμίαν καί τήν ἕδραν αὐτῶν.

Ἐξ ἄλλου, κατά τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 217 § 1 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἡ ἀγωγή πρέπει νά περιέχῃ, ἐκτός ἄλλων, καί σαφῆ ἔκθεσιν τῶν γεγονότων, τά ὁποῖα θεμελιοῦν κατά νόμον τήν ἀγωγήν καί δικαιολογοῦν τήν ἄσκησιν αὐτῆς παρά τοῦ ἐνάγοντος κατά τοῦ ἐναγομένου.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτων, ἐφαρμοζομένων κατά τήν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 609 Ἰδίου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καί κατά τήν διαδικασίαν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, ἐφ' ὅσον δέν ἀντίκεινται εἰς εἰδικάς περί αὐτῆς διατάξεις τῶν ἄρθρων 691 - 720 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, προκύπτει, ὅτι ἀγωγή, στρεφομένη κατά νομικοῦ προσώπου, εἶναι ἔγκυρος, ἀναφέρουσα τήν ἐπωνυμίαν καί τήν ἕδραν τοῦ ἐναγομένου, ὡς καί τά καθ' ἕκαστον συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά, τά θεμελιοῦντα κατά νόμον τήν δι' αὐτῆς ἀσκουμένην ἀξίωσιν καί δικαιολογοῦντα τήν ἄσκησιν αὐτῆς παρά τοῦ ἐνάγοντος κατά τοῦ ἐναγομένου, δέν εἶναι δέ στοιχεῖον τοῦ δικογράφου αὐτῆς καί ἡ ἀναφορά τῶν προσώπων, ἅτινα ἐκπροσωποῦν τό νομικόν πρόσωπον ἤ ἅτινα ἐξεπροσώπησαν ταῦτο κατά τήν κατάρτισιν τῆς ἐν τῇ ἀγωγῇ συμβάσεως, τῆς θεμελιούσης τό ἀγωγικόν δικαίωμα (*Στ. Σταυροπούλου*, Ἑρμηνεία Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ὑπ' ἄρθρον 119, ἀριθ. 4, σελ. 241 καί ὑπό τό ἄρθρον 217, ἀριθ. 8, σελ. 344, *Δελληκωστοπούλου - Σινανιώτου*, Ἑρμηνεία Πολιτικῆς Δικονομίας, ὑπό τό ἄρθρον 119, σελ. 320, *Κ. Μπέη*, Ἡ ἔγερσις τῆς ἀγωγῆς κατά τόν Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας, ΝοΒ 16, σελ. 914 - 916 ὑπό 11, 1, καί διά τό προισχῦσαν δίκαιον : Α.Π. 97/1957, ΝοΒ 15, 792, Α.Π. 390/1966, ΝοΒ 15, 143, Α.Π. 68/1965, ΝοΒ 13, 617, Α.Π. 658/1964, ΝοΒ 13, 379 - 380, Α.Π. 629/1962, ΕΕΝ 30, 246, Α.Π. 249/1963, ΝοΒ 11, 1127, Πρωτ. Ἀθηνῶν 12653/1967, ΕΕΔ 26, 1325). Κατά ταῦτα ἐν προκειμένῳ ὁ ἰσχυρισμός τῆς ἐναγομένης περί ἐλλείψεως παθητικῆς νομιμοποιήσεως τῆς ὑπό κρίσιν κατ' αὐτῆς ἀγωγῆς, ὡς μή ἀναφερούσης τό φυσικόν πρόσωπον ἤ τά φυσικά πρόσωπα, ἅτινα συνηλλάγησαν διά τήν κατάρτισιν τῆς ἐπιδίκου συμβάσεως, τυγχάνει ἀβάσιμος καί ἀπορριπτέος, δοθέντος ὅτι εἰς τάς ἰδίας αὐτῆς προτάσεις εἰδικῶς συνομολογεῖται ἡ νόμιμος κατάρτισις τῆς ἐπιδίκου συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας, ἥτις ἄλλως τε καί ἀποδεικνύεται πλήρως ἐκ τῶν ὑπό τῆς ἐναγομένης προσκομιζομένων καί ἐπικαλουμένων δύο ἐγγράφων συμβάσε-

ων έργασίας, καταρτισθεισῶν ἀφ' ἑνός μὲν ἐκ μέρους τοῦ ἐνάγοντος, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐκ μέρους τῆς ἐναγομένης, ἐνεργούσης, ὡς ἐκ τῶν ἐγγράφων τούτων, ἐντύπων κατὰ τὸ μέγιστον μέρος των, προκύπτει, διὰ τῶν ἐν αὐταῖς ὀργάνων της, ὧν οὐδόλως ἐν τῇ προκειμένῃ δίκῃ ἀμφισβητεῖ τὴν ἀντιπροσωπευτικὴν ἱκανότητα.

Κατὰ τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν. δ)τος ὑπ' ἀριθ. 4020/1959 μισθωτοί, ἀπασχολούμενοι ἐπὶ πλέον τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἐπιτρεπομένων ἀνωτάτων ὁρίων ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ἢ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, πέραν τῶν ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαιτήσεών των δικαιοῦνται καὶ ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς 75% τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου των. Ἀπεδείχθη, κατὰ τὴν τοῦ Δικαστηρίου κρίσιν, ὅτι πράγματι ὁ ἐνάγων προσελήφθη ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ὁμολογούσης ἑαυτὴν ὡς ἀνώνυμον ἐμπορικὴν ἑταιρείαν, ἐδρευούσης μὲν ἐν Ὄκλαντ Καλιφορνίας τῶν Η.Π.Α., διατηρούσης ὅμως ἐν Ἀθήναις τὸ ἀπαραίτητον διὰ τὴν ἐν Ἑλλάδι ἐμπορικὴν της δραστηριότητα ὑποκατάστημα, ὡς τεχνίτης ξυλουργός, ἀπασχοληθεὶς εἰς τὰς οἰκοδομικὰς ἐργασίας κατασκευῆς σηράγγων καὶ ἑτέρας συναφεῖς τοιαύτας, ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἀορίστου χρόνου τὴν 7ην Αὐγούστου 1964 καὶ ἀντὶ ἡμερομισθίου 110 δραχμῶν ἡμερησίως, ἐργασθεὶς μέχρι τῆς 15.9.1964, ὅτε ἀπεχώρησεν οἰκειοθελῶς τῆς ἐργασίας του, ἐπαναπροσληφθεὶς δὲ ἐκ νέου τὴν 1.10.1964 ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὡς τεχνίτης ξυλουργός ἀντὶ τοῦ αὐτοῦ ἡμερομισθίου τῶν 110 δραχμῶν, ἀπεχώρησεν οἰκειοθελῶς τῆς ἐργασίας τὴν 7.11.1964. Κατὰ τὰ χρονικὰ ταῦτα διαστήματα ὁ ἐνάγων ἀπησχολήθη πέραν τῶν νομίμων 8 ὡρῶν ἡμερησίως καὶ ἐπὶ 82 ἐν συνόλῳ ὥρας ὑπερωριακῶς εἰς τὰς προαναφερθείσας οἰκοδομικὰς ἐργασίας, ἐδικαιοῦτο δὲ νὰ λάβῃ ἐν συνόλῳ α) δραχμὰς 4.427 διὰ τὰς 322 ἐν συνόλῳ ὥρας τῆς ἐργασίας του, τὰς πραγματοποιηθείσας ἐντὸς τοῦ νομίμου ὡραρίου τῶν 8 ὡρῶν ἡμερησίως πρὸς δραχμὰς 13,75 καθ' ὥραν (110 : 8), καὶ β) δραχμὰς 1.972 διὰ τὰς 82 ἐν συνόλῳ ὥρας, καθ' ἃς εἰργάσθη ὑπερωριακῶς πρὸς 24,06 δραχμὰς καθ' ὥραν (ἤτοι ὡρομίσθιον δραχμαὶ 13,75 καὶ προσαύξησις αὐτοῦ κατὰ 75%, ἤτοι κατὰ 10,31). Ἐκ τοῦ ἀνωτέρω ποσοῦ τῶν 1972 δραχμῶν τμῆμα μὲν ἐκ δραχμῶν 1127,50 δικαιοῦται ὁ ἐνάγων βάσει τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, δοθέντος ὅτι, ἐὰν ἡ ἐναγομένη δὲν ἀπησχόλει αὐτὸν ὑπερωριακῶς, θὰ προσελάμβανεν ἕτερον τεχνίτην τῆς εἰδικότητός του, εἰς ὃν θὰ κατέβαλλε τὸ αὐτὸ ὡρομίσθιον, ἐφ' ὅσον θὰ εἰργάζετο ὑπὸ τὰς αὐτὰς ἐν Κρεμαστοῖς συνθήκας, τμῆμα δέ, ἤτοι δραχμαὶ 845,40, δικαιοῦται ὁ ἐνάγων ὡς ἀποζημίωσιν, συμφώνως πρὸς τὴν παρατεθεῖσαν διάταξιν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959. Κατὰ ταῦτα ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ θὰ ἔδει νὰ γίνῃ δεκτὴ διὰ τὸ κονδύλιον τοῦτο διὰ δραχμὰς 1.972,90, πλήν, ἐφ' ὅσον ὁ ἐνάγων περιορίζει τὸ κονδύλιον ταῦτο εἰς δραχμὰς 1.772, δὲν δύναται νὰ τῷ ἐπιδικασθῇ πλέον τῶν αἰτουμένων.

Συμφώνως πρὸς τὴν ἀπὸ 14.3.1962 ἐθνικὴν ὁμοιοεπαγγελματικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 3/1964 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ. Δ.Δ. Ἀθηνῶν αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν ἐργαζομένων εἰς οἰκοδομικὰ καὶ τεχνικὰ ἔργα καθορίζονται εἰς 8 καθ' ἑκάστην, πλὴν τοῦ Σαββάτου, ὅτε αἱ ὧραι ἐργασίας καθορίζονται εἰς 6. Δοθέντος δὲ ὅτι τὸ ὡς ἄνω ὡράριον ἐργασίας τοῦ Σαββάτου τῶν περὶ ὧν πρόκειται μισθωτῶν εἶναι εὐνοϊκώτερον τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 § 1 περίπτ. Γ' καὶ ἄρθρου 2 τοῦ προεδρικοῦ διατάγματος τῆς 27/6-4.7.1932 καθοριζομένου ὀκταώρου δι' ἁπάσας τὰς ἐργασίμους ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος, τυγχάνει ἐφαρμοστέον τὸ εὐνοϊκώτερον ὡράριον τοῦ Σαββάτου τῆς προαναφερθείσης Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν καὶ ἀπὸ 14.3.1962 ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως. Κατὰ ταῦτα, προκύπτοντος ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ ὅτι ὁ ἐνάγων κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐργασίας του εἰς τὰ ὑδροηλεκτρικὰ ἔργα τῆς ἐναγομένης εἰς τὴν περιοχὴν Κρεμαστῶν Ἀχελώου ἀπησχολήθη ἐπὶ 9 ἐν ὅλῳ Σάββατα ἀντὶ τοῦ νομίμου ὡραρίου τῶν 6 ὡρῶν 8 τοιαῦτας καθ' ἑκάστον Σάββατον, ἤτοι ἐπὶ 18 ἐν συνόλῳ ὥρας πέραν τοῦ νομίμου ὡραρίου, ἀλλ' ἐντὸς τοῦ θώρου, δικαιοῦται τὴν αἰτουμένην διαφοράν, ὡς αὕτη παραδεκτῶς περιωρίσθη, ἤτοι δικαιοῦται δραχμῶν 247,50.

Κατὰ ταῦτα ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ δέον ὅπως γίνῃ δεκτή, ὡς παραδεκτῶς περιωρίσθη, ἤτοι διὰ δραχμὰς 609,50 ἐν συνόλῳ, ἀπορριπτομένων πάντων τῶν περὶ τοῦ ἐναντίου

ὑπό τῆς ἐναγομένης προβαλλομένων ὡς ἀβασίμων.

Κατά τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 965 § 1 ἐδ. α' τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἐκτελεστοί τίτλοι εἶναι, μεταξύ ἄλλων, καί αἱ τελεσίδικοι, ὡς καί αἱ κηρυχθεῖσαι προσωρινῶς ἐκτελεσταί ἀποφάσεις παντός ἡμεδαποῦ δικαστηρίου, ἐνῷ, κατά τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 609 § 1 τοῦ αὐτοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, τά ἄρθρα 1 - 608 αὐτοῦ ἐφαρμοζονται καί ἐπί τῶν εἰδικῶν διαδικασιῶν, πλήν ἐν ἀντίκεινται εἰς εἰδικάς περί αὐτῶν διατάξεις.

Ἐξ ἄλλου, κατά τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 483 § 1 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐάν τό ἀντικείμενον τῆς διαφορᾶς ὑπάγεται εἰς τό Εἰρηνοδικεῖον καί ἀφορᾷ ἀπαιτήσεις, ὡς καί δικαιώματα ἐπί κινητῶν ἡ τήν νομήν αὐτῶν, ἡ δέ ἀξία αὐτοῦ δέν ὑπερβαίνει τάς 4.000 δραχμάς, ἐφαρμόζονται τά ἄρθρα 484 ἕως 489, ἐνῷ, τέλος, κατά τό ἄρθρον 530 τοῦ αὐτοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας τά Εἰρηνοδικεῖα ἀποφαίνονται ἀνεκκλήτως ἐπί τῶν κατά τήν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 483 ἕως 489 ἐκδικαζομένων διαφορῶν.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτων προκύπτει ὅτι, διά τήν ἐκδίκασιν τῶν ὡς μικροδιαφορῶν χαρακτηριζομένων ὑπό τοῦ νόμου ὑποθέσεων δέν καθιεροῦται, ὡς ὑπό τό προϊσχύσαν δίκαιον τοῦ ν. δ. τῆς 9/16 Νοεμβρίου 1925, εἰδική διαδικασία, ἀλλ' ἁπλῶς, κατά τό πρότυπον τῆς Αὐστριακῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, θεσπίζονται εἰδικαί διατάξεις, διά τῶν ὁποίων ὁρίζονται αἱ ἀποκλίσεις ἀπό τῆς τακτικῆς ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικείου διαδικασίας, βάσει καί τῶν ὁποίων θά ἐκδικάζωνται αἱ μικροδιαφοραί (Στ. *Σταυροπούλου*, Ἑρμηνεία Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ὑπό τό ἄρθρον 483, ἀριθ. 2, εἰσήγησις *Γ. Οἰκονομοπούλου*, ἐπί τοῦ διαγράμματος ἐν Σχ. Πολιτικῆς Δικονομίας τομ. Δ', σ. 220, Πρακτικά Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς αὐτόθι, σελ. 402, ΕΕΔ 27, 1414 - 1415 ὑπό Β'), ἀφ' ἑτέρου δέ ὅτι αἱ εἰς τάς μικροδιαφοράς ἀναφερόμεναι διατάξεις τῶν ἄρθρων 483 - 489 καί 530 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας δέν ἀντίκεινται εἰς τήν ὑπό τῶν ἄρθρων 691 ἑπομ. τοῦ αὐτοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καταστρωθεῖσαν ἐργατικήν διαδικασίαν, ἥτις εἶναι μέν εἰδική καί ὑποχρεωτική, οὐδεμία ὅμως διάταξις ταύτης ἀντίκειται εἰς τήν ἐφαρμογήν τῶν ἐν ἄρθροις 484 - 489 καί 530 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας κανόνων (Στ. *Σταυροπούλου*, Ἑρμηνεία Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἄρθρον 483, ἀριθ. 13, σελ. 664).

Τέλος ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 483 § 1 ὡς μικροδιαφορῶν χαρακτηριζομένων ὑποθέσεων δέν ἐξυπηρέθησαν αἱ ἐκ τῆς σχέσεως ἐργοδότου καί ἐργάτου πηγάζουσαι ἀξιώσεις, ὡς ὥρισε τό ἄρθρον 1 τοῦ προϊσχύσαντος ν. δ. τῆς 9/16 Νοεμβρίου 1925 (βλ. *Κοντουρίση - Μπλάτσιον*, Περί μικροδιαφορῶν §§ 75, 76, ἔνθα καί περαιτέρω παραπομπαί). Συνεπῶς ἀπόφασις Εἰρηνοδικείου ἐπί ἀγωγῆς, ἐκδικαζομένης κατά τήν διαδικασίαν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, δι' ἧς διώκεται ἀξίωσις, μή ὑπερβαίνουσα τάς 4.000 δραχμάς, εἶναι ἀνέκκλητος (*Χρ. Μυριάνθης*, ΕΕΔ 27, σελ. 789, *Παρμ Τζίφρος*, Ε.Δ.Κ.Α. 10, σελ. 638 διά τήν ἀνάλογον περίπτωσιν τῆς διαδικασίας τῶν ἄρθρων 721 ἑπομ.). Κατά ταῦτα τό αἴτημα τῆς ὑπό κρίσιν ἀγωγῆς περί κηρύξεως προσωρινῶς ἐκτελεστῆς τῆς παρούσης, οὔσης ἐκ τοῦ νόμου ἀνεκκλήτου καί οὐχί ἁπλῶς ὁριστικῆς, τυγχάνει ἀπαράδεκτον ὡς ἄνευ ἐννόμου συμφέροντος ὑποβαλλόμενον καί ἀπορριπτέον.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Έννοια «επαγγελματικών οργανώσεων γενικωτέρας σημασίας»

Σύναψις καὶ ὑπογραφὴ τῶν ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας παρὰ τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν ἐργαζομένων.— Καθορισμὸς τῆς ἐννοίας «ἐπαγγελματικὴ ὀργάνωσις γενικωτέρας σημασίας» ὑπὸ τοῦ Δικαστοῦ.— Ληπτέα ὑπ' αὐτοῦ ὑπ' ὄψιν.— Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας οἰκοδόμων ἀπὸ 14.3.1962.—Ἐὰν εἶναι ἐθνικὴ ὁμοιοεπαγγελματική, δεσμεύουσα πάντας τοὺς ἐργοδότας, οἱ ὁποῖοι ἀπασχολοῦν οἰκοδόμους, ἀδιαφόρως ἐὰν οὗτοι μετέχωσιν ἢ οὔ εἰς τὰς συμβληθείσας ὀργανώσεις.

Ἀρείου Πάγου 567/1968, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ κ. **Θ. Καμπέρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Σ. Λογαρᾶς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Ι. Οἰκονομόπουλος, Π. Καλόζ

(*) Ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας» ὁρίζει μὲν ὅτι αἱ ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας συνάπτονται καὶ ὑπογράφονται παρὰ τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων, οὐδόλως ὅμως καθορίζει ποίας ὀργανώσεις θεωρεῖ ὡς τοιαύτας. Ἑπομένως ὁ καθορισμὸς τῆς ἐννοίας «ἐπαγγελματικὴ ὀργάνωσις γενικωτέρας σημασίας», ἐφ' ὅσον δὲν ἔχει ἐκδοθῆ ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει ἀπόφασις κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ προδιαληφθέντος νόμου, γίνεται ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ, ἐκτιμῶντος τὰ ἰδιαίτερα χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα, ἅτινα ἡ ὀργάνωσις συγκεντροῖ, ἵνα αὕτη δύναται νὰ πραγματοποιήσῃ τὸν βασικὸν σκοπὸν τοῦ νόμου τῆς πληρεστέρας ἐκπροσωπήσεως καὶ ἀσφαλίσεως τῶν ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων τῆς περὶ ἧς πρόκειται κατηγορίας. Κατὰ ταῦτα, ἵνα χαρακτηρισθῇ ὡς γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικὴ ὀργάνωσις ἐργοδοτῶν, δέον ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ εἶναι δυνατὴ ἡ εἰς αὐτὴν συμμετοχὴ τῶν ἐργοδοτῶν τοῦ αὐτοῦ ἐπαγγέλματος ὁλοκλήρου τῆς χώρας, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ συμμετέχωσιν εἰς αὐτήν, ἀπὸ ἀπόψεως ἀριθμοῦ, τόσοι ὥστε νὰ καθίσταται προφανές, ὅτι αὕτη εἶναι ἡ σπουδαιοτέρα τοῦ συγκεκριμένου ἐπαγγέλματος ἐν συγκρίσει πρὸς τυχὸν ἄλλας ὑφισταμένας καὶ ἐχούσας τὰς αὐτὰς ἐπιδιώξεις. Ἡ Πανελλήνιος Ὁμοσπονδία Ἐργοληπτῶν Οἰκοδόμων κατὰ τὸ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1939 καταστατικόν της εἶναι μέν, ὡς τὸ ἄρθρον 43 τοῦ νόμου 281/1914 ὁρίζει, Ἕνωσις τῶν ἀνεγνωρισμένων σωματείων ἐργοληπτῶν καὶ καταστηματαρχῶν οἰκοδόμων, περὶ τοῦ ἀριθμοῦ ὅμως τῶν μελῶν ἑκάστου σωματείου, τῶν συγκροτούντων αὐτήν καὶ ἡ ἔκτασις τῆς ἐπαγγελματικῆς δραστηριότητος τῶν μελῶν καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑπ' αὐτῶν ἀπασχολουμένων μισθωτῶν οὐδὲν προκύπτει ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων. Τοὐναντίον ἐκ τούτων προκύπτει, ὅτι εἰς τὴν προδιαληφθεῖσαν Ὁμοσπονδίαν δὲν μετεῖχον οἱ πολιτικοὶ μηχανικοὶ τῆς χώρας καὶ γενικῶς οἱ ἐργοληπτοὶ δημοσίων ἔργων, τῶν ὁποίων οὐ μόνον ὁ ἀριθμὸς εἶναι σημαντικός, ἀλλά, ὡς εἶναι πασιδήλως γνωστόν, οὗτοι εἶναι οἱ ἀναλαμβάνοντες τὰ περισσότερα καὶ κυρίως τὰ σπουδαιότερα οἰκοδομικὰ καὶ γενικῶς τεχνικὰ ἔργα, εἰς τὰ ὁποῖα ἀπασχολεῖται ὁ μεγαλύτερος ἀριθμὸς ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων. Ἐπαγγελματικαὶ δὲ ὀργανώσεις τῶν κατηγοριῶν τούτων εἶναι α) τὸ Τεχνικὸν Ἐπιμελητήριον τῆς Ἑλλάδος, β) Ἡ Πανελλήνιος Ἕνωσις Διπλωματούχων Μηχανικῶν Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων καὶ γ) ἡ Πανελλήνιος Ἕνωσις Συνδέσμων Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων, αἵτινες συνῆψαν καὶ ὑπέγραψαν ὡς ἐργοδοτικαὶ ὀργανώσεις τὴν προηγηθεῖσαν τῆς ἀπὸ 14.3.1962 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων, ἤτοι τὴν ἀπὸ 27.6.1957 τοιαύτην, ὡς καὶ τὴν ἀπὸ 15.10.1966 τοιαύτην, αἱ αὐταὶ δὲ ἐργοδοτικαὶ ὀργανώσεις καὶ οὐχὶ ἡ Πανελλήνιος Ὁμοσπονδία Ἐργοληπτῶν Οἰκοδόμων ἦσαν αἱ ἀντίδικοι τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατοτεχνιτῶν Οἰκοδόμων εἰς τὴν διένεξιν, ἥτις ἐπελύθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5/1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν δ-

(*) Μετὰ τὴν Α.Π. 625/1967.

ρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων ἁπάσης τῆς χώρας». Ὡς μόνη δραστηριότης τῆς Πανελλαδικῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργοληπτῶν Οἰκοδόμων ἀπὸ τοῦ ἔτους 1948 ἐμφανίζεται ἡ σύναψις καὶ ὑπογραφὴ τῆς ἀπὸ 14.3.1962 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἥτις μάλιστα ἐγένετο ὑπὸ προσωρινὴν διοικήσεως, ἥτις εἶχε διορισθῇ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 12721/1961 ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν Ἀθηνῶν, ἵνα συγκαλέσῃ μέχρι τοῦ τέλους Δεκεμβρίου 1961 γενικὴν συνέλευσιν, ἥτις θὰ ἐξέλεγε τὴν τακτικὴν διοίκησιν τῆς Ὁμοσπονδίας. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ἀνωτέρω Ὁμοσπονδία δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικὴ ὀργάνωσις ἐργοδοτῶν καὶ ἐκ τούτου ἡ ὑπ' αὐτῆς συναφθεῖσα καὶ ὑπογραφεῖσα τὴν 14.3.1962 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας δὲν εἶναι ἐθνικὴ ὁμοιοεπαγγελματική, ὥστε νὰ δεσμεύῃ πάντας τοὺς ἐργοδότας τοὺς ἀπασχολοῦντας μισθωτοὺς ἐργατοτεχνίτας οἰκοδόμους, ἀδιαφόρως ἂν οὗτοι μετέχωσιν ἢ οὔ εἰς τὰς συμβληθείσας ὀργανώσεις. Ἀντιθέτως ἀποφανθεὶς ὁ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκης, ὅστις, διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του, ἐπεδίκασε διαφορὰν ἀποδοχῶν βάσει τῆς προδιαληφθείσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐσφάλη. Ὅθεν, δέον, γενομένης δεκτῆς τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως καὶ ἐξαφανιζομένης τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ἡ ἀπὸ 19.1.1966 ἀγωγὴ τοῦ ἐφεσιβλήτου - ἐναγόντος νὰ ἀπορριφθῇ ὡς ἀβάσιμος (*).

Β. ΤΡΑΠΕΖΑΙ

Παροχὴ ἐπιδόματος δι' εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν ὑπαλλήλων Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος

1. Διατάξεις τοῦ Βυζαντινορρωμαϊκοῦ Δικαίου περὶ ἀναβλητικῆς αἱρέσεως.— Πλήρωσις τῆς αἱρέσεως. ἐὰν ἡ πλήρωσις αὐτῆς παρεκωλύθη ἐναντίον τῆς καλῆς πίστεως, τοῦθ' ὅπερ συμβαίνει καὶ ὅταν ἡ ἐξενεχθεῖσα καὶ τὴν ματαίωσιν τῆς αἱρέσεως συνεπαγομένη, ἐλεγκτέα δὲ κρίσις τοῦ ὑποχρέου εἶναι καταφώρως ἄδικος.—Ὑπὸ αἵρεσιν σύμβασις καὶ ἐκείνη, δι' ἧς συνεφωνήθη μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ ἡ εἰς τὸν δεύτερον τοῦτον χορήγησις ἐπιδόματος δι' εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν αὐτοῦ, τελοῦσα ὑπὸ τὴν ἀναβλητικὴν αἵρεσιν τῆς ἐμφανίσεως ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ εὐδοκίμου ὑπηρεσίας καὶ τῆς διαπιστώσεως ταύτης ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἢ ὀργάνου τινὸς αὐτοῦ.— Ὀργανισμὸς Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας κλπ. Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.

Ἀρείου Πάγου 506/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Καν. Κλαμαρῆς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Παστιάς, Ι. Παπέλης

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἐν προκειμένῳ, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 24 ΕἰσΝΑΚ, ἐφαρμοστέων διατάξεων τοῦ Βυζαντινορρωμαϊκοῦ Δικαίου (ν. 36 - 39 Πανδ. 21.1), ἡ ἀναβλητικὴ αἵρεσις δὲν συναρτᾶται πρὸς τὴν παροχὴν καθ' ἑαυτήν, ἀλλὰ δι' αὐτῆς τὸ ἀποτέλεσμα τῆς δικαιοπραξίας, ἡ σύστασις τοὐτέστιν τῆς ἐναχλῆς, ἤρτηται ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ἐκ γεγονότος μέλλοντος καὶ ἀβεβαίου πρὸ τῆς ἐπελεύσεώς του καὶ τὸ ὁποῖον δύναται νὰ συνίσταται εἰς πρᾶξιν ἢ παράλειψιν τοῦ ὑποχρέου, ὅτε εἶναι ζήτημα ἑρμηνείας τῆς συμβάσεως, ἂν ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑποχρέου ἀφέθη εἰς τὴν ἀπόλυτον ἐξουσίαν ἢ τὴν δυναμένην νὰ ἐλεγχθῇ κρίσιν αὐτοῦ. Ἐν τῇ τελευταίᾳ δὲ ταύτῃ περιπτώσει ἔχουσι πλήρη ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τῶν ν. 161 Πανδ. (60.17) 161 Βασ. (2.3) 24 Πανδ. (25.1), 38 Πανδ. (40.7), καθ' ἃς ἡ αἵρεσις λογίζεται πληρωθεῖσα, ἐὰν ἡ πλήρωσις αὐτῆς παρεκωλύθη ἐναντίον τῆς καλῆς πίστεως ὑπὸ ἐκείνου, ὅστις θὰ ἐζημιοῦτο ἐκ τῆς πληρώσεως αὐτῆς, τοῦθ' ὅπερ συμβαίνει καὶ ὅταν ἡ ἐξενεχθεῖσα καὶ τὴν ματαίωσιν τῆς αἱρέσεως συνεπαγομένη, ἐλεγκτέα δέ, κρίσις τοῦ ὑποχρέου εἶναι καταφώρως ἄδικος. Τοιαύτη ὑπὸ αἵρεσιν σύμβασις εἶναι καὶ ἐκείνη, δι' ἧς συνεφωνήθη μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ ἡ εἰς τὸν δεύτερον τοῦτον χορήγησις ἐπιδόματος δι' εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν, τελοῦσα ὑπὸ τὴν ἀναβλητικὴν αἵρεσιν τῆς ἐμφανίσεως ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ εὐδοκίμου ὑπηρεσίας καὶ τῆς διαπιστώσεως ταύτης ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἢ ὀργάνου τινὸς αὐτοῦ.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ἀνελέγκτως ἐκτιμῶν τὸ περιεχόμενον τῶν οὐχὶ ἰσχύν νόμου, ἀλλὰ συμβατικὴν τοιαύτην ἐχόντων 1) Ὀργανισμοῦ τῆς Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας καὶ Κανονισμοῦ τῆς βαθμολογικῆς καὶ μισθολογικῆς τάξεως τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἀναιρεσειούσης Τραπέζης

(*) Οὕτω καὶ ἡ Α.Π. 527/1968, Γ' Τμήματος, ΧΕΔ 28, 16.

Ἑλλάδος καὶ 2) Γενικοῦ Κανονισμοῦ τῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων αὐτῆς, τοὺς ὅρους τῶν ὁποίων, ὡς τοῦτο δέχεται, ἀπεδέχθη ὁ ἀναιρεσίβλητος διὰ προσχωρήσεως, ἔκρινεν: 1) Ὅτι δι' αὐτῶν προβλέπονται διὰ τοὺς εὐδοκίμως ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ ὑπηρετοῦντας ὑπαλλήλους πέντε προσαυξήσεις, αἵτινες, προκειμένου περὶ τῶν κατεχόντων τὸν βαθμὸν τοῦ βοηθοῦ διαχειριστοῦ, χορηγοῦνται ἀνὰ διετίαν, ἐν συνεχείᾳ εὐδοκίμως διανυομένην, καὶ αἵτινες ἀνέρχονται εἰς 15% ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ, πλὴν τῆς πρώτης ἀνερχομένης εἰς 20% καὶ 2) ὅτι οἱ ὑπάλληλοι τῆς ἀναιρεσειούσης, ἀναλόγως τῶν ἱκανοτήτων καὶ τῆς ἐν γένει ἐπιδόσεώς των, χαρακτηρίζονται κατ' ἔτος ὑπὸ πλειόνων τοῦ ἑνὸς κριτῶν, κατὰ κανόνα προϊσταμένων των, ὡς ἐξαίρετοι, λίαν ἐπαρκεῖς, ἐπαρκεῖς, σχεδὸν ἐπαρκεῖς καὶ ἀνεπαρκεῖς, ὁριστικῶς δὲ ὑπὸ μονίμου ὑποεπιτροπῆς κρίσεων, ἥτις ἐλέγχει καὶ ἐπεξεργάζεται τὰ περὶ ἑκάστου τούτων συνταασσόμενα φύλλα ποιότητος, οἱ δὲ χαρακτηριζόμενοι ὡς σχεδὸν ἐπαρκεῖς ἢ ἀνεπαρκεῖς δὲν δικαιοῦνται τῶν ἄνω προσαυξήσεων μέχρι τοῦ χρόνου τῆς συντάξεως νέου φύλλου ποιότητος, πιστοποιοῦντος ὅτι οὗτοι ἐβελτιώθησαν καὶ ἡ ὑπηρεσία αὐτῶν ἐκρίθη εὐδόκιμος. Ὑπὸ τὰ τοιαῦτα δὲ δεκτὰ γενόμενα πραγματικὰ περιστατικὰ ἔκρινε περαιτέρω τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὅτι ἡ ὡς ἄνω χορηγουμένη προσαύξησις ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τοῦ ὑπαλλήλου τελεῖ ὑπὸ τὴν ἀναβλητικὴν αἵρεσιν τῆς ἐφ' ὡρισμένον χρόνον εὐδοκίμου ὑπηρεσίας τούτου, καθ' ὑποκειμενικήν, δικαστικῶς δὲ ἐλεγκτὴν, κρίσιν τοῦ Διοικητοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης.

Ἐξ ἄλλου, τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του ἐπίσης προκύπτει, ἔκρινε τὸ μέν, ὅτι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 15742/1964 ἀποφάσεώς του (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν) ἐκρίθη τελεσιδίκως, ὅτι δὲν ὑπῆρξεν εὐδόκιμος ἡ παρὰ τῇ ἀναιρεσειούσῃ ὑπηρεσία τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἀπὸ τοῦ Φεβρουαρίου 1962 μέχρι 28 Φεβρουαρίου 1963 (ὅτι ὀ καὶ ἐκρίθη, ὡς τοῦτο δέχεται, ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως ἐκείνης, ὅτι οὗτος δὲν ἐδικαιοῦτο τετάρτης προσαυξήσεως ἀπὸ τοῦ Φεβρουαρίου 1963, διότι δὲν ὑπῆρξεν ἐν συνεχείᾳ εὐδόκιμος ἡ ὑπηρεσία αὐτοῦ καθ' ὅλην τὴν διετίαν ἀπὸ 1 Φεβρουαρίου 1961), τὸ δέ, κατ' ἐκτίμησιν τῶν προσκομισθεισῶν ἀποδείξεων, ὅτι ἡ ρηθεῖσα ἀναβλητικὴ αἵρεσις, ὑφ' ἣν, ὡς τοῦτο δέχεται, ἐτέλει ἡ παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς του αἰτουμένη ἀπὸ 1ης Μαρτίου 1964 τετάρτη προσαύξησις ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ τοῦ βαθμοῦ, ὃν οὗτος κατέχει, ἐπληρώθη τὴν 20.2.1964. Τὸ τελευταῖον δὲ τοῦτο δέχεται τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον, χωρὶς νὰ διευκρινίζῃ ἐκ τίνος λόγου θεωρεῖ τοῦτο εὐδόκιμον τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου κατὰ τὴν διετίαν ἀπὸ τοῦ Φεβρουαρίου 1962 μέχρι Φεβρουαρίου 1964, ὥστε νὰ θεωρῆται ἡ ὡς εἴρηται αἵρεσις ὡς πληρωθεῖσα τὴν 20.2.1964, ἀφοῦ τοῦτο παραλλήλως δέχεται, ὅτι διὰ τῆς ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 15472/1965 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ἐκρίθη τελεσιδίκως, ὅτι ἡ ἀπὸ τοῦ Φεβρουαρίου 1962 μέχρι τοῦ Φεβρουαρίου 1963 ὑπηρεσία τοῦ ἀναιρεσιβλήτου παρὰ τῇ ἀναιρεσειούσῃ δὲν ὑπῆρξεν εὐδόκιμος. Τοιαύτας ἀσαφεῖς καὶ ἀντιφατικὰς αἰτιολογίας διαλαβὸν ἐν τῇ ἀποφάσει του τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐστέρησεν αὐτὴν νομίμου βάσεως καὶ κατέστησεν ἀνέφικτον τὸν παρὰ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔλεγχον τῆς ὀρθῆς ὑπαγωγῆς τῶν γενομένων δεκτῶν πραγματικῶν περιστατικῶν εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου, ἤτοι τῶν διαληφθεισῶν ὡς ἄνω διατάξεων τοῦ Βυζαντινορρωμαϊκοῦ Δικαίου, τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν πλήρωσιν τῆς ἀναβλητικῆς αἱρέσεως, καὶ ἐπομένως κατέστησε ταύτην ἀναιρετέαν κατὰ τὴν διάταξίν της, δι' ἧς, κατὰ παραδοχὴν τοῦ σχετικοῦ αἰτήματος τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἀνεγνώρισεν, ὅτι οὗτος δικαιοῦται καὶ τετάρτης προσαυξήσεως λόγῳ παραμονῆς εἰς τὸν αὐτὸν βαθμόν, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 19 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ τὸν βάσιμον 2ον λόγον ἀναιρέσεως τοῦ κυρίου δικογράφου.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου κατὰ τῆς ἀναιρεσειούσης, ἐν αὐτῇ ὅλως ἀορίστως γίνεται λόγος περὶ «ἀναδιαρθρώσεως» ἀπὸ 1.8.1963 τῶν προσαυξήσεων, μὴ καθοριζομένου συγκεκριμένως ὁποίου τινὸς ἀποφάσεως ἐγένετο τοιαύτη ἀναδιάρθρωσις. Κρίναν ὅθεν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὅτι ἡ ἀγωγὴ ἦτο ἐπαρκῶς ὡρισμένη καὶ ἀκολούθως δεχθὲν ταύτην καὶ κατὰ τὸ ἕτερον σχετικὸν αἴτημα της καὶ ἐπιδικάσαν τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ τὸ ποσὸν τῶν 2.954 δραχμῶν διὰ διαφορὰν ἀποδοχῶν καὶ δώρων διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.8.1953 μέχρις 28.2.1964, τῆς ἐχούσης ἀπονεμηθῇ αὐτῷ τρίτης προσαυξήσεως κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 15742/1964 ἀποφάσεώς του (ἀναιρεθείσης δίκης κατὰ τὴν διάταξίν της ταύτην μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἤδη προσβαλλομέ-

νης ἀποφάσεως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 176/1967 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου) ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν παρὰ τὸν νόμιον πράγματα μὴ προταθέντα καὶ ἔχοντα οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, οὕτω δὲ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του καὶ κατὰ τὴν σχετικὴν πρὸς τὸ αἴτημα τοῦτο τῆς ἀγωγῆς διάταξίν της κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 7 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν ὅσιμον ἐν λόγον ἀναιρέσεως τοῦ κυρίου δικογράφου (*).

2. Ἀπόφασις τοῦ Διοικητοῦ τῆς Τραπέζης Ἑλλάδος, συμφώνως πρὸς τὴν γνώμην τοῦ Συμβουλίου Διοικητικῆς Ὑπηρεσίας καὶ τὴν κρίσιν Ὑποεπιτροπῆς.— Χορήγησις, κατ' ἄρθρον 16 §§ 1, 2, 4 τοῦ ἰσχύν συμβάσεως ἔχοντος Ὀργανισμοῦ ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τῆς Τραπέζης Ἑλλάδος, προσαυξήσεως τοῦ μισθοῦ των εἰς ὑπαλλήλους, ὑπηρετοῦντας εὐδοκίμως εἰς τὸν αὐτὸν βαθμόν.— Ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 371 Α.Κ.— Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 207 § 1 Α.Κ.— Πλήρωσις τῆς αἱρέσεως, ἐὰν ἡ πλήρωσις παρεκωλύθη ἐναντίον τῆς καλῆς πίστεως.— Κρίσις Ὑποεπιτροπῆς.

Ἀρείου Πάγου 550/1968, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ κ. **Θ. Καμπέρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Χουρδάκης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Παστιάς, Ι. Παπέλης

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο σὺμφωνον ἔχει γνώμην πρὸς τὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 242/1968 ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως ἐξενεχθεῖσαν ἐπὶ τοῦ νομικοῦ ζητήματος, καθ' ἣν ἐκ τοῦ ὅτι ὁ ἐνάγων, ὑπάλληλος τῆς ἐναγομένης, ἐκρίθη κατὰ διάφορον τρόπον εἰς διάφορα χρονικὰ διαστήματα ἢ κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα ὑπὸ διαφόρων ὀργάνων τῆς ἐναγομένης, ἔστω καὶ ἂν οἱ δυσμενῶς κρίναντες αὐτὸν δὲν ἠτιολόγησαν ἢ δὲν ἠτιολόγησαν ἐπαρκῶς τὴν κρίσιν των, δὲν ἔπεται, ὅτι παρεδιάσθησαν αἱ ἀρχαὶ τῆς καλῆς πίστεως ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης, ἀποφασίσαντος συμφώνως πρὸς τὴν γνώμην τοῦ Συμβουλίου Διοικητικῆς Ὑπηρεσίας τὴν κρίσιν τῆς Ὑποεπιτροπῆς.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 16 §§ 1, 2, 4 τοῦ ἰσχύν συμβάσεως ἔχοντος Ὀργανισμοῦ ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας καὶ Κανονισμοῦ βαθμολογικῆς καὶ μισθολογικῆς τάξεως τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἐκκαλούσης εἰς ὑπαλλήλους, ὑπηρετοῦντας εὐδοκίμως εἰς τὸν αὐτὸν βαθμόν, χορηγεῖται προσαύξησις τοῦ μισθοῦ μετὰ διετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ, μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου Διοικητικῆς Ὑπηρεσίας. Ἡ προσαύξησις ὁριζομένη διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τοὺς κατέχοντας βαθμὸν τοῦ ὑπολογιστοῦ Α' ἢ κατώτερον εἰς 15% δι' ἑκάστην διετίαν, πλὴν τῆς πρώτης, ὁριζομένης εἰς 20%, δύναται νὰ ἐπαναληφθῇ πεντάκις ἐν ὅλῳ, ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους καὶ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἑκάστη νέα δύναται νὰ γίνῃ μόνον μετὰ παρέλευσιν διετίας ἀπὸ τῆς προηγουμένης εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν τοιαύτης.

Ἑτέρωθεν, κατὰ τὸ ἄρθρον 31 τοῦ ἐπίσης ἰσχύν συμβάσεως ἔχοντος Γενικοῦ Κανονισμοῦ καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἐκκαλούσης (Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος) κατὰ Ψεβρουάριον ἑκάστου ἔτους συντάσσεται φύλλον ποιότητος αὐτῶν, χαρακτηριζομένων ἀναλόγως τῆς ἱκανότητος καὶ τῆς ἐπιδόσεώς των ὡς ἐξαιρέτων, λίαν ἐπαρκῶν, ἐπαρκῶν, σχεδὸν ἐπαρκῶν καὶ ἀνεπαρκῶν, ὑπὸ πλειόνων τοῦ ἑνὸς κριτῶν κατὰ κανόνα προϊσταμένων των καὶ ὁριστικῶς ὑπὸ τῆς ἐλεγχούσης καὶ ἐπεξεργαζομένης τὰ φύλλα ποιότητός των μονίμου ὑποεπιτροπῆς κρίσεων. Ὑπάλληλος, χαρακτηριζόμενος ὡς «σχεδὸν ἐπαρκὴς» ἢ «ἀνεπαρκής», δὲν δικαιοῦται τῆς προσαυξήσεως ταύτης μέχρι τοῦ χρόνου τῆς συντάξεως τοῦ νέου φύλλου ποιότητος. Τέλος, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ εἰδικοῦ κανονισμοῦ συντάξεως φύλλων ποιότητος, τὸ ἔργον τῆς ἄνω μονίμου ὑποεπιτροπῆς περατοῦται μέχρι τῆς 15 Μαΐου ἑκάστου ἔτους, ἀνακαινοῦται δὲ ἐγγράφως μέχρι τέλους τοῦ ἰουνίου τὸ πόρισμα αὐτῆς εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τοὺς τυχόντας τῶν ποιοτικῶν διακρίσεων «σχεδὸν ἐπαρκὴς» ἢ «ἀνεπαρκής», οἵτινες ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας 15 ἡμερῶν δύνανται νὰ ζητήσουν ἐφ' ἅπαξ τὴν ἀναθεώρησιν τῶν ποιοτικῶν χαρακτηρισμῶν ὑπὸ τῆς ὑποεπιτροπῆς κρίσεως, ἥτις μετ' ἐξέτασιν τῆς αἰτήσεως ἀποφαίνεται ὁριστικῶς ἐπ' αὐτῆς.

Ἐκ τῶν συμβατικῶν τούτων ὅρων σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ μεταξὺ τῶν διαδίκων σύμβασις ἐργασίας εἶναι πλήρως ὡρισμένη κατὰ τὴν παροχὴν ἑκατέρου τῶν μερῶν καὶ μόνον τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς ἐν μέρει, ἤτοι ὡς πρὸς τὴν προσαύξησιν τοῦ μισθοῦ τοῦ ἐνάγοντος, τελοῦν ὑπὸ τὴν ἀναβλητικὴν αἵρεσιν τῆς δι' ὡρισμένου χρόνου εὐδοκίμου ὑπηρεσίας

(*) Ἀνῃρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 3121/1966 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἑξῆς εἶπεν.

Ἴδετε καὶ ΕΕΔ 26, 1140 ἐπ., ἔνθα καὶ λοιπὴ νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου.

του. Έσφαλεν άθεν ο πρωτοδίκως δικάσας, δεχθείς διά της προσβαλλομένης αποφάσεώς του ότι η σύμβασις αύτη είναι άόριστος ως προς την παροχήν της προσαυξήσεως ταύτης τοῦ μισθοῦ τῆς ἐφεσιβλήτου, προβάς εἰς τὸν καθορισμὸν ταύτης κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 371 Α.Κ., δέον δὲ ὅπως, δεκτοῦ καθισταμένου τοῦ δευτέρου λόγου ἐφέσεως, μεταρρυθμισθῇ ἡ ἀπόφασις αὕτη καὶ ἐρευνηθῇ ἡ ἐφ' ἧς αὐτὴ ἐξεδόθη ἀγωγὴ τῆς ἐφεσιβλήτου.

Ἐκ τῶν ἄνω συμβατικῶν ὅρων σαφῶς προκύπτουσι τὰ ἀκόλουθα: 1) Ὅτι ἡ ὡς εἴρηται αἵρεσις δὲν συνωμολογήθη ἐξουσιαστική, ὅπερ ἰδίᾳ συνάγεται ἐκ τῆς λεπτομερῶς διαγραφομένης διαδικασίας ποιοτικῆς διαβαθμίσεως τῶν μισθωτῶν καὶ τῆς ἀπαιτουμένης διὰ τὸν σχηματισμὸν τῆς κρίσεως τοῦ διοικητοῦ τῆς ἐναγομένης συμβουλευτικῆς γνώμης τοῦ Συμβουλίου διοικητικῆς ὑπηρεσίας της. Συνεπῶς ἔχει πλήρη ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 207 § 1 Α.Κ., καθ' ἣν ἡ αἵρεσις λογίζεται πληρωθεῖσα, ἐὰν ἡ πλήρωσις αὐτῆς παρεκωλύθη ἐναντίον τῆς καλῆς πίστεως ὑπ' ἐκείνου, ὅστις θὰ ἐζημιοῦτο ἐκ τῆς πληρώσεως αὐτῆς, 2) ὅτι ἡ ὑποεπιτροπὴ κρίσεως, ἐπεξεργαζομένη τὰ ὑπὸ τῶν κριτῶν καταρτιζόμενα φύλλα ποιότητος, κρίνει ὁριστικῶς τοὺς ὑπαλλήλους, προβαίνουσα εἰς τελικὸν ποιοτικὸν χαρακτηρισμὸν αὐτῶν, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται ἰδιαιτέρα αἰτιολόγησις τῆς περὶ τούτου κρίσεώς της καὶ 3) ὅτι αἱ μνησθεῖσαι προθεσμίαι συντάξεως τοῦ φύλλου ποιότητος καὶ τοῦ πορίσματος τῆς ὑποεπιτροπῆς κρίσεως δὲν συνεφωνήθησαν ἀνατρεπτικαί, ὥστε νὰ ἀποκλείηται ἡ ὁραδυτέρα ἐντὸς πάντως εὐλόγου χρόνου ὁριστικὴ κρίσις περὶ τοῦ ποιοτικοῦ χαρακτηρισμοῦ τοῦ ὑπαλλήλου.

Ἐκ τῶν ἑκατέρωθεν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων, τῶν ἐνόρκων βεβαιώσεων μαρτύρων, περιεχομένων εἰς τὰς ἐπικαλουμένας καὶ προσαγομένας συμβολαιογραφικὰς πράξεις καὶ ἐκ τῶν ἑκατέρωθεν ἀναπτυχθέντων ὑπὸ τῶν διαδίκων ἐβεβαιώθησαν τὰ ἀκόλουθα πραγματικὰ περιστατικά: Ὁ ἐνάγων, προσληφθεὶς ὑπὸ τῆς ἐναγομένης τὴν 8.8.1949 διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ὡς κλητὴρ Γ' τάξεως, μετετάγη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἀσφαλείας αὐτῆς μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ φύλακος Β' τὴν 1ην Φεβρουαρίου 1952, προαχθεὶς εἰς φύλακα Α' τὴν 1.2.1954. Κατὰ τὴν 16.2.1956 ἔτυχε τῆς πρώτης προσαυξήσεως τοῦ μισθοῦ του ἐξ 20% λόγῳ εὐδοκίμου ὑπηρεσίας του, κατὰ τὴν 19.2.1958 τῆς δευτέρας τοιαύτης ἐκ 15% καὶ κατὰ τὴν 1.7.1962 καὶ 1.8.1964 τῆς τρίτης καὶ τετάρτης τοιαύτης ἐκ 15% ὡσαύτως ἑκάστης. Ὅτι ἡ ὑποεπιτροπὴ κρίσεως ἐχαρακτήρισε ποιοτικῶς τὸν ἐνάγοντα ὡς «σχεδὸν ἐπαρκῆ» διὰ τὴν ὑπηρεσίαν του τῶν ἐτῶν 1959, 1960 καὶ 1961, κάτωθι τῶν φύλλων ποιότητος τῶν ὡς ἄνω ἐτῶν τῶν συνταχθέντων ὑπὸ τῶν κριτῶν, ἡ κρίσις δὲ τῆς ὡς ἄνω ἐπιτροπῆς ἐγένετο κατὰ τὸ ἔτος 1962, ἤτοι μετὰ πάροδον τῆς πρὸς τοῦτο τεταγμένης προθεσμίας, πάντως ὅμως ἐδόθη εἰς τὸν ἐνάγοντα ἡ εὐχέρεια τῆς προσφυγῆς του εἰς τὴν ἐπιτροπὴν δι' ὑποβολῆς αἰτήσεως ἀναθεωρήσεως, ἡ δὲ ὡς ἄνω ἐπιτροπὴ ἐδέχθη μερικῶς ταύτην, ἤτοι διὰ τὸ ἔτος 1961 διὰ τῆς ἀπὸ 31 Ἰουλίου 1963 ἀποφάσεώς της, μετ' ἐπισταμένην ἔρευναν, συγκεντρώσασα συμπληρωματικὰς πληροφορίας παρὰ τῶν διαδοχικῶν προϊσταμένων τοῦ ἐνάγοντος καὶ τῶν ἁρμοδίων ἐπιθεωρητῶν, ὡς ἐν τῇ ὡς ἄνω ἀποφάσει της ἐκτίθησιν. Εἰς τὴν κρίσιν δὲ ταύτην τῆς ὑποεπιτροπῆς ἐδράσθη καὶ ἡ γνώμη τοῦ Συμβουλίου Διοικητικῆς Ὑπηρεσίας τῆς ἐναγομένης ὡς πρὸς τὸν ποιοτικὸν χαρακτηρισμὸν τοῦ ἐνάγοντος ὡς σχεδὸν ἐπαρκοῦς διὰ τὴν διετίαν 1958 - 1960, εἰς ἣν ἐστηρίχθη καὶ ὁ Διοικητὴς ταύτης, μὴ χορηγήσας τὴν προσαύξησιν μισθοῦ εἰς τὸν ἐνάγοντα διὰ τὴν ὡς ἄνω αἰτίαν. Ἐκ τοῦ ὅτι ὅμως ἐκρίθη ὁ ἐνάγων διαφόρως κατὰ διάφορα χρονικὰ διαστήματα πρὸ καὶ μετὰ τὴν ὡς ἄνω διετίαν ἢ κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα παρὰ διαφόρων ὀργάνων τῆς ἀναιρεσειούσης, ἤτοι τῶν κριτῶν καὶ τῆς ὑποεπιτροπῆς, ἔστω ἂν ἡ δυσμενῶς κρίνασα αὐτὸν ὑποεπιτροπὴ δὲν αἰτιολόγησεν

ἢ δὲν ἠτιολόγησεν ἐπαρκῶς τὴν κρίσιν της ἢ δὲν ἐξήνεγκε ταύτην ἐντὸς τῆς ταασομένης ὡς ἄνω προθεσμίας, ἀλλὰ πάντως ἄνευ ἐπιβλαβῶν συνεπειῶν διὰ τὸν ἐνάγοντα, δὲν συνάγεται, ὅτι παρεδιάσθησαν αἱ ἀρχαὶ τῆς καλῆς πίστεως ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ τῆς ἀναιρεσιούσης, ἀποφασίσαντος συμφώνως πρὸς τὴν γνώμην τοῦ Συμβουλίου Διοικητικῆς Ὑπηρεσίας καὶ τὴν κρίσιν τῆς ὑποεπιτροπῆς, ἥτις ἐχαρακτήρισε τὸν ἀναιρεσίβλητον ποιοτικῶς ὡς σχεδὸν ἐπαρκῆ λόγῳ ἀνεπαρκοῦς ποιοτικῆς ἐπιδόσεώς του, κατὰ τὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα, οὔτε ἡ ὡς ἄνω κρίσις αὐτοῦ εἶναι καταφόρως ἄδικος. Δέον ὅθεν ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ τοῦ ἐφεσιβλήτου, διώκουσα τὴν καταβολὴν αὐτῷ ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης καὶ πρώτης προσαυξήσεως, λόγῳ τοῦ ὅτι ἡ κρίσις τοῦ Διοικητοῦ τῆς ἐκκαλούσης περὶ χορηγήσεως ταύτης λόγῳ τοῦ ποιοτικοῦ χαρακτηρισμοῦ του ὡς σχεδὸν ἐπαρκοῦς ἦτο ἀντίθετος πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως.

III. ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ

Συνταξιοδότησις ἐπαναφερομένων μετ' ἄπολυσιν κατὰ τὴν Θ' Συντακτικὴν Πρᾶξιν ὑπαλλήλων Σ.Ε.Κ.

Ὑπολογισμὸς ὡς χρόνου πραγματικῆς ὑπηρεσίας ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν, τὰ τυπικὰ προσόντα προαγωγῆς, τὴν ἀρχαιότητα κλπ. τοῦ χρόνου ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως μέχρι τῆς ἐπανόδου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἐπαναφερομένων ὑπαλλήλων, οἵτινες εἶχον ἀπολυθῆ κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ Θ'/1946 Ψηφίσματος, καὶ ὄχι καὶ εἰς τὴν ἀπόληψιν τῶν ἀποδοχῶν των, κατ' ἄρθρον 2 § 3 Α.Ν. 1540/1950. —Τὰ αὐτὰ ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν διαλαμβάνει καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 § 1 Νόμου 4340/1964.— Δικαίωμα εἰς ἀπόληψιν συντάξεως τῶν ἀποκαθισταμένων ὑπαλλήλων τῶν Σ.Ε.Κ. — Ἔννοια ἄρθρου 5 § 1 Ν.Δ. 4295/1963.

Ἀρείου Πάγου 522/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Ζαχαρῆς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀχ. Εὐαγγέλου, Ἀθ. Στεργίου

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1540/1950, κυρωθέντος διὰ τοῦ νόμου 2130/1952, ὁ χρόνος ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς των μέχρι τῆς ἐπανόδου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἐν παραγράφῳ 1 ἐπαναφερομένων ὑπαλλήλων (οἵτινες εἶχον ἀπολυθῆ κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ Θ'/1946 Ψηφίσματος) ὑπολογίζεται ὡς χρόνος πραγματικῆς ὑπηρεσίας ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν, τὰ τυπικὰ προσόντα προαγωγῆς, τὴν ἀρχαιότητα κλπ., οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὴν ἀπόληψιν τῶν ἀποδοχῶν των. Τὰ αὐτά, ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν, διαλαμβάνει καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 § 1 νόμου 4340/1964.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων, συνδυαζομένων καὶ πρὸς τὴν παράγραφον τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ., ἐγκριθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 23010/1928 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, ἐκδοθείσης ἐξ ἐφάσεως τοῦ νόμου 2868/1922, ἥτις ὁρίζει, ὅτι τὰ χρονικὰ διαστήματα, καθ' ἃ δι' οἱονδήποτε λόγον δὲν ἐγένετο κατάθεσις εἰσφορῶν παρὰ τῶν ὑποχρέων ἠσφαλισμένων, δὲν λογίζονται ὡς συντάξιμος χρόνος ἄνευ καταβολῆς τούτων, σαφῶς προκύπτει, ὅτι οἱ κατὰ τὰ ἄνω ἀποκαθιστάμενοι ὑπάλληλοι τῶν Σ.Ε.Κ. δικαιοῦνται εἰς ἀπόληψιν συντάξεως διὰ τὸν χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ παρέμειναν ἐκτὸς ὑπηρεσίας, ἐπὶ τῇ παρ' αὐτῶν ἐκπληρώσει τῆς ἀντιστοίχου ὑποχρεώσεως καταβολῆς τῶν ὀφειλομένων διὰ τὸ διάστημα τοῦτο εἰσφορῶν ἠσφαλισμένου, ἀνερχομένων ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1948 ἐξ ἐφάσεως τοῦ ν.δ. 672/5.5.1948 εἰς 6%. Ἡ τοιαύτη περὶ τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας τῶν μνημονευθεισῶν διατάξεων ἀντίληψις εἶναι σύμφωνος καὶ πρὸς τὴν ἐν τῷ ἀσφαλιστικῷ δικαίῳ γενικὴν ἀρχήν, καθ' ἣν, ὅπως δικαιωθῶσιν οἱ ἠσφαλισμένοι συντάξεως δέον νὰ καταβάλλωσι τὰς κεκανονισμένας εἰσφοράς, ἀφ' ἧς, ἂν ἐσκόπει ὁ νομοθέτης νὰ καθιερώσῃ ἐξαίρεσιν, θὰ ἐξεφράζετο ρητῶς.

Ἐπέρρωθεν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 § 1 τοῦ ν.δ. 4295/1963, ἡ ἐπιβάλλουσα τὴν καταβολὴν ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων τοῦ διπλασίου τοῦ ποσοστοῦ εἰσφορᾶς ἠσφαλισμένου τοῦ ἰσχύοντος κατὰ τὴν 30 Ἀπριλίου 1958 εἰς

πᾶσαν περίπτωσιν ἀναγνωρίσεως ὡς συνταξίμου ὑπὸ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδίου κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 3395/1955 ὑπηρεσίας, ἀναφέρεται, καθ' ἃ σαφῶς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, εἰς τὰς ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ τελευταίου τούτου διατάγματος περιπτώσεις πλασματικῆς συνταξίμου ὑπηρεσίας, ἤτοι, κατὰ τὴν παράγραφον 2 ἰδίου ἄρθρου, ἀναγνωρίζεται διὰ πράξεως τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου καὶ ἐξαγοράζεται αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὴν ἄνω περίπτωσιν ἀποκαθισταμένου ὑπαλλήλου, ἀφορῶσαν χρόνον λογιζόμενον, κατὰ τὰς προδιαληφθείσας διατάξεις, ὡς πραγματικῆς ὑπηρεσίας διὰ τὴν σύνταξιν. Ὅθεν τὸ δικάσαν ἐφετεῖον, δεχθὲν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, ὑπάλληλος τυγχάνων τῶν Σ.Ε.Κ., ἀπολυθεὶς κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ Θ'/1946 Ψηφίσματος καὶ ἀποκατασταθεὶς μεταγενεστέρως εἰς τὴν θέσιν του, δικαιωθεὶς συντάξεως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 75/1966 πράξεως τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου διὰ τὸ ἀπὸ 14.5.1944 μέχρι 2.6.1953 χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ παρέμεινεν ἐκτὸς ὑπηρεσίας, ὑπεχρεοῦτο εἰς καταβολὴν διπλασίου τοῦ ποσοστοῦ εἰσφορᾶς ἡσφαλισμένου καὶ καὶ ἀποφηναμένου, κατ' ἐπικύρωσιν τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως, ὅτι δὲν παρενόμησαν τὰ ἀρμόδια ὄργανα τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ὑποχρεώσαντα αὐτὸν ὅπως καταβάλῃ τὸ ἐκ δραχμῶν 38.171 διπλάσιον ποσοστὸν εἰσφορᾶς καὶ συνακολούθως ἀπορρίψαν ὡς ἐν ὅλῳ ἀδάσιμον τὴν ἐνδικον ἀγωγήν, ἐπιδιώκουσαν, συνοδὰ τοῖς ἄρθροις 105 καὶ 106 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Ἀστικοῦ Κώδικος, τὴν καταψήφισιν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἐναγομένου εἰς καταβολὴν αὐτῷ (ἀναιρεσείοντι) λόγῳ ἀποζημιώσεως του τὸ παρακρατηθὲν ἐκ τῆς συντάξεώς του ποσὸν δραχμῶν 8.915 τοῦ ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1965 μέχρι τῆς ἀγωγῆς (3.10.1966) χρονικοῦ διαστήματος, ἀντιστοιχούντων εἰς παρακρατηθείσας 14 μηνιαίας δόσεις (δραχμαὶ 647 ἡ πρώτη καὶ 636 αἱ λοιπαὶ) ἐκ τῶν καθορισθεισῶν 59 ἐν συνόλῳ, ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδ. 17 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν δάσιμον ἐν μέρει περὶ τούτου μοναδικὸν λόγον ἀναιρέσεως.

Μετὰ τὴν ἀναίρεσιν τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως, ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων εἰς τὴν πρὸ ταύτης κατάστασιν, δέον ὅπως τὸ Τμῆμα τοῦτο κρατήσῃ τὴν ὑπόθεσιν, μὴ χρήζουσαν περαιτέρω διευκρινήσεως (ἄρθρον 597 § 1 καὶ 598 § 3 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας) καὶ ἐπιληφθῇ τῆς ἐκδικάσεως τῆς νομίμως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης ἀπὸ 15 Ἰουλίου 1967 ἐφέσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8301/1967 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Κατόπιν τῶν ἐν τῇ 1ῃ σκέψει τῆς παρούσης δεκτῶν γενομένων ἡ ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐξεδόθη ἐνδικος ἀγωγὴ τοῦ ἐνάγοντος εἶναι ἐν μέρει νόμῳ δάσιμος, ἔρεισμα ἔχουσα τὰς ὡς εἴρηται διατάξεις, κατὰ τὴν αἰτουμένην ἀποζημίωσίν του, συνισταμένην εἰς τὸ παρανόμως ἐκ τῆς συντάξεώς του παρακρατηθὲν ὑπὸ τῶν ὀργάνων τοῦ ἐναγομένου διπλάσιον τοῦ νομίμως ἐξ 6% ὀφειλομένου ποσοστοῦ εἰσφορᾶς του. Ἄλλως δὲ σκεφθὲν τὸ πρωτοβάθμιον δικαστήριον καὶ ἀπορρίψαν αὐτὴν ἐξ ὁλοκλήρου ὡς ἀδάσιμον νόμῳ, ἥμαρτε καὶ δέον, δεκτῆς καθισταμένης τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις.

Συνομολογεῖται ὑπὸ τῶν διαδίκων, ὅτι τὰ ἀρμόδια ὄργανα τοῦ ἐναγομένου παρεκράτησαν ἐκ τῆς συντάξεως τοῦ ἐνάγοντος, ὡς τέως μηχανοδηγοῦ, δι' ἐξαγορὰν ἀσφαλίσεώς του κατὰ τὸ ἐν τῇ ἐνδίκῳ ἀγωγῇ χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ ἀπολυθεὶς βάσει τοῦ Θ'/1946 Ψηφίσματος παρέμεινεν ἐκτὸς ὑπηρεσίας, τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 8.915, ἀντιστοιχοῦν εἰς τὸ διπλάσιον τῆς ἀσφαλιστικῆς εἰσφορᾶς του εἰς ἐξόφλησιν τῶν ὡς εἴρηται συμφώνως τοῖς ἄρθροις 6 § 2 καὶ 28 § 2 τοῦ μνησθέντος ν.δ. 3395/1955 καθορισθεισῶν 14 μηνιαίων δόσεων, ἀντὶ τοῦ νομίμως

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

Ἔννοια ἀπαγορεύσεως τῆς δι' ὡρισμένην ἐργασίαν ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. προσώπων, τὰ ὁποῖα διὰ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ διὰ τὴν αὐτὴν ἐξηρτημένην ἐργασίαν εἶναι ἠσφαλισμένα εἰς ἕτερα Ταμεῖα κυρίας ἀσφαλίσεως καὶ δι' οὓς κλάδους τὰ πρόσωπα ταῦτα εἶναι ἠσφαλισμένα εἰς τὸ ἐν λόγῳ Ταμεῖον.—Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν καὶ τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα δικαιοῦνται συντάξεως εὐθέως ἐκ τοῦ ἐργοδότου των, βαρυνομένου πρὸς καταβολὴν αὐτῆς.—Ἀνίσχυρον τῆς ἀπαγορεύσεως διπλῆς κυρίας ἀσφαλίσεως εἰς ἃς περιπτώσεις ὁ μισθωτὸς προσφέρει, πολλαπλῶς ἀπασχολούμενος, διαφόρους ὑπηρεσίας εἰς δύο ἢ πλείονας ἐργοδότας, ὅτε δύναται νὰ ἀσφαλισθῇ εἰς τὸ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν κυρίαν ἀπασχόλησιν καὶ εἰς ἄλλον Ὀργανισμὸν κυρίας ἀσφαλίσεως δι' ἑτέραν διάφορον ἀπασχόλησιν.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, 2839/1968, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Μαραγκόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Ν. Μπουρόπουλος**
Δικηγόρος ὁ κ. Ν. Γαλεάδης

Διὰ τῆς ἐπὶ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 1069 τῆς 21 Δεκεμβρίου 1967 ἀποφάσεως τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς παρὰ τῷ ἐν Ἀθήναις Περιφερειακῷ Ὑπο-

---

ὀφειλομένου ἐκ δραχμῶν 4.457,50 τοιούτου. Συνεπῶς ἡ ἀγωγὴ αὕτη ἀποδεικνύεται καὶ κατ' οὐσίαν ἐν μέρει βάσιμος καὶ δέον ὡς τοιαύτη νὰ γίνῃ δεκτή, καταδικαζομένου τοῦ ἐναγομένου εἰς καταβολὴν τῷ ἐνάγοντι τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 4.457,50 (*).

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2527/1967 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

καταστήματι τοῦ Ι.Κ.Α., δι' ἧς ἠκυρώθη, ὡς παράνομος, ἡ παρὰ τῷ Ἱδρύματι ἀσφάλισις τοῦ αἰτοῦντος, ὡς πρὸς τὸν κλάδον συντάξεως, διὰ τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ 28 Μαρτίου 1942 μέχρι 12 Φεβρουαρίου 1948, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι κατὰ τὴν περίοδον ταύτην ὁ αἰτῶν ἀπησχολήθη παραλλήλως ἀφ' ἑνὸς εἰς ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς τὸν Δῆμον Ἀθηναίων, παρ' οὗ καὶ ἐλάβε σύνταξιν, συνιστολογισθείσης ὡς συνταξίμων καὶ τῆς κατὰ τὴν εἰρημένην χρονικὴν περίοδον ὑπηρεσίας του.

Ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς εἰς ἣν αὕτη ἀναφέρεται ὑπ' ἀριθ. 89775/13.12.1967 εἰσηγήσεως τοῦ ἀρμοδίου Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος Ἀθηνῶν, ὡς ἐρεισμα ἐπικαλεῖται τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 § 1 τοῦ νόμου 6298/1954, καθ' ἣν δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. τὰ δυνάμενα νὰ τύχωσι συντάξεως ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου πρόσωπα. Ἀλλ' ἡ διάταξις αὕτη, ἀποκλείουσα, ὡς καὶ ἡ ἀντίστοιχος τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, τῆς παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφαλίσεως πᾶν χρονικὸν διάστημα, ὑπολογισθὲν ὡς συντάξιμον κατὰ τὰς διατάξεις τῆς διεπούσης τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους συνταξιοδοτικῆς νομοθεσίας, ἔστω καὶ ἂν, κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα, παραλλήλως πρὸς τὴν συντάξιμον ταύτην ὑπηρεσίαν παρεσχέθη καὶ ἑτέρα διάφορος πρὸς ἑτέραν ἐργοδότην ἐξηρτημένη ἐργασία, δὲν ἔχει ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογήν, καθ' ὅσον ὁ αἰτῶν δὲν ἔτυχε συντάξεως ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, ἀλλ' ἐκ τοῦ Ταμείου τοῦ Δήμου Ἀθηναίων, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διὰ τοὺς δημοτικοὺς καὶ κοινοτικοὺς ὑπαλλήλους ἰσχυούσης εἰδικῆς συνταξιοδοτικῆς νομοθεσίας.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 13 § 2 τοῦ ἐδαφ. α' τοῦ νόμου 6298/1954 καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 1 ἐδ. α' τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἀμφότερα αἱ διατάξεις αὗται αὐθεντικῶς ἑρμηνεύθησαν διὰ τοῦ ἄρθρου

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Χαρακτὴρ ὡς μισθοῦ τῆς μὴ παρακρατουμένης ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἐργατικῆς εἰσφορᾶς:

Κοινοποιοῦμεν κατωτέρω τὴν ὑπ' ἀριθ. 1139/29.9.1968 γνωμοδότησιν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ἣν ἀποδεχόμεθα.

Ἐκ τῆς κοινοποιουμένης γνωμοδοτήσεως γίνεται δεκτόν, ὅτι, ἐὰν ἡ ἐργατικὴ εἰσφορὰ ὑπὲρ τοῦ Ἱδρύματος καταβάλληται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, χωρὶς νὰ παρακρατῆται ἐκ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἠσφαλισμένου, καὶ τὸ ποσὸν αὐτῆς ἐμφανίζηται εἰς τὰ βιβλία τοῦ ἐργοδότου ὡς δαπάνη ἐκ μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, βαρύνουσα τὴν ἐπιχείρησιν, αὕτη ἀποτελεῖ μισθὸν κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 25 § 4 τοῦ Α.Ν. 1846/1951, 33 § 2 τοῦ ν.δ. 2698/1953, ἀπαγορεύεται, κατὰ τὴν ἀληθῆ τῆς ἑρμηνευτικῆς διατάξεως ἔννοιαν, ἡ δι' ὡρισμένην ἐργασίαν ἀσφάλισις παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. προσώπων, τὰ ὁποῖα, διὰ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ διὰ τὴν αὐτὴν ἐξηρτημένην ἐργασίαν, εἶναι ἠσφαλισμένα εἰς ἕτερα Ταμεῖα κυρίας ἀσφαλίσεως καὶ δι' οὓς κλάδους τὰ πρόσωπα ταῦτα εἶναι ἠσφαλισμένα εἰς τὰ ἐν λόγῳ Ταμεῖα, ἡ δὲ ἀπαγόρευσις αὕτη, σκοποῦσα νὰ ἀποκλείσῃ τὴν εἰς τὸ αὐτὸ πρόσωπον καταβολήν, διὰ τὴν αὐτὴν ἐξηρτημένην ἐργασίαν, διπλῆς συντάξεως ἐκ τε τοῦ Ι.Κ.Α καὶ ἐξ ἄλλου Ταμείου κυρίας ἀσφαλίσεως, περιλαμβάνει, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον, καὶ τὰ πρόσωπα, ἅτινα δικαιοῦνται συντάξεως οὐχὶ ἐκ Ταμείου τινὸς κυρίας ἀσφαλίσεως, ἀλλ' εὐθέως, ἐκ τοῦ ἐργοδότου των, βαρυνομένου κατὰ νόμον πρὸς καταβολὴν αὐτῆς, ἐπὶ τῇ βάσει εἰδικοῦ συνταξιοδοτικοῦ καθεστῶτος. Ἀντιθέτως ἡ ἐν λόγῳ θεσπισθεῖσα ἀπαγόρευσις τῆς διπλῆς κυρίας ἀσφαλίσεως δὲν ἰσχύει εἰς ἃς περιπτώσεις δὲν πρόκειται περὶ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ἀπασχολήσεως εἰς ἐξηρτημένην τινὰ ἐργασίαν, ἀλλ' ὁ μισθωτός, ἔστω καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν χρονικὴν περίοδον, προσφέρει, πολλαπλῶς ἀπασχολούμενος, δωρεὰν ὑπηρεσίας εἰς δύο ἢ πλείονας ἐργοδότας, ὅτε δύναται νὰ ἀσφαλισθῇ εἰς τὸ Ι.Κ.Α. μὲν διὰ τὴν μίαν ἀπασχόλησιν, εἰς ἄλλον δὲ Ὀργανισμὸν κυρίας ἀσφαλίσεως δι' ἑτέραν διάφορον ἀπασχόλησιν, δικαιούμενος, ἅμα τῇ ἐξόδῳ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου, νὰ λάβῃ ἀθροιστικῶς παρ' ἑκάστου ἀσφαλιστικοῦ φορέως τὴν ἀντίστοιχον σύνταξιν. Ἡ ἔννοια δὲ αὕτη τῆς ἐν λόγῳ ἑρμηνευτικῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 33 τοῦ ν.δ. 2698/1953 οὐδόλως ἐπηρεάζεται ἐκ τῆς ὑπὸ τῆς ἐπακολουθούσης παραγράφου 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου καταργήσεως, ἀφ' ἧς ἰσχύσε, τοῦ ἐδαφίου 6' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Α.Ν. 1846/1951, δι' οὗ, ἐπὶ πολλαπλῆς ἀσφαλίσεως, ἀνεγνωρίζετο δικαίωμα παραλλήλου κυρίας ἀσφαλίσεως εἰς εἰδικὰ Ταμεῖα καὶ εἰς τὸ Ι.Κ.Α., δεδομένου ὅτι ἡ καταργηθεῖσα αὕτη διάταξις καθίστατο περιττὴ μετὰ τὴν ὡς ἄνω ἀναπτυχθεῖσαν ἑρμηνευτικὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 33 τοῦ ν.δ. 2698/1953.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, καὶ μὲν ὁ αἰτῶν κατὰ τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ 28 Μαρτίου 1942 μέχρι 12 Φεβρουαρίου 1949 διετέλεσε τακτικῶς ὑπάλληλος παρὰ τῷ Δήμῳ Ἀθηναίων, τυχὼν, λόγῳ τῆς ἀπασχολήσεώς του ταύτης, συντάξεως ἐκ τοῦ Ταμείου τοῦ Δήμου τούτου, ἐφ' ὅσον ὅμως, ἔστω καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν χρονικὴν περίοδον, ἀπησχολήθη αὐτοτελῶς, προσφέρων διαφόρων ἐξηρτημένην ἐργασίαν εἰς ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις, νομίμως, κατὰ τὰ ἐν ταῖς ἠγουμέναις σκέψεσιν ἐκτιθέντα, ἠσφαλίσθη καὶ παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., διὰ τὴν κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα ἑτέραν ἀπασχόλησιν, ἡ δὲ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις δέον νὰ γίνῃ δεκτή, ἀκυρωτέας καθιστα-μένης τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς παρανόμου.

ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 4476/1965.

Ἐπομένως εἰς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς διαπιστοῦται ἐκ τῶν ἐπισήμων βιβλίων τοῦ ἐργοδότου, ὅτι αἱ ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ λοιπῶν Ὀργανισμῶν ἐργατικαὶ εἰσφοραὶ βαρύνουν τὴν ἐπιχείρησιν, ἐξ οὗ προκύπτει, ὅτι δὲν παρεκρατήθησαν ἐκ τῶν ἀποδοχῶν των, ἢ δηλοῦται παρ' αὐτοῦ, ὅτι ἡ τυχὸν ἐμφανιζομένη διαφορὰ μεταξὺ δηλώσεων φόρου μισθωτῶν ὑπηρεσιῶν καὶ δηλωθεισῶν εἰς εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἀποδοχῶν ὀφείλεται εἰς τὴν μὴ παρακράτησιν τῆς ἐργατικῆς εἰσφορᾶς, ἢ ἐν πάσῃ περιπτώσει προκύπτει τοῦτο ἐκ στοιχείων μὴ ἐπιδεχομένων ἀμφισβήτησιν, τότε τὸ ποσὸν αὐτῆς θὰ προστίθεται εἰς τὰς λοιπὰς ἀποδοχὰς τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἐκ τοῦ ἀθροίσματος θὰ ἐξευρίσκηται ὁ κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων μισθὸς ὁ ὑποκείμενος εἰς εἰσφοράς.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ παρελθὸν ἐδημιουργήθησαν ἀμφιβολίαι διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν ἢ μὴ τοῦ εἰρημένου ποσοῦ ὡς μισθοῦ, δέον ὅπως εἰς τὰς περιπτώσεις βεβαιώσεως ὀφειλῶν ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης αὗται εἰσπράττονται ἄνευ οὐδεμιᾶς προσαυξήσεως διὰ προσθέτων τελῶν, ἐφ' ὅσον καταβληθοῦν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς σχετικῆς πράξεως ἐπιβολῆς εἰσφορῶν, εἰς τὴν στήλην «παρατηρήσεις» τῆς ὁποίας θὰ ἀναγράφηται ἡ φράσις «Διὰ μὴ παρακρατηθείσας ἐργατικὰς εἰσφοράς».

Ἡ παροῦσα, δι' ἧς καταργεῖται πᾶσα προγενεστέρα ἀντίθετος τοιαύτη, ἀποτελεῖ ἰδιαιτέραν ἀπάντησιν ἐπὶ σχετικῶν ἀναφορῶν ἐνίων ὑποκαταστημάτων. (Ἐγκύκλ. Ι.Κ.Α. ὑπ' ἀριθ. 252/1968).

Γνωμοδότησις Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους 1199/1968

Εἰσηγητής: ὁ κ. *Π. Σοφιανόπουλος*

Περίληψις ἐρωτήματος: Ἐὰν ἡ ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν μὴ παρακρατουμένη ἐργατικὴ εἰσφορὰ τῶν παρ' αὐτῶν ἀπασχολουμένων ἐσφαλισμένων, τῆς ὁποίας τὸ ποσὸν ἐμφανίζεται εἰς τὰ βιβλία των ὡς δαπάνη ἐκ μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων βαρύνουσα τὴν ἐπιχείρησιν, δέον νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἐπιβάρυνσις τῶν ἀποδοχῶν, αἵτινες συνθέτουν τὸν περὶ οὗ ἡ ἐν περιλήψει διάταξις μισθόν.

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως παρῃηγεῖ :

Κατὰ τὸ ἄρθρον 25 § 4 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 4476/1965 ὡς ἡμερήσιος μισθὸς διὰ τὴν κατάταξιν τῶν ἠσφαλισμένων εἰς ἀσφαλιστικὰς κλάσεις νοοῦνται αἱ κάθε φύσεως ἀποδοχαὶ τούτων εἰς χρῆμα καὶ εἰς εἶδος, τῶν τελευταίων τούτων ἀποτιμωμένων εἰς χρῆμα δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱδρύματος. Ὡς ἀποδοχαὶ νοοῦνται αἱ πάσης φύσεως παροχαὶ τοῦ ἐργοδότου πρὸς τὸν ἠσφαλισμένον, πλὴν ὡρισμένων ἐκτάκτων παροχῶν κοινωνικοῦ χαρακτῆρος ὁρισθησομένων διὰ Κανονισμοῦ». Ἐξ ἄλλου καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 648 Α.Κ. ὡς μισθὸς νοεῖται πᾶν ποσόν, ὅπερ ὁ ἐκμισθωτὴς τῆς ἐργασίας λαμβάνει ὡς ἀντιπαροχὴν τῆς ὑπ' αὐτοῦ παρεχομένης ἐργασίας. Ἀφοῦ ἐπομένως, ὡς τίθεται δεδομένον, ἡ ἐργατικὴ εἰσφορὰ ἐπὶ τοῦ Ἱδρύματος καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καὶ τὸ ποσὸν αὐτῆς ἐμφανίζεται εἰς τὰ βιβλία αὐτοῦ ὡς δαπάνη ἐκ μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων βαρύνουσα τὴν ἐπιχείρησιν, οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι αὕτη ἀποτελεῖ μισθὸν κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ἄνω διατάξεων. Τοῦτ' αὐτὸ ρητέον καὶ εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ εἰσφορὰ αὕτη τοῦ ἠσφαλισμένου κατὰ συμφωνίαν, ρητὴν ἢ σιωπηράν, βαρύνει τὸν ἐργοδότην ἕνεκα τῆς παρεχομένης αὐτῷ ἐργασίας, διότι ἡ ὑποχρέωσις αὕτη τοῦ ἠσφαλισμένου ἔχει ἔρεισμα τὸ ἄρθρον 25 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἦτοι κανόνα δημοσίας τάξεως, ὥστε νὰ μὴ εἶναι ἐπιτρεπτὴ ἡ διὰ συμφωνίας μετάθεσις τοῦ ἐκ ταύτης βάρους.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΔΙΑ ΜΗ ΧΟΡΗΓΗΘΕΙΣΑΝ ΑΔΕΙΑΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου 3755/1957 (ΕΕΔ 16, 1062), ἐπιφυλασσομένων τῶν διατάξεων τῆς κειμένης νομοθεσίας, ἐργοδότης, ἀρνούμενος τὴν χορήγησιν εἰς μισθωτὸν αὐτοῦ τῆς νομίμου κατ' ἔτος ἀδείας του (νόμος 539/1945), ὑποχρεοῦται ἅμα τῇ λήξει τοῦ ἔτους, καθ' ὃ δικαιοῦται ἀδείας ὁ μισθωτός, ὅπως καταβάλῃ εἰς αὐτὸν τὰς ἀντιστοίχους ἀποδοχὰς τῶν ἡμερῶν ἀδείας, ηὐξημένας κατὰ 100%.

Ἡ ἀποζημίωσις αὕτη, φέρουσα τὸν χαρακτῆρα ποινῆς (Α.Π. 181/1961, ΕΕΔ 20, 533, οὗτω καὶ *Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχικὸν Εἰδικόν, Γ' ἔκδοσις, ὑπ' ἄρθρον 668, σελ. 619, *Ι. Καποδίστριας*, ΕΕΔ 18, 3), ἐπεκτείνεται, διότι ἐσκοπήθη, ὅπως προτρέψῃ τὸν ἐργοδότην ἔτι μᾶλλον εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς πρὸς παροχὴν τῆς ἀδείας ὑποχρεώσεως αὐτοῦ, διὰ τὴν ὁποίαν, μετὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 § 15 τοῦ νόμου 1504/1966 (ΕΕΔ 25, 135), δὲν ἀπαιτεῖται αἴτησις τοῦ μισθωτοῦ πρὸς τὸν ἐργοδότην, ὡς τοῦτο ἐκράτει ἐν τῇ νομολογίᾳ πρὸ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, τοῦ τελευταίου τούτου δικαιοῦντος ἐκ τοῦ νόμου νὰ χορηγήσῃ ὁπωσδήποτε τὴν νόμιμον ἄδειαν. (Ἴδετε καὶ *Β. Βασιλείου*, Ἡ αἴτησις ἀδείας τοῦ μισθωτοῦ μετὰ τὸν νόμον 1504/1966, ΕΕΔ 25, 1033 ἐπ.).

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 16 τοῦ νόμου 1504/1966 (ΕΕΔ 25, 135), οἱ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολούμενοι παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ μισθωτοὶ δικαιοῦνται κατ' ἔτος ἐπιδόματος ἀδείας, ἴσου πρὸς τὸ σύνολον τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 539/1945 ἢ ἄλλων διατάξεων καθοριζομένων ἡμερῶν ἀδείας ἀναπαύσεως μετ' ἀποδοχῶν, ὧν δικαιοῦται ἕκαστος μισθωτός, ὑπὸ τὸν περιορισμὸν ὅτι τὸ ἐπίδομα τοῦτο δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς ἀποδοχὰς ἑνὸς 15ημέρου διὰ τοὺς ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἀριστερομένους, τῶν 13 δὲ ἐργασίμων ἡμερῶν διὰ τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἢ κατὰ μονάδα ἐργασίας ἢ ἐπὶ τεμαχίοις ἢ κατ' ἄλλον τρόπον ἀριστερομένους μισθωτούς. Τὸ ὡς ἄνω ἐπίδομα καταβάλλεται ἅμα μετὰ τῶν ἀποδοχῶν τῆς ἀδείας ἀναπαύσεως τῶν μισθωτῶν.

Περαιτέρω διὰ τοῦ ἄρθρου 1 § 3 τοῦ ν.δ. 4547/1966 (ΕΕΔ 25, 1225) ὡρίσθη, ὅτι αἱ ἀποδοχαὶ μετὰ τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας προκαταβάλλονται εἰς τὸν μισθωτόν.

Οὕτω τὸ ἐπίδομα ἀδείας χορηγεῖται ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις, ὑπὸ τὰς ὁποίας χορηγεῖται κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἡ ἄδεια μετ' ἀποδοχῶν (Α.Π. 374/1965, ΕΕΔ 24, 855, Α.Π. 167/1968, ΕΕΔ 27, 606), καὶ ἐμπίπτει εἰς τὴν ἔννοιαν τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ, ὑποκειμένων καὶ εἰς ἀσφαλιστικὰς εἰσφορὰς κατ' ἄρθρον 4 τοῦ νόμου 4104/1960 (ΕΕΔ 19, 1157) (Α.Π. 305/1968, ΕΕΔ 27, 1016).

Συναπολογίζεται ἐπίσης (κατὰ τὰ νομολογηθέντα, Α.Π. 326/1966, ΕΕΔ 25, 859, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 25682/1966, ΕΕΔ 26, 443) ἡ ἀναλογία τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας εἰς τὰς τακτικὰς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου 2112/1920 ἀποδοχὰς τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου τούτου.

Κατὰ τὴν Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 25682/1966, ἔνθ' ἀνωτ., τὸ ἐπίδομα ἀδείας ἀποτελεῖ πρόσθετον παροχὴν πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ μισθοῦ, ἀποσκοποῦσαν εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῆς δυνατότητος πραγματικῆς ἀναπαύσεως καὶ ἀναψυχῆς τῶν ἐργαζομένων κατὰ τὸν χρόνον τῆς κανονικῆς των ἀδείας.

Ἐν τῇ ἐννοίᾳ λοιπὸν τῆς ἐν ἀρχῇ διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 3755/1957 περὶ καταβολῆς εἰς τὸν μισθωτὸν τῶν ἀντιστοίχων ἀποδοχῶν τῶν ἡμερῶν ἀδείας, ηὐξημένων κατὰ 100%, ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς χορήγησιν τῆς ἀδείας, εἶναι καὶ ὅτι εἰς τὰς ἀποδοχὰς τοῦ μισθωτοῦ, τὰς ὁποίας δικαιοῦται οὗτος νὰ λάβῃ προκαταβολικῶς διὰ τὴν λῆψιν τῆς ἀδείας του, εἶναι καὶ τὸ ἐπίδομα ἀδείας, διπλασιαζομένου οὕτω καὶ τούτου μετὰ τῶν λοιπῶν ἀποδοχῶν του.

Χωρισμὸς τῶν ἀποδοχῶν ἀδείας ἀπὸ τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς παροχὴν τῆς ἀδείας δὲν νοεῖται ἐκ τοῦ νόμου (*Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 25, 1040).

Ὅπως δὲν νοεῖται κατὰ τὸν νόμον νὰ παρέχεται,

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

78/1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί αύξήσεως τοῦ μισθοῦ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν καὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου δικαίου.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 2 τῆς 10 Ἰανουαρίου 1969)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον 1

1) Ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1969 αὐξάνεται κατὰ πέντε τοῖς ἑκατὸν (5%) ὁ βασικὸς μηνιαῖος μισθός:

α) Τῶν τακτικῶν δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων καὶ τῶν τακτικῶν ὑπαλλήλων τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου καὶ τῶν πρὸς ταύτους ἐξομοιουμένων κατὰ βαθμὸν ἢ ἀποδοχάς.

β) Τῶν ἐκτάκτων καὶ ἐπ' ἀμοιβῇ ὑπαλλήλων, ὡς καὶ τῶν ἡμερομισθίων τῶν συνδεομένων μετὰ τοῦ Δημοσίου ἢ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου.

γ) Τῶν ὑπαλλήλων τῆς Βουλῆς.

δ) Τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν τοῦ Στρατοῦ Ξηρᾶς, Θαλάσσης, Ἀέρος, Χωροφυλακῆς, Ἀστυνομίας Πόλεων, Πυροσβεστικοῦ Σώματος καὶ Λιμενικοῦ Σώματος καὶ τῶν πρὸς τούτους ἐξομοιουμένων κατὰ βαθμὸν ἢ ἀποδοχάς.

ε) Τῶν μονίμων, ἀνακατεταγμένων καὶ ἐθελοντῶν ὁπλιτῶν τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας καὶ τοῦ Λιμενικοῦ Σώματος.

στ) Τῶν θεραπαινίδων τῶν ἀνακτόρων, καὶ

ζ) Τῶν ὀργάνων τῆς Ἀγροφυλακῆς.

2) Τὰ ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων προβλεπόμενα ὅρια βασικῶν μισθῶν αὐξάνονται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1969, διὰ τὴν καταβολὴν τοῦ κανονικοῦ ἐπιδόματος εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ τοὺς ὑπαλλήλους τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, κατὰ τὸ ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ποσοστόν.

3) Τῆς ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου αὐξήσεως δὲν δικαιοῦνται:

α) Οἱ ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 274/1968 «περὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ.» ἀναφερόμενοι δικηγόροι ἢ ὑπάλληλοι τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου οἱ ἐξομοιούμενοι κατὰ βαθμὸν ἢ μισθὸν πρὸς δικαστικοὺς λειτουργούς ἢ ἰσοφίθους των.

β) Οἱ ἰατροὶ τῶν Ἀγροτικῶν Ἰατρείων καὶ Ὑγιεινομικῶν Σταθμῶν, ἐν τῷ μισθολογίῳ των ρυθμίζεται δι' εἰδικῶν διατάξεων.

Ἄρθρον 2

Τὰ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῶν παραγράφων 2 καὶ 3 (εἰδάφιον πρῶτον) τοῦ ἄρθρου 4, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν.δ. 4548/1966 «περὶ τοῦ ἑνιαίου μισθολογίου τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ.» καὶ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 274/1968 προσωρινὰ ἐπιδόματα διατηρούντια ὡς ἔχουσι διαμορφωθῇ κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1968.

Τὰ κατὰ τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ἀ.ν. 274/1968 προσωρινὰ προσωπικὰ ἐπιδόματα δὲν ὑπόκεινται εἰς συμψηφισμὸν κατὰ τὸ ποσὸν τῆς διὰ τοῦ παρόντος ν.δ. χορηγουμένης αὐξήσεως.

Ἄρθρον 3

Τὸ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀ.ν. 315/1968 προβλεπόμενον ἔκτακτον προσωπικὸν ἐπίδομα εἰδικῶν συνθηκῶν διὰ τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ μονίμους ἀξιωματικοὺς καὶ ἀνθυπασπιστάς, ὡς καὶ μονίμους καὶ ἐθελοντὰς ὁπλίτας τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας καὶ τοῦ Λιμενικοῦ

κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 (ΕΕΔ 10, 810), εἰς τὸν ἀπολυόμενον δι' ἀφορμήν, βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην, πρὶν ἢ λάβῃ τὴν ὀφειλομένην κατ' ἔτησιαν ἄδειαν, ἀποζημίωσις, ἴση πρὸς τὰς ἀποδοχάς, τὰς ὁποίας θὰ ἐλάμβανεν, ἂν ἤθελε τύχει τῆς ἀδείας του, ὁμοῦ μετὰ τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας, ἀφοῦ θὰ ἐλάμβανε καὶ τοῦτο, ἂν ἤθελε τύχει τῆς ἀδείας του (καὶ ἐφ' ὅσον εἶχε συμπληρώσει ἔτος ὑπηρεσίας, ὡς βασικοῦ χρόνου διὰ τὸ δικαίωμα ἀδείας), ἀκόμη καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 16 τοῦ νόμου 4504/1966 (ΕΕΔ 25, 439) νὰ δικαιοῦται ὁ μισθωτὸς μέρους τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας, κατὰ τὰς διακρίσεις τῆς διατάξεως, καὶ προκειμένου περὶ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 3755/1957 νὰ ὑπολογίζηται αὕτη ἐπὶ βάσει μόνον τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἡμερῶν ἀδείας ἄνευ τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας.

Σώματος, ἐξακολουθεῖ καταβαλλόμενον.

Ἄρθρον 4

Αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σιδηροδρόμων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1968 ὁρίζονται διὰ βασιλικῶν διαταγμάτων, ἐκδιδομένων προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Ἐργασίας καὶ Συγκοινωνιῶν. Διὰ τῶν διαταγμάτων τούτων ὁρισθήσονται ἡ μισθολογικὴ κλίμαξ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ., αἱ διατηρούμεναι, ὡς καὶ αἱ καταργούμεναι προσαυξήσεις, ἐπιδόματα καὶ ἀποζημιώσεις τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Ἰανουαρίου 1969

—

80/1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ αὐξήσεως τῶν συντάξεων ἐν γένει τοῦ Δημοσίου κλπ.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 2 τῆς 10 Ἰανουαρίου 1969)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον 1

1) Τὸ κατὰ τὸ ἰδάφιον 3 τῶν ἄρθρων 9 καὶ 34 τοῦ ἀ.ν. 1854 τοῦ 1951 «περὶ ἀπονομῆς τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν συντάξεων» ποσοστόν, βάσει τοῦ ὁποίου καθορίζεται ἡ σύνταξις τοῦ ὑπαλλήλου ἢ τοῦ στρατιωτικοῦ, ὁρίζεται:

α) Εἰς 7,5% τοῦ συνόλου τῶν ἐν ἐδαφίῳ 2 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ἀ.ν. 1854/1951 ἀναφερομένων ἀπολαβῶν, προκειμένου περὶ τῶν δικαστικῶν λειτουργῶν καὶ τῶν τούτοις μισθολογικῶς ἐξομοιουμένων, περιλαμβανομένων καὶ τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 274/1968 «περὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ.».

β) Εἰς τὸ 10% τοῦ συνόλου τῶν ἐν ἐδαφίῳ 2 τῶν ἄρθρων 9 καὶ 34 τοῦ ἀ.ν. 1854/1951 ἀναφερομένων ἀπολαβῶν, διὰ τοὺς λοιποὺς πολιτικοὺς ὑπαλλήλους καὶ τοὺς στρατιωτικούς.

2) Τὸ ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀ.ν. 277/1968 «περὶ ρυθμίσεως τῶν συντάξεων κλπ.» ποσὰ συντάξιμου μισθοῦ τῶν ὑπαλλήλων αὐξάνονται κατὰ ποσοστὸν δέκα τριῶν ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (13%).

3) Διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς προσαυξήσεως λόγῳ πηγικῶν ἢ καταδυτικῶν ἐξαιρέσεων ἢ τοιούτων ἀξεχωριστοποιήτου λαμβάνονται τὰ 85 ἑκατοστὰ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ ἐνεργείας τοῦ βαθμοῦ σημαιαγοῦ, ὑποπλοιάρχου ἢ λοχαγοῦ.

4) Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐφαρμόζονται καὶ διὰ τοὺς πρὸ τῆς ἰσχύος αὐτῶν ἐξελθόντας τῆς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρον 2

1) Αἱ ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου καταβαλλόμεναι πάσης φύσεως συντάξεις καὶ βοηθήματα, ἐξαιρέσει τῶν καθοριζομένων βάσει τοῦ ἑκάστοτε μισθοῦ ἐνεργείας, αὐξάνονται κατὰ ποσοστὸν δέκα τρία τοῖς ἑκατὸν (13%) ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως ἢ βοηθήματος τοῦ διαμορφωθέντος διὰ τῶν μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος χορηγηθεισῶν αὐξήσεων.

Κατὰ τὸ αὐτὸ ὡς ἀνωτέρω ποσοστὸν αὐξάνονται καὶ τὰ πάσης φύσεως προσωπικὰ καὶ ἀμεταβίβαστα ἐπιδόματα ἀνικανότητος, ὡς καὶ αἱ προσαυξήσεις αὐτῶν, περιλαμβανομένων καὶ τῶν ἐν ἄρθρῳ 54 τοῦ ἀ.ν. 1854/1951 ἐπιδομάτων.

2) Τὰ ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 377/1968 ἀναφερόμενα ποσοστὰ 65, 75, 80, 90, 100 καὶ 120 τοῖς ἑκατὸν αὐξάνονται ἀντιστοίχως εἰς 70, 80, 85, 95, 110 καὶ 130 τοῖς ἑκατόν.

3) Τὸ ἐν ἐδαφίῳ 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 4605/1966 «περὶ αὐξήσεως τῶν συντάξεων τοῦ Δημοσίου κλπ.» ὅριον συντάξεως καὶ ἀποδοχῶν πάσης φύσεως τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν συνταξιούχων, τῶν προσληφθέντων ἢ προσλαμβανομένων κατὰ τὰ ὁριζόμενα εἰς τὴν ἐπ' ἀριθ. 266 τοῦ 1953 Πράξιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθείσαν διὰ τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ ν.δ. 4242 τοῦ 1962, ὡς ἐργατοτεχνιτῶν εἰς τὰς Στρατιωτικὰς Ὑπηρεσίας αὐξάνεται ἀπὸ δραχμὰς πέντε χιλιάδας πεντακοσίας (5.500) εἰς δραχμὰς ἓξ χιλιάδας διακοσίας (6.200) μηνιαίως.

Ἄρθρον 3

1) Τὸ ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 377/1968 «περὶ ρυθμίσεως τῶν συντάξεων κλπ.» προσωπικὸν ἐπίδομα διατηρεῖται εἰς τὸ ποσὸν, ὅπερ ἔχει διαμορφωθῇ διὰ τῶν μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1968 ἰσχυουσῶν διατάξεων.

2) Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 377/1968 ἐξακολουθοῦσιν ἰσχύουσαι, τὸ δὲ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν προκύπτον ποσὸν συντάξεως αὐξάνεται κατὰ ποσοστὸν πέντε τοῖς ἑκατὸν (5%).

Ἄρθρον 4

Δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καθορίζεται ὁ τρόπος ἀναγνωρίσεως καὶ πλήρωμῆς τοῦ νέου ποσοῦ τῆς συντάξεως ἢ βοηθήματος ἢ ἐπιδόματος τῶν ἤδη συνταξιούχων ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ν.δ. «περὶ αὐξήσεως τοῦ μισθοῦ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν, τῶν ὑπαλλήλων τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου καὶ τροποποιήσεως κειμέ-

των σχετικών διατάξεων» καὶ τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 5

1) Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἰσχύουσι καὶ προκειμένου περὶ συντάξεων μὴ καταβαλλομένων ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, ἀλλὰ διεπομένων ὑπὸ τῶν αὐτῶν διατάξεων εἴτε κατὰ παραπομπὴν πρὸς τὰ ἰσχύοντα ἐπὶ συντάξεων τοῦ Δημοσίου, εἴτε δι' ἰδίων νομοθετημάτων ἐπαναλαμβανόντων τὰς σχετικὰς διατάξεις.

2) Διὰ τὰς συντάξεις τὰς καταβαλλομένας ἐκ τῶν Σιδηροδρομικῶν Δικτύων ἔχει ἀναλόγων ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 377 τοῦ 1968.

3) Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 377 τοῦ 1968 καὶ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ παρόντος ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ προκειμένου περὶ συνταξιούχων τῶν Σιδηροδρομικῶν Δικτύων, ὧν αἱ συντάξεις καθορίζονται βάσει ἀποδοχῶν ἐνεργείας κατὰ τὸ δεύτερον ἑδάφιον τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ ν.δ. 3395 τοῦ 1955 «περὶ συνταξιοδοτήσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἀτμηλάτων Σιδηροδρόμων» καὶ οὐχὶ βάσει τῶν ἐν ἄρθρῳ 4 τοῦ ἰδίου ν.δ. 3395 τοῦ 1955 ποσοστοῦ αὐτῶν.

Ἡ μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1968 σύνταξις τῶν εἰς τὴν παροῦσαν παράγραφον ἀναφερομένων καθορίζεται κατὰ τὰς συνταξιοδοτικὰς καὶ μισθολογικὰς διατάξεις τὰς ἰσχυούσας τὴν 31 Δεκεμβρίου 1967.

Ἄρθρον 6

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1969.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Ἰανουαρίου 1969

—

84/1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ἰατροφαρμακευτικῆς καὶ νοσοκομειακῆς περιθάλψεως τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ. κειμένων διατάξεων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 2 τῆς 10 Ἰανουαρίου 1969)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1) Ἡ κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις παρεχομένη ἰατροφαρμακευτικὴ καὶ νοσοκομειακὴ περίθαλψις εἰς τὰ μέλη τῶν οἰκογενειῶν τῶν πολιτικῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ στρατιωτικῶν, ὡς καὶ τῶν βουλευτῶν, ἐπεκτείνεται καὶ εἰς τὰ μέλη τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἐξ ἰδίας ὑπηρεσίας πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν συνταξιούχων καὶ τῶν συνταξιούχων βουλευτῶν, φυλαττομένης τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 4110/1961 «περὶ παροχῆς ὑγειονομικῆς περιθάλψεως εἰς τὴν σύζυγον τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν συνταξιούχων καὶ τῶν συνταξιούχων βουλευτῶν».

Ὡς μέλη οἰκογενείας τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω συνταξιούχων θεωροῦνται τὰ ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ ν.δ. 565/1962 ἀναφερόμενα.

2) Ἡ αὐτὴ περίθαλψις ὑπὸ τοὺς ὅρους καὶ τὰς προϋποθέσεις, ὑπὸ τὰς ὁποίας παρέχεται εἰς τὰ μέλη τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἀνωτάτων κρατικῶν λειτουργῶν, παρέχεται καὶ εἰς τὰ μέλη τῶν οἰκογενειῶν τοῦ Προέδρου καὶ τῶν μελῶν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὡς καὶ τῶν Ὑφυπουργῶν.

Ἄρθρον 2

Δημόσιοι ὑπάλληλοι, πολιτικοὶ καὶ στρατιωτικοὶ συνταξιοῦχοι, οἱ συνταξιοδοτούμενοι χῆραι, ὡς καὶ τὰ μέλη τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν, δικαιοῦμενοι ἰατροφαρμακευτικῆς καὶ νοσοκομειακῆς περιθάλψεως ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ ἑτέρου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ ἢ Ταμείου Ὑγείας, δύνανται νὰ ἐπιλέξωσι πλήρη ἀσφάλισιν, εἴτε εἰς βάρος τοῦ Δημοσίου, εἴτε εἰς βάρος τοῦ ἑτέρου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ ἢ Ταμείου Ὑγείας, ὑποκείμενοι εἰς τὰς οἰκείας κρατήσεις.

Ἡ ἐπιλογὴ τοῦ φορέως τῆς ἄνω περιθάλψεως ἐνεργεῖται τῇ αἰτήσει τοῦ δικαιούχου, δύναται δὲ αὕτη νὰ μεταβάλληται ἑκάστοτε μόνον μετὰ πάροδον τουλάχιστον διετίας.

Ἄρθρον 3

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ν. δ/τος ἄρχεται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1969.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Ἰανουαρίου 1969

—

89/1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ὑπολογισμοῦ προϋπηρεσιῶν τινων ὡς συνταξίμων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 5 τῆς 14 Ἰανουαρίου 1969)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον 1

1) Λογίζεται συντάξιμος καὶ προσμετρεῖται εἰς τὴν λοιπὴν συντάξιμον ὑπηρεσίαν ὑπὸ τοὺς ὅρους τῶν ἄρθρων 13 (ἑδάφιον 1) καὶ 38 τοῦ ἀ.ν. 1854 τοῦ 1951 «περὶ ἀπονομῆς τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν συντάξεων», ὡς ταῦτα ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως,

ή επί μηνιαίω μισθώ ή μηνιαία ή ημερησία αποζημίωσει, της τελευταίας ταύτης λογιζομένης ως συνταξίμου, εφ' όσον είναι μείζων του εξαμήνου, πάσης φύσεως προϋπηρεσία εις τον Επικουρικόν Οργανισμόν Μεταφορών δι' Αυτοκινήτων (Ε.Ο.Μ.Α.), την Υπηρεσίαν Ελέγχου Κρατικών Αυτοκινήτων (Υ.Ε.Κ.Α.), τον Οργανισμόν Διαχειρίσεως Πλεονάζοντος Συμμαχικού Υλικού (Ο.Δι.Σ.Υ.), τας Υπηρεσίας Διαχειρίσεως Εφεδρίων Εξωτερικού, Αποκαταστάσεως Πυροπαθών Αγροτών και Συμμοριοπλήκτων, συσταθείσας παρά τη Αγροτική Τραπέζη της Ελλάδος, εις εκτέλεσιν σχετικών συμβάσεων αυτής μετά του Δημοσίου, την Υπηρεσίαν Μεσεγγυημένων Εχθρικών Περιουσιών και τα εν τω νόμω 1559/1944 «περί εγκρίσεως επιβληθεισών και πραγματοποιηθεισών φορολογιών υπέρ του Ταμείου Φιλανθρωπίας Λέσβου» αναφερόμενον Ταμείον Φιλανθρωπίας Λέσβου.

2) Η ισχύς του παρόντος άρθρου ανατρέχει από της ισχύος του α.ν. 1854 του 1951, ή δε βάσει τούτου όμως αναγνωριζομένη αύνταξις ή αύξησις της συντάξεως των εξελθόντων ήδη της Υπηρεσίας ορίζεται πληρωτέα από της πρώτης του μηνός της χρονολογίας εκδόσεως της σχετικής πράξεως ή αποφάσεως.

Άρθρον 2

1) Η περίπτωσις ιγ' του εδαφίου 1 του άρθρου 37 του α.ν. 1854 του 1951, προστεθείσα διά της παραγράφου 3 του άρθρου μόνου του νόμου 3691 του 1957 «περί συμπληρώσεως συνταξιοδοτικών διατάξεων αφορωσών εις προσωπικόν Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων κ.λπ.» αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«ιγ') Η προγενεστέρα υπηρεσία ως εκτάκτου ή ημερομισθίου αδελφής νοσοκόμου παρά τη Βασιλική Αεροπορία των εν συνεχεία ταύτης ενταχθεισών εις θέσιν μονίμου αδελφής, καθώς και η προγενεστέρα υπηρεσία των γενικών νοσοκόμων του στρατού ξηράς, θαλάσσης και αέρος και αξιωματικών ή ανθυπασπιστών αδελφών νοσοκόμων των Ενόπλων Δυνάμεων ή διανυθείσα εις Νοσηλευτικά Ιδρύματα Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου».

2) Αι διατάξεις της προηγουμένης παραγράφου ισχύουσι και δι' τας εξελθούσας της Υπηρεσίας, η σύνταξις ή αύξησις της συντάξεως των οποίων ορίζεται πληρωτέα από της πρώτης του μηνός της χρονολογίας εκδόσεως της σχετικής πράξεως ή αποφάσεως του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Εν Αθήναις τη 11 Ιανουαρίου 1969

—

91/1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί δοτικής προσταίας των παροχών κοινωνικής ασφαλίσεως.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 5 της 14 Ιανουαρίου 1969)

Προτάσει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

1) Αι εις χρήμα και εις είδος παροχαί προς τους ησφαλισμένους και συνταξιούχους των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφαλίσεως δεν εκχωρούνται, ουδέ κατάσχονται.

2) Εξαιρετικώς επιτρέπεται η κατάσχεσις μόνον του ¼ του ποσού της συντάξεως λόγω διατροφής συζύγου, κατιόντων ή ανιόντων. Επιτρέπεται ωσαύτως η εκχώρησις μέχρι των ⅔ του ποσού των εφ' άπαξ βοηθημάτων υπέρ των Ταχυδρομικών Ταμιευτηρίων, του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, Οργανισμών Κοινωνικής Ασφαλίσεως ή Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ή της Εθνικής Κτηματικής Τραπέζης της Ελλάδος, εν περιπτώσει χορηγήσεως εκ' αυτών στεγαστικών ή οικοδομικών δανείων εις τους ησφαλισμένους των περί ων η προηγουμένη παράγραφος Οργανισμών.

3) Η παράγραφος 5 του άρθρου 1 του ν.δ. 4577/1966 καταργείται. Αντίθετος προς τας διατάξεις του παρόντος γενική ή ειδική διάταξις της κειμένης νομοθεσίας δεν ισχύει.

Εν Αθήναις τη 11 Ιανουαρίου 1969

—

82/1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί προσμετρήσεως εις την πολιτικήν υπηρεσίαν των δημοσίων υπαλλήλων και των υπαλλήλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου της προϋπηρεσίας των εις τας Ενόπλους Δυνάμεις, την Βασιλικήν Χωροφυλακήν και το Λιμενικόν Σώμα.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 2 της 10 Ιανουαρίου 1969)

Προτάσει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν.

Άρθρον 1

1) Η εις τας Ενόπλους Δυνάμεις, την Ελληνικήν Βασιλικήν Χωροφυλακήν και το Λιμενικόν Σώμα διανυθείσα παρά των τακτικών δημοσίων υπαλλήλων και των τακτικών υπαλλήλων των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου προϋπηρεσία υπό την ιδιότητα: α) Του μονίμου αξιωματικού και β) του ανακατεταγμένου εφέδρου αξιωματι-

κού, ὡς καὶ τοῦ ἐθελοντοῦ ἢ ἀνακατατεταγμένου ἢ μονίμου ὑπαξιωματικοῦ ἢ ὁπλίτου, ἡ ὁποία μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν, εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις, τοῦ χρόνου καθ' ὃν ὁ ὑπάλληλος καθ' ὑποχρέωσιν θὰ ὑπηρέτει ὑπὸ τὰ ὅπλα ὡς κληρωτὸς ἢ ἔφεδρος, ἐὰν δὲν κατετάσσετο ὡς μόνιμος ἢ ἐθελοντὴς ἢ δὲν ἀνακατετάσσετο ὡς ἔφεδρος ἀξιωματικός, προσμετρεῖται εἰς τὴν πολιτικὴν τοῦ ὑπαλλήλου ὑπηρεσίαν διὰ τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου 4464/1965 «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος κλπ.» ἐν ταξιν, ἐπαναταξομένων ὁσάκις συντρέχει περίπτωσις τῶν συγκεντρούντων τὰς ἀνωτέρω προϋποθέσεις ὑπαλλήλων. Τὸ δικαίωμα ἀπολήψεως διαφορᾶς ἀποδοχῶν, ἥτις προκύπτει ἐκ τῆς τοιαύτης ἐπανεξετάσεως, ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς περὶ ταύτης πράξεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

2) Ὡσαύτως προσμετρεῖται καὶ ἡ παρὰ τοῖς Ὑγειονομικοῖς Σταθμοῖς τῆς τέως Ἑλληνικῆς Περιθάλψεως διανυθεῖσα ὑπηρεσία.

Ἄρθρον 2

Διὰ τὴν χορήγησιν τῶν ἐπιδομάτων πολυετίας καὶ εὐδοκίμου ὑπηρεσίας, ὡς καὶ τὴν ἀσφάλισιν ἀναδρομικῶς παρὰ τοῖς Ἀσφαλιστικοῖς τῶν ὑπαλλήλων Ταμείοις, ὑπολογίζεται καὶ ἡ κατὰ τὰ ἄρθρα 3 καὶ 18 Β' τοῦ νόμου 4464/1965 προσμετρηθεῖσα διὰ τὴν ἔνταξιν τῶν ὑπαλλήλων προϋπηρεσία, ὡς καὶ ἡ κατὰ τὸ παρὸν προσμετρουμένη τοιαύτη. Ἡ καταβολὴ ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων τῶν οἰκείων εἰσφορῶν ἢ κρατήσεων καὶ πᾶσα σχετικὴ λεπτομέρεια ρυθμίζεται διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ ἁρμοδίου κατὰ περίπτωσιν Ὑπουργοῦ.

Ἄρθρον 3

Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 18 Β' τοῦ νόμου 4464/1965 ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν δυνάμει τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 4605/1966 «περὶ αὐξήσεως τῶν συντάξεων κλπ.» ἐνταγέντων ὑπαλλήλων.

Ἄρθρον 4

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Ἰανουαρίου 1969

—

92/1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ συστάσεως Ἐπιτροπῆς συντάξεως Κώδικος Ναυτικῆς Ἐργασίας.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 5 τῆς 14 Ἰανουαρίου 1969)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1) Διὰ τὴν σύνταξιν Κώδικος Ναυτικῆς Ἐργασίας, δι' οὗ θέλουσι συμπληρωθῆ καὶ κωδικοποιηθῆ αἱ ἐν ἰσχύϊ περὶ ναυτικῆς ἐργασίας διατάξεις, συνίσταται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας Ἐπιτροπή, συγκειμένη:

α) Ἐξ ἑνὸς ἀνωτάτου, ἐν ἐνεργείᾳ ἢ μή, δικαστικοῦ λειτουργοῦ, ὡς προέδρου.

β) Ἐκ τοῦ Καθηγητοῦ ἢ Ὑφηγητοῦ τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν τῆς ἕδρας τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου.

γ) Τοῦ Νομικοῦ Συμβούλου τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας.

δ) Ἑνὸς ἐκπροσώπου τοῦ Ναυτικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς Ἑλλάδος, εἰδικοῦ περὶ τὰ θέματα τῆς ναυτικῆς ἐργασίας, ὑποδειχνυομένου ὑπ' αὐτοῦ.

ε) Ἐκ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Διευθύνσεως Ναυτικῆς Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας.

2) Διὰ τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ὁρίζεται ὡς γραμματεὺς τῆς Ἐπιτροπῆς ὁ Ξιωματικὸς τοῦ Λιμενικοῦ Σώματος.

Ἄρθρον 2

1) Διὰ τὴν ἀπαρτίαν τῆς Ἐπιτροπῆς ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία τεσσάρων τοὐλάχιστον μελῶν αὐτῆς, ἐν οἷς καὶ ὁ πρόεδρος.

2) Ἀποχώρησις ἢ ἀποχωρήσεις μέλους τινὸς τῆς Ἐπιτροπῆς ἐκ τῆς ἣν κατέχει θέσεως ἢ ὑπηρεσίας ἢ λειτουργήματος, ἐφ' ὅσον δὲν ὀφείλεται εἰς πειθαρχικοὺς λόγους, δὲν ἐπηρεάζει τὴν ἰδιότητα αὐτοῦ ὡς μέλους τῆς Ἐπιτροπῆς.

3) Ἐν περιπτώσει παραιτήσεως, κωλύματος, ἀπουσίας ἢ θανάτου οἱουδήποτε μέλους ἢ τοῦ γραμματέως τῆς Ἐπιτροπῆς χωρεῖ ἀντικατάστασις ὑπὸ ἑτέρου προσώπου τῆς αὐτῆς πρὸς τὸ ἀντικαθιστώμενον ἰδιότητος, ὁριζομένου κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ προηγουμένου ἄρθρου.

Ἄρθρον 3

Ἐντὸς ἐξαμήνου προθεσμίας ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς δέον ὅπως αὕτη περατώσῃ τὴν ἐπεξεργασίαν καὶ τὴν ὁριστικὴν διατύπωσιν καὶ ὑποβολὴν εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας τοῦ κειμένου τοῦ τελικοῦ σχεδίου Κώδικος Ναυτικῆς Ἐργασίας μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως.

Ἄρθρον 4

1) Εἰς τὰ μέλη καὶ τὸν γραμματέα τῆς Ἐπιτροπῆς καταβάλλεται ἅμα τῷ πέρατι τοῦ ἔργου ἐφ' ἅπαξ ἀποζημίωσις ὁριζομένη διὰ κοινῆς ἀπο-

ήσεως των Υπουργών Εμπορικής Ναυτιλίας και Οικονομικών, μη εφαρμοζομένης της παραγράφου 2 του άρθρου 7 του ν.δ. 4352/1964.

2) Η ως άνω δαπάνη, ως και πάσα έτερα, αναγκαία δια την λειτουργίαν της Επιτροπής, βαρύνει το Ναυτικόν Επιμελητήριον της Ελλάδος, εις τον προϋπολογισμόν του οποίου αναγράφεται η απαιτουμένη προς τούτο πίστωσις, μετ' απόφασιν του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας.

Άρθρον 5

Η ισχύς του παρόντος άρχεται από της δημοσιεύσεώς του εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 11 Ιανουαρίου 1969

—

ΒΑΣΙΛΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

7/1969 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως των παραγράφων Β' και Γ' του άρθρου 84 της παραγράφου 7 του άρθρου 92ε και καταργήσεως της παραγράφου 12 του άρθρου 92γ του Καταστατικού του Ταμείου Ασφαλίσεως Εμπόρων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 2 της 10 Ιανουαρίου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του άρθρου 3 του ν.δ. 4096/1960 «περί ρυθμίσεως θεμάτων τινών του Ταμείου Ασφαλίσεως Εμπόρων». 2) Γνώμην του Διοικητικού Συμβουλίου του ως άνω Ταμείου, υποβληθείσαν ημίν δια των υπ' αριθ. 23834/1968, 13875/1968 και 18471/1968 εγγράφων αυτού. 3) Γνώμην του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως, διατυπωθείσαν κατά τας υπ' αριθ. 42/25.7.1968 και 45/1.8.1968 συνεδριάσεις της ΙΕ' περιόδου. 4) Γνωμοδότησιν του Συμβουλίου Επικρατείας υπ' αριθ. 715/1968, πρότασει του Ημετέρου επί των Κοινωνικών Υπηρεσιών Υπουργού, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Εις το Καταστατικόν του Ταμείου Ασφαλίσεως Εμπόρων επέρχονται αι ακόλουθοι τροποποιήσεις και συμπληρώσεις:

Άρθρον 1

Αι παράγραφοι Β' και Γ' του άρθρου 84 τροποποιούνται ως ακολούθως:

«Β. Η εφ' άπαξ εισφορά, λόγω δικαιώματος εγγραφής, ανεξαρτήτως ασφαλιστικής κατηγορίας, ορίζεται από 1.1.1969 εις δραχμάς 1.000.

Η εφ' άπαξ εισφορά λόγω γάμου του ησφαλισμένου ορίζεται από 1.1.1969 εις δραχμάς 2.000 δι' άπασας τας ασφαλιστικάς κατηγορίας.

Αι εφ' άπαξ εισφοραί λόγω δικαιώματος εγγραφής και γάμου δύνανται να καταβάλλωνται εις το Ταμείον εις 20 μηνιαίας δόσεις.

Οφειλέται εισφορών εκ των ανωτέρω τοιούτων αναγομένων εις το μέχρι 31.12.1968 διάστημα δύνανται να εξοφλώσι ταύτας μέχρι 30.6.1969 επί τη βάσει των προϊσχυσασών του παρόντος διατάξεων.

Άρθρον 2

Η παράγραφος 12 του άρθρου 92γ του Καταστατικού του Ταμείου καταργείται.

Άρθρον 3

Η παράγραφος 7 του άρθρου 92ε του Καταστατικού τροποποιείται ως ακολούθως:

«7) Από 1ης Μαρτίου 1968 καθορίζονται ως κατώτατα όρια χορηγουμένων παρά του Ταμείου Συντάξεων δια μεν τους λόγω γήρατος και αναπηρίας συνταξιούχους το ποσόν των δραχμών χιλίων (1.000), δι' εκάστην δε συνταξιοδοτουμένην όμαδα μελών οικογενείας θανόντος ησφαλισμένου ή συνταξιούχου το ποσόν των δραχμών επτακοσίων (700)».

Εις τον αυτόν επί των Κοινωνικών Υπηρεσιών Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Εν Αθήναις τη 20 Δεκεμβρίου 1968

—

845/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως του υπ' αριθ. 56/1961 β.δ. «περί συστάσεως παρά τω Ταμείω Ασφαλίσεως Εμπόρων Ειδικού Κλάδου Υγειονομικής Περιθάλψεως» (Φ.Ε.Κ. 17/2.2.1961, τεύχος Α').

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 293 της 14 Δεκεμβρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις των άρθρων 3 και 4 του ν.δ. 4096/1960 «περί ρυθμίσεως θεμάτων τινών του Ταμείου Ασφαλίσεως Εμπόρων», εν συνδυασμώ προς τας τοιαύτας της παραγράφου 7 του άρθρου 36 του ν.δ. 1/1968 περί Υπουργικού Συμβουλίου και Υπουργείων. 2) Γνώμην του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Ασφαλίσεως Εμπόρων, υποβληθείσαν ημίν δια της υπ' αριθ. 60657/24.10.1967 αναφοράς του. 3) Γνώμην του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως (αριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 401/1967, συνεδριάσεως 23 της ΙΕ' περιόδου της 22.2.1968). 4) Την υπ' αριθ. 313/1.8.1968 γνωμοδότησιν του Τμή-

ματος Διαιτητών του Α.Σ.Α.Τ. 5) Την υπ' αριθ. 613/1968 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, προτάσει του Ημετέρου επί των Κοινωνικών Υπηρεσιών Υπουργού, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

Εις το υπ' αριθ. 36/1961 β.δ. περί συστάσεως παρά τω Ταμείω Ασφαλίσεως Εμπόρων Ειδικού Κλάδου Υγειονομικής Περιθάλψεως, ως τούτο τροποποιήθη και συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, επέρχονται αι κάτωθι τροποποιήσεις:

1) Το εδάφιον δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 6 καταργείται.

2) Το εδάφιον Πδ' της παραγράφου 2 του άρθρου 14 τροποποιείται ως ακολούθως:

«Εγκρίνει τα παραπεμπτικά εξετάσεων παρ' ιατρού ειδικότητος παρακλινικών εξετάσεων και επιτελέσεως ειδικών θεραπειών κατά τα εν άρθρω 6 οριζόμενα».

3) Το εδάφιον α' της παραγράφου 3 του άρθρου 15, ως τούτο αντικατεστάθη υπό του άρθρου 11 του υπ' αριθ. 20/1965 β. δ., καταργείται.

Εις τον αίτον επί των Κοινωνικών Υπηρεσιών Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Εν Αθήναις τη 9 Δεκεμβρίου 1968

—

9/1969 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως της παραγράφου 2 του άρθρου 67 του Καταστατικού του Ταμείου Ασφαλίσεως Εργατών Τύπου Αθηνών.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 2 της 10 Ιανουαρίου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του άρθρου 15 του ν.δ. 3572/1956 περί του Ταμείου Ασφαλίσεως Εργατών Τύπου Αθηνών, 2) Πρότασιν του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Ασφαλίσεως Εργατών Τύπου Αθηνών, υποβληθείσαν ημίν δια της υπ' αριθ. 2092/1968 αναφοράς του Ταμείου, 3) Γνώμην του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως, διατυπωθείσαν κατά την υπ' αριθ. 49/11.7.1968 συνεδρίασιν αυτού της ΙΕ' περιόδου της 11.7.1968, 4) Γνωμοδότησιν του Συμβουλίου Επικρατείας, προτάσει του Ημετέρου επί των Κοινωνικών Υπηρεσιών Υπουργού, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

Η παράγραφος 2 του άρθρου 67 του Καταστατικού του Ταμείου Ασφαλίσεως Εργατών Τύπου Αθηνών, ως αύτη συνεπληρώθη διά του άρθρου 12 του υπ' αριθ. 492/1961 β.δ. και τροποποιήθη διά του άρθρου 4 του υπ' αριθ. 733/1964 β.δ., τροποποιείται ως ακολούθως:

«2) Του υφ' άπαξ βοηθήματος στέγης και αποκαταστάσεως δικαιούνται πάντες οι συνταξιούχοι και ησφαλισμένοι του Ταμείου, κατά σειράν χρόνου υπηρεσίας, εφ' όσον οι ησφαλισμένοι έχουν δεκαετή τουλάχιστον χρόνον ασφαλίσεως παρά τω Ταμείω και εφ' όσον το βοήθημα στέγης και αποκαταστάσεως χρησιμοποιηθή αποκλειστικώς και εξ ολοκλήρου:

α) Διά την επισκευην ή αναμόρφωσιν υφισταμένης ιδιοκτήτου οικίας των.

β) Διά την ανοικοδόμησιν κατοικίας εις οικόπεδον ή γήπεδον άνηκον κατά πλήρη κυριότητα εις τον δικαιούχον ησφαλισμένον ή συνταξιούχον ή εις την σύζυγον αυτού ή εις πλείονας όμοιο δικαιουμένους.

γ) Διά την ανοικοδόμησιν κατοικίας εις γήπεδον ή οικόπεδον άνηκον κατά πλήρη κυριότητα εις τον Οικοδομικόν Συνεταιρισμόν Εργατών Τύπου Αθηνών.

δ) Διά την αγοράν οικοπέδου προς ανοικοδόμησιν κατοικίας και εφ' όσον ούτος δεν έλαβεν οικόπεδον παρά του Οικοδομικού Συνεταιρισμού Εργατών Τύπου Αθηνών.

ε) Διά την αγοράν κατοικίας.

στ) Διά την εξόφλησιν υφισταμένου δανείου, το οποίον ελήφθη παρά του ησφαλισμένου διά την αγοράν ή ανοικοδόμησιν ή επισκευήν υπαρχούσης οικίας ή διά την αγοράν οικοπέδου, της προς τοιούτον σκοπόν λήψεως και διαθέσεως του δανείου ενασχολουμένης εις την απόλυτον κρίσιν του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου.

ζ) Διά πάσαν άλλην στεγαστικήν ανάγκην.

Εις τον Ημέτερον επί των Κοινωνικών Υπηρεσιών Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Εν Αθήναις τη 20 Δεκεμβρίου 1968

—

891/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του β.δ. υπ' αριθ. 407/4/11.5.1966, δι' ού ετροποποιήθησαν και συνεπληρώθησαν τα από 13.2.1936, 19.3.1938, 25.5.1938 και 21.4.1965 β δ γματα, ρυθμίζοντα γενικώς την άσκησιν του επαγγέλματος ηλεκτρολόγου.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 311 της 31 Δεκεμβρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν τον νόμον 6422 περί άσκη-

σεως τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ μηχανολόγων, τοῦ ἠλεκτρολόγων, τοῦ μηχανολόγου - ἠλεκτρολόγου μηχανικοῦ, ὡς καὶ τοῦ ναυτηγοῦ» καὶ ἰδίᾳ τὰ ἄρθρα 3, 5 καὶ 10 αὐτοῦ, τὸ ἄρθρον 12 τοῦ νόμου 2979/1922 «περὶ ἠλεκτρικῶν ἐγκαταστάσεων», τὴν ὑπ' ἀριθ. 486/18.10.1968 σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Βιομηχανίας Τεχνικοῦ Συμβουλίου, ὡς καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 802/1968 σχετικὴν γνωμάτευσαν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Βιομηχανίας Ὑπουργοῦ, ἀποφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

Τὸ ἄρθρον 4 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 407/4/11.5.1966 Δ.Δ. ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

Παράγραφος 1. Αἱ ἄδειαι ἐγκαταστατῶν ἠλεκτρολόγων πάσης εἰδικότητος καὶ κατηγορίας ὑπόκεινται εἰς θεώρησιν ἀνὰ πενταετίαν. Οἱ ἀδειοῦχοι ἠλεκτρολόγοι ἐγκαταστάται ὑποχρεοῦνται νὰ καταθέτουν τὸ βιβλιάριον τῆς ἀδείας αὐτῶν εἰς τὴν ἁρμοδίαν Διεύθυνσιν τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας τοὐλάχιστον δέκα (10) ἡμέρας πρὸ τῆς λήξεως τῆς ἰσχύος της πρὸς θεώρησιν, ἐπιδάλλοντες ταυτοχρόνως τὰ κάτωθι δικαιολογητικά:

α) Αἴτησιν περὶ θεωρήσεως τῆς ἀδείας. Ἐπὶ τῆς σχετικῆς αἰτήσεως δέον ν' ἀναγράφωνται καὶ οἱ ἀριθμοὶ ἑτέρων ἐν ἰσχύϊ ἀδειῶν, τῶν ὁποίων ὁ αἰτῶν τυγχάνει κάτοχος, ἡ ἐπαγγελματικὴ ταύτου διεύθυνσις καὶ ἡ Οἰκονομικὴ Ἐφορία, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπάγεται.

β) Πιστοποιητικὸν ποινικοῦ μητρώου.

γ) Βεβαίωσιν τοῦ οἰκείου ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκει ὁ ἐνδιαφερόμενος, ἐν ᾗ νὰ ἐμφαίνεται, ὅτι οὗτος διατηρεῖ ἐργαστήριον ἢ κατάστημα ἢ τεχνικὸν γραφεῖον ἐκτελέσεως ἠλεκτρολογικῶν ἐργασιῶν καὶ ὅτι ἀσκεῖ ἀποδεδειγμένως τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἠλεκτρολόγου ἐγκαταστάτου. Ἐν ἐλλείψει τοιούτου ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ἢ, ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ὁ ἐνδιαφερόμενος δὲν εἶναι μέλος ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, βεβαίωσιν τῆς οἰκείας Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς, ὅτι ὁ ἐνδιαφερόμενος διατηρεῖ ἐργαστήριον ἢ κατάστημα ἢ τεχνικὸν γραφεῖον ἐκτελέσεως ἠλεκτρολογικῶν ἐργασιῶν. Ἐν ταῖς ὡς ἄνω βεβαιώσεσι δέον νὰ ἀναγράφηται τὸ περιεχόμενον τῆς σχετικῆς ἐπιγραφῆς ἔξωθι τοῦ καταστήματος ἢ ἐργαστηρίου ἢ τεχνικοῦ γραφείου.

δ) Βεβαίωσιν τῆς οἰκείας Οἰκονομικῆς Ἐφορίας, ἐν ᾗ νὰ ἐμφαίνηται, ὅτι ὁ ἐν αὐτῇ ἀναφερόμενος τυγχάνει ἐπιτηδευματίας φορολογούμενος, ἀσκῶν τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἐγκαταστάτου ἠλεκτρολόγου. Ὡς οἰκεία Οἰκονομικὴ Ἐφορία νοεῖται ἐκείνη, ἔνθα ἡ ἕδρα τοῦ ἐργαστηρίου, τοῦ καταστήματος ἢ τοῦ τεχνικοῦ γραφείου τοῦ ἐνδιαφερομένου.

ε) Ὑπεύθυνον δήλωσιν ὅτι δὲν τυγχάνουν δημόσιοι ἢ δημοτικοὶ ὑπάλληλοι ἢ ὑπάλληλοι Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ἢ Τραπεζῶν ἢ Ὀργανισμῶν καὶ Ἐπιχειρήσεων Κοινῆς Ὠφελείας, ὑπὸ οἱανδήποτε ἰδιότητα σχέσεως ἐργασίας.

στ) Κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀδείας καὶ εἰς ἑκάστην περιοδικὴν θεώρησιν θὰ ἀναγράφηται ἐπὶ τοῦ βιβλιαρίου τῆς ἀδείας ὁ χρόνος λήξεως ταύτης.

Καθ' ἑκάστην θεώρησιν θὰ ἀναγράφηται ἐν τῷ βιβλιαρίῳ τῆς ἀδείας πᾶσα ἐπιβληθεῖσα ποινή, ἥτις δὲν εἶχεν ἀναγραφῇ ἐν αὐτῷ λόγῳ μὴ προσαγωγῆς τοῦ βιβλιαρίου.

Δὲν ὑπόκεινται εἰς θεώρησιν αἱ ἄδειαι βοηθῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν, ἠλεκτροτεχνιτῶν, ἀρχιτεχνιτῶν, ἐργοδηγῶν ὅλων τῶν εἰδικοτήτων. Ὡσαύτως δὲν ὑπόκεινται εἰς θεώρησιν αἱ ἄδειαι χειριστῶν ἠλεκτροκινήτων ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων καὶ χειριστῶν ἠλεκτροκινήτων ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων δι' ἀναρροφήσεως καὶ μεταφορᾶς.

Παράγραφος 2. α) Ἐφεξῆς αἱ ἐκδιδόμεναι ἄδειαι ἐγκαταστατῶν ἠλεκτρολόγων καὶ τὰ ἀτυχῆ ἐπιβλέψεως πάσης κατηγορίας καὶ εἰδικότητος θὰ ἰσχύουν ἐπὶ πενταετίαν. Μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἰσχύος τούτων ἀπαιτεῖται θεώρησις αὐτῶν.

β) Ἡ θεώρησις τῶν ἀδειῶν ἐπιβλέψεως (συντηρήσεως) πάσης εἰδικότητος καὶ κατηγορίας, ἐκτὸς τῶν ἀδειῶν ἐπιβλέψεως ἐγκαταστάσεων καταμετρουμένων, γίνεται ἐπὶ τῇ ἐπιδολῇ ἁπλῆς αἰτήσεως κατὰ τὰ ἐν τῇ παραγράφῳ 1α ὁριζόμενα μετ' ἀποσπάσματος ποινικοῦ μητρώου.

Παράγραφος 3. α) Οἱ κάτοχοι ἀδειῶν ἐγκαταστάτου ἠλεκτρολόγου οἱ ἐπιθυμοῦντες ὅπως ἐργασθοῦν ἐν τῷ Ἐμπορικῷ Ναυτικῷ δέον ὅπως ἀντικαταστήσουν τὰς εἰς χεῖρας των ἀδείας δι' ἑτέρων ἀδειῶν ἐπιβλέψεως (συντηρήσεως) τῆς αὐτῆς εἰδικότητος. Ἡ ἀντικατάστασις εἶναι ἄμισος, ἐπὶ τῇ ἐπιδολῇ αἰτήσεως μετὰ δύο προσφάτων φωτογραφιῶν.

β) Οἱ ἤδη ὑπηρετοῦντες ἠλεκτρολόγοι εἰς τὰ ποντοπόρα πλοῖα καὶ ἔχοντες κάτοχοι ἀδειῶν ἐγκαταστάτου ἠλεκτρολόγου ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἅμα τῷ ἐπαναπατρισμῷ αὐτῶν ἀντικαταστήσουν τὰς εἰς χεῖρας των ἀδείας ἐγκαταστάτου δι' ἑτέρας τοιαύτης ἐπιβλέψεως (συντηρήσεως).

Τὴν τοιαύτην ἀντικατάστασιν τῶν ἀδειῶν δύνανται οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἠλεκτρολόγοι νὰ ζητήσωσι παρὰ τῆς ἁρμοδίας Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργεί-

ων Βιομηχανίας, είτε άπ' ευθείας, είτε και μέσω των Ναυτικών Γραφείων της πλοιοκτητρίας Εταιρείας, εν ή εργάζονται.

γ) Ηλεκτρολόγοι, κάτοχοι άδειών εγκαταστάτου, υπηρετούντες εις πλοία εκτελούντα πλόας εις τας ελληνικάς θαλάσσας, υποχρεούνται, όπως αντικαταστήσουν τας εις χείρας των άδειας εγκαταστατών δι' ετέρων άδειών επιβλέψεως εντός προθεσμίας εξ (6) μηνών από της ισχύος του παρόντος δ. διατάγματος.

Παράγραφος 4. α) Οι των ηλεκτρολόγοι, κάτοχοι άδειών εγκαταστάτου ηλεκτρολόγου διευθύνοντες ισχύος, υποχρεούνται εις θεώρησιν των αδειών των άμα τη λήξει αυτών, της χρονολογίας λήξεως αναγεγραμμένης ήδη επί της άδειας αυτών.

Διά την θεώρησιν των ως άνω αδειών απαιτείται η προσκόμισις των προαναφερθέντων δικαιολογητικών.

β) Οι κάτοχοι αδειών εγκαταστάτου ηλεκτρολόγου, απολυθέντες εκ του στρατεύματος μετά την εκπλήρωσιν των στρατιωτικών αυτών υποχρεώσεων και των οποίων άδειαι ή ισχύς έληξε, δύνανται να θεωρήσωσι τας εις χείρας αυτών άδειας, επί τη υποβολή άφ' ενός μεν του φύλλου αντιγράφων στρατιωτικών μεταβολών και άφ' ετέρου της κατά την παράγραφον ιε εκτυθείσης δηλώσεως.

γ) Οι υπηρετούντες εις Ν.Π.Δ.Δ., Δήμους, Κοινότητας, Τραπέζας ή έτερους Οργανισμούς και Επιχειρήσεις Κοινής Ωφελείας και εξελθόντες της Υπηρεσίας δύνανται να θεωρήσωσι τας εις χείρας αυτών άδειας εγκαταστατών ηλεκτρολόγων επί τη υποβολή αιτήσεως και αντιγράφου της πράξεως εξόδου εκ της Υπηρεσίας.

Άρθρον 2

1) Εις τόπους ή χώρους πάσης κατηγορίας, εις ους εκτελούνται ηλεκτρικαί εγκαταστάσεις εξ υπαρχής ή διά μεταρρυθμίσεως, καθίσταται επιβεβλημένη η ανάρτησις ενδεικτικής πινακίδος, διαστάσεων τουλάχιστον 0,6 Χ 0,3 μ., επί της οποίας να αναγράφηται το ονοματεπώνυμον του εκτελούντος ταύτας άδειούχου ηλεκτρολόγου εγκαταστάτου, ο αριθμός και είδικότης της άδειας τούτου, ως και η διεύθυνσις της έδρας τούτου.

Ωσαύτως καθίσταται επιβεβλημένη η ανάρτησις της ως άνω ενδεικτικής πινακίδος και εις τα καταστήματα, εργαστήρια ή τεχνικά γραφεία εκτελέσεως ηλεκτρικών συστάσεων.

2) Εις περίπτωσιν αναλήψεως εργασίας υπό πλειόνων του ενός ηλεκτρολόγων εγκαταστατών, καθίσταται επιβεβλημένη η ανάρτησις της κατά τα ανωτέρω πινακίδος υφ' όλων των αναλαβόντων την εργασίαν ηλεκτρολόγων εγκαταστατών.

Άρθρον 3

Κατ' εξαίρεσιν των ισχυουσών διατάξεων περί αδειών Α' ειδικότητος δύνανται οι κάτοχοι αδειών 2ας και 3ης κατηγορίας της ειδικότητος ταύτης να αναλαμβάνωσι την εγκατάστασιν εντός ή εκτός θαλάμων προβολής χειμερινών ή θερινών κινηματογράφων ομάδος μετατροπής της μορφής του ρεύματος μέχρι του ορίου της ισχύος 10 KW. Τον εκ μετατροπής ρεύμα δέον να χρησιμοποιήται μόνον διά την λειτουργίαν του ηλεκτρικού τόξου της μηχανής προβολής.

Άρθρον 4

Το εδάφιον α' της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του υπ' αριθ. 407/1966 β.δ. αντικαθίσταται ως ακολούθως:

1) Άνευ εξετάσεων:

α) Εις τους αποφοίτους Πρώτου Τεχνικής Σχολής Μαθητείας Δ.Ε.Η., ως και τους τοιούτους Σχολής Ταχυρρύθμων Εκπαιδεύσεως Τεχνικών της Δ.Ε.Η., άμα τη κτήσει του πτυχίου των και εφ' όσον έχουν συμπληρώσει ηλικίαν 16 ετών.

Εις τον αυτόν επί της Βιομηχανίας Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Εν Αθήναις τη 23 Δεκεμβρίου 1968

—

887/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως του τετάρτου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 29 του υπ' αριθ. 571/1963 β.δ. «περί συστάσεως Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Αεροπορικών Επιχειρήσεων», ως ετροποποιήθη διά της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του υπ' αριθ. 385/1968 β.δ/τος.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 309 της 30 Δεκεμβρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του άρθρου πέμπτου του ν.δ. 4262/1962 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως της από 30.6.1956 συμβάσεως περί Αεροπορικών Συγκοινωνιών και χορώσεως των υπ' αριθ. α) 136/20.10.1959, β) 148/5.11.1959, γ) 166/18.12.1959 και δ) 52/4.4.1960 πράξεων του Υπουργικού Συμβουλίου και άλλων τινών διατάξεων», 2) Γνώμην του Διοικητικού

Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἀεροπορικῶν Ἐπιχειρήσεων, ὑποβληθείσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 589/134/28.8.1968 ἀναφορᾶς τοῦ Ταμείου. 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 766/1968 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ Συγκοινωνιῶν Ὑπουργῶν, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Τὸ τέταρτον ἐδάφιον τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 571/1963 Β.Δ. περὶ συστάσεως Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἀεροπορικῶν Ἐπιχειρήσεων, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 385/1968 Β.Δ., τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

Τὸ δικαίωμα πρὸς ἀναγνώρισιν τῆς ὡς ἄνω προϋπηρεσίας δύον νὰ ἀσκηθῇ ὑπὸ τῶν ἠσφαλισμένων ἢ ἐν περιπτώσει θανάτου παρὰ τῶν νομίμων δικαιοδόχων τούτων δι' αἰτήσεως ὑποβλητέας ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας δύο ἐτῶν, ἀρχομένης ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως πενταετοῦς πραγματικῆς ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Δεκεμβρίου 1968

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

152226/7215/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ συμπληρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 146910/6860/4.12.1968 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας περὶ χορηγήσεως δώρου Χριστουγέννων 1968 - Νέου Ἔτους 1969 εἰς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένους μισθωτούς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 742 τῆς 31 Δεκεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 1901/1951 «περὶ καθιερώσεως τοῦ ἀ.ν. 1777/1951 περὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 28/1944 καὶ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀ.ν. 866/1946 καὶ τὰς τοιαύτας τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 4547/1966 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τῆς Ἐργατικῆς Νομοθεσίας κλπ.», ἀποφασίζομεν :

Εἰς τὸ ἄρθρον 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 146910/6860/4.12.1968 ἀποφάσεως ἡμῶν (*) προστίθεται παράγραφος, ἔχουσα οὕτω:

5) «Τὸ διὰ τῆς παρούσης χορηγούμενον δῶρον Χριστουγέννων 1968 - Νέου Ἔτους 1969 εἰς τὸ ἐπιστημονικὸν καὶ τεχνικὸν προσωπικὸν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀτομικῆς Ἐνεργείας ὑπολογίζεται βάσει τῶν κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου πράγματι καταβαλλομένων ἀποδοχῶν καὶ ἐν ἀναλογίᾳ πρὸς τὸ συνολικὸν χρονικὸν διάστημα τῆς ἀπασχολήσεώς του παρ' αὐτῇ ἀπὸ 18.1.1968 μέχρι 23.12.1968, ἀσχέτως τῆς ἐν τῷ μεταξὺ ἐπισημβάσης μεταβολῆς τῆς νομικῆς μορφῆς τῆς ἐργασιακῆς του σχέσεως.

Διὰ τοὺς μὴ ἀπασχοληθέντας καθ' ὅλον τὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Δεκεμβρίου 1968

—

9/3/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως, μετὰ τροποποιήσεως, τῆς ἀπὸ 3.12.1968 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ὑπηρεσίας καθαριότητος Δήμου Γαλατσίου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 1 τῆς 2 Ἰανουαρίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὴν ἀπὸ 3.12.1968 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ὑπηρεσίας καθαριότητος Δήμου Γαλατσίου. 2) Τὴν ὑπ' αὐτῆς διαφωνίαν τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, διατυπωθεῖσαν διὰ ταῦ ὑπ' ἀριθ. 75378/3252/1968 ἐγγράφου. 3) Τὴν ἐπὶ τῆς διαφωνίας ταύτης γνωμοδοτήσαν τοῦ κατ' ἄρθρον 9 § 2 ἐδαφ. Β' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Ἀσυμβάτου καὶ Ὅρων Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 21.12.1968, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, καὶ 4) τὸ γεγονὸς ὅτι: α) διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τῆς εἰρημένης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας αὐξάνεται τὸ ἤδη χορηγούμενον ἐκ 12% ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ποσοστὸν 15%, ἐνῷ τὸ εἰς τοὺς ἑτέρους Δήμους τῆς χώρας χορηγούμενον τοιοῦτον ἀνέρχεται εἰς ποσοστὸν 12%. Ἡ τυχὸν ὑιοθέτησις τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, ὡς αὐτὴ ἔχει, θέτει τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὸν Δῆ-

(*) ΕΕΑ 27, 1564.

μον Γαλατσίου εἰς πλεονεκτικωτέραν θέσιν, ἐναντι τῶν ἄλλων ἐργαζομένων τοῦ αὐτοῦ Κλάδου εἰς ἄλλους Δήμους τῆς χώρας, ἀπερ ἀντίκειται εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην κοινωνικὴν πολιτικήν, 6) διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τῆς ὑπὸ κρίσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καθορίζεται τὸ μὲν κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου τοῦ ἐργάτου καθαριότητος καὶ ὑδροκαθαριστοῦ εἰς δραχμὰς 100, τοῦ δὲ ἐπιστάτου εἰς δραχμὰς 112, ἐν προκειμένῳ δὲ κρίνεται σκόπιμον, ὅπως ἡ ἀνωτέρω ἐκ δραχμῶν 3% γενομένη περικοπὴ τοῦ ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας (15%) εἰς (12%) προστεθῇ εἰς τὰς ἀπολύτους τιμὰς τῶν ἀντιστοίχων ἡμερομισθίων, δεδομένου ὅτι ταῦτα εὑρίσκονται εἰς ἐπίπεδα χαμηλότερα ὑπὸ τῶν ἄλλων Δήμων τῆς χώρας χορηγουμένων, διαμορφουμένου οὕτω τοῦ μὲν ἡμερομισθίου ἐργάτου καθαριότητος καὶ ὑδροκαθαριστοῦ εἰς δραχμὰς 103, τοῦ δὲ ἐπιστάτου εἰς δραχμὰς 115.

Διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους δέον ὅπως ἡ ὡς ἄνω συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας τροποποιηθῇ κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ, ἀποφασίζομεν :

Ἐγκρίνομεν τὴν ἐν θέματι συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, κατατεθεῖσαν ἡμῖν τὴν 14.12.1968, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 956/1968 πρακτικοῦ καταθέσεως, καὶ τῆς ὁποίας τὸ κείμενον, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

τοῦ προσωπικοῦ ὑπηρεσίας καθαριότητος τοῦ Δήμου Γαλατσίου

Ἐν Γαλατσίῳ σήμερον τὴν τρίτην τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους 1968, ἡμέραν Τρίτην καὶ ὥραν 09.00, συνελθόντες εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ Δήμου Γαλατσίου, ἀφ' ἑνὸς ὁ Κωνσταντῖνος Βακαλόπουλος, Δήμαρχος Γαλατσίου, ἐξουσιοδοτηθεὶς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 186/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Γαλατσίου, νομιμοποιηθείσης διὰ τῆς ταυτότης ὑπ' ἀριθ. 48959/5.10.1968 τῆς Νομαρχίας Ἀττικῆς, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ Ἀχιλλεὺς Τζανουδάκης, πρόεδρος τοῦ ἀναγνωρισθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22871/1963 ἀποφάσεως τοῦ ἐνταῦθα Πρωτοδικείου καὶ ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ὁ Πρίαμος» λειτουργοῦντος ἐπαγγελματικοῦ Σωματείου Ὑπαλλήλων καὶ Ἐργατῶν Ὑπηρεσίας Καθαριότητος Δήμων καὶ Κοινοτήτων Νομοῦ Ἀττικῆς, ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27.31.1965 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Δικαστηρίου, περὶ ἐγκρίσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ ὑπὸ τὴν ἄνω ἐπωνυμίαν σωματείου, καταχωρηθέντος εἰς τὸ βιβλίον ἀνεγνωρισμένων σωματείων καὶ ἐν τῇ οἰκείᾳ στήλῃ ὑπ' αὐξοντα ἀριθ. 10458/4.3.1966, νομίμως ἐξουσιοδοτηθέντος διὰ τοῦ ἀπὸ 4 Νοεμβρίου 1968 πρακτικοῦ τῆς γενικῆς συνελεύσεως, ὡς καὶ διὰ τοῦ ἀπὸ 8 Νοεμβρίου 1968 τοιούτου τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ ὡς εἴρηται σωματείου, συνεφώνησαν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως καὶ ὁμοφώνως ἀποδέχονται τοὺς κάτωθι ὅρους.

Ἄρθρον 1

Εἰς τοὺς ἐργαζομένους γενικῶς εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν καθαριότητος τῆς πόλεως Γαλατσίου (περισυλλογὴν καὶ ἀποκομιδὴν ἀπορριμμάτων τοῦ Δήμου Γαλατσίου), ἤτοι: Ἐπάπτας καὶ ἐπιστάτας καθαριότητος, ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων καθαριότητος, ἐργάτας καθαριότητος καὶ ὑδροκαθαριστάς, τοὺς συνδεομένους μετὰ τοῦ Δήμου Γαλατσίου διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, χορηγεῖται αὔξησις τῶν ἀποδοχῶν κλπ. ὡς κάτωθι :

α) Αὔξησις κατὰ ποσοστὸν δέκα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (10%) ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου βασικοῦ μισθοῦ τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων.

β) Καθορίζεται τὸ κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου τοῦ ἐργάτου καθαριότητος καὶ ὑδροκαθαριστοῦ εἰς δραχμὰς 103.

γ) Καθορίζεται τὸ κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου τοῦ ἐπάπτου καθαριότητος εἰς δραχμὰς 115.

Ἄρθρον 2

Εἰς τοὺς ἀνωτέρω μισθωτοὺς χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 12% ἐπὶ τοῦ παρεχομένου ἑκάστοτε ἡμερομισθίου. Εἰς τοὺς ἐπὶ μισθῷ ἀμειβομένους τὸ ἐπίδομα τοῦτο ὑπολογίζεται ἐπὶ τοῦ ἑκάστοτε μηνιαίου βασικοῦ μισθοῦ.

Ἄρθρον 3

Εἰς τοὺς αὐτοὺς ὡς ἄνω χορηγεῖται ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν δραχμῶν διακοσίων (200) μηνιαίως, ἐφ' ὅσον εἶναι ἔγγαμοι, ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ τέκνων, καὶ πραγματοποιοῦν δέκα ὀκτὼ (18) τοὐλάχιστον ἡμερομίσθια μηνιαίως. Ἡ πιστοποίησις τῆς ὑπάρξεως γάμου συζύγων ἐν ζωῇ ἀποδεικνύεται διὰ τῆς κατὰ νόμον ληξιαρχικῆς πράξεως. Χορηγουμένων τυχὸν ἐπιδόμα οἰκογενειακῶν βαρῶν ἀνωτέρου ὁρίου τοῦ διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένου ἐξακολουθεῖ νὰ καταβάλλεται.

Ἄρθρον 4

Εἰς τοὺς αὐτοὺς ὡς ἄνω χορηγεῖται ἐπίδομα ἀτομικῆς καθαριότητος ἐκ δραχμῶν 20 μηνιαίως, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τῆς πραγματοποιήσεως 18

τοὐλάχιστον ἡμερομισθίων κατὰ μῆνα.

Ἄρθρον 5

Εἰς τοὺς αὐτοὺς ὡς ἄνω χορηγεῖται εἰδικὸν ἐπίδομα ἐκ δραχμῶν 5% ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου, τοὺς ἔχοντας συμπληρώσει ἢ συμπληροῦντας πενταετῆ ὑπηρεσίαν εἰς τὸν Δῆμον Γαλατσίου καὶ μέχρι τριῶν πενταετιῶν, κατ' ἀνώτατον ὅριον, πλὴν τῶν ὁδηγῶν τῶν αὐτοκινήτων, δι' οὓς ἰσχὺν ἔχει ἡ ὑπ' ἀριθ. 2/1967 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν.

Ἄρθρον 6

Εἰς τοὺς αὐτοὺς ὡς ἄνω χορηγεῖται κατ' ἔτος στολὴ θερινὴ καὶ χειμερινή, ἓν ἀδιάβροχον, χειρόκτια καὶ πηλήκιον.

Ἄρθρον 7

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συμβάσεως ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἰουνίου 1968, συνομολογεῖται δὲ ἀορίστου χρόνου.

Αἱ καθ' ἕκαστον ὅμως τυχὸν ἀτομικαὶ συμβάσεις τῶν ὡς ἄνω ἐργατοϋπαλλήλων μετὰ τοῦ Δήμου Γαλατσίου θὰ ἐξακολουθήσουν νὰ εἶναι ὡρισμένου χρόνου τοιαύτης.

Εὐνοϊκωτέρα διάταξις τῶν ἑκάστοτε Ὑπουργῶν Ἐργασίας θὰ εἶναι ἐπικρατεστέρα τῆς παρούσης συμβάσεως.

Ἡ παροῦσα συντάγη, εἰς τετραπλοῦν καὶ ὑπογράφεται δεόντως.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἔπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ἰανουαρίου 1969

—

2990.188/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 24.12.1968 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (συμπληρωματικῆς τῆς ἀπὸ 12.9.1968 ὁμοίας).

(Ε.Κ. τ. Β' ἀρ. 8 τῆς 13 Ἰανουαρίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ἰδίως τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφαίζομεν, ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, καταρτισθεῖσα ἡμῖν τὴν 24.12.1968, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 963/1968 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἧτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Ἐθνικὴ γενικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Ἐν Ἀθήναις, σήμερον τὴν 24 Δεκεμβρίου 1968, οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνός: 1) Νικ. Γρηγοριάδης, ἐκπρόσωπος τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, 2) Κυρ. Στάθης, καθὼς ἐκπρόσωποι τῶν Ἐμπορικῶν Συλλόγων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης, 3) Σπ. Βλαχάκης, ἐκπρόσωπος τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, καὶ ἀφ' ἑτέρου Ἀλ. Προκοπίου, ἐκπρόσωπος τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος, ἅπαντες δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι παρὰ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τῶν Ὀργανώσεων, τὰς ὁποίας ἐκπροσωποῦμεν, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης, διὰ τῆς ὁποίας συμφωνοῦμεν τὰ ἀκόλουθα:

Κατὰ παρέκκλισιν τῶν ὑπὸ τῆς ἀπὸ 12.9.1968 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τεθεισῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων καὶ λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν ἀπασχολήσεως τῶν μαθητευομένων καὶ ἀνειδικεύτων ἐργατῶν εἰς τὰ διάφορα συνεργεῖα τοῦ Στρατοῦ Ξηρᾶς (παροχὴ τροφῆς, στέγης, εἰδῶν ἐνδύσεως, μεταφορὰ εἰς τοὺς τόπους ἐργασίας, μειωμένων ὡραρίων ἀπασχολήσεως κλπ.) συμφωνεῖται, ὅπως αἱ διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 139876/1968 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ καθορισμοῦ ἀμοιβῆς σπουδαστῶν ἀναγνωρισμένων Τεχνικῶν Ἐπαγγελματικῶν Σχολῶν καὶ Σχολῶν Μαθητείας, ἀπασχολουμένων εἰς στρατιωτικὰ ἐργοστάσια κλπ. (Φ.Ε.Κ. 705, τεῦχος Β' τῆς 18.12.1968), ἰσχύουν διὰ τοὺς ἐν ἐνὶ αὐτῇ ἀναφερομένους Στρατιωτικὰς Μονάδας καὶ ἐπὶ μαθητευομένων ἐργατῶν μὴ σπουδαστῶν Ἐπαγγελματικῶν Σχολῶν ἢ Σχολῶν Μαθητείας, εἰς ἃς περιφερείας δὲν λειτουργοῦν τοιαῦται Σχολαὶ καὶ ἐφ' ὅσον δὲν συνεπλήρωσαν οὗτοι τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτῶν, ὅπως τῇ συμπληρώσει τοῦ ἀπολύονται ἐφαρμόζονται καὶ δι' αὐτοὺς αἱ διατάξεις τῶν ἑκάστοτε ἰσχυουσῶν περὶ ἀνειδικεύτων ἐργατῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων.

Ἡ ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων τῆς ἀνωτέρω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἐπὶ τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος μαθητῶν περιορίζεται διὰ ἑκατὸν ἑκάστων ἀπασχόλησιν, πέραν τῆς ὁποίας ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν ἑκάστοτε ἰσχυουσῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1969.

Ἐφ' ᾧ συντάγη ἡ παροῦσα εἰς πέντε πρωτό-

τεται καὶ ὑπογράφεται ὡς ἕπεται:

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ἰανουαρίου 1969

—

124580/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν

Περὶ τρόπου πληρωμῆς ἀποδοχῶν διὰ μῆνα Δεκέμβριον 1968, ὡς καὶ δώρου δι' ἑορτὰς Χριστουγέννων καὶ Νέου Ἔτους, τοῦ προσωπικοῦ, τοῦ προερχομένου ἐκ τοῦ καταργηθέντος Κ.Ο.Μ.Δ.Ε. καὶ λοιπῶν δαπανῶν, ὡς καὶ τρόπου βεβαιώσεων ἐσόδων Ὀργανισμοῦ αὐτοῦ.

(Φ.Ε.Κ. τ. Β' φ. 725 τῆς 24 Δεκεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 4 (§ 4), 9 (§ 6) καὶ 10 τοῦ ν.δ. 18/1968 «περὶ καταργήσεως τοῦ Κρατικοῦ Ὀργανισμοῦ Μηχανημάτων Δημοσίων Ἔργων καὶ ρυθμίσεως τῶν ἐξ αὐτῆς προκυπτόντων θεμάτων», ἀποφασίζομεν:

1. α) Ὁρίζομεν, ὅπως αἱ ἀποδοχαὶ διὰ τὸν μῆνα Δεκέμβριον 1968, ὡς καὶ τὸ δῶρον ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων καὶ Νέου Ἔτους τοῦ προσωπικοῦ τοῦ προερχομένου ἐκ τοῦ καταργηθέντος Κ.Ο.Μ.Δ.Ε. καταβληθοῦν ὑπὸ τῶν αὐτῶν διαχειριστῶν τῶν παγίων προκαταβολῶν τοῦ καταργηθέντος Ὀργανισμοῦ, ἐκ τῶν εἰς χεῖρας των ὑπολοίπων τῶν προκαταβολῶν τούτων, ὡς κατεβάλλοντο καθ' ὃν χρόνον ἐφίστατο ὁ Κ.Ο.Μ.Δ.Ε.

β) Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὁρίζομεν, ὅπως καταβληθοῦν αἱ μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 1968 πάσης φύσεως δαπάναι στεγάσεως καὶ λειτουργίας τῶν ἐν γένει ὑπηρεσιῶν, συνεργείων καὶ ἐργοταξίων τοῦ καταργηθέντος Ὀργανισμοῦ, δι' ἃς θὰ ἀναληφθῇ ὑποχρέωσις μέχρι τῆς ἐν λόγῳ ἡμερομηνίας.

γ) Αἱ καταστάσεις ἀπαιτῶν τῶν ὡς ἄνω ὑπὸ στοιχεῖα α' καὶ β' δαπανῶν θὰ φέρουν τὸν τίτλον «Διαχείρισις τέως Κ.Ο.Μ.Δ.Ε.», καὶ κάτωθι αὐτοῦ τὸ ὀνοματεπώνυμον τοῦ διαχειριστοῦ «Διαχειριστὴς...». Αἱ δαπάναι αὗται θὰ θεωρηθοῦν ὡς δαπάναι τοῦ Κ.Ο.Μ.Δ.Ε., καὶ ὡς ταιαῦται θὰ ἐντιαχθοῦν εἰς τὸν ἀπολογισμὸν τοῦ λήγοντος ἔτους 1968 τοῦ Ὀργανισμοῦ τούτου, θὰ ἔχῃ δὲ ἐφαρμογήν, ὡς πρὸς τὰς πληρωμάς, ἡ ἐπὶ Κ.Ο.Μ.Δ.Ε. ἰσχύσασα διαδικασία.

δ) Διὰ τὰς ὑπὸ στοιχεῖον δ' δαπάνας, τὰς ἀναγομένας διὰ τὸ ἀπὸ 15ης μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 1968 χρονικὸν διάστημα, θὰ ἔχῃ ἐφαρμογήν, ὡς πρὸς τὴν νομιμοποίησιν των, ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 119114/4.12.1968 ἡμετέρας ἀποφάσεως καθοριζομένη διαδικασία καὶ προκειμένου διὰ τὸ ἐργοτάξιον τῆς Λεωφόρου Συγγροῦ θὰ ἔχῃ ἐφαρμογὴν ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 121821/10.12.1968 ἡμετέρας ἀποφάσεως καθοριζομένη τοιαύτη. Δι' ὁμοίας δαπάνας ἀναγομένας πρὸ τῆς 15ης Δεκεμβρίου 1968 θὰ ἔχῃ ἐφαρμογήν, ὡς πρὸς τὴν νομιμοποίησίν των, ἡ νομοθεσία, ἥτις ἰσχυεν ἐπὶ Κ.Ο.Μ.Δ.Ε.

2) Ἅπασαι ἐν γένει αἱ δαπάναι τοῦ Κ.Ο.Μ.Δ.Ε., αἱ μέχρι καὶ τῆς 12ης Δεκεμβρίου 1968 καταβληθεῖσαι ἐκ παγίων προκαταβολῶν καὶ μὴ εἰσέτι ἐνταλματοποιηθεῖσαι, ὡς καὶ αἱ κατὰ τὴν παράγραφον 1 τῆς παρούσης καταβληθησόμεναι τοιαῦται, θέλουν ἐνταλματοποιηθῇ καὶ ἐντιαχθῇ εἰς τὸν ἀπολογισμὸν τοῦ λήγοντος ἔτους 1968 τοῦ καταργηθέντος Ὀργανισμοῦ διὰ τῆς ἐκδόσεως συμψηφιστικῶν ἐνταλμάτων, ἅτινα θὰ φέρουν τὸν τίτλον «Διαχείρισις τέως Κ.Ο.Μ.Δ.Ε.» καὶ τὰς ὑπογραφὰς τῶν ὑπαλλήλων, οἵτινες ὑπέγραψαν τὰ ἐντάλματα τοῦ Κ.Ο.Μ.Δ.Ε.

Τὰ ἐκδοθησόμενα τοιαῦτα ἐντάλματα θὰ θεωρηθοῦν ὑπὸ τοῦ Παρέδρου τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ὅστις ἐθεώρει τὰ ἐντάλματα τοῦ καταργηθέντος Ὀργανισμοῦ, ταῦτα δὲ θὰ ἀποσταλοῦν ἐν συνεχείᾳ εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος καὶ θὰ ἐμφανισθοῦν παρὰ ταύτης συμψηφιστικῶς εἰς τὸν λογαριασμὸν τοῦ Κ.Ο.Μ.Δ.Ε.

3) Ἡ βεβαίωσις καὶ εἰσπραξις τῶν μισθωμάτων καὶ παντὸς ἑτέρου ἐσόδου ἐκ τῶν μηχανημάτων τῶν προερχομένων ἐκ τοῦ Κ.Ο.Μ.Δ.Ε. ὁρίζομεν, ὅπως ἐνεργῆται, μέχρις ὅτου συντελεσθῇ ἡ παραχώρησις τῆς χρήσεως αὐτῶν πρὸς τὰ νομαρχιακὰ ταμεῖα, κατὰ τὴν αὐτὴν διαδικασίαν καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν ὀργάνων, ὡς ἐγένετο καθ' ὃν χρόνον ἐφίστατο ὁ ἐν λόγῳ Ὀργανισμός. Τὰ εἰκεῖα βεβαιωτικὰ στοιχεῖα, ὡς καὶ τὰ στοιχεῖα εἰσπράξεως θὰ φέρουν τὸν τίτλον «Διαχείρισις τέως Κ.Ο.Μ.Δ.Ε.». Ἐκ τῶν ἐν λόγῳ μισθωμάτων καὶ λοιπῶν ἐσόδων, ὅσα μὲν ἀνάγονται εἰς τὸ μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 1968 χρονικὸν διάστημα θὰ βεβαιῶνται ἐπ' ὀνόματι τοῦ Κ.Ο.Μ.Δ.Ε. καὶ θὰ ἀποτελοῦν στοιχεῖα τῆς διαχειρίσεως αὐτοῦ, οἰκον. ἔτους 1968, ὅσα δὲ ἀνάγονται εἰς τὸ ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1969 καὶ ἑξῆς θὰ βεβαιῶνται ἐπ' ὀνόματι τοῦ παρὰ τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι τοῦ Ταμείου Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων τηρουμένου λογαριασμοῦ τοῦ ἄρθρου 84 τοῦ ἀπὸ 24.9 - 20.10.1958 ν.δ. «περὶ κωδικοποιήσεως εἰς ἑνιαῖον

κείμενον των ισχυουσών διατάξεων περί των προσόδων Δήμων και Κοινοτήτων, περί ού διαλαμβάνει και ή παράγραφος 3 του άρθρου 4 του ν.δ. 18/1968. Ο τίτλος του λογαριασμού αύτού είναι ο έξης: «Λογαριασμός άρθρου 68 ν.δ. 3033/1954, κεφάλαια προς τεχνικόν εξοπλισμόν».

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 17 Δεκεμβρίου 1968

—

114013 Σ.1409/1968 Απόφ. Υπουργού Κοινωνικών Υπηρεσιών

Περί τροποποιήσεως του άρθρου 3 του Κανονισμού Παροχών του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Υπαλλήλων Εθνικού Οργανισμού Καπνού.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 694 της 12 Δεκεμβρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Το άρθρον 59 § 1 του ά.ν. της 11 Νοεμβρίου 1935 «περί Οργανισμού του Υπουργείου Εργασίας», ως τούτο αυθεντικώς ηρμηνεύθη διά του άρθρου 1 του ά.ν. 694/1937 «περί αυθεντικής ερμηνείας, συμπληρώσεως και τροποποιήσεως διατάξεων τινων της ασφαλιστικής νομοθεσίας». 2) Γνώμην του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Υπαλλήλων Εθνικού Οργανισμού Καπνού, αποβληθείσαν ημίν διά της υπ' αριθ. 807/22.12.1967 αναφοράς του Ταμείου. 3) Γνώμην του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως, διατυπωθείσαν κατά την υπ' αριθ. 46/29.8.1968 συνεδρίασιν αύτου της ΙΚ' περιόδου, αποφασίζομεν:

Άρθρον μόνον

1) Η παράγραφος 7 του άρθρου 3 του Κανονισμού Παροχών του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Υπαλλήλων Εθνικού Οργανισμού Καπνού τροποποιείται ως ακολούθως.

«7. Η απογεμάτη σύνταξις εν ουδεμιά περιπτώσει δύναται να είναι κατωτέρα του ¼ του μηνιαίου συνταξίμου μισθού, ως ούτος ορίζεται εν παραγράφω 3 του παρόντος άρθρου, εν πάση δε περιπτώσει ουχί κατωτέρα των χιλίων (1.000) δραχμών μηνιαίως».

2) Εις το άρθρον 3 του αυτού Κανονισμού εντίθεται παράγραφος 7α', έχουσα ούτω:

«7α'. Από της πρώτης του επομένου της δημοσιεύσεως της παρούσης μηνός το ανώτατον όριον των χορηγουμένων υπό του Ταμείου συντάξεων ορίζεται εις δραχμάς 6.000 μηνιαίως».

3) Από της πρώτης του επομένου της δημοσιεύσεως της παρούσης αποφάσεως μηνός αι καταβαλλόμεναι ή καταβλητέαι από ταύτης συντάξεις μικροτέρου ποσού του υπό της νέας παραγράφου 7 του άρθρου 3 του Κανονισμού (§ 1 της παρούσης) οριζομένου αναπροσαρμόζονται συμφώνως προς τας διατάξεις αυτής.

4) Τα ανώτατα όρια συντάξεων, ων η έναρξις καταβολής εμπίπτει εις χρόνον προγενεστέρου της ισχύος της νέας παραγράφου 7α' άρθρου 3 του Κανονισμού (§ 2 της παρούσης), μειούνται σταδιακώς από της ισχύος της παραγράφου ταύτης ως ακολούθως:

	Δραχμαί μηνιαίως
Κατά τον πρώτον μήνα	εις 12.000
Κατά τον δεύτερον μήνα	» 12.000
Κατά τον τρίτον μήνα	» 10.000
Κατά τον τέταρτον μήνα	» 10.000
Κατά τον πέμπτον μήνα	» 10.000
Κατά τον έκτον μήνα και εφεξής	εις 6.000 μηνιαίως

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 2 Δεκεμβρίου 1968

—

127920/Σ.1629/1968 Απόφ. Υπουργού Κοινωνικών Υπηρεσιών

Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεων τινων του Κανονισμού Παροχών του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Εταιρειών Τσιμέντων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 694 της 12 Δεκεμβρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του άρθρου 4 του ά.ν. 895/1937 «περί συστάσεως Επικουρικού Ταμείου Ασφαλίσεως Προσωπικού Εταιρειών Τσιμέντων και τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεων τινων εργατικών νόμων», εν συνδυασμώ προς τας τοιαύτας του άρθρου 59 § 1 του ά.ν. της 11 Νοεμβρίου 1935 «περί Οργανισμού του Υπουργείου Εργασίας», ως αυθεντικώς ηρμηνεύθη διά του άρθρου 1 του ά.ν. 694/1937 «περί αυθεντικής ερμηνείας, συμπληρώσεως και τροποποιήσεως διατάξεων τινων της ασφαλιστικής νομοθεσίας». 2) Γνώμην του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Εταιρειών Τσιμέντων, αποβληθείσαν ημίν διά των υπ' αριθ. 2481/1967, 1859/1967, 74/1968, 202/1968 και 427/1968 αναφορών του. 3) Γνώμην του Συμβουλίου Κοινωνικής Α-

ασφαλίσεως (αριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 497/1968, συνεδρίασις 52 της ΙΕ' περιόδου της 10.10.1968), αποφασίζομεν:

Εἰς τὸν Κανονισμὸν Παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑταιρειῶν Τσιμέντων ἐπέρχονται αἱ κάτωθι τροποποιήσεις καὶ συμπληρώσεις:

1) Ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 4 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«3) Ἠσφαλισμένοι, δικαιούμενοι κατὰ τὰ ἀνωτέρω εἰς ἀναγνώρισιν προϋπηρεσίας, ὑποχρεοῦνται, ὅπως ὑποβάλουν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ πιστοποιητικοῦ εἰς τὸ Ταμεῖον ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἑνὸς ἔτους, ἀρχομένης προκειμένου μὲν περὶ τῶν κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς παρούσης ἠσφαλισμένων τοῦ Ταμείου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, προκειμένου δὲ περὶ τῶν ἐφεξῆς ἐγγραφησομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀπὸ τῆς ἐπαγωγῆς των εἰς ταύτην.

Ὑποβληθεῖσαι μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης αἰτήσεις μετὰ πλήρων δικαιολογητικῶν περὶ ἀναγνωρίσεως προϋπηρεσίας λογίζονται ὑποβληθεῖσαι κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Δεκεμβρίου 1968

—

132879/Σ. 1729/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν

Περὶ τροποποιήσεως τῶν ἄρθρων 2 καὶ 4 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλιστικῶν Παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἰδιοκτητῶν, Συντακτῶν καὶ Ὑπαλλήλων Τύπου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 694 τῆς 12 Δεκεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀ.ν. 2176/1940 «περὶ συντάσεως Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἰδιοκτητῶν, Συντακτῶν καὶ Ὑπαλλήλων Τύπου», ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τοιαύτας τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 «περὶ Ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 691/1937». 2) Γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἰδιοκτητῶν, Συντακτῶν καὶ Ὑπαλλήλων Τύπου, ἐκφρασθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῶν ἐπ' ἀριθ. 1249/1968, 1569/1968 καὶ 1931/1968 ἀναφορῶν τοῦ Ταμείου. 3) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὰς ἐπ' ἀριθ. 52/1968 καὶ 54/1968 συνεδριάσεις αὐτοῦ τῆς ΙΕ' περιόδου, ἀποφασίζομεν:

Τὰ ἄρθρα 2 καὶ 4 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλιστικῶν Παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἰδιοκτητῶν, Συντακτῶν καὶ Ὑπαλλήλων Τύπου τροποποιοῦνται ὡς ἀκολούθως:

1) Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 2 προστίθεται διάταξις, ἔχουσα οὕτω:

Αἱ ἀποφάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου δύνανται ν' ἀναγνωρισθῇ ὡς συντάξιμος ἡ κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον προϋπηρεσία, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ αἴτησις ὑποβληθῇ ἐντὸς ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος.

2) Τὸ ἄρθρον 4 ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

1) Τὸ ποσὸν τῶν κατὰ τὰ ἐδάφια α' ἕως δ' τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος συντάξεων καθορίζεται ὡς κάτωθι:

Τὰ ἐν τοῖς ἐδαφίοις α' ἕως γ' τοῦ ἄρθρου 1 δικαιούμενα συντάξεως πρόσωπα λαμβάνουν βασικὴν σύνταξιν, ἧς τὸ ὕψος εἶναι ἴσον πρὸς τὸ ἑκάστοτε γενικῶν κατωτάτων ὅρων μηνιαίου μισθοῦ ἀορίστου ὑπαλλήλου ἀγόντων τὸ 25ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἄνευ προϋπηρεσίας, σεμνύνοντος πρὸς τὴν ἑκάστοτε ἰσχύουσαν ἐθνικὴν γενικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἁπάσης τῆς χώρας.

Ἐπὶ τῆς βασικῆς συντάξεως προστίθεται ποσοστὸν 5% δι' ἕκαστον πλέον τῆς 20ετίας ἔτος συνταξίμου χρόνου.

2.α) Τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως, εἰς ἣν δικαιοῦται ἡ χήρα (χήρος), ἰσοῦται πρὸς τὰ ἑβδομήκοντα (70) ἑκατοστὰ τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως τοῦ θανόντος (θανούσης).

β) Τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως, εἰς ἣν δικαιοῦται ἕκαστον τέκνον, ἰσοῦται πρὸς τὰ εἴκοσι (20) ἑκατοστὰ τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως τοῦ θανόντος (θανούσης).

γ) Προκειμένου ὅμως περὶ τέκνου ὀρφανοῦ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν γονέων ἡ κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον σύνταξις αὐτοῦ τριπλασιάζεται.

δ) Τὸ σύνολον πάντως τῶν συντάξεων τῆς χήρας (χήρου) καὶ τῶν τέκνων δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως τοῦ θανόντος (θανούσης) καὶ μὴ ὑπαρχούσης χήρας (χήρου) δικαιουμένης συντάξεως τὰ ὀγδοήκοντα (80) ἑκατοστὰ τοῦ ἐν λόγῳ ποσοῦ.

ε) Ἐὰν τὸ σύνολον τῶν συντάξεων ὑπερβαίνῃ τὰ ὅρια τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου, ἡ σύντα-

ξις ἑκάστου δικαιουμένου μεριδίου ἀναλόγως.

στ) Οἱ ἔγγονοι, πρόγονοι, γονεῖς καὶ ἀδελφοὶ δικαιοῦνται συντάξεως, ἐὰν δὲν ὑπάρχουν χήρα (χήρος) ἢ τέκνα δικαιούμενα συντάξεως ἢ ἐπὶ ὑπαρχόντων τοιούτων διὰ τῆς ἱκανοποιήσεως τῶν εἰς σύνταξιν δικαιωμάτων αὐτῶν δὲν ἐξαντλῆται τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως τοῦ θανόντος (θανούσης).

ζ) Τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως ἑκάστου ἐγγόνου, προγονοῦ, τοῦ πατρὸς τῆς μὴ χήρας μητρὸς ἢ τοῦ ἀδελφοῦ ἰσοῦται πρὸς τὰ εἴκοσιν ἑκατοστὰ (20) τῆς συντάξεως τοῦ θανόντος (θανούσης), τῆς δὲ χήρας μητρὸς εἰς τὰ 40% τῆς αὐτῆς συντάξεως, χωρὶς ὅμως τὸ σύνολον τῶν συντάξεων τῶν ἐγγόνων, προγόνων καὶ γονέων νὰ δύναται νὰ ὑπερβῇ, ἐν μὲν τῇ πρώτῃ περιπτώσει τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως τοῦ θανόντος (θανούσης), ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ περιπτώσει τοῦ αὐτοῦ ἐδαφίου τὸ ποσὸν τὸ ἀπομένον ἐκ τῆς ἐν λόγῳ συντάξεως μετὰ τὴν ἱκανοποίησιν τοῦ εἰς σύνταξιν δικαιώματος τῆς χήρας (χήρου) ἢ τῶν τέκνων.

Αἱ διατάξεις τοῦ ἐδαφίου ε' τῆς παρούσης παραγράφου ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐν προκειμένῳ.

ϑ) Μειουμένου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δικαιουμένων συντάξεως λόγῳ τῆς ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας λήξεως τοῦ ἐπὶ τούτου δικαιώματος, τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως ἑκάστου ἀναπροσαρμόζεται ἀναλόγως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Δεκεμβρίου 1968

—

114014 Σ.1410/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν

Περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐμπορικῶν Καταστημάτων

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 694 τῆς 12 Δεκεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 912/1941 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τῆς ἀσφαλιστικῆς νομοθεσίας», ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τοιαύτας τοῦ ἄρθρου 39 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ Ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς ταῦτα αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς ἀσφαλιστικῆς νομοθεσίας», 2) Γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐμπορικῶν Καταστημάτων, ἐκφρασθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 271/11.1.1968 ἀναφορᾶς τοῦ Ταμείου, 3) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 46/29.8.1968 συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς ΙΕ' περιόδου, ἀποφαινόμεθα:

Εἰς τὸ Καταστατικὸν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐμπορικῶν Καταστημάτων ἐπέρχονται αἱ κάτωθι τροποποιήσεις:

Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Καταστατικοῦ τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«2) Πᾶσα ἀμισθὶ μήτηρ, ἀφορῶσα τὴν ἐπαγωγὴν ἢ μὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου προσώπου τινὸς ἐκ τῶν εἰς τὰ ἀνωτέρω ἐμπορικὰ καταστήματα καὶ ἐπιχειρήσεις ἀπασχολουμένου, λύεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν, μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου, ὑποβαλλομένη προκειμένου μὲν περὶ ἐργοδότου ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως ἑκάστης καταλογιστικῆς πράξεως ἐπιβολῆς εἰσφορῶν ἢ προσθέτων τελῶν ἢ ἑτέρας εἰδοποιήσεως, περιεχομένου δὲ περὶ μισθωτοῦ κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀπασχολήσεώς του ἢ ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἀποχωρήσεως ἢ ἀπολύσεως ἐκ τῆς ἐργασίας».

Ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Καταστατικοῦ τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«3. α) Πρόσωπον, διατελέσαν ἠσφαλισμένον παρὰ τῷ Ταμείῳ, δικαιοῦται νὰ συνεχίσῃ προαιρετικῶς τὴν ἀσφάλισίν του 1) ἐὰν ἐντὸς τῶν ἀμέσως πρὸ τῆς τελευταίας ἡμέρας ἐργασίας του ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ταμείου ἐτῶν ἔχῃ πραγματοποιήσει εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοὐλάχιστον 600 ἡμέρας ἐργασίας καὶ ὑποβάλῃ ἐγγράφως δήλωσιν ἐντὸς ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς τελευταίας ἀσφαλίσεως του εἰς τὸ Ταμεῖον.

2) Ἐὰν ἔχῃ πραγματοποιήσει ὁπωσδήποτε 5.000 ἡμέρας ἐργασίας εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου ἐπιβολῆς της κατὰ τὰ ἀνωτέρω δηλώσεώς του.

β) Ὁ οὕτω συνεχίζων τὴν ἀσφάλισιν ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ κατὰ μῆνα ὁλόκληρον τὸ ποσὸν τῆς εἰσφορᾶς ἠσφαλισμένου καὶ ἐργοδότου ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τοῦ μέσου ὅρου τῶν πάσης φύσεως ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου 24μήνου πρὸ τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας του. Ὁ συνεχίζων προαιρετικῶς τὴν ἀσφάλισίν του δὲν ὑποχρε-

οὕτω εἰς καταβολὴν εἰσφορῶν κατὰ τὸν χρόνον λήψεως ἐπιδόματος ἀσθενείας.

Καθυστέρησις καταβολῆς εἰσφορᾶς τινος περαν τῶν τριῶν μηνῶν, ἀφ' ἧς αὕτη κατέστη ἀπαιτητή, συνεπάγεται ἀπώλειαν τοῦ δικαιώματος ἀναγνωρίσεως τοῦ ἀντιστοίχου χρόνου ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως.

γ) Προαιρετικὴ συνέχισις τῆς ἀσφαλίσεως δὲν χωρεῖ, ἐὰν ὁ ἀσφαλισμένος κατὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς περὶ συνεχίσεως δηλώσεως εἶναι ἀνάπηρος κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν ἢ συνεπλήρωσε τὸ ἐν ἄρθρῳ 2 § 3 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν ὅριον ἡλικίας.

δ) Ὁ προαιρετικῶς συνεχίζων τὴν ἐπαγωγήν των εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἐξομοιοῦται κατὰ πάντα πρὸς τὸν ὑποχρεωτικῶς ἀσφαλισμένον».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Δεκεμβρίου 1968

—

128645/Σ.1661/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν

Περὶ προσθήκης ἐδαφίου ἐν τέλει τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐμπορίου Τροφίμων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 694 τῆς 12 Δεκεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὸ ἄρθρον μόνον τοῦ ἀ.ν. 1159/1946 «περὶ συμπληρώσεως ταῦ ἀ.ν. 1922/1945». 2) Τὸ ἄρθρον 52 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ Ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἑρμηνεύθη διὰ ταῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 594/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τῆς ἀσφαλιστικῆς νομοθεσίας». 3) Γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐμπορίου Τροφίμων, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 480/20.7.1967 ἀναφορᾶς τοῦ Ταμείου. 4) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 53ην συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς ΙΕ' περιόδου τῆς 17.10.1968, ἀποφασίζομεν:

Ἐν τέλει τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐμπορίου Τροφίμων προστίθεται ἐδάφιον, ἔχον ὡς ἀκολούθως:

«Κατ' ἐξαίρεσιν, προκειμένου περὶ συνταξιούχων λόγῳ ἀναπηρίας, δὲν ἰσχύουσιν εἰς περαιτέρω ἐξέτασιν παρὰ Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς:

α) Οἱ συμπληρώσαντες τὸ 55ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἄρρενες καὶ τὸ 50ὸν ἔτος θήλεις, ἐφ' ὅσον συνταξιοδοτοῦνται ἐπὶ ἑπτὰ ἔτη συνεχῶς καὶ ἔχουν ὑποβληθῆ εἰς τρεῖς τοὐλάχιστον ἐξετάσεις παρ' Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συνταξιοδοτήσεώς των ταύτης.

β) Οἱ συμπληρώσαντες τὸ 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των ἄρρενες καὶ τὸ 55ον ἔτος τῆς ἡλικίας των θήλεις, ἐφ' ὅσον συνταξιοδοτοῦνται ἐπὶ πενταετίαν συνεχῶς καὶ ἔχουν ὑποβληθῆ εἰς δύο τοὐλάχιστον ἐξετάσεις παρ' Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συνταξιοδοτήσεώς των ταύτης.

γ) Οἱ ἐπὶ 12ετίαν συνεχῶς συνταξιοδοτούμενοι ἀνεξαρτήτως ὁρίου ἡλικίας.

δ) Οἱ ἐπὶ 20ετίαν συνεχῶς ἢ διακεκομμένως συνταξιοδοτούμενοι ἀνεξαρτήτως ὁρίου ἡλικίας, ὧν ὅμως ἡ τελευταία τριετία ἐν συνταξιοδοτήσει δέον νὰ εἶναι συνεχής.

Εἰς τὸν χρόνον συνεχοῦς συνταξιοδοτήσεως συνυπολογίζεται καὶ ὁ χρόνος ἐπιδοτήσεως λόγῳ ἀνιπροσωπομογῆς».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Δεκεμβρίου 1968

—

97244/Σ.1143/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν ἄρθρων 10, 12, 13, 16 καὶ 21 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Χρηματιστῶν - Μεσιτῶν - Ἀντικρυστῶν καὶ Ὑπαλλήλων Χρηματιστηρίου Ἀξιῶν Ἀθηνῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 712 τῆς 20 Δεκεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. τῆς 26.6.1935 «περὶ ἱδρύσεως Ταμείου Ἀσφαλίσεως Χρηματιστῶν καὶ Μεσιτῶν». 2) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Χρηματιστῶν, Μεσιτῶν, Ἀντικρυστῶν καὶ Ὑπαλλήλων τοῦ Χρηματιστηρίου Ἀξιῶν Ἀθηνῶν, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 657/25.4.1968 καὶ 850/22.5.1968 ἀναφορῶν τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου. 3) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. 41/18.7.1968 καὶ 47/6.9.1968 συνεδριάσεις αὐτοῦ τῆς ΙΕ' περιόδου, ἀποφασίζομεν:

Εἰς τὸ Καταστατικὸν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως

Χρηματιστών, Μεσιτών Αντικρυστών καί Υπαλλήλων Χρηματιστηρίων Αξιών επέρχονται αί ακόλουθοι τροποποιήσεις:

Ι) Η παράγραφος 4 του άρθρου 10 καταργείται.

Οί δόσει της καταργουμένης ως άνω διατάξεως ή προισχυσάσης τοιαύτης ασφαλισθέντες εις το Ταμείον υπαλλήλοι του Υπουργείου Εμπορίου, τοποθετηθέντες παρά τη Γραμματεία της Κυβερνητικής Επιτροπείας του Χρηματιστηρίου Αθηνών, συνεχίζουσι την εις αυτό ασφάλισίν των, εφ' όσον δεν υποβάλλουσιν εντός δεκαημέρου από της εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως δημοσιεύσεως της παρούσης έγγραφον εις το Ταμείον δήλωσιν περί διαγραφής των εκ τούτου.

Οί μη επιθυμούντες εκ των εν τη προηγουμένη παραγράφω υπαλλήλων να διατηρηθώσιν εις την ασφάλισιν δικαιούνται εις επιστροφήν των ατομικών αυτών εισφορών άτοκος, ανεξαρτήτως χρόνου ασφαλίσεως των εις το Ταμείον.

ΙΙ) Το εδάφιον δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 12 τροποποιείται ως κάτωθι:

Η μηνιαία εισφορά των αντικρυστών, ίση προς ποσοστόν δέκα τοις εκατόν (10%) επί του περιγραμμάτι καταβαλλομένου μηνιαίου μισθού, εξ ού παρακρατούν τα εξ επί τοις εκατόν (6%) βαρύνει τον εργοδότην αυτών χρηματιστήν.

Μηνιαίος μισθός, εφ' ού θα υπολογίζεται το ως άνω ποσοστόν εισφοράς, θα είναι ο δηλούμενος από κοινού δι' υπευθύνων δηλώσεως του τε αντικρυστού και εργοδότου του, υποβαλλομένης προς το Ταμείον εντός δεκαήμερου από της δημοσιεύσεως της παρούσης. Ο δηλούμενος μισθός δεν δύναται εν πάση περιπτώσει να είναι κατώτερος του υπό των εκάστοτε συλλογικών συμβάσεων επιφυλλίων Γραμείων καθοριζομένου.

Εν περιπτώσει αυξομειώσεως του ως άνω μηνιαίου μισθού, οσασδήποτε επέρχομένης, υποχρεούνται οί αντικρυσταί, ως και οί εργοδότα των χρηματισταί, όπως εντός δεκαήμερου από της μειώσεως ταύτης υποβάλλωσι νέαν επί κοινού ή περιθήναν δήλωσιν περί του ύψους του ούτως αναπροσαρμοσθέντος μηνιαίου μισθού.

ΙΙΙ) Η παράγραφος γ' του άρθρου 13 τροποποιείται ως κάτωθι:

Η είσπραξις των μηνιαίων εισφορών των χρηματιστών ενεργείται παρά του Χρηματιστηρίου Αθηνών και κατατίθεται εις Τράπεζαν καθοριζομένην αποφάσει του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου εντός του πρώτου δεκαημέρου του επομένου μηνός.

Το 4% ποσοστόν της μηνιαίας εισφοράς των αντικρυστών το βαρούν τούτους παρακρατείται εκ της μισθοδοσίας παρά του εργοδότου χρηματιστού και κατατίθεται υπ' αυτού εντός του πρώτου δεκαημέρου του επομένου μηνός παρά Τραπέζη, εις πίστωσιν του Ταμείου, όμου μετά του βαρύνοντος τον εργοδότην χρηματιστήν ποσοστόν εξ επί τοις εκατόν (6%) της μηνιαίας εισφοράς.

Διά την καταβολήν της υπό του εδαφίου δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 12 εισφοράς εθύνεται έναντι του Ταμείου ο εργοδότης. Κατά την πληρωμήν του μισθού εις τους αντικρυστάς ο εργοδότης υποχρεούται, όπως παρακρατή το τμήμα της εισφοράς το βαρούν τούτους κατά τας διατάξεις του παρόντος.

Εάν ο εργοδότης δεν εκπληρώση την υποχρέωσίν του ταύτην εντός δεκαήμερου από της ημέρας της πληρωμής των μισθών ή καταβολή της τε εργοδοτικής και της εισφοράς του ασφαλισμένου βαρύνει τον εργοδότην.

Η παρά του εργοδότου μη καταβολή των εισφορών δεν συνεπάγεται διά τον ασφαλισμένον στέρησιν και μείωσιν των δικαιωμάτων αυτού επί των παροχών.

Αί ως άνω μηνιαία εισφορά δύνανται κατόπιν αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου να εισπράττωνται και υπό υπαλλήλου αυτού υποχρεουμένου όπως καταθέση ταύτας το ταχύτερον την επομένην εργασίμων ημέρων της εισπράξεως των εις την Τράπεζαν της Ελλάδος ή έτέραν αντιγωρισμένην Τραπεζαν, οριζομένην υπό του Διοικητικού Συμβουλίου.

IV) Το στοιχείον γ' του εδαφίου α' της παραγράφου 1 του άρθρου 16 καταργείται.

V) Το εδάφιον α' της παραγράφου 3 του άρθρου 16 τροποποιείται ως κάτωθι:

Παράγραφος 3, εδάφιον α'.

Προκειμένου περί αντικρυστών, υπαλλήλων και κλητήρων του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών και του Ταμείου η σύνταξις συνίσταται μέχρι και 25 ετών συνταξίμων υπηρεσίας εν τάξει πεντηκοστών του συνταξίμου μισθού όσα είναι τα έτη της συνταξίμου υπηρεσίας.

VI) Εν τέλει της παραγράφου 3 του άρθρου 16 προστίθενται εδάφια δ' και ε', έχοντα ούτω:

δ) Προκειμένου περί αντικρυστών, ως συνταξιμος μισθός, δι' ου τον όποίον καθορίζεται η σύνταξις τούτων λαμβάνεται ποσοστόν 80% επί του μέσου όρου των εκάστοτε μηνιαίων αποδοχών της τελευταίας προ της εξόδου εις σύνταξιν τριετίας, εφ' ών αποδίδονται κρατήσεις υπέρ του Ταμείου. Εν πάση περιπτώσει δεν λαμβάνεται υπ' όψιν διά τον υπολογισμόν της συντάξεως μισθός, τι-

χὼν καταβαλλόμενος κατὰ τὸ τελευταῖον πρὸ τῆς ἐξόδου τῶν τριμήνων, ἐφ' ὅσον ἐμπανίζεται ηὐξημένος κατὰ 100% ἐκείνου τοῦ ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων προβλεπομένου, ἀλλὰ ὁ τοιοῦτος πρὸ τῆς τελευταίας αὐξήσεως.

ε) Προκειμένου περὶ ἀντικρυστῶν ἐξερχομένων τῆς ἀσφαλίσεως ἐντὸς τοῦ 1968 διὰ παραιτήσεως ἢ δι' ἀπολύσεως καὶ θεμελιούντων δικαίωμα συνταξιοδοτήσεως διὰ τῶν προσδιορισμῶν τοῦ συνταξίμου μισθοῦ, ἐφ' οὗ θὰ ὑπολογισθῇ ἡ χορηγηθησομένη σύνταξις, θὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν ὁ μέσος ὅρος τῶν ἀποδοχῶν των τῆς τριετίας 1966-1968, ἐξευρισκόμενος διὰ μὲν τὰ ἔτη 1966 καὶ 1967 βάσει τῶν ἀποδοχῶν, αἱ ὁποῖαι ἀποδεικνύονται ὑπὸ τῆς διὰ τὸ 1965 ἢ τὸ 1966 ὑποβληθείσης ἐκτεθήνου δηλώσεως τοῦ ἐργοδότου των, ἐφ' ὧν ἐνηργεῖτο παρακράτησις εἰσφορᾶς ὑπὲρ Ο.Ε.Κ., διὰ δὲ τὸ 1968 βάσει τῶν ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 ἐδάφιον δ' τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ Καταστατικοῦ ὁριζομένων, αἵτινες δὲν δύνανται ἐν πάσῃ περιπτώσει νὰ ὑπερβαίνουν τὸ 50% τῶν κατὰ τὰ ἄνω διὰ τὸ 1965 ἢ τὸ 1966 δηλωθεισῶν τοιούτων.

VII) Τὸ ἐδάφιον ε' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 21 καταργεῖται.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Δεκεμβρίου 1968

—

117624 Σ.1470/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τοῦ Καταστατικοῦ καὶ τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἀσφαλιστῶν καὶ Προσωπικοῦ Ἀσφαλιστικῶν Ἐπιχειρήσεων.

(Ε.Κ. τ. Β' ἡ. 712 τῆς 20 Δεκεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 1070/1942 «περὶ ἱδρύσεως τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἀσφαλιστῶν καὶ Προσωπικοῦ Ἀσφαλιστικῶν Ἐπιχειρήσεων», ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τοιαύτας τοῦ ἄρθρου 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ Ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς ταῦτα αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς ἀσφαλιστικῆς νομοθεσίας». 2) Γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἀσφαλιστῶν καὶ Προσωπικοῦ Ἀσφαλιστικῶν Ἐπιχειρήσεων, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 3113/1967 καὶ 1684/1968 ἀναφορῶν τοῦ Ταμείου. 3) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. 45/22.8.1968 καὶ 47/5.9.1968 συνεδριάσεις αὐτοῦ τῆς ΙΕ' περιόδου, ἀποφασίζομεν:

Εἰς τὸ Καταστατικὸν καὶ τὸν Κανονισμὸν Παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἀσφαλιστῶν καὶ Προσωπικοῦ Ἀσφαλιστικῶν Ἐπιχειρήσεων ἐπέρχονται αἱ κάτωθι τροποποιήσεις καὶ προσθῆκαι:

1) Τὸ ἐδάφιον ε' τοῦ ΙΙ μέρους τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Καταστατικοῦ τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«ε) Διὰ νὰ θεωρηθοῦν ὡς ἀσκοῦντες κατὰ κύριον ἐπάγγελμα ἀσφαλιστικὰς ἐργασίας οἱ τοπικοὶ πράκτορες, ἀσφαλιομεσῖται καὶ πραγματογνώμονες, δέον ὅπως αἱ καθαραὶ ἐτήσιαι ἀπολαβαὶ των ἐξ ἀσφαλιστικῶν ἐργασιῶν ἀντιπροσωπεύουν τὸ 60% τῶν συνολικῶν εἰσοδημάτων των, ἐκ τῆς ἀσκήσεως βιοποριστικῶν ἐπαγγελμάτων, μὲ κατώτατον ὅριον καθαροῦ εἰσοδήματος ἐξ ἀσφαλιστικῶν ἐργασιῶν τὸ ἑκάστοτε προβλεπόμενον ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἀσφαλιστικῶν ὑπαλλήλων κατώτατον ὅριον μισθοῦ ἄρρενος ὑπαλλήλικοῦ προσωπικοῦ.

Οἱ τοπικοὶ πράκτορες, ἀσφαλιομεσῖται καὶ πραγματογνώμονες ὑποχρεοῦνται, ἵνα κατ' ἔτος ὑποβάλλουν εἰς τὸ Ταμεῖον βεβαίωσιν τῆς οἰκείας Οἰκονομικῆς Ἐφορίας περὶ τῶν δηλωθέντων εἰσοδημάτων των ἐξ ἀσφαλιστικῶν ἐργασιῶν, ὡς καὶ ἐκ τῆς ἀσκήσεως ἄλλων βιοποριστικῶν ἐπαγγελμάτων των, ἢ ἐν ἀδυναμίᾳ ὑποβολῆς τοιαύτης βεβαιώσεως τὰ κάτωθι στοιχεῖα:

1) Κεκυρωμένων ἀντίγραφων τῆς ὑποβληθείσης φορολογικῆς των δηλώσεως, ἐν ἀδυναμίᾳ δὲ προσαγωγῆς κεκυρωμένου ἀντιγράφου τὸ χαρτότυπον τοῦ ἐκκαθαριστικοῦ σημειώματος τῆς οἰκείας Οἰκονομικῆς Ἐφορίας μετ' ἀντιγράφου ἐφ' ἁπλοῦ τῆς ὡς ἄνω φορολογικῆς των δηλώσεως.

2) Κεκυρωμένα ἀντίγραφα τῶν συγκεντρωτικῶν καταστάσεων ἀμοιβῶν τῶν ἀσφαλιστικῶν ἑταιριῶν, τὰς ὁποίας αὗται ὑποβάλλουν κατ' ἔτος εἰς τὴν ἁρμοδίαν Οἰκονομικὴν Ἐφορίαν καὶ ἐμφαίνουν:

α) Τὰς εἰσπραχθείσας ἀμοιβὰς τῶν μετ' αὐτῶν συνεργαζομένων προσώπων ἐξ ἀσφαλιστικῶν ἐργασιῶν.

β) Τὸ ὀνοματεπώνυμον τῶν εἰσπραξάντων ταύτας καὶ

γ) Τὴν ἰδιότητα τούτων.

3) Ὑπεύθυνον δήλωσιν τῶν ἐνδιαφερομένων:

α) Περί των ετησίως δηλωθέντων εις την Οικονομικήν Εφορίαν καθαρών εισοδημάτων των εξ ασφαλιστικών εργασιών, ως και εκ της ασκήσεως άλλων διαπορισμάτων επαγγελμάτων των.

β) Ότι οι εν λόγω καθαροί ετήσιοι απολογισμοί των εξ ασφαλιστικών εργασιών αντιπροσωπεύουν κατ' ελάχιστον όριον το 60% των συνολικών εισοδημάτων των εκ της ασκήσεως διαπορισμών επαγγελμάτων και

γ) Ότι τα εν τοις αντιγράφοις των φορολογικών των δηλώσεων αναγραφόμενα ποσά αντιποκρίνονται πλήρως προς τα εν τη πρωτοτύπω δηλώσει των αναγραφόμενα τοιαύτα, και

δ) Υπεύθυνον δήλωσιν των ασφαλιστικών εταιρειών περί της κατ' έτος πραγματοποιηθείσης παρά των ενδιαφερομένων καθαράς ασφαλιστικής παραγωγής και τη αιτία ταύτης χορηγηθείσης προμηθείας και ότι τα καταβληθέντα αυτοίς ποσά εξ ασφαλιστικών εργασιών αντιποκρίνονται πλήρως προς τα δια της συγκεντρωτικής καταστάσεως αμοιβών δηλωθέντα εις την Οικονομικήν Εφορίαν τοιαύτα».

2) Το τελευταίον εδάφιον της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του Καταστατικού τροποποιείται ως ακολούθως:

«Ούτοι υποχρεούνται, όπως κατ' έτος προσκομίζουν βεβαίωσιν της οικείας Οικονομικής Εφορίας περί των ετησίων καθαρών εισοδημάτων των εξ ασφαλιστικών εργασιών ή εν αδυναμία υποβολής τοιαύτης βεβαιώσεως τα εν τω τελευταίω εδαφίω του ΙΙ μέρους της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου αναφερόμενα στοιχεία.

Εάν ούτοι δεν προσκομίσουν την ανωτέρω βεβαίωσιν ή τα αντ' αυτής αναφερόμενα στοιχεία, παύει η παρά τω Ταμείω προαιρετική ασφάλισις τούτων».

3) Εις την παράγραφον 3 του άρθρου 10 του Κανονισμού Παροχών προστίθεται δεύτερον εδάφιον, έχον ούτω:

«Το υπό του προηγουμένου εδαφίου προβλεπόμενον κατώτατον όριον απονεμομένης συντάξεως γήρατος εκ δραχμών οκτακοσίων (800) αυξάνεται από της 1ης του επομένου της δημοσιεύσεως της παρούσης μηνός εις το ποσόν του κατωτάτου ορίου της υπό του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων απονεμομένης εκάστοτε συντάξεως λόγω γήρατος».

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 2 Δεκεμβρίου 1968

—

117132/Σ.1472/1968 Απόφ. Υπουργού Κοινωνικών Υπηρεσιών

Περί προσθήκης ΙΙ παραγράφου εις το άρθρον 19 του Β' μέρους του Καταστατικού του Ταμείου Ασφαλίσεως Ναυτικών Πρακτόρων και υπαλλήλων.

(Φ.Ε.Κ. τ. Β' σ. 712 της 20 Δεκεμβρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του άρθρου 5 του ά.ν. 275/1936, εν συνδυασμώ προς τας τοιαύτας του άρθρου 39 § 1 του ά.ν. της 11 Νοεμβρίου 1955 «περί Οργανισμού του Υπουργείου Εργασίας», ως ταύτα αυθεντικώς ερμηνεύθη διά του άρθρου 1 του ά.ν. 694/1937 «περί αυθεντικής ερμηνείας, συμπληρώσεως και τροποποιήσεως διατάξεών τινων της ασφαλιστικής νομοθεσίας». 2) Γνώμην του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Ασφαλίσεως Ναυτικών Πρακτόρων και Υπαλλήλων, υποβληθείσαν ημίν διά της υπ' αριθ. 8283/23.7.1968 αναφοράς του Ταμείου. 3) Γνώμην του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως, διατυπωθείσαν κατά την υπ' αριθ. 48/12.9.1968 συνεδρίασιν αυτού της ΙΕ' περιόδου, αποφασίζομεν:

Όπως εις το άρθρον 19 του Β' μέρους του Καταστατικού οικονομικής και ασφαλιστικής οργανώσεως του Ταμείου Ασφαλίσεως Ναυτικών Πρακτόρων και Υπαλλήλων προστεθή ΙΙ παράγραφος, έχουσα ως ακολούθως:

«Όπου εν τω παρόντι Καταστατικώ διά την δημιουργίαν προϋποθέσεων προς κτήσιν, άλλοίωσιν ή απόλειαν δικαιωμάτων παρά τω Ταμείω ησφαλισμένων ή συνταξιούχων και των δικαιούχων αυτών είναι αναγκαία η διαπίστωσις της ακριβούς χρονολογίας, καθ' ην επήλθεν ορισμένον κρίσιμον γεγονός (έναρξις ή λήξις ασφαλίσεως ή αναλήψεως ασφαλιστέας εργασίας ή προϋπηρεσίας ή καθορισμός ηλικίας κλπ.), εκ δε του ασφαλιστικού φακέλου και εν γένει των ευρισκόντων στοιχείων δεν προκύπτει αύτη, άλλα μόνον το έτος, λαμβάνεται υπ' όψιν η 1 Ιουλίου του έτους τούτου».

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 2 Δεκεμβρίου 1968

—

101768/Σ.1232/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί προσθήκης πέμπτης παραγράφου εις το

άρθρον 3 τοῦ Κανονισμοῦ Κλάδου Συντάξεων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Ἑλληνικῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 504 τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2868/1922. 2) Τό ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περί Ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἠρμηνεύθη διά τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περί αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τῆς ἀσφαλιστικῆς νομοθεσίας». 3) Τό ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 ν.δ. «περί προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων», ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία, ἡ διαγραφομένη ὑπό τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 περί Ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.». 4) Τάς διατάξεις τοῦ ἀπό 30 Ἀπριλίου 1946 ν.δ. «περί ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διά τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν.δ. 5) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Η.Ε.Α.Π. καὶ Ε.Η.Σ., ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 4917/15.6.1968 ἀναφορᾶς του. 6) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατά τήν ὑπ' ἀριθ. 42α/25.7.1968 συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς ΙΕ' περιόδου, ἀποφασίζομεν:

Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Κλάδου Συντάξεων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Ἑλληνικῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας προστίθεται πέμπτη παράγραφος, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

«Ἐπίσης μετέχουσαν ὑποχρεωτικῶς τοῦ Ταμείου οἱ ἐπί συμβάσει ἐμπιστευτικῶν ἐλευθέρων ὑπηρεσιῶν προσλαμβανόμενοι κατά τό ἄρθρον 25 τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Κλάδου Ἀσθενείας ἀρχίατρος καὶ ἔλεγκτοί ἰατροί τοῦ Ταμείου, ὡς καὶ ὁ κατά τάς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ἀναγκαστικῶς τοποθετημένος παρά τῷ Ταμείῳ διοικητός.

Ὁλόκληρος ὁ χρόνος τῆς ἐπαγωγῆς των εἰς τήν ἀσφάλισιν διαδρομῶν χρόνος πραγματικῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν παρά τῷ Ταμείῳ λογίζεται ὡς συντάξιμος παρ' αὐτῷ.

Οἱ κατά τ' ἀνωτέρω τό πρῶτον ἀσφαλιζόμενοι βαρύνονται μέ ὁλοκλήρους τάς κατά τό Καταστατικόν τοῦ Ταμείου βαρυνούσας τόν ἐργοδότην καὶ ἐργαζόμενον εἰσφοράς καὶ κρατήσεις δι' ὅλην τήν χρόνον τῆς παρ' αὐτῷ μή ἠσφαλισμένης ὑπηρεσίας των ἐπί τῇ βάσει τοῦ μέσου ὅρου τῶν ὑπ' αὐτῶν ληφθεισῶν ἀποδοχῶν κατά τήν τελευταίαν πρό τῆς ἐπαγωγῆς των εἰς τήν ἀσφάλισιν πενταετίαν ἄνευ ὑδεμιᾶς προσαυξήσεως.

Αἱ διά τήν ἀναγνώρισιν τῆς κατά τό προηγούμενον ἐδάφιον μή ἠσφαλισμένης αὐτῶν ὑπηρεσίας ὀφειλαί τοιῶν κατά τ' ἀνωτέρω δύνανται νά κατα βληθοῦν κατ' ἐπιλογήν τῶν ὑποχρέων εἴτε ἐφ' ἅπαξ, εἴτε δι' ἴσων μηνιαίων δόσεων, ὧν ὁ ἀριθμός ὁρίζεται εἰς ἑξήκοντα.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Σεπτεμβρίου 1968

—

152105/7191.1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 13/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 710 τῆς 31 Δεκεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τάς διατάξεις τῆς παρ/φου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239/1955. 2) Γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 28 τοῦ νόμου 3239/1955 Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατά τήν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 19.12.1968 καὶ ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διά τοῦ ὑπ' ἀριθ. 356/19.12.1968 ἐγγράφου του, καὶ 3) τήν ὑπ' ἀριθ. 13/1967 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν χειριστῶν ἐκσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν καὶ ἰσοπεδωτικῶν μηχανημάτων ἐκτελέσεως τεχνικῶν ἔργων ἁπάσης τῆς χώρας», ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ὑποχρεωτικήν τήν ὑπ' ἀριθ. 13/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν χειριστῶν ἐκσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν καὶ ἰσοπεδωτικῶν μηχανημάτων ἐκτελέσεως τεχνικῶν ἔργων ἁπάσης τῆς χώρας» (Φ.Ε.Κ. 486, τ. Β' τῆς 18.9.1968) (*) διά πάντας τούς ἐργοδότας καὶ μισθωτούς ἐκ τῶν περί ὧν αὕτη, τούς ἀπασχολουμένους εἰς τήν κατασκευήν ἢ ἐκτέλεσιν τεχνικῶν καὶ ἐκσκαπτικῶν ἔργων.

Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπό τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Δεκεμβρίου 1968

—

(*) ΕΕΔ 27, 1250.

152106/7192/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως υποχρεωτικών των υπ' αριθ. 29/1968 και 30/1968 αποφάσεων του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 740 της 31 Δεκεμβρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του νόμου 3239/1955, 2) Γνωμοδότησιν του κατ' άρθρον 28 του νόμου 3239/1955 Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 19.12.1968 και υποβληθείσαν ημίν διά του υπ' αριθ. 357/19.12.1968 εγγράφου του και 3) την υπ' αριθ. 29/1968 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των χειριστών ηλεκτροκινήτων ανυψωτικών μηχανημάτων, ως και των βοηθών αυτών, των απασχολουμένων εις βιομηχανικάς επιχειρήσεις και εργοστάσια άπασης της χώρας» και 4) την υπ' αριθ. 30/1968 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των χειριστών εκσκαπτικών και ανυψωτικών μηχανημάτων βιομηχανικών επιχειρήσεων (πλην ηλεκτροκινήτων) άπασης της χώρας», αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν υποχρεωτικάς διά πάντας τους εργοδότας και μαθητευομένους τον όπερ αύτου αφορώσαν εκάστης τάς υπ' αριθ. 4) 29/1968 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των χειριστών ηλεκτροκινήτων ανυψωτικών μηχανημάτων, ως και των βοηθών αυτών, των απασχολουμένων εις βιομηχανικάς επιχειρήσεις και εργοστάσια άπασης της χώρας» (πράξις καταθέσεως εις Ειρηνοδικείον Αθηνών 61/31.7.1968) και 5) 30/1968 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των χειριστών εκσκαπτικών και ανυψωτικών μηχανημάτων βιομηχανικών επιχειρήσεων (πλην ηλεκτροκινήτων) άπασης της χώρας» (πράξις καταθέσεως εις Ειρηνοδικείον Αθηνών 60/31.7.1968) (*).

Η ισχύς της παρούσης άρχεται από της δημοσιεύσεώς της εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 27 Δεκεμβρίου 1968

—

152739/7228/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 14/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού Γραφείων άστικών Κ.Τ.Ε.Λ. Αθηνών - Πειραιώς».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 740 της 31 Δεκεμβρίου 1968)

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 5.4.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 14/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού Γραφείων άστικών Κ.Τ.Ε.Λ. Αθηνών - Πειραιώς», εγκριθείσης διά της υπ' αριθ. 28700/1967 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 195, τ. Β' της 20.3.1968) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 23 Δεκεμβρίου 1968

—

152829/7227/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 18/1965 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής και εργασίας του παρά τω Μηχανολογικώ Τμήματι του Δήμου Αθηναίων απασχολουμένου προσωπικού.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 740 της 31 Δεκεμβρίου 1968)

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 2.4.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 18/1965 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του παρά τω Μηχανολογικώ Τμήματι του Δήμου Αθηναίων απασχολουμένου προσωπικού», εγκριθείσης διά της υπ' αριθ. 59678/1965 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 340, τ. Β' της 22.5.1965) (**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 23 Δεκεμβρίου 1968

—

152991/7289/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί δημοσιεύσεως εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της από 22.10.1968 συλλογικής

(*) ΕΕΔ 27, 1117, 1118.

(**) ΕΕΔ 24, 824.

συμβάσεως εργασίας ηλεκτροσυγκολλητών Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 740 της 31 Δεκεμβρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του νόμου 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν και συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως επί του ν.δ. 3755/1957, αποφασίζομεν:

Όπως δημοσιευθή εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος Β') η εν θέματι συλλογική σύμβασις εργασίας, κατατεθείσα ημίν την 14.12.1968, συνταχθέντος προς τούτο του υπ' αριθ. 957/1968 πρακτικού καταθέσεως, ής έχει ως ακολούθως:

«Εν Θεσσαλονίκη, σήμερον την 22 Οκτωβρίου 1968, ημέραν Τρίτην, ώραν 7ην μ.μ., και εν τοις Γραφείοις του Συνδέσμου Βιομηχάνων Μακεδονίας - Θράκης, οδός Μεγ. Αλεξάνδρου αριθ. 29, οι υπογεγραμμένοι: 1) Ιωακείμ Τσαλιγόπουλος, εκπρόσωπος του Συνδέσμου Βιομηχάνων Μακεδονίας - Θράκης, και 2) Μιχαήλ Χρυσαύλης, Λ. Κακουλίδης, εκπρόσωποι του Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου, και 1) Χ. Ρυμενίδης, πρόεδρος, 2) Ι. Γιανσακίδης, γεν. γραμματεύς της Ενώσεως Ιτυγούχων και μη Ηλεκτροσυγκολλητών Θεσσαλονίκης, πάντες εξ αμφοτέρων των μερών νομίμως εκλεγμένοι και δεόντως εξουσιοδοτημένοι παρά των διοικήσεων αυτών, συνωμολογήσαμεν και συνεπεδέχθησαν τα κάτωθι:

1) Αι ισχύουσαι διά της υπ' αριθ. 4/1967 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης αποδοχαί των ηλεκτροσυγκολλητών αυξάνονται εν συνόλω κατά ποσοστόν 15%, ήτοι από 1.11.1968 κατά ποσοστόν 7% και περαιτέρω από 1.5.1969 κατά το υπόλοιπον ποσοστόν 8%.

2) Οι λοιποί όροι της ως άνω υπ' αριθ. 4/1967 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης παραμένουν εν ισχύι ως έχουν.

Η ισχύς της παρούσης άρχεται από 1.11.1968 και θέλει ισχύσει διά την Ειρηνοδικειακήν περιφέρειαν Θεσσαλονίκης.

Οι συμβαλλόμενοι

(Έπονται υπογραφαί)

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 28 Δεκεμβρίου 1968

—

148462/6946/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 62/1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής του προσωπικού της Η.Ε.Μ. (πλην του τοιούτου των Εσωτερικών Υπηρεσιών).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 699 της 13 Δεκεμβρίου 1968)

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 18.3.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 62/1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής του προσωπικού της Η.Ε.Μ. (πλην του τοιούτου της Εσωτερικής Υπηρεσίας), εγκριθείσης διά της υπ' αριθ. 1706/1967 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 17, τεύχος Β' της 12.1.1967)(*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 9 Δεκεμβρίου 1968

—

148461/6947/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 13/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής του υπαλληλικού και υπηρετικού προσωπικού Γραφείων αστικών Κ.Τ.Ε.Λ. άπασης της χώρας (πλην Αθηνών - Πειραιώς και Ο.Α.Σ.Θ.) και επερασικών» Κ.Τ.Ε.Λ. άπασης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 699 της 13 Δεκεμβρίου 1968)

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 20.3.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 13/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής του υπαλληλικού και υπηρετικού προσωπικού Γραφείων αστικών Κ.Τ.Ε.Λ. άπασης της χώρας (πλην Α.Π. και Ο.Α.Σ.Θ.) και επερασικών Κ.Τ.Ε.Λ. άπασης της χώρας, εγκριθείσης διά της υπ' αριθ. 28699/1967 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 133, τεύχος Β' της 20.3.1967)(**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 9 Δεκεμβρίου 1968

—

148413/6941/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος συλλογικής συμβάσεως εργασίας τυπογράφων καλλιτεχνικών τυ-

(*) ΕΕΔ 26, 192.

(**) ΕΕΔ 26, 453.

πογραφείων Ἡρακλείου Κρήτης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 699 τῆς 13 Δεκεμβρίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 23.3.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 26.10.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τυπογράφων καλλιτεχνικῶν τυπογραφείων Ἡρακλείου Κρήτης (πρᾶξις κατάθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 112/21.12.1966)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Δεκεμβρίου 1968

—

148414/6940/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἐργατῶν συνεργείων καθαριότητος κλπ. Δήμου Ἠλιουπόλεως.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 699 τῆς 13 Δεκεμβρίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ δίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 25.2.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 16.9.1964 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἐργατῶν συνεργείων καθαριότητος κλπ. Δήμου Ἠλιουπόλεως (Φ.Ε.Κ. 492, τεῦχος Β' τῆς 3.11.1964)(**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Δεκεμβρίου 1968

—

148440/6940/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1967 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Α. Βόλου «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν λατομείων Νομοῦ Μαγνησίας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 699 τῆς 13 Δεκεμβρίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 30.3.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1967 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Α. Βόλου «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν λατομείων Νομοῦ Μαγνησίας», ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 88235/1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 491, τεῦχος Β' τῆς 7.8.1967)(***).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Δεκεμβρίου 1968

—

(*) ΕΕΔ 26, 202.

(**) ΕΕΔ 23, 1398.

(***) ΕΕΔ 26, 1223.

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΛΠ.

43/1968 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καπνοβιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας(*).

Διὰ ταῦτα

Μεταρρυθμίζει ἐν μέρει τὴν ὑπ' ἀριθ. 22/1968 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Α.Α. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατοϋπαλλήλων Καπνοβιομηχανιῶν Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων ἀφ' ἑτέρου, ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καπνοβιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

Α'. Ἀνδρῶν ἄνω τῶν 20 ἐτῶν κατὰ κατηγορίας:

	Ἀπὸ 29.8.1967 μέχρις 6.11.1968		Ἀπὸ 7.11.1968 καὶ ἑξῆς	
	Περιοχὴς Ἀθηνῶν-Πειραιῶς Δραχ.	Διὰς Ἐπαρχίας Δραχ.	Περιοχὴς Ἀθηνῶν Πειραιῶς Δραχ.	
1) Χειρισταὶ σιγαροποιητικῶν μηχανῶν	125	120	135	
2) Δόκιμοι σιγαροποιητικῶν μηχανῶν:				
α) Κατὰ τὸ Α' ἑξάμηνον ἐργασίας εἰς τὴν εἰδικότητα	97	95	107	
β) Μετὰ τὸ Α' ἑξάμηνον ἐργασίας εἰς τὴν εἰδικότητα	105	100	115	
3) Καπνοκόπται καὶ τροχισταὶ καπνομαχαιριῶν	115	108	123	
4) Δόκιμοι καπνοκόπται καὶ τροχισταί:				
α) Κατὰ τὸ Α' ἑξάμηνον ἐργασίας εἰς τὴν				

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 85 τῆς 19.12.1968 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

	Δραχμαί		
ειδικότητα	95	93	107
6) Μετά τὸ Α' ἐξάμηνον ἐργασίας εἰς τὴν ειδικότητα	100	95	115
5) Συντηρηταὶ καπνοῦ εἰς φύλλα (στιβαδόρου)	115	110	123
6) Μεταφορεῖς καπνοῦ εἰς φύλλα, ἐργάται χαρμανίων, ὑγραντηρίων καὶ διαπασπαΐσεως (τόγκας):			
α) Κατὰ τὸ Α' ἑξάμηνον ἐργασίας εἰς τὴν ειδικότητα	100	95	107
β) Κατὰ τὸ Β' ἑξάμηνον ἐργασίας εἰς τὴν ειδικότητα	105	100	115
γ) Μετὰ τὸ Β' ἑξάμηνον ἐργασίας εἰς τὴν ειδικότητα	108	103	118
7) Ἐργάται ὑγραντηρίων ἐντὸς ειδικῶν θαλάμων ὑγράνσεως δι' ἀτμοῦ, ἀνεξαρτήτως χρόνου ὑπηρεσίας αὐτῶν	110	105	118
8) Χειρισταὶ ἐπὶ κεφαλῆς συγκροτημάτων κυτιοποιητικῶν μηχανῶν καὶ μηχανῶν Μπόρς	115	108	123
9) Βοηθοὶ χειρισταὶ τῶν ἐπὶ μέρους τμημάτων τῶν συγκροτημάτων κυτιοποιητικῶν μηχανῶν, ὡς καὶ χειριστῶν λοιπῶν βοηθητικῶν ἠλεκτροκινήτων μηχανῶν κυτιοποιΐας	100	97	107
10) Χαρτοκόπται (κόπται αὐτοκλειστικῶς εἰς μηχανήματα)	108	103	117
11) Χειρισταὶ πακεταριστικῶν, ταινιστικῶν, ηλιτριαστικῶν κλπ. μηχανῶν συσκευασίας πακεταρίσματος	110	105	118
12) Δόκιμοι χειριστῶν πακεταριστικῶν κλπ. μηχανῶν:			
α) Κατὰ τὸ Α' ἑξάμηνον ἐργασίας εἰς τὴν ειδικότητα	95	92	105
β) Μετὰ τὸ Α' ἑξάμηνον εἰς τὴν ειδικότητα	100	96	110
13) Ἐργάται τμήματος Σιλό:			
α) Κατὰ τὸ Α' ἔτος ἐργασίας εἰς τὴν ειδικότητα	95	92	105
β) Μετὰ τὸ Α' ἔτος ἐργασίας εἰς τὴν ειδικότητα	100	96	110
14) Πάντες οἱ λοιποὶ ἄνδρες, οἱ ἐργαζόμενοι ἐν τῇ καπνοβιομηχανίᾳ καὶ μὴ ἀναφερόμενοι εἰς τινα τῶν ἀνωτέρω ειδικοτήτων, ἰδίως τροφοδόται συγκροτημάτων μηχανῶν, πρεσσαδόροι, χειταφορεῖς ἄλλοι πλὴν τῶν ἀνωτέρω μεταφορέων δεμάτων καπνοῦ εἰς φύλλα:			
α) Κατὰ τὸ Α' ἔτος ἐργασίας	94	92	105
β) Μετὰ τὸ Α' ἔτος ἐργασίας	95	92	108

15) Τὰ ὡς ἄνω καθοριζόμενα ἀπὸ 7.11.1968 καὶ ἐφεξῆς κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων διὰ τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὴν περιοχὴν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς ἰσχύουν καὶ διὰ τοὺς εἰς τὰς ἐπαρχίας ἀπασχολουμένους, μειωμένα κατὰ ποσοστὸν 5%. Τὰ ἐκ τῆς ἀνωτέρω μειώσεως προκύπτοντα ἡμερομίσθια ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύνανται νὰ ὑπολείπωνται τοῦ ὑπὸ τῆς ἑκάστοτε ἰσχυούσης ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καθοριζομένου γενικοῦ κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου τοῦ ἐργατοτεχνίτου ὑπὸ τὰς οἰκείας προϋποθέσεις ἡλικίας καὶ προϋπηρεσίας.

Β'. Ἀνδρῶν ἡλικίας κάτω τῶν 20 ἐτῶν (καθ' ἅπασαν τὴν χώραν):

	Δραχμαί
1) Ἡλικίας κάτω τῶν 18 ἐτῶν:	
α) Κατὰ τὸ Α' ἔτος τῆς ἐργασίας:	
Ἀπὸ 29.8.1967 μέχρις 6.11.1968	55
Ἀπὸ 7.11.1968 καὶ ἐφεξῆς	60
β) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἔτους:	
Ἀπὸ 29.8.1967 μέχρις 6.11.1968	60
Ἀπὸ 7.11.1968 καὶ ἐφεξῆς	68
γ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν διετίας:	
Ἀπὸ 29.8.1967 μέχρις 6.11.1968	70
Ἀπὸ 7.11.1968 καὶ ἐφεξῆς:	80

2) Οί συμπληρώσαντες τό 18ον έτος τής ήλικίας καί προσληφθέντες ένός έτους ή τό 19ον έτος τής ήλικίας άσχέτως προϋπηρεσίας δικαιούνται τοῦ έκάστοτε ίσχύοντος γενικοῦ κατωτάτου ὁρίου ήμερομισθίου τοῦ ἐργατοτεχνίτου.

Γ'. Γυναικῶν (καθ' ὅλην τήν χώραν):

	Δραχμαί
1) Ήλικίας κατωτέρας τῶν 18 ἐτῶν :	
α) Αἱ ήλικίας κάτω τῶν 16 ἐτῶν:	
Κατά τό Α' ἑξάμηνον ἐργασίας εἰς κατασκευοποιητικάς:	
Ἀπό 29.8.1967 μέχρις 6.11.1968	46
Ἀπό 7.11.1968 καί ἑξῆς	51
Μετά τό Α' ἑξάμηνον ἐργασίας εἰς κατασκευοποιητικάς :	
Ἀπό 29.8.1967 μέχρις 6.11.1968	51
Ἀπό 7.11.1968 καί ἑξῆς	55
Μετά τήν συμπλήρωσιν ἔτους:	
Ἀπό 29.8.1967 μέχρις 6.11.1968	54
Ἀπό 11.7.1968 καί ἑξῆς	60
β) Αἱ συμπληρώσασαι τό 16ον ἔτος τής ήλικίας καί ἑνός ἔτους ὑπηρεσίαν ἢ τό 17ον ἔτος τής ήλικίας ἀσχέτως προϋπηρεσίας δικαιοῦνται τοῦ ἑκάστοτε ἰσχύοντος γενικοῦ κατωτάτου ὁρίου ήμερομισθίου τῆς ἐργατοτεχνίτριας.	
2) Ήλικίας ἀνωτέρας τῶν 18 ἐτῶν:	
α) Κατά τό Α' ἑξάμηνον ἐργασίας:	
Ἀπό 29.8.1967 μέχρι 30.9.1968	75
Ἀπό 1.10.1968 μέχρις 6.11.1968	80,30
Ἀπό 7.11.1968 μέχρι 30.4.1969	82
Ἀπό 1.5.1969 καί ἑξῆς	88
β) Μετά τήν συμπλήρωσιν τοῦ Α' ἑξαμήνου:	
Ἀπό 29.8.1967 μέχρι 30.9.1968	77
Ἀπό 1.10.1968 μέχρις 6.11.1968	80,30
Ἀπό 7.11.1968 μέχρι 30.4.1969	85
Ἀπό 1.5.1969 καί ἑξῆς	90
3) Ήλικίας ἄνω τῶν 18 ἐτῶν ἐργαζόμεναι εἰς τμήματα χαρμανίου, ὑγραντηρίου, κασῆς καί δεματοποιήσεως (τόγκας):	
α) Κατά τό Α' ἑξάμηνον ἐργασίας:	
Ἀπό 29.8.1967 μέχρι 30.9.1968	75
Ἀπό 1.10.1968 μέχρις 6.11.1968	80,30
Ἀπό 7.11.1968 μέχρι 30.4.1969	83
Ἀπό 1.5.1969 καί ἑξῆς	89
β) Κατά τό Β' ἑξάμηνον ἐργασίας:	
Ἀπό 29.8.1967 μέχρι 30.9.1968	77
Ἀπό 1.10.1968 μέχρις 6.11.1968	80,30
Ἀπό 7.11.1968 μέχρι 30.4.1969	86
Ἀπό 1.5.1969 καί ἑξῆς	91
γ) Μετά τήν συμπλήρωσιν ἔτους:	
Ἀπό 29.8.1967 μέχρι 30.9.1968	78
Ἀπό 1.10.1968 μέχρις 6.11.1968	80,30
Ἀπό 7.11.1968 μέχρι 30.4.1969	87
Ἀπό 1.5.1969 καί ἑξῆς	92

ΙΙ. Εἰς τά ἀνωτέρω ήμερομίσθια συμπεριλαμβάνεται καί τό ἐκ μιᾶς (1) δραχμῆς ἐπίδομα τοῦ ἄρτου, τό προβλεπόμενον ὑπό τῆς 88/1961 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

ΙΙΙ. Γυναῖκες, αἵτινες θέλουσαν ἐργασθῆ εἰς τό μέλλον εἰς ἐργασίας φορτοεκφορτώσεως αὐτοκινήτων κατά τόν αὐτόν τρόπον, ὡς καί οἱ ἄνδρες, θά λαμβάνουν τό αὐτό ήμερομίσθιον μέ τούς ἄνδρας.

ΙV. Ἡ παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ κατασκευοποιητικάς προϋπηρεσία τινός (ἐργάτου ἢ ἐργατρίας) εἰς ὡρισμένην εἰδικότητα λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν διά τήν διαμόρφωσιν τοῦ ήμερομισθίου του, ἐφ' ὅσον ἀπησχολήθη παρά τῇ αὐτῇ εἰδικότητι.

V. Κατά τά λοιπά ἰσχύουσιν αἱ μή ἀντικείμεναι τῇ παρούσῃ διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 4/1961 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς (Φ.Ε.Κ. 286 τ. Β' τῆς 22.8.1961)(*).

VI. Τυχόν καταβαλλόμενα ήμερομίσθια ἀνώτερα τῶν ὑπό τῆς παρούσης καθοριζομένων δέν δύνανται νά μειωθοῦν.

VII. Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπό τῆς ἀνωτέρω διακρίσεως ἀπό τῆς 29ης Αὐγούστου 1967. Αἱ ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος τῆς ἰσχύος τιθεμένης προκύπτουσαι μισθολογικαί διαφοραί δύνανται νά ἐξοφληθοῦν εἰς τέσσαρας (4) ἰσοπόσους μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης ἐκ τούτων καταβαλλομένης ἅμα τῇ δημοσιεύσει τῆς παρούσης διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἢ τῇ γνώμῃ καταθέσει αὐτῆς εἰς τό Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καί ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Νοεμβρίου 1968

—

Συλλογική σύμβασις ἐργασίας

Ἐκτάκτων ἡμερομισθίων ὑπαλλήλων Δήμου Ἀμαρουσίου (*).

Ἐν Ἀμαρουσίῳ σήμερον τήν 1ην Ἰουνίου 1968,

(*) Κατετέθη παρά τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 90 τῆς 31.12.1968 πράξεως καταθέσεως.

συνελθόντες ἐν τῷ Δημοτικῷ καταστήματι Ἀμαρουσίου οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ὑφ' ἑνὸς ὁ Ἀλέξ. Τσαντηρόλλης, Δήμαρχος Ἀμαρουσίου, ἐνεργῶν ἐν προκειμένῳ ὡς νόμιμος ἐκπρόσωπος τοῦ Δήμου Ἀμαρουσίου, καὶ ὑφ' ἑτέρου ὁ Σωτ. Ν. Παπαδημητρίου, ἀντιπρόεδρος τοῦ ἐν Ἀμαρουσίῳ ἱδρεύοντος σωματείου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Παναγιωτική Ἕνωσις Ἀμαρουσίου», ἐνεργῶν ὡς νόμιμος ἐκπρόσωπος τοῦ σωματείου τούτου, οὗτινος μέλη τυγχάνουσιν οἱ εἰς οὓς ἀφορᾷ ἡ παροῦσα σύμβασις ἡμερομίσθιοι ὑπάλληλοι καὶ ἡμερομίσθιοι κλητῆρες τοῦ Δήμου Ἀμαρουσίου, ἀμφότερα δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι, ὁ μὲν πρῶτος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 85/31.7.1967 πράξεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Ἀμαρουσίου (ἐγκριτικὴ ἀπόφασις Νομαρχίας Ἀττικῆς ὑπ' ἀριθ. 52804/10.8.1967), ὁ δὲ δεύτερος διὰ τῆς ἀπὸ 8.7.1968 ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως τοῦ ὡς ἄνω ὑπ' αὐτῶν ἐκπροσωπουμένου σωματείου, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς καθορίζονται ὡς ἀκολούθως οἱ ὅροι ἀμοιβῆς τῶν ἐν τῇ παρούσῃ ἀναφερομένων ἡμερομισθίων ὑπαλλήλων καὶ κλητήρων τοῦ Δήμου Ἀμαρουσίου :

1) Εἰς τοὺς ὅρους τῆς παρούσης συμβάσεως ὑπάγονται ἅπαντες οἱ ἡμερομίσθιοι ὑπάλληλοι καὶ κλητῆρες τῶν συνεργείων ἐξυπηρετήσεως ἐκτάκτου ἀνάγκης ὑπηρεσιῶν τοῦ Δήμου, συνδεόμενοι πρὸς τὸν Δῆμον διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου (ἄρθρων 143 § 4 νόμου 1726/1951) περὶ καθεστῶτος καταστάσεως τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ὑπαλλήλων.

2) Χορηγεῖται εἰς ἅπαντας τούτους ἀπὸ 1ης Ἰουνίου 1968 καὶ ἐφεξῆς ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ 5% δι' ἑκάστην πενταετῆ ὑπηρεσίαν ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου εἰς αὐτοὺς ἡμερομισθίου καὶ μέχρι πέντε πενταετιῶν κατ' ἀνώτατον ὅριον.

3) Προϋπηρεσία παρὰ τῷ Δημοσίῳ ἢ ἑτέρῳ Νομικῷ Προσώπῳ συνυπολογίζεται.

4) Τυχὸν ὑφιστάμενοι ἢ μέλλοντες νὰ θεσπισθῶσι διὰ νόμου, δ/τος, ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἢ ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας εὐνοϊκότεροι ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐπικρατοῦσι τῆς παρούσης.

Οἱ συμβαλλόμενοι

—

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Ἀλλαντοτεχνιτῶν Θεσσαλονίκης (*).

Ἐν Θεσσαλονίκῃ τῇ 14.11.1968, ἡμέραν Πέμπτην καὶ ὥραν 8 μ.μ., καὶ ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς Ἑνώσεως Ἐργατοϋπαλλήλων Κρέατος Θεσσαλονίκης, οἱ ὑπογεγραμμένοι α) 1) Πασσᾶς Εὐάγγ., 2) Γαπώτης Κωνσταντῖνος, ἐκ μέρους τοῦ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Θεσσαλονίκης, β) 1) Ἐμερτζίδης Μιχαήλ, 2) Ντότσης Γεώργιος, ἐκπρόσωποι τῆς Ἑνώσεως Ἐργατοϋπαλλήλων Κρέατος, ἅπαντες οἱ ἀνωτέρω τῶν μερῶν νομίμως ἐκλεγμένοι καὶ δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι παρὰ τῶν συντελεστῶν αὐτῶν, συνωμολόγησαν καὶ συνεπέθεντο τὰ κάτωθι:

Ἡ ἰσχύουσα 8/1967 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ. Δ.Δ. Θεσσαλονίκης αὐξάνεται κατὰ 7% ἀπὸ 1.10.1968 καὶ 8% ἀπὸ 1.5.1969. Οἱ λοιποὶ ὅροι τῆς ὡς ἄνω 8/1967 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης παραμένουν ἐν ἰσχύϊ ὡς ἔχουν, προστίθεται δὲ ὁ ἑξῆς ὅρος: Αἱ συνδρομαὶ τῶν μελῶν τῆς Ἑνώσεως Ἐργατοϋπαλλήλων Κρέατος θὰ παρακρατῶνται κατὰ μῆνα παρὰ τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ θ' ἀποδίδωνται εἰς τὸν ταμίαν τῆς Ἑνώσεως Ἐργατοϋπαλλήλων Κρέατος ἐπὶ ἀποδείξει.

Οἱ συμβαλλόμενοι

—

Διόρθωσις ἡμαρτημένων

(Ε.Κ. τ. Β΄ φ. 34 τῆς 22 Ἰανουαρίου 1969)

Ἡ εἰς τὸ τέλος τῆς ὑπ' ἀριθ. 139876/6542/9.12.1968 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ καθορισμοῦ ἀμοιβῆς σπουδαστῶν ἀναγνωρισμένων Τεχνικῶν Ἐπαγγελματικῶν Σχολῶν καὶ Σχολῶν Μαθητείας, ἀπασχολουμένων εἰς στρατιωτικὰ ἐργαστήρια, σχολὰς κλπ.», δημοσιευθείσης εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 705 Φ.Ε.Κ., τεῦχος Β΄/18.12.1968(**), πρέπει:

«Ἡ παροῦσα ἰσχύουσα ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1968...», ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ὀρθοῦ:

«Ἡ παροῦσα ἰσχύουσα ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1969...».

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Ἰανουαρίου 1969

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 86 τῆς 19.12.1968 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

(**) ΕΕΔ 28, 128.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΠΕΝΘΗ

† Κ. Ι. Δημάκης

Άπεβίωσε καὶ ἐνεταφιάσθη ἐν Ἀθήναις τὴν 13ην λήξαντος μηνὸς ὁ Κ. Ι. Δημάκης. Ἡ σκληρὰ μοῖρα τῶν ἀνθρωπίνων ἔκοψε τὴν ζωήν του. Βαθμηδὸν προοδεύσας εἰς τὸ ἰσόβιον τοῦ Δικαίου, ἀπαράμιλλος μαχητὴς εἰς τὰς αἰθούσας τῶν Δικαστηρίων, ὅπου μὲ πάσαν προσοχὴν ἠκούετο ἡ φωνή του, ὡς δικηγόρου ἀδιαμφίβολον, ἐφάμιλλος τῆς Νομικῆς Ἐπιστήμης, τὴν ὁποίαν ἐκαλλιέργει μὲ πάθος, ἀπῆλθε πρόωρος τοῦ κόσμου τούτου. Καὶ σχεδὸν εἶναι ἀπίστευτον εἰς ὅλους ἡμᾶς, οἱ ὁποῖοι τὸν περιεβάλλομεν πάντοτε μὲ ἀγάπην καὶ σεβασμὸν διὰ τὴν ἀξίαν του, ὅτι ἐχάσαμεν τὸν Δημάκην. Ἐμαύχιζεν ἐκπλήκτους διὰ τῶν ἀξιόκτητων χαρίτων του. Μᾶς μένει τώρα ὡς παρηγορία τὸ πολυσύνθετον ἔργον, τὸ ὁποῖον ἄφησεν ἐν μέσῳ τῆς γενικῆς θλίψεως.

Ἡ Ἐπιθεώρησίς μας, τῆς ὁποίας ὁ ἀείμνηστος ὑπῆρξεν ἐκλεκτὸς συνεργάτης, τιμήσας αὐτὴν μὲ πλῆθος ἄρθρων καὶ μελετῶν του ἐπὶ τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, συνεχομένη ἀπὸ βαθεῖαν ὀδύνην, πολλαπλῶς θερμότατα τὴν βαθεῖαν πληγεῖσαν οἰκογένειάν του.

∴

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν ἐξέδωκε τὸ κατωτέρω ψήφισμα:

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν, συνελθὸν ἔκτακτως ἐπὶ τῇ θλιβερᾷ ἀγγελίᾳ τοῦ θανάτου τοῦ δικηγόρου

Κωνσταντίνου Δημάκη

διακεκριμένου συναδέλφου, τιμήσαντος τὸ δικηγορικὸν λειτούργημα διὰ τοῦ ἤθους καὶ τῆς μορφώσεως αὐτοῦ, παρασχόντος δὲ πολυτίμους ὑπηρεσίας εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ Συλλόγου, ὡς διατελέσαντος μέλους αὐτῆς εἰς τὸ παρελθόν,

Αποφασίζει:

—Ν' ἀναρτηθῇ μεσίστιος κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς κηδείας ἡ σημαία τοῦ Συλλόγου.

—Νὰ παρακολουθήσῃ σύσσωμον τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Συλλόγου τὴν ἐκφορὰν.

—Νὰ ἐκφωνηθῇ ἐπικήδειος λόγος.

—Νὰ διατεθῇ δραχμαὶ 8.000 ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Περιθάλψεως Δικηγόρων τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν.

—Νὰ διαβιβασθοῦν συλλυπητήρια γράμματα τοῦ Συλλόγου πρὸς τὴν οἰκογένειαν τοῦ ἐκλιπόντος.

—Νὰ δημοσιευθῇ τὸ παρὸν ψήφισμα διὰ τοῦ Τύπου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13.1.1969

Ὁ πρόεδρος
Φίλιππος Δ. Ἀγγελής

Ὁ γεν. γραμματεύς
Τάκης Οἰκονομόπουλος

∴

Ἐκ μέρους ἁπάσης τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου ἐξεφώνησεν ἐπικήδειον ὁ Σύμβουλος κ.τοῦ κ. Β. Βασιλείου, εἰπὼν τὰ ἑξῆς:

Ἀληθινὸν συνάδελφε καὶ φίλε,

Ὁ Δικηγορικὸς Σύλλογος Ἀθηνῶν, τοῦ ὁποίου ὑπῆρξες ἐπίλεκτον μέλος, ἀποτίων φόρον τιμῆς, σοῦ ἀπευθύνει τὸν ὕστατον συναδελφικὸν χαιρετισμόν.

Ἐξεκίνησες μὲ μόνα ἐφόδια τὴν φλόγα καὶ τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν νομικὴν ἐπιστήμην καὶ, ἀφοῦ διένυσες ἐπίπονον δίοδον στερήσεων καὶ ἀγῶνος εἰς μίαν πολυτάραχον Ἐποχήν, κατώρθωσες, κρατῶν ὑψηλὰ τὴν σημαίαν τοῦ ἐπιστημονικοῦ ἰδεώδους, νὰ καταλάβῃς περίοπτον θέσιν μεταξὺ τῶν Ἀθηναίων Δικηγόρων καὶ τῶν Νομικῶν τῆς Χώρας μας.

Ἀπὸ τὰ πρῶτα βήματα τῆς σταδιοδρομίας σου οἱ συνεκίνησαν ἡ ἀγωνία τῶν ἐργαζομένων διὰ μίαν καλλιτέραν αὔριον καὶ ἀφιερώθης ὡς πυρπαραστάτης τοῦ δικαίου ἀγῶνος των.

Ὑπῆρξες ἀγωνιστής, δικηγόρος καὶ ἐπιστήμων. Τὸ τρίπτυχον αὐτὸ συνέθετε τὴν προσωπικότητά σου.

Ὡς δικηγόρος ἐλάμπρυνες τὸ δικηγορικὸν λειτούργημα. Αἱ ἀγορεύσεις σου εἰς τὰ Ἀνώτατα Δικαστήρια ἐπῆρξαν μνημειώδεις. Δὲν διεκρίνοντο μόνον διὰ τὴν καλλιέπειαν τοῦ λόγου καὶ τὴν ἀκατανίκητον ἐπιχειρηματολογίαν των, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν διαύγειαν τῶν στοχασμῶν των. Μετ' ἀληθοῦς μεταγωγίας οἱ ἐχρόνιοι δικάζοντες καὶ δικαζόμενοι, ὅχυ καθ' ὅλου τὸ εὖρος καὶ πλάτος παρουσίαζες τὴν ἀνατομίαν τῆς ὑποθέσεως. Δὲν ὑπῆρξαν μεγάλαι δίκαι Ἐργατικοῦ Δικαίου ἐνώπιον τῶν Ἀνωτάτων Δικαστηρίων, εἰς τὰς ὁποίας νὰ μὴ ἔλαβες μέρος καὶ μάλιστα ἀφιλοκερδῶς, κινούμενος ἐκ μόνης τῆς ἐγνωτικῆς σου διαθέσεως πρὸς ἐπικράτησιν τοῦ Δικαίου.

Ὡς ἐπιστήμων ὑπῆρξες ἀπὸ τοὺς πρώτους θεμελιωτὰς τῆς Ἐπιστήμης τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου εἰς τὴν Πατρίδα μας. Διὰ τῶν περισπουδάστων μελετῶν σου ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς γενικῆς Κατοχῆς συνετέλεσας μετὰ τῶν ἄλλων πρωτοπόρων ἐπιστημόνων εἰς τὴν προβίβασιν τῆς τότε ἐμβρυώδους Ἐπιστήμης τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου εἰς πλήρη ἀνάπτυξιν καὶ ἄνθησιν. Αἱ μελέται σου διεκρίνοντο διὰ τὸ ὀνομαζόμενον κριτικὸν τῶν πνεθμα. Ὁ ἐπιστημαίνεσθαι ὑπὸ τοῦ Νομοθέτου κοινωνικὸς σκοπὸς ἀπασχολεῖ ἐν αὐταῖς πάντοτε τὴν ψυχήν διὰ τὴν κατεύθυνσιν πρὸς ἀσφαλεῖς λύσεις. Τὴν ὀρθότητα αὐτῶν ἐδοκίμαζες ζῶν εἰς ἀφιερωμένην σχολὴν τῶν Ἰδεῶν, ἀλλὰ εἰς τὸ ἐργαστήριον τῆς κοινωνικῆς πραγματικότητος. Τὸ «κοινωνικὸν στοιχεῖον ἐν τῷ Δικαίῳ» εἶχε ὑπῆρξε διὰ σὲ θεμελιῶδες κατασκεύασμα, ἀλλ' αὐτὴ καὶ ἡ ζωή. Τὸ ἐπιστημονικόν σου ἔργον ἀναγνωρίσθη καὶ αὐτὴ ἡ Πολιτεία, ἡ ὁποία σὲ ἐπέλεξεν ὡς μέλος τῆς Συνταχτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κώδικος Ἐργασίας.

Ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν βελτίωσιν καὶ προαγωγὴν τοῦ δικηγορικοῦ λειτουργήματος δὲν ἔμεινες ἀδιάφορος. Οἱ συνάδελφοί σου σὲ ἐτίμησαν διὰ τῆς ψήφου των καὶ σὲ ἐξέλεξαν μέλος τῆς Διοικήσεως τοῦ Δικηγορικοῦ των Συλλόγου.

Ἀπῆλθες τοῦ Κόσμου τούτου εἰς τὴν ἀκμὴν τοῦ ἐπιστημονικοῦ καὶ ἐπαγγελματικοῦ σου βίου, ἔχων ὁραματισθῆ πολλὰ καὶ ἐπαγγελματικὰ σχέδια.

Ὁ Δικηγορικὸς Σύλλογος Ἀθηνῶν, τὸν ὁποῖον ἐτίμησας διὰ τῆς ὑψηλοφρονος ἀσκήσεως τοῦ δικηγορικοῦ λειτουργήματος, σὲ κατέλεξεν εἰς τοὺς τάφους τῶν ἐκλιπόντων ἐπιλέκτων μελῶν του. Οἱ φίλοι σου, μετὰ τῶν ὁποίων ἐγνωρίσθης εἰς τὸν αὐστηρὸν ἐπιστημονικὸν καὶ ἐπαγγελματικὸν στίβον, θὰ σὲ ἔχουν ἀνεξιτήλως γεγραμμένον εἰς τὰς σελίδας τῆς καρδίας των.

Παραράμματα

Εἰς τὴν σελ. 101 τοῦ παρόντος τόμου, α' στῆλη, στίχος 24 ἀντὶ (12 - 0.6) νὰ διορθωθῇ εἰς τὸ ὀρθὸν (10 - 0.6).

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 28ος • Τεῦχος 4ον (658)

Ἀθῆναι, 15 Φεβρουαρίου 1969

ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΑΠΟ ΚΟΙΝΟΥ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Ἔννοια ἄρθρου 691 § 2 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας

Ὑπὸ τοῦ κ. ΣΠΥΡ. Γ. ΛΙΜΟΥΡΗ, πρώην Πρωτοδίκου

Διὰ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 691 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ὁρίζεται, ὅτι κατὰ τὴν εἰδικὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 692 ἕως 720 τοῦ Κώδικος ταύτου δικάζονται καὶ «αἱ διαφοραὶ ἐκ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ἢ καὶ ἐξ οἱασδήποτε ἄλλης αἰτίας ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς μεταξὺ τῶν ἀπὸ κοινοῦ ἐργαζομένων παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ».

Ἡ ἔννοια τῆς διατάξεως ταύτης, προκύπτουσα τόσον ἐκ τῆς φραστικῆς διατυπώσεως τοῦ κειμένου της, ὅσον καὶ ἐκ τοῦ συνόλου τῶν σχετικῶν προπαρασκευαστικῶν ἐργασιῶν ἐπὶ τοῦ Κώδικος τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, εἶναι σαφής, συνισταμένη εἰς τὸ ὅτι κατὰ τὴν εἰδικὴν διαδικασίαν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν δικάζονται καὶ αἱ διαφοραὶ ἐκεῖναι, αἵτινες γεννῶνται κατ' ἀλλήλων μεταξὺ τῶν πλειόνων, ἀπὸ κοινοῦ, παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ, ἐπὶ σχέσει ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἀπασχολουμένων, προκύπτουσαι ἐκ τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας των ταύτης ἢ καὶ ἐξ οἱασδήποτε ἄλλης αἰτίας ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐν λόγῳ παροχῆς.

Πρόκειται περὶ ἐντελῶς νέας διατάξεως, μὴ ὑφισταμένης ἐν τῷ προϊσχύοντι δικαίῳ.

Τὴν θέσπισιν αὐτῆς εἰσηγήθη ὁ ἐκ τῶν συντακτῶν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ εἰσηγητὴς ἐπὶ τοῦ θέματος τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν κ. *Γεώργιος Ι. Οἰκονομόπουλος*, ὅστις ἐν τῇ παραγράφῳ 31 (ἔδαφιον ΙΙΙ, περίπτωσις 3 β') τοῦ σχετικοῦ διαγράμματός του (τόμος Δ' τοῦ Σχεδίου Πολιτικῆς Δικονομίας, ἔκδοσις τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης, (1956), σελ. 316) ἐπρότεινεν, ὅπως ἡ διάταξις αὕτη διατυπωθῇ ὡς ἑξῆς:

«Πᾶσαι αἱ διαφοραὶ τῶν ἐργαζομένων ἀπὸ κοινοῦ ἐπὶ ἀντιμισθίᾳ καὶ ἐξηρτημένων ὁπωσδήποτε ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἐργοδότου μεταξὺ αὐτῶν, ὅπως πρόκειται περὶ διαφορῶν ἀναφυομένων ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐργασίας των».

Ἡ πρότασις αὕτη τοῦ Εἰσηγητοῦ ἐγένετο δεκτὴ ὑπὸ τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κώδικος Πολιτ. Δικονομίας κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτῆς τῆς 20 Ἀπριλίου 1940 (βλ. σχετικὰ πρακτικὰ ἐν τῷ αὐτῷ ὡς ἄνω τόμῳ Δ' τοῦ Σχεδίου καὶ ἐν σελίδι 416).

Ἐν τῷ Προσχεδίῳ τῶν ἄρθρων τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ὁ Εἰσηγητὴς κ. *Γεώργ. Ι. Οἰκονομόπουλος* συνέταξε τὴν σχετικὴν διάταξιν, τὴν ὁποίαν ἔθεσεν ὡς ἔδαφιον δ' ἐν ἄρθρῳ 215, ὑπὸ τρεῖς διατυπώσεις (βλ. ἐν τόμῳ Ε' τοῦ Σχεδίου Πολιτικῆς Δικονομίας, ἔκδοσις Ὑπουργείου Δικαιοσύνης (1957) σ. 152 καὶ 153).

Εἰς τὴν πρώτην διατύπωσιν ἡ διάταξις ἐτέθη ὡς ἑξῆς:

«δ) Διαφοραὶ ἐκ σχέσεως παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ἢ ἄλλης οἱασδήποτε αἰτίας ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς μεταξὺ τῶν ἀπὸ κοινοῦ ἐργαζομένων (μισθωτῶν) παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ».

Εἰς τὴν δευτέραν διατύπωσιν ἡ διάταξις ἐτέθη ὡς ἑξῆς:

«δ) Διαφοραὶ ἐκ μισθώσεως ἐργασίας ἢ ἄλλης οἱασδήποτε αἰτίας ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς μεταξὺ

τῶν ἀπὸ κοινοῦ ἐργαζομένων μισθωτῶν παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ.

Καὶ εἰς τὴν τρίτην διατύπωσιν ἡ διάταξις ἐτέθη οὕτω:

«δ) Διαφοραὶ μεταξὺ ἐργαζομένων παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ ἐπὶ ἀντιμισθίᾳ, ἐφ' ὅσον γεννῶνται ἐκ τῆς παρεχομένης ὑπ' αὐτῶν ἀπὸ κοινοῦ ἐξηρτημένης ἐργασίας ἢ οἱασδήποτε ἄλλης αἰτίας ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς, ἀδιαφόρως ἂν προέρχονται ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς σχέσεως ἐργασίας ἢ ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἢ ἐκ παραβάσεως τῶν νόμων πρὸς προστασίαν τῆς ἐργασίας ἢ διατάξεων συλλογικῶν συμβάσεων ἢ ἄλλων διατάξεων ἐξομοιουμένων μὲ διατάξεις συλλογικῶν συμβάσεων».

Συζητηθέντος, ἀκολούθως, τοῦ ἄρθρου 215 ἐνώπιον τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς, κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτῆς τῆς 1ης Ὀκτωβρίου 1949 (βλ. σχετικὰ πρακτικὰ ἐν τῷ αὐτῷ τόμῳ Ε' τοῦ Σχεδίου, σελ. 457), ἐγένετο δεκτή, κατὰ πρόταση τοῦ Εἰσηγητοῦ καὶ χωρὶς νὰ γίνῃ ἰδιαιτέρα τις συζήτησις περὶ τῆς ἐννοίας της, ἡ πρώτη διατύπωσις, μὲ μίαν μικρὰν συντακτικὴν τροποποίησιν, γενομένην κατόπιν παρατηρήσεως τοῦ κ. *Ε. Μιχελάκη*.

Καὶ ἡ περὶ ἧς πρόκειται διάταξις διετυπώθη ὡς ἑξῆς:

«δ) Διαφοραὶ ἐκ σχέσεων παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ἢ καὶ ἐξ οἱασδήποτε ἄλλης αἰτίας ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς μεταξὺ τῶν ἀπὸ κοινοῦ ἐργαζομένων παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ».

Ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἀκριβῶς διατύπωσιν, μὲ ἐναλλαγὴν ὅμως τῆς σειρᾶς τῶν λέξεων «οἱασδήποτε ἄλλης», αἵτινες ἐτέθησαν ἀντιστρόφως («ἄλλης οἱασδήποτε»), ἡ ἐν λόγῳ διάταξις ἐτέθη ἐν τῷ τελικῷ Σχεδίῳ τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ὡς ἐδάφιον δ' τοῦ ἄρθρου 741 τοῦ Σχεδίου τούτου (ἔκδοσις Ὑπουργείου Δικαιοσύνης (1955), σελ. 249).

Ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἐπίσης διατύπωσιν ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἐν λόγῳ διάταξις καὶ ὑπὸ τῆς Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας κατὰ τὴν 120ὴν συνεδρίασιν αὐτῆς τῆς 27 Μαΐου 1957, χωρὶς καὶ πάλιν νὰ γίνῃ ἰδιαιτέρα τις συζήτησις ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης περὶ τῆς ἐννοίας της.

Καὶ τελικῶς ἡ διάταξις αὕτη περιελήφθη ἀναλλοιώτως ἐν τῷ Κώδικι Πολιτικῆς Δικονομίας ὡς παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 691 τοῦ Κώδικος τούτου.

Συναφὴς πρὸς τὴν διάταξιν ταύτην εἶναι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 16 § 3 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, καθ' ἣν εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν Μονομελῶν Πρωτοδικείων ὑπάγονται, καὶ ἂν ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς ὑπερβαίνῃ τὰς τεσσαράκοντα χιλιάδας δραχμάς, «αἱ διαφοραὶ ἐκ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ἢ καὶ ἐξ οἱασδήποτε ἄλλης αἰτίας ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς μεταξὺ τῶν ἀπὸ κοινοῦ ἐργαζομένων παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ».

Ἡ ἀρχικὴ διατύπωσις αὐτῆς ἐν τῷ Προσχεδίῳ τῶν ἄρθρων τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, τῷ συνταχθέντι ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Εἰσηγητοῦ κ. *Γεωργ. Ι. Οἰκονομοπούλου*, ἐν τῷ ὁποίῳ φέρεται ὡς παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Προσχεδίου τούτου, ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Τὰ μονομελῆ πρωτοδικεῖα εἶναι (ἀποκλειστικῶς) ἁρμόδια (καθ' ὕλην) (κατ' ἀντικείμενον) ἀνεν διακρίσεως τῆς ἀξίας τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς καὶ ἐφ' ὅσον ταύτη ὑπερβαίνει τὰς 25.000 (20.000) δραχμάς, πρὸς ἐκδίκασιν ...3) Τῶν διαφορῶν μεταξὺ τῶν ἐργαζομένων παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ ἐργατῶν, ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν (τῶν ἐργαζομένων παρὰ τῷ ἐργοδότῃ ἐπὶ ἀντιμισθίᾳ), ἐφ' ὅσον αὗται γεννῶνται ἐξ ἀφορμῆς τῆς παρεχομένης ὑπ' αὐτῶν ἀπὸ κοινοῦ ἐργασίας».

Ἐν τῷ σχετικῷ διαγράμματι τοῦ Εἰσηγητοῦ (παράγραφος 12 ἐδ. 11) δὲν γίνεται ἰδιαιτέρα τις μνεία περὶ τῆς ἐννοίας τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως, ἀλλ' οὔτε καὶ κατὰ τὴν περὶ αὐτῆς συζήτησιν ἐνώπιον τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτῆς τῆς 23 Ἰουλίου 1940 ἐλέχθη τι σχετικόν. Κατὰ τὴν συζήτησιν ταύτην ὁ Εἰσηγητὴς κ. *Γ. Οἰκονομόπουλος* παρετήρησε μόνον, ὅτι «ἡ διάταξις αὕτη ἀφορᾷ διαφορὰς μεταξὺ ἐργατῶν τῆς αὐτῆς ἐπιχειρήσεως, ἐλήφθη δὲ ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ Νόμου περὶ ἐργατικῶν δικαστηρίων». Καὶ ἡ διάταξις διετυπώθη τελικῶς ὡς ἑξῆς:

«δ) Αἱ διαφοραὶ μεταξὺ τῶν ἐργαζομένων πα-

φά τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ ἐπὶ ἀντιμισθίᾳ, ἐφ' ὅσον γεννῶνται ἐξ ἀφορμῆς τῆς παρεχομένης ὑπ' αὐτῶν ἀπὸ κοινοῦ ἐργασίας».

Ἡ διατύπωσις αὕτη εἶναι ὄντως ἡ πλέον ἐπιτυχής, ὡς ἀποδίδουσα σαφέστερον τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς περὶ ἧς πρόκειται διατάξεως.

Ἀλλ' αὕτη δὲν ἐτηρήθη οὔτε εἰς τὸ τελικὸν Σχέδιον (ἄρθρον 17 § 3), οὔτε εἰς τὸ ψηφισθὲν κείμενον (ἄρθρον 16 § 3) τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

Ποῖος ὁ λόγος τῆς ἐπιγενομένης μεταβολῆς ἐν τῇ διατυπώσει τῆς διατάξεως ταύτης ἐξ οὐδενὸς στοιχείου ἠδυνήθημεν νὰ διακριβώσωμεν.

Ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει, τόσον ἡ ἐν λόγῳ διάταξις, ὅσον καὶ ἡ προδιαληφθεῖσα τοιαύτη τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 691 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, περὶ ἧς πρόκειται, παρὰ τὴν ἀνεπιτυχῆ ἐν τῷ κειμένῳ τοῦ Κώδικος διατύπωσίν των, δὲν ἐπιτρέπουσι τὴν δημιουργίαν ἀμφιβολίας τινὸς ὡς πρὸς τὴν ἀληθῆ αὐτῶν ἔννοιαν, ἥτις συνίσταται ὡς ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης ἐκτίθεται.

Θὰ ἦτο, φρονοῦμεν, πλέον σαφὴς ἡ ἐξῆς διατύπωσις τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 691 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας:

«Αἱ διαφοραὶ μεταξὺ τῶν ἀπὸ κοινοῦ παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ ἐπὶ σχέσει ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀπασχολουμένων, αἱ προκύπτουσαι κατ' ἀλλήλων ἐκ τῆς συνδεούσης αὐτοὺς σχέσεως ἢ καὶ ἐξ οἱασδήποτε ἄλλης αἰτίας ἐξ ἀφορμῆς τῆς σχέσεως των ταύτης».

Αἱ διαφοραί, αἵτινες προκύπτουσι μεταξὺ τῶν πλειόνων ἀπὸ κοινοῦ παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ ἐπὶ σχέσει ἐξηρτημένης ἐργασίας ἐργαζομένων, δὲν εἶναι διαφοραὶ ἐκ σχέσεως ἐργασίας.

Διότι ἡ συνδέουσα τούτους σχέσις δὲν εἶναι σχέσις ἐργασίας, οὐδ' ἡ μετὰ τοῦ ἐργοδότου συνδέουσα αὐτοὺς σχέσις.

Πρόκειται περὶ ἄλλης τινὸς ἰδιοτύπου ἐνοχικῆς σχέσεως, ἥτις συναφθεῖσα, συμφώνως πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 361 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καθιερουμένην ἀρχὴν τῆς ἐλευθερίας τῶν συμβάσεων, μεταξὺ τῶν πλειόνων τούτων συνεχισθώτων τῆς ἐργασίας των, ἔχει μὲν ὡς δικαιοπρακτικὸν θεμέλιον (Geschäftsgrundlage) τὴν ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ τούτων παροχὴν εἰς τὸν αὐτὸν ἐργοδότην ἐξηρτημένης ἐργασίας, ὁ νομικός, ὅμως, λόγος αὐτῆς, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν μετέχει ὁ ἐργοδότης, δὲν εἶναι ἡ σύμβασις ἐξηρτημένης ἐργασίας.

Οἱ πλείονες ἀπὸ κοινοῦ ἐργαζόμενοι ὑπόσχονται τὴν παροχὴν ἐξηρτημένης ἐργασίας πρὸς τὸν αὐτὸν ἐργοδότην, ἐπὶ συμπεφωνημένῃ ἀμοιβῇ, συμβαλλόμενοι ἐν κοινοπραξίᾳ ὡς πρὸς τὴν φύσιν, τὴν διάρκειαν, τὸν τόπον παροχῆς, τὴν συνολικὴν ἢ κατὰ μονάδα ἀμοιβὴν τῆς παρεχομένης ἐργασίας καὶ τοὺς ἐν γένει ὅρους αὐτῆς.

Ἡ ὁμοιδικὴ αὕτη σύμβασις συνιστᾷ τὴν μετὰ τοῦ ἐργοδότου συναπτομένην ἐργασιακὴν σύμβασιν (βλέπε σχετικῶς *Καταδίστριαν* ἐν ΕρμΑΚ, 648, ἀριθ. 148). Αἱ δὲ ἐκ τῆς εἰς ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως ταύτης παροχῆς τῆς ἐργασίας ἢ καὶ ἐξ οἱασδήποτε ἄλλης αἰτίας ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς προκύπτουσαι διαφοραὶ μεταξὺ τῶν ἐργαζομένων ἢ τῶν διαδόχων των ἢ τῶν κατὰ νόμον δικαιουμένων ἐκ τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας των καὶ τῶν ἐργοδοτῶν ἢ τῶν διαδόχων αὐτῶν δικάζονται κατὰ τὴν εἰδικὴν διαδικασίαν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 691 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

Πρὸς ἀλλήλους οἱ πλείονες συνεχισθωτὰὶ τῆς ἐργασίας των, δι' ἰδιαιτέρας, μεταξὺ των συναπτομένης, συμβάσεως, ὑπόσχονται ἀμοιβαίως τὴν ὑπὲρ τοῦ ἐργοδότου (τρίτου) παροχὴν τῆς συμφωνηθείσης ἐργασίας, καθορίζοντες τὰς λεπτομερείας ἐκτελέσεως τῆς ὡς ἄνω μετὰ τοῦ ἐργοδότου αὐτῶν συναφθείσης ἐργασιακῆς συμβάσεως, ἰδίᾳ δὲ τὴν κατανομὴν τῆς ἐργασίας καὶ τὴν διανομὴν τοῦ συμφωνηθέντος μισθοῦ.

Ἐν τῇ ἐξελίξει τῆς ἰδιαιτέρας ταύτης συμβάσεώς των, ἥτις ὡς πρὸς τὸ κύριον ἀντικείμενον αὐτῆς (παροχὴ ἐξηρτημένης ἐργασίας) προσομοιάζει τῇ συμβάσει ὑπὲρ τρίτου (ἄρθρον 410 Ἀστικοῦ Κώδικος), πολλαὶ διαφοραὶ μεταξύ των δύνανται νὰ προκύψωσιν. Ἀκόμη καὶ ἀξιώσεις ἐξ ἀδικοπραξίας τινὸς τῶν συμβληθέντων καθ' ἑτέρου. Ἅπασαι αἱ διαφοραὶ αὗται δικάζονται, συμφώνως τῇ ἐρμηνευομένῃ ὡς ἄνω διατάξει, κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν.

Ζήτημα ἐφαρμογῆς, ἐν ταῖς περιπτώσεσι ταύταις, τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 708 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, καθ' ὃ «κατὰ

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΝΟΣΟΣ ΗΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥ ΩΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΝ ΑΤΥΧΗΜΑ

Συνταξιοδότησις παθόντος ἐκ τοῦ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου

Διαδικασία ἀπονομῆς συντάξεως ὑπὸ τοῦ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ ταμείου.—Παροχὴ παρὰ τούτου συντάξεως ἀνικανότητος λόγῳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος.—Θεώρησις ὡς ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ἐπερχομένου κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἢ ἐξ ἀφορμῆς τῆς ναυτικῆς ἐργασίας, πορέχοντος συνταξιοδοτικὸν δικαίωμα εἰς ναυτικόν, καὶ τῆς νόσου, ἥτις προεκλήθη ἕνεκα τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐργασίας ὑπὸ ὅλως ἐξαιρετικὰς καὶ μὴ κανονικάς, ἀλλ' ἀσυνήθεις καὶ ἐκτάκτους συνθήκας.—Ἀρμόδια ὄργανα τοῦ Ν.Α.Τ. ἀποφαινόμενα περὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἀτυχήματος καὶ περὶ τῆς ἀνικανότητος κλπ. τοῦ παθόντος.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὑπῆρξεν ἐργατικὸν ἀτύχημα ναυτικοῦ, διὰ τὸ ὁποῖον ἐζητήθη ἡ ὑπὸ τοῦ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου παρεχομένη προστασία (ἀπονομὴ συντάξεως).

Τὸ ἐργατικὸν ἀτύχημα καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ἐννοεῖται ὡς εἰς τὸν νόμον 551/1915 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων (ὁ ὁποῖος, σημειωτέον, ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν θαλάσσης, *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ναυτεργατικὰ Δίκαιον, σελ. 133, Α.Π. 72/1960, εἰσηγητὴς *Α. Φλώρος*, ΕΕΔ 19, 335, Α.Π. 424/1963, εἰσηγητὴς *Α. Κοσμήρης*, ΕΕΔ 29, 1055) καὶ εἰς τὸν Ν.Δ. 1846/1951 (ἄρθρον 34) περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

Δέχεται ἡ ἀπόφασις αὕτη, ὅτι ὡς ἐργατικὸν ἀτύχημα θεωρεῖται καὶ ἡ νόσος, ἥτις προεκλήθη οὐχὶ ἐκ καθημερινῆς ἐξασθενήσεως τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ παθόντος συνεπείᾳ τοῦ εἴδους τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἀναληφθείσης ἐργασίας, ἀλλ' ἕνεκα τῆς ἐν λόγῳ περιπτώσεως ἐκτελέσεως ταύτης ὑπὸ ὅλως ἐξαιρετικὰς καὶ μὴ κανονικάς, ἀλλ' ἀσυνήθεις καὶ ἐκτάκτους συνθήκας, αἵτινες ὑπῆρξαν ἡ κυρία ἀφορμὴ ἐκδηλώσεως ἢ ἀναπτύξεως τῆς νόσου. (Ἴδετε ὁμοίως καὶ Α.Π. 541/1966, εἰσηγητὴς *Κ. Ψιλόπουλος*, ΕΕΔ 25, 122, ἔνθα

τὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 692 ἕως 720 δύνανται νὰ ἐναγάγουν ἢ νὰ ἐναχθοῦν ἀπὸ κοινοῦ πλείονες ἐργαζόμενοι καὶ ὅταν τὰ δικαιώματα ἢ αἱ ὑπαγρεώσεις αὐτῶν προέρχονται μόνον ἐκ τῆς αὐτῆς νομικῆς αἰτίας», δὲν δύναται νὰ δημιουργηθῇ. Διότι, προκειμένης ἀξιώσεως ἑνὸς ἢ πλειόνων ἐκ τῶν ἀπὸ κοινοῦ ἐργαζομένων παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ καθ' ἑτέρου ἢ ἑτέρων ἐξ αὐτῶν, ἀπορρεούσης ἐκ τῆς μεταξὺ των ὑφισταμένης ὡς ἄνω σχέσεως ἢ προκυψάσης ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐν κοινοπραξίᾳ παροχῆς τῆς ἐργασίας των, αἱ κατ' ἄρθρον 75 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἀπαιτούμεναι προϋποθέσεις τῆς ἐνεργητικῆς ἢ παθητικῆς ὁμοδικίας θὰ ὑφίστανται πάντοτε. Συνεπῶς ἡ ἐπίκλησις τῆς ὡς ἄνω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 708 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας (περὶ ἧς ἐν ΕΕΔ 27, 1094 στίχ. β') δὲν ἔχει θέσιν εἰς τὰς περιπτώσεις ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 691 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας. Τὸ ἄρθρον 708 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἀφορᾷ ἄλλας περιπτώσεις. Ἰδίᾳ δὲ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν πλείονες παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ (εἴτε ἀτομικῶς, εἴτε ἀπὸ κοινοῦ) ἐργαζόμενοι ἔχουσιν ἀξιώσεις κατὰ τοῦ ἐργοδότου των, προκυπτούσας ἐκ τῆς ὑπ' ἐκείνου παραβάσεως ἢ ἐσφαλμένης ἑρμηνείας καὶ ἐφαρμογῆς τῆς διεπούσης τὴν συνδέουσαν αὐτοὺς ἐργασιακὴν σχέσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἄλλης διατάξεως ἐξομοιουμένης πρὸς συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, ὁπότε, πρὸς τὸν σκοπὸν ταχείας καὶ ὁμοιομόρφου λύσεως τῶν ἐκ τοῦ αὐτοῦ νομικοῦ ζητήματος ὑφισταμένων διαφορῶν, ἐπιτρέπεται, κατ' ἐξαίρεσιν τῆς διὰ τοῦ ἄρθρου 75 παραγράφου 2 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καθιερουμένης ἀρχῆς, ἡ ὕπαρξις, μεταξὺ τῶν πλειόνων ἀξιώσεων, ταυτότητος νομικῆς μόνον αἰτίας, οὐχὶ δὲ καὶ ἱστορικῆς τοιαύτης

εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπὰ παραπομπαί, Α.Π. 153/1968, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 27, 598 καὶ λοιπὴν νομολογίαν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας καὶ Ἀρείου Πάγου ἐν ΕΕΔ 21, 82).

Κατὰ τὴν νομολογίαν ἐπίσης τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας δι' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 31 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», δικαίωμα συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος θεμελιοῦται ὄχι μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ ἐκ τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος προκληθεῖσα βλάβη ἐπέφερεν αὐτῇ καθ' ἑαυτὴν τὴν ἀναπηρίαν τοῦ ἀσφαλισμένου, ἀλλὰ καὶ ὅταν ἡ ἐκ τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος βλάβη ἐπέφερε τὸ κύριον ἀποτέλεσμα λόγῳ τῆς προϋπαρχούσης γενικωτέρας καταστάσεως τῆς ὑγείας τοῦ ἀσφαλισμένου, ἐκ τῆς ὁποίας θὰ οὗτος οὐδόλως ἐκινδύνευεν εἰς τὴν ἐργασίαν του μέχρι τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος. (Σ.Ε. 613/1968, εἰσηγητὴς *Χ. Φατούρος*, ΕΕΔ 27, 691 καὶ ἄλλαι).

Ἐξ ἄλλου καὶ κατὰ τὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἑρμηνεύοντος τὴν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ πλάτους ἔννοιαν τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κατὰ τὸν νόμον 551/1915 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, θεωροῦνται οἱ ὅροι θείου πεισθέντος ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας, ἐὰν ἡ νόσος, ἐξ ἧς ἔπασχεν ὁ ἐργαζόμενος, ἐπεδεινώθη, οὐχὶ ἐκ βαθμιαίας ἐξασθενήσεως τοῦ ὀργανισμοῦ, συνεπείᾳ τοῦ εἴδους τῆς ἀναληφθείσης ἐργασίας, ἀλλ' ἕνεκα τῆς ἐν συγκεκριμένῃ περιπτώσει συνεχίσεως αὐτῆς ὑπὸ συνθήκας ἀνωμάλους, ἐκτάκτους ἢ ἐξαιρετικάς, λόγῳ τῶν ὁποίων κατεπονήθη, καίτοι κατὰ ὁ ὀργανισμὸς τοῦ πάσχοντος (Α.Π. 686/1961, εἰσηγητὴς *Λ. Ρούσσης*, ΕΕΔ 24, 82, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί, Α.Π. 352/1965, εἰσηγητὴς *Κ. Ἀναγνωστόπουλος*, ΕΕΔ 24, 1196, ἴδετε καὶ *Χρ. Οἰκονόμου*, Δίκαιον Ἐργατικῶν Ἀτυχημάτων καὶ Ἐπαγγελματικῶν Νόσων § 176, σελ. 203, *Γ. Ρούσσου*, Περὶ ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου § 13, *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, σ. 252 ἑπ., *Α. Τούση*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 50 ἑπ.).

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2756/1968, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Μαραγκόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Ν. Παναγιωτάτος**

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ὁ αἰτῶν ζητεῖ ἐμπροθέσμως τὴν ἀκύρωσιν τῶν ὑπ' ἀριθ. 126 καὶ 1727/1967 ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου, διὰ τῶν ὁποίων ἀπερρίφθη αἴτησίς του, ὅπως συνταξιοδοτηθῇ λόγῳ ἀνικανότητος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἐν τῇ ναυτικῇ ἐργασίᾳ.

Ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ Ταμείου (ἐγγράφων του πρὸς τὸ Σ.τ.Ε. 17864/833/4.4.1968) ὅτι ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀσκεῖται ἀπαραδέκτως, καθότι δὲν ἐξηντλήθη ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου 3170/1955 «περὶ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου» προβλεπομένη διαδικασία ἐνώπιον τῶν διοικητικῶν ὀργάνων, ἤτοι δὲν ἠσκήθη αἴτησις ἀναθεωρήσεως κατὰ τῶν ὡς ἄνω προσβαλλομένων ἀποφάσεων ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 52 τοῦ ρηθέντος νόμου, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος, διότι ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου τούτου παρεχομένη δυνατότης ἀναθεωρήσεως ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω Ἐπιτροπῆς πάσης περὶ παροχῆς ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, ἔστω καὶ ἂν συνιστᾷ τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 46 § 1 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 3713 προβλεπομένην εἰδικὴν διαδικασίαν, δὲν ἀπαλλείει, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπεβλήθη τοιαύτη αἴτησις πρὸς ἀναθεώρησιν, τὸν ἀπ' εὐθείας ἀκυρωτικὸν ἔλεγχον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας τῶν προσβαλλομένων ἀπορριπτικῶν ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου, αἵτινες, ἐν πάσῃ περιπτώσει, κέκτηνται ἐκτελεστὸν χαρακτῆρα (Σ.Ε. 2184/1955).

Ὁ ρηθεὶς νόμος 3170/1955 ἐν ἄρθρῳ 29 ὁ. ὁριζει: «...3) Χορηγεῖται σύνταξις ἀνικανότητος λόγῳ ἀτυχήματος Α) Εἰς ναυτικόν, καθιστάμενον ἀπολύτως ἀνίκανον συνεπείᾳ ἀτυχήματος, ἐπελθόντος ἐν τῇ ναυτικῇ ἐργασίᾳ ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς, ὑπὸ τὰς κάτωθι προϋποθέσεις: α) Ἐὰν ἀνῆκε εἰς συγκεκροτημένον πλήρωμα ἑλληνικοῦ πλοίου, β) ... γ) ... Β) Εἰς τὸν ἐξ ἀτυχήματος ἐν τῇ ναυτικῇ ἐργασίᾳ ἢ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης καθιστάμενον σχετικῶς ἀνίκανον ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις α', β' καὶ γ' τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου».

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τούτων ὡς ἀτύχημα, ἐπερχόμενον κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἢ ἐξ ἀφορμῆς τῆς ναυτικῆς ἐργασίας, παρέχον συνταξιοδοτικὸν δικαίωμα εἰς ἠσφαλισμέ-

γον ναυτικόν, θεωρείται καὶ ἡ νόσος, ἥτις προεκλήθη οὐχὶ ἐκ βαθμιαίας ἐξασθενήσεως τοῦ ὀργανισμοῦ του συνεπείᾳ τοῦ εἴδους τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἀναληφθείσης ἐργασίας, ἀλλ' ἕνεκα τῆς ἐν δεδομένῃ περιπτώσει ἐκτελέσεως ταύτης ὑπὸ ὅλως ἐξαιρετικὰς καὶ μὴ κανονικάς, ἀλλ' ἀσυνήθεις καὶ ἐκτάκτους συνθήκας, αἵτινες ὑπῆρξαν ἡ κυρία ἀφορμὴ ἐκδηλώσεως ἢ ἀναπτύξεως τῆς νόσου, διὰ δὲ τὴν ὕπαρξιν ἀνικανότητος ὀφειλομένης εἰς θεῖαν συμβάν (ἀτύχημα) δὲν ἀπαιτεῖται, ὅπως αἱ συνέπειαι τούτου ἐκδηλωθῶσιν ἀμέσως, ἀλλὰ δύνανται νὰ ἐπέλθωσι καὶ ὀψιτέρου διὰ βαθμιαίας ἐξελίξεως, ἀρκεῖ μεταξὺ τῆς ἐξωτερικῆς θείας ἐνεργείας καὶ τῆς βλάβης νὰ ὑφίσταται αἰτιώδης σύνδεσμος.

Ὁ αὐτὸς νόμος ὁρίζει εἰς μὲν τὸ ἄρθρον 29 § 4 ὅτι «περὶ τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ τοῦ κατὰ τὴν παράγραφον 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀτυχήματος ἀποφαίνεται ἠιτιολογημένως τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον», εἰς δὲ τὸ ἄρθρον 42, ὅτι: «1. Περὶ τῆς ἐνεστώσης ἀνικανότητος ἠσφαλισμένου ἢ μέλους τῆς οἰκογενείας του, αἰτοῦντος παροχήν, ἀποφαίνεται πρωτοβαθμίως τριμελὴς Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπή, ἐπιλαμβανομένη τῆς ἐξετάσεως ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ Ν.Α.Τ.... 2) Ἐπὶ πάσης ἀμφισβητήσεως, ἀφορώσης τὴν κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ἀπόφασιν τῆς Πρωτοβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπιτρέπεται προσφυγὴ ἐνώπιον Δευτεροβαθμίου τοιαύτης, ἧς ἡ ἀπόφασις θεωρεῖται... ὁριστική...».

Κατὰ τὰς διατάξεις ταύτας περὶ μὲν τῆς ὑπάρξεως ἀτυχήματος ἐν τῇ ναυτικῇ ἐργασίᾳ ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς, θύμα τοῦ ὁποίου ἐγένετο ὁ ἠσφαλισμένος ναυτικός, ἀποφαίνεται ἀποκλειστικῶς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου, περὶ δὲ τῆς ἀνικανότητος τοῦ ἠσφαλισμένου ναυτικοῦ, τῆς ἐκτάσεως ταύτης, ὡς καὶ περὶ ὑπάρξεως ἢ μὴ αἰτιώδους σχέσεως μεταξὺ τῆς διαπιστωθείσης ἀνικανότητος πρὸς ἐπισυμβὰν καὶ βεβαιωθέν, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἀτύχημα ἐν τῇ ναυτικῇ ἐργασίᾳ ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς, ἀποφαίνονται ἀποκλειστικῶς αἱ παρὰ τῷ ἄνω Ταμείῳ Ὑγειονομικαὶ Ἐπιτροπαί.

Ὁ αἰτῶν, ἀξιῶν τὴν ἀπονομὴν συντάξεως λόγῳ ἀνικανότητος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ἰσχυρίσθη (αἴτησίς του ἀπὸ 25 Μαΐου 1965 πρὸς τὸ Ν.Α.Τ. καὶ ἀπὸ 3 Ἰουνίου 1966 πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας), ὅτι κατέστη ἀπολύτως ἀνίκανος συνεπείᾳ ὀργγικοῦ ἀσθματος μετ' ἐμφυσήματος καὶ ὅτι ἡ πάθησίς του αὕτη προῆλθεν ἐξ ἀφορμῆς τῆς ναυτικῆς του ἐργασίας, ἐκτελεσθείσης ὑπὸ ἀσυνήθεις καὶ ἐκτάκτους συνθήκας. Εἰδικώτερον ἰσχυρίσθη, ὅτι, ναυτολογηθεὶς ἐπὶ τοῦ π/κ «Ἅγιος Μερκούριος» ὡς χειριστὴς μηχανῆς, ἐρρίφθη περὶ τὰ τέλη Ὀκτωβρίου ἔτους 1950 εἰς τὴν θάλασσαν, ἵνα καθαρίσῃ τὴν ἕλικα τοῦ ὡς ἄνω πλοίου, ἥτις δὲν ἐλειτούργει λόγῳ περιπλοκῆς εἰς αὐτὴν σχοινίων καὶ θαλασσίων παρασίτων, καὶ ὅτι πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου τούτου ἠναγκάσθη νὰ παραμείνῃ εἰς τὸ ὕδωρ ἐπ' ἀρκετὸν χρόνον ὑπὸ θαλασσοταραχὴν καὶ ραγδαίαν ὀργήν, ἐξ αἰτίας δὲ τοῦ γεγονότος τούτου προσεβλήθη σχεδὸν ἀμέσως καὶ πρὸ τοῦ κατάπλου των εἰς Λέγιναν ἐξ ὑγιεπλεύρου πνευμονίας, ἥτις ἀπέβαινε μὲν μετὰ παρέλευσιν πολλῶν ἡμερῶν, πλήν, ὅμως, ἀφῆκεν ὑπολείμματα (χρονίους ὀργγικοὺς κατάρρους), ἅτινα ὄχι μόνον δὲν ἐξηλείφθησαν διὰ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου, ἀλλὰ τοὐναντίον, συντελούσης καὶ τῆς ὑπὸ συνεχῆ ὑγρασίαν ναυτικῆς του ἐργασίας, τὴν ὁποίαν, πιεζόμενος ὑπὸ τῆς ἀνάγκης, ἠναγκάσθη μετὰ ἑπτάμηνον ἀπὸ τῆς νοσηλείας του νὰ ἐπαναλάβῃ, ἐξελίχθησαν εἰς ὀργγεκτασίαν, ἀπόρροια τῆς ὁποίας εἶναι ἡ σημερινή του κατάστασις. Περαιτέρω ἰσχυρίσθη, ὅτι, ἐπειδὴ ἡ πάθησίς του παρουσίαζεν ὅλοεν συχνότερα ἐξάρσεις, ἠσχολεῖτο ἐπὶ δεκαετίαν περίπου, ὁσάκις ἡ πάθησίς του παρουσίαζεν ὕφεσιν, εἰς ἁλιευτικὰς ἐργασίας ἐπ' ἰδίων λογαριασμῶν ἐντὸς τῆς περιοχῆς τῆς κατοικίας του, μὴ δυνάμενος δὲ νὰ ἀνταπεξέλθῃ εἰς τὰς στοιχειώδεις ἔξοδά του ὑπεχρεώθη νὰ ἐργασθῇ καὶ αὐθις κατὰ τὰ ἔτη 1963 καὶ 1964 εἰς παρεπιβατικὸν πλοῖον, τοῦτο, ὅμως εἶχεν ὡς ἀποτέ-

λεσμα νὰ ἐξελιχθῇ ἡ πάθησίς του εἰς ἀσθμα μετ' ἐμφυσήματος βαρυτάτης μορφῆς, μὴ ἐπιτρέπον οὐχὶ μόνον οἱανδήποτε ἐργασίαν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐλαχίστην μετακίνησίν του.

Ἡ παρὰ τῷ Ναυτικῷ Ἀπομαχικῷ Ταμείῳ Δευτεροβάθμιος Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπή, εἰς τὴν ὁποίαν, κατόπιν ἐνστάσεώς του κατὰ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Πρωτοβαθμίου, παρεπέμφθη ὁ αἰτῶν, ἐγνωμάτευσεν (Γνωμ. 108/12.10.1966 καὶ ἔγγραφον 123/11.2.1967 πρὸς τὸ ὡς ἄνω Ταμεῖον), ὅτι οὗτος, πάσχων ἐκ χρονίας ἀσθματικῆς βρογχίτιδος μετ' ἐμφυσήματος τῶν πνευμόνων, εἶναι ἀνίκανος ἀπολύτως καὶ διαρκῶς διὰ τὴν περαιτέρω ἄσκησιν τοῦ ναυτικοῦ ἐπαγγέλματος καὶ ὅτι, διὰ νὰ χαρακτηρισθῇ ἡ ὡς ἄνω πάθησις ὡς ἀποτέλεσμα τῆς ναυτικῆς ἐργασίας, δὲν εἶναι ἀπαραίτητον αὐτὴ νὰ σχετίζεται μόνον πρὸς τὸ συμβὰν τοῦ 1950, ἀλλὰ πρὸς τὴν ἐν γένει ναυτικήν του ἐργασίαν, καὶ δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὴ αὐτὴ νὰ εἶναι ἀποτέλεσμα ἑνὸς μόνον ἰδίου συμβάντος, ἀλλὰ καὶ τῆς συνεχιζομένης ἐπιδράσεως τῆς ἐργασίας (ὑγρασία κλπ.).

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ αὐτοῦ Ταμείου, διὰ τῆς πρώτης τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεών του, ὡς ἐκ τοῦ ὅλου περιεχομένου της προκύπτει, ἔκρινεν, ὅτι ἡ σημερινὴ πάθησις τοῦ αἰτοῦντος δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἐργατικὸν ἀτύχημα κυρίως διότι ἡ μὲν Δευτεροβάθμιος Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπὴ ἀπεφάνθη, ὅτι δὲν εἶναι ἀπαραίτητον ἡ πάθησις αὐτὴ νὰ σχετίζεται μόνον πρὸς τὸ ὑπ' αὐτοῦ ὑποστηριζόμενον συμβὰν τοῦ ἔτους 1950 καὶ, συνεπῶς, ἐκ τῆς γνωματεύσεως ταύτης δὲν ἀποδεικνύεται αἰτιώδης συνάφεια μεταξὺ τοῦ ἄνω συμβάντος καὶ τῆς σημερινῆς παθήσεως, τὸ δὲ συμβάν, ὅπερ ὁ αἰτῶν ἐπικαλεῖται γενεσιουργὸν αἰτίαν τῆς ἀνικανότητός του, ἤτοι ὅτι τὸ ἔτος 1950 ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν ἐκ τοῦ π/κ «Ἅγιος Μερκούριος» καὶ συνεπείᾳ τούτου ἐξεδηλώθη ἔκτοτε καὶ ἀνεπτύχθη ἡ σήμερον ἐμφανιζομένη πάθησίς του, οὐ μόνον ἀπεκλείσθη ὑπὸ τῆς Δευτεροβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀλλὰ καὶ δὲν ἀπεδείχθη κατὰ τρόπον σαφῆ καὶ ὡρισμένον, ὡς λ.χ. διὰ τῆς προσαγωγῆς ἔστω καὶ ἁπλῆς βεβαιώσεως ἰατροῦ, πιστοποιοῦντος τὴν κατὰ τὸν χρόνον ἐκεῖνον ἀσθένειάν του.

Ἡ προδιαληφθεῖσα αἰτιολογία τῆς δυσμενοῦς κρίσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τυγχάνει πλημμελής. Καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ εἰς τὴν ὕπαρξιν ἢ μὴ αἰτιώδους σχέσεως μεταξὺ τῆς σημερινῆς παθήσεως τοῦ αἰτοῦντος καὶ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ἐπικαλουμένου συμβάντος ἔτους 1950, διότι τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἠρκέσθη εἰς σαφῆ γνωμάτευσιν τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀποκλειστικῶς ἁρμοδίας ὅπως ἀποφανθῇ τελικῶς περὶ τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ τῆς ὡς ἄνω αἰτιώδους σχέσεως Δευτεροβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς, καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ εἰς τὴν ὕπαρξιν ἢ μὴ ἀτυχήματος, διότι δὲν φαίνεται νὰ ἐξετιμήθησαν ὑπ' αὐτοῦ ἡ ἀπὸ 30 Ὀκτωβρίου 1956 ἔκθεσις τοῦ λιμενάρχου Αἰγίνης ἐπὶ διεξαχθείσης ὑπ' αὐτοῦ, κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 41013/1123/7 Ἰουνίου 1965 παραγγελίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, ἐνόρκου προανακρίσεως πρὸς διαπίστωσιν τῶν συνθηκῶν καὶ αἰτίων, ὑφ' ἃς ἠσθένησε τὸ ἔτος 1950 ὁ αἰτῶν, ὡς καὶ τὰ ἐφ' ὧν στηρίζεται ἡ ἔκθεσις αὕτη στοιχεῖα. Ἀκυρουμένης δὲ ἐκ τῶν ὡς ἄνω λόγων τῆς πρώτης τῶν προσβαλλομένων πράξεων καθίσταται ἀκυρωτέα καὶ ἡ δευτέρα, καθὸ βασιζομένη ἐπ' αὐτῆς.

Κατὰ ταῦτα δέον ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις καὶ ἀκυρωθῶσιν αἱ προσβαλλόμεναι ἀποφάσεις, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως τὸ ρηθὲν Διοικητικὸν Συμβούλιον ἐξετάσῃ ἐκ νέου τὴν ὑπόθεσιν, δυνάμενον νὰ ἀπευθυνθῇ καὶ αὖθις εἰς τὴν Δευτεροβάθμιον Ὑγειονομικὴν Ἐπιτροπήν, ἀποκλειστικῶς ἁρμοδίαν, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, πρὸς διαπίστωσιν τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ αἰτιώδους σχέσεως μεταξὺ τῆς σημερινῆς παθήσεως τοῦ αἰτοῦντος καὶ τοῦ συμβάντος ἔτους 1950.

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΘΕΝΤΟΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ

Παράνομος τοποθέτησις καὶ ἀρμοδιότης Συμβουλίου δι' ἀντικατάστασιν

Ἀπόλυσις καὶ ἀντικατάστασις ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων πολεμιστῶν τοῦ Α.Ν. 1836/1951.—Ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 11 Α.Ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη δι' ἄρθρου 10 Ν.Δ. 2657/1953.—Προσβολή, κατ' ἄρθρον 10 Ν.Δ. 2657/1953, πάσης τοποθετήσεως, τῆς ὁποίας ἡ νομιμότης ἢ ἡ σκοπιμότης ἀμφισβητεῖται, ἐνώπιον τοῦ Δευτεροβαθμίου Συμβουλίου.—Ἔλλειψις περιπτώσεως ἀντικαταστάσεως ἢ ἀπολύσεως τοῦ τοποθετηθέντος ἐν περιπτώσει μὴ νομίμου τοποθετήσεως, δυναμένου τοῦ ἐργοδότου νὰ προσβάλῃ τὴν παράνομον τοποθέτησιν ἐνώπιον τοῦ Δευτεροβαθμίου Συμβουλίου, ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ἀρμοδίου διὰ τὴν ἀνάκλησιν τοιαύτης τοποθετήσεως.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὑπῆρξεν ἀντικατάστασις ὑπὸ Τοπικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 2657/1953 (ΕΕΔ 20, 1222).

Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἠκολούθησεν, ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, τὰ ὑπὸ τούτου νομολογηθέντα (Ἴδετε ἐκ τῶν τελευταίων τὴν Σ.Ε. 2681/1964, εἰσηγητὴς *Ἠρ. Ταικλητήρας*, ΕΕΔ 33, 1177, ἔνθα σχετικῶς μὲς καὶ ἀποκλίνουσα νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου).

Τὸ νέον τῆς ἀποφάσεως ταύτης εἶναι τὸ δεκτὸν ὑπὸ ταύτης γενόμενον, ὅτι, ἀφοῦ ὁ εἰς ὃν ἐτοποθετήθη ὁ πολεμιστὴς Ο.Τ.Ε. ἰσχυρίσθη, ὅτι ἡ τοποθέτησις τοῦ πολεμιστοῦ ὑπῆρξε παράνομος διὰ τὸν ἐν τῇ ἀποφάσει λόγον, δὲν συνέτρεχεν ἀρμοδιότης τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου δι' ἀντικατάστασίν του, ἀλλ' ἔπρεπε νὰ προσβληθῇ ἡ περὶ τοποθετήσεως πρᾶξις τοῦ Συμβουλίου ἐνώπιον τοῦ Δευτεροβαθμίου Συμβουλίου, ἀρμοδίου νὰ κρίνῃ περὶ τῆς νομιμότητος τῆς πράξεως.

Σημειοῦται, ὅτι διὰ τοῦ μεταξὺ ν.δ. 61/1968 (ἄρθρον 6) περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς κειμένης περὶ προστασίας τῶν πολεμιστῶν νομοθεσίας (ΕΕΔ 28, 50) ἀντικατεστάθη τὸ ἄρθρον 11 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη, κατὰ τὰ ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ (ἄρθρον 6) ὁριζόμενα, τὰ ὁποῖα, ὡς ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 28, 72), ἀποκλίνουν τῶν ὑπὸ τὴν ἀντικατασταθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 11 ἀ.ν. 1836/1951 δεκτῶν γενομένων καὶ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2704/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Μαραγκόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Ν. Μπουρόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Κωτσόβελος, Μ. Δημολίτσας

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀρ. 368 τῆς 25 Ὀκτωβρίου 1967 ἀποφάσεως τοῦ παρὰ τῇ Νομαρχίᾳ Εὐβοίας Τοπικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, δι' ἧς ἀνεκλήθη προγενεστέρα ἀπόφασις τοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου περὶ τοποθετήσεως τοῦ αἰτοῦντος ἐφέδρου πολεμιστοῦ ὡς ὑπαλλήλου τοῦ Ο.Τ.Ε.

Ἐν τῇ προκειμένῃ δίκῃ παραδεκτῶς καὶ νομοτύπως παρεμβαίνει ὁ Ὀργανισμὸς Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος, πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης πράξεως, διὰ τῆς ἀπὸ 5 Ἰουνίου 1968 κατατεθείσης παρεμβάσεως.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 «περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ» ἡ ἀπόλυσις τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων ἐφέδρων ἐπιτρέπεται, κατὰ τὰς ἐν τῷ νόμῳ ὁριζομένας περιπτώσεις, ἐν αἷς, ἐν παραγράφῳ 3 ἐδάφια α' καὶ δ', περιλαμβάνονται παραβάσεις προβλεπόμεναι ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ ἢ Κανονισμοῦ τῆς Ὑπηρεσίας ἢ Ἐπιχειρήσεως, δι' ἃς ὁρίζεται ὡς ποινὴ ἡ ἀπόλυσις, ὡς καὶ ἡ ἀποδεδειγμένη ἀνεπάρκεια

ή ἀκαταλληλότης, μὴ ὀφειλομένη πάντως εἰς τὰ τραύματα, καὶ ἡ ἀνάρμοστος συμπεριφορά. Ἀφ' ἑτέρου, τὸ ἄρθρον 11 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ὡς συνεπληρώθη καὶ ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 2657/1953, ὁρίζει, ὅτι οἱ ὑπόχρεοι τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου δύνανται, ἀφοῦ ὑπηρετήσῃ ὁ τοποθετηθεὶς τοὐλάχιστον ἐπὶ 15 ἡμέρας, νὰ ζητήσουν τὴν ἀντικατάστασιν τούτου δι' ἄλλου προσώπου, προστατευομένου ὑπὸ τοῦ νόμου, τὰ δὲ οἰκεῖα Συμβούλια ὑποχρεοῦνται, ὅπως, ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς περὶ ἀντικαταστάσεως αἰτήσεως, ἀνακαλέσωσι τὸν τοποθετηθέντα καὶ τοποθετήσωσι, ταυτοχρόνως ἢ καὶ μεταγενεστέρως, ἕτερον πρόσωπον. Τέλος, τὸ ἄρθρον 10 τοῦ μνησθέντος ν.δ. 2657/1953 ὁρίζει, ὅτι πᾶσα τοποθέτησις, ἧς ἡ νομιμότης ἢ ἡ σκοπιμότης ἀμφισβητεῖται, δύναται νὰ προσβληθῇ ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς γνωστοποιήσεως ταύτης εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους ἐνώπιον Δευτεροβαθμίου Συμβουλίου, συνιστωμένου δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, κατὰ τὴν ἐν τῷ νόμῳ προβλεπομένην σύνθεσιν, αἱ δὲ ἀποφάσεις τοῦ Δευτεροβαθμίου τούτου Συμβουλίου εἶναι ἐκτελεσταὶ καὶ κατισχύουν πάσης ἄλλης.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτων ἔπεται, ὅτι ὁ ἐργοδότης δύναται, μετὰ δεκαπενθήμερον τοὐλάχιστον παρ' αὐτῷ ὑπηρεσίαν τοῦ τοποθετηθέντος, νὰ ζητήσῃ τὴν ἀντικατάστασιν τούτου, παρὰ τοῦ οἰκείου Συμβουλίου, δι' ἀποχρώντα λόγον, μὴ ὀφειλόμενον εἰς ὑπαιτιότητα τοῦ τοποθετηθέντος, ὡς δι' ἔλλειψιν γνώσεων ἢ ἱκανοτήτων, ἀπαραιτήτων ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐνῷ διὰ λόγους ὑπαιτίους, ὡς ἐλλείψεως πειθαρχίας ἢ ἀναρμόστου συμπεριφορᾶς, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ τοποθετηθέντος, ὁ ἐργοδότης δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀπόλυσιν τούτου παρὰ τῆς οἰκείας Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 ἀ.ν. 244/1936 «περὶ προστασίας ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν». Ἐν περιπτώσει ὅμως μὴ νομίμου τοποθετήσεως δὲν ὑφίσταται, κατὰ νόμον, περίπτωσις ἀντικαταστάσεως ἢ ἀπολύσεως τοῦ τοποθετηθέντος, ἀλλ' ὁ ἐργοδότης δύναται νὰ προσβάλῃ τὴν παράνομον τοποθέτησιν ἐντὸς μηνιαίας ἀπὸ τῆς γνωστοποιήσεως ταύτης προθεσμίας ἐνώπιον τοῦ Δευτεροβαθμίου Συμβουλίου, κατεστημένου, κατὰ νόμον, ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ἀρμοδίου διὰ τὴν ἀνάκλησιν τοιαύτης τοποθετήσεως.

Ἐν προκειμένῳ, ὁ ἤδη παρεμβαίνων Ὀργανισμὸς Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος, διὰ τῆς ἀπὸ 2 Σεπτεμβρίου 1967 αἰτήσεώς του ἐζήτησε μὲν παρὰ τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ αἰτοῦντος, ἐπεκαλέσθη ὅμως ὡς λόγον προηγουμένην ποινικὴν καταδίκην τούτου ἐπὶ ὑπεξαιρέσει, ἥτις, κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε., ἀποτελεῖ κώλυμα διὰ τὴν πρόσληψιν οἱουδήποτε ὑπαλλήλου, ἤτοι ἠμφεσβήτησε τὴν νομιμότητα τῆς γενομένης τοποθετήσεως. Ἀλλ' ὡς ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐξετέθη, ἀποκλειστικῶς ἁρμόδιον ὄργανον, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἠδύνατο, κατὰ νόμον, νὰ προσβληθῇ ἡ τοποθέτησις τοῦ αἰτοῦντος ὡς παρανόμως, ἐτύγχανε τὸ Δευτεροβάθμιον Συμβούλιον καὶ οὐχὶ τὸ Τοπικὸν Συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ προσβαλλομένη ὑπ' ἀριθ. 368 τῆς 23 Ὀκτωβρίου 1967 ἀπόφασις τοῦ παρὰ τῇ Νομαρχίᾳ Εὐβοίας Τοπικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, δι' ἧς ἀνεκλήθη ἡ παρὰ τῷ Ο.Τ.Ε. τοποθέτησις τοῦ αἰτοῦντος ὡς παρανόμως, ἅτε γενομένη κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε., ὅπερ ἀποκλείει τὴν πρόσληψιν οἱουδήποτε ὑπαλλήλου, ἔχοντος καταδικασθῇ ἐπὶ ὑπεξαιρέσει, δέον νὰ ἀκυρωθῇ, ὡς ἀναρμοδίως ἐκδοθεῖσα, δεκτῆς καθιστα μένης τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως καὶ ἀπορριπτομένης τῆς ὑπὸ τοῦ Ο.Τ.Ε. ἀσκηθείσης παρεμβάσεως.

ΣΥΝΘΕΣΙΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΑΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΙ' ΑΠΟΛΥΣΙΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Ἰδιότης τοῦ ἐκ τῆς τάξεως τῶν πολεμιστῶν προερχομένου μέλους

Σύνθεσις της Πρωτοδικειακής Ἐπιτροπής δι' ἀπόλυσιν πολεμιστών, μεταξύ ἄλλων, καὶ ἐξ ἑνός ἐκπροσώπου τῶν πολεμιστῶν, μετέχοντος τῆς συνεδριάσεως της Ἐπιτροπής τοῦ ἐκπροσώπου της ὀργανώσεως, εἰς την δύναμιν τῆς ὁποίας ἀνήκει ὁ κρινόμενος πολεμιστής. — Διαπίστωσις τῆς ἰδιότητος τούτου ἑκάστοτε ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῇ βάσει συγκεκριμένων στοιχείων. — Ἀκύρωσις ἀποφάσεως αὐτῆς διὰ κακὴν σύνθεσίν της.

Διὰ τὴν ἀπόλυσιν τῶν ἀναγκαστικῶς κατ' ἀ.ν. 1836/1951 τοποθετουμένων πολεμιστῶν καὶ διὰ τοὺς ἐν ἄρθρῳ 7 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 § 1 τοῦ ν.δ. 4185/1961 λόγους (ἤδη τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 61/1968 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς κειμένης περὶ προστασίας τῶν πολεμιστῶν νομοθεσίας», ΕΕΔ 28, 56, τὸ ὁποῖον ἀντικατέστησε τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4185/1961), ἀποφαίνεται ἡ δημοσία κατὰ νόμον Πρωτοδικειακὴ Ἐπιτροπή, ἡ ὁποία συντίθεται κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 5 τοῦ ν.δ. 4185/1961 (ΕΕΔ 20, 1222) ὁριζόμενα, ἄνευ ἀποφάσεως τῆς ὁποίας ἡ ἀπόλυσις τοῦ πολεμιστοῦ εἶναι ἄκυρος καὶ ὁ ἐργοδότης, περιεχόμενος εἰς ὑπερημερίαν περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ (ἄρθρα 349, 656 Α.Κ.), ὀφείλει τὸν μισθὸν αὐτοῦ, τὸν ὁποῖον ἐπιδιώκει δι' ἀγωγῆς ἐντὸς τῆς ἀποκλειστικῆς προθεσμίας τῶν τριῶν μηνῶν τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955.

Ἐν προκειμένῳ προσεβλήθη ἀπόφασις τῆς Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς περιφερείας Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν διὰ κακὴν σύνθεσιν αὐτῆς, ἡ ὁποία ἐγένετο δεκτὴ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 3143/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Μαραγκόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Β. Ρώτης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Κωτσόβελος, Ι. Ἀραβαντινός

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ζητεῖται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 24 τῆς 18.10.1967 ἀποφάσεως τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ἀ.ν. 244 τοῦ 1936 Ἐπιτροπῆς τῆς περιφερείας Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, διὰ τῆς ὁποίας παρεσχέθη εἰς τὴν τουριστικὴν καὶ ξενοδοχειακὴν ἐπιχείρησιν «...» ἡ ἄδεια, ὅπως καταγγείλῃ τὴν ὑφισταμένην μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ αἰτοῦντος σερβιτόρου καὶ προστατευομένου τοῦ ἀ.ν. 1836 τοῦ 1951, ἀναγκαστικὴν σύμβασιν ἐργασίας.

Εἰς τὴν δίκην παρεμβαίνει ὑπὲρ τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης πράξεως ἡ ὡς ἄνω ἑταιρεία.

Κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις (ἄρθρον 7 § 2 τοῦ ἀ.ν. 244 τοῦ 1936, ὡς συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 771 τοῦ 1937 καὶ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 4185 τοῦ 1961, ἡ παρ' ἑκάστῃ πρωτοδικειακῇ περιφερείᾳ συνιστωμένη τετραμελὴς Ἐπιτροπὴ ἀποτελεῖται, μεταξὺ ἄλλων, καὶ «ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τῶν πολεμιστῶν», προστιθεμένου, ὅτι διὰ τὸν διορισμὸν τοῦ ἐκπροσώπου τῶν πολεμιστῶν καλοῦνται αἱ ὀργανώσεις αὐτῶν, ὅπως ἑκάστη ἐξ αὐτῶν ὑποδείξῃ ἕνα ἀντιπρόσωπον μετὰ τοῦ ἀναπληρωτοῦ του καὶ ὅτι «ἐκ τῶν οὕτω ὑποδειχθέντων μετέχει τῆς συνεδριάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ὁ ἐκπρόσωπος τῆς ὀργανώσεως, εἰς τὴν δύναμιν τῆς ὁποίας ἀνήκει ὁ κρινόμενος πολεμιστής». Ἡ ἐκδοῦσα δὲ τὴν προσβαλλομένην πρᾶξιν Ἐπιτροπὴ συνεκροτήθη, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 106162/4286 τῆς 18.9.1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, διορισθέντων ἐκ τῆς τάξεως τῶν νεοπολεμιστῶν τοῦ Γ. Κουκούλη, ὑποδειχθέντος παρὰ τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Πολεμιστῶν Ἑλλάδος νόμου 751 - 1836 καὶ τοῦ Π. Μπρεγιάννη, ὑποδειχθέντος παρὰ τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Τραυματιῶν καὶ Πολεμιστῶν Ἑλλάδος νόμου 751 - 1836.

Ἡ ἰδιότης τοῦ ἐκ τῆς τάξεως τῶν πολεμιστῶν προερχομένου μέλους, ὡς ἐκπροσώπου τῆς ὀργανώσεως, εἰς τὴν δύναμιν τῆς ὁποίας ἀνήκει ὁ κρινόμενος πολεμιστής, δέον νὰ διαπιστοῦται ἑκάστοτε ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῇ βάσει συγκεκριμένων στοιχείων, ὅτι συντρέχει. Ἐν προκειμένῳ ὅμως, πρὸς ἔκδοσιν τῆς προσβαλλομένης πράξεως, ἐκλήθη καὶ συμμετέσχεν ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐκπροσώπου τοῦ κρινομένου οὐχὶ ὁ Π. Μπρεγιάννης, εἰς τὴν ὀργάνωσιν τοῦ ὁποίου διατείνεται, ὅτι ἀνῆκεν ὁ αἰτῶν, προσκομίσας σχετικὴν βεβαίωσιν, ἀλλ' ὁ Γ. Κουκούλης, καίτοι,

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΚΥΡΟΤΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Καταγγελία συμβάσεως επιδιωχθείσα ύπό τοῦ μισθωτοῦ διά τῆς συμπεριφορᾶς του

Έννοια ιδιωτικού υπαλλήλου κατ' άρθρον 1 Ν.Δ. 2655/1953.—Προϋποθέσεις κύρους καταγγελίας σχέσεως έργασίας κατ' άρθρον 5 § 3 Νόμου 3198/1955.— Δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ νά επικαλεσθή την άκυρότητα τής καταγγελίας, δικαιουμένου τούτου νά αποδεχθή ὡς έγκυρον τήν καταγγελίαν καί προφορικῶς γενομένην καί νά ζητήση την αποζημίωσιν τοῦ Νόμου 2112/1920.—Αντίδετος πρός τό άρθρον 281 Α.Κ άσκησις έκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ δικαιώματος αποζημιώσεως, μετά καταγγελίαν τής σχέσεως έκ μέρους τοῦ εργοδότου έξ αιτίας συμπεριφοράς τοῦ μισθωτοῦ ασυμβιβάστου πρός τάς έκ τής σχέσεως έργασίας υποχρεώσεις του, δι' ἧς επεδίωξε νά εξαναγκάση τόν εργοδότην εις καταγγελίαν, ἵνα λάβη τήν νόμιμον αποζημίωσιν.—Παροχή έργασίας ύπό πρακτικοῦ μηχανικοῦ.

Κατά τό προίσχον τοῦ νόμου 3198/1955 (ΕΕΔ 22, 63 επ.) Δίκαιον τοῦ νόμου 2112/1920 περί καταγγελίας τής συμβάσεως έργασίας ἰδιωτικῶν υπαλλήλων, ὡς ετροποποιήθη ὑπό τοῦ νόμου 4558/1930, ἡ προειδοποίησις τοῦ ἰδιωτικοῦ υπαλλήλου δι' απόλυσιν επεβάλλετο νά γίνηται εγγράφως (άρθρον 1 νόμου 4558/1930), ὡς ὅμως εἶχεν ερμηνευθῆ ἡ παράλειψις τοῦ έγγράφου δέν καθίστα την απόλυσιν άκυρον, άλλ' αὐτή ἦτο έν πάσῃ περιπτώσει ἰσχυρά, άφειλομένη εἰς ὅλον απολυόμενον μόνον τήν κατά τόν νόμον 2112/1920 αποζημίωσιν (Α.Π. 347/1953, εἰσηγητής *Ι. Τραχανής*, ΕΕΔ 12, 871, ένθα εἰς σημειώσεις μας καί λοιπαί).

Κατά τό ἰσχύον ὅμως ἤδη άρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 διά πάντα μισθωτόν ἡ καταγγελία τής σχέσεως έργασίας θεωρεῖται έγκυρος, ἐφ' ὅσον γίνῃ έγγράφως καί καταλυθῇ ἡ ὀφειλομένη αποζημίωσις.

Τίθενται δηλαδή ταῦτα ὡς προϋποθέσεις τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας, τήν ὁποίαν ὅμως δικαιοῦται ὁ μισθωτός, ἐφ' ὅσον ἡ ἀκυρότης εἶναι σχετική, τεταγμένη ὑπέρ τοῦ μισθωτοῦ (ἴδετε Α.Π. 506/1968, Ὁλομελείας, εἰσηγητής *Κ. Ψιλοπουλος*, ΕΕΔ 28, 180, ένθα εἰς σημειώσεις μας καί λοιπαί παραπομπαί), νά αποδεχθῇ ὡς έγκυρον (καί ἂν δηλαδή έγένετο προφορικῶς) τήν καταγγελίαν καί νά ζητήσῃ τήν ὀφειλομένην κατά τούς νόμους 2112/1920 αποζημίωσιν, παραιτούμενος τῆς προσβολῆς τῆς καταγγελίας ὡς ἀκύρου.

Ἐπί τοῦ θέματος ἀπησχολήθη ἡ κατωτέρω απόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐπί αἰτήσεως αναιρέσεως κατά τῆς ὑπ' ἀριθ. 15859/1968 αποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατά τήν διαταχθεῖσαν τοῦ νόμου Γ&ΟΔ' Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ἔχει γίνει δεκτόν ὑπό τῆς Α.Π. 368/1961, Ὁλομελείας, (εἰσηγητής *Ἀθ. Γεωργίου*, ΕΕΔ 20, 850) καί αποφάσεων τῶν Τμημάτων τοῦ Ἀρείου Πάγου (574/1961, εἰσηγητής *Κ. Ἀναγνωστόπουλος*, ΕΕΔ 20, 1502, 318/1965, εἰσηγητής *Δ. Κοκόρης*, ΕΕΔ 24, 802, Α.Π. 109/1967, εἰσηγητής *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 26, 932, Α.Π. 168/1966, εἰσηγητής *Κ. Κλαμαρῆς*, ΕΕΔ 25, 1440, Α.Π. 687/1967, εἰσηγητής *Στ. Σταυρόπουλος* ΕΕΔ 27, 147, ένθα σημειώσεις μας), ὅτι ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ πρός καταβολήν αποζημιώσεως δι' απόλυσίν του, προκληθεῖσαν ἐκ δολίας συμπεριφορᾶς του, ἵνα λάβῃ τήν αποζημίωσιν, αποκρούεται ἐκ τοῦ άρθρου 281 Αστικοῦ Κώδικος. (Ἴδετε καί *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικόν Δίκαιον, σελ. 355, 357, *Ι. Καποδίστριαν*, Ἐρμ.ΑΚ, Εἰσαγ. άρθρων 669 - 678, ἀριθ. 64).

Τοῦτο δέχεται καί ἡ κατωτέρω αὐτή απόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀναιρέσασα ἐν μέρει τήν ἀνωτέρω απόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν διά τήν ἐν αὐτῇ λόγον.

Ἀρείου Πάγου 621/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ. Γεωργίου**

Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Σπ. Γάγγας**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Κλάρας, Εὐάγγ. Δημητρακόπουλος

Κατά τήν ἔννοιαν τοῦ άρθρου 10 νόμου 1234/1918, ὡς ἀντικατεστάθη διά τοῦ ἀρ-

---

ὡς ἐκ τοῦ φακέλου προκύπτει, οὗτος ἐδήλωσεν, ὅτι ὁ αἰτῶν δέν ἀνήκει εἰς τήν ὀργάνωσίν του, ἡ δέ Ἐπιτροπή ἐτίλεε ἐν γνώσει τούτου. Ὑπό τά δεδομένα ταῦτα κακῶς συνετέθη ἡ Ἐπιτροπή κατά τόν ὅλον περί τούτου λόγον ἀκυρώσεως, ἀκυρωτέα δέ ἀποβαίνει ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, παρελκούσης τῆς ἐξετάσεως τῶν λοιπῶν λόγων καί ἀπορριπτομένης τῆς ἀσκηθείσης ὑπέρ αὐτῆς παρεμβάσεως.

θρου 1 του ν.δ. 2655/1953, ιδιωτικός υπάλληλος θεωρείται πάν πρόσωπον κατά κύριον επάγγελμα ασχολούμενον επί αντιμισθία εις υπηρεσίαν εν γένει επιχειρήσεως και παρέχον εργασίαν αποκλειστικώς ή κατά κύριον χαρακτήρα μή σωματικήν. Όθεν, ή προσβαλλομένη απόφασις, δεχθείσα ανελέγκτως, ότι ο αναιρεσίδικος κατά τον χρόνον της καταγγελίας της αορίστου χρόνου εργασιακής σχέσεως και πρό αυτής, από του έτους 1961, ήσκει εργασίαν, ήτις συνίστατο εις την υπεύθυνον παρακολούθησιν και συντήρησιν των μηχανημάτων του εργοστασίου και ειδικώτερον των μηχανολογικών εγκαταστάσεων της αναιρεσειούσης κλωστοϋφαντουργικής επιχειρήσεως αξίας μείζονος των 1.500.000 δραχμών, επομένως εργασίαν μή σωματικήν κατά κύριον χαρακτήρα, και δή υπεύθυνον, άρα μετά πρωτοβουλίας και άνευ καθοδηγήσεως υπό ετέρου ασκουμένην, και βάσει των ανωτέρω γενομένων δεκτών περιστατικών, χαρακτηρίσασα αυτόν ως υπάλληλον, κατά τον ως άνω κρίσιμον χρόνον, πλήρεις περιέλαβε δικαιολογίας, απολύτως επαρκείς διά την ορθήν του νόμου εφαρμογήν, ως προς τον προσήκοντα νομικόν χαρακτηρισμόν της ιδιότητος του αναιρεσιδίκου, και ορθώς ήρμήνευσε και εφήρμοσε τας ως άνω διαληφθείσας διατάξεις και ουδεμίαν ετέραν παρεβίασεν. Κατ' ακολουθίαν οι περί του αντιθέτου πρώτος και δεύτερος λόγοι του αναιρετηρίου είναι, καθ' ά άδάσιμοι, απορριπτέοι.

Κατά το άρθρον 5 του νόμου 3198/1955 η καταγγελία της εργασιακής σχέσεως παρά του εργοδότου θεωρείται έγκυρος, άρα επιφέρει λήξιν της τοιαύτης εννόμου σχέσεως, εφ' όσον γίνη εγγράφως και καταβληθή ή οφειλομένη αποζημίωσις κατά τον νόμον 2112.

Εξ ετέρου, κατά το άρθρον 8 του νόμου 2112, ως ετροποποιήθη, είναι μέν άκυρος πάσα διαδήποτε σύμβασις, αντικειμένη εις τον παρόντα νόμον, πλήν αν είναι μάλλον ευνοϊκή διά τον υπάλληλον.

Εκ του συνδυασμού των ως άνω διατάξεων και του λόγου, δι' ον εθεσπίσθη ή εν μή συνδρομή των νομίμων προϋποθέσεων ακυρότης της καταγγελίας, της προστασίας του μισθωτού, σαφώς συνάγεται, ότι την διατήρησιν της εργασιακής σχέσεως, λόγω ακυρότητος της καταγγελίας ως εκ της μή συνδρομής των προϋποθέσεων τούτων, δικαιούται να επικαλεσθή μόνον ο μισθωτός, υπέρ ού και ετάχθη ή τοιαύτη ακυρότης, ουχί δε και ο εργοδότης ως λόγον μή καταβολής της αποζημιώσεως, ως εκ του ότι αύτη προϋποθέτει την διά καταγγελίας λήξιν της εργασιακής σχέσεως αορίστου χρόνου, αφού αύτη επέρχεται και εάν έλαβε χώραν άτυπος καταγγελία, εφ' όσον ο μισθωτός αποδέχεται την τελευταίαν ταύτην ως έγκυρον και θεωρεί λήξασαν, κατ' ακολουθίαν αύτής, την εργασιακήν σχέσιν. Όθεν, δεχθείσα ή προσβαλλομένη ως νόμιμον την αγωγήν του αναιρεσιδίκητου περί καταβολής της εκ του νόμου 2112 αποζημιώσεως, καίτοι δεν προηγήθη έγγραφος καταγγελία, αλλά προφορική τοιαύτη, ορθώς ήρμήνευσε και εφήρμοσε τας ως άνω διαληφθείσας διατάξεις και ουδεμίαν ετέραν παρεβίασεν, απορριπτέου κρινομένου ως αβασίμου του περί του αντιθέτου τετάρτου λόγου αναιρέσεως.

Κατά την αληθή έννοιαν του άρθρου 281 Α.Κ. ή άσκησις του εκ των διατάξεων του νόμου 2112, ως ετροποποιήθη, δικαιώματος αποζημιώσεως δι' απροειδοποίητον καταγγελίαν της αορίστου χρόνου εργασιακής σχέσεως απαγορεύεται, εάν συντρέχουν αι εν αυτώ προϋποθέσεις, και δή, εάν άσκήται μετά καταγγελίαν εκ μέρους του εργοδότου, εξ αίτιας, όμως, συμπεριφοράς του μισθωτού άσυμβιβάστου προς τας εκ της σχέσεως υποχρεώσεις αύτου, δι' ας επεδίωξεν ούτος να εξαναγκάση τον εργοδότην να καταγγείλη την σχέσιν, ίνα λάβη την νόμιμον αποζημίωσιν. Καθ' όσον τοιαύτη παράνομος συμπεριφορά, επιδειχθείσα προς τον ανωτέρω σκοπόν, καθιστά αντίθετον, προφανώς, προς την καλήν πίστιν την άξίωσιν της εκ του νόμου 2112 αποζημιώσεως, ως και προς τον κοινωνικόν και οικονομικόν σκοπόν της τελευταίας ταύτης, αποβλεπούσης εις την παροχήν των μέσων αντιμετωπίσεως της δημιουργουμένης καταστάσεως εκ της απροειδοποιήτου και εις πρωτοβουλίαν του εργοδότου οφειλομένης καταγγελίας, και, κατ' ακολουθίαν, μή καλυπτούσης την επίτηδες παρά του μισθωτού προκληθείσαν τοιαύτην.

Καθ' ά δείκνυται εκ των υποβληθεισών ενώπιον του ως άνω εφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου προτάσεων της αναιρεσειούσης, αύτη ισχυρίσθη, ότι ο αναιρεσίδικητος, μή έχων εφεξής συμφέρον εις την διατήρησιν της σχέσεως εργασίας, άρα αποβλέπων εις την απαλλαγήν από των έναντι της αναιρεσειούσης υποχρεώσεων, διά να προκαλέση την απόλυσίν του, και, ούτω, καταστή δικαιούχος της

δι' απροειδοποίητον καταγγελίαν οφειλομένης αποζημιώσεως, από διετίας και ίδιᾳ από τῆς ανοίξεως τοῦ 1966, μετῆλθε πρὸς τοῦτο παν άθέμιτον μέσον, ίδιᾳ δὲ α) ἠρνεῖτο ἐργασίαν ὑπὸ διαφόρους προφάσεις, διότι, ἀγοράσας χειροδετικὴν μηχανὴν ἐπ' ὀνόματι τῆς συζύγου του, διὰ νὰ συναγωνισθῇ τὴν ἐπιχείρησιν τῆς ἀναιρεσειούσης, προετίμα νὰ ἀσχολῆται μὲ τὴν τοιαύτην κερδοφόρον ἐπιχείρησιν, β) παρηγώχλει τοὺς λοιποὺς ἐργάτας, διὰ νὰ περισπῶνται καὶ μὴ προσέχουν τὴν ἐργασίαν των, ὡς καὶ, πρὸ πάντων, τὰς ἐργατρίας, ἄλλοτε ἀπρεπῶς χειρονομῶν καὶ ἄλλοτε ἀστειζόμενος μετ' αὐτῶν, γ) προεκάλει τὰ παράπονα τῶν εἰς οὓς ἔπιπτον αἱ ἐργασίαι, τὰς ὁποίας δὲν ἐξετέλει, συναδέλφων του καὶ δ) τὴν 28 Νοεμβρίου 1966, κληθεὶς νὰ «κομποδέσῃ» τοὺς ἱστοὺς μὲ νήματα «τερυλὲν» ἀξίας δραχμῶν 250.000, τὸ κομπόδεμα τῶν ὁποίων παρουσίαζε δυσχερείας καὶ κίνδυνον ἐκ τῆς ἀναβολῆς καὶ ἀπῄτει ἐμπειρίαν, ἣν ἐκέκτητο περισσότερον παντὸς ἄλλου ὁ ἀναιρεσίδικητος, οὗτος ἠρνήθη νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἐργασίαν αὐτήν, ταῦτα δὲ πάντα πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ ἐξωθήσῃ τὸν ἐκπρόσωπον τῆς ἀναιρεσειούσης εἰς ἀπόλυσιν καὶ οὕτω λάβῃ τὴν νόμιμον ἀποζημίωσιν, ἣν δὲν θὰ ἐλάμβανεν, ἐὰν ἀπεχώρει οἰκειοθελῶς. Καθ' ἃ δὲ δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, αὕτη, διερευνήσασα τοὺς ὡς ἄνω οὐσιώδη ἀσκοῦντας ἐπιρροὴν ἰσχυρισμοὺς τῆς ἀναιρεσειούσης, ἅτε ἄγοντας, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτιθέμενα, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., εἰς ἀπαγόρευσιν ἀσκήσεως καὶ ἐντεῦθεν εἰς ἀπόρριψιν ὡς παρανόμου τῆς περὶ ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ νόμου 2112 ἀγωγῆς, καὶ ἀνελέγκτως ἐκτιμήσασα τὰς προσαχθείσας, ἐδέξατο τὰ κάτωθι: Α) Ὅτι ἐβεβαιώθη, ὅτι κατὰ Μάϊον 1966 ἡ σύζυγος τοῦ ἀναιρεσιδίκητου συνεταιρίσθη μετά τινος συναδέλφου της ὑφαντρίας καὶ ἀπέκτησε «κομποδετικὴν» μηχανήν, ἐξ ἧς ἀπεκόμιζε σημαντικὰ ποσὰ ὁ ὄπισθεν ταύτης κινούμενος ἀναιρεσίδικητος. Β) Ὅτι, καίτοι λαμβάνων ἀποδοχὰς ἐκ δραχμῶν 5.500 μηνιαίως, ἐξετέλει μετὰ ποιᾶς τινος ἀδιαφορίας καὶ οὐχί, ὡς πρότερον, ἐπιμελῶς τὴν ἐργασίαν του, ὥστε νὰ διαμαρτύρωνται καὶ αὐτοὶ οἱ συνάδελφοί του διὰ τὴν ἐπ' αὐτῶν ἐπίπτουσαν μέρους τῆς ἐργασίας. Γ) Ὅτι ἐβεβαιώθησαν ἐν μέρει καὶ τὰ ἄλλα ἐν τῇ ἐνστάσει διαλαμβανόμενα περιστατικὰ (κατὰ σύστημα ἄρνησις ἐργασίας, ἀπρεπὴς συμπεριφορὰ πρὸς ἐργατρίας ἰδίᾳ καὶ παρενόχλησις ἐργαζομένων), ἀλλὰ ταῦτα βεβαιωθέντα δι' ἀπώτερον χρόνον τῆς 28.11.1966 (ἡμέρας ἀπολύσεως) ἠτόνησαν καὶ εἶναι ἄσχετα πρὸς τὸ ἐπεισόδιον τὸ προκαλέσαν τὴν ἀπόλυσιν, ἃ δὲ βεβαιωθέντα δὲν ἐπέδρασαν ἀποφασιστικῶς ἐπὶ τὴν ἀπόλυσιν καὶ Δ) ὅτι ἡ ἄρνησις τοῦ ἀναιρεσιδίκητου νὰ ἐκτελέσῃ τὴν 28.11.1966 τὴν ἀνατεθεῖσαν ἐργασίαν δὲν ἦτο ἀδικαιολόγητος, ἐν πάσῃ περιπτώσει μὴ δυναμένη νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὴν πρόθεσιν αὐτοῦ νὰ προκαλέσῃ δι' αὐτῆς τὴν ἀπόλυσιν. Μετὰ ταῦτα δὲ κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἡ ἔνστασις ἐν τῷ συνόλῳ της εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀλυσιτελὴς καὶ ἀβάσιμος. Ταῦτα ὅμως εἰποῦσα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις διέλαθεν αἰτιολογίας ἀνεπαρκεῖς καὶ ἀντιφατικάς, μὴ καθορίζουσα ἐπακριβῶς τὰ κατ' αὐτὴν βεβαιωθέντα περιστατικά, μὴ παρέχουσα τὸν λόγον, ἐξ οὗ τὰ βεβαιωθέντα, ἔστω καὶ μὴ ἐπακριβῶς καθοριζόμενα, περιστατικά, καίτοι ἐμπίπτοντα εἰς τὸν κρίσιμον χρόνον, ἠτόνησαν ἐκ μόνου τοῦ λόγου, ὅτι ἔλαβον χώραν εἰς ἀπώτερον χρόνον πρὸ τῆς 28.11.1966 (ἡμέρας ἀπολύσεως), ἀποκλείουσα, περαιτέρω, τὴν ἐπίδρασιν αὐτῶν, οὐχὶ ἐκ τοῦ λόγου, ὅτι δὲν ἔλαβον χώραν πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ προκληθῇ ἡ ἀπόλυσίς του, ἂν δὲν ἐρευνᾷ (εἰ μὴ ὡς πρὸς τὸ ἐπεισόδιον τῆς 28.11.1966), ἀλλὰ ἐκ μόνου τοῦ λόγου, ὅτι δὲν παρεκινήθη ἡ ἀναιρεσείουσα εἰς τὴν ἀπόλυσιν ἐκ τῆς συμπεριφορᾶς τοῦ ἀναιρεσιδίκητου, καίτοι δέχεται, ὅτι, ἐν μέρει, τοὐλάχιστον, ἦτο ἀντισυμβατική, καὶ τέλος, μὴ προσδιορίζουσα σαφῶς καὶ ἄνευ ἀντιφάσεως τὸν λόγον ἀπορρίψεως, ἐν τῷ συνόλῳ τῆς ἐνστάσεως, καὶ δὴ ὥστε νὰ καθίσταται ἀνέφικτος ὁ ἔλεγχος τῆς ὀρθῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. Ὅθεν, σταρουμένης τῆς προσβαλλομένης ἀπόφασις νομίμου βάσεως ἐπὶ ζητήματος ἀσκοῦντος οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, ἤτοι ἐπὶ τῆς ἀνωτέρω ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. ἐνστάσεως, κατέστησεν ἑαυτὴν ἀναιρετέαν κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 19 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν περὶ τούτου δάσιμον δον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου, κατὰ τὸ κεφάλαιον, δι' οὗ αὕτη, ἀπορρίψασα τὴν ἔνστασιν, ἐπεδίκασεν ἀποζημίωσιν ἐκ τοῦ νόμου 2112, ὡς ἐτροποποιήθη.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 1, 8 § 1, 10 § 2 καὶ 3 καὶ 16 τοῦ ν.δ. 24.11/17.12.1953 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀπὸ 16.3.1950 ν.δ. περὶ διαιρέσεως, κατατάξεως καὶ ἀπογραφῆς τῶν μηχανο-

λογικῶν ἐγκαταστάσεων καὶ ἐπιβλέψεως ἐκτελέσεως καὶ ἐπιβλέψεως τῆς λειτουργίας αὐτῶν· σαφῶς συνάγεται, ὅτι εἰς τοὺς κατόχους ἀδείας πρακτικοῦ μηχανικοῦ συντηρητοῦ γ' τάξεως εἰδικότητος Β' δύναται νὰ ἀνατεθῇ ἡ τεχνικὴ ἐπίβλεψις τῆς λειτουργίας ἁπλῶν μηχανολογικῶν ἐγκαταστάσεων, οἷαι, ἀπὸ ἀπόψεως ἀξίας, θεωροῦνται αἱ μέχρι τοιαύτης δραχμῶν 2.500.000, τῆς ἀντιστοίχου εἰδικότητος Γ' ὁλοκλήρου, ἄρα, ἀπὸ ἀπόψεως ἀξίας, τοιαύτης δραχμῶν 300.000 - 900.000, ἐνῷ δι' ἁπλᾶς μηχανολογικὰς ἐγκαταστάσεις τῆς αὐτῆς εἰδικότητος Α' ὁλοκλήρου, ἄρα ἀπὸ ἀπόψεως ἀξίας τοιαύτης δραχμῶν 1.500.000 - 2.500.000, ἀπαγορεύεται ἡ ἀνάθεσις τῆς τοιαύτης τεχνικῆς ἐπιβλέψεως εἰς μηχανικὸν συντηρητὴν Γ' τάξεως, ἐπιτρεπομένη μόνον εἰς τοιοῦτον μηχανικὸν συντηρητὴν Α' τάξεως.

Ἐξ ἄλλου, δυνάμει τῆς ἀπὸ 10.12.1958 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πρακτικῶν μηχανικῶν καὶ μηχανοδηγῶν ἁπάσης τῆς χώρας, κηρυχθείσης ὑποχρεωτικῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18045/3605/1.6.1959 ἀποφάσεως Γ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὡρίσθησαν αἱ βασικαὶ ἀποδοχαὶ πρακτικοῦ μηχανικοῦ Α' τάξεως εἰς δραχμὰς 2.350, χορηγηθείσης εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ἀπὸ 24.6.1962 προσαυξήσεως 8% δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1962 ἀποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 64650/1962 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ ὑποχρεωτικῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 73922/4736/1962 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, αὕτη ἀνελέγκτως, κατ' ἐκτίμησιν τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων, ἐδέξατο, ὅτι α) αἱ μηχανολογικαὶ ἐγκαταστάσεις τῆς ἀναιρεσειούσης εἶχον ἀξίαν μείζονα τῶν δραχμῶν 1.500.000, β) ὅτι διὰ τὴν ὑπεύθυνον τεχνικὴν ἐπίβλεψιν αὐτῶν, πρὸ τῆς 1.1.1961, εἶχε προσληφθῇ ὁ ἀναιρεσίβλητος, μὴ ἔχων οὐδὲ ἄδειαν πρακτικοῦ μηχανικοῦ συντηρητοῦ Γ' τάξεως, γ) ὅτι οὗτος ἀπέκτησε τοιαύτην ἄδειαν Γ' τάξεως ἀπὸ τῆς 25.6.1963, δ) ὅτι ἐλάμβανεν ἀποδοχὰς μέχρι τῆς 25.10.1963, ἐλάσσονας τῶν προβλεπομένων διὰ τὸν κεκτημένον ἄδειαν πρακτικοῦ μηχανικοῦ συντηρητοῦ α' τάξεως, καὶ ε) ὅτι εἰργάσθη ὑπερωριακῶς ἀπὸ 1.1.1961 μέχρι 31.12.1963. Μετὰ ταῦτα, κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν ὡς ἄνω διαληφθεισῶν διατάξεων, ὡς καὶ τῆς τοιαύτης τῶν ἄρθρων 174 καὶ 904 Α.Κ., ἔκρινεν ὡς νόμῳ βάσιμον τὴν ἀγωγὴν περὶ καταβολῆς ἀπὸ 1.1.1961 μέχρι 25.10.1963 τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τῶν ἀποδοχῶν, ἃς ἐλάμβανε, καὶ τῶν προσηκουσῶν εἰς πρακτικὸν μηχανικὸν συντηρητὴν Α' τάξεως κατὰ τὴν ρηθεῖσαν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας μετὰ τῶν ὑπ' αὐτῆς προβλεπομένων αὐξήσεων, ἀφοῦ, ὑποκειμένης, κατὰ τὰ γενόμενα δεκτά, ἐπιχειρήσεως διατηρούσης μηχανολογικὰς ἐγκαταστάσεις ἀξίας μείζονος τῶν δραχμῶν 1.500.000, ἦτο ἄκυρος, καθὸ ἀπαγορευομένη, ἡ πρόσληψις διὰ τὴν τεχνικὴν αὐτῶν ἐπίβλεψιν προσώπου στερουμένου οἱασδήποτε ἀδείας ἢ τοιαύτης ἐπιτρεπούσης αὐτῷ τὴν ἐπίβλεψιν ἁπλῶν ἐγκαταστάσεων, ἐλάσσονος ἀξίας, καί, ἑπομένως, ἡ παροχὴ τῆς ὑπηρεσίας ἐπιβλέψεως αὐτῶν ἔλαβε χώραν ἄνευ νομίμου αἰτίας, πρὸς τὴν ἀναιρεσείουσαν, καταστᾶσαν ἀδικαιολογήτως πλουσιωτέραν, κατὰ τὴν ἣν ἀπέφυγε νὰ καταβάλῃ ἀξίαν τῆς παρασχεθείσης ἐργασίας, προσδιοριζομένην, κατ' ἐλάχιστον ὅριον διὰ τῆς ὡς ἄνω συλλογικῆς συμβάσεως, ὀφείλουσαν δὲ οὕτω αὐτὴν καθ' ὃ μέρος δὲν κατεβλήθη τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ. Διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους ὀρθῶς ὑπελογίσθη καὶ ἐπεδικάσθη, ἀξίωσις ἐξ ὑπερωριακῆς παρανόμου ἐργασίας βάσει τοῦ ὡς ἄνω ὡρομισθίου τοῦ μηχανικοῦ συντηρητοῦ Α' τάξεως, καθ' ὃ κατέστη ἄνευ νομίμου αἰτίας πλουσιωτέρα ἡ ἀναιρεσείουσα. Ὅθεν ὁ δεύτερος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου, καθαπτόμενος τῆς προσβαλλομένης ὡς δεχθείσης τὴν ἀγωγὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω κεφάλαια αὐτῆς, κατὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω διαληφθεισῶν διατάξεων, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

ΗΘΙΚΗ ΜΕΙΩΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΩΣ ΒΛΑΠΤΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΟΡΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

Διευθυντικόν δικαίωμα έργοδότου καί μεταβολή όρων συμβάσεως έργασίας

Παροχή, επί βλαπτικής και μονομερούς εκ μέρους του έργοδότου μεταβολής όρων συμβάσεως έργασίας, επιφερούσης άμεσον ή έμμεσον υλικήν ή ηθικήν βλάβην, ως ο υποβιβασμός του μισθωτού, δικαιώματος είς τούτον, όπως, κατ' άρθρον 7 Νόμου 2112/1920, δεωρήση την μεταβολήν ταύτην ως καταγγελίαν, άπόσχη της έργασίας και ζητήση παρά του έργοδότου την καταβολήν αποζημιώσεως νόμου 2112/1920, μη περιλαμβανομένου του υποβιβασμού είς τά όρια του διευθυντικού δικαιώματος του έργοδότου, υποκειμένου όρου της συμβάσεως.—Εφαρμογή Νόμου 2112/1920 και επί υπαλλήλων, κατεχόντων θέσιν εποπτείας και εμπιστοσύνης.

Επεκυρώθη υπό της κατωτέρω αποφάσεως του Αρείου Πάγου ή υπ' αριθ. 1269/1968 απόφασις του ως έφετείου δικάσαντος κατά την εργατικήν διαδικασίαν νόμου ΓΦΟΔ' Πρωτοδικείου Αθηνών.

Επρόκειτο περί της κατ' άρθρον 7 του νόμου 2112/1920 μονομεροούς ελαπτικής μεταβολής όρων συμβάσεως έργασίας, ή οποία συνετελέσθη εν προκειμένω διά της ηθικής μειώσεως του μισθωτού. (Ίδετε και Α.Π. 794/1964, εισηγητής *Μ. Σκουλίκης*, ΕΕΔ 24, 201, ένθα εις σημειώσεις μας και λοιπαί, Α.Π. 202/1965, εισηγητής *Δ. Μαργέλλος*, ΕΕΔ 24, 719).

Δέγεται ή νεωτέρα αύτη αρεοπαγιτική απόφασις, ότι ο υποβιβασμός του υπαλλήλου, ως είναι ή περίπτωσις αύτη, δεν περιλαμβάνεται εις τά όρια του διευθυντικού δικαιώματος του εργοδότου, έφ' όσον είναι αντίθετος προς την σύμβασιν έργασίας. (Ίδετε και Α.Π. 365/1956, εισηγητής Στ. *Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 15, 828, Α.Π. 455/1964, εισηγητής *Εθστ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 23, 1029, ένθα εις σημειώσεις μας και λοιπαί παραπομπαί εις θεωρίαν και νομολογίαν εν σχέσει προς το δικαίωμα του εργοδότου προς διεύθυνσιν και οργάνωσιν της επιχειρήσεώς του).

Συντελεσθείσης της υπό του εργοδότου βλαπτικής μονομεροούς μεταβολής όρων συμβάσεως εργασίας κατά την έννοιαν του άρθρου 7 του νόμου 2112/1920, δικαιούται ο μισθωτός να αποκρούση την μεταβολήν και αποχωρών να ζητήση την αποζημίωσιν του νόμου 2112/1920, ως συνιδη εις την περίπτωσιν της αρεοπαγιτικής αποφάσεως. (Ίδετε και Α.Π. 524/1966, εισηγητής *Κ. Παπαιωάννου*, ΕΕΔ 26, 28 και άλλας).

Δικαιούται όμως και υπό την ισχύν του νόμου 3198/1955, διότι ή απόλυσις του μισθωτού υποβάλλεται εις ωρισμένας επί ποινή ακυρότητος διατυπώσεις (άρθρον 5 § 3) και ή μονομερής υπό του εργοδότου μεταβολή όρων συμβάσεως εργασίας θεωρείται ως (πλαγιαστική) καταγγελία αύτης, να αποκρούση την μεταβολήν, προσαρμόζομενος εις παροχήν των συμπεφωνημένων όρων, διότε ο εργοδότης θεωρείται υπερήμερος και όφείλει τον μισθόν (άρθρον 656 Α.Κ.). (Ούτω Α.Π. 657/1958, εισηγητής *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 17, 1117, ένθα και λοιπαί εις σημειώσεις μας παραπομπαί).

Άν αποδεχθή ο μισθωτός την μεταβολήν, ουδέν δικαίωμα δι' αύτον γεννάται (Α.Π. 436/1963, εισηγητής *Κ. Ψιλόπουλος*, ΕΕΔ 22, 1045, Α.Π. 585/1955, εισηγητής *Στ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 14, 1321).

Ως προκύπτει εκ της αποφάσεως, ή εργοδότις ισχυρίσθη, ότι ο μισθωτός εν προκειμένω κατείχε θέσιν εποπτείας και εμπιστοσύνης (περί των οποίων ίδετε Α.Π. 233/1968, εισηγητής *Κ. Παπαιωάννου*, ΕΕΔ 27, 667, ένθα εις σημειώσεις μας και λοιπαί παραπομπαί), άλλά, ως δέχεται ή απόφασις, προκειμένου περί του νόμου 2112/1920, έχει ούτος εφαρμογήν και επί των υπαλλήλων τούτων. (Ούτω και Α.Π. 112/1954, εισηγητής *Στ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 13, 245).

Άρείου Πάγου 658/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. **Αθ. Γεωργίου**
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. **Δημ. Χατζόπουλος**
Δικηγόροι οι κ.κ. Γ. Σπανούδης, Γ. Σκαλαρίτης

Εκ της διατάξεως του άρθρου 7 του νόμου 2112/1920 «περί υποχρεωτικής καταγγελίας της συμβάσεως έργασίας», καθ' ήν πάσα μονομερής μεταβολή των όρων της υπαλληλικής συμβάσεως, βλάπτουσα τον υπάλληλον, θεωρείται καταγγελία αύτης, ότι ήν ισχύουσιν αί διατάξεις του νόμου τούτου, εν συνδυασμώ και προς την διάταξιν του άρθρου 1 του ίδιου νόμου, δριζούσης, ότι ή απόλυσις ιδιωτικού υπαλλήλου, προσληφθέντος επί χρόνω μή ωρισμένω, δεν δύναται να λάβη χώραν άνευ προηγουμένης καταγγελίας της συμβάσεως, συνάγεται σαφώς, ότι ή βλάπτουσα

τὸν ὑπάλληλον μονομερῆ ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς ἀορίστου χρόνου ὑπαλληλικῆς συμβάσεως, ἐπιφέρουσα εἰς τὸν μισθωτὸν ἄμεσον ἢ ἔμμεσον ὑλικὴν ἢ ἠθικὴν βλάβην, παρέχει εἰς τὸν τελευταῖον τὸ δικαίωμα νὰ θεωρήσῃ τὴν μεταβολὴν ταύτην ὡς καταγγελίαν, νὰ ἀπόσχῃ τῆς ἐργασίας καὶ νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ ἐργοδότου τὴν καταβολὴν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου ἀποζημιώσεως. Τοιαύτη ἠθικὴ βλαπτικὴ μεταβολὴ δύναται νὰ ἐπέλθῃ καὶ δι' ὑποβιβασμοῦ τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς θέσεως, ἣν οὗτος κατέχει ἐν τῇ ὑπαλληλικῇ ἱεραρχίᾳ ἐπιχειρήσεώς τινος. Ἡ δὲ μετάπτωσις τοῦ μισθωτοῦ εἰς θέσιν ὑφισταμένου ἀπὸ τῆς θέσεως προϊσταμένου κλάδου τινὸς τῆς ἐπιχειρήσεως, τὴν ὁποίαν ἐνεπιστεύθη ὁ ἐργοδότης εἰς τὸν μισθωτόν, εἴτε κατὰ τὴν σύναψιν τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως, εἴτε καὶ μετέπειτα, κατὰ ρητὴν ἢ σιωπηρὰν τροποποίησιν τῆς συμβάσεως, ἰσοῦται πρὸς ὑποβιβασμόν, ὅστις δὲν περιλαμβάνεται εἰς τὰ ὅρια τοῦ διευθυντικοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου, ὑποκειμένου ὅρου τῆς συμβάσεως.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δέχεται, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, κατ' ἀνέλεγκτον περὶ πραγμάτων κρίσιν, ὅτι ὁ ἐνάγων προσελήφθη τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1958 ὑπὸ τῆς ὁμορρύθμου ἑταιρείας «Ἀδελφοὶ Π.», διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, καὶ παρέσχεν ἔκτοτε τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὴν ἑταιρείαν ταύτην καὶ ἀκολούθως ἀπὸ τοῦ μηνὸς Αὐγούστου 1964 εἰς τὴν διάδοχον ταύτης ἐναγομένην ἀνώνυμον ἑταιρείαν, ὡς προϊστάμενος τοῦ λογιστηρίου ταύτης, μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου 1966, ὅτε ἡ ἐναγομένη, προσλαβοῦσα καὶ τοποθετήσασα εἰς τὴν θέσιν ταύτην προϊσταμένου τοῦ λογιστηρίου ἕτερον λογιστήν, ἐτοποθέτησε τὸν ἐνάγοντα εἰς θέσιν ἧσσονος ἀπουδαιότητος καὶ δὴ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ὡς εἴρηται νεοπροσληφθέντος. Τὴν πρόσληψιν λογιστοῦ εἶχε, λόγῳ μεγάλου φόρτου ἐργασίας, ζητήσει ὁ ἀναιρεσίβλητος διὰ τὴν τήρησιν τῶν λογιστικῶν βιβλίων, οὐδέποτε ὅμως συνήνεσεν οὗτος, ὅπως ἀναλάβῃ ἀντ' αὐτοῦ ὡς προϊστάμενος τοῦ λογιστηρίου καὶ ὁ ἴδιος τεθῇ εἰς ὑποδεεστέραν θέσιν. Μετὰ ταῦτα ὁ ἐνάγων ἐθεώρησε τὴν μονομερῆ μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς ἐργασιακῆς του συμβάσεως ὡς καταγγελίαν αὐτῆς, καθὸ βλάπτουσαν αὐτὸν ἠθικῶς καὶ, ἀφοῦ παρέδωσεν ὑπηρεσίαν εἰς τὸν νέον τοῦτον προϊστάμενον, ἀπεχώρησε τὴν 18 Ὀκτωβρίου 1966. Κρίνασα δὲ περαιτέρω, ὅτι ἡ τοιαύτη τοποθέτησις τοῦ ἐνάγοντος εἰς ὑποδεεστέραν θέσιν ἐκείνης, ἣν κατεῖχεν ὡς προϊστάμενος τοῦ λογιστηρίου ἐπὶ δέκα καὶ πλέον ἔτη, ἀποτελεῖ μονομερῆ μεταβολὴν τῶν ὅρων ἐργασίας τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἐπιφέρουσαν ἠθικὴν βλάβην εἰς τοῦτον καὶ παρέχουσαν τὸ δικαίωμα νὰ θεωρήσῃ ταύτην ὡς καταγγελίαν ἀπροειδοποιήτων τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὄντος ὑποχρέου εἰς πληρωμὴν τῆς ἀποζημιώσεως, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ἄνω διατάξεις τοῦ νόμου 2112/1920, τῆς αἰτιολογίας τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης οὔσης πλήρους καὶ σαφοῦς, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος, 2ος καὶ 3ος λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀόριστοι καὶ ἀπορριπτέοι, ὁ δὲ δεύτερος καὶ ὡς ἀπαράδεκτος καθ' ὃ μέρος πλήττει τὴν περὶ πραγμάτων κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας. Ἀλυσιτελῶς δὲ ἐπικαλεῖται ἡ ἀναιρεσείουσα διὰ τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος κατεῖχε θέσιν ἐποπτείας καὶ ἐμπιστοσύνης ἐκ μόνης τῆς ἴδιας καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δέχεται ἰδιότητος αὐτοῦ ὡς προϊσταμένου τοῦ λογιστηρίου, ἀφοῦ καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ταύτῃ οὐδαμῶς ἀποκλείεται ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου 2112, ὡς ἐτροποποιήθη, διότι καὶ οὗτοι θεωροῦνται ὡς μισθωτοί, ἀπολαύοντες πλήρους τῆς προστασίας τῶν ἐργατικῶν νόμων, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ μισθωτοί, ἐξαιρέσει ὡρισμένων διατάξεων, μεταξὺ τῶν ὁποίων δὲν περιλαμβάνονται αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 2112, ὡς ἐκ τῆς γενικότητος αὐτοῦ καὶ τῆς σαφοῦς προθέσεως τοῦ νομοθέτου περὶ ἐφαρμογῆς του ἐπὶ πάσης συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας. Καὶ ἑπομένως ὁ περὶ τούτου 4ος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος.

Τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. ἔνστασιν θεμελιοῖ ὁ ἀναιρεσείων μόνον ἐπὶ τοῦ περιστατικοῦ, ὅτι «ὁ ἀναιρεσίβλητος ἦτο εἰς θέσιν ἐποπτείας καὶ ἐμπιστοσύνης, οὗτος δὲ ἠξίωσε τὴν πρόσληψιν ἑτέρου προσώπου καταλλήλου διὰ τὴν τοιαύτην θέσιν καὶ προσελάβομεν τὸ πρόσωπον τοῦτο», τὸ πραγματικὸν δὲ τοῦτο περιστατικὸν ἀπέκλεισεν ἐκ τοῦ πράγματος ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις κατὰ τὰ ἐν τῇ δ' αἰτιολογίᾳ ἐκτεθέντα. Συνεπῶς εἶναι ἀπορριπτέος κατὰ τὴν τοιαύτην αἰτίασιν ὁ 4ος λόγος ἀναιρέσεως.

ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ ΑΠΟΛΥΟΜΕΝΩΝ ΔΙΑ ΤΟ ΚΥΡΟΣ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ

Έλλιπής καταβολή ἐξ ἀμφιβολίας ἐργοδότου καὶ συνέπειαι

Δεδικαιολογημένη, κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως, μὴ καταβολὴ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εἰς τὸν μισθωτὸν πλήρους τῆς ὑπὸ τοῦ Νόμου 2112/1920 ὁριζομένης ἀποζημιώσεως, ὁπότε δὲν ἐπέρχεται ἀκυρότης τῆς κατὰ τὰ ἄλλα ἐγκύρως γενομένης καταγγελίας, δικαιουμένου τοῦ μισθωτοῦ νὰ ζητήσῃ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ἀποζημιώσεώς του.— Ἡ ἀποζημίωσις τοῦ Νόμου 2112/1920 δὲν ἀποτελεῖ μισθόν, μὴ ἐμπίπτουσα εἰς τὰς περὶ ἀπαγορεύσεως τοῦ συμψηφισμοῦ διατάξεις τῶν ἄρθρων 664 § 1 καὶ 451 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Περίπτωσις μισθωτοῦ χαρακτηριζομένου ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου.

Ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 786/1968 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου ΙΒΟΔ' Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1955 προϋπόθεσις τοῦ κύρους καταγγελίας σχέσεως ἐργασίας εἶναι ἡ καταβολὴ ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου τῆς ὀφειλομένης εἰς τὸν μισθωτὸν ἀποζημιώσεως.

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως κατελήφθη εἰς τὸν μισθωτὸν ἡ ὀφειλομένη ὡς ἐργάτου ἀποζημίωσις τοῦ ἐκ. ν. 16/18 Ἰουλίου 1920, ὑφισταμένων ἀμφιβολιῶν ὡς πρὸς τὴν ἰδιότητα αὐτοῦ ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, ὡς ἐκρίθη τελικῶς ὅτι ἦτο, καὶ ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἣν ἀρμονίᾳ πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου νομολογηθέντα (βλ. ΑΠ. 629/1967, εἰσηγητὴς *Α. Καννελλάκος*, ΕΕΔ 27, 79, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαί), δέχεται, ὅτι ἐκ τῆς ὑπὸ τὰς περιστάσεις αὐτὰς καταβολῆς μικροτέρας ἀποζημιώσεως δὲν ἐπέρχεται ἀκυρότης τῆς καταγγελίας, ἀλλ' ὀφείλεται μόνον συμπλήρωσις τῆς ἀποζημιώσεως.

Εἶναι δεδομένον, κατὰ τὴν παγίαν νομολογίαν τῶν δικαστηρίων (Α. Π. 786/1964, εἰσηγητὴς *Μ. Σκουλίκας*, ΕΕΔ 31, 146, Α.Π. 318/1965, εἰσηγητὴς *Δ. Κακούρης*, ΕΕΔ 31, 883, Α.Π. 326/1966, εἰσηγητὴς *Π. Δαλιάνης*, ΕΕΔ 25, 890), ὅτι ἡ ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 ἀποζημίωσις δὲν θεωρεῖται μισθός, ἵνα ὑπάγηται εἰς τοὺς περιορισμοὺς τοῦ ἄρθρου 664 Α.Κ., κατὰ τὸ ὁποῖον δὲν δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ συμψηφίσῃ μισθὸν πρὸς ἀπαίτησίν του κατὰ μισθωτοῦ, ἐφ' ὅσον ὁ μισθὸς εἶναι ἀπαραίτητος πρὸς διατροφὴν τοῦ μισθωτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του, καὶ τοῦτο δέχεται καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις.

Ἀρείου Πάγου 655/1968. Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Ἀντ. Κοζύρης**
Δικηγόροι Κ. Δημάκης, κ. Ἀρ. Νικολετόπουλος.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 καὶ ἄρθρου 288 τοῦ Α.Κ. συνάγεται σαφῶς, ὅτι ἂν ὑπὸ τὰς συγκεκριμένας συνθήκας ἡ μὴ καταβολὴ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εἰς τὸν μισθωτὸν πλήρους τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112, ὡς μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη, ὁριζομένης ἀποζημιώσεως, εἶναι δεδικαιολογημένη κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως, δὲν ἐπέρχεται ἀκυρότης τῆς κατὰ τὰ ἄλλα ἐγκύρως γενομένης καταγγελίας, ἀλλ' ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ἀποζημιώσεώς του.

Ἐξ ἑτέρου, ἡ ἀποζημίωσις διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, μὴ ἀποτελοῦσα μισθόν, δὲν ἐμπίπτει εἰς τὰς περὶ ἀπαγορεύσεως τοῦ συμψηφισμοῦ διατάξεις τῶν ἄρθρων 664 § 1 καὶ 451 Α.Κ.

Ἐν προκειμένῳ, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του δείκνυται, μετ' ἀνελέγκτων ἐκτιμήσιν τῶν ἀποδείξεων, ἐδέξατο, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων προσελήφθη τὴν 20.10.1955 παρὰ τῆς δικαιοπαρόχου τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἑταιρείας δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, καταρτισθείσης μετὰ τῶν νομίμων ἐκπροσώπων της, καὶ μέχρι τῆς 31.12.1956 εἰργάσθη εἰς τὸ ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐργοστάσιον κεραμοποιΐας αὐτῆς ὡς κατασκευαστὴς γυψίνων καλουπίων, δι' ὧν κατεσκεύαζοντο διάφορα εἴδη, ἀπὸ δὲ τῆς 1.1.1957 καὶ ἐν συνεχείᾳ μετὰ τὴν κατ' ἔτος 1964 μεταβίβασιν τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ὡς

είρηται έργοστασίου είς τήν έναγομένην μέχρι τής κατά τήν 5.4.1967 άπολύσεώς του άπησχολήθη ούτος έν τῷ αὐτῷ έργοστασίῳ, ὡς προϊστάμενος τοῦ τμήματος αὐτοῦ, είς ὃ κατεσκευάζοντο διάφορα πήλινα είδη ὡς σιφόνια, μηχανοσιφόνια, καλύπτρες καπνοδόχων, σωλῆνες ἀποχετεύσεως, σωλῆνες γκρὲ σχήματος ὑψιλον, πλανιδια καὶ ἄλλα. Ὅτι τὸ τμῆμα τοῦτο, είς ὃ ἀπησχολεῖτο μὲ τὴν κατασκευὴν τῶν ἄνω είδῶν ἱκανὸς ἀριθμὸς ἐργατῶν, ἐτέλει ὑπὸ τὴν εὐθύνην τοῦ ἐνάγοντος, ὀνομασθὲν μάλιστα τμῆμα Τοπάκογλου. Ὅτι ὁ ἐνάγων, παρὰ τὸ περιωρισμένον τῶν γραμματικῶν γνώσεών του, διέθετε μακροχρόνιον εἰδικὴν ἐμπειρίαν περὶ τὴν παραγωγὴν τῶν ὡς ἄνω είδῶν καὶ ἐτελεῖτε τὰς κάτωθι ἐργασίας: Παρηκολούθει τὴν κατάστασιν τοῦ διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν είδῶν τούτων προοριζομένου πηλοῦ, ἰδία δὲ ὡς πρὸς τὴν ὑγρότητα καὶ τὸ πορῶδες τῆς συνθέσεως αὐτοῦ, δίδων ἀναλόγους ἐντολὰς είς τοὺς κατεργαζομένους τοῦτον ἐργάτας, ἐπώπτευε καὶ ἐξεπαίδευε τοὺς ἐργαζομένους κατὰ τὴν συγκόλλησιν τῶν ἐντὸς καλουπίων κατασκευαζομένων ὡς ἄνω είδῶν, ἐπέβλεπε τὴν φυσικὴν στέγνωσιν ἐκείνων, ὧν ἡ ξήρανσις ἐγίνετο δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου, ἔδιδεν ἀναλόγους ἐντολὰς διὰ τὴν παρασκευὴν τῶν μιγμάτων, διὰ τὴν ὑαλοεπίχρισιν καὶ ὀπτὴν καὶ ἐπέβλεπε τὰς ἐργασίας ταύτας. Ἐπίσης εἶχε τὴν ἀποκλειστικὴν εὐθύνην τῆς παρακολουθήσεως τοῦ διὰ τὴν τεχνικὴν ξήρανσιν ὡρισμένων είδῶν (τῶν ὑψιλον γκρὲ) λειτουργοῦντος ξηραντηρίου, παρακολουθῶν είδικώτερον τὴν πορείαν τῆς στεγνώσεώς των, σημειῶν τὰς παρουσιαζομένας βλάβας αὐτῶν, δίδων ἐντολὰς δι' ἐπισκευὴν των καὶ καταγράφων είς είδικὸν δελτίον τὴν δι' είδικῶν ὀργάνων παρακολουθουμένην ὑπ' αὐτοῦ θερμότητα, ὑγρασίαν τοῦ στεγνωτηρίου πρὸς ἐνημέρωσιν τοῦ τεχνικοῦ διευθυντοῦ. Πλέον τούτου συνέτασσε δελτίον παραγωγῆς, είς ὃ ἀνέγραφε τὴν ἐργασίαν τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἀπασχολουμένων καὶ τὰς παρουσιαζομένας ζημίας τῶν παραγομένων είδῶν, ὡς καὶ τὰ δελτία παραγγελίας τῶν ἀπαιτουμένων ὑλικῶν ὑαφῆς κλπ. τῶν κατασκευαζομένων είδῶν, πολλάκις δὲ ὑπέβαλλε καὶ ἐκθέσεις είς τοὺς ἀμέσους προϊσταμένους του σχετικῶς μὲ τὴν ἐν γένει βελτίωσιν τῆς παραγωγῆς ἐν τῷ τμήματί του. Μετὰ ταῦτα, δὲ ἀπεφήνατο, ὅτι ὑπὸ τὰ ἀνωτέρω περιστατικὰ ἡ ἐργασία τοῦ ἐνάγοντος ἦτο κατὰ κύριον χαρακτῆρα πνευματική, περαιτέρω δὲ καὶ ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος ἔδει νὰ καταβάλῃ είς τὸν ἐνάγοντα διὰ τὴν παρ' αὐτῆς γενομένην ὡς ἄνω καταγγελίαν τῆς μεταξὺ των συμφάσεως ὁρίστου χρόνου ἀποζημίωσιν ὑπαλλήλου καὶ ὅτι, ἀντὶ ταύτης, ἡ ἐναγομένη, ὑπολογίσασα τὴν είς τὸν ἀναιρεσίβλητον καταβλητέαν ἀποζημίωσιν ὡς τοιαύτην ἐργάτου, ἐκ δραχμῶν 7.614, προσέφερεν αὐτῷ, μετὰ προταθέντα ὑπὸ ταύτης συμψηφισμὸν ληξιπροθέσμου καὶ ὁμοειδοῦς κατ' ἀντικείμενον ἀνταπαιτήσεώς της κατ' αὐτοῦ, ἐκ δραχμῶν 6.729, ἀπορρέουσαν ἐξ ὑπολοίπου ἐκχωρηθείσης πρὸς αὐτὴν ἀπαιτήσεως τῆς ὡς ἄνω δικαιοπαρόχου της, ἐκ τιμήματος ἀγοραπωλησίας ἀκινήτου, δραχμῶν 1.115, κρίναν δὲ μετὰ τοῦτο, ὅτι ἡ προσφορὰ τῆς ἐλλιποῦς ἀποζημιώσεως (ἤτοι τῆς ἀναλογούσης είς ἐργατοτεχνίτην τοιαύτης) εἶναι ἐν προκειμένῳ κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως δεδικαιολογημένη, διότι ἀκριβῶς ἕνεκα τοῦ δυσδιαγνώστου τοῦ χαρακτῆρος τῶν παρεχομένων ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ὑπηρεσιῶν εὐλόγως καὶ συγγνωστῶς ἐπιστεύετο ὑπὸ τῶν ἐκπροσώπων τῆς ἐναγομένης «ὡς αὐτὴ ἐπικαλεῖται», ὅτι ἐδικαιοῦτο τῆς προσενεχθείσης ἀποζημιώσεως, καὶ δεγθὲν περαιτέρω ὡς νόμιμον τὸν προταθέντα ὡς ἄνω συμψηφισμὸν καὶ μετὰ ταῦτα ἀπορρίψαν τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τὴν βάσιν της, τὴν διώκουσαν μισθοὺς ὑπερημερίας, λόγῳ ἀκυρότητος τῆς ὡς ἄνω καταγγελίας, ἕνεκεν ἐλλιποῦς καταβολῆς τῆς ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 ὀφειλομένης τούτῳ ἀποζημιώσεως, τὸ μὲν ὀρθῶς τὰς ὡς ἄνω οὐσιαστικοῦ δικαίου διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε, μὴ παραβιάσαν ἑτέραν διάταξιν εὐθέως ἢ ἐκ πλαγίου καὶ δὴ τὴν τοῦ ἄρθρου 140 Α.Κ., τὸ δὲ διὰ πλήρους καὶ σαφοῦς, ἀπηλλαγμένης ἀντιφάσεων αἰτιολογίας, ἔκρινεν ὡς πρὸς τὸ καταβλητέον λόγῳ ἀποζημιώσεως ποσόν. Ὅθεν ἀπορριπτέος, ὡς ἀβάσιμος, ὁ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 807 § 17 καὶ 19 Πολ. Δικονομίας ἐπεριδόμενος ὑπὸ στοιχεῖον Α' λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου.

Ὡς ἐκ τῆς ἐφέσεως καὶ τῶν ἐνώπιον τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου ὑποβληθεισῶν κατὰ τὴν συζήτησιν, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, προτάσεων προκύπτει, ἡ ἀναιρεσίβλητος προέβαλεν, ὅτι «οὐδεμία ἀμφιβολία ἐγεννᾶτο περὶ τῆς ἰδιότητος τοῦ ἀναιρεσείοντος ὡς ἐργάτου» καὶ ὅτι, ἐν ὄψει τῶν ἐργασιῶν, είς ἃς ἀπησχολεῖτο ὁ ἀναιρεσείων, «ἦτο ἀπολύτως δεδικαιολογημένη ἡ πεποίθησις μιας ὅτι ὁ ἀντίδικος ἦτο ἐρ-

ΚΥΡΙΑΚΗ ΑΝΑΠΑΥΣΙΣ

ΠΑΡΟΧΗ ΠΑΡΑΝΟΜΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΑΣ

Προσαύξησις άμοιβῆς κατά τὴν ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν

Ἀπαράδεκτος μεταβολὴ βάσεως ἀγωγῆς κατ' ἄρθρον 158 Πολιτικῆς Δικονομίας.—Ἀπαγορευσις, κατ' ἄρθρον 1 § 1 Π. Δ. 8/14 3.1930, πάσης κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑορτασίμους ἡμέρας βιομηχανικῆς, βιοτεχνικῆς καὶ ἐμπορικῆς ἐργασίας.—Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν καὶ τῆς ἐργασίας τοῦ ὁδηγοῦ ἰδιωτικοῦ αὐτοκινήτου, ἀνήκοντος εἰς βιομηχανικὴν ἑταιρείαν διὰ τὰς ἀνάγκας του διευθυντοῦ της.— Ἀξίωσις ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ κατ' ἄρθρα 904 § 1 καὶ 908 Ἀστικοῦ Κώδικος ἐπὶ ἀκύρου συμβάσεως, μὴ περιλαμβανομένης εἰς τὴν ἀποτίμησιν τῆς ὠφελείας καὶ τῆς ἐξ 75 ο/ο προσαυξήσεως ἀμοιβῆς κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν.— Ἐξεύρεσις ὠφελείας ἐργοδότου.

Ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 23209/1967 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου ΓΦΟΔ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ἐπρόκειτο, κατὰ τὴν ἀπόφασιν, περὶ παρανόμου ἐργασίας μισθωτοῦ κατὰ Κυριακὰς καὶ, ὡς ἔχει νομολογηθῆ, δέχεται δὲ τοῦτο καὶ ἡ ἀπόφασις αὕτη, ὁρίζεται ἀνωτάτη ἀμοιβὴ συμβάσεως ἐργασίας, ἐκ τῆς ὁποίας ἐγεννᾶτο ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τοῦ ἐργοδότου, κατ' ἄρθρον 904 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Περαιτέρω, κατὰ τὰ νομολογηθέντα ἐπίσης (Θέτε σημείωσιν μας ἐν ΕΕΔ 26, 1143, ἔνθα παραπέμπατε εἰς νομολογίαν), προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ὡς αὕτη ἠρμηνεύθη ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 20825/1951 (ΕΕΔ 12, 388), εἶναι ἡ ἐπιτρεπτῶς κατὰ νόμον παροχὴ ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς καὶ ἄλλας ἐξαιρετίμους ἡμέρας, αὕτη δὲ δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ παρανόμου ἐργασίας κατὰ Κυριακάς.

Τοῦτο δέχεται καὶ ἡ κατωτέρω νεωτέρα ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀκολουθήσασα τὴν ἀολλαγιστικὴν τῆς Α.Π. 537/1967 (εἰσηγητὴς *Κ. Ποπαϊωάννου*, ΕΕΔ 26, 1111).

Ἀρείου Πάγου 617/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Μαρμαρᾶς**
ἀντιλέγουν οἱ κ.κ. Μ. Σαββαντώνιος, Γ. Τρίμης

Ὡς ἐκ τῶν κατὰ τὴν συζήτησιν, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὑποβληθεισῶν προτάσεων τοῦ ἀναιρεσείοντος προκύπτει, οὗτος ἐπεκαλέσθη, ὅτι κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ εἷς α' βαθμὸν δικάσαντος Πρωτοδίκου συζήτησιν ἰσχυρίσθη, ὅτι κατὰ συμφωνίαν μετὰ τῆς ἀναιρεσιβλήτου ὡρίσθη τὸ ὡράριον ἐργασίας εἰς 7 ὥρας κατὰ τὸν χειμῶνα καὶ 6 κατὰ τὸ θέρος, ὡς δὲ προκύπτει ἐκ τῆς ἀγωγῆς ὁ ἀναιρεσείων ἐξέθηκεν, ὅτι τὸ ὑποχρεωτικὸν ὡράριον τῶν ἀνωνύμων ἑταιρειῶν, εἰς ἃς ἡ ἀναιρεσίβλητος, εἶναι ἑπτάωρον ἡμερησίως, ἀναφερόμενος οὕτως εἰς τὸ κατὰ νόμον ὡράριον, ὅπερ διὰ τοὺς ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων ἰδιωτικῆς χρήσεως εἶναι κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ Β.Δ. 14.8/8.9.1950 ἑκτάωρον, εἰς δὲ τὰ πρακτικὰ τῆς ἐνώπιον τοῦ πρωτοδίκως δικάσαντος Πρωτοδίκου συνεδριάσεως ἐδήλωσεν, ὅτι ἀδιαφορεῖ τὴν ἀγωγήν του κατὰ τὸ ὅτι τὸ συμπεφωνημένον ὡράριον ἦτο 7 ὡρῶν ἡμερησίως. Ἡ τοιαύτη δήμως μεταβολή, ἀφορῶσα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου, ἥτις, ὡς δέχεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἀναφέρεται εἰς τὴν ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του μέχρι τοῦ ἔτους 1958 χρονικὴν περίοδον, καθ' ἣν ἀποκλειστικῶς ἀπησχολεῖτο ὡς ὁδηγὸς αὐτοκινήτου, μὴ περιεχομένη ἐμμέσως ἢ ἐκ πλαγίου εἰς τὴν ἀγωγήν, εἶναι ἀπαράδεκτος,

---

γάτης καὶ οὐχὶ ὑπάλληλος, ὡς καὶ ἡ καταβολὴ αὐτῷ ἀποζημιώσεως ἐργάτου καὶ οὐχὶ ὑπαλλήλου». Ὅθεν, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, χωρήσασα εἰς τὴν ἔρευναν τοῦ τοιούτου ἰσχυρισμοῦ καὶ κρίνασα περαιτέρω, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγγελείσῃ σκέψει ἐκτιθέμενα, ὅτι λόγῳ τοῦ δυσδιαγνώστου τοῦ χαρακτῆρος τῶν παρεχομένων ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ὑπηρεσιῶν εὐλόγως καὶ συγγνωστῶς ἐπιστεύετο ὑπὸ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς ἐναγομένης, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων ἐδικαιοῦτο τῆς προσενεχθείσης αὐτῷ ἀποζημιώσεως ὡς ἐργάτου, σὺδαμῶς ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν πράγματα μὴ προταθέντα, διὸ καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου δεύτερος (ἐκ τοῦ ἄρθρου 807 ἐδ. 7 Πολ. Δικονομίας) λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς ἀβάσιμος.

ὡς μεταβάλλουσα, κατ' ἄρθρον 158 Πολ. Δικονομίας, τὴν ὁάσιν τῆς ἀγωγῆς, στηριζομένης μόνον εἰς τὸ νόμιμον ὡράριον, τοῦθ' ὅπερ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν αὐτεπαγγέλτως, ὡς εἰς τὴν προδικασίαν, ἐπομένως εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν, ἀναγόμενον. Ὅθεν, μὴ λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὴν μεταβολὴν ταύτην τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ὡς ἐπουσιώδη, εἰς οὐδεμίαν ὑπέπεσε παράβασιν, ἐπομένως εἶναι ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος ἀναιρέσεως.

Καθ' ἃ ἐκ τοῦ δικογράφου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς προκύπτει, ὁ ἀναιρεσείων οὐδαμῶς προέβαλε τὸν ἐν τῷ 2ῳ λόγῳ ἀναιρέσεως ἐπικαλούμενον ἰσχυρισμόν, καθ' ὃν εἰργάζετο ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας καθ' ἑβδομάδα καὶ ἠτεῖτο, ὅπως τῷ ἐπιδικασθῇ τὸ 1/25 τοῦ ἑκάστοτε καταβαλλομένου μηνιαίου μισθοῦ, ἀποτελοῦν τὴν μὴ χορηγηθεῖσαν ἑβδομαδιαίαν ἀνάπαυσιν. Ὅθεν ὀρθῶς δὲν ἠρεύνησε τὸ ἐκδὸν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Πρωτοδικεῖον τοιοῦτον ἰσχυρισμὸν καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου δὲ λόγος τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως, καθ' ὃν ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν πράγματα προταθέντα καὶ ἔχοντα οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 1 τοῦ π.δ. τῆς 8/14.3.1930 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως (ἰσχόντος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπιδίκου σχέσεως), κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ διατάγματος τούτου ὁριζομένας ἑορτασίμους ἡμέρας ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ἐν τῷ Κράτει ἁπαξαπάντων θρησκεύματος πᾶσα βιομηχανική, βιοτεχνική καὶ ἐμπορική ἐργασία.

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 7 § 3 τοῦ διατάγματος τούτου, ἀποκλείονται τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου τούτου αἱ παντὸς εἴδους ἐπιχειρήσεις τῆς διὰ γῆς ἢ ὕδατος μεταφορᾶς προσώπων ἢ ἐμπορευμάτων, ὡς καὶ αἱ μετ' αὐτῶν συνδεόμεναι ἐργασίαι ἀποστολῆς, φορτώσεως καὶ ἐκφορτώσεως κλπ., κατὰ δὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 8 § 5 τοῦ αὐτοῦ διατάγματος ἡ ὑποχρέωσις τῆς ὁριζομένης ἐν αὐτῇ ἀναπαύσεως δὲν ἐπιβάλλεται εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἐργασίας μισθώσεως παντὸς εἴδους μεταφορικῶν μέσων.

Ἐκ τῆς σαφοῦς διατυπώσεως τῶν προπαρατεθεισῶν διατάξεων προκύπτει, ὅτι εἰς τὰς διὰ τούτων καθιερουμένας ἐξαιρέσεις δὲν περιλαμβάνεται καὶ ἡ ἐργασία τοῦ ὁδηγοῦ ἰδιωτικοῦ αὐτοκινήτου, ἀνήκοντος εἰς βιομηχανικὴν ἑταιρείαν, διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ διευθυντοῦ της, ἀλλ' ἐπὶ ταύτης ἰσχύει ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ π.δ. τῆς 8/14.3.1930 ἀπαγόρευσις πάσης ἐργασίας κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτάς.

Ἐν προκειμένῳ ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, κατ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος προσελήφθη ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας ἀπὸ τοῦ 1950, ἀσκούσης ἐπιχείρησιν ἠλεκτρικῶν εἰδῶν, καὶ εἰργάσθη μέχρι τῆς 31.3.1966, εἰδικώτερον δὲ μέχρι τοῦ ἔτους 1958 ἀπησχολήθη ἀποκλειστικῶς ὡς ὁδηγὸς ἐπιβατικοῦ αὐτοκινήτου Ι.Χ. διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ ἑκάστοτε γενικοῦ διευθυντοῦ αὐτῆς, διὰ μετακινήσεις πρὸς χάριν τῶν ἀναγκῶν της κατὰ τὰς ἐργασίμους (ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ) ἡμέρας, κατὰ δὲ τὰς Κυριακὰς καὶ λοιπὰς μὴ ἐργασίμους ἑορτάς, ὅτε τὰ Γραφεῖα παρέμενον κλειστά, αἱ μετακινήσεις καὶ αἱ ἐργασίαι τοῦ γεν. διευθυντοῦ ἦσαν περιωρισμέναι, ἡ δὲ διαληφθεῖσα ἐργασία τοῦ ἀναιρεσείοντος δὲν ὑπερέβαινε τὸ νόμιμον ὀκτάωρον (μέχρι τοῦ ἔτους 1959) καὶ ὅτι ἀπὸ τοῦ ἔτους τούτου καὶ ἐφεξῆς δὲν ἀπεδείχθη ἀπασχόλησίς του κατὰ τὰς Κυριακάς.

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 904 § 1 καὶ 908 Α.Κ., ὁ κατασπάς πλουσιώτερος ἐκ τῆς ἐργασίας ἄλλου, παρασχεθείσης ἀκύρως κατὰ τὰς Κυριακάς, λόγῳ τῆς ἐκ τοῦ νόμου ἀπαγορεύσεως αὐτῆς, ὑποχρεοῦται νὰ ἀποδώσῃ τὴν ἐξ αὐτῆς κτηθεῖσαν ὠφέλειαν, ἤτοι πᾶν ὅ,τι θὰ κατέβαλλεν ἐκ τῆς ἰδίας περιουσίας εἰς τὸν αὐτὸν ἢ ἕτερον μισθωτὸν δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως ὑπὸ τὰς αὐτὰς κατὰ τὰ λοιπὰ περιστάσεις. Μὴ οὔσης ὅμως δυνατῆς τῆς συνάψεως ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὰς Κυριακάς, ἡ ἀποτίμησις τῆς ἐξ αὐτῆς ὠφελείας δὲν περιλαμβάνει καὶ τὴν ἐξ 75% προσαύξησιν, ἣν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, ὡς αὕτη ἠρμηνεύθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/1951 ὁμοίας, θὰ κατέβαλλε μόνον εἰς τὸν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ λοιπὰς ἐξαιρετέας ἑορτὰς ἐπιτρεπτῶς ἐργαζόμενον καὶ περιορίζεται κατ' ἀνάγκην εἰς τὴν δαπάνην, εἰς ἣν θὰ ὑπεβάλλετο διὰ τὴν αὐτὴν ἐργασίαν, παρεχομένην ὑπὸ τὰς αὐτὰς περιστάσεις εἰς ἐργασίμων ἡμέραν, δι' ἣν καὶ μόνον ἦτο δυνατὴ ἡ σύναψις ἐγκύρου συμβάσεως. Οὕτως, ὑπὸ τὰ προεκτεθέντα, ἡ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀξίωσις

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Κανονιστικοί όροι συλλογικής συμβάσεως έργασίας

Καταγγελία συλλογικής συμβάσεως έργασίας κατά τον προισχύσαντα Α.Ν. 16/21 Νοεμβρίου 1935.—Συλλογική σύμβασις έργασίας από 20.8.1946 περί οικονομικής ενισχύσεως μελών Συλλόγου Υπαλλήλων Ξυλεμπορικών Καταστημάτων Αθηνών, Πειραιώς.—Κανονιστικός χαρακτήρ συνομολογηθέντων.—Υπαγωγή διαφοράς εις την εργατικήν διαδικασίαν Νόμου ΓΨΟΔ'.—Κήρυξις συλλογικής συμβάσεως έργασίας υποχρεωτικής.—Δέσμευσις και των μη μελών των οργανώσεων.—Καταγγελία αορίστου χρόνου συλλογικής συμβάσεως έργασίας.

Ανηρθη υπό της κατωτέρω αποφάσεως του Αρείου Πάγου ή υπ' αριθ. 15425/1966 απόφασις του ως έφετείου δικάσαντος κατά την εργατικήν διαδικασίαν νόμου ΓΨΟΔ' Πρωτοδικείου Αθηνών, ή οποία είχεν ως εξής:

«Είναι αληθές, ότι εις την υπό του άρθρου 1 του κωδικοποιητικού νόμου ΓΨΟΔ', ως ούτος έτυποποιήθη, καθιερουμένην ειδικήν και σύντομον διαδικασίαν υπάγεται πάσα αξιώσεως μισθωτού, πηγάζουσα εκ σχέσεως εξηρτημένης εργασίας Ιδιωτικού δικαίου (Α.Π. 780/1965, ΕΕΔ 31, 274), πλην εις την αυτην διαδικασίαν υπήχθησαν δυνάμει ειδικών διατάξεων και άλλαι διαφοραί, τοιαύτη δε διάταξις είναι ή του άρθρου 27 του νόμου 3239/1955 περί τρόπου ρυθμίσεως των συλλογικών διαφορών εργασίας κλπ., καθ' ην πάσα διαφορά, πηγάζουσα εκ της εφαρμογής του νόμου τούτου, των συλλογικών συμβάσεων εργασίας και των αποφάσεων διαιτησίας, εκδικάζεται κατά τας διατάξεις του νόμου ΓΨΟΔ' αναλόγως εφαρμοζομένης (Ι. Καποδίστρια, εν ΕΕΔ 26, 728, Πρωτ. Θεσσαλονίκης 2081/1960, ΕΕΔ 19, 952).

Επομένως, εφ' όσον, κατά τα εν τη υπό κρίσιν αγωγή εκτιθέμενα, θρίσταται μεταξύ των διαδίκων διαφορά, πηγάζουσα εκ της σχέσεως του λ.ν. από 16/21.11.1935 καταρτισθείσης από 20.8.1946 συλλογικής συμβάσεως έργασίας, έρευνητέα ή αμφισβητουμένη ιδιότης αυτής ως τοιαύτης, ώστε να κριθή το κατ' έφεσιν εγγαλούμενον παραδεκτόν ή απαράδεκτον της εισαγωγής της κατά την προκειμένην διαδικασίαν επί εργατικών διαφορών και εν καταφατική περιπτώσει να ερευνηθή περαιτέρω κατ' ουσίαν, άσχετος του ότι μεταξύ των διαδίκων (Συλλόγου και εναγομένης εταιρείας) δεν υφίσταται εργασιακός δεσμός, ούδε η επίδικος διαφορά προκύπτει εξ υφισταμένης μεταξύ των διαδίκων σχέσεως εργασίας (Πρωτ. Θεσσαλονίκης, ένθ' ανωτέρω).

Ως προκύπτει εκ της επιμνημονευθείσης από 20.8.1946 συλλογικής συμβάσεως εργασίας, συνεφωνήθησαν υπό ναυτικών εκπροσώπων (μη αμφισβητουμένης της νομιμοποιήσεως των) μεταξύ αφ' ενός α) του Συνδέσμου Ξυλεμπόρων Αθηνών - Πειραιώς, β) του Συνεταιριστικού Ξυλεμπόρων Πειραιώς Σ.Π.Ε., γ) του Συλλόγου Εμπόρων Ξυλείας Αθηνών και αφ' ετέρου του Συλλόγου Υπαλλήλων Ξυλεμπορικών Καταστημάτων Πειραιώς - Αθηνών (ενάγοντος) και ισχυούσης έκτοτε ως ορίστου διαρκείας οι εν τέλει συμβληθέντες Ξυλεμπορικοί Σύνδεσμοι Αθηνών - Πειραιώς διά των αντιπροσώπων αυτών εδήλωσαν, ότι αποδέχονται και αναλαμβάνουν την ευθύνην, διά τα αποτελούντα αυτούς μέλη, όπως εφ' εκάστου κυβικού μέτρου πάσης φύσεως ξυλείας, εισαγομένης εν τη περιφερεία της πάλαι Διοικήσεως Πρωτευούσης εκ τε του εξωτερικού και του εσωτερικού, καταβάλλωσι δύο χιλιάδας (2.000) δραχμάς (ήδη δραχμάς 2) υπέρ των υπαλλήλων ξυλεμπορικών καταστημάτων Πειραιώς - Αθηνών, μελών του εναγοντος εφεσιβλήτου Συλλόγου, προς ενίσχυσιν αυτών, ως και των υπαλλήλων των υπηρετούντων εις τους ως είρηται δύο εργοδοτικούς Συνδέσμους. Ωσαύτως δε περαιτέρω, ότι υπεύθυνοι προς καταβολήν της κατά την ως άνω παράγραφον οριζομένης εισφοράς είναι διά μεν την εκ του εξωτερικού

προς απόληψιν της εξ αυτών κατά νόμον προσαυξήσεως του ημερομισθίου του, λόγω της μη επιτρεπτώς παρασχεθείσης - κατά τα εν τη αγωγή - εργασίας του, δεν είναι σύννομος. Όθεν, εφ' όσον το ως έφετείον δικάσαν Πρωτοδικείον απέρριψε διά της προσβαλλομένης αποφάσεως την τοιαύτην απαίτησιν του αναιρεσείοντος, ει και επί έτερα αιτιολογία, ο περί του εναντίου λόγος αναιρέσεως είναι κατ' άρθρον 831 Πολ. Δικονομίας απορριπτέος.

εἰσαγομένην ξυλείαν οἱ εἰσαγωγεῖς, διὰ δὲ τὴν ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ εἰσαγομένην τοιαύτην οἱ ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης παραλήπται. Ὅτι ἡ εἰσπραξις τῆς εἰσφορᾶς ταύτης θὰ ἐνεργῆται ἐπιμελείᾳ τοῦ Συλλόγου τῶν Ὑπαλλήλων Ξυλεμπορικῶν Καταστημάτων Πειραιῶς - Ἀθηνῶν παρ' ἑκάστου ὑπογράφου, θὰ κατατίθεται δὲ εἰς ἴδιον λογαριασμόν, τοῦ ὁποίου ἡ διαχείρισις ἐνεργεῖται ἄπαξ τοῦ ἑνὸς τῆς ὑπ' ἀριθ. 13036/1946 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐγκριθέντος κανονισμοῦ, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ὁποίου γίνεται ἡ παροχὴ μερίσματος εἰς τὰ μέλη τοῦ εἰρημένου Συλλόγου. Ἐξ ἑτέρου, κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 16/21.11.1935 «περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας», ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ὁποίου κατηρτίσθη ἡ ρηθεῖσα συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, δύνανται, διὰ συλλογικῶν συμβάσεων, συναπτομένων μεταξὺ ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν αὐτῶν, νὰ συμφωνηθῶσι γενικῶς οἱ ὅροι (κανονιστικοί), οἱ διέποντες τὴν παρεχομένην ἐργασίαν, καθ' οὓς θὰ συνάπτωνται ὑποχρεωτικῶς αἱ ἀτομικαὶ συμβάσεις ἐργασίας.

Τοιοῦτοι κανονιστικοὶ ὅροι τῆς συμβάσεως ἀπετελοῦσαι, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, καὶ ἡ ὑπὸ τῶν ἐν τῇ ἐσωνυμίᾳ συλλογικῇ συμβάσει συμβληθέντων καθορισμὸς ὑπογρεώσεως καταβολῆς εἰσφορᾶς, ὡς μέρους ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν πρὸς τὸν ἐνάγοντα Σύλλογον τῶν μισθωτῶν, ἀντ' αὐτῶν, ἐπὶ σκοπῷ οἰκονομικῆς αὐτῶν ἐνισχύσεως διὰ τῆς καθ' ὡρισμένον τρόπον προβλεπομένης ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ τοῦ εἰς ἐκτέλεσιν τῶν ὅρων αὐτῆς καταρτισθέντος κανονισμοῦ διανομῆς μερισμάτων εἰς τὰ δικαιοῦχα τῆς εἰσφορᾶς ταύτης μέλη τοῦ ἐκκαλοῦντος Συλλόγου (περὶ Σ.Ε. Ὀλομελείας 2345/1952, ΕΕΔ 18, 293, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 10765/1965, 23550/1964, 1151/1962, ἀδημοσιεύτους, 20829/1963, Νομ. 12, 493, Πρωτοδικείου Πειραιῶς 4192/1959 καὶ 2681/1963, ἀδημοσιεύτους), καθιστα-μένης τῆς συμβάσεως ταύτης, ὡς ἐκ τοῦ ἐμπεριεχομένου ἐν αὐτῇ, ὡς εἴρηται, κανονιστικοῦ ὅρου, ὡς κρίνεται οὗτος ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου, καὶ μόνου, συλλογικῆς τοιαύτης (*Καποδίστρια*, Ἐνοχικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐν ΕΕΔ 26, σελ. 725 in fin.), μὴ ἀλλοιουμένου τοῦ χαρακτῆρος αὐτῆς ὡς συλλογικῆς συμβάσεως ἐκ τοῦ ὅτι ἡ ρηθεῖσα εἰσφορὰ δὲν καταβάλλεται παρὰ τῶν ὑπογρέων ἀπ' εὐθείας πρὸς τοὺς δικαιούχους μισθωτούς, ἀλλ' εἰσπράττεται ὑπὸ τοῦ Συλλόγου των καὶ καταβάλλεται εἰς εἰδικὸν λογαριασμὸν πρὸς παρακράτησιν διανομῆς αὐτῆς μεταξὺ τούτων, ἐξ οὗ παρέπεται, ὅτι ἀρμοδίως καὶ παραδεκτῶς εἰσήχθη κατὰ τὴν προκειμένην εἰδικὴν καὶ ἀποκλειστικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου 1ΘΟΔ' ἡ ἐκ τῆς συλλογικῆς ταύτης συμβάσεως πηγάζουσα ἐνδικος διαφορὰ κατὰ τὴν προμνησθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ νόμου 3239/1955 καὶ ἀπορριπτέος, ὡς ἀβάσιμος, ὁ περὶ ἀνεπιδεκτότητος τοῦ Δικαστηρίου, κατὰ τὴν διαδικασίαν ταύτην, ἰσχυρισμὸς τῆς ἐναγομένης, καθ' ὃν ἡ σύμβασις αὕτη εἶναι ἀνοχικὴ τοιαύτη, ἡ δὲ ἐκ ταύτης ἀξίωσις εἰσακτέα κατὰ τὴν τακτικὴν διαδικασίαν, ὡς καὶ ὁ λόγος ἐφέσεως περὶ ἐλλείψεως ἐνεργητικῆς νομιμοποιήσεως τοῦ ἐνάγοντος λόγῳ μὴ προσεπικλήσεως παρ' αὐτοῦ πρὸς παρέμβασιν τῶν ὑπαλλήλων τῶν ξυλεμπορικῶν καταστημάτων τῶν δικαιουμένων τῆς ὡς ἐκ τούτου εἰσφορᾶς πρὸς ἀναλογὴν ὑπὸ τοῦτων τοῦ δικαστικοῦ ἀγῶνος, ὡς ἀβάσιμος, ἐφ' ὅσον, κατὰ τὰ προειρημένα, διὰ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ὡρίσθη ὡς ὄργανον, νομιμοποιούμενος διὰ τὴν παρὰ τῶν ὑπογρέων εἰς καταβολὴν αὐτῆς εἰσαγωγὴν καὶ παραλαβὴν ξυλείας εἰσπραξίν της αὐτὸς οὗτος ὁ ἐνάγων Σύλλογος καὶ μόνος, οὐχὶ δὲ τὰ καθ' ἕκαστον μέλη αὐτοῦ, ἅτινα ἔχουσιν αὐθαίρετον ἀγωγὴν οὐχὶ κατὰ τῶν κατ' ἰδίαν ἐμπόρων ξυλείας, ἵνα νὰ καταστήσωσι τοῦτον ἐναγόμενον ἐν δικαστικῇ ἐπιδιώξει τῆς ἀπαιτήσεως των ταύτης, ἀλλὰ κατ' αὐτοῦ τούτου τοῦ Συλλόγου των ἐν εἰσπράξει τῆς παρ' αὐτοῦ καὶ μὴ ἀποδόσει της εἰς ταύτα.

Ἡ περὶ ἧς συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, ὑπογραφεῖσα ὑπὸ πλημμελῶς συστημένων ἀντιπροσώπων τῶν ξυλεμπορικῶν ὀργανώσεων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, ἐκπροσωπούντων τὸ πλείστον τῶν ξυλεμπόρων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, ἀπασχολούντων πλέον τῶν 3/5 τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ Ἀθηνῶν - Πειραιῶς ἐργαζομένων ὑπαλλήλων ξυλείας (βλ. ὑπ' ἀριθ. 25281/2642/1967 ἐγγράφων Ὑπουργείου Ἐργασίας πρὸς τὸν ἐναγόμενον Σύλλογον) καὶ κηρυχθεῖσα ὑποχρεωτικὴ διὰ πάντας τοὺς οἰκείους ἐργοδότας δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 38484/15.10.1946 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευθείσης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (φ. 185, τεῦχος Β', ἔτους 1946), ὑποχρεοῖ πάντας τοὺς ἐν τῇ περιφερείᾳ Ἀθηνῶν - Πειραιῶς ἐμπόρους εἰσαγωγεῖς ξυλείας, οἷα καὶ ἡ ἐναγομένη, καὶ παραλήπτας αὐτῆς, κατὰ τὴν ἐν ἀρχῇ διατυπωθεῖσαν ἔννοιαν αὐτῶν, ἀνεξαρτήτως ἂν τυγχάνωσι ἢ μὴ μέλη τῶν ὑπογραψάντων τὴν ὡς εἴρηται συλλογικὴν σύμβασιν ξυλεμπορικῶν ὀργανώσεων, καταβάλλοντας ἐπὶ 30ετίαν ζῶσι τὴν εἰσφορὰν ταύτην, ὡς ἡ ἐναγομένη, κατὰ τὰ ἐκ τῶν οἰκείων ἀποδείξεων τοῦ ἐνάγοντος Συλλόγου περὶ εἰσπράξεως

παρὰ τῆς ἐναγομένης τῆς εἰσφορᾶς ταύτης προκύπτοντα, ἀποριπτομένων τῶν ἐναντίων ὡς αὐτῆς ὑποστηριζομένων.

Ἡ διὰ τῆς ἐκκαλουμένης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας συμφωνηθεῖσα ὡς εἰρηται εἰσφορά, ὑρισα εἰς πρόσθετον ἀμοιβὴν τῆς ἐργασίας τῶν μισθωτῶν, ὡς ἀποσκοποῦσα εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ὑπαλλήλων τῶν ξυλεμπορικῶν καταστημάτων Πειραιῶς - Ἀθηνῶν, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τούτων τῶν ὑπηρετουντων εἰς τοὺς συμβληθέντας ἐργοδοτικοὺς Συνδέσμους, κατὰ τὰ ἐξ αὐτῆς προκύπτοντα, εἶναι ὀφνομος κατ' ἄρθρον 1 ἀ.ν. ἀπὸ 16/21 Νοεμβρίου 1935, ὑπηρετοῦσα ἀκριβῶς σκοπὸν κοινωνικόν, σύμφωνον πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς Πολιτείας ἀσκουμένην κοινωνικὴν καὶ ἀσφαλιστικὴν πολιτικήν, ἀπορριπτομένου τοῦ ἕκτου λόγου τῆς ἐφέσεως περὶ παρανόμου ταύτης ἐπὶ μὴ ἐξυπηρετήσει τῶν σκοπῶν τούτων, ὡς ἀδαιτμου, ὡς καὶ τοῦ ἑβδόμου (καὶ τελευταίου) περὶ τοῦ ὅτι ὁ ἐσωτερικὸς κανονισμός, ὁ προβλεπόμενος ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι παράνομος, προσχόντος ἐκ τοῦ λόγου, ὅτι ἀνεξαρτήτως τῆς ἀδαιμότητός του, ἄτε τοῦ κανονισμοῦ ἐκτελέντος ἐδάφους τῆς συμβάσεως ταύτης καὶ ἐγκριθέντος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διὰ τῆς προκειμένης ὑπ' ἀριθμὸν 43696/1946 ἀποφάσεώς του, ὀδόλως ἀπηρεάζει οὗτος τὸ κῦρος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ἐξ ἧς καὶ οὐχὶ ἐκ τοῦ κανονισμοῦ ἀπορρέει ἡ ὑποχρέωσις τῆς ἐναγομένης, μὴ ἀπαιτησθησούσης τὴν ἰδιότητά της ὡς εἰσαγωγέως ξυλείας διὰ τὴν ἐνδεικνυομένην.

Ἡ ὡς ἄνω συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας καταρτισθεῖσα νομίμως ὑπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 3239/1955 καὶ ἔχουσα ὡς ἀντικείμενόν της τὴν σύστασιν εἰδικοῦ λογαριασμοῦ, ἐξ οὗ, ὡς ἐλέχθη, διανέμεται εἰς τοὺς ὑπαλλήλους - μέλη τοῦ ἐναγοντος Συλλόγου τὸ ἐκ τῆς εἰσφορᾶς τῶν ἐργοδοτῶν ξυλεμπόρων μέρισμα, ρητῶς διατηρήθη ἐν ἰσχύϊ ὑπὸ τούτου διὰ τῆς ἐν ἄρθρῳ 41 διατάξεως αὐτοῦ μέχρι τῆς διὰ τῆς ὑπ' αὐτοῦ προβλεπομένης διαδικασίας ἐν ἄρθρῳ 42 § 1 καταργήσεως ἢ τροποποιήσεως αὐτῆς, ἥτις διαδικασία δὲν ἐτηρήθη ἐν προκειμένῳ, μὴ δυναμένη, ἐκ τοῦ λόγου τούτου, νὰ καταγγελθῇ ἡ συλλογικὴ αὕτη σύμβασις ἐργασίας (ἄρθρον 1 § 2, 21 § 3 νόμου 3239/1955), ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι ἡ διὰ τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 21 § 3 νόμου 3239/1955 θεσπιζομένη ἀπαγόρευσις συστάσεως εἰδικοῦ λογαριασμοῦ διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπὸ τῆς ἰσχύος του καὶ ἐφεξῆς τεκμηριοῖ ἐπιχείρημα ἐξ ἀντιδιαστολῆς περὶ τοῦ νομικῶς ἀδυνάτου λύσεως τοιούτου περιεχομένου συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπὶ τῇ βάσει τῶν περὶ καταγγελίας διατάξεων τοῦ νόμου 3239/1955, οἵας, κατ' ἀκολουθίαν τούτων, ἄνευ ἐνόμων συνεπειῶν τῆς κατὰ τὴν 25 Ὀκτωβρίου 1966 ἐξωδίκου δηλώσεως τοῦ Συλλόγου Ἐμπόρων Ξυλείας Ἀθηνῶν, ἧτοι ἑνὸς τῶν συμβληθέντων ἐργοδοτικῶν Συνδέσμων πρὸς τὸν ἐνάγοντα Σύλλογον, περὶ καταγγελίας τῆς ὡς ἄνω συλλογικῆς συμβάσεως (ἴδε καὶ ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 2639/153/6.2.1967 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας πρὸς τὸν ἐνάγοντα), ἀπορριπτομένου ὡς ἀβασίμου καὶ τοῦ τελευταίου λόγου ἐφέσεως περὶ καταλύσεως τῆς ἐνδίκου ἀπαιτήσεως τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ 5.1.1967 ἕως 1.4.1967 συνεπείᾳ τῆς εἰρημένης καταγγελίας».

Ἀρείου Πάγου 626/1968, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Ι. Κατζηδάκης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Ζαχαρῆς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Τρίμης, Ι. Καποδίστριας, Β. Βασιλείου

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 ἀ.ν. 16/21 Νοεμβρίου 1935 ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, καταρτιζομένη μεταξὺ ἑνὸς ἢ πλειόνων ἐργοδοτῶν ἢ μιᾶς ἢ πλειόνων ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων, ἀφ' ἑνός, καὶ μιᾶς ἢ πλειόνων ὀργανώσεων μισθωτῶν, ἀφ' ἑτέρου, καθορίζει τοὺς ὅρους, τοὺς ὁποίους δέον νὰ περιλαμβάνουν ἐν τῷ εἰδικῷ ἐπαγγέλματι καὶ ἐν ὡρισμένῃ περιφερείᾳ αἱ συμβάσεις ἐργασίας, τὰς ὁποίας οἱ ὑπογράφοντες ἢ μεταγενεστέρως ἀποδεχόμενοι τὴν συλλογικὴν σύμβασιν συνάπτουν μεταξύ των ἢ πρὸς τρίτους. Τοιοῦτοι ὅροι, κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης, εἶναι καὶ οἱ ὁπωσδήποτε ἀναφερόμενοι εἰς τὸν καθορισμὸν τῆς ἀμοιβῆς τῆς παρεχομένης ἐργασίας, εἴτινες, ὡς κανονιστικοί, ἔχουσι χαρακτῆρα κανόνων δικαίου.

Διὰ τῆς ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἰσχύος τοῦ ἄνω νόμου συναφθείσης ἀπὸ 20.8.1946 συμβάσεως ἐργασίας μεταξὺ ἀφ' ἑνὸς τῶν α) Συνδέσμου Ξυλεμπόρων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, β) Συνδέσμου Ξυλεμπόρων Πειραιῶς καὶ γ) Συλλόγου Ἐμπόρων Ξυλείας Ἀθηνῶν, καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συλλόγου Ὑπαλλήλων Ξυλεμπορικῶν Καταστημάτων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, ἰσχυούσης ὡς ἀορίστου διαρκείας, συνεφωνήθησαν τὰ ἑξῆς: «Οἱ ὡς ἄνω Ξυλεμπορικοὶ Σύνδεσμοι Ἀθηνῶν - Πειραιῶς δηλοῦν, ὅτι ἀποδέχονται καὶ ἀναλαμβάνουσι τὴν εὐθύνην διὰ τὰ ἀποτελοῦντα αὐτοὺς μέλη, ὅπως ἐφ' ἑκάστου κυβικοῦ μέτρου πάσης φύσεως ξυλείας, εἰσαγομένης ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ

καὶ ἐσωτερικοῦ, καταβάλλωσι 2.000 δραχμὰς ὑπὲρ τοῦ Συλλόγου Ὑπαλλήλων Ξυλεμπορικῶν Καταστημάτων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ἐν ὑπηρεσίᾳ μελῶν αὐτοῦ, ὡς καὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν ὑπηρετούντων εἰς τοὺς ὡς εἴρηται δύο ἐργοδοτικοὺς Συνδέσμους, κατὰ τὰς ἑκάστοτε ὑποδείξεις τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ Συλλόγου τούτου. Ὑπεύθυνοι πρὸς καταβολὴν τῆς κατὰ τὴν ὡς ἄνω παράγραφον ὁριζομένης εἰσφορᾶς εἶναι διὰ μὲν τὴν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγομένην ξυλείαν οἱ ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης εἰσαγωγεῖς, διὰ δὲ τὴν ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ εἰσαγομένην τοιαύτην οἱ ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης παραλήπται. Ἡ εἰσπραξις τῆς εἰσφορᾶς ταύτης θὰ ἐνεργῆται ἐπιμελείᾳ τοῦ Συλλόγου τῶν Ὑπαλλήλων Ξυλεμπορικῶν Καταστημάτων Πειραιῶς - Ἀθηνῶν παρ' ἑκάστου ὑποχρέου, θὰ κατατίθεται δὲ εἰς ἴδιον λογαριασμόν, κατὰ τὰ εἰδικώτερον ὑπὸ κανονισμοῦ, περὶ οὗ κατωτέρω, ὁριζόμενα. Ἡ διαχείρισις τοῦ λογαριασμοῦ τούτου θέλει ἐνεργεῖται ὑπὸ ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ἐκ τοῦ προέδρου τοῦ Συλλόγου Ὑπαλλήλων Ξυλεμπορικῶν Καταστημάτων Πειραιῶς - Ἀθηνῶν κλπ. Ἡ ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω ἐπιτροπῆς διαχείρισις θέλει ἐνεργεῖται βάσει κανονισμοῦ, τὸν ὁποῖον ὑποχρεοῦται νὰ καταρτίσῃ ἡ ἄνω ἐπιτροπὴ καὶ μετ' ἔγκρισιν τούτου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας. Τὰ ὡς ἄνω ἀπεδέχθησαν οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ Συλλόγου Ὑπαλλήλων Ξυλεμπορικῶν Καταστημάτων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς κλπ.».

Ἐκ τοῦ ὅλου περιεχομένου τῆς συμβάσεως ταύτης προκύπτει σαφῶς, ὅτι ἡ δι' αὐτῆς συμφωνηθεῖσα εἰσφορά, σκοποῦσα τὴν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν τῶν ἐργαζομένων, καταβάλλεται ὡς μέρος τῆς ἀμοιβῆς αὐτῶν ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν. Συνεπῶς ἡ προβλέπουσα ταύτην μνησθεῖσα διάταξις της εἶναι χαρακτῆρος κανονιστικοῦ, τοῦ τοιούτου χαρακτῆρος τῆς μὴ ἀλλοιουμένου ἐκ τῆς συνομολογηθείσης παραιτέρω ἐνοχικῆς ὑποχρεώσεως (εὐθύνης) τῶν συμβληθεισῶν ὀργανώσεων πρὸς ἄσκησιν τῆς σωματειακῆς ἐπιρροῆς αὐτῶν ἐπὶ τῶν μελῶν των, ὅπως ταῦτα συμμορφωθοῦν πρὸς ταύτην, οὔτε ἐκ τῆς προβλεπομένης ἐν συνεχείᾳ δημιουργίας ἰδίου ἄνω λογαριασμοῦ. Ἐτέρωθεν, ρητῶς δι' αὐτῆς ἀνετέθη ἡ εἰσπραξις τῆς ἄνω εἰσφορᾶς εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον Σύλλογον, ὅστις καὶ μόνος νομιμοποιεῖται ἐν τῇ ἐπιδιώξει της παρ' ἑκάστου τῶν ὑποχρέων ἐργοδοτῶν. Νόμιμος ὑποχρέωσις του πρὸς προσεπίκλησιν κατὰ τὴν δίκην τῶν ἐργαζομένων δὲν ὑφίσταται. Ἡ προβλέπουσα τοιαύτην προσεπίκλησιν διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 § 2 νόμου 3239/1955 εἶναι ἀσχετος ἐν προκειμένῳ, ἀφορῶσα δικαστικὴν ἐπιδίωξιν ἐκ μέρους ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως τῶν ἐργαζομένων, ἀποζημιώσεως εἰς βάρος τοῦ ἐργοδότου διὰ ζημίαν, ἐπελθοῦσαν λόγῳ προσβολῆς τῶν ἐπαγγελματικῶν της συμφερόντων, ὀφειλομένης εἰς συνομολόγησιν μεταξὺ τοῦ ἐργοδότου τούτου καὶ τῶν ἐργαζομένων ὅρων ἀντιτιθεμένων εἰς τοὺς κανονιστικοὺς τοιούτους τῆς συλλογικῆς συμβάσεως. Ὅθεν, τὸ ἐκδὸν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν δικαστήριον, δεχθὲν διὰ σαφοῦς, πλήρους καὶ εὐδεμίαν παρουσιαζούσης πλημμέλειαν ἢ ἀντίφασιν αἰτιολογίας, ὅτι ἡ ἐπίδικος διαφορά, ἀντικείμενον ἔχουσα καταβολὴν ὀφειλομένης βάσει τῆς προμνησθείσης συλλογικῆς συμβάσεως εἰσφορᾶς, ὑπάγεται, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 27 νόμου 3239/1955, εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου ΓΦΟΔ', ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, διαγραφομένην διαδικασίαν καὶ ὅτι νομιμοποιεῖται ἐνεργητικῶς καὶ παθητικῶς τὸ ἀναιρεσίβλητον σωματεῖον ἐν τῇ ἐγέρσει τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς καὶ ἀπευθύνει αὐτῆς κατὰ τῆς ἀναιρεσειούσης, ὀρθῶς τὰς προδιαληφθείσας διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, ἀς οὐδ' ἐκ πλαγίου παρεβίασεν, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος, 2ος, 4ος, ὅσος καὶ συναφῶς 8ος λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι.

Κατὰ τὴν τελευταίαν παράγραφον τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ μνησθέντος ἀ.ν. 16/21.11.1935 (ἄρθρον 5 § 2 νόμου 3239/1955) συλλογικὴ σύμβασις, εἰς τὴν ὁποίαν προσεχώρησαν ἐργοδόται, χρησιμοποιοῦντες τὰ 3/5 τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ των ἀπασχολουμένων εἰς τὸ ἐπάγγελμα μισθωτῶν, δύναται νὰ κηρυχθῇ ὑποχρεωτικὴ διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τῆς περιφερείας δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας. Ὅθεν, τὸ δικάσαν δικαστήριον, δεχθὲν ἀνελέγκτως, ὅτι ἡ ἄνω συλλογικὴ σύμβασις ὑπεγράφη ὑπὸ ἀντιπροσώπων ξυλεμπορικῶν ὀργανώσεων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, ἐκπροσωπούντων τὸ πλεῖστον τῶν ξυλεμπόρων τῆς περιφερείας ταύτης ἀπασχολούντων πλέον τῶν 3/5 τῶν ἐν αὐτῇ ἐργαζομένων ὑπαλλήλων ξυλείας, καὶ ὅτι κηρυχθεῖσα ὑποχρεωτικὴ διὰ πάντας τοὺς ἐν αὐτῇ ἐργοδότας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 38484/1946 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὑπο-

γραφείσης κατ' ἐξουσιοδότησίν του ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Ὑπουργείου τούτου (ὑπ' ἀριθ. 18160/1946 ἀπόφασις, δημοσιευθεῖσα εἰς τὸ τεῦχος Β', ἀριθ. 86 Φ.Ε.Κ. τῆς 27.5.1946, ἐκδοθεῖσα βάσει τοῦ ν.δ. 16.4.1946, τεῦχος Α', Φ.Ε.Κ. ἀριθ. 133), εἶναι νόμιμος, ὑποχρεοῦσα καὶ τὴν ἀναιρεσίβλητον ξυλεμπορικὴν ἑταιρείαν, ἀσχέτως τοῦ ἂν εἶναι ἢ μὴ μέλος τῶν ὑπογραψασῶν τὴν συλλογικὴν ταύτην σύμβασιν ξυλεμπορικῶν ὀργανώσεων, ὀρθῶς τὰς ἄνω διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν. Ὁ δὲ ἀντίθετος 3ος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Ὡς ἀορίστου χρόνου συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, οἵαι, κατὰ τὰ ἄρθρα 5 §§ 1 καὶ 2 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἀ.ν. (16/21.11.1935) καὶ 4 § 1 νόμου 3239/1955, θεωροῦνται αἱ μείζονος διαρκείας μετὰ παρέλευσιν διετίας ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς αὐτῶν ὑπὸ τῶν συμβληθέντων καὶ γενικῶς πᾶσαι αἱ ὡρισμένου χρόνου τοιαῦται μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ συμφωνηθέντος χρόνου των, ὑπόκεινται δὲ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων τούτων εἰς καταγγελίαν δι' ἐγγράφου δηλώσεως τῶν πρὸς τοῦτο ἐνδιαφερομένων, κοινοποιουμένης πρὸς τὰ λοιπὰ ἐνδιαφερόμενα μέρη καὶ τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας, ἥτις (καταγγελία) ἐπάγεται τὴν λύσιν πάσης δεσμεύσεως τῆς καταγγελλούσης ὀργανώσεως καὶ τῆς πρὸς ἣν ἡ καταγγελία τοιαύτης διὰ τὸ μέλλον, τῶν ἐκ ταύτης ἐνόμων ἀποτελεσμάτων ἐπερχομένων μετὰ δύο μῆνας ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς κοινοποιήσεως τῆς περὶ αὐτῆς δηλώσεως εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας, ἰσχυουσῶν μόνον τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ὡς αὗται εἶχον βάσει ταύτης (συλλογικῆς συμβάσεως) διαμορφωθῆ, μέχρις οὗ νομίμως λυθῶσιν. Ἐξαίρεσις οὐδεμία καθιεροῦται διὰ τῶν διατάξεων τούτων, προβλεπουσῶν γενικῶς καὶ ἀδιαστίκτως τὴν δυνατότητα τῆς καταγγελίας πάσης ἀορίστου χρόνου συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀνεξαρτήτως τοῦ περιεχομένου της. Συνεπῶς καὶ ἡ προμνησθεῖσα συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, καταστᾶσα ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ συμφωνηθέντος χρόνου (30.6.1947) ἀορίστου διαρκείας, ὑπόκειται εἰς καταγγελίαν, ἐπάγουσαν τὰ προεκτεθέντα ἀποτελέσματα. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 41 νόμου 3239/1955, θεσπίζουσα ἁπλῶς τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἰσχύος μέχρι τῆς κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου τούτου (ἄρθρον 24) τροποποιήσεως ἢ καταγγελίας τῶν ἤδη ἰσχυουσῶν καὶ ἐφαρμοζομένων συλλογικῶν συμβάσεων κλπ., καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ὅρους, τὰς συνθήκας καὶ τὴν ἀμοιβὴν τῆς ἐργασίας, δὲν ἀπαγορεύει τὴν κατὰ τὰς προδιαληφθείσας διατάξεις καταγγελίαν των. Οὔτε συνάγεται τοιαύτη ἀπαγόρευσις καταγγελίας τῆς προκειμένης συλλογικῆς συμβάσεως, προβλεπούσης τὴν δημιουργίαν εἰδικοῦ λογαριασμοῦ διὰ τὴν διανομὴν τῆς εἰσπραττομένης ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου εἰσφορᾶς ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 21 § 3 νόμου 3239/1955, καθ' ὅσον αὕτη, οὐδὲν διαλαμβάνουσα περὶ καταγγελίας, ὁρίζει ἁπλῶς, ὅτι δὲν δύναται διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἢ ἀποφάσεως διαιτησίας νὰ συσταθῇ εἰδικὸς λογαριασμὸς κλπ. Ὅθεν, ἀντιθέτως κριναν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τὸ ἐκδὸν ταύτην δικαστήριον καὶ δι' ἐπικυρώσεως τῆς πρωτοδίκου ἀπορρίψαν ὡς μὴ νόμιμον τὴν περὶ καταγγελίας τῆς ἄνω συλλογικῆς συμβάσεως προβληθεῖσαν σχετικὴν ἔνστασιν τῆς ἐναγομένης, ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς προπαρατεθείσας οὐσιαστικὰς διατάξεις καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασιν του ταύτην κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδ. 17 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν περὶ τούτου βάσιμον 7ον λόγον ἀναιρέσεως.

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ

ΑΜΟΙΒΑΙ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ ΑΝΤΙ ΠΑΓΙΑΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗΣ ΑΜΟΙΒΗΣ

Ἀποζημίωσις αὐτῶν ἐπὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ὑπὸ τοῦ ἐντολέως

Ἀνεπίτρεπτος συμφωνία περὶ παροχῆς εἰς τὸν δικηγόρον παγίας περιοδικῆς ἀμοιβῆς, κατωτέρας τῶν καθοριζομένων διὰ τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, ἐπιτρεπτὴ ὅμως συμφωνία περὶ παροχῆς ἀνωτέρας ἀμοιβῆς.—Ἐλάχιστον ὅριον ἀμοιβῆς ἡ συμφωνηθεῖσα, ἐφ' οὗ θὰ ὑπολογισθῶσι καὶ θὰ προστεθῶσιν αἱ μεταγενέστεραι αὐξήσεις.—Καταβολὴ ἀποζημιώσεως ἐπὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως παρὰ τοῦ ἐντολέως.— Ὑπολογισμὸς αὐτῆς.—Ἀμοιβὴ δικηγόρου μέχρι καταβολῆς ἀποζημιώσεως.—Τόκοι ὑπερημερίας.— Ἀναφορὰ διατάξεως ἄρθρου 6 § 1 Νόμου 3198 1955 περὶ προθεσμίας ἀγωγῆς ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως εἰς μισθωτούς, ἐφαρμογὴ ὅμως ταύτης κατ' ἀναλογίαν, ὡς ἐκ τῆς ταυτότητος τοῦ νομικοῦ λόγου καὶ ἐπὶ ἀγωγῆς ἐξ ἀκύρου καταγγελίας σχέσεως δικηγόρου.

Ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 2778/1967 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν (εἰσηγητὴς *Ν. Ἀποστολόπουλος*), μεταρρυθμίσασα ἐν μέρει τὴν ὑπ' ἀριθ. 2554/1966 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (εἰσηγητὴς *Π. Θεοδωρόπουλος*, ΕΕΔ 26, 172).

Ἐπρόκειτο περὶ τῆς καταβλητέας κατ' ἄρθρον 94 τοῦ ν.δ. 3026/1954 «περὶ Κώδικος τῶν Δικηγόρων» ἀποζημιώσεως εἰς τοὺς ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ παρέχοντας τὰς ὑπηρεσίας των δικηγόρους συνεπείᾳ λύσεως τῆς μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν ἐντολέων των σχέσεως διὰ καταγγελίας ἐκ μέρους τῶν τελευταίων καὶ περὶ τῆς νομίμου ἀμοιβῆς των κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης καὶ κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἀνωτέρω ν.δ. 3026/1954 (ἄρθρον 92) διατακτικὸν καθορισμόν, ὡς πρὸς τὸν ὁποῖον δὲν ὑπῆρξε λόγος ἀναιρέσεως. (Ἴδετε ὡς πρὸς τοῦτον Πρόεδρον Ἀρείου Πάγου 154/1968, πρακτικὰ Στ. Σταυρόπουλος, ΕΕΔ 27, 1518).

Ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις ἀπησχόλησε, μεταξὺ τῶν ἄλλων, καὶ ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἂν ἀγωγὴ δικηγόρου κατ' ἐντολέως αὐτοῦ ἐξ ἀκύρου καταγγελίας τῆς σχέσεως ὑπάγηται εἰς τὴν τρίμηνον ἀποκλειστικὴν προθεσμίαν ἀγωγῆς τοῦ ἄρθρου 6 § 1 νόμου 3198/1955 καὶ ὡς πρὸς τοῦτο ἠκολούθησε τὴν καταφατικὴν γνώμην τῆς ὑπ' ἀριθ. 110/1967 ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου (εἰσηγητὴς Στ. Σταυρόπουλος, ΕΕΔ 26, 479).

Ἐν προκειμένῳ τὴν ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐδέχθη ὁ ἀνάγων δικηγόρος εἰς παράβασιν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. (περὶ καταχρήσεως δικαιώματος).

Ἀρείου Πάγου 629/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. **Θ. Καμπέρης**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Β. Πατσουράκος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Δικόρης, Θ. Καλαμπαλίκης.

Λί ὑπὸ κρίσιν δύο αἰτήσεις, στρεφόμεναι κατὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, δέον νὰ συνεκδικασθῶσιν.

Δ) Ἐπὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου.

Κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 92 § 2 τοῦ ν.δ. 3026/1954 «περὶ Κώδικος τῶν Δικηγόρων» ἐν περιπτώσει συμφωνίας ὅπως ὁ δικηγόρος διὰ τὰς παρεχομένας ὑπηρεσίας ἀμείβεται μόνον διὰ παγίας περιοδικῆς ἀμοιβῆς (ἄρθρον 63 § 4 ἐδ. α') τὸ ἐλάχιστον ὅριον αὐτῆς καθορίζεται ἑκάστοτε δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, μετὰ γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ οἰκείου Δικηγορικοῦ Συλλόγου, ἀναλόγως α) τῆς κατηγορίας, εἰς ἣν ἀνήκει ὁ δεχόμενος τὰς ὑπηρεσίας τοῦ δικηγόρου, β) τοῦ δικαστηρίου, παρ' ᾧ ἀσκεῖ ὁ δικηγόρος τὸ λειτούργημά του καὶ γ) τοῦ χρόνου τῆς δικηγορικῆς ἐν συνόλῳ ὑπηρεσίας καὶ τοῦ χρόνου τῆς παροχῆς τῶν νομικῶν ὑπηρεσιῶν εἰς τὸ φυσικὸν ἢ νομικὸν πρόσωπον, ὁ διὰ ταυτότητος δὲ ὑπουργικῆς ἀποφάσεως καθορισμὸς τῶν ἐλαχίστων ὁρίων ἀμοιβῆς κατισχύει πάσης ἀντιθέτου συμφωνίας, καὶ, ἐφ' ὅσον διὰ συμφωνίας ὡρίσθη ποσὸν ἀμοιβῆς κατώτερον τῶν διὰ τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ὁρισθέντων ἐλαχίστων ὁρίων, ἰσχύουσι τὰ κατώτατα ταῦτα ὅρια διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ἀμοιβῆς, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 94 τοῦ αὐτοῦ ν.δ. 3026/1954, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 § 1 τοῦ ν.δ. 3790/

1957, δικηγόρος, παρέχων τὰς ὑπηρεσίας αὐτοῦ κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 63 § 4, λυομένης τῆς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐντολέως συμβάσεως διὰ τοὺς καθοριζομένους λόγους, ἐν οἷς καὶ ἡ καταγγελία ἐκ μέρους τοῦ ἐντολέως, δικαιοῦται νὰ λάβῃ παρὰ τοῦ ἐντολέως ἀποζημίωσιν, συνισταμένην εἰς παγίας μηνιαίας περιοδικὰς ἀμοιβὰς ἀναλόγους εἰς ἀριθμὸν πρὸς τὸν χρόνον ὑπηρεσίας τοῦ δικηγόρου, διὰ τὸν ὑπολογισμὸν δὲ τῆς παγίας μηνιαίας περιοδικῆς ἀμοιβῆς, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀποζημίωσιν ταύτην, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν μόνον πᾶν ὅ,τι καταβάλλεται ὑποχρεωτικῶς κατὰ νόμον ἐτησίως ἢ μηνιαίως σταθερῶς ὑπὸ οἱανδήποτε μορφήν, οὐχὶ δὲ καὶ τυχὸν αὐξομειουμένη κατὰ μῆνα δαπάνη ἢ καὶ ἀμοιβαὶ καθ' ὑπόθεσιν, καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν λύσεως τῆς συμβάσεως διὰ καταγγελίας τοῦ ἐντολέως ὁ δικηγόρος δικαιοῦται νὰ λαμβάνῃ τὴν συμπεφωνημένην ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ ἄνω ἄρθρου 92 ἀμοιβήν του μέχρι πλήρους καταβολῆς τῆς κατὰ τὰ ἄνω ἀποζημιώσεως. Μετὰ ταῦτα, εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ἄνω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 92, ἐξεδόθη τὸ πρῶτον ἡ ὑπ' ἀριθ. 128494/1954 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, κυρωθεῖσα ἅμα καὶ συμπληρωθεῖσα διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 3149/1955, δι' ἧς καθορίσθησαν τὰ ἐλάχιστα ὅρια ἀμοιβῆς τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας των δικηγόρων, καὶ ἰδίᾳ τῆς παραγράφου IV τῶν «γενικῶν διατάξεων» της ὡρίσθη, ὅτι δικηγόροι ἐπὶ παγίᾳ ἀμοιβῇ, λαμβάνοντες μεῖζον ποσὸν τοῦ διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης καθοριζομένου, ἐξακολουθοῦν νὰ λαμβάνουν τοῦτο, θεωρούμενον ὡς ἐλάχιστον ὅριον καθοριζόμενον καὶ διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ὡς τοιοῦτον, καὶ μετὰ ταῦτα ὑάσει τῶν αὐτῶν διατάξεων ἐξεδόθησαν αἱ ἑξῆς ἕτεραι ἀποφάσεις τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης: 1) Ἡ ὑπ' ἀριθ. 21337/1959, δι' ἧς ηὐξήθησαν τὰ διὰ τῆς προηγουμένης ὑπ' ἀριθ. 128494/1954 καθορισθέντα ἐλάχιστα ὅρια ἀμοιβῶν κατὰ 10%, 2) αἱ ὑπ' ἀριθ. 58798/1961 καὶ 58799/1961, δι' ὧν τὰ αὐτὰ ὅρια ἀμοιβῶν ηὐξήθησαν κατὰ 10% εἰσέτι, 3) ἡ ὑπ' ἀριθ. 93734/1962, δι' ἧς τὰ ἰσχύοντα κατώτατα ὅρια ἀμοιβῶν προσηυξήθησαν κατὰ 10% δι' ἑκάστην τοιετίαν δικηγορικῆς ὑπηρεσίας παρὰ τῷ αὐτῷ νομικῷ ἢ φυσικῷ προσώπῳ, χωρὶς ὅμως νὰ δύναται νὰ ὑπερβῇ ἡ προσαύξησις αὕτη τὸ ½ τοῦ ἰσχύοντος κατωτάτου ὁρίου τῆς παγίας περιοδικῆς παροχῆς, 4) ὑπ' ἀριθ. 76630/1964, δι' ἧς τὰ αὐτὰ ὅρια ἀμοιβῶν προσηυξήθησαν κατὰ 10% δι' ἑκάστην 10ετίαν τῆς δικηγορικῆς ἐν συνόλῳ ὑπηρεσίας καὶ 5) ἡ ὑπ' ἀριθ. 6798/1966, δι' ἧς καθορίσθησαν τὰ κατώτατα ὅρια ἀμοιβῆς συμφώνως πρὸς τὰς σκέψεις καὶ τοὺς ὑπολογισμοὺς τῶν ὑπ' ἀριθ. 246/1965 καὶ 628/1965 γνωμοδοτήσεων τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22/1968 γνωμοδοτήσεως τοῦ Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτων προκύπτει σαφῶς 1) Ὅτι συμφωνία περὶ παροχῆς εἰς τὸν δικηγόρον παγίας περιοδικῆς ἀμοιβῆς, κατωτέρας τῶν καθοριζομένων διὰ τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, δὲν εἶναι ἐπιτρεπτή, εἶναι ὅμως ἀντιθέτως ἐπιτρεπτὴ συμφωνία περὶ παροχῆς ἀμοιβῆς ἀνωτέρας, 2) Ὅτι ἐπὶ συμφωνίας περὶ παροχῆς εἰς τὸν δικηγόρον παγίας περιοδικῆς ἀμοιβῆς ἀνωτέρας τῶν διὰ τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καθοριζομένων ἡ συμφωνηθεῖσα ἀμοιβὴ ἀποτελεῖ τὸ ἐλάχιστον ὅριον ἀμοιβῆς, ἐφ' οὗ θὰ ὑπολογισθῶσι καὶ θὰ προσδιορισθῶσιν αἱ μεταγενεστέρως παρεχόμεναι δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων αὐξήσεις, καὶ 3) Ὅτι ἐπὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως παρὰ τοῦ ἐντολέως καταβάλλεται εἰς τὸν δικηγόρον ἀποζημίωσις μέν, ὑπολογιζομένη ὑάσει τῆς ἀμοιβῆς τῆς καταβαλλομένης ὑποχρεωτικῶς κατὰ νόμον, ἀμοιβὴ δέ, μέχρι τῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως, ἡ συμπεφωνημένη, ἐφ' ὅσον ὅμως αὕτη εἶναι ἀνωτέρα τῆς διὰ τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καθοριζομένης, καὶ περαιτέρω, ὅτι ἐπὶ συμβατικοῦ καθορισμοῦ τῆς ἀμοιβῆς τοῦ δικηγόρου καὶ μεταγενεστέρως αὐξήσεων δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, ἡ τε ἀποζημίωσις καὶ ἡ μέχρι τῆς καταβολῆς αὐτῆς ἀμοιβὴ τοῦ δικηγόρου ὑπολογίζονται ὑάσει τῆς συμφωνηθείσης ἀμοιβῆς, ὡς αὕτη προσηυξήθη, διότι ἡ ὅλη αὕτη ἀμοιβὴ εἶναι ἡ κατὰ νόμον ὀφειλομένη καὶ ἀνωτέρα τῆς διὰ τῆς συμφωνίας καθορισθείσης. Κατ' ἀκολουθίαν, δεξάμενον τὸ Ἐφετεῖον, ἀνελέγκτως ἐκ τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσίδικος δικηγόρος προσελήφθη παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος τὴν 14 Ἰουλίου 1955, εἶναι δὲ οὗτος δικηγόρος ἀπὸ τῆς 28.3.1934, καὶ ὅτι ἐπομένως τὴν 27 Φεβρουαρίου 1965, καθ' ἣν ἐγένετο παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος Ταμείου ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως, εἶχεν οὗτος συμπληρώσει 9ετῆ ὑπηρεσίαν παρὰ τῷ ἀναιρεσείοντι καὶ 30ετῆ συνολικὴν δικηγο-

ρικήν ὑπηρεσίαν, ὅτι οὗτος προήχθη εἰς δικηγόρον παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ τὴν 10.5.1955 καὶ ὅτι τὴν 1.8.1962 εἶχε καθορισθῇ ἡ ἀμοιβὴ αὐτοῦ, διὰ πράξεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἀναιρεσείοντος, νομίμως ἐγκριθείσης, εἰς δραχμὰς 10.000 κατὰ μῆνα, καὶ δὴ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν, ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο θὰ ἀπετέλει τὸ κατώτερον ὅριον ἀμοιβῆς, ἐφ' ᾗς θὰ ὑπελογίζοντο αἱ εἰς τὸ μέλλον παρεχόμεναι δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης αὐξήσεις, καὶ τὸ μὲν κρῖναν, ὅτι κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ἡ ἀμοιβὴ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, κατὰ τὸν χρόνον καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἀνήρχετο εἰς δραχμὰς 16.000 κατὰ μῆνα, τὸ δὲ δέκατον τῆς ἀμοιβῆς ταύτης ὑπολογίσαν τήν τε καταβλητέαν εἰς αὐτὸν ἀποζημίωσιν καὶ τὴν μέχρι τῆς καταβολῆς αὐτῆς καταβλητέαν εἰς αὐτὸν ἀμοιβὴν καὶ καθορίσαν περαιτέρω, ἐν ὄψει τῶν πράγματι καταβληθέντων εἰς αὐτὸν διὰ τὰς αἰτίας ταύτας, τὸ ἐπιστρεπτέον ὡς ἀχρεωστήτως καταβληθὲν ποσόν, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ἄνω οὐσιαστικὰς διατάξεις καὶ ἀπορριπτέος ὁ μοναδικὸς ἐν τῷ ἀναιρετηρίῳ λόγος, δι' οὗ ὑποστηρίζεται τὸ ἀντίθετον, καὶ δὴ ὅτι ἡ μὲν ἀποζημίωσις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἔδει νὰ καθορισθῇ βάσει μηνιαίας ἀμοιβῆς δραχμῶν 8.373, ὡς ἀναρχομένης, κατὰ νόμον, εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο ταύτης, ἡ δὲ καταβλητέα εἰς αὐτὸν μέχρι τῆς καταβολῆς της ἀποζημιώσεως ἀμοιβὴ βάσει τῆς συμφωνηθείσης τοιαύτης τῶν δραχμῶν 10.000 κατὰ μῆνα.

Β) Ἐπὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ Θ.Κ.

Ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη, διὰ τοῦ ἄρθρου 94 τοῦ ν.δ. 3026/1954, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 3790/1957, ὡρίσθη, ὅτι ἐπὶ καταγγελίας παρὰ τοῦ ἐντολέως τῆς μετὰ τοῦ δικηγόρου, παρέχοντος τὰς ὑπηρεσίας του ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ, συμβάσεως, διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς καταβλητέας εἰς αὐτὸν ἀποζημιώσεως λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν μόνον πάν ὅ,τι καταβάλλεται ὑποχρεωτικῶς κατὰ νόμον ἐτησίως ἢ μηνιαίως σταθερῶς ὑπὸ οἱανδήποτε μορφήν, οὐχὶ δὲ τυχὸν αὐξομειούμεναι κατὰ μῆνα δαπάναι ἢ ἀμοιβαὶ καθ' ὑπόθεσιν, καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 12 § 4 τοῦ νόμου 3170/1955 «περὶ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου» εἰς οὐδεμίαν ἄλλην ἀμοιβήν, πέραν τῆς συμπεφωνημένης, δικαιοῦνται οἱ προσλαμβανόμενοι παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ταμείου δικηγόροι διὰ τὰς οἱασδήποτε νομικὰς ἐργασίας ἢ παραστάσεις αὐτῶν ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων ἢ τῶν Διοικητικῶν Ἀρχῶν. Περαιτέρω δέ, ἡ μὲν διάταξις τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ ὁ.δ. τῆς 5.8.1957 «περὶ ἐγκρίσεως κανονισμοῦ περὶ τρόπου λειτουργίας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου», καθιεροῦσα τὴν καταβολὴν ἀποζημιώσεων εἰς προϊσταμένους Τμημάτων ἢ Γραφείων διὰ συμμετοχὴν των εἰς συμβούλια, ἀναφέρεται εἰς τοὺς κατὰ τὰς ὀργανικὰς διατάξεις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου προϊσταμένους Τμημάτων καὶ Γραφείων, αἱ δὲ περὶ ὁδοιπορικῶν ἐξόδων διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 21989/1960 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας καὶ Οἰκονομικῶν καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 35244/1960 τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 2 τοῦ ν.δ. 4021/1959 ἐξ Ὑπουργῶν Ἐπιτροπῆς ἀναφέρονται εἰς τοὺς ἐμμίσθους ὑπαλλήλους.

Ἐν προκειμένῳ τὸ Ἐφετεῖον ἐδέξατο διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὡς ἐκ ταύτης προκύπτει, ὅτι κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων καταρτισθείσης συμβάσεως τῆς 30.9.1959 ἔδει νὰ καταβάλληται εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα δικηγόρον, πλὴν τῆς παγίας καὶ σταθερᾶς μηνιαίας ἀμοιβῆς του, καὶ πρόσθετος τοιαύτη, ἀναρχομένη εἰς δραχμὰς 5.000 κατὰ μῆνα διὰ συμμετοχὴν εἰς συμβούλια, λειτουργοῦντα παρὰ τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ Ταμείῳ, ἀλλὰ μόνον ἐφ' ὅσον μετεῖχεν εἰς αὐτὰ πρὸς εἰσήγησιν ἐπὶ ζητημάτων νομικῆς φύσεως, ὡς καὶ ποσὸν δραχμῶν 1000 κατὰ μῆνα δι' ἔξοδα κινήσεως, εἰς τὰ ὁποῖα πράγματι ὑπεβάλλετο οὗτος, καὶ ὅτι μετεῖχεν οὗτος εἰς τὰ εἰρημένα συμβούλια οὐχὶ ὡς προϊστάμενος νομικοῦ τιτήματος, οἷον νομοθετικῶς ὠργανωμένον δὲν ὑφίστατο παρὰ τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐν αὐτῷ ὑπηρεσίας τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἀλλ' ἁπλῶς ὡς νομικὸς σύμβουλος βάσει τῆς ὡς ἄνω συμβάσεως, ἥτις δὲν προσέδιδεν εἰς αὐτὸν τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐμμίσθου ὑπαλλήλου. Ἑπομένως κρῖναν μετὰ ταῦτα τὸ Ἐφετεῖον, ὅτι τὰ εἰρημένα ποσὰ δὲν ὑπολογίζονται διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος δικηγόρου, ὡς μὴ ἀποτελοῦντα ἀμοιβὰς αὐτοῦ ὑποχρεωτικῶς καὶ σταθερῶς καταβαλλομένας, ἐφ' ὅσον δὲ παρὰ ταῦτα ὑπελογίσθησαν εἶναι ἐπιστρεπτέον ὡς ἀχρεωστήτως καταβληθὲν τὸ εἰς αὐτὰ ἀναλογοῦν ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως, τὸ μὲν ἐξετίμησε κυριαρχικῶς πράγματα, τὰ δὲ δὲν παρεβίασεν οὔτε τὰς ἄνω διατάξεις, οὔτε τὰς τῶν ἄρθρων 173 καὶ 200 Α.Κ., οὔτε ἑτέραν, καὶ ἀπορρι-

πτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου.

Ὁρίζεται μὲν ἐν ἄρθρῳ 157 Πολ. Δικονομίας, ὅτι αἱ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ 156 συνέπειαι τῆς ἀγωγῆς, ἐν αἷς καὶ ἡ ἔναρξις τόκων ὑπερημερίας, παύουσιν, ἐὰν ὁ ἐνάγων παραιτηθῇ τοῦ δικογράφου τῆς ἀγωγῆς, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀγωγή, ἀπὸ τοῦ δικογράφου τῆς ὁποίας παρητήθη ὁ ἐνάγων, ἀποτελεῖ ἐξώδικον ὄχλησιν πρὸς πληρωμὴν τοῦ χρέους, ἥτις ἀρκεῖ διὰ τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ ὀφειλέτου πρὸς πληρωμὴν τόκων, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 340 καὶ 345 Α.Κ. Οὕτω δὲ καὶ τὸ Ἐφετεῖον κρίναν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του καὶ ὑποχρεώσαν τὸν ἀναιρεσείοντα εἰς πληρωμὴν τόκων ὑπερημερίας ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς προηγουμένης ἀπὸ 15 Ὀκτωβρίου 1965 ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἀπὸ τοῦ δικογράφου τῆς ὁποίας παρητήθη τοῦτο διὰ τῆς περὶ ἧς ἤδη πρόκειται ἀγωγῆς, οὐδαμῶς ἔσφαλε καὶ ἀπορριπτέος ὁ δεύτερος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου κατὰ τὸ περὶ τοῦ ἐναντίου μέρος αὐτοῦ. Ἐξ ἄλλου, ναὶ μέν, κατὰ τὸ ἄρθρον 342 Α.Κ., ὁ ὀφειλέτης δὲν καθίσταται ὑπερήμερος καὶ ὀφείλει τόκους ἀπὸ τῆς ὀχλήσεως αὐτοῦ πρὸς πληρωμὴν τοῦ χρέους, ἐὰν ἡ καθυστέρησις ὀφείλεται εἰς γεγονός, ὃ δὲν ὑπέχει εὐθύνην, τοιοῦτον δὲ γεγονὸς εἶναι καὶ ἡ ἀνυπαίτιος πλάνη αὐτοῦ περὶ τὴν ὕπαρξιν ἢ τὴν ἔκτασιν τῆς ὑποχρεώσεώς του, ἀλλὰ ἐν προκειμένῳ τὰ ἐπικαλούμενα σχετικῶς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος περιστατικά, καὶ δὴ ὅτι τὸ κατὰ τὴν 27 Φεβρουαρίου 1965 καταβληθὲν εἰς αὐτὸν λόγῳ ἀποζημιώσεως καὶ ἀποδοχῶν ποσὸν τῶν δραχμῶν 358.206 καθώρισε τὸ ἀναιρεσίβλητον κατόπιν γνωμοδοτήσεως τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ἧς τὸ περιεχόμενον δὲν καθορίζει, ὅτι μετὰ τὴν καταβολὴν τοῦ ποσοῦ τούτου καὶ δὴ τὴν 25.2.1966 τὸ ἀναιρεσίβλητον κατέβαλεν εἰς αὐτὸν διὰ συμπληρωματικὴν ἀποζημίωσιν καὶ διὰ διαφορὰν ἀποδοχῶν τοῦ μέχρι τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως χρόνου καὶ ἕτερον ποσὸν ἐκ δραχμῶν 118.586, καὶ ὅτι αἱ περὶ ὑπολογισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν δικηγόρων τῶν παρεχόντων ὑπηρεσίας ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ παροχῇ, ἐπὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως παρίστανται ἀσαφεῖς, δὲν καθιστοῦν ἀνυπαίτιον πλάνην αὐτοῦ, δοθείσης καὶ τῆς ἰδιότητός του ὡς δικηγόρου, περὶ τὴν ὑποχρέωσίν του πρὸς ἐπιστροφὴν τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 102.500, ἐφ' οὗ ἐπεδικάσθησαν τόκοι ἀπὸ τῆς προγενεστέρας ἀγωγῆς, καθόσον καὶ μὲ ἐπιφύλαξιν ἀναζητήσεως, ὡς ἐδέχθη, τὸ Ἐφετεῖον, ἐγένοντο πρὸς τὸν ἀναιρεσείοντα αἱ καταβολαὶ καὶ αἱ ἀμοιβαὶ τοῦ ἀναιρεσείοντος λόγῳ συμμετοχῆς εἰς συμβούλια καὶ τὰ ἔξοδα κινήσεως αὐτοῦ, ἐκ τοῦ συνυπολογισμοῦ τῶν ὁποίων καταβλήθη εἰς αὐτὸν τὸ εἰρημένον ποσόν, δὲν ἠδύναντο ἀναμφιβόλως νὰ συνυπολογισθοῦν διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς καταβλητέας εἰς αὐτὸν ἀποζημιώσεως, ὡς καὶ ἀνωτέρω ἐλέχθη. Τέλος, τὰ εἰρημένα περιστατικὰ δὲν καθιστοῦν καταχρηστικὴν τὴν παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἀπαίτησιν τόκων ἀπὸ τῆς ὀχλήσεως ἐπὶ τοῦ ἐπιστρεπτέου αὐτῷ εἰρημένου ποσοῦ, καὶ κατ' ἀκολουθίαν εἶναι ἀπορριπτέος ὁ δεύτερος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου καὶ καθ' ὅσον προβάλλεται δι' αὐτοῦ μὴ λῆψις ὑπ' ὄψιν τῶν ἀντιθέτων ἰσχυρισμῶν τοῦ ἀναιρεσείοντος.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ ν.δ. 3198/1955, καθ' ἣν πᾶσα ἀξίωσις μισθωτοῦ, πηγάζουσα ἐξ ἀκύρου καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας, τυγχάνει ἀπαράδεκτος, ἐὰν ἡ σχετικὴ ἀγωγὴ δὲν κοινοποιηθῇ ἐντὸς τριμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας, ἀναφέρεται μὲν εἰς μισθωτούς, τελοῦντας μετὰ τῶν ἐργοδοτῶν των εἰς σχέσιν ἐργασίας, ἔχει ὅμως ἐφαρμογήν, κατ' ἀναλογίαν, ὡς ἐκ τῆς ταυτότητος τοῦ νομικοῦ λόγου, δι' ὃν ἐθεσπίσθη, ἡ διάταξις, ἤτοι τῆς ἄρσεως τῆς ἀβεβαιότητος διὰ τῆς ταχείας ἀσκήσεως τῆς ἀξιώσεως ἐξ ἀκύρου καταγγελίας καὶ ἐπὶ δικηγόρων παρεχόντων νομικὰς ἐργασίας ἐπὶ παγίᾳ ἀμοιβῇ (ἄρθρον 94 Κώδικος τῶν Δικηγόρων), ὑποκειμένης οὕτω τῆς ἀγωγῆς ἐπὶ ἀκυρότητι τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 94 τοῦ Κώδικος τῶν Δικηγόρων καταγγελίας εἰς τὴν διαληφθεῖσαν τρίμηνον ἀποσβεστικὴν προθεσμίαν τοῦ ἄνω ἄρθρου 6 § 1 τοῦ ν.δ. 3198/1955. Ἐπομένως, οὕτω κρίναν τὸ Ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του καὶ ἀπορρίψαν δι' ἐπικυρώσεως τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως ὡς ἀπαράδεκτον τὴν μετὰ παρέλευσιν τριμήνου ἀπὸ τῆς γενομένης ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ταμείου καταγγελίας τῆς μεταξὺ τούτου καὶ τοῦ ἀναιρεσείοντος δικηγόρου σχέσεως παροχῆς, ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ παροχῇ νομικῶν ὑπηρεσιῶν, ἀσκηθεῖσαν ἀνταγωγὴν περὶ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας ὡς καταχρηστικῆς, οὐδαμῶς ἔσφαλε καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου τρίτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου.

ΣΩΜΑΤΕΙΑ

ΠΑΡΟΧΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΠΟ ΜΕΛΟΥΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΙΣ ΣΩΜΑΤΕΙΟΝ

'Ισχύς άποφάσεως γενικῆς συνελεύσεως σωματείου μετὰ μὴ προσβολὴν αὐτῆς

Κήρυξις, κατ' ἄρθρον 101 'Αστικοῦ Κώδικος, ἐφαρμοζομένου καὶ ἐπὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων, ἀκυρότητος ἀποφάσεως γενικῆς συνελεύσεως σωματείου ἕνεκεν ἀντιθέσεως πρὸς τὸν Νόμον ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου, κατόπιν ἀγωγῆς, ὑποκειμένης ὡς πρὸς τὴν ἔγερσιν αὐτῆς εἰς τὸν ἐν τῷ Κώδικι χρονικὸν περιορισμὸν καὶ ὄχι κατ' ἔνστασιν ἢ παρεμπιπτόντως.—'Απόφασις γενικῆς συνελεύσεως ἐπὶ μὴ ἀναγραφέντος ἐν τῇ προσκλήσει θέματος.—'Αντίθεσις ἀποφάσεως συνελεύσεως, προσβαλλούσης κεκτημένον δικαίωμα ἐπὶ μισθόν, πρὸς ἀπαγορευτικὸν κανόνα.—Παροχὴ ἐργασίας ὑπαλλήλου ὑπὸ μέλους Διοικητικοῦ Συμβουλίου εἰς σωματεῖον.

Κατεκρίθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΦΟΔ', ἡ ὑπ' ἀριθ. 1262/1968 ἀπόφασις τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Πειραιῶς (Πρωτοδίκης 'Απόστ. Μουστακόπουλος, ΕΕΔ 28, 36, ἐνθα σχετικαὶ παρατηρήσεις μας).

Πρωτοδικείου Πειραιῶς 4596/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου ΓΦΟΔ' κατ' ἔνστασιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Κ. Καινούργιος**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Α. Βερνάρδος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. 'Αραβανόπουλος, 'Αντ. Κορδάτος

Διὰ μὲν τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγῆς τοῦ ἐφεσιβλήτου διώκεται ἡ καταψήφισις τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐπαγγελματικοῦ σωματείου εἰς πληρωμὴν εἰς τοῦτον, ὅστις ὑπῆρξε μέλος τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ ὡς εἴρηται σωματείου καὶ ἐξετέλεσεν εἰδικώτερον καθήκοντα ταμίου καὶ εἰσπράκτορος μισθολογικῶν διαφορῶν, ἀναγομένων εἰς τὸ ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου 1966 μέχρι τῆς 15ης Νοεμβρίου 1967 διαδραμὸν χρονικὸν διάστημα καὶ ὀφειλομένων συνεπείᾳ αὐξήσεως, χορηγηθείσης, μετ' ἀναδρομικῆς ἰσχύος, τὴν 5ην Φεβρουαρίου 1967, διὰ δὲ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως, δι' ἧς ἐκρίθη, ὅτι ἡ κατὰ τὴν 11ην Φεβρουαρίου 1968 διὰ νεωτέρας ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως γενομένη ἀνάκλησις τῆς περὶ ἧς ἀνωτέρω αὐξήσεως στερεῖται ἐννόμων συνεπειῶν, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ὡς ἄνω ἀγωγή. Ἤδη διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως αἰτιᾶται τὸ ἐκκαλοῦν τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, κατὰ τὰ εἰδικώτερον ὑπὸ ταύτου ἐκτιθέμενα, ὡς κατ' ἐσφαλμένην ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου καὶ ἐκτίμησιν τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων δεξαμένη τὴν ἀγωγήν.

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 101 Α.Κ. ἐλκομένης εἰς ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων (Ε.Α. 4497/1954, ΝοΒ 2, σελ. 1263, 2506/1957, ΕΕΔ 17, 1141) σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ ἀκυρότης τῶν ἀποφάσεων τῆς γενικῆς συνελεύσεως σωματείου ἕνεκεν ἀντιθέσεως τούτων πρὸς τὸν νόμον κηρύσσεται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου μόνον κατόπιν ἀγωγῆς, ὑποκειμένης ὡς πρὸς τὴν ἔγερσιν αὐτῆς εἰς τὸν ἐν τῷ Κώδικι χρονικὸν περιορισμόν, οὐχὶ δὲ κατ' ἔνστασιν ἢ παρεμπιπτόντως, ἔστω καὶ ἐν δίκῃ μετὰ τοῦ νομίμου ἀντιδίκου τοῦ ἐπικαλουμένου τὴν ἀκυρότητα, ἐκτὸς ἐὰν πρόκειται περὶ ἐγγράφου, ὅπερ δὲν φέρει τὰ ἐξωτερικὰ γνωρίσματα ἀποφάσεως ἢ ἀποφάσεως προδήλως κατὰ τὸ φαινόμενον μόνον τοιαύτης ἢ ἐκδοθείσης πέραν τῆς ἀνηκούσης εἰς τὴν συνέλευσιν ἐξουσίας ἢ ἀντικειμένης κατὰ τὸ περιεχόμενον τῆς δι' αὐτῆς ἐκφρασθείσης δικαιοπρακτικῆς βουλήσεως εἰς ἀπαγορευτικὸν νόμον ἢ εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη (Α.Π. 137 καὶ 410/1963, ΝοΒ 11, 926 καὶ 946, 410/1967, ΝοΒ 15, 1165). 'Αλλὰ εἰς οὐδεμίαν τῶν ὡς ἄνω κατηγοριῶν ὑπάγεται ἡ ἀπόφασις, ἥτις ἐξεδόθη ὑπὸ τῆς συνελεύσεως κατὰ παραβίασιν τοῦ ἄρθρου 97 § 1 ἐδ. δ' τοῦ προμνησθέντος Κώδικος, καθ' ἣν εἶναι ἄκυρος ἀπόφασις ἐπὶ θέματος μὴ ἀναγραφέντος ἐν τῇ προσκλήσει, οὐδὲ πάντως εἶναι ὀρθὴ ἡ νομικὴ ἄποψις ὅτι καθίστανται ἀνυπόστατοι καὶ οὐχὶ ἁπλῶς ἄκυροι αἱ ἐπὶ θέματος μὴ ἀναγραφέντος ἐν τῇ προσκλήσει ἀποφάσεις τῆς γενικῆς συνελεύσεως (πρβλ. Α.Π. 596/1961, ΝοΒ 10, σελ. 620, ἀφορῶσαν τὴν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου προβλεπομένην ἀκυ-

μότητα λόγω έλλείψεως άπαρτίας). Περαιτέρω άπόφασις τῆς γενικῆς συνελεύσεως, προσβαλλουσα κεκτημένον ἤδη δικαίωμα ἐπί μισθόν, ὅπερ προστατεύεται ὑπό κανόνων δημοσίας τάξεως, εὑρίσκεται εἰς ἀντίθεσιν πρός ἀπαγορευτικόν κανόνα, ἐξ οὗ παρέπεται, ἐν ἁρμονίᾳ πρός τά προσθεν ἐκτεθέντα, ὅτι αὕτη δύναται ἀντίθετως, κατ' ἐξαιρετικῶς ἐπιτρεπομένην παρεμπίπτουσαν κρίσιν, νά θεωρηθῇ ὡς στερουμένη ἐννόμων συνεπειῶν ἐν ὅψει καί τοῦ ἄρθρου 3 Α.Κ. (προβλ. ἰδίως Α.Π. 698/1958, ΕΕΔ 17, σελ. 1235).

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων καί προσκομιζομένων ἐγγράφων καί τῆς ἐν γένει συζητήσεως ἐβεβαιώθησαν τά κάτωθι: Ὁ ἐνάγων καί ἤδη ἐφεσίβλητος, τυγχανων μέλος τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ ἐναγομένου καί ἤδη ἐκκαλοῦντος ἐπαγγελματικοῦ σωματείου θερμαστῶν θαλάσσης, ἐξετέλει ἀπό τοῦ μηνός Δεκεμβρίου 1960 καθήκοντα ταμίου καί ἐκτελεστικοῦ εἰσπράκτορος ἀντί καταβαλλομένης μηνιαίας ἀποζημιώσεως, διαμορφωθείσης ἐν ἀρχῇ τοῦ ἔτους 1967 εἰς 3.500 δραχμάς καί αὐξηθείσης διά τῆς κατά τήν 31ην Ἰανουαρίου 1967 ληφθείσης ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ ἐναγομένου, ἐπιληφθέντος δυνάμει τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ καταστατικοῦ, κατά 400 δραχμάς. Ἐν συνεχείᾳ ἡ γενική συνέλευσις τοῦ ἐναγομένου κατά μέν τήν 5ην Φεβρουαρίου 1967 ἐνέκρινε δι' ἐγγράφου, ἐν τοῖς οἰκείοις πρακτικοῖς διατυπωθείσης ἀποφάσεώς της, τήν ἀναδρομικήν, ἀπό τῆς 15ης Σεπτεμβρίου 1966, αὔξησιν τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν τοῦ ἐνάγοντος εἰς 4.916 δραχμάς συνολικῶς, ὅπερ ποσόν ἰσοῦται πρός τό τοιοῦτον τῶν μηνιαίων τακτικῶν ἀποδοχῶν θερμαστοῦ ὑπηρετοῦντος εἰς ἀκτοπλόα σκάφη, κατά δέ τήν 11ην Φεβρουαρίου 1968 ἀνεκάλεσε διά μεταγενεστέρας ἀποφάσεώς της τήν ὡς ἄνω προηγουμένην ταιαύτην, ὡς ληφθεῖσαν ἐπί θέματος μή ἀναγραφέντος ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει, ἐξ οὗ λόγου ἐξηκολούθησε καταβαλλομένη εἰς τόν ἐνάγοντα ἐν σχέσει πρός τόν ὡς ἄνω ἐν τῇ ἀγωγῇ χρόνον μόνον ἡ περί ἧς ἀνωτέρω ἐκ 400 δραχμῶν κατά μῆνα μειωμένη προσαύξησις. Κατά ταῦτα ἡ μέν πρώτη τῶν ρηθεισῶν ἀποφάσεων τῆς γενικῆς συνελεύσεως τοῦ ἐναγομένου σωματείου, δι' ἧς ἐχορηγήθη ἡ ἐπιδιωκομένη αὔξησις, μή ἀκυρωθεῖσα διά δικαστικῆς ἀποφάσεως κατά παραδοχήν ἀγωγῆς, ἐγερθείσης ἐντός τῆς ὑπό τοῦ προδιαληφθέντος ἄρθρου 101 Α.Κ. ὁριζομένης ἐξαμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας, κατέστη ἤδη ἀπρόσβλητος, μή ἐπιτρεπομένης ἐντεῦθεν παρεμπιπτούσης κρίσεως περί ἀκυρότητος αὐτῆς ἐκ τοῦ ὑπό τοῦ ἐναγομένου καί πρωτοδίκως προβληθέντος λόγου, ἀναγομένου εἰς λῆψιν αὐτῆς ἐπί θέματος μή ἀναγραφέντος ἐν τῇ προσκλήσει, ἡ δέ μετά τήν ὡς ἄνω ἀπρόσβλητον ἐν τῷ μεταξύ καταστᾶσαν προηγουμένην ἀπόφασιν ληφθεῖσα ἑτέρα ταιαύτη, ὑπαγομένη, ὡς εἴρηται, εἰς τινα τῶν ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης σκέψεως ἀπαριθμουμένων ἐξαιρέσεων δέν παράγει ἀντιθέτως ἐννόμους συνεπείας, τοῦθ' ὅπερ καί παρεμπιπτόντως κρίνεται, ἐξ ὧν πάντων ἔπεται, ὅτι οὕτως ἀποφανθεῖσα καί ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ὀρθῶς τάς προρρηθείσας διατάξεις ἡρμήνευσε καί ἐφήρμοσεν. Δέον νά σημειωθῇ, ὅτι ἀλυσιτελῶς ὡσαύτως ἐπικαλεῖται συναφῶς τό ἐκκαλοῦν, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος ἐνάγων δέν εἶχε τύχει ἐν τοῖς πράγμασι τῆς εἰρημένης αὐξήσεως μέχρι τῆς λήψεως τῆς περί ἧς ἀνωτέρω ἐγένετο λόγος δευτέρας ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως, καθ' ὅτι δέν ἀποκλείεται ἐκ τοῦ λόγου τούτου τό ἤδη διά μόνης τῆς λήψεως τῆς πρώτης ἀποφάσεως κτηθέν δικαίωμα τούτου, ὅπερ, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἀφορᾷ μισθόν, ἀναγόμενον εἰς χρόνον προγενέστερον τῆς λήψεως τῆς ἀνακαλούσης τήν αὔξησιν ἀποφάσεως, ἐνῷ ἑτέρωθεν ἡ τελευταία αὕτη ἀπόφασις δέν παράγει, καθ' ἃ ἤδη ἐξετέθη, ἐννόμους συνεπείας. Ἀκολούθως τούτοις τυγχάνουσιν ἀβάσιμοι καί ἀπορριπτέοι οἱ σχετικοί πρῶτος καί δεύτερος λόγοι τῆς κρινομένης ἐφέσεως, ὡς οὗτοι ἀνεπτύχθησαν διά τῶν προτάσεων.

Ἀληθῶς μέν διά τοῦ μνησθέντος ἄρθρου 22 τοῦ καταστατικοῦ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐναγομένου ὁρίζεται, καθ' ἃ ὑποστηρίζει τοῦτο, ὅτι τό διοικητικόν συμβούλιον καθορίζει τάς μισθοδοσίας τῆς ἐμμίσθου διοικήσεως καί τοῦ ἐμμίσθου προσωπικοῦ τοῦ Γραφείου ἐπί τῇ βάσει τῶν πιστώσεων τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀλλ' ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι ἡ διάταξις αὕτη, θεσπίζουσα δέσμευσιν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, δέν ἀφορᾷ καί τήν μειζόνων ἐξουσιῶν κεκτημένην γενικήν συνέλευσιν τοῦ σωματείου, ἐν τῷ οἰκείῳ προϋπολογισμῷ, διαλαμβάνονται ἐν ἰδιαιτέροις κονδυλίοις περί μισθοδοσίας τοῦ προέδρου, τοῦ γενικοῦ γραμματέως καί τοῦ ταμίου, περιέχεται, καίτοι συναπτικῶς καί ἄνευ τῆς περί ἧς ἀνωτέρω πλεοναστικῶς ἐν τῷ καταστα-

ΔΗΜΟΙ

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΣΥΝΕΡΓΕΙΩΝ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Μετατροπή εἰς ἀορίστου χρόνου κατὰ Ν.Δ. 4541/1966

Πρόσληψις μισθωτοῦ ἐπὶ συμβάσει ὡρισμένου χρόνου εἰς συνεργεῖον Δήμου κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 143 τοῦ Νόμου 1726/1951.—Μετατροπὴ διὰ τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ Ν.Δ. 4541/1966 τῆς ὑφισταμένης συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου εἰς ἀορίστου τοιαύτην, θεωρουμένης συντελεσθείσης τῆς μετατροπῆς ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς προσλήψεως τοῦ μισθωτοῦ, ἐφ' ὅσον ἡ ἀπασχόλησις αὐτοῦ εἶναι συνεχής, καὶ ὄχι ἀπὸ τῆς τελευταίας ἀνανεώσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ Ν.Δ. 4541/1966.—Δικαίωμα ἀποζημιώσεως Νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, δι' ἀπόλυσιν.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμιον Γ'ΞΟΔ' Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὑπῆρξε καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ (ὁπαλλήλου) Δήμου, ὑπηρετοῦντος εἰς τὰ συνεργεῖα αὐτοῦ, ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ν.δ. 4541/1966, κατὰ τὸ ὁποῖον αἱ συμβάσεις τῶν κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ὑπηρετούντων ἡμερομισθίων τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 189 τοῦ ν.δ. 406/1968, ὡς αὕτη ἰσχυε πρὸ τῆς διὰ τοῦ παρόντος ἀντικαταστάσεώς της, μετατρέπονται εἰς συμβάσεις ἀορίστου χρόνου, ἐφαρμοζομένων διὰ τὴν ἀπόλυσιν καὶ ἀποζημίωσιν τούτων τῶν διατάξεων τῆς ἐκάστοτε ἰσχυούσης ἐργατικῆς νομοθεσίας.

Ἐν ὄψει τοῦ ὅτι αἱ συμβάσεις τῶν ἐν λόγῳ μισθωτῶν κατὰ τὸ προϊσχὸν δίκαιον ἐθεωροῦντο ὡς συμβάσεις ὡρισμένου χρόνου (Ἴδετε Α.Π. 628/1967, εἰσηγητὴς Δ. Κυπελλάκος, ΕΕΔ 27, 17, ἔνθα εἰς σημείωσιν μας καὶ λοιπαί), προέκυψε τὸ ζήτημα, ἂν τὸ ἀνωτέρω ν.δ. ἔχῃ τὴν ἔννοιαν, ὅτι ἡ μετατροπὴ τῆς συμβάσεως εἰς ἀορίστου χρόνου τοιαύτην ἀναφέρεται εἰς χρόνον ἀπὸ τῆς προσλήψεως τοῦ μισθωτοῦ καὶ καταφατικῶς ἀπεφαίνεται περὶ αὐτοῦ τὸ Πρωτοδικεῖον.

Τὸ Πρωτοδικεῖον ἐρμηνεύει εἰς τὴν περίπτωσιν τὸ ἀνωτέρω νομοθέτημα, ἐκ τοῦ ὁποίου, ἔχοντος τὴν ἔννοιαν, τὴν ὁποίαν ἀποδίδει εἰς αὐτὸ τὸ Πρωτοδικεῖον, διαπράττει ἡ εἰς ὁμοίας περιπτώσεις γενικὴ ἀρχὴ νὰ μὴ ὑπολογίζηται ὁ χρόνος συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου εἰς ἐκείνον ἀορίστου χρόνου συμβάσεως. (Ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 27, 184, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς

τικῷ γενομένης διαστίξεως μεταξὺ ἐμμίσθου διοικήσεως καὶ ἐμμίσθου προσωπικοῦ, ἡ ἐνταῦθα ἐνδιαφέρουσα πίστωσις ὑπὸ τὸν περιληπτικὸν τίτλον «διὰ προβλεπομένας αὐξήσεις ἐμμίσθου προσωπικοῦ». Ἡ ὡς ἄνω δέ, εἰς ἣν ἄγεται τὸ Δικαστήριον ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀμέσως ἀνωτέρω ἀναφερομένου καὶ προσαγομένου ἐγγράφου, κρίσις ἐνισχύεται καὶ ἐκ τοῦ ἰδίως ἐκ τῶν ἑκατέρωθεν ἐκτιθεμένων θεβαιωθέντος γεγονότος, ὅτι ὁ πρόεδρος καὶ ὁ γενικὸς γραμματεὺς ἔλαβον τὴν διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως χορηγηθεῖσαν εἰς τούτους αὔξησιν. Ἀνεξαρτήτως ὅμως τούτου ὁ ἐφεσίβλητος, ἐκτελῶν ἐπιτροσθέτως καθήκοντα ἐκτελεστικοῦ εἰσπράκτορος, ἀνῆκε καὶ εἰς τὸ ἔμμισθον προσωπικὸν τοῦ Γραφείου. Ἐν παση δὲ περιπτώσει, καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ὅτι κατὰ παράβασιν διατάξεως τῶν καταστατικῶν ἐλήφθη ἡ ὡς ἄνω κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 5ης Φεβρουαρίου 1967 ληφθεῖσα ἀπόφασις τῆς γενικῆς συνελεύσεως, αὕτη δεσμεύει οὐδὲν ἧττον τὸ ἐκκαλοῦν σωματεῖον συμφώνως πρὸς τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντα. Τούτων τεθέντων, ταῦτα, εἰ καὶ ἐπὶ ἑτέρᾳ ἐν μέρει αἰτιολογίᾳ, δεχθεῖσα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη καὶ ἐπιδικάσασα ἐν ὄψει καὶ τῶν ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντων εἰς τὸν ἐφεσίβλητον ἀνήκοντα κατὰ τὰ παραδοχὴν τῆς ἐπὶ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 648 § 1, 653 καὶ 655 Α.Κ. ἐρειδομένης καὶ περιεχούσης ἅπαντα τὰ κατὰ νόμον στοιχεῖα ὡς ἄνω ἀγωγῆς τοῦτου τὴν ἐκ 14.226 δραχμῶν σχετικῶς προκύπτουσαν διαφορὰν (4.916 — 3.900 = 1016 δραχμὰς ἐπὶ 14 μῆνας), ὀρθῶς τὸν νόμον ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ τὰς ἑκατέρωθεν προσαχθείσας ἀποδείξεις ἐξετίμησεν. Ὅθεν δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ὡς ἀβάσιμος ὁ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων τρίτος καὶ τελευταῖος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, ὡς καὶ ἡ ἔφεσις καθ' ὅλου.

νομολογίαν καὶ θεωρίαν).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 25007/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου ΓΦΟΔ' κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ι. Ντεγιάννης**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ἀθ. Παῦλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Γιαννᾶς, Χ. Κατσικόπουλος

Διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων, ἐπικαλούμενος σύμβασιν ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, δυνάμει τῆς ὁποίας παρέσχε τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὸν ἐναγόμενον Δῆμον ὡς ὑπάλληλος, κατὰ τὸ ἐν αὐτῇ χρονικὸν διάστημα, ἠτήσατο τὴν συμπλήρωσιν τῆς καταβληθείσης ἐλλιποῦς ἀποζημιώσεως ἐπὶ τῇ ἀπολύσει του. Κατὰ τῆς ἀπορριφάσης τὴν ἀγωγὴν ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως παραπονεῖται ὁ ἐνάγων δι' ἐσφαλμένην ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων καὶ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου.

Ἐβεβαιώθησαν τὰ ἑξῆς: Τὴν 17.2.1962 ὁ ἐνάγων προσελήφθη ὡς ἡμερομίσθιος εἰς τὸ συνεστημένον συνεργεῖον Γραφείου τύπου τῆς Γενικῆς Γραμματείας τοῦ ἐναγομένου Δήμου, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 143 τοῦ νόμου 1726/1951, ἐπὶ συμβάσει ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ὡρισμένου χρόνου, ἤτοι δι' ἓν ἔτος, ὅτε, λήγοντος τοῦ χρόνου τῆς συμβάσεως, προσελαμβάνετο ὡσαύτως δι' ἑτέρας συμβάσεως τῆς αὐτῆς χρονικῆς διαρκείας, συμφώνως πρὸς τὴν προπαρατεθεῖσαν διάταξιν καὶ τὴν τοιαύτην τοῦ ἄρθρου 189 τοῦ 406/1963 β.δ. «περὶ κωδικοποιήσεως εἰς ἐνιαῖον κείμενον νόμου τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 1726/1951 περὶ καταστάσεως τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ὑπαλλήλων», ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν. Ὑπὸ τὸ καθεστὼς τοῦτο ὁ ἐνάγων ἐξηκολούθησε νὰ παρέχῃ τὰς ὑπηρεσίας του, συνισταμένας εἰς προσιδιαζούσας τοιαύτας εἰς δημοσιογράφον, μέχρι τῆς 12.9.1966, ὅτε ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τὸ νομοθετικὸν διάταγμα 4541/1966 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Κώδικος καταστάσεως δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων», ἐξακολουθήσας καὶ ἐν συνεχείᾳ νὰ παρέχῃ τὰς αὐτὰς ὑπηρεσίας μέχρι τῆς 1.2.1968, ὅτε κατηγγέλθη ἡ σύμβασις ἐργασίας, χωρὶς ὅμως ἀπὸ τοῦ ἀνω χρόνου νὰ καταρτισθῇ σύμβασις ὡρισμένου χρόνου καὶ τοῦτο διότι, κατὰ τὴν διάταξιν τῆς παρεγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ὡς ἄνω ν.δ., ἡ ὑφισταμένη σύμβασις ἐργασίας μετετράπη εἰς τοιαύτην ἀορίστου χρόνου.

Ἐκ τῆς διατυπώσεως τῆς διατάξεως ταύτης, ὁριζούσης ὅτι «αἱ συμβάσεις τῶν κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ὑπηρετούντων ἡμερομισθίων τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 189 τοῦ β.δ. 406/1963, ὡς αὕτη ἰσχυε πρὸ τῆς διὰ τοῦ παρόντος ἀντικαταστάσεώς της, μετατρέπονται εἰς συμβάσεις ἀορίστου χρόνου, ἐφαρμοζομένων διὰ τὴν ἀπόλυσιν καὶ ἀποζημίωσιν τούτων τῶν διατάξεων τῆς ἑκάστοτε ἰσχυούσης ἐργατικῆς νομοθεσίας» καὶ τοῦ σκοποῦ τῆς θεσπίσεώς της, συναγομένου ἐκ τοῦ ὅτι ἡ μετατροπὴ τῆς συμβάσεως εἰς ἀορίστου χρόνου συνδέεται πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διὰ τὴν ἀπόλυσιν καὶ ἀποζημίωσιν ἰσχυουσῶν διατάξεων, σαφῶς προκύπτει, κατὰ τὴν ἀληθῆ αὐτῆς ἔννοιαν, ὅτι ἡ μετατροπὴ τῆς συμβάσεως εἰς ἀορίστου χρόνου θεωρεῖται συντελεσθεῖσα ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς προσλήψεως τοῦ ἡμερομισθίου, ἐφ' ὅσον ἡ ἀπασχόλησις τούτου εἶναι συνεχὴς καὶ οὐχὶ ἀπὸ τῆς τελευταίας ἀνανεώσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ἄνω ν.δ. (Βλ. 22439/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου). Ἐντεῦθεν καὶ δοθέντος ὅτι ἡ σύμβασις τοῦ ἐνάγοντος διήρκεσε ὑπὲρ τὰ 4 ἔτη καὶ ὑπ' ἔλαττον τῶν 6 ἐτῶν, οὗτος, ἐπὶ τῇ ἀπολύσει του, δικαιοῦται, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 3 τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ 3 καὶ 5 τοῦ ν. 3198/1955, ἀποζημιώσεως 3 μηνῶν. Ἀντιθέτως ἀποφανθεὶς ὁ εἰς πρῶτον βαθμὸν δικάσας Πρωτοδίκης καὶ ἀπορρίψας τὴν ἔνδικον ἀγωγὴν ἐσφαλε καὶ δέον ὅπως, γινομένης δεκτῆς καὶ ὡς κατ' οὐσίαν βασίμου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

I. ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ

Συγχώνευσις ένος ή πλειόνων Κ.Τ.Ε.Λ. και συνέπειαι

Έκαστον Κ.Τ.Ε.Λ. ίδιον νομικόν πρόσωπον ιδιωτικού δικαίου, ανεξαρτήτως δε της υπ' αύτών διοικήσεως και διαχειρίσεως των κατ' ίδίαν υπό των ιδιοκτητών των λεωφορείων ασκουμένων επιχειρήσεων μεταφοράς αποτελούσι και ταύτα ιδιότυπους συγκοινωνιακάς επιχειρήσεις κοινής ωφελείας και κέκτηνται και ίδίαν περιουσίαν κατά μέρος και είναι υποκείμενα ιδίων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων.— Συγχώνευσις ενός ή πλειόνων Κ.Τ.Ε.Λ — Μεταβίβασις και των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων.— Νομιμοποίησις προς συνέχισιν δίκης.— Επίδομα διαχειριστικών λαθών.

Άρείου Πάγου 580/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Λ. Κανελλάκος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀλ. Σακελλαρόπουλος, Ι. Γεωργακάκης

Κατά μεν το άρθρον 9 § 1 του νόμου 2119/1952 «περί των διά λεωφορείων αυτοκινήτων συγκοινωνιών» έκαστον Κ.Τ.Ε.Λ. (υπεραστικών ή αστικών γραμμών) αποτελεί ίδιον νομικόν πρόσωπον ιδιωτικού δικαίου, διεπόμενον υπό των διατάξεων του νόμου τούτου, ως και των εις εκτέλεσιν αυτού ο.δ) των. Κατά το άρθρον 17 αυτού, ένθ' αι δαπάναι εκμεταλλεύσεως έκάστου λεωφορείου αυτοκινήτου βαρύνουσιν αποκλειστικώς τον ιδιοκτήτην, της αντιμισθίας του προσωπικού κινήσεως τούτου καταβαλλομένης υπό του Κ.Τ.Ε.Λ., αι δαπάναι λειτουργίας των Κ.Τ.Ε.Λ. θεωρούνται ως γενικά έξοδα και βαρύνουν τα νομικά ταύτα πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων εις ταύτα της αντιμισθίας του προσωπικού, εις ό υπάγονται οι σταθμάρχαι και αι ελεγκταί, των τυχόν καταβαλλομένων εφεδρικών επιδομάτων εις προσωπικόν των εντεταγμένων λεωφορείων, ανεξαρτήτως ιδιοκτήτου, ως και των δαπανών, των ενεργουμένων μετ' απόφασιν του διοικητικού συμβουλίου και έγκρισιν του οικείου νομομηχανικού, προς μικροεπισκευάς οδών. Κατά δε το άρθρον 18 τούτου εκ των πραγματοποιουμένων ακαθαρίστων εισπράξεων έκάστου λεωφορείου παρακρατούνται: α) Ποσοστόν ικανόν να καλύπτη τα βαρύνοντα το Κ.Τ.Ε.Λ. κατά το προηγούμενον άρθρον έξοδα και λοιπάς υπ' αυτού ενεργουμένας καταβολάς, όπερ εκάστοτε καθορίζεται υπό του διοικητικού συμβουλίου του Κ.Τ.Ε.Λ., β) ποσοστόν οριζόμενον υπό της γενικής συνελεύσεως έκάστου Κ.Τ.Ε.Λ. δι' αποφάσεώς της, εγκρινομένης υπό του Υπουργού Συγκοινωνιών, προς σχηματισμόν κεφαλαίου δι' αποζημίωσιν των ανηκόντων εις αυτό ιδιοκτητών αποσυρομένων της κυκλοφορίας και αχρηστευομένων λεωφορείων προς αποσυμφόρησιν.

Έκ των διατάξεων τούτων συνάγεται, ότι, ανεξαρτήτως της υπ' αυτών διοικήσεως και διαχειρίσεως των κατ' ίδίαν υπό των ιδιοκτητών των λεωφορείων ασκουμένων επιχειρήσεων μεταφοράς, αποτελούσι και ταύτα ιδιότυπους συγκοινωνιακάς επιχειρήσεις κοινής ωφελείας και ως τοιαύται κέκτηνται και ίδίαν περιουσίαν, κατά μέρος προωρισμένην προς εξυπηρέτησιν ωρισμένου σκοπού, ήτοι της ανανεώσεως των λεωφορείων, είναι δε υποκείμενα ίδίων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων. Ορίζων δε ο νόμος εν άρθρω 5 § 8, ότι δι' αποφάσεως του Υπουργού Συγκοινωνιών, μετά πρόταση του Τοπικού Συμβουλίου και σύμφωνον γνώμην του Συμβουλίου Αυτοκινήτων, δύναται, επί σκοπώ καλυτέρας εξυπηρετήσεως των αναγκών κυκλοφορίας και εξισώσεως των συνθηκών εκμεταλλεύσεως, να συγχωνευθώσι δύο ή πλείονα Κ.Τ.Ε.Λ. εις εν, ή και γραμμαί ενός Κ.Τ.Ε.Λ. να υπαχθώσιν εις έτερον, επιτρέπει την τοιαύτην συγχώνευσιν υπό την έννοιαν της περιελεύσεως των κατ' ίδίαν περιουσιακών στοιχείων του συγχωνευομένου Κ.Τ.Ε.Λ. εις το εις ό γίνεται ή συγχώνευσις, εις ό μεταβιβάζονται και τα δικαιώματα και υποχρεώσεις εκείνου, υποχρεουμένου απ' ευθείας εκ του νόμου εις εκπλήρωσιν των τελευταίων τούτων κατά τον αυτόν τρόπον και την αυτήν έκτασιν. Τοιαύτης δε συγχωνεύσεως επελθούσης εν επιδικία το εις ό ή συγχώνευσις Κ.Τ.Ε.Λ. νομιμοποιείται προς συνέχισιν της δίκης αντί του συγχωνευθέντος. Δεχθείσα δθεν ή αναιρεσιβάλλομένη απόφασις ότι μετά την άσκησιν

ἐφέσεως ὑπὸ τοῦ δου Κ.Τ.Ε.Λ. Νομοῦ Ἡμαθίας, καταδικασθέντος πρωτοδίκως εἰς πληρωμὴν τοῦ κατὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. 33/1965 καὶ 13/1967 ἀποφάσεις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἐπιδόματος διαχειριστικῶν λαθῶν πρὸς τοὺς ἀναιρεσιβλήτους ὑπηρετοῦντας παρ' αὐτῷ ὡς σταθμάρχας, ἐπήλθε συγχώνευσις τούτου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 196360/1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν εἰς τὸ ἀναιρεσίβλητον καὶ ὅτι ἐνωμιμποιοῦντο ἐκεῖνοι νὰ ἀπευθύνωσι κατὰ τοῦ τελευταίου τούτου τὴν κλῆσιν των πρὸς συζήτησιν τῆς ὡς ἄνω ἐφέσεως, οὐδόλως παρεβίασε τὰς ἀνωτέρω διατάξεις, καίτοι εἰς τοῦτο ἤχθη ἐπὶ τῇ ἐσφαλμένῃ ἐκδοχῇ ὅτι διὰ τῆς συγχωνεύσεως ἐπέρχεται καθολικὴ διαδοχή, καὶ ὁ πρῶτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου, τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀσάφιμος.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐδέχθη ἀνελέγκτως ἐκ τοῦ πράγματος, ὅτι οἱ ἀναιρεσίβλητοι, προσληφθέντες παρὰ τῷ πέμπτῳ Κ.Τ.Ε.Λ. Ἡμαθίας ὡς σταθμάρχαι, ἐντὸς τοῦ νομίμου ὡραρίου, ἐξετέλουν κατὰ τὸν κρίσιμον χρόνον, κατόπιν συμφωνηθείσης μεταβολῆς τῶν ὅρων τῆς συμβάσεώς των, παραλλήλως πρὸς τὰ ἔργα τοῦ σταθμάρχου, τὰ καθοριζόμενα ἐν ἄρθρῳ 5 § 4 τοῦ β.δ. τῆς 25/6.6/8.1956 περὶ κανονισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Κ.Τ.Ε.Λ. καὶ καθήκοντα γραφέως, ἀνήκοντος εἰς τὸ διαχειριστικόν, ὡς ταῦτα εἰδικώτερον ἐν αὐτῇ καθορίζονται, εἰσπράττοντες ὁραχμὰς 10.000 - 12.000 κατὰ φυλακήν, ἐφ' ὅσον ἀπησχολοῦντο μὲ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῆς γραμμῆς ὑπεραστικῶν λεωφορείων καὶ τῆς Θεσσαλονίκης καὶ ὁραχμὰς 4.000 - 5.000 κατὰ φυλακήν, ἐφ' ὅσον ἠσχολοῦντο μὲ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐντὸς τῆς πόλεως Βεροίας γραμμῶν καὶ παραδίδοντες τὰς εἰσπράξεις μετὰ τῶν ὑπ' αὐτῶν συνταξομένων καταστάσεων τὴν ἐπομένην τῆς εἰσπράξεως ἡμέραν εἰς τὸν ταμίαν τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ. Περαιτέρω ὅμως, καίτοι ἔκρινεν ὡς αὐτονόητον, ὅτι οἱ οὕτως ἀπασχοληθέντες δικαιοῦνται νὰ λάβωσιν, ἐκ μὲν τοῦ νομίμου μισθοῦ τοῦ σταθμάρχου ποσοστόν, ἀναλογοῦν εἰς τὸν χρόνον ἀπασχολήσεώς των ὡς σταθμαρχῶν, ἐκ δὲ τοῦ νομίμου μισθοῦ τοῦ γραφέως - διαχειριστοῦ τὸ ποσοστόν, τὸ ἀναλογοῦν εἰς τὸν χρόνον ἀπασχολήσεώς των ὡς γραφέων - διαχειριστῶν, ἑπομένως καὶ ἴσον ποσοστὸν ἐκ τοῦ εἰς τοὺς τελευταίους τούτους, ὡς διαχειριστὰς χρημάτων, χορηγουμένου ἐπιδόματος διαχειριστικῶν λαθῶν, ἐπεδίκασεν ὁλόκληρον τὸ ἐπίδομα τοῦτο εἰς αὐτούς διὰ τὸ ἐν τῇ ἀγωγῇ χρονικὸν διάστημα, καταλήξασα εἰς τὸ ὅτι οὗτοι ἐδικαιοῦντο νὰ λάβωσι ὁλοκλήρους τὰς ἀποδοχὰς τοῦ γραφέως, ὡς μείζονας, ὡς ἐκ τοῦ γεγονότος, τοῦ ἐκ τοῦ πραγματικοῦ ὑλικοῦ ἀντληθέντος, ὅτι, λόγῳ τῆς συχνῆς καὶ ἀκανονίστου ἐναλλαγῆς τῶν ὡς ἄνω διφυῶν ὑπηρεσιῶν, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ προσδιορισθῇ κατὰ ποῖον ποσοστὸν τοῦ νομίμου ὡραρίου ἀπησχολοῦντο οὗτοι εἰς ἑκατέραν τούτων, οὐδὲ ἐὰν ὑφίσταται οὐσιώδης χρονικὴ ὑπεροχὴ τῆς μιᾶς ἐξ αὐτῶν. Ἡ τοιαύτη αἰτιολογία ὅμως ἐνέχει ἀσάφειαν καὶ ἀντίφασιν τοιαύτην, ὥστε νὰ στερῇ τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν νομίμου βάσεως, διότι μὲ τὸ νὰ δέχεται τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας, ὅτι δὲν ὑφίσταται οὐσιώδης χρονικὴ ὑπεροχὴ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ σταθμάρχου ἐπὶ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ γραφέως ἢ καὶ ἀντιθέτως, δέχεται προδήλως, ὅτι ἡ ἀπασχόλησις εἰς ἑκατέραν τῶν ὑπηρεσιῶν τούτων εἶναι ἰσόχρονος καὶ συνεπῶς, κατὰ λογικὸν συμπέρασμα τῆς μειζόνος προτάσεως, ἣν τὸ ἴδιον ἔθεσε, προσήκει ἀμοιβὴ ἐκ τοῦ ἡμίσεος ἑξ ἑκατέρου τῶν μισθῶν. Κατόπιν τούτου ἀναιρετέα τυγχάνει ἡ ἀπόφασις ἐκ τοῦ λόγου τοῦ ἐδαφίου 19 τοῦ ἄρθρου 807 Πολιτικῆς Δικονομίας, προστεθέντος δι' ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3810/1957 καὶ ἐφαρμοστέου ἐν προκειμένῳ, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 24 τοῦ ΕἰσΝΑΚ Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς ἐκ τοῦ χρόνου ἐκδόσεως τῆς πληττομένης ἀποφάσεως, ἐμπεριεχομένου εἰς τὸν δεύτερον τοιοῦτον τοῦ ἀναιρετηρίου, ἀλλόντα ταύτην δι' εὐθεῖαν νόμου παράβασιν (*).

II. ΙΑΤΡΟΙ

Ἀποδοχαὶ ἰατρῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων Ν.Δ. 2592/1953

Ἀναφορὰ τῶν προβλεπουσῶν τὴν χορήγησιν προσαυξήσεως τῶν μισθῶν τῶν ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου δικαίου λόγῳ πολυετίας καὶ εὐδοκίμου παραμονῆς εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν (τριετιῶν) διατάξεων εἰς τὰ τακτικὸν καὶ ὄχι καὶ εἰς τὸ ἐπὶ θητείᾳ προσωπικὸν τῶν Νομικῶν τούτων Προσώπων — Ἀποδοχαὶ ἰατρικοῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπὸ τοῦ Ν.Δ. 2592/1953 διεπομένων Ἱδρυμάτων κατὰ Ν.Δ. 3623/1956 — Σκοπός

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 556/1968 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Βεροίας, ὡς ἐφετεῖον. Ἴδετε καὶ Πρωτοδικεῖον Βεροίας 765/1968, ΕΕΔ 27, 1219.

τοῦ τοιούτου καθορισμοῦ ἀποδοχῶν.—Παραπομπὴ εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἀρείου Πάγου 554/1968, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Ι. Χατζηδάκης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Ζαχαρῆς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Θ. Κοτσελόπουλος, Γ. Παπαχρήστου

(*) Αἱ προβλέπουσαι τὴν χορήγησιν προσαυξήσεως τῶν μισθῶν τῶν ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου λόγῳ πολυετίας καὶ εὐδοκίμου παραμονῆς εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν (τριετιῶν) διατάξεις τῶν ὑπ' ἀριθ. 1530/1954, 1327/1957 καὶ 1031/1958 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ ἄρθρου 7 ἀ.ν. 1538/1950 ἀναφέρονται ρητῶς εἰς τὸ τακτικόν, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὸ ἐπὶ θητείᾳ προσωπικὸν τῶν νομικῶν τούτων προσώπων. Διὰ τοῦ ἄρθρου 12 § 1 τοῦ ν.δ. 2592/1953 ὡρίσθη, ὅτι «αἱ μηνιαῖαι ἀποδοχαὶ τοῦ ἰατρικοῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπὸ τοῦ παρόντος διεπομένων Ἱδρυμάτων, μεταξὺ τῶν ὁποίων, κατ' ἄρθρον 7 αὐτοῦ, περιλαμβάνεται καὶ τὸ ἀναιρεσίδικον σανατόριον, καθορίζονται ἴσαι πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τῶν μονίμων δημοσίων ὑπαλλήλων, τὰς ἀντιστοιχούσας εἰς τοὺς ὡς κάτωθι δι' ἕκαστον τοῦ ἰατρικοῦ προσωπικοῦ ἀναφερομένους: α) Διευθυντὴς κλινικῆς ἢ ἐργαστηρίου ἐπὶ καθηγ. 3ου ἢ 2ου κλπ. Τὰ αὐτὰ διέλαβεν ἐν ἄρθρῳ 2 § 1 καὶ τὸ ν.δ. 3623/1956 «περὶ καθορισμοῦ κατωτάτου ὁρίου ἰατρικῆς ἀμοιβῆς κλπ.», ἐξομοιώσαν τὰς μηνιαίας ἀποδοχὰς τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 αὐτοῦ νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων πρὸς τὰς τοιαύτας τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων κατὰ τὴν ἐν αὐτῷ ὁριζομένην καθηγολογικὴν ἀντιστοιχίαν.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων τῶν τελευταίων νομοθετημάτων (ν.δ. 2592/1953 καὶ 3623/1956) προκύπτει, ὅτι δι' αὐτῶν ἐσκοπήθη ὁ καθορισμὸς τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων τῶν ἐν λόγῳ ἱδρυμάτων ἐκτὸς τῶν ἐπὶ θητείᾳ ὑπηρετούντων τοιούτων. Ἡ ἐκδοχή αὕτη, τελοῦσα ἐν ἀρμονίᾳ πρὸς τὴν ὑπὸ τὸ ὑφιστάμενον κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τῶν νόμων τούτων καθιερουμένην σαφῆ διάκρισιν μεταξὺ τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων καὶ γενικῶς τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου (ἄρθρον 9 ἀ.ν. 965/1937, ἄρθρα 1, 2 καὶ 7 ἀ.ν. 1538/1950 καὶ τῶν πρὸ τοῦ ἄνω ν.δ. 3623/1956 ἐκδοθεισῶν ὑπ' ἀριθ. 145 καὶ 1530/1954 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου) ἐνισχύεται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι αἱ εἰς τοὺς λοιποὺς ὑπαλλήλους χορηγηθεῖσαι προσαυξήσεις λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας καὶ τριετιῶν ἐπεξετάθησαν εἰδικῶς εἰς τὸ ἐπὶ θητείᾳ ἐπιστημονικὸν προσωπικὸν τῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων τοῦ ν.δ. 2592/1953 ὁραδύτερον, ἤτοι ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1958 ἡ πρώτη καὶ ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1963 ἡ δευτέρα, δι' ἰδιαιτέρων νομοθετημάτων (ὑπ' ἀριθ. 124/1960 Πρᾶξις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθεῖσα διὰ τοῦ ἄρθρου 36 ν.δ. 4242/1962 καὶ ἄρθρον 3 τοῦ ν.δ. 882/1962). Ἐὰν ἡ ὡς ἄνω μισθολογικὴ ἐξομοίωσις ἀνεφέρετο καὶ εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τούτους (ἐπὶ θητείᾳ ἰατρούς), δὲν θὰ προέκαινεν ὁ νομοθέτης, τελῶν ἐν γνώσει τοῦ κρατοῦντος νομοθετικοῦ καθεστῶτος, εἰς τὴν δι' εἰδικῶν διατάξεων μεταγενεστέραν ρύθμισιν τοῦ ἰδίου θέματος. Τοιαύτην ὅμως γνώμην ἔχον τὸ Τμῆμα τοῦτο εὑρίσκεται ἐν διαφωνίᾳ πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ Β' Τμήματος διὰ τῆς ἄνω ἀναιρετικῆς ἀποφάσεώς του ἐξενεχθεῖσαν, καθ' ἣν διὰ τῶν προδιαληφθεισῶν διατάξεων τῶν ν.δ. 2592/1953 καὶ 3623/1956 ἐξωμοιώθησαν αἱ μηνιαῖαι ἀποδοχαὶ τῶν ἰατρῶν τῶν ὡς εἴρηται ἱδρυμάτων πρὸς τὰς τοιαύτας τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων τοῦ ἀντιστοίχου βαθμοῦ, ἀδιακρίτως πρὸς τὴν νομικὴν μορφήν, ὑφ' ἣν προσελήφθησαν ἢ παρέχουν τὰς ἰατρικὰς των ὑπηρεσίας, οὐδεμίαν ἀσκοῦντος ἐπιρροὴν τοῦ χαρακτηρισμοῦ των ὡς ἐκτάκτων ἢ ἐπὶ θητείᾳ καὶ ὅτι συνεπῶς καὶ οἱ ἐπὶ θητείᾳ ἰατροί, οἷος ἐτύγχανε καὶ ὁ ἀναιρεσείων, ἐδικαιοῦντο τῶν ἐπιδομάτων πολυετίας καὶ εὐδοκίμου παραμονῆς εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν ὑπὸ τὰς ἰσχυούσας διὰ τοὺς πρὸς οὓς ἐξομοιοῦνται δημοσίους ὑπαλλήλους διατάξεις καὶ προϋποθέσεις. Δέον ὅθεν νὰ ἀναπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ δικαστηρίου τούτου πρὸς ἄρσιν τῆς διαφωνίας.

(*) Μετὰ τὴν Α.Π. 85/1968, Β' Τμήματος, ΕΕΔ 27, 630.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΕΙΣΦΟΡΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟ Ι.Κ.Α. ΔΙΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ ΜΕ ΚΥΜΑΙΝΟΜΕΝΑΣ ΑΠΟΔΟΧΑΣ

[Πίναξ κατατάξεως εἰς μισθολογικὰς κλάσεις τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων διὰ τὸ ἔτος 1969]

Ὁμάδες ὑποκαταστημάτων

Κατηγορία μισθωτῶν	Ὁμὰς Ι Περιφερειακῶν καὶ τοπικὰ ὑποκαταστήματα πόλεων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς	Ὁμὰς ΙΙ Περιφερειακὰ καὶ τοπικὰ ὑποκαταστήματα πόλεων Θεσσαλονίκης, Πατρῶν, Βόλου, Ἡρακλείου, Ρόδου καὶ Κερκύρας	Ὁμὰς ΙΙΙ Λοιπὰ περιφερειακὰ ὑποκαταστήματα	Ὁμὰς IV Τοπικὰ ὑποκαταστήματα καὶ παραρτήματα
Α) Γαλακτοπωλεῖα, ζαχαροπλαστεῖα, καφενεῖα, καφεγαλακτοπωλεῖα, καφεζαχαροπλαστεῖα, μικτὰ καταστήματα γαλακτοχορτοφαγίας, οἰνομαγειρεῖα, οἰνοστιατόρια, οἰνοπωλεῖα, κυλικεῖα, ποτοπωλεῖα.				
1) Β', Γ', Δ' κατηγορίας	Τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον	Τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον	Τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον	Τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον
Σερβιτόροι	125	125	125	125
Βοηθοὶ (1)	100	100	100	100
Βοηθοὶ (2)	50	50	50	50
2) Α' κατηγορίας				
Σερβιτόροι	150	150	125	125
Βοηθοὶ (1)	100	100	100	100
Βοηθοὶ (2)	50	50	50	50
3) Διακεκριμένης Α' κατηγορίας				
Σερβιτόροι	150	150	150	150
Βοηθοὶ (1)	100	100	100	100
Βοηθοὶ (2)	50	50	50	50

Σημείωσις: Βοηθοὶ (1) 19 ἐτῶν συμπεπληρωμένων ἢ 18 καὶ 1 ἔτους προϋπηρεσίας.
Βοηθοὶ (2) μέχρι 18 ἐτῶν συμπεπληρωμένων διὰ τοὺς ἄρρενας καὶ 17 διὰ τὰς θήλεις.

Κατηγορία μισθωτών	Όμάς I Τεχμαρτόν ήμερομίσθιον	Όμάς II Τεχμαρτόν ήμερομίσθιον	Όμάς III Τεχμαρτόν ήμερομίσθιον	Όμάς IV Τεχμαρτόν ήμερομίσθιον
4) Πολυτελείας				
Σερβιτόροι	180	180	150	150
Βοηθοί (1)	125	125	100	100
Βοηθοί (2)	60	60	60	60
5) Ὑπερπολυτελείας				
Σερβιτόροι	210	210	180	180
Βοηθοί (1)	125	125	125	125
Βοηθοί (2)	60	60	60	60
Β) Ἑστιατόρια, ξυθεστιατόρια, μπάρ, καφὲ - μπάρ, ἐξοχικὰ κέντρα, κοσμικαὶ ταβέρναι καὶ κέντρα διασκεδάσεως.				
1) Β΄, Γ΄, Δ΄ κατηγορίας				
Σερβιτόροι	125	125	125	125
Βοηθοί (1)	100	100	100	100
Βοηθοί (2)	50	50	50	50
Μουσικοί	125	125	125	125
2) Α΄ κατηγορίας				
Σερβιτόροι	150	150	125	125
Βοηθοί (1)	125	100	100	100
Βοηθοί (2)	50	50	50	50
Μουσικοί	150	150	125	125
Ἀρχισερβιτόροι	210	150	150	150
3) Διακεκριμένης Α΄ κατηγορίας				
Σερβιτόροι	150	150	125	125
Βοηθοί (1)	125	125	100	100
Βοηθοί (2)	60	60	50	50
Μουσικοί	150	150	150	150
Ἀρχισερβιτόροι	210	180	150	150
4) Πολυτελείας				
Σερβιτόροι	180	180	150	150
Βοηθοί (1)	125	125	100	100
Βοηθοί (2)	60	60	60	60
Μουσικοί	210	180	150	150
Ἀρχισερβιτόροι	210	180	150	150
5) Ὑπερπολυτελείας				
Σερβιτόροι	210	210	150	150

Κατηγορίαι μισθωτών	Όμὰς Ι Τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον	Όμὰς ΙΙ Τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον	Όμὰς ΙΙΙ Τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον	Όμὰς IV Τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον
Βοηθοὶ (1)	150	125	125	100
Βοηθοὶ (2)	70	70	60	60
Μουσικοὶ	210	180	180	150
Ἀρχισερβιτόροι	210	210	180	150
Γ) Κουρεῖα - Κομμωτήρια				
1) Κομμωτήρια Α' κατηγορίας				
Κομμωταὶ Α'	180	150	125	125
Κομμωταὶ Β'	125	125	100	100
Μανικιουρίστριαι	100	100	80	80
Βοηθοὶ (1) ἄρρενες	100	100	100	100
Βοηθοὶ (2) ἄρρενες καὶ θήλεις	50	50	50	50
Θήλεις (17 ἐτῶν καὶ ἄνω)	100	100	100	100
2) Κομμωτήρια Β' κατηγορίας				
Κομμωταὶ Α'	125	125	125	125
Κομμωταὶ Β'	100	100	100	100
Μανικιουρίστριαι	100	100	100	100
Βοηθοὶ (1) ἄρρενες	100	100	100	100
Βοηθοὶ (2) ἄρρενες καὶ θήλεις	50	50	50	50
Βοηθοὶ θήλεις (17 ἐτῶν καὶ ἄνω)	100	100	100	100
3) Κουρεῖα - μικτὰ κουρεῖα καὶ κομμωτήρια Α' κατηγορίας				
Κομμωταὶ Α'	150	150	125	125
Κομμωταὶ Β'	125	125	100	100
Κουρεῖς	100	100	100	100
Μανικιουρίστριαι	100	100	100	100
Βοηθοὶ (1) ἄρρενες	100	100	100	100
Βοηθοὶ (2) ἄρρενες καὶ θήλεις	50	50	50	50
Βοηθοὶ θήλεις (17 ἐτῶν καὶ ἄνω)	100	100	100	100
4) Κουρεῖα, μικτὰ κουρεῖα Κομμωτήρια Β' καὶ Γ' κατηγορίας				
Κομμωταὶ Α'	125	125	100	100
Κομμωταὶ Β'	100	100	100	100
Κουρεῖς	100	100	100	100
Μανικιουρίστριαι	100	100	100	100
Βοηθοὶ (1) ἄρρενες	100	100	100	100
Βοηθοὶ (2) ἄρρενες καὶ θήλεις	50	50	50	50
Βοηθοὶ θήλεις (17 ἐτῶν καὶ ἄνω)	100	100	100	100

Κατηγορία μισθωτών	Όμάς I Τεκμαρτόν ημερομίσθιον	Όμάς II Τεκμαρτόν ημερομίσθιον	Όμάς III Τεκμαρτόν ημερομίσθιον	Όμάς IV Τεκμαρτόν ημερομίσθιον
Δ) Παραγωγοί - πλασιέ - εισπράκτορες				
α) Παραγωγοί - πλασιέ, αμειβόμενοι διά ποσοστών	210	210	210	180
β) Εισπράκτορες, μεσάζοντες επιχειρήσεων, αμειβόμενοι διά ποσοστών	180	180	180	150
γ) Αντιπρόσωποι, δ/νταί, δ/σταί αμειβόμενοι διά ποσοστών και μισθού	210	210	210	180
δ) Εισπράκτορες συνδρομών εφημερίδων, περιοδικών, σωματείων επαγγελματικών	125	125	125	125
Ε) Όδηγοί αυτοκινήτων (ταξί)				
Κατ' εναλλαγήν (μονοβάρδια)	125	125	125	125
Άνευ εναλλαγής (διπλοβάρδια)	150	150	150	150
Όδηγοί φορτοταξί	125	125	125	125
ΣΤ) Καρραγωγείς - Αμαξοκαρραγωγείς				
Καρραγωγείς Δήμων - Κοινοτήτων	125	125	100	100
Λοιποί καρραγωγείς	125	125	100	100
Ζ) Σιδηροδρομικοί Σταθμοί				
1) Άχθοφόροι Σταθμών	125	125	100	100
Η) Λουτρά				
Υπάλληλοι θαλασσίων λουτρών άνδρες	125	125	100	100
Υπάλληλοι θαλασσίων λουτρών γυναίκες	100	100	80	80
Υπάλληλοι λουτρών πόλεων άνδρες	125	125	125	125
Υπάλληλοι λουτρών πόλεων γυναίκες	100	100	100	100
Υπάλληλοι κοινών λουτρών άνδρες	125	125	100	100
Υπάλληλοι κοινών λουτρών γυναίκες	100	100	100	100
Υπάλληλοι λουτρών καθαριότητος γενικώς άνδρες	125	125	100	100
Υπάλληλοι λουτρών καθαριότητος γενικώς γυναίκες	100	100	100	100
Υπάλληλοι ιαματικών λουτρών Άνδρες				125

Κατηγορία μισθωτών	Όμάς Ι Τεκμαρτόν ημερομίσθιον	Όμάς ΙΙ Τεκμαρτόν ημερομίσθιον	Όμάς ΙΙΙ Τεκμαρτόν ημερομίσθιον	Όμάς IV Τεκμαρτόν ημερομίσθιον
Υπάλληλοι ιαματικών λουτρών γυναίκες				100
Θ) Σκοπευτήρια				
Άνδρες	125	125	125	100
Γυναίκες	100	100	100	80
Ι) Στιλβωτήρια				
Στιλβωταί	100	100	100	100
Βαφείς	100	100	100	100
ΙΑ) Εταιρεία Διαχειρίσεως Υπεγγύων Προσόδων				
Βοηθοί διαχ. μονοπωλ. ειδών	150	150	150	150
ΙΒ) Νεωκόροι - καθαρίστριαι ναών				
Νεωκόροι άνδρες	100	100	100	100
Νεωκόροι γυναίκες	80	80	80	80
Καθαρίστριαι	80	80	80	80
ΙΓ) Κινηματογράφοι - Θέατρα				
1) Κινηματογράφοι Α' προβολής, τύπου Σινέαξ και μπάρ εντός αυτών				
Ταξιθέται άρρενες	100	100	100	100
Ταξιθέται θήλεις	80	80	80	80
Σερβιτόροι	100	100	100	100
2) Θερινοί κινηματογράφοι Α' προβολής				
Ταξιθέται άρρενες	100	100		
Ταξιθέται θήλεις	80	80		
Σερβιτόροι	100	100		
3) Κινηματογράφοι Β' προβολής θερινοί κινηματογράφοι γενικώς, βαριετέ, συνοικιακά θέατρα και μπάρ εντός αυτών				
Ταξιθέται άρρενες	100	100	100	100
Ταξιθέται θήλεις	80	80	80	80
Σερβιτόροι	100	100	100	100

Κατηγορίαι μισθωτών	Όμάς I Τεκμαρτών ήμερομισθίων	Όμάς II Τεκμαρτών ήμερομισθίων	Όμάς III Τεκμαρτών ήμερομισθίων	Όμάς IV Τεκμαρτών ήμερομισθίων
4) Θέατρα καὶ μπὰρ ἐντὸς αὐτῶν				
Ταξιθέται ἄρρενες	100	100	100	100
Ταξιθέται θήλεις	80	80	80	80
Σερβιτόροι	100	100	100	100
ΙΔ) Καμπαρὲ - Βαριετέ				
1) Λαϊκὰ Καφωδεῖα				
Σερβιτόροι	125	125	125	100
Βοηθοὶ (1)	100	100	100	100
Βοηθοὶ (2)	50	50	50	50
Μπάρμαν	150	150	125	100
Ἀρτίσται	125	100	80	80
Ἱματιοφύλακες α) ἄνδρες	100	100	100	100
Ἱματιοφύλακες β) γυναῖκες	80	80	80	80
Καθαρίστριαι	80	80	80	80
Θυρωροὶ	125	125	100	100
Διερμηνεῖς	150	150	125	125
Μουσικοὶ	150	125	125	125
2) Α' Κατηγορίας				
Μαΐτρ	180	180	125	
Σερβιτόροι	150	150	100	
Βοηθοὶ (1)	125	125	100	
Βοηθοὶ (2)	60	60	50	
Μπάρμαν	150	150	125	
Ἀρτίσται	150	150	125	
Ἱματιοφύλακες α) ἄνδρες	100	100	100	
Ἱματιοφύλακες β) γυναῖκες	80	80	80	
Θυρωροὶ	125	125	100	
Διερμηνεῖς	150	150	125	
Καθαρίστριαι	80	80	80	
Μουσικοὶ	180	150	125	
3) Πολυτελείας				
Μαΐτρ	210	180	150	
Μπάρμαν	180	150	125	
Σερβιτόροι	150	150	125	
Βοηθοὶ (1)	125	125	100	
Βοηθοὶ (2)	60	60	50	
Ἱματιοφύλακες α) ἄνδρες	100	100	100	
Ἱματιοφύλακες β) γυναῖκες	80	80	80	
Θυρωροὶ	125	125	100	

Κατηγορίαι μισθωτών	Όμάς I Τεκμαρτόν ημερομίσθιον	Όμάς II Τεκμαρτόν ημερομίσθιον	Όμάς III Τεκμαρτόν ημερομίσθιον	Όμάς IV Τεκμαρτόν ημερομίσθιον
Διερμηνείς	150	150	125	
Άρτίσται	150	150	125	
Καθαρίστριαι	80	80	80	
Μουσικοί	210	150	150	
ΙΕ) Χοροδιδασκαλεία καὶ μπάρ ἐντὸς αὐτῶν				
Χοροδιδάσκαλοι	125	125	125	125
Ἐκπαιδευταὶ ἄνδρες	125	100	100	100
Ἐκπαιδευταὶ γυναῖκες	80	80	80	80
Ἱματιοφύλακες α) ἄνδρες	100	100	100	100
Ἱματιοφύλακες β) γυναῖκες	80	80	80	80
Στρωτῆρες	125	100	100	100
Βοηθοὶ (1)	100	100	100	100
Βοηθοὶ (2)	50	50	50	50
Καθαρίστριαι	80	80	80	80
Μουσικοί	125	125	125	125
ΙΣΤ) Ἐργάται ἁμαξαλίκων				
α) Ἐργάται θαλάσσης	125	125	125	125
β) Ἐργάται ξηρᾶς	125	125	125	125
ΙΖ) Φωτοκινηματογράφοι				
Ἐργαζόμενοι διὰ λογαριασμὸν φωτογραφείων	125	125	100	100
ΙΗ) Τοιχοκολλητταί				
Μέλη Συνεργατικῆς	125	125	100	100
ΙΘ) Διανομεῖς				
α) Παστερ. γάλακτος	125	125	100	100
β) Πάγου	125	125	100	100
(α-β) ἀνήλικοι	50	50	50	50
Κ) Ἀλιεργάται				
Ἐργαζόμενοι μὲ μερίδιον	125	125	125	125
ΚΑ) Ἁλιεργάται ὀστράκων				
α) Ἐδικευμένοι ἐργάται (δύται)	150	150	150	150
β) Ὁδηγοὶ δυτῶν	150	150	150	150
γ) Ἀνειδίκευτοι ἐργάται (σύντροφοι)	125	125	125	125

Κατηγορία μισθωτών	Ὁμάς Ι Τεκμαρτόν ἡμερομίσθιον	Ὁμάς ΙΙ Τεκμαρτόν ἡμερομίσθιον	Ὁμάς ΙΙΙ Τεκμαρτόν ἡμερομίσθιον	Ὁμάς IV Τεκμαρτόν ἡμερομίσθιον
ΚΒ) Νοσοκομεῖα - Κλινικαί - Ἰδιωτικά - Ἰατρεῖα				
α) Ἄνδρες	125	125	125	100
β) Γυναῖκες	80	80	80	80
γ) Πλύντρια καὶ καθαρίστριαι (Ἡ κατάταξις ἀφορᾷ μόνον περιοχάς, δι' ἃς δὲν ἰσχύει ὁ διά σ.σ.ἐ. καθορισμὸς κατωτάτου ὁρίου μισθοῦ)	80	80	80	80
δ) Νοσοκόμοι κατ' οἶκον ἐνεσοθεραπείας (γυναῖκες)	80	80	80	80
Ἀποτίμησις τῶν εἰς εἶδος παροχῶν				
α) Ἓν γεῦμα δραχμαί	10	10	10	8
β) Πλήρης τροφὴ δραχμαί	20	20	20	16
γ) Κατοικία δραχμαί	100	80	80	80
δ) Τροφὴ καὶ κατοικία	600	580	580	480

Ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀποτίμησις τῶν εἰς εἶδος παροχῶν ἰσχύει μόνον ἐφ' ὅσον διὰ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας δὲν καθορίζεται ἄλλως τοιαύτη.

Σημ.: Ὁ παρὼν πίναξ κατατάξεως Ἐτους 1969 διὰ τὸ ἀπὸ 1.5 ἕως 31.12.1969 χρονικὸν διάστημα τροποποιεῖται, δι' ὅσας περιπτώσεις διὰ τοῦτον ὁρίζεται τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον κατώτερον: α) τῶν δραχμῶν 100, μισθολογικῆς κλάσεως 10ης διὰ τὰς γυναῖκας καὶ β) τῶν δραχμῶν 60, μισθολογικῆς κλάσεως 7ης διὰ τοὺς μαθητευομένους (ἀνηλίκους) ἀμφοτέρων τῶν φύλων καὶ ἔχοντος προϋπηρεσίαν ἄνω τῶν 2 ἐτῶν ἀπὸ τῆς προσλήψεώς των, ὡς κάτωθι: α' εἰς δραχμὰς 100 διὰ τὰς γυναῖκας, καὶ β' εἰς δραχμὰς 60 διὰ τοὺς ὡς ἄνω μαθητευομένους.

Ἐγκύκλιος τοῦ Ι.Κ.Α.

Ι) Γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ι.Κ.Α., ἐπ' ὄψιν τοῦ ὁποίου ἐτέθησαν προτάσεις τῶν Τοπικῶν Διοικητικῶν Ἐπιτροπῶν τῶν οἰκείων ὑποκαταστημάτων περὶ κατατάξεως εἰς μισθολογικὰς κλάσεις τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων τῶν μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς ἀμειβομένων μισθωτῶν διὰ τὸ Ἔτος 1969, ἐπεφάσισε κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 51/17.12.1968 συνεδρίασίν του (ἀριθ. ἀποφάσεως 622) ὡς ἡ κατωτέρω ἀπόφασίς του.

ΙΙ) Σχετικῶς γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι ἡ παρὰ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀποφασισθεῖσα διὰ τὸ ἔτος 1969 αὔξησις τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου δι' ὡρισμένας κατηγορίας μισθωτῶν, ἔναντι τοῦ διὰ τὸ ἔτος 1968 ἰσχύσαντος, ἐβασίσθη ἐπὶ τῶν κάτωθι: α) Ἐπὶ τῆς ἀνάγκης διαφοροποιήσεως τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῶν διαφόρων κατηγοριῶν μισθωτῶν τῆς αὐτῆς ἐπαγγελματικῆς κατηγορίας, αἵτινες, συνεπείᾳ τῆς αὐξήσεως, ἀπὸ 1.10.1968, τῶν ἐλαχίστων ὁρίων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἁπάσης τῆς χώρας, εἰς πλείστας περιπτώσεις εἶχον ἐξισωθῆ μεταξύ των, καὶ β) ἵνα καταστῇ δυνατὴ ἡ ἀσφάλισις τῶν μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς ἀμειβομένων μισθωτῶν, βάσει τοῦ πραγματικοῦ μέσου ὅρου τῶν τεκμαρομένων μηνιαίων ἀποδοχῶν των, διότι ἐκ τῶν στοιχείων τῆς Ὑπηρεσίας, ὡς καὶ τῶν ἐπιβληθεισῶν παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν δηλώσεων φόρου μισθωτῶν ὑπηρεσιῶν, προέκυψεν εἰς τινας περιπτώσεις, ὅτι τὸ ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. ὁρισθὲν κατὰ τὸ Ἔτος 1968 τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον ὑπελείπετο αἰσθητῶς τοῦ πράγματι ἀποκερδαινομένου παρὰ τῶν μισθωτῶν τούτων.

ΙΙΙ) Εἰς τὴν κοινοποιουμένην ἀπόφασιν περιλαμβάνεται πίναξ κατατάξεως τῶν μισθωτῶν εἰς τέσσαρας διακεκριμένας ὁμάδας ὑποκαταστημάτων ἑκάστης περιλαμβανούσης ὁμοειδῆ ἀπὸ ἀπόψεως

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Ι. ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Εφαρμογή νόμου 3239/1955 περί συλλογικών διαφορών εργασίας επί τοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ καὶ μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ἀ.ν. 100/1967.

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ἐὰν αἱ προβλέπουσαι τὴν διαδικασίαν ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐπὶ σχέσει ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου μισθωτῶν διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955 ἐξακολουθοῦν ἐφαρμοζόμεναι καὶ μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ἀ.ν. 100/1967 διὰ τὸ ἐν γένει προσωπικόν, ἐργατοτεχνικῶν καὶ ὑπαλληλικόν, τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ.

Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 1138/1968

Πρόεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Κ. Ρουμπάνης***

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. ***Ἀθαν. Τομαρᾶς***

Λοιπὰ μέλη. Οἱ κ.κ. ***Κ. Κωνσταντινίδης, Ἐρρ. Μέλλιος, Πλ. Μακρογιάννης***, Νομικοὶ Σύμβουλοι, ***Ι. Ματαράγκας, Ι. Ἀθανασούλας***, Πάρεδροι.

Ἐπὶ τοῦ προσθέν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 15 ἀ.ν. 100/1967 προσόδων τῶν μισθωτῶν ἱπποκαταστήματα Ι.Κ.Α.).

Ἡ διάκρισις αὕτη ἐθεωρήθη εἰς τὸ ὅτι μισθωτοὶ δημοσίων ἐπιχειρήσεων εἰς τὰς μεγάλας πόλεις ἀποκερδαίνουν ἐκ τῆς ἐργασίας των περισσότερα τῶν ἀπασχολουμένων εἰς μικρὰς πόλεις, δι' ὃ καὶ ἡ ἀνάλογος προσαρμογὴ τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου των.

IV) Περὶ τῆς ἀποτιμήσεως τῶν εἰς εἶδος παροχῶν, τοῦ δώρου ἑορτῶν Πάσχα - Χριστουγέννων καὶ τῆς ἀπὸ 1.5.1969 προσαρμογῆς τῆς κατατάξεως τῶν μισθωτῶν εἰς τὸ ἀπὸ ταύτης κατώτατον ὅριον ἀνειδικεύτου ἐργάτου (βάσει τῆς χορηγηθησομένης αὐξήσεως κατὰ κ%) περιλαμβάνει ἡ ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Ἀπόφασις 622/1968 τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. (συνεδρίασις 51/17.12.1968).

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ι.Κ.Α., ἐπ' ὄψιν τοῦ ὑποίου ἐτέθη τὸ θέμα τῆς κατατάξεως εἰς μισθολογικὰς κλάσεις τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων τῶν μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς ἀμειβομένων μισθωτῶν διὰ τὸ ἀπὸ 1.1 - 31.12.1969 χρονικὸν διάστημα, λαβὸν ἐπ' ὄψιν τὴν ἀπὸ 12.12.1968 εἰσήγησιν τῆς Διευθύνσεως Ἐσόδων μετὰ σχετικοῦ πίνακος ἰσχυόντος καὶ προτεινομένου τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου, τὰς προτάσεις τῶν οἰκείων Τοπικῶν Διοικητικῶν Ἐπιτροπῶν καὶ εἰσήγησιν τοῦ Διοικητοῦ,

Ἀποφασίζει ὁμοφώνως

Ι) Συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων: α) 5 ἐδ. ε' τοῦ ν.δ. 3710/1957, β) 25 § 5 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 καὶ γ) 18 §§ 3, 4 καὶ 19 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως Ι.Κ.Α., ὅπως διὰ τὸ Ἔτος 1969 ἰσχύσῃ ἡ ἀνωτέρω κατάταξις εἰς μισθολογικὰς κλάσεις τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων μισθωτῶν, ἀμειβομένων μὲ κυμαινομένας ἀποδοχάς, ἐφ' ὧν θὰ ὑπολογίζονται αἱ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. καταβλητέαι εἰσφοραί, ὡς καὶ αἱ χορηγούμεναι εἰς τούτους παροχαί.

ΙΙ) Ἡ αὐτὴ κατάταξις θὰ ἰσχύσῃ καὶ διὰ τὸν αὐτοτελῆ ὑπολογισμὸν τῶν χορηγουμένων δώρων ἑορτῶν Χριστουγέννων - Πάσχα καὶ ἐπιδόματος ἀδείας εἰς τὰς αὐτὰς κατηγορίας μισθωτῶν.

ΙΙΙ) Ὁ πίναξ κατατάξεως διὰ τὸ ἀπὸ 1.5.1969 καὶ ἐφεξῆς χρονικὸν διάστημα θὰ προσαρμοσθῇ δι' ὅσας περιπτώσεις διὰ τοῦτον ὁρίζεται ἤδη τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων κατώτερον:

α) Τῶν δραχμῶν 100, μισθολογικῆς κλάσεως τοὺς δι' ἀπασχολουμένας γυναῖκας καὶ

β) Τῶν δραχμῶν 60, μισθολογικῆς κλάσεως τοὺς δι' ἀπασχολουμένους μαθητευομένους (ἀνηλίκους ἢ ἀμφοτέρων τῶν φύλων καὶ ἔχοντας προϋπηρεσίαν ἄνω τῶν δύο (2) ἐτῶν ἀπὸ τῆς προσλήψεως των εἰς: α) δραχμὰς 100 διὰ τὰς γυναῖκας καὶ β) δραχμὰς 60 διὰ τοὺς μαθητευομένους μὲ ὑπηρεσίαν ἄνω τῶν δύο ἐτῶν.

IV) Ἡ διὰ τῆς παρούσης ὁριζομένη κατάταξις, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 18 § 3 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως Ι.Κ.Α., δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν προκειμένου περὶ προσώπων, ὧν ὁ συμφερόντως μισθὸς συνίσταται ἐν μέρει ἐκ σταθερῶς καθοριζομένου ποσοῦ, ἀνωτέρου τοῦ ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. καθοριζομένου τεκμαρτοῦ τοιούτων τῆς κατηγορίας, εἰς ἣν ἀνήκει, ἀπότε ὡς ἡμερήσιος μισθὸς αὐτοῦ ὑπολογίζεται ὁ βάσει τοῦ σταθερῶς καθορισμένου ποσοῦ ἐξευρισκόμενος.

V) Ἡ περὶ ἧς ἡ παράγραφος I κατάταξις ἰσχύει ὡς ἀνωτέρω. ***(Ἐγκύκλιος Ι.Κ.Α. ὑπ' ἀριθ. 284 τῆς 30.12.1968).***

1967 περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των διατάξεων περί ιδρύσεως και οργανώσεως της Διοικήσεως της Δημοσίας Επιχειρήσεως Ηλεκτρισμού (Δ.Ε.Η.) και άλλων σχετικών διατάξεων» παρεσχέθη εις την εκτελεστικήν εξουσίαν η εξουσιοδότησις, όπως: α) Διά δ.δ. ρυθμισθή ο εσωτερικός κανονισμός της Δ.Ε.Η. και η κατά ενιαίον τρόπον ασφάλισις του προσωπικού της τέως Η.Ε.Α.Π. και της Δ.Ε.Η., ως και τα περί εφ' άπαξ αποζημιώσεως των εξερχομένων της εργασίας (§ 1). β) Διά των αυτών δ.δ. τροπών διατάξεις περί προσλήψεως, διακρίσεως, προαγωγών, σταδιοδρομίας, δικαιωμάτων, υποχρεώσεων, κρίσεως και απολύσεως του πάσης φύσεως και προελεύσεως απασχολουμένου υπό της Δ.Ε.Η. προσωπικού και εν γένει ρυθμισθή η κατάστασις αυτού (§ 2). γ) Διά των αυτών δ.δ. καθορισθούν ο αριθμός των οργανικών θέσεων του προσωπικού της Δ.Ε.Η., ο μισθός και τα είδικά επιδόματα αυτού μετά γνώμην του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.Ε.Η. (§ 3).

Η έννοια της εξουσιοδοτήσεως της άνω παραγράφου 3 άρθρων 15 α.ν. 100/1967 δεν είναι, κατά την άποψιν του Τμήματος, ότι άπτεται ήρεξε ή λειτουργία του συστήματος ρυθμίσεως των συλλογικών διαφορών εργασίας, τοῦ ισχύοντος κατά τον νόμον 3239/1955, ως ούτος τροποποιηθείς και συμπληρωθείς ισχύει, προκειμένου περί των δι' ούς ή πρόνοια του νόμου εργαζομένων της Δ.Ε.Η., εν όψει του ότι άφ' ενός μεν ή προστασία του συνδικαλιστικού δικαιώματος και του δικαιώματος των συλλογικών διαπραγματεύσεων έχει τύχει της διεθνούς συμβατικής αναγνωρίσεως, ως άπόρροια του συνταγματικώς προστατευομένου δικαιώματος της συνδικαλιστικής ελευθερίας (κυρωτικά των Διεθνών Συμβάσεων 87 και 98 ν.δ. 4204/1961 και 4205/1961), άφ' ετέρου δε ή βάσει του νόμου 3239/1955 επερχομένη ρύθμισις δεν εξαντλεί τα της άμοιβής της εργασίας, οι περί της οποίας τιθέμενοι όροι έχουν όριον, επιτρέπον την περαιτέρω επέμβασιν διά την κανονιστικήν, κατά τα λοιπά, ρύθμισιν.

Κατά ταύτα εις το ερώτημα προσήκει καταφατική απάντησις.

ΙΙ. ΑΔΕΙΑΙ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Δικαίωμα άδείας κατ' Α.Ν. 539/1945 και των συνιδιοκτητών λεωφορείων αυτοκινήτων, εφ' όσον εκτελούν εργασίαν οδηγού του λεωφορείου αυτοκινήτου.

Περίληψις ερωτήματος (Υπουργείου Εργασίας): Εάν οι οδηγοί λεωφορείων αυτοκινήτων, οίτινες τυγχάνουσι ταυτοχρόνως και συνιδιοκτήται αυτών, δικαιούνται της ετησίας μετ' αποδοχών άδείας, της προβλεπομένης υπό των διατάξεων του ά.ν. 539/1945.

Νομικού Συμβουλίου Κράτους, Τμ. Α'

Γνωμοδότησις 1518/1968

Πρόεδρος ὁ κ. ***Κ. Παπαμιχαλόπουλος***

Εἰσηγητής ὁ Πάρεδρος κ. ***Τ. Νιόκας***

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. ***Κ. Τσαγκαράκης, Α. Τομαράς, Ν. Μπλιάτσος, Π. Κορδογιαννόπουλος***, Νομικοὶ Σύμβουλοι, ***Ε. Κυριάκης, Χ. Καλογεροπουλος, Β. Ρεγκάκος***, Πάρεδροι.

Επί του προσθέν ερωτήματος το Νομικόν Συμβούλιον εγνωμοδότησεν ως ακολούθως:

Κατά τὰς διατάξεις του από 25.6/6.8.1956 δ.δ. «περί εκδόσεως Κανονισμού προσωπικού των Κοινών Ταμείων Εισπράξεων Λεωφορείων Αυτοκινήτων κλπ.» άπαν το προσωπικόν των Κ.Τ.Ε.Λ. έχει εργοδότην το Κ.Τ.Ε.Λ., πλην των οδηγών των λεωφορείων, οι οποίοι προσλαμβάνονται και απολύονται υπό του ιδιοκτήτου των λεωφορείου, ως και των οδηγών και εισπρακτόρων της Α.Σ.Π.Α., οι οποίοι έχουν εργοδότην την Εταιρείαν ταύτην.

Εξ άλλου, κατά τὰς διατάξεις του άρθρου 17 του νόμου 2119/1952 «περί των δια λεωφορείων αυτοκινήτων συγκοινωνιών», ως ούτο συνεπληρώθη και αντικατεστάθη διά του άρθρου 33 του ν.δ. 3334/1955 κατ' άρθρον 7 του ν.δ. 3990/1959, εν συνδυασμώ προς τὰς διατάξεις του άρθρου 2 ά.ν. 199/1936, αι δαπάναι εκμεταλλεύσεως εκάστου λεωφορείου αυτοκινήτου (κινήσεως, συντηρήσεως κλπ.) βαρύνουν αποκλειστικώς τον ιδιοκτήτην αυτού. Ειδικώς οι οδηγοί λεωφορείων (τακτικοί ή έκτακτοι) αποτελούν μεν προσωπικόν των ιδιοκτητών των λεωφορείων, παρ' ων προσλαμβάνονται, ή αντιμισθία όμως ταύτων καταβάλλεται υπό των Κ.Τ.Ε.Λ. Αί ώραι διαρκείας της εργασίας, ως καθορίζονται διά το μισθωτόν προσωπικόν λεωφορείων αυτοκινήτων και φορτηγών τοιούτων, ισχύουσι και διά τους ιδιοκτήτας ή συνεταίρους των αυτοκινήτων ταύτων, εφ' όσον ούτοι εκτελούν επ' αυτών εργασίαν, δι' ην εκτελουμένην παρά των μισθωτών υπαλλήλων ή εργατών, καθορίζονται ωρισμέναι ώραι διαρκείας εργασίας.

Εκ των ανωτέρω διατάξεων σαφώς προκύπτει, ότι οι ιδιοκτήται ή κοινοκτήται λεωφορείων δύνανται να τυγχάνωσιν οδηγοί λεωφορείων άνευ αδιαμέσου μεσολαβήσεως των Κ.Τ.Ε.Λ. ως προς το έργον τούτο, εφ' όσον δε πάντες ανεξαιρέτως οι οδηγοί λεωφορείων αυτοκινήτων δικαιούνται της ετησίας μετ' αποδοχών άδείας, της προβλεπο-

ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΝΩΜΑΙ

ΑΙ ΕΡΓΑΤΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΚΑΙ ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΝ ΕΝΣΗΜΟΝ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΑΜΠΑΤΖΗ, Δικηγόρου

Τὸ Μονομελὲς Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν, δι' ἀνακοινώσεώς του, ἀναρτηθείσης ἐντὸς τῶν Γραφείων τοῦ Τμήματος τῶν «Ἐργατικῶν Διαφορῶν» καὶ δημοσιευθείσης εἰς τὴν Ἐπιθεώρησιν Ἐργατικοῦ Δικαίου (τόμ. 28, σελ. 141), ἔφερεν εἰς γνῶσιν τῶν κ.κ. δικηγόρων ὅτι «διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν μετὰ τὴν 15.9.1968 ἀγωγῶν ἐξ ἐργατικῶν δικαιωμάτων οἱ διάδικοι ὑποχρεοῦνται, ὅπως κατὰ τὴν σεζὴτησιν τῆς ἀγωγῆς προσκομίζουσι τὸ προσῆκον τῷ ἀντικειμένῳ τῆς δίκης διὰ τὰς ἀγωγὰς τῶν 15.000 δραχμῶν καὶ πλέον δικαστικὸν ἔνσημον».

Εἶναι προφανές, ἀφοῦ τὸ μέτρον λαμβάνεται διὰ τὰς ἀπὸ 15 Σεπτεμβρίου 1968 κατατιθεμένας ἀγωγάς, ὅτι εἰς τὴν ἄνω ἀπόφασιν κατέληξαν οἱ κ.κ. συντάκται τῆς ἀνακοινώσεως, μετὰ τὴν θέσιν ἐν ἰσχύι τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἑρμηνεύοντες τὰς διατάξεις αὐτοῦ, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 37 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου (δι' οὗ κατηργήθη ὁ νόμος ΓΞΟΔ'), πρὸς νόμον ΓΞΟΗ /1912 «περὶ δικαστικῶν ἐνσήμων», πρὸς ἄρθρον 1 ν.δ. 1544/1942 «περὶ τροποποιήσεως δικονομικῶν τινων διατάξεων» καὶ πρὸς συναφεῖς λοιπὰς διατάξεις.

*

Δὲν γνωρίζω, ἐὰν κατὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ὀλίγων μέχρι τοῦδε κατὰ τὸν Κ.Π.Δ. ἐκδικασθεισῶν ἐργατικῶν ἀγωγῶν ἠνατιώθη συνάδελφός τις πρὸς τὴν ἄποψιν τῆς ἀνακοινώσεως ὅτι ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν καταβολὴν δικαστικοῦ ἐνσήμου καὶ ἐὰν ὁ δικάζων κ. Πρόεδρος ἐδείχθη ἢ ὄχι νὰ ἐκδώσῃ ἀπόφασιν ἐπὶ τῆς διαφορᾶς, καὶ ποίου περιεχομένου, ἄνευ προσκομίσεως τοῦ σχετικοῦ τριπλοτύπου. Διερωτώμαι ὅμως τί θὰ πράξῃ ὁ κ. Πρόεδρος τοῦ Μονομελοῦς ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν, ἐὰν συμβῇ τοιοῦτόν τι. Προφανῶς θὰ ἐκδικάσῃ τὴν ἀγωγήν, θὰ ἐξετάσῃ τοὺς προτεινομένους μάρτυρας, θὰ δεχθῇ τὴν κατάθεσιν τῶν ἀποδεικτικῶν ἐγγράφων καὶ τῶν πρακτικῶν τοῦ ἐνάγοντος καὶ ὅταν θὰ ἀποσυρθῇ εἰς τὸ Γραφεῖον του, διὰ νὰ ἐκδώσῃ τὴν ἀπόφασίν του, χωρὶς μέχρι καὶ τῆς τελευταίας στιγμῆς, συμφώνως τῷ νόμῳ (ἄρθρον 8 νόμου ΓΞΟΗ' καὶ 7 ν.δ. 1544/1942) νὰ προσκομισθῇ τὸ τριπλότυπον, τότε... Ἐρωτῶμεν: Θὰ θεωρήσῃ τὸν ἐνάγοντα ὡς ἐρήμην δικαζόμενον συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 7 ν.δ. 1544/1942 καὶ θ' ἀπορρίψῃ τὴν ἀγωγήν; Ἢ συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 712 Κ.Π.Δ. θὰ θεωρήσῃ μὲν τὸν ἐνάγοντα ὡς ἐρήμην δικαζόμενον, πλὴν θὰ προβῇ εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῆς ἀγωγῆς «ὡς ἐὰν ἦσαν πάντες οἱ διάδικοι παρόντες»; Εἶναι προφανές, ὅτι θὰ πράξῃ τὸ τελευταῖον τοῦτο, ἀλλὰ τότε, ἐρωτῶμεν, τί γίνεται ἡ ἐπιταγὴ τοῦ ἄρθρου 7 ν.δ. 1544/1942 ὅπως ὁ μὴ καταβάλλων δικαστικὸν ἔνσημον δικάζεται ἐρήμην;

Καὶ ἐρωτῶμεν, ἀκόμη: Προβαίνων ὁ δικαστὴς εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῆς ἀγωγῆς, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 712 Κ.Π.Δ., θὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν του τὴν κατάθεσιν τοῦ ἔχοντος ἤδη ἐξετασθῇ ἐνώπιόν του μάρτυρος τοῦ ἐνάγοντος καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ τελευταίου κατατεθέντα καὶ εὑρισκόμενα ἐνώπιόν του ἔγγραφα καὶ λοιπὰ ἀποδεικτικὰ μέσα, ἀλλὰ καὶ τὰς ἐνδεχομένως ἀποτελούσας ἀποδεικτικὰ μέσον καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει ἀποτελούσας ἀνάπτυξιν τῆς ἀγωγῆς προτάσεις τούτου; Νομίζω, ὅτι περὶ τούτου δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἀμφιβολία, ὄχι μόνον διότι ρητῶς τὸ ἐπιτάσσει τὸ 712 Κ.Π.Δ. («ὡς ἐὰν ἦσαν πάντες οἱ διάδικοι παρόντες»), ἀλλὰ καὶ διότι, κατ' ἄρθρον 711 Κ.Π.Δ., ἐτὸ δικαστήριον δύναται νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν του καὶ μὴ

μένης ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 539/1945, τῆς ἀδείας ταύτης δέον νὰ τυγχάνῃ καὶ ὁ συνιδιοκτήτης ὁδηγός, τῆς σχετικῆς ταύτης διαπάνης ἐκκαθαριζομένης κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις καὶ κατὰ τὸ ἀνῆκον εἰς ἕκαστον ποσοστὸν συνιδιοκτησίας εἰς βάρος τοῦ τε συνιδιοκτήτου ὁδηγοῦ καὶ τοῦ ἑτέρου συνιδιοκτήτου, τοῦ τελευταίου τούτου θεωρουμένου ἐν προκειμένῳ, κατὰ τὸ ἀνῆκον εἰς ταῦτον ποσοστὸν συνιδιοκτησίας, ὡς ἐργοδότου τοῦ πρώτου.

Πρὸς τὴν γνώμην ταύτην διεφώνησεν ὁ Νομικὸς Σύμβουλος *Κ. Τσαγκαράκης*, φρονῶν, ὅτι δι' αὐτῆς καθίσταται ὁ ἐργοδότης μισθωτὸς τοῦ ἑαυτοῦ του καὶ ὡς ἐκ τούτου ὁ ὁδηγὸς συνιδιοκτήτης δὲν δικαιοῦται τῆς ὡς ἄνω ἀδείας.

πληροῦνται τοὺς ὅρους τοῦ νόμου ἀποδεικτικὰ μέσα». Ὡς δὲ λίαν εὐστόχως παρατηρεῖ ὁ κ. *Γεώργιος Α. Παπαδημητρίου*, Πρωτοδίκης, (βλ. «Τινὰ περὶ πιθανολογήσεως κατὰ τὸν Κ.Π.Δ.» εἰς Νομ. Βῆμα, 16/1240), ὁ ἄνω ὅρος «μὴ πληροῦντα τοὺς ὅρους τοῦ νόμου ἀποδεικτικὰ μέσα», ὡς ἐπίσης καὶ αἱ εἰς τὰς εἰδικὰς διαδικασίας ἀπαιτούμεναι ταχύτης ἐκδικάσεως, προκτόδειξις καὶ αὐτεπάγγελτος ἐνέργεια τοῦ Δικαστηρίου δὲν σημαίνουν, ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται πλήρης ἀπόδειξις καὶ ὅτι ἀρκεῖ ἁπλῆ πιθανολόγησις.

Ἀλλὰ ἡ ὑποχρέωσις τοῦ δικάζοντος ὅπως ἀποφαίνηται βάσει πλήρους ἀποδείξεως καὶ ἐπὶ τῆς δι' ἣν δὲν κατεβλήθη δικαστικὸν ἔνσημον ἐργατικῆς ἀγωγῆς, στηριζόμενος καὶ ἐπὶ μὴ πληρούντων τοὺς ὅρους τοῦ νόμου ἀποδεικτικῶν μέσων, συνεπάγεται καὶ τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως λάβῃ ὑπ' ὄψιν του πάντα τὰ ἐνώπιόν του διαθέσιμα ἀποδεικτικὰ μέσα, τ.ἔ. τὰ μέχρι τοῦ πέρατος τῆς ἐπ' ἀκροατηρίῳ συζητήσεως κατατεθέντα ἔγγραφα καὶ προτάσεις, καὶ τὴν ἐνώπιόν του γενομένην κατάθεσιν τοῦ μάρτυρος τοῦ ἐνάγοντος, ὡς ἐπίσης, παραλλήλως, ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν, ἐὰν παρίστατο ἀνάγκη, εἰς τὴν διενέργειαν αὐτοψίας καὶ πραγματογνωμοσύνης ἄνευ προσκλήσεως τῶν διαδίκων (ἄρθρον 711 Κ.Π.Δ.) καὶ ἀνεξαρτήτως, βεβαίως, καταβολῆς ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος τοῦ τέλους δικαστικοῦ ἐνσήμου.

*

Ἡ Σύνταξις τῆς «Ἐπιθεωρήσεως Ἐργατικοῦ Δικαίου» εἰς τὸ τεῦχος τῆς 15.1.1969 παραθέτει τὰς ὑπ' ἀριθ. 501/1950 καὶ 559/1951 ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου (εἰσηγηταὶ οἱ κ.κ. *Ι. Τρομαρᾶς* καὶ *Στ. Μαυρομιχάλης*, ἀντιστοίχως, ἐν ΕΕΔ 11, 88 καὶ 11, 178), αἵτινες, συναφῶς πρὸς τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα, δέχονται διὰ ὁμοίας σκέψεως τὰ ἑξῆς:

«Ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου ΓΞΟΔ' καὶ ἰδίᾳ ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 6, 7 § 2 καὶ 12 § 1 αὐτοῦ, καθ' ἃς εἰς τὰς κατὰ τὴν διαδικασίαν αὐτοῦ δικαζομένας διαφορὰς ἐπιβάλλεται ἡ προκαταβολὴ ἐλαχίστου ποσοῦ, ἡ σύνταξις τῶν δεκογράφων, ἐκθέσεων καὶ ἀποφάσεων ἐφ' ἁπλοῦ νάρτου καὶ γενικῶς ὅπως ἡ πρᾶξις τῆς δίκης εἶναι κατὰ τὸ δυνατὸν ταχυτέρα καὶ ὀλιγοδαπανωτέρα, σαφῶς προκύπτει, ὅτι εἰς ταύτας δὲν ἀπαιτεῖται ἡ προκαταβολὴ τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ΓΞΟΗ' προβλεπομένου δικαστικοῦ ἐνσήμου. Ἡ ἐκδοχὴ δὲ αὕτη ἔτι μᾶλλον ἐνισχύεται μετὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 7 § 1 τοῦ ν.δ. 1544/1942, καθ' ἣν ὁ ἐνάγων, παραλείπων τὴν προκαταβολὴν τοῦ τέλους δικαστικοῦ ἐνσήμου, δικάζεται ἐρήμην, ἐνῷ ἐπὶ τῶν διαφορῶν τοῦ νόμου ΓΞΟΔ', κατὰ τὸ ἄρθρον 15 αὐτοῦ, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 § 6 νόμου 765/1943.... καὶ ἐν ἐρημοδικίᾳ, ἐρευνᾶται αὐτεπαγγέλτως ἡ διαφορά».

Εἶναι προφανές, ὅτι αἱ προϋποθέσεις, ἐφ' ὧν ἐστηρίχθησαν αἱ ἄνω ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου, τ.ἔ. ἡ αὐτεπάγγελτος ἔρευνα τῆς διαφορᾶς καὶ τὸ ὀλιγοδάπανον τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας, ἐξακολουθοῦν καὶ σήμερον ὑφιστάμεναι μετὰ τὴν ἔναρξιν ἰσχύος τοῦ Κ.Π.Δ., ἀφοῦ τὴν μὲν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ νόμου ΓΞΟΔ' ἀντικατέστησεν ἡ ταυτάτη τοῦ ἄρθρου 712 Κ.Π.Δ., τὸ δὲ ὀλιγοδάπανον τῶν ἐργατικῶν δικῶν ἐξακολουθεῖ ὑφιστάμενον βάσει τῶν εἰδικῶν περὶ ἐργατικῆς διαδικασίας διατάξεων τῶν νόμων περὶ τελῶν χαρτοσήμου (ἄρθρον 25 § 26 νόμου 4755/1930, ἄρθρον 1 β.δ. 12/15.9.1949, ἄρθρον 25 § 17 νόμου 2246/1952, ἄρθρον 25 § 27 ν.δ. 2861/1953 καὶ ἄρθρον 6 § 3 νόμου 2821/1954), αἵτινες δὲν κατηργήθησαν παρὰ τὴν διὰ τοῦ Κ.Π.Δ. κατάργησιν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 6, 7 § 2 καὶ 12 § 1 νόμου ΓΞΟΔ', τὰς ὁποίας μνημονεύουν αἱ ἄνω ἀρεοπαγιτικαὶ ἀποφάσεις.

Ἐξ ἄλλου ὑπάρχει καὶ ἡ Ἔκθεσις τοῦ Εἰσηγητοῦ ἐπὶ τῶν διατάξεων τοῦ Κ.Π.Δ., τῶν ἀναφερομένων εἰς τὰς ἐργατικὰς διαφοράς, κ. *Γ. Οἰκονομοπούλου* (ἐν ΕΕΔ 18, 1068 καὶ 10741), ὅστις τονίζει ἰδιαιτέρως ἐν ἐκείνῃ ταύτῃ μὲν τὴν ἀνάγκην τῆς αὐτεπαγγέλτου ἐνεργείας τοῦ ἐργατικοῦ δικαστοῦ πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθείας, τοῦτο δὲ ὅπως τὰ δικαστικὰ ἔξοδα τῆς διαδικασίας ταύτης «μειωθῶσιν εἰς τὸ ἐλάχιστον δυνατὸν ὅριον», κατώτερον, προφανῶς, καὶ τοῦ σήμερον ἰσχύοντος. Καὶ ἂς μὴ μᾶς εἶχαν, ὅτι διὰ τῆς καταργήσεως τῶν ἄρθρων 6, 7 § 2 καὶ 12 § 1 νόμου ΓΞΟΔ' ὁ νομοθέτης ἐξεδήλωσε τὴν βούλησίν του, ὅπως μὴ εἰσακούσῃ τὴν περὶ μειώσεως τῶν ἐξόδων εἰσήγησιν τοῦ κ. Εἰσηγητοῦ, διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ ἔπρεπε νὰ εἶχον καταργηθῇ καὶ αἱ διατάξεις περὶ μειωμένων τελῶν χαρτοσήμου εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, αἵτινες ὅμως διετηρήθησαν. Δι' ὃ καὶ ἐκρίθη περιττὴ ἡ ἐπανάληψις τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 6, 7 § 2 καὶ 12 § 1 τοῦ νόμου ΓΞΟΔ' ἐν τῷ Κ.Π.Δ..

Ὑπάρχει κατὰ ταῦτα πολὺ εὖρος ἀμφισβητήσεως τῆς ὑποχρεώσεως καταβολῆς ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος δικαστικοῦ ἐνσήμου εἰς τὰς ἐργατικὰς διαφοράς καὶ πρέπει νὰ παραδεχθοῦν οἱ κ.κ. συν-

τάκται τῆς ἀνακοινώσεως ὅτι ἔσπευσαν.

ἃ

Περαιτέρω, ἂς μας ἐπιτραπῇ νὰ παραθέσωμεν ὑπὲρ τῆς παρ' ἡμῶν ὑποστηριζομένης ἀπόψεως καὶ τινα ἐπιχειρήματα σκοπιμότητος, τὰ ὁποῖα βεβαίως δὲν δύνανται αὐτὰ μόνα νὰ τάμουν μίαν διαφοράν, προσθέτουν ὅμως βαρύτητα εἰς τὴν τιθεμένην λύσιν καὶ συμβάλλουν εἰς τὴν ἐνδεχομένην νομοθετικὴν ρύθμισιν τοῦ θέματος.

Οὕτω δὲν εἶναι νομίζομεν ἄνευ σημασίας τὸ ὅτι διὰ τῆς καθιερώσεως δικαστικοῦ ἐνσήμου εἰς τὰς ἐργατικὰς ὑποθέσεις ἐπιβαρύνεται μονομερῶς μία κοινωνικὴ τάξις, ἡ οἰκονομικῶς πλέον ἀσθενὴς τάξις τῶν ἐργαζομένων, ἡ ὁποία σταθερῶς τυγχάνει ἐνάγουσα (ὁμοῦ βεβαίως μὲ τινας ἄλλας κατηγορίας ἐναγόντων, αἵτινες ὅμως εἰς ἀριθμὸν ἀγωγῶν ἀπαιτελοῦν τὴν ἐλαχιστοτάτην μειοψηφίαν). Τοῦτο, τὸ νὰ εἶναι σταθερῶς ἐνάγουσα μία ὡρισμένη κοινωνικὴ τάξις, δὲν συμβαίνει εἰς ἄλλας δίκας, ὅπου ἐνάγων δύναται νὰ εἶναι ὁ οἱοσδήποτε πολίτης «βασιλεὺς ἢ στρατιώτης, πλούσιος ἢ πένης, δίκαιος ἢ ἀμαρτωλός»! Ἡ δὲ τοιαύτη ὑποχρέωσις καταβολῆς δικαστικοῦ ἐνσήμου εἰς τὰς ἐργατικὰς δίκας θὰ ὀδήγησῃ τοὺς ἐργαζομένους, εὐνοήσει ἀντιστοίχως τὴν τάξιν τῶν ἐργοδοτῶν, εἴτε εἰς τὸν περιορισμὸν τῆς ἀπαιτήσεώς των ἐντὸς τοῦ ὁρίου τῶν δραχμῶν 15.000, δι' ὃ δὲν καταβάλλεται ἔνσημον, εἴτε εἰς τὴν μὴ διεκδίκησιν ἀπαιτήσεων, περὶ ὧν ὑφίστανται μικρὰ ἢ μεγάλη ἀμφιβολία. Εἶναι δὲ τὸ ἐργατικὸν δίκαιον ὁ κλάδος ἐκεῖνος τοῦ δικαίου, ὅπου ὑφίστανται αἱ περισσότεραι ἀμφιβολίαι λόγῳ τῆς μεγάλης νομοθετικῆς καὶ νομολογιακῆς ρευστότητος ἀπόψεων καὶ λύσεων, ἥτις τὸ χαρακτηρίζει, τοῦτο μὲν διότι πρόκειται περὶ νέου κλάδου τοῦ Δικαίου, τοῦτο δὲ διότι ἄπτεται ὅπως εἴθισται κοινωνικῶν προβλημάτων, τὰ ὁποῖα ἐν τῇ διαρκῶς ἀναπτυσσομένῃ συγχρόνῳ δυναμικῇ κοινωνίᾳ καθίστανται διαρκῶς πολυπλοκώτερα καὶ σημαντικώτερα.

Ἐξ ἄλλου, εἶναι βέβαιον, ὅτι ὅσοι ἐκ τῶν ἐργαζομένων θὰ ἔχουν πλείονας τῆς μιᾶς αὐτοτελεῖς ἀπαιτήσεις κατὰ τοῦ ἐργοδότου των θὰ ἀποφύγουν τὴν συνένωσιν αὐτῶν εἰς ἓν δικόγραφον ἀγωγῆς, ἐγείροντες τόσας αὐτοτελεῖς ἀγωγὰς ὅσα τὰ κεφάλαια τῶν ἀπαιτήσεών των, ἵνα οὕτω, τεμαχιζομένης τῆς συνολικῆς ἀπαιτήσεως, ἀποφύγουν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τὴν καταβολὴν δικαστικοῦ ἐνσήμου. Καὶ ἐπειδὴ συμβαίνει κάθε ἐργαζόμενος, ἀπὸ ἀποφασίσῃ νὰ στραφῇ δικαστικῶς κατὰ τοῦ ἐργοδότου του, νὰ ἔχῃ πλείονας τῆς μιᾶς, καὶ δύο καὶ τρεῖς καὶ τέσσαρας καὶ πλείονας αὐτοτελεῖς ἀπαιτήσεις ἐκ διαφόρων αἰτίας, βέβαιον τυγχάνει, ὅτι θὰ πολλαπλασιασθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν κατατιθεμένων ἀγωγῶν, θὰ αὐξηθῇ ὁ φόρτος ἐργασίας τοῦ Τριβουνάλου καὶ τῶν κ.κ. Ἐργατοδικῶν, μὲ βεβαίαν συνέπειαν τὴν ἔτι μεγαλυτέραν καθυστέρησιν τῆς ἐκδικασμένης σήμερον ἀφορήτου τοιαύτης περὶ τὴν ἔκδοσιν τῶν ἀποφάσεων, ὅπερ νομίζομεν, ὅτι δὲν ἐπεδίωξαν οἱ συντάκται τοῦ Κ.Π.Δ., ἔστω καὶ ἐάν, ὡς φαίνεται, ἐπιτυγχάνουν ἤδη, εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς δέ, τὸ ἀντίθετον(*).

(*) Σημ. ΕΕΔ: Ἐπὶ τοῦ θέματος, δεχομένη ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται καταβολὴ δικαστικοῦ ἐνσήμου, ἀπεφάνθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 7/1969 ἀπόφασις τοῦ Μονομελοῦς ἐν Σύρῳ Πρωτοδικείου (Πρωτοδίκης Ν. Λεμπέσης), ἡ ὁποία δὲν κατέστη δυνατὸν νὰ δημοσιευθῇ εἰς τὸ παρὸν τεῦχος, λησθεῖσα μετὰ τὴν στοιχειοθεσίαν αὐτοῦ.

Δέχεται ἡ ἀπόφασις αὕτη (ὑποκειμένης κρατὰ τὴν διαδικασίαν ἐργατικῶν διαφορῶν ἀξιώσεως διὰ χρηματικὴν ἱκανοποίησιν λόγῳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος), ὅτι αἱ σκέψεις τῆς νομολογίας πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας περὶ μὴ καταβολῆς δικαστικοῦ ἐνσήμου ἰσχύουν καὶ ἰδίᾳ, ἀφοῦ α) ὁρίζεται εἰδικὴ διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν πρὸς ταχίστην περάτωσιν τῶν προκοπτουσῶν ἀξιώσεων, β) λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν καὶ ἀποδεικτικὰ μέσα, μὴ πληρούντα τοὺς ὅρους τοῦ νόμου, γ) ἐκκρεῖται ἀγωγὴ καὶ διὰ προφορικῆς ἐκθέσεως κλπ., προκόπτοντος ὅτι ὁ Νομοθέτης δὲν ἐπεδίωκε νὰ ἀνατρέψῃ τὸ προϊσχύσαν ὡς πρὸς τὸ δικαστικὸν ἔνσημον καθεστὼς καὶ νὰ ὑπαγάγῃ τὰς διαφορὰς ταύτας εἰς δικαστικὸν ἔνσημον κλπ.

Τὸ πλῆρες κείμενον τῆς ἀποφάσεως ταύτης θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὸ ἑπόμενον τεῦχος.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΠΟΛΥΣΙΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Διὰ τοῦ προσφάτου ν.δ. 61/1968 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς ἰσχυούσης περὶ προστασίας τῶν πολεμιστῶν νομοθεσίας» (ἄρθρον 5) προστέθη ὡς λόγος λύσεως τῆς ἀναγκαστικῆς σχέσεως ἐργασίας τῶν τοποθετηθέντων δυνάμει τοῦ νόμου 751/1948, ν. δ. 1196/1949 καὶ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς οὗτος ἰσχύει νῦν, καὶ τῶν τοποθετουμένων ἐφεξῆς ἡ διὰ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3198/1955, ὡς τοῦτο συνεπληρώθη ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3789/1957 (ΕΕΔ 16, 1131).

Ἡ διάταξις ὁρίζει τὰ ἑξῆς: «Ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι, ὑπαγόμενοι διὰ τὴν χορήγησιν συντάξεως εἰς τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Ι.Κ.Α., συμπληρώσαντες ἢ συμπληροῦντες τὰς πρὸς χορήγησιν παρ' αὐτοῦ συντάξεως λόγῳ γήρατος προϋποθέσεις, δύνανται νὰ ἀποχωρῶσι τῆς ἐργασίας ἢ νὰ ἀπομακρύνωνται ταύτης παρὰ τοῦ ἐργοδότου των, λαμβάνοντες εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας οἱ μὲν ἐπικουρικῶς ἀσφαλισμένοι τὰ 10%, οἱ δὲ μὴ ἀσφαλισμένοι ἐπικουρικῶς τὰ 50% τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920 ὁριζομένης ἀποζημιώσεως».

Ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως εἶχε προκύψει τὸ ζήτημα, ἂν ἠδύνατο νὰ συναχθῇ, ὅτι διὰ ταύτης κατηργήθη ὡς πρὸς τοὺς ἐφεξῆς παλαιοὺς πολεμιστάς, οἱ ὁποῖοι, ὡς καὶ οἱ ἀναγκαστικῶς κατὰ τὸν ἀ. ν. 1836/1951 τοποθετούμενοι πολεμισταὶ (μετὰ τὸν νόμον 4180/1961), ἀπολαμβάνουν διαρκοῦς προστασίας ὡς πρὸς τὴν ἀπόλυσιν, ἡ εἰδικὴ ὡς πρὸς τοὺς πρώτους προστασία, εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην, καὶ τὸν ὁ "Αρειος Πάγος, ὅσον καὶ τὰ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, ἀπεφάνθησαν ἀρνητικῶς. (Ἴδετε ἐκ τῶν τελευταίων τὴν Α.Π. 603/1966, ΕΕΔ 26, 107, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαὶ εἰς νομολογίαν τοῦ Σ.Ε. καὶ Α.Π., οὕτω καὶ σύμφωνοι σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 839, ΕΕΔ 18, 752).

Δύνανται ὅμως ὁ ἑφεξῆς παλαιὸς πολεμιστής, ὁ ὁποῖος ἀπολύεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀκύρως, νὰ ἀποδεχθῇ τὴν ἀπόλυσίν του ὡς ἔγκυρον, ἀφοῦ πρόκειται περὶ σχετικῆς ἀκυρότητος (Α.Π. 54/1966, ΕΕΔ 25, 633), ὁπότε δικαιοῦται τῆς κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3789/1957 ἀποζημιώσεως (Α.Π. 603/1966, ἔνθ' ἀνωτ.).

Ταῦτα θὰ ἰσχυον καὶ διὰ τοὺς κατὰ τὸν ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη, τοποθετουμένους πολεμιστάς, ἂν δὲν ὡρίζετο ἤδη διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 61/1969 τὸ ἀντίθετον.

Ἡ διάταξις εἶναι σαφής. Ἡ ἀναγκαστικὴ σχέσις τοῦ τελευταίου τούτου λύεται, ἄνευ παρεμβάσεως τῆς ἁρμοδίας διὰ τοὺς λοιποὺς λόγους ἀπολύσεως Ἐπιτροπῆς, διὰ καταγγελίας αὐτῆς, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3789/1957. (Ἴδετε περὶ ταύτης σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 26, 129).

Λυομένης οὕτω τῆς σχέσεως ἐργασίας ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ τὴν ἐν τῇ διατάξει μειωμένην ἀποζημίωσιν, ὡς δικαιοῦται καὶ ὁ μισθωτός, ἀποχωρῶν, ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις πάντοτε τῆς διατάξεως, νὰ λάβῃ τὴν αὐτὴν ἀποζημίωσιν, διότι δὲν εἶναι λογικὸν νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι ὁ νόμος (ἄρθρον 5 ν.δ. 61/1969) περιωρίσθη νὰ ἀναφερθῇ εἰς μόνην τὴν καταγγελίαν ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου τῆς ἀναγκαστικῆς σχέσεως ἐργασίας καὶ νὰ καταργήσῃ διὰ τὸν μισθωτὸν τῆς περιπτώσεως τὰ δικαίωμα ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀποζημιώσεως καὶ ὅταν οὗτος ἀποχωρῇ ἐκ τῆς ἐργασίας, δικαίωμα, τὸ ὁποῖον ἔχει καὶ ὁ κοινὸς μισθωτός.

*

Διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 61/1969 προστέθη ἐπίσης ὡς λόγος λύσεως τῆς ἀναγκαστικῆς σχέσεως ἐργασίας καὶ μάλιστα αὐτοδικαίως ἡ συμπλήρωσις τοῦ ὑπὸ τοῦ ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ ἢ ὀργανισμοῦ προσωπικοῦ, ἐχόντων ἰσχὺν νόμου, τῆς παρὰ τῇ ὁποίᾳ ἐτοποθετήθησαν ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως ὁριζομένου ὁρίου ἡλικίας.

Ὁ λόγος οὗτος λύσεως τῆς σχέσεως ἄνευ παρεμβάσεως τῆς διὰ τὴν ἀπόλυσιν κατεστημένης Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς ἔχει γίνει δεκτὸς καὶ ἄνευ νομοθετικῆς διατάξεως καὶ διὰ τοὺς ὁμοίας προστασίας ἐφέδρους παλαιοὺς πολεμιστάς, νομολογηθέντος (Σ.Ε. 303/1957, ΕΕΔ 16, 1011, Σ.Ε. 477/1958, ΕΕΔ 17 690), ὅτι ἡ προστασία αὐτῶν δὲν ἐπεκτείνεται καὶ πέραν τοῦ ὁρίου ἡλικίας, τὸ ὁποῖον θεσπίζεται ὑπὸ κανονιστικῶν τῆς Πολιτείας πράξεων ἢ διὰ παγίων διατάξεων, διεπουσῶν τὴν κατά-

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΠΟΤΡΙΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

7812/1616/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ποσοστοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Α.Ν. 99/1967 περὶ ἐλέγχου ὁμαδικῶν ἀπολύσεων (*).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 72 τῆς 1 Φεβρουαρίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 99/1967 «περὶ ἐλέγχου ὁμαδικῶν ἀπολύσεων κλπ.», ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 173/1967. 2) Τὰς ἰσχυούσας σήμερον συνθήκας ἐν τῇ ἀγορᾷ ἐργασίας, ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν τὸ ποσοστὸν ἐπὶ τοῦ εἰς τὴν ἀρχὴν ἑκάστου μηνὸς ἀπασχολουμένου ὑπὸ τῶν ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων προσωπικοῦ, πέραν τοῦ ὁποίου αἱ διενεργούμεναι ὑπ' αὐτῶν ἀπολύσεις θεωροῦνται ὁμαδικαί, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 2 § 1 τοῦ ἀνωτέρω ἀ.ν. 99/1967, εἰς 6% διὰ τὸ Α' ἑξάμηνον τοῦ ἔτους 1969.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Ἰανουαρίου 1969

—

152703/27064/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως ἀνεργίας εἰς τὰ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς ἀπασχολουμένων προσωπικῶν τῆς Ἀγροτικῆς Οἰκιακῆς Οἰκονομίας τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 30 τῆς 21 Ἰανουαρίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν.δ. 2961/1954 «περὶ συστάσεως Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας». 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 53130/20.12.1968 ἀναφορὰν τοῦ ΟΑ.Α.Α., δι' ἧς ὑπεβλήθη ἡμῖν ἀπόσπασμα πρακτικῶν τῆς ὑπ' ἀριθ. 1138/13.12.1968 συνεδριάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ, καθ' ἣν ἀπεφασίσθη ἡ ἐπέκτασις τῆς ἀσφαλίσεως ἀνεργίας εἰς τὰ ἐν θέματι πρόσωπα, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ἐπέκτασιν τῆς ἀσφαλίσεως ἀνεργίας εἰς τὸ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς ἀπασχολούμενον ὑπαλληλικὸν προσωπικὸν τῆς Ἀγροτικῆς Οἰκιακῆς Οἰκονομίας τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς αὐτοῦ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., ἤτοι ἀπὸ 1.1.1969.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Ἰανουαρίου 1969

—

136742/24004/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως κλάδου ἀνεργίας εἰς τοὺς μισθωτοὺς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὰς ἀνὰ τὴν χώραν ἐκτελουμένας ἐργασίας κατασκευῆς, ἐγκαταστάσεως καὶ λειτουργίας Σταθμῶν Ραδιοφωνίας καὶ Τηλεοράσεως τοῦ Ε.Ι.Ρ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 617 τῆς 5 Δεκεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν.δ. 2961/1954 «περὶ συστάσεως Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας». 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 34424/12527/14.8.1968 ἀπόφασιν ἡμῶν καὶ 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 475/4/11.11.1968 ἀναφορὰν τοῦ Ο.Α.Α.Α., δι' ἧς ὑπεβλήθη ἡμῖν ἀπόσπασμα πρακτικῶν τῆς ὑπ' ἀριθ. 1130/30.10.1968 συνεδριάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ, καθ' ἣν ἀπεφασίσθη ἡ ὑποβολὴ ἡμῖν προτάσεως περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ κλάδου ἀνεργίας εἰς τὴν ἐν θέματι κατηγορίαν μισθωτῶν, ἀποφασίζομεν:

Ἐπεκτείνομεν τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Κλάδου Ἀνεργίας εἰς ἅπαντας τοὺς μισθωτοὺς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὰς ἀνὰ τὴν χώραν ἐκτελουμένας ἐργασίας κατασκευῆς, ἐγκαταστάσεως καὶ λειτουργίας σταθμῶν Ραδιοφωνίας καὶ Τηλεοράσεως τοῦ Ε.Ι.Ρ. ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς τούτων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. δι' ἅπαντας τοὺς κλάδους, ἤτοι

στασιν τοῦ προσωπικοῦ, καὶ συνεπῶς οὗτοι νομίμως ἀπολύονται ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ θεσπιζομένου ὁρίου ἡλικίας, μὴ ἀπαιτουμένου ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὅπως συντρέχωσιν οἱ προβλεπόμενοι ὑπὸ τῶν προστατευτικῶν διατάξεων λόγοι ἀπολύσεως καὶ προηγηθῇ ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 771/1937.

Ἡ νέα ἐν λόγῳ διάταξις καθορίζει ὡς αὐτοδικαίως ἐπερχομένην, εἰς τὴν περίπτωσιν, τὴν λύσιν τῆς σχέσεως, συνέπειαν, τὴν ὁποίαν ἔχει δεχθῇ ἡ νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου εἰς τὰς ὁμοίας περιπτώσεις κανονισμῶν μὲ ὅριον ἡλικίας.

(*) ΕΕΔ 26, 1089.

ἀπὸ 1.11.1968.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Νοεμβρίου 1968

—

7796/471/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 50/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν καθ' ἅπασαν τὴν χώραν ἐργοστασίων κατασκευῆς ἠλεκτρικῶν λαμπτήρων».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 56 τῆς 28 Ἰανουαρίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφαινόμεθα:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 50/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν καθ' ἅπασαν τὴν χώραν ἐργοστασίων κατασκευῆς ἠλεκτρικῶν λαμπτήρων, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Σωματείου Ἐργατοϋπαλλήλων Βιομηχανιῶν Ἠλεκτρικῶν Λαμπτήρων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Ι) Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τοῦ προσωπικοῦ τῶν καθ' ἅπασαν τὴν χώραν ἐργοστασίων κατασκευῆς ἠλεκτρικῶν λαμπτήρων κατὰ κατηγορίας καθορίζονται ὡς ἑξῆς:

	Ἀπὸ 7.10.1967 μέχρι 30.11.1968	Ἀπὸ 1.12.1968 μέχρι 30.4.1969	Ἀπὸ 1.5.1969 καὶ ἑφεξῆς
Α' κατηγορία:			
Νεοπροσλαμβανόμενοι ἐργάται ἢ ἐργάτριαι, ἀνήλικοι γενικῶς ἀπασχολούμενοι κυρίως πρὸς εἰδίκευσιν, ἀνεξαρτήτως φύλου δραχ.	50	53	57
Β' κατηγορία:			
Νεοπροσλαμβανόμενοι ἀπασχολούμενοι εἰς οἱανδήποτε παραγωγικὴν ἐργασίαν πληροῦντες τὰς προϋποθέσεις ἡλικίας καὶ προϋπηρεσίαν, πλὴν τῶν ἀναφερομένων εἰς τὰς κατωτέρω Γ', Δ' καὶ Ε' εἰδικότητας:			
1) Ἄρρενες ἄμα τῇ προσλήψει δραχ.	93	98	103
Θήλεις ἄμα τῇ προσλήψει δραχ.	77	82	88
2) Ἄρρενες μετὰ τετράμηνον ἀπασχόλησιν δραχ.	97	101	109
Θήλεις μετὰ τετράμηνον ἀπασχόλησιν δραχ.	80	85	92
3) Οἱ μὴ ἔχοντες προϋποθέσεις τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου ἢ ἐργατρίας ἀνεξαρτήτως φύλου δραχ.	50	53	60
Γ' κατηγορία:			
Ἐργαζόμενοι ἐπὶ αὐτομάτων, ἡμιαυτομάτων καὶ μονομερῶν μηχανημάτων καὶ γνημάτων ἀπειροημάτων:			
Ἄρρενες δραχ.	100	105	112
Θήλεις δραχ.	80	84	94
Δ' κατηγορία:			
Προϊστάμενοι αὐτομάτων μηχανικῶν συγκροτημάτων (ρύθμισις διαστάσεων διαδρόμων, φλογῶν, ταχύτητος κλπ.):			
Ἄρρενες δραχ.	105	108	118
Θήλεις δραχ.	85	90	98
Ε' κατηγορία:			
Τεχνῖται μηχανουργοὶ - ἐφαρμοστὰὶ ἀσχολούμενοι εἰς τὴν συντήρησιν μηχανημάτων δραχ.	110	115	125

ΙΙ) Εἰς τοὺς περὶ ὧν ἡ παροῦσα ἐργάτας καὶ ἐργατρίας χορηγεῖται μία ἐνδυμασία (φόρμα), ἥτις, ἀνήκουσα εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἐργοδότου, ἀντικαθίσταται ὑπ' αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον φθαρῇ.

III) Η καθαριότης των εργοστασίων και των Γραφείων εκτελείται αποκλειστικώς υπό καθαριστριών, εν ουδεμιά δε περιπτώσει παρά των εργατών και εργατριών.

IV) Οι οίκοι εργοδότια υποχρεούνται, όπως εγκαταστήσουσιν εις κατάλληλον χώρον τον απαιτούμενον αριθμόν καταιωνιστήρων προς χρήσιν υπό των εργατοτεχνιτών, μετά το πέρας της εργασίας.

Ωσαύτως υποχρεούνται, όπως διαρρυθμίσουσι κατάλληλον αίθουσαν διά την έστίασιν των εργατών και εργατριών.

V) Η ισχύς της παρούσης υπό τας ανωτέρω διακρίσεις άρχεται από της 7ης Οκτωβρίου 1967.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 27 Ιανουαρίου 1969

—

2795.472/1969 Από. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 51/1968 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών αγγειοπλαστών άπασης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 56 της 28 Ιανουαρίου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν: Τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του νόμου 3239/1955, ως τροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την εν θέματι υπ' αριθ. 51/1968 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ της Ομοσπονδίας Εργατών Κεραμοποιών - Πλινθοποιών - Αγγειοπλαστών Ελλάδος αφ' ενός και αφ' ετέρου των 1) Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων και 2) Ανωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνών Ελλάδος, ής τα διατακτικά έχει ως ακολούθως:

1) Τα κατώτατα όρια ημερομισθίων των εργατοτεχνιτών αγγειοπλαστών άπασης της χώρας καθορίζονται ως ακολούθως:

	Από 2.8.1967 μέχρι 30.11.1968	Από 1.12.1968 μέχρι 30.4.1969	Από 1.5.1969 και εφεξής
Τμήμα επεξεργασίας μάζης:			
Α) Εργοστάσια παράγοντα την μάζαν διά μηχανημάτων, ήτοι διά τριβίων, αναμικτήρων, φιλτροπρεσσών, κοσκίνων ζυμωτηρίων και διηθητηρίων:			
Ο επί κεφαλής τεχνίτης δράχ.	110	115	120
Οι χειρισταί των εν τη επικεφαλίδι μηχανημάτων μάζης δράχ.	100	105	110
Β) Εργοστάσια μη χρησιμοποιούντα μηχανικά μέσα διά την παραγωγήν της μάζης:			
Οι παρασκευασταί και οι πατούται δράχ.	98	103	108
Οι λασπάδες και οι ζυμωταί μάζης δράχ.	98	103	108
Τμήμα προτύπων:			
Οι προτυποποιοί τεχνίται δράχ.	105	110	116
Οι χύται προτύπων δράχ.	95	100	108
Τμήμα τόρνων:			
Οι χειρισταί ποδοκινήτων ή μηχανοκινήτων τροχών (τόρνων) οι παρασκευάζοντες διά των χειρών παντός είδους και σχήματος σκεύη άνευ της βοηθείας προτύπων (βαζάδες) δράχ.	105	110	116
Οι χειρισταί ποδοκινήτων τροχών (τόρνων) κατασκευής πινακίων παντός είδους δράχ.	103	108	113
Οι χειρισταί πινακίων παντός είδους ή αντικειμένων ώ-			

	Από 2.8.1967 μέχρι 30.11.1968	Από 1.12.1968 μέχρι 30.4.1969	Από 1.5.1969 καὶ ἑξῆς
οειδοῦς σχήματος δραχ.	103	108	113
Οἱ τροφοδόται αὐτομάτων ἢ ἡμιαυτομάτων στροφέων (τόρνων) κατασκευῆς πινακίων παντὸς εἴδους μὲ πλήρη ἀπόδοσιν μηχανήματος δραχ.	103	108	113
Ἐργάται ἄνδρες ἀσχολούμενοι εἰς τὸν καθαρισμὸν καὶ λείανσιν τῶν πινακίων ἢ τῶν ὡοειδοῦς σχήματος ἀντικειμένων (ἀτσάλι - σφουγγάρι) δραχ.	98	103	108
Οἱ χειρισταὶ ζυμωτηρίων (βαικουμπρὲς) δραχ.	100	105	110
Οἱ μεταφορεῖς μόνον πιάτων ὁμοῦ ἀπὸ τόρνους εἰς κλίβανον καὶ λάσπης εἰς τὸ ταῦμα μάζης καὶ τόρνων (συμφηφιζομένης τῆς τιχὼν μέχρι τούδε διδομένης ἐπὶ πλέον παροχῆς) δραχ.	95	100	108
Οἱ χειρισταὶ ποδοκινήτων τόρνων κατασκευῆς κυπέλλων (γεμισταί) δραχ.	100	105	111
Οἱ χειρισταὶ μηχανοκινήτων τόρνων κασκευῆς κυπέλλων (γεμισταὶ) δραχ.	98	103	108
Οἱ τροφοδόται αὐτομάτων ἢ ἡμιαυτομάτων στροφέων κατασκευῆς κυπέλλων μὲ πλήρη ἀπόδοσιν μηχανήματος δραχ.	98	103	108
Ἐργάται ἀπασχολούμενοι μὲ τὴν κατασκευήν, καθαρισμόν, λείανσιν καὶ ἐπικόλλησιν τῶν χειρολαβῶν, ὡς καὶ μὲ τὸν τελειωτικὸν καθαρισμὸν τῶν κυπέλλων δραχ.	75	85	90
Τμῆμα χυτῶν ἀντικειμένων:			
Οἱ ἀσχολούμενοι μὲ τὴν χύσιν τῆς ρευστῆς μάζης ἐντὸς τῶν γυψίνων καλουπίων:			
Ἄνδρες δραχ.	90	97	105
Γυναῖκες δραχ.	90	95	100
Τμῆμα πυροδοχείων καὶ ἐπεξεργασίας πυροχωμάτων:			
Οἱ κατασκευασταὶ πυροδοχείων δραχ.	90	97	105
Οἱ ἀσχολούμενοι ἐν γένει μὲ τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν πυρομάχων ὑλῶν δραχ.	90	97	105
Οἱ κατασκευασταὶ πυροταύβλων δραχ.	90	97	105
Τμῆμα κλιβάνων:			
Α) Κλίβανοι περιοδικῆς ψήσεως:			
Ψήσται δραχ.	98	104	110
Ἐργάται τοποθετοῦσαι τὰ πρὸς ἔψησιν ἀντικείμενα ἐντὸς τῶν πυροδοχείων δραχ.	75	81	87
Ἐργάται τοποθετοῦντες τὰ πυροδοχεῖα ἐντὸς τῶν κλιβάνων (καμινευταὶ) ἢ ἐξάγοντες αὐτὰς ἐκ τῶν κλιβάνων (ἐκκαμινευταὶ) δραχ.	92	98	105
Β) Κλίβανοι συνε-			

	Από 2.8.1967 μέχρι 30.11.1968	Από 1.12.1968 μέχρι 30.4.1969	Από 1.5.1969 καὶ ἑξῆς
χοὺς καύσεως:			
Οἱ παρακολουθοῦντες κατὰ τὴν βάρδιαν τὴν λειτουργίαν καὶ τροφοδότησιν διὰ βαγονίων τῶν κλιβάνων (φῆστια) δραχ.	98	104	110
Ἐργάτριαι τοποθετοῦσαι τὰ ἀντικείμενα ἐντὸς πυροδοχείων δραχ.	75	81	87
Ἐργάτριαι ἐξάγουσαι τὰ ἕτοιμα ἀντικείμενα ἐκ τῶν πυροδοχείων δραχ.	75	80,50	86,50
Ἐργάται τοποθετοῦντες τὰ πλήρη πυροδοχεῖα ἐπὶ τῶν βαγονίων (φορτωταί) δραχ.	90	96,30	103,50
Τμῆμα θερμικῶν (ὑαλώματα):			
Ἐργάτριαι ἀσχολούμεναι μὲ τὴν ἐμβάπτισιν τῶν ἀντικειμένων εἰς τὸ ὑάλωμα δραχ.	75	80,50	86,50
Ἐργάτριαι ἀσχολούμεναι εἰς τὴν ὕαλωσιν διὰ μηχανικῶν ἐκτοξευτήρων (θερμικομηχανές) δραχ.	75	80,50	86,50
Τμῆμα στηριγμάτων καὶ κτενίων:			
Οἱ ἀσχολούμενοι εἰς τὴν κατασκευὴν στηριγμάτων θερμῶν καὶ κτενίων δραχ.	100	105	110
Τμῆμα διακοσμήσεως:			
Διακοσμηταὶ ἀπόφοιτοι Ἀνωτάτων Σχολῶν Καλῶν Τεχνῶν δραχ.	110	115	120
Πρακτικοὶ διακοσμηταὶ ἐλευθέρου σχεδίου:			
Ἄνδρες δραχ.	90	100	108
Γυναῖκες δραχ.	75	85	90
Ἐργάτριαι ἰχνογραφιῶν ἀποτυπώσεων χρησιμοποιοῦσαι στάμπα ἢ σαμπλόν δραχ.	75	80,50	86,50
Ἐργάτριαι σύρουσαι γραμμὰς (ριγοῦδες) καὶ σαμπληροῦσαι χρωματιστὰ σχεδιάσματα δραχ.	75	80,50	86,50
Ἐργάτριαι μηχανικῆς ἐκτοξεύσεως ὑδαρῶν χρωμάτων δραχ.	75	80,50	86,50
Ἐπιδιακοσμήσεις ὑαλωμένων προϊόντων:			
Ἐργάτριαι ἐπικολλήσεως χαλκομανιῶν δραχ.	75	80,50	86,50
Ἐργάτριαι σύροντα γραμμὰς (ριγοῦδες) ἐπὶ ὑαλωμένων ἀντικειμένων δραχ.	75	80,50	86,50
Τμῆμα συσκευασίας:			
Συσκευασταὶ (μπαλαδῶροι) τοποθετοῦντες τὰ πρὸς ἀποστολὴν προϊόντα ἐντὸς τῶν ξυλίνων κιβωτίων ἢ βαρελίων δραχ.	90	96,50	103,50
Τμῆμα πλακιδίων ἐπιστρώσεως καὶ ἠλεκτρικῶν ἐξαρτημάτων:			
Ἐργάται χειρισταὶ ὑδραυλικῶν πρεσσῶν κατασκευῆς πλακιδίων δραχ.	92	98	105
Ἐργάται χειρισταὶ πρεσσῶν κατασκευῆς ἠλεκτρικῶν ἐξαρτημάτων δραχ.	92	98	105
Λοιποὶ ἐργάται καὶ ἐργάτριαι, μὴ κατονομα-			

ζόμενοι εἰς τὰ ἀνωτέρω τμήματα:

Ἅπαντες οἱ λοιποὶ οἱ εἰς τὰ τμήματα ἐργαζόμενοι καὶ μὴ κατονομαζόμενοι εἰς τὰς ἀνωτέρω εἰδικότητας θεωροῦνται ὡς ἀνειδίκευτοι καὶ λαμβάνουσιν ὡς ἡμερομίσθιον τὸ ὑπὸ τῶν ἑκάστοτε ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καθοριζόμενον κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου.

ΙΙ) Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ μὴ ἀντικείμεναι τῇ παρούσῃ διατάξεις.

ΙΙΙ) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις ἄρχεται ἀπὸ τῆς 2ας Αὐγούστου 1967.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Ἰανουαρίου 1969

—

7699/473/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 19/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ τοῦ ἀπασχολουμένου εἰς τὸ Γ.Ε.Ν. καὶ λοιπὰς ὑπηρεσίας τοῦ Ναυτικοῦ, πλὴν τοῦ Β. Ναυστάθμου Σαλαμῖνος καὶ Κρήτης».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 67 τῆς 31 Ἰανουαρίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν. δ. 3755/1957, 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 19/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ τοῦ ἀπασχολουμένου εἰς τὸ Γ.Ε.Ν. καὶ λοιπὰς Ὑπηρεσίας τοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ, πλὴν τοῦ Βασιλικοῦ Ναυστάθμων Σαλαμῖνος καὶ Κρήτης». 3) Τὴν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 4567/Κ.Π.375/18.1.1969 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ διατυπωθεῖσαν ὑπ' αὐτῆς διαφωνίαν. 4) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφ. 6' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Ἀμοιβῆς καὶ Ὅρων Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τὴν 23.1.1969, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, καὶ 5) τὸ γεγονὸς ὅτι, καίτοι διὰ τὴν ρύθμισιν τῶν κατωτάτων ὁρίων βασικῶν μισθῶν τοῦ εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 19/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς ἐναγομένου διοικητικοῦ προσωπικοῦ ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ἡ ὑπ' ἀριθ. 47/1967 ὁμοία τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, δι' ἧς καθορίζονται αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων τῶν Ἀντιπροσώπων Ἑταιρειῶν καὶ τῶν λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων τῆς χώρας, πλὴν ὅμως ἐνῷ ὑπὸ τῆς τελευταίας ταύτης διαιτητικῆς ἀποφάσεως θεσπίζονται κατώτατα ὅρια μισθῶν ἀναλόγως τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας προκειμένου περὶ τῶν ἀρρένων ὑπαλλήλων καὶ τοῦ 18ου προκειμένου περὶ τῶν θηλέων τοιούτων, δὲν συμβαίνει τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τοὺς ὑπὸ τῆς κρινομένης ἀποφάσεως καλυπτομένους μισθωτούς. Ἄλλωστε ἐν ὄψει καὶ τῆς προσφάτως γενομένης δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 4/1968 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Χανίων, ἥτις ἐνεκρίθη μετὰ τροποποιήσεως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 151510/1968 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 711 τ. Β' 20.12.1968) ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τοῦ εἰς τὸν Βασιλικὸν Ναύσταθμον Κρήτης ἀπασχολουμένου ὁμοίου προσωπικοῦ, ὑπὸ τῆς ὁποίας προβλέπεται κλιμάκωσις μισθῶν ἀναλόγως ἐτῶν ὑπηρεσίας μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ὡς ἄνω ὁρίων ἡλικίας. Ἐξ ἄλλου, ἐπειδὴ κατὰ τὸ στάδιον τῆς προδικασίας τὸ προβληθὲν ἐκ μέρους τῶν αἰτούντων αἴτημα ἀφορᾷ γενικῶς καὶ ὄχι ἀναλόγως τῆς ἡλικίας τὴν ρύθμισιν τῶν ἀποδοχῶν τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτῶν τῶν μὴ συμπληρωσάντων τὰ ὡς ἄνω ὅρια ἡλικίας, οὐδὲ τὰ ὁρμώδια ὄργανα διαιτησίας προέβησαν εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ θέματος, δέον ὅπως τροποποιηθῇ ἡ ὑπ' ἀριθ. 19/1968 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς παρούσης εἰδικώτερον ὁριζόμενα, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν μετὰ τροποποιήσεως τὴν ὑπ' ἀριθ. 19/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ τοῦ ἀπασχολουμένου εἰς τὸ Γ.Ε.Ν. καὶ λοιπὰς Ὑπηρεσίας τοῦ Β. Ναυτικοῦ, πλὴν τοῦ Β. Ναυστάθμου Σαλαμῖνος καὶ Κρήτης», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συλλόγου Ἐκτάκτων Ὑπαλλήλων Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν: 1) Ὑπουργείων Οἰκονομικῶν καὶ 2) Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης (Γ.Ε.Ν.), ὡς ἀκολούθως :

Ἄρθρον 1

1) Εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης ὑπάγεται τὸ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικὸν τῶν κατωτέρω κατηγοριῶν, τὸ ἀπασχολούμενον εἰς τὸ Γ.Ε.Ν. καὶ τὰς λοιπὰς Ὑπηρεσίας τοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ, πλὴν τοῦ Βασιλικοῦ Ναυστάθμου Σαλαμῖνος καὶ Κρήτης.

2) Οἱ περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοὶ διακρίνονται εἰς διοικητικοὺς καὶ τεχνικοὺς προσωπικούς.

Ἄρθρον 2

1) Εἰς τὸ διοικητικὸν προσωπικὸν περιλαμ-

βάνονται: Οί λογισταί, οί γραφείς έν γένει, δακτυλογράφοι, άποθηκάριοι καί οί νοσοκόμοι.

2) Τά κατώτατα όρια τῶν μηνιαίων βασικῶν μισθῶν τῶν λογιστῶν, γραφέων έν γένει, δακτυλογράφων, άποθηκαρίων καί νοσοκόμων καθορίζονται ὡς άκολούθως:

	I Άπό 16.1.1968 μέχρι 30.9.1968	II Άπό 1.10.1968 μέχρι 30.4.1969	III Άπό 1.5.1969 καί έφεξῆς
Α'. Άρρενες:	Δραχμαί	Δραχμαί	Δραχμαί
α) Μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ήλικίας των	1.740	1.880	2.000
β) Μετά τήν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους καί μέχρις 20 ἐτῶν	1.900	2.052	2.185
γ) Μετά τήν συμπλήρωσιν τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ήλικίας κατά τά άκόλουθα κλιμάκια:			
Κατά τό 1ον καί 2ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.250	2.410	2.590
Κατά τό 3ον καί 4ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.450	2.570	2.765
Κατά τό 5ον καί 6ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.450	2.730	2.940
Κατά τό 7ον καί 8ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.600	2.890	3.115
Κατά τό 9ον καί 10ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.750	3.050	3.290
Κατα τό 11ον καί 12ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.900	3.200	3.465
Κατά τό 13ον καί 14ον ἔτος ὑπηρεσίας	3.100	3.360	3.640
Κατά τό 15ον καί 16ον ἔτος ὑπηρεσίας	3.300	3.520	3.815
Κατά τό 17ον καί 18ον ἔτος ὑπηρεσίας	3.450	3.680	3.990
Κατά τό 19ον καί 20όν ἔτος ὑπηρεσίας	3.600	3.850	4.165

Δι' ἕκαστον ἐπί πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένον ἔτος ὑπηρεσίας τό ὡς ἄνω ὑπό στοιχεῖον (Ι) κλιμάκιον βασικοῦ μισθοῦ τῶν δραχμῶν 3.600 αὐξάνεται κατά ποσόν δραχμῶν 100 μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ τῶν δραχμῶν 4.600, τό ὑπό στοιχεῖον (ΙΙ) κλιμάκιον βασικοῦ μισθοῦ τῶν δραχμῶν 3.850 αὐξάνεται κατά 110 δραχμάς μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ τῶν δραχμῶν 4.900 καί τό ὑπό στοιχεῖον (ΙΙΙ) κλιμάκιον βασικοῦ μισθοῦ τῶν δραχμῶν 4.165 αὐξάνεται κατά ποσόν δραχμῶν 115 μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ δραχμῶν 5.300.

	I Άπό 16.1.1968 μέχρι 30.9.1968	II Άπό 1.10.1968 μέχρι 30.4.1969	III Άπό 1.5.1969 καί έφεξῆς
Β'. Θήλεις:	Δραχμαί	Δραχμαί	Δραχμαί
α) Μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ήλικίας των	1.600	1.828	1.849
Μετά τήν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ήλικίας κατά τά άκόλουθα κλιμάκια:			
Κατά τό 1ον καί 2ον ἔτος ὑπηρεσίας	1.900	2.030	2.190
Κατά τό 3ον καί 4ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.100	2.250	2.420
Κατά τό 5ον καί 6ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.300	2.460	2.650
Κατά τό 7ον καί 8ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.450	2.620	2.820
Κατα τό 9ον καί 10ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.600	2.780	2.990
Κατά τό 11ον καί 12ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.750	2.940	3.160
Κατά τό 13ον καί 14ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.900	3.100	3.330
Κατά τό 15ον καί 16ον ἔτος ὑπηρεσίας	3.050	3.260	3.500
Κατά τό 17ον καί 18ον ἔτος ὑπηρεσίας	3.200	3.420	3.680
Κατά τό 19ον καί 20όν ἔτος ὑπηρεσίας	3.350	3.580	3.850

Δι' ἕκαστον, ἐπί πλέον τῶν 20 ἐτῶν, συμπεπληρωμένον ἔτος ὑπηρεσίας τό ὡς ἄνω ὑπό στοιχεῖον (Ι) κλιμάκιον βασικοῦ μισθοῦ τῶν δραχμῶν 3.350 αὐξάνεται κατά ποσόν δραχμῶν 80

μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ δραχμῶν 4.150, τό ἀπό στοιχείων (ΙΙ) κλιμάκιον βασικοῦ μισθοῦ τῶν δραχμῶν 3.580 αὐξάνεται κατά ποσόν δραχμῶν 88 μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ τῶν δραχμῶν 4.460, καί τό ἀπό στοιχείων (ΙΙΙ) κλιμάκιον βασικοῦ μισθοῦ τῶν δραχμῶν 3.850 αὐξάνεται κατά ποσόν 92 δραχμῶν μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ δραχμῶν 4.770.

Γ'. Πτυχιοῦχοι ἀμφοτέρων τῶν φύλων:

Διά τούς ἐκ τῶν ὡς ἄνω κεκτημένους πτυχίον Ἀνωτάτης Σχολῆς ὁ μηνιαῖος μισθός καθορίζεται κατά τήν πρόσληψιν ἀπό μέν τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης εἰς 3.300 δραχμάς, ἀπό δέ τῆς 1.5.1969 εἰς 3.500 δραχμάς, προσαυξάνεται δέ κατά 10% μετά συμπλήρωσιν ἑκάστης τριετίας ἀπό τῆς προσλήψεως καί τό πολύ ἐπί ΞΕ (6) τριετίας.

Ἄρθρον 3

Εἰς τό τεχνικόν προσωπικόν ἐντάσσονται αἱ ἀκόλουθοι κατηγορίαι μισθωτῶν:

Α' Κατηγορία περιλαμβάνει:

1) Διπλωματούχους μηχανικούς πάσης εἰδικότητος τοῦ Ε.Μ.Π. ἤ ἀντιστοίχου Σχολῆς ἡμεδαπῆς ἤ ἀλλοδαπῆς, ἰσοτίμων καί ἀναγνωρισμένης, ὡς καί ραδιοηλεκτρολόγους (πτυχιούχους φυσικοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, κατέχοντας ἐνδεικτικόν ραδιοηλεκτρολογίας).

2) Διπλωματούχους ἡμεδαπῶν Πανεπιστημιακῶν Σχολῶν ἤ τῆς ἀλλοδαπῆς, ἰσοτίμων καί ἀναγνωρισμένων, τῶν εἰδικοτήτων χημικοῦ, φυσικοῦ, μαθηματικοῦ καί φυσιογνώστου.

Β' Κατηγορία περιλαμβάνει:

1) Διπλωματούχους ὑπομηχανικούς πάσης εἰδικότητος, 2) τεχνικούς βοηθούς κατόχους ἀπολυτηρίου Γυμνασίου ἤ ἑτέρας Σχολῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως ἤ ἐμπειρικούς, ραδιοτεχνίτας καί τεχνίτας τηλεπικοινωνιακῶν καί ἠλεκτρονικῶν συσκευῶν, κατόχους πτυχίου Ἀνωτέρας Σχολῆς Ἠλεκτρονικῶν ἤ Ραδιοτεχνικῆς Σχολῆς ἤ πρώην ἰσοτίμου τοιαύτης εἰδικότητος, 3) σχεδιαστάς, μεταγραστάς τεχνικῶν κειμένων ἐργοδηγούς δημοσίων ἔργων καί χειριστάς τηλετύπων.

Ἄρθρον 4

1) Τά κατώτατα ὅρια μισθῶν τοῦ τεχνικοῦ προσωπικοῦ καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

Κατηγορία Α1:

Βασικός μισθός δραχμαί 7.000.

Κατηγορία Α2:

Ἐφαρμόζεται καθ' ὅλας αὐτῆς τάς διατάξεις καί ἐφ' ὅλων τῶν εἰς τήν κατηγορίαν ταύτην περιλαμβανομένων μισθωτῶν ἡ ὑπ' ἀριθ. 3/1968 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς (Φ.Ε.Κ. 307 τ. Β' τῆς 1.7.1968) περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐπιστημόνων χημικῶν(*).

Κατηγορία Β1:

Βασικός μισθός δραχμαί 4.100

Κατηγορία Β2 :

Βασικός μισθός δραχμαί 3.300

Κατηγορία Β3:

Ἐφαρμόζεται τό ὑπό τοῦ ἄρθρου 2 § 2 τῆς παρούσης καθοριζομένων μισθολογίων διά τό διοικητικόν προσωπικόν ἀναλόγως τοῦ φύλου καί τῶν τυπικῶν προσόντων.

2) Οἱ ὡς ἄνω καθοριζόμενοι βασικοί μισθοί διά τάς κατηγορίας Α1, Β1 καί Β2 προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ ποσοστοῦ 5% ἐπί τῇ συμπληρώσει ἑκάστης τριετίας πραγματικῆς ὑπηρεσίας καί προϋπηρεσίας καί κατ' ἀνώτατον ὅριον μέχρι συμπληρώσεως ὀκτώ (8) τριετιῶν.

Ἄρθρον 5

1) Ὡς ὑπηρεσία καί προϋπηρεσία, βάσει τῆς ὁποίας γίνεται ἡ μισθολογική κατάταξις καί ὁ προσδιορισμός τοῦ ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας τῶν περί ὧν ἡ παροῦσα μισθωτῶν, θεωρεῖται ἡ εἰς τάς ὑπηρεσίας τοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ καθ' οἱανδήποτε κατάστασιν, ἰδιότητα ἤ εἰδικότητα διανυθεῖσα (πλήν τῆς τοῦ κληρωτοῦ καί ἐφ' ἑδρου), ὡς καί ἡ παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ὁμοειδής τοιαύτη.

2) Ἡ προϋπηρεσία παρ' ἑτέρῳ ἐργοδότῃ ἀποδεικνύεται διά πιστοποιητικοῦ τεθεωρημένου παρά τῆς ἁρμοδίας Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας ἤ ἐκ τοῦ βιβλιαρίου τοῦ Ι.Κ.Α., ἐφ' ὅσον προκύπτει ἐξ αὐτοῦ ἡ τε χρονική διάρκεια καί ἡ εἰδικότης ἀπασχολήσεως. Τά ὡς ἄνω πιστοποιητικά ὑποβάλλονται παρά τοῦ ἐνδιαφερομένου, μετά δέ τόν ἔλεγχον καί τήν ἔγκρισιν των παρά τῆς ἁρμοδίας Ναυτικῆς Ὑπηρεσίας ἡ τοιαύτη προϋπηρεσία καταχωρεῖται εἰς τά μητρῶα ἡμερομισθίων καί ἐπολογίζεται ἀπό τῆς ἡμερομηνίας ἐγκρίσεως ταύτης.

3) Διά τήν κατηγορίαν Α2 τοῦ τεχνικοῦ προσωπικοῦ ἐφαρμόζονται ἀποκλειστικῶς, ὡς πρός τήν ἀναγνωριστέαν προϋπηρεσίαν, αἱ διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ἐν συνδυασμῷ πρός τάς τοιαύτας τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τῆς προηγουμένης παραγράφου.

Ἄρθρον 6

1) Τά ἀπό τῆς παρούσης καθοριζόμενα ὅρια

(*) ΕΕΔ 27, 306.

βασικῶν μισθῶν προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος «γάμου» ἐκ ποσοστοῦ 10% διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην καὶ μὴ συνταξιοδοτουμένην σύζυγον, ὅπερ χορηγεῖται, ἐφ' ὅσον ὁ γάμος δὲν ἐλύθη διὰ θανάτου ἢ διαζυγίου, ἡ δὲ συντήρησις τῆς συζύγου βαρύνει τὸν σύζυγον.

2) Διὰ τὴν κατηγορίαν Α2 τοῦ τεχνικοῦ προσωπικοῦ ἐφαρμόζονται ἀποκλειστικῶς αἱ οἰκεῖαι διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Α.Δ. Πειραιῶς.

Ἄρθρον 7

1) Εἰς τοὺς περὶ ὧν ἡ παροῦσα, τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς ἐργασίας προβλεπομένας ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Α.Δ. Πειραιῶς περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Βασιλικοῦ Ναυστάθμου Σαλαμῖνος» (Φ.Ε.Κ. 168 τ. Β' τῆς 4.4.1968) (*), χορηγεῖται τὸ ὑπὸ ταύτης καθοριζόμενον ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, ἐπικινδύνου ἢ βαρείας ἐργασίας.

2) Ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 10% χορηγεῖται εἰς τοὺς χειριστὰς τηλετύπων, ὡς ἐπίσης καὶ εἰς τοὺς νισοκόμους ἀμφοτέρων τῶν φύλων, τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τμήματα ἢ ἐργασίας, αἵτινες διὰ διαταγῆς τοῦ Γ.Ε.Ν. θέλουσι χαρακτηρισθῆ ὡς ἀνθυγιειναί, βαρεῖαι ἢ ἐπικίνδυνοι.

Ἄρθρον 8

Εἰς τοὺς περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοὺς χορηγεῖται ἐπίδομα «τροφῆς» ἐκ δραχμῶν 8.80 ἡμερησίως δι' ἃς ἡμέρας καὶ μόνον εἰργάσθη ἕκαστος τούτων.

Ἄρθρον 9

1) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω διακρίσεις, ἄρχεται ἀπὸ 16 Ἰανουαρίου 1968.

2) Τυχὸν καταβαλλόμενα ἀποδοχαὶ ἀνώτερα ἐν τῷ συνόλῳ των τῶν ἐπὶ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Ἰανουαρίου 1969

—

4902/312/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας

Περὶ κυρώσεως συλλογικῆς συμβάσεως Ἑνώσεως Ἑλλήνων Πλοιοκτητῶν Ἁλιείας μετὰ ναυτῶν καὶ ἁλιέων μηχανοτρατῶν «Ὁ Ἅγιος Παῦλος».

(Φ.Ε.Κ. τ. Β' φ. 68 τῆς 31 Ἰανουαρίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 3276/1944 «περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐν τῇ ναυτικῇ ἐργασίᾳ», ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ν.δ. 304/1947. 2) Τὸ ἄρθρον 61 § 1 τοῦ νόμου 5179/1955 «περὶ Ν.Α.Τ.». 3) Τὴν ἀπὸ 14 Ἰανουαρίου 1969 ὑπογραφεῖσαν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας μεταξὺ τῶν ἐκπροσωπούντων τὴν Ἕνωσιν Ἑλλήνων Πλοιοκτητῶν Ἁλιείας, ἀφ' ἑνός, καὶ τῶν ἐκπροσωπούντων τὴν Πανελλήνιον Ἕνωσιν Ναυτῶν καὶ Ἁλιέων Μηχανοτρατῶν «Ὁ Ἅγιος Παῦλος», ἀφ' ἑτέρου, ἀποφασίζομεν:

Κυροῦμεν τὴν ὡς ἄνω ὑπογραφεῖσαν συλλογικὴν σύμβασιν μεταξὺ τῶν ἐκπροσώπων τῆς Ἑνώσεως Ἑλλήνων Πλοιοκτητῶν Ἁλιείας καὶ τῶν ἐκπροσώπων τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Ναυτῶν καὶ Ἁλιέων Μηχανοτρατῶν «Ὁ Ἅγιος Παῦλος», τῆς περιφερείας τῆς Λιμενικῆς Ἀρχῆς Πειραιῶς, ἰσχύς τῆς ὁποίας ὡρίσθη ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1968 μέχρι καὶ 31 Δεκεμβρίου 1969.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 16 Ἰανουαρίου 1969

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Ἐν Πειραιεῖ σήμερον τὴν 14 Ἰανουαρίου 1969 οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς μὲν οἱ 1) Βασίλειος Μανωλᾶς, 2) Ἠλίας Δεκουλάκος καὶ 3) Ἐμμ. Σκόνδρας, ἐκπροσωποῦντες τὴν Ἕνωσιν Ἑλλήνων Πλοιοκτητῶν Ἁλιείας, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ Κωνσταντῖνος Χατζόπουλος, ἐκπροσωπῶν τὴν Πανελλήνιον Ἕνωσιν Ναυτῶν καὶ Ἁλιέων Μηχανοτρατῶν «Ὁ Ἅγιος Παῦλος», πάντες δὲ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένοι, συνήλθομεν καὶ παρουσίᾳ τοῦ Κεντρικοῦ Λιμενάρχου Πειραιῶς ὑπεγράψαμεν τὴν παροῦσαν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, σχετικὴν μὲ τοὺς ὅρους ἐργασίας καὶ τὰς ἀμοιβὰς τῶν ἀλιεργατῶν τῶν μηχανοτριτῶν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς δικαιοδοσίας τῆς Λιμενικῆς Ἀρχῆς Πειραιῶς, συμφωνήσαντες καὶ συναποδεχθέντες τὰ κάτωθι:

Κεφάλαιον Α'

Ἐπάνδρωσις ἁλιευτικῶν πλοίων

Ἄρθρον 1

Πλήρωμα καὶ ἁλιεργάται

Ἕκαστον ἁλιευτικὸν πλοῖον τύπου μηχανότρατας ἀποτελεῖ ἰδίαν ἁλιευτικὴν συγκρότημα καὶ ἐπανδρούται ἀφ' ἑνὸς μὲν διὰ τοῦ συγκεκροτημέ-

(*) ΕΕΔ 27, 771.

νου πληρώματος, ήτοι των απογεγραμμένων ναυτικών, οι οποίοι καταρτίζουν σύμβασιν ναυτολογήσεως, καταχωρούμενοι εις το ναυτολόγιον, και άφ' ετέρου διά των αλιεργατών, διά της οποίας συντάσσεται ιδιαιτέρα κατάστασις, θεωρουμένη υπό της Λιμενικής Αρχής, προσαρτωμένη εις το ναυτολόγιον.

Άρθρον 2

Πρόσληψις αλιεργατών

Ι. Η πρόσληψις των αλιεργατών ενεργείται κατ' απόλυτον εκλογήν του πλοιάρχου εκ των μελών του ανωτέρω συμβαλλομένου σωματείου και επί τη προσκομίσει υπό του υποψηφίου όπως προσληφθή αλιεργάτου σημειώματος του σωματείου, εις το οποίον θα αναγράφεται ότι ο αλιεργάτης ούτος ουδέν ποσόν εκ προκαταβολών οφείλει προς έτερον πλοιοκτήτην, εις τον οποίον το αλιευτικόν συγκρότημα είχεν εργασθή προηγουμένως.

ΙΙ. Εις περίπτωσιν, καθ' ην δεν προσφέρονται προς εργασίαν αλιεργάται μέλη του σωματείου, ο πλοιοκτήτης του αλιευτικού δικαιούται να προσλάβη ελευθέρους αλιεργάτας.

Κεφάλαιον Β'

Όροι εργασίας

Άρθρον 3

Εργάσιμοι ημέραι - αργίαι

Ι. Εργάσιμοι είναι πάσαι αι ημέραι των μηνών, κατά τους οποίους επιτρέπεται υπό των οικείων διατάξεων ή δι' μηχανοτρατών άλιεια. Θεωρούνται δε ως απασχολημένοι οι αλιεργάται κατά τας εργασίμους ημέρας, εφ' όσον έχουν προσληφθή επί του σκάφους, ήτοι το αλιευτικόν συγκρότημα είναι έτοιμον προς εργασίαν, έστω και αν δεν εργασθούν λόγω κακοκαιρίας, επισήμου αργίας ή αργίας του πλοίου λόγω ποινής επιβαλλομένης υπό της Λιμενικής Αρχής, εκτος αν εις τας περιπτώσεις ταύτας διαλυθή το συγκρότημα.

ΙΙ. Επίσης θεωρούνται απασχολημένοι οι αλιεργάται και όταν το πλοίον εκτελή επισκευάς εν λιμένι ή έχει ανελκυσθή εις ναυπηγείον προς καθαρισμόν, επισκευήν κλπ., εφ' όσον ούτοι δεν έχουν απολυθή.

ΙΙΙ. Επίσημοι αργίαι, κατά τας οποίας ουδέν αλιευτικόν συγκρότημα εργάζεται, είναι η Μεγάλη Παρασκευή, το Μέγα Σάββατον και η Κυριακή του Πάσχα.

Άρθρον 4

Απουσία

Πας αλιεργάτης, απουσιάζων αδικαιολογήτως εκ της εργασίας του, στερείται της αναλογούσης αμοιβής δι' όσας ημέρας απουσίασεν.

Άρθρον 5

Ι. Η αλιευτική εργασία διευθύνεται υπό του οριζομένου κατ' ελευθέραν κρίσιν του πλοιοκτήτου φαροκαπετάνιου ή καπετάνιου της τέχνης και διεξάγεται υπό των μελών του πληρώματος και των αλιεργατών συμφώνως προς τας οικείας διατάξεις και την ειδικήν εν προκειμένω εμπειρίαν.

ΙΙ. Ο κυβερνήτης του πλοίου παραμένει πάντοτε υπεύθυνος δια την τήρησιν των οικείων περί ασφαλείας της ναυσιπλοΐας και περί τάξεως αυθαρχίας του πλοίου διατάξεων, πάντες δε οι επιβαίνοντες οφείλουν ως προς τα θέματα ταύτα υπακούειν εις τας οδηγίας και τας διαταγάς του κυβερνήτου.

ΙΙΙ. Εφ' όσον το αλιευτικόν συγκρότημα παραμένει εν λιμένι, ο κυβερνήτης καθορίζει τας κατά 24ωρον φυλακάς των μελών του πληρώματος και των αλιεργατών.

Εάν δε το πλοίον είναι αγκυροβολημένον εις θέσιν μη παρέχουσαν ασφάλειαν, ως και αν προβλέπεται επέλευσις κακοκαιρίας, ο κυβερνήτης δύναται να διατάξη την επί του πλοίου παραμονήν ολοκλήρου των μελών του πληρώματος και των αλιεργατών.

Άρθρον 6

Οι αλιεργάται υποχρεούνται, όπως συμμορφούνται άνευ αντιρρήσεως προς τας οδηγίας του τεχνικού αρχηγού εις πάν θέμα, όπερ έχει σχέσιν με την διεξαγωγήν της αλιευτικής εργασίας, καταβάλλοντες πάσαν δυνατήν προσπάθειαν δια την επιτυχή εκτέλεσιν αυτής.

Κεφάλαιον Γ'

Αμοιβαί

Άρθρον 7

Ι. Ο τρόπος αμοιβής των αλιεργατών είναι το μισθολογιον, το οποίον ορίζομενεις το ποσόν των τριών χιλιάδων διακοσίων δραχμών μηναίως, προκαταβαλλόμενον εις δύο δόσεις και εις τας αρχάς εκάστης 15θημερίας.

ΙΙ. Πάσει του ανωτέρω ποσού των τριών χιλιάδων διακοσίων δραχμών συμφωνείται ρητώς, ότι θα καταβάλλονται τα αναλογούντα δώρα Χριστουγέννων και Πάσχα και θα υπολογίζονται αι δια το Ι.Κ.Α. ασφαλιστικαί εισφοραί, καταβαλλόμεναι ως μέχρι τοιούτου.

ΙΙΙ. Δια την μισθοδοσίαν των αποτελούντων το συγκεκροτημένον πλήρωμα του πλοίου και τας

ὑπὲρ τοῦ Ν.Α.Τ. ἀσφαλιστικὰς εἰσφορὰς ἐφαρμόζονται αἱ σχετικαὶ διατάξεις περὶ συλλογικῶν συμβάσεων τῶν ἀντιστοίχων μὲ τὴν χωρητικότητα τῶν ἁλιευτικῶν φορτηγῶν μετρελαιοκινήτων πλοίων.

Ἄρθρον 8

Ἀναγνωρίζεται ἑκατέρωθεν, ὅτι λόγῳ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας οὔτε καθορισμὸς ἡμερῶν ἀναπαύσεως τῶν πληρωμάτων εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ, οὔτε ἀπαίτησις ὑπερωριῶν εἶναι δυνατή, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ γεγονότος, ὅτι λόγῳ κακοκαιριῶν τὰ πλοῖα παραμένουν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἀργοῦντα. Πάντως ἐκ μέρους τῶν πλοιοκτητῶν γίνεται ἡ δήλωσις ὅτι εἶναι πρόθυμα νὰ χορηγοῦν περιοδικῶς εἰς τὰ πληρώματα ἁλιεργοημέρους ἀδείας ἀνάλογα μὲ τὰς ἀνάγκας τῆς ἐργασίας.

Εἰδικώτερον διὰ τὰ ἁλιευτικὰ τὰ ἀπασχολούμενα εἰς τὴν ἁλιείαν τῶν βορειοαφρικανικῶν παραλίων ἡ μεταφορὰ καὶ φόρτωσις τοῦ πάγου ἐπὶ τῶν πλοίων θὰ ἐνεργῆται ἐκ μέρους τῶν ἐργατῶν φορτοεκφορτωτῶν.

Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν λόγῳ μὴ ἐπαρκείας ἐργατῶν ἡ φόρτωσις καὶ μεταφορὰ τοῦ πάγου γίνεται ἀπὸ τὰ πληρώματα τῶν ἁλιευτικῶν, τότε δικαιοῦνται αὐτὰ ἀμοιβῆς διὰ τὴν προσθέτον ταύτην ἐργασίαν σύμφωνον μὲ τὸ τιμολόγιον τῶν ἐργατῶν.

Ἄρθρον 9

Ι. Γίνεται δεκτὸν ἑκατέρωθεν, ὅτι ἐκ τοῦ συνόλου τοῦ ἀντιτίμου τῆς ἀξίας τῶν διὰ καθετῆς ἁλιευομένων ἰχθύων, ἡ ὁποία ἐκτελεῖται ἀπὸ τὰ πληρώματα τῶν εἰς τὰ βορειοαφρικανικὰ παράλια ἁλιευόντων ἁλιευτικῶν, κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἀναπαύσεως αὐτῶν θὰ ἀφαιρῆται ποσοστὸν δέκα τοῖς ἑκατόν, τὸ ὁποῖον θὰ καταβάλληται εἰς τὸ Σωματεῖον Πανελλήνιος Ἕνωσις Ναυτῶν καὶ Ἁλιέων Μηχανοτρατῶν, δικαιούμενον ταῦτα νὰ διαθέτῃ κατὰ τὴν ἀπόλυτον κρίσιν του καὶ ὑπὲρ ἐξυπηρετήσεως τῶν ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων τῶν μελῶν αὐτοῦ, συμφώνως τῷ καταστατικῷ του.

Τὸ ἐναπομένον μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ἀνωτέρω ποσοστοῦ δέκα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν θὰ διανέμηται εἰς τὸ πλήρωμα τοῦ ἁλιευτικοῦ καὶ τὸν πλοκοκτητὴν αὐτοῦ καὶ κατ' ἀναλογίαν πεντήκοντα τοῖς ἑκατόν.

ΙΙ. Ἡ τροφοδοσία θὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ παρέχηται ὡς μέχρι τοῦδε νωπή. Τὰ πλοῖα ὅμως τὰ φέροντα ψυκτικοὺς θαλάμους θὰ παρέχωσι δύο φορὰς τὴν ἑβδομάδα φαγητὸν ἐκ κρέατος ἢ πουλερικῶν, τὰς δὲ ὑπολοίπους ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος θὰ παρέχωνται ὄσπρια, ἰχθύες, χαλβμάρια καὶ λιχανικά.

ΙΙΙ. Ὅσοι ἐκ τῶν ἁλιεργατῶν καὶ τῶν πληρωμάτων μέλη τοῦ σωματείου λαμβάνουσι προκαταβολὰς ἀπὸ τοὺς πλοιοκτήτας καὶ δὲν ἐπιβιβάζονται τῶν σκαφῶν θὰ διώκωνται ποινικῶς μερίμνῃ τοῦ σωματείου.

Σημειοῦται ἑκατέρωθεν, ὅτι αἱ πλοιοκτῆται ὑποχρεοῦνται νὰ παρακρατῶσιν ἀπὸ τὸν μισθὸν τῶν πληρωμάτων καὶ τῶν ἁλιεργατῶν τὰς ὑπὲρ τοῦ σωματείου αὐτῶν μηνιαίας τακτικὰς εἰσφοράς των καὶ νὰ καταβάλλωσι ταύτας εἰς αὐτὸ ἐναντὶ ὑποδείξεων, τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐπεχοντος θέσιν ἀνεκλίπτου ἐντολῆς τῶν πληρωμάτων καὶ ἁλιεργατῶν εἰς τοὺς ὑπογράφοντας τὴν παροῦσαν ἐκπροσώπους αὐτῶν.

Ἄρθρον 10

Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις ἰσχύει ἀπὸ τῆς 1 Ὀκτωβρίου 1968 ἕως καὶ τῆς 31 Δεκεμβρίου 1969.

Ἕκαστον τῶν συμβαλλομένων μερῶν δύναται νὰ καταγγείλῃ τὴν παροῦσαν, ἥτις παύει ἰσχύουσα μετὰ δεκαήμερον ἀπὸ τῆς καταγγελίας, ἀρχομένου τοῦ δεκαημέρου τούτου ἀπὸ τὴν ἐπομένην ἡμέραν, καθ' ἣν ἐγένετο ἡ καταγγελία, καὶ λήγοντος τὴν 24ην ὥραν τῆς 10ης ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἐναρξεως.

Ἄρθρον 11

Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις συνετάγη εἰς τέσσαρα ἀντίγραφα, ἐκ τῶν ὁποίων ἔλαβον ἀνὰ ἓν τὰ συμβαλλόμενα μέρη, τὸ τρίτον ἡ Λιμενικὴ Ἀρχὴ καὶ τὸ τέταρτον θέλει ὑποβληθῆ διὰ τῆς Λιμενικῆς Ἀρχῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας πρὸς ἔγκρισιν.

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

12458/747/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 12.12.1968 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐφοπλιστοποιῶν Πατρῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 77 τῆς 4 Φεβρουαρίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ἰδίως τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς

Κυβερνήσεως (τεύχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 15.1.1969, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ἐκ' ἀριθ. 968/1969 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἧτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας
ἐφαπλωματοποιῶν Πατρῶν

Ἐν Πάτραις, σήμερον τὴν 12ην Δεκεμβρίου 1968, οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς Νικόλαος Π. Σπυρόπουλος, πρόεδρος τοῦ Συλλόγου τῶν ἐν Πάτραις Καταστηματαρχῶν Ἐφαπλωματοχαβοτοποιῶν Πατρῶν, καὶ Κων/νος Παπαργυρίου, ἀντιπρόεδρος αὐτοῦ, καὶ ἀφ' ἑτέρου Γεώργιος Κ. Ἀθανασόπουλος, πρόεδρος τοῦ Συλλόγου Ἐργατῶν Ἐφαπλωματοχαβοτοποιῶν Πατρῶν «Ἡ Ἀλληλεγγύη», Κων/νος Ε. Βανταράκης, γεν. γραμματεύς, καὶ Γεώργιος Ἀνδρουλιδάκης, ἀντιπρόεδρος αὐτοῦ, ἅπαντες δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, συνωμολόγησαν ἀναπροσαρμογὴν ἀμοιβῶν καὶ ἡμερομισθίων ὡς κάτωθι:

		Δραχμαί
1.	Τεχνῖται	» 120
2.	Εἰδικευμένοι ἐργάται	» 105
3.	Τυναχτιέρηδες	» 105
4.	Κατ' ἀποκοπὴν ἐργασίαν:	

Α' Ἐφαπλώματα ἕτοιμα

		Δραχμαί
1.	Εὐρωπαϊκὴ ἐργασία	» 140
2.	Φύλλα	» 155
3.	Α.Β. ἐργασία	» 115
4.	Στραβαράδα μότες	» 115
5.	Ἀράδες μότες	» 101
6.	Σχέτος σατὲν πολίτικο	» 93
7.	Α.Β. σατὲν πολίτικο	» 78
8.	Σχέται, ἐγχώριοι, πολίτικαι	» 78
9.	Πρεβαζωτὰ Α.	» 64
10.	Πρεβαζωτὰ Α.Β.	» 49
11.	Σατὲν δευτεράκια σταυρωτὰ	» 54
12.	Σατὲν μονὰ σταυρωτὰ	» 46
13.	Δευτεράκια ἐγχώρια σταυρωτὰ	» 41
14.	Μονὰ ἐγχώρια σταυρωτὰ	» 39
15.	Μονὰ ἐγχώρια ἀράδες	» 26

Β' Ἐφαπλώματα παραγγελίας

		Δραχμαί
1.	Εὐρωπαϊκὴ ἐργασία	» 166
2.	Φύλλα	» 182
3.	Α.Β. ἐργασία Α.	» 124
4.	Στραβαράδες μότες	» 124
5.	Ἀράδες μότες	» 115
6.	Σχέτα σατὲν πολίτικο	» 115
7.	Σατὲν Α.Β. πολίτικο	» 99
8.	Σχέτα ἐγχώρια πολίτικα	» 99
9.	Α. Β. ἐγχώρια πολίτικα	» 75
10.	Δευτεράκια σατὲν σταυρωτὰ	» 82
11.	Σατὲν μονὰ σταυρωτὰ	» 67
12.	Δευτεράκια ἐγχώρια	» 59
13.	Μονὰ ἐγχώρια σταυρωτὰ	» 53
14.	Σχέτα στραβόραμα μπακλαβάδες	» 152
15.	Σχέτα ἀράδες	» 115
16.	Σχέτα ἀράδες καρρὲ	» 115

Γ' Στρώματα ἕτοιμα

1) Νο 75 13, 2) Νο 90 14, 3) Νο 105 16, 4) Νο 125 23, 5) Παιδικὰ 13, 6) Κούνια 9.

Δ' Στρώματα προχείρου κατασκευῆς
(ἐμπορεύσιμα)

1) Νο 75 13, 2) Νο 90 14, 3) Νο 105 16, 4) Νο 125 17.

Ε' Στρώματα παραγγελίας

		Δραχμαί
1.	Διπλὰ βαμβακερὰ	» 54
2.	» μὲ λανάρια	» 51
3.	» μὲ τζίβινα	» 28
4.	» εἰς δύο τεμάχια τζίβινα	» 41
5.	» εἰς τρία τεμάχια διπλὰ	» 52
6.	» βαμβακερὰ εἰς δύο τεμάχια	» 45
7.	» βαμβακερὰ εἰς τρία τεμάχια	» 55
8.	» εἰς δύο τεμάχια λανάρια	» 55
9.	» εἰς τρία τεμάχια λανάρια	» 67
10.	Μονὰ βαμβακερὰ	» 26
11.	» μὲ λανάρια	» 40
12.	Παιδικὰ βαμβακερὰ	» 18
13.	» μὲ λανάρια	» 23
14.	» μὲ τζίβινα	» 16
15.	Κούνια βαμβακερὰ	» 16
16.	» τζίβινα	» 13

5. Γενικά:

α) Δὲν μεταβάλλονται οἱ προσδιορισμοὶ τῶν εἰδικοτήτων, καθὼς καὶ οἱ γενικοὶ ὅροι τῆς προηγουμένης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῆς 14.5.1962(*).

β) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1969.

Οἱ συμβαλλόμενοι
(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερί-

(*) ΕΕΔ 21, 1294.

δος της Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τῇ 4 Φεβρουαρίου 1969

—

126778/Χ.1157/1969 Άπόφ. Ύπουργοῦ Κοινωνικῶν Ύπηρεσιῶν

Περὶ αὐξήσεως τῶν ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Χημικῶν παρεχομένων συντάξεων κατὰ ποσοστὸν 10 ο/ο.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 89 τῆς 6 Φεβρουαρίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4577/1966 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας περὶ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ περὶ ἑτέρων τινῶν διατάξεων». 2) Γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Χημικῶν, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5100/1968 ἀναφορᾶς τοῦ Ταμείου. 3) Τὴν διαπιστωθεῖσαν ἀνάγκην βελτιώσεως τῶν συντάξεων τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου, ὡς καὶ τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν αὐτοῦ. 4) Τὴν ἀπόφασιν τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς, τὴν ληφθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 918/3.5.1955 συνεδρίασιν αὐτῆς, τὴν κανονοποιηθεῖσαν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 14786/16.5.1955 ἐγγράφου της, ἀποφασίζομεν:

1) Ἀπὸ τῆς 1 Μαρτίου 1969 αὐξάνονται κατὰ ποσοστὸν (10%) δέκα τοῖς ἑκατὸν αἱ ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Χημικῶν χορηγούμεναι συντάξεις.

2) Ἡ ἀνωτέρω αὔξησις χορηγεῖται ὑπὸ τοὺς ὅρους καὶ προϋποθέσεις τῆς ἀπὸ 3.5.1955 ἀποφάσεως τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς (ἀριθ. συνεδριάσεως 918/3.5.1955).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Ἰανουαρίου 1969

—

2993/Σ.2093 1969 Άπόφ. Ύπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ προσθήκης ἐδαφίου στ' εἰς τὴν παράγραφον 17 τοῦ ἄρθρου 8 καὶ παραγράφου 8 εἰς τὸ ἄρθρον 58 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 89 τῆς 6 Φεβρουαρίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1740/1959 «περὶ συστάσεως Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἀνωνύμων Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων», ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς ταυτὰς τοῦ ἄρθρου 59 παραγράφου 1 τοῦ ἀναγκαστικοῦ νόμου τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ Ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας. 2) Γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 1325/Τ2/1.12.1967 καὶ 330/Τ2/27.2.1968 ἀναφορῶν των. 3) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτοκόλλου Σ.Κ.Α., συνεδριάσεως 61 τῆς Π.Ε' περιόδου τῆς 18.12.1968), ἀποφασίζομεν:

Εἰς τὸ καταστατικὸν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων ἐπέρχονται αἱ κάτωθι τροποποιήσεις:

Ἐν τέλει τῆς παραγράφου 17 τοῦ ἄρθρου 8 προστίθεται ἐδάφιον στ', ἔχον οὕτω:

«στ'. Προκειμένου περὶ μισθώσεως χώρων, δι' οὓς τὸ καταβλητέον μηνιαῖον μίσθωμα δὲν ὑπερβαίνει τὰς χιλίας (1.000) δραχμάς, τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον δι' ἠτιολογημένης ἀποφάσεώς του, λαμβανομένης ὁμοφώνως, δύναται νὰ ἐνεργῇ μισθώσεις δι' ὅτι εὐθείας συμφωνίας μετὰ τῶν ἐνδιαφερομένων ἄνευ διαγωνισμοῦ».

Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 58 προστίθεται παράγραφος 8, ἔχουσα οὕτω:

"Ἄρθρον 58

«8. Αἱ συντάξεις τοῦ ἀποχωρήσαντος τῆς ὑπηρεσίας μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος πάσης φύσεως ἐκτάκτου προσωπικοῦ παρὰ τῇ Ἑταιρείᾳ, αἵτινες ἐκανονίσθησαν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὁριζομένων κατὰ περίπτωσιν ὑπὸ τῶν γενικῶν ἐθνικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας τοῦ ἔτους 1959, ἀνακανονίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου τῇ αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου, ἐφαρμοζομένης ἐντὸς ἐξαμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς παρούσης ἐπὶ τῇ βάσει τῆς μισθολογικῆς αὐτοῦ ἀντιστοιχίας, κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀποχωρήσεώς του, πρὸς τὸ ταχτικὸν προσωπικὸν τῆς Ἑταιρείας κατὰ τὴν περὶ τούτου βεβαίωσιν αὐτῆς.

Ὁ ἀνακανονισμὸς τῆς συντάξεως ἀνατρέχει ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ ἑπομένου τῆς δημοσιεύσεως τῆς

παρούσης μηνός, τυχόν δὲ προκύπτουσα ἐπὶ πλέον διαφορὰ καταβάλλεται ἀπὸ τῆς χρονολογίας ταύτης καὶ ἐφ' ἑξῆς».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Ἰανουαρίου 1969

—

10349/648/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν τυροκομείων ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' ἡ. 82 τῆς 5 Φεβρουαρίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3239/1955. 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 23.1.1969, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 5.5.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 1.6.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν τυροκομείων ἁπάσης τῆς χώρας (Φ.Ε.Κ. 394, τεῦχος Β' τῆς 24.6.1966) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Φεβρουαρίου 1969

—

10952/615 1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 20.12.1968 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας σαπωνοποιῶν ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' ἡ. 61 τῆς 30 Ἰανουαρίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ἰδίως τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφαινόμεθα:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 10.1.1969, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 967/1969 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἥτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας σαπωνοποιῶν

Ἐν Ἀθήναις, σήμερον τὴν 20ὴν Δεκεμβρίου 1968, οἱ ὑπογεγραμμένοι Νικόλαος Γρηγοριάδης, γεν. γραμματεὺς τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, καὶ ἀφ' ἑτέρου Π. Παπαδημητρίου, γεν. γραμματεὺς τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατοϋπαλλήλων Χημικῆς Βιομηχανίας Ἑλλάδος, δεύοντες ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, συνεφωνήσαμεν τὰ ἑξῆς:

Ι) Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τὰ κατώτατα ὅρια τῶν ἡμερομισθίων τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων σαπωνοποιίας καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

	Ἀθηνῶν Πειραιῶς Περιχώρων Θεσσαλονίκης		Λοιπῆς χώρας	
	Ἀπὸ 1.12.68	Ἀπὸ 1.5.69	Ἀπὸ 1.12.68	Ἀπὸ 1.5.69
1. Τεχνῖται ψήστοι	127	135	114	121
2. Κάπται Α'	119	127	110	118
3. Κάπται Β'	111	121	108	115
4. Ἐργάται:				
α) Μὴ συμπληρώσαντες τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των	78	84	75	80,50
β) Ἔχοντες συμπληρώσει τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των	94	101	75	80,50
γ) Ἔχοντες συμπληρώσει τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἀσχέτως προϋπηρεσίας ἢ τὸ 18ον ἔτος καὶ 1 ἔτους προϋπηρεσίαν	100	106	97	103,50
δ) Ἔχοντες συμπληρώσει τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας καὶ δύο ἐτῶν προϋπηρεσίαν	110	118	103	110
5. Γυναῖκες:				
α) Αἱ ἔχουσαι συμπληρώσει τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ δύο ἐτῶν προϋπηρεσίαν	92	98	86	92
β) Ἔχουσαι συμπληρώσει τὸ 17ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἀσχέτως προϋπηρεσίας ἢ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 16ου ἔτους				

(*) ΕΕΔ 25, 965.

	Δραχμαί			
τῆς ἡλικίας των καὶ ἑνὸς ἔτους τοὐλάχιστον προϋπηρεσίαν	87	92	83	90

ΙΙ) Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ μὴ ἀντικείμεναι τῇ παρούσῃ διατάξεις τῶν ἀπὸ 22.1.1952, 10.3.1961 καὶ 23.7.1964 συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἐλαιουργοσαπωνοποιῶν.

ΙΙΙ) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διορίσεις, ἄρχεται ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου 1968 καὶ δὲν δύναται νὰ καταγγελθῇ πρὸ τῆς παρελεύσεως τοὐλάχιστον δεκαπέντε ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της.

ΙV) Ἡ παροῦσα συνετάγη εἰς τόσα πρωτότυπα, ὅσα καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη, καὶ δύο ἐπὶ πλέον πρὸς κατάθεσιν κατὰ νόμον εἰς τὴν Διεύθυνσιν Ἀμοιβῆς Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Ἰανουαρίου 1969

—

9236/547/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 45/1967 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῆς Α.Ε.Ε.Χ.Π. καὶ Λιπασμάτων».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 61 τῆς 30 Ἰανουαρίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓξ μῆνας χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 3.5.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 45/1967 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῆς Α.Ε.Ε.Χ.Π. καὶ Λιπασμάτων», ἐγκριθείσης μετὰ τροποποιήσεως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10043/1968 κοινῆς ὑποφηφίσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 40, τεῦχος Β' τῆς 24.1.1968) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Ἰανουαρίου 1969

—

9238/546/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 4/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν νεκροκομιστῶν Θεσσαλονίκης».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 61 τῆς 30 Ἰανουαρίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓνα χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 13.5.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 4/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν νεκροκομιστῶν Θεσσαλονίκης», ἐγκριθείσης μετὰ τροποποιήσεως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 75803/1967 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 153, τεῦχος Β' τῆς 12.7.1967) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Ἰανουαρίου 1969

—

9239/583/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 10/1968 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν πρακτικῶν μηχανικῶν, θερμαστῶν κλπ. ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 61 τῆς 30 Ἰανουαρίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓνα χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 13.5.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 10/1968 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν πρακτικῶν μηχανικῶν, θερμαστῶν κλπ. ἁπάσης τῆς χώρας» (πρᾶξις κατατεθείσης εἰς Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν 21/2.4.1968) (**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Ἰανουαρίου 1969

—

9237/584/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 45/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφορώσης εἰς τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ λιθογραφεῖα χάρτου, λιθογραφεῖα μετάλλων, βαθυτυπίας καὶ χαλκογραφίας, ὡς καὶ διὰ τοὺς ἐκτελοῦντας οἱαδήποτε λιθογραφικὴν ἐργασίαν, καθ' ἅπασαν τὴν χώραν».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 61 τῆς 30 Ἰανουαρίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓνα χρονικὸν διάστημα,

(*) ΕΕΔ 27, 325.

(*) ΕΕΔ 26, 1292.

(**) ΕΕΔ 27, 587.

ήτοι μέχρις 9.5.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 45/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ λιθογραφεῖα χάρτου, λιθογραφεῖα μετάλλου, βαθυτυπίας καὶ χαλκογραφίας, ὡς καὶ διὰ τοὺς ἐκτελοῦντας οἱανδήποτε λιθογραφικὴν ἐργασίαν, καθ' ἅπασαν τὴν χώραν», ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 98402/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 624, τεῦχος Β' τῆς 21.10.1966)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Ἰανουαρίου 1969

—

589/52/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ὁδηγῶν ἀνελκυστήρων Α.Π.Π».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 3 τῆς 7 Ἰανουαρίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ 3μηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 7.4.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ὁδηγῶν ἀνελκυστήρων 'Αθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων (πρᾶξις κατατεθέσεως Εἰρηνοδικείου 'Αθηνῶν 9/23.2.1968) (**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Ἰανουαρίου 1969

—

590/51/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 11/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν κοπτῶν ἀνδρικῶν καὶ γυναικείων ἐνδυμάτων Α.Π.Π».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 3 τῆς 7 Ἰανουαρίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ 3μηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 8.4.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 11/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν κοπτῶν ἀνδρικῶν καὶ γυναικείων ἐνδυμάτων 'Αθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων», ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 37142/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 251, τεῦχος Β' τῆς 19.4.1966)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Ἰανουαρίου 1969

—

1890/129/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ περαιτέρω παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν κλωστοϋφαντουργίας ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 6 τῆς 10 Ἰανουαρίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 10.4.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 15.4.1967 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν κλωστοϋφαντουργίας ἁπάσης τῆς χώρας (πρᾶξις κατατέθεσεως Εἰρηνοδικείου 'Αθηνῶν 42/8.5.1967)(**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Ἰανουαρίου 1969

—

2995/189/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 17/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων τῶν 'Ανωνύμων 'Εταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 10 τῆς 14 Ἰανουαρίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ 3μηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 14.4.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 17/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων τῶν 'Ανωνύμων 'Εταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας», ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5537/1968 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 33, τεῦχος Β' τῆς 18.1.1968)(***).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ἰανουαρίου 1969

—

(*) ΕΕΔ 25, 1357.
(**) ΕΕΔ 27, 386.

(*) ΕΕΔ 25, 633.
(**) ΕΕΔ 26, 787.
(***) ΕΕΔ 27, 197.

1889/131/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί περαιτέρω παρατάσεως ισχύος συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατοτεχνιτών οικοδόμων άπάσης της χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 10 της 14 Ιανουαρίου 1969)

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 29.4.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της από 15.2.1966 συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατοτεχνιτών οικοδόμων άπάσης της χώρας (Φ.Ε.Κ. 145, τεύχος Β' της 9.3.1966)(*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 10 Ιανουαρίου 1969

—

1888/132/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί περαιτέρω παρατάσεως ισχύος συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατοτεχνιτών κοπής μαρμάρων Α.Π.Π.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 10 της 14 Ιανουαρίου 1969)

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 17.4.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της από 20.6.1966 συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατοτεχνιτών κοπής μαρμάρων Α.Π.Π. (Φ.Ε.Κ. 448, τεύχος Β' της 18.7.1966)(**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 10 Ιανουαρίου 1969

—

2996/190/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 52/1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής του προσωπικού κινηματογράφων άπάσης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 16 της 17 Ιανουαρίου 1969)

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 17.4.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 52/1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού κινηματογράφων άπάσης της χώρας» (πράξις καταθέσεως εις Ειρηνοδικείον Αθηνών 101/15.11.1966)(*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 11 Ιανουαρίου 1969

—

2997/191/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 7/1966 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των αρτοπαλλήλων Θεσσαλονίκης».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 16 της 17 Ιανουαρίου 1969)

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 18.4.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 7/1966 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των αρτοπαλλήλων Θεσσαλονίκης (πράξις καταθέσεως εις Ειρηνοδικείον Αθηνών 111/15.12.1966)(**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 11 Ιανουαρίου 1969

—

2998/192/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 1/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών λατομείων, ασβεστοποιείων νομού Αττικής»,

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 16 της 17 Ιανουαρίου 1969)

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 19.4.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 1/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών λατομείων, ασβεστοποιείων νομού Αττικής» (πράξις καταθέσεως εις Ειρηνοδικείον Αθηνών 12/27.2.1967)(***).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 11 Ιανουαρίου 1969

—

(*) ΕΕΔ 25, 445.
(**) ΕΕΔ 25, 957.

(*) ΕΕΔ 25, 1537.
(**) ΕΕΔ 26, 200.
(***) ΕΕΔ 26, 845.

102601 25636/1969 Απόφ. Υπουργού Εμπορίου

Αγορανομική διάταξις υπ' αριθ. 1

Περί χαρακτηρισμού κέντρων ως εξοχικών.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 6 της 10 Ιανουαρίου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Το ν.δ. 1/1968 «περί Υπουργικού Συμβουλίου και Υπουργείων». 2) Τα ν.δ. 866/1960, 415/1960, 415/1963 και 135/1966 «περί Οργανισμού του Υπουργείου Εμπορίου». 3) Το ν.δ. 136/1946 «περί κυρώσεως, τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του από 10/11.5.1946 ν.δ. «περί Αγορανομικού Κώδικος», ως ετροποποιήθη και συνεπληρώθη υπό του ά.ν. 782/1948. 4) Την υπ' αριθ. 30/1961 Αγορανομικήν Διάταξιν «περί των προϋποθέσεων κατατάξεως κέντρων και καταστημάτων εις κατηγορίαν». 5) Την υπ' αριθ. 50/1968 Αγορανομικήν Διάταξιν «περί χαρακτηρισμού κέντρων ως εξοχικών». 6) Το σχετικόν υπόμνημα καταστηματαρχών περιφερείας Δροσιάς Αττικής, αποφασίζομεν και διατάσσομεν:

Άρθρον 1

Ως εξοχικά κέντρα χαρακτηρίζονται τα πληρούντα τας προϋποθέσεις του 2ου άρθρου της υπ' αριθ. 30/1961 Αγορανομικής Διατάξεως, επ προσθήτως δε και τας εξής:

1) Να παρέχων εις την πελατείαν των, ως εκ της εξοχικής τοποθεσίας, εις ην κείνται, την ψυχαγωγίαν του εξοχικού περιβάλλοντός των.

2) Να λειτουργούν καθ' όλον το έτος, αλλά να εμφανίζουν τακτικήν, ίδιη, κίνησιν κατά μίαν μόνον εποχήν αυτού.

3) Να εξυπηρετούν, κυρίως, μη μονίμους κατοίκους της περιοχής των.

Άρθρον 2

Αποκλείονται του χαρακτηρισμού ως «εξοχικά» τα κέντρα τα λειτουργούντα κατά μήκος των νέων εθνικών οδών Αθηνών - Θεσσαλονίκης και Αθηνών - Πατρών, ως επίσης εκείνα, άτινα λειτουργούν μόνον κατά μίαν εποχήν του έτους, ενώ κατά τας λοιπάς παραμένουσι κλειστά.

Άρθρον 3

Τα εξοχικά κέντρα παντός είδους, εφ' όσον ταύτα τελούν υπό έλεγχον, επιτρέπεται να εισπράττωσι τας τιμάς της αντιστοίχου κατηγορίας κέντρων, προσηυξημένας κατά ποσοστόν 15%.

Εφ' όσον πρόκειται περί αναλήψεως υπ' αυτών ειδών μη διατετιμημένων, δι' ά ισχύει ποσοστόν κέρδους, τα εξοχικά κέντρα δικαιούνται τα ποσοστά της αντιστοίχου κατηγορίας κέντρων, προσηυξημένα κατά ποσοστόν 15%.

Η υπ' αριθ. 50/1968 Αγορανομική Διάταξις καταργείται.

Άρθρον 4

Οι παραβάται της παρούσης, ισχυούσης καθ' άπασαν την Επικράτειαν από της ανακοινώσεώς της διά του Τύπου, διώκονται και τιμωρούνται κατά τας διατάξεις του Αγορανομικού Κώδικος.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως και ανακοινωθήτω διά του Τύπου.

Εν Αθήναις τη 8 Ιανουαρίου 1969

—

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ.

1 1968 Απόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Λαμίας

[Ως συνεπληρώθη διά της υπ' αριθ. 49/1968 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών].

Περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εκδορασφαγείων Λαμίας (*).

Διά ταύτα

Επιλύον την μεταξύ του Εθνικού Σωματείου Εκδορέων Λαμίας αφ' ενός και αφ' ετέρου του Σωματείου Κρεοπωλών Δημοτικής Αγοράς Λαμίας και του Σωματείου Συνοικιακών Κρεοπωλών Λαμίας συλλογικήν διαφοράν:

Καθορίζει το τιμολόγιον αμοιβής των εκδαροσφαγέων της πόλεως Λαμίας διά σφαγήν, εκδοράν κλπ. παρεχομένης εργασίας, ως κατωτέρω, κατά κεφαλήν:

	Δραχμαί
1) Αρνοκάτσικα	8,50
2) Αίγοπρόβατα	13
3) Μόσχοι μέχρις 100 κιλών	50
4) Μόσχοι άνω των 100 κιλών	80
5) Βοδινά ανεξαρτήτως βάρους	85
6) Χοίροι μέχρι 50 κιλών	40
7) Χοίροι άνω των 50 κιλών	60

Διά τα εισαγόμενα έσφαγμένα και έγδαρμένα ζώα, τα χρήζοντα τριχινοσκοπήσεως, μερικής ε-

(*) Κατετέθη παρά τω Γραμματεί του Ειρηνοδικείου Αθηνών, κατ' άρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης της υπ' αριθ. 2 της 9.1.1969 πράξεως καταθέσεως, και εκοινοποιήθη εις τον Υπουργείον Εργασίας.

δερματώσεως, κτηνιατρικού ελέγχου κ.λ.π. καὶ ἐφ' ὅσον αἱ ἐργασίαι αὗται παρέχονται πραγματικῶς, καθορίζονται κατώτατα ὧραι ἀμοιβῆς, κατὰ κεφαλὴν ζώου ὡς κάτωθι:

1) Λίγα πρόβατα (ἀμνοί, ἐρίφια, αἶγες, πρόβατα) δραχμαὶ 1.

2) Μοσχοι, βοοειδῆ καὶ χοιρινὰ μέχρις 100 κιλῶν δραχμαὶ 2.

3) Μόσχοι, βοοειδῆ καὶ χοιρινὰ ἄνω τῶν 100 κιλῶν δραχμαὶ 4.

Οἱ ἐκδροσφαγεῖς ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐνεργοῦν καλῶς τὴν ἐκδορὰν τῶν ζώων, ὡς ὁ νόμος ὁρίζει.

«Καθορίζει ὅτι μεταξὺ τῶν ὑποχρεώσεων τῶν ἐκδροσφαγέων περιλαμβάνεται καὶ ἡ ὑποχρέωσις: 1) Νὰ ἐνεργοῦν τὴν ἐκδορὰν τῶν ζώων καλῶς καὶ 2) νὰ παραδίδουν τὰ σφάγια εἰς τοὺς χρεοπώλας μετὰ τῶν δορῶν καὶ λοιπῶν ὑποπροϊόντων τῆς σφαγῆς ἀνηρτημένα εἰς τὸν πρὸς τοῦτο καθωρισμένον χῶρον τῶν σφαγείων, ἐντὸς πάντως τοῦ νομίμου ὡραρίου ἐργασίας αὐτῶν».

Καθορίζει ὡσαύτως ὡράριον ἐργασίας τῶν ἐκδροσφαγέων συνεχῆ ἐπὶ 8ώρου ἡμερησίως, ἀρχομένου εἴτε ἀπὸ τῆς 06.00, εἴτε ἀπὸ τῆς 14.00 ὥρας, ἀναλόγως τῶν ἐμφανιζομένων ἑκάστοτε ἀναγκῶν.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 18.6.1968, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 7 § 1 ἐδ. 2 τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὸ ἄρθρον 11 § 1 τοῦ νόμου 3239/1955 καὶ κατισχύει πάσης προηγουμένης.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐδημοσιεύθη.

Ἐν Λαμίᾳ τῇ 10ῃ Ἰουλίου 1968

—

47/1968 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

Περὶ ἑρμηνείας διατάξεως τῆς ἀπὸ 5.8.1955 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ πετρελαιοειδῶν (*).

Διὰ ταῦτα

Ἐξαφανίζει τὴν ἐκκαλουμένην ὑπ' ἀριθ. 27/1967 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν. Ἐπιλύει τὴν μεταξὺ των: 1) Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, 2) Συνδέσμου Ἀναωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ Ε.Π.Ε. καὶ 3) Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἑταιρειῶν Ἐμπορίας Πετρελαιοειδῶν καὶ Διϋλιστηρίων Ὀρυκτελαίων - Πετρελαίων ἀνακύψασαν διένεξιν περὶ τὴν ἑρμηνείαν τοῦ ἄρθρου 10 τῆς ἀπὸ 5.8.1955 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ὑπαλληλικοῦ, ὑπηρετικοῦ καὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ ἐγκαταστάσεων ἐν γένει καὶ ἐξωτερικῶν ὑπηρεσιῶν τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων πετρελαίου(*).

Ἀποφαίνεται, ὅτι ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς διατάξεως ταύτης εἶναι ὅτι τὸ εἰς τὴν συλλογικὴν ταύτην σύμβασιν ἐργασίας ὑπαγόμενον προσωπικὸν (πλὴν τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων) ὑποχρεοῦται εἰς δίωρον ἐργασίαν.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Δεκεμβρίου 1968

—

48/1968 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένων γεωπόνων Ἀνωτάτων Σχολῶν καὶ Μέσης Ἐκπαιδεύσεως (*).

Διὰ ταῦτα

Μεταρρυθμίζει ἐν μέρει τὴν ὑπ' ἀριθ. 20/1968 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Συνδέσμων Γεωπόνων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ τῆς Πανελληνίου Συνομοσπονδίας Ἑνώσεων Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν, ὡς ἀκολούθως :

1) Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν τῶν ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμέ-

---

(*) Κατετέθη παρὰ τῇ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 9 τῆς 16.1.1969 πράξεως καταθέσεως.

(*) Κατετέθη παρὰ τῇ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 10 τῆς 16.1.1969 πράξεως καταθέσεως.

(*) ΕΕΔ 14, 1004.

νων γεωπόνων Ἀνωτάτων Σχολῶν καὶ Μέσης Ἐκπαιδεύσεως καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

Περίοδος ἀπὸ 25.1.1968 μέχρι 30.11.1968

	Ἀνωτάτων Σχολῶν Δραχμαί	Μέσης Ἐκπαιδεύσεως Δραχμαί
Κατὰ τὴν πρόσληψιν	4.200	3.200
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 3 ἐτῶν ὑπηρεσίαν	4.800	3.500
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 6 ἐτῶν ὑπηρεσίαν	5.200	3.750
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 9 ἐτῶν ὑπηρεσίαν	5.700	4.150
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 12 ἐτῶν ὑπηρεσίαν	6.300	4.500
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 15 ἐτῶν ὑπηρεσίαν	6.700	4.800
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 20 ἐτῶν ὑπηρεσίαν	7.000	5.450
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 25 ἐτῶν ὑπηρεσίαν	7.500	5.750

Οἱ ὡς ἄνω βασικοὶ μισθοὶ προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος γάμου ἐκ ποσοστοῦ 10%. Τὸ ἐπίδομα τοῦτο, ὅπερ δὲν δύναται νὰ εἶναι ὑψηλότερον τῶν 408 δραχμῶν μηνιαίως, παρέχεται διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην σύζυγον.

Περίοδος ἀπὸ 1.12.1968 καὶ ἑξῆς

	Δραχμαί	Δραχμαί
Κατὰ τὴν πρόσληψιν	4.200	3.350
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 3 ἐτῶν ὑπηρεσίαν	4.950	3.700
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 6 ἐτῶν ὑπηρεσίαν	5.500	3.900
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 9 ἐτῶν ὑπηρεσίαν	6.000	4.100
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 12 ἐτῶν ὑπηρεσίαν	6.350	4.800
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 15 ἐτῶν ὑπηρεσίαν	7.400	5.100
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 20 ἐτῶν ὑπηρεσίαν	7.850	5.750
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 25 ἐτῶν ὑπηρεσίαν	8.100	6.100

Οἱ ὡς ἄνω βασικοὶ μισθοὶ προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος γάμου ἐκ ποσοστοῦ 10%. Τὸ ἐπίδομα τοῦτο παρέχεται διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην σύζυγον.

2) Ὡς προϋπηρεσία διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης θεωρεῖται ἡ παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ διανυθεῖσα τοιαύτη ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ἰδιότητα (γεωπόνων Ἀνωτάτης Σχολῆς ἢ Μέσης Ἐκπαιδεύσεως).

3) Ὡς γεωπόνοι Μέσης Ἐκπαιδεύσεως (μεσογεωπόνοι) διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης θεωροῦνται:

α) Οἱ ἀπόφοιτοι τῆς Ἀδερφοφείου Γεωργικῆς Σχολῆς Λαρίσης, οἱ ἀποφοιτήσαντες μέχρι τοῦ χρόνου καταργήσεως αὐτῆς δυνάμει τοῦ νόμου 1334/1944 (Φ.Ε.Κ. 134/30.4.1944).

β) Οἱ ἀπόφοιτοι τῆς Μέσης Δενδροκομικῆς καὶ Ἀμπελουργικῆς Σχολῆς Πατρῶν, οἱ ἀποφοιτήσαντες μέχρι τοῦ χρόνου μετατροπῆς αὐτῆς εἰς Πρακτικὸν Γεωργικὸν Σχολεῖον δυνάμει τοῦ ν.δ. 1817/1942 (Φ.Ε.Κ. Α' 253/5.10.1942).

γ) Οἱ ἀπόφοιτοι τῶν Ἐθνικῶν Ὀρφανοτροφείων τοῦ Ὑπουργείου Προνοίας οἱ ἀποφοιτήσαντες μέχρι τοῦ ἔτους 1932 δυνάμει τοῦ νόμου 1648/1951 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀ.ν. 1547/1950 περὶ συστάσεως Διευθύνσεως Γεωργικῶν Ἐφαρμογῶν καὶ Ἐκπαιδεύσεως, οἵτινες ἐξομοιοῦνται ὡς πρὸς τὸ πτυχίον καὶ τὰ ἐκ τούτου δικαιώματα μὲ τοὺς ἀποφοίτους τῶν Μέσων Γεωργικῶν Σχολῶν.

4) Αἱ σήμερον καταβαλλόμεναι τακτικαὶ ἀποδοχαὶ εἰς τοὺς περὶ ὧν ἡ διάταξις μισθωτούς, ἐν τῷ συνόλῳ των λαμβανόμεναι, ἐφ' ὅσον ὑπολείπονται τοῦ συνόλου τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων ἀποδοχῶν, συμπληροῦνται μέχρι τοῦ ὕψους αὐτῶν, ἐὰν δὲ εἶναι ἀνώτεραι τούτων διατηροῦνται.

5) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀπὸ τῆς ἀνωτέρω

διακρίσεις ἄρχεται ἀπὸ τῆς 25ης Ἰανουαρίου 1968.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12ῃ Δεκεμβρίου 1968

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Περὶ ὅρων ἀμοιβῆς ἐργατικοῦ προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων πυρηνελαιουργίας (*).

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν 16ην Δεκεμβρίου 1968, οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς Νικ. Γρηγοριάδης, γενικὸς γραμματεὺς τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, καὶ ἀφ' ἑτέρου Παν. Παπαδημητρίου, γενικὸς γραμματεὺς τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατοϋπαλλήλων Χημικῆς Βιομηχανίας Ἑλλάδος, δόντες ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, συνωμολόγησαν τὰ ἑξῆς:

Ι. Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων πυρηνελαιουργίας καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

	Ἀθηνῶν Πειραιῶς Ἐλευσῖνος		Λοιπῆς χώρας	
	Ἀπὸ 1.12.68 Δραχμαί	Ἀπὸ 1.5.69 Δραχμαί	Ἀπὸ 1.12.68 Δραχμαί	Ἀπὸ 1.5.69 Δραχμαί
1) Τεχνῖται	130	138	115	123
2) Ἐργάται ἁρδιας ἢ αὐλῆς:				
α) Ἔχοντες συμπληρώσει τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ δύο ἐτῶν προϋπηρεσίαν	114	121	108	115
β) Ἔχοντες συμπληρώσει τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἀσχέτως προϋπηρεσίας ἢ τὸ 18ον ἔτος καὶ ἓν τοὐλάχιστον ἔτος προϋπηρεσίαν	108	115	102	109
3) Γυναῖκες :				
α) Αἱ ἔχουσαι συμπληρώσει τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ δύο ἐτῶν προϋπηρεσίαν	91	98	86	92
β) Ἔχουσαι συμπληρώσει τὸ 17ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἀσχέτως προϋπηρεσίας ἢ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας των καὶ ἑνὸς ἔτους τοὐλάχιστον ὑπηρεσίαν	87	92	84	90

ΙΙ. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ μὴ ἀντικείμεναι τῇ παρούσῃ διατάξεις τῶν ἀπὸ 22.1.1959, 10.3.1961 καὶ 29.7.1964 συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἐλαιουργοσαπωνοποιῶν.

ΙΙΙ. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου 1968 καὶ δὲν δύναται νὰ καταγγελθῇ πρὸ τῆς παρελεύσεως τοὐλάχιστον διετίας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 13 τῆς 25.1.1969 πράξεως καταθέσεως.

| ΧΡΟΝΙΚΑ |

Hans Carl Nipperdey

Μέ τόν θάνατον τοῦ **Hans Carl Nipperdey** ἐκλείπει ὁ πρωτεξαίρετος τῶν δεξιῶν ἐργατικολόγων τῆς Γερμανίας, ποὺ συνέδεσαν τὸ ὄνομά των μὲ τὴν δημιουργίαν τῆς ἐπιστήμης τοῦ Ἐργατικοῦ δικαίου, ἡ ὁποία ἤρχισε νὰ διαμορφοῦται κατὰ τὴν μεταξὺ τῶν δύο μεγάλων πολέμων χρονικὴν περίοδον καὶ ἔλαβε τὴν συστηματικὴν μορφήν της ἰδίως μετὰ τὸν δεύτερον πόλεμον.

Ὁ **Nipperdey** εἶναι γνωστὸς εἰς τὸ εὐρὺ ἀναγνωστικὸν κοινὸν τῆς ΕΕΔ, κατὰ πρῶτον λόγον ἐκ τοῦ ἄρθρου του «Τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας», δημοσιευθέντος ἐν τόμῳ 11 σελ. 225 ἑπ., ὅπου ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς Ἕλληνας νομικούς, ἐξέφραζε τὴν χαρὰν του, διότι «ὁ μόνον ἐν Γερμανίᾳ, ἀλλὰ καὶ ἐν Ἑλλάδι τὰ ζητήματα τοῦ Ἐργατικοῦ δικαίου εἶναι πάντοτε λίαν ἐπίκαιρα καὶ προκαλοῦν μέγα ἐνδιαφέρον».

Τρία ἔτη μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ἄρθρου του ἦλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας, ἡγούμενος τῆς γερμανικῆς ἀντιπροσωπείας εἰς τὸ συγκληθὲν ἐδῶ δεύτερον διεθνὲς συνέδριον τῆς Διεθνοῦς Ἑνώσεως Νομικῶν καὶ προήδρευσε τόσον τοῦ συνεδρίου, ὅσον καὶ τῆς ἐπιτροπῆς Ἐργατικοῦ δικαίου. Ἐπρωτοστάτησε δέ, τότε, εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ συνεδρίου ἐγκρισιν ψηφίσματος ὑπὲρ τῆς ἑνώσεως τῆς Κύπρου μὲ τὴν Ἑλλάδα, δηλώσας ὅτι τὸ ἴδιον ἐθνικὸν ζήτημα ἐνδιαφέρει ζωηρῶς καὶ τὴν Πατρίδα του, ἥτις ἐπιδιώκει τὴν ἕνωσιν τῆς Ἀνατολικῆς Γερμανίας μὲ τὴν Δυτικήν. Ἔκτοτε ἐπεσκέπτετο συχνὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ κατέστη λάτρις τῶν ἀρχαιολογικῶν της τόπων καὶ τῶν φυσικῶν καλλονῶν της.

Ὁ **Nipperdey** ἐξῆλθε πολὺ νέος εἰς τὸ προσκήνιον τῆς νομικῆς ἐπιστήμης. Υἱὸς ἰατροῦ, γεννηθεὶς τὸ 1806 εἰς τὴν Θουριγγίαν, ἐσπούδασεν εἰς τὰ Πανεπιστήμια Χαϊδελβέργης, Λειψίας καὶ Γέννης, καὶ εἰς ἡλικίαν 21 ἐτῶν ἀνεκηρύχθη διδάκτωρ μὲ τὴν ἐργασίαν του «Αἱ δριθμητικαὶ γραμμαὶ τῆς ἐκθέσεως δι' ἀπειλῆς, μετ' ἰδιαιτέρας ἐρεύνης τῶν ἐργασιακῶν ἀγώνων», καθηρῶν οὕτω ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τὸ ἐπιστημονικὸν πρόγραμμα τῆς ζωῆς του, τὸ ὁποῖον θὰ ἦτο, κατὰ κύριον λόγον, ἡ μελέτη τῶν νομικῶν ἐκδηλώσεων καὶ συνεπειῶν τῶν συλλογικῶν ἐργασιακῶν ἀγώνων.

Εἰς ἡλικίαν 24 ἐτῶν ἔλαβε τὸν τίτλον τοῦ Ὑφηγητοῦ, μετὰ τέσσαρα ἀκόμη ἔτη ἐξελέγη ἔκτακτος Καθηγητής, καὶ εἰς ἡλικίαν 30 ἐτῶν διορίσθη τακτικὸς Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Κολωνίας, εἰς τὸ ὁποῖον καὶ παρέμεινε πιστὸς ἐπὶ ἑβδομήκοντα τεσσαρακονταετίαν, μέχρι τοῦ θανάτου του. Ἐν τῷ μεταξὺ ἀνεκηρύχθη «διδάκτωρ τιμῆς ἕνεκεν» τριῶν ἄλλων Πανεπιστημίων. Δεκάδες χιλιάδες φοιτητῶν ἀπὸ ὅλα τὰ Κράτη ὑπῆρξαν μαθηταί του. Σημερινοὶ καθηγηταί, ἀνώτατοι δικασταί, ἀνώτατοι διοικητικοὶ λειτουργοί, ἀκόμη διακεχριμένοι συνδικαλιστὰὶ ἀπὸ ὅλας τὰς πολιτισμένας Χώρας ἤκουσαν τὴν διδασκαλίαν του.

Τὸ ἐπιστημονικὸν ἔργον τοῦ **Nipperdey** δὲν περιωρίσθη μόνον εἰς τὸ συλλογικὸν Ἐργατικὸν δίκαιον, τὸ ὁποῖον εὑρῆκεν εἰς αὐτὸν τὸν κορυφαῖον ἐπαξιεργαστήν του. (Βλ. κυρίως τὸν ἓξ ὑπερχιλίων σελίδων Β' τόμον τοῦ κλασσικοῦ ἔργου **Hueck - Nipperdey**, Διδασκαλία τοῦ Ἐργατικοῦ δικαίου, Ἔτος ἐκδ. 1967, τοῦ ὁποίου ἡ συνέχεια εὑρίσκεται ἤδη ἐν ἐκτυπώσει. Αὐτὸς ὁ-πῆρξεν ὁ κυριώτερος θεμελιωτὴς καὶ τοῦ ἀτομικοῦ Ἐργατικοῦ δικαίου, διὰ τοῦ ἐκσυγχρονισμοῦ τῆς ἐρμηνείας τῶν τίτλων τοῦ γερμανικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος περὶ συμβάσεως ὑπηρεσιῶν (**Dienstvertrag**) ἀπὸ τῆς 9ης ἐκδόσεως τοῦ **Kommentar** τοῦ **Staudinger** (1928), ὅπου διὰ πρώτην φορὰν καθιερίσθησαν, κατὰ τὸ δυνατὸν σαφῶς, τὰ ὅρια μεταξὺ συμβάσεως ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν καὶ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ὡς καὶ αἱ συνέπειαι τῆς **de facto** ὑπάρξεως ἐργασιακῆς σχέσεως.

Σπουδαία ἐπίσης ὑπῆρξεν ἡ συμβολὴ τοῦ **Nipperdey** εἰς τὸν ἐκσυγχρονισμὸν τοῦ πρώτου τόμου («Γενικαὶ Ἀρχαὶ») τῆς Διδασκαλίας τοῦ ἀστικοῦ δικαίου τοῦ **Enneccerus** ἀπὸ τῆς 13ης ἐκδόσεως αὐτοῦ (1931), ὡς καὶ εἰς τὰς ἐπακολουθησάσας ἐκδόσεις, διὰ τῶν ὁποίων ἐπετεραπλασιάθη ἡ ὕλη τοῦ ἀρχικοῦ κειμένου, ἐπεκταθέντος εἰς τὴν ἐρμηνείαν τοῦ ὅλου ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Ἀλλὰ ὁ **Nipperdey** δὲν περιωρίσθη μόνον εἰς τὸ ἰδιωτικὸν δίκαιον. Διακηρύσσων ὅτι ἡ ἔννομος τάξις εἶναι ἑνιαία, καὶ ὅτι ὅλοι οἱ κλάδοι τοῦ δικαίου ἀλληλεπηρεάζονται καὶ ἀλληλοσυμπληρούνται, ἠσχολήθη καὶ μὲ τὸ δημόσιον δίκαιον καὶ ἐν συνεργασίᾳ μετ' ἄλλων ἐξέδωκε τὸ πολύτομον ἔργον «Βασικὰ δικαιώματα καὶ βασικαὶ ὑποχρεώσεις ἐκ τοῦ Συντάγματος», μετὰ δὲ τὸν δεύτερον πόλεμον ἐπανέλαβε τὴν συμβολήν του εἰς τὴν ἔκδοσιν συλλογικοῦ ἔργου περὶ τῶν ἐκ τοῦ νέου Συντάγματος ἀτομικῶν δικαιωμάτων, διατυπώσας τότε καὶ τὴν περίφημον θεωρίαν τῆς τριτενεργείας («**Drittwirkung**»), περὶ ἧς ἐκάμομεν νόῆιν ἐν σελ. 3 τοῦ ἀνὰ χεῖρας τόμου τῆς ΕΕΔ.

Ὁ κατάλογος τῶν ἔργων τοῦ **Nipperdey** ἀπὸ τοῦ 1917 μέχρι τοῦ θανάτου του, περιλαμβάνει 11 βιβλία, μεγάλα ἢ μικρά, 73 συμβολὰς εἰς συλλογικὰ ἔργα, 30 βασικὰ ἄρθρα εἰς νομικὰ περιοδικά, 136 σχόλια ἐπὶ δικαστικῶν ἀποφάσεων καὶ 43 κριτικὰς νομικῶν ἔργων. Ἐξ ἄλλου, ἀπὸ τοῦ 1948 ἐξέδιδε τὸ περιοδικὸν «Δίκαιον τῆς Ἐργασίας» (**Recht der Arbeit**).

Ὁ **Nipperdey** ἦμην ὄχι μόνον διδάσκαλος καὶ συγγραφεύς. Διετέλεσε καὶ ἄξιος δικαστής. Διότι, ὅταν μετὰ τὸν δεύτερον πόλεμον ἀνασυνεστήθη τὸ γερμανικὸν Ἐργατικὸν Δικαστήριον, ἡ τότε Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἐκάλεσε αὐτόν, ὡς ἐργαννητὴν καὶ πρόεδρον. Ἐκεῖ ὁ **Nipperdey**, ἐπανδρώσας τὸ ἀνώτατον ἐργατικὸν δικαστήριον μὲ ἐπιλέκτους ἐργασιολόγους, παρέμεινεν ἐπὶ ἑννέα ἔτη, μέχρις οὗ κατελήφθη ὑπὸ τοῦ δικαστικοῦ ὁρίου ἡλικίας (68 ἐτῶν).

Ὡς ἄνθρωπος ὁ **Nipperdey** ἦτο ἀξιαγάπητος. Τόσην δὲ ὑπῆρξεν ἡ πρὸς αὐτὸν ἀγάπη τῶν φοιτητῶν του, ὥστε κατὰ τὴν νίκην τῆς παραμονῆς τῆς 70ῆς ἐπετείου τῶν γενεθλίων του (20 Ἰανουαρίου 1965), καθ' ἣν συνεπληροῦτο τὸ πανεπιστημιακὸν ὅριον ἡλικίας, τρεῖς χιλιάδες φοιτητικαί, γερμανοὶ καὶ ξένοι, μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τοὺς καθηγητὰς των, τοὺς ὀφηγητάς, ἐπιμελητὰς καὶ βοηθοὺς τοῦ Πανεπιστημίου Κολωνίας, ἐκκινήσαντες ὑπὸ τὴν πίπτουσαν χιόνα, μὲ ἀνημμένους λαμπάδας, συνεκεντρώθησαν κάτω ἀπὸ τὴν οἰκίαν του καὶ ἐτραγούδησαν ἐπὶ ὥρας παλαιὰ ἐκόσμια ἄσματα τῆς νεολαίας. Καὶ τόσον ἐκαθεῖς ὑπῆρξεν ἡ συγκίνησις τοῦ **Nipperdey** ἀπὸ τὴν θερμὴν ἐκδήλωσιν, ὥστε εἰς τελείαν ἀπεζώθη ὑπὸ τῶν ἰατρῶν ἡ πρώτη καρδιακὴ προσβολή, τὴν ὁποίαν μετ' ὀλίγον ὑπέστη.

Ι. Καποδίστριας

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 28ος • Τεύχος 5ον (659)

Ἀθῆναι, 1 Μαρτίου 1969

ΑΙ ΑΡΧΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΕΥΝΟΪΚΟΤΗΤΟΣ ΚΑΙ ΤΑΞΕΩΣ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΑΛΕΞ. Γ. ΚΑΡΑΚΑΤΣΑΝΗ, Δ. Ν., Δικηγόρου

1. Ὑπὸ τὸ φιλελεύθερον νομικὸν καθεστώς, τὸ ὁποῖον ἐμπιστεύεται τὴν προστασίαν τῶν κοινωνιῶν καὶ τὴν τάξιν εἰς τὰς μεταξύ των σχέσεις εἰς τὴν αὐτονομίαν αὐτῶν, ἡ συμβατικὴ ἐλευθερία ἀποτελεῖ βασικὴν ἀρχὴν δικαίου. Οἱ κοινωνοὶ ἔχουν εἰς χεῖρας των ὡς ὄργανον διαμορφώσεως τῶν ἐννόμων σχέσεών των τὴν ἀτομικὴν σύμβασιν, εἰς τὴν ὁποίαν νοοῦνται ἐξισορροπούμενα τὰ συμφέροντα ἐν τῇ συμπτώσει τῶν ἐν αὐτῇ ἐκφραζομένων βουλήσεων. Ἡ τοιαύτη λειτουργία τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως ὑποστίθεται ἐξασφαλίζουσα τὴν οὐσιαστικὴν ὀρθότητα τῶν δι' αὐτῆς ἐπιτελουμένων ρυθμίσεων. Ταῦτα εἶναι ὀρθὰ ὑπὸ δύο προϋποθέσεις: Πρώτον, ὑπὸ δεδομένον τὸν ἐλεύθερον συγχρωτισμὸν βουλήσεως τῶν μερῶν, ὅπερ ὑποθέτει ἀνάλογα ἐξ ἀμφοτέρων τῶν πλευρῶν περιθώρια ὑποχωρήσεως ἐν τῇ ἐπιβολῇ τοῦ συμφέροντος ἑκάστου καὶ ἄρα ἰσοδύναμον οἰκονομικὴν θέσιν ἐν τῇ σχετικῇ ἀγορᾷ, καὶ δεύτερον, ὑπὸ θεώρησιν τῶν συμβατικῶν σχέσεων ἐν τῇ ἀτομικότητί των.

Ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς διαμορφώσεως τῶν ἐργασιακῶν σχέσεων ἀμφότεραι αἱ προϋποθέσεις αὗται δὲν ὑφίστανται ἐν τῇ πραγματικότητι πάντοτε. Ἡ ἐν τῇ ἀγορᾷ ἐργασίας θέσις τοῦ ἐργαζομένου καὶ δὴ ὑπὸ συνθήκας ὑποαπασχολήσεως καὶ πλεονασμοῦ ἐργατικῶν χειρῶν εἶναι μειονεκτικὴ ἔναντι τῆς τοῦ ἐργοδότου, ὅστις κατ' οὐσίαν ὑπαγορεύει τοὺς ὅρους ἐργασίας, τοὺς ὁποίους ὁ ἐργαζόμενος ἀποζῶν ἐκ ταύτης ἀναγκάζεται νὰ ἀποδεχθῇ συμβαλλόμενος «ἐλευθέρως», ἡ δὲ μορφὴ τῆς οἰκονομικῆς παραγωγικῆς διαδικασίας ὑπὸ ἐφαρμογὴν τῆς τεχνολογίας ἐντὸς μεγάλων, κατὰ κανόνα, ἐπιχειρήσεων, προσέδωσεν εἰς τὰς ἐργασιακὰς σχέσεις νέας διαστάσεις. Ὅταν εἰς μίαν ἐκμετάλλευσιν ἀπασχολῆται μέγας ἀριθμὸς ἐργαζομένων, ἀνακύπτει μία κοινωνικὴ πραγματικότης[1] καὶ ἀνάγκη τάξεως τῶν εἰς πλοκὴν ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἀγομένων ἀτομικῶν συμβατικῶν σχέσεων. Ἡ αὐτὴ ἀνάγκη τάξεως ἐξ ἄλλου ἀνακύπτει καὶ διὰ τὴν ρύθμισιν τῶν ὅρων ἐργασίας γενικώτερον ἐντὸς τῆς οἰκονομίας, ὅπερ ἔχει σημασίαν ἀπὸ κοινωνικῆς (ἐν τῇ ἐννοίᾳ ἐξισορροπήσεως τῶν κοινωνικῶν ἀντιθέσεων) καὶ οἰκονομικῆς (ἐν τῇ ἐννοίᾳ ρυθμίσεως τοῦ ἀνταγωνισμοῦ) πλευρᾶς. Ἐντεῦθεν ἡ διὰ τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον χαρακτηριστικὴ ἀπόκλισις ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τῆς ἰδιωτικῆς αὐτονομίας καὶ τῆς ἐλευθερίας τῶν συμβάσεων. Τὸ Δίκαιον τοῦτο εἰσάγει ἐκτεταμένους περιορισμοὺς εἰς τὴν ἐλευθερίαν ταύτην ἐν τῇ ἐπιδιώξει τὸ μὲν τῆς προστασίας τῶν ἐργαζομένων, τὸ δὲ τῆς ἐπιβολῆς τάξεως εἰς τὰς σχέσεις ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων γενικώτερον.

2. Ἡ ὑπέρβασις τοῦ ἀπολύτως φιλελευθέρου νομικοῦ καθεστῶτος καὶ ἡ διαπίστωσις αὐτοῦ διὰ κοινωνιστικῶν ἀντιλήψεων ἀποτελεῖ ἀπὸ μακροῦ καὶ παρ' ἡμῖν πραγματικότητα, ἥτις ἤδη εὑρίσκει τὴν ἔκφρασίν της καὶ εἰς συνταγματικὰς διατάξεις. Ἡ ἐξασφάλισις ὅρων ἐλευθέρας ἀναπτύξεως τῆς προσωπικότητος πάντων καὶ ἄρα καὶ τῶν ἐργαζομένων ἀποτελεῖ συνταγματικὴν ἐπιταγὴν (ἄρθρον 9 § 1 τοῦ Συντάγματος). Ἡ εἰς αὐτὴν ἐδραζομένη συμβατικὴ ἐλευθερία τελεῖ ὑπὸ τὸν οὐσιαστικὸν περιορισμὸν τῆς μὴ προσ-

(1) Richardi, Kollektivgewalt und Individualwille bei der Gestaltung des Arbeitsverhältnisses, München 1968, σ. 115.

δοκῆς δικαιωμάτων ἄλλων καὶ μὴ παραβιάσεως τοῦ Συντάγματος καὶ τοῦ ἠθικοῦ νόμου (ἄρθρον 9 § 1 τοῦ Συντάγματος), τῆς ἀσκήσεώς της ἐπιτρεπομένης ἐντὸς τῶν ὁρίων, τὰ ὁποῖα διασφαλίζουν εἰς τοὺς ἄλλους πολίτας τὴν ἀπόλαυσιν τῶν δικαιωμάτων καὶ ἐλευθεριῶν των καὶ προστατεύουν τὰ συμφέροντα τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου (ἄρθρον 24 § 1 τοῦ Συντάγματος) (2). Εἰς τὴν συνταγματικὴν τάξιν τῆς ἐργασίας ἐξ ἄλλου ἀνήκει ἡ μέριμνα τοῦ Κράτους διὰ τὴν ἐξασφάλισιν ἀπασχολήσεως καὶ τῶν γενικῶν ὅρων αὐτῆς καὶ ἡ ἐπιδίωξις τῆς βελτιώσεως τῆς οἰκονομικῆς θέσεως καὶ τῆς ἠθικῆς ἐξυψώσεως τῶν ἐργαζομένων (ἄρθρον 27 § 1 τοῦ Συντάγματος). Διὰ τῶν ἄρθρων τούτων δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι, ἀμβλυνομένου τοῦ ἀπολύτου χαρακτῆρος τῆς φιλελευθέρας ἐννόμου τάξεως καὶ ἀναγομένου τοῦ ἐργασιακοῦ παράγοντος εἰς ἰσότιμον πρὸς τοὺς λοιποὺς παράγοντα τῆς οἰκονομίας διὰ «βελτιώσεως τῆς οἰκονομικῆς θέσεως καὶ τῆς ἠθικῆς ἐξυψώσεως τῶν ἐργαζομένων», ἡ συνταγματικὴ τάξις τῆς οἰκονομίας εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν θέσιν ἐν αὐτῇ τῶν ἐργαζομένων ὄχι ἁπλῶς ἀνέχεται, ἀλλ' ἐπιβάλλει τὸν παραμερισμὸν τῆς ἰδιωτικῆς αὐτονομίας, ὅπου τοῦτο καθίσταται ἀναγκαῖον καὶ κυροῖ τὴν ἀρχὴν τῆς προστασίας τῶν ἐργαζομένων καὶ τῆς τάξεως.

3. Ἡ ἀρχὴ τῆς προστασίας διήκει ὁλόκληρον τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον (3), ἀτομικοῦ καὶ συλλογικοῦ.

Εἰς τὸ ἀτομικὸν δίκαιον ἡ ἀρχὴ αὕτη ἐκφράζεται ἀφ' ἑνὸς διὰ τῶν εἰδικῶν προστατευτικῶν νόμων καὶ ἀφ' ἑτέρου διὰ τῶν ποικίλων περιορισμῶν τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἐργοδότου ἢ τῆς διευρύνσεως τῶν ὑποχρεώσεων αὐτοῦ. Οὕτω, λ.χ., αἱ ποικίλαι ἐκφάνσεις τῆς ὑποχρεώσεως προνοίας τοῦ ἐργοδότου, οἱ περιορισμοὶ αὐτοῦ ἐν τῇ ἀσκήσει τοῦ διευθυντικοῦ του δικαιώματος καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν αὐτοῦ (κατανομή, ἀνάθεσις, μεταβολὴ τῆς ἐργασίας, μετάθεσις κλπ.) καὶ οἱ περιορισμοὶ τοῦ δικαιώματός του πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀποτελοῦν εἰδικωτέρας ἐφαρμογὰς τῆς προστατευτικῆς ἀρχῆς.

Καιρίαν ὅμως θέσιν καταλαμβάνει ἡ ἀρχὴ τῆς προστασίας εἰς τὸ συλλογικὸν ἐργατικὸν δίκαιον. Ἡ ἀνάπτυξις τοῦ συλλογικοῦ ἐργατικοῦ δικαίου ἀποτελεῖ τὴν νομικὴν κατοχύρωσιν τῆς διὰ συλλογικῆς ὀργανώσεως καὶ ἐμφανίσεως ἐν τῇ ἀγορᾷ ἐργασίας τῶν ἐργαζομένων ἐξισορροπήσεως τῆς ἀδυνάτου θέσεως αὐτῶν ἔναντι τῆς ὑπεροχῆς τοῦ ἐργοδότου. Οἱ θεσμοὶ τοῦ συλλογικοῦ ἐργατικοῦ δικαίου διεπλάσθησαν νομικῶς κατὰ τρόπον πρόσφορον πρὸς τὴν προστατευτικὴν ἀποστολήν αὐτῶν. Ἡ ἀπεργία ἀποτελεῖ μαχητικὴν ἐκδήλωσιν τῶν ἐργαζομένων, ἥτις, ἐφ' ὅσον ἀσκῆται πρὸς προστασίαν τῶν συλλογικῶν ἐργασιακῶν συμφερόντων των, ὑλικῶν καὶ ἠθικῶν, ἀναγνωρίζεται ὡς δικαίωμα τούτων (πρβλ. ἄρθρον 19 § 5 τοῦ Συντάγματος). Ἐπὶ πᾶσιν ὅμως ἡ κατοχύρωσις τοῦ θεσμοῦ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων καὶ ἡ πρόσδοσις εἰς τοὺς ὁρισμοὺς τούτων κανονιστικῆς ἀμέσου καὶ ὑποχρεωτικῆς ἰσχύος καὶ εἰς τοὺς ὅρους τούτων χαρακτῆρος κατωτάτου ὁρίου ἀποτελοῦν τὴν κυριωτέραν ἔκφρασιν τῆς προστατευτικῆς ἀποστολῆς τοῦ συλλογικοῦ ἐργατικοῦ δικαίου. Ὅροι προϋφισταμένων ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας δυσμενέστεροι τῶν τῶν συλλογικῶν ἐκτοπίζονται, μεταγενέστεραι δὲ τούτων ἀτομικαὶ συμβάσεις δὲν δύνανται νὰ περιέχουν δυσμενεστέρους τούτων ὅρους. Ὡσαύτως ἡ ἀρχὴ τῆς προστασίας εὑρίσκει ἔκφρασιν καὶ εἰς τὸ συλλογικὸν δίκαιον τοῦ ἐπιπέδου τῆς ἐκμεταλλεύσεως. Οἱ κανονισμοὶ ἐργασίας διὰ τοῦ προσδιορισμοῦ κατὰ τρόπον γενικὸν τῶν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας διαμορφουμένων σχέσεων αἴρουν τὴν ὅλην ταύτην ἀπὸ τοῦ πεδίου ἐπενεργείας τοῦ διευθυντικοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου ἢ τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων, καθιεροῦντες γενικὴν δικαίαν ἀπρόσωπον τάξιν. Εἰδικὴν ἔκφανσιν τῆς ἀρχῆς αὐτῆς ἀποτελεῖ ὁ καθορισμὸς τοῦ εἴδους τῶν ὁρίων καὶ τῶν προϋποθέσεων ἐπιβολῆς διὰ κανονισμοῦ πειθαρχικῶν ποινῶν.

4. Ἡ ἀρχὴ τῆς τάξεως ἐκδηλοῦται ὁμοίως εἰς ὅλην τὴν περιοχὴν τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου (4).

Εἰς τὸ ἀτομικὸν δίκαιον ἡ ἀρχὴ αὕτη ἐκφράζεται ἰδίᾳ: Πρῶτον, διὰ τῆς προσδόσεως λειτουργικοῦ χαρακτῆρος εἰς τὸ διευ-

(2) Ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦτο ἰσχύει καὶ ἐπὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ ἄρθρου 9 § 1 βλ. *Καποδίστριαν*, Τὰ ἄρθρα 9 § 1, 27 § 1, 126 § 2 τοῦ Συντάγματος καὶ τὸ ἀνώτατον ὅριον ἀποδοχῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ΕΕΔ 28, 1969 σ. 4.

(3) Hueck - Nipperdey, Lehrbuch[7], τ. I, σ. 26.

(4) Herschel, Arbeitsrecht in der Wohlstandsgesellschaft, RdA 1968, σ. 403.

θυντικὸν δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου. Ὁ λειτουργικὸς οὗτος χαρακτὴρ τοῦ διευθυντικοῦ δικαιώματος ἐνεργεῖ τόσον θετικῶς, ὅσον καὶ ἀρνητικῶς. Ὁ ἐργοδότης τὸ μὲν ὑποχρεοῦται νὰ λαμβάνῃ ἐν τῇ ἐξουσίᾳ του ὡς διευθύνοντος τὴν ἐκμετάλλευσιν πᾶν μέτρον πρὸς ἐξασφάλισιν ὅρων ὁμαλῆς συνεργασίας, λειτουργίας καὶ τάξεως ἐν αὐτῇ, τὸ δὲ δέον ὅπως στοιχίζῃ τὰ διευθυντικά του μέτρα πρὸς τὴν τὸν σκοπὸν τῆς ἐκμεταλλεύσεως ὑπηρετοῦσαν τάξιν, ἵνα ταῦτα μὴ φέρουν τὸ ἐγγύσιμον καταγρήσεως δικαιώματος. Ἐντολαὶ αὐθαίρετοι καὶ ἄσκοποι, μὴ δικαιολογούμεναι ἐκ τῶν ἀναγκῶν τῆς τάξεως δυνάμεων, οἷαν ἀποτελεῖ ἡ ἐκμετάλλευσις, στεροῦνται νομικῆς ἐνεργείας. Δεύτερον, διὰ τῆς θέσεως λειτουργικῶν ὁρίων εἰς τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου πρὸς καταγγελίαν τῶν συμβάσεων ἐργασίας (5). Τρίτον, διὰ τῆς βασικῆς σημασίας τῆς ἐντάξεως τοῦ ἐργαζομένου εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν, δι' ἧς ἡ ἐργασιακὴ σχέσις ἐντάσσεται εἰς τὴν ὀργάνωσιν αὐτῆς καὶ ὑπόκειται εἰς τὴν ἐν αὐτῇ τάξιν. Τέταρτον, τῇ ἐνεργείᾳ τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως. Ἡ ἀρχὴ αὕτη ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν ἐπιταγὴν δικαίας τάξεως σχέσεων ἐντὸς τῆς ἐκμεταλλεύσεως καὶ ὑποχρεοῖ τὸν ἐργοδότην ὅπως ἐπεκτείνῃ μέτρον, ὅπερ ὡς ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς του ἐπὶ τῶν πλειόνων περιπτώσεων μαρτυρεῖ ἀναφορὰν εἰς γενικὸν κριτήριον καὶ ἐπὶ τῶν περιπτώσεων, ἐφ' ὧν οὗτος αὐθαιρέτως δὲν ἐφαρμόζει τὸ μέτρον τοῦτο. Πέμπτον, διὰ τῆς ἀκολουθουμένης ἐπιχειρηματικῆς πρακτικῆς, ἐξ ἧς ἀνεξαρτήτως τῆς νομικῆς φύσεως αὐτῆς (κανονιστικὴ ἢ συμβατικὴ ἰσχύς) γεννᾶται ὑποχρέωσις ἐφαρμογῆς τῶν κατ' αὐτὴν διαμορφουμένων ἐννόμων ρυθμίσεων, ἀνεξαρτήτως τῆς τυχὸν μὴ συνομολογήσεως ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει τούτων. Ἕκτον, δι' ἐνταίας ρυθμίσεως ὅρων τῶν ἐργασιακῶν σχέσεων δι' ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας.

Εἰς τὸ συλλογικὸν δίκαιον τῆς ἐκμεταλλεύσεως ἡ ἀρχὴ τῆς τάξεως κρατεῖ ἀπεριορίστως. Ἀποστολὴ τοῦ κανονισμοῦ ἐργασίας, ὅστις ἐκφράζει τὸ δίκαιον τοῦτο, εἶναι κατὰ νόμον ἡ ἐξασφάλισις ὅρων δικαίων, ὁμοιομορφίας, ἐνιαίας κατευθύνσεως, δικαίας πειθαρχικῆς ἐξουσίας καὶ ἴσης μεταχειρίσεως εἰς τοὺς ἐργαζομένους (Εἰσηγητικὴ Ἔκθεσις ν.δ. 3789/1957). Τὸ δίκαιον τοῦτο ὑπηρετεῖ εἰς τὴν τάξιν τῆς ἐκμεταλλεύσεως, εἶναι ἀπρόσωπον, γενικὸν καὶ ἀφῳρημένον. Εἰς τὸ αὐτὸ ἐπίπεδον ἡ εἰδικὴ μορφὴ τῆς ἐννόμου τάξεως τῆς ἐκμεταλλεύσεως, ἡ πειθαρχικὴ ἐξουσία, διέπεται ὁμοίως ὑπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς τάξεως. Αἱ πειθαρχικαὶ παραβάσεις εἶναι παραβάσεις τάξεως, αἱ πειθαρχικαὶ ποιναὶ εἶναι ποιναὶ τάξεως, ὁ ἐργοδότης ἀσκῶν τὴν πειθαρχικὴν ἐξουσίαν εἶναι φύλαξ τῆς τάξεως τῆς ἐκμεταλλεύσεως, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ εὑρίσκει τὸ ἔρεισμά της ὡς θεσμὸς ἡ πειθαρχικὴ ἐξουσία (6).

Εἰς τὸ δίκαιον τῶν συλλογικῶν ἐργατικῶν ἀγώνων ἡ ἀρχὴ τῆς τάξεως ἐμφανίζεται κυρίως εἰς τὸν περιορισμὸν τοῦ ἀντικειμένου, περὶ τὸ ὁποῖον δύνανται οὗτοι νὰ στρέφωνται, εἰς τὸ παράνομον τῆς ἀδεσπότου ἀπεργίας (7) καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἰσότητος τῶν ὅπλων, ἡ ὁποία ἐπὶ τοῦ συλλογικοῦ ἐπιπέδου ἐξασφαλίζει τὴν ἰσορροπίαν δυνάμεων ὡς προϋπόθεσιν τῆς ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς συλλογικῆς αὐτονομίας ἐπιβολῆς τάξεως εἰς τὰς σχέσεις ἐργαζομένων καὶ ἐργοδοτῶν.

Εἰς τὸ δίκαιον τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἡ ἀρχὴ τῆς τάξεως ἐμφανίζεται ἰδιαιτέρως ἔντονος (8). Ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς «κοινωνικῆς αὐτοδιοικήσεως» τὰ μέρη τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἔχουν τὴν ἀποστολὴν νὰ διασφαλίζουν ἐπὶ εὐρυτέρου συλλογικοῦ πεδίου τὴν εἰρήνην καὶ τὴν τάξιν εἰς τὰς σχέσεις ἐργαζομένων - ἐργοδοτῶν διὰ τοῦ θεσμευτικοῦ καθορισμοῦ ἐνιαίων ὅρων ἐργασίας διὰ τὴν περιοχὴν ἰσχύος ἑκάστης συλλογικῆς συμβάσεως. Ὁ χαρακτὴρ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων

(5) Camerlynck, De la conception civiliste du droit contractuel de résiliation unilaterale à la notion statutaire de licenciement, J.C.P. 1958, I, 1425.

(6) Légal-Brèthe de la Gressaye, Le pouvoir disciplinaire dans les institutions privées, Paris 1938, σ. 17 - 18, Meyer-Cording, Betriebsstrafe und Vereinsstrafe im Rechtsstaat, NJW 1966, σ. 226, BAG 12.9.1967, BB 1968, σ. 40.

(7) *Καποδίστριας*, ΕΕΔ 27, 1968 σ. 657 ἐπ.

(8) Nipperdey, Mindestbedingungen und günstigere Arbeitsbedingungen, nach dem Arbeitsordnungesetz, Festschrift für H. Lehmann, Berlin 1937, σ. 257 ἐπ., Gift, Zur Zulässigkeit einer Nebenbeschäftigung im Arbeitsrecht, BB 1959, σ. 47, Biedenkopf, Grenzen der Tarifautonomie, Karlsruhe 1964, σ. 77.

ὡς μέσων λειτουργίας τάξεως τονίζεται ἔτι μᾶλλον κατὰ τὸ παρ' ἡμῖν δίκαιον διὰ τῆς ἐπεκτάσεως τῆς ἰσχύος αὐτῶν καὶ ἐπὶ προσώπων μὴ ὠργανωμένων εἰς τὰς μετεχούσας ὀργανώσεις (ἄρθρον 5 νόμου 3239/1955), ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ θεσμοῦ τῆς ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας. Ἡ ἐκ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐξ ἄλλου καὶ δὴ τόσον κατὰ τὴν διαδικασίαν συνάψεως αὐτῶν, ὅσον καὶ κατὰ τὸν χρόνον ἰσχύος αὐτῶν ὑποχρέωσις εἰρήνης τῶν μερῶν ἀποτελεῖ ἐπιταγὴν σεβασμοῦ αὐτῆς τῆς ἀποστολῆς τάξεως. Ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 20 τοῦ νόμου 3239/1955 τέλος ἐπιφύλαξις τῆς ἐπεμβάσεως τῆς Κυβερνήσεως, δυναμένης διὰ τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας νὰ μὴ ἐγκρίνῃ ἢ νὰ τροποποιῇ συλλογικὰς συμβάσεις καὶ διαιτητικὰς ἀποφάσεις, ἐφ' ὅσον τὸ περιεχόμενον αὐτῶν ἀντίκειται εἰς τὴν οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, μαρτυρεῖ τὴν ἔνταξιν τῶν φορέων τῆς συλλογικῆς ἰσχύος εἰς τὸ γενικώτερον πλαίσιον τῆς οἰκονομικῆς τάξεως τοῦ Κράτους καὶ τὸν χαρακτῆρα τούτων ὡς ὀργάνων τῆς τάξεως ταύτης ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ πεδίου τῆς ρυθμίσεως τῶν σχέσεων ἐργοδοτῶν - ἐργαζομένων.

Ἡ τοιαύτη ἀποστολὴ τάξεως, πλὴν τοῦ ρυθμιστικοῦ τῶν σχέσεων ἐργοδοτῶν - ἐργαζομένων ὑπὸ τὴν μορφὴν καθιερώσεως ἐνιαίων ὅρων ἐργασίας χαρακτῆρος τῆς, ἐπιτελεῖ προσθέτως καὶ λειτουργίαν τάξεως τοῦ ἀνταγωνισμοῦ (9). Οὕτω διὰ τοῦ καθορισμοῦ ἐνιαίων κατωτάτων ὁρίων ὅρων ἐργασίας τὸ μὲν περιορίζεται ἡ δυνατότης ἀνταγωνισμοῦ μεταξὺ τῶν ἐργαζομένων διὰ τῆς προσφορᾶς τῶν ὑπηρεσιῶν των ἐπὶ ἀμοιβῇ κατωτέρᾳ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, τὸ δὲ ἐξασφαλίζονται ἴσοι ἀνταγωνιστικοὶ ὅροι εἰς τὰς δεσμευομένας ἐπιχειρήσεις διὰ τῆς καθιερώσεως ἴσου δι' ὅλας κόστους ἐργασίας.

δ. Αἱ ἀρχαὶ τῆς προστασίας καὶ τάξεως, κατὰ κανόνα, συμβαδίζουν (10) καὶ δὲν ἐνεργοῦν ἡ μία εἰς βάρος τῆς ἄλλης. Ὑφίστανται ὅμως περιπτώσεις φαινομενικῶν μεταξὺ των συγκρούσεων, πρὸς ἄρσιν τῶν ὁποίων δέον νὰ λη-φθοῦν ὑπ' ὄψιν: Πρῶτον, ἡ εἰδικὴ προστασία τῶν ἐργαζομένων διὰ τῶν μέσων καὶ θεσμῶν τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου ἀποτελεῖ βασικῶς τὸ minimum προστασίας, τὸ ὁποῖον καὶ ἐπιτάσσεται. Ὑπεράνω τοῦ πεδίου τούτου ἀποκτᾷ πλήρη σημασίαν ἡ λειτουργία τῆς ἰδιωτικῆς αὐτονομίας, τῆς ἀτομικῆς ἐλευθερίας τῶν συμβάσεων ὡς φυσιολογικὴ μέθοδος αὐτοπροστασίας τῶν συμφερόντων τῶν μερῶν τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως ἐργασίας. Δεύτερον, ἡ ἀρχὴ τῆς τάξεως κατ' ἀρχήν, ὅταν ἐνεργῇ εἰς τὸν πέραν τοῦ minimum προστασίας χῶρον, δὲν ἀποκλείει τὴν δι' ἀτομικῶν συμβάσεων δυσμενεστέραν ἀτομικὴν ρύθμισιν, ἐφ' ὅσον ἐκ ταύτης θίγεται οὐχὶ ἡ γενικωτέρα τάξις τοῦ πεδίου ἰσχύος της, ἀλλ' ἀτομικαὶ τῶν συμβαλλομένων ἔννομοι σχέσεις, ὡς λ.χ. προκειμένου περὶ τάξεως ἐκ τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως ἢ τῆς ἐπιχειρηματικῆς πρακτικῆς, αἵτινες δὲν ἀποκλείουν ἀντίθετον δυσμενῆ διὰ συγκεκριμένον ἐργαζόμενον συμβατικὴν ρύθμισιν (11). Τρίτον, εἰς τὰς περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας ἡ ἀρχὴ τῆς τάξεως ἰσχύει ἀποκλειστικῶς χάριν τῆς γενικῆς τάξεως τοῦ πεδίου ἰσχύος της ἄνευ ἀνταγωνιστικῶν ἐπιρροῶν ἐπὶ τῆς οὐσιαστικῆς διαμορφώσεως τῶν κατ' ἰδίαν σχέσεων, αὕτη ἰσχύει ἀπολύτως ἀποκλείουσα τὴν δι' ἀτομικῶν συμβάσεων τόσον δυσμενεστέραν, ὅσον καὶ εὐμενεστέραν κατ' ἐξαίρεσιν ρύθμισιν, ὡς συμβαίνει, φρονοῦμεν, ἐπὶ τῶν κανονισμῶν ἐργασίας, μὴ ἐπιδεχομένων διάφορον τοῦ περιεχομένου των ρυθμίσεων πρὸς οἱανδήποτε κατεύθυνσιν. Τέλος, ἡ ἀρχὴ τῆς προστασίας, ὡς αὕτη ἐκφράζεται ἐν τῷ συλλογικῷ ἐργατικῷ δικαίῳ, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς τάξεως δὲν κωλύει τὴν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐπιπέδου διὰ τῶν αὐτῶν νομικῶν μέσων ἐπὶ νέας βάσεως θέσιν νέας τάξεως εἰς μερικὴν ἢ ὁλικὴν ἀντικατάστασιν τῆς προηγουμένης, ἔστω καὶ ἐπὶ τὸ δυσμενέστερον διὰ τοὺς ἐργαζομένους· δὲν σημαίνει δηλαδὴ τὴν εἰς τὸ διηνεκὲς συνεχῆ βελτίωσιν τῆς θέσεως τούτων ἐρήμην

(9) Hueck, Zulässigkeit und Wirkung einer tariflichen Effektivklausel, BB 1954, σ. 778, Siebert, Kollektivnorm und Individualrecht im Arbeitsverhältnis, Festschrift für H. C. Nipperdey, München Berlin 1955, σ. 122, Rivero - Savatier, Droit du Travail, Paris 1966, σ. 247, Hueck - Nipperdey, ἔνθ' ἀνωτ., τ. II/1, σ. 236, Richardi, ἔνθ' ἀνωτ., σ. 179 ἑπ.

(10) Kamman, Das Ordnungsprinzip in der Rechtssprechung des Bundesarbeitsgerichts, RdA 1967, σ. 403.

(11) Nikisch, Arbeitsrecht, τ. I³, σ. 499, 502, Hueck - Nipperdey, ἔνθ' ἀνωτ., τ. I, σ. 424, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 18826/1966, ΕΕΔ 26, 1967, σ. 116.

των ἐξελισσομένων γενικῶν καὶ ἰδίᾳ οἰκονομικῶν συνθηκῶν (προκειμένου περὶ συλλογικῆς συμβάσεως) ἢ ἐργάτην τῶν μεταβαλλομένων ὀργανωτικῶν καὶ λοιπῶν συνθηκῶν τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως (προκειμένου περὶ κανονισμοῦ ἐργασίας).

Εἰδικώτερον: α) Ἐν τῇ σχέσει συλλογικῆς συμβάσεως πρὸς προγενεστέραν συλλογικὴν σύμβασιν ἰσχύει ἀπεριορίστως ἡ ἀρχὴ τῆς τάξεως. Οἱ ὅροι τῆς νέας συλλογικῆς συμβάσεως ἰσχύουν καὶ ἐὰν ἔτι εἶναι δυσμενέστεροι τῶν ὅρων τῆς προηγουμένης[12]. β) Ἐν τῇ σχέσει κανονισμοῦ ἐργασίας πρὸς προγενέστερον κανονισμὸν ἐργασίας, οἱ ὅροι τοῦ νέου κανονισμοῦ κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἀρχῆς τῆς τάξεως κατισχύουν τῶν τοῦ προηγουμένου, ἔστω καὶ ἐὰν εἶναι δυσμενέστεροι διὰ τὸ προσωπικόν[13]. Ἡ λειτουργία προστασίας τῶν ἐργαζομένων, ἡ ὁποία ἐπὶ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐπαφίεται εἰς τοὺς παράγοντας τῆς κοινωνικῆς αὐτοδιοικήσεως, ἀναπίθεται ἐνταῦθα εἰς τὸν ἀσκοῦντα τὸν ἔλεγχον τῶν κανονισμῶν Ὑπουργὸν Ἐργασίας. γ) Ἐν τῇ σχέσει κανονισμοῦ πρὸς συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἤτις ὡς ἐκ τῆς γενικῆς διατυπώσεως περὶ τοῦ δυνατοῦ περιεχομένου της (ἄρθρον 1 § 2 καὶ ἄρθρον 21 νόμου 3239/1955) δύναται νὰ περιλαμβάνῃ καὶ ὅρους περὶ τῶν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας διαμορφουμένων σχέσεων, ἡ τάξις τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ὡς προερχομένη ἐξ ἀνωτέρας καθιδρυτικῆς πηγῆς δικαίου ὑπερισχύει, ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν ὅμως τῆς ἰσχύος τῶν τυχὸν εὐνοϊκωτέρων ὅρων τοῦ κανονισμοῦ[14]. δ) Ἡ σχέσις τοῦ κανονισμοῦ πρὸς τὴν ἀτομικὴν σύμβασιν ἐργασίας διέπεται ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς τάξεως. Δυσμενέστεροι τῶν τοῦ κανονισμοῦ ὅροι δὲν δύνανται νὰ συμφωνηθοῦν δι' ἀτομικῆς συμβάσεως, προϋφιστάμενοι δὲ τίθενται ἐκποδών. Τοῦτο προκύπτει ἐκ τῆς ἀμέσου καὶ ὑποχρεωτικῆς ἰσχύος αὐτῶν. Ἡ αὐτὴ ἀρχὴ ὅμως ἀναπτύσσει τὴν ἐνέργειάν της καὶ πρὸς τὴν ἑτέραν κατεύθυνσιν, ἀποκλείουσα καὶ εὐμενεστέραν ἔτι διὰ τὸν ἐργαζόμενον ρύθμισιν δι' ἀτομικῆς συμβάσεως ἐργασίας[15]. Ἡ ἀρχὴ τῆς ὑπὲρ τοῦ ἐργαζομένου εὐνοϊκότητος δὲν εἶναι ἐνταῦθα ἐφαρμοστέα, ὄχι τόσον διότι δὲν ὑφίσταται σχετικὴ νομοθετικὴ πρόβλεψις ὡς ἐπὶ τοῦ δικαίου τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ὅσον διότι εἰς τὸ δίκαιον τοῦ κανονισμοῦ ἐργασίας ἡ ἀρχὴ τῆς τάξεως τίθεται ὡς ἡ πρώτη ἀρχή. Ὅντως ὁ κανονισμὸς οὐδὲν ἕτερον εἶναι εἰ μὴ ἡ ἀπρόσωπος γενικὴ καὶ ὁμοιόμορφος τάξις τῶν ἐν συναρτήσει ἐν τῇ ἐκμεταλλεύσει ἐκτελουμένων ἐργασιακῶν σχέσεων. Ὁ κανονισμὸς ἐργασίας δὲν διαμορφώνει οὐσιαστικῶς τὰς ἐργασιακὰς σχέσεις, ὥστε νὰ ἀποκτᾷ ὑπερέχουσαν ἔναντι τῆς ἀρχῆς τῆς τάξεως θέσιν ἡ ἀρχὴ τῆς προστασίας τοῦ ἐργαζομένου, ἀλλὰ καταλαμβάνει τὰς διαμεμορφωμένας ἐργασιακὰς σχέσεις ἐν τῇ ἐκτελέσει των. Πέραν τούτου, ἡ ἀρχὴ τῆς ὑπὲρ τοῦ ἐργαζομένου εὐνοϊκότητος ὑπὸ τὴν ἔννοιαν δυνατότητος διατηρήσεως εὐνοϊκῶν διὰ συγκεκριμένον ἢ συγκεκριμένους ἐργαζομένους ὅρων ἢ συνομολογήσεως μεταγενεστέρως τοιούτων κατ' ἐξαίρεσιν ἀπὸ τῆς κρατούσης ἐν τῇ ἐκμεταλλεύσει βάσει τοῦ κανονισμοῦ τάξεως, ἐν ὄψει τῆς ἐν αὐτῇ πλοκῆς τῶν σχέσεων, θὰ ἐσήμαινε περιγραφὴν τῶν δικαιωμάτων τῶν λοιπῶν ἐργαζομένων ἐπὶ τὴν τήρησιν τῆς τάξεως ταύτης, τὴν ἀσφαλίζουσαν εἰς αὐτοὺς τὴν ἐπαγγελματικὴν των ἀνέλιξιν, ἀλλὰ ἐνδεχομένως καὶ προσβολήν, ἤτοι χειροτέρευσιν τῆς ἐννόμου θέσεως ἑτέρων μελῶν τῆς κοινότητος τῆς ἐκμεταλλεύσεως. Προβλέποντος π.χ. κανονισμοῦ τινος προαγωγὴν ὑπὸ χρόνον παραμονῆς ἐν τῷ κατεχομένῳ βαθμῷ τριῶν ἐτῶν καὶ μὲ περιωρισμένον ἀριθμὸν θέσεων πρὸς κατάληψιν, ἀτομικὴ σύμβασις ἐργασίας προβλέπουσα τὴν προαγωγὴν τοῦ συμβαλλομένου μετὰ δύο ἐτῶν παραμονὴν ἐν τῷ ὑπ' ὄψιν βαθμῷ ἀποτελεῖ μὲν δι' αὐτὸν εὐνοϊκώτερον τοῦ κανονισμοῦ ὅρον, προσβάλλει ὅμως δικαιώματα ἑτέρων πρὸς προαγωγήν. Ταῦτα ἐξηγοῦνται ἐκ τοῦ ὅτι ὁ κανονισμὸς κατ' οὐσίαν ὁρᾷ τὴν τάξιν τῆς ἐκμεταλλεύσεως καὶ οὐχὶ τὰς ἐπὶ μέρους ἐργασιακὰς ἀτομικὰς σχέσεις, ἐκεῖθεν δὲ ἐπηρεάζει ἐν τῇ ἐκτελέσει των τὰς σχέσεις ταύτας. Αἱ ὀλαπτικαὶ τῆς τάξεως καὶ τῶν δικαιωμάτων ἑτέρων αὗται παρενέργειαι, ἃς θὰ εἶχεν ἡ ἀρχὴ τῆς εὐνοϊκότητος ὑπὸ τὰ συλλογικὰ πρίσματα τῆς

(12) Nipperdey, ἔνθ' ἀνωτ., σ. 258 ἑπ., Hueck - Nipperdey, ἔνθ' ἀνωτ., τ. II/1, σ. 586.

(13) *Βασιλείου*, Οἱ κανονισμοὶ ἐργασίας κατὰ τὸν νέον νόμον (ν.δ. 3789/1957), ΕΕΔ 17, 1958 σ. 61.

(14) Ἀγαλλόπουλος, Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, Ἀθῆναι 1958, σ. 87 - 88, *Βασιλείου*, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 59

(15) Βλ. καὶ *Δεληγιάννη*, Κανονισμοὶ Ἐργασίας (Γνωμ.), ΕΕΔ 25, 1966, σ. 1308.

ἐκμεταλλεύσεως, παρέχουν τὸ προσάδιομα εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς τάξεως. Σημειωτέον, ὅτι τὸ ἄρθρον 6 ν. 2112/1920 δὲν κωλύει τὴν ἐπὶ τὸ δυσμενέστερον μεταβολὴν ἀτομικῶν συμβατικῶν ὅρων διὰ τοῦ κανονισμοῦ. Ἐνταῦθα ὁ ἐργοδότης δὲν κινεῖται ἐπὶ τοῦ ἀτομικοῦ πεδίου, ἀλλὰ εἰς χῶρον ὑπερκείμενον τῶν κατ' ἰδίαν ἀτομικῶν συμβάσεων κατ' ἐξουσίαν πρὸς «νομοθέτησιν» παρεχομένην αὐτῷ ἐκ τοῦ νόμου. ε) Εἰς τὴν σχέσιν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως πρὸς τὴν ἀτομικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἡ ἀρχὴ τῆς τάξεως διασπᾶται ὑπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς ὑπὲρ τοῦ ἐργαζομένου εὐνοϊκότητος, διὰ τῆς ὁποίας ἡ ἐλευθερία τῶν συμβάσεων εὑρίσκει ἔδαφος ἐφαρμογῆς πρὸς μείζονα προστασίαν τῶν ἐργαζομένων. Ἡ ἀρχὴ τῆς εὐνοϊκότητος συμβιβάζει τὴν ἀρχὴν προστασίας καὶ τάξεως πρὸς τὴν τῆς ἐλευθέρας ἀναπτύξεως τῆς προσωπικότητος ἄνευ προσβολῆς δικαιωμάτων ἑτέρων· ρητῶς ἐπιτάσσεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 680 Α.Κ. καὶ τοῦ ἄρθρου 3 § 1 τοῦ νόμου 3239/1955 καὶ ἔχει ἀναγκαστικὴν ἰσχύν (16). Τὰ μέρη τῶν συλλογικῶν συμβάσεων δὲν δύνανται νὰ ἀποκλείσουν τὴν ἐφαρμογήν της. Ἡ σύνθεσις τῶν ἀρχῶν προστασίας καὶ τάξεως τῇ παρεμβολῇ τῆς ἀρχῆς τῆς εὐνοϊκότητος γίνεται δι' ἐλλόγου ἀλληλοπεριορισμοῦ τούτων ἐν τῇ ἐφαρμογῇ των. Ὁ προστατευτικὸς σκοπὸς ἐκπληροῦται διὰ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως μόνον συλλογικῶς μέσῳ γενικῆς ὑπ' αὐτῆς εἰσαγομένης τάξεως, ἀποκλειστικῶς τῆς θεραπείας αὐτοῦ διὰ ρυθμίσεως ἀτομικῶν περιπτώσεων δι' ἀσκήσεως συλλογικῆς ἰσχύος. Ὁ σκοπὸς τάξεως δὲν δύναται νὰ κάμψῃ τὴν ἰσχὺν τῆς προστατευτικῆς ἀρχῆς, δὲν δύναται νὰ ἐκπληρωθῇ ἐναντίον αὐτῆς δι' ἀφαιρέσεως ἀπὸ τὸν ἐργαζόμενον τῆς δυνατότητος περαιτέρω βελτιώσεως τῆς θέσεώς του (17).

Ἡ ἀρχὴ τάξεως περιορίζει τὴν συμβατικὴν ἐλευθερίαν τῶν φορέων τῆς συλλογικῆς διαμορφώσεως· ἡ προστατευτικὴ ἀρχὴ περιορίζει τὴν ἐξουσίαν αὐτῶν πρὸς θέσιν κανόνων. Ἀποστολὴ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως εἶναι νὰ ὁρίσῃ κατὰ γενικὴν τάξιν κατώτατα ὅρια· δὲν δύναται αὕτη νὰ θέσῃ ἀνώτατα ὅρια (18). Ἡ ἀρχὴ τῆς εὐνοϊκότητος ἐπιτελεῖ ἐνταῦθα λειτουργίαν ἀσφαλιστικῆς δικλείδος, διὰ τῆς ὁποίας πρὸς μείζονα προστασίαν τοῦ ἐργαζομένου κατ' ἐκτίμησιν τῶν ἀτομικῶν πλέον δεδομένων τῆς θέσεώς του ἡ φιλελευθέρα ἀρχὴ εὑρίσκει δίοδον πρὸς ρυθμιστικὴν ἐπέμβασιν. Οὕτω, ἡ προστατευτικὴ ἀρχὴ ἀποκτᾷ ἐν προκειμένῳ καὶ νέαν λειτουργίαν, προστατεύουσα τὸν ἐργαζόμενον ἀπολύτως, ἤτοι οὐχὶ μόνον ἔναντι τοῦ ἐργοδότου, ἀλλὰ καὶ ἔναντι τῶν φορέων τῆς συλλογικῆς ἰσχύος, παρέχουσα τὴν δυνατότητα ἀποφυγῆς τῆς ἰσοπεδώσεως ἐν τῇ ἐκτιμήσει τῶν ἀτομικῶν στοιχείων τῶν ἐπὶ μέρους περιπτώσεων. Τὰ ὅρια τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ὡς κατώτατα ὅρια ἔχουν ὑπ' ὄψιν τὴν ὁριακὴν πρὸς τὰ κάτω ἢ ἔστω μέσην ἀπόδοσιν τῶν ἐργαζομένων, ἣς παρέχουν τὴν εὔλογον ἀμοιβήν, ἐνῷ εἰς τὸν ὑπεράνω τῶν ὁρίων τούτων χῶρον ἡ ἀρχὴ τῆς εὐνοϊκότητος ἐκφράζει τὴν νομικὴν δυνατότητα κατὰ περίπτωσιν ἀντιστοιχίας τῆς ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας πρὸς τὴν ἀπόδοσιν καὶ γενικώτερον πρὸς τὰς εἰδικωτέρας περιστάσεις τοῦ συγκεκριμένου ἐργαζομένου.

6. Ὡς εἴδομεν, ἐν τῇ συναντήσει τῆς ἐκ συλλογικῆς συμβάσεως τάξεως μετὰ τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἡ ἀρχὴ τῆς τάξεως ὑπαγορεύει πρὸ τῆς ἀρχῆς τῆς εὐνοϊκότητος, δι' ἧς ἐπιτυγχάνεται μείζων προστασία τοῦ ἐργαζομένου.

Φαινομενικὴν παρέκκλισιν τούτου ἀποτε-

(16) Wlotzke, Das Günstigkeitsprinzip, Heidelberg 1957, σ. 103, Nikisch, ἔνθ' ἀνωτ., τ. ΙΙ, σ. 420 - 421, Hueck - Nipperdey, ἔνθ' ἀνωτ., σ. 26.

(17) Wlotzke, ἔνθ' ἀνωτ., σ. 37, Nikisch, ἔνθ' ἀνωτ., σ. 426 - 427.

(18) Wlotzke, ἔνθ' ἀνωτ., σ. 15, Nikisch, ἔνθ' ἀνωτ., σ. 420, Hueck - Nipperdey, ἔνθ' ἀνωτ., σ. 573, Isele, Ordnungsprinzip oder Parteiwille? JZ 1964, σ. 117, Camerlynk-Lyon-Caen, Droit du Travail, Paris 1965, σ. 444.

λεῖ ἡ περίπτωσις τῆς συναντήσεως τῆς ἐκ συλλογικῆς συμβάσεως τάξεως μὲ τάξιν συλλογικὴν μέν, κατασταθεῖσαν ὅμως οὐχὶ διὰ τοῦ συλλογικοῦ δικαίου, ἀλλὰ δι' ἀτομικῶν, ὁμοίου περιεχομένου, συμβάσεων. Τὸ ζήτημα τοῦτο ἀποτελεῖ μίαν πτυχὴν τοῦ πολυπλόκου καὶ πολυπλεύρου προβλήματος τοῦ συσχετισμοῦ τοῦ ἀτομικοῦ πρὸς τὸ συλλογικὸν ἐργατικὸν δίκαιον. Δεδομένου, ὅτι κατὰ τὸ γενικὸν νομικὸν καθεστὼς ρυθμίσεως τῶν ἐργασιακῶν σχέσεων ἐν τῇ σχέσει τοῦ συλλογικοῦ ἐργατικοῦ δικαίου πρὸς τὸ ἀτομικὸν τοιοῦτον εἰς τὴν ἐξουσίαν συλλογικῆς διαμορφώσεως ὑπόκεινται αἱ πρὸς ρύθμισιν συλλογικαὶ καταστάσεις ἐν τῇ ἐννοίᾳ ὅτι αὗται πάντοτε ὀ ὐ γ α γ τ α ι νὰ γίνουν ἀντικείμενον συλλογικῆς ρυθμίσεως, δέον νὰ γίνῃ δεκτὸν ὅτι ἡ δι' ἀτομικῶν συμβάσεων ἐνιαία γενικὴ ρύθμισις ἄγουσα τὴν ὑπ' αὐτῆς ρυθμιζομένην ὕλην εἰς τὸ συλλογικὸν ἐπίπεδον καθιστᾷ νομικῶς δυνατὴν ἐπ' αὐτῆς τὴν συλλογικὴν ἐξουσίασιν, παρὰ τὴν ἀτομικοῦ δικαίου καταγωγήν της. Ἡ τάξις τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐπικρατεῖ ἔναντι τῆς τοιαύτης δι' ἀτομικῶν συμβάσεων γενικῆς εἰς τὸ αὐτὸ ἐπίπεδον ἀχθείσης τάξεως. Ἡ ἀρχὴ τῆς εὐνοϊκότητος δὲν εὑρίσκει ἐνταῦθα ἔδαφος ἐφαρμογῆς [19], διότι κατ' οὐσίαν διὰ τῶν πλειόνων ὁμοίου περιεχομένου συμβάσεων δὲν ρυθμίζονται ἀτομικαὶ καταστάσεις, τῶν ὁποίων ἡ ὑπόστασις πρέπει νὰ διαφυλαχθῇ ἔναντι συλλογικῆς ἐπεμβάσεως, ἀλλὰ διὰ νομικοῦ ὀργάνου ἀτομικῆς διαμορφώσεως εἰσάγεται ὑπερατομικὴ συλλογικὴ τάξις.

7. Ἡ ἀρχὴ τῆς εὐνοϊκότητος διαφυλάσσει τοὺς εὐνοϊκωτέρους ὅρους τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων ἔναντι τῶν δυσμενεστέρων τῆς συλλογικῆς τοιαύτης. Ἡ κατοχύρωσις ὅμως αὕτη παραμένει εἰς τὰ πλαίσια τοῦ ἀτομικοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, ἐξαρτωμένη πάντοτε ἐκ τῆς διαθέσεως τῶν μερῶν τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων. Δὲν δύναται αὕτη νὰ ἀξιώσῃ τὴν συλλογικὴν προστασίαν εἰς βάρος τῆς συλλογικῆς τάξεως. Ἐνταῦθα ἐλλείπει ἡ προϋπόθεσις τῆς συλλογικότητος τοῦ ρυθμιστέου, ὑφ' ἣν καὶ μόνον χωρεῖ ἡ συλλογικὴ προστασία. Ἰσχυούσης ἄρα ἀπεριορίστως τῆς ἀρχῆς τῆς τάξεως τυχὸν μείζων ἀμοιβὴ συγκεκριμένου ἢ συγκεκριμένων ἐργαζομένων διατηρεῖται ἔναντι τῆς ἀμοιβῆς τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ὄσαι τῆς ἀρχῆς τῆς εὐνοϊκότητος, δὲν δύναται ὅμως ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας νὰ περιβάλῃ τὸν περὶ ταύτης ἀτομικὸν συμβατικὸν ὅρον διὰ τῆς συλλογικῆς ἐγγυήσεως, νὰ προσδώσῃ δηλ. εἰς τοῦτον τὴν ἄμεσον καὶ καὶ ὑποχρεωτικὴν ἐξηρτημένην τῆς διαθέσεως τῶν μερῶν ἰσχύν, πολλῷ μᾶλλον δὲν δύναται αὕτη νὰ ἐπιτάσσῃ ὡς ἐκ συλλογικῆς συμβάσεως παροχὴν τὴν χορήγησιν τῆς μέχρι τῆς ἰσχύος τῆς διαφορᾶς μεταξὺ κατωτάτης καὶ συμβατικῆς ἀμοιβῆς εἰς τὸ νέον ὕψος τῶν ὑπ' αὐτῆς καθοριζομένων ὁρίων ἀμοιβῆς [20].

---

(19) BAG 20.12.1957, AP Nr. 11 zu Art. 44 Truppenvertrag, Karakatsanis, Die Kollektivrechtliche Gestaltung des Arbeitsverhältnisses und ihre Grenzen, Heidelberg 1963, σ. 114 ἑπ., Hueck-Nipperdey, ἔνθ' ἀνωτ., σ. 585, 593. Contra: Nikisch, ἔνθ' ἀνωτ., σ. 429, Richardi, ἔνθ' ἀνωτ., σ. 397 ἑπ.

(20) BAG 14.2.1968, AP Nr. 7 zu § 4 TVG Effektivklausel.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗ ΥΠΟ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Σκοπός ὁ ἐκφοβισμός τῶν ἐργαζομένων διὰ μὴ ἄσκησιν δικαιωμάτων των

Ἀντίθεσις, κατ' ἄρθρον 281 Ἀστικοῦ Κώδικος, εἰς τὴν καλὴν πίστιν, οὖσης ἀκύρου, τῆς καταγγελίας ἀορίστου χρόνου ἐργασιακῆς σχέσεως, ὁσάκις ὁ ἐργοδότης προβαίνει εἰς αὐτὴν πρὸς ἐκφοβισμὸν τῶν λοιπῶν ἐργαζομένων ἐν τῇ ἐπιχειρήσει διὰ παράλειψιν ἀσκήσεως νομίμου δικαιώματος καὶ δὴ τὴν μὴ ἄσκησιν συνδικαλιστικῆς δραστηριότητος ἐντὸς τῶν νομίμων πλαισίων πρὸς ἱκανοποίησιν νομίμων ἐργατικῶν αἰτημάτων.—Ἀναίρεσις ἀποφάσεως δι' ἀντιφατικὰς καὶ ἀνεπαρκεῖς αἰτιολογίας, καθιστομένου ἀνεφίκτου τοῦ ἐλέγχου τῆς ὀρθῆς τοῦ νόμου ἐφαρμογῆς.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 230/1968, Τμ. Β' (εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 27, 875).

Δέχεται ἡ κατωτέρω, ηὐξημένου κώρου, ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου (ἐπὶ τῆς ὁποίας ἀνηρέθη, διὰ τὸν ἐν αὐτῇ λόγον ἡ ὑπ' ἀριθ. 1547/1967 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου Γ'ΘΟΔ' Πρωτοδικείου Πατρῶν) τὴν ἡμίαν ἀποψιν ἀποφάσεως τῶν Τμημάτων τοῦ Ἀρείου Πάγου (βλ. Α.Π. 341/1960, Τμ. Β', εἰσηγητὴς *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 19, 836 καὶ λοιπὰς ἐν ΕΕΔ 16, 754, Α.Π. 231/1968, Τμ. Β', εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 17, 672) ὅτι ἀποτελεῖ καταχρηστικὴν ἄσκησιν δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου ἡ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας, ἡ ὁποία ἔχει σχέσιν πρὸς τὴν συνδικαλιστικὴν ὁράσιν τοῦ μισθωτοῦ.

Τοῦτο προκύπτει καὶ ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 1803/1951 περὶ προστασίας τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν (ΕΕΔ 10, 532), ὅπου ρητῶς ἀναφέρεται καὶ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ ἀκόμη καὶ ἐκ τῆς διὰ τοῦ ν.δ. 1204/1961 (ΕΕΔ 20, 1281) κυρωθείσης παρ' ἡμῖν ὑπ' ἀριθ. 87 Διεθνοῦς Συμβάσεως περὶ συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας καὶ προστασίας τοῦ συνδικαλιστικοῦ δικαιώματος (ὅ.ε. 446/1962, ΕΕΔ 21, 1001).

Σύμφωνος εἶναι καὶ ἡ γαλλικὴ νομολογία (βλ. *Ι. Καποδίστρια*, Ἡ καταχρηστικὴ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ΕΕΔ 5, 579 ἐπ.) ὡς πρὸς τὸ ὅτι εἶναι καταχρηστικὴ ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὅταν γίνεται διὰ λόγους, οἱ ὁποῖοι ἀνάγονται εἰς τὸ συνταγματικῶς προστατευόμενον δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι.

Ἀρείου Πάγου 611/1968, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. **Θ. Καμπέρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Σπ. Γάγγας**
Δικηγόροι κ.κ. Ι. Καποδίστριας, Κ. Δημάκης

Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. ἀντίκειται προφανῶς εἰς τὴν καλὴν πίστιν καὶ εἶναι ἄκυρος ἡ καταγγελία τῆς ἀορίστου χρόνου ἐργασιακῆς σχέσεως, ὁσάκις ὁ ἐργοδότης προβαίνει εἰς αὐτὴν πρὸς ἐκφοβισμὸν τῶν λοιπῶν ἐργαζομένων ἐν τῇ ἐπιχειρήσει, ἵνα οὗτοι ὑποχρεωθοῦν εἰς παράλειψιν ἀσκήσεως νομίμου δικαιώματος καὶ δὴ εἰς τὴν μὴ ἄσκησιν συνδικαλιστικῆς δραστηριότητος, ἐντὸς τῶν νομίμων πλαισίων, πρὸς ἱκανοποίησιν νομίμων ἐργατικῶν αἰτημάτων.

Ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου, καθ' ἃ ἐξ αὐτῆς δείκνυται, μετ' ἀνελέγκτον ἐκτίμησιν τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων, ἐγένετο δεκτόν, ὡς δεβαιωθέν, ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα δὲν εἶχε λόγον τινά, ἐγκείμενον ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ὅπως προβῇ εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς μετὰ τοῦ ἐνάγοντος συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλὰ ὅτι περαιτέρω προέβη εἰς τὴν καταγγελίαν ταύτην πρὸς ἐκφοβισμὸν τῶν λοιπῶν ἐργαζομένων παρ' αὐτῇ, ἐπὶ τῇ τέ-

λει ὅπως διὰ τῆς δημιουργίας εἰς αὐτοὺς συναισθήματος ἀσφαλείας ὡς πρὸς τὴν διατήρησίν των ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἀποκλεισθῇ πᾶσα σκέψις καὶ πᾶσα δυνατότης συνδικαλιστικῆς δράσεως πρὸς ἐπιβίωξιν ἱκανοποιήσεως νομίμων ἐργατικῶν αἰτημάτων, ἐκτελοῦσα οὕτω σχέδιον κατατρομοκρατήσεως τοῦ προσωπικοῦ διὰ τῆς ἀπολύσεως τῶν ἀρίστων ὑπαλλήλων της, οἵος ἐβεβαιώθη, ὅτι ἦτο καὶ ὁ ἀναιρεσίβλητος. Παραλλήλως ὅμως ἡ προσβαλλομένη, ἐδέχθη, ὅτι ὄντως εἰς τὰς μισθοδοτικὰς καταστάσεις (τὰς ὁποίας συνέτασσεν ὁ ἀναιρεσίβλητος), συμφώνως πρὸς διενεργηθέντα δειγματοληπτικὸν ἔλεγχον, ἀνεγράφησαν κατὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον 1967 πλείονες ὧραι ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως καὶ ἐργασίας Κυριακῶν δι' ὡρισμένους ἐκ τοῦ προσωπικοῦ, 21 μισθωτοὺς καὶ 16 μηχανοδηγούς, καὶ δὴ χωρὶς νὰ προσθέτῃ δικαιολογίαν τινά, αἴρουσαν τὸν ὑπαίτιον χαρακτῆρα ἐκ τῆς τοιαύτης ἐπιβλαβοῦς διὰ τὰ συμφέροντα τῆς ἀναιρεσειούσης συμπεριφορᾶς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου. Τὸ δὲ ἐκτιθέμενον γενικῶς ὅτι αἱ καταστάσεις πληρωμῆς ὑπερωριῶν, εἰς τινας περιπτώσεις, εὐλόγως δὲν συμπίπτουν πρὸς τὰς καρτέλλας ὑπερωριῶν, καθ' ὅσον αἱ ἔκτακτοι ὑπερωρίαι βεβαιοῦνται διὰ δελτίων καὶ οὐχὶ δι' ἐγγραφῆς εἰς τὰς καρτέλλας, ὑφίστανται δὲ καὶ πάγιαι ὑπερωρίαι, καταβαλλόμεναι μετὰ τοῦ μισθοῦ ἢ καὶ πλασματικαί κατὰ συμφωνίαν τοιαῦται, μὴ ἀναγραφόμεναι εἰς τὰς καρτέλλας, δὲν ἀναφέρεται εἰς τὰς ὡς ἄνω συγκεκριμένας ἀνωμαλίας, ἀλλ' ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν, ὅτι, ἐν ὄψει τοῦ δειγματοληπτικοῦ χαρακτῆρος τοῦ ἐλέγχου, τοιαῦται διαφοραὶ «θὰ ὑφίστανται καὶ εἰς ἄλλους μισθωτούς» (πλὴν τῶν ἀνωτέρω) παρέχεται περὶ τῶν πιθανῶν τούτων διαφορῶν ἡ ἀνωτέρω ἐξήγησις, κατ' ἐπιφυλακτικὴν δὲ σκέψιν ἐκτίθεται, ὅτι «δὲν ἀποκλείεται βεβαίως νὰ ὑπέπεσεν ὁ ἐνάγων καὶ εἰς τινα σφάλματα», ἀλλὰ ταῦτα εἶναι ἀσήμαντα ἐν ὄψει τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ἀνερχομένου εἰς 1300 μισθωτούς, καὶ δὲν ἀπετέλεσαν πραγματικὸν λόγον ἄρσεως τῆς πρὸς τὸν ἀναιρεσίβλητον ἐμπιστοσύνης τῆς ἀναιρεσειούσης. Τέλος, ἐνῷ ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ὡς καὶ ἑτέρων πέντε ἀρίστων, ὡς χαρακτηρίζονται, ὑπαλλήλων, διενεργήθη ἐντὸς τοῦ πλαισίου καταστρωθέντος σχεδίου, ἵνα ἀποκλεισθῇ πᾶσα σκέψις τῶν λοιπῶν ἐργαζομένων καὶ πᾶσα δυνατότης συνδικαλιστικῆς δράσεως πρὸς ἐπιβίωξιν νομίμων ἐργατικῶν αἰτημάτων, δὲν ἐκτίθεται ποῖα περιστατικὰ δικαιολογοῦν τὸ ἀνωτέρω συμπέρασμα καὶ δὴ ἀποκαθιστοῦν τὸν αἰτιώδη σύνδεσμον μεταξὺ τῆς γενομένης καταγγελίας καὶ τοῦ ὡς ἄνω ἀποτελέσματος, ὡς δυναμένου νὰ προέλθῃ ἐξ ἐκείνης, ἰδίᾳ δὲ οὐδεμία γίνεται μνεία περὶ τῆς τυχὸν συνδικαλιστικῆς δραστηριότητος τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, καίπερ ἀποτελούσης στοιχεῖον οὐσιῶδες, ἵνα ἡ ἀπόλυσις ἀσκήσῃ ἀρνητικὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ἀναλόγου δραστηριότητος τῶν λοιπῶν ἐργαζομένων. Οὕτω ὅμως ἡ προσβαλλομένη τὸ μὲν διέλαθεν ἀντιφατικὰς αἰτιολογίας, ἀφοῦ πρὸς τὴν ἀνυπαρξίαν οἱουδήποτε λόγου ἀπολύσεως ἐκ τοῦ προσώπου τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, τὴν ἰδιότητα αὐτοῦ ὡς ἀρίστου ὑπαλλήλου, καὶ τὸ ἐκ τούτων συμπέρασμα, ὅτι ἀποκλειστικὸς τῆς ἀπολύσεως σκοπὸς ἦτο ὁ ἐκφοβισμὸς τῶν λοιπῶν ἐργαζομένων, ἀντιτίθενται τὰ γενόμενα δεκτά, καθ' ἃ οὗτος ἐνήργησεν ἀνακριβεῖς ἐγγραφὰς καὶ ἐνδεχομένως ὑπέπεσε καὶ εἰς ἄλλα παρόμοια σφάλματα, τὸ δὲ διέλαθεν ἀνεπαρκεῖς τοιαύτας καὶ ἀναιρετέαν ἑαυτὴν κατέστησε κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 19 Πολ. Δικονομίας, καθισταμένου ἀνεφίκτου, ἐκ τοῦ λόγου τούτου, τὸν ἔλεγχον τῆς ὀρθῆς τοῦ νόμου ἐφαρμογῆς ἐπὶ ζητήματος ἀσκοῦντος οὐσιώδη ἐπίδρασιν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, ἤτοι τῆς συνδρομῆς τῶν ἐν τῇ πρώτῃ σκέψει προϋποθέσεων, ὑφ' ἃς κηρύσσεται ἄκυρος ἡ καταγγελία, παραπεμπτέα δὲ ἡ ὑπόθεσις ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας, εἰς ἣν παραπέμφθη, ὡς ληφθείσης τῆς ἀποφάσεως διὰ πλειοψηφίας μιᾶς ψήφου, εἰς τὸ Γ' Τμῆμα πρὸς περαιτέρω συζήτησιν ταύτης.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΓΩΓΗΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΞ ΑΚΥΡΟΥ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ

Προσβολή απολύσεως μισθωτού ως καταχρηστικώς ασκηθείσης

Λόγοι καταχρήσεως, κατά την άγωγήν, ή συμμετοχή εις κηρυχθείσαν απεργίαν εξ εκδικήσεως του εργοδότου και διότι απελύθη ο μισθωτός με ηύξημένας οικογενειακάς υποχρεώσεις, ενώ διετηρήθησαν άλλαι νεώτεραι, της απολύσεως ούσης άκύρου και διότι δεν ετηρήθησαν πλήρως αι κατά Νόμον διατυπώσεις.—Απόρριψις ως προς το τελευταίον της αγωγής ως αορίστου και ανεπιδέκτου δικαστικής εκτιμήσεως.— Πραγματικά περιστατικά μη συνιστώντα κατάχρησιν δικαιώματος κατ' άρθρον 281 Αστικού Κώδικος.

Έρχεται ή κατωτέρω απόφασις του Ι' Πολιτικού Τμήματος μετά την υπ' αριθ. 380/1968 Β' Τμήματος (εισηγητής *Κων Κλομαρής*, ΕΕΔ 27, 1019), υπό της οποίας ανηρέθη ή υπ' αριθ. 4878/1967 απόφασις του κατά την εργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδίκου Αθηνών έλλειψει νομίμου βάσεως.

Επρόκειτο περί προσβολής απολύσεως μισθωτού ως καταχρηστικής, εξ εκδικήσεως του εργοδότου δι' αναπτυχθείσαν συνδικαλιστικήν δράσιν της μισθωτού (Ίδετε ως προς τούτο και την ανωτέρω, αρ. 296, Α.Π. 611/1968, Ολομελείας) και διότι αύτη απελύθη, ενώ διετηρήθησαν άλλαι, νεώτεραι και με ολιγωτέρας οικογενειακάς υποχρεώσεις. (Ίδετε ως προς τούτο Α.Π. 575/1968, εισηγητής *Σπ. Γώγος*, ΕΕΔ 28, 153, ένθα εις σημειώσεις μας και λοιπαί).

Έχει νομολογηθή υπό της Ολομελείας του Αρείου Πάγου (171/1961, εισηγητής *Κ. Σούρλος*, ΕΕΔ 20, 535), ότι επί αγωγής περί μισθού κατ' άρθρον 656 Α.Κ. ή ακυρότης της απολύσεως δεν αποτελεί στοιχείον της αγωγής, άλλ' εν προκειμένω αντένστασιν κατά της υπό του εναγομένου προβληθησομένης υπό του εναγομένου καταλυτικής της αγωγής ένστάσεως περί απολύσεως. (Ίδετε όμοίως και Α.Π. 149/1960, Α' Τμήματος, εισηγητής *Αθ. Γεωργίου*, ΕΕΔ 19, 1319, ένθα και λοιπαί εις θεσπίαν και νομολογίαν παραπομπαί, Α.Π. 93/1963, εισηγητής *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 22, 106, Α.Π. 103/1967, εισηγητής *Κ. Κοναβίτης*, ΕΕΔ 26, 604, Α.Π. 334/1967, εισηγητής *Δ. Κοκόρης*, ΕΕΔ 26, 934).

Επομένως, κατά τα ανωτέρω νομολογηθέντα, δεν αποτελεί εν προκειμένω στοιχείον της αγωγής ότι δεν ετηρήθησαν αι νόμιμοι διατυπώσεις διά την απόλυσιν του εναγόντος, ώστε να κριθή ως άόριστος ή αγωγή, μη εκτιθεμένων εν αυτή των παραλειφθεισών διατυπώσεων.

Αρείου Πάγου 604/1968, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ο Αρεοπαγίτης κ. **Ι. Χατζηδάκης**
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. **Χρ. Καθάρειος**
Δικηγόροι οι κ.κ. Δ. Τσάμπρος, Α. Ζολώτας

Το τε παραδεκτόν της αιτήσεως αναιρέσεως και το νομιζόμενον της συζητήσεως ταύτης ερρήθη την αναιρεσιβλήτου εκρίθησαν υπό του αναιρετικού Τμήματος του δικαστηρίου. Συνεπώς τα υπό ταύτης ήδη προβαλλόμενα περί απαραδέκτου της αιτήσεως λόγω εκπροθέσμου ασκήσεως και αποδοχής της αναιρεσιβλήθείσης, καθώς και τα περί μη κλητεύσεώς της κατά την προηγηθείσαν συζήτησιν είναι απορριπτέα ως απαράδεκτα.

Αναιρεθείσης της αποφάσεως του δικάσαντος Πρωτοδίκου δι' έλλειψιν νομίμου βάσεως και των διαδίκων επανελθόντων, κατά το άρθρον 597 § 1 του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας, εις την προ της αποφάσεως ταύτης κατάστασιν, εξεταστέα αποβαίνει ή από 9.4.1967 αγωγή της αναιρεσιβλήτου κατά της αναιρεσειούσης εταιρείας.

Κατά την αγωγήν ταύτην η ενάγουσα, εργαζομένη διά σιμβάσεως εργασίας αορίστου χρόνου από του Μαρτίου 1956 εις το εργοστάσιον της εναγομένης ως υφάντρια, αντί ημερομισθίου, ανερχομένου κατά το τελευταίον έτος εις δραχμάς 85 ημερησίως, απελύθη την 17.10.1966 υπό της εναγομένης διά καταγγελίας της συμβάσεώς της, επί τω λόγω ότι η ενάγουσα έλαβεν ενεργόν μέρος εις την κατά την περίοδον εκείνην κηρυχθείσαν απεργίαν υπό των εργαζομένων κλωστοϋφαντουργών, ως μέλος δε του διοικητικού συμβουλίου του επαγγελματικού σωματείου, άμα δε και ως μέλος της απεργιακής επιτροπής, προέβη μετ' άλλων εις παραστάσεις προς την εναγομένην και τας αρμοδίας Αρχάς διά την εύνοϊκήν επίλυσιν των δικαίων αιτημάτων των εργαζομένων. Ότι ούτω η εναγομένη εκινήθη αποκλειστικώς εκ λόγων εκδικήσεως και κατά καταχρηστικήν άσκησιν του δικαιώματός της, παρά το γεγονός ότι αύτη εργάζετο επί 11ετίαν παρ' αυτή ως επιμελής και αφοσιωμένη, εκ των αρίστων δε και πλέον έμπειρων υφαντριών με ηύξημένας οικογενειακάς υποχρεώσεις, έναντι ετέρων νεωτέρων αυτής προσληφθεισών και

διατηρηθεισών. Ὅτι, ὡς ἐκ τούτων, ἡ γενομένη αὐτῇ καταγγελία τῆς ἐργασίας ἦτο ἄκυρος, ὡς καὶ διότι δὲν ἐτηρήθησαν πλήρως αἱ κατὰ νόμον διατυπώσεις αὐτῆς, δι' ὃ καὶ ἡ ἐναγομένη κατέστη ὑπερήμερος ἐκ τῆς μὴ ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν της, ἠτήσατο δὲ νὰ καταδικασθῇ αὕτη νὰ τῇ καταβάλῃ τοὺς μισθοὺς ὑπερημερίας ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως μέχρι τῆς 17.1.1967, ἤτοι δραχμὰς 6.889 νομιμοτόκως ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς μέχρις ἐξοφλήσεως. Τοιοῦτον περιεχόμενον ἔχουσα ἡ ἀγωγὴ αὕτη, καθ' ὅσον μὲν ἡ ἀξίωσις ἐρείδεται ἐπὶ τῆς καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τῆς καταγγελίας ἐκ μέρους τῆς ἐναγομένης, εἶναι αὕτη νόμῳ βάσιμος κατὰ τὰ ἄρθρα 281, 180, 648, 653 καὶ 656 Α.Κ., ὡς τοιαύτη δέ, περιέχουσα πάντα τὰ πρὸς θεμελίωσιν αὐτῆς ἀναγκαῖα στοιχεῖα, εἶναι τύποις δεκτὴ καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν. Καθ' ὅσον ὅμως αὕτη στηρίζεται ἐπὶ τῆς βάσεως ὅτι δὲν ἐτηρήθησαν πλήρως αἱ κατὰ τὸν νόμον διατυπώσεις τῆς καταγγελίας, εἶναι ἀπορριπτέα ὡς παντελῶς ἀόριστος καὶ ἀνεπίδεκτος δικαστικῆς ἐκτιμήσεως, ἐφ' ὅσον δὲν ἐκτίθενται αἱ παραλειφθεῖσαι διατυπώσεις, διὰ νὰ κριθῇ κατὰ πόσον αὐταὶ ἐπέφερον ἢ μὴ τὴν ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας.

Ἡ ἐνάγουσα, τὴν καταχρηστικὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος τῆς καταγγελίας ἐκ μέρους τῆς ἐναγομένης στηρίζει εἰς δύο τινά: Ἤτοι εἰς τὸ ὅτι αὕτη εἶναι ἀπόρροια ἐκδικήσεως διὰ τὴν ἐκ μέρους αὐτῆς ἀναπτυχθεῖσαν συνδικαλιστικὴν δρᾶσιν, καὶ εἰς τὸ ὅτι, ἐνῷ αὕτη ἦτο ἡ ἀρχαιοτέρα, ἡ πλέον ἔμπειρος ἐν τῇ ἐργασίᾳ καὶ μὲ ηὐξημένας οἰκογενειακὰς ὑποχρεώσεις, ἐν τοσούτῳ ἀπελύθη αὕτη καὶ παρέμειναν νεώτεραι ἐργάτριαι μὲ ὀλιγωτέρας οἰκογενειακὰς ὑποχρεώσεις. Περὶ τούτων ὅθεν τὸ δικαστήριον θὰ ἀσχοληθῇ.

Τόσον ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνόρκως ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος δικαστοῦ ἐξεταθέντων μαρτύρων, περὶ ὧν τὸ ταυτάριθμον τῇ προσβληθείσῃ ἀπόφασι πρακτικόν, τῶν ἐνωπίον συμβολαιογράφων ἐξεταθέντων ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, περὶ ὧν αἱ ὑπ' ἀριθ. 11185/16.9.1967, 11257/16.11.1967, 719/4.3.1967, 2457/27.11.1967 καὶ 845/25.9.1967 πράξεις ἐνόρκων βεβαιώσεων, ὅσον καὶ ἐκ πάντων τῶν ὑπὸ τῶν διαδίκων νομίμως προσαγομένων καὶ ἐν ταῖς προτάσεσι τῆς προκειμένης συζητήσεως ἐπικαλουμένων ἐγγράφων διὰ τὴν ἐξ αὐτῶν συναγωγὴν βεβαιώσεων, δεόντως δὲ πάντων ἐκτιμωμένων, οὐδαμῶς ἐβεβαιώθη, κατὰ τὴν τοῦ δικαστηρίου τούτου κρίσιν καὶ ἐκτίμησιν, ὅτι ἡ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης γενομένη καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῆς ἐναγούσης ἦτο καταχρηστική, ἀντιβαίνουσα τουτέστι εἰς τὴν καλὴν πίστιν, τὰ χρηστὰ ἤθη ἢ τὸν κοινωνικὸν ἢ οἰκονομικὸν σκοπὸν τοῦ δικαιώματος. Εἰδικώτερον ἐξ ὅλων τῶν ἀνωτέρω στοιχείων ἐβεβαιώθησαν τὰ ἀκόλουθα περιστατικά: Ἡ ἐνάγουσα, ἔχουσα προσληφθῆ ὡς ἐργάτρια (ὑφάντρια) διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ὑφαντουργικῆς ἑταιρείας ἀπὸ τοῦ Μαρτίου 1956, εἰργάσθη παρ' αὐτῇ εἰς τὸ ἐν Νέᾳ Ἰωνίᾳ ἐργοστάσιον χλωστοϋφαντουργίας συνεχῶς μέχρι τῆς 17.10.1966, ὅτε ἡ ἐναγομένη ἑταιρεία κατήγγειλε τὴν σύμβασιν ἐργασίας ταύτης καὶ ἐπὶ τῇ καταβολῇ τῆς κατὰ τὸν νόμον 2112 κεκανονισμένης ἀποζημιώσεως ἀπέλυσε ταύτην τῆς ἐργασίας. Ἡ ἀπόλυσις τῆς ἐναγούσης δὲν ὀφείλεται εἰς λόγους ἐκδικήσεως διὰ τὴν συνδικαλιστικὴν αὐτῆς δρᾶσιν, ὡς αὕτη ἀβασίμως ὑποστηρίζει, ἀλλ' εἰς τὸ ὅτι ἀφ' ἑνὸς μὲν συνεκεντρώθη μέγα ἀπόθεμα παραθέντος ἐμπορεύματος, οὗτινος ἡ ἀξία ὑπερέβη τὰ 20.000.000 δραχμῶν καὶ θὰ ἔδει διὰ τοῦτο νὰ ἐλαττωθῇ ἡ παραγωγή, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς τὸ ὅτι ἡ ἑταιρεία κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἀντιμετώπιζε σκληρὸν συναγωνισμὸν τῶν παραγομένων ὑπ' αὐτῆς εἰδῶν ἐκ μέρους τῶν Ἀνατολικῶν Χωρῶν καὶ τῶν ἐγχωρίων ἀκόμη βιοτεχνιῶν. Παρέστη ὅθεν ἀνάγκη μειώσεως τοῦ κύκλου ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως ὡς ἐκ τῆς παύσεως ὡρισμένων τμημάτων, ἐξ οὗ καὶ ἡ ἀνάλογος μείωσις τοῦ ὑφισταμένου προσωπικοῦ. Τὰ ἀνωτέρω προέκυψαν ἐκ τῶν ἐξεταθέντων μαρτύρων τῆς ἐναγομένης, ἐπιβεβαιοῦνται ὅμως καὶ ἐκ τοῦ ἀπὸ 22.8.1966 ἐν ἀποσπάσματι προσαγομένου πρακτικοῦ συνεδριάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς ἐναγομένης ἑταιρείας. Ἐκ τούτου προκύπτει, ὅτι αὕτη, εἰς ἀνύποπτον χρόνον, τουτέστιν εἰς χρόνον πρὸ τῶν γενομένων καταγγελιῶν, ἔλαβε τὰς ἀποφάσεις ταύτας πρὸς συγκράτησιν τῆς οἰκονομικῆς καταρρεύσεώς της. Πρὸς τοῦτο ἡ ἐναγομένη ἑταιρεία, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῶν ὑπὸ ταύτης προσαγομένων καταγγελιῶν τῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἤρξατο νὰ προβαίνῃ εἰς ἀπολύσεις διὰ καταγγελίας τῶν σχετικῶν συμβάσεων τῶν παρ' αὐτῇ ὑπηρετούντων ἐργατοτεχνιτῶν ὡς ἀκολούθως: Ἤτοι: 1) τὴν 12.10.1966 ἀπελύθησαν ἐννέα, 2) τὴν 13.10.1966 δέ-

ΥΠΕΡΩΡΙΑΙ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΔΙΑ ΠΑΡΑΝΟΜΟΥΣ ΥΠΕΡΩΡΙΑΣ

Έννοια διατάξεως άρθρου 8 Ν.Δ. 4020/1959

Άκυρότης συμφωνιών, κατ' άρθρον 8 Ν.Δ. 4020/1951, περί καλύψεως αποζημιώσεων εκ παρανόμου υπερωριακής εργασίας υπό των καταβαλλομένων εις τους μισθωτούς αποδοχών πέραν των ισχυόντων εκάστοτε ελαχίστων ορίων.—Προϋπόθεσις της ακυρότητος της συμφωνίας είναι ή κάλυψις διά συμπεφωνημένου υπέρ τα νόμιμα ελάχιστα όρια μισθού των εξ αδικαιολογήτου πλουτισμού απαιτήσεως και της προσαυξήσεως 75 ο/ο του ωρομισθίου.—Αναίρεσις αποφάσεως δι' ανεπαρκείς αιτιολογίας, εξ ών καθίσταται ανέφικτος ο έλεγχος της ορθής εφαρμογής της διατάξεως.

Άνηρέθη υπό της κατωτέρω αποφάσεως του Αρείου Πάγου διά τον εν αυτή λόγον ή υπ' αριθ. 8108/1968 απόφασις του ως εφετείου δικάσαντος κατά την εργατικήν διαδικασίαν νόμου ΓΦΟΔ' Πρωτοδικείου Αθηνών.

Τα άρθρον 8 του ν.δ. 4020/1959 (ΕΕΔ 18, 1272) ρυθμίζει τα των αμοιβών και αποζημιώσεων των μισθωτών εν περιπτώσει παροχής υπό τούτων υπερωριακής εργασίας, νομίμου ή παρανόμου, κατά την διάταξιν δε της παραγράφου 4 του αυτού άρθρου πάσα συμφωνία, καθ' ην αι κατά τα ανωτέρω αμοιβαί (εννοούνται αι εκ νομίμων υπερωριών αμοιβαί) και αποζημιώσεις καλύπτονται εν όλω ή εν μέρει υπό των καταβαλλομένων εις τους μισθωτούς αποδοχών πέραν των δι' εκάστην κατηγορίαν ισχυόντων εκάστοτε ελαχίστων ορίων, είναι άκυρος.

Ο όρος «αποζημιώσεις» αναφέρεται εις τας εν παραγράφω 2 του αυτού άρθρου αποζημιώσεις επί παροχής εργασίας παρανόμως (άνευ αδείας της Αρχής). (Ίδετε ως προς τον σκοπόν και την έννοιαν της διατάξεως Εισηγητικήν Έκθεσιν εν ΕΕΔ 18, 1275).

Ούτως, υπό τα νομοθετικά ταύτα κείμενα γίνεται δεκτή ή ακυρότης της ως άνω συμφωνίας και παραιτήσεως του μισθωτού από των εκ της διατάξεως δικαιωμάτων του. (Ίδετε εκ των ταλαιπαίων την Α.Π. 271/1968, Τμ. Β', εισηγητής

κα, 3) την 14.10.1966 έννεα, 4) την 15.10.1966 ένδεκα, 5) την 17.10.1966 δέκα τρεις, μεταξύ των οποίων και ή ενάγουσα, 6) την 18.10.1966 έπτά, 7) την 19.10.1966 δύο, 8) την 24.10.1966 είκοσι πέντε, 9) την 25.10.1966 δέκα πέντε, 10) την 26.10.1966 τέσσαρες και 11) την 31.10.1966 έκτώ. Τουτέστιν από 12.10.1966 μέχρι της 31.10.1966 απελύθησαν εν όλω 123 εργατοτεχνίται. Σημειωτέον ότι αι ως άνω απολύσεις ήρξαντο εις χρόνον, καθ' ον οι εργαζόμενοι δεν είχον είσέτι κινηθή προς απεργίαν διά την επιτυγχίαν οικονομικών και άλλων εργατικών διεκδικήσεων. Η ίδια ενθέτει εις τας προτάσεις αυτής (εν τω ιστορικώ), ότι ή απόλυσις της έλαβε χώραν μίαν ώραν πρό της αποφασισθείσης υπό της απεργιακής επιτροπής διακοπής της εργασίας από 1 - 2 ώρας. Ως δε προκύπτει εκ της από 23.9.1967 βεβαιώσεως της Πανελληνίου Ομοσπονδίας Κλωστοϋφαντουργών, ή απεργία τούτων ήρξατο την 1.11.1966 και διήρκεσεν επί 12 ημέρας. Επομένως εκ τούτων προκύπτει, κατά τρόπον αναμφίβολον, ότι ή απόλυσις της εναγούσης δεν είχεν ελατήριον την εκδίκησιν διά την τυχόν συνδικαλιστικήν ταύτης δράσιν, αφού ή απεργία επραγματοποιήθη μετά δύο εβδομάδας από της απολύσεώς της, αλλά τους προεκτεθέντας λόγους μειώσεως της παραγωγής και περιορισμού των δαπανών της επιχειρήσεως. Εξ ετέρου ουδαμώς εβεβαιώθη, ότι ή απόλυσις αύτης, εν αντιπαραβολή προς τας παραμεινάσας εν τη εργασία συναδέλφους αυτής, ήτο καταχρηστική, ως αντιβαίνουσα εις την καλήν πίστιν, τα χρηστά ήθη και τον κοινωνικόν ή οικονομικόν σκοπόν του δικαιώματος. Η ενάγουσα ήτο άγαμος μη μόνας οικογενειακάς υποχρεώσεις την υπ' αυτής διεξαχυριζομένην συντήρησιν των γονέων της. Αι παραμείνασαι όμως εν τη εργασία εργάτριαι, καίπερ νεώτεραι (δι' ο και θα ήδύναντο να απολυθώσι διά καταβολής μικροτέρας αποζημιώσεως), ήσαν έγγαμοι μη μεγαλυτέρας οικογενειακάς υποχρεώσεις, ως εβεβαίωσαν οι μάρτυρες της εναγομένης, ενώ οι μάρτυρες της εναγούσης ουδέν περί τούτου διέλαβαν. Κατ' ακολουθίαν δέον να απορριφθή ή αγωγή ως ουσία αβασίμως και καταδικασθή ή ενάγουσα εις την της εναγομένης δικαστικήν δαπάνην.

Στ. Σταυρόπουλος, ΕΕΔ 27, 732. Ἐνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπά, Α.Π. 348/1968, Ὁλομελείας, εἰσηγητής Κ. Ζαχαρῆς, ΕΕΔ 27, 861).

Ἐπὶ τοῦ θέματος ἀπεσχολήθη πάλιν ὁ Ἄρειος Πάγος διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του.

Ἀρείου Πάγου 620/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Σπ. Γάγγας**
Δικηγόροι Κ. Δημάκης, κ. Γ. Μπλάτσιος

Καθ' ἃ δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, αὕτη, ἵνα καταλήξῃ εἰς τὸ ἐρμηνευτικὸν συμπέρασμα ὅτι ἡ ὑπ' ἀριθ. 178/1961 ἀπόφασις τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς ἀναιρεσιβλήτου (Δ.Ε.Η.), ἐπέχουσα θέσιν συμβατικοῦ ὅρου τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως καὶ γενομένη ἀποδεκτή, διὰ προσχωρήσεως παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἐνεῖχε τὴν ἔννοιαν, ὅτι τοῦ ἐν αὐτῇ ἐπιδόματος παραγωγῆς ἐκ 15 - 20% ἐπὶ τοῦ μισθοῦ ἐδικαιοῦντο μόνον οἱ ἑκάστοτε λαμβάνοντες ἀποδοχὰς ἴσας ἢ ὑπερτέρας τοῦ 7ου μισθολογικοῦ κλιμακίου, οὐχὶ δὲ καὶ οἱ λαμβάνοντες ἀποδοχὰς ὑπερτέρας τῶν 4.300 δραχμῶν, ἀναφερομένων ἐν τῇ ἀποφάσει καὶ ἀντιστοιχουσῶν εἰς τὸ 7ον μισθολογικὸν κλιμάκιον κατὰ τὸν χρόνον τῆς λήψεως τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως, ἀνεξαρτήτως τοῦ μισθολογικοῦ κλιμακίου, εἰς ὃ ἀνήκον, οἷος καὶ ὁ ἀναιρεσείων, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν μεταξὺ ἄλλων καὶ ἐξετίμησε καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 73/1959 ἀπόφασιν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς ἀναιρεσειούσης, ρυθμιζούσην συμβατικῶς τὰ τοῦ ἐπιδόματος παραγωγῆς πρὸ τῆς εἰρημένης 178/1961 ἀποφάσεως καὶ χορηγούσης αὐτὸ εἰς μόνους τοὺς ἀνήκοντας εἰς τὸ 7ον ἢ ἀνώτερον μισθολογικὸν κλιμάκιον. Καθ' ἃ ὅμως δείκνυται ἐκ τῶν προτάσεων τῆς ἀναιρεσιβλήτου, κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου συζήτησιν, αὕτη εὐδαιμῶς ἐπεκαλέσθη τὴν τοιαύτην ἀπόφασιν, ὅθεν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν πράγματα μὴ προταθέντα καὶ ἀσκήσαντα οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης καὶ ἀναιρετέαν ἑαυτὴν καταστήσασα κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 7 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν ὑπ' ἀριθ. Α2 ὁσίμων λόγον ἀναιρέσεως, καθ' ὃ μέρος ἀπέρριψε τὴν περὶ καταβολῆς τοῦ ἐπιδόματος ἀγωγὴν ἀπὸ 1.1.1962 ἕως 1.11.1964, καθ' ὃν χρόνον αὕτη διεῖπετο ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 178/1961 ἀποφάσεως.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 8 § 2 τοῦ ἄρθρου 8 ν.δ. 4020/1959 μισθωτός, ἀπασχολούμενος ἐπὶ πλέον τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν (ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐπιχειρήσεως) ἐπιτρεπομένων ὁρίων ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ἢ προκειμένων ἐπιχειρήσεων, εἰς ἃς δὲν δικαιολογεῖται ἐκ τῆς φύσεώς της τοιαύτη ὑπερωριακὴ ἀπασχόλησις, μισθωτοὶ ἀπασχολούμενοι ὑπερωριακῶς ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, δικαιοῦνται πέραν τῶν ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαιτήσεων καὶ ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς 75% τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου των. Κατὰ δὲ τὴν παράγραφον 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου πᾶσα συμφωνία, καθ' ἣν αἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀμοιβαὶ καὶ ἀποζημιώσεις καλύπτονται ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ὑπὸ τῶν καταβαλλομένων εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀποδοχῶν, πέραν τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἰσχυόντων ἑκάστοτε ἐλαχίστων ὁρίων, εἶναι ἄκυρος. Προϋπόθεσις ἄρα τῆς ἀκυρότητος τῆς συμφωνίας εἶναι ἡ κάλυψις διὰ συμπεφωνημένου ὑπὲρ τὰ νόμιμα ἐλάχιστα ὅρια μισθοῦ τῶν ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαιτήσεων καὶ τῆς προσαυξήσεως 75%, περὶ ὧν ἡ παράγραφος 2, λόγῳ ὑπερωριῶν πάσης φύσεως, μὴ ἐπιτρεπομένων πάντως, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ πραγματοποιηθεισῶν παρανόμως ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, αὕτη ἐδέχθη, ὅτι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 363/1964 ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς ἀναιρεσιβλήτου, καταργηθείσης πάσης ἀντιθέτου διατάξεως, ἀνεγνωρίσθη δικαίωμα λήψεως τοῦ ἐπιδόματος παραγωγῆς ἐκ 15 - 20% εἰς πάντας τοὺς ὁπωσδήποτε λαμβάνοντας ἀποδοχὰς ἴσας ἢ ἀνωτέρας τῶν προσηκουσῶν εἰς τὸ 7ον μισθολογικὸν κλιμάκιον τοιούτων, ἔστω καὶ ἂν κατέχουν κατωτέραν καθιολογικῶς θέσιν, ἀλλ' ὡρίσθη διὰ τῆς ἀνωτέρω ἀποφά-

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΑΝΑΓΚΑΙΟΙ ΟΡΟΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΣΥΝΑΨΙΝ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Καταβολή τοῦ μισθοῦ ὡς σταθεροῦ μέσου βιοπορισμοῦ τοῦ μισθωτοῦ

Συνεκτίμησις ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τῶν ἀναφερομένων ἐν τῇ ἀποφάσει αὐτοῦ ἐγγράφων, μὴ ὄντος ἀναγκαίου ὅπως ἀναφέρωνται κατ' ἰδίαν τὰ ὑπ' ὄψιν ληφθέντα ἔγγραφα.—Ἀναγκαῖοι ἐκ τῶν ἄρθρων 648, 649 Ἀστικοῦ Κώδικος ὅροι διὰ τὴν σύναψιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἴτε ρητή, εἴτε σιωπηρὰ συμφωνία περὶ συμβάσεως ἐργασίας καὶ περὶ παροχῆς μισθοῦ.—Συνομολόγησις τῆς καταβολῆς τοῦ μισθοῦ, ἐξασφαλίζοντος εἰς τὸν ἐργαζόμενον σταθερὸν μέσον βιοπορισμοῦ, εἴτε κατὰ χρόνον ἀπασχολήσεως, εἴτε κατὰ μονάδα ἐργασίας ἢ κατ' ἀποκοπήν.—Καταβολὴ αὐτοῦ.—Εἴδη μισθοῦ.

Ὑπεκρινώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 1401Ζ/1967 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΦΟΔ' Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ἐνδιαφέρον εἶναι, ὅτι ἡ ἐν λόγῳ ἀναιρετικὴ ἀπόφασις, προκειμένου περὶ καταβολῆς τοῦ μισθοῦ εἰς τὸν ἐργαζόμενον, εἰς ἐκτέλεσιν ἀνωχικῆς ὑποχρεώσεως ἐκ τῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἀναγνωρίζει καὶ τὸν προσωπικὸν χαρακτῆρα τῆς συμβάσεως ταύτης, ἐπὶ τῆς ὁποίας ὁ μισθὸς καταβάλλεται ὡς μέσον βιοπορισμοῦ του. (Ἴδετε ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ *Ι. Καποδίστριον*, ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 653, ἀριθ. 9, ἐπικαλούμενον καὶ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 664 Α.Κ., κατὰ τὴν ὁποίαν ἀπαγορεύεται ἡ κατάσχεσις καὶ συμψηφισμὸς τοῦ μισθοῦ, ἐφ' ὅσον οὗτος εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖος εἰς διατροφὴν τοῦ ἐκμισθωτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του).

Διὰ τὸν λόγον ἄλλως τε τοῦτον ἐξασφαλίζεται καὶ διὰ τῶν κατὰ τὸν νόμον 3239/1955 ὑπογραφομένων ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας κατώτατον ὅριον μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου ὡς βάσις διατροφῆς τῶν μισθωτῶν (*Λε-*

σεως, γενομένης ἀποδεκτῆς παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος διὰ προσχωρήσεως καὶ ἀποτελεσάσης ὅρον τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, ὅτι τὸ ἐπίδομα τοῦτο θὰ καταλογίζηται εἰς τὴν ἀμοιβὴν ἐξ ὑπερωριακῆς ἐργασίας, οὕτως ὥστε οἱ μισθωτοί, οἱ λαμβάνοντες ἐπίδομα παραγωγῆς, ἐφ' ὅσον δικαιοῦνται ἀμοιβῆς δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, νὰ εἰσπράττουν τὴν διαφορὰν εἰς τὸ τέλος ἑκάστου ἔτους, ἐὰν διὰ τοῦ ἐπιδόματος τούτου δὲν καλύπτεται πλήρως ἡ ἀμοιβή, ἣν θὰ ἐδικαιοῦντο, λόγῳ παρασχεθεισῶν πράγματι ὑπερωριῶν πέραν τοῦ νομίμου ὡραρίου ἢ καὶ κατὰ τὴν νύκτα, Κυριακὰς καὶ ἡμέρας ἀργίας κατὰ τὸ κρινόμενον ἔτος. Περαιτέρω ἐδέχθη, ὅτι ἐν προκειμένῳ ὁ ἀναιρεσείων ἐδικαιώθη ἀμοιβῶν καὶ ἀποζημιώσεως δι' ὑπερωρίας καὶ δὴ διὰ κατὰ Κυριακάς, ἑορτὰς καὶ νύκτας ἐργασίαν κατὰ τὰ ἔτη 1964, 1965 καὶ 1966 καὶ ἔλαβεν ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης καθ' ἕκαστον ἔτος ποσὰ ἀνώτερα τοῦ ἐπιδόματος παραγωγῆς, ἀπορρίψασα τὴν περὶ καταβολῆς τοῦ ἐπιδόματος ἀγωγὴν κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ὡς ἀνωτέρω ὅρου. Οὕτως ὅμως, μὴ προσδιορίσασα εἰς τί συνίστανται αἱ ἀμοιβαὶ ἐξ ὑπερωριῶν, αἵτινες συνεφωνήθη νὰ καλύπτωνται καὶ πράγματι ἐκαλύφθησαν διὰ τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος, ἀποτελοῦντος ὑπὲρ τὰ ἐλάχιστα νόμιμα ὅρια συμπεφωνημένον μισθόν, καὶ δὴ ἐὰν ἀποτελοῦν τοιαύτας ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἢ προσαυξήσεως ἐξ 75% κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 § 2 νόμου 4020/1959 ἢ προσθέτους ἀμοιβὰς λόγῳ νομίμως παρασχεθείσης ὑπερωριακῆς ἐργασίας καὶ τοιαύτης κατὰ τὰς Κυριακάς, ἑορτὰς καὶ κατὰ τὴν νύκτα, περιέλαβεν ἀνεπαρκεῖς αἰτιολογίας, ἐξ ὧν καθίσταται ἀνέφικτος ὁ ἔλεγχος τῆς ὀρθῆς τῶν ὡς ἄνω διατάξεων ἐφαρμογῆς, καὶ κατέστησεν ἑαυτὴν ἀναιρετέαν κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 19 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν ὑπ' ἀριθ. Β1 βάσιμον λόγον ἀναιρέσεως, καθ' ὅσον ἀπέρριψε τὴν περὶ καταβολῆς τοῦ ἐπιδόματος ἀγωγὴν ἀπὸ 1.11.1964 - 31.12.1966, καθ' ἃ διάστημα αὕτη διείπετο ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 312/1964 ὡς ἄνω ἀποφάσεως.

Ἀγαλλοπούλου, Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 148, ὅπου καὶ Εἰσηγητικὴν Ἔκθεσιν νόμου 2053/1952 (καταργηθέντος ἤδη) ΕΕΔ 11, 489, καθ' ἣν ἐπὶ διοικητικοῦ καθορισμοῦ μισθῶν τὸ Κράτος ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ παρεμβαίνῃ, διὰ νὰ καθορίζῃ ὅτι" ὅλους τοὺς ἐργαζομένους ἐν κατώτατον ὅριον συντηρήσεως, κάτω τοῦ ὁποίου δὲν δικαιοῦνται ἐν πάσῃ περιπτώσει οἱ ἐργοδόται νὰ προσφέρουν τὴν ἐλευθέραν διαπραγμάτευσιν εἰς τὴν ἀγορὰν ἐργασίας).

Ἀρείου Πάγου 636/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Μαρμαρᾶς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀν. Χαλάτας, Π. Μητσόπουλος

Ὡς ἐκ τῆς ΙΙΙ αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ἵνα καταλήξῃ εἰς τὸ πόρισμα τῆς μετὰ παραδοχὴν τῆς ἐφέσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου μεταρρυθμίσεως τῆς πρωτοδίκου τῆς δεξαμένης τὴν ἀγωγὴν καὶ ἀπορρίψεως ταύτης, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ συνεξετίμησεν, ἐκτὸς τῶν ἐνόρκων καταθέσεων, τῶν ἐκατέρωθεν ἐξετασθέντων μαρτύρων, τῶν περιεχομένων εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 79/1965 πρακτικὸν τοῦ ἐν πρώτῃ βαθμῷ δικάσαντος πρωτοδίκου καὶ τὰ ἐκατέρωθεν προσκομιζόμενα καὶ ἐπικαλούμενα ἔγγραφα, ἐν οἷς καὶ τὰς ἐκατέρωθεν ἐνώπιον συμβολαιογράφου ληφθείσας ἐνόρκους βεβαιώσεις μαρτύρων, ἐξαίρει δὲ εἰδικῶς τὰς καταθέσεις τεσσάρων μαρτύρων τοῦ ἐναγομένου, εἰς ἃς ἀποδίδει μείζονα ἀξιοπιστίαν, ἕναντι 8 ὀνομαστὶ ὡσαύτως ἀναφερομένων μαρτύρων τοῦ ἐνάγοντος. Οὕτω καθίσταται ἀδιστάκτως βέβαιον, ὅτι συνεξετίμησε καὶ πάντα τὰ ἐν τῷ τελευταίῳ λόγῳ τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων ἀναφερόμενα ἔγγραφα, μὴ ὄντος ἀναγκαίου ὅπως ἀναφέρωνται κατ' ἰδίαν τὰ ὑπ' ὄψιν ληφθέντα ἔγγραφα, ὁ δὲ ἐναντίος λόγος εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς μὴ ὢν βάσιμος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 648 Α.Κ. διὰ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὁ μὲν ἐκμισθωτὴς ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ ἐφ' ὡρισμένον ἢ ἀόριστον χρόνον τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ εἰς τὸν μισθωτήν, οὗτος δὲ νὰ καταβάλλῃ τὸν συμφωνηθέντα μισθόν, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 649 μισθὸς λογίζεται συμφωνηθεὶς σιωπηρῶς, ἐὰν ἡ ἐργασία κατὰ τὰς συνήθεις περιστάσεις παρέχεται μόνον ἐπὶ μισθῷ.

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τούτων ἀναγκαῖοι ὅροι διὰ τὴν σύναψιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι εἴτε ρητή, εἴτε σιωπηρὰ συμφωνία περὶ συμβάσεως ἐργασίας καὶ περὶ παροχῆς μισθοῦ εἰς τὸν ἐκμισθωτὴν τῆς ἐργασίας. Ἐξ ἄλλου ἡ καταβολὴ τοῦ μισθοῦ, ἐξασφαλίζοντος εἰς τὸν ἐργαζόμενον σταθερὸν μέσον διοπορισμοῦ, συνομολογεῖται εἴτε κατὰ χρόνον ἀπασχολήσεως, εἴτε κατὰ μονάδα ἐργασίας ἢ κατ' ἀποκοπήν, καταβάλλεται δὲ οὗτος, εἴτε μετὰ τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας ἢ κατὰ διαστήματα, ὑφισταμένης δὲ συμφωνίας περὶ μισθοῦ εἶναι ἀδιάφορον τὸ περιεχόμενον, τὸ ποσὸν καὶ τὸ χρονικὸν σημεῖον τοῦ καθορισμοῦ καὶ τῆς καταβολῆς. Τέλος, τὸ εἶδος τοῦ καταβαλλομένου μισθοῦ δυνατὸν νὰ συγκειται καὶ ἐκ πραγμάτων καὶ δικαιωμάτων, ἐχόντων ὑλικὴν ἀξίαν, καὶ γενικῶς ἐκ πάσης παροχῆς ἐχούσης οἰκονομικὴν ἀξίαν.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου προκύπτει, τοῦτο, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν παρ' αὐτοῦ ληφθέντων ὑπ' ὄψιν ἀποδεικτικῶν στοιχείων, ἐδέξατο, ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1935 ὁ ἐναγόμενος κατεσκεύασε ξύλινον οἰκίσκον (παράγκαν) ἐξ ἑνὸς δωματίου ἐπὶ ἀγροτεμαχίου ἐκτάσεως 3 περίπου στρεμμάτων, κειμένου ἐν Καϐουρίῳ Βουλιαγμένης, ὅπερ ἀνῆκεν εἰς τὴν Μονὴν Πεντέλης, τὴν διαχείρισιν τῆς περιουσίας τῆς ὁποίας ἀνέλαϐεν ὁ Ο.Δ.Ε.Π., καὶ ὅπερ εἶχε μισθώσει ἀπὸ τοῦ Σεπτεμϐρίου 1930 (ὁ ἐναγόμενος) διὰ μίαν 20ετίαν, ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1936 προσέθεσε καὶ μίαν ξυλίνην κουζίναν, κατὰ δὲ τὸ ἔτος 1938 περιέφραξε τὸ ἐν λόγῳ κτῆμα διὰ μανδροτοίχου, διαμορφώσας τελικῶς καὶ μικρὸν κῆπον. Εἰς τὴν ὡς ἄνω κουζίναν τοῦ οἰκίσκου ἐπέτρεψε τὴν ἐνοίκησιν μόνον κατὰ τοὺς χειμερινοὺς μῆνας ἀπὸ τοῦ ἔτους 1945 ἕως 1951 εἰς τὴν μητέρα τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ τὴν ἐκ δύο ἀντιλίκων

τέκνων ἀποτελουμένην οἰκογένειάν της, ἥτις ἐστερεῖτο οἱασδήποτε στέγης καὶ διέμενεν εἰς τὸ ὕπαιθρον, δυνάμει σχέσεως παρακλήσεως, καὶ οὕτω ἀφ' ἑνὸς μὲν διευκόλυνε τὴν μητέρα τοῦ ἐνάγοντος πρὸς ἐξασφάλισιν ὑποστρώσους στέγης κατὰ τοὺς χειμερινοὺς μῆνας, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐξησφάλισε τὴν συνεχῆ κατοχὴν τοῦ κτήματος καὶ τὴν προστασίαν του ἀπὸ ἐνδεχομένης ἀποπείρας καταπατήσεώς του ὑπὸ νομέων ὁμόρων κτημάτων τῆς Μονῆς. Ἐν ἔτει 1951 ὁ ἀναιρεσίβλητος προέβη εἰς ἀνοικοδόμησιν ἡμιανωγείου οἰκίας ἐκ 3 δωματίων καὶ λοιπῶν βοηθητικῶν χώρων, μεθ' ἡμιυπογείου κατοικίας ἐκ δύο δωματίων, ἣν κατὰ τοὺς χειμερινοὺς μῆνας παρεχώρει εἰς τὴν μητέρα τοῦ ἐνάγοντος καὶ τὴν ὡς ἄνω οἰκογένειάν της, δυνάμει τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω παρακλητικῆς σχέσεως. Περαιτέρω δὲ ὅτι μετὰ τὴν ἐξαγορὰν τῶν μοναστηριακῶν οἰκοπέδων, δυνάμει τοῦ νόμου 3656/1956, τὸ ὡς εἴρηται κτῆμα ἠγοράσθη κατὰ ποσοστὸν 20% ἐξ ἀδιαιρέτου ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου, κατὰ τὰ λοιπὰ δὲ ὑπὸ τρίτων, ἐκμισθωσάντων τὰ μερίδιά των εἰς τοῦτον, ἐφ' ὅρου ζωῆς. Ἐν ἔτει 1963 οἱ τρεῖς συγκύριοι κατεσκεύασαν βοηθητικὸν οἰκίσκον, παρεχώρησαν δὲ τὴν χρῆσιν του εἰς τὴν μητέρα τοῦ ἐνάγοντος καὶ τὸν ἴδιον, ἕδασει τῆς αὐτῆς σχέσεως, ἐχόντων καὶ τῶν ἰδίων συγκυρίων πρὸς τοῦτο συμφέρον, καθ' ὅσον τὸ κτῆμα ἐπροστατεύετο διὰ τῆς παραμονῆς τῶν ἐνοίκων τοῦ οἰκίσκου καὶ ὅτι μέχρι τοῦ ἔτους 1963 εἰς οὐδεμίαν ἐργασιακὴν σχέσιν προῆλθον μετὰ τοῦ ἐνάγοντος, τῶν κατὰ καιροὺς παρασχεθεισῶν ἐλαχίστων ἐργασιῶν ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος (πότισμα ἢ σκάλισμα τοῦ μικροῦ κήπου) γενομένων αὐτοπροαιρέτως καὶ πρὸς ἰδίαν ἀπόλαυσιν καὶ ὅτι μόνον κατὰ τὸ ἔτος 1963 ἀπησχολήθη ὁ ἐνάγων ἐπὶ βραχὺ διάστημα κατὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ὡς ἄνω μικροῦ οἰκίσκου, διὰ σχέσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, ὡς ἀνειδίκευτος ἐργάτης, μέχρι πέρατος τῆς ἀνοικοδομήσεως, τῆς ἐν λόγῳ προσκαίρου συμβάσεως ἐργασίας λυθείσης περὶ τὸ τέλος τοῦ ἔτους 1963 καὶ ὅτι ἔκτοτε ὁ ἀναιρεσίβλητος δὲν ἀπησχόλησε τὸν ἀναιρεσείοντα, μετ' ἀναλυτικὴν δὲ ἔκθεσιν τῶν ἐργασιῶν, ἃς μετήρχετο ὁ ἀναιρεσείων εἰς διαφόρους τρίτους, καθ' ὃν χρόνον ἐπικαλεῖται, ὅτι ἐτέλει ἐν ἐργασιακῇ σχέσει πρὸς τὸν ἀναιρεσίβλητον, ἔκρινε διὰ σαφοῦς καὶ πλήρους, ἀπηλλαγμένης ἀντιφάσεων, αἰτιολογίας, καθιστώσης ἐφικτὸν τὸν ἔλεγχον τῶν περὶ μισθώσεως ἐργασίας διατάξεων, ὅτι δὲν ἀπεδείχθη ἡ ἐπικαλουμένη σύμβασις ἐργασίας ἀορίστου χρόνου. Ἀπέκλεισε δὲ οὕτω ἐκ τοῦ πράγματος α) ὅτι προσελήφθη ὁ ἀναιρεσείων ὡς φύλαξ τοῦ κτήματος τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, δεχθὲν σαφῶς ἀπὸ ἀπόψεως συμφέροντος τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ὅτι διὰ τῆς ἐν τῷ διατεθέντι χώρῳ τῆς οἰκίας παραμονῆς τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐξησφάλισεν ἁπλῶς οὗτος τὴν φύλαξιν τῆς οἰκίας καὶ τὴν ἐμφανῆ ἐνέργειαν διακατοχικῶν πράξεων, μὴ καταρτισθείσης οὔτε ρητῆς, οὔτε σιωπηρᾶς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, β) ὅτι εἶχε προσληφθῇ ὁ ἀναιρεσείων ὡς κηπουρός, ἐφ' ὅσον σαφῶς δέχεται, ὅτι τὰς πρὸς συντήρησιν τοῦ κήπου ἐργασίας ἐνήργει οὗτος οὐχὶ συνεπείᾳ ὑποχρεώσεως ἐκ συμβάσεως ρητῆς ἢ σιωπηρᾶς καταρτισθείσης, ἀλλὰ αὐτοπροαιρέτως πρὸς ἰδίαν αὐτοῦ (τοῦ ἀναιρεσείοντος) ἀπόλαυσιν. Ἐξ ἄλλου, ἐπιχείρημα μόνον συνήγαγε κατ' ἐκτίμησιν τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων ἐκ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ τῆς συζύγου του πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἐκ τῶν ἀποδείξεων προκυπτούσης ἀδυναμίας τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ὅπως προσλάβῃ τὸν ἀναιρεσείοντα ὡς κηπουρόν, συντηρητὴν καὶ ἐργατοτεχνίτην. Δὲν ἀπῃτεῖτο δὲ εἰδικωτέρα τις αἰτιολογία ὡς πρὸς τὴν ὡρισμένου χρόνου σύμβασιν τοῦ ἔτους 1963, ἀφοῦ ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, αὕτη δὲν ἀποτελεῖ ἀντικείμενον τῆς προκειμένης διαφορᾶς, ἀναφερομένης εἰς μισθοὺς ὑπερημερίας, λόγῳ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας ἀορίστου χρόνου συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας διὰ τὸν ἀπὸ 20 Αὐγούστου μέχρι 18 Νοεμβρίου 1965 χρόνον. Ὅθεν οἱ ἐναντίοι λόγοι μοναδικὸς τοῦ κυρίου δικογράφου καὶ 1 ἕως 4 τῶν προσθέτων εἶναι μὴ βάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΧΡΟΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΩΣ ΧΡΟΝΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Διατήρησις σχέσεως έργασίας κατά τον χρόνον στρατεύσεως του μισθωτού

Χρόνος υπηρεσίας μισθωτών έν τώ στρατώ ώς έφέδρων ώς χρόνος πραγματικής υπηρεσίας διά την χορήγησιν παροχών κοινωνικής ασφαλίσεως κατ' άρθρον 8 Νόμου 2054/1952, ώς ήρμηνεύθη διά του άρθρου 34 § 7 Ν.Δ. 2961/1954.— Λήψις υπ' όψιν διά την παρά τώ Ταμείω Έργατών Μετάλλου άσκησιν του επαγγέλματος του εργάτου μετάλλου και του χρόνου στρατιωτικής υπηρεσίας ώς κληρωτού ή εθελοντού, θεωρουμένου ότι κατά τον χρόνον της τοιαύτης στρατιωτικής υπηρεσίας ο μισθωτός εξηκολούθει νά άσκή τό όπερ κατά την στράτευσίν του ήσκει επάγγελμα.—Επαναφορά των πραγμάτων είς την πρό της εκτελέσεως της αναιρεθείσης αποφάσεως κατάστασιν.

Ανηρέθη, υπό της κατωτέρω αποφάσεως του Αρείου Πάγου ή υπ' αριθ. 184/1968 απόφασις του Εφετείου Αθηνών.

Θέμα της αποφάσεως ταύτης είναι ποία ή σχέσις του χρόνου στρατιωτικής υπηρεσίας πρός την ασφάλισιν του εις Ασφαλιστικόν Ταμείον ήσφαλισμένου.

Περί του χρόνου της στρατιωτικής υπηρεσίας των μισθωτών ώς χρόνου πραγματικής εργασίας αυτών προβλέπει τό άρθρον 8 του νόμου 2054/1952 (ΕΕΔ 11, 490), ως αθεντικώς ήρμηνεύθη διά του άρθρου 4 § 7 του ν.δ. 2961/1954 (ΕΕΔ 13, 948), ότι δηλαδή διά την συμπλήρωσιν των διά την χορήγησιν πάσης φύσεως παροχών κοινωνικής ασφαλίσεως προϋποθέσεων πρός πραγματικήν εργασίαν εξομοιούται ή έν τώ στρατώ κλπ. εφεδρική υπηρεσία, ή συνεπαγομένη την χορήγησιν επιδόματος στρατεύσεως κατά τας διατάξεις του νόμου 2054/1952 και του ανωτέρω (2961) νομοθετικού διατάγματος. (Ίδετε περί της έννοίας των διατάξεων τούτων Σ.Ε. 1905/1968, εισηγητής *Γ. Κοντογιάννης*, ΕΕΔ 27, 1327, 681/1962, εισηγητής *Ήλ. Γλυκοφρύδης*, ΕΕΔ 21, 733).

Τό ζήτημα, τό οποίον αντιμετώπισεν ή κατωτέρω Αρεοπαγιτική απόφασις, είναι άν ο χρόνος στρατεύσεως του μισθωτού ώς κληρωτού ήδύνατο έν προκειμένω νά υπολογισθή ώς χρόνος άσκήσεως του επαγγέλματος, τον οποίον εξήσκει ή διάταξις του καταστατικού του εις ο ήσφαλίζετο Ασφαλιστικόν Ταμείον.

Καταφατική απήρξεν ή γνώμη της Αρεοπαγιτικής απορράσεως. (Ίδετε και σύμφωνον υπ' αριθ. 780/1961 Γνωμοδότησιν Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, εισηγητής *Β. Κουντούρης*, ΕΕΔ 20, 1405, παραπέμπουσαν και εις *Χ. Αγαλλοπούλου*, Εργατικόν Δίκαιον, σελ. 217 - 220).

Τούτο όμως προϋποθέτει νά συντρέχουν διά τον ησφαλισμένον αί διατάξεις του νόμου 3514/1928, ως επεξετάθη διά του ά.ν. 547/1937, περί προστασίας των στρατευομένων μισθωτών, ώστε νά διατηρήται νομικώς ή σχέσις εργασίας κατά την διάρκειαν της στρατεύσεως του μισθωτού, ως προς την αυτήν έννοιαν κείται τό άρθρον 8 του ν.δ. 2054/1952. (Ίδετε Σ.Ε. 1905/1968, ένθ' άνω, και σημειώσεις μας αυτόθι, ένθα παραπέμπεται και εις νομολογίαν των πολιτικών δικαστηρίων).

Αρείου Πάγου 652/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. **Αθ. Γεωργίου**
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. **Σπ. Γάγγας**
Δικηγόροι οι κ.κ. Στ. Σπετσάκης, Φ. Δαμασκηνός

Κατά τό άρθρον 31 του Κανονισμού του αναιρεσιβλήτου Ταμείου, εγκριθέντος διά της υπ' αριθ. 56025/1953 αποφάσεως Υπουργού Εργασίας, δικαίωμα λόγω αναπηρίας έκ του Ταμείου κέκτηνται οί ησφαλισμένοι, οί διακόπτοντες την άσκησιν της ασφαλιστέας παρά τώ Ταμείω εργασίας λόγω πνευματικής ή σωματικής αναπηρίας 1) εάν συνεπλήρωσαν 10ετή εργασίαν και 2) 1000 ημέρας εργασίας εν ασφαλίσει, εξ ών 300 τοιαύτας κατά την προ της επελεύσεως της αναπηρίας τετραετίαν. Κατά δέ τό άρθρον 5 § 2 του αυτού Κανονισμού ώς «συντάξιμος χρόνος λογίζεται και ο χρόνος υπηρεσίας ώς εφέδρου..., εφ' όσον ή ιδιότης του εργάτου μεταλλουργίας υπήρχε προ της στρατεύσεώς του. Ο χρόνος ούτος... αναγνωρίζεται μόνον εφ' όσον ο ησφαλισμένος έχει πραγματοποιήσει 1000 τουλάχιστον ημέρας εν ασφαλίσει». Τέλος, κατά μέν τό άρθρον 8 του νόμου 2054/1952 ο χρόνος της εν τώ στρατώ κλπ. υπηρεσίας των ιδιωτικών υπαλλήλων εργατών.

τεχνιτῶν, ὑπηρετῶν καὶ μισθωτῶν ἐν γένει, ὡς ἐφέδρων ἢ κληρωτῶν ἢ ἐθελοντῶν, λογίζεται ὡς χρόνος πραγματικῶς διανυθείσης ὑπηρεσίας παρὰ τῷ παρ' ὧ ὑπηρέτουν ἐργοδότῃ πρὸ τῆς στρατεύσεώς των, πρὸς προσαύξησιν τοῦ μισθοῦ, περαιτέρω προαγωγήν, κανονισμὸν τῶν συντάξεων καὶ διὰ τὴν ἀπολαυὴν παντὸς ἑτέρου πλεονεκτήματος..., ἐξαρτωμένου ἐκ τοῦ χρόνου πραγματικῆς παρὰ τῷ ἐργοδότῃ ὑπηρεσίας. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 34 § 7 τοῦ ν.δ. 2961/1954 ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου εἶναι, ὅτι ἡ ἐν τῷ στρατῷ κλπ. ὑπηρεσία τῶν μισθωτῶν ἐν γένει λογίζεται ὡς χρόνος πραγματικῆς ὑπηρεσίας παρὰ τῷ παρ' ὧ ὑπηρέτουν πρὸ τῆς στρατεύσεώς των ἐργοδότῃ, ὡς καὶ τὰ ἔναντι τοῦ τελευταίου τούτου δικαιώματα τοῦ μισθωτοῦ, ἐνῷ διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν διὰ τὴν χορήγησιν πάσης φύσεως παροχῶν κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως προϋποθέσεων πρὸς πραγματικὴν ἐργασίαν ἐξομοιοῦται ἡ ἐν τῷ στρατῷ κλπ. ὑπηρεσία ἡ συνεπαγομένη τὴν χορήγησιν ἐπιδόματος στρατεύσεως.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων σαφῶς συνάγεται, ὅτι τὴν ὁριζομένην διὰ τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 1 τοῦ Κανονισμοῦ προϋπόθεσιν λήψεως συντάξεως, τὴν συνισταμένην εἰς τὴν πραγματικὴν ἐργασίαν, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς πραγματοποιήσεως ὡρισμένου ἀριθμοῦ ἡμερῶν ἐργασίας ἐν ἀσφαλίσει, ἀντικαθιστοῦν ἐξομοιούμεναι πρὸς ἡμέρας διανυθείσας ἐν ἀσφαλίσει ἐκεῖναι, καθ' ἃς ὁ ἐργαζόμενος ὑπηρέτησεν ὡς ἔφεδρος, αὐταὶ καὶ μόνον λαμβανόμεναι ὑπ' ὄψιν καὶ διὰ τὸν κανονισμὸν τῆς συντάξεως, τὸ ὕψος τῆς ὁποίας προσδιορίζεται ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἡμερῶν πραγματικῆς ἀσφαλίσεως. Πρὸς συμπλήρωσιν ὅμως τῆς ἀπαιτουμένης ἐπὶ δεκαετίαν ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ ἐργάτου μεταλλου, ἔστω καὶ ὑπὸ συνθήκας μὴ ὑπαγομένας εἰς ἀσφάλισιν, ἡ ἄσκησις τοῦ ὁποίου ἐπὶ τὸν χρόνον τοῦτον ἀποτελεῖ τὴν ἑτέραν προϋπόθεσιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Κανονισμοῦ πρὸς ἀπονομὴν συντάξεως, διασφαλίζουσαν τὴν παροχὴν τοιαύτης εἰς μόνους τοὺς ἔχοντας νὰ ἐπιδείξουν ἐπαγγελματικὴν μονιμότητα, κατ' ἀποκλεισμὸν τῶν προσκαίρως ἀσχοληθέντων, ἔστω καὶ ἂν συνεπλήρωσαν τὸ ἀπαιτούμενον ἐλάχιστον ὅριον τῶν ἐν ἀσφαλίσει ἡμερῶν ἐργασίας, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἅπας ὁ χρόνος στρατεύσεως, καὶ δὴ καὶ ἐκεῖνος, καθ' ὃν ὁ στρατευθεὶς ὑπηρέτησεν ὡς κληρωτός, ἐφ' ὅσον, βεβαίως, πρὸ τῆς στρατεύσεώς του, ὁ ἐργαζόμενος εἶχεν ἀποκτήσει τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐργάτου μεταλλουργίας καὶ δὲν μετέβαλε τὸν ἐπαγγελματικὸν αὐτοῦ προσανατολισμόν. Διότι κατὰ τὴν διάρκειαν ἅπαντος τοῦ ἀνωτέρω χρόνου ἡ πρὸ αὐτοῦ κτηθεῖσα ἐπαγγελματικὴ ἰδιότης οὔτε μεταβάλλεται, οὔτε παύει ὑφισταμένη, ὡς καὶ εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἐξ εὐλόγου αἰτίας ὁ ἐργαζόμενος παρεκωλύθη εἰς τὴν προσφορὰν τῶν προσιδιαζουσῶν εἰς τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ ὑπηρεσιῶν, δι' ὃ, ἐφ' ὅσον ὁ στρατευθεὶς ὑπηρέτει παρά τινι ἐργοδότῃ κατὰ τὸν χρόνον τῆς στρατεύσεώς του, ἡ μετ' αὐτοῦ ἐργασιακὴ σχέσις, κατὰ τὰς διαληφθείσας διατάξεις, διατηρεῖται καὶ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν πρὸς προσαύξησιν τοῦ μισθοῦ καὶ περαιτέρω προαγωγήν, ἐὰν προβλέπηται τοιαύτη, τοῦ στρατευθέντος οὕτω κληρωτοῦ ἢ ἐθελοντοῦ θεωρουμένου ὅτι κατὰ τὸν χρόνον τῆς τοιαύτης στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας του ἐξηκολούθει νὰ ἀσκῇ τὸ ὅπερ καὶ κατὰ τὴν στράτευσίν του ἦσκει ἐπάγγελμα.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἀξιοῦντος ἀποζημίωσιν ἴσην πρὸς τὴν σύνταξιν ἀναπηρίας, ἣν θὰ ἐλάμβανεν ἄνευ τῆς παρανόμου ἀρνήσεως τῶν ὀργάνων τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ταμείου νὰ χορηγήσωσι τοιαύτην, ἅτε ἔχων πραγματοποιήσει 1936 ἡμέρας ἐργασίας ἐν ἀσφαλίσει καὶ ἔχων ἀσκήσει ἐπὶ δεκαετίαν τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἐργάτου μεταλλουργίας ἀπὸ τοῦ 1954, συνυπολογιζομένου καὶ τοῦ ἀπὸ 1956 μέχρι 1958 χρόνου στρατεύσεώς του, ἀπερρίφθη ὡς ἀβάσιμος, ἅτε μὴ ἐκτιθεμένου, ὅτι ἡ ὡς ἄνω στρατιωτικὴ ὑπηρεσία, ἀπαραίτητος πρὸς συμπλήρωσιν τῆς δεκαετίας, ἦτο τοιαύτη ἐφέδρου, οὐδὲ τῶν στοιχείων, ὑφ' ἃς ὑφίσταται τοιαύτη, ἤτις καὶ μόνη λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν πρὸς τοῦτο. Οὕτω, ὅμως, διὰ τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεώς του τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον, ψευδῶς ἑρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς ἀνωτέρω διαληφθείσας διατάξεις καὶ, κατ' ἀκολουθίαν τῆς τοιαύτης ἑρμηνείας, ἀπήτησε διὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ δικαιώματος τοῦ ἀναιρεσείοντος πλείονα τῶν νόμῳ ἀπαιτουμένων, ἐντεῦθεν δὲ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν αὐτοῦ, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν μοναδικὸν βάσιμον τῆς ἀναιρέσεως λόγον.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 597 § 2 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐφαρμοστέον κατὰ τὸ ἄρθρον 25 § 3 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου, ἐὰν ἀποδεικνύεται προαποδεικτικῶς ἐκουσία ἡ ἀ-

ΑΔΙΚΟΠΡΑΞΙΑΙ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΠΑΘΟΝΤΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟ ΑΣΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ

Σκοπὸς τοῦ Νόμου 551/1915 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων

Ἄσκησις αἰτήσεως ἀναιρέσεως ὑπὸ τοῦ ἐνηλικιωθέντος, παυσάσης οὕτω τῆς πατρικῆς ἐξουσίας τοῦ ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ διεξαγαγόντος τὴν δίκην πατρός του.—Ἔννοια ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κατὰ Νόμον 551/1915.—Ὑποχρεώσεις εἰς ἀποζημίωσιν κατ' ἄρθρον 914 Ἀστικοῦ Κώδικος παρὰ τοῦ ζημιώσαντος ἄλλον παρὰ τὸν Νόμον ὑπαιτίως.—Εὐθύνη, κατ' ἄρθρον 922 Ἀστικοῦ Κώδικος, τοῦ κυρίου ἢ προστήσαντος ἄλλον ἐπί τινος ὑπηρεσίας.—Ὕπαρξις ἀδικοπραξίας καὶ ὅταν ἐν τινι ἐργασίᾳ ἢ ἐπιχειρήσει ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ νόμου 551/1915 δὲν ἐτηρήθησαν αἱ διατάξεις Νόμων, Διαταγμάτων ἢ Κανονισμῶν περὶ τῶν ὅρων ἀσφαλείας, ἐκ τῆς μὴ τηρήσεως τῶν ὁποίων ἐπῆλθε βλάβη τοῦ σώματος ἢ τῆς ὑγείας τινός.—Ἔννοια ἄρθρου 16 Νόμου 551/1915 περὶ ἀγωγῆς ἐκ τοῦ κοινοῦ ἀστικοῦ δικαίου.—Σκοπὸς Νόμου 551/1915.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἀνῃρέθη ἐν μέρει ἡ ὑπ' ἀριθ. 170/1968 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, εἶναι βλάβη τῆς ὑγείας μισθωτοῦ, ὑπαιτιότητι τοῦ ἐργοδότου, διὰ τὴν ὁποίαν ἐζητήθη, κατ' ἄρθρον 914 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀποζημίωσις.

Τὸ Ἐφετεῖον Ἀθηνῶν, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως, ἀπέρριψε τὴν ἀγωγήν, δεχθὲν ὅτι ἡ πάθησις τοῦ μισθωτοῦ δὲν συνίστα τὴν ἔννοιαν τοῦ κατὰ τὸν νόμον 551/1915 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων ἐργατικὸν ἀτύχημα, διὰ τὸ ὁποῖον, ὡς ἐδέχθη, εἶδεται, κατ' ἄρθρον 16 τοῦ νόμου τούτου, ἡ ἐκ τοῦ κοινοῦ ἀστικοῦ δικαίου ἀγωγή.

Ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις δέχεται, ὅτι πράγματι ἡ νόσος τοῦ μισθωτοῦ ἐν προκειμένῳ δὲν ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ἐργατικὸν ἀτύχημα ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 551/1915 (βλ. διὰ τὸ θέμα καὶ ΕΕΔ 28, 220, ἔνθα νομολογία τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου), ἀλλ' ὅτι ὁ νόμος 551/1915 δὲν ἀπεσκόπησε νὰ περιστείλῃ τὴν ἐκ τῆς ὑπαιτίου συμπεριφορᾶς τοῦ κυρίου τῆς ἐπιχειρήσεως ἀπορρέουσαν κατὰ τὸ κοινὸν δίκαιον ἀξίωσιν τοῦ παθόντος, ὅταν παραλλήλως δὲν συντρέχῃ καὶ ἐργατικὸν ἀτύχημα, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν αὐτοῦ, ἀλλὰ νὰ θεσπίσῃ εὐθύνην αὐτοῦ καὶ ἐν ἀνυπαιτίῳ αὐτοῦ ἢ καὶ ὑπαιτίῳ ἔτι τοῦ παθόντος συμπεριφορᾷ, ὅταν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας καὶ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης ἐπῆλθε τοιοῦτον ἀτύχημα.

Τὸ θέμα εἶναι ἐξαιρετικῶς ἐνδιαφέρον καὶ ἐπιφυλασσόμεθα νὰ σημειώσωμεν τὰ ἐκ τῶν νομοθετικῶν κειμένων καὶ τῶν προπαρασκευαστικῶν ἐργασιῶν αὐτῶν συναγόμενα.

Ἀρείου Πάγου 523/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Καν. Κλαμαρῆς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Ψιλλῆς, Γ. Τσιτσόπουλος, Ι. Μπρινιᾶς

Νομίμως καὶ παραδεκτῶς ἀσκεῖται ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀναιρέσεως ὑπὸ τοῦ ἤδη ἀναιρεσείοντος κατόπιν τῆς μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως λαβούσης χώραν ἐνηλικιώσεως αὐτοῦ, μεθ' ἣν τὸ μὲν ἔπαυσε κατὰ τὸ ἄρθρον 1526 περίπτωσις 3 Α.Κ. ἡ ἐπ' αὐτοῦ πατρικὴ ἐξουσία τοῦ ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῆς προσ-

ναγκαστικὴ ἐκτέλεσις τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως ὁ Ἄρειος Πάγος, ὑποβαλλομένης αἰτήσεως διὰ τῶν προτάσεων ἢ δι' αὐτοτελοῦς δικογράφου, διατάσσει διὰ τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως τὴν ἐπαναφορὰν τῶν πραγμάτων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἐκτελέσεως κατάστασιν.

Ἐν προκειμένῳ, ἐκ τοῦ προαποδεικτικῶς ἐπικαλουμένου καὶ προσαγομένου πρώτου ἐκτελεστοῦ ἀπογράφου τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως, τῆς κάτωθι αὐτοῦ παραγγελίας πρὸς ἐκτέλεσιν, ἵνα τὸ ἀναιρεσίδικον Ταμεῖον πληρωθῇ τὴν δικαστικὴν δαπάνην, τὰ ἔξοδα τῆς ἐπιταγῆς, τοὺς τόκους αὐτῶν καὶ δραχμὰς 300 διὰ τὴν σύνταξιν τῆς παραγγελίας καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ ἀποδείξεως ἀπὸ 11.10.1968 τοῦ πρὸς ὃν ἡ παραγγελία δικαστικοῦ κλητῆρος Πρωτοδικείου Βόλου Ι.Ν., πλήρως ἀποδεικνύεται, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην κατέβαλε δραχμὰς 3.070, ἄρα ὅτι ἐξετέλεσε τὴν ἀπόφασιν, ἧς ἀναιρεθείσης δέον νὰ διαταχθῇ ἡ ἐπαναφορὰ τῶν πραγμάτων, αἰτουμένη διὰ τῶν προτάσεων, ὑποχρεουμένου τοῦ ἀναιρεσιδίκου Ταμείου νὰ ἐπιστρέψῃ τὸ ἀνωτέρω ποσόν.

βαλλομένης ἀποφάσεως διεξαγαγόντος τὴν δίκην πατρὸς αὐτοῦ, τὸ δὲ κατέστη οὗτος κατὰ τὰ ἄρθρα 127 Α.Κ. καὶ 74 Πολιτικῆς Δικονομίας ἱκανὸς πρὸς δικαιοπραξίαν καὶ πρὸς τὸ ἐπὶ Δικαστηρίου παρίστασθαι καὶ ὑποστηρίζειν ἰδίῳ ὀνόματι τὰ δίκαιά του.

Ἐκ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Ν.Δ. τῆς 24 Ἰουλίου / 25 Αὐγούστου 1920 περὶ κωδικοποιήσεως τοῦ ν. 551/1915, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τῶν ν. 2114, 2193, 2943 καὶ τοῦ ν.δ. 20/24 Ἰανουαρίου 1923, σαφῶς προκύπτει, ὅτι κατὰ τὴν ἔννοιαν αὐτοῦ ὡς ἀτύχημα ἐκ δικαίου συμβάντος ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης θεωρεῖται καὶ ἡ ἐπιδείνωσις τῆς νόσου, ἐξ ἧς ἔπασχεν ἤδη ὁ ὑπάλληλος ἢ ἐργάτης, ὅταν αὕτη εἶναι συνέπεια τῆς ἐν συγκεκριμένῃ περιπτώσει συνεχίσεως τῆς ἐργασίας ὑπὸ συνθήκας ἀσυνήθεις, ἐκτάκτους ἢ ἐξαιρετικάς, λόγῳ τῶν ὁποίων κατεπονήθη βαρύτατα ὁ ὀργανισμὸς τοῦ πάσχοντος, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐπιδείνωσιν τῆς νόσου αὐτοῦ καὶ τὴν περιαγωγὴν αὐτοῦ εἰς πλήρη ἢ μερικήν, διαρκῆ ἢ πρόσκαιρον ἀνικανότητα πρὸς ἐργασίαν, οὐχὶ ὅμως καὶ ὅταν ἡ ἐπιδείνωσις αὕτη εἶναι συνέπεια τῆς ὑπὸ δυσμενεῖς ὅρους καὶ συνθήκας συνεχίσεως τῆς ἐργασίας, καθ' ἣν περίπτωσιν ἡ ἐργασία, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς της, δὲν δύναται νὰ ἐκτελῆται εἰ μὴ ὑπὸ δυσμενεῖς ὅρους καὶ συνθήκας. Τοῦτο εἰπόν, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του προκύπτει, καὶ τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον καὶ ἀκολούθως κρίναν, ὅτι ἡ κίρρωσις τοῦ ἥπατος, εἰς ἣν ἐξελίχθη ἡ λοιμώδης ἡπατῖτις, ἐξ ἧς προσεβλήθη ὁ ἀναιρεσείων κατὰ τὸν ἀπὸ Ἱσπανίας πρὸς Βραζιλίαν πλοῦν τοῦ πλοίου ..., οὗτινος ἡ μὲν πρώτη τῶν ἀναιρεσιβλήτων εἶναι πλοιοκτήτρια καὶ ἐφοπλίστρια, ὁ δὲ δεύτερος τούτων πλοίαρχος, καὶ εἰς ὅπερ οὗτος (ὁ ἀναιρεσείων) ὑπηρέτει ὡς ναύτης, δὲν δύναται νὰ θεωρῆται ὡς ἀτύχημα ἐκ δικαίου συμβάντος ἐν τῇ ἐκπλέσει τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης, ὡς μὴ οὖσα ἀποτέλεσμα συνεχίσεως τῆς ἐργασίας ὑπὸ συνθήκας ἀσυνήθεις, ἐκτάκτους ἢ ἐξαιρετικάς, ὀρθῶς τὴν διαληφθεῖσαν διάταξιν ἠρμήνευσεν. Ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος λόγος ἀναιρέσεως, πρῶτον σκέλος, τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ὡς ἀβάσιμος, εἶναι ἀπορριπτέος.

Κατὰ τὸ καθιερούμενον τὴν ἐξ ἀδικοπραξιῶν εὐθύνην ἄρθρον 914 Α.Κ. ὁ παρὰ τὸν νόμον ζημιώσας ἄλλον ὑπαιτίως ὑποχρεοῦται εἰς ἀποζημίωσιν, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 922 Α.Κ. ὁ κύριος ἢ ὁ προστήσας ἄλλον ἐπί τινος ὑπηρεσίας, εὐθύνεται διὰ τὴν ζημίαν, ἣν ὁ ὑπηρέτης ἢ ὁ προστεθεὶς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ αὐτοῦ προὐξένησε παρανόμως εἰς τρίτον. Ἀδικοπραξία δὲ κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ὡς ἄνω ἄρθρων, ἐξ ἧς ἀπορρέει εὐθύνη τοῦ τε προστήσαντος, ὡς καὶ τοῦ προστηθέντος ἐπί τινος ὑπηρεσίας, πρὸς ἀποζημίωσιν τοῦ ζημιωθέντος, ὑφίσταται καὶ ὅταν ἐν τινι ἐργασίᾳ ἢ ἐπιχειρήσει ἐκ τῶν ἀναφερομένων ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ κωδικοποιηθέντος ν. 551/1915 δὲν ἐτηρήθησαν αἱ διατάξεις νόμων, διαταγμάτων ἢ κανονισμῶν περὶ τῶν ὅρων ἀσφαλείας, ἐκ τῆς μὴ τηρήσεως δὲ τούτων ἐπῆλθε βλάβη τοῦ σώματος ἢ τῆς ὑγείας τινός.

Ἐξ ἄλλου, ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ν. δ/τος, ὁριζούσης ὅτι ἐν περιπτώσει ἀτυχήματος τοῦ ἄρθρου 1 αὐτοῦ ἐπισημιβάντος εἰς τὰς ἐν ἄρθρῳ 2 αὐτοῦ ἐπιχειρήσεις ἢ ἐργασίας, ἐν αἷς καὶ ἡ ἐπιχείρησις μεταφορᾶς δι' ὕδατος, ὁ ἐξ αὐτοῦ παθὼν ἔχει τὸ ἐκλεκτικὸν δικαίωμα νὰ ἀσκήσῃ εἴτε τὴν ἐκ τοῦ νόμου τούτου ἀγωγήν, εἴτε τὴν ἐκ τοῦ κοινοῦ δικαίου προσήκουσαν αὐτῷ πρὸς ἀποζημίωσιν ἀξίωσιν, ὅταν τὸ ἀτύχημα ἐπῆλθεν ἐν ἐργασίᾳ ἢ ἐπιχειρήσει, ἐν ᾗ δὲν ἐτηρήθησαν αἱ διατάξεις ἰσχυόντων νόμων, διαταγμάτων ἢ κανονισμῶν περὶ τῶν ὅρων ἀσφαλείας καὶ ἕνεκα τῆς μὴ τηρήσεως τούτων, εὐδαιμῶς προκύπτει, ὅτι ὁ συνεπείᾳ μὴ τηρήσεως τῶν ὅρων τούτων παθὼν ὑπάλληλος ἢ ἐργάτης τῶν ὡς εἴρηται ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν τότε μόνον ἔχει ἀξίωσιν ἐκ τοῦ κοινοῦ δικαίου πρὸς ἀποζημίωσιν διὰ τὴν προσγενομένην αὐτῷ βλάβην τῆς ὑγείας ἢ τοῦ σώματος, ἧς συνεπείᾳ οὗτος κατέστη ὁλικῶς ἢ μερικῶς ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν, ὅταν ἡ ἐπελθοῦσα αὐτῷ βλάβη δύναται νὰ θεωρῆται καὶ ὡς ἐργατικὸν ἀτύχημα κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ αὐτοῦ ν. δ/τος, τῆς ἐκ τοῦ κοινοῦ δικαίου ἀξιώσεως τοῦ παθόντος ἐν τῇ ρηθείσῃ περιπτώσει ὑφισταμένης ἀσχέτως τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ τοιούτου ἀτυχήματος, ὡς τοῦτο σαφῶς προκύπτει ἐκ τοῦ ὅτι ἡ ἐκ τοῦ ὡς εἴρηται ν. 551/1915 ἀπορρέουσα πρὸς ἀποζημίωσιν ἀξίωσις τοῦ παθόντος ἐργάτου ἢ ὑπαλλήλου ἐπὶ διαφόρου τῆς ἐκ τοῦ κοινοῦ δικαίου ἀπορρεούσης ἐοικέναι προϋποθέσεως, ὁ δὲ νόμος οὗτος 551/1915 δὲν ἀπεσκόπησε νὰ περιστείλῃ τὴν ἐκ τῆς ὑπαιτίου συμπεριφορᾶς τοῦ κυρίου τῆς ἐπιχειρήσεως ἀπορρέουσαν κατὰ τὸ κοινὸν δί-

καιον ἀξίωσιν τοῦ παθόντος ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου, ὅταν παραλλήλως δὲν συντρέχῃ καὶ ἐργατικὸν ἀτύχημα ὑπὸ τὴν ἐκτεθεῖσαν ἔννοιαν, ἀλλὰ νὰ θεσπίσῃ εὐθύνην αὐτοῦ καὶ ἐν ἀναπαιτίῳ αὐτοῦ ἢ καὶ ὑπαιτίῳ ἔτι τοῦ παθόντος συμπεριφορᾷ, ὅταν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας καὶ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης ἐπῆλθε τοιοῦτον ἀτύχημα.

Μέτρα ἀσφαλείας πρὸς ἀσφάλειαν τῶν ἐπιβαινόντων τοῦ πλοίου, ἐν οἷς καὶ τὰ μέλη τοῦ πληρώματος αὐτοῦ, προβλέπονται τὸ μὲν ὑπὸ τοῦ ὅ. δ) τος τῆς 6/12 Δεκεμβρίου 1939 «περὶ ἐγκρίσεως καὶ θέσεως εἰς ἐφαρμογὴν τοῦ Κανονισμοῦ Ἐργασίας ἐπὶ τῶν ἑλληνικῶν ποντοπόρων πλοίων ὁλικῆς χωρητικότητος κόρων 800 καὶ ἄνω», τὸ δὲ διὰ τοῦ ὅ. δ) τος τῆς 13 Δεκεμβρίου 1836 «περὶ Ἀστυνομίας τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας». Κατὰ τὰ ἄρθρα 4 § 2, 8 καὶ 10 §§ 1, 2 καὶ 3 τοῦ πρώτου τῶν ὡς ἄνω διαταγμάτων ὁ πλοίαρχος εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν ἐπιβαινόντων, ἐξασφαλίζει τὴν ὑγιεινὴν ἐν τῷ πλοίῳ, λαμβάνων γνῶσιν ἀσθενείας τινὸς τῶν ἐπιβαινόντων, μεριμνᾷ νὰ παρασχεθῶσιν εἰς τὸν πάσχοντα αἱ πρῶται βοήθειαι, παρέχει τὴν κατὰ τὸν πρόχειρον ἰατρικὸν ὁδηγὸν ἐνδεικνυομένην βοήθειαν καὶ ζητεῖ ἐν ἀνάγκῃ, διὰ τοῦ ἀσυρμάτου τοῦ πλοίου ἰατρικὴν συνδρομήν, τηλεγραφῶν τὰ συμπτώματα τῆς νόσου. Ἐν περιπτώσει βαρείας ἢ παρατεινομένης ἀσθενείας ὀφείλει, σὺν τῇ παροχῇ τῶν πρώτων βοηθειῶν, νὰ καταπλεύσῃ, ἐφ' ὅσον εἶναι δυνατόν, εἰς τὸν πλησιέστερον λιμένα καὶ νὰ συνεννοηθῇ μετὰ τῆς Λιμενικῆς ἢ Προξενικῆς καὶ τῆς Ὑγειονομικῆς Ἀρχῆς διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ πάσχοντος εἰς νοσοκομεῖον ἢ κλινικήν, ἐὰν δὲ πρόκειται περὶ μέλους τοῦ πληρώματος καὶ μετὰ τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ πλοίου διὰ τὴν παροχὴν αὐτῷ τῶν μέσων νοσηλείας, ὀφείλων ὅλως ἰδιαιτέραν προσοχὴν ἐὰν ὑπάρχῃ ὑπόνοια ἢ σύμπτωμα μεταδοτικῆς, ἐπιδημικῆς ἢ λοιμώδους νόσου. Κατὰ δὲ τὰ ἄρθρα 44 καὶ 45 τοῦ δευτέρου τῶν ὡς ἄνω ὅ. διαταγμάτων ἕκαστος πλοίαρχος ἢ κυβερνήτης ὀφείλει νὰ φροντίζῃ περὶ τῆς ὑγείας τοῦ πληρώματος, καταβάλλων ἄκραν ἐπιμέλειαν καὶ προσοχὴν εἰς τὴν ἐπίσκεψιν καὶ θεραπείαν τῶν νοσούντων. Ἂν δὲ εἷς ἢ πολλοὶ ναῦται ἀσθενήσωσι βαρέως κατὰ τὴν θαλασσοπλοΐαν οἱ πλοίαρχοι ἢ κυβερνῆται ὄχι μόνον πρέπει νὰ τοὺς ἀποβιβάζωσιν εἰς τὴν ξηράν, ἅμα ἤθελον εὑρεθῇ πλησίον εἰς μέρος, ὅπου ὑπάρχουν νοσοκομεῖα ἢ ἰατροί, ἀλλὰ καὶ νὰ χορηγῶσιν εἰς αὐτοὺς τὴν ἀπολύτως ἀναγκαίαν δαπάνην διὰ τὴν διατροφὴν των μέχρι τῆς ἐνδεχομένης ἐπιστροφῆς των εἰς τὸ πλοῖον.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον, κατ' ἐκτίμησιν τῶν παρὰ τῶν διαδίκων προσκομισθεισῶν ἀποδείξεων ἢ ἀνταποδείξεων ἐπὶ τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5056/1965 προδικαστικῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς ἐπιδληθέντος τῷ ἐνάγοντι, ἤδη ἀναιρεσείοντι, θέματος ἀποδείξεως, δέχεται, ὅτι ἐξ αὐτῶν καὶ ἐκ τῶν ἐν τῷ ἡμερολογίῳ τοῦ πλοίου ἐγγραφῶν ἀποδεικνύεται: 1) ὅτι ὁ ἤδη ἀναιρεσείων ἐναυτολογήθη τὴν 15.1.1964 ὡς ναύτης ἐπὶ τοῦ ὑπὸ ἑλληνικὴν σημαίαν πλοίου «», οὗτινος πλοιοκτήτρια εἶναι ἡ πρώτη τῶν ἐναγομένων, ἤδη ἀναιρεσιβλήτων, ἑταιρεία, πλοίαρχος δὲ ὁ δεύτερος τούτων, 2) ὅτι ἐκ τῶν ἐν τῷ ἡμερολογίῳ τοῦ πλοίου ἐγγραφῶν προκύπτει, ὅτι ὁ ἐνάγων, ἤδη ἀναιρεσείων, ἠσθένησε τὴν 14.2.1964 καὶ παρέμεινε κλινήρης καὶ ὅτι οὗτος ἀναφέρεται ὡς ἀσθενὼν καὶ παραμένων κλινήρης καὶ τὰς ἑπομένας ἡμέρας 15, 16, 17, 20, 21 καὶ 22 Φεβρουαρίου 1964, 3) ὅτι τὸ πλοῖον, ἀποπλεῦσαν ἐκ τοῦ λιμένος «Σὰν Βὶρτζιο» τῶν Καναρίων νήσων περὶ ὥραν 0.23' τῆς 8.2.1964, μὲ προορισμὸν τὴν Βραζιλίαν, ἤλλαξε τὴν πορείαν του τὴν 23.45' ὥραν τῆς 17.2.1964 πρὸς Ἀργεντινήν, ἤτοι ἐν ᾧ χρόνῳ, κατὰ τὰς ἐν τῷ ἡμερολογίῳ τοῦ πλοίου ἐγγραφάς, ὁ ἀναιρεσείων ἠσθένει καὶ παρέμεινε κλινήρης ἀπὸ τεσσάρων ἤδη ἡμερῶν, 4) ὅτι τὸ πλοῖον κατέπλευσεν εἰς τὸν λιμένα «Σὰν Πέτρο» τῆς Ἀργεντινῆς τὴν 23.2.1964, ἐλευθεροκοινωνήσαν τὴν 12.30' ὥραν καὶ ὅτι ὁ ἀναιρεσείων τὴν ἐπομένην 24.2.1964 περὶ ὥραν 7.40' ἀπεστάλη εἰς ἰατρόν, παρ' οὗ ἐξετασθεὶς εὑρέθη πάσχων ἀπὸ ἐπιδημικὴν ἡπατίτιδα, εἰσαχθεὶς πρὸς νοσηλείαν εἰς τὸ νοσοκομεῖον «Σὰν Πέτρο», 5) ὅτι τὰ πρῶτα συμπτώματα τῆς ὡς ἄνω νόσου εἶναι ἡ καταβολὴ τῶν δυνάμεων, ἡ ἀνορεξία, πυρετὸς ὄχι πάντοτε, πονοκέφαλος καὶ μετὰ 2 - 3 ἡμέρας ἐμφάνισις τοῦ ἰκτέρου, δηλ. κιτρίνισμα κατ' ἀρχὰς τοῦ ἐπιπεφυκότος τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἐν συνεχείᾳ ὅλου τοῦ δέρματος μετὰ ὑπερχρώσεως τῶν οὔρων καὶ ὅτι ἡ διάγνωσις ταύτης ἀπὸ μὴ ἰατρὸν εἶναι δυνατὴ μετὰ πέντε ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἐκδηλώσεως τῶν πρώτων συμπτωμάτων «ἀπὸ τὸ κιτρίνι-

σμα τῶν ὀφθαλμῶν καὶ τὴν κατάπτωσιν τῶν δυνάμεων», 6) ὅτι ἡ ὡς ἄνω νόσος τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐξειλίχθη εἰς κίρρωσιν τοῦ ἥπατος - προφανῶς λόγῳ μὴ ἐγκαίρου ὑποβολῆς τοῦ πάσχοντος εἰς τὴν δέουσαν θεραπευτικὴν ἀγωγὴν - καὶ ὅτι ἡ νόσος αὕτη καθιστᾷ τὸν πάσχοντα διαρκῶς καὶ μονίμως ὁλικῶς ἀνίκανον πρὸς πᾶσαν ἐργασίαν. Ἤτοι, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Ἐφετείου δεκτὰ γενόμενα πραγματικὰ περιστατικά: α) ὁ μὲν ἕτερος δέον νὰ ἐνεφανίσθη εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα τὴν 16 ἢ 17.2.1964, ἡ δὲ διάγνωσις τῆς νόσου του καὶ ἀπὸ μὴ ἰατρὸν νὰ ἦτο δυνατὴ ἤδη ἀπὸ τῆς 18 ἢ 19.2.1964, ἤτοι μετὰ 8,30 τὸ πολὺ ὥρας ἀφ' ἧς τὸ πλοῖον, συνεχίζον τὸν πλοῦν του, ἤλλαξε τὴν πορείαν του πρὸς Ἀργεντινήν, εἰς τὸν λιμένα «Σὰν Πέτρο» τῆς ὁποίας κατέπλευσε τὴν 23.2.1964, ἤτοι μετὰ τέσσαρας ὁλοκλήρους ἡμέρας, ἀφ' ἧς ἡ διάγνωσις τῆς νόσου τοῦ ἀναιρεσείοντος ἦτο δυνατὴ καὶ ἀπὸ μὴ ἰατρὸν καὶ β) κατὰ τὸ ἀπὸ τῆς 14ης μέχρι τῆς 24.2.1964 χρονικὸν διάστημα ὁ ἤδη ἀναιρεσείων παρέμεινεν ἀσθενὴς καὶ κλινήρης ἐν τῷ πλοίῳ, χωρὶς νὰ ἔχῃ διαγνωσθῇ ἡ νόσος του καὶ ἑπομένως, χωρὶς νὰ ἔχῃ ὑποβληθῇ εἰς στοιχειώδη θεραπευτικὴν ἀγωγὴν μὲ ἀποτέλεσμα προφανῶς τὴν ἐπιδείνωσιν αὐτῆς. Ταῦτα δεχθὲν τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον καὶ ἐπὶ τούτοις, ἅμα δὲ καὶ ἐπὶ τῇ σκέψει, ὅτι, διὰ νὰ εὐσταθήσῃ ἀγωγὴ ἐκ τοῦ κοινοῦ δικαίου τοῦ ἐν ἐργασίᾳ τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ κωδικοποιηθέντος ν. 551/1915 ἀναφερομένων ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν παθόντος ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου, δέον, κατὰ τὸ ἄρθρον 16 τοῦ νόμου τούτου, νὰ συντρέχῃ τὸ μὲν ἐργατικὸν ἀτύχημα, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 αὐτοῦ, τὸ δὲ μὴ τήρησις διατάξεων νόμων, διαταγμάτων ἢ κανονισμοῦ περὶ τῶν ὅρων ἀσφαλείας καὶ ὅτι «ἄνευ τῆς συνδρομῆς ἀμφοτέρων τῶν ὡς ἄνω σκελῶν τῆς ἐν τῇ ἐργασίᾳ παθήσεως τῶν ἐργαζομένων δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εὐσταθήσῃ ἡ κατὰ τὰς διατάξεις ταύτας ἀξίωσις αὐτῶν ἐκ τοῦ ἀστικοῦ δικαίου», ἀπορρίψαν τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, διὼκουσαν ἀποζημίωσιν κατὰ τὸ ἄρθρον 914 Ἀστ. Κώδικος, ὡς καταστάντος τούτου διαρκῶς ὁλικῶς ἀνικάνου ἐκ τῆς ὡς εἴρηται νόσου του, λόγῳ μὴ τηρήσεως ὑπὸ τοῦ ἐκ τῶν ἀναιρεσιβλήτων πλοιάρχου τῶν ὑπὸ τῶν ἄνω ὅσα, διαταγμάτων ἐπιβαλλομένων μέτρων διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν ἐπιβαινόντων τοῦ πλοίου, ἐν οἷς, ὡς ἐρρήθη, καὶ τὰ μέλη τοῦ πληρώματος αὐτοῦ - ἐπὶ ταῖς ἐπαλλήλοις αἰτιολογίαις ὅτι ἐκ τῶν ἀποδειχθέντων ὡς ἄνω περιστατικῶν ἀφ' ἑνὸς μὲν «συνάγεται ἀριδήλως, ὅτι ἡ νόσος τοῦ υἱοῦ τοῦ ἐνάγοντος (λοιμώδης ἡπατῖτις) δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀτύχημα τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. 551/1915», ἀφ' ἑτέρου δέ, ὅτι «δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ παραβιάσεως οἱασδήποτε διατάξεως τῶν ὁρισμῶν περὶ ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τοῦ πληρώματος», τὸ μὲν ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὴν οὐσιαστικοῦ περιεχομένου διάταξιν τοῦ ἄρθρου 914 Α.Κ., ἀφοῦ διὰ τὴν στοιχειοθέτησιν τῆς ἐπ' αὐτῇ αὐτοτελῶς ἐρειδομένης ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀπῄτησε στοιχεῖα πλείονα τῶν ὑπ' αὐτῆς ἀπαιτουμένων, ἤτοι τὴν συνδρομὴν ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ὑπὸ τὴν ἐκτεθεῖσαν ἔννοιαν, τὸ δὲ ἀνεπαρκεῖς ἐν τῇ ἀποφάσει του διέλαβεν αἰτιολογίας ἐπὶ ζητήματος ἀσκοῦντος οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, μὴ διευκρινήσαν 1) ἂν, ἐν ὄψει τῆς παρατεινομένης ἀσθενείας τοῦ ἤδη ἀναιρεσείοντος καὶ τῶν ἤδη ἀπὸ τῆς 3ης καὶ 5ης ἡμέρας τῆς ἀσθενείας αὐτοῦ ἐμφανισθέντων σαφῶν καὶ χαρακτηριστικῶν συμπτωμάτων (ἐμφάνισις ἰκτέρου), ὁ δὲ δεύτερος τῶν ἀναιρεσιβλήτων, πλοίαρχος τοῦ πλοίου, συνεβουλεύθη τὸν πρόχειρον ἰατρικὸν ὁδηγὸν καὶ παρέσχε τῷ ἀναιρεσείοντι, ὡς κατὰ τὰς ρηθείσας διατάξεις ὑπεχρεοῦτο, τὴν κατὰ τὸν ὁδηγὸν τοῦτον ἐνδεικνυομένην βοήθειαν καὶ ἂν ἐν ὄψει τούτων ἠτήσατο ἢ οὐ διὰ τοῦ ἀσυρμάτου ἰατρικὴν συνδρομήν, τηλεγραφῶν τὰ συμπτώματα ταῦτα, καὶ 2) ἂν μετὰ τὴν περὶ ὥραν 23,45' τῆς 17.2.1964 ἀλλαγὴν τῆς πορείας τοῦ πλοίου ἀπὸ Βραζιλίαν, ὅπου κατηυθύνετο, πρὸς Ἀργεντινὴν καὶ κατόπιν τῆς ἐμφανίσεως τῷ ἀναιρεσείοντι τῶν ὡς εἴρηται συμπτωμάτων, ὡς ἐκ τῶν ὁποίων, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Ἐφετείου δεκτὰ γενόμενα, ἡ διάγνωσις τῆς νόσου αὐτοῦ παρὰ μὴ ἰατροῦ ἦτο δυνατὴ ἀπὸ τῆς 19.2.1964, ἠδύνατο ἢ ὄχι ὁ πλοίαρχος τοῦ πλοίου νὰ ὁδηγήσῃ τοῦτο καὶ νὰ καταπλεύσῃ εἰς λιμένα πλησιέστερον τοῦ τελικοῦ προορισμοῦ του, εἰς ὃν, κατὰ τὰ δεκτὰ ὑπὸ τοῦ Ἐφετείου γενόμενα, κατέπλευσε τὴν 23.2.1964, ἐλευθεροκοινωνήσαν τὴν 12.30' ὥραν τῆς ἡμέρας ταύτης, καὶ νὰ μεριμνήσῃ συνεννοούμενος, ὡς κατὰ τὰς ρηθείσας διατάξεις ὑπεχρεοῦτο, μετὰ τῆς Λιμενικῆς ἢ Προξενικῆς Ἀρχῆς καὶ τῆς Γ-γειονομικῆς Ὑπηρεσίας, πρὸς ὃ καὶ μετὰ τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ πλοίου διὰ τὴν εἰσα-

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΘΕΝΤΟΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ

Έννοια άρθρου 11 Α.Ν. 1836/1951, ώς έτροποποιήθη

Δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου ἢ δι' ἄλλου ἀντικατάστασις τοῦ ἀναγκαστικῶς εἰς ἐπιχειρήσεις τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ, ὑποκείμενον εἰς μόνον τὸν περιορισμὸν τῆς ἀσκήσεως του μετὰ παρέλευσιν 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀναλήψεως ὑπηρεσίας καὶ μὴ ἐξαρτώμενον ἐκ τῆς ὑπάρξεως οἱουδήποτε οὐσιαστικοῦ λόγου, ὅστις ἀπαιτεῖται διὰ τὴν ἀπόλυσιν.— Ἔλλειψις δικαιοδοσίας τῶν Συμβουλίων πρὸς ἔρευναν τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ οὐσιαστικοῦ λόγου, δικαιουμένων μόνον νὰ ἐρευνήσωσιν, ἂν ἡ αἴτησις τοῦ ἐργοδότου ὑπεβλήθη μετὰ πάροδον 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀναλήψεως ὑπηρεσίας — Δυνατὴ ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀπόλυσις τοῦ μισθωτοῦ μετὰ πάροδον 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως.— Ἀπόφασις Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ἀκυρωτικὴ ἀποφάσεως Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ καὶ συνέπειαι.

Ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 2961/1968 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου ΓΧΟΔ' Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ἐπρόκειτο περὶ ἀντικαταστάσεως πολεμιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 11 αὐτοῦ, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 2657/1953.

(Σημειοῦμεν, ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ προσφάτου ν.δ. 61/1968, ΕΕΔ 28, 56, ἀντικατεστάθη τὸ ἄρθρον 11 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη, κατὰ τὰ ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ ὁριζόμενα).

Ἐπανέρχεται ὁ Ἄρειος Πάγος καὶ διὰ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεως του εἰς τὰ παρὰ τοῦτον ἐπὶ τοῦ θέματος νομολογηθέντα (Ἴδετε Α.Π. 48/1967, εἰσηγητὴς *Καν. Κλαμαρῆς*, ΕΕΔ 26, 482, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαί, Α.Π. 82/1967, εἰσηγητὴς *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 26, 490). (Ἴδετε ὅμως Σ.Ε. 2704/1968, εἰσηγητὴς *Ν. Μπονρόπουλος*, ΕΕΔ 28, 224 καὶ λοιπὴν νομολογίαν τοῦ Σ.Ε. ἐν ΕΕΔ 23, 1477).

Ἀρείου Πάγου 641/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθαν. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Καν. Κλαμαρῆς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Βασιλείου, Π. Βασιλακόπουλος

Κατὰ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ ν. 1836/1951, ὡς τὸ δεύτερον ἐδάφιον αὐτοῦ ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 ν.δ. 2657/1953, οἱ ὑπόχρεοι τοῦ ἄρθρου 3 αὐτοῦ δύνανται νὰ ζητήσουν τὴν ἀντικατάστασιν τῶν τοποθετηθέντων δι' ἄλλου τοιούτου προστατευομένου ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου, ὁριζομένου περαιτέρω, ὅτι «τὰ οἰκεῖα Συμβούλια ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς περὶ ἀντικαταστάσεως αἰτήσεως ἀνακαλέσωσι τὸν τοποθετηθέντα καὶ τοποθετήσωσι ταυτοχρόνως ἢ μεταγενεστέρως ἕτερον πρόσωπον τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος νόμου. Ἡ αἴτησις ὑποβάλλεται, ἀφοῦ ὑπηρετήσῃ ὁ τοποθετηθεὶς ἐπὶ 15 ἡμέρας. Παρερχομένης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας τῶν 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως ὁ ὑπόχρεος ἀπαλλάσσεται διὰ τὸν ἐφεξῆς χρόνον διὰ τὸν οὕτινος ζητεῖται ἡ ἀντικατάστασις πάσης εὐθύνης ἐκ τοῦ παρόντος ἢ ἄλλου νόμου ἀπορρεούσης».

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ δι' ἄλλου ἀντικατάστασις τοῦ ἀναγκαστικῶς εἰς ἐπιχειρήσεις ἐκ τῶν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου τούτου τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ εἶναι δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου, ὑποκείμενον εἰς μόνον τὸν περιορισμὸν τῆς ἀσκήσεώς του μετὰ παρέλευσιν 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑπ' ἐκείνου ἀναλήψεως ὑπηρεσίας, μηδόλως ἐξαρτώμενον ἐκ τῆς ὑπάρξεως ἢ πρὸς τοῦτο ἐπικλήσεως οἱουδήποτε οὐσιαστικοῦ λόγου, ὅστις ἀπαιτεῖται διὰ τὴν ἀπόλυσιν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 7 ἐδ. 3 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἐφ' ὅσον εἶναι ἐκ τῶν ἐν αὐτῷ διαλαμβανομένων. Μὴ ἐξαρτωμένου ὅθεν τοῦ δικαιώματος τούτου τοῦ ἐργοδότου ἐκ τῆς ὑπάρξεως ἢ ἐπικλήσεως οἱουδήποτε

γωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος εἰς νοσοκομεῖον ἢ κλινικήν. Ὅθεν ἀναιρετέα καθίσταται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασίς του κατὰ τὸ ἄρθρον 897 §§ 17 καὶ 19 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ τοὺς βασίμους 1ον, δεύτερον σκέλος, 2ον καὶ 3ον λόγους ἀναιρέσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

οὐσιαστικοῦ λόγου, τὰ οἰκεῖα Συμβούλια δὲν ἔχουσι δικαιοδοσίαν τινὰ πρὸς ἔρευναν τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ οὐσιαστικῶς βασίμου λόγου, δικαιολογοῦντος τὴν αἰτουμένην ἀντικατάστασιν, δικαιοῦμενα μόνον νὰ ἐρευνήσωσιν, ἂν ἡ περὶ ἀντικαταστάσεως αἴτησις ὑπεβλήθη μετὰ πάροδον 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παρὰ τοῦ μισθωτοῦ ἀναλήψεως τῆς ὑπηρεσίας, ἐξ οὗ καὶ παρέπεται, ὅτι ἡ ὕπαρξις ἀποφάσεως τῶν οἰκείων Συμβουλίων, ἀναγνωριζούσης τὴν ὕπαρξιν βασίμου λόγου διὰ τὴν αἰτουμένην ἀντικατάστασιν τοῦ μισθωτοῦ δὲν ἀποτελεῖ προδικαστικὸν ζήτημα διὰ τὴν παρὰ τοῦ ἐργοδότου ἔγκυρον ἀπόλυσιν τούτου, τοῦ ἐργοδότου δυναμένου μετὰ πάροδον 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεώς του περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ παρ' αὐτῷ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος μισθωτοῦ νὰ ἀπολύσῃ τοῦτον, εἴτε ὑπάρχει, εἴτε δὲν ὑπάρχει ἀπόφασις περὶ τούτου τοῦ οἰκείου Συμβουλίου, πρὸς ἀρχὴθεν ἀνυπαρξίαν τοιαύτης ἀποφάσεως ἐξομοιουμένης καὶ τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν ἡ παρὰ τοῦ οἰκείου Συμβουλίου ἐκδοθεῖσα περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ μισθωτοῦ ἀπόφασις ἠκυρώθη τυχὸν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, τὸ ὡς ἐφεστὸν δικάσαν Πρωτοδικεῖον, κατ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν παρὰ τῶν διαδίκων προσαχθεισῶν ἀποδείξεων καὶ ἀνταποδείξεων, δέχεται ὡς βεβαιωθὲν ἐξ αὐτῶν: 1) Ὅτι ὁ ἤδη ἀναιρεσείων, τοποθετηθεὶς ἀναγκαστικῶς παρὰ τῇ ἀναιρεσιβλήτῳ δι' ἀποφάσεως τοῦ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 προβλεπομένου Κεντρικοῦ Συμβουλίου ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, ἀνέλαβε παρ' αὐτῇ ὑπηρεσίαν τὴν 5.4.1965. 2) Ὅτι μετὰ τὴν πάροδον 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παρ' αὐτοῦ ἀναλήψεως ὑπηρεσίας ἡ ἤδη ἀναιρεσείουσα ἠτήσατο τὴν ἀντικατάστασιν αὐτοῦ δι' ἀνυπαίτιον ἀκαταλληλότητα τούτου, τὸ δὲ Κεντρικὸν Συμβούλιον, δεχθὲν τὴν αἴτησιν ταύτην, προέβη εἰς τὴν ἀντικατάστασιν αὐτοῦ δι' ἀποφάσεώς του, δι' ἧς ἐδέχθη, ὅτι «ἡ παραιτέρω συνεργασία αὐτῶν εἶναι ἀδύνατος συνεπείᾳ ἰσχυροῦ κλονισμοῦ τῶν σχέσεών των». 3) Ὅτι κατόπιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης τοῦ ὡς εἴρηται Συμβουλίου, κοινοποιηθείσης τῇ ἀναιρεσιβλήτῳ, αὕτη ἀπέλυσε τὸν ἀναιρεσείοντα τὴν 30.6.1965, ἤτοι μετὰ πάροδον τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεώς της περὶ ἀντικαταστάσεως αὐτοῦ. Ταῦτα δεχθὲν τὸ Πρωτοδικεῖον καὶ ἐπὶ τούτοις κρίναν, ὅτι ἡ παρὰ τῆς ἀναιρεσιβλήτου γενομένη ἀπόλυσις τοῦ ἀναιρεσείοντος εἶναι ἔγκυρος, ἀκολούθως δέ, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἀπορρίψαν τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, διώκουσαν τὴν καταβολὴν αὐτῷ ἀποζοχῶν ὑπερημερίας διὰ τὸν μετὰ τὴν ἀπόλυσίν του χρόνον δι' ἀκυρότητα τῆς γενομένης ἀπολύσεώς του, ὀρθῶς τὴν διαληφθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς τὸ δεύτερον ἐδάφιον αὐτῆς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 2657/1953, ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ὡς ἀβάσιμος, εἶναι ἀπορριπτέος.

Καθ' ἃ ἀνωτέρω ἐρρήθη, πρὸς ἀρχῆθεν ἀνυπαρξίαν ἀποφάσεως τῶν ὡς εἴρηται Συμβουλίων ἐπὶ τῆς παρὰ τοῦ ἐργοδότου ὑποβληθείσης αἰτήσεως περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ παρ' αὐτῷ κατὰ τὴν ὡς ἄνω διάταξιν (ἄρθρον 11 ἀ.ν. 1836/1951) ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος μισθωτοῦ, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας, μετὰ πάροδον τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ μισθωτοῦ αἰτήσεώς του, ἀπαλλάσσεται ὁ ἐργοδότης κατὰ τὴν διάταξιν ταύτην διὰ τὸν ἑφεξῆς χρόνον διὰ τὸν οὕτινος ζητεῖται ἡ ἀντικατάστασις πάσης εὐθύνης ἐκ τοῦ νόμου τούτου ἢ ἐξ ἄλλου ἀπορρεούσης, ἐξομοιοῦται καὶ ἡ περίπτωσις, καθ' ἣν ἡ παρὰ τοῦ οἰκείου Συμβουλίου ἐκδοθεῖσα περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ μισθωτοῦ ἀπόφασις ἠκυρώθη τυχὸν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Συνεπῶς ὁ παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος, κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ ἐκδόντος τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Πρωτοδικείου, προβληθεὶς ἰσχυρισμὸς περὶ δεδικασμένου, ἀπορρέοντος ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2452/1966 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, δεχθείσης ἀκυρότητα τῆς ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Συμβουλίου, δι' ἧς ἐγένετο δεκτὴ ἡ περὶ ἀντικαταστάσεως αὐτοῦ αἴτησις τῆς ἤδη ἀναιρεσιβλήτου λόγῳ μὴ ἀναφορᾶς ἐν αὐτῇ οὐσιαστικῶς βασίμου ἢ ἀποχρῶντος λόγου, δικαιολογοῦντος τὴν αἰτηθεῖσαν ἀντικατάστασιν, ἦτο ἐπουσιώδης καὶ δὲν ἦσκει ἐπιρροήν τινα εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, ἀφοῦ, κατὰ τὰ ἀνῃθέντα, ἡ ὕπαρξις ἀποφάσεως τῶν οἰκείων Συμβουλίων, ἀναγνωριζούσης τὴν ὕπαρξιν οὐσιαστικῶς βασίμου λόγου διὰ τὴν αἰτουμένην ἀντικατάστασιν τοῦ μισθωτοῦ, δὲν ἀποτελεῖ προδικαστικὸν ζήτημα διὰ τὸ κῦρος τῆς παρὰ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΛΗΨΙΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΥΠΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Ἀνάλογοι πρὸς τὸν ἀριθμὸν τοῦ προσωπικοῦ προσλήψεις, ὅριον ἡλικίας Κανονισμοῦ

Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ τοποθετήσεως παρ' αὐτῷ πρὸ τοῦ ἐνάγοντος καὶ ἄλλων πολεμιστῶν.—Δικαστικὸς ἔλεγχος τῆς πράξεως περὶ τοποθετήσεως πολεμιστοῦ ἀνέργου καὶ ἀπόρου.—Καταλογισμὸς εἰς μισθὸν κερδηθέντων ἄλλοχου ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 656 § 2 Α.Κ.—Ἀόριστος καὶ ἀνεπίδεκτος δικαστικῆς ἐκτιμήσεως ὁ σχετικὸς ἰσχυρισμός, ἐφ' ὅσον δὲν ἐκτίθεται εἰς ποῖον ἐργοδότην ἀπησχολήθη καὶ ποίαν ἐργασίαν παρεῖχεν.—Ὅριον ἡλικίας κατὰ Κανονισμὸν καὶ ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις πολεμιστοῦ.

Τὴ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ∂Δ' Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν ἀπησχολήθη διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως του ἐπὶ ζητημάτων τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 περὶ προστασίας πολεμιστῶν, ὡς ἐτροποποιήθη.

Ἐν σχέσει πρὸς τὴν προθεσμίαν ὑποβολῆς αἰτήσεων πρὸς ἀναγκαστικὴν τοποθέτησίν των ὑπὸ τῶν πολεμιστῶν (περὶ τῆς ὁποίας ἴδετε ἀντιθέσεις γνωμῶν ἐν τῇ νομολογίᾳ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας καὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου, ΕΕΔ 27, 282), σημειωτέον, ὅτι διὰ τοῦ νεωτέρου τῆς ἀποφάσεως ν.δ. 61/1969, ἄρθρου 3, (ΕΕΔ 28, 56), ὡρίσθη, ὅτι αἱ αἰτήσεις πολεμιστῶν, αἱ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ἀνωτέρω ν.δ. ὑποβληθεῖσαι εἰς οἱανδήποτε Συμβούλιον προστασίας πολεμιστῶν, λογίζονται ἐμπροθέσμως κ α ὶ κ α τ ὰ τ ὴ δ ι ά τ α ξ ι ν τ ο ύ τ ω ν γ ο ν ᾶ ἐ π ὶ τ ῇ δ ι ά τ α ξ ε ι τ ο ύ τ ω ν ὑ π ο β α λ ὼ ν τ ῶ ν ἀ π ο φ ά σ ε ω ν τ ῶ ν Σ υ μ β ο υ λ ί ω ν π ρ ο σ τ α σ ί α ς π ο λ ε μ ι σ τ ῶ ν ἐ γ κ υ ρ ο ῖ.

Τοῦτο σημαίνει, ὅτι ὁ Νομοθέτης προσέθεσε κῦρος εἰς τὰς πρὸ αὐτοῦ, ὁποτεδήποτε ἐκδοθείσας, διοικητικὰς περὶ τοποθετήσεως πολεμιστῶν πράξεις.

Ἡ διάταξις αὕτη, ὡς ἐκ τοῦ περιεχομένου της, ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῶν ἐκκρεμῶν δικῶν (πρβλ. Α.Π. 146/1954, εἰσηγητὴς *Π. Ταμούχης*, ΕΕΔ 13, 288).

Τὸ Πρωτοδικεῖον ἀπησχολήθη καὶ μὲ τὸ ζήτημα, ἂν οἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ἀναγκαστικῶς τοποθετούμενοι πολεμισταὶ ὑπόκεινται εἰς καθιερούμενόν διὰ Κανονισμοῦ ὅριον ἡλικίας (ἄρθρον 3 § 4 ν.δ. 1185/1961), ἀποφανθὲν ὡς πρὸς τοῦτο ἀρνητικῶς κατὰ σειρὰν καὶ ἄλλων ἀποφάσεών του. (Ἴδετε καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 16735/1967, εἰσηγητὴς *Ι. Πρεμέτης*, ΕΕΔ 26, 1332, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαί, ἀντίθετος ἡ νομολογία τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ἴδετε Σ.Ε. 3277/1967, εἰσηγητὴς *Γ. Παναγιούλας*, ΕΕΔ 27, 340, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαί).

Ὁπωσδήποτε ὅμως τοῦτο ἐφαρμόζεται μόνον ἐν ὑπάρξει Κανονισμοῦ, ἐπέχοντος ἰσχὺν νόμου, καὶ ὄχι, ὡς ἐν προκειμένῃ περὶ τῆς Δ.Ε.Η., συμβάσεως. (Ἴδετε ΕΕΔ 27, 340, ἔνθα νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου περὶ τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Δ.Ε.Η.).

τοῦ ἐργοδότου, μετὰ πάροδον τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεώς του, ἐνεργουμένης ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἐνῷ, ἐξ ἄλλου, ὡς σαφῶς προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρου 50 § 1 τοῦ νόμου 3713/1928, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 5468/1932 (ἴδε, ἄρθρου 50 § 5 τοῦ ὁ.δ. τῆς 8/16 Φεβρουαρίου 1961 «περὶ κωδικοποιήσεως εἰς ἕνα τὸν κείμενον τῶν περὶ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας διατάξεων»), αἱ ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας τότε μόνον ἀποτελοῦσι δεδικασμένον, ἰσχύον καὶ ἐν πάσῃ ἐνώπιον Δικαστικῆς Ἀρχῆς ὑποθέσει ἡ διαφορά, ὅταν ἐν τῇ ὑποθέσει ἡ διαφορὰ ταύτη προέχῃ τὸ ὑπ' αὐτοῦ κριθὲν διοικητικῆς φύσεως ζήτημα. Ἀπορρίψαν ἔπειτα τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του δείκνυται, τὸν ὡς εἴρηται ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσείοντος, εἰς εὐθεῖαν ὑπέπεσε παράβασιν, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 2ος λόγος ἀναιρέσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως εἶναι, ὡς ἀδόκιμος, ἀπορριπτέος.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 249/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμοι Γ∂Δ' κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Π. Κουμιανάκης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Κυρώζης, Ν. Νικολόπουλος

Ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, τὰ ἐξῆς πραγματικὰ περιστατικά: Ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἐφεσίβλητος, προστατευόμενος ὡς πολεμιστὴς ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς οὗτος τροποποιηθεὶς καὶ συμπληρωθεὶς μεταγενεστέρως ἰσχύει νῦν, ὑπέβαλεν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1960 εἰς τὸ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας Κεντρικὸν Συμβούλιον αἴτησιν διὰ τὴν ὑπαγωγήν του εἰς τὰς προστατευτικὰς διατάξεις

ταύτας καὶ εἶτα ὑπέβαλε διὰ τὴν τοποθέτησίν του ὡς ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐναγομένης καὶ ἤδη ἐκκαλούσης τὴν ἀπὸ 29.3.1965 αἴτησιν, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 353/28.12.1966 ἀπόφασις τοῦ Τ.Σ.Π.Α. Νομοῦ Εὐβοίας, δυνάμει τῆς ὁποίας καὶ ἐτοποθετήθη εἰς αὐτήν, εἰς ἣν, παρουσιασθεὶς τὴν 2.1.1966, δὲν ἐγένετο δεκτὸς ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης καὶ οὕτω περιέστη εἰς ὑπερημερίαν περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του καὶ ὀφείλει τὸν νόμιμον μισθόν του διὰ τὸ ὑπὸ κρίσιν χρονικὸν διάστημα. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω ὁ πρῶτος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος δὲν δικαιοῦται τῆς ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 προβλεπομένης προστασίας, ὡς ὑποβαλὼν ἐκπροθέσμως τὴν σχετικὴν περὶ τούτου αἴτησιν καὶ δὴ μετὰ τέσσαρα ἔτη μετὰ τὴν ἔκπνοὴν τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 § 4 τοῦ ν.δ. 4185/1961 ταχθείσης τριμήνου προθεσμίας, ἐλέγχεται ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος, ἐφ' ὅσον ἐκρίθη κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 §§ 4 καὶ 5 τοῦ προμνησθέντος ν.δ. 4185/1961 ἡ ὡς ἄνω αἴτησις ὡς ἐμπρόθεσμος.

Ἐβεβαιώθη, περαιτέρω, ὅτι ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἐφεσίβλητος ἐτοποθετήθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐκκαλούσης βάσει τῆς κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 137/1.10.1965 συνεδρίασιν ληφθείσης ἀποφάσεως τοῦ Κ.Σ.Π.Α., δι' ἧς ὡρίσθη, ὅτι εἰς τὰς ἐν τῷ Νομῷ Εὐβοίας Ὑπηρεσίας αὐτῆς ἔδει νὰ προσληφθῶσι δύο ὑπάλληλοι ἄρρενες, οὐδαμῶς δὲ ἐβεβαιώθη, ὅτι καθ' ὃν χρόνον ἐγένετο ἡ τοποθέτησις αὐτὴ τοῦ ἐνάγοντος εἶχον πρότερον τοποθετηθῆ καὶ ἀπησχολοῦντο εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐκκαλούσης ἕτεροι δύο ὑπάλληλοι, ὥστε νὰ κριθῇ, ὅτι οὗτος ἐτοποθετήθη καθ' ὑπέρβασιν τοῦ διὰ τῆς μνησθείσης ὡς ἄνω ἀποφάσεως ὁρισθέντος ἀριθμοῦ προσληπτέων ἀρρένων πολεμιστῶν ὡς ὑπαλλήλων. Ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐκκαλούσης, ὅτι πρὸ τῆς τοποθετήσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου εἶχον τοποθετηθῆ εἰς ἐν τῷ Νομῷ Εὐβοίας Ὑπηρεσίας αὐτῆς ἕτεροι τρεῖς πολεμισταὶ ὡς ὁδηγοὶ αὐτοκινήτων, ἐφ' ὅσον δὲν ἰσχυρίζεται καὶ δὲν βεβαιοῦται περαιτέρω, ὅτι οὗτοι εἶχον ἐμφανισθῆ καὶ ἐξετέλουν ὑπηρεσίαν παρ' αὐτῇ κατὰ τὸν χρόνον τῆς τοποθετήσεως τοῦ ἐνάγοντος, ἐλέγχεται ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος, δεδομένου, ὅτι εἶναι δυνατὸν οἱ οὕτωσι τοποθετηθέντες νὰ μὴ ἐνεφανίσθησαν παρ' αὐτῇ πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας ἢ νὰ ἐνεφανίσθησαν μέν, ἀλλὰ νὰ ἀπεχώρησαν μετὰ ταῦτα ἐκ τῆς ὑπηρεσίας αὐτῆς, ὅτε καὶ πάλιν αὕτη ὑποχρεοῦται, ὅπως προσλάβῃ ἑτέρους πολεμιστὰς μέχρι συμπληρώσεως τοῦ νομίμου ποσοστοῦ πολεμιστῶν ὑπαλλήλων (Α.Π. 566/1965, ΕΕΔ 25, σελ. 23). Συνεπῶς ὁ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων δεύτερος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως τυγχάνει ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ἐκ τῶν αὐτῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἐβεβαιώθη, ὑπὸ τὴν ἐκδοχὴν ὅτι συγχωρεῖται ἐν τούτῳ ἔλεγχος τῆς περὶ τοποθετήσεως πράξεως, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος κατὰ τὸν χρόνον τῆς παρὰ τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς ἐκκαλούσης τοποθετήσεώς του ἦτο ἄπορος καὶ ἄνεργος. Ἐξ ἄλλου, ὁ ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 § 2 Α.Κ. ἰσχυρισμὸς τῆς ἐκκαλούσης, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος παρεῖχε τὴν ἐργασίαν του κατὰ τὸ ὑπὸ κρίσιν χρονικὸν διάστημα εἰς ἄλλον ἐργοδότην, τυγχάνει ἀόριστος καὶ ἀνεπίδεκτος δικαστικῆς ἐκτιμήσεως, ἐφ' ὅσον δὲν ἐκτίθεται περαιτέρω εἰς ποῖον ἐργοδότην ἀπησχολήθη οὗτος, ὡς καὶ ποίαν ἐργασίαν παρεῖχεν, ἑπομένως δὲν δύναται νὰ καταστῇ ἀντικείμενον ἀποδείξεως ὡς ἐκ τούτου καὶ νὰ ἐπαχθῇ ὁ ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης ἐπαγόμενος ὅρκος περὶ τοῦ γεγονότος τούτου εἰς τὸν ἐφεσίβλητον. Κατὰ ταῦτα δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ὁ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων τρίτος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως ὡς ἀβάσιμος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 4 τοῦ ν.δ. 4185/1961 εἰς ἃς περιπτώσεις ὡς ἀνώτατον ὅριον ἡλικίας διὰ τὸν διορισμὸν ὁρίζεται τὸ 35ον ἔτος τῆς ἡλικίας ἢ μικρότερον τούτου, προκειμένου περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συμπληροῦται διὰ τοῦ παρόντος, νοεῖται ηὐξημένον κατὰ 7 ἔτη. Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης, ὁμιλούσης περὶ «διορισμοῦ» μόνον, σαφῶς προκύπτει, ὅτι αὕτη δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 τοποθετουμένων πολεμιστῶν, οἷος εἶναι ὁ ἐνάγων, ἀλλ' ἐφαρμόζεται μόνον ἐπὶ τῶν ἀναγκαστικῶν διορισμῶν εἰς τὸ Δημόσιον καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 15615 / 1964, ΕΕΔ 23, 1226). Ὅθεν ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀπεφήνατο κατ' ἀποτέλεσμα καὶ ἀπέρριψεν ὡς οὐσίᾳ ἀβάσιμον τὸν ἰσχυρισμὸν τῆς ἐκκαλούσης, ὅτι ἡ τοποθέτησις τοῦ ἐφεσιβλήτου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτῆς εἶναι ἄκυρος, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι οὗτος εἶχεν ὑπερβῇ τὸ ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ αὐτῆς ὁριζόμενον ὅριον ἡ-

ΔΗΜΟΣΙΟΝ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Πλημμελής έκπλήρωσις ύποχρεώσεων μισθωτού ώς καταγγελία συμβάσεως

Πρόσληψις μισθωτού ώς πιεστού εις τυπογραφείον του Δημοσίου.—Χαρακτηρισμός εργασίας πιεστού ώς κατά κύριον χαρακτήρα σωματικής.—Απλή και μόνον πλημμελής εκπλήρωσις των υποχρεώσεων του μισθωτού δεν δύναται να ερμηνευθή ώς σιωπηρά καταγγελία της συμβάσεως εκ μέρους του μισθωτού, εκτός αν υπάρχη οριστική άρνησις αύτου, όπως εκπληρώση την παροχην αύτου, συναγομένης σιωπηράς καταγγελίας συμβάσεως εργασίας.—Έγγραφος μετά του Δημοσίου κατάρτισις συμβάσεως.—Έγκυρος διά το Δημόσιον η καταγγελία της συμβάσεως εργασίας και άνευ καταβολής αποζημιώσεως.—Απεζημίωσις κατά το Β.Δ. 16/18 Ιουλίου 1920 κατ' άρθρον 24 Νόμου 4464/1965.

Περίπτωσις της κατωτέρω δικαστικής αποφάσεως υπήρξε καταγγελία συμβάσεως εργασίας μισθωτού του Δημοσίου.

Διά την καταγγελίαν συμβάσεων εργασίας μετά του Δημοσίου ισχύει ο νόμος 4464/1965 (άρθρον 24 § 7). (Ίδετε σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 27, 1552, ένθα παραπομπαί και εις νομολογίαν Πρωτοδικείου Αθηνών 21736/1967, εισηγητής *Εύάγ. Καλλίτσης*, ΕΕΔ 27, 737).

Τον νόμον τούτον εφαρμόζει η απόφασις, εν συνδυασμώ προς το άρθρον 60 § 2 του α.ν. 1846/1951, ώς αυθεντικώς ηρμηνεύθη υπό του άρθρου 48 § 2 του ν.δ. 2698/1953 (ΕΕΔ 10, 661, ΕΕΔ 12, 1288), κατά το οποίον η παράλειψις καταβολής υπό του Δημοσίου του εν τη διατάξει δοηθήματος (αποζημιώσεως ήδη του νόμου 2112/1920) ουν συνεπάγεται οιανδήποτε άδικον κόρωσιν έναντι του Δημοσίου, άλλ' αποτελεί μόνον πειθαρχικόν παράπτωμα του αρμοδίου οργάνου του Δημοσίου.

Η απόφασις αντιμετωπίζει και θέμα σιωπηράς καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας εκ μέρους του μισθωτού, άλλ' ώς γίνεται δεκτόν εν τη θεωρία και νομολογία (Ίδετε σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 27, 352) εκ μόνης της πλημμελούς εκπαλέσεως της εργασίας δεν δύναται να συναχθή σιωπηρά εκ μέρους του μισθωτού καταγγελία της συμβάσεως, τούτο δε δέχεται και η εν λόγω δικαστική απόφασις.

Εκ της οριστικής άρνήσεως του μισθωτού δε' εκτέλεσιν της παροχής του δύναται να συναχθή έκφρασις βουλήσεως σιωπηράς καταγγελίας της συμβάσεως. (Ίδετε Πρωτοδικείου Αθηνών 4004/1968, εισηγητής *Ι. Πρεμέτης*, ΕΕΔ 27, 557).

Πρωτοδίκου Αθηνών 5808/1968

Διαδικασία εργατικών διαφορών Νόμου ΓΞΟΔ'

Πρωτοδίκης ο κ. **Σ. Αργυρόπουλος**

Δικηγόροι οι κ.κ. Θ. Θεοδωρόπουλος, Χρ. Φραγκούλης, δικαστικός αντιπρόσωπος του Δημοσίου

Ισχυρίζεται ο ενάγων, απασχολούμενος δυνάμει συμβάσεως ιδιωτικού δικαίου παρά τω εναγομένω Δημοσίω και εις το τυπογραφείον του Γενικού Επιτελείου Στρατού, ότι απελύθη άκύρως, συνεπεία αρνήσεως αύτου όπως άποδεχθή την μεταβολήν του ήδη υφισταμένου ωραρίου απασχολήσεως αύτου, ανερχομένου, αφ' ής προσελήφθη εις 6 ώρας ημερησίως, εις 8 ώρας, ώς επεδίωξε το εναγόμενον διά της άνωτέρω Υπηρεσίας αύτου. Διώκεται κυρίως μεν η καταβολή μισθών υπερημερίας, επικουρικώς δε αποζημιώσεως συνεπεία της καταγγελίας υπό του εναγομένου της άνω συμβάσεως, ώς και αποζημιώσεως διά την μη λήψιν άδείας αύτου κατά τον χρόνον της απολύσεως αύτου. Η αγωγή αύτη, παραδεκτώς φερομένη προς κρίσιν κατά την προκειμένην διαδικασίαν του νόμου ΓΞΟΔ' (άρθρον 37 του Εισαγωγικού Νόμου του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας), δέον νά ερευνηθή περαιτέρω.

Εβεβαιώθησαν, κατά την εκ των ένόντων κρίσιν ημών, τα κάτωθι: Ο ενάγων προσελήφθη, συμφώνως προς την διάταξιν του άρθρου 24 § 1 του νόμου 4436/1929, την 10.2.1964, δυνάμει συμβάσεως εξηρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου υπό του διευθυντού της ανωτέρω εν τω ιστορικώ Υπηρεσίας του Δημοσίου, προς εξυπηρέτησιν σπουδών και μονίμων αναγκών του εναγομένου εις το

λικίας και δη το 42ον έτος της ηλικίας αύτου, αοχέτως του ότι εκ των αύτων αποδεικτικών στοιχείων δεν εβεβαιώθη, ότι ο ενάγων είχεν υπερβή κατά τον χρόνον της τοποθετήσεώς του (2.1.1966) το 42ον έτος της ηλικίας του. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω δέον όπως απορριφθή ο τα εναντία υποστηρίζων τέταρτος λόγος της υπό κρίσιν εφέσεως ώς αβάσιμος.

τυπογραφεῖον τοῦ Γ.Ε.Σ. ὡς πιστής αὐτοῦ, ἡτις ἐργασία κατὰ κύριον χαρακτῆρα εἶναι, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν τοιαύτην τοῦ λινοτύπου καὶ στοιχειοθέτου, τεχνικὴ καὶ ἐντεῦθεν σωματική, ἀπαιτοῦσα πρακτικήν τινα ἐμπειρίαν, τῆς ἐλαχίστης πνευματικῆς ἐργασίας καταβαλλομένης, ἵνα κατασταῖ ἡ ἐκτέλεσις ταύτης εὐχερεστέρα. (Βλέπε σχετικῶς ὡς πρὸς τὴν ἄποψιν περὶ σωματικῆς ἐργασίας αὐτοῦ καὶ ν.δ. 4046/1960, ἄρθρον 1). Τὴν ἐργασίαν ταύτην προσέφερεν ὁ ἐνάγων ἕως καὶ τῆς 1.6.1968, ὅτε διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. Φ.84/41 διαταγῆς τοῦ διοικητοῦ τοῦ Γ.Ε.Σ. ἀπελύθη, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἠρνεῖτο ἐπὶ 14 ἡμέρας, ὅπως συμμορφωθῇ καὶ ἀπασχοληθῇ καθ' ὅλον τὸ νόμιμον ὡράριον, λογισθείσης τῆς ἐνεργείας αὐτῆς ὡς μονομεροῦς ἐκ μέρους τοῦ ἐνάγοντος καταγγελίας τῆς συμβάσεως.

Βασικῶς ἡ ἁπλῆ καὶ μόνον πλημμελὴς ἐκπλήρωσις τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ μισθωτοῦ δὲν δύναται νὰ ἑρμηνευθῇ ὡς σοβαρὰ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, ἐκτὸς ἂν ὑπάρχῃ ὁριστικὴ ἄρνησις αὐτοῦ, ὅπως ἐκπληρώσῃ τὴν παροχήν του, ἐκ τῆς ὁποίας, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν καὶ τῆς αἰτίας, ἧτις προεκάλεσε τὴν ἄνω ἄρνησιν τῆς παροχῆς, καὶ τῶν λοιπῶν συνθηκῶν, συνάγεται, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 173 τοῦ Α.Κ., ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 200 καὶ 288 τοῦ Α.Κ., τοιαύτη βούλησις αὐτοῦ (*Καποδίστριας*, ἐν Ἑρμ.Α.Κ., Εἰσαγωγικαὶ παρατηρήσεις ὑπὸ τὰ ἄρθρα 416 - 436, ἀριθ. 24, *Τούση - Σταυροπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 345, σημ. 38, 674/1966, ΕΕΔ 26, σελ. 224) καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ εἰσέτι, ὅτι ὑφισταμένου κανονισμοῦ ἡ τοιαύτη ἄποχή, χρονομένη ὡς ἀδικαιολόγητος κατὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ προβλεπομένην διαδικασίαν, ἐπισύρουσαν καὶ πειθαρχικὴν δίωξιν, ὑπολαμβάνεται ὡς σοβαρὰ καταγγελία τῆς συμβατικῆς ἐργασίας (Α.Π. 528/1966, ΕΕΔ 25, σελ. 1508).

Ἐν προκειμένῳ, προέκυψεν ἐκ τοῦ ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ, ὅτι πράγματι κατὰ τὸ παρελθὸν παρείχετο ὑπὸ τῶν ἐργαζομένων εἰς τὴν ἄνω Ὑπηρεσίαν ἐργασία ἐπὶ ἔλαττον τῶν 8 ὡρῶν, ταύθ' ὅπερ καὶ ἐν συνεχείᾳ κατὰ τὰς παρισώσεις τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἐνάγοντος εἶχε καθορισθῇ διὰ διαταγῶν τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Γ.Ε.Σ. εἰς 7½ ὥρας. Ἄλλωστε καὶ ὁ μάρτυς τῶν ἐναγομένων δὲν ἀρνεῖται εἰς τὰ παρελθόν ἀπασχόλησιν τοῦ ἐνάγοντος καὶ τῶν μετ' αὐτὸν ἀπολυθέντων ἑτέρων συναδέλφων αὐτοῦ ἐπὶ 6 ὥρας, ὡς καὶ ὁ ἐνάγων διατείνεται. Καὶ ναὶ μὲν δὲν ἐβεβαιώθη συμφωνία τοῦ ἐναγομένου μετὰ τοῦ ἐνάγοντος διὰ παροχὴν ἐργασίας ἐπ' αὐτοῦ ἐπὶ 6 ὥρας καὶ δὴ ἐγγράφου καταρτιζομένης μετ' αὐτοῦ, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 34, 39 καὶ 40 τοῦ νόμου ΣΙΒ' περὶ Δημοσίου Λογιστικοῦ, ὥστε νὰ δεσμεύηται τὸ ἐναγόμενον ἐκ ταύτης, πλὴν ἐν προκειμένῳ ἐκ τοῦ περιστατικοῦ τούτου, προδήλως, δὲν δύναται νὰ συναχθῇ ἐκ τῆς ρηθείσης ἀρνήσεως τοῦ ἐνάγοντος, ἵνα ἀπασχοληθῇ ἐπὶ 8 καὶ 7½ ὥρας, δοῦλησις αὐτοῦ μονομεροῦς λύσεως τῆς συμβάσεως, ὑπολαμβάνει ταύτην ἡ ἄνω διατιγή, δι' οὗ ἀπελύθη οὗτος.

Ἡ τοιαύτη καταγγελία οὐχ ἧττον τῆς ἐνδίκου συμβάσεως καὶ ἄνευ καταβολῆς ἀποζημιώσεως εἰς τὸν ἐνάγοντα δὲν εἶναι ἄκυρος, συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 48 τοῦ νόμου 2698/1953, προκειμένου περὶ τοῦ Δημοσίου, καθ' ὅπερ οὗτος δὲν περιάγεται εἰς κατάστασιν ὑπερημερίας, δι' ὃ καὶ κατὰ κυρίαν βάσιν αὐτῆς ἡ ἀγωγὴ εἶναι ἀπορριπτέα ὡς μὴ νόμιμος.

Ἐξ ἄλλου, ὁ ἐνάγων, καθ' ἃ ἐξετέθη, προσληφθεὶς δυνάμει τοῦ ἄρθρου 24 § 1 τοῦ ἀνωτέρω νόμου, καθ' ἣν ὡς ἐργατοτεχνίτης ἐξακολουθεῖ νὰ θεωρῆται ὡς ἐργάτης, ἀνεξαρτήτως ἂν ἐξ ὑπαρχῆς ἢ μεταγενεστέρως παρέσχεν ἐργασίαν χαρακτηριζομένην ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νομοθετικοῦ διατάγματος 2655/1953 ἢ ἐξ ἄλλου νόμου, καθ' ὅσον οὐδεμία δυνατότης ἐκ τοῦ νόμου τούτου ὑφίσταται διὰ τὴν προσληψιν αὐτοῦ ὡς ὑπαλλήλου. Ἑπομένως ὁ ἐνάγων δικαιοῦται ἀποζημιώσεως προσηκούσης εἰς ἐργάτην, ἐφ' ᾗ ἰδιότητι καὶ ἐγκύρως προσελήφθη, καὶ οὐχὶ τοῦ ὑπαλλήλου καὶ ὑπὸ τὴν ἐκδοχὴν εἰσέτι, ὅτι ἡ ἄνω ἐργασία τοῦ πιστοῦ τυπογραφείου χαρακτηρίζεται βάσει τοῦ ρηθέντος ν.δ. 2653/1953 ὡς τοιαύτη πνευματική (Α.Π. 91/1958, ΝοΒ 6, σελ. 677, 113/1964, ΕΕΔ 23, σελ. 334, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 4914/1968, ἀδημοσίευτος, Γνωμοδότησις Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους 780/1965, ΕΕΔ 24, σελ. 1221). Ἡ ἀποζημίωσις, ἧς δικαιοῦται ὁ ἐνάγων, εἶναι ἡ προβλεπομένη ὑπὸ τοῦ ὑ.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920, οὗ ἡ ἐφαρμογὴ ἐπὶ τοῦ Δημοσίου ἐθεσπίσθη διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ νόμου 4464/1965, ἐκ τῆς ἐννοίας τοῦ ὁποίου, ὁμιλοῦντος γενικῶς περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου 2112 ἐπὶ παντὸς μισθωτοῦ, προκύπτει καὶ ἐφαρμογὴ τοῦ ἄνω διαλικοῦ διατάγματος, δι' οὗ ἐπεκτείνεται καὶ ἐπὶ ἐργατῶν ὁ νόμος 2112 περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως (βλέπε Πρωτοδικεῖον Θεσσαλονίκης 2215/1968, ΕΕΔ 27, σελ. 625, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 1420/1968, ΕΕΔ 27, σελ. 240).

Ἐξ ἄλλου, ἡ καταγγελία τῆς ἄνω συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος δὲν ἐγένε-

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΔΙΚΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

I

Δικαστικόν ένσημον επί άγωγής ποσού άνωτέρου των δραχμών 15.000 κατά την διαδικασίαν εργατικών διαφορών άρθρου 691 επ. Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας.

Εισαγωγή προς ενδίκασιν ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου κατ' άρθρον 691 Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας λόγω ποσού και τόπου προσφοράς υπηρεσιών, ανεξαρτήτως τόπου κατοικίας του εναγομένου.—Μη αναγκαία η καταβολή δικαστικού ενσήμου του Νόμου ΓΨΟΗ'/1912 επί αγωγής ποσού ανωτέρου των δραχμών 15.000.

Το ενδιαφέρον της κατωτέρω δικαστικής αποφάσεως είναι, μεταξύ των άλλων, και εις το ότι δέχεται, ότι, ως τούτο ίσχυε διά τας αγωγάς των μισθωτών κατά την καταργηθείσαν διά του άρθρου 37 του Εισαγωγικού Νόμου Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας εργατικήν διαδικασίαν του νόμου ΓΨΟΔ', δεν απαιτείται καταβολή δικαστικού ενσήμου δι' αγωγάς (πέραν του ποσού των δραχμών 15.000) και κατά την νέαν διαδικασίαν εργατικών διαφορών του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας (άρθρον 691 επ.). (Ίδετε διά το θέμα και σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 28, 143, Αλ. Αμπατζή, ΕΕΔ 28, 263).

Θα μας επιτραπή να σημειώσωμεν, ότι η αρχική α-

τέλεια των έγγράφων της διαδικασίας του νόμου ΓΨΟΔ' δεν ισχύει σήμερον, των έγγράφων τούτων υποβαλλομένων πάντως εις μικρά τέλη (Ίδετε κ.δ. 2561/1953, ΕΕΔ 13, 971).

Παραμένει όμως ή θέλησις του Νομοθέτου περί μικράς δαπάνης διά την χαρτοσήμανσιν των έγγράφων της εργατικής διαδικασίας, ή οποία και εξακολουθεί εφαρμοζομένη και μετά την κατάργησιν της διαδικασίας του νόμου ΓΨΟΔ', εις ην υποκατεστάθη ή διαδικασία των άρθρων 691 επ. του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας.

Δεν είναι, εξ άλλου, άνευ σημασίας τό ότι τα ελάχιστα ταύτα τέλη χαρτοσήμου επεβλήθησαν διά της ανωτέρω διατάξεως κατά χρόνον, καθ' ον κατά την εργατικήν διαδικασίαν του νόμου ΓΨΟΔ' εδικάζοντο υπό των Πρωτοδικών αξιώσεις των μισθωτών ανεξαρτήτως ποσού, ότότε ή γνώμη περί ανάγκης καταβολής δικαστικού ενσήμου (αγωγοσήμου) διά τας αγωγάς ποσού ανωτέρου των δραχμών 15.000 εμφανίζει τον Νομοθέτην αντιφάσκοντα ως πρός την θέλησίν του, να επιβάλλη δηλαδή την χαρτοσήμανσιν της αγωγής διά χαρτοσήμου δραχμών 2 και να υπάγη την αυτήν αγωγήν εις την δαπάνην του χαρτοσήμου.

Ως πρός τας ενώπιον του Ειρηνοδικείου πρώτων αγωγάς εξ εργατικών ατυχημάτων του νόμου 551/1915 και μέν ή διάταξις του άρθρου 15 αυτού ωριζεν, ότι αι αποφάσεις κλπ. γράφονται επ' απλού χάρτου και δεν υποβάλλονται εις άλλο τι τέλος, άλλα διά του άρθρου 1 του νόμου 413/1936 κατηργήθησαν άπασαι αι απαλλαγαί εκ των τελών χαρτοσήμου, αι προβλεπόμεναι υπό διαφόρων νόμων και διά του άρθρου 19 του μεταγενεστέρου κ.ν. 553/1937 ωρίσθησαν είδικά μειωμένα τέλη διά την κατά την κειμένην νομοθεσίαν διαδικασίαν πρός αποζημίωσιν παθόντων εξ εργατικών ατυχημάτων.

Τα ποσά ταύτα μετά τον νόμον 18/1944 επηυξήθησαν, έκτοτε δε δεν ερρυθμίσθησαν είδικώς τα τέλη χαρτοσήμου διά τας περί ων ο λόγος αγωγάς και συνεπώς ταύτα ήσαν τα κοινά τέλη διά την ενώπιον του Ειρηνοδικείου διαδικασίαν και κατ' έφεσιν διά την ενώπιον του Πρωτοδικείου τοιαύτην.

Εφ' όσον όμως και αι αξιώσεις αύται υπήχθησαν πλέον κατά την νέαν Πολιτικήν Δικονομίαν εις την διαδικασίαν των άρθρων 691 επ. του Κώδικος τα δικόγραφα υποβάλλονται πλέον εις τα αυτά τέλη της διαδικασίας αυτής.

Πρέπει λοιπόν να είναι, νομίζομεν, ορθή ή γνώμη της κατωτέρω δικαστικής αποφάσεως ως πρός την απαλλαγήν πάσης αγωγής και κατά την νέαν διαδικασίαν των εργατικών διαφορών της υποχρεώσεως καταβολής δικαστικού ενσήμου, α-

---

τό δι' αφορμήν βαρύνουσαν τό Δημόσιον, καθ' όσον αύτη είναι αποτέλεσμα της άρνήσεως του ενάγοντος, όστις ήρνήθη συνταιριαστικώς να έργασθή πέραν των 6 ωρών, καίτοι ρητή συμβατική υποχρέωσις απασχολήσεως αυτού, κατά τα προδιαληφθέντα, δεν είχεν αναληφθή υπό του ενεγομένου, και όστις την τυχόν αμφισβήτησαν αυτού ως πρός το ωράριον, καθ' ό έδει να απασχοληθή, συμμορφούμενος άμα πρός το άνω ωράριον, ήδύνατο να λύση διά της προειρημένης (αναγνωριστικής) αγωγής, δι' ό και δεν δικαιούται αποζημιώσεως συνεπεία απολύσεως αυτού, πριν λάβη την άνω άδειαν του έτους 1968, συμφώνως πρός την διάταξιν του άρθρου 5 § 4 του ά.ν. 539/1945, και του επιδόματος άδείας, συμφώνως πρός την διάταξιν του άρθρου 5 § 16 του νόμου 4506/1966, δι' ό και τό σχετικόν της αγωγής αίτημα είναι απορριπτέον ως ουσία αβάσιμον.

διαφέρως ἀντικειμένου αὐτῆς (Πρβλ. καὶ Α.Π. 156/1963, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 12, 728, διὰ τὴν ἀπαλλαγὴν τῆς καταβολῆς ἐνσήμου τῶν πανήλων).

Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Σύρου 7/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. **Ν. Λεμπέσης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Βαΐτσης Βάγιας, Μ. Γλόκας

Ἡ ἀγωγὴ αὕτη ἁρμοδίως καθ' ὕλην εἰσάγεται ἐνώπιον τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου λόγῳ ποσοῦ καὶ τόπου προσφορᾶς ἐργασίας, ἀνεξαρτήτως τόπου κατοικίας τῆς ἐναγομένης κατ' ἄρθρον 16 ἐδ. 2 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, περὶ τῆς καθ' ὕλην ἁρμοδιότητος καὶ τοῦ ἄρθρου 692 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας περὶ τῆς κατὰ τόπον ἁρμοδιότητος. Διὰ τὴν συζήτησιν ταύτης ἐτηρήθη ἡ προδικασία τῶν ἄρθρων 691 ἐπ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας. Ἐν ὄψει τῆς ἀξίας (τοῦ ποσοῦ τῶν 15.000 δραχμῶν) καὶ μετὰ τὴν κατ' ἄρθρον 37 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας κατάργησιν τοῦ ἐ.δ. τῆς 1/14.8.1920 περὶ κωδικοποιήσεως τοῦ νόμου ΓΨΟΔ'/1912 δὲν ἀπαιτεῖται καταβολὴ δικαστικοῦ ἐνσήμου, προβλεπομένου δι' ἀξιώσεις ἄνω τῶν 15.000 δραχμῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ΓΨΟΗ'/1912, ὡς ἰσχύει μετὰ τὸ ν.δ. 4189/1961. Διότι βάσις τῆς ἀξιώσεως εἶναι ἐργατικὸν ἀτύχημα. Καί, κατ' ἄρθρον 15 νόμου 551/1914, τὰ ἔγγραφα τῆς διαδικασίας τῶν ἐκ τοῦ νόμου τούτου διαφορῶν συντάσσονται ἐφ' ἁπλοῦ καὶ δὲν ὑπόκεινται εἰς ἄλλο τέλος. Ἔχει γίνει δεκτόν, προκύπτει δὲ ἐκ τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως τοῦ νόμου ΓΨΟΗ'/1912, ὅτι τὸ δικαστικὸν ἔνσημον ἀποτελεῖ φορολογίαν (ἐν *Κιτσικοπούλου*, Πολιτικὴ Δικονομία, τόμος 10, σελ. 9591). Γενικῶς, ἐπίσης, ἀνεξαρτησίας τῆς εἰδικῆς βάσεως τῆς διαφορᾶς ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, καὶ αἱ ἐργατικαὶ διαφοραὶ ὑπὸ τὸ προϊσχύσαν καθεστὼς τοῦ ἐ.δ. τῆς 1/14 Αὐγούστου 1920 δὲν ὑπεβάλλοντο εἰς δικαστικὸν ἔνσημον οὐχὶ διότι ρητὴ διάταξις καθώριζε τοῦτο, ἀλλὰ διότι ἐπεκράτει ἡ ἄλη οἰκονομία τοῦ διαδικαστικοῦ τούτου νόμου καὶ ὁ ἐν τούτῳ κείμενος σκοπὸς τοῦ νομοθέτου περὶ ἀπαλλαγῆς τῶν διαδίκων ἀπὸ τοῦ τέλους τούτου, ὡς τοῦτο προέκυπτεν ἐκ τῆς ἐλάσσονος προκαταβολῆς ἐξόδων τῆς δίκης, τῆς ἀτελοῦς συντάξεως τῶν ἐκθέσεων καὶ τῆς ταχείας ἀποπερατώσεως τῶν δικῶν (πρβλ. ἐν *Κιτσικοπούλου*, τόμος 10, σελ. 9608 § 70 καὶ αὐτόθι πληθὺς σημειώσεων παραπομπῶν). Αἱ σκέψεις αὗται τῆς νομολογίας ἰσχύουν καὶ ἤδη, μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ νόμου τούτου, ἀφοῦ καὶ ἐν προκειμένῳ: α) Ὁρίζεται εἰδικὴ διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν πρὸς ταχίστην περάτωσιν τῶν ἐκκειθεν προκυπτουσῶν ἀξιώσεων, κατ' ἄρθρον 710 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, β) λαμβάνονται ἀφ' ὅλην καὶ ἀποδεικτικὰ μέσα μὴ πληροῦντα τοὺς ὅρους τοῦ νόμου, οἷον τὰ μὴ χαρτοσημασμένα τοιμίους ἢ παντάπασι, γ) ἀσκεῖται ἀγωγὴ καὶ διὰ προφορικῆς ἐκθέσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου, κατ' ἄρθρον 216 § 1 ἐδ. 6' Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐφαρμοστέων κατ' ἄρθρον 694 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, δ) ἡ πληρεξουσιότης δίδεται ἀτελῶς δι' ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου κλπ. καὶ ε) σαφῶς προκύπτει, ὅτι ὁ νομοθέτης δὲν ἐπεδίωκε να ἀνατρέψῃ το προϊσχύσαν ὡς πρὸς τὸ δικαστικὸν ἔνσημον καθεστὼς καὶ να ἐπιμάγῃ τὰς διαφορὰς εἰς τέλος, ἐν ὄψει τοῦ ὅτι αἱ ἐφ' ἑαυτάμενα ἀτέλειαι, περιλαμβάνουσαι παγίως τὴν ἐργατικὴν διαφοράν, διετηρήθησαν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ Κώδικος τελῶν χαρτοσήμου καὶ ὄρια κατέλιπον καὶ τὴν ὑπὸ κρίσιν περίπτωσιν καὶ προσθέτως, ἐν ὄψει τοῦ ὅτι, ἅπαξ γενομένης δεκτῆς τῆς ἀπαλλαγῆς, δὲν ἐπιτρέπεται σωστῶς νὰ ἐπιβληθῇ φορολογία ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου ΓΨΟΗ'/1912, ἀφοῦ τοῦτο προσκρούει εἰς τὴν συνταγματικὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 82 § 1 Συντάγματος 1968, ἀποδίδοντος ταυτοσήμους τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ Συντάγματος 1952 (πρβλ. σύμφωνον *Ἀμερικάνου*, Α.Ε.Ν. 24, 1025).

II

Ἐκκρεμεῖς κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας δίκαι ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν

Κατάργησις διὰ τοῦ ἄρθρου 37 Εἰσαγωγικοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας Νόμου τοῦ Β.Δ. 1 Αὐγούστου 1920 περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν, ὡς ἐτροποποιήθη. — Διεξαγωγὴ ὅμως τῶν ἐκκρεμῶν κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Κώδικος δικῶν κατὰ τὰς καταργουμένας διατάξεις. — Ἔννοια ἐκκρεμῶν δικῶν. — Εἰσαγωγὴ ἀναρμοδίως πρὸς ἐκδίκασιν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Νόμου ΓΨΟΔ' ἐνώπιον Πρωτοδίκου διαφορᾶς, ἡ περὶ τῆς ὁποίας ἀγωγὴ ἐπεδόθη μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας. — Ἁρμόδιον τὸ Μονομελὲς Πρωτοδικεῖον. — Παραπομπὴ εἰς τοῦτο πρὸς ἐκδίκασιν.

Πρωτοδίκου Πειραιῶς 1695/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου ΓΨΟΔ'
Πρωτοδίκης ὁ κ. **Ἀπόστ. Μουστακόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Κοντόπουλος, Μ. Μούγιας

Κατὰ τὸ ἄρθρον 37 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου

τοῦ Κώδικος Νέας Πολιτικῆς Δικονομίας, τὸ ὁ.δ. τῆς 1 Αὐγούστου 1920 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τοῦ νόμου ΓΞΟΔ' περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν κλπ.», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη, πᾶσαι αἱ διατάξεις, αἱ ὁποῖαι ἀναφέρονται εἰς ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων αὐτοῦ καὶ ἐν γένει πᾶσαι αἱ διατάξεις, αἱ ὁποῖαι ἀναφέρονται εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐν ἄρθρῳ 691 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας διαφορῶν καταργοῦνται, αἱ κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν ὅμως τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἐκκρεμεῖς δίκαι μέχρις ἀμετακλήτου ἀποφάσεως δικάζονται κατὰ τὰς καταργουμένας διατάξεις. Διαλαμβάνουσα ἡ ἀνωτέρω διάταξις τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας περὶ ἐκκρεμῶν δικῶν ἐνοεῖ προδήλως τὰς κρινομένας ὡς τοιαύτας ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἰσχύος τῆς παλαιᾶς Πολιτικῆς Δικονομίας. Καθ' ἃ δὲ προκύπτει ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 136, 138, 156, 339, 553 § 2, 619 καὶ 620 τῆς Πολιτικῆς ταύτης Δικονομίας, ὧν ἡ ἰσχὺς ἐπεξετείνετο καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΞΟΔ' ἐκδικαζομένων ὑποθέσεων, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 20 τοῦ νόμου ταύτου, τὸ δικαστικὸν συνάλλαγμα μεταξὺ τοῦ ἔχοντος τὸ πρὸς ἀγωγὴν δικαίωμα καὶ τοῦ καθ' οὗ τοῦτο δύναται νὰ ἀσκηθῇ ἱδρύεται διὰ τῆς νομίμου ἐπιδόσεως τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀγωγῆς πρὸς τὸν καθ' οὗ αὕτη, ἀφ' ἧς καὶ θεωρεῖται συντελεσθεῖσα ἡ ἄσκησις ταύτης καὶ ἐπόντως αἱ νόμιμοι συνέπειαι, ἐν αἷς καὶ ἡ τῆς ἐκκρεμοδικίας τῆς ὑποθέσεως (Α.Π. 422/1938, Θέμ. Ν', σελ. 235, Α.Π. 431/1939, Θέμ. ΝΑ', σελ. 24, Α.Π. 464/1939, αὐτόθι, σελ. 71, Α.Π. 518/1949, Θέμ. ΞΑ', σελ. 268, Α.Π. 108/1950, ΕΕΝ ΙΖ', σελ. 355, Α.Π. 645/1961, ΝοΒ 10, σελ. 409, Α.Π. 180/1965, ΝοΒ 13, σελ. 1069 - 1070, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 23599/1966, Ἀρχ. Νομολογίας, ΙΗ', σελ. 699, Πρωτοδικείου Θηβῶν 22/1951, ΕΕΔ 11, σελ. 204). Ἡ ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν συνταασομένη συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 5 τοῦ νόμου ΓΞΟΔ' ἔκθεσις περὶ τῆς ἀξιώσεως τοῦ ἐνάγοντος (μὴ προβλεπομένης ἐν προκειμένῳ ἐγγραφῆς εἰς τὸ πινάκιον) δὲν ἀποτελεῖ πρᾶξιν ἀσκήσεως τῆς ἀγωγῆς, τεθεῖσα δὲ ἁπλῶς ὡς διαδικαστικὴ προϋπόθεσις διὰ τὴν συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὅτι ἐπιφέρει ἄνευ κοινοποιήσεως τὸ ἔννομον ἀποτέλεσμα τῆς ἐκκρεμότητος τῆς δίκης (πρβλ. Ἐγκύκλιον Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης ὑπ' ἀριθ. 12/1968 καὶ ἀνωτέρω ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου).

Ἐν προκειμένῳ, ὡς δείκνυται ἐκ τοῦ προσκομιζομένου καὶ ἐπικαλουμένου ἀποδεικτικοῦ (ἐκθέσεως) ἐπιδόσεως τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος τῶν ἐν Τριπόλει Πρωτοδικῶν Ι.Α., ἡ ὑπὸ κρίσιν περὶ ἐργατικῶν μισθῶν ἀγωγὴ ἐπεδόθη εἰς τὸν πρῶτον τῶν ἐναγομένων, δι' ἑαυτὸν καὶ ὡς γενικῶν πληρεξουσίων πάντων τῶν λοιπῶν, τὴν 8ην Ὀκτωβρίου 1968, ἤτοι μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Κώδικος τῆς νέας Πολιτικῆς Δικονομίας, γενομένην δυνάμει τοῦ ἀ.ν. 44/1967 καὶ συμφώνως πρὸς τὸ ἀκροτελεύτιον ἄρθρον τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου ταύτου ἀπὸ τῆς 15ης Σεπτεμβρίου 1968. Κατὰ συνέπειαν, ἡ προκειμένη δίκη δὲν ἦτο ἐκκρεμὴς κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ ἀνωτέρω Κώδικος, τοῦ ἐναντίου οὐδόλως προκύπτοντος ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι ἡ περὶ τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς ὑπ' ἀριθ. 3567/1968 Ἐκθεσις ἡμῶν συνετάγη τὴν 23ην Ἰουλίου 1968, συμφώνως πρὸς τὰ προεκτεθέντα. Διεπομένη ὅθεν ἡ ἀγωγὴ αὕτη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ νῦν ἰσχύοντος Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἀναρμοδίως εἰσήχθη πρὸς ἐκδίκασιν ἐνώπιον ἡμῶν ὡς Πρωτοδίκου, δικάζοντος κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου ΓΞΟΔ', ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 1968/1944 καὶ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946, ἅτε ἁρμοδίου πρὸς τοῦτο καθ' ὕλην ὄντος, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 16 τοῦ Κ.Π.Δ., τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου, κατὰ τὰς περαιτέρω ἐφαρμοζομένας περὶ κατὰ τόπον ἁρμοδιότητος διατάξεις τῶν ἄρθρων 22 ἐπ. καὶ 692 τοῦ Κ.Π.Δ., μὴ χωρούσης δὲ ἐπαναλήψεως τῆς προδικασίας διὰ καταθέσεως δικογράφων ἀγωγῆς ἢ συντάξεως νέας περὶ αὐτῆς ἐκθέσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 216 § 1 τοῦ Κ.Π.Δ. (Ἐγκύκλιος Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης ὑπ' ἀριθ. 12/1968), δέον νὰ περιορισθῇ ἐν προκειμένῳ ἡ δικαιοδοτικὴ ἡμῶν ἐνέργεια εἰς τὴν κήρυξιν τῆς τοιαύτης ἀναρμοδιότητος καὶ εἰς τὴν παραπομπὴν τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 47 τοῦ Κ.Π.Δ. κατὰ τὴν περὶ πάντων τούτων καὶ αὐτεπαγγέλτως ἔλλωστε ἐρευνωμένην δίσημον ἔνστασιν τῶν ἐναγομένων, εἰς τὴν δικαστικὴν δαπάνην τῶν ὁποίων καὶ δέον ὅπως καταδικασθῇ ἡ ἐνάγουσα κατ' ἄρθρον 178 τοῦ Κ.Π.Δ.

III

Διαφοραὶ μελῶν Συνεταιρισμῶν κατὰ τούτων καὶ ἁρμόδιον Δικαστήριον

Προϊσχύον τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας Δίκαιον.— Ἐκδίκασις κατὰ τὸν Κώδικα Πολιτικῆς δικονομίας τῶν διαφορῶν τούτων καὶ ἀνεξαρτήτως ποσοῦ ὑπὸ τῶν Εἰρηνοδικείων, ἀποκλειομένης ἐφαρμογῆς τῆς διαδικασίας περὶ ἐργατικῶν διαφορῶν.— Παραπομπὴ τῆς ἐνώπιον τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδι-

κείου εισαχθείσης ἀγωγῆς εἰς τὸ ἁρμόδιον Εἰρηνοδικεῖον κατ' ἄρθρον 47 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐφαρμοζομένου καὶ ἐπὶ εἰδικῶν διαδικασιῶν.

Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Κοζάνης 5/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. **Ἀντ. Τωμαδάκης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Τσιολάκης, Θ. Σκιαρᾶς

Κατ' ἄρθρον 108 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἐπὶ ἀλληλοβοηθητικοῦ ἢ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου τὸ μέλος δύναται πρὸς καταβολὴν τῆς εἰσφορᾶς του νὰ ἐνάγεται ὑπὸ τοῦ σωματείου κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΧΟΔ'/1912, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη, κατὰ τὴν αὐτὴν δὲ διαδικασίαν δύναται νὰ ἐναχθῇ καὶ τὸ σωματεῖον ὑπὸ τοῦ μέλους ἕνεκεν ἀξιώσεώς του περὶ χρηματικῆς ἢ ἄλλης παροχῆς, τοῦ σωματείου ἐπέχοντος θέσιν ἐργοδότου (Α.Π. 552/1962, ΕΕΝ 30, 124). Πλήν, μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ νέου Κώδικος τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν Εἰρηνοδικείων ἐσαγονται, κατ' ἄρθρον 15, ἀριθ. 10 αὐτοῦ, καὶ δὴ ἀνὴν διακρίσεως τῆς ἀξίας τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς, αἱ διαφοραὶ, αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῶν σωματείων καὶ τῶν συνεταιρισμῶν κατὰ τῶν μελῶν των ἢ τῶν καθολικῶν αὐτῶν διαδόχων διὰ τὴν ὀφειλομένην εἰς αὐτὰ εἰσφοράν, ὡς καὶ αἱ ἀπαιτήσεις τῶν μελῶν (τῶν σωματείων ἢ τῶν συνεταιρισμῶν) ἢ τῶν καθολικῶν διαδόχων κατὰ τῶν σωματείων καὶ τῶν συνεταιρισμῶν διὰ τὴν καταβολὴν τῆς εἰς αὐτὰ ὀφειλομένης ὑπὸ τούτων χρηματικῆς ἢ ἄλλης παροχῆς. Τὸ ἄρθρον 15, ἀριθ. 10, τοῦ Κώδικος τούτου διετυπώθη βάσει τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 6 - 7 τοῦ νόμου 281/1914, ὅσον ἀφορᾷ τὰ σωματεῖα καὶ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν. 602/1914, ὅσον ἀφορᾷ τοὺς συνεταιρισμούς (ὅρα **Στ. Σταυροπούλου**, Ἑρμ. Κώδ. Πολ. Δικονομίας, ὑπ' ἄρθρον 15 § 10). Τὸ ἄρθρον 12 τοῦ νόμου 602/1914 περὶ συνεταιρισμῶν ρητῶς ὁρίζει, ὅτι ὁ συνεταιρισμὸς ἐνάγει τοὺς συνεταίρους ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικείου τῆς ἕδρας του διὰ τὴν πληρωμὴν τῆς εἰσφορᾶς ἢ οἱασδήποτε ἄλλης παροχῆς, μὴ ὑπερβαινούσης τὰς πέντε χιλιάδας δραχμάς, ἐφαρμοζομένης ἀναλόγως κατὰ τὴν ἐκδίκασιν τῆς ἀξιώσεως τῆς διαδικασίας τοῦ νόμου ΓΧΟΔ', καὶ ὅτι ἡ αὐτὴ διαδικασία ἐφαρμόζεται καὶ εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ συνεταιρισμὸς ἐνάγεται ὡς καθυστερῶν ἡμερομίσθια ἢ ἀντίτιμον παροχῆς ἐργασίας μέχρι τοῦ ἀνωτέρου χρηματικοῦ ποσοῦ εἰς συνεταίρον ὑπάλληλον ἢ ἐργάτην. Δυνάμει τῆς διατάξεως ταύτης αἱ διαφοραὶ ἐκ τῆς παροχῆς πρὸς τὸν συνεταιρισμὸν οἱασδήποτε ἐργασίας, ὑπὸ συνεταίρου (ὑπαλλήλου ἢ ἐργατου), ἐξεδικάζοντο, ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου ΓΧΟΔ', μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν πέντε χιλιάδων, ὑπὸ τοῦ Εἰρηνοδικείου τῆς ἕδρας τοῦ συνεταιρισμοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου τούτου (πρβλ. Ἐφετείων Ἰωαννίνων 10/1959, ΝοΒ 8, 270). Καταργηθείσης ἤδη, διὰ τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, τῆς διαδικασίας τοῦ νόμου ΓΧΟΔ', αἱ διαφοραὶ αὗται, μὴ περιλαμβανόμεναι μεταξὺ τῶν ἐν ἄρθρῳ 691 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας διαφορῶν, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐκδικασθοῦν πλέον κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Κώδικος τούτου διαγραφομένην (ἐν ἄρθροις 692 - 720) διαδικασίαν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, ἀλλὰ θὰ ἐκδικάζονται, καὶ δὴ ἀνεξαρτήτως ποσοῦ, ὑπὸ τῶν Εἰρηνοδικείων (ὅρα **Ἀλ. Βαμβέτσου**, Πρακτικὰ Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς, σελ. 681, Εἰσήγησιν **Γεωργ. Οἰκονομοπούλου**, ἐν ΕΕΔ 18, 1074, δημοσίως σύμφωνον ἄποψιν τῆς **Συντάξεως** ΕΕΔ, ἐν τόμῳ 27, σελ. 1491). Ἄλλωστε, ὡς γίνεται δεκτόν, ἡ τοιαύτη παράλληλος σχέσις μισθώσεως ἐργασίας μετὰ τοῦ νομικοῦ προσώπου ἐπ' ἀμοιβῇ ἤρεσε τὸν χαρακτῆρα μισθώσεως ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν καὶ οὐδέποτε ἐξωτερικευθείσης ἐργασίας (**Ι. Καποδίστριας**, ἐν Ἐρμ.ΑΚ. Εἰσαγωγή, ἄρθρα 648 - 680, ἀριθ. 112, **Μπαλῆς**, Γενικαὶ Ἀρχαὶ § 18, Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 4953/1966, ΕΕΔ 28, σελ. 26). Κατὰ συνέπειαν αἱ ἐκ τῆς σχέσεως ταύτης διαφοραὶ δὲν δύνανται νὰ ἐκδικασθοῦν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Ἐν προκειμένῳ, ἐκτὸς ἀλλων, ὁ ἐνάγων, εἰς τὴν κρινομένην ἀγωγήν του, ὅτι τυγχάνει μέλος τοῦ ἐναγομένου συνεταιρισμοῦ (ἦτοι τῆς Συνεργατικῆς Ἐπαγγελματιῶν Αὐτοκινητιστῶν Κοζάνης «Ἡ Ἕνωσις»), ὅτι προσληφθεὶς ὑπ' αὐτοῦ ὡς ὑπάλληλος τὴν 1ην Σεπτεμβρίου 1965, διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, εἰργάσθη ἀδιαλείπτως μέχρι καὶ τῆς 17 Ὀκτωβρίου 1968 εἰς ἐπιθέσεις τοῦ συνεταιρισμοῦ τούτου καὶ συγκεκριμένως εἰς ἐργασίας, τὰς ὁποίας δὲν ἠδύνατο, ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως χρόνου, νὰ ἐκτελέσῃ τὸ λοιπὸν ὑπαλληλικὸν προσωπικὸν αὐτοῦ καὶ ὅτι καθ' ἅπαντα τὸν χρόνον τῆς περὶ τὸν ἐναγομένου ὑπηρεσίας του, οὗτος (ἐναγόμενος) δὲν κατέβαλεν εἰς αὐτὸν τὰς κατὰ νόμον ἀποδοχάς του, ἀλλὰ μεταξὺ τοιούτων (ἐκ δραχμῶν χιλίων), δὲν τῷ κατέβαλε δὲ ποτὲ καὶ τὸ κατ' ἔτος δικαιούμενα δῶρα ἑορτῶν (Χριστουγέννων - Νέου Ἔτους), ἠτήσατο, ὅπως ἐπιχρεωθῇ ὁ ἐναγόμενος συνεταιρισμὸς καὶ τῷ καταβάλῃ τὰς ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ἀξιώσεις του, ἀνευ-

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΑΜΟΙΒΩΝ ΕΜΜΙΣΘΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

Συνταξιοδότησις δικηγόρου τῶν Σ.Ε.Κ. κατά Ν.Δ. 3395/1955

Συντάξιμος ὑπηρεσία κατά Ν.Δ. 3395/1955.—Ἀνεφάρμοστος διάταξις ἄρθρου 4 Ν.Δ. 3851/1958, ὡς ρυθμίζουσα ἐμμέσως συνταξιοδοτικόν θέμα, ἄγον εἰς αὔξησιν, χωρὶς νὰ ἔχῃ ὑποβληθῇ εἰς τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 57 τοῦ Συντάγματος.— Ἀνεφάρμοστον καὶ τῶν ἀναφερομένων εἰς συντάξεις δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ στρατιωτικῶν διατάξεων τοῦ Α.Ν. 1854/1951, μὴ ἀντικειμένης εἰς τὰς περὶ ἰσότητος διατάξεις τοῦ Συντάγματος τῆς διαφόρου μεταχειρίσεως.—Ἀμοιβαὶ τῶν ἐπὶ παχίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ παρεχόντων ὑπηρεσίαν δικηγόρων.

Ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἀπησχολήθη μὲ τὴν κατὰ τὸ ν.δ. 3395/1955 (ΕΕΔ 14, 1227) συνταξιοδότησιν δικηγόρου τῶν Σ.Ε.Κ., τὰς διατάξεις τοῦ ὁποίου ἐφήρμοσεν, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς ἐχούσας ἐκδοθῆ, κατὰ τὴν δύναμιν τοῦ ἄρθρου 92 τοῦ ν.δ. 3026/1954 «περὶ Κώδικος τῶν Δικηγόρων» ἐξουσιοδότησιν, ἀποφάσεις τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης περὶ καθορισμοῦ ἀμοιβῶν τῶν ἐπὶ παχίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας των δικηγόρων.

Τὸ ἐνδιαφέρον τῆς ἀποφάσεως ταύτης εἶναι εἰς τὸ ὅτι ἐφήρμοσε τὰς ἐπικαλουμένας ἐν αὐτῇ ἀποφάσεις τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης (ΕΕΔ 11, 320, ΕΕΔ 18, 405, ΕΕΔ 20, 833, ΕΕΔ 21, 1343, ΕΕΔ 23, 1083, ΕΕΔ 25, 561), κατὰ τὰ διὰ τῆς ἐξ αὐτῶν ὑπ' ἀριθ. 6798/1966 (ΕΕΔ 25, 561) διατάξεις. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 629/1968, εἰσηγητὴς *Β. Πατσουράκος*, ΕΕΔ 28, 242, ἀλλὼς ἡ Προέδρου Ἀρείου Πάγου 154/1968, πεπερασμένων *Στ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 27, 1518).

Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου 5/1968. Τμ. II

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Εὐάγγ. Γιαλούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Ν. Φλῶρος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Ἰλισσάβης, Ν. Σωτηρίου

Τὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος παράπονον, καθ' ὃ οὐχὶ ὀρθῶς καὶ παρὰ τὸν νόμον ἡ ἐκκαλουμένη δὲν ἀνεγνώρισεν ὡς συντάξιμον καὶ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην παρά τε τῇ Ε.Κ.Κ.Α. καὶ τῷ 5/42 Συντάγματι Εὐζώνων τοῦ συνταγματάρχου Ψαρροῦ, ἀπὸ τῆς 1.7.1941 μέχρι τῆς 30.12.1944, εἶναι νόμῳ ἀβάσιμον, διότι οὐδαμοῦ τοῦ ν.δ. 3395 τοῦ 1955, βάσει τοῦ ὁποίου καὶ κρίνεται τὸ εἰς σύνταξιν δικαίωμά του, ὁρίζεται, ὅτι καὶ αἱ τοιαῦται ὑπηρεσίαι λογίζονται ὡς συντάξιμοι, τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 ἐδ. 1 περίπτωσις δ' τοῦ ἐν λόγῳ ν. δ/τος, καθ' ἣν «συντάξιμος λογίζεται ἐν προσμετρήσει καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἐξαγορᾶς καὶ ἡ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία, πλὴν τῆς τοῦ κληρωτοῦ, μὴ εὑρισκούσης ἔδαφος ἐφαρμογῆς ἐν προκειμένῳ, ὡς ἀναφερομένης εἰς τὴν στρατιωτικὴν καὶ μόνον ὑπηρεσίαν, οὖσαν διάφορον τῆς ὑπηρεσίας εἰς τὰς ἐθνικὰς ὀργανώσεις ἀντιστάσεως καὶ εἰς τὰ ἔνοπλα τμήματα τῶν ἐθνικῶν ἀνταρτικῶν ὁμάδων, ἡ δὲ διάταξις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 3851 τοῦ 1958, δι' ἧς ὡρίσθη, ὅτι «λογίζεται ὡς χρόνος στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας καὶ ὡς ὑπὸ

χομένας εἰς δραχμὰς 55.467 ἐν συνόλῳ. Ἐφ' ὅσον ὅμως δι' αὐτῆς διώκεται ἡ εἰς βάρος τοῦ ἐναγομένου, ὄντος συνεταιρισμοῦ, ἐπιδίκασις πρὸς τὸν ἐνάγοντα, ἀπαιτοῦντα μέλος αὐτοῦ, χρηματικῆς παροχῆς, ἀπαιτούσης τὸ ἀντίτιμον τῆς ἐκ μέρους τούτου (ἐνάγοντος) πρὸς ἐκείνον παροχῆς ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν καὶ οὐχὶ ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἀναρμοδίως, κατὰ τὰ εἰρημένα, εἰσήχθη ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου πρὸς ἐκδίκασιν κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ νέου Κώδικος τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας καθοριζομένην διαδικασίαν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν (ἄρθρον 691 ἐπ. αὐτοῦ) καὶ ἔδει, ὅπως εἰσαχθῇ ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικείου Κοζάνης (εἰς οὗ τὴν περιφέρειαν εὑρίσκεται ἡ ἕδρα τοῦ ἐναγομένου συνεταιρισμοῦ). Ὅθεν, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 47 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐφαρμοζομένου καὶ ἐπὶ εἰδικῶν διαδικασιῶν (πρβλ. καὶ ἄρθρον 609 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, *Σταυροπούλου*, ἔνθ' ἀνωτ., ὑπ' ἄρθρον 47), δέον ὅπως παραπεμφθῇ αὕτη πρὸς ἐκδίκασιν ἐνώπιον τοῦ ὡς ἄνω δικαστηρίου, συμψηφισθῇ δὲ ἡ ἑκατέρωθεν δικαστικὴ δαπάνη, συνῳδὰ ταῖς διατάξεσι τῶν ἄρθρων 178 - 179 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

στρατιωτικήν ἰδιότητα διανυθείς ὁ τοιοῦτος, καθ' ὃν ὑπηρέτησέ τις εἰς ἔνοπλα τμήματα τῶν κατὰ τὸ Ζ' ψήφισμα καὶ τὸν ἀ.ν. 971 τοῦ 1949 ἐθνικῶν ὁμάδων ἑλλήνων ἀνταρτῶν, δὲν εἶναι ἐφαρμοστέα ἐν προκειμένῳ, ὡς ρυθμίζουσα ἐμμέσως διὰ τῆς ἀναγνωρίσεως τινος ὡς συνταξίμου συνταξιοδοτικὸν θέμα, ἄγον εἰς αὔξησιν, χωρὶς νὰ ἔχῃ ὑποβληθῇ εἰς τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 57 τοῦ Συντάγματος. Περαιτέρω αἱ ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐπικαλούμεναι διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1854 τοῦ 1951 καὶ δὴ ἡ ταυτάτη τοῦ ἄρθρου 40 ἐδ. 2, περίπτωσις ε', ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 4448 τοῦ 1964, καὶ καθ' ἣν λογίζεται ὡς συντάξιμος καὶ δὴ ἐν διπλασιασμῷ ὁ χρόνος, καθ' ὃν ὑπηρέτησέ τις καὶ ὡς μέλος ἀνεγνωρισμένης ἐνόπλου ἐθνικῆς ὁμάδος, ἀναφερομένη εἰς τὰς συντάξεις τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ στρατιωτικῶν, δὲν δύναται νὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς καὶ ἐπὶ τῆς περιπτώσεώς του, ἀφοῦ τὸ εἰς σύνταξιν δικαίωμά του δαπίζεται εἰς ἄλλον νόμον καὶ δὴ τὸ ν.δ. 3395 τοῦ 1955, ἡ δὲ διάφορος ἀντιμετώπισις τοῦ θέματος τούτου μεταξὺ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ στρατιωτικῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν σιδηροδρομικῶν δικτύων ἀφ' ἑτέρου δὲν ἀντίκειται εἰς τὰς περὶ ἰσότητος μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων πολιτῶν διατάξεις τοῦ Συντάγματος, δεδομένου ὅτι πρόκειται περὶ δύο κατηγοριῶν προσώπων, διαφόρων ἀπὸ ἀπόψεως μορφῆς, συνθέσεως καὶ ὡρῶν ἐργασίας, ἐξ ὧν στοιχείων καὶ δικαιολογεῖται διαφορὰ ἐν τῷ κανονισμῷ τῆς συντάξεώς των καὶ ἐφ' ὅσον τὸ κατὰ τὰ ὡς ἄνω πλεονέκτημα τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ἀντισταθμίζεται δι' ἄλλων μείζονος ἀξίας πλεονεκτημάτων, ἅτινα ὁ νόμος 3395 τοῦ 1955 ἀναγνωρίζει ὑπὲρ τῶν σιδηροδρομικῶν ὑπαλλήλων. Τὰ αὐτὰ σθεν κατὰ τὸ ὡς ἄνω σημεῖον δεχθεῖσα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη πρᾶξις καὶ διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ λόγους, εἰς οὓς καὶ τὸ Τμῆμα συμπληρωματικῶς ἀναφέρεται, μὴ θεωρήσασα ὡς συντάξιμον διὰ τὸν ἐκκαλοῦντα καὶ τὴν ρηθεῖσαν παρὰ τε τῇ Ε.Κ.Κ.Α. καὶ τῷ δ/42 Συντάγματι Εὐζώνων (Ψαρροῦ Δ.) ὑπηρεσίαν του, οὐδαμῶς ἐσφαλε, ἀλλὰ καλῶς καὶ τὰ πράγματα ἐξετίμησε καὶ τὸν νόμον ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου τῆς ἐφέσεως λόγος ἀπορριπτέος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 92 § 2 τοῦ ν.δ. 3026 τοῦ 1954 «περὶ Κώδικος τῶν Δικηγόρων» ἐν περιπτώσει συμφωνίας ὅπως ὁ δικηγόρος διὰ τὰς παρεχομένας ὑπηρεσίας ἀμείβεται μόνον διὰ παγίας περιοδικῆς ἀμοιβῆς τὸ ἐλάχιστον ὅριον αὐτῆς καθορίζεται ἑκάστοτε δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ οἰκείου Δικηγορικοῦ Συλλόγου, ἀναλόγως α) τῆς κατηγορίας, εἰς ἣν ἀνήκει ὁ δεχόμενος τὰς ὑπηρεσίας τοῦ δικηγόρου, β) τοῦ δικαστηρίου, παρὰ τῷ ὁποίῳ ἀσκεῖ ὁ δικηγόρος τὸ λειτούργημα αὐτοῦ, καὶ γ) τοῦ χρόνου τῆς δικηγορικῆς ἐν συνόλῳ ὑπηρεσίας καὶ τοῦ χρόνου τῆς παροχῆς τῶν νομικῶν ὑπηρεσιῶν εἰς τὸ φυσικὸν ἢ νομικὸν πρόσωπον, ὁ δὲ διὰ τῆς ὡς ἄνω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως καθορισμὸς τῶν ἐλαχίστων ὁρίων ἀμοιβῆς κατισχύει πάσης ἀντιθέτου συμφωνίας.

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης σαφῶς ἐξάγεται, ὅτι ἡ δι' αὐτῆς παρεχομένη εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης ἐξουσία ἔγκειται εἰς τὸν κανονισμὸν καὶ τὴν αὔξησιν τῶν ἑκάστοτε κατωτάτων ὁρίων τῆς δικηγορικῆς ἀμοιβῆς τῶν διὰ παγίας περιοδικῆς ταυτης ἀμειβομένων δικηγόρων, καθοριζομένων ἅμα καὶ παραγόντων ἀναφερομένων εἰς τε τὸ πρόσωπον τοῦ ἐντολέως καὶ εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ δικηγόρου, οἵτινες καὶ θὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν διαμόρφωσιν τῶν ἐλαχίστων ὁρίων ἀμοιβῆς, χωρὶς οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν νὰ ἔχῃ διάφορον ἢ μείζονα βαρύτητα τοῦ ἄλλου, ἐξ οὗ παρέπεται, ὅτι πᾶσα βάσει τῆς ὡς ἄνω διατάξεως καὶ ὅλων ἢ ἑνίων τῶν ἐν αὐτῇ παραγόντων ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης περὶ αὐξήσεως τῆς ἐν λόγῳ δικηγορικῆς ἀμοιβῆς καὶ ἀνεξαρτήτως τῶν παραγόντων, ἐφ' ὧν ἐβασίσθη αὕτος, ἢ καὶ τοῦ δι-

θέντος ὑπ' αὐτοῦ χαρακτηρισμοῦ της οὐδὲν ἄλλο συνιστᾷ ἢ αὔξησιν τοῦ κατωτάτου ὁρίου τῆς ἀμοιβῆς, εἰς τρόπον ὥστε ἐπὶ ἀλλεπαλλήλων ὑφ' οἱανδήποτε μορφὴν καὶ ὑφ' οἱανδήποτε αἰτιολογίαν αὐξήσεων νὰ δημιουργῆται ἐνιαῖον σύνολον ἀμοιβῆς, σχηματιζόμενον διὰ προσθήκης εἰς τὴν ἀρχικὴν κατωτάτην ἀμοιβὴν τῆς πρώτης αὐξήσεως, ἐπὶ τοῦ προκύπτοντος, τῆς νεωτέρας αὐξήσεως ὑπολογιζομένης ἐπὶ τοῦ συνόλου της, ἐὰν εἶναι ὡρισμένη εἰς ἑκατοστὰ ἐπὶ τῆς ἀμοιβῆς καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς, εἰς τρόπον ὥστε τὸ τελικὸν ἄθροισμα νὰ ἀποτελῇ τὸ νέον κατώτερον ὅριον ἀμοιβῆς, ἀποψιν, ἣν ἐδέχθη καὶ τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 246/1965 γνωμοδοτήσεώς του καὶ ὁ Εἰσαγγελεὺς τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22 τῆς 26.9.1963 γνωμοδοτήσεώς του καὶ τὰ τακτικὰ πολιτικὰ δικαστήρια διὰ διαφόρων ἀποφάσεων καὶ ἐν τέλει καὶ ὁ ἴδιος Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης διὰ νεωτέρας καὶ δὴ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6798/1966 ἀποφάσεώς του.

Κατόπιν τούτων καὶ ἐφ' ὅσον ἀποδεικνύεται ἐξ ἐγγράφων τοῦ φακέλου, ἐδέχθη δὲ καὶ ἡ ἐκκαλουμένη πρᾶξις, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν, δικηγόρος παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ, ὑπηρέτει παρὰ τῷ δικτύῳ τῶν Σ.Ε.Κ. ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ καὶ ἐν τῷ χρόνῳ τῆς ἀπολύσεώς του ἐκ τῆς ὑπηρεσίας του ταύτης εἶχε συμπληρώσει μὲν τῷ δικτύῳ τούτῳ ὑπηρεσίαν καλύπτουσαν τὰς τέσσαρας τριετίας καὶ ἐν συνόλῳ δικηγορικὴν ὑπηρεσίαν τεσσάρων πλήρων δεκαετιῶν, ἐδικαιοῦτο πλέον, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ρυθμιζουσῶν τὸ θέμα τῶν κατωτάτων ὁρίων ἀμοιβῶν τῶν δικηγόρων τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ὑπ' ἀριθ. α) 128494/16.11.1954, β) 21337/28.2.1959, γ) 58798/58799/2.6.1961, δ) 93734/17.10.1962, καὶ ε) 76630/8.8.1964, ἐκδοθεισῶν μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Δικηγορικοῦ τούτου Συλλόγου, ἀμοιβὴν ἐκ δραχμῶν 11.665, ἐν συνόλῳ, τοῦ ὑπολογισμοῦ της γινομένου ὡς ἑξῆς: 1) Βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 128494/1954 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης κατώτατον ὅριον ἀμοιβῆς δραχμαὶ 4.500. 2) Βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 21337/1959 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης αὔξησις κατὰ 10% δραχμαὶ 450 + 4.500 = 4.950. 3) Βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 58798/1961 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης νέα αὔξησις κατὰ 10%, ἤτοι κατὰ δραχμὰς 495 + 4.950 = 5.445. 4) Βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 93734/1962 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης, δι' ἧς ἐδόθη αὔξησις κατὰ 10% δι' ἑκάστην τριετίαν ὑπηρεσίας, διὰ πρώτην τριετίαν δραχμαὶ 544 + 5.445 = 5.989, διὰ δευτέραν τριετίαν δραχμαὶ 598+ (5.989) = 6.587, διὰ τρίτην τριετίαν δραχμαὶ 658 + (6.587) = 7.245, διὰ τετάρτην τριετίαν δραχμαὶ 724 + (7.245) = 7.969. 5) Βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 76630/1964 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης, δι' ἧς ἐδόθη αὔξησις κατὰ 10% δι' ἑκάστην δεκαετίαν δικηγορικῆς ὑπηρεσίας, διὰ τὴν πρώτην δεκαετίαν δραχμαὶ 796 + (7.969) = 8.765, διὰ τὴν δευτέραν δεκαετίαν δραχμαὶ 876 + (8.765) = 9.641, διὰ τὴν τρίτην δεκαετίαν δραχμαὶ 964 + (9.641) = 10.605, διὰ τὴν τετάρτην δεκαετίαν δραχμαὶ 1060 + (10.605) = 11.665.

Συνεπῶς ἐπὶ τῆς ἀμοιβῆς ταύτης τῶν 11.665, ἣν καὶ ἔδει νὰ ἐλάμβανεν ὁ ἐκκαλῶν κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος τῆς ὑπηρεσίας του, ἀποτελούσης καὶ τὸν βασικόν του μισθόν, ἔδει νὰ ὑπελογίζετο ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ ν.δ. 3395 τοῦ 1955 συνταξιμός του μισθός, προσαυξανόμενος κατὰ 12% λόγῳ δευτερευουσῶν ἀπολαυῶν καὶ ἐπὶ τοῦ προκύπτοντος δὲ ἀναλόγως καὶ τῆς συνταξίμου ὑπηρεσίας του ἐξ ἐτῶν 15-9-6 δέον νὰ κανονισθῇ ἡ σύνταξίς του, λαμβανομένου ἅμα ὑπ' ὄψιν ὅτι οὗτος ἀπεμακρύνθη τῆς ὑπηρεσίας λόγῳ σωματικῆς ἀνικανότητος. Κατὰ διάφορον ὅθεν τρόπον ὑπολογίσασα ἡ ἐκκαλουμένη πρᾶξις τὸ κατώτατον ὅριον ἀμοιβῆς, ἣν ὁ ἐκκαλῶν ἐδικαιοῦτο νὰ λαμβάνῃ βάσει τῶν προμνησθεισῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος ὑπηρεσίας του, ἤτοι ἐκλαβοῦσα ὅτι αἱ διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 93734/1962 καὶ

76630/1964 ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης δοθεῖσαι αὐξήσεις εἰς τὰς ἀμοιβὰς τῶν ἐπὶ παγίᾳ μηνιαίᾳ ἀμοιβῇ ἀμειβομένων δικηγόρων κατὰ 10% δι' ἑκάστην τριετίαν ὑπηρεσίας παρὰ τῷ αὐτῷ προσώπῳ καὶ κατὰ 10% δι' ἑκάστην δεκαετίαν δικηγορικῆς ὑπηρεσίας, δὲν ἀπετέλουν αὔξησιν τοῦ κατωτάτου ὁρίου ἀμοιβῆς των, ἀλλὰ προσαυξήσεις ἐπὶ τοῦ ἄνευ αὐτῶν ποσοῦ τῆς ἀμοιβῆς των, κατ' ἀναλογίαν τῶν χορηγουμένων εἰς τὸ λοιπὸν προσωπικὸν τῶν Σ.Ε.Κ. ἐπιδομάτων λόγῳ παραμονῆς ἐν τῷ βαθμῷ καὶ πολυετοῦς ὑπηρεσίας, μὲ ἀποτέλεσμα ὅπως τὸ σύνολον τῶν δι' ἑκάστην περίπτωσιν προσαυξήσεων (40%) ὑπολογισθῇ ἐπὶ τοῦ ἄνευ αὐτῶν κατωτάτου ὁρίου ἀμοιβῆς καὶ τὸ προκῦπτον προσθέσῃ εἰς αὐτὸ διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ συνόλου τῆς ἀμοιβῆς, ἐξ οὗ καὶ ὑπελόγισε τελικῶς τὸν συντάξιμον τοῦ ἐκκαλοῦντος μισθόν, προφανῶς ἐσφαλεν ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ καὶ ἐφαρμογῇ τῶν ὡς ἄνω νομικῶν διατάξεων καὶ δέον ὅπως, ἀφοῦ γίνῃ δεκτὸς ὡς βάσιμος ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου τῆς ἐφέσεως λόγος, μεταρρυθμισθῇ αὐτή, ἐπὶ τῷ τέλει ὑπολογισμοῦ τῆς συντάξεώς του κατὰ τὰ ὡς ἀνωτέρω δεκτὰ γενόμενα.

Κατὰ ταῦτα ὁ συντάξιμος μισθὸς τοῦ ἐκκαλοῦντος συνίσταται, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν προαναφερθεισῶν διατάξεων καὶ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. δ) τος 3395 τοῦ 1955, εἰς δραχμὰς 10451,84, ὅσαι τὰ 80% τοῦ ἐκ δραχμῶν 11.665 ἐλαχίστου ὁρίου ἀμοιβῆς τῶν ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας των δικηγόρων Δ' κατηγορίας, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν, οἷος ἐτύγχανεν ὁ ἐκκαλῶν, ὡς δικηγόρος α' τῶν Σ.Ε.Κ., ποσόν, ὅπερ ἀποτελεῖ δι' αὐτὸν τὸν κατὰ τὸ ὡς ἄνω ἄρθρον 4 τοῦ ν.δ. 3395 τοῦ 1955 μηνιαῖον μισθὸν ἐνεργείας, ὃν ἐδικαιοῦτο νομίμως νὰ λαμβάνῃ κατὰ τὴν ἔξοδόν του ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, προσαυξημένον κατὰ 12% ἢ κατὰ δραχμὰς 1399,80 λόγῳ δευτερευουσῶν ἀπολαυῶν, τὰ 21/50 δι' τοῦ ὡς ἄνω συνταξίμου μισθοῦ ἢ ἄλλως τὰ 336/1000 τοῦ ὡς ἄνω μηνιαίου βασικοῦ μισθοῦ ἐνεργείας, προσαυξημένου κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἤτοι δραχμαὶ ἀκέραιαι 4.389, ἀποτελοῦσι τὴν εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα ἀνήκουσαν μηνιαίαν σύνταξιν, ἥτις εἶναι πληρωτέα αὐτῷ κατὰ τὰ ἄρθρα 23 καὶ 32 τοῦ ν.δ. 3395 τοῦ 1955 παρὰ τῶν Σιδηροδρόμων Ἑλληνικοῦ Κράτους ἀπὸ 24 Σεπτεμβρίου 1966, ἀφ' ἧς διὰ τῆς ἐκκαλουμένης πράξεως ὡρίσθη πληρωτέα ἡ σύνταξίς του.

Περαιτέρω, κατόπιν τῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 38804 τῆς 14 Ἀπριλίου 1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης (Φ.Ε.Κ. 269/1967, τεῦχος Β'), ἐκδοθείσης καὶ ταύτης κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 92 § 2) τοῦ ν.δ. 3026/1954 περὶ Κώδικος τῶν Δικηγόρων κλπ., αὐξήσεως τῶν ἐλαχίστων ὁρίων ἀμοιβῆς ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας των δικηγόρων, κατὰ 10% ἀπὸ 1 Μαΐου 1967, ὁ συντάξιμος μισθὸς τοῦ ἐκκαλοῦντος αὐξάνεται εἰς δραχμὰς 11.496,57, τὰ 21/50 δὲ τοῦ συνταξίμου τούτου μισθοῦ του, ἤτοι δραχμαὶ ἀκέραιαι 4.828, ἀποτελοῦσι τὴν ἀνήκουσαν αὐτῷ ἀπὸ 1 Μαΐου 1967 μηνιαίαν σύνταξιν.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

1. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

Ἑρμηνεία δικαιοπραξιῶν ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου

1. Κυνόνες ἄρθρων 173 καὶ 200 Ἀστικοῦ Κώδικος περὶ ἑρμηνείας δικαιοπραξιῶν.— Ἐφαρμογὴ εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὑφίσταται κενὸν ἐν τῇ ἑρμηνευομένῃ συμβάσει καὶ ἐν γένει δικαιοπραξίᾳ ἢ γεννᾶται ἀμφιβολία περὶ τῶν δηλωθεισῶν βουλήσεων.— Ἔλεγχος ὑπὸ ταῦ Ἀρείου Πάγου ἀναφάσεων δικαστηρίων οὐσίας.— Παροχὴ εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς ἣν διεδέχθη ἡ Δ.Ε.Η. Ἑλληνικῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας ἐπιδόματος 10 ο/ο ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ ἀνὰ τριετίαν.

Ἀρείου Πάγου 590/1968, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. **Θ. Καμπέρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δ. Κανελλάκος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μπλάτσιος, Εὐάγγ. Δημητρακόπουλος

Οἱ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 173 καὶ 200 Α.Κ. τιθέμενοι κανόνες περὶ ἀναζητήσεως ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τῶν δικαιοπραξιῶν τῆς ἀληθοῦς βουλήσεως ἄνευ προσηλώσεως εἰς τὰς λέξεις καὶ ἑρμηνείας τῶν συμβάσεων, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, ἐφαρμόζονται εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὑφίσταται κενὸν ἐν τῇ ἑρμηνευομένῃ συμβάσει καὶ ἐν γένει δικαιοπραξίᾳ ἢ γεννᾶται ἀμφιβολία περὶ τῶν δηλωθεισῶν βουλήσεων. Τὸ δικαστήριον δὲ τῆς οὐσίας, διαγιγνῶσκον τὴν ὕπαρξιν κενοῦ ἢ ἀμφιβολίας, ἔστω καὶ ἐμμέσως, δὲν ὑπόκειται μὲν κατὰ τοῦτο εἰς ἀκυρωτικὸν ἔλεγχον, παραλεῖπον ὅμως νὰ προσφύγῃ εἰς τοὺς κανόνας τῆς καλῆς πίστεως καὶ τὰ συναλλακτικὰ ἤθη πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθοῦς βουλήσεως τῶν δικαιοπρακτησάντων ἢ νὰ παραθέσῃ τὰ πραγματικὰ στοιχεῖα, ἐξ ὧν προκύπτει ἡ ἐφαρμογὴ τούτων, ἐλέγχεται διὰ παραβίασιν τῶν ἀνωτέρω ἄρθρων τοῦ Α.Κ.

Ἐν προκειμένῳ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐν τῇ ἐρεύνῃ περὶ τῆς οὐσιαστικῆς βασιμότητος τῆς ἐρειδούσης τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου συμβάσεως περὶ παροχῆς εἰς τὸ εἰς ὃ καὶ οὗτος ἀνῆκε προσωπικὸν τῆς ἣν διεδέχθη ἡ ἀναιρεσείουσα Ἑλληνικῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας ἐπιδόματος 10% ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ ἀνὰ τριετίαν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1949 καὶ ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ τριετιῶν, φερομένης ὡς καταρτισθείσης κατόπιν ἀποφάσεων τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς Ἑταιρείας ταύτης, γνωστοποιηθεισῶν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 250/1950 καὶ 290/1952 ἐγκυκλίων της πρὸς τὸ ὡς εἴρηται προσωπικὸν καὶ γενομένων ἀποδεκτῶν ὑπὸ τούτου, καίτοι συνεπτυγμένως, πλὴν σαφῶς, δέχεται τὴν ὕπαρξιν κενῶν καὶ ἀμφιβολιῶν περὶ τοῦ περιεχομένου τῆς ὡς ἄνω συμβάσεως, ὡς τοῦτο συνάγεται ἰδίως ἐκ τῶν ἐνδιαζουσῶν ἐκφράσεων τῆς σχετικῆς αἰτιολογίας τῆς πλειοψηφίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ἐνισχύεται δ' ἅμα καὶ ἐκ τῆς προσφυγῆς του εἰς ἑτέρας ἀποφάσεις ἐπὶ διαφορῶν ἐκ τῆς αὐτῆς συμβάσεως μεταξὺ ἄλλων διαδίκων, ἐν τούτοις, διὰ τῆς ὅλης ἀνεπαρκοῦς αἰτιολογίας του, ὅσον ἀφορᾷ τὴν λῆψιν ὑπ' ὄψιν ἢ μὴ τῶν μνημονευθέντων ἑρμηνευτικῶν κανόνων τῶν ἄρθρων 173 καὶ 200 Α.Κ., καθιστᾷ ἀνέφικτον τὸν ἀκυρωτικὸν ἔλεγχον ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τούτων. Εἶναι ὅθεν ἀναιρετέα ἡ ταυτότι ἀπόφασις του δι' ἔλλειψιν νομίμου βάσεως κατ' ἄρθρον 807 ἐδ. 19 Πολ. Δικονομίας, ὡς συνεπληρώθη δι' ἄρθρου 5 νόμου 3810/1957, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἐδ. 17 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου καὶ τὸ ἄρθρον 810 ἐδ. 1 ἰδίας Δικονομίας, ὧν αἱ διατάξεις αὗται τυγχάνουσιν ἐφαρμοστέαι, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 24 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ὡς ἐκ τοῦ χρόνου ἐκδόσεως τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως, καὶ κατὰ τὸν τοιαύτην ἔννοιαν ἔχοντα μοναδικὸν λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου (*).

2. Χορήγησις ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰ δύο κεντρικὰ ἐργοστάσια παραγωγῆς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος Κερατσινίου καὶ Νέου Φαλήρου.— Ἐπέκτασις καὶ εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰς ὑπογείους καὶ ἐναερίους γραμμὰς χαμηλῆς καὶ

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 15286/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

ὑψηλῆς τάσεως.—Παροχή, προκειμένου περὶ προσώπων, μὴ ἀνηκόντων εἰς τὰς ἀνωτέρω Ὑπηρεσίας, ἀλλ' ἐκτάκτως ἀπασχολουμένων εἰς τὰς ἐπικινδύνους ἐργασίας διὰ τὸν χρόνον μόνον, καθ' ὃν ταῦτα ἀπασχολοῦνται καὶ ἐκτίθενται εἰς τὸν ἐκ τούτων κίνδυνον.

Ἀρείου Πάγου 609/1968, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. **Θ. Καμπέρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Παυλίδης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Παπαδημητρίου, Κ. Ἀνδριανόπουλος

(*) Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἰσχύν συλλογικῆς συμβάσεως ἐχούσης, συμφώνως τοῖς ἄρθροις 19 καὶ 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ταῦτα ἐτροποποιήθησαν διὰ τῶν ἄρθρων 8 καὶ 10 τοῦ ν.δ. 3755/1957, ὑπ' ἀριθ. 12 τοῦ ἔτους 1960 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, νομίμως κατατεθείσης παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν καὶ κοινοποιηθείσης εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, δι' ἧς τὸ διὰ ταύτης χορηγούμενον ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ 12% ἐπὶ τῶν βασικῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, μὴ δυνάμενον νὰ εἶναι ἀνώτερον τῶν 480 δραχμῶν μηνιαίως, εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰ δύο κεντρικὰ ἐργοστάσια παραγωγῆς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος Κερατσινίου καὶ Νέου Φαλήρου, ἐπεξετάθη, ἐκτὸς ἄλλων, καὶ εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰς ὑπογείους καὶ ἐναερίους γραμμὰς γαμηλῆς καὶ ὑψηλῆς τάσεως, τοῦτο παρέχεται, προκειμένου περὶ προσώπων, μὴ ἀνηκόντων εἰς τὰς Ὑπηρεσίας ταύτας, ἀλλ' ἐκτάκτως ἀπασχολουμένων εἰς τὰς ἐπικινδύνους ταύτας ἐργασίας, διὰ τὸν χρόνον μόνον καθ' ὃν ταῦτα ἀπασχολοῦνται καὶ ἐκτίθενται εἰς τὸν ἐκ τούτων κίνδυνον. Ἡ ἀντίθετος ἐκδοχή, ἡ στηριζομένη εἰς τὸ ἐπιχείρημα ὅτι ἐν τῇ νεωτέρᾳ ταύτῃ διαιτητικῇ ἀποφάσει δὲν ἐπανελήφθη ὁ εἰς τὴν προγενεστέραν ὑπ' ἀριθ. 14/1958 ὑπάρχων χρονικὸς περιορισμός, ὅστις προφανῶς δὲν ἐμνημονεύθη ὡς αὐτονόητος, ἄγει εἰς τὸ ἄτοπον, ὅτι διὰ τῆς χορηγήσεως τοῦ ἐπιδόματος τούτου ὁλοκλήρου καὶ εἰς τοὺς ἐκ περιστάσεως, ἔστω καὶ ἐπὶ μέρος τοῦ χρόνου τῆς ἡμερησίας ἐργασίας, ἀπασχολουμένους ἐπέρχεται πλήρης ἐξίσωσις τούτων, καίτοι ἀνηκόντων εἰς Ὑπηρεσίαν, ἧς τὸ προσωπικὸν δὲν δικαιοῦται τοῦ ἐπιδόματος, πρὸς τοὺς κυρίως μὲ τὰς ἐπικινδύνους ταύτας ἐργασίας ἀσχολουμένους.

Διὰ ταῦτα

Αἴρον τὴν μεταξὺ τῶν δύο Τμημάτων διαφωνίαν ἐπὶ τοῦ ἐν τῷ αἰτιολογικῷ τῆς παρούσης νομικοῦ ζητήματος.

Ἀποφαίνεται, ὅτι κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ὑπ' ἀριθ. 12 τοῦ ἔτους 1960 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, δι' ἧς τὸ διὰ ταύτης χορηγούμενον ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ 12% ἐπὶ τῶν βασικῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, μὴ δυνάμενον νὰ εἶναι ἀνώτερον τῶν 480 δραχμῶν μηνιαίως, εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰ δύο κεντρικὰ ἐργοστάσια παραγωγῆς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος Κερατσινίου καὶ Νέου Φαλήρου, ἐπεξετάθη, ἐκτὸς ἄλλων, καὶ εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰς ὑπογείους καὶ ἐναερίους γραμμὰς γαμηλῆς καὶ ὑψηλῆς τάσεως, τοῦτο παρέχεται, προκειμένου περὶ προσώπων, μὴ ἀνηκόντων εἰς τὰς Ὑπηρεσίας ταύτας, ἀλλ' ἐκτάκτως ἀπασχολουμένων εἰς τὰς ἐπικινδύνους ταύτας ἐργασίας, διὰ τὸν χρόνον μόνον, καθ' ὃν ταῦτα ἀπασχολοῦνται καὶ ἐκτίθενται εἰς τὸν ἐκ τούτων κίνδυνον.

3. Χορήγησις διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1031/1958 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθείσης διὰ τοῦ ν.δ. 4242/1962, προσαυξήσεως τοῦ βασικοῦ μισθοῦ τοῦ ὀργανικοῦ αὐτοῦ βαθμοῦ εἰς πάντα τακτικὸν ὑπάλληλον Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, παραμένοντα ὑπὲρ τὴν τριετίαν ἐν τῷ αὐτῷ ὀργανικῷ βαθμῷ.— Ἔλλειψις τοῦ δικαιώματος τούτου τῶν ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.

Ἀρείου Πάγου 663/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δ. Χατζόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Ι. Παπαδημητρίου, Β. Παπαϊωάννης

Ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, καθ' ἣν ἐκ τοῦ δικογράφου ταύτης προκύπτει, ἐρείδεται ἐπὶ τοῦ ἱστορικοῦ, ὅτι οὗτος, προσληφθεὶς ἀπὸ 23.7.1952 εἰς τὴν ἔκτακτον θέσιν τραπεζοκόμου παρὰ τῷ ἀναιρεσείοντι, ἐτοποθετήθη ἀπὸ 27.5.1960 εἰς τὴν ἔκτακτον θέσιν τοῦ καθαριστοῦ πλύντου τοῦ ἀναμορφωθέντος ὀργανισμοῦ, ἐπὶ τῷ μισθῷ 11ου βαθμοῦ, κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ ν.δ. 3097/1954, ὅτι τὴν 23.7.1962 τῷ ἐχορηγήθη ἐπίδομα πολυετοῦς ὑ-

(*) Μετὰ τὰς Α.Π. 241/1968, Β' Τμήματος καὶ Α.Π. 377/1968, Γ' Τμήματος, ΕΕΔ 27, 1081, 1149.

πηρεσίας ἐκ 10%, τὴν δὲ 18.5.1965 συνεπλήρωσε τριετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν εἰς τὴν αὐτὴν ἔκτακτον θέσιν τοῦ καθαριστοῦ - πλύντου, χωρὶς νὰ λαμβάνῃ τὴν διὰ τῆς παραγράφου 1 τοῦ IV κεφαλαίου τῆς ὑπ' ἀριθ. 1031/12 Δεκεμβρίου 1958 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθείσης διὰ τοῦ ν.δ. 4242/1962, προσαύξησιν 10% ἐπὶ τοῦ βασικοῦ, ἧς ἠτήσατο τὴν ἐπιδίκασιν. Ὡς δὲ προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τὴν ἀγωγὴν ταύτην ὁ δικάσας Πρωτοδίκης ἐδέξατο, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ, ὅτι τὴν εἰρημένην προσαύξησιν δικαιοῦται νὰ λάβῃ ὁ ἐνάγων ὡς συμπεφωνημένην παροχήν. Οὕτως ὅμως ἀποφηναμενος ἔλαβε παρὰ τὸν νόμον ὑπ' ὄψιν πράγματα μὴ προταθέντα καὶ ἔχοντα κατὰ νόμον οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, δι' ὃ κατέστησε τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν, καταστᾶσαν τελεσίδικον διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος παραιτήσεως διὰ τοῦ ἀναιρετηρίου ἀπὸ τοῦ δικαιώματος ἀσκήσεως ἐφέσεως, ἀναιρετέαν κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 7 Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ τὸν περὶ τούτου βάσιμον Α' λόγον ἀναιρέσεως δικογράφου τῶν προσθέτων.

Ἀναιρουμένης τῆς ἀποφάσεως οἱ διάδικοι ἐπανέρχονται εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, μὴ χρῃζούσης δὲ τῆς ὑποθέσεως περαιτέρω διευκρινήσεως, εἶναι ἐξεταστέα ἡ ἀπὸ 10 Ἀπριλίου 1967 ἀγωγὴ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου (597 § 1, 598 § 3 Κ.Π.Δ.).

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1031/1958 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθείσης διὰ τοῦ ν.δ. 4242/1962, κεφάλαιον Γ' § 1, εἰς πάντα τακτικὸν ὑπάλληλον Ν.Π.Δ.Δ. παραμένοντα ὑπὲρ τὴν τριετίαν ἐν τῷ αὐτῷ ὀργανικῷ βαθμῷ χορηγεῖται προσαύξησις τοῦ βασικοῦ μισθοῦ τοῦ ὀργανικοῦ αὐτοῦ βαθμοῦ ἐκ δέκα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (10%) δι' ἑκάστην τριετίαν καὶ μέχρι τριῶν κατ' ἀνώτατον ὅριον τριετιῶν. Ἑπομένως δὲν δικαιοῦνται τοῦ εἰρημένου ἐπιδόματος παραμονῆς εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν οἱ ἔκτακτοι ὑπάλληλοι τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, προσληφθέντος ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου Θεραπευτηρίου Φυματιώντων, ὄντος νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου (ἄρθρον 2 ἀ.ν. 965/1937, ἄρθρον 1 ἐ.δ. 15.1/2.3.1947, ἄρθρον 11 νόμου 4067/1929) ὡς ἐκτάκτου, καὶ κατὰ τὴν 27.5.1960 τοποθετηθέντος εἰς τὴν ἔκτακτον θέσιν τοῦ καθαριστοῦ - πλύντου τοῦ ὀργανισμοῦ τούτου ἐπὶ τῷ μισθῷ 11ου βαθμοῦ, δι' ἧς διώκεται ἡ ἐπιδίκασις τοῦ ὑπὸ τῆς εἰρημένης Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου προβλεπομένου ἐπιδόματος παραμονῆς εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν εἶναι ὡς μὴ νόμιμος ἀπορριπτέα (*).

II. ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας περὶ οἰκοδόμων καὶ ξυλουργοὶ κουφωμάτων

Ὑπαγωγὴ εἰς τὰς περὶ ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας καὶ διαιτητικὰς ἀποφάσεις, πλὴν ἄλλων εἰδικοτήτων, καὶ τῶν ξυλουργῶν κουφωμάτων.—Νοοῦμενοι ὡς ξυλουργοὶ κουφωμάτων οἱ προσλαμβανόμενοι διὰ τὴν κατασκευὴν κουφωμάτων ὡρισμένης οἰκοδομῆς καὶ ὄχι καὶ οἱ ἐργαζόμενοι εἰς βιομηχανικὰ ἐργοστάσια ἢ ἐργαστήρια, ἀπασχολούμενα μὲ τὴν κατασκευὴν κουφωμάτων.— Ἐπαναφορὰ τῶν πραγμάτων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἐκτελέσεως κατάστασιν, κατ' ἄρθρον 597 § 2 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

Ἀρείου Πάγου 653/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Σπ. Γάγγας**
Διαγγέλλουσι οἱ κ.κ. Ν. Σταματόπουλος, Α.Ν. Ἀχιπρόπουλος

Εἰς τὴν ἀπὸ 27 Ἰουνίου 1957 ἐθνικὴν ὁμοιοεπαγγελματικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας «τῶν πάσης φύσεως ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων καὶ συναφῶν ἐπαγγελμάτων», ὡς αὕτη τροποποιηθεῖσα ἐκυρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27248/ΚΕ/1089/1957 ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, ὡς καὶ τῆς ἀπὸ 24.3.1962 ὁμοίας, κατατεθείσης παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 25/24.2.1962 πράξεως καταθέσεως, ὑπάγονται, ὡς ἐν αὐταῖς ὁρίζεται, πλὴν ἄλλων εἰδικοτήτων, καὶ οἱ ξυλουργοὶ κουφωμάτων. Ἐκ τῶν συλλογικῶν τούτων συμβάσεων, ἀναφερομένων εἰς τοὺς οἰκοδόμους, σαφῶς συνάγεται, ὅτι ὡς ξυλουργοὶ κουφωμάτων νοοῦνται οἱ προσλαμβανόμενοι διὰ τὴν κατασκευὴν κουφωμάτων ὡρισμένης οἰκοδομῆς, οὗ ἕνεκα ἡ ἀπασχόλησίς των δὲν εἶναι συνεχής, ἀλλὰ ἐποχική, δικαιολογοῦσα τὴν εὐμενεστέραν μισθολογικὴν

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 97/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Πατρῶν.

μεταχείρισιν, ἣν καθιεροῦσιν αἱ διαληφθεῖσαι συλλογικαὶ συμβάσεις, αἵτινες ἐξομοιοῦσιν αὐτοὺς πρὸς οἰκοδόμους, ὡς ἐκ τῶν τοιούτων συνθηκῶν ἐργασίας, οὐχὶ δὲ καὶ οἱ ἐργαζόμενοι εἰς βιομηχανικὰ ἐργοστάσια ἢ ἐργαστήρια, ἀπασχολούμενα μὲ τὴν κατασκευὴν κουφωμάτων, ἔστω καὶ ἂν οὗτοι χρησιμοποιοῦνται καὶ διὰ τὴν τοποθέτησιν αὐτῶν εἰς τὰς δι' ἃς προορίζονται οἰκοδομάς, ὡς πρὸς τοὺς ὁποίους δὲν συντρέχουν οἱ αὐτοὶ ὅροι καὶ συνθῆκαι ἐργασίας, ἅτε τῆς ἐργασίας των οὔσης κατὰ κανόνα συνεχοῦς, ὡς ἐκ τῆς συγχρόνου ἢ διαδοχικῆς ἐξυπηρετήσεως τῶν εἰς κουφώματα ἀναγκῶν πλειόνων οἰκοδομῶν. Ἐφ' ὅσον δὲ δὲν ἐφαρμόζονται ὡς πρὸς τὴν ἀμοιβὴν τῶν οὕτως ἀσχολουμένων εἰς βιομηχανικὰ ἐργοστάσια ἢ ἐργαστήρια μὲ τὴν κατασκευὴν κουφωμάτων, ἔστω καὶ ἂν χρησιμοποιοῦνται οὗτοι διὰ τὴν τοποθέτησιν αὐτῶν εἰς οἰκοδομάς, αἱ ὡς ἄνω συλλογικαὶ συμβάσεις, διὰ τοὺς ἐκτεθέντας λόγους, οὔτε ὑφίσταται περὶ τῆς ἀμοιβῆς αὐτῶν εἰδικὴ ρύθμισις, αὕτη ρυθμίζεται, διὰ τὸ ἐπίδικον χρονικὸν διάστημα ὑπὸ τῶν α) ὑπ' ἀριθ. 11/1959 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ὡς ἐνεκρίθη τροποποιηθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 47064/1959 ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας περὶ ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὴν κατεργασίαν ξύλου ἐν τῇ περιφερείᾳ Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων καὶ β) ὑπ' ἀριθ. 12/1962 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ὡς ἐνεκρίθη, τροποποιηθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 46788/2921/1962 ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, κατ' ἀνέλεγκτον τῶν ἀποδείξεων ἐκτίμησιν, ἐδέχθη, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος προσελήφθη καὶ προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του πρὸς ἐπιχείρησιν κατασκευῆς καὶ τοποθετήσεως κουφωμάτων εἰς ἀνεγειρομένας οἰκοδομάς, ἡ δὲ ἐργασία αὐτοῦ συνίστατο εἰς τὴν ἀπασχόλησίν του ὡς τεχνίτου ξυλουργοῦ τόσον διὰ τὴν ἐντὸς τοῦ ἐργοστασίου τῶν ἐναγομένων (ἀναιρεσειόντων), εἰς ὃ ἀπησχολοῦντο εἴκοσι καὶ πλέον ξυλουργοὶ τεχνῖται καὶ βοηθοὶ τούτων (ἀποτελοῦντες μόνιμον συνεργεῖον), κατασκευὴν διαφόρων κουφωμάτων, ὅσον καὶ διὰ τὴν τοποθέτησιν αὐτῶν εἰς διαφόρους οἰκοδομάς, ἀποφηναμένη δὲ μετὰ ταῦτα, ὅτι ὡς πρὸς τὴν ἀμοιβὴν αὐτοῦ ἐφαρμογὴν ἔχουν αἱ διατάξεις τῶν ἐν τῇ ἠγγηθείσῃ σχέσει συλλογικῶν συμβάσεων τῶν πάσης φύσεως ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων, ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ὡς ἄνω, ἰσχὺν νόμου ἐπεχούσας, συλλογικὰς συμβάσεις, δι' ὃ καὶ εἶναι ἀναιρετέα κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν περὶ τούτου λόγον ἀναιρέσεως.

Μετὰ τὴν ἀναίρεσιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως οἱ διάδικοι ἐπανέρχονται εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, ὅθεν ἐξεταστέα ἡ κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως ἔφεσις, διακρατουμένης τῆς ὑποθέσεως, ἅτε μὴ χρῃζούσης διευκρινήσεως κατὰ τὰ ἄρθρα 597 § 1 καὶ 598 § 3 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις, ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα, καταβληθέντος δὲ καὶ τοῦ κατὰ νόμον προστίμου, δεκτὴ τύποις καθίσταται καὶ ἐρευνητέα ἀποβαίνει κατ' οὐσίαν.

Ἡ ἐκκαλουμένη, δεχθεῖσα, ὅτι ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν ἀπησχολεῖτο ὡς τεχνίτης ξυλουργὸς κουφωμάτων ἐντὸς τοῦ ἐργοστασίου (ξυλουργείου) τῶν ἐναγομένων κατ' ἐξαίρεσιν ἐπὶ ἐλαχίστας ὥρας, 5 - 6 ἑβδομαδιαίως, ἀσχολούμενος καὶ εἰς τοποθετήσεις τῶν κατασκευαζομένων κουφωμάτων εἰς νεοανεγειρομένας οἰκοδομάς, ἀναλαμβανομένας παρὰ τῆς ἐπιχειρήσεως τῶν ἐναγομένων, ὀρθῶς περαιτέρω ἔκρινεν ὡς νόμῳ ἀβάσιμον τὴν ἀγωγὴν περὶ καταβολῆς τῶν ἡμερομισθίων τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας τῶν πάσης φύσεως ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων, ἐφ' ὅσον, ὑπὸ τὰ δεδομένα ταῦτα, ὁ ἐκκαλῶν, μὴ ἔχων τὴν ἰδιότητα τοῦ οἰκοδόμου, δὲν δικαιοῦται τῶν ἡμερομισθίων τούτων κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῶν συμβάσεων τούτων. Ὅθεν, ὁ μοναδικὸς λόγος ἐφέσεως, ὡς διὰ τῶν προτάσεων ἀναπτύσσεται, καθ' ὃν, ὑπὸ τὰ δεκτὰ γενόμενα ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ὁ ἐκκαλῶν ἐδικαιοῦτο τῆς ἀμοιβῆς τῆς καθοριζομένης διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων τῶν πάσης φύσεως ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ἡττωμένου τοῦ ἀναιρεσείοντος δέον νὰ ὑποχρεωθῇ οὗτος εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τῆς παρούσης, ὡς καὶ τῆς κατ' ἔφεσιν, ἐνώπιον τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου δίκης.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 597 § 2, ἐὰν ἀποδεικνύεται προαποδεικτικῶς ἐκουσία ἢ ἀναγκαστικὴ ἐκτέλεσις τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως, ὁ Ἄρειος Πάγος, ὑποβαλλομένης αἰτήσεως διὰ τῶν προτάσεων, αἵτινες κατὰ τὰς ἐν τῷ ἄρ-

θρη 588 § 1 Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας περιπτώσεις κατατίθενται είκοσι τουλάχιστον ήμέρας πρό τής δικασίμου ή δι' αύτοτελούς δικογράφου, κατατιθεμένου μέχρι τής προτεραίας τής συζητήσεως, διατάσσει τήν έπαναφοράν τών πραγμάτων είς τήν πρό τής έκτελέσεως κατάστασιν. Έν προκειμένω, τό αίτημα περί έπιστροφής δραχμών 5.000 καί ετέρων δραχμών 1200, καταβληθεισών είς έκτέλεσιν τής άναιρεθείσης άποφάσεως, ύπεβλήθη διά τών προτάσεων, αίτινες κατετέθησαν κατά τήν ήμέραν τής συζητήσεως. Όθεν δέον νά άπορριφθή τούτο ώς απαράδεκτον (*).

III. ΝΟΣΟΚΟΜΟΙ

Διαβάθμισις άδελφών νοσοκόμων καί μισθός

Διατάξεις περί διπλωματούχων άδελφών νοσοκόμων καί έπισκεπτριών.— Διαβάθμισις αύτών.— Δικαίωμα τών διά τούς λοιπούς δημοσίους ύπαλλήλους άποδοχών καί προσαυξήσεων καί έπιδομάτων αύτών.— Ώραι έργασίας δημοσίων ύπαλλήλων.— Αντιστοιχία τού μισθού είς έργασίαν, παρεχομένην κατά πλήρες ώράριον.— Ποίον τό νόμιμον ώράριον.— Παραγραφή τής έξ άδικοπραξίας άπαιτήσεως καί διατήρησις τής έξ άδικαιολογήτου πλουτισμού τοιαύτης.— Έννοια άρθρου 938 Αστικού Κώδικος.— Ώφέλεια έκ παροχής έργασίας ύπό νοσοκόμου δυνάμει έργασιακής συμβάσεως ίδιωτικού δικαίου.

Άρείου Πάγου 631/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ό κ. **Θ. Καμπέρης**
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Καν. Κλαμαρῆς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ.Ι. Παπαδημητρίου, Στ. Μπέγκ. Κ. Δωρῆς, Πάρεδρος Νομικού Συμβουλίου Κράτους

Νομίμως καί παραδεκτώς φέρεται πρός συζήτησιν ή ύπό κρίσιν αίτησις άναιρέσεως, διά τό παραδεκτόν τής συζητήσεως τής οποίας δέν άπαιτείται προκαταβολή τελών συζητήσεως, ώς άπαλλασσομένου τού άναιρεσείοντος σωματείου τή άρθρω 8 § 1 τού ν.δ. 2592/1953, έν συνδυασμώ πρός τό κατ' έξουσιοδότησιν τού άρθρου 7 § 2 αύτού έκδοθέν ύπ' άριθ. 597/1961 β.δ. άπό τής προκαταβολής τοιούτων τελών, άτινα τό άναιρεσείον ώς έκ περισσού κατέβαλε διά τού προσαγομένου καί έπικαλουμένου ύπ' άριθ. 318814/10.12.1968 τριπλοτύπου είσπράξεως τού παρά τώ Ταμείω Δικαστικών Είσπράξεων Άθηνών έπιμελητού είσπράξεων Π.Π.

Νομίμως καί παραδεκτώς παρεμβαίνει προσθέτως ύπέρ τού άναιρεσείοντος ό Υπουργός τών Οίκονομικών διά τού άπό 30 Όκτωβρίου 1968 δικογράφου προσθέτου παρεμβάσεως, κατατεθέντος παρά τή Γραμματεί τού δικαστηρίου τούτου (άρθρον 126 α.ν. 2039/1939, έν συνδυασμώ πρός άρθρα 81 καί 82 § 2 Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας.

Έκ τού συνδυασμού τών διατάξεων 1) Τών άρθρων 1 §§ 1 καί 5, 24 § 5, 25 καί 26 τού ύπ' άριθ. 683/1948 ν.δ. «περί διπλωματούχων άδελφών νοσοκόμων καί έπισκεπτριών», όριζουσών, ότι αί ύπηρετούσαι είς Δημόσια, Δημοτικά, Κοινοτικά, Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου Νοσηλευτικά Ίδρύματα, Υγειονομικά τοιαύτα ή Υγειονομικάς Υπηρεσίας άδελφαί νοσοκόμοι (διπλωματούχοι τριετούς ή μονοετούς φοιτήσεως), ώς καί αί κατά τήν ισχύν τού νόμου τούτου ύπηρετούσαι είς παντός είδους νοσηλευτικά ίδρύματα πρακτικαί νοσοκόμοι διαβαθμίζονται έπί μηνιαίω μισθώ, άντιστοιχούνται είς βαθμούς τής ιεραρχίας τών δημοσίων ύπαλλήλων, κατά τά έν αύταίς είδικώτερον όριζόμενα, καί ότι αί ούτω διαβαθμιζόμεναι πλήν τών άποδοχών τούτων δικαιούνται καί τών είς τούς λοιπούς δημοσίους ύπαλλήλους παρεχομένων πάσης φύσεως προσαυξήσεων καί έπιδομάτων καί 2) τών άρθρων 50 § 1 καί 73 §§ 1 καί 2 τού ύπ' άριθ. 1811/1951 νόμου «περί Κώδικος καταστάσεως τών δημοσίων διοικητικών ύπαλλήλων», όριζουσών, ότι οί δημόσιοι ύπάλληλοι ύποχρεούνται είς έβδομαδιαίαν έργασίαν 36ώρον κατά τό άπό 15 Ιουνίου μέχρι 15 Σεπτεμβρίου χρονικόν διάστημα καί 42ώρον κατά τούς λοιπούς έννέα μήνας καί ότι ούδεμία παρέχεται πρόσθετος άμοιβή ή άποζημίωσις δι' οίανδήποτε ύπηρεσίαν έντός τών κατά τά ώς άνω ώρών ύποχρεωτικής έργασίας, σαφώς προκύπτει, ότι καί έπί τού ώς άνω διαβαθμιζομένου έπί μηνιαίω μισθώ, άντιστοιχούντος είς βαθμούς τής δημοσιοϋπαλληλικής ιεραρχίας, προσωπικού τών νοσοκόμων τών ύπηρετουσών είς νοσηλευτικά ίδρύματα ίδιωτικού δικαίου, οίον καί τό ήδη άναιρεσείον κατά τό κρίσιμον έν προκειμένω χρονικόν διάστημα μέχρι τής 11ης Σεπτεμβρίου 1961, ύπότε διά τού άρθρου 1 § 1 τού ύπ' άριθ. 597/1961 β.δ. ώρίσθη, ότι άποτελεί νομικόν πρόσωπον

(*) Άνηρέθη ή ύπ' άριθ. 7503/1968 άπόφασις τού Πρωτοδικείου Άθηνών ώς έφετείου.

δημοσίου δικαίου : 1) Ἰσχύει, ὅσον ἀφορᾷ τὸν βαθμὸν καὶ τὰς ἀποδοχάς, ἐνιαία ρύθμισις ὑπὸ μόνου τοῦ Δημοσιοϋπαλληλικοῦ Κώδικος, ἄνευ οἱασδήποτε μισθολογικῆς διακρίσεως (Α.Π. 297/1967, ἐν Ὁλομελείᾳ), μὴ δικαιουμένων ἐπομένως τούτων προσθέτου τινὸς ἀμοιβῆς ἢ ἀποζημιώσεως δι' οἱανδήποτε ὑπηρεσίαν, παρεχομένην ἐντὸς τῶν ὡρῶν τῆς ὑποχρεωτικῆς ἐργασίας καὶ 2) Ὁ ὡς εἴρηται μηνιαῖος μισθός, εἰς ὃν ἕκαστος διαβαθμίζεται, ὁρίζεται δι' ἐργασίαν παρεχομένην κατὰ πλήρες ὡράριον, ὅπερ, προκειμένου περὶ τοῦ κατωτέρου νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ τῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων ἰδιωτικοῦ δικαίου, οἷον, κατὰ τὰ ρηθέντα, καὶ τὸ ἀναιρεσεῖον μέχρι τῆς 14 Σεπτεμβρίου 1961, ὡρίσθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3945/7672 τῆς 6/23 Ἰουνίου 1961 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδοθείσης δυνάμει τῆς διὰ τοῦ ἄρθρου 2 § 1 τοῦ ν.δ. 4020/1959 παρασχεθείσης αὐτῷ ἐξουσιοδοτήσεως καὶ διὰ τὸν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως αὐτοῦ χρόνον, εἰς ὀκτὼ ὥρας κατὰ τὴν ἡμέραν καὶ εἰς ἑπτὰ ὥρας κατὰ τὴν νύκτα, ἐνῷ πρὸ τοῦ χρόνου τούτου ἐπετρέπετο νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς ὀκτὼ ὥρας ἡμερησίως.

Ἐξ ἄλλου, ἐκ τοῦ ἄρθρου 938 Α.Κ., ὁρίζοντος, ὅτι ὁ ἐξ ἀδικοπραξίας ὀφείλων ἀποζημίωσιν ὑποχρεοῦται κατὰ τὰς διατάξεις περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ εἰς ἀπόδοσιν τοῦ περιελθόντος αὐτῷ καὶ ἂν ἔτι ἡ ἐκ τῆς ἀδικοπραξίας ἀπαίτησις παρεγράφη, συνδυαζομένου καὶ πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 904, 908, 909 καὶ 937 Α.Κ., σαφῶς προκύπτει, ὅτι μετὰ τὴν παραγραφὴν τῆς ἐκ τῆς ἀδικοπραξίας ἀπαιτήσεως ἀποζημιώσεως κατὰ τοῦ ἀδικοπραγήσαντος παραμένει ἡ ἐκ τοῦ τυχὸν ὑπάρχοντος ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ συνεπείᾳ τῆς ἀδικοπραξίας εὐθύνη τούτου πρὸς ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 904 καὶ ἐπομ. Α.Κ. (Α.Π. 427/1964, ἐν Ὁλομελείᾳ). Ὡς τοιαύτη ὅμως ὠφέλεια ἐκ παροχῆς ἐργασίας δυνάμει ἐργασιακῆς συμβάσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου, οἷα καὶ ἡ μεταξὺ νοσοκόμων καὶ νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων ἰδιωτικοῦ δικαίου σύμβασις, ἧς ὁ χαρακτὴρ ὡς ἐκ τῆς ἐξομοιώσεως τῶν νοσοκόμων ὡς πρὸς τὰς ἀποδοχὰς πρὸς δημοσίους ὑπαλλήλους, δι' ἐντάξεως καὶ διαβαθμίσεως δὲν μεταβάλλεται εἰς σύμβασιν δημοσίου δικαίου, πρὸς ἣν εἶναι ἀσυμβίβαστος καὶ ἡ ἰδιότης τοῦ ἐργοδότου ὡς νομικοῦ προσώπου ἰδιωτικοῦ δικαίου, παρασχεθείσης παρὰ πρακτικοῦ νοσοκόμου οὐχὶ κατὰ πλήρες ὡράριον, ἀλλὰ δυνάμει συμφωνίας τῶν μερῶν καὶ κατόπιν αἰτήσεως τοῦ νοσοκόμου, καθ' ὑποαπασχόλησιν, ἐξ ἧς, λόγῳ μὴ διαβαθμίσεως τοῦ νοσοκόμου κατὰ τὰς ἄνω διατάξεις, ὑπαιτιότητι τοῦ ἐργοδότου, καὶ παραγραφῆς τῆς ἐντεῦθεν ἀπαιτήσεως τούτου κατὰ τὸ ἄρθρον 937 Α.Κ. ὅημιουργεῖται εὐθύνη τοῦ ἐργοδότου κατὰ τὸ ἄρθρον 938 Α.Κ., λογίζεται τὸ ποσὸν τοῦ ὡρομισθίου τοῦ ἀντιστοιχοῦντος εἰς τὴν πράγματι, κατὰ τὴν συμφωνίαν τῶν μερῶν, καθ' ὑποαπασχόλησιν, παρασχεθεῖσαν τῷ ἐργοδότῃ παρὰ τοῦ πρακτικοῦ νοσοκόμου ἐργασίαν, ἐξευρισκομένη βάσει τοῦ μηνιαίου μισθοῦ, εἰς ὃν οὗτος ἔδει νὰ διαβαθμισθῇ κατὰ τὰ ὁριζόμενα ἐν ἄρθρῳ 25, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρα 15 καὶ 26 τοῦ ὡς εἴρηται ν.δ. 683/1948, οὐχὶ δὲ τὸ ποσὸν τοῦ μηνιαίου μισθοῦ τοῦ ὁριζομένου διὰ τὸ ἐνάστοτε ἰσχῦον πλῆρες ὡράριον ἐργασίας.

Ἐν προκειμένῳ, τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, κατ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, δέχεται: 1) Ὅτι ὁ ἐνάγων, ἤδη ἀναιρεσίδικος, τυγχάνων εἰδικευμένος μαιάκτης, προσελήφθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου, ἤδη ἀναιρεσείοντος, τὴν 24.9.1937 δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου δι' ἀόριστον χρόνον ὡς νοσοκόμος α' τάξεως, τῆς ἐργασίας αὐτοῦ συνισταμένης εἰς τοιαύτην ἄρρενος νοσοκόμου καὶ μαιάκτου (φυσιοθεραπευτοῦ), ὑφ' ἣν ἰδιότητα εἰργάσθη ἔκτοτε παρὰ τῷ ἐναγομένῳ συνεχῶς μέχρι τῆς 31.5. 1963, ὅτε ἀπεχώρησε λόγῳ συνταξιοδοτήσεως. 2) Ὅτι τὸ ἤδη ἀναιρεσεῖον Ἵδρυμα τὴν 30.6.1942 τῇ εἰσηγήσει τοῦ τότε διευθυντοῦ καὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἤδη ἀναιρεσιβλήτου ἀπεφάσισεν, ὅπως οὗτος ἀπαλλαγῇ τῆς μεταμεσημβρινῆς ἐργασίας, λαμβάνων ὁλόκληρον τὸν νόμιμον μισθόν του, χωρὶς νὰ εἰσπράττῃ οὐδὲν ἐκ τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐνεργουμένων ἐπὶ τῶν ἀσθενῶν μαιάξεων, ἀλλὰ τὰ ἐκ τούτων δικαιώματα νὰ εἰσπράττῃ τὸ ἤδη ἀναιρεσεῖον. Ἐν συνεχείᾳ, διὰ νεωτέρας ἀποφάσεώς του, τὸ ἤδη ἀναιρεσεῖον καθώρισε τὴν 2.6.1945, ὅτι ὁ ἐνάγων θὰ λαμβάνῃ τὸ ἥμισυ τῶν νομίμων ἀποδοχῶν του καὶ τὸ ἥμισυ τῶν εἰσπράξεων τοῦ νοσοκομείου ἐκ τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐνεργουμένων μαιάξεων καὶ ὅτι θὰ εἰργάζετο εἰς αὐτὸ μόνον τὰς προμεσημβρινὰς ὥρας. Τέλος δὲ τὸ ἤδη ἀναιρεσεῖον, ἐπιληφθὲν καὶ αὖθις τοῦ ζητήματος κατόπιν τῆς ἀπὸ 13.2. 1946 αἰτήσεως τοῦ ἤδη ἀναιρεσιβλήτου, ἀπεφάσισε τὴν 2.4.1946 νὰ ἐργάζηται οὗτος

μόνον ἐπὶ πεντάωρον καθ' ἑκάστην ἀπὸ 7ης π.μ. μέχρι 12ης μεσημβρινῆς καὶ νὰ λαμβάνῃ ὁλόκληρον τὸν νόμιμον μισθόν του, ἄνευ ὅμως οἱωνδήποτε ποσοστῶν ἐκ τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐνεργουμένων μαλάξεων. 3) Ὅτι τὸ ἤδη ἀναιρεσεῖον, ἂν καὶ ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, κατὰ τὸν χρόνον τῆς προσλήψεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου μέχρι τῆς 11.9.1961 ἀπετέλει νοσηλευτικὸν ἵδρυμα ἰδιωτικοῦ δικαίου, δὲν προέβη, καθ' ἣν εἶχε ὑποχρέωσιν ἐκ τῶν ν.δ. 683/1948 καὶ 3094/1954 εἰς τὴν μισθολογικὴν ἔνταξιν καὶ διαβάθμισιν τοῦ ἤδη ἀναιρεσιβλήτου, κατὰ τὰ ἐν τοῖς νόμοις τούτοις ὁριζόμενα, καίτοι οὗτος εἶχε τὰ πρὸς τοῦτο τυπικὰ καὶ οὐσιαστικὰ προσόντα. 4) Ὅτι ἡ τοιαύτη παράλειψις τοῦ ἤδη ἀναιρεσείοντος ὀφείλεται εἰς ὑπαιτιότητα τῆς διοικήσεως αὐτοῦ, ἥτοι τοῦ πρὸς τοῦτο ἁρμοδίου ὀργάνου αὐτοῦ, παραλείψαντος ἐπὶ πολλὰ ἔτη τὰς ἐκ τῶν ὡς ἄνω νόμων ἐπιβαλλομένας αὐτῷ ἐνεργείας πρὸς σύνταξιν καὶ ἀναμόρφωσιν τοῦ Ὀργανισμοῦ αὐτοῦ καὶ 5) ὅτι, ἂν τὸ ἤδη ἀναιρεσεῖον προέβαινεν εἰς τὴν μισθολογικὴν διαβάθμισιν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἔδει νὰ κατατάξῃ αὐτὸν μέχρι τῆς 7 Νοεμβρίου 1948 εἰς τὸ 9ον βαθμὸν καὶ νὰ κατέβαλλεν αὐτῷ τοὺς εἰς τὸν βαθμὸν τοῦτον ἀναλογοῦντας μισθοὺς ἀπὸ 7.5.1948 μέχρι 11.9.1961, ἀνερχομένους, συνολικῶς, κατὰ τὰ ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει ἐκτιθέμενα, εἰς τὸ ποσὸν τῶν 148.100 δραχμῶν, ἀφ' ὧν, ὡς περαιτέρω τὸ Πρωτοδικεῖον δέχεται, κατέβαλεν αὐτῷ 137.700 δραχμάς. Ταῦτα δεχθὲν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον καὶ ἀκολούθως, ἀφοῦ ἐδέχθη, ὅτι ἡ ἐκ τῆς ρηθείσης ἀδικοπραξίας τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀπαίτησις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ὑπέκυψεν εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 937 Α.Κ ὁριζομένην δετῆ παραγραφήν, κρίναν, ὅτι ἡ ἐκ τῆς ἀδικοπραξίας ταύτης ὠφέλεια τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀνέρχεται εἰς τὴν διαφορὰν μεταξὺ τῶν ὡς ἄνω ποσῶν σὺν τῇ διαφορᾷ ἐκ δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, ὡς καὶ τριετιῶν καὶ ἄλλων ἐπιδομάτων, ἐπὶ τούτοις δέ, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς ἐκληφθείσης πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἐχούσης ἀπορρίψει τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἤδη ἀναιρεσιβλήτου, δεχθὲν τὴν ἀγωγὴν ταύτην ὡς πρὸς τὸ ὡς εἴρηται ποσόν, ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς ὡς ἄνω διαληφθείσας οὐσιαστικὰς διατάξεις, ἀφοῦ, ἂν καὶ δέχεται, ὅτι κατὰ τὴν μεταξὺ τῶν διαδίκων συμφωνίαν, συναφθεῖσαν μάλιστα τῇ αἰτήσει τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, οὗτος καθ' ὅλον τὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα εἰργάζετο ἐπὶ πέντε μόνον ὥρας καθ' ἑκάστην ἀντὶ τῶν ὀκτὼ ὡρῶν, ὡς κατ' ἐλάχιστον, κατὰ τὰ ρηθέντα, ὑπεχρεοῦτο, ἐν τούτοις ὑπελόγισε τὴν ὠφέλειαν τοῦ ἀναιρεσείοντος οὐχὶ βάσει τοῦ ὡρομισθίου τοῦ ἀντιστοιχοῦντος εἰς τὴν πράγματι παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, κατὰ τὴν μεταξὺ τῶν μερῶν συμφωνίαν, παρασχεθεῖσαν, καθ' ὑποαπασχόλησιν ἐργασίαν, ἀλλὰ βάσει τοῦ συνόλου τοῦ μηνιαίου μισθοῦ, εἰς ὃν, ὡς δέχεται, ἔδει ὡς ἐκ τῶν προτάσεών του νὰ διαβαθμισθῇ ὁ ἀναιρεσίβλητος, τοῦ ὁριζομένου ὅμως διὰ πλήρες ὡράριον ἐργασίας, ἥτοι δι' ὀκτὼ ὥρας ἡμερησίως. Ὅθεν, ἡ ἀπόφασις του εἶναι ἀναιρετέα κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ τοὺς βασίμους 1ον καὶ 2ον λόγους ἀναιρέσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, τοιαύτην ἔχοντος ἔννοιαν (*).

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 182/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Μυτιλήνης ὡς ἐφετείου.

ΘΕΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΩΡΑ ΚΑΘ' ΕΟΡΤΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ ΩΣ ΣΥΝΤΑΞΙΜΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

[Ἐξ ἀφορμῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 2262/1968 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας]

Ὑπὸ ΒΕΝΕΤΙΑΣ Κ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ, Δικηγόρου ἐν Ἀθήναις

Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2262/1968 ἀποφάσεώς του (ΕΕΔ 27, 1350) ἐδέχθη, ὅτι εἰς τὴν ἔννοιαν τῶν συνταξίμων ἀποδοχῶν τῶν ἠσφαλισμένων τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ. δὲν περιλαμβάνονται τὰ δῶρα τούτων καθ' ἑορτὰς καὶ τὰ οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα. Εἶναι ὅμως τοῦτο πράγματι ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῶν σχετικῶν διατάξεων;

Ἂς ἴδωμεν ἐν πρώτοις ποῖα τὰ προκαλέσαντα τὰς ἐν τῇ ἀνωτέρω ἀπορρίψει ἀναιρεσείσης διατάξεις τοῦ νόμου 3954/1959 αἴτια.

Τὸ Ταμεῖον Συνταξιούχων Προσωπικοῦ τῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Μεταφορῶν (Τ.Σ.Π. Η.Ε.Μ.) ἦτο κατὰ τὸν χρόνον τῆς θεσπίσεως τοῦ ὡς ἄνω νόμου οἰκονομικῶς κατεστραμμένον λόγῳ τῆς ἀπωλείας τῶν κεφαλαίων του κατὰ τὸν Β' παγκόσμιον πόλεμον καὶ ἐχορήγει συντάξεις πείνης (δηλονότι οὐχὶ μεγαλυτέρας τῶν δραχμῶν 200 - 400 ἢ 250 δραχμῶν κατὰ μέσον ὅρον μηνιαίως). Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἠθελήθη παρὰ τοῦ νομοθέτου τοῦ νόμου 3954/1959 νὰ καταργηθῇ τὸ ὡς ἄνω Τ.Σ.Π. Η.Ε.Μ. καὶ νὰ συγχωνευθῇ εἰς τὸ Ι.Κ.Α. μὲ τὸν σκοπὸν νὰ ἐξισωθοῦν αἱ συντάξεις τῶν ἤδη συνταξιούχων τοῦ Ταμείου τούτου μὲ τὰς παρεχομένας παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. συντάξεις εἰς τοὺς παρ' αὐτῷ ἠσφαλισμένους. Ἡ βούλησις δὲ αὕτη τοῦ νομοθέτου σαφέστατα ἐξεδηλώθη καὶ διετυπώθη διὰ τῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως καὶ τῶν ἐπισήμων πρακτικῶν τῶν συνεδριάσεων τῆς Βουλῆς πρὸς συζήτησιν τοῦ νόμου τούτου.

Οὕτω ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει ἀναφέρεται ὅτι «ἀντιμετωπίζεται ριζικῶς ἡ συνταξιοδότησις τῶν συνταξιούχων καὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Η.Ε.Μ. διὰ τῆς συγχωνεύσεως τοῦ Ταμείου των εἰς τὸ Ι.Κ.Α. Οὕτω αἱ συντάξεις των θὰ ὑψωθοῦν ἀπὸ τὸ σημερινὸν χαμηλὸν ἐπίπεδον εἰς τὸ τοιοῦτον τῶν συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α.».

Εἰς τὰ ἐπίσημα δὲ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς ἀναγράφονται τὰ κάτωθι προσδιορίζοντα τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου 3954/1959 κατὰ τρόπον σαφῆ καὶ οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν καταλείποντα ὡς πρὸς τὴν βούλησιν τοῦ νομοθέτου περὶ τῆς πλήρους ἐξισώσεως τῶν συντάξεων τῶν συνταξιούχων τοῦ καταργηθέντος Τ.Σ.Π. Η.Ε.Μ. πρὸς τὰς συντάξεις τοῦ Ι.Κ.Α. Παραθέτομεν:

«Α. Ζ ά χ χ α ς : Ὀφείλομεν ὅλοι μας ὡς νομοθετοῦντες νὰ τοὺς δώσωμεν ὡς σύνταξιν ὅ,τι τοὺς ἀνήκει καὶ ὅ,τι δίδει τὸ Ι.Κ.Α. εἰς τοὺς παρ' αὐτῷ ἠσφαλισμένους.

Θ. Κ ο ν ί τ σ α ς (Ὑφ. Συγκοινωνιῶν): Κύριε συνάδελφε, ὑποστηρίζετε σοβαρῶς, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐδήλωσε στοργικὴ πρὸς τὸ προσωπικὸν τὴν στοργήν, κατὰ τὴν ὁποίαν τὰς 250 δραχμάς, τὰς ὁποίας λαμβάνουν κατὰ μέσον ὅρον, τὰς ἀναβιβάζει εἰς τὸ ἐπίπεδον τῶν συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α.;».

Διὰ τὴν κάλυψιν δὲ τῆς προσθέτου ἐπιβαρύνσεως τοῦ Ι.Κ.Α. ἐκ τῆς ἀναπροσαρμογῆς τῶν συντάξεων τῶν συνταξιούχων τοῦ τέως Τ.Σ.Π. Η.Ε.Μ. καὶ τῆς ἐξισώσεως αὐτῶν μὲ τὰς συντάξεις τοῦ Ι.Κ.Α. ἐθεσπίσθη παρὰ τοῦ νομοθέτου εἰδικὸς χρηματικὸς πόρος, συνιστάμενος ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐκ προσθέτου ἐργοδοτικῆς πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. εἰσφορᾶς πέραν τῆς κανονικῆς τοιαύτης, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐκ κοινωνικῆς εἰσφορᾶς ἐπὶ τῶν εἰσιτηρίων τῶν ἰδιωτικῶν λεωφορείων ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α., καταλογιζομένης ἀπ' εὐθείας εἰς πίστωσιν τοῦ παρὰ τῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος Λογαριασμοῦ αὐτοῦ μέχρι καλύψεως τῆς ἀναλαμβανομένης ἐπιβαρύνσεως.

Ὁ τρόπος δὲ τοῦ ὑπολογισμοῦ κατὰ ποσὸν τῆς συντάξεως, διὰ νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ ἐξίσωσις τῶν συντάξεων, ἀπησχόλησε σοβαρῶς τὸν νομοθέτην, ὡς ἐμφαίνεται καὶ ἐκ τῶν ἐπισήμων πρακτικῶν τῶν συζητήσεων τῆς Βουλῆς, ὧν σχετικὸν ἀπόσπασμα παραθέτομεν:

«Α. Ζ ά χ χ α ς : Διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς συντάξεως πάντες λογίζονται ὡς ἡλικίας 60 ἐτῶν καὶ ὡς ἀνήκοντες πάντοτε εἰς τὴν μισθολογικὴν κλίμακα τοῦ Ι.Κ.Α., τὴν περισσοτέρων ἀνταποκρινομένην πρὸς τὸ πηλίκον τῆς διαιρέσεως τοῦ συνόλου τῶν ἀποδοχῶν, τὰς ὁποίας θὰ ἐλάμβανον ἐκ

της Η.Ε.Μ., ἐὰν ἡ εἰς αὐτὴν σταδιοδρομία των διηνύετο ὑπὸ τοῦ νῦν μισθολογίου της, διὰ τῶν ἡμερῶν ἐργασίας εἰς τὴν Ἑταιρείαν ταύτην... Ὀφείλομεν ὅλοι μας, ὡς νομοθετοῦντες, νὰ τοὺς δώσωμεν ὡς σύνταξιν ὅ,τι τοὺς ἀνήκει καὶ ὅ,τι δίδει τὸ Ι.Κ.Α. εἰς τοὺς πωπ' αὐτῷ ἠσφαλισμένους.

Θ. Κ ο ν ί τ σ α ς: (Ὑφ. Συγκοινωνιῶν): Κύριε συνάδελφε, ἐκστηρίζετε σαθρῶς, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐδείχθη στοργικὴ πρὸς τὸ προσωπικὸν τὴν στιγμήν, κατὰ τὴν ὁποίαν τὰς 250 δραχμὰς, τὰς ὁποίας λαμβάνων κατὰ μέσον ὅρον, τὰς ἀναβιβάζει εἰς τὸ ἐπίπεδον τῶν συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α.;

Ι. Π α π α δ η μ η τ ρ ί ο υ: Εἶναι ἀνάγκη οἱ τροχιοδρομικοὶ νὰ ἐξέρχονται μὲ τὰς προϋποθέσεις τοῦ Ταμείου των καὶ νὰ συνταξιοδοτοῦνται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ι.Κ.Α.;

Α. Ζ ά κ κ α ς: Τὸν ὑπολογισμὸν τῆς συντάξεως θὰ τὸν κάμωμεν ἐπίσης σύμφωνα μὲ τὴν νομοθεσίαν τοῦ Ι.Κ.Α., μὲ μισθολογικὴν κλίμακα βάσει τοῦ μισθοῦ, τὸν ὁποῖον θὰ ἐλάμβαναν ὁ συνταξιοῦχος, ἂν ἦτο σήμερον ἐν ἐνεργείᾳ.

Ι. Λ ύ ρ α ς: Κύριε Πρόεδρε, νομίζω, ὅτι τὸ φλέγον κεφάλαιον τοῦ ὑπ' ὄψιν σχεδίου νόμου, δι' οὗ ἐπιδιώκεται ἡ κύρωσις τῆς συμβάσεως, εἶναι τὸ συνταξιοδοτικόν, ἐξ οὗ καὶ ἐξ ἀπεργιαῖ ἐντὸς τοῦ μηνός... Ἡ διάταξις ὅμως δὲν προβλέπει σαφῶς τὸν τρόπον, καθ' ὃν θέον νὰ ὑπολογισθῇ τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως. Συνιστῶ, ὅπως συμπληρωθῇ διάταξις, ὁριζομένου σαφῶς, ὅτι ὁ ὑπολογισμὸς θὰ γίνῃ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ι.Κ.Α.».

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω, λοιπόν, ἦτοι τῆς Εἰσηγητικῆς Ἐκθέσεως καὶ τῶν ἐν τῇ Βουλῇ συζητήσεων, προκύπτει, ὅτι ὁ νομοθέτης ἠθέλησεν τοῦτο μὲν νὰ δώσῃ ἀπεριορίστους κατὰ ποσὸν πόρους, διὰ νὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ αὔξησις τῶν συντάξεων τῶν συνταξιούχων τοῦ τέως Τ.Σ.Π. Η.Ε.Μ., τοῦτο δὲ νὰ ὑφώσῃ τὰς συντάξεις ταύτας εἰς τὸ ὕψος τῶν συντάξεων τῶν συνταξιούχων τοῦ Ι.Κ.Α., τὸ ὁποῖον ἐξουσιοδοτήθη ὑπὸ τοῦ νομοθέτου νὰ τὰς ὑπολογίσῃ συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς ἀφορώσης αὐτὸ νομοθεσίας περὶ τρόπου ὑπολογισμοῦ τῶν συντάξεών του βάσει τῶν ἀποδοχῶν, ἃς θὰ ἐλάμβανον οἱ συνταξιοῦχοι οὗτοι, ἐὰν ἐλάμβαναν τὴν σύνταξίν των, κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς συγχωνεύσεως τοῦ Ταμείου των εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ἦτοι κατὰ τὴν 18.6.1959.

Ὁ τρόπος δὲ ὑπολογισμοῦ τῶν συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α. ὁριζόμενος εἰς τὰ ἄρθρα 25 καὶ 37 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 εἶναι ὁ ἑξῆς:

Οἱ ἠσφαλισμένοι τοῦ Ι.Κ.Α. ὑπάγονται εἰς μίαν τῶν κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ ὡς ἄνω ἀ.ν. ἀσφαλιστικῶν κλάσεων ἀναλόγως τοῦ ἡμερησίου μισθοῦ των, ἐπὶ τοῦ ὁποίου καὶ ὑπολογίζονται αἱ ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραί. Δι' ἑκάστην ἀσφαλιστικὴν κλάσιν προσδιορίζεται τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον. Ὡς ἡμερήσιος μισθὸς διὰ τὴν κατάταξιν τῶν ἠσφαλισμένων εἰς ἀσφαλιστικὰς κλάσεις νοοῦνται αἱ πάσης φύσεως ἀποδοχαὶ ταύτων εἰς χρῆμα καὶ εἰς εἶδος, τῶν τελευταίων τούτων ἀποτιμωμένων εἰς χρῆμα δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. (ἄρθρον 25 § 4 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951), ἐφ' ὅσον αὗται δὲν παρέχονται ἐκτάκτως. Ἐὰν δὲ αἱ πρόσθετοι ὡφέλειαι παρέχονται κατὰ χρονικὰς περιόδους διαφόρους τῆς δι' ἣν ἡ μισθοδοτήσεις περιόδου, ἐνεργεῖται ἡ ἀναγκαία κατανομὴ (Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων Ι.Κ.Α. 1167/1966, Ε.Δ.Κ.Α. Η', 685). Εἰς τὸν ἡμερήσιον μισθὸν κατὰ τὴν προαναφερθεῖσαν ἔννοιαν τοῦ ὑπάγονται ἀναμφισβητήτως καὶ τὰ δῶρα ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα καὶ τὸ οἰκογενειακὸν ἐπίδομα, διότι ἀμφότερα ἔχουν καθιερωθῇ νομοθετικῶς ὡς παγία καὶ ἀνελλιπὴς ὑποχρέωσις τῶν ἐργοδοτῶν (ἀ.ν. 1777/1951 «περὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 28/1944» διὰ τὰ δῶρα ἑορτῶν καὶ ἀπὸ 7.4.1954 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κηρυχθεῖσα ὑποχρεωτικὴ ἀπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27297/1954 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν προσωπικοῦ Η.Ε.Μ.», διὰ τὸ οἰκογενειακὸν ἐπίδομα τῶν μισθωτῶν τῆς Η.Ε.Μ.).

Ὁ νομοθέτης τοῦ νόμου 3954/1959 κατὰ τὰ προαναφερθέντα ἠθέλησε κατὰ πρῶτον καὶ κύριον λόγον, σαφῶς καὶ κατηγορηματικῶς διατυπώσιεν ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ, τὴν ἐξίσωσιν τῶν συντάξεων τῶν συνταξιούχων τοῦ καταργηθέντος Τ.Σ.Π. Η.Ε.Μ. πρὸς τὰς συντάξεις τοῦ Ι.Κ.Α., διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ δὲ ὁ σκοπὸς αὐτὸς καθώρισεν ὡς τρόπον ὑπολογισμοῦ τῶν ἀνακαθοριστέων συντάξεων τὸν τρόπον ὑπολογισμοῦ τῶν συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α. Αἱ διατάξεις ὅμως τῶν ἄρθρων 25 καὶ 37 § 6' τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ὁρίζουν, ὅτι «διὰ τὴν κατάταξιν εἰς τὴν οἰκείαν ἀσφαλιστικὴν κλάσιν καὶ διὰ τὴν ἐντεῦθεν ἐξεύρεσιν τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως ὑπολογίζεται τὸ τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον τῶν τελευταίων δύο ἐτῶν, τῶν ἀμέσως προηγουμένων τοῦ ἔτους, καθ' ὃ ὑπεβλήθη ἡ αἴτησις περὶ συνταξιοδοτήσεως». Πῶς ὅμως θὰ ἦτο δυνατὸν εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν νὰ ἐξευρεθοῦν αἱ ἀποδοχαὶ τῶν δύο πρὸ τῆς συνταξιοδοτήσεως τελευταίων ἐτῶν ἐπὶ τῷ τέλει προσφορωτέρας ἀπονομῆς δικαιοσύνης, ὅταν ἔχωμεν συνταξιούχους

εξελθόντας π.χ. τῷ 1928, 1935, 1940, 1950, 1956 κ.ο.κ. καὶ ἀμειβομένους κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐξόδου των ἐκ τῆς ἐνεργοῦ ὑπηρεσίας, εἴτε εἰς πρωτολεπτικάς, εἴτε εἰς πληθωρικὰς δραχμάς; Διὰ τὴν λύσιν τοῦ προβλήματος ἐξευρέθη ἡ ἑξῆς δικαία μέθοδος: Εἰς τοὺς μισθωτοὺς τῆς Η.Ε.Μ. ἐφηρμόζετο προπολεμικῶς σύστημα μισθοδοσίας μεταλλικῶν δραχμῶν. Διὰ τὴν εὐχέρειαν δὲ τοῦ εἰς ἕκαστον μισθωτὸν καταβλητέου εἰς χαρτίνας δραχμὰς μισθοῦ ἐπολλαπλασιάζοντο αἱ μεταλλικαὶ δραχμαὶ (βασικαὶ μονάδες) ἐπὶ ἑκάστοτε ὁριζομένους συντελεστάς, οἵτινες ὅμως μετεβλήθησαν σοβαρῶς ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως μέχρι τῆς καταργήσεως τοῦ Τ.Σ.Π. Η.Ε.Μ., ἤτοι ἀπὸ τοῦ 1927 μέχρι τῆς 18.6.1959, λόγῳ τοῦ πολέμου, τῆς κατοχῆς, τῆς νομισματικῆς ἀστάθειας καὶ ἄλλων λόγων.

Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ὁ νομοθέτης ἠθέλησεν νὰ εἴρῃ ἓν σταθερὸν καὶ δίκαιον δι' ὅλους τοὺς συνταξιούχους μέτρον, προκειμένου νὰ προσδιορίσῃ τὰς ἀποδοχὰς των καὶ ἐν συνεχείᾳ νὰ προβῇ εἰς τὸν ἀνακαθορισμὸν τῶν συντάξεων. Ὥρισεν λοιπόν, ὅτι θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν δι' ἕκαστον συνταξιοῦχον ὁ μέσος ὅρος τῶν ἀποδοχῶν ἑκάστου συνταξιούχου τοῦ τελευταίου πρὸ τῆς συνταξιοδοτήσεώς του δωδεκαμήνου, ἐφ' ὧν ὑπελογίσθη πρὸ τοῦ καταργηθέντος Ταμείου ἡ βασικὴ σύνταξις, τουτέστι ὁ μέσος ὅρος τῶν εἰς μεταλλικὰς δραχμάς, ἀναγομένας εἰς χαρτίνας, τῶν ὡς ἄνω ἀποδοχῶν, ὡς αἱ ἀποδοχαὶ αὗται διαμορφοῦνται κατὰ τὸν χρόνον τοῦ ἀνακαθορισμοῦ τῶν συντάξεων, δηλαδὴ ὑπολογιζομένων τῶν πάσης φύσεως αὐξήσεων καὶ τῶν οἱασδήποτε φύσεως τακτικῶς χορηγουμένων παροχῶν σύμφωνος πρὸς τὰς κατὰ τὸν χρόνον τοῦ ἀνακαθορισμοῦ τῶν συντάξεων (18.6.1959) ἰσχυούσας διατάξεις ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἢ συλλογικῶν συμβάσεων, αἵτινες διέπουν τὰ τῶν ἀποδοχῶν (καὶ συγκεκριμένως τὰ τῶν πάσης φύσεως τακτικῶν ἀποδοχῶν) τοῦ προσωπικοῦ τῆς Η.Ε.Μ., τὰς ὁποίας τακτικὰς ἀποδοχὰς θὰ ἐλάμβανεν ὁ συνταξιοῦχος, ἐὰν ἐργάζετο παρὰ τῇ Η.Ε.Μ. τὴν 18.6.1959 ἐπὶ τὴν αὐτήν, ἐφ' ἣν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεως, ὑπηρεσιακὴν καὶ οἰκογενειακὴν κατάστασιν (ἔτη ὑπηρεσίας, ὑπηρεσιακὴ θέσις κλπ.). Τοῦτο δὲ πλέον τὸ ποσὸν θὰ ἀποτελέσῃ τὰς ἀποδοχάς, τὰς ὁποίας κατὰ πλάσμα νόμου, συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 3 ἐδάφιον δ' τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3954/1959, θὰ λογισθῇ ὁ συνταξιοῦχος τοῦ Τ.Σ.Π. Η.Ε.Μ., οὗ πρόκειται νὰ ἀνακαθορισθῇ ἡ σύνταξις, ὅτι ἐλάμβανε κατὰ τοὺς δύο πρὸ τῆς συνταξιοδοτήσεώς του ἡμερολογιακὰ ἔτη, διὰ νὰ ἐξευρεθῇ ἐντεῦθεν τὸ τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιόν του καὶ ἡ εἰς τοῦτο ἀντιστοιχοῦσα ἀσφαλιστικὴ κλάσις καὶ ὁ ἐκ ταύτης προσδιορισμὸς τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως συμφώνως πρὸς τὰς προαναφερθείσας διατάξεις τῆς νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. περὶ τρόπου ὑπολογισμοῦ τῶν συντάξεων.

Τὸ συμπέρασμα δηλονότι τῆς γενομένης διερευνήσεως τοῦ θέματος εἶναι πρόδηλον: Θὰ καθορισθῶν αἱ ἀποδοχαὶ τῶν συνταξιούχων, ὡς θὰ διεμορφοῦντο, ἐὰν οὗτος εἰργάζετο τὴν 18.6.1959 βάσει τῆς οἰκείας ἐργασιακῆς νομοθεσίας, καὶ ἐν συνεχείᾳ θὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ νομοθεσία τοῦ Ι.Κ.Α. περὶ τρόπου ὑπολογισμοῦ τῶν συντάξεων, μὲ μόνην τὴν διαφοράν, ὅτι τὸ τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον πρὸς κατάταξιν εἰς τὴν οἰκείαν κλάσιν θὰ ἐξευρεθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀποδοχῶν οὐχὶ τῆς τελευταίας δεκάδος, ὡς ὁρίζει τὸ ἄρθρον 37, περίπτωσις δ', τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ἀλλὰ βάσει τοῦ μέσου ὅρου τῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου δωδεκαμήνου (ἐν τούτῳ καὶ μόνον λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν διατάξεων τοῦ καταστατικοῦ τοῦ ταμείου).

Τὸ νὰ δεχθῶμεν, ὅτι ἐν τῷ νόμῳ 3954/1959 ἡ λέξις «διαμόρφωσις» τῶν ἀποδοχῶν δὲν ἐννοεῖ τὰς πάσης φύσεως τακτικὰς ἀποδοχὰς τῶν μισθωτῶν τῆς Η.Ε.Μ., ἐφ' ὅσον ἅπασαι αἱ ἐφ' οἱαγδήποτε τρόπον καὶ οἱανδήποτε ὀνομασίαν φέρουσαι τακτικαὶ ἀποδοχαὶ συνθέτουν τὸν μισθὸν τῶν μισθωτῶν, συμφώνως πρὸς τὰ τῆς νομολογίας καὶ ἐπιστήμης παραδεδεγμένα, ἀποτελεῖ μίαν ὅλως ἀθαίρετον κρίσιν καὶ διὰ τοῦτο ἐσφαλμένην.

Ἀλλὰ καὶ ἂν ἀκόμη, ἀντιθέτως πρὸς τὴν τελολογικὴν ἑρμηνείαν καὶ τὴν ἐκ ταύτης συναγομένην ἀναδρομικότητα τῶν διατάξεων τῆς νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. περὶ τρόπου ὑπολογισμοῦ τῶν συντάξεων, δεχόμεθα, ὅτι κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν ἐν τῇ ὡς ἄνω ἀποφάσει διατάξεων τοῦ νόμου 3954/1959 δέον νὰ ἐφαρμόσωμεν τὰς διατάξεις τοῦ καταργηθέντος καταστατικοῦ τοῦ ρητῶς καταργηθέντος Τ.Σ.Π. Η.Ε.Μ... θὰ πρέπει νὰ ἐξαιρέσωμεν τῶν συνταξίμων ἀποδοχῶν, ὅ,τι ρητῶς καὶ εἰδικῶς ἀποκλείεται καὶ ἐξαιρεῖται ὑπὸ τοῦ ἐν τῇ ἄνω ἀποφάσει ἀναφερομένου ἄρθρου 14 τοῦ καταστατικοῦ. Πᾶσα δὲ ἄλλη παροχή, ἀνεξαρτήτως τῆς ὀνομασίας της, ἐφ' ὅσον ἀποτελεῖ τακτικὰς ἀποδοχὰς καὶ ὑπόκειται εἰς εἰσφοράς, δέον ἀπασδήποτε νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ὕψους τῆς συντάξεως (Γνωμοδότησις Νομικοῦ Συμβουλίου 970/1966, ΕΕΔ 26, 593), διότι καὶ τὸ ἄρθρον 14 τοῦ καταστατικοῦ καθορίζον τὰς συνταξίμους ἀποδοχὰς ὁμιλεῖ περὶ «παντὸς χρηματικοῦ ποσοῦ, τὸ ὁποῖον λαμβάνουν οἱ ἠσφαλισμένοι, ἐφ' ὅσον ὑπόκειται εἰς τὰς

έως τοῦ ἄρθρου 6 προβλεπομένας κρατήσεις» καὶ τὸ ἄρθρον 6, καθορίζον τὰς ὑποκειμένας εἰς κρατήσεις παροχάς, ὁμιλεῖ περὶ «πάσης φύσεως ἀποδοχῶν», ἀνεξαρτήτως τῆς μορφῆς καὶ τῶν χρονικῶν ὁρίων καταβολῆς αὐτῶν».

Ὁ ὅρος δὲ πάσης φύσεως ἀποδοχαὶ ἔχει ἑρμηνευθῆ ὑπὸ τῆς νομολογίας καὶ τῆς ἐπιστήμης ὡς πᾶν ὅ,τι ὁ ἠσφαλισμένος τακτικῶς, ἀνεξαρτήτως χρονικῶν διαστημάτων καὶ παγίως ἀπολαμβάνει κατὰ τοὺς ὅρους τῆς συμβάσεως καὶ τὰς ἐπικρατούσας συνηθείας, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του. Παραμένουν δὲ ἐκτὸς τῆς ὡς ἄνω ἐννοίας τῶν πάσης φύσεως ἀποδοχῶν μόνον αἱ ἔκτακτοι πρὸς τὸν ἠσφαλισμένον παροχαὶ πάσης φύσεως (Γνωμοδότησις Νομικοῦ Συμβουλίου 278/1961, Ε.Δ.Κ.Α. Γ', 245, 372/1961, Ε.Δ.Κ.Α. Γ', 577, 970/1966, ΕΕΔ 26, 593). Ὅ,τι δὲ ρητῶς ἐξαιρεῖται καὶ δὲν συνυπολογίζεται εἰς τὰς συντάξιμους ἀποδοχὰς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ καταστατικοῦ εἶναι μόνον καὶ ἀποδοχαί, ἃς οἱ ἠσφαλισμένοι λαμβάνουν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἐξαιρέσιμους ἡμέρας ἢ δι' ἀπασχόλησίν των κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας ἢ δι' ἀνεπλήρωσιν ἄλλου ὑπαλλήλου, ἔχοντος ἀνωτέρων βαθμῶν ἢ διὰ δῶρα ἢ οἰκονομικὰς ἐνισχύσεις, τηρουμένων τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 1784/1942». Ὁ ἑρμηνευτὴς τῆς ἐν τῇ ἄνω ἀποφάσει λεπτομερῶς ἀναφερομένης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ καταστατικοῦ τοῦ καταργηθέντος Τ.Σ.Π. Η.Ε.Μ., ἐκ μόνου τοῦ γράμματος αὐτῆς καὶ τὴν γραμματικὴν μόνον ἑρμηνείαν ἐφαρμόζων, συνάγει, ὅτι ἡ ἐν τῇ ἄνω διατάξει τελευταία ἐξαιρουμένη κατηγορία προσθέτων ἀποδοχῶν εἶναι μία καὶ μόνη, δηλαδὴ ἡ τῶν προσθέτων ἀποδοχῶν, τῶν διδομένων διὰ δῶρα ἢ οἰκονομικὰς ἐνισχύσεις, τηρουμένων τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 1784/1942 (τῶν διατάξεων δηλαδὴ τοῦ ν.δ. τούτου προσδιοριζουσῶν ἐπακριβῶς τὴν κατηγορίαν ταύτην) καὶ οὐχὶ ἀφ' ἑνὸς μὲν ὡς πρόσθετοι ἀποδοχαὶ διὰ δῶρα ἢ οἰκονομικὰς ἐνισχύσεις καὶ ἀφ' ἑτέρου αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 1784/1942, ὡς ὅλως ἐσφαλμένως καὶ ἀνεπιτρέπτως ἀποφαίνεται ἡ ὡς ἄνω ἀπόφασις, διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ συμπεριλάβῃ ὅλως αὐθαιρέτως εἰς τὴν ἔννοιαν τῶν δώρων καὶ οἰκονομικῶν ἐνισχύσεων καὶ τὰ δῶρα ἑορτῶν, τὰ ὁποῖα πράγματι, ἐὰν ἤθελε νὰ περιλάβῃ ἡ ὡς ἄνω διάταξις τοῦ καταστατικοῦ, θὰ τὰ εἶχεν ἀποκλείσει δῶρα ἑορτῶν, διότι οὕτω ἀνομάζοντο κατὰ τὸν χρόνον τῆς θεσπίσεως τῆς ὡς ἄνω διατάξεως.

Ἡ ὡς ἄνω ἀπόφασις οὕτω ἑρμήνευσε διαστολικῶς τὴν ὡς ἄνω διάταξιν κατὰ προφανῆ παράβασιν τῆς παραδεδεγμένης, πλέον, γενικῆς ἀρχῆς, καθ' ἣν δὲν εἶναι ἐπιτρεπτὴ ἡ διασταλτικὴ ἑρμηνεία διατάξεως προβλεπούσης στέρησιν τοῦ δικαιώματος πρὸς λῆψιν ἀσφαλιστικῆς παροχῆς (Α.Π. 491/1966, Ε.Δ.Κ.Α. 1966, 746). Ἔτι δὲ περαιτέρω ἡ ὡς ἄνω ἀπόφασις ἔρχεται εἰς πλήρη ἀντίθεσιν πρὸς τὸ περὶ δικαίου αἰσθημα, ἑρμηνεύουσα τὸ ν.δ. 1784/1942 ὡς περιλαμβάνον καὶ ἀποκλεῖον τοῦ συνυπολογισμοῦ εἰς τὰς συνταξίμους ἀποδοχὰς πᾶσαν παροχὴν ὑπὸ μορφὴν προσαυξήσεως ἢ ἐπιδόματος ἀκριβείας βίου, ἧτις ἐθεσπίσθη ὁπωσδήποτε μεταγενεστέρως τῆς 30 Ἰουνίου 1941. Πλήρως ἐλησμονήθη ἄραγε ἡ ἐπικρατήσασα κατὰ τὴν κατοχὴν ζοφερὰ κατάστασις; Διότι, πῶς ἄλλως νὰ ἐξηγήσῃ τις διατί οὐδόλως ἡ ὡς ἄνω ἀπόφασις οὔτε κἂν ἀποπειράται νὰ ἐξέρχῃ τῶν σκοπῶν τῆς ἐκδόσεως τοῦ ν.δ. 1784/1942; Ἐὰν πράγματι ἡ ὡς ἄνω ἀπόφασις ἐνεθυμεῖτο τὸν πληθωρισμὸν τῆς κατοχῆς, ὅτε αἱ ἀφειδεῖς χρηματικαὶ παροχαὶ τῶν δισεκατομμυρίων καὶ τρισεκατομμυρίων κατοχικῶν δραχμῶν, τὰς ὁποίας οἱ πάντες (δημόσιοι ὑπάλληλοι, μισθωτοί, συνταξιοῦχοι πάσης κατηγορίας) ἐλάμβανον ἅπαξ, δὶς καὶ τρὶς τῆς ἑβδομάδος παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν των ἢ τῶν ἀσφαλιστικῶν ταμείων των, μόλις ἐπήρκουν διὰ τὴν ἀγορὰν ὀλίγων λαχανίδων, δὲν θὰ ἠδύνατο εἰμὴ νὰ ἀναγνωρίσῃ ὅτι τὸ ν.δ. 1784/1942 περιλαμβάνει μόνον (καὶ μόνον ταύτας) τὰς προαναφερθείσας καὶ κατὰ τὴν κατοχὴν παρασχεθείσας αὐξήσεις καὶ ἐπιδόματα ἀκριβείας βίου μετὰ τὴν 30.6.1941, πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς ἀκριβείας τοῦ βίου τῶν μισθωτῶν λόγῳ τοῦ ἀλματωδῶς ἐξελισσομένου πληθωρισμοῦ.

Κατὰ τὰ προρρηθέντα, ἀφ' ἑνὸς μὲν τὰ δῶρα ἑορτῶν καὶ τὰ οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα δὲν ἐξαιροῦνται ρητῶς ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω διατάξεως 14 τοῦ καταστατικοῦ τοῦ Τ.Σ.Π. Η.Ε.Μ.. Ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀμφότεραι αἱ παροχαὶ αὗται ἀποτελοῦν τακτικὰς ἀποδοχὰς κατὰ τὴν προαναφερθεῖσαν ἔννοιαν. Τὰ μὲν δῶρα ἑορτῶν καθιερώθησαν ὡς νομικὴ ὑποχρέωσις τῶν ἐργοδοτῶν καὶ ὡς τακτικαὶ ἀποδοχαὶ τῶν μισθωτῶν διὰ τῶν ἀπὸ 4.11.1947 ἐθνικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, παγίως δὲ ὑπὸ τῆς νομολογίας ἐθεωρήθησαν προσαυξήσεις τῶν ἀποδοχῶν, ὑποκείμενα εἰς ἀσφαλιστικὰς εἰσφορὰς καὶ συνυπολογιζόμενα διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς συντάξεως (Α.Π. 491/1966, Ε.Δ.Κ.Α. 1966, 746, Σ.Ε. 420/1961, ΕΕΔ 20, 560, Σ.Ε. 1300/1964, ΝοΒ 12, 947, ΣΕ. 1769/1967, ΕΕΔ 27, 42).

Τὰ δὲ οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τῆς Η.Ε.Μ. καθιερώθησαν τὸ πρῶτον διὰ τῶν ἀπὸ 27.2.1954 καὶ 7.4.1954 συλλογικῶν συμ-

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΩΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΝ ΑΤΥΧΗΜΑ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Ὁ νόμος 551/1915 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων ἔχει ὡς βάσιν τὴν θεωρίαν τῆς ἀντικειμενικῆς εὐθύνης τοῦ ἐργοδότου. (Ἴδετε *Α. Μιχαλακοπούλου* ἀγόρευσιν ἐν τῇ Βουλῇ, ΕΕΔ 27, 1121). Ἀλλά, ἵνα ὑπάρξῃ εὐθύνη τοῦ ἐργοδότου, πρέπει νὰ πρόκειται περὶ ἀτυχήματος συμβάντος, ἐν τῇ ἐκτελέσει ἢ ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐργασίας. Ὡς ἐργατικὸν ἀτύχημα ἐκ δικαίου συμβάντος, κατὰ τὰ ἐκ τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς νομολογίας πορίσματα (ΕΕΔ 24, 88, ΕΕΔ 28, 220, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς νομολογίαν καὶ συγγραφεῖς), θεωρεῖται καὶ ἡ ἐπιδείνωσις ὑφισταμένης νόσου, ὅταν αὕτη ὑπῆρξεν ἀπότοκος δικαίου συμβάντος, ὅταν δηλαδὴ ἡ ἐργασία ἐκτελῆται ὑπὸ συνήθεις ἀσυνήθειες, ἐκτάκτους καὶ ἐξαιρετικάς.

Ἐξ ἄλλου, ὁ αὐτὸς νόμος ἐν ἄρθρῳ 1 αὐτοῦ ἀποκλείει τὸ δικαίωμα ἀποζημιώσεως, ἐὰν ὁ μισθωτὸς ἐπίτηδες προεκάλεσε τὸ ἀτύχημα. Κατὰ τὸν *Α. Τούσην*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 53, τὸ θῦμα θεωρεῖται ἐπίτηδες προκαλέσαν τὸ ἀτύχημα, ὅταν ἐνεργῇ πρᾶξιν, στρεφομένην ἀμέσως κατ' αὐτοῦ. Οὕτως ἐπὶ αὐτοτραυματισμοῦ ἢ αὐτοκτονίας. Προκειμένου περὶ αὐτοκτονίας πρέπει νὰ ἐρευνηθῇ, ἐὰν τὸ θῦμα ἠθέτησεν εἰς στιγμὴν παραφροσύνης καὶ ἂν ἡ τελευταία προῆλθεν ἐξ αἰτίας ἔχει ξένης πρὸς ἐργατικὸν ἀτύχημα. Οὕτως, ἐν τῇ παραφρόνησε συναπεῖται τραυματισμὸς ἐν τῇ ἐργασίᾳ. (Γαλλικὸν Ἀκυρωτικὸν ἐν τῇ ἀπὸ 25.10.1965 ἀποφάσει του).

Ὡς ἐργατικὸν ἀτύχημα ἐθεωρήθη ὑπὸ τῆς νομολογίας (Α.Π. 480/1938, ΕΕΝ τόμ., 140) ἡ φρενοβλάβεια τοῦ μισθωτοῦ, ἡ ὀφειλομένη εἰς ὀξεῖαν τῆς κεφαλῆς του λύσιν ἐκθέσεώς του εἰς ραγδαιοτάτην ὀργὴν καὶ ψυχρότητα καὶ σφοδρὸν ἄνεμον, ὡς καὶ εἰς κτύπημα τῆς κεφαλῆς του.

Κατὰ τὸν *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, 1955, σελ. 254, ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τοῦ αὐτοῦ πλάτους πρὸς τὸ ἐργατικὸν ἀτύχημα τοῦ νόμου 551/1915 ἐργατικοῦ ἀτυχήματος τοῦ ἄρθρου 31 § 1 τοῦ νόμου 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ἡ αὐτοκτονία θεωρεῖται συνέπεια τοῦ ἀτυχήματος μόνον ἂν αὕτη ἐγίνετο ἐν μιᾷ διὰ τοῦ ἀτυχήματος προκληθείσῃ καταστάσει, ἥτις ἀφαιρεῖ τὴν ἱκανότητα καταλογισμοῦ τῆς πράξεως (παραφροσύνη καὶ εἰς ξένους συγγραφεῖς). Ἡ αὐτοκτονία εἶναι συνέπεια ἀτυχήματος, ἐὰν διαπιστοῦται ἰατρικῶς, ὅτι ἐκ τοῦ ἐγκεφαλικοῦ τραυματισμοῦ ἀνεπτύχθησαν ἐπικουρικαὶ μετατραυματικαὶ ἐγκεφαλικαὶ μεταβολαί, αἵτινες ὡδήγησαν εἰς μελαγχολικὴν παραφροσύνην καὶ ἐν συναρτήσει εἰς αὐτοκτονίαν.

Περίπτωσιν τοιαύτην εἶχεν ὑπ' ὄψιν της ἡ Α.Π. 153/1968 (ΕΕΔ 27, 598). Ὅτι δηλαδὴ ὁ μισθωτός (ναυτικός) ἠθένησεν αἰφνιδίως ἐκ νευρασθενείας κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὑπηρεσίας του συνεπείᾳ τῶν κακουχιῶν τῶν ταξιδίων καὶ τῆς συνεχοῦς καὶ κοπιώδους ἐργασίας του. Ὕστερον δὲ ἐνεφάνισεν οὗτος σημεῖα ἐπιδεινώσεως τῆς ἀσθενείας

βάσεων ἐργασίας κηρυχθεισῶν ὑποχρεωτικῶν ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 27678/1954 καὶ 27297/1954 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων «περὶ αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἀνωνύμων ἑταιρειῶν καὶ ἐπιχειρήσεων», παγίως δὲ ὑπὸ τῆς νομολογίας ἐθεωρήθησαν τακτικαὶ ἀποδοχαὶ καὶ ἐγένοντο ἐξ αὐτῶν τακτικαὶ εἰσφοραὶ ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ., ἐξομοιούμενα οὕτω κατὰ πάντα πρὸς τὸν βασικὸν μισθόν (Α.Π. 277/1956, ΕΕΔ 16, 795, 364/1956, ΕΕΔ 16, 779, 585/1958, ΕΕΔ 17, 1085, 337/1966, ΕΕΔ 25, 856).

Ἐφ' ὅσον λοιπὸν αἱ ὡς ἄνω παροχαὶ ἐπεβλήθησαν καὶ εἰς κρατήσεις ὑπὲρ τοῦ καταργηθέντος Τ.Σ.Π. Η.Ε.Μ., δέον ὁπωσδήποτε νὰ ὑπολογισθοῦν εἰς τὰς συνταξίμους ἀποδοχάς. Ἡ ὡς ἄνω ἀπόφασις ἀτυχῶς εὑρίσκεται εἰς ταυτὴν ἀντίθεσιν πρὸς τὸ περὶ δικαίου αἴσθημα, δίδουσα τὴν ἐντύπωσιν, ὅτι ἐπιχειρεῖ νὰ νομιμοποιήσῃ τὸν ὑπὸ τοῦ καταργηθέντος Τ.Σ.Π. Η.Ε.Μ. παράνομον καὶ ἐσφαλμένον ὑπολογισμὸν τῶν συντάξεων καὶ νὰ μὴ θέσῃ τὰ κακῶς κείμενα, ὥστε νὰ προκύπτῃ ἀνάγκη ὅπως τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας σπεύσῃ κατὰ τὸν πλέον συντομον τρόπον νὰ μεταβάλῃ ἐπὶ τοῦ προκειμένου θέματος γνώμην, ὥστε νὰ ἀναζωπυρώσῃ τὴν πίστιν τῶν πεπαιδευμένων, ὅτι ἀποτελεῖ πράγματι, ἐξ ὅλων τῶν δικαστηρίων τῆς χώρας, τὸ πλέον εὐέλικτον καὶ τὸ δίδον τοὺς λύσεις τὰς ἀνταποκρινομένας πρὸς τὴν πραγματικότητα καὶ τὴν γοργοτάτην ἐν ταῖς ἡμέραις μας πρόοδον καὶ διάπλασιν τῆς ζωῆς.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΘΕΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΠΡΟΣ ΑΠΟΔΟΧΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Αποδοχαί λογιστών και βοηθών λογιστών.— Μειωμένη απασχόλησις και αποδοχαί.

Αί αποδοχαί των λογιστών και βοηθών αὐτῶν καθορίζονται δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 31/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν (πρᾶξις κατατέθεσεως εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν 63/5.5.1968(*), τὸ ὕψος τῶν ὁποίων εἶναι ἀνάλογον τῆς ἡλικίας καὶ τῶν ἐτῶν προϋπηρεσίας.

Τῶν ὑπὸ τῆς προμνησθείσης διαιτητικῆς ἀποφάσεως καθοριζομένων ἀποδοχῶν δικαιοῦται καὶ ὁ ἀπασχολούμενος παρὰ τῷ Ἱδρύματι «Κέντρον Ψυχικῆς Ὑγιεινῆς καὶ Ἐρευνῶν» ὡς λογιστὴς ἢ ὡς βοηθὸς λογιστοῦ, ἐφ' ὅσον τοῦτο δὲν ἐμπίπτει εἰς τὰς ἐξαιρέσεις τῆς παραγράφου 10 τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως.

Οἱ ὑπὸ τῆς προμνησθείσης διαιτητικῆς ἀποφάσεως καθοριζόμενοι μισθοὶ ὀφείλονται δι' ἀπασχόλησιν κατὰ πλήρες νόμιμον ὡράριον ἡμερησίας ἐργασίας, ἤτοι δι' 8 ὥρας ἡμερησίως, μειούμενοι ἀναλόγως δι' ἀπασχόλησιν κάτω τῶν 8 ὡρῶν. Κατ' ἀκολουθίαν ὁ λογιστὴς ἢ ὁ βοηθὸς λογιστοῦ, ὁ ἀπασχολούμενος ἐπὶ 5ωρον ἡμερησίως, δικαιοῦται τῶν 5/8 τοῦ μηναίου μισθοῦ τοῦ κλιμακίου, εἰς ὃ ὑπάγεται ἀναλόγως τῆς ἡλικίας καὶ τῶν ἐτῶν προϋπηρεσίας.

Διὰ τὴν ἀνωτέρω ὅμως μειωμένην ἀπασχόλησιν ἀπαιτεῖται νὰ ὑφίσταται ἔγγραφος συμφωνία μεταξὺ τοῦ μισθωτοῦ καὶ τοῦ οἰκείου ἐργοδότου. Ἐν ἐλλείψει εἰδικῆς ἐγγράφου συμφωνίας ὁ οἰκεῖος ἐργοδότης καθίσταται ὑπόχρεος πρὸς καταβολὴν πλήρους μισθοῦ (πρβλ. Α.Π. 44/1966)(**), (Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 137033/6393/1968 Ὑπουργείου Ἐργασίας).

Χρόνος προϋπηρεσίας μισθωτῶν διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν των βάσει τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας.

Κατ' ἀρχὴν βάσει τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ἀποφάσεων διαιτησίας κατὰ τὸν καθορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν ἀναλόγως τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας ὡς προσφερομένη ταυτὴ λογίζεται ὁ χρόνος πραγματικῆς ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ. (Σχετικὴ ἀπόφασις Πρωτοδικείου Πειραιῶς 126/1962).

Κατ' ἀκολουθίαν, χρόνος, μὴ διανυθεὶς ἐν

τῳ καὶ κατὰ διάρκειαν ταξιδίου ἀπωλέσθη πυγμή, χωρὶς οὐδεὶς νὰ ἀντιληφθῇ πῶς ἔπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν, ἐὰν δηλαδὴ ἔπεσε συνεπείᾳ σκοτοδίνης ἐκ τῆς ἀσθενείας του καὶ τῆς ὑπερκοπώσεως ἢ ἂν ἔπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν ἐκ τῆς ἐπιδεινώσεως τῆς ἀσθενείας του.

Τὰ περιστατικὰ ταῦτα, κατὰ τὴν ἀνωτέρω ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου, πληροῦσι τὴν νομικὴν ἔννοιαν τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, χωρὶς νὰ ἀπῃτεῖτο, ὡς ἐδέχθη τὸ Πρωτοδικεῖον, νὰ περιέχηται εἰς τὴν ἀγωγὴν, ὅτι συνεπείᾳ τῆς ἀσθενείας του ὁ παθὼν κατὰ τὴν ρῖψιν του εἰς τὴν θάλασσαν (αὐτοκτονίαν) ἐστερεῖτο τῆς συνειδήσεως τῶν πραττομένων, ἐνεργήσας ὑπὸ νοητικὴν κατάστασιν, ἡ ὁποία ἀπέκλεισε τὸν καταλογισμὸν καὶ συνεπῶς τὴν ἐκ προθέσεως πρόκλησιν τοῦ ἀτυχήματος.

Περίπτωσις τῆς Σ.Ε. 3152/1966 (ΕΕΔ 26, 189) ὑπῆρξεν αὐτοκτονία ψυχαλιομένου εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ὁ ὁποῖος εἰργάζετο ὡς ὀρειχαλκουργός, ἀποφανθέντος τοῦ ἀσφαλιστικοῦ ὀργάνου τοῦ Ι.Κ.Α., ὅτι δὲν ἀπεδείχθη, ὅτι ἠδύνατο ἐκ τῆς φύσεως καὶ τοῦ εἴδους τῆς ἐργασίας του, κατὰ τὴν συνήθη πορείαν τῶν πραγμάτων, νὰ τεθῇ ἐν κινδύνῳ ἡ ὑγεία του ἢ νὰ ἐπέλθῃ ἐκ ταύτης ἐπιδείνωσις τυχὸν προϋπαρχούσης ἀσθενείας, εἰς βαθμὸν ὥστε νὰ διαταραχθοῦν αἱ ψυχικαὶ καὶ πνευματικαὶ λειτουργίαι του καὶ νὰ ὁδηγηθῇ εἰς αὐτοκτονίαν.

Περίπτωσις τῆς Πρωτοδικείου Πειραιῶς 3335/1961 (ΕΕΔ 21, 281) ὑπῆρξεν αὐτοκτονία (πνιγμὸς) ναυτικοῦ κατὰ διάρκειαν ταξιδίου μετὰ προσβολὴν ὑπὸ φρενοβλαβείας, ἀλλὰ δὲν ἀπεδείχθη, κατὰ τὸ Πρωτοδικεῖον, ὅτι ἡ φρενοβλάβεια ὑπῆρξεν ἀπόρροια διαιτου συμβάντος, τὸ ὁποῖον ἐπῆλθεν ἐν τῇ ἐργασίᾳ του.

Σχετικὴ πρὸς τὸ θέμα εἶναι καὶ ἡ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 6907/1964 (ΕΕΔ 23, 1303).

(*) ΕΕΔ 27, 1047.
(**) ΕΕΔ 25, 337.

ενεργῷ συμβάσει ἐργασίας, δὲν προσμετρεῖται, ἐκτὸς ἂν τοῦτο προβλέπεται διὰ ρητῆς διατάξεως τοῦ νόμου. (Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 117887/5787/1968 Ὑπουργείου Ἐργασίας).

Δῶρα δι' ἑορτάς, ἀποδοχαὶ ἀδείας καὶ ἐπίδομα ἀδείας θυρωρῶν πολυκατοικιῶν.

Αἱ εἰς εἶδος χορηγούμεναι εἰς τοὺς θυρωροὺς παροχαὶ (κατοικία, φωτισμός, ὕδρευσις κλπ.), ὡς παρεχόμεναι πρόσθετοι τῶν εἰς χρῆμα ἀποδοχῶν, προβλεπόμεναι δὲ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν(*), λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν, προκειμένου τοῦ καθορισμοῦ τοῦ ὕψους τῶν ἀποδοχῶν, τῶν δώρων Χριστουγέννων καὶ τοῦ Πάσχα, ὡς καὶ τῆς ἀδείας καὶ τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας. (Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 157575/6434/1968 Ὑπουργείου Ἐργασίας).

Προϋπηρεσία ὑπαλλήλων Γραφείων Κ.Τ.Ε.Λ.

Ὑπὸ τῆς παριγράφων 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 13/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ ὑπαλληλικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ Γραφείων Ἀστικῶν Κ.Τ.Ε.Λ. ἀπάσης τῆς χώρας (Φ.Ε.Κ. 193, Β', 20.3.1967)(**) ὁρίζεται, ὅτι ὡς προϋπηρεσία τῶν ὑπαλλήλων Γραφείων τῶν Κ.Τ.Ε.Λ. λογίζεται καὶ ὁ διανυθεὶς χρόνος εἰς τὸν κλάδον κινήσεως τῶν Κ.Τ.Ε.Λ. ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου, ὅστις μετετάγη εἰς τὸ προσωπικὸν Γραφείων τῶν Κ.Τ.Ε.Λ. Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς ὡς εἴρηται διατάξεως ἡ ἀνωτέρω προϋπηρεσία συνυπολογίζεται μόνον ἐπὶ μετατάξεως, ἤτοι ἐφ' ὅσον διηνύθη παρὰ τῷ αὐτῷ Κ.Τ.Ε.Λ.

Συνεπῶς, προϋπηρεσία, διανυθεῖσα οὐχὶ εἰς τὸ παρὰ τῷ ὁποίῳ ὑπηρετεῖ ὁ μισθωτὸς Κ.Τ.Ε.Λ., ἀλλὰ παρ' ἄλλῳ ἐργοδότῃ, δὲν εἶναι ἀναγνωριστέα κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 13/1967 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν. (Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 134892/6280/1968 Ὑπουργείου Ἐργασίας).

Ἀποδοχαὶ ἠλεκτροτεχνιτῶν κλπ.

Αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν βοηθῶν αὐτῶν καὶ μαθητευομένων κλπ. τῶν ἐργαζομένων εἰς ἠλεκτρολογικὰ καταστήματα, οἰκοδομὰς κλπ. καθορίζονται ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς ἀπὸ 8.3.1968 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 160, τ. Β' τῆς 1.4.1968)(***) καὶ εἶναι ἀνάλογοι πρὸς τὴν εἰδικότητα καὶ τὰ ἔτη ὑπηρεσίας ἑνὸς ἑκάστου.

Ὑπὸ τῆς ὡς εἴρηται συλλογικῆς συμβάσεως καθορίζεται τὸ ἡμερομίσθιον τῶν μαθητευομένων καὶ βοηθῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν ἀναλόγως τῶν ἐτῶν μαθητείας καὶ τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας τούτων.

Ἐὰν συνεπῶς, κατὰ τὸν χρόνον διαρκείας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, τινὲς ἐξ αὐτῶν λάβωσιν ἄδειαν ἠλεκτροτεχνίτου παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας καὶ ἐξακολουθοῦν παρὰ τὴν κτῆσιν ταύτης νὰ ἀπασχολοῦνται εἰς τὴν αὐτὴν ἐργασίαν, εἰς ἣν πρότερον ἀπησχολοῦντο (ἤτοι βοηθοῦ ἢ μαθητευομένου) λόγῳ ἐλλείψεως ἀντιστοίχου πρὸς τὴν ἀποκτωμένην ἄδειαν ἐργασίας ἠλεκτροτεχνίτου, οὗτοι δὲν δικαιοῦνται τῶν ἀντιστοιχουσῶν πρὸς τὴν ἰδιότητα τῶν ἀποδοχῶν, ἀλλὰ τῶν τοιούτων τῶν βοηθῶν καὶ μαθητευομένων.

Διὰ νὰ τύχωσιν ἐφαμίλλου οὕτως τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀντιστοιχουσῶν εἰς ἄδειάν των, δέον ὅπως ἐκτελοῦσι καὶ τὴν ἀντίστοιχον πρὸς τὴν ἄδειάν των ἐργασίαν. (Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 131937/6640/1968 Ὑπουργείου Ἐργασίας).

Προϋπηρεσία ἐμποροϋπαλλήλων διὰ μισθοδοσίαν αὐτῶν :

Κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 44/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ ἐμπορικῶν καταστημάτων ἀπάσης τῆς χώρας (πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 87/20.12.1968 (*) ἡ μισθοδοσία τῶν ὑπ' αὐτῆς καλυπτομένων μισθωτῶν τῶν συμπληρωσάντων τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καθορίζεται ἀναλόγως τῶν ἐτῶν τῆς παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ ὁμοειδοῦς ὑπηρεσίας των.

Ὡς ὁμοειδὴς ὑπηρεσία κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως, ἥτις λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος μισθωτῶν δέον νὰ θεωρῆται ἡ διανυθεῖσα τοιαύτη εἰς κατηγορίας καταστημάτων περιοριστικῶς ἐν τῇ αὐτῇ ἀποφάσει ἀναφερομένων.

Τούτων δοθέντων ἡ προϋπηρεσία μισθωτοῦ ἢ διανυθεῖσα παρά τινι ἐργοδότῃ ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ πωλητοῦ βιβλίων δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς ὁμοειδὴς τοιαύτη μὲ τὴν τοῦ πωλητοῦ ἠλεκτρικῶν εἰδῶν (καλωδίων).

Οὕτω διὰ τὴν ἀπασχόλησιν τοῦ μισθωτοῦ ὡς πωλητοῦ καλωδίων ἀπὸ 1.8.1964 καὶ ἐφεξῆς, λαμβανομένης δὲ ὑπ' ὄψιν καὶ τῆς ἀπὸ 1.1.1953 μέχρι 31.7.1964 προϋπηρεσίας ὡς πωλητοῦ βιβλίων, δικαιοῦται οὗτος κατὰ τὴν προρρηθεῖσαν διατητικὴν ἀπόφασιν δραχμῶν 3.750 μηνιαίως καὶ ἐπιδόματος γάμου ἐκ ποσοστοῦ 10%, ἐφ' ὅσον εἶναι ἔγγαμος καὶ ἡ σύζυγός του δὲν ἐργάζεται. (Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 142408/1969 Ὑπουργείου Ἐργασίας).

(*) ΕΕΔ 27, 461.
(**) ΕΕΔ 26, 452.
(***) ΕΕΔ 27, 778.

(*) ΕΕΔ 28, 66.

ΘΕΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΝ ΕΝΣΗΜΟΝ ΕΠΙ ΑΓΩΓΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΡΓΑΤΙΚΗΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΝ

19905/1969 Ἐγκύκλιος Ὑπουργείου Δικαιοσύνης

Περὶ μὴ καταβολῆς δικαστικοῦ ἐνσήμου ἐπὶ ἀγωγῶν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Πρὸς

Τοὺς κ.κ. Προέδρους καὶ Εἰσαγγελεῖς Ἐφετῶν καὶ Πρωτοδικῶν τοῦ Κράτους

Ἀφορμὴν λαμβάνοντες ἐκ σχετικοῦ ἐρωτήματος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας περὶ τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ ὑποχρεώσεως καταβολῆς δικαστικοῦ ἐνσήμου κατὰ τὴν ἐκδίκασιν ἐργατικῶν διαφορῶν, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ κοινοποιήσωμεν κατωτέρω τὰς ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἀπόψεις τοῦ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργείου:

Ἡ καταβολὴ τέλους δικαστικοῦ ἐνσήμου, κατὰ τὴν ἐκδίκασιν ἐργατικῶν διαφορῶν, ἦτο πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Κ.Π.Δ. ἀρχικῶς ἀμφίβολος.

Τελικῶς ὅμως ἐγένετο ὑπὸ τῆς νομολογίας δεκτὸν (Α.Π. 501/1950, ΕΕΔ 19, 88, Α.Π. 559/1951, ΕΕΔ 11, 178), ὅτι ἐπὶ τῶν ἄνω διαφορῶν δὲν ἀπητεῖτο ἡ καταβολὴ τέλους δικαστικοῦ ἐνσήμου. Βάσει τῆς δευτέρας τῶν ἀνωτέρω ἀποφάσεων (Α.Π. 559/1951), τὸ κύριον ἐπιχείρημα κατὰ τῆς περὶ καταβολῆς ἀπαιτήσεως συνήγετο 1) ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 § 1 τοῦ ν.δ. 1544/1942, καθ' ἣν «ὁ ἐνάγων, παρελείπων τὴν καταβολὴν τοῦ τέλους δικαστικοῦ ἐνσήμου», ἐδικάζετο ἐρήμην καὶ 2) ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' (ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 § 6 τοῦ νόμου 765/1943), καθ' ἣν (ἀντιθέτως πρὸς τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα), ἐν ἐρημοδικίᾳ ἐρευνᾶται κατ' οὐσίαν ἡ διαφορά.

Κατ' ἀκολουθίαν, ἐφ' ὅσον ἡ προδιαληφθεῖσα διάταξις (ἄρθρον 15 τοῦ νόμου ΓΨΟΔ') ταυτίζεται κατ' ἔννοιαν πρὸς ἐκείνην τοῦ ἄρθρου 712 Κ.Π.Δ., συνάγεται, ὅτι δέον νὰ κρατήσῃ καὶ ἐφεξῆς ἡ ἀνωτέρω ἄποψις, καθ' ὅσον καὶ ἐκ τῆς τελευταίας διατάξεως (712 Κ.Π.Δ.) ἐξάγεται, ὅτι ἐσκοπήθη ὑπὸ τοῦ νομοθέτου ἡ ἀπαλλαγὴ τῶν ἐργαζομένων τῆς προδιαληφθείσης ὑποχρεώσεως. Ἡ ἄποψις αὕτη περὶ διεξαγωγῆς τῶν ἐργατικῶν ὑποθέσεων κατὰ τὸν ὀλιγώτερον δαπανηρὸν τρόπον ἐνισχύεται καὶ ἐξ ἄλλων διατάξεων τοῦ Κ.Π.Δ. καὶ δή 1) ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 693 § 2 Κ.Π.Δ., καθ' ἣν «ἡ πληρεξουσιότης δύναται νὰ δοθῇ καὶ δι' ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου», 2) ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 694 § 1 Κ.Π.Δ., καθ' ἣν «κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ μονομελοῦς Πρωτοδικείου διαδικασίαν» (κατὰ δὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ Κ.Π.Δ. εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Εἰρηνοδίκου ὑπάγονται πᾶσαι αἱ εἰς χρῆμα ἀποτιμηταὶ διαφοραί, ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου τῶν ὁποίων δὲν ὑπερβαίνει τὰς 10.000 δραχμάς. Διὰ τὸ ποσὸν ὅμως τοῦτο δὲν καταβάλλεται δικαστικὸν ἔνσημον), 3) ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 695 Κ.Π.Δ., καθ' ἣν πρὸς ἀποφυγὴν δαπανῶν προβλέπεται ἡ σύστασις ἐπιτροπῶν συμβιβασμοῦ, καὶ 4) ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 219, 235, 251 Κ.Π.Δ. (ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 694 Κ.Π.Δ.), καθ' ἃς κατὰ τὴν διαδικασίαν ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου διὰ τὴν ταχυτέραν περαίωσιν τῶν ὑποθέσεων καὶ τὸν περιορισμὸν εἰς τὸ ἐλάχιστον τῶν δαπανῶν προβλέπεται καὶ αὐτεπάγγελτος ἐνέργεια τῆς Δικαστικῆς Ἀρχῆς(*).

Ὁ Ὑπουργὸς

Ἠλίας Γ. Κυριακόπουλος

(*) Σημ. ΕΕΔ: Ἴδετε ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ ἀνωτέρω, σελ. 317 ἑπ.

Ἐν τῷ μεταξὺ περιῆλθον εἰς γνῶσιν μας αἱ ὑπ' ἀριθ. 13/1969 καὶ 61/1969 ἀποφάσεις τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Πατρῶν, αἱ ὁποῖαι ἐδέχθησαν ἡ πρώτη, ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται καταβολὴ δικαστικοῦ ἐνσήμου, καὶ ἡ δευτέρα, ὅτι ἀπαιτεῖται.

Αἱ ἀποφάσεις αὗται θὰ δημοσιευθοῦν εἰς τὸ ἑπόμενον τεῦχος.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

87/1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων 3170/1955 (Φ.Ε.Κ. 78 Α') καί 4502/1966 (Φ.Ε.Κ. 54 Α')

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 5 τῆς 14 Ἰανουαρίου 1969)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπηφασίσαμεν καί διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

Τό ἄρθρον 19 τοῦ νόμου 3170/1955 «περί Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπό τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 4502/1966 «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 3170/1955 (Φ.Ε.Κ. 78 Α') «περί Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου, καί προσθήκης ἑτέρων τινῶν διατάξεων», ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

Ἄρθρον 19

1) Ἐν πλοίῳ, μή ἐξαιρουμένων τῶν εἰς τήν ὑπηρεσίαν τοῦ Κράτους ἀνηκόντων ἤ χρησιμοποιουμένων ὑπ' αὐτοῦ τοιούτων, ὡς καί τῶν θαλαμηγῶν ἀναψυχῆς ἄνω τῶν ἑκατόν κόρων, ὑποχρεοῦται νά ἐφοδιασθῇ διά ναυτολογίου.

2) Διά Κανονισμοῦ ὁρίζεται: α) ὁ τύπος τοῦ ναυτολογίου ἑκάστης κατηγορίας πλοίων, β) ἡ ἐκ τῆς ὑποχρεώσεως ἐφοδιασμοῦ διά ναυτολογίου ἐξαίρεσις ὡρισμένων κατηγοριῶν πλοίων καί γ) τό κατώτατον ὅριον συγκεκροτημένου πληρώματος, ὅπερ ὑποχρεοῦνται νά διατηρῶσιν ἐν ὅρμῳ τά ναυηγοσωστικά καί ρυμουλκά.

3) Εἰσφοραί ὀφειλόμεναι ἤ βεβαιούμεναι ἐκ τοῦ ναυτολογίου εἶναι αἱ τοιαῦται πρός Ν.Α.Τ., Τ.Π.Ε.Ν., Κεφάλαια Ἀνεργίας καί Ἀσθενείας, Προστασίας Φυματικῶν, Δντῶν, Ναυτιλιακῆς Ἐκπαιδεύσεως, Προπαιδεύσεως καί πᾶσα ἑτέρα εἰσφορά, τέλος, φόρος ἤ δικαίωμα διά νόμου καθιερουμένη. Ὁ ὑπολογισμός, ἡ ἐκκαθάρισις καί ἡ βεβαίωσις τῶν ἐκ ναυτολογίου ὀφειλομένων εἰσφορῶν ἐνεργεῖται ὑπό τῆς Ναυτιλιακῆς Ἀρχῆς ἤ τοῦ Ν.Α.Τ., ἐκδιδομένου παρά τοῦ τελευταίου τοῦ σχετικοῦ φύλλου ἐκκαθαρίσεως.

4) Αἱ ἐκ τοῦ ναυτολογίου ὀφειλόμεναι εἰσφοραί καθίστανται ληξιπρόθεσμοι καί ἀπαιτηταί εἰς τάς κάτωθι περιπτώσεις:

α) Ἅμα τῇ συμπληρώσει ἑξαμήνου ἀπό τῆς ἐκδόσεώς των.

β) Ἐάν τό πλοῖον διαλυθῇ ἤ κηρυχθῇ ἀνίκανον πρός πλοῦν ἤ ὁπωσδήποτε ἀπολεσθῇ.

γ) Ἐάν τό πλοῖον ἀποβάλῃ τήν ἑλληνικήν ἐθνικότητα ἤ μεταβιβασθῇ ἡ κυριότης αὐτοῦ κατά ποσοστόν ἀνώτερον τῶν πεντήκοντα ἑκατοστῶν.

δ) Ἐάν ἀπολυθῇ καί δέν ἀντικατασταθῇ ὁ πλοίαρχος.

5) Τό ναυτολόγιον ἀντικαθίσταται ὑποχρεωτικῶς ὑπό τῆς Ναυτιλιακῆς Ἀρχῆς ὡς ληξιπρόθεσμον ἐπί τῇ λήξει τοῦ ἑξαμήνου ἀπό τῆς ἐκδόσεως του ἤ ἐπί τῇ μεταβιβάσει τῆς κυριότητος τοῦ πλοίου κατά ποσοστόν ἀνώτερον τῶν πεντήκοντα ἑκατοστῶν. Τό ναυτολόγιον καθίσταται ὡσαύτως ληξιπρόθεσμον καί κατατίθεται εἰς τήν Ναυτιλιακήν Ἀρχήν, ἵνα ἀποσταλῇ εἰς Ν.Α.Τ. πρός ὁριστικήν ἐκκαθάρισιν, ἐάν τό πλοῖον ἀποβάλῃ τήν ἑλληνικήν ἐθνικότητα ἤ διαλυθῇ ἤ κηρυχθῇ ἀνίκανον πρός πλοῦν ἤ ὁπωσδήποτε ἀπολεσθῇ ἤ ἐάν ἀπολυθῇ ὁ πλοίαρχος ἄνευ ἀντικαταστάσεως.

6) Διά τάς ἐκ τοῦ ναυτολογίου ὀφειλομένας ἤ βεβαιουμένας εἰσφοράς ἐν γένει εὐθύνονται ἀλληλεγγύως, μή χωρούσης τῆς ἐνστάσεως τῆς διζήσεως:

α) Ἅπαντες οἱ κατά καιρούς πλοιοκτῆται διά τάς πρό τῆς χρονολογίας τῆς παρ' αὐτῶν μεταβιβάσεως τῆς κυριότητος τοῦ πλοίου ὀφειλομένας δικαιώματα, ὡς καί οἱ διάδοχοι αὐτῶν.

β) Οἱ ἐφοπλισταί διά τόν χρόνον τῆς παρ' αὐτῶν ἐκμεταλλεύσεως τοῦ πλοίου.

γ) Ἐπί συμπλοιοκτησίας ἕκαστος συμπλοιοκτήτης κατά τόν λόγον τῆς κυριότητος τον ἐπί τοῦ πλοίου, οἱ δέ διαχειρισταί διά τόν χρόνον τῆς διαχειρίσεώς των εἰς ὁλόκληρον, καί

δ) Οἱ διευθυνταί, διαχειρισταί καί ἐν γένει ἐκπρόσωποι πάσης φύσεως Ἑταιρειῶν ἤ ἐπιχειρήσεων ἐκμεταλλευομένων τά πλοῖα καί εἰς ὁλόκληρον ἕκαστος. Διά τό Ν.Α.Τ. ὡς ἐκπρόσωποι τῶν πλοιοκτητῶν νοοῦνται καί οἱ ἐν Ἑλλάδι πράκτορες ἤ πληρεξούσιοι ταύτων, εὐθυνόμενοι μόνον διά τάς συναλλαγάς, τάς ὁποίας διενήργησαν μετά τοῦ Ν.Α.Τ., ἐφ' ὅσον ἀνέλαβον ἐγγράφως προσωπικήν εὐθύνην διά τάς ἑκάστοτε ὀφειλάς τῶν ὑπ' αὐτῶν ἐκπροσωπουμένων προσώπων.

7) Ἐντός δέκα ἡμερῶν ἀπό τῆς λήξεως ἑκάστου ἑξαμήνου ἀπό τῆς ἐκδόσεως τοῦ ναυτολογίου καί ἀσχέτως ἀντικαταστάσεως ἤ μή τούτου καταβάλλονται ὑπό τῶν κατά τήν παράγραφον 6

ὑποχρέων εἰς τὸ Ν.Α.Τ. ἢ τὰς Ναυτιλιακὰς Ἀρχὰς ὑπολόγους Ν.Α.Τ. ἐσωτερικοῦ ἢ τὰ Προξενικὰ Λιμεναρχεῖα Λονδίνου καὶ Νέας Ὑόρκης αἱ εἰς ἕκαστον ἑξάμηνον ἀναλογοῦσαι εἰσφοραί, προϋπολογιζόμεναι κατὰ προσέγγισιν ὑπὸ τοῦ Ν.Α.Τ. ἢ τῶν ἀνωτέρω Ἀρχῶν, βάσει τῆς νομίμου συνθέσεως τοῦ πλοίου, τῆς χωρητικότητος αὐτοῦ καὶ τοῦ ἰσχύοντος μισθολογίου. Ὡσαύτως καταβάλλονται αἱ καθ' ὑπολογισμὸν ὀφειλόμεναι εἰσφοραί, αἱ ἀναλογοῦσαι εἰς ὁλόκληρον τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς ἰσχύος τοῦ ναυτολογίου, εἰθὺς ὡς τοῦτο καταστῇ ληξιπρόθεσμον κατὰ τὰς λοιπὰς περιπτώσεις τῶν παραγράφων 4 καὶ 5 ἢ ἅμα τῇ ἀντικαταστάσει του.

8) Ὁ πλοίαρχος παντὸς πλοίου ἔχοντος ληξιπροθέσμων ναυτολόγων ὑποχρεοῦται, ἅμα τῷ καταπλεῖν εἰς τὸν πρῶτον λιμένα, ὅπου ἐδρεύει Ναυτιλιακὴ Ἀρχή, ἔχουσα δικαίωμα ἀντικαταστάσεως ναυτολογίων, νὰ παραδώσῃ ἀμελλητὶ εἰς αὐτὴν τὸ ληξιπρόθεσμον ναυτολόγιον.

Ἅμα τῇ καταθέσει τοῦ ληξιπροθέσμου ναυτολογίου ἡ Ναυτιλιακὴ Ἀρχή:

Α'. Ἐὰν διαπιστώσῃ ὅτι καταβλήθησαν αἱ κατὰ προσέγγισιν ὀφειλόμεναι εἰσφοραί:

α) Ἀντικαθιστᾷ τοῦτο καὶ ἐκδίδει νέον ναυτολόγιον.

β) Βεβαιοῖ διὰ πράξεως της ἐπὶ τοῦ σώματος τοῦ νέου ναυτολογίου, ὅτι καταβλήθησαν αἱ κατὰ προσέγγισιν ὑπολογισθεῖσαι ἐκ τοῦ προγενεστέρου ναυτολογίου εἰσφοραὶ καὶ

γ) Ἀποστέλλει εἰς τὸ Ν.Α.Τ. τὸ ἀντικατασταθὲν ναυτολόγιον πρὸς ὁριστικὴν ἐκκαθάρισιν.

Β'. Ἐὰν διαπιστώσῃ ὅτι δὲν καταβλήθησαν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει αἱ κατὰ προσέγγισιν ὀφειλόμεναι εἰσφοραὶ διὰ χρονικὸν διάστημα μικρότερον τῶν 2 ἑξαμήνων:

α) Ἀντικαθιστᾷ τοῦτο καὶ ἐκδίδει νέον ναυτολόγιον.

β) Βεβαιοῖ διὰ πράξεώς της ἐπὶ τοῦ σώματος τοῦ νέου ναυτολογίου τὸ κατὰ προσέγγισιν προϋπολογισθὲν ὡς ὀφειλόμενον ποσὸν ἐξ εἰσφορῶν τοῦ ἀντικατασταθέντος ναυτολογίου καὶ

γ) Ἀποστέλλει εἰς τὸ Ν.Α.Τ. τὸ ἀντικατασταθὲν ναυτολόγιον πρὸς ὁριστικὴν ἐκκαθάρισιν, γνωστοποιοῦσα συγχρόνως τὴν μὴ καταβολὴν τῶν ὀφειλομένων εἰσφορῶν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει.

Γ'. Ἐὰν διαπιστώσῃ ὅτι δὲν καταβλήθησαν ἐν ὅλῳ ἢ κατὰ τὰ δύο τρίτα τοὐλάχιστον αἱ κατὰ προσέγγισιν ὀφειλόμεναι εἰσφοραὶ διὰ χρονικὸν διάστημα δύο καὶ πλέον ἑξαμήνων:

α) Ἀπαντᾷ, ὅπως καταβληθῶσιν αἱ ὀφειλόμεναι εἰσφοραὶ ἢ τοὐλάχιστον τὰ δύο τρίτα (2/3) καὶ ἐν συνεχείᾳ προβαίνει εἰς τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ ληξιπροθέσμου ναυτολογίου καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ἐνεργείας τῆς περιπτώσεως Α'.

β) Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἐνεργεῖ ὡς ἐν περιπτώσει Β' καὶ εἰδοποιεῖ ἀμέσως τηλεγραφικῶς τὸ Ν.Α.Τ., ὅπερ δύναται μετ' ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ν' ἀπαγορεύσῃ τὸν ἀπόπλουν.

9) Ἐν περιπτώσει ἐκπροθέσμου καταβολῆς τῶν ὀφειλομένων ἐκ ναυτολογίου εἰσφορῶν, ἤτοι μετὰ τὴν ἐν παραγράφῳ 7 ὁριζομένην προθεσμίαν, ἐπιβάλλεται ἀντὶ τόκου ὑπερημερίας πρόσθετον τέλος 12% ἐτησίως, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἀφ' ἧς κατέστησαν αὐταὶ ἀπαιτηταὶ μέχρι τῆς χρονολογίας ἐκδόσεως τοῦ φύλλου ἐκκαθαρίσεως. Τὸ πρόσθετον τοῦτο τέλος ἐπιβάλλεται ἐπὶ τῶν ὀφειλομένων καὶ ἀπαιτητῶν ἐκ ναυτολογίου εἰσφορῶν δι' ἕκαστον ἑξάμηνον τῆς λειτουργίας του, τῆς ὀφειλῆς ἑκάστου ἑξαμήνου λογιζομένης ὡς αὐτοτελοῦς ὀφειλῆς. Ὡς αὐτοτελὴς καὶ ἀπαιτητὴ ὀφειλὴ ἐκ ναυτολογίου λογίζεται καὶ τὸ σύνολον τῶν εἰσφορῶν τοῦ μὴ ὑπερβαίνοντος τὸ ἑξάμηνον χρονικοῦ διαστήματος, ἐφ' ὅσον δὲ καταβληθῇ ἐκπροθέσμως ἐπιβαρύνεται μὲ τὸ αὐτὸ ὡς ἄνω πρόσθετον τέλος, ἀφ' ἧς ἡμέρας κατέστη ἀπαιτητὴ μέχρι τῆς χρονολογίας ἐκδόσεως τοῦ φύλλου ἐκκαθαρίσεως.

10) Ἐκ τῆς κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον προκυφάσης ἐξ εἰσφορῶν καὶ προσθέτων τελῶν ὀφειλῆς πᾶσα ἐκπρόθεσμος καταβολή, προσηυξημένη κατὰ 12% ἐτησίως ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς καταβολῆς μέχρι τῆς χρονολογίας ἐκδόσεως τοῦ φύλλου ἐκκαθαρίσεως.

Ἐπίσης ἀφαιρεῖται καὶ πᾶσα ἐμπρόθεσμος καταβολὴ ἄνευ ὅμως οὐδεμιᾶς προσαυξήσεως.

Ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει τὸ ποσὸν τῶν πιστοτικῶν τόκων θὰ ὑπερβαίνῃ τὸ ποσὸν τῆς ἐκ προσθέτων τελῶν ὀφειλῆς.

11) Ἐπὶ οἱουδήποτε χρεωστικοῦ ὑπολοίπου, ὅπερ προκύπτει ἐκ τοῦ φύλλου ἐκκαθαρίσεως, ἐπιβάλλεται ὁμοίως, μετὰ τριάκοντα ἡμέρας ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τούτου ἐπὶ ἀποδείξει, πρόσθετον τέλος 12% ἐτησίως καὶ μέχρις ἐξοφλήσεως. Τὸ τυχὸν πιστωτικὸν ὑπόλοιπον, ὅπερ προκύπτει ἐκ τοῦ φύλλου ἐκκαθαρίσεως, ἐπιστρέφεται ἐντὸς δεκαημέρου ἀπὸ τῆς αἰτήσεως εἰς τὸν πλοιοκτήτην ἢ δύναται νὰ θεωρῆται τῇ αἰτήσει του ὡς καταβολὴ ἐναντι τρέχοντος ναυτολογίου.

12) Ἐπὶ τῶν ἐπὶ ἀποδείξει κοινοποιουμένων φύλλων ἐκκαθαρίσεως ἐπιτρέπεται ἡ ὑποβολὴ αἰτήσεως ἀναθεωρήσεως τούτων ἐντὸς ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς κατὰ τὰ ὡς ἄνω κοινοποιήσεως. Τὸ ὁ-

καίομαι τῆς ἀναθεωρήσεως δὲν ἀναστέλλει τὴν ἰσοχρέωσιν ἐξοφλήσεως τοῦ χρεωστικοῦ ὑπολοίπου τοῦ φύλλου ἐκκαθαρίσεως, οὐδὲ τὴν ἐπιβολὴν προσθέτων τελῶν.

13) Εἰς πᾶσαν καταβολὴν ἔναντι ὀφειλῶν ἐκ ναυτολογίων συμψηφίζονται κατὰ πρῶτον λόγον τὰ τυχὸν ὀφειλόμενα πρόσθετα τέλη, τὸ δὲ ὑπόλοιπον θεωρεῖται ὅτι κατεβλήθη ἔναντι τῶν ὀφειλομένων εἰσφορῶν.

14) Ἡ μὴ καταβολὴ τῶν δύο τρίτων (2/3) τοὐλάχιστον τῶν κατὰ προσέγγισιν ὀφειλομένων εἰσφορῶν, χρονικοῦ διαστήματος δεκαὲξ μηνῶν, ἀσχέτως ἂν αὗται προέρχωνται ἐκ τρέχοντος ἢ ἀντικατασταθέντων ναυτολογίων, πλὴν τῆς ἐπιβαρύνσεως τῆς ὀφειλῆς διὰ τοῦ προσθέτου τέλους, δύναται, μετ' ἀπόφασιν τῶν Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἀποκειμένην εἰς ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργοῦ, νὰ συνεπάγεται τὴν ἀπαγόρευσιν τοῦ ἀπόπλου τοῦ πλοίου ἢ τὴν ἐπὶ ὑπεξαιρέσει δίωξιν τῶν ὑποχρέων τῇ αἰτήσει τοῦ Ν.Α.Τ. διὰ τὰς παρακρατηθείσας εἰσφορὰς τῶν ἀνδρῶν τοῦ πληρώματος ἢ καὶ ἀμφότερα.

15) Ὁ πλοίαρχος παντὸς πλοίου ἐφοδιασμέναν διὰ ληξιπροθέσμων ναυτολογίων, χρονικοῦ διαστήματος μείζονος τῶν δώδεκα μηνῶν, μὴ ἀντικατασταθέντος δι' οἱονδήποτε λόγον, ὑποχρεοῦται:

α) Νὰ ἀντικαταστήσῃ τὸ ληξιπρόθεσμον, ἐκδίδων νέον ναυτολόγιον.

β) Νὰ ἐπικυρώσῃ διὰ τῆς ὑπογραφῆς του τὰς σχετικὰς μεταβολὰς ἐπὶ τῶν ναυτολογίων.

γ) Νὰ ἐνεργήσῃ σχετικὴν ἐγγραφὴν εἰς τὸ ἡμερολόγιον τοῦ πλοίου περὶ τῆς γενομένης ἀντικαταστάσεως.

δ) Νὰ ἀποστείλῃ ἐπὶ ἀποδείξει εἰς Ν.Α.Τ. ἀμέλλητι ἐκ τοῦ πρώτου λιμένος, εἰς ὃν θὰ καταπλεύσῃ τὸ πλοῖον, τὸ ληξιπρόθεσμον ναυτολόγιον, τὸ ἀντίγραφον τοῦ νέου ναυτολογίου καὶ ἓν ἀπόσπασμα ἡμερολογίου ἀναγράφοντος τοὺς λιμένας προσεγγίσεως τοῦ πλοίου κατὰ τὸν χρονικὸν διάστημα λειτουργίας τοῦ ληξιπροθέσμου ναυτολογίου.

16) Ὁ πλοίαρχος ὀφείλει νὰ προσκομίσῃ τὸ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ἐκδοθὲν παρ' αὐτοῦ ναυτολόγιον εἰς τὴν Ναυτιλιακὴν Ἀρχήν, τὴν ἔχουσαν δικαίωμα ἀντικαταστάσεως ναυτολογίων, ἅμα τῷ καταπλεῦν τοῦ πλοίου εἰς τὸν πρῶτον λιμένα, ἔνθα ἑδρεύει ταύτη. Ἡ Ναυτιλιακὴ Ἀρχὴ ἐλέγχει καὶ ἐπικυροῖ, βάσει τοῦ ἡμερολογίου τοῦ πλοίου καὶ τῶν ναυτικῶν φυλλαδίων, τὰς γενομένας παρὰ τοῦ πλοιάρχου μεταβολὰς πληρώματος ἐπὶ τοῦ ναυτολογίου καὶ ἐπικυροῖ ταῦτα διὰ σχετικῆς θεωρήσεως.

17) Ἡ μὴ ἐκπλήρωσις ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου τῶν ὑπὸ τῶν παραγράφων 8, 15 καὶ 16 τοῦ παρόντος ἄρθρου προβλεπομένων ἐνεργειῶν τιμωρεῖται πειθαρχικῶς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ποινικοῦ καὶ Πειθαρχικοῦ Κώδικος Ε.Ν.

Ὁ πλοίαρχος καθίσταται ὡσαύτως συνυπεύθυνος διὰ τὴν ἐξόφλησιν τῶν ὀφειλομένων ἢ βεβαιωμένων εἰσφορῶν ἐκ τοῦ ληξιπροθέσμου ναυτολογίου, ὅπερ ἐξ ἰδίου πταίσματος δὲν ἀντικατέστησεν.

18) Διὰ δ.δ. ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου δύναται νὰ ὁρισθῇ ὅπως αἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 18 τοῦ νόμου 3170/1955 εἰσφοραὶ διά τινας κατηγορίας πλοίων, ἐξαιρουμένων τῶν ἀλιευτικῶν πλοίων τῶν ἐκτεινόντων τοὺς πλόους αὐτῶν εἰς τὴν ἀλλοδαπήν, καταβάλλονται ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ τῶν κατὰ τὴν παράγραφον 6 ὑποχρέων κατὰ χρονικὰ διαστήματα βραχύτερα τῶν ἓξ μηνῶν, ἀσχέτως τῆς λήξεως ἢ ἐκκαθαρίσεως ἢ ἀντικαταστάσεως τοῦ ναυτολογίου.

19) Ἀπαγορεύεται ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος ἡ καταχώρησις μεταβιβάσεως τῆς κυριότητος τοῦ πλοίου εἰς τὸ νηολόγιον, ἐὰν αὕτη δὲν συνοδεύεται μὲ τὸ οἰκεῖον πιστοποιητικὸν ἐξοφλήσεως τῶν πρὸς τὸ Ν.Α.Τ., Τ.Π.Ε.Ν. καὶ λοιποὺς φορεῖς τοῦ Ν.Α.Τ. λογαριασμῶν καὶ κεφαλαίων ὀφειλῶν τοῦ πλοίου μέχρι τῆς χρονολογίας καταχωρήσεως.

20) Αἱ διὰ τοῦ ναυτολογίου βεβαιούμεναι κατὰ τὰ ἄνω ὑπολογιζόμεναι ἐκ πάσης φύσεως εἰσφοραί, τὰ πρόσθετα τέλη τούτων, τὰ λοιπὰ τέλη καὶ δικαιώματα τὰ ὀφειλόμενα πρὸς τὸ Ν.Α.Τ., εἰς τὰ ὁποῖα προστίθενται καὶ τὰ τυχὸν πρὸς εἰσπραξιν αὐτῶν γενόμενα δικαστικὰ καὶ λοιπὰ ἔξοδα ἐκτελέσεως, εἶναι προνομιοῦχοι ἐπί τε τοῦ πλοίου καὶ τῶν ναύλων, ὑπαγομένων ἄνευ χρονικοῦ περιορισμοῦ εἰς τὴν 6ην τάξιν τῶν ναυτικῶν προνομίων τοῦ ἄρθρου 205 τοῦ Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου, ὡς τοῦτο ἀθετικῶς ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 38 τοῦ νόμου 4302/1966. Ἡ παροῦσα διατύπωσις δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν πλοίων, ἅτινα ἀναγνωρίζονται ὡς ἑλληνικὰ δυνάμει τοῦ π.δ. 2687/1953.

21) Ἡ ταχτικὴ εἰσφορὰ τῆς ὑπὸ στοιχεῖον α' τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ νόμου 3170/1955 κατηγορίας ἡσφαλισμένων, μετὰ τὴν ἀνυποστοίχου εἰσφορᾶς τῆς Πλοηγικῆς Ὑπηρεσίας, κα-

ταβάλλεται κατά μῆνα μερίμνῃ τῆς διοικήσεως τῆς Πλοηγικῆς Ὑπηρεσίας.

22) Ἡ ταμειακὴ εἰσφορὰ τῶν ἠσφαλισμένων, περὶ ὧν τὰ στοιχεῖα β' καὶ γ' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ παρόντος νόμου, μετὰ τῆς ἀντιστοίχου εἰσφορᾶς τῶν ναυτικῶν ὀργανώσεων ἢ ναυτιλιακῶν ἐπιχειρήσεων βεβαιοῦται καὶ καταβάλλεται ἀνὰ πᾶν ἑξάμηνον ὑπηρεσίας. Καθυστέρησις τῆς καταβολῆς πέραν τῶν ἓξ (6) μηνῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ προηγουμένου ἑξαμήνου συνεπάγεται τὴν καταβολὴν προσθέτου τέλους 1% δι' ἕκαστον μῆνα καθυστερήσεως, καθυστέρησις δὲ πέραν τοῦ ἔτους συνεπάγεται ὁριστικὴν ἀπώλειαν τοῦ δικαιώματος ἐξαγορᾶς καὶ ἀναγνωρίσεως ὡς συνταξίμου τῆς ὑπηρεσίας ταύτης.

23) Ἡ εἰσφορὰ γάμου καταβάλλεται ἐντὸς ἓξ (6) μηνῶν ἀπὸ τῆς τελέσεώς του. Ἕλληνες ναυτικοὶ μετατασσόμενοι εἰς τάξιν ὑποβαλλομένην εἰς ἀνωτέραν εἰσφοράν, καταβάλλουσι τὴν διαφορὰν τῆς εἰσφορᾶς. Εἰσφορὰ γάμου δὲν καταβάλλεται διὰ τὸν δεύτερον ἢ τρίτον γάμον, εἰς ὃν συνῆλθεν ἐνδεχομένως ὁ ναυτικός.

24) Τὰ ἐπ' ὀφελείᾳ τοῦ Ν.Α.Τ. διατιθέμενα διατετιμημένα ἔντυπα ἐκτυποῦνται ἐπιμελείᾳ καὶ δαπάναις αὐτοῦ καὶ ὁρίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ. Ταῦτα διατίθενται ἀποκλειστικῶς μέσῳ τοῦ Ν.Α.Τ. καὶ τῶν ὑπολόγων αὐτοῦ, ἀπαγορευομένης τῆς ἐκτυπώσεως ἢ τῆς καθ' οἱονδήποτε τρόπον κατοχῆς ἢ διαθέσεως παρὰ τρίτων. Οἱ παραβάται τιμωροῦνται διὰ φυλακίσεως μέχρις ἓξ μηνῶν ἢ διὰ χρηματικῆς ποινῆς ἢ καὶ δι' ἀμφοτέρων.

25) Ἀλληλεγγύως ὑπεύθυνοι διὰ τὴν καταβολὴν τῆς ὑπὲ τῶν ναυτικῶν αὐτῶν ὑπὸ τῶν εἰς Ἑλληνικοὺς λιμένας ναυλοχούντων ὑπὸ ξένην σημαίαν ναυαγοσωστικῶν εἰσφορᾶς εἶναι ὁ πλοίαρχος, πλοιοκτήτης, ἐφοπλιστὴς ἢ διαχειριστὴς αὐτῶν ἢ τοῦ διασωθέντος πλοίου ἢ φορτίου, ἔτι δὲ καὶ ὁ ἀσφαλιστὴς ἢ ὁ ἐν Ἑλλάδι ἀντιπρόσωπος τούτων, ὑποχρεούμενος εἰς παρακράτησιν τῆς εἰσφορᾶς ὑπὲρ τοῦ Ν.Α.Τ. Ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 20 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἰσχύει καὶ ἐν προκειμένῳ.

26) Οἱ περὶ ὧν τὰ ἐδάφια 2 καὶ 11 τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ παρόντος νόμου πόροι δύνανται νὰ αὐξομειωθῶσι δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐγκρινομένης ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας.

27) Διὰ β. δ)των, ἐκδιδομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ, ὁρίζεται πᾶσα λεπτομέρεια ἀναγκαία διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Ἄρθρον 2

Ἐξαιρουμένης τῆς περιπτώσεως τῆς παραγράφου 17 τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ νόμου 3170/1955, ὡς ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος, πλοίαρχοι, ἀπολυόμενοι μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου, δὲν εὐθύνονται διὰ τὰς ἐκ τοῦ τρέχοντος ναυτολογίου ὀφειλὰς τοῦ πλοίου, ἐφ' οὗ ὑπηρέτησαν. Πᾶσα μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος γενομένη χρέωσις μερίδος πλοιάρχου δι' ὀφειλὰς ἐκ ναυτολογίου θεωρεῖται ὡς μὴ γενομένη, τυχὸν δὲ καταβληθέντα ὑπὸ πλοιάρχου ποσὰ διὰ τὴν παροῦσαν αἰτίαν δὲν ἀναζητοῦνται, οὐδὲ ἐπιστρέφονται.

Ἄρθρον 3

Δύναται νὰ ἀπαγορεύεται ὁ ἀπόπλους πλοίου ἐκ λιμένων ἐσωτερικοῦ, ἐὰν συντρέχουσης τῆς περιπτώσεως τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ νόμου 3170/1955, ὡς ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος, δὲν καταβληθοῦν τὰ ἐκ τοῦ ναυτολογίου ὀφειλόμενα δικαιώματα ὑπὲρ τοῦ Ν.Α.Τ.

Ἄρθρον 4

Ἡ περίπτωσις δ' τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ νόμου 3170/1955, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ νόμου 4502/1966, ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

«δ) Ἕκαστος πατὴρ ἢ μήτηρ, ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ ἢ τέκνον, ἐφ' ὅσον τὸ προσωπικὸν τοῦ μηναίου ἐκ κινητῆς ἢ ἀκινήτου περιουσίας ἢ ἐξ αὐτοτελοῦς ἐπαγγέλματος ἢ ἐξηρτημένης ἐργασίας καθαρὸν εἰσόδημα, ἀθροιστικῶς ἐκ τῶν πηγῶν τούτων λαμβανόμενον ὑπ' ὄψιν, ὑπερβαίνῃ τὸ ὕψος τῶν δραχμῶν 3.000 μηναίως. Τὸ ποσὸν τοῦτο δύναται νὰ ἀναπροσαρμόζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ».

Ἄρθρον 5

1) Ναυτικοί, λαβόντες ἐφ' ἅπαξ ἀποζημίωσιν μετὰ τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1963, ὡς καὶ μέλη οἰκογενειῶν ναυτικῶν, θανόντων μετὰ τὴν ἄνω χρονολογίαν, δύνανται ἐντὸς προθεσμίας δώδεκα (12) μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νὰ καταστήσωσιν τῇ αἰτήσει των δι' ἐξαγορᾶς ἐπαγματικὴν ναυτικὴν ὑπηρεσίαν μέχρι ποσοστοῦ ἑξήκοντα τοῖς ἑκατὸν (60%) τὴν ἀπὸ 27ην Ἀπριλίου 1941 μέχρι τῆς 15ης Αὐγούστου 1945 ἀνεργίαν, ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 24 παράγραφος Γ1 τοῦ νόμου 4502/1966, ἐφ' ὃ-

σον διά τῆς ἐξαγορᾶς ταύτης ἀποκτοῦν κατά παρέκκλισιν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 4502/1966 συνταξιοδοτικά προσόντα.

2) Ἡ ληφθεῖσα ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως ἀπό τῶν ἀνωτέρω ἐπιστρέφεται εἰς Ν.Α.Τ. ἀτόκως. Τό κατά τήν προηγουμένην παράγραφον πρός ἐξαγοράν καταβλητέον ποσόν, σύν τῇ ἐπιστρεφομένῃ εἰς Ν.Α.Τ. ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσει, ἐξοφλεῖται ἀτόκως διά κρατήσεως τοῦ ἡμίσεος (½) τῆς καταβληθησομένης μηνιαίας συντάξεως.

Ἄρθρον 6

1) Αἱ κατά τό ἄρθρον 17 τοῦ νόμου 4502/1966 προϋποθέσεις ἀποκτήσεως συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος ὑπό μελῶν οἰκογενείας ἠσφαλισμένου ἤ συνταξιούχου δέον νά ὑφίστανται κατά τόν χρόνον τοῦ θανάτου τοῦ ἠσφαλισμένου ἤ τοῦ συνταξιούχου.

2) Ἡ ἀνικανότης μέλους οἰκογενείας, αἰτοῦντος παροχήν, διαπιστοῦται ἐφ' ἅπαξ ἐντός ἔτους ἀπό τοῦ θανάτου τοῦ ἠσφαλισμένου ἤ τοῦ συνταξιούχου, κατά τά ἐν ἄρθρῳ 42 τοῦ νόμου 3170/1955 ὁριζόμενα.

Ἄρθρον 7

1) Ἡ ὑπό στοιχεῖον γ' διάταξις τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ νόμου 3170/1955 ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

«Τῶν ἀρχιπλοιάρχων καί ἀρχιμηχανικῶν τῶν ναυτιλιακῶν ἐπιχειρήσεων ἴσα πρός τάς ἑκάστοτε καταβαλλομένας ὑπό τοῦ πλοιάρχου Α' ἤ μηχανικοῦ Α' συγκεκροτημένων πληρώματος φορτηγῶν ποντοπόρων πλοίων, ἡ δέ εἰσφορά τῶν ναυτιλιακῶν ἐπιχειρήσεων, παρ' αἷς οὗτοι ἐργάζονται, ἴση πρός τήν ἑκάστοτε καταβαλλομένην εἰσφοράν τῶν πλοιοκτητῶν πλοίων τῆς αὐτῆς κατηγορίας».

2) Ἐξαγορασθέν χρόνον ὑπηρεσίας πραγματοποιηθεῖσα ὑπό τῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ἀναφερομένων προσώπων μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου θεωροῦνται ὡς νομίμως γενομένη, ἀνεξαρτήτως ἐάν κατεβλήθησαν δι' αὐτάς εἰσφοραί μικρότεραι τῶν ὑπό τοῦ νόμου προβλεπομένων.

Ἄρθρον 8

1) Ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 61 τοῦ νόμου 3170/1955 ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

«6) Διά τήν ἐφαρμογήν τοῦ παρόντος ἄρθρου ὡς μεμονωμένος ἐργάτης θαλάσσης νοεῖται ὁ κατά τάς ἐν ἰσχύϊ διατάξεις ἀπογεγραμμένος ἐργάτης θαλάσσης (δύτης, ἁλιεύς, λεμβοῦχος, πουθμενῆς κλπ.), ὡς καί ὁ ἐργαζόμενος ἐπί πλοίου, ἐξαιρουμένου λόγῳ κατηγορίας τῆς ὑποχρεώσεως ἐφοδιασμοῦ διά ναυτολογίου».

2) Μετά τήν παράγραφον 6 τοῦ ἄρθρου 61 τοῦ νόμου 3170/1955 προστίθεται παράγραφος 7, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

«7) Ἀπογεγραμμένοι ναυτικοί ἐργαζόμενοι ἐπί ἑλληνικῶν πλοίων μή ὄντων ἐφωδιασμένων προσωρινῶς (λόγῳ παροπλισμοῦ, ἐπισκευῶν κλπ) διά ναυτολογίου καταβάλλων εἰσφοράς ἀντιστοίχους πρός τό ἀποδεικτικόν ναυτικῆς ἱκανότητος, οἵτινες εἶναι κάτοχοι καί πρός τήν κατηγορίαν τοῦ πλοίου ἐφ' οὗ ἐργάζονται, τῆς ἐπί τῶν τοιούτων πλοίων ὑπηρεσίας των θεωρουμένης ὡς «πραγματικῆς ναυτικῆς ὑπηρεσίας», μόνον ἀπό πλευρᾶς ἀσφαλίσεώς των εἰς Ν.Α.Τ.

Ἡ παροῦσα παράγραφος ἰσχύει καί διά ναυτικούς ὑπηρετοῦντας ἐπί πλοίων ὑπό ξένην σημαίαν, μόνον ἐφ' ὅσον ταῦτα εἶναι ἀσφαλιστικῶς συμβεβλημένα μετά τοῦ Ν.Α.Τ.».

Ἄρθρον 9

Ἀλλοδαποί ἐργαζόμενοι ἐπί ἑλληνικῶν πλοίων ἐχόντων συγκεκροτημένον πλήρωμα, ὡς καί ἡμεδαποί μή ἀπογεγραμμένοι ναυτικοί, δέν ὑπόκεινται εἰς καταβολήν εἰσφορῶν, ἐφ' ὅσον δέν καταλαμβάνουν ὀργανικήν θέσιν ἤ δέν ἀνήκουν εἰς ναυτικήν εἰδικότητα. Οὗτοι καταχωροῦνται εἰς εἰδικάς σελίδας, προσηρτημένας ἐν τῷ ναυτολογίῳ, περί ὧν λεπτομερῶς κανονισμός θά δοθῇ καί δέν θεωροῦνται εὑρισκόμενοι εἰς ἀσφαλιστικήν σχέσιν μετά τοῦ Ν.Α.Τ.

Ἄρθρον 10

Ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3170/1955 καταργεῖται.

Ἄρθρον 11

Ἡ ἰσχύς τοῦ παρόντος ν. δ/τος ἄρχεται ἀπό τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ἰανουαρίου 1969

—

105/1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί ἀτομικῆς εὐθύνης τοῦ δηλοῦντος ἤ βεβαιοῦντος.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 28 τῆς 17 Φεβρουαρίου 1969)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμ-

βουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1) Γεγονότα, ἔχοντα οἱασδήποτε ἐννόμους συνεπείας, δύναται ν' ἀποδεικνύωνται ἐνώπιον πάσης Ἀρχῆς ἢ Ὑπηρεσίας ἢ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου ἢ Ὀργανισμοῦ ἢ Ἐπιχειρήσεως δημοσίου χαρακτῆρος δι' ἐγγράφου δηλώσεως ἢ βεβαιώσεως, ἐπὶ ἀτομικῇ εὐθύνῃ τοῦ δηλοῦντος ἢ βεβαιοῦντος, ἄνευ προσαγωγῆς ἑτέρων ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἢ πιστοποιητικῶν, ἐκτὸς ἂν δι' εἰδικῶν διατάξεων καθορίζηται ὑποχρεωτικὴ ἀπόδειξις δι' ὡρισμένου μέσου.

2) Τὸ ἔγγραφον συντάσσεται ἐπὶ εἰδικοῦ σφραγιστοῦ χάρτου δέκα (10) δραχμῶν. Ἐν τῷ ἐγγράφῳ δὲ τούτῳ ἀναγράφεται ἡ Ἀρχὴ ἢ Ὑπηρεσία ἢ τὸ Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου ἢ ὁ Ὀργανισμὸς ἢ Ἐπιχείρησις δημοσίου χαρακτῆρος, πρὸς τὸ ὁποῖον ἀπευθύνεται, τὰ στοιχεῖα ταυτότητος καὶ ἡ διεύθυνσις τοῦ δηλοῦντος, ἡ ποινικὴ διάταξις τῆς παραγράφων 1 καὶ 4 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παόντος αὐταλεξεί, μετ' εἰδικῆς μνείας ὅτι ὁ δηλῶν ἀναλαμβάνει τὴν εὐθύνην τῆς δηλώσεως του, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη λεπτομέρεια, καθοριζομένη διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Δικαιοσύνης καὶ Οἰκονομικῶν.

3) Ἐὰν μὴ δυναμένου ν' ἀναγνωσκωσιν ἔγγραφα ἢ νὰ ὑπογράφωσι, τὸ ἔγγραφον τοῦτο συντάσσεται ἐνώπιον συμβολαιογράφου.

Ἄρθρον 2

1) Μὲ φυλάκισιν τοὐλάχιστον ἑνὸς ἔτους καὶ ἐν ἐπιτροπῇ μὲ φυλάκισιν τοὐλάχιστον δύο ἐτῶν τιμωρεῖται ὅστις ἐν γνώσει δηλοῖ ἢ βεβαιοῖ ψευδῆ γεγονότα ἢ ἀρνεῖται ἢ ἀποκρύπτει ν' ἀληθῆ δι' ἐγγράφου δηλώσεως ἢ βεβαιώσεως προσωρισμένης νὰ παράσχῃ πίστιν πρὸς πᾶσαν Ἀρχὴν ἢ Ὑπηρεσίαν ἢ Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου ἢ Ὀργανισμὸν ἢ Ἐπιχείρησιν δημοσίου χαρακτῆρος.

2) Ὑπάλληλος, εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ὁποίου ὑπάγεται ἡ ὑποβληθεῖσα δήλωσις ἢ βεβαίωσις, παραλείπων ἐν γνώσει τὴν ἄμεσον καταμήνυσιν παραβάσεως τοῦ παόντος νόμου, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως τοὐλάχιστον ἓξ μηνῶν.

3) Εἰς περίπτωσιν ἀνακλήσεως τῆς δηλώσεως ἢ βεβαιώσεως ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 227 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος.

4) Τὰ κατὰ τὰς προηγουμένας παραγράφους ἐγκλήματα εἰσάγονται δι' ἀπ' εὐθείας κλήσεως καὶ ἐκδικάζονται ὑπὸ τῶν κατὰ τὰς γενικὰς διατάξεις ἁρμοδίων δικαστηρίων. Ἡ δ' ἐπιβαλλομένη διὰ τὴν διάπραξιν τοῦ ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ παόντος ἄρθρου ἀδικήματος στερητικὴ τῆς ἐλευθερίας ποινὴ δὲν μετατρέπεται εἰς χρηματικήν.

Ἄρθρον 3

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παόντος ἄρχεται μετὰ δέκα ἡμέρας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Φεβρουαρίου 1969

—

Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

4/1969 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ προσθήκης μεταβατικῆς διατάξεως ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 1 τῆς 7 Ἰανουαρίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ νόμου 4497/1966 «περὶ ρυθμίσεως θεμάτων κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως καὶ περὶ ἑτέρων τινῶν διατάξεων». 2) Γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε., ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6773/6.3.1968 ἀναφορᾶς του. 3) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 39/4.7.1968 συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς Β' Περιόδου. 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 650/1968 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε. προστίθεται διάταξις, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

Δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου δύναται ν' ἀναγνωρισθῇ ὡς συντάξιμος ἡ κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον προϋπηρεσία, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ αἴτησις ὑποβληθῇ ἐντὸς ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παόντος.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Δεκεμβρίου 1968

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

591/50/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 36/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν

όρων αμοιβής των εργατοτεχνιτών οικοδομών των εργαζομένων εις βιομηχανίας, βιοτεχνίας και συναφή επαγγέλματα».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 3 της 7 Ιανουαρίου 1969)

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 8.4.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 36/1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής των εργατοτεχνιτών οικοδόμων των εργαζομένων εις βιομηχανίας, βιοτεχνίας και συναφή επαγγέλματα», εγκριθείσης διά της υπ' αριθ. 68541/1966 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 449 τεύχος Β' της 19.7.1966) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 4 Ιανουαρίου 1969

—

58120/Ν./1968 Απόφ. Προέδρου Κυβερνήσεως και Υπουργού Προεδρίας Κυβερνήσεως

Περί εγκρίσεως του Καταστατικού του Ενιαίου Δημοσιογραφικού Οργανισμού Επικουρικής Ασφαλίσεως και Περιθάλψεως (Ε.Δ.Ο. Ε.Δ.Π.).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 724 της 24 Δεκεμβρίου 1968)

—

7005/416/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 37/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής του προσωπικού εστιατορίων, ζυθεστιατορίων κλπ. άπάσης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 47 της 25 Ιανουαρίου 1969)

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 25.4.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 37/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής του προσωπικού εστιατορίων, ζυθεστιατορίων κλπ. άπάσης της χώρας», εγκριθείσης διά της υπ' αριθ. 55044/1967 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 404 τεύχος Β' της 20.6.1967) (**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 21 Ιανουαρίου 1969

—

7004/415/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 26/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής του προσωπικού επιχειρήσεων ζαχαροπλαστικής τέχνης άπάσης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 47 της 25 Ιανουαρίου 1969)

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 25.4.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 26/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής του προσωπικού επιχειρήσεων ζαχαροπλαστικής τέχνης άπάσης της χώρας», εγκριθείσης μετά τροποποιήσεως διά της υπ' αριθ. 55566/1967 κοινής αποφάσεως των Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 361 τεύχος Β' της 2.6.1967) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 21 Ιανουαρίου 1969

—

7006/417/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 56/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής του προσωπικού καφενείων, ζαχαροπλαστείων και γαλακτοπωλείων άπάσης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 47 της 25 Ιανουαρίου 1969)

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 25.4.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 56/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής του προσωπικού καφενείων, ζαχαροπλαστείων και γαλακτοπωλείων άπάσης της χώρας», εγκριθείσης διά της υπ' αριθ. 55043/1967 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 404 τεύχος Β' της 20.6.1967) (**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 21 Ιανουαρίου 1969

—

(*) ΕΕΔ 25, 1014.
(**) ΕΕΔ 26, 850.

(*) ΕΕΔ 26, 843.
(**) ΕΕΔ 26, 1040.

7003/414/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 10/1967 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής των εργατοτεχνιτών χημικής βιομηχανίας άπασης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 47 της 25 Ιανουαρίου 1969)

Ανατέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 27.4.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 40/1967 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής των εργατοτεχνιτών χημικής βιομηχανίας άπάσης της χώρας», εγκριθείσης μετά τροποποιήσεως διά της υπ' αριθ. 134264/1967 κοινής αποφάσεως των Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 724 τεύχος Β' της 8.12.1967)(*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 21 Ιανουαρίου 1969

—

7002/413/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 55/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής των υπαλλήλων χονδρικής πωλήσεως σιγαρέττων Αθηνών - Πειραιώς».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 47 της 25 Ιανουαρίου 1969)

Ανατέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 29.4.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 55/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής των υπαλλήλων χονδρικής πωλήσεως σιγαρέττων Αθηνών - Πειραιώς», εγκριθείσης διά της υπ' αριθ. 62495/1967 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 397 τ. Β' της 15.6.1967)(**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 21 Ιανουαρίου 1969

—

7001/412/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 82/1966 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής των εργατοτεχνιτών οδοκαθαριστών Δήμου Περιστερίου».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 47 της 25 Ιανουαρίου 1969)

Ανατέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 29.4.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 82/1966 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής των εργατοτεχνιτών οδοκαθαριστών Δήμου Περιστερίου». (Πράξις καταθέσεως εις Ειρηνοδικείον Αθηνών 3/12.1.1967)(*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 21 Ιανουαρίου 1969

—

13302/776/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 48/1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί καθορισμού αποδοχών μισθωτών της Δ.Ε.Η. μελών σωματείων της Π.Ο.Π. - Δ.Ε.Η.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 91 της 6 Φεβρουαρίου 1969)

Ανατέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 6.5.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 48/1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί καθορισμού αποδοχών των μισθωτών της Δ.Ε.Η. μελών σωματείων της Π.Ο.Π. Δ.Ε.Η.». (Πράξις καταθέσεως εις Ειρηνοδικείον Αθηνών 96/31.10.1966)(**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 6 Φεβρουαρίου 1969

—

11975/708/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 3 1969 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού κινήσεως των δατικών λεωφορείων αυτοκινήτων περιοχής Αθηνών - Πειραιώς - Περιχώρων (συμπεριλαμβανομένων και των τοιούτων της Α.Ε. «Α.Σ.Π.Α»).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 94 της 7 Φεβρουαρίου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν: Τας διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 20 του νόμου 3239/1955, ως

(*) 27, 62.
(**) ΕΕΔ 26, 272.

(*) ΕΕΔ 26, 270.
(**) ΕΕΔ 26, 78.

ετροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ/τος 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι ὑπ' ἀριθ. 3/1969 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Α. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Ὑπαλλήλικοῦ Προσωπικοῦ Αὐτοκινήτων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν: 1) Συνδέσμου Ἰδιοκτητῶν Λεωφορείων Πειραιῶς, 2) Συνδέσμου Ἀναπήρων Πολέμου Ἰδιοκτητῶν Αὐτοκινητιστῶν Ἀστικῶν Λεωφορείων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, 3) Συνδέσμου Λεωφορειούχων Μείζονος Τύπου Τ, 4) Συνδέσμου Ἐπαγγελματιῶν Ἰδιοκτητῶν Ἀστικῶν Λεωφορείων Α.Π.Π., 5) Α.Ε. «Α.Σ.Π.Α.», 6) Συνδέσμου Ἰδιοκτητῶν Ἀστικῶν Λεωφορείων Μείζονος Τύπου Α καὶ 7) Ἐθνικῆς Πανελλαδικῆς Ὁμοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν Ἰδιοκτητῶν Ἀστικῶν Λεωφορείων καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Ι. Τὰ κατώτατα ὅρια τῶν βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως τῶν ἀστικῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων (συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν τοιούτων τῆς Α.Ε. «Α.Σ.Π.Α.») καθορίζονται, κατὰ χρονικὰς περιόδους, ὡς ἀκολούθως:

	Ἀπὸ 2.3.1968 μέχρι 31.12.1968	Ἀπὸ 1.1.1969 καὶ ἑξῆς
α) Ὁδηγοί	2.675	2.900
β) Εἰσπράκτορες	2.193	2.400
γ) Σταθμάρχαι	2.621	2.900
δ) Ἐλεγκταί	2.407	2.600

ΙΙ. Οἱ ἄνω βασικοὶ μηνιαῖοι μισθοὶ προσαυξάνονται διὰ τῶν ἀκολούθων ἐπιδομάτων:

α) Πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ ποσοστοῦ 5% ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ἑκάστης τριετίας πραγματικῆς ὑπηρεσίας ἢ προϋπηρεσίας καὶ μέχρι συμπληρώσεως ἐν συνόλῳ πέντε τριετιῶν.

Ὡς τοιαύτη προϋπηρεσία θεωρεῖται γενικῶς μὲν ἡ ἐν συνόλῳ διανυθεῖσα τοιαύτη ἀσχέτως ἐργοδότου εἰς οἱανδήποτε εἰδικότητα τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως, ἤτοι σταθμάρχου, ἐλεγκτοῦ, εἰσπράκτορος καὶ ὁδηγοῦ, ὡς καὶ ἡ τυχὸν ὑπάρχουσα τοιαύτη ὡς ὑπαλλήλου παρὰ τοῖς Γραφείοις τῶν τέως Κ.Τ.Ε.Α., Κοινῶν Διευθύνσεων καὶ Κοινῶν Ταμείων.

Εἰδικῶς διὰ τοὺς ὁδηγοὺς ὡς προσμετρουμένη προϋπηρεσία θεωρεῖται καὶ ἡ πραγματικὴ τοιαύτη ὡς ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου οἱασδήποτε κατηγορίας παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ.

Ἡ προϋπηρεσία τῶν νεοπροσλαμβανομένων ὑπαλλήλων ἀποδεικνύεται δι' ὑπευθύνου δηλώσεως αὐτῶν, κατατιθεμένης ἅμα τῇ προσλήψει των εἰς τὸν ἐργοδότην, συνοδευομένης ἐντὸς τριμήνου προθεσμίας ἀπὸ τῆς προσλήψεως ὑπὸ τῶν ἀπαραιτήτων πιστοποιητικῶν. Ἐὰν διὰ τῶν πιστοποιητικῶν τούτων ἀποδεικνύεται προϋπηρεσία μείζων τῆς ἐν τῇ δηλώσει ἀναφερομένης ἢ ὑποβληθῶσι πιστοποιητικὰ προϋπηρεσίας, χωρὶς νὰ ἔχῃ κατατεθῇ σχετικὴ δήλωσις κατὰ τὴν πρόσληψιν, τὸ δικαίωμα διὰ τὴν ἀπόληψιν τοῦ βάσει τῆς προϋπηρεσίας ταύτης ὑψηλοτέρου μισθοῦ γεννᾶται ἀπὸ τῆς καταθέσεως τῶν πιστοποιητικῶν τούτων. Ἡ προϋπηρεσία τῶν ἤδη ὑπηρετούντων μισθωτῶν, ἐφ' ὅσον μέχρι σήμερον δὲν ἔχουσιν ὑποβάλλει σχετικὰ πιστοποιητικὰ ἀποδεικνύεται ὁμοίως διὰ δηλώσεων, συνοδευομένων ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑπὸ τῶν ἀπαραιτήτων πιστοποιητικῶν, ἐφαρμοζομένων κατὰ τὰ λοιπὰ ἀναλόγως τῶν ἀνωτέρω διατάξεων.

Τὰ πιστοποιητικὰ προϋπηρεσίας, λυομένης τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, ἐπιστρέφονται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εἰς τὸν μισθωτόν.

β) Οἰκογενειακῶν βαρῶν. Ἐκ ποσοστοῦ 10% διὰ τὴν σύζυγον καὶ 5% δι' ἕκαστον καὶ μέχρι τριῶν τέκνων, ἐφ' ὅσον τὰ ἐκ τούτων ἄρρενα εἶναι ἡλικίας κάτω τῶν 18 ἐτῶν, τὰ δὲ θήλεα κάτω τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων.

Εἰς περίπτωσιν ὅμως, καθ' ἣν τὰ τέκνα - ἄρρενα ἢ θήλεα - σπουδάζουν ἡ ἐπιδότησις παρατείνεται ἐπὶ τριετίαν.

Τὸ ἐκ 5% ἐπίδομα τέκνων δὲν δύναται νὰ εἶναι κατώτερον τοῦ ἐκ τοῦ Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν (Δ.Λ.Ο.Ε.Μ.) παρεχομένου ἑκάστοτε ἐπιδόματος.

ΙΙΙ. Ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν ὡς ἀνωτέρω καθοριζομένων ἀποδοχῶν ὑπολογίζονται τὰ ἐπιδόματα Κυριακῶν, ἑορτῶν, νυκτερινῆς ἐργασίας, ὡς καὶ αἱ λόγῳ ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ἀποζημιώσεις.

ΙV. Εἰδικῶς διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ καταβλητέου ποσοῦ λόγῳ δώρου ἑορτῶν εἰς τοὺς ἀνωτέρω μισθωτοὺς ἐξακολουθεῖ ἰσχύουσα ἡ 3η παράγραφος τῆς ἀπὸ 9.11.1960 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (ὑ. ἀ. 76261/1960, Φ.Ε.Κ. 480 τ. Β' τῆς 24.11.1960) (*).

V. Εἰς τὸ περὶ οὗ ἡ παροῦσα προσωπικὸν παρέχεται ἡ ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 539/1945 (ἄρθρον 2 § 1 ἐδάφ. α' καὶ § 2) προβλεπομένη ἐτησία ἄδεια

(*) ΕΕΔ 19, 1487.

μὶ βάσιν τὰς δώδεκα (12) ἐργασίμους ἡμέρας.

VI. Εἰς τοὺς εἰσπράκτορας χορηγεῖται ἐπὶ πλέον τῶν ὡς ἄνω καθοριζομένων ἀποδοχῶν των καὶ ἐπίδομα διαχειριστικῶν λαθῶν. Τοῦτο ὁρίζεται διὰ μὲν τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 2.5.1968 μέχρι 31.12.1968 εἰς δραχμὰς πεντήκοντα (50) μηνιαίως, ἀπὸ δὲ 1.1.1969 καὶ ἐφεξῆς εἰς δραχμὰς ἑκατὸν (100) μηνιαίως.

VII. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουν αἱ μὴ ἀντικείμεναι τῇ παρούσῃ διατάξεις, ὡς καὶ τυχὸν ὡριστάμενοι εὐνοϊκότεροι ὅροι ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς.

VIII. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, ἐπὶ τὰς ἀνωτέρω διευκρίσεις, ἄρχεται ἀπὸ τῆς 2ας Μαρτίου 1968. Αἱ ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος τῆς ἰσχύος ταύτης προκύπτουσαι μισθολογικαὶ διαφοραὶ δύνανται νὰ ἐξοφληθοῦν εἰς τέσσαρας (4) ἰσοπόσους μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης ἐκ τούτων καταβληθησομένης τὴν 1ην Μαρτίου 1969.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Φεβρουαρίου 1969

—

12790/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν καθαριότητος Δήμου Νεαπόλεως Θεσσαλονίκης

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 94 τῆς 7 Φεβρουαρίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 9.5.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 29.5.1964 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν καθαριότητος Δήμου Νεαπόλεως Θεσσαλονίκης (Φ.Ε.Κ. 251 τεῦχος Β' τῆς 6.7.1964)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Φεβρουαρίου 1969

—

1869/819/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ προσθήκης διατάξεως ἐν τέλει τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 980/1942.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 108 τῆς 14 Φεβρουαρίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 980/1942 «περὶ ἱδρύσεως Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως», ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τοιαύτας τοῦ ἄρθρου 59 § 1 ἀ.ν. τῆς 11ης Νοεμβρίου 1935 «περὶ Ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς αὐθεντικῶς ἑρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας» καὶ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 457/1968. 2) Γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5568/30.9.1968 ἀναφορᾶς του. 3) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 688/1968, συνεδριάσεως 52ας τῆς ΙΕ' περιόδου τῆς 10.10.1968), ἀποφασίζομεν:

1) Αἱ παράγραφοι 1, 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν ἀντικαθίστανται ὡς ἀκολούθως:

"Ἄρθρον 4

1) Τὸ εἰς τὸν ἠσφαλισμένον ἀπονεμόμενον μηνιαῖον περιοδικὸν βοήθημα ὑπολογίζεται ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου 1969 εἰς ἑκατοστὰ τοῦ μηνιαίου μισθοῦ ἐνεργείας τοῦ ὁριζομένου ὑπὸ τῶν ἑκάστοτε ἰσχυουσῶν διατάξεων καὶ ἀνήκοντος εἰς τὸν βαθμόν, ὃν ἔφερε καὶ ὑφ' ὃν ἐμισθοδοτεῖτο οὗτος κατὰ τὴν ἔξοδόν του ἐκ τῆς ὑπηρεσίας μετὰ τῶν τυχὸν προσαυξήσεων αὐτοῦ λόγῳ εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ καὶ λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας, καθοριζόμενα, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ συντελεσθέντος χρόνου αὐτοῦ, κατὰ τὸν κάτωθι πίνακα:

Συντάξιμα Ἔτη	Ποσοστὸν ἀποδοχῶν
Μέχρι 15	30%
» 16	31%
» 17	32%
» 18	33%
» 19	34%
» 20	35%
» 21	36%
» 22	37%
» 23	38%

(*) ΕΕΔ 23, 890.

	Συντάξιμα έτη	Ποσοστόν αποδοχών
Μέχρι	24	38%
»	25	40%
»	26	42%
»	27	44%
»	28	46%
»	29	48%
»	30	50%
»	31	52%
»	32	54%
»	33	56%
»	34	58%
»	35	60%

4) Αί διατάξεις της παραγράφου 1 εφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν βοηθηματούχων τοῦ Ταμείου, ὧν ἡ ἔναρξις καταβολῆς τοῦ μηνιαίου περιοδικοῦ βοηθήματος ἐμπίπτει εἰς τὸ μέχρι καὶ τῆς 31ης Ἰανουαρίου 1969 χρονικὸν διάστημα, ἀναγνωριζομένου αὐτοῖς αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τοῦ Ταμείου τοσούτου χρόνου πλασματικῆς προϋπηρεσίας ὡς συνταξίμου, πέραν τοῦ τυχὸν ἤδη ἀναγνωρισθέντος τοιούτου, ὅσος ἀπαιτεῖται διὰ τὴν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 1 ἀπόληψιν τοῦ ποσοστοῦ, ὅπερ ἐλάμβανον πρὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος ταύτης. Ὁ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀναγνωριζόμενος χρόνος ἐξαγοράζεται κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις διὰ τῆς καταβολῆς πρὸς τὸ Ταμεῖον τῆς εἰς τοῦτον ἀναλογούσης εἰσφορᾶς ἠσφαλισμένου καὶ ἐργοδότου (7%), ὑπολογιζομένης ἐπὶ τοῦ κατὰ τὸν χρόνον ἐνάρξεως ἰσχύος τῆς παρούσης συνταξίμου μισθοῦ τῶν βοηθηματούχων, τὸ δὲ ποσὸν τῆς ἐξαγορᾶς ἐξοφλεῖται διὰ παρακρατήσεως ποσοστοῦ ἴσου πρὸς τὰ 10% τοῦ μηνιαίου βοηθήματος, προκειμένου περὶ βοηθηματούχων λαμβανόντων μηνιαῖον βοήθημα μέχρι καὶ 1500 δραχμῶν, ποσοστοῦ δὲ 15% προκειμένου περὶ βοηθηματούχων λαμβανόντων μεγαλύτερον μηνιαῖον βοήθημα.

5) Ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου 1969 τὸ βοήθημα δὲν δύναται νὰ ὑπολείπεται τῶν 50% τοῦ βασικοῦ μισθοῦ ὑπαλλήλου ἐπὶ 13ῳ βαθμῷ τῆς δημοσίας διοικητικῆς ἱεραρχίας.

Αἱ διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ βοηθημάτων, ὧν ἡ ἔναρξις καταβολῆς ἐμπίπτει εἰς χρόνον προγενέστερον τῆς ἰσχύος του.

ΙΙ) Ἐν τέλει τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 980/1942, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, προστίθεται διάταξις, ἔχουσα οὕτω:

«Ἡ μηνιαία εἰσφορὰ τῶν ἠσφαλισμένων, περὶ ἧς τὸ ἐδάφιον γ' τῆς παρούσης παραγράφου Ι, ὁρίζεται ἀπὸ τῆς πρώτης (1) Μαρτίου 1969 εἰς πέντε ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (5%) ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν των, νοουμένων ὡς τοιούτων τοῦ βασικοῦ μισθοῦ των μετὰ τῆς προσαυξήσεως λόγῳ πολυετοῦς παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ καὶ τῆς τυχὸν ταυτης λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας, τῶν δώρων ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Πάσχα, ὡς καὶ τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας, καταργουμένης πάσης ἐν προκειμένῳ ἀντιθέτου διατάξεως».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Φεβρουαρίου 1969

—

12935/775/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 39/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν φυλάκων, νυκτοφυλάκων καὶ θεωρῶν ἐργοστασίων καὶ Α.Ε. περιοχῶν Ἀττικῆς καὶ Πειραιῶς».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 108 τῆς 14 Φεβρουαρίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 20.5.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐνόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 39/1967 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν φυλάκων, νυκτοφυλάκων καὶ θεωρῶν ἐργοστασίων καὶ Α.Ε. περιοχῶν Ἀττικῆς καὶ Πειραιῶς», ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 129393/1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 726, τεῦχος Β' τῆς 11.12.1967) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Φεβρουαρίου 1969

—

15345/902/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 20.5.1968 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν ὑφ' ἡμῶν Ἀρταίων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 109 τῆς 14 Φεβρουαρίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ἰδίᾳ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς

(*) ΕΕΔ 27, 63.

Κυβερνήσεως (τεύχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 25.1.1969, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 970/1969 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἧτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας
ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Ἀρταίων

Ἐν Ἄρτῃ, σήμερον τὴν 20ὴν Μαΐου 1968, συνελθόντες εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Ἄρτης, παρουσίᾳ τοῦ προέδρου τοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου Ἄρτης Δημοσθένους Τράντζα, ἀφ' ἑνὸς οἱ Λάμπρος Ρίζος καὶ Ἰωάννης Κυφάλας, ἐξουσιοδοτηθέντες διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 258/20.12.1967 ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου τοῦ Δήμου Ἀρταίων, ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3651/16.2.1968 ἀποφάσεως Νομαρχίας Ἄρτης, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ Κύρκος Τζακώστας καὶ Κωνσταντῖνος Πάτρας, ἐξουσιοδοτηθέντες ὡς ἀντιπρόσωποι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/23.3.1968 πράξεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 83/1966 ἀποφάσεως ἀναγνωρισθέντος σωματείου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Σωματεῖον Ἐργατοτεχνιτῶν, Ὁδοκαθαριστῶν καὶ Ἡμερομισθίων Ὑπαλλήλων Δήμου Ἀρταίων», συνεφώνησαν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ὁμοφώνως ἀποδέχονται τοὺς κάτωθι ὅρους:

Ἄρθρον 1

Τὰ ὑποχρεωτικῶς καταβαλλόμενα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων κατ' εἰδικότητα ὁρίζονται ὡς ἀκολούθως:

1) Ἐργάται καθαριότητος (ὁδῶν, πλατειῶν, ἀποκομιδῆς ἀπορριμμάτων κλπ.) δραχμαὶ 98.

2) Ἐργάται συνεργείων κήπων καὶ δενδροστοιχιῶν δραχμαὶ 105.

3) Ἐργάται συνεργείων καθαριότητος δημοτικῶν ἀφοδευτηρίων δραχμαὶ 98.

4) Ἐργάται συνεργείων ὁδοποιΐας δραχμαὶ 98.

5) Τεχνῖται ὑδραυλικοὶ δραχμαὶ 120.

6) Βοηθοὶ ὑδραυλικῶν δραχμαὶ 115.

7) Τεχνῖται λατόμοι δραχμαὶ 125.

8) Τεχνῖται ὁδοποιΐας δραχμαὶ 125.

Ἄρθρον 2

Χορηγεῖται ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν εἰς τοὺς ἐγγάμους ἄνευ τέκνων ἐκ δραχμῶν 100 καὶ εἰς τοὺς ἐγγάμους ἀνεξαρτήτως τέκνων ἐκ δραχμῶν 150 μηνιαίως, ὡς καὶ εἰς τὰς καθαρίστριας τῶν δημοτικῶν ἀφοδευτηρίων, ὧν οἱ σύζυγοι εἶναι ἀνίκανοι πρὸς ἐργασίαν, ἐκ δραχμῶν 150 μηνιαίως.

Ἄρθρον 3

Εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰ συνεργεῖα: α) καθαριότητος ὁδῶν καὶ πλατειῶν τῆς πόλεως, β) περισυλλογῆς καὶ ἀποκομιδῆς ἀπορριμμάτων καὶ γ) εἰς τὰς ἐργατρίας καθαριότητος δημοτικῶν ἀφοδευτηρίων χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, ἀνερχόμενον εἰς τὸ ποσοστὸν 12% ἐπὶ τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 καθοριζομένων ἡμερομισθίων, ἐφ' ὅσον δὲν λαμβάνουν τοιοῦτον.

Ἄρθρον 4

Εἰς τοὺς ἐργάτας τῶν συνεργείων καθαριότητος νὰ χορηγῆται ἀνὰ μίαν στολήν, ἓν ἀδιάβροχον, ἓν ζεῦγος χειροκτίων καὶ ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων (γαλότσες), ἅτινα θὰ ἀποτελοῦν περιουσίαν τοῦ Δήμου καὶ θὰ ἀντικαθίστανται ἅμα τῇ φθορᾷ των, ἐφ' ὅσον τοιαῦτα στολαὶ δὲν ὑπάρχουν.

Ἄρθρον 5

Πᾶσα χορηγηθησομένη γενικὴ αὔξησις παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας μετὰ τὴν ἰσχὺν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως θὰ ἰσχύσῃ καὶ διὰ τοὺς ἐν τῷ Δήμῳ Ἀρταίων ὑπηρετοῦντας ἐργάτας τῶν διαφόρων συνεργείων.

Ἄρθρον 6

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς της.

Ἐν Ἄρτῃ τῇ 20 Μαΐου 1968

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἔπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Φεβρουαρίου 1969

—

16631/949/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 17.1.1969 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Ἁγίου Ἰωάννου Ρέντη.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 109 τῆς 14 Φεβρουαρίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ἰδίᾳ ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν

25.1.1969, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 969/1969 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἧτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Ἐν Ἁγίῳ Ἰωάννῃ Ρέντῃ, σήμερον τὴν 17 τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου τοῦ ἔτους 1969, ἡμέραν Παρασκευήν καὶ ὥραν 10ην π.μ., συνελθόντες εἰς τὸ Δημαρχιακὸν Κατάστημα Ἁγίου Ἰωάννου Ρέντη Πειραιῶς, οἱ κάτωθι ὑπογράφοντες ἀφ' ἑνὸς ὁ Γεώργιος Δ. Διανάπουλος, Δήμαρχος Ἁγίου Ἰωάννου Ρέντη, ὡς νόμιμος ἐκπρόσωπος τοῦ Δήμου τούτου, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ Γρηγ. Μωραΐτίδης, νομίμως ἐκπροσωπῶν τὴν Ἕνωσιν Ἐργατοτεχνιτῶν Καθαριότητος Δήμων καὶ Κοινοτήτων Πρωτευούσης Νομοῦ Ἀττικῆς, ὡς πρόεδρος τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς Ἑνώσεως ταύτης, ἀμφότεροι δεόντως ἐξουσιοδοτούμενοι ὁ μὲν πρῶτος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 141/1968 πράξεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 32469/1968 ἐγκριτικῆς διαταγῆς τῆς Νομαρχίας Πειραιῶς, ὁ δὲ δεύτερος διὰ τοῦ ἀπὸ 21.1.1968 πρακτικοῦ τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῆς ὡς ἄνω Ἑνώσεως, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης, δι' ἧς καθορίζονται οἱ ὅροι ἀμοιβῆς τῶν ἐργατῶν τῶν συνεργείων περισυλλογῆς καὶ ἀποκομιδῆς τῶν ἀπορριμμάτων ἐκ τῶν οἰκιῶν, καταστημάτων, βιοτεχνιῶν, βιομηχανιῶν, ἀποθηκῶν, ὁδῶν κλπ., τῶν συνεργείων καθαριότητος ἀποχωρητηρίων, οὐρητηρίων, ἰατρείων καὶ δημοτικῶν καταστημάτων, τῶν συνεργείων συντηρήσεως καὶ καλλιεργείας κήπων καὶ δενδροστοιχιῶν, ἐφ' ὅσον ἀπασχολοῦνται κατὰ τὸ πλεῖστον καὶ εἰς τὴν καθαριότητα τῶν κήπων, δενδροστοιχιῶν, ὁδῶν, κοινοχρήστων χώρων καὶ τὴν ἐν γένει καθαριότητα τῆς πόλεως, τῶν βοηθῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν, μόνον καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἐπίδομα σιζύγου, τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων, τῶν ἡμερομισθίων ὑπαλλήλων μόνον καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἐπίδομα σιζύγου καὶ τῶν ἐποπτῶν ἐργατῶν καθαριότητος.

1) Αὐξάνεται τὰ ἤδη καταβαλλόμενον ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν (σιζύγου) ἀπὸ τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν ἑκατὸν πεντήκοντα (150) εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν διακοσίων (200) μηνιαίως (ἤτοι δραχμὰς ὀκτὼ (8) κατὰ ἡμερομίσθιον καὶ μέχρις 25 ἡμερομίσθια μηνιαίως) εἰς τοὺς ἐγγάμους καὶ εἰς τὰς ἐγγάμους, ἐφ' ὅσον συντηροῦν σύζυγον ἀνίκανον πρὸς ἐργασίαν καὶ εἰς τὰς χήρας ἐργάτιδας τοῦ Δήμου, ἐφ' ὅσον συντηροῦν ἀνήλικα τέκνα.

2) Ἐγκρίνεται ἡ παροχὴ προσαυξήσεως ἐπὶ τοῦ ἑκάστοτε καταβαλλομένου εἰς τοὺς προμνησθέντας ἐργατοτεχνίτας, ἐργάτιδας καὶ ἡμερομισθίους ὑπαλλήλους ἡμερομισθίου κατὰ ποσοστὸν πέντε ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (5%) δι' ἑκάστην πενταετῆ παρὰ τῷ Δήμῳ Ἁγίου Ἰωάννου Ρέντη προϋπηρεσίαν καὶ μέχρι τριῶν (3) πενταετιῶν.

Γίνεται μνεία, ὅτι ἡ καταβολὴ τῆς ὡς ἄνω προσαυξήσεως πολυετοῦς ὑπηρεσίας οὐδόλως θὰ ἀνατρέξῃ, ἀλλὰ θὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς, ἀνεξαρτήτως ἀριθμῶν πενταετιῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

3) Εἰς τοὺς ὅρους τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ὑπάγονται ἅπαντες οἱ ἡμερομίσθιοι ἐργάται καὶ ἡμερομίσθιοι ἐργάτιδες, οἱ ὁδηγοὶ αὐτοκινήτων καὶ οἱ ἡμερομίσθιοι ὑπάλληλοι, οἱ συνδεόμενοι μετὰ τοῦ Δήμου Ἁγίου Ἰωάννου Ρέντη διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς τὴν περισυλλογὴν καὶ ἀποκομιδὴν τῶν ἀπορριμμάτων, εἰς τὴν καθαριότητα τῶν ἀποχωρητηρίων καὶ δημοτικῶν καταστημάτων, εἰς τὴν συντήρησιν καὶ καθαριότητα τῶν κήπων καὶ δενδροστοιχιῶν, ἐφ' ὅσον ἀπασχολοῦνται καὶ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν καθαριότητος ἐν γένει τῆς πόλεως, οἱ βοηθοὶ ἠλεκτροτεχνῖται καὶ ἡμερομίσθιοι ὑπάλληλοι μόνον καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἐπίδομα συζύγου, οἱ ἡμερομίσθιοι ὁδηγοὶ αὐτοκινήτων καθαριότητος καὶ οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἐποπτείας τῶν ἐργατῶν καθαριότητος.

4) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἑπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Φεβρουαρίου 1969

—

Φ.Γ1α/2834/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. Γ1α/15617/21 Νοεμβρίου 1968 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν περὶ ἀπαγορεύσεως ἐπαγγελμάτων εἰς χανσενικούς (*).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 113 τῆς 17 Φεβρουαρίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: α) Τὸ ν.δ. 3869/1958, β) Τὸν ἀ.ν. 7/17 Μαΐου 1967, γ) Τὴν ὑπ' ἀριθ. Ζ1γ/34000/7 Αὐγούστου 1968 ἀπόφασιν ἡμῶν, δ) Τὴν

(*) ΕΕΔ 27, 1570.

Γ1α/15617/21 Νοεμβρίου 1968 απόφασιν ημών, αποφασίζομεν:

1) Τροποποιούντες και συμπληρούντες την υπ' αριθ. Γ1α/15617/21 Νοεμβρίου 1968 ημετέραν απόφασιν, απαγορεύομεν την άσκησιν των κάτωθι επαγγελμάτων εις τους κατόπιν εξιτηρίου ή αδείας εξερχομένους του Δημοτικού Νοσοκομείου Λοιμωδών Νόσων Αθηνών χρονιοκούς ασθενείς:

α) Ιερέως.

β) Διδασκάλου.

γ) Χοροδιδασκάλου.

δ) Ιατρού, οδοντιάτρου, νοσοκόμου, μαίας και λοιπών παραϊατρικών επαγγελμάτων.

ε) Εργαζομένων εις πάσης φύσεως καταστήματα και επιχειρήσεις τροφίμων και ποτών (συμπεριλαμβανομένων και των μικροπωλητών) από της παραγωγής μέχρι της διαθέσεως αυτών, ως και λοιπών καταστημάτων και επιχειρήσεων εξυπηρετήσεως του κοινού (καφενείων, κουρείων, κομμωτηρίων, ξενοδοχείων, λουτρών κλπ.).

στ) Εργαζομένων εις εργαστήρια φαρμακευτικού και επαδεσμικού υλικού, ως και καλλυντικών ειδών.

ζ) Εργαζομένων εις βιβλιοπωλεία, χαρτοπωλεία, βιβλιοδετεία, εργαστήρια και βιομηχανίας χάρτου.

η) Εργαζομένων εις την κατασκευήν οδοντογλυφίδων, οδοντοπικτρών, πυρείων.

θ) Πωλητών εμπορικών καταστημάτων.

ι) Εργαζομένων εις πάσης φύσεως μεταφορικά μέσα.

ια) Εργαζομένων εις εργοστάσια κατασκευής παιχνιδίων και αμαξιδίων.

ιβ) Εργαζομένων εις ραφεία κατασκευής ενδυμάτων πάσης φύσεως.

2) Η άσκησις παντός ετέρου επαγγέλματος προϋποθέτει την καθ' εξάμηνον επαβολήν εις εργαστηριακήν και κλινικήν εξέτασιν.

3) Η μη τήρησις των ανωτέρω συνεπάγεται την ανάκλησιν της αδείας ή την του εξιτηρίου.

Εν Αθήναις τη 4 Φεβρουαρίου 1969

—

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙΙ.

18/1968 Απόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Πειραιώς

Περί ερμηνείας της υπ' αριθ. 10/1968 αποφάσεώς του σχετικώς με το επίδομα θέσεως των εργατοτεχνιτών βυνοποιίας εν τη ζυθοποιία (*).

Δια ταύτα

Η παράγραφος 2 περιπτώσεως ε' της υπ' αριθ. 10/1968 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς(**) αποκαθίσταται εις το ορθόν ως ακολούθως:

«ε') Εις τους εργατοτεχνίτας βυνοποιίας ημερησίως δραχμαί 15».

Εχρίθη, απεφασίσθη και εγένετο.

Εν Αθήναις τη 28 Δεκεμβρίου 1968

—

23/1968 Απόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Πειραιώς

Περί των όρων αμοιβής του νοσηλευτικού προσωπικού των ιδιωτικών κλινικών περιοχής Αθηνών, Πειραιώς, Περιχώρων (***).

Δια ταύτα

Επιλύον την μεταξύ του Εθνικού Συνδέσμου Τγειονομικών Υπαλλήλων Αθηνών - Πειραιώς - Περιχώρων αφ' ενός και αφ' ετέρου: 1) Ενώσεως Ιδιωτικών Κλινικών Αθηνών - Προαστίων, 2) Ενώσεως Συγχρόνων Γενικών Κλινικών Αθηνών, 3) Ενώσεως Ιδιωτικών Κλινικών Πειραιώς - Προαστίων, 4) Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών και 5) Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Πειραιώς διαιτουμένην διένεξιν.

Αποφαίνεται ως ακολούθως:

1) Τα κατώτατα όρια των μηνιαίων εις χρήμα αποδοχών του νοσηλευτικού προσωπικού (αδελφών νοσοκόμων) ιδιωτικών κλινικών Α.Π.Η. καθορίζονται αναλόγως της διαρκείας προϋπηρεσίας εκάστου ως κάτωθι:

Α' Αδελφαί νοσοκόμοι

Κατά την διάρκειαν του 1ου και 2ου έτους δραχμαί 1.265.

Κατά την διάρκειαν του 3ου έτους δραχμαί 1.325.

Κατά την διάρκειαν του 4ου και 5ου έτους

(*) Κατετέθη παρά τω Γραμματεί του Διαιτητικού Δικαστηρίου Αθηνών κατ' άρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης της υπ' αριθ. 11 της 21.1.1969 πράξεως καταθέσεως.

(**) ΕΕΔ 27, 969.

(***) Κατετέθη παρά τω Γραμματεί του Διαιτητικού Δικαστηρίου Αθηνών, κατ' άρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης της υπ' αριθ. 7 της 14.1.1969 πράξεως καταθέσεως.

δραχμαί 1.438.

Κατά τήν διάρκειαν τοῦ 6ου καί 7ου ἔτους δραχμαί 1.553.

Κατά τήν διάρκειαν τοῦ 8ου ἔτους δραχμαί 1.610.

Κατά τήν διάρκειαν τοῦ 9ου καί 10ου ἔτους δραχμαί 1.668.

Κατά τήν διάρκειαν τοῦ 11ου ἔτους δραχμαί 1.725.

Κατά τήν διάρκειαν τοῦ 12ου καί 13ου ἔτους δραχμαί 1.840.

Κατα τήν διάρκειαν τοῦ 14ου καί 15ου ἔτους δραχμαί 1.898.

Κατά τήν διάρκειαν τοῦ 16ου καί 17ου ἔτους δραχμαί 1.955.

Κατά τήν διάρκειαν τοῦ 18ου, 19ου καί 20οῦ ἔτους δραχμαί 2.013.

Διά πᾶν ἔτος πέραν τῆς 20ετίας προστίθενται εἰς τούς ὡς ἄνω μισθούς δραχμαί 58 μηνιαίως μέχρι 2.303 δραχμῶν. Αἱ διπλωματοῦχοι ἀδελφαί νοσοκόμοι λαμβάνουν τούς ὡς ἄνω διαμορφωθέντας μισθούς ηὐξημένους κατά 20%.

Β' Ἄρρενες νοσοκόμοι

Διά τούς ἔχοντας 1 - 3 ἔτη ὑπηρεσίαν δραχμαί 1.610.

Διά τούς ἔχοντας 4 - 6 ἔτη ὑπηρεσίαν δραχμαί 1.783.

Διά τούς ἔχοντας 7 - 9 ἔτη ὑπηρεσίαν δραχμαί 1.898.

Διά τούς ἔχοντας 10 - 12 ἔτη ὑπηρεσίαν δραχμαί 2.013.

Διά τούς ἔχοντας 13 - 15 ἔτη ὑπηρεσίαν δραχμαί 2.128.

Διά τούς ἔχοντας 16 - 18 ἔτη ὑπηρεσίαν δραχμαί 2.243.

Διά τούς ἔχοντας 19 ἔτη ὑπηρεσίας καί ἄνω δραχμαί 2.358.

Διά πᾶν ἔτος πέραν τῆς 20ετίας προστίθενται εἰς τούς ἄνω μισθούς δραχμαί 58 μηνιαίως μέχρι 2.648 δραχμῶν.

2) Ὡς προϋπηρεσία λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ ὑπηρεσία ἀδελφῆς νοσοκόμου, ἡ διανυθεῖσα παρ' οἱῳδήποτε νοσηλευτικῷ ἱδρύματι ἢ κλινικῇ, ἀποδεικνυομένη διά πιστοποιητικοῦ τοῦ ὑκείου ἐργοδότου, θεωρουμένου ὑπό τοῦ Ἐθνικοῦ Συνδέσμου Ὑγειονομικῶν Ὑπαλλήλων Α.Π.Ε. καί τῆς ἀρμοδίας κατά τόπον Ἑνώσεως Ἰδιωτικῶν Κλινικῶν, ἐφ' ὅσον ὑφίστατο νομίμως ἀναγνωρισμένη τοιαύτη, ἄλλως ὑπό τῆς κατά τόπον ἀρμοδίας Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς, βεβαιούσης τήν γνησιότητα τῆς ὑπογραφῆς τοῦ βεβαιοῦντος ἐργοδότου. Οἱ ἤδη ὑπηρετοῦντες ὑποχρεοῦνται, ὅπως τό πιστοποιητικόν τοῦτο ὑποβάλωσιν εἰς τόν ἐργοδότην αὐτῶν ἐντός δύο μηνῶν ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, ἄλλως ἡ τυχόν βεβαιωθεῖσα προϋπηρεσία δέν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν.

Ὡς προϋπηρεσία ἀδελφῆς διπλωματούχου λαμβάνεται καί ὁ χρόνος τῆς φοιτήσεώς της παρ' οἱαδήποτε Σχολῇ Ἀδελφῶν Νοσοκόμων.

3) Ὁ ἀνωτέρω καθοριζόμενος κατώτατος μηνιαῖος μισθός εἰς χρῆμα προσαυξάνεται κατά ποσοστόν 10% διά τήν μή ἐργαζομένην σύζυγον καί κατά ποσοστόν 5% δι' ἕκαστον τέκνον μέχρι τριῶν ἀνηλίκων καί μή ἐργαζομένων τέκνων. Τῆς διά τά τέκνα προβλεπομένης προσαυξήσεως δικαιοῦνται καί θήλεις ἐργαζόμενα, ἐφ' ὅσον διατελοῦσιν ἐν χηρείᾳ καί συντηροῦν τέκνα. Αἱ προσαυξήσεις αὗται παύουν χορηγούμεναι, τῆς μέν συζύγου ἐν περιπτώσει χηρείας ἢ διαζεύξεως, τῶν δέ τέκνων ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 18ου ἔτους προκειμένου περί ἀρρένων, τοῦ 20οῦ προκειμένου περί θηλέων.

4) Εἰς ἅπαν ἀνεξαιρέτως τό κατώτατον νοσηλευτικόν προσωπικόν τῶν κλινικῶν χορηγεῖται ἐπί πλέον τῶν εἰς χρῆμα ὡς ἄνω καθοριζομένων ἀποδοχῶν καί: α) πλήρης τροφή (πρωϊνή, μεσημβρινή καί ἑσπερινή), β) κατοικία, φωτισμός καί πλυντικά καί γ) στολή ὑπηρεσίας. Αἱ παροχαί αὗται προσαυξάνουσι τόν εἰς χρῆμα μισθόν δέν παρέχουν τό δικαίωμα εἰς τόν ἐργοδότην παρακρατήσεως τινος ἐξ αὐτοῦ. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ ἐργοδότης δέν χορηγεῖ ὑπαιτίως τροφήν, κατοικίαν καί φωτισμόν καί πλυντικά, ὑποχρεοῦται εἰς τήν καταβολήν ἀποτιμήσεως αὐτῶν, ἰσουμένης ἀντιστοίχως διά μέν τήν τροφήν μέ δραχμάς 400, διά τήν κατοικίαν 200, πλυντικά καί φωτισμόν 100. Τῆς κατά τά ἀνωτέρω ἀποτιμήσεως δικαιοῦται καί τό ἔγγαμον νοσηλευτικόν προσωπικόν, τό διαμένον ἐκτός τῆς παρ' ἧ ἀπασχολεῖται κλινικῆς.

Ἡ μή χορήγησις τῆς στολῆς ὑπηρεσίας συνεπάγεται προσαύξησιν τοῦ εἰς χρῆμα ὡς ἄνω μισθοῦ κατά ποσοστόν 10%. Τῶν ἀνωτέρω ἀποτιμήσεων δέν δικαιοῦται ὁ ἐπιθυμῶν νά σιτίζεται ἢ νά κατακῇ ἐν τῇ κλινικῇ.

5) Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τάς ὥρας ἐργασίας, τάς ἐτησίας κανονικάς ἀδείας, τάς ἑβδομαδιαίας τοιαύτας καί τήν προσαύξησιν τῶν ἀποδοχῶν διά τήν κατά τάς Κυριακάς καί ἑορτάς καί νυκτερινήν ὑπηρεσίαν ἰσχύουν ἀντιστοίχως αἱ διατάξεις τῶν νόμων 199/1936, 539/1945 καί τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων 8900/1946 καί 18310/1946.

6) Αἱ τυχόν πέραν τῶν διά τῆς παρούσης συμβάσεως καθοριζομένων σήμερον καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί ἐξακολουθοῦν νά καταβάλλωνται, μή

δυνάμενα νά μειωθῶσιν.

7) Ἕκαστος τοῦ κατωτέρω νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ ὑποχρεοῦται νά ὑπηρετῇ σημφώνως μέ τάς ἐντολάς τῶν προϊσταμένων αὐτοῦ, νά εἶναι ἀφοσιωμένος εἰς τούς ἀσθενεῖς, νά συμπεριφέρεται κοσμίως πρός αὐτούς καί τούς ἐπισκέπτας αὐτῶν, πρός δέ νά μή διαταράσσῃ καθ' οἱονδήποτε τρόπον τήν ἡσυχίαν αὐτῶν.

8) Τά ἀνωτέρω κατώτατα ὅρια τῶν μηνιαίων εἰς χρῆμα ἀποδοχῶν αὐξάνονται κατά 10% δι' ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἢ ἐπικινδύνου ἐργασίας, ἐφ' ὅσον οἱ οὗς ἀφορᾷ ἡ παροῦσα μισθωτοί ἐργάζονται εἰς ψυχιατρικάς ἢ φυματιολογικάς κλινικάς ἢ εἰς σχετικά τμήματα τῶν περί ὧν ἡ παροῦσα κλινικῶν καί κατά 15%, ἐφ' ὅσον ἐργάζονται εἰς τμήματα τῶν ἐν λόγῳ κλινικῶν ἀνησύχων ἀσθενῶν.

9) Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπό 9ης Αὐγούστου 1968.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καί ἐγένετο.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 13 Δεκεμβρίου 1968

—

Συλλογική σύμβασις ἐργασίας

Περί ὅρων ἀμοιβῆς ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων σπορελαιουργίας (*).

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τήν 18ην Δεκεμβρίου 1968, οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνός Νικ. Γρηγοριάδης, γενικός γραμματεύς τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, καί ἀφ' ἑτέρου Ἰωαν. Παπαδημητρίου, γενικός γραμματεύς Ο.Χ.Β.Τ., δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι διά τήν ὑπογραφήν τῆς παρούσης συμβάσεως, λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν: α) Τάς ὑπό ἑκατέρων ἐγκεκριμένης ἰδιαζούσας συνθήκας, ὑφ' ἃς ἀσκολοῦνται αἱ ὡρισμέναι κατηγορίαι ἐργαζομένων τοῦ κλάδου τῆς σπορελαιουργίας. β) Τήν ὑπ' ἀριθ. 27/1965 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περί χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ἐργατοτεχνίτας σπορελαιουργίας κ.λ.π.». γ) Τήν ὑπ' ἀριθ. 101960/21.12.1963 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περί ἐγκρίσεως κανονισμοῦ ὑγιεινῶν καί ἀνθυγιεινῶν ἐπαγγελμάτων», ὡς ἐτροποποιήθη διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 22737/28.3.1966 ἀποφάσεως αὐτοῦ. δ) Τήν ἀνάγκην ἀντιμετωπίσεως τῶν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 27/1965 ἀποφάσεως προβλημάτων εἰς τόν τομέα τῆς ἀμοιβῆς ἐργασίας, συνωμολόγησαν τά ἑξῆς:

I. Ἀπό τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τά κατώτατα ὅρια τῶν ἡμερομισθίων τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν βιομηχανικῶν καί βιοτεχνικῶν ἐπιχειρήσεων σπορελαιουργίας καί συναφῶν (ὑδρογονώσεως, ἐξευγενισμοῦ καί τυποποιήσεως ἐλαίων, μαγειρικῶν λιπῶν - πλήν τῶν βιοτεχνικῶν ἐπιχειρήσεων τῶν παρασκευαζουσῶν μαγειρικά λίπη διά προσμίξεως τῶν ὑπαγομένων εἰς τάς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ. Δ.Δ. Ἀθηνῶν (Φ.Ε.Κ. 179 Β' τῆς 12.3.1965) - μαργαρινῶν καί λιπαρῶν ὀξέων) καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

	Ἡμερομίσθιον Ἀπό 1.12.1968 Δραχμαί	Ἀπό 1.5.1969 Δραχμαί
1) Τεχνῖται σπορελαιουργοί (ραφιναριστοί, ἐκχυλισταί, πρεσσαδόροι, ὑδρογονωταί καί παραγωγοί ὑδρογόνου)	130	138
2) Τεχνῖται ἐφαρμασταί	130	138
3) Λιπανταί	116	123
4) Ἐργάται βάρδιας ἢ αὐλῆς:		
α) Ἔχοντες συμπληρώσει τό 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καί δύο ἐτῶν ὑπηρεσίαν	116	123
β) Ἔχοντες συμπληρώσει τό 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἀσχέτως προϋπηρεσίας ἢ τό 18ον ἔτος καί ἑνός τοὐλάχιστον ἔτους προϋπηρεσίαν	105	112
γ) Ἐργάται βάρδιας, μή συμπληρώσαντες τό 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των	80	86
ε) Γυναῖκες:		
α) Ἔχουσαι συμπληρώσει τό 17ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καί δύο ἐτῶν προϋπηρεσίαν	91	98
β) Ἔχουσαι συμπληρώσει τό 17ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἀσχέτως προϋπηρεσίας, ἢ μετά τήν συμπλήρωσιν τοῦ 16ου ἔτους τῆς ἡλικίας των καί ἑνός ἔτους τοὐλάχιστον προϋπηρεσίαν	86	92

(*) Κατετέθη παρά τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 12 τῆς 25.1.1969 πράξεως καταθέσεως.

Εἰς τὰ ἀνωτέρω ἡμερομίσθια περιέχεται τὸ ὑπὸ τῆς ἐπ' ἀριθ. 27/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ. Δ.Δ. Ἀθηνῶν(*) ἐπίδομα ἀνθηγιεινῆς ἐργασίας, ὡς καὶ πᾶσα οἰκειοθελῶς χορηγηθεῖσα αὔξησις.

ΙΙ. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ μὴ ἀντικείμεναι τῇ παρούσῃ διατάξεις τῆς ὑπὸ 29.7.1964 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ κλάδου (Φ.Ε.Κ. 336/Β'/1964).

ΙΙΙ. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις, ἄρχεται ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου 1968 καὶ δὲν δύναται νὰ καταγγελθῇ πρὸ τῆς παρελεύσεως διετίας.

Οἱ συμβαλλόμενοι

—

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀτμοπλοϊκῶν καὶ πρακτορειακῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας (**).

Ἐν Πειραιεῖ σήμερον τὴν 29ην Νοεμβρίου 1968, ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος Παρασκευήν, καὶ εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Πανελληνίου Ἀκτοπλοϊκῆς Ἑνώσεως, Ἀκτὴ Μιαούλη 33, οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι: Νικ. Καβουνίδης, πρόεδρος τῆς Πανελληνίου Ἀκτοπλοϊκῆς Ἑνώσεως, Σπυρ. Ἀθανασούλης, πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Ναυτικῶν Πρακτόρων, παριστάμενοι ὡς ἐργοδοτικῶν ἐκπροσώπων συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955, ἄρθρον 23 § 2, ἀφ' ἑνός, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ Κωνσταντῖνος Νικολαΐδης, γενικὸς γραμματεὺς τῆς Ὁμοσπονδίας Ἰδιωτικῶν Ὑπαλλήλων Ἑλλάδος, καὶ Γ. Κόχειλας, πρόεδρος Πανελληνίων Συνδέσμων Ἀτμοπλοϊκῶν καὶ Πρακτορειακῶν Ὑπαλλήλων, ἀμφότεροι δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι παρὰ τῆς Ο.Ι.Υ.Ε. διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, συνωμολόγησαν τὰ ἑξῆς:

1) Ἡ παροῦσα ἀφορᾷ τοὺς ἀρρενας καὶ θήλεις ὑπαλλήλους τῶν Ἀτμοπλοϊκῶν Πρακτορειακῶν Ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας.

2) Τὰ κατώτατα ὅρια μηνιαίων βασικῶν μισθῶν τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτῶν καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

Ἄρρενες

Α) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 14ου ἔτους μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 16ου ἔτους τῆς ἡλικίας ἄνευ προϋπηρεσίας δραχμαὶ 1.250.

Β) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 14ου ἔτους μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 16ου ἔτους τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίας, δραχμαὶ 1.450.

Γ) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 16ου ἔτους μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας ἄνευ προϋπηρεσίας δραχμαὶ 1.750.

Δ) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 16ου ἔτους μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίας δραχμαὶ 1.850.

Ε) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας ἀσχέτως προϋπηρεσίας δραχμαὶ 2.050.

Ἀπὸ δὲ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των κατὰ τὰ ἀκόλουθα κλιμάκια:

	Δραχμαί
1ον καὶ 2ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.300
3ον καὶ 4ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.410
5ον καὶ 6ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.660
7ον καὶ 8ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.915
9ον καὶ 10ον ἔτος ὑπηρεσίας	3.050
11ον καὶ 12ον ἔτος ὑπηρεσίας	3.250
13ον καὶ 14ον ἔτος ὑπηρεσίας	3.475
15ον καὶ 16ον ἔτος ὑπηρεσίας	3.640
17ον καὶ 18ον ἔτος ὑπηρεσίας	3.865
19ον καὶ 20ὸν ἔτος ὑπηρεσίας	4.000

Δι' ἕκαστον ἔτος ἐπὶ πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων τὰ ὡς ἄνω κλιμάκια αὐξάνονται διὰ τοὺς ἄρρενας κατὰ δραχμὰς 112.

Θήλεις

Α) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 14ου ἔτους μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 16ου ἔτους τῆς ἡλικίας ἄνευ προϋπηρεσίας δραχμαὶ 1.250.

Β) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 14ου ἔτους μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 16ου ἔτους τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίας δραχμαὶ 1.450

Γ) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 16ου ἔτους μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας ἄνευ προϋπηρεσίας δραχμαὶ 1.750.

Δ) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 16ου ἔτους μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίας δραχμαὶ 1.850.

Ἀπὸ δὲ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των κατὰ τὰ ἀκόλουθα κλιμάκια:

	Δραχμαί
1ον καὶ 2ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.000
3ον καὶ 4ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.300
5ον καὶ 6ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.550
7ον καὶ 8ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.800
9ον καὶ 10ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.915

(*) ΕΕΔ 24, 1338.

(**) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ἐπ' ἀριθ. 4 τῆς 9.1.1969 πράξεως καταθέσεως.

	Δραχμαί
11ον καὶ 12ον Ἔτος ὑπηρεσίας	3.140
13ον καὶ 14ον Ἔτος ὑπηρεσίας	3.250
15ον καὶ 16ον Ἔτος ὑπηρεσίας	3.360
17ον καὶ 18ον Ἔτος ὑπηρεσίας	3.585
19ον καὶ 20ὸν Ἔτος ὑπηρεσίας	3.700

Δι' ἕκαστον Ἔτος ἐπὶ πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπληρουμένων τὰ ὡς ἄνω κλιμάκια αὐξάνονται διὰ τὰς θήλεις κατὰ δραχμὰς 90.

4) Τὰ ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν:

α) Μειοῦνται διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς πόλεις πληθυσμοῦ κάτω τῶν 15.000 χιλιάδων κατοίκων κατὰ ποσοστὸν 5%.

β) Αὐξάνονται δι' ἐπιδόματος γάμου διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην σύζυγον ἐκ δραχμῶν 225 μηνιαίως.

γ) Εἰς τοὺς ταμίας καὶ τοὺς ὑπαλλήλους τοὺς ἀπασχολουμένους μὲ διαχείρισιν χρημάτων παρέχεται ἐπίδομα διαχειριστικῶν λαθῶν ἐκ δραχμῶν 200 μηνιαίως.

δ) Διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς πόλεις πληθυσμοῦ κάτω τῶν 15.000 κατοίκων τὸ ἐπίδομα διαχειριστικῶν λαθῶν ὁρίζεται εἰς δραχμὰς 125 μηνιαίως.

ε) Διὰ τὴν ἀπασχόλησιν τῶν ὑπαλλήλων κατὰ τὰς ὥρας ἀπὸ 10ης μ.μ. μέχρις 6ης π.μ. χορηγεῖται προσαύξησις 25%, ὑπολογιζομένη ἐπὶ τῶν ἐπὶ τῆς παρούσης προβλεπομένων κατωτάτων ὡρίων μισθῶν (ἀπόφασις 18310/1948).

ζ) Δι' ἀπασχόλησιν τοῦ μισθωτοῦ, κατόπιν ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, πέραν τοῦ νομίμου ὡραρίου (ὑπερωριακὴν) καὶ ἐφ' ὅσον αὕτη δὲν ὑπερβαίνει τὰς 60 ὥρας ἐτησίως, καταβάλλεται δι' ἑκάστην ὥραν προσαύξησις 35% καὶ 70% διὰ τὴν πλέον τῶν 60 ὡρῶν.

η) Δι' ἀπασχόλησιν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑξαιρέτως κατὰ νόμων ἑορτὰς ἢ καθ' ὥραν ἀπασχολήσεως ἀποζημίωσις προσαυξάνεται κατὰ 75%.

θ) Ὑπάλληλοι Γραφείων, ἀποστελλόμενοι δι' ἐργασίαν εἰς οἱονδήποτε χωρία τοῦ Ἐσωτερικοῦ, δικαιοῦνται: α) Τροφοδοσίας ἀξιωματικῶν, β) διαμονῆς των ἐν τῇ Α' ἢ Β' θέσει ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ των καὶ γ) παρέχανται αὐτοῖς ἔξοδα χιλιόμετρα καὶ ἀποζημιώσεως δι' ἑκάστην ἡμέραν, ἴση πρὸς τὰ 50% τοῦ ἡμερομισθίου των (ἤτοι 1/50 τῶν ἀποδοχῶν), τοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν δικαιώματος των ἀρχομένου ἀπὸ τῆς ὥρας τοῦ ἀπόπλου τοῦ ἀτμοπλοίου ἀπὸ τὸν λιμένα ἀφετηρίας των καὶ λήγοντος ἅμα τῇ ἐπιστροφῇ εἰς αὐτόν.

Διὰ τὴν παραμονὴν των ἐκτὸς ἀτμοπλοίου εἰς ἐπιλεγόμενα κέντρα καταβάλλεται ἡ καθοριζομένη ἀποζημίωσις ἐκτὸς ἕδρας, ἡ προβλεπομένη ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 21091/1946 κοινῆς ἀποφάσεως.

ι) Ἐν περιπτώσει μεταταξέως τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ εἰς τὸ ὑπαλληλικὸν τοιοῦτον ὁ χρόνος ὑπηρεσίας ὡς ὑπαλλήλου ὑπολογίζεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἀναλήψεως τῆς ὑπαλληλικῆς ὑπηρεσίας. Κατ' ἐξαίρεσιν ὁ παρ' ὃ ἐγένετο ἡ μετάταξις ἐργοδότης ὑποχρεοῦται, ὅπως προσμετρήσῃ τὴν παρ' αὐτῷ διανυθεῖσαν προϋπηρεσίαν εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ τοῦ μεταταγέντος εἰς τὸ ὑπαλληλικὸν τοιοῦτον μισθωτοῦ διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς μισθοδοσίας αὐτοῦ.

ια) Ὁ κατὰ τὰ ἀνωτέρω κατὰ ἔτη ὑπηρεσίας καθορισμὸς τοῦ βασικοῦ μισθοῦ τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτῶν γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὑπηρεσίας καὶ πραγματικῆς ἐργασίας παρὰ τῇ εἰς ἣν ὑπηρετοῦν ἐπιχειρήσει, προσαυξανομένης καὶ κατὰ τὴν παρ' ἄλλῃ ἰδιωτικῇ ἐπιχειρήσει, Δημοσίᾳ, Ν.Π.Δ.Δ. κλπ. πραγματικὴν προϋπηρεσίαν εἰς ὁμότιμα καθήκοντα, ἀναδρομικῶς μέχρι τοῦ πρώτου διορισμοῦ. Δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ προϋπηρεσία συνταξιούχου, ἥτις προσεμετρήθη διὰ τὴν χορήγησιν αὐτῷ συντάξεως.

Ἡ προϋπηρεσία νεοπροσλαμβανομένων ὑπαλλήλων ἀποδεικνύεται δι' ὑπευθύνου δηλώσεως αὐτῶν, κατατιθεμένης ἅμα τῇ προσλήψει των εἰς τὸν ἐργοδότην, συνοδευομένης ἐντὸς τριμήνου προθεσμίας ἀπὸ τῆς προσλήψεως ὑπὸ τῶν ἀπαραιτήτων πιστοποιητικῶν. Ἐὰν διὰ τῶν πιστοποιητικῶν τούτων ἀποδεικνύεται προϋπηρεσία μείζων τῆς ἐν τῇ δηλώσει ἀναφερομένης ἢ ὑποβληθῶσι πιστοποιητικαὶ προϋπηρεσίαι, χωρὶς νὰ ἔχῃ κατατεθῇ σχετικὴ δήλωσις κατὰ τὴν πρόσληψιν, τὸ δικαίωμα διὰ τὴν ἀπόληψιν τοῦ βάσει τῆς προϋπηρεσίας ταύτης ὑψηλοτέρου μισθοῦ γεννᾶται ἀπὸ τῆς καταθέσεως τῶν πιστοποιητικῶν τούτων.

Ἡ προϋπηρεσία τῶν ἤδη ὑπηρετούντων μισθωτῶν, ἐφ' ὅσον μέχρι σήμερον δὲν ἔχουσιν ὑποβάλει σχετικὰ πιστοποιητικά, ἀποδεικνύεται ὁμοίως διὰ δηλώσεων, συνοδευομένων ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς ἐπικυρώσεως ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας τῆς παρούσης ὑπὸ τῶν ἀπαραιτήτων πιστοποιητικῶν, ἐφαρμοζομένων κατὰ τὰ λοιπὰ ἀναλόγως τῶν ἀνωτέρω διατάξεων.

Τὰ πιστοποιητικαὶ προϋπηρεσίαι, λυομένης τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, ἐπιστρέφονται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εἰς τὸν μισθωτόν.

ιβ) Εἰς τὸ ἐπὶ ποσοστοῖς μόνον ἢ διὰ μικτοῦ συστήματος ἀμειβομένων προσωπικὸν ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐξασφαλίζῃ κατὰ μῆνα, κατ'

ελάχιστον όριον, τούς ύπό της παρούσης προβλεπομένους βασικούς μισθούς μετά τού επιδόματος οικογενειακών βαρών.

9) Τών ύπό της παρούσης καθοριζομένων αποδοχών δικαιούνται εκ τών περί ών ή παρούσα οι απασχολούμενοι κατά πλήρες ωράριον. Διά τούς απασχολουμένους επί ελάσσονα χρόνον ημερησίως ισχύουν κατ' αναλογίαν πάσαι αι ανωτέρω διατάξεις όσον αφορά τάς αποδοχάς αυτών διά τον χρόνον της απασχολήσεώς των.

10) Αί μέχρι σήμερον ισχύουσαι συλλογικαί συμβάσεις εργασίας, διαιτητικαί αποφάσεις και υπουργικαί τοιαύται, ως και ισχύοντες και εφαρμοζόμενοι Εσωτερικοί Κανονισμοί κλπ., εφ' όσον προβλέπουν ευνοϊκοτέρων ρυθμίσεων διά τούς μισθωτούς, κατισχύουν της παρούσης. Ως επίσης εξακολουθούν ισχύουσαι αι οπωσδήποτε μη αντικείμεναι εις την παρούσαν διατάξεις.

11) Εις τούς περί ών ή παρούσα μισθωτούς χορηγείται εν περιπτώσει γάμου άδεια μετ' αποδοχών εκ τριών εργασίμων ημερών. Η άδεια αύτη είναι άσχετος και δεν συμψηφίζεται προς την προβλεπομένην υπό του Α.Ν. 539/1945.

12) Τυχόν καταβαλλόμεναι αποδοχαί, ανώτεραι τών υπό της παρούσης καθοριζομένων, δεν δύνανται να μειωθώσιν.

13) Συνδικαλιστική συνδρομή.

α) Συνομολογείται υποχρέωσις τών υπό της παρούσης συλλογικής συμβάσεως εργασίας καταλαμβανομένων επιχειρήσεων και εργασιών όπως κατά την καταβολήν εις το υπ' αυτής προσωπικόν του δώρου Χριστουγέννων παρακρατούν ποσόν ίσον προς το 1/25 τών μηνιαίων αποδοχών των και πάντως όχι υπέρτερον του ποσού εκάστοτε ισχύοντος ημερομισθίου του άρρενος ανειδικεύτου εργάτου εις εξόφλησιν της συνδικαλιστικής αυτών συνδρομής υπέρ της Ομοσπονδίας Ιδιωτικών Υπαλλήλων Ελλάδος.

β) Μισθωτοί δύνανται δι' εγγράφου δηλώσεώς των εις διπλούν, της μιάς κατατιθεμένης εις τον εργοδότην και της ετέρας κατατιθεμένης εις τον Πανελλήνιον Σύνδεσμον Αττικοπλοικών και Πρακτορειακών Υπαλλήλων, όστις θέλει υποβάλει ταύτην εις την Ομοσπονδίαν Ιδιωτικών Υπαλλήλων Ελλάδος, να αρνηθούν την καταβολήν της ως άνω συνδικαλιστικής συνδρομής.

Η τοιαύτη δήλωσις δύναται να γίνη οποτεδήποτε και ισχύει δια την συνδικαλιστικήν συνδρομήν του επομένου έτους.

γ) Αί επιχειρήσεις και εργασίαι του εδαφίου α' του παρόντος άρθρου υποχρεούνται, όπως εντός του αμέσως επομένου μηνός Ιανουαρίου αποδώσουν τας παρακρατηθείσας συνδικαλιστικάς συνδρομάς εις την Ομοσπονδίαν Ιδιωτικών Υπαλλήλων Ελλάδος ή καταθέσουν ταύτας παρά τη Εθνική Τραπέζη της Ελλάδος εις όνομα της Ομοσπονδίας και εις πίστωσιν του ειδικού Λογαριασμού συνδικαλιστικών συνδρομών.

δ) Τα τελευταία εδάφια της παραγράφου 5 του άρθρου 21 του νόμου 3239/1955 ισχύει και εν προκειμένω.

14) Η ισχύς της παρούσης υπό τας ανωτέρω διακρίσεις άρχεται από 1ης Νοεμβρίου 1968.

Οι συμβαλλόμενοι

—

Συλλογική σύμβαση εργασίας

Εργατοτεχνιτών μωσαϊκών πλακών περιοχής Νομού Αττικής (*).

Εν Αθήναις σήμερον την 18ην Δεκεμβρίου 1968 και εν τω Καταστήματι του Υπουργείου Εργασίας, παρουσία και του Γενικού Διευθυντού Γεωργίου Παπανικολάου, ειδικώς εξουσιοδοτημένων κατά τας διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 5 του νόμου 3239/1955 διά την παρουσίαν αυτού καταρτισιν και υπογραφήν συλλογικών συμβάσεων εργασίας, οι υπογεγραμμένοι δι' ενός: α) Αντ. Αντωνακόπουλος, ως εκπρόσωπος του Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων και της Ενώσεως Εργοστασιαρχών Μωσαϊκών Πλακών Αθηνών - Πειραιώς, και β) Δημ. Καββαλής, ως εκπρόσωπος της αυτής Ενώσεως, και δι' ετέρου α) Κων. Λυκιαρδόπουλος, γραμματεύς της Πανελληνίου Ομοσπονδίας Εργατοτεχνιτών Οικοδομών, και β) Στυλ. Ματθαίου και Δημ. Γιαννακός, ως εκπρόσωποι των Σωματείων Εργατοτεχνιτών Μωσαϊκών Πλακών Αθηνών - Πειραιώς - Περιχώρων, άπαντες δεόντως εξουσιοδοτημένοι διά την υπογραφήν της παρούσης συλλογικής συμβάσεως εργασίας, λαβόντες υπ' όψιν τα κριτήρια, άτινα θεσπίζει ο νόμος 3239/1955 εν άρθρω 15 § 5 προκειμένης συνάψεως συλλογικής συμβάσεως εργασίας, ιδία δε τα των ιδιαζουσών συνθηκών εργασίας του κλάδου μωσαϊκών πλακών, συνωμολόγησαν τα εξής:

1) Τεχνίται πλακοποιοί, ανεξαρτήτως τύπου μηχανήματος, εις ά απασχολούνται, διαιρούνται εις τας κάτωθι κατηγορίας:

(*) Κατετέθη παρά τω Γραμματεί του Ειρηνοδικείου Αθηνών, κατ' άρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης της υπ' αριθ. 5 της 14.1.1969 πράξεως καταθέσεως.

α) Τεχνίτης Α' ὁ ἀπασχολούμενος εἰς τὴν κατασκευὴν τριχρώμων ἢ πολυχρώμων μωσαϊκῶν πλακῶν.

β) Τεχνίτης Β' ὁ ἀπασχολούμενος εἰς τὴν κατασκευὴν δικρώμων μωσαϊκῶν πλακῶν.

γ) Τεχνίτης Γ' ὁ ἀπασχολούμενος εἰς τὴν κατασκευὴν μονοχρώμων (σκέτων) μωσαϊκῶν πλακῶν.

2) Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἀνωτέρω, ἀνεξαρτήτως τύπου μηχανήματος, εἰς ἃ ἀπασχολοῦνται, καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

	Ἀπὸ 1.12.68 Δραχμαί	Ἀπὸ 1.5.69 Δραχμαί
α) Τεχνίτης Α'	125	130
β) Τεχνίτης Β'	120	125
γ) Τεχνίτης Γ'	115	120

3) Οἱ τὸ πρῶτον ἀναλαμβάνοντες ἐργασίαν εἰς μηχανὴν πλακοποιΐας, ἀνεξαρτήτως προϋποθέσεως ἡλικίας καὶ ὑπηρεσίας, δικαιοῦνται κατ' ἐλάχιστον ὅριον τοῦ ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργάτου, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν δὲ ἓξαμήνου ἐργασίας εἰς μηχανὰς πλακοποιΐας κατατάσσονται εἰς τὴν μίαν τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν ἡμερομισθίου, ἀναλόγως τοῦ εἴδους τῶν ὑπ' αὐτῶν κατασκευαζομένων πλακῶν.

4) Πάντες οἱ λοιποὶ ἐργαζόμενοι εἰς ἐργοστάσια πλακοποιΐας, μὴ ὑπαγόμενοι εἰς τινας τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν, δικαιοῦνται κατὰ μὲν τὸ πρῶτον ἓξάμηνον ἀπασχολήσεως εἰς ἐργοστάσιο πλακοποιΐας τοῦ ἑκάστοτε γενικῶς ἰσχύοντος κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου ἢ ἐργατρίας ἀνεξαρτήτως ἄλλων προσόντων ἡλικίας καὶ ὑπηρεσίας, ἐν συνεχείᾳ δὲ κατ' ἐλάχιστον ὅριον ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργάτου ἢ ἐργατρίας προσηυξημένου κατὰ δραχμὰς 5.

5) Εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὸ πολισέξ, τὸν κοπτὴν μαρμάρων καὶ εἰς τὴν σβούραν χορηγεῖται ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων ἐξ ἐλαστικοῦ, ἓν ζεῦγος ἐλαστικῶν χειροκτίων καὶ μία ποδιὰ ἐξ ἀδιαβρόχου, ἅτινα ἀνήκουσιν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἐργοστασίου, ἀντικαθιστάμενα ἅμα τῇ ἀθορᾷ των.

6) Συλλογικαὶ συμβάσεις, διαιτητικαὶ ἀποφάσεις κλπ., ὡς καὶ πᾶσα ἑτέρα ρύθμισις, ὑποσυρομένου ἀντικειμένου ὡς ἐκ τοῦ περιεχομένου των εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης, καταργοῦνται.

7) Τυχὸν καταβαλλόμενα ὑπαδοχαὶ ἀνώτερα τῶν τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

8) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, ἐκτεινομένης καθ' ὅλαν τὴν περιφέρειαν τοῦ Νομοῦ Ἀττικῆς, ἄρχεται ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς της καὶ λήγει μετὰ παρελθὸν διετίας ἀπ' αὐτῆς.

Οἱ συμβαλλόμενοι

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Ἐκδορασφαγέων Κορίνθου (*).

Ἐν Κορίνθῳ σήμερον τὴν τὴν Νοεμβρίου 1968, οἱ ὑπογεγραμμένοι: Βασ. Μάρκου καὶ Δημ. Λούμπης, κρεοπῶλαι, ἐκπρόσωποι τοῦ Ἐμπορικοῦ, Βιομηχανικοῦ καὶ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Κορίνθου ἀφ' ἑνός, καὶ Γ. Ἀσπρούδης καὶ Φ. Βενετσάνος, ἐκπρόσωποι τοῦ Σωματείου Ἐκδορασφαγέων Κορίνθου, ἅπαντες νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι, συνελθόντες εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Κορίνθου, ἀπεφάσισαν τὴν κατάρτισιν καὶ ὑπογραφὴν τῆς παρούσης τοπικῆς ὁμοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀφορώσης τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας τῶν ἐκδορασφαγέων Κορίνθου, ὡς ἑξῆς:

Καθορίζομεν τὴν κατὰ κεφαλὴν σφαζομένων ζώων ὑπὸ τῶν ἐκδορασφαγέων Κορίνθου ἀμοιβὴν ὡς κάτωθι:

	Δραχμαί
α) Ἀμνοὶ καὶ ἐρίφια	9
β) Αἰγοπρόβατα	13
γ) Μόσχοι μέχρις 80 κιλῶν	60
δ) Μόσχοι ἄνω τῶν 80 κιλῶν	90
ε) Βοδινὰ ἀνεξαρτήτου βάρους	90
στ) Χοιρινὰ μέχρι 30 κιλῶν	30
ζ) Χοιρινὰ ἄνω τῶν 30 κιλῶν	50
η) Διὰ τὰ εἰσαγόμενα ἐσφαγμένα ἀμνοερίφια	2

Λοιποὶ ὅροι

1) Ἡ σφαγὴ καὶ ἐκδορὰ τῶν ζώων θὰ ἐκτελῆται καλῶς, ὡς ὁ νόμος ὁρίζει, ἰδίως δὲ διὰ τὴν ἐκδορὰν ἀποφασίζομεν: α) Ὅπως ἡ ἀποπάχυνσις τῶν μόσχων καὶ βοοειδῶν ἐκτελῆται ὑπὸ τῶν ἐκδορασφαγέων, β) ὅπως ὁ τεμαχισμὸς τῶν ζώων μέχρι 4 τεμαχίων γίνεται κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἐργοδότου, μὲ ἀμοιβὴν ἐργασίας δραχμῶν 20 κατὰ κεφαλήν, γ) ὅπως δι' ἐργασίαν ἐκτὸς σφαγείων πόλεως Κορίνθου οἱ ἐργοδόται προσλαμβάνουν ἐκδορασφαγεῖς τῶν συμβαλλομένων σωματείου, οἵτινες ἐκτὸς τῆς ἀνωτέρω καθοριζομένης ἀμοιβῆς θὰ λαμβάνουν ἐκ τῶν ἐργοδοτῶν τὰ ἔξοδα μετα-

---

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 8 τῆς 15.1.1969 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Athos G. Tsoutsos: Les notions d' Administration et de Juridiction (Leur nature et leurs relations), Paris, Librairie Générale de Droit et de Jurisprudence, 1968, σελ. 61.

Εἰς τὸ πρῶτον μέρος τῆς μελέτης (σελ. 3 ἐπ.) ἐπιχειρεῖται ἡ ἔρευνα τῶν προταθέντων ἐν τῇ γερμανικῇ καὶ γαλλικῇ ἐπιστήμῃ τυπικῶν κριτηρίων διακρίσεως διοικήσεως καὶ δικαιοδοσίας, εἴτε ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἐπιτελούμενον ὡριαμένην ὑπὸ τῶν ὀργάνων, εἴτε ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀκολουθουμένην διαδικασίαν. Ἐν ἰδιαιτέρᾳ δὲ παραγράφῳ ἐκτίθεται ἡ θεωρία τοῦ Kelsen. Ὁ συγγραφεὺς δέχεται, ὅτι ἡ σημασία τῆς ἐν τῷ νόμῳ ρητῆς ὀνομασίας Ἀρχῆς τινος ὡς διοικητικῆς ἢ δικαστικῆς εἶναι περιωρισμένης σημασίας, ὡς καὶ ὅτι δὲν ὑπάρχουν σταθεραὶ ὀργανωτικαὶ προϋποθέσεις ἢ δικονομικαὶ διατυπώσεις καὶ, συνεπῶς, τὰ τυπικὰ κριτήρια, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὑπό τινων καταλέγεται καὶ τὸ διαδικασθέν, δὲν εἶναι ἱκανὰ νὰ ὁδηγήσουν εἰς ἀσφαλῆ πορίσματα, ἐν σχέσει πρὸς τὴν διάκρισιν διοικητικῶν ὀργάνων καὶ δικαστηρίων, καὶ, κατ' ἀντιστοιχίαν, διοικήσεως καὶ δικαιοδοσίας.

Εἰς τὸ δεύτερον μέρος τῆς μελέτης (σελ. 29 ἐπ.) ἐπισκοποῦνται αἱ γενόμεναι, ἐν Γερμανίᾳ καὶ Γαλλίᾳ, προσπάθειαι διακρίσεως δικαιοδοσίας καὶ διοικήσεως ἐπὶ τῇ βάσει οὐσιαστικῶν κριτηρίων, ἀναγομένων εἰς τὴν φύσιν καὶ τὸ περιεχόμενον τῆς ἐπιτελουμένης λειτουργίας. Ὁ συγγραφεὺς δέχεται, ὅτι ὁ ἰδιαίτερος σκοπὸς τῆς διοικητικῆς ἢ δικαιοδοτικῆς δράσεως, ἡ διακριτικὴ ἐξουσία, ἡ ὕπαρξις προηγουμένης διαφορᾶς ἢ τὸ κριτήριον τοῦ δεδικασμένου δὲν δύνανται νὰ ἀποτελέσουν ἀσφαλῆ βάσιν διακρίσεως τῆς δικαιοδοτικῆς ἀπὸ τὴν διοικητικὴν λειτουργίαν.

Τέλος, ἀναπτύσσεται ἡ ἐπὶ τοῦ προβλήματος προσωπικὴ γνώμη τοῦ συγγραφέως (σελ. 42 ἐπ.). Μὲ ἰδιαιτέραν ἱκανοποίησιν σημειοῦμεν, ὅτι ὁ συγγραφεὺς δέχεται κατὰ βάσιν τὴν ὑπ' ἐμοῦ ὑποστηριχθεῖσαν ἀντίληψιν. (Πρβλ. *Ν. Μπουρόπουλον*, Ἡ ἔννοια τῆς δικαιοδοτικῆς λειτουργίας, 1951). Ἐπὶ ἡ δικαιοδοσία ἔχει ὡς ἀπαραίτητα καὶ συνήθη ἀπαρχὴ διακριτικὰ γνωρίσματα ἀφ' ἑνὸς τὴν ἐπανάληψιν τῆς ἐξεδικαστικῆς διαδρομῆς ἐπὶ τῇ τέλει τοῦ ὁρθοῦ καθορισμοῦ τοῦ δικαίου καὶ ἀφ' ἑτέρου τὴν ἐπιχείρησιν τῆς ἐξακριβώσεως καὶ ἐπαληθεύσεως ταύτης ὑπὸ τρίτου, ἀνεξαρτήτου ἀπὸ τῶν μερῶν, προσώπου. Ἀλλ' ὁ συγγραφεὺς θεωρεῖ τὴν μὲν ἐπανάληψιν τῆς ἐξεδικασθείσης ὡς οὐσιαστικὸν στοιχεῖον, τὴν δὲ ἰδιότητα τοῦ ἐπιχειροῦντος ταύτην ὡς τρίτου ὡς τυπικὸν στοιχεῖον, ἐνῷ ἀμφότερα τὰ γνωρίσματα ταῦτα ὡς λειτουργικά. Τοῦτο ἔρχεται ἀποκλεῖστ θεωρητικὴν λεπτολογίαν καὶ τοιαύτη διαφορὰ γνώμης εἶναι ἄνευ πρακτικῶν συνεπειῶν, ἁπλῆ γουν εἰς ἁπλῆν διαφορὰν ὁρολογίας. Τὸ σημαντικὸν εἶναι ὅτι, περαιτέρω, ὁ συγγραφεὺς συνάγει, ὡς καὶ ἡμεῖς, ἐκ τοῦ ἐπιτελουμένου ἔργου τὴν ὀργανικὴν ἰδιότητα, ἐφ' ὅσον ἔχει ἔρχεται ὅτι, ἐν περιπτώσει συρροῆς δικαιοδοτικῶν καὶ διοικητικῶν ἁρμοδιοτήτων, τὸ αὐτὸ ὄργανον θὰ εἶναι πάντοτε δικαστικόν, συνάμα καὶ διοικητικόν, Ἀρχὴ Καθ' ἡμᾶς, εἶναι ἀναγκαία ἡ ἐκάστοτε ἐκτίμησις ἐν τῷ πολιτειακῷ ἔργου ἔχῃ, κατὰ προέχουσαν ἁρμοδιότητα, τὴν ἄσκησιν δικαιοδοτικῶν ἢ διοικητικῶν καθηκόντων. Ἡ δὲ ἐκτίμησις αὕτη τοῦ κυρίου ἔργου ἐκτελεῖται οὐχὶ ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ, ἀλλ' ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς σπουδαιότητος τῶν ἀνατεθειμένων καθηκόντων καὶ μόνον ὅταν δὲν δύνηται νὰ διαπιστωθῇ σχέσις ὑπεροχῆς, ἀλλὰ τὸ ὄργανον ἔχει ἰσοδύναμα, κατὰ σπουδαιότητα, δικαιοδοτικὰ καὶ διοικητικὰ καθήκοντα, ἀνακύπτει ἡ περίπτωσις τῆς διπλῆς ὀργανικῆς προσωπικότητος. Πράγματι, κατὰ τὴν ἐκτίμησιν ἀντίληψιν τοῦ συγγραφέως, ἀγνοοῦνται πλήρως αἱ διαπιστώσεις λειτουργίας πρὸς ἐξυπηρέτησιν. Αἱ διαπιστώσεις ὅμως αὗται εἶναι εἰς τὸν σήμερον πολιτειακὴν πραγματικότητα, ὡς παίνεται ἐγχώριος καὶ ὁ συγγραφεὺς ἐν σελίδι 6, ἀναπόφευκτοι καὶ ἠθελημέναι, ἡ δὲ συνταγματικὴ διάρθρωσις προνοεῖ περὶ τοιῶν τοιούτων ὀργάνων, ποιοῦσα τὴν ἐκ τῆς κατὰ προέχοντα λόγον ἐπιτελέσεως ποικίλης λειτουργίας, διαμόρφωσιν ἰδιαιτέρας ἰσορροπίας τοῦ ὀργάνου, ἐξ ἧς καθίσταται ἀναβαστακτικὴ ἡ διαταλάνωσις, ἤτοι ἡ ἀνάθεσις εἰς τὸ ὄργανον δευτερευούσης ἁρμοδιότητος, ὑπαγομένης εἰς διάφορον λειτουργίαν.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος μελέτη, ὀφειλομένη εἰς συγγραφέα γνωστὸν διὰ τὴν πληρότητα τῆς ἐπιστημονικῆς κατατρίσεως καὶ τὴν ὡριμότητα τῆς σκέψεως, παρέχει εἰς τὸν ἀναγνώστην, μὲ πυκνὴν καὶ συνάμα σαφῆ διατύπωσιν, λίαν ἐνδιαφέρουσαν σκιαγράφησιν τῆς διακρίσεως δικαιοδοσίας καὶ διοικήσεως, ἤτοι προβλήματος, τὸ ὁποῖον, ὡς ἐν τῇ εἰσαγωγῇ ἀναφέρεται, δὲν ἐπαύει νὰ ἑλκύῃ τὴν προσοχὴν τῶν δημοσιολόγων.

Ν. Α. Μπουρόπουλος

Δικαστικαὶ εἰδήσεις

Ἐξεδόθη προσφάτως ἡ μετ' ἐνδιαφέροντος ἀντιμενομένη ἀπόφασις τῆς Ὀλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐπὶ τοῦ δικαιώματος ἀνταπεργίας τῶν ἐργοδοτῶν, δεχθεῖσα, ὅτι διὰ τὴν νόμιμον ἄσκησιν αὐτοῦ, προκειμένου περὶ μειοψηφούντος ἐργοδότου, δὲν ἀπαιτεῖται ἀπόφασις τοῦ ἐργοδοτικοῦ σωματείου.

Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 10280/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου (εἰσηγητὴς *Ι. Γρίβας*, ΕΕΔ 36, 1320).

βάσεως καὶ ἐπιστροφῆς εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας, ὡς καὶ τὰ ἔξοδα διατροφῆς τῶν ἐν λόγῳ ἐκδορασφιγείων, δι' οἱ ἐκδορασφιγεῖς ὀφείλουν σεβασμὸν πρὸς τοὺς ἐργοδότας κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἐργασίας ἐντὸς τῶν σφαγείων καὶ σπερὰν προτεραιότητος κατὰ τὴν σφαγὴν τῶν ζώων. Ἡ ἐκδορὰ τῶν χονδρῶν κεφαλῶν θὰ γίνεται παρὰ τοῦ σωματείου.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ σήμερον (7.11.1968).

Οἱ συμβαλλόμενοι

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 28ος · Τεύχος 6ον (660)

Ἀθῆναι, 15 Μαρτίου 1969

ΔΩΡΑ ΚΑΘ' ΕΟΡΤΑΣ ΩΣ ΣΥΝΤΑΞΙΜΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

Γνωμοδότησις ὑπ' ἀριθ. 597/1968 Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος τοῦ Κράτους κ. ΑΘΑΝ. ΤΟΜΑΡΑΣ

Ἐρώτημα (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ἐάν, ἐν ὄψει τῶν διατάξεων τῆς ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 18853/279 τῆς 8/11.6.1963, εἶναι δυνατὴ ἡ καταβολὴ διαφορᾶς συντάξεως εἰς τοὺς συνταξιούχους τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Τυπογράφων καὶ Μισθωτῶν Γραφικῶν Τεχνῶν, λόγῳ συνυπολογισμοῦ εἰς τὰς συντάξίμους ἀποδοχὰς δώρων καθ' ἑορτὰς διὰ χρόνον πέραν τῆς πενταετίας.

Τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους ἐκ τοῦ κ. *Κ. Ρουμπάνη*, Ἀντιπροέδρου, ὡς Προέδρου, καὶ τῶν μελῶν κ.κ. *Κ. Κωνσταντινίδη*, *Ἀθ. Τομαρᾶ*, *Ἐρρ. Μέλλιου*, *Πλ. Μακρυγιάννη*, Νομικῶν Συμβούλων, καὶ *Κ. Διαλεκτοῦ*, *Γ. Ἀντωνοπούλου*, Παρέδρων, ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

I. Ὡς ἔχει ἐκτεθῆ, ἐξ ἀφορμῆς ἐρωτημάτων τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ὅρου ἀποδοχαὶ διὰ τὰ θέματα πόρων καὶ παροχῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν, εἰς τὰς ὑπ' ἀριθ. 810/1966 καὶ 970/1966 γνωμοδοτήσεις τοῦ Ν.Σ.Κ., κατὰ γενικὴν ἀρχήν, ἰσχύουσαν ἐπὶ περιπτώσεων παροχῶν ἐκεῖ, ὅπου εἰδικῶς ὑπὸ τῆς νομοθεσίας τῆς διεπούσης τοὺς διαφόρους Ὀργανισμοὺς δὲν ὁρίζεται ἄλλως, διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τόσον τῶν εἰσφορῶν, ὅσον καὶ τῶν παροχῶν, ἀπὸ τῆς θεωρεῖται ὅτι ὁ ἠσφαλισμένος τακτικῶς, ἀνεξαρτήτως χρονικῶν διαστημάτων, καὶ παγίως ἀπολαμβάνει κατὰ τοὺς ὅρους τῆς συμβάσεως καὶ τὰς ἐπικρατούσας συνηθείας διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του καὶ ἐν ἀναφορᾷ πρὸς ταύτην μόνον, ἔστω καὶ ἂν δὲν καρύνῃ ἐν τῷ συνόλῳ εὐθέως τὸν ἐργοδότην, ἀλλὰ καταβάλλεται ὑπὸ τρίτου, τοῦτο ὅμως ἡ παροχὴ τελεῖ ἐν ἀπολύτῳ συσχετισμῷ πρὸς τὴν παρεχομένην ἐργασίαν καὶ καθορίζεται ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς συμβάσεως ἢ σχέσεως ἐργασίας.

Πράγματι, εἰς τὴν νομοθεσίαν τῶν κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων δὲν ὑπάρχει ἡ ἐπιθυμητὴ καὶ ἐπιβαλλομένη (βλ. σχετικῶς *Καφάλην*, Ε.Δ.Κ.Α. Ε' 641) ἑνότης εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῆς βάσεως ὑπολογισμοῦ τῶν ἀσφαλιστικῶν περιοδικῶν παροχῶν, εἰς τρόπον ὥστε ἄλλοτε ἡ γενικότης τῆς σχετικῆς ἐν τῇ εἰδικῇ νομοθεσίᾳ διατάξεως νὰ ἐπάγεται τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἄνω γενικῆς ἀρχῆς, ἄλλοτε ὅμως ἡ περιωρισμένη ἀναφορὰ τῶν στοιχείων, ἐφ' ὧν γίνεται ὁ ὑπολογισμός, νὰ ἀποκλείῃ τὰς ἐπεκτάσεις.

II. Εἰς τὰ δικαστήρια τῆς οὐσίας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ Ἀκυρωτικόν, δὲν ἐκράτει ἑνότης εἰς τὴν λύσιν περὶ τῆς φύσεως τῶν παρεχομένων, ἐν ὄψει τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1777/1951, δώρων εἰς τοὺς ἐργαζομένους κατὰ τὰς ἑορτὰς τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Πάσχα. Κατὰ τὴν παλαιὰν νομολογίαν τὰ δῶρα ἐθεωροῦντο ἔκτακτος οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις (Α.Π. 61/1958, ΕΕΔ 17, σ. 234, 402/1959, ΕΕΔ 18, 1185), ἐνῷ κατὰ τὴν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1960 παγιωθεῖσαν ἀντίθετον λύσιν ταῦτα ἀποτελοῦν τακτικὰς ἀποδοχὰς (Α.Π. 218/1960, ΕΕΔ 19, 637, 373/1960, ΕΕΔ 19, 847, 32/1962, ΕΕΔ 21, 200).

Ἐκ τῆς λύσεως ὅμως αὐτῆς καὶ μόνον δὲν ἐπέρχεται διὰ τὰς ἀσφαλιστικὰς παροχὰς μεταβολή, ἂν ταύτην δὲν ἐπιβάλλῃ ἡ διατύπωσις τῶν περὶ αὐτῶν εἰς ἕκαστον Ὀργανι-

σμὸν ὑφισταμένων νομοθετικῶν ὁρισμῶν.

Οὕτω, τόσον πρὸ τῆς παγιώσεως τῆς περὶ τῆς φύσεως τῆς παροχῆς τῶν δώρων νομολογίας, ὅσον καὶ κυρίως μετὰ ταύτην, τὰ δικαστήρια ἐδέχθησαν, ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ πλέον τῶν διεπουσῶν τὰ διάφορα Ἀσφαλιστικὰ Ταμεῖα διατάξεων, ὁτὲ μὲν ὅτι εἰς τὸν συντάξιμον μισθὸν τῶν ἠσφαλισμένων ὑπολογίζονται ταῦτα, ὁτὲ δὲ ὅτι δὲν ὑπολογίζονται (Α.Π. 267/1961, Ε.Δ.Κ.Α. Γ' 352, 334/1963, Ε.Δ.Κ.Α. Ε' 460, 341/1963, Ε.Δ.Κ.Α. Ε' 461).

ΙΙΙ. Ἡ ἀρχικὴ διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 42365/15/31.7.1936 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐγκριθέντος Κανονισμοῦ Συντάξεων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Τυπογράφων καὶ Μισθωτῶν Γραφικῶν Τεχνῶν δὲν θὰ ἔθετε θέμα ὑπολογισμοῦ ἢ μὴ τῶν δώρων εἰς τὰς ἀποδοχὰς τῶν ἠσφαλισμένων πρὸς ἐξεύρεσιν τοῦ ὕψους τῶν δικαιουμένων ἐκ τοῦ Ταμείου παροχῶν καὶ διότι ἰσχυσε μέχρι χρονικοῦ σημείου (30.4.1951), ἐλάχιστα ἀπέχοντος ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ ἀ.ν. 1777/1951 (21.4.1951), καὶ διότι ἡ ὑπ' αὐτῆς γενομένη ρύθμισις περὶ τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως δὲν συνηρτᾶτο βασικῶς πρὸς τὰς καταβαλλομένας ἀποδοχὰς ὡρισμένου χρονικοῦ διαστήματος πρὸ τῆς ἐπελεύσεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου, ἀλλ' ἀνεφέρετο εἰς πάγιον ποσὸν τῆς παροχῆς ἀναλόγως τῶν ἐτῶν συμμετοχῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ τῶν πραγματοποιουμένων κατ' ἔτος ἀσφαλιστικῶν καταβολῶν καὶ μόνον διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ἐπὶ τοῦ παγίου ποσοῦ προσαυξήσεων ἐλαμβάνετο ὑπ' ὄψιν, ἐκτὸς τῶν καταβληθεισῶν εἰσφορῶν, καὶ τὸ ἡμερομίσθιον ἢ ὁ μηνιαῖος μισθός.

Ἡ ἀπὸ 1.5.1951 ἰσχύσασα, κατόπιν τῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24349/1425/23.4.1951 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας γενομένης τροποποιήσεως, διάταξις τοῦ ἄνω ἄρθρου τοῦ Κανονισμοῦ ὥριζε (§ 3), ὅτι ὡς συντάξιμοι ἀποδοχαὶ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Κανονισμοῦ καὶ ὑπολογισμὸν τῶν ποσοστῶν τῶν ἀπονεμομένων συντάξεων γήρατος ἢ ἀναπηρίας νοοῦνται, προκειμένου μὲν περὶ ἠσφαλισμένων, ἀμειβομένων διὰ μηνιαίου μισθοῦ, ὁ μέσος ὅρος τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν αὐτοῦ κατὰ τοὺς τελευταίους 12 μῆνας ἐργασίας του, προκειμένου δὲ περὶ ἠσφαλισμένων, ἀμειβομένων δι' ἡμερομισθίου, τὸ 25πλάσιον τοῦ μέσου ὅρου τοῦ ἡμερομισθίου τῶν τελευταίων δώδεκα μηνῶν ἀπασχολήσεώς του ἐν τῇ ἠσφαλισμένῃ ἐργασίᾳ. Ὡς μισθὸς ἢ ἡμερομίσθιον νοεῖται τὸ ποσόν, ὅπερ καταβάλλεται εἰς ἕκαστον δικαιοῦχον διὰ κανονικὴν ἐργασίαν, μὴ ὑπολογιζομένων τῶν ὑπερωριῶν ἢ ἄλλων ἐκτάκτων προσαυξήσεων.

Ἡ μετὰ ταῦτα τροποποιήσασα καὶ συμπληρώσασα τὴν παράγραφον 3 ἄρθρου 3 τοῦ Κανονισμοῦ ὑπ' ἀριθ. 54675/Σ.1409/7/27.1.1953 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὥρισεν, ὅτι συντάξιμοι ἀποδοχαὶ διὰ τὴν ἐφαρμογήν... εἶναι ὁ μέσος ὅρος τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν, ὡς τοιούτων λογιζομένων, προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένων ἀμειβομένων δι' ἡμερομισθίου, τοῦ 25πλασίου τοῦ μέσου ὅρου τοῦ ἡμερομισθίου των: α) Τῶν τελευταίων 18 μηνῶν ἐργασίας των, ἐὰν ὁ μέσος ὅρος τῶν τελευταίων 12 μηνῶν δὲν ὑπερβαίνῃ τοὺς καθοριζομένους μισθοὺς ἢ ἡμερομίσθια ὑπὸ τῶν οἰκείων ὑπουργικῶν διαταγῶν καὶ συλλογικῶν συμβάσεων, αὐξημένα κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις μέχρι ποσοστοῦ 75% αὐτῶν, β) τῶν τελευταίων 24 μηνῶν ἐργασίας ἐάν... αὐξημένα κατὰ ποσοστὸν ἀπὸ 75% - 100%, γ) τῶν τελευταίων 36 μηνῶν ἐὰν ... αὐξημένα κατὰ ποσοστὸν 100% - 150%, δ) τῶν τελευταίων 48 μηνῶν ἐάν ... αὐξημένα κατὰ ποσοστὸν μεῖζον τοῦ 150%.

Τέλος ἡ ἀπὸ 22.2.1961 ἰσχύουσα νέα διάταξις τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου (§ 3α' καὶ β'), κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 10334/6222/10/22.2.1961 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὁρίζει, ὅτι συντάξιμοι ἀποδοχαὶ διὰ τὴν ἐφαρμογήν... νοοῦνται, προκειμένου μὲν περὶ ἠσφαλισμένων, ἀμειβομένων διὰ μηνιαίου μισθοῦ, ὁ μέσος ὅρος τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν αὐτῶν κατὰ τοὺς τελευταίους 36 μῆνας ἐργασίας των, προκειμένου δὲ περὶ ἠσφαλισμένων, ἀμειβομένων δι' ἡμερομισθίου τὸ 25πλάσιον τοῦ μέσου ὅρου τῶν ἡμερομισθίων τῶν τελευταίων 36 μηνῶν ἀπασχολήσεώς των ἐν τῇ ἠσφαλισμένῃ ἐργασίᾳ, ὡς ἀφετηρίας λαμβανομένης, εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις, τῆς ἡμέρας τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς αἰτήσεως πρὸς συνταξιοδότησιν. Ὡς μισθὸς ἢ ἡμερομίσθιον νοεῖται τὸ ποσόν, ὅπερ καταβάλλεται εἰς ἕκαστον ἠσφαλισμένον διὰ κανονικὴν ἐργασίαν καὶ ἀναγράφεται ὡς τοιοῦτον εἰς τὰς ἐμπροθέσμως ὑποβαλλομένας εἰς τὸ Ταμεῖον μηνιαίους ὑπευθύνους δηλώσεις τοῦ οἰκείου ἐργοδότου, συνυπολογιζομένων καὶ τῶν ἐκτάκτων ἀμοιβῶν, ἐφ' ὅσον προέρχονται ἀπολειστικῶς ἐξ ὑπερωριῶν, ἐργασίας Κυριακῆς καὶ νυκτερινῆς ἀπασχολήσεως.

Ὁ κατὰ τὰ ἄνω γενόμενος ἀπὸ τοῦ 1956

προσδιορισμός τῆς βάσεως ὑπολογισμοῦ τῆς συντάξεως, μὴ ἀπέχων τῆς διατυπώσεως τῆς ἀναλόγου διατάξεως ἑτέρου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, ἐφ' ἧς ἔκρινε τὸ Ἀκυρωτικόν (Α.Π. 341/1963, ἔνθ' ἀν.) καὶ ἐδέχθη τὸν μὴ συνυπολογισμὸν τῶν δώρων Πάσχα καὶ Χριστουγέννων, μαρτυρεῖ, ὅτι πρόθεσις τοῦ νομοθέτου κατὰ πᾶσας τὰς φάσεις τῆς ρυθμίσεως δὲν ἦτο νὰ ὑπολογισθοῦν εἰς τὰς συνταξίμους ἀποδοχὰς καὶ αἱ λοιπαὶ τακτικαὶ ἀποδοχαί, ὡς τὰ δῶρα ἑορτῶν, ἅτινα δὲν ἀποτελοῦν «μισθὸν» κατὰ τὴν εἰδικὴν ἐνταῦθα ἔννοιαν τοῦ ὅρου.

Εἶναι ἀληθές, ὅτι ἀντίθετον ἄποψιν ἐδέχθησαν εἰδικῶς ἐν προκειμένῳ τὰ δικαστήρια τῆς οὐσίας (Πρ. Ἀθ. 608/1963, Ε.Δ.Κ.Α. Ε' 299, Ε.Α. 609/1963, Ε.Δ.Κ.Α. Ε' 464, Πρωτ. Ἀθηνῶν 15423/1963, Ε.Δ.Κ.Α. Ε' 666, Πρωτ. Ἀθηνῶν 17821/1963, Ε.Δ.Κ.Α. ΣΤ' 36, Πρωτ. Ἀθηνῶν 22585/1963, Ε.Δ.Κ.Α. ΣΤ' 150), πλὴν τὸ Συμβούλιον κρίνει, ὅτι ὀρθοτέρα εἶναι ἡ ἀντίθετος ἄποψις.

IV. Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἄνω Κανονισμοῦ προσετέθη ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 48853/T.279/8/11.6.1963 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διάταξις, ὁρίζουσα ὅτι: 1) Συντάξεις, ἀπονεμηθεῖσαι δι' ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἄνευ συνυπολογισμοῦ εἰς τὰς συνταξίμους ἀποδοχὰς τῶν δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, ἀνακαθορίζονται κατὰ ποσόν, ἀπὸ τοῦ ὁριισθέντος χρόνου ἐνάρξεως τῆς συνταξιοδοτήσεως, ἐν οὐδεμιᾷ ὅμως περιπτώσει καταβάλλεται ἡ διαφορὰ διὰ χρόνον προγενέστερον τῆς τελευταίας πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης πενταετίας (δηλ. μέχρις 11.6.1958), ἐπιφυλασσομένης, ὡς πρὸς τὴν ἀφετηρίαν ἐνάρξεως τῆς πενταετίας, τῆς ἐφαρμογῆς τῆς τετάρτης παραγράφου, βάσει τῶν συνταξίμων ἀποδοχῶν, αἵτινες ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀπονεμηθείσης συντάξεως, προσηυξημένων, κατὰ περίπτωσιν, διὰ τῶν ἀναλογούντων δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα τῆς ἀντιστοίχου περιόδου, β) ... γ) ... δ) ἐπὶ περιπτώσεων, καθ' ἃς ὑπεβλήθησαν ἤδη ἐπὶ σκοπῷ συνυπολογισμοῦ τῶν δώρων εἰς τὰς συνταξίμους ἀποδοχὰς αἰτήσεις πρὸς τὸ Ταμεῖον ἢ ἀγωγαὶ κατ' αὐτοῦ, ἐκκρεμούσαι εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια ἢ, τέλος, αἰτήσεις ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω πενταετία ἀνατρέχει ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὑποβολῆς ἢ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς ἢ τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως.

Ἡ νέα αὕτη κανονιστικὴ ἀπόφασις ἐκκινεῖ ἀπὸ τὴν ἀντίθετον πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου ἐκφερομένην γνώμην καὶ σύμφωνον πρὸς τὴν ὑπὸ τῶν δικαστηρίων διαμορφουμένην νομολογίαν ἄποψιν ὅτι ἔδει, βάσει τῶν καταστατικῶν τοῦ Ταμείου διατάξεων, νὰ ὑπολογίζωνται τὰ δῶρα ἑορτῶν εἰς τὰς συνταξίμους ἀποδοχὰς καὶ ἐπιχειρεῖ περαιτέρω τὴν χρονικὴν περιστολὴν τῶν ἐντεῦθεν, διὰ τὸ παρελθόν, ἐνδεχομένων ἀπαιτήσεων τῶν συνταξιούχων.

Παρὰ τὰς δυναμένας βασίμως νὰ διατυπωθοῦν, πράγματι, ἐπιφυλάξεις ὡς πρὸς τὸ κῦρος ὡρισμένων τῶν διὰ τῆς ἄνω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως θεσπισθεισῶν διατάξεων (ὅλ. Πρωτ. Ἀθηνῶν 17821/1963, ἔνθ' ἀνωτ., Πρωτ. Ἀθηνῶν 22585/1963, ἔνθ' ἀνωτ., ἀλλὰ καὶ διαφόρως ἐκκινοῦσαν Ε.Α. 1856/1966, Ε.Δ.Κ.Α. Θ' 155), ἕξεν νὰ σημειωθῇ, ὡς πρὸς τὴν ἐπιδιωκομένην, παρὰ τὴν ἄνω ὑπουργικὴν ἀπόφασιν, ἀναγνώρισιν διαφορῶν συντάξεως καὶ διὰ χρόνον πέραν τῆς πενταετίας, βάσει τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ (Α.Π. 427/1964, ΝοΒ 12, 1023, 511/1964, ΝοΒ 13, 111), ὅτι: α) Ἐκ τοῦ ρητοῦ γράμματος τοῦ ἀ.ν. 1777/1951, τοῦ κυρωθέντος ὑπὸ τοῦ νόμου 1901/1951 καὶ διατηρηθέντος ἐν ἰσχύϊ διὰ τοῦ ἄρθρου 42 νόμου 3239/1955, χαρακτηρίζοντος τὰ δῶρα ὡς ἐκτάκτους οἰκονομικὰς παροχάς, β) ἐκ τῆς ἐπὶ μακρὸν ἀμφισβητήσεως ἐν τῇ νομολογίᾳ τῶν δικαστηρίων τῆς πραγματικῆς φύσεως αὐτῶν καὶ γ) ἐκ τῆς ἐπιδράσεως, ἣν ἔσχεν εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῆς τελικῆς λύσεως τῆς νομολογίας ἡ ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν τακτικὴ χορήγησις τῶν δώρων, μαρτυροῦσα τὴν ἀποβολὴν τοῦ ἀρχικοῦ χαρακτῆρος των ὡς ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως καὶ προσκτήσεως ὁριστικῶς τῆς μορφῆς τῆς τακτικῆς καὶ παγίας παροχῆς, δοθείσης οὕτω τῆς βαρύτητος κατὰ τὴν ἑρμηνείαν τῆς σχετικῆς διατάξεως οὐχὶ εἰς τὸ ἐν ἀρχῇ χαρακτηριστικὸν γράμμα τοῦ νόμου, ἀλλὰ εἰς ἀκολουθούσας ἐν αὐτῷ ἐπὶ μέρους προϋποθέσεις τῆς χορηγήσεως, ἡ ἐπιχειρηθεῖσα διὰ τῆς ἄνω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ρύθμισις δὲν εὑρίσκεται ἀναιτιολόγητος καὶ ἀθεμελίωτος νομικῶς.

V. Κατὰ ταῦτα εἰς τὸ ἐρώτημα προσῆκει ἡ ἀπάντησις, ὅτι τὸ Ταμεῖον, ἐφαρμόζον τὴν ὑπ' ἀριθ. 48853/T279/8/11.6.1963 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐξαντλεῖ τὴν ὑποχρέωσίν του ἐκ τοῦ Καταστατικοῦ καὶ

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΑΙ ΑΜΟΙΒΑΙ

ΕΡΓΟΛΑΒΙΑ ΔΙΚΗΣ ΔΙ' ΑΞΙΩΣΕΙΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΕΩΣ

Γνωστοποίησις συμφωνίας εἰς τὸν Δικηγορικὸν Σύλλογον

Ἐπιτρεπτή, κατὰ τὴν ἰσχύουσαν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐν τῇ ἀγωγῇ συμβάσεως διάταξιν τοῦ ἄρθρου 92 § 3 Ν.Δ. 3026/1954 «περὶ Κώδικος τῶν Δικηγόρων», συμφωνία, ἐξαρτῶσα τὴν ἀμοιβὴν ἢ τὸ εἶδος αὐτῆς ἐκ τῆς ἐκβάσεως τῆς δίκης, ὡς καὶ συμφωνία περὶ ἀμοιβῆς δι' ἐκχωρήσεως ἢ μεταβιβάσεως μέρους τοῦ ἀντικειμένου τῆς δίκης ἢ τῆς ἐργασίας.—Ὑποχρέωσις γνωστοποιήσεως τῆς συμφωνίας εἰς τὸν οἰκεῖον Δικηγορικὸν Σύλλογον μόνον ἐκείνης, ἡ ὁποία ἀναφέρεται εἰς ἀξιώσεις ἐξ ἐργασιακῆς συμβάσεως.

Τὴν «ἐργολαβίαν δίκης» ρυθμίζει τὸ ἄρθρον 92 § 3 τοῦ ν.δ. 3026/1954 «περὶ Κώδικος τῶν Δικηγόρων». (Ἴδετε περὶ αὐτῆς **Σπ. Λιμούρη**, ΕΕΔ 27, 857 ἐπ.).

Προκειμένου ὅμως περὶ ἀξιώσεων ἐξ ἐργασιακῆς συμβάσεως τίθεται ἀπαραιτήτως ὡς προϋπόθεσις τῆς κύρους τῆς συμφωνίας ἡ γνωστοποίησις ταύτης εἰς τὸν οἰκεῖον Δικηγορικὸν Σύλλογον, οὗτινος εἶναι μέλος ὁ δικηγόρος.

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1543/1967 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, δὲν ἐπράκειτο περὶ ἀξιώσεων ἐξ ἐργασιακῆς συμβάσεως, ἀλλὰ περὶ συνταξιοδοτήσεως καὶ οὕτω, ὡς δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἡ περὶ ἐργολαβίας δίκης συμφωνία δὲν ἀπῃτεῖτο νὰ γνωστοποιηθῇ εἰς τὸν οἰκεῖον Δικηγορικὸν Σύλλογον, ὡς δέχεται τοῦτο ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἐπὶ ποινῇ ἄλλως ἀκυρότητος αὐτῆς.

Σημειωτέον ὅτι κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 § 5 τοῦ ν.δ. 4577/1966 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας περὶ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως κλπ.» (ΕΕΔ 25, 1407) αἱ εἰς χρήμα παροχαὶ πρὸς τοὺς ἠσφαλισμένους καὶ συνταξιούχους τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἀρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας δὲν ἐκχωροῦνται, οὐδὲ κατάσχονται. Ἐξαιρετικῶς ἐπιτρέπεται κατάσχεσις μέχρι τοῦ ¼ τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως λόγῳ διατροφῆς συζύγου, κατιόντων ἢ ἀνιόντων. Ἀντίθετος γενικὴ ἢ εἰδικὴ διάταξις τῆς κειμένης νομοθεσίας δὲν ἰσχύει.

Ἡ ἀνωτέρω διάταξις κατηργήθη διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου § 8 τοῦ ν.δ. 91/1969 «περὶ ἀστικῆς προστασίας τῶν παροχῶν κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως» (ΕΕΔ 28, 192), διὰ τοῦ ὁποίου ὡρίσθησαν τὰ ἑξῆς: 1) Αἱ εἰς χρήμα καὶ εἰς εἶδος παροχαὶ πρὸς τοὺς ἠσφαλισμένους καὶ συνταξιούχους τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως δὲν ἐκχωροῦνται, οὐδὲ κατάσχονται. 2) Ἐξαιρετικῶς ἐπιτρέπεται ἡ κατάσχεσις μέχρι τοῦ ¼ τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως λόγῳ διατροφῆς συζύγου, κατιόντων ἢ ἀνιόντων. Ἐπιτρέπεται ὡσαύτως ἡ ἐκχώρησις μέχρι τῶν ¼ τοῦ ποσοῦ τῶν ἐφ' ἅπαξ δοθησομένων ὑπὲρ τῶν Ταχυδρομικῶν Ταμιευτηρίων, τοῦ Ταμείου Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων, Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἢ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ἢ τῆς Ἐθνικῆς Κτηματικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ἐν περιπτώσει χορηγήσεως ὑπ' αὐτῶν στεγαστικῶν ἢ οἰκοδομικῶν δανείων εἰς τοὺς ἠσφαλισμένους τῶν περὶ ὧν ἡ προηγουμένη παράγραφος Ὀργανισμῶν. 3) Ἀντίθετος πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος γενικὴ ἢ εἰδικὴ διάταξις τῆς κειμένης νομοθεσίας δὲν ἰσχύει.

Ἀρείου Πάγου 13/1961, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Ψιλόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Δροσουνιώτης, Κ. Μαλλόπουλος

Κατὰ μὲν τὴν ἰσχύουσαν κατὰ τὸν χρό-

τοῦ Κανονισμοῦ, ἡ δὲ καταβολὴ διαφορῶν συντάξεως παρ' αὐτοῦ εἰς συνταξιούχους του διὰ τὸ πέραν τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τῆς ἄνω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως πενταετίας χρονικὸν διάστημα καθίσταται δυνατή, εἴτε ἐκδιαζομένη δικαστικῶς, εἴτε διὰ λήψεως νέου ἐπεκτατικοῦ κανονιστικοῦ μέτρου, ἄλλως δύναται ἡ καταβολὴ αὕτη νὰ ἀπολέσῃ πᾶν θεμέλιον διὰ μιᾶς νομοθετικῆς ρυθμίσεως, περιοριζούσης τὴν ἀναδρομὴν ἐκεῖ ὅπου ἡ ἄνω ὑπουργικὴ ἀπόφασις τὴν ἀνεγνώρισεν.

νον τῆς ἐν τῇ ἀγωγῇ συμβάσεως διάταξιν τῆς παραγράφου 3 ἄρθρου 92 τοῦ ν.δ. 3026/1954 περὶ τοῦ Κώδικος τῶν Δικηγόρων ἐπιτρέπεται συμφωνία, ἐξαρτῶσα τὴν ἀμοιβὴν ἢ τὸ εἶδος αὐτῆς ἐκ τῆς ἐκβάσεως τῆς δίκης ἢ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἐργασίας, ὡς καὶ συμφωνία περὶ ἀμοιβῆς δι' ἐκχωρήσεως ἢ μεταβιβάσεως μέρους τοῦ ἀντικειμένου τῆς δίκης ἢ τῆς ἐργασίας. Ἡ τοιαύτη συμφωνία δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰ 20% τοῦ ἀντικειμένου τῆς δίκης. Κατὰ δὲ τὴν ἐν συνεχείᾳ τετάρτην παράγραφον τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, προκειμένου περὶ συμφωνίας, καθ' ἣν ἐξαρτᾶται ἡ ἀμοιβὴ ἐκ τῆς ἐκβάσεως τῆς δίκης, ἀφορώσης εἰς μισθούς, ἡμερομίσθια, προσθέτους ἀμοιβὰς δι' ὑπερωρίας, ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς ἢ ἑορτάς, ὥρα, ἀντίτιμον μὴ ληφθείσης ἀδείας, ἀποζημίωσιν διὰ καταγγελίαν τῆς συμβάσεως καὶ ἐν γένει πᾶσαν ἀπαίτησιν, ἀναγομένην εἰς τὴν ἐργασιακὴν σύμβασιν ὑπαλλήλων, ἐργατῶν ἢ ὑπηρετῶν, ἡ περὶ ταύτης σύμβασις δέον νὰ καταρτίζηται ἐγγράφως καὶ νὰ γνωστοποιῆται εἰς τὸν Δικηγορικὸν Σύλλογον, οὗτινος μέλος εἶναι ὁ δικηγόρος. Ἡ γνωστοποίησις δέον νὰ γίνεται διὰ προσαγωγῆς ἀντιγράφου εἰς διπλοῦν τοῦ περὶ συμβάσεως ἐγγράφου εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ οἰκείου συλλόγου, ὅστις διὰ τοῦ ἀριστοβούλου ὑπαλλήλου βεβαιοῖ τὴν προσαγωγὴν διὰ πράξεως, συνταχθείσης κάτωθι τοῦ ἑνὸς τῶν ἀντιγράφων, ὅπερ παραμένει εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ συλλόγου καὶ καταχωρεῖται εἰς εἰδικὸν βιβλίον. Ἡ προσαγωγὴ δέον νὰ γίνεται ἐντὸς προθεσμίας εἴκοσι ἡμερῶν ἀπὸ τῆς καταρτίσεως τῆς συμβάσεως. Παρελθούσης τῆς προθεσμίας ταύτης ἡ σύμβασις θεωρεῖται ἐξ ὑπαρχῆς ἄκυρος.

Ἐκ τῶν παρατεθεισῶν διατάξεων σαφῶς συνάγεται, ὅτι εἰς τὰς διὰ τῆς τελευταίας αὐτῶν ἐπιβαλλομένας, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως, διατυπώσεις ὑπάγονται αἱ ἐξαρτῶσαι τὴν ἀμοιβὴν τοῦ δικηγόρου ἐκ τῆς ἐκβάσεως τῆς δίκης συμφωνίαι, ἐφ' ὅσον ὅμως ἡ εἰς ἣν αὗται ἀναφέρονται δίκη ἔχει ἀντικείμενον ἀξίωσιν ἐξ ἐργασιακῆς συμβάσεως ὑπαλλήλων, ἐργατῶν ἢ ὑπηρετῶν, ἀναφερομένην εἰς τὸ ἀντάλλαγμα γενικῶς τῆς παρασχεθείσης ἐργασίας καὶ τὴν ἀποζημίωσιν ἐν περιπτώσει καταγγελίας τῆς περὶ ταύτης συμβάσεως. Ὡς διαφορὰ ὅμως ἐξ ἐργασιακῆς συμβάσεως δὲν λογίζεται καὶ κατ' ἀκολουθίαν δὲν ἐμπίπτει ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς ὡς ἄνω διατάξεως ἡ ἔχουσα ἀντικείμενον ἀπαίτησιν τῶν ὡς ἄνω προσώπων ἐκ συνταξιοδοτήσεως, τὸ περὶ τῆς ὁποίας δικαίωμα γεννᾶται ἔναντι τοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως λυθείσης τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως καὶ ἅμα τῇ συνδρομῇ τῶν θεμελιούντων αὐτὸ γεγονότων. Οὔτε δὲ ἡ συνταξιοδότησις προϋποθέτει ἀναγκαίως σύμβασιν ἐργασίας, ἀφοῦ παρέχεται κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις καὶ εἰς πλείστας κατηγορίας ἠσφαλισμένων, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται ὡς προϋπόθεσις ἀπονομῆς της σύμβασις ἐργασίας αὐτῶν μετὰ τρίτων· ἀνάλογος δὲ ἐφαρμογὴ τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως ἐν προκειμένῳ δὲν χωρεῖ, καθόσον καὶ περὶ ἐξαιρετικοῦ δικαίου τοιαύτης πρόκειται καὶ εὐθέως ἀφ' ἑτέρου ἐξάγεται, ὅτι ὑφίσταται ἀθέλητον κενὸν ἐν τῇ ὡς ἄνω διατάξει, ἐξαντλητικῶς διαλαμβανούσῃ τὰς ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ μόνον κατ' ἰδίαν παροχὰς καὶ ἀπαιτήσεις, ἐφ' ὧν καὶ μόνον ἰσχύει, ἐπιδάλλον τὴν ἀναλογίαν. Ἀντιθέτως τούτοις ἀποφηνάμενον τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον καὶ ἐντεῦθεν ἀπορρίψαν κατὰ παραδοχὴν τῆς ἐφέσεως καὶ ἐξαφανίσεως τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως τὴν ἐφ' ἧς αὕτη ἀγωγήν, διώκουσαν τὴν καταψήφισιν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ι.Κ.Α. εἰς καταβολὴν τῷ ἀναιρεσείοντι δικηγόρῳ τοῦ ἐν αὐτῇ ποσοῦ, ὅπερ δυνάμει τῆς ἀπὸ 10.3.1961 ἐγγράφου συμβάσεως ἐργολαβίας δίκης ἀνέλαβεν ὁ μεθ' οὗ συνεβλήθη νὰ καταβάλῃ αὐτῷ λόγῳ ἀμοιβῆς του, ἐν ἐπιτεύξει συνταξιοδοτήσεώς του, διὰ τὰς νομίμους ἐνεργείας πρὸς χορήγησιν εἰς ἐκεῖνον ἠσφαλισμένον παρὰ τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ Ι.Κ.Α. τῆς ἧς ἐδικαιοῦτο συντάξεως γήρατος, μέρος τῆς ὁποίας ἐξεχωρήθη διὰ τοῦ ὡς ἄνω ἐργολαβικοῦ ὑπὸ τοῦ δικαιούχου εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα ἀναγγείλαντα τὴν τοιαύτην ἐκχώρησιν εἰς τὸ ἀναιρεσίβλητον, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἡ ἐφ' ἧς ἡ ἀγωγὴ στηρίζεται ὡς ἄνω σύμβασις εἶναι ἐξ ὑπαρχῆς ἄκυρος, ὡς μὴ ἐκτεθειμένου ἐν τῇ ἀγωγῇ ὅτι ἐγνωστοποιήθη αὕτη εἰς τὸν Δικηγορικὸν Σύλλογον, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἄνω διατάξει ὁριζόμενα, καθόσον, ὡς δέχεται, καίτοι ἡ δίκη, περὶ ἧς τὸ ὡς ἄνω ἐργολαβικόν, εἶχεν ἀντικείμενον ἀξίωσιν ἐκ συνταξιοδοτήσεως λόγῳ γήρατος, ἐν τούτοις, ὡς οὖσα αὕτη ἀπόρροια τῆς ἐνεργοῦ συμβάσεως ἐργασίας, ἐξ ἧς καὶ πηγάζει, ὑπόκειται ἡ περὶ ταύτης συμφωνία εἰς τὰς ὡς ἄνω ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος ὁριζομένας διατυπώσεις, ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς παρατεθείσας διατάξεις καὶ ἀναιρετέαν ἐντεῦθεν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδ. 17 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου μοναδικὸν λόγον ἀναιρέσεως.

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

ΣΥΝΘΕΣΙΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

Πρωτοδικειακή Ἐπιτροπή δι' ἀπόλυσιν πολεμιστῶν

Προαπαιτουμένη διά τήν νόμιμον σύνθεσιν συλλογικοῦ ὀργάνου διοικήσεως ἡ ἔγγραφος καί ἔγκαιρος κλῆσις πάντων τῶν μελῶν, τακτικῶν καί ἀναπληρωματικῶν, διά τήν προσέλευσιν εἰς τήν συνεδρίασιν, ὁσάκις αὐταί δέν γίνονται εἰς τακτάς ἡμερομηνίας.— Πλημμελής σύνθεσις Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς περιφερείας Πειραιῶς δι' ἀπόλυσιν πολεμιστοῦ.—Ἀκύρωσις οὕτω ἀποφάσεως αὐτῆς.

Προσβληθή δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἀπόφασις τῆς κατά τό ἄρθρον 5 τοῦ ν.δ. 4185/1961 (ΕΕΔ 20, 1222) συντεθειμένης Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς δι' ἀπόλυσιν τῶν κατά τόν ἀ.ν. 1836/1951 τοποθετουμένων πολεμιστῶν διά νεκρήν σύνθεσιν αὐτῆς.

Ἡ Ἐπιτροπή αὕτη ἀποτελεῖ συλλογικόν ὄργανον διοικήσεως καί ὡς τοιοῦτον λειτουργεῖ κατά τά ἐν τῷ Διοικητικῷ Δικαίῳ κρατοῦντα.

Ὅτι ὡς δέχεται καί ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐν ἀριθμοῖς πολλά ὑπό τοῦτου παγίως νομολογούμενα (Πρβλ. Σ.Ε. 1920/1968, εἰσηγητής *Ν. Παναγιωτάτος*, ΕΕΔ 27, 1131, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καί λοιπαί), διά τήν νόμιμον σύνθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς ἀπαιτεῖται ἡ ἔγγραφος καί ἔγκαιρος κλῆσις πάντων τῶν μελῶν αὐτῆς, τακτικῶν καί ἀναπληρωματικῶν, ὁσάκις αἱ συνεδριάσεις δέν γίνονται εἰς τακτάς καί ἐκ τῶν προτέρων ὡρισμένας ἡμερομηνίας.

Ἡ πρόσκλησις ἀποδεικνύεται εἴτε δι' ἀποδεικτικοῦ ἐπιδόσεως αὐτῆς, εἴτε ἐξ ἄλλων ἐγγράφων, προγενεστέρων τῆς συνεδριάσεως, ἐπερχομένης ἄλλως ἀκυρότητος, ἐφ' ὅσον δέν παρέστησαν ἅπαντα τά μέλη (Σ.Ε. 1920/1968, ἔνθ' ἀνωτ.).

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 3145/1968, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Μαραγκόπουλος**
Εἰσηγητής ὁ Πάρεδρος κ. **Β. Ρώτης**
Δικηγόρος ὁ κ. Ι. Κωτσόβελος

Διά τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως ζητεῖται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 3 τῆς 30.11.1967 ἀποφάσεως τῆς κατά τό ἄρθρον 7 τοῦ ἀ.ν. 244 τοῦ 1936 Ἐπιτροπῆς τῆς Περιφερείας τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς, διά τῆς ὁποίας παρεσχέθη εἰς τήν Α.Ε. «...» ἡ ἄδεια, ὅπως καταγγείλῃ τήν ὑφισταμένην μεταξύ αὐτῆς καί τοῦ αἰτοῦντος, προστατευομένου ὑπό τοῦ ἀ.ν. 1836 τοῦ 1951 νεοπολεμιστοῦ, ἀναγκαστικήν σύμβασιν ἐργασίας.

Εἰς τήν δίκην παρεμβαίνει ὑπέρ τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης πράξεως ἡ ὡς ἄνω ἑταιρεία.

Κατά τάς κειμένας διατάξεις (ἄρθρον 7 § 2 τοῦ ἀ.ν. 244 τοῦ 1936, ὡς συνεπληρώθη ὑπό τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 771 τοῦ 1937 καί τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 4185 τοῦ 1961) ἡ παρ' ἑκάστῃ πρωτοδικειακῇ περιφερείᾳ συνιστωμένη τετραμελής Ἐπιτροπή ἀποτελεῖται, μεταξύ τῶν ἄλλων, καί ἐξ ἑνός ὑπαλλήλου τοῦ Ὑφυπουργείου Ἐργασίας καί, τούτου μή ὑπάρχοντος ἐν τῇ περιφερείᾳ, ἐξ ἑνός δημοσίου ὑπαλλήλου. Ἡ ἐκδοθεῖσα δέ τήν προσβαλλομένην πρᾶξιν Ἐπιτροπή συνεκροτήθη διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 106161/4285 τῆς 18.9.1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, διορισθέντων ἐκ τῆς τάξεως τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ὡς τακτικοῦ μέλους αὐτῆς τοῦ Ἐλευθερίου Λάσκαρη, ὑπαλλήλου ἐπί 4ῳ βαθμῷ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, καί ὡς ἀναπληρωματικοῦ τοῦ Κωνσταντίνου Μπαλτᾶ, ὑπαλλήλου ἐπί βαθμῷ 5ῳ τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου.

Διά τήν νόμιμον σύνθεσιν συλλογικοῦ ὀργάνου τῆς διοικήσεως δέν ἀρκεῖ ἡ παρουσία τῶν ἀποτελούντων τήν νόμιμον ἀπαρτίαν μελῶν, ἀλλά προσαπαιτεῖται καί ἡ ἔγγραφος καί ἔγκαιρος κλῆσις πάντων τῶν μελῶν, τακτικῶν καί ἀναπληρωματικῶν, διά τήν προσέλευσιν εἰς τήν συνεδρίασιν, ὁσάκις αἱ συνεδρίαι δέν γίνονται εἰς τακτάς καί ἐκ τῶν πρότερον ὡρισμένας ἡμερομηνίας. Προσάπτει, ὅθεν, πλημμέλειαν εἰς τήν σύνθεσιν τῆς ἀποφανθείσης ἐν προκειμένῳ Ἐπιτροπῆς ἡ παράλειψις τῆς προσκλήσεως τοῦ ἀναπληρωματικοῦ μέλους Μπαλτᾶ (ὁμολογουμένη ὑπό τοῦ προεδρεύσαντος εἰς τήν Ἐπιτροπήν διά τοῦ ὑπ' ἀριθ. 75 τῆς 31.10.1968 ἐγγράφου του πρός τό Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας), ἐφ' ὅσον

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΧΡΗΜΑΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΙΣ ΠΑΘΟΝΤΟΣ ΔΙ' ΗΘΙΚΗΝ ΒΛΑΒΗΝ

'Αρμόδιον διά την έκδίκασιν αύτης Δικαστήριον

'Αξιώσεις υπαγόμεναι πρός έκδίκασιν είς την εργατικήν διαδικασίαν του Νόμου ΓΘΟΔ'/1911.—Υπαγωγή και της άξιώσεως μισθωτού περί πληρωμής είς αύτον κατά τας διατάξεις των άρθρων 299 και 932 Α.Κ. χρηματικής ικανοποιήσεως δι' ήθικήν βλάβην ένεκεν εργατικού ατυχήματος.—Συνδρομή άρθρου 300 Α.Κ. περί συντρέχοντος πταίσματος του παθόντος.

'Επρόκειτο, είς την περίπτωσιν της κατωτέρω αποφάσεως του 'Αρείου Πάγου, υπό της οποίας επεκυρώθη ή υπ' αριθ. 3976/1968 απόφασις του ώς έφετείου δικάσαντος κατά την εργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Πειραιώς, περί εργατικού ατυχήματος, εκ του οποίου εζητήθη υπό του παθόντος δι' αγωγής κατά την εργατικήν διαδικασίαν του νόμου ΓΘΟΔ' χρηματική ικανοποίησις δι' ήθικήν βλάβην κατ' άρθρον 932 'Αστικού Κώδικος.

'Ο 'Άριος Πάγος και διά της νεωτέρας αύτης αποφάσεως του (ίδετε και υπ' αριθ. 433/1968 απόφασιν της 'Ολομελείας αύτου, εισηγητής **Στ. Σταυρόπουλος**, ΕΕΔ 27, 1388) δέχεται, ότι και ή αξίωσις αύτη ηδύνατο να εκδικασθή κατά την καταργηθείσαν ήδη διαδικασίαν του νόμου ΓΘΟΔ'/1911, εφαρμοζομένην όμως επί των άκρεμόνων υποθέσεων κατ' άρθρον 37 του Εισαγωγικού του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας νόμου. (Ίδετε περί του τελευταίου τούτου Πρωτοδίκου Πειραιώς 1695/1968, Πρωτοδίκης 'Απ. *Μουστακόπουλος*, ΕΕΔ 28, 318).

Ταύτα ώς πρός την διαδικασίαν του νόμου ΓΘΟΔ'/1911, διότι ώς πρός την νέαν διαδικασίαν εργατικών διαφορών του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας δέν γεννάται ζήτημα ότι και ή αξίωσις αύτη υπάγεται είς αύτήν. (Ίδετε σημειώσεις μας έν ΕΕΔ 27, 1387)

Προκειμένου περί αποζημιώσεως του παθόντος κατά το κοινόν αστικόν δίκαιον διά περιουσιακήν αύτου ζημίαν (άρθρα 298, 914 Α.Κ.), ως και χρηματικής ικανοποιήσεως δι' ήθικήν βλάβην (άρθρον 932 Α.Κ.), όπερα ή περίπτωσις της αρεοπαγιτικής αποφάσεως (ίδετε περί ταύτης σημειώσεις μας έν ΕΕΔ 27, 1413 επ.), έχει εφαρμογήν ή διάταξις του άρθρου 300 Α.Κ. περί συντρέχοντος πταίσματος του παθόντος (*Αλ. Λιτζερόπουλος*, έν 'ΕρμΑΚ, υπ' άρθρον 300) και τούτο δέχεται και ή κατωτέρω αρεοπαγιτική απόφασις.

'Αρείου Πάγου 28/1969, Τμ. Β'

Πρωτοβρεών ο 'Αντιπρόεδρος κ. **'Αθ. Γεωργίου**

Εισηγητής ο 'Αρεοπαγίτης κ. **Δημ. Χατζόπουλος**

Δικηγόροι οι κ.κ. Ηλ. Στεφανόπουλος, Γ. Καλαμπαλίκης

Κατά την διάταξιν της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του από 1/4 Αυγούστου 1920 ν.δ. «περί κωδικοποιήσεως των διατάξεων του νόμου ΓΘΟΔ'», ως αύτη αντικατεστάθη διά του άρθρου 4 του νόμου 765/1943 και αύτη διά του άρθρου μόνου § 1 του νόμου 1968/1944, αμφοτέρων κυρωθέντων διά της υπ' αριθ. 324/1946 Πράξεως του Υπουργικού Συμβουλίου και διατηρηθέντων εν ισχύϊ διά του άρθρου 6 του ν.δ. της 8/11 Μαΐου 1946 «πάσα ιδιωτική αξίωσις μισθωτού ή εν περιπτώσει θανάτου αυτού των κατά νόμον δικαιουμένων προσώπων κατά του εργοδότου ή του διαδόχου αυτού, πηγάζουσα εκ σχέσεως εργασίας, δικάζεται κατά τας διατάξεις του παρόντος νόμου υπό Πρωτοδίκου, οριζομένου υπό του Προέδρου του Πρωτοδικείου, εν τη περιφερεία του οποίου κείται ή κατοικία του εναγομένου ή εν ή παρεσχέθησαν ή έδει να παρασχεθούν αι υπηρεσίαι του μισθωτού». Επομένως είς την υπό της διατάξεως ταύτης θεσπιζομένην συντομον και ολιγώτερον δαπανηράν διαδικασίαν υπάγεται και ή αξίωσις του υπαλλήλου ή εργάτου περί πληρωμής αύτω, κατά τας διατάξεις των άρθρων 299 και 932 του Α.Κ., χρηματικής ικανοποιήσεως

τό έγγράφως και προσηκόντως προσκληθέν τακτικόν μέλος δέν προσήλθεν. Διά τον λόγον δέ τοῦτον, βασίμως προβαλλόμενον ὑπό τοῦ αἰτοῦντος, ἀκυρωτέα ἀποβαίνει ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, παρελκούσης τῆς ἐξετάσεως τῶν ὑπολοίπων λόγων ἀκυρώσεως.

δι' ήθικήν βλάβην, προσγενομένην αὐτῷ ἕνεκεν ἀτυχήματος ἐκ διαίου συμβάντος, ἐπελθόντος εἰς αὐτὸν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ν. 551/1915, ἀφοῦ καὶ ἡ ἀπαίτησίς του αὕτη πηγάζει ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς σχέσεως ἐργασίας, γεννηθεῖσα κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς παροχῆς αὐτῶν. Ὅθεν, ἐφ' ὅσον διὰ τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου διώκεται ἡ καταψήφισις τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐργοδότου εἰς καταβολὴν τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως λόγῳ ἠθικῆς βλάβης συνεπείᾳ ἀτυχήματος ἐκ διαίου συμβάντος ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας, ὀφειλομένου εἰς ἀμέλειαν τοῦ παρ' ἐκείνου προστηθέντος, δὲν ἐστερεῖτο ὁ Πρωτοδίκης Πειραιῶς καθ' ὅλην ἀρμοδιότητος πρὸς ἐκδίκασιν τῆς ὡς εἴρηται ἀξιώσεως, ὑπαγομένης εἰς τὴν ὡς ἄνω διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΞΟΔ', καὶ ὀρθῶς ἀπερρίφθη ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Πειραιῶς ὁ λόγος ἐφέσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος περὶ ἀναρμοδιότητος τοῦ εἰρημένου δικαστοῦ, ὅθεν εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου α' λόγος ἀναιρέσεως.

Διαλαμβάνων τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν ἐν τῇ ἀναιρεσιβαλλομένῃ αὐτοῦ ἀποφάσει του, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, ὅτι ἐξετίμησε πάντα ἀνεξαιρέτως τὰ ἐκατέρωθεν ἐπικαλούμενα καὶ προσαγόμενα ἔγγραφα, καθίσταται ἀδιστάκτως πεπεισμένον, ὅτι ἐλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν διὰ τῶν ἀπὸ 14 Ἰουνίου 1968 προτάσεων τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐκκαλοῦντος ὑποβληθεισῶν κατὰ τὴν συζήτησιν, ἐφ' ἧς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις (3976/1968 Πρωτοδικείου Πειραιῶς), ἐπικληθεῖσαν καὶ προσαχθεῖσαν ἀπὸ 5.6.1965 τεχνικὴν ἔκθεσιν αὐτοψίας τοῦ τεχνικοῦ ἐπιθεωρητοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας Κ.Μ., καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ὡς ἀβάσιμος ἀπορριπτέος.

Ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τὸ δικάσαν δικαστήριον εἰς τὴν κρίσιν αὐτοῦ, ὅτι ὁ ἐπελθὼν τραυματισμὸς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ὀφείλεται εἰς τὴν ἀμέλειαν τοῦ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος προστηθέντος Ν.Σ., κατέληξεν ἐκ δύο αἰτιολογιῶν, ἑκάστη τῶν ὁποίων στηρίζει αὐτοτελῶς τὸ διατακτικὸν τῆς ἀποφάσεώς του, πρῶτον μὲν διότι ἐκ τοῦ συνόλου τῶν ἀποδείξεων ἐβεβαιώθη ἡ ἀμέλεια τούτου, συνισταμένη εἰς τὰς παραλείψεις τῆς μεριμνης διὰ τὴν καλὴν λειτουργίαν τοῦ πιεστηρίου καὶ εἰδικώτερον τοῦ ὑφισταμένου χειροκινήτου μοχλοῦ ἀσφαλείας αὐτοῦ (ὄντος ἐλαττωματικοῦ καὶ μὴ λειτουργήσαντος ἐντεῦθεν κατὰ τὸ ἀτύχημα) καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ ἐξοπλισμοῦ τοῦ μηχανήματος διὰ δύο χειροκινήτων μοχλῶν ἀσφαλείας, ὥστε ἡ κάθοδος τοῦ κοπτῆρος νὰ συντελῆται μόνον ἐφ' ὅσον ἀμφότεραι αἱ χεῖρες τοῦ ἐργάτου κεῖνται ἐπ' αὐτῶν, δεύτερον δὲ διότι ἐκ τῶν 5944/18.10.1957 καταδικαστικῶν εἰς βάρος τοῦ Ν.Σ. ἀποφάσεων τοῦ τριμελοῦς Ἐφετείου Ἀθηνῶν ἐπὶ σωματικῇ βλάβῃ ἐξ ἀμελείας τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἀμετακλήτου καταστάσης, ἀπορρέει δεδικασμένον, διὰ τὴν παροῦσαν δίκην, ὅσον ἀφορᾷ τὸν ὑπαίτιον τοῦ ἐπισυμβάντος εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον ἀτυχήματος, ἰσχῦον ἐναντι τοῦ ἀναιρεσείοντος προστήσαντος, ἤτοι ὡς πρὸς τὸν πταῖσμα τοῦ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἄνω προστηθέντος τραυματισμὸν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου. Ἀκρούσης δὲ τῆς μὴ πληττομένης πρώτης τῶν αἰτιολογιῶν τούτων πρὸς στήριξιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς ἀποφάσεως, εἶναι μάταιον νὰ ἐρευνηθῇ ὁ τὴν δευτέραν μόνον τῶν αἰτιολογιῶν πλήττων τέταρτος λόγος ἀναιρέσεως.

Τὸ ἄρθρον 300 Α.Κ., κατ' ἀναλογίαν ἐφαρμοστέον ἐν προκειμένῳ, προϋποτίθησι τὴν ὕπαρξιν κατ' ἀρχὴν πταίσματος τοῦ προξενήσαντος τὴν ζημίαν, ἐξ οὗ ἀπορρέει ἡ ἐναντι τοῦ ζημιωθέντος εὐθύνη πρὸς ἀποζημίωσιν, ἥτις ὅμως μειοῦται ἢ αἴρεται, ὅταν συντρέχῃ καὶ πταίσμα τοῦ ζημιωθέντος, συντελέσαν εἰς τὴν γένεσιν τῆς ζημίας, εἰς τὴν ἔκτασιν αὐτῆς, ἤτοι ὑπαίτιος, παράνομος καὶ ζημιογόνος πρᾶξις ἢ παράλειψις αὐτοῦ, τελοῦσα ἐν αἰτιώδει συνδέσμῳ πρὸς τὴν ζημίαν, ὡς ἀποτελοῦσα κατὰ τὴν κανονικὴν πορείαν τῶν πραγμάτων πρόσφορον αἰτίαν τοῦ ἐπελθόντος ἀποτελέσματος, ὅπερ δὲν θὰ ἐπήρχετο, ἂν δὲν συνέτρεχε καὶ τὸ πταῖσμα τοῦ ζημιωθέντος ἢ τοῦ ζημιώσαντος. Ἐπῆλθε δὲ τῇ συνδρομῇ τῶν πταισμάτων ἀμφοτέρων τούτων.

Ἐν προκειμένῳ δέχεται τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, τὴν ὕπαρξιν πταίσματος κατ' ἀρχὴν τοῦ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος προστηθέντος καὶ εἶτα παραλλήλως καὶ πταῖσμα καὶ δὴ κατὰ τὸ ἀνελέγκτως δεκτὸν γενόμενον ποσοστὸν τῶν 20% τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἐγκειμένου εἰς τὸ ὅτι οὗτος συνέβαλεν εἰς τὴν ἐπέλευσιν τοῦ ἀτυχήματος, δοθέντος ὅτι οὗτος κατὰ τὴν προσπάθειάν του ὅπως ἐξαγάγῃ τὰ μεταλλικὰ τεμάχια ἐκ τοῦ κυλινδρικοῦ σώματος τοῦ πιεστηρίου, ἔνθα εἶχον ἀπομείνει ταῦτα, ἐχρησιμοποίησε πρὸς εὐκολίαν του τὰ δάκτυλα τῶν χειρῶν του, ἀντὶ

ΕΡΓΑΣΙΑΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΣΕΩΣ ΕΡΓΟΥ

Συνέπεια ἐπὶ τῆς συμβάσεως, μὴ τηρηθείσης διαδικασίας νομιμοφροσύνης

Σύμβασις περὶ παροχῆς ἐργασίας καθαριστρίας εἰς Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου. — Χαρακτηρισμὸς αὐτῆς ὡς μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ οὐχὶ μισθώσεως ἔργου, ἐφ' ὅσον ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν παροχῆς τῆς ἐργασίας ἐπ' ἀορίστου χρόνου ἐναντι μισθοῦ, συμμορφουμένη πρὸς τὰς ὁδηγίας τοῦ ἐργοδότου καὶ διατελοῦσα οὕτω πρὸς αὐτὸν εἰς σχέσιν ἐξαρτήσεως. — Ἔλλειψις πιστοποιητικοῦ νομιμοφροσύνης κατ' ἄρθρον 1 Α.Ν. 516/1948. — Ἀκυρότης συμβάσεως καὶ ἀξίωσις μισθωτοῦ πρὸς ἀπόδοσιν ὠφελείας ἐργοδότου κατ' ἄρθρα 904, 907 Α.Κ. — Προϋπόθεσις τοῦ κατ' ἄρθρον 807 ἐδάφιον 9 Πολιτικῆς Δικονομίας λόγου ἀναιρέσεως.

Προέκυπτεν ἐν προκειμένῳ θέμα διαχωρισμοῦ τῆς συμβάσεως εἰς τοιαύτην περὶ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀπὸ τῆς περὶ μισθώσεως ἔργου, ὡς ὑπεστήριξε τὸ ἀναιρεσεῖον Ι.Κ.Α..

Ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 3879/1967 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Πειραιῶς, ἐχαρακτήρισε τὴν σύμβασιν ὡς τοιαύτην περὶ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας. Ἴδετε περὶ τῆς διακρίσεως ταύτης καὶ *Ι. Καποδίστριαν*, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 648, *Α. Τούση*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 25, Α.Π. 170/1954, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανής*, ΕΕΔ 13, 770, Α.Π. 705/1954, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελής*, ΕΕΔ 13, 1285, Α.Π. 158/1961, εἰσηγητὴς *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 20, 537, Α.Π. 58/1963, εἰσηγητὴς *Στ. Σταιρόπουλος*, ΕΕΔ 22, 119, Α.Π. 374/1966, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 25, 977, Σ.Ε. 1768/1964, εἰσηγητὴς *Γ. Μαραγκόπουλος*, ΕΕΔ 23, 1053).

Ὑποκειμένης συμβάσεως περὶ παροχῆς ἐργασίας πε-

τοῦ πρὸς τοῦτο προωρισμένου καὶ εἰς τὴν διάθεσίν του εὑρισκομένου εἰδικοῦ σιδηροῦ ἐλάσματος. Ὅθεν δεχθὲν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον διὰ πλήρους καὶ σαφοῦς ἀπηλλαγμένης ἀντιφάσεων αἰτιολογίας, ἐφικτὸν καθιστώσης τὸν ἔλεγχον τῆς ὀρθῆς ἐφαρμογῆς τῆς διαληφθείσης διατάξεως, τὴν συνδρομὴν ἑκατέρωθεν πταίσματος ὑπὸ τὰ ἄνω δεδομένα, δὲν ἐστέρησε τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν νομίμου βάσεως καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου τρίτος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

τὰ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, ὡς ἐν προκειμένῳ, ἔπρεπε νὰ τηρηθῇ διὰ τὸ κῦρος αὐτῆς ἡ κατὰ τὸν ἀ.ν. 516/1948 διαδικασία νομιμοφροσύνης (Ὀλ. Θ'/1967 Συντακτικῆς Πράξεως, ΕΕΔ 26, 1022), ἡ ὁποία ἐν προκειμένῳ δὲν ἐτηρήθη καὶ οὕτω ἀπέρρευσεν ἀξίωσις τῆς ἐργαζομένης πρὸς ἀπόδοσιν εἰς αὐτὴν τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 904 ἐπ. Ἀστικοῦ Κώδικος, ὑποκειμένης ἀκόμη συμβάσεως, κατὰ τὰ παγίως νομολογούμενα.

Ἀρείου Πάγου 29/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Χρ. Κομοτοῦρος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Καραβασίλης, Μ. Φρεσκάκης

Ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον Πειραιῶς ἐδέξατο, κατὰ μὴ ὑποκειμένην εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐκτίμησιν τῶν παρὰ τῶν διαδίκων προσαχθεισῶν ἀποδείξεων, ὅτι ἡ ἀναιρεσίδικος τὸν Ὀκτώβριον 1952 προσελήφθη, διὰ συμβάσεως ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος Ι.Κ.Α., ὡς καθαρίστρια τοῦ καταστήματος τοῦ ἐν Σαλαμῖνι ὑφισταμένου τότε ὑγειονομικοῦ σταθμοῦ τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Πειραιῶς, ὅπερ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1956 ἐχρησιμοποιήθη πρὸς στέγασιν τῶν Γραφείων καὶ Ἰατρείων τοῦ αὐτόθι ἱδρυθέντος Τοπικοῦ Παραρτήματος τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ ὑπὸ τὴν ἰδιότητά της ταύτην παρέσχε τὰς ὑπηρεσίας της ἔκτοτε καὶ μέχρι τῆς 31.1.1965, τελοῦσα ὑπὸ τὰς ὁδηγίας, τὴν ἐποπτείαν καὶ τὸν ἔλεγχον τοῦ ὡς ἄνω Παραρτήματος ἐκπροσώπου του, ἀπασχολουμένη

καθ' ἑκάστην, πλὴν Κυριακῶν καὶ ἑορτῶν, κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ἐπὶ τρίωρον καὶ ἀμειβομένη διὰ τὴν ἐργασίαν της ταύτην δι' ὡρομισθίου ἐκ δραχμῶν 10. Ὑπὸ τὰ ὡς ἄνω πραγματικὰ περιστατικὰ ἡ συναφθεῖσα σύμβασις ἦτο, κατὰ τὰς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 648, 652 καὶ 681 Α.Κ., ἡ τῆς μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ οὐχὶ τῆς μισθώσεως ἔργου, ἐφ' ὅσον δι' αὐτῆς ἡ ἀναιρεσίβλητος ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν παροχῆς τῆς ἐργασίας της ἐπ' ἀόριστον χρόνον ἔναντι μισθοῦ, συμμορφουμένη πρὸς τὰς ὁδηγίας τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ διατελοῦσα οὕτω πρὸς αὐτὸν εἰς σχέσιν ἐξαρτήσεως κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας της. Ἐκ μόνου δὲ τοῦ λόγου ὅτι διὰ τῶν ἐκδοθεισῶν ἐάσει τοῦ ἄρθρου 2 § 3 τοῦ ν. 2314/1953 ὑπ' ἀριθ. 62457 / 17.4.1954, 49454 / 29.10.1956 καὶ 69176/7.2.1957 κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Γ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας καθωρίσθη μηνιαία παγία ἐπιχορήγησις ἐκ δραχμῶν ν.ἐ. ἀντιστοίχως 300, 450 καὶ 500, διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν καταστημάτων ἑκάστου παραρτήματος καὶ ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς τοῦ ἀναιρεσείοντος, δὲν ἔπεται, ὅτι ἡ καταρτισθεῖσα ὡς ἄνω σύμβασις φέρει τὸν χαρακτῆρα τοιαύτης μισθώσεως ἔργου. Ὅθεν οὕτως ἀποφηναμένη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ κρίνασα μετὰ ταῦτα ὅτι, ἀκύρου οὔσης τῆς συμβάσεως ταύτης, ἕνεκα ἐλλείψεως τοῦ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 § 1 ἀ.ν. 516/1948 ἀπαιτουμένου πιστοποιητικοῦ νομιμοφροσύνης διὰ τὸν διορισμὸν ἢ πρόσληψιν ὑπαλλήλου ἐν γένει καὶ ὑπηρέτου ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, οἷον τὸ ἀναιρεσεῖον, κατὰ τὴν περὶ τούτου προβληθεῖσαν πρωτοδίκως ὑπὸ τοῦ τελευταίου ἔνστασιν, ὑφίσταται κατ' ἄρθρα 904 καὶ 907 Α.Κ. ἀξίωσις τῆς ἀναιρεσιβλήτου περὶ ἀποδόσεως αὐτῇ τῆς ὠφελείας, τὴν ὁποίαν ἀπεκόμισε τὸ ἀναιρεσεῖον ἐκ τῆς ὑπ' αὐτῆς παρασχεθείσης αὐτῷ ὡς ἄνω ἐργασίας της, ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Προϋπόθεσις τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδαφίου 9 Πολιτικῆς Δικονομίας λόγου ἀναιρέσεως ὅτι παρὰ τὸν νόμον δὲν ἔλαβε τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας ὑπ' ὄψιν προσαγεῖσας ἀποδείξεις εἶναι, ὅτι τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας ἐχώρησεν εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων.

Ἐν προκειμένῳ ὁ πέμπτος λόγος ἐφέσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος, καθ' ὃν κακῶς ὑπεχρεώθη εἰς τὴν πληρωμὴν τῇ ἀναιρεσιβλήτῳ δραχμῶν 27.139 μετὰ τοῦ νομίμου τόκου των, ἐνῷ κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν τοῦ νόμου καὶ ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, οὐδὲν ποσὸν ὤφειλεν εἰς ταύτην, ἀπερρίφθη διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὡς ἀόριστος καὶ ἀνεπίδεκτος δικαστικῆς ἐκτιμήσεως, μὴ πληττομένης κατὰ τοῦτο. Ἑπομένως ὁ ἐκ τοῦ ἄρθρου 807 ἐδαφίου 9 Πολιτικῆς Δικονομίας δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως, προσάπτων εἰς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν τὴν αἰτίασιν ὅτι δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰ ἐν τῷ ἀναιρετηρίῳ ἀποδεικτικὰ μέσα, ἤτοι τὴν ἐν λόγῳ ἔνορκον κατάθεσιν μάρτυρος καὶ ἔνορκον βεβαίωσιν, ἅτινα φέρονται ὡς ἀποδεικνύοντα τὴν καταβολὴν μέρους τοῦ ὡς ἄνω ποσοῦ, ὀφειλομένων μόνον δραχμῶν 12.788, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἐπὶ ἐσφαλμένης προϋποθέσεως στηριζόμενος.

Ἡ δικαστικὴ δαπάνη τῆς μὴ καταθεσάσης προτάσεις ἀναιρεσιβλήτου δέον ὅπως ἐπιβληθῇ εἰς τὸ ἀναιρεσεῖον, περιοριζομένης τῆς ἀμοιβῆς τοῦ πληρεξουσίου αὐτῆς δικηγόρου εἰς τὸ ἥμισυ κατ' ἄρθρον 22 § 3 ν. 3693/1957, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 7 ἐπ. ν. 2698/1953.

ΑΝΩΤΕΡΑ ΒΙΑ

ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ ΑΣΚΗΣΕΩΣ ΕΝΔΙΚΟΥ ΜΕΣΟΥ ΕΞ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΒΙΑΣ

Έννοια περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας κατ' ἄρθρον 255 κλπ. Ἀστικοῦ Κώδικος

Προκύπτουσα ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 255, 279, 336, 380 κλπ. Ἀστικοῦ Κώδικος ἰσχὺς τοῦ κανόνος ὅτι ἡ συνδρομὴ ἀνωτέρας βίας συνεπάγεται τὴν ἀναστολὴν τῆς παραγραφῆς ἢ προθεσμίας καὶ ἀφ' ἑτέρου ὅτι ἀνωτέραν βίαν συνιστᾷ πᾶν ἀπρόβλεπτον γεγονός, μὴ δυνάμενον νὰ ἀποτραπῇ καὶ διὰ μέτρων ἄκρας ἐπιμελείας καὶ συνέσεως.—Περιστατικὸν μὴ δυνάμενον νὰ κριθῇ ὡς ἐξ ἀνωτέρας βίας προκληθέν.—Παραμέλησις προθεσμίας ἀσκήσεως ἐφέσεως ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α.

Κατὰ τὴν προϊσχύσασαν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας Δικονομίαν, ἐλλείψει εἰδικῆς διατάξεως, καὶ ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τῆς ὁποίας ἐξεδόθη ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐπικυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 79/1968 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ναυπλίου, διὰ τὴν ἄσκησιν τῶν ἐνδίκων μέσων ἐφημόζετο ὁ ἐν ἄρθρῳ 255 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος κανών, ἀναστέλλετο δηλαδὴ ἡ προθεσμία, ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ δικαιοῦχος ἐκ λόγων ἀνωτέρας βίας ἐκωλύθη νὰ ἀσκήσῃ τὸ δικαίωμά του.

Ὡς περιστατικὸν ἀνωτέρας βίας λογίζεται καὶ ἡ αἰφνιδία ἀπρόβλεπτος σωματικὴ ἢ πνευματικὴ νόσος τοῦ κατ' ἐντολὴν τοῦ δικαιοῦχου ἐνεργοῦντος δικηγόρου του, ἐφ' ὅσον ὅμως ἐκ τῆς νόσου ταύτης ἀδύνατο ὁ δικαιοῦχος νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ἐπιβαλλομένην εἰς αὐτὸν πρᾶξιν ὁ ἴδιος ἢ ἄλλος, ἔστω καὶ ἂν κατεβάλλη τὴν πρέπουσαν ἐπιμέλειαν ἄνθρωπος (Α.Π. 414/1965, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 14, 984, ἔνθα σημειώσεις μιας καὶ λοιπαὶ παρομοιαι).

Τὸ περιστατικὸν ὅμως, τὸ ὁποῖον ἀναφέρεται εἰς τὴν κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴν ἀπόφασιν, ἐκρίθη, ὅτι δὲν συνιστᾷ τοιοῦτον ἀνωτέρας βίας.

Σημειωτέον ὅτι ἤδη κατ' ἄρθρον 154 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐὰν διάδικος συνεπείᾳ ἀνωτέρας βίας... δὲν ἠδυνήθη νὰ τηρήσῃ προθεσμίαν τινά, δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἐπαναφορὰν τῶν πραγμάτων εἰς τὴν προτέραν διαταραχθεῖσαν κατάστασιν. (Ἴδετε σχετικῶς *Στ. Σταυροπούλου*, Ἑρμηνεία Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, σελ. 290 ἑπ.).

Ἡ ἔννοια τῆς ἀνωτέρας βίας λαμβάνεται ὑπὸ τὴν ὑποκειμενικὴν (ἢ σχετικὴν) θεωρίαν. (Ἴδετε *Γ. Μπαλῆ*, Γενικαὶ Ἀρχαί, ἐκδ. 1951, σελ. 111, Α.Π. 699/1954, εἰσηγητὴς *Στ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 14, 576, Α.Π. 250/1955, εἰσηγητὴς *Γ. Ἠλιόπουλος*, ΕΕΔ 14, 576).

Ἀρείου Πάγου 18/1969, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Παυλίδης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Διαλεκτός, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Ι. Ξυδόπουλος

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 255, 279, 336, 380, 627, 630, 656 καὶ 834 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος προκύπτει σαφῶς, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ ἰσχὺς τοῦ κανόνος ὅτι ἡ συνδρομὴ ἀνωτέρας βίας συνεπάγεται τὴν ἀναστολὴν τῆς παραγραφῆς ἢ προθεσμίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅτι ἀνωτέραν βίαν συνιστᾷ πᾶν ἀπρόβλεπτον γεγονός, ὅπερ ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει δὲν ἠδύνατο ν' ἀποτραπῇ καὶ διὰ μέτρων ἄκρας ἐπιμελείας καὶ συνέσεως.

Ἐν προκειμένῳ τὸ ἀναιρεσεῖον ἐπικαλεῖται, ὅτι προέβαλεν ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου τὸν ἰσχυρισμὸν ὅτι, ἀποβιώσαντος κατὰ τὴν 12ην Σεπτεμβρίου 1967 τοῦ πληρεξουσίου του δικηγόρου Φ.Π., ἀνέλαβε τὴν δικογραφίαν τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις ὑποθέσεως τὴν 4 Δεκεμβρίου 1967, ὅτε ἀπεδόθη αὐτῷ αὕτη παρὰ τῆς οἰκογενείας τοῦ θανόντος, μεθ' ὃ ἠσχήθη, ἐντὸς τοῦ δυνατοῦ ἐκ τῶν πραγμάτων χρόνου, ἡ ἔφεσίς του, ἐφ' ἧς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις. Τὰ περιστατικὰ ὅμως ταῦτα, ὡς οὗτοι ἐκτίθενται, δὲν συνιστῶσιν ἀδυναμίαν ἐμπροθέσμου ἀσκήσεως τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἐφέσεως ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, δεδομένου ὅτι τοῦτο ἔχει ὠργανωμένην Νομικὴν Ὑπηρεσίαν, ἀποτελουμένην, κατὰ τὰ ἄρθρα 7 καὶ 8 τοῦ ν.δ. 2698/1953, ἐκ τοῦ Γραφείου τοῦ νομικοῦ συμβούλου, τὸ κύριον προσωπικὸν τοῦ ὁποίου ἀποτελεῖται ἐκ τοῦ νομικοῦ συμβούλου καὶ τεσσάρων παρέδρων, καὶ ὤφειλε καὶ ἠδύνατο, καταβάλλον τὴν ἐνδεικνυομένην ἐπιμέλειαν καὶ σύνεσιν, νὰ βεβαιω-

ΥΠΕΡΗΜΕΡΙΑ

ΥΠΕΡΗΜΕΡΙΑ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΑΠΟΔΟΧΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Εύθύνη Ἱεροῦ Ναοῦ ἔναντι ὑπηρετοῦντος Ἱεροψάλτου

Δικαίωμα τοῦ ἐκμισθωτοῦ ὑπηρεσιῶν, κατ' ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐπὶ τὸν μισθὸν αὐτοῦ ἐν ὑπερημερίᾳ ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του — Δεδικασμένον ἐξ ἀκυρωτικῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ὡς πρὸς τὴν θέσιν Ἱεροψάλτου Ἱεροῦ Ναοῦ.—Περιέλευσις τοῦ Ναοῦ εἰς ὑπερημερίαν κατ' ἄρθρον 349 Α.Κ. καὶ δικαίωμα μισθοῦ κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ.—Διορισμὸς ἢ παῦσις Ἱεροψαλτῶν κατ' Α.Ν. 2200/1940.

Ἐπρόκειτο εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1694/1967 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, περὶ Ἱεροψάλτου, ὁ ὁποῖος, ὡς ἔχει κριθῇ, εἶναι τακτικὸς ὑπάλληλος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, καὶ συνδέεται μετὰ τούτου διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου. (Ἴδετε Α.Π. 232/1968, εἰσηγητὴς ***Κ. Παπαϊωάννου***, ΕΕΔ 27, 872, ἔνθα αἱ σημειώσεις μας καὶ λοιπαί).

Ἐφ' ὅσον τὸ δεδικασμένον ἐξ ἀκυρωτικῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ὅτι ὁ Ἱερὸς Ναὸς περιῆλθεν εἰς ὑπερημερίαν περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Ἱεροψάλτου καὶ ὀφείλει τὸν μισθόν, ἐφαρμόζουσα καὶ ἐν προκειμένῳ τὸ ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἔχει γίνει δεκτόν, ὅτι καὶ ἐπὶ τῆς δημοσιοϋπαλληλικῆς σχέσεως καὶ ἐν γένει ἐπὶ τοῦ δημοσίου δικαίου δύνανται νὰ γίνῃ ἐφαρμογὴ ἀρχῶν τοῦ ἀστικοῦ δικαίου, ἐφ' ὅσον δὲν ἀντίκεινται εἰς τοὺς σκοποὺς τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας. (Ἴδετε Α.Π. 410/1951, εἰσηγητὴς *Β. Κυριακόπουλος*, ΕΕΔ 10, 1208, Α.Π. 152/1952, εἰσηγητὴς *Β. Μακρῆς*, ΕΕΔ 11, 415, Α.Π. 55/1963, εἰσηγητὴς ***Στ. Σταυρόπουλος***, ΕΕΔ 22, 109, αἱ ὁποῖαι ἐφήρμοσαν ἐπὶ σχέσεων τοῦ Κράτους πρὸς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους τὰς περὶ ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου ἀρχὰς τοῦ ἀστικοῦ δικαίου, ἴδετε καὶ *Τούση - Σταυροπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σ. 168, σημ. 6, σελ. 113, πρβλ. καὶ *Ἠλ. Κυριακοπούλου*, Ἑλληνικὸν Διοικητικὸν Δίκαιον, Α' Εἰσαγωγή, Ἔκδοσις 1961, σελ. 21 ἑπ., *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ, Εἰσαγ. ἄρθρων 648 - 680, ἀριθ. 67, τὸν *αὐτόν*, ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 656, ἀριθ. 9 ἑπ., ἔνθα καὶ ἀνάπτυξις τῶν ἐν γένει γνωμῶν).

Ἀρείου Πάγου 660/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δημ. Χατζόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Παπακωνσταντίνου, Γ. Ἀναγνωστόπουλος

Κατὰ τὸ ἄρθρον 656 Α.Κ. ἐὰν ὁ μισθωτὴς κατέστη ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας ἢ ἂν ἕνεκα λόγων ἀφορώντων

λῇ, πρὸ τῆς ἐκπνοῆς τῆς νομίμου προθεσμίας ἀσκήσεως τῆς ἐφέσεως, ἐὰν εἶχεν ἀσκηθῇ τοιαύτη, ὅτε, λαμβάνων γνῶσιν τῆς μὴ ἀσκήσεως ἐφέσεως ὑπὸ τοῦ εἰρημένου πληρεξουσίου του δικηγόρου, θὰ ἐπεμελεῖτο τῆς ἐμπροθέσμου ἀσκήσεως ταύτης δι' ἄλλου πληρεξουσίου του καὶ θὰ ἀπέτρεπεν οὕτω τὴν ἄπρακτον πάροδον τῆς προθεσμίας, ἐπελθοῦσαν οὕτως ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἀμελείας. Ὅθεν τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του δείκνυται, ἀπορρίψαν τὸν διαληφθέντα περὶ ἀνωτέρας βίας ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ μετὰ ταῦτα ἀπορρίψαν ὡς ἀπαράδεκτον τὴν κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἐπιδοθείσης αὐτῷ τὴν 18 Μαΐου 1967, ἀσκηθεῖσαν τὴν 16 Δεκεμβρίου 1967, ἤτοι μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς πρὸς τοῦτο ὁριζομένης ὑπὸ τοῦ νόμου προθεσμίας, ἔφασιν, τὸ μὲν ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς μνησθείσας περὶ ἀνωτέρας βίας διατάξεις, τὸ δὲ δὲν ἐκήρυξε παρὰ τὸν νόμον ἀπαράδεκτον, ἐφ' ᾧ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος. Ἀρκούσης δὲ τῆς αἰτιολογίας ταύτης ὅπως στηριχθῇ αὐτοτελῶς τὸ διατακτικὸν τῆς ἀποφάσεως, εἶναι ὅλως ἰδιαίτερον, ὅπως ἐξετασθῇ ὁ πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως, δι' οὗ πλήττεται ἡ ἑτέρα αἰτιολογία αὐτῆς, καθ' ἣν δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ προθεσμίας ἀσκήσεως ἐνδίκου μέσου αἱ περὶ ἀναστολῆς τῶν προθεσμιῶν λόγῳ ἀνωτέρας βίας διατάξεις, καθ' ὅσον, καὶ ἂν ἡ αὐτὴ ἐσφαλμένη, δὲν ἐπηρεάζει τὴν ὀρθότητα τοῦ διατακτικοῦ.

αὐτὸν καὶ μὴ ὀφειλομένων εἰς ἀνωτέραν βίαν εἶναι ἀδύνατος ἡ ἀποδοχὴ τῆς ἐργασίας, ὁ ἐκμισθωτὴς δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ τὸν μισθόν, μὴ ὑποχρεούμενος εἰς παροχὴν τῆς ἐργασίας ἐν ἄλλῳ χρόνῳ.

Ὡς ἐκ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, αὕτη δέχεται, κατ' ἀνέλεγκτον περὶ πραγμάτων κρίσιν, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος διωρίσθη δυνάμει ἐγγράφου τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν ὡς δεξιὸς ἱεροψάλτης τοῦ ἐναγομένου ἱεροῦ ναοῦ, ὅτι κατὰ Σεπτέμβριον 1963 παρηγγέλθη οὗτος δι' ἐγγράφου τοῦ αὐτοῦ Ἀρχιεπισκόπου, ὅπως μέχρι νεωτέρας αὐτοῦ διαταγῆς παύσῃ παρέχων τῷ ἀναιρεσείοντι τὰς ὡς ἱεροψάλτου ὑπηρεσίας του καὶ ἐν συνεχείᾳ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 146/28.1.1964 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Ἀρχιεπισκόπου, ἀκυρωθείσης κατόπιν σχετικῆς αἰτήσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2069/1966 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, μετετέθη ἐκ τοῦ δεξιοῦ εἰς τὸ ἀναλόγιον τοῦ ἀριστεροῦ ἱεροψάλτου τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ ὅτι μετὰ τὴν τοιαύτην μετάθεσιν ἐκ τοῦ δεξιοῦ εἰς τὸ ἀριστερὸν ὁ ἐνάγων προσέφερεν ἐκείνῳ τὰς ὑπηρεσίας του ὡς δεξιοῦ ἱεροψάλτου, πλὴν ὅμως ὁ ἀναιρεσείων ἠρνήθη νὰ τὰς ἀποδεχθῇ. Ἡ ἀκύρωσις ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν περὶ μεταθέσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐκ τοῦ δεξιοῦ εἰς τὸ ἀριστερὸν ἀναλόγιον, μὴ ἀναφερομένης εἰς δογματικὸν ἢ πνευματικὸν τῆς Ἐκκλησίας ζήτημα, ἀλλ' εἰς τὴν ὑπηρεσιακὴν κατάστασιν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἐπέφερε νόμιμον αὐτῆς κατάργησιν ἔναντι πάντων κατ' ἄρθρον 50 § 1 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 3713 «περὶ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας» (ὅ.δ. 92/1962), ἡ ἀπόφασις δὲ περὶ ἀκυρώσεως ἀποτελεῖ κατὰ τὴν παράγραφον 5 τοῦ ἰδίου ἄρθρου δεδικασμένον καὶ ἐν πάσῃ ἐνώπιον Δικαστικῆς Ἀρχῆς διαφορᾷ, καθ' ἣν προέχει τὸ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας κριθὲν διοικητικῆς φύσεως ζήτημα. Ἐξ ἑτέρου ὁ ἀναιρεσείων ἱερὸς ναὸς κατέστη ὑπερήμερος κατ' ἄρθρον 349 Α.Κ. περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἀρνουμένου νὰ προσφέρῃ τὰς τοιαύτας τῆς νέας θέσεώς του καὶ ἐμμένοντος εἰς τὴν παροχὴν αὐτῶν ὡς δεξιὸς ἱεροψάλτης. Οὕτω ἀποφηνάμενον καὶ τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον καὶ ἀκολούθως ἐπιδικάσαν εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον μισθοὺς ὑπερημερίας, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ἄνω διατάξεις καὶ οὐδεμίαν ἑτέραν παρεβίασεν.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 64 τοῦ ἀ.ν. 2200/1940 «περὶ ἱερῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων» ἀποφάσεις τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν περὶ διορισμοῦ ἢ παύσεως τῶν ἱεροψαλτῶν, ἐνεργοῦντος ὡς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς τῆς κυρωθείσης αὐτῷ Μητροπόλεως (ἄρθρον 21 νόμου 671/1943) καὶ ἀσκοῦντος τὴν ἐποπτείαν ἐπὶ τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ ταύτης ἐνοριακῶν ναῶν, λογίζονται ὡς πράξεις τῶν νομικῶν προσώπων τῶν ἱερῶν ναῶν, ἅτινα ἀφορῶσιν αὐτάς, ὑπαρνομένων καὶ μὲ τὴν μισθοδοσίαν τῶν διοριζομένων ἱεροψαλτῶν (ἄρθρον 22 ἀ.ν. 2200/1940) καὶ εὐθυνομένων ἐξ αὐτῶν. Οὕτως ἀποφηνάμενον καὶ τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του δείκνυται, καὶ ἀκολούθως ἀπορρῖψαν τὴν περὶ ἐλλείψεως παθητικῆς νομιμοποιήσεως ἔνστασιν τοῦ ἀναιρεσείοντος τὸ μὲν ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε, τὸ δὲ πλήρως ἠτιολόγησε τὴν ἀπόφασίν του καὶ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγοι ἀναιρέσεως πρῶτος κατὰ τὴν περὶ τούτου αἰτίασιν, ὡς καὶ ὁ τρίτος, εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

Ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 977/1964 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν ἀπόλυσις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, γνωστοποιηθεῖσα αὐτῷ τὴν 4 Αὐγούστου 1964, δὲν αἴρει τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκ τῆς μὴ ἀποδοχῆς τῶν τοιούτων ὑπηρεσιῶν ὑπερημερίαν τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἀφοῦ, καθ' ἃ δέχεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, οἱ ἀξιούμενοι μισθοὶ ἀνάγονται εἰς τὸν χρόνον ἀπὸ 1 Σεπτεμβρίου 1963 ἕως 31 Ἰουλίου 1964. Ἑπομένως ἡ μὴ λῆψις ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ Ἐφετείου τοῦ ἐπουσιώδους τούτου ἰσχυρισμοῦ δὲν συνιστᾷ λόγον ἀναιρέσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 807 § 7 Πολ. Δικονομίας καὶ ἀπορριπτέος ὁ Β' λόγος ἀναιρέσεως.

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΡΟΣΛΗΨΙΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΕ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

Έννοια άρθρου 6 § 5 Α.Ν. 1836/1951

Αρμοδιότης τού Κεντρικού Συμβουλίου προστασίας απολυομένων έκ τού στρατού όπως καθορίση τό σύνολον τών προσληπτέων καί κατανείμη αύτό κατά κατηγορίας είς έκαστον Υποκατάστημα ή Περιφερειακήν Υπηρεσίαν.—Διαπίστωσις ύπό τού Συμβουλίου περί συνδρομής ύποχρεωτικής προσλήψεως πολεμιστών έπί πλέον τών τοποθετηθέντων.—Συμπλήρωσις τού προβλεπομένου είς τόν Νόμον συνολικού άριθμού προσληπτέων.—Ισχυρισμός έργοδότου περί άνακλήσεως πράξεως Συμβουλίου ώς παρανόμου.

Επεκυρώθη ύπό τής κατωτέρω αποφάσεως τού Αρείου Πάγου ή ύπ' αριθ. 16783/1967 απόφασις τού ως έφετείου δικάσαντος κατά τήν έργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Αθηνών.

Επρόκειτο περί επιχειρήσεως έκ τών υποχρέων κατ' άρθρον 8 τού ά.ν. 1836/1951, ως έτροποποιήθη, διά πρόσληψιν πολεμιστών, ή οποία διατηρεί Περιφερειακάς Υπηρεσίας (Δημοσία Επιχείρησις Ηλεκτρισμού).

Ηρμηνεύθη ούτω ύπό τής εν λόγω δικαστικής αποφάσεως ή διάταξις τού άρθρου 6 τού ά.ν. 1846/1951, ή οποία ρυθμίζει τά περί καθορισμού τού συνόλου τών προσληπτέων ύπό τού Συμβουλίου τής έδρας τής επιχειρήσεως, ως και τό αναλογούν είς έκαστον Υποκατάστημα ή Περιφερειακήν Υπηρεσίαν προσώπων, διά τήν τοποθέτησιν τού οποίου αρμόδια είναι περαιτέρω τά τοπικά Συμβούλια. Ιδετε έπί τής διατάξεως και Σ.Ε. 2025/1966, εισηγητής *Δ. Καλλιβωκάς*, ΕΕΔ 26, 358, ένθα σημειώσεις μας και λοιπαί, Σ.Ε. 1128/1968, εισηγητής *Π. Ιωάννου*, ΕΕΔ 27, 815, Σ.Ε. 2264/1968, εισηγητής *Χ. Φωτούρος*, ΕΕΔ 27, 1331).

Άρειου Πάγου 27/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. **Αθ. Γεωργίου**
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. **Σπ. Γάγγας**
Δικηγόροι οι κ.κ. Γ. Μπλάτσιος, Β. Βασιλείου

Εκ τού άρθρου 6 § 5 ά.ν. 1836/1951, ορίζοντος τήν αρμοδιότητα τού Συμβουλίου τής έδρας τής υποχρεουμένης είς πρόσληψιν πολεμιστών επιχειρήσεως, όπως καθορίση τό σύνολον τών προσληπτέων και κατανείμη αύτό κατά κατηγορίαν είς έκαστον υποκατάστημα, και τού άρθρου 9 § 4 ορίζοντος ότι μετά πάροδον τριμήνου άπό τής υποβολής δηλώσεως περί τού αριθμού τού απασχολουμένου προσωπικού πάσα επιχείρησις, καλουμένη πρός τούτο, είναι υπόχρεως, όπως υποβάλη νέαν έγγραφον δήλωσιν περί τού απασχολουμένου παρ' αύτή προσωπικού, πρός διαπίστωσιν τής τυχόν αύξήσεως τού αριθμού αύτού, δικαιολογούσης αντίστοιχον αύξησιν τού αριθμού τών προσληπτέων, συνάγεται, ότι τό κατά τά ανωτέρω αρμόδιον Συμβούλιον, διαπιστούν έκ τής ως άνω δηλώσεως, αποδεικνύουσης απλώς είς τήν διευκόλυνσιν τού ελέγχου, είτε και έξ οιουδήποτε άλλου στοιχείου, ότι συντρέχει ή ως άνω περίπτωσις υποχρεωτικής προσλήψεως πολεμιστών, έπί πλέον τών τοποθετηθέντων και υπηρετούντων, δικαιούται να προβή είς καθορισμόν και κατανομήν τού αναγκαιούντος κατά κατηγορίαν αριθμού έξ αύτών, πρός συμπλήρωσιν τού προβλεπομένου έν τώ νόμω συνολικού αριθμού. Ούδαμώς δέ τού νόμου επιδάλλοντος όπως έκάστοτε διενεργήται συγκεφαλαίωσις και έξ υπαρχής καθορισμός τού συνολικού αριθμού τών προσληπτέων, καταργουμένης πάσης προγενεστέρας αποφάσεως, τό αρμόδιον Συμβούλιον δύναται να προβή είς τόν καθορισμόν τούτον διά προσθήκης είς έκάστην κατηγορίαν τού αριθμού τών έπί πλέον προσληπτέων, ότε, έάν είς τινα κατηγορίαν δέν προβλέπεται αύξησις τού αριθμού, εξακολουθεί ισχύων ό διά προγενεστέρων αποφάσεων οριοθείς, έκτός έάν έκ τής μεταγενεστέρας αποφάσεως προκύπτη, ότι ό αριθμός προσληπτέων καθορίσθη συνολικώς, ανακαλουμένων τών προγενεστέρων τοιούτων. Όθεν ή προσβαλλομένη απόφασις, καθ' ά εξ

αὐτῆς δείκνυται, κρίνασα ἀνελέγκτως, ὅτι ἡ ὑπ' ἀριθ. 217/1964 ἀπόφασις τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου, ὡς τοιούτου τῆς ἕδρας, δι' ἧς ὁ ἀριθμὸς τῶν προσληπτέων «ὑπηρετῶν» ὡρίσθη ἐν τῇ περιφερείᾳ Ἀττικῆς εἰς 20, δὲν ἀνεκλήθη, διὰ τῆς μεταγενεστέρας ὑπ' ἀριθ. 137/1965 ταυτοτῆς, ἅτε ταύτης ἐκδοθείσης «ἐν συγχείᾳ» τῆς πρώτης, καθοριστθέντος, ἑπομένως, δι' αὐτῆς καὶ δι' ἑκάστην κατηγορίαν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπὶ πλέον προσληπτέων καὶ οὐχὶ τοῦ συνολικοῦ τοιούτου, καὶ ὅτι, κατ' ἀκολουθίαν, καὶ μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 137/1965 ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου, μὴ διαλαμβάνουσαν ἀριθμὸν προσληπτέων «ὑπηρετῶν», ἐξακολουθεῖ ἰσχύουσα ἡ ὑποχρέωσις προσλήψεως τοιούτων μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν 20, ὅστις ὡρίσθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 217/1964 ἀποφάσεώς του, τὰ μὲν προέβη εἰς ἐκτίμησιν πραγματικῶν γεγονότων, μὴ προσβάλλουσα κανόνας δικαίου, δι' ἣν δὲν ἱδρύεται λόγος ἀναιρέσεως, τὸ δὲ πλήρεις διαλαβοῦσα αἰτιολογίας ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ἀνωτέρω διαληφθείσας διατάξεις καὶ οὐδεμίαν ἑτέραν παρεβίασεν εὐθέως ἢ ἐκ πλαγίου, ἀπορριπτέων κρινομένων τῶν περὶ ἀντιθέτου ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ ἀναιρέσεως διαλαμβανομένων αἰτιάσεων.

Καθ' ἃ δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, αὕτη, ἵνα καταλήξῃ εἰς τὸ πόρισμα, ὅτι δὲν ἀπεδείχθη ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἀναιρεσειούσης ὅτι κατὰ τὴν τοποθέτησιν τοῦ ἀναιρεσιδίκου εἶχον ἤδη τοποθετηθῆ, ἀλλὰ καὶ ἀνέλαβεν ὑπηρεσίαν, 20 ὑπηρέται, ἄρα ὅτι ὁ διορισμὸς αὐτοῦ ἦτο ἄκυρος, ὡς λαβὼν χώραν καθ' ὑπέρβασιν δικαιοδοσίας, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν πάντα τὰ ἐπικαλούμενα καὶ προσαγόμενα ἔγγραφα, οὐδεμιᾶς καταλειπομένης ἀμφιβολίας ὅτι ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ ἐν τῷ ἀναιρετηρίῳ ἀναφερόμενα ὡς ἐπικληθέντα καὶ προσαχθέντα ἔγγραφα, ἤτοι 1) τὸ ὑπ' ἀριθ. 103970/5.7.1965 τῆς Ὑπηρεσίας τῆς ἀναιρεσιδίκου καὶ 2) τὸ ὑπ' ἀριθ. 19820/2994/8.10.1965 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας. Ὅθεν ὁ δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως, καθ' ὃν παρὰ τὸν νόμιον δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν τὰ ἔγγραφα ταῦτα πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ὡς ἄνω ἰσχυρισμοῦ, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ὁ κατὰ τὸ ἀναιρετήριον ἰσχυρισμός, καθ' ὃν «ἡ πρᾶξις τοποθετήσεως τοῦ ἀναιρεσιδίκου, ἐφ' ᾗς οὗτος ἐστήριξε τὰς ἐπιδίκους ἀξιώσεις του, ἀνεκλήθη ὑπὸ τοῦ ἐκδόσαντος ταύτην Συμβουλίου ὡς παράνομος», εἶναι, ὡς διατυποῦται ἐν τῷ ἀναιρετηρίῳ, ἀόριστος καὶ ἀνεπίδεκτος δικαστικῆς ἐκτιμήσεως, ὡς μὴ ἐκτιθεμένων τῶν θεμελιούντων αὐτὸν περιστατικῶν, καὶ δὴ μὴ προσδιοριζομένου ἐὰν ἡ ἀνάκλησις ἔλαβε χώραν νομοτύπως δι' ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου, οὐδὲ τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τοῦ χρόνου ἐκδόσεως αὐτῆς συμπίπτοντος πρὸς τὸν χρόνον καταργήσεως τῆς περὶ τοποθετήσεως ἀποφάσεως, ἐφ' ὅσον ἡ ἀναφερομένη ὡς αἰτιολογία τῆς ἀνακλήσεως, ἀνεπαρκὴς οὖσα, ἀφοῦ δὲν ἐκτίθενται τὰ καθιστῶντα παράνομον τὴν τοποθέτησιν περιστατικά, δὲν προσδίδει εἰς τὴν τοιαύτην ἀνάκλησιν δύναμιν καταργήσεως ἐξ ὑπαρχῆς τῆς τοποθετήσεως καὶ κατὰ συνέπειαν τὸ Ἐφετεῖον, μὴ λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὸν τοιοῦτον ἰσχυρισμόν, ὄντα ἐπουσιώδη, ὡς ἐκτίθεται ἐν τῷ ἀναιρετηρίῳ, λόγῳ τῆς ἀοριστίας του, οὐδεμίαν διάταξιν παρεβίασεν. Οὔτε δύναται ἡ ἐν τῷ ἀναιρετηρίῳ ἀοριστία τοῦ ἰσχυρισμοῦ νὰ συμπληρωθῇ διὰ παραπομπῆς εἰς τὰς προτάσεις τῆς ἐνώπιον τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου συζητήσεως, διότι κατὰ τὸ ἄρθρον 819 § 3 Πολιτικῆς Δικονομίας οἱ τῆς ἀναιρέσεως λόγοι πρέπει νὰ περιέχωνται εἰς αὐτὴν τὴν περὶ ἀναιρέσεως αἴτησιν, ἄρα καὶ ἡ βασιμότης αὐτῶν ἐκτιμᾶται ἐξ αὐτῆς. Ὅθεν εἶναι ἀπορριπτέος ὁ περὶ τούτου τρίτος λόγος ἀναιρέσεως.

ΟΙΚΙΑΚΑΙ ΥΠΗΡΕΤΡΙΑΙ

ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΠΟ ΟΙΚΟΣΙΤΟΥ ΥΠΗΡΕΤΡΙΑΣ ΑΝΤΙ ΕΙΔΙΣΜΕΝΟΥ ΜΙΣΘΟΥ

Ὕπαρξις ἐξωγάμων σχέσεων καὶ κῦρος συμβάσεως ἐργασίας

Παροχὴ ἐξηρτημένης ἐργασίας ὑπὸ οἰκοσίτου ὑπηρετρίας ἐπὶ ἀμοιβῇ.—Ἀνεπηρέαστον κύρους ἐργασιακῆς συμβάσεως ἐκ τοῦ λόγου ὅτι εἶχον ἀναπτυχθῇ καὶ διετηροῦντο μεταξὺ τῶν συμβληθέντων ἐξώγαμοι σχέσεις.—Ὑποχρέωσις καταβολῆς τοῦ κατ' ἄρθρον 649 Ἀστικοῦ Κώδικος εἰδισμένου μισθοῦ.—Ἔννοια εἰδισμένου μισθοῦ.—Δῶρα καθ' ἑορτάς.—Χρόνος παραγραφῆς ἀξιώσεως.

Ἀντικείμενον τῆς δίκης ὑπῆρξεν ἀξίωσις γυναικός, ἡ ὁποία παρεῖχεν οἰκιακὰς ὑπηρεσίας, νὰ ἀμειφθῇ διὰ τοῦ εἰθισμένου κατ' ἄρθρον 649 Ἀστικοῦ Κώδικος μισθοῦ, μὴ συμφωνηθέντος ἐν προκειμένῳ ὡρισμένου τοιούτου. (Ἴδετε ἐκ τῶν τελευταίων τὴν Α.Π. 105/1966, εἰσηγητὴς *Ι. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 25, 175 καὶ ΕΕΔ 24, 851, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς θεωρίαν καὶ λοιπὴν νομολογίαν, Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου Ἄρτης 246/1968, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαλάκης*, ΕΕΔ 28, 168).

Προέκυψεν ἐν προκειμένῳ θέμα παραγραφῆς τῆς ἀξιώσεως, ἧς πρὸς τὴν ὁποίαν τὸ Πρωτοδικεῖον ἐφαρμόζει τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 256 § 1 Ἀστικοῦ Κώδικος. (Ἴδετε περὶ τούτου καὶ σημείωσιν μας ἐν ΕΕΔ 28, 168).

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου ὑπῆρξαν μεταξὺ τῶν διαδίκων καὶ ἐξώγαμοι σχέσεις, ἀλλ' αὗται, ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, δὲν θίγουν τὸ κῦρος τῆς συμβάσεως, ὡς γίνεται τοῦτο δεκτὸν ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ. (Ἴδετε τὰς ἐν τῇ ἀποφάσει τοῦ Πρωτοδικείου παραπομπὰς καὶ τὴν ἐνδιαφέρουσαν ἀπὸ 6 Μαΐου 1939 ἀπόφασιν τοῦ Ἐργατικοῦ Ἀκροατικοῦ τῆς Γερμανίας, ΕΕΔ 1, 247, ἐπαναλαμβανομένην εἰς σημείωσιν μας ἐν ΕΕΔ 20, 45).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 181/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου ΓΩΟΔ' κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ι. Ντεγιάννης**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ἀθ. Ποῦλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Κυραγγελῆς, Π. Κόλλιας

Διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγὴ ἡ ἐνάγουσα, ἐκθέτουσα ὅτι προσελήφθη παρὰ τοῦ ἐναγομένου ἐν τῇ οἰκίᾳ του ὡς οἰκόσιτος ὑπηρέτρια ἀπὸ 25.8.1949 καὶ παρέσχε τὰς ὡς τοιαύτης ὑπηρεσίας της μέχρι 28.9.1967, ἠτήσατο, ὅπως ὑποχρεωθῇ ὁ ἐναγόμενος καὶ καταβάλῃ αὐτῇ τὸν εἰθισμένον μισθόν της καὶ τὰ δῶρα ἑορτῶν, ἤτοι ἐν συνόλῳ δραχμὰς 237.950. Ἐβεβαιώθησαν τὰ ἑξῆς: Ὁ ἐναγόμενος, ἔγγαμος ὤν, ἡ σύζυγος τοῦ ὁποίου ὅμως ἐνοσηλεύετο εἰς τὸ ἐνταῦθα Δημόσιον Ψυχιατρεῖον, πάσχουσα ἐκ ψυχικοῦ νοσήματος, κατὰ τὸ ἔτος 1949 ἐγνώρισε τὴν ἐνάγουσαν, ἡλικίας τότε 34 ἐτῶν, διατελοῦσαν ἐν χηρείᾳ, ἀμφότεροι δὲ οἱ διάδικοι ἀπέβλεπον εἰς τὴν τέλεσιν γάμου. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἡ ἐνάγουσα ἐδέχθη, ὅπως φιλοξενῇ τὸν ἐναγόμενον ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου 1949 εἰς τὴν ἐνταῦθα μεμισθωμένην οἰκίαν της, εἰς ἣν ἀμφότεροι συνώκουν ὡς σύζυγοι, τῆς τοιαύτης συμβιώσεως τούτων παραταθείσης ἐν τῇ οἰκίᾳ τῆς ἐναγούσης μέχρι καὶ τοῦ ἔτους 1954. Ἀκολούθως, ἐν ὄψει ὅτι ἡ ἐνάγουσα διεῖδεν, ὅτι δὲν πρόκειται νὰ τελέσῃ γάμον μετὰ τοῦ ἐναγομένου καὶ ὅτι ὁ τελευταῖος, ἐπαγγελλόμενος τὸν ἐργατοτεχνίτην ἀνελκυστήρων, δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπιμεληθῇ τῆς ἀνατροφῆς τῶν ἐκ τοῦ νομίμου γάμου του γεννηθέντων δύο τέκνων του, ἑνὸς ἄρρενος καὶ ἑνὸς θήλεος, ἄτινα διέμενον μετὰ τῆς μητρός του καὶ τὰ ὁποῖα ἐπρόκειτο νὰ παραλάβῃ, συνεφωνήθη, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1955, ὅπως ἡ ἐνάγουσα ἀπασχολῆται εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἐναγομένου ὡς οἰκιακὴ βοηθός, ἤτοι νὰ προβαίνῃ εἰς τὴν ἀγορὰν ὠνίων, τὴν παρασκευὴν φαγητοῦ, τὴν καθαριότητα τῆς οἰκίας τοῦ ἐναγομένου, ὅτε ἐν τῷ μεταξὺ εἶχεν ἀποκτήσει ἰδιόκτητον τοιαύτην, εἰς ἣν οἱ διάδικοι εἶχον ἐγκατασταθῇ ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἔτους 1965, ἐπὶ πλέον δὲ ἐπιμελῆται καὶ τῶν ὡς ἄνω δύο τέκνων τοῦ ἐναγομένου. Εἰς ἐκτέλεσιν τῆς τοιαύτης συμβάσεως ἡ ἐνάγουσα ἀπὸ τοῦ ἀναφερομένου χρόνου ἤρξατο νὰ ἐκτελῇ τὰς

ὡς ἄνω οἰκιακὰς ἐργασίας, χωρὶς ὁ ἐναγόμενος νὰ τῇ καταβάλῃ μισθόν, εἰμὴ μόνον τὰ ἀναγκαιοῦντα εἴδη ἐνδύσεως καὶ ὑποδήσεως, ἐξηκολούθησαν ὅμως παραλλήλως καὶ αἱ ἐξώγαμοι μετὰ τῶν διαδίκων σχέσεις, τῆς τοιαύτης συμβιώσεως παραταθείσης μέχρι τῆς 27.9.1967, ὅτε μεταξὺ τῶν διαδίκων ἐδημιουργήθη ἐπεισόδιον καὶ ἡ ἐνάγουσα, ἀποχωρήσασα τῆς οἰκίας τοῦ ἐναγομένου, ἔπαυσε νὰ παρέχῃ εἰς αὐτὸν τὰς ὡς ἄνω ἐκτεθείσας ὑπηρεσίας. Τὸ ἐπεισόδιον ἐδημιουργήθη, διότι ὁ ἐναγόμενος ἐξεδήλωσε πρόθεσιν, ὅπως τὴν ὡς ἄνω οἰκίαν του συστήσῃ ὡς προῖκα εἰς τὴν μεμνηστευμένην θυγατέρα του καὶ ἡ ἐνάγουσα ἐπείσθη, ὅτι δὲν πρόκειται νὰ δωρήσῃ ταύτην (οἰκίαν) εἰς αὐτήν. Ἡ ἐνάγουσα κυρίως κατὰ τὸν κρίσιμον χρόνον παρεῖχε τὰς ὡς ἄνω ὑπηρεσίας της εἰς τὸν ἐναγόμενον, καθ' ὅσον τὸ μὲν ἄρρεν τέκνον του σπανίως παρέμενε παρ' αὐτῷ, ἡ δὲ θυγάτηρ του ἀπὸ 1.10.1958 - 20.9.1960 ὑπῆρξε τρόφιμος τοῦ ἐν Νέᾳ Σμύρνῃ Ἀσύλου Ἁγίου Ἀνδρέου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν (βλ. σχετικὴν βεβαίωσιν) καὶ ὁσάκις παρέμενεν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἐναγομένου πατρός της ἀπησχολεῖτο παραλλήλως πρὸς τὴν ἐνάγουσαν εἰς τὰς ὡς ἄνω ὑπηρεσίας.

Παρὰ τὴν ὡς ἄνω ἰδιότυπον συμβίωσιν τῆς ἐναγούσης, εἶναι γεγονὸς ὅτι αὕτη καθ' ἅπαντα τὸν κρίσιμον χρόνον ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἔτους 1955 μέχρι τῆς 27 Σεπτεμβρίου 1967 παρεῖχε κανονικῶς ἐξηρτημένην ἐργασίαν πρὸς τὸν ἐναγόμενον, οὐδέποτε ἐκδηλώσασα πρόθεσιν ὅπως μὴ ἀξιώσῃ ὑπηρετικοὺς μισθοὺς καὶ δὲν ἐπηρεάζεται τὸ κῦρος τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἐκ τοῦ λόγου ὅτι αὕτη μετὰ τοῦ ἐναγομένου εἶχεν ἀναπτύξει καὶ διατηρεῖ καὶ ἐξωγάμους σχέσεις (βλ. *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 42 - 44, *Τούσης*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 68 ἑπ. καὶ σημειώσεις *Συντιάξεως*, ἐν ΕΕΔ 25, σελ. 45). Κρίνας ὅθεν ὁ εἰς πρῶτον βαθμὸν δικάσας Πρωτοδίκης ὅτι ἡ ἐνάγουσα κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 25.8.1949 μέχρι 31.12.1954 συνεδέετο μετὰ τοῦ ἐναγομένου διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἐσφαλμένως τὰς προσκομισθείσας ἀποδείξεις ἐξετίμησε, τοὐναντίον ἀποφανθεὶς ὁ αὐτὸς δικαστὴς ὅτι κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.1.1954 μέχρι 27.9.1967 ἡ ἐνάγουσα παρεῖχεν εἰς τὸν ἐναγόμενον ὑπηρεσίας, προσιδιαζούσας εἰς οἰκιακὴν ὑπηρέτριαν, ὀρθῶς τὰς προσκομισθείσας ἀποδείξεις ἐξετίμησεν. Δέον ὅθεν ὅπως, γινομένου δεκτοῦ ἐν μέρει καὶ ὡς κατ' οὐσίαν βασίμου τοῦ πρώτου λόγου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις κατὰ τὰ κατωτέρω καὶ τῷ διατακτικῷ ὁριζόμενα.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 648, 649 καὶ 653 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος σαφῶς προκύπτει, ὅτι, ἐὰν τὸ ποσὸν τοῦ μισθοῦ δὲν ἔχῃ ὁρισθῇ διὰ τῆς συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας, ὁ μισθωτὴς ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ τὸν εἰθισμένον μισθόν, ἐκεῖνον δηλονότι, τὸν ὁποῖον καταβάλλουσιν ἄλλοι μισθωταὶ ὑπηρεσιῶν δι' ὁμοίας ἐργασίας εἰς ἄλλους ἐκμισθωτὰς τοῦ αὐτοῦ φύλου καὶ ἡλικίας, παρέχοντας δὲ ἐργασίας τοῦ αὐτοῦ εἴδους, ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ καὶ ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας (βλ. Α.Π. 77/1968, ΕΕΔ 27, 470, *Κ. Κασκά*, Ἐποχικὸν Δίκαιον, τόμος Α', ἐκδ. 4η, ὑπ' ἄρθρον 649, *Ι. Καποδίστριαν*, ἐν ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 649).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ συνήθης χρηματικὸς μισθός, ὃστις κατεβάλλετο μηνιαίως εἰς οἰκοσίτους ἐν Ἀθήναις ὑπηρετρίας τῆς ἡλικίας καὶ πείρας τῆς ἐναγούσης διὰ τὰς ὡς ἄνω ἐργασίας εἰς πρόσωπα τῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς καταστάσεως τοῦ ἐναγομένου, ὑπὸ τὰς αὐτὰς ὡς ἄνω συνθήκας, ὡς ἐν τῇ ἀμέσως προηγουμένῃ σχέσει ἐκτίθεται, ἀνήρχετο εἰς δραχμὰς 200 κατὰ τὰ ἔτη 1955, 1956, 1957 καὶ 1958, εἰς δραχμὰς 300 κατὰ τὰ ἔτη 1959, 1960, 1961 καὶ 1962, εἰς δραχμὰς 350 κατὰ τα ἔτη 1963, 1964, 1965 καὶ εἰς δραχμὰς 400 κατὰ τὸ ἔτος 1966 κατὰ τὸν ὑπόλοιπον χρόνον. Τῆς δικαίας καὶ εὐλόγου ταύτης ἀμοιβῆς, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν ἀνωτέρω περιστατικῶν

δικαιοῦται καὶ ἡ ἐνάγουσα καὶ ἑπομένως διὰ τὸν κρίσιμον χρόνον δικαιοῦται αὕτη διὰ μισθοὺς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 43.000. Ὡσαύτως δυνάμει τοῦ ἄρθρου 8 τῶν περὶ δώρων ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα 1959 μέχρι καὶ 1966 κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας (ὑπ' ἀριθ. 30100/1959, 82900/1959, 24220/1960, 78400/1960, 23000/1961, 88000/1961, 31421/1962, 96000/1962, 30300/1963, 100320/1963, 32500/1964, 116220/1964, 39700/1965, 116100/1965, 31436/1966 καὶ 116800/1966), ἄρθρου 9 τῆς ὑπ' ἀριθ. 74800/1958 ἀποφάσεως τῶν αὐτῶν Ὑπουργῶν καὶ ἄρθρου 6 τῶν ὑπ' ἀριθ. 36980 καὶ 13253/1967 ἀποφάσεων τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω Ὑπουργῶν, ἀφορωσῶν τὰ δῶρα ἑορτῶν τοῦ ἔτους 1967, ἡ ἐνάγουσα ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ: 1) Διὰ δῶρα Χριστουγέννων τῶν ἐτῶν 1958 καὶ 1959 ἀνὰ δραχμὰς 300, τῶν ἐτῶν 1960 καὶ 1961 ἀνὰ δραχμὰς 330, τῶν ἐτῶν 1962, 1963 καὶ 1964 ἀνὰ δραχμὰς 350, τοῦ ἔτους 1965 δραχμὰς 400, τοῦ ἔτους 1966 δραχμὰς 450 καὶ τοῦ ἔτους 1967 δραχμὰς 272,30, καὶ 2) διὰ δῶρα Πάσχα τοῦ ἔτους 1959 δραχμὰς 150, τῶν ἐτῶν 1960 καὶ 1961 ἀνὰ δραχμὰς 165, τῶν ἐτῶν 1962, 1963 καὶ 1964 ἀνὰ δραχμὰς 175, τοῦ ἔτους 1965 δραχμὰς 200, τοῦ ἔτους 1966 δραχμὰς 225, καὶ τοῦ ἔτους 1967 δραχμὰς 275, ἤτοι συνολικῶς δραχμὰς 4.312,30. Πρὸ τῶν Χριστουγέννων τοῦ ἔτους 1958 δὲν ἐδικαιοῦντο δώρων ἑορτῶν αἱ ὑπηρέτριαι. Ἐναντι τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 46.312,30 οὐδεμία καταβολὴ οἱουδήποτε ποσοῦ ἐβεβαιώθη ἐκ μέρους τοῦ ἐναγομένου εἰς τὴν ἐνάγουσαν, ὡς ὀρθῶς ἐκρίθη διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 250 § 6 καὶ 17 καὶ 251 Α.Κ. προκύπτει, ὅτι αἱ ἀξιώσεις ἐκ μισθῶν παντὸς εἴδους καὶ ἄλλων ἀμοιβῶν, οἷαι εἶναι καὶ τὰ δῶρα ἑορτῶν, χορηγούμενα ὑπὸ τῶν οἰκείων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, ἐκδιδομένων βάσει τοῦ ἀ.ν. 1777/1951, παραγράφονται μετὰ πενταετίαν, ἀρχομένην ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ ἔτους, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐγεννήθη ἡ ἀξίωσις καὶ ἦτο δυνατὴ ἡ δικαστικὴ αὐτῆς ἐπιδίωξις, προκειμένου ὅμως περὶ ἀξιώσεων ὑπηρετῶν κατὰ τῶν κυρίων ἡ παραγραφὴ ἀναστέλλεται διαρκούσης τῆς σχέσεως ὑπηρεσίας, οὐχὶ ὅμως καὶ πέραν τῆς δεκαπενταετίας (ἄρθρον 256 § 4 Α.Κ.).

Ἐν προκειμένῳ, ἐφ' ὅσον ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ ἐπίδικος σύμβασις ἐργασίας διήρκεσεν ἀπὸ 1.1.1955 μέχρι τῆς 27.9.1967, αἱ ἀξιώσεις τῆς ἐναγούσης περὶ καταβολῆς εἰς αὐτὴν τοῦ εἰθισμένου μισθοῦ της καὶ τῶν δώρων ἑορτῶν, ὧν, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, ἐδικαιοῦτο μόνον ἀπὸ τῶν Χριστουγέννων 1958, ἡ ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος - ἐναγομένου ἐπικαλουμένη πενταετὴς παραγραφὴ τῶν ἐπιδίκων ἀξιώσεων τῆς ἐναγούσης ἀπορριπτέα κρίνεται ὡς ἀβάσιμος, ὡς ὀρθῶς ἐκρίθη καὶ ὑπὸ τοῦ πρωτοδίκως δικάσαντος. Ἐξ ἑτέρου ὡσαύτως ἐβεβαιώθη ἡ ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος - ἐναγομένου ἐπικαλουμένη παραίτησις τῆς ἐναγούσης ἀπὸ τῶν ἐπιδίκων ἀξιώσεών της. Ἐντεῦθεν οἱ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζοντες δεύτερος καὶ ἐν μέρει τέταρτος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως ἀπορριπτέοι κρίνονται ὡς ἀβάσιμοι.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΔΙΚΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Καταβολή δικαστικοῦ ἐνσήμου ἐπί ποσοῦ ἀνωτέρου τῶν 15.000 δραχμῶν

I

Αἰτήσεις μισθωτοῦ πρὸς καταβολὴν εἰς αὐτὸν ἀποδοχῶν ἐξ ὑπερημερίας ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του, ἄλλως ἀποζημιώσεως λόγῳ τῆς ἄνευ προμηνύσεως καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.—Ἁρμοδιότης Μονομελοῦς Πρωτοδικείου, ἐφ' ὅσον ἡ ἐπιβοηθητικὴ αἴτησις τῆς ἀγωγῆς ὑπάγεται εἰς τὴν καθ' ὕλην ἁρμοδιότητα τούτου, τῆς κυρίας αἰτήσεως τῆς ἀγωγῆς ὑπαγομένης εἰς τὴν καθ' ὕλην ἁρμοδιότητα τοῦ Εἰρηνοδικείου.—Ἀνυπόχρεων καταβολῆς δικαστικοῦ ἐνσήμου ἐπὶ ἀγωγῶν κατὰ τὴν διαδικασίαν ἐργατικῶν διαφορῶν.

Ἀντικείμενον ἐρεύνης ἀπὸ τῶν κατωτέρω δικαστικῶν ἀποφάσεων εἶναι, ἂν ἀπαιτῆται καταβολὴ δικαστικοῦ ἐνσήμου ἐπὶ ἀγωγῶν κατὰ τὴν ἐν ἄρθρῳ 691 ἐπ. τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας διαδικασίαν ἐργατικῶν διαφορῶν.

Ἀρνητικὴ εἶναι ἡ γνώμη τῆς πρώτης ἐξ αὐτῶν, ἐνῶ καταφατικὴ εἶναι ἡ τῆς δευτέρας. Ἰδὲ περὶ τοῦ θέματος καὶ ΕΕΔ 28, 317, ἔτι δὲ καὶ ὑπ' ἀριθ. 12905/1969 Ἐγκύκλιον τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης, ΕΕΔ 28, 339 καὶ τὸ κατωθι τῆς δευτέρας τῶν παρατιθεμένων ἀποφάσεων σημείωμα (Ι. Κατζιᾶ).

Ἐνώπιον τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Πατρῶν, ἐκδόντος τὴν κατωτέρω ὑπ' ἀριθ. 43/1969 ἀπόφασίν του εἰσήχθη πρὸς ἐκδίκασιν ἀγωγὴ μὲ κύριον αἴτημα καταβολὴν μισθοῦ ἐξ ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου, λόγῳ ἀκύρου ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ, καὶ ἐπιβοηθητικὴ εἰς καταβολὴν ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920.

Τὸ Μονομελὲς Πρωτοδικεῖον ἀπεφάνθη ἑαυτὸ ἀρμόδιον διὰ τῆς ἐν τῇ ἀποφάσει του αἰτιολογίας, ἐπεδίκασε δὲ τελικῶς τοὺς ζητηθέντας μισθοὺς ἐκ τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου.

Ὡς φέρεται ἡ παρατιθεμένη κατωτέρω, σελ. 382, ὑπ' ἀριθ. 64/1969 ἀπόφασις τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, ἀγωγὴ μὲ τοιοῦτον ἀντικείμενον, καταβολὴν περιοδικῶν παροχῶν, ἀναρμοδίως εἰσάγεται πρὸς ἐκδίκασιν ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικείου, τοῦ ὁποίου ἡ ἁρμοδιότης ἐπὶ περιοδικῶν παροχῶν ρυθμίζεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 11 § 1 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Πατρῶν 43/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Εὐάγγ. Κρουσταλάκης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἑλ. Βουτσινᾶς, Χρ. Μυριάνθης, Ἰλ. Μαλεβίτης

Ὁ ἐνάγων ἐπεκαλεῖτο διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς σύμβασιν ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, δι' ἧς προσελήφθη τὴν 1.2.1958 ὑπὸ τοῦ Ε.Λ., ὡς προϊστάμενος τοῦ τμήματος ὁδηγῶν τῆς ἐνταῦθα ὁμωνύμου χαρτοπαιξίας καὶ εἰργάσθη ἐπὶ τὴν ἰδιότητά του ταύτην παρ' αὐτῇ καὶ μετὰ τὴν μεταβίβασίν της εἰς τὴν ἐναγομένην Α.Ε. «Λ» μέχρι τῆς 13.9.1968, ὅτε καταγγέλθη ὑπὸ τῆς τελευταίας ταύτης ἡ ἐργασιακὴ σύμβασις, διατείνεται δὲ ὅτι ἡ καταγγελία αὕτη εἶναι ἄκυρος, ὡς γενομένη κατὰ παράβασιν τῶν ὁρισμῶν τοῦ ἄρθρου 281 τοῦ Α.Κ., ἤτοι ἐκ μεταμφιέσεως ἐκδικήσεως τῶν ἐκπροσώπων τῆς ἐναγομένης πρὸς αὐτόν. Ἐν ὄψει τούτων ὁ ἐνάγων αἰτεῖται, ὅπως ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη, ὡς κατασταθεῖσα ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν προσφερθεισῶν ὑπηρεσιῶν του, νὰ τῷ καταβάλῃ τὸ ποσὸν τῶν 6.656 δραχμῶν δι' ἀποδοχὰς ὑπερημερίας ἀπὸ 13.9.1968 ἕως 13.10.1968. Ἐπικουρικῶς ὁ ἐνάγων αἰτεῖται, ὅπως ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη νὰ τῷ καταβάλῃ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 46.536 δι' ἀποζημίωσιν λόγῳ τῆς ἄνευ προμηνύσεως γενομένης καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Νόμιμος εἶναι ἡ ἀγωγὴ αὕτη, ἐρειδομένη ὡς πρὸς μὲν τὸ κύριον αἴτημά της ἐπὶ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 3, 174, 180, 281, 349, 350, 656 καὶ 669 τοῦ Α.Κ., ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς διατάξεις τῶν νόμων 2112/1920 καὶ 3198/1955, ὡς πρὸς δὲ τὸ ἐπικουρικὸν της αἴτημα ἐπὶ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1, 3 τοῦ νόμου 2112/1910 καὶ 5 τοῦ νόμου 3198/1955. Καταβληθέντων ὑπὲρ τῶν τελῶν συζητήσεως, δέον ὅπως ἐρευνηθῇ αὕτη κατ' οὐσίαν, ἁρμοδίως εἰσαχθεῖσα ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου (ἄρθρον 16 § 2 Κ.Π.Δ.), κατὰ τὴν πρωτοῦσαν διαδικασίαν (ἄρθρον 691 ἐπ. Κ.Π.Δ.). Τὰ γεγονότα, ὅτι ἡ κυρία αἴτησις τῆς ἀγωγῆς ὑπάγεται

εἰς τὴν καθ' ὕλην ἁρμοδιότητα τοῦ Εἰρηνοδικείου (ἄρθρα 14 § 1, 16, 17, 693, 694 Κ.Π.Δ., ὅρα Πρακτικὰ Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, σελ. 5 καὶ 548, Σταυροπούλου, Ἑρμηνεία Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ὑπ' ἄρθρον 16 § 4) δὲν δημιουργεῖ θέμα ἁρμοδιότητος τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἐφ' ὅσον ἡ ἐπιβοηθητικὴ αἴτησις τῆς ἀγωγῆς ὑπάγεται εἰς τὴν καθ' ὕλην ἁρμοδιότητα τοῦ δικαστηρίου τούτου καὶ εἶναι ἐξεταστέα ἐν περιπτώσει κατ' οὐσίαν ἀπορρίψεως τῆς κυρίας τοιαύτης (*Εὐκλείδου - Παπαδοπούλου*, Πολ. Δικονομία, § 248, σημ. 3, περίπτ. γ', ἄλλως πως *Κιτσικόπουλος*, ὑπ' ἄρθρον 490 Πολιτικῆς Δικονομίας §§ 40 καὶ 60, ὅρα ἀντίθετον ἄποψιν εἰς *Δεληκωστοπούλου - Σινανιώτου*, Ἑρμηνεία Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας Α', σελ. 52).

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ Κώδικος τελῶν χαρτοσήμου, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 2561/1953, καθοριζούσης σημαντικῶς ἀλγοδάπανον τὴν διαδικασίαν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, ἐν σχέσει πρὸς τὴν τακτικὴν τοιαύτην, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 710 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, καθιερούσαν ταχεῖαν διαδικασίαν ἐπὶ τῶν διαφορῶν τούτων, καὶ πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 692, 693, 694, 708 καὶ 711 τοῦ ἰδίου Κώδικος, παρεχούσας σημαντικὰς διευκολύνσεις εἰς τοὺς διαδίκους κατὰ τὴν ὡς ἄνω διαδικασίαν, σαφῶς προκύπτει, ὅτι εἰς τὰς ἐργατικὰς διαφορὰς δὲν ἀπαιτεῖται ἡ προκαταβολὴ τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ΓΨΟΗ' προβλεπομένου τέλους δικαστικοῦ ἐνσήμου. Τοῦτο ἐγένετο δεκτὸν καὶ ὑπὸ τὸ προϊσχῦον δίκαιον τοῦ νόμου ΓΨΟΔ', ἐπὶ τῇ βάσει ἀναλόγων σκέψεων (ὅρα Α.Π. 501 καὶ 559/1951, ΕΕΝ ΙΘ', 205 - 290). Ἡ ἐκδοχὴ αὕτη ἐνισχύεται ἔτι μᾶλλον ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 § 1 τοῦ ν.δ. 1544/1942, καθ' ἣν ὁ ἐνάγων, παραλείπων τὴν προκαταβολὴν τοῦ τέλους δικαστικοῦ ἐνσήμου, δικάζεται ἐρήμην, ἐνῶ ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν καὶ ἐν ἐρημοδικίᾳ ἡ διαδικασία προβαίνει, ὡς ἐὰν ἦσαν πάντες οἱ διάδικοι παρόντες (ἄρθρον 712 Κ.Π.Δ.). Σημειωτέον, ὅτι καὶ ἡ ἄποψις τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας εἶναι, ὅτι ἡ ὕπαρξις μεταμένων δικαστικῶν ἐξόδων ἔχει μεγίστην σημασίαν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς διαδικασίας τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν (ὅρα πρακτικά, ἔνθ. σεβ. 322 καὶ 418). Κατὰ συνέπειαν οὐδόλως ἀπῃτεῖτο ἐν προκειμένῳ καταβολὴ τέλους δικαστικοῦ ἐνσήμου ὡς πρὸς τὴν ἐπικουρικὴν αἴτησιν τῆς κρινομένης ἀγωγῆς.

II

Ἀναγκαία ἡ καταβολὴ δικαστικοῦ ἐνσήμου καὶ ἐπὶ ἀγωγῶν κατὰ τὴν διαδικασίαν ἐργατικῶν διαφορῶν ποσοῦ ἀνωτέρου τῶν δραχμῶν 15.000, καίτοι, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 712 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐν περιπτώσει μὴ ἐμφανίσεως τοῦ ἐνάγοντος ἡ διαδικασία προβαίνει, ὡς ἐὰν ἦτο οὗτος παρών.

Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Πατρῶν 61/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. **Διον. Κονδύλης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Παππᾶς, Κ. Βγενόπουλος, Ι. Παπαδόπουλος

Διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου ΓΨΟΗ'/1912 περὶ δικαστικῶν ἐνσήμων, ὡς αὕτη, τροποποιηθεῖσα δι' ἄρθρου 11 τοῦ νόμου 4183/1961, ἰσχύει νῦν, καὶ 7 τοῦ ν.δ. 1544/1942 ὁρίζεται, ὅτι ἐπὶ πάσης καταψηφιστικῆς ἀγωγῆς, ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου τῆς ὁποίας ὑπερβαίνει τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 15.000, ἐπιβάλλεται ἡ καταβολὴ τέλους δικαστικοῦ ἐνσήμου, κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τῷ πρώτῳ τῶν ἄνω νόμων διαλαμβανόμενα, ὡς καὶ ὅτι ὁ ἐνάγων, παραλείπων τὴν πρὸς καταβολὴν δικαστικοῦ ἐνσήμου ἐπιχορήσιν του, λογίζεται ἐρήμην δικαζόμενος. Αἱ συνέπειαι τῆς τοιαύτης ἐρημοδικίας δὲν ὁρίζονται ὑπὸ τῶν ἄνω διατάξεων, καθόσον περὶ αὐτῶν προβλέπει τὸ ἑκάστοτε ἰσχῦον δικονομικὸν δίκαιον, εἰς ὃ προδήλως αἱ εἰρημέναι διατάξεις παραπέμπουσιν. Συνεπῶς, ἐκ μόνου τοῦ γεγονότος, ὅτι κατὰ τὴν ἐφαρμοστέαν πρὸς ἐκδίκασιν ὡρισμένης ἀγωγῆς διαδικασίαν ἡ ἐρημοδικία τοῦ ἐνάγοντος δὲν ἔχει ὡς συνέπειαν τὴν ἄνευ ἑτέρου οὐσιαστικὴν ἀπόρριψιν τῆς ἀγωγῆς δὲν δύναται νὰ ἀποκλεισθῇ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν περὶ δικαστικοῦ ἐνσήμου διατάξεων, ἀλλὰ τὸ δικαστήριον ὀφείλει, ἐν περιπτώσει μὴ καταβολῆς αὐτοῦ, νὰ θεωρήσῃ τὸν ἐνάγοντα, κατὰ πλάσμα δικαίου, ὡς μὴ προσηκόντως ἐπ' ἀκροατηρίου παριστάμενον καὶ νὰ ἐφαρμόσῃ ὡς πρὸς τὰς συνεπείας τῆς ἐντεῦθεν ἐρημοδικίας τὰς ἑκάστοτε ἰσχυούσας δικονομικὰς διατάξεις. Τούτοις ἀκολούθως καὶ διὰ τὰς κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 691 ἐπ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἐκδικαζομένας ἀγωγάς, ὁσάκις τὸ ἀντικείμενον αὐτῶν ὑπερβαίνει κατ' ἀξίαν τὰς 15.000 δραχμάς, ἐπιβάλλεται ἡ καταβολὴ τελῶν δικαστικοῦ ἐνσήμου, καίτοι συμφώνως πρὸς τὴν ἐφαρμοζομένην ἐπὶ τῶν ἀγωγῶν ταύτων διάταξιν τοῦ ἄρθρου 712 τοῦ αὐτοῦ Κώδικος, ἐν περιπτώσει μὴ ἐμφανίσεως τοῦ ἐνάγοντος, ἡ διαδικασία προβαίνει, ὡς ἐὰν ἦτο οὗτος παρών. Διατάξεις ἀντίστοιχοι πρὸς τὰς τῶν ἄρ-

θρων 6, 7 § 2 καὶ 12 § 1 τοῦ νόμου ΓΞΟΔ'/1912, αἵτινες ὥριζον, ὅτι ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν ὁ ἐνάγων προκατέβαλλεν ἐλάχιστόν τι ποσὸν ἔναντι τῶν ἐξόδων τῆς δίκης, ὅτι τὰ δικόγραφα, ἐκθέσεις κλπ. ἐγράφοντο ἐφ' ἁπλοῦ χάρτου καὶ ὅτι ὁ Εἰρηνοδίκης ἔδει νὰ ἀκολουθῇ τὴν ὁδὸν, δι' ἧς ἠδύνατο, πλὴν ἄλλων, ἀλιγοδαπανώτερον νὰ φθάσῃ εἰς τὴν ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθείας, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων κυρίως εἶχε γίνει δεκτὸν (Α.Π. 501/1951, ΕΕΔ 11, 88), ὅτι αἱ ἐπὶ τῶν ἄνω διαφορῶν ἀγωγαὶ δὲν ὑπέκειντο εἰς τέλος δικαστικοῦ ἐνσήμου, δὲν ὑφίστανται ἐν τῷ Κώδικι Πολιτικῆς Δικονομίας. Σημειωτέον, ὅτι ἡ ἐπὶ τῶν προμνησθεισῶν διαφορῶν καθιερουμένη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 712 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἀρχὴ τῆς καὶ ἐν ἐρημοδικίᾳ τοῦ ἐνάγοντος κατ' οὐσίαν ἐρεύνης τῆς ἀγωγῆς δὲν στερεῖ κυρώσεων τὴν παράβασιν τῶν περὶ δικαστικοῦ ἐνσήμου διατάξεων, καθόσον, λογιζομένου ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τοῦ ἐνάγοντος ὡς οὐχὶ προσηκόντως παρισταμένου ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ, δὲν δύναται νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν αἱ τυχὸν εἰς τὰς προτάσεις περιλαμβανόμεναι ἢ ἐν τοῖς προδικοῖς καταχωριζόμεναι ἰσχυρισμοὶ αὐτοῦ, εἰς τὴν ἔρευναν τῶν ὁποίων δὲν δικαιοῦται νὰ προβῇ αὐτεπαγγέλτως τὸ δικαστήριον, οὔτε περαιτέρω μεταβολὴ τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς ἢ αὔξησις τοῦ αἰτήματος αὐτῆς δύναται νὰ χωρήσῃ, ἔστω καὶ ἂν δὲν ἀντιλέγῃ ὁ ἐναγόμενος. Ὅθεν, ἐφ' ὅσον ἐν προκειμένῳ ὁ ἐνάγων διώκει τὴν εἰς αὐτὸν ἐπιδίκασιν ποσοῦ 700.000 δραχμῶν περίπου, ὡς ὀφειλομένην αὐτῷ ἐξ ὑπερημερίας τῆς ἐναγομένης περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του, ἔδει, ὅπως καταβάλῃ τέλος δικαστικοῦ ἐνσήμου, μὴ καταβαλὼν δὲ τοιοῦτο λογίζεται ἐρήμην δικαζόμενος. Ἡ ἐπὶ τῆς προκειμένης ὅμως ἀγωγῆς ἐρημοδικία τοῦ ἐνάγοντος δὲν ἐπάγεται, συμφώνως πρὸς τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, τὴν κατ' ἄρθρον 282 ἀπόρριψιν αὐτῆς, ἀλλ' αὐτὴ δέον, ὅπως ἐρευνηθῇ περαιτέρω ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου αὐτεπαγγέλτως(*).

(*) Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος

Μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἐπεκράτησαν εἰς τὰ δικαστήρια ἀμφιβολία ὡς πρὸς τὴν συνέχισιν τῆς ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τῆς καταβολῆς δικαστικοῦ ἐνσήμου δι' ἀπαιτήσεως ἄνω τῶν 15.000 δραχμῶν, ὡς καὶ πρὸς τὰ καταβλητέα τέλη χαρτοσήμου ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν ἀγωγῶν, τῶν συζητουμένων ἐνώπιον τῶν Μονομελῶν Πρωτοδικείων, πλὴν ὅμως οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολὴ εἰς τὰ θέματα ταῦτα διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους:

1. Κατ' ἄρθρον 7 τοῦ ν.δ. 1544/1942, τροποποιήσαντος τὸ ἄρθρον 2 νόμου ΓΞΟΗ' «περὶ δικαστικοῦ ἐνσήμου», ὁ ἐνάγων, παραλείπων τὴν προκαταβολὴν τοῦ ὀφειλομένου τέλους, λογίζεται ἐρήμην δικασθείς, ἐφαρμοζομένου κατὰ τοῦτο τοῦ ἄρθρου 208 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὅπερ ἄρθρον 208 τῆς Πολ. Δικονομίας τὴν αὐτὴν κύρωσιν προέβλεπεν, ἐν μὴ καταβολῇ τοῦ δικαστικοῦ ἐνσήμου.

Τούτῳ τῷ λόγῳ ἐκράτησεν εἰς τὴν νομολογίαν παγίως ἡ ἀποψις, ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται ἡ καταβολὴ δικαστικοῦ ἐνσήμου ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν, διότι ἡ ἀπειλουμένη μοναδικὴ κύρωσις ἐν περιπτώσει παραλείψεως καταβολῆς αὐτοῦ, ἤτοι ἡ ἐρημοδικία, εἶναι νόμῳ ἀνεπίτρεπτος κατὰ τὸν ΓΞΟΔ' (ad hoc Α.Π. 501 καὶ 559 τοῦ ἔτους 1951, ἐν ΕΕΔ 11, σελ. 88 καὶ 178, μὴ ἀναιρεθέντος ἕκτοτε τοῦ θέματος τούτου νομοθετικῶς ἢ νομολογιακῶς, καθ' ὅσον γνωρίζω).

Διὰ τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολὴ εἰς τὸ δικονομικὸν τοῦτο καθεστὼς, διότι τὸ ἄρθρον 712 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἀποκλείει τὴν ἐρημοδικίαν ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν, ὁρίζον, ὅτι καὶ ἂν ἀκόμη δὲν ἐμφανισθῇ ἢ δὲν ἐμφανισθῇ προσηκόντως ὁ διάδικος, ἡ διαδικασία προβαίνει ὡς ἐὰν ἦσαν πάντες οἱ διάδικοι παρόντες, δηλαδὴ ἐπαναλαμβάνει τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ νόμου ΓΞΟΔ', ὡς λέγει ὁ Στ. Σταυρόπουλος ἐν σελ. 923 εἰς σχόλιόν του ὑπ' ἄρθρον 712 τῆς Ἑρμηνείας τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

Ὑπομένουσι διὰ τοὺς αὐτοὺς νομικοὺς καὶ δικονομικοὺς λόγους δέον νὰ συνεχισθῇ ἡ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τῆς καταβολῆς τοῦ δικαστικοῦ ἐνσήμου εἰς τὰς ἐργατικὰς διαφοράς.

II. Ὁπωσδήποτε τὰ τέλη συζητήσεως ὠλοθόλως μεταβλήθησαν ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν.

Κατ' ἄρθρον 20, ἐδάφ. 17, τοῦ νόμου περὶ χαρτοσήμου τὰ ἔγγραφα τῆς διαδικασίας τοῦ νόμου ΓΞΟΔ' θεωροῦνται ὡς ἔγγραφα διαδικασίας ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικείου καὶ διὰ τὰ πρακτικὰ συζητήσεως ἀπαιτεῖται χαρτόσημον δραχμῶν 2, διὰ δὲ τὸ πρωτότυπον τῆς ἀποφάσεως χαρτόσημον δραχμῶν 4, δι' ἃ κατὰ τὴν κατάθεσιν τῆς ἐκθέσεως ἐργατικῆς ἀγωγῆς εἰσεπράττετο ὑπὸ τοῦ Γραμματέως χαρτόσημον δραχμῶν 6, ἀναφερομένων ἐν τέλει τῆς ἐκθέσεως.

Εἰς τὸ ἄρθρον 691 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ὁρίζεται, ὅτι κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου διαδικασίαν (τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν) ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις, αἱ ρυθμίζουσαι τὴν διαδικασίαν ἐνώπιον τῶν Εἰρηνοδικείων, ὅστε δι' ὃν λόγον καὶ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΞΟΔ' ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδίκου τὰ τέλη συζητήσεως ἦσαν ὁ δραχμαί, ἤτοι Εἰρηνοδικείου, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ σήμερον ἐνώπιον

τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου εἶναι τὰ αὐτά, ἐφ' ὅσον ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία τοῦ Εἰρηνοδικείου, ὅπως ἀλλωστε καὶ τὰ χαρτόσημα ἐλων τῶν ἐγγράφων τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας, δεδομένου, ὅτι ὁ Κώδιξ περὶ χαρτοσήμου, ὅστις μεταχειρίζεται μετ' ἐπιεικείας τοὺς προσφεύγοντας εἰς τὰ δικαστήρια (Εἰρηνοδικεῖα ἢ Πρωτοδικεῖα) ἐργαζομένους, δὲν μεταβλήθη.

Ἐν Ἄρτῃ τῇ 21.2.1969
Δημήτριος Χ. Κοτζιᾶς
Δικηγόρος

III

Ἁρμοδιότης τοῦ Εἰρηνοδικείου ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν

Διαφοραὶ ὑπαγόμεναι εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Εἰρηνοδικείου κατ' ἄρθρον 14 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.—Προσδιορισμὸς τῆς ἀξίας τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς κατ' ἄρθρον 11 § 7 Κώδικος ἐπὶ ἐννόμων σχέσεων, ἐκ τῶν ὁποίων πηγάζουσι περιοδικαὶ παροχαί.—Ἔννοια περιοδικῆς παροχῆς.—Τοιαύτη καὶ ἡ ἐκ μισθοῦ πηγάζουσα.—Καθορισμὸς τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Εἰρηνοδικείου ὄχι ἐκ τοῦ διὰ τῆς ἀγωγῆς αἰτουμένου ποσοῦ, ἀλλὰ τοῦ δεκαπλασίου τῆς ἐτησίας παροχῆς, ἐν ἀμφισβητήσει τῆς βασικῆς σχέσεως, ἤτοι τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως.—Παραπομπὴ εἰς τὸ ἁρμόδιον Μονομελὲς Πρωτοδικεῖον.

Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 64/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Εἰρηνοδίκης ὁ κ. **Α. Ἀλβέρτος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Εὐ. Συνοδινός, Ν. Ἰωαννίδης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ἐκτίθεται ὑπὸ τῆς ἐναγούσης, ὅτι ἀπὸ χρόνων πλέον τῆς δεκαετίας προσελήφθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου νομικοῦ προσώπου ἰδιωτικοῦ δικαίου ὡς καθαρίστρια τῶν Γραφείων αὐτοῦ ἀντὶ μηνιαίου μισθοῦ δραχμῶν 1.200 καὶ ὅτι ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου 1968 καὶ ἐντεῦθεν τὸ ἐναγόμενον ἀρνεῖται νὰ ἀποδεχθῇ τὰς ἐκ' αὐτῆς προσφερομένας ὑπηρεσίας καὶ τῇ καταβάλῃ τὰς ἀποδοχάς της. Βάσει τούτων διώκεται διὰ τῆς ἀγωγῆς, ἐρειδομένης αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, ὅπως ὑποχρεωθῇ τὸ ἐναγόμενον καὶ τῇ καταβάλῃ τὰς ἀπὸ τοῦ μηνὸς Ἰουνίου μέχρι καὶ Ὀκτωβρίου 1968 ἀποδοχάς της ἐκ δραχμῶν 1.200 μηνιαίως, ἤτοι ἐν συνόλῳ δραχμῶν 6.000 λόγῳ τῆς ὑπερημερίας, εἰς ἣν περιῆλθε τοῦτο περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν. Ἡ ἀγωγὴ αὕτη δέον νὰ ἐρευνηθῇ πρωτίστως προσχόντως ὡς πρὸς τὴν ἁρμοδιότητα καθ' ὕλην τοῦ δικαστηρίου, ἵνα ἀποφασίσῃ ἐπ' αὐτῆς, ἐν ὄψει καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου προβαλλομένης ἀμφισβητήσεως τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 14 § 1 τοῦ Κ. Πολ. Δικ. εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν Εἰρηνοδικείων ἀνάγονται πᾶσαι αἱ ὡς χρήματα ἀποτιμηταὶ διαφοραί, ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου τῶν ὁποίων δὲν ὑπερβαίνει τὰς δέκα χιλιάδας δραχμάς, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 11 § 7 τοῦ ἰδίου Κώδικος ἐπὶ ἐννόμων σχέσεων, ἐκ τῶν ὁποίων πηγάζουν περιοδικαὶ παροχαί, ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς προσδιορίζεται ἐκ τῆς ἀξίας τῆς ἐτησίας παροχῆς, καὶ δὴ τοῦ δεκαπλασίου τῆς ἐτησίας παροχῆς, ἐὰν ἡ ἐπέλευσις γεγονότος, ἐκ τοῦ ὁποίου ἤρτητο ἡ παῦσις αὐτῆς, εἶναι βεβαία, ἀβέβαιος ὅμως ὁ χρόνος ταύτης, τοῦ εἰκοσαπλασίου δὲ τῆς ἐτησίας παροχῆς ἐπὶ ἀπεριορίστου διαρκείας ταύτης.

Ἐξ ἄλλου, ὡς γίνεται δεκτόν, ὡς περιοδικὴ παροχὴ νοεῖται ἐκείνη, ἥτις ἔχει ἐκ τῶν προτέρων προσδιορισμένον τὸ περιεχόμενον της καὶ ἐπαναλαμβάνεται καθ' ὡρισμένα χρονικὰ διαστήματα κανονικῶς, εἰς τρόπον ὥστε διὰ τὴν γένεσιν αὐτῆς καὶ τὴν λῆξιν νὰ μὴ προσαπαιτῆται ἄλλο τι νὰ ἐπέλθῃ, πλὴν τῆς παρόδου τοῦ ἀναγκαίου χρόνου τοῦ τεταγμένου ὑπὸ τοῦ νόμου ἢ τῆς δοσολογήσεως τῶν μερῶν (Α.Π. 84/1964, Ὀλομελ., ΝοΙΙ 12, σελ. 530), τοιαύτη δὲ παροχὴ θεωρεῖται καὶ ἡ ἐκ μισθοῦ πηγάζουσα (*Μπαλῆ*, Γενικαὶ Ἀρχαὶ § 149). Ὅθεν, προκειμένου περὶ ἀξιώσεως, πηγαζούσης ἐξ ἐργασιακῆς συμβάσεως καὶ διωκούσης πληρωμὴν μισθοῦ, ἐν ἀμφισβητήσει δὲ τῆς βασικῆς σχέσεως, ἤτοι τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως (Ολ. *Κ. Μπέη*, Αἱ διαδικασίαι ἐνώπιον τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου σ. 131), συμφώνως πρὸς ἀνωτέρω διατάξεων, ὅτι ἡ ἁρμοδιότης τοῦ Εἰρηνοδικείου πρὸς ἐκδίκασιν τοιαύτης ἀξιώσεως καθορίζεται οὐχὶ ἐκ τοῦ διὰ τῆς ἀγωγῆς αἰτουμένου ποσοῦ, ἀλλὰ τοῦ δεκαπλασίου τῆς ἐτησίας παροχῆς, δεδομένου ὅτι ἡ λῆξις τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, ἐξ ἧς ἤρτητο ἡ παῦσις τῆς περιοδικῆς παροχῆς, εἶναι βεβαία, ἀλλὰ ἀβέβαιος ὁ χρόνος αὐτῆς.

Ἐν προκειμένῳ τὸ δεκαπλάσιον τῆς ἐτησίας προσόδου τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, κατ' αὐτὴν τὴν ἀγωγήν, ὑπερβαίνει τὰς δραχμὰς 10.000 καὶ ἐπομένως δὲν ὑφίσταται ἁρμοδιότης τοῦ δικαστηρίου τούτου πρὸς ἐκδίκασιν αὐτῆς, ἀφοῦ ἀμφισβητεῖται καὶ ἡ ἐγκυρότης τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἐν προκειμένῳ, δηλονότι αὐτὸ τοῦτο τὸ δικαίωμα, ἐξ οὗ πηγάζει ἡ ἀγωγικὴ ἀξίωσις, ὅπερ αὐτὸ καθίσταται ἀντικείμενον τῆς παρούσης δίκης καὶ οὐχὶ τὸ διὰ τῆς ἀγωγῆς ἀξιούμενον ποσόν,

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΑΣΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΞ

Ἀκύρωσις δικαιοπραξίας κατ' ἄρθρον 151 Ἀστικοῦ Κώδικος

Ὑποκειμένη, κατ' ἄρθρον 151 Ἀστικοῦ Κώδικος, εἰς ἀκύρωσιν δικαιοπραξία, γενομένη κατόπιν ἀπειλῆς, δυναμένης νὰ ἀφορᾷ καὶ μὴ ἐκπλήρωσιν ὑφισταμένης ὑποχρεώσεως, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας ἐκτίθεται εἰς σπουδαῖον κίνδυνον, πλὴν ἄλλων ἀγαθῶν, ἡ περιουσία τοῦ ἀπειληθέντος ἢ προσώπου συνδεομένου στενώτατα μετ' αὐτοῦ.— Ἀρνησις μελῶν πληρώματος πλοίου, μεταξὺ τοῦ ὁποίου ὁ ἐναγων, νὰ παράσχουν τὴν συμπεφωνημένην ἐργασίαν, καθ' ὃν χρόνον ἐγένετο φόρτωσις, καὶ νὰ συνεχίσουν τὸ ταξίδιον, ἂν δὲν κατηργοῦντο αἱ ἰσχύουσαι συμβάσεις καὶ συνήπτοντο νέαι συμφωνίαι, τοῦ πλοιάρχου, πρὸ τοῦ ἐπικειμένου κακοῦ, ἐνδώσαντος.— Ἀκύρωσις οὕτω τῆς συμβάσεως.

Ἀρείου Πάγου 635/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ. Γεωργίου**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Εὐαγγέλου, Γ. Δ. Ραδιάδης

Κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 151 τοῦ Α.Κ. ὑπόκειται εἰς ἀκύρωσιν δικαιοπραξία, γενομένη κατόπιν ἀπειλῆς, ἥτις δύναται νὰ ἀφορᾷ καὶ μὴ ἐκπλήρωσιν ὑφισταμένης ὑποχρεώσεως, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας ἐκτίθεται εἰς σπουδαῖον κίνδυνον, πλὴν ἄλλων ἀγαθῶν, ἡ περιουσία τοῦ ἀπειληθέντος ἢ προσώπου συνδεομένου στενώτατα μετ' αὐτοῦ. Τοιαύτην δὲ ἀπειλὴν συνιστοῦν τὰ γενόμενα δεκτὰ ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς ἐκ τῆς γ' αἰτιολογίας ταύτης δείκνυται, περιστατικά, κατὰ τὰ ὁποῖα ὁ ἀναιρεσείων, ὅστις εἶχε ναυτολογηθῇ ὡς ἀνθυποπλοίαρχος εἰς τὸ ὑπὸ ἑλληνικὴν σημαίαν πλοῖον «Λίγαιον» ἀντὶ μηνιαίου μισθοῦ λιρῶν Ἀγγλίας 95 (πλέον τροφῆς), ὡς καὶ τὰ λοιπὰ μέλη τοῦ πληρώματος, προφασισθέντες ὅτι τὸ πλοῖον δὲν ἦτο ἱκανὸν πρὸς πλοῦν (ἐνῷ δὲν εἶχε τοῦτο βλάβην, ἀλλ' ἐγνώσθη, ὅτι θὰ ἐπωλεῖτο εἰς τὸν λιμένα τοῦ προορισμοῦ του), ἠρνήθησαν νὰ παράσχουν τὴν συμπεφωνημένην ἐργασίαν, καθ' ὃν χρόνον ἐγίνετο φόρτωσις καὶ νὰ συνεχίσουν τὸ ταξίδιον, ἂν δὲν κατηργοῦντο αἱ ἰσχύουσαι συμβάσεις καὶ συνήπτοντο νέαι συμφωνίαι, ὁ δὲ πλοίαρχος (ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ πλοιοκτήτου) πρὸ τοῦ ἐπικειμένου κακοῦ νὰ παραμείνῃ τὸ πλοῖον ἄνευ πληρώματος καὶ καθυστερήσῃ ὁ πλοῦς τοῦ ἐμφόρτου σκάφους, ὅτε θὰ ἐπήρχετο μεγίστη οἰκονομικὴ ζημία, ἐνέδωσεν εἰς τὴν ἀξίωσίν των καὶ κατήρτισε νέας συμβάσεις, ὁρισθέντος ὡς πρὸς τὸν ἀναιρεσείοντα διπλασίου σχεδὸν μισθοῦ καὶ ἀναληφθεισῶν περαιτέρω νέων ὑποχρεώσεων ἐκ μέρους τοῦ πλοιάρχου. Ὅθεν, κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῆς διαληφθείσης διατάξεως, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἔκρινεν, ὅτι ἐκ τοῦ ὡς εἴρηται ἐλαττώματος τῆς βουλήσεως τοῦ συμβληθέντος πλοιάρχου κατέστη ἀκυρωτέα ἡ μεταγενεστέρα σύμβασις καὶ ἐντεῦθεν ὑπελόγισε τὰς ἀξιώσεις τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐπὶ τοῦ ἀρχικῶς συμφωνηθέντος μισθοῦ, δεχθὲν ἐν μέρει μόνον τὴν ἀγωγήν του, καὶ εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ὁ ἐναντίος δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως, ὡς καὶ ὁ πρῶτος τοιοῦτος περὶ ἀνεπαρκοῦς αἰτιολογίας, δοθέντος ὅτι μετὰ σαφηνείας καὶ πληρότητος ἐκτίθενται τὰ ἀνωτέρω μνημονευθέντα καὶ εἰς τὴν ἀπειλὴν ἀναφερόμενα γεγονότα.

Ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῶν προτάσεων τοῦ ἀναιρεσείοντος, τῶν ὑποβληθεισῶν κατὰ τὴν συζήτησιν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὅλως ἀορίστως προέβαλεν οὗτος, ὅτι μετὰ τὴν νεωτέραν ὡς ἄνω σύμβασιν συνετάγη βάσει ταύτης λογαριασμὸς μισθολογίας, εἰς ὃν περιελήφθη καὶ ὁ ἀναιρεσείων, χωρὶς

ἡ περὶ τούτου δὲ ἀπόφασις θὰ ἐκτελεῖ δεδικασμένον καὶ διὰ τὴν ἑπομένην παροχήν. Ταῦτα προκειμένου περὶ περιοδικῶν παροχῶν, ὡς πρὸς τὴν καθ' ὕλην ἁρμοδιότητα τοῦ δικαστηρίου, ἰσχύουσαν καὶ ὑπὸ τὴν προϊσχύσασαν Πολ. Δικονομίαν (πρβλ. *Κιτσικοπούλου*, Πολιτ. Δικονομία, ἐπ' ἄρθρων 490 §§ 83, 84, 85), τῆς καθ' ὕλην ἁρμοδιότητος διὰ τοῦ Κ. Πολ. Δικ. ὁρισθείσης ἐκ τοῦ δεκαπλασίου ἢ εἰκοσαπλασίου, κατὰ περίπτωσιν τῆς ἐτησίας προσόδου (Ἑρμηνεία Κώδικος Στ. Σταυροπούλου ἐπ' ἄρθρων 11). Ὅθεν, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 47 Κώδικος Πολ. Δικ., δέον ἡ ἐπὶ κρίσιν ἀγωγὴ νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὸ Μονομελὲς Πρωτοδικεῖον, ἀφοῦ τὸ δεκαπλάσιον τῆς ἐτησίας παροχῆς ὑπερβαίνει μὲν τὰς 10.000 δραχμάς, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τὰς 40.000.

οὐδόλως νὰ καθορίζωνται τὰ στοιχεῖα τοῦ τοιούτου ἐγγράφου, ὡς καὶ ὁ λόγος καὶ αἱ περιστάσεις, ὑφ' ἃς ἐγένετο, δι' ὃ ἡ μὴ λήψις ὑπ' ὄψιν τοῦ σχετικοῦ ἰσχυρισμοῦ του, ὅτι ἡ ὡς ἄνω καταγγελία λογαριασμοῦ ἐμφαίνει παραίτησιν τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἀπὸ τοῦ δικαιώματος νὰ προσβάλῃ τὴν συνεπείᾳ τῆς ἀπειλῆς τελεσθεῖσαν σύμβασιν, δὲν συνιστᾷ νόμιμον λόγον ἀναιρέσεως καὶ εἶναι ἀπορριπτέα ἡ ἐναντία αἰτίασις ἐν τῷ 3ῳ λόγῳ τοῦ ἀναιρετηρίου (*).

II. ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ

Εὐθύνη ὁμορρύθμου ἑτέρου Ἑτερορρύθμου Ἑταιρείας

Συγχωρητή, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 158 Πολιτικῆς Δικονομίας, ἡ διὰ τῶν προτάσεων τῆς πρώτης ἐπ' ἀκροατηρίου συζητήσεως βελτίωσις τῆς ἀγωγῆς διὰ τῆς προσθήκης εἰς τὴν ἱστορικὴν βάσιν αὐτῆς πραγματικῶν περιστατικῶν, ἐμμέσως σιωπηρῶς περιεχομένων ἐν αὐτῇ.— Μεταβολὴ προσώπου τοῦ ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 6 § 1 Νόμου 2112/1920.— Ὑποκείμενος ὁ ὁμόρρυθμος ἑταῖρος Ἑτερορρύθμου Ἑταιρείας εἰς ὁλόκληρον διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν νομίμως ἀναληφθεισῶν ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας ὑποχρεώσεων, τοῦ δανειστοῦ δικαιουμένου νὰ ἀπαιτήσῃ τὸ χρέος παρ' οἱουδήποτε τῶν συνοφειλετῶν κατ' ἀρέσκειαν, εἴτε ἐν ὅλῳ, εἴτε ἐν μέρει, χωρὶς νὰ ὑποχρεοῦται νὰ ἐναγάγῃ πρῶτον τὴν Ἑταιρείαν ἢ μόνον αὐτήν.— Λύσις τῆς Ἑταιρείας τῇ βουλήσει τῶν συνεταίρων ἐν ἐλλείψει δημοσιεύσεως καὶ πρᾶξις κατὰ τῶν τρίτων.

Ἀρείου Πάγου 618/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δ. Κατζόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Βασιλείου, Εὐάγγ. Δημητρακόπουλος

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 158 Πολ. Δικ. συγχωρεῖται ἡ διὰ τῶν προτάσεων τῆς πρώτης ἐπ' ἀκροατηρίου συζητήσεως βελτίωσις τῆς ἀγωγῆς διὰ τῆς προσθήκης εἰς τὴν ἱστορικὴν ταύτης βάσιν πραγματικῶν περιστατικῶν ἐμμέσως ἢ σιωπηρῶς περιεχομένων ἐν αὐτῇ, δι' ὧν διασαφηνίζεται καὶ προσδιορίζεται ἀκριβέστερον ἡ ἔννομος σχέσις, ἧς ζητεῖται ἡ δικαστικὴ προστασία. Ἐπὶ ἀγωγῆς ἐκ τῶν ἄρθρων 648, 653 Α.Κ., ἐν ᾗ περιέχεται, ὅτι συνωμολογήθη μεταξὺ τῶν ἀντιδίκων ἐν ἔτει 1959 σύμβασις μισθώσεως ἐργασίας, λυθεῖσα διὰ καταγγελίας ἐν ἔτει 1967, εἶναι συγχωρητή, διὰ τῶν προτάσεων πρώτης συζητήσεως, ἡ προσθήκη εἰς τὴν ἱστορικὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς, ὅτι ὁ ἐνάγων παρεῖχε τὰς ὑπηρεσίας αὐτοῦ καὶ ὅτε ἐν ἔτει 1960 ὁ ἐναγόμενος συνέστησεν ἑτερόρρυθμον ἐμπορικὴν ἑταιρείαν μεθ' ἑτέρων, ἐργασθεὶς παρ' αὐτῇ μέχρι 1966, καθ' ὅσον τὰ γεγονότα ταῦτα περιείχοντο σιωπηλῶς καὶ ἐμμέσως εἰς τὴν ἀρχικὴν αἴτησιν. Ἑπομένως ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὴν τοιαύτην βελτίωσιν τῆς ἀγωγῆς, εἰς οὐδεμίαν ὑπέπεσε παράβασιν καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ὡς ἀβάσιμος ἀπορριπτέος.

Κατὰ τὰ ἄρθρα 6 § 1 τοῦ ν. 2112/1920 καὶ 9 Β.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 ἡ μεταβολὴ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου, ὁπωσδήποτε ἐπερχομένη, οὐδαμῶς ἐπηρεάζει τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὑπὲρ τοῦ ὑπαλλήλου, ἐργάτου ἢ ὑπηρέτου διατάξεων. Ἐκ δὲ τῶν ἄρθρων 22, 23, 24 Ἐμπ. Νόμου, 481, 482 Α.Κ., 29 Εἰσ. Ν.Α.Κ. συνάγεται, ὅτι ὁ ὁμόρρυθμος ἑταῖρος τῆς ἑτερορρύθμου ὑπόκειται μετὰ τοῦ νομικοῦ προσώπου τῆς ἑταιρείας εἰς ὁλόκληρον διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν νομίμως ἀναληφθεισῶν ὑπὸ τῆς ἑταιρείας ὑποχρεώσεων καὶ ὅτι ὁ δανειστὴς δικαιοῦται ν' ἀπαιτήσῃ τὸ χρέος παρ' οἱουδήποτε τῶν συνοφειλετῶν τούτων κατ' ἀρέσκειαν, εἴτε ἐν ὅλῳ, εἴτε ἐν μέρει, χωρὶς νὰ ὑποχρεοῦται νὰ ἐναγάγῃ πρῶτον τὴν ἑταιρείαν ἢ μόνον αὐτήν. Ἐξ ἑτέρου ἐν ἐλλείψει δημοσιεύσεως τῆς τῇ βουλήσει τῶν συνεταίρων ἐπελθούσης λύσεως τῆς ἑταιρείας, αὕτη δὲν δύναται νὰ προταθῇ κατὰ τῶν τρίτων (42, 43 Ἐμπ. Νόμου).

Ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, διαφεύγουσαν τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὡς ἀναγομένην μόνον εἰς πράγματα, ἐδέξατο, ὅτι ὁ ἐναγόμενος ἰδιοκτήτης κυλινδρομύλου προσέλαβε τὸν Ἰούνιον 1959 τὸν ἐνάγοντα ὡς ἐργάτην διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου. Οὗτος προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του καὶ ὅτε ἀπὸ τοῦ 1960 ἔτους συνέστη ἑταιρεία μεταξὺ τοῦ ἐργοδότου καὶ τρίτων, ἑτερόρρυθμος ἐμπορική, ὑπὸ τὴν ἐπω-

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1989/1968 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς.

γημίαν «Δ.Μ.—Ε.Τ. και Σία», διαρκείας μέχρι 28 Νοεμβρίου 1969. Ἡ ἑταιρεία διελύθη τὸν Ἀπρίλιον 1966, τὸ δὲ περὶ τῆς διαλύσεως συμβολαιογραφικὸν ἔγγραφον δὲν ἐδημοσιεύθη. Οἱ ἀποχωρήσαντες ἑταῖροι μετεβίβασαν τὸ ἑταιρικὸν μερίδιόν των καὶ πρὸς τὸν ἐναγόμενον καὶ ἀπηλλάγησαν ὑποχρεώσεων ἐκ τῆς ἑταιρείας. Ὁ ἐνάγων ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του μέχρι τῆς 11 Μαρτίου 1967, ὅτε ἀπελύθη ἄνευ ἀποζημιώσεως, προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας ἐργάτου Γ' κατηγορίας. Βάσει τούτων ἀποφηνάμενον τὸ Πρωτοδικεῖον ὅτι ἐνομιμοποιεῖτο ὁ ἐνάγων, στρεφόμενος κατὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀρχικοῦ ἐργοδότου, ὁμορρύθμου ἑταίρου, τῆς ἀπὸ 1960 ἔτους ἐργοδοτίδος ἑταιρείας, ἐνεργήσαντος τὴν ἀπόλυσιν καὶ ἐπιδικάσαν εἰς βάρος τούτου ἀξιουμένας ἀποδοχὰς ἓν γένει καὶ ἀποζημίωσιν, ὑπολογιζομένου διὰ τὴν τελευταίαν καὶ τοῦ χρόνου ἀπὸ τοῦ 1959 ἔτους, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ἀνω διατάξεις νόμων καὶ πλήρως ἠτιολόγησε τὴν ἀπόφασίν του, ὅτ' ὁ ἀπορριπτέος ἀπορρίνει ὁ ἐκ τοῦ ἄρθρου 807 §§ 17, 19 Πολ. Δικ. λόγος ἀναιρέσεως (*).

III. ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἀπασχόλησις ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων

Νόμιμοι ὧραι ἐργασίας ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων, εἰς τὰ ὁποῖα ὑπάγονται καὶ τὰ φορτηγὰ αὐτοκίνητα τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν ἐν γένει, κατὰ τὸ Β.Δ. 28 Ἰανουαρίου/4 Φεβρουαρίου 1938.— Ἔκδοσις τοῦ διατάγματος τούτου ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς παρασχεθείσης ἐξουσιοδοτήσεως.—Διατήρησις ἐν ἰσχύϊ τῆς τοιαύτης ρυθμίσεως, προκειμένου περὶ τῶν φορτηγῶν Γ' κατηγορίας, καὶ μετὰ τὸ Β.Δ. 882/1961.—Ἀνεφάρμοστον διατάξεως ἄρθρου 7 Α.Ν. 547/1937.— Παροχὴ παρανόμως ὑπερωριῶν κατ' ἄρθρον 8 § 2 Ν.Δ. 4020/1959 καὶ ἀποζημιώσεις.

Ἀρείου Πάγου 623/1968, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Ι. Χατζηδάκης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Χουρδάκης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Εὐ. Λεοντιάδης, Δ. Καλομοίρης

(**) Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀπὸ 28 Ἰανουαρίου / 4 Φεβρουαρίου 1938 Β.Δ. «περὶ κανονισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ φορτηγῶν αὐτοκινήτων» ἡ ἀπασχόλησις τῶν εἰς αὐτὰ ἐργαζομένων ὁδηγῶν δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς 48 ὥρας καθ' ἑβδομάδα, ἡμερησίως δὲ τὰς 8 ὥρας ἐπὶ αὐτοκινήτου Γ' κατηγορίας, εἰς ἣν ὑπάγονται, κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ αὐτοῦ διατάγματος, καὶ τὰ φορτηγὰ αὐτοκίνητα τῶν ἀνωνύμων ἑταιρειῶν ἐν γένει. Τὸ διάταγμα τοῦτο ἐξεδόθη ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς παρασχεθείσης ἐξουσιοδοτήσεως ὑπὸ τῶν ἄρθρων 2 § 6 τοῦ ν. ΓΨΛΔ'/1911, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὸ ἄρθρον 1 αὐτοῦ, ὡς τροποποιηθεὶς ἐκωδικοποιήθη ὑπὸ τοῦ Β.Δ. τῆς 25 Αὐγούστου / 5 Σεπτεμβρίου 1920. Ἡ τοιαύτη ρύθμισις, προκειμένου περὶ τῶν φορτηγῶν Γ' κατηγορίας, περὶ ὧν τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ εἰρημένου Β.Δ. τῆς 28 Ἰανουαρίου/4 Φεβρουαρίου 1938, διετηρήθη ἐν ἰσχύϊ καὶ μετὰ τὸ Β.Δ. 882/1961, διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ὁποίου ἐτροποποιήθησαν αἱ διατάξεις τοῦ ἄνω Β.Δ. μόνον ὡς πρὸς τὸ προσωπικὸν τῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων Α' καὶ Β' κατηγορίας. Οὐδεμίαν δὲ ἐφαρμογὴν ἔχει ἐν προκειμένῳ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 547/1937, ὅπερ εἰς τὴν παράγραφον 1 ὁρίζει περὶ τῶν ὡρῶν ἐργασίας τῶν νυκτοφυλάκων Τραπεζῶν καὶ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, εἰς δὲ τὴν παράγραφον 2 περὶ τῶν ὡρῶν ἐργασίας τῶν ἐξωτερικῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν εἰσπράξεως φόρων (διοδίων) καὶ ζυγιστῶν, εἰς οὓς προδήλως δὲν περιλαμβάνονται οἱ ὁδηγοὶ αὐτοκινήτων. Κατὰ δὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ ν.δ. 4020/1959 μισθωτοί, ἀπασχολούμενοι ἐπὶ πλέον τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἐπιτρεπομένων ἀνωτάτων ὁρίων ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ἢ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, πέραν τῶν ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαιτήσεών των, δικαιοῦνται καὶ ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς 75% τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου των.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος Πρωτοδίκου ἐξετασθέντων μαρτύρων ἀποδείξεως καὶ ἀνταποδείξεως, ὡς καὶ τῶν περιεχομένων εἰς τὰς ἐπικαλουμένας καὶ προσαγομένας ἐνώπιον συμβολαιογράφων ἐνόρκους βεβαιώσεις, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ παρ' ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων ἐπικαλούμενα καὶ προσαγόμενα ἔγγραφα, καὶ τῆς ἐν γένει συζητήσεως τῆς ὑποθέσεως ἀρκούντως, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων, προσληφθεὶς καὶ ἐργαζόμενος παρὰ τῇ ἐναγομένῃ Ἀνωνύμῳ Ἑταιρείᾳ ὡς ὁδηγὸς φορτηγοῦ αὐτοκινήτου διὰ συμβάσεως ἐργασίας, εἰργάσθη κατὰ τὸ ἐν τῇ ἀγωγῇ χρονικὸν διάστημα, ἤτοι ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1960 μέχρι τοῦ χρόνου τῆς ἀπολύσεώς του τὸ 30

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 351/1968 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Χαλκίδος ὡς ἐσφαλμένη.

(**) Μετὰ τὴν Α.Π. 557/1966, Β' Τμ.

Απριλίου 1965 παρά τῇ ἐναγομένῃ, καθ' ὑπέρβασιν τοῦ καθοριζομένου ὡς ἄνω νομίμου ὡραρίου ἐπί 1350 ὥρας, ὡς λεπτομερῶς αὗται καθορίζονται ἐν τῇ ἐκκαλουμένῃ ἀποφάσει, δι' ἃς οὗτος ἔχει ἀπαίτησιν κατά τῆς ἐναγομένης ἐκ τῶν ἀργῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ πρὸς ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας, συνισταμένης εἰς τὸ ποσόν, ὅπερ αὕτη θά κατέβαλλεν εἰς ἕτερον ὁδηγόν τοῦ αὐτοκινήτου δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως μετά τῆς ὡς ἄνω προσαυξήσεως κατά 75% καί ἥτις ὠφέλεια ἀνέρχεται εἰς δραχμάς 25.110, κατά τά ἐν τῇ ἐκκαλουμένῃ ἀποφάσει λεπτομερῶς ἐκτιθέμενα, ἐναντι ὅμως τῆς ὡς ἄνω ἀπαιτήσεώς του ὁ ἐνάγων ἔλαβε παρά τῆς ἐναγομένης τμηματικῶς κατά μῆνα δραχμάς 2.000, ἀπέμεινε δέ ὑπόλοιπον ἐκ δραχμῶν 3.110. Τά ἀνωτέρω ἰδίᾳ προκύπτουσιν ἐκ τῶν παρά τῆς ἐναγομένης προσαγομένων δελτίων ἡμερησίας κινήσεως τοῦ αὐτοκινήτου ταύτης τοῦ παρά τοῦ ἐνάγοντος ὁδηγουμένου.Ἅτινα συνέτασσεν αὐτός οὗτος ὁ ἐνάγων καί ἐκ τῶν παρά τῆς ἐναγομένης ὡσαύτως προσαγομένων ἀποδείξεων πληρωμῆς, φερουσῶν τήν μή ἀμφισβητουμένην ὑπογραφήν τοῦ ἐνάγοντος. Ὅθεν, κατ' ὀρθήν ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ἐκρίθη ὑπό τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ὅτι τό σύνολον τῆς παρά τῇ ἐναγομένῃ ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως τοῦ ἐνάγοντος καθ' ὅλην τήν διάρκειαν τῆς ὑπηρεσίας του ἀνῆλθεν εἰς 1.350 ὥρας καί ὅτι μετά τήν ἀφαίρεσιν τῶν καταβληθέντων αὐτῷ ποσῶν διά τήν ὑπερωριακήν ταύτην ἐργασίαν του ἀπέμεινε ὑπόλοιπον δραχμῶν 3.110, κατ' ὀρθήν δέ ἑρμηνείαν καί ἐφαρμογήν τῶν ἐν τῇ ἐγγουμένῃ σκέψει διατάξεων ἐκρίθη ὡσαύτως ὑπό τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ὅτι ὁ ἐνάγων δικαιοῦται προσαυξήσεως 75% διά τήν πέραν τοῦ ὀκταώρου ἡμερησίως ἀπασχόλησίν του ἀπό τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου του πέραν τῶν ἐκ τῶν ἀργῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαιτήσεών του, ἀπορριπτέοι δέ τυγχάνουσιν ὁ περί ἐσφαλμένης ἐκτιμήσεως τῶν ἀποδείξεων λόγος ἐφέσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐνάγοντος, ὅστις καί ὁ περί ψευδοῦς ἑρμηνείας καί ἐφαρμογῆς τῶν προμνησθεισῶν διατάξεων μοναδικός λόγος ἀντεφέσεως τῆς ἐναγομένης ἐφεσιβλήτου.

IV. ΤΡΑΠΕΖΑΙ

Παροχή ἐπιδόματος δι' εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν

1. Κατάρτισις ὑπό τό πρό τῆς ἰσχύος τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος Δίκαιον συμβάσεως μεταξύ ἐργοδότου καί μισθωτοῦ, δι' ἧς συνεφωνήθη ἡ εἰς τόν δεύτερον χορήγησις ἐπιδόματος δι' εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν, κατόπιν συμφώνου περί αὐτῆς, οὐχί αὐθαιρέτου, κρίσεως τοῦ ἐργοδότου.— Ἀναβλητική αἵρεσις αὐτῆς.— Ἐξάρτησις τῆς δυνάμεως καί ἐνεργείας της ἀπό τήν πλήρωσιν τῆς αἱρέσεως ταύτης, τῆς ἐμφανίσεως δηλονότι ὑπό τοῦ μισθωτοῦ εὐδοκίμου ὑπηρεσίας καί διαπιστώσεώς της ὑπό τοῦ ἐργοδότου, θεωρηθείσης ὡς πληρωθείσης τῆς αἱρέσεως, ἐάν ὁ ὑπόχρεως ἐργοδότης ἐμποδίζῃ δολίως τήν πλήρωσιν αὐτῆς.—Παροχή ἐπιδόματος δι' εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν εἰς προσωπικόν Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.

Ἀρείου Πάγου 552/1968, Τμ. Γ'

Πρόεδρος Δ. κ. **Θ. Καμπέρης**
Εἰσηγητής Ἀρεοπαγίτης κ. **Δ. Σίδερης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χρ. Κασσαβέτης, Ι. Πολίτης

Καί τό Γμῆμα τοῦτο σύμφωνον ἔχει τήν γνώμην πρός τήν διά τῆς ἀναιρετικῆς ἐξενεχθεῖσαν ἐπί τοῦ νομικοῦ ζητήματος, ἥτοι ὅτι ἡ πρό τῆς ἰσχύος τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καταρτισθεῖσα σύμβασις μεταξύ ἐργοδότου καί τοῦ μισθωτοῦ, δι' ἧς συνεφωνήθη ἡ εἰς τόν δεύτερον τούτων χορήγησις ἐπιδόματος δι' εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν, κατόπιν συμφώνου περί αὐτῆς, οὐχί αὐθαιρέτου, κρίσεως τοῦ ἐργοδότου, διέπεται, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 24 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τοῦ Α.Κ. νόμου 2783/1941 ὑπό τῶν ἐν τῇ ρηθείσῃ ἀναιρετικῇ ἀποφάσει ἀναφερομένων σχετικῶν διατάξεων τοῦ Βυζαντινορωμαϊκοῦ Δικαίου, καθ' ἃς ἡ ὡς ἄνω σύμβασις τελεῖ ὑπό ἀναβλητικήν αἵρεσιν, ἥτοι ἡ δύναμις καί ἡ ἐνέργεια αὐτῆς ἐξαρτᾶται ἀπό τήν πλήρωσιν τῆς αἱρέσεως ταύτης, τῆς ἐμφανίσεως δηλονότι ὑπό τοῦ μισθωτοῦ εὐδοκίμου ὑπηρεσίας καί διαπιστώσεώς της ὑπό τοῦ ἐργοδότου καί ἥτις θεωρεῖται ὡς πληρωθεῖσα, ἐάν ὁ ὑπό αἵρεσιν ὑπόχρεως ἐργοδότης ἐμποδίζῃ δολίως τήν πλήρωσιν αὐτῆς.

Ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων, μετά τήν ἀναίρεσιν τῆς ὡς εἴρηται ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, εἰς τήν πρό ταύτης κατάστασιν, δέον νά ἐρευνηθῇ ἡ νομοτύπως καί ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα ἔφεσις τῆς ἐναγομένης Τραπέζης κατά τῆς ὑπ' ἀριθ. 1016/1965 ἀποφάσεως τοῦ ἐπί τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν

(*) Μετά τήν Α.Π. 512/1967, Β' Τμήματος.

Πρωτοδίκου.

Κατά τα έν τη έφ' ής ή έκκαλουμένη απόφασις εξεδόθη αγωγή εκτιθέμενα ο ενάγων προσελήφθη εις την υπηρεσίαν της εναγομένης Τραπέζης κατά το έτος 1936 ως κλητήρ, προαχθείς εν τέλει κατά την 1ην Ιανουαρίου 1953 εις τον βαθμόν του υποταμίου, ότι εις τον βαθμόν τούτον εχορηγήθησαν αυτώ τέσσαρες προσαυξήσεις, καθόσον ή υπηρεσία του υπήρξε εύδοκιμος και εχαρακτηρίζετο πάντοτε ως έπαρκής, ότι, καίτοι ή περαιτέρω διετής υπηρεσία του από της 1ης Ιανουαρίου 1961 μέχρι 1ης Ιανουαρίου 1963 υπήρξεν ωσαύτως εύδοκιμος και ήτο ούτος έπαρκής, ή δε εναγομένη έδει να χορηγήση αυτώ την 1ην Ιανουαρίου 1963 και την πέμπτην προσαύξησιν εκ 15%, εν τούτοις αύτη ηρνήθη να χορηγήση ταύτην, είτε διότι δεν εισήγαγε κάν τούτον υπό την κρίσιν του άρμοδίου Συμβουλίου της Διοικητικής Υπηρεσίας και του Διοικητού αυτής, είτε διότι εχαρακτηρίσθη δια των εργάνων της αυθαιρέτως, παρανόμως και κατ' άδικον κρίσιν ή υπηρεσία του ως μή εύδοκιμος και ότι αύτη (εναγομένη) εκπροθέσμως ανεκοίνωσεν αυτώ, ότι ή υποεπιτροπή κρίσεως εχαρακτήρισε τούτον άλως αναιτιολογήτως ως σχεδόν έπαρκή και την υπηρεσίαν του κατά την ρηθείσαν χρονικήν περίοδον ως μή εύδοκιμον, ήτις (υποεπιτροπή) και απέρριψε την υπ' αυτού ασκηθείσαν αίτησιν αναθεωρήσεως. Επιδιώκεται δε δια της αγωγής ταύτης, όπως αναγνωρισθή, ότι δικαιούται ούτος και της πέμπτης ως άνω προσαυξήσεως και υπογρεωθή ή εναγομένη εις την καταβολήν αυτώ του εις ο ανέργεται αύτη χρηματικού ποσού.

Κατά τα άρθρα 10 § 1, 2 και 4 του ισχύν συμβάσεως έχοντος οργανισμού εσωτερικής υπηρεσίας και κανονισμού της βαθμολογικής και μισθολογικής τάξεως των υπαλλήλων της εκκαλούσης Τραπέζης εις υπαλλήλους υπηρετούντας εύδοκίμως εις τον βαθμόν χορηγείται προσαύξησις του μισθού μετά διετή εύδοκιμον υπηρεσίαν υπό του Διοικητού της Τραπέζης, μετά γνώμην του Συμβουλίου Διοικητικής Υπηρεσίας, ή προσαύξησις δε αύτη δια τους υπαλλήλους της δευτέρας κατηγορίας, εις ήν υπάγονται και οι υποταμίαι, χορηγείται άμα τη συμπληρώσει δύο ετών υπηρεσίας εις τον αυτόν βαθμόν, εν συνεχεία δε κατ' επανάληψιν τετράκις είσέτι μετά παρέλευσιν εκάστοτε ετέρων δύο ετών από της τελευταίας προσαυξήσεως και συνίσταται εις 20% δια την πρώτην διετίαν και εις 15% δι' εκάστην των επομένων.

Εκ των συμβατικών τούτων όρων σαφώς προκύπτει, ότι ή συναφθείσα μεταξύ της εναγομένης Τραπέζης και του ενάγοντος κατά την πρόσληψίν του ως υπαλλήλου (1936) πρόσθετος συμφωνία περί προσαυξήσεως του μισθού τούτου δι' εύδοκίμων υπηρεσίαν είναι πλήρως ωρισμένη κατά την παροχήν εκατέρου των μερών και μόνον τα αποτελέσματα αυτής εν μέρει, ήτοι καθ' όσον αφορά την προσαύξησιν του μισθού του ενάγοντος, τελούσιν υπό την αναβλητικήν αίρεσιν της εφ' ωρισμένον χρόνον εύδοκίμου υπηρεσίας του. Όθεν ημαρτεν ο δικάσας Πρωτοδίκης, δεχθείς ότι υπόκειται σύμβασις, έχουσα αόριστον παροχήν και, καθ' υποκατάστασιν της εαυτού κρίσεως, εις την κρίσιν του Διοικητού της εναγομένης, θεωρήσας μή δικαίαν την κρίσιν τούτου περί μή εύδοκίμου της υπηρεσίας του ενάγοντος, αντί να ερευνήση και αποφανθή κατά τας εν λόγω διατάξεις του Βυζαντινορρωμαϊκού Δικαίου, αν επληρώθη ή ως άνω αίρεσις ή δολίως ημποδίσθη ή πλήρωσις αυτής, και δέον, δεκτών καθιστάμενων των σχετικών λόγων εφέσεως, μεταρρυθμισθή ή εκκαλουμένη απόφασις και εξετασθή ή αγωγή, εφ' ής αύτη.

Κατά τας ως άνω διατάξεις του οργανισμού εσωτερικής υπηρεσίας κλπ., κατά τας διατάξεις του άρθρου 34 του γενικού κανονισμού καταστάσεως των υπαλλήλων της εκκαλούσης Τραπέζης και τας διατάξεις των παραγράφων 1-32, 47, 52, 53 και 54 του Ειδικού Κανονισμού συντάξεων φύλλων ποιότητος, έχόντων πάντων τούτων (οργανισμού, γενικού κανονισμού και ειδικού κανονισμού) ισχύν συμβάσεως, το Συμβούλιον της Διοικητικής Υπηρεσίας την γνώμην του περί του εύδοκίμου ή μή της υπηρεσίας των υπαλλήλων σχηματίζει επί τη βάσει των φύλλων ποιότητος, συντασσομένων κατ' έτος υπό πλειόνων του ενός κριτών, κατά κανόνα προϊσταμένων, ως και του οικείου Επιθεωρητού και εξελεγχομένων (των φύλλων ποιότητος) υπό μονίμου υποεπιτροπής κρίσεως επί τη βάσει των συνθέτων προσόντων των υπαλλήλων και προκειμένου περί των υπαλλήλων της Β' κατηγορίας, εις ούς, ως και ανωτέρω εξετέθη, περιλαμβάνονται και οι υποταμίαι, επί τη βάσει των πέντε συνθέτων προσόντων τούτων (ποιοτικής αποδόσεως, ποσοτικής αποδόσεως, προσωπικότητος, ικανότητος συνεργασίας και

γνώσεων ξένων γλωσσών), κλιμακουμένων ἑκάστοτε τούτων εἰς ἐννέα διαβαθμίσεις καὶ ὁ ἀριθμός, ὅστις ἀντιστοιχεῖ εἰς ἑκάστην τῶν ἐννέα διαβαθμίσεων τῶν προσόντων, ἀποτελεῖ τὸν εἰδικὸν βαθμὸν τοῦ ὑπαλλήλου δι' ἕκαστον ποσόν, πολλαπλασιαζόμενον ἐπὶ ὡρισμένον συντελεστήν, κατὰ τὰ ἐν τῷ ὡς ἄνω εἰδικῷ κανονισμῷ (§ 271/32) λεπτομερῶς ἀναφερόμενα, τὸ σύνολον δὲ τῶν μονάδων, ὅπερ προκύπτει ἐκ τοῦ ἀθροίσματος τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μονάδων διαβαθμίσεων τῶν συνθέτων προσόντων, δίδει τὸν γενικὸν βαθμόν, ὅστις προσδιορίζει τὴν θέσιν, ἣν καταλαμβάνει ὁ ὑπάλληλος εἰς τὴν κλίμακα τῶν ποιοτικῶν χαρακτηρισμῶν. Οὕτως ὡς ἐξαίρετος χαρακτηρίζεται ὁ λαβὼν ἀριθμὸν μονάδων 841-900, λίαν ἐπαρκὴς (671-840), ἐπαρκὴς (481-670), σχεδὸν ἐπαρκὴς (291-480) καὶ ἀνεπαρκὴς (100-290). Οἱ χαρακτηρισθέντες ὡς ἀνεπαρκεῖς ἢ σχεδὸν ἀνεπαρκεῖς δὲν δικαιοῦνται τῆς ἀνωτέρω προσαυξήσεως, πρὸς τούτοις δὲ ἀνακοινοῦται μέχρι τέλους Μαΐου ἑκάστου ἔτους τὸ σχετικὸν πόρισμα τῆς ὑποεπιτροπῆς, οἵτινες δύνανται νὰ ζητήσωσιν ἐφ' ἅπαξ ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας δέκα ἡμερῶν τὴν ἀναθεώρησιν τοῦ ποιοτικοῦ των χαρακτηρισμοῦ παρὰ τῆς αὐτῆς ὑποεπιτροπῆς.

Ἐκ τῶν ὡς ἄνω συμβατικῶν ὅρων σαφῶς ἐπίσης προκύπτουσι τὰ ἀκόλουθα: 1) Ὅτι ἡ ὡς εἴρηται αἵρεσις δὲν συνομολογήθη ὡς ἐξουσιαστική, ὡς τοῦτο συνάγεται ἰδίᾳ ἐκ τῆς λεπτομερῶς διαγραφομένης ποιοτικῆς διαβαθμίσεως τῶν μισθωτῶν καὶ τῆς ἀπαιτουμένης διὰ τὸν σχηματισμὸν τῆς κρίσεως τοῦ Διοικητοῦ τῆς ἐναγομένης Τραπέζης συμβουλευτικῆς γνώμης τῶν κριτῶν, τοῦ ἐπιθεωρητοῦ καὶ τῆς ὑποεπιτροπῆς κρίσεων καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἔχουσι πλήρη ἐφαρμογὴν ἐν προκειμένῳ αἱ σχετικαὶ διατάξεις τοῦ Βυζαντινορωμαϊκοῦ Δικαίου, καθ' ἃς ἡ αἵρεσις λογίζεται πληρωθεῖσα, ἐὰν ἡ πλήρωσις αὐτῆς παρεκωλύθη δολίως ὑπ' ἐκείνου, ὅστις θὰ ἐζημιοῦτο ἐκ τῆς πληρώσεως αὐτῆς. 2) Ὅτι ἡ κρίσις περὶ τοῦ εὐδοκίμου ἢ μὴ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ὑπαλλήλου δὲν περιορίζεται ὑπὸ προθεσμίας, τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς, ἐν περιπτώσει βραδύτητος, ἐπερχομένων ἀναδρομικῶς. 3) Ὅτι ἡ ὑποεπιτροπὴ κρίσεως, εἰς ἣν ὑποβάλλονται τὰ ὑπὸ τῶν κριτῶν καταρτιζόμενα φύλλα ποιότητος, ἐπεξεργαζομένη ταῦτα, κρίνει ὁριστικῶς τοὺς ὑπαλλήλους, προβαίνουσα εἰς τελικὸν ποιοτικὸν χαρακτηρισμὸν αὐτῶν, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται ἰδιαιτέρα αἰτιολόγησις τῆς περὶ τούτου κρίσεως. 4) Ὅτι αἱ μνησθεῖσαι προθεσμίαι συντάξεως τοῦ φύλλου ποιότητος καὶ τοῦ πορίσματος τῆς ὑποεπιτροπῆς κρίσεως δὲν συνεφωνήθησαν ἀνατρεπτικαί, ὥστε νὰ ἀποκλείηται ἡ ὁραδύτερα ἐντὸς εὐλόγου χρόνου ὁριστικὴ κρίσις περὶ τοῦ ποιοτικοῦ χαρακτηρισμοῦ τοῦ ὑπαλλήλου. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω αἱ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερόμεναι ὡς ἄνω λέξεις περὶ ὁραδύτητος τῆς ὑπηρεσίας τῆς ἐναγομένης, ὅπως ἐκφέρῃ τὴν κρίσιν της περὶ τοῦ εὐδοκίμου ἢ μὴ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος, περὶ τοῦ ἀναιτιολογήτου τῆς κρίσεως τῆς ὑποεπιτροπῆς καὶ τοῦ ἐκπροθέσμου τῆς ἀνακοινώσεως τῷ ἐνάγοντι τῆς κρίσεως τῆς ὑποεπιτροπῆς ταύτης, οὐδεμίαν ἀσκοῦσιν ἐπιρροὴν ἐν προκειμένῳ καὶ εἶναι ἀπορριπτέοι. Δέον ἆρα νὰ ἐρευνηθῇ περαιτέρω, ἂν ἐπληρώθη ἢ μὴ ἡ μνησθεῖσα ἀναβλητικὴ αἵρεσις ἢ ἂν δολίως ἐμποδίσθη ἢ μὴ ἡ πλήρωσις ταύτης.

Ἐκ τῶν ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἀποδεικτικῶν στοιχείων, ἤτοι ἐγγράφων, ἐνόρκων βεβαιώσεων μαρτύρων, ὡς αὗται ἐκτίθενται εἰς τὰς ἐπικαλουμένας καὶ ἐν νομίμῳ ἀντιγράφῳ προσαγομένας σχετικὰς συμβολαιογραφικὰς πράξεις, καὶ ἐκ τῶν ἑκατέρωθεν ἀναπτυχθέντων ὑπὸ τῶν διαδίκων καὶ ἰδίᾳ ἐκ τῶν κάτωθι ἀναφερομένων ἀποδεικτικῶν στοιχείων, ἐβεβαιώθησαν τὰ ἀκόλουθα πραγματικὰ περιστατικά: 1) Ὁ ἐνάγων, προσληφθεὶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐναγομένης Τραπέζης τὴν 4ην Ὀκτωβρίου 1936 ὡς κλητήρ, προήχθη ἐν τέλει τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1953 εἰς ὑποταμίαν. Εἰς τοῦτον ἐγορηγήθησαν τέσσαρες προσαυξήσεις. Ἡ τετάρτη, ἀφορῶσα τὴν διετίαν ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1959 μέχρι 1ης Ἰανουαρίου 1961, ἐγορηγήθη αὐτῷ τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1961. 2) Μετὰ ταῦτα, προκειμένου νὰ κριθῇ ἡ ἱκανότης τοῦ ἐνάγοντος, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, διὰ τὸ ἔτος 1961 οἱ πρὸς τοῦτο ἀριθμοῦντο κριταί, ὡς καὶ ἡ ὑποεπιτροπὴ κρίσεως, ἐχαρακτήρισαν τὸν ἐνάγοντα ὡς σχεδὸν ἐπαρκῆ καὶ ἕκαστος μὲν τῶν κριτῶν ἐβαθμολόγησε τοῦτον μὲ τὸν συνολικὸν βαθμὸν 440, ἡ δὲ ὑποεπιτροπὴ μὲ τὸν συνολικὸν βαθμὸν 415, ὡς τοῦτο προκύπτει ἐκ τοῦ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης προσαγομένου σχετικοῦ φύλλου ποιότητος τοῦ ἐνάγοντος. 3) Διὰ τὸ ἔτος 1962 οἱ αὐτοὶ ἀριθμοῦντο κριταὶ ἐχαρακτήρισαν τὸν ἐνάγοντα ὡς ἐπαρκῆ καὶ οἱ μὲν δύο ἐκ τούτων ἐβαθμολόγησαν τοῦτον μὲ τὸν αὐτὸν συνο-

λικὸν βαθμὸν 525, ὁ δὲ ἕτερος κριτὴς μὲ συνολικὸν βαθμὸν 488, ἔκρινον δὲ τοῦτον ὡς ἀκατάλληλον διὰ τὴν ταμιακὴν θυρίδα. ἀντιθέτως ὁ ἀριόδιος ἐπιθεωρητὴς καὶ ἡ ὑποεπιτροπὴ κρίσεως ἐχαρακτήρισαν τὸν ἐνάγοντα ὡς σχεδὸν ἐπαρκῆ καὶ ἐβαθμολόγησαν τοῦτον ὁ ἐπιθεωρητὴς μὲ συνολικὸν βαθμὸν 440 καὶ ἡ ὑποεπιτροπὴ μὲ συνολικὸν βαθμὸν 452, καὶ τέλος ἡ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἀσκηθεῖσα ἀπὸ 18 Ἰουνίου 1963 σχετικὴ ἀναθεώρησις ἀπερρίφθη ὑπὸ τῆς ἀριοδίας ὡς ἄνω ὑποεπιτροπῆς, ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τούτων ὁ ῥηθεὶς Διοικητὴς τῆς ἐναγομένης Τραπέζης ἔκρινεν, ὅτι οὗτος ἦτο σχεδὸν ἐπαρκὴς καὶ ἡ ὑπηρεσία του οὐχὶ εὐδόκιμος καὶ δὲν ἐχορηγήθη αὐτῷ ἡ ὡς ἄνω πέμπτη προσαύξησις, ἡ ἀντιστοιχοῦσα εἰς τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1961 ἕως 1ης Ἰανουαρίου 1963. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω δὲν βεβαιοῦται, ὅτι ὁ Διοικητὴς τῆς ἐναγομένης Τραπέζης ἠμπόδισε δολίως τὴν πλήρωσιν τῆς ὡς εἴρηται ἀναβλητικῆς αἱρέσεως ἢ ὅτι οὗτος ἐτέλει ἐν δόλῳ, χαρακτηρίσας τὸν ἐνάγοντα ὡς σχεδὸν ἐπαρκῆ καὶ τὴν ὑπηρεσίαν του ὡς μὴ εὐδόκιμον καὶ συνεπῶς μὴ δικαιούμενον τῆς πέμπτης προσαυξήσεως. Τὴν αὐτὴν γνώμην ἐσχημάτισε τὸ Δικαστήριον καὶ διὰ τὰς ὡς ἄνω Ὑπηρεσίας, αἵτινες κατὰ τὰ ἔτη 1962 καὶ 1963 ἐχαρακτήρισαν τὸν ἐνάγοντα ὡς σχεδὸν ἐπαρκῆ καὶ εἰς τὴν κρίσιν τῶν ὁποίων ἐστηρίχθη ὁ ἐν λόγῳ Διοικητής. Ἐκ τῶν ῥηθέντων ἀποδεικτικῶν στοιχείων τὸ δικαστήριον δὲν δύναται νὰ ἀγθῇ εἰς τὴν κρίσιν ὅτι ὁ Διοικητὴς τῆς ἐναγομένης Τραπέζης καὶ αἱ ἐν λόγῳ Ὑπηρεσίαι ἐνήργησαν, διὰ νὰ στερήσωσι τὸν ἐνάγοντα, κατώτερον ὑπάλληλον, τῆς ἐν λόγῳ προσαυξήσεως ἐπ' ὠφελείᾳ ταύτης. Ἀλλ' οὔτε ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ ὡς εἴρηται κρίσις τοῦ Διοικητοῦ καὶ ἡ ἐφ' ἧς ἐστηρίχθη αὕτη κρίσις τῆς ὑποεπιτροπῆς ἦτο καταφώρως ἄδικος, διότι, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι ὁ ἐνάγων ἀγνοεῖ καὶ στοιχειωδῶς μίαν ξένην γλῶσσαν καὶ ἡ γνῶσις τῆς ὁποίας θεωρεῖται ὡς προσὸν καὶ διὰ τοὺς ὑποταμίας, ὡς εἶναι ὁ ἐνάγων, συμφώνως πρὸς τὴν παράγραφον 2 τοῦ ῥηθέντος εἰδικοῦ κανονισμοῦ τοῦ ἔτους 1956, οὗτος ὡς πρὸς τὸ προσὸν τῆς παιστικῆς ἀποδόσεως, ὅπερ καὶ τὸ σπουδαιότερον καὶ ἔχον τὸν μεγαλύτερον συντελεστήν, ἐκρίθη ὑπὸ τῆς ἀριοδίας ὑποεπιτροπῆς κρίσεως κατὰ τὸ κρίσιμον ἔτος 1962 μὲ σχετικῶς ἱκανοποιητικὴν ἀπόδοσιν, λαβὼν τὸν βαθμὸν 4, ὡς καὶ ὅτι εἶναι ἀκατάλληλος διὰ τὴν ταμιακὴν θυρίδα. Δὲν δύναται νὰ ἀχθῇ τὸ δικαστήριον εἰς διαφόρων πόρισμα οὔτε ἐκ τοῦ ὅτι κατὰ τὰς ὡς ἄνω ἐνόρκους βεβαιώσεις ἡ ἐναγομένη εἰς χρόνον προγενέστερον τοῦ ἔτους 1960 προέβη εἰς συστάσεις πρός τινας προϊσταμένους τῶν Ὑπηρεσιῶν της νὰ εἶναι αὐστηροὶ κατὰ τὴν κρίσιν τῶν ὑπαλλήλων της, ἀλλ' οὔτε καὶ ἐκ τοῦ ὅτι προηγουμένως εἶχον χορηγηθῇ εἰς τὸν ἐνάγοντα αἱ ὡς ἄνω τέσσαρες προσαυξήσεις, ἐφ' ὅσον ἐκ μόνου τοῦ λόγου ὅτι ἡ ὑπηρεσία τούτου ὑπῆρξε προηγουμένως εὐδόκιμος δὲν ἕπεται, ὅτι θὰ εἶναι τοιαύτη καὶ εἰς τὸ μέλλον, καίτοι διὰ τὴν χορήγησιν τῆς τρίτης προσαυξήσεως (1 Ἰανουαρίου 1959) ὁ εἰς τότε τῶν κριτῶν ἐγνωμάτευσεν, ὅτι ὁ ἐνάγων ἦτο σχεδὸν ἐπαρκής. Ματαιωθείσης, κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω, τῆς ὡς ἄνω ἀναβλητικῆς αἱρέσεως, ἡ ῥηθεῖσα συμφωνία περὶ χορηγήσεως τῆς πέμπτης προσαυξήσεως θεωρεῖται ὡς μὴ γενομένη καὶ δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή (*).

2. Χορήγησις εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, κατὰ τὸ συμβατικὸν διὰ τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Προσωπικοῦ αὐτῆς καθεστὼς, προσαυξήσεων δι' εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν αὐτοῦ.—Κρισις τοῦ Δικαστηρίου περὶ πληρώσεως τῆς αἱρέσεως, ὑφ' ἣν ἐτέλει ἡ χορήγησις προσαυξήσεων, ὡς ματαιωθείσης τῆς πληρώσεως αὐτῆς ἐκ δόλου τῆς ὑποχρέου Τραπέζης, οἷον συνιστῷ ἡ φιλοκέρδεια κατὰ τὰς προϊσχυούσας τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος διατάξεις, ἐφαρμοσθείσας κατ' ὀρθὸν 24 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Κώδικος Νόμου.—Ἀναίρεσις τῆς ἀποφάσεως.

Ἀρείου Πάγου 638/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Λ. Κανελλάκος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Νικολάϊδης, Ι. Παπέλης

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐδέχθη, κατ' ἀνέλεγκτον περὶ πραγμάτων κρίσιν, τὰ ἑξῆς: 1) Ὅτι, κατὰ τὸ διέπον τὴν ἐργασιακὴν μεταξὺ τῶν διαδίκων σχέσιν συμβατικὸν καθεστώς, συντιθέμενον ἐκ τῶν μὴ κυρωθέντων διὰ νόμου καὶ παρὰ τῆς ἀναιρεσιβλήτου γενομένων ἀποδεκτῶν Ὀργανισμοῦ Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας, Κανονισμοῦ βαθμολογικῆς καὶ μι-

(*) Ἴδετε ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ Α.Π. 506/1968, ΕΕΔ 28, 179, Α.Π. 550/1968, ΕΕΔ 28, 181, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ παραπομπὰς εἰς λοιπὴν νομολογίαν.

σθολογικῆς ἐξελίξεως τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἀναιρεσειούσης Τραπέζης, Κανονισμοῦ τῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων τούτων καὶ Κανονισμοῦ συντάξεως φύλλων ποιότητος, εἰς τοὺς εὐδοκίμως ὑπηρετοῦντας εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ λογιστοῦ, ἐκ τῶν ἀνωτέρω ὑπαλλήλων χορηγοῦνται, καθ' ὑποκειμενικὴν καὶ δικαστικῶς ἐλεγκτὴν κρίσιν τοῦ Διοικητοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης, ἐκφερομένην μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου Διοικητικῆς Ὑπηρεσίας, πέντε προσαυξήσεις μισθοῦ, ὧν ἡ πρώτη μετὰ τὴν συμπλήρωσιν δίετίας ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, αἱ δὲ λοιπαὶ μεθ' ἑκάστην ἑφεξῆς τριετίαν. 2) Ὅτι εὐδόκιμος θεωρεῖται ἡ ὑπηρεσία τοῦ κριθέντος ὡς ἐξαιρέτου, λίαν ἐπαρκοῦς ἢ ἐπαρκοῦς, οὐχὶ δὲ καὶ τοῦ κριθέντος σχεδὸν ἐπαρκοῦς ἢ ἀνεπαρκοῦς, τοῦ τοιούτου χαρακτηρισμοῦ ἀνατιθεμένου εἰς πλείονας κριτάς, κατὰ κανόνα ἀμέσους προϊσταμένους τοῦ κρινομένου, ὁριστικῶς δὲ εἰς μόνιμον ὑποεπιτροπὴν καὶ γενομένου ὅσαι κατὰ Φεβρουάριον ἑκάστου ἔτους συντασσομένων φύλλων ποιότητος. 3) Ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος, εἰς ἣν προσληφθεῖσαν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἀναιρεσειούσης ἀπὸ τοῦ ἔτους 1932 καὶ ἐξελιχθεῖσαν μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ λογιστοῦ, εἰς ὃν προήχθη τὴν 1.10.1953, ἐχορηγήθη πρώτη προσαύξησις τὴν 1.10.1955 καὶ δευτέρα τὴν 1.10.1958, δὲν ἔτυχε τρίτης καὶ τετάρτης προσαυξήσεως ἀντιστοίχως τὴν 1.10.1961 καὶ τὴν 1.10.1964, ὡς κριθεῖσα ὑπὸ τῆς μονίμου ὑποεπιτροπῆς σχεδὸν ἐπαρκὴς διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα 1.3.1958 μέχρι 28.2.1962, καθ' ὃ ἔτυχε βαθμολογίας 476, ἤτοι κατὰ πέντε μονάδας κατωτέρας τῆς ἀπαιτουμένης διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν της ὡς ἐπαρκοῦς, ὡς ὑστερεῖσα εἰς διοικητικὴν ἱκανότητα καὶ κατ' ἀξιολόγησιν τῶν προσόντων αὐτῆς, ἄνευ ἄλλης αἰτιολογίας τῆς τοιαύτης βαθμολογήσεως καὶ χωρὶς νὰ προσάπτωνται εἰς τὴν κριθεῖσαν συγκεκριμέναι αἰτιάσεις ἢ πειθαρχικαὶ τιμωρίαι ἢ αἰτιάσεις ὑπὸ τῆς μονίμου ὑποεπιτροπῆς, ἥτις ἀπέρριψε καὶ τὴν αἴτησιν ἀναθεωρήσεως ἐκείνης, ὑποβληθεῖσαν μετὰ τὴν γνωστοποίησιν εἰς αὐτὴν τοῦ ὡς ἄνω δυσμενοῦς χαρακτηρισμοῦ, λαβοῦσαν χώραν μετὰ πάροδον τεσσάρων ἐτῶν καὶ πέντε μηνῶν ἀπὸ τῆς χορηγήσεως τῆς δευτέρας προσαυξήσεως, ἤτοι βραδύτερον τῆς πρὸς τοῦτο τασσομένης προθεσμίας. 4) Ὅτι οἱ ἄμεσοι προϊστάμενοι τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἐβαθμολόγησαν αὐτὴν μὲ 496 μονάδας, ἤτοι 15 τοιαύτας ὑπὲρ τὸ ὅριον τοῦ ἐπαρκοῦς καὶ διὰ τὴν περίοδον 21.1.1961 μέχρι τέλους Φεβρουαρίου 1962 μὲ 592 καὶ 518 μονάδας, εἰδικῶς δὲ ὡς πρὸς τὰ προσόντα προσωπικότητος καὶ ἱκανότητος πρὸς συνεργασίαν μὲ 112 καὶ 84 μονάδας, ἐναντι 84 καὶ 72 τῆς ἀντιστοίχου βαθμολογίας τῆς μονίμου ὑποεπιτροπῆς καὶ 5) ὅτι ἀπὸ τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου 1960 ἡ ἀναιρεσίβλητος ἀνέλαβε καθήκοντα προϊσταμένου τοῦ λογιστηρίου τοῦ ἐν Λαρίσῃ ὑποκαταστήματος τῆς ἀναιρεσειούσης καὶ μεταγενεστέρως εἰς τὰς μείζονος σημασίας διευθύνσεις συναλλάγματος καὶ ἐμπορικῶν συναλλαγῶν ἐξωτερικοῦ τοῦ καταστήματος Ἀθηνῶν, ἀνταποκριθεῖσα πλήρως εἰς τὴν ὑπηρεσίαν της ταύτην, τυγοῦσα δὲ τρίτης προσαυξήσεως τὴν 1.7.1965, ἐξ οὗ ἕπεται, ὅτι διὰ τὴν προηγηθεῖσαν τῆς ἡμερομηνίας ταύτης τριετίαν ἡ ὑπηρεσία της ἐχαρακτηρίσθη εὐδόκιμος.

Κρίνασα ἐπὶ τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν τούτων ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὅτι ἡ αἵρεσις, ὑφ' ἣν ἐτέλει ἡ χορήγησις εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον τρίτης καὶ τετάρτης προσαυξήσεως ἀπὸ 1.10.1961 καὶ 1.10.1964 ἀντιστοίχως, δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς πλασματικῶς πληρωθεῖσα, καθ' ὃ τῆς πληρώσεως αὐτῆς ματαιωθείσης ἐκ δόλου τῆς ὑπαγρέου Τραπέζης, οἷον συνιστᾷ ἡ φιλοκέρδεια κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν. 161 Π. (50.17) Βασ. 2-3-161, ν. 38 Π. (40.7) Βασ. 48-5-39, καὶ ν. 24 Π. (35.1) Βασ. 44-19-23 τοῦ προϊσχύσαντος τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος Δικαίου, ἃς ἐφήρμοσε ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ Εἰσαγ. Ν.Α.Κ., ὡς ἐκ τοῦ χρόνου συντελέσεως τῶν παραγωγικῶν τῆς ἐνοχῆς γεγονότων, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ, ὅτι ἡ κρίσις τῆς μονίμου ὑποεπιτροπῆς ὑπῆρξε καταφώρως ἄδικος ὡς ἀναιτιολόγητος καὶ ἀφισταμένη τῆς τῶν ἐχόντων ἰδίαν ἀντίληψιν ἀμέσων προϊσταμένων τῆς ἀναιρεσιβλήτου, πλημμελῆ διέλαβεν αἰτιολογίαν, δεδομένου ὅτι ἡ διάφορος ὡς πρὸς αὐτὰ ἢ ἄλλο χρονικὸν διάστημα κρίσις τῆς ὑπηρεσίας τῆς ἀναιρεσιβλήτου ὑπὸ τῶν ἐπαλλήλως κρινόντων ὀργάνων τῆς ἀναιρεσειούσης, δὲν σημαίνει, κατὰ λογικὴν ἀναγκαιότητα, δολίαν ἐνέργειαν, ἔστω καὶ ἂν οἱ δυσμενῶς κρίναντες δὲν ἠτιολόγησαν τὴν κρίσιν των, ἀλλὰ καὶ ἀνεπαρκῆ τοιαύτην, ἐφ' ὅσον οὐδὲν διέλαβε περὶ τοῦ ἂν ὑπῆρξε δολία ἡ ἐνέργεια τοῦ Διοικητοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης, ἡ κρίσις τοῦ ὁποίου, σύμφωνος πρός τε τὴν κρίσιν τῆς μονίμου ὑποεπιτροπῆς καὶ πρὸς τὴν γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῆς Διοικητικῆς Ὑπηρεσίας ἦτο ἀποφασιστική, καθ' ἃ καὶ ἡ ἰδία ἐδέξατο. Δέον ἄθεν νὰ ἀναι-

ρεθῇ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 807 ἐδ. 19 Πολ. Δικονομίας, προστεθεῖσαν δι' ἄρθρου 5 τοῦ ν. 3810/1957 καὶ ἐφαρμοστέαν ἐν προκειμένῳ συνῳδὰ τῷ ἄρθρῳ 24 τοῦ Εἰσ. Νόμου Κ. Πολ. Δικ., ὡς ἐκ τοῦ χρόνου ἐκδόσεως τῆς ἀναιρουμένης ἀποφάσεως καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου πρῶτον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου κατὰ τὸ δεύτερον αὐτοῦ σκέλος καὶ τὸν πρόσθετον τοιοῦτον (*).

V. ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ

περίπτωσις μισθωτοῦ, ἐργαζομένου ὡς ἐπιστάτου

Στοιχεῖα ὑπαλληλικῆς ἰδιότητος μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 1 Ν.Δ. 2655/1953, προκύπτοντος ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης ὅτι διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν τινὸς ὡς ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου σκοπεῖται ἡ φύσις τῆς ἐκτελουμένης ὑπ' αὐτοῦ ἐργασίας καὶ ὅτι ἡ ἰδιότης τοῦ ὑπαλλήλου προσήκει εἰς τὸν ἀσκοῦντα ἐργασίαν προεχόντως πνευματικήν.—Παροχὴ ἐργασίας ἐπιστάτου ἐπὶ κεφαλῆς μικρᾶς ὁμάδος ἐργατῶν. —Χαρακτηρισμὸς αὐτοῦ ὡς ἐργάτου.—Καταβολὴ λόγῳ ἀπολύσεως τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως.

Ἀρείου Πάγου 656/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Ἀντ. Καζούρης**
Δικηγόροι Κ. Δημάκης, κ. Ἀ. Νικολετόπουλος

Κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ κωδ. νόμου 3514/1928 (ἄρθρον 10 ν. 1234), ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν. 4558/1930 καὶ ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953, ὡς ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος θεωρεῖται πᾶν πρόσωπον, κατὰ κύριον ἐπάγγελμα ἀσχολούμενον ἐπὶ ἀντιμισθίᾳ, ἀνεξαρτήτως τρόπου πληρωμῆς, εἰς ὑπηρεσίας ἰδιωτικοῦ καταστήματος, Γραφείου ἢ ἐν γένει ἐπιχειρήσεως ἢ οἱασδήποτε ἐργασίας καὶ παρέχον ἐργασίαν ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικήν. Δὲν θεωροῦνται ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι οἱ ὑπηρέται πάσης κατηγορίας, καθὼς καὶ πᾶν ἐν γένει πρόσωπον, τὸ ὁποῖον χρησιμοποιεῖται ἐν τῇ παραγωγῇ ἀμέσως ὡς βιομηχανικὸς ἢ βιοτεχνικός, μεταλλευτικὸς ἢ γεωργικὸς ἐργάτης ἢ ἐργάτης ἢ βοηθὸς ἢ μαθητευόμενος τῶν ἐν λόγῳ κατηγοριῶν ἢ παρέχει ὑπηρετικὰς ἐν γένει ἐργασίας.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ὁρισμῶν τοῦ νόμου προκύπτει σαφῶς, ὅτι διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν τινὸς ὡς ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου σκοπεῖται ἡ φύσις τῆς ἐκτελουμένης ὑπ' αὐτοῦ ἐργασίας καὶ ὅτι ἡ ἰδιότης τοῦ ὑπαλλήλου προσήκει εἰς τὸν ἀσκοῦντα ἐργασίαν προεχόντως πνευματικήν.

Ἐν προκειμένῳ, τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ἐδέχθη ἀνελέγκτως, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, τὰ ἀκόλουθα: Ὅτι ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἀναιρεσείων προσελήφθη ὑπὸ τῆς ἐναγομένης, νῦν ἀναιρεσιβλήτου, τὴν 4ην Ἰουνίου 1965 διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, καταρτισθείσης μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν νομίμων ἐκπροσώπων της καὶ εἰργάσθη παρ' αὐτῇ εἰς τὸ ἐν Θεσσαλονίκῃ κεραμοποιεῖον της μέχρι τῆς 5ης Ἀπριλίου 1967, ὅτε ἡ σύμβασις ἐργασίας του κατηγγέλθη ἐγγράφως, καταβληθείσης αὐτῷ ἀποζημιώσεως ἐργάτου. Ὅτι οὗτος ἦτο ἐπιστάτης καὶ δὴ εὑρίσκετο ἐπὶ κεφαλῆς μικρᾶς ὁμάδος ἀνειδικεύτων ἐργατῶν, οἵτινες ἠσχολοῦντο μὲ ἁπλᾶς ἐργασίας καὶ δὴ μὲ τὴν μεταφορὰν, τὴν στοιβασίαν εἰς σωροὺς καὶ τὴν διαλογὴν εἰς τρεῖς κατηγορίας (Α, Β καὶ Γ) τῶν παραγθέντων προϊόντων τοῦ ἐργοστασίου (κεράμων, τούβλων κλπ.). Εἰδικώτερον δὲ οὗτος, περιεργόμενος τὴν αὐλὴν τοῦ ἐργοστασίου, ἐπώπτευε τὴν μεταφορὰν τῶν εἰδῶν τούτων ἐκ τοῦ τόπου καμινεύσεως εἰς τὸν τόπον διαλογῆς, ὥστε αὕτη νὰ μὴ γίνηται προχείρως καὶ προκαλοῦνται φθοραὶ εἰς τὸν τόπον τῆς διαλογῆς, ἐπέβλεπε τοὺς ἐκεῖ ἐργαζομένους ἐργάτας εἰς τὴν στοιβασίαν καὶ τὸν διαχωρισμὸν τῶν προϊόντων ἀναλόγως τῆς καλῆς ἢ κακῆς ὀπτήσεως καὶ τέλος προέβαινεν εἰς καταμέτρησιν αὐτῶν καὶ καταχώρησίν των εἰς δελτίον, ὅπερ ὑπέβαλεν εἰς τὸ λογιστήριον τοῦ ἐργοστασίου. Ὅτι ἡ γραφὴ τοῦ δελτίου του (προχείρου σημειώματος, κατὰ τὰ προκύψαντα ἐκ τῆς προσαγωγῆς ἐνίων ἐξ αὐτῶν) ἀπῄτει ὀλιγόλεπτον μόνον ἀπασχόλησιν, ἡ δὲ κυρία ἐργασία του ἦτο ἡ ἐπίβλεψις μικρᾶς ὁμάδος ἀνειδικεύτων ἐργατῶν. Ὑπὸ τὰ δεκτὰ ὡς ἄνω γενόμενα ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου πραγματικὰ περιστατικὰ ἡ ἐργασία, ἣν παρεῖχεν ὁ ἀναιρεσείων, οὐδαμῶς ἦτο ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικὴ καὶ ἑπομένως οὗτος δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν παρατεθεισῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 ν.δ. 2655/1953, ὢν ἁπλῶς ἐποπτεύων ἐργάτης ἐπὶ κεφαλῆς ἀνειδικεύτων ἐργατῶν, ἐκτελούντων ἁπλᾶς ἐργασίας μετα-

(*) Ἀναρρίθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 10282/1968 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

φορών, στοιβασίας και διαλογής κεράμων, τούβλων και λοιπών προϊόντων. Τούτο είπόν καί τό ώς έφετείον δικάσαν Πρωτοδικείον καί άπορρίψαν, κατά μεταρρύθμισιν τής πρωτοδίκου άποφάσεως, τήν άγωγήν τού άναιρεσείοντος, δι' ής ήτήσατο ούτος, έκτός άλλων, όπως, βεβαιουμένης τής άκυρότητος τής καταγγελίας τής έργασιακής σχέσεως, ένεκα μή καταβολής τής προσηκούσης άποζημιώσεως, καί ένεκεν καταχρηστικής άσκήσεως τού πρός άποζημίωσιν δικαιώματος, τώ καταβάλη ή έναγομένη έργοδότις του μισθούς ύπερημερίας, άλλως, άν ήθελε θεωρηθή έγκυρος ή καταγγελία, τήν συμπλήρωσιν τής άποζημιώσεως, όρθώς ήρμήνευσε καί έφήρμοσε τάς είρημένας ούσιαστικού νόμου διατάξεις καί μετ' έπαρκούς άπεφήνατο έπί τού ώς άνω ούσιώδους ζητήματος τής ίδιότητος τού ένάγοντος ώς έργάτου αίτιολογίας, μηδαμώς τής τελευταίας ταύτης αίρομένης έκ τής έπιπροστιθεμένης έν αύτή περισσώς φράσεως ότι διά τήν προεκτεθείσαν έργασίαν τού ένάγοντος δέν άπητείτο θεωρητική, ή είδική πρακτική γνώσις καί μόρφωσις. Όθεν άπορριπτέοι, ώς άβάσιμοι, οί πρώτος καί δεύτερος έπί τών έδαφίων 17 καί 19 τού άρθρου 807 Πολ. Δικονομίας έρειδόμενοι λόγοι άναιρέσεως.

Ή προσβαλλομένη άπόφασις, ώς έξ αύτής δείκνυται, δέχεται σαφώς καί μετ' έπαρκούς αίτιολογίας, ότι οί έπικαλούμενοι ύπό τού ένάγοντος έτεροι συνάδελφοί του Σ. Σ. (άπολυθείς τήν 31.12.1963) καί Λ. Σ., άντικαταστήσας τόν πρώτον, έτύγχανον πρόσωπα μέ ηύξημένην εύθύνην έναντι τής τοιαύτης τού ένάγοντος, όστις είς τήν άπό 4.6.1965 σύμβασιν μετά τής έναγομένης φέρεται ύπό τήν ίδιότητα βοηθού τών άνωτέρω. Όθεν ό τρίτος λόγος τού άναιρετηρίου ώς πρός μέν τό πρώτον μέρος αύτού, ότι ή προσβαλλομένη άπόφασις δέν έλαβεν ύπ' όψιν τόν ίσχυρισμόν τού άναιρεσείοντος περί άνίσου μεταχειρίσεως αύτού, έναντι τών ώς έρρήθη συναδέλφων του, ώς καί κατά τό δεύτερον μέρος τούτου ότι ούδεμίαν διέλαβεν, έπί ούσιώδους ζητήματος, αίτιολογίαν, ήτοι περί τής έκτελουμένης ύπό τών έτέρων ύπαλλήλων έργασίας, ίνα έκ τής συγκρίσεως προκύψη, άν ύπήρξεν ή μή άνισος μεταχείρισις (άρθρον 807 §§ 7 καί 19 Πολ. Δικονομίας) ώς άβάσιμος, είναι άπορριπτέος (*).

(*) Έπεκυρώθη ή ύπ' άριθ. 788/1968 άπόφασις τού Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης ώς έφετείου.

VI. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΩΝ

Έννοια διδακτικού προσωπικού καί άποδοχαί αύτού.

Έννοια διδακτικού προσωπικού δι' έφαρμογήν τής ύπ' άριθ. 12/1965 διαιτητικής άποφάσεως περί όρων άμοιβής τού διδακτικού προσωπικού τών Τεχνικών καί Έπαγγελματικών Σχολών.—Θεώρησις ώς τοιούτου τών μετερχομένων τό κατά κοινήν όμολογίαν έργον τού διδασκάλου έν έπαγγελματικώ σχολείω.—Ύπαγωγή είς τήν Γ' κατηγορίαν τής άνωτέρω διαιτητικής άποφάσεως τών πτυχιούχων Σχολών.—Καταβολή τού μισθού κατά μήνα καθ' όλην τήν διάρκειαν τής συμβάσεως έργασίας.—Όριον 18ώρου έβδομαδιαίας έργασίας.—Άναδρομική ίσχύς τής διαιτητικής άποφάσεως.

Άρείου Πάγου 582/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ό Άντιπρόεδρος κ. **Άθ. Γεωργίου**
Είσηγητής ό Άρεοπαγίτης κ. **Δ. Κανελλάκος**
Δικηγόροι κ. Εύάγ. Κερκουλάς, Κ. Δημάκης.

Μή καθοριζομένης τής έννοίας τού διδακτικού προσωπικού ούτε ύπό τής ύπ' άριθ. 12/1965 άποφάσεως τού Δ.Δ.Δ.Δ. Άθηνών «περί τών όρων άμοιβής τού διδακτικού προσωπικού τών Τεχνικών καί Έπαγγελματικών Σχολών», κατατεθείσης παρά τώ Γραμματεί τού Είρηνοδικείου Άθηνών κατ' άρθρον 20 τού νόμου 3239/1955 καί κοινοποιηθείσης είς τόν Ύπουργόν Έργασίας, ούτε ύπό τών διατάξεων τού άρθρου 14 τού κατ' έξουσιοδότησιν τού άρθρου 16 § 4 τού ν.δ. 3971/1959 «περί τεχνικής καί έπαγγελματικής έκπαιδεύσεως κλπ.» έκδοθέντος ό.δ. 671/1961 καί τών είς ᾶς αύται άναφέρονται διά τήν σύνθεσιν καί τά προσόντα τού διδακτικού προσωπικού τών ίδιωτικών έπαγγελματικών σχολών διατάξεων τού άρθρου 18 τού ώς άνω νομ. δ) τας, ώς άνήκοντες είς τό έν λόγω προσωπικόν θεωρούνται οί μετερχόμενοι τό κατά τήν κοινήν όμολογίαν έργον τού διδασκάλου έν έπαγγελματικώ σχολείω, ήτοι τήν μετάδοσιν γνώσεων καί δεξιοτήτων, προπαρασκευαζουσών τούς διδασκομένους διά τόν πρακτικόν έπαγγελματικόν βίον. Δεχθείσα δέ ή άναιρεσιβαλλομένη άπόφασις, κατ' άνέλεγκτον περί πραγμάτων κρίσιν, ότι ό άναιρεσίβλητος, πτυχιούχος ών Μέσης Τεχνικής Σχολής καί κατασάμενος πτυχίον τής Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε., προσελήφθη ύπό τής άναιρεσειούσης Τεχνικής Σχο-

λῆς δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἵνα διδάξῃ παρ' αὐτῇ τὰ μαθήματα τῆς εἰδικότητός του καὶ ὅτι ἐξετέλει ἀπὸ τῆς ἕδρας τὸ διδακτικὸν ἔργον μόνος ἐν τῇ τάξει, ὁ ἴδιος σχεδιάζων καὶ ἐπιβλέπων καὶ ὁ ἴδιος βαθμολογῶν, οὐδὲν ἕτερον ἦτο ἀναγκαῖον νὰ διαλάβῃ, διὰ νὰ ἀποδώσῃ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀνήκοντος εἰς τὸ διδακτικὸν προσωπικὸν καὶ νὰ θεωρήσῃ τὸν ἀναιρεσίδικον ὡς ὑπαγόμενον εἰς τὴν ὡς ἄνω διαιτητικὴν ἀπόφασιν. Συνεπῶς δὲν ὑφίσταται πρόβλημα τι ὡς πρὸς τὴν ὑπαγωγὴν τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν εἰς τὰς διατάξεις τῆς ἀποφάσεως ταύτης, οὐδ' ἔλλειψις ἢ ἀσάφεια τῆς σχετικῆς αἰτιολογίας ἢ παράβασις τῶν ἀνωτέρω μνημονευθεισῶν διατάξεων ἢ ἄλλης διατάξεως νόμου, τοῦ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης ἐκδοθέντος συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 9 τῆς ὑπ' ἀριθ. 34752/3062/7-4/16.5.1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Βιομηχανίας ὑπὸ τῆς Παμμηχανικῆς Ἑνώσεως Δ.Π. Μηχανικῶν Β. Ἑλλάδος, νομικοῦ προσώπου ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἄνευ παρεμβολῆς, ἐγκρίσεως ἢ κυρώσεως πολιτειακοῦ ἢ κυβερνητικοῦ τινος ὀργάνου, πρὸς ρύθμισιν ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐργασιακῆς σχέσεως, μὴ συνιστῶντος, ἀνεξαρτήτως τῆς μὴ δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, νόμων καὶ δὴ οὐσιαστικόν, ἀπορριπτέας δὲ τυγχάνει ὡς ἀβάσιμος ὁ πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως, καθ' ὅσον ὑποστηρίζει τὰ ἐναντία, ὡς καὶ ὁ πέμπτος συναφὴς τοιοῦτος.

Κατὰ τὴν ἀναφερθεῖσαν ἀνωτέρω συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας εἰς τὴν Β' κατηγορίαν τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἰδιωτικῶν Τεχνικῶν καὶ Ἐπαγγελματικῶν Σχολῶν μὲ μισθὸν 2.550 δραχμῶν μηνιαίως ὑπάγονται οἱ πτυχιοῦχοι Σχολῶν Ὑπομηχανικῶν καὶ οἱ τούτοις ἐξομοιωθέντες πτυχιοῦχοι Σχολῶν Ἐργοδηγῶν, Σχολῶν Ραδιοηλεκτρολόγων, Παιδαγωγικῶν Ἀκαδημιῶν, Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε., (οἱ κεκτημένοι πτυχίον Μέσης Τεχνικῆς Ἐκπαιδεύσεως), Σχολῶν Μηχανικῶν δευτέρας φοιτήσεως παλαιοῦ τύπου (ἔχοντες ὑπερπενταετῆ διδακτικὴν ὑπηρεσίαν), Σχολῶν Πλοιάρχων Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ, ὡς καὶ οἱασδήποτε ἑτέρας Τεχνικῆς ἢ Ἐπαγγελματικῆς Σχολῆς, εἰς ἣν ἡ φοίτησις ἐπιτρέπεται μόνον εἰς τοὺς κατέχοντας ἀπολυτήριον Μέσης Ἐκπαιδεύσεως ἢ Μέσης Τεχνικῆς ἢ Ἐπαγγελματικῆς Σχολῆς.

Ἐκ τῆς διατυπώσεως τοῦ συνόλου τῆς παρατεθείσης διατάξεως καὶ ἰδίᾳ τῆς γενικότητος τῆς τελευταίας φράσεως αὐτῆς καὶ ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ ταύτης πρὸς τὰς λοιπὰς διατάξεις τῆς αὐτῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, διὰ τῶν ὁποίων εἰς τὴν Α' κατηγορίαν κατατάσσονται οἱ ἐκ τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ κεκτημένοι πτυχίον Πανεπιστημίου, Πολυτεχνείου καὶ ἐν γένει Ἀνωτάτης Σχολῆς, εἰς τὴν Γ' κατηγορίαν οἱ κεκτημένοι πτυχίον Μέσης Τεχνικῆς Σχολῆς, εἰς τὴν Δ' κατηγορίαν οἱ κεκτημένοι πτυχίον Κατωτέρας Τεχνικῆς Σχολῆς καὶ εἰς τὴν Ε' ταυτάυτην οἱ διαθέτοντες ἁπλῶς ὡρισμένου χρόνου τεχνικὴν ἢ ἐπαγγελματικὴν πεῖραν, σαφῶς, προκύπτει, ὅτι ἡ ὑπαγωγὴ εἰς τὴν Γ' κατηγορίαν τῶν πτυχιούχων τῶν κατ' ἰδίαν ἐν τῇ σχετικῇ ὡς ἄνω διατάξει ἀναφερομένων Σχολῶν, ἐν αἷς καὶ ἡ τῆς Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε., δὲν προϋποθέτει τὴν διὰ νόμου ἐξομοίωσιν τούτων πρὸς τοὺς πτυχιούχους τῶν Σχολῶν Ὑπομηχανικῶν Ε.Μ.Π., ὧν τὴν ἵδρυσιν προβλέπουν τὰ ἄρθρα 1 - 15 τοῦ ν.δ. 3791/1951, οὐδὲ σκοπεῖ τὴν θέσπισιν τοιαύτης ἐξομοιώσεως, ἀλλὰ συνεπάγεται τὴν μισθολογικὴν ἐξομοίωσιν πάντων τούτων, ὡς κεκτημένων πτυχίου σπουδῶν ἀνωτέρων τῶν τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, γενικῆς ἢ τεχνικῆς, ἐκ τοῦ λόγου δὲ τούτου, προκειμένου εἰδικῶς περὶ τῶν πτυχιούχων τῆς Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε., γίνεται ἡ διευκρίνησις ὅτι ἡ ὑπαγωγὴ τούτων εἰς τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος κατηγορίαν προϋποθέτει, ὅτι τυγχάνουν καὶ πτυχιοῦχοι Μέσης Τεχνικῆς Ἐκπαιδεύσεως. Ἡ τοιαύτη δὲ μισθολογικὴ μεταχείρισις οὐδόλως προσκρούει εἰς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 3239/1955 ἢ ἄλλην νόμου διάταξιν καὶ συνεπῶς οὐδόλως ὡς ἐκ τῆς θεσπίσεως αὐτῆς τὸ διαιτητικὸν δικαστήριον ὑπερέβη τὴν δικαιοδοσίαν του. Κατὰ ταῦτα, δεχθὲν ἀναλέγκτως τὰ ἐκθὸν τὴν

προσβαλλομένην ἀπόφασιν Πρωτοδικείου, ὅτι ὁ ἀναιρεσίδικος, ὢν πτυχιοῦχος Μέσης Τεχνικῆς Σχολῆς, ἀπέκτησε πρὸ τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ χρονικοῦ διαστήματος τὸ πτυχίον τῆς Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε., κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἔκρινεν ὅτι οὗτος διὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ἐδικαιοῦτο διὰ τὰς ὡς διδάσκοντος ὑπηρεσίας τοῦ μισθοῦ Β' κατηγορίας, ὡς ἐκ περισσοῦ ἀσχοληθὲν μὲ τὴν γνῶσιν ἐκ μέρους τῆς ἀναιρεσειούσης τῆς λήψεως ὑπ' ἐκείνου τοῦ πτυχίου τῆς Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε., ἅτε τοῦ στοιχείου τούτου τῆς γνώσεως μὴ ὄντος ἀπαραιτήτου διὰ τὴν θεμελίωσιν τῆς σχετικῆς ἀξιώσεως, οὐδὲ τῆς ἀσαφείας τῆς αἰτιολογίας τῆς περὶ τῆς συνδρομῆς τούτου κρίσεως ἰσχυούσης πρὸς θεμελίωσιν λόγου ἀναιρέσεως. Ὅθεν ἀπορριπτέοι τυγχάνουν ὡς ἀβάσιμοι τόσον ὁ τὰ ἐναντία τοῖς ἀνωτέρω ὑποστηρίζων δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως, ὅσον καὶ ὁ πρῶτος τοιοῦτος, καθ' ὃ μέρος ἀποδίδει εἰς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν ἔλλειψιν νομίμου βάσεως ἐκ τῆς ἀσαφείας τῆς αἰτιολογίας αὐτῆς περὶ τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω γνώσεως. Τῆς ὡς ἄνω δὲ αἰτιολογίας οὔσης ἐπαρκοῦς διὰ τὴν στήριξιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς ἀποφάσεως εἶναι ἰδιαίτερον νὰ ἐξετασθῇ ὁ ἕκτος καὶ τελευταῖος λόγος ἀναιρέσεως, δι' οὗ πλήττεται ἡ ἐπάλληλος αἰτιολογία τῆς ἀποφάσεως, καθ' ἣν ὁ ἀναιρεσίδικος ἐδικαιοῦτο μισθοῦ Β' κατηγορίας καὶ ἂν εἶχε προσληφθῇ ὡς ἐπιμελητής, καθ' ὅσον, κατὰ τὸν ἐσωτερικὸν κανονισμὸν τῆς ἀναιρεσειούσης, διὰ τοὺς ἐπιμελητάς, ἀνήκοντας εἰς τὸ διδακτικὸν προσωπικὸν ταύτης, ἀρκεῖ καὶ πτυχίον Μέσης Τεχνικῆς Σχολῆς.

Κατὰ τὸν ὅρον 2 τῆς ἀνωτέρω συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τὰ ἐν τῷ 1ῳ τοιούτῳ καθοριζόμενα ὅρια μισθοῦ καταβάλλονται, ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν συμφωνίαν οἱ μισθωτοὶ ὑποχρεοῦνται εἰς 18ωρον ἐν συνόλῳ καθ' ἑβδομάδα διδασκαλίαν, αὐξομειούμενα ἀναλόγως ἐν συμφωνίᾳ διὰ μείζονα ἢ ἐλάσσονα ἐργασίαν. Κατὰ δὲ τὸν ὅρον 3 ὁ μισθὸς καταβάλλεται δι' ἕκαστον μῆνα τοῦ σχολικοῦ ἔτους, δι' ὃ προσελήφθη ἢ καθ' ὃ διαρκεῖ ἡ μετὰ τῆς Σχολῆς ἐργασιακὴ σχέσις τοῦ μισθωτοῦ.

Κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῶν διατάξεων τούτων ὁ μισθὸς καταβάλλεται κατὰ μῆνα καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, τοῦ ὁρίου τῆς 18ώρου ἑβδομαδιαίας ἐργασίας θεσπιζομένου ὡς προϋποθέσεως ὀφειλῆς ὁλοκλήρου τοῦ μισθοῦ καὶ ὡς μέτρου προσδιορισμοῦ τούτου, εἰς περίπτωσιν συμφωνίας παροχῆς μείζονος ἢ ἐλάσσονος ἐργασίας. Δεδομένου δὲ ὅτι κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 16 § 1 τοῦ ν.δ. 671/1961 ἡ σύμβασις ἐργασίας τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἰδιωτικῶν Ἐπαγγελματικῶν Σχολῶν διαρκεῖ ὑποχρεωτικῶς ἐπὶ ἓν τοὐλάχιστον ἔτος, κατὰ δὲ τὰς ὑπ' ἀριθ. 103880/1962 καὶ 110661/1966 ἀποφάσεις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, ἐκδοθείσας ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 21 § 2 τοῦ ν.δ. 3971/1959 παρασχεθείσης ἐξουσιοδοτήσεως, περιλαμβανούσης, πλὴν ἄλλων, καὶ τὸν καθορισμὸν πάσης λεπτομερείας, ἀφορώσης τὴν λειτουργίαν τῶν ἰδιωτικῶν Ἐπαγγελματικῶν Σχολῶν, τὸ σχολικὸν ἔτος ἄρχεται τὴν 1ην Σεπτεμβρίου καὶ λήγει τὴν 31ην Αὐγούστου τοῦ ἑπομένου ἔτους, ὁ κατὰ μῆνα μισθὸς ὀφείλεται δι' ἅπαντας τοὺς μῆνας, ἑπομένως καὶ τοὺς θερινοὺς τοιούτους, καθ' οὓς διακόπτεται ἡ διδασκαλία, τοῦ τοιούτου καθορισμοῦ τῆς μισθοδοσίας μὴ ἐξερχομένου τῶν ὁρίων τῆς δικαιοδοσίας τοῦ διαιτητικοῦ δικαστηρίου, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν μετὰ τὴν ἰσχὺν αὐτῆς χρόνον. Ταῦτα δεχθὲν καὶ τὸ ἐκδὸν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν δικαστήριον, ὀρθῶς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, ὁ δὲ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων τρίτος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς αἰτιολογίας τῆς ἑρμηνευομένης διαιτητικῆς ἀποφάσεως, αὕτη, εἰς τὸν καθορισμὸν τοῦ μισθοῦ καὶ τῶν ὅρων ἐν γένει τῆς μισθοδοσίας τοῦ περὶ οὗ λόγος διδακτικοῦ προσωπικοῦ προέβη ἐν ὄψει τῆς ὑποχρεώσεως τούτου πρὸς παροχὴν ὑπηρεσιῶν καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ σχολικοῦ ἔτους, καθ' ὅσον, ἐκτὸς τῶν ὡρῶν παραδόσεως, τοῦ-

το ὑποχρεοῦται ἄνευ ἰδιαιτέρας ἀμοιβῆς καὶ εἰς τὰς προαθέτους καὶ ἐν τῇ ἄνω ἀποφάσει λεπτομερῶς ἀναφερομένας ὑπηρεσίας (προετοιμασίαν καὶ ὀργάνωσιν τῶν μαθημάτων, διενέργειαν, ἐπιτήρησιν καὶ βαθμολόγησιν κατὰ τὰς ἐξετάσεις, ὑπογραφὴν τῶν ἐκδιδομένων τίτλων σπουδῶν, διενέργειαν πρακτικῆς ἀσκήσεως κλπ.), ὧν τινὲς λαμβάνουν χώραν καὶ κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας. Ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν δὲ τῆς παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν τούτων κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας ἢ τῆς προσφορᾶς τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος μισθωτῶν πρὸς παροχὴν τῶν ὡς εἴρηται ὑπηρεσιῶν τελεῖ ἡ ἀναδρομικὴ ἤτοι ἀπὸ 19 Μαΐου 1964, ἰσχὺς τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, καθ' ὅσον τὸ διαιτητικὸν δικαστήριον δὲν εἶχεν ἐκ τοῦ νόμου 3239/1955 δικαιοδοσίαν χορηγήσεως μισθοῦ ἀναδρομικῶς εἰς μὴ ἐργασθέντας ἢ προσφερθέντας δεόντως πρὸς παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν των μισθωτούς, ἅτε τούτου ἀντιτιθεμένου εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 648, 652 καὶ 656 Α.Κ. Εἰποῦσα ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὅτι δὲν ἀποτελεῖ προϋπόθεσιν τῆς ἀξιώσεως ἐπὶ τὸν μισθὸν τῶν ὡς ἄνω μηνῶν τοῦ πρὸ τῆς ἰσχύος τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως χρονικοῦ διαστήματος ἢ ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ παροχὴ ὑπηρεσιῶν ἢ ἡ προσφορὰ πρὸς ἐκτέλεσιν τούτων καὶ ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ταύτῃ ἀπορρίψασα τὸν ὑπὸ στοιχεῖον δ' τοῦ 4ου λόγου ἐφέσεως τῆς ἀναιρεσειούσης ἰσχυρισμὸν τῆς, ὅτι ἡ πρόσληψις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐγίνετο ἑκάστοτε δι' ἓν σχολικὸν ἔτος καὶ συνεπῶς δὲν εἰργάσθη οὗτος, οὐδὲ προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας, ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν καὶ τὰς μνησθείσας διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ ἀναιρετέα καθίσταται ἐν μέρει κατ' ἄρθρον 807 ἐδ. 17 Πολ. Δικονομίας, ἐφαρμοστέον ἐν προκειμένῳ κατ' ἄρθρον 24 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς ἐκ τοῦ χρόνου ἐκδόσεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου τέταρτον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου.

Μὴ χρηζούσης περαιτέρω διευκρινήσεως τῆς ὑποθέσεως, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, δέον τοῦτο νὰ προβῇ εἰς τὴν περαιτέρω ἐκδίκασιν ταύτης, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 508 § 3 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρα 12, 24 § 1 ἐδ. δεύτερον καὶ 25 § 2 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Κώδικος τούτου.

Ἐκ τῆς ἐκτιμήσεως τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων, ἤτοι τῶν καταθέσεων τῶν πρωτοδίκως ἐξετασθέντων μαρτύρων καὶ πάντων τῶν προσαγομένων ἐγγράφων οὐδόλως, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ἐβεβαιώθη, ὅτι κατὰ τοὺς δύο θερινοὺς μῆνας τοῦ ἔτους 1964 ὁ ἀναιρεσίβλητος - ἐνάγων εἰργάσθη παρὰ τῇ ἀναιρεσειούσῃ - ἐναγομένῃ ἢ ὅτι προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του. Ἀντιθέτως καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ἀπὸ 27 Ἰουλίου 1965 ἀποδείξει λήψεως ἀποδοχῶν του, φερούσῃ τὴν ὑπογραφήν του, ὡς πραγματικὸς χρόνος ὑπηρεσίας του ἀναφέρεται τὸ χρονικὸν διάστημα 1.9.1964 μέχρι 30.6.1965. Οὐχὶ ὀρθῶς ὅθεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις τοῦ Ἐργατοδίκου ἐπεδίκασε καὶ διὰ τοὺς ἄνω θερινοὺς μῆνας μισθὸν ἐκ δραχμῶν 2.832 ἐν συνόλῳ, ἔναντι τῶν ὁποίων μάλιστα ἡ ἐναγομένη εἶχε καταβάλει αὐτοπροαιρέτως τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 1.283,80. Δέον ὅθεν, μεταρρυθμιζομένης καὶ ὡς πρὸς τοῦτο τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, νὰ περιορισθῇ ἀναλόγως ὡς ἐν τῷ διατακτικῷ τὸ ἐπιδικαστέον ποσὸν εἰς τὸν ἐνάγοντα (*).

(*) Ἀνηρέθη ἐν μέρει ἡ ὑπ' ἀριθ. 2843/1968 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης ὡς ἐφετείου.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

1. Καταλογιστικαὶ ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν πράξεις τοῦ Ι.Κ.Α.— Ἀσφάλισις ἑλληνικῆς ὑπηκοότητος προσωπικοῦ.— Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς εἰσπραξιν εἰσφορῶν.— Περιστατικὰ θεμελιοῦντα τὴν καταχρηστικήν, κατὰ τὸν ὑπόχρεων ἐργοδότην, ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος.— Ἀντιθύνον κατ' ἄρθρον 729 Α.Κ. τοῦ δώσαντος συμβουλὴν ἢ σύστασιν διὰ τὴν ἐντεῦθεν ζημίαν, ἐκτὸς ἐὰν διὰ συμβάσεως ἀνέλαβε τὴν εὐθύνην ἢ ἐτέλει ἐν δόλῳ.— Ἔννοια διατάξεως.—Εὐθύνη τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἀρείου Πάγου 555/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. **Θ. Καμπέρης**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Ψιλόπουλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Σπανούδης, Ι. Μαυρόγκας, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ. ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ἀπαγορεύεται, ἐὰν αὕτη ὑπερβαίνῃ προφανῶς τὰ ὅρια τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως, τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἢ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος.

Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἐφαρτηρίου καὶ τῶν πρωτίστων τοῦ ἀναιρεσείοντος, τῶν ἐπαληθευθέντων κατὰ τὴν συζήτησιν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη, τοῦτο ἰσχυρίσθη, ὅτι ἡ ἀξίωσις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ι.Κ.Α. περὶ καταβολῆς αὐτῷ τοῦ δι' ὧν αἱ ἐπ' ἀριθ. 436612/28225 καὶ 436613/28226 πράξεις του ἐπιβολῆς εἰσφορῶν ἐκ καθιστρωμένων ἀσφαλίστρων τοῦ ἀπὸ 1.1.1955 ἕως 31 Ὀκτωβρίου 1961 χρόνου, εἰς τὴν καταβολὴν τῶν ὁποίων ὅμως ἐπέκειτο κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 1846/1951, ἀφοῦ τὸ περὶ οὗ ἡ ἀσφάλισις προσωπικὸν των, ὡς καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἐναισθολογεῖται, δὲν ἦτο ἀλλοδαπῆς ὑπηκοότητος, ἀντίκειται εἰς τὴν καλὴν πίστιν, τὰ χρηστὰ ἤθη καὶ τὸν οἰκονομικὸν καὶ κοινωνικὸν σκοπὸν αὐτοῦ, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι α) ἡ Ὑπηρεσία τοῦ Ι.Κ.Α. ἐπληροφόρησε τοῦτο ἐπὶ τῇ αἰτήσει του, κατὰ Μάρτιον τοῦ ἔτους 1962, ἦτοι μετὰ ἐτῶν σχεδὸν ἀφ' ὅτου (1955) τοῦτο ὑπεχρεοῦτο κατὰ τὸ ἀνωτέρω εἰς καταβολὴν εἰσφορῶν, ὅτι τὸ ἑλληνικῆς ὑπηκοότητος προσωπικὸν τὸν ἐπόκειται εἰς προαιρετικὴν μόνον ἀσφάλισιν καὶ οὐχὶ ὑποχρεωτικήν, β) ὅτι ὁ Διοικητὴς τοῦ Ι.Κ.Α. ἐδήλωσε προφορικῶς εἰς τὸν πληρεξούσιον δικηγόρον του τὴν 15.10.1964, ὅτι τὸ Ι.Κ.Α. δὲν ἔχει ἀξίωσιν κατ' αὐτοῦ ἐξ εἰσφορῶν του διὰ τὸ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1955 ἕως 1962 διάστημα λόγῳ τῆς δοθείσης αὐτῷ προηγουμένως κατὰ τὸ ἔτος 1962 ἐκ τῆς Ὑπηρεσίας ἐσφαλμένης πληροφορίας, παρατηθεὶς αὐτὸν τῆς τοιαύτης ἀξιώσεώς του, γ) ὅτι καθ' ὅλον τὸ μετέπειτα ὀλιγόμηνον ἀπὸ τῆς ὡς ἄνω δηλώσεως μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῶν ὡς ἄνω πράξεων χρονικὸν διάστημα δὲν προέβαλε τὸ Ι.Κ.Α. κατ' αὐτοῦ οὐδεμίαν ἀξίωσιν καταβολῆς εἰσφορῶν του ἀπὸ τοῦ ἔτους 1955 - 1962 χρονικοῦ διαστήματος καὶ τέλος δ) ὅτι τοῦτο ὡς ἐν τῇ ὡς ἄνω κατὰ Μάρτιον 1962 πληροφορίας τῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. κατεβαλεν εἰς τὸ προσωπικόν του κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.4.1962 μέχρι 31.10.1964 τὰς ἀντιστοιχούσας εἰς αὐτὸ ἐργοδοτικὰς εἰσφορὰς των, ἀνελθούσας εἰς ποσὸν δραχμῶν 100.000, διὰ τὴν προαιρετικὴν ἀσφάλισιν τοῦ προσωπικοῦ των εἰς τὸ Ι.Κ.Α.

Τὰ ὡς ἄνω περιστατικὰ καὶ ἀληθῆ ὑπολαμβανόμενα δὲν περιάγουσι τὴν ἄσκησιν τῆς ἐξ ἐργοδοτικῶν εἰσφορῶν τοῦ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1955 ἕως 1962 χρονικοῦ διαστήματος ἀξιώσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ι.Κ.Α. εἰς προφανῆ ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς διέποντας τὴν καλὴν πίστιν καὶ τὰ χρηστὰ ἤθη κανόνας, λαμβανομένων ἰδίᾳ ὑπ' ὄψιν ὅτι ἐξ αὐδηπάς διατάξεως τοῦ νόμου 1846/1951 προκύπτει, ὅτι παρέχεται εἰς τὸν Διοικητὴν τοῦ Ι.Κ.Α. ἐξουσία παρατήσεως ἀπὸ τῶν δικαιωμάτων τοῦ Ἱδρύματος, τοὐναντίον μάλιστα συνάγεται ἐκ τῶν ἄρθρων 13 καὶ 17 αὐτοῦ, καθ' ἃ ἡ διοίκησις καὶ διαχείρισις τοῦ Ὀργανισμοῦ τούτου ἀνήκει εἰς τὰ διοικητικὰ συμβούλια αὐτοῦ, ὑφ' ἑτέρου δὲ δὲν ἡ κατὰ Μάρτιον 1962 ἐσφαλμένη πληροφορία τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ι.Κ.Α. περὶ τοῦ μὴ ὑποχρεωτικοῦ τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ προσωπικοῦ του ἀνεκλήθη νομίμως μεταγενεστέρως καὶ δὲν εἶναι ἀπὸ τὰς ὡς ἄνω συνθήκας ἱκανὴ νὰ καταστήσῃ καταχρηστικὴν τὴν ἄσκησιν τῆς

αξιώσεως καταβολῆς εἰσφορῶν τοῦ ἀπὸ 1955 - 1962 χρόνου, καθ' ὃ τὸ ἀνωρεσεῖον ἀπέφευγε τὴν καταβολὴν τῶν εἰσφορῶν του. Οὔτε δὲ προσδιορίζεται ὑπὸ τοῦ ἀνωρεσείοντος τὸ ποσόν, εἰς ὃ ἀνέρχονται αἱ λόγῳ προστίμων ἐπὶ τῶν καθυστερουμένων εἰσφορῶν προσαυξήσεις, αἱ ἀναλογοῦσαι εἰς τὸ ἀπὸ Μαρτίου 1962 ἕως Ὀκτωβρίου 1964 χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ λόγῳ ἐσφαλμένων πληροφοριῶν τῆς Ὑπηρεσίας τοῦ ἀνωρεσιβλήτου Ι.Κ.Α δὲν ἐτέλει τοῦτο (ἀνωρεσείων), ὡς ἰσχυρίζετο, ἐν ὑπερημερίᾳ περὶ τὴν καταβολὴν τοῦ ὄχι τότε ἐξ ἐργοδοτικῶν εἰσφορῶν ὀφειλομένου ποσοῦ. Ὀρθῶς μετὰ ταῦτα ἡ προσβαλλομένη ἀπέρριψε τὴν περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τῆς ὡς ἄνω ἀξιώσεως ἔνστασιν τοῦ ἀνωρεσείοντος, ὡς καὶ τὴν περὶ παραιτήσεως τοῦ ἀνωρεσιβλήτου ἀπὸ τῆς ἐπιδίκου ἀξιώσεως, καὶ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου δεύτερος, τέταρτος, πέμπτος καὶ ἕκτος λόγοι ἀνωρέστως εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 720 Α.Κ. ἐὰν τις ἔδωκεν συμβουλὴν ἢ σύστασιν δὲν εὐθύνεται διὰ τὴν ἐντεῦθεν ζημίαν, ἐκτὸς ἐὰν δι' ἀπάτης θεσπίζεται ἡ ἀρχὴ ὅτι ὁ παρέχων συμβουλὴν ἢ σύστασιν, μεταξὺ τῶν ὁποίων συγχαταλέγεται καὶ ἡ παροχὴ πληροφορίας, εὐθύνεται μόνον ὅταν διὰ συμβάσεως ἀνέλαβε τὴν εὐθύνην τῆς τυχὸν προκληθησομένης ἐξ αὐτῆς ζημίας. Θεωρεῖται ὅμως ἀναληφθεῖσα ἡ τοιαύτη εὐθύνη σωπηρῶς, ὅταν ἡ παροχὴ τῆς συμβουλῆς, συστάσεως ἢ πληροφορίας γίνεται ἐπ' ἀμοιβῇ ἢ ὅταν ἀνάγεται εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς ἀσχολίας τοῦ παρέχοντος αὐτάς.

Ἐτέρωθεν σαφῶς ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 2 καὶ 4 τοῦ ν. 1846 περὶ κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων, ἰσχύοντος ἀπὸ 21 Ἰουνίου 1951, προκύπτει, ὅτι ἡμεδαποί, ἀσχολούμενοι ἐν Ἑλλάδι παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ, ἡμεδαπῷ ἢ ἀλλοδαπῷ, ὑπέκειντο ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου προβλεπομένην ἀσφάλισιν, εἰς προαιρετικὴν δὲ τοιαύτην ὑπέκειντο μόνον οἱ ἀλλοδαποί, οἱ ἀσχολούμενοι εἰς τὰς ἐν Ἑλλάδι εὑρισκομένας διπλωματικὰς ἀντιπροσωπείας ξένων Κρατῶν καὶ τὰς ἐκτάκτους Διεθνεῖς Ἐπιτροπάς, καθὼς καὶ τὰ πρόσωπα τὰ ἀπολαύοντα τοῦ δικαιώματος ἑτεροδικίας (ἄρθρον 4 § 3). Τὸ ἄρθρον δὲ 3 τοῦ νόμου 6298/1934, ὅπερ κατὰ διάφορον τρόπον ἐρρύθμιζε τὸ θέμα τοῦτο, ἔπαυσεν ἰσχύον ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ἀνωτέρω νόμου, καταργηθὲν καὶ ρητῶς διὰ τοῦ ἄρθρου 60 αὐτοῦ.

Ἐν προκειμένῳ ἡ ὑπὸ τοῦ ἀνωρεσείοντος ἀσκηθεῖσα ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 Π.Δ. ἀνακοπὴ κατὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 436612/23225 καὶ 436613/23226 τοῦ ἔτους 1965 πράξεων ἐπιβολῆς ἀσφαλιστικῆς εἰσφορᾶς εἰς βάρος του καὶ τῆς ἐν συνεχείᾳ ὑπ' ἀριθ. 1954 τῆς 18.6.1965 ἀτομικῆς ἐπὶ τούτῳ προσκλήσεως τοῦ Γ' Ταμείου Εἰσπράξεων Ἐσόδων Ἀθηνῶν, διὰ τὸ ὑπ' αὐτοῦ χρησιμοποιηθὲν ἑλληνικῆς ὑπηκοότητος προσωπικὸν κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.1.1955 μέχρι 1.10.1964 καὶ διὰ τῆς ὁποίας ἠτήσατο τοῦτο, ὡς ἐκ τοῦ ὅλου δικαιογράφου της συνεπτυγμένος, πλὴν σαφῶς, ἐξάγεται κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἐκτίμησιν, ὅπως ἀναγνωρισθῇ ἡ ἐκ δραχμῶν 100.000 ἀπαιτήσις του κατὰ τοῦ ἀνωρεσιβλήτου Ι.Κ.Α., ἀφοῦ ἀποζημίωσιν συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 729 Α.Κ. διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἀνωρεσιβλήτου Ι.Κ.Α. δοθεῖσαν εἰς αὐτὸ κατόπιν αἰτήσεώς του ἐσφαλμένην ἐγγράφως πληροφορίαν ὅτι τὸ χρησιμοποιηθὲν ὑπ' αὐτοῦ ἑλληνικῆς ὑπηκοότητος προσωπικὸν δὲν ὑποκειται εἰς ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., ἀλλὰ προαιρετικὴν τοιαύτην, καταβάλλον ἐξ ἰδίων του εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην καὶ τὴν ἐργοδοτικὴν εἰσφορὰν καὶ μεθ' ἣν πληροφορίαν τὸ ἀνωρεσεῖον κατέβαλεν εἰς τὸ προσωπικόν του τὴν ἐργοδοτικὴν εἰσφορὰν τοῦ ἐν λόγῳ διαστήματος πρὸς ἀσφάλισίν του εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἐκ δραχμῶν 100.000, ἐκρίθη ἀπορριπτέα ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὡς πρὸς τὸ αἴτημα τοῦτο, τὸ ὑπὸ τύπον ἐνστάσεως συμψηφισμοῦ, ἀπαραδέκτως ὅμως ὡς τοιοῦτον προβληθὲν (ἄρθρον 87 νόμου περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων) ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. δοθεῖσα εἰς τὸ ἀνωρεσεῖον πληροφορία περὶ μὴ ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως τοῦ προσωπικοῦ του εἰς αὐτὸ δὲν ἦτο ἐσφαλμένη, ὡς ἐξαρτηθεῖσα ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 § 1 ἐδ. δ' νόμου 6298/1934, αὕτινος αἱ προϋποθέσεις δὲν συνέτρεχον, ὡς δέχεται ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἀνωρεσείοντος, καὶ ὅτι ἐπομένως ἡ πρὸς ἀναγνώρισιν ἀξιώσεως ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 729 Α.Κ. δὲν ἦτο βάσιμος. Οὕτω ὅμως τὸ ἐφετεῖον ἐν τούτῳ ἀποφηνάμενον, ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τόσον τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου τούτου, ὅσον καὶ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 3 § 1 ἐδ. δ' τοῦ νόμου 6298/1934, 2 καὶ 4 § 3 τοῦ νόμου 1846/1951, διότι ἡ μὲν διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 § 1 ἐδ. δ' τοῦ νόμου 6298/1934, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξηρτήθη ἡ ἀκρίβεια τῆς ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. δοθείσης εἰς τὸν ἀνωρεσείοντα πληροφορίας, οὖσα καταργηθεῖσα καὶ μὴ ἰσχύουσα κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα, εἰς ὃ ἀνεφέρετο ἡ πληροφορία, οὐδεμίαν εἶχεν ἐφαρμογήν, αἱ ἰσχύουσαι δὲ κατὰ τὸ ἐν λόγῳ διάστημα ὡς ἄνω διατάξεις τοῦ νόμου 1846/1951 ἐπέβαλλον ὑποχρεωτικὴν καὶ οὐχὶ προαιρετικὴν ἀ-

σφάλισιν τῆς ἑλληνικῆς ὑπηκοότητος προσωπικοῦ, ἀνεξαρτήτως ἂν ὁ ἐργοδότης, εἰς ὃν παρείχοντο αἱ ὑπηρεσίαι του, ἦτο ἡμεδαπὸς ἢ ἀλλοδαπὸς καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ εἰς τὸ ἀναιρεσεῖον δοθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. πληροφορία ἦτο ἐξ ὁλοκλήρου ἐσφαλμένη καὶ συνεπῶς συντρέχουσι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 723 Α.Κ. πᾶσαι αἱ ἐν αὐτῷ ἀναφερόμεναι προϋποθέσεις, ἀφοῦ ἡ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. δοθεῖσα πληροφορία καὶ ζημιογόνος διὰ τὸ ἀναιρεσεῖον ἐπῆλθεν, ὡς τοῦτο ἰσχυρίζεται, καὶ εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς κατὰ τὸν νόμον ἀσχολίας αὐτοῦ ἀνάγεται, ἀναιρετέαν δὲ ἐντεῦθεν ἐν μέρει καταστήσαν τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδ. 17 Πολ. Δικονομίας καὶ τοὺς δικαίμους περὶ τούτου 1ον καὶ 3ον λόγους ἀναιρέσεως(*).

2. Κανονισμὸς Ἀσφαλιστικῆς Ἀρμοδιότητος τοῦ Ι.Κ.Α.— Ὑποβολὴ πρὸς ἄσκησιν παντὸς δικαιώματος ἐκ τῆς ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀναπηρίας, γήρατος καὶ θανάτου ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ι.Κ.Α. αἰτήσεως.—Ἔναρξις καταβολῆς τῶν συντάξεων καὶ τοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2705/1968, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Μαραγκόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Π. Δεβόπουλος**
Δικηγόρος ὁ κ. Στ. Σπετσάκης

Διὰ τῆς ἐπὶ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται παραδεκτῶς καὶ ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 26 τῆς 28 Νοεμβρίου 1967 ἀποφάσεως τῆς Β' Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐκδικάσεως Ἐνστάσεων τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Συντάξεων Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν καθ' ὃ μέρος διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐκρίθη, ὅτι ἡ καταβολὴ τῆς συντάξεως ἀναπηρίας τοῦ αἰτοῦντος ἄρχεται ἓν ἔτος πρὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς ἀπὸ 25.1.1965 σχετικῆς αἰτήσεως του, ἦτοι ἀπὸ τῆς 26.1.1964 καὶ οὐχὶ ἀπὸ τῆς ἐν ἔτει 1961 ἐπελεύσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως, ὡς οὗτος ἀξιοῖ.

Ἐν ἄρθρῳ 10 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλιστικῆς Ἀρμοδιότητος Ι.Κ.Α. (ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὑπ' ἀριθ. 57440/13.1.1938, φ. 33, τεῦχος Β') ὁρίζεται, ὅτι πρὸς ἄσκησιν παντὸς δικαιώματος ἐκ τῆς ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀναπηρίας, γήρατος καὶ θανάτου δέον νὰ ὑποβληθῇ ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ἰδρύματος αἴτησις, ἧτις δέον νὰ συντάσσηται καὶ ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας, ἐφ' ὅσον ζητεῖ τοῦτο ὁ ἐνδιαφερόμενος. Ἐν ἄρθρῳ δὲ 29 § 5 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ἐφαρμοστέῳ ἐν προκειμένῳ, ὁρίζεται ὅτι «ἡ καταβολὴ τῶν συντάξεων καὶ τοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἐκείνου, καθ' ὃν ἔλαβον χώραν τὰ θεμελιοῦντα τὸ δικαίωμα γεγονότα. Ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει, οὗτος δὲν δύναται νὰ ἀνατρέξῃ εἰς χρόνον ἀπώτερον τοῦ ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως περὶ ἀπονομῆς συντάξεως ἢ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς. Ἐν περιπτώσει ἀπονομῆς τῆς συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας, ὀφειλομένης εἰς ἀσθένειαν, τὸ εἰς σύνταξιν ἢ εἰς ἐπίδομα ἀναπροσαρμογῆς δικαίωμα ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἔπαυσε καταβαλλόμενον τὸ ἐπίδομα ἀσθενείας, ἐφ' ὅσον κατεβάλλετο τοιοῦτον, οὐχὶ ὅμως καὶ πέραν τοῦ ἑνὸς ἀναδρομικῶς ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως».

Κατὰ τὴν πρόδηλον ἔννοιαν τῶν διατάξεων τούτων, ὡς ὀρθῶς καὶ νομίμως δέχεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἡ καταβολὴ τῶν συντάξεων, δὲν δύναται «ἐν πάσῃ περιπτώσει», ἤτοι καὶ ἐν περιπτώσει ἀδυναμίας τῶν ἠσφαλισμένων εἴτε ἐξ ἀνωτέρας βίας, εἴτε ἐξ ἄλλου τινὸς λόγου, πρὸς ὑποβολὴν τῆς σχετικῆς καὶ ἀπαραιτήτου κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον 10 Κανονισμοῦ Ἀσφαλιστικῆς Ἀρμοδιότητος αἰτήσεώς των πρὸς συνταξιοδότησιν, νὰ ἀνατρέξῃ εἰς χρόνον ἀπώτερον τοῦ ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως, ἧτις ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ εἴρηται, ἐπεβλήθη τῇ 25.1.1965. Εἶναι, ὅθεν, ἀπορριπτέοι οἱ τὰ ἀντίθετα ἐποστηρίζοντες λόγοι ἀκυρώσεως ὡς ἀβάσιμοι.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὡς συνάγεται ἐκ τοῦ περιεχομένου αὐτῆς, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησε τὸν ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος προβληθέντα ἰσχυρισμόν, ὅτι εἶχεν ὑποβάλει πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. σχετικὴν αἴτησιν καὶ προγενεστέρως, ἤτοι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1961 ἢ 1962, ἥτις δὲν παρελήφθη ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου, ἐδέχθη δὲ ἰτιολογημένως, ὅτι ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος ἦτο ἀόριστος καὶ ἀναπόδεικτος, δοθέντος ὅτι ὁ αἰτῶν οὐδὲν στοιχεῖον προσεκόμισε πρὸς ἀπόδειξιν αὐτοῦ. Κατ' ἀκολουθίαν ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου προβαλλόμενος λόγος ἀκυρώσεως ἐλέγχεται ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

(*) Ἀνηρέθη ἐν μέρει ἡ ὑπ' ἀριθ. 408/1967 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΥΠΟ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

Γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 116333/6450/1968 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 474, τεῦχος Β' τῆς 20.9.1968) «περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 12.9.1968 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας «περὶ αὐξήσεως τῶν γενικῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων» τὰ ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τῆς ἀπὸ 14 Φεβρουαρίου 1967 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καθοριζόμενα καὶ ἰσχύοντα σήμερον γενικὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν ἡμερομισθίων (ἄρρενες 90, θήλεις 75) τῶν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ, δυνάμει σχέσεως ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀπασχολουμένων ἐργατοτεχνιτῶν (ἀρρένων, θηλέων, ἀμφοτέρων τῶν φύλων, καθ' ἅπασαν τὴν χώραν, αὐξάνονται ἐν συνόλῳ κατὰ ποσοστὸν 15%, ἤτοι:

α) Ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1968 κατὰ ποσοστὸν 7% καὶ περαιτέρω.

α) Ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1969 κατὰ ποσοστὸν ποσοστόν, ἤτοι κατὰ 8%.

Κατόπιν τῶν ὡς ἄνω αὐξήσεων, συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ ν.δ. 2961/1954, ὡς αὕτη ἀντικατεστάθη διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν. 3461/1955 καὶ τὴν ἀπὸ 4.10.1968 ἀπόφασιν τοῦ παρ' ἡμῖν Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἥτις ἐνεκρίθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 127304/22457/2.11.1968 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὰ ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ καταβλητέα ἐπιδόματα ἀνεργίας, ἰσχύουν τὰ κάτωθι:

1) Τὰ μέχρι τοῦδε κατώτατα ἡμερήσια ἐπιδόματα ἀνεργίας διὰ τοὺς ἄρρενας ἐκ δραχμῶν 60 καὶ τὰς θήλεις ἐκ δραχμῶν 50 αὐξάνονται ἀντιστοίχως ἀπὸ μὲν τῆς 1.10.1968 εἰς δραχμὰς 64,20 διὰ τοὺς ἄρρενας καὶ 53,50 διὰ τὰς θήλεις, ἀπὸ δὲ τῆς 1.5.1969 εἰς δραχμὰς 69 διὰ τοὺς ἄρρενας καὶ εἰς δραχμὰς 57,50 διὰ τὰς θήλεις.

2) Τὰ μέχρι τοῦδε ἀνώτατα ὅρια βασικῶν ἡμερησίων ἐπιδομάτων ἐκ δραχμῶν 70 γενικῶς (ἄρρενας καὶ θήλεις) αὐξάνονται εἰς 75 δραχμὰς ἀπὸ 1.10.1968 καὶ εἰς 80 δραχμὰς ἀπὸ 1.5.1969.

3) Ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀναπροσαρμογὴ τῶν βασικῶν ἡμερησίων ἐπιδομάτων, τὰ ὁποῖα, ὡς γνωστόν, κατὰ νόμον ὑπόκεινται εἰς προσαυξήσεις λόγῳ συντηρήσεως μελῶν οἰκογενείας (10% ἐπὶ τοῦ βασικοῦ ἡμερησίου ἐπιδόματος δι' ἕκαστον προστατευόμενον μέλος ὑπὸ τὸν περιορισμὸν τῆς μὴ ὑπερβάσεως τοῦ 70% τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἀντιστοίχου μισθολογικῆς κλάσεως), ἀφορᾷ τοὺς ἀπολυθέντας ἢ ἀπολυθησομένους ἀπὸ 1.10.1968 ἢ ἀπὸ 1.5.1969 καὶ ἐφ' ἑξῆς μισθωτούς, οἵτινες ἀπησχολήθησαν κατὰ τὰς κρισίμους ταύτας ἡμερομηνίας καὶ ἐν συνεχείᾳ ἀπελύθησαν καὶ ἀνηγγέλθησαν ὡς ἄνεργοι.

Διευκρινίζομεν, ὅτι διὰ τὸν τοιοῦτον ὑπολογισμὸν δέον νὰ ὑφίσταται ἐνεργὸς σύμβασις ἐργασίας κατὰ τὴν 1.10.1968 ἢ 1.5.1969 ἢ διὰ τὸν μετέπειτα χρόνον. Ἑπομένως οἱ διακόψαντες τὴν ἀπασχόλησίν των πρὸ τῆς 1.10.1968 ἢ πρὸ τῆς 1.5.1969 δὲν θὰ δικαιωθοῦν ἀντιστοίχως τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω νέων ποσῶν ἐπιδόματος.

Δέον ὅθεν ἅμα τῇ λήψει τῆς παρούσης νὰ ληφθῇ μέριμνα διὰ τὴν ἀναπροσαρμογὴν τῶν ἐπιδομάτων κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὁριζόμενα καὶ τὴν καταβολὴν τυχὸν διαφορᾶς διὰ τὸ ἀπὸ 1.10.1968 καὶ ἐφεξῆς χρονικὸν διάστημα τῶν ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης ἀπολυθέντων καὶ ἐν συνεχείᾳ ὡς ἀνέργων ἐπιδοτηθέντων.

Σημειοῦται, ὅτι εἰδικῶς οἱ συνεχίζοντες τὴν ἐπιδότησίν των μετὰ τὴν ἄρσιν τοῦ λόγου τῆς ἀναστολῆς θὰ τύχουν, ὡς γνωστόν, (βλ. Κωδ. Ἐρμ. Ὁδηγιῶν Ο.Α.Α.Α. μέρος Α', σελ. 110, παράγραφος 178) τοῦ ἀρχικῶς ὁρισθέντος ἐπιδόματος κατὰ τὴν πρώτην ἀναγνώρισιν τοῦ δικαιώματος μετὰ τῶν τυχὸν προσαυξήσεων λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν κλπ., ἐφ' ὅσον βεβαίως ὑφίστανται αἱ προϋποθέσεις διὰ τὴν χορήγησιν αὐτῶν.

Παραθέτομεν ἐν συνεχείᾳ πίνακας ὑπολογισμοῦ ἐπιδόματος ἀνεργίας (καθ' ἡμέραν καὶ ἀνὰ 15θήμερον), κεχωρισμένως, διὰ τὴν ἀπὸ 1.10.1968 περίοδον καὶ διὰ τὴν ἀπὸ 1.5.1969 τοιαύτην, κατόπιν τῆς νέας ρυθμίσεως (εἰς τὸ ἄνω μέρος ἑκάστου πίνακος ἀναφέρεται διὰ ποίαν περίοδον οὗτος ἰσχύει). →

(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 47474/1968 Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας).

ΠΙΝΑΞ 1ος

Ὑπολογισμοῦ ἡμερησίου ἐπιδόματος ἀνεργίας διὰ τοὺς ἀπὸ 1.10.1968 ἀπολυομένους μισθωτούς

Μισθ. κλάσις	Ἡμερομ. Η. ἀπ.	Η. ὑπ.	Τ. ἐργ. ἡμ.	ἄνευ μελῶν οἰκ.		1 μέλος Α	1 μέλος Γ	2 μέλη Α	2 μέλη Γ	3 μέλη Α	3 μέλη Γ	4 μέλη Α	4 μέλη Γ	5 μέλη Α	5 μέλη Γ						
I.	6·	22,50	20	Ε	14	14															
				Γ	14	14															
II.	22,55·	27,50	25	Ε	17,5	17,5															
				Γ	17,5	17,5															
III.	27,55·	32,50	30	Ε	21	21															
				Γ	21	21															
IV.	32,55·	37,50	35	Ε	24,5	24,5															
				Γ	24,5	24,5															
V.	37,55·	45	40	Ε	28	28															
				Γ	28	28															
VI.	45,05·	55	50	Ε	35	35	35	35													
				Γ	35	35	35	35													
VII.	55,05·	65	60	Ε	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42					
				Γ	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42					
VIII.	65,05·	75	70	Ε	49	49	49	49	49	49	49	49	49	49	49	49	κ.ο.κ.	ὀχὶ	πλέον	τῶν	49	ἡμερ.
				Γ	49	49	49	49	49	49	49	49	49	49	49	49	κ.ο.κ.	ὀχὶ	πλέον	τῶν	49	ἡμερ.
IX.	75,05·	85	80	Ε	56	53,5	56	56	56	56	56	56	56	56	56	56	κ.ο.κ.	ὀχὶ	πλέον	τῶν	56	ἡμερ.
				Γ	56	53,5	56	56	56	56	56	56	56	56	56	56	κ.ο.κ.	ὀχὶ	πλέον	τῶν	56	ἡμερ.
X.	85,05·	105	100	Ε	64,2	53,5	70	58,8	70	64,1	70	69,4	70	70	70	70	κ.ο.κ.	ὀχὶ	πλέον	τῶν	70	ἡμερ.
				Γ	64,2	53,5	70	58,8	70	64,1	70	69,4	70	70	70	70	κ.ο.κ.	ὀχὶ	πλέον	τῶν	70	ἡμερ.
XI.	105,05·	130	125	Ε	64,2	58,5	70,6	58,8	77	64,1	83,4	69,4	87,5	74,7	87,5	89	κ.ο.κ.	ὀχὶ	πλέον	τῶν	87,5	ἡμερ.
				Γ	64,2	62,5	70,6	68,7	77	74,9	83,4	81,3	87,5	87,3	87,5	87,5	κ.ο.κ.	ὀχὶ	πλέον	τῶν	87,5	ἡμερ.
XII.	130,05·	160	150	Ε	64,2	60	70,6	66	77	72	83,4	78	89,8	84	96,2	90	κ.ο.κ.	ὀχὶ	πλέον	τῶν	105	ἡμερ.
				Γ	75	75	82,5	82,5	90	90	97,5	97,5	105	105	105	105	κ.ο.κ.	ὀχὶ	πλέον	τῶν	105	ἡμερ.
XIII.	160,05·	190	180	Ε	72	72	79,2	79,2	86,4	86,4	93,6	93,6	100,8	100,8	108	108	κ.ο.κ.	ὀχὶ	πλέον	τῶν	126	ἡμερ.
				Γ	75	75	82,5	82,5	90	90	97,5	97,5	105	105	112,5	112,5	κ.ο.κ.	ὀχὶ	πλέον	τῶν	126	ἡμερ.
XIV.	190,05 καὶ ἄνω		210	Ε	75	75	82,5	82,5	90	90	97,5	97,5	105	105	112,5	112,5	κ.ο.κ.	ὀχὶ	πλέον	τῶν	147	ἡμερ.
				Γ	75	75	82,5	82,5	90	90	97,5	97,5	105	105	112,5	112,5	κ.ο.κ.	ὀχὶ	πλέον	τῶν	147	ἡμερ.

Ὀδηγία προσαυξήσεως

(1) Σημ. : Δι' ἕκαστον προστατευόμενον μέλος τὸ ἐπίδομα προσαυξάνεται κατὰ 10% ἐπὶ τοῦ βασικοῦ ἐπιδόματος. Δὲν δύνανται ὅμως τὸ οὕτω προσαυξημένον ἐπίδομα νὰ ὑπερβῇ τὸ ἀνώτερον (εἰς ἄκρον δεξιὰν στήλην) ἀναγραφόμενον ἀνώτατον ποσὸν ἡμερησίου ἐπιδόματος.

ΠΙΝΑΞ 2ος

Ὑπολογισμοῦ 15θημέρου ἐπιδόματος ἀνεργίας διὰ τοὺς ἀπὸ 1.10.1968 ἀπολυομένους μισθωτούς

Μισθ. κλάσις	Ἡμερομ. Η.	Τ. ὑπ.	ἐργ. ἄνδρ.	ἄνευ μελῶν γυν.	1 μέλος Α	1 μέλος Γ	2 μέλη Α	2 μέλη Γ	3 μέλη Α	3 μέλη Γ	4 μέλη Α	4 μέλη Γ	5 μέλη Α	5 μέλη Γ		
I.	0- 22,50	20	Ε	175	175											
			Υ	175	175											
II.	22,55- 27,50	25	Ε	219	219											
			Γ	219	219											
III.	27,55- 32,50	30	Ε	262	262											
			Υ	262	262											
IV.	32,55- 37,50	35	Ε	306	306											
			Υ	306	306											
V.	37,55- 45	40	Ε	350	350											
			Υ	350	350											
VI.	45,05- 55	50	Ε	437	437	437	437	ἄνευ περαιτέρω προαυξήσεως							οὐχὶ ἄνω τῶν	437 δραχ.
			Γ	437	437	437	437	»	»	»	»				οὐχὶ ἄνω τῶν	437 δραχ.
VII	55,05- 65	60	Ε	525	525	525	525	525	525	525	525	525	525		οὐχὶ ἄνω τῶν	525 δραχ.
			Υ	525	525	525	525	525	525	525	525	525	525		οὐχὶ ἄνω τῶν	525 δραχ.
VIII.	65,05- 75	70	Ε	612	612	612	612	612	612	612	612	612	612	κ.ο.κ.	οὐχὶ ἄνω τῶν	612 δραχ.
			Υ	612	612	612	612	612	612	612	612	612	612	κ.ο.κ.	οὐχὶ ἄνω τῶν	612 δραχ.
IX.	75,05- 85	80	Ε	700	669	700	700	700	700	700	700	700	700	κ.ο.κ.	οὐχὶ ἄνω τῶν	700 δραχ.
			Γ	700	669	700	700	700	700	700	700	700	700	κ.ο.κ.	οὐχὶ ἄνω τῶν	700 δραχ.
X.	85,05-105	100	Ε	802	669	875	735	875	801	875	867	875	875	κ.ο.κ.	οὐχὶ ἄνω τῶν	875 δραχ.
			Γ	802	669	875	735	875	801	875	867	875	875	κ.ο.κ.	οὐχὶ ἄνω τῶν	875 δραχ.
XI.	105,05-130	125	Ε	802	669	882	735	962	801	1042	867	1094	934	1094	1000 κ.ο.κ.	οὐχὶ ἄνω τῶν 1094 δραχ.
			Γ	802	781	882	859	962	936	1042	1014	1094	1091	1094	1094 κ.ο.κ.	οὐχὶ ἄνω τῶν 1094 δραχ.
XII.	130,05-160	150	Ε	802	750	882	825	962	900	1042	975	1122	1050	1202	1125 κ.ο.κ.	οὐχὶ ἄνω τῶν 1312 δραχ.
			Γ	937	937	1031	1031	1125	1125	1218	1218	1312	1312	1312	1312 κ.ο.κ.	οὐχὶ ἄνω τῶν 1312 δραχ.
XIII.	160,05-190	180	Ε	900	900	990	990	1080	1080	1170	1170	1260	1260	1350	1350 κ.ο.κ.	οὐχὶ ἄνω τῶν 1575 δραχ.
			Γ	937	937	1031	1031	1125	1125	1218	1218	1312	1312	1406	1406 κ.ο.κ.	οὐχὶ ἄνω τῶν 1575 δραχ.
XIV.	190,05 καὶ ἄνω	210	Ε	937	937	1031	1031	1125	1125	1218	1218	1312	1312	1405	1405 κ.ο.κ.	οὐχὶ ἄνω τῶν 1837 δραχ.
			Γ	937	937	1031	1031	1125	1125	1218	1218	1312	1312	1405	1405 κ.ο.κ.	οὐχὶ ἄνω τῶν 1837 δραχ.

Οὐδεμία προαύξησις

(1) Σημ. : Δι' ἕκαστον προστατευόμενον μέλος τὸ ἐπίδομα προαυξάνεται κατὰ 10% ἐπὶ τοῦ βασικοῦ ἐπιδόματος, δὲν δύναται ὅμως τὸ οὕτω προαυξημένον ἐπίδομα νὰ ὑπερβῇ τὸ ἀνωτέρω (εἰς ἄκραν δεξιὰν στήλην) ἀναγραφόμενον ἀνώτατον ποσὸν 15θημέρου ἐπιδόματος).

ΠΙΝΑΞ 3ος

Ὑπολογισμοῦ ἡμερησίου ἐπιδόματος ἀνεργίας διά τούς ἀπό 1.5.1969 ἀπολυομένους μισθωτούς

Μισθ. κλάσεις	*Ἡμερομ. Η. ὑπ.*	*Τ. ἐργ. ἄνευ μελῶν ἀνδρ.*		*γυν.*	*1 μέλος* A	Γ	*2 μέλη* A	Γ	*3 μέλη* A	Γ	*4 μέλη* A	Γ	*5 μέλη* A	Γ
I.	0- 22,50	20	Ε	14	14									
			Υ	14	14									
II.	22,55- 27,50	25	Ε	17,5	17,5									
			Υ	17,5	17,5									
III.	27,55- 32,50	30	Ε	21	21									
			Υ	21	21									
IV.	32,55- 37,50	35	Ε	24,5	24,5									
			Υ	24,5	24,5									
V.	37,55- 45	40	Ε	28	28									
			Υ	28	28									
VI.	45,05- 55	50	Ε	35	35	35	35	ἄνευ παραιτέρω προσαυξήσεως						
			Υ	35	35	35	35	»	»	»				
VII.	55,05- 65	60	Ε	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42	ἄνευ παραιτέρω προσαυξήσεως
			Υ	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42	» » »
VIII.	65,05- 75	70	Ε	49	49	49	49	49	49	49	49	49	49	κ.ο.κ. οὐχὶ πλέον τῶν 49 ἡμερ.
			Υ	49	49	49	49	49	49	49	49	49	49	κ.ο.κ. οὐχὶ πλέον τῶν 49 ἡμερ.
IX.	75,05- 85	80	Ε	56	56	56	56	56	56	56	56	56	56	κ.ο.κ. οὐχὶ πλέον τῶν 56 ἡμερ.
			Υ	56	56	56	56	56	56	56	56	56	56	κ.ο.κ. οὐχὶ πλέον τῶν 56 ἡμερ.
X.	85,05-105	100	Ε	69	57,5	70	63,2	70	68,9	70	70	70	70	70	70	κ.ο.κ. οὐχὶ πλέον τῶν 70 ἡμερ.
			Υ	69	57,5	70	63,2	70	68,9	70	70	70	70	70	70	κ.ο.κ. οὐχὶ πλέον τῶν 70 ἡμερ.
XI.	105,05-130	125	Ε	69	57,5	75,9	63,2	82,8	68,9	87,5	74,6	87,5	80,3	87,5	86	κ.ο.κ. οὐχὶ πλέον τῶν 87,5 ἡμερ.
			Υ	69	62,5	75,9	68,7	82,8	74,9	87,5	81,1	87,5	87,3	87,5	87,5	κ.ο.κ. οὐχὶ πλέον τῶν 87,5 ἡμερ.
XII.	130,05-160	150	Ε	69	60	75,9	66	82,8	72	89,7	78	96,6	84	103,5	90	κ.ο.κ. οὐχὶ πλέον τῶν 105 ἡμερ.
			Υ	75	75	82,5	82,5	90	90	97,5	97,5	105	105	105	105	κ.ο.κ. οὐχὶ πλέον τῶν 105 ἡμερ.
XIII.	160,05-190	180	Ε	72	72	79,2	79,2	86,4	86,4	93,6	93,6	100,8	100,8	108	108	κ.ο.κ. οὐχὶ πλέον τῶν 126 ἡμερ.
			Υ	80	80	88	88	96	96	104	104	112	112	120	120	κ.ο.κ. οὐχὶ πλέον τῶν 126 ἡμερ.
XIV.	190,05 καὶ ἄνω	210	Ε	80	80	88	88	96	96	104	104	112	112	120	120	κ.ο.κ. οὐχὶ πλέον τῶν 147 ἡμερ.
			Υ	80	80	88	88	96	96	104	104	112	112	120	120	κ.ο.κ. οὐχὶ πλέον τῶν 147 ἡμερ.

Σημ.: Δι' ἕκαστον προστατευόμενον μέλος τό ἐπίδομα προσαυξάνεται κατά 10% ἐπί τοῦ βασικοῦ ἐπιδόματος, δέν δύναται ὅμως τό οὕτω προσαυξημένον ἐπίδομα νά ὑπερβῇ τό ἀνωτέρω (εἰς ἄκραν δεξιάν στήλην) ἀναγραφόμενον ἀνώτατον ποσόν ἡμερησίου ἐπιδόματος.

ΠΙΝΑΞ 4ος

Ὑπολογισμοῦ 15θημέρου ἐπιδόματος ἀνεργίας διὰ τοὺς ἀπὸ 1.5.1969 ἀπολυομένους μισθωτούς

Μισθ. κλάσις	Ἡμερομ. Η.	Τ. ἐργ. ὥπ.	ἄνευ ἀνδ.	μελῶν γον.	1 μέλος Α	1 μέλος Γ	2 μέλη Α	2 μέλη Γ	3 μέλη Α	3 μέλη Γ	4 μέλη Α	4 μέλη Γ	5 μέλη Α	5 μέλη Γ		
I.	0- 22,50	20	Ε	175	175											
			Υ	175	175											
II.	22,55- 27,50	25	Ε	219	219											
			Υ	219	219											
III.	27,55- 32,50	30	Ε	262	262											
			Υ	262	262	Οὐδεμία προσαύξησις										
IV.	32,55- 37,50	35	Ε	306	306											
			Υ	306	306											
V.	37,55- 45	40	Ε	350	356											
			Υ	350	356											
VI.	45,05- 55	50	Ε	437	437	437	437	ἄνευ περαιτέρω προσαυξήσεως							οὐχὶ ἄνω τῶν	437 δραχ.
			Υ	437	437	437	437	»	»	»					οὐχὶ ἄνω τῶν	437 δραχ.
VII	55,05- 65	60	Ε	525	525	525	525	525	525	525	525	525	525	525	οὐχὶ ἄνω τῶν	525 δραχ.
			Υ	525	525	525	525	525	525	525	525	525	525	525	οὐχὶ ἄνω τῶν	525 δραχ.
VIII.	65,05- 75	70	Ε	612	587	612	612	612	612	612	612	612	612	612	κ.ο.κ. οὐχὶ ἄνω τῶν	612 δραχ.
			Υ	612	587	612	612	612	612	612	612	612	612	612	κ.ο.κ. οὐχὶ ἄνω τῶν	612 δραχ.
IX.	75,05- 85	80	Ε	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	κ.ο.κ. οὐχὶ ἄνω τῶν	700 δραχ.
			Υ	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	κ.ο.κ. οὐχὶ ἄνω τῶν	700 δραχ.
X.	85,05-105	100	Ε	862	718	875	790	875	861	875	875	875	875	875	κ.ο.κ. οὐχὶ ἄνω τῶν	875 δραχ.
			Υ	862	718	875	790	875	861	875	875	875	875	875	κ.ο.κ. οὐχὶ ἄνω τῶν	875 δραχ.
XI.	105,05-130	125	Ε	862	718	948	790	1035	861	1094	932	1094	1094	1075	κ.ο.κ. οὐχὶ ἄνω τῶν	1094 δραχ.
			Υ	862	781	948	859	1035	936	1094	1014	1094	1094	1094	κ.ο.κ. οὐχὶ ἄνω τῶν	1094 δραχ.
XII.	130,05-160	150	Ε	862	750	948	825	1035	900	1121	975	1207	1050	1293	1125	κ.ο.κ. οὐχὶ ἄνω τῶν 1312 δραχ.
			Υ	937	937	1031	1031	1125	1125	1218	1218	1312	1312	1312	1312	κ.ο.κ. οὐχὶ ἄνω τῶν 1312 δραχ.
XIII.	160,05-190	180	Ε	900	900	990	990	1080	1080	1170	1170	1260	1260	1350	1350	κ.ο.κ. οὐχὶ ἄνω τῶν 1575 δραχ.
			Υ	1000	1000	1100	1100	1200	1200	1300	1300	1400	1400	1500	1500	κ.ο.κ. οὐχὶ ἄνω τῶν 1575 δραχ.
XIV.	190,05 καὶ ἄνω	210	Ε	1000	1000	1100	1100	1200	1200	1300	1300	1400	1400	1500	1500	κ.ο.κ. οὐχὶ ἄνω τῶν 1837 δραχ.
			Υ	1000	1000	1100	1100	1200	1200	1300	1300	1400	1400	1500	1500	κ.ο.κ. οὐχὶ ἄνω τῶν 1837 δραχ.

[1] Σημ.: Δι' ἕκαστον προστατευόμενον μέλος τὸ ἐπίδομα προσαυξάνεται κατὰ 10% ἐπὶ τοῦ βασικοῦ ἐπιδόματος, δὲν δύναται ὅμως τὸ οὕτω προκῦψαν ἐπίδομα νὰ ὑπερβῇ τὸ ἀνωτέρω (εἰς ἄχραν δεξιὰν στήλην) ἀναγραφόμενον ἀνώτατον ποσὸν 15θημέρου ἐπιδόματος.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΜΕΡΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΚΑΙ ΜΙΣΘΟΣ ΑΥΤΟΥ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Ο διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ τῶν πρὸς αὐτὰς ἐξομοιουμένων διαιτητικῶν ἀποφάσεων τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ τρόπου ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 207 ἐπ.) καθοριζόμενος κατ' ἐλάχιστον ὅριον μισθὸς ἢ ἡμερομισθίων ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου τεταγμένα, ἀναλόγως τῆς ἐργασίας, χρονικὰ ὅρια ἐργασίας, ἐφ' ὅσον δὲν ὁρίζονται ἄλλως ἐν αὐταῖς (Α.Π. 53/1953, ΕΕΔ 12, 286, Α.Π. 714/1958, ΕΕΔ 17, 1190, Α.Π. 88/1963, ΕΕΔ 22, 663). (Ἄλλως ὁρίζεται, ἐπὶ παραδείγματι, εἰς τὴν περὶ ἀποδοχῶν προσωπικοῦ Γραφείων διαιτητικὴν ἀπόφασιν, κατὰ τὴν ὁποίαν τοῦ πλήρους μισθοῦ ἀναλογοῦνται οἱ ἀπασχολούμενοι τρόλλεϋ ἐπὶ 8½ ὥρας ἡμερησίως, ἴδετε σημείωσίν μας ἐν ΕΕΔ 28, 92).

Ἐφ' ὅσον ὅμως κατ' ἄρθρον 25 τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας εἶναι ἐπιτρεπτὴ ἡ ἀπόληψις μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου ἀνωτέρου τοῦ διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, ἀποφάσεων διαιτησίας ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καθορισθέντος, κατὰ συμφωνίαν μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ, ἐνῷ, ἐξ ἄλλου, εἶναι δυνατὴ διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἀτομικῆς τοιαύτης μείωσις τῶν νομίμων ὡρῶν ἐργασίας (*Ι. Καποδίστριας*, ΕΕΔ 6, 524, Σ.Ε. 2137/1966, ΕΕΔ 25, 1246, Α.Π. 542/1968, ΕΕΔ 28, 21), ἕπεται, ὅτι ὁ νόμιμος μισθὸς ἢ καὶ ἀνώτερος τούτου, κατὰ σχετικὴν συμφωνίαν, δύναται νὰ ἀντιστοιχῇ εἰς μικρότερα τῶν νομίμων χρονικὰ ὅρια ἐργασίας.

Εἰδικὴ ρύθμισις ἀπαντᾶται εἰς τὸ ἄρθρον 13 § 7 τοῦ ν.δ. 2961/1954 (ΕΕΔ 13, 943), κατὰ τὸ ὁποῖον ὁ ἐργοδότης καὶ ὁ μισθωτὸς δύνανται εἴτε κατὰ τὴν σύστασιν τῆς σχέσεως ἐργασίας, εἴτε διαρκούσης ταύτης, νὰ συμφωνήσουν ἐγγράφως πάσης μορφῆς ἐκ περιτροπῆς ἐργασίαν, καθορίζοντες καὶ τὴν ἀνάλογον μισθοδοσίαν ἐπὶ τῶν ἑκάστοτε ἰσχυόντων ἡμερομισθίων ἢ μισθῶν.

Μόνη ὅμως ἡ μείωσις τῶν νομίμων ὡρῶν ἐργασίας δὲν συνεπάγεται τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου νὰ καταβάλλῃ εἰς τὸν μισθωτὸν μειωμένον, ἀναλόγως τοῦ χρόνου ἀπασχολήσεώς του, μισθόν, ἂν δὲν προϋπάρξῃ ρητὴ ἢ σιωπηρὰ συμφωνία μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ περὶ παροχῆς τῆς τοιαύτης μειωμένης ἐργασίας ἐπὶ καταβολῇ μειωμένου μισθοῦ. (Οὕτως κ.ἀ. Α.Π. 326/1963, ΕΕΔ 22, 797, Α.Π. 181/1964, ΕΕΔ 23, 463, Α.Π. 782/1964, ΕΕΔ 24, 283).

Εἰς περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν συμφωνηθῇ μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ ἐλάσσων τοῦ νομίμου χρόνος ἀπασχολήσεως, ἐπὶ καταβολῇ πλήρους μισθοῦ, ἐπὶ ὑστέρᾳ ἀξιώσεως τοῦ ἐργοδότου νὰ ἐργάζηται ὁ μισθωτὸς ἐπὶ τὸν νόμιμον χρόνον μὲ τὸν αὐτὸν μισθόν, ἐπάρχεται ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 2112/1920 μονομερὴς ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου καὶ ἐλαπτικὴ διὰ τὸν μισθωτὸν μεταβολὴ ὅρου τῆς συμβάσεως ἐργασίας (Α.Π. 309/1950, ΕΕΔ 9, 516 Α.Π. 305/1964, ΕΕΔ 25, 659, Γνωμ. Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους 53/1964, εἰσηγητὴς ***Κ. Παπαμιχαλόπουλος***, ΕΕΔ 23, 304).

Ἡ μεταβολὴ αὕτη ὅρου τῆς συμβάσεως ἐργασίας θεωρεῖται κατὰ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν ὡς (πλασματικὴ) καταγγελία αὐτῆς ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου καὶ ἐπάγεται τὰς ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ συνεπείας. (Περὶ τῶν ὁποίων ἴδετε Α.Π. 658/1968, ΕΕΔ 28, 231, ἔνθα σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Ἐφ' ὅσον ὅμως ὁ μισθωτὸς ἀποδεχθῇ τὴν μονομερῆ ταύτην μεταβολὴν ὅρων τῆς συμβάσεως, συνάπτεται μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐργοδότου σύμβασις καὶ δὲν ἐπάρχονται οὔτε αἱ ἐκ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112/1920 συνέπειαι (ad hoc Α.Π. 305/1964, ΕΕΔ 23, 659).

Ἐνῷ ὅμως ἡ συμφωνία μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ περὶ ἀπασχολήσεως τοῦ τελευταίου τούτου ἐπὶ χρόνον ἐλάσσονα τοῦ νομίμου καὶ μὲ μισθὸν διὰ πλήρη ἀπασχόλησιν εἶναι, ὡς σημειοῦται ἀνωτέρω, ἰσχυρά, ὡς ἐνοχικωτέρα διὰ τὸν μισθωτόν, ἐμφανίζεται εἰς περιπτώσεις, ὡς π.χ. διὰ τὸ δικαίωμα ἀδείας κατ' ἄ.ν. 539/1945, στερητικὴ τούτου, διότι, κατὰ τὰ νομολογηθέντα (Α.Π. 167/1968, ΕΕΔ 27, 1146, ἔνθα καὶ νομολογία τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας), τὸ δικαίωμα τοῦτο προϋποθέτει πλήρη κατὰ τὸν νόμον ἀπασχόλησιν τοῦ μισθωτοῦ.

Ἀλλὰ τοῦτο ἔχει τὸν λόγον του εἰς τὸ ὅτι ὁ μισθωτὸς τῆς μερικῆς ἀπασχολήσεως δὲν κατεπονήθη κατὰ τὸ ἡμερολογιακὸν ἔτος, ὅσον ὁ κατὰ πλήρη ἀπασχόλησιν ἐργασθείς.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΙΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ Α.Ν. 1836)1951

Ἑρμηνευτική ὑπ' ἀριθ. 7283/1969 Ἐγκύκλιος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας

Κατόπιν τοῦ δημοσιευθέντος ἤδη ὑπ' ἀριθ. 61 ν.δ. (Φ.Ε.Κ. 302/18.12.1968) «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς κειμένης περὶ προστασίας τῶν πολεμιστῶν νομοθεσίας» (*), δι' οὗ ἐπέρχονται σοβαραὶ τροποποιήσεις καὶ ὁλοκληρώσεις εἰς τὰς ἰσχυσάσας περὶ πολεμιστῶν διατάξεις, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσωμεν ὑμᾶς διὰ τὴν ἄμεσον ἐφαρμογὴν τούτου, γνωρίζοντες ἅμα τὰ ἑξῆς:

1) Κατ' ἀρχὴν διευρύνεται ὁ κύκλος τῶν προστατευομένων προσώπων διὰ τῆς συμμετοχῆς καὶ αὐτῶν ἐκ τῶν μονίμων στελεχῶν τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων ἐπὶ ὡρισμένης προϋποθέσεως, τῶν μελῶν οἰκογενείας τῶν ἀγωνιστῶν Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως, τῶν ἀνδρῶν τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας, τῶν ἐκτελεσθέντων ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν κλπ.

2) Καταργοῦνται αἱ προϋποθέσεις ἐπιβολῆς δικαιολογητικῶν, αἵτινες τόσον σύγχυσιν ἐπέφερον εἰς τὸν χαρακτηρισμὸν ἑνὸς πολεμιστοῦ ὡς ἐμπροθέσμου ἢ ἐκπροθέσμου, οὗτοι δὲ ἐφεξῆς ἅπαντες οἱ πολεμισταί, ἐφ' ὅσον ἔχουσιν ἐπαχθῆ ἢ θέλουσιν ἐπαχθῆ ἐπὶ τῆς ἁρμοδίας Ὑπηρεσίας τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Ἐνόπλων Δυνάμεων εἴς τινα τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένων κατηγοριῶν θεωροῦνται ἐμπρόθεσμοι, ἀνεξαρτήτως χρόνου ὑποβολῆς τῶν δικαιολογητικῶν των καὶ ἀπολαύουσι τῆς ὑπὸ τῶν κειμένων περὶ πολεμιστῶν διατάξεων προστασίας, ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν ὅτι πληροῦν καὶ τὰς λοιπὰς προϋποθέσεις (ἀνέργου, ἄπορου κλπ.), ὡς αὗται καθορίζονται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Δ.Ν. 1836/1951.

3) Διὰ τῆς καταργήσεως τῶν προθεσμιῶν παύει ὁ διαχωρισμὸς τῶν πολεμιστῶν εἰς ἐνταχθέντας καὶ μή, τοσαύτῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον ἐφεξῆς δύνανται νὰ ποιῶνται χρῆσιν τῶν ὑπὲρ τῶν πολεμιστῶν διατάξεων καὶ οἱ οἰκειοθελῶς προσληφθέντες εἰς περίπτωσιν ἀπολύσεώς των ἐκ τῆς ἐργασίας, εἰς ἣν ἀπησχολοῦντο, οὗτοι δὲ θεραπεύεται δίκαιον αἴτημα τῶν πολεμιστῶν ἐκείνων, οἵτινες, ὡς ἀπασχολούμενοι, ἐστεροῦντο τῆς προστασίας τοῦ νόμου οὐχὶ βεβαίως ὑπαιτιότητί των.

4) Δι' ἄλλων διατάξεων περιορίζεται ἀφ' ἑνὸς τὸ δικαίωμα προστασίας τῶν πολεμιστῶν εἰς δύο κατ' ἀνώτατον ὅριον, ἀναγκαστικάς, τῇ αἰτήσει των, τοποθετήσεις, ἐπιφυλασσομένης τῆς ἰσχύος τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Δ.Ν. 1836/1951 καὶ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 61/1968, ἀφ' ἑτέρου δὲ παρέχεται εἰς τὸν ἐργοδότην τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ ὁποτεδήποτε τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ πολεμιστοῦ δι' ὡρισμένους λόγους, συνιστῶντας ἐπαίτιον ἀσυμβιβαστότητα τούτου, πέραν τοῦ μέχρι τοιάδε ἰσχύοντος δικαιώματος ἀντικαταστάσεως τοῦ πολεμιστοῦ δι' ἀνυπαιτίων αὐτοῦ ἀσυμβιβαστότητα.

Διὰ τῶν διατάξεων τούτων τίθεται τέρμα εἰς τὰς κατὰ τὸ παρελθὸν σημειωθείσας, παρ' εὐαρίθμων ἐντυχῶς πολεμιστῶν, καταχρήσεις τῆς θεσπισθείσης ὑπὲρ αὐτῶν προστασίας, καὶ δὴ εἰς βάρος ἐνσυνειδήτων συναδελφῶν των, αἵτινες δὲ ἦ εἰς πλείστους ἐργοδότας δημιουργημένη ἐντύπωσιν ὅτι ὁ τοποθετούμενος μόνον βάρος προσθέτει εἰς τὴν ἐπιχείρησιν καὶ οὐδαμῶς ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν κάλυψιν τῶν εἰς προσωπικὸν ἀναγκῶν της.

5) Ἐπεκτείνεται ἡ δικαιοδοσία τῶν τοπικῶν Συμβουλίων εἰς τὴν τοποθέτησιν προστατευομένων, αἵτινες περὶ τῆς στρατεύσεως των διέμενον εἰς τὴν περιφέρειαν ἄλλου Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου, ἐφ' ὅσον κέκτηνται τὰ διὰ τὰς κενὰς θέσεις προσόντα ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου δὲν ἐκκρεμοῦν παρ' αὐτοῖς αἰτήσεις πολεμιστῶν διαμενόντων πρὸ τῆς στρατεύσεως των ἐντὸς τῆς περιφερείας των.

6) Ἀποσαφηνίζεται, ὅτι καὶ οἱ πολεμισταὶ ἀποχωροῦν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας αὐτοδικαίως, ὑπὸ ὡρισμένας προϋποθέσεις, καὶ ὁ ἐργοδότης δύναται νὰ προβαίνῃ εἰς ἀπόλυσιν τούτων ἄνευ ἀδείας τῆς ἁρμοδίας Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς, ἐφαρμοζομένων ἐν προκειμένῳ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν. 3198/1955, δι' ὃν ὁρίζεται ὅτι «μισθωτοὶ συνδεόμενοι διὰ σχέσεως ἐργασίας ἀορίστου διαρκείας, συμπληρώσαντες δεκαπενταετῆ ὑπηρεσίαν παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς § 1 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν. 2112 ἢ τὸ ὁμοῦ τοῦ οἰκείου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ προβλεπόμενον ὅριον ἡλικίας, ἐν ἐλλείψει δὲ τοιούτου τὸ

(*) ΕΕΔ 28, 56.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

126/1969 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως της παραγράφου 6 του άρθρου 18 του από 4.5.1955 Β.Δ. περί οργανώσεως λειτουργίας του Κλάδου Ασθενείας του Ταμείου Ασφαλίσεως Προσωπικού Εμπορικής Τραπέζης της Ελλάδος (Φ.Ε.Κ. 146 8.6.1955, τ. Α').

(Ε.Κ. τ. Α' η. 32 της 27 Φεβρουαρίου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παρ. 7 του άρθρου 6 του ν.δ. 3083/1954 «περί τροποποιήσεως της περί διοικήσεως του Ι.Κ.Α. νομοθεσίας και θεσπίσεως ασφαλιστικών τινων διατάξεων», εν συνδυασμώ προς τας ταυτας της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν.δ. 1/1968 «περί Υπουργικού Συμβουλίου και Υπουργείων», 2) Γνώμην του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως, διατυπωθείσαν κατά την 5ην άριθ. 44/8.8.1968 συνεδρίασιν αυτού της ΙΕ' περιόδου, 3) Την υπ' άριθ. 54/1969 γνωμοδότησιν του Συμβουλίου της Επικρατείας, προτάσει του Ημετέρου επί των Κοινωνικών Υπηρεσιών Υπουργού, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

Η παράγρ. 6 του άρθρου 18 του από 4.5.1955 Β.δ. «περί οργανώσεως λειτουργίας του κλάδου Ασθενείας του Ταμείου Ασφαλίσεως Προσωπικού Εμπορικής Τραπέζης της Ελλάδος» τροποποιείται ως κάτωθι:

«6. Η έγκρισις ζητείται εκ των προτέρων, εξαιρετικώς δε εκ των υστέρων και πάντως πρό της παρελεύσεως 24 ωρών από της εισαγωγής μόνον, εφ' όσον πρόκειται περί επειγουσών περιπτώσεων, καθ' ας η άμεσος παροχή ιατρικής περιθάλψεως και εν ασκώνται υπό μορφήν Ανωνύμου Εταιρίας και Τραπεζών υποχρεωτικώς, κατά την αναλογίαν δύο πολεμιστά πρός ένα μη τοιούτον.

Εξ άλλου διά τας αυτάς ως άνω θέσεις, πληρουμένας διά διαγωνισμού, εις τους μετέχοντας του διαγωνισμού πολεμιστάς παρέχεται «ποσοστιαία βαθμολογία κατά 10/100 επί του συνολικού βαθμού. Τέλος διά την εφ' υπερτέραν συμμετοχήν πολεμιστών εις την πλήρωσιν των ως άνω θέσεων διά ή άνευ διαγωνισμού τα υπό των εν ισχύι διατάξεων κατά την πλήρωσιν της θέσεως προβλεπόμενον όριον ηλικίας εισόδου εις την υπηρεσίαν λογίζεται ειδικώς διά τους πολεμιστάς ηυξημένον κατά πέντε έτη.

8) Δι' άλλων διατάξεων διευκρινίζεται και κατοχυρούται η θέσις των αναγκαστικώς τοποθετουμένων πολεμιστών υπό ιδιόρρυθμον υπηρεσιακήν καταστάσεως, εξομοιουμένων πλήρως προς τους εν τη επιχειρήσει ή εκπαιδεύσει συναδέλφους των ως προς τους όρους εργασίας, την αμοιβήν, τας προαγωγάς και συνθήκας εν γένει εργασίας.

9) Διά των ανωτέρω και άλλων τινών τροποποιήσεων, επερχομένων διά του εν λόγω νομοθετήματος, αίρονται πλείστα όσα αμφιβολίαι σχετικαί με την διαδικασίαν τοποθετήσεως πολεμιστών και επιλύονται πλείστοι αμφισβητήσεις, τινές των οποίων μάλιστα είχον δημιουργήσει διχοστασίαν μεταξύ των ανωτάτων δικαστηρίων της χώρας.

έδον έτος της ηλικίας των, αποχωρούντες της υπηρεσίας, τη συγκαταθέσει των εργοδοτών, δικαιούνται του ημίσεος της υπό του ν. 2112, ως τροποποιηθή μεταγενεστέρως, ή του δ.δ. της 16/18 Ιουλίου 1920 ορίζομένης αποζημιώσεως διά την περίπτωσιν απροειδοποιήτου καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας, υπολογιζομένης βάσει των παραγρ. 1 και 2 του άρθρου 5 του ν. 5198/1955» ως και της παραγρ. 4 του άρθρου 8 του ν.δ. 3789/1957, δ' ων ορίζεται ότι ειδικοί επάλληλοι εν γένει υπαγόμενοι εις την ασφάλισιν του Ι.Κ.Α. διά την χορήγησιν συντάξεως, συμπληρώσαντες ή συμπληρούντες τας προς χορήγησιν πλήρους συντάξεως γήρατος προϋποθέσεις, δύνανται να αποχωρήσει της εργασίας ή να απομακρύνωνται ταύτης παρά του εργοδότου των, λαμβάνοντες εις τας περιπτώσεις ταύτας οι μεν επικουρικώς ασφαλισμένοι τα 40%, οι δε μη ασφαλισμένοι επικουρικώς τα 50% της υπό του ν. 2112/1920, ως ούτος τροποποιήθη και συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, οριζομένης απροειδοποιήτου αποζημιώσεως».

7) Αναβιβάζειν επί μίαν τριετίαν (μέχρι 18 Δεκεμβρίου 1971) αι διατάξεις του άρθρου 4 του ά.ν. 1836/1951, καθ' όσον αφορά εις τας άνευ διαγωνισμού προσλήψεις εις κενάς οργανικάς θέσεις πάσης φύσεως προσωπικού του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ., Δήμων και Κοινοτήτων, Κοινωφελών Ιδρυμάτων, Δημοσίων Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων εν γένει κοινωφελούς σκοπού ή δημοσίας χρήσεως, έ-

χρεως ἐν νοσοκομείῳ θεωρεῖται ἐπιβαλλομένη ἐκ τῆς καταστάσεως τοῦ ἀσθενοῦς, ἐκ δὲ τῆς ἀναβολῆς ἐπέρχεται κίνδυνος. Ἐν περιπτώσει ἐκπροθέσμου ἀναγγελίας τὸ Ταμεῖον βαρύνεται μὲ τὴν δαπάνην νοσηλείας ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὡς ἄνω ἀναγγελίας τῆς εἰσόδου του ἐν Θεραπευτηρίῳ, ἐκτὸς ἐὰν πρόκειται περὶ εἰσαγωγῆς εἰς Νοσοκομεῖον τοῦ Δημοσίου ἢ εἰς Ἰδρύματα κοινωφελοῦς χαρακτῆρος, ὅπου ἀναγνωρίζεται ἡ δαπάνη ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς εἰσόδου του ἐν Θεραπευτηρίῳ».

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῶν Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Φεβρουαρίου 1969

—

129/1969 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Β.Δ. 47/1964 «περὶ ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 32 τῆς 27 Φεβρουαρίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 4096/1960 «περὶ ρυθμίσεως θεμάτων τινῶν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων», 2) Γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων, ἐπιβληθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 15035/21.3.1968 ἀναφορᾶς τοῦ Ταμείου, 3) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 49/19.9.1968 συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς ΙΕ' περιόδου, 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 10/1969 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Ἡ παράγρ. 6 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Β.Δ. 47/1964 «περὶ ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων» τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«6) Ἠσφαλισμένοι, στερηθέντες ὁποτεδήποτε ἢ στερούμενοι ἐφεξῆς τῆς ἐμπορικῆς ἰδιότητος συνεπείᾳ πτωχεύσεως, ἔχοντες συμπεπληρωμένην ἰδετῆ τοὐλάχιστον ἡσφαλισμένην εἰς τὸ Τ.Α.Ε. πραγματικὴν ὑπηρεσίαν κατὰ τὸν χρόνον δημοσιεύσεως τῆς πτωχευτικῆς ἀπαφάσεως, δύνανται κατόπιν ἐγγράφου αἰτήσεώς των, ὑποβαλλομένης εἰς τὸ Ταμεῖον ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἑνὸς ἔτους, ἀρχομένης, προκειμένου μὲν περὶ τῶν ἤδη πτωχευσάντων ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, προκειμένου δὲ περὶ τῶν ἐφεξῆς πτωχευόντων ἀπὸ τῆς πτωχεύσεως, νὰ αἰτήσωνται τὴν προαιρετικὴν συνέχισιν τῆς ἀσφαλίσεώς των παρὰ τῷ Τ.Α.Ε., διὰ τὸν ἀπὸ τῆς πτωχεύσεως καὶ μέχρι τῆς δικαστικῆς ἀποκαταστάσεώς των ἢ τῆς συμπληρώσεως τῶν προϋποθέσεων ἀπονομῆς συντάξεως χρόνον, ἐφ' ὧσον καὶ δι' ὅσον χρόνον δὲν ὑπήγοντο ἢ δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἑτέρου Ὀργανισμοῦ διὰ σύνταξιν κυρίας ἀσφαλίσεως.

Συνέχισις τυχὸν τῆς προαιρετικῆς ἀσφαλίσεως διὰ χρόνον, καθ' ὃν ὁ ἐνδιαφερόμενος ὑπήγετο εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἑτέρου Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως, οὐδὲν δικαίωμα γεννᾷ ἔναντι τοῦ Τ.Α.Ε., πλὴν τοῦ τῆς ἐπιστροφῆς τῶν καταβληθεισῶν εἰσφορῶν ἀτόκως.

Ὡς καταβληθεῖσα εἰσφορὰ διὰ τὴν προαιρετικὴν συνέχισιν τῆς ἀσφαλίσεως ὁρίζεται ἡ κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταβολῆς ἰσχύουσα εἰσφορὰ διὰ τὴν ἀσφαλιστικὴν κατηγορίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπήγοντο κατὰ τὸν χρόνον τῆς πτωχεύσεως.

Προκειμένου περὶ πτωχευσάντων πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 47/1964 Β.Δ. τὸ ποσὸν τὸ προκῦπτον ἐκ τῆς κατ' ἐφαρμογὴν τῶν προηγουμένων διατάξεων προαιρετικῆς συνεχίσεως τῆς ἀσφαλίσεως δύναται νὰ ἐξοφληθῇ εἰς δόσεις, ὧν ὁ ἀριθμός, ὁριζόμενος ὑπὸ τοῦ Δ.Σ., δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερος τῶν 72.

Αἱ διατάξεις περὶ τῶν συνεπειῶν ἐν περιπτώσει καθυστερήσεως καταβολῆς τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν τοῦ ἄρθρου 86 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου ἐφαρμόζονται ἀναλόγως».

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος, οὗτινος ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μεθεπομένου τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως μηνός.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Φεβρουαρίου 1969

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

15346/903/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 6/1969 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Α. Ἀθηνῶν «περὶ ἑρμηνείας τῆς ὑπ' ἀριθ. 43/1966 ὁμοίας τοῦ αὐτοῦ Δικαστηρίου περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἀρβυλεργατῶν χειροποιήτων - ἡμιμηχανοποιήτων ἀρβυλῶν ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 116 τῆς 18 Φεβρουαρίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: Τὰς διατάξεις τῆς παρ. 1

του άρθρου 20 του ν. 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την εν θέματι υπ' αριθ. 6/1969 απόφασιν του Δ.Α.Δ.Α. Αθηνών, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ της Ομοσπονδίας Εργατών Δέρματος Ελλάδος αφ' ενός και αφ' ετέρου των 1) Υπουργείων Οικονομικών, 2) Υπουργείου Εθνικής Αμύνης, 3) Συνδέσμων Ελλήνων Βιομηχάνων, 4) Ανωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνών Ελλάδος, 5) Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών, 6) Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών και Βιοτεχνών Ελλάδος και ης το διατακτικόν έχει ως ακολούθως:

1) Απορρίπτει την αίτησιν του Συνδέσμου Εθναικτών Αρβυλοτεχνιτών Αθηνών - Πειραιώς, διαβιβασθείσαν διά του υπ' αριθ. 117739/5538/2.10.1968 εγγράφου του Υπουργείου Εργασίας, κατά τα εν τω σκεπτικώ της παρούσης.

2) Δεχόμενον την αίτησιν του Γενικού Επιτελείου Στρατού, διαβιβασθείσαν διά του υπ' αριθ. 55307/1989/29.4.1967, διά τους εν τω σκεπτικώ λόγους, ερμηνεύει το στοιχείον Α' εδάφιον 1 του διατακτικού της υπ' αριθ. 43/1966 αποφάσεως του Δ.Α.Δ.Α. Αθηνών ως κατωθι:

'Η άληθής έννοια του στοιχείου Α' εδάφιον 1 του διατακτικού της υπ' αριθ. 43/1966 αποφάσεως του Δ.Α.Δ.Α. Αθηνών είναι ότι εις τας εργασίας διά το «εγαρνίρισμα πλήρες φοντίων μετά περισφηρίων», δι' ας προβλέπεται αμοιβή εν συνόλω δραχμών 6,21, υπάγονται εκτός του «εγζώματος φοντίων» (εδάφιον 31, δι' ο προβλέπεται αμοιβή 1,56 δραχμαι, και αι εξής βοηθητικαί εργασίαι, μέχρις ολοκληρώσεως της κατασκευής του φοντίου:

α) Ρεφιλάρισμα φοντίων μετά της γλώσσης.
β) Κόλλημα περισφηρίων - σφράγισμα.
γ) Ξελάρισμα περισφηρίων - άνοιγμα ραφής.
δ) Ρέγουλις.
ε) Τρουκάρισμα περισφηρίων.
στ) Καφουλάρισμα φοντίων.
ζ) Τρουκάρισμα φιδίων.

Διά τας βοηθητικάς ταύτας εργασίας η αμοιβή ανέρχεται εις δραχμάς 1,65, υπόλοιπον της διαφορέσεως εκ της συνολικής αμοιβής «εγαρνίρισμα πλήρες φοντίων, μετά περισφηρίων» δραχμάς 6,21 της αμοιβής των «εγζωτών φοντίων» δραχμαί 4,56.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 15 Φεβρουαρίου 1969

—

18832/1085.1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 9/1969 αποφάσεως του Δ.Α.Δ.Α. Αθηνών «περί των ώρων αμοιβής και εργασίας των συντακτών ημερησίων εφημερίδων Αθηνών».

(Ε.Κ. τ. Β' η. 136 της 22 Φεβρουαρίου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν: Τας διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957, αποφαίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την εν θέματι υπ' αριθ. 9/1969 απόφασιν του Δ.Α.Δ.Α. Αθηνών, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ της Ενώσεως Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών αφ' ενός και αφ' ετέρου της Ενώσεως Ιδιοκτητών Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών και ης το διατακτικόν έχει ως ακολούθως:

1. Τα κατωτέρω όρια των βασικών μηνιαίων μισθών των συντακτών των ημερησίων εφημερίδων Αθηνών καθορίζονται ως ακολούθως:

	Συντάκται εσωτερικοί Δ ρ α χ μ α ί	Συντάκται εξωτερικοί
Κατά την πρόσληψιν και μέχρι συμπληρώσεως του 2ου έτους υπηρεσίας	2.800	2500
Κατά το 3ον, 4ον και 5ον έτος υπηρεσίας	2.100	2.800
Κατά το 6ον, 7ον και 8ον έτος υπηρεσίας	3.500	3.100
Κατά το 9ον, 10ον και 11ον έτος υπηρεσίας	3.000	3.300
Κατά το 12ον, 13ον και 14ον έτος υπηρεσίας	3.500	3.700
Κατά το 15ον, 16ον και 17ον έτος υπηρεσίας	4.000	4.000
Κατά το 18ον, 19ον και 20ον έτος υπηρεσίας	5.000	4.200

Καθ' έκαστον επόμενον του 20ού έτους υπηρεσίας τα ως άνω τελευταία κλιμάκια βασικών μισθών των 5.000 και 4.200 δραχμών αυξάνονται αντιστοίχως κατά 200 και 150 δραχμάς μέχρι συμπληρώσεως βασικού μισθού 7.000 δραχμών διά τους εσωτερικούς συντάκτας και 5.700 δραχμών διά τους εξωτερικούς συντάκτας.

ΙΙ. Οι ως άνω βασικοί μηνιαίοι μισθοί προσαυξάνονται δι' επιδόματος οικογενειακών βαρών εκ ποσοστού 10% διά την μη συνταξιοδοτουμένην και μη άσκουσαν βιοποριστικόν επάγγελμα σύζυ-

γον καὶ 5% δι' ἕκαστον καὶ μέχρι τριῶν τέκνων, ἐφ' ὅσον τὰ ἐκ τούτων ἄρρενα εἶναι ἡλικίας κάτω τῶν 18 ἐτῶν, τὰ δὲ θήλεα κάτω τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων καὶ δὲν ἐργάζονται. Εἰς περίπτωσιν ὅμως, καθ' ἣν τὰ τέκνα (ἄρρενα ἢ θήλεα) σπουδάζουν ἡ ἐπιδότησις παρατείνεται ἐπὶ τριετίαν.

III. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουν αἱ μὴ ἀντικείμεναι τῇ παρούσῃ διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 34/1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν (Φ.Ε.Κ. 468, τεῦχος Β' τῆς 23.10.1964) καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 14/1966 ὁμοίας (Φ.Ε.Κ. 245 τεῦχος Β' τῆς 23.4.1966) (*).

IV. Τυχὸν καταβαλλόμενα ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ἐπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

V. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 15ης Αὐγούστου 1968.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Φεβρουαρίου 1969

—

20983/1218/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 8/1969 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν κατεργασίας κρυστάλλων, ἐπαργυρωτῶν, τροχιστῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς.

(Ε.Κ. τ. Β' ἡ. 149 τῆς 3 Μαρτίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι ὑπ' ἀριθ. 8/1969 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Σωματείου Ἐργατοτεχνιτῶν Κατεργασίας Κρυστάλλων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

I. Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων ἐργατοτεχνιτῶν κατεργασίας κρυστάλλων, τροχιστῶν, ἐπαργυρωτῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

	Ἀπὸ 7.6.1967 ἕως 31.12.1968	Ἀπὸ 1.1.1969 ἕως 30.4.1969	Ἀπὸ 1.5.1969 καὶ ἐντεῦθεν
		Δ ρ α χ μ α ί	
1) Ἀντιδίκεντοι ἐργάται:			
α) Ἡλικίας κάτω τῶν 19 ἐτῶν καὶ μέχρι συμπληρώσεως ὑπηρεσίας ἓξ προϋπηρεσίας ἓξ μηνῶν	—	80	80
β) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἓξ μηνῶν ὑπηρεσίας ἀνεξαρτήτως ἡλικίας	—	102	110
2) Τεχνῖται Β', ἤτοι οἱ ἔχοντες συμπληρώσει 1 ἔτος ὑπηρεσίας ἢ προϋπηρεσίας	110	120	125
3) Τεχνῖται Α', ἤτοι οἱ ἔχοντες συμπληρώσει 5 ἔτη ὑπηρεσίας ἢ προϋπηρεσίας	120	130	135

II. Τὰ κατώτατα ὅρια τῆς κατὰ μονάδα ἐργασίας ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν κατεργασίας κρυστάλλων, τροχιστῶν, ἐπαργυρωτῶν Ἀθηνῶν — Πειραιῶς ἀπὸ 7.6.1967 καὶ ἐντεῦθεν καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

1) Μπιζοτὲ μέχρι 1.20 περιμέτρου κατὰ μέτρον δραχμαὶ 6.

2) Φιλέτα μέχρι 4.50 περιμέτρου κατὰ μέτρον δραχμαὶ 4.

3) Ράφια μέχρι 1.20 περιμέτρου κατὰ μέτρον δραχμαὶ 2,20.

4) Χοβῆτες, λαβὲς ἑνιάτη δραχμαὶ 2,20.

5) Τρίπλεξ δομὲ κατὰ τρέχον μέτρον δραχμαὶ 8.

6) Παλίγρονα νέου τέπου κατὰ τρέχον μέτρον δραχμαὶ 9.

7) Μὲτ κατὰ τετραγωνικὸν μέτρον δραχμαὶ 14.

8) Τσιμλέττες τριφύλλι φιλέτα κατὰ τρέχον μέτρον δραχμαὶ 4.

9) Τσιμλέττες τριφύλλες μπιζοτὲ κατὰ τρέχον μέτρον δραχμαὶ 7.

10) Τσιμλέττες τρίφυλλες μονοκόμματες κατὰ τρέχον μέτρον δραχμαὶ 10.

III. Εἰς τοὺς περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοὺς

(*) ΕΕΔ 25, 572.

χορηγείται από των εργοδοτών ανά μία αδιάβροχος ημιφορεσθέλλα, ένα ζεύγος ελαστικών χειροκτίων, ένα ζεύγος ελαστικών υποδημάτων, ανήκοντα εις την κυριότητα των εργοδοτών και αντικαθιστάμενα άπαξ τη φθορά των.

IV. Τυχόν καταβαλλόμεναι αποδοχαί ανώτεραι των υπό της παρούσης καθοριζομένων δεν δύνανται να μειωθώσιν.

V. Η ισχύς της παρούσης, υπό τας ανωτέρω διακρίσεις, άρχεται από της 1ης Ιουνίου 1967.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 1 Μαρτίου 1969

—

20984/1219/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 11/1969 αποφάσεως του Δ.Α.Δ.Α. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των ειδικών οπτικών άπασης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 149 της 3 Μαρτίου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του ν. 5239/1956, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3758/1957, και 2) την υπ' αριθ. 11/1969 απόφασιν του Δ.Α.Δ.Α. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των ειδικών οπτικών άπασης της χώρας», ήτις εξεδόθη κατόπιν της αναβιβασθείσης διενέξεως, της προκηρύξασης συνεπεία της διά της υπ' αριθ. 2613/1965 αποφάσεως του Συμβουλίου της Επικρατείας ακυρώσεως της υπ' αριθμόν 51/1964 αποφάσεως του Δ.Α.Δ.Α. Αθηνών, αποφαινόμεθα:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την εν θέματι υπ' αριθ. 11/1969 απόφασιν του Δ.Α.Δ.Α. Αθηνών, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ του Πανελληνίου Συλλόγου Ειδικών Οπτικών αφ' ενός και αφ' ετέρου των 1) Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων, 2) Πανελληνίου Φαρμακευτικού Συλλόγου, 3) Πανελληνίου Ενώσεως Οπτικών και Φωτοοπτικών και ής το διατακτικόν έχει ως ακολούθως:

Ι. Από της ισχύος της παρούσης τα κατώτατα όρια βασικών μισθών των κάτωθι αναφερομένων κατηγοριών ειδικών οπτικών άπασης της χώρας καθορίζονται ως ακολούθως:

Α' Ειδικοί οπτικοί, εφοδιασμένοι δε' αδείας υπό του αρμοδίου Υπουργείου, ασχολούμενοι εις οπτικά καταστήματα ή φαρμακεία, διατηρούντα οπτικόν τμήμα, με την κατασκευήν διορθωτικών δημάτων ή με την πώλησιν αυτών:

α) Δόκιμοι:

1) Μέχρι συμπληρώσεως του 20ού έτους της ηλικίας των δραχμαί 1.300.

2) Μετά την συμπλήρωσιν του 20ού έτους της ηλικίας των κατά τα ακόλουθα κλιμάκια:

Επί τη υπηρεσίας	Δραχμαί
Κατά το 1ον και 2ον	1.400
» 2ον » 3ον	1.700
» 3ον » 5ον	1.850
» 5ον » 8ον	1.975
» 8ον » 10ον	2.100
» 10ον » 12ον	2.225
» 12ον » 14ον	2.575
» 14ον » 16ον	2.500
» 16ον » 18ον	2.625
» 18ον » 20ον	2.750

Οι ήδη επί πλέον των 20 ετών, συμπληρωμένων, έτος υπηρεσίας το εις άνω πεπλεσταίων κλιμάκων βασικού μισθού των δραχμών 2.250 αυξάνεται κατά ποσόν 75 δραχμών μέχρι συμπληρώσεως βασικού μισθού δραχμών 3.500.

β') Θήλεις:

1) Μέχρι συμπληρώσεως του 18ου έτους της ηλικίας των δραχμαί 1.200.

2) Μετά την συμπλήρωσιν του 18ου έτους της ηλικίας κατά τα ακόλουθα κλιμάκια:

Επί τη υπηρεσίας	Δραχμαί
Κατά το 1ον και 2ον	1.300
» 2ον » 3ον	1.600
» 3ον » 5ον	1.750
» 5ον » 8ον	1.850
» 8ον » 10ον	2.000
» 10ον » 12ον	2.100
» 12ον » 14ον	2.200
» 14ον » 16ον	2.300
» 16ον » 18ον	2.400
» 18ον » 20ον	2.500

Δι' έκαστον έτος, πλέον των 20 ετών, συμπεπληρωμένον, έτος υπηρεσίας το εις άνω πεπλεσταίων κλιμάκων βασικού μισθού των δραχμών 2.500 αυξάνεται κατά ποσόν δραχμών 60 μέχρι συμπληρώσεως βασικού μισθού δραχμών 3.100.

Β' Οι μη εφοδιασμένοι δι' αδείας υπό του αρμοδίου Υπουργείου και ασχολούμενοι εις τα ειδικά οπτικά καταστήματα ή φαρμακεία, διατηρούντα οπτικόν τμήμα, με την πώλησιν οπτικών ειδών, εκλογήν σκελετών και διορθωτικών οφθαλμικών υάλων, δικαιούνται μηνιαίου μισθού ως κα-

ποτέρω:

α') Άρρενες:

Από της συμπληρώσεως του 14ου μέχρι συμπληρώσεως του 15ου έτους της ηλικίας δραχμαί 900.

Από της συμπληρώσεως του 15ου μέχρι συμπληρώσεως του 17ου έτους της ηλικίας δραχμαί 1.045.

Από της συμπληρώσεως του 17ου μέχρι συμπληρώσεως του 19ου έτους της ηλικίας δραχμαί 1.155.

Μετά την συμπλήρωσιν του 19ου έτους της ηλικίας ή μισθοδοσία αύτου καθορίζεται ανηλλάγως των έτων της παρά τω αύτω ή διαφόροις εργοδόταις δμοειδούς υπηρεσίας των, από της συμπληρώσεως του 19ου έτους της ηλικίας των, ως ακολούθως:

Έτη υπηρεσίας				Δραχμαί
Κατά το	1ον			1.350
»	»	2ον		1.450
»	»	3ον	καί 4ον	1.550
»	»	5ον	» 6ον	1.650
»	»	7ον	» 8ον	1.800
»	»	9ον	» 10ον	1.950
»	»	11ον	» 12ον	2.100
»	»	13ον	» 14ον	2.250
»	»	15ον	» 16ον	2.400
»	»	17ον	» 18ον	2.500
»	»	19ον	» 20ον	2.700

Δι' έκαστον πέραν των 20 έτων, συμπεπληρωμένων, έτος υπηρεσίας το ως άνω τελευταίον κλιμάκιον βασικού μισθού των δραχμών 2.700, αύξανεται κατά ποσόν δραχμών 60 μέχρι συμπληρώσεως βασικού μισθού δραχμών 3.300.

β') Θήλεις:

Από της συμπληρώσεως του 14ου μέχρι συμπληρώσεως του 15ου έτους της ηλικίας δραχμαί 825.

Από της συμπληρώσεως του 15ου μέχρι συμπληρώσεως του 17ου έτους της ηλικίας δραχμαί 935.

Από της συμπληρώσεως του 17ου μέχρι συμπληρώσεως του 19ου έτους της ηλικίας δραχμαί 1.155.

Μετά την συμπλήρωσιν του 19ου έτους της ηλικίας ή μισθοδοσία αύτης καθορίζεται αναλόγως των έτων παρά τω αύτω ή διαφόροις εργοδόταις δμοειδούς της από της συμπληρώσεως του 19ου έτους της ηλικίας υπηρεσίας, ως ακολούθως:

Έτη υπηρεσίας				Δραχμαί
Κατά το	1ον			1.350
»	»	2ον		1.450
»	»	3ον	καί 4ον	1.550
»	»	5ον	» 6ον	1.650
»	»	7ον	» 8ον	1.800
»	»	9ον	» 10ον	1.900
»	»	11ον	» 12ας	2.000
»	»	13ον	» 14ον	2.100
»	»	15ον	» 16ον	2.200
»	»	17ον	» 18ον	2.310
»	»	19ον	» 20ον	2.420

Δι' έκαστον πέραν των 20 έτων, συμπεπληρωμένων, έτος υπηρεσίας το ως άνω τελευταίον κλιμάκιον βασικού μισθού των δραχμών 2.420 αύξανεται κατά ποσόν δραχμών 50 μέχρι συμπληρώσεως βασικού μισθού δραχμών 2.920.

ΙΙ. Η ισχύς της παρούσης άρχεται από της 1ης Ιουλίου 1963.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 1 Μαρτίου 1969

20982/1220/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 7/1969 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Α. Αθηνών περί των όρων αμοιβής και εργασίας των αρβυλεργατών χειροποιητών - ημιμηχανοποιητών και των βοηθών αυτών άπασης της χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 143 της 5 Μαρτίου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του ν. 4238/1953, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την εν θέματι υπ' αριθ. 7/1969 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Α. Αθηνών, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ Ομοσπονδίας Εργατών Δέρματος Ελλάδος αφ' ενός και αφ' ετέρου: 1) Υπουργείου Οικονομικών, 2) Υπαίγειου Εθνικής Άμυνης, 3) Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου Αθηνών, 4) Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου Πειραιώς, 5) Αποστάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνών Ελλάδος, 6) Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών, 7) Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών και Βιοτεχνών Ελλάδος, 8) Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου Θεσσαλονίκης και ής το διατακτικόν έχει ως ακολούθως:

1) Τα κατώτατα όρια της κατά μονάδα εργασίας (κατ' αποκοπήν) αμοιβής των αρβυλεργατών χειροποιητών - ημιμηχανοποιητών και των βοηθών αυτών άπασης της χώρας καθορίζονται ως ακο-

λοίθως:

	Από 11.9.1967 έως 31.12.1968	Από 1.1.1969 έως 30.4.1969	Από 1.5.1969 καὶ ἑξῆς
Α) Ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων:		Δραχμαί	
1) Ἄρβυλα χειροποίητα κατασκευαζόμενα ἐν γένει ἐκ δακέττας ἐμπορίου, τύπου στρατοῦ, μετὰ περισφυρίων (γάζωμα καὶ ξεφουμάρισμα εἰς τὴν μηχανήν, ἡμιμηχανοποίητα), τὸ ζεῦγος	38,40	39,10	39,80
2) Ἄρβυλα χειροποίητα ἐμπορίου, τύπου στρατοῦ, ἐκ δακέττας ἄνευ περισφυρίων (γάζωμα καὶ ξεφουμάρισμα εἰς τὴν μηχανήν, ἡμιμηχανοποίητα), τὸ ζεῦγος	36,70	37,40	38,05
3) Ἄρβυλα χειροποίητα ἐμπορίου, τύπου στρατοῦ, μετὰ περισφυρίων (γάζωμα διὰ χειρὸς καὶ ξεφουμάρισμα εἰς τὴν μηχανήν), τὸ ζεῦγος	46,75	47,60	48,45
4) Ἄρβυλα χειροποίητα ἐμπορίου, τύπου στρατοῦ, ἄνευ περισφυρίων (γάζωμα διὰ χειρὸς καὶ ξεφουμάρισμα εἰς τὴν μηχανήν), τὸ ζεῦγος	45,05	45,90	46,70
5) Ἄρβυλα μὲ κέντρα σίντ-μπίτι, τὸ ζεῦγος	41,20	41,95	42,70
6) Ἄρβυλα μὲ πάντε σίντ-μπίτι, τὸ ζεῦγος	38,85	39,55	40,30
7) Ἄρβυλα μὲ συνθετικὲς σόλες, τὸ ζεῦγος	38,85	39,55	40,30
Β) Κρατικὰ ἐν γένει ἄρβυλα, συμπεριλαμβανομένων καὶ τοῦ ζου πρατιωτικοῦ ἐργοστασίου καὶ 652 Π.Α.Υ.Π.:			
1) Ἄρβυλα χειροποίητα, κατασκευαζόμενα ἐκ δακέττας ἐν γένει, τύπου στρατοῦ, μετὰ περισφυρίων (γάζωμα καὶ ξεφουμάρισμα εἰς τὴν μηχανὴν ἡμιμηχανοποίητα), τὸ ζεῦγος	38,40	39,10	39,80
2) Ἄρβυλα χειροποίητα, κατασκευαζόμενα ἐκ δακέττας ἐν γένει, τύπου στρατοῦ, ἄνευ περισφυρίων (γάζωμα καὶ ξεφουμάρισμα εἰς τὴν μηχανὴν ἡμιμηχανοποίητα), τὸ ζεῦγος	36,70	37,40	38,05
3) Ἄρβυλα χειροποίητα, κατασκευαζόμενα ἐν γένει ἐκ δακέττας, τύπου στρατοῦ, μετὰ περισφυρίων (γάζωμα διὰ τῆς χειρὸς καὶ ξεφουμάρισμα εἰς τὴν μηχανήν), τὸ ζεῦγος	46,75	47,60	48,45
4) Ἄρβυλα χειροποίητα, κατασκευαζόμενα ἐν γένει ἐκ δακέττας, τύπου στρατοῦ, ἄνευ περισφυρίων (γάζωμα διὰ τῆς χειρὸς καὶ ξεφουμάρισμα εἰς τὴν μηχανήν), τὸ ζεῦγος	45,05	45,90	46,70
5) Ἀνδρικὰ σκαρπίνια ἐξ ἀδιαβρόχου τῶν κρατικῶν προμηθειῶν, γάζωμα, ξελούρισμα εἰς τὴν μηχανήν, δαπάνας τοῦ ἐργαδότου, τὸ ζεῦγος	51,85	52,80	53,75
6) Φόντια σκαρπινίων τὸ ζεῦγος	7,25	7,40	7,50
7) Πλήρης κολὴ σκαρπινίων τὸ ζεῦγος	4,35	4,45	4,50
8) Ἄρβυλα ἐξ ἀδιαβρόχου τῶν κρατικῶν προμηθειῶν καὶ ἐμπορίου (γάζωμα διὰ χειρός), τὸ ζεῦγος	54,15	55,15	56,15
9) Ἡμιμηχανοποίητα ἄρβυλα μὲ πέταλον ἢ ὑποπτέρνιον τὸ ζεῦγος	15,30	16,15	17,—
10) Μπότες γερμανικὲς ἡμιμηχανοποίητες μὲ πέταλον ἢ ὑποπτέρνιον, τὸ ζεῦγος	54,15	55,15	56,15
11) Μπότες τύπου Κορέ-			

	Από 11.9.1967 έως 31.12.1968	Από 1.1.1969 έως 30.4.1969	Από 1.5.1969 καὶ ἑφεξῆς
ας, τὸ ζεῦγος	54,15	55,15	56,15
12) Ἄοβυλα τύπου στρατοῦ μετὰ συνεχῶν περισφυρίων καὶ ἐλαστικοῦ πέλματος, τὸ ζεῦγος	39.—	40.—	41—
13) Οἱ ἐσοδικὰ τῶν κατασκευαζόντων τὰ ὡς ἄνω ἄρβυλα τεχνιτῶν θὰ λαμβάνουν παρὰ ταύτων (τῶν καλφάδων) ποσοστὸν 40,50% ἐκ τῶν ὡς ἄνω ἀμοιβῶν (καλφαλικίων).			
Γ' Βακεττοκοπή - πετσοκοπή:			
1. Διὰ τὴν κοπὴν ἑνὸς πλήρους ζεύγους ἀρβυλῶν ἐκ βαμέττας ἄνευ περισφυρίων	2,50	2,55	2,60
2) Διὰ τὴν κοπὴν ἑνὸς πλήρους ζεύγους περισφυρίων	1,80	1,80	1,85
3) Διὰ τὴν κοπὴν ἑνὸς πλήρους ζεύγους ἀρβυλῶν μετὰ περισφυρίων	4	4,10	4,20
4) Διὰ τὴν κοπὴν ἑνὸς ζεύγους πλήρους κατωδερμάτων	0,38	0,39	0,39
5) Διὰ τὴν κοπὴν ἑνὸς ζεύγους πλήρους κατωδερμάτων (ἤτοι πάτοι, σόλες, φάλτσα κλπ.)	1,87	1,90	1,95
Δ) Διὰ τὰ φόντια:			
1) Γαρνίρισμα πλήρες φοντίων μετὰ περισφυρίων περιλαμβάνει τὰς κάτωθι ἐργασίας μετὰ τῆς ἐναντι ἑκάστης ἀμοιβῆς:			
α) Γάζωταὶ φοντίων κατὰ ζεῦγος	4,92	5	5,10
β) Ρεφιλάρισμα φοντίων μετὰ τῆς γλώσσης, κατὰ ζεῦγος	0,36	0,37	0,37
γ) Κόλλημα περισφυρίων - σφράγισμα, κατὰ ζεῦγος	0,41	0,42	0,42
δ) Ξελούρισμα περισφυρίων - ἄνοιγμα ρωγῆς, κατὰ ζεῦγος	0,43	0,43	0,45
ε) Ρίγουλα, κατὰ ζεῦγος	0,52	0,53	0,53
στ) Τρουκάρισμα περισφυρίων, κατὰ ζεῦγος	0,52	0,53	0,53
ζ) Καφουλάρισμα φοντίων, κατὰ ζεῦγος	0,27	0,27	0,27
η) Τρουκάρισμα ψηδίων, κατὰ ζεῦγος	0,52	0,53	0,53
2) Γαρνίρισμα πλήρες φοντίων ἄνευ περισφυρίων, κατὰ ζεῦγος	3,20	3,27	3,32
3) Γάζωταὶ σολῶν, κατὰ ζεῦγος	1,06	1,08	1,10
4) Συρμάτωμα πόντας ἄνευ ποντικίου, κατὰ ζεῦγος	1,07	1,09	1,10
5) Συρμάτωμα μετὰ ποντικίου, κατὰ ζεῦγος	1,35	1,37	1,40
6) Διὰ ξεφουμάρισμα, κατὰ ζεῦγος	1,50	1,53	1,55
7) Τὸ μαντάρισμα τῆς πόντας θὰ πραγματοποιῆται διὰ σύρματος, δαπάνῃ τοῦ ἐργοδότου			
8) Τὸ γάζωμα καὶ ξεφουμάρισμα, τὰ φθαρτὰ ἐργαλεῖα (φαλτσέτες, λίμες, ράσπες, ξυλορασπες, σουβλόριζες, βελόνες πατήματος) καθὼς καὶ ἅπαντα τὰ ὑλικὰ τοῦ πάγκου καὶ τῆς μηχανῆς καὶ τὸ σύρμα βαρύνουν τὸν ἐργοδότην.			
Ε) Ἐπιδιορθώσεις ἐμπορίου:			
1) Ψίδια σίντι - μπίτι κατὰ ζεῦγος δραχμαὶ	21,60	22	22,40
2) Σόλες μισὲς κατὰ ζεῦγος	10,80	11	11,20

ΙΙ. Εἰς τοὺς τεχνίτας ἀρβυλῶν τοὺς ἀπασχολουμένους κατὰ μονάδα ἐργασίας εἰς ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις καθορίζεται ἀπὸ 1.5.1969 καὶ ἐντεῦθεν κατώτατον ἡμερομίσθιον ἀσφαλείας 120 δραχμῶν, ἤτοι οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται νὰ ἐξασφαλίζουν κατὰ μέσον ὅρον τὸ ἡμερομίσθιον ἀσφαλείας, δῆλοι ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν συμπλήρωσιν τούτου μέχρι τοῦ ἀναφερομένου ὕψους.

ΙΙΙ. Καταβαλλόμενα ἀμοιβαί, ἀνώτερα τῶν

διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων, καὶ τυχὸν χορηγούμενα παρέχεται εἰς αὐτὸ ἐξακολουθοῦν νὰ ἰσχύουν.

IV. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεως ἄρχεται ἀπὸ τῆς 11 Σεπτεμβρίου 1968.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Μαρτίου 1969

—

20895/1214/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Α.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν μωσαϊκῶν πλακῶν ἐκ τσιμέντου Θεσσαλονίκης».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 149 τῆς 3 Μαρτίου 1969)

Ἀνασταλλόμεν ἐπὶ ἓνα χρόνον διάστημα, ἤτοι μέχρις 25.6.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Α.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν μωσαϊκῶν πλακῶν ἐκ τσιμέντου Θεσσαλονίκης», ἐγκριθείσης μετὰ τροποποιήσεως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 145301/1967 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 769 τεῦχος Β' τῆς 30.12.1967)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Φεβρουαρίου 1969

—

20896/1215/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 9/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Α.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ διαχειριστικοῦ προσωπικοῦ Ε.Δ.Ε.Μ.Ε.Δ.».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 149 τῆς 3 Μαρτίου 1969)

Ἀνασταλλόμεν ἐπὶ ἓνα χρόνον διάστημα, ἤτοι μέχρις 27.6.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 9/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Α.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ διαχειριστικοῦ προσωπικοῦ Ε.Δ.Ε.Μ.Ε.Δ.», ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 30910/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 153 τεῦχος Β' τῆς 30.3.1966)(**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Φεβρουαρίου 1969

(*) ΕΕΔ 27, 125.

(**) ΕΕΔ 25, 380.

21298/1294/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως τῆς ἀπὸ 16.12.1968 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Ἀλεξανδρουπόλεως.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 151 τῆς 3 Μαρτίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὴν ἀπὸ 16.12.1968 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Ἀλεξανδρουπόλεως. 2) Τὴν ἐπ' αὐτῆς διαφωνίαν τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, διατυπωθεῖσαν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 9935/689/1969 ἐγγράφου. 3) Τὴν ἐπὶ τῆς διαφωνίας ταύτης γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφιον β' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Ἀμοιβῆς καὶ Ὅρων Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 20.2.1969, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, καὶ 4) τὸ γεγονὸς ὅτι: α) ἀπὸ τῆς ληφθείσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καθορίζεται ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐξ ποσοστοῦ 6%, ἐνῷ τὸ εἰς τοὺς ἑτέρους Δήμους τῆς χώρας παρεχόμενον τοιοῦτον ἀνέρχεται εἰς ποσοστὸν 5%.

Ἡ τυχὸν ἰσοθέτησις τοῦ ἀνωτέρω ποσοστοῦ, ἤτοι τοῦ 6%, θέλει δημιουργήσει προηγουμένων ἐπεκτάσεως καὶ εἰς τοὺς ἄλλους Δήμους τῆς χώρας, γεγονὸς τὸ ὁποῖον θὰ ἐπιφέρῃ ἐπιβάρυνσιν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν λοιπῶν Δήμων. Οὐχ ἧττον ὅμως κρίνεται σκόπιμον ὅπως κατὰ παρέκκλισιν καὶ ὅλως κατ' ἐξαίρεσιν τὸ ποσοστὸν τοῦ ἐν λόγῳ ἐπιδόματος διατηρηθῇ εἰς τὸ αὐτὸ ὕψος, ὡς καθορίζεται ὑπὸ τῆς κρινομένης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἤτοι 6%, καὶ διότι ἤδη ἄλλαι παρεμφερεῖς κατηγορίαι μισθωτῶν τοῦ αὐτοῦ Δήμου λαμβάνουν δι' προγενεστέρας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (7.8.1968) ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας, ἀνερχόμενον εἰς ποσοστὸν 6%, β) διὰ τῆς ἐν λόγῳ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καθορίζεται τὸ ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας δι' ἑκάστην τριετίαν εἰς ποσοστὸν πενταετιῶν, ἐνῷ τὸ εἰς ἑτέρους Δήμους τῆς χώρας παρεχόμενον τοιοῦτον περιορίζεται μέχρι 3 πενταετιῶν. Ἡ τυχὸν ἰσοθέτησις τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, ὡς αὕτη ἔχει θέσει τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὸν Δῆμον Ἀλεξανδρουπόλεως εἰς θέσιν ἐνεκτικωτέραν θέσιν ἔναντι τῶν λοιπῶν ἐργαζομένων τοῦ αὐτοῦ κλάδου εἰς ἄλλους Δήμους τῆς χώρας, ὅπερ ἀντίκειται εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην κοινωνικὴν πολιτικήν.

Διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους δεχόμεθα ἡ ἀνανεωθεῖσα συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας τροποποιηθῇ κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ ἀποφαινόμενα.

Ἐγκρίνομεν τὴν ἐν θέματι συλλογικὴν σύμβα-

σιν ἐργασίας, κατατεθεῖσαν ἡμῖν τὴν 10.2.1969, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 972/1969 κοινοῦ κτηθὸς καταθέσεως καὶ τῆς ἐπ' αὐτῷ τοῦ κειμένου, τροποποιουμένου παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Ἐν Ἀλεξανδρουπόλει σήμερον τὴν 16ην τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου τοῦ 1968, ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος Δευτέραν καὶ ὥραν 9ην π.μ., συνελθόντες ἐν τῷ Δημοτικῷ Καταστήματι Δήμου Ἀλεξανδρουπόλεως οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς μὲν Δήμαρχος Ἀλεξανδρουπόλεως Γεώργιος Γεωργιάδης, ἐκπροσώπων ἐν προκειμένῳ τὸν Δῆμον Ἀλεξανδρουπόλεως καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ Κρεμασιώτης Κατοίκης καὶ Εὐθύμιος Σιδηράς, ὁ πρῶτος ὡς πρόεδρος τοῦ περὶ οὗ πρόκειται σωματείου, ὁ δὲ δεύτερος ὡς γενικὸς γραμματεὺς τούτου, νομίμως ἐκπροσωποῦντες ἀμφότερα τὰ ἀνωτέρω σωματεῖα, καθ' ὅσον δεόντως ἐξουσιοδοτήθημεν πρὸς τοῦτο, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐχούσης ὡς κατωτέρω.

Συμφωνεῖται ὅτι ὁ Δῆμος Ἀλεξανδρουπόλεως χορήγησε ἐπιδόματος ἀπασχολήσεως εἰς τοὺς ἐργάτας καὶ ἐργατοτεχνίτας Δήμου Ἀλεξανδρουπόλεως, τοὺς ὑπαγομένους εἰς τὸ Σωματεῖον «Ἑθνικὴ Ἕνωσις Ἐργατοτεχνιτῶν Καθαριότητος Συνεργείων Πρασίνου Δενδροστοιχιῶν καὶ Τουρισμοῦ Δήμου Ἀλεξανδρουπόλεως», καθορισμένου τούτου εἰς ἓξ τοῖς ἑκατὸν (6%) ἐπὶ τοῦ βασικοῦ ἡμερομισθίου των, δι' ἑκάστην πεντάεται ἐργασίαν ἐν τῷ Δήμῳ καὶ μέχρι 3 πενταετιῶν, ἐξαιρουμένων τῶν ὡδοκαθαριστῶν, καθ' ὅσον οὗτοι ἐδικαιώθησαν τοιούτου ἐπιδόματος ἀπὸ 14.7.1968, ὅτε ἡ ἡμερομηνία ἰσχύει ἡ κατὰ νόμον ἐπογραφεῖσα καὶ ἐγκριθεῖσα συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας μεταξὺ Δήμου Ἀλεξανδρουπόλεως καὶ Σωματείου Ὁδοκαθαριστῶν Δήμου Ἀλεξανδρουπόλεως εἰς ὃ ἐπηγγοντο οὗτοι πρὸ τῆς ἐπιγραφῆς τῶν μελῶν ἁπάντων τῶν ἐπὶ συντεχνίας ἐργατῶν Δήμου Ἀλεξανδρουπόλεως εἰς Σωματεῖον «Ἑθνικὴ Ἕνωσις Ἐργατοτεχνιτῶν Καθαριότητος, Συνεργείων Πρασίνου, Δενδροστοιχιῶν καὶ Ὑδρεύσεως Δήμου Ἀλεξανδρουπόλεως».

Ἡ παροῦσα ἀναγνωσθεῖσα καὶ βεβαιωθεῖσα ἀπὸ τῶν ἐν ἀρχῇ ἀναφερομένων, συνετάγη ἐν τριπλῷ, ἥτοι εἷς δι' ἑκάστου τῶν συμβαλλομένων μερῶν καὶ ἓν ἀντίγραφον διὰ τὴν πρὸς κατάθεσιν εἰς τὴν ὑποδοχὴν Ἀρχήν.

Οἱ συμβαλλόμενοι

Ἡ παροῦσα δημοσιευθῆτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Μαρτίου 1969

20894/1213/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Α.Δ. Χανίων «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ὑπηρετούντων εἰς τὰς εἰδικὰς ἀποθήκας καυσίμων τοῦ Β. Ναυστάθμου Κρήτης ὑπαλλήλων καὶ ἐργατοτεχνιτῶν».

Ἐν Ε.Κ. τ. Β' φ. 151 τῆς 3 Μαρτίου 1969

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἑξάμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 11.6.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Α.Δ. Χανίων «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ὑπηρετούντων εἰς τὰς εἰδικὰς ἀποθήκας καυσίμων τοῦ Βασιλικοῦ Ναυστάθμου Κρήτης, ὑπαλλήλων καὶ ἐργατοτεχνιτῶν», ἤτοι ὁρισθείσης μετὰ τροποποιήσεως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 83476/1968 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 312, τεῦχος Β' τῆς 3.7.1968) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Φεβρουαρίου 1969

20283/1179/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῶν ὑπ' ἀριθ. 21/1967 καὶ 23/1968 ἀποφάσεων τοῦ Δ.Δ.Α.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Στρατιωτικῶν Καταστημάτων ἁρμοδιότητος Γ.Ε.Σ.».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 151 τῆς 3 Μαρτίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἑξάμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 27.6.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῶν ὑπ' ἀριθ. 21/1967 καὶ 23/1968 ἀποφάσεων τοῦ Δ.Δ.Α.Δ. Ἀθηνῶν ἐπὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Στρατιωτικῶν Καταστημάτων ἁρμοδιότητος Γ.Ε.Σ., τῆς μὲν πρώτης ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 48868/1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 313 τ. Β' τῆς 15.5.1967) τῆς δὲ δευτέρας κατατεθείσης τὸν Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν συντάξαντος τὴν ὑπ' ἀριθ. 38/20.8.1968 πρᾶξιν καταθέσεως τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Φεβρουαρίου 1969

17311/985/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 9/1967

(*) ΕΕΔ 27, 974.

(**) ΕΕΔ 26, 976.

(***) ΕΕΔ 27, 1052.

αποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Α. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν Δ.Ε.Η.».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 122 τῆς 20 Φεβρουαρίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓξ μῆνας χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 20.5.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 5/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Α. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν Δ.Ε.Η., ἐγκριθείσης μετὰ τροποποιήσεως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24703/1967 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 181 τεῦχος Β' τῆς 14.8.1967)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Φεβρουαρίου 1969

—

1730ε/990/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Α.Α. Ἀθηνῶν «περὶ αὐξήσεως τῶν γενικῶν κατωτάτων ὁρίων μισθῶν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἁπάσης τῆς χώρας» (Ε.Γ.Σ.Σ.Ε.).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 122 τῆς 20 Φεβρουαρίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓξ μῆνας χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 20.5.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Α.Α. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν γενικῶν κατωτάτων ὁρίων μισθῶν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἁπάσης τῆς χώρας», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 15665/1968 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 56 τεῦχος Β' τῆς 7.2.1968)(**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Φεβρουαρίου 1969

—

141580/8239/1969 Ἀπόφ. Πρωθυπουργοῦ καὶ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κυρώσεως τοῦ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ Ἐργασίας τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀτομικῆς Ἐνεργείας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 31 τῆς 22 Ἰανουαρίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1, 2 καὶ 12 τοῦ ν.δ. 3789/1957 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας», 2) Τὰ ἄρθρα 3 καὶ 6 τοῦ ἀπὸ 27.6.1937 Β.Δ. «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ Ἐργατικῆς Ἑστίας διατάξεων», 3) Τὸ ἀπὸ 24.5.1958 β. διάταγμα, ἐκδοθὲν εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ν.δ. 3789/1957, 4) Τὴν σχετικὴν αἴτησιν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀτομικῆς Ἐνεργείας, δι' ἧς ὑπεβλήθη ἡμῖν πρὸς κύρωσιν σχέδιον τοῦ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ τῆς ὡς ἄνω Ἐπιχειρήσεως, 5) Τὰ ἀπὸ 5/10, 4/11 καὶ 8/11 πρακτικὰ τοῦ Τμήματος Κανονισμῶν Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ 6) τὰ ὑπ' ἀριθ. 124907/7181 καὶ 132161/7704 ἡμέτερα ἔγγραφα, ὡς καὶ καὶ τὴν ἀπὸ 21.11.1968 σύμφωνον ἀπάντησιν τῆς Ε.Ε.Α.Ε., ἀποφασίζομεν:

Κυροῦμεν τὸν ὑποβληθέντα ἡμῖν Ἐσωτερικὸν Κανονισμὸν Ἐργασίας τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀτομικῆς Ἐνεργείας, κειμένης ἐν Ἀγίᾳ Παρασκευῇ Ἀττικῆς, τὸ τελικὸν κείμενον τοῦ ὁποίου ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Πρόεδρος Κυβερνήσεως

Ἑλληνικὴ Ἐπιτροπὴ Ἀτομικῆς Ἐνεργείας

Ἐσωτερικὸς Κανονισμὸς

Πειθαρχικῶν παραπτωμάτων καὶ ποινῶν, ὡς καὶ δικαιοδοσιῶν ἀσκήσεως τοῦ πειθαρχικοῦ ἐλέγχου ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ε.Ε.Α.Ε.

Ἄρθρον 1

Ἀντικείμενον Κανονισμοῦ

Ὁ παρὼν Κανονισμὸς καθορίζει τὰς παραβάσεις τῶν καθηκόντων καὶ ὑποχρεώσεων τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ε.Ε.Α.Ε., αἵτινες συνιστοῦν πειθαρχικὰ παραπτώματα, τὰς προβλεπομένας πειθαρχικὰς ποινάς, ὡς καὶ τὰ ἁρμόδια διὰ τὴν ἄσκησιν τοῦ πειθαρχικοῦ ἐλέγχου ὄργανα.

Ἄρθρον 2

Πειθαρχικὰ παραπτώματα

1) Πᾶσα ἐκ τοῦ προσωπικοῦ παράβασις τῶν ὑποχρεώσεών των, ὡς αὐτὰ καθορίζονται ἐκ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ Καταστάσεως τοῦ Προσωπικοῦ τῆς Ε.Ε.Α.Ε., ὡς καὶ πᾶσα πρᾶξις, δυναμένη νὰ παραβλάψῃ τὰ συμφέροντα τῆς Ε.Ε.Α.Ε. ἢ νὰ μειώσῃ τὸ κῦρος ταύτης, συνιστᾷ πειθαρχικὸν παράπτωμα.

2) Εἰδικώτερον ὡς πειθαρχικὰ παραπτώματα νοοῦνται:

α) Ἡ ἀπασχόλησις κατὰ τὴν διάρκειαν ἐργασίας εἰς ἔργα ξένα πρὸς τὰ ἀνατιθέμενα ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας.

β) Ἡ ἔλλειψις τοῦ ἀπαιτουμένου ζήλου περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας.

γ) Ἡ πλημμελὴς ἐκτέλεσις καθηκόντων ἢ ἡ μειωμένη ἀπόδοσις ἐργασίας.

δ) Ἡ ἀδικαιολόγητος ἀποχὴ ἐκ τῆς ἐργασίας.

ε) Ἡ παραβίασις τοῦ κεκανονισμένου ὡραρίου ἐργασίας.

στ) Ἡ ἐγκατάλειψις δημοσίων ἀντικειμένων ἢ

(*) ΕΕΔ 26, 511

(**) ΕΕΔ 27, 261.

ή παράνομος χρήσις τοιούτων.

ζ) Ἡ λόγῳ ἀσυνήθους χρήσεως φθορὰ περιουσιακῶν στοιχείων τῆς Ε.Ε.Α.Ε.

η) Ἡ χρῆσις οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν ἐντὸς τῶν χώρων τῆς ἐργασίας.

θ) Ἡ ἀντικανονικὴ εἰσαγωγὴ καὶ ἐξαγωγὴ ὑπηρεσιακῶν ἢ ἀτομικῶν ἀντικειμένων.

ι) Ἡ χρησιμοποίησις τῆς ὑπαλληλικῆς ἰδιότητος πρὸς ἐξυπηρέτησιν ἰδιωτικῶν συμφερόντων.

ια) Ἡ χρησιμοποίησις πληροφοριῶν, ἃς κατέχει ὡς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ὁ ὑπάλληλος πρὸς ἀπόκτησιν ἰδίου ὀφέλους.

ιβ) Ἡ λῆψις οἱουνδήποτε δώρων, ἀμοιβῶν ἢ λοιπῶν ὠφελημάτων ἀπὸ τοὺς μετὰ τῆς Ε.Ε.Α.Ε. συναλλασσομένους.

ιγ) Ἡ ἄρνησις ἐκτελέσεως ἢ πλημμελὴς ἐκτέλεσις τῶν ἀρμοδίως διδομένων ἐντολῶν ἢ ὁδηγιῶν.

ιδ) Ἡ μὴ συμμόρφωσις πρὸς τὰς ὑφιστιμένας ἀποφάσεις, ἐγκυκλίους καὶ Κανονισμοὺς τῆς Ὑπηρεσίας.

ιε) Ἡ παραβίασις τῆς ἐκ τῆς Ὑπηρεσίας ἐπιβαλλομένης ἐχεμυθείας.

ιστ) Ἡ δημοσία ἄσκησις κρίσεως τῶν πράξεων τῆς Προϊστιμένης Ἀρχῆς δι' ἐκφράσεων ἀποδεικνυουσῶν ἔλλειψιν σεβασμοῦ πρὸς ταύτην.

ιζ) Ἡ χρησιμοποίησις τρίτων προσώπων πρὸς ἀπόκτησιν ὑπηρεσιακῆς εἰνοίας ἢ ματαίωσιν διαταγῶν τῆς Ὑπηρεσίας.

ιη) Αἱ πολιτικοῦ χαρακτῆρος συζητήσεις καὶ ἐνέργειαι.

ιθ) Ἡ ἀνάγνωσις ἐφημερίδων, περιοδικῶν, ὡς καὶ παντὸς ἐντύπου περιεχομένου ἀσχέτου μὲ τὴν ἐργασίαν του ἐν ὥρᾳ ὑπηρεσίας.

κ) Ἡ ἄσκοπος κυκλοφορία ἐντὸς τῆς περιοχῆς τοῦ Κέντρου.

κα) Ἡ ῥίπανσις τῶν δαπέδων καὶ τῶν ἀκαλύπτων χώρων δι' ἀχρήστων ἀντικειμένων καὶ ἀπορριμμάτων.

κβ) Ἡ πλημμελὴς διαφύλαξις καὶ συντήρησις τῶν περιουσιακῶν στοιχείων τῆς Ὑπηρεσίας.

κγ) Ἡ μὴ ἐπιστροφὴ παντὸς ὑπηρεσιακοῦ ὑλικοῦ ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως, ἀποχωρήσεως, παραιτήσεως ἢ ἀλλαγῆς ἀντικειμένου ἐργασίας.

κδ) Αἱ φωναχτὰ καὶ αἱ ὀχλοκρατικαὶ ἐκδηλώσεις.

κε) Αἱ συγκεντρώσεις ἐντὸς τῆς περιοχῆς τοῦ Κέντρου ἄνευ ἀδείας τῆς Ὑπηρεσίας.

κστ) Ἡ μὴ συμμόρφωσις πρὸς τὰ ἐπιτρεπόμενα ὅρια ταχύτητος, ἡ ἀντικανονικὴ στάθμευσις καὶ ἡ χρῆσις ἠχητικῶν ὀργάνων τῶν Ι.Χ. ὀχημάτων ἐντὸς τῆς περιοχῆς τοῦ Κέντρου.

κζ) Ἡ ἔλλειψις πίστεως καὶ ἀφοσιώσεως πρὸς τὰ ἐθνικὰ ἰδεώδη.

κη) Ἡ ἐπιδίωξις τῆς διὰ βιαίων μέσων ἀνατροπῆς τοῦ ἰσχύοντος πολιτειακοῦ ἢ κοινωνικοῦ καθεστῶτος.

κθ) Ἡ παράβασις καθήκοντος κατὰ τὸν ποινικὸν ἢ ἄλλους εἰδικοὺς νόμους.

Ἄρθρον 3

Πειθαρχικαὶ ποιναί

Εἰς τὸ ὑπαίτιον εἰς πειθαρχικὰ παραπτώματα προσωπικὸν τῆς Ε.Ε.Α.Ε. ἐπιβάλλονται ἀναλόγως τῆς σοβαρότητος τῆς παραβάσεως καὶ τῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς αὕτη ἐτελέσθη, αἱ κάτωθι πειθαρχικαὶ ποιναί:

α) Προφορικὴ ἢ ἔγγραφος παρατήρησις.

β) Ἔγγραφος ἐπίπληξις.

γ) Πρόστιμον μέχρι ποσοστοῦ 25% ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τοῦ ἀντιστοιχοῦντος εἰς μίαν ἡμέραν ἢ τοῦ ἡμερομισθίου μισθωτοῦ.

δ) Προσωρινὴ παῦσις μέχρι τριῶν (3) μηνῶν μετὰ στερήσεως ἀποδοχῶν, καθ' ἕκαστον ἡμερολογιακὸν ἔτος.

Ἄρθρον 4

Δικαιοδοσία ποινῶν

1) Ὁ προεδρος τοῦ Σ.Δ. ἐπιβάλλει εἰς πάντας τὰς ποινὰς α', β', γ' τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, προσέτι δὲ τὴν ὑπ' ἀριθ. δ' ποινὴν προσωρινῆς παύσεως τοῦ ἰδίου ἄρθρου, ἀλλὰ μέχρι τοῦ ὁρίου τῶν δέκα ἡμερῶν καθ' ἕκαστον ἡμερολογιακὸν ἔτος.

2) Ὁ ἐπιστημονικὸς διευθυντής, πᾶς διευθυντὴς ἐπιτελικῆς διευθύνσεως, ὡς καὶ πᾶς προϊστάμενος τομέως ἐπιστημονικῆς ἐρεύνης ἐπιβάλλει εἰς πάντα τῆς δικαιοδοσίας του τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 3 ἐδάφιον α', β' καὶ γ' τοῦ παρόντος προβλεπομένας ποινάς.

3) Πᾶς προϊστάμενος τμήματος ἢ ὁμάδος ἐπιστημονικῆς ἐρεύνης προκειμένου περὶ τοῦ εἰς τὰς ἀμέσους διαταγάς του ὑπαγομένου προσωπικοῦ ἐπιβάλλει μόνον τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 3 § 1 ἐδάφια α' καὶ β' τοῦ παρόντος προβλεπομένας ποινάς.

Ἄρθρον 4α

Πρωτοβάθμιον Συμβούλιον

1) Τὸ Πρωτοβάθμιον Σ.Δ. ἀπαρτίζεται ἐκ τοῦ προέδρου, τοῦ Α' καὶ Β' ἀντιπροέδρου τοῦ Σ.Δ. τῆς Ε.Ε.Α.Ε.

2) Συνεδριάζει ἐντὸς τοῦ Κ.Π.Ε. «Δ» ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ προέδρου ἢ κωλυομένου ταύτου ὑπὸ τοῦ Α' ἀντιπροέδρου, εὑρίσκεται δὲ ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων τῶν δύο τοὐλάχιστον μελῶν αὐτοῦ καὶ ἀποφαίνεται κατὰ πλειοψηφίαν.

3) Δύναται νὰ ἐπιβάλλῃ εἰς πάντα οἱανδήποτε

ποινήν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. Κυβερνητικοῦ

Ἄρθρον 5

Ἀναθεωρητικόν Συμβούλιον

1) Τὸ Ἀναθεωρητικὸν Συμβούλιον ἀποτελεῖται ἀπὸ τῶν μελῶν τοῦ Σ.Α. τῆς Ε.Ε.Α.Ε.

2) Συνεδριάζει ἐντὸς τοῦ Κ.Ι.Ε. ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ προέδρου ἢ τοῦ Α' ἀντιπροέδρου τοῦ Σ.Α., κωλυομένων δὲ ἀμφοτέρων ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Β' ἀντιπροέδρου τοῦ Σ.Α. τῆς Ε.Ε.Α.Ε.

3) Εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων τεσσάρων τοὐλαχίστον ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ καὶ ἀποφαίνεται κατὰ πλειοψηφίαν, ἐν ἰσοψηφίᾳ ὑπερισχύει τῆς ψήφου τοῦ προέδρου.

4) Ἡ προσφυγὴ τοῦ ἐγκαλουμένου εἰσάγεται εἰς τὸ Ἀναθεωρητικὸν Συμβούλιον ἐκ τοῦ προέδρου τοῦ Σ.Α. διὰ τῆς Διοικητικῆς Διευθύνσεως τῆς Ε.Ε.Α.Ε. καὶ μέσῳ τῶν προαρχικῶς προϊσταμένων.

5) Τὸ Ἀναθεωρητικὸν Συμβούλιον, ἐκτιμῶν τὴν σοβαρότητα τῆς πειθαρχικῆς παραβάσεως καὶ τὰς συνθήκας, ὑφ' ἃς αὕτη ἐτελέσθη, δύναται νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν αὐτὴν ποινήν, νὰ μειώσῃ ἐπὶ πρόσκαιρον παῦσιν ταύτην ἢ τέλος νὰ ἀπαλλάξῃ τὸν ἐγκαλούμενον.

6) Καθήκοντα γραμματέως τοῦ Ἀναθεωρητικοῦ Συμβουλίου ἀνατίθενται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Διοικητικῆς Διευθύνσεως τῆς Ε.Κ.Α.Ε.

Ἄρθρον 6

Ἐγγυήσεις ἐγκαλουμένων καὶ ἀνακοίνωσις

1) Πρὸ λήψεως ἐπιβολῆς πειθαρχικῆς ποινῆς ὁ ἐγκαλούμενος καλεῖται εἰς ἀπολογίαν ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου διὰ τὴν ἐπιβολὴν τῆς ποινῆς ὀργάνου, τασσομένης δὲ αὐτῷ προθεσμίας μὴ ἐλάσσονος τῶν 48 ὡρῶν.

2) Τὸ Πρωτοβάθμιον Σ.Α. δύναται νὰ διατάσσῃ ἀναλόγως κατὰ τὴν κρίσιν του, σταθμίζον τὴν σοβαρότητα τοῦ ἀδικήματος, τὸν δ' προβλεπόμενα ἢ ἐπιβολὴν τῶν ποινῶν τοῦ ἄρθρου 3 παραγράφων 5 καὶ 6 τοῦ παρόντος.

3) Ἐν ἐνεργείᾳ τὴν ἀναλόγως μετὰ ἀντικειμενικὴν ἀξιολόγησιν τῶν σχετικῶν ἀποδεικτικῶν ὑλικοῦ δι' ἐπαναλαμβανομένου πρὸς τὸ Πρωτοβάθμιον Σ.Α. προφορικῆς εἰσηγήσεως εἰσηγεῖται εἰς πειθαρχικὴν ἢ πρακτέαν, δίδει ἢ τέλος τὴν ἀπαλλαγὴν τοῦ ἐγκαλουμένου.

4) Τὸ Πρωτοβάθμιον Σ.Α. δύναται νὰ διατάξῃ τὴν διενέργειαν τῆς ἀνακρίσεως ἢ τὴν ἐνέργειαν ἀκριβοῦς προκαταρκτικῆς ἐρεύνης διὰ τοῦ ἐντεταλμένου του τὴν διοίκησιν ἀνακριτοῦ ἀπολλάξαν ἢ δὲ ἐπέρων τοιούτου πρὸς τεκμηρίωσιν διενέργειαν τοῦ ἀδικήματος.

5) Τὸ Πρωτοβάθμιον Σ.Α. τῆς Ε.Ε.Α.Ε. κατ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς πειθαρχικῆς διαδικασίας, ἥτις δέον νὰ περατοῦται ὅσον ἐνεστὶ ταχέως, δύναται νὰ θέτῃ ἐκτὸς ὑπηρεσίας, ἀλλ' ἔχει περιοπῆς τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἀπασχολουμένου, πάντα ὑπάλληλον, διερχόμενον δὶς σοβαρὰν πειθαρχικὴν παράβασιν, ἐὰν ἡ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ παρουσία του κρίνεται λόγῳ τῆς φύσεως τῆς πειθαρχικῆς παραβάσεως ἐπικίνδυνος ἢ ἐνεργεῖται εἰς τὰ συμφέροντα τῆς Ε.Ε.Α.Ε. ἡ διαφεύγη νὰ παρεμποδίζῃ τὴν πλήρη διεξαγωγὴν τῆς ἀνακρίσεως.

6) Κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ προέδρου τοῦ Σ.Α. ἢ τοῦ Πρωτοβαθμίου Σ.Α. τῆς ἐπιβολούσης τὴν ποινὴν τῆς προσωρινῆς ἢ ὁριστικῆς παύσεως εἶναι δυνατὴ αἴτησις τοῦ ἐγκαλουμένου διὰ τὴν ἀναθεώρησιν ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου Ἀναθεωρητικοῦ Συμβουλίου, ἐπιβαλλομένη ἱεραρχικῶς καὶ ἀσκουμένη ἐντὸς προθεσμίας 10 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς ἐγγράφου ἀνακοινώσεως τῆς ἐπιβληθείσης ποινῆς.

7) Κατὰ ἀποφάσεως ἐπιβαλλούσης τὴν ποινὴν τῆς προσωρινῆς παύσεως ἐπιτρέπεται ἡ ἄσκησις ἐφέσεως ἐντὸς ἑπτὰ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ποινῆς, ἐνώπιον τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 8 παράγρ. 3 Β.Δ. 3789/1957 Τμήματος Κανονισμῶν, ἀναστελλομένης τῆς ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς.

8) Ἡ ἔφεσις κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ προέδρου τοῦ Σ.Α. ἢ τοῦ Πρωτοβαθμίου Σ.Α., τῆς ἐπιβαλλούσης ποινὴν προσωρινῆς παύσεως, ἐνώπιον τοῦ ὑπὸ τῆς προηγουμένης παραγράφου ὁριζομένου Τμήματος Κανονισμῶν, ἀποκλείει τὴν παράλληλον προσφυγὴν ἐνώπιον τοῦ Ἀναθεωρητικοῦ Συμβουλίου.

9) Ἐν περιπτώσει προσφυγῆς ἐνώπιον τοῦ Ἀναθεωρητικοῦ Συμβουλίου ἡ προθεσμία ἀσκήσεως ἐφέσεως κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τούτου ἐνώπιον τοῦ Τμήματος Κανονισμῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ἄρχεται μετὰ πενθήμερον ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἀναθεωρητικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 7

Κοινοποίησις πειθαρχικῶν ποινῶν

Αἱ ποιναὶ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ παρόντος λαμβανομένων ἐκάστοτε ὑπὸ τῶν οἰκείων ὀργάνων ἀποφάσεων περὶ ἐπιβολῆς πειθαρχικῶν ποινῶν, ἀναθεωρήσεως πρωτοβαθμίως ἐπιβληθεισῶν τοιούτων κλπ. κοινοποιοῦνται:

α) Εἰς τὸν ἐγκαλούμενον,

β) Εἰς τὴν Διεύθυνσιν Διοικητικοῦ τῆς Ε.Ε.Α.Ε. πρὸς ἐνημέρωσιν τῶν οἰκείων ἀτομικῶν φακέλων, καὶ

γ) Εἰς τοὺς διευθυντὰς καὶ προϊσταμένους τῶν

οικείων Υπηρεσιών.

Άρθρον 8

Κατάθεσις προστίμων

Τὸ ἀντίτιμον τῶν ἐπιβαλλομένων, δυνάμει τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, χρηματικῶν προστίμων κατατίθεται εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος εἰς λογαριασμὸν τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 31.12.1967 Β.Δ. περὶ τρόπου κατάθεσης τῶν περὶ Ἐργατικῆς Ἑστίας διατάξεων.

Ἄρθρον 9

Ἰσχὺς Κανονισμοῦ

Ὁ παρὼν Κανονισμὸς τίθεται ἐν ἰσχύι μετὰ πενθήμερον ἀπὸ τῆς ἐναπογραφοῦ λήψεως τούτου ὑφ' ὧν καὶ σχέσιν ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένων.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 1ῃ Ἰουνιουρίου 1969.

12427/Σ.1598/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν

Περὶ τροποποιήσεως τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ἐπικουρικοῦ Ταμείου Προνοίας καὶ Περιθάλψεως Προσωπικοῦ Ἑλληνικῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 754 τῆς 31 Δεκεμβρίου 1968)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὡς αὐθεντικῶς ἠρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεώς τινος τῆς ἀναλυτικῆς νομοθεσίας, 2) Τὸ ἀπὸ ἄρθρ. 2529/1953 ν.δ. περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν ἀντικειμένων εἰς τὴν ἀμοιβαιότητα ἢ διαδοχὴν ἢ διευκολύνουσαν ταύτην διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ. καὶ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν.δ. περὶ ὀργανώσεως καὶ συστάσεως τῆς ἀποκοπῆς λοιπῶν καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ὡς τροποποιήθησαν διὰ τοῦ ἄρθρ. 1282/1949 ἀ. ν. καὶ τοῦ Γ' νόμου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἐπικουρικοῦ Ταμείου Προνοίας καὶ Περιθάλψεως Προσωπικοῦ Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας, ἀποφασισθείσης διὰ τῆς ἀπὸ ἄρθρ. 37/8.8.1968 ἀναφορᾶς του, 3) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν πρωτοκόλλου Σ.Κ.Α. 589/1968 συνεδριάσεως 565 τῆς 1Ε' Σεπτεμβρίου τοῦ 1968), ἀποφασίζομεν:

Ὅπως ἡ παράγραφος 5 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ἐπικουρικοῦ Ταμείου Προνοίας καὶ Περιθάλψεως Προσωπικοῦ Ἑλληνικῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας τροποποιηθῇ ὡς ἀκολούθως:

«5) Ἡ ἀποχώρησις μετόχου τοῦ Ταμείου συνεπείᾳ ἀπολύσεώς του, λόγῳ καταγγελίας ὑπὸ βάσιος ἐργασίας ἐκ μέρους Α.Ε.Η. Ε.Η.Ε., ἐχει εἰς αὐτὸν τὸ δικαίωμα ἀπαιτήσεως ἐφ' ἅπαξ ποσοῦ βοηθήματος.

Τὸ ποσὸν τοῦ βοηθήματος ἰσοῦται πρὸς τόσους μισθοὺς ὅσα τὰ ἔτη ὑπηρεσίας τοῦ μετόχου, ἀφαιρουμένου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μισθῶν, τοὺς ὁποίους ἐλαμβάνει ὡς ἀποζημίωσιν κατὰ τὸν ν. 2112/1920, προκειμένου περὶ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ.

Οἱ μισθοὶ οὗτοι οὐδέποτε δύνανται νὰ ὑπερβοῦν τοὺς τριάκοντα, τὸ ποσὸν δὲ ἑκάστου τούτων τὰς πέντε χιλιάδας (5.000) δραχμάς.

Εἰς τὸ ἀνωτέρω προσωπικὸν χορηγεῖται ἐφ' ἅπαξ βοήθημα εἰς συμπλήρωσιν τῆς ἀποζημιώσεως ἣν λαμβάνει βάσει τοῦ ν. 2112/1920, ὥστε τὸ συνολικὸν ποσὸν νὰ ἀνέρχηται εἰς τόσους μισθοὺς ὅσα τὰ ἔτη τῆς ὑπηρεσίας του.

Ἐὰν ἡ ἀπόλυσις τοῦ μετόχου ἐγένετο ἐξ ἐπιτιμητικοῦ του, διαπιστωμένης δι' ἀποφάσεως τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, οὗτος δικαιοῦται μόνον εἰς τὴν λήψιν τῶν ἀτομικῶν του εἰσφορῶν καὶ ἐφ' ὅσον ἔχει συμπληρώσει πενταετίαν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Δεκεμβρίου 1968.

132860/Σ.1730/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν

Περὶ τροποποιήσεως ἐνίων διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ Κλάδου Ἀσθενείας καὶ τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν Προνοίας τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀσθενείας καὶ Προνοίας Αἰμενεργατῶν Πειραιῶς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 754 τῆς 31 Δεκεμβρίου 1968)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀ.ν. 727/1937 περὶ συμπληρώσεως τῆς ἀσφαλίσεως τῶν ἐργατῶν Λιμένος Πειραιῶς, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ταύτης τῶν ἄρθρων 6 καὶ 7 τοῦ ν.δ. 3764/1957 περὶ ἑνώσεως τοῦ Κλάδου Συντάξεως τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Αἰμενεργατῶν Πειραιῶς (Ε.Κ.Α. 2) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὡς αὐθεντικῶς ἠρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας, ὡς

Γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀσθενείας καὶ Προνοίας Λιμενεργατῶν Πειραιῶς, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2229/553/1968 ἀναφορᾶς των. 4) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθμος πρωτοκόλλου Σ.Κ.Α. 690/1968, συνεδρίασις 54η τῆς ΙΕ' περιόδου τῆς 24.10.1968), ἀποφαινόμεθα:

Α) 1) Ὅπως αἱ παράγραφοι 2, 3 καὶ 4 τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ Κανονισμοῦ Κλάδου Ἀσθενείας τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀσθενείας καὶ Προνοίας Λιμενεργατῶν Πειραιῶς τροποποιηθῶσι καὶ συμπληρωθῶσιν ὡς ἀκολούθως:

«2) Οἱ ἐκ τῶν μονίμων ἐργατῶν Ο.Α.Π. μὴ παρέχοντες τὰς ὑπηρεσίας των δι' 25 ἡμέρας μηνιαίως ὑποχρεοῦνται, ὅπως διὰ τὰς ἐλλειπούσας μέχρι τοῦ ἀριθμοῦ τούτου ἡμέρας καταβάλωσι τὴν κεκανονισμένην ἀσφαλιστικὴν εἰσφορὰν των ἐπηυξημένην κατὰ τὴν τοιαύτην τῶν Ο.Α.Π.

Ἡ ἀνωτέρω εἰσφορά, μὴ καταλογιζομένη διὰ τοὺς ἀπουσιάζοντας ἐκ τῆς ἐργασίας λόγῳ ἀσθενείας, ἐπιβαρύζεται ἐπὶ τοῦ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπουσίας ἰσχύοντος ἡμερομισθίου κομιστοῦ ἐργάτου.

Ἡ χρέωσις τῶν ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ὀφειλετῶν πραγματοποιεῖται ἐντὸς τοῦ πρώτου τριμήνου ἑκάστου ἔτους διὰ τὰς ὀφειλομένας εἰσφορὰς τοῦ προηγουμένου τοιούτου, ἡ δὲ εἰσπραξις αὐτῶν ἐνεργεῖται διὰ μηνιαίων κρατήσεων, καθοριζομένων ὑπὸ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου καὶ παρακρατουμένων ἐπὸ τοῦ Ο.Α.Π. ἐκ τῶν ἡμερομισθίων τῶν ὑποχρέων, βάσει διαβιβαζομένων χρεωστικῶν πινάκων ἐπὸ τοῦ Ταμείου».

«3) Οἱ πόροι τοῦ κλάδου ἀσθενείας δέον ὅπως ἀντιστοιχοῦντα πλήρως πρὸς τὰς παροχὰς αὐτοῦ, ἀπεγορευομένης ὁπωσδήποτε τῆς ἐπιβαρύνσεως ἑκατέρου τῶν κλάδων (ἀσθενείας-προνοίας) διὰ παροχῶν τοῦ ἑτέρου, ὥστε νὰ μὴ θίγεται ἡ ἀσφαλιστικὴ ἱκανότης καὶ ἀνεξαρτησία ἑκατέρου τούτων».

«4) Αἱ δαπάναι διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως κατανέμονται εἰς τοὺς κλάδους ἀσθενείας καὶ προνοίας, κατ' ἀναλογίαν τοῦ συνόλου τῶν ἐσόδων ἑκάστου τῶν κλάδων τούτων».

2) Ὅπως τὸ ἐδάφιον β' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ αὐτοῦ Κανονισμοῦ τροποποιηθῇ ὡς ἀκολούθως:

«β) Ἀπὸ τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω χρονολογίας ἄρχονται καὶ αἱ παροχαὶ τοῦ ἄρθρου 9 παράγραφος 1-2 (κλινικὴ νοσηλεία) καὶ τοῦ ἄρθρου 10 (ὀμματοϋάλια, θεραπευτικαὶ ζῶναι κλπ.) πρὸς τὰ μέλη οἰκογενείας τῶν ἠσφαλισμένων μονίμων ἐργατῶν τοῦ Ο.Α.Π.».

Β) Ὅπως τὸ ἄρθρον 2 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν Κλάδου Προνοίας τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Ταμείου τροποποιηθῇ ὡς ἀκολούθως:

«Ἄρθρον 2

1) Τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 καθοριζομένων παροχῶν καὶ ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῷ προϋποθέσεις δικαιοῦνται αἱ διαγραφόμενοι ἐκ τῶν μητρώων τοῦ Ο.Α.Π. μόνιμοι ἐργάται αὐτοῦ, ὡς καὶ οἱ δικαιοπάροχοι αὐτῶν, κατὰ τὰ κατωτέρω ὁριζόμενα, ἐφ' ὅσον δικαιοῦνται συντάξεως κατὰ τὰς περὶ Ι.Κ.Α. διατάξεις.

Τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τοῦ Ταμείου καθορίζει δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ τὰ ὑποβλητέα δικαιολογητικά, ἐφ' ὧν θεμελιοῦται τὸ δικαίωμα τῶν παροχῶν προνοίας.

Πρὸς ἔκδοσιν ὅμως τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως αὐτοῦ ἀπαιτεῖται ἡ προσκόμισις τῆς περὶ συνταξιοδοτήσεως τῶν ἀποφάσεως τοῦ Ι.Κ.Α.

2) Λύνεται τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τοῦ Ταμείου, τῇ αἰτήσει τῶν ἐνδιαφερομένων, δεόντως ἐκτιμωμένων τῶν ὑποβαλλομένων δικαιολογητικῶν καὶ τῶν ἐν ἑκάστῃ συγκεκριμένῃ περιπτώσει προϋποθέσεων συνταξιοδοτήσεως, νὰ χορηγήσῃ πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς σχετικῆς περὶ τούτου ἀποφάσεως τοῦ Ι.Κ.Α. προκαταβολὴν ποσοῦ μέχρι τοῦ ἡμίσεως κατ' ἀνώτατον ὅριον τοῦ δικαιουμένου ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος, συμψηφισθησομένου πρὸς τὸ ὁριστικῶς καθορισθησόμενον ποσὸν αὐτοῦ».

Γ) Ὅπως τὸ ἕκτον ἐδάφιον τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Κανονισμοῦ (Διοικήσεως) τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Ταμείου τροποποιηθῇ ὡς ἀκολούθως:

«Ἡ ἐξόφλησις τῶν ὡς ἄνω δανείων γίνεται εἰς ἑξήκοντα πέντε (65) ἑβδομαδιαίας δόσεις, τῆς πρώτης δόσεως καταβλητέας ἀπὸ τῆς ἐπομένης ἑβδομάδος τῆς πρὸς τὸν Ο.Α.Π. ἀναγγελίας τῶν χορηγηθέντων δανείων ἐκ μέρους τοῦ Ταμείου.

Διὰ πᾶσαν καθυστέρησιν ἑβδομαδιαίας δόσεως ὁ ὀφειλέτης ὑποκεῖται εἰς τὴν καταβολὴν τῶν νομίμων τόκων ὑπερημερίας.

Εἰς περίπτωσιν ἀπολύσεως ἢ θανάτου ἢ διαγραφῆς δι' οἱονδήποτε λόγον τοῦ ὀφειλέτου ἐκ δανείων ἐργάτου τὸ τυχὸν ἀπομένον ἀνεξόφλητον ποσὸν τοῦ δανείου μετὰ τῶν τυχὸν τόκων ὑπερημερίας παρακρατεῖται ἐκ τοῦ ἀπονεμηθησομένου εἰς αὐτὸν ἢ τοὺς δικαιούχους αὐτοῦ ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Δεκεμβρίου 1968

—

117442/10954/1968 Απόφ. Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας

Περί παρατάσεως ισχύος συλλογικής συμβάσεως έργασίας άλιεργατών και πληρωμάτων μηχανοτρατών περιφερείας Λιμενικής Αρχής Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 754 της 31 Δεκεμβρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: Το υποβληθέν διά της υπ' αριθ. 14402/30.11.1968 αναφοράς του Κεντρικού Λιμενάρχου Θεσσαλονίκης συμφωνητικόν παρατάσεως ισχύος συλλογικής συμβάσεως έργασίας και αμοιβής άλιεργατών και πληρωμάτων μηχανοτρατών περιφερείας Λιμενικής Αρχής Θεσσαλονίκης, ιδόντες τας διατάξεις του άρθρου 5 του ά.ν. 3276/1944 «περί συλλογικών συμβάσεων εν τη ναυτική εργασία», ως τούτο τροποποιήθη και ισχύει σήμερον, αποφασίζομεν:

Κυρούμεν το υπογραφέν συμφωνητικόν την 29 Νοεμβρίου 1968 μεταξύ των εκπροσώπων του Συνεταιρισμού Πλοιοκτητών Μηχανοτρατών Ν. Μηχανιώνας «Η Αγία Παρασκευή» και του Σωματείου Αλιεργατών Μέσης Αλιείας Θερμαικού Ν. Μηχανιώνας, δι' ού παρατείνεται μέχρι και 31 Μαΐου 1969 η ισχύς της συλλογικής συμβάσεως εργασίας και αμοιβών αλιεργατών και μελών πληρωμάτων αλιευτικών πλοίων τύπου μηχανότρατας της περιφερείας της Λιμενικής Αρχής Θεσσαλονίκης, υπογραφείσης την 29 Σεπτεμβρίου 1966 μεταξύ των εκπροσώπων των ανωτέρω οργανώσεων.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Πειραιεί τη 16 Δεκεμβρίου 1968

Σ υ μ φ ω ν η τ ι κ ό ν

Παρατάσεως ισχύος συλλογικής συμβάσεως έργασίας και αμοιβής αλιεργατών και πληρώματος μηχανοτρατών περιφερείας Λιμενικής Αρχής Θεσσαλονίκης.

Εν Θεσσαλονίκη σήμερον την 29ην του μηνός Νοεμβρίου του έτους 1968, οι υπογεγραμμένοι αφ' ενός μεν 1) Δημήτριος Καραστιμάτης και Παντελής Μανίκας, εκπροσωπούντες νομίμως τον Αλιευτικόν Συνεταιρισμόν Πλοιοκτητών Μηχανοτρατών Ν. Μηχανιώνας-Θεσσαλονίκης «Η Αγία Παρασκευή», αφ' ετέρου δε 1) Παναγιώτης Μάμος και Παναγιώτης Πλιάτσικας, 2) Ιωάννης Μάγνης και Γεώργιος Πενόπουλος, εκπροσωπούντες νομίμως οι μεν πρώτοι το Σωματείον Αλιεργατών Μέσης Αλιείας Θερμαικού Ν. Μηχανιώνας, οι δε δεύτεροι τον Σύνδεσμον Αλιεργατών Θεσσαλονίκης, άπαντες δε ειδικώς εξουσιοδοτημένοι, συνήλθομεν εν τω Καταστήματι του Κεντρικού Λιμεναρχείου Θεσσαλονίκης και συνομολογήσαμεν και συναπεδείχθημεν τα κατωτέρω:

Παρατείνομεν την ισχύν της υπογραφείσης την 29 Σεπτεμβρίου 1966 και ληξάσης την 31 Μαΐου 1968 συλλογικής συμβάσεως εργασίας και αμοιβής αλιεργατών και πληρώματος μηχανοτρατών περιφερείας Λιμενικής Αρχής Θεσσαλονίκης, ως έχει αύτη, άνευ ουδεμιάς μεταβάσεως ή τροποποιήσεως, μέχρι και της 31 Μαΐου 1969.

Το παρόν συμφωνητικόν συνετάγη εις εξ (6) αντίγραφα, εκ των οποίων έλαβον ανά εν τα συμβαλλόμενα μέρη, το τέταρτον η Λιμενική Αρχή και τα δύο τελευταία θέλουν υποβληθή διά της Λιμενικής Αρχής εις το Υπουργείον Εμπορικής Ναυτιλίας προς έγκρισιν.

(Έπονται υπογραφαί)

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

1/1968 Απόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Ρόδου

Περί των όρων αμοιβής των εργατοτεχνιτών συνεργείων Δήμου Ρόδου (*).

Δ ι ά τ α ύ τ α

Επίδοσιν την μεταξύ του Δήμου Ρόδου αφ' ενός και του Σωματείου Εργατοτεχνιτών Τεχνικών Υπηρεσιών Δήμου Ρόδου αφ' ετέρου ανακύψασαν συλλογικήν διαφοράν, αποφασίζει κατά πλειοψηφίαν, ως εν τοις πρακτικοίς, τα κάτωθι:

1) Καθορίζει το βασικόν ημερομίσθιον των εις τα κατωτέρω συνεργεία Δήμου Ρόδου απασχολουμένων εργατοτεχνιτών ως κάτωθι:

Α) Συνεργείον συντηρήσεως οδών, πλατειών και δικτύου αποχετεύσεως:

	Αναγκαί
1) Επιστάτης	150
2) Τεχνίτης	140
3) Ειδικευμένος εργάτης	124
4) Ανειδίκευτος εργάτης	110
5) Τεχνίτης ασφαλτοστρώσεως	140
6) Ειδικευμένος εργάτης ασφαλτοστρώσεως	124
7) Ανειδίκευτος εργάτης ασφαλτοστρώσεως	110
8) Τεχνίτης ελαιοχρωματιστής	140

(*) Κατετέθη παρά τω Γραμματεί του Διαιτητικού Δικαστηρίου Αθηνών κατ' άρθρον 20 νόμου 3239/1955, συντιχθείσης της υπ' αριθ. 19 της 14.2.1969 πράξεως καταθέσεως, και ανοινοποιήθη εις το Υπουργείον Εργασίας.

Δραχμαί

β) Τεχνίτης ύδραυλικός 140

Β) Συνεργείων συντηρήσεως αὐτοκινήτων:

1) Τεχνίτης 110

2) Βοηθὸς τεχνίτου 124

3) Ἀνειδίκευτος ἐργάτης 110

Γ) Συνεργείων λιμενικῶν ἐπιτηδ.:

1) Ἐργάτης 110

2) Καθαρίστρια 90

Δ) Συνεργείων φυλάξεως καὶ καθαριότητος δημοτικῶν Σφαγείων:

1) Ἐργάτης 110

2) Φύλαξ 110

3) Ἀπορρίπτει αἴτημα περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς τοὺς μὴ λαμβάνοντας τοιοῦτον βάσει προγενεστέρων ἀποφάσεων.

—

3) Ὁρίζει ὁμοφώνως ἔναρξιν ἰσχύος τῆς μισθώσεως ἀπὸ 16.8.1968.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐδημοσιεύθη ὡς ἀνωτέρω.

Ἐν Ρόδῳ τῇ 5 Δεκεμβρίου 1968.

—

2/1968 Ἀπόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ρόδου

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἀνθοκηπουρῶν Λήμνου Ρόδου (*).

Δ ι ά τ α ξ ι ς

Ἐπιλύον τὴν μεταξὺ Δήμου Ρόδου ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ Σωματείου Ἀνθοκηπουρῶν Δήμου Ρόδου ἀφ' ἑτέρου ἀγωνίαν συλλογικὴν διαφοράν, ἀποφασίζει ὁμοφώνως τὰ κατωθι:

Α) Καθορίζει τὰ βασικὰ ἡμερομίσθια τῶν ἀνθοκηπουρῶν Δήμου Ρόδου ὡς ἀκολούθως:

1) Κηπουροὶ δραχμαὶ 125

2) Ἐργάται » 113

Β) Ὁρίζει, ὅτι ὁ Δῆμος δέον ὅπως ἐφοδιάσῃ τὸ συνεργεῖα χλωρίσματος δενδρῶν διὰ καταλλήλων φορητῶν κλιμάκων, διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως τῶν ὁποίων θέλουσιν ἀποφευχθῆ τραυματικὰ ἀτυχήματα.

Γ) Ὁρίζει χρόνον ἐναρξεως τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης διὰ τὴν χορήγησιν τῆς ἀνωτέρω αὐξήσεως τὴν 16.9.1968.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐδημοσιεύθη ὡσαύτως.

Ἐν Ρόδῳ τῇ 6 Δεκεμβρίου 1968.

—

14/1968 Ἀπόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης, ἐπικυρωθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1969 ὁμοίας τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης.

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἀρτοπαλλήλων Θεσσαλονίκης (*).

Δ ι ά τ α ξ ι ς

Δικάζον ἐπὶ τῆς ἀναφυείσης συλλογικῆς διαφορᾶς μεταξὺ τοῦ Συνδέσμου Ἀρτοπαλλήλων Θεσσαλονίκης ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Σωματείου Ἀρτοποιῶν Θεσσαλονίκης, ἀποφασίζει κατὰ πλειοψηφίαν τὰ κατωθι:

I. Οἱ κατώτατοι βασικοὶ μηνιαῖοι μισθοὶ τῶν περὶ ὧν πρόκειται μισθωτῶν καθορίζονται ὡς κάτωθι:

1) Ἀπὸ τῆς προσλήψεως καὶ μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των δραχμαὶ 1.130.

2) Διὰ τοὺς ἔχοντας συμπληρώσει τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ προϋπηρεσίαν ἑνὸς ἔτους δραχμαὶ 1.860.

3) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας των:

α)	Ἀπὸ τῆς προσλήψεως καὶ μέχρι συμπληρώσεως 2 ἐτῶν ὑπηρεσίας	2040
β)	Ἀπὸ 2 - 4 ἐτῶν ὑπηρεσίας	2110
γ)	» 5 - 6 » »	2250
δ)	» 7 - 8 » »	2370
ε)	» 9 - 10 » »	2580
στ)	» 11 - 12 » »	2790
ζ)	» 13 - 14 » »	2930
η)	» 15 - 16 » »	3090
θ)	» 17 - 18 » »	3260
ι)	» 19 - 20 » »	3540

Δι' ἕκαστον ἔτος ὑπηρεσίας ἐπὶ πλέον τῶν 20 ἐτῶν, ὁ βασικὸς μισθὸς τοῦ ὡς ἄνω κλιμακίου τῶν 3.540 δραχμῶν αὐξάνεται κατὰ 100 δραχμὰς μηνιαίως καὶ μέχρι συμπληρώσεως μισθοῦ δραχμῶν 4.000.

II. Διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ἀνωτέρω βασικοῦ μισθοῦ βάσει τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὁ χρόνος ὑπηρεσίας ὁ διανυθεὶς παρὰ τῇ αὐτῇ ἢ ἄλλῃ ὁμοίᾳ ἐπιχειρήσει, μετὰ τὴν ἀποδεικνυομένης εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσιν διὰ πιστοποιητικοῦ προϋπηρεσίας.

Οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται νὰ χορηγοῦν εἰς τοὺς ἐπ' αὐτοῦ ἀπασχολουμένους βραβεῖα

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 20 τῆς 11.2.1969 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 18 τῆς 11.2.1969 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

λους ασφαλιστικών προνοητείας, όπερ θα αποτελ.ή απόδειξιν ταύτης.

III. Πλέον των υπό της παραγράφου Α' καθοριζομένων κατωτάτων ορίων βασικών μισθών παρέχεται επίδομα οικογενειακών βαρών δραχμών 200 δια την μη εργαζομένην σύζυγον.

IV. Οι εργοδόται υποχρεούνται να παρέχουν εις έκαστον των παρ' αυτοίς εργαζομένων άρτοπαλλήλων ανά 1280 γραμμάρια άρτου λευκού ή μερησίας.

V. Τυχόν καταβαλλόμεναι αποδοχαί, ανωτέρω των υπό της παρούσης καθοριζομένων, δεν δύνανται να μειωθώσιν, ως επίσης τυχόν υπισχνούμενα ευνοϊκότερα διά τους μισθωτούς όροι εργασίας δεν δύνανται να μεταβληθώσιν επί το χείρον.

Η παρούσα ισχύει καθ' άπασαν την Εξαρχικήν περιφέρειαν Θεσσαλονίκης.

Η ισχύς της παρούσης άρχεται από της 21ης Ιουνίου 1968.

Εγκρίθη, αποφασίσθη και εγένετο,

Εν Θεσσαλονίκη τη 13 Νοεμβρίου 1968.

17/1968. Απόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης

Περί επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας του εργατοτεχνικού προσωπικού Κτηνιατρικής Σχολής Θεσσαλονίκης (*).

Δ ι ά τ α υ τ α

Δοκούσης επί της μεταξύ της Ενώσεως Εργατοτεχνικού Προσωπικού της Κτηνιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης αφ' ενός και του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης αφ' ετέρου αναφυείσης συλλογικής διαφοράς, αναφυείσης καθ' όμοφωνίαν τα κάτωθι:

Εις το εργατοτεχνικόν προσωπικόν της Κτηνιατρικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης θα καταβάλληται εκ του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης επίδομα ανθυγιεινής εργασίας εκ 18% επί του εκάστοτε βασικού νομίμου ημερομισθίου των.

Η παρούσα ισχύει διά το εργατοτεχνικόν προσωπικόν της Κτηνιατρικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και δεσμεύει το Πανεπιστήμιον τούτο.

Η ισχύς της παρούσης άρχεται από της 1ου

(*) Κατετέθη παρά τη Γραμματεί του Εφετείου Διοικητικού Αθηνών κατ' άρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης της υπ' αριθ. 21 της 18-2-1969 πράξεως καταθέσεως, και εκοινοποιήθη εις το Υπουργείον Εργασίας.

Εγκρίθη, αποφασίσθη και εγένετο.

Εν Θεσσαλονίκη τη 30 Δεκεμβρίου 1968.

Αθηναϊκή Διοικητική Δικαστηρία

21/1968. Απόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Πειραιώς

Περί ερμηνείας της υπ' αριθ. 1/1967 αποφάσεως του επί της εννοίας του όρου «εφαρμοστοί και μηχανοτεχνίται σιδηροβιομηχανίας (*).

Δ ι ά τ α υ τ α

Ερμηνεύον τας διατάξεις της παραγράφου 1 εδαφίου Α' της υπ' αριθμόν 1/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Α.Δ. Πειραιώς (**) αποφαίνεται ως ακολούθως:

Κατά την αληθή έννοιαν των διατάξεων της παραγράφου 1 εδαφίου Α' της υπ' αριθ. 1/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Α.Δ. Πειραιώς περί των όρων αμοιβής των εργατοτεχνιτών σιδηροβιομηχανίας,

α) Ως εφαρμοστοί νοούνται οι καθ' οιονδήποτε τρόπον ιπποσχολούμενοι εις την εν γένει επισκευήν, συναρμολόγησιν, αποσυναρμολόγησιν, συντήρησιν και δοκιμαστικήν λειτουργίαν, των πάσης φύσεως, κατηγορίας και ιπποδυνάμεως μηχανολογικών εγκαταστάσεων και μηχανών εσωτερικής και εξωτερικής καύσεως, είτε αύται είναι ηρμημέναι, είτε μονίμως εγκατεστημέναι εις την ξηράν ή επί πλοίων και λοιπών πλωτών μέσων, και

β) Ως μηχανοτεχνίται επισκευής μηχανών αυτοκινήτων οχημάτων νοούνται οι καθ' οιονδήποτε τρόπον απασχολούμενοι εις την εν γένει επισκευήν, αποσυναρμολόγησιν, συναρμολόγησιν, συντήρησιν και δοκιμαστικήν λειτουργίαν των πάσης φύσεως κατηγορίας και ιπποδυνάμεως μηχανών εσωτερικής και εξωτερικής καύσεως των παντός τύπου αυτοκινήτων οχημάτων, τρακτόρων, διωκόλων, αυτοκινήτων και μονίμως εγκατεστημένων γερανών, εκκεντρόφορων και περονοφόρων οχημάτων (Κλαρκ).

Εγκρίθη, αποφασίσθη και εγένετο.

Εν Αθήναις τη 7 Ιανουαρίου 1969.

(*) Κατετέθη παρά τη Γραμματεί του Εφετείου Διοικητικού Αθηνών κατ' άρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης της υπ' αριθ. 17 της 10-3-1969 πράξεως καταθέσεως, και εκοινοποιήθη εις το Υπουργείον Εργασίας.

(**) ΕΚΔ 68/583.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ

[Πρόσφατος ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου]

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 36980/2080/1967 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας (ΕΚΔ 26, 511) ἀπεκλήθη ἡ καταβολὴ τοῦ ἐν αὐτῇ χρηματικοῦ ποσοῦ ὡς «ὡρῶν» ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα 1967, ὑπολογιζομένου ἐπὶ τῶν πράγματι καταβαλλομένων μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 9 τῆς ἀνωτέρω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἡ ἐκτακτος αὕτη οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις (ὡρῶν) ὑπόκειται, ὡς καὶ αἱ τακτικαὶ ἀποδοχαί, εἰς πάσας τὰς ὑπὲρ τῶν οἰκείων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν καὶ λοιπῶν Ὀργανισμῶν ἢ Λογαριασμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς (πλὴν τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας) κακοκνομουμένας κρατήσεις καὶ εἰσφοράς, κἂν τινες θέλουσιν ὑπολογισθῆ, ὡς καὶ πρότερον, ἐπὶ τῶν νομίμων ἀποδοχῶν, τῶν προβλεπομένων τοιούτοτρόπως ὑπὸ τῶν ἰσχυουσῶν κατὰ τὴν δημοσίευσιν αὐτῆς συλλογικῶν συμβάσεων, διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἢ λοιπῶν ἐκ τῶν ἐν παραγράφῳ 3 τοῦ ἄρθρου 2 ἀναφερομένων πράξεων.

Τὸ ζήτημα, τὸ ὁποῖον ἦλθε ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ Ἀρείου Πάγου, κατόπιν ἀνακοπῆς ἐργοδότιδος ἐπιχειρήσεως κατὰ πράξεως καταλογιστικῶν εἰσφορῶν τοῦ Ι.Κ.Α., ὑπῆρξεν, ἂν οἱ Ὑπουργοί, οἱ ὁποῖοι ἐθέσπισαν τὴν ἀνωτέρω διάταξιν περὶ καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν ὄχι ἐπὶ τῶν πράγματι καταβαλλομένων ἀποδοχῶν, ἀλλ' ἐπὶ τῶν νομίμων, ἠδύναντο νομίμως νὰ καθορίσωσι τοῦτο.

Ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἐξεδόθη προσφάτως ἡ ὑπ' ἀριθ. 62/1969 ἀπόφασις τοῦ Β' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου, τὴν ὁποίαν λόγῳ τοῦ ἐνδιαφέροντος αὐτῆς παραθέτομεν κατωτέρω, ἐπιφυλασσόμενοι νὰ ἀναδημοσιεύσωμεν αὐτὴν κανονικῶς εἰς τὸ ἑπόμενον τεῦχος.

Ἡ ἀνωτάτη ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Διὰ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ὡς αὕτη ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 4476/1965, ὡρίσθη, ὅτι «ὡς ἡμερήσιος μισθὸς διὰ τὴν κατάταξιν τῶν ἠσφαλισμένων εἰς ἀσφαλιστικὰς κλάσεις νοοῦνται αἱ πάσης φύσεως ἀποδοχαὶ τούτων εἰς χρῆμα καὶ εἰς εἶδος, τῶν τελευταίων τούτων ἀποτιμωμένων εἰς χρῆμα δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. Ὡς ἀποδοχαὶ νοοῦνται αἱ πάσης φύσεως παροχαὶ τοῦ ἐργοδότου πρὸς τὸν ἠσφαλισμένον, πλὴν ὡρισμένων ἐκτάκτων παροχῶν κοινωνικοῦ χαρακτῆρος, ὁριοθετουμένων διὰ Κανονισμοῦ. Τὰ ὡρῶν λόγῳ ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, ὡς καὶ τὸ ἐπίδομα ἀδείας, ὑπόκεινται εἰς εἰσφορὰν αὐτοτελῶς, μέχρις τοῦ ποσοῦ πάντως τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἀνωτάτης κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου μισθολογικῆς κλάσεως». Διὰ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. 38173/1191/1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, κατ' ἀντικατάστασιν τοῦ ἐδ. α' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 55575/1479/1963 ἀποφάσεως τοῦ ἰδίου Ὑπουργοῦ κωδικοποιηθέντος Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως Ι.Κ.Α., καθωρίσθησαν ὡς κοινωνικαὶ παροχαί, μὴ συνυπολογιζόμεναι εἰς τὰς ἀποδοχὰς κατὰ τὴν δευτέραν διάταξιν τῆς ἀνωτέρω παρατεθείσης παραγράφου, τὰ ὡρῶν γάμου τῶν ἠσφαλισμένων καὶ τῶν τέκνων των, τὰ ὡρῶν γεννήσεως τῶν τέκνων τῶν ἠσφαλισμένων καὶ αἱ δοθεῖσαι εἰς συγγενεῖς θανόντων ἠσφαλισμένων.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι τὰ ὡρῶν λόγῳ τῶν ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα ὑπόκεινται εἰς εἰσφορὰς ἐπὶ τῶν πράγματι καταβαλλομένων εἰς τοὺς μισθωτοὺς ποσῶν, ὡς προσηυξανόντων τὰς ἀποδοχὰς τούτων. Ἐξ ἄλλου ἡ διὰ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀ.ν. 1777/1951, κυρωθέντος ὑπὸ τοῦ νόμου 1901/1951, κατὰ συμπλήρωσιν τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀ.ν. 856/1946, παρασχεθεῖσα εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας ἐξουσιοδότησις ἅρσεως τῶν προσδιορισμῶν ἐκτάκτων οἰκονομικῶν ἐνισχύσεων (ὡρῶν) ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος, πρὸς τοὺς μισθωτούς, τοὺς παρέχοντας ὑπηρεσίας πρὸς οἱονδήποτε ἐργοδότην ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, οὐδόλως δὲ διὰ τῆς διατάξεως ταύτης παρέχεται εἰς τοὺς ὡς εἴρηται Ὑπουργοὺς ἐξουσία πρὸς καθορισμὸν τῶν ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν ἐπὶ τῶν ποσῶν τῶν ὡρῶν τούτων ἢ πρὸς ἐξαίρεσιν μέρους τοῦ ποσοῦ τούτων ἀπὸ τῶν ἐν λόγῳ εἰσφορῶν, κατὰ τροποποίησιν τῶν ἀνωτέρω ἀναφερθεισῶν νομικῶν διατάξεων. Τοιαύτη ἐξουσία δὲν παρέχεται οὔτε ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 § 2 τοῦ νόμου 4547/1966 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τινων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας κλπ.», καθοριζούσης ἁπλῶς καὶ ἐπέρας κατηγορίαν μισθωτῶν, δυναμένων νὰ τύχωσι τῶν ὡς ἄνω ἐκτάκτων παροχῶν, εἴτε ὑπὸ ἄλλης τινὸς διατάξεως νόμου. Ἑπομένως ἡ ὑπ' ἀριθ. 36980/2080/1967 ἀπόφασις τῶν εἰρημένων Ὑπουργῶν, ὁρίζουσα ἐν ἄρθρῳ 2 § 1 μέν, ὅτι ἡ δι' αὐτῆς προβλεπομένη ἐκτακτος οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις (ὡρῶν) τῶν μισθωτῶν ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα 1967 ἰσοῦται πρὸς τὸ ὕψος ἑνὸς μηνιαίου μισθοῦ διὰ τοὺς ἐπὶ μισθῷ ἀμειβομένους, πρὸς 15 δὲ ἡμερομίσθια διὰ τοὺς ἡμερομισθίους, ἐν δὲ τῷ ἄρθρῳ 9 § 1, ὅτι διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ὑπὲρ τῶν οἰκείων Ἀσφαλιστικῶν καὶ λοιπῶν Ὀργανισμῶν καὶ Λογαριασμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς εἰσφορῶν ἐπὶ τῆς ὡς ἄνω ἐκτάκτου ἐνισχύσεως λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν οὐχὶ αἱ πράγματι καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί, ἀλλ' αἱ νόμιμοι τοιαῦται, τοῦτέστιν αἱ προβλεπόμεναι ὑπὸ τῶν κατὰ τὴν δημοσίευσιν αὐτῆς ἰσχυουσῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ὑπουργικῶν τοιούτων, κανονισμῶν κλπ., ἐξεδόθη ἄνευ νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως ὡς πρὸς τὴν τελευταίαν ταύτην διάταξιν καὶ συνεπῶς τυγχάνει ἀνίσχυρος.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 28ος - Τεύχος 7ον (661)

Άθήναι, 1 Άπριλίου 1969

ΥΠΕΡΩΡΙΑ — ΥΠΕΡΕΡΓΑΣΙΑ — ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΝ. ΤΡΙΜΗ, Δικηγόρου, τέως Διευθυντοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας

I

Ὁ Ἄρειος Πάγος (508/1968, ΕΕΔ 28, 12) ὀρθῶς ἐδέχθη προσφάτως, ὅτι «ἡ ὀφειλομένη ἐκ τῆς ὑπερεργασίας ἀμοιβὴ εἶναι μισθός (πρόσθετος), καθ' ὅσον αὕτη παρεσχέθη ἐντὸς τῶν ἐπιτρεπομένων ὑπὸ τοῦ νόμου ἀνωτάτων ὁρίων ἐργασίας», ὑπόκειται δὲ εἰς πενταετῆ παραγραφήν, συνῳδὰ τῷ ἄρθρῳ 250 § Α' τοῦ Α.Κ. (Πρωτοδικείου Τριπόλεως 667/1966, ΕΕΔ 25, 1192, ἔνθα παραπομπὴ εἰς θεωρίαν).

Ἐπίσης εἰς πενταετῆ παραγραφὴν ὑπόκεινται αἱ ἀξιώσεις ἐξ ὑπερωριακῆς ἐργασίας, παρασχεθείσης κατόπιν ἀδείας τῆς Ἀρχῆς (παράγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 8 ν.δ. 4020/1959), δοθέντος ὅτι πρόκειται περὶ μισθοῦ (προσθέτου) ἢ ἀμοιβῆς, τ.ἔ. περὶ παροχῆς περιοδικῶς ἐπαναλαμβανομένης (ἄρθρον 250 § 6 Α.Κ.).

Ἀντιθέτως, κατὰ παγίαν νομολογίαν, αἱ ἀξιώσεις τοῦ ἐργαζομένου τόσον ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, λόγῳ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ὅσον καὶ ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ ν.δ. 4020/1959 ὁριζομένης ἀποζημιώσεως, ἴσης πρὸς τὰ 75% τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου, μὴ ἀφορῶσαι μισθοὺς ἢ περιοδικὰς παροχάς, δὲν ὑπόκεινται εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 250 Α.Κ. ὁριζομένην πενταετῆ παραγραφήν, ἀλλὰ εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 249 Α.Κ. εἰκοσαετῆ τοιαύτην (Α.Π. 386/1967, ΕΕΔ 26, 891).

Τὴν ἄποψιν ταύτην ἠκολούθησε καὶ ἀκολουθεῖ σταθερῶς ἡ νομολογία, ρητυλκηθεῖσα προφανῶς ἐκ τῆς ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀκυρωτικοῦ (23/1963, Ὁλομελείας ΕΕΔ 22, 216), καθ' ἣν ἀξιώσεις, στηριζόμεναι εἰς τὸν ἀδικαιολόγητον πλουτισμόν, ὡς ἀπορρέουσαι ἐξ ἄκυρου συμβάσεως ἐργασίας, ὑπόκεινται εἰς τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 249 εἰκοσαετῆ παραγραφήν.

Ἡ ὡς εἴρηται ἀπόφασις ἔλυσε τὸ θέμα τῆς παραγραφῆς τῶν ἀξιώσεων, αἵτινες βασίζονται εἰς τὸ ἄρθρον 904 Α.Κ., ἐλλείψει ἑτέρας νομίμου βάσεως (νόμου, συμβάσεως, ἀδικοπραξίας) λόγῳ ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως ἐργασίας (Α.Π. 516/1966, Ὁλομ., ΕΕΔ 26, 15, Α.Π. 221/1968, ΕΕΔ 27, 1079, Ἐφετείου Ἀθηνῶν 1682/1966, ΝοΒ 15, 450, Πρωτοδικείου Λαρίσης 502/1968, ΝοΒ 16, 763, *Β. Βασιλείου, Ι. Μοσχος*, ΕΕΔ 22, 216).

Ἡ ἀξίωσις ὅμως τῆς ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως, ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς ἢ πέραν τῆς νομίμου ὑπερωρίας, οὖσα περιοδικὴ παροχή, ὡς ἀναφέρομεν κατωτέρω, δὲν ἐπιστηρίζεται εἰς τὸν ἀδικαιολόγητον πλουτισμόν, λόγῳ ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλὰ εἰς τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959, καὶ ὡς ἐκ τούτου, καθ' ἡμᾶς, ὑπόκειται εἰς τὴν πενταετῆ παραγραφὴν τοῦ ἄρθρου 250 (§§ 6 καὶ 17) Α.Κ. καὶ οὐχὶ εἰς τὴν τοῦ ἄρθρου 249 εἰκοσαετῆ τοιαύτην.

II

Ἡ ὑπέρβασις ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ τῶν χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας, ἀπορρέουσα ἐκ τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, ἐμφανίζεται ὑπὸ τριπλῆν μορφήν, εἶναι διάφορος κατὰ μέγεθος καὶ συνεπάγεται διαφόρους νομικὰς συνεπείας.

α) Ὡς νόμιμος ὑπερωρία, ἐξ ἧς δημιουργεῖται ἀξίωσις καταβολῆς εἰς τὸν μισθωτὸν προσηυξημένης ἀμοιβῆς (ἄρθρον 8 § 1 ν.δ. 4020/1959). Ἡ νόμιμος ὑπερωρία περιορίζεται εἰς 120 ὥρας ἐτησίως καὶ προϋποθέτει ἄδειαν τῆς Ἀρχῆς, ἥτις εἶναι ἄκυρος, ἂν δὲν ἀναφέρεται ἡ αἰτία τῆς ἐκδόσεως της ἢ δὲν περιλαμβάνῃ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀναφερόμενα στοιχεῖα (Α.Π. 92/1967, ΕΕΔ 26, 434, Α.Π. 256/1967, ΕΕΔ 26, 1146, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 12653/1967, ΕΕΔ 26, 1325, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 26223/1967, ΝοΒ 10, 520, Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4902/1968, ΕΕΔ 28, 38). Ἡ νομολογία ἤχθη εἰς τὴν κρίσιν ἀκυρότητος τῆς ἐκδοθείσης ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Ἀρχῆς ἀδείας, διότι ἐν αὐτῇ δὲν ἐμνημονεύετο ὡς αἰτία ἡ σώρευσις «ἐξαιρετικῆς» ἐργασίας (Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 2014/1967, ΕΕΔ 26, 1075, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4902/1968, ΕΕΔ 28, 38). Νομίζομεν, ὅτι ἡ τοιαύτη ἑρμηνεία περιέχει ὑπερβολικὴν τυπικολογίαν, μὴ ἀνταποκρινομένην πρὸς τὴν ἔννοιαν τῶν ἄρθρων 9 καὶ 10 τοῦ π.δ. τῆς 27.6.1932 περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων καὶ τῶν ἄρθρων 3 καὶ 6 τοῦ νόμου 2269/1920. Ἡ ἀρμοδία Ἀρχὴ χορηγεῖ τὴν ἄδειαν, ἂν διαπιστώσῃ σώρευσιν ἐργασίας, μὴ δυναμένην νὰ ἀντιμετωπισθῇ ἀλλιῶς παρὰ δι' ὑπερωριακῆς ἐργασίας τῶν μισθωτῶν. Καὶ ἡ κρίσις της αὕτη φρονοῦμεν, ὅτι δὲν ἐλέγχεται ὑπὸ τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων (ἀντιθέτως Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4902/1968, ΕΕΔ 28, 38). Ἡ μὴ ἀναγραφὴ ἐν τῇ ἀδείᾳ ὅτι αὕτη παρέχεται λόγῳ «σωρεύσεως ἐξαιρετικῆς ἐργασίας» δὲν καθιστᾷ ταύτην ἄκυρον, ὡς ἀναιτιολόγητον.

β) Ὡς ὑπερεργασία (μείζων ἐργασία) πραγματοποιουμένη ἐντὸς τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένων χρονικῶν ὁρίων, πέραν ὅμως τοῦ συμφωνηθέντος χρόνου ἐργασίας ἢ πέραν τοῦ συμβατικοῦ χρόνου ἐργασίας εἰς ἃς περιπτώσεις δὲν ὑφίστανται ἐκ τοῦ νόμου χρονικὰ ὅρια ἐργασίας. Ἡ ὑπερεργασία γεννᾷ ὑπὲρ τοῦ μισθωτοῦ ἀξίωσιν προσθέτου ἀμοιβῆς.

Ἐπειδὴ ὅμως αὕτη δὲν θεωρεῖται οὔτε ὡς νόμιμος, οὔτε ὡς παράνομος ὑπερωρία, ἡ ἐντεῦθεν ὀφειλομένη πρόσθετος ἀμοιβὴ δὲν προσαυξάνεται μὲ τὰς παροχάς, αἵτινες διαλαμβάνονται εἰς τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959 ἢ τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ὡς ἄνω π.δ. τῆς 27.6.1932 (Α.Π. 662/1967, ΕΕΔ 27, 151, σχετ. Α.Π. 544/1966, ΕΕΔ 25, 1515, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 23396/1967, ΕΕΔ 27, 429, ἔνθα παραπομπὴ εἰς νομολογίαν, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 25873/1966, ΕΕΔ 26, 678, Πρωτοδικείου Τρικάλων 667/1966, ΕΕΔ 25, 1194, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 26223/1967, ΝοΒ 16, 520). Περαιτέρω ἡ νομολογία δέχεται, ὅτι διὰ τὴν παροχὴν ἐργασίας, πλέον τῆς συμφωνηθείσης ἢ τῆς συνήθους (Α.Κ. 659), ἐντὸς ὅμως τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων καὶ διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν ἐκτάκτων ἀναγκῶν, ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται ἁπλῶς συμπληρωματικῆς ἀμοιβῆς, κανονιζομένης ἀναλόγως τοῦ συμφωνηθέντος ἢ τοῦ εἰθισμένου μισθοῦ. (Α.Π. 508/1968, ΕΕΔ 28, 12, Α.Π. 296/1968, ΕΕΔ 27, 810, Α.Π. 662/1967, ΕΕΔ 27, 151. Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 659 Α.Κ. ἴδε ΕΕΔ 13, 1310 καὶ σημ. 27, 151. *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 659, *Τούσην Σταυρόπουλον*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 134, *Κ. Κακκᾶν*, Ἐνοχικὸν Δίκαιον, Εἰδικόν, ἔκδ. τετάρτη, ἄρθρον 659, *Χρ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 89).

Ἐπίσης δὲν θεωρεῖται ὡς ὑπερωρία ἡ παροχὴ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἐργασίας, οὐχὶ ὁμοίας πρὸς τὴν συμφωνηθεῖσαν, ἔστω καὶ ἂν αὕτη ἀποτελῇ συνέχειαν τῆς κανονικῆς ἡμερησίας ἐργασίας. Ἐν προκειμένῳ ἡ νομολογία δέχεται, ὅτι ὑπόκειται ἄκυρος σύμβασις ἐργασίας, θεμελιοῦσα ἀξίωσιν τοῦ μισθωτοῦ βάσει τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ. καὶ οὐχὶ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959 (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4008/1968, ΕΕΔ 27, 483).

γ) Ὡς ὑπερωριακὴ ἀπασχόλησις πέραν τῶν ἐπιτρεπομένων χρονικῶν ὁρίων, θεμελιοῦσα ἀπαίτησιν καταβολῆς ἀποζημιώσεως, ἰσουμένης πρὸς τὸν ἀδικαιολόγητον πλουτισμὸν τοῦ ἐργοδότου, προσαυξανομένου κατὰ 75% τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου (παράγρ. 2 ἄρθρου 8 ν.δ. 4020/1959). Ὡς πρὸς τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἡ νομολογία εἶναι πλουσία. Ἐὰν συντρέχουν εἰδικαὶ συνθῆκαι, ὁ ἀδικαιολόγητος πλουτισμὸς ὑπολογίζεται βάσει τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου, προσηυξημένου κατὰ 75% (Α.Π. 271/1968, ΕΕΔ 27, 732, ἴδε προηγουμένην νομολογίαν εἰς σημειώσεις ΕΕΔ 27, 732), ἄλλως, ἐν μὴ συνδρομῇ τούτων, ὁ ὑπολογισμὸς γίνεται βάσει τοῦ νομίμου ὡρομισθίου, προσηυξημένου κατὰ 75% ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου τοιούτου (Α.Π.

280/1965, ΕΕΔ 24, 989, Α.Π. 409/1964, ΕΕΔ 23, 921, Πρωτοδικείου Αθηνών 1806/1964, ΕΕΔ 23, 1107, Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 3457/1964, ΕΕΔ 23, 1103, ίδε *Γ. Τσιμή*, ΕΕΔ 25 και 23, σελ. 521 και 1409). Η εκτίμησις περί συνδρομής ή μή ειδικών συνθηκών ανήκει εις την κυριαρχικήν κρίσιν του δικαστηρίου της ουσίας και συνεπώς δεν υπόκειται εις έλεγχον του Ακυρωτικού, διότι αναφέρεται εις κρίσιν περί τα πράγματα.

Παρα συμφωνία περί συμψηφισμού των καταπαλλομένων ανωτέρων του νομίμου ορίου αποδοχών προς την αμοιβήν και αποζημίωσιν εκ της υπερωριακής εργασίας είναι άκυρος (παράγρ. 4 άρθρου 8 ν.δ. 4020/1959). Εξ άλλου είναι ανίσχυρος ή παραίτησις του μισθωτού από των απαιτήσεων, αίτινες απορρέουν εκ των διατάξεων του άρθρου 8 του ν.δ. 4020/1959, αίτινες είναι δημοσίας τάξεως (Α.Π. 348/1968, ΕΕΔ 27, 86 και Α.Π. 24/1968, ΕΕΔ 27, 348, Α.Π. 386/1967, ΕΕΔ 26, 89, Πρωτοδικείου Αθηνών 26331/1966, ΕΕΔ 26, 811, Πρωτοδικείου Αθηνών 4623/1968, ΕΕΔ 27, 933, ένθα παραπομπή εις νομολογίαν).

Απεναντίας είναι έγκυρος ή συμφωνία, δυνάμει της οποίας υπογρεούται ο εργοδότης, όπως παρέχη ωρισμένον χρηματικόν ποσόν προς κάλυψιν απαιτήσεως εκ παρανόμου υπερωριακής εργασίας (Α.Π. 290/1966, ΕΕΔ 25, 1064, Πρωτοδικείου Αθηνών 4623/1968, ΕΕΔ 27, 933). Φρονούμεν επίσης, ότι ή συμφωνία περί υπολογισμού του αδικαιολογήτου πλουτισμού εις το ύψος του νομίμου ωρομισθίου είναι καθ' όλα έγκυρος, ως μή εμπίπτουσα εις την απαγορευτικήν διάταξιν της παραγράφου 3 του άρθρου 8 του ν.δ. 4020/1959.

III

Εκ της υπερβάσεως των χρονικών ορίων εργασίας γεννάται αξίωσις υπέρ του μισθωτού, ήτις έχει την μορφήν της περιοδικής παροχής, αφού ως περιοδική παροχή νοείται εκείνη, ήτις, έχουσα εκ των προτέρων καθωρισμένον το περιεχόμενον και καθ' ωρισμένα χρονικά διαστήματα επαναλαμβανομένη, δεν διατελεί ως προς την γένεσιν και την ύπαρξιν αυτής υπό αίρεσίν τινα, αλλά παράγεται διά μόνης της παρόδου του χρόνου, του ταγμένου υπό του νόμου ή της δουλήσεως των συναλλασσομένων, χωρίς να είναι ανάγκη, όπως το περιεχόμενον εκάστης των παροχών είναι ακριβώς όμοιον, αρκεί μόνον να είναι σαφώς καθωρισμένη ή παροχή (Α.Π. 84/1964, Ολομ. ΝοΒ 12, 50, Γνωμοδ. 3/1966 Αντεισαγγελέως Αρείου Πάγου, ΕΕΔ 25, 395, *Α. Τούση*, Γεν. Αρχαί § 164, ίδία σελ. 731, σημ. 11, ένθα παραπομπή εις νομολογίαν και θεωρίαν). Η εξενεχθείσα υπό του Ακυρωτικού κρίσις (Α.Π. 386/1967) ότι ή αξίωσις εκ της παρανόμου υπερωριακής εργασίας δεν συνιστά περιοδικήν παροχήν και ότι ωσαύτως δεν υπόκειται εις πενταετή, αλλά εις εικοσαετή παραγραφήν, νομίζομεν, ότι είναι εσφαλμένη. Διότι το περιεχόμενον της παροχής είναι άσχετον προς την αίτιαν (νόμιμον ή παράνομον) γενέσεως της αξιώσεως. Δι' ον λόγον ή νόμιμος υπερωρία είναι περιοδική παροχή - περί τούτου δεν υπάρχει αμφισβήτησις - διά τον αυτόν λόγον και ή παράνομος θεωρείται ως τοιαύτη.

Περαιτέρω ή αξίωσις, ήτις προκύπτει εκ της παροχής εργασίας πέραν των νομίμων ορίων, κατόπιν άδειας της Αρχής (παράγρ. 1 του άρθρου 8 του ν.δ. 4020/1959) ή πέραν του συμφωνηθέντος χρόνου εργασίας, αλλά εντός των χρονικών ορίων, άτινα καθορίζει ο νόμος, υπόκειται εις την πενταετή παραγραφήν της παραγράφου 6 ή 17 του άρθρου 250 Α.Κ., διότι πρόκειται περί μισθού ή προσθέτου αμοιβής, απορρεούσης εκ του νόμου (ίδε ανωτέρω νομολογίαν). Προκειμένου όμως περί παρανόμου υπερωριακής απασχολήσεως ή νομολογία δέχεται, ότι επειδή υπόκειται άκυρος σύμβασις εργασίας, ή εντεύθεν δημιουργουμένη αξίωσις παραγράφεται μετά εικοσαετίαν (άρθρον 249 Α.Κ.), διότι πρόκειται περί αποζημιώσεως, απορρεούσης εκ του αδικαιολογήτου πλουτισμού (Α.Κ. 904) και εκ της παραγράφου 2 του άρθρου 8 του ν.δ. 4020/1959 (Α.Π. 386/1967, ΕΕΔ 26, 891). Κατ' άλλην δε εκδοχήν, διότι ή αξίωσις δεν απορρέει εκ της συμβάσεως εργασίας, αλλά στηρίζεται εις τας διατάξεις του άρθρου 904 του Α.Κ. περί αδικαιολογήτου πλουτισμού (Α.Π. 582/1962, ΕΕΔ 2, 1417).

Νομίζομεν, ότι ή αφετηρία των σκέψεων του Ακυρωτικού εις αμφοτέρας τας περιπτώσεις, ων ένεκεν ήχθη εις την απόφασιν περί εικοσαετούς παραγραφής της αξιώσεως εκ παρανόμου υπερωριακής εργασίας, είναι εσφαλμένη, διότι ή τοιαύτη αξίωσις, ανεξαρτήτως της ονοματολογίας της ως αποζημιώ-

σεως, δέν άπορρέει έκ τών διατάξεων τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ἕνεκεν τῆς ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλὰ εὐθέως ἐκ τοῦ νόμου.

Πρὸ τῆς ἰσχύος τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959 ἡ ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ, τοῦ ἐργασθέντος πέραν τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας, ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, οὖσα παράνομος καὶ συνεπῶς ἄκυρος, δὲν εὑρίσκει ἔρεισμα οὔτε εἰς τὸν νόμον, οὔτε εἰς τὴν σύμβασιν, οὔτε εἰς τὰς περὶ ἀδικοπραξίας διατάξεις τοῦ Α.Κ. (*Κ. Δημάκης*, ΕΕΔ 17, 341, περὶ ἀποζημιώσεως ἐξ ἀδικοπραξίας ἢ ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ἴδε καὶ ἀγόρευσιν Εἰσαγγελέως Ἀρείου Πάγου ἐπὶ ἀποφάσεως 427/1964, Ὁλομελείας, Νέον Δίκαιον 21, 279), ἀλλὰ ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον εἰς τὸ ἄρθρον 904 Α.Κ., ὡς πᾶσα ἑτέρα ἀξίωσις προερχομένη ἐξ ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας (*Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 659, ἀριθ. 33, ἔνθα παραπομπὴ εἰς νομολογίαν, *Β. Βασιλείου, Π. Βερροιόπουλος*, ΕΕΔ 18, 355). Ὑπὸ τὸ νομικὸν δὲ αὐτὸ καθεστὼς θὰ ἐδικαιολογεῖτο ἡ κρίσις τοῦ Ἀκυρωτικοῦ περὶ ἐφαρμογῆς τῆς εἰκοσαετοῦς παραγραφῆς ἐπὶ τῶν ἀξιώσεων ἐκ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, εὐθυγραμμιζομένη πρὸς τὴν κρίσιν τῆς Ὁλομελείας (Α.Π. 23/1963) περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 249 Α.Κ., ὑποκειμένης ἀξιώσεως, ἀπορρεούσης ἐξ ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας, ἀφοῦ ὀρθῶς εἶχε δεχθῆ, ὅτι ὁ παρανόμως, καθ' ὑπέρβασιν τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων, ἐργασθεὶς μισθωτὸς ἔχει ἀξίωσιν μόνον ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ (Α.Π. 138/1959, ΕΕΔ 18, 245, περὶ τῆς ἀξιώσεως τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ λόγῳ ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας, ἴδε Α.Π. 655/1961, Τμ. Γ', ΕΕΔ 21, 86, ἀντίθετος πρὸς Α.Π. 282/1961, Β' Τμ., ΕΕΔ 20, 729. Ἐπρόκειτο περὶ ἀξιώσεως ξενοδοχοϋπαλλήλου, ἐστερημένου ἐπαγγελματικοῦ διδλιαρίου, τ.ἔ. περὶ ἀξιώσεως ἀπορρεούσης ἐξ ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας).

Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 8 ν.δ. 4020/1969, ἧς ἡ ratio legis ἀνάγεται εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 138/1959 ἀπόφασιν τοῦ Ἀκυρωτικοῦ (ΕΕΔ 18, 245), μεταβάλει τὴν νομικὴν μορφὴν τῆς ἀξιώσεως, ἥτις ἀπορρέει ἐκ τῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας. Ἡ παροχὴ ἐργασίας πέραν τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων, ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, ἐνῶ ποινικῶς ἐξακολουθεῖ καὶ μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959 νὰ εἶναι καλάσιμος, συνεπαγομένη ποινικὰς κυρώσεις διὰ τὸν ἐργοδότην (Εἰσηγητικὴ Ἔκθεσις ν.δ. 4020/1959, ΕΕΔ 18, 1275, Συζητήσεις ἐν τῇ Βουλῇ, ΕΕΔ 18, 1161 ἐπόμ.), ἀπὸ ἀπόψεως ἀστικοῦ δικαίου ἀναγνωρίζεται καὶ παρέχει εὐθεῖαν ἀγωγὴν εἰς τὸν μισθωτὸν (ἀγωγὴν ἐκ τοῦ νόμου), ὅπως ἀξίωσιν ἀποζημίωσιν, ἧς τὸ ὕψος ἀνέρχεται εἰς τὸ ποσὸν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τοῦ ἐργοδότου, προσαυξανομένου κατὰ 75% ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου.

Ἡ ἀγώγιμος ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ δὲν στηρίζεται πλέον εἰς τὸ ἄρθρον 904 Α.Κ., ὡς πρότερον, λόγῳ μὴ ὑπάρξεως ἑτέρας νομίμου βάσεως (νόμος, σύμβασις, ἀδικοπραξία), ἀλλὰ εἰς αὐτὸν τοῦτον τὸν νόμον. Ἐν τῇ παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959 γίνεται μνεία τῆς ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαιτήσεως, πρὸς προσδιορισμὸν τοῦ ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως, ὅπερ δικαιοῦται ὁ ἐργασθεὶς μισθωτὸς «ἐπὶ πλέον τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἐπιτρεπομένων ἀνωτάτων ὁρίων ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεώς των» οὐχὶ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν λοιπῶν διατάξεων τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ἰδίᾳ δὲ ὡς πρὸς τὴν γένεσιν τῆς ἀξιώσεως, ἥτις, καθ' ἃ ἐλέχθη ἀνωτέρω, στηρίζεται εἰς τὸν νόμον. (Σχετικαὶ Α.Π. 579/1968, ΕΕΔ 28, 82, Α.Π. 115/1967, ΕΕΔ 26, 740, Α.Π. 617/1966, Ὁλομελείας, ΕΕΔ 26, 95).

Ὁ νομοθέτης θὰ ἠδύνατο νὰ προσδιορίσῃ τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως, χωρὶς νὰ παραπέμψῃ εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀδικαιολο-

γήτου πλουτισμού. Προέκρινεν, δηλ., τον αδικαιολόγητον πλουτισμόν ως μέτρον της οφειλομένης υπό του εργοδότου αποζημιώσεως, εν περιπτώσει παρανόμου υπερωριακής απασχολήσεως, διότι το ποσόν της ωφελείας τούτου είναι διάφορον, εξαρτώμενον εκ της συνδρομής ή μη ειδικών συνθηκών (Α.Π. 271/1968, ΕΕΔ 27, 732, Α.Π. 587/1964, ΕΕΔ 23, 1367, Πρωτοδικείου Πειραιώς 3638/1966, ΕΕΔ 25, 1520, Πρωτοδικείου Τρικάλων 84/1965, ΕΕΔ 24, 1116, σημ. Συντάξεως εν ΕΕΔ 24, 117, Πρωτοδικείου Αθηνών 1359/1964, ο υπολογισμός του αδικαιολογήτου πλουτισμού βάσει του καταβαλλομένου ωρομισθίου, Α.Π. 280/1965, ΕΕΔ 24, 989, Α.Π. 409/1964, ΕΕΔ 23, 921, Πρωτοδικείου Αθηνών 1806/1964, ΕΕΔ 23, 1107, Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 3457/1964, ΕΕΔ 23, 1107, υπολογισμός αδικαιολογήτου πλουτισμού βάσει νομίμου ωρομισθίου).

Την άποψιν ταύτην, τ.έ. ότι εκ των διατάξεων του άρθρου 8 § 2 ο μισθωτός έχει ευθείαν εκ του νόμου αγωγήν, ως προς την αστικήν ποινήν (αποζημίωσις 75% επί του καταβαλλομένου ωρομισθίου) εδέχθη και ή νομολογία (Α.Π. 140/1968, ΕΕΔ 27, 551 Α.Π. 36/1968, ΕΕΔ 27, 345).

Η αξίωσις της ειδικής αυτής αποζημιώσεως, ήτις φέρει τον χαρακτήρα της αστικής ποινής (Α.Π. 587/1964, ΕΕΔ 23, 1367, Πρωτοδικείου Πειραιώς 3638/1966, ΕΕΔ 25, 1520, Πρωτοδικείου Τρικάλων 84/1965, ΕΕΔ 24, 1116, Πρωτοδικείου Αθηνών 1359/1964) καίτοι γεννάται εκ της αυτής αιτίας μέ την αποζημίωσιν του μισθωτού εκ της παρανόμου υπερωριακής απασχολήσεώς του, εν τούτοις είναι αυτοτελής. Ασκουμένη δε αυτοτελώς αγαμφισβητήτως υπόκειται αύτη εις την πενταετή παραγραφήν του άρθρου 250 Α.Κ. § § 17 και 6, ως απορρέουσα εκ του νόμου. Συνήθεις είναι αι περιπτώσεις, καθ' ας καταβάλλεται εις τον παρανόμως εργασθέντα μισθωτόν, διά την παράνομον υπερωριακήν εργασίαν, μόνον το ωρομίσθιον, είτε το νόμιμον, είτε το καταβαλλόμενον, άνευ τινός προσαυξήσεως. Και εις τας περιπτώσεις αυτάς φρονούμεν, ότι ή αξίωσις διά την καταβολήν της αποζημιώσεως εξ 75% επί του καταβαλλομένου ωρομισθίου παραγράφεται μετά πενταετίαν, αφού ή νομολογία δέχεται, ότι αύτη (ή αποζημίωσις) πηγάζει ουχί εκ της ακυρότητος της συμβάσεως εργασίας, αλλά εκ του νόμου και πρόκειται περί περιοδικής παροχής.

Το ότι εις την προκειμένην περίπτωσιν, τ.έ. επί παρανόμου υπερωριακής εργασίας, δεν οφείλεται «μισθός», αμοιβή, αλλά «αποζημίωσις», αύτη (ή αποζημίωσις) του τε ποσού του αδικαιολογήτου πλουτισμού και της αστικής ποινής) δεν παύει να έχη την έννοιαν της παροχής και δη της περιοδικώς επαναλαμβανομένης, ως ορίζει ή παράγραφος 17 του άρθρου 250 Α.Κ. (Γ. Μπαλής, Γενικαί Αρχαί), εκδ. δγδόη, σελ. 381, Χρ. Αγαλλόπουλος, Εργατικόν Δίκαιον, σελ. 140, Α.Π. 282/1961, ΕΕΔ 20, 729) και ως εκ τούτου υπόκειται εις την πενταετή παραγραφήν του άρθρου τούτου και ουχί εις την εικοσαετή τοιαύτην του άρθρου 249 Α.Κ.

Και εις άλλα νομοθετήματα χρησιμοποιείται ή λέξις «αποζημίωσις» υπό την έννοιαν της παροχής, ήτις υπόκειται εις πενταετή παραγραφήν. Ούτω ο εκτός έδρας εργαζόμενος μισθωτός δικαιούται, εκτός των άλλων, δυνάμει της υπ' αριθ. 21091/3.8.1946 αποφάσεως Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας (Γ. Τρίμη - Σ. Κλαδά, Εργατικός Κώδιξ, σελ. 623) και π ρ ο σ θ έ τ ο υ α π ο ζ η μ ι ώ σ ε ω ς δι' έκάστην εκτός έδρας διανυκτέρευσιν, ίσην προς το εκάστοτε νόμιμον ημερομίσθιον ή προς το 1/25 του εκάστοτε νομίμου μισθού. Συνεφώνως τη παραγράφω δ του άρθρου δ του ά.ν. 539/1945, εν περιπτώσει απολύσεως του μισθωτού πριν ούτος λάβη την οφειλομένην αυτώ άδειαν, δικαιούται ούτος α π ο ζ η μ ι ώ σ ε ω ς, ίσης προς τας αποδοχάς, άς θα ελάμβανεν, εάν ήθελε τύχει της αδείας του. Εις τας δύο αυτάς περιπτώσεις ή εντεύθεν πηγάζουσα αξίωσις του μισθωτού, διότι ερείδεται επί του νό-

μου, ὑπόκειται ἀναμφισβητήτως εἰς τὴν πενταετῆ παραγραφὴν τοῦ ἄρθρου 250 Α.Κ. [(Πρωτοδικείου Καλαμῶν 38/1965, ΕΕΔ 24, 1294, ΕΕΔ, 24, 117, *Χρ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 160).

Συνεπῶς ἡ μέχρι σήμερον κρατοῦσα ἐν τῇ νομολογίᾳ γνώμη, ὡς πρὸς τὸν χρόνον παραγραφῆς ἀπαιτήσεως ἐκ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως, καθ' ἡμᾶς, εἶναι ἐσφαλμένη, διότι στηρίζεται εἰς τὴν σκέψιν ὅτι αὕτη (ἡ ἀπαίτησις) ἐπιστηρίζεται εἰς τὸν ἀδικαιολόγητον πλουτισμὸν τοῦ ἐργοδότου, λόγῳ ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς παρανόμου, ἐνῷ ἀπορρέει ἐκ τοῦ νόμου καὶ ὡς ἐκ τούτου ὑπόκειται εἰς τὴν βραχυπρόθεσμον πενταετῆ παραγραφὴν τοῦ ἄρθρου 250 Α.Κ.

IV

Ἡ ἀνωτέρω ἄποψις δὲν ἔχει ὡς ἔρεισμα μόνον τὸν νόμον, ἀλλὰ καὶ τὴν λογικήν. Ὡς ἐκθέτομεν ἀνωτέρω, ἡ ἀπαίτησις ἐκ τῆς παροχῆς ὑπερωριακῆς ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἐργασίας, ἐμφανίζεται ὑπὸ τριπλῆν μορφήν: α) ὡς νόμιμος ὑπερωριακὴ ἐργασία, β) ὡς ὑπερεργασία καὶ γ) ὡς ἐπὶ πλέον τῶν καθ' ἑκάστην κατηγορίαν ἐπιτρεπομένων ἀνωτάτων ὁρίων ὑπερωριακὴ ἀπασχόλησις, ἐν ἄλλοις λόγοις ὡς παράνομος ὑπερωρία. Εἰς τὰς α' καὶ β' περιπτώσεις δὲν γεννᾶται ζήτημα, ὅτι ἡ ἀξίωσις ἐξ ὑπερωριακῆς ἐργασίας (νόμιμος ἢ συμβατική) ὑπόκειται εἰς πενταετῆ παραγραφήν, ἐχι διότι πρόκειται περὶ «μισθοῦ» ἢ «ἀμοιβῆς», ἀλλὰ διότι πρόκειται περὶ ἀξιώσεως ἀπορρεούσης ἐκ τοῦ νόμου. Εἰς τὴν γ' περίπτωσιν, ἐφ' ὅσον ἡ ἀπαίτησις περιορίζεται εἰς τὴν ἐξ 75% ἀποζημίωσιν ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου, ἐπειδὴ αὕτη πηγάζει εὐθέως ἐκ τοῦ νόμου, ὡς δέχεται καὶ ἡ νομολογία, ὑπόκειται ἀναμφισβητήτως καὶ αὕτη εἰς τὴν πενταετῆ παραγραφήν, ἔστω καὶ ἂν χαρακτηρισθῇ ὡς παρεπομένη ἀπαίτησις τῆς κυρίας τοιαύτης. Ἡ ἄποψις τῆς νομολογίας ὅτι τὸ ἕτερον σκέλος τῆς ἀποζημιώσεως ἐκ τῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ἰσουμένης πρὸς τὸν ἀδικαιολόγητον πλουτισμόν, ὑπόκειται εἰς εἰκοσαετῆ παραγραφήν, ἐκτὸς τοῦ ὅτι δὲν εὑρίσκει ἐπαρκῆ ἐρείσματα εἰς τὸν νόμον, ἐπὶ πλέον ὁδηγεῖ καὶ εἰς ἄτοπα συμπεράσματα, εἰς τὴν περίπτωσιν συρροῆς ἀπαιτήσεων ἐκ νομίμου καὶ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας. Διότι τῷ ὄντι εἶναι ἀδιανόητος ἡ ἐκλογὴ παραγραφῆς τῶν ἀξιώσεων τοῦ μισθωτοῦ, μετὰ τὴν πάροδον πενταετίας, ὅταν πρόκειται περὶ νομίμου ὑπερωρίας ἢ ὑπερεργασίας ἢ τέλος, καθ' ἡμᾶς, περὶ τῆς ἀστικῆς ποινῆς (75% ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου) καὶ μετὰ πάροδον εἰκοσαετίας, ὅταν πρόκειται περὶ παρανόμου ὑπερωρίας, ὡς πρὸς τὸ πρῶτον σκέλος τῆς ἀποζημιώσεως, ἥτις ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ νόμου κατὰ περίπτωσιν καὶ δὴ ἀνάλογος τῆς ὠφελείας, ἣν προσεπορίσθη ὁ ἐργοδότης.

Αἱ ἀπαιτήσεις τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως, εἴτε αὕτη εἶναι νόμιμος, εἴτε παράνομος, πηγάζουν ἐκ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959. Ὁ διαφορισμὸς τούτων, ὡς πρὸς τὸν χρόνον τῆς παραγραφῆς των, κεῖται πέραν τοῦ νόμου καὶ τῆς λογικῆς.

Ἡ βραχυπρόθεσμος παραγραφὴ τοῦ ἄρθρου 250 Α.Κ. ἐναρμονίζεται περισσότερον πρὸς τὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας, ἥτις ἐν τῷ συνόλῳ της σχεδὸν προβλέπει σύντομον παραγραφὴν τῶν ἐκ τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως πηγαζουσῶν ἀξιώσεων (*Α. Τούσης*, Γενικαὶ Ἀρχαὶ § 164, σελ. 736 ἐπόμ.).

Πέραν τούτου ἀποτελεῖ κραυγαλέαν παραφωνίαν ἡ παραγραφὴ τῶν ἀξιώσεων τῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας μετὰ τὴν πάροδον τῆς εἰκοσαετίας, πολλῷ δὲ μᾶλλον ἂν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἡ ἀπόδειξις περὶ τὴν πραγματοποίησιν ἢ μὴ τῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας εἶναι δυσχερής, μετὰ τὴν πάροδον πενταετίας, ἀνέφικτος δὲ μετὰ τὴν παρέλευσιν μακροτέρου τῆς πενταετίας χρόνου.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΑΙ

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΑΙ ΕΠΙ ΔΩΡΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΚΑΘ' ΕΟΡΤΑΣ

Έξουσιοδότησις Υπουργών εν σχέσει προς τον υπολογισμόν αύτών

Αποδοχαί μισθωτών διά την κατ' άρθρον 25 Α.Ν. 1846/1951 περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων κατάταξιν εις ασφαλιστικάς κλάσεις.—Έννοια αποδοχών.—Υποκείμενα εις εισφοράς και τα δώρα λόγω εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα επί τω πράγματι καταβαλλομένων εις τους μισθωτούς ποσών, ως προσαυξανόντων τας αποδοχάς των.—Έλλειψις εξουσιοδοτήσεως των Υπουργών προς καθορισμόν διαφόρου τρόπου υπολογισμού των εισφορών.

Έχει ζωηράν ενδιαφέρον ή κατωτέρω απόφασις του Αρείου Πάγου, δια της οποίας ανηρέθη η υπ' αριθ. 1450/1968 απόφασις του Εφετείου Αθηνών.

Διά της το πρώτον, κατ' απομάκρυνσιν της μέχρις αυτής διοικητικής πρακτικής να υπολογίζωνται τα «δώρα» καθ' εορτάς βάσει του νομίμου μισθού εκδοθείσης υπ' αριθ. 36980/2080/1967 αποφάσεως των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας (ΕΚΔ 26, 514), θεσπισθείσης υποχρεώσεως των εργοδοτών προς καταβολήν δώρου (καθ' εορτάς Πάσχα 1967) βάσει των πράγματι καταβαλλομένων μισθών και ημερομισθίων και υπερτέρων δηλαδή των νομίμων κατ' ατομικήν συμφωνίαν, ή οποία είναι έγκυρος κατ' άρθρον 25 του νόμου 3239/1955, καθωρίσθη, ότι αι εισφοραί προς τους Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφαλίσεως δέν θά υπολογισθούν βάσει των πράγματι καταβαλλομένων μισθών ή ημερομισθίων, αλλά βάσει των νομίμων τοιούτων.

Το Ι.Κ.Α. όμως διά πράξεως επιβολής εισφορών υπεχρέωσεν επιχείρησιν να καταβάλη ασφαλιστικάς εισφοράς επί των πράγματι καταβαλλομένων μισθών και ημερομισθίων, κατά της πράξεως δε ταύτης ή επιχείρησις ήσκησεν ένώπιον του Πρωτοδικείου Αθηνών ανακοπήν, ζητήσασα να ακυρωθή, άλλως να εξαφανισθή ή πράξις επιβολής εισφορών εις βάρος της διά ποσόν δραχμών 31.675, άλλως να αναγνωρισθή, ότι ή αληθής έννοια του άρθρου 9 της ανωτέρω υπουργικής αποφάσεως είναι, ότι ο υπ' αυτού προβλεπόμενος και καθιερούμενος τρόπος υπολογισμού των υπέρ του Ι.Κ.Α., ως και παντός Ασφαλιστικού Οργανισμού, κρατήσεως και εισφορών επί των νομίμων αποδοχών, αφορά πάντας τους εργοδότας και εφαρμόζεται επί πάντων των εργοδοτών και δή και επί εκείνων, οίτινες υπελόγισαν και εχορήγησαν τα δώρα επί των πράγματι καταβαλλομένων τότε αποδοχών των μισθωτών και κατ' ακολουθίαν και επ' αυτής.

Δέν υπάρχει αμφιβολία, ότι, ως δέχεται και ή κατωτέρω αρεοπαγιτική απόφασις (βλ. και ομοφώνους σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 26, 568, ένθα εσημειώσαμεν, ότι, καθ' ήμάς, και αυτή ή επιβολή των δώρων βάσει των πράγματι καταβαλλομένων μισθών και ημερομισθίων κείται εκτός νομοθετικής εξουσιοδοτήσεως), δέν είχον εκ του νόμου οι κατά τον ά.ν. 1777/1951 άρμόδιοι διά την επιβολήν υποχρεώσεως καταβολής δώρων καθ' εορτάς Υπουργοί εξουσιοδότησιν, ίνα καθορίσουν άλλως, ή ως αι κείμεναι διατάξεις ορίζουν, τον επί των δώρων τούτων υπολογισμόν των εισφορών, εγκαταλείφαντες, ως ήδει νομίμως, τον διάφορον τούτον υπολογισμόν εις τας μεταγενεστέρας της εν λόγω αποφάσεως των.

Αρείου Πάγου 62/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. **Λ. Κανελλόπουλος**

Δικηγόροι οι κ.κ. Δ. Θεοδοσόπουλος, Αρ. Χατζής.

Διά της παραγράφου 4 του άρθρου 25 του ά.ν. 1846/1951 «περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων», ως αύτη αντικατεστάθη δι' άρθρου 4 του νόμου 4476/1965, ωρίσθη, ότι «ως ημερήσιος μισθός διά την κατάταξιν των ησφαλισμένων εις ασφαλιστικάς κλάσεις νοούνται αι πάσης φύσεως αποδοχαί τούτων εις χρήμα

καὶ εἰς εἶδος, τῶν τελευταίων τούτων ἀποτιμωμένων εἰς χρῆμα δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. Ὡς ἀποδοχαὶ νοοῦνται αἱ πάσης φύσεως παροχαὶ τοῦ ἐργοδότου πρὸς τὸν ἠσφαλισμένον, πλὴν ὡρισμένων ἐκτάκτων παροχῶν κοινωνικοῦ χαρακτῆρος, ὁριοθετηθεισῶν διὰ Κανονισμοῦ. Τὰ δῶρα λόγῳ ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, ὡς καὶ τὸ ἐπίδομα ἀδείας, ὑπόκεινται εἰς εἰσφορὰν αὐτοτελῶς, μέχρι τοῦ ποσοῦ πάντως τοῦ τεταρτημορίου τῆς ἀνωτάτης κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου μισθολογικῆς κλάσεως. Διὰ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. 38173/1191/1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, κατ' ἀντικατάστασιν τοῦ ἐδ. α' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 55575/1479/1965 ἀποφάσεως τοῦ ἰδίου Ὑπουργοῦ κωδικοποιηθέντος Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως Ι.Κ.Α., καθωρίσθησαν ὡς κοινωνικαὶ παροχαί, μὴ συνυπολογιζόμεναι εἰς τὰς ἀποδοχὰς κατὰ τὴν δευτέραν διάταξιν τῆς ἀνωτέρω παρατεθείσης παραγράφου, τὰ δῶρα γάμου τῶν ἠσφαλισμένων καὶ τῶν τέκνων των, τὰ δῶρα γεννήσεως τῶν τέκνων τῶν ἠσφαλισμένων καὶ αἱ βοήθειαι εἰς οἰκογενείας θανόντων ἠσφαλισμένων.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι τὰ δῶρα λόγῳ τῶν ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα ὑπόκεινται εἰς εἰσφορὰς ἐπὶ τῶν πράγματι καταβαλλομένων εἰς τοὺς μισθωτοὺς ποσῶν, ὡς προσαυξανόντων τὰς ἀποδοχὰς τούτων. Ἐξ ἄλλου ἡ δι' ἄρθρου μόνου τοῦ ἀ.ν. 1777/1951, κυρωθέντος ὑπὸ τοῦ νόμου 1901/1951, κατὰ συμπλήρωσιν τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀ.ν. 866/1946, παρασχεθεῖσα εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας ἐξουσιοδότησις ἀφορᾷ τὸν προσδιορισμὸν ἐκτάκτων οἰκονομικῶν ἐνισχύσεων (δώρων) ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος, πρὸς τοὺς μισθωτούς, τοὺς παρέχοντας ὑπηρεσίας πρὸς οἱονδήποτε ἐργοδότην ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, οὐδόλως δὲ διὰ τῆς διατάξεως ταύτης παρέχεται εἰς τοὺς ὡς εἴρηται Ὑπουργοὺς ἐξουσία πρὸς καθορισμὸν τῶν ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν ἐπὶ τῶν ποσῶν τῶν δώρων τούτων ἢ πρὸς ἐξαίρεσιν μέρους τοῦ ποσοῦ τούτων ἀπὸ τῶν ἐν λόγῳ εἰσφορῶν, κατὰ τροποποίησιν τῶν ἀνωτέρω ἀναφερθεισῶν νομικῶν διατάξεων. Τοιαύτη ἐξουσία δὲν παρέχεται οὔτε ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 § 2 τοῦ νόμου 4547/1966 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας κλπ.», καθορισάσης ἁπλῶς καὶ ἑτέραν κατηγορίαν μισθωτῶν, δυναμένων νὰ τύχωσι τῶν ὡς ἄνω ἐκτάκτων παροχῶν, οὔτε ὑπὸ ἄλλης τινὸς διατάξεως νόμου. Ἑπομένως ἡ ὑπ' ἀριθ. 36980/2080/1967 ἀπόφασις τῶν εἰρημένων Ὑπουργῶν, ὁρίζουσα ἐν ἄρθρῳ 2 § 1 μέν, ὅτι ἡ δι' αὐτῆς προβλεπομένη ἔκτακτος οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις (δῶρον) τῶν μισθωτῶν ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα 1967 ἰσοῦται πρὸς τὸ ἥμισυ ἑνὸς μηνιαίου μισθοῦ διὰ τοὺς ἐπὶ μισθῷ ἀμειβομένους, πρὸς 1/3 δὲ ἡμερομισθίου διὰ τοὺς ἡμερομισθίους, ἐν ἄρθρῳ 9 § 1 δέ, ὅτι διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ὑπὲρ τῶν οἰκείων Ἀσφαλιστικῶν καὶ λοιπῶν Ὀργανισμῶν καὶ Λογαριασμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς εἰσφορῶν ἐπὶ τῆς ὡς ἄνω ἐκτάκτου ἐνισχύσεως λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν οὐχὶ αἱ πράγματι καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί, ἀλλ' αἱ νόμιμοι τοιαῦται, τουτέστιν αἱ προβλεπόμεναι ὑπὸ τῶν κατὰ τὴν δημοσίευσιν αὐτῆς ἰσχυουσῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ὑπουργικῶν τοιούτων, κανονισμῶν κλπ., ἐξεδόθη ἄνευ νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως ὡς πρὸς τὴν τελευταίαν ταύτην διάταξιν καὶ συνεπῶς τυγχάνει ἀνίσχυρος, ἡ δὲ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις, ἀντίθετα ἀποφηναμένη, ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς ἀνωτέρω διατάξεις καὶ ἀναιρετέαν ἑαυτὴν κατέστησε κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 807 ἐδ. 17 Πολ. Δικονομίας, ἐφαρμοστέαν ἐν προκειμένῳ τυγχάνουσαν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 24 τοῦ Εἰσαγ. Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Διαδικασίας, ὡς ἐκ τοῦ χρόνου ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως καὶ κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου δεύτερον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου.

ΥΠΕΡΩΡΙΑΙ

ΠΑΡΑΙΤΗΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΑΠΟ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΝ ΕΚ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΥΠΕΡΩΡΙΩΝ

Χρόνος παραγραφῆς ἀξιώσεως ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ

Ἀρχή τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου.—Ἀκυρότης παραιτήσεως τοῦ ἐργαζομένου ἀπό δικαιωμάτων ἐκ διατάξεων δημοσίας τάξεως.—Τοιαύτη καί ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 § 2 Ν.Δ. 4020/1959 περί τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἐργαζομένου ἐκ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας.—Ἄκυρος ἡ ἔστω καί ἐκ τῶν ὑστέρων παραίτησις ἀπό τοῦ δικαιώματος πρός λῆψιν τῆς ἐκ τῆς παρανόμου ἀπασχολήσεώς του ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου κατά τάς περί ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεις καί καθ' ὅ μέρος προέρχεται ἐξ ἀκύρου ὑπερωριακῆς ἐργασίας παρασχεθείσης πρό τοῦ Νόμου 4029/1959.—Ὑπαγωγή ἀξιώσεως εἰς εἰκοστήν παράγραφον ἄρθρου 249 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ὑπολογισμός ὠφελείας ἐργοδότου ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ.— Προσαύξησις 25 ο/ο κατ' ἄρθρον 9 π.δ. 27 Ἰουνίου / 4 Ἰουλίου 1932.

Ἀνηρέθη ὑπό τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐν μέρει ἡ ὑπ' ἀριθ. 16727/1967 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν νόμου ΓΝΟΔ'/1911 Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ἔχει νομολογηθῆ (Α.Π. 457/1964, εἰσηγητής *Μιχ. Ζαφειρόπουλος*, ΕΕΔ 27, 348, Α.Π. 24/1968, εἰσηγητής *Δ. Κανελλάκος*, ΕΕΔ 27, 318), ὅτι ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ ν.δ. 4020/1959 (ΕΕΔ 18, 1971) περί παρανόμων ὑπερωριῶν προκύπτει, ὅτι τῶν εἰς τήν διάταξιν ταύτην καθοριζομένων ἀποζημιώσεων δέν εἶναι ἐπιτρεπτή ἡ ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ παραίτησις.

Ἐξ ἄλλου, ὡς ἔχει νομολογηθῆ ὑπό τῆς Α.Π. 386/1967 (εἰσηγητής *Δ. Κοκόρης*, ΕΕΔ 26, 891), ἡ ἀκυρότης τῆς παραιτήσεως ἐκτείνεται καί εἰς τάς ἀξιώσεις, αἱ ὁποῖαι ἀφορῶσιν ἀπόδοσιν ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου ἐξ ἀκύρου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, παρασχεθείσης πρό τοῦ νόμου τούτου. (Ἴδετε ὅμως σημείωσιν μιας ἐν ΕΕΔ 26, 889 ἐπόμ.).

Τοῦτο δέχεται καί ἡ κατωτέρω νεωτέρα ἀρεοπαγιτική ἀπόφασις.

Ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ἐπρόκειτο περί παροχῆς παρανόμων ὑπερωριῶν (ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς), παρά ταῦτα ὅμως ἡ ἀπόφασις ἐπιδικάζει καί προσαύξησιν κατά 25% κατά τό ἄρθρον 9 τοῦ π.δ. τῆς 27 Ἰουνίου / 4 Ἰουλίου 1932 «περί κωδικοποιήσεως καί συμπληρώσεως τῶν περί ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων».

Ἀλλά θά μᾶς ἐπιτραπῆ νά σημειώσωμεν, ὅτι ἡ διάταξις αὕτη (ἴδετε ἴδη διάταξιν ἄρθρου 8 ν.δ. 4020/1959) δέν εἶχεν ἐφαρμογήν εἰς τήν περίπτωσιν, ἐφαρμοζομένη μόνον ἐπί νομίμως παρεχομένων ὑπερωριῶν. (Ἴδετε *Τούση-Σταυροπούλου*, Ἐργατικόν Δίκαιον, σελ. 288, σημ. 8, Α.Π 29/1955, εἰσηγητής *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 14, 690, Α.Π. 332/1954, εἰσηγητής *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 13, 516, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 4550/1959, εἰσηγητής *Σ. Ποταμιάνος*, ΕΕΔ 18, 958).

Ἔχει ἤδη λυθῆ ὑπό τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἡ γνώμη τῆς ὁποίας ἀκολουθεῖται ἤδη (Α.Π. 23/1963, Ὁλομελείας, εἰσηγητής *Ν. Χορταλάμπης*, ΕΕΔ 22, 216), ὅτι αἱ ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀξιώσεις τῶν μισθωτῶν, μή οὖσαι μισθοί, ὑπάγονται εἰς τήν εἰκοστήν παράγραφον τοῦ ἄρθρου 249 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἀρείου Πάγου 67/1969, Τμ. Β'

Πρόεδρος ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κίμων Παυλίδης**

Δικηγόροι οἱ κκ. Ἀντ. Πετρόγλου, Ἀρ. Μυριάνθης

Κατά τήν ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 8 τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἡρμηνεύθη αὐθεντικῶς διά τοῦ ἄρθρου 11 § 1 τοῦ ἀ.ν. 547/1937, 4 τοῦ ἀ.ν. 1843/1939, 27 τοῦ ἀ.ν. τῆς 28/31 Ὀκτωβρίου 1935 «περί προστασίας ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν», 5 § 1 τοῦ ἀ.ν. 539/1945, 14 τοῦ νόμου 551/1914 συναγομένην ἀρχήν τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, ἐφ' ὅσον ἐκ ρητῆς διατάξεως δέν προκύπτει τό ἀντίθετον, δέν συγχωρεῖται καί εἶναι ἄκυρος πᾶσα παραίτησις τοῦ ἐργαζομένου ἀπό δικαιωμάτων, ἀναγνωριζομένων εἰς αὐτόν, ἀμέσως ἤ ἐμμέσως, ὑπό διατάξεων δημοσίας τάξεως. Τοιαύτη εἶναι καί ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ ν.δ. 4020/1959 περί τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἐργαζομένου ἐκ παρασχεθείσης παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ὡς ἀποσκοποῦ-

σα εἰς τὴν περιστολὴν τῆς ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως τῶν ἐργαζομένων, τόσον πρὸς προστασίαν τῆς ὑγείας τούτων, ὅσον καὶ πρὸς διεύρυνσιν εὐκαιριῶν ἀπασχολήσεως ἀνέργων. Εἶναι, ὅθεν, ἄκυρος ἡ ἔστω καὶ ἐκ τῶν ὑστέρων παραίτησις τῶν ἐργαζομένων ἀπὸ τοῦ δικαιώματός των πρὸς λῆψιν τῆς ἐκ τῆς παρανόμου ἀπασχολήσεώς του ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου, κατὰ τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεις, εἰς ἃς ἡ διαληφθεῖσα διάταξις ἀναφέρεται, ὡς τοῦτο προκύπτει ἐκ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἰδίου ἄρθρου περὶ ἀκυρότητος τῶν ἐν αὐτῷ συμφωνιῶν, ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς ὁποίας περιλαμβάνεται καὶ ἡ παραίτησις ἀπὸ τῶν εἰρημένων δικαιωμάτων. Δεδομένου δὲ ὅτι ἡ τελευταία αὕτη διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959 τὰς μὲν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος αὐτοῦ (12 Νοεμβρίου 1959) συναφθείσας τοιαύτας συμφωνίας κηρύσσει ἀκύρους διὰ τὸν ἀπὸ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ καὶ ἐφεξῆς χρόνον, τὰς δὲ μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος του συναπτομένας κηρύσσει ἀκύρους ἄνευ διακρίσεώς τινος, ἕπεται, ὅτι αἱ τελευταῖαι αὗται καὶ ἡ ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς διατάξεως περιλαμβανομένη παραίτησις εἶναι ἄκυροι καὶ καθ' ὃ μέρος ἀφορῶσιν ἀπόδοσιν ὠφελείας ἐξ ἀκύρου ὑπερωριακῆς ἐργασίας παρασχεθείσης πρὸ τοῦ νόμου τούτου. Ἑπομένως τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, θεωρῆσαν ἰσχυρὰν ὡς παραίτησιν ἀπὸ τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐνάγοντος ἐκ παρασχεθείσης ὑπ' αὐτοῦ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, διὰ τὸ ἀπὸ 1ης Μαρτίου 1953 μέχρι καὶ 11ης Νοεμβρίου 1959 χρονικὸν διάστημα, τὴν ἐν ταῖς ἀπὸ 27 Ἰανουαρίου 1965 ὑπὸ ἐξοφλητικὰς ἀποδείξεσι δήλωσιν τοῦ ἐνάγοντος ὅτι ἔλαβε τὸ ἐν αὐταῖς ἀναγραφόμενον ποσὸν ὡς ἀμοιβὴν διὰ τὰς μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης πραγματοποιηθείσας ὑπερωρίας του καὶ οὐδεμίαν διατηρεῖ ἀξίωσιν κατὰ τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἐναγομένης ἐξ ὑπερωριῶν, παρεβίασε τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 § 4 τοῦ ν.δ. 4020/1959, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τῶν ἄρθρων 3, 174 καὶ 180 τοῦ Α.Κ., καὶ ἀναιρετέαν ὡς πρὸς τὸ μέρος τοῦτο κατέστησε τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδ. 17 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν περὶ τούτου μόνον λόγον ἀναιρέσεως.

Ἐπὶ τῆς οὐσίας.

Αἱ ἀξιώσεις τοῦ ἐργαζομένου ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ λόγῳ παροχῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ἰδὲ ἀφορῶσαι μισθοὺς ἢ περιοδικὰς παροχάς, δὲν ὑπόκεινται εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 250 τοῦ Α.Κ. ὁριζομένην πενταετῆ παραγραφήν, ἀλλ' εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 249 τοῦ αὐτοῦ Κώδικος ὁριζομένην γενικὴν εἰκοσαετῆ τοιαύτην. Ὅθεν ἡ περὶ πενταετοῦς παραγραφῆς τῆς κρινομένης ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, λόγῳ παροχῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας κατὰ τὸ ἀπὸ 1 Μαρτίου 1953 μέχρι τῆς 11 Νοεμβρίου 1959 χρονικὸν διάστημα, ἀξιώσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐνάγοντος ἔνστασις τῆς ἐφεσιβλήτου ἐναγομένης εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμος.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνώπιον τοῦ εἰς πρῶτον βαθμὸν δικάσαντος Πρωτοδίκου ἐξετασθέντων μαρτύρων, περιεχομένων ἐν τοῖς ταυταριθμίοις τῇ ἐκκαλουμένῃ ἀποφάσει πρακτικοῖς συνεδριάσεως, τῶν ἐνώπιον συμβολαιογράφων ἐνόρκων βεβαιώσεων, ἃς ἐπικαλεῖται καὶ προσάγει ἡ ἐφεσίβλητος, καὶ τῶν ὑπ' αὐτῆς νομίμως προσαγομένων καὶ ἐπικαλουμένων ἐγγράφων ἀπεδείχθη, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν κατὰ τὸ ἀπὸ 1 Μαρτίου 1953 μέχρι καὶ 11 Νοεμβρίου 1959 χρονικὸν διάστημα εἰργάζετο καθ' ἑκάστην ἐπὶ 40' λεπτὰ τῆς ὥρας ὑπὲρ τὸ νόμιμον ὀκτάωρον κατὰ μέσον ὅρον, ἤτοι ἐπὶ 20' λεπτὰ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς κανονικῆς ὀκταώρου ἐργασίας του πρὸς ἐνέργειαν τῶν ἀναγκαίων προπαρασκευαστικῶν ἐργασιῶν διὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τοῦ συνεργείου του καὶ ἐπὶ 20' λεπτὰ μετὰ τὴν λῆξιν αὐτῆς διὰ τὴν ἐνημέρωσιν τοῦ διαδεχομένου αὐτὸν ἐπιστάτου. Οὕτω κατὰ τὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα ἡ ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ὠφέλεια τῆς ἐργοδότιδος, ἡ ἀποδοτέα εἰς τὸν ἐνάγοντα κατὰ τὸ ἄρθρον 904 τοῦ Α.Κ., ὑπολογιζομένη βάσει τῶν ἐκ τῶν προσαγομένων καταστάσεων προκυπτουσῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ, ἀνέρχεται εἰς τὰ ἑξῆς ποσά: 1) Ἀπὸ 1 Μαρτίου 1953 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1954 μηνιαῖαι ἀποδοχαὶ δραχμαὶ 1600 : 25 = δραχμαὶ 64 ἑκάστου ἡμερομισθίου διὰ 8 = δραχμαὶ 8 ἑκάστου ὡρομισθίου καὶ δι' ἐργασίαν 40' λεπτῶν τῆς ὥρας δραχμαὶ 5,331 Χ 550 ἡμέρας δραχμαὶ 2.931,50. 2) Κατὰ τὸ ἔτος 1955 μηνιαῖαι ἀποδοχαὶ δραχμαὶ 2.610, ἡμερομισθίου δραχμαὶ 104,40 : 8 = 13,05 ὡρομισθίου καὶ δι' ἐργασίαν 40' λεπτῶν τῆς ὥρας δραχμαὶ 8,70 Χ 300 ἡμέρας δραχμαὶ 2.610. 3) Κατὰ τὸ ἔτος 1956 μηνιαῖαι ἀποδοχαὶ δραχμαὶ 2.743, ἡμερομισθίου δραχμαὶ 109,72 : 8 δραχμαὶ 13,72 ὡρομισθίου καὶ δι' ἐργασίαν 40' λεπτῶν τῆς ὥρας δραχμαὶ 9,15 Χ 300 ἡμέρας

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΠΡΟΣΛΗΦΘΕΝΤΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Κρίσις Πρωτοδικειακής Επιτροπής καὶ ἔλεγχος Συμβουλίου Επικρατείας

Επιτρεπτή ἡ ἀπόλυσις τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων πολεμιστῶν μόνον εἰς τὰς ἐν τῷ Νόμῳ ὁριζομένας περιπτώσεις, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ κατόπιν ἀποφάσεων τῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ ἄρθρου 7 Α.Ν. 244/1936 προβλέπεται καὶ ἀποδεδειγμένη ἀνεπάρκεια ἢ ἀκαταλληλότης.—Ἀκύρωσις ἀποφάσεως Ἐπιτροπῆς περὶ μὴ συνδρομῆς σοβαροῦ παραπτώματος δι' ἀπόλυσιν πολεμιστοῦ.

Ἡ ἀπόλυσις τῶν ἀναγκαστικῶς κατὰ τὸν ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη, προσλαμβανομένων πολεμιστῶν ἐπιτρέπεται δι' ὡρισμένους λόγους (ἄρθρον 4 § 1 ν.δ. 4185/1961, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 61/1968 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς κειμένης περὶ προστασίας τῶν πολεμιστῶν νομοθεσίας», ΕΕΔ 28, 56) καὶ κατόπιν ἀποφάσεως τῆς συνεστημένης πρὸς τοῦτο Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς. (Ἴδετε περὶ τῆς συνθέσεως ταύτης Σ.Ε. 3143/1968, εἰσηγητὴς *Β. Ρόκης*, ΕΕΔ 28, 226). Κατὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπιτρέπεται αἴτησις ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἡ περὶ τοῦ πραγματικοῦ ζήτημα ζητήματος, ἂν συντρέχωσιν οἱ προβαλλόμενοι λόγοι ἀπολύσεως, κρίσις ἀνήκει εἰς τὴν Ἐπιτροπήν, ἡ ὁποία ἀποφαίνεται κατὰ νόμον μετὰ προηγουμένην ἔρευναν καὶ ἐκτίμησιν τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, τῆς κρίσεως αὐτῆς μὴ ὑποκειμένης εἰς τὸν κατ' οὐσίαν ἔλεγχον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, εἰμὴ ὁσάκις ἐνωπίων αὐτοῦ προσκομίζονται στοιχεῖα, ἀποδεικνύοντα ὅτι τὰ ἐφ' ὧν ἐστηρίχθη πραγματικὰ περιστατικὰ εἶναι ἀνύπαρκτα (Σ.Ε. 951/1958), ἢ ἂν ὑπάρχῃ ἀντικειμενικὴ πλάνη περὶ τὰ πράγματα, ἡ ὁποία νὰ συνιστᾷ παράβασιν νόμου ἢ κατάχρησιν ἐξουσίας, καταδήλως προκύπτουσα ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς διοικητικῆς πράξεως, εἴτε ἄλλου τινὸς ἐκ τῶν ἐν τῇ φακέλῳ στοιχείων (Σ.Ε. 300/1943 καὶ ἄλλαι).

Τὸ ἀκαταλλήλου ζήμιος ἢ ἡ ἀνάρμοστος συμπεριφορὰ ἀποτελοῦσι νομικὰς ἐννοίας, ὁ καθορισμὸς τοῦ περιεχομένου τῶν ὁποίων ὑπὸ τοῦ διοικητικοῦ ὀργάνου δὲν εἶναι ἀνέλεγκτος, ἐνῶ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας δικαιουμένου ὅπως ἐλέγξῃ τὴν συμφώνως πρὸς τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ νόμου ὀρθὴν ἢ μὴ ὑπαγωγὴν εἰς τὸν νομικὸν κανόνα τῆς ὑπὸ τοῦ διοικητικοῦ ὀργάνου γενομένης δεκτῆς πραγματικῆς καταστάσεως. (Ἴδετε Σ.Ε. 1701/1959, εἰσηγητὴς *Ἠρ. Ταικλητήρας*, ΕΕΔ 18, 1239).

Ὁπωσδήποτε ὅμως ἡ ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς, συλλογικοῦ ὀργάνου διοικήσεως, πρέπει, κατὰ τὰ ἐν τῷ διοικητικῷ δικαίῳ κρατοῦντα, νὰ εἶναι ἐπαρκῶς αἰτιολογημένη.

Ἐπὶ τοῦ θέματος εἶναι ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ

δραχμαὶ 2.742. 4) Κατὰ τὸ ἔτος 1957 μηνιαῖαι ἀποδοχαὶ δραχμαὶ 2.780, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 111,12 : 8 δραχμαὶ 13,89 ὡρομίσθιον καὶ δι' ἐργασίαν 40' λεπτῶν ὥρας δραχμαὶ 9,26 X 300 ἡμέρας δραχμαὶ 2.778. β) Κατὰ τὸ ἔτος 1958 μηνιαῖαι ἀποδοχαὶ δραχμαὶ 3.172, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 126,88 : 8 δραχμαὶ 15,86 ὡρομίσθιον καὶ δι' ἐργασίαν 40' λεπτῶν τῆς ὥρας δραχμαὶ 10,57 X 300 ἡμέρας δραχμαὶ 3.171. 6) Κατὰ τὸ ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου ἕως καὶ 11 Νοεμβρίου 1959 χρονικὸν διάστημα μηνιαῖαι ἀποδοχαὶ δραχμαὶ 3.243, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 129,72 : 8 δραχμαὶ 16,22 ὡρομίσθιον καὶ δι' ἐργασίαν 40 λεπτῶν τῆς ὥρας δραχμαὶ 10,80 X 284 ἡμέρας δραχμαὶ 3.067,20. Ἤτοι ἐν ὅλῳ δραχμαὶ 17.299,70. Εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο δέον νὰ προστεθῇ προσαύξησις 25%, κατὰ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ π.δ. τῆς 27 Ἰουνίου / 4 Ἰουλίου 1932 «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων», ἀνερχομένην εἰς δραχμὰς 4.324,90, τῆς ἀποδοτέας οὕτως εἰς τὸν ἐνάγοντα ὠφελείας τῆς ἐναγομένης ἐργοδότιδος ἀνερχομένης εἰς δραχμὰς 21.624,60. Ὅθεν ὁ δικάσας Πρωτοδίκης, ἀπορρίψας τὴν ἀγωγὴν ὡς πρὸς τὴν ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ λόγῳ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας κατὰ τὸ ἀνωτέρω χρονικὸν διάστημα ἀξίωσιν τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἐσφαλε καὶ ἐξαφανιστέαν ὡς πρὸς τοῦτο κατέστησε τὴν ἐκκαλουμένην ἀπόφασίν του, κατὰ τὸν σχετικὸν δεύτερον λόγον ἐφέσεως, ἐπὶ τῷ τέλει νὰ γίνῃ δεκτὴ διὰ τὸ ἀνωτέρω ποσὸν ἡ ἀγωγή.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 3130/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος Σύμβουλος κ. **Γ. Μαραγκόπουλος**
Εἰσηγητὴς Σύμβουλος κ. **Γ. Κοντογιάννης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Θ. Ζούκας, Γ. Ψυλλής

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς 2/22.12.1967 ἀποφάσεως τῆς ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν Ἐπιτροπῆς Προστασίας Ἐφέδρων Παλαιῶν Πολεμιστῶν (ἄρθρον 7 ἀ.ν. 244/1963), διὰ τῆς ὁποίας ἀπερρίφθη αἴτησις τοῦ αἰτοῦντος Ἰνστιτούτου περὶ ἀπολύσεως τοῦ παρ' αὐτῷ ὑπηρετοῦντος ὡς μαγείρου καὶ προστατευομένου ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 Δ.Π., ὁ ὁποῖος καὶ παραδεκτῶς παρεμβαίνει πρὸς ἀπόρριψιν τῆς αἰτήσεως ταύτης.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 7 ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 ν.δ. 4185/1961, ἡ ἀπόλυσις τῶν τοποθετουμένων νεοπολεμιστῶν ἐπιτρέπεται μόνον εἰς τὰς ὑπὸ τῶν διατάξεων τούτων ὁριζομένας περιπτώσεις, μεταξὺ τῶν ὁποίων εἰδικώτερον, καὶ κατόπιν ἀποφάσεων τῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ ἄρθρου 7 ἀ.ν. 244/1936, προβλέπονται καὶ α) αἱ παραβάσεις ὑπηρεσιακῶν κανονισμῶν κλπ., διὰ τὰς ὁποίας ὁρίζεται ἡ ποινὴ τῆς ἀπολύσεως, β) ἡ ἀποδεδειγμένη ἀνεπάρκεια ἢ ἀκαταλληλότης, ἐφ' ὅσον δὲν ὀφείλονται εἰς τὰ τραύματα τοῦ προστατευομένου, καὶ ἡ ἀνάρμοστος συμπεριφορά.

Διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως, ἐκδοθείσης κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, ἀπερρίφθη ἡ ἀπὸ 20.5.1967 αἴτησις τοῦ ἤδη αἰτοῦντος Ἰνστιτούτου περὶ ἀπολύσεως τοῦ παρεμβαίνοντος, ἐπὶ τῇ σκέψει ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν ἐπείσθη περὶ τῆς ἀκαταλληλότητος αὐτοῦ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων του.

Καθ' ὅσον παραιτέρω ἐν τῇ θεμελιώσει τῆς ἀνωτέρω κρίσεως ἐγένετο διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως δεκτόν, κατ' ἐκτίμησιν τῶν ἐκατέρωθεν προσκομισθέντων ἀποδεικτικῶν στοιχείων, ὅτι ὁ παρεμβαίνων δὲν εἶχεν ὑποπέσει εἰς τὰ ἐν αὐτῇ περιγραφόμενα δύο παραπτώματα, ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις ἐλέγχεται ἐπαρκῶς αἰτιολογημένη, δὲν ἀποδεικνύεται δὲ ἐκ τοῦ φακέλου ἢ ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος, ὅτι ἐπλανήθη αὕτη ὡς πρὸς τὰ ὑπ' αὐτῆς γενόμενα δεκτά, κατ' οὐσιαστικὴν καὶ ἀνέλεγκτον κρίσιν, πραγματικὰ περιστατικά, ἀπορριπτομένου οὕτω τοῦ περὶ τῶν ἀντιθέτων προβαλλομένου λόγου ἀκυρώσεως.

Βασίμως προβάλλεται παράβασις νόμου καὶ ἀναιτιολόγητον τῆς προσβαλλομένης πράξεως ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τὸ μὲν ὅτι δὲν ἐξητάσθησαν, ἀπορριφθέντες σιωπηρῶς, οἱ διὰ τῆς αἰτήσεως καὶ τοῦ σχετικοῦ ὑπομνήματος τοῦ αἰτοῦντος Ἰνστιτούτου προβληθέντες πράγματι ἕτεροι λόγοι ἀπολύσεως, ἤτοι ὅτι ὁ παρεμβαίνων εἶχεν ἀρνηθῆ νὰ συμμορφωθῆ εἰς ὑπόδειξιν ἀνωτέρου του περὶ τοῦ τρόπου παρασκευῆς τῶν γευμάτων, προκαλέσας μάλιστα καὶ ἐπεισόδιον μετ' αὐτοῦ καὶ ὅτι οὗτος εἶχε διαπραγμάτευσιν ἀνεπιτρέπτου παρελθόν, τὸ δὲ ὅτι, προκειμένου περὶ ἑτέρου προβληθέντος παραπτώματος, συνισταμένου εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ παρεμβαίνοντος καθαρισμὸν τῶν ὑποδημάτων του εἰς τὸν νιπτῆρα πλύσεως τῶν σκευῶν τοῦ μαγειρείου, ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις ἔκρινεν, ὅτι, καὶ ἂν ὑποτεθῆ τοῦτο ἀληθές, δὲν συνιστᾷ σοβαρὸν παράπτωμα, δυνάμενον νὰ ἐπισύρῃ τὴν ἀπόλυσιν. Διότι κατ' ἐσφαλμένην πράγματι ἑρμηνείαν τῶν προεκτεθεισῶν διατάξεων τοῦ νόμου ἐκρίθη, ὅτι τὸ τελευταῖον τοῦτο παράπτωμα, ἐκ μέρους μαγείρου καὶ μάλιστα νοσοκομείου, στερεῖται σοβαρότητος καὶ ὡς ἐκ τούτου ἦτο ἀδιάφορος ἡ ἐξακρίβωσις τοῦ πραγματικῶς ὑποστατοῦ αὐτοῦ, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπεχρεοῦτο συνεπῶς ἡ Ἐπιτροπή, ἵνα, κατὰ συνεκτίμησιν μετὰ τῶν λοιπῶν ὡς ἄνω, μὴ ἐξεταισθέντων λόγων, ἐὰν ἔσον ἤθελον κριθῆ συντρέχοντες, ἀποφανθῆ, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου, περὶ τοῦ δεδικαιολογημένου ἢ μὴ τῆς αἰτηθείσης ἀπολύσεως τοῦ παρεμβαίνοντος. Ὅθεν εἶναι διὰ τοῦτο ἀκυρωτέα ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις.

Ἡ συχὶ διατήρησις ἐκ μέρους τοῦ παρεμβαίνοντος παντοπωλείου ἢ ἡ εἰς αὐτὸν δήλωσις ὅτι εἰς περίπτωσιν πειθαρχικῆς ὑποτροπῆς θὰ ἀπολύεται ἐκ τῆς ὑπηρεσίας δὲν συνιστοῦν καθ' ἑαυτὰ νόμιμα κριτήρια διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν προεκτεθεισῶν διατάξεων, ὥστε ἀβασίμως προβάλλεται τὸ παράπονον ὅτι ἀνεξετάστως ἀπερρίφθησαν διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως ἀντίστοιχοι ἰσχυρισμοὶ τοῦ αἰτοῦντος.

ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Πάροδος άπράκτου προθεσμίας έκδόσεως άποφάσεως Συμβουλίου

Άναγκαίος όρος διά τήν άπαλλαχήν του έργοδότου πάσης εύθύνης έπι παρελεύσει άπράκτου τής προθεσμίας του άρθρου 11 του Α.Ν. 1836/1951, ώς έτροποποιήθη διά του άρθρου 10 Ν.Δ. 2657/1953, ή σύμφωνος πρός τόν Νόμον ύποβολή έκ μέρους του έργοδότου τής αίτήσεως άντικαταστάσεως, συνοδευομένης δηλαδή, έπι ποινή άπαραδέκτου, διά γραμματίου είσπράξεως του έν τή διατάξει του άρθρου 14 Ν.Δ. 2657/1953 όριζομένου χρηματικού ποσού.—Δικαστικός έλεγχος.

Άνηρέθη άπό τής κατωτέρω άποφάσεως του Άρείου Πάγου ή υπ' άριθ. 478/1968 άπόφασις του ώς έφετείου δικάσαντος κατά τήν έργατικήν διαδικασίαν νόμιμον Γ'ΘΔ'/1911 Πρωτοδικείου Χαλκίδος.

Έζητήθη ύπό έπιχειρήσεως, κατ' έφαρμογήν τής διατάξεως του άρθρου 11 του ά.ν. 1836/1951, ώς έτροποποιήθη διά του άρθρου 10 του ν.δ. 2657/1953 (ίδετε ήδη διάταξιν άρθρου 6 ν.δ. 61/1969, ΕΕΔ 28, 59), ή άντικατάστασις έναγκαστικώς τοποθετηθέντος πολεμιστού.

Ή άνωτέρω διάταξις ώριζεν, ότι, παρερχομένης άπράκτου τής προθεσμίας των 30 ήμερών άπό τής είς τό Συμβούλιον ύποβολής τής αίτήσεως, ό ύπόχρεως άπαλλάσσεται διά τόν έφεξής χρόνον διά τόν οίτινος ζητείται ή άντικατάστασις πάσης εύθύνης έκ του παρόντος ή άλλου νόμου άπορρεούσης (Ίδετε καί Α.Π. 641/1968, εἰσηγητής *Κων. Κλαμαρής*, ΕΕΔ 28, 311, ένθα είς σημειώσεις μας καί λοιπαί).

Άλλά, κατά τό άρθρον 14 του ν.δ. 2657/1953 (ΕΕΔ 12, 1222), πάσα αίτησις, ύποβαλλομένη ένώπιον του Συμβουλίου προστασίας άπολυομένων περί άνακλήσεως πολεμιστών (άρθρον 11 ά.ν. 1836/1951), καθώς καί ένώπιον του Δευτεροβαθμίου Συμβουλίου (άρθρον 11 του παρόντος νόμου), είναι άπαράδεκτος, έφ' όσον δέν συνοδεύεται διά γραμματίου είσπράξεως τής Έθνικής Τραπέζης τής Έλλάδος καί Άθηνών έκ δραχμών 75.000 (παλαιάς εκδόσεως), ὅπερ καταθέτει κλπ.

Είς τήν περίπτωσιν τής άρεοπαγιτικής άποφάσεως δέν συνεδόθη ή του έργοδότου αίτησις άντικαταστάσεως διά του άνωτέρω γραμματίου είσπράξεως καί συνεπώς, ώς όρίζει ή διάταξις, ή αίτησις αύτη ήτο άπαράδεκτος, έξ ού, ώς δέχεται ή άρεοπαγιτική άπόφασις, δέν ήδύνατο νά κινηθή καί ή διαδικασία περί άντικαταστάσεως, ώστε νά άπαλλαγή ό έργοδότης πάσης εύθύνης μετά παρέλευσιν άπράκτου τής προθεσμίας τών 30 ήμερών άπό τής ύποβολής τής αίτήσεως.

Ταύτα ένδιαφέροντα καί διά τήν έφαρμογήν τής νέας διατάξεως του άρθρου 6 του ν.δ. 61/1969 (ΕΕΔ 28, 59), διότι κατά τήν παράγραφον 5 αύτου έν άπράκτω παρόδω δημήνου, έντός του οποίου πρέπει νά κληθή καί έπιδοθή ή άπόφασις του Συμβουλίου, άπό τής ύποβολής τής αίτήσεως, ό ύπόχρεως (έργοδότης) δύναται νά προβή άνευ προσαγωγής είς τήν Έπιτροπήν του άρθρου 7 του ά.ν. 244/1936 καί του ά.ν. 771/1937 είς καταγγελίαν τής μετά του πολεμιστού συμβάσεως έργασίας...

Προϋποτίθεται ήμως ή κατά νόμιμον τρόπον ύποβολή τής αίτήσεως (μετά γραμματίου είσπράξεως), ὡς δέχεται ὁ Άρειος Πάγος.

Άρείου Πάγου 95/1969, Τμ. Β'

Πρόεδρος ὁ Άρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Εἰσηγητής ὁ Άρεοπαγίτης κ. **Χρ. Κομοτοῦρος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Βασιλείου, Π. Καράμαλης

Κατά τήν διάταξιν του άρθρου 11 του ά.ν. 1836/1951, ὡς τό δεύτερον έδάφιον αὐτοῦ ἀντικατεστάθη διά του άρθρου 10 του ν.δ. 2657/1953, ὁ ἐργοδότης δύναται νά ζητήσῃ παρά τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου τήν ἀντικατάστασιν τοῦ παρ' αὐτῷ τοποθετηθέντος ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου προστατευομένων προσώπων. Τά οἰκεῖα Συμβούλια ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐντός 30 ἡμερῶν ἀπό τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς αἰτήσεως ἀνακαλέσωσι τόν τοποθετηθέντα καί τοποθετήσωσι ταυτοχρόνως ἤ καί μεταγενεστέρως ἕτερον πρόσωπον τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος νόμου. Ἡ αἴτησις ὑποβάλλεται ἀφοῦ ὑπηρετήσῃ ὁ τοποθετηθείς τοὐλάχιστον 15 ἡμέρας. Παρερχομένης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας τῶν 30 ἡμερῶν ἀπό τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς περί ἀντικαταστάσεως αἰτήσεως ὁ ὑπόχρεως ἀπαλλάσσεται, ὡς πρός τόν ἑφεξῆς χρόνον, διά τόν οὗτινος ζητεῖται ἡ ἀντικατάστασις, πάσης εὐθύνης ἐκ τοῦ παρόντος ἤ ἄλλου νόμου ἀπορρεούσης. Κατά δέ τό ἄρθρον 14 τοῦ ὡς ἄνω ν.δ. 2657/1953 πᾶσα αἴτησις, ὑποβαλλομένη ἐνώπιον τοῦ Συμβου-

λίου Προστασίας Απολυομένων Πολεμιστών περὶ ἀνακλήσεως (ἄρθρον 11 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951), εἶναι ἀπαράδεκτος, ἐφ' ὅσον δὲν συνοδεύεται διὰ γραμματίου εἰσπράξεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος καὶ Ἀθηνῶν ἐκ δραχμῶν 75.000 παλαιᾶς ἐκδόσεως, ὅπερ κατατίθεται εἰς ἴδιον λογαριασμὸν ἐπ' ὀνόματι τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων.

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν παρατεθεισῶν διατάξεων διὰ τὴν νομιμότητα τῆς ὑποβληθείσης ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου πρὸς τὸ ἁρμόδιον Συμβούλιον αἰτήσεως περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ παρ' αὐτῷ τοποθετηθέντος, συμφώνως ταῖς διατάξεσι τοῦ ἀ.ν.1836/1951, καὶ ἐπέλευσιν τοῦ ἐκ τοῦ προμνησθέντος ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 2657/1953 ἐννόμου ἀποτελέσματος, ἀπαιτεῖται, ὡς ἀναγκαῖος ὅρος, ὅπως ἡ αἴτησις αὕτη συνοδεύηται διὰ γραμματίου τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος περὶ εἰσπράξεως ποσοῦ δραχμῶν νέας ἐκδόσεως 75,ὥστε ἐν μὴ τηρήσει τοῦ ὅρου τούτου ἡ ἐν λόγῳ αἴτησις λογίζεται ὡς μὴ γενομένη. Ἐν περιπτώσει τοιαύτης αἰτήσεως ἄνευ τῆς ἐπισυνάψεως αὐτῇ γραμματίου εἰσπράξεως τοῦ εἰρημένου ποσοῦ δὲν κινεῖται ἡ ὡς ἄνω τριακονθήμερος προθεσμία, ὥστε, παρερχομένης ταύτης ἀπράκτου, ν' ἀπαλλάσσεται ὁ αἰτῶν οἱασδήποτε ἐκ τοῦ νόμου εὐθύνης διὰ τὸν ἐφεξῆς χρόνον καὶ νὰ δικαιοῦται νὰ ἀπολύσῃ τὸν οὕτινος ζητεῖται ἡ ἀντικατάστασις πολεμιστὴν ἀζημίως, ἀφοῦ ἡ αἴτησις αὕτη εἶναι ἄνευ νομικῆς σημασίας καὶ δὲν ὀφείλεται ὑποχρέωσις νομίμου ἐνεργείας τοῦ εἰρημένου Συμβουλίου ἐντὸς τῆς ῥηθείσης προθεσμίας. Τὴν ὡς ἄνω δὲ ἔλλειψιν, ἀφορῶσαν τὸ κῦρος καὶ τὴν νομιμότητα τῆς εἰρημένης αἰτήσεως, δικαιοῦνται νὰ ἐξετάσωσι παρεμπιπτόντως τὰ τακτικὰ δικαστήρια, δικάζοντα ἐπὶ τῶν εἰς αὐτὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 Πολ. Δικονομίας ὑπαγομένων ὑποθέσεων διὰ τὴν ἀναγνώρισιν καὶ ἀπόδοσιν ἰδιωτικοῦ τινος δικαιώματος, ἐφ' ὅσον ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει δὲν ὁρίζει ἄλλως ὁ νόμος.

Ὅθεν, δεξάμενον ἀνελέγκτως τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του δείκνυται, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, ὑπαγόμενος εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 καὶ τοποθετηθεὶς παρὰ τῇ ἀναιρεσιβλήτῳ Ἑταιρείᾳ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 366/1.6.1967 ἀποφάσεως τοῦ ἐν Χαλκίδι ἐδρεύοντος Τοπικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, προσέφερεν αὐτῇ τὰς ὑπηρεσίας του ἀπὸ 24.7.1967 ἐν συνεχείᾳ μέχρι τῆς 11.9.1967, ὅτε ἡ ἀναιρεσιβλῆτος ἔπαυσεν ἀποδεχομένη τὰς ὑπηρεσίας του, ἀπολύσασα τοῦτον, μετὰ τὴν ὑπὸ ταύτης ὑποβολὴν τὴν 11.8.1967 αἰτήσεώς της πρὸς τὸ ὡς εἴρηται Συμβούλιον ἀνακλήσεως τῆς τοποθετήσεώς του καὶ ἀντικαταστάσεως αὐτοῦ καὶ τὴν πάροδον ἀπράκτου τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου τασσομένης πρὸς ἀπόφανσιν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τριακονθημέρου προθεσμίας καὶ ὅτι ἡ εἰρημένη αἴτησίς της δὲν συνωδεύετο ὑπὸ γραμματίου εἰσπράξεως ποσοῦ δραχμῶν νέας ἐκδόσεως 75, ὡς ἐκ τῆς ἀπορρήτου ταύτης ὡς προκύπτει, μετὰ ταῦτα δὲ κρίναν ὅτι ἡ παράλειψις καταβολῆς τοῦ ποσοῦ τούτου οὐδεμίαν ἐπήγαγεν ἔννομον ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ κύρους τῆς αἰτηθείσης ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἀντικαταστάσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ ὅτι ἡ ἀπόλυσις του αὐτὴ ἐγένετο νομίμως, ἀπορρίψαν τὸν περὶ τοῦ ἐναντίου μοναδικὸν λόγον ἐφέσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, τῆς ἀπορριψάσης τὴν ἀγωγὴν αὐτοῦ, διότι ἔκρουσαν τὴν ἐπιδίκασιν ἀποδοχῶν ὑπερημερίας, λόγῳ μὴ ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν του, ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προπαρατεθείσας οὐσιαστικὰς διατάξεις, ἐφ' ᾧ καὶ δέον νὰ ἀναιρεθῇ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις κατὰ τὸν μοναδικὸν λόγον ἀναιρέσεως κατ' ἄρθρον 807 ἐδ. 1' Πολ. Δικονομίας.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΚΑΤΑ Ν. 3198)1955

Καταβολή προστίμου έφέσεως κατ' άρθρον 772 προϊσχυούσης Πολ. Δικονομίας

Έφαρμογή άρθρου 772 προϊσχυούσης Πολιτικής Δικονομίας περί καταβολής προστίμου έφέσεως κατά την έργατικήν διαδικασίαν Νόμου ΓΨΟΔ'/1911.—Συνέπεια παραλείψεως καταβολής ή βραδείας καταβολής.—Καταγγελία σχέσεως εργασίας κατά Νόμον 3198/1955.—Έφαρμογή άρθρου 5 § 3 του Νόμου τούτου ειδικώς και περιοριστικώς όσάκις τόσον ο καταγγέλλων την σύμβασιν έργοδότης, όσον και ο μισθωτός, υπάγονται εις τας περί ασφαλίσεως κατά της ανεργίας διατάξεις του Ν.Δ. 2961 1954. — Αναίρεσις αποφάσεως Δικαστηρίου δι' έλλειψιν νομίμου βάσεως.

Υπαναλαμβάνονται και διά της νεωτέρας αύτης α πο φάσεως του Άρείου Πάγου τα παρά τούτου διά προηγουμένων αποφάσεών του δεκτά γενόμενα ως πρός την καταβολήν προστίμου έφέσεως κατ' άρθρον 772 της προϊσχυούσης Πολ. Δικονομίας πρός συζήτησιν αύτης και κατά την έργατικήν διαδικασίαν του νόμου ΓΨΟΔ'/1911 και ως πρός τας συνεπείας έκ της μή καταθέτεως ή μή έγκαίρου καταθέσεως του προστίμου. (Ίδετε έκ των τελευταίων την Α.Π. 464/1968, εισηγητής *Κων. Κλαμαρής*, ΕΕΔ 27, 1524, ένθα εις σημειώσεις μας και λοιπαί παραπομπαί).

Δέχεται ή απόφασις αύτη, ότι ή διάταξις του άρθρου 5 § 3 του νόμου 3198/1955, κατά την οποίαν ή καταγγελία της έργασιακής σχέσεως θεωρείται έγκυρος, έφ' όσον γίνη έγγράφως και καταβληθή ή οφειλομένη αποζημίωσις, έχει ειδικώς και περιοριστικώς εφαρμογήν όσάκις τόσον ο καταγγέλλων την σύμβασιν έργοδότης, όσον και ο μισθωτός, υπάγονται εις τας περί ασφαλίσεως κατά της ανεργίας διατάξεις του ν.δ. 2961/1954. (Ούτω και Α.Π. 504/1965, εισηγητής *Π. Δαλιάνης*, ΕΕΔ 24, 1494).

Ως επισημειώσαμεν (ΕΕΔ 24, 1494, ΕΕΔ 26, 1317), εκτός της διατάξεως του άρθρου 1 του νόμου 3198/1955, ή οποία αναφέρεται εις επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις, υπαγομένας εις τας περί ασφαλίσεως κατά της ανεργίας διατάξεις του ν.δ. 2961/1954, και τούτο ένα υποχρεώσεις αύτας εις καταβολήν της οφειλομένης κατά το από 16/18 Ιουλίου 1920 δ.δ. αποζημιώσεως εις τα εργατοτεχνικά προσωπικά αύτών, απαγορευομένης της προμηνύσεως δι' απόλυσιν, αι λοιπαί διατάξεις του νόμου 3198/1955 αναφέρονται και εις την καταγγελίαν της σχέσεως εργασίας των ιδιωτικών υπαλλήλων κλπ., τροποποιούσαι κατά τούτο τον νόμον 2112/1920, ως ετροποποιήθη, επομένως και ή διάταξις του άρθρου 5 § 3 του νόμου τούτου (3198), αφορώσαν εις καταγγελίας γενικώς των μισθωτών, ανεξαρτήτως άν ο έργοδότης υπάγηται εις τας περί ασφαλίσεως κατά της ανεργίας διατάξεις του ν.δ. 2961/1954. (Ίδετε και *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ, Εισαγ. άρθρων 669-678, αριθ. 31 επ.).

Πάντως, προκειμένου περί κατ' οίκον εργαζομένων, ούτοι δέν υπηρετούν εις επιχειρήσεις και έκμεταλλεύσεις, περί των οποίων τό άρθρον 1 του ν.δ. 3198/1955 (Ίδετε περί των όρων τούτων σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 20, 1081, ένθα παρατίθεται και θεωρία και νομολογία), διότι ο οίκος δέν αποτελεί επιχείρησιν ή έκμετάλλευσιν. (Ίδετε και *Γ. Α. Μαντζούφαν*, Γενικαί Άρχαί Εργατικού Δικαίου, σελ. 86 επ., νομολογίαν δικαστηρίων εν ΕΕΔ 21, 663, ΕΕΔ 23, 87).

Άρείου Πάγου 70/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Άρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Εισηγητής ο Άρεοπαγίτης κ. **Άντ. Κοζύρης**

Δικηγόροι οι κ.κ. Α. Πλειόπουλος, Κ. Παπαναστασίου.

Κατά τας συνδεδυασμένας διατάξεις των άρθρων 772, 774, 783 και 591 της προϊσχυούσης Πολ. Δικονομίας, άτινα εν προκειμένω έχουσιν εφαρμογήν, κατ' άρθρα 24, 25 του Είσαγ. Νόμου του Κώδικος Νέας Πολιτικής Δικονομίας, ο εκκαλών υποχρεούται εις καταβολήν του νομίμου παραβόλου, πρό πάσης συζητήσεως, παραλειπομένης δέ ταύτης το δικαστήριον, έφ' όσον παρίσταται ο εφεσίβλητος, δικάζει ερήμην τον εκκαλούντα και απορρίπτει την έφεσιν ως ανυποστήρικτον. Ταύτα έχουσιν εφαρμογήν και επί των κατά την διαδικασίαν του νόμου ΓΨΟΔ' διεξαγομένων δικών, μή προκύπτοντος εξ ουδεμιάς διατάξεως αύτου, ούτε έκ της του άρ-

θρου 15, καθ' ἣν ἐν περιπτώσει ἐργοδικίας ἐρευνᾶται αὐτεπαγγέλτως ἡ διαφορά, διότι ἡ διάταξις αὕτη σκοπεῖ ἁπλῶς νὰ ἀποκλείσῃ τὴν ἐφαρμογὴν κατὰ τὴν διαδικασίαν ταύτην τοῦ ἐκ τῆς ἀπουσίας τοῦ ἑτέρου τῶν διαδίκων τεκμηρίου παραιτήσεως ἀπὸ τῆς ἐφέσεως ἢ ὁμολογίας αὐτῆς, οὐχὶ δὲ καὶ νὰ ματαιώσῃ τὸν διὰ τοῦ παραβόλου ἐπιδιωκόμενον σκοπὸν τῆς προλήψεως προπετῶν ἐφέσεων, δι' ὃν λόγον καὶ δὲν ἀναπληροῦται ἡ παράλειψις καταβολῆς τοῦ παραβόλου ὑπὸ τοῦ πρὸς τοῦτο ὑποχρέου, διὰ τῆς καταβολῆς αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ἀντιδίκου του. Ἐπὶ τούτοις, ἐν προκειμένῳ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ἀχθέν, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, εἰς τὴν ἐρήμην τοῦ ἐκκαλοῦντος ἀπόρριψιν τῆς ἐφέσεώς του, ὡς ἀνυποστηρίκτου, συμφώνως καὶ πρὸς τὴν αἴτησιν τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἐπὶ τῇ αἰτίᾳ, ὡς ἀνελέγκτως ἐδέχθη, ὅτι τὸ νόμιμον διὰ τὸ παραδεκτὸν τῆς συζητήσεως παράβολον δὲν κατεβλήθη πρὸ ταύτης, ἀλλ' ὑστέρως, ὅπερ οὕτω κατατεῖνον οὐδεμίαν εἶχε νόμιμον ἐπιρροήν, εἰς οὐδεμίαν παράβασιν δικονομικῶν ὁρισμῶν ὑπέπεσε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου κρίνεται ἀπορριπτέος.

Μετὰ τὴν ἔνεκα τυπικοῦ λόγου ἀπόρριψιν τῆς ἐφέσεως, μὴ ἐπαλθούσης ἐνσωματώσεως, εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ κατ' ἔφεσιν δικάσαντος Πρωτοδικείου, τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδίκου, παραδεκτῶς πλήσσεται ἡ τελευταία αὕτη αὐτοτελῶς διὰ τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως.

Κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 1 ἐδ. δεύτερον τοῦ νόμου 3198/1955 ἐπιχειρήσεις ἢ ἐκμεταλλεύσεις, ὑπαγόμεναι εἰς τὰς περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας διατάξεις τοῦ ν.δ. 2961/1954, δύνανται νὰ καταγέλλουν τὴν σχέσιν ἐργασίας, ὑποχρεοῦνται ὅμως νὰ καταβάλλουν τὴν ὑπὸ τοῦ ἐδ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 ὁριζομένην ἀποζημίωσιν διὰ τὴν περίπτωσιν ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἡ καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως θεωρεῖται ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον γίνῃ ἐγγράφως καὶ καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις. Ἐξ ἄλλου, ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ νόμου 3464/1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ἀσφαλίσεως ἀνεργίας διατάξεων» ὁρίζεται, ὅτι ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μεθεπομένου μηνὸς τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἡ ἀσφάλισις ἀνεργίας τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 2961/1954 καλυπτομένων διὰ τὸν κίνδυνον τοῦτον μισθωτῶν ἐπεκτείνεται εἰς ἁπάσας τὰς περιοχάς, εἰς ἃς μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ἔχει ἐπεκταθῇ ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων. Συμφώνως δὲ πρὸς τὸ ἄρθρον 12 § 1 ἐδ. δ' τοῦ ν.δ. 2961/1954, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ μνησθέντος ν. 3464/1955, ἐξαιροῦνται τῆς ἀσφαλίσεως ἀνεργίας καὶ οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς γεωργικάς, δασικὰς καὶ κτηνοτροφικὰς ἐργασίας, πλὴν τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς συνάγεται, ὅτι τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ ἄνω νόμου 3198/1955 ἔχει εἰδικῶς καὶ περιοριστικῶς ἐφαρμογὴν ὡσάκις τόσον ὁ καταγγέλλων τὴν σύμβασιν ἐργοδότης, ὅσον καὶ ὁ μισθωτός, ὑπάγονται εἰς τὰς περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας διατάξεις τοῦ ν.δ. 2961/1954. Ἐν προκειμένῳ ὁ δικάσας Πρωτοδίκης ἐδέξατο, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του προκύπτει, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος - ἐνάγων δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, χωρὶς νὰ εἶναι οἰκότοκος, προσέφερεν ὑπηρεσίας κηπουροῦ φύλακος τῆς οἰκίας τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἠγοράζεν εἰς τὴν οἰκίαν εἴδη κλπ. ἀπὸ τῆς 3 Μαρτίου 1961 συνεχῶς μέχρι καὶ τῆς 15 Ἀπριλίου 1967, ὅτε ἀπέλυσεν οὗτος τοῦτον, χωρὶς νὰ τῷ καταβάλῃ ἀποζημίωσιν πλήρη, ὡς καὶ τὰς λοιπὰς ὀφειλομένας εἰσέτι αὐτῷ ἐκ τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως παροχάς. Οὕτως ὅμως ἀποφηνάμενος ὁ δικάσας Πρωτοδίκης ἀπεστέρησε τὴν ἀπόφασιν του νομίμου βάσεως, ὡς ἐκ τῆς ἀνεπαρκοῦς αἰτιολογίας ταύτης ἐπὶ ζητήματος ἀσκοῦντος οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, ἀφοῦ δὲν καθορίζεται ἐν αὐτῇ σαφῶς ἡ φύσις τῆς ἐργασίας τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἤτοι ἂν οὗτος ἦτο ἐργάτης γῆς καὶ ἀπασχολεῖτο εἰς γεωργικὰς ἢ μὴ ἐργασίας, καὶ ἡ πρὸ ἐχούσα ἰδιότης του, στοιχεῖον ἀπαραίτητον διὰ τὴν κρίσιν περὶ ὑπαγωγῆς τούτου εἰς τὴν κατὰ τῆς ἀνεργίας καὶ ἀσθενείας ἀσφάλισιν. Ἐντεῦθεν κατέστησεν ἀνέφικτον τὸν ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔλεγχον περὶ τῆς ὀρθῆς ἐφαρμογῆς τῶν διαληφθεισῶν οὐσιαστικοῦ περιεχομένου διατάξεων, ἀναιρετέαν δέ, διὰ ταύτην ἀκριβῶς τὴν νομίμου βάσεως, τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδ. 19 προϊσχυσάσης Πολ. Δικονομίας, ἐφαρμογὴν ἐχούσης ἐν προκειμένῳ, καὶ τοὺς τοιαύτην ἔννοιαν ἔχοντας, βασίμους δέ, δεύτερον καὶ τέταρτον λόγους τοῦ ἀναιρετηρίου.

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΝΟΜΟΥ 2112/1920 ΕΠΙ ΑΚΥΡΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Άκυρος σύμβασις ωρισμένου χρόνου, μή τηρηθείσης διαδικασίας νομιμοφροσύνης

Ύπαρξις τής ύποχρεώσεως καταβολής αποζημιώσεως, εν περιπτώσει καταγγελίας συμβάσεως εργασίας, επί συμβάσεως εργασίας αορίστου χρόνου.— Έννοια σχέσεως εργασίας.—Δεν θεωρείται ο εν πραγματική απασχολήσει τελών μισθωτός συνεπεία άκύρου συμβάσεως εργασίας ωρισμένου χρόνου ως τελών εν σχέσει εργασίας αορίστου χρόνου και συνεπώς δεν δικαιούται εν περιπτώσει απολύσεως τής αποζημιώσεως του Νόμου 2112/1920, αφού δεν θά εδικαιούτο τοιαύτης και εγκύρου ούσης τής συμβάσεως.

Επεκυρώθη υπό τής κατωτέρω αποφάσεως του Αρείου Πάγου ή υπ' αριθ. 7366/1968 απόφασις του ως εφετείου δικάσαντος κατά την εργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Αθηνών.

Έχει ήδη νομολογηθή (Α.Π. 192/1962, Ολομελείας, εισηγητής *Ν. Χαραλάμπης*, ΕΕΔ 21, 453), ότι και επί άκύρων συμβάσεων εργασίας αορίστου χρόνου, όπότε απομένει ή πραγματική απασχόλησις του μισθωτού υπό την έννοιαν τής «σχέσεως εργασίας», οφείλεται ή κατά τον νόμον 2112/1920, ως τροποποιηθή, αποζημίωσις. (Ούτω και μεταγενέστεραι τής αποφάσεως τής Ολομελείας αποφάσεις των Τμημάτων του Αρείου Πάγου).

Εις την περίπτωσιν όμως τής κατωτέρω αρεοπαγιτικής αποφάσεως επρόκειτο περί άκύρου συμβάσεως εργασίας ωρισμένου χρόνου (μή τηρηθείσης τής διαδικασίας νομιμοφροσύνης) και, ως δέχεται ή απόφασις, εφ' όσον ή σύμβασις συνωμολογήθη δι' ωρισμένον χρόνον, δεν εδικαιούτο ο μισθωτός τής ζητηθείσης αποζημιώσεως του νόμου 2112/1920.

Λόγω τής ακυρότητος τής συμβάσεως ταύτης ήδύνατο ο εργοδότης να αποστή ταύτης, μή δεχόμενος τάς υπηρεσίας του μισθωτού, οπωσδήποτε, μή έχουσαν εφαρμογήν και των διατάξεων του άρθρου 672 Αστικού Κώδικος, αί οποίαι προϋποθέτουν ύπαρξιν έγκύρου συμβάσεως. (Ίδετε και Πρωτοδικείου Αθηνών 24982/1968, εισηγητής *Ν. Καβαλλιέρος*, κατωτέρω, σελ. 442).

Αρείου Πάγου 91/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. **Λ. Κανελλάκος**

Δικηγόροι οι κ.κ. Π. Καρωτάκης, Γ. Σταυρόπουλος

Η εν περιπτώσει καταγγελίας τής συμβάσεως εργασίας υποχρέωσις καταβολής αποζημιώσεως κατ' άρθρον 5 § 3 του νόμου 3198/1955 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των περί καταγγελίας τής σχέσεως εργασίας διατάξεων» υφίσταται, ως σαφώς συνάγεται εκ του συνδυασμού τής διατάξεως ταύτης προς τας των άρθρων 2, 4 και 8 του αυτού νόμου και των άρθρων 1 και 9 του νόμου 2112/1920, επί συμβάσεως εργασίας αορίστου χρόνου. Εξ άλλου, ως συνάγεται εκ τής διατάξεως του άρθρου 2 § 1 του ν.δ. 2511/1953 «περί έλέγχου δικαιικών απολύσεων», διαρκούσης τής ισχύος τής οποίας έθεσπίσθη ο άνω νόμος 3198/1955 και ήτις άλλως τε περιελήφθη εκ νέου εν άρθρω 3 § 1 του εν ισχύϊ α.ν. 99/1967 «περί έλέγχου δικαιικών απολύσεων κλπ.», ορίζούσης δε ότι ως σχέσις εργασίας νοείται ή εκ τής πραγματικής απασχολήσεως του μισθωτού εν τη εκμεταλλεύσει δημιουργουμένη σχέσις, ανεξαρτήτως του κύρους τής συμβάσεως εργασίας, ο εν πραγματική απασχολήσει τελών μισθωτός συνεπεία άκύρου συμβάσεως εργασίας ωρισμένου χρόνου δεν θεωρείται ως τελών εν σχέσει εργασίας αορίστου χρόνου και συνεπώς δεν δικαιούται εν περιπτώσει απολύσεώς του τής κατά τα ανωτέρω αποζημιώσεως, αφού δεν θά εδικαιούτο ταύτης και εγκύρου ούσης τής συμβάσεως. Τούτο έθεν είπούσα και ή αναιρεσιβαλλομένη απόφασις και κρίνασα, κατ' επικύρωσιν τής πρωτοδίκου τοιαύτης, απορριπτέαν την αγωγήν του αναιρεσείοντος περί αποζημιώσεώς του κατά τον νόμον 2112/1920, επί τη απολύσει του εκ τής υπηρεσίας τής αναιρεσιβλήτου, παρ' ή απησχολήθη ούτος δυνάμει άκύρου συμβάσεως εργασίας ωρισμένου χρόνου, ορθώς τας ανωτέρω διατάξεις ηρμήνευσε και εφήρμοσεν, απορριπτέος δε ως αβάσιμος τυγχάνει ο τα εναντία υποστηρίζων δεύτερος λόγος αναιρέσεως.

Ο πρώτος λόγος αναιρέσεως περί μή λήψεως υπ' όψιν υπό τής προσβαλλομένης αποφάσεως του ισχυρισμού ότι ή σύμβασις εργασίας ήτο ωρισμένου χρόνου εκ του ότι επέλεε υπό την εξουσιαστικήν αίρεσιν τής οποτεδήποτε απολύσεώς του δι' έλλειψιν νομιμοφροσύνης, είναι απορριπτέος προεχόντως ως επί αναλήθους προϋποθέσεως ερειδόμενος, καθ' όσον ούτε εν τω εφετηρίω, ούτε εν ταίς ενώπιον του Πρωτοδικείου προτάσεσι του αναιρεσείοντος περιλαμβάνεται τοιούτος ισχυρισμός

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΑΚΥΡΟΥ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Ἰσχύοντα ἐπὶ καταγγελίας ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας

Ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, ἀντικειμένης εἰς διατάξεις τοῦ δημοσίας τάξεως Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε.—Δυνατὴ ἡ παῦσις ἀποδοχῆς ὑπὸ ἐργοδότου ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας, μὴ ἐπερχομένης ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου μὲ συνέπειαν καταβολὴν μισθοῦ κατ' ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ἰσχυρισμὸς μισθωτοῦ περὶ καταχρηστικῆς ὑπὸ ἐργοδότου ἐπικλήσεως τῆς ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως.—Ἀποζημίωσις μισθωτοῦ δι' ὀφειλομένην καὶ μὴ ληφθεῖσαν ἕνεκεν ἀπολύσεως ἄδειαν.

Ἐπρόκειτο, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου καὶ ἄνευ σπουδαίου λόγου κατὰ τὴν ἀγωγήν (ἄρθρον 673 Α.Κ.) πρὸ τῆς λήξεως τοῦ ὡρισμένου χρόνου αὐτῆς.

Ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, μὴ ὁριστικοποιουμένου, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ, σπουδαίου λόγου διὰ καταγγελίαν αὐτῆς, αὕτη (καταγγελία) εἶναι ἄκυρος καὶ ὁ ἐργοδότης παρίσταται εἰς ὑπερημερίαν περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ, ὀφείλων τὸν μισθὸν μέχρι πάροδος τοῦ χρόνου τῆς συμβάσεως. (Ἴδετε ΕΕΔ 26, 1068, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν).

Ἡ σύμβασις ὅμως ἐν προκειμένῳ, ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, ἦτο ἄκυρος ἕνεκα παραβάσεως κατὰ τὴν σύναψιν αὐτῆς τοῦ ἐπιτρεπτοῦ ἐκ τοῦ νόμου Κανονισμοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε., μὴ συνέπειαν νὰ μὴ ἀναγνωρισθῇ ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ.

Δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον (καὶ εἶναι τοῦτο ὀρθόν), ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ εἶναι δημοσίας τάξεως (πρβλ. καὶ Α.Π. 304/1964, εἰσηγητὴς *Ε. Χανδρογιάννης*, ΕΕΔ 23, 648, Α.Π. 321/1949, εἰσηγητὴς *Ε. Κολοκούρης*, ΕΕΔ 8, 675, Α.Π. 120/1959, εἰσηγητὴς *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 19, 80), ἐν τούτοις δὲ ἀπέρριψεν (ἄρθρα 3, 174, 180 Α.Κ.) ἡ ἀκυρότης τῆς συμβάσεως.

Προκειμένου ὅμως περὶ τῆς κατὰ τὸν αὐτὸν Κανονισμὸν ἀποζημιώσεως τῶν ἀπολυομένων δὲν ἀντιμετωπίσθη ἐν τῇ νομολογίᾳ τῶν Δικαστηρίων ἀπὸ τῆς αὐτῆς σκέψεως ἡ ἀκυρότης παραιτήσεως μισθωτοῦ ἀπὸ τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης (Ἴδετε σημείωσιν μας ἐν ΕΕΔ 23, 331), ἀλλὰ ἂν ὁ Κανονισμὸς παραπέμπῃ εἰς τὸν νόμον 2112/1920 μόνον διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης, ὁπότε δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου τούτου περὶ ἀκυρότητος παραιτήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ τῆς ἀποζημιώσεως. (Ἴδετε Α.Π. 395/1964, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Στ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 23, 787, προκειμένου περὶ τοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε., σὺμφωνος καὶ ἡ Α.Π. 617/1966, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Β. Πατσουράκος*, ΕΕΔ 26, 95, διὰ τὸν Κανονισμὸν Προσωπικοῦ τῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 24982/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου ΓΨΟΔ' κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ι. Ντεγιάννης**
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ν. Καβαλλιέρος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Παπαπαῦλος, Δ. Ἀγραφιώτης

Διὰ τῆς ἀπὸ 2.9.1967 ἀγωγῆς του ὁ ἐνάγων, ἐπικαλούμενος ὅτι, προσληφθεὶς διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, καταρτισθείσης μετὰ τοῦ ἐναγομένου τὴν 8.11.1965, διαρκείας μέχρι τῆς 7.11.1966, ἥτις ἀνενεώθη διὰ νέας ὁμοίας συμβάσεως ἐπὶ μίαν εἰσέτι διετίαν, ἤτοι μέχρι τῆς 7.11.1968, ἀπησχολήθη ἔκτοτε μέχρι τῆς 17.7.1967, ὅτε ὁ ἐναγόμενος Ὀργανισμὸς κατήγγειλεν ἄνευ σπουδαίου λόγου καὶ καταχρηστικῶς τὴν σύμβασιν ταύτην, ἠτήσατο τὴν ἐπιδίκασιν 27.661 δραχμῶν, συνισταμένων εἰς ἀποδοχὰς ὑπερημερίας τοῦ χρονικοῦ διαστήματος μέχρι τῆς 30.9.1967 καὶ εἰς τὰς ἀποδοχὰς καὶ τὸ ἐπίδομα ἀδείας τοῦ ἔτους τῆς ἀπολύσεως. Διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἐγένετο μερικῶς δεκτὴ ἡ ἀγωγὴ κατὰ τὸ πρῶτον καὶ τρίτον κεφάλαιον ταύτης καὶ ἐπεδικάσθησαν 22.829 δραχμαὶ ἐν συνόλῳ, ἀπορριφθεῖσα κατὰ τὸ δεύτερον κεφάλαιον περὶ καταβολῆς τῶν ἀποδοχῶν τῆς μὴ χορηγηθείσης ἀδείας τοῦ ἔτους 1967, κατ' αὐτῆς δὲ παραπονεῖται ὁ ἐναγόμενος, προβάλλων τοὺς εἰς τὴν ἔφεσιν καὶ τὰς πρατάσεις του ἐκτιθεμένους λόγους.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 758 Πολ.

Δικονομίας, έφαρμοζομένην ἐν προκειμένῳ βάσει τοῦ ἄρθρου 37 Εἰσαγ. Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ὁ ἐφεσίβλητος δύναται νὰ ἀσκήσῃ ἀντέφεσιν κατὰ τῶν προσβαλλομένων ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος κεφαλαίων τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως ἢ τῶν ἀναγκαίως μετ' αὐτῶν συνεχομένων καὶ διὰ τῶν προτάσεων αὐτοῦ τῶν ὑποβαλλομένων κατὰ τὴν δίκην ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου, μὴ δεσμευόμενος ἐκ τῆς προθεσμίας ἀσκήσεως τῆς ἐφέσεως (Ἐφετ. Ἀθηνῶν 2190/1960, Ἑλλ. Δικαιοσύνη 1, 900, Ἐφετείου Ἀθηνῶν 990/1968, ΕΕΔ 27, 675).

Κατὰ τὰ ἐκτεθέντα εἰς τὴν προηγουμένην αἰτιολογίαν τῆς παρούσης ὁ ἐνάγων ἠξίωσε δι' ἀγωγῆς τὴν ἐπιδίκασιν τριῶν κεφαλαίων, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ δεύτερον, ἀναφερόμενον εἰς τὰς ἀποδοχὰς τῆς μὴ χορηγηθείσης, λόγῳ τῆς ἐπὶ συμβάσει καταγγελίας τῆς συμβάσεως, ἀδείας ἀναπαύσεως τοῦ ἔτους 1967, ἀπερρίφθη, κατὰ τῆς κρίσεως δὲ ταύτης τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἀσκεῖ οὗτος διὰ τῶν προτάσεών του ἀντέφεσιν, ἐπικαλούμενος ἐσφαλμένην ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων καὶ πλημμελῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου, ἐπιζητῶν τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ. Ἡ ἀντέφεσις αὕτη ἀσκεῖται παραδεκτῶς καὶ δέον νὰ ἐξετασθῇ, διότι ναὶ μὲν τὸ κεφάλαιον περὶ ἀποδοχῶν ἀδείας, τὸ ὁποῖον ἀφορᾷ, εἶναι διάφορον τοῦ πληττομένου ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος διὰ τοῦ δευτέρου λόγου ἐφέσεως κεφαλαίου ἐπὶ ἐπιδόματος, συνέχεται ὅμως ἀναγκαίως μετ' αὐτοῦ, διότι, ὡς ἐκτίθεται εἰς ἐπομένην σκέψιν τῆς παρούσης, ἀμφότεραι αἱ σχετικαὶ ἀξιώσεις τοῦ μισθωτοῦ χορηγοῦνται ὑπὸ τὰς αὐτὰς προυποθέσεις, μὴ ὀφειλομένου ἐπιδόματος, ἐὰν ὁ ἐργαζόμενος δὲν δικαιοῦται ἀδείας.

Κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου ἐβεβαιώθησαν τὰ ἀκόλουθα ἐπὶ τῆς προκειμένης διαφορᾶς: Διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, καταρτισθείσης μετὰ τῶν νομίμων ἐκπροσώπων τοῦ ἐναγομένου Ο.Τ.Ε. τὴν 8.11.1963, εἰς ἐκτέλεσιν ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου του, ληφθείσης κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 924/15.10.1965 συνεδρίασιν αὐτοῦ καὶ περιληφθείσης εἰς τὸ προσαγόμενον ὑπὸ χρονολογίαν 20.11.1965 ἔγγραφον, ὁ ἐνάγων προσελήφθη ὡς ἔκτακτος ὑπάλληλος ἐπὶ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου ὡρισμένου χρόνου καὶ συγκεκριμένως μέχρι τῆς 7.11.1966, ἔχων ὡς ἔργον τὴν μελέτην τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῶν Ὑπηρεσιῶν ἀσφαλείας τοῦ Ὀργανισμοῦ θεμάτων, ἐνεργῶν βάσει τῶν ὁδηγιῶν καὶ κατευθύνσεων τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως αὐτοῦ, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν καὶ τὸν ἔλεγχον τῆς ὁποίας θὰ ἐτέλει, ἀμειβόμενος διὰ μηνιαίου μισθοῦ 5.614 δραχμῶν, προσαυξημένου κατὰ ποσοστὸν 10% λόγῳ ἐπιδόματος ἀποδόσεως καὶ κατὰ τὸ ὁριζόμενον ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Προσωπικοῦ ποσὸν οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος. Ἡ σύμβασις αὕτη παρετάθη ἐν συνεχείᾳ μέχρι τῆς 7.11.1968, διὰ τῆς ἐγγράφως ἐπισης καταρτισθείσης ἀπὸ 6.12.1966 νέας συμβάσεως, αὐξηθεισῶν συγχρόνως τῶν καταβαλλομένων μηνιαίων ἀποδοχῶν του εἰς 7.553 ἐν συνόλῳ, διατηρηθεῖσα ἐν ἰσχύϊ μέχρι τῆς 18.7.1967, ὅτε, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐναγομένου Ὀργανισμοῦ, ληφθείσης κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 1016/4.7.1967 συνεδρίασιν καὶ γνωστοποιηθείσης εἰς τὸν ἐνάγοντα τὴν προαναφερομένην χρονολογίαν δι' ἐγγράφου τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ του, κατηγγέλθη, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ, ὅτι συνέτρεχε πρὸς τοῦτο σπουδαῖος λόγος, συνιστάμενος εἰς τὸ ὅτι οὗτος δὲν ἀνταπεκρίθη εἰς τὸ ἔργον, διὰ τὸ ὁποῖον προσελήφθη, οὔτε ἀπησχολήθη μετὰ τῆς δεούσης σοβαρότητος μὲ τὸ θέμα τῆς ὀργανώσεως τῶν Ὑπηρεσιῶν ἀσφαλείας τοῦ Ο.Τ.Ε., ἀλλὰ ὑπέβαλε τρεῖς μόνον ἀορίστους ὀλιγοσελίδους καὶ ἐπὶ ἐπουσιωδῶν μερικῶν θεμάτων ἐκθέσεις καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἀπασχολήσεώς του, χωρὶς νὰ παρακολουθήσῃ τὰ ἐκ τῶν ἐκθέσεων τούτων ἀποτελέσματα, μὲ ἐπακόλουθον νὰ εὑρίσκωνται αἱ Ὑπηρεσίαι τοῦ ἐναγομένου ἄνευ στοιχειωδῶς ὠργανωμένης Ὑπηρεσίας ἀσφαλείας. Ἔκτοτε δὲ καὶ ἐφεξῆς ὁ ἐναγόμενος Ὀργανισμὸς ἠρνήθη νὰ ἀποδεχθῇ τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος, προβὰς εἰς ἀντικατάστασιν αὐτοῦ δι' ἑτέρου προσληφθέντος ὑπαλλήλου, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ προσαγομένου ἀντιγράφου τῆς ὑπ' ἀριθ. 1016/1967 συνεδριάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου του. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν βεβαιωθέντων τούτων πραγματικῶν περιστατικῶν θὰ κριθῇ ἡ βασιμότης τῶν ἐπιδίκων ἀξιώσεων, ἐν ὄψει τῶν διαλαμβανομένων εἰς τὴν ἔφεσιν καὶ τὰς προτάσεις τοῦ ἐκκαλοῦντος λόγων κατὰ τῆς μερικῶς δεχθείσης τὴν ἀγωγὴν πρωτοδίκου ἀποφάσεως.

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε., ἐκδοθέντος κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ν.δ. 1049/

1949, κυρωθέντος διά τοῦ Β.Δ. τῆς 18/18.8. 1953 καί ἐπέχοντος ὡς ἐκ τούτου ἰσχύν νόμου, τό προσωπικόν τοῦ ἐναγομένου Ὀργανισμοῦ διακρίνεται εἰς μόνιμον, προσλαμβανόμενον διά τήν πλήρωσιν ὀργανικῶν θέσεων, καί ἔκτακτον, εἰς τό ὁποῖον ἀνήκει τό μή κατέχον ὀργανικάς θέσεις, ἀλλά προσλαμβανόμενον ἐπ' ἀόριστον χρόνον δι' ἐκτάκτους προσκαίρους ἀνάγκας καί ἰδίᾳ διά τήν ἐκτέλεσιν ἐφ' ἅπαξ ἐμφανιζομένων ἐργασιῶν, παροδικήν ἐνίσχυσιν τοῦ ὑπηρετοῦντος μονίμου προσωπικοῦ, διά νέας κατασκευάς ἢ ἐπεκτάσεις ἐγκαταστάσεων, προσωρινήν ἢ δοκιμαστικήν ἐφαρμογήν ἐν τῇ ἐκμεταλλεύσει νέας μεθόδου κλπ., ἐπιτρεπομένης εἰς τάς περιπτώσεις ταύτας τῆς προσλήψεως προσωπικοῦ ἐπί συμβάσει ὡρισμένου χρόνου, ἐάν ἡ διάρκεια τῆς προσκαίρου ἐργασίας δύναται ἐκ τῶν προτέρων νά ὑπολογισθῇ. Περαιτέρω, κατά τό ἄρθρον 5 §§ 11 καί 12 τοῦ αὐτοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ ἡ ἀνάγκη τῆς προσλήψεως ἐκτάκτου προσωπικοῦ εἰς τάς προαναφερομένας περιπτώσεις τοῦ ἄρθρου 2 καί ὁ ἀριθμός αὐτοῦ ὁρίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἡ δέ πρόσληψις ἐντός τοῦ πλαισίου τῶν ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καί τῶν ἐγκεκριμένων πιστώσεων τοῦ προϋπολογισμοῦ γίνεται ὑπό τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ, ἐξαιρουμένης τῆς προσλήψεως προσωπικοῦ ἐπί συμβάσει ὡρισμένης διαρκείας, κατά τάς περιπτώσεις τοῦ ἄρθρου 2 § 1 καί ἐφ' ὅσον δέν ὑπάρχει μόνιμον προσωπικόν, ἐπαρκές καί κατάλληλον, ἥτις ἐνεργεῖται μόνον ὑπό τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου. Τέλος ὑπό τῆς λεπτομερῶς ρυθμιζούσης τά γενικά προσόντα προσλήψεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐναγομένου διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 § 1 ἐδ. στ' τοῦ ἀνωτέρω Γενικοῦ Κανονισμοῦ, ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη διά τῶν Β.Δ. 267/1962 καί 695/1964 (Φ.Ε.Κ. Α' 69/1962 καί Φ.Ε.Κ. Α' 229/1964), ὁρίζεται, ὅτι οὐδείς προσλαμβάνεται εἰς τό πάσης φύσεως προσωπικόν τοῦ Ο.Τ.Ε.. α) ... στ) Ἐάν δέν ἔχῃ ἐκπληρώσει τάς στρατιωτικάς του ὑποχρεώσεις ἢ ἀπαλλαγῇ ὄχι διά λόγους ὑγείας (ἐξαιρέσει τοῦ θήλεος προσωπικοῦ, προσλαμβανομένου μετά τήν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους) καί ἐάν ἔχῃ ὑπερβῇ τό 50όν ἔτος τῆς ἡλικίας, προκειμένου περί ἀνωτάτου προσωπικοῦ, τό 28ον προκειμένου περί τεχνικοῦ προσωπικοῦ τῆς Δ' κατηγορίας κεκτημένου πτυχίου Σχολῆς Ὑπομηχανικῶν ἢ Μέσης Τεχνικῆς Σχολῆς τριετοῦς τοὐλάχιστον φοιτήσεως, τό 24ον προκειμένου περί θήλεος προσωπικοῦ, τό 35ον προκειμένου περί ὁδηγῶν αὐτοκινήτων, τό 30όν προκειμένου περί κλητήρων καί νυκτοφυλάκων καί τό 27ον ἔτος τῆς ἡλικίας προκειμένου περί τοῦ λοιποῦ προσωπικοῦ».

Ἐκ τῆς εὐρείας διατυπώσεως καί τῆς σαφοῦς ἐννοίας τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως καί ἰδίᾳ τῆς ἐν ἀρχῇ αὐτῆς διαλαμβανομένης φράσεως «οὐδείς προσλαμβάνεται εἰς τό πάσης φύσεως προσωπικόν...», ἐν συνδυασμῷ πρός τούς ὁρισμούς τοῦ προστεθέντος διά τοῦ Β.Δ. 380/1960 ἄρθρου 55 τοῦ αὐτοῦ Κανονισμοῦ, ὡς συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, καθίσταται πρόδηλον, ὅτι ὑπό τοῦ νόμου τίθεται ἀπαγορευτικός κανών, ὡς πρός τό ὅριον ἡλικίας διά τήν πρόσληψιν ὅλων ἐν γένει τῶν κατηγοριῶν καί εἰδικοτήτων τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐναγομένου, συμπεριλαμβανομένου τοῦ ἐκτάκτου, ἀνεξαρτήτως τρόπου προσλήψεώς του, καί ὄχι μόνον τοῦ κατέχοντος ὀργανικάς θέσεις μονίμου προσωπικοῦ, ὡς ὁ ἐνάγων διατείνεται, ἐφ' ὅσον δέν προβλέπεται ἐξαίρεσις εἰς τόν Κανονισμόν ἐκτός τῶν περιπτώσεων τοῦ προαναφερομένου ἄρθρου 55, οὐδεμία ὅμως τῶν ὁποίων συντρέχει ἐν προκειμένῳ. Συνεπῶς ἡ κατά παράβασιν τῆς διαληφθείσης διατάξεως καταρτισθεῖσα μετά τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων σύμβασις εἶναι ἄκυρος κατά τούς ὁρισμούς τῶν ἄρθρων 3, 174 καί 180 Α.Κ.

Ἐξ ἄλλου ἐκ τῶν ὁρισμῶν τῶν ἄρθρων 5 § 3, 6 § 1, 8 καί 9 § 1 νόμου 3198/1955, ἐν ὄψει καί τῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐπί τοῦ σχετικοῦ νομοσχεδίου καί τῶν πρακτικῶν συζητήσεως ἐπί τούτου τῆς Βουλῆς, προκύπτει ἀσφῶς, ὅτι ἐπί σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, προκυπτούσης ἐξ ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας, ἀνεξαρτήτως ἐάν αὕτη εἶναι ὡρισμένης ἢ ἀορίστου διαρκείας, ἐάν ὁ ἐργοδότης παύσῃ ἀπό ὡρισμένου χρόνου νά δέχεται τήν προσφερομένην εἰς αὐτόν ὑπό τοῦ μισθωτοῦ ἐργασίαν ἐπί τῇ βάσει τοιαύτης σχέσεως, χωρίς νά καταγγείλῃ τήν σχέσιν ταύτην κατά τάς διατυπώσεις τοῦ νόμου 3198/1955 ἢ τοῦ Β.Δ. τῆς 16/18.7.1920, ὑποχρεοῦται μέν εἰς τήν καταβολήν πρός τόν μισθωτόν τῆς ὁριζομένης ὑπό τῶν νόμων τούτων ἀποζημιώσεως (προκειμένου περί σχέσεως ἀορίστου διαρκείας), ἡ σχέσις ὅμως ἐργασίας λογίζεται λυθεῖσα ἀπό τοῦ ἀνωτέρω χρόνου, διότι αὕτη, ὡς μή ἀναγνωριζομένη ὑπό διατά-

ξεως νόμου, δέν δύναται νά θεωρηθῆ ὑφισταμένη ἄνευ τῆς θελήσεως τοῦ ἐργοδότου, ὅστις τοιουτοτρόπως δέν ἐνέχεται εἰς πληρωμήν πρός τόν μισθωτόν ἀποδοχῶν ὑπερημερίας, κατά τό ἄρθρον 656 Α.Κ. (Ὁλομελείας Α.Π. 192/1962, ΕΕΔ 21, 453, Α.Π. 462/1965, ΕΕΔ 24, 1357).

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τοῦ ἐπικαλουμένου καί προσαγομένου ὑπό τοῦ ἐναγομένου Ὀργανισμοῦ ὑπ' ἀριθ. 23/8.1.1963 πιστοποιητικοῦ τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος Ἀγράφων τῆς Εὐρυτανίας, ἀλλά καί ἐκ τῆς περιεχομένης εἰς τάς προτάσεις τῆς παρούσης δίκης συνεπτυγμένης, πλήν σαφοῦς, ὁμολογίας τοῦ ἐναγοντος, ἐξάγεται, ὅτι οὗτος ἐγεννήθη τήν 10.3.1905 καί ἑπομένως κατά τά ἔτη 1965 καί 1966, ὅτε κατηρτίσθησαν αἱ ἐπίμαχοι συμβάσεις, διῆγε τό 60όν καί 61ον ἔτος τῆς ἡλικίας του. Κατ' ἀκολουθίαν αἱ συμβάσεις αὗται ὑπῆρξαν ἄκυροι, ὡς ἀντιτιθέμεναι εἰς τάς προαναφερομένας διατάξεις τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ τοῦ ἐναγομένου, καί ὡς ἐκ τούτου ὁ τελευταῖος δέν ὑποχρεοῦται εἰς τήν καταβολήν τῶν αἰτουμένων ἀποδοχῶν ὑπερημερίας, κατά τόν διαλαμβανόμενον εἰς τάς ὑποβληθείσας προτάσεις του βάσιμον σχετικόν πρόσθετον λόγον ἐφέσεως αὐτοῦ. Συνεπῶς κατά πεπλανημένην ἑρμηνείαν καί ἐφαρμογήν τοῦ νόμου ὁ δικάσας Ἐργατοδικης ἐδέχθη ὡς νόμιμον τήν ἀγωγήν κατά τό κεφάλαιον περί ἀποδοχῶν ὑπερημερίας καί ἐχώρησεν ἐν συνεχείᾳ εἰς τήν οὐσιαστικήν, ὡς πρός τοῦτο, ἔρευναν τῆς διαφορᾶς καί δέον νά μεταρρυθμισθῆ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καί ἀπορριφθῆ κατ' αὐτό ἡ ἀγωγή, κατά παραδοχήν τοῦ ἀνωτέρω λόγου, καθισταμένης μετά ταῦτα ματαίας, ὡς ἀλυσιτελοῦς, τῆς ἐρεύνης τοῦ ἀναφερομένου εἰς τήν ἐγκυρότητα τῆς ἀπολύσεως ἐξ ἄλλης αἰτίας πρώτου λόγου τῆς ὑπό κρίσιν ἐφέσεως. Σημειωτέον ἐπί τούτοις, ὅτι ὑπό τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐνάγοντος προβάλλεται ἀντίρρησις κατά τῆς ὑποβολῆς τό πρῶτον τοῦ λόγου τούτου διά τῶν προτάσεων, ἄνευ περιλήψεώς του εἰς τό ἐφετήριον, ἥτις ὅμως εἶναι ἀπορριπτέα, διότι, ἐφ' ὅσον οὗτος ἀποδεικνύεται παραχρῆμα ἐκ τοῦ προσαγομένου πιστοποιητικοῦ καί τῆς ρηθείσης ὁμολογίας τοῦ διαδίκου, δύναται νά προταθῆ κατά πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης, συμφώνως πρός τό ἐφαρμοζόμενον καί εἰς τήν ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου δικην ἄρθρον 160 ἐδ. δ' Πολ. Δικονομίας (*Τούση - Σταυροπούλου*, Ἐργατικόν Δίκαιον, σελ. 520, σημ. 11, Α.Π. 495/1960, ΝοΒ 9, 238), ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι, ὡς ἀφορῶν τό νόμῳ βάσιμον τῆς ἀγωγῆς, ἐξετάζεται αὐτεπαγγέλτως ὑπό τοῦ δευτεροβαθμίου δικαστηρίου, τό ὁποῖον, ἔχον τήν αὐτήν ἐξουσίαν, ἥν ἔχει καί τό πρωτοβάθμιον, δύναται νά ἀπορρίψῃ τήν μή νόμιμον ἀγωγήν καί ἄνευ εἰδικοῦ παραπόνου τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐναγομένου, ἀρκεῖ νά ζητῆται ἡ ἀπόρριψις της, ὡς συμβαίνει ἐν προκειμένῳ (Α.Π. 492/1965, ἔνθ' ἀνωτ.). Ἐπίσης καί ὁ ἕτερος ἰσχυρισμός τοῦ ἐνάγοντος περί καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου λόγῳ τοῦ ὅτι τό Διοικητικόν Συμβούλιον αὐτοῦ, ἐν γνώσει τελοῦν τῆς ἡλικίας του, προέβη εἰς τήν κατάρτισιν τῆς ἐπιδίκου συμβάσεως, εἶναι ἀπορριπτέος, διότι ὑπό τά ἐκτεθέντα πραγματικά περιστατικά δέν δύναται νά θεωρηθῆ ὡς καταχρηστική, κατά τήν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., ἡ ἐπίκλησις τῆς ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως ταύτης, ἐφ' ὅσον ὑπό τοῦ ἐπέχοντος ἰσχύν νόμου Γενικοῦ Κανονισμοῦ του, ἀποβλέποντος εἰς τήν πρόοληψιν ἀτόμων διαθετόντων ἀκμαίας τάς σωματικάς καί πνευματικάς των δυνάμεις πρός προστασίαν τοῦ ἐξυπηρετουμένου ὑπό τοῦ Ο.Τ.Ε. γενικωτέρου κοινωνικοῦ συμφέροντος, ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νά μή προσλαμβάνῃ, οὔτε νά διατηρῇ εἰς τάς διαφόρους ὑπηρεσίας του μισθωτούς ὑπερβάντας τό προβλεπόμενον ὑπό τοῦ ἄρθρου 6 ὅριον ἡλικίας (Α.Π. 462/1962, ἔνθ' ἀνωτ.). Οὐδεμίαν δέ ἐπίδρασιν ἀσκεῖ ἐπί τήν προκειμένην διαφοράν τό προβλεπόμενον ὑπό τοῦ αὐτοῦ ἐνάγοντος ἐπιχείρημα ὅτι μετά τήν ἀπόλυσίν του προσελήφθη ἕτερος μισθωτός, ὑπερβαίνων τό ἀνωτέρω ὅριον, διότι τό γεγονός τοῦτο οὐδαμῶς ἰσχυροποιεῖ τήν ἐξ ὑπαρχῆς ἄκυρον ἐπίμαχον αὐμβασιν, οὔτε ἀποκλείει τήν προβολήν τῆς ἀκυρότητός της ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου.

Κατά τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 §§ 4 καί 5 ἀ.ν. 539/1945 ὁ μισθωτός, ἀπολυόμενος δι' ἀφορμήν βαρύνουσαν τόν ἐργοδότην, πρίν ἤ λάβῃ τήν ὀφειλομένην εἰς αὐτόν ἐτησίαν ἄδειαν, δικαιοῦται ἀποζημιώσεως ἴσης πρός τάς ἀποδοχάς, τάς ὁποίας θά ἐλάμβανεν, ἐάν ἤθελε τύχει τῆς ἀδείας του. Κατά δέ τό ἄρθρον 2 § 1 τοῦ νόμου τούτου πᾶς μισθωτός μετά συνεχῆ ἀπασχόλησιν εἰς ὡρισμένην ἐπιχείρησιν ἐπί χρονικόν διάστημα τοὐλάχιστον δώδεκα μηνῶν δικαιοῦται καθ' ἕκαστον ἡμερολογιακόν ἔτος ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν, τῆς ὁποίας ἡ διάρκεια καθορίζε-

ται εἰς τὰς ἀκολουθούσας διατάξεις τοῦ ἰδίου ἄρθρου.

Ἐξ ἑτέρου, κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 16 νόμου 4504/1966, εἰς περίπτωσιν καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἄνευ πταίσματος τοῦ μισθωτοῦ, πρὶν οὗτος συμπληρώσῃ εἰς τὸν αὐτὸν ἐργοδότην δωδεκάμηνον συνεχῆ ἀπασχόλησιν ἀφ' ἧς προσελήφθη ἢ ἀφ' ἧς ἔλαβε τὸ ἐπίδομα τοῦ προηγουμένου ἔτους, δικαιοῦται μέρους τοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ πρώτου ἐδαφίου τῆς αὐτῆς διατάξεως ἐπιδόματος ἀδείας ἀναλόγου πρὸς τὸν χρόνον τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, ἥτις διέρρευσεν ἀπὸ τῆς προσλήψεως ἢ ἀπὸ τῆς λήψεως τοῦ προηγουμένου ἐπιδόματος μέχρι τῆς ἡμέρας λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας, χορηγουμένου ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις, ὑπὸ τὰς ὁποίας παρέχεται ἡ ἄδεια ἀναπαύσεως, καὶ ὀφειλομένου ὡς ἐκ τούτου μόνον ἐφ' ὅσον ὑφίσταται ὑποχρέωσις πρὸς παροχὴν αὐτῆς (Α.Π. 614/1966, ΕΕΔ 26, 154). Ἐκ τῆς σαφοῦς ἐννοίας τῶν προαναφερομένων διατάξεων προκύπτει, ὅτι ἀδείας ἀναπαύσεως καὶ ἐπομένως καὶ ἐπιδόματος ἀδείας δικαιοῦται ὁ μισθωτὸς καὶ ὅταν ἀκόμη ἡ σύμβασις εἶναι ἄκυρος ἐξ οἱασδήποτε λόγου, ἥτοι καὶ ἐπὶ ἁπλῆς σχέσεως ἐργασίας μετὰ τοῦ ἐργοδότου, ἀνεξαρτήτως ἂν αὐτὴ εἶναι ὡρισμένου ἢ ἀορίστου χρόνου, ἀρκεῖ νὰ ἀπησχολήθη συνεχῶς ἐπὶ χρόνον μεγαλύτερον τοῦ ἔτους, εἴτε δυνάμει μιᾶς ἐνιαίας συμβάσεως, εἴτε δι' ἀλλεπαλλήλων συμβάσεων, τῶν ὁποίων ἡ συνολικὴ συνεχὴς διάρκεια ὑπερέβη τὸ ἔτος καὶ ἡ ἀφορμὴ τῆς ἀπολύσεως πρὸ τοῦ χρόνου λύσεως τῆς συμβάσεως ταύτης διὰ καταγγελίας βαρύνει τὸν ἐργοδότην (*Τούση - Σταυροπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 303, Α.Π. 232/1958, ΕΕΔ 17, 525, Α.Π. 371/1962, ΕΕΔ 21, 851, Α.Π. 374/1965, Γνωμοδότησις Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους 963/1964, ΕΕΔ 24, 854, 1061, Πρωτ. Ἀθηνῶν 15424/1968, ΕΕΔ 27, 1266).

Ἐν προκειμένῳ, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα εἰς τὰς προηγουμένας αἰτιολογίας τῆς παρούσης, ἐξ ἐνέων προσελήφθη διὰ δύο διαδοχικῶν, ἀκύρων, ὡς προεξετέθη, συμβάσεων ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, ἑκάστης συνολικῆς διαρκείας μεγαλυτέρας τοῦ ἔτους, ἡ δευτέρα τῶν ὁποίων ἐτερματίσθη προώρως διὰ μονομεροῦς καταγγελίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου τὴν 18.7.1967, ἤτοι μετὰ παρέλευσιν 18½ περίπου μηνῶν συνεχοῦς ἀπασχολήσεως ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς προσλήψεως. Ἡ ταύτη δὲ ἀπόλυσις ἐγένετο ὑπαιτιότητι τοῦ ἐργοδότου καὶ ἄνευ πταίσματος τοῦ μισθωτοῦ, διότι ἐκ τῶν προσαγομένων εἰς τὸν φάκελον τῆς δικογραφίας παλιμπληθῶν ἐμπιστατωμένων ἐκθέσεων του πρὸς τὴν ἀρμοδίαν Ὑπηρεσίαν τοῦ ἐναγομένου Ὀργανισμοῦ περὶ τῶν συνθηκῶν ἀσφαλείας τῶν Γραφείων αὐτοῦ ἐντὸς τῶν Ἀθηνῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐπαρχιῶν, εἰς τὰς ὁποίας μετέβη πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, καθὼς ἐπίσης καὶ τῶν προφορικῶν εἰσηγήσεών του, οἵτινες, ὡς ἀφορῶσαι θέματα ἀσφαλείας, ἔχουν ἰσχὺν σπουδαιότητα πρὸς τὰς ἐγγράφους, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰς καταθέσεις τῶν ἐπιμελείᾳ του ἐξετασθέντων μαρτύρων προκύπτει, ὅτι οὗτος ἐξεπλήρωσε τὰς ἀνατεθείσας καὶ ἀπορρεούσας ἐκ τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως ὑποχρεώσεις, ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὑπαίτιος τῆς προώρου λύσεως αὐτῆς. Ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει ὁ ἐναγόμενος Ὀργανισμὸς δὲν ἐπικαλεῖται, ὅτι εἰς τοῦτον ἀνετέθησαν συγκεκριμένα καθήκοντα, τὰ ὁποῖα δὲν ἐξεπληρώθησαν ἐξ ὑπαιτιότητός του, ἐνῷ ἐξ ἄλλου τὸ ἐπικαλούμενον γεγονὸς τῆς μὴ βελτιώσεως τῶν Ὑπηρεσιῶν ἀσφαλείας κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν του δὲν δύναται νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὸν ἐνάγοντα, ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ὁποίου ἐξηντλεῖτο εἰς τὴν ὑποβολὴν μελετῶν ἐπὶ διαφόρων θεμάτων, ἀφορώντων τὴν ὀργάνωσιν τῶν ἀνωτέρω Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ο.Τ.Ε. Ἑπομένως δικαιοῦται οὗτος τῶν ἀποδοχῶν ἀδείας ἐκ 14 ἡμερῶν βάσει τοῦ χρόνου συνολικῆς ὑπηρεσίας του καὶ ἀναλόγου ἐπιδόματος, λόγῳ τῆς ἄνευ πταίσματος του ἀπολύσεως αὐτοῦ πρὸ τοῦ ὡρισμένου χρόνου λύσεως τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, συμφώνως πρὸς τὰς προαναφερομένας διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 ἀ.ν. 539/1945, εἰς τὸ ὁποῖον παραπέμπει τὸ ἄρθρον 14 § 21 τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ τοῦ ἐναγομένου, προκειμένου περὶ ἀδειῶν τοῦ ἐκτάκτου καὶ ἐπὶ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ του, καὶ τοῦ ἄρθρου 3 § 16 ν. 4504/1966, ἀνερχομένων τῶν μὲν ἀποδοχῶν ἀδείας εἰς 4.232 δραχμάς, ἐναντι τῶν ἀπαιτουμένων ζητοῦνται διὰ τῆς ἀγωγῆς 3.834 δραχμαί ἐπὶ μηνιαίων ἀποδοχῶν ἐκ 7.558 δραχμῶν, τοῦ ἀναλόγου δὲ μέρους τοῦ ἐπιδόματος εἰς 2.677 δραχμάς, ἐφ' ὅσον ἡ τελευταία σύμβασις διήρκεσεν ἐπὶ 8½ μῆνας καὶ δὲν ἀναφέρεται ὁ χρόνος λήψεως τοῦ προηγουμένου ἐπιδόματος. Ἐκ τοῦ γεγονότος δὲ ὅτι ὁ ἐνάγων ἐζήτει μισθοὺς ὑπερημερίας λόγῳ ἀ-

ΜΟΝΟΜΕΡΗΣ ΥΠΟ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΟΡΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Έπίδομα παραγωγῆς ὑπὸ τὴν ἔννοιαν μισθοῦ

Παροχὴ ὑπὸ ἐργοδότου ἐπιδόματος παραγωγῆς.—Ἀντάλλαγμα τῆς ἐργασίας καὶ μέρος τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐργαζομένου.—Ἔννοια ἄρθρου 7 Νόμου 2112/1920 περὶ μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν Νόμον 3198/1955, τοιαύτης καὶ τῆς μειώσεως τῶν ἀποδοχῶν.—Ἀξίωσις μισθωτοῦ πρὸς καταβολὴν τοῦ περικοπέντος τμήματος μισθοῦ, ἐφ' ὅσον δὲν ἀποδέχεται τὴν μεταβολήν, μὴ δικαιούμενος τούτου μετ' ἀποδοχὴν τῶν τεθέντων ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου νέων συμβατικῶν ὅρων.—Ἀποκλειστικαὶ προθεσμίαι ἀσκήσεως ἀγωγῆς ἄρθρου 6 §§ 1 καὶ 2 Νόμου 3198/1955.

Δέχεται τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν, ὅτι τὸ ἐπίδομα παραγωγῆς συγκαταλέγεται μεταξὺ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ (Ἴδετε καὶ *Ι. Καποδίστριαν*, Ἑρμ.ΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 653, ἀριθ. 111 ἐπ., *Γ. Σιμωνέτου*, Δώδεκα μελέται Ἀστικοῦ καὶ Ἐργατικοῦ Δικαίου, σελ. 384, *Κ. Καυκά*, Ἐνοχικόν, Εἰδικόν, ὑπ' ἄρθρον 653, *Χρ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 153, Α.Π. 256/1966, εἰσηγητὴς *Π. Δαλιάνης*, ΕΕΔ 25, 728, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Τοῦ ἐπιδόματος τούτου, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου περικοπή, ἀντιμετωπίσθη δὲ αὕτη ἡ ἐνέργεια τοῦ ἐργοδότου ὡς μονομερὴς ἐκ μέρους αὐτοῦ καὶ βλαπτικὴ διὰ τὸν μισθωτὸν μεταβολὴ ὅρων τῆς συμβάσεως κατ' ἄρθρον 7 νόμου 2112/1920, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν νόμον 3198/1955.

Πράγματι, ὡς γίνεται δεκτὸν ἐν τῇ νομολογίᾳ (Ἴδετε Α.Π. 521/1966, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 26, 28, Α.Π. 658/1968, εἰσηγητὴς *Δ. Χατζόπουλος*, ΕΕΔ 28, 231), ἡ ἔννοια τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112/1920 εἶναι, ὅτι ὁ μισθωτός, μὴ ἀποδεχόμενος τὴν μονομερῆ ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου καὶ βλαπτικὴν δι' αὐτὸν μεταβολὴν ὅρων συμβάσεως ἐργασίας, ἐφ' ὅσον ἡ διάταξις ὁρίζει, ὅτι αὕτη ἐξομοιοῦται πρὸς (πλασματικὴν) καταγγελίαν τῆς συμβάσεως, δικαιοῦται νὰ ἀπόσχῃ τῆς ἐργασίας καὶ νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ ἐργοδότου τὴν καταβολὴν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου τούτου ἀποζημιώσεως. (Ἴδετε τὰς ἀνωτέρω ἀρεοπαγιτικὰς ἀποφάσεις).

Διότι ὅμως, ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955, ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑποβάλλεται, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, εἰς ὡρισμένας διατυπώσεις καὶ ἡ μονομερὴς μεταβολὴ ὅρου συμβάσεως ἐργασίας θεωρεῖται ὡς καταγγελία ταύτης, δικαιοῦται ὁ μισθωτὸς νὰ ἀποκρούσῃ τὴν μεταβολήν, προσφερόμενος εἰς παροχὴν τῶν συμπεφωνημένων διὰ τῆς συμβάσεως καὶ ὑπὸ τοὺς ὅρους αὐτῆς ὑπηρεσιῶν, ὁπότε ὁ ἐργοδότης θεωρεῖται κατ' ἄρθρον 349 ἐπ. Α.Κ. ὑπερήμερος καὶ ὀφείλει τὸν μισθόν. (Ὅστω ἡ Α.Π. 657/1958, εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 17, 1147, ἔνθα καὶ λοιπαὶ εἰς σημειώσεις μας παραπομπαί).

Εἰς τὴν περίπτωσιν ὅμως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου ὁ μισθωτὸς ἐξηκολούθησεν ἐργαζόμενος καὶ μετὰ τὴν δηλωθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου περικοπὴν τοῦ ἐπιδόματος παραγωγῆς, μετὰ δηλαδὴ τὴν γενομένην ὑπὸ τούτου μονομερῆ καὶ βλαπτικὴν μεταβολὴν ὅρου τῆς συμβάσεως, ὁπότε θεωρεῖται ὅτι ἀπεδέχθη τὴν μεταβολήν, ἡ δὲ τυχὸν διαμαρτυρία του δὲν ἔχει σημασίαν, ἐφ' ὅσον ἀντίκειται εἰς τὴν πραγματικὴν κατάστασιν τῆς ἀποδοχῆς τῆς τροποποιήσεως διὰ τῆς

κύρου ἀπολύσεως καὶ συγχρόνως ἀποδοχὰς καὶ ἐπίδομα ἀδείας, ὑπολαμβάνων ὅτι δικαιοῦται τῶν τελευταίων τούτων παροχῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου ἐπὶ συνεχιζομένης (λόγῳ τῆς προβαλλομένης ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως) συμβάσεως, δὲν αἴρεται τὸ παραδεκτὸν τῆς ἀνωτέρω ἀξιώσεως αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον τὸ σχετικὸν περὶ ἀδείας καὶ ἐπιδόματος αἴτημα περιέχεται εἰς τὴν ἀγωγήν. Συνεπῶς ὑπὸ τοῦ δικάσαντος Ἐργατοδίκου ὀρθῶς μὲν ἐκρίθη νόμιμον τὸ κεφάλαιον περὶ ἐπιδόματος, ἔστω καὶ ὑπὸ τὴν διαφορὸν αἰτιολογίαν τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς χορήγησιν αὐτοῦ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑπερημερίας του, πεπλανημένως ὅμως ἐπεδικάσθη ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ποσὸν 3.834 δραχμῶν καὶ ἀπερρίφθη τὸ κεφάλαιον περὶ ἀποδοχῶν διὰ τὴν στέρησιν ἀδείας ἀναπαύσεως τοῦ ἔτους τῆς ἀπολύσεως. Ὡς ἐκ τούτου δέον νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις κατὰ μερικὴν παραδοχὴν τοῦ δευτέρου λόγου τῆς ἐφέσεως τοῦ ἐναγομένου καὶ τῆς ἀντεφέσεως τοῦ ἐνάγοντος.

περαιτέρω παραμονής του έν τῇ ἐργασίᾳ. (Ἴδετε αὐτὴν Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 3110/1967, Πρωτοδίκης Στ. Ζωγραφίδης, ΕΕΔ 26, 1390).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 25193/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου ΓΦΟΔ' κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ι. Ντεγιάννης**

Εἰσαγγελεὺς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ν. Καβαλλιέρος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Κατσαντώνης, Δ. Καλομοίρης, Λ. Χρήστου

Διὰ τῆς ἀπὸ 31.1.1968 ἀγωγῆς του ὁ ἐνάγων, ἐπικαλούμενος ὅτι προσληφθεὶς ὑπὸ τῆς ἐναγομένης διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, καταρτισθείσης τὸ ἔτος 1959, παρέχει ἔκτοτε τὰς ὑπηρεσίας του ὡς ἐργάτης τοῦ τμήματος βαφείου εἰς τὴν ὑπ' αὐτῆς ἐκμεταλλευομένην ἐπιχείρησιν διομηχανίας πλεκτῶν, περιωτέρω δὲ ὅτι ἡ ἐργοδότις περιέκοψε μονομερῶς ἀπὸ τοῦ Φεβρουαρίου 1957 καὶ ἐφεξῆς τὸ ἐπὶ σειρὰν χορηγούμενον εἰς τοὺς ἐργαζομένους τοῦ ἀνωτέρω τμήματος καὶ καταστάν, ὡς ἐκ τούτου, μέρος τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν των, ἐπίδομα παραγωγῆς ἐκ 0,50 δραχμῶν κατὰ χιλιόγραμμον ἐπεξεργασμένου ὑφάσματος, ἠτήσατο τὴν ἐπιδίκασιν τῶν ἀναλογουσῶν εἰς αὐτὸν α) 8.230 δραχμῶν μέχρι τῆς 31.12.1967. Διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἀπερρίφθη ἡ ἀγωγή, κατ' αὐτῆς δὲ παραπονεῖται ὁ ἐνάγων, προβάλλων τοὺς ἐν τῇ ἐφέσει του καὶ κατωτέρω ἐκτιθεμένους λόγους, ἀναγομένους εἰς ἐσφαλμένην ἐκτίμησιν τῶν ἀποδεικτέων καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου.

Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ προσαγομένου κεκυρωμένου ἀντιγράφου τῆς ἀγωγῆς, ὡς ἐβελτιώθη παραδεκτῶς διὰ τῶν προτάσεων τῆς πρωτοδίκου δίκης, ἐν αὐτῇ ρητῶς διαλαμβάνεται, ὅτι κατὰ τὸ κρίσιμον χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τῆς 1.2.1967 μέχρι τῆς 31.12.1967 ἔτυχον ἐπεξεργασίας εἰς τὸ βαφεῖον τῆς ἐπιχειρήσεως τὰ λεπτομερῶς κατὰ μῆνα καθοριζόμενα χιλιόγραμμα ὑφάσματος, διὰ τὰ ὁποῖα ἡ ἐναγομένη ὤφειλε νὰ καταβάλῃ ὡς ἐπίδομα παραγωγῆς 0,50 δραχμὰς κατὰ χιλιόγραμμον εἰς τοὺς ἀπασχοληθέντας 36 ἐργατοτεχνίτας τοῦ τμήματος (20 ἄνδρας καὶ 16 γυναῖκας), ἐκ τῶν ὁποίων κατὰ συμφωνίαν, τηρουμένην ἀπαρεγκλίτως ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς χορηγήσεώς του, οἱ μὲν ὁρχιεργάται ἐλάμβανον ποσοστὸν 50% μεγαλύτερον τῆς ἀναλογίας τῶν λοιπῶν ἐργατῶν, αἱ δὲ ἐργάτριαι ποσοστὸν 50% μικρότερον ταύτης. Ὑπὸ τὰ ἀνωτέρω περιεχόμενα ἡ ἀγωγή, περιέχουσα πλήρη τὰ στοιχεῖα τοῦ ἄρθρου 535 Πολ. Δικονομίας, εἶναι κατὰ πάντα ὡρισμένη καὶ ὡς ἐκ τούτου εἶναι ἀπορριπτέος ὁ πρωτοδίκως προταθεὶς καὶ ἀναφερόμενος ἤδη διὰ τῶν προτάσεων ἰσχυρισμὸς τῆς ἐναγομένης περὶ ἀοριστίας τοῦ δικογράφου της.

Ἐβεβαιώθησαν τὰ ἀκόλουθα ἐπὶ τῆς προκειμένης διαφορᾶς: Διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, καταρτισθείσης τὸ ἔτος 1959 μετὰ τῶν νομίμων ἐκπροσώπων τῆς ἐναγομένης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας, ὁ ἐνάγων προσελήφθη καὶ παρέχει ἔκτοτε τὰς ὑπηρεσίας του ὡς ἐργάτης εἰς τὸ τμῆμα βαφείου τοῦ ἐν Ἀθήναις λειτουργοῦντος ἐργοστασίου της κατασκευῆς πλεκτῶν ὑφασμάτων, ἀμειβόμενος διὰ τῶν νομίμων ἀποδοχῶν τῆς εἰδικότητός του, αἵτινες πάντως δὲν ἀποτελοῦν ἀντικείμενον τῆς παρούσης δίκης. Πλέον ὅμως τῶν ἀνωτέρω ἀποδοχῶν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1953 καὶ ἐφεξῆς ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἐπιχειρήσεως, ἀποσκοποῦσης εἰς τὴν μείζονα ἀπόδοσιν τῶν ἐργαζομένων, ἐχορηγεῖτο συνεχῶς καὶ παγίως εἰς τὴν ὁμάδα τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὸ τμῆμα βαφείου τοῦ ἐργοστασίου της ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν, μετὰ παρέλευσιν ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς τοποθετήσεώς των παρ' αὐτῇ, ποσὸν 0,50 δραχμῶν κατὰ χιλιόγραμμον ἐπεξεργασμένων εἰς τὸ τμῆμα τοῦτο παντὸς εἴδους ὑφασμάτων, καταβαλλόμενον εἰς τούτους καθ' ἑκάστην ἑβδομάδα ὑπὸ τῆς ὑπαλλήλου Ε. Χ. ἐπὶ τῇ βάσει καταστάσεων συντασσομένων ὑπὸ τοῦ λογιστηρίου της κατ' ἀναλογίαν, ἀνερχομένην διὰ τοὺς δύο συνήθως ὑπηρετοῦντας ὁρχιεργάτας εἰς 50% μεγαλυτέραν ἐκείνης, τὴν ὁποίαν ἐλάμβανον οἱ ὑπλοὶ ἐργάται, καὶ διὰ τὰς ἐργατρίας εἰς 50% μικροτέραν τῆς τοιαύτης τῶν ἐργατῶν. Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1963 τὸ ποσὸν τοῦτο ἔπαυσε νὰ καταβάλλεται διὰ τὰς ποσότητας τῶν λοιπῶν ὑφασμάτων, περιορισθὲν μόνον εἰς τὰ ὑφάσματα νάϋλον ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς πάντοτε ὅρους, μέχρι τῆς 31.1.1967, ὅτε ἡ ἀνωτέρω παροχὴ περιεκόπη μονομερῶς καὶ ἐντελῶς ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἑταιρείας, ἐπικαλεσθείσης οἰκονομικὴν ἀδυναμίαν πρὸς ἐκπλήρωσιν αὐτῆς, λόγῳ τοῦ ὑφισταμένου συναγωνισμοῦ ἄλλων ὁμοειδῶν ἐπιχειρήσεων καὶ τῆς μειώσεως τῆς τιμῆς βαφῆς τῶν ὑφασμάτων. Ὑπὸ τὰ δεδομένα ταῦτα πραγματικὰ περιστατικὰ καθίσταται πρόδηλον, ὅτι ἡ προσανα-

φερομένη πρόσθετος παροχή, χορηγουμένη ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν εἰς τοὺς ἐργαζομένους πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς αὐξήσεως τῆς παραγωγικῆς των ἀποδόσεως καὶ ὡς ἀντάλλαγμα ταύτης, ἐπεκτεινομένη δὲ εἰς πάντας τοὺς ἐργατοτεχνίτας τοῦ θαφείου τῆς ἐπιχειρήσεως, φέρει ἀναμφισβητήτως τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἐπιδόματος παραγωγῆς, ὅπερ, κατὰ τὰ δεκτὰ γενόμενα ὑπὸ τῆς θεωρίας καὶ τῆς νομολογίας, ἀποτελεῖ μέρος τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐργαζομένων, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ἄρθρων 648 καὶ 653 Α.Κ. καὶ ὄχι οἰκειοθελῆ παροχὴν ἐξ ἐλευθεριότητος τοῦ ἐργοδότου, δυναμένην νὰ περικοπῇ ὑπ' αὐτοῦ ὁποτεδήποτε, ὡς διατείνεται ἡ ἐναγομένη (*Ι. Καπαλίστριος*, ἐν Ἑρμ.Α.Κ., ὑπ' ἄρθρον 653, ἀριθ. 111, Α.Π. 154/1955, ΕΕΔ 14, 405, Α.Π. 278/1964, 312/1964, ΕΕΔ 23, σελ. 583, 664, Α.Π. 256/1966, ΕΕΔ 25, 728). Ἡ κρίσις δὲ αὕτη τοῦ δικαστηρίου περὶ τῆς φύσεως καὶ τοῦ τρόπου καταβολῆς τῆς ἐπιδίκου παροχῆς ὡς ἀποδοχῆς ἐνισχύεται καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν καταθέσεων τῶν ἐπ' ἀκροατηρίου κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς πρωτοδίκου δίκης ἐπὶ τῆς προκειμένης καὶ ἄλλων συναφῶν ὑποθέσεων ἐξετασθέντων μαρτύρων ἀνταποδείξεως, οἵτινες περιέχονται εἰς τὰ ἐπικαλούμενα καὶ προσαγόμενα οἰκεῖα πρακτικά, ὑπὸ τῶν ὁποίων ρητῶς χαρακτηρίζεται ἡ ὡς ἄνω ἐπὶ μακρὸν χρονικὸν διάστημα ἀνελλιπῶς χορηγουμένη καὶ αὐξομειουμένη ἀναλόγως τῆς ποσότητος τῶν παραγομένων ὑφασμάτων παροχὴ ὡς ἐπίδομα παραγωγῆς, ἀναιρουμένων οὕτω καὶ ὑπὸ τῶν ἰδίων τῶν ἀνωτέρω μαρτύρων - ὀπαλλήλων της τῶν περὶ τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμῶν τῆς ἐναγομένης. Ὀρθῶς ὅθεν ἔκρινεν ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ὁ δικάσας Ἐργατοδίκης καὶ εἶναι ἀπορριπτέοι οἱ διαλαμβανόμενοι εἰς τὰς προτάσεις ἀντίθετοι ἰσχυρισμοὶ αὐτῆς.

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 648 καὶ 652 Α.Κ., ἐν συνδυασμῷ λαμβανομένων πρὸς τὰς ταιαύτας τῶν ἄρθρων 7 ν. 2112/1920 καὶ 5 § 3 νόμου 3198/1955, αἵτινες ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ ἐργατοτεχνιτῶν, προκύπτει σαφῶς, ὅτι ἡ γενομένη ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου μονομερὴς καὶ θλαπτικὴ διὰ τὸν ἐργαζόμενον μεταβολὴ τῶν συμφωνηθέντων ὅρων τῆς ἐργασίας δὲν ἐπάγεται μὲν καθ' ἑαυτὴν τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως, δύναται ὅμως ὁ μισθωτός, μὴ ἀποδεχόμενος τὴν μεταβολήν, εἴτε νὰ θεωρήσῃ ταύτην ὡς ἄτακτον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου καὶ νὰ ἀποχωρήσῃ τῆς ὑπηρεσίας, ἀπαιτῶν τὴν πληρωμὴν τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως, εἴτε νὰ ἀξιώσῃ τὴν τήρησιν τῶν συμβατικῶν ὅρων καὶ εἰς περίπτωσιν ἀποκρούσεως τῶν συμφώνως πρὸς αὐτοὺς προσφερομένων ὑπηρεσιῶν του νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ καταστάντος ὑπερημέρου ἐργοδότου τὴν καταβολὴν τοῦ μισθοῦ, βάσει τοῦ ἄρθρου 656 Α.Κ. (Α.Π. 791/1964, Α.Π. 202/1965, ΕΕΔ 24, 201, 719, Α.Π. 524/1966, ΕΕΔ 26, 29, Α.Π. 89/1967, ΕΕΔ 26, 439). Ὡς μονομερὴς δὲ θλαπτικὴ μεταβολὴ τῶν συμφωνηθέντων ὅρων θεωρεῖται προεχόντως ἐκείνη, διὰ τῆς ὁποίας ἐπέρχεται μείωσις τῶν καταβαλλομένων δυνάμει ρητῆς ἢ σιωπηρᾶς συμφωνίας τῶν μερῶν ἀποδοχῶν, ὁπότε ὁ ἐργαζόμενος δύναται νὰ ἀξιώσῃ τὴν καταβολὴν τοῦ περικοπέντος τμήματος τοῦ μισθοῦ του, ἐφ' ὅσον δὲν ἀπεδέχθη τὴν μεταβολήν, μὴ δικαιούμενος νὰ ἀπαιτήσῃ αὐτὴν εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἐξομοιουμένης πρὸς συναίνεσίν του ἀποδοχῆς τῶν τεθέντων ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου νέων συμβατικῶν ὅρων, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν βεβαίως ὅτι δὲν θίγονται διὰ τῆς νέας ρυθμίσεως τὰ ἐλάχιστα νόμιμα ὅρια ἀποδοχῶν (Α.Π. 436/1963, ΕΕΔ 22, 1045).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐναγων καὶ οἱ λοιποὶ ἐργατοτεχνῖται τοῦ τμήματος θαφείου τῆς ἐναγομένης ἐπιχειρήσεως δὲν ἀπεδέχθησαν τὴν ἐπελθοῦσαν τροποποίησιν διὰ τῆς περικοπῆς τοῦ ἐπιδόματος παραγωγῆς, διότι εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς προέβησαν εἰς ἀθρόας διαμαρτυρίας πρὸς τοὺς ἐκπροσώπους τῆς ἐργοδότιδος καὶ τὰς ἁρμοδίας Ἀρχὰς πρὸς ἀποσόβησιν τῆς τοιαύτης δυσμενοῦς δι' αὐτοὺς μονομεροῦς μετατροπῆς τῆς συμβάσεως, ἥτις εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν σημαντικὴν μείωσιν τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν των, τὰς ὁποίας ἐπανέλαβον κατ' ἐπανάληψιν ἔκτοτε μέχρι τοῦ Δεκεμβρίου 1967, ἀποκρουόμενοι ὑπὸ τῆς ἐναγομένης μὲ τὴν αἰτιολογίαν ὅτι ἡ ἐπιχείρησις εὑρίσκετο εἰς πρόσκαιρον οἰκονομικὴν ἀδυναμίαν νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν ὡς ἄνω ἀπαίτησιν τῶν ἐργαζομένων καὶ ὅτι θὰ κατέβαλλε θραδύτερον τὰ ὀφειλόμενα. Ἀφ' ἧς δὲ οὗτοι ἀντελήφθησαν τὴν πρόθεσιν αὐτῆς νὰ περικόψῃ ὁριστικῶς τὸ ἐπίδομα καὶ ἐντὸς εὐλόγου χρόνου ἀπὸ ταύτης προέβησαν κατὰ τὸν Δεκέμβριον 1967 εἰς ἐπίσημον καταγγελίαν πρὸς τὴν ἁρμοδίαν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, διὰ τῶν ἐργατῶν τῆς δημάδος των Ε.Λ. καὶ Δ.Π., ἐνεργούντων διὰ λογαριασμὸν καὶ τῶν λοιπῶν, ἐνώπιον τῆς

όποίας ὁ ἐκπρόσωπος τῆς ἐργοδότιδος ἐπανέλαβε τὴν ἀρνησίν της, ἐπικαλεσθεὶς ἐκ νέου οἰκονομικὴν ἀδυναμίαν τῆς ἐπιχειρήσεως, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν προσαγομένων ἐγγράφων τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας καὶ τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Καλλιθέας ἀντιστοίχως, καὶ ἐν συνεχείᾳ μετὰ παρέλευσιν μηνὸς περίπου ἀπὸ τῆς προαναφερομένης ἀνεπιτυχοῦς προσπαθείας ἐπιλύσεως τῆς διαφορᾶς των διὰ τῆς διοικητικῆς ὁδοῦ, τινὲς ἐξ αὐτῶν, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ἐνάγοντος, ἤγειρον ἀγωγὰς ἐνώπιον τοῦ Ἐργατοδίκου. Ἡ ἀνωτέρω κρίσις τοῦ δικαστηρίου ἐξάγεται ὄχι μόνον ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν μαρτύρων ἀποδείξεως, οἵτινες ρητῶς διαλαμβάνουν περὶ συνεχῶν διαμαρτυριῶν τῶν ἐργαζομένων διατυπωθεισῶν πρὸς τοὺς ἐργοδότας, τὴν Ἀστυνομικὴν Ἀρχὴν καὶ τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς καταθέσεως τοῦ μάρτυρος ἀνταποδείξεως, τῆς περιλαμβανομένης εἰς τὸ ἐπικαλούμενον καὶ προσαγόμενον ὑπ' ἀριθ. 2988/1966 πρακτικόν, ὑπὸ τοῦ ὁποίου διαβεβαιοῦται, ὅτι ἔλαβον χώραν διαμαρτυρίαι τοῦ προσωπικοῦ τόσον κατὰ τὸν ἀμέσως ἐπακολουθήσαντα τὴν περικοπὴν χρόνον, ὅσον καὶ μεταγενεστέρως, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐπίσκεψιν ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας πρὸς διαπίστωσιν τῶν καταγγελλομένων. Εἶναι βεβαίως ἀληθὲς ὅτι ὑπὸ τῶν ἐπιμελείᾳ τῆς ἐναγομένης ἑταιρείας ἐξεταισθέντων μαρτύρων κατατίθεται εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 13795/1.11.1968 ἐνορκον βεβαίωσίν των ἐνώπιον τῆς συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Α.Α., ὅτι λόγῳ σημαντικῆς μειώσεως τῆς τιμῆς θαφῆς τῶν ὀφασμάτων ὁ διευθυντὴς τῆς ἑταιρείας κατέστησε γνωστὴν τὸν Ἰανουάριον 1967 εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας τοῦ θαφείου τὴν μέλλουσαν νὰ ἐπέλθῃ ἀπὸ τοῦ Φεβρουαρίου 1967 καὶ ἐφεξῆς περικοπὴν τοῦ ἐπιδόματος καὶ ὅτι οὐδεμία διαμαρτυρία ἔλαβε χώραν ἔκτοτε μέχρι τοῦ Ἰανουαρίου 1968, ἀποδεχθέντων οὕτω τῶν μισθωτῶν τὴν ταιαύτην τροποποίησιν τῶν ἀποδοχῶν των. Αἱ καταθέσεις ὅμως αὗται, ὡς καὶ ἄλλαι παρεμφερεῖς τῶν δύο πρώτων ἐκ τῶν ὡς ἄνω μαρτύρων καὶ τῆς Μ.Π., περιλαμβανόμεναι εἰς τὰς προσαγομένας ὑπ' ἀριθ. 5867/1968, 5873/1968 καὶ 5869/1968 ἐνόρκους βεβαιώσεις των ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Α.Ζ., δὲν εἶναι σύμφωνοι πρὸς τὰ πράγματα, διότι ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀντιφάσκουν πρὸς τὴν ἐπ' ἀκροατηρίου ληφθεῖσαν καὶ ὡς ἐκ τούτου ἔχουσαν μείζονα ἀξίαν προαναφερομένην κατάθεσιν τοῦ Ν.Α., ἀφ' ἑτέρου δὲ εἶναι ἀπίθανον νὰ ἀπεδέχθησαν ἄνευ σοβαρῶν διαμαρτυριῶν 36 ἐργαζόμενοι τὴν ἐπιβληθεῖσαν μονομερῶς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου σημαντικὴν μείωσιν τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν των διὰ τῆς μεθόδου περικοπῆς τοῦ ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν παγίως χορηγουμένου ἐπιδόματος παραγωγῆς, πολλῷ μᾶλλον ἀφοῦ κατὰ τὸν κρίσιμον χρόνον ἡ παραγωγὴ τοῦ θαφείου δὲν φαίνεται νὰ ἐμειώθη ἐξ ἀπόψεως ποσότητος ὀφασμάτων. Τὸ γεγονὸς ἄλλωστε ὅτι εἰς τὸν ἀρμόδιον ὑπάλληλον τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ὁ ἐκπρόσωπος τῆς ἐναγομένης ἐπεκαλέσθη μόνον οἰκονομικὴν ἀδυναμίαν αὐτῆς, χωρὶς νὰ ἀναφέρῃ τι περὶ ἀποδοχῆς ὑπὸ τῶν ἐργατῶν τῆς περικοπῆς τοῦ ἐπιδόματος, καίτοι εἶχον παρέλθει πλέον τῶν 11 μηνῶν ἀπὸ ταύτης, ἐνισχύει ἔτι περαιτέρω τὴν κρίσιν, ὅτι οὗτοι διεξεδίκουν πάντοτε τὴν πληρωμὴν αὐτοῦ, μὴ ἀποδεχθέντες τὴν περικοπήν, διότι, ἐὰν συνέβαινε τὸ ἐναντίον, ἡ κυρία ἀπάντησις ἐκ μέρους τοῦ ἐκπροσώπου τῆς ἐργοδότιδος πρὸς τὴν σύστασιν τοῦ ὑπαλλήλου θὰ ἦτο ἡ ἐπίκλησις ἐλλείψεως ὑποχρεώσεώς της πρὸς παροχὴν λόγῳ ἀκριβῶς τῶν διαμορφωθέντων νέων συμβατικῶν ὅρων εἰς τὰς σχέσεις μετὰ τοῦ προσωπικοῦ της. Συνεπῶς ἐσφαλμένως ἐγένετο δεκτὸν ὑπὸ τοῦ δικάσαντος Ἐργατοδίκου, ὅτι ὁ ἐνάγων ἐξηκολούθησε νὰ παρέχῃ ἀδιαμαρτυρήτως τὰς ὑπηρεσίας του ἐπὶ ἓν ἔτος ἀπὸ τῆς περικοπῆς τοῦ ἐπιδόματος μέχρι τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς, ἀποδεχθεὶς διὰ τοῦ τρόπου τούτου τὴν μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἀπερρίφθη ἡ ἀγωγὴ καὶ δέον μετὰ ταῦτα νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, κατὰ παραδοχὴν τῶν διαλαμβανομένων εἰς τοὺς τέσσαρας λόγους ἐφέσεως παραπόνων τοῦ ἐνάγοντος, διακρατουμένης δὲ τῆς ὑποθέσεως ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 780 Πολ. Δικονομίας, ἐφαρμοζόμενον ἐν προκειμένῳ, βάσει τοῦ ἄρθρου 37 Εἰσαγ. Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας (ἤδη ἄρθρου 553 Κώδικας Πολιτικῆς Δικονομίας), δέον νὰ ἐρευνηθῇ κατ' οὐσίαν ἡ διαφορά.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 7 νόμου 2112/1920 καὶ 6 §§ 1 καὶ 2 νόμου 3198/1955 προκύπτει σαφῶς, ὅτι ἡ προβλεπομένη ὑπὸ τῶν δύο τελευταίων διατάξεων τριμήνου καὶ ἑξαμήνου ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς ἔχει ὡς προϋπόθεσιν ἀξίωσιν τοῦ μισθωτοῦ, πηγάζουσαν ἐξ ἀκύ-

ΙΑΤΡΟΙ

ΠΑΡΑΒΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΠΟΛΥΘΕΣΙΑΣ ΙΑΤΡΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Κῦρος ἀφορώσης τὴν πρώτην θέσιν συμβάσεως τοῦ ἰατροῦ

Ἀληθὴς ἔννοια τοῦ ἄρθρου 5 § 1 τοῦ Νόμου 1843/1951, ὡς ἐτροποποιήθη, περὶ ἀπαγορεύσεως κατοχῆς ὑπὸ τῶν ἰατρῶν πλειόνων τῆς μιᾶς θέσεων, μὲ συνέπειαν τὴν κατ' ἄρθρον 174 Ἀστικοῦ Κώδικος ἀκυρότητα τῆς συμβάσεως.—Ἡ ἀπαγόρευσις ἀφορᾷ τὰς πέραν τῆς πρώτης θέσεις, μὴ θιγομένου ἐξ αὐτῆς τοῦ κύρους τῆς συμβάσεως διὰ τὴν πρώτην θέσιν.

Τὸ Β' Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 258/1966 ἀποφάσεώς του (εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 25, 803) εἶχε δεχθῆ, ὅτι ἐκ τῶν περὶ πολυθεσίας τῶν ἰατρῶν διατάξεων καθίσταται σαφές, ὅτι ἡ πρόσληψις καὶ διατήρησις τῶν ἰατρῶν εἰς οἱανδήποτε θέσιν, κατὰ παράβασιν τῶν ἀπαγορευτικῶν διατάξεων τοῦ νόμου, καθιστᾷ ἄκυρον καὶ ἀνύπαρκτον νομικῶς τὴν περὶ τούτων σύμβασιν, σημειώνης πρὸς τὰ ἄρθρα 3, 174 καὶ 180 τοῦ Α.Κ., ἐξ οὗ παρέπεται, ὅτι δὲν δικαιοῦται ὁ ἰατρὸς νὰ ζητήσῃ τοὺς ἐξ αὐτῆς ὀφειλομένους μισθούς, ἀσχέτως πρὸς τὰς ἐπιβαλλομένας ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου προσθέτους ὑποχρεώσεις πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς τηρήσεως αὐτῶν.

Περίπτωσις ἦλθεν ὅτι ὁ ἰατρὸς κατεῖχε καὶ δευτέραν θέσιν παρ' Ἀσφαλιστικῷ Ταμείῳ.

Πρὸς τὴν γνώμην ταύτην διεφώνησε τὸ Γ' Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 145/1968 ἀποφάσεώς του (εἰσηγητὴς *Δ. Μαργέλλος*, ΕΕΔ 27, 631), δεχθὲν ὅτι, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 5 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1843/1951, ἡ δι' αὐτῆς θεσπιζομένη ἀπαγόρευσις ἀφᾷ τὰς πέραν τῆς μιᾶς ἰατρικὰς θέσεις, ὥστε ἡ δικαιοπραξία περὶ προσλήψεως τοῦ ἰατροῦ εἰς τὴν πρώτην θέσιν παραμένει ἰσχυρὰ καὶ ἔγκυρος, παρεπέμφθη δὲ ἡ ὑπόθεσις εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου πρὸς ἄρσιν τῆς διαφωνίας.

Ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς της συνετάχθη πρὸς τὴν γνώμην τοῦ Γ' Τμήματος.

Ἀρείου Πάγου 56/1969, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Λ. Κανελλάκος**
Συνηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Μπαλντὲς, Γ. Θεοτοκᾶτος

Κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως

ρου καταγγελίας ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, εἴτε ἀξίωσιν ἀποζημιώσεως λόγῳ λύσεως αὐτῆς. Εἰς τὴν περίπτωσιν ὅμως τῆς μονομεροῦς θλαπτικῆς μεταβολῆς τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου αἱ διατάξεις αὗται ἐφαρμόζονται μόνον ἐὰν ὁ μισθωτὸς ἀποχωρήσῃ ἐκ τῆς ἐργασίας του, θεωρῶν τὴν ἐνέργειαν τοῦ ἐργοδότου ὡς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ταύτης, καὶ ὄχι ὅταν, ἀποκρούων τὴν μεταβολήν, ἐξακολουθήσῃ τὴν προσφορὰν τῶν ὑπηρεσιῶν του ὑπὸ τοὺς πρὸ τῆς ὡς ἄνω μεταβολῆς συμβατικοὺς ὅρους, ὡς ἔχει δικαίωμα νὰ πράξῃ, ὁπότε, μὴ συντρεχούσης τινὸς ἐκ τῶν ἀνωτέρω περιπτώσεων, δὲν δύνανται νὰ τύχωσιν αὗται ἐφαρμογῆς (Α.Π. 657/1958, 232/1959, 247/1963, 406/1967). Ἑπομένως, ἐφ' ὅσον, κατὰ τὰ ἐκτιθέντα εἰς τὰς προηγουμένας αἰτιολογίας τῆς παρούσης, ὁ ἐνάγων συνέχισε τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας του πρὸς τὴν ἐναγομένην, μὴ ἀποδεχθεὶς τὸν περιορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν του, εἰς τὸν ὁποῖον προέβη αὐτὴ μονομερῶς, ἀλλὰ διεκδικῶν παντοτε τὴν καταβολὴν τοῦ περικοπέντος μέρους των, παραδεκτῶς ἠγέρθη ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν προθεσμιῶν τοῦ ἄρθρου 6 ν. 3198/1955 καὶ, ὡς ἐκ τούτου, εἶναι ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμὸς τῆς ἐργοδότιδος. Ἐξ ἄλλου ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι παρῆλθε χρονικὸν διάστημα ἑνὸς περίπου ἔτους ἀπὸ τῆς περικοπῆς τοῦ ἐπιμιάχου ἐπιδόματος δὲν καθίσταται καταχρηστικὴ καὶ ἀντικειμένη εἰς τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. ἡ ἐγερθεῖσα ἀγωγή, ἐν ὄψει μάλιστα τῶν συχνῶν διαμαρτυριῶν τοῦ ἐνάγοντος καὶ τῶν λοιπῶν συναδέλφων του κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ μεσολαβήσαντος χρόνου, ἀξιωσάντων κατ' ἐπανάληψιν τὴν καταβολήν του καὶ ἐκδηλωσάντων κατὰ τρόπον σαφῆ τὴν θέλησίν των νὰ μὴ ἀναγνωρίσουν τὴν μείωσιν τοῦ μισθοῦ των. Συνεπῶς εἶναι ἀπορριπτέος καὶ ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος τῆς ἐναγομένης.

ΑΔΕΙΑΙ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

ΔΙΑΚΡΙΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΩΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ Ή ΕΡΓΑΤΟΥ ΔΙΑ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΔΕΙΑΣ

Πρόσληψις μισθωτοῦ ὑπό τοῦ Δημοσίου κατά Νόμον 4436/1929

Στοιχεῖα ὑπαλληλικῆς ἰδιότητος μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 1 Ν.Δ. 2655 1953.—Ἀπασχόλησις προσληφθέντος ὑπό τοῦ Δημοσίου κατ' ἄρθρον 24 § 1 Νόμου 4436/1929 ὡς ὑπαλλήλου, δυναμένου νὰ προσληφθῇ μόνον ὡς ἐργάτου.—Δικαίωμα ἀδείας κατ' Α.Ν. 539/1945 καὶ τῶν δι' ἀκύρου συμβάσεως προσληφθέντων.—Δικαίωμα συνεπῶς καὶ τοῦ ἀνωτέρω μισθωτοῦ ἀδείας ὡς ὑπαλλήλου.—Συνέπειαι μὴ χορηγήσεως τῆς κανονικῆς κατὰ τὸν Α.Ν. 539/1945 ἀδείας.

Διὰ τὸ κατ' ἀ. ν. 539/1945 δικαίωμα ἀδείας τῶν μισθωτῶν καὶ διὰ τὸ μέγεθος αὐτῆς διακρίνεται ἡ ἰδιότης τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου ἀπὸ τῆς τοῦ ἐργάτου.

Ἡ διάκρισις αὕτη γίνεται βάσει τῶν στοιχείων τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953 (ΕΕΔ 12, 1212) (Ἴδετε Α.Π. 369/1967, σύμφωνος *Κ. Παπαιωάννου*, ΕΕΔ 26, 1181, ἔνθα εἰς σημείωσιν μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀπο-

τοῦ ἄρθρου 5 § 1 τοῦ νόμου 1843/1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τινων τοῦ ἀ.ν. 1565/1939 «περὶ Κώδικος ἀσκήσεως τοῦ ἰατρικοῦ ἐπαγγέλματος», ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 3319/1955, καθ' ἣν «ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ἰατροὺς νὰ κατέχωσι πλείονας τῆς μιᾶς θέσεως, δι' ἣν ὡς ἐφάπαξ ἀπαιτεῖται τὸ πτυχίον τῆς ἰατρικῆς», ἡ δι' αὐτῆς θεσπιζομένη ἀπαγόρευσις, συνεπαγομένη τὴν ἀκυρότητα τῆς πρὸς αὐτὴν ἀντικειμένης δικαιοπραξίας κατ' ἄρθρον 174 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀφορᾷ τὰς πέραν τῆς μιᾶς ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἰατροῦ καταλαμβανομένας θέσεις καὶ δὲν περιλαμβάνει τὴν πρόσληψιν εἰς τὴν πρώτην ταιαύτην, ὡς πρὸς τὴν ὁποίαν ἡ σχετικὴ δικαιοπραξία εἶναι ἔγκυρος. Ἀντίθετος λύσις δὲν δύναται νὰ στηριχθῇ εἰς τὰς διατάξεις τῶν παραγράφων 7 καὶ 8 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου, ρυθμιζούσας τὰ τοῦ περιορισμοῦ τῶν πρὸ τῆς θεσπίσεως τούτου κατεχόντων πλείονας θέσεις ἰατρῶν, καθ' ὧν ἀπειλοῦνται καὶ ποιναὶ κυρώσεις ἐν περιπτώσει μὴ συμμορφώσεως πρὸς τὰς ἐπιβαλλομένας αὐτοῖς ὑποχρεώσεις ἢ ὑποβολῆς ψευδῶν δηλώσεων καὶ αἵτινες συνεπληρώθησαν διὰ τῆς τοῦ ἄρθρου 4 § 4 τοῦ ν.δ. 4111/1960, ὑποχρεούσης τὰς Ὑπηρεσίας, Ἱδρύματα, Ὀργανισμούς, Ταμεῖα κλπ. εἰς ἀπόλυσιν τῶν κατεχόντων παρανόμως πλείονας τῆς μιᾶς θέσεις ἰατρῶν, ἅμα τῇ περὶ τούτου εἰδοποιήσει των παρὰ τοῦ οἰκείου Ὑγειονομικοῦ Κέντρου ἢ Ἰατρικοῦ Συλλόγου, καθ' ὅσον αἱ διατάξεις αὗται, ἔχουσαι μεταβατικὸν χαρακτῆρα, δὲν ἀφορῶσι τοὺς μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου καταλαμβάνοντας καὶ ἑτέραν ἰατρικὴν θέσιν. Δέον σθεν ἡ ἀνακύψασα διαφωνία μεταξὺ τοῦ ἀναιρετικοῦ Τμήματος, δεξαμένου ὅτι ἡ κατάληψις καὶ ἑτέρας θέσεως, ὁποτεδήποτε λαβοῦσα χώραν, καθιστᾷ ἄκυρον καὶ ἀνύπαρκτον καὶ τὴν περὶ τῆς πρώτης θέσεως σύμβασιν, καὶ τοῦ Τμήματος τῆς παραπομπῆς, ἀκολουθήσαντος τὴν ἀνωτέρω ὀρθὴν ἑρμηνείαν, νὰ ἐπιλυθῇ ὑπὲρ τοῦ τελευταίου τούτου.

Ἡ δικαστικὴ δαπάνη τῆς παρούσης συζητήσεως καὶ τῆς ἐνώπιον τῶν Τμημάτων θὰ ἐπιδικασθῇ ὑπὸ τοῦ Τμήματος, εἰς ὃ εἶναι ἀναπεμπτέα ἡ ὑπόθεσις κατ' ἄρθρον 508 § 6 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

Διὰ ταῦτα

Λόγῳ τὴν μεταξὺ τῶν δύο Τμημάτων διαφωνίαν, ἀποφαίνεται, ὅτι, κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 5 § 1 τοῦ νόμου 1843/1951, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 3319/1955, ἡ ὑπὸ τῆς διατάξεως ταύτης θεσπιζομένη ἀπαγόρευσις καταλήψεως πλειόνων θέσεων παρ' ἰατρῶν ἀφορᾷ τὰς πέραν τῆς πρώτης ταιαύτας καὶ συνεπῶς δὲν θίγεται ἐξ αὐτῆς τὸ κῦρος τῆς ἀφορώσης τὴν πρώτην θέσιν συμβάσεως.

Ἀναπέμπει τὴν ὑπόθεσιν πρὸς κατ' οὐσίαν ἐκδίκασιν εἰς τὸ Γ' Τμῆμα.

φάσεως ἐπρόκειτο περὶ μισθωτοῦ, ὁ ὁποῖος προσελήφθη ὑπὸ τοῦ Δημοσίου δυνάμει τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ νόμου 4436/1929 καὶ παρεῖχεν, ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις, ὑπηρεσίαν ὑπαλλήλου, ἐνῷ ἡ ἀνωτέρω διάταξις προνοεῖ μόνον περὶ προσλήψεως ἐργατῶν, οὗτω δὲ ἡ σιωπὴ ἐπῆρξεν ἄκυρος (Α.Π. 91/1958, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 17, 361, Α.Π. 113/1961, εἰσηγητὴς *Κ. Ἀναγνωστόπουλος*, ΕΕΔ 28, 334).

Ἔχει μάλιστα παραπεμφθῆ εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου τὸ ζήτημα δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τοῦ Δημοσίου ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ αὐτοῦ ἐκ τῆς ἀπασχολήσεώς του ὡς ὑπαλλήλου ἀντὶ ἐργάτου (Α.Π. 413/1968, εἰσηγητὴς *Στ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 27, 1399). Ἐξ ἴσου ὅμως γίνεται δεκτόν, ὅτι ἀδείας δικαιοῦνται καὶ οἱ δι' ἀκόρου συμβάσεως ἐργασίας προσληφθέντες (*Ι. Κοσμοδιστρίας*, Ἐρμ.ΑΚ, ὑπ' ἄρθρα 666 - 667, ἀριθ. 19, Α.Π. 425/1960, εἰσηγητὴς (Ἐνάγ. *Χονδρογιάννης*, ΕΕΔ 19, 1312), ὃν ἐνδιαφέρει, κατὰ τὴν ἀπόφασιν (ἴδετε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 23, 334), τὸ ὅτι ὃν ἠδύνατο νὰ προσληφθῇ ἐν προκειμένῳ ὁ μισθωτὸς ὡς ὑπάλληλος, ἀφοῦ ἐπωδήποτε ἐξετέλει ὑπηρεσίαν ὑπαλλήλου. (Ἴδετε ὅμως τὰς ἀνωτέρω ἀρεοπαγιτικὰς ἀποφάσεις).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 211/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμοι ΙΘΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Γ. Πάλλας**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἐμμ. Ἀνδριανάκης, Ν. Γριαντζαφύλλου, δικαστικὸς ἀντιπρόσωπος τοῦ Δημοσίου

Κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 3514/1928 (ἄρθρον 10 ν. 1234), ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 4558/1930 καὶ ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953, ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου, θεωρεῖται πᾶν πρόσωπον, κατὰ κύριον ἐπάγγελμα ἀπασχολούμενον ἐπὶ ἀντιμισθίᾳ, ἀνεξαρτήτως τρόπου πληρωμῆς, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἰδιωτικοῦ καταστήματος, γραφείου ἢ ἐν γένει ἐπιχειρήσεως ἢ οἱασδήποτε ἐργασίας καὶ παρέχον ἐργασίαν ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικήν. Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης προκύπτει σαφῶς, ὅτι διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν τινὸς ὡς ὑπαλλήλου σκοπίτευα ἡ φύσις τῆς ἐκτελουμένης ὑπ' αὐτοῦ ἐργασίας καὶ ὅτι ἡ ἰδιότης τοῦ ὑπαλλήλου προϋπάρχει εἰς τὸν ἀποδοῦντα ἐργασίαν προσώπου πνευματικήν.

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθησαν τὰ ἑξῆς: Ὁ ἐνάγων, τυγχάνων πτυχιοῦχος ραδιοηλεκτρολόγος καὶ ἀπόφοιτος Γυμνασίου καὶ κάτοχος μετρίου τῆς ἀγγλικῆς γλώσσης, προσελήφθη τὴν 2.1.1965 καὶ οὐχὶ τὴν 10.8.1964, ὡς ἀβασίμως ἐπικαλεῖται ἐν τῇ ἀγωγῇ του, παρὰ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τοῦ ἐναγομένου Δημοσίου διὰ συμβάσεως μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ὡρίστου χρόνου βάσει τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ νόμου 4436/1929 καὶ ἐτοποθετήθη εἰς τὸ ἐπ' ἀριθ. 306 Κ.Β.Τ.Η.Λ. ἐργοστάσιον τοῦ ἐναγομένου, εἰς ὃ ἔκτοτε ἀπασχολεῖται μὲ τὴν ἐπισκευὴν καὶ τὸν ἔλεγχον ἐποιπῶν, δεκτῶν καὶ πομποδεκτῶν τηλεπικοινωνίας, χρησιμοποιῶν ὡς ὄργανα ἠλεκτρικὸν βολτόμετρον, πολύμετρον, γεννήτριαν ἠχητῶν καὶ χαμηλῶν συχνοτήτων, παλμογράφον, βολτόμετρον, λυχνιόμετρον κλπ. τοιαῦτα, ἀναλόγως τῆς εἰδικῆς περιπτώσεως. Ἐπὶ τὰ προκύψαντα ταῦτα περιστατικὰ ἡ ἐργασία αὕτη τοῦ ἐνάγοντος εἶναι κατὰ κύριον χαρακτῆρα πνευματικὴ καὶ συνεπῶς οὗτος ἔχει τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου (ἄρθρον 10 νόμου 3514/1928), τοῦ ὁποίου καὶ τὴν κατὰ τὸν ἀ.ν. 539/1945 ἄδειαν μετ' ἀποδοχῶν ἐδικαιοῦτο, ἐστω καὶ ἂν ἡ ὡς ὑπαλλήλου ἀπασχόλησις αὐτοῦ εἶναι κατ' ἄρθρα 174 καὶ 180 Α.Κ. ἄκυρος, λόγῳ τοῦ ὅτι τὸ ἄρθρον 24 § 1 τοῦ νόμου 4436/1929 ἐπιτρέπει τὴν πρόσληψιν μόνον ἐργατικοῦ καὶ οὐχὶ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ εἰς τὴν ἣν ἀπασχολεῖται ὑπηρεσίαν, καθ' ὅσον ἀδείας ἀναπαύσεως κατὰ τὸν ἀ.ν. 539 δικαιοῦνται καὶ οἱ δι' ἀνάγκην ἄκυρον συμβάσεως ἀπασχολούμενοι μισθωτοί (Α.Π. 425/1960, ΕΕΔ 19, 1312). Οὕτω ὁ ἐνάγων ἐδικαιοῦτο, ἐν ὄψει τῆς ὑπαλληλικῆς του ἰδιότητος καὶ τῆς ἀπὸ 2.1.1965 ἀπασχολήσεώς του παρὰ τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ ἐναγομένου, ἀδείας 12 ἡμερῶν διὰ τὸ ἔτος 1966, εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ ὁποίου εἶχε συμπληρώσει τὸν διπλοῦν χρόνον (ἄρθρον 2 §§ 1α καὶ 2α τοῦ ἀ.ν. 539/1945), 14 ἡμερῶν διὰ τὸ 1967 καὶ 16 ἡμερῶν διὰ τὸ ἔτος 1968 καὶ ἐπιδόματος ἀδείας 15 ἡμερῶν δι' ἕκαστον τῶν ἐτῶν τούτων. Ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἐβεβαιώθη, ὅτι τὸ ἐναγόμενον ἐχορήγησεν εἰς τὸν ἐνάγοντα, ὡς καὶ ὁ ἴδιος συνομολογεῖ ἐν τῇ ἀγωγῇ του, ἄδειαν 10 ἡμερῶν διὰ τὸ ἔτος 1966, 12 ἡμερῶν διὰ τὸ ἔτος 1967 καὶ 14 ἡμερῶν διὰ τὸ ἔτος 1968 καὶ ἐπίδομα ἀδείας 13 ἡμερῶν δι' ἕκαστον τῶν ἐτῶν τούτων. Ἐντεῦθεν προκύπτει διαφορὰ δύο (2) ἡμερῶν, μὴ χορηγηθείσης ἐξ ὑπαιτιότητος τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τοῦ ἐναγομένου νομίμου εἰς τὸν ἐνάγοντα ἀδείας δι' ἕκαστον τῶν 1966 - 1968 ἐτῶν καὶ δύο (2) ἡμερῶν, μὴ χορηγηθέντος αὐτῷ ἐπιδόματος δι' ἕκαστον τῶν ἐτῶν τούτων. Διὰ τὰς ἡμέρας ταύτας τῆς ἀδείας του καὶ τοῦ ἐπιδίματος δικαιοῦται κατ' ἄρθρα 341 §§ 1, 342, 297, 300 καὶ 335 τοῦ Α.Κ. καὶ 3 τοῦ ν.δ. 3755/1957 ὁ ἐνάγων, βάσει τοῦ μὴ ἀμφισβητουμένου καὶ ὑπὸ τούτου καταβαλλομένου ἡμερομισθίου του ἐκ δυο-

ΣΩΜΑΤΕΙΑ

ΠΑΡΑΝΟΜΟΣ ΑΠΟΒΟΛΗ ΜΕΛΟΥΣ ΕΞ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ

Δεδικασμένον έξ αποφάσεως τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν ἐπὶ τῆς ἀποβολῆς

Ἀγωγὴ μέλους ἐπαγγελματικοῦ Σωματείου κατὰ τούτου δι' ἀξιώσεις του κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Νόμου ΓΠΟΔ'/1911.— Δεδικασμένον κατ' ἄρθρα 273 § 3 καὶ 274 Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐφαρμοζομένων κατ' ἄρθρον 37 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας Νόμου.—Ὕπαρξις αὐτοῦ ἐξ ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν κατ' ἄρθρον 88 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀποκλειστικῶς ἁρμοδίου καὶ τῆς ἀποφάσεως του μὴ ὑποκειμένης εἰς ἐνδικόν τι μέσον.

Ἐξεδικάσθη ἀγωγὴ μέλους κατὰ τοῦ εἰς ὃ ἀνῆκεν ἐπαγγελματικοῦ σωματείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου ΓΠΟΔ/1911, κατὰ τὴν προϊσχύσαν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας διάταξιν τοῦ ἄρθρου 108 Εἰσαγωγικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος Νόμου. (Ἴδετε κατωτέρω, σελ. 456).

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, προηγήθη ταύτης ἀπόφασις τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν Ἀθηνῶν, διὰ τῆς ὁποίας, ἐπὶ προσφυγῆς μέλους ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, ἀποβληθέντος αὐτοῦ, κατ' ἄρθρον 88 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐχωρώθη ἡ γενομένη διαγραφὴ τοῦ ἐκ τοῦ μητρώου τῶν μελῶν τοῦ σωματείου. (Ἴδετε σχετικῶς Πρόεδρον Πρωτοδικῶν Κερκύρας 334/1964, Πρόεδρος *Εὐάγγ. Καψάλης*, ΕΕΔ 24, 353, ἔνθα εἰς σημείωσιν μας καὶ λοιπαί, Πρόεδρον Πρωτοδικῶν Πειραιῶς 2473/1966, προεδρεύων *Δ. Πεφάνης*, ΕΕΔ 26, 120 καὶ ἰδ' αὐτὴν σημείωσιν *Σ. Σαπουνάκη*).

Σημειωτέον, ὅτι ἔχει νομολογηθῆ καὶ ὑποστηρίζεται καὶ ὑπὸ τῆς θεωρίας, ὅτι, προκειμένου περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων (Ἴδετε Ε.Δ. 667/1968 περὶ κωδικοποιήσεως τῆς περὶ τούτων νομοθεσίας, ΕΕΔ 27, 1358), ἐφ' ὅσον, κατ' ἄρθρον 12 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Ἀστικοῦ Κώδικος, διετηρήθη ἐν ἰσχύϊ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ νόμου 2151/1920 «περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων» τὰ περὶ ἀποβολῆς μελῶν ρυθμίζονται ὑπὸ τῆς εἰδικῆς ταύτης διατάξεως, ἡ ὁποία κατισχύει τῶν γενικῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 88 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (Α.Π. 513/1964, εἰσηγητὴς *Π. Δαλιάνης*, ΕΕΔ 23, 992, Πρόεδρον Πρωτοδικῶν Πειραιῶς 1801/1964, προεδρεύων *Π. Παπαθημητράκουλος*, ΕΕΔ 23, 1428, ἴδετε καὶ λοιπὰς παραπομπὰς εἰς νομολογίαν εἰς σημείωσιν μας εἰς ΕΕΔ 23, 1428, καὶ *Ι. Καποδίστριαν*, ΕΦιΔΚ, Εἰσαγ. Νόμος, ἀριθ. 12).

Δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, ὅτι ὑπῆρξεν ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου δεδικασμένον, τῆς ἀποφάσεως ταύτης μὴ ὑποκειμένης εἰς ἐνδικον μέσον. (Ἴδετε καὶ *Γ. Μαριδάκη*, Αἰτιολογικὴ Ἔκθεσις, σελ. 86, *Α. Τούση*, Νομικὰ Πρόσωπα, σελ. 107, τοῦ αὐτοῦ, Γενικαὶ Ἀρχαὶ § 54).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 25005/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου ΓΠΟΔ' κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ι. Ντεγιάννης**
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ἀθ. Πούλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Παντερμαλῆς, Κ. Τσάμης

Διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων, ἐπικαλούμενος ὅτι τυγχάνει μέλος τοῦ ἐναγομένου ἐπαγγελματικοῦ σωματείου (Ἑνώσεως Συντακτῶν Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν), παρανόμως ἀποβληθείς τούτου, ἠτήσατο, ὅπως ἀναγνωρισθῇ ἡ τοιαύτη ἰδιότης του, ἣν τὸ ἐναγόμενον ἀμφισβητεῖ, πρὸς δὲ ὑποχρεωθῇ τοῦτο καὶ ὑποβάλῃ τὴν ἐπαγγελματικὴν (δημοσιογραφικὴν) ταυτότητά του πρὸς θεώρησιν εἰς τὸν ἁρμόδιον Οἰκονομικὸν Ἔφορον. Οὕτως ἐχούσα ἡ ἐνδικος ἀγωγή, δι'

χμῶν 162 ἀπὸ 1.1.1966 καὶ ἐφεξῆς, ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὸ διπλάσιον (ἄρθρον 5 § 2 π.ν. 539/1945) τῶν ἀποδοχῶν του τῶν ἴσων πρὸς 6 ἡμερῶν (2 Χ 3) καὶ ἀπολύτου ἐπιδόματος ἀδείας ἐκ δραχμῶν 2.916 ἐν συνόλῳ (12 ἡμερῶν Χ 162) (6 Χ 2 προσαύξησις 100%) σὺν 6 ἡμερῶν Χ 162 ἐπιδόματι (2 Χ 4), δι' ἃ ποσὰ δὲν ὅπως γίνῃ ἐν μέρει δεκτὴ ὡς οὐσίᾳ βάσιμος ἡ ἀγωγὴ καὶ συμψηφισθῇ ἐν ὅλῳ ἢ μεταξὺ τῶν διαδίκων δικαστικὴ δαπάνη κατ' ἄρθρον 22 § 2 ἐδάφ. δ' τοῦ νόμου 3693/1957 λόγῳ τῆς ἐν μέρει νίκης καὶ ἥττης ἑκάστου τούτων.

ῆς κατήχθησαν πρός κρίσιν αἱ ἀνωτέρω ἀξιώσεις τοῦ ἐνάγοντος, ἀρμοδίως εἰσήχθη καθ' ὕλην ἐνώπιον τοῦ κατά τήν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ'/1911 δικάσαντος Πρωτοδίκου (ἄρθρον 108 ΕἰσΝΑΚ, βλ. *Γ. Ράμμου*, ἐν ΕΕΔ 6, 289, *Ι. Καποδίστριαν*, ἐν Ἑρμ.ΑΚ, Εἰσαγωγικός Νόμος 108, ἀριθ. 8, 9 καί 10). Κατά τῆς ἐν μέρει δεχθείσης τήν ἄνω ἀγωγήν ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως παραπονεῖται τό ἐναγόμενον διά τόν ἐν τῇ ἐνδίκῳ ἐφέσει ἀναφερόμενον λόγον.

Ἐκ τῶν ἄρθρων 273 § 3 καί 274, ἐν συνδυασμῷ καί πρός τό ἄρθρον 160 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἐχόντων ἐφαρμογήν ἐν προκειμένῳ, δυνάμει τοῦ μνημονευομένου ἄρθρου 37 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, προκύπτει σαφῶς, ὅτι δεδικασμένον ὑφίσταται, ὅταν τό ἐν τῇ νέᾳ δίκῃ μεταξύ τῶν αὐτῶν διαδίκων ζητούμενον ἀντικείμενον, καίτοι διάφορον, ἔχει ὡς ἀναγκαίαν προϋπόθεσιν τήν ὕπαρξιν τοῦ ἤδη ἐν τῇ πρότερᾳ δίκῃ κριθέντος δικαιώματος καί ὅτι ἡ ἰσχύς τούτου ἐκτείνεται καί ἐπί τῶν ὑπό τοῦ δικαστηρίου κριθέντων ἀρμοδίως παρεμπιπτόντων ζητημάτων, τῶν ἐχόντων ἔννομον ἐπιρροήν εἰς τήν διάγνωσιν τοῦ κυρίου ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς, ὡς καί ἐπί τῶν ἐνστάσεων ἐκείνων τοῦ ἐναγομένου, αἵτινες προταθεῖσαι ἀπερρίφθησαν ἢ παρελείφθησαν, μηδόλως προταθεῖσαι, καίτοι ὑφισταμέναι, ἐφ' ὅσον ἐχρησίμευσαν ἁπλῶς πρός παρακώλυσιν ἢ κατάργησιν τοῦ ἀσκηθέντος δικαιώματος (βλ. Α.Π. 192/1963, ΕΕΔ 22, 601, 216/1967, ΕΕΔ 26, 897). Ὁ περί δεδικασμένου, ἐξ ἄλλου, ἰσχυρισμός παραδεκτῶς προτείνεται καί πρός ἀπολογίαν κατά τῆς ἐφέσεως (βλ. Α.Π. 5/1968, ΕΕΔ 27, 886). Ἡ ἀπόφασις ἐξ ἑτέρου τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν, δικάζοντος, κατ' ἄρθρον 88 Α.Κ., δι' οὗ καθορίζεται ἀποκλειστική ἀρμοδιότης τούτου, ἐπί προσφυγῆς τοῦ ἀποβληθέντος μέλους τοῦ σωματείου (βλ. *Ι. Ἀποστολοπούλου*, Ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν § 470, *Δ. Γιαννοπούλου*, Γενικαί Ἀρχαί, ὑπ' ἄρθρον 88, ἀριθ. 3), ὡς μή ὑποκειμένη εἰς ἔνδικόν τι μέσον (βλ. *Τανάση*, Νομικά Πρόσωπα § 27, 6), ἀποτελεῖ δεδικασμένον δριστικόν κατά τήν προμνησθεῖσαν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 274 τῆς Πολ. Δικονομίας.

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῆς ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ προσαγομένης καί ἐπικαλουμένης ὑπ' ἀριθ. 1872/10.2.1968 ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν Ἀθηνῶν, ἐκδοθείσης συνεπείᾳ τῆς ἀπό 27.1.1968 αἰτήσεως (προσφυγῆς) τοῦ ἤδη ἐνάγοντος κατά τῆς ἤδη ἐναγομένης, προκύπτει δεδικασμένον, κατά τήν ἔννοιαν τῶν προμνησθεισῶν ὡς ἄνω διατάξεων, ὅτι ἠκυρώθη ἡ διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 27 τῆς 12.7.1967 ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ ἐναγομένου γενομένη ἀποβολή καί διαγραφή τοῦ ἐνάγοντος ἐκ τοῦ μητρώου τῶν μελῶν αὐτοῦ (ἐναγομένου). Συνῳδά ταῖς προεκτεθείσαις διατάξεσιν ἡ ἰσχύς τοῦ ἄνω δεδικασμένου ἐκτείνεται καί ἐπί τῆς ὑφισταμένης κατά τήν συζήτησιν τῆς ἄνω ἐνστάσεως τοῦ ἐναγομένου, καθ' ἣν ἡ ἀποβολή καί διαγραφή τοῦ ἐνάγοντος ἐγένετο συνεπείᾳ ἀνωτέρας βίας, ἐγκειμένης εἰς τό ὅτι αὕτη (ἀποβολή) διετάχθη ὑπό τοῦ Ὑπουργείου Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως (Διοικητικῆς Ἀρχῆς ἐποπτευούσης ἐπί τοῦ ἐναγομένου). Δοθέντος ὅτι ἀναγκαία προϋπόθεσις τοῦ ἀντικειμένου τῆς ὑπό κρίσιν ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, εἶναι ἡ ὕπαρξις τοῦ κριθέντος, διά τῆς μνημονευομένης προεδρικῆς ἀποφάσεως, δικαιώματος τοῦ ἐνάγοντος, τό παράνομον τοὐτέστι τῆς ἀποφασισθείσης ἀποβολῆς καί διαγραφῆς του ἐκ τοῦ μητρώου τῶν μελῶν τοῦ ἐναγομένου καί ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος - ἐναγων παραδεκτῶς προτείνει τό ἄνω δεδικασμένον πρός ἀπολογίαν κατά τῆς ὑπό κρίσιν ἐφέσεως, ὁ μοναδικός λόγος αὐτῆς (ἐφέσεως), συνιστάμενος εἰς τό ὅτι ἐσφαλμένως ὁ εἰς πρῶτον βαθμόν δικάσας Πρωτοδίκης ἔκρινεν, ὅτι ἡ διαγραφή τοῦ ἐφεσιβλήτου - ἐνάγοντος ἐκ τοῦ μητρώου τοῦ ἐκκαλοῦντος - ἐναγομένου δέν ὠφείλετο εἰς τήν ὡς ἄνω ἀνωτέραν βίαν, ἀπορριπτέος κρίνεται ὡς ἀπαράδεκτος.

ΑΓΩΓΗ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ ΚΑΤΑ ΜΕΛΟΥΣ ΑΥΤΟΥ ΔΙΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ

Ἐφαρμογὴ ἐργατικῆς διαδικασίας Νόμου ΓΨΟΔ'/1911

Διάταξις ἄρθρου 108 § 1 Εἰσαγωγικοῦ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος Νόμου 2783/1941.— Ἐκδίκασις κατ' ἐργατικὴν διαδικασίαν Νόμου ΓΨΟΔ'/1911 ἀγωγῆς ἐπαγγελματικοῦ σωματείου κατὰ μέλους αὐτοῦ διὰ καταβολὴν καθυστερουμένων εἰσφορῶν.— Ἀποχώρησις μέλους σωματείου κατ' ἄρθρον 87 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἐπρόκειτο περὶ ἀγωγῆς ἐπαγγελματικοῦ σωματείου κατὰ μέλους αὐτοῦ πρὸς καταβολὴν καθυστερουμένων εἰσφορῶν, ἡ περὶ τῶν ὁποίων διαφορὰ ἐξεδικάζετο πρότερον, κατ' ἄρθρον 108 Εἰσαγωγικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος Νόμου, κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ'/1911, τὴν ὁποίαν διεδικασίαν ἐφήρμοσεν ὁ δικάσας Πρωτοδίκης, ὡς ἁρμοδίου αὐτοῦ τῆς δίκης κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας (ἄρθρον 87 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου).

Σημειοῦται, ὅτι κατ' ἄρθρον 9§η 15, ἀρ.θ. 10, τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ὑπάγονται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν Εἰρηνοδικείων ἄνευ διακρίσεως τῆς ἀξίας τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς αἱ διαφοραὶ, αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῶν σωματείων καὶ τῶν συνεταιρισμῶν κατὰ τῶν μελῶν αὐτῶν ἢ τῶν καθολικῶν αὐτῶν διαδόχων διὰ τὴν ὀφειλομένην εἰς αὐτὰ εἰσφορὰν, ὡς καὶ διὰ τὰς ἀπαιτήσεις τῶν μελῶν ἢ τῶν καθολικῶν αὐτῶν διαδόχων πρὸς χρηματικὴν ἢ ἄλλην παροχὴν κατὰ τῶν σωματείων καὶ τῶν συνεταιρισμῶν. (Ἴδετε καὶ παρατηρήσεις *Ἀλ. Βαβρέτσου*, Πρακτικὰ Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς, σελ. 681, *Γ. Οἰκονομοπούλου*, Εἰσήγησιν, ΕΕΔ 18, 1074, ὅπου γίνεται λόγος ὅτι δὲν συντρέχει περίπτωσις αἱ διαφοραὶ αὗται νὰ δικάζωνται κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν).

Ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 87 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἴδετε καὶ Ἐφετεῖον Ἀθηνῶν 3384/1958, εἰσηγητὴς *Κ. Μαρμαρᾶς*, ΕΕΔ 18, 544, ἐφ' ᾗς παρατηρήσεις *Π. Ραγκαβῆ*, ΕΕΔ 18, 545, Ἐφετεῖον Ἀθηνῶν 1091/1959, εἰσηγητὴς *Κ. Μαρμαρᾶς*, ΕΕΔ 18, 961.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 326/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου ΓΨΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Γ. Πάλλας**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἐμμ. Κοκοκάκης, Ν. Χατζηκωνσταντίνου, Κ. Κουτογιαννάκης

Κατὰ τὸ ἄρθρον 108 § 1 τοῦ νόμου 2783/1941, Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐπὶ ἀλληλοβοηθητικῶν ἢ ἐπαγγελματικῶν σωματείων τὸ μέλος δύναται πρὸς καταβολὴν εἰσφορᾶς του νὰ ἐνάγεται ὑπὸ τοῦ σωματείου κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ'/1911 περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν κλπ.», τοῦ σωματείου ἐν τῇ διαδικασίᾳ ταύτῃ ἐπέχοντος θέσιν ἐργοδότου. Ὅθεν ἡ ἔνδικος ἀγωγή, διώκουσα τὴν εἰς τὸ ἐνάγον ἐπαγγελματικὸν σωματεῖον καταβολὴν παρὰ τῆς ἐναγομένης ἑταιρείας ὡς μέλους αὐτοῦ τῆς ὀφειλομένης εἰσφορᾶς αὐτῆς τοῦ ἔτους 1967 ἐκ δραχμῶν 7.470, νόμιμος παρίσταται, ἔρεισμα ἔχουσα τὴν διαληφθεῖσαν διάταξιν καὶ ὁμοδίως φερομένη πρὸς συζήτησιν ἐνώπιον ἡμῶν κατὰ τὴν προκειμένην διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ', ἐφαρμοζομένην ὡδε κατ' ἄρθρα 9 καὶ 87 τοῦ Εἰσαγ. Νόμου τοῦ ἰσχύοντος Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, καὶ δέον νὰ ἐρευνηθῇ κατ' οὐσίαν.

Ἐβεβαιώθη, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνώντων μοι φωθεῖσαν ἡμῶν κρίσιν, ὅτι ἡ ἐναγομένη ἀνώνυμος ἀσφαλιστικὴ ἐνταῦθα ἑδρεύουσα ἑταιρεία ἐπὶ τὴν ἐπωνυμίαν «Α» ἐτύγχανε μέλος τοῦ ἐνάγοντος ἐπαγγελματικοῦ ἐνταῦθα ἑδρεύοντος σωματείου, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἕνωσις τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἐργαζομένων Ἀσφαλιστικῶν Ἑταιρειῶν», τοῦ ὁποίου τὴν νομικὴν ἰσότιμον αὐδούλως ἀμφισβητεῖ αὐτη, καὶ ὅτι αὕτη ὀφείλει, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 8 § 1 ἐδαφ. δ' τοῦ διὰ τῆς ια' ἀρθ. 11512/1959 ὑποφασεως τοῦ Πρωτοδικείων Ἀθηνῶν ἐγκριθέντος Καταστατικοῦ τοῦ ἐνάγοντος σωματείου, καθ' ἃ αἱ ἐτήσιαι εἰσφοραὶ τῶν μελῶν του καθορίζονται εἰς 0,50 τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῆς γενικῆς εἰς τὰ ὀφάλιστρα παραγωγῆς παντὸς Κλάδου, πλὴν Ζωῆς, καὶ 1% ἐπὶ τῶν ἀσφαλίστρων τοῦ Κλάδου Ζωῆς, ἐξ εἰσφορᾶς της τοῦ ἔτους 1967, τὸ ἐν τῇ ἀγωγῇ ποσὸν τῶν 7.470 δραχμῶν πρὸς τὸ ἐνάγον σωματεῖον της. Τὸ ποσὸν τοῦτο οὐδόλως ἀμφισβητεῖ ἡ ἐναγομένη, ἀλλ' ἰσχυρίζεται, ὅτι δὲν τίθεται εἰς τὴν πληρωμὴν ταύτην, διότι τὴν 31.10.1967 ἀπεχώρησεν αὐτοῦ (σωματείου). Ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ὅμως οὗτος περὶ ἀποχωρήσεως της ἐκ τούτου, παρεκτὸς τοῦ ὅτι δὲν πληροῖ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 87 § 1 τοῦ Α.Κ., καθ' ὃ τὰ μέλη σωματείου, οἷον καὶ τὸ ἐνάγον ἐπαγγελματικὸν τοιοῦτον (νόμου 2151/1920), δικαιοῦνται νὰ ἀποχωρήσωσιν αὐτοῦ, γνωστοποιοῦντα τὴν

ΠΟΙΝΙΚΑ ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ

ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΩΞΙΣ ΠΑΡΑΒΑΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Δεσμευόμενα ἐκ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας πρόσωπα

Ἐπιβολή διά τοῦ ἄρθρου 1 § 4 Α.Ν. 547/1937 χρηματικῆς ποινῆς διά παράβασιν ὅρων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας.— Δέσμευσις ὑπό τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας κατ' ἀρχήν μόνον τῶν συμβληθέντων, ἤτοι τῶν μελῶν τῶν συμβληθεισῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, μέ ἐξαίρεσιν τῶν ἐχουσῶν εὐρυτέραν δέσμευσιν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας.—Παράβασις τοπικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας οἰκοδόμων Θεσσαλονίκης — Δέσμευσις ἐξ αὐτῆς, μή κηρυχθείσης ὑποχρεωτικῆς, μόνον τῶν μελῶν τῶν ὀργανώσεων.

Παράβασις ὅρου συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐκτὸς τῶν ἀστικῶν συνεπειῶν (περὶ τῶν ὁποίων ὁ νόμος 3239/1955 περὶ τρόπου ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας) συνεπάγεται καὶ τὴν ποινικὴν δίωξιν τοῦ παραβάτου κατ' ἄρθρον 16 τοῦ ἀ.ν. 547/1937, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 § 4 τοῦ ἀ.ν. 866/1937 (ἄρθρον 12 νόμου 3239/1955).

Ἐπρόκειτο, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ποινικῆς ἀποφάσεως περὶ παραβάσεως ὅρων ἐργασίας τῆς ἀπὸ 19.11.1965 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων Θεσσαλονίκης, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 121403/8702/1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 25, 127).

Ἐφ' ὅσον ὅμως πρόκειται περὶ τοπικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἥτοι ἡ ἀνωτέρω, δέχεται τὸ Πλημμελειοδικεῖον, ὅτι ἐξ αὐτῆς δεσμεύονται μόνον τὰ μέλη τῶν ὀργανώσεων, ἐφ' ὅσον αὕτη δὲν κηρυχθῇ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας γενικῶς ὑποχρεωτική. (Ἴδετε τὰς ἐν τῇ ἀποφάσει παραπομπάς).

Μονομελοῦς Πλημμελειοδικείου Θεσσαλονίκης 181/1969

Πλημμελειοδίκης ὁ κ. **Γ. Π. Ἀρβανίτης**
Εἰσαγγελεὺς ὁ Ἀντεισαγγελεὺς κ. **Ἀγγ. Βασιλόπουλος**

Διὰ τοῦ ἄρθρου 12 § 2 στοιχ. α' τοῦ νόμου 3239/1955 ρητῶς διετηρήθη ἐν ἰσχύϊ τὸ ἄρθρον 16 τοῦ ἀ.ν. 547/1937, ὅπερ, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 § 4 τοῦ ἀ.ν. 866/1937, ἐπιβάλλει χρηματικὴν ποινήν, ὑπολογιστέαν συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 15 § 1 τοῦ ἀ.ν. 230/1956, ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ ἄρθρου 57 τοῦ Π.Κ., διὰ πᾶσαν παράβασιν τῶν ὅρων τῶν ὑπογραφομένων νομίμως συλλογικῶν συμβάσεων. Πλὴν αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 5 τοῦ νόμου 3239/1955, δεσμεύουσι κατ' ἀρχὴν μόνον τοὺς συμβληθέντας, ἤτοι τὰ μέλη τῶν συμβληθεισῶν ἐπαγγελματικῶν (ἐργοδοτικῶν καὶ ἐργατικῶν) ὀργανώσεων τῆς περιφερείας τοῦ Εἰρηνοδικείου, ἐν τῇ ὁποίᾳ ὑπεγράφησαν (πρβλ. *Καποδίστριαν*, ΕΕΔ 1967, σελ. 8). Ἐξαίρεσις ἰσχύει ἐπὶ συλλογικῶν συμβάσεων, ἐχουσῶν εὐρυτέραν δεσμευτικὴν δύναμιν, περὶ ὧν αἱ παράγραφοι 2 καὶ 3 τοῦ νόμου 3239/1955 καὶ τὸ ἄρθρον 7 αὐτοῦ, ἀλλὰ περὶ τῶν ὁποίων ἐνταῦθα δὲν πρόκειται, παρελκούσης τῆς περαιτέρω ἀναλύσεως.

Ἐν προκειμένῳ ὁ κατηγορούμενος κατηγορεῖται, ὅτι παρέβαινε τοὺς ὅρους τῆς ἀπὸ 19.11.1965 συλλογικῆς συμβάσεως, τῆς κηρυχθείσης δι' ὑπ' ἀριθ. 121403/8702/24/27.12.1965 καινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. Β' 858) καὶ εἰδικῶς τοὺς ἀφορῶντας τὸ ὡράριον ἐργασίας τῶν οἰκοδόμων, ἤτις ὅμως

τοιαύτην ἀποχώρησιν τῶν ἐγγράφως ἐν προκειμένῳ κατ' ἄρθρον 12 § 1 τοῦ νόμου 2151/1920, τρεῖς τοὐλάχιστον μῆνας πρὸ τῆς λήξεως τοῦ λογιστικοῦ ἔτους καὶ ἰσχύει διὰ τὸ τέλος αὐτοῦ, ὡς καὶ τοὺς τοιούτους τοῦ περιέχοντος ὁμοίαν διάταξιν ἄρθρου 7 § 3 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ ἐνάγοντος σωματείου, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀλυσιτελής, διότι ἡ αἰτιωμένη εἰσφορὰ ἀφορᾷ τὸ λογιστικὸν ἔτος 1967, καθ' ἃ διετέλεσεν αὕτη μέλος τοῦ ἐνάγοντος σωματείου, καὶ συνεπῶς ἐδύνετο, κατ' ἄρθρον 90 ἐδαφ. 2 τοῦ Α.Κ., εἰς τὴν καταβολὴν ταύτης καὶ οὐχὶ τὸ τοιοῦτον 1968, καθ' ὃ διατείνεται, ὅτι εἶχεν ἀποχωρήσει ἐκ τούτου τὴν 31.10.1967 ἔτους, ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ ὁποίου ἐν πάσῃ περιπτώσει θεωρεῖται ἐπελθοῦσα ἡ ἀποχώρησις αὐτῆς (Ε. Α. 3384/1958, ΝοΒ 7, 585). Μετὰ ταῦτα ἡ ἔνδικος ἀγωγὴ δέον ὅπως γίνῃ δεκτὴ καὶ ὡς οὐσίᾳ βάσιμος καὶ ἐποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη καὶ καταβάλῃ τῷ ἐνάγοντι τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 7.470 νομιμοτόκως κατ' ἄρθρον 346 Α.Κ. ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς καὶ οὐχὶ ἀπὸ τῆς 1.1.1968, ὡς ἀβασίμως αἰτεῖται τὸ ἐνάγον.

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ

ΛΗΞΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΔΙΟΡΙΣΘΕΝΤΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

Έννοια άρθρων 2 και 3 Αναγκαστικού Νόμου 283/1968

Μή ύπαγωγή εις την κατ' άρθρον 2 του Α.Ν. 283/1968 παρεχομένην προς τους άρμοδίους Υπουργούς δυνητικήν εύχέρειαν, όπως κηρύττουν λήξασαν την σχέσιν των δικηγόρων κλπ., των απασχολουμένων εις τα εις τον Νόμον τούτον Νομικά Πρόσωπα, και της αναγκαστικής σχέσεως τούτων κατ' Α.Ν. 1836/1951.— Ακυρότης απολύσεως και υποχρέωσις του μή αποδεχομένου τας υπηρεσίας προς καταβολήν μισθού.

Περίπτωσις της κατωτέρω δικαστικής αποφάσεως ήτις έκρινε ότι δεν ήτο άκυρος η απόλυσις αναγκαστικώς προσληφθέντος δικηγόρου, κατ' εφαρμογήν των διατάξεων των άρθρων 2 και 3 του α.ν. 283/1968 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των α.ν. 65/1967, 116/1967 και 246/1967» (ΕΕΔ 27, 309).

Το ζήτημα, το οποίον προέκυψεν εν προκειμένω είναι, αν αι ανωτέρω διατάξεις έθιξαν και την προστασίαν των δικηγόρων της περιπτώσεως, περί των οποίων ρητώς το άρθρον 4 του α.ν. 65/1967 (ΕΕΔ 26, 964) όριζεν, ότι της διά της ταλαιπείρας ταύτης διατάξεως λήξεως της συμβάσεως κλπ. των δικηγόρων εξαιρούνται οι τοποθετηθέντες αναγκαστικώς εις τα εις ά αναφέρεται νομικά πρόσωπα κλπ. ως πολεμισταί, εμπίπτοντες εις τας ευεργετικάς διατάξεις των νόμων 751/1948 και 1836/1951, ως ετροποποιήθησαν ούτοι μεταγενεστέρως.

Αρχικήν είναι ή γνώμη της κατωτέρω δικαστικής αποφάσεως. (Αντίθετος ή υπ' αριθ. 1163/1968 γνωμοδότησις του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, εισηγητής Αθ. Τσιμαρᾶς, ΕΕΔ 27, 1385).

Διά την στήριξιν της αρνητικής ταύτης γνώμης χρήσιμοι είναι, νομίζομεν, οι ακόλουθοι συλλογισμοί. Σκοπός ή διάταξις του άρθρου 1 του α.ν. 65/1967 παρεφύλαξε την έκ των κειμένων νόμων προστασίαν των πολεμιστών δικηγόρων του α.ν. 1836/1951, υπό την έννοιαν δηλαδή ότι ούτοι απολύονται μετ' απόφασιν των αρμοδίων συλλογικών οργάνων διοικήσεως του α.ν. 1836/1951 ή ανακαλείται ή τοποθέτησίς των υπό του Υπουργού Εργασίας, κατά τα εις τον νόμον τούτον οριζόμενα.

Εξηρέθησαν άκρως της λήξεως της συμβάσεως των κλπ. και τα θύματα και οι ανάπηροι πολέμου, ως και οι στρατιωτικοί των πολεμικών καταστάσεων.

Αν συνεπώς έχη τεκμήριον, ότι εις την νεωτέραν διάταξιν του άρθρου 2 του α.ν. 283/1968 υπάγονται ήδη και τα εξαιρεθέντα διά της ανωτέρω διατάξεως πρόσωπα, απολυόμενα και ταύτα αυτοδικαίως, κατά την δυνητικήν εύχέρειαν των Υπουργών, θά ενισχυθή ο Νομοθέτης του

ά.ν. 283/1968 δικαστών κατά πρόσωπα την ἀδιάτακτον καὶ γενικὴν προστασίαν τῶν ἐξαιρεθέντων τῆς λήξεως τῆς συμβάσεως των προσώπων, δυνατοῦ τοῦ διορισμοῦ, κατ' ἄρθρον 5 τοῦ νόμου τούτου, τῶν εἰς ἀντικατάστασιν τῶν ἐκάστοτε ἀπολυομένων προσώπων, πέραν τοῦ κύκλου τῶν πολεμιστῶν.

Πρέπει ὅμως νὰ δοθῇ καὶ ἐξήγησις ποίαν ἔννοιαν ἔχει ἡ διάταξις τοῦ ἑκατοστελευτίου ἄρθρου 7 τοῦ ά.ν. 283/1968, καθ' ἣν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου, ὡς ἔχουσι, κατισχύουν πάσης ἑτέρας.

Ἡ ἔννοια, καθ' ἡμᾶς, εἶναι, ὅτι δὲν ἰσχύουν διατάξεις, αἱ ὁποῖαι περιορίζουσι τὴν ἀπόλυσιν τῶν μὴ ἐξαιρουμένων ταύτης προσώπων, ὡς διατάξεις εἰδικῶν νόμων, κανονισμῶν κλπ., αἱ ὁποῖαι ἀναφέρονται τόσον εἰς τὴν ἀπόλυσιν, ὅσον καὶ εἰς τὴν ἀποζημίωσίν των.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 733/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμοι ΓΚΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Δημ. Ματσιώτας**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ/τ. Σφυγγατάκης, Σπ. Ἀμερικάνος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς του ὁ ἐνάγων, ἐπικαλούμενος ὅτι ἐτοποθετήθη ἀναγκαστικῶς παρὰ τῷ ἐναγομένῳ Ὀργανισμῷ, ὡς ὑπαγόμενος εἰς τὰς προστατευτικὰς διατάξεις τοῦ ά.ν. 1836/1951 ὡς ἔμμισθος δικηγόρος καὶ ὅτι παρέσχε τὰς ὑπηρεσίας του παρ' αὐτῷ ἀπὸ 1.7.1965 μέχρι τῆς 28.6.1968, ὅτε ἀκύρως ἀπελύθη, διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ ἐκτιθεμένους λόγους, αἰτεῖται τὴν ἐπιδίκασιν ἀποζημιώσεως ἀποδοχῶν ὑπερημερίας καὶ διαφορῶν ἀποδοχῶν. Οὕτως ἐχούσα ἡ ἀγωγὴ αὕτη ἀρμοδίως φέρεται ἐνώπιον ἡμῶν κατὰ τὴν προκειμένην ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ ν. ΓΚΟΔ', ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 37 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, καὶ ἐξεταστέα ὡς πρὸς τὸ νόμῳ καὶ οὐσίᾳ βάσιμον.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ά.ν. 283/1968 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν ά.ν. 65/1967, 116/1967 καὶ 246/1967 περὶ ἀποκαταστάσεως εὐρυθμίας εἰς τὴν λειτουργίαν τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, Ν.Π.Δ.Δ. κλπ.», «δι' ἀποφάσεων τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν δύναται νὰ θεωρῆται λήξασα ἡ θητεία ἢ ἔμμισθος ἐντολὴ ἢ ἡ ὑφ' οἱανδήποτε μορφὴν σύμβασις παροχῆς νομικῶν ὑπηρεσιῶν ὑπὸ νομικῶν ἢ δικαστικῶν συμβούλων ἢ δικηγόρων τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ παρόντος νόμου Ὑπηρεσιῶν, Νομικῶν Προσώπων, Δημοσίων Ἐπιχειρήσεων, Ὀργανισμῶν, Τραπεζῶν κλπ.». Κατὰ δὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ αὐτοῦ νόμου «ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀν. νόμου, οὗτινος αἱ διατάξεις, ὡς ἔχουσι, κατισχύουσι πάσης ἑτέρας, ἄρχεται ἀπὸ τῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεώς του».

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων, συνδυαζομένων καὶ πρὸς τὰς τοιαύτας τοῦ ἄρθρου 4 §§ 1 καὶ 2 τοῦ ά.ν. 65/1967, σαφῶς συνάγεται, ὅτι εἰς τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω παρεχομένην πρὸς τοὺς ἁρμοδίους Ὑπουργοὺς δυνητικὴν εὐχέρειαν, ὅπως κηρύττουν λήξασαν τὴν σχέσιν μετὰ τῶν νομικῶν ἢ δικαστικῶν συμβούλων ἢ δικηγόρων, τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰς Δημοσίας Ὑπηρεσίας, Ν.Π.Δ.Δ., Ὀργανισμοὺς κλπ., δὲν ὑπόκειται καὶ ἡ ἐξ ἐνοχικῆς ὑποχρεώσεως ἐκ τοῦ νόμου δημιουργηθεῖσα ἀναγκαστικὴ σχέσις ἐργασίας μετὰ τῶν ἄνω προσώπων, τὰ ὁποῖα, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῆς κατ' ἐξοχὴν δημοσίας τάξεως περὶ πολεμιστῶν εἰδικῆς νομοθεσίας, ἀποτελοῦσης οὐσιαστικὴν ἐκδήλωσιν κοινωνικῆς πολιτικῆς τοῦ Κράτους ἔναντι τῶν διὰ τὴν πατρίδα ἀγωνισαμένων προσώπων τούτων ἀπολαμβάνουν διαρκοῦς προστασίας ὡς πρὸς τὴν ἀπόλυσιν.

Ἐκ τῶν παρατεθεισῶν γενικῶν διατάξεων τοῦ ὡς εἴρηται νεωτέρου τροποποιητικοῦ καὶ συμπληρωτικοῦ νόμου τῶν προεκδοθέντων ὡς ἄνω τοιούτων «περὶ ἀποκαταστάσεως εὐρυθμίας εἰς τὰς Δημοσίας καὶ λοιπὰς Ὑπηρεσίας», ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς ἐννοίας τοῦ ὅλου περιεχομένου αὐτοῦ, οὐδόλως προκύπτει, ὅτι ὁ νομοθέτης ἠθέλησε νὰ καταργήσῃ τὴν προβλέπουσαν εἰδικὴν ὡς πρὸς τοὺς ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντας πολεμιστὰς νομικοὺς συμβούλους καὶ δικηγόρους προστασίαν ὡς πρὸς τὴν ἀπόλυσιν αὐτῶν, ἄνευ παρεμβάσεως τῆς διὰ τὴν ἀπόλυσιν κατεστημένης ὑπὸ τῶν εἰδικῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 7 § 3 ά.ν. 1836/1951, ὡς ἰσχύει νῦν μετὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4185/1961, ἁρμοδίας Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ά.ν. 244/1936 καὶ ά.ν. 771/1937 ἢ προκειμένου περὶ Δημοσίου καὶ Ν.Π.Δ.Δ. τοῦ ἁρμοδίου πρὸς ἐπιβολὴν πειθαρχικῶν ποινῶν Συμβουλίου καὶ τῆς συνδρομῆς τῶν ἐν αὐταῖς περιοριστικῶς ἀναφερομένων εἰδικῶν λόγων ἀπολύσεως, τοσούτῳ δὲ μᾶλλον καθ' ὅσον καὶ αἱ προδιαληφθεῖσαι διατάξεις τοῦ ἄρθρου 4 §§ 1 καὶ 2 τοῦ ά.ν. 65/1967, αἵτινες ἐθέσπισαν τὴν αὐτοδικαίαν ἀπόλυσιν τῆς αὐτῆς σχεδὸν κα-

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Δαπάναι μετακινήσεως αὐτῶν

Καταβολή, κατ' ἄρθρον 9 § 3 Α.Ν. 1538 1950, εἰς τοὺς ὑπαλλήλους, τοὺς ἐκτελοῦντας ὑπηρεσίαν ἐκτὸς Γραφείου, διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῆς ὁποίας ὑποβάλλονται εἰς δαπάνας μετακινήσεως ἐντὸς τῆς ἕδρας των, τῆς πρὸς χρησιμοποίησιν τῶν συνήθων διὰ τὴν μετακίνησιν τῶν ὑπαλλήλων συγκοινωνιακῶν μέσων ἀναγκαίας δαπάνης καὶ ἐπὶ πλέον τῆς ἐκ τῆς μετακινήσεως παρεπομένης διὰ τὸν ὑπάλληλον δαπάνης.— Λυτὰς ὁ καθορισμὸς τῆς δαπάνης κατ' ἀποκοπὴν καὶ κατὰ κατηγορίαν νομικῶν προσώπων διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν.—Εἰς τίνας ἀφορᾷ ἡ ἐξουσιοδότησις.

Ἀρείου Πάγου 584/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δ. Κανελλάκος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Ἰακωβίδης, Εὐάγγ. Λεοντιάδης

Κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1538/1950 «περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου» εἰς τοὺς ὑπαλλήλους, τοὺς ἐκτελοῦντας ὑπηρεσίαν ἐκτὸς Γραφείου, διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῆς ὁποίας ὑποβάλλονται εἰς δαπάνας μετακινήσεως ἐντὸς τῆς ἕδρας των, καταβάλλεται ἡ πρὸς χρησιμοποίησιν τῶν συνήθων διὰ τὴν μετακίνησιν τῶν ὑπαλλήλων συγκοινωνιακῶν μέσων ἀναγκαία δαπάνη καὶ ἐπὶ πλέον ἡ ἐκ τῆς μετακινήσεως παρεπομένη διὰ τὸν ὑπάλληλον δαπάνη. Αἱ δαπάναι αὐταὶ δύνανται νὰ ὁρίζωνται κατ' ἀποκοπὴν καὶ κατὰ κατηγορίαν νομικῶν προσώπων διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ ἐξουσιοδότησις ἀφορᾷ μόνον τοὺς ὑπαλλήλους, οἵτινες εἶναι ὑποχρεωμένοι, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς ὑπηρεσίας των, νὰ ἐκτελῶσι ταύτην καὶ ἐκτὸς Γραφείου, ἐντὸς τῆς ἕδρας των, οὐχὶ δὲ καὶ ὑπαλλήλους, ἐκτελοῦντας ὑπηρεσίαν, ἥτις, ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς, διεκπεραιοῦται ἐν τοῖς Γραφείοις. Σύμφωνος δὲ πρὸς τὴν τοιαύτην ἔκτασιν τῆς ἐξουσιοδοτήσεως εἶναι ἡ ὑπ' ἀριθ. 50028/6. 9.1951 ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν, εἰς ἣν βασίζονται πᾶσαι αἱ μεταγενέστεραι, αὐξομειοῦσαι ἁπλῶς τὸ ποσὸν τοῦ ἐπιδόματος, καὶ ἥτις ὡς δικαιουμένους ἐκ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ι.Κ.Α. τοῦ δι' αὐτῆς χορηγουμένου ἐπιδόματος καθορίζει τοὺς ἀπασχολουμένους ἀποκλειστικῶς εἰς ἐξωτερικάς, ἐντὸς τῆς ἕδρας των, ὑπηρεσίας. Δεχθεῖσα δὲ ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις, κατ' ἀνέλεγκτον περὶ πραγμάτων κρίσιν, ὅτι ὁ ἀναιρεσίδικος, μονιμοποιηθεὶς ἀπὸ τῆς 31.5.1951 ὡς ὑπάλληλος τοῦ ἀναιρεσείοντος, συνέχισε καὶ κατὰ τὸν ἑξῆς χρόνον, εἰς ὃν περιλαμβάνεται καὶ ὁ ἐν τῇ ἀγωγῇ τοιοῦτος νὰ προσφέρῃ τὰς αὐτὰς ἐξωτερικάς, ἐντὸς τῆς ἕδρας του, ὑπηρεσίας, ἃς προσέφερε καὶ προηγουμένως εἰς ἐκτέλεσιν ἐξηρτη-

---

τηγορίας προσώπων ἐκ τῶν θέσεων παρὰ τοῖς αὐτοῖς νομικοῖς προσώποις, ἀπὸ ὡρισμένης ἡμερομηνίας, ἐποιήσαντο ρητὴν ἐξαίρεσιν τῶν ἐξ αὐτῶν ἐχόντων τοποθετηθῆ ἀναγκαστικῶς ὡς πολεμιστῶν, τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως, ὡς καὶ τῶν προαναφερθεισῶν τοιούτων, τῶν προβλεπουσῶν εἰδικὴν ὡς πρὸς τοὺς πολεμιστὰς προστασίαν, ὡς πρὸς τὴν ἀπόλυσιν, μὴ δυναμένων νὰ καταργηθῶσιν ἐκ τοῦ μεταγενεστέρως δημοσιευθέντος ὡς ἄνω γενικοῦ ἀ.ν. (283/1968), οὐδαμῶς συναγομένου τοῦ ἀντιθέτου ἐκ τοῦ λόγου, ὅτι ὁ νεώτερος οὗτος νόμος δὲν ἐπανέλαβε τὴν ὡς ἐκ περισσοῦ περιληφθεῖσαν ἀνωτέρω ἐξαίρεσιν τοῦ προηγουμένου νόμου (65/1967) (βλέπε *Μπαλή*, Γενικαὶ Ἀρχαὶ § 6, contra Γνωμοδότησις Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, ὑπ' ἀριθ. 1163/1968, ΕΕΔ 27, 1386).

Κατ' ἀκολουθίαν τούτων ἡ ἄνευ τῆς ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων περὶ προστασίας τῶν πολεμιστῶν προβλεπομένης διαδικασίας γενομένη ἀπόλυσις τούτων τυγχάνει ἄκυρος, κατὰ τὰ ἄρθρα 3, 174 καὶ 180 Α.Κ. καὶ ὁ μὴ ἀποδεχόμενος τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ἀκύρως ἀπολυθέντος ἐργοδότης ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν τῶν ἀποδοχῶν λόγῳ τῆς ὑπερημερίας του (ἄρθρα 349, 350, 656 Α.Κ.).

μένης συμβάσεως έργασίας ἀορίστου χρόνου, καὶ αἵτινες συνίσταντο εἰς τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ἐργαζομένων εἰς διάφορα ἐργοτάξια τοῦ ἀναιρεσείοντος εἰς τὰ ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης ἐκτελούμενα τεχνικὰ ἔργα (ἀνέγερσις νέων κτιρίων ἢ ἐπισκευὴ καὶ συντήρησις ὑφισταμένων τοιούτων), κατ' ὀρθὴν ὑπαγωγὴν τῶν γενομένων δεκτῶν πραγματικῶν περιστατικῶν ἔκρινεν, ὅτι ὁ εἰρημένος ἐδικαιοῦτο τοῦ ἀνωτέρω κατ' ἀποκοπὴν ἐπιδόματος κινήσεως, ὡς τοῦτο διὰ τὸν κρίσιμον χρόνον εἶχεν αὐξηθῇ διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 49689/2989/17.9.1957 καὶ 9449/1110/24.1.1963 ἀποφάσεων τῶν ἀνωτέρω Ὑπουργῶν. Ὅθεν ὁ πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως, πλήττων τὴν ἐπαλλήλως ἐξενεχθεῖσαν ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ περιττεύουσαν ἑρμηνείαν τῆς ἀνωτέρω ἐξουσιοδοτικῆς διατάξεως, ὅτι αὕτη ἀναφέρεται γενικῶς εἰς τὸν καθορισμὸν κατὰ κατηγορίας τῶν ὑπαλλήλων, εἰς οὓς εἶναι καταβλητέα ἔξοδα κινήσεως κατ' ἀποκοπήν, μὴ δυναμένης ὡς ἐκ τούτου νὰ ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον ἐρεύνης τῆς ἐκτελέσεως πράγματι ὑπηρεσίας ἐκτὸς Γραφείου ὑπὸ ὑπαλλήλου ἀνήκοντος εἰς τὴν κατηγορίαν, δι' ἣν προβλέπεται ἡ χορήγησις τοῦ ἐν λόγῳ ἐπιδόματος, ὡς ἀποτελοῦντος τούτου εἶδος προσαυξήσεως μισθοῦ, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀλυσιτελής.

Ὁ δεύτερος καὶ τελευταῖος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου, στηριζόμενος εἰς πραγματικὰ περιστατικά, ἀφιστάμενα τῶν παρὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως γενομένων δεκτῶν, τοὐτέστιν εἰς τὸ ὅτι ὁ ἀναιρεσίδικητος εἰς οὐδεμίαν μετακίνησιν ὑπεβάλλετο μεταβαίνων ἁπλῶς καθ' ὅλον τὸ ἐπίδικον χρονικὸν διάστημα ἐκ τῆς οἰκίας του εἰς τὸ ἐργοτάξιον, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 810 § 1 Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐφαρμοστέας ἐν προκειμένῳ κατ' ἄρθρον 24 τοῦ Εἰσαγ. Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς ἐκ τοῦ χρόνου ἐκδόσεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως.

Ἡ εἰς ὅρος τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὡς ἡττηθέντος, ἐπιδικαστέα δικαστικὴ δαπάνη δέον νὰ μειωθῇ κατὰ τὸ ποσὸν τῆς δικηγορικῆς ἀμοιβῆς εἰς τὸ ὕψος, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 22 § 2 τοῦ ν. 3693/1957, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 3210/1955, ἥτις, ὡς τροποποιοῦσα τὰς οὐσιαστικὰς περὶ τῆς δικηγορικῆς ἀμοιβῆς διατάξεις τοῦ Κώδικος περὶ δικηγόρων, δὲν εἴθιγε ὑπὸ τῶν περὶ δικαστικῶν ἐξόδων διατάξεων τῶν ἄρθρων 175-195 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας (*).

II. ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ

Ὁδοιπορικὰ ἔξοδα καὶ ἀποζημίωσις μετακινουμένων δημοσίων ὑπαλλήλων

Δικαίωμα, κατ' ἄρθρον 1 Ν.Δ. 22/25.6.1934 ὁδοιπορικῶν ἐξόδων καὶ ἀποζημιώσεως τῶν μετακινουμένων λόγῳ ὑπηρεσίας δημοσίων ὑπαλλήλων.—Ἀποζημίωσις, κατὰ Νόμον 384/1943, ἀποσπωμένων ὑπαλλήλων ἐκτὸς τῆς πόλεως, ἔνθα ἡ ἕδρα τῆς ὀργανικῆς των θέσεως.—Κατάστασις διαθεσιμότητος καὶ θέσις εἰς ἀργίαν κατ' ἄρθρα 115 ἐπ., 119 ἐπ. Νόμου 1811/1951 περὶ Κώδικος καταστάσεως διοικητικῶν ὑπαλλήλων.— Μετακίνησις ἀπὸ θέσεως εἰς θέσιν τῆς αὐτῆς Ὑπηρεσίας κατ' ἄρθρον 95 § 1 τοῦ ὡς ἄνω Κώδικος.—Εἰδικὴ διαθεσιμότης κατὰ Ν.Δ. 2500/1953.—Ἔννοια τῶν ἀνωτέρω διατάξεων.

Ἀρείου Πάγου 502/1968, Τμ. Β'

Πρόεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἠλ. Παρασκευᾶς, Γ. Ἀνδρικόπουλος, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους

Ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ π.δ τῆς 22/25.6.1934 περὶ ὁδοιπορικῶν ἐξόδων καὶ ἀποζημιώσεως τῶν μετακινουμένων λόγῳ ὑπηρεσίας δημοσίων ὑπαλλήλων ὁρίζεται, ὅτι πολιτικοὶ δημόσιοι ὑπάλληλοι, ἀπομακρυνόμενοι ἐκ τῆς πόλεως, ἔνθα ἡ ἕδρα αὐτῶν, πρὸς ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας ἐντὸς τοῦ Κράτους, δικαιοῦνται ὁδοιπορικῶν ἐξόδων, ὡς καὶ ἡμερησίας ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὸ 1/30 τοῦ ἀρχικοῦ μισθοῦ των δι' ἑκάστην ἡμέραν ἀπουσίας (βλ. καὶ ἄρθρου 13 § 2 τοῦ ἀ.ν.

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 25788/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

1502/1950).

Έξ άλλου, ή μέν διάταξις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ κωλυθέντος νόμου 384/1943 προβλέπει περὶ ἀποζημιώσεως ἐπὶ δύο μήνας τῶν ἀποσπωμένων ὑπαλλήλων εἰς ὑπηρεσίας ἐδρευούσας ἐκτὸς τῆς πόλεως, ἔνθα ἡ ἕδρα τῆς ὀργανικῆς των θέσεως, τὰ δὲ ἄρθρα 115 ἐπ. καὶ 119 ἐπ. τοῦ ν. 1811/1951 περὶ Κώδικος τῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων θεσπίζουν ἀφ' ἑνὸς κατάστασιν διαθεσιμότητος ἕνεκα νόσου ἢ καταργήσεως ὑπηρεσίας ἢ κλάδου καὶ ἀφ' ἑτέρου θέσιν εἰς ἀργίαν λόγῳ πειθαρχικῆς περὶ ἀπολύσεως ἀποφάσεως ἢ ποινικῆς διώξεως κλπ. Τέλος, κατὰ τὸ ἄρθρον 95 § 1 τοῦ ὡς εἴρηται Κώδικος, μετακίνησις ὑπαλλήλου ἀπὸ θέσεως εἰς θέσιν τῆς αὐτῆς Δημοσίας Ἀρχῆς ἐνεργεῖται δι' ἀποφάσεως τοῦ προϊσταμένου αὐτῆς, ἐνῷ διὰ τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν.δ. 2500/1953 περὶ περιορισμοῦ τῶν εἰς προσωπικὸν συνθέσεως τῶν πολιτικῶν ὑπηρεσιῶν, ἀναγνωρίζεται ὁ θεσμὸς τῆς εἰδικῆς διαθεσιμότητος ἐπὶ ἐξάμηνον ὑπαλλήλων ἐπὶ μισθῷ ὁμοῦ καὶ ἀνωτέρου μὴ διαθετόντων τὴν ἀναγκαίαν ἐπάρκειαν.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς συνάγεται, ὅτι διὰ τὴν γοργήγυιν τῆς ὡς ἄνω ἡμερησίας ἀποζημιώσεως κατὰ τὸ π.δ. τῆς 25.6.1934 δέον νὰ ἔχῃ ἐντολὴ πρὸς τὸν ὑπάλληλον ἐντολὴ πρὸς ἐκτέλεσιν ἐκτὸς τῆς ἕδρας του ὑπηρεσίας, ὑπαγομένης εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Δημοσίας Ἀρχῆς, εἰς ἣν ὀργανικῶς ἀνήκει, καὶ ὅτι ἡ θέσις διοικητικοῦ ὑπαλλήλου εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ ἡ συνεπεία ταύτης ἀποκλεισμὸς ἀπὸ τῆς ἐνεργοῦ ἀσκήσεως τῶν καθηκόντων του δὲν συνιστᾷ περίπτωσιν μετακινήσεως ἐκ τῆς ἕδρας πρὸς ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας ἢ ἀποσπάσεως, ὥστε νὰ ἀποκτᾷ ὁ μετακινηθεὶς ἢ ἐν ἀποσπάσει ἐκτελῶν ἐργασίαν δικαίωμα ἐπὶ τὴν εἰρημένην ἀποζημίωσιν. Ὅθεν, ἐφ' ὅσον τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον δέχεται, μετ' ἀνελέγκτων ἐκτιμήσεων τῶν ἀποδείξεων, ὡς ἐκ τῆς δ' αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, ὑπηρετῶν ὡς μηχανικὸς ἐπὶ ἔτη ἑπτὰ εἰς τὸ Γραφεῖον ἐλέγχου κατασκευῆς ὁδῶν Πύργου κλπ., κατόπιν πορίσματος ἐπιτροπῆς ἐξετάσεως ἐπὶ τῆς κατασκευῆς τμήματος ὁδοῦ Πύργου - Κυπαρισσίας ἐν σχέσει πρὸς πιστοποίησιν ἔργων καθ' ὑπέρβασιν τῶν πραγματι ἐκτελεσθέντων, ἐτέθη τὴν 1.7.1964 εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ, ἤτοι οὐχὶ δι' ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας (μετατεθεὶς βραδύτερον διὰ τῆς ἀπὸ 1.7.1965 ἀποφάσεως), κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν διαληφθεισῶν διατάξεων ἔκρινεν ἀκολούθως, ὅτι δὲν ἐδικαιοῦτο ὁ ἀναιρεσείων οὗτος τῆς ὡς εἴρηται εἰδικῆς ἀποζημιώσεως, καθιερωθείσης διὰ δαπάνας τοῦ δι' ἔκτακτον ὑπηρεσίαν ἀπομακρυνθέντος τῆς ἕδρας του ὑπαλλήλου, ἀπορρίψαν τὴν ὑπὸ δίκην ἀγωγήν, διώκουσαν ἐπιδίκασιν τοιαύτης διὰ τὸ ἀπὸ 7.7.1964 μέχρι 14.7.1965 χρονικὸν διάστημα. Εἶναι ὡς ἐκ τούτου ἀπορριπτέος ὡς μὴ βάσιμος ὁ ἐναντίος 1ος λόγος ἀναιρέσεως, ὡς καὶ ὁ περὶ ἀντιφατικῶν αἰτιολογιῶν 2ος λόγος, καθ' ὅσον μετὰ σαφηνείας καὶ πληρότητος ἐκτίθενται τὰ διὰ τὸν ἔλεγχον τῆς προσηκούσης ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου ἀναγκαῖα ὡς ἄνω περιστατικά (*).

(*) Ἐπικυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 9023/1967 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΕΙΣ ΠΛΕΙΟΝΑΣ ΤΟΥ ΕΝΟΣ ΕΡΓΟΔΟΤΑΣ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 16 § 3 τοῦ π.δ. τῆς 27 Ἰουνίου / 14 Ἰουλίου 1932 «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ἐκτάκτου ἐργασίας διατάξεων» ὁ ἐργοδότης δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀπασχολήσῃ κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐργασίας ἐργάτας ἢ ὑπαλλήλους, ἐργασθέντας εἰς ἕτερον ἐργοστάσιον ἢ ἕτερον τόπον ἐργασίας καθ' ὅλον τὸν νόμιμον χρόνον ἡμερησίας ἐργασίας, δύναται μόνον νὰ ἀπασχολήσῃ ἐργάτας, ἐργασθέντας κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν παρ' ἄλλοις ἐργοδόταις ὀλιγώτερον τῶν ὑπὸ τοῦ παρόντος καθοριζομένων ὡρῶν, ἀλλὰ μόνον διὰ τὸν χρόνον, τὸν ἀπαιτουμένου πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ νομίμου ἀνωτάτου ὁρίου ἡμερησίας ἐργασίας, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 18 τοῦ αὐτοῦ διατάγματος πᾶσα ἐν γένει παράβασις τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου ΓΨΛΔ', ὡς τοῦτο μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη.

Διότι ὅμως ἡ κατὰ παράβασιν τῆς διατάξεως ταύτης συναπτομένη σύμβασις ἀντίκειται εἰς δημοσίας τάξεως διάταξιν, ἐκτὸς τῶν ἐπιβαλλομένων ποινικῶν κυρώσεων, εἶναι, κατ' ἄρθρα 3, 174, 180 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἄκυρος καὶ θεωρεῖται ὡς μὴ γενομένη (*Γ. Μπαλῆ*, Γενικαὶ Ἀρχαὶ Ἀστικοῦ Δικαίου § 59, Α.Π. 442/1964, ΕΕΔ 23, 906, Α.Π. 791/1964, ΕΕΔ 24, 201, Α.Π. 202/1965, ΕΕΔ 24 719).

Ἄκυρος σύμβασις, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως, δὲν εἶναι ἐκείνη περὶ παροχῆς τῆς κυρίας ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ, ἀλλ' ἡ ἑτέρα περὶ παροχῆς παρέργου καὶ παρεπομένης ἐργασίας εἰς ἄλλον ἐργοδότην, ἐφ' ὅσον ἔχει ἐξαντληθῇ ὁ νόμιμος χρόνος ἐργασίας. (Οὕτω καὶ ἡ Α.Π. 442/1964, ΕΕΔ 23, 906, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 839/1967, ΕΕΔ 26, 554).

Περαιτέρω ὁ οὕτω ἐργασθεὶς μισθωτός, τελῶν ἐν πραγματικῇ ἁπλῶς ἀπασχολήσει (σχέσει ἐργασίας), δικαιοῦται κατ' ἄρθρον 904 Ἀστικοῦ Κώδικος νὰ ἀναζητήσῃ τὴν ἀπόδοσιν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τῆς ὠφελείας, ἡ ὁποία παρασχέθη εἰς αὐτὸν κατόπιν ἀκύρου συμβάσεως. (Ἴδετε Α.Π. 38/1968, ΕΕΔ 27, 423).

Εἰς τὴν περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ παρανόμως οὕτω ἐργαζόμενος μισθωτὸς ἔχει συμπληρώσει ὑπηρεσίαν πέραν τῶν δύο μηνῶν εἰς τὸν ἐργοδότην καὶ ἀπολυθῇ ὑπὸ τούτου, δικαιοῦται τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 ἢ τοῦ π.δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920, ἀναλόγως τῆς ἰδιότητός του ὡς ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου, ἐφ' ὅσον ἔχει νομολογηθῇ (Α.Π. 192/1962, Ὁλομέλεια, ΕΕΔ 31, 453 καὶ λοιπαί), ὅτι ἡ ἀνωτέρω ἀποζημίωσις ὀφείλεται καὶ ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας ἀορίστου χρόνου.

Τὸ ὅτι ὁ αὐτὸς μισθωτὸς διατελεῖ ἐν συμβάσει ἐργασίας καὶ μετ' ἄλλου ἐργοδότου, εἰς τὸν ὁποῖον ἐξακολουθεῖ νὰ ἐργάζηται, δὲν αἴρει τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ ἀπολύσαντος τοῦτον ἐργοδότου πρὸς καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, ἀφοῦ εἶναι, κατ' ἀρχήν, δυνατὴ ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργαζομένου παροχὴ ὑπηρεσιῶν εἰς πλείονας τοῦ ἑνὸς ἐργοδότας δυνάμει χωριστῶν μετ' αὐτῶν συμβάσεων ἐργασίας, ὁπότε ἕκαστος ἐργοδότης ὀφείλει νὰ τηρήσῃ τὸν νόμον 2112/1920. (Οὕτω καὶ ἡ Α.Π. 318/1965, ΕΕΔ 24, 803, ἴδετε καὶ Πρωτοδικεῖον Θεσσαλονίκης 165/1963, ΕΕΔ 22, 415).

Δὲν τίθεται ὅμως θέμα ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας λόγῳ μὴ καταβολῆς συγχρόνως μὲ τὴν καταγγελίαν καὶ τῆς ἀποζημιώσεως, διότι, ἵνα ἐπέλθῃ ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου λόγῳ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας, πρέπει νὰ ὑφίσταται ἔγκυρος σύμβασις ἐργασίας (Α.Π. 192/1962, Ὁλομέλεια, ἔνθ' ἀνωτέρω).

Πάντως ὅμως ὑποχρεοῦται ὁ μισθωτὸς ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 3198/1955, ὅπως κοινοποιήσῃ τὴν περὶ ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, ἀγωγὴν του ἐντὸς τῆς ἀποκλειστικῆς προθεσμίας τῶν ἓξ μηνῶν, ἀφ' ἧς αὕτη κατέστη ἀπαιτητή, ὑπολογιζομένης τῆς προθεσμίας κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 54 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τοῦ (νέου) Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας Νόμου, διὰ τοῦ ὁποίου ἀντικατεστάθη ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 243 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἤτοι ἑκάστου μηνὸς εἰς τριάκοντα ἡμέρας.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΜΙΣΘΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΚΑΙ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

[Έγκύκλ. 6136/1969 Υπουργείου Οικονομικών περί κοινοποιήσεως Ν.Δ. 78/1969] (*)

Έχομεν τήν τιμήν νά κοινοποιήσωμεν ὑμῖν τό ὑπ' ἀριθ. 78/1969 ν. δ. «περί αὐξήσεως τοῦ μισθοῦ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, πολιτικῶν καί στρατιωτικῶν, καί τῶν ὑπαλλήλων τῶν Ν.Π.Δ.Δ.», δημοσιευθέν εἰς τό ὑπ' ἀριθ. 2 τῆς 10.1.1969 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Α'), ἵνα λάβητε γνῶσιν.

Διά τήν ἐφαρμογήν τῶν διατάξεων τοῦ κοινοποιουμένου ν.δ., ἰσχύοντος ἀπό 1ης Ἰανουαρίου 1969, παρέχομεν τάς ἀκολούθους ὁδηγίας:

I. Ἐπί τοῦ ἄρθρου 1

1) Διά τῶν διατάξεων τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὡς ἄνω ν.δ. αὐξάνονται οἱ βασικοί μισθοί τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καί ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. κατά ὅλη καί ὁρίζονται ἀπαρεγκλίτως οἱ δικαιοῦχοι τῆς τοιαύτης αὐξήσεως. Εἰς τούς δικαιολήπτους συγκαταλέγονται τά ὄργανα ἀγροφυλακῆς, αἱ θεραπαινίδες τῶν ἀναπήρων καί οἱ ἐφημέριοι.

Τῆς αὐξήσεως ταύτης δικαιοῦνται ἐπίσης καί οἱ ἀμειβόμενοι ἐπί βάσει ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, ἐκδοθεισῶν κατ' ἐφαρμογήν τῆς διατάξεως τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 271/1968.

Τοῦ κατά τ' ἀνωτέρω ποσοστοῦ αὐξήσεως τοῦ βασικοῦ μισθοῦ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ. δέν δικαιοῦνται:

α) Οἱ ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 271/1968 «περί τῶν ἀποδοχῶν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ.» ἀναφερόμενοι δικηγόροι ἤ ὑπάλληλοι τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καί Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, οἱ ἐξαμισθούμενοι κατά ἡμέραν ἤ μισθόν πρός δικαστικούς λειτουργούς ἤ ἰσομίσθους των.

β) Οἱ ἰατροί τῶν Ἀγροτικῶν Ἰατρείων καί Ὑγειονομικῶν Σταθμῶν, ὧν τό μισθολόγιον ρυθμίζεται ὑπό εἰδικῶν διατάξεων.

γ) Τό ἐκτακτον προσωπικόν τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καί τῶν Ν.Π.Δ.Δ., τό συνδεόμενον μετά τοῦ Δημοσίου ἤ τοῦ Ν.Π.Δ.Δ. διά σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, τοῦ ὁποίου ὁ μισθός ἔχει καθορισθῆ διά συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἤ ἀποφάσεως διαιτητικοῦ διοικητικοῦ δικαστηρίου ἤ ἄλλως πως. Ἐάν, ὅμως, ὁ μισθός τοῦ προσωπικοῦ τοιούτου ἔχῃ καθορισθῆ κατ' ἀναφοράν πρός τόν μισθόν ἑνός τῶν βαθμῶν τῆς ἱεραρχίας τοῦ τακτικοῦ προσωπικοῦ, τό προσωπικόν τοῦτο δικαιοῦται τοῦ νέου, αὐξημένου, μισθοῦ.

2) Οἰκοθεν νοεῖται, ὅτι ἐπί τῶν νέων βασικῶν μισθῶν, ὡς οὗτοι διαμορφοῦνται, κατόπιν τῆς κατά τά ἀνωτέρω αὐξήσεως, θά ὑπολογίζωνται ἐφεξῆς αἱ προσαυξήσεις λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας καί εὐδοκίμου παραμονῆς (τριετίαι), ὡς καί πάντα τά ἐπιδόματα ἤ ἀμοιβαί, αἵτινες ἔχουν ὁρισθῆ εἰς ποσοστόν ἐπί τοῦ βασικοῦ μισθοῦ.

3) Διά τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου τούτου αὐξάνονται ἀπό 1ης Ἰανουαρίου 1969 κατ' ὅλα τά ἤδη ὑφισταμένα ὅρια βασικῶν μισθῶν διά τήν καταβολήν τοῦ κοινωνικοῦ ἐπιδόματος καί συνεπῶς διαμορφοῦνται ταῦτα ὡς ἀκολούθως:

Διά τήν καταβολήν τοῦ ἐκ δραχμῶν 200 κοινωνικοῦ ἐπιδόματος εἰς δραχμάς 2.520.

Διά τήν καταβολήν τοῦ ἐκ δραχμῶν 80 κοινωνικοῦ ἐπιδόματος εἰς δραχμάς 2.835.

II. Ἐπί τοῦ ἄρθρου 2

Διά τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. προβλέπεται, ὅτι διατηροῦνται ἀμείωτα, ὡς ἔχουν διαμορφωθῆ κατά τήν 31.12.1968, τά προσωρινά ἐπιδόματα, περί ὧν αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 2 καί 3 (ἐδάφ. α') τοῦ ἄρθρου 4, ἐν συνδυασμῷ πρός τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9, τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1548/1969 ν.δ. «περί τοῦ ἑνιαίου μισθολογίου τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ.» καί τῆς παραγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 271/1968.

Ὁμοίως διά τῶν διατάξεων τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 2 προβλέπεται, ὅτι τά συμφώνως πρός τήν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ἀ.ν. 271/1968 προσωρινά προσωπικά ἐπιδόματα δέν ὑπόκεινται εἰς τόν συμψηφισμόν κατά τό ποσόν τῆς διά τοῦ κοινοποιουμένου ν.δ. χορηγουμένης αὐξήσεως.

Κατ' ἀκολουθίαν ἡ κατά ὅλη αὔξησις τοῦ μισθοῦ τῶν ὑπαλλήλων καί τῶν στρατιωτικῶν θά εἶναι πραγματική, ἐξ ὁλοκλήρου.

Οἰκοθεν νοεῖται, ὅτι, ἐκτός τῆς ἀνωτέρω ἐξαιρέσεως, τά προσωπικά ἐπιδόματα θά ἐξακολουθήσουν μειούμενα συμφώνως πρός τήν ἰσχύουσαν διάταξιν τῆς

(*) ΕΕΔ 28, 189.

παραγράφου 3 του άρθρου 12 του ά.ν. 274/1968 μέχρι τής καθ' οιονδήποτε τρόπον καλύψεως αύτών.

III. Έπί του άρθρου 3

Διά τού άρθρου 3 του ν.δ. ορίζεται, ότι τό υπό τού άρθρου 6 του ά.ν. 315/1968 προβλεπόμενον έκτακτον προσωπικόν έπίδομα είδικών συνθηκών, διά τούς έν ενεργεία μονίμους αξιωματικούς και άνθυπασπιστάς, ως και διά τούς μονίμους ή έθελοντάς οπλίτας των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας και του Λιμενικού Σώματος, θά έξακολουθήση νά καταβάλλεται και μετά τήν 31.12.1968.

IV. Έπί του άρθρου 4

Διά των διατάξεων του άρθρου 4 του ν.δ. παρέχεται έξουσιοδότησις, όπως διά π. δ)των, έκδιδομένων προτάσει των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Συγκοινωνιών, ορίζονται αί άποδοχαί του προσωπικού των Σιδηροδρόμων του Ελληνικού Κράτους, άπό 1ης Ιανουαρίου 1968.

Συνεπώς, μέχρις εκδόσεως των δ)των τούτων, τό προσωπικόν των Σ.Ε.Κ. θά έξακολουθήση μισθοδοτούμενον, βάσει του ισχύοντος μισθολογίου του προβλεπομένου υπό του π.δ. 211/1968. Τά ήδη, έν τώ μεταξύ, χορηγηθέντα υπό τίτλον προκαταβολής δύο πρόσθετα ήμερομίσθια άποδοχών έναντι αύξήσεως των, τών έτών 1968 και 1969, θέλουσι συμψηφισθή πρός τάς γενησομένας αύξήσεις.

V. Έπ' ευκαιρία γνωρίζομεν ύμίν, ότι διά τού άρθρου μόνου του προσφάτου ν.δ. 60/1968 ή κατά τάς κειμένας διατάξεις υπέρ του Μετοχικού Ταμείου Πολιτικών Υπαλλήλων παγία κράτησις έκ 2% έπί των άποδοχών των παρ' αύτώ ήσφαλισμένων πολιτικών υπαλλήλων αύξάνεται άπό 1ης Ιανουαρίου 1969 είς 3%.

VI. Πληρωμαί διαφορών.

Αί έκ τής έφαρμογής του κοινοποιουμένου υπ' άριθ. 78/1969 ν.δ. προκύπτουσαι έπί πλέον διαφοραί άποδοχών, έπιδομάτων κλπ. θά ένταλθώσι δι' ίδίας μισθοδοτικής καταστάσεως άμα τή λήξει τής παρούσης.

VII. Πρός διευκόλυνσιν ύμών κατωτέρω παρατίθενται πίνακες των νέων βασικών μισθών των δημοσίων υπαλλήλων, πολιτικών και στρατιωτικών, και των υπαλλήλων των Ν.Π.Δ.Δ., ως ούτοι διαμορφούνται άπό 1ης Ιανουαρίου 1969, έπί τή βάσει του κοινοποιουμένου ν. δ)τος.

Έν Αθήναις τή 11 Ιανουαρίου 1969

Πίναξ Ι

Βασικοί μισθοί των τακτικών δημοσίων πολιτικών υπαλλήλων.

α) Υπαλλήλων των είδικών θέσεων:

	Δραχμαί
Υπαλλήλου α' βαθμού	11.550
Υπαλλήλου β' βαθμού	10.710

β) Διοικητικών και τεχνικών υπαλλήλων:

Υπαλλήλου έπι 1ου βαθμού	10.500
Υπαλλήλου έπι 2ου βαθμού	6.930
Υπαλλήλου έπι 3ου βαθμού	5.880
Υπαλλήλου έπι 4ου βαθμού	4.830
Υπαλλήλου έπι 5ου βαθμού	4.200
Υπαλλήλου έπι 6ου βαθμού	3.675
Υπαλλήλου έπι 7ου βαθμού	3.150
Υπαλλήλου έπι 8ου βαθμού	2.835
Υπαλλήλου έπι 9ου βαθμού	2.520
Υπαλλήλου έπι 10ου βαθμού	2.205
Υπαλλήλου έπι 11ου βαθμού	1.995
Υπαλλήλου έπι 12ου βαθμού	1.680
Υπαλλήλου έπι 13ου βαθμού	1.470

γ) Υπαλλήλων των λοιπών γενικών και είδικών θέσεων Υπουργείου Εξωτερικών:

(Μισθολόγιον Εσωτερικού)

Πρέσβεως	11.500
Πληρεξουσίου Υπουργού α'	11.025
Πληρεξουσίου Υπουργού β' και Ειδικού Νομικού Συμβούλου έπι βαθμώ Νομικού Συμβούλου Κράτους	10.815
Συμβούλου Πρεσβείας α'	10.500
Συμβούλου Πρεσβείας β'	6.930
Γραμματέως Πρεσβείας α'	5.880
Γραμματέως Πρεσβείας β'	4.830
Γραμματέως Πρεσβείας γ'	4.200
Ακολούθου	3.675

Πίναξ ΙΙ

Βασικοί μισθοί λειτουργών Ανωτάτης και Μέσης Εκπαιδεύσεως κλπ.

1) Εκπαιδευτικών Λειτουργών Ανωτάτης Εκπαιδεύσεως:

	Δραχμαί
Τακτικού καθηγητού Πανεπιστημίου και ισοτίμου Ανωτάτης Σχολής	10.815
Εκτάκτου, μονίμου ή έπι θητεία καθηγητού τακτικής ή κύριου έδρας	9.240
Εντεταλμένου ύφηγητού άνω 4ετίας	6.405
Εντεταλμένου ύφηγητού κάτω 4ετίας	5.355
2) Καθηγητών Σχολών Υπομηχανικών Ε.Μ.Π.	7.350
3) Εκπαιδευτικών εν γένει λειτουργών Μέσης Εκπαιδεύσεως:	
Γενικού Επιθεωρητού	7.875
Ταξιάρχου (είτε λυκειάρχης ή	

	Δραχμαί
τέως γυμναστάρχης)	6.930
Βοηθού γυμναστάρχου	5.880
Πρωτοδαθμίου καθηγητού	4.830
Καθηγητού έπι μισθώ δραχμών 3.200	3.360
Καθηγητού έπι μισθώ δραχμών 2.700	2.835
4) Έπιστημονικού προσωπικού Γενικής Διευθύνσεως Αρχαιοτήτων και Αναστηλώσεως:	
Γενικού Έφόρου Αρχαιοτήτων	10.500
Έφόρου Αρχαιοτήτων α' τάξεως	7.875
Έφόρου Αρχαιοτήτων β' τάξεως	6.930
Έφόρου Αρχαιοτήτων γ' τάξεως	5.880
Έπιμελητού Αρχαιοτήτων α' τάξεως	4.725
Έπιμελητού Αρχαιοτήτων β' τάξεως	4.200
Έπιμελητού Αρχαιοτήτων γ' τάξεως	3.675

Πίναξ III

Βασικοί μισθοί στρατιωτικών εν γένει:

1) Αξιωματικών	Δραχμαί
Αντιστρατήγου: Αρχηγού Γενικού Επιτελείου, Διοικητού Στρατιάς και Γενικού Επιθεωρητού Στρατού, Αντιστρατήγου Αρχηγού Χωροφυλακής, Αρχηγού Ασφαλείας Πόλεων	13.440
Αντιστρατήγου	12.075
Αρχηγού Υπηρεσίας Υποστρατήγου	10.815
Ταξιάρχου	10.395
Συνταγματάρχου	8.715
Αντισυνταγματάρχου	7.455
Ταγματάρχου	6.300
Λοχαγού	5.250
Υπολοχαγού	4.725
Ανθυπολοχαγού	4.410
2) Ανθυπασπιστών και μονίμων και εθελοντών όπλιτών:	
(Επι τη συμπληρώσει εν τω Κλάδω ή τω Σώματι συνολικής υπηρεσίας ως ακολούθως)	
Ανθυπασπιστού	
0 - 8 έτών	3.045
8 - 12 έτών	3.570
12 - 16 έτών	3.675
16 - 20 έτών	3.885
20 - 24 έτών	4.095
24 έτών και άνω	4.200
Επιλοχίου	
0 - 8 έτών	2.940
8 - 12 έτών	3.465
12 - 16 έτών	3.518
16 - 20 έτών	3.675
20 - 24 έτών	3.833
24 έτών και άνω	3.990
Λοχίου α'	
0 - 8 έτών	2.730
8 - 12 έτών	3.150
12 - 16 έτών	3.255
16 - 20 έτών	3.360
20 - 24 έτών	3.465
24 έτών και άνω	3.570
Λοχίου β'	
0 - 8 έτών	2.310
8 - 12 έτών	2.625
12 - 16 έτών	2.730
16 - 20 έτών	2.940
20 - 24 έτών	3.045
24 έτών και άνω	3.150
Δοκίμου παραδέκτου άπο τη εξόδου εκ της Σχολής	2.205
Δεκανέως	1.575
Χωροφύλακος, αστυφύλακος μη εκπληρώσαντος τας στρατιωτικάς υποχρεώσεις	1.260
Μαθητευομένου Πυροσβεστικής Υπηρεσίας	1.260
Στρατώτου	945
Προτάκτου Β.Ν.	630
Μαθητού - τεχνίτου Β.Ν.	263
Δοκίμου αστυφύλακος	263
Δοκίμου χωροφύλακος	263

Πίναξ IV

Βασικοί μισθοί λειτουργών Τακτικής Διοικητικής και Φορολογικής Δικαιοσύνης.

Προέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας, Προέδρου και Εισαγγελέως του Αρείου Πάγου, Προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας παρά τω Ελεγκτικώ Συνεδρίω έπι δαθμώ Προέδρου και Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας έπι της Φορολογικής Δικαιοσύνης, δραχμαί 15.078.

Αντιπροέδρου Συμβουλίου Επικρατείας, Αντιπροέδρου Αρείου Πάγου, Αντιπροέδρου Ελεγκτικού Συνεδρίου, Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας παρά τω Ελεγκτικώ Συνεδρίω έπι δαθμώ Αντιπροέδρου, δραχμαί 13.820.

Συμβούλου Επικρατείας, Αρεοπαγίτου, Αντεισαγγελέως του Αρείου Πάγου, Συμβούλου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, Προέδρου και Εισαγγελέως Εφετών, Προέδρου Δευτεροδαθμίου Φορολογικού Δικαστηρίου και Αντεπιτρόπου της Επικρατείας έπι της Φορολογικής Δικαιοσύνης έπι δαθμώ Προ-

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

136/1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί συμμετοχής τοῦ οἰκονομικῶς ἐνεργοῦ πληθυσμοῦ εἰς τὴν διαμόρφωσιν τοῦ οἰκονομικοῦ καὶ κοινωνικοῦ προγράμματος τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 38 τῆς 7 Μαρτίου 1969)

Πρότασει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπηκούσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1) Συνιστᾶται Συμβούλιον Οἰκονομικῶς Ἐνεργοῦ Πληθυσμοῦ, ἀποτελούμενον ἐξ ἐκπροσώπων τῶν ἐργοδοτῶν, ἐργατοϋπαλλήλων, ἀγροτῶν, διατεχνῶν καὶ ἑτέρων κατηγοριῶν ἐπαγγελματιῶν καὶ τῶν τεχνικῶν ἐπιστημόνων, ὑποδεικνυομένων ὑπὸ τῶν πλέον ἀντιπροσωπευτικῶν οἰκείων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων.

2) Εἰς τὸ ὡς ἄνω συνιστώμενον Συμβούλιον παραπέμπονται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τοῦ Συντονισμοῦ πρὸς γνωμοδότησιν βασικῆς σημασίας μέτρα, ἀμέσως συνδεόμενα μὲ τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τῆς χώρας καὶ τὴν κατανομὴν τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος.

Τὸ Συμβούλιον τοῦτο γνωμοδοτεῖ ἐπίσης, προσκλήσει τοῦ Ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ, ἐπὶ τῶν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς Συμφωνίας Συνδέσεως προκυπτόντων βασικῶν θεμάτων.

3) Ἡ λειτουργία τοῦ Συμβουλίου, ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν καὶ ἡ σύνθεσις τούτου θέλουσι καθορίζονται ἑκάστοτε διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος, προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τοῦ Συντονισμοῦ.

4) Τὸ ἄρθρον 4 τοῦ ν. 4225/1962 «περὶ κυρώσεως τῆς Συμφωνίας τῆς συνιστώσης Σύνδεσιν μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος κλπ.» καταργεῖται.

Ἄρθρον 2

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νομοθετικοῦ διατάγματος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Φεβρουαρίου 1969

ΒΑΣΙΛΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

173 1969 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἐπεκτάσεως τῆς ὑπὸ τοῦ Δημοσίου εἰς τοὺς ὑπαλλήλους αὐτοῦ παρεχομένης ὑγειονομικῆς περιθάλψεως εἰς τὸ προσωπικὸν Σχολείων ἐν τῷ Κράτει ἀναγνωρισθέντων ὡς ἰσοτίμων πρὸς τὸ Δημόσιον.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 51 τῆς 20 Μαρτίου 1969)

Δαβόντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὸ ἄρθρον μόνον τοῦ ὑπ' ἀριθ. 358/1968 ἀ.ν. «περὶ ὑπαγωγῆς καὶ συμ-

---

ζρου Δευτεροβαθμίου Φορολογικοῦ Δικαστηρίου, ὀραχμαί 12.978.

Παρέδρου Συμβουλίου Ἐπικρατείας, Ἐφέτου καὶ Ἀντεισαγγελέως Ἐφετῶν, Δευτεροβαθμίου Φορολογικοῦ Δικαστοῦ, Ἀντεπιτρόπου τῆς Ἐπικρατείας ἐπὶ τῆς Φορολογικῆς Δικαιοσύνης ἐπὶ βαθμῷ Δευτεροβαθμίου Φορολογικοῦ Δικαστοῦ καὶ Παρέδρου τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ὀραχμαί 11.393.

Πρωέδρου καὶ Εἰσαγγελέως Πρωτοδικῶν καὶ Προέδρου Πρωτοβαθμίου Φορολογικοῦ Δικαστηρίου, ὀραχμαί 10.689.

Εἰσηγητοῦ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐπὶ βαθμῷ καὶ ἀποδοχαῖς Πρωτοδίκου, Πρωτοδίκου καὶ Ἀντεισαγγελέως Πρωτοδικῶν καὶ Πρωτοβαθμίου Φορολογικοῦ Δικαστοῦ, ὀραχμαί 8.973.

Εἰσηγητοῦ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐπὶ βαθμῷ καὶ ἀποδοχαῖς Παρέδρου, ἡμίσεως παρὰ Πρωτοδίκαις Παρέδρου, Παρέδρου Πρωτοβαθμίου Φορολογικοῦ Δικαστηρίου, ὀραχμαί 7.168.

Εἰρηνοδίκου α', ὀραχμαί 6.063.

Εἰρηνοδίκου β', ὀραχμαί 5.151.

Π Ι Ν Α Ξ V

Βασικοὶ μισθοὶ μελῶν καὶ εἰσηγητῶν Α.Σ.Δ.Γ. καὶ κυρίου προσωπικοῦ Ν.Σ.Κ.:

Προέδρου τοῦ Α.Σ.Δ.Γ. καὶ τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου, ὀραχμαί 15.078.

Ἀντιπροέδρου τοῦ Α.Σ.Δ.Γ. καὶ τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου, ὀραχμαί 13.820.

Συμβούλου τοῦ Α.Σ.Δ.Γ. καὶ τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου, ὀραχμαί 12.978.

Παρέδρου τοῦ Α.Σ.Δ.Γ. καὶ τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου, ὀραχμαί 11.393.

Εἰσηγητοῦ α' τάξεως τοῦ Α.Σ.Δ.Γ. καὶ Δικαστικοῦ ἀντιπροσώπου α' τάξεως, ὀραχμαί 8.973.

Εἰσηγητοῦ β' τάξεως τοῦ Α.Σ.Δ.Γ. καὶ Δικαστικοῦ ἀντιπροσώπου β' τάξεως, ὀραχμαί 6.968.

Δοκίμου Δικαστικοῦ ἀντιπροσώπου, ὀραχμαί 6.063.

μετοχῆς εἰς τὸ Μετοχικὸν Ταμεῖον Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων, Ταμείων Προνοίας Δημοσίων Ὑπαλλήλων κλπ. τοῦ προσωπικοῦ Σχολείων ἐν τῷ Κράτει ἀναγνωρισθέντων ὡς ἰσοτίμων πρὸς τὰ Δημόσια κλπ.» (Φ.Ε.Κ. τεῦχος Α' 65/1968), 2) Τὴν παράγραφον 7 τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ν.δ. «περὶ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ Ὑπουργείων» (Φ.Ε.Κ. τεῦχος Α' 270/1968), 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 166/1969 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, Οἰκονομικῶν καὶ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν Ὑπουργῶν, ἀπηφαίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1) Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ἡ ὑπὸ τῶν Δημοσίων παρεχομένη εἰς τοὺς ὑπαλλήλους αὐτοῦ καὶ τὰ μέλη τῶν οἰκογενειῶν των ὑγειονομικὴ περίθαλψις ἐπεκτείνεται ἐπὶ τοὺς αὐτοὺς ὅρους καὶ προϋποθέσεις εἰς τὸ ἐν ἐνεργείᾳ διδακτικὸν καὶ διοικητικὸν προσωπικὸν καὶ τὰ μέλη τῶν οἰκογενειῶν των τῶν ἐν τῷ Κράτει λειτουργούντων σχολείων, τῶν ἀναγνωρισθέντων ὡς ἰσοτίμων πρὸς τὰ Δημόσια, συντηρουμένων τῶν προϋποθέσεων τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ὑπ' ἀριθ. 338/1968 ἀναγκαστικοῦ νόμου.

Ἄρθρον 2

1) Ἡ κράτησις 0,50% ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως ἀποδοχῶν τοῦ περὶ οὗ τὸ προηγούμενον ἄρθρον προσωπικοῦ παρακρατεῖται ἀνὰ ἑξάμηνον ἐκ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ πρώτου ἑβδομήρου τῶν μηνῶν Ἰανουαρίου καὶ Ἰουλίου, ὑπολογιζομένη εἰς ποσοστὸν 3% ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν μηνῶν τούτων, ἐγγραφομένης ταύτης εἰς εἰδικὴν στήλην τῶν οἰκείων μισθοδοτικῶν καταστάσεων.

Ἡ ὡς ἄνω κράτησις ἀποδίδεται εἰς τὸ Δημόσιον, διὰ καταθέσεως, εἰς πίστωσιν αὐτοῦ, παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος, ἐντὸς ἑκάστου τῶν μηνῶν τούτων, ἐπιμελείᾳ καὶ εὐθύνῃ τοῦ ἐνεργοῦντος τὴν μισθοδοσίαν.

2) Ἡ ἑτέρα τῶν ὑπὸ τῆς Τραπέζης χορηγουμένων εἰς διπλοῦν ἐξοφλητικῶν ἀποδείξεων, μετ' ἀντιγράφου τῆς μισθοδοτικῆς καταστάσεως, ἐμφαινούσης τὸ ὀνοματεπώνυμον, τὸν βαθμόν, τὸν μισθόν, τὰ ἐπιδόματα καὶ τὸ ποσὸν τῆς εἰσφορᾶς ἑκάστου ὑπαλλήλου, διαβιβάζονται εἰς τὴν παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν Διεύθυνσιν Ὑγιεινομικῆς Περιθάλψεως ἐντὸς τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω μηνῶν ἑκάστου ἔτους.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Μαρτίου 1969

—

174/1969 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τρόπου μεταφορᾶς καὶ κατανομῆς τῶν ὑπὸ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀναγνωρισθέντων ὡς ὁμοτίμων πρὸς τὰ Δημόσια Σχολείων καταβληθεισῶν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν ἡσφαλισμένου Κλάδου Συντάξεως.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 51 τῆς 20 Μαρτίου 1969)

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὸ ἄρθρον μόνον τοῦ ἀ.ν. 338/1968 «περὶ ἐπιγογῆς καὶ συμμετοχῆς εἰς τὸ Μετοχικὸν Ταμεῖον Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων, Ταμεῖον Προνοίας Δημοσίων Ὑπαλλήλων κλπ. τοῦ προσωπικοῦ Σχολείων ἐν τῷ Κράτει ἀναγνωρισθέντων ὡς ἰσοτίμων πρὸς τὰ Δημόσια κλπ.» (Φ.Ε.Κ. τεῦχος Α' 65/1968), 2) Τὴν παράγραφον 7 τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ν.δ. «περὶ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ Ὑπουργείων» (Φ.Ε.Κ. τεῦχος Α' 270/1968), 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 167/1969 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, Οἰκονομικῶν καὶ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν Ὑπουργῶν, ἀπηφαίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

1) Αἱ μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος καταβληθεῖσαι εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ὑπὸ τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ διδακτικοῦ καὶ διοικητικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν τῷ Κράτει λειτουργούντων Σχολείων, τῶν ἀναγνωρισθέντων ὡς ἰσοτίμων πρὸς τὰ Δημόσια, εἰσφοραὶ ἡσφαλισμένων κλάδου συντάξεως μεταβιβάζονται ἐποχρεωτικῶς εἰς τὸ «Ταμεῖον Προνοίας Δημοσίων Ὑπαλλήλων», τὸ «Μετοχικὸν Ταμεῖον Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων» καὶ τὸ «Ταμεῖον Ἀρωγῆς Ὑπαλλήλων ὑφυπουργείου Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων» κατὰ τὴν κάτωθι ἀναλογίαν:

α) Ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Προνοίας Δημοσίων Ὑπαλλήλων κατὰ ποσοστὸν 43,75%.

β) Ὑπὲρ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων κατὰ ποσοστὸν 12,50%, καὶ

γ) Ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἀρωγῆς Ὑπαλλήλων ὑφυπουργείου Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κατὰ ποσοστὸν 43,75%.

2) Ἡ μεταφορὰ τῶν εἰσφορῶν ἐνεργεῖται τῇ αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου ἡσφαλισμένου ἢ τῶν προμνησθέντων Ταμείων ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ

τῆς ὑποβολῆς αὐτῆς, διὰ καταθέσεως παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τοῦ Ἰδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων εἰς πίστωσιν ἑκάστου Ταμείου τῆς προσηκούσης αὐτῷ, συμφώνως τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ, ἰσοποσον εἰς χρῆμα ἀναλογίας, κεχωρισμένως δι' ἕκαστον ἠσφαλισμένον. Ἡ γενομένη κατάθεσις μετὰ τοῦ ποσοῦ αὐτῆς καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ λογαριασμοῦ γνωστοποιοῦνται ὑπὸ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. ἐγγράφως εἰς τὸ οἰκεῖον Ταμεῖον καὶ τὸν ἐνδιαφερόμενον ἠσφαλισμένον.

3) Ἅμα τῇ πραγματοποιήσει τῆς μεταφορᾶς τοῦ ἀτομικοῦ λογαριασμοῦ ἑκάστου ἠσφαλισμένου διὰ τῆς κατὰ τὰς προηγουμένας παραγράφους καταθέσεως τοῦ ἀντιτίμου τῶν εἰσφορῶν θεωρεῖται λελυμένη ἡ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἀσφαλιστικὴ σχέσις, τὰ δὲ οἰκεῖα βιβλιάρια ἀσφαλίσεως ἐπιστρέφονται αὐτῷ ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ τοῦ κατόχου.

Εἰς τοὺς Ἡμετέρους ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, Οἰκονομικῶν καὶ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν Ὑπουργοὺς ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Μαρτίου 1969

—

179/1969 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ ἀναγνωρίσεως καὶ ἐξαγορᾶς ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἠλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος τοῦ χρόνου ἀπασχολήσεως παρὰ τῇ Δ.Ε.Η. - Π.Α.Π.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 51 τῆς 20 Μαρτίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 36 παράγραφος 7 τοῦ ν.δ. 1/1968, 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 14 § 4 τοῦ ν.δ. 4577/1966 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας περὶ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ περὶ ἑτέρων τινῶν διατάξεων, 3) Γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἠλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8725/27.11.1967 ἀναφορᾶς του, 4) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. 34/6.6.1968, 40/11.7.1968 καὶ 45/22.8.1968 συνεδριάσεις αὐτοῦ τῆς ΙΕ' περιόδου, 5) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 872/1968 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἐγκρίνομεν τὸν ὑποβληθέντα ἡμῖν Κανονισμὸν ἀναγνωρίσεως καὶ ἐξαγορᾶς ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἠλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος τοῦ χρόνου ἀπασχολήσεως παρὰ τῇ Δ.Ε.Η./Π.Α.Π., ἐξ ἄρθρων πέντε (5), ἔχοντα οὕτω:

Ἄρθρον 1

Γενικὴ διάταξις

Πρόσωπα ὑπαχθέντα ἢ ἐσαγόμενα εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἠλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος, δυνάμει τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 4 ἄρθρου 14 τοῦ ν.δ. 4577/1966, δύνανται νὰ ἀναγνωρίσουν καὶ ἐξαγοράσουν τὸν πρὸ τῆς ἐπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν χρόνον ἀπασχολήσεως των παρὰ τῇ Δημοσίᾳ Ἐπιχειρήσει Ἠλεκτρισμοῦ (Δ.Ε.Η.) Περιφερείας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ τῇ προκατόχῳ αὐτῆς Ἠλεκτρικῇ Ἑταιρείᾳ Ἀθηνῶν - Πειραιῶς (Η.Ε.Α.Π.) ὡς χρόνον ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ ὡς ἄνω Ταμείῳ ὑπὸ τοὺς ὅρους, τὰς προϋποθέσεις καὶ τοὺς περιορισμοὺς τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 2

Ἀναγνωριζόμενος χρόνος

Ὡς χρόνος δυνάμενος νὰ ἀναγνωρισθῇ καὶ ἐξαγορασθῇ νοεῖται ὁ χρόνος ἀπασχολήσεως παρὰ τῇ Δ.Ε.Η./ΠΑΠ καὶ τῇ προκατόχῳ αὐτῆς Η.Ε.Α.Π. εἰς ἐργασίας θεμελιούσας ἐποχρέωσιν ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ δυνάμει τῶν οἰκείων διατάξεων τοῦ ἀπὸ 3.3 - 13.4.1943 ἰδρυτικοῦ διατάγματος καὶ τοῦ καταστατικοῦ τούτων ὁ ἐμπίπτων εἰς τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Ταμείου (13.4.1943) μέχρι τῆς 28.1.1967.

Ἄρθρον 3

Ἄσκησις τοῦ δικαιώματος

Τὸ δικαίωμα ἀναγνωρίσεως καὶ ἐξαγορᾶς ἀσκεῖται δι' αἰτήσεως τοῦ δικαιούχου, ὑποβαλλομένης εἰς τὸ Ταμεῖον ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος προκειμένου περὶ τῶν ἤδη ὑπηρετούντων ἢ ἀποχωρησάντων ἀπὸ 1.3.1967 ἢ μέχρις ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἢ ἀπὸ τῆς προσλήψεως διὰ τοὺς ἐν τῷ μέλλοντι προσληφθησομένους, ἥτις θὰ συνοδεύηται ὑπὸ τῶν διὰ τῆς γενικῆς ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὁριζομένων δικαιολογητικῶν.

Ἐν περιπτώσει θανάτου τοῦ δικαιούχου ἀμέσως ἠσφαλισμένου πρὸ τῆς ἐμπροθέσμου ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος δύναται νὰ ἀσκηθῇ τοῦτο ὑπὸ τῶν δικαιουμένων συντάξεως μελῶν τῆς οἰκογενείας του ἐντὸς ἑξαμήνου ἀπὸ τοῦ θανάτου

του δικαιούχου.

Άρθρον 4

1) Η αναγνώρισις του κατά το άρθρον 2 του παρόντος χρόνου συντελείται δι' αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου δριζούσης και τον τρόπον εξαγοράς, ήτις ενεργείται κατ' επιλογήν του αιτούντος διά της αυτής περί αναγνωρίσεως του χρόνου αιτήσεως κατά ένα εκ των κατωθι διαζευκτικώς οριζομένων τρόπων:

α) Διά της καταβολής εφ' άπαξ ή διά 24 ισοποσων ατόκων μηνιαίων δόσεων ποσού ίσου προς μίαν ημερησίαν εισφοράν επί τον αριθμόν των αναγνωριζομένων ημερών.

Η ημερησία εισφορά υπολογίζεται εις ποσοστόν επί του μέσου όρου των ημερησίων αποδοχών των τελευταίων προ της υποβολής της αιτήσεως εκατόν ημερών ασφαλιστέας απασχολήσεως, ίσον προς το άθροισμα των κατά τον χρόνον υποβολής ταύτης ποσοστών εισφοράς εφαλισμένου και συνεισφοράς εργοδότου.

β) Διά της καταβολής όμως μετά της τρεχούσης κανονικής εισφοράς και προσαθέτου τοιαύτης, ίσης προς το σύνολον της καταβεβλημένης κατά τον αυτόν χρόνον εισφοράς ασφαλισμένου και συνεισφοράς εργοδότου.

Διά την εξεύρεσιν των χρονικών περιοθεσεων συνταξιοδοτήσεως κατά τον υπολογισμόν του ποσού της συντάξεως λαμβάνεται υπ' όψιν ο χρόνος προϋπηρεσίας, εις ον αναλογούν αι κατά το παρόν εδάφιον β' καταβληθείσαι προσθετοι εισφοραί.

2) Εν περιπτώσει καθυστερήσεως καταβολής δόσεώς τινος πέραν των εξ (6) μηνών απόλλυται η εξουσία αναγνωρίσεως του υπολοίπου χρόνου και δεν αναγνωρίζεται ως συντάξιμος ο χρόνος προϋπηρεσίας, εις ον αναλογούσαν αι μη καταβληθείσαι δόσεις.

3) Εν περιπτώσει επιλύσεως του ασφαλιστικού κινδύνου η σύνταξις δεν δύναται ν' απονεμηθή και καταβληθή προ της ολοσχεροῦς εξοφλήσεως του ποσού εξαγοράς.

Εις τον Ημέτερον επί των Κοινωνικών Υπηρεσιών Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Εν Αθήναις τη 1 Μαρτίου 1969

—

ΠΟΤΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Φ.Υ. 70351/1969 Απόφ. Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας

Περί κυρώσεως συλλογικής συμβάσεως εργασίας και άμοιβών πληρωμάτων πορθμείων εσωτερικού μικρών αποστάσεων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 165 της 8 Μαρτίου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν: Την υπογραφείσαν την 21ην Ιανουαρίου 1969 συλλογικήν σύμβασιν εργασίας και άμοιβών των πληρωμάτων των πλοίων πορθμείων εσωτερικού, των εκτελούντων τοπικήν συγκοινωνίαν μεταξύ λιμένων εσωτερικού αποστάσεως μέχρι 30 ναυτικών μιλλίων από αφετηρίας αναχωρήσεως εις αφετηρίαν προορισμού μεταξύ των εκπροσώπων αφ' ενός της Ενώσεως Πορθμείων Εσωτερικού και αφ' ετέρου της Πανελληνίου Ναυτικής Ομοσπονδίας (Π.Ν.Ο.) και των εις ταύτας υπαγομένων επαγγελματικών σωματείων των ναυτικών, ήτοι: α) Πανελληνίου Ενώσεως Πλοιάρχων πάσης τάξεως Ε.Ν. β) Πανελληνίου Ενώσεως Μηχανικών Μ.Ε.Κ. Ε.Ν. γ) Πανελληνίων Ενώσεως Κυβερνητών Π.Κ - Υ.Φ Ε.Ν. δ) Πανελληνίου Ενώσεως Ναυτών Π.Κ - Υ.Φ Ε.Ν. Ιδόντες τας διατάξεις του άρθρου 3 του ά.ν. 3276/1944 «περί συλλογικών συμβάσεων εν τη ναυτική εργασία», ως τούτο ισχύει σήμερον, αποφασίζομεν:

Κυρούμεν την υπογραφείσαν την 21ην Ιανουαρίου 1969 μεταξύ των ως άνω νομίμων εκπροσώπων των οργανώσεων των πλοκτητών και ναυτικών συλλογικήν σύμβασιν εργασίας και άμοιβών των πληρωμάτων των πορθμείων εσωτερικού μικρών αποστάσεων (μέχρι 30 ναυτικών μιλλίων), πλην του άρθρου 7 ταύτης, ως αντικειμένου το νόμο, ή ισχύς της οποίας άρχεται απ' 1 Ιανουαρίου 1969 και λήγει την 31 Δεκεμβρίου 1969.

Η παρούσα μετά της συνημμένης συλλογικής συμβάσεως δημοσιευθήτω εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Εν Πειραιεί τη 25 Φεβρουαρίου 1969

Συλλογική σύμβασις εργασίας και άμοιβών των πληρωμάτων πλοίων πορθμείων Μ.Σ εκτελούντων τοπικήν συγκοινωνίαν μεταξύ λιμένων εσωτερικού αποστάσεων μέχρι 30 ναυτικών μιλλίων από αφετηρίας αναχωρήσεως εις αφετηρίαν προορισμού.

Εν Πειραιεί σήμερον την 21ην Ιανουαρίου 1969 οι εκπεγραμμένοι αφ' ενός οι Μιλτ. Ηντετσάνος, ως πρόεδρος, και Νικ. Αρμενάκης, ως γενικός γραμματεύς της Ενώσεως Πορθμείων Εσωτερικού, και αφ' ετέρου οι :

1) Γεράσιμος Τσαγανέας, πρόεδρος Πανελ-

λιμένων Ένώσεως Πλοιάρχων πάσης τάξεως Ε.Ν.

2) Πόθος Καλαποθάκης, πρόεδρος Πανελληνίου Ένώσεως Μηχανικών Μ.Ε.Κ. Ε.Ν.

3) Δανιήλ Δανιηλίδης, πρόεδρος Πανελληνίου Ένώσεως Κυβερνητών Π)Κ - Π)Φ Ε.Ν.

4) Θεοφάνης Τσαβαλάς διά την Πανελλήνιον Ένωσιν Ναυτών Μ)Σ - Π)Κ - Π)Φ Ε.Ν.

5) Κωνσταντίνος Χατζηθεοδώρου, γενικός γραμματεύς Πανελληνίου Ναυτικής Όμοσπονδίας, άπαντες οί άνωτέρω είδικώς έξουσιοδοτημένοι ύπό τάς ίδιότητας, είς ας άνήκουν, κλαδικάς όργανώσεις.

Συνεφωνήσαμεν καί συνεπεδέχθημεν, όπως καταρτίσωμεν καί ύπογράψωμεν την κατωτέρω συλλογικήν σύμβασιν έργασίας καί άμοιβών τών πληρωμάτων τών ύπηρετούντων είς πλοία πορθμεία καί όχηματαγωγά Μ)Σ, ύπερβαίνοντα τοπικάς διαπορθμειάσεις μεταξύ λιμένων έσωτερικού άποστάσεως ένός 30 ναυτικών μιλίων άπό άφετηρίαν άναχωρήσεως ένος άφετηρίων προορισμού.

Άρθρον 1

Μισθός ένεργείας

Τό μισθολόγιον τών ναυτικών ώς πληρωμάτων τής άναφερομένης ώς άνωτέρω κατηγορίας πλοίων καί πλοίων αύτών όρίζεται άπό 1ης Ίανουαρίου 1969 κατά μήνα είς δραχμάς ώς κάτωθι:

	Δραχμαί
Ό κυβερνών τό πλοίον πλοίαρχος ή κυβερνήτης	6.750
Ό ναυτολογημένος ώς ύποπλοίαρχος	5.566
Ό ναυτολογημένος ώς ναύκληρος	3.775
Ό ναυτολογημένος ώς ναύτης	3.680
Ό ναυτολογημένος ώς ναυτόπαις (άνω τών 6ξ μηνών ύπηρεσίας)	2.134
Ό ναυτολογημένος ώς ναυτόπαις (καί μαθ. μηχανής κάτω τών 6 μηνών ύπηρεσίας)	897
Ό ναυτολογημένος ώς Α' μηχανικός Μ.Ε.Κ.	6.671
Ό ναυτολογημένος ώς Β' μηχανικός Μ.Ε.Κ.	5.566
Ό ναυτολογημένος ώς Α' μηχανοδηγός	5.192
Ό ναυτολογημένος ώς Β' μηχανοδηγός	4.125
Ό ναυτολογημένος ώς μαθητευόμενος μηχανής ή δόκιμος	2.129

Άρθρον 2

Μισθός άσθενείας

1) Ό μισθός άσθενείας τών ναυτικών διά την περίπτωσιν νοσηλείας αύτών έκτός τού πλοίου είς την ξηράν όρίζεται είς ποσοστόν έβδομήκοντα πέντε τοίς έκατόν (75%) τού έν άρθρω 1 μισθού ένεργείας.

2) Είς τούς ύφισταμένους ναυτικούς χειρουργικήν έπέμβασιν καί τούς τραυματιζομένους έν τώ πλοίω, οί όποίοι δέν καθίστανται άνίκανοι πρός έργασίαν, δέν καταβάλλεται ό μειωμένος μισθός τής παραγράφου 1 τού παρόντος άρθρου, άλλά όλόκληρος αύτος τού έν άρθρω 1 μισθού ένεργείας.

3) Είς περίπτωσιν νοσηλείας τών ναυτικών έκτός νοσοκομείου ή κλινικής πλέον τού μισθού τών προηγουμένων παραγράφων 1 καί 2 καταβάλλεται είς αύτούς καί τό ήμερήσιον άντίτιμον τροφής, ώς τούτο καθορίζεται έν άρθρω 3 τής παρούσης.

Άρθρον 3

Τροφή

Τό ήμερήσιον άντίτιμον τροφής δι' έκαστον ναυτικόν όρίζεται είς δραχμάς 25 προκειμένου περί παρασκευής φαγητού, τό όποίον ύποχρεούται νά διαθέση άπαντα τά σκεύη μαγειρείου, ύδωρ καί καύσιμον ύλην.

Άρθρον 4

Δώρον Χριστουγέννων καί Πάσχα

Είς τούς ναυτικούς, τούς ύπηρετούντας είς πλοία, περί ών ή παρούσα συλλογική σύμβασις, καταβάλλεται ώς δώρον μισθός, ώς ούτος όρίζεται έν άρθρω 1 τής παρούσης ένός μηνός διά τάς έορτάς Χριστουγέννων καί Νέου Έτους καί δέκα πέντε (15) ήμερών διά τάς έορτάς τού Πάσχα. Ό χρόνος καταβολής τών έν λόγω δώρων ώς καί τά προσόντα τών ναυτικών διά την λήψιν τούτου θά όρίζωνται δι' άποφάσεως τού Ύπουργού Έμπορικής Ναυτιλίας.

Άρθρον 5

Άδειαι

1) Μετά την συμπλήρωσιν ένός έτους συνεχούς ύπηρεσίας έπί τού αύτού πλοίου ή πλοίων τού αύτού πλοιοκτήτου ό ναυτικός δικαιούται άδείας ίσης πρός μίαν καί ήμίσειαν 1½ ήμέραν δι' έκαστον μήνα ύπηρεσίας προκειμένου περί άξιωματικών καί πρός μίαν (1) ήμέραν δι' έκαστον μήνα ύπηρεσίας προκειμένου περί μελών τού κατωτέρου πληρώματος.

2) Έφ' όσον ό ναυτικός συνεχίζει την ύπηρεσίαν του καί πέραν τού ένός έτους δικαιούται τής αύτής άδείας δι' όσους μήνας ύπηρετήση.

3) Μετά την συμπλήρωσιν έξαμήνου συνε-

χοῦς ὑπηρεσίας τοῦ ναυτικοῦ ἐπί τοῦ αὐτοῦ πλοίου ἢ πλοίων τοῦ αὐτοῦ πλοιοκτήτου καί ἐφ' ὅσον οὗτος ἀπολυθῇ πρό τῆς λήξεως τῆς συμβάσεως ναυτολογήσεώς του, οὐχί ὅμως ἐξ ὑπαιτιότητός του (λόγῳ τῆς ἀσθενείας ἢ τραυματισμοῦ ἀπολύσεως τοῦ ναυτικοῦ μή συνιστώσης ὑπαιτιότητα αὐτοῦ) δικαιοῦται ἀδείας δι' ὅσους μῆνας ὑπηρέτησε κατά τήν ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου.

4) Κατά τάς ἡμέρας τῆς ἀδείας του ὁ ναυτικός δικαιοῦται τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς αὐτάς μισθοῦ ἐνεργείας ὡς ἐν ἄρθρῳ 1ῳ, καθώς καί τοῦ ἀντιτίμου τροφῆς, ὡς καθορίζεται ἐν ἄρθρῳ 4.

5) Ἡ ἄδεια παρέχεται ὑπό τοῦ πλοιάρχου ἢ κυβερνήτου, ἐφ' ὅσον κατά τήν κρίσιν του ἐπιτρέπουν τήν παροχήν ταύτης αἱ ἀνάγκαι τοῦ πλοίου, ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει κατ' ἐπιλογήν τοῦ ναυτικοῦ εἴτε ἀναβάλλεται ἡ παροχή ταύτης, εἴτε θεωρεῖται ὡς παρασχεθεῖσα, ἐφ' ὅσον καταβληθῇ εἰς αὐτόν ὁ ἀναλογῶν διά τάς ἡμέρας αὐτάς μισθός ἄνευ ἀντιτίμου τροφῆς ὡς ὑπηρετῶν καί τροφοδοτούμενος ἐν τῷ πλοίῳ. Ἡ ἐν λόγῳ ἄδεια δύναται νά χορηγῆται καί τμηματικῶς.

Ἄρθρον 6

Ὧραι ἐργασίας

1) Αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν ναυτικῶν τῶν ὑπηρετούντων εἰς τήν κατηγορίαν πλοίων, περί ὧν ἡ παροῦσα συλλογική σύμβασις, ὁρίζεται εἰς 8 ὥρας δι' ἕκαστον 24ωρον καθ' ὅλην τήν ἑβδομάδα, ἤτοι ὥρας 56 κατά ἑβδομάδα.

2) Διά πᾶσαν ἐργασίαν πέραν τοῦ 8ώρου ἀνά 24ωρον γενομένη ὑπό τοῦ ναυτικοῦ δικαιοῦται οὗτος ὑπερωριακῆς ἀμοιβῆς, ἀνερχομένης εἰς τό ἓν ὄγδοον (1/8) τοῦ ἑνός τριακοστοῦ (1/30) τοῦ μηνιαίου μισθοῦ ἐνεργείας δι' ἑκάστην ὥραν προσθέτου ἐργασίας.

3) Αἱ ὑπερωριακαί ὧραι ἐργασίας ἀμοιβῆς δέν δύνανται νά ὑπερβαίνουν τά 18% τοῦ μηνιαίου μισθοῦ ἐνεργείας δι' ἕκαστον ναυτικόν.

Ἄρθρον 7

Ναυτολόγησις

Τά πληρώματα τῶν πλοίων, περί ὧν ἡ παροῦσα συλλογική σύμβασις, καταρτίζονται ἐκ τῶν ναυτικῶν μελῶν τῶν συμβαλλομένων ὀργανώσεων τῶν ναυτικῶν δυνάμει Π.Ν.Ο. κατ' ἀπόλυτον ἐκλογήν τοῦ πλοιοκτήτου.

Ἄρθρον 8

Εἰσφοραί, κρατήσεις

Αἱ νόμιμοι εἰσφοραί καί κρατήσεις ὑπέρ τῶν Ταμείων Ἀσφαλίσεως καί Προνοίας κλπ. τῶν ἀναλογούντων διά τούς ναυτικούς βαρύνουσιν αὐτούς καί παρακρατοῦνται αὗται ἐκ τοῦ μισθοῦ των.

Ἄρθρον 9

Ἀσφαλίσεις κατά τοῦ ἀτυχήματος

Τά πληρώματα τῶν πλοίων, περί ὧν ἡ παροῦσα συλλογική σύμβασις, θά ἀσφαλίζωνται ὑποχρεωτικῶς μερίμνῃ καί δαπάναις τοῦ πλοιοκτήτου κατά παντός ἀτυχήματος, ὅπερ ἔλαβε χώραν κατά τήν ἐν τῷ πλοίῳ ὑπηρεσίαν αὐτῶν.

Ἄρθρον 10

Ἐπίλυσις διαφορῶν

Πᾶσα ἀμφισβήτησις ἢ διαφορά κατά τήν ἐφαρμογήν καί ἑρμηνείαν τῶν ὅρων τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως θά ἐπιλύονται διαιτητικῶς δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας.

Ἄρθρον 11

Ἰσχύς - Καταγγελία τῆς παρούσης

Ἡ παροῦσα συλλογική σύμβασις ἰσχύει ἀπό τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1969 καί μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1969, ἀπότε λήγει. Ἐφ' ὅσον δέν καταγγελθῇ παρ' ἑνός τῶν συμβαλλομένων αὕτη ἰσχύει ἐπί ἓν ἑξάμηνον, ἤτοι 30 Ἰουνίου 1970.

Ἡ παροῦσα συλλογική σύμβασις συνετάγη εἰς τριπλοῦν καί ἔλαβον ἀνά ἓν ἀντίτυπον τά συμβληθέντα μέρη καί τό τρίτον θέλει κατατεθῇ εἰς Γ.Ε.Ν. πρός ἐπικύρωσιν.

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

—

16644/979/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς τῆς ἀπό 26.7.1968 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν κατασκευῆς μωσαϊκῶν πλακῶν Βόλου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 161 τῆς 7 Μαρτίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τάς διατάξεις τῆς 2ας παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239/1955. 2) Γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 28 τοῦ ν. 3239/1955 Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατά τήν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 6.2.1969 καί ἐπιβληθεῖσαν ἡμῖν διά τοῦ ὑπ' ἀριθ. 28/1969 ἐγγράφου του, διά τήν ἐν θέματι συλλογικήν σύμβασιν ἐργασίας, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ὑποχρεωτικήν καθ' ὅλας αὐτῆς τάς διατάξεις διά πάντας τούς ἐργοδότας καί μισθωτούς τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἀφορᾷ αὕτη

την από 26.7.1968 συλλογικήν σύμβασιν εργασίας των εργατοτεχνιτών κατασκευής μωσαϊκών πλακών Βόλου. (Πράξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 68/10.9.1968).

Ἡ ἰσχὺς της παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Μαρτίου 1969

—

24780/1421/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 10/1969 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων ὑγραερίων ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 161 τῆς 7 Μαρτίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφαινόμεθα:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι ὑπ' ἀριθ. 10/1969 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Προσωπικοῦ Ἑταιρειῶν Ἐμπορίας Πετρελαιοειδῶν καὶ Διϋλιστηρίων Ὀρυκτελαίων-Πετρελαίων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια τῶν ἀποδοχῶν καὶ οἱ λοιποὶ ὅροι ἐργασίας τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις ὑγραερίων ἁπάσης τῆς χώρας καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

Α'. Ἀπὸ 18.5.1967 μέχρι 31.12.1968.

Ὑπαλληλικὸν προσωπικόν

1) Ὑπάλληλοι Γραφείων:

(Ἤτοι οἱ προσφέροντες ἐργασίας Γραφείου ἀσχέτως τόπου ἀπασχολήσεως).

	Δραχμαὶ Μηνιαίως
Μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 20οῦ ἔτους ἡλικίας	1.700
Μετὰ τὸ 20ὸν ἔτος ἡλικίας:	
Δοκιμαστικὴ περίοδος ἑξαμήνου	2.250
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑξαμήνου	2.300
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 5 ἐτῶν	2.600
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 10 ἐτῶν	3.100
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 15 ἐτῶν	3.700
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 20 ἐτῶν	4.000

2) Δακτυλογράφοι, τηλεφωνήτρια, εἰσπράκτορες:

Δοκιμαστικὴ περίοδος ἑξαμήνου	2.000
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑξαμήνου	2.100
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 5 ἐτῶν	2.450
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 10 ἐτῶν	2.600
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 15 ἐτῶν	2.850
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 20 ἐτῶν	3.200

3) Ὁδηγοὶ (ἤτοι ὁδηγοί, διανομεῖς-εἰσπράκτορες):

Δοκιμαστικὴ περίοδος ἑξαμήνου	2.500
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑξαμήνου	2.600
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 5 ἐτῶν	2.850
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 10 ἐτῶν	2.950
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 15 ἐτῶν	3.150
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 20 ἐτῶν	3.500

4) Μηχανικοὶ αὐτοκινήτων - ἐργοδηγός:

Δοκιμαστικὴ περίοδος ἑξαμήνου	2.600
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑξαμήνου	2.900
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 5 ἐτῶν	3.150
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 10 ἐτῶν	3.350
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 15 ἐτῶν	3.550
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 20 ἐτῶν	3.750

5) Ἀποθηκάριοι, ἐπισκευασταί, συντηρηταὶ συσκευῶν:

Κατὰ τὴν πρόσληψιν	2.150
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 5 ἐτῶν	2.450
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 10 ἐτῶν	2.600
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 15 ἐτῶν	2.850
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 20 ἐτῶν	3.150

Ὑπηρετικὸν προσωπικόν

1) Κλητῆρες, τιχυδρόμοι:

Μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 20οῦ ἔτους	1.500
Μετὰ τὸ 20ὸν ἔτος ἡλικίας	2.250
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 5 ἐτῶν	2.300
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 10 ἐτῶν	2.400
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 15 ἐτῶν	2.700

2) Φύλακες - νυκτοφύλακες:

Κατὰ τὴν πρόσληψιν	2.250
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 5 ἐτῶν	2.400
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 10 ἐτῶν	2.550
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 15 ἐτῶν	2.650

	Δραχμαί Μηνιαίως
Μετά την συμπλήρωσιν 20 ετών	2.850
Ημερομίσθιοι εργατοτεχνίται	
1) Εργάται νεοπροσλαμβανόμενοι υπό δοκιμήν (επί 75 ημερομίσθια)	90
2) Εργάται ανειδίκευτοι (μη δυνάμενοι να καταταγώσιν εις τους ειδικευμένους εργάτας υγρασίου διά διαφόρους λόγους)	90
3) Ειδικευμένοι εργάται (μετά την συμπλήρωσιν 75 ημερομισθίων)	93
4) Τεχνίται	105
Β'. Από 1.1.1969 και εφεξής:	
1) Υπάλληλοι Γραφείων άρρενες:	
α) Μέχρι συμπληρώσεως του 18ου έτους της ηλικίας των	1.914
β) Μετά την συμπλήρωσιν του 18ου έτους της ηλικίας και μέχρι του 20ού έτους	2.090
γ) Μετά την συμπλήρωσιν του 20ού έτους της ηλικίας των κατά τα ακόλουθα κλιμάκια:	
Κατά το 1ον και 2ον έτος υπηρεσίας	2.475
» » 3ον » 4ον » »	2.585
» » 5ον » 6ον » »	2.695
» » 7ον » 8ον » »	2.860
» » 9ον » 10ον » »	3.025
» » 11ον » 12ον » »	3.190
» » 13ον » 14ον » »	3.410
» » 15ον » 16ον » »	3.630
» » 17ον » 18ον » »	3.795
» » 19ον » 20ον » »	3.960
δ) Δι' έκαστον επί πλέον των 20 ετών συμπεπληρωμένων έτος υπηρεσίας το ως άνω τελευταίον κλιμάκιον βασικού μισθού των δραχμών 3.960 αύξάνεται κατά ποσόν δραχμών 110 μέχρι συμπληρώσεως του βασικού μισθού δραχμών	5.060
2) Υπάλληλοι Γραφείων θήλεις:	
α) Μέχρι συμπληρώσεως του 18ου έτους της ηλικίας των	1.750
β) Μετά την συμπλήρωσιν του 18ου έτους της ηλικίας των κατά τα ακόλουθα κλιμάκια:	
Κατά το 1ον και 2ον έτος υπηρεσίας	2.090
» » 3ον » 4ον » »	2.310
» » 5ον » 6ον » »	2.530
» » 7ον » 8ον » »	2.695
Κατά το 9ον και 10ον » »	2.860
» » 11ον » 12ον » »	3.025
» » 13ον » 14ον » »	3.190
» » 15ον » 16ον » »	3.355
» » 17ον » 18ον » »	3.520
» » 19ον » 20ον » »	3.685
γ) Δι' έκαστον επί πλέον των 20 ετών συμπεπληρωμένων έτος υπηρεσίας το ως άνω τελευταίον κλιμάκιον μισθού των δραχμών 3.685 αύξάνεται κατά ποσόν δραχμών 88 μέχρι συμπληρώσεως βασικού μισθού δραχμών	4.565
Εισπράκτορες αποθηκάριοι (ανεξαρτήτως φύλου)	
α) Μέχρι συμπληρώσεως του 18ου έτους της ηλικίας των	1.815
β) Από του 18ου έτους και μέχρι συμπληρώσεως του 20ού έτους της ηλικίας των	1.980
γ) Μετά την συμπλήρωσιν του 20ού έτους της ηλικίας των κατά τα ακόλουθα κλιμάκια:	
Κατά το 1ον και 2ον έτος υπηρεσίας	2.475
» » 3ον » 4ον » »	2.530
» » 5ον » 6ον » »	2.585
» » 7ον » 8ον » »	2.640
» » 9ον » 10ον » »	2.695
» » 11ον » 12ον » »	2.860
» » 13ον » 14ον » »	2.970
» » 15ον » 16ον » »	3.135
» » 17ον » 18ον » »	3.300
» » 19ον » 20ον » »	3.465
δ) Δι' έκαστον επί πλέον των 20 ετών συμπεπληρωμένων έτος υπηρεσίας το ως άνω τελευταίον κλιμάκιον βασικού μισθού των δραχμών 3.465 αύξάνεται κατά δραχμάς 83 μέχρι συμπληρώσεως βασικού μισθού δραχμών	4.295
3) Οδηγοί (ήτοι οδηγοί διανομείς - εισπράκτορες).	
Δοκιμαστική περίοδος εξαμήνου	2.750
Μετά την συμπλήρωσιν εξαμήνου	2.860
Μετά την συμπλήρωσιν 5 ετών	3.135
Μετά την συμπλήρωσιν 10 ετών	3.245
Μετά την συμπλήρωσιν 15 ετών	3.465

	Δραχμαί Μηνιαίως
Μετά τήν συμπλήρωσιν 20 ἐτῶν	3.850

4) Μηχανικοί αὐτοκινήτων - ἐργοδηγός:

Δοκιμαστική περίοδος ἑξαμήνου	2.860
Μετά τήν συμπλήρωσιν ἑξαμήνου	3.190
Μετά τήν συμπλήρωσιν 5 ἐτῶν	3.465
Μετά τήν συμπλήρωσιν 10 ἐτῶν	3.685
Μετά τήν συμπλήρωσιν 15 ἐτῶν	3.905
Μετά τήν συμπλήρωσιν 20 ἐτῶν	4.125

5) Ἐπισκευασταί - συντηρηταί συσκευῶν:

Κατά τήν πρόσληψιν	2.365
Μετά τήν συμπλήρωσιν 5 ἐτῶν	2.695
Μετά τήν συμπλήρωσιν 10 ἐτῶν	2.860
Μετά τήν συμπλήρωσιν 15 ἐτῶν	3.135
Μετά τήν συμπλήρωσιν 20 ἐτῶν	3.465

6) Ὑπηρετικόν προσωπικόν (ἤτοι κλητῆρες - ταχυδρόμοι):

α) Ἄρρενες καί θήλεις τό πρῶτον προσλαμβανόμενοι 1.430

β) Μετά τήν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των καί ἑνός ἔτους οἱασδήποτε προϋπηρεσίας ἡ τοῦ 19ου ἀσχέτως προϋπηρεσίας προκειμένου περί ἀρρένων καί μετά τήν συμπλήρωσιν τοῦ 16ου ἔτους τῆς ἡλικίας καί ἑνός ἔτους οἱασδήποτε προϋπηρεσίας ἡ τοῦ 17ου ἔτους τῆς ἡλικίας ἀσχέτως προϋπηρεσίας προκειμένου περί θηλέων κατά τά ἀκόλουθα χλιμάκια:

	Μηνιαίως Δραχμαί Ἄρρ.	Θήλ.
Κατά τό 1ον καί 2ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.475	2.063
» » 3ον » 4ον » »	2.530	2.200
» » 5ον » 6ον » »	2.585	2.310
» » 7ον » 8ον » »	2.640	2.420
» » 9ον » 10ον » »	2.695	2.530
» » 11ον » 12ον » »	2.750	2.585
» » 13ον » 14ον » »	2.805	2.640
» » 15ον » 16ον » »	2.860	2.695
» » 17ον » 18ον » »	2.915	2.750
» » 19ον » 20ον » »	2.970	2.860

7) Φύλακες, νυκτοφύλακες :

	Μηνιαίως
Κατά τήν πρόσληψιν	2.475
Μετά τήν συμπλήρωσιν 5 ἐτῶν	2.805
Μετά τήν συμπλήρωσιν 10 ἐτῶν	3.080
Μετά τήν συμπλήρωσιν 15 ἐτῶν	3.190
Μετά τήν συμπλήρωσιν 20 ἐτῶν	3.300

Διά τούς φύλακας - νυκτοφύλακας μετά τήν συμπλήρωσιν τῆς 20ετοῦς ὑπηρεσίας θά παρέχηται τό ποσόν τῶν δραχμῶν 66 κατά μῆνα δι' ἕκαστον ἑφεξῆς συμπληρούμενον ἔτος ὑπηρεσίας καί μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 3.960 κατά μῆνα. Ὡς ὑπηρεσία θεωρεῖται ἡ παρά τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ ὁμοειδής τοιαύτη.

8) Καθαρίστριαι (διά τόν ἀπό 18.5.1967 χρόνον καί ἐφεξῆς):

Αἱ ἀποδοχαί τούτων καθορίζονται δυνάμει τοῦ ἄρθρου 2 παράγραφος 5 τῆς ὑπ' ἀριθ. 33700/2890/1950 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν καί Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 92, τεῦχος Β' τῆς 16.6.1950) εἰς τό ἑκάστοτε ἰσχῦον ἐλάχιστον ὡριαῖον ἡμερομίσθιον τῆς ἀνειδικεύτου ἐργατορίας. Μείωσις τῶν ὡρῶν ἐργασίας κατά τό 1/4, δι' οἱανδήποτε λόγον, δέν ἀπαλλάσσει τόν ἐργοδότην τῆς ὑποχρεώσεως καταβολῆς τοῦ ἀνωτέρω ἡμερομισθίου. Δι' ὀλιγωτέρας τῶν 6 ὡρῶν ἀπασχόλησιν τό ἡμερομίσθιον μειοῦται ἀναλόγως:

9) Ἡμερομίσθιοι ἐργατοτεχνῖται:

	Ἀπό 1.1. 1969 μέχρι 30.4.1969	Ἀπό 1.5. 1969 καί ἑφεξῆς
α) Ἐργάται νεοπροσλαμβανόμενοι ὑπό δοκιμήν (ἐπί 75 ἡμερομίσθια)	97	104
β) Ἐργάται ἀνειδίκευτοι	100	107
γ) Εἰδικευμένοι ἐργάται	105	115
δ) Τεχνῖται	105	125

10) Ὑπάλληλοι Γραφείων:

Κεκτημένοι ἢ κτώμενοι πτυχίου Ἀνωτάτης Σχολῆς δικαιοῦνται τοῦ βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ τοῦ καθοριζομένου ὑπό τοῦ ἀνωτέρω κλιμακίου, εἰς ὃ οὗτοι ἐνάγονται, βάσει τοῦ χρόνου πραγματικῆς ὑπηρεσίας καί προϋπηρεσίας.

11) Ἐπιδόματα, Ἀκραῖοι ὅροι ἐργασίας:

Ἐπίδομα συζύγου μηνιαῖον δραχμαί 160

Παρεχόμενον μόνον εἰς τούς ἄρρενας ὑπαλλήλους καί ὑπηρέτας διά τήν μή ἐργαζομένην, οὐδέ συνταξιοδοτουμένην σύζυγον. Τό ἐπίδομα τοῦτο συμψηφίζεται, ἐφ' ὅσον ὁ ὑπό τοῦ ἐργοδό-

του καταβαλλόμενος μισθός είναι ανώτερος των 6.000 μηνιαίως.

Έπίδομα οδηγών ρυμουλκουμένων αύτοκινήτων ή ημιρυμουλκουμένων ή επικαθημένων, δι' ών μεταφέρονται ύγραέρια, θά καταβάλλεται ημερησίως καί δι' εκάστην πλήρη ημέραν απασχολήσεως των εις την οδήγησιν των αύτοκινήτων τούτων επίδομα εκ δραχμών 15.

Εις την περίπτωσιν μή πλήρους ημερησίας ώς άνω απασχολήσεως θά καταβάλληται επίδομα εκ δραχμών 2 δι' εκάστην ώραν απασχολήσεως, τοῦ οὕτω υπολογιζομένου ημερησίου επιδόματος μή δυναμένου νά είναι κατώτερον των δραχμών 7. Δι' απασχόλησιν άνω των 8 ωρών θα καταβάλληται ολόκληρον το εκ δραχμών 15 ώς άνω επίδομα.

Έπιδόματα ημερομισθίων εργατοτεχνιτών	Δραχμαί
Μετά την συμπλήρωσιν 6 έτών	2
Μετά την συμπλήρωσιν 12 έτών (2+2)	4
Μετά την συμπλήρωσιν 18 έτών (2+2+2)	6

Έπίδομα συσσιτίου

Διά τούς εργαζομένους εις τάς εγκαταστάσεις καί αποθήκας δραχμαί 7.

Γάλα

Παρεχόμενον εις τούς εργαζομένους εντός τοῦ ημιναλωτηρίου ύγραερίων ημερησίως 500 γραμμάρια.

Φόρμαι εργασίας

Εις τούς οδηγούς αύτοκινήτων, μηχανικούς αύτοκινήτων, εργοδηγούς, επισκευαστάς συντηρητάς συσκευών καί εις τούς ημερομισθίους εργατοτεχνίτας θά παρέχονται ετησίως δύο φορμα εργασίας.

Στολαί κλητήρων

Εις τούς κλητήρας θά παρέχεται άνά διετίαν μία θερινή καί μία χειμερινή στολή.

Η ισχύς της παρούσης άπό τάς άνωτέρω διαφοράς άρχεται άπό της 18ης Μαΐου 1967.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τῇ 6 Μαρτίου 1969

23775/1427/1969 Άπόφ. Υπουργοῦ Εργασίας

Περί δημοσιεύσεως εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της από 11.2.1969 συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατοτεχνιτών κλωστοϋφαντουργίας.

(Ε.Κ. τ. Β' ή. 161 της 7 Μαρτίου 1969)

Έχοντες όψιν τάς διατάξεις τοῦ ν. 3239/1955, ώς τροποποιήθησαν καί συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ίδία τοῦ ν.δ. 3755/1957, αποφασίζομεν:

Όπως δημοσιευθῇ εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος Β') ή εν θέματι συλλογική σύμβασις εργασίας, κατατεθείσα ημίν την 15.2.1969, συνταχθέντος προς τοῦτο τοῦ υπ' άριθ. 973/1969 πρακτικοῦ κατάθέσεως, ήτις έχει ώς ακολούθως:

Συλλογική σύμβασις εργασίας
εργατοτεχνιτών κλωστοϋφαντουργίας

Έν Άθήναις σήμερον την 11ην Φεβρουαρίου 1969, οί υπογεγραμμένοι άφ' ενός 1) Γεώργιος Άγγέλου, ώς εκπρόσωπος τοῦ Συνδέσμου Έλλήνων Βιομηχάνων, 2) Έλευθέριος Ψαρόπουλος, πρόεδρος της Πανελληνίου Ένώσεως Βιομηχάνων Κλωστοϋφαντουργῶν, 3) Δημήτριος Σιγάρας, πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Έριοβιομηχάνων Έλλάδος, 4) Δημήτριος Μικρέλης, γενικός γραμματεύς τοῦ Πανελληνίου Συνδέσμου Πλεκτοβιομηχάνων, 5) Βασίλειος Παπασπύρου, αντιπρόεδρος της Ένώσεως Έριοϋφαντουργῶν Έλλάδος, καί 6) Νικόλαος Κανονης, πρόεδρος της Ένώσεως Έλλήνων Μεταξοβιομηχάνων, ώς εκπρόσωποι των εργοδοτών, καί άφ' ετέρου 1) Ίωάννης Ρωμανόπουλος, πρόεδρος της Ομοσπονδίας Κλωστοϋφαντουργῶν Έλλάδος, 2) Κωνσταντίνος Παναγιωτίδης, αντιπρόεδρος της Ομοσπονδίας Κλωστοϋφαντουργῶν Έλλάδος, 3) Νικόλαος Άποστολίδης, γενικός γραμματεύς της Ομοσπονδίας Κλωστοϋφαντουργῶν Έλλάδος, ώς εκπρόσωπος ταύτης, καί 4) Φώτιος Μαυρῆς, γενικός γραμματεύς της Γενικῆς Συνομοσπονδίας Έργατῶν Έλλάδος, ώς εκπρόσωπος αὐτῆς, άπαντες δεόντως εξουσιοδοτημένοι διά την υπογραφήν της παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως εργασίας, συνεφωνήσαμεν τά εξῆς:

1) Τά κατώτατα ώρια των βασικῶν ημερομισθίων των καθ' άπασαν την χώραν εργατοτεχνιτῶν κλωστοϋφαντουργίας, ήτοι: Επεξεργασίας βάμβακος, ερίου, μετάξης, ιούτης, κανναβέως, ινών κοκκοφοίνικος, λίνου, σιζάλ καί ύφαντικῆς έν γένει σχοινοποιίας, πλεκτικῆς, κορδελλοποιίας, κουδουνοποιίας, καλτσοποιίας, φανελλοποιίας καί μεταξουργείων, ώς καί πάσης έτέρας εργασίας άφορώσης εις επεξεργασίαν κλωστικῶν ινών, καθορίζονται ώς άκολούθως:

α) Μαθητευόμενοι

	Άπό 1.10.1968	Άπό 1.5.1969
	Δραχμαί	
αα) Άνηλίκων των 16 ετών	48	49,45

	Δραχμαί	
αδ) Μετά συμπλήρωσιν ενός έτους υπηρεσίας	49,20	52,90
αγ) Μετά συμπλήρωσιν δύο ετών υπηρεσίας	53,50	57,50

Μαθητευόμενοι κατά την έννοιαν της παρούσης θεωρούνται οι απασχολούμενοι κυρίως προς εκμάθησιν τέχνης.

Πάντες οι λοιποί, ανεξαρτήτως προϋπηρεσίας, εφ' όσον έχουν συμπληρώσει το 19ον έτος της ηλικίας των οι άνδρες ή το 17ον έτος της ηλικίας των αι γυναίκες και εκτελούν εργασίαν μιας των κατωτέρω καθοριζομένων κατηγοριών και ειδικοτήτων, δικαιούνται τοιούτου δι' αυτής καθοριζομένου κατωτάτου ορίου ημερομισθίων. Ομοίως τοιούτου κατωτέρω, δι' εκάστην κατηγορίαν και ειδικότητα, ημερομισθίου δικαιούνται και οι μη συμπληρώσαντες το 19ον έτος της ηλικίας των άνδρες και το 17ον έτος της ηλικίας των αι γυναίκες, εφ' όσον έχουν οι μεν άνδρες συνολικήν προϋπηρεσίαν εν τω κλάδω εξάμηνον και εκτελούν εργασίαν μιας των κατωτέρω αναφερομένων ειδικοτήτων γ) ειδικευμένων ανδρών, αι δε γυναίκες έχουσι συμπληρώσει τετράμηνον συνολικήν προϋπηρεσίαν εν τω κλάδω αι της κατηγορίας «ειδικευμένα β'» και εξάμηνον αι της κατηγορίας «ειδικευμένα α'» και εκτελούν ωσαύτως εργασίαν μιας εκ των κατωτέρω αναφερομένων ειδικοτήτων.

β) Γυναίκες

	Από 1.10.1968	Από 1.5.1969
	Δραχμαί	
βα) Ανειδίκευτοι	80,25	86,25

Ως τοιαύτα νοούνται αι απασχολούμεναι ως εργάτριαι αδρής, καθαρίστριαι μασούρων, απλώστριαι κλωστών και υφασμάτων, σκοπίστριαι, ως και πάσαι αι λοιπαί, των οποίων η εργασία δεν συνδέεται άμεσως με την διαδικασίαν παραγωγής και τελειοποιήσεως των παραγομένων κλωστοϋφαντουργικών κλπ. προϊόντων.

	Από 1.10.1968	Από 1.5.1969
	Δραχμαί	
ββ) Ειδικευμένα α'	91	98

Ως τοιαύτα νοούνται αι απασχολούμεναι ως υφάντριαι, διαστροΰδες, μυτώστριες, στριφτοΰδες, ανηνίστριαι, μανταρίστριαι, εργάτριαι κυκλικών κτενιστικών μηχανών ΝΟΜΠΕΛ ΚΟΜΠΡΕΣ (λατιρίαι), δαντελλομηχανούδες, τρεσσομηχανούδες, καλτσομηχανούδες, κουρτινομηχανούδες, φανελλομηχανούδες, πλέκτριες και χειρίστριες ενωτικών μηχανών (ρεπαγιάζ) και κοπτορραπτικών μηχανών, σιδηρώτριες, κόπτριες και πλακορραφούδες.

	Από 1.10.1968	Από 1.5.1969
	Δραχμαί	
βγ) Ειδικευμένα β'	85	92

Ως τοιαύτα νοούνται αι απασχολούμεναι ως μασουρίστριαι, ανεμούδες, καρολίστριες, μπομπινούδες, πιγκούδες, δικλογούδες, καλαμούδες, προγιέστριες, συρτούδες, εις λανάρια έριον (φυτιλιέρες), σαλιάκι, εις στριπτήρια, εις διαλογήν κουκουλίων, καθαρίστριαι ύφασμάτων, γαζώστριες, βοηθοί μυτωστριών, διαστρών και αναπνιστηρίων, ως και πάσαι αι μη ειδικώς κατονομαζόμεναι, εκτός των ανωτέρω εν εδαφίω 66', των οποίων όμως αι εργασίαι συνδέονται άμεσως με την διαδικασίαν παραγωγής και τελειοποιήσεως των προϊόντων, παρέχονται δηλαδή εις τινα φάσιν της μετατροπής της πρώτης ύλης εις τελειοποιημένον προϊόν.

γ) Άνδρες

	Από 1.10.1968	Από 1.5.1969
	Δραχμαί	
γα) Ανειδίκευτοι	96,30	103,50

Ως τοιοΰτοι νοούνται οι απασχολούμενοι ως εργάται αδρής, πάσης φύσεως απλοί μεταφορείς, ως και οι απασχολούμενοι εις βοηθητικάς εργασίας, πλην των βοηθών τεχνιτών, και πάντες οι λοιποί, των οποίων η εργασία δεν συνδέεται άμεσως με την διαδικασίαν παραγωγής και τελειοποιήσεως των παραγομένων προϊόντων.

	Από 1.10.1968	Από 1.5.1969
	Δραχμαί	
γβ) Ειδικευμένοι	105	114

Ως τοιοΰτοι νοούνται οι απασχολούμενοι ως έφανται, βοηθοί τεχνιτών υφαντηρίων, κλωστηρίων, πλεκτηρίων και καλτσοποιείων, χειρισταί κομποδετικών μηχανημάτων, επισκευασταί εξαρτημάτων (μυταριών, σαιτών), χαρμανατζήδες, έχοντες ειδικήν συνθέσεως (κατασκευής) τοΰ χαρμανιοΰ, χαρτζέρηδες, σκοιτσέρηδες, εις σαλιάκι, εις πάγκους, εις στριπτήρια και οι απασχολούμενοι εις φανελλομηχανάς, δαντελλομηχανάς, κουρτινομηχανάς, τρεσσομηχανάς, πλεκτικάς μηχανάς και καλτσομηχανάς (πρεσσαδόροι, ταχετάδες), διαλογταί υφασμάτων, έργάται χαρμανιάσματος, ταυχταί

νημάτων, ὡς καὶ πάντες οἱ λοιποὶ οἱ μὴ εἰδικῶς κατονομαζόμενοι, ἐκτὸς τῶν κατωτέρω ἀναφερομένων, τῶν ὁποίων ὅμως ἡ ἐργασία συνδέεται ἀμέσως μὲ τὴν διαδικασίαν παραγωγῆς καὶ τελειοποιήσεως τοῦ προϊόντος, παρέχεται δηλαδὴ εἰς τινα φάσιν τῆς μεταποιήσεως τῆς πρώτης ὕλης εἰς τελειοποιημένον προϊόν.

	Ἀπὸ 1.10.1968	Ἀπὸ 1.5.1969
	Δραχμαί	
γγ) Τεχνῖται	119	128

Ὡς τοιοῦτοι νοοῦνται οἱ τεχνῖται συντηρηταὶ ὑφαντουργικῶν ἱστῶν (κομποδέται), οἱ τεχνῖται κλωστικῶν μηχανημάτων καὶ οἱ τεχνῖται συντηρηταὶ πλεκτικῶν μηχανημάτων (διαντελλομηχανῶν, κουρτινομηχανῶν, φανελλομηχανῶν, τρεσσομηχανῶν, πλεκτικῶν μηχανημάτων καὶ καλτσομηχανῶν).

2) Ἅπαντες οἱ λοιποὶ ὅροι ἐργασίας ἁπάντων τῶν ἀνωτέρω ἀναφερομένων ἐργατοτεχνιτῶν ἐξακολουθοῦν διεπόμενοι ἀπὸ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2, 3 καὶ 4 τῆς ὑπ' ἀριθ. 35/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Α.Δ.Α. Ἀθηνῶν(*).

3) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Ὀκτωβρίου 1968, ἡ διάρκεια δὲ τῆς ἰσχύος της καθορίζεται ἐτησία ἀπὸ τῆς κατὰ νόμον καταθέσεώς της εἰς τὴν Διεύθυνσιν Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

4) Ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων κατωτάτων ὁρίων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

5) Ἡ παροῦσα συνετάγη εἰς τόσα πρωτότυπα, ὅσα καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη, καὶ ἓν ἐπὶ πλέον πρὸς κατάθεσιν, κατὰ νόμον, εἰς τὴν Διεύθυνσιν Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Μαρτίου 1969

—

20284/1178/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 9/1969 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Α.Δ.Α. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν συντακτῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων Ἀθηνῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 150 τῆς 3 Μαρτίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ νόμου 3239/1955, 2) Γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 28 τοῦ ν. 3239/1955 Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 25.2.1969 καὶ ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 13/25.2.1969 ἐγγράφου του, 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 9/1962 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Α.Δ.Α. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν συντακτῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων Ἀθηνῶν», ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ὑποχρεωτικὴν διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τοῦ ἐπαγγέλματος, ἔστω ἀνωρῆ αὐτήν, τὴν ὑπ' ἀριθ. 9/1969 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Α.Δ.Α. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν συντακτῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων Ἀθηνῶν», κηρυχθεῖσαν ἐκτελεστὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18832/1085/1969 ἀποφάσεως ἡμῶν (Φ.Ε.Κ. 156 τ. Β' 22.2.1969)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Φεβρουαρίου 1969

—

26270/1652/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 4/1969 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Α.Δ.Α. Θεσσαλονίκης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ὑδραυλικῶν - λευκοσιδηρουργῶν καὶ λευκοσιδηρουργῶν κατασκευῆς δοχείων καὶ κυτίων Εἰρηνοδικειακῆς Περιφερείας Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 193 τῆς 19 Μαρτίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 4/1969 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Α.Δ.Α. Θεσσαλονίκης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ὑδραυλικῶν - λευκοσιδηρουργῶν καὶ λευκοσιδηρουργῶν κατασκευῆς δοχείων καὶ κυτίων τῆς Εἰρηνοδικειακῆς Περιφερείας Θεσσαλονίκης, 3) Τὴν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 13176/Κ.Π. 881/7.3.1969 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ διατυπωθεῖσαν ὑπ' αὐτῆς διαφωνίαν, 4) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 ἑβδόμου δ' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Ἀμοιβῶν καὶ Ὅρων Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ

(*) ΕΕΔ 25, 959.

(*) ΕΕΔ 28, 408.

τήν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 15.8.1969, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, καὶ 5) τὸ γεγονὸς ὅτι: α) Τὰ ἰσχύοντα ὑπ' ἀριθ. 4/1969 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν εἰς ταύτην ὑπαγομένων μισθωτῶν περικλείουν ποσοστὰ αὐξήσεων, ἅτινα κεῖνται εἰς ὑψηλότερα ἐπίπεδα ἐν σχέσει μὲ τὸν ρυθμὸν αὐξήσεως τῶν μεγεθῶν τῆς Οἰκονομίας, ὅπερ ἀντίκειται πρὸς τὴν ἰσχύουσαν τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν πολιτικήν, καὶ β) ἐπειδὴ ἡ ἰσχὺς τῆς ἐν λόγῳ διατητικῆς ἀποφάσεως ἀνατρέχει ἀπὸ τῆς 15.7.1968 καὶ ἐκ τῆς ταυτότητος ἀναδρομικότητος θέλει προκύψει ἐπιβάρυνσις διὰ τοὺς ὑποχρέους εἰς τὴν ἐφαρμογὴν ταύτης ἐργοδότας κρίνεται σκόπιμον, ὅπως τροποποιηθῇ αὕτη κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς παρούσης εἰδικώτερον ὁριζόμενα, ἐξαφανιζομένης ἅμα τῆς περὶ τοῦ τρόπου καταβολῆς τῶν ἀναδρομικῶν αὐξήσεων διατάξεως αὐτῆς, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν μετὰ τροποποιήσεως τὴν ὑπ' ἀριθ. 4/1969 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ὑδραυλικῶν - λευκοσιδηρουργῶν καὶ λευκοσιδηρουργῶν κατασκευῆς δοχείων καὶ κιτίων Εἰρηνοδικειακῆς Περιφερείας Θεσσαλονίκης, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἔπλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συνδέσμου Ἐργατοτεχνιτῶν Ὑδραυλικῶν - Λευκοσιδηρουργῶν Θεσσαλονίκης ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν: α) Συνδέσμου Βιομηχάνων Μακεδονίας - Θρᾴκης καὶ β) Συντεχνίας Ὑδραυλικῶν - Λευκοσιδηρουργῶν καὶ ἧς τὸ διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν ὡς κατωτέρω, ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ὑδραυλικῶν - λευκοσιδηρουργῶν καὶ λευκοσιδηρουργῶν κατασκευῆς δοχείων καὶ κιτίων καθορίζονται κατὰ χρονικὰς περιόδους ὡς κατωτέρω:

	από 15.7.1968 έως 28.2.1969	από 1.3.1969 και εφεξής
Α'. Μαθητευόμενοι άμφοτέρων των φύλων:		
1) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν μέχρις ενός έτους	45	50
2) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν μέχρι δύο έτών	47	55
3) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν μέχρι τριών έτών	58	65
4) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν μέχρι τεσσάρων έτών	72	75
Β'. Διά τούς βοηθούς τεχνιτῶν ἔχοντας προϋπηρεσίαν 4 - 5 ἐτῶν	97	105
Γ'. Διά τούς τεχνίτας μέ προϋπηρεσίαν 5-6 ἐτῶν	103	110
Δ'. Διά τούς τεχνίτας μέ προϋπηρεσίαν ἄνω τῶν 6 ἐτῶν	123	130

Ὡς προϋπηρεσία μαθητευομένου, βοηθοῦ ἢ τεχνίτου, θεωρεῖται ἡ παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ (ὁμοειδοῦς ἐπιχειρήσεως) διανυθεῖσα τοιαύτη.

Λοιποὶ ὅροι

1) Οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται νὰ χορηγοῦν εἰς τοὺς μισθωτούς των κατ' ἔτος ἀνὰ μίαν ῥόμπαν ἐργασίας εἰς τοὺς ἄνδρας καὶ ἀνὰ μίαν ῥόμπαν εἰς τὰς γυναῖκας, ἅτινα εἴδη ἀνήκουν κατὰ κυριότητα εἰς τοὺς ἐργοδότας καὶ θὰ παραμένουν εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας.

2) Οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται νὰ χορηγοῦν εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τμήματα γαλβανιστηρίου καθ' ἑκάστην ἡμῶν χιλιόγραμμον γάλακτος, ἀπαγορευομένης τῆς καταβολῆς τοῦ εἰς χρῆμα ἀντιτίμου του. Οὗτοι ὑποχρεοῦνται ἐπίσης νὰ χορηγοῦν εἰς τοὺς αὐτοὺς μισθωτοὺς ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ 15% ἐπὶ τῶν ἡμερομισθίων τῶν καθοριζομένων ὑπὸ τῆς παρούσης.

3) Οἱ ἄρρενες οἱ συμπληρώσαντες τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν ἢ οἱ συμπληρώσαντες τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἀσχέτως προϋπηρεσίας λαμβάνουν τὸ προβλεπόμενον ἡμερομίσθιον ὑπὸ τῆς ἑκάστοτε ἰσχυούσης ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

4) Οἱ νεοπροσλαμβανόμενοι ἄρρενες καὶ θήλεις ἐνήλικες καὶ ἀμειβόμενοι διὰ τοῦ ἑκάστοτε ἡμερομισθίου τῆς ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας δικαιοῦνται μετὰ ἓξ μῆνας προϋπηρεσίαν προσαυξήσεως τῶν ἀποδοχῶν των ἐκ 10 δραχμῶν ἡμερησίως.

5) Εἰς τὰς βιομηχανικὰς καὶ βιοτεχνικὰς ἐπιχειρήσεις λευκοσιδηρουργίας οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται, ὅπως παρέχουν θέρμανσιν εἰς τὸν χῶρον ἐργασίας κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον, ὡς καὶ νὰ διατηροῦν ψυγεῖα πρὸς χρῆσιν τῶν μισθωτῶν κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον.

6) Τυχὸν καταβαλλόμενα ἀνώτερα τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων ἀποδοχὰ δὲν δύνανται

τια νά μισθώσιν, ὡς ἐπίσης ἰσχυόντα εὐνοϊκώτεροι ὅροι ἐργασίας διά τούς μισθωτούς δέν δύνανται νά μεταβληθῶσιν ἐπί τά χείρω.

Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ἀπό τῆς ἀνωτέρω διαιρίσεις ἄρχεται ἀπό τῆς 15ης Ἰουλίου 1968.

Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ἐκτείνεται καθ' ὅλην τήν Εἰρηνοδικαικήν περιφέρειαν Θεσσαλονίκης.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Μαρτίου 1969

—

137398 Ι. 3494/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν

Περί προσθήκης διατάξεων εἰς τό ἄρθρον 104 § 1 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 156 τῆς 6 Μαρτίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τάς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 καί 16 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, 2) Τάς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καί 5 τοῦ ν.δ. 3710/1957 31 Πράτσιον τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καί τάς ἀπό 23 Ὀκτωβρίου 1968 καί 5 Νοεμβρίου 1968 γνωμοδοτήσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ, ἐπωδηθείσας ἡμῖν διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 158301/11 Νοεμβρίου 1968 ἀναφορᾶς τοῦ Ἱδρύματος, ἀποφασίζομεν:

Εἰς τό ἄρθρον 104 παράγραφος 1 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α. (*) ἐπερχονται αἱ κάτωθι προσθῆκαι:

1) Ἐν τέλει τοῦ στοιχείου Α' προστίθενται διατάξεις ὑπ' ἀριθ. 46 καί 47, ἔχουσαι οὕτω:

46) Λιβλιοστήρια πετρελαίων.

Ἀπασχολούμενοι ἀμέσως εἰς τήν παραγωγήν (ἀποθέρμανσις, μόρφωσις, ἀνάμόρφωσις, ἀπορρύπανσις, ἀποθείωσις κλπ. ἕως καί κλασμάτωσιν εἰς τήν μονάδα ἀσφάλτων (παραγωγή, γέμισις, διακίνησις) - μετρηταί δεξαμενῶν - γεμισταί δυτιφόρων - φορτωταί βαρελίων - ἀναμείκτα τετραπλευρικοῦ μολύβδου, ἐφ' ὅσον ἡ ἀνάμιξις γίνεται δι' ἀνακτοῦ κυκλώματος - χημικοί καί βοηθοί αὐτῶν - δοκιμασταί - δειγματολήπται - ἀπασχολούμενοι ἀμέσως εἰς τό θερμαντήριον λογοστασίων μανσαί, σωληνουργοί (τοποθετηταί, συντηρηταί) - συντηρηταί, ἐπιτηρηταί, τοποθετηταί ὀργάνων τῶν διυλιστηρίων, ἐφ' ὅσον ἀπασχολοῦνται κυρίως ἐκτός τοῦ χώρου αὐτοτελῶν ἐργαστηρίων - καθαρισταί δεξαμενῶν - πυροσβέσται - τεχνῖται ἀσφαλείας.

47) Διυλιστήρια βαρίων πετρελαίων.

Ἐργατοτεχνῖται ἀπασχολούμενοι ἀμέσως εἰς τήν παραγωγήν (ἀποκήρωσις, ἐπεξεργασία διά φουρφουράλης, ἐξευγενισμός, παραγωγή λιπαντικῶν λιπῶν (γράσσων), τμῆμα προσθέτων, ὡς καί εἰς τήν πλύσιν βαρελίων, πλήν τῶν ἐργαζομένων εἰς κλειστά κυκλώματα.

2) Ἐν τέλει τοῦ στοιχείου Β' προστίθενται διατάξεις, ἔχουσαι οὕτω:

Ἐργατοτεχνῖται ὑδρεύσεως πλοίων.

Ὑποδηματεργάται.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Φεβρουαρίου 1969

—

24832/1527 1969 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καί Ἐργασίας

Περί ἐγκρίσεως μετά τροποποιήσεως τῆς ἀπό 18.2.1968 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Ν. Ἡρακλείου Ἀττικῆς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 182 τῆς 14 Μαρτίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τήν ἀπό 18.2.1969 συλλογικήν σύμβασιν ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Νέου Ἡρακλείου Ἀττικῆς, 2) Τήν ὑπ' αὐτῆς διαφωνίαν τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, διατυπωθεῖσαν διά τοῦ ὑπ' ἀριθ. 13673/Κ.Π./838/1969 ἐγγράφου, 3) Τήν ἐπί τῆς διαφωνίας ταύτης γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφιον Β' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Ἀμοιβῶν καί Ὅρων Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατά τήν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 7.3.1969, ἣν καί ἀποδεχόμεθα, καί 4) Τό γεγονός ὅτι διά τῆς ὑπό κρίσιν συλλογικῆς συμβάσεως χορηγεῖται εἰς τούς ἐργάτας καί ἐργατοτεχνίτας τοῦ Δήμου Νέου Ἡρακλείου Ἀττικῆς ἐπίδομα πολυετίας ἐκ ποσοστοῦ 5% ἐπί τοῦ βασικοῦ ἡμερομισθίου τούτων δι' ἑκάστην τριετίαν ἄνευ περιορισμοῦ τριετιῶν, ἐνῶ τοὐναντίον τό ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας, τό χορηγούμενον ὑπό ἄλλων Δήμων τῆς χώρας καί εἰς τόν αὐτόν κλάδον ἐργαζομένων, καθορίζεται εἰς ποσοστόν 5% δι' ἑκάστην διετίαν καί ἕως 3 ἢ 4 πενταετίας. Διά τούς ἀνωτέρω λόγους δέον ὅπως ἡ ὡς ἄνω συλλογική σύμ-

(*) ΕΕΔ 25, 363.

βασις ἐργασίας τροποποιηθῇ κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ἐν θέματι συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, καταρτισθεῖσαν ἐν τῇ 22.2.1969, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 975/1969 πρωτοκόλλου καταθέσεως, καὶ τῆς ὁποίας τὸ κείμενον, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Ἐν Νέῳ Ἡρακλείῳ Ἀττικῆς, σήμερον τὴν 18 τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου τοῦ ἔτους 1969, ἡμέραν Τρίτην καὶ ὥραν 11ην π.μ., συνελθόντες εἰς τὸ Δημαρχιακὸν Κατάστημα Νέου Ἡρακλείου Ἀττικῆς, οἱ κάτωθι ὑπογράφοντες ἀφ' ἑνὸς ὁ Χρῆστος Δημητρόπουλος, Δήμαρχος Νέου Ἡρακλείου Ἀττικῆς, ὡς νομίμως ἐκπρόσωπος τοῦ Δήμου τούτου, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ Γρηγ. Μωραϊτίδης, νομίμως ἐκπροσωπῶν τὴν Ἕνωσιν ἐργατοτεχνιτῶν καθαριότητος Δήμων καὶ Κοινοτήτων Πρωτείων Νομοῦ Ἀττικῆς, ὡς πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἑνώσεως ταύτης, ἀμφότεροι δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι ὁ μὲν πρῶτος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 307/1968 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 73569/1969 ἐγκυκλίου διαταγῆς τῆς Νομαρχίας Ἀττικῆς, ὁ δὲ δεύτερος διὰ τοῦ ἀπὸ 21.1.1968 πρακτικοῦ τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῆς ὡς ἄνω Ἑνώσεως, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης, δι' ἧς καθορίζονται οἱ ὅροι ἐργασίας τῶν συνεργείων περισυλλογῆς καὶ ἀποκομιδῆς τῶν ἀπορριμμάτων ἐκ τῶν οἰκιῶν, καταστημάτων, βιοτεχνιῶν, βιομηχανιῶν, ἀποθηκῶν, ὁδῶν κλπ. συνεργείων καθαριότητος ἀποχωρητηρίων, οὐρητηρίων, ἰατρείων καὶ δημοτικῶν καταστημάτων τῶν συνεργείων συντηρήσεως καὶ καλλιεργείας κήπων καὶ δενδροστοιχιῶν, ἐφ' ὅσον ἀπασχολοῦνται κατὰ τὸ πλεῖστον καὶ εἰς τὴν καθαριότητα τῶν κήπων, δενδροστοιχιῶν, ὁδῶν, κοινοχρήστων χώρων καὶ τὴν ἐν γένει καθαριότητα τῆς πόλεως, τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων καὶ ἐπὶ ἡμερομισθίῳ.

Α'. Ἐργάται καθαριότητος

1) Βασικὸν ἡμερομίσθιον, δραχμαὶ 100.

2) Ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, δραχμαὶ 12% ἐπὶ τοῦ βασικοῦ ἡμερομισθίου.

3) Ἐπίδομα λόγῳ συντηρήσεως συζύγου, δραχμαὶ 150 μηνιαίως.

4) Ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας, ἐκ ποσοστοῦ 3% δι' ἑκάστην πενταετίαν καὶ μέχρι 3 πενταετιῶν.

5) Μία θερινὴ στολὴ καὶ μία χειμερινὴ ἐτησίως. Ἓν ζεῦγος καταλλήλων ὑποδημάτων καὶ ἓν ζεῦγος χειροκτίων ἐτησίως. Ἐν εἴδεσιν ἀδιάβροχον ἀνὰ τριετίαν.

6) Δώδεκα κιλὰ σάπωνος (κοινοῦ) ἐτησίως.

Β'. Ἐργάται κήπων καὶ δενδροστοιχιῶν

1) Βασικὸν ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 100.

2) Ἐπίδομα λόγῳ συντηρήσεως συζύγου 150 δραχμαὶ μηνιαίως.

3) Ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ ποσοστοῦ 3% δι' ἑκάστην πενταετίαν καὶ μέχρι 3 πενταετιῶν.

4) Μία θερινὴ στολὴ καὶ μία χειμερινὴ ἐτησίως. Ἓν ζεῦγος καταλλήλων ὑποδημάτων καὶ ἓν ζεῦγος χειροκτίων ἐτησίως. Ἐν εἴδεσιν ἀδιάβροχον ἀνὰ τριετίαν.

5) Δώδεκα κιλὰ σάπωνος (κοινοῦ) ἐτησίως.

Γ'. Ὁδηγοὶ αὐτοκινήτων καθαριότητος

1) Βασικὸν ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 115.

2) Ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας δραχμαὶ 12% ἐπὶ τοῦ βασικοῦ ἡμερομισθίου.

3) Ἐπίδομα λόγῳ συντηρήσεως συζύγου δραχμαὶ 10% ἐπὶ τοῦ βασικοῦ ἡμερομισθίου.

4) Ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ ποσοστοῦ 3% δι' ἑκάστην πενταετίαν καὶ μέχρι 3 πενταετιῶν.

5) Μία θερινὴ καὶ μία χειμερινὴ στολὴ ἐτησίως, ἓν εἴδεσιν ἀδιάβροχον ἀνὰ τριετίαν.

6) Δώδεκα κιλὰ σάπωνος (κοινοῦ) ἐτησίως.

Εἰς ἁπάσας τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις, ἐφ' ὅσον οἱ ἐν τῇ παρούσῃ περιλαμβανόμενοι ἐργατοτεχνῖται καὶ ὁδηγοὶ ἐργάζονται καὶ κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτάς, τὸ βασικὸν ἡμερομίσθιον θὰ καταβάλλεται αὐξημένον κατὰ 75%.

Ἡ αὔξησις τοῦ βασικοῦ ἡμερομισθίου θὰ καταβληθῇ ἀπὸ τῆς 1 Ὀκτωβρίου 1968, ἐνῶ πᾶσα αἱ λοιπαὶ ἐπερχόμεναι τῆς παρούσης τοιαῦται θὰ καταβληθῶσιν ἀπὸ τῆς ἐγκρίσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Νομαρχίας.

Ἡ ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 307/1968 ἀπόφασις τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου τοῦ Δήμου Νέου Ἡρακλείου Ἀττικῆς ἔτυχε τῆς ἐγκρίσεως τῆς Νομαρχίας Ἀττικῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 93642/24.12.1968.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερί-

δος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Μαρτίου 1969

—

27049/1732/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1969 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ραπτεργατῶν - ραπτεργατριῶν ἐνδυμάτων ἀνδρικῶν ἐπὶ παραγγελίᾳ Θεσσαλονίκης».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 188 τῆς 17 Μαρτίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 3/1969 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ραπτεργατῶν - ραπτεργατριῶν ἐνδυμάτων ἀνδρικῶν ἐπὶ παραγγελίᾳ Θεσσαλονίκης. 3) Τὴν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 13176/ΚΠ/890/1969 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ διατυπωθεῖσαν ἐπ' αὐτῆς διαφωνίαν. 4) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφ. 6' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Ἀμοιβῆς καὶ Ὅρων Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 15.3.1969, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα. 5) Τὸ γεγονὸς ὅτι: α) Τὰ ὑπὸ τῆς ὑπὸ κρίσιν διατητικῆς ἀποφάσεως καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων καὶ ἀμοιβῶν κατὰ μονάδα ἐργασίας τῶν περὶ ὧν αὕτη μισθωτῶν περικλείουν αὐξήσεις, αἵτινες κεῖνται εἰς ἠρεμώτερα ἐπίπεδα ἐν σχέσει μὲ τὴν σημειωθεῖσαν ἀντίστοιχον αὔξησιν τῶν μεγεθῶν τῆς οἰκονομίας, ὅπερ ἀντίκειται εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην ἐπὶ τοῦ θέματος ἀμοιβῆς ἐργασίας οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν πολιτικήν, καὶ β) Ἐπειδὴ ἡ ἰσχὺς τῆς ἐν λόγῳ διατητικῆς ἀποφάσεως ἀνατρέχει ἀπὸ 11.9.1968 καὶ ἐκ τῆς τοιαύτης ἀναδρομικότητος θέλει προκύψει ἐπιβάρυνσις διὰ τοὺς ὑποχρέους εἰς τὴν ἐφαρμογὴν ταύτης ἐργοδότας, κρίνεται σκόπιμον, ὅπως τροποποιηθῇ αὕτη κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς παρούσης εἰδικώτερον ὁριζόμενα, ἐξαφανιζομένης ἅμα τῆς περὶ τοῦ τρόπου κατιβολῆς τῶν ἀναδρομικῶν αὐξήσεων διατάξεως αὐτῆς, ἀποφαινόμεθα:

Ἐγκρίνομεν μετὰ τροποποιήσεως τὴν ὑπ' ἀριθ. 3/1969 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ἑνώσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Βοηθῶν καὶ Μαθητευομένων Ραπτεργατῶν - Ραπτεργατριῶν Θεσσαλονίκης ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Σωματείου Ραπτῶν Κατοστηματαρχῶν Θεσσαλονίκης, ἧς τὸ διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατωτέρω, ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Τὰ κατώτατα ὅρια ἀμοιβῆς ραπτεργατῶν - ραπτεργατριῶν ἀνδρικῶν ἐνδυμάτων ἐπὶ παραγγελίᾳ ἀναλόγως τῆς κατηγορίας, εἰς ἣν ἀνήκουσι τὰ ραφεῖα, εἰς ἃ οἱ μισθωτοὶ ἐργάζονται, καθορίζονται κατὰ χρονικὰ διαστήματα ὡς κατωτέρω:

1) Διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 11.9.1968 μέχρις 28.2.1969 αἱ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1966 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης (πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 69/12.5.1966) ὁριζόμεναι ἀποδοχαὶ αὐξάνονται κατὰ ποσοστὸν 15%.

2) Διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.3.1969 καὶ ἑξῆς ὡς ἀκολούθως:

Α) Ραφεῖα Α' κατηγορίας

(ἐν οἷς εἰσπράττονται ραπτικὰ 1301 δραχμαὶ καὶ ἄνω)

Ι. Κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων:

Τεχνίτης, δραχμαὶ 140.
Βοηθὸς Α', δραχμαὶ 110.
Βοηθὸς Β', δραχμαὶ 105.

ΙΙ. Ἀμοιβὴ κατὰ μονάδα ἐργασίας:

	Δραχμαί
Σακκάκια	420
Παλτὰ	500
Φράκα	850
Σμόκιν	350
Παντελόνια σμόκιν (χορδελλάτα)	170
Παντελόνια κοινὰ	140
Γιλέκα σταυρωτὰ	106
Γιλέκα ἁπλᾶ	90

Β) Ραφεῖα Β' κατηγορίας

(ἐν οἷς εἰσπράττονται ραπτικὰ ἀπὸ 901 - 1300 δραχμαί)

Ι. Κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων:

Τεχνίτης, δραχμαὶ 130.
Βοηθὸς Α', δραχμαὶ 110.

Βοηθός Β', δραχμαί 100.

Β. Ἀμοιβὴ κατὰ μονάδα ἐργασίας:

	Δραχμαί
Σακκάκια	325
Παλτά	410
Φράκα	800
Σμόκιν	530
Παντελόνια σμόκιν (κορδελλάτα)	150
Παντελόνια κοινά	110
Γιλέκα σταυρωτά	90
Γιλέκα ἁπλᾶ	80

Γ') Ραφεῖα Γ' κατηγορίας

(ἐν οἷς εἰσπράττονται ραπτικὰ μέχρι 300 δραχμῶν)

Α. Κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων:

Τεχνίτης, δραχμαὶ 120.

Βοηθὸς Α', δραχμαὶ 105.

Βοηθὸς Β', δραχμαὶ 97.

Β. Ἀμοιβὴ κατὰ μονάδα ἐργασίας:

	Δραχμαί
Σακκάκια	280
Παλτά	360
Σμόκιν	330
Παντελόνια σμόκιν (κορδελλάτα)	140
Παντελόνια κοινά	95
Γιλέκα ἁπλᾶ	70

Μαθητευόμενοι ἁπασῶν τῶν κατηγοριῶν ραφείων:

Κατὰ τὸ 1ον ἔτος τῆς μαθητείας των, δραχμαὶ 45.

Κατὰ τὸ 2ον ἔτος τῆς μαθητείας των, δραχμαὶ 55.

Κατὰ τὸ 3ον ἔτος τῆς μαθητείας των, δραχμαὶ 65.

Προϋπηρεσία μαθητείας θεωρεῖται ἡ παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ (ὁμοειδοῦς ἐπιχειρήσεως) διανυθεῖσα τοιαύτη.

Μαθητευόμενοι ἔχοντες ἡλικίαν: 1) Ἄρρενες 12 ἐτῶν συμπεπληρωμένων ἢ 18 ἐτῶν καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν, 2) αἱ θήλεις 17 ἐτῶν συμπεπληρωμένων ἢ 16 ἐτῶν καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν θὰ λαμβάνουσι τὸ ἑκάστοτε καθοριζόμενον ὑπὸ τῶν γενικῶν ἐθνικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἡμερομίσθιον τῶν ἀνειδικεύτων ἐργατῶν.

Τυχὸν καταβαλλόμενα ἀνώτερα ἀποδοχὰ τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων ἢ ἰσχόντων εὐνοϊκώτερον διὰ τοὺς μαθητοὺς ὅρων ἐργασίας δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

Ραπτεργάται ἢ ραπτεργάτριαι, ἐργαζόμενοι εἰς ἴδια αὐτῶν ἐργαστήρια ἢ κατ' οἶκον (ἐκτὸς τοῦ καταστήματος τοῦ ἐργοδότου των) θὰ ἀμείβωνται διὰ τῶν ὡς ἄνω καθοριζομένων τιμῶν κατ' ἀποκοπὴν ἐργασίας ηὐξημένων κατὰ ποσοστὸν 10%.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις ἄρχεται ἀπὸ τῆς 11 Σεπτεμβρίου 1968.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἐκτείνεται καθ' ἅπασαν τὴν περιφέρειαν τοῦ Ἐργανοδικείου Θεσσαλονίκης.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Μαρτίου 1969

—

28426/1770/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 13/1969 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ ἑρμηνείας ὅρων τῆς ὑπ' ἀριθ. 31/1968 ὁμοίας περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν λογιστῶν καὶ βοηθῶν λογιστῶν ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 188 τῆς 17 Μαρτίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 13/1969 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ ἑρμηνείας ὅρων τῆς ὑπ' ἀριθ. 31/1968 ὁμοίας τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν λογιστῶν καὶ βοηθῶν λογιστῶν ἁπάσης τῆς χώρας»(*), τῆς ὁποίας τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῶν παραγράφων 3, 5 καὶ 6 τοῦ διατακτικοῦ τῆς ὑπ' ἀριθ. 31/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν εἶναι ὅτι: α) Οἱ χειρισταὶ λογιστικῶν μηχανῶν, οἱ ἀπασχολούμενοι ἐν τοῖς λογιστηρίοις τῶν ἐπιχειρήσεων ὑπὸ τὰς κατευθύνσεις καὶ ὁδηγίας τῶν ἐπευθύνων λογιστῶν διὰ τὴν καταχώρησιν εἰς τὰ λογιστικὰ βιβλία, εἶναι βοηθοὶ λογισταί, β) οἱ βοηθοὶ λογισταὶ μετὰ

(*) ΕΕΔ 27, 1047.

την συμπλήρωσιν τοῦ 20οῦ ἔτους ὑπηρεσίας δικαιοῦνται προσαυξήσεως ἐκ δραχμῶν 105 μηνιαίως δι' ἕκαστον διανυόμενον ἔτος ὑπηρεσίας ἐπὶ πλέον τῶν 20 ἐτῶν καὶ μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ δραχμῶν 4.850 καὶ 5.040 ἀντιστοίχως καὶ γ) τὸ ἐπίδομα γάμου ἐκ δραχμῶν 200 μηνιαίως διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 2.1.1968 μέχρι 31.5.1968 καταβάλλεται εἰς τοὺς ἐγγάμους λογιστὰς καὶ βοηθοὺς λογιστὰς καὶ εἰς ἣν περίπτωσιν ἡ σύζυγος ἐργάζεται ἢ συνταξιοδοτεῖται.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Μαρτίου 1969

—

25716 1683/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 13 1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ ὑπαλληλικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ Γραφείων Ἀστικῶν Κ.Τ.Ε.Λ. ἁπάσης τῆς χώρας (πλὴν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Ο.Α.Σ.Θ.) καὶ ὑπαραστικῶν Κ.Τ.Ε.Λ. ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 188 τῆς 17 Μαρτίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓξ μῆνας χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 20.6.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 13/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ ὑπαλληλικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ Γραφείων Ἀστικῶν Κ.Τ.Ε.Λ. ἁπάσης τῆς χώρας (πλὴν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Ο.Α.Σ.Θ.) καὶ ὑπαραστικῶν Κ.Τ.Ε.Λ. ἁπάσης τῆς χώρας», ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28699/1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 193, τ. Β' τῆς 20.3.1967)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Μαρτίου 1969

—

17305 991/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 49/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν συντακτῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων περιοχῶν Πελοποννήσου - Ἠπείρου καὶ Νήσων».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 118 τῆς 18 Φεβρουαρίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓξ μῆνας χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 18.5.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 49/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν συντακτῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων περιοχῶν Πελοποννήσου - Ἠπείρου καὶ Νήσων», (Πράξις κατατέθεσεως εἰς Κληρονομεῖον Ἀθηνῶν 99/12.11.1966)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Φεβρουαρίου 1969

—

17310 986/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 25 1968 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ ὅρων ἀμοιβῆς τῶν τεχνιτῶν παρασκευαστῶν τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ ἐπιστημονικὰ ἐργαστήρια βιοχημείας, μικροβιολογίας κλπ. Ἀθηνῶν - Προαστίων».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 122 τῆς 20 Φεβρουαρίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓξ μῆνας χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 17.6.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 25/1968 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν τεχνιτῶν παρασκευαστῶν τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ ἐπιστημονικὰ ἐργαστήρια βιοχημείας, μικροβιολογίας κλπ. Ἀθηνῶν - Προαστίων», ἐγκριθείσης μετὰ τροποποιήσεως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7271/1968 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 276, τεῦχος Β' τῆς 6.6.1968)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Φεβρουαρίου 1969

—

17307/989/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐργατοτε-

(*) ΕΕΔ 26, 453.

(*) ΕΕΔ 25, 1478.

(*) ΕΕΔ 27, 907.

χνικοῦ καὶ ὑπαλλήλικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Β. Ναυστάθμου Σαλαμῖνος».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 122 τῆς 20 Φεβρουαρίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓξ μῆνας χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 2.6.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ καὶ ὑπαλλήλικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Β.Ν. Σαλαμῖνος», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 45619/1968 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 169, τεῦχος Β' τῆς 4.4.1968) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Φεβρουαρίου 1969

—

17308/988/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 12/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῶν Τεχνικῶν καὶ Ἐπαγγελματικῶν Σχολῶν».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 122 τῆς 20 Φεβρουαρίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓξ μῆνας χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 3.6.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 12/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῶν Τεχνικῶν καὶ Ἐπαγγελματικῶν Σχολῶν». (Πράξις κατατθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 53/29.1.1965) (**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Φεβρουαρίου 1969

—

17312/984/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος ὑπ' ἀριθ. 1/1966 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατῶν καθαριότητος καὶ ἐργατοτεχνιτῶν δημοτικῶν ἔργων Δήμου Πατρέων».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 122 τῆς 20 Φεβρουαρίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓξ μῆνας χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 26.5.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1966 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατῶν καθαριότητος καὶ ἐργατοτεχνιτῶν Δημοτικῶν Ἔργων Δήμου Πατρέων, ἐγκριθείσης μετὰ τροποποιήσεως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 91161/1966 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 604, τεῦχος Β' τῆς 3.10.1966).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Φεβρουαρίου 1969

—

17309/987/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 6/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν βαφείων, καθαριστηρίων, σιδηρωτηρίων, πλυντηρίων, τυποβαφείων, φινιριστηρίων κλπ. ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 122 τῆς 20 Φεβρουαρίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓξ μῆνας χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 4.6.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 6/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν βαφείων, καθαριστηρίων, σιδηρωτηρίων, πλυντηρίων, τυποβαφείων, φινιριστηρίων κλπ. ἁπάσης τῆς χώρας». (Πράξις κατατθέσεως εἰς Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν 48/12.6.1968) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Φεβρουαρίου 1969

—

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΠ.

26/1968 Ἀπόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν χειριστῶν καὶ ἐμφανιστῶν τῶν ἀκτινολογικῶν ἐργαστηρίων (**).

Διὰ ταῦτα

Ἐπιλέον τὴν μεταξὺ τοῦ Πανελληνίου Συλλό-

(*) ΕΕΔ 27, 771.

(**) ΕΕΔ 24, 101.

(*) ΕΕΔ 27, 915.

(**) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρη-

των Χειριστών Ακτινολογικών Μηχανημάτων και Βοηθών Ακτινολογικών Εργαστηρίων «Η Ένωσις» αφ' ενός και αφ' ετέρου: 1) Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών, 2) Ενώσεως Συγχρόνων Γενικών Κλινικών Αθηνών, 3) Ενώσεως Ιδιωτικών Κλινικών Αθηνών-Προαστίων, 4) Ενώσεως Ιδιωτικών Κλινικών Πειραιώς ληφθείσης υπ' όψιν διενέξεως, απορρίπτον τα εν τω σκεπτικώ της παρούσης κριθέντα ως απορριπτέα.

Αποφαίνεται ως ακολούθως:

1) Εις τας διατάξεις της παρούσης υπάγονται οι χειρισταί αμφοτέρων των φύλων, ακτινοδιαγνωστικών και ακτινοθεραπευτικών εργαστηρίων και οι χειρισταί αμφοτέρων των φύλων, ακτινολογικών εργαστηρίων, οι υπηρετούντες εις νοσηλευτικά ιδρύματα και ιδιωτικάς κλινικάς.

2) Τα κατώτατα όρια βασικών μηνιαίων μισθών των εν τη προηγουμένη παραγράφω περιλαμβανομένων μισθωτών κατά την πρόσληψιν αυτών καθορίζονται ως εξής:

α) Χειρισταί δραχμαί 2.500.

β) Βοηθοί δραχμαί 2.350.

Οι ανωτέρω καθοριζόμενοι βασικοί μισθοί ισχύουν δι' απασχόλησιν κατά το πλήρες νόμιμον ωράριον.

4) Εις τους άρρενας εγγάμους, εκ των εν τη υπ' αριθ. 1 παραγρ. αναφερομένων μισθωτών, χορηγείται επί των κατωτάτων ορίων βασικών μηνιαίων μισθών επίδομα γάμου εκ ποσοστού 10%.

5) Εις πάντας τους εν τη υπ' αριθ. 1 παραγράφω αναφερομένους μισθωτούς χορηγείται επίδομα επικινδύνου εργασίας επί των ως άνω βασικών μηνιαίων μισθών εκ ποσοστού 30%.

6) Επίσης επί των ως άνω καθοριζομένων βασικών μηνιαίων μισθών χορηγείται επίδομα πολυετούς υπηρεσίας εκ ποσοστού 3% δι' εκάστην συμπεπληρωμένην τριετίαν πραγματικής υπηρεσίας και μέχρι πέντε τριετιών κατ' ανώτατον όριον.

7) Τυχόν καταβαλλόμενα ανώτερα αποδοχαί ή ισχύοντες ευνοϊκώτεροι όροι εργασίας των επί της παρούσης καθοριζομένων δεν δύνανται να μειωθώσιν ή μεταβληθώσιν.

Η ισχύς της παρούσης άρχεται από της 10ης Αυγούστου 1967.

Έκριθη, απεφασίσθη και εγένετο.

Εν Αθήναις τη 15 Απριλίου 1968

2/1969 Απόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης

Περί των όρων αμοιβής του επί της πωλήσεως προσωπικού των ζαχαροπλαστείων και καταστημάτων, πρατηρίων πωλήσεως ειδών ζαχαροπλαστικής περιοχής Θεσσαλονίκης (*).

Διά ταύτα

Λεχόμενων τύπου και εν μέρει κατ' ουσίαν την υφεσιν της Συντεχνίας Ζαχαροπλαστών Θεσσαλονίκης και του Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου Θεσσαλονίκης. Μεταρρυθμίζει εν μέρει την εκκαλουμένην υπ' αριθ. 13/1968 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, Επιλύον την αναφυείσαν διένεξιν μεταξύ των ανωτέρω εκκαλούντων και της Ενώσεως Υπαλλήλων Καταστημάτων Τροφίμων Θεσσαλονίκης, εις την δύναμιν της οποίας υπάγονται ως τακτικά μέλη αυτής οι πωληταί και πωλήτριαι συσκευασταί και συσκευάστριαι των ζαχαροπλαστείων και καταστημάτων και πρατηρίων πωλήσεως ειδών ζαχαροπλαστικής και οι ταμίαι των τελευταίων καταστημάτων και πρατηρίων.

Καθορίζει τας αποδοχάς των υπαλλήλων τούτων ως κάτωθι:

1. Όροι αμοιβής

Τα κατώτατα όρια βασικών μηνιαίων μισθών των περί ων η παρούσα μισθωτών καθορίζονται

νοδικείου Αθηνών, κατ' άρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης της υπ' αριθ. 41 της 11.6.1968 πράξεως καταθέσεως, και εκκαναπεμφθη εις το Υπουργείον Εργασίας.

Κατά της διαιτητικής ταύτης αποφάσεως είχεν ασκηθή εκ μέρους των εργοδοτών έφεσις, εξ ής παρητήθησαν διά δηλώσεως των ενώπιον του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, όπερ κατόπιν τούτου εξέδωσε την υπ' αριθ. 2/1969 απόφασίν του, διά της οποίας θεωρεί ως καταργηθείσαν την ενώπιόν του διαδικασίαν. (Πράξις καταθέσεως Εισηγοδικείου Αθηνών 16/8.2.1969).

(*) Κατετέθη παρά τω Γραμματεί του Εισηγοδικείου Αθηνών, κατ' άρθρον 20 νόμου 3239/1965, συνταχθείσης της υπ' αριθ. 23 της 22.2.1969 πράξεως καταθέσεως.

ὡς ἀκολούθως:

Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 14ου ἔτους μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 15ου ἔτους ἡλικίας των δραχμαὶ 1.370.

Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 15ου ἔτους μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 17ου ἔτους ἡλικίας των δραχμαὶ 1.590.

Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 17ου ἔτους μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 19ου ἔτους ἡλικίας των δραχμαὶ 1.760.

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας του ὁ μισθωτὸς θεωρεῖται ἐπάλληλος, ἡ δὲ μισθοδοσία του καθορίζεται ἀναλόγως τῶν ἐτῶν τῆς παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρους ἐργοδότας ὁμοειδοῦς ὑπηρεσίας του ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας του ὡς ἀκολούθως:

	Δραχμαί
1ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.060
2ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.200
3ον καὶ 4ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.350
5ον καὶ 6ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.510
7ον καὶ 8ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.730
9ον καὶ 10ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.960
11ον καὶ 12ον ἔτος ὑπηρεσίας	3.190
13ον καὶ 14ον ἔτος ὑπηρεσίας	3.450
15ον καὶ 16ον ἔτος ὑπηρεσίας	3.650
17ον καὶ 18ον ἔτος ὑπηρεσίας	3.800
19ον καὶ 20ὸν ἔτος ὑπηρεσίας	4.100

Δι' ἕκαστον πέραν τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένον ἔτος ὑπηρεσίας ὁ βασικὸς μισθὸς τοῦ τελευταίου κλιμακίου αὐξάνεται κατὰ ποσὸν 100 δραχμῶν μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ δραχμῶν 5.000.

Β. Λοιποὶ ὅροι

1) Τὰ ὡς ἄνω καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος γάμου ἓξ δραχμῶν 200 μηνιαίως. Τὸ ἐπίδομα τοῦτο παρέχόμενον διὰ τὴν σύζυγον, ἐφ' ὅσον αὕτη δὲν ἐργάζεται, παύει χορηγούμενον ἐν περιπτώσει χηρείας ἢ διαζεύξεως.

2) Εἰς τοὺς περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοὺς χορηγεῖται ἐν περιπτώσει γάμου ἄδεια μετ' ἀποδοχῶν τριῶν (3) ἐργασίμων ἡμερῶν. Ἡ ἄδεια αὕτη εἶναι ἄσχετος καὶ δὲν συμψηφίζεται πρὸς τὴν ἐκ τοῦ ἀ.ν. 539/1945 προβλεπομένην.

3) Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας καὶ ἰδιοκτήτρίας τῶν ἀνωτέρω ζαχαροπλαστείων νὰ ἀπασχολοῦνται εἰς τὴν ἐργασίαν τοῦ πλυσίματος καὶ σφουγγίσματος πιάτων καὶ ποτηρίων τοῦ καταστήματος εἰς ὃ ἐργάζονται.

4) Εἰς ἅπαν τὸ προσωπικὸν χορηγεῖται κατ' ἔτος ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀνὰ μία μπλούζα, ἥτις παραμένει κατὰ τὴν λῆξιν τοῦ ἔτους εἰς τὴν διαπραγίαν τοῦ ἐργοδότου. Τὰ πλυντικὰ τῆς μπλούζας βαρύνουν τὸν ἐργοδότην.

5) Τυχὸν καταβαλλόμενα ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν. Ὡσαύτως δὲν δύνανται νὰ μεταβληθῶσιν ἐπὶ τὸ χεῖρον τυχὸν εὐνοικώτεροι διὰ τοὺς μισθωτοὺς ὅροι ἐργασίας.

Αἱ διατάξεις τῆς παρούσης ἰσχύουν διὰ τοὺς πωλητὰς καὶ πωλητρίας, συσκευαστὰς καὶ συσκευαστρίας πωλουμένων γλυκισμάτων τῶν ζαχαροπλαστείων καὶ τῶν καταστημάτων καὶ πρατηρίων εἰδῶν ζαχαροπλαστικῆς, ὡς καὶ διὰ τοὺς ταμίας μόνον τῶν καταστημάτων καὶ πρατηρίων εἰδῶν ζαχαροπλαστικῆς.

Ἡ παροῦσα ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν Εἰρηνοδικειακὴν περιφέρειαν Θεσσαλονίκης.

Ἡ ἰσχὺς αὐτῆς ἄρχεται ἀπὸ τῆς 21ης Ἰουνίου 1968.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη ἐν Θεσσαλονίκῃ τῇ 15 Ἰανουαρίου 1969 καὶ ἐδημοσιεύθη αὐτόθι τὴν 21 Ἰανουαρίου 1969.

—

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐκδοροσφαγέων Νομοῦ Ἠμαθίας (*).

Ἐν Βεροίᾳ σήμερον τὴν 5ην Δεκεμβρίου 1968 οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι, ἀφ' ἑνὸς μέν: 1) Στέρ-

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 14 τῆς 27.1.1969 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

γος Μπούθας, 2) Άθαν. Κακουτέγος, 3) Ίωάν. Κακούδης, 4) Ίωάν. Γαλλίκας, ἐκπρόσωποι τῶν ζωεμπόρων, νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι, ἀφ' ἑτέρου δέ 1) Βασ. Χατζηνικολαΐου, πρόεδρος τοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου Βεροίας, 2) Νικ. Μπλατσιώτης καὶ 3) Δημ. Μπαντιβάνος, ἐκπρόσωποι τοῦ Συνδέσμου Ἐργατῶν Σφαγείων Νομοῦ Ἡμαθίας, νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι, συνεπράξασαν καὶ συνεπεδέχθησαν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς καθορίζεται ἡ ἀμοιβὴ ἐργασίας τῶν ἐκδοροσφαγέων Βεροίας, κατὰ κεφαλὴν ζῴου, διὰ λογαριασμὸν τῶν ζωεμπόρων, ὡς κάτωθι:

1) Διὰ τὴν σφαγὴν καὶ ἐκδορὰν βοοειδῶν, δαμαλίων καὶ μόσχων, ἀνεξαρτήτως βάρους, δραχμαὶ 80.

2) Διὰ τὴν σφαγὴν καὶ μάδημα χοιριδίων, βάρους μέχρι 15 κιλῶν, δραχμαὶ 20.

3) Διὰ τὴν σφαγὴν καὶ μάδημα χοίρων, βάρους ἀπὸ 20 μέχρι 50 κιλῶν, δραχμαὶ 40.

4) Διὰ τὴν σφαγὴν καὶ μάδημα χοίρων, βάρους ἀπὸ 51 κιλῶν καὶ ἄνω, δραχμαὶ 80.

5) Διὰ τὴν σφαγὴν καὶ ἐκδορὰν χοίρων, βάρους μέχρι 50 κιλῶν, δραχμαὶ 40.

6) Διὰ τὴν σφαγὴν καὶ ἐκδορὰν χοίρων, ἄνω τῶν 51 κιλῶν, δραχμαὶ 80.

7) Διὰ τὴν σφαγὴν καὶ ἐκδορὰν ἀμνῶν καὶ ἐριφίων γάλακτος, ἀνεξαρτήτως βάρους, δραχμαὶ 7.

8) Διὰ τὴν σφαγὴν καὶ ἐκδορὰν ἀμνῶν καὶ ἐριφίων μὴ γαλακτος, ἀνεξαρτήτως βάρους, δραχμαὶ 10.

9) Διὰ τὴν σφαγὴν καὶ ἐκδορὰν αἰγοπροβάτων, ἀνεξαρτήτως βάρους, δραχμαὶ 12.

Λοιποὶ ὅροι

α) Αἱ ὡς ἄνω τιμαὶ ἐπιβαρύνονται διὰ τῶν νομίμων ἑκάστοτε εἰσφορῶν ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α.

β) Τὰ δῶρα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων - Νέου Ἔτους καὶ Πάσχα καταβάλλονται βάσει τῶν διατάξεων τῶν ἑκάστοτε ἐν ἰσχύϊ τῶν ἑορτῶν ἐκδιδομένων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων.

γ) Ἡ σφαγὴ καὶ ἡ ἐκδορὰ τῶν ζώων θὰ ἐκτελῆται καλῶς, ὡς ὁ νόμος ὁρίζει, ἰδίως διὰ τὴν ἐκδορὰν ἀπαιτεῖται ὅπως αὕτη πραγματοποιῆται προσεκτικῶς πρὸς ἀποφυγὴν καταστροφῆς τῶν δερμάτων.

δ) Ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς εἰς τοὺς ἐκδοροσφαγεῖς ἡ ὑπ' αὐτῶν ἀφαίρεσις οἱουδήποτε εἴδους ἐκ τῶν σφαγίων, ἤτοι σπληνῶν, συκωτίων, καλῶν κλπ. Ὡσαύτως ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ἐκδοροσφαγεῖς ἡ παράδοσις οἱουδήποτε εἴδους ἐκ τῶν σφαγίων πρὸς τοὺς παραγωγούς, ἅτινα εἴδη, ἐφ' ὅσον ὑφίστανται σχετικὴ συμφωνία, οἱ παραγωγοὶ θὰ παραλαμβάνουν ἀπὸ τῶν ζωεμπόρων.

ε) Οἱ ἐκδοροσφαγεῖς ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐξυπηρετοῦν τοὺς ζωεμπόρους εἰς τὴν ἐκδοροσφαγὴν ἀμνῶν ἐντὸς τῶν σφαγίων καὶ ἐντὸς τῶν διοικητικῶν ὁρίων τοῦ νομοῦ, ἐνῶ διὰ τὴν ἐκδοροσφαγὴν ἀμνῶν ἐκτὸς τοῦ νομοῦ ἡ ἐξυπηρέτησις τῶν ζωεμπόρων ἐπὶ τῶν ἐκδοροσφαγέων θὰ γίνεται ἐφ' ὅσον εἰς τὸ σφαγεῖον δὲν ὑπάρχει φόρτος ἐργασίας.

στ) Οἱ ἐκδοροσφαγεῖς ἀποφεύγουν, ὅπως συμπεριφέρονται εὐγενῶς πρὸς τοὺς ἐργοδότας καὶ ὑπακούουν πρὸς τὰς ἐντολὰς αὐτῶν. Διὰ τὰ κρούσματα ἀπειθαρχίας θὰ ἐπιβάλλεται ὑπὸ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ σωματείου ἡ ἀποκλεισμὸς τῶν παραβατῶν ἐκ τῆς ἐργασίας ἐν τοῖς σφαγείοις ἐπὶ 10 - 15 ἡμέρας καὶ ἐν ὑποτροπῇ οἱ παραβάται θὰ διαγράφονται ἐκ τῆς δυνάμεως τοῦ σωματείου. Διὰ τὴν ἐπιβολὴν ποινῆς ἀπαιτεῖται ἔγγραφος καταγγελία πρὸς τὸ σωματεῖον.

ζ) Οἱ ἐκδοροσφαγεῖς ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν ζύγισιν καὶ φορτωσιν τῶν σφαγίων ἐπὶ τῶν μεταφορικῶν μέσων τῶν ζωεμπόρων (ρουχείων), ὡς καὶ τὴν τοποθέτησιν τούτων ἐντὸς αὐτῶν.

η) Τυχὸν ἐφαρμοζόμενοι εὐνοϊκώτεροι ὅροι τῶν ἐργαζομένων ἐν γένει ὅροι δὲν δύνανται νὰ μεταβληθῶσιν.

θ) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ σήμερον καὶ λήγει τὴν 4ην Δεκεμβρίου 1970.

Οἱ συμβαλλόμενοι

—

ΔΩΡΑ ΠΡΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ ΚΑΙΙ.

31990/2070/1969 Απόφ. Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας

Περί χορηγήσεως δώρου Πάσχα 1969 εις τους επί σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου απασχολουμένους μισθωτούς (*).

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του νόμου 1901/1951 περί κυρώσεως του α.ν. 1777/1951 περί συμπληρώσεως των διατάξεων του α.ν. 28/1944 και του άρθρου μόνου του α.ν. 866/1946» και τας τοιαύτας της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ν.δ. 4547/1966 περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεών τινων της εργατικής νομοθεσίας κλπ. αποφασίζομεν:

Άρθρον 1

1) Οι πάσης φύσεως εργοδόται υποχρεούνται, όπως καταβάλουν εις έκαστον εκ του υπαλληλικού, τεχνικού, εργατικού και υπηρετικού προσωπικού αυτών, μεθ' ών συνδέονται διά σχέσεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου από 27.12.1968 μέχρι 10.4.1969, έκτακτον οικονομικήν ενίσχυσιν (δώρον) επί ταις εορταίς του Πάσχα 1969, ίσην προς ήμισυ μηνιαίου μισθού διά τους επί μισθώ αμειβομένους, προς 15 δε ημερομίσθια διά τους επί ημερομισθίω αμειβομένους.

2) Εις εκείνους εκ των ανωτέρω εργαζομένων, ών η σχέσις εργασίας μετά του υποχρέου εις καταβολήν του δώρου εργοδότου δεν διήρκεσε καθ' όλον το ανωτέρω χρονικόν διάστημα, θέλει καταβληθή ως δώρον ποσόν ίσον προς 1/15 του ήμίσεος μηνιαίου μισθού ή εν (1) ημερομίσθιον, αναλόγως του συμπεφωνημένου τρόπου αμοιβής, διά έκαστον ήμερον χρονικόν διάστημα διαρκείας της εργασιακής σχέσεως αυτών εντός της χρονικής περιόδου από 27.12.1968 μέχρι 10.4.1969, του συνολικού ποσού του δώρου μη δυναμένου να υπερβή τον ήμισυ μισθόν ή τα 15 ημερομίσθια.

Δια το χρονικόν διάστημα μικρότερον του ήμερου καταβάλλεται ανάλογον κλάσμα.

3) Εις τον χρόνον διαρκείας της εργασιακής σχέσεως δεν υπολογίζονται αι ημέραι, καθ' άς ο μισθωτός, καίτοι μη λυθείσης της εργασιακής αυτού σχέσεως, έπαυσε της εργασίας αδικαιολογήτως ή λόγω αδείας άνευ αποδοχών. Συνυπολογίζεται πάντως ο χρόνος της υποχρεωτικής εκ της εργασίας αποχής των γυναικών προ και μετά τον τοκετόν.

4) Εις τους απασχολουμένους εις δημόσια, δημοτικά και κοινοτικά έργα, τας εποχιακώς εκτελουμένας εργασίας, ως και εις τους επί σχέσει εργασίας ωρισμένου χρόνου ή του προς εκτέλεσιν ωρισμένου έργου ασχοληθέντας τεχνίτας, εργάτας και υπηρέτας θέλουσι καταβληθή ως δώρον εν ημερομίσθιον ανά εξ (6) πραγματοποιηθέντα τοιαύτα εντός της χρονικής περιόδου από 27.12.1968 μέχρι 10.4.1969 ή ανάλογον κλάσμα δια τα κάτω των εξ (6) πραγματοποιηθέντα, του συνολικού ποσού του δώρου μη δυναμένου να υπερβή τα 15 ημερομίσθια.

Άρθρον 2

1) Το ως άνω δώρον θέλει υπολογισθή βάσει των πραγματι καταβαλλομένων κατά την δημοσίευσιν της παρούσης ή κατά την εντός της ανωτέρω χρονικής περιόδου λύσιν της εργασιακής σχέσεως μισθών ή ημερομισθίων. Ως καταβαλλόμενος μισθός ή ημερομίσθιον νοείται εν προκειμένω το σύνολον των εις χρήμα τακτικών αποδοχών του μισθωτού, εξαιρουμένων μόνον της υπερωριακής αποζημιώσεως, των οδοιπορικών εξόδων, του επιδόματος αδείας και των παροχών εις είδος, ως τροφής, οικήσεως, ιματισμού κλπ.

2) Μισθοτοί όμως, ών αι καταβαλλόμεναι αποδοχαί δεν υπερβαίνουν τας υπό των οικείων συλλογικών συμβάσεων, διαιτητικών αποφάσεων ή έτερων διατάξεων, ισχυουσών κατά την δημοσίευσιν της παρούσης, καθοριζομένας τοιαύτας, θέλουσι λάβει το δώρον βάσει των υπό τούτων προβλεπομένων αποδοχών, συναπολογιζομένου και του άντιτίμου των εις είδος παροχών, εφ' όσον αύται θεωρούνται ως μέρος του μισθού και επιβάλλονται δι' υποχρεωτικού κανόνος δικαίου. Συνυπολογίζονται πάντως αι τυχόν δια τας εις είδος παροχάς ενεργούμεναι κρατήσεις εκ των αποδοχών.

3) Διαταξεις νόμων, διαταγμάτων, υπουργικών αποφάσεων, συλλογικών συμβάσεων, διαιτητικών αποφάσεων, εσωτερικών κανονισμών και λοιπών σχετικών πράξεων, προβλέπουσαι ευνοϊκωτέρους της παρούσης όρους παροχής δώρων Χριστουγέννων και Πάσχα, κατισχύουσιν.

4) Προκειμένου περί των υπαλλήλων των συνδεομένων μετά του Δημοσίου ή των Ν.Π.Δ.Δ. διά σχέσεως ιδιωτικού δικαίου και έχόντων αντιμισθίαν τακτικού διοικητικού υπαλλήλου καταβάλλεται εις τούτους ως δώρον ό,τι και εις τους τακτικούς υπαλλήλους του αντιστοίχου μισθού.

Άρθρον 3

1) Διά τους εργατοτεχνίτας —εξαιρέσει των εν τοις επομένοις άρθροις αναφερομένων κατηγοριών— οίτινες απασχολούνται παρ' ενί εργοδότη και αμείβονται κατά μονάδα εργασίας ή επί τω

(*) Απεστάλη προς δημοσίευσιν εις την «Εφημερίδα της Κυβερνήσεως».

σοστοῖς ἢ κατ' ἄλλον σύστημα κυμαινομένων ἀποδοχῶν, ὡς διὰ μικτοῦ συστήματος (βασικὸν ἡμερομίσθιον μετὰ προσθέτων ἀμοιβῶν βάσει παραγωγῆς ἢ ηὐξημένης ἀποδόσεως), τὸ διὰ τῆς παρούσης χορηγούμενον δῶρον θέλει ὑπολογισθῆ ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 1 αὐτῆς βάσει ἡμερομισθίου ἴσου πρὸς τὸν μέσον ὅρον τῶν ἀμοιβῶν, ἃς ἔλαβεν ἕκαστος μισθωτὸς κατὰ τὸ ἀπὸ 27.12.1968 μέχρι 10.4.1969 χρονικὸν διάστημα. Τὸ ἡμερομίσθιον ταῦτο εὑρίσκεται διὰ τῆς διαιρέσεως τοῦ συνόλου τῶν ἐν λόγῳ ἀμοιβῶν διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἡμερῶν τῶν περιλαμβανομένων εἰς τὸ προαναφερόμενον χρονικὸν διάστημα.

Ὡσαύτως εἰς τοὺς ὑπαλλήλους, οἵτινες ἀμείβονται διὰ μισθοῦ καὶ ποσοστῶν, ὡς δῶρον θέλει καταβληθῆ ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ ἥμισυ τοῦ μέσου ὅρου τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν, ἃς ἔλαβεν ἕκαστος κατὰ τὸ ἀπὸ 27.12.1968 μέχρι 10.4.1969 χρονικὸν διάστημα, ἐφαρμοζομένων καὶ ἐν προκειμένῳ τῶν προϋποθέσεων καὶ περιορισμῶν τῶν λοιπῶν διατάξεων τῆς παρούσης.

2) Οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς πλείονας τοῦ ἑνὸς ἐργοδότας μισθωτοὶ ἐν γένει καὶ ἀμειβόμενοι ἐπὶ μισθῷ ἢ ἡμερομισθίῳ ἢ ὡρομισθίῳ θὰ τύχουσι παρ' ἑκάστου τῶν μεθ' ὧν ἐκ τούτων συνδέονται διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου δῶρου ἴσου πρὸς τὸ ἥμισυ τοῦ μέσου ὅρου τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν, ἃς ἔλαβον παρ' ἑκάστου ἐργοδότου κατὰ τὸ ἀπὸ 27.12.1968 μέχρι 10.4.1969 ἢ μέχρι τῆς λύσεως τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως χρονικὸν διάστημα, ἐφαρμοζομένων καὶ ἐν προκειμένῳ τῶν προϋποθέσεων καὶ περιορισμῶν τῶν λοιπῶν διατάξεων τῆς παρούσης. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν αὐτῶν ἀποδοχῶν θέλει ὑπολογισθῆ καὶ τὸ δῶρον τῶν ἐπὶ ὡρομισθίῳ παρ' ἑνὶ μόνον ἐργοδότῃ ἀπασχολουμένων.

3) Ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης εἰς τὸ πολιτικὸν ὑπαλληλικόν, ὑπηρετικὸν καὶ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τῆς Ε.Β.Α., τὸ διατιθέμενον εἰς τὰς Ὑπηρεσίας Ἀμερικανικῶν Ἀεροπορικῶν Δυνάμεων Ἀττικῆς καὶ Κρήτης, καταβάλλεται ὡς δῶρον ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ ἥμισυ τοῦ μέσου ὅρου τῶν μηνιαίων αὐτοῦ ἀποδοχῶν, ἃς ἕκαστος ἔλαβεν ἐντὸς τῆς χρονικῆς περιόδου ἀπὸ 27.12.1968 μέχρι 10.4.1969.

4) Ὡσαύτως δικαιοῦνται δώρου ἐπὶ τοὺς ἐν ἄρθροις 1 (παράγραφος 1 καὶ 2) καὶ 2 (παράγραφος 1) τῆς παρούσης ὅρους καὶ προϋποθέσεις καὶ οἱ ἐπὶ μισθῷ νομικοὶ σύμβουλοι, δικηγόροι καὶ λειτουργοὶ ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ τῶν πάσης φύσεως νομικῶν προσώπων καὶ ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων, ὡς καὶ οἱ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου ὑπηρετοῦντες ἰατροὶ τῶν λιμένων καὶ ἀεροδρομίων.

5) Οἱ ἀρτοτεχνῖται τῶν στρατιωτικῶν ἐργοστασίων θὰ λάβουν τὸ δῶρον τοῦ Πάσχα 1969 ὑπολογιζόμενον ὡς ἡ ὑπ' ἀριθ. Φ. 844/67/34041/Α.Σ. 558/19/19.5.1969 ἐγκύκλιος διαταγὴ τοῦ ΛΣ/ΣΟΤ.

Ἄρθρον 4

Τοῦ διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένου δώρου καὶ ἐπὶ τὰς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις δικαιοῦνται παρὰ τοῦ ἐποχρέου πρὸς τοῦτο:

1) Οἱ ἐν κατηστάσει στρατεύσεως τελοῦντες μισθωτοί:

Ἐκ τούτων: α) οἱ τυχόντες κατὰ τὴν ἐν ἄρθρῳ 1 χρονικὴν περίοδον ἐπιδόματος στρατεύσεως θὰ λάβουν ὡς δῶρον ἀνάλογον ποσὸν πρὸς τὸ ὕψος τοῦ ἐπιδόματος τούτου, ὅσον καὶ πρὸς τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἐδικαιοῦντο τοιούτου ἐντὸς τῆς περιόδου ταύτης, καὶ β) οἱ ἀπολυθέντες τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ μισθωτοὶ ἐντὸς τῆς αὐτῆς χρονικῆς περιόδου, ἐφ' ὧν, ὑπηρετοῦντες ἐν τῷ στρατῷ κατὰ τὴν χρονικὴν ταύτην περίοδον, ἐδικαιοῦντο ἐπιδόματος στρατεύσεως, θὰ λάβουν δῶρον κατὰ τμῆμα ἀνάλογον πρὸς τὸν χρόνον τῆς ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσίας των παρὰ τοῦ ἐποχρέου πρὸς τοῦτο ὀργανισμοῦ ἢ ἐργοδότου, κατὰ τμῆμα δὲ ἀνάλογον πρὸς τὸν χρόνον τῆς ἀπὸ τῆς ἐπιλύσεώς των ἐκ τοῦ στρατοῦ μέχρι 10.4.1969 πραγματικῆς ὑπηρεσίας των παρὰ τοῦ ἐργοδότου.

Ἡ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία ἐφέδρων, καλουμένων διὰ τὴν ἐκτέλεσιν στρατιωτικῶν ἀσκήσεων, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπερβαίνει τὸν μῆνα, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ δώρου εἰς τὸν χρόνον ὑπηρεσίας παρὰ τῷ ἰδιαίτερῳ αὐτῶν ἐργοδότῃ.

2) Οἱ ἐν κατηστάσει ἀσθενείας διατελέσαντες ἢ διατελοῦντες μισθωτοί: Οὗτοι θὰ λάβουν παρὰ τοῦ ἐργοδότου των ὡς δῶρον ποσὸν ἀνάλογον πρὸς τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασιακῆς αὐτῶν σχέσεως ἐντὸς τῆς περιόδου ἀπὸ 27.12.1968 μέχρι 10.4.1969, ἀφαιρουμένων τῶν ἡμερῶν ἀσθενείας, δι' ἃς ἔτυχαν ἐπιδόματος ἀσθενείας. Οὗτοι συμπληρωματικῶς θὰ τύχουν παρὰ τοῦ οἰκείου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ τοῦ δώρου τοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τῆς οἰκείας ἀποφάσεως «περὶ χορηγήσεως δώρου ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Πάσχα 1969 εἰς τοὺς συνταξιούχους καὶ ἐπιδοτουμένους λόγῳ ἀσθενείας ἠσφαλισμένους», ἐφ' ὅσον ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις δικαιοῦνται τοιούτου.

3) Εἰς τοὺς ἐθελουσίως ἐξελθόντας κατὰ τὸ ἐ-

τος 1958 καὶ ἐφεξῆς ὑπαλλήλους τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τὸ δῶρον θέλει ὑπολογισθῆ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ συνόλου τῆς καταβαλλομένης αὐτοῖς μηνιαίως παροχῆς (συντάξεως καὶ ἐπικουρήσεως).

4) Οἱ ἐν καταστάσει διαθεσιμότητος δικαιοῦνται διὰ τὸν χρόνον τῆς τοιαύτης καταστάσεώς των τοῦ ἡμίσεος τοῦ εἰς τὸν χρόνον τοῦτον ἀναλογοῦντος πλήρους δώρου.

5) Οἱ ὑπὸ σύστημα ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας ἐργασθέντες δικαιοῦνται τοῦ εἰς τὰς ἡμέρας, καθ' ἃς λόγῳ τοῦ συστήματος τούτου δὲν παρέσχον τὰς ὑπηρεσίας των ἀναλογοῦντος δώρου κατὰ τὰ ἡμισυ.

Ἄρθρον 5

1) Εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς ἐπεξεργασίαν καὶ συσκευασίαν σταφίδος, ἧς καὶ εἰς τὴν συσκευασίαν σταφυλῶν, ἐσπεριδοειδῶν καὶ φρούτων ἐν γένει θέλει καταβληθῆ ὡς δῶρον εἰς μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν (ἐπεξεργασία καὶ συσκευασία σταφίδος) ἓν ἡμερομίσθιον ἀνὰ πέντε (5) πραγματοποιηθέντα τοιαῦτα, εἰς δὲ τὴν δευτέραν περίπτωσιν (συσκευασία σταφυλῶν, ἐσπεριδοειδῶν κλπ.) δύο ἡμερομίσθια ἀνὰ δέκα τρία (13) πραγματοποιηθέντα τοιαῦτα κατὰ τὸ ἀπὸ 27.12.1968 μέχρι 10.4.1969 χρονικὸν διάστημα, κλάσμα δὲ τούτου, ἀνάλογον διὰ τὰ κάτω τῶν 5 ἢ 13 ἀντιστοίχως πραγματοποιηθέντα τοιαῦτα. Ταῦτα ὑπολογίζονται διὰ μὲν τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 2 τῆς παρούσης ὁριζόμενα, διὰ δὲ τοὺς ἀμειβομένους κατὰ μονάδα ἐργασίας (κατασκευαστάς, χαρτοτὰς σταφιδοκιβωτίων κλπ.) ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πηλίκου τῆς διαιρέσεως τῶν πραγματοποιηθεισῶν ἀμοιβῶν κατὰ τὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων, τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου μὴ δυναμένου δι' ἕκαστον ἐργάτην νὰ ὑπερβῇ τὰ 15 ἡμερομίσθια.

Εἰδικῶς πρὸς εὕρεσιν τῶν πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων τῶν ἐπὶ τιμολογίῳ ἀμειβομένων σταφιδεργατῶν Ἡρακλείου δέον ὅπως τὸ σύνολον τῶν πραγματοποιηθεισῶν ἀμοιβῶν ἀπὸ 27.12.1968 μέχρι 10.4.1969 διαιρεθῇ διὰ τοῦ ὑπὸ τῆς οἰκείας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προβλεπομένου ἡμερομισθίου, τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου μὴ δυναμένου νὰ ὑπερβῇ δι' ἕκαστον τὰ 15 ἡμερομίσθια, οὐδὲ τὴν ἀναλογίαν τοῦ ἑνὸς ἡμερομισθίου ἀνὰ πέντε (5) πραγματοποιηθέντα τοιαῦτα. Ὁ ὑπολογισμὸς οὗτος ἐφαρμόζεται, ἐφ' ὅσον ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας δὲν προβλέπονται ἄλλως τὰ τῆς καταβολῆς τοῦ δώρου εἰς τοὺς μισθωτοὺς τούτους.

2) Εἰς τοὺς ὑπαλλοχρωματιστάς, ναυπηγοξυλουργούς, ματσακονιστὰς καὶ λιθητοκαθαριστὰς ἁτμοπλοίων τὸ δῶρον θέλει καταβληθῆ κατὰ τὰ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 1 (παράγραφος 4) καὶ 2 (παράγραφος 1) τῆς παρούσης ὁριζόμενα. Διὰ τοὺς ἀνωτέρω τὰ καταβλητέα ἡμερομίσθια τοῦ δώρου δὲν δύνανται νὰ ὑπερβοῶν τὰ τέσσαρα (4) κατὰ χρονικὸν διάστημα μηνός. Τὰ ἐγκεκριμένα ἐργατικὰ τιμολόγια τῶν ὑπαλλοχρωματιστῶν καὶ ματσακονιστῶν προσαυξάνονται κατὰ ποσοστὸν 30% ἀπὸ 27.3.1969 μέχρι 10.4.1969.

3) Οἱ μονασκοὶ τῶν κέντρων διασκεδάσεως καὶ κοσμικῶν ταβερνῶν δικαιοῦνται τοῦ ἡμίσεος τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τῆς παρούσης προβλεπομένου δώρου καὶ ἐπὶ τὰς λοιπὰς ἐν αὐτῇ προυποθέσεις.

4) Θεατρικαὶ καὶ κινηματογραφικαὶ ἐπιχειρήσεις πρώτης προβολῆς ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλουν ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης εἰς ἕκαστον ταξιθέτην ἢ ταξιθέτριδα αὐτῶν δῶρον ἐκ δραχμῶν 1.125. Κινηματογραφικαὶ ἐπιχειρήσεις δευτέρας καὶ περαιτέρω προβολῶν ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλουν ὑπὸ τὰς αὐτὰς προυποθέσεις δῶρον ἐκ δραχμῶν 975.

5) Τὸ δῶρον Πάσχα 1969 τῶν ἀρτεργατῶν, τηρουμένων τῶν διατάξεων τῆς παρούσης, ὑπολογίζεται βάσει τοῦ πράγματι καταβαλλομένου αὐτοῖς ἡμερομισθίου, προσηυξημένου κατὰ τὴν ἀξίαν 1.280 γραμμαρίων λευκοῦ ἄρτου, δι' ὅσους δικαιοῦνται τοιούτου δυνάμει τῶν ἰσχυόντων διατάξεων.

6) Ἕκαστος τῶν ὁδηγῶν ἐπιβατηγῶν ἀγοραίων αὐτοκινήτων (ταξὶ καὶ ἀγοραίων) δικαιοῦται πρὸς ἀπόληψιν δώρου νὰ εἰσπράττῃ ὁλόκληρον τὴν χορηγηθησομένην λόγῳ τῶν ἑορτῶν Πάσχα ἐ.ἔ. αὔξησιν τῆς ἀτόπου τῆς σημαίας τοῦ μετρητοῦ. Ἐπὶ πλέον οὗτοι δικαιοῦνται παρὰ τῶν ἐκμισθωτῶν τὸ αὐτοκίνητον, ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης, ποσοῦ τῶν δραχμῶν τετρακοσίων ἑβδομήκοντα πέντε (475), ἐξαιρέσει ἐκείνων, οἵτινες διὰ ρητῆς συμφωνίας μετὰ τοῦ ἰδιοκτήτου συνδέονται μετ' αὐτοῦ διὰ σταθερᾶς μισθώσεως πράγματος.

Εἰς ἃς περιπτώσεις δὲν ἤθελε παρασχεθῆ δικαίωμα εἰσπράξεως τῆς αὐξήσεως ταύτης ἢ προκειμένου περὶ ὁδηγῶν αὐτοκινήτων στερουμένων μετρητοῦ, δικαιοῦνται οὗτοι νὰ λάβουν δῶρον παρὰ τοῦ ἐκμισθωτοῦ τὸ αὐτοκίνητον καὶ ὑπὸ τὰς προυποθέσεις τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης δραχμὰς 1.200, συμπεριζομένων εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο τοῦ τυχὸν εἰσπραχθησομένου παρ' αὐτῶν διὰ τὰς ἑορτὰς Πάσχα δικαιώματος ἐκκινήσεως. Τοῦ τελευταίου τούτου ποσοῦ δικαιοῦται καὶ ἕκαστος τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων ἐκκενώσεως δώρου,

ἐφ' ὅσον ἀμείβεται διὰ ποσοστῶν ἢ κατ' ἀποκοπήν.

Ἄρθρον 6

1) Πρὸς τὸν σκοπόν, ὅπως τύχουν δώρου καὶ οἱ σερβιτόροι καὶ βοηθοὶ τῶν ἑστιατορίων, ζυθοστασίων, ὀινομαγειρείων, ψητοπωλείων, ταβερνῶν, κοσμικῶν κέντρων διασκεδάσεως, καφενείων, καφεζαχαροπλαστείων, ἀναψυκτηρίων, ζυχειροπλαστείων, γαλακτοπωλείων καὶ λοιπῶν συναφῶν καταστημάτων, ὡς καὶ τὸ προσωπικὸν τῶν ξενοδοχείων τὸ ἀμειβόμενον διὰ συμβολικοῦ μισθοῦ καὶ ποσοστοῦ ὑπηρεσίας, τὰ κεκανονισμένα ποσοστὰ ἀμοιβῆς των αὐξάνονται ἀπὸ 15% εἰς 22%, ἀπὸ 12% εἰς 20% καὶ ἀπὸ 10% εἰς 17% διὰ τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ 7.4.1969 μέχρι 21.4.1969, εἰδικῶς δὲ διὰ τὰς κοσμικὰς ταβέρνας, κέντρα διασκεδάσεως, ἐξοχικὰ κέντρα καὶ ψητοπωλεῖα ἀπὸ 12.4.1969 μέχρι 20.4.1969.

Τὸ προϊὸν τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω αὐξήσεως κατανέμεται μεταξὺ τῶν δικαιούχων κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν, καθ' ἣν κατανέμεται καὶ ἡ τοιαύτη ἐκ ποσοστῶν ἀμοιβὴ αὐτῶν.

Οἱ ἀνωτέρω διὰ τύχουν ἐπὶ πλέον καὶ τοῦ ὑπὸ τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων προβλεπομένου ἠλαττωμένου ἢ συμβολικοῦ μισθοῦ εἰς χρῆμα.

Κατὰ τὰ αὐτὰ ποσοστὰ καὶ διὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα, ἤτοι ἀπὸ 7.4.1969 μέχρι 21.4.1969, αὐξάνονται τὰ δικαιώματα ὑπηρεσίας τοῦ ἐπὶ τῆς περιποιήσεως προσωπικοῦ τῆς Διεθνοῦς Ἑταιρείας Κλινοπαιδῶν. Εἰς περίπτωσιν ὅμως, καθ' ἣν τοῦτο διὰ τοῦ καταβαλλομένου αὐτῷ εἰς χρῆμα μισθοῦ καὶ τοῦ προϊόντος τῆς ἀνωτέρω αὐξήσεως δὲν ἤθελε καλύπτει τοὺς ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24/1969 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Α.Δ.Α. Ἀθηνῶν καθοριζομένους μισθοὺς ἀσφαλείας, ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης εἰς καταβολὴν ἑκάστῳ τῆς ἐπὶ ἔλαττον διαφορᾶς, ἐφαρμοζομένων κατὰ τὰ λοιπὰ ἀναλόγως τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης.

3) Πρὸς τὸν σκοπόν, ὅπως τύχῃ τοῦ διὰ τῆς παρούσης χορηγουμένου δώρου καὶ τὸ ἐπὶ ποσοστοῖς μόνον ἀμειβόμενον προσωπικὸν τῶν κουρείων καὶ κομμωτηρίων αὐξάνονται κατὰ 30% ἀπὸ 5.4.1969 μέχρι 19.4.1969 αἱ τιμαὶ τῶν κουρευτικῶν καὶ λοιπῶν ἐν τοῖς ὡς ἄνω καταστήμασι παρεχομένων ὑπηρεσιῶν. Τὸ ἐκ τῆς αὐξήσεως ταύτης ποσὸν μετὰ τὴν ἐξ αὐτοῦ παροχὴν 270 δραχμῶν δι' ἕκαστον βοηθὸν κουρείου καὶ 300 δραχμῶν δι' ἕκαστον βοηθὸν κομμωτηρίου θέλει κατανεμηθῆ κατ' ἰσομοιρίαν μεταξὺ πάντων τῶν τεχνιτῶν καὶ τεχνιτριῶν ἑκάστου κουρείου ἢ κομμωτηρίου, ἀποκλειομένων τῶν προσωπικῶς ἐργαζομένων ἐργοδοτῶν, ἐφ' ὅσον οὗτοι ἀπασχολοῦν πλέον τοῦ ἑνὸς τεχνίτας. Εἰς περίπτωσιν συμμετοχῆς τῶν ἐργοδοτῶν εἰς τὸ προϊὸν τῆς ἀνωτέρω αὐξήσεως τὰ δῶρα τῶν βοηθῶν ἀφαιροῦνται ἐκ τοῦ μεριδίου τούτων.

Κουρεῖα ἢ κομμωτήρια, ἅτινα δὲν ἤθελον αὐξήσει κατὰ τὰ ἀνωτέρω τὰς τιμάς, ὑποχρεοῦνται ὅπως καταβάλλουν εἰς ἕκαστον τῶν ἐν αὐτοῖς ἀπασχολουμένων ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης ὡς δῶρον ποσὸν δραχμῶν 1.200 διὰ τοὺς τεχνίτας, δραχμῶν 1.000 διὰ τὰς τεχνίτρας, δραχμῶν 250 διὰ τοὺς βοηθοὺς κουρείων καὶ δραχμῶν 300 διὰ τοὺς βοηθοὺς κομμωτηρίων.

4) Πρὸς ἀπόληψιν δώρου ἐπὶ τοῦ ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένου προσωπικοῦ τῶν ἐν τῇ χώρᾳ λειτουργουσῶν ἐπιχειρήσεων λουτρῶν καθαριότητος, ἰαματικῶν καὶ θαλασσίων αὐξάνονται κατὰ ποσοστὸν 25% αἱ τιμαὶ τῶν εἰσιτηρίων ἀπὸ 7.4.1969 μέχρι 21.4.1969. Τὸ ἐκ τῆς αὐξήσεως ταύτης προερχόμενον προϊὸν διανεμηθήσεται κατ' ἰσομοιρίαν μεταξὺ τοῦ ὡς εἴρηται προσωπικοῦ.

5) Ἐπίσης πρὸς παροχὴν τοῦ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένου δώρου εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν στιλβωτηρίων αὐξάνονται ἀπὸ 7.4.1969 μέχρις 21.4.1969 κατὰ ποσοστὸν 30% αἱ τιμαὶ τοῦ στιλβώματος, τὸ ἐκ τῆς αὐξήσεως δὲ ταύτης συγκεντρούμενον ποσὸν διανεμηθήσεται κατ' ἰσομοιρίαν μεταξὺ πάντων τῶν ἐν ἑκάστῳ καταστήματι ἐργαζομένων στιλβωτῶν.

6) Εἰς ἕκαστον ἐκ τοῦ ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένου προσωπικοῦ τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου καὶ ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, εἰς τοὺς ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένους εἰσπράκτορας καὶ παραγωγοὺς (πλασιὲ) τῶν πάσης μορφῆς ἐπιχειρήσεων τοὺς ἀπασχολουμένους παρ' ἑνὶ μόνῳ ἐργοδότῃ, ὡς καὶ τοὺς ζυγιστὰς τῶν δημοτικῶν στατήρων, χορηγεῖται ὑπὸ τὰς ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς παρούσης προϋποθέσεις δῶρον ἐκ δραχμῶν 1.175 διὰ τοὺς ἄρρενας καὶ 1.075 διὰ τὰς θήλεις, ἐκτὸς ἐὰν ὑπὸ τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων, ἐσωτερικῶν κανονισμῶν ἢ ἄλλων σχετικῶν διατάξεων προβλέπεται ἡ χορήγησις μεγαλυτέρου ποσοῦ δώρου.

7) Πρὸς ἀπόληψιν δώρου ὑπὸ τῶν ἀπασχολουμένων εἰς μὴ μόνιμον ἐργοδότην καὶ ἐπὶ τιμολογίῳ ἢ κατὰ μονάδα ἐργασίας ἀμειβομένων, ὡς ἐκδορεοσφαγέων, ἐργατῶν κατεργασίας ἐντέρων, συντηρητῶν ζώων, ἐλαιοσυντηρητῶν, καραγωγέων, ραπτεργατῶν, φορτοεκφορτωτῶν, μὴ διεπομένων ὑπὸ τῆς περὶ φορτοεκφορτωτῶν λιμένος ἢ ξηρᾶς κειμένης νομοθεσίας κλπ. αὐξάνονται τὰ νομίμως ἐγκεκριμένα ἢ συμπεφωνημένα τιμολόγια ἀμοιβῆς

αὐτῶν κατὰ 30% ἀπὸ 7.4.1969 μέχρι καὶ τῆς 21.4.1969, εἰδικῶς δὲ τῶν ραπτεργατῶν ἀπὸ 29.3.1969 μέχρι καὶ τῆς 12.4.1969.

8) Οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς τας φορτοεκφορτωτικὰς ἐργασίας λιμένων καὶ πόλεων καὶ τῶν ὁποίων οἱ ὅροι ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς διέπονται ὑπὸ τῶν ἄρθρων 37 καὶ 39 τοῦ ν. 3239/1955 θὰ τύχωσι δώρου κατὰ τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 35120/2193/4.4.1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ τροποποιήσεως, συμπληρώσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων περὶ δώρου λόγῳ ἑορτῶν τῶν εἰς τὰς φορτοεκφορτωτικὰς ἐργασίας ἀπασχολουμένων» (Φ.Ε.Κ. 316, τεῦχος Β' τῆς 22.5.1966).

9) Τὸ εἰς τοὺς ἐργάτας Κηπευτικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἐλευθέρας Ζώνης Θεσσαλονίκης καταβλητὸν ὑπὸ τὰς ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς παρούσης προϋποθέσεις δῶρον ὑπολογισθήσεται βάσει τοῦ τεκμαρτοῦ αὐτῶν ἡμερομισθίου ἐπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α.

10) Τοῦ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένου δώρου δικαιοῦνται ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 καὶ τὸ πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ οἴκου τοῦ ἐργοδότου ἀπασχολούμενον προσωπικὸν (βοηθοί, θαλαμηπόλοι, παιδαγωγοί, κηπουροί, μάγειροι κλπ), ὑπολογιζομένου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν εἰς χρῆμα μόνον καταβαλλομένων ἑκάστῳ μηνιαίων ἀποδοχῶν. Εἰδικῶς διὰ τὰς οἰκιακὰς βοηθούς, ἀνεξαρτήτως ἡλικίας, τὸ δῶρον τοῦτο δὲν δύναται νὰ εἶναι κατώτερον τῶν δραχμῶν 300, μειούμενον ἀναλόγως δι' ἀπασχόλησιν ἐλάσσονα τῆς ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης ὁριζομένης χρονικῆς περιόδου.

Ἄρθρον 7

1) Τοῦ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένου δώρου καὶ ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις καὶ διαιρίσεις δικαιοῦνται καὶ οἱ μισθωτοὶ τῶν γεωργοκτηνοτροφικῶν ἐπιχειρήσεων (βοοστασίων, λαχανοκήπων, ἀνθοκήπων, κτηνοτροφείων κλπ.), ἐφ' ὅσον αἱ σχέσεις τούτων διέπονται ὑπὸ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ἄλλων πράξεων ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 παραγράφῳ 3 τῆς παρούσης ἀναφερομένων ἢ ἰσχυόντα εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α.

2) Ὡσαύτως δικαιοῦνται τοῦ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένου δώρου τὸ προσωπικὸν τῶν γεωργοκτηνοτροφικῶν ἐργασιῶν τῶν ἀσκουμένων ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, ἀνωνύμων ἑταιρειῶν, συνεταιριστικῶν ὀργανώσεων καὶ λοιπῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀνεξαρτήτως τῆς ἐπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ τοῦ καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν των διὰ συλλογικῶν συμβάσεων κλπ.

Ἄρθρον 8

1) Ἐπιχειρήσεις, αἵτινες λόγῳ οἰκονομικῶν δυσχερειῶν ἤρχησαν ἀπὸ 27.12.1968 καὶ ἐφεξῆς μέχρι δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, δύνανται νὰ καταβάλουν τὸ διὰ τῆς παρούσης προβλεπόμενον δῶρον μειωμένον κατὰ τὸ ἥμισυ, ἐὰν ἤρχησαν συναχῶς καὶ ὁλοκληρωτικῶς ἐπὶ χρόνον πλέον τοῦ μηνός, κατὰ δὲ τὰ 2/3 αὐτοῦ, ἐὰν ἤρχησαν πλέον τῶν δύο μηνῶν ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ χρονικοῦ διαστήματος.

2) Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν λόγῳ ἐπιχειρήσεων, ὅπερ ἐξηκολούθησε παρέχον τὰς ὑπηρεσίας παρὰ τὴν ἀργίαν τῆς ἐπιχειρήσεως.

Ἄρθρον 9

1) Ἡ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένη ἐκτακτος οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις (δῶρον) ὑπόκειται, ὡς καὶ αἱ τακτικαὶ ἀποδοχαί, εἰς πάσας τὰς ὑπὲρ τῶν εἰκείων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν καὶ λοιπῶν Ὀργανισμῶν ἢ Λογαριασμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς (πλὴν τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας) κεκανονισμένας κρατήσεις καὶ εἰσφοράς, καταβλητέας εἰς τέσσαρας (4) ἰσοπόσους μηνιαίας δόσεις, ἐξ ὧν ἡ πρώτη μέχρι τῆς 31.5.1969.

Ἄρθρον 10

1) Τὸ διὰ τῆς παρούσης χορηγούμενον δῶρον, ὅπερ ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἐπιτρέπεται νὰ καταβληθῇ εἰς εἶδος, ἀλλὰ εἰς χρῆμα μόνον, τυγχάνει καταβλητέον μέχρι τῆς 10.4.1969, δύναται δὲ νὰ περιορισθῇ διὰ μὲν τοὺς λαμβάνοντας μηνιαίων μισθῶν ἢ μισθῶν καὶ ποσοστὰ εἰς 5.000 δραχμάς, τοῦ ποσοῦ τούτου μειουμένου ἀναλόγως δι' ἀπασχόλησιν ἐλάσσονα τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης ὁριζομένης χρονικῆς περιόδου, διὰ δὲ τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἢ κατὰ μονάδα ἐργασίας ἢ ἐπὶ ποσοστοῖς ἢ κατ' ἄλλο σύστημα κυμαινομένων ἀποδοχῶν, ὡς διὰ μικτοῦ συστήματος (βασικὸν ἡμερομίσθιον μετὰ προσθέτων ἀμοιβῶν βάσει παραγωγῆς ἢ ηὐξημένης ἀποδόσεως κλπ.) ἀμειβομένους, εἰς δραχμὰς 180 διὰ τοὺς ἄρρενας, εἰς δραχμὰς 150 διὰ τὰς θήλεις καὶ εἰς δραχμὰς 80 διὰ τοὺς μαθητευομένους ἀμφοτέρων τῶν φύλων ἀνὰ ἕκαστον ἡμερομίσθιον δώρου.

2) Ὁ ἀνωτέρω περιορισμὸς δὲν δύναται νὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς εἰς ἃς περιπτώσεις τὰ δῶρα Χριστουγέννων καὶ Πάσχα κατεβάλλοντο μέχρι τοῦδε, εἴτε ἐκ συμβατικῆς ὑποχρεώσεως ἢ συνηθείας, εἴτε δυνάμει ὑποχρεωτικοῦ κανόνος δικαίου, βάσει ὑψηλοτέρων ποσῶν ἀποδοχῶν.

Ἄρθρον 11

Αἱ διατάξεις τῆς παρούσης δὲν ἔχουν ἐφαρ-

μογήν εἰς τὰς κάτωθι περιπτώσεις:

α) Ἐπὶ ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων, ἐκτὸς τῶν ἐν ἄρθρῳ 7 ἀναφερομένων γεωργικῶν ἢ κτηνοτροφικῶν ἐργασιῶν.

β) Ἐπὶ τῶν κατ' οἶκον ἐργαζομένων εἰς κωμοπόλεις (Δήμους ἢ Κοινότητας) πληθυσμοῦ κάτω τῶν ἓξ χιλιάδων (6.000) κατοίκων.

γ) Ἐπὶ τῶν ἐπὶ ποσοστοῖς ἡμεδομένων μισθωτῶν, πλὴν τῶν ἐν τοῖς προηγουμένοις ἐξαιρέσεων.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Μαρτίου 1969

—

20/σικ / 712 1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν

Περὶ χορηγήσεως δώρου ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα 1969 εἰς τοὺς συνταξιούχους καὶ βοηθηματούχους τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 208 τῆς 22 Μαρτίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: α) Τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4577/1966. 6) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 5245/25.11.1950 ἀπόφασιν τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἰδόντες τὰ ἀνωτέρω, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν παροχὴν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἐπικειμένων ἑορτῶν τοῦ Πάσχα 1969:

Ι. α) Εἰς ἕκαστον τῶν κατὰ τὴν 12.4.1969 συνταξιούχων καὶ βοηθηματούχων (τύπου συντάξεως) τῶν Ὀργανισμῶν κυρίας καὶ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως, ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν, δώρου ἴσου πρὸς τὸ ποσὸν τοῦ ἡμίσεος μιᾶς μηνιαίας συντάξεως ἢ ἑνὸς μηνιαίου βοηθήματος μετὰ τῶν ἀναλογούντων πάσης φύσεως ἐπιδομάτων.

Τοῦ κατὰ τ' ἀνωτέρω δώρου δικαιοῦνται ἐπίσης καὶ οἱ συνταξιοῦχοι ἢ βοηθηματοῦχοι (τύπου συντάξεως) τῶν ὡς ἄνω Ὀργανισμῶν, δι' οὓς θέλει ἐκδοθῇ ἀπόφασις περὶ ἀπονομῆς συντάξεως μετὰ τὴν 12.4.1969, ἐφ' ὅσον ἡ ἔνωσις τῆς συνταξιοδοτήσεως ἐπέρχεται εἰς τὸ μεταξὺ καὶ 12 Ἀπριλίου 1969 χρονικὸν διάστημα.

Εἰς τοὺς συνταξιούχους ἢ βοηθηματούχους (τύπου συντάξεως), ὧν ἡ συνταξιοδότησις ἔλαβεν ἔναρξιν ἐντὸς τοῦ διὰ 25 Δεκεμβρίου 1968 μέχρι καὶ 12 Ἀπριλίου 1969 χρονικοῦ διαστήματος, θὰ καταβληθῇ ὡς δῶρον ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ 1/30 τῆς μηνιαίας συντάξεως ἢ βοηθήματος δι' ἕκαστον πλήρες ἐπταήμερον συνταξιοδοτήσεως αὐτῶν κατὰ τὸ διὰ 25.12.1968 μέχρι καὶ 12.4.1969 χρονικὸν διάστημα, μὴ ἐπιτρεπομένης πάντως τῆς καταβολῆς ὡς δώρου ποσοῦ ὑπερβαίνοντος τὸ ἥμισυ μιᾶς μηνιαίας συντάξεως ἢ ἑνὸς μηνιαίου βοηθήματος.

β) Ἐν περιπτώσει συρροῆς συντάξεων ἢ βοηθημάτων (τύπου συντάξεως) ἐκ πλείονων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν κυρίας ἀσφαλίσεως ἁρμοδιότητος τοῦ ἡμετέρου Ὑπουργείου τὸ δῶρον καταβάλλεται ἐκ μιᾶς μόνον πηγῆς καὶ ἰσοῦται πρὸς τὸ ἥμισυ τῆς λαμβανομένης μεγαλυτέρας συντάξεως ἢ βοηθήματος, καταναλισκόμενον κατ' ἰσομοιρίαν μεταξὺ τῶν συνταξιοδοτούντων Ὀργανισμῶν.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ καταβολὴ εἰς τὸν δικαιοῦχον ἄλλου τοῦ δώρου ἐνεργεῖται ἀμέσως παρὰ τοῦ παρέχοντος τὴν μεγαλυτέραν κατὰ ποσὸν σύνταξιν ἢ βοήθημα Ὀργανισμοῦ, δικαιουμένου τούτου νὰ ἀναζητήσῃ παρὰ τῶν λοιπῶν συνταξιοδοτούντων Ὀργανισμῶν τὰ κατ' ἀναλογίαν τῆς παρούσης ἀναλογοῦντα καὶ βαρύνοντα τούτους ποσά, μὴ ἐπιβαρυνομένου πάντως, ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει, ἑκάστου τῶν Ὀργανισμῶν τούτων διὰ ποσοῦ μείζονος τοῦ ἡμίσεος τῆς παρ' αὐτοῦ καταβαλλομένης μηνιαίας συντάξεως.

γ) Ἐν περιπτώσει συρροῆς συντάξεως ἢ βοηθήματος (τύπου συντάξεως) εἴτε μόνων ἐξ ἑνὸς Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως καὶ ἑνὸς Ὀργανισμοῦ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως εἴτε μόνων ἐκ δύο Ὀργανισμῶν ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως, ἁρμοδιότητος τοῦ ἡμετέρου Ὑπουργείου, τὸ δῶρον καταβάλλεται καὶ ἐκ τῶν δύο πηγῶν.

δ) Ἐν περιπτώσει συρροῆς συντάξεως ἢ βοηθήματος (τύπου συντάξεως) ἐξ ἑνὸς Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως καὶ δύο Ὀργανισμῶν ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως ἁρμοδιότητος τοῦ ἡμετέρου Ὑπουργείου τὸ δῶρον καταβάλλεται παρὰ τοῦ Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως, προκειμένου δὲ περὶ δώρου παρὰ τῶν Ὀργανισμῶν ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως ἰσχύουν κατ' ἀναλογίαν τὰ ἀ-

γοτέρου ἐν ἐδαφ. β' ὁριζόμενα.

ε) Ἐν περιπτώσει συρροῆς συντάξεων ἢ ἐπιδόματος ἑνὸς τύπου συντάξεως ἢ ἐξ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως καὶ τοῦ Δημοσίου τὸ δῶρον θὰ καταβληθῇ ἐπὶ τοῦ συνταξιοδοτοῦντος Ὀργανισμοῦ. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ἐὰν τὸ ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ καταβλητέον δῶρον εἶναι κατώτερον κατὰ ποσὸν ἐκείνου, ὅπερ θὰ ἐλάμβανεν ὁ δικαιοῦχος ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, τὴν ἐπὶ πλέον διαφορὰν λαμβάνει ὁ συνταξιοῦχος παρὰ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, ἐξ οὗ λαμβάνει τὴν σύνταξίν του ἐπὶ τῇ προσαγωγῇ βεβαιώσεως τοῦ οἰκείου Ὀργανισμοῦ, ἐμφαινούσης τὸ καταβληθὲν αὐτῷ παρὰ ταύτου ποσὸν δώρου.

στ) Ἐν περιπτώσει συρροῆς συντάξεων παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. κατ' ἐφαρμογὴν τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς αὕτη ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν. 1476/1965, τὸ δῶρον ὑπολογίζεται ἐπὶ τῆς μεγαλυτέρας συντάξεως.

ΙΙ. Κατ' ἐξαίρεσιν ἐν περιπτώσει συρροῆς συντάξεων ἢ ἐπιδόματος ἐκ πλειόνων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν, ἐξ ὧν ὁ εἰς λόγῳ οἰκονομικῆς ἀδυναμίας δὲν καταβάλλει τὸ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπόμενον δῶρον εἰς μέρος τῶν συνταξιούχων του, τοῦτο καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ ἑτέρου Ὀργανισμοῦ ἢ τῶν ἑτέρων Ὀργανισμῶν κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἐδαφίοις β', γ' καὶ δ' τῆς προηγουμένης παραγράφου 1 ὁριζόμενα.

ΙΙΙ. Εἰς ἕκαστον τῶν ὑπὸ τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἐπιδοτουμένων ἢ ἐπιδοτηθέντων λόγῳ ἀσθενείας ἰσφαλισμένων κατὰ τὸ ἀπὸ 25 Δεκεμβρίου 1968 μέχρι καὶ 12 Ἀπριλίου 1969 χρονικὸν διάστημα θὰ καταβληθῇ ὡς δῶρον ποσὸν ἴσον πρὸς ἓν ἡμερήσιον ἐπίδομα ἀσθενείας ἀνὰ ἕκαστον ἐπιδόμενον ἐπιδοτηθείσης ἀσθενείας ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἀπὸ 25 Δεκεμβρίου 1968 μέχρι καὶ 12 Ἀπριλίου 1969 χρονικοῦ διαστήματος, μὴ ἐπιτρεπομένης πάντως τῆς καταβολῆς ὡς δώρου ποσοῦ ὑπερβαίνοντος τὰ 15 ἡμερήσια ἐπιδόματα ἀσθενείας. Διὰ χρονικὸν διάστημα μικρότερον τοῦ 7ημέρου καταβάλλεται ἀνάλογον κλάσμα.

Ὡς ἐπίδομα διὰ τῶν ὑπολογισμῶν τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω δώρου νοεῖται τὸ παρ' ἑκάστου ἐπιδοματοῦχου λαμβανόμενον ἡμερήσιον ἐπίδομα ἀσθενείας μετὰ τῶν τυχὸν ἐπὶ τούτου προσαυξήσεων (λόγῳ ἐγκυμοσύνης κλπ.).

ΙV. Ἡ καταβολὴ τοῦ περὶ οὗ ἡ παροῦσα δώρου θὰ ἀρχίσει ἀπὸ τῆς 26 Μαρτίου 1969.

V. Τὸ δῶρον, περὶ οὗ ἡ παροῦσα, ἀπαλλάσσεται πάσης ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου καὶ τρίτων κρατήσεως, ὡς καὶ ὑπὲρ οἱουδήποτε Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, ὑποκειμένων μόνον κατὰ περίπτωσιν εἰς τὸν φόρον εἰσοδήματος καὶ τὰ ἀναλογοῦντα τέλη χαρτοσήμου, ἐφ' ὅσον ἐξ ἰδικῆς διατάξεως δὲν προβλέπεται ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τούτων.

VΙ. Τὸ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπόμενον δῶρον χορηγεῖται ἐφ' ὅσον καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ ἐπιτρέπει τοῦτο ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις ἑκάστου Ὀργανισμοῦ.

Πάντως ἡ μὴ χορήγησις τοῦ ὅλου ἢ μέρους τοῦ δώρου εἶναι δυνατὴ μόνον μετὰ ἠτιολογημένην ἀπόφασιν τοῦ Δ.Σ. τοῦ οἰκείου Ὀργανισμοῦ, ἐγκριθησομένην ὑφ' ἡμῶν κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4577/1966.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Μαρτίου 1969

—

Διορθώσεις ἡμαρτημένων

(Ε.Κ. τ. Α' ἀ. 49 τῆς 18 Μαρτίου 1969)

Εἰς τὸ ἐπ' ἀριθ. 87 ν.δ. τῆς 11.1.1969 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων 3170/1955 (Φ.Ε.Κ. 76Α') καὶ 4502/1966 (Φ.Ε.Κ. 54/Α')» δημοσιευθὲν εἰς τὸ ἐπ' ἀριθ. 5/Α /14.1.1969 Φ.Ε.Κ. (*) ἐπιφέρονται αἱ κάτωθι διορθώσεις:

α) Ἡ ἐν ἄρθρῳ 1 παράγρ. 1 φράσις: «Ἓν πλοῖον, μὴ ἐξαιρουμένων τῶν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κράτους...» διορθοῦται εἰς τὸ ὀρθόν: «Πᾶν πλοῖον, μὴ ἐξαιρουμένων τῶν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κράτους...».

β) Ἡ ἐν ἄρθρῳ 1 παράγραφος 6 φράσις: «Διὰ τὰς ἐκ τοῦ ναυτολογίου ὀφειλομένας...», διορθοῦται εἰς τὸ ὀρθόν: «Διὰ τὰς ἐκ τοῦ ναυτολογίου ὀφειλομένας...».

γ) Ἡ ἐν ἄρθρῳ 1 παράγραφος 24 φράσις: «... τῆς καθ' οἱονδήποτε τρόπον κατοχῆς ἢ διαθέσεως παρὰ τρίτου» διορθοῦται εἰς τὸ ὀρθόν: «... τῆς καθ' οἱονδήποτε τρόπον κατοχῆς ἢ διαθέσεως τούτων παρὰ τρίτου».

δ) Ἡ ἐν ἄρθρῳ 8 παράγραφος 2 φράσις: «προστίθεται παράγραφος 7, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως», διορθοῦται εἰς τὸ ὀρθόν: «προστίθεται παράγραφος ἐπ' ἀριθ. 7, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως».

ε) Ἡ ἐν ἄρθρῳ 10 φράσις: «Ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν. 3170/1955 καταργεῖται» διορθοῦται εἰς τὸ ὀρθόν: «Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν. 3170/1955 καταργεῖται».

στ) Ἡ ἐν ἄρθρῳ 1 παράγραφος 19 φράσις: «ἀπαγορεύεται ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος ἡ καταχώρισις...» διορθοῦται εἰς τὸ ὀρθόν «ἀπαγορεύεται ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος ἡ καταχώρησις...».

(*) ΕΕΔ 28, 340

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Δικαστικόν ένημον

Υπό της Συντάξεως

Από δύο συνάγονται εκ της μετά την ισχύν του (νέου) Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας διαμορφωθείσης νομολογίας των αρμοδίων διά την εκδίκασιν των εργατικών διαφορών (άρθρου 691 επ.) δικαστηρίων (Μονομελών Πρωτοδικείων) (Πρβλ. ΕΕΔ 28, 379 επ.) δεν υπάρχει ομοφωνία επί του προκύπτοντος ζητήματος άν διά τας ανωτέρου του ποσού των δραχμών 15.000 αγωγάς των εργαζομένων απαιτήται ή δεν απαιτήται δικαστικόν ένσημον.

Πάραν των δύο υποστηρίχθησαν διά την όρθην λύσιν του ζητήματος ενδιαφέρει απόφασις του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης (υπ' αριθ. 907/1968, Πρωτοδίκης ο κ. *Δημ. Μπουζούλας*), ή οποία, προς στήριξιν της αρνητικής γνώμης, επικαλείται χρήσιμα εκ των προπαρασκευαστικών εργασιών του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας στοιχεία, τα οποία καλόν είναι να προσεχθούν διά την λύσιν του ζητήματος.

Η απόφασις αύτη έχει ως εξής:

«Διά της υπό κρίσιν από 12.10.1968 αγωγής, ως αύτη διευκρινίσθη και περιορίσθη επ' ακροατηρίου (άρθρα 244, 246 Κ.Π.Δ.), αιτούνται διαφοραί αποδοχών εκ δραχμών 22.739 κλπ.... Ούτως έχουσα ή κρινομένη αγωγή είναι νόμιμος και δεόντως ωρισμένη, ερειδομένη εις τας προμνησθείσας διατάξεις και τας τοιαύτας του ν.δ. της 27.6/1.7.1932, των άρθρων 346, 648 και 653 του Α.Κ., 16 § 2, 691 επ., 178, 968 και 961 § 1 εδ. α' Κ.Π.Δ., έρευνητέα δε και κατ' ουσίαν αποβαίνει, μη υποκειμένη παραιτήσει και εις καταβολήν δικαστικού ενσήμου, καίτοι αίτείται ποσόν μείζον των 15.000 δραχμών. Και ναι μεν ταύτα δεν ορίζεται ρητώς υπό των διατάξεων των άρθρων 691 επ. του Κ.Π.Δ., εκ του επιδιωκομένου όμως σκοπού και της λογικής ερμηνείας αύτών σαφώς, κατά την κρίσιν ημών, προκύπτει ή ανωτέρω λύσις. Εν προκειμένω, η χρησιμοποίησις των διά την κατάρτισιν του νέου γενομένων προεργασιών, παρεμένει πάντοτε στοιχείον χρήσιμον και διαφωτιστικόν προς ανεύρεσιν της αληθούς εννοίας των διατάξεων αύτου και της θελήσεως του νομοθέτου (Α.Π. 120/1940, Όλομελείας, ΕΕΝ 7, 250). Αλλά και υπό το κράτος του συνόλου των διατάξεων και του σκοπού του καταργηθέντος νόμου ΓΘΟΔ' έγινετο δεκτόν υπό της ερμηνείας των δικαστηρίων, ότι δι' αύτου εθεσπίσθη ταχεία και ολιγοδάπανος, προς επίλυσιν των διαφορών των εργαζομένων, διαδικασία και δεν θα επετυγχάνετο ο σκοπός ούτος του νομοθέτου, εάν απητείτο ή καταβολή δικαστικού ενσήμου επί αξιώσεως υπερβαινούσης το ποσόν των 15.000 δραχμών (Πρωτοδικείου Αθηνών 2931/1950, ΕΕΝ ΙΗ', 57). Πρό της εισαγωγής του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας απεφασίσθη κατά την 93ην συνεδρίασιν της 24ης Νοεμβρίου 1956 της Αναθεωρητικής του άνω Κώδικος Επιτροπής (Πρακτικά Αναθεωρητικής Επιτροπής, σελ. 257) ή επεξεργασία σχεδίου νόμου «περί ενοποιήσεως αστικών τινων διαδικασιών», εν τω άρθρω δε 1 §§ 1 εδ. 1 τούτου περιελαμβάνοντο και αι εργατικαί διαφοραί, εις δε το άρθρον 35 του νομοσχεδίου ωρίζετο, ότι «επί των κατά τον παρόντα νόμον δικαζομένων υποθέσεων εφαρμόζονται αι εκάστοτε ισχύουσαι διατάξεις περί προσώπου, ενδίκων μέσων και δικαστικού ενσήμου, πλην των διαφορών των παραγράφων 1 - 4, 11 και 14 του άρθρου 1, αίτινες δεν υπόκεινται εις καταβολήν δικαστικού ενσήμου (πρβλ. Πρακτικά Αναθεωρητικής Επιτροπής, σελ. 271), ο δε Υπουργός Δικαιοσύνης, καθών τον λόγον, έσπευσεν εις την Επιτροπήν, «ότι είναι μέγιστον συμφέρον διά την απονομήν της δικαιοσύνης,, όπως και αι εν τω νομοσχεδίω διαλαμβανόμεναι διαφοραί κρίνωνται κατά μίαν σύντομον και πνευστικήν διαδικασίαν» (ένθ' ανωτ. σελ. 275). Τότε' αύτό υποστήριξε και μέλος της Επιτροπής, είπον ότι διά του νομοσχεδίου επιτυγχάνεται «οικονομία χρόνου και δαπάνης» (ένθ' ανωτ., σελ. 279). Ούτω συνεζητήθη το νομοσχέδιον και έγινε δεκτόν, τα δε άρθρον 35 εκρίθης, ως ανωτέρω υπό του Υπουργού διεστρώθη (πρβλ. ένθ' ανωτ., σελ. 302 και 327). Συνεζητήθησαν ακολούθως τα υπόλοιπα άρθρα του Κεφαλαίου περί εργατικών διαφορών και η Αναθεωρητική Επιτροπή επεφυλάχθη μόνον ως προς τας Επιτροπάς Συμβιβασμού (ένθ' ανωτ., σελ. 336 και 339), εισελθούσα εις την συζήτησιν άλλου Κεφαλαίου της Πολιτικής Δικονομίας.

Έκτοτε, καίτοι το άνω νομοσχέδιον δεν έγινε το νόμος του Κράτους, κατά τας λοιπάς εργασίας της Αναθεωρητικής Επιτροπής, ένεκα και της τελικής αριθμήσεως των άρθρων του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας, δεν έγινετο λόγος πλέον περί δικαστικού ενσήμου επί των εργατικών διαφορών ή περί τυχόν ανάγκης επιβολής τοιούτου και επ' αυτών, δι' ό και αι σχετικαί διατάξεις των άρθρων 691 επ. Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας, εμφανίζουσαι κενόν εν προκειμένω, όθεν, προς ανεύρεσιν της εννοίας αυτών και της αληθούς βουλήσεως του νομοθέτου, να χρησιμεύσωσι προς ερμηνείαν των αι εν τη ανωτέρω Επιτροπή συζητήσεις και σχόλιοι των μελών της και του αρμοδίου Υπουργού, αι κατά την κρίσιν ημών δύνηνται εις την άσκησιν αντιλήψιν ότι επί της διαδικασίας των εργατικών διαφορών δεν απαιτείται η καταβολή δικαστικού ενσήμου, δοθείς διότι δι' αγωγής αξιώσεως υπερβαινούσης το ποσόν των 15.000 δραχμών».

*

Οπωσδήποτε και διά να μη εμπνεύζωνται ανωμαλίαι περί το δίκαιον από της πρώτης εφαρμογής της νέας Πολιτικής Δικονομίας θα ήτο σκόπιμον να ρυθμισθή το θέμα νομοθετικώς.

Τον λόγον έχει το Υπουργείον Δικαιοσύνης, ή γνώμη του οποίου έχει άλλωστε εκδηλωθή (ΕΕΔ 28, 339).

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 28ος • Τεύχος 8ον (662)

Ἀθῆναι, 15 Ἀπριλίου 1969

ΘΕΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

[1) Ἡ πλήρης ἢ τελεία ἀπόδειξις, 2) ἡ ἀτελὴς ἀπόδειξις καὶ 3) ἡ πιθανολόγησις κατὰ τὸν Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας]

Ὑπὸ τοῦ κ. ΠΑΝΑΓ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ, Πρωτοδίκου

Εἰσαγωγή

Ἐν ἑκάστῃ δίκῃ δύνανται νὰ ἐγερθῶσι καὶ ἐγείρονται συνεχῶς δύο ζητήματα, τὸ μὲν περὶ τῆς ἐφαρμοστέας νομικῆς διατάξεως, τὸ δὲ περὶ τῆς ἀληθείας τῶν ἀναγκαίων πρὸς ἐφαρμογὴν αὐτῆς γεγονότων. Ἐκεῖνο μὲν διαγιγνώσκει καὶ ἄνευ τῆς βοηθείας τῶν διαδίκων ὁ δικαστής, τοῦτο δέ, ἤτοι τὴν ἀλήθειαν τῶν ἀμφισβητουμένων γεγονότων, δι' αὐτῶν μόνον δύναται οὗτος νὰ πληροφορηθῇ. Αἱ πρὸς τοῦτο φέρουσαι πράξεις τῶν διαδίκων καὶ ἐνέργειαι καλοῦνται «ἀπόδειξις». Ἡ ἀπόδειξις δέ, μεταξὺ τῶν ἄλλων, διαιρεῖται εἰς τελείαν ἢ ἀτελῆ ἀπόδειξιν. Καὶ τελεία ἢ ἄλλως πλήρης εἶναι ἡ ἀπόδειξις ἡ πείθουσα τὸν δικαστὴν ἐντελῶς, ἀτελὴς δὲ ἡ ἐναντία. Κατὰ γενικὸν κανόνα ἡ ἐφαρμογὴ νομικῶν διατάξεων ἀπαιτεῖ τελείαν ἀπόδειξιν, ἀλλὰ κατ' ἐξαίρεσιν ἀρκεῖ ἐνίοτε καὶ ἁπλῆ πιθανότης, ἤγουν βεβαίωσις (*Οἰκον. Πολ. Δικ.* § 164 σ. 294 καὶ 297). Ὁ Κώδιξ τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, μὴ ἀπομακρυνόμενος τῆς προϊσχυσάσης ταυτήτης καὶ διαλαμβάνων περὶ πιθανολογήσεως, διατηρεῖ ἀμφότερα τὰ εἴδη ταῦτα τῆς ἀποδείξεως, περὶ ὧν, καὶ τῆς πιθανολογήσεως, γενήσεται κατωτέρω σύντομος σκιαγράφησις.

1. Ἡ πλήρης ἀπόδειξις

Τὸ ἄρθρον 356 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας διακελεύει, ὅτι τὸ δικαστήριον κρίνει ἐλευθέρως τὰ ἀποδεικτικὰ μέσα καὶ ἀποφαίνεται κατὰ συνείδησιν περὶ τῆς ἀληθείας τῶν ἰσχυρισμῶν, ἐξαιρουμένων ὅμως τῶν ἐν τῷ νόμῳ ρητῶς ὁριζομένων περιπτώσεων. Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης προκύπτει σαφῶς ἡ ἐν τῇ θεωρίᾳ ἀναπτυχθεῖσα ἀρχὴ τῆς ἠθικῆς ἀποδείξεως, περὶ ἧς τὸ ἄρθρον 256 τῆς προϊσχυσάσης Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ τὸ ἄρθρον 177 Κώδικος Ποινικῆς Δικονομίας, βάσει τῆς ὁποίας ἀρχῆς τὰ δικαστήρια δὲν εἶναι ὑποχρεωμένα κατ' ἀρχὴν ν' ἀκολουθῶσι νομικοὺς κανόνας ἀποδείξεων. Περιπτώσεις δέ, καθ' ἃς ὁ δικαστὴς μόνον κατ' ἐξαίρεσιν, ὡς εἴρηται, δεσμεύεται ἐκ τῶν ἀποδείξεων, καθ' ἃ ὑποχρεωμένος ν' ἀκολουθήσῃ τοὺς περὶ τούτων κανόνας, εἶναι, κατὰ τὸν Κώδικα, ὅταν ὁρίσηται πλήρης ἀπόδειξις τῶν ἰσχυρισμῶν τῶν διαδίκων, τοῦθ' ὅπερ συμβαίνει: Α) Ἐπὶ τῆς γενομένης προφορικῶς ἢ ἐγγράφως ἐνώπιον τοῦ δικάζοντος δικαστηρίου ἢ τοῦ ἐντεταλμένου δικαστοῦ ὁμολογίας τοῦ διαδίκου, ἥτις ἀποτελεῖ πλήρη κατὰ τοῦ ὁμολογήσαντος ἀπόδειξιν (ἄρθρον 368 § 1 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, πρβλ. ἄρθρον 264 Πολιτικῆς Δικονομίας). Β) Ἐπὶ τοῦ δοθέντος ἐξωδίκου ὅρκου, ὅστις ἀποτελεῖ πλήρη ἀπόδειξιν, ἀποκλειομένης τῆς ἀνταποδείξεως (ἄρθρον 447 § 1 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας). Εἰσήχθη, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου § 1 ἐδάφ. 6' Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ὅτι, καταδικασθέντος τοῦ ὁμόσαντος ἐπὶ ψευδορκίᾳ, ἀνατρέπεται ἡ ἀποδεικτικὴ δύναμις τοῦ ὅρκου. Γ) Ἐπὶ τοῦ δοθέντος ἐκτιμητικοῦ ὅρκου κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 448 §

2 Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας, ήτις παραπέμπει ως πρός τάς συνεπείας τής δόσεως ή μή έμπροθέσμου δόσεως τού έκτιμητικού όρκου εις την ανωτέρω διάταξιν τού άρθρου 447. Δ) Έπί τών δημοσίων έγγράφων έγγωρίων καί άλλοδαπών, περί ών τά άρθρα 455 § 1 καί 456 - 458 Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας. Ε) Έπί τών ιδιωτικών, συντεταγμένων κατά τούς νομίμους τύπους, έγγράφων, έφ' όσον άναγνωρίσθη καί άπεδείχθη ή γνησιότης των (άρθρον 462 Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας). ΣΤ) Έπί τών έν άρθρω 461 εδαφ. 1 καί 2 Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας αναφερομένων βιβλίων, συντεταγμένων κατά τούς νομίμους τύπους ύπό τών εμπόρων, έπαγγελματιών, δικηγόρων κλπ. ύπό τάς έν αύτώ διακρίσεις (όρα Σταυροπούλου, Έρμηνεία Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας, ύπ' άρθρον 356). Ή έκθεσις αύτοψίας έκτιμάται έλευθέρως καί κατά τά άρθρα 371 έπόμ., 382 Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας δέν άποτελεί, ώς σαφώς συνάγεται, πλήρη άπόδειξιν (όρα Εισηγητικήν Έκθεσιν Ε' 18, Κ. Μπέη, Διαδικασίαι ένώπιον τού Μονομελούς Πρωτοδικείου, σ. 123, contra Σταυρόπουλος, ύπ' άρθρον 356 § 48, άρθρον 280 Πολιτικής Δικονομίας). Έπίσης ή γνωμοδότησις τών πραγματογνωμόνων κατά τόν Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας έκτιμάται έλευθέρως (άρθρον 404 Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας. Μπέη, 128), ένώ κατά τό άρθρον 298 §§ 1 καί 2 Πολιτικής Δικονομίας ήτο υποχρεωτική διά τά δικαστήρια (Α.Π. 455/1965), έφ' όσον έγένετο ύπό τριών πραγματογνωμόνων καί πρός λύσιν τού ζητήματος άπητείτο ιδιάζουσα έμπειρία κλπ. Ζ) Πλήρη άπόδειξιν, ισοδυναμούσαν πρός δικαστικήν όμολογίαν, άποτελεί, κατ' ορθήν έννοιαν τών διατάξεων τού άρθρου 281 Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας, ή έρημοδικία τού έναγομένου, ής υφισταμένης θεωρούνται ώμολογημένοι οί ισχυρισμοί τού ένάγοντος καί δέν διατάσσεται περί αύτών άπόδειξις, πλήν έάν πρόκειται περί γεγονότων, διά τά όποία δέν συγχωρείται όμολογία ή όσάκις δέν λαμβάνεται ύπ' όψιν ή έρημοδικία τού έναγομένου ή καί τού ένάγοντος, έρευνωμένης τής ύποθέσεως (όλίγα άρθρα 486 § 1, 622 § 1, 635 § 1, 712, 725, 743, 800 § 2 καί άλλα Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας καί 63 § 7 Εισαγωγικού Νόμου Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας). Είρήσθω, ότι ό Κώδιξ Πολιτικής Δικονομίας έν τώ άρθρω 355 αύτού άπαριθμεί τά αποδεικτικά μέσα, άτινα είναι ή όμολογία, ή αύτοψία, ή πραγματογνωμοσύνη, τά έγγραφα, ή έξέτασις τών διαδίκων, οί μάρτυρες καί ό όρκος τού διαδίκου. Ούδέν όμως διαλαμβάνει, ώς ή προϊσχύουσα (άρθρα 252 § 2, 272 έπόμ.), περί τεκμηρίων ώς αποδεικτικού μέσου, μεταξύ τών οποίων (τεκμηρίων) περιελαμβάνετο καί τό δεδικασμένον (άρθρα 273 § 3 καί 274 Π.Δ.). Άντικαθιστά δέ την διά τεκμηρίων άπόδειξιν διά τής έν άρθρω 352 § 3 θεσπιζομένης άρχής, ότι τό δικαστήριον έπί τή βάσει αποδεδειγμένων πραγματικών γεγονότων δύναται νά συναγάγη συμπεράσματα περί έτέρων γεγονότων. Μάλιστα διά τού άρθρου 412 αύτού ορίζει πλέον σαφώς, ότι, όταν ή διά μαρτύρων άπόδειξις αποκλείεται, δέν επιτρέπεται ή κατά τό άρθρον 352 § 3 έμμεσος άπόδειξις, ήτις δέν είναι ή ή διά τεκμηρίων τοιαύτη (Οικονομ. Πολιτική Δικονομία § 164, σελ. 297). Ή κατά τόν Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας όμως μή άναφορά τού δεδικασμένου ώς νομίμου τεκμηρίου καί συνεπώς ώς αποδεικτικού μέσου, καθ' ού κατ' άρθρον 273 § 1 Π.Δ. ήτο απαράδεκτος ή άνταπόδειξις, δέν επηρεάζει την έκ τούτου μάλιστα αύτεπαγγέλτως λαμβανομένην ύπ' όψιν ύπό τού δικαστηρίου (άρθρον 355 Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας), κατ' άντίθεσιν πρός την προϊσχύσασαν Δικονομίαν, βάσει τής οποίας έδει νά προτείνεται (Α.Π. 62/1963, 10/1966), άπορρέουσαν δεσμευτικότητα τών διά τής αποφάσεως κριθέντων εις άλλην δίκην μεταξύ τών προσώπων, έναντι τών οποίων τούτο ισχύει (Σταυροπούλου, άρθρον 337 § 2) καί την δημιουργίαν έκ τούτου πλήρους δικανικής πεποιθήσεως περί τού γεγονότος, είς ό τούτο άφορά (όρα άρθρον 577 § 16 Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας). Σημειωτέον, ώς προκύπτει έκ τών διατάξεων τού άρθρου 577 §§ 11 καί 12 Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας, ότι τό δικαστήριον δέν δύναται νά λάβη ύπ' όψιν αποδεικτικά μέσα μή επιτρεπόμενα ύπό τού νόμου καί όφείλει νά τηρήση τούς όρισμούς τού νόμου έν σχέσει πρός την δύναμιν τών αποδεικτικών μέσων. Έπομένως κατά πάσαν περίπτωσιν, ώς άνωτέρω, τό δικαστήριον θά λάβη ύπ' όψιν τά ύπό τού Κώδικος επιτρεπόμενα αποδεικτικά μέσα. Καί διά πάντα ταύτα, πλήν τών ειδικώς αναφερομένων, άτινα αποτελούν άπό άπόψεως αποδεικτικής δυνάμεως πλήρη άπόδειξιν, ώς είρηται, θά κρίνη έλευθέρως καί θ' αποφασίση κατά συνείδησιν περί τής άληθείας τών ισχυρισμών τών διαδίκων.

Είρήσθω ἐν προκειμένῳ, ὅτι εἶναι τι τὸ διάφορον ἡ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἐλευθέρα κρίσις τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων ἀπὸ τῆς περιπτώσεως ἐκείνης, περὶ ἧς ἐνδεικτικῶς τὸ ἄρθρον 8 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, καθ' ὃ ὁ προσδιορισμὸς τῆς ἀξίας τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς ἀπόκειται εἰς τὴν ἐλευθέραν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, δυναμένου νὰ διατάξῃ ἐν ἀνάγκῃ ἀπόδειξιν. Διότι περὶ τῆς περιπτώσεως ταύτης ὁ νομοθέτης παρέχει τὸ δικαίωμα εἰς τὸν δικαστὴν ἄνευ ἀποδείξεως καὶ κατ' ἐλευθέραν κρίσιν, δηλαδὴ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀδεσμεύτου αὐτοῦ ὑπὸ τῶν περὶ ἀποδείξεων διατάξεων, νὰ δημιουργήσῃ δικανικὴν πεποίθησιν περὶ τοῦ πραγματικοῦ γεγονότος τῆς ἀξίας τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς (*Κ. Μπέη*, Διαδικασίαι, σελ. 13 καὶ 18). Ἀλλὰ καὶ εἰς ἣν περίπτωσιν κρίνει, ὅτι δέον, ὅπως διαταχθῇ ἀπόδειξις, ἡ περὶ τῶν διαταχθέντων ἀποδεικτικῶν μέσων κρίσις θὰ πρέπει νὰ εἶναι ἐλευθέρα, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀδεσμεύτου, ἤτοι τῆς πιθανολογήσεως (ἄρθρον 363 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας), περὶ ἧς λεπτομερῶς κατωτέρω, ἐν ὄψει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 577 § 10 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, (ἴδε *Κ. Μπέη*, σχόλια ΝοΒ 16, 1117). Βεβαίως, ὑπαρχούσης ὁμολογίας ἢ ἄλλων ἠξιωμένης ἀποδεικτικῆς δυνάμεως ἀποδεικτικῶν μέσων, δημιουργεῖται σταθερὰ δικαστικὴ κρίσις, οὐχὶ ὅμως καὶ δεσμευτικότης τοῦ δικαστοῦ (*Κ. Μπέη*, σελ. 13), διότι ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου 8 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας θὰ ἠγόμεθα εἰς τὴν ἔμμεσον παρέκκλισιν τῆς καθ' ὅλην ἀριθμοδότητος, ἥτις κατ' ἄρθρα 44 - 45 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἀπαγορεύεται (*Κ. Μπέη*, σελ. 17).

2. Ἡ ἀτελὴς ἀπόδειξις

Ὡς εἴρηται, ἡ ἀπόδειξις ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τοῦ ἀποτελέσματος διακρίνεται εἰς τελείαν καὶ ἀτελῆ. Ἀτελοῦς οὔσης τῆς προσαχθείσης ἀποδείξεως ἠδύνατο τὸ δικαστήριον κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 378 καὶ 379 Πολιτικῆς Δικονομίας πρὸς συμπλήρωσιν ἢ ἐξασθένησιν αὐτῆς νὰ ἐπιβάλῃ ὅρκον (*Οἰκονομίδου - Λιλιαδῆ* § 164, σελ. 298). Κατὰ τὸν Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας ὁ δικαστικὸς ὅρκος δὲν ἀποτελεῖ μέσον ἀποδείξεως. Ὅμως διὰ τῶν ἄρθρων 355 καὶ 432 αὐτοῦ εἰσάγεται διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην τῆς ἀτελοῦς ἀποδείξεως νέον μέσον ἀποδείξεως, ἤτοι ἡ ἐξέτασις τῶν διαδίκων ἀνωμοτὶ ἢ ἐνόρκως, ἐφ' ὅσον τὰ πραγματικὰ περιστατικὰ δὲν ἀπεδείχθησαν παντάπασιν ἢ ἀπεδείχθησαν ἀτελῶς διὰ τῶν ἄλλων ἀποδεικτικῶν μέσων. Δηλαδὴ ὁ Κώδιξ δὲν παραλείπει νὰ ὁρίζῃ περὶ τῆς ἀτελοῦς ἀποδείξεως, ἀντὶ ὅμως νὰ παρέχῃ δικαίωμα εἰς τὸν δικαστὴν ὅπως ἐπιβάλῃ ὅρκον, θεσπίζει δυνητικῶς τὴν παρὰ τούτου αὐτεπάγγελτον ἢ κατ' αἴτησιν (ἄρθρον 433 Κ.Π.Δ.) ἐξέτασιν τῶν διαδίκων ὡς μαρτύρων. Μάλιστα διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 437 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ρητῶς ὁρίζεται, ὅτι τὸ δικαστήριον ἐκτιμᾷ ἐλευθέρως τὴν ἀνώμοτον ἢ ἔνορκον κατάθεσιν τῶν διαδίκων, τὴν ἄνευ δεδικαιολογημένης αἰτίας μὴ ἐμφάνισιν τοῦ πρὸς ἀνώμοτον ἢ ἔνορκον ἐξέτασιν κληθέντος, τὴν ἄρνησιν αὐτοῦ νὰ καταθέσῃ ἢ νὰ ἀπαντήσῃ ἐπὶ τῶν ὑποβαλλομένων εἰς αὐτὸν ἐρωτήσεων, ὡς καὶ τὴν διαφορὰν τῆς ἐνόρκου ἀπὸ τῆς προκληθείσης ἀνωμοτὶ καταθέσεως.

3. Ἡ πιθανολόγησις

Α) Τόσον κατὰ τὴν προϊσχύσασαν Πολιτικὴν Δικονομίαν, ὅσον καὶ κατὰ τὸν Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας, κατὰ γενικὸν κανόνα ἡ ἐφαρμογὴ νομικῶν διατάξεων ἀπαιτεῖ τελείαν ἀπόδειξιν, ἀλλὰ κατ' ἐξαίρεσιν ἀρκεῖ ἐνίοτε, ὡς εἴρηται, καὶ ἁπλὴ πιθανότης, ἤγουν βεβαίωσις (*Οἰκονομίδου*, Πολιτικὴ Δικονομία § 164, σελ. 297 - 298). Περὶ τῆς ἐπὶ τῇ βάσει ἁπλῶν βεβαιώσεων (ἐκ τῶν ἐνόντων) σχηματιζομένης κρίσεως τοῦ δικαστοῦ διελάμβανε κυρίως τὸ ἄρθρον 255 Πολιτικῆς Δικονομίας, ὅπερ ὡρίζεν, ὅτι, ἐὰν ὁ νόμος ἀπαιτῇ μόνον βεβαίωσιν, ἀρκοῦν τοιαῦται ἀποδείξεις ἢ ἐνδείγματα, διὰ τῶν ὁποίων ἠμπορεῖ νὰ σχηματισθῇ κατὰ τὸ δοκοῦν τῷ δικαστηρίῳ πιθανότης ὡς πρὸς τὰ προκείμενα πραγματικὰ γεγονότα. Κατὰ τὴν θεωρίαν, ἐν ὄψει τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως, ὡς πιθανολόγησις νοεῖται ἡ προαποδεικτικῶς προσαγομένη ἀπόδειξις καὶ τείνουσα εἰς σχηματισμὸν δικανικῆς κρίσεως προδικαστικῆς περὶ τῆς ἀληθείας τοῦ ἀποδεικτέου, στερουμένη δὲ τῶν τῆς τακτικῆς ἀποδείξεως ἐγγυήσεων καὶ ἐπιτρεπομένη μόνον εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένας περιπτώσεις (*Γ. Μητσοπούλου*, Ἡ πιθανολόγησις ἐν τῷ Ἀστικῷ Δικονομικῷ Δικαίῳ, σελ. 31 - 32). Κατὰ τὴν νομολογίαν ἡ βάσει ἁπλῶν βεβαιώσεων ἐκ τῶν ἐνόντων σχηματιζομένη κρίσις τοῦ δικαστοῦ ἔχει τὴν ἔννοιαν τῆς μὴ αὐστηρᾶς τηρήσεως

τῶν περὶ τακτικῶν ἀποδείξεων διατάξεων καὶ οὐχὶ τοῦ ἀποκλεισμοῦ κατ' αὐτὴν τῶν εἰς τὰ ἄρθρα 155, 170 καὶ 253 περιεχομένων κανόνων, ὅπως τῶν ὁποίων, ἵνα ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου καὶ ἐκτιμηθῇ ὡς ἀποδεικτικὸν μέσον ἔγγραφόν τι, δέον ὅπως τοῦτο προσκομισθῇ καὶ γίνῃ ἐπίκλησίς του, μὴ συγχωρουμένης τῆς αὐτεπαγγέλτου λήψεως ὑπ' ὄψιν καὶ ἐκτιμήσεως ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου (Α.Π. 535/1965, ΝοΒ 14, 458). Περαιτέρω ἐκρίθη ἐπίσης, ὅτι αἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 255 Πολιτικῆς Δικονομίας διευκολύνσεις δύνανται νὰ συναχθῶσιν ἐξ οἱουδήποτε ἀποδεικτικοῦ μέσου, ἐστω καὶ μὴ πληροῦντος τοὺς ἐπὶ πλήρους ἀποδείξεως ἀπαιτουμένους ὅρους καὶ ἐπομένως καὶ ἐξ ἀκύρων ἐγγράφων, ἐξαιρετέων μαρτύρων κλπ. (Α.Π. 468/1965, ΝοΒ 14, 287, 563/1962, ΝοΒ 11, 323, 557/1968, ΕΕΝ 36, 66). Ἐκ τούτου ἕπεται, ὅτι παγίως ὁ Ἄρειος Πάγος, ἀλλὰ καὶ ἡ θεωρία (*Μητσοπούλου*, σελ. 44 - 45 ἐπόμ.), ἀκολουθοῦντες τὰ ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ πράξει τῆς κοινῆς Γερμανικῆς Δικονομίας, ἐξ ἧς ἐλήφθη, ἡ ἀνωτέρω διάταξις τοῦ ἄρθρου 255 Π.Δ., παραδεδεγμένα, ἐδέξαντο, ὅτι κύριον γνώρισμα τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο (255 Πολ. Δικονομίας) εὐδαιμώσεως, ἄλλως πιθανολογήσεως, εἶναι ἡ μὴ ἐφαρμογὴ ἐν τῇ διαδικασίᾳ τῶν ἐπὶ τακτικῆς ἀποδείξεως ἰσχυουσῶν διατάξεων περί τε τοῦ ἐπιτρεπτοῦ καὶ τῶν ὅρων τῆς ἀποδεικτικῆς δυνάμεως τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων. Οὕτω κατὰ ταῦτα δὲν ἰσχύουν ἐπὶ πιθανολογήσεως α) οἱ ἐπὶ ἐγγράφου κανόνες τῆς τακτικῆς ἀποδείξεως, τοῦ δικαστοῦ δυναμένου νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ ἄκυρα ἔγγραφα, β) ἐπὶ μαρτυρικῆς ἀποδείξεως καὶ τεκμηρίων περιοριστικοὶ κανόνες τῆς τακτικῆς ἀποδείξεως, δυναμένου νὰ ἐξετασθῶσι καὶ μάρτυρες, ἀνεξαρτήτως ποσοῦ, ἀνωμοτί, ἐξαιρετέοι καὶ νὰ ἐξετασθῶσι καὶ νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν μαρτυρίαι εἴτε ἐνώπιον συμβολαιογράφου ἢ Εἰρηνοδίκου γενόμεναι κλπ., γ) οἱ περὶ πραγματογνωμοσύνης κανόνες τῆς τακτικῆς ἀποδείξεως, αὐτοψίας, ὁμολογίας δικαστικῆς ἢ ἐξωδίκου καὶ τέλος περὶ ἐπακτοῦ ὅρκου (*Μητσοπούλου*, σελ. 45 - 53 ἐπόμ.). Ἐπὶ τοῦ τελευταίου ὁ Ἄρειος Πάγος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 108/1961 (ΝοΒ 9, 828) ἀποφάσεώς του ἔκρινεν, ὅτι ἐπὶ τῆς πιθανολογήσεως εἶναι ἐπιτρεπτὴ ἡ ἐπαγωγὴ ὅρκου, ὃν ἐπαγόμενον ἀφείλει κατ' ἄρθρον 351 Πολ. Δικονομίας νὰ ἐπιβάλῃ ὁ δικαστής, μὴ ἀντικειμένης τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 255 Πολ. Δικονομίας, δι' ἧς καθορίζεται οὐχὶ τὸ ἐπιτρεπτὸν τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων, δι' ὧν ὁ δικαστὴς θέλει ἀρυσθῇ τὰ ἀποδεικτικὰ στοιχεῖα, ἀλλ' ἁπλῶς ἡ ἀποδεικτικὴ δύναμις καὶ ἡ ἀξία τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων. Εἰρήσθω, ὅτι περιπτώσεις, καθ' ἃς ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τῆς προϊσχυσάσης Πολ. Δικονομίας ἤρκει ἡ πιθανολόγησις, ἦσαν αἱ ἀναφερόμεναι κατωτέρω ἐνδεικτικῶς: α) Ἐπὶ τῶν ἐν εὐρείᾳ ἐννοίᾳ προσωρινῶν μέτρων, περὶ ὧν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 618, 634, 625, 1028. β) Ἐπὶ μὴ προσαγωγῆς προαποδεικτικῶς τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων (ἄρθρον 250 Πολ. Δικ.). γ) Ἐπὶ τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν δὲν καθίσταται ἐφικτὴ ἡ ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου δικαστηρίου ὁρκοδοσία τοῦ διαδίκου (ἄρθρον 377). δ) Ἐπὶ τῆς περιπτώσεως ἐπιδείξεως ἐγγράφων (431 Πολ. Δικ.). ε) Ἐπὶ τῆς περιπτώσεως δικονομικῆς ἀκυρότητος ὡς πρὸς τὴν κρίσιν περὶ τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ ὕλης εἰς τὸν προτείνοντα αὐτὴν διάδικον. στ) Ἐπὶ τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 630 Πολ. Δικονομίας μνημονευομένων δικῶν νομῆς ὡς πρὸς τὴν διαταραχὴν τῆς διακατοχῆς ἢ τὴν ἀπ' αὐτῆς ἀποβολήν. ζ) Ἐπὶ τῶν περιπτώσεων τῶν ἐκδικαζομένων κατὰ τὴν ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασίαν ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου, ἐκτὸς ἐὰν ἡ διαδικασία αὕτη μετατράπῃ εἰς ἐναγώνιον. η) Ἐπὶ τῶν περιπτώσεων τῶν ἐκδικαζομένων κατὰ τὴν γενικὴν Προεδρικὴν διαδικασίαν καὶ ἐφ' ὅσον ἡ ἀπόφασις τοῦ Προέδρου εἶναι προσωρινῆς ἰσχύος. θ) Ἐπὶ τῶν διαφορῶν τῶν ἐκδικαζομένων κατὰ τὴν εἰδικὴν Προεδρικὴν διαδικασίαν, ἐφ' ὅσον καθιεροῦται αὕτη ρητῶς ἢ συνάγεται ἐμμέσως, πλὴν σαφῶς (π.χ. αἱ διαδικασίαι νόμων ΓΨΗΖ'/1911, ΒΧΗ', ΓΦΟΔ'/1911 ἐργατικῶν διαφορῶν, ὁ.ν. 29/31.12.1953 περὶ ἐκδικάσεως τῶν ἐκ συναλλαγματικῶν διαφορῶν, ἄρθρον 184 § 1 ν.δ. 3026/1954 περὶ πίνακος ἀμισθῶν δικηγόρου, ὁρθὸν 35 ἀ.ν. 1565/1939 περὶ ἰατρικῶν ἀμοιβῶν, ἄρθρον 4 ν.δ. 30.4/21.5.1926 περὶ ἀμοιβῶν μηχανικῶν, περὶ διαφορῶν μεσιτῶν, δικαιωμάτων δικαστικῶν κλητήρων, μαρτύρων κλπ., ἀπωλείας δικαιογράφου εἰς διαταγὴν κλπ. (ὅρα *Μητσοπούλου*, § 4, σελ. 68 - 117). Πολλάκις εἰς τὸν νόμον διαλαμβάνεται ὁ ὅρος «ἐκ τῶν ἐνόντων», ὅστις, ὡς ὑπὸ τῆς νομολογίας γοεῖται, σημαίνει ὅτι μὲν προσωρινήν, ὅτε δὲ ὁριστικὴν ἐπὶ τῆς διαφορᾶς κρίσιν, δι' ἣν δίμως θεωρεῖται ὡς ἀρκοῦσα ἡ πιθανολόγησις, τοῦ ἰσχυρισμοῦ ἐκ προαποδεικτικῶς προσακτέων ἀποδείξεων ἐλευθέρως ἐκ-

τιμωμένου. Υπό τήν πρώτην σημασίαν ταυτίζεται εννοιολογικώς ὁ ὅρος πρὸς τήν πιθανολόγησιν (πλείονα *Μητσοπούλου*, σελ. 64 ἐπόμ.).

Β) Ἀντίστοιχος ὁσονεί διάταξις πρὸς τήν τοῦ ἄρθρου 255 Πολ. Δικονομίας τοιαύτην ὑφίσταται ἐν τῷ Κώδικι Πολιτικῆς Δικονομίας, ἡ τοῦ ἄρθρου 363, καθ' ἣν ὅπου ὁ νόμος ἀρκεῖται εἰς πιθανολόγησιν τὸ δικαστήριον δὲν ὑποχρεοῦται νὰ τηρήσῃ τὰς περὶ ἀποδεικτικῆς διαδικασίας διατάξεις, δύναται δὲ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ μὴ πληροῦντα τοὺς ὅρους τοῦ νόμου ἀποδεικτικὰ μέσα. Περὶ τῆς ἀρχικῆς ὑπὸ τοῦ Εἰσηγητοῦ *Ε. Μιχελάκη* διατυπώσεως τοῦ ἐν λόγῳ ἄρθρου, τῶν ἐν τῷ μεταξὺ διαφόρων ὑποβληθεισῶν διατυπώσεων ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς διαλαμβάνονται ἐν σελ. 118 ἐπόμ. ἐν τῇ μελέτῃ τοῦ *Γ. Μητσοκούλου*, μέλους τῆς Ἐπιτροπῆς συντάξεως. «Ἡ πιθανολόγησις». Ἐκ τῶν πρακτικῶν δὲ τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς (τόμος Ε', σελ. 61, 493, 252) καὶ τῶν τοιούτων τῆς Ἀναθεωρητικῆς (σελ. 113, 497, 539) προκύπτουσι τὰ κάτωθι: α) Ἡ Ἐπιτροπὴ διετύπωσεν ὡς ἑξῆς τὸ ἄρθρον (379 Συντ.) «ὅπου ὁ νόμος ἀρκεῖται εἰς πιθανολόγησιν, ὁ δικαστὴς δὲν ὑποχρεοῦται νὰ τηρήσῃ τὰς περὶ ἀποδεικτικῆς διαδικασίας διατάξεις, δύναται δὲ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ μὴ πληροῦντα τοὺς ὅρους τοῦ νόμου ἢ τυπικῶς ἀκυρα ἀποδεικτικὰ μέσα, ἐφ' ὅσον ταῦτα δὲν εἶναι κατὰ νόμον ἀπαράδεκτα, δὲν στεροῦνται κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ οὐσιαστικῆς ἀποδεικτικῆς δυνάμεως καὶ προκύπτει ἐκ τούτων πιθανότης, ὡς πρὸς τὴν ἀλήθειαν τῶν ἰσχυρισμῶν». Ὁ *Μητσόπουλος*, συμφωνοῦντος τοῦ *Ράμμου*, προέτεινεν, ὅπως ἀκολουθηθῇ τὸ γαλλικὸν σύστημα, καθ' ὃ ἐν τῇ πιθανολογήσει δὲν νὰ ἰσχύουν οἱ ἐπὶ τακτικῆς ἀποδείξεως κανόνες ὡς πρὸς τὰ τὸ παραδεκτὸν καὶ τὴν ἀποδεικτικὴν δύναμιν τῶν μέσων μὲ μόνην τὴν ἀπόκλισιν ὅπως θεωρῇ ὁ δικαστὴς ἐπαρκεῖς τὰς πιθανότητας. Ἡ πρότασις αὕτη δὲν ἐγένετο δεκτὴ κατ' ἀρχὴν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀλλὰ κατὰ τὴν 19ὴν συνεδρίασιν αὐτῆς (Πρακτὰ Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς, σελ. 497) προὐτάθη ἐπίσης ἡ ἀνωτέρω γνώμη, ἥτις δὲν προκύπτει σαφῶς, ὅτι ἐγένετο ἀποδεκτὴ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς. Ἐξ ἄλλου, ὁ *Οἰκονομόπουλος* ὑπεστήριξε (Πρακτικά, σελ. 113), ὅτι τὸ ἄρθρον πρέπει νὰ διατυπωθῇ εἰς τρόπον ὥστε, ὅταν ἀρκῇ πιθανολόγησις, νὰ μὴ ὑποχρεοῦται νὰ τηρήσῃ τὰς περὶ ἀποδείξεως διατάξεις ὁ δικαστής, ἀλλὰ νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν οἱαδήποτε πρόσφορα κατὰ τὴν κρίσιν του ἀποδεικτικὰ μέσα. Τελικῶς, μετὰ τὴν διαγραφὴν τῶν φράσεων «ἐφ' ὅσον ταῦτα δὲν εἶναι κατὰ νόμον ἀπαράδεκτα» (Πρακτικά, σελ. 114) καὶ «δὲν στεροῦνται κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ οὐσιαστικῆς δυνάμεως» (Πρακτικά, σελ. 114, 497, 549, 567) καὶ τὴν διατυπωθεῖσαν ὑπὸ τῶν *Σακκέτα, Ράμμου* καὶ *Μιχαηλίδου* μειοψηφίαν διὰ τὴν ὡς ἄνω διαγραφὴν καὶ ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τῆς διατάξεως ὡς ἔχει ἐν τῷ Σχεδίῳ, διότι, ἄλλως, διὰ τῆς ὁδοῦ ταύτης ὑπάρχει κίνδυνος νὰ ματαιοῦνται, εἴτε διὰ καταστρατηγήσεως, εἴτε καὶ ἄνευ αὐτῆς, αἱ ἐγγυήσεις τῆς τακτικῆς διαδικασίας, αἱ στηριζόμεναι ἐπὶ τῶν προϋποθέσεων τοῦ παραδεκτοῦ καὶ τῆς ἀποδεικτικῆς δυνάμεως τῶν κατ' ἰδίαν ἀποδεικτικῶν μέσων (Πρακτικὰ Ἀναθεωρητικῆς, σελ. 114, 497), διετυπώθη τὸ ἄρθρον 379 ὡς 363, καθ' ἃ ἀνωτέρω ἐξετέθη. Κατόπιν τούτων ἀνακύπτει τὸ ἐρώτημα, ἐφ' ὅσον ἐγένετο δεκτόν, ὅτι διὰ τῆς βασικῆς ταύτης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 363 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καθιεροῦται ἡ πιθανολόγησις (περὶ ἧς περιπτωσιολογία κατωτέρω) ἐν τῇ πολιτικῇ δίκῃ, ἐὰν αὕτη ἔχῃ τὴν ἣν εἶχεν ἐν τῇ προϊσχυσάσῃ Πολ. Δικονομίᾳ ἐκτεθεῖσαν ἀνωτέρω λεπτομερῶς ἔννοιαν. Ὑποστηρίχθη ἡ ἄποψις, ὅτι ἡ πιθανολόγησις παρέχει μὲν τῷ δικαστηρίῳ τὴν δυνατότητα τῆς μὴ τηρήσεως τῶν περὶ ἀποδεικτικῆς διαδικασίας διατάξεων καὶ συγχωρεῖ τὴν ὑπ' αὐτοῦ λῆψιν ὑπ' ὄψιν καὶ μὴ πληρούντων τοὺς ὅρους τοῦ νόμου ἀποδεικτικῶν μέσων, οἷον ἀτελῶς συνταγμένων ἐγγράφων κλπ., οὐχὶ ὅμως καὶ ἐκείνων, ἅτινα, συμφώνως πρὸς τοὺς ἐν τῇ τακτικῇ διαδικασίᾳ ἰσχύοντας κανόνας, θὰ ἦσαν ἀπαράδεκτα (Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Μυτιλήνης 46/1968, ΝοΒ 16, 1189). Πρὸς τὴν ἄποψιν αὐτὴν συμφωνεῖ καὶ ὁ *Κ. Μπέης*, διαλαμβάνων ὅτι ἐπὶ τῆς διαδικασίας, ἰδίᾳ τῶν ἀσφαλιστικῶν μέτρων, ἔνθα ἀρκεῖ ἡ πιθανολόγησις (ἄρθρον 734 § 1 Κώδ. Πολ. Δικ.), καὶ μὲν δὲν ὑποχρεοῦται τὸ δικαστήριον νὰ τηρήσῃ τὰς περὶ ἀποδεικτικῆς διαδικασίας διατάξεις, δυναμένου νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ μὴ

πληροῦντα τοὺς ὅρους τοῦ νόμου ἀποδεικτικὰ μέσα, ἀλλ' ἡ ἐλευθερία αὐτὴ τοῦ δικαστηρίου ὑπόκειται εἰς δύο περιορισμούς, ἤτοι πρῶτον μὲν ὅτι τὰ μὴ πληροῦντα τοὺς ὅρους τοῦ νόμου ἀποδεικτικὰ μέσα θὰ πρέπει νὰ εἶναι πάντως ἀποδεικτικὰ μέσα κατ' ἄρθρον 355 καὶ νὰ συγχωρῆται ἡ χρῆσις αὐτῶν πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ἀποδεικτέου θέματος (πρβλ. ἄρθρον 410 Κώδικος Πολ. Δικονομίας), δεύτερον δὲ ὅτι ταῦτα θὰ προσαχθοῦν προαποδεικτικῶς (ἄρθρον 734 Κώδικος Πολ. Δικονομίας). Ἐπίσης πρὸς τὴν ἄποψιν ταύτην τάσσεται καὶ ὁ *Γ. Παπαδημητρίου*, ἐν ΝοΒ 16, 1240. Ἐκ τῶν πρακτικῶν δὲν προκύπτει σαφῶς, ὅτι υἱοθετήθη τὸ γαλλικὸν σύστημα, καθ' ὃ, ὡς εἴρηται, καὶ ἐν τῇ πιθανολογήσει ἰσχύουν οἱ ἐπὶ τακτικῆς ἀποδείξεως κανόνες, ὡς πρὸς τὸ παραδεκτὸν καὶ τὴν ἀποδεικτικὴν δύναμιν τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων. Ἡ ἀπάντησις εἰς τὸ τεθὲν ἐρώτημα ἀνακύπτει ἐκ τῆς ἑρμηνείας καὶ μόνης τῆς ἐπιμάχου ὡς ἄνω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 363 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας. Οὕτω κατὰ τὴν γραμματικὴν διατύπωσιν τοῦ ἐν λόγῳ ἄρθρου δύο εὐχέρειαι τίθενται διὰ τὸ δικαστήριον, ὅ π ο υ ὁ ν ό μ ο ς ἀ ρ κ ε ῖ τ α ι ε ἰ ς π ι θ α ν ο λ ό γ η σ ι ν. Πρῶτον, ὅτι τοῦτο δὲν ὑποχρεοῦται νὰ τηρήσῃ τὰς περὶ ἀποδεικτικῆς διαδικασίας διατάξεις καὶ δεύτερον ὅτι δύναται νὰ λάβῃ καὶ μὴ πληροῦντα τοὺς ὅρους τοῦ νόμου ἀποδεικτικὰ μέσα. Αἱ περὶ ἀποδεικτικῆς διαδικασίας διατάξεις, ἃς δὲν ὑποχρεοῦται ἐπὶ πιθανολογήσεως νὰ τηρήσῃ τὸ δικαστήριον, προδήλως εἶναι αἱ τοιαῦται τῶν ἄρθρων 351 ἐπόμ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ δή αἱ ἀφορῶσαι 1) ποῖα πραγματικὰ γεγονότα εἶναι ἀντικείμενον ἀποδείξεως καὶ ποῖα λαμβάνονται αὐτεπαγγέλτως ὑπ' ὄψιν καὶ ἄνευ ἀποδείξεως, 2) ἡ ἔκδοσις ἀποφάσεως, ἥτις ἀποτελεῖ προϋπόθεσιν τῆς διεξαγωγῆς τῶν ἀποδείξεων, 3) τὸ περιεχόμενον τῆς ἀποφάσεως περὶ ἀποδείξεως, ἥτις δέον νὰ διαλαμβάνῃ κατ' ἄρθρον 358 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας α) τὸ θέμα ἀποδείξεως, β) τὸ βάρος, γ) τὰ ἀποδεικτικὰ μέσα, δ) τὸν τόπον καὶ τὸ ἀριθμὸν ὀργάνων τῆς διεξαγωγῆς καὶ ε) τὸν χρόνον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου θὰ περατωθῇ ἡ ἀπόδειξις, καὶ 4) τὰ περὶ ἀνταποδείξεως, κλητεύσεως τῶν διαδίκων (ἄρθρα 361 καὶ 359 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας) κλπ. Κυρίως αἱ περὶ ἀποδεικτικῆς διαδικασίας διατάξεις, ἃς δὲν ὑποχρεοῦται ἐπὶ πιθανολογήσεως νὰ τηρήσῃ ὁ δικαστής, εἶναι ἐκεῖναι, διὰ τὴν παράβασιν τῶν ὁποίων χωρεῖ ἀναίρεσις, περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 577 §§ 10 - 13 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἤτοι α) ἐὰν τὸ δικαστήριον παρὰ τὸν νόμον ἐδέχθη πράγματα, ἔχοντα οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, ὡς ἀληθῆ ἄνευ ἀποδείξεως ἢ δὲν διέταξε περὶ αὐτῶν ἀπόδειξιν, β) ἐὰν τὸ δικαστήριον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἀποδεικτικὰ μέσα, μὴ ἐπιτρεπόμενα ὑπὸ τοῦ νόμου, ἢ παρὰ τὸν νόμον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἀποδείξεις μὴ προσαχθείσας ἢ δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἐπικληθέντα καὶ προσαχθέντα ἀποδεικτικὰ μέσα, γ) ἐὰν τὸ δικαστήριον παρέβη τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ νόμου ἐν σχέσει πρὸς τὴν δύναμιν τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων καὶ δ) ἐὰν τὸ δικαστήριον ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ νόμου περὶ βάρους ἀποδείξεως καὶ συνεπείᾳ τούτου ἀπέρριψεν ὡς ἀναπόδεικτον ἰσχυρισμὸν τοῦ διαδίκου, εἰς τὸν ὁποῖον ἐπεβλήθη τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως. Περαιτέρω, δευτέρα εὐχέρεια τίθεται εἰς τὸ δικαστήριον ἐπὶ πιθανολογήσεως, ὅτι τοῦτο δύναται νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ μὴ πληροῦντα τοὺς ὅρους τοῦ νόμου ἀποδεικτικὰ μέσα. Δηλαδή, κατ' ἀρχήν, δέον νὰ ὑφίστανται ἀποδεικτικὰ μέσα, οἷα εἶναι τὰ ἐν ἄρθρῳ 355 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἀναφερόμενα, ἤτοι ἡ ὁμολογία, ἡ αὐτοψία, ἡ πραγματογνωμοσύνη, τὰ ἔγγραφα, ἡ ἐξέτασις τῶν διαδίκων, οἱ μάρτυρες καὶ ὁ ὅρκος τοῦ διαδίκου, τὰ δὲ ἀποδεικτικὰ κατὰ νόμον ἐν λόγῳ μέσα νὰ μὴ πληροῦν τοὺς ὅρους τοῦ νόμου. Σαφῶς τυγχάνει ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς ἐν λόγῳ παραγράφου τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 363 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἥτις ἀποδίδει φραστικῶς τὴν ἐπὶ τῆς πιθανολογήσεως κρατοῦσαν ἄποψιν, κατὰ τὴν προϊσχύσασαν Δικονομίαν, τῆς νομολογί-

ας τοῦ Ἀρείου Πάγου, καθ' ἣν, ὡς εἴρηται, «βεβαιώσεις δύνανται νὰ συναχθῶσιν ἐξ οἱουδήποτε ἀποδεικτικοῦ μέσου, ἔστω καὶ μὴ πληροῦντος τοὺς ἐπὶ πλήρους ἀποδείξεως ἀπαιτουμένους δρους» (Α.Π. 408/1965, ΝοΒ 14, 287, 563/1962, ΝοΒ 11, 323). Μὴ πληροῦντα τοὺς ὅρους τοῦ νόμου ἀποδεικτικὰ μέσα θὰ πρέπει νὰ εἶναι: α) ἡ ὑπὸ τοῦ ἀντικάνου πρὸς τὸ ὁμολογεῖν γενομένη τυχὸν δικαστικὴ ἢ ἐξώδικος ὁμολογία, β) ἡ ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ ἄνευ τῆς τηρήσεως τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 371 ἐπόμ. γενομένη αὐτοψία, ἄλλως ἐπίσκεψις ἐπὶ τοῦ ἐπιδίκου, χωρὶς τὴν σύμπραξιν γραμματέως καὶ τὴν ἔκδοσιν περὶ τούτου ἀποφάσεως ἢ τὴν σύνταξιν ἐκθέσεως, γ) ἡ πραγματογνωμοσύνη, γενομένη ἄνευ ἐκδόσεως ἀποφάσεως, ἢ νομίμως γενομένη, ἀλλὰ παρὰ μὴ διοριστέου κατ' ἄρθρον 389 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας πραγματογνώμονος κλπ., δ) ἔγγραφα ἄκυρα, ἀχαρτοσήμαντα καὶ τεμαχισμένα, διατετιμημένα, διαγεγραμμένα κλπ. (ἄρθρον 419 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας). Ὡς ἔγγραφα θεωροῦνται τὰ σχεδιαγράμματα (Α.Π. 221/1966, ΝοΒ 14, 1103, αἱ ἔνορκοι ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου ἢ Εἰρηνοδίκου βεβαιώσεις (Α.Π. 440/1961, 596/1962), αἵτινες δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν πολιτικὴν δίκην ἐπὶ πλήρους ἀποδείξεως, διότι δὲν πληροῦν τοὺς ὅρους τοῦ νόμου (Α.Π. 425/1968), πλὴν ὅμως ἐπὶ πιθανολογήσεως θὰ πρέπει νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν, διότι εἶναι ἀποδεικτικὰ μέσα, μὴ πληροῦντα τοὺς ὅρους τοῦ νόμου, ε) ἐξέτασις διαδίκων ἄνευ ἐκδόσεως ἀποφάσεως, στ) οἱ μάρτυρες, οἱ ἐξετασθέντες ἐπὶ ἀντικειμένου, ἡ ἀξία τοῦ ὁποίου ὑπερβαίνει τὸ ποσὸν τῶν δέκα χιλιάδων δραχμῶν κλπ. καὶ ζ) ἐπὶ ἀκύρου ὁρκοδοσίας. Κατ' ἀκολουθίαν πάντων τῶν ἀνωτέρω ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου 363 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐν ὄψει ὅτι δὲν προκύπτει σαφῶς, ὅτι ἠκολουθήθη τὸ γαλλικὸν σύστημα, θεσπιζομένη πιθανολόγησις ἔχει τὴν ἔννοιαν τῆς τοιαύτης τῆς προϊσχυσάσης Πολιτικῆς Δικονομίας, τόσον κατὰ τὴν τακτικὴν διαδικασίαν, ὅσον καὶ κατὰ τὰς λοιπάς, περὶ ὧν κατωτέρω, διαδικασίας. Ἀντίθετος ἄποψις δὲν εἶναι σύμφωνος πρὸς τὸν σκοπόν, ὃν ἐπιδιώκει ὁ Κώδιξ Πολιτικῆς Δικονομίας, συνεστάμενον εἰς τὴν ταχυτέραν ἀπονομὴν τῆς δικαιοσύνης ἐπὶ τῶν ὑποθέσεων ἐκείνων, ἐφ' ὧν ὁ νομοθέτης ἔκρινεν, ὅτι θὰ πρέπει νὰ ἰσχύουν αἱ περὶ πιθανολογήσεως διατάξεις. Οὕτω, κατὰ ρητὴν διάταξιν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, οἱ περὶ πιθανολογήσεως ὁρισμοὶ καὶ ὑπὸ τὴν ἐκτεθεῖσαν ἔννοιαν δέον, ὅπως ἐφαρμόζωνται ἐπὶ τῶν ἑξῆς περιπτώσεων: 1) Ἐπὶ τῶν ἀσφαλιστικῶν μέτρων, ὡς εἶναι τοῦ ἄρθρου 734 § 1 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, καθ' ὃ ἀρκεῖ ἡ πιθανολόγησις τῶν ἰσχυρισμῶν τῶν διαδίκων. 2) Ἐπὶ τῶν περιπτώσεων τῶν ἄρθρων 754 καὶ 774 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, καθ' ἃς ἐπὶ συντηρητικῆς κατασχέσεως καὶ ἐπὶ ἐπιδικάσεως προσωρινῆς διατροφῆς ἐκ τοῦ νόμου ἢ ἀποδογῶν ἐκ τῆς παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ πιθανολογηθῇ ἐπικείμενος κίνδυνος ἢ ἐπείγουσα περίπτωσις. 3) Ἐπὶ τῆς περιπτώσεως τοῦ ἄρθρου 914 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, διὰ τὴν ἀπόδειξιν τῆς κλοπῆς ἢ καταστροφῆς ἀξιογράφου. 4) Ἐπὶ τῶν περιπτώσεων τῶν ἄρθρων 872 § 2, 924, 1016 καὶ 199 § 1 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ 5) Εἰς πάσας ἐν γένει τὰς περιπτώσεις, δι' ἃς ρητῶς ὁ νόμος ὁρίζει, ὅτι ἀρκεῖται εἰς πιθανολόγησιν.

Γ) Ὁ νόμος εἰς πολλὰς περιπτώσεις δὲν διαλαμβάνει περὶ πιθανολογήσεως, ἀλλ' ὁρίζει, ὅτι τὸ δικαστήριον δύναται νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ μὴ πληροῦντα τοὺς ὅρους τοῦ νόμου ἀποδεικτικὰ μέσα (ἄρθρα 486 § 2 ἐπὶ μικροδιαφορῶν, 672 § 1 ἐπὶ διαφορῶν περὶ ἀποδόσεως μισθίου, 711 § 1 ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν, 725 ἐπὶ διαφορῶν ἐξ ἀμοιβῶν διὰ τὴν παροχὴν ἐργασίας. Ἐκ τῆς τοιαύτης διατυπώσεως, ἐν ὄψει τοῦ ὅτι, ὅπου ὁ νόμος ἀρκεῖται εἰς πιθανολόγησιν, τὸ δικαστήριον δύναται νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ μὴ πληροῦντα

τούς όρους τοῦ νόμου ἀποδεικτικὰ μέσα, ἀρνεῖται, ἂν ἰσχύῃ ἐν προκειμένῳ τὸ ἀντίστροφον. Ἤτοι, ἐφ' ὅσον ὁ δικαστὴς δύναται νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ἀποδεικτικὰ μέσα, μὴ πληροῦντα τοὺς ὅρους τοῦ νόμου, ἐὰν δύναται, κατ' ἀκολουθίαν, νὰ ἐφαρμόσῃ τοὺς περὶ πιθανολογήσεως ὁρισμοὺς ὑπὸ τὴν ἐκτεθεῖσαν ἔννοιαν. Ὑποστηρίχθη, ὅτι διὰ τῶν διατάξεων τούτων καθιεροῦται ἓν εἶδος ἀποδείξεως, κείμενον μεταξὺ τῆς ἐλευθέρας ἀποδείξεως (ἄρθρον 8 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας) καὶ τῆς κατὰ τοὺς κανόνας τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας διεξαγομένης (*Κ. Μπέη*, Διαδικασία, σελ. 228, 239 καὶ 249 ἑπόμ.) καὶ ὅτι ἡ ἐν λόγῳ ἀπόδειξις δὲν πρέπει νὰ συγχέηται πρὸς τὴν πιθανολόγησιν, ἥτις ἐπιτρέπεται μόνον εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ρητῶς ἀναφερομένας περιπτώσεις (ἄρθρον 363 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας). Ἀντιθέτως ὑποστηρίχθη ἐπίσης, ὅτι ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν περιπτώσεων τούτων οἱ περὶ πιθανολογήσεως ἢ οἱ «ἐκ τῶν ἐνόντων» ὁρισμοὶ (*Ἀποστολοπούλου* ἐν ΝοΒ 16, 1116, πρβλ. *Π. Τοῦφα*, Ε.Δ.Κ.Α. 10, 637). Ἡ πρώτη ἄποψις τυγχάνει σημαντικὸν πρὸς τὴν γραμματικὴν ἑρμηνείαν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, ἐνῷ, ἀντιθέτως, ἡ δευτέρα δὲν στερεῖται πρακτικῆς σημασίας, ἐν ὄψει τοῦ εἴδους τῶν ἐκδικαζομένων διαφορῶν. Διότι πράγματι, ὡς ὑποστηρίζει ἡ πρώτη γνώμη, τίθεται κανὼν διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 363 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, συμφώνως πρὸς τὸν ὁποῖον ὁ δικαστὴς ἀρκεῖται εἰς πιθανολόγησιν τότε μόνον, ὅταν ρητῶς ἐπιτρέπεται διὰ σχετικῆς διατάξεως. Ἑπομένως, ἐφ' ὅσον δὲν ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ νόμου, δὲν δύνανται νὰ ἰσχύσουν οἱ περὶ πιθανολογήσεως ὡς ἄνω ὁρισμοὶ ἐπὶ τῶν ρηθεισῶν διαφορῶν. Ἐκ τούτου ὅμως δὲν ἕπεται, ὅτι δὲν δύνανται κατὰ τὴν ἐν λόγῳ διαδικασίαν νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν ἔνορκοι βεβαιώσεις, ἄκυρα ἔγγραφα κλπ., ἀλλ' ἀντιθέτως παρέχεται τὸ δικαίωμα εἰς τὸν δικαστὴν νὰ λάβῃ ταῦτα ὑπ' ὄψιν, ὡς μὴ πληροῦντα τοὺς ὅρους τοῦ νόμου.

Δ) Τέλος, ἐπὶ τῶν διαφορῶν ἐκουσίας διαδικασίας οὐδὲν διαλαμβάνεται περὶ πιθανολογήσεως. Τὸ ἄρθρον 789 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας θεσπίζει ὑποχρέωσιν εἰς τὸν δικαστὴν νὰ διατάσσῃ πᾶν πρόσφορον μέτρον διὰ τὴν συλλογὴν καὶ μὴ προταθέντων πραγματικῶν ἰσχυρισμῶν, ἡ προβολὴ τῶν ὁποίων ἐπιτρέπεται μέχρι πέρατος καὶ τῆς τελευταίας ἐνώπιον τοῦ πρωτοδίκου δικαστηρίου συζητήσεως (ἄρθρον 790 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας). Ἀντιθέτως τὸ ἄρθρον 805 § 3 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας διαλαμβάνει, ὅτι τὸ δικαστήριον καὶ κατ' ἀπόκλισιν τῶν περὶ ἀποδείξεως διατάξεων δύναται αὐτεπαγγέλτως νὰ διατάξῃ πᾶν ὅ,τι κατὰ τὴν κρίσιν αὐτοῦ εἶναι ἀπαραίτητον διὰ τὴν ἐξακρίβωσιν τῆς ἀληθείας τῶν πραγματικῶν ἰσχυρισμῶν τῶν διαδίκων. Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτων συνάγεται, ὅτι ἐπὶ τῶν ἐν λόγῳ διαφορῶν δὲν ἰσχύουν οἱ περὶ πιθανολογήσεως ὁρισμοὶ (*Γ. Παπαδημητρίου*, ΝοΒ 16, 1242).

Ἀθῆναι, Φεβρουάριος 1969

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΑΠΕΡΓΙΑ - ΑΝΤΑΠΕΡΓΙΑ

ΑΣΚΗΣΙΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΑΠΕΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΠΕΡΓΙΑΣ

Νόμιμοι όροι άσκήσεως τῶν δικαιωμάτων τούτων

Δικαίωμα των ανεγνωρισμένων επαγγελματικών σωματείων πρός άπεργίαν και όχι και των μεμονωμένων προσώπων ή ανοργανώτων ομάδων.— Δικαίωμα, κηρυχθείσης απεργίας ύπό επαγγελματικού σωματείου κατά μεμονωμένου εργοδότου, πρός άμυναν αύτοῦ κατά τῆς τοιαύτης απεργίας, όπως κηρύξη ανταπεργίαν, μή απαιτουμένης πρός τοῦτο, ὡς μή συντρεχουσῶν των αύτῶν προυποθέσεων, αποφάσεως γενικῆς συνελεύσεως τοῦ εἰς ὁ τυχον ανήκει ὁ εργοδότης επαγγελματικοῦ σωματείου ἡ ἐγκρισις τῆς ανταπεργίας ὑπό τῆς συνελεύσεως τοῦ σωματείου τούτου.—Αναστολή κατά τήν διάρκειαν τῆς ανταπεργίας τῆς συμβάσεως εργασίας, απαλλασσομένου τοῦ ανταπεργοῦντος τῆς ὑποχρεώσεως καταβολῆς οφειλομένων τοῦ απεργοῦ.

Ὑποκυβήθη ὅπως τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 1028/1967 ἀπόφασις τοῦ ὁ. ἑφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου ΓΨΟΔ'/1911 Πρωτοδικαίου Ἀθηνῶν (εἰσηγητὴς *Ι. Γρίβας*, ΕΕΔ 26, 1320).

Προσβληθείσης τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 526/1967 ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου (εἰσηγητής **Στ. Σταυρόπουλος**, ΕΕΔ 26, 1438), λύσασα τὸ ζήτημα εἰς τίνας ἀνήκει τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας, πρὸς τὴν ὑφὴν τῆς ὁποίας εἶναι τυπφονὸς καὶ ἡ κατωτέρω αὐτὴ ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἀπεφαγοκλήθη ἔδη ἡ Ὁλομέλεια καὶ μὲ τὸ ζήτημα ἂν διὰ τὴν ανταπεργίαν απαιτῆται, ὡς ἐπὶ τῆς ἀπεργίας, ἀπόφασις τῆς συνελεύσεως τοῦ εργοδοτικοῦ σωματείου κατ' ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 2151/1920, δίδουσα τὴν εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς λύσιν.

Σχετικῶς ἔδη πρὸς τὴν ἐκ τῆς ανταπεργίας συνέπειαν, τῆς ἐλλείψεως δηλαδὴ ὑποχρεώσεως καταβολῆς μισθοῦ, ἴδετε ὁμοίως καὶ Α.Π. 431/1950 (εἰσηγητὴς *Αθ. Γεωργίου*, ΕΕΔ 18, 1942, Α.Π. 387/1964, εἰσηγητὴς **Στ. Σταυρόπουλος**, ΕΕΔ 23, 718).

Δέγω τοῦ ἐνδιαφέροντος τοῦ θέματος παραθέτομεν κατωτέρω ὅσα ὑπεστηρίχθησαν ἐνώπιον τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου ὑπὸ τῶν πληρεξουσίων τῶν διαδίκων:

Α'

Ὑπὸ τῶν κ.κ. ***Δ. Κ. Καλομοίρη*** καὶ ***Κ. Παπασπύρου***, πληρεξουσίων δικηγόρων τοῦ αναιρεσείοντος μισθωτοῦ.

Πρῶτος λόγος αναιρέσεως:

Ἡ αναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις (1028/1967 Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν) ἔκρινεν, ὅτι ἡ αναιρεσίβλητος νομίμως δὲν ὑπεχρεώθη τῆς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ 29.4.1964 ἕως 5.5.1964 καὶ ἀπὸ 7.5.1964 ἕως 13.5.1964, ὡς ἀσκήσασα ἔσθεν νομίμως τὸ δικαίωμα τῆς ανταπεργίας, καίτοι ἐδέχθη, ὅτι ἡ ανταπεργία αὕτη ἐκηρύχθη αὐτοβούλως ὑπὸ μόνης τῆς αναιρεσιβλήτου ἄνευ προηγουμένης ἀποφάσεως ἐργοδοτικοῦ σωματείου, ἐπειδὴ ἡ ἐγκρισις αὕτη

Κατόπιν ὅμως τῆς ὑπ' ἀριθ. 495/1966 ἀποφάσεως (ΕΕΔ 25, 1372) καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 526/1967 (τῆς Ὁλομελείας) τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὡς" δὲν ἐφηρμόσθησαν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 νόμου 2151/1920 καὶ ἐλύθη ἀκριβῶς τὸ πρόβλημα τῆς ἐπιτρεπτῆς (μὴ σωματειακῆς, δηλαδή, ὀργανωμένης) ἀπεργίας (καὶ φυσικά, λόγῳ τοῦ ἄρθρου 8 § 2 νόμου 2151/1920) καὶ ανταπεργίας, κριθέντος, ὅτι δικαίωμα ἀπεργίας - καὶ ἑπομένως καὶ ανταπεργίας - δὲν ἔχουν μεμονωμένα πρόσωπα, ἀλλὰ μόνον ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα ἐργαζομένων (ἢ ἐργοδοτῶν), ἡ αναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις αναιμφισβητήτως ψευδῶς ἐρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 §§ 1 καὶ 2 νόμου 2151/1920 καὶ ἄρθρου 27 δ.δ. 15/20.5.1920.

Σημειωτέον προσέτι, ὅτι κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2151/1920 καὶ τὴν ὁμοίαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ από 15/20.5. 1920 δ.δ. διὰ τὴν κήρυξιν τῆς ἀπεργίας ὑπὸ

επαγγελματικού σωματείου απαιτείται λήψις αποφάσεως της γενικής συνελεύσεως άκτω ημέρας πρό της απεργίας και, εάν άλλείπη ή απόφασις αύτη, ή Διοίκησις του σωματείου υποχρεούται νά συγκαλέση έντός τεσσαράκοντα όκτώ ωρών άπό της ενάρξεως της απεργίας την γενικήν συνέλευσιν, ήτις αποφασίζει περί της απεργίας». Κατά δέ την παράγραφον 2 του άρθρου 8 του νόμου 2151/1920 «αι αυταί διατάξεις εφαρμόζονται και επί εργοδοτικών σωματείων εν περιπτώσει αντιαπεργίας (lock - out)».

Πέραν τούτων δέ διά του άρθρου 5 του νόμου 2151/1920 και της ομοίας διατάξεως του άρθρου 23 του Κ.Δ. της 15/20.5.1920 ορίζεται, ότι ή λήψις της περί της απεργίας αποφάσεως θά γίνεται διά μυστικής ψηφοφορίας.

Έκ των ώς άνω παρ' ημίν διατάξεων προκύπτει άδιστάκτως, ότι εις τό ημέτερον δίκαιον φορείς του δικαιώματος του συλλογικώς αγωνίζεσθαι δύνανται νά είναι μόνον συλλογικά υποκείμενα του δικαίου και δή μόνον σωματεία επαγγελματικά, συσταθέντα και λειτουργούντα κατά τας διατάξεις του Αστικού Κώδικος και των είδικών περί σωματείων και δή των περί επαγγελματικών τοιούτων νόμων. Τά άτομα ή και αι στερεώμεναι σωματειακής δομής ενώσεις τούτων δέν δύνανται νά αποτελέσουν φορείς δικαιωμάτων απορρεόντων έκ του συλλογικού εργατικού δικαίου. Τούτο δέ, τόσον άπό της πλευράς των εργαζομένων, όσον και άπό της πλευράς των εργοδοτών. Ούτω εις εργαζόμενος ή εις έκ των ένδυτων δημιουργηθείσα, άλλά μή συγκροτηθείσα εις σωματείον ομάς εργαζομένων, δέν δύναται νά απεργήση. Τό αυτό δέ ισχύει έν τω ήμετέρω δικαίω, κατ' άρθρον 8 § 2 νόμου 2151/1920, και διά τους εργοδότας. Εις εργοδότης δέν δύναται νά αντιταχθή απεργίαν αυθαιρέτως και αυτοβούλως, άλλά μόνον κατόπιν εντολής ή εγκρίσεως του σωματείου του, διδομένης αύτω μετ' απόφασιν της γενικής συνελεύσεως τούτου κατά τας διατάξεις του άρθρου 8 του νόμου 2151/1920.

Όθεν, αντιθέτως κρίνασα ή αναιρεσιβαλλομένη απόφασις και επί τω λόγω τούτω δεχομένη τήν από 23.2.1967 έφεσιν της αντιδίκου και αποριφασα την από 25.6.1966 αγωγήν του, φευδώς ήρμήνευσε και εσφαλμένως εφήρμοσε τας αναφερομένας διατάξεις του άρθρου 8 §§ 1 και 2 του νόμου 2151/1920 και του άρθρου 27 του Κ.Δ. 15/20.5.1920.

Δεύτερος λόγος:

Περαιτέρω ή αναιρεσιβαλλομένη απόφασις, δεχθείσα, ότι ως «αντιαπεργία νοείται ή υπό ενός ή πλειόνων εργοδοτών αποκλεισμός προσκαίρως όλων ή μεγάλου αριθμού των εν τη επιχειρήσει εργαζομένων κλπ.» έσφάλετο.

I

1) Γενικώς και αφηρημένως όρίσασα ή αναιρεσιβαλλομένη απόφασις την αντιαπεργίαν ώς έκ τοιαύτης προέβη εις εσφαλμένην προσδιορισμόν νομικής έννοιας, όστις υπόκειται εις τον αναιρετικόν έλεγχον. Αληθώς: Εν τω Ελληνικώ Δικαίω, ουδείς ισχύεται κανών, επιτρέπων την αντιαπεργίαν εις ένα εργοδότην μεμονωμένως και αυτοβούλως. Συναγομένων έκ των ανωτέρω παρατεθεισών διατάξεων (άρθρον 8 §§ 1 και 2 του νόμου 2151/1920 και άρθρου 28 του Κ.Δ. της 15/20.5.1920) αναντιρρήτως δείκνυται, ότι ή αντιαπεργία μόνον κατόπιν λήψεως αποφάσεως της γενικής συνελεύσεως επαγγελματικού εργοδοτικού σωματείου περί κηρύξεως ταύτης ή εγκρίσεως κηρυχθείσης τοιαύτης είναι νόμιμος και επομένως ή υπό μόνου του εργοδότου αυτοβούλως, άνευ αποφάσεως περί κηρύξεως ή εγκρίσεως της αντιαπεργίας κινηθείσα τοιαύτη είναι παράνομος.

2) Ο συλλογικός χαρακτήρ της αντιαπεργίας κύπτει έν τη κηρυσσούση ή εγκρινούση ταύτην συλλογική βουλήσει, ήτις εκδηλούται διά της αποφάσεως της γενικής συνελεύσεως εργοδοτικού σωματείου κατά τας διατάξεις του άρθρου 8 §§ 1 και 2 του νόμου 2151/1920 και του άρθρου 27 του Κ.Δ. της 15/20.5.1920. Ο υπό ενός έκάστου εργοδότου επιχειρούμενος αποκλεισμός των εργαζομένων έκ των τόπων εργασίας είναι νόμιμος μόνον εάν είναι απόρροια της εκφράσεως της συλλογικής βουλήσεως του εργοδοτικού σωματείου (επιτρεπούσης ή εγκρινούσης ταύτην), της όποίας άπλήν και μόνην πραγμάτωσιν εις τον εξωτερικόν κόσμον αποτελεί. Τότε δέ και μόνον τότε πρόκειται περί νομίμου αντιαπεργίας.

Παρά ταύτα τό έκδν την αναιρεσιβαλλομένην απόφασιν Δικαστήριον, άγνοήσαν τον «συλλογικόν χαρακτήρα» των εργατικών αγώνων, δστις δέν αρχεται εις τον αριθμόν των ενεργούντων προσώπων, άλλ' εις τας πλείονας επί τω αυτώ κατευθυνομένας βουλήσεις, εσφαλμένως και εν συγχύσει τελούν περί του δικαιώματος και των εννόμων εκδηλώσεων αυτού εις τον εξωτερικόν κόσμον (=πράξεις) έκρινεν εσφαλμένως, ότι το δικαίωμα της «αντιαπεργίας» ανήκει και εις ένα μεμονωμένον εργοδότην, έπειδή ή αντιαπερ-

για αὐτοῦ (τοῦ πειθονομοῦντος ἐργοδότου) δὲν εἶναι πρᾶξις συλλογική. Δὲν ἐγένετο δηλαδὴ ἀντιληπτὸν ὑπὸ τοῦ ἐκδόντος τὴν ἀναιρεσιβαλλομένην ἀπόφασιν Δικαστηρίου, ὅτι τὰ δικαίωμα ἀπεργίας καὶ ἀνταπεργίας εἶναι συλλογικὸν καὶ ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ εἰκεῖον ἐπαγγελματικὸν (ἐργατικὸν ἢ ἐργοδοτικὸν) σωματεῖον, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ ὁποίου τὰ μέλη του (ἐργαζόμενοι ἢ ἐργοδόται) ἀπέχουν τῆς ἐργασίας (ἐργαζόμενοι) ἢ ἀποκλείουν τοὺς ἐργαζομένους ἐκ τῶν χώρων τῆς ἐργασίας κλπ. (ἐργοδόται). Κατὰ τὰς προδιαληφθείσας ὅμως ταχθείσας διατάξεις ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν ἀγώνων, ἀπεργίας καὶ ἀνταπεργίας, συλλογικὸς εἶναι ὁ σχηματισμὸς τῆς βουλήσεως καὶ μόνον, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται, ὅπως καὶ εἰς τὸν ἐξωτερικὸν κόσμον ἡ βούλησις αὕτη ἐκφράζεται διὰ θετικῶν ἐνεργειῶν ἢ παραλείψεων περισσοτέρων προσώπων.

Ἐν ἀντιθέσει περιπτώσει θὰ ἦτο νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς παράνομος ἡ ἀπεργία, καίτοι ἐτηρήθησαν αἱ προϋποθέσεις τῶν προδιαληφθεισῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2151/1920 καὶ Β.Δ. 15/20.5.1920, ἐπειδὴ ἓν τινι ἐπιχειρήσει ἔτυχε νὰ διαφωνῇ μόνον ἓν μέλος τοῦ νομίμως κηρύξαντος τὴν ἀπεργίαν σωματείου.

Προσθετέον, ὅτι τὸ ἐκδὸν τὴν ἀναιρεσιβαλλομένην ἀπόφασιν Δικαστήριον παρηγνώρισε τὰ ἐν ΕΕΔ 18, 1381 ὑπ' Η ἀκτιθέμενα, ἅτινα γίνεται συνοπτικῶς μέν, πλὴν σαφῶς, λόγος περὶ μὴ συλλογικῆς πράξεως καὶ οὐχὶ περὶ τῆς φύσεως καὶ τοῦ φορέως τοῦ δικαιώματος τοῦ ἀνταπεργεῖν. Ἐπίσης δὲ ἐπικαλεῖται καὶ τὸν **Nikisch, Arbeitsrecht** Π, σελ. 94, κατόχωμα ὅμως, διότι δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸ μέν ὅτι εἰς τὸ Γερμανικὸν Δίκαιον δὲν ὑπάρχουν πανταχόθεν ἀντίστοιχοι διατάξεις πρὸς τὰς τοῦ ἄρθρου 8 §§ 1 καὶ 2 νόμου 2151/1920, τὸ δὲ ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ Γερμανικοῦ Ὁμοσπονδιακοῦ Νόμου περὶ συλλογικῶν συμβάσεων τῆς 7 Ἰουνίου 1949 (ὃν βλ. εἰς **Nipperdey, Textsammlung** ἀριθ. 2011 ἑπ.) φορεὺς τοῦ δικαιώματος τοῦ συνάπτειν συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας καὶ συνεπῶς καὶ τοῦ συλλογικῶς ἀγωνίζεσθαι (βλ. ἀφηγκτον μεταξὺ τῶν ἄκρων ἐν 1 λόγῳ ἀναιρέσεως) εἶναι καὶ ὁ μεμονωμένος ἐργοδότης.

II

Ἐξ ἄλλου, ὡς ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων προκύπτει, ἡ ἀπόφασις ἐσφαλμένως ἐδέχθη, ὅτι καὶ εἰς μόνον ἐργοδότης νομίμως δύναται νὰ ἀνταπεργῇ, μὴ ποσοστιαίαν οὕτω διάκρισιν μεταξὺ τοῦ φορέως τοῦ δικαιώματος τοῦ ἀνταπεργεῖν καὶ τῆς καθ' ὑποκείμενα ἐκτάσεως τούτου. Διότι φορεὺς τοῦ δικαιώματος, κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 §§ 1 καὶ 2 τοῦ νόμου 2151/1920 καὶ τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ Β.Δ. τῆς 15/20.5.1920, εἶναι τὰ ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα τῶν ἐργοδοτῶν. Ταῦτα ὅμως ὡς αὐξάνουσαι ἑνώσεις προσώπων φυσικῶν ἢ καὶ νομικῶν (δηλαδὴ ἑτέρων ἐπαγγελματικῶν σωματείων προκειμένου περὶ ὁμοσπονδιῶν ἢ συνομοσπονδιῶν) ὀφείλουσι νὰ ἀσκῶνται τὸ δικαίωμα των, εἴτε δι' ὁλόκληρον τῶν κύκλων τῶν ὑπ' αὐτῶν ἀπομενομένων προσώπων (= τῶν μελῶν των), εἴτε δι' ὡρισμένας μόνον ἐξ αὐτῶν, ὅτε δὲ καὶ δι' ἓν μόνον μέλος των. Ὡς ἐπίσης φορεὺς τοῦ δικαιώματος τοῦ ἀπεργεῖν εἶναι μόνον τὰ ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα τῶν ἐργαζομένων, οὐχὶ δὲ καὶ τὰ μέλη των, τὰ ὁποῖα εἶναι ἁπλῶς ὑποκείμενα τοῦ δικαιώματος.

Ἡ ἐξουσία τοῦ σωματείου, πηγάζουσα ἐκ τῆς κοινῆς βουλήσεως τῶν μελῶν των, δύναται ἐλευθέρως νὰ ἀσκηθῇ καὶ διὰ τινα μόνον ἐξ αὐτῶν.

Τοῦτο, ὅπερ ἀποτελεῖ ἀπόρροιαν τῶν εἰς τὸ συλλογικὸν ἐργατικὸν δίκαιον κρατουσῶν ἀρχῶν τῆς δεσμεύσεως καὶ τοῦ αὐτοπεριορισμοῦ (βλ. σχετικῶς ΕΕΔ 19, 60 καὶ αὐτόθι παραπομπάς) καὶ τὸ ὁποῖον σαφέστερον ἐκδηλοῦται εἰς τὸ δίκαιον τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, ὅπερ εἶναι ἀρρήκτως συνδεδεμένον μὲ τὸ δίκαιον τῶν σωματείων καὶ τῶν ἐργατικῶν ἀγώνων κατὰ τὰ εἰς τὸν 4ον λόγον ἀναιρέσεως ἐκτεθέμενα, παρεῖδεν ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις, δεχθεῖσα, ὅτι καὶ ὁ μεμονωμένος ἐργοδότης ἀνταπεργεῖ κἀποδόλως, ἤτοι ὅτι εἶναι φορεὺς τοῦ δικαιώματος τοῦ ἀνταπεργεῖν.

Ἐπὶ τοῦ λόγου τούτου ἀναιρέσεως παρατηρητέον εἰσέτι, ὅτι ἐπικαλεῖται ἐσφαλμένως τὰς ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου 431/1959 (ΕΕΔ 18, 1243), 387/1964 (ΕΕΔ 33, 719) καὶ 199/1965 (ΕΕΔ 34, 735), καθ' ὅσον αἱ ὡς ἄνω ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου ὠδύσαντο ἀναφέρουν, ὅτι ἡ ἀνταπεργία εἶναι δικαίωμα ἑνὸς ἢ πλειόνων ἐργοδοτῶν, ἀλλ' ἁπλῶς λέγουν, ὅτι εἶναι δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου.

Ἐξ ἄλλου καὶ εἰς τὰς τρεῖς περιπτώσεις, ἐξ' ὧν ἐκρίναν αἱ ὡς ἄνω ἀποφάσεις, ὁ ἀνταπεργῶν ἐργοδότης εἶναι ἐπιχείρησις κοινῆς ὠφελείας, Η.Ε.Μ. καὶ Ε.Η.Σ., αἵτινες, δυνάμεναι νὰ συνάπτουν κατ' ἐξαίρεσιν εἰδικὰς συλλογικὰς συμβάσεις κατ' ἄρθρον 7 § 5 ἐδ. 2 νόμου 3239/1955, εἶναι καὶ φορεὶς τοῦ δικαιώματος τοῦ ἀνταπεργεῖν (πρβλ. Α.Π. 405/1966, ΕΕΔ 33, 1371, Ὀλομέλειαν Α.Π. 526/1967).

Τρίτος λόγος :

Ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις ἐσφάλετο ἐκ τοῦ

δεχθείσα, ότι ἡ ἀνταπεργία εἶναι μορφὴ τῶν ἐργατικῶν ἀγώνων καὶ ὡς τοιαύτη μαχητικῶν μέσων τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, ἀπορρέουσα ἐκ τῆς ἀρχῆς τῆς ἰσότητος τῶν ὅπλων... εἶναι δυνατὴ καὶ παρ' ἑνὸς μόνου ἐργοδότου. Διότι ἡ ἀρχὴ τῆς ἰσότητος τῶν ὅπλων, ἀπορρέουσα ἐκ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Συντάγματος (πρβλ. Γερμαν. Ἐργατικὸν Ἀκυρωτικὸν **AP Nr 1 zu Art. 9 GG Arbeitskampf Brox-Rüthers, Arbeitskampfrecht** 1965, σελ. 45) καὶ ἐκδηλουμένη εὐρέως καὶ κατηγορηματικῶς διὰ τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ νόμου 2151/1920, σημαίνει ἀκριβῶς, ὅτι ἀμφότερα τὰ μέρη, ἤτοι ἐργαζόμενοι καὶ ἐργοδότης, ἀγωνιζόμενα διὰ τὴν ἐπιτυχίαν καλυτέρων ὅρων ἐργασίας, διαθέτουν τὰ κατὰ ἀκριβῶς ὅπλα καὶ τὰς αὐτὰς πιθανότητας ἐπιτυχίας. Τὸ ἀνωτέρω παρατηρούμενον δὲν δύναται ἰσχὺν ἔναντι τοῦ νόμου.

Ἐπίσης, ἐὰν μὲν ἀπὸ τοὺς ἐργαζομένους, προκειμένου νὰ ἀπεργήσουν, ἀπαιτῆται ἀπόφασις τῆς γενικῆς συνελεύσεως τοῦ ἐργατικοῦ σωματείου, ἡ ὁποία δὲν δύναται ταυτόχρονος ὑποχρέωσις διὰ τοὺς ἐργοδότας, ἐναντίους νὰ ἀπεργοῦν αὐτοδικαίως ἄνευ ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως τοῦ ἐργοδοτικοῦ σωματείου, ἡ ἐργατικὴ ἀγὼν καθίσταται ἀνεφάρμοστος διὰ τοὺς ἐργοδότας, διαθέτοντας ἔναντι τῶν ἐργαζομένων ἐν πλέον εὐχερέστερον ὅπλον καὶ οὕτω κλίπτεται ἡ ἀρχὴ τῆς ἰσότητος ὑπὸ τὴν εὐδιακρίτους της ἐκφάνσεις τῆς ἰσότητος τῶν ὅπλων. Ἡ τὰ ἀντίθετα θὰ ἐσφάλλετο ἀγνοοῦσα ἐπαναστατικὴν ἀπόφασιν ἐκείνην, ἡ ὁποία ἐπιμένει καὶ κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς θετικοῦ δικαίου διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Συντάγματος καὶ τοῦ ἄρθρου 8 §§ 1 καὶ 2 τοῦ νόμου 2151/1920, ἐξ ὧν εὐθέως ἀπορρέει ἡ ἀρχὴ τῆς ἰσότητος τῶν ὅπλων.

Ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς ἀρχῆς ταύτης (= ἰσότητος τῶν ὅπλων) ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἐπικαλεῖται τὴν ὑπ' ἀριθ. 199/1966 ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου (ΕΕΔ 31, 735), ἥτις, ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη, οὐδόλως ἀναφέρεται εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἰσότητος τῶν ὅπλων, καὶ τὸ γερμανικὸν Ἐγχειρίδιον τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου τοῦ **Hueck-Nipperdey**, ἐκδ. 6ης, τόμ. II, σελ. 610, ἐν τῇ ὁποίᾳ ὄμως δὲν ἀναφέρεται τοιοῦτόν τι, ἀλλ' ὅτι ἐν τῇ δικαστικῇ ἀνταπεργίᾳ, κατὰ τὸ γερμανικὸν δίκαιον, ὅπου δὲν ὑφίστανται οἱ ἐκ τῶν νόμων 2112/1920, 2108/1920 καὶ 99/1967 περιορισμοί, ἡ ἐργοδότης δύναται νὰ προβῇ εἰς ὁριακὴν ἀπόλυσιν τῶν ἀπεργούντων ἐργαζομένων.

Τέταρτος λόγος:

Ἡ ἀπόφασις ἐσφάλετο ἐπίσης, παρακλίνασα τὴν ὑπὸ θετικῶν διατάξεων τοῦ ἰσχύοντος δικαίου καὶ δὴ ἐκείνην τοῦ νόμου 2151/1920, τοῦ Α.Ν. τῆς 15/20.5.1920 καὶ τοῦ νόμου 3239/1955, ἰδίᾳ δὲ τῶν ἄρθρων 1, 2 καὶ 3 αὐτοῦ καθιερουμένην ἑνότητα τοῦ συλλογικοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας τὸ ἓν μέρος κεῖται ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ἑτέρου. Οὕτω τὸ δίκαιον τῶν ἐργατικῶν ἀγώνων ὑφίσταται πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ δικαίου τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, ὅπως διὰ τῆς ἀσκήσεως πιέσεως ὑπὸ τῶν ἰκανῶν πρὸς τὸ συλλογικῶς συμβάλλεσθαι ὑποκειμένων τοῦ δικαίου, συνάπτεται ἡ ρυθμίζουσα τοὺς ὅρους ἐργασίας συλλογικὴ σύμβασις. Οὕτω ὅμως καθίσταται σαφές, ὅτι φορεὶς τοῦ δικαιώματος τοῦ συλλογικῶς ἀγωνίζεσθαι εἶναι μόνον οἱ φορεῖς τοῦ δικαιώματος τοῦ συλλογικῶς συμβάλλεσθαι. Ἀναμφισβητήτων δὲ δρᾶσεως εἶναι τὰ λόγοια τὰ θέτα ὁριστικῶς ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου 495/1966 (ΕΕΔ 25, 1371) καὶ Ὁλομελείας 7/20/1967.

Ἐξειδικεύοντες ἔτι τὸ προκείμενον παρατηροῦμεν τὰ ἑξῆς:

1) Οἱ τρεῖς τομεῖς τοῦ συλλογικοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, ἤτοι α) τὸ δίκαιον τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων, β) τὸ δίκαιον τῶν συλλογικῶν συμβάσεων καὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας καὶ γ) τὸ δίκαιον τῶν ἐργατικῶν ἀγώνων (πρβλ. **Hueck-Nipperdey, Lehrbuch des Arbeitsrechts** 7η ἔκδ., 1966 II, σ. 5 ἑπ., 61 ἑπ. **Nikisch, Arbeitsrecht**, 3η ἔκδ. I σ. 11 ἑπ., 52 ἑπ. **Durand-Vitu, Droit du Travail III**, σ. 1· **Staudinger Nipperdey, PGB** § 611, **Vorbem.** 42, 277 ἑπ.· *Καλαμάρη*, Ἡ συνταγματικὴ προστασία τῆς ἀπεργίας 1960, σ. 5 ἑπ.) τελοῦν εἰς στενὴν ἀλληλεξάρτησιν. Αἱ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις ἀποτελοῦν τὸν συλλογικὸν συμβατικὸν (**Meissinger, Das Reliefbild des Arbeitsrechts**, σ. 50 ἑπ., 60 ἑπ.) διὰ τὴν πραγμάτωσιν καὶ τὴν ὁλοκλήρωσιν τῶν σκοπῶν τοῦ συλλογικοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου. Τὰ μέσα πρὸς ἐπιβεβαίωσιν καὶ ἐπιτυχίαν τῶν σκοπῶν αὐτῶν εἶναι τὸ συλλογικῶς συμβάλλεσθαι καὶ τὸ συλλογικῶς ἀγωνίζεσθαι. Τὸ συλλογικῶς συμβάλλεσθαι καὶ τὸ συλλογικῶς ἀγωνίζεσθαι ἀλληλεξαρτῶνται. Διὰ τοῦ ἀγῶνος ἀγόμεθα εἰς τὴν σύναψιν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ὁ ἐργατικὸς ἀγὼν ἐκ τῆς φύσεώς του ἀνήκει εἰς τὸ πεδίον τοῦ δικαίου τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας. Οἱ ἐργατικοὶ ἀγῶνες ὀδηγοῦν εἰς λύσεις διαφορῶν μεταξὺ ἰκανῶν πρὸς τὸ συλλογικῶς συμβάλλεσθαι ἑνώσεων, αἱ ὁποῖαι δὲν δύνανται νὰ λυθοῦν κατ' ἄλλον τρόπον (**Bertele, Rechtsnatur und Folgen**

der Aussperrung, 18· Hessel, Betriebsberater, 1951, 86· Hoeniger, Recht der Arbeit, 1953, 206· Dietz, Festschrift f. Herschel, 1955 ff, 47· Siebert, Sammlung Arbeitsrechtlicherentscheidungen, 19· Müller, Recht der Arbeit 1951, σελ. 219).

2) Έκ των ανωτέρω προκύπτει, ότι μη ικανά προς άσκησιν συλλογικής συμβάσεως εργασίας υποκείμενα τού δικαίου δέν δύνανται νά αγωνίζωνται καί συλλογικώς (βλ. πάς ανωτέρω παραπομπάς καί Γερμανικόν Εργατικόν Άκροατικόν 28.1. 1955, AP Nr. 1 zu Art. 9 GG Arbeitskampf). Τό Ελληνικόν δέ δίκαιον ίδια είναι έν προκειμένω απολύτως σαφές. Η από 6.12.1919 εισηγητική προς την Βουλήν έκθεσις του νόμου 2151/1920 περί επαγγελματικών σωματείων· (= Γενική Κωδικοποίησις Θεμ. Θ', σ. 638 επ.) αναγράφει επί λέξει: «Τά επαγγελματικά σωματεία δέν είναι απλουστική ένωσις προσώπων. Είναι διακριτή συγκέντρωσις άτόμων, σκοπούσα νά υποστηρίξη συμφέροντα ύλικής φύσεως καί ενέχει εν εαυτή την ίδέαν του άγώνος υπέρ της προστασίας των συμφερόντων τούτων».

Βλέπομεν δηλαδή ότι ο νομοθέτης θεσπίζει τόν αγώνα συνυφασμένον μέ την έννοιαν του επαγγελματικού σωματείου. Διά υποκείμενον τού δικαίου δέν είναι ικανόν νά αγωνίζεται κατά τόν νόμον 3151/1920, διότι αί ενέργειαι καί αί συνέπειαι του αγώνος δέν περιορίζονται μεταξύ των αγωνιζομένων, άλλ' επιδρούν καί επί των σχέσεων τρίτων καί επί του κοινωνικού συνόλου, ώστε τό Κράτος νά μή δύναται νά μένη απλούς θεατής, άλλά θέλει νά έχη υποθήκους ένώσεις, έναντι των οποίων ή οργάνωσις καί διάρθρωσις να έγγυάται την ασφάλειαν εις την περί αγώνος απόφασιν καί τόν έλεγχον της πολιτείας. Αύτός είναι ο λόγος, διά τόν οποίον μόνον τα επαγγελματικά σωματεία δύνανται νά έχωσι τό δικαίωμα τού αγώνος. Καί εις τό σημείον αύτό διαφωτιστική καί σαφής είναι ή εισηγητική έκθεσις του νόμου 2151/1920, καθ' ήν: «... ακριβώς διά τόν λόγον, ότι αί τοιαύται ένώσεις έχουσι προσωπικόν οικονομικά συμφέροντα καί υποδηλούν άγώνας διά την προαγωγήν καί προστασίαν των, ενδιαφέρουν κάλλιστα μόνον τα μέλη των, άλλά καί το κοινωνικόν σύνολον, εντός του οποίου συμπλέκονται σήμερον τόσον πολύ τα ύλικά συμφέροντα, συμπαρασύρονται ή συγκρουόμενα καθ' έκάστην, ούτως ώστε είς ούδέν νά είναι αδιάφορος ο τρόπος, καθ' ον προστατεύονται τα συμφέροντα τού άλλου, ούδέ νά μένη τις άθικτος από την διεξαγωγήν του περί αύτά αγώνος. Καί το Κράτος τέλος, εντός του οποίου απλούται ή επαγγελματική δραστηριότης των άτόμων, έχει δικαιολογημένον ενδιαφέρον διά την ύπόστασιν των οργανώσεων, αίτινες εξυπηρετούν αύτήν. Η διαθήλωσις της δράσεως των επαγγελματικών ενώσεων θέτει συνεπώς τα γενικώτερα συμφέροντα της τε κοινωνίας καί πολιτείας, ώστε να ενδείκνυται σοβαρά ή πολιτειακή επιστασία επί του προκειμένου, παραλλήλως προς το ενδιαφέρον, τό οποίον πρέπει νά συνηθίσουν νά δεικνύουν τα μέλη διά την δράσιν καί την τύχην των ενώσεών των».

Καθίσταται ούτω σαφής ή βούλησις του νομοθέτου νά αναθέση την διεξαγωγήν καί την εύθύνην των εργατικών αγώνων εις σωματειακώς οργανωμένας ενώσεις, ήτοι εις επαγγελματικά σωματεία. Εις την λύσιν ταύτην έρχει καί έτερα σκέμμα, ήν είχε προχείρως κατά νουν καί ο νομοθέτης του νόμου 2151/1920. Η σκέψις αύτη είναι ή ενέργειαι του συνδικαλισμού. Η αναγνώρισις της δι' αγώνος, μή οργανωμένων εις σωματεία άτόμων, προκαλέσεως καί προαγωγής των επαγγελματικών συμφερόντων θά ήγεν εις κάμψιν της συνδικαλιστικής δραστηριότητος καί εις την εξασθένησιν της ισχύος των επαγγελματικών ενώσεων. Τά άτομα, εφ' όσον θά ήδύναντο μόνα των νά προασπίσουν τα επαγγελματικά των συμφέροντα, θά απέφευγον νά μετάσχουν των επαγγελματικών σωματείων, δι' ών όμως καί μόνον επιτυγχάνεται καί μεγαλυτέρα εύθύνη καί πειθαρχία εις τας ενεργείας, ένώ άλλως ή προστασία των επαγγελματικών συμφερόντων θά ήτο ανεφάρμοστος, απορραδική καί συγχαία, μέ μίαν λέξιν άλυσιτελής. Η πολιτεία δέμως, ως σαφώς προκύπτει έκ των προεκτεθεισών διατάξεων, απέβλεψεν αρχήθεν καί επιδιώκει καί σήμερον δι' όλων των μέσων την ενίσχυσιν των συνδικαλιστικών οργανώσεων, διότι δι' αύτών μόνον επιδιώκεται ενότης σκοπού καί ενεργείας εφ' ενός καί συγκέντρωσις ισχύος αποτελεσματικής καί εύθύνης εφ' ετέρου. Ούτω μόνον είναι δικαιή ή αποτελεσματική καί υπεύθυνος προστασία των επαγγελματικών συμφερόντων. Αντιθέτως, εάν επετρέπετο εις άτομα μεμονωμένα ή εις ανοργανώτους ομάδας νά αγωνίζωνται συλλογικώς, θά οδηγούμεθα εις πλήρη διάσπασιν του συνδικαλισμού μέ αποτέλεσμα τας ανάρχους καί επικινδύνους διά την εν τη εργασία ειρήνην, την δημοσίαν τάξιν καί την εθνικήν οικονομίαν συνεπείας. Η κατά την στιγμήν ταύτην, καθ' ήν γίνεται προσπάθεια εξυγιάνσεως καί ενισχύσεως του εθνικού εργατικού συνδικαλισμού ανάγκασε εις έσχατα ή

ἐπ' εὐκαιρίᾳ συνεστημένας ὁμάδας νὰ ἀγωνίζονται διὰ τὴν προάσπισιν ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων, θὰ ἐπετέλει ἐκρύττειν κατ' αὐτοῦ πλῆγμα, ἴσον εἰς τὴν διάλυσιν τοῦ συνδικαλιστικοῦ κινήματος καὶ τὴν ὁλοκληρωτικὴν δρᾶσιν τῶν διὰ τῆς ὀργανώσεως ἐργαζομένων καὶ ἐργαζομένων ἐπιδιωκομένων σκοπῶν τῆς πολιτείας, ἤτοι τῆς προστασίας καὶ προαγωγῆς τῶν ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων (πρβλ. καὶ **Σύντ.** ἐν ΕΕΔ 25, 1373). Ἐὰν δὲ ἐργοδότης τινὰς εἶχον τυχὸν παρανομήσει ἀνταπεργήσαντες μεμονωμένως, κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2151/1920, τοῦτο πάν ἄλλο ἢ ἱστορικὴν ἀξίωσιν τοῦ θεσμοῦ τῆς ἀνταπεργίας δηλοῖ. Σημειωτέον δὲ ὅτι αἱ σχετικαὶ διατάξεις τοῦ νόμου 2151/1920, περὶ ὧν ὁ λόγος, οὐδαμοῦ εἰς τὴν διατύπωσιν τῆς ἐν τῇ ἐργασίᾳ εἰρήνης καὶ τῆς ἐν γένει ἐν τῇ πολιτείᾳ τάξεως καὶ τὴν προστασίαν τῶν ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων ἀθροίσεων κύκλου προσώπων, ἐπηρεαζόντων σημαντικῶς τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν, εἶναι ἀγνοοῦσαι τάξεως.

Προσθετέον ὅτι ὁ νόμος 3239/1955 καθορίζει ποῖα εἶναι τὰ ἱκανὰ πρὸς τὴν ἄσκησιν συλλογικῆς αὐτοδίκου ἐργασίας ὑποκείμενα τοῦ δικαίου. Τὸ ἄρθρον 2 αὐτοῦ περιορίζει τὴν ἱκανότητα ταύτην μόνον εἰς τὰς ὀργανώσεις μισθωτῶν καὶ ἀγορστῶν. Κατὰ τὸν ἴδιον νόμον αἱ αὐτὰι ὀργανώσεις εἶναι ἱκαναὶ καὶ πρὸς ἄσκησιν συλλογικῆς διαφορᾶς (καὶ' ἐξαίρεσιν δὲ καὶ εἰς μεμονωμένης ἐργοδότης, μόνον ὅταν πρόκειται δι' ἐπιχείρησιν κοινῆς ὠφελείας καὶ Τραπέζας. ἄρθρον 7 § 5 κδ. 2 νόμου 3239/1955).

Ἡ πλέον ἔντονος μορφὴ τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς εἶναι ὁ ἐργατικὸς ἀγών (πρβλ. καὶ **Καπμάτη**, Αἱ συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας 1936), τὸν ὁποῖον ὁ νόμος 3239/1955 ἠθέλησε νὰ ποτοθετήσῃ διὰ τῆς διαδικασίας ἐπιλύσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν. Ἐκ τούτων ἕπεται, ὅτι, ἐφ' ὅσον ἱκαναὶ πρὸς τὰ συλλογικὰς σημαλλαδὴ εἶναι αἱ ὀργανώσεις, αἱ αὐταὶ δὲ ὀργανώσεις εἶναι καὶ ὑποκείμενα τῆς ἐπιλύσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν, ἐκδηλουμένων κυρίως δι' ἐργατικῶν ἀγώνων, μόνον αἱ ὀργανώσεις, δηλαδὴ τὰ ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα, δύνανται νὰ ἀγωνίζωνται καὶ συλλογικῶς καὶ συνεπῶς μόνον αἱ ὀργανώσεις δύνανται νὰ ἀπεργοῦν καὶ νὰ ἀνταπεργοῦν.

Τοῦτο ἀποτελεῖ ἁπλῆν σκέψιν πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ὅτι ἡ ἀπεργία καὶ ἡ ἀνταπεργία πρέπει νὰ κηρύσσωνται ὑπὸ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου. Τὸ ζήτημα δὲ τοῦτο ἔλυθη ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 495/1966 καὶ 526/1967 ἀποφάσεων αὐτοῦ. Ἡ ὑποχρέωσις τῆς λήψεως ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως ἐπαγγελματικοῦ σωματείου πρὸς νόμιμον διενέργειαν ἀπεργίας ἢ ἀνταπεργίας ἐὰν ἀπορρέει ἐκ τοῦ νόμου 3239/1955, ἀλλ' ἐκ τῶν ἄρθρων 5 καὶ 8 τοῦ νόμου 2151/1920. Ἡ ἐπίκλησις τοῦ ἐπιγραφομένου αὐτοῦ καταδεικνύει τὸν ὀργανικὸν σύνδεσμον ἐπαγγελματικοῦ σωματείου καὶ ἐπαγγελματικῆς δραστηριότητος καὶ ὅλη ἄρσις αὐτοῦ τὴν θεμελιώνει, οὔτε τὰς προϋποθέσεις κηρύξεως ἀπεργίας ἢ ἀνταπεργίας, αἵτινες ρυθμίζονται ὑπὸ ἄλλων διατάξεων (= ν. 2151/1920).

3) Ὁ Ἄρειος Πάγος (Ὀλομελείας 526/1967, 495/1966) εἶναι ἐπὶ τοῦ προκειμένου θέματος κατηγορηματικός, δεχθείς, ὅτι ἡ ἀνάληψις ἢ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν νόμιμων διατάξεων περὶ ἀπεργίας ἀπαιτεῖται ἀπόφασις ἀνεγνωρισμένου ἐπαγγελματικοῦ σωματείου (σχετικῶς βλ. καὶ **Καποδιστρίου**, ΕρμΑΚ, ἐπ' ἄρθρων 802, ἀριθ. 68, Εἰσαγ. 669 - 678, ἀριθ. 66, 67, **Ἀγαλλόπουλου**, Ἐργατικὸν Δίκαιον 1958, σ. 68 ἑπ.). Ἀπεργία μὴ ἐκπορευομένη ἐξ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, ἢ καλουμένη «ἀξέσπαστος» (**Καποδιστρίου**, ΕΕΔ 25, 298), ὀρθότερον μὴ ὀργανωμένη ἀπεργία, εἶναι παράνομος (βλ. ἀντὶ παντὸς ἄλλου μνημάτος ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ Γερμανικοῦ Ἐργατικοῦ Ἐφετείου 20.12.1963 AP Nr. 32 zu § GG Arbeitskampf, δημοσιευομένην, ἐν μεταφράσει ἐν ΕΕΔ 25, 298, ἐπιμελείᾳ **Καποδιστρίου**, μετὰ τῆς αὐτόθι παρατιθεμένης ἐπὶ τοῦ θέματος βιβλιογραφίας καὶ νομολογίας).

4) Ἡ ἐξ ἴσου εἶναι παράνομος ἡ «ἀξέσπαστος» ἀπεργία (πρβλ. καὶ **Καποδιστρίου**, ΕΕΔ 25, 1), εἶναι ἀνάμικτος ἐξέρχουσα τῶν ὁρίων τοῦ ἀξεσπάστου καὶ ἡ ἀξέσπαστος ἀνταπεργία (ἐν **Σύντ.** ΕΕΔ 25, 1373. Διὰ τὴν ὁρολογίαν **Bötticher**, Betriebsberater, 1957 σ. 693 **Bertole**, ἔνθ' ἀνωτ., σ. 90, πρβλ. καὶ **Tomandl**, Streik und Aussperrung als Mittel des Arbeitskampfes, σελ. 31).

Ἀντίθετος ἄποψις θὰ παρεγνωρίζε τὰς ταυτὸς διατάξεις τοῦ θετικοῦ ἡμῶν δικαίου καὶ ἰδ τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2151/1920 καὶ τὰ ἄρθρα 1, 2 καὶ 3 τοῦ νόμου 3239/1955. Ἐξ ἄλλου, ἐὰν ἀναγνωρίζαμεν ἱκανότητα πρὸς τὸ ἀνταπεργεῖν καὶ εἰς ἕνα μόνον ἐργοδότην, ἄνευ ἀποφάσεως τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, θὰ παραβιάζετο ἡ ἀρχὴ τῆς ἰσοτιμίας τῶν ὅπλων τῶν παραγόντων τῆς ἐργατικῆς ζωῆς (περὶ τοῦ θέματος βλ. ἰδίαν λόγον ἀναιρέσεως). Λόγοι ἀνάλυτοι πρὸς τὰς τοῦ γερμανικοῦ καὶ γαλλικοῦ δικαίου, ὅπου οἱ ἐργαζόμενοι δύνανται νὰ εἶναι ὀργανωμένοι, ἐπο-

χειμένου νά άπεργήσουν, ένῶ άντιστρόφως τό δικαίωμα τῆς άνταπεργίας άναγνωρίζεται καί εἰς ἕνα ἐργοδότην, δέν ἔχουν παρ' ἡμῖν χώραν ἐπιφυλάξεις. Διότι εἰς τό γερμανικόν καί τό γαλλικόν δίκαιον ὁ ἐργοδότης εἶναι καί ἀτομικῶς φορεύς τοῦ συλλογικοῦ δικαίου, δυνάμενος νά συνάπτῃ συλλογικάς συμβάσεις καί νά μετέχῃ τῆς διαδικασίας ἐπιλύσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν, τοῦθ' ὅπερ παρ' ἡμῖν ἀποκλείεται ἐκ τῶν γενικωτέρων σχετικῶν διατάξεων.

5) Ἐάν ἀναγνωρίζετο εἰς τόν μεμονωμένον ἐργοδότην τό δικαίωμα τοῦ ἀνταπεργεῖν θά ἦτο συνταγματικῶς (ἄρθρον 8 Συντάγματος) καί νομοθετικῶς (ἄρθρον 8 §§ 1 καί 2 νόμου 2151/1920) ἐπιτρεπόμενον νά ἀναγνωρισθῇ καί εἰς τούς ἐργαζομένους τό δικαίωμα τῆς «ἀδεσπότου» ἀπεργίας. Τῆς συνεπείας, ἐλλείψει συναισθήματος εὐθύνης, συνδικαθα νά ἀναλογισθῶμεν. Εἰς ἡ μικρά ὁμάς μισθωτῶν θά ἠδύνατο νά ἀπέχῃ τῆς ἐργασίας, διά δηλώσεως πρός τόν ἐργοδότην, ὅτι προβαίνει εἰς ἀπεργίαν, χωρίς ἡ συναίτη ἀποχή νά δύναται νά χαρακτηρισθῇ ὡς προσβολή καί παράβασις τῆς συμβάσεως, λόγῳ τῆς ἀσκήσεως «νομίμου» (!) δικαιώματος. Ἀλλά καί ἀντιθέτως ὁ ἐργοδότης μέ τήν παρουσιαζομένην οἰκονομικήν δυσχέρειαν ἢ πρός ἐπίτευξιν οἱουδήποτε παρανόμου σκοποῦ του θά ἠδύνατο νά ἀποφύγῃ τήν πληρωμήν τῶν μισθῶν, κηρύσσων ἀνταπεργίαν (!) ἐπ' ἀόριστον χρόνον, καταστρατηγῶν οὕτω τάς διατάξεις τοῦ νόμου περί μισθοῦ, περί καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας καί περί θέσεως τῶν μισθωτῶν εἰς διαθεσιμότητα. Διά τόν λόγον αὐτόν καί ἕνεκα τῶν σοβαρῶν ἐπιπτώσεων τῶν ἐν λόγῳ ἐνεργειῶν ἐπί τῆς οἰκονομίας καί τῆς ἐν γένει κοινωνικῆς ζωῆς ὁ νομοθέτης ἐναπεστάθη τό δικαίωμα τοῦ συλλογικῶς ἀγωνίζεσθαι - ἀ π ε ρ γ ί α καί ἀ ν τ α π ε ρ γ ί α - εἰς τάς γενικάς πλέον ὑπευθύνων ὑποκειμένων δικαίου, τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων μ ι σ θ ω τ ῶ ν καί ἐ ρ γ ο δ ο τ ῶ ν (ὅλ. καί τήν ἀνωτέρω εἰσηγητικήν ἔκθεσιν νόμου 2151/1920). Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω ἡ ἀνταπεργία τῆς ἀναιρεσιβλήτου χωρίσασα αὐθαιρέτως, ἄνευ σ ω μ α τ ε ι α κ ῆ ς ἀ π ο δ έ σ ε ω ς καί π α ρ ὰ τ ὰ ς δ ι α τ ά ξ ε ι ς τ ο ῦ ἄρθρου 8 §§ 1 καί 2 νόμου 2151/1920, εἶναι π α ν τ ε λ ῶ ς π α ρ ά ν ο μ ο ς.

Β'

Τοῦ τοῦ κ. *Βασ. Π. Βασιλείου*, πληρεξουσίου δικηγόρου τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἐπιχειρήσεως.

Κατά τά διδασκόμενα εἰς τήν θεωρίαν τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου καί γενόμενα ἀποδεκτά καί ὑπό τῆς νομολογίας τοῦ Ἀρείου Πάγου (Α.Π. 431/1959, ΕΕΔ 16, 1242, Α.Π. 387/1964, ΕΕΔ 23, 719, Α.Π. 199/1965, ΕΕΔ 24, 734, πρβλ. καί *Τούσην*, ἐν ΝοΒ 8, 69) εἰς τό δικαίωμα τῆς ἀπεργίας τῶν μισθωτῶν ἀντιπαρατίθεται τό δικαίωμα τῆς ἀνταπεργίας (ἀποκλεισμοῦ) τῶν μισθωτῶν ἐκ τοῦ τόπου ἐργασίας, τό ὁποῖον συνίσταται εἰς τήν προσχεδιασμένην παρ' ἑνός ἢ πλειόνων ἐργοδοτῶν ἄρνησιν ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν ἑνός μεγάλου ἀριθμοῦ μισθωτῶν πρός ἐπίτευξιν ὡρισμένου συλλογικοῦ ἀγωνιστικοῦ σκοποῦ.

Εἰς τήν ἀνταπεργίαν ὡς ἀγωνιστικῶν μέσον χρησιμοποιεῖται ἡ ἀπώλεια ἐκ μέρους τῶν μισθωτῶν τῶν ἀποδοχῶν των κατά τήν διάρκειαν τοῦ συλλογικοῦ ἀγῶνος καί ἡ διά τοῦ μέσου τούτου ἄσκησις πιέσεως ἐπί τῶν ἀποκλεισμένων μισθωτῶν, χάριν ἐπιτεύξεως τοῦ ὑπό τοῦ ἐργοδότου ἐπιδιωκομένου συλλογικοῦ σκοποῦ.

Ὡς πρός τάς προϋποθέσεις ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τῆς ἀνταπεργίας δέν ὑφίσταται νομοθετική ρύθμισις αὐτῶν, ὡς συμβαίνει καί ἐπί ἀπεργίας. Αὗται δύνανται νά συναχθοῦν ἐκ τῆς ἱστορικῆς ἐξελίξεως τοῦ θεσμοῦ καί τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ διά τῶν συλλογικῶν ἀγώνων. Ἀξιοσημείωτον εἶναι, ὅτι τό νομικόν καθεστώς τοῦ lock-out δέν εἶναι τό αὐτό εἰς ὅλας τάς χώρας τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινότητος. Ἐν Γερμανίᾳ ἐπικρατεῖ ἡ ἄποψις, ὅτι τό ἀμυντικόν lock - out (Abwehraussperrung) συνεπάγεται λύσιν τῶν συμβάσεων ἐργασίας τῶν ἐν ἀπεργίᾳ εὑρισκομένων μισθωτῶν, ὧν αἱ συμβάσεις ἐργασίας τελοῦν ἐν ἀναστολῇ λόγῳ τῆς κηρυχθείσης ἀπεργίας.

Ἀντιθέτως ἐν Γαλλίᾳ καί Ἰταλίᾳ γίνεται δεκτόν, ὅτι τό ἀμυντικόν lock - out δέν συνεπάγεται τήν λύσιν τῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἀλλ' ὁ ἀπεργῶν μισθωτός ἐξακολουθεῖ νά προστατεύεται διαρκούσης τῆς ἀπεργίας του. Τό ἐπιθετικόν lock - out (τό πραγματοποιούμενον ἀνεξαρτήτως κηρυχθείσης ἀπεργίας τῶν μισθωτῶν) ἐν Γερμανίᾳ συνεπάγεται ἀναστολήν τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἐνῶ ἐν Γαλλίᾳ ἐκλαμβάνεται ὡς προκαλοῦν λύσιν τῶν συμβάσεων τούτου ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου. (Ἴδετε περί τῶν διαφορῶν τούτων A. B r u n - H. G a l l a n d, Droit du travail, Παράρτημα 1962, σελ. 186).

Παρ' ἡμῖν δέν ἔχει εἰσέτι διαμορφωθῇ πλήρες τό νομικόν καθεστώς τοῦ lock - out, ἡ δέ βασική ἐπί τοῦ θέματος ὑπ' ἀριθ. 431/1959 (ΕΕΔ 16, 1242) ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀποδέχεται τήν ἄποψιν τῆς ἀναστολῆς τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἧς ἕνεκα ὁ ἀσκῶν δικαίωμα τοῦ lock - out ἐργοδότης ἀπαλλάσσεται τῆς ἐκπληρώσεως τῶν ἐκ ταύτης ὑποχρεώσεών του, ἡ δέ ὑπ' αὐ-

τοῦ μὴ ἀποδοχῆς τῆς κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀναπαρογίας προσφερομένης ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἐργασίας δὲν καθιστᾷ αὐτὸν ὑπαίτιον, ὥστε νὰ δικαιοῦται οὗτος, κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ., εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ μισθοῦ.

4) Ὁ ἀντίδικος ὑποστηρίζει, ὅτι ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις ὀρθῶς ἐδέχθη, ὅτι ἡ παρ' ἡμῶν ὑπὸ τὰς ἀνω περιστάσεις ἄρνησις ἀποδοχῆς τῆς ἐργασίας του συνιστᾷ ἀναπαρογίαν, ἐνῷ αὕτη δὲν συνιστᾷ νόμιμον ἀναπαρογίαν, διότι ὄθεν ἡ ἡμετέρα ἑταιρεία ἐκήρυξεν ἀπλῶς lock - out ἐν τῇ ἐκμεταλλεύσει αὐτῆς, χωρὶς τάχα νὰ ἔχῃ ἱκανότητα ἀσκήσεως τοῦ ἀγωνιστικοῦ τούτου μέσου, ὡς μὴ δυναμένου νὰ ἀσκηθῇ παρὰ μεμονωμένοι ἐργοδότου, ἀλλὰ μόνον παρ' ἀναγνωρισμένοι σωματείοι ἐργοδοτῶν. Πλὴν ἡ ἔνστασις αὕτη τοῦ ἀντιδίκου δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὀρθὴ διὰ τοὺς κάτωθι λόγους:

Ἐν πρώτοις, κατ' νόθευσιαν διάταξιν νόμου, οὐδ' ἐμμέσως, συνάγεται ἐκ τῆς ἡμετέρας ἐργατικῆς νομοθεσίας, ὅτι πρὸς ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος ἀναπαρογίας δὲν νομιμοποιεῖται ὁ μεμονωμένος ἐργοδότης, ἀλλ' ὅτι ἔχει μόνον ἡ εἰδικὴ ἐργοδοτικὴ ἐπαγγελματικὴ ὀργάνωσις. Καὶ αὐτὸς ὅτι ὁ Nipperdey, Lehrbuch des Arbeitsrechts, 1957, τόμ. II, σῆ ἐκδ., σελ. 641 § 3), ὅστις ὑποστηρίζει, ὅτι διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν συλλογικῶν ἀγώνων νομιμοποιοῦνται μόνον τὰ ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα ἐργαζομένων καὶ ἐργοδοτῶν, ἔχεται, ὅτι ἀπὸ τῆς ἐργατικῆς πλευρᾶς δύνανται κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν νὰ εἶναι φορεῖς τοῦ ἀγῶνος (ἀναπαρογίας) εἷς ἢ πλείονες ἐργοδόται.

Κατὰ τὴν κρατοῦσαν διεθνῆ ἀποψιν (ἴδετε κατωτέρω παραπομπάς), τεκμηριουμένην καὶ ἐκ τῆς ἱστορικῆς ἐξελίξεως τοῦ θεσμοῦ, σκοπὸς τῆς ἀπεργίας καὶ ἀναπαρογίας ὡς ἀγωνιστικῶν συλλογικῶν μέσων δὲν εἶναι ἡ ἐπίτευξις ρυθμίσεως διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῆς διαφορᾶς, ὥστε φορεῖς τούτων νὰ εἶναι μόνον αἱ ἔχουσαι ἱκανότητα πρὸς σύναψιν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις, ἀλλὰ σκοπὸς ἀμεσότερον τῶν ἀγωνιστικῶν τούτων μέσων εἶναι ἡ ἐπίδιωξις οἱουδήποτε συλλογικοῦ συμφέροντος, ἀνεξαρτήτως τοῦ νομικοῦ σχήματος, ὑφ' ὃ δύναται τοῦτο νὰ ἱκανοποιηθῇ. Ἡ ὀρθὴ αὕτη ἀποψις ἐπιρρωννύεται καὶ ἐκ τῆς ἱστορικῆς ἐξελίξεως τοῦ θεσμοῦ ἀπεργίας καὶ ἀναπαρογίας, αἵτινες προϋπῆρξαν τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ θεσμοῦ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας. Ὡς δὲ δὲν ἀναγνωρίζεται σωματειακὸν μονοπώλιον εἰς τὴν ἀπεργίαν, οὕτω δὲν ἀναγνωρίζεται τοιοῦτον καὶ ὡς πρὸς τὴν ἀναπαρογίαν.

Τὴν ὑποστηριχθεῖσαν παρ' ἡμῖν ἀπόψιν τῶν *Γ. Καποδίστρια* (ΕΔΙΔΚ, ἄρθρον 652, ἀριθ. 60, ΕΕΔ 25, 1 ἑπ., ΕΕΔ 26, 209 ἑπ., ΕΕΔ 27, 658 ἑπ., *Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 88 καὶ *Δ.Κ. Καλομοίρη*, ἐν ΕΕΔ 23, 1057 ἑπ.), ἥτις εὗρεν ἀπήχησιν καὶ εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 626/1967 ἀπόφασιν τῆς Ὀλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου (ΕΕΔ 26, 1438), καθ' ἣν μόνον ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα νομιμοποιοῦνται πρὸς κήρυξιν ἀπεργίας, θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ μὴ θεωρήσωμεν ὡς ἀπροσπέλαστον, διότι τοιοῦτόν τι δὲν προκύπτει ἐκ τῶν ἄρθρων 5, 8 καὶ 17 τοῦ νόμου 2151/1920 περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων, τὰ ὁποῖα ρυθμίζουν μόνον τὸν τρόπον λήψεως τῆς σχετικῆς περὶ ἀπεργίας ἀποφάσεως ἐν περιπτώσει κηρύξεως τοιαύτης ὑπὸ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, χωρὶς ἐκ τούτου νὰ ἀποκλείεται καὶ ἡ κήρυξις ἀπεργίας μετὰ προαποφάσεως συλλογικῆς δομῆς διάφορος μισθωτῶν, μὴ συνιστώσης ἀναγνωρισμένον σωματεῖον. (Οὕτω καὶ *Τούσης*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 476, *Καπκᾶς*, Ἐνοχικόν, Β' ἔκδ., σελ. 636, ὑπ' ἄρθρον 669, καὶ *Ἀμπατζῆς*, ἐν ΕΕΔ 25, 218 ἑπ., ἡ ἀπόψεις ὑπάρχουσι ὑπῆρξαν καὶ οἱ μεταγενεστέρως ἀσχοληθέντες μὲ τὸ θέμα *Ἀντ. Φλῶρος*, ἐν ΕΕΔ 27, 393 ἑπ., καὶ *Μιχ. Κυπραῖος*, ἐν ΕΕΔ 27, 985).

Ἡ ὑποστηριζομένη θέσις ὅτι ὁ ἀντίδικος δὲν ἀποκλείεται ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐκ τῆς γραμματικῆς ἑρμηνείας, δεδομένου, ὅτι εἰς τὰ ἄρθρα ταῦτα καθορίζεται ἁπλῶς ἡ διαδικασία λήψεως ἀποφάσεως ἐν περιπτώσει ἀπεργίας ἢ ἀναπαρογίας ὑπὸ ἐπαγγελματικῶν σωματείων. Ἂν ὁ νομοθέτης ἐσκόπει, νὰ ἀπαγορεύσῃ τὴν ἀπεργίαν ὁμίλου μισθωτῶν, μὴ ὀργανωμένων εἰς σωματεῖον, ἢ τὴν ἀναπαρογίαν ἑνὸς ἐργοδότου, ἐνεργοῦντος ἀτομικῶς, ἢ πλειόνων ἐργοδοτῶν, μὴ ὀργανωμένων εἰς σωματεῖον, θὰ τὸ ἤρκει ρητῶς, ἡ τοιαύτη ἀπαγόρευσις δὲν προκύπτει, οὐδὲ ἐμμέσως, οὐδὲ γίνεται λόγος περὶ τοιαύτης ἐπιγραφῆς εἰς τὴν εἰσαγωγικὴν ἔκθεσιν τοῦ νόμου, ἣν ἐπικαλεῖται ὁ ἀντίδικος.

Ἀντιθέτως τὴν κήρυξιν ἀπεργίας ἢ ἀναπαρογίας παρὰ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ὁ νομοθέτης ἀντιμετωπίζει ὡς μίαν περίπτωσιν. Ἐκ τῆς χρήσεως τῆς λέξεως «ἐν περιπτώσει» σαφῶς συνάγεται, ὅτι δύνανται νὰ ὑπάρξουν καὶ περιπτώσεις, καθ' ἃς ἡ ἀπεργία καὶ ἀναπαρογία δὲν ἀσκεῖται ὑπὸ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου.

Ἐξ ἄλλου, ἀναγνωρισις τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας εἰς μόνας τὰς ἀναγνωρισμένας ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις ἀντίκειται πρὸς τὸ συνα-

γματικῶς προστατευόμενον δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι ὑπὸ τὴν ἀποθετικὴν του μορφήν, τοῦτέστι τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ δικαιώματος εἰς τὸν ἐργαζόμενον, ὅπως παραμένῃ ἀνοργάνωτος, διότι διὰ τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας ὑπὸ μὴ ὀργανωμένων εἰς σωματεῖον, θὰ ἐξηναγκάζοντο οὗτοι, πρὸς ἐπιτυχῆ βελτίωσιν τῶν ὅρων ἐργασίας των, νὰ ὀργανωθῶν εἰς σωματεῖα, ἐνῶ τὸ Σύνταγμα προστατεύει καὶ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἐργαζομένου νὰ παραμένῃ ἀνοργάνωτος (Ἴδετε σχετικῶς ***Βασιλείου***, ἐν ΕΕΔ 22, 11, **Nikisch**, Arbeitsrecht, τόμ. II, 1959, σελ. 86 ἐπ.

Ἐπίσης δὲν εἶναι κρατοῦσα ἡ ἄποψις ὅτι οἱ ἐργατικοὶ ἀγῶνες ἔχουν σκοπὸν μόνον τὴν κατάρτισιν συλλογικῶν συμβάσεων καὶ συνεπῶς δέον νὰ διεξάγωνται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ὑπὸ ὀργανώσεων ἱκανῶν πρὸς τὸ συλλογικῶς συμβάλλεσθαι. Ἀρκεῖ νὰ σημειωθῇ, ὅτι ὑποστηρίζεται ἡ νομιμότης καὶ αὐτῶν τῶν ἀπεργιῶν ἀλληλεγγύης ἢ ἀπεργιῶν συμπαθείας, τουτέστι τῶν ἀπεργιῶν τῶν κηρυσσομένων πρὸς ὑποστήριξιν ἄλλων ἀπεργούντων μισθωτῶν ἢ διὰ τὴν ἐπαναπρόσληψιν ἀπολυθέντος μισθωτοῦ καὶ διὰ τῶν ὁποίων ἀπεργιῶν ἐξυπηρετεῖται τὸ γενικώτερον συλλογικὸν συμφέρον τῶν ἐργαζομένων. (Περὶ τῆς νομιμότητος αὐτῶν ἴδετε **Hueck-Nipperdey**, ἔνθ' ἀνωτέρω, σελ. 641, 242, 608, 623, σημ. 71, 641, σημ. 88, **Nikisch**, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 130, **A. Brun-H. Galland**, Droit du Travail, 1958, σελ. 901, **Ch Gregory**, The law and the labor, 1948, σελ. 110).

Ὡς ἀνταπεργία (lock - out), τέλος, εἰς ὅλους σχεδὸν τοὺς διεθνεῖς ὅρους χαρακτηρίζεται ἡ ὑφ' ἑνὸς ἢ πλειόνων ἐργοδοτῶν ἀποκλεισμὸς τῶν ἐργαζομένων, ὑπὸ τοιαύτην δὲ ἔννοιαν ἀγνοεῖται ἀκόμη καὶ παρὰ τοῦ Ἀρείου Πάγου εἰς τὰς προηγηθείσας ἀποφάσεις του, οὐδεὶς δὲ ποτὲ ἠμφισβήτησεν, ὅτι ἡ παρὰ τοῦ μεμονωμένου ἐργοδότου κηρυσσομένη ἀνταπεργία, ἵνα εἶναι νόμιμος, ἀπαιτεῖται νὰ ἔχῃ γίνει κατ' ἐντολὴν ἐργοδοτικοῦ σωματείου ἢ νὰ ἔχῃ τύχει τῆς ἐγκρίσεως τούτου, ὡς ἀδιαλείπτως ἰσχυρίζεται ὁ ἀντίδικος.

Τὸ ζήτημα τῶν ὑποκειμένων (χορέων) τοῦ συλλογικοῦ ἀγῶνος ἀντιμετωπίσθη ἐν τῇ θεωρίᾳ τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τοῦ συλλογικοῦ χαρακτῆρος τοῦ ἐργατικοῦ ἀγῶνος. Ἰδίᾳ δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς συλλογικὸς ἀγὼν ἡ περίπτωσις, καθ' ἣν εἷς μεμονωμένος μισθωτὸς ἐγκαταλείπει τὴν ἐργασίαν του, ἐν τούτοις διὰ τὴν συλλογικότητα τοῦ ἀγῶνος δὲν ἀπαιτεῖται πλειονότης προσώπων εἰς ἀμφοτέρας τὰς ἀντιπάλους πλευράς. Ἀρκεῖ ὅτι πλειονότης προσώπων ἐπιτίθεται ἢ καθίσταται ἀντικείμενον ἐπιθέσεως. Οὕτω καὶ ἡ ἀνταπεργία, ἡ ὁποία κηρύσσεται ὑπὸ ἑνὸς μεμονωμένου ἐργοδότου ἔναντι τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐπιχειρήσεώς του, εἶναι **συλλογικὸν γεγονός**, διότι στρέφεται καθ' ὁμάδος. Διὰ τὴν συλλογικότητα τοῦ ἐργατικοῦ ἀγῶνος ἀρκεῖ τὸ γεγονός, ὅτι τοὐλάχιστον εἷς τὴν μίαν ἀντιπάλων **παραταξιν** ὑφίσταται ὁμὰς προσώπων, χωρὶς νὰ ἔχῃ σημασίαν τινά, ἂν ἡ ὁμὰς αὕτη εἶναι ἐπιτιθεμένη ἢ ἀμυνομένη. Τὸ συλλογικὸν στοιχεῖον τοῦ ἀγῶνος ἀπορρέει εἴτε ἐκ τῆς ἐνδεχομένης κοινότητος τῆς ἐνεργείας τῆς ὁμάδος (ἐπιτιθεμένης ἢ ἀμυνομένης), εἴτε ἐν περιπτώσει κηρύξεως ἀνταπεργίας ὑπὸ μεμονωμένου ἐργοδότου εἰς τὸν ἐπιβιωσκόμενον ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου σκοπὸν νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν δούλησιν τῆς ὁμάδος τῶν μισθωτῶν. (Ἴδετε ἀνάπτυξιν τοῦ ζητήματος εἰς **Tomandl**, Streik und Aussperrung als Mittel der Arbeitskampfen, 1965, σελ. 8 ἐπόμ.)

Ἀλλά, ἐὰν ἀμφισβητῆται τὸ ἐὰν ἱκανότητα κηρύξεως ἀπεργίας ἔχουν οἱ μὴ ὀργανωμένοι εἰς ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα μισθωτοί, παρ' οὐδενός, καθ' ὅσον γνωρίζομεν, ὑποστηρίχθη ἡ ἀποκλειστικότης κηρύξεως ἀνταπεργίας παρὰ μόνον τῶν ἐργοδοτικῶν σωματείων. Εἰδικῶς ἐπὶ ἀνταπεργίας μίᾳ τοιαύτῃ ἀποκλειστικότητι θὰ ἀνεδίδασεν εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἰσότητος τῶν μερῶν εἰς τοὺς συλλογικοὺς ἀγῶνας. Ἐφ' ὅσον ἡ ἀπεργία δύναται νὰ ἀπευθύνεται πρὸς ἕνα μόνον ἐργοδότην, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἀρχῆς τῆς ἰσότητος τῶν ὅπλων, δέον νὰ ἀναγνωρισθῇ εἰς τοῦτον καὶ τὸ δικαίωμα ἀσκήσεως παρ' αὐτοῦ μόνου ἀτομικῶς ἀνταπεργίας (Οὕτω **Nikisch**, Arbeitsrecht τόμ. II, 1959, σελ. 94), ὅστις δέχεται, ὅτι ἡ ἀνταπεργία δύναται νὰ κηρυχθῇ καὶ παρ' ἑνὸς μόνον ἐργοδότου, ὁμοίως ἐν Γαλλίᾳ **A. Brun - H. Galland**, Droit du Travail, 1958, σελ. 922), ἐν Αὐστρίᾳ **Tomandl**, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 4 καὶ 21, ὅστις διακρίνει μεταξὺ ἀτομικῆς ἀνταπεργίας (**Individualaussperrung**), ὅταν κηρύσσεται ὑπὸ μεμονωμένου ἐργοδότου καὶ τῆς σωματειακῆς ἀνταπεργίας (**Verbandsaussperrung**), ὅταν κηρύσσεται ὑπὸ πλειόνων ἐργοδοτῶν ἢ ὑπὸ ἐπαγγελματικοῦ ἐργοδοτικοῦ σωματείου. Μάλιστα τοιοῦτος περιορισμὸς τῆς ἐλευθερίας τῆς ἀπεργίας καὶ ἀνταπεργίας, ὡς πρὸς ὡρισμένους χορεῖς, ἀντικεῖται καὶ εἰς τὴν συνταγματικῶς προστατευομένην ἀρχὴν τῆς ἰσότητος, ἥτις δὲν ἐπιτρέπει παντοίαν προνομίωσιν εἰς τὰς παρ' ἐπαγγελματικοῖς μόνοις σωματείοις κηρυσσομένας ἀπεργίας καὶ ἀνταπε-

γίας. Οὕτω ἐν Γερμανίᾳ (Huber, Wirtschaftsverwaltungsrecht, 2α ἔκδοσις, τόμ. II, σ. 402, Kuiser, Der politische Streik, 1955, σελ. 19, Hueck, ἐν RDA, 1956, σελ. 263, v. Grewe, JZ 1951, σελ. 188, διὰ τὰ ἐν Αὐστρίᾳ Engelich, Der Streik als Ordnungsprinzip ἐν DRDA, 1955, σελ. 335 καὶ Tomandl, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 142).

Ὁ ἀντίδικος πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ἀπόψεων του ἐπικαλεῖται τὴν ὑπ' ἀριθ. 495/1965 ἀπόφασιν τοῦ Α' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου (ΕΕΔ 25, 1374) καὶ τὴν προμνησθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 526/1967 ἀπόφασιν τῆς Ὁλομελείας.

Πλὴν αἱ ἐπικαλούμεναι ὑπὸ τοῦ ἀντιδίκου ἀποφάσεις κεῖται τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀνεξαρτήτως τῶν διατυπωθεισῶν ἐπικρίσεων (βλ. ἐν σχέσει πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 495/1965, *Κανκόν*, ἐν ΕΕΔ 25, 1374, *Β. Βασιλείου*, ἐν ΕΕΔ 25, 1375 καὶ ἐν σχέσει καὶ πρὸς τὴν 526/1967 τοὺς μεταγενεστέρους *Ἀντ. Φλώρον*, *Μ. Καπραίου*, ἔνθ' ἀνωτ.), δὲν δύναται νὰ θεωρηθῶν, ὅτι ἀντιμετωπίζουν καὶ τὴν ὑπὸ κρίσιν περίπτωσιν τῆς ἀσκήσεως ἀμυντικῆς ἀνταπεργίας ὑπὸ προσώπου μειονωμένου ἐργοδότου, καθ' οὗ ἀπήργησε τὸ προσωπικὸν αὐτοῦ. Αἱ δικαιοπαγιτικαὶ ἀποφάσεις εἶχον ὑπὸ τὴν κρίσιν των περίπτωσιν ἀπεργίας ἀνοργανώτων μισθωτῶν καὶ ἔκριναν, ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας δὲν ἀναγνωρίζεται εἰς ἀνοργανώτους ὁμάδας ἐργαζομένων. Πέραν τούτου ὁ Ἄρειος Πάγος δὲν ἀντιμετώπισε τὸ ζήτημα κηρύξεως ἀνταπεργίας παρὰ μειονωμένου ἐργοδότου, καθ' οὗ ἐκηρύχθη ἀπεργία.

Ὅταν ἡ ἀπεργία ἐκηρύχθη κατὰ μειονωμένου ἐργοδότου, ἐξ οὐδεμιᾶς διατάξεως προκύπτει, ὅτι οὗτος στερεῖται τοῦ δικαιώματος κηρύξεως ἀμυντικῆς ἀνταπεργίας. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ νόμου 2151/1920 περὶ ἀπαγγελματικῶν σωματείων καὶ ἄρθρου 27 ἐδ. τῆς 15/20.5.1920, ἥτις λέγει, ὅτι αἱ διατάξεις περὶ τρόπου κηρύξεως ἀπεργίας ὑπὸ ἀπαγγελματικῶν σωματείων ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ ἐργοδοτικῶν σωματείων ἐν περιπτώσει ἀνταπεργίας, ἀναφέρονται προφανῶς εἰς ἀνταπεργίας συλλογικοῦ χαρακτῆρος, στρεφομένας κατὰ πλειόνων ἐργοδοτῶν, ἐκπροσωπουμένων ὑπὸ ἀπαγγελματικοῦ τινος σωματείου, ὥστε καὶ μόνον ἀνακύπτει ζήτημα συλλογικῆς ἀπαγγελματικῆς ἀνταπεργίας διὰ τὴν ἀπαίτησιν ἀποφάσεως ὑπὸ τῆς γεν. συνελεύσεως τοῦ σωματείου.

Ὅταν ὅμως διὰ τῆς ἀπεργίας θίγεται μία καὶ μόνον μειονωμένη ἐπιχείρησις, τότε ἡ ἀπεργία δὲν ἔχει ἀμφιμερῶς συλλογικὸν χαρακτῆρα, ἀλλὰ ἔχει ὡς πρὸς τὴν πρὸς ὃν στρέφεται ἑτερομερῶς ἀτομικὸν χαρακτῆρα. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην οὐδὲ ὁλίως δύναται νὰ γίνῃ, ὅτι ὁ καθ' οὗ ἐστράφη ἡ ἀπεργία μειονωμένος ἐργοδότης εἶναι δυνατὸν νὰ στερηθῇ τοῦ στοιχειώδους δικαιώματος ἀμύνης διὰ κηρύξεως ἀνταπεργίας, ἀλλ' ὅτι θὰ πρέπει, ἵνα ἀσκήσῃ νομίμως τὸ δικαίωμα τῆς ἀνταπεργίας, νὰ τύχῃ τῆς ἐγκρίσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως τοῦ ἐργοδοτικοῦ σωματείου (ἂν ὑφίσταται τοιοῦτον), οὗτινος τυγχάνει μέλος (!).

Ἐὰν ἐγίνετο δεκτὴ ἡ ἄποψις τοῦ ἀντιδίκου, ὁ ὑποστὰς τὴν ἀπεργίαν ἐργοδότης, καίτοι φέρει τὸν κίνδυνον καὶ τὴν ἀθέμιτον τῆς παρ' αὐτοῦ ἀσκουμένης ἐπιχειρήσεως, θὰ ἦτο ἔρμαιον τῶν διαθέσεων τῶν λοιπῶν συναγωνιστικῶν ἐπιχειρήσεων, τῶν ἀγομένων εἰς τὸν αὐτὸν κλάδον καὶ ἡ προστασία τῶν οἰκονομικῶν του συμφερόντων θὰ ἐξηρτᾶτο ἐκ τῆς ἀθεμίτου κρίσεως τῶν συναγωνιστῶν του. Ἐὰν μάλιστα συνέβαινε νὰ μὴ ὑφίστανται ἐργοδοτικὰ ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα, καλῶς τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἐργοδότου τούτου, ἢ οὗτος δὲν εἶναι μέλος ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ἢ δὲν εἶναι ἐπιτρεπτὴ ἡ ὀργάνωσις του εἰς τοιοῦτον σωματεῖον, οἷον προκειμένου Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου καὶ τοῦ Δημοσίου, θὰ ἐστερεῖτο τοῦ δικαιώματος τῆς ἀνταπεργίας (!). Ἀλλ' εἰς τοιοῦτος περιορισμὸς τοῦ ὑποστάντος τὸν ἀπεργιακὸν ἀγῶνα μειονωμένου ἐργοδότου θὰ ἀντέκειτο ἐγκαίρως εἰς τὴν κατοχυρωθεῖσαν εἰς τοὺς ἐργατικοὺς ἀγῶνας ἀρχὴν τῆς ἰσότητος τῶν ὅπλων (περὶ ἧς ἴδετε Hueck - Nipperdey, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 619), ἀφοῦ θὰ ἀναγνωρίζετο μὲν τὸ δικαίωμα κηρύξεως ἀπεργίας ἀτομικῶς κατὰ μειονωμένου ἐργοδότου, θὰ ἐστερεῖτο ὅμως οὗτος τοῦ δικαιώματος ἀγῶνος διὰ κηρύξεως ἀτομικῆς ἀνταπεργίας, ἥτις μόνον ὡς συλλογικὸν μέτρον κατόπιν ἀποφάσεως ἐργοδοτικοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου θὰ ἠδύνατο νὰ ἐφαρμοσθῇ, ἀλλὰ θὰ προσέκρουεν ἐπίσης, ἂν μὴ εἰς τὴν ἀποθετικὴν ἐλευθερίαν τοῦ συνεταιρίζεσθαι, τοὐλάχιστον εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Συντάγματος προστατευομένην ἐλευθερίαν ἐνεργείας καὶ ἐλευθερίαν τῆς ἐπαγγελματικῆς δραστηριότητος, ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς ὁποίας ὁ ἀσκῶν ἐπιχειρήσεις καὶ φέρων τὸν κίνδυνον αὐτῆς δὲν δύναται νὰ περιορισθῇ ὡς πρὸς τὴν λῆψιν ἀποφάσεων, ἀφορμῶν τὴν τύχην τῆς ἐπιχειρήσεώς του, καὶ ν' ἀνατεθῇ ἡ ἀποφασιστικὴ αὐτὴ ἐξουσία εἰς ἕτερα ξένα πρὸς τὴν ἐπιχείρησίν του πρόσωπα. (Ἴδετε περὶ τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Συντάγματος καὶ ἤδη ἄρθρου 5 ἰσχυόντος Συντάγματος προστατευομένης ἐλευθερίας τῆς ἐνερ-

γείας ἐν τῇ ἀσκήσει ἐργασίας ἢ ἐπαγγέλματός τινος τὴν νομολογίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἰς Πορίσματα Νομολογίας Συμβουλίου Ἐπικρατείας, σελ. 79 ἑπ., πρὸς δὲ Hueck-Nipperdey, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 119, αἵτινες δέχονται, ὅτι, καὶ ἂν γίνῃ δεκτόν, ὅτι δὲν προστατεύεται συνταγματικῶς ἡ ἀποθετικὴ ἐλευθερία τοῦ συνεταιρίζεσθαι, ἀντίκειται πάντως εἰς τὴν συνταγματικῶς προστατευομένην ἐλευθερίαν ἐνεργείας ὁ ἐξαναγκασμός τινος ὅπως ἐγγραφῇ εἰς σχηματισμόν).

Ἀλλὰ καὶ τὸ ἐπικαλούμενον ὑπὸ τοῦ ἀντιδίκου ἐπιχείρημα ἐκ τῶν ἄρθρων 1, 2 καὶ 10 τοῦ νόμου 3239/1955, ρυθμιζόντων τὰ τῆς ἐπιλύσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων διὰ καταρτίσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐν περιπτώσει δὲ διαφωνίας δι' ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας (καὶ πρὸ ἴδια καὶ *Καπολίστριαν* ἐν ΕΕΔ 26, 210), δὲν στηρίζεται ἐπὶ στερεᾶς βάσεως, διότι διὰ τῶν διατάξεων τούτων οὐδόλως ἐκωλύθη νὰ περιορισθῶσι οἱ ἐπαγγελματικοὶ ἀγῶνες μεταξὺ μόνων τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, ἀλλ' ἁπλῶς ἅπαξ ἀνακύψωσι συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας καθορίζονται τὰ νομιμοποιούμενα πρὸς ἐπίλυσιν αὐτῶν ἀντιπροσωπευτικὰ ὄργανα (ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα), χωρὶς νὰ ἀποκλείεται ἡ ἐπίλυσις τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς διὰ συμφωνίας μεταξὺ ἀπεργῶν καὶ μεμονωμένου ἐργοδότου.

Ἐὰν ἐγίνετο δεκτὴ ἡ ἄποψις τοῦ ἀντιδίκου, θὰ ἔδει νὰ θεωρηθῇ παράνομος καὶ ἡ ἀπεργία, ἡ στρεφομένη κατὰ μεμονωμένου ἐργοδότου, ἀφοῦ οὗτος δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ θεωρηθῇ ὡς ὑποχείριον συλλογικῆς διαφορᾶς, δοθέντος ὅτι κατ' ἄρθρον 1 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955 «ἡ συλλογικὴ διαφορὰ θεωρεῖται πλοκὴ διένεξις μεταξὺ ὀργανώσεων» καὶ δὲν ἔχει τὴν ἱκανότητα εἰς μεμονωμένος ἐργοδότης πρὸς τὸ συλλογικῶς συμβάλλεσθαι, ἤτοι ἐπιλύσασης τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Οὕτω τέλος γίνεται δεκτόν, ὅτι ὡς ἀντικείμενον συλλογικῆς διαφορᾶς δύναται νὰ εἶναι μόνον ὅ,τι δύναται νὰ ἀποτελέσῃ καὶ ἀντικείμενον συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὥστε οἱ ἐργατικοὶ ἀγῶνες (ἀπεργία - ἀνταπεργία) νὰ θεωρῶνται ὡς νόμιμοι μόνον ἐφ' ὅσον φορεῖς αὐτῶν εἶναι ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα.

Κατὰ τὴν κρατήσασαν ἄποψιν, υἱοθετηθεῖσαν ὑπὸ τῶν δύο Τμημάτων τοῦ Ἀρείου Πάγου (ὑπ' ἀριθ. 526/1966, Β' Τμήματος, ΕΕΔ 25, 1500 καὶ ὑπ' ἀριθ. 68/1967, Γ' Τμήματος, ΕΕΔ 26, 42), νόμιμον αἴτημα ἀπεργίας δύναται νὰ ἀποτελέσῃ καὶ ἡ ἐπαναπρόσληψις ἀπολυθέντων, ὅπερ δεκτὸν δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 § 1 τοῦ ἀμιτέρου νόμου 3239/1955, καθ' ἣν ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας καθορίζει τοὺς ὅρους, τοὺς ὁποίους δέον νὰ περιλαμβάνουν αἱ συμβάσεις ἐργασίας, αἱ συναπτόμεναι μεταξὺ προσώπων διαφορουμένων ὑπ' αὐτῶν.

Περαιτέρω εἰς ἀντίκρουσιν τῶν ἐκτεθεμένων ἐν τῷ ἀναιρετηρίῳ ἐπιχειρημάτων τοῦ ἀντιδίκου πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀπόψεως του ἐπαγόμεθα τὰ κάτωθι:

α) Οὐδεμία ἐπιχείρησις δύναται νὰ ἀντληθῇ ἐκ τῆς μὴ νομιμότητος τῆς ἀδεσπότου ἀπεργίας, διότι ἐπὶ ἀδεσπότου ἀπεργίας μισθωτῶν ὑφίστανται πλείονα πρόσωπα μὴ συγκροτηθέντα εἰς σωματεῖον, ἐνῷ ἐπὶ ἀνταπεργίας, κηρυσσομένης ὑπὸ μεμονωμένου ἐργοδότου, δὲν εἶναι νοητὴ ἡ ἔννοια ἀδεσπότου (ἀνοργανώτου) ἀνταπεργίας, ἀφοῦ ὁ ἐργοδότης εἶναι εἷς. Συνεπῶς ἀλυσιτελῶς ὁ ἀντίδικος ἐπικαλεῖται τὰς ὑπ' ἀριθ. 495/1966 καὶ 526/1966 ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου, αἵτινες ἀναφέρονται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον εἰς τὴν ἀδέσποτον ἀπεργίαν ἀνοργανώτων μισθωτῶν, οὐδαμοῦ λίαν παρακεκινδυνευμένης τῆς ἐπιχειρουμένης ἐπεκτάσεως τῶν ἀκέφων τῶν ἀποφάσεων τούτων καὶ ἐπὶ ἀνταπεργίας μεμονωμένου ἐργοδότου.

β) Ἀνωτέρω ἐκτέθενται οἱ λόγοι, διὰ τοὺς ὁποίους ἡ ἱκανότης τοῦ συλλογικῶς συμβάλλεσθαι δὲν συμπίπτει πάντοτε μὲ τὴν ἱκανότητα τοῦ συλλογικῶς ἀγωνίζεσθαι.

Ἐὰν ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῶν ἐργαζομένων (κατὰ τὴν μὴ κρατοῦσαν ἐν τῇ ἐπιστήμῃ γνώμην), δὲν εἶναι ἀπαραίτητος νὰ εἶναι ὠργανωμένοι εἰς σωματεῖον, ἵνα ἔχουν τὴν δικαιοπρακτικὴν ἱκανότητα πρὸς συναφῆ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δὲν δύναται νὰ ἀπαιτηθῇ τοῦτο καὶ ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τοῦ ἐργοδότου, διότι, ὡς ἐκ τῆς ἰδιότητός του, εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ εἶναι ἔφικτὸν νὰ ὀργανωθῇ εἰς σωματεῖον, οἷον ὅταν ὁ ἐργοδότης τυγχάνῃ Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου ἢ τὸ Δημόσιον, ἐπιχείρησις κοινῆς ὠφελείας κ.ἄ.

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὰ παρ' ἡμῖν κρατοῦντα, ὁ μεμονωμένος ἐργοδότης κατὰ κανόνα δὲν ἔχει δικαιοπρακτικὴν ἱκανότητα καταρτίσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (ἄρθρον 7 νόμου 3239/

1955), ὁπότε θά ἔδει, κατά τήν λογικήν τοῦ ἀντιδίκου, νά μή δύναται νά χρησιμοποιηθῇ κατ' αὐτοῦ τό ἀγωνιστικόν μέσον τῆς ἀπεργίας, ἀφοῦ ὁ συλλογικός ἀγών δέν θά δύναται νά ταρτιστοθῇ διά καταρτίσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας μετά τοῦτον.

Τό νά ἐπιτρέπηται ὅμως ἡ ἀπεργία κατά τοιούτου μεμονωμένου ἐργοδότου, κατά τήν ἀντίληψιν τοῦ ἀντιδίκου, καί νά ἀπαγορεύηται ἡ κήρυξις ἀνταπεργίας παρ' αὐτοῦ καταλήγει εἰς καταφώρου ἀνισότητα, ἀντικειμένην ὄχι μόνον εἰς τήν συνταγματικήν ἀρχήν τῆς ἰσότητος καί τῆς ἰσχυούσης αἰδικώτερον εἰς τούς συλλογικούς ἀγῶνας ἀρχῆς τῆς ἰσότητος τῶν ὅπλων, ἀλλά καί πρός πᾶσαν ἔννοιαν καλῆς πίστεως καί ἀγωνιστικῆς ἐντιμότητος (ἐπίθεσις κατά ἀόπλου).

γ) Ἡ ὑποστηριζομένη ὑπό τοῦ ἀντιδίκου ἄποψις ὅτι ἡ πολιτεία, χάριν ἐνισχύσεως τοῦ συνδικαλισμοῦ, ἀπαγορεύει τήν ἄσκησιν ἀμυντικῆς ἀνταπεργίας παρά μεμονωμένου ἐργοδότου ἄνευ ἀποφάσεως ἐργοδοτικοῦ σωματείου, ἀντίκειται εἰς τήν ἀποθετικήν ἐλευθερίαν τοῦ συνεταιρίζεσθαι, δηλ. εἰς τό δικαίωμα τοῦ ἀτόμου νά μή ὀργανοῦται εἰς σωματεῖον, ἤτις ἀποθετική ἐλευθερία, κατά τήν κρατοῦσαν γνώμην, προστατεύεται ὑπό τοῦ ἄρθρ. 11 τοῦ Συντάγματος ἤδη ἄρθρ. 13. (Ἴδετε **Β. Βασιλείου**, ἐν ΕΕΔ 25, 137ῦ καί τάς αὐτόθι παραπομπάς. πρβλ. δέ **Ἰδιον**, ἐν ΕΕΔ 22, 12). Ἀλλά καί ὑπό τήν ἀντίθετον ἐκδοχήν, ὅτι δέν προστατεύεται ὑπό τοῦ ἄρθρου 11 εἶναι ἀναμφισβήτητον, ὅτι ὁ ἐξαναγκασμός τινος ὅπως ὀργανωθῇ εἰς σωματεῖον ἀντίκειται εἰς τήν ὑπό τοῦ ἄρθρου 1 (ἤδη ἄρθρ. 5) τοῦ Συντάγματος προστατευομένην ἐλευθερίαν ἐνεργείας. (Ἴδετε ἀνωτέρω παραπομπάς).

Κατ' ἀκολουθίαν τά ὑπό τοῦ ἀντιδίκου ἐν τῷ ἀναιρετηρίῳ του ὑποστηριζόμενα περί προστασίας ὑπό τοῦ συγχρόνου Κράτους τοῦ συνδικαλισμοῦ δέν εἶναι τόσον ἀπόλυτα, καθ' ὅσον ἡ προστασία αὕτη δέν δύναται νά ὑπερβῇ τά ὑπό τοῦ Συντάγματος καθοριζόμενα ὅρια τῆς ἐπίσης προστατευομένης προσωπικῆς ἐλευθερίας.

δ) Ἡ ὑπό τοῦ ἀντιδίκου ὑποστηριζομένη ἄποψις περί τοῦ ὅτι σκοπός τῆς ἀνταπεργίας εἶναι μόνον ἐργοδοτικόν σωματεῖον καί ἂν παρά πᾶσαν προσοχήν ἤθελεν ὑιοθετηθῇ, τό πολύ δύναται νά εὕρῃ ἔδαφος ἐφαρμογῆς μόνον ἐπί ἀνταπεργίας πλειόνων ἐργοδοτῶν, ἀνηκόντων εἰς κλάδον τινά ἐπιχειρήσεων, ὁπότε λόγῳ τοῦ ἀμιγῶς συλλογικοῦ χαρακτῆρος τοῦ ἐργατικοῦ ἀγῶνος ἀνακύπτει ζήτημα καί ἀπό τῆς πλευρᾶς τῶν ἐργοδοτῶν, ὅπως ἡ ἀνταπεργία εἶναι ὠργανωμένη παρά σωματείου κατ' ἄρθρον 8 § 1 καί 2 τοῦ νόμου 2151/1920).

Ὅταν ὅμως τήν ἀμυντικήν ἀνταπεργίαν κηρύξῃ μεμονωμένος ἐργοδότης, δέν ὑφίσταται ἔδαφος ὀργανώσεως ταύτης ὑπό ἐπαγγελματικοῦ σωματείου καί ἐφαρμογῆς τῆς προμνησθείσης διατάξεως, καθ' ὅσον δέν πρόκειται περί συλλογικῆς ἀντιμετωπίσεως τοῦ ἐργατικοῦ ἀγῶνος.

Σημειοῦμεν, ὅτι εἰς τήν πρᾶξιν παρ' ἡμῖν δέν ἐνεφανίσθη ποτέ περίπτωσις κηρύξεως ἀνταπεργίας ὑπό πλειόνων ἐργοδοτῶν κλάδου τινός ἐπιχειρήσεως, ὡς ἐπίσης σπανία εἶναι καί εἰς ἄλλας χώρας τοιαύτη περίπτωσις. Συνηθεστάτη εἶναι ἡ περίπτωσις κηρύξεως ἀνταπεργίας ὑπό ἑνός καί μόνου ἐργοδότου καί δή πρός ἀμυναν ἐναντίον κηρυχθείσης ἀπεργίας εἰς τήν ἐπιχείρησίν του. Ἐάν συνεπῶς ἤθελεν ἐπικρατήσει ἡ ἄποψις τοῦ ἀντιδίκου θά συνέβαινον τά ἑξῆς ἄτοπα:

α) Ὁ ἐργοδότης, ὁ ὁποῖος δέν ἐπιτρέπεται νά ὀργανωθῇ εἰς ἐπαγγελματικόν σωματεῖον (ὡς τά Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, τό Δημόσιον, ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας, οἷον Ο.Τ.Ε., Δ.Ε.Η. κ.ἄ.), θά ἐστερεῖτο τοῦ δικαιώματος τῆς ἀνταπεργίας, ἐνῷ οἱ παρ' αὐτῷ ἐργαζόμενοι μισθωτοί θά εἶχον τό δικαίωμα ἀπεργίας. Τοῦτο ὅμως ἀντίκειται εἰς τήν κρατοῦσαν εἰς τούς συλλογικούς ἀγῶνας ἀρχήν τῆς ἰσοτιμίας τῶν δύο τούτων ἀγωνιστικῶν μέσων (**parité**), καθ' ἥν, ὡς ἀναγνωρίζεται τό δικαίωμα τῆς ἀπεργίας εἰς τούς μισθωτούς μιᾶς ἐπιχειρήσεως, τό ὁποῖον τούς ἐπιτρέπει νά ἀναστείλουν προσκαίρως τάς συμβατικάς ὑποχρεώσεις, οὕτω καί τό **lock - out** ἐπιτρέπει εἰς τόν ἐργοδότην νά ἀναστείλῃ τήν ὑποχρέωσίν του ἀπασχολήσεως τῶν μισθωτῶν τούτων (**H. S i n a y, La grève**, 1966, σελ. 344).

β) Ὁ μή ὠργανωμένος εἰς ἐπαγγελματικόν σωματεῖον ἐργοδότης, ἵνα ἀσκήσῃ τό δικαίωμα τῆς ἀνταπεργίας, θά ἔδει, κατ' ἀνάγκην, νά ὀργανωθῇ εἰς τοιοῦτον σωματεῖον κατά παράβασιν τῆς συνταγματικῶς προστατευομένης ἐλευθερίας ἐνεργείας.

γ) Ὁ ἐργοδότης, ὁ ὠργανωμένος εἰς τοιοῦτον σωματεῖον, ἵνα ἀσκήσῃ τό δικαίωμα τῆς ἀνταπεργίας, θά ἔδει νά τύχῃ τῆς ἀδείας τοῦ ἐπαγγελματικοῦ του σωματείου, χορηγουμένης δι' ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως αὐτοῦ.

Οὕτω ἡ λῆψις ἀποφάσεως παρά τοῦ ἐπιχειρηματίου ἐπί ζητημάτων, ἀφορώντων τήν τύχην τῆς ἐπιχειρήσεώς του, θά ἀνετίθετο εἰς τά ἀποτελοῦντα τήν συνέλευσιν τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου μέλη (ἄλλους ἐργοδότας), οἱ ὁποῖοι δέν ἀποκλείεται νά εἶναι καί ἀνταγωνισταί του, ἐνῷ τήν εὐθύνην καί τόν κίνδυνον τῆς ἐπιχειρήσε-

ὡς του θὰ ἔχῃ ὁ ἐπιχειρηματίας οὗτος.

Μία τοιαύτη ἀντίληψις ἀποδοκιμάζεται καὶ ὑπὸ τοῦ κοινοῦ περὶ δικαίου αἰσθήματος καὶ δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ σύμφωνος πρὸς τὴν βούλησιν καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀναγνωρίσαντος τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας καὶ ἀνταπεργίας νομοθέτου, οὐδὲ πρὸς τὴν φύσιν τῶν δικαιωμάτων τούτων.

Ἀρείου Πάγου 55/1969, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Κ. Καλημερίης, Κ. Παπακωνσταντῖνος, Δ. Π. Οἰκονομίδης, Β. Βασιλείου

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 8 §§ 1 καὶ 2 τοῦ νόμου 2151/1920 περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων, ἄρθρου 27 τοῦ β.δ. τῆς 15/20.5.1920 καὶ ἄρθρων 1, 2 § 4, 18 § 2 ἐπ. τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας σαφῶς συνάγεται, ὅτι καὶ μὲν τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας ἀνήκει εἰς ἀνεγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα καὶ οὐχὶ εἰς μεμονωμένα πρόσωπα ἢ ἀνοργανώτους ὁμάδας, μὴ ἐχούσας ἱκανότητα πρὸς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (Α.Π. Ὁλομελείας 526/1967), κηρυχθείσης ὅμως ἀπεργίας ὑπὸ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου κατὰ μεμονωμένου ἐργοδότου δικαιοῦται οὗτος πρὸς ἄμυναν κατὰ τῆς τοιαύτης ἀπεργίας, ὅπως κηρύξῃ ἀνταπεργίαν, μὴ ἀπαιτουμένης πρὸς τοῦτο, ὡς μὴ συντρεχουσῶν τῶν αὐτῶν προϋποθέσεων, ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως τοῦ εἰς ὃ τυχὸν ἀνήκει ὁ ἐργοδότης ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ἢ ἐγκρίσεως τῆς ἀνταπεργίας ὑπὸ τῆς συνελεύσεως τοῦ σωματείου τούτου, ἀναστελλομένης δὲ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀνταπεργίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπαλλάσσεται ὁ ἀνταπεργῶν τῆς ὑποχρεώσεως καταβολῆς τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἀπεργοῦ (Α.Κ. 648, 656, ἄρθρον 16 § 3 ν.δ. 2961/1954).

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ δείκνυται ἐκ τῆς τρίτης αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέχθη, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι μεταξὺ τῆς 6ης καὶ 28ης Ἀπριλίου 1964 ἐξεδηλώθησαν ἀπεργίαι καὶ στάσεις ἐργασίας, προβληθέντων αἰτημάτων οἰκονομικοῦ κυρίως περιεχομένου, εἰς τὰ ἐργοτάξια ἀνορύξεως διωξίτου ἐν Ἐλευσῖνι τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἑταιρείας (ἀπασχολούσης προσωπικὸν ἐκ 500 περίπου ἐργαζομένων), καὶ δὴ κατὰ τὴν 6.4.1964 ἀπεργία 24ωρος, τὴν 13 καὶ 14.4.1964 ἀπεργία 48ωρος καὶ ἀπὸ 17 ἕως 28.4.1964 στάσεις ἐργασίας τριῶρου καὶ τετράωρου εἰς τὸ μέσον τῆς ἀπασχολήσεως, παραλύσασαι τὴν ἐπιχείρησιν καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας ταύτας. Ἡ ἀναιρεσίβλητος, πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ὡς ἄνω ἀπεργιακῶν ἐκδηλώσεων, εἰς ἃς μετέσχε τὸ προσωπικὸν κατὰ 80%, προέβη εἰς ἀνταπεργίαν ἀπὸ τῆς 29.4.1964 μέχρι 5.5.1964, ἣν ἦρεν ἐν μέρει τὴν 4.5.1964, μεταγενεστέρως δὲ ἐπαναληφθεισῶν, μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἀνταπεργίας ταύτης, τῶν 4ώρων στάσεων ἐργασίας (ἤτοι ἀπὸ τῆς 6.5.1964) ἡ εἰρημένη ἐργοδότις ἐκήρυξε νέαν ἀνταπεργίαν διὰ τὸ διάστημα ἀπὸ 7.5.1964 μέχρι 13.5.1964, ἀποκλείσασα τὸ προσωπικόν, εἰς ὃ περιλαμβάνεται καὶ ὁ ἀναιρεσείων, ἀπασχολούμενος ἐν τῇ μεταλλείῳ ὡς ἐργάτης, ἐκ τῶν τόπων ἐργασίας. Κρίναν δὲ ἀκολούθως τὸ Πρωτοδικεῖον, ὅτι νομίμως, ὑπὸ τὰ γενόμενα δεκτὰ περιστατικά, ἤσκησεν ἡ ἀναιρεσίβλητος τὸ δικαίωμα τῆς ἀνταπεργίας καὶ ἀπορρίψαν τὴν ὑπὸ βίκην ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, διώκουσαν τὴν ἐπιδίκασιν μισθῶν ὑπερημερίας κατὰ τὰ ὡς εἴρηται χρονικὰ διαστήματα ἀπὸ 29.4 - 5.5.1964 καὶ ἀπὸ 7 - 13.5.1964, ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας διατάξεις, δι' ὃ εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς μὴ ἔδαιμοι οἱ ἐναντίοι λόγοι ἀναιρέσεως.

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΙΣΧΥΣΙΣ ΕΥΝΟΪΚΩΤΕΡΩΝ ΟΡΩΝ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Παροχὴ ὑπερτέρου τοῦ νομίμου μισθοῦ καὶ ἀξίωσις δι' ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας

Θεώρησις, κατ' ἄρθρον 3 § 1 Νόμου 3239/1955, τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς περιεχούσης αὐτοδικαίως τοὺς ἐν τῇ συλλογικῇ συμβάσει καθορισθέντας ὅρους, ἀκυρουμένων τῶν τυχὸν ἀντιθέτων συμφωνιῶν.— Κατίσχυσις ὅμως τῶν ὅρων ἀτομικῶν συμβάσεων εὐνοϊκωτέρων διὰ τὸν μισθωτόν.—Ἔννοια διατάξεως.— Κάλυψις ἐπιδόματος δι' ἀνθυγιεινὴν ἐργασίαν διὰ τοῦ καταβαλλομένου κατὰ τὴν ἀτομικὴν σύμβασιν ὑπερτέρου τοῦ νομίμου μισθοῦ.

Ἀνηρέθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 19753/1966 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμῳ ΓΞΟΔ'/1911 Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ἐπρόκειτο περὶ ἀξιώσεως μισθωτοῦ πρὸς καταβολὴν εἰς αὐτὸν ἐπιδόματος δι' ἀνθυγιεινὴν ἐργασίαν, τὸ ὁποῖον ἔχει θεσπισθῆ εἰς τὴν περίπτωσιν διὰ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἐνῷ τοῦτο μετὰ τοῦ νομίμου μισθοῦ ὑπερεκαλύπτετο διὰ τοῦ συμφωνηθέντος διὰ τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως ἐργασίας μισθοῦ.

Πράγματι, ἐφ' ὅσον ὁ νομοθέτης τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 207 ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων) κατὰ βασικὴν ἀλλοιστε ἀρχὴν ἐν τῇ Ἐργατικῇ Δικαίῳ ὁρίζει, ὅτι ὅροι ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας εὐνοϊκώτεροι διὰ τὸν μισθωτὸν τῶν διαλαμβανομένων εἰς συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας εἶναι ἐπικρατέστεροι (βλ. καὶ *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Εἰσαγωγὴ εἰς τὴν Ἐπιστήμην τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, σελ. 113 ἐπ.), ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 25 § 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἀπόλυτος μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου ἀνωτέρου τῶν ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἀποφάσεων διαιτησίας ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καθορισθέντος ἢ συμφωνίας περὶ τοιαύτης ἀπολήψεως δὲν ἀπαγορεύεται, προκύπτει, ὅτι δὲν παρέχεται εἰς τὸν μισθωτὸν δικαίωμα καταβολῆς καὶ τοῦ ἐπιδόματος δι' ἀνθυγιεινὴν ἐργασίαν, ὅταν τοῦτο μετὰ τοῦ νομίμου μισθοῦ καλύπτεται διὰ τοῦ ὑπερτέρου τοῦ νομίμου διὰ συμφωνίας καταβαλλομένου χρηματικοῦ ποσοῦ. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 693/1967, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 27, 159).

Διὰ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας δὲν θίγεται ἡ ἰσχὺς ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας, προβλεπουσῶν περὶ καταβολῆς ἀνωτέρων ἀμοιβῶν, ὁποίαν ἔννοιαν ἔχει ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 § 1 ἐδάφ. 2 τοῦ νόμου 3239/1955 (Δ.Ε. 1048/1965, εἰσηγητὴς *Α. Παπαλάμπρου*, ΕΔ 21, 523).

Ἀρείου Πάγου 74/1969, Τμ. Β'

Πρόεδρος Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Σπ. Γάγγας**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Παπασταύρου, Β. Νιχογιαννόπουλος

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 1 νόμου 3239/1955 ἡ ἀτομικὴ σύμβασις ἐργασίας θεωρεῖται περιέχουσα αὐτοδικαίως τοὺς ἐν τῇ συλλογικῇ συμβάσει καθορισθέντας ὅρους, ἀκυρουμένων τῶν τυχὸν ἀντιθέτων συμφωνιῶν, ἐφ' ὅσον αἱ τοιαῦται συλλογικαὶ συμβάσεις καὶ αἱ πρὸς ταύτας ἐξομοιούμεναι διαιτητικαὶ ἀποφάσεις δεσμεύουν τοὺς καταρτίσαντας τὴν ἀτομικὴν σύμβασιν ἢ ἐκηρύχθησαν ὑποχρεωτικαί (ἄρθρα 2 § 1 καὶ 5 § 2 καὶ 3), ὅροι ὅμως ἀτομικῶν συμβάσεων εὐνοϊκώτεροι διὰ τὸν μισθωτὸν εἶναι ἐπικρατέστεροι.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἐφ' ὅσον συνεφωνήθη διὰ τῆς ἀτομικῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, ὅτι ὁ μισθωτὸς θέλει παράσχει ὡρισμένου εἴδους ἐργασίαν εἰς χῶρον καὶ ὑπὸ συνθήκας, αἵτινες σαφῶς ἐν τῇ συμβάσει προσδιωρίσθησαν, ἀποτελέσασαι ὅρους παροχῆς τῆς ἐργασίας, καὶ ὅτι ὡς ἀντάλλαγμα διὰ τὴν ὡς ἄνω ἐργασίαν, ὑπὸ τὰς οὕτω σαφῶς καθορισθείσας συνθήκας παρεχομένην, θέλει καταβάλληται ἀμοιβή, ἥτις εἶναι ἀνωτέρα τοῦ ἀθροίσματος τῶν ἀποδοχῶν, αἵτινες διὰ τὴν αὐτὴν ἐργασίαν καὶ ὑπὸ τὰς

αὐτὰς συνθήκας προβλέπονται ὑπὸ τῶν εἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ἤτοι τοῦ νομίμου βασικοῦ μισθοῦ, ὡς ἀποτιμήσεως τῆς ἐργασίας καθ' ἑαυτήν, καὶ τῶν κατὰ τὸν χρόνον συνάψεως τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως θεσπιζομένων ἐπὶ πλέον ἐπιδομάτων, διὰ τὴν ὑπὸ τὰς συνθήκας ταύτας παροχὴν αὐτῆς, ὀφείλεται μόνη ἡ ἐν τῇ ἀτομικῇ ἐργασιακῇ συμβάσει ἀμοιβή, μὴ παρεχομένου ἐδάφους ἐφαρμογῆς τῆς τε ἀτομικῆς συμβάσεως ὡς πρὸς τὴν συμφωνηθεῖσαν ἀμοιβὴν καὶ τῶν εἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων, ὡς πρὸς τὰ ἐκ τοῦ χώρου ἢ τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν ἐν γένει παροχῆς τῆς ἐργασίας εἰδικὰ ἐπιδόματα, ἀφοῦ ἡ εὐνοϊκωτέρα διὰ τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως ρύθμισις τῆς ἀμοιβῆς τῆς ὑπὸ ὡρισμένας συνθήκας παρεχομένης ἐργασίας εἶναι, καθ' ἃ ρητῶς διαλαμβάνουν αἱ ἀνωτέρω διατάξεις, ἐπικρατεστέρα τῆς διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ρυθμίσεως τοῦ αὐτοῦ θέματος, ἤτοι τῆς βάσει τῶν αὐτῶν γεγονότων καταβλητέας ἀμοιβῆς, ἐντεῦθεν δὲ καὶ ἡ ἄσκησις τῶν ἐκ τῆς πρώτης δικαιωμάτων ἀποκλείει τὴν ἄσκησιν τῶν ἐπὶ τῶν αὐτῶν γεγονότων ἐρειδομένων δικαιωμάτων ἐκ τῆς δευτέρας. Ἐκτὸς ἐὰν αἱ δικαιολογοῦσαι τὴν παροχὴν τῶν ἐπιδομάτων εἰδικαὶ συνθῆκαι δὲν περιελήφθησαν εἴτε ἐν τῇ ἀρχικῇ ἀτομικῇ συμβάσει, εἴτε διὰ συμφωνίας, τροποποιούσης αὐτήν, ὡς ὅροι παροχῆς τῆς ἐργασίας, ὅτε τῆς ἐκ τῶν εἰδικῶν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ἐπιδομάτων ἀξιώσεως προερχομένης ἐκ γεγονότων, εἰς ἃ δὲν ἀναφέρεται ἡ συμβατικὴ ἀμοιβή, ἀνωτέρα τῆς νομίμου, εἶναι καταβλητέα, πρὸς ταύτῃ, καὶ τὰ εἰδικὰ ταῦτα ἐπιδόματα, ἅτινα καθίστανται αὐτοδικαίως πρόσθετοι ὅροι αὐτῆς.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, αὕτη ἐπὶ ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, διώκοντος τὴν καταβολὴν ἐπιδόματος ἐκ 10% ἐπὶ τοῦ μισθοῦ, λόγῳ ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, παρεχομένης εἰς χῶρον κειμένον εἰς βάθος ὑ μέτρων ὑπὸ τὴν γῆν καὶ εἰς τὰς ἐγκαταστάσεις ψήξεως τῆς ἀναιρεσιβλήτου, καὶ ἐπιδόματος ἐκ 10%, ὡς ἐκ τῆς ἀσκήσεως παρ' αὐτοῦ ἐποπτείας, ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπευθύνου προϊσταμένου τμημάτων (συμπιεστῶν, ἀμμωνίας, ἄερος κλπ.), ἤτις ἐγένετο δεκτὴ πρωτοδίκως ἐρήμην τῆς ἀναιρεσιβλήτου, καὶ ἐπὶ ἐφέσεως τῆς τελευταίας, προτεινάσης ὡς πρῶτον λόγον ἐφέσεως, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τοῦ ἐφετηρίου καὶ τῶν ὑποβληθεισῶν ἐνώπιον τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου προτάσεων, δι' ὧν ἀνεπτύχθη, οὗτος, συνεπτυγμένως μέν, πλὴν σαφῶς, τὸν ἰσχυρισμὸν ὅτι ναὶ μὲν ὁ ἀναιρεσίβλητος προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του ὑπὸ τὰς ὡς ἄνω συνθήκας ὑπευθυνότητος καὶ ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ρητῶς διολογηθείσας, ὡς ἀκριβῶς ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκτίθεται, ἀλλ' ὅτι ἡ ἐκ δραχμῶν 5.000 μηνιαίως ἀμοιβὴ συνεφωνήθη διὰ τὴν ὑπὸ τὰς ἐν τῇ ἀγωγῇ ὡς ἄνω συνθήκας παροχὴν τῆς ἐργασίας τοῦ πρακτικοῦ μηχανικοῦ, ἄρα διὰ τὴν ὑπεύθυνον ἐποπτείαν παρ' αὐτοῦ ὡς προϊσταμένου τῶν ὡς ἄνω ἐγκαταστάσεων εὑρισκομένων ὑ μέτρα ὑπὸ τὸ ἔδαφος, ὑπερκαλύπτει δὲ τὸν νόμιμον μισθὸν καὶ τὰ ἐκ τῶν συνθηκῶν τούτων ἐπιδόματα τὰ κατὰ τὴν σύναψιν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἐν ἔτει 1965 προβλεπόμενα ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, ἀπέρριψε, χωρὶς νὰ τὸν ἐξετάσῃ, ὡς ἀλυσιτελῆ, τὸν ἐν λόγῳ ἰσχυρισμόν, μὴ λαβοῦσα οὕτω ὑπ' ὄψιν πράγματα παραδεκτῶς ἀχθέντα ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου, καὶ ἀσκοῦντα οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, ἀφοῦ τοιαύτη συμφωνία ἄγει εἰς κατάλυσιν τῆς ἐνδίκου ἐκ τῶν ὡς ἄνω ἐπιδομάτων ἀξιώσεως, δι' ὃ καὶ κατέστησεν ἑαυτὴν ἀναιρετέαν κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 7 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν περὶ τούτου βάσιμον πρῶτον λόγον ἀναιρέσεως.

ΔΙΕΥΘΥΝΟΝΤΕΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ

ΘΕΣΙΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ, ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ Ή ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗΣ

Ὑπερωριακὴ ἐργασία τούτων καὶ ἐργασία κατὰ Κυριακὰς καὶ νύκτας

Ἀνεφάρμοστον, κατ' ἄρθρον 2 τῆς διὰ τοῦ Νόμου 2269/1920 κυρωθείσης Διεθνοῦς Συμβάσεως, τῶν διατάξεων αὐτῆς, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ περὶ μὴ ὑπερβάσεως τοῦ ὀκταώρου, ἐπὶ προσώπων, κατεχόντων θέσιν ἐποπτείας ἢ διευθύνσεως, εἴτε θέσιν ἐμπιστευτικήν.—Ἔννοια τῶν ὑπὸ τοιαύτην ἰδιότητα ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων.—Ἀνεφάρμοστον καὶ τῶν περὶ προσαυξήσεως ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νυκτερινὰς ὥρας ὑπουργικῶν ἀποφάσεων.

Ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 327/1967 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου Γ'903/1911, ὡς ἐτροποποιήθη, Πρωτοδικείου Καβάλας.

Ἐπρόκειτο περὶ τῆς νομικῆς θέσεως τῶν διευθυνόντων ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ συγκεκριμένως ἂν οὗτοι ὑπάγωνται εἰς τὰς κειμένας περὶ ὡρῶν ἐργασίας διατάξεις καὶ εἰς τὰς κατὰ τὰς σχετικὰς ὑπουργικὰς ἀποφάσεις (8900/1946 καὶ 18310/1946, ΕΕΔ 12, 388) προσαυξήσεις τῶν ἀμοιβῶν, 75% διὰ τὴν κατὰ Κυριακὰς ἐργασίαν καὶ 25% διὰ τὴν κατὰ νυκτερινὰς ὥρας τοιαύτην.

Ἀρνητικὴ εἶναι ἡ γνώμη τῆς ἀρεοπαγιτικῆς αὐτῆς ἀποφάσεως καὶ σύμφωνος πρὸς τὰ ἐπὶ τοῦ θέματος νομολογηθέντα. (Ἴδετε ἐκ τῶν τελευταίων τὴν Α.Π. 233/1968, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 27, 667, ἔνθα αἱ σημειώσεις περὶ καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Ἀρείου Πάγου 144/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων καὶ Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Παπαγεωργίου, Ν. Μανουρίδης

Κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 2 τῆς διὰ τοῦ νόμου 2269/1920 κυρωθείσης διεθνοῦς συμβάσεως Οὐάσιγκτῶνος περὶ περιορισμοῦ τῶν ὡρῶν ἐργασίας εἰς τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις, ὅπερ ὁρίζει, ὅτι αἱ διατάξεις αὐτῆς, ἐν αἷς καὶ ἡ περὶ μὴ ὑπερβάσεως τοῦ ὀκταώρου, δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ προσώπων κατεχόντων θέσιν ἐποπτείας ἢ διευθύνσεως, εἴτε θέσιν ἐμπιστευτικήν, θεωρεῖται ὡς ὑπηρετῶν ἐν μεγάλῃ ἐπιχειρήσει ὑπὸ τοιαύτην ἰδιότητα λόγῳ τῆς ἰδιαζούσης σχέσεως αὐτοῦ τὸ μὲν πρὸς τὸν κύριον τῆς ἐπιχειρήσεως, τὸ δὲ πρὸς τὸ ὑπαλληλικὸν ἢ ἐργατικὸν προσωπικόν, ὁ ἐπιφορτισμένος ἐν τοῖς πράγμασι μὲ τὴν διεύθυνσιν τῶν ὑποθέσεων αὐτῆς ἢ ἀσκῶν ἐποπτείαν, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν ἔχῃ ἢ μὴ καὶ τὸν τίτλον τοῦτον.

Ἐν προκειμένῳ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέχθη, καθ' ἃ ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως του δείκνυται, μετ' ἐκτίμησιν ἀνελέγκτων τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων προσελήφθη παρὰ τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ἀσκούσης μεγάλης ἐκτάσεως βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν, τὴν 1.2.1964 ὡς κεκτημένος πολυετῆ πεῖραν πολιτικοῦ μηχανικοῦ καὶ ἐν ἀρχῇ μὲν παρεῖχεν ὑπηρεσίας ἐποπτείας καὶ παρακολουθήσεως τῶν ἐργασιῶν κατασκευῆς καὶ τῶν ἐγκαταστάσεων τοῦ ἐργοστασίου, ὡς καὶ τοῦ ἐν Νέᾳ Καρβάλῃ (Καβάλας) λιμένος τῆς ἑταιρείας, διὰ παραλαβὰς εἰδῶν ἐξοπλισμοῦ κλπ., ἐκλέγων συνάμα τὸ κατάλληλον προσωπικόν, ὡς καὶ τὰ μέσα μεταφορᾶς μηχανημάτων εἰς τὸ ἐργοστάσιον, προβαίνων εἰς μισθώσεις ἀκινήτων, συνάπτων συμβάσεις, μεριμνῶν διὰ τὰς πληρωμάς, μετακινήσεις ἐφοδίων κλπ., κατόπιν συνεννοήσεων μετὰ τῆς ἐν Ἀθήναις διοικήσεως τῆς ἀναιρεσιβλήτου, μετέπειτα δέ, ἤτοι ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ 1965, ἐτοποθετήθη οὗτος ὡς προϊστάμενος μιᾶς τῶν τεσσάρων μεγάλων μονάδων τοῦ ἐργοστασίου (περιλαμβάνοντος τὰ τμήματα λιπασμάτων, διακινήσεως προϊόντων, πρώτων ὑλῶν κλπ.), ἔχων ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν καὶ καθοδήγησίν του προσωπικὸν ἐκ 200-300 τεχνιτῶν καὶ 10 ἐργοδηγοὺς καὶ ὑπευθύνους διαβάρχας, τηρῶν βιβλίον ὑπαρκριῶν τῶν ἐργαζομένων, περαιτέρω ἀπολύων τὸ ὑπ' αὐτὸν προσωπικόν, καθορίζων τὰ ἡμερομίσθια κ.λ.π. Ὡς ἐκ τῶν τοιούτων εὐθυνῶν του ὁ ἀναιρεσείων, ἐν συγκρίσει πρὸς τοὺς λοιποὺς προϊσταμένους τῶν μονάδων τῆς ἐπιχειρήσεως, εἶχε κατὰ πολὺ ἀνωτέρας ἀποδοχὰς (ἤτοι δραχμὰς 17.000 μηνιαίως). Ὅθεν, κρί-

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΠΑΘΟΝΤΟΣ ΔΙΑ ΜΕΡΙΚΗΝ ΔΙΑΡΚΗ ΑΝΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΑΥΤΟΥ

Χρόνος παραγραφῆς ἀξιώσεων ἐκ τοῦ Νόμου 551/1915

Ἐφαρμογὴ τριετοῦς παραγραφῆς τῆς ἀξιώσεως τοῦ παθόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τῆς ἐγγράφου καὶ ἐνόρκου ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου Εἰρηνοδίκου βεβαιώσεως τοῦ ἐργοδότου περὶ τοῦ ἀτυχήματος.— Ἄλλως ἐφαρμογὴ τῆς παραγραφῆς κατὰ τὸ κοινὸν δίκαιον.—Χρόνος ἀτυχήματος ὡς οὐσιῶδες στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς.—Ἐπέλευσις ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἐκ βιαίου συμβάντος, καταστάντος τοῦ παθόντος διαρκῶς μερικῶς ἀνίκανου.—Ἀποζημίωσις κατὰ τὸν Νόμον 551/1915, ὡς αὕτη ἀναπροσηρμόσθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 38904-7594/1957 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τὴν ἀναιρετικὴν ὑπ' ἀριθ. 550/1967 ἀπόφασιν τοῦ Β' Τμήματος (εἰσηγητὴς *Βάσ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 27, 17), πρὸς τὴν γνώμην τῆς ὁποίας συνεφώνησεν ὡς πρὸς τὸν χρόνον παραγραφῆς τῶν ἐκ τοῦ νόμου 551/1915 ἀξιώσεων. (Ἴδετε καὶ λοιπὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 27, 17).

Δέχεται ἡ ἀπόφασις αὕτη, ὅτι ὁρίσταται ἡ ἔννοια τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κατὰ νόμον 551/1915 καὶ ἐπὶ νόσου τοῦ μισθωτοῦ, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν τὸ πρῶτον παρήχθη αὕτη ἢ ὁφίστατο ἐν λανθανούσῃ καταστάσει, ἐφ' ᾧ ἡ ἐκδήλωσις ταύτης ἐγένετο μετὰ τὸ βίαιον συμβάν. (Ἴδετε καὶ λοιπὴν νομολογίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ Ἀρείου Πάγου ἐν ΕΕΔ 21, 82, ΕΕΔ 21, 281).

Κατὰ τὸν νόμον 551/1915 (ἄρθρον 3 §§ 1 - 5) πέντε περιπτώσεις διακρίνονται, κατὰ τὰς ὁποίας, συντρεχουσῶν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου ἀπαιτουμένων προϋποθέσεων, δίδεται ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 ἀποζημίωσις: 1) Ἡ τοῦ θανάτου τοῦ παθόντος, 2) ἡ τῆς πλήρους διαρκοῦς ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν, 3) ἡ τῆς πλήρους προσκαίρου ἀνικανότητος, 4) ἡ τῆς μερικῆς διαρκοῦς ἀνικανότητος καὶ 5) ἡ τῆς μερικῆς προσκαίρου, δι' ἑκάστην δὲ τούτων ὁ νόμος ἀναγράφει ἰδιαιτέρων συνδυασμόν, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου ἐξειδικεύεται ἡ χορηγητέα ἀποζημίωσις. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 70/1942, εἰσηγητὴς *Π. Κερασιώτης*, ΕΕΔ 1, 501).

Πλήρης διαρκὴς ἀνικανότης ὑπάρχει, ὅταν ὁ παθὼν περιῆλθεν εἰς ἀπόλυτον ἀδυναμίαν, ὅπως ἐκ μόνην ἐξασκῇ τὸ ὅπερ μετῆρχετο ἐπάγγελμα, ἀλλὰ καὶ ἐπιδοθῇ εἰς οἱανδήποτε ἄλλην ἐργασίαν, ἐξ ἧς νὰ ἀπολαύῃ μισθοῦ (Α.Π. 115/1928, εἰσηγητὴς *Κ. Κυριλλόπουλος*, Θέμ. ΛΘ', 482, Α.Π. 546/1967, εἰσηγητὴς *Στ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 27, 17, ἀποκλίνουσα ἡ Α.Π. 103/1959, εἰσηγητὴς *Κ. Σοῦρλας*, ΕΕΔ 18, 1202, καθ' ἣν ἡ ἀνικανότης θὰ κριθῇ ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἐπάγγελμα τοῦ παθόντος" ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τὴν εἰς αὐτὴν παραπομπήν, ἴδετε ΕΕΔ 27, 16, ὃν ἐξεδόθη, μὴ ἐπιληφθείσης τῆς Ὁλομελείας τοῦ ζητήματος εἰσέτι).

Μερικὴ διαρκὴς ἀνικανότης ὑπάρχει, ὅταν ὁ παθὼν περιέλθῃ εἰς διαρκῆ ἀδυναμίαν νὰ ἐξασκῇ μόνον τὸ ἐπάγγελμά του, οὐχὶ δὲ καὶ ἕτερον, ἐξ οὗ νὰ ἀπολαύῃ ἀμοιβῆς τινος καὶ τότε ὁρίσταται ἡ κατὰ τὸ ἐδάφιον 2 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 551/1915 περίπτωσις. (Ἴδετε Α.Π. 546/1967, εἰσηγητὴς *Στ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 27, 17, οὗτω καὶ Α.Π. 115/1928, Θέμ. ΛΘ', 482).

Ἐλλείπει, ἐπομένως, ἀκριβολογία εἰς τὴν δοθεῖσαν μετὰ ταῦτα τὸ εἰρημένον δικαστήριον, ὅτι κατεῖχεν οὗτος καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς παρὰ τῇ ἀναιρεσιβλήτῳ ἀπασχολήσεώς του θέσιν μὴ ἐμπίπτουσαν εἰς τὰς περὶ ὀκταώρου διαρκείας τῆς ἐργασίας διατάξεις, ὡς ἔχων θέσιν ἐποπτείας καὶ διευθύνσεως, καὶ ἀκολούθως ἀπορρίψαν τὴν ἔνδικον ἀγωγήν, διώκουσαν ἀμοιβὴν διὰ πέραν τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἐργασίαν καὶ ἐπικουρικὴν ἀποζημίωσιν κατὰ τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀρχάς, ἐπίσης δὲ καταδολὴν α) προσαυξήσεως τοῦ συμβατικῶς καθορισθέντος ὡς ἄνω μισθοῦ κατὰ 75% δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ ἐξαιρετέας ἑορτὰς καὶ β) πρόσθετον ἀμοιβὴν ἐξ 25% τοῦ ὡρομισθίου διὰ νυκτερινὴν ἐργασίαν, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς μνησθείσας διατάξεις καὶ εἶναι ἀπορριπτέοι οἱ ἐναντίοι λόγοι ἀναιρέσεως μοναδικὴς τοῦ κυρίου δικογράφου καὶ 1ος καὶ 2ος τοῦ προσθέτου ἐκ τοῦ ἄρθρου 807 ἐδ. 17 καὶ 19 Πολ. Δικονομίας.

γιτικὴν ἀπόφασιν, ὅταν ἀναγράφηται ἐν αὐτῇ, ὅτι ὁ ἐνάγων κατέστη μερικῶς διαρκῶς ἀνίκανος δι' οἱονδήποτε ἐπάγγελμα.

Ὡς πρὸς τὴν ἀναπροσαρμογὴν τῶν ἀποζημιώσεων δι' ἐργατικὰ ἀτυχήματα ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 27, 578.

Τὸ ἐργατικὸν ἀτύχημα ἐν προκειμένῳ ἐπῆλθε πρὸ τῆς ἰσχύος τῆς τελευταίας ὑπ' ἀριθ. 20240/1778/1968 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως περὶ ἀναπροσαρμογῆς (ΕΕΔ 27, 456), ὑπὸ τὴν ἰσχὺν δηλαδὴ τῆς προηγουμένης ὑπ' ἀριθ. 38904/7594/1967 (ΕΕΔ 16, 850).

Ἀρείου Πάγου 83/1969, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Σπ. Λογαρᾶς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Καρακωστῆς, Δ. Μαρκιανός

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο σύμφωνον ἔχει γνώμην πρὸς τὴν διὰ τῆς ἀναιρετικῆς ὑπ' ἀριθ. 550/1967 ἀποφάσεως τοῦ Β' Τμήματος ἐξενεχθεῖσαν ἐπὶ τοῦ νομικοῦ ζητήματος, ὅτι ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1, 10, 12 καὶ 17 τοῦ ν.δ. τῆς 24 Ἰουλίου 1920 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ εὐθύνης πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ἐξ ἀτυχήματος ἐν τῇ ἐργασίᾳ παθόντων ἐργατῶν ἢ ὑπαλλήλων», διατηρηθέντος ἐν ἰσχύϊ διὰ τοῦ ἄρθρου 38 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ διὰ τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 17 καθιερουμένη βραχυπρόθεσμος τριετὴς παραγραφὴ τῶν κατὰ τὰς ἄνω διατάξεις ἀξιώσεων χωρεῖ ὑπὸ τὴν ἐπιτακτικὴν προϋπόθεσιν τῆς συμμορφώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἄνω Κώδικος, τῆς ἐγγράφου καὶ ἐνόρκου δηλονότι ὑπ' αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου Εἰρηνοδικείου βεβαιώσεως περὶ τοῦ ἀτυχήματος καὶ τῶν λοιπῶν ἐν αὐτῷ στοιχείων καὶ ὅτι, ἐν μὴ ἐκπληρώσει ὑπ' αὐτοῦ τῶν ὡς ἄνω ἐν ἄρθρῳ 10 ὁριζομένων καὶ εἰς ἣν ἔτι περίπτωσιν ἡ ἐκπλήρωσις δὲν ἦτο δυνατή, ὡς ἐκ τοῦ τόπου τῆς ἐπελεύσεως τοῦ ἀτυχήματος (ἐν τῷ ἐξωτερικῷ), τότε, ἐλλειπούσης τῆς ὡς ἀνωτέρω ἀπαιτουμένης ἐπιτακτικῆς προϋποθέσεως, δὲν ἰσχύει ἡ τριετής, ἀλλὰ ἡ κατὰ τὸ κοινὸν δίκαιον παραγραφὴ τῶν ἐντεῦθεν ἀξιώσεων. Μετὰ ταῦτα, ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων κατὰ τὸ ἄρθρον 597 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ὑπ' ἀριθ. 20290/1966 ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν κατάστασιν, δέον νὰ ἐξετασθῇ ἡ κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 11850/1965 ἀποφάσεως τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν νομίμως ἀσκηθεῖσα ἔφεσις.

Ὁ χρόνος, καθ' ὃν ἔλαβε χώραν ἡ ἐφ' ἧς ἐρείδεται ἡ ἀγωγὴ πρᾶξις, δὲν ἀποτελεῖ οὐσιώδες στοιχεῖον αὐτῆς, ἐκτὸς ἂν ἐκ τοῦ χρόνου ἐξαρτᾶται γέννησις ἢ ἀπόσβεσις τοῦ δικαιώματος, τοῦ ὁποίου ζητεῖται ἡ ἱκανοποίησις. Ἑπομένως ὁ ἐνάγων δι' ἀποζημίωσιν ἐκ διαίου συμβάντος, λαβόντος χώραν ἐν τῇ ἐργασίᾳ, δύναται διὰ τῶν προτάσεών του νὰ ὁρίσῃ χρόνον τοῦ διαίου συμβάντος προγενέστερον ἐκείνου, ὃν ἐν τῇ ἀγωγῇ του ἀνέφερεν, ἀφοῦ διὰ τοῦ τοιούτου προσδιορισμοῦ δὲν ἀποκλείεται ἡ ἔνστασις παραγραφῆς, ἣν δύναται νὰ προβάλῃ ὁ ἐναγόμενος. Ἀντιθέτως ἀποφηνάμενον τὸ δικάσαν Εἰρηνοδικεῖον ἐσφαλεν. Ὅθεν, δέον, γενομένης δεκτῆς τῆς ἐφέσεως καὶ μεταρρυθμιζομένης τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, νὰ ἐξετασθῇ οὐσίᾳ ἡ ὑπὸ τοῦ Εἰρηνοδικείου ἀπορριφθεῖσα ἀγωγή, ἥτις δὲν ὑπέκυψε, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ αἰτιολογίᾳ, εἰς παραγραφήν, ἅτε μὴ παρελθόντος ἀπὸ τοῦ διαίου συμβάντος τοῦ κατὰ τὸ κοινὸν δίκαιον χρόνου παραγραφῆς, τῆς ἐνστάσεως τῆς ἐναγομένης περὶ παραγραφῆς τῆς ἀξιώσεως τοῦ ἐνάγοντος, ὡς παρελθούσης τριετίας ἀπὸ τοῦ διαίου συμβάντος, οὔσης ἀπορριπτέας.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων, τῶν περιεχομένων ἐν τοῖς ἐπικαλουμένοις καὶ προσαγομένοις πρακτικοῖς τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, τῆς ἐκθέσεως τῆς ὑπὸ τοῦ Εἰρηνοδικείου διαταχθείσης πραγματογνωμοσύνης καὶ πάντων τῶν ὑπὸ τῶν διαδίκων ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων προκύπτει, ὅτι: Ὁ ἐνάγων τὴν 16 Ἰουλίου 1960 προσελήφθη ὑπὸ τῆς ἐναγομένης καὶ ἐναυτολογήθη τὴν ἑπομένην ὡς ναύ-

της ἐπὶ τοῦ φορτηγοῦ ἀ)π «...», τοῦ ὁποίου αὐτὴ εἶναι πλοιοκτήτρια. Κατὰ Μάρτιον 1961, ἐνῷ τὸ προδιαληφθὲν ἀτμόπλοιον ἔπλεεν ἀπὸ Ἰαπωνίας εἰς Καναδᾶν, ὁ ἐνάγων, μετ' ἄλλων μελῶν τοῦ πληρώματος, διετάχθησαν νὰ ἐπισκευάσωσι δλάβας ἐνὸς τῶν φορτωτήρων. Ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας ταύτης, λόγῳ τῆς ἐπικρατούσης θαλασσοταραχῆς, ὁ ἐνάγων κατέπεσεν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, ὑποστὰς δὲ διαφόρους κακώσεις, ἰδίως εἰς τὸν αὐχένα, μετεφέρθη ὑπὸ τῶν μετ' αὐτοῦ ἐργαζομένων εἰς τὴν κλίνην του, εἰς ἣν παρέμεινεν ἐπὶ ἱκανὰς ἡμέρας μέχρι τοῦ καταπλου τοῦ πλοίου εἰς Βανκούβερ τοῦ Καναδᾶ, ἔνθα εἰσήχθη εἰς νοσοκομεῖον. Βελτιωθείσης τῆς καταστάσεως τοῦ ἐνάγοντος, οὗτος ἐξηκολούθησε νὰ παρέχῃ τὴν ἐργασίαν του ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ πλοίου μέχρις 23 Φεβρουαρίου 1962, ὅτε, ἀσθενήσας, εἰσήχθη εἰς νοσοκομεῖον τοῦ Βανκούβερ. Μετὰ τὴν ἔξοδον ἐκ τοῦ νοσοκομείου τὴν 18 Μαρτίου 1962 ἐναυτολογήθη ἐπὶ ἑτέρου ἀ)π τῆς ἐναγομένης, ἥτοι τοῦ «...», ἐφ' οὗ παρέμεινε μέχρι τῆς 7 Δεκεμβρίου 1962, ὅτε ἀπελύθη εἰς Ρόττερνταμ τῆς Ὁλλανδίας λόγῳ ἀσθενείας. Ἐπαναπατρισθεὶς ὁ ἐνάγων ἐνοσηλεύθη κατ' ἀρχὰς μὲν δαπάναις τῆς ἐναγομένης, ὀψιτέρου δὲ τοῦ «Οἴκου τοῦ Ναύτου». Οἱ ἐξετάσαντες τὸν ἐνάγοντα ἰατροί, μεταξὺ τῶν ὁποίων τὰ μέλη τῶν πρωτοβαθμίου καὶ δευτεροβαθμίου ὑγειονομικῶν ἐπιτροπῶν τοῦ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου, ὡς καὶ ὁ ὑπὸ τοῦ Εἰρηνοδικείου διορισθεὶς πραγματογνώμων, διεπίστωσαν, ὅτι οὗτος πάσχει ἐκ μετατραυματικῆς νευρώσεως, ἀρειδομένης ἐπὶ σπονδυλοαρθροπαθείας, ἐπιδεινωθείσης συνεπείᾳ τοῦ ἐπὶ τοῦ πλοίου τραυματισμοῦ. Τὰ ἀποδειχθέντα ταῦτα γεγονότα συνιστῶσιν ἐργατικὸν ἀτύχημα ἐκ δίκαιου συμβάντος ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν τὸ πρῶτον παρήχθη ἡ νόσος αὕτη ἢ ὑφίστατο ἐν λανθανούσῃ καταστάσει, ἀφοῦ ἡ ἐκδήλωσις ταύτης ἐγένετο μετὰ τὸ δίκαιον συμβάν. Λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἄνευ τοῦ ὀρθοπεδικοῦ μηχανήματος, ὅπερ ἐπιβάλλεται νὰ φέρῃ ὁ ἐνάγων, ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ δὲν δύναται νὰ παραμείνῃ εἰς φυσιολογικὴν κατάστασιν, τὴν δυσχέρειαν, ἣν οὗτος ἀντιμετωπίζει κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐν γένει μυϊκῶν κινήσεων καὶ ἰδίως τῆς κεφαλῆς, τὸ δικαστήριον ἄγεται εἰς τὴν κρίσιν, ὅτι ὁ ἐνάγων κατέστη μερικῶς διαρκῶς ἀνίκανος δι' οἱονδήποτε ἐπάγγελμα κατὰ ποσοστὸν ἑξήκοντα τοῖς ἑκατόν.

Κατὰ τὴν δευτέραν παράγραφον τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Ν.Δ. τῆς 24 Ἰουλίου / 25 Αὐγούστου 1920 ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 ἀποζημίωσις, ὡς τὰ ἐν αὐτῷ κατώτατον καὶ ἀνώτατον ὅρια αὐτῆς ἀναπροσαρμόσθησαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 38904/7594 τοῦ ἔτους 1957 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Δημοσίων Ἔργων, Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας καὶ Ἐργασίας «περὶ ἀναπροσαρμογῆς ποσοῦ ἀποζημιώσεως ἐξ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων», ἐν περιπτώσει μερικῆς διαρκοῦς ἀνικανότητος περιλαμβάνει τὸ ἐξαπλάσιον τοῦ ποσοῦ, καθ' ὃ ἠλαττώθη τὸ ἐτήσιον ἐκ μισθοῦ εἰσόδημα τοῦ παθόντος, οὐδέποτε δὲ εἶναι ὀλιγώτερον τῶν δραχμῶν 22.000. Ἐπὶ ἐλαττώσεως δὲ ὑπερβαινούσης τὰς 30.000 δραχμὰς προστίθεται εἰς τὸ ποσὸν τῶν τριάκοντα χιλιάδων τὸ ἓν τέταρτον τῆς τοιαύτης ὑπερβάσεως. Ἐκ τῶν κατὰ τὴν ἠγνθεῖσαν αἰτιολογίαν ἀποδεικτικῶν στοιχείων προκύπτει, ὅτι τὸ σύνολον τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τὸ πρὸ τοῦ ἀτυχήματος δωδεκάμηνον ἀνέρχεται εἰς λίρας Ἀγγλίας 51 (μισθὸς 38, ὑπαρωρία 5.10.0 καὶ ἀντίτιμον τροφῆς 13.10.0) καὶ ἐντεῦθεν τὸ ἐτήσιον εἰσόδημα αὐτοῦ ἦτο λίραι Ἀγγλίας 684, αἵτινες, ἀναγόμεναι εἰς δραχμὰς πρὸς 72 δραχμὰς τὴν λίραν Ἀγγλίας, εἶναι δραχμαὶ 49.248, ποσόν, ὅπερ μετὰ τὸ ἀτύχημα ἠλαττώθη κατὰ 60%, ἥτοι δραχμαὶ 29.548,80, τὸ ἐξαπλάσιον τοῦ ὁποίου ἀνέρχεται εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 177.292,80, ἐφ' ὅσον δὲ τὸ ποσὸν τοῦτο ὑπερβαίνει τὰς τριάκοντα χιλιάδας δραχμῶν δέον εἰς τὰς 30.000 νὰ προστεθῇ τὸ ἓν τέταρτον τῆς ὑπερβάσεως, ἥτοι δραχμαὶ 36.823. Ὅθεν, γενομένης δεκτῆς ἐν μέρει τῆς ἀγωγῆς, δέον νὰ ἐπιδικασθῇ τῷ ἐνάγοντι ποσὸν δραχμῶν 66.823 ἐντόκως ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀγωγῆς.

ΔΙΑΚΡΙΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΝΟΣΟΥ

Κατάθεσις παραβόλου έφέσεως μετά τόν Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας

Έννοια ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κατά Νόμον 551/1915.— Πᾶσα βλάβη τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ μισθωτοῦ, ἐπερχομένη ὡς ἀποτέλεσμα βιαίας καί αἰφνιδίας ἐπενεργείας αἰτίου ἀλλοτρίου πρός τήν ὀργανικήν ἰδιοσυστασίαν τοῦ προσβληθέντος προσώπου καί δή αἰτίου, ὅπερ συνετέλεσεν εἰς τήν ἐπέλευσιν τοῦ ἀνωτέρω ἀποτελέσματος.— Προϋφισταμένη πάθησις ἡ ἐμφάνισις ἐπαγγελματικῆς νόσου —Διαστολή ἀπό τῆς ἐννοίας τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος τῆς ἐπαγγελματικῆς νόσου.—Ὑπαρξις ὅμως ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ἐφ' ὅσον ἡ ἐμφάνισις τῆς παθήσεως ἡ ἡ ἐπιδείνωσις τῆς ἤδη προϋπαρχούσης νόσου ἔσχον ὡς αἰτίαν ἡ ἀφορμήν ἐργασίαν ὑπό ἀσυνήθεις, ἐκτάκτους καί ἐξαιρετικάς συνθήκας.—Μερική διαρκής ἀνικανότης λόγῳ βουβωνοκήλης.—Πραγματογνωμοσύνη.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Λαρίσης, ὡς ἐφεταίου ἐπί διαφορῶν ἐκ τοῦ νόμου 551/1915, κατά τήν προϊσχύσασαν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας Δικονομίαν, ἐν ᾗ ὑπῆρξεν ἐπέλευσις ἐργατικοῦ ἀτυχήματος εἰς μισθωτόν, μή ἠσφαλισμένον εἰς τά Ι.Κ.Α., ὁπότε, κατ' ἄρθρον 60 § 3 τοῦ νόμου 1846/1951, ὁ ἐργοδότης ὑπεῖχεν ὑποχρέωσιν ἀποζημιώσεως κατά τόν ἀνωτέρω νόμον.

Τό Πρωτοδικεῖον, διά τήν ἀναγνώρισιν τοῦ δικαιώματος τοῦ παθόντος κατά τόν ἀνωτέρω νόμον, διαχωρίζει τήν ἔννοιαν τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἀπό τῆς κοινῆς ἐπαγγελματικῆς νόσου, ἡ ὁποία κατ' ἀρχήν δέν ὑπάγεται εἰς τόν νόμον τοῦτον, ἐκτός ἐάν λόγῳ τοῦ ἀτυχήματος ἐκ βιαίου συμβάντος ἐπιδεινώθη ἡ προϋφισταμένη νόσος. (Ἴδετε ΕΕΔ 25, 922, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας παραπομπαί εἰς θεωρίαν καί νομολογίαν.

Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου Λαρίσης 38/1969

Πρόεδρος καί Εἰσηγητής ὁ κ. **Χρ. Χριστοφορίδης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀλ. Γεωργαλλής, Δ. Νασίκας

Ἡ ὑπό κρίσιν ἔφεσις, ἐμπροθέσμως καί νομίμως ἀσκηθεῖσα πρό τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, κατά τῆς ὑπ' ἀριθ. 275/1967 ὁριστικῆς ὑπό ὅρον δόσεως ὅρκου ἀποφάσεως τοῦ Εἰρηνοδικείου Τιρνάβου, δέον ὅπως γίνῃ δεκτή τύποις, διατασσομένης τῆς πρός τόν ἐκκαλοῦντα ἀποδόσεως τοῦ οἰκείου παραβόλου, οὐτινος ἡ κατάθεσις δέν ἦτο ἀναγκαία διά τήν εἰς τόν δεύτερον βαθμόν συζήτησιν, μετά τήν εἰσαγωγήν τοῦ προμνησθέντος Κώδικος (Α.Π. 423/1968 καί 424/1968, ΝοΒ 16, 1054 καί 1055).

Κατά τήν ὀρθήν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 551/1915, κωδικοποιηθέντος διά τοῦ Β.Δ. τῆς 24 Ἰουλίου /25.6.1920 καί διατυπωθέντος ὑπό τήν ἄμεσον ἐπίδρασιν τῆς θεωρίας τοῦ ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου καί τοῦ ἐντεῦθεν Γαλλικοῦ Νόμου τῆς 9.4.1898, ὡς καί τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 51/1900 Ἰταλικοῦ Νόμου περί ἐργατικῶν ἀτυχημάτων (βλ. *Οἰκονόμου*, Δίκαιον τῶν ἐργατικῶν ἀτυχημάτων § 97 σελ. 118), ὡς ἐργατικόν ἀτύχημα, παρέχον εἰς τόν ἐκ τούτου παθόντα δικαίωμα ἀπολήψεως παρά τοῦ ἐργοδότου του τῆς καθοριζομένης διά τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ὑπερθεν Β. Δ)τος εἰδικῆς ἀποζημιώσεως, λαμβάνεται πᾶσα βλάβη τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ ἐργάτου ἡ τοῦ ὑπαλλήλου, ἥτις ἐπέρχεται ὡς ἀποτέλεσμα βιαίας καί αἰφνιδίας ἐπενεργείας αἰτίου, ἀλλοτρίου πρός τήν ὀργανικήν ἰδιοσυστασίαν τοῦ προσβληθέντος προσώπου καί δή τοιούτου αἰτίου, ὅπερ εἶναι εἴτε συμφυές πρός τήν παρεχομένην δυνάμει σχέσεως ἐργασίας ὑπηρεσίαν, ἐμφανισθέν κατά τήν ἐκτέλεσιν ταύτης, εἴτε ἁπλῶς συναφές πρός τήν ἐργασίαν ταύτην, ἤτοι φύσεως τοιαύτης, ὥστε νά συνετέλεσεν αὕτη κατά τό μᾶλλον ἢ ἧττον εἰς τήν ἐπέλευσιν τοῦ ἀνωτέρω ἀποτελέσματος (Οὕτω Α.Π. 517/1960, ΕΕΔ 20, 30. *Οἰκονόμου*, ἔνθ' ἀνωτ. § 98, Rouast et Givord, Traité du droit des accidents du travail, No 90, Lalou, Traité pratique de la responsabilité civile, No 1343 et 1345). Αἱ ἀνωτέρω προϋποθέσεις καί ἰδία τό αἰφνίδιον τοῦ ἐπενεργοῦντος αἰτίου δέν ὑφίστανται ἐπί ἐπιδεινώσεως προϋφισταμένης παθήσεως ἢ ἐμφανίσεως ἐπαγγελματικῆς νόσου, ἐφ' ὅσον ἡ ἐντεῦθεν ὁλική ἢ μερική ἀνικανότης πρός ἐργασίαν προέρχεται ἐκ βαθμιαίας ἐξασθενήσεως τοῦ ὀργανισμοῦ, συνεπείᾳ τοῦ εἴδους τῆς ἐργασίας, ἥτις ἐξετελεῖτο ὑπό συνθήκας συνήθεις, κανονικάς καί προσιδιαζούσας εἰς τήν

φύσιν της, ἕνεκα τῶν ὁποίων, κατὰ τὴν συνήθη πορείαν τῶν πραγμάτων, δὲν θὰ ἐξεδηλοῦτο ἡ νόσος ἄνευ τοῦ προϋπάρχοντος αἰτίου, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ συνίσταται εἰς μόνην τὴν ἰδιοσυγκρασίαν τοῦ παθόντος (βλ. Α.Π. 101/1961, ΕΕΔ 28, 496, Α.Π. 352/1965, ΕΕΔ 24, 1106, CH. Sociale, 20.3.1952, J.C.P. 1952, II, 7166, L a l o u, op. cit. No 1344, S a c h e t - C a s t e i l, traité de la législation sur les accidents du travail, 1938, tome I, Nos 269 et s.). Οὕτω σαφῶς διαστέλλεται ἀπὸ τῆς ἐννοίας τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἡ ἐπαγγελματικὴ νόσος, ἥτις ἐμπίπτει εἰς τὴν σφαῖραν ἐπεμβάσεως τοῦ Δικαίου τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων (βλ. *Οἰκονόμου*, ἔνθ' ἀνωτ. § 217 ἐπ.) καὶ δὲν τίκτει κατὰ κανόνα ὑποχρέωσιν τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀποζημίωσιν τοῦ ἀσθενήσαντος (βλ. L a l o u, op. cit. No 1344), ἐκτὸς ἐὰν ἡ ἐμφάνισις τῆς παθήσεως ἢ ἡ ἐπιδείνωσις τῆς ἤδη προϋπαρχούσης ἔσχον ὡς κυρίαν αἰτίαν ἢ ἀφορμὴν ἐργασίαν παρασχεθεῖσαν ὑπὸ ἀσυνήθεις, ἐκτάκτους ἢ ἐξαιρετικὰς συνθήκας, ἕνεκα τῶν ὁποίων κατεπονήθη, βαρύτατα ὁ ὀργανισμὸς τοῦ ἐργαζομένου, ὁπότε ὑφίσταται ἐργατικὸν ἀτύχημα ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 551 καὶ οὐχὶ ἁπλῆ ἐπαγγελματικὴ ἢ ἐκ προδιαθέσεως ἀσθένεια (Α.Π. 205/1964, ΕΕΔ 23, 587, 678/1964, ΕΕΔ 24, 7, 696/1964, ΕΕΔ 24, 82, 352/1965, ΕΕΔ 24, 1106 καὶ 153/1968, ΕΕΔ 27, 599). Ἐκ τούτων παρέπεται ὅτι, παραμεριζομένης τῆς ἐννοίας τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ὁσάκις ἡ ἐκδήλωσις τῆς νόσου ἢ ἡ ἐπιδείνωσις ταύτης ἦτο συνυφασμένη μὲ τὸ εἶδος τῆς ἐκτελεσθείσης ἐργασίας, ἡ ὁποία δὲν ἠδύνατο νὰ παρασχεθῇ παρὰ μόνον ὑπὸ δυσμενεῖς συνθήκας ἀπὸ ἀπόψεως ὑγιεινῆς καὶ καταβαλλομένης προσπαθείας (βλ. ἰδίᾳ *Οἰκονόμου*, ἔνθ' ἀνωτ., § 103), δέον ὁ παθὼν ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἢ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης εἰς τὴν περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγήν του εἴτε νὰ ἀναφέρῃ περιστατικά, ἀναγόμενα εἰς τὰς ἐκτάκτους ἢ ἀνωμάλους συνθήκας, ὑπὸ τὰς ὁποίας εἰργάσθη ἢ εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου του γενεσιουργὸν τῆς παθήσεώς του παράβασιν τῶν ἰσχυόντων νόμων ἢ Κανονισμῶν ἀσφαλείας (Α.Π. 153/1968, ΕΕΔ 27, 599), εἴτε νὰ ἐπικαλεσθῇ πραγματικὰ περιστατικά, καταδεικνύοντα ἔστω καὶ ἐμμέσως τὸ ὑπέρμετρον τῆς καταβληθείσης προσπαθείας καὶ τὴν ἐντεῦθεν ἐμφάνισιν τῆς παθήσεώς του, μὴ ἀρκούσης ἁπλῆς περιγραφῆς περιστατικῶν ἀναγομένων εἰς τὰ συνυφασμένα μὲ τὴν παρασχεθεῖσαν ἐργασίαν μειονεκτήματα, ἔστω καὶ ἂν ταῦτα συνετέλεσαν εἰς τὴν ἐμφάνισιν νόσου, τῆς ὁποίας ἡ ἐκδήλωσις δὲν ἀνεμένετο κατὰ τὴν συνήθη πορείαν τῶν πραγμάτων.

Διὰ τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἤδη ἐφεσιβλήτου, ὡς παραδεκτῶς αὕτη ἐβελτιώθη καὶ περιωρίσθη διὰ τῶν προτάσεων τῆς πρώτης ἐναπίον τοῦ Εἰρηνοδικείου Τιρνάβου συζητήσεως, ἱστορεῖται, ὅτι ὁ ἐνάγων, προσληφθεὶς παρὰ τοῦ ἐναγομένου καὶ ἤδη ἐκκαλοῦντος δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας, καταρτισθείσης ἐν ἔτει 1945, ἵνα ἐργασθῇ εἰς τὸν ἐν Ἀμπελῶνι κυλινδρόμυλόν του ὡς εἰδικευμένος κυλινδρᾶς καὶ μανικαδόρος, ὑπέστη ἀπὸ τῆς 30ῆς Σεπτεμβρίου 1964 μερικὴν διαρκῆ ἀνικανότητα πρὸς ἐργασίαν λόγῳ θουβωνοκήλης τοῦ ἀριστεροῦ ποδός, ἐξ ἧς προσεβλήθη συνεπείᾳ ἐιαίας καὶ αἰφνιδίας ἐπενεργείας ἐξωτερικοῦ αἰτίου, καθοριζομένου ἐκ τῆς ἀνθυγιεινῆς καὶ βαρείας ἐργασίας του, συνεπαγομένης συνεχῆ ὀρθοστασίαν καὶ μεταφορὰν τῶν πληρουμένων εἰς τὸν μάνικα τοῦ κυλινδρομύλου σάκκων ἀλεύρου, ἐπιζητεῖται δὲ ἡ καταδίκη τοῦ ἀνωτέρω ἐργοδότου εἰς πληρωμὴν 30.000 δραχμῶν, λόγῳ μειώσεως τῶν ἐξ ἀποδοχῶν εἰσοδημάτων τοῦ παθόντος κατὰ 30 δραχμὰς ἡμερησίως. Οὕτως ἔχουσα ἡ ἀγωγή, εἰς ἣν ἐκτίθεται καθ' ὑποφοράν, ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν ἦτο ἠσφαλισμένος εἰς τὸ Ι.Κ.Α., τοῦθ' ὅπερ ἦτο καὶ αὐτονόητον, προκειμένου περὶ ἐργάτου ἀπασχοληθέντος εἰς κυλινδρόμυλον κατὰ τὸ ἔτος 1964, ὅτε συνέβη τὸ ἱστορούμενον ἀτύχημα, διατυποῦται μὲ ἀρκοῦσαν σαφήνειαν, ἐν ὄψει τῶν ἐκτεθέντων εἰς τὴν προγενεστέραν σκέψιν, διότι ναὶ μὲν δὲν ἀναφέρονται περιστατικά, καταδεικνύοντα εἰς τί συνίσταντο οἱ μὴ συνυφασμένοι μὲ τὸ εἶδος τῆς παρασχεθείσης ἐργασίας δυσμενεῖς ἀπὸ ἀπόψεως ὑγιεινῆς ὅροι, ὑπὸ τοὺς ὁποίους προσεφέρετο ἡ ἐργασία (βλ. ἰδίᾳ *Οἰκονόμου*, ἔνθ' ἀνωτ., § § 103 καὶ 105), πλὴν ὅμως ἐκτίθεται περαιτέρω, ὅτι ἡ ἐπικαλουμένη νόσος ὑπῆρξεν ἀπότοκος τῆς ἄρσεως βαρῶν κατὰ τὴν προηγηθεῖσαν τῆς 30.9.1964 χρονικὴν περίοδον, ἐξ οὗ γεγονότος συνάγεται ἐμμέσως, πλὴν σαφῶς, ὅτι κατεβλήθη ὑπέρμετρος καὶ ἀσυνήθης προσπάθεια, ἥτις ἦτο ὅλως ἄσχετος πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ὑπὸ ὁμαλὰς καὶ συνήθεις συνθήκας, τοσούτῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον εἶναι ἄμεσος ἡ μεταξὺ ἄρσεως βαρῶν καὶ κήλης σχέσις αἰτίου καὶ ἀπο-

τελέσματος (βλ. *Οἰκονόμου*, Ἐνθ' ἀνωτ. §§ 107, 108, 109, Σ.Ε. 1388/1958, ΕΕΔ 17, 906, Πρ. Θεσσαλονίκης 4428/1959, ΕΕΔ 19, 208) καὶ δὲν ἦτο πάντως ἀναγκαῖον ν' ἀναφερθῇ, ὅτι ὁ παθὼν ἠναγκάσθη ν' ἀπόσχῃ τοὐλάχιστον ἐπὶ τετραήμερον ἐκ τῆς ἐργασίας του ἀπὸ τῆς ἐπελεύσεως τοῦ ὅπερ ὑπέστη ἀτυχήματος, ἀφοῦ σαφῶς καὶ κατὰ παραδεκτὴν βελτίωσιν τῆς ἀγωνῖης του ἱστορεῖ ὁ ἐνάγων διὰ τῶν προτάσεων τῆς πρώτης κατὰ τὴν πρωτοβάθμιον δίκην συζητήσεως, ὅτι ὑπέστη μερικὴν καὶ οὐχὶ πλήρη διαρκῆ ἀνικανότητα πρὸς ἐργασίαν (Α.Π. 524/1938, ΕΕΝ στ', 174). Κατὰ συνέπειαν ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἤδη ἐφεσιβλήτου τυγχάνει νόμιμος, ἐρειδομένη ἐπὶ τῶν διαληφθεισῶν εἰς τὴν προγενεστέραν σκέψιν νομικῶν διατάξεων, φέρουσα πλήρη τὰ κατ' ἄρθρον 533 τῆς καταργηθείσης Πολιτικῆς Δικονομίας ἀπαιτούμενα στοιχεῖα καὶ καθίσταται ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως.

Ἐπὶ τῆς ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἀγωγῆς ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 51/1967 προδικαστικὴ ἀπόφασις τοῦ Εἰρηνοδικείου Τιρνάβου, διὰ τῆς ὁποίας διωρίσθησαν τρεῖς πραγματογνώμονες πρὸς διενέργειαν ἰατρικῆς πραγματογνωμοσύνης, μετὰ τὴν κατάθεσιν τῆς ὁποίας ἡ ὑπόθεσις ἤχθη πρὸς περαιτέρω συζήτησιν, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ γίνῃ δεκτὴ ἐν μέρει ἡ ἀγωγὴ ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῶν 22.000 δραχμῶν ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς δόσεως τοῦ ταχθέντος εἰς τὸν ἐνάγοντα καὶ ἤδη ἐφεσιβλήτου, δυνάμει τῆς προσβαλλομένης ὁριστικῆς ἀποφάσεως, ἀναπληρωματικοῦ ὅρκου, ὅστις ἐδόθη κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 20.1.1968, ὡς δείκνυται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 69/1968 πρακτικοῦ τοῦ προμνησθέντος δικαστηρίου. Οὕτως ὅμως ἀσφαλῶς ἐσφάλη τὸ πρωτοβάθμιον δικαστήριον κατὰ τὸ θάσιμον παράπονον τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἀφ' ἑνὸς διότι συνήγαγε δικαστικὰ τεκμήρια ἐκ τῆς διενεργηθείσης πραγματογνωμοσύνης κατὰ παράβασιν τῶν ἄρθρων 276 καὶ 306 τῆς καταργηθείσης Πολιτικῆς Δικονομίας, χωρὶς νὰ διατάξῃ προηγουμένως, διὰ τῆς συνεκκαλουμένης προδικαστικῆς ἀποφάσεως, μαρτυρικὰς ἀποδείξεις περὶ τοῦ ἐπικληθέντος καὶ μὴ ὁμολογηθέντος ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καὶ τῆς ἐντεῦθεν μερικῆς ἀναπηρίας τοῦ ἐφεσιβλήτου (Α.Π. 273/1964, ΕΕΝ 31, 651), καίτοι δὲν εἶχον προσαχθῇ αἱ προβλεπόμεναι διὰ τῶν ἄρθρων 10 καὶ 11 τοῦ Β.Δ. τῆς 24.7/25.8.1920 βεβαιώσεις, αἵτινες καὶ μόνον θὰ ἠδύναντο νὰ ἐκτιμηθοῦν κατ' ἐλευθέραν κρίσιν (βλ. *Οἰκονόμου*, Ἐνθ' ἀνωτ. § 554) καὶ ἀφ' ἑτέρου, διότι ἔταξεν εἰς τὸν ἐφεσίβλητον τὸν προαναφερθέντα ἀναπληρωματικὸν ὅρκον κατὰ παράβασιν τῶν ἄρθρων 378 καὶ 379 τῆς αὐτῆς Δικονομίας, χωρὶς νὰ διαταχθοῦν καὶ διεξαχθοῦν αἱ ὑπερθεν ἀποδείξεις (βλ. *Κίτσικόπουλον*, ὑπὸ τὸ ἄρθρον 382 Πολ. Δικονομίας, ἀριθ. 12) καὶ δὴ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δικαστικῶν τεκμηρίων, ἅτινα συνήγαγεν ἀκύρως ἐκ τῆς προαναφερθείσης ἐκθέσεως πραγματογνωμοσύνης, τοῦτο δὲ παρὰ τὴν ἀντίθεσιν τοῦ περιεχομένου ταύτης πρὸς τὸ θέμα τοῦ ὅρκου. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω δέον ὅπως, δεκτῆς καθισταμένης τῆς ἐφέσεως κατὰ τὸν οἰκεῖον λόγον της, ἀφανισθῇ καθ' ἅπασας τὰς διατάξεις της ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ διακριτηθῇ ἡ ὑπόθεσις συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 553 § 1 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρα 25 § 3 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικαιοσύνης, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως ἐρευνηθῇ αὕτη κατ' οὐσίαν. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον δέον ὅπως ἀποδείξῃ ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἐφεσίβλητος τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ ἀναφερόμενα περιστατικὰ διὰ παντὸς νομίμου ἀποδεικτικοῦ μέσου καὶ διὰ μαρτύρων μέχρι δύο λόγῳ τοῦ ἀνεφίκτου τῆς κτήσεως ἐγγράφου ἀποδείξεως (ἄρθρον 411 § 1 ἐδ. ε' Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας), δὲν συντρέχει ὅμως λόγος, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ἐπαναλήψεως ἢ συμπληρώσεως τῆς διαταχθείσης πραγματογνωμοσύνης. Σημειωτέον ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται ν' ἀποδειχθῇ καὶ τὸ ποσοστὸν μειώσεως τῶν ἐτησίων ἐκ μισθῶν εἰσοδημάτων τοῦ ἐφεσιβλήτου, διότι δὲν ἀσκεῖ οὗτος ἀντέφεσιν κατὰ τῆς πρωτοβαθμίου ἀποφάσεως, δι' ἧς ἐπεδικάσθη μόνον τὸ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 38904/7594/1957 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως προβλεπόμενον κατώτατον ὅριον τῶν 22.000 δραχμῶν.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΛΗΞΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΤΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ

Ὑπολογισμὸς ἀποζημιώσεων τούτων κατ' Α.Ν. 237/1967

Ἄρσις τῆς μονιμότητος τῶν Διευθυντῶν καὶ Γενικῶν Διευθυντῶν Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων, λήξις τῆς ἐργασιακῆς αὐτῶν συμβάσεως καὶ αὐτοδίκαιος ἀπόλυσις κατ' ἄρθρον 2 Α.Ν. 31/1967.—Δικαίωμα ἀποζημιώσεως Νόμου 2112/1920.—Ὑπολογισμὸς ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρον 4 Α.Ν. 237/1967, μὴ χαρακτηριζομένου ὡς ἑρμηνευτικοῦ, ἀλλ' ὅμως ἔχοντος ἀναδρομικὴν ἰσχὺν κατὰ τὴν νομοθετικὴν θέλησιν.— Καταβολὴ ἀποζημιώσεως εἰς δόσεις κατ' ἄρθρον 2 Νόμου 3198/1955.— Ἐπαναφορὰ τῶν πραγμάτων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀποφάσεως κατάστασιν κατ' ἄρθρον 597 § 2 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

Ἀνηρέθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 843/1968 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Καλαμάτας.

Ὑπόκειτο περὶ ἀπολύσεως ἐκ τῶν ἐν τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 31/1967 (ΕΕΔ 26, 836) προσώπων καὶ περὶ τοῦ ὑπολογισμοῦ τῆς ἐξ ἀφορμῆς ταύτης κατὰ τὸν μεταγενέστερον νόμον 237/1967 (ἄρθρον 4 αὐτοῦ) ἀποσαφηνισθέντος τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ ὡς ἀληθῶς ἑρμηνευτικοῦ. (Ἀρνητικῶς ἡ Α.Π. 565/1968, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς Κ. Ζαχαρῆς, ΕΕΔ 28, 81).

Τοῦτο δέχεται καὶ ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀλλ' ἐφαρμόζει τὴν ἀνωτέρω διάταξιν ἀναδρομικῶς, συναγομένης τῆς ταυτότητος θελήσεως τοῦ νομοθέτου.

Περαιτέρω ἐπιδικάζεται ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112/1920 κατὰ δόσεις, ὡς ὁρίζει ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 3198/1955 περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας. (Οὕτω καὶ ἡ Α.Π. 565/1968, Ὁλομελείας, ἐνθ' ἀνωτ.).

Ἀρείου Πάγου 94/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δ. Κατζόπουλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Τρίγος, Ἰάκ. Δημητρακόπουλος

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 ἀ.ν. 31/1967 ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου αἴρεται ἡ μονιμότης τῶν διευθυντῶν καὶ γενικῶν διευθυντῶν καὶ θεωρεῖται λήξασα ἡ ἐργασιακὴ αὐτῶν σύμβασις προσφορᾶς ἐργασίας (μονίμων καὶ μή) τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων (ἀνωτέρου βαθμοῦ) καὶ τῆς Π.Α.Σ.Ε. Γ.Ε.Σ., ἀπολυομένων τῆς ὑπηρεσίας αὐτοδικαίως. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ αὐτοῦ νόμου οἱ ὁριστικῶς ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀπολυόμενοι λαμβάνουσι τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920 «περὶ ὑπογρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ὡς ἐτροποποιήθη, ἀναγνωριζομένης ὡς προϋπηρεσίας διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τούτου μόνον τῆς διανυθείσης ταυτότης παρὰ τῇ ὀργανώσει, ἐξ ἧς ἀπελύθησαν. Ἡ διάταξις αὕτη, θεσπίζουσα ὅτι οἱ ἀπολυόμενοι λαμβάνουσι τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112, ὡς ἐτροποποιήθη, εἶναι σαφὴς καὶ ἀναμφίβολος καὶ δὲν ὑφίσταται ἀνάγκη ἑρμηνείας. Περαιτέρω, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη δι' ἄρθρου 5 § 1 νόμου 3198/1955, ἡ ἀποζημίωσις ὑπολογίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου τῆς ἐργασίας μηνὸς ὑπὸ καθεστῶς πλήρους ἀπασχολήσεως. Ἑπομένως ὁ ἐπακολουθήσας ἀ.ν. 237/1967, ὁρίζων ἐν τῷ 4ῳ ἄρθρῳ αὐτοῦ, ὅτι ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 31/1967 εἶναι ὅτι διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν μόνον ὁ βασικὸς μισθὸς τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπολύσεως τοῦ ὑπαλλήλου, καίτοι χαρακτηρίζεται ὡς ἑρμηνευτικός, δὲν διαλύει ὑπάρχουσαν ἐν τῇ ἐπιστήμῃ ἢ τῇ νομολογίᾳ ἀμφιβολίαν περὶ τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας τῆς ἑρμηνευομένης διατάξεως, οὔσης σαφοῦς, ἀλλ' εἰσάγει κατ' οὐσίαν νέον δίκαιον ἐξ ἀντικειμένου, ἐπάγον τὴν συμπλήρωσιν ταύτης. Ἀλλ' ἐὰν ὁ ρηθεὶς ἀ.ν. 237/1967 δὲν δύναται νὰ ἰσχύσῃ ὡς ἑρμηνευτικός, πάντως, ὡς ἐξ αὐτοῦ προκύπτει, ὁ νομοθέτης ἠθέλησεν, ὅπως προσδώσῃ εἰς τὸν δι' αὐτοῦ τεθέντα νέον κανόνα δικαίου ἀναδρομι-

κήν ἰσχύν καὶ δή ἀφ' ἧς ἴσχυσε τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ ἀ.ν. 31/1967. Ἡ τοιαύτη ἔννοια τῆς διατάξεως ταύτης συνάγεται ἐκ τῆς ὅλης διατυπώσεως, δι' ἧς καθίσταται κατάδηλος ἡ θέλησις τοῦ νομοθέτου ὅπως διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 τῶν ἀπολυομένων, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἀ.ν. 31/1967, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν μόνον ὁ βασικὸς μισθὸς τοῦ ὑπαλλήλου κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπολύσεως. Τὰ ἐναντία δεξαμένη ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Καλαμάτας, δι' ἐπικυρώσεως τῆς τοιαύτης τοῦ Ἐργατοδίκου, δι' ἧς ἐπεδικάσθη εἰς τὸν ἀπολυθέντα κατὰ τὰς ἄνω διατάξεις ἀναιρεσίβλητον ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112 τοῦ 1920, διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ὁποίας δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν μόνον ὁ βασικὸς μισθὸς τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπολύσεως ὑπαλλήλου, ἀλλ' ὑπελογίσθη αὕτη κατὰ τὸν νόμον 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, ἐσφαλμένως ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὴν ἄνω διάταξιν καὶ κατέστη οὕτω ἀναιρετέα σιμφώνως τῷ ἄρθρῳ 807 § 17 Πολ. Δικονομίας, κατὰ τοὺς περὶ τούτου νομίμους λόγους πρώτου καὶ τρίτου τοῦ ἀναιρετηρίου, καὶ τὸν τοιοῦτον τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων.

Ἀναιρουμένης τῆς ἀποφάσεως, οἱ διάδικοι ἐπανέρχονται εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, μὴ χρῃζούσης δὲ τῆς ὑποθέσεως περαιτέρω διευκρινήσεως εἶναι ἐξεταστέα ἡ ἀπὸ 20 Ἰανουαρίου 1968 ἔφεσις κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 38/1967 ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Πρωτοδικείου Καλαμάτας, ἐμπροθέσμως καὶ κατὰ νόμιμον τρόπον ἀσκηθεῖσα (ἄρθρα 597 § 1, 598 § 3 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

Συνομολογεῖται ὑπὸ τῶν διαδίκων, ὅτι ὁ ἐνάγων προσελήφθη τὴν 1 Μαρτίου 1929 ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ὡς ὑπάλληλος τοῦ ἐν Καλαμάτᾳ Γραφείου αὐτῆς, πρὸς ἣν παρέσχε τὰς ὑπηρεσίας αὐτοῦ μέχρι τῆς 13 Ὀκτωβρίου 1967, ὅτε, ὢν διευθυντὴς αὐτῆς, ἀπελύθη κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 31/1967. Οὗτος δικαιοῦται κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 ἀ.ν. 31/1967 τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, ἰσουμένης, ὡς ἐκ τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ, πρὸς 24 μηνιαίους βασικοὺς μισθούς, σιμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 4 τοῦ ἀ.ν. 237/1967 ἀναδρομικῶς ἰσχύοντος, κατὰ τὰ προειρημένα, ἑκάστου ἰσουμένου, κατὰ τὰ συνομολογούμενα, πρὸς δραχμὰς 4.400. Ὅθεν ἡ ἀποζημίωσις, ἧς ὁ ἐνάγων δικαιοῦται, ἰσοῦται πρὸς δραχμὰς 105.600. Κατ' ἀκολουθίαν ἔσφαλεν ὁ ἐκδοὺς τὴν ἐκκαλουμένην ἀπόφασιν Πρωτοδίκης Καλαμάτας, ἐπιδικάσας μείζονα ποσὸν ἀποζημιώσεως, παρὰ τὴν ἄνω διάταξιν νόμου, ἰσχύουσαν καθ' ὃν χρόνον ἀπηγγέλθη ἡ ἀπόφασις. Ἐπομένως δεκτὴ ἡ ἔφεσις καὶ ἐξαφανιστέα ἡ ἐκκαλουμένη, ἐπὶ τῷ τέλει, δικαζομένης τῆς ἀγωγῆς, ὅπως ἐπιδικασθῶσι τῷ ἐνάγοντι δραχμαὶ 105.600. Λύται εἶναι καταβλητέαι κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 3198/1955 καὶ ὡς ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς παρούσης προσδιορίζεται. Ἡ δαπάνη δέον ἐν μέρει νὰ συμψηφισθῇ, καθ' ὅσον ἕκαστος τῶν διαδίκων ἐν μέρει νικᾷ καὶ ἐν μέρει ἡττᾶται.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 597 § 2 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐὰν ἀποδεικνύεται προαποδεικτικῶς ἐκουσία ἢ ἀναγκαστικὴ ἐκτέλεσις τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως, ὁ Ἄρειος Πάγος, ὑποβαλλομένης αἰτήσεως διὰ τῶν προτάσεων ἢ δι' αὐτοτελοῦς δικογράφου, διατάσσει τὴν ἐπαναφορὰν τῶν πραγμάτων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἐκτελέσεως κατάστασιν. Ὅθεν, ἐν προκειμένῳ, ἐφ' ὅσον ἡ ἀναιρεσείουσα ἐναγομένη αἰτεῖται διὰ τῶν προτάσεων, ὅπως διαταχθῇ ἡ ἐπαναφορὰ τῶν πραγμάτων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀναιρεθείσης ὑπ' ἀριθ. 843/1968 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Καλαμάτας κατάστασιν, ἐπὶ τῷ τέλει νὰ ἀρθῇ ἡ ἐπιβληθεῖσα ἀναγκαστικὴ κατάσχεσις ἀκινήτου καὶ ὑποχρεωθῇ ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐνάγων νὰ τῇ καταβάλῃ τὸ εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἐργατοδίκου καταβληθὲν εἰς αὐτὸν ποσὸν τῶν δραχμῶν 22.000, τῆς μὲν κατασχέσεως ἀποδεικνυομένης ἐκ τῆς προσαγομένης ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ ὑπ' ἀριθ. 57 τῆς 23 Ἰουλίου 1968 ἐκθέσεως ἀναγκαστικῆς κατασχέσεως, τῆς δὲ καταβολῆς ἀποδεικνυομένης ἐκ τῆς προσαγομένης ἐξωδικαστικῆς ἀποδείξεως, δέον ἡ αἴτησις αὕτη νὰ γίνῃ δεκτή, αἰρομένης τῆς ὡς ἄνω κατασχέσεως καὶ ὑποχρεουμένου τοῦ ἀναιρεσιβλήτου νὰ πληρώσῃ τῇ ἀναιρεσείουσῃ τὸ διαληφθὲν ποσὸν τῶν δραχμῶν 22.000 ἐντόκως ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς συζητήσεως (21 Ἰανουαρίου 1969), καθ' ἣν ὑπεβλήθη ὡρισμένως ἡ περὶ ἐπαναφορᾶς τῶν πραγμάτων αἴτησις.

ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ ΩΣ ΕΡΓΑΤΟΥ ΔΙ' ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΝ ΝΟΜΟΥ 2112/1920

Νομοθετικὸς χαρακτηρισμὸς ἠλεκτροτεχνιτῶν ὡς ὑπαλλήλων

Ὅρισμοί Ν.Δ. 3763/1957.—Πρόσοδοις εἰς τοὺς κεκτημένους ἄδειαν ἠλεκτροτεχνίτος τῆς Ἰδιότητος τοῦ ὑπαλλήλου.—Λῆψις ὑπ' ὄψιν πρὸς καθορισμὸν τοῦ χρόνου, βάσει τοῦ ὁποίου κανονίζεται ἡ ἀποζημίωσις τοῦ Νόμου 2112/1920, ὄχι μόνον τῆς ἐν ἰδιότητι ὑπαλλήλου ὑπηρεσίας, ἀλλὰ καὶ τῆς προτέρας ἐν συνεχείᾳ ὑπηρεσίας τοῦ ἀπολυσμένου ὡς ἐργάτου.—Τὸ αὐτὸ καὶ μετὰ τὸ Ν.Δ. 3763/1957 διὰ τοὺς ἠλεκτροτεχνίτας.

Ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 2358Ι/1968 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΦΟΔ'/1911 Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ἔχει ἤδη λεχθῆ ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου (575/1960, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 20, 36, οὗτω καὶ μεταγενέστερα τῶν Τμημάτων τοῦ Ἀρείου Πάγου 421/1961, εἰσηγητὴς *Γ. Λατζηδάκης*, ΕΕΔ 20, 916, 588/1961, εἰσηγητὴς *Α. Ροζάκης*, ΕΕΔ 20, 1507) καταφατικῶς τὸ ζήτημα, ἂν διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεως ὑπολογίζηται καὶ ὁ χρόνος ὑπηρεσίας αὐτοῦ ὡς ἐργάτου παρὰ τῇ αὐτῇ ἐπιχειρήσει.

Ἐξ ἄλλου, διὰ τοῦ ν.δ. 3763/1957 (ἄρθρον 1) (ΕΕΔ 16, 1188) ἐχαρακτηρίσθησαν οἱ ἐν αὐτῷ ἀναφερόμενοι ἠλεκτροτεχνῖται ὡς ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι καὶ οὕτω προέκυψε τὸ ζήτημα, μὲ τὸ ὁποῖον ἀπησχολήθη ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις. (Ἴδετε περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ἀνωτέρω ν.δ. *Χρ. Ι. Κασσίμου*, ΕΕΔ 16, 1231).

Ἀρείου Πάγου 90/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Λ. Κανελλάκος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Καββαδίας, Γ. Παπαθανασίου

Κατὰ τὴν παράγρ. 1 τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ ν.δ. 3763/1957 «περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ὑπ' ἀριθ. 381/1947 ν.δ. «περὶ χαρακτηρισμοῦ τῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν ὡς ὑπαλλήλων κλπ.» οἱ ἠλεκτροτεχνῖται, οἱ κεκτημένοι ἄδειαν ἠλεκτροτεχνίτου Α', Γ', Δ' καὶ ΣΤ' εἰδικότητος, οἱ χαρακτηριζόμενοι ὡς βοηθητικὸν προσωπικὸν ὑπὸ τῶν εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου 6422/1934 ἐκδοθέντων διαταγμάτων (ἄρθρα 8 καὶ 9 τῶν ἀπὸ 13/19.2.1936 καὶ 18/26.3.1938 ἐ.δ. καὶ ἄρθρου 10 τοῦ ἀπὸ 25.5/14.6.1938 ἐ.δ.) καὶ οἱ τυχὸν ἐργαζόμενοι ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἀδειούχου ἐγκαταστάτου, οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς οἱασδήποτε ἠλεκτρολογικὰς ἐργασίας τῶν πάσης φύσεως ἐργαστηρίων, ἐργοστασίων καὶ καταστημάτων, χαρακτηρίζονται καὶ εἶναι ὑπάλληλοι, ὅσον ἀφορᾷ τὴν φύσιν τῆς ὑπ' αὐτῶν παρεχομένης ἐργασίας καὶ τὴν σχέσιν ἐργασίας πρὸς τὸν ἐργοδότην των, εἴτε οὗτος εἶναι φυσικὸν ἢ νομικὸν πρόσωπον, εἴτε εἶναι Δῆμος ἢ Κοινότης ἢ Ν.Π.Δ.Δ. ἢ Ἵδρυμα κλπ.

Κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου δὲν θεωροῦνται ὑπάλληλοι, κατὰ τὴν ἀνωτέρω ἔννοιαν, οἱ βοηθοὶ τῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν (Α', Β', Γ' καὶ ΣΤ' εἰδικότητος). Κατὰ δὲ τὴν παράγραφον 4 τοῦ ἰδίου ἄρθρου οἱ περὶ ὧν ἡ παράγραφος 1 ἠλεκτροτεχνῖται θεωροῦνται καὶ εἶναι ὑπάλληλοι ἀφ' ἧς ἀπασχολοῦνται μὲ ἐργασίαν ἠλεκτροτεχνίτου, μὴ ὑπολογιζομένου τοῦ χρόνου, καθ' ὃν εἰργάσθησαν ὡς βοηθοὶ κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς παραγράφου 2 τῶν περὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων διατάξεων, ἐφαρμοζομένων ὡς πρὸς τὰ ἐπ' αὐτῶν ἀποτελέσματα ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος.

Ὡς ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτων συνάγεται, ὅτι αὐτῶν προσδίδεται εἰς τοὺς κεκτημένους ἄδειαν τῶν ἀνωτέρω εἰδικοτήτων ἠλεκτροτεχνίτας ἡ ἰδιότης τοῦ ὑπαλλήλου καὶ ἂν ἀκόμη παρέχουν βοηθητικὴν ὑπηρεσίαν, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας, μὴ ἀπαιτούσης πρωτοβουλίαν, θὰ κατετάσσοντο ἄλλως εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν τεχνιτῶν, τοῦθ' ὅπερ γίνεται δεκτὸν ὡς πρὸς τοὺς στερουμένους ἀδείας βοηθοὺς ἠλεκτροτεχνιτῶν, περὶ ὧν, πρὸς ἄρσιν πάσης ἀμφιβολίας, ὁ νόμος ὁρίζει, ὅτι δὲν θεωροῦνται ὑπάλληλοι. Ἡ τοιαύτη δὲ ρύθμισις ἠθέλησεν ὁ νομοθέτης νὰ ἰσχύσῃ ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου καὶ οὐχὶ ἀναδρομικῶς, ὡς πρὸς τοὺς τυχὸν ἀπὸ προγενεστέρου χρόνου παρέχοντας τὴν ἐν λόγῳ ὑπηρεσίαν ἀδειούχους ἠλεκτροτεχνίτας. Ἐκ τούτου δὲ ὅμως οὐδόλως ἕπεται,

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΔΙΚΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Καταβολή δικαστικοῦ ἐνσήμου ἐπὶ ποσοῦ ἀνωτέρου τῶν 15.000 δραχμῶν

Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ὑποχρέωσιν καταβολῆς δικαστικοῦ ἐνσήμου, ἐπὶ ποσοῦ ἀνωτέρου τῶν δραχμῶν 15.000, καὶ τῆς κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 691 ἐπ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἐκδικαζομένης ἀγωγῆς.—Διάταξις ἄρθρου 712 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας περὶ τοῦ ὅτι ἡ διαδικασία προβαίνει ὡς ἐὰν ὁ ἐνάγων ἦτο παρὼν ἐν περιπτώσει μὴ ἐμφανίσεως ἢ ἐμφανίσεως, ἀλλὰ μὴ προσηκούσης παραστάσεως αὐτοῦ.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως, συνεχίζεται ἡ ἐμφανισθεῖσα εἰς τὴν νομολογίαν τῶν Μονομελῶν Πρωτοδικείων διάστασις γνωμῶν ὡς πρὸς τὸ ἂν καὶ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 691 ἐπ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἀγωγαὶ ὑπόκεινται εἰς καταβολὴν ἀγωγοσήμου. (Ἴδετε καὶ ΕΕΔ 28, 317, ΕΕΔ 28, 319, ΕΕΔ 28, 496).

Ἐπιχειρήματα τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως ὑπὲρ τῆς γνώμης, ὅτι ἀπαιτεῖται καταβολὴ δικαστικοῦ ἐνσήμου εἶναι, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 712 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας δὲν καθιεροῖ ἀπαλλαγὴν τοῦ ἐνάγοντος ἐκ τῆς ὑποχρεώσεως καταβολῆς τοῦ ἐνσήμου, ἀλλ' ἀντιθέτως θεωρεῖ τοῦτον ὡς μὴ προσηκόντως παριστάμενον, μὲ ἀναγκαίαν ἐντεῦθεν συνέπειαν τὴν μὴ λῆψιν ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῶν ὑπ' αὐτοῦ προσκομιζομένων στοιχείων καὶ προβαλλομένων ἰσχυρισμῶν.

Ἀλλὰ θὰ ἠδύνατο, νομίζομεν, νὰ ἀντιπαρατηρηθῇ, ὅτι ἡ μὴ καταβολὴ τοῦ ἐνσήμου προκύπτει ἐκ τοῦ ἄλλου σκοποῦ καὶ πνεύματος τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας, εἰς ἐνίσχυσιν δὲ τῆς γνώμης ταύτης ἔρχεται ἡ ἀνωτέρω διάταξις, ἡ ὁποία ἀφαιρεῖ τὴν κύρωσιν τοῦ ν.δ. 1544/1942 (ΕΕΔ 1, 671) νὰ δικάζηται ἐρήμην, ἀπορριπτομένης

ὅτι ὁ ὑπολογισμὸς τῆς καταβλητέας, ἐν περιπτώσει καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀποζημιώσεως θὰ γίνῃ κατὰ διάφορον τρόπον τοῦ ἰσχύοντος ἐπὶ μισθωτοῦ, οὐτινος ἡ ὑπαλληλικὴ ἰδιότης δὲν προσβάλλεται ρητῶς ὑπὸ διατάξεως νόμου, ἀλλ' ἀπορρέει ἐκ τῆς φύσεως τῆς ὑπ' αὐτοῦ παρεχομένης ἐργασίας. Ἐφ' ὅσον δέ, ὡς ἐγένετο δεκτὸν ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 575/1960 ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν συνδυαζομένων διατάξεων τῶν ἄρθρων 1 καὶ 3 τοῦ νόμου 2112/1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», ὡς μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη, ἐὰν ὁ ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος ἔχῃ καὶ προηγουμένην ἐν συνεχείᾳ ὑπηρεσίαν ὡς ἐργάτου, πρὸς καθορισμὸν τοῦ χρόνου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου κανονίζεται ἡ ἐν λόγῳ ἀποζημίωσις, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν οὐ μόνον ἡ ἐν ἰδιότητι ὑπαλλήλου ὑπηρεσία, ἀλλὰ καὶ ἡ προτέρα ἐν συνεχείᾳ ὑπηρεσία τοῦ ἀπολυομένου ὡς ἐργάτου, ἂν μὴ ἡ ἀνάθεσις ὑπαλληλικῆς ἐργασίας ἐγένετο κατόπιν συνάψεως νέας συμβάσεως καὶ καταργήσεως τῆς παλαιᾶς, κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν ὡς ἄνω διατάξεων ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις, δεχθεῖσα ἀνελέγκτως ἐκ τοῦ πράγματος, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ὑπηρέτησε παρὰ τῷ ἀναιρεσείοντι ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ἀπὸ 28.3.1954 μέχρι τῆς 19.2.1966 ὡς ἐργάτης, ἔκτοτε δέ, ἀφ' ἧς ἐκτήσατο ἄδειαν ἠλεκτροτεχνίτου καὶ μέχρι τῆς 19.10.1967 ὡς ὑπάλληλος, ὑπελόγισεν ἐν τῷ συνόλῳ τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω διάρκειαν τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως πρὸς ἐξεύρεσιν τοῦ ποσοῦ τῆς ἐπὶ τῇ καταγγελίᾳ τῆς συμβάσεως καταβλητέας ἀποζημιώσεως καὶ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου πρώτος λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος τυγχάνει ὡς ἀβάσιμος.

Ὁ δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως περὶ μὴ λήψεως ὑπ' ὄψιν ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἀναιρεσείοντος, ταυτιζομένου πρὸς τὴν ὑποστηριζομένην ὑπ' αὐτοῦ ἀντίθετον τῆς ἀνωτέρω ἄποψιν, ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἐν τοῖς ἄνω παρατεθεισῶν νομικῶν διατάξεων, εἶναι ἀπορριπτέος, καθ' ὅσον ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος δὲν ἀφορᾷ εἰς πράγματα ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 807 ἐδάφ. 7 τῆς προϊσχυσάσης Πολ. Δικονομίας (ἤδη ἄρθρου 577 ἐδάφ. 8 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας).

τῆς ἀγωγῆς, ὁ μὴ καταβάλλων δικαστικὸν ἔνσημον, ἀφοῦ ἀρχίζεται ἡ διαφορὰ καὶ ἐρήμην αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Κατὰ τὴν ἐν λόγῳ δικαστικὴν ἀπόφασιν ἡ ἀποψίς της ἐνισχύεται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι εἰς τὴν εἰδικὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 691 ἐπ. τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ὑπεβλήθησαν ἤδη καὶ ἀποθέσεις, αἱ ὁποῖαι πρότερον ὑπέκειντο εἰς καταβολὴν δικαστικοῦ ἐνσήμου καὶ τοιαῦται εἶναι αἱ τῶν παραγράφων 4 καὶ 5 (ἄρθρον 691), ἤτοι αἱ διαφοραὶ μεταξὺ ἐπαγγελματιῶν ἢ βιοτεχνῶν πρὸς ἀλλήλους κλπ. καὶ αἱ διαφοραὶ μεταξὺ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ τῶν εἰς αὐτοὺς ὑποβαλλομένων ἢ τῶν διαδόχων αὐτῶν ἢ τῶν κατὰ νόμον δικαιουμένων ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας.

Ἀλλ' ὡς πρὸς τοὺς τελευταίους καὶ διὰ τὸν μεγαλύτερον ἀριθμὸν αὐτῶν ὑπάρχει ἡ εἰδικὴ διάταξις τοῦ ἄρθρου 10 § 2 ἐδάφ. δ' τοῦ Κ.Ν. 1846/1951, καθ' ἣν οἱ ὑφαλτισμένοι ἢ συνταξιοῦχοι τοῦ Ι.Κ.Α. ἀπαλλάσσονται παντὸς τέλους κλπ. (Α.Π. 181/1963, εἰσηγητὴς Θ.Σταυρόπουλος, ΙΚΑ 22, 604 καὶ ἄλλαι) καὶ ἑπομένως καὶ δικαστικοῦ ἐνσήμου (πρβλ. Γνωμ. Εἰσαγγελέως Ἀρείου Πάγου Α. Γιδοπούλου, 10/1937, ΕΕΝ ς' 412).

Ὑποθέτομεν παρίσταται ἀνάγκη λήψεως τοῦ καταλλήλου νομοθετικοῦ μέτρου, ὡς ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 28, 496), διὰ τὴν ἀπλουστέραν ἐφαρμογὴν τοῦ Δικαίου, ἐν ὄψει τῶν νομολογιῶν ἐπὶ τοῦ θέματος ἀντιθέσεων.

Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 313/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Παῦλος Μοσχονᾶς**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Κοτσάκης, Π. Γιατράκος

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 2 νόμου ΓΨΟΗ /1912 περὶ δικαστικοῦ ἐνσήμου, ὡς αὐτὸς ἐτροποποιήθη δι' ἄρθρου 11 ν.δ. 4189/1961 καὶ 7 ν.δ. 1541/1942, σαφῶς προκύπτει, ὅτι πᾶσα καταψηφιστικὴ ἀγωγή, τῆς ὁποίας ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου ὑπερβαίνει τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 15.000, ὑπόκειται εἰς τέλος δικαστικοῦ ἐνσήμου καὶ ὅτι ὁ παραλείπων τὴν καταβολὴν τούτου ἐνάγων λογίζεται ἐρήμην δικαζόμενος.

Εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ τέλους τούτου ὑπόκειται καὶ ἡ κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 691 ἑπόμ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἐκδικαζομένη ἀγωγή, ἀντικειμένου ἀξίας ἄνω τῶν 15.000 δραχμῶν, διότι εἰδικὸς νόμος περὶ τοῦ ἐναντίου δὲν ὑφίσταται, αἱ δὲ διατάξεις τῶν ἄρθρων 6, 7 § 2 καὶ 12 § 1 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου ΓΨΟΔ' (ἀπὸ χρονολογίαν 1/4 Αὐγούστου 1920 ὁ.δ.), ἐξ ὧν νομολογιακῶς ἐγένετο δεκτόν, ὅτι αἱ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου τούτου ἐκδικαζόμεναι διαφοραὶ δὲν ὑπέκειντο εἰς τέλος δικαστικοῦ ἐνσήμου (Α.Π. 501 καὶ 593 τοῦ ἔτους 1951, ΕΕΔ 11, 88 καὶ 178), κατηργήθησαν ἀπὸ τῆς ἰσχύος (16.9.1968) τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας (ἄρθρον 37 Εἰσαγωγικοῦ αὐτοῦ Νόμου), ἵνα καθιερώσεως ὑπ' αὐτοῦ ἀντιστοίχων τοιούτων. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 712 τοῦ αὐτοῦ Κώδικος, καθ' ἣν ἐν περιπτώσει μὴ ἐμφανίσεως ἢ ἐμφανίσεως ἀλλὰ μὴ προσηκούσης παραστάσεως τοῦ ἐνάγοντος, ἡ διαδικασία προβαίνει ὡς ἐὰν ἦτο οὗτος παρών, δὲν καθιερῶ ἀπαλλαγὴν αὐτοῦ ἐκ τῆς ὡς ἄνω ὑποχρεώσεως περὶ καταβολῆς δικαστικοῦ ἐνσήμου, ἀλλ' ἀντιθέτως θεωρεῖ τοῦτον ὡς μὴ προσηκόντως παρισταμένον, μὲ ἀναγκαίαν ἐντεῦθεν συνέπειαν τὴν μὴ λῆψιν ὑπ' ὄψιν ἐκ τοῦ δικαστηρίου τῶν ὑπ' αὐτοῦ προσκομιζομένων στοιχείων καὶ προβαλλομένων ἰσχυρισμῶν.

Ἡ ὡς ἄνω ἄποψις ἐνισχύεται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι εἰς τὴν προκειμένην εἰδικὴν διαδικασίαν ὑπήχθησαν ἤδη ὑποθέσεις, αἵτινες πρότερον ὑπέκειντο εἰς καταβολὴν δικαστικοῦ ἐνσήμου (ἄρθρον 691 §§ 4 καὶ 5 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας).

Ἡ ἐπὶ κρίσιν ἀγωγή, διώκουσα τὴν ἐπιδίκασιν ἀπαιτήσεων συνολικοῦ ποσοῦ δραχμῶν 124.495 (101.500 + 10.995 + 7.500 + 4.500), ὀφειλομένου εἰς τὸν ἐνάγοντα ἐκ τῆς ἐπικαλουμένης συμβάσεως μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ὡμολόγει εἰσάγεται ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου κατὰ τὴν προκειμένην εἰδικὴν διαδικασίαν (ἄρθρον 16 § 2, 22, 691 § 1 καὶ 692 ἐπόμ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας), μὴ καταβληθέντος δὲ τοῦ ὡς ἄνω ἀπαιτουμένου τέλους δικαστικοῦ ἐνσήμου δέον ὅπως ἐρήμην τοῦ ἐνάγοντος (ἄρθρον 7 § 1 ν.δ. 1541/1942) ἐρευνηθῇ προηγουμένως ὡς πρὸς τὸ νόμιμον καὶ οὐσίαν βάσιμον αὐτῆς, ἐξεταζομένης τῆς διαφορᾶς ὡς ἐὰν ἦσαν παρόντες πάντες οἱ διάδικοι (ἄρθρον 712 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας).

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

*Αποδοχαί αύτοῦ

Καθορισμός τοῦ μισθοῦ καὶ τῶν ἐπιδομάτων τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ., τοῦ συμπληροῦντος ὀργανικὰς θέσεις.— Ἐφαρμογὴ καὶ διὰ τὸ ἔκτακτον ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν αὐτῶν, τὸ ὑπηρετοῦν κατὰ τὴν 27.11.1950 καὶ συμπληροῦν ὀργανικὰς θέσεις, ἐξαιρέσει τοῦ ἐπὶ συμβάσει ὡρισμένου χρόνου προσλαμβανομένου εἰς ἐκτέλεσιν ἔργων βάσει εἰδικῶν πιστώσεων.— Ὑποχρέωσις ἐργοδότου διὰ παρακράτησιν εἰσφορῶν ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α.

*Αρείου Πάγου 585/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. Ἀθ. Γεωργίου
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. Κ. Ζαχαρῆς
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀθ. Στεργίου, Ἀχ. Ἀποστόλου

Ὡς δείκνυται ἐκ τοῦ δικογράφου τῆς ἐνδίκου ἀπὸ 25 Ἰανουαρίου 1966 ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ τῶν προτάσεων τῶν ὑποβληθεισῶν ὑπ' αὐτοῦ κατά τε τὴν πρωτόδικον καὶ τὴν ἐν τῷ δευτέρῳ βαθμῷ συζήτησιν, εὐδαμῶς οὗτος ἐπεκαλέσθη συμφωνίαν, συναφθεῖσαν μετὰ τοῦ ἐργοδότου ἀναιρεσείοντος, ὅπως καταβάλλωνται εἰς αὐτὸν (ἀναιρεσίβλητον), προσληφθέντα ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὡς μάγειρον, αἱ ἀποδοχαὶ τεχνίτου Β' τάξεως, ἐν αἷς περιλαμβάνεται καὶ τὸ αἰτούμενον ἐπίδομα τριετιῶν, θεμελιώσας τὴν ἀναγνώρισιν τῆς περὶ τούτου ἀξιώσεώς του μόνον εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 18.5 - 18.6.1954 δ.δ. «περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ.». Ὅθεν τὸ δικάσαν πρωτοδικεῖον, δεχθὲν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι ἡ ἀξίωσις αὕτη τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐδράζεται εἰς συναφθεῖσαν κατὰ τὰ ἄνω συμφωνίαν, ἣν ἀνελέγκτως ἐδέξατο ὡς ὑποστατήν, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν παρὰ τὸν νόμιον πράγματα μὴ προταθέντα, ἔχοντα κατὰ νόμιον οὐσιώδη ἐπιροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης καὶ ἀναιρετέαν καθέστησε τὴν ἀπόφασίν του ταύτην κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδ. 17 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου μοναδικὸν λόγον ἀναιρέσεως.

Ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων, μετὰ τὴν ἀναίρεσιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, εἰς τὴν πρὸ ταύτης κατάστασιν (ἄρθρον 537 § 1 Κώδικος Πολ. Δικονομίας) δέον ὅπως τὸ Τμῆμα τοῦτο κρατήσῃ παρ' ἑαυτῷ τὴν ὑπόθεσιν καὶ ἐπιληφθῇ τῆς ἐνδικάσεως αὐτῆς, μὴ χρηζούσης περαιτέρω διευκρινήσεως, ἤτοι προβῇ εἰς τὴν ἔρευναν τῆς νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης ἐφέσεως τοῦ ἐναγομένου κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5837/1966 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΈΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδίκου.

Διὰ τῶν ἄρθρων 1, 2 καὶ 4 τοῦ ὡς εἴρηται ἀπὸ 18.5 - 18.6.1954 δ.δ. καθορίζεται ὁ μισθὸς καὶ τὰ ἐπιδόματα τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ. τοῦ συμπληροῦντος ὀργανικὰς θέσεις. Περαιτέρω δὲ διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἰδίου διατάγματος θεσπίζεται, ὅτι αἱ διατάξεις αὐτοῦ ἔχουν ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τὸ ἔκτακτον ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν αὐτῶν (Σ.Ε.Κ.), τὸ ὑπηρετοῦν κατὰ τὴν 27.11.1950 καὶ μὴ συμπληροῦν ὀργανικὰς θέσεις, ἐξαιρέσει τοῦ ἐπὶ συμβάσει ὡρισμένου χρόνου προσλαμβανομένου εἰς ἐκτέλεσιν ἔργων βάσει εἰδικῶν πιστώσεων.

Ἐν προκειμένῳ συνομολογεῖται ἑκατέρωθεν ὑπὸ τῶν διαδίκων, ὅτι ὁ ἐνάγων, προσληφθεὶς τὴν 15.7.1946 ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ὡς ἔκτακτος ἐπὶ συμβάσει μάγειρος τῆς ἑστίας συσσιτίου τοῦ προσωπικοῦ του ἐν Πειραιεῖ μιχανοστασίου Ἁγίου Ἰωάννου Ρέντη, ὑπηρέτει ὡς τοιοῦτος τὴν 27.11.1950. Ἐπέρωθεν ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων βεβαιοῦται, ὅτι εἰς τοῦτον, καίπερ μὴ κατέχοντα ὀργανικὴν θέσιν, κατεβάλλοντο μηνιαίως ἀποδοχαί, ἀντιστοιχοῦσαι εἰς τὸν τεχνίτην Β' τάξεως, ἐκτὸς τοῦ ἐπιδόματος τριετιῶν. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων δὲν ἐσφάλη ὁ πρωτοδίκως δικάσας δικαστής, δεχθεὶς διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του, ὅτι ἔχουν ἐφαρμογὴν ὡς πρὸς τὸν ἐνάγοντα αἱ διατάξεις τοῦ προμνησθέντος δ.δ. καὶ ἀποφανθείς, ὅτι δικαιοῦται οὗτος, στερούμενος βαθμολογικῆς ἐξελίξεως, ἐπιδόματος παραμονῆς εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἔλαβάνε βασικοῦ μισθοῦ τεχνίτου Β' τάξεως, δι' ἑκάστην τριετίαν βάσει τοῦ ἄρθρου 2, περίπτ. Α' τοῦ αὐτοῦ δ.δ. καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28/1959 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὁ δὲ ἀντίθετος 1ος λόγος ἐφέσεως εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορ-

ριπτέος.

Οὐχὶ ὀρθῶς δὲν ἐξέπεσε διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ὁ πρωτοδίκως δικάσας ἐκ τοῦ ἐπιδικασθέντος τῷ ἐνάγοντι (ἠσφαλισμένῳ) ποσοῦ τὸ ἀντιστοιχοῦν εἰς τὰς ὑπὲρ τοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. ἐξ 9% καὶ ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Προνοίας προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ. ἐκ 5.20% ἐπὶ τοῦ μισθοῦ καὶ 4% ἐπὶ τῶν δώρων τῶν ἑορτῶν εἰσφορᾶς αὐτοῦ, ἃς συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 26 νόμου 1846/1951 καὶ 11 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22805/Ε.539 τοῦ ἔτους 1952 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐγκριθέντος καταστατικοῦ τοῦ ἄνω Ταμείου ὑποχρεοῦται νὰ παρακρατήσῃ κατὰ τὴν καταβολὴν τῶν ἀποδοχῶν τὸ ἐναγόμενον νομικὸν πρόσωπον (Σ.Ε.Κ.), ἐνῶ ἀντιθέτως ὀρθῶς δὲν ἐξέπεσε τὸ ποσὸν τῆς ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας τοῦ προσωπικοῦ Σ.Ε.Κ. εἰσφορᾶς, τὴν κράτησιν τῆς ὁποίας ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου δὲν ἐπιδάλλει ὁ διὰ τοῦ ἀπὸ 16.3.1958 β.δ. κυρωθεὶς κανονισμός του. Δέον ὅμως, δεκτοῦ ἐν μέρει καθισταμένου τοῦ 2ου λόγου ἐφέσεως, ὡς οὗτος διηκριβίσθη διὰ τῶν προτάσεων, νὰ μεταρρυθμισθῇ ἐν μέρει ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως μειωθῇ ἡ δι' αὐτῆς ἐπιδικασθεῖσα τῷ ἐνάγοντι ἀπαίτησις κατὰ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 5.743, εἰς ἃ ἀνέρχονται αἱ ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ Ταμείου Προνοίας Προσωπικοῦ Σ.Ε.Κ. κρατήσεις (*).

II. ΔΙΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Συμψηφισμὸς δικαστικῆς δαπάνης

Συμψηφισμὸς εἰς δίκην μετὰ τοῦ Δημοσίου, καθ' ἣν ἕκαστος τῶν διαδίκων ἐν μέρει νικᾷ καὶ ἐν μέρει ἡττᾶται, ἐν ὅλῳ μεταξὺ των τῆς δικαστικῆς δαπάνης κατ' ἄρθρον 22 § 2 Νόμου 3693/1957 (ἄρθρον 31 Ν.Δ. 7/20 Ἰουνίου 1957 περὶ κωδικοποιήσεως εἰς ἐνιαῖον κείμενον τῶν περὶ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους διατάξεων).

Ἀρείου Πάγου 515/1968, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ κ. **Θ. Καμπέρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Ζαχαρῆς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Ρεγκάκος, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Ἐμ. Ἀνδρικανάκης

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο σὺμφωνον ἔχει τὴν γνώμην πρὸς τὴν διὰ τῆς ἀναιρετικῆς (270/1968, Τμ. Β') (*) ἐξενεχθεῖσαν περὶ τοῦ ζητήματος, δι' ὃ ἐχώρησεν ἡ ἀναίρεσις, ὅτι τουτέστι κατὰ τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 22 νόμου 3693/1957 (ἄρθρον 31 ν.δ. 7/20 Ἰουνίου 1957 «περὶ κωδικοποιήσεως εἰς ἐνιαῖον κείμενον τῶν περὶ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους διατάξεων») εἰς δίκην μετὰ τοῦ Δημοσίου, καθ' ἣν ἕκαστος τῶν διαδίκων ἐν μέρει νικᾷ καὶ ἐν μέρει ἡττᾶται, συμψηφίζεται ἐν ὅλῳ μεταξύ των ἡ δικαστικὴ δαπάνη.

Μεταρρυθμιζομένης ἐν μέρει τῆς ἐκκληθείσης ὑπ' ἀριθ. 6689/1966 πρωτοδίκου ἀποφάσεως διὰ τῆς ὡς εἴρηται ὑπ' ἀριθ. 18553/1967 ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν καὶ γενομένης δι' αὐτῆς δεκτῆς ἐν μέρει τῆς ἀπὸ 18.8.1966 ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου κατὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος, δέον ὅπως συμψηφισθῇ ἐν ὅλῳ, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς προδιαληφθείσης διατάξεως, μεταξὺ τῶν διαδίκων ἡ δικαστικὴ δαπάνη τῆς τελευταίας ταύτης ἀποφάσεως, καταδικαζομένου τοῦ ἀναιρεσιβλήτου εἰς τὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος ταιαύτην τῆς παρούσης.

III. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

Ἀποτίμησις παρεχομένων ὑπὸ ἐργοδότου εἰδῶν

Δικαίωμα ἐργοδότου, κατὰ ὅρον τῆς ἀπὸ 1.12.1947 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐν ὄψει καὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 3600/1946, 45941/1951 καὶ 27316/1954 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, ἐπὶ παροχῆς οἰκισμοῦ, φωτισμοῦ ἢ τροφῆς ἢ πάντων τούτων, εἴτε χορηγήσεως κατὰ τρόπον συνεχῆ εἰδῶν, ὅπως προβαίνῃ εἰς ἀναλόγους ἐκπτώσεις τοῦ μισθοῦ.—Ἀνάλογοι ἐκπτώσεις.—Ἀνίσχυρος ἀντίθετος συμφωνία πρὸς ἀποφυγὴν ἐκμεταλλεύσεως τοῦ μισθωτοῦ.

Ἀρείου Πάγου 619/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Σπ. Γάγγας**
Δικηγόροι ἡ κ. Ἄννα Νεζερίτου - Κωττοβίκη, ὁ κ. Α. Καρισφύλλης

Κατὰ τὸν ὑπὸ στοιχ. ΥΙΙ ὅρον τῆς ἀπὸ 1.12.1947 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐν ὄψει καὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 3600/1946, 45941/1951 καὶ 27316/1954 ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ

(*) Ἀνήκθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 9451/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

(*) ΕΕΔ 27, 918.

Ἐργασίας, ἐὰν εἰς τοὺς ὑπαλλήλους καὶ ὑπηρέτας ὁ ἐργοδότης, εἴτε παρέχει οἰκισμόν, φωτισμὸν ἢ τροφὴν ἢ πάντα ταῦτα, εἴτε χορηγεῖ κατὰ τρόπον συνεχῆ εἴδη, δικαιοῦται νὰ προβαίνῃ εἰς ἀναλόγους ἐκπτώσεις τοῦ μισθοῦ των, αἱ ὁποῖαι, ὅμως, δὲν δύνανται νὰ εἶναι ἀνώτεραι διὰ μὲν τὸν οἰκισμὸν τοῦ 5%, διὰ τὸν φωτισμὸν τοῦ 2%, διὰ τὴν τροφὴν τοῦ 13% καὶ διὰ τὰ χορηγούμενα εἴδη τοῦ 12% τῶν μισθῶν τῶν καθοριζομένων ὑπὸ τῆς οἰκείας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. Κατὰ δὲ τὴν ἀληθῆ τῆς διατάξεως ταύτης ἔννοιαν αἱ ὡς ἄνω παρὰ τοῦ ἐργοδότου πρὸς τὸν μισθωτὸν παροχαί, αἵτινες ἐγένοντο ἕνεκα καὶ χάριν τῆς ὑπὸ τοῦ ἐργαζομένου παρεχομένης ἐργασίας, ὡς ἀντιπαροχὴ αὐτῆς, ἐκπίπτεται ἐκ τοῦ μισθοῦ κατὰ τὴν διὰ τῆς διαληφθείσης συλλογικῆς συμβάσεως ἀποτίμησιν, μὴ ἰσχυούσης, πρὸς ἀποφυγὴν ἐκμεταλλεύσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἀντιθέτου συμφωνίας.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ δείκνυται ἐκ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, αὕτη ἐδέχθη, ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα παρέσχεν εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον τροφήν, οἴκησιν, φωτισμόν, ὡς καὶ ἔνδυσιν καὶ ὑπόδησιν, ἀντὶ μισθοῦ, καθ' ἃ συνεφωνήθη, καὶ ἀπετίμησε κατὰ τὴν ἀγοραίαν των ἀξίαν τὰς ὡς ἄνω παροχὰς εἰς δραχμὰς 2.000 μηνιαίως, ἃς καὶ ἐξέπεσεν ἐκ τοῦ ἐκ δραχμῶν 4.000 μηνιαίως συμφωνηθέντος μισθοῦ. Ἀσκηθείσης ὅμως ἐφέσεως παρὰ τῆς ἤδη ἀναιρεσιβλήτου, ἥτις διὰ τοῦ ὑπὸ στοιχείων VII λόγου αὐτῆς ἰσχυρίσθη, ὅτι κατὰ κακὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων ἡ ὡς ἄνω ἀπόφασις ἐδέχθη, ὅτι κατεβλήθησαν ἔξοδα διατροφῆς καὶ ὑπελόγισε ταῦτα εἰς τὸ ἀνωτέρω ποσὸν τῶν δραχμῶν 2.000, ἀμφισβητήσασα οὕτω καὶ τὴν παροχὴν καὶ τὴν ἀποτίμησιν αὐτῆς, καὶ αἰτησαμένη τὴν ἀπόρριψιν ἐν ὅλῳ τῆς ἐκ τῶν παροχῶν τούτων ἐνστάσεως, ἄρα καὶ ἐν μέρει, διὰ περιορισμοῦ τοῦ ποσοῦ τῆς ἀποτιμήσεως, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, καθ' ἃ ἐξ αὐτῆς δείκνυται, ἐδέχθη ἐν μέρει τὸν ὡς ἄνω λόγον ἐφέσεως, περιώρισε τὴν ἀποτίμησιν τῶν ἀνωτέρω εἰς εἴδος, καθ' ἃ ρητῶς διέλαβε, παροχῶν (καταβληθεισῶν κατὰ συμφωνίαν ἀντὶ μισθοῦ) εἰς τὰ ἐπιτρεπόμενα ἀνώτατα ὅρια καὶ ἀπέρριψε τὴν ἔνστασιν κατὰ τὸ ἐπὶ πλέον, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ὡς ἄνω διαληφθείσης διατάξεως, ἰσχὺν νόμου ἐχούσης καὶ αὐτεπαγγέλτως, ὡς τοιαύτης, ληπτέας ὑπ' ὄψιν ἐντὸς τῶν προτάσεων καὶ αἰτήσεων τῆς ἐκκαλούσης καὶ ἤδη ἀναιρεσιβλήτου. Ταῦτα δὲ εἰποῦσα ἡ προσβαλλομένη τὸ μὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν πράγματα προταθέντα καὶ νομίμως ἀχθέντα ἐνώπιον τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου, τὸ δὲ ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ὡς ἄνω διαληφθείσας διατάξεις, οὐδαμῶς στερήσασα ἑαυτὴν νομίμου βάσεως δι' ἀνεπαρκῶν αἰτιολογιῶν, ἀπορριπτέων κρινομένων τῶν περὶ τοῦ ἀντιθέτου ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ τοῦ ἀναιρετηρίου διαλαμβανομένων αἰτιάσεων.

Τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, διὰ τῆς προσβαλλομένης αὐτοῦ ἀποφάσεως, καθ' ἃ ἐξ αὐτῆς δείκνυται, δεχθὲν ὅτι αἱ ὡς ἄνω ἐκτιθέμεναι παροχαὶ ἔλαβον χώραν εἰς εἶδος, ἀπέκρουσεν ἐκ τοῦ πράγματος τὸν ἰσχυρισμὸν τῆς ἀναιρεσειούσης, ὅτι κατέβαλε χρήματα ἔναντι τοῦ μισθοῦ, αἰτίᾳ ἐξοφλήσεως ἢ ἄλλως, ὅτι κατέβαλε ταῦτα αἰτίᾳ δανείου καὶ μετὰ ταῦτα προέβη εἰς τὴν ἐκπτωσιν τῶν ὡς ἄνω εἰς εἶδος ἀντὶ μισθοῦ καταβληθεισῶν παροχῶν, κατὰ τὴν ἐν τῇ ρηθείσῃ συλλογικῇ συμβάσει ἀποτίμησιν αὐτῶν. Ταῦτα δὲ εἰποῦσα ἡ προσβαλλομένη, τὸ μὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰ ὡς ἄνω πράγματα, ἤτοι τὴν ἔνστασιν μερικῆς ἐξοφλήσεως τῆς ἐκ μισθῶν ἀπαιτήσεως διὰ καταβολῆς, ἄλλως τὴν ἔνστασιν συμψηφισμοῦ τῆς ἐκ δανείου ἀνταπαιτήσεως καὶ ἀνελέγκτως ἔκρινε ταῦτα ὡς μὴ ἀποδειχθέντα, τὸ δὲ ὑφ' ἣν ἀνελέγκτως ἐδέχθη προϋπόθεσιν, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ἀνωτέρω διαληφθείσας διατάξεις καὶ οὐδεμίαν ἑτέραν παρεβίασεν, οὐδαμῶς στερήσασα ἑαυτὴν νομίμου βάσεως δι' ἀνεπαρκῶν αἰτιολογιῶν. Ὅθεν ἀπορριπτέαι κρίνονται καὶ αἱ ἐν τῇ δευτέρῳ λόγῳ τοῦ ἀναιρετηρίου διαλαμβανόμεναι αἰτιάσεις (*).

(*) Ὑποκορώνιδη, ἡ ὑπ' ἀριθ. 18111/1968 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Ασφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τῶν ἀπασχολουμένων ἡμεδαπῶν α) εἰς τὴν Ἀμερικανικὴν Ἀποστολὴν Βοηθείας διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ β) εἰς τὴν Πρεσβείαν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν Ἀμερικῆς :

Ἐν συνεχείᾳ πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 210/1966 ἡμετέραν ἐγκύκλιον «περὶ ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως εἰς τοὺς Ἕλληνας ὑπηκόους κλπ. τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς Διπλωματικὰς Ἀντιπροσωπείας ξένων Κρατῶν» καὶ κατόπιν τῆς ἐγερθείσης ἀμφισβητήσεως ὑπὸ τῶν ἐν περιλήψει Ἀρχῶν περὶ τῆς ἀπασχολήσεώς των, ὅπως ἀσφαλίσουν ἡμῖν τοὺς παρ' αὐταῖς ἀπασχολουμένους ἡμεδαποὺς, ἠρωτήθη τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους, ὅπερ, διὰ τῆς κοινοποιουμένης ὑπ' ἀριθ. 808/1967 γνωμοδοτήσεώς του, ἣν ἀποδεχόμεθα, ἐγνωμοδότησεν:

α) Ὅτι οἱ ἡμεδαποί, οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς τὴν Ἀμερικανικὴν Ἀποστολὴν Βοηθείας διὰ τὴν Ἑλλάδα, ἐξαιροῦνται τῆς παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφαλίσεως, ἅτε δι' αὐτὴν (Ἀποστολὴν) κατισχυούσης τῆς εἰδικῆς διατάξεως τῆς παραγράφου Ι τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 694/1948, καθ' ἣν «... οἱ νόμοι καὶ λοιπαὶ διατάξεις, αἱ ἀφορῶσαι τὴν πρόληψιν, ἀπόλυσιν, ἀμοιβήν, ἀποζημίωσιν, κοινωνικὰς ἀσφαλίσεις καὶ γενικῶς τὴν κατάστασιν τῶν ἰδιωτικῶν ἢ δημοσίων ὑπαλλήλων ἐν Ἑλλάδι δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν ὡς πρὸς τὸ ρηθὲν ὑπαλληλικὸν καὶ βοηθητικὸν προσωπικὸν ἐν γένει τῆς Ἀποστολῆς».

β) Ὅτι οἱ ἡμεδαποί, οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς τὴν Πρεσβείαν τῶν Η.Π.Α. ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἡμῶν.

Κατόπιν ταύτης ἐρωτηθὲν τυγχάνει ἑκάστοτε ὑφ' ἡμῶν, ἐὰν ἡ συγκεκριμένη Ὑπηρεσία τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς ὑπάγεται εἰς τὴν μίαν ἢ τὴν ἑτέραν τῶν ἀνω Ἀρχῶν, ὅτε ἀναλόγως θὰ προβαίνητε εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἢ ἐξαίρεσιν ἀπ' αὐτῆς τοῦ ἡμεδαποῦ προσωπικοῦ της, ἀναφερόντας ἡμῖν τυχὸν δυσχερείας ὡς πρὸς τὴν διακρίβωσιν ταύτην.

Αἱ ἀπὸ 1.1.1967 μέχρι σήμερον ὀφειλόμεναι εἰσφοραὶ ὑπὸ τῆς Πρεσβείας τῶν Η.Π.Α. καὶ τῶν ἐξ αὐτῆς ἐξαρτωμένων Ὑπηρεσιῶν διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν ἀπασχολουμένων παρ' αὐταῖς ἡμεδαπῶν εἶναι καταβλητέαι ἄνευ προσθέτων τελῶν, ἐντὸς τοῦ ἐπομένου μηνὸς ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως αὐταῖς τῆς σχετικῆς πράξεως ἐπιβολῆς εἰσφορῶν, καθόσον ἡ μὴ μέχρι τοῦδε ἀσφάλισις τῶν ἐν λόγῳ προσώπων δὲν δύναται ἀποκλειστικῶς τὰς ὑπ' ὄψιν Ὑπηρεσίας.

Εὐνόητον, ὅτι τὸ προσωπικὸν τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς Βοηθείας διὰ τὴν Ἑλλάδα, μὴ ὑπαγόμενον, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν ἡμῶν, δύναται νὰ ἀσφαλισθῇ, ἀπὸ τῆς πρὸς τοῦτο αἰτήσεως, εἰς τὴν προαιρετικὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ἱδρύματος, περὶ ἧς αἱ ὑπ' ἀριθ. 294/1956 (Δ. Ι.Κ.Α. 23/701) 22/1961 (Δ. Ι.Κ.Α. 13/156) καὶ 21/1966 (Δ. Ι.Κ.Α. 13Τ/114) ἐγκύκλιοι ἡμῶν.

(Ἐγκύκλ. Ι.Κ.Α. ὑπ' ἀριθ. 18 1969)

Γνωμοδότησις Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους ὑπ' ἀριθ. 808/1967

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Ι. Ματαράγκας**

Περίληψις ἐρωτήματος: Ἐὰν ὑπάγωνται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. ἡμεδαποί, ἀπασχολούμενοι α) εἰς τὴν Ἀμερικανικὴν Ἀποστολὴν Βοηθείας διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ β) εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις Πρεσβείαν τῶν Η.Π.Α.

Ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Συμφώνως πρὸς τὴν παράγραφον 1, ἐδ. δ' τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 6298/1934 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ἐδύνοντο εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ νόμου τούτου καὶ τὰ πρόσωπα «τὰ ἀσχολούμενα εἰς τὰς ἐν Ἑλλάδι εὑρισκομένας Ἀντιπροσωπείας ξένων Κρατῶν, τὰς Διεθνεῖς Ἐπιτροπάς, ὡς καὶ τὰ πρόσωπα τὰ ἀπολαύοντα τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπιτροδικίας».

Διὰ τοῦ θεσπισθέντος ἐν συνεχείᾳ ὑπ' ἀριθ. 1846/1951 νεωτέρου περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἀναγκαστικοῦ νόμου, καὶ δὴ ἐν παραγράφῳ 3 τοῦ ἄρθρου 4 τούτου, ὡρίσθη, ὅτι ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 ἀναφερομένων ὡς ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ νόμου τούτου προσώπων ἐξαιροῦνται «οἱ ἀλλοδαποὶ οἱ ἀσχολούμενοι εἰς τὰς ἐν Ἑλλάδι εὑρισκομένας Διπλωματικὰς Ἀντιπροσωπείας ξένων Κρατῶν καὶ τὰς ἐκτάκτους Διεθνεῖς Ἐπιτροπάς, ὡς καὶ τὰ φυσικὰ πρόσωπα, τὰ ἀπολαύοντα τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπιτρο-

δικαίας.

Έκ τῆς ἀντιπαραβολῆς τῶν ὡς ἄνω διατάξεων πρακόπτει ἀναμφιβόλως ὅτι ὑπὸ τὸ καθεστὸς τοῦ ν. 4298/1934 ἐξηρούντο τῆς ἀσφαλίσεως εἰς τὸ Ι.Κ.Α. πάσαι οἱ ἀλλοδαποί, ὅσοι καὶ οἱ ἡμεδαποί, οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς τὰς ἐν Ἑλλάδι εὑρισκομένας Ἀντιπροσωπείας ξένων Κρατῶν ἢ Διεθνεῖς Ἐπιτροπάς, ἐνῷ ὑπὸ τοῦ κατωτέρω ὑπ' ἀριθ. 1846/1951 ἀναγνωστικοῦ νόμου τῆς ἐν λόγῳ ἀσφαλίσεως ἐξῃρέθησαν μόνον οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς τὰς ἐν λόγῳ Ἀποστολὰς καὶ Ἐπιτροπὰς ἀλλοδαποί, καταργηθείσης τῆς ἐξαιρέσεως καὶ ὡς πρὸς τοὺς εἰς αὐτὰς προσφέροντας τὰς ὑπηρεσίας των ἡμεδαπούς.

Δυνάμει τῆς ὡς ἄνω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 καὶ κατ' ἐφαρμογὴν τῆς τοιαύτης τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς καὶ τῆς τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ὑπὸ τὴν τελευταίαν ταύτην διατάξεως ἐκδοθέντος καὶ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 43338/20.10.1951 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐγκριθέντος Κανονισμοῦ περὶ τρόπου ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α. κλπ. (Φ.Ε.Κ. 209/1951, τεῦχος Β') ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 31/6.9.1966 ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. (Φ.Ε.Κ. 638/1966, τ. Β'), δι' ἧς ἀπεφασίσθη ἡ ἐπέκτασις τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α. δι' ἁπάντας τοὺς κλάδους ἀσφαλίσεως α) εἰς τοὺς Ἕλληνας ὑπηκόους καὶ τὰ στερούμενα ὑπηκοότητος πρόσωπα, τὰ πληροῦντα τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 2 §§ 1 καὶ 2 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ἐφ' ὅσον ἀπασχολοῦνται εἰς τὰς ἐν Ἑλλάδι εὑρισκομένας Διπλωματικὰς Ἀντιπροσωπείας ξένων Κρατῶν, τὰς ἐκτάκτους Διεθνεῖς Ἐπιτροπάς, ὡς καὶ β) τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὰ φυσικὰ πρόσωπα τὰ ἀπολαύοντα τοῦ δικαιώματος τῆς ἑτεροδικίας.

Διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 694/1948 ν.δ. «περὶ ρυθμίσεως ζητημάτων ἀφορώντων εἰς τὸ Ἀμερικανικὸν πρόγραμμα βοηθείας πρὸς τὴν Ἑλλάδα» ἐθεσπίσθησαν ἐν ἄρθρῳ 1 § 1 καὶ 2 τὰ ἑξῆς: 1) Ἡ δυνάμει τῆς ἀπὸ 20ῆς Ἰουνίου 1947 συμφωνίας μεταξὺ Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Κυβερνήσεως τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἱδρυθεῖσα καὶ λειτουργοῦσα ἐν Ἑλλάδι Ἀμερικανικὴ Ἀποστολὴ Βοηθείας διὰ τὴν Ἑλλάδα, ὡς καὶ τὸ προσωπικὸν αὐτῆς, λόγῳ τῆς εἰδικῆς φύσεως καὶ θέσεως αὐτῆς, ἀπολαμβάνουν τῶν κατωτέρω προνομίων καὶ ἀπαλλαγῶν. 2) Τὰ προνόμια καὶ αἱ ἀπαλλαγαὶ τῆς Ἀποστολῆς εἶναι α) ... β) ... γ) ἡ ἀπαλλαγὴ τῆς Ἀποστολῆς, τῆς περιουσίας της καὶ τῶν κεφαλαίων αὐτῆς, ὡς καὶ τῶν ἐργασιῶν της, οἱασδήποτε φύσεως καὶ μορφῆς, ἀπὸ παντὸς ἀμέσου ἢ ἐμμέσου φόρου, δασμοῦ, τέλους, δικαιώματος, κρατήσεως ἢ εἰσφορᾶς ἐν γένει, ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου, τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων, τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου καὶ ἐν γένει ὑπὲρ οἱουδήποτε τρίτου».

Ἐξ ἄλλου ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω νομοθετικοῦ διατάγματος ὁρίζονται τὰ ἑξῆς: «Ἀναλόγως τῶν ἑκάστοτε παρουσιαζομένων ἀναγκῶν ἡ Ἀμερικανικὴ Ἀποστολὴ Βοηθείας διὰ τὴν Ἑλλάδα δικαιοῦται νὰ προσλαμβάνῃ ὡς ὑπαλλήλους καὶ βοηθητικὸν προσωπικὸν αὐτῆς Ἕλληνας ὑπηκόους. Οἱ νόμοι καὶ λοιπαὶ διατάξεις, αἱ ἀφορῶσαι τὴν πρόσληψιν, ἀμοιβήν, ἀπόλυσιν, ἀποζημίωσιν, κοινωνικὰς ἀσφαλίσεις καὶ γενικῶς τὴν κατάστασιν τῶν ἰδιωτικῶν ἢ δημοσίων ὑπαλλήλων ἐν Ἑλλάδι δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν ὡς πρὸς τὰ ρηθέντα προσωπικὰ ἐν γένει τῆς Ἀποστολῆς.

Προκύπτει ἐκ τοιούτου ἐντεῦθεν ἐν πρώτοις τὸ ἐρώτημα ἐὰν μετὰ τὴν ἰσχὺν τῆς ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 31/6.9.1966 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., δι' ἧς ἐπεξετάθη ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ ἐπὶ τῶν ἡμεδαπῶν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰς ἐν Ἑλλάδι εὑρισκομένας Διπλωματικὰς Ἀντιπροσωπείας ξένων Κρατῶν καὶ τὰς ἐκτάκτους Διεθνεῖς Ἐπιτροπάς, ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ ὡς ἄνω παρατεθεῖσαι προγενέστεραι διατάξεις τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 1 καὶ 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 694/1948, δι' ὧν θεσπίζεται ὡς εἴρηται ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀπαλλαγὴ τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς Βοηθείας διὰ τὴν Ἑλλάδα, τῆς περιουσίας της, τῶν κεφαλαίων της, ὡς καὶ τῶν πάσης φύσεως ἐργασιῶν της μεταξὺ ἄλλων καὶ ἀπὸ πάσης ἐν γένει εἰσφορᾶς, τέλους, δικαιώματος ὑπὲρ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, ἐν αἷς περιλαμβάνονται καὶ αἱ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραί, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὸ ἀναφερόμενον ὡς πρὸς τοὺς προσλαμβανομένους ὑπὸ τῆς ἐν λόγῳ Ἀποστολῆς Ἕλληνας ὑπαλλήλους καὶ ἡμεδαπὸν βοηθητικὸν προσωπικὸν τῶν περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων διατάξεων.

Κατὰ τὴν πλειοψηφήσασαν ἐν τῷ Συμβουλίῳ γνώμην, ἣν διετύπωσαν ὁ Πρόεδρος Ἀντιπρόεδρος καὶ οἱ Σύμβουλοι *Ε. Κουρουσόπουλος, Κ. Κωνσταντινίδης* καὶ *Ἔρρ. Μέλλιος* καὶ πρὸς ἣν συνετάχθησαν ἅπαντες οἱ Πάρεδροι, πλὴν τοῦ εἰσηγητοῦ, ἐκ τοῦ γράμματος καὶ τοῦ πνεύματος τοῦ νόμου τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 694/1948 συνάγεται σαφῶς, ὅτι δι' αὐτῶν ἐσκοπήθη ἡ ὅλως προνομιακὴ μεταχείρισις τῆς δυνάμει τῆς ἀπὸ 20.6.1947 συμφωνίας μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς τοιαύτης τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς κυρωθείσης διὰ τοῦ ν.δ. 763/1948, ἱδρυθείσης καὶ λειτουργούσης ἐν Ἑλλάδι Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς Βοηθείας διὰ τὴν Ἑλλάδα λόγῳ τῆς εἰδικῆς φύσεως ταύτης καὶ τοῦ ἰδιάζοντος χαρακτῆρος τοῦ ἐξαιρετικῶς ἀποφαλοῦς διὰ τὸ Κράτος μιᾶς ἔργου, ὅπερ ἀνέλαβε νὰ ἐπιτελέσῃ αὕτη εἰς τὴν χώραν μας, τελοῦσαν κατὰ τὴν περίοδον ἐκείνην ὑπὸ ἐξαι-

ρατικώς διαμενεί οἰκονομικὰς συνθήκας λόγῳ τοῦ διεξαγομένου τότε ἀντιμοιρατοπολέμου. Μεταξὺ τῶν πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τούτου ληφθέντων ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω ν. δ. μέτρων ἦτο κυρίως ἡ χορήγησις τῶν ἐν τοῖς καθ' ἑκάστα διατάξεσι τούτου ἀναφερομένων προνομίων καὶ ἰδίᾳ οἰκονομικῶν τοιούτων εἰς τὴν ἐν λόγῳ Ἀποστολὴν καὶ τὰ μέλη ταύτης καὶ ἡ καθιέρωσις ἀπαλλαγῶν τῶν ἐν γένει περιουσιακῶν στοιχείων ταύτης καὶ τῶν παρ' αὐτῆς ἐκτελουμένων ἐν Ἑλλάδι πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ προγράμματος βοηθείας τῶν κάτωθι φόρων ἐργασιῶν ἀπὸ παντὸς εἴδους φόρων, δασμῶν, τελῶν δικαιωμάτων, χρατήσεων ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου, τῶν ἀφίων καὶ Κοινοτήτων, τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου καὶ ἐν γένει ὑπὲρ οἱουδήποτε τρίτου, κίτινες (ἀπαλλαγαὶ) συγκεκριμένως ὡσαύτως ἀναφέρονται ἐν τοῖς κατ' ἰδίαν διατάξεσι τοῦ ὡς ἄνω νομοθετήματος.

Ἀλ τὴν ἐξαιρετικὴν ταύτην μεταχείρισιν ἐκ μέρους τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους τῆς ἐν λόγῳ Ἀμερικανικῆς Οἰκονομικῆς Ἀποστολῆς Βοηθείας διὰ τὴν Ἑλλάδα δικαιολογοῦσι ὡς εἴρηται διατάξεις τοῦ ν.δ. 604/1948 ἀποτελοῦσι προδήλως ὅλως εἰδικὰς τοιαύτας, κίτινες ὡς ἐκ τούτου οὐδόλως δύνανται νὰ θεωρηθῶσι καταργηθεῖσαι κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ὁλως γενικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 60 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ἀπὸ τῶν ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης παρατιθεμένων γενικωτέρας φύσεως τοιούτων τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἐν λόγῳ νόμου καὶ τῆς δυνάμει ταύτης καὶ τῆς τοιαύτης τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἰδίου νόμου, ὡς καὶ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἄρθρ. τῆς τελευταίας ἐκδοθείσης ὡς εἴρηται Κανονισμοῦ ἐπικαίρου ἀσφαλίσεως ἐκδοθείσης ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 31/6.9.1966 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., ἅτινα ὑπῆχθησαν εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. γενικῶς οἱ ἡμεδαποὶ οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς τὰς ἐν Ἑλλάδι Διπλωματικὰς Ἀντιπροσωπείας ξένων Κρατῶν ἢ τὰς ἐκτάκτους Διεθνεῖς Ἐπιτροπάς, οὐδόλως προκυπτούσης ἐκ τοῦ περιεχομένου καὶ τῆς ἐννοίας τῶν νεωτέρων τούτων διατάξεων σαφοῦς προθέσεως τοῦ νομοθέτου καταργήσεως τῶν ὡς ἄνω προγενεστέρων εἰδικῶν τοιούτων (Α.Π. 934/1965, ΝοΒ 1464, 379, Α.Π. 480/1959, ΕΕΝ 27, 149, Ἔφετ. Ἀθηνῶν 827/1959, ΕΕΔ 18, 649, Γνωμοδ. Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους 1040/1959, ΕΕΔ 19, 106, 737/1959, ΕΕΔ 18, 1156).

Συνεπῶς κατὰ τὴν γνώμην τῆς ὡς ἄνω πλειοψηφίας τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου οἱ περὶ ὧν τὸ ἐρώτημα Ἕλληνες ὑπάλληλοι τῆς ὡς ἄνω ἐν Ἑλλάδι λειτουργούσης Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς Βοηθείας ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ τὸ ἐν γένει εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ταύτης ὑπηρετοῦν ἐπὶ τῇ αὐτῇ ὡς ἄνω σχέσει ἐργασίας ἡμεδαπὸν δοκηθητικὸν προσωπικὸν δὲν ὑπάγονται ἅπαξ τῶν ἐν ἀρχῇ παρατιθεμένων καὶ διατηρηθεισῶν κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἐγγεγραμμένοις ἐν ἰσχύι καὶ μετὰ τὸν ἀ.ν. 1846/1951 εἰδικῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 1 περίπτωσις γ' τοῦ ἄρθρου 1 καὶ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 604/1948 εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α.

Κατὰ τὴν μειοψηφήσασαν γνώμην τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου, ἣν ἐξήνεγκαν ὁ Σύμβουλος *Ἀθ. Τομαρᾶς* καὶ ὁ εἰσηγητὴς Πάρεδρος, διὰ τῆς μνημονευομένης ὡς ἄνω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 4 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 καὶ τῆς δάσει ταύτης καὶ τῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἰδίου νόμου τοιαύτης ἐκδοθείσης καὶ ἰσχυσάσης ἀπὸ 1.1.1967 ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 31 τῆς 6.9.1966 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. δὲν ἐθίγη μὲν ὡς εἰδική, καὶ ἐξαιρετικὴ σημιφώνως πρὸς τὴν ἣν ἀποδέχεται καὶ ἡ μειοψηφία ὡς πρὸς τὸ μέρος τοῦτο γνώμην τῆς πλειοψηφίας ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 1 περίπτ. γ' τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 604/1948, ἡ καθιεροῦσα δηλονότι τὴν ἀπαλλαγὴν τῶν περιουσιακῶν ἐν γένει στοιχείων καὶ τῶν ἐργασιῶν τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς ἀπὸ τῶν πάσης φύσεως ἐπιβαρύνσεων, ἤτοι ἐκ φόρων, τελῶν, δασμῶν, εἰσφορῶν, ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου, Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου καὶ παντὸς τρίτου ἐν γένει, καταργήθη ὅμως ἡ τοιαύτη τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἐν λόγῳ ν. δ/τος ὡς πρὸς τὸ μέρος, καθ' ὃ ὁρίζει ὅτι δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ περὶ οὗ πρόκειται ἡμεδαποῦ προσωπικοῦ τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς αἱ περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων διατάξεις, συμφώνως τῇ ἄρθρῳ 60 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἀντικειμένη δηλονότι εἰς τὴν ὡς ἄνω διάταξιν τοῦ ἄρθρου 4 § 3 τοῦ νόμου τούτου, ὅστις ὡς νεώτερος ἐκείνου ἐρρύθμισε κυριαρχικῶς κατὰ διάφορον τοῦ ἐν λόγῳ ν. δ/τος τρόπον εἰδικῶς τὰ τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. τοῦ ἡμεδαποῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν Ἑλλάδι Διπλωματικῶν Ἀντιπροσωπειῶν ξένων Κρατῶν καὶ τῶν ἐκτάκτων Διεθνῶν Ἐπιτροπῶν, ἐν αἷς περιλαμβάνεται καὶ ἡ διὰ τῆς ἀπὸ 20.6.1947 συμβάσεως μεταξὺ Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τοιαύτης Ἡνωμένων Πολιτειῶν Ἀμερικῆς συσταθεῖσα καὶ λειτουργοῦσα ἐν Ἑλλάδι Ἀμερικανικὴ Ἀποστολὴ Βοηθείας διὰ τὴν Ἑλλάδα.

Κατ' ἀκολουθίαν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 31/6.7.1966 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. τὸ ἐν λόγῳ ἡμεδαπὸν προσωπικὸν τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς Βοηθείας διὰ τὴν Ἑλλάδα, τὸ συνδεόμενον μετ' αὐτῆς διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὑπῆχθη κατὰ τὴν γνώμην τῆς μειοψηφίας εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. ὁ' ἅπαντας τοὺς κλάδους ἀσφαλίσεως καὶ συνεπῶς ὑπόκειται ὁ καταβαλλόμενος εἰς τρίτο μι-

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΠΙ ΑΚΥΡΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ γενικὴν ἀρχὴν τοῦ Δικαίου (ἄρθρα 3, 171, 180 Ἀστικοῦ Κώδικος) εἶναι ἄκυροι συμβάσεις, αἱ ὁποῖαι συνάπτονται κατὰ παράβασιν νόμων δημοσίας τάξεως.

Οὕτω καὶ ἡ σύμβασις ἐργασίας, ἡ ὁποία συνάπτεται κατὰ παράβασιν ἀπαγορευτικῶν ὁρισμῶν τοῦ νόμου, ὡς διότι δὲν κατηρτίσθη ἐγγράφως, ὅπου ἀπαιτεῖται τοῦτο, οἷον μετὰ τοῦ Δημοσίου, ἢ λόγῳ ἐλλείψεως εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ μισθωτοῦ τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένων προσόντων διὰ τὴν παροχὴν ἐργασίας ἢ λόγῳ ἐλλείψεως βιβλιαρίου ὑγείας, ὅπου τοῦτο ἀπαιτεῖται κατὰ νόμον, ἢ διότι ὁ μισθωτὸς ἀπαγορεύεται νὰ ἐργασθῇ ὡς ἀνήλικος, κλπ., εἶναι ἄκυρος.

Ἀλλ' ἐκ τοῦ ὅτι αἱ συμβάσεις αὗται εἶναι ἄκυροι δὲν σημαίνει, ὅτι οἱ μισθωτοὶ τῶν περιπτώσεων παραμένουν ἀπροστάτευτοι ὑπὸ τῆς Ἐργατικῆς Νομοθεσίας.

Οὕτως, ὡς ἔχει νομολογηθῆ:

α) Δικαιοῦνται καὶ οἱ μισθωτοὶ οὗτοι τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 ἢ τοῦ Β.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τούτου καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν (Α.Π. 192/1962, Ὁλομέλεια, ΕΕΔ 21, 153, Α.Π. 91/1969, ΕΕΔ 28, 441).

β) Προστατεύονται ὑπὸ τοῦ νόμου 551/1915 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων. (Ἴδετε *Γ. Ροϊλοῦ*, περὶ ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου § 31, σελ. 82. *Χ. Οἰκονόμου*, Δίκαιον περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων § 62, Α.Π. 257/1957, ΕΕΔ 16, 553, Α.Π. 499/1962, ΕΕΔ 21, 1418, Α.Π. 361/1965, ΕΕΔ 24, 977, Α.Π. 374/1966, ΕΕΔ 24, 977).

γ) Ὀφείλεται εἰς τοὺς μισθωτοὺς τούτους καὶ ἡ κατ' ἄρθρον 932 Ἀστικοῦ Κώδικος χρηματικὴ ἱκανοποίησις δι' ἠθικὴν βλάβην ἕνεκεν ἐργατικοῦ ἀτυχήματος (Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 9866/1962, ΕΕΔ 21, 1164).

δ) Ἰσχύει καὶ ἐπὶ τῶν προσώπων τούτων ἡ ἀσφαλιστικὴ μετὰ Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως σχέσις, διότι, ὡς ἔχει γίνει δεκτὸν ἐν

σθῶς εἰς χρατήσεις διὰ τὴν ἐαρύνουσαν αὐτὸ ἀσφαλιστικὴν ἔναντι τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφοράν, τῆς ἐργοδότριας (Ἀποστολῆς) ἐξακολουθούσης ὅμως ν' ἀπολαύῃ τῆς ἀπαλλαγῆς τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς κατακράτησιν τοῦ ἐαρύνοντος ταύτην ὡς ἐργοδότριαν τμήματος ἀσφαλιστικῆς πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. εἰσφορᾶς.

Ὡς πρὸς τὸ ἡμεδαπὸν προσωπικόν, τὸ ἀπασχολούμενον ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου εἰς τὴν ἐν Ἑλλάδι Πρεσβείαν τῶν Η.Π.Α., ἐφ' οὗ δὲν δύνανται νὰ ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ εἰδικῶς τὴν Ἀμερικανικὴν Ἀποστολὴν Βοηθείας διὰ τὴν Ἑλλάδα ἀφορῶσαι διατάξεις τοῦ ὡς ἄνω ὑπ' αὐξ. ἀριθ. 604/1948 ν.δ., τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ὁμοφώνως ἐδέχθη, ὅτι τοῦτο ὑπάγεται ἤδη εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. συμφώνως πρὸς τὴν ὡς ἄνω διάταξιν τοῦ ἄρθρου 4 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν δύναμιν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ αὐτοῦ νόμου καὶ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ὑπὸ τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως ἐκδοθέντος ὡς ἄνω Κανονισμοῦ ἐπεκτάσεως ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α. κλπ. ἐκδοθείσαν ὡς εἴρηται ὑπ' ἀριθ. 31/6.9.1966 ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., ἀλλὰ καὶ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ρητῶν διατάξεων τῶν παραγράφων 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 33 τῆς ἐν Βιέννῃ συναφθείσης τὴν 18ην Ἀπριλίου 1961 διεθνοῦς συμβάσεως περὶ τῶν διπλωματικῶν σχέσεων, ἣν προσυπέγραψαν μεταξὺ ἄλλων χωρῶν καὶ αἱ Η.Π.Α. καὶ ἡ Ἑλλάς. Συνεπῶς τελευταίως ταύτας διατάξεων ἡ ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἐν λόγῳ ἄρθρου προβλεπομένη ἀπαλλαγὴ τοῦ διπλωματικοῦ πράκτορος ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων διατάξεων τῶν ἰσχυουσῶν εἰς τὸ παρ' ᾧ ἡ διαπίστευσις Κράτος, ὅσον ἀφορᾷ τὰς παρεχομένας εἰς τοῦτο ὑπηρεσίας, δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τοῦ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τούτου (διπλωματικοῦ πράκτορος) ἀνήκοντος ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ, ἐφ' ὅσον τὰ ἀποτελοῦντα τοῦτο πρόσωπα εἶναι ὑπήκοοι τοῦ παρ' ᾧ ἡ διαπίστευσις Κράτους, τοῦ διπλωματικοῦ πράκτορος ὑπογρεωμένου ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ νὰ τηρῇ τὰς ὑποχρεώσεις, τὰς ὁποίας αἱ περὶ κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως διατάξεις τοῦ παρ' ᾧ ἡ διαπίστευσις Κράτους ἐπιβάλλουν εἰς τὸν ἐργοδότην.

Κατ' ἀκολουθίαν εἰς τὸ ὡς ἄνω ἐρώτημα ἡ ὡς εἴρηται ἀναλυτικὴ προσοχὴ ἀπάντησις.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

31990/2070/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ χορηγήσεως δώρου Πάσχα 1969 εἰς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένους μισθωτούς (*).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 292 τῆς 31 Μαρτίου 1969)

55106/689/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν

Περὶ τοῦ ἐπιδόματος ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα 1969 τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ τῶν ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 219 τῆς 28 Μαρτίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ἀ.ν. 1502/1950, τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀ.ν. 1537/1950, τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 1538/1950, τοῦ ἄρθρου 74 τοῦ νόμου 1811/1951, τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 2195/1952, τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4548/1966, τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 127/1967, τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 178/1967 καὶ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 274/1968, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 10 τούτου, καθορίζομεν ὡς ἀκολούθως τοὺς ὅρους καὶ προϋποθέσεις καταβολῆς τοῦ ὑπὸ τῶν διατάξεων τούτων προβλεπομένου ἐπιδόματος ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα 1969.

Ἄρθρον 1

1) Τὸ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα 1969 ἐπίδομα θὰ καταβληθῇ:

α) Εἰς τοὺς δημοσίους πολιτικοὺς ὑπαλλήλους.

β) Εἰς τοὺς στρατιωτικοὺς ἐν γένει.

γ) Εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν σιδηροδρομικῶν δικτύων τοῦ Κράτους.

δ) Εἰς τοὺς ὑπαλλήλους καὶ στρατιωτικοὺς τῶν ἐν ταῖς προηγουμένας παραγράφοις Ὑπηρεσιῶν, τοὺς ὁποιουδήποτε ἀπομακρυνθέντας τῆς Ὑπηρεσίας μετὰ τὴν 5ην Δεκεμβρίου 1968 καὶ μέ-

(*) Ἴδετε ταύτην ἐν ΕΕΔ 28, 489.

τῇ θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ τῶν δικαστηρίων (*Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, σελ. 81, 99, Σ.Ε. 1157/1961, ΕΕΔ 20, 998, Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 6697/1963, ΕΕΔ 23, 97), τὸ ἔγκυρον τῆς συμβάσεως ἐργασίας δὲν ἀποτελεῖ προϋπόθεσιν τῆς ἀσφαλιστικῆς σχέσεως, διὰ τὴν ὁποίαν τὸ καίριον εἶναι ἡ δημιουργουμένη ἐκ τῆς παροχῆς τῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας πραγματικὴ κατάστασις. (Ἴδετε καὶ Ἐγκύκλ. Ι.Κ.Α., ΕΕΔ 17, 432).

ε) Ἐφαρμόζεται ὁ ἀ.ν. 539/1945 περὶ ἀδείων μισθωτῶν καὶ ἐπὶ τῶν ἐν ἀκύρῳ συμβάσει ἐργασίας διατελούντων (= πραγματικῇ ἀπασχολήσει) (Α.Π. 425/1960, ΕΕΔ 19, 1312, *Ι. Καποδίστρια*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρα 666 - 667 ἀριθ. 19, ὁ αὐτός, ἐν ΕΕΔ 4, 517).

στ) Ὑπάγονται καὶ οἱ μισθωτοὶ οὗτοι εἰς τὰς περὶ νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας διατάξεις.

2

Ὡς παρετηρήθη (*Χ. Βαρδάκας*, ΕΕΔ 26, 210) καὶ εἰς τὴν ἑλληνικὴν νομοθεσίαν καὶ θεωρίαν παρατηρεῖται ἡ τάσις τῆς ταυτίσεως τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς σχέσεως ἐργασίας (= πραγματικῆς ἁπλῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἀνεξαρτήτως τοῦ κύρους τῆς συμβάσεως, ἴδετε Α.Π. 91/1969, ΕΕΔ 28, 141) πρὸς τὰ τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ἀλλὰ λόγῳ ἐλλείψεως εἰς τὴν νομοθεσίαν σαφοῦς διατάξεως περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας δὲν ἀποβαίνει, ὡς θὰ ἔπρεπεν, ὁμαλὴ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ Δικαίου.

Οὕτως, ἐνῷ γίνεται δεκτόν, ὅτι καὶ ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας ἐφαρμόζεται ὁ νόμος 2112/1920, διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἐξ αὐτοῦ ἀποζημιώσεως λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 αὐτοῦ, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἀποζημίωσις ὑπολογίζεται βάσει τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ, ὁποῖαι δὲν ὑπάρχουν νομικῶς ἐν τῇ ἀκύρῳ συμβάσει ἐργασίας, ἀλλὰ μόνον δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ εἰς ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας του ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 904 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἀκόμη, ἐνῷ γίνεται δεκτόν, ὅτι δικαίωμα ἀδείας κατὰ τὸν ἀ.ν. 539/1945 ἔχει καὶ ὁ μισθωτὸς τῆς περιπτώσεως, ὑπὸ τὴν γενομένην δεκτὴν ἄποψιν ὅτι ὁ ἐργοδότης δικαιοῦται ὁποτεδήποτε νὰ παύσῃ δεχόμενος τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ (Α.Π. 192/1962, Ὁλομελείας, ΕΕΔ 21, 455), καθίσταται προβληματικὴ εἰς τὴν περίπτωσιν ἡ ἐφαρμογὴ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 § 6 τοῦ ἀ.ν. 539/1945, καθ' ἣν ἀπαγορεύεται εἰς τὸν ἐργοδότην νὰ ἀπολύσῃ τὸν μισθωτὸν διαρκούσης τῆς χορηγηθείσης εἰς τοῦτον ἀδείας.

χοι καὶ τῆς ἡμέρας καταβολῆς τοῦ ἐπιδόματος ἑορτῶν Πάσχα.

γ) Εἰς τοὺς δικαιούχους τῶν ἀποδοχῶν τριμήνου τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 2500/1953, ὧν αἱ ἀποδοχαὶ τριμήνου ἔληξαν μετὰ τὴν 5ην Δεκεμβρίου 1968, ὡς καὶ εἰς τοὺς δικαιούχους ἀποδοχῶν τριμήνου ὑπαλλήλους τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου κλπ., περὶ ὧν ἡ περ. η' τῆς παρούσης παραγράφου, ὧν αἱ ἀποδοχαὶ τριμήνου ἔληξαν ἐπίσης μετὰ τὴν 5ην Δεκεμβρίου 1968,

στ) Εἰς τοὺς ὑπηρετοῦντας ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ Λιμενικοὺς Ἀξιωματικοὺς (Προξενικοὺς Λιμενάρχας), κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 6 § 2 τῆς παρούσης εἰδικώτερον ὁριζόμενα.

ζ) Εἰς τοὺς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐπὶ εἰδικῇ ἀποστολῇ καὶ εἰς τοὺς μετεκπαιδευομένους πολιτικοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ στρατιωτικούς, ὡς καὶ τοὺς ὑπαλλήλους Ν.Π.Δ.Δ. κλπ., περὶ ὧν ἡ περίπτ. η' τῆς παρούσης παραγράφου, κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 6 § 2 τῆς παρούσης εἰδικώτερον ὁριζόμενα.

η) Εἰς τοὺς τακτικοὺς καὶ ἐπὶ συμβάσει ἢ θητείᾳ ὑπαλλήλους τῶν Ν.Π.Δ.Δ., αὐτοδιοικουμένων Ὀργανισμῶν καὶ Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως, ὡς καὶ τοὺς Νομικοὺς Συμβούλους τῶν ἀνωτέρω Ν.Π.Δ.Δ. κλπ., τοὺς λαμβάνοντας μισθὸν τῆς κλίμακος τῆς δημοσίας διοικητικῆς ἱεραρχίας.

Τὸ ἐν λόγῳ ἐπίδομα θὰ καταβληθῇ καὶ εἰς τὰ μέλη τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, συμφώνως πρὸς τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 177/1967 καὶ τὰ εἰς τὴν ἐπ' ἀριθ. 287194/2817/Γ.Δ.Π. 41/28.11.1967 ἐγκύκλιον ἡμῶν, δι' ἧς ἐκοινοποιήθη ὁ ὡς ἄνω ἀναγκαστικὸς νόμος, εἰδικώτερον διαλαμβανόμενα, ὡς καὶ εἰς τοὺς Γενικοὺς Γραμματεῖς Ὑπουργείων, συμφώνως πρὸς τὴν ἰδίαν ὡς ἄνω ἐγκύκλιον ἡμῶν.

2) Εἰς τὸ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικὸν τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ τῶν Ν.Π.Δ.Δ., εἰς τὸ ἡμερομίσθιον ἐργατικὸν προσωπικὸν τοῦ Συνεργείου τῶν Β. Ναυτικοῦ, τὸ διεπόμενον ὑπὸ τῶν νόμων 6321/1934 καὶ 4504/1966, ὡς καὶ εἰς τοὺς ἐπὶ ὡρομισθίῳ ἀμειβομένους μισθωτούς, θὰ καταβληθῇ ἐπίδομα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα 1969 κατὰ τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν, τῆς διεπούσης τοὺς μισθωτοὺς τῆς χώρας, καὶ ἐπὶ τῇ συνδρομῇ τῶν ἐν αὐτῇ ὅρων καὶ προϋποθέσεων.

Βάσει τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω κοινῆς ἀποφάσεως θὰ τύχωσι τοῦ ἐπιδόματος καὶ οἱ ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβόμενοι εἰς βάρος Ν.Π.Δ.Δ., ὡς καὶ οἱ Νομικοὶ Σύμβουλοι τούτων, οἱ μὴ λαμβάνοντες μισθὸν τῆς κλίμακος τῆς δημοσίας διοικητικῆς ἱεραρχίας.

3) Τὰ ἐν ἐνεργείᾳ τακτικὰ μέλη τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, τὰ λαμβάνοντα ἔξοδα παραστάσεως ἴσα πρὸς τὰς ἑκάστοτε μηνιαίας ἀποδοχὰς τοῦ τακτικοῦ καθηγητοῦ Πανεπιστημίου, θὰ τύχωσι τοῦ ἐπιδόματος ἑορτῶν Πάσχα τοῦ τακτικοῦ καθηγητοῦ. Εἰς τοὺς ἐκ τούτων δικαιουμένους ἐπιδόματος ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς ἐκ μιᾶς τῶν ἐν ἄρθρῳ 7 τῆς παρούσης πηγῶν θὰ καταβληθῇ ἡ τυχὸν ἐπὶ πλέον διαφορά.

4) Εἰς τοὺς ἐφημερίους, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἐπ' ἀριθ. 469/1968 ἀ.ν., θὰ καταβληθῇ ἐπίδομα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα 1969, ὑπὸ τὰς ἐν ταῖς ἐπ' ἀριθ. 57/1963, 281/1966 καὶ 37/1967 Πράξεσι Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὁριζομένας προϋποθέσεις.

Εἰς τὸ ἐν λόγῳ ἐπίδομα δὲν ὑπολογίζεται ἡ προσαύξησις λόγῳ πενταετιῶν. (Σχετικὴ ἐπ' ἀριθ. 181929/8222 / Ronco 29/31.7.1968 ἐγκύκλιος ἡμῶν).

5) Ὡσαύτως τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος θὰ δικαιοῦνται καὶ τὰ ὄργανα τῆς Ἀγροφυλακῆς, συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἐπ' ἀριθ. 144/1968 ν.δ. «περὶ καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὀργάνων τῆς Ἀγροφυλακῆς».

Ἄρθρον 2

Τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος δὲν δικαιοῦνται:

1) Οἱ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ὑπηρετοῦντες, οἱ μισθοδοτούμενοι μὲ ἀποδοχὰς ἀλλοδαπῆς.

2) Οἱ διορισθέντες ἀπὸ τῆς 5ης Ἀπριλίου 1969.

Ἄρθρον 3

Τὸ ἐν ἄρθρῳ 1 ἐπίδομα ὁρίζεται:

α) Διὰ τοὺς τακτικοὺς καὶ ἐπὶ συμβάσει δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ τοὺς στρατιωτικοὺς ἐν γένει, εἰς τὸν βασικὸν μισθὸν ἑνὸς δεκαπενθημέρου μετὰ τῶν προσαυξήσεων τοῦ μισθοῦ λόγῳ τέκνων παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ τοῦ ἄρθρου 3 τῆς ἐπ' ἀριθ. 1020/1958 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, ἄνευ οὐδενὸς ἑτέρου ἐπιδόματος (ὡς εἶναι π.χ. ἡ προσαύξησις πολυετίας, τὸ ἐπίδομα ἀκριβείας, τὰ εἰδικὰ ἐπιδόματα τῶν δικαστικῶν, τῶν ἐκπαιδευτικῶν, τῶν τεχνικῶν κλπ., τὰ προσωρινὰ ν.δ. 4548/1966, τὸ προσωρινὸν προσωπικὸν ἐπίδομα τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ἀ.ν. 274/1968 κλπ.).

Εἰδικῶς διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τῶν Ν.Π.Δ.Δ. κλπ., περὶ ὧν ἡ περίπτωσις η' τῆς παραγράφου 1

τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης, μετὰ τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος ἑορτῶν (δώρου) θὰ παρασχεθῇ καὶ τὸ ἐπ' αὐτοῦ ἀναλογοῦν ἐπίδομα συνταξιοδοτικῆς εἰσφορᾶς ὑπὲρ τοὺς ὁριζομένους διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 1031/1958 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθείσης διὰ τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ ν.δ. 4242/1962, καὶ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4548/1966, συμφώνως καὶ πρὸς τὰς παρασχεθείσας ὁδηγίας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 40851/Γ'.Α.Π. 12/19.3.1964 ἐγκυκλίου ἡμῶν πρὸς ἅπαντα τὰ Ὑπουργεῖα.

Διὰ τοὺς εἰς ἀλλοδαπὴν ἐν ἐκπαιδευτικῇ ἀδείᾳ τελοῦντας τὸ ἐπίδομα δὲν ὑπολογίζεται ἐπὶ τῶν διπλασίων ἀποδοχῶν.

β) Διὰ τοὺς στρατιωτικοὺς τῶν πολεμικῶν καταστάσεων καὶ τοὺς ἀστυνομικοὺς τῆς μονίμου διαθεσιμότητος εἰς τὸν βασικὸν μισθὸν ἑνὸς 15θημέρου μετὰ τῶν προσαυξήσεων λόγῳ εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ (τριετίαι) καὶ τῶν ἐπιδομάτων ἀνεπηρείας.

γ) Εἰς τοὺς ἡμερομισθίους τῶν Κέντρων Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ τοὺς ἐκτάκτους δημοσίους ὑπαλλήλους, τοὺς μισθολογικῶς ἐξομοιουμένους πρὸς ἕνα τῶν βαθμῶν τῆς διοικητικῆς ἱεραρχίας, ὡς καὶ τοὺς ἐκτάκτους ὑπαλλήλους τῶν Ν.Π.Δ.Δ., αὐτοδιοικουμένων Ὀργανισμῶν καὶ Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως ἐπὶ σχέσει δημοσίου δικαίου, εἰς τὸ σύνολον τῶν ἀποδοχῶν ἑνὸς 15θημέρου ἄνευ τοῦ κοινωνικοῦ ἐπιδόματος καὶ τοῦ τυχὸν καταβαλλομένου αὐτοῖς παγίου ὑπερωριακοῦ ἐπιδόματος τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 208/1965 β.δ., ἄνευ, ἄλλωστε, ἤδη ἀποτελεῖ εἰς τινας περιπτώσεις προσωρινὸν ἐπίδομα, συμφώνως τῷ ν.δ. 4548/1966 καὶ τῇ σχετικῇ ὑπ' ἀριθ. 10096/Ἐντ. 3 τῆς 18.2.1967 ἐγκυκλίῳ ἡμῶν, μὴ ὑπολογιζόμενον εἰς τὸ δῶρον.

δ) Διὰ τοὺς ἡμερομισθίους δημοσίους ὑπαλλήλους, ὡς καὶ τοὺς ἡμερομισθίους τῶν Ν.Π.Δ.Δ. κλπ. ἐπὶ σχέσει δημοσίου δικαίου, εἰς 15 ἡμερομίσθια, ἄνευ τοῦ τυχὸν καταβαλλομένου αὐτοῖς παγίου ὑπερωριακοῦ ἐπιδόματος τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 208/1965 β.δ., ἄνευ, ἄλλωστε, ἤδη ἀποτελεῖ εἰς τινας περιπτώσεις προσωρινὸν ἐπίδομα, συμφώνως τῷ ν.δ. 4548/1966.

ε) Εἰς τοὺς ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων, τοὺς μισθοδοτουμένους κατὰ τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 325213/1956 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ὡς αὕτη νῦν ἰσχύει, εἰς τὸν βασικὸν μισθὸν μετὰ τοῦ ἐπιδόματος οἰκογενειακῶν βαρῶν.

στ) Εἰς τοὺς διορισθέντας δυνάμει τοῦ ν.δ. 1193/1961 εἰς τακτικὰς θέσεις τέως ἐκτάκτους ὑπαλλήλους, ἐφ' ὅσον οὗτοι πρὸ τῆς μονιμοποιήσεως των συνεδέοντο μετὰ τοῦ Δημοσίου μὲ σχέσιν ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ἐξυπηρετοῦντο μισθοδοτούμενοι δυνάμει τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ αὐτοῦ νόμου μὲ τὰς ἀποδοχάς, ὡς ἐλάμβανον ὡς ἔκτακτοι, θὰ καταβληθῇ ὡς ἐπίδομα τὸ ποσὸν, ὅπερ καταβλήθη αὐτοῖς βάσει τῶν σχετικῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν, τῶν διεπουσῶν τοὺς μισθοὺς τῆς χώρας κατὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Πάσχα τοῦ ἀμέσως προηγουμένου τῆς μονιμοποιήσεώς των ἔτους.

Ἐπίσης εἰς τοὺς ἐκ τῶν ὑπαλλήλων τῆς ὡς ἄνω κατηγορίας, τοὺς πρὸ τῆς μονιμοποιήσεως των συνδεομένους μετὰ τοῦ Δημοσίου μὲ σχέσιν ἐργασίας δημοσίου δικαίου, θὰ καταβληθῇ ὡς ἐπίδομα τὸ ποσὸν, ὅπερ καταβλήθη αὐτοῖς, βάσει τῶν σχετικῶν ἀποφάσεων ἡμῶν, κατὰ τὰς ἑορτὰς Πάσχα ταῦ ἀμέσως προηγουμένου τῆς μονιμοποιήσεώς των ἔτους.

Τὰ ἀνωτέρω ὑπὸ στοιχεῖον στ' ὁριζόμενα ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν διορισθέντων δυνάμει τοῦ ν.δ. 1193/1961 εἰς τακτικὰς θέσεις τέως ἐκτάκτων ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.

Τέλος, οἱ τέως πρόσκαιροι ἢ ἐπὶ συμβάσει τεχνικοὶ τῶν Ὑπηρεσιῶν δημοσίου ἔργων, οἱ διορισθέντες δυνάμει τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 1193/1961, περὶ ὧν ἡ ὑπ' ἀριθ. 275807/Roneo 166 τῆς 27.11.1963 ἐγκυκλίου μας, δὲν θὰ λάβωσιν ἐπίδομα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς, δοθέντος ὅτι οὗτοι καὶ ὡς συμβατικοὶ δὲν ἐλάμβανον ἐπίδομα ἑορτῶν, διότι τοῦτο εἶχεν ἐνσωματωθῇ εἰς τὸν συμβατικὸν μισθὸν των, ὃν διετήρησαν καὶ μετὰ τὴν μονιμοποίησίν των.

Ἄρθρον 4

Εἰς τοὺς ἐφέδρους ὁπλίτας, ἐξαιρέσει τῶν μισθοδοτουμένων μὲ μισθὸν μονίμων, δι' οὓς ἰσχύουν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, τοὺς στρατευσίμους ὁπλίτας, τοὺς μαθητευομένους ὁπλίτας τοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ, τοὺς ναυτόπαιδας καὶ τοὺς δοκίμους χωροφύλακας καὶ ἀστυφύλακας, τοὺς ὑπηρετοῦντας τὴν δην Ἀπριλίου 1969, θὰ καταβληθῇ τὴν ἴην τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἔτους (ὡς ἐπίδομα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς) ὁ μισθὸς ἑνὸς δεκαπενθημέρου.

Εἰς τοὺς ἄνδρας τῶν Τ.Ε.Α. τοὺς χρησιμοποιουμένους διὰ τὴν ψούρνιαν ἀποθηκῶν, εἰς οὓς καταβάλλεται, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. Φ. 33577/2/702640 τοῦ 1955 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης καὶ ἡμῶν, ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 31464/1525/12.9.1966 καὶ 239348/8934/31.10.1968 ὁμοίων ἀποφάσεων, ἄνευ ξημιώσεις ἐκ δραχμῶν 65 δι' ἑκάστην ἡμέραν ἄνευ

ρεσίας, θά καταβληθῆ τήν 7ην Ἀπριλίου ἐ.ἔ. ἐπίδομα ἴσον πρός τό ποσόν τῶν δραχμῶν 60 δι' ἕκαστον δεκαήμερον ὑπηρεσίας ἡφορήσεως πραγματοποιηθείσης ἐντός τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπό τῆς 5ης Δεκεμβρίου 1968 μέχρι καί τῆς 5ης Ἀπριλίου 1969.

Τά ἄρθρα 5 καί 6 τῆς παρούσης δέν ἔχουσιν ἐφαρμογήν διά τούς ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ ἀναφερομένους.

Ἄρθρον 5

Εἰς τάς οἰκογενείας, τάς λαμβανούσας ἐπίδομα στρατεύσεως κατά τήν 7ην Ἀπριλίου 1969, θά καταβληθῆ κατά τήν αὐτήν ἡμερομηνίαν, ὡς δῶρον ἐπί τοῖς ἑορταῖς, ποσόν ἴσον πρός τό καταβαλλόμενον αὐτῇ ἐπίδομα ἑνός 15θημέρου. Ἵτοι δικαιοῦνται τοῦ ἐπιδόματος τούτου αἱ οἰκογένειαι τῶν ἐπιστρατευόντων, ὡς καί αἱ οἰκογένειαι τῶν ἀπολυθέντων ἀπό τῆς 7ης Μαρτίου 1969, αἵτινες ἐπιδοτοῦνται ἐπί ἕνα μῆνα ἀπό τῆς ἀπολύσεως τοῦ προστάτου των.

Ἄρθρον 6

1) Εἰς τούς δημοσίους ὑπαλλήλους καί στρατιωτικούς, ὡς καί τοὺς ὑπαλλήλους Ν.Π.Δ.Δ., οἵτινες δι' οἱονδήποτε λόγον δέν ἐμισθοδοτήθησαν ὁλοκλήρου τό χρονικόν διάστημα ἀπό 5 Δεκεμβρίου 1968 μέχρι καί 5 Ἀπριλίου 1969 (στρατεύσεως, ἀπουσίᾳ ἄνευ ἀδείας κλπ.), εἰς τούς διορισθέντας μετά τήν 5ην Δεκεμβρίου 1968, εἰς τούς ἀπολυθέντας μετά τήν χρονολογίαν ταύτην, ὡς καί εἰς τούς δικαιούχους ἀποδοχῶν τριμήνου, ὧν αἱ ἀποδοχαί τριμήνου ἔληξαν μετά τήν χρονολογίαν ταύτην, τό ἐπίδομα τῆς παρούσης καταβάλλεται μετ' ἐκπτώσεως τοῦ ἑνός ὀγδόου (1/8) τοῦ ἡμερησίου αὐτῶν μισθοῦ καί τῶν προσαυξήσεων τριετιῶν δι' ἑκάστην ἡμέραν, καθ' ἣν αὐτοί, κατά τό ὡς ἄνω χρονικόν διάστημα, δέν ἐμισθοδοτήθησαν.

Οἰκοθεν νοεῖται, ὅτι διά τήν ἐφαρμογήν τῶν ἀνωτέρω καί τῶν ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., διά τόν ὑπολογισμόν τῆς ἐκπτώσεως τοῦ 1/8 θά ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, πέραν τοῦ βασικοῦ μισθοῦ καί τῶν προσαυξήσεων τριετιῶν, καί τό ἐπίδομα συνταξιοδοτικῆς εἰσφορᾶς.

2) Εἰς τούς ἐπιστρατευόντας ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ Λιμενικούς Ἀξιωματικούς (Προξενικούς Λιμενάρχας) καί ἐπανερχομένους ἐν Ἑλλάδι ἐντός τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπό 5 Δεκεμβρίου 1968 μέχρι 5 Ἀπριλίου 1969, εἰς πάντας τούς πολιτικούς δημοσίους ὑπαλλήλους καί στρατιωτικούς, τούς ὑπηρετοῦντας κατά τό αὐτό χρονικόν διάστημα εἰς τό ἐξωτερικόν (Ν.Α.Τ.Ο., Διεθνεῖς Ὀργανισμούς, ἐπί εἰδικῇ ἀποστολῇ), ὡς καί εἰς τούς μετεκπαιδευομένους εἰς τήν ἀλλοδαπήν πολιτικούς ὑπαλλήλους καί στρατιωτικούς, ὡς καί τούς ὑπαλλήλους Ν.Π.Δ.Δ., περί ὧν ἡ περ. η' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης, θά καταβληθῇ τό ἐπίδομα τῆς παρούσης μετ' ἐκπτώσεως τοῦ ἑνός ὀγδόου (1/8) τοῦ ἡμερησίου βασικοῦ μισθοῦ καί τῶν προσαυξήσεων τριετιῶν (ἀποδοχῶν ἐσωτερικοῦ) δι' ἑκάστην ἡμέραν, καθ' ἣν αὐτοί, ἐντός τοῦ ἀνωτέρω χρονικοῦ διαστήματος, ὡς ὑπηρετοῦντες ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐμισθοδοτήθησαν μέ ἀποδοχάς ἐσωτερικοῦ καί ἡμερησίαν ἀποζημίωσιν ἐξωτερικοῦ ἢ μόνον μέ ἀποζημίωσιν ἀλλοδαπῆς.

Προκειμένου περί ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. κλπ. οἰκοθεν νοεῖται, ὅτι ἔχει καί ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογήν τό δεύτερον ἐδάφιον τῆς προηγουμένης παραγράφου.

3) Εἰς τούς ἐκ τῶν μετεκπαιδευομένων συμπληρώσαντας εἰς τήν ἀλλοδαπήν, κατά τό ἀνω 5.12.1968 μέχρι 5.4.1969 χρονικόν διάστημα, συνεχῆ ἐκπαίδευσιν ἐλάσσονα τοῦ τριμήνου τό ἐπίδομα τῆς παρούσης θά καταβληθῇ εἰς ἐκείνους.

4) Διά τούς προαχθέντας ἢ τυχόντας προσαυξήσεων τριετιῶν μετά τήν 5.12.1968 τό ἐπίδομα τῆς παρούσης ὑπολογίζεται ἐπί τῶν ἀποδοχῶν τῆς 5ης Ἀπριλίου 1969.

5) Εἰς τούς ὑπαλλήλους καί στρατιωτικούς, τούς μισθοδοτουμένους κατά τήν 5.4.1969 μέ μειωμένας ἀποδοχάς, λόγῳ στρατεύσεως, ἀργίας, διαθεσιμότητος ἢ ἄλλης τινός αἰτίας, ὡς καί τούς ἐποβιβασθέντας, τό ἐπί ταῖς ἑορταῖς ἐπίδομα ὁρίζεται εἰς τό ἓν ὄγδοον (1/8) τῶν καταβληθησῶν αὐτοῖς ἐν συνόλῳ ἀποδοχῶν (μισθοῦ καί ἐπιδομάτων ἐπιδόσεων, λογισμένου δέ περί ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. καί τοῦ ἐπιδόματος συνταξιοδοτικῆς εἰσφορᾶς) ἐντός τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπό 5.12.1968 μέχρι 5.4.1969.

6) Οἱ ἐκ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καί τῶν ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. ἐφεδροι ἀξιωματικοί, οἱ προταμήσαντες τόν μισθόν τοῦ ἀξιωματικοῦ, θά τύχουσι παρά τῆς μισθοδοτούσης τούτους στρατιωτικῆς διαχειρίσεως ὁλοκλήρου τοῦ ἐπιδόματος, ἔστω καί ἂν ἦρχοντο μισθοδοτούμενοι ὡς ἀξιωματικοί μετά τήν 5ην Δεκεμβρίου 1968. Τό αὐτό ἰσχύει καί διά τούς ἐφέδρους ὑπαξιωματικούς, στρατευθέντας δημοσίους ὑπαλλήλους καί ὑπαλλήλους Ν.Π.Δ.Δ., τούς μισθοδοτουμένους μέ μισθόν μονίμου ὑπαξιωματικοῦ.

7) Οἱ ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπολυθέντες ἐφεδροι ἀξιωματικοί, οἵτινες πρό τῆς στρατεύσεως κατεῖχον δημοσιοϋπαλληλικήν θέσιν ἢ θέσιν παρά Ν.Π.Δ.Δ., θά τύχουσιν ὁλοκλήρου τοῦ

επιδόματος παρά τῆς πολιτικῆς των θέσεως, ἔστω καὶ ἂν ἤρξαντο μισθοδοτούμενοι παρ' αὐτῆς μετὰ τὴν 5.12.1968.

8) Οἱ ἀπολυθέντες πρὸ τῆς 5.4.1969 δυνάμει τῶν Θ' καὶ Ι' τοῦ ἔτους 1967 Συντακτικῶν Πράξεων, οὗτινες πρὸ τῆς ἀπολύσεως των ἐτέλουν εἰς κατάστασιν διαθεσιμότητος, θὰ δικαιοῦνται τμήματος τοῦ ἐπιδόματος, ἵσου πρὸς τὸ 1/8 τῶν καταβληθησῶν αὐτοῖς ἐν συνόλῳ ἀποδοχῶν (βασικοῦ μισθοῦ καὶ τριετιῶν) ἐντὸς τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ 5.12.1968 μέχρι τῆς ἡμερομηνίας τῆς ἀπολύσεώς των.

Ἄρθρον 7

Ὑπάλληλοι ἢ στρατιωτικοί, λαμβάνοντες καὶ σύνταξιν ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου ἢ ἑτέρου Ταμείου ἢ κατέχοντες σωματάρχατ ἡμισυθον θέσιν παρὰ τῷ Δημοσίῳ ἢ Νομικῷ Προσώπῳ Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, δεκαοῦνται, κατ' ἐπιλογήν των, τοῦ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς ἐπιδόματος ἐκ μιᾶς μόνον πηγῆς.

Ἐξαιρετικῶς, προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., οἵτινες λαμβάνουν καὶ σύνταξιν ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, οὗτοι θὰ τύχουν τοῦ δώρου ἐκ τοῦ παρ' ὧ μισθοδοτοῦνται Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, μὴ παρεχομένης, ἐν τῇ συγκεκριμένῃ ταύτῃ περιπτώσει, εἰς τὸν ὑπάλληλον τῆς τυχούσης ἐπιλογῆς τῆς πηγῆς ἀπολήψεως τοῦ δώρου ἑορτῶν. Ἐν περιπτώσει ὅμως, καθ' ἣν τὸ δῶρον, ὅπερ καταβάλλεται ἐκ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου, εἶναι μικρότερον τοῦ παρεχομένου ἐκ τῆς συντάξεως ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, ὁ ὑπάλληλος θὰ εἰσπράξῃ παρὰ τοῦ Δημοσίου μόνον τὴν διαφοράν.

Ἄρθρον 8

1) Τὸ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα ἐπίδομα ὑπόκειται:

α) Εἰς τὴν φορολογίαν τοῦ εἰσοδήματος.

β) Εἰς τὴν ὑπὲρ τοῦ Ο.Γ.Α. εἰσφοράν.

γ) Εἰς τὴν συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 4 τῆς ὑπ' ἀριθ. 127/1961 Π.Τ.Σ. ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Προνοίας Δημοσίων Ὑπαλλήλων κράτησιν, τὴν προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 2195/1952, ὡς τοῦτο τροποποιήθη, καὶ ἀπαλλύσσεται πάσης ἑτέρας ὑπὲρ Δημοσίου ἢ τρίτων κρατήσεως καὶ τέλους χαρτοσήμου.

Τὸ ἐπίδομα τοῦτο δὲν ὑπόκειται εἰς τὴν κράτησιν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 665/1962 «περὶ νοσοκομειακῆς κλπ. περιθάλψεως κλπ.».

Κατ' ἐξαίρεσιν τὸ ἐπίδομα, τὸ ἀνῆκον εἰς τοὺς ἐκτάκτους καὶ ἐπ' ἀμοιβῇ, ὑπόκειται εἰς τὰς ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφορὰς ἢ τὰς εἰσφορὰς ὑπὲρ ἑτέρου ἀντιστοίχου πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. Ταμείου κυρίας ἢ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως.

2) Τὸ ἐπίδομα τοῦ προσωπικοῦ τῶν σιδηροδρομικῶν δικτύων τοῦ Κράτους ὑπόκειται εἰς ἅπασας τὰς ὑπὲρ τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ταμείων τοῦ προσωπικοῦ τούτων κρατήσεις καὶ εἰσφοράς.

3) Εἰδικῶς, προκειμένου περὶ τῶν ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., τὸ ἐπίδομα, ἀπαλλυσσομένων ἐκ τῶν τελῶν χαρτοσήμου, πέραν τῶν ὡς ἄνω ὑπὸ στοιχεῖα α' καὶ β' τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου κρατήσεων, ὑπόκειται:

α) Εἰς τὰς ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφορὰς καὶ τὰς ὑπὲρ τοῦ ἀντιστοίχου Ταμείου κυρίας ἢ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως ταυτάς, καὶ

β) Εἰς τὰς τυχὸν ἐξ εἰδικῶν διατάξεων ἐπιβαλλομένας ὑπὲρ ὡρισμένου Ταμείου ἢ Λογαριασμοῦ εἰσφοράς.

Ἄρθρον 9

1) Τὸ ἐπίδομα τῆς παρούσης θὰ καταβληθῇ τὴν 7ην τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου 1969.

2) Τὴν αὐτὴν ὡς ἄνω ἡμερομηνίαν θὰ καταβληθῇ τὸ ἐν λόγῳ ἐπίδομα καὶ εἰς τοὺς ἐφημερίους.

Ἄρθρον 10

Τὸ ἐπίδομα θὰ ὑπολογισθῇ καθ' ὃν καὶ αἱ ἀποδοχαὶ τρόπον. Δοθέντος ὅτι τὰ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς δῶρα συντίθενται ἐκ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ καὶ τῆς προσαυξήσεως λόγῳ εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ (τριετίαι), ὡς καὶ τῶν τυχὸν ἀναπηρικῶν ἐπιδομάτων τῶν στρατιωτικῶν τῶν πολεμικῶν καταστάσεων, εἰς τὰς σχετικὰς καταστάσεις πληρωμῆς θὰ γίνῃ ἀνάλυσις τοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου καὶ τὰ ποσὰ τοῦ τε βασικοῦ μισθοῦ καὶ τῶν ἐπιδομάτων τῶν ὑπολογιζομένων διὰ τὸ δῶρον τοῦ Πάσχα θὰ βαρύνουν τὰς ἐγγεγραμμένας πιστώσεις εἰς τὸν προϋπολογισμὸν διὰ τὸν βασικὸν μισθὸν καὶ τὰ ἐπιδόματα ταῦτα καὶ ὑπὸ τοὺς οἰκείους δι' ἕκαστον τούτων κωδικοὺς ἀριθμούς.

Ἐπίσης τὰ ποσὰ τῶν εἰσφορῶν ὑπὲρ Ι.Κ.Α. ἢ ἄλλων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν θὰ βαρύνουν τὰς ἐγγεγραμμένας εἰς τὸν προϋπολογισμὸν πιστώσεις διὰ τὰς εἰσφορὰς ταύτας καὶ ὑπὸ τοὺς οἰκείους δι' ἕκαστον τῶν εἰσφορῶν τούτων κωδικοὺς ἀριθμούς.

Ἄρθρον 11

1) Τὸ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπόμενον ἐπίδομα τῶν ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., αὐτοδιοικουμένων Ὀργανισμῶν καὶ Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως θὰ καταβληθῇ, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει παρ'

αὐτοῖς ἢ πρὸς ταῦτο οἰκονομικὴ ἐνίσχυσι.

2) Διὰ τὴν καταβολὴν τοῦ ἐν λόγῳ ἐπιδόματος εἰς τοὺς ἐπαλλήλους Ν.Π.Δ.Δ. παρέχομεν τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀ.ν. 281/1936 ἀπαιτουμένην ἔγκρισιν ἡμῶν πρὸς διάθεσιν καὶ ἀνάληψιν τῶν ἀπαιτουμένων πρὸς τοῦτο πιστώσεων - πρὸ ἐγκρίσεως τῶν προϋπολογισμῶν τούτων - ἢ πρὸς τροποποίησιν τῶν τηρὸν ἐγκεκριμένων τοιούτων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Μαρτίου 1969

—

26268/1650/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 12/1969 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ὁμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἀπασχολουμένων εἰς ἐργασίας κατασκευῆς καὶ πωλήσεως ὀπτικῶν ἐν γένει εἰδῶν ἀπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 177 τῆς 12 Μαρτίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι ὑπ' ἀριθ. 12/1969 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐνδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Πανελληνίου Συλλόγου Εἰδικῶν Ὀπτικῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν: α) Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, β) Πανελληνίου Φαρμακευτικοῦ Συλλόγου καὶ γ) Πανελληνίου Ἑνώσεως Ὀπτικῶν καὶ Φωτοοπτικῶν καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Ι. Τὰ κατωτάτα ὅρια βασικῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων τῶν ἀπασχολουμένων εἰς ἐργασίας πωλήσεως καὶ κατασκευῆς ὀπτικῶν ἐν γένει εἰδῶν καθ' ὅλην τὴν χώραν καθορίζονται κατὰ χρονικὰς περιόδους ὡς ἀκολούθως:

Περίοδος ἀπὸ 20.4.1967 μέχρι 30.4.1969

Α'. Εἰδικοὶ ὀπτικοί, ἐφωδιασμένοι ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργείου δι' ἄδειας ἱδρύσεως καὶ λειτουργίας ὀπτικοῦ καταστήματος ἢ τίτλου προσωπικῆς ἱκανότητος ὀπτικοῦ, ἀσχολούμενοι εἰς ὀπτικὰ καταστήματα ἢ φαρμακεῖα διατηροῦντα ὀπτικὸν τμῆμα μὲ τὴν κατασκευὴν διορθωτικῶν ὁμματοναλίων ἢ μὲ τὴν πώλησιν αὐτῶν.

α) Ἄρρενες

1) Μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των δραχμαὶ 1.300.

2) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των κατὰ τὰ ἀκόλουθα κλιμάκια:

	Δραχμαί
Κατὰ τὸ 1ον καὶ 2ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.000
» » 3ον » 4ον » »	2.210
» » 5ον » 6ον » »	2.400
» » 7ον » 8ον » »	2.575
» » 9ον » 10ον » »	2.730
» » 11ον » 12ον » »	2.890
» » 13ον » 14ον » »	3.075
» » 15ον » 16ον » »	3.250
» » 17ον » 18ον » »	3.400
» » 19ον » 20ὸν » »	3.575

Δι' ἕκαστον, ἐπὶ πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων, διανυόμενον ἔτος ὑπηρεσίας τὸ ὡς ἄνω τελευταῖον κλιμάκιον βασικοῦ μισθοῦ τῶν δραχμῶν 3.575 αὐξάνεται κατὰ ποσὸν δραχμῶν 100 μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ δραχμῶν 4.500.

β) Θήλεις

1) Μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των δραχμαὶ 1.200.

2) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των κατὰ τὰ ἀκόλουθα κλιμάκια:

	Δραχμαί
Κατὰ τὸ 1ον καὶ 2ον ἔτος ὑπηρεσίας	1.825
» » 3ον » 4ον » »	2.075
» » 5ον » 6ον » »	2.325
» » 7ον » 8ον » »	2.440
» » 9ον » 10ον » »	2.600
» » 11ον » 12ον » »	2.725
» » 13ον » 14ον » »	2.875
» » 15ον » 16ον » »	3.000
» » 17ον » 18ον » »	3.150
» » 19ον » 20ὸν » »	3.300

Δι' ἕκαστον, ἐπὶ πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων, διανυόμενον ἔτος ὑπηρεσίας τὸ ὡς ἄνω τελευταῖον κλιμάκιον βασικοῦ μισθοῦ τῶν δραχμῶν 3.300 αὐξάνεται κατὰ ποσὸν δραχμῶν 80 μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ δραχμῶν 4.000.

Β'. Οἱ μὴ ἐφωδιασμένοι δι' ἄδειας ἱδρύσεως καὶ λειτουργίας ὀπτικοῦ καταστήματος ἢ τίτλου προσωπικῆς ἱκανότητος ὀπτικοῦ, ἀσχολούμενοι εἰς τὰ εἰδικὰ ὀπτικὰ καταστήματα ἢ φαρμακεῖα διατηροῦντα ὀπτικὸν τμῆμα μὲ τὴν πώλησιν ὀπτικῶν εἰδῶν, ἐκλογὴν σκελετῶν καὶ διορθωτικῶν ὀφθαλμικῶν ὑάλων:

α) Ἄρρενες

1) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 14ου μέχρι

συμπληρώσεως τοῦ 15ου ἔτους τῆς ἡλικίας, δραχμαὶ 900.

2) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 15ου μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 17ου ἔτους ἡλικίας δραχμαὶ 1.045.

3) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 17ου μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 19ου ἔτους ἡλικίας δραχμαὶ 1.155.

4) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας κατὰ τὰ ἀκόλουθα κλιμάκια:

		Δραχμαί
Κατὰ τὸ 1ον	Ἔτος ὑπηρεσίας	1.800
» » 2ον	» »	1.925
» » 3ον καὶ 4ον	» »	2.150
» » 5ον » 6ον	» »	2.275
» » 7ον » 8ον	» »	2.400
» » 9ον » 10ον	» »	2.525
» » 11ον » 12ον	» »	2.650
» » 13ον » 14ον	» »	2.775
» » 15ον » 16ον	» »	2.900
» » 17ον » 18ον	» »	3.025
» » 19ον » 20ὸν	» »	3.200

Δι' ἕκαστον, πέραν τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων, διανυομένων ἔτους ὑπηρεσίας, τὸ ὡς ἄνω τελευταῖον κλιμάκιον βασικοῦ μισθοῦ τῶν δραχμῶν 3.200 αὐξάνεται κατὰ τὸ ποσὸν δραχμῶν 100 μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ δραχμῶν 4.000.

β) Θήλεις

1) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 14ου μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 15ου ἔτους ἡλικίας δραχμαὶ 825.

2) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 15ου μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 17ου ἔτους ἡλικίας δραχμαὶ 937.

3) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 17ου μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 19ου ἔτους ἡλικίας δραχμαὶ 1.155.

4) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας κατὰ τὰ ἀκόλουθα κλιμάκια:

		Δραχμαί
Κατὰ τὸ 1ον	Ἔτος ὑπηρεσίας	1.800
» » 2ον	» »	1.900
» » 3ον καὶ 4ον	» »	2.000
» » 5ον » 6ον	» »	2.100
» » 7ον » 8ον	» »	2.250
» » 9ον » 10ον	» »	2.350
» » 11ον » 12ον	» »	2.500
» » 13ον » 14ον	» »	2.650
Κατὰ τὸ 15ον καὶ 16ον	Ἔτος ὑπηρεσίας	2.800
» » 17ον » 18ον	» »	2.900
» » 19ον » 20ὸν	» »	3.000

Δι' ἕκαστον, πέραν τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων, διανυόμενον ἔτος ὑπηρεσίας τὸ ὡς ἄνω τελευταῖον κλιμάκιον βασικοῦ μισθοῦ τῶν δραχμῶν 3.000 αὐξάνεται κατὰ ποσὸν δραχμῶν 70 μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ δραχμῶν 3.600.

Γ'. Ἐδιαιτεμένα τεχνῖται, ἀπασχολούμενοι εἰς βιομηχανίας, βιοτεχνίας ἢ ἐργαστήρια μὲ τὴν κατασκευὴν διορθωτικῶν ὀφθαλμικῶν φακῶν ἐκ πρώτης ὕλης, εἰσαγομένης ἀκατεργάστου ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, ὡς καὶ οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς τὴν ἔγχυσιν ἐπιστρώσεων αὐτῶν:

α) Ἄρρενες

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των ἀνεξαρτήτως προϋπηρεσίας ἢ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς τοὐλάχιστον ἔτους προϋπηρεσίας ἐν τῷ κλάδῳ.

1) Κατὰ τὴν πρόσληψιν, τὸ ἡμερομίσθιον ἀνειδικεύτου ἐργάτου.

	Δραχμαί
2) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 3ετοῦς ὑπηρεσίας	100
3) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 6ετοῦς ὑπηρεσίας	110
4) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 9ετοῦς ὑπηρεσίας	120
5) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 12ετοῦς ὑπηρεσίας	130
6) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 15ετοῦς ὑπηρεσίας	135
7) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 18ετοῦς ὑπηρεσίας	140

β) Θήλεις

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 17ου ἔτους τῆς ἡλικίας των ἀνεξαρτήτως προϋπηρεσίας ἢ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 16ου ἔτους τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς τοὐλάχιστον ἔτους προϋπηρεσίας ἐν τῷ κλάδῳ.

1) Κατὰ τὴν πρόσληψιν, τὸ ἡμερομίσθιον τῆς ἀνειδικεύτου ἐργατρίας.

	Δραχμαί
2) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 3ετοῦς ὑπηρεσίας	90
3) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 6ετοῦς ὑπηρεσίας	100
4) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 9ετοῦς ὑπηρεσίας	110
5) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 12ετοῦς ὑπηρεσίας	120
6) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 15ετοῦς ὑπηρεσίας	125
7) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 18ετοῦς ὑπηρεσίας	130

γ) Μαθητευόμενοι

	Δραχμαί
1) Κατὰ τὴν πρόσληψιν	50
2) Μετὰ διετῆ ὑπηρεσίαν	60

Περίοδος ἀπὸ 20.4.1967 καὶ ἑξῆς

Δ'. Τεχνίται βιομηχανιῶν, βιοτεχνιῶν καὶ ἐργαστηρίων, ἀσχολούμενοι μὲ τὴν κατασκευὴν σκελετῶν ἐξ ὁλασδήποτε ὕλης:

α) Ἄρρενες

	Δραχμαί
1) Κατὰ τὴν πρόσληψιν	100
2) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἓξ μηνῶν ὑπηρεσίας	102
3) Μετὰ 2ετῆ ὑπηρεσίαν	105
4) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 3ετοῦς ὑπηρεσίας	110
5) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 6ετοῦς ὑπηρεσίας	120
6) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 9ετοῦς ὑπηρεσίας	130
7) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 12ετοῦς ὑπηρεσίας	135

β) Θήλεις

	Δραχμαί
1) Κατὰ τὴν πρόσληψιν	90
2) Μετὰ ἓξ μῆνας ὑπηρεσίας	90
3) Μετὰ 2ετῆ ὑπηρεσίαν	100
4) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 3ετοῦς ὑπηρεσίας	110
5) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 6ετοῦς ὑπηρεσίας	120
6) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 9ετοῦς ὑπηρεσίας	125
7) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 12ετοῦς ὑπηρεσίας	130

γ) Μαθητευόμενοι

1) Κατὰ τὴν πρόσληψιν	50
2) Μετὰ 2ετῆ ὑπηρεσίαν	60

Ἀπὸ 1.5.1969 καὶ ἑξῆς τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ὡς ἄνω μαθητευομένων καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

	Δραχμαί
1) Κατὰ τὴν πρόσληψιν	55
2) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 1ετοῦς ὑπηρεσίας	65
3) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 2ετοῦς ὑπηρεσίας	75

Περίοδος ἀπὸ 1.5.1969 καὶ ἑξῆς

Α'. Εἰδικοὶ ὀπτικοί, ἐφοδιασμένοι ἀπὸ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργείου δι' ἄδειας ἱδρύσεως καὶ λειτουργίας ὀπτικοῦ καταστήματος ἢ τίτλου προσωπικῆς ἱκανότητος ὀπτικοῦ, ἀσχολούμενοι εἰς ὀπτικὰ καταστήματα ἢ φαρμακεῖα διατηροῦντα ὀπτικὸν τμῆμα μὲ τὴν κατασκευὴν διορθωτικῶν ὀμματοϋαλίων ἢ μὲ τὴν πώλησιν αὐτῶν.

Διὰ τοὺς ὡς εἰρηται μισθωτοὺς ἰσχύουσιν οἱ ἀπὸ τῆς ἑπομένης παραγράφου (Β') καὶ ἀπὸ τὰς ἐν αὐτῇ διακρίσεις, ὡς πρὸς τὸ φῦλον, ἡλικίαν καὶ ὑπηρεσίαν (μέχρι καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 20οῦ ἔτους ὑπηρεσίας) καθοριζόμενοι βασικοὶ μηνιαῖοι μισθοί, αὐξημένοι κατὰ ποσοστὸν 6%.

Β'. Οἱ μὴ ἐφοδιασμένοι δι' ἄδειας ἱδρύσεως καὶ λειτουργίας ὀπτικοῦ καταστήματος ἢ τίτλου προσωπικῆς ἱκανότητος ὀπτικοῦ, ἀσχολούμενοι εἰς τὰ εἰδικὰ ὀπτικὰ καταστήματα ἢ φαρμακεῖα διατηροῦντα ὀπτικὸν τμῆμα μὲ τὴν πώλησιν ὀπτικῶν εἰδῶν, ἐκλογὴν σκελετῶν καὶ διορθωτικῶν ὀφθαλμικῶν ὑάλων:

α) Ἄρρενες καὶ θήλεις

1) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 14ου μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 15ου ἔτους τῆς ἡλικίας δραχμαὶ 1.425.

2) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 15ου μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 17ου ἔτους τῆς ἡλικίας δραχμαὶ 1.550.

3) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 17ου μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας δραχμαὶ 1.900.

4) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας κατὰ τὰ ἀκόλουθα κλιμάκια:

	Δραχμαί
Κατὰ τὸ 1ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.500
Κατὰ τὸ 2ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.600
Κατὰ τὸ 3ον καὶ 4ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.700
Κατὰ τὸ 5ον καὶ 6ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.850
Κατὰ τὸ 7ον καὶ 8ον ἔτος ὑπηρεσίας	3.050
Κατὰ τὸ 9ον καὶ 10ον ἔτος ὑπηρεσίας	3.200
Κατὰ τὸ 11ον καὶ 12ον ἔτος ὑπηρεσίας	3.350
Κατὰ τὸ 13ον καὶ 14ον ἔτος ὑπηρεσίας	3.650

β) Ἄρρενες

Κατὰ τὸ 15ον καὶ 16ον ἔτος ὑπηρεσίας	3.750
Κατὰ τὸ 17ον καὶ 18ον ἔτος ὑπηρεσίας	3.950
Κατὰ τὸ 19ον καὶ 20ὸν ἔτος ὑπηρεσίας	4.150

γ) Θήλεις

Κατὰ τὸ 15ον καὶ 16ον ἔτος ὑπηρεσίας	3.700
Κατὰ τὸ 17ον καὶ 18ον ἔτος ὑπηρεσίας	3.800
Κατὰ τὸ 19ον καὶ 20ὸν ἔτος ὑπηρεσίας	3.900

Δι' ἕκαστον ἐπὶ πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων, διανυόμενον ἔτος ὑπηρεσίας, τὰ ὡς ἄνω τελευταῖα κλιμάκια βασικῶν μισθῶν τῶν δραχμῶν 4.150 διὰ τοὺς ἄρρενας καὶ δραχμῶν 3.900 διὰ τὰς θήλεις αὐξάνονται κατὰ δραχμὰς 100 καὶ 80 μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ δραχμῶν 5.150 καὶ 4.700 ἀντιστοίχως.

Γ'. Εἰδικευμένοι τεχνῖται, ἀσχολούμενοι εἰς βιομηχανίας, βιοτεχνίας ἢ ἐργαστήρια, μὲ τὴν κατασκευὴν διορθωτικῶν ὀφθαλμικῶν φακῶν ἐκ πρώτης ὕλης, εἰσαγομένης ἀκατεργάστου ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, ὡς καὶ οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς τὴν ἔγχυσιν

μον έπιστρωσιν αὐτῶν:

α) Ἄρρενες

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 3 ἐτῶν ὑπηρεσίας μαθητείας κατὰ τὰ ἀκόλουθα ἑλμάκια:

Κατὰ τὸ 1ον, 2ον καὶ 3ον ἔτος ὑπηρεσίας, τὸ ἡμερομίσθιον τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου.

	Δραχμαί
Κατὰ τὸ 4ον, 5ον καὶ 6ον ἔτος ὑπηρεσίας	120
Κατὰ τὸ 7ον, 8ον καὶ 9ον ἔτος ὑπηρεσίας	130
Κατὰ τὸ 10ον, 11ον καὶ 12ον ἔτος ὑπηρεσίας	140
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 12ετοῦς	150

β) Θήλεις

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 3 ἐτῶν ὑπηρεσίας μαθητείας κατὰ τὰ ἀκόλουθα ἑλμάκια:

Κατὰ τὸ 1ον, 2ον καὶ 3ον ἔτος ὑπηρεσίας τὸ ἡμερομίσθιον τῆς ἀνειδικεύτου ἐργατρίας.

	Δραχμαί
Κατὰ τὸ 4ον, 5ον καὶ 6ον ἔτος ὑπηρεσίας	110
Κατὰ τὸ 7ον, 8ον καὶ 9ον ἔτος ὑπηρεσίας	120
Κατὰ τὸ 10ον, 11ον καὶ 12ον ἔτος ὑπηρεσίας	130
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 12ετοῦς	140

γ) Μαθητευόμενοι

	Δραχμαί
Κατὰ τὴν πρόσληψιν	60
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑνὸς ἔτους ὑπηρεσίας	70
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν δύο ἐτῶν ὑπηρεσίας	80

ΙΙ. Τὰ ὡς ἄνω καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν αὐξάνονται δι' ἐπιδόματος γάμου, ὅπερ παρέχεται διὰ τὴν σύζυγον, ἐφ' ὅσον αὕτη δὲν ἐργάζεται ἢ δὲν συνταξιοδοτεῖται παρὰ τοῦ Δημοσίου ἢ παρ' οἱασδήποτε μορφῆς Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, καὶ παύει χορηγούμενον εἰς περίπτωσιν χηρείας ἢ διαζεύξεως. Τοῦτο ὁρίζεται διὰ μὲν τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 20.4.1967 μέχρι 30.4.1969 εἰς δραχμὰς 200 μηνιαίως, ἀπὸ δὲ 1.5.1969 καὶ ἐφεξῆς εἰς ποσοστὸν 10%.

ΙΙΙ. Τυχὸν καταβαλλόμενα ἀποδοχαί, ἀνώτερα τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν, ὡς ἐπίσης τυχὸν ἰσχύοντα εὐνοϊκώτερα ὅρια ἐργασίας δὲν δύνανται νὰ μεταβληθῶσιν.

ΙV. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, ἐπὶ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις, ἄρχεται ἀπὸ τῆς 20ῆς Ἀπριλίου 1967. Αἱ ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος τῆς ἰσχύος ταύτης προκύπτουσαι μισθολογικαὶ διαφοραὶ δύνανται νὰ ἐξοφληθοῦν εἰς τέσσαρας (4) ἰσοπόσους μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης ἐκ τούτων καταβληθησομένης ἅμα τῇ δημοσιεύσει τῆς παρούσης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Μαρτίου 1969

—

25269/1651/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1969 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν σιδηροβιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' ἡ. 177 τῆς 12 Μαρτίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι ὑπ' ἀριθ. 1/1969 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατοϋπαλλήλων Μετάλλου ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου των: 1) Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, 2) Ἑνώσεως Ἑλλήνων Σιδηροβιομηχάνων, 3) Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατωτάτω ὅρια ἡμερομισθίων τῶν καθ' ἅπασαν τὴν χώραν ἐργατοτεχνιτῶν καὶ πτυχιούχων ἠλεκτροσυγκολλητῶν βιομηχανικῶν ἐργοστασίων καὶ ἐργαστηρίων αὐτοτελῶν καὶ μὴ τῶν κατωτέρω εἰδικοτήτων καὶ κατηγοριῶν σιδηροβιομηχανίας καθορίζονται ὡς κάτωθι:

Α'. Διὰ τοὺς μηχανοτεχνίτας, ἤτοι: α) τοὺς ἐφαρμοστὰς τοὺς καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἀπασχολουμένους εἰς τὴν ἐν γένει ἐπισκευήν, ἀποσυναρμολόγησιν, συναρμολόγησιν, συντήρησιν καὶ δοκιμαστικὴν λειτουργίαν τῶν πάσης φύσεως, κατηγορίας καὶ ἱπποδυνάμεως μηχανολογικῶν ἐγκαταστάσεων καὶ μηχανῶν ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς καύσεως, εἴτε αὐτὰ εἶναι φορητοί, εἴτε μονίμως ἐγκατεστημένα εἰς τὴν ξηρὰν ἢ ἐπὶ πλοίων καὶ λοιπῶν πλωτῶν μέσων, β) τοὺς μηχανοτεχνίτας, τοὺς καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἀπασχολουμένους εἰς τὴν ἐν γένει ἐπισκευήν, ἀποσυναρμολόγησιν, συναρμολόγησιν, συντήρησιν καὶ δοκιμαστικὴν λειτουργίαν τῶν πάσης φύσεως, κατηγορίας καὶ ἱπποδυνάμεως μηχανῶν ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς καύσεως, ὡς καὶ τῶν τοιούτων τῶν παντὸς εἴδους αὐτοκινήτων ὀχημάτων, τρικύκλων, δικύκλων, αὐτοκινήτων καὶ μονίμως ἐγκατεστημένων γερα-

νῶν, ἐλκυστήρων καὶ περονοφόρων ὀχημάτων (Κλάρκ), ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς διακοσμητὰς καὶ ψεκαστῆρας ἀμαξωμάτων αὐτοκινήτων, γ) τοὺς χειριστὰς ἐν γένει τῶν ἐργαλειομηχανῶν κατεργασίας μετάλλου (ὡς π.χ. τόρνου, φρέζας, ραντάλ, ρεκτιφιέ, πλάνης, φρεζοπλάνης, γραναζοκόπτου, φρεζοδριπάνου, παντογράφου κλπ.), δ) τοὺς προτυποποιούς, πλαστιγγοποιούς, χαλκουργούς, χύτας χαλκοῦ, καμινευτὰς καὶ ἐργαλειοποιοὺς κατασκευαστάς, τοὺς ἔχοντας πραγματικὴν ἐν συνόλῳ ἐν τῇ αὐτῇ εἰδικότητι ὑπηρεσίαν.

	Ἀπὸ 10.3.1968	Ἀπὸ 1.1.1969	Ἀπὸ 1.5.1969
	Δ ρ α χ μ α ί		
Μέχρι 2 ἐτῶν	45	46	50
Ἀπὸ 2-3 ἔτη	50	54	58
Ἀπὸ 3-4 ἔτη	55	64	68
Ἀπὸ 4-5 ἔτη	65	76	80
Ἀπὸ 5-6 ἔτη	90	97	104
Ἀπὸ 6-7 ἔτη	102	105	112
Ἀπὸ 7-10 ἔτη	110	110	120
Ἀπὸ 10 ἔτη καὶ ἄνω	115	120	125

Αἱ ἄνω κατηγορίαι μηχανοτεχνιτῶν, ἐφ' ὅσον ἐργάζονται ἐντὸς τῶν πλοίων καὶ ἔχουν προϋπηρεσίαν εἰς τὴν αὐτὴν εἰδικότητα ἄνω τῶν πέντε (5) ἐτῶν, λαμβάνουσι τὰ κάτωθι κατωτάτα ὅρια ἡμερομισθίων:

	Ἀπὸ 10.3.1968	Ἀπὸ 1.1.1969	Ἀπὸ 1.5.1969
	Δ ρ α χ μ α ί		
6ον ἔτος ὑπηρεσίας	102	105	110
7ον ἔτος ὑπηρεσίας	112	115	120
8ον ἔτος ὑπηρεσίας	122	125	130
Μετὰ τὸ 10ον ἔτος ὑπηρεσίας	130	135	140

Πάντες οἱ ἀνωτέρω, ἐφ' ὅσον συνεπλήρωσαν τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς (1) ἔτους τοὐλάχιστον ἀπασχόλησιν ἐν τῷ κλάδῳ τῶν μηχανοτεχνιτῶν, δικαιοῦνται, κατ' ἐλάχιστον ὅριον, τοῦ ἑκάστοτε γενικῶς ἰσχύοντος ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργάτου.

Οἱ μαθητευόμενοι τῶν ἄνω εἰδικοτήτων δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀσχολοῦνται εἰς ἐργασίας ἀνειδικεύτου ἐργάτου (ὅριον βαρῶν κλπ.).

Οἱ ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐργαζόμενοι εἰς συνεργεῖα ἐπισκευῆς ἢ κατασκευῆς αὐτοκινήτων δικαιοῦνται τῶν ὡς ἄνω κατωτάτων ἡμερομισθίων.

Σχεδιασταί μηχανημάτων, ἐφ' ὅσον παρέχουν κατὰ κύριον χαρακτῆρα πνευματικὴν ἐργασίαν, ὑπάγονται εἰς τὰς περὶ μισθολογίου ἐπαλλήλων Γραφείων ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων κλπ. συλλογικὰς συμβάσεις.

Β'. Διὰ τοὺς σιδηρουργούς, τοὺς ἔχοντας πραγματικὴν ἐν συνόλῳ ὑπηρεσίαν ἐν τῇ αὐτῇ εἰδικότητι:

	Ἀπὸ 10.3.1968	Ἀπὸ 1.1.1969	Ἀπὸ 1.5.1969
	Δ ρ α χ μ α ί		
Μέχρις 1 ἔτους	43	46	50
Ἀπὸ 1-2 ἔτη	50	53	57
Ἀπὸ 2-3 ἔτη	58	67	71
Ἀπὸ 3-4 ἔτη	66	74	82
Ἀπὸ 4-5 ἔτη	92	100	104
Ἀπὸ 5-6 ἔτη	100	107	114
Ἀπὸ 6-10 ἔτη	110	114	121
Ἀπὸ 10 καὶ ἄνω	112	110	123

Γ'. Διὰ τοὺς λεβητοποιούς, τοὺς τεχνίτας ἐπισκευῆς καὶ κατασκευῆς ἀτμολεβήτων καὶ λεβήτων, τεχνίτας σιδηρῶν κατασκευῶν (διδυτάς, καρφωτάς, συναρμολογητὰς κλπ. ἐλασματουργούς, ἠλεκτροσυγκολλητὰς (μὴ ἀδειούχους), ὀξυγωνοκολλητάς, πιστολαδόρους, κοντραδόρους, καρφωτάς, πελεκητάς, συναρμολογητὰς - συνδέτας, ἐλασματουργοὺς - συνδέτας, καλαφάτας καὶ καμινιαδόρους, τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὴν ξηρὰν ἢ ἐντὸς τῶν ἐργοστασίων καὶ ἔχοντας πραγματικὴν ἐν συνόλῳ ὑπηρεσίαν ἐν τῇ αὐτῇ εἰδικότητι:

	Ἀπὸ 10.3.1968	Ἀπὸ 1.1.1969	Ἀπὸ 1.5.1969
	Δ ρ α χ μ α ί		
Μέχρις 6 μηνῶν	43	46	50
Ἀπὸ 6 μηνῶν ἕως ἑνὸς (1) ἔτους	45	49	53
Ἀπὸ 1-2 ἔτη	50	53	59
Ἀπὸ 2-3 ἔτη	60	67	71
Ἀπὸ 3-4 ἔτη	70	79	83
Ἀπὸ 4-5 ἔτη	90	99	103
Ἀπὸ 5-6 ἔτη	98	105	112
Ἀπὸ 6-10 ἔτη	110	114	121
Ἀπὸ 10 ἐτῶν καὶ ἄνω	115	120	125

δ) Λεβητοποιοὶ τεχνῖται ἐπισκευῆς καὶ κατασκευῆς λεβήτων καὶ ἀτμολεβήτων, ἐλασματουργοί,

πελεκηταί, κοντραδόροι, βοηθοί καραφωτών, καραφωταί, καλαφάται, πελεκηταί, συναρμολογηταί - συνδέται, ὀξυγονοκολληταί, ἠλεκτροσυγκολληταί, ἄνω πτυχίου καὶ πιστολαδόροι ἐργαζόμενοι ἐπὶ τῶν πλοίων, εἴτε ταῦτα εὑρίσκονται ἐπὶ τῶν μονίμων ἢ πλωτῶν δεξαμενῶν ἢ ἐν τῇ θαλάσσῃ καὶ ἔχοντες πραγματικὴν ἐν συνόλῳ ὑπηρεσίαν ἐν τῇ αὐτῇ εἰδικότητι ἄνω τῶν τεσσάρων (4) ἐτῶν λαμβάνουσιν:

	Ἀπὸ 10.3.1968	Ἀπὸ 1.1.1969	Ἀπὸ 1.5.1969
	Δ ρ α χ μ α ί		
Ἀπὸ 4-5 ἔτη ὑπηρεσίας	98	105	110
Ἀπὸ 5-6 ἔτη ὑπηρεσίας	107	110	120
Ἀπὸ 6-10 ἔτη ὑπηρεσίας	122	125	130
Ἀπὸ 10 ἔτη καὶ ἄνω ὑπηρεσίας	130	135	140

Αἱ εἰς τὴν παράγραφον Γ'' ἑδάφιον α' καὶ 6' ἀναγραφόμεναι εἰδικότητες «ἐλασματουργοί, συναρμολογηταί - συνδέται, συνδέται ἐλασματουργοί, συναρμολογηταὶ καὶ συνδέται» ἀφορῶσαι ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰς ἀνωτέρω εἰδικότητας ἐπὶ κατασκευῶν ἢ ἐπισκευῶν λεβήτων καὶ ἐπὶ κατασκευῶν ἢ ἐπισκευῶν πλοίων.

γ) Πασσαδόροι καὶ πυροταί, ἐργαζόμενοι ἐπὶ τῶν πλοίων, εἴτε ταῦτα εὑρίσκονται ἐντὸς τῶν μονίμων ἢ πλωτῶν δεξαμενῶν ἢ ἐν τῇ θαλάσσῃ, λαμβάνουσι:

	Ἀπὸ 10.3.1968	Ἀπὸ 1.1.1969	Ἀπὸ 1.5.1969
	Δ ρ α χ μ α ί		
Πασσαδόροι μὴ ἔχοντες τὰς προϋποθέσεις τῆς ΙΔ' παραγράφου τῆς παρούσης	62	65	70
Πυροταὶ μὲ ὑπηρεσίαν μέχρις ἑνὸς (1) ἔτους μὴ ἔχοντες τὰς προϋποθέσεις τῆς ΙΔ' παραγράφου τῆς παρούσης	72	75	80
Πυροταὶ μὲ ὑπηρεσίαν ἄνω τοῦ ἔτους	98	105	110

Δ'. Διὰ τοὺς ὀρειχαλκουργοὺς καὶ χύτας ὀρειχάλκων τοὺς ἔχοντας ἐν συνόλῳ πραγματικὴν ἐν τῇ αὐτῇ εἰδικότητι ὑπηρεσίαν:

	Ἀπὸ 10.3.1968	Ἀπὸ 1.1.1969	Ἀπὸ 1.5.1969
	Δ ρ α χ μ α ί		
Μέχρι 2 ἐτῶν	43	46	50
Ἀπὸ 2-3 ἔτη	50	58	62
Ἀπὸ 3-3½ ἔτη	65	75	79
Ἀπὸ 3½-4 ἔτη	70	79	83
Ἀπὸ 4-5 ἔτη	80	97	104
Ἀπὸ 5-6 ἔτη	98	105	112
Ἀπὸ 6-10 ἔτη	110	114	120
Ἀπὸ 10 ἔτη καὶ ἄνω	112	118	123

Ε'. Διὰ τοὺς σιδηροχύτας τοὺς ἔχοντας πραγματικὴν ἐν συνόλῳ ὑπηρεσίαν ἐν τῇ αὐτῇ εἰδικότητι:

	Ἀπὸ 10.3.1968	Ἀπὸ 1.1.1969	Ἀπὸ 1.5.1969
	Δ ρ α χ μ α ί		
Μέχρις ἑνὸς ἔτους	43	46	50
Ἀπὸ 1-2 ἔτη	45	50	54
Ἀπὸ 2-3 ἔτη	50	58	62
Ἀπὸ 3-4 ἔτη	60	71	75
Ἀπὸ 4-5 ἔτη	68	97	104
Ἀπὸ 5-6 ἔτη	90	100	108
Ἀπὸ 6-7 ἔτη	98	105	112
Ἀπὸ 7-10 ἔτη	110	114	120
Ἀπὸ 10 ἔτη καὶ ἄνω	112	118	123

Κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ χυτηρίου τὰ ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων παρέχονται διὰ δίωρον ἐργασίαν, δι' ἑκάστην δὲ ὥραν ἀπασχολήσεως διὰ τὴν χύτευσαν πλέον τοῦ δώρου καταβάλλεται τὸ 1/5 τούτων ηὐξημένον κατὰ 50%.

ΣΤ'. Διὰ τοὺς κλινεργάτας καὶ ἐλασχρωματιστὰς κλινῶν, τοὺς ἔχοντας πραγματικὴν ὑπηρεσίαν εἰς οἱανδήποτε ἐκ τῶν εἰδικοτήτων σιδηροβιομηχανίας:

	Ἀπὸ 10.3.1968	Ἀπὸ 1.1.1969	Ἀπὸ 1.5.1969
	Δ ρ α χ μ α ί		
Μέχρις 6 μηνῶν	43	46	50
Ἀπὸ 6 μηνῶν μέχρις 1 ἔτους	45	50	55
Ἀπὸ 1-2 ἔτη	50	55	59
Ἀπὸ 2-3 ἔτη	60	67	71

	Από 10.3.1968	Από 1.1.1969	Από 1.5.1969
	Δ ρ α χ μ α ί		
Από 3-4 έτη	65	76	80
Από 4-5 έτη	88	97	104
Από 5-7 έτη	98	108	115
Από 7-10 έτη	110	114	120
Από 10 έτη και άνω	112	118	123

Ζ'. Διά τους πρεσσαδόρους, κλειθροποιούς, σφραγιστάς, καμινοβελονοποιούς, σωληνουργούς, διδυποιούς, εργάτας έμαγιέ, άλουμινίου, χύτας αλουμινίου, εργάτας χαλκού και μεταλλικών επίπλων, γεωργικών εργαλείων και τους εργαζομένους εις αυτόματα και ημιαυτόματα μηχανήματα, τους έχοντας πραγματικήν εν συνόλω υπηρεσίαν εις οιανδήποτε εκ των εν τη παρούση προβλεπομένων ειδικοτήτων της σιδηροβιομηχανίας:

	Από 10.3.1968	Από 1.1.1969	Από 1.5.1969
	Δ ρ α χ μ α ί		
Μέχρις 6 μηνών	43	46	50
Από 6 μηνών μέχρις 1 έτους	45	50	55
Από 1-2 έτη	50	55	59
Από 2-3 έτη	57	65	70
Από 3-4 έτη	70	78	82
Από 4-5 έτη	90	97	104
Από 5-10 έτη	110	115	120
Από 10 έτη και άνω	112	118	123

Η'. Διά τους βουρτσιδόρους, τροχιστάς, μαζγαλατζήδες, τορνευτάς φύλλων μετάλλου και γαλβανιστάς, τους έχοντας πραγματικήν εν τη αυτή ειδικότητι εν συνόλω υπηρεσίαν:

	Από 10.3.1968	Από 1.1.1969	Από 1.5.1969
	Δ ρ α χ μ α ί		
Μέχρις 6 μηνών	43	46	50
Από 6 μηνών μέχρις 1 έτους	45	50	55
Από 1-2 έτη	50	55	59
Από 2-3 έτη	60	67	71
Από 3-4 έτη	70	78	82
Από 4-5 έτη	88	97	104
Από 5-7 έτη	98	108	113
Από 7-10 έτη	110	114	120
Από 10 έτη και άνω	112	118	123

Θ'. Διά τους εργάτας χαλυβουργίας και χαλυβδοφύλλων, τους εργαζομένους εις μηχανάς, έλικοτόρα, φούρνους, χειριστάς ψαλίδων, ορθογωνισμού λαμαρινών και τους χειριστάς ψαλίδων κοπής μπαρών (λαρζετών), τους έχοντας πραγματικήν προϋπηρεσίαν εν τη αυτή ειδικότητι:

	Από 10.3.1968	Από 1.1.1969	Από 1.5.1969
	Δ ρ α χ μ α ί		
Μέχρις ενός έτους	65	70	75
Από 1-2 έτη	70	75	80
Από 2-4 έτη	100	105	110
Από 4-6 έτη	105	110	115
Από 6-9 έτη	110	113	120
Από 9 έτη και άνω	112	115	122

Ι'. Διά τους εργάτας, ανειδικεύτους, ασχολουμένους εις εργασίαν βαρυτέραν (μεταφοράν βαρέων αντικειμένων, μονοταί σωλήνων κλπ.), έχοντας προϋπηρεσίαν:

	Από 10.3.1968	Από 1.1.1969	Από 1.5.1969
	Δ ρ α χ μ α ί		
α) Μέχρις ενός (1) έτους (μή έχοντες τάς προϋποθέσεις της παραγράφου ΙΔ' της παρούσης)	90	95	100
β) Μετά την συμπλήρωσιν του έτους	92	97	105
γ) Καθαρισταί πλοίων και παντός πλωτού μέσου οιασδήποτε φύσεως εργασίας εσωτερικός, εφ' όσον τοιαύτα ευρίσκονται εντός των μονίμων ή πλωτών δεξαμενών ή εν θαλάσση	94	105	110
ΙΑ'. Διά τους εργάτας αθλής, τους έχοντας προϋπηρεσίαν μέχρις ενός έτους (μή έχοντας τάς προϋποθέσεις της παραγράφου ΙΔ' της παρούσης)	90	95	100
Μετά την συμπλήρωσιν έτους	92	97	105

ΙΒ'. Διά τας γυναίκας τας εργαζομένας εις

οἱανδήποτε ἐργασίαν (ἐκτὸς ἐκείνων, περὶ τῶν ὁποίων ἡ ἑπομένη παράγραφος), τὰς ἐχούσας προϋπηρεσίαν:

	Ἀπὸ 10.3.1968	Ἀπὸ 1.1.1969	Ἀπὸ 1.5.1969
	Δ ρ α χ μ α ί		
Μέχρις ἑνὸς (1) ἔτους	75	80,25	86,50
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἔτους	77	82	88

ΙΓ'. Γυναῖκες ἐργαζόμεναι εἰς εἰδικότητας προβλεπομένας ὑπὸ τῆς παρούσης δικαιοῦνται τοῦ κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου τοῦ ἀνδρὸς μειωμένου κατὰ 25%.

ΙΔ'. Πάντες οἱ ἀνωτέρω, ἐξαιρέσει τῶν μηχανοτεχνιτῶν, ἐφ' ὅσον συνεπλήρωσαν οἱ μὲν ἄνδρες τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς (1) ἔτους προϋπηρεσίαν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἢ τὸ 19ον ἀνεξαρτήτως προϋπηρεσίας, αἱ δὲ γυναῖκες τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς (1) ἔτους προϋπηρεσίαν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἢ τὸ 17ον ἀνεξαρτήτως προϋπηρεσίας, δικαιοῦνται κατ' ἐλάχιστον ὅριον τοῦ ἑκάστοτε ἰσχύοντος ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργάτου ἢ ἐργατρίας.

ΙΕ'. Οἱ ἀρχιτεχνῖται καὶ ἐργοδηγοὶ πασῶν τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν, τοιοῦτοι δὲ νοοῦνται οἱ ἔχοντες ὑπὸ τὴν τεχνικήν των ἐπίβλεψιν ἐργάτας ἢ τεχνίτας τμήματος ἢ καὶ ὁλοκλήρου τοῦ ἐργοστασίου, δικαιοῦνται τῶν ἀποδοχῶν τῶν τεχνιτῶν τῶν ἐχόντων ὑπηρεσίαν 10 ἐτῶν καὶ ἄνω, ηὐξημένων κατὰ 20%.

ΙΣΤ'. Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν τῶν ἀδειούχων ἠλεκτροσυγκολλητῶν καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

	Ἀπὸ 10.3.1968	Ἀπὸ 1.1.1969	Ἀπὸ 1.5.1969
	Δ ρ α χ μ α ί		
Ἀδειοῦχοι ἠλεκτροσυγκολληταὶ Α' τάξεως:			
α) Μέχρι συμπληρώσεως 3 ἐτῶν ὑπηρεσίας ἀπὸ τῆς ἀποκτήσεως τῆς ἀδείας	2.100	2.400	2.650
β) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως ὑπηρεσίας 3 ἐτῶν καὶ μέχρις 7 ἐτῶν ὑπηρεσίας ἀπὸ τῆς ἀποκτήσεως τῆς ἀδείας	2.250	2.600	2.800
γ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 7 ἐτῶν ὑπηρεσίας ἀπὸ τῆς ἀποκτήσεως τῆς ἀδείας καὶ ἄνω	2.500	2.750	3.050
Ἀδειοῦχοι ἠλεκτροσυγκολληταὶ Β' τάξεως:			
α) Μέχρι συμπληρώσεως 3 ἐτῶν ὑπηρεσίας ἀπὸ τῆς ἀποκτήσεως τῆς ἀδείας	2.000	2.200	2.400
β) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 3 ἐτῶν ὑπηρεσίας ἀπὸ τῆς ἀποκτήσεως τῆς ἀδείας καὶ ἄνω	2.100	2.400	2.650

Κατὰ τὰ λοιπὰ διὰ τοὺς ἀδειούχους ἠλεκτροσυγκολλητὰς ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου Α', ἐδάφιον γ', καὶ τῆς παραγράφου Β' τῆς ἐπ' ἀριθ. 3/1962 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Α.Α. Πειραιῶς (πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 105/23.10.1964), ὡς καὶ τῆς παραγράφου 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 45/1966 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Α.Α. Ἀθηνῶν (Φ.Ε.Κ. 662, τεῦχος Β' τῆς 14.11.1966).

2) Οἱ ἀπόφοιτοι (πτυχιοῦχοι) ἀναγνωρισμένων Τεχνικῶν Σχολῶν καὶ Σχολῶν Μαθητείας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, τῶν εἰδικοτήτων τοῦ μηχανοτεχνίτου, περὶ ὧν τὸ ἐδάφιον Α' τῆς παραγράφου 1 τῆς παρούσης, ἐφ' ὅσον διαρκούσης τῆς φοιτήσεως των ἢ μετ' αὐτὴν ἐπραγματοποίησαν ἐν τῇ εἰδικότητί των πρακτικὴν ἄσκησιν χιλίων ἡμερῶν (1.000) πραγματοποιηθέντα ἡμερομίσθια παρ' ἐργοδότῃ ἢ ἐντὸς τῆς Σχολῆς, θεωροῦνται ὡς συμπληρώσαντες ἑξαετῆ ὑπηρεσίαν ἐν τῇ εἰδικότητί των (κλιμάκιον 6 - 7 ἐτῶν ὑπηρεσίας, δραχμαὶ 102 - 105 - 112).

Οἱ ἀπόφοιτοι τῶν Κέντρων ταχυρρύθμου ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως ἐνηλίκων (εἰδικοτήτων μηχανοτεχνίτου) τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας θεωροῦνται ὡς συμπληρώσαντες 5 ἐτῶν ὑπηρεσίαν ἐν τῇ εἰδικότητί των (κλιμάκιον 5 - 6 ἐτῶν ὑπηρεσίας, δραχμαὶ 90 - 97 - 104).

Ἅπασαι αἱ ὡς ἄνω κατηγορίαι ἀποφοίτων (πτυχιούχων) Σχολῶν καὶ Κέντρων δικαιοῦνται, κατ' ἐλάχιστον ὅριον, τοῦ εἰς τὸ κλιμάκιον, εἰς ὃ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐντάσσονται, προβλεπομένου κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου, τῆς μετὰ ταῦτα πραγματοποιηθείσης ἢ πραγματοποιουμένης ὑπηρεσίας ἐν τῇ εἰδικότητι προστιθεμένης εἰς αὐτὸ (κλιμάκιον) διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ οὕτινος, βάσει τῆς παρούσης, δικαιοῦνται κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου.

Αἱ διατάξεις τῆς παρούσης παραγράφου ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ τῶν ἀποφοίτων (πτυχιούχων) Σχολῶν καὶ Κέντρων τῶν κάτωθι εἰδικοτήτων ἐκ τῶν ἐν τῇ παρούσῃ ἐπαγομένων, ἐντασσομένων εἰς τὰ ἔναντι ἑκάστης εἰδικότητος ἀναφερόμενα κλιμάκια:

α) Ἀπόφοιτοι (πτυχιοῦχοι) Τεχνικῶν Σχολῶν καὶ Σχολῶν Μαθητείας μετὰ πρακτικὴν ἄσκησιν παρ' ἐργοδότῃ ἢ ἐντὸς τῆς Σχολῆς 1.000 ἡμερῶν (1.000 πραγματοποιηθέντα ἡμερομίσθια):

	Κλιμάκιον
Σιδηραυργοί κλπ.	5 - 6 ἐτῶν ὑπηρεσίας
Λιθητοποιοί κλπ.	5 - 6 ἐτῶν ὑπηρεσίας
Ὀρειχαλκουργοί	5 - 6 ἐτῶν ὑπηρεσίας
Σιδηροχύται	6 - 7 ἐτῶν ὑπηρεσίας
Βουρτσαδόροι κλπ.	5 - 7 ἐτῶν ὑπηρεσίας

β) Ἀπόφοιτοι (πτυχιοῦχοι) Κέντρων ταχυρρύθμου ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως:

	Κλιμάκιον
Σιδηρουργοί	4 - 5 ἐτῶν ὑπηρεσίας
Λιθητοποιοί κλπ.	4 - 5 ἐτῶν ὑπηρεσίας
Ὀρειχαλκουργοί	4 - 5 ἐτῶν ὑπηρεσίας
Σιδηροχύται	5 - 6 ἐτῶν ὑπηρεσίας
Βουρτσαδόροι	4 - 5 ἐτῶν ὑπηρεσίας

3) Οἱ μαθηταὶ τῶν κατηγοριῶν Α' - ΙΕ' ἀποστελλόμενοι καὶ ἐργαζόμενοι εἰς ἐργασίας ἐκτὸς τῆς περιφερείας τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης λαμβάνουσι τὰς ἀνωτέρω ἀποδοχὰς ηὐξημένας κατὰ 100%.

4) Ὁ ὑπολογισμὸς τῆς προϋπηρεσίας θὰ γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει ὑπευθύνου δηλώσεως τοῦ προσλαμβανομένου, ἀποδεικνυομένης διὰ τῶν ἀπαραιτήτων πιστοποιητικῶν πραγματικῆς ἐργασίας, ἐκδιδομένων παρὰ τῶν πρώην ἐργοδοτῶν του, ἅτινα ὀφείλει νὰ καταθέσῃ οὗτος κατὰ τὴν πρόσληψίν του.

Οἱ ἤδη ὑπηρετοῦντες ἔχουσι τὸ δικαίωμα ἐντὸς τριμήνου νὰ προσκομίσωσι τὰ ὡς ἄνω πιστοποιητικά.

Μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς προθεσμίας ταύτης, ἀρχομένης ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὁ χρόνος προϋπηρεσίας λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ἡμερομισθίου ἀπὸ τῆς ἡμέρας προσκομίσεως τῶν ὡς εἴρηται πιστοποιητικῶν.

Ἡ ἐντὸς τῆς Σχολῆς πρακτικὴ ἄσκησις τῶν ἀποφοίτων Τεχνικῶν Σχολῶν ἀποδεικνύεται διὰ βεβαιώσεως τῆς Σχολῆς, τεθεωρημένης ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Ἐπιθεωρητοῦ τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας, βεβαιούντος ὅτι τὸ ἐφαρμοζόμενον πρόγραμμα προβλέπει τὴν ἐντὸς τῆς Σχολῆς πρακτικὴν ἄσκησιν εἰς τὴν ἐν τῇ βεβαιώσει ἀναφερομένην διάρκειαν καὶ ὅτι ἡ Σχολὴ διαθέτει τὰς ἀναγκαίας ἐγκαταστάσεις.

5) Εἰς τοὺς περὶ ὧν ἡ παροῦσα μαθητοὺς χορηγεῖται ἐτησίως ἀνὰ μία φορμά, εἰς δὲ τὰς γυναῖκας μία ἀνάλογος μπλούζα, τὰ εἴδη δὲ ταῦτα ἀνήκουν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἐργοδότου.

6) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν. Καταλογίζεται ὅμως καὶ συμψηφίζεται εἰς τὴν διὰ τῆς παρούσης θεσπιζομένην αὔξησιν τὸ ἐπίδομα ἄρτου, ὡς καὶ πᾶν ποσὸν καταβαλλόμενον μέχρι τοῦδε ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ὑφ' οἱανδήποτε μορφὴν (ὡς ἡμερομίσθιον, ἐπίδομα παραγωγῆς, ποσοστὰ παραγωγῆς, προσαυξήσεως κλπ.) πέραν τῶν πρὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης ἐλαχίστων νομίμων ὁρίων.

7) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 10.3.1968.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Μαρτίου 1969

—

32275/2093/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας Περὶ καθορισμοῦ τῆς 1ης Μαΐου 1969 ὡς ἡμέρας ὑποχρεωτικῆς ἀργίας.

(Ε.Κ. τ. Β' σ. 243 τῆς 7 Ἀπριλίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: Τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 380/1968 ἀν. νόμου «περὶ καθιερώσεως τῆς 1ης Μαΐου ὡς ἡμέρας ὑποχρεωτικῆς ἀργίας», ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν τὴν 1ην Μαΐου 1969 ὡς ἡμέραν ὑποχρεωτικῆς ἀργίας δι' ἅπαντα τὰ καταστήματα, ὡς καὶ τὰς βιομηχανικάς, βιοτεχνικὰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἐργασίας ἐν γένει, αἵτινες παραμένουν κλειστὰ κατὰ τὰς Κυριακάς.

Εἰς τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους καὶ μὴ ἀπασχοληθησομένους μαθητοὺς θὰ καταβληθῇ τὸ ἡμερομίσθιον των ἄνευ τινὸς προσαυξήσεως.

Εἰς τοὺς ἀπασχοληθησομένους ὅμως μαθητοὺς εἰς ἐργασίας, εἰς ἃς νόμῳ ἐπιτρέπεται ἡ ἐργασία, θὰ καταβληθῇ τὸ ἡμερομίσθιον τῶν προσηυξημένον κατὰ 75% κατὰ τὰ ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 25825/1951 κοινῇ ἀποφάσει τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομι-

κῶν καὶ Ἐργασίας ὁριζόμενα, εἰς δὲ τοὺς ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἀμειβομένους μόνον ἡ ἐξ 75% προσαύξησις ἐπὶ τοῦ 1/25 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ των.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Μαρτίου 1969

—

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙΙ.

4/1969 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ταξιθετῶν - ταξιθετριῶν θεατρικῶν ἐπιχειρήσεων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς(*).

Διὰ ταῦτα

Μεταρρυθμίζει τὴν ὑπ' ἀριθ. 18/1968 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Α.Δ. Πειραιῶς, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Σωματείου Ταξιθετῶν - Ταξιθετριῶν Θεάτρου Κινηματογράφων Ἀθηνῶν Πειραιῶς ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Ἐλευθέρου Θεάτρου, ὡς ἀκολούθως:

1) Εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης ὑπάγεται τὸ ταξιθετικὸν προσωπικὸν ἀμφοτέρων τῶν φύλων, ἤτοι ταξιθέται καὶ αἱ ταξιθέτριαι, ἀπασχολούμενοι εἰς τὰς θεατρικὰς ἐπιχειρήσεις Ἀθηνῶν - Πειραιῶς.

Ὅπου ἐν τῇ παρούσῃ γίνεται χρῆσις τοῦ ὅρου «ταξιθέτης» νοεῖται τὸ ἀνωτέρω ταξιθετικὸν προσωπικὸν ἀμφοτέρων τῶν φύλων, ἤτοι τόσον οἱ ἄρρενες ταξιθέται, ὅσον καὶ αἱ θήλεις ταξιθέτριαι.

2) Ἡ ἀμοιβὴ τῶν ταξιθετῶν - ταξιθετριῶν θεατρικῶν ἐπιχειρήσεων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς συνίσταται ἐκ προαιρετικῶν φιλοδωρημάτων εἰσπραττομένων ὑπ' αὐτῶν παρὰ τῶν θεατῶν, ὡς καὶ ἐκ τοῦ κατωτέρω ὁριζομένου ποσοστοῦ ἐπὶ τῆς τιμῆς τῶν πωλουμένων ὑπ' αὐτῶν προγραμμάτων.

3) Οἱ ταξιθέται ὀφείλουν νὰ διαθέτουν εἰς τοὺς θεατὰς τοῦ θεάτρου ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς αἰθούσης ἔντυπον πρόγραμμα, ὅπερ θὰ ἐκτυποῦται ἀφοντίδι καὶ δαπάναις τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ μόνον, ἐκ δὲ τῆς ἀξίας τοῦ πωλουμένου προγράμματος οὗτοι (οἱ ταξιθέται) δικαιοῦνται ποσοστοῦ εἴκοσιν τοῖς ἑκατὸν (20%). Ἡ πώλησις τοῦ προγράμματος θὰ γίνεται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον παρὰ τῶν ταξιθετῶν.

4) Διὰ τὴν κατανομὴν τοῦ προϊόντος τόσον ἐκ τοῦ φιλοδωρήματος, ὅσον καὶ ἐκ τοῦ ποσοστοῦ πωλήσεως τοῦ προγράμματος, μεταξὺ τῶν εἰς ἕκαστον θεάτρον ἐργαζομένων ταξιθετῶν συνιστᾶται ὑποχρεωτικῶς παρ' ἑκάστῳ θεάτρῳ «κοινὸν ταμεῖον», εἰς τὸ ὁποῖον κατατίθενται, ἅμα τῇ εἰσπράξει των ὑφ' ἑκάστου ταξιθέτου, τὰ εἰσπραττόμενα φιλοδωρήματα (ὡς καὶ τὰ ποσοστὰ ἐκ τῆς πωλήσεως τοῦ προγράμματος), ἅτινα διανέμονται καθ' ἑκάστην καὶ κατ' ἴσα μερίδια μεταξὺ τῶν κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἐργασθέντων ταξιθετῶν, ἀποκλειομένου παντὸς ἑτέρου προσώπου μὴ ἐργαζομένου κατὰ κυρίαν ἀπασχόλησιν ὡς ταξιθέτου.

Τὸ ὁρισθὲν ταξιθετικὸν προσωπικὸν ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ἐγχείρισιν καταστάσεων τῆς ἡμερησίας εἰσπράξεως εἰς τὸν ἐργοδότην, ὅστις παρίσταται κατὰ τὴν καταμέτρησιν τῶν συγκεντρουμένων φιλοδωρημάτων (ὡς καὶ τῶν ποσοστῶν ἐκ τῆς πωλήσεως τοῦ προγράμματος), ἀπαγορευομένης ὅμως ρητῶς τῆς ἀναμίξεώς του εἴτε αὐτοπροσώπως, εἴτε δι' ἀντιπροσώπου εἰς τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω διανομὴν τοῦ προϊόντος τοῦ «κοινοῦ ταμείου».

Ἐὰν ὅμως ἀνακύψῃ οἱονδήποτε θέμα κατὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ ὡς ἀνωτέρω «κοινοῦ ταμείου», δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ ἐπιλαμβάνηται αὐτοδικαίως (διαιτητικῶς) τῆς ἐπιλύσεως τούτου, ἡ ἀπόφασις δὲ αὐτοῦ εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τοὺς ἐργαζομένους. Ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἡ ἀπόφασις αὕτη δύναται νὰ μεταβάλῃ τὸν ἐπιδιωκόμενον διὰ τοῦ «κοινοῦ ταμείου» σκοπόν, τῆς ἰσομεροῦς καὶ ἀκριβοδικαίας τοιούτου διανομῆς τῶν ἡμερησίων φιλοδωρημάτων μεταξὺ τῶν ἐργασθέντων ταξιθετῶν.

Τὸ ἐκ τῶν φιλοδωρημάτων καὶ ποσοστῶν ἐκ τῆς πωλήσεως τοῦ προγράμματος προϊὸν καθ' ἕκαστον μῆνα δέον ὅπως καλύπτῃ τὸ πολλαπλάσιον τοῦ γενικοῦ κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου τοῦ ἐργατοτεχνίτου ἢ ἐργατοτεχνίτριας ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν, καθ' ἃς εἰργάσθη ὁ ταξιθέτης ἢ ἡ ταξιθέτρια ἢ διετήρησεν ἀξίωσιν ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν, ὡς καὶ τὸ ποσὸν τῶν προσαυξήσεων λόγῳ ἀπασχολήσεως κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ νυκτερινὰς ὥρας, αἵτινες καὶ ὑπολογίζονται ἀναλόγως τοῦ χρόνου τῆς ἐργασίας κατὰ τὰς ἐν λόγῳ ἡμέρας καὶ ὥρας ἐπὶ τῶν γενικῶν κατωτάτων ὁρίων

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 27 τῆς 14.3.1969 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

ημερομισθίων.

Έαν εκ της κατά μήνα πραγματοποιουμένης εκκαθαρίσεως προκύπτη, ότι το κατ' αυτόν εισπραχθέν υπό του ταξιθέτου ή ταξιθετρίας ποσόν εκ φιλοδωρημάτων και ποσοστών υπολείπεται του κατά τ' ανωτέρω προσδιοριζομένου, ο οικείος εργοδότης υποχρεούται εις την καταβολήν της επί πλαττων ιδρυταμένης διαφοράς.

5) Οι ταξιθέται υποχρεούνται να καταβάλλωσιν άμεληί εις τον εργοδότην τας εις αυτούς αναλογούσας εισφοράς του Ι.Κ.Α. και μόνον.

6) Καθήκοντα και υποχρεώσεις ταξιθετών:

α) Οι ταξιθέται οφείλουν να οδηγούν τους εισερχομένους θεατάς εις τας θέσεις των προθύμως, ευπρεπώς και αφύγως.

β) Η αμοιβαίς των καθορίζεται υπό του εργοδότου, η διαπάνη δε βαρύνει τον ταξιθέτην, μη υπερβαίνουσα όμως το ποσόν των εκατόν πεντήκοντα (150) δραχμών. Τυχούσα υπέρβασις της διαπάνης αύτη βαρύνει τον ενδιαφερόμενον εργοδότην.

γ) Το περί ού πρόκειται προσωπικόν υποχρεούται να προσέρχηται εις την εργασίαν του κατά την ημέραν της απασχολήσεώς του, πρό της ενάρξεως των παραστάσεων, κατά τας υποδείξεις του εργοδότου, ίνα επιμελήται του εν γένει καθαρισμού του θεάτρου. Εις την έννοιαν του καθαρισμού υπάγονται και συμπεριλαμβάνονται διά μεν τα χειμερινά θέατρα το ξεσκόνισμα των καθισμάτων και ο καθαρισμός των υαλοπινάκων, διά δε τα θερινά θέατρα και η τοποθέτησις (άπλωμα) και τακτοποίησις των κινητών καθισμάτων του θεάτρου, ουχί όμως και η συγκέντρωσις (μάζεμα) αυτών, μετά την λήξιν της τελευταίας παραστάσεως.

Εις ουδεμίαν άλλην πρόσθετον εργασίαν υποχρεούται το ταξιθετικόν προσωπικόν, δυνάμενον να αρνήται και απαρουσή πάσαν τοιαύτην τυχόν ανατιθεμένην εις αυτό υπό του εργοδότου, χωρίς τούτο να δύναται να χαρακτηρισθή ως άρνησις παροχής υπηρεσίας. Απαγορεύεται αυστηρώς η εκτέλεσις υπό του ταξιθετικού προσωπικού πάσης άλλης προσθέτου εργασίας, ξένης προς τα καθήκοντα αυτού, ως επίσης και πάσα εργασία εκτός του χώρου του θεάτρου.

δ) Η προσέλευσις δέκα (10) ημέρας πρό της ενάρξεως εκάστης θεατρικής περιόδου, ίνα ενεργώσι τας προπαρασκευαστικάς εργασίας του θεάτρου και εν τω πλαισίω των κυρίων καθηκόντων των. Διά την τοιαύτην απασχόλησιν θα αμείβονται με το κατώτατον ημερομίσθιον του ανειδικεύτου εργάτου ή εργατρίας.

7) Το ταξιθετικόν προσωπικόν υπάγεται εις τας διατάξεις του νόμου περί ημερησίας καθ' εβδομάδα αναπαύσεως, της ημέρας ταύτης καθοριζομένης υπό του εργοδότου.

8) Αι συμβάσεις εργασίας του ταξιθετικού προσωπικού θεωρούνται ορισμένης χρονικής διαρκείας, αρχομένης από της προσλήψεως εκάστου ταξιθέτου και ληγούσης κατά την λήξιν της λειτουργίας του θεάτρου περί το τέλος εκάστης θεατρικής περιόδου.

Αι θεατρικαί περίοδοι καθορίζονται εις χειμερινάς και θερινάς, αρχομένας και ληγούσας κατά τα είωθότα αναλόγως των καιρικών συνθηκών.

9) Η πρόσληψις ταξιθέτου και η διατήρησις αυτού εις την εργασίαν επί τρεις (3) ημέρας είτε πρό της ενάρξεως ή και μετά την έναρξιν θεωρείται ως γενομένη δι' όλόκληρον την επακολουθούσαν περίοδον χειμερινήν ή θερινήν.

10) Η ισχύς της παρούσης άρχεται από της 21ης Ιουνίου 1968.

Εκρίθη, αποφασίσθη και εγένετο.

Εν Αθήναις τη 14 Φεβρουαρίου 1969

—

5/1969 Από. Δευτεροβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Πειραιώς

Περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού κινηματογράφων άπασης της χώρας (*).

Διά ταύτα

Μεταρρυθμίζει εν μέρει την υπ' αριθ. 22/1968 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ του Εθνικού Συνδέσμου Υπαλλήλων Κινηματογραφικών Επιχειρήσεων Ελλάδος αφ' ενός και αφ' ετέρου των: 1) Πανελληνίου Ενώσεως Κινηματογραφικών Επιχειρήσεων, 2) Ενώσεως Κινηματογραφιστών Αιθουσαρχών Αττικής, 3) Πανελληνίου Ομοσπονδίας Αιθουσαρχών Κινηματογραφιστών, 4) Πανελληνίων Ενώσεως Κινηματογραφιστών, ως ακολούθως: Από της ισχύος της παρούσης τα κατώτατα όρια βασικών μηνιαίων μισθών των κατωτέρω ειδικοτήτων του προσωπικού των χει-

(*) Κατετέθη παρά τω Γραμματεί του Εφετείου Αθηνών, κατ' άρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης της υπ' αριθ. 28 της 14.3.1969 πράξεως καταθέσεως, και εκοινοποιήθη εις το Υπουργείον Εργασίας.

μερινῶν καὶ θερινῶν κινηματογράφων ἁπάσης τῆς χώρας καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

Κινηματογράφοι

		Ἀθηνῶν Πειραιῶς Θεσ/νίκης Πρωτευουσῶν προβολῆς		Λοιπῶν Περιοχῶν προβολῆς	
		Α΄	Β΄	Α΄	Β΄
α) Χειρισταί	δραχμαί	3.410	3.200	3.250	3.150
β) Βοηθοί	»	2.970	2.805	2.805	2.750
γ) Ἐλεγκταί	»	2.420	2.310	2.310	2.255
δ) Ταμίαι	»	2.150	2.150	2.100	2.100

2) Ὡς κινηματογράφοι Α΄ καὶ Β΄ προβολῆς εἰς τὰς πόλεις Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Θεσσαλονίκης καὶ εἰς τὰ περίχωρα αὐτῶν θεωροῦνται οἱ ἔχοντες χαρακτηρισθῆ ὡς τοιοῦτοι ἐν τῇ πράξει.

3) Εἰς τὰς πόλεις πληθυσμοῦ ἄνω τῶν 50.000 κατοίκων ὡς κινηματογράφοι Α΄ προβολῆς χαρακτηρίζονται οἱ ἔχοντες τὰ ὑψηλότερα εἰσιτήρια.

Οἱ λοιποὶ κινηματογράφοι, ἐν ἀνυπαρξίᾳ δὲ διαφορᾶς τιμῆς εἰσιτηρίου πάντες οἱ κινηματογράφοι, χαρακτηρίζονται ὡς Β΄ προβολῆς.

4) Οἱ κινηματογράφοι τῶν πόλεων πληθυσμοῦ κάτω τῶν 50.000 κατοίκων χαρακτηρίζονται ὡς ἀνήκοντες εἰς τὴν Β΄ προβολήν.

5) Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 85 Ν.Δ. 15/17.5.1956, καθ' ἣν ὁ χειριστὴς θὰ εἶναι ὑπεύθυνος, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχει ἰδιαίτερος ἠλεκτρολόγος διὰ τὴν καλὴν κατάστασιν καὶ κανονικὴν λειτουργίαν πάσης μηχανικῆς ἠλεκτρικῆς ἐγκαταστάσεως, ὁ οἰκεῖος ἐργοδότης ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν εἰς τὸν χειριστὴν τοῦτον εἰδικοῦ ἐπιδόματος ἐκ 10%, ὑπολογιζομένου ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω βασικῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν.

6) Οἱ ὡς ἄνω βασικοὶ μηνιαῖοι μισθοὶ προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος γάμου ἐκ δραχμῶν 200 μηνιαίως. Τὸ ἀνωτέρω ἐπίδομα παρεχόμενον διὰ τὴν σύζυγον, ἐφ' ὅσον αὕτη δὲν ἐργάζεται, παύει χορηγούμενον ἐν περιπτώσει χηρείας ἢ διαζεύξεως.

7) Εἰς τοὺς περὶ ὧν ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς παρούσης μισθωτοὺς χορηγεῖται ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ ποσοστοῦ 5%, ὑπολογιζομένων ἐπὶ τῶν κατωτάτων ὁρίων βασικῶν μηνιαίων μισθῶν δι' ἑκάστην πενταετίαν πραγματικῆς ὑπηρεσίας ἐν τῷ κλάδῳ καὶ μέχρι (2) πενταετιῶν.

Ἡ κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ παρόντος ἐπιδόματος προϋπηρεσία δέον νὰ ἀποδεικνύεται ἢ διὰ βεβαιώσεως τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ἠθοποιῶν, Συγγραφέων, Μουσικῶν, Τεχνιτῶν Θεάτρου καὶ Κινηματογράφου ἢ διὰ τοῦ βιβλιαρίου τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἡ ἐν λόγῳ βεβαίωσις ἢ τὸ βιβλιάριον τοῦ Ι.Κ.Α. δέον νὰ ὑποβάλλωνται πρὸς τὸν ἐργοδότην ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς προσλήψεως, ἄλλως αὐτὸς δικαιοῦται, ὅπως μὴ συνυπολογίσῃ τὴν προϋπηρεσίαν τοῦ μισθωτοῦ.

Ἡ αὐτὴ προθεσμία πρὸς ὑποβολὴν τῶν εἰρημένων δικαιολογητικῶν καὶ εἰς τοὺς ἤδη ὑπηρετοῦντας μισθωτοὺς ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης ἀποφάσεως.

8) Οἱ περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοί, ἀπασχολούμενοι πρὸ ἢ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς περιόδου λειτουργίας τῶν κινηματογράφων διὰ τὴν ἐγκατάστασιν ἢ ἄρσιν καὶ μεταφορὰν τῶν μηχανημάτων ἢ διὰ πᾶσαν ἄλλην αἰτίαν συνδεομένην πρὸς τὴν ἔναρξιν ἢ τὴν λῆξιν τῆς περιόδου, δικαιοῦνται δι' ἑκάστην ἡμέραν ἀπασχολήσεως ἀμοιβὴν ἴσης πρὸς τὸ 1/25 τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω κατωτάτων ὁρίων βασικῶν μισθῶν, προσηυξημένων διὰ τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένων ἐπιδομάτων. Διὰ τὴν ἀπασχόλησιν ἐπὶ ὥρισμένα τοῦ νομίμου ὡρωρίου χρόνον τὸ ποσὸν τοῦτο μειοῦται ἀναλόγως.

9) Μισθωτοί, ἐκ τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα, ἀπασχοληθέντες παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ συνεχῶς ἐπὶ πλείονας τῆς μιᾶς περιόδου εἰς θερινὸν καὶ χειμερινὸν κινηματογράφον ἐκμεταλλευομένου ὑπ' αὐτοῦ, θεωροῦνται, καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν ὑπολογισμὸν τῆς καταβλητέας εἰς αὐτοὺς ἀποζημιώσεως ἐπὶ τῇ λύσει τῆς ἐργασιακῆς των σχέσεως διὰ καταγγελίας ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου κατὰ τὴν λῆξιν ἢ πρὸ αὐτῆς τῆς περιόδου, ὡς διεπόμενα ὑπὸ συμβάσεως ἐργασίας ὁρίστου χρονικῆς διαρκείας.

10) Ἡ σύνθεσις τοῦ ὑποχρεωτικῶς ἀπασχολουμένου τεχνικοῦ προσωπικοῦ καθορίζεται ὡς αὐτὴ προβλέπεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 774/14.11.1969 Ν.Δ.

11) Οὐδεὶς ἐκ τῶν ἐν τῇ παρούσῃ διαλαμβανομένων μισθωτῶν ὑποχρεοῦται εἰς ἐκτέλεσιν οἱασδήποτε ἐργασίας ἐκτὸς τῆς εἰδικότητός του, ἀπαγορευομένης ἅμα τῆς χρησιμοποιήσεως ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν μισθωτῶν, πλὴν ἐκτάκτων περιπτώσεων (ἀσθενείας κλπ.) ἐκτὸς τῆς εἰδικότητός των, ἰδίᾳ δὲ ἡ ἀντικατάστασις τῶν ταμιῶν ἢ ἐλεγκτῶν διὰ μισθωτῶν ἄλλης εἰδικότητος.

12) Αἱ δι' ἀτομικῶν συμβάσεων τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί, ἀνώτεραι τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθῶ-

σιν, ὡς ἐπίσης δὲν δύνανται νὰ μεταβληθῶσι τυχὸν ἐφαρμαζόμενοι εὐνοικώτεροι ἐν γένει ὅροι.

13) Κατὰ τὰ λοιπὰ ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ κείμεναι διατάξεις.

14) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 15 Ὀκτωβρίου 1968.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Ἰανουαρίου 1969

—

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων (*).

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν 22αν Ἰανουαρίου 1969, οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς Δημ. Ν. Μαρομμάτης, πρόεδρος τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς Πανελληνίου Συνομοσπονδίας Ἑνώσεων Γεωργικῶν Συνεταρισμῶν, καὶ Χαρ. Ν. Καρνοπάκης, γενικὸς διευθυντὴς αὐτῆς, ὡς ἐκπρόσωποι τῆς ἐν Ἀθήναις (Ὄθωνος 6) ἑδρευούσης Πανελληνίου Συνομοσπονδίας Ἑνώσεων Γεωργικῶν Συνεταρισμῶν (Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.), καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ Φρίξος Ε. Δασκαλάκης, πρόεδρος, καὶ Γεώργιος Π. Ἰωαννίδης, γενικὸς γραμματεὺς τῆς ἐν Ἀθήναις ἑδρευούσης Ὁμοσπονδίας Συνεταριστικῶν Ὑπαλλήλων Γεωργικῶν Ὀργανώσεων Ἑλλάδος (Ο.Σ.Υ.Γ.Ο.), ὡς ἐκπρόσωποι αὐτῆς, ἅπαντες δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι παρὰ τῶν διοικητικῶν συμβουλίων τῶν ἐκπροσωπουμένων παρ' αὐτῶν Ὀργανώσεων πρὸς ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, συνωμολόγησαν καὶ συνεπεδέχθησαν τὰ ἑξῆς:

Τὰ συμβαλλόμενα μέρη, ἐπὶ τῇ προόδῳ καταρτίσεως καὶ ὑπογραφῆς νέας ἐθνικῆς ὁμοιοπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν Γεωργικῶν Συνεταριστικῶν Ὀργανώσεων μετὰ τὴν καταγγελίαν τῆς ἀπὸ 19.10.1965 ὁμοίας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπέγραψαν μεταξύ των, προσωρινῶς, τὴν ἀπὸ 8 Ἀπριλίου 1968 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἐξαμήνου χρονικῆς διαρκείας, λήξασαν τὴν 30ὴν Σεπτεμβρίου 1968. Ἤδη, μὴ ἐπιτευχθείσης εἰσέτι τῆς ὑπογραφῆς τῆς κατὰ τὰ ἄνω νέας συμβάσεως διὰ τὴν αὔξησιν τῶν βασικῶν μισθῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Γεωργικῶν Συνεταριστικῶν Ὀργανώσεων, τὰ συμβαλλόμενα μέρη τροποποιοῦν καὶ συμπληρώνουν κατὰ τὰς κατωτέρω διατάξεις τὴν ἀπὸ 19.10.1965 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, τὴν ἐπαναφερθεῖσαν ἐν ἰσχύϊ διὰ τῆς ἀνωτέρω ἀπὸ 8.4.1968 ὁμοίας συλλογικῆς συμβάσεως (*).

Α) Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις τῆς ἀπὸ 19.10.1965 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

1) α) Ἡ ὑπὸ τῆς παραγράφου 1, κεφαλαίου Β' τῆς ἀπὸ 19.10.1965 ἐθνικῆς ὁμοιοπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας χορηγουμένη προσαύξησις ἐπὶ τῶν διὰ τῆς παραγράφου 2 τοῦ κεφαλαίου Α' τῆς ἰδίας συλλογικῆς συμβάσεως καθοριζομένων βασικῶν μισθῶν ἐκ 10%, λόγῳ ἐβδομίου παραμονῆς εἰς τὸν αὐτὸν βαθμόν, εἴτε ἐλλείψει προσόντων πρὸς προαγωγήν, εἴτε ἐλλείψει κενῆς ὀργανικῆς θέσεως, ἐνσωματοῦται ἐκάστοτε εἰς τὸν βασικὸν μισθόν. Ἐπὶ τοῦ οὕτω προαυξηθέντος βασικοῦ μισθοῦ ὑπολογίζονται τὰ ὑπὸ τῶν παραγράφων 2 καὶ 3 τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου Β' τῆς αὐτῆς συλλογικῆς συμβάσεως χορηγούμενα ἐπιδόματα οἰκογενειακῶν βαρῶν καὶ προσαυξήσεις πολυετοῦς ὑπηρεσίας. Διευκρινίζεται, ὅτι ἡ ἄνω προσαύξησις 10% (τριετία) ὑπολογίζεται ἑκάστοτε ἐπὶ τοῦ ἐνιαίου βασικοῦ μισθοῦ (βασικὸς μισθὸς τοῦ βαθμοῦ σὺν τυχὸν προηγουμένη προσαύξησις τριετίας).

β) Εἰς περίπτωσιν μεταγενεστέρων προαγωγῶν τοῦ ὑπαλλήλου αὐτὰ λογίζονται γενόμενα πλάσματι ἀφ' ἧς ὁ προαγόμενος ὑπάλληλος συνεπλήρωσιν τὸν πρὸς προαγωγὴν χρόνον καὶ δὲν εἶχε κριθῇ στάσιμος. Ἡ παροῦσα διάταξις καταλαμβάνει καὶ ρυθμίζει καὶ τὰς περιπτώσεις τοῦ παρελθόντος, ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἰσχύοντος Κανονισμοῦ καταστάσεως τοῦ προσωπικοῦ ἑκάστης Γεωργικῆς Συνεταριστικῆς Ὀργανώσεως, τοῦ τεθέντος εἰς ἐφαρμογὴν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 1859/1944 μέχρι τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης.

Αἱ οἰκονομικαὶ συνέπειαι ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ἐπέρχονται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης καὶ δὲν ἀνατρέχουν εἰς τὸν παρελθόντα χρόνον.

2) α) Τὸ προσωπικὸν τῶν Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων γενικῶς οἱασδήποτε κατηγορίας καὶ κλάδου ὑπαγόμενον εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου Συντάξεων καὶ Προνοίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν Γ.Σ.Ο., συμπληροῦσαν ἢ συμπληροῦν τριακοντατετῆ (30) συντάξιμον ὑπηρεσίαν

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ἐπ' ἀριθ. 22 τῆς 21.2.1969 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

(*) ΕΕΔ 27, τ16.

παρ' αὐτῷ, δύναται νὰ ἀποχωρῇ τῆς ὑπηρεσίας, λαμβάνων εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην τὸ ἥμισυ τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ὁριζομένης ἀποζημιώσεως διὰ τὴν περίπτωσιν ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

6) Ὡσαύτως ἡ αὐτὴ ὡς ἄνω ἀποζημίωσις (τὸ ἥμισυ τοῦ νόμου 2112) καταβάλλεται καὶ εἰς τοὺς ἀποχωροῦντας ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ὑπαλλήλους λόγῳ συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας των, τοῦ ὁριζομένου ἐν τῷ Κανονισμῷ καταστάσεως τοῦ προσωπικοῦ τῆς οἰκείας Ὀργανώσεως, ἐν ἐλλείψει δὲ τοιούτου τοῦ ἕξηκοστοῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των.

γ) Ὁ ὑπολογισμὸς τῆς κατὰ τὰ ἄνω ἀποζημιώσεως γίνεται βάσει τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνὸς ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως. Ἡ καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως δύναται νὰ γίνῃ εἰς δόσεις, ἐφαρμοζομένης ἀναλόγως τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 3198/1955. Ἡ ὑποχρέωσις καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως εἰς τοὺς ἀποχωροῦντας βάσει τῶν προϋποθέσεων τῆς περιπτώσεως α' προϋποθέτει καὶ τὴν προειδοποίησιν τῆς Ὀργανώσεως παρὰ τοῦ ἐπιθυμοῦντος νὰ ἀποχωρήσῃ τῆς ὑπηρεσίας, πρὸ τριῶν τοὐλάχιστον μηνῶν πρὸ τῆς ἀποχωρήσεώς του.

Ἡ ἰσχὺς τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1969.

3) Προκειμένου νὰ ἐπιβοηθηθῇ ἡ ἔξοδος τοῦ προσωπικοῦ καὶ εἰσδοχὴ νέου τοιούτου μὲ κατάρτισιν ἀνάλογον τῶν ἀναγκῶν τῶν Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων, ἐπιτρέπεται εἰς τὰ ἁρμόδια ὄργανα ἑκάστης Γεωργικῆς Συνεταιριστικῆς Ὀργανώσεως νὰ συνιστοῦν κεφάλαια ἐνισχύσεως ἐξερχομένων ὑπαλλήλων, καθορίζοντα τοὺς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον πόρους, ὡς καὶ τὸ ὕψος καὶ τὸν τρόπον τῆς καταβολῆς τῆς ἐνισχύσεως.

Β' α) Εἰς ἅπαν τὸ προσωπικὸν τῶν Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων, ἐφ' ὅσον τοῦτο ἔχει συμπεπληρωμένον χρόνον ὑπηρεσίας παρὰ τῇ Ὀργανώσει, εἰς ἣν ὑπηρετεῖ, ἑνὸς ἔτους μέχρι τῆς 30ῆς Σεπτεμβρίου 1968, χορηγεῖται ἐφ' ἅπαξ ἔκτακτος οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις, ἴση πρὸς τὰς ἀποδοχὰς ἑνὸς δεκαπενθημέρου, ὑπολογιζομένη βάσει τῶν πράγματι καταβαλλομένων τακτικῶν ἀποδοχῶν κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης.

6) Πᾶσα αὔξησις ἢ οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις καθ' οἱονδήποτε τρόπον χορηγηθεῖσα ἀπὸ τῆς 1ης Ἀπριλίου 1968 καὶ ἐντεῦθεν, ἐξαιρουμένης τῆς ὑπὸ τῆς ἀπὸ 8.4.1968 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας χορηγηθείσης ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως ἑνὸς μηνὸς ἀποδοχῶν, δύναται νὰ συμψηφίζεται μὲ τὴν ὡς ἄνω ἐφ' ἅπαξ οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν.

γ) Τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐφ' ἅπαξ καταβολῆς δὲν δικαιοῦνται οἱ ἐκ τῶν ὑπαλλήλων, δι' οὓς ἰσχύει τῶν ἀ.ν. 31/1967 καὶ 105/1967 ἔχουν ληφθῇ ἀποφάσεις παρὰ τῶν διοικητικῶν συμβουλίων τῶν Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων, δι' ὧν οὗτοι ἐκρίθησαν μὴ ἐπαναδιοριστέοι εἰς τὴν ἣν κατεῖχον πρὸ τῆς ἰσχύος τῶν ὡς ἄνω ἀν. νόμων θέσιν των.

Γ'. Αἱ διατάξεις τῶν κεφαλαίων Α' §§ 1, 2, 3 καὶ 4, Β' §§ 1, 2 καὶ 3, Γ' §§ 1, 2, 3, 4 καὶ 5 καὶ Δ' § 1 τῆς ἀπὸ 19ης Ὀκτωβρίου 1965 ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων, εἰς ὅσα σημεῖα δὲν τροποποιοῦνται ἀνωτέρω, ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι, τιθέμεναι κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν καὶ αὐθις εἰς ἐφαρμογήν.

Δ'. Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί, ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθοῦν.

Ε'. Εἰς τὴν παροῦσαν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ὑπάγονται:

α) Γενικῶς τὸ μόνιμον προσωπικὸν τῶν Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων, ὡς τοῦτο προσδιορίζεται εἰς τὴν ἀπὸ 19.10.1965 ἐθνικὴν ὁμοιοεπαγγελματικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων, τὸ ἐπαναδιορισθὲν κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῶν ἀ.ν. 31/1967 καὶ 105/1967.

6) Ἐξαιρετικῶς αἱ διατάξεις τῶν περιπτώσεων α', 6' καὶ γ' τῆς παραγράφου 2 τοῦ κεφαλαίου Α' τῶν περιπτώσεων α', 6', γ' τοῦ κεφαλαίου Β' τῆς παρούσης ἔχουν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τοῦ μὴ μονίμου προσωπικοῦ τῶν Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων τοῦ συνδεομένου μετ' αὐτῶν διὰ σχέσεως ἐργασίας ὁρισμένου διαρκείας.

Διευκρινίζεται, ὅτι ἡ διὰ τῆς παραγράφου 1 ἐδάφια α', 6' τοῦ κεφαλαίου Α' τῆς παρούσης προβλεπομένη ἐνσωμάτωσις εἰς τὸν βασικὸν μισθὸν τῆς προσαυξήσεως 10% λόγῳ παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ δὲν ἀφορᾷ τοὺς ἀπολυθέντας ἢ ἀπολυθησομένους κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἀ.ν. 31/1967 καὶ 105/1967 καὶ ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει μεταβάλλει τὸν βασικὸν μισθόν, ἐφ' οὗ εἶναι ὑπολογιστέα ἡ καταβλητέα αὐτοῖς ἀποζημίωσις, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 4 τοῦ ἀ.ν. 237/1967.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω δια-

χώσεις, έφ' όσον δι' αὐτῆς δὲν ὁρίζεται ἄλλως, ἀρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Ὀκτωβρίου 1968 καὶ λήγει τὴν 30ὴν Ἰουνίου 1969.

Οἱ συμβαλλόμενοι

—

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν μεταλλείων καὶ λιγνιτορυχείων (*).

Ἐν Ἀθήναις, σήμερον τὴν 18ην Φεβρουαρίου 1969, οἱ ὑπογεγραμμένοι, ἀφ' ἑνὸς μὲν οἱ Μιχαὴλ Σκαλιστήρης καὶ Ἀλέξ. Ἀθανασιάδης, ὡς ἐκπρόσωποι τοῦ Συνδέσμου Μεταλλευτικῶν Ἐπιχειρήσεων, καὶ Χρίστος Παπαλιάγκας, ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Ἑνώσεως Ἑλλήνων Λιγνιταπαραγωγῶν, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ Ἀνδρέας Μούντριχας, ἐκπρόσωπος τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατοτεχνιτῶν Μεταλλευτικῶν Ἐπιχειρήσεων Ἑλλάδος, ἅπαντες δεόντως κατὰ γένη ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, συνωμολόγησαν τοὺς κάτωθι ὅρους ἀμοιβῆς ἐργασίας, ἀφορῶντας τοὺς περὶ οὗ ἡ παροῦσα μισθωτούς.

Κεφάλαιον Α'

Ἀποδοχαί

Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων ἐργατοτεχνιτῶν μεταλλείων καὶ λιγνιτορυχείων καθορίζονται κατὰ εἰδικότητα καὶ κατηγορίας ὡς ἀκολούθως:

1) Ἄνδρες

Κατηγορία 1η:

Ἐπιστάται: Ἀπὸ 1.1.1969 δραχμαὶ 130 καὶ ἀπὸ 1.8.1969 δραχμαὶ 138.

Κατηγορία 2η:

Ἐπικεφαλῆς: Ἀπὸ 1.1.1969 δραχμαὶ 124 καὶ ἀπὸ 1.8.1969 δραχμαὶ 132.

Κατηγορία 3η:

Πιστολαδόροι, δυναμιταδόροι, γομεῖς, ξυλοδέται, ξυλοκαιροῦται, μονατζῆδες, χειροσφῦροι (ὡς χειροσφῦροι νοοῦνται οἱ ὁρίκται ἐπονόμων διὰ χειρός), μπαδόροι: Ἀπὸ 1.1.1969 δραχμαὶ 117 καὶ ἀπὸ 1.8.1969 δραχμαὶ 124.

Κατηγορία 4η:

Σιδηροδρομῆται, σκληνάδες, διντζήηδες, ἐργάται αὐτοφορτωτοῦ, φορτοεκφορτωταὶ (πλοίων καὶ ἐν γένει μεταφορικῶν μέσων ἐπιφανείας), ἐργάται κωμωνείας, τριβείων, κοσκίνων, ἐπιπλεύσεως, μύλων καὶ λιπανταὶ συντηρηταί, ἐργάται ἐπαργυρώσεως, ἐργάται ἐξελίσεως φύλλου μολύβδου (λαμινουᾶ), ἐργάται φίλτρων ἀρσενικοῦ (μπακχάους), ἐργάται μινίου καὶ ἀργύρου εἰς φρύξεις (γραναβάζ): Ἀπὸ 1.1.1969 δραχμαὶ 110 καὶ ἀπὸ 1.8.1969 δραχμαὶ 117.

Κατηγορία 5η:

Μπαζαδόροι, κοτσαδόροι, διαλογεῖς, μεταφορεῖς (βαγονίων) καὶ πᾶσα ἑτέρα κατηγορία ἐργατοτεχνιτῶν, μὴ ἀναφερομένη ἀνωτέρω καὶ ἐργαζομένη εἰς τὸν χῶρον τῆς ἐξορύξεως ἢ ἐπεξεργασίας μεταλλευμάτων: Ἀπὸ 1.1.1969 δραχμαὶ 106 καὶ ἀπὸ 1.8.1969 δραχμαὶ 112.

II) Γυναῖκες

Γυναῖκες, ἀνεξαρτήτως τῆς παρεχομένης ὑπ' αὐτῶν ἐργασίας: Ἀπὸ 1.1.1969 δραχμαὶ 85 καὶ ἀπὸ 1.8.1969 δραχμαὶ 89.

III) Μαθητευόμενοι

Ὡς μαθητευόμενοι νοοῦνται ἅπαντες οἱ ἐπὶ τῆς γενικῆς ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως τῆς 14ης Φεβρουαρίου 1967 καθοριζόμενοι.

Ἡμερομίσθιον: Ἀπὸ 1.1.1969 δραχμαὶ 67 καὶ ἀπὸ 1.8.1969 δραχμαὶ 71. Τοῦ ἀνωτέρω ἡμερομισθίου δικαιοῦνται οἱ ὡς ἄνω μαθητευόμενοι, ἐφ' ὅσον δὲν ἐπάγονται εἰς ἑτέραν ὁμοεπαγγελματικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἢ παρομοίας φύσεως διαιτητικὴν ἀπόφασιν.

Κατὰ παρέκκλισιν τῶν περὶ μαθητευομένων διατάξεων τῆς παρούσης παραγράφου ἅπαντες οἱ ἐργαζόμενοι εἰς ὑπογείους ἐργασίας ἀνεξαρτήτως ἡλικίας καὶ ἔχοντες τὴν εἰδικότητα τοῦ μπαζαδόρου ἢ κατωδόρου ἢ μεταφορέως ἢ διαλογέως, δικαιοῦνται τοῦ ἡμερομισθίου τῶν δραχμῶν 106 ἀπὸ 1.1.1969 καὶ τῶν δραχμῶν 112 ἀπὸ 1.8.1969.

Κεφάλαιον Β'

Ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας

Ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1969 ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας τῶν ἀντιστοίχων ποσῶν δικαιοῦνται οἱ κατωθι κατ' εἰδικότητα κατηγορίαι.

Α', Κατηγορία:

Ἅπαντες οἱ ἐργαζόμενοι εἰς ὑπογείους ἐργασίας, ἀνεξαρτήτως εἰδικότητος, ἐκ τῶν ἐργαζομέ-

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 25 τῆς 12.3.1969 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

νων εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, οἱ ταπαδόροι καὶ ψῆσται τῶν συνεργείων καμινείας μεταλλευμάτων καὶ ὀρυκτῶν, οἱ ἐργάται φρύξεως (γραναβάϊ), οἱ ἐργάται φίλτρων ἀρσενικοῦ (μπακχάους), οἱ ἐργάται ἐξελάσεως φύλλων μολύβδου (λαμινουάρ), οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὸ τμῆμα προπαρασκευῆς ἀντιδραστηρίων ἐπιπλεύσεως (φλοτασιὰν) μολυβδούχων καὶ ἀρσενικούχων μεταλλευμάτων, ὡς καὶ οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τριβεῖα, μύλους καὶ κοσκινα, ἔνθα ἡ τριβὴ καὶ ὁ ἀποχωρισμὸς γίνονται ἐν ξηρῷ καὶ μόνον, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν εἰδικαὶ ἐγκαταστάσεις δεσμεύσεως κονιορτοῦ, δραχμαὶ 17.

Β'. Κατηγορία:

Ἐκ τῶν ἐργαζομένων εἰς τὴν ἐπιφάνειαν:

α) Οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς ἐξορύξεις δι' ἀεροσφύρας ἢ χειροσφύρας ὀρύκτων, γομωταὶ καὶ οἱ τυχὸν βοηθοὶ αὐτῶν, ὡς καὶ οἱ ξεσκαρωταὶ καὶ οἱ τυχὸν βοηθοὶ αὐτῶν. β) Οἱ ἐργαζόμενοι εἰς καμίνους, ἔνθα δι' αὐτῶν γίνεται ἐπεξεργασία μεταλλευμάτων καὶ ὀρυκτῶν, ὡς καὶ εἰς μεταλλάκτας ἁμαλοντισμοῦ μεταλλευμάτων (κανβερτὲρ) ἐννοοῦνται οἱ ἐργαζόμενοι ἐντὸς αὐτοῦ τούτου τοῦ περιφραγμένου χώρου, ἔνθα λειτουργοῦν αἱ κάμινοι ἐπεξεργασίας μεταλλευμάτων καὶ ὀρυκτῶν, ὡς καὶ οἱ μεταλλάκται ἁμαλοντισμοῦ μεταλλευμάτων καὶ γ) Οἱ ἐργαζόμενοι εἰς συνεργεῖα ἐπιπλεύσεως μολυβδούχων καὶ ἀρσενικούχων μεταλλευμάτων (φλοτασιόν), δραχμαὶ 11.

Γ'. Κατηγορία:

α) Ἅπαντες οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὴν διὰ χειρὸς (πτύου ἢ πειρούνας) φόρτωσιν ἢ ἐκφόρτωσιν μεταλλευμάτων καὶ ὀρυκτῶν ἐπὶ βαγονίων, κάρρων ἢ αὐτοκινήτων. β) Ἅπαντες οἱ ἀσχολούμενοι μὲ τὴν διὰ χειρὸς διαλογὴν μεταλλευμάτων ἢ ὀρυκτῶν, ἔνθα δημιουργεῖται κονιορτός, δραχμαὶ 6.

Διευκρινίσεις

α) Διευκρινίζεται, ὅτι τοῦ ἀνωτέρω κατὰ κατηγορίας ἀνθυγιεινοῦ ἐπιδόματος ἐργασίας δικαιοῦνται οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὰς ἀνωτέρω ἐργασίας καὶ μόνον διὰ τὰς ἡμέρας, καθ' ἃς οὗτοι ἀπησχολήθησαν κυρίως εἰς τὰς ἀνωτέρω ἐργασίας. Κυρία θεωρεῖται ἡ ἀπασχόλησις ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει, ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἐπὶ τέσσαρας (4) τοὐλάχιστον ὥρας ἡμερησίως.

β) Διευκρινίζεται, ὅτι ἐργάται ἢ τεχνῖται, μὴ ἀνήκοντες εἰς μίαν τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν, ἐργαζόμενοι ἐκτάκτως καὶ προσωρινῶς διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἔργου, δὲν δικαιοῦνται ἀνθυγιεινοῦ ἐπιδόματος ἐργασίας.

Κεφάλαιον Γ'

Πρόσθετοι ὅροι

1) Εἰς τὰς περιπτώσεις μεταθέσεως ἐργατῶν ἐκ τῆς μιᾶς εἰδικότητος εἰς ἑτέραν, τὸ ἡμερομίσθιον αὐτῶν παραμένει ἀμετάβλητον, ἐκτὸς ἐὰν τὸ εἰς τὴν ἐργασίαν τῆς νέας εἰδικότητος ἀντιστοιχοῦν ἡμερομίσθιον εἶναι ἀνώτερον.

Ἐὰν ἡ μετάθεσις εἰς τὴν ὑψηλότερον ἀμειβομένην εἰδικότητα εἶναι πρόσκαιρος (καὶ ὡς τοιαύτη ἐννοεῖται ἡ μὴ διαρκοῦσα πλέον τῶν 30 ἡμερῶν), ὁ ἐργάτης, μετατεθέμενος εἰς τὴν εἰς ἣν πρότερον ἀπησχολεῖτο εἰδικότητα, δικαιοῦται τοῦ εἰς ταύτην (μικροτέρου) ἀντιστοιχοῦντος ἡμερομισθίου.

2) Εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰς ὑπογείους ἐργασίας καὶ τὴν ἐπίπλευσιν (φλοτασιόν) χορηγοῦνται ἀνὰ ἑξάμηνον μία ἐνδυμασία (φόρμα) καὶ ἓν ζεῦγος ἐλαστικῶν ὑποδημάτων ἢ ἀρβυλῶν, εἰς δὲ τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὴν ἐπιφάνειαν μία ἐνδυμασία (φόρμα) καὶ ἓν ζεῦγος ἐλαστικῶν ὑποδημάτων ἢ ἀρβυλῶν κατ' ἔτος.

3) Αἱ μέχρι τῆς ὑπογραφῆς τῆς παρούσης συμβάσεως ἰσχύουσαι συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας ἢ ὁμοίας φύσεως διαιτητικαὶ ἀποφάσεις περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν μεταλλείων, παύουν ἰσχύουσαι ἀπὸ σήμερον ὡς πρὸς ἅπαντας τοὺς ἐν αὐταῖς περιλαμβανομένους ὅρους.

4) Οἱ ἐργοδόται ἀναλαμβάνουν τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως κατὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐργατοτεχνιτῶν παρακρατοῦν ἐξ αὐτῶν κατὰ μῆνα: α) δραχμὰς πέντε (5) δι' εἰσφορὰν ὑπὲρ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατοτεχνιτῶν Μεταλλευτικῶν Ἐπιχειρήσεων Ἑλλάδος, ὅπερ θὰ κατατίθεται εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος διὰ λογαριασμὸν τῆς Ο.Ε.Μ.Ε.Ε. καὶ β) ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ ὁριζόμενον ὑπὸ τῶν καταστατικῶν τῶν οἰκείων πρωτοβαθμίων ὀργανώσεων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν, ὡς μηνιαίαν εἰσφοράν, ἐκ τῶν ὑπαγομένων εἰς τοιαύτας πρωτοβαθμίους ὀργανώσεις καὶ ὑπὲρ δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς 10 δραχμὰς μηνιαίως, ἀποδιδόμενον ἀπ' εὐθείας πρὸς τὰς ὀργανώσεις ταύτας.

Οἱ ἐργαζόμενοι δύνανται δι' ἐγγράφου δηλώσεώς των, κατατιθεμένης ὁποτεδήποτε, νὰ δηλώσουν τὴν ἄρνησίν των πρὸς τὴν διὰ τοῦ παρόντος ὅρου παρακράτησιν, ὁπότε ὁ ἐργοδότης ἀπαλλάσσεται τῆς ὑποχρεώσεως παρακρατήσεως.

Ἡ παροῦσα, ἧς ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1969, δὲν δύναται νὰ καταγγελθῇ πρὸ τῆς παρελεύσεως ἑνὸς καὶ ἡμίσεος ἔτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18ῃ Φεβρουαρίου 1969.

Οἱ συμβαλλόμενοι

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Ἐπίκαιρα

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὸ Ν.Δ. 748/1966 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ ἑβδομαδιαίας καὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως διατάξεων» (ΕΕΔ 25, 1160) ἐπιδιώκεται ἡ ἀργία κατὰ τὰς Κυριακάς, μὲ τὰς ἐν αὐτῷ ἐξαιρέσεις, καὶ ὁρίζονται (ἄρθρον 4) ὡς ἡμέραι ὑποχρεωτικῆς ἀργίας αἱ «... δ) ἡ Δευτέρα τοῦ Πάσχα, ὡς ἡμέραι δὲ προαιρετικῆς ἀργίας κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἐργοδότου αἱ α) ἡ 1η Μαΐου...

Μετὰ ὅλους τὸ ἀνωτέρω διάταγμα ἐδημοσιεύθη ὁ ὑπ' ἀριθ. 380/1968 ἀναγκαστικὸς νόμος «περὶ καθιερώσεως τῆς 1ης Μαΐου ὡς ἡμέρας ὑποχρεωτικῆς ἀργίας» (ΕΕΔ 27, 643), διὰ τοῦ ὁποίου ὡρίσθη, ὅτι δύνανται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, κατ' ἔτος ἐκδιδομένης, νὰ καθορίζηται ὡς ἡμέρα ὑποχρεωτικῆς ἀργίας ἡ 1η Μαΐου καὶ ὅτι αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 7, 8 καὶ 9 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 748/1966 Ν. διατάγματος, ὡς καὶ τῶν παραγράφων 1 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἰσχύουν ἐφαρμοζόμεναι καὶ ἐπὶ τῆς κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ὁριζομένης ἀργίας.

Αἱ παράγραφοι 1 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀνωτέρω ν.δ. 3755/1957 (ΕΕΔ 16, 1062) ἔχουν ὡς ἑξῆς: 1. Οἱ μισθωτοί, ἀπασχολούμενοι κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς κατωτέρω ἀναφερομένας ἑορτάς, δικαιοῦνται τῆς ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 καὶ 25825/1951 ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας (ΕΕΔ 13, 388) προβλεπομένης προσαυξήσεως ἐξ 75% κατὰ τὰ ὑπὸ τῶν ἐν λόγῳ ἀποφάσεων, ὡς κεῖται ἰσχύουσαι σήμερον, ὁριζόμενα. 3. Εἰς τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους μισθωτούς, τοὺς μὴ ἀπασχοληθέντας ἐκ λόγων, μὴ ἀφειλομένων εἰς τούτους, κατὰ τὰς ἐν παραγράφῳ 2 ἡμέρας, καταβάλλεται δι' ἑκάστην τοιούτων πασῶν ἡ προσαυξήσεως.

Ἐφ' ὅσον συνεπῶς, κατὰ τὴν ἐκ τοῦ ἀ.ν. 380/1968 ἐξουσιοδότησιν, ἐκδοθῇ ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ἐξεδόθη τοιαύτη καὶ διὰ τὴν 1ην Μαΐου 1969, ἀνωτέρω σελ. 552), δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τοῦ Ν.Δ. 748/1966 περὶ προαιρετικῆς κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἐργοδότου ἀργίας κατὰ τὴν 1ην Μαΐου, ὡς τοῦτο ὁρίζεται καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 2 § 2 τοῦ ν.δ. 3755/1957 (ΕΕΔ 16, 1062), ἀλλ' αἱ διατάξεις τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 2 §§ 1 καὶ 2 τοῦ ν.δ. 3755/1957.

Κατὰ τὴν αὐτὴν διάταξιν (§ 2 τοῦ ἄρθρου 2 ν.δ. 3755/1957) ὡς ἐξαιρέσιμοι ἑορταί, καθ' ἃς παρέχεται ἡ προσαύξησις ἀμειβῆς κατὰ Κυριακὰς καὶ ἐξαιρεσίμους ἑορτάς, εἶναι, μεταξὺ τῶν ἄλλων, καὶ ἡ Δευτέρα τοῦ Πάσχα.

Συνεπῶς ὅσοι μισθωτοὶ ἐργασθοῦν κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην νομίμως, ἐπιτρεπομένης δηλαδὴ τῆς ἐργασίας κατὰ τὸ Ν.Δ. 748/1966, δικαιοῦνται νὰ λάβουν προσαύξησιν τοῦ νομίμου μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου κατὰ 75%.

Οἱ ἀμείπτοντες εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς ἐργασίας κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην δι' ἡμερομίσθιον μόνον ἀμειβόμενοι δικαιοῦνται ποσοῦ ἴσου πρὸς τὸ ἡμερομίσθιον τῶν ἄνευ ἄλλης προσαυξήσεως.

Περὶ καθορισμοῦ ἑορτῶν προβλέπει καὶ τὸ Ν.Δ. 157/1968, κατὰ τὸ ὁποῖον ἐνημόσιαι ἑορταὶ, ἀφιερωθεῖσαι εἰς ἑπτὰ ἐθνικῶν καὶ ἱστορικῶν γεγονότων πανελληνίου σημασίας, ὁρίζονται α) ἡ 25η Μαρτίου, β) ἡ 28η Ὀκτωβρίου καὶ γ) ἡ 21η Ἀπριλίου.

Ὁ καθορισμὸς ὅμως τῶν ἡμερῶν τούτων ὡς δημοσίων ἑορτῶν, εἰς τὰς ὁποίας μετέχουσι πάσαι αἱ συνταττόμεναι ἐξουσίαι τοῦ Κράτους, εἶναι ἄσχετος πρὸς τὰς ἐπὶ τοῦ θέματος διατάξεις τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας.

Χάριν τῆς νομιμότητος

Κάθε φορά, ποὺ ἐκδίδεται ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, ἡ ὁποία διὰ τὰ δῶρα τῶν μισθωτῶν κατὰ τὰς ἑορτὰς ἐπιβάλλει τὴν αὔξησιν τῶν φιλοδωρημάτων καὶ ποσοστῶν εἰς ὡρισμένας κατηγορίας μισθωτῶν (σερβιτόρους, κουρεῖς, στιλβωτὰς ὑποδημάτων κλπ.) καὶ διότι τοῦτο ἐπαναλαμβάνεται στερεοτύπως, διερωτώμεθα, ἂν ὑπάρχῃ διάταξις, ἡ ὁποία νὰ παρέχῃ τὴν ἐξουσίαν αὐτὴν πρὸς καθορισμὸν τοιαύτης οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως εἰς βάρος τοῦ καταναλωτικοῦ κοινοῦ.

Ἀλλ' ἐξ ὅσων γνωρίζομεν καὶ τὸ ἐχομεν ἐπανειλημμένως σημειώσει (ἴδετε ΕΕΔ 26, 111 καὶ ἀλλαχοῦ) δὲν ὑπάρχει νομοθετικὴ ἐξουσία διὰ τὰς γενομένας αὐξήσεις εἰμὴ μόνον τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορίου.

Τὰ σημειούμενα λοιπὸν καὶ πάλιν χάριν τῆς νομιμότητος καὶ μόνον.

Νομοθετικαὶ εἰδήσεις

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 70119/4/1969 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας (Φ.Ε.Κ. τ. Β' σ. 196 τῆς 20 Μαρτίου ἐ.ἔ.) συνεστήθη Ἐπιτροπὴ διὰ τὴν σύνταξιν Κώδικος Ναυτικῆς Ἐργασίας ἐκ τῶν: α) Δ. Κανελλάκου, Ἀρεοπαγίτου, ὡς Προέδρου, β) Ι. Καποδίστρια, Καθηγητοῦ τῆς Ἕδρας τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, γ) Ἐμμ. Μέλλιου, Νομικοῦ Συμβούλου τοῦ Κράτους παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, δ) Γ. Κολυμπᾶ, Δικηγόρου, ἐκπροσώπου τοῦ Ναυτικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἑλλάδος, ε) τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Διευθύνσεως Ναυτικῆς Ἐργασίας Ὑπουργείου Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, ὡς μελῶν.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 28ος - Τεύχος 9ον (663)

Ἀθῆναι, 1 Μαΐου 1969

Η ΕΚΔΙΚΑΣΙΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Ὑπὸ τῆς ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

Κατὰ Σχέδιον Νόμου «περὶ ἐνοποιήσεως εἰδικῶν τινων διαδικασιῶν», τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1956 σχεδιασθῆ καὶ ἐμελετᾶτο νὰ γίνῃ νόμος τοῦ Κράτους πρὸ τῆς τελικῆς ἐπεξεργασίας τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, αἱ ἐργατικαὶ διαφοραὶ (ἄρθρον 691 ἐπ. ἤδη τοῦ Κώδικος) ἐδικάζοντο κατὰ τὴν εἰς τὸ Σχέδιον τοῦτο διαδικασίαν (Πρακτικὰ Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς, σελ. 314), ὡρίζετο δέ, ὅτι ἁρμόδιοι πρὸς ἐκδίκασιν τῶν διαφορῶν τούτων εἶναι τὸ Εἰρηνοδικεῖον μέχρι τοῦ ποσοῦ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 490 § 1 Πολιτικῆς Δικονομίας καθοριζομένης ἑκάστοτε ἀριθμοδιότητός του, πέραν δὲ τοῦ ποσοῦ τούτου, ὡς καὶ κάτω αὐτοῦ, ἐὰν εἰς τὴν ἕδραν τοῦ Εἰρηνοδικείου ἑδρεύῃ Πρωτοδικεῖον, ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν ἢ ὁ ὑπὸ τούτου ὁριζόμενος Πρωτοδίκης.

Κατ' ἄρθρον 25 τοῦ Νομοσχεδίου ἡ ἔφεσις ἐπετρέπετο ἀνεξαρτήτως ποσοῦ καὶ ἁρμόδιον διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῆς ἐφέσεως δικαστήριον ὡρίζετο α) κατ' ἀποφάσεων, ἐκδιδομένων ἐπὶ διαφορῶν τοῦ ἄρθρου 1 ἐδ. 1, 2 καὶ 3 (δηλαδὴ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, τῶν διαφορῶν μεταξὺ ἐπαγγελματιῶν καὶ διοτεχνῶν, τῶν διαφορῶν μεταξὺ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ τῶν εἰς αὐτοὺς ἠσφαλισμένων), τὸ Πρωτοδικεῖον, β) κατ' ἀποφάσεων τοῦ Εἰρηνοδικείου.

Ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία καθωρίζετο ὀκταήμερος ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς πρωτοβαθμίου ἀποφάσεως, παρεκτεινομένη λόγῳ ἀποστάσεως. Λόγῳ δὲ τοῦ ὅτι κατὰ τὴν σχεδιασθεῖσαν ἐνοποίησιν τῶν εἰδικῶν διαδικασιῶν ἐξεδικάζοντο καὶ ἄλλαι, πλὴν τῶν ἐργατικῶν, διαφοραί, ὡρίζετο, διὰ τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ Νομοσχεδίου, ὅτι ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν διαδικασίαν ταύτην δικαζομένων ὑποθέσεων ἐφαρμόζονται αἱ ἑκάστοτε ἰσχύουσαι διατάξεις περὶ προστίμου, ἐνδίκων μέσων καὶ δικαστικοῦ ἐνσήμου, πλὴν τῶν διαφορῶν τῶν ἐδαφίων 1, 2, 3, 4 καὶ 12 τοῦ ἄρθρου 1 (τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, τῶν διαφορῶν τῶν ἐπαγγελματιῶν καὶ τῶν διαφορῶν μεταξὺ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως), αἱ ὁποῖαι δὲν ὑπόκεινται εἰς καταβολὴν δικαστικοῦ ἐνσήμου.

Ἐν ὄψει τῆς ἐμπειρίας ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ νόμου ΓΨΟΔ'/1911, ὡς ἐτροποποιήθη, περὶ τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας, ἡ ὁποία, κατὰ κοινὴν διαπίστωσιν, ἀπέδωσεν ἄριστα ἀποτελέσματα καὶ ἀπὸ τῶν διατάξεων τῆς ὁποίας δὲν ἀπεμακρύνετο, εἰς τὰς κυρίας γραμμάς, τὸ Νομοσχέδιον, ἐρχόμενον μόνον νὰ ἐνοποιήσῃ τὰς εἰδικὰς διαδικασίας, ἡ διάταξις περὶ τοῦ ἁρμοδίου ἐπὶ ἐφέσεως Πρωτοδικείου, ὡς καθωρίζετο καὶ ὑπὸ τοῦ ἰσχύοντος εἰδικοῦ νόμου περὶ ἐργατικῶν διαφορῶν, ὑπῆρξεν ἐπιτυχής.

Ἄξιον μάλιστα ἰδιαιτέρας σημειώσεως εἶναι, ὅτι κατὰ τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ Νομοσχεδίου, ἐνῷ ἐπῆλθε διάστασις γνωμῶν τῶν μελῶν τῆς Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἂν δι' ἁπάσας τὰς διαφορὰς τοῦ Νομοσχεδίου ἔπρεπε νὰ ἦτο ἁρμόδιον τὸ Πρωτοδικεῖον ἢ τὸ Ἐφετεῖον, ὁμόφωνος ὑπῆρξεν ἡ γνώμη τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν ἁρμόδιον διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῆς ἐφέσεως ἔπρεπε νὰ ἦτο τὸ Πρωτοδικεῖον. (Ἴδετε Πρακτικά, σελ. 310).

Οὕτω καὶ διετυπώθη τελικῶς ἡ διάταξις. Τὸ Σχέδιον ὅμως ἐγκατελείφθη. Ἀνεμείναμεν τὸν Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας.

Ἀλλ' ὁ Κώδιξ, ἀντὶ νὰ ἐπαναλάβῃ τὰς

ἐπιτυχεῖς διατάξεις τοῦ Σχεδίου, αἱ ὁποῖαι εἶχον τύχει καὶ τῆς ἐπιδοκιμασίας τῆς Ἐπιτροπῆς, ὡς πρὸς τὸ ἀρμόδιον ἐπὶ ἐφέσεως δικαστήριον, ἀντὶ νὰ θεσπισθῇ δηλαδὴ τὸ Πολυμελὲς Πρωτοδικεῖον γενικῶς ὡς ἀρμόδιον, καθώρισε, κατὰ τὰς γενικὰς διατάξεις, ὡς ἀρμόδιον δικαστήριον ἐπὶ ἐφέσεων κατ' ἀποφάσεων τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου τὸ Ἐφετεῖον καὶ κατ' ἀποφάσεων τοῦ Εἰρηνοδικείου τὸ Πολυμελὲς Πρωτοδικεῖον.

Τοῦτο, ὅμως, ὡς ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 27, 1512), ἐξασθενίζει τὴν οἰκονομικὴν προστασίαν τῶν μισθωτῶν. Πῶς τὴν ἐξασθενίζει; Ἀλλὰ εἶναι ἀμέσως ἀντιληπτόν, ὅτι διὰ τῆς ἀναθέσεως τῆς ἐφέσεως κατ' ἀποφάσεων ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν εἰς τὰ Ἐφετεῖα, ἀντὶ τῶν Πρωτοδικείων, περιορίζεται ὁ ἀριθμὸς τῶν δευτεροβαθμίων δικαστηρίων εἰς 11, ὅσα τὰ Ἐφετεῖα τοῦ Κράτους, ἀντὶ τῶν 58 Πρωτοδικείων, ἡ προσφυγὴ εἰς τὰ ὁποῖα εἶναι πάντως πλέον προσιτὴ εἰς τοὺς ἐργαζομένους μὲ μικροτέρας δικαστικὰς καὶ ἄλλας δαπάνας μετακινήσεως πρὸς τὴν ἕδραν των.

Αὐτὴν τὴν ἔννοιαν ἀσφαλῶς θὰ εἶχε καὶ ἡ ὁμόφωνος, ὡς σημειοῦμεν ἀνωτέρω, γνώμη τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐνοποιήσεως εἰδικῶν τινων διαδικασιῶν, ὅτι ἐπὶ ἐφέσεων κατ' ἀποφάσεων ἐργατικῶν διαφορῶν ἀρμόδιον ἔπρεπε νὰ εἶναι, ὡς καθωρίσθη τότε νὰ εἶναι, τὸ Πρωτοδικεῖον.

Κοινή, ἄλλως τε, εἶναι ἡ ἀντίληψις, ὅτι τὰ ὡς ἐφετεῖα κατὰ τὸν νόμον ΓΨΟΔ' Πρωτοδικεῖα ἐδικαίωσαν τὴν πρὸς αὐτὰ ἐμπιστοσύνην διὰ τὴν ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, ἐνῶ ἐδικαιώσαμεν ἐπὶ 50 ἔτη ὑπὸ τὴν ἀρμοδιότητα τῶν Πρωτοδικείων ὡς ἐφετείων ἐπὶ τῶν διαφορῶν ἐκ τοῦ νόμου 551/1915 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, ἡ ἐπὶ τῶν ὁποίων νομολογία των ὑπῆρξε πάντοτε ἐνδιαφέρουσα καὶ ἀξία πολλῆς προσοχῆς.

∴

Τόσον κατὰ τὸν προϊσχύοντα νόμον ΓΨΟΔ'/1911, ὡς ἐτροποποιήθη, ὅσον καὶ κατὰ τὸ ἀνωτέρω Νομοσχέδιον περὶ εἰδικῶν διαδικασιῶν, ἡ προθεσμία τῆς ἐφέσεως ἦτο ὁκταήμερος. Μὲ τὴν νέαν, γενικήν, διάταξιν τοῦ ἄρθρου 536 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἡ προθεσμία εἶναι τριάκοντα ἡμερῶν.

Ἡ μακρὰ καὶ κοινὴ αὐτὴ διὰ τὰς δικαστικὰς διαφορὰς προθεσμία τῆς ἐφέσεως παρακωλύει τὸ ταχὺ πέρας τῆς δίκης καὶ πάντως δὲν ἀντικατοπτρίζεται εἰς τὴν διάταξιν τὸ πνεῦμα τῆς ἰδιαιτέρας δικονομικῆς μεταχειρίσεως τῶν ἐργαζομένων, τῆς ὁποίας εἶναι πάντοτε, λόγῳ τῆς οἰκονομικῆς θέσεώς των, ἄξιοι. (Οὕτω καὶ ἡ Αἰτιολογικὴ Ἔκθεσις Προσχεδίου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ΕΕΔ 18, 1068, καθ' ἣν αἱ ἀτομικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας πρέπει νὰ δικάζωνται ταχέως).

Ἡ προσφυγὴ εἰς τὴν δικαιοσύνην, ἐτονίζετο εἰς ἄλλο κείμενον, τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐνοποιήσεως εἰδικῶν τινων διαδικασιῶν (ΕΕΔ 16, 238), πρέπει νὰ καθίσταται προσιτὴ εἰς τὸν ἀσθενῆ οἰκονομικῶς πολίτην, ὡς εἶναι ὁ ἐργάτης, ὁ ἀγρότης, ὁ ὑπάλληλος, ἀπὸ τῆς κατευθυντηρίου δὲ αὐτῆς γραμμῆς καθωρίζετο διὰ τοῦ Νομοσχεδίου ὡς ἀρμόδιον διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῆς ἐφέσεως δικαστήριον πάντοτε τὸ Πρωτοδικεῖον.

∴

Ἡ μελέτη τοῦ ὡς ἄνω Νομοσχεδίου μᾶς παρακινεῖ καὶ ἐπὶ ἄλλου σημείου νὰ σημειώσωμεν τὴν ὑπεροχήν του ἔναντι τῆς ἀντιστοίχου διατάξεως τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 αὐτοῦ, ὡς εἶχε πρὸ τῆς τελικῆς ἐπεξεργασίας του ὑπὸ τῆς Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς (Πρακτικά, σελ. 257), ἁρμόδιοι πρὸς ἐκδίκασιν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν καθωρίζοντο πάντοτε ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν ἢ ὁ ὑπὸ τούτου ὁριζόμενος Πρωτοδίκης.

Τοῦτο ἔδαινεν ἁρμονικῶς καὶ πρὸς τὴν ἰσχύουσαν ἐργατικὴν δικονομίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ', ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 1968/1944.

Τελικῶς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Νομοσχεδίου διετυπώθη ὡς ἑξῆς: Ἁρμόδιοι πρὸς ἐκδίκασιν τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 διαφορῶν εἶναι α) διὰ τὰς εἰς τὰ ἐδάφια 1, 2, 3... (ἐργατικὰς διαφορὰς) τὸ Εἰρηνοδικεῖον μέχρι τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 490 § 1 Πολιτικῆς Δικονομίας... καθοριζομένης ἑκάστοτε ἁρμοδιότητός του, πέραν δὲ τοῦ ποσοῦ τούτου, ὡς καὶ κάτω αὐτοῦ, ἐὰν εἰς τὴν ἕδραν τοῦ Εἰρηνοδικείου ἐδρεύῃ Πρωτοδικεῖον, ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν ἢ ὁ ὑπὸ τούτου ὁριζόμενος Πρωτοδίκης.

Οὕτω καθίστατο πάλιν ὁ Πρόεδρος Πρω-

τοδικῶν ἢ ὁ ὑπὸ τούτου ὁριζόμενος Πρωτοδίκης ἀποκλειστικῶς ἀρμόδιος καὶ ἀσχέτως ποσοῦ ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν, ἐὰν εἰς τὴν ἕδραν τοῦ Εἰρηνοδικείου ἤδρευε τὸ Πρωτοδικεῖον, παραμεριζομένης εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀρμοδιότητος τοῦ Εἰρηνοδικείου.

Ἡ ὑπεροχὴ τοῦ Νομοσχεδίου ἔναντι τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας συνίστατο εἰς τὸ ὅτι ἡ ἀρμοδιότης τοῦ Πρωτοδίκου ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν δὲν καθωρίζετο ἀναλόγως τοῦ ἀντικειμένου τῆς δίκης, ἀλλ' ἐκ τοῦ εἴδους τῶν διαφορῶν ὡς ἐργατικῶν, τὴν ἐκδίκασιν τῶν ὁποίων τὸ Νομοσχέδιον ἐνεπιστεύετο, ἀσχέτως ποσοῦ, εἰς τὸν Πρωτοδίκην, ὡς συνέβαινε καὶ ὑπὸ τὸ ἰσχὺον δικονομικὸν καθεστὼς τοῦ νόμου ΓΨΟΔ', κατὰ τὸ τεκμήριον, ὅτι ἀνώτερος οὗτος τοῦ Εἰρηνοδίκου δικαστής, θὰ ἀπένεμε καλλιτέραν εἰς τοὺς ἐργαζομένους δικαιοσύνην, ὡς ἄλλως τε ὑπῆρχεν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1944 καὶ ἡ ἐμπειρία ἐκ τῆς ὑπὸ τῶν Πρωτοδικῶν ἐφαρμογῆς τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου.

Ἡ καλλιτέρα διὰ τοὺς ἐργαζομένους ἀπονομὴ δικαιοσύνης δὲν ἐνδιαφέρει μόνον διὰ τὰς ἄνω τῶν 10.000 δραχμῶν ἀξιώσεις των ἐκ τῆς ἐργασίας, τὴν ἐκδίκασιν τῶν ὁποίων ἀναθέτει ἤδη ὁ Κώδιξ εἰς τὰ Μονομελῆ Πρωτοδικεῖα, ἀλλά, δοθέντος ὅτι ὁ ἐργαζόμενος εἶναι ἀποχειροβίωτος, κινεῖ τὸ ἐνδιαφέρον του καὶ τὸ ἐν ἀκόμη ἑκατοντάδραχμον.

Ἀπὸ τῆς κατευθυντηρίου αὐτῆς γραμμῆς ἐκινήθη καὶ ὁ νομοθέτης τοῦ ἰσχύοντος μέχρι τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας νόμου 1968/1944, διὰ τοῦ ὁποίου καθωρίζετο ὡς ἀρμόδιος διὰ τὴν ἐκδίκασιν ἐργατικῶν διαφορῶν δικαστὴς ὁ Πρωτοδίκης ἀσχέτως ποσοῦ μὲ δικαίωμα ἐφέσεως κατὰ τῶν ἀποφάσεών του ἀδιακρίτως ποσοῦ.

Διὰ τῆς εὐστόχου αὐτῆς νομοθετικῆς ρυθμίσεως, ἐνῶ πρότερον καθίσταντο ἀρμόδια τὰ Εἰρηνοδικεῖα μέχρις ὡρισμένου ποσοῦ καὶ πέραν τούτου τὰ Πρωτοδικεῖα κατὰ τὴν τακτικὴν διαδικασίαν, ἤρθησαν καὶ ἀναφυέντα πρότερον ζητήματα, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἂν εἶχον ἀρμοδιότητα τὰ Εἰρηνοδικεῖα, ἐφ' ὅσον ἠμφεσβητεῖτο τὸ ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ.

Ἀλλὰ καὶ ἤδη, μεταξὺ τῶν δυναμένων συνηθέστερον νὰ ἐμφανισθῶσιν ἐργατικῶν διαφορῶν τοῦ ἄρθρου 691 τοῦ Κώδικος εἶναι ἀξιώσεις ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως μισθωτῶν, ἀξιώσεις ἐκ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας κλπ., διὰ τὰς ὁποίας, ὡς ἐμφανίζονται ὑπὸ τὴν μορφὴν περιοδικῶν παροχῶν καὶ, ὡς διαμορφοῦται ἡ νομολογία τῶν δικαστηρίων, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ Κώδικος, ἀμφισβητουμένου τοῦ δικαιώματος, παραμερίζεται ἡ ἀρμοδιότης τῶν Εἰρηνοδικείων καὶ ἀνατίθεται ἡ ἐκδίκασις τῆς διαφορᾶς εἰς τὰ Μονομελῆ Πρωτοδικεῖα.

Ἂν λοιπὸν ἡ διάσπασις τῆς ἑνότητος ὡς πρὸς τὰ δικαιοδοτοῦντα ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν ὄργανα προσεδοκᾶτο ὅτι θὰ ἀποφέρῃ καὶ ἀποφυγὴν ὑπερβαρύνσεως τῶν Μονομελῶν Πρωτοδικείων, διὰ τῆς καθιερώσεως ὡς ἀρμοδίων καὶ τῶν Εἰρηνοδικείων μέχρι ποσοῦ δραχμῶν 10.000, δὲν θὰ ὑπάρξουν, νομίζομεν, καὶ ἄξια λόγου δεδομένα πρὸς ἐπαλήθευσιν τῶν προσδοκιῶν.

∴

Οὐδεὶς δικαιοῦται νὰ ἀμφιβάλλῃ εἰς τὸ ὅτι οἱ Εἰρηνοδίκαι, νέοι, κατὰ τὸ πλεῖστον, ἤδη, ἐπιστήμονες, φιλοδοξοῦν νὰ ἀποδώσουν ἐν τῇ ἀρμοδιότητί των καλὸν ἔργον. Ἀπέδωσαν καλὸν ἔργον καὶ πρὸ τοῦ ἔτους 1944, πρὸ τῆς εἰς τοὺς Πρωτοδίκας ἀναθέσεως τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου. Ἐπὶ σειρὰν ἐξ ἄλλου, ἐτῶν ἦσαν μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἁρμόδιοι διὰ τὰς ἐκ τοῦ νόμου 551/1915 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων διαφοράς.

Αἱ σκέψεις μας κατευθύνονται μόνον εἰς τὸ ὅτι ἔπρεπε νὰ ὑπάρξῃ ἡ ἀναγκαία ἑνότης κατὰ τὴν ἀπονομὴν τῆς δικαιοσύνης ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν, ἡ ὁποία, διατηρηθεῖσα ἀπὸ τοῦ ἔτους 1944, ὠφέλησε τοὺς ἐργαζομένους καὶ τὸ προστατευτικὸν αὐτῶν Δίκαιον, ταλαιπωρηθέντων τῶν Πρωτοδικῶν εἰς νομοθετικὰς ἀκόμη διατάξεις καὶ ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου «Ἐργατοδικῶν», ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι εἶναι οἱ φυσικοὶ ἐπὶ τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου δικασταί.

Τὰ Εἰρηνοδικεῖα ἐπὶ 25ετίαν, ἀπὸ τοῦ ἔτους 1944, καὶ ὄχι μόνον αὐτά, ἀλλὰ καὶ τὰ Ἐφετεῖα ἔκτοτε, εἶχον παύσει νὰ δικαιοδοτοῦν ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν καὶ ἐπόμενον ἦτο νὰ ἦσαν ἐλλιπεῖς αἱ γνώσεις περὶ τὸ καθ' ἡμέραν ἐξελισσόμενον Ἐργατικὸν Δίκαιον, τοῦ ὁποίου μόνον ἡ ἄνευ παρακολουθήσεως καὶ μελέτης προάγει τὴν γνῶσιν του.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ

ΑΚΥΡΩΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

Δικαιοδοσία πολιτικῶν δικαστηρίων κατὰ τὴν νέαν Πολ. Δικονομίαν

Διατάξεις ἄρθρων 1, 16 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας. – Ἔννοια αὐτῶν. – Μὴ ὑπαγωγὴ εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων καὶ τοῦ ἀκυρωτικοῦ ἐλέγχου τῆς νομιμότητος τῶν πράξεων τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἀκουμένου ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τῶν διατάξεων τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἀναφερομένων εἰς «διοικητικὰς διαφοράς» καὶ εἰς «διαφορὰς μεταξὺ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως» ὑφ' ἣν ἔννοιαν καθορίζονται εἰς τὰς οἰκείας συνταγματικὰς διατάξεις καὶ αἰτίνες ἐξακολουθοῦσι νὰ ὑπάγωνται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν κοινῶν δικαστηρίων μέχρι τῆς συστάσεως τῶν τακτικῶν διοικητικῶν δικαστηρίων.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 16 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν μονομελῶν πρωτοδικείων ὑπάγονται καὶ ἂν ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς ὑπερβαίνῃ τὰς 40.000 δραχμάς 1)... 6) αἱ διαφοραὶ μεταξὺ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ τῶν εἰς αὐτοὺς ἐνασφαλισμένων ἢ τῶν διαδόχων αὐτῶν ἢ τῶν κατὰ νόμον δικαιουμένων ἐκ τῆς σχέσεως ἀσφαλίσεως.

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ ἄρθρον 691 τοῦ αὐτοῦ Κώδικος, κατὰ τὴν εἰδικὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 692 - 708 δικάζονται καὶ αἱ ἀνωτέρω διαφοραί.

Ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 27, 1085) ὅτι ἐκ τῶν προπαρασκευαστικῶν ἐργασιῶν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας προκύπτουν περὶ τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, περὶ τῶν ὁποίων ἀνεπτύχθησαν διάφοροι γνῶμαι. (Ἴδετε *Ἀντ. Πετρόπουλον*, Κ.Δ.Κ.Δ., τεῦχος 9/1965, σελ. 537 ἑπ., *Παρ. Τζίφραν*, ΕΕΝ 35, σελ. 697, *Παν. Θεοδωρόπουλον*, Κ.Δ.Κ.Δ., τεῦχος 12/1968, σελ. 681, *Γ. Κορρέ*, Κ.Δ.Κ.Δ., τεῦχος 3/1969, σελ. 145).

Ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, πρώτη, καθ' ὅσον γνωρίζομεν (ἐπὶ αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἀσφαλισμένης παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. κατ' ἀποφάσεως τῆς παρὰ τούτῳ Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων περὶ ἀπονομῆς εἰς αὐτὴν συντάξεως γήρατος), προβαίνει εἰς ἑρμηνείαν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων. (Ἴδετε διὰ τὸ θέμα καὶ *Στ. Δραγουμούλου*, Ἑρμηνεία Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, σελ. 26 περὶ τῆς δικαιοδοσίας τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, σελ. 31 περὶ τῶν διοικητικῶν διαφορῶν καὶ τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, ἰδίᾳ σελ. 35 ἐπὶ τῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν).

Ὀρθῶς καὶ καθ' ἡμᾶς παρετηρήθη (*Π. Τζίφρας*, ἔνθ' ἀνωτ.), ὅτι ἡ δικαιοδοσία τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων καὶ μετὰ τὸν Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας ἐκτείνεται ἐπὶ ἀγωγῶν ἀποζημιώσεως ἐκ παρανομίας ὀργάνων τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 105 - 106 τοῦ ΚΙοΝΑΚ, ὑφ' ἣν ἔκτασιν δηλαδὴ ὑπάγονται αὐτοὶ εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια καὶ ὅτι αἱ διαφοραὶ αὗται ὑπέχθησαν εἰς τὴν ἀρχαιοτέραν διαδικασίαν διὰ τὴν καλλιτέραν ἐξυπηρέτησιν τῶν δικαιούχων μέχρι τῆς συστάσεως εἰδικῶν ἀσφαλιστικῶν δικαστηρίων. (Ἴδετε *Γ. Οἰκονομοπούλου*, εἰς Σχέδιον Πολιτικῆς Δικονομίας, τόμος 3ος, σελ. 156).

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 368/1969, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Μαραγκόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Α. Ταβουλάρης**

Διὰ τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας (ἀ.ν. 44 τοῦ 1967) ὡρίσθη: "Ἄρθρον 1. Εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν τακτικῶν πολιτικῶν δικαστηρίων ἀνήκουν α) αἱ ἰδιωτικοῦ δικαίου διαφοραί, ἐφ' ὅσον διὰ νόμου δὲν ὑπάγονται εἰς ἄλλα δικαστήρια, β) αἱ διὰ νόμου εἰς αὐτὰ ὑπαγόμεναι ὑποθέσεις ἐκουσίας δικαιοδοσίας γ) αἱ διὰ νόμου εἰς αὐτὰ ὑπαγόμεναι ὑποθέσεις δημοσίου δικαίου καὶ δ) αἱ διοικητικαὶ διαφοραί, αἱ μὴ ὑπαγόμεναι εἰς τὴν δικαιοδοσίαν διοικητικῶν δικαστηρίων... "Ἄρθρον 16. Εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν μονομελῶν

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΑΚΛΗΣΙΣ ΠΡΑΞΕΩΣ ΠΕΡΙ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΩΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ

Κίνησις διαδικασίας ἐνώπιον τοῦ Δευτεροβαθμίου Συμβουλίου

Ὑποβολὴ ὑπὸ ἐργοδότου αἰτήσεως εἰς τὸ Δευτεροβάθμιον Συμβούλιον προστασίας πολεμιστῶν τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Ν.Δ. 2657/1953 δι' ἀνάκλησιν γενομένης τοποθετήσεως πολεμιστοῦ, μετ' ἀποδολὴν ἐκ τῶν ὑστέρων τῆς νομίμου ὑποστάσεώς της.— Ἀναγκαῖον ὅμως ὅπως ἡ ὑποβολὴ τῆς αἰτήσεως γίνῃ ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς παρὰ τοῦ ἐργοδότου γνώσεως τοῦ λόγου, ἐπὶ τῇ ἐπικλήσει τοῦ ὁποίου ζητεῖται ἡ ἄρσις τῆς προστασίας τοῦ τοποθετηθέντος ὡς πολεμιστοῦ.

Κατὰ τὰς ἀρχικὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 3 § 2 καὶ 10 § 1 τοῦ ἀν. 751/1948 ἐπετρέπετο ἡ ὑπ' ἀριθ. 51/7.12.1967 πράξεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου Πρωτοδικείων ὑπάγονται, καὶ ἂν ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς ὑπερβαίνῃ τὰς τεσσαράκοντα χιλιάδας, 1) ... 6) αἱ διαφοραὶ μεταξὺ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ τῶν εἰς αὐτοὺς ἠσφαλισμένων ἢ τῶν διαδόχων αὐτῶν ἢ τῶν κατὰ νόμον δικαιουμένων ἐκ τῆς σχέσεως ἀσφαλίσεως...

Διὰ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων τῆς Νέας Πολιτικῆς Δικονομίας, ἑρμηνευομένων ἐν ὄψει καὶ τῆς καθοριζομένης ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ἁρμοδιότητος τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ τῶν ὁριζομένων ἐν ἄρθρῳ 100 § 3 αὐτοῦ (ὅλ. καὶ ἄρθρον 82 καὶ 86 τοῦ Συντάγματος τοῦ 1952), οὐδόλως ἠθελήθη, ὅπως ὑπαχθῇ εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων καὶ ὁ ἀκυρωτικὸς ἔλεγχος τῆς νομιμότητος τῶν πράξεων τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἀσκούμενος, κατὰ τὸ Σύνταγμα, ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τῶν διατάξεων τούτων τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ἀναφερομένων εἰς «διοικητικὰς διαφορὰς» καὶ ἐν συνεχείᾳ εἰς «διαφορὰς μεταξὺ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως κλπ.», ὑφ' ἣν ἔννοιαν προδήλως καθορίζονται αὗται εἰς τὰς εἰκείας συνταγματικὰς διατάξεις καὶ αἵτινες ἐξακολουθοῦσι κατὰ τὰς διατάξεις ταύτας καὶ μέχρι τῆς συστάσεως τῶν τακτικῶν διοικητικῶν δικαστηρίων νὰ ὑπάγωνται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν κοινῶν δικαστηρίων. Κατ' ἀκολουθίαν ὁ περὶ ἀπαραδέκτου τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐκδόντος τὴν προσβαλλομένην πρᾶξιν Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, θεμελιούμενος ἐπὶ τῆς ἀντιθέτου μὴ ὀρθῆς ἑρμηνείας τῶν ἀνωτέρω διατάξεων τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, τυγχάνει ἀπορριπτέος, τῆς αἰτήσεως ταύτης καθισταμένης τύποις δεκτῆς καὶ ἐξεταστέας κατ' οὐσίαν.

κειθείσης μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ν.δ. 1196/1949 προσλήψεως πολεμιστῶν τοῦ νόμου τούτου, ἐξομοιουμένης πρὸς ἀναγκαστικὴν πρόσληψιν, ἀλλὰ μόνον μέσῳ τῶν Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας. (Ἴδετε Α.Π. 638/1952, εἰσηγητὴς Στ. *Μανρομιχάλης*, ΕΕΔ 12, 74).

Τοιαύτη καὶ ἡ περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἐξετάζει ὅμως παρὰ τοῦ Δευτεροβαθμίου Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν.δ. 2657/1953 ὑπὸ τῆς ἐπιχειρήσεως ἡ ἄρσις τῆς προστασίας μισθωτοῦ τῆς περιπτώσεως, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἀνετράπησαν αἱ προϋποθέσεις προστασίας του.

Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας δέχεται, ὅτι ἡ κίνησις τῆς διαδικασίας ἐλέγχου τῆς πράξεως τοποθετήσεως τοῦ πολεμιστοῦ πρέπει νὰ λάβῃ χώραν ἐντὸς μηνὸς τὸ ἀργότερον ἀπὸ τῆς γνωστοποιήσεως εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους τῆς πράξεως ταύτης ἢ κατ' ἀνάλογον ἐφαρμογὴν εἰς τὴν περίπτωσιν ἀποδολῆς ἐκ τῶν ὑστέρων τῆς νομίμου ὑποστάσεως τῆς διοικητικῆς πράξεως. (Πρβλ. καὶ Σ.Ε. 1723/1961, εἰσηγητὴς *Ἠρ. Τσικληνήρας*, ΕΕΔ 29, 1325).

Σημειοῦται ὅμως, ὅτι κατὰ τὴν νέαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 61/1968 (ΕΕΔ 28, 56), ἀρχομένης τῆς ἰσχύος της ἀπὸ 18 Δεκεμβρίου 1968, ἡ ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Συμβουλίου δὲν δύναται νὰ ληφθῇ καὶ ἐπιδοθῇ ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 3179/1968, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Μαραγκόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Δ. Καλοδούκας**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Ἰωαννίδης, Δ. Παπαγεωργίου

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται τύποις παραδεκτῶς ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ.

θουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, δι' ἧς ἀπερρίφθη τὸ διὰ τῆς ἀπὸ 16 Φεβρουαρίου 1967 ὑποβληθὲν αὐτῷ αἴτημα τῆς αἰτούσης, ὅπως ἀνακληθῇ ἡ ἐκδοθεῖσα τὴν 12ην Νοεμβρίου 1948 πρᾶξις τῆς οἰκείας Ἐπιτροπῆς τοῦ ν. 751/1948 περὶ χαρακτηρισμοῦ ὡς ὑπαγομένου εἰς τὰς διατάξεις περὶ προστασίας τῶν ἀπολυομένων ἐφέδρων τοῦ ἐν ἔτει 1948 προσληφθέντος παρ' αὐτῆς (φερούσης τότε τὴν ἐπωνυμίαν [illegible]) Α.Γ., ἐπὶ τῷ τέλει ἄρσεως τῆς παραιτέρω ὑποχρεώσεώς της πρὸς ἀναγκαστικὴν συνέχισιν τῆς μετ' αὐτοῦ ἐργασιακῆς σχέσεως.

Τύποις παραδεκτῶς παρεμβαίνει εἰς τὴν παροῦσαν δίκην ὁ Α.Γ., οὗτινος διώκεται ἡ ἄρσις τῆς προστασίας, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, ἔχων προφανὲς ἔννομον συμφέρον πρὸς διατήρησιν τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης πράξεως.

Καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου (ὑπ' ἀριθ. 2102/1955 πιστοποιητικὸν Ὑπουργείου Ἐργασίας), ἡ αἰτοῦσα Ἑταιρεία τὴν 15ην Νοεμβρίου 1948, λειτουργοῦσα τότε ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «[illegible]», κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 3 § 2 τοῦ νόμου 751/1948 «περὶ προστασίας τῶν ἀπολυομένων ἐκ τῶν ὑπηρετούντων... εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ κλπ.», προέβη αἰσθητῶς, μέσῳ τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας Ἀθηνῶν, εἰς τὴν πρόσληψιν (ὡς ὑπαλλήλου) τοῦ παρεμβαίνοντος, ὑπαγομένου εἰς τὴν 2αν κατηγορίαν τῶν προστατευομένων ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω νόμου, τῆς τοιαύτης προσλήψεως διεπομένης ἐφεξῆς ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν διεπουσῶν τὰ τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ὑποχρεωτικῶς προσλαμβανομένων κατὰ τὴν νομοθεσίαν περὶ προστασίας τῶν ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπολυομένων ἐφέδρων (ἄρθρον 3 § 2 τελευταῖον ἐδάφιον ν. 751/1948, ἄρθρον 3 § 7 ἀ.ν. 1836/1951). Μεταταγέντος ἀκολούθως τοῦ παρεμβαίνοντος εἰς τὴν κατάστασιν τῆς πολεμικῆς διαθεσιμότητος μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ ἐφέδρου ἀνθυπολοχαγοῦ (β.δ. 6.12.1948), κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 4506 «περὶ καταστάσεως πεθόντων ἐν πολέμῳ ἀξιωματικῶν κλπ.», ὅτε κριθέντος ὑπὸ τῆς Α.Σ.Γ.Ε. ἀνικάνου συνεπείᾳ τραυματισμοῦ του κατὰ τὸν χρόνον τῆς στρατιωτικῆς του ὑπηρεσίας, ἐγνωστοποιήθη τὸ γεγονὸς τοῦτο παρ' αὐτοῦ πρὸς τὴν αἰτοῦσαν διὰ τῆς ἐν τῷ φακέλῳ ὑπὸ ἡμερομηνίαν 18.11.1948 αἰτήσεώς του. Ἡ αἰτοῦσα οὐδεμίαν ἀντίρρησιν διετύπωσεν ὡς πρὸς τὴν συνέχισιν τῆς παρ' αὐτῇ ἀπασχολήσεως τοῦ παρεμβαίνοντος, ἐπιδιώξασα ἁπλῶς ὁραδύτερον ὅπως ἀπαλλαγῇ τῆς ὑποχρεώσεως καταβολῆς ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς εἰς τὸ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν παρ' αὐτῷ ἀσφάλισιν τούτου, λόγῳ τῆς ἰδιότητός του ὡς ἀξιωματικοῦ πολεμικῆς διαθεσιμότητος (ὑπ' ἀριθ. 301/ΑΑ/ΕΔ 17.5.1960 ἔγγραφον αἰτούσης πρὸς τὸ Ι.Κ.Α.). Μόνον δὲ μετὰ πάροδον 18 καὶ πλέον ἐτῶν διὰ τῆς ἀπὸ 16 Φεβρουαρίου 1967 αἰτήσεώς της ἡ αἰτοῦσα, ἐπικαλουμένη τὴν ἰδιότητα τοῦ παρεμβαίνοντος ὡς ἀξιωματικοῦ τῆς εἰδικῆς καταστάσεως πολεμικῆς διαθεσιμότητος, μισθοδοτουμένου ἐκ τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ δι' ἀποδοχῶν κατὰ πολὺ ἀνωτέρων τοῦ κατὰ νόμον ἑκάστοτε ὁριζομένου ἀνωτάτου ὁρίου, πέραν τοῦ ὁποίου ἀπεκλείετο ἡ κατὰ τὴν νομοθεσίαν περὶ τῶν ἀπολυομένων ἐφέδρων προστασία, προϋποθέτουσα ἀπορίαν (ἀ.ν. 1836/1951, ἄρθρον 1 § 3, ἐδάφιον α', ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως), ἠτήσατο τὴν ἄρσιν τῆς ἐκ τῆς ἰδιότητός του ὡς ἐφέδρου πολεμιστοῦ προστασίας του ὡς ἄνω. Τὸ ἐν λόγῳ ὅμως αἴτημα τῆς προσφευγούσης ἀπερρίφθη διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἐπὶ τῇ κυρίᾳ αἰτιολογίᾳ, ὅτι ὑπεβλήθη ἐκπροθέσμως καὶ δὴ μετὰ πάροδον μακροῦ χρόνου, ἀφ' ἧς ἡ αἰτοῦσα εἶχε λάβει γνῶσιν τοῦ ὃν ἤδη ἐπικαλεῖται λόγου ὡς ἄνω.

Ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν.δ. 2657/1953 «περὶ τροποποιήσεως κλπ. τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 κλπ.» ὁρίζεται, ὅτι πᾶσα τοποθέτησις (ἐφέδρου), ἧς ἡ νομιμότης ἢ ἡ σκοπιμότης ἀμφισβητεῖται, δύναται νὰ προσβληθῇ ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς γνωστοποιήσεως ταύτης εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους ἐνώπιον Δευτεροβαθμίου Συμβουλίου, συνιστωμένου δι' ἀποφάσεως

τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ ὁριζόμενα.

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης προκύπτει, ὅτι, κατὰ τὴν σαφῆ νομοθετικὴν βούλησιν, ἡ παρά τινι ἐργοδότῃ τοποθέτησις ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων συμβουλίων προσώπου προστατευομένου ὑπὸ τῆς οἰκείας ὡς ἄνω νομοθεσίας (ἤ, ὅπερ τὸ αὐτό, ἡ πρόσληψις οἰκειοθελῶς προστατευομένου ἐφέδρου παρὰ τοῦ ἐργοδότου, εἰς ἐφαρμογὴν τῶν ἀντιστοίχων περὶ οἰκειοθελοῦς προσλήψεως διατάξεων, ὡς ἄνω), δύναται μὲν νὰ καταστῇ ἀντικείμενον ἀμφισβητήσεως, ὅσον ἀφορᾷ τὴν νομιμότητα ἢ καὶ τὴν σκοπιμότητα αὐτῆς, πλὴν ἡ κίνησις τῆς διαδικασίας ἐλέγχου τῆς περὶ τοποθετήσεως πράξεως δέον ὅπως λάβῃ χώραν ἐντὸς μηνὸς τὸ ὁραδύτερον ἀπὸ τῆς γνωστοποιήσεως εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους τῆς πράξεως ταύτης, μὴ οὔσης ἀνεκτῆς τῆς ἐπὶ μακρότερον χρονικὸν διάστημα διατηρήσεως καταστάσεως ἀβεβαιότητος περὶ τὴν ὁριστικότητά της, ἔστω καὶ παρανόμως γενομένης τοποθετήσεως. Κατὰ τὴν ἀληθῆ δὲ ἔννοιαν τῶν προμνησθεισῶν διατάξεων αὗται, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν τασσομένην ὡς ἄνω μηνιαίαν προθεσμίαν, ἔχουσιν ἀνάλογον ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν ἡ ἀρχικῶς νομίμως γενομένη τοποθέτησις ἐφέδρου ἀπέβαλεν ἐκ τῶν ὑστέρων τὴν νόμιμον ὑπόστασίν της, συνεπείᾳ ἐπακολουθήσαντος γεγονότος, λόγῳ τοῦ ὁποίου ἠρθησαν αἱ ἀπαιτούμεναι διὰ τὴν τοποθέτησιν τοῦ ἐφέδρου προϋποθέσεις. Οὕτω εἶναι μὲν ἐπιτρεπτὸν καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην, ὅπως ὁ ἐργοδότης ἐπιδιώξῃ τὴν ἀνάκλησιν τῆς γενομένης παρ' αὐτῷ τοποθετήσεως ἐφέδρου, ὑποβάλλων σχετικὴν αἴτησιν πρὸς τὸ ἁρμόδιον διὰ τὴν τοποθέτησιν Συμβούλιον (Σ.τ.Ε. 1722/1961), πλὴν ἡ αἴτησις αὕτη δύναται νὰ ὑποβληθῇ μόνον ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς παρ' αὐτοῦ γνώσεως τοῦ λόγου, ἐπὶ τῇ ἐπικλήσει τοῦ ὁποίου ζητεῖται ἡ ἄρσις τῆς προστασίας τοῦ τοποθετηθέντος ἐφέδρου, μετὰ τὴν πάροδον τοῦ ὁποίου ἡ ἐπιδιώκουσα τὴν ἄρσιν τῆς προστασίας αἴτησις τύποις ἀπαραδέκτως ἀσκεῖται. Ἡ ἀντίθετος, ἄλλως τε, ἐκδοχή, τῆς χρονικῶς δηλαδὴ ἀπεριορίστου δυνατότητος πρὸς ἐπιδίωξιν ἀνακλήσεως γενομένης τοποθετήσεως δι' ἐλάττωμα αὐτῆς ἐπιγενομένως ἀνακύψαν, θὰ ἦγεν εἰς τὸ ἄτοπον ὅτι, ἐνῷ θὰ ἦτο ἀνεπίτρεπτος ἡ ἀμφισβήτησις τῆς νομιμότητος γενομένης τοποθετήσεως ἐφέδρου λόγῳ τῆς παρόδου μηνὸς ἀπὸ ταύτης, ἔστω καὶ ἂν εἶναι πρόδηλον τὸ ἐξ οὗ ἐξ ἀρχῆς πάσχει αὕτη συγκεκριμένον ἐλάττωμα, θὰ ἦτο, παρὰ ταῦτα, δυνατὸν νὰ τεθῇ ἐν ἀμφιβόλῳ, ἄνευ οἱουδήποτε χρονικοῦ περιορισμοῦ, ἡ νομιμότης τῆς γενομένης τοποθετήσεως, ἐὰν τὸ αὐτὸ ἢ ἄλλο ἐλάττωμα, μὴ ὑφιστάμενον ἀρχικῶς, ἀνέκυπτεν ἐκ τῶν ὑστέρων.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω, ἐφ' ὅσον ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει, κατὰ τὰ ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως γενόμενα δεκτὰ καὶ ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου προκύπτοντα, ὡς ἄνω, μὴ ἀμφισβητούμενα δὲ ὑπὸ τῆς αἰτούσης, αὕτη εἶχε λάβει γνῶσιν τοῦ λόγου, κατ' ἐπίκλησιν τοῦ ὁποίου διώκει τὴν ἄρσιν τῆς προστασίας τοῦ παρεμβαίνοντος (ὑπαγωγὴ αὐτοῦ εἰς τὴν κατάστασιν πολεμικῆς διαθεσιμότητος), εἰς χρόνον ἀπέχοντα πολὺ πλέον τοῦ μηνὸς πρὸ τῆς ὑποβολῆς πρὸς τὴν Διοίκησιν τοῦ περὶ ἄρσεως τῆς προστασίας αὐτοῦ αἰτήματος (16 Φεβρουαρίου 1967), νομίμως ἀπερρίφθη τοῦτο, ὡς ἐκπροθέσμως ὑποβληθέν, διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὰ δὲ ἐναντία προτεινόμενα διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀπορριπτέα, ὡς ἀβάσιμα, ἐλέγχονται. Κατόπιν δὲ τούτου ἀλυσιτελὴς παρίσταται ἡ ἔρευνα τῶν λοιπῶν λόγων ἀκυρώσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, δι' ὧν πλήττονται αἱ λοιπαὶ ἐπικουρικαὶ αἰτιολογίαι τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως.

Κατὰ ταῦτα δέον ὅπως ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀκυρώσεως ἀπορριφθῇ, γίνῃ δὲ δεκτὴ ἡ παρέμβασις.

ΑΔΕΙΑΙ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΔΙΑ ΜΗ ΧΟΡΗΓΗΣΙΝ ΚΑΤ' ΕΤΟΣ ΑΔΕΙΑΣ

Ὥραι ἐργασίας προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων ἐναερίων μεταφορῶν

Ἀνάλογος ἐφαρμογὴ διατάξεως περὶ ὀκταώρου ἐργασίας καὶ ἐπὶ τῶν δι' ἀέρος μεταφορῶν.—Ὧραι ἐργασίας ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ Ὀλυμπιακῆς Ἀεροπορίας.—Ἔναρξις ἰσχύος Β.Δ. 701/1964 περὶ κυρώσεως Κανονισμοῦ τῆς ἀνωτέρω Ἀεροπορίας.—Ἀστικὴ ποινὴ ἡ κατ' ἄρθρον 3 Ν.Δ. 3755/1957 ἀποζημίωσις τοῦ μισθωτοῦ ἐν ἀνῃσίᾳ τοῦ ἐργοδότου διὰ χορήγησιν τῆς νομίμου κατ' ἔτος ἀδείας — Προϋποθέσεις τοῦ δικαιώματος.—Παροχὴ παρανόμων ὑπερωριῶν.

Ἀπεχολλήθη ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου (μετ' αἴτησιν ἀναιρέσεως κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7533/1968 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν) μεταξὺ τῶν ἀλλων καὶ ἐπὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 3755/1957 (ΕΕΔ 16, 1062), κατὰ τὸ ὁποῖον ἐργοδότης, ἀρνούμενος τὴν χορήγησιν εἰς μισθωτὸν αὐτοῦ τῆς νομίμου κατ' ἔτος ἀδείας του, ὑποχρεοῦται, ἅπαξ, ἀμα τῇ λήξει τοῦ ἔτους, καθ' ὃ δικαιοῦται ἀδείας ὁ μισθωτός, καταβάλῃ εἰς αὐτὸν τὰς ἀντιστοίχους ἀποδοχὰς τῶν ἡμερῶν ἀδείας, νοῆμενας κατὰ 100%.

Δὲν ἀπομακρύνεται καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου τῶν ὑπὸ ταύτου ἐπὶ τοῦ θέματος νομολογηθέντων (Α.Π. 414/1964, εἰσηγητὴς Δ. Κοκκῆς, ΕΕΔ 28, 779, Α.Π. 518/1965, εἰσηγητὴς ὁ αὐτός, ΕΕΔ 25, 10).

Ἐφ' ὅσον γίνεται δεκτόν, ὅτι εὑρίσκομεν ἐν προκειμένῃ ὑποφορᾷ ἐφαρμογῆς αἱ περὶ ὑπερημερίας τοῦ ὀφειλέτου γενικαὶ ἀρχαὶ (ἄρθρα 330, 342 Α.Κ.) (ἴδετε ὅμως Κ. Δημάκην, ΕΕΔ 15, 1168 ἐπ., ΕΕΔ 16, 1 ἐπ.), ἕπεται, ὅτι, ὡς ἔλεγεται ἡ ἀπόφασις, δὲν καθίσταται ὁ ἐργοδότης ὑπόχρεως εἰς καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως, ὅταν ἡ καθυστέρησις τῆς παροχῆς ὀφείλεται εἰς γεγονός, δι' ὃ δὲν ὑπέχει εὐθύνην, ἢ ἂν οὗτος ἀπλανήθη περὶ τὴν ὑπαρξιν τῆς ὑποχρεώσεως του (Γαζῆς, ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 342, ἀριθ. 3).

Σημειοῦται, ὅτι κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 8 § 15 τοῦ νόμου 1504/1966 (ΕΕΔ 25, 435) δὲν ἀπαιτεῖται, ὡς πρότερον εἶχε νομολογιακῶς κρατήσει, αἴτησις τοῦ μισθωτοῦ πρὸς τὸν ἐργοδότην, ἵνα ταλευταῖον τούτου ὑποχρεουμένου ἅπαξ πρὸ τῆς λήξεως τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους παράσχῃ τὴν ἄδειαν, ἔστω καὶ ἂν δὲν ἐζητήθη ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ.

Ἀρείου Πάγου 93/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Σπ. Γάγγας**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Μπέης, Ἐδάγγ. Δημητρακόπουλος

Κατ' ἄρθρον 1 ἐδάφιον δ' τοῦ νόμου 2269/1920 «περὶ κυρώσεως τῆς διεθνοῦς συμβάσεως τῆς Διεθνοῦς Συνδιασκέψεως Ἐργασίας τῆς Οὐασιγκτώνος περὶ περιορισμοῦ τῶν ὡρῶν ἐργασίας ἐν ταῖς βιομηχανικαῖς ἐπιχειρήσεσιν εἰς 8 καθ' ἡμέραν καὶ 48 καθ' ἑβδομάδα» θεωρεῖται βιομηχανικὴ ἐπιχείρησις, ἀπὸ ἀπόψεως ἐφαρμογῆς τοῦ ὀκταώρου, καὶ ἡ ἐνεργοῦσα μεταφορὰς προσώπων καὶ ἐμπορευμάτων δι' ὁδῶν, σιδηροδρόμων ἢ ὕδατος, περιλαμβανομένης ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ καὶ τῆς ἀποθηκεύσεως ἐμπορευμάτων εἰς τὰς λιμεναποθήκας, τοὺς λιμένας, ἀποβάθρας καὶ ἀποθήκας διαμετακομίσεως, ἐξαιρουμένης τῆς διὰ χειρὸς μεταφορᾶς. Ἡ δὲ διάταξις αὕτη εἶναι ἐφαρμοστέα κατ' ἀναλογίαν, διὰ τὴν ταυτότητα τοῦ νομικοῦ λόγου, καὶ ἐπὶ τῶν δι' ἀέρος συγκοινωνιῶν, ἀφ' ἧς ἔλαβον εἶδαν καὶ αἱ λοιπαὶ ἐπιχειρήσεις μεταφορᾶς ἐκτασιν, διεξαγόμεναι ὑπὸ τὰς αὐτὰς γενικὰς συνθήκας, καθ' ἃ ρητῶς ὡρίσθη καὶ διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν. 5017/1931, καθ' ἃ οἱ διέποντες τὰς διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης μεταφορὰς νόμοι ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ τῶν ἐναερίων μεταφορῶν, ἐφ' ὅσον δὲν ὁρίζεται ἄλλως.

Ἐξ ἑτέρου, κατὰ τὸ ὁ.δ. 761/5.10/19.11.1964 «περὶ κυρώσεως Κανονισμοῦ τῆς Ὀλυμπιακῆς Ἀεροπορίας», ἐκδοθὲν κατὰ νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν δυνάμει τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ν.δ. 4262/1962 ὁ Κανονισμὸς οὗτος (Μέρος Ε', Κεφ. 1) περιέχει τοὺς γενικοὺς ὅρους.

οίτινες διέπουν τὴν σχέσιν τῆς Ὀλυμπιακῆς Ἀεροπορίας μετὰ τοῦ προσωπικοῦ της ἐδάφους, ἤτοι ἁπάντων τῶν ἐργαζομένων ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου ἐδάφους, μεταξὺ δὲ αὐτῶν καὶ τὸν ὅρον (Μέρος Ε΄, Κεφ. 9 § 1), καθ' ὃν αἱ ὧραι ἐργασίας εἶναι αἱ ὑπὸ τοῦ νόμου καθοριζόμεναι, ἤτοι διὰ τὸ ὑπαλληλικὸν προσωπικὸν 7 ἡμερησίως καὶ 42 ἑβδομαδιαίως. Ἡ δὲ ἰσχὺς αὐτοῦ περιέχοντος κανόνας δικαίου καὶ ἀποτελοῦντος οὐσιαστικὸν νόμον (ἅτε ἐκδοθέντος κατὰ νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν), ἄρχεται κατὰ τὸ ἄρθρον 103 ΕἰσΝΑΚ, ἐφ' ὅσον δὲν ὁρίζεται ἐν αὐτῇ ἄλλως, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ τοῦ ἄρθρου 241 Α.Κ., μετὰ δεκαήμερον ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του, ἤτοι ἀπὸ τῆς 1ης Δεκεμβρίου 1964, ἀφ' ὅτου κατὰ τὸ ἄρθρον 2 Α.Κ. καταργήθη σιωπηρῶς ἡ τὸ αὐτὸ θέμα ρυθμίζουσα προγενεστέρα τοῦ νόμου διάταξις. Ὅθεν ἡ προσβαλλομένη, ἀπορριφθεῖσα ὅτι καὶ μετὰ τὴν 1.12.1964 ὑπεχρεοῦτο ὁ αὐτὸς ἀναιρεσείων εἰς τὴν παροχὴν 8ώρου ἐργασίας ἡμερησίως, ἀντὶ τῆς ἔκτοτε θεσπισθείσης 7ώρου τοιαύτης, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς ἀνωτέρω διαληφθείσας διατάξεις καὶ ἀναιρετέαν ἑαυτὴν κατέστησε κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν περὶ τούτου βάσιμον λόγον τῆς ἀναιρέσεως, ἐν μέρει ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον αὐτοῦ περὶ ἀποδόσεως τοῦ ἐκ τῆς ὑπερωριακῶς παρασχεθείσης ἐργασίας ἐπελθόντος ἄνευ νομίμου αἰτίας πλουτισμοῦ ἐκ δραχμῶν 25.042.

Ἐκ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 3755/1957, διαλαμβάνοντος ὅτι ὁ ἐργοδότης ἀρνούμενος τὴν χορήγησιν τῆς νομίμου κατ' ἔτος ἀδείας, ἧς ἡ διάρκεια ὁρίζεται κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 1 ἀ.ν. 539/1945, ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ αὔξησιν 100% ἐπὶ τῶν ἀντιστοιχουσῶν ἀποδοχῶν τῶν ἡμερῶν ἀδείας, σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ ὑποχρέωσις καταβολῆς τῆς τοιαύτης αὐξήσεως δὲν ἀποτελεῖ τοιαύτην ἀπορρέουσαν ἐκ τῆς συμβάσεως, ὡς ἡ καταβολὴ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀντιστοιχουσῶν εἰς τὰς ἡμέρας ἀδείας, ἥτις ὀφείλεται, ἂν δὲν παρεσχέθη αὐτη, ἐκ μόνου τοῦ λόγου τῆς συνδρομῆς τῶν πρὸς παροχὴν αὐτῆς νομίμων προϋποθέσεων, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις ταύτας ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἀποδοχῶν ἐπὶ ὡρισμένας κατ' ἔτος ἡμέρας ἄνευ πραγματικῆς προσφορᾶς ἐργασίας, ἀλλὰ ποινὴν ἀστικήν, ἤτοι ἀπειλὴν κακοῦ πρὸς τὸ ἰδιωτικὸν συμφέρον, εἰς βάρος τοῦ παραβαίνοντος τὴν ἐκ τῆς συμβάσεως ἀπορρέουσαν ὑποχρέωσίν του πρὸς χορήγησιν τῆς ἀδείας. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ὑποχρέωσις πρὸς καταβολὴν αὐτῆς προϋποθέτει, ἐὰν δὲν ὁρίζηται ἄλλο τι, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 330 καὶ 342 Α.Κ., πταῖσμα τοῦ ὑποχρέου, ἀπαλλασσομένου, ἐὰν δὲν τὸν βαρύνῃ οἱαδήποτε ὑπαιτιότης, ἔστω καὶ ὑπὸ τὴν μορφὴν τῆς ἐλαφρᾶς ἀμελείας, οἷα, κατὰ τὸ ρηθὲν ἄρθρον 330 Α.Κ., νοεῖται ἡ μὴ καταβολὴ τῆς ἐν ταῖς συναλλαγαῖς ἐπιμελείας, ἰδίᾳ δὲ ἐὰν περιέστη εἰς πλάνην περὶ τὴν ὕπαρξιν τῆς ὑποχρεώσεως, ἡ δὲ τοιαύτη πλάνη εἶναι, ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ἔννοιαν, ἀνυπαίτιος.

Ἐν προκειμένῳ, κατὰ τὰ ἀνελέγκτως παρὰ τῆς προσβαλλομένης γενόμενα δεκτά, ὁ ἀναιρεσείων ὑπέβαλε μέν, κατὰ τὰ ἔτη 1962 - 1966, αἴτημιν παροχῆς ἀδείας, ἀλλὰ τελικῶς, τῇ παρακλήσει τῆς ἀναιρεσιβλήτου νὰ μὴ ἐπιμείνῃ εἰς ταύτην, ἐν ὄψει τῶν παρεχομένων εὐκολιῶν ἀναψυχῆς, συνήνεσεν εἰς τοῦτο, ἐκ τῆς τοιαύτης δὲ συμπεριφορᾶς τοῦ ἀναιρεσείοντος, κατ' ἔτος ἐπαναλαμβανομένης, καὶ τῆς ὄντως παροχῆς τῶν ὡς ἄνω εὐκολιῶν, δεδομένου ὅτι οὗτος μετέβαινε κατ' ἔτος ἐπὶ 2½ μῆνας εἰς τὸ ἐξωτερικὸν πρὸς ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας δαπάναις τῆς ἀναιρεσιβλήτου, λαμβάνων καὶ τὰς ἀποδοχὰς αὐτοῦ, χωρὶς νὰ ἐλέγχηται ὡς πρὸς τὰς ἡμέρας πραγματικῆς προσφορᾶς ἐργασίας, δυνάμενος ἀντιθέτως νὰ παρατείνῃ αὐτοβούλως τὴν ἐκεῖ διαμονήν του, οἱ ἐκπρόσωποι τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἐπίστευον δεδικαιολογημένως, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων συνεπλήρου ἐπαρκὲς διάστημα ἀναψυχῆς κατ' ἔτος, καλύπτον δηλονότι τὰς ἡμέρας ἀδείας, ὧν ἐδικαιοῦτο, καὶ ἑπομένως ὅτι δὲν ὑπεχρεοῦντο νὰ χορηγήσουν εἰς αὐτὸν περαιτέρω ἄδειαν. Ὑπὸ τὰ τοιαῦτα δὲ δεδομένα ἡ ἀνελέγκτως γενομένη δεκτὴ ὡς σχηματισθεῖσα ἀντίληψις τῶν ἐκπροσώπων τῆς ἀναιρεσιβλήτου περὶ τῆς συνδρομῆς ὑποχρεώσεως πρὸς χορήγησιν ἀδείας ὑπῆρξε δεδικαιολογημένη, ἐν ὄψει τῆς ἐν ταῖς συναλλαγαῖς ἀπαιτουμένης ἐπιμελείας, τῶν ἐκπροσώπων τῆς ἀναιρεσιβλήτου μὴ ὑπεχόντων εὐθύνην τινὰ ἐκ τοῦ ὅτι παρέλειψαν νὰ χορηγήσουν τὴν προβλεπομένην ἄδειαν, ἐφ' ὅσον ἡ τοιαύτη παράλειψις δὲν ὀφείλετο οὔτε εἰς ἐλαφρὰν ἔστω ἀμέλειαν αὐτῶν. Ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ὀρθῶς ἑρμηνεύσασα καὶ ἐφαρμόσασα τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν περὶ καταβολῆς προσαυξήσεως 100% ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀντιστοιχου-

σῶν εἰς τὰς ἡμέρας ἀδείας, οὕτω δὲ ἀποφανθεῖσα οὐδεμίαν ἑτέραν παρεδίασε καὶ δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὁ πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως ὡς μὴ βάσιμος κατὰ τὰς ἐν αὐτῷ αἰτιάσεις.

Ἀναιρεθείσης τῆς ἀποφάσεως αἱ διάδικοι ἐπανέρχονται εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, ἄρθρον 597 § 1 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ὅθεν εἶναι ἐξεταστέαι αἱ ἐφέσεις τοῦ τε ἐνάγοντος καὶ τῆς ἐναγομένης, καθ' ὅσον στρέφονται κατὰ τοῦ κεφαλαίου τῆς ἐκκαλουμένης περὶ ἐπιδικάσεως τῶν ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαιτήσεων τοῦ ἐνάγοντος μετὰ τῆς ἐπ' αὐτῶν ἀποζημιώσεως, ὡς πρὸς ὃ ἀνῃρέθη ἡ ἀπόφασις. Ἀμφότεραι δὲ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσαι εἶναι ἐρευνητέαι κατ' οὐσίαν, διαταξομένης τῆς συνεκδικάσεως αὐτῶν, καθὸ συναφῶν, ἅτε στρεφομένων κατὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως.

Ὡς πρὸς τὴν ἔφεσιν τοῦ ἐνάγοντος.

Κατὰ τὰ ἐν ταῖς ἠγουμέναις σκέψεσιν ἐκτιθέμενα ὁ ἐνάγων ὑπεχρεοῦτο εἰς παροχὴν ὑπερωριακῆς ἐργασίας κατὰ τὰ ἔτη 1961 - 1963, ἐκ δὲ τοῦ ἐξεταστέου πρωτοδίκως μάρτυρος ἀποδείξεως, τῶν ἐπικαλουμένων παρὰ τῶν διαδίκων ἐγγράφων, ἅτινα καὶ προσάγονται, καὶ τῆς ἐν γένει διεξαχθείσης συζητήσεως οὐδαμῶς ἐβεβαιώθη, ὅτι παρέσχεν ἐργασίαν ὑπὲρ τὰς ὀκτὼ ὥρας ἡμερησίως, καθ' ὅλον τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα. Ὅθεν ὀρθῶς οὕτω ἔκρινε καὶ ἡ ἐκκαλουμένη καὶ δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὡς πρὸς τὸ διάστημα τοῦτο ὁ πρῶτος τῆς ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος λόγος ὡς ἀβάσιμος.

Ὡς πρὸς ἀμφοτέρας τὰς ἐφέσεις.

Ὡς πρὸς τὰ ἔτη 1964, 1965 καὶ 1966, καθ' ἃ διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἐγένοντο ἐν μέρει δεκταὶ αἱ ἀπαιτήσεις τοῦ ἐνάγοντος, ἡ μὲν ἐναγομένη παραπονεῖται, ἰσχυριζομένη ὅτι κακῶς αὗται ἐπεδικάσθησαν, καθ' ὅσον ὁ ἐνάγων δὲν εἰργάσθη πέραν τῶν ὀκτὼ ὡρῶν ἡμερησίως, μὴ δικαιούμενος κατὰ τὰς ἰσχυούσας διατάξεις ἀπαιτήσεως ἐξ ὑπερωριῶν. Ὁ δὲ ἐνάγων ὅτι μὲ βάσιν Ἑωρων ἐργασίαν εἰργάσθη ὑπερωριακῶς ἐπὶ πεντάωρον καθημερινῶς καὶ οὐχὶ ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἐπεδίκασεν 100 ὥρας ὑπερωριακῆς ἐργασίας ἑτησίως.

Ἐκ τῶν ὡς ἄνω μνημονευομένων ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων, ὑπέχων, κατὰ τὰ εἰρημένα, ὑποχρέωσιν ὀκταώρου ἐργασίας μέχρι τῆς 30.11.1964, εἰργάσθη ὑπερωριακῶς ἐπὶ 70 ὥρας μέχρι τῆς ἡμερομηνίας ταύτης, οὐδαμῶς παρασχὼν ὑπερωριακὴν ἐργασίαν κατὰ μῆνα Δεκέμβριον 1964. Ἐξ ἄλλου κατὰ τὰ ἔτη 1965 καὶ 1966 ἐβεβαιώθη, ὅτι ὑπέχων κατὰ τὰ εἰρημένα ὑποχρέωσιν 7ώρου ἐργασίας εἰργάσθη ὑπερωριακῶς, πραγματοποιήσας ἀνὰ 100 ὥρας ὑπερωριακῆς ἐργασίας. Ὅθεν ἡ ἐκκαλουμένη, ἀναγνωρίσασα καὶ ἐπιδικάσασα τὴν λόγῳ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαίτησιν τοῦ ἐνάγοντος ἐν μέρει, διὰ τὰ ὡς ἄνω τρία ἔτη, ἐπὶ τῇ βάσει συνολικῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας 300 ὡρῶν, ἀντὶ τῶν ἄνω 270, οὐχὶ ὀρθῶς ἐξετίμησε τὰς προσκομισθείσας ἀποδείξεις καὶ δέον νὰ μεταρρυθμισθῇ κατὰ τὸν βάσιμον τῆς ἐφέσεως τῆς ἐναγομένης λόγον, δεκτῆς καθισταμένης, ἀπορριπτομένης δὲ τῆς ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος, διώκοντος τὴν μεταρρύθμισιν ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ἀναγνωρίσεως μείζονος ἀριθμοῦ ὡρῶν ὑπερωριακῆς ἐργασίας. Δέον οὕτω ἡ ἀγωγὴ νὰ γίνῃ δεκτὴ ἐν μέρει, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντα καὶ βάσει τοῦ βεβαιωθέντος μισθοῦ τοῦ ἐνάγοντος ὡς ἑξῆς: 1) Διὰ τὸ ἔτος 1964, μὲ βάσιν μισθὸν δραχμῶν 12.500, διὰ ποσὸν δραχμῶν 4.375. 2) Διὰ τὸ ἔτος 1965, μὲ βάσιν μισθὸν δραχμῶν 13.000, διὰ ποσὸν δραχμῶν 7.427,50. 3) Διὰ τὸ ἔτος 1966, μὲ βάσιν μισθὸν δραχμῶν 14.040, διὰ ποσὸν δραχμῶν 8.022,75. Τέλος ἐπὶ τῶν ποσῶν τοῦ ἐκ δραχμῶν 19.825,25 μισθοῦ ὀφείλεται ἀποζημίωσις ἐκ ποσοστοῦ 75%, ἀναβιβάζουσα τὸ ἐπιδικασθὲν ποσὸν εἰς δραχμὰς 34.694,20, καθ' ὃ καὶ δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀγωγή, ἀπορριπτομένη διὰ τὸ ἐπὶ πλέον ὡς ἀβάσιμος.

ΕΡΓΑΣΙΑΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

ΕΞΑΡΤΗΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΩΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟΝ ΕΞΗΡΤΗΜΕΝΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Παραμόρφωσις περιεχομένου άποδεικτικοῦ μέσου ὡς λόγος ἀναιρέσεως

"Υπαρξις συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ὅταν ὁ παρέχων τὴν ἐργασίαν του ἐπὶ καθωρισμένῳ μισθῷ ὑποβάλλεται ἔναντι τοῦ εἰς ὃν αὐτὴ παρέχεται εἰς νομικὴν ἐξάρτησιν διὰ τῆς ἀσκήσεως ἐποπτείας καὶ ἐλέγχου εἰς τὴν παροχὴν ἐν γένει τῆς ἐργασίας.—Παροχὴ δώρων καθ' ἑορτὰς πρὸς μισθωτούς.—Λόγοι ἀναιρέσεως κατ' ἄρθρον 807 προϊσχυούσης Πολιτικῆς Δικονομίας.—Λόγος ἀναιρέσεως κατ' ἄρθρον 577 § 20 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ ἡ παραμόρφωσις περιεχομένου ἀποδεικτικοῦ μέσου, μὴ περιλαμβανόμενος ὅμως εἰς τὸ ἄρθρον 807 Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐφαρμοζομένου, ἐφ' ὅσον ἡ ἀπόφασις ἐδημοσιεύθη πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 20032/1968 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου ΓΘΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, κατήχθη εἰς δίκην ἀξίωσις ἐργαζομένου πρὸς καταβολὴν δώρων καθ' ἑορτάς.

Δοθέντος ὅτι ταῦτα κατὰ τὴν διὰ τοῦ ἀ.ν. 1777/1951 ἐξουσιοδότησιν πρὸς τοὺς Ὑπουργοὺς Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας παρέχονται πρὸς τοὺς μισθωτούς, τοὺς διακαλοῦντας δηλαδὴ ἐν σχέσει ἐξηρτημένης ἐργασίας (ἄρθρον 6 νόμου 765/1943) ἀπῃτήθη ἐν προκειμένῳ νὰ ἐρευνηθῇ, ἂν ὑφίστατο σύμβασις περὶ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας.

Κριτήριον, ὡς γνωστόν, τῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας κατὰ τὰ ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ δεκτὰ γενόμενα (οὕτω καὶ ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις) (Ἴδετε καὶ Α.Π. 261/1966, εἰσηγητὴς *Εὐστ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 25, 793, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ παραπομπὰς εἰς λοιπὴν νομολογίαν καὶ θεωρίαν) εἶναι νὰ ὑπόκειται ὁ ἐργαζόμενος εἰς τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ἐποπτείαν τοῦ ἐργοδότου (Ἴδετε καὶ Α.Π. 469/1968, εἰσηγητὴς *Κων. Κλαμαρῆς*, ΕΕΔ 27, 1175), ὅπερ, ὡς ἐδέχθη τὸ Πρωτοδικεῖον, συνέτρεχεν ἐν προκειμένῳ.

Πέραν τοῦ ὅτι, ὡς γίνεται δεκτὸν ἐν τῇ θεωρίᾳ (*Ι. Καποδίστριας*, Ἐρμ.ΑΚ, Εἰσαγ. ἀρθρ. 648-680, ἀριθ. 32, ἔνθα παρατίθενται καὶ σχετικαί, τὰ αὐτὰ πρὸς τὴν ὑμνημασιουμένην κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴν ἀπόφασιν δεχθεῖσαι, ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου) ἡ ἐξάρτησις τοῦ μισθωτοῦ (περὶ τοῦ ὁποίου Ἴδετε καὶ *Δ. Κ. Καλομοίρη*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 61), δὲν προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρου 652 Α.Κ., ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις δέχεται, ὅτι σύμβασις ἐξηρτημένης ἐργασίας ὑφίσταται, ὅταν ὁ παρέχων τὴν ἐργασίαν του ἐπὶ καθωρισμένῳ μισθῷ... Ἀλλ' ὁ μισθός, θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ σημειώσωμεν, δύναται νὰ μὴ εἶναι καθωρισμένος, ἀλλὰ νὰ καθορισθῇ καὶ ἐκ τῶν ὑστέρων διὰ καταβολῆς τοῦ κατ' ἄρθρον 649 Α.Κ. εἰθισμένου μισθοῦ, ὁσάκις δὲν συνεφωνήθη τὸ ποσὸν καὶ τὸ εἶδος τοῦ μισθοῦ (ἄρθρον 653 Α.Κ.). (Ἴδετε καὶ *Ι. Καποδίστριαν*, Ἐρμ.ΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 653, ἀριθ. 21).

Στοιχεῖον τῆς μισθώσεως ἐργασίας εἶναι ἡ συμφωνία περὶ καταβολῆς ἁπλῶς μισθοῦ (*Ι. Καποδίστριας*, Ἐρμ.ΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 648, ἀριθ. 142, ὑπ' ἄρθρον 653, ἀριθ. 19, *Γ. Σιμιτέος*, ΕΕΔ 6, 37).

Παραιτέρω δὲν εἶχε σημασίαν βεβαίως, ὡς δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἂν ὁ μισθωτὸς ἀπελύθη, ἢ ἀπεχώρησεν ἐκ τῆς ἐργασίας του, ἀφοῦ τὰ δῶρα καθ' ἑορτὰς παρέχονται ἀναλόγως πρὸς τὸν χρόνον τῆς διαρκείας τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, ἀδιαφόρως δὲ τοῦ τρόπου λύσεως αὐτῆς.

Ἀρείου Πάγου 96/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δ. Μητράκος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Χαραταΐδης, Ἀντ. Ταμπάκης.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 648 καὶ 652 Α.Κ. προκύπτει, ὅτι σύμβασις ἐξηρτημένης ἐργασίας ὑφίσταται, ὅταν ὁ παρέχων τὴν ἐργασίαν του ἐπὶ καθωρισμένῳ μισθῷ ὑποβάλλεται ἔναντι τοῦ εἰς ὃν αὐτὴ παρέχεται εἰς νομικὴν ἐξάρτησιν, ἐκδηλουμένην ἐν τῷ δικαιώματι τοῦ ἐργοδότου τοῦ ἀσκεῖν ἐποπτείαν καὶ ἔλεγχον εἰς τὴν παροχὴν ἐν γένει τῆς ἐργασίας. Ἐν προκειμένῳ, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον κατ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν

ἀποδείξεων δέχεται, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, διατηρῶν ἐπιπλοποιεῖον καὶ ἔχων ἀναλάβει ἐργολαβικῶς τὴν ἐπισκευὴν ξυλίνων τμημάτων τῶν ὀχημάτων τῶν Ἑλληνικῶν Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων, τὴν 9.9.1965 προσέλαβε τὸν ἀναιρεσίβλητον ἀντὶ ἡμερομισθίου δραχμῶν 120 (καὶ οὐχὶ τοῦ διὰ τῆς ἀγωγῆς, ὡς καὶ ἐξ αὐτῆς δείκνυται, διαλαμβανομένου ὡς συμφωνηθέντος ἐκ δραχμῶν 150), ἵνα ὡς ἐπιπλοποιὸς ἀπασχοληθῇ εἰς τὸ ἐν Πειραιεῖ ἐργοτάξιον τῶν Ε.Η.Σ. καὶ ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ταύτην εἰργάσθη μέχρι τῆς 31ης Ἰουλίου 1966 καὶ ἐν συνεχείᾳ μέχρι καὶ τῆς 31 Αὐγούστου 1966 εἰς τὸ ἐπιπλοποιεῖον τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὅτε οἰκειοθελῶς ἀπεχώρησε, καὶ ὅτι καθ' ἅπαντα τὸν ἄνω χρόνον ὁ ἀναιρεσίβλητος ὑπεχρεοῦτο νὰ παρέχῃ τὴν συμφωνηθεῖσαν ἐργασίαν του ἔν τε τῷ ἐργοταξίῳ τῶν Ε.Η.Σ. καὶ τῷ ἐργαστηρίῳ τοῦ ἀναιρεσείοντος καθ' ἅπαν τὸ ὡρον ἐργασίας, κατ' ἀμφοτέρας δὲ τὰς ὡς ἄνω περιπτώσεις ὁ ἀναιρεσίβλητος ὑπέκειτο εἰς τὸν ἔλεγχον καὶ ἐποπτείαν τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἐργαζόμενος κατὰ τὰς ὁδηγίας του. Ἀκολούθως, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἐδέξατο τὴν ἀγωγὴν μόνον ὡς πρὸ τὰ δῶρα τῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, τὰ ἐμπίπτοντα εἰς τὸν μέχρι τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως χρόνον. Οὕτως ἀποφηνάμενον καὶ χαρακτηρίσαν τὴν συνδέουσαν τοὺς διαδίκους σχέσιν ὡς σύμβασιν ἐξηρτημένης ἐργασίας, ὀρθῶς ἔκρινε καὶ εἶναι ἀπορριπτέας, ὡς ἀβάσιμος, ὁ δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως κατὰ τὰ σχετικὰ σκέλη αὐτοῦ, ἤτοι διʼ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου ὡς πρὸς τὸν χαρακτηρισμὸν τῆς σχέσεως ὡς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ διὰ λῆψιν ὑπʼ ὄψιν πραγμάτων μὴ προταθέντων (ἤτοι ὡς πρὸς τὸ συμφωνηθὲν ἡμερομίσθιον). Ὁ αὐτὸς περαιτέρω λόγος, κατὰ τὸ σκέλος, καθʼ ὃ πλήττει τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν διὰ κακὴν ἐκτίμησιν ἀποδείξεων, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος.

Ὁ αὐτὸς 2ος λόγος ἀναιρέσεως, καθʼ ὃ μέρος περιέχει τὴν αἰτίασιν ὅτι ἡ προσβαλλομένη, ἐδέχθη πράγματα μὴ προταθέντα, ἤτοι ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος οἰκειοθελῶς ἀπεχώρησεν, ἐνῷ ἀντιθέτως οὗτος ὑπεστήριξε διά τε τῆς ἀγωγῆς καὶ τῶν προτάσεών του, ὅτι ἀπελύθη, ὡς διατυποῦται, εἶναι ἀπορριπτέος προεχόντως ὡς ἄνευ συμφέροντος προβαλλόμενος, ἀφοῦ ὁ τρόπος τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως δὲν ἔχει ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς ζητηθείσης ἐπιδικάσεως ὡς εἰρηται τῶν μέχρι τῆς λύσεως τῆς σχέσεως δώρων.

Ἐφʼ ὅσον ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, ἐδημοσιεύθη τὴν 24 Αὐγούστου 1968, ἤτοι πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐφαρμόζεται, ὡς πρὸς τὸ παραδεκτὸν τῶν προσβαλλομένων λόγων ἀναιρέσεως, ἡ κατʼ ἄρθρον 24 § 1 τοῦ εἰσαγωγικοῦ νόμου τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἰσχύσασα κατὰ τὸν ἄνω χρόνον τῆς δημοσιεύσεως Πολιτικὴ Δικονομία, κατὰ τὰς διατάξεις τῆς ὁποίας μεταξὺ τῶν περιοριστικῶς καθοριζομένων λόγων ἀναιρέσεως (ἄρθρον 807) δὲν περιλαμβάνεται καὶ ὁ ἐν τῷ Κώδικι Πολιτικῆς Δικονομίας ἀναφερόμενος τοιοῦτος (ἄρθρον 577 § 20) τῆς παραμορφώσεως ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τοῦ περιεχομένου ἀποδεικτικοῦ μέσου. Ὅθεν, ὁ περιέχων τὴν σχετικὴν αἰτίασιν ὡς ἄνω 2ος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου εἶναι καὶ ὡς πρὸς ταύτην ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος.

ΥΠΕΡΩΡΙΑΙ

ΑΠΟΔΟΣΙΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΕΚ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΥΠΕΡΩΡΙΩΝ

Παροχὴ ἐπιδόματος παραγωγῆς ὑπὸ τὴν ἔννοιαν μισθοῦ

Θεώρησις ὡς μισθοῦ, κατ' ἄρθρον 648 ἐπ. Ἀστικοῦ Κώδικος, καὶ πάσης ἐπὶ πλέον τοῦ συμπεφωνημένου ἢ νομίμου χρονικοῦ μισθοῦ παρεχομένης ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἰδιαιτέρας εἰς τὸν ἐργαζόμενον ἀμοιβῆς βάσει τοῦ νόμου ἢ συμβάσεως διὰ τὴν ὑπὸ ταύτου μείζονα παραγωγικὴν ἀπόδοσιν.—Σιωπηρὰ σύμβασις μετὰ οἰκειοθελῆ ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου παροχήν, ἐπαναλαμβανομένην ἐπὶ μακρὸν χρόνον καὶ δὴ κατὰ τακτὰ χρονικὰ διαστήματα.—Λήψις ὑπ' ὄψιν τῆς παροχῆς ταύτης ἐν περιπτώσει ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 904 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὡς καὶ τῆς κατ' ἄρθρον 8 § 2 Ν.Δ. 4020/1959 ἀποζημιώσεως.—Ἀποδοτέα εἰς τὸν μισθωτὸν ὠφέλεια τοῦ ἐργοδότου.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 8913/1968 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάζοντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ν. Γ΄ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὑπῆρξε παροχὴ ὑπὸ μισθωτοῦ ὑπερωριακῆς ἐργασίας ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς.

Τὸ θέμα ρυθμίζεται ὑπὸ τοῦ ν.δ. 4020/1959 (ΕΕΔ 18, 1271), κατὰ τὸ ὁποῖον οἱ οὕτω ἐργασθέντες μισθωτοὶ δικαιοῦνται, πέραν τῶν ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαιτήσεών των, καὶ ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς 75% τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου των.

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀναιρεσιτικῆς ἀποφάσεως κατεβάλλετο ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εἰς τοὺς μισθωτούς αὐτοῦ καὶ ἐπίδομα διὰ μείζονα παραγωγικὴν ἀπόδοσιν, δεχόμενον δὲ ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰ ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ γενόμενα δεκτὰ (ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 28, 447, ἔνθα παραπομπαί, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 25193/1968, εἰσηγητὴς *Ν. Καβαλλιέρος*, ΕΕΔ 28, 448), ὅτι τοῦτο ἔχει τὸν χαρακτῆρα μισθοῦ.

Συνεπῶς διὰ τὴν κατὰ 75% προσαύξησιν τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου τοῦ μισθωτοῦ εἰς περίπτωσιν ὑπερωριακῆς ἐργασίας θὰ ὑπολογισθῇ καὶ τὸ παρεχόμενον ἐπίδομα παραγωγῆς, διότι ἡ ἔννοια τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959 εἶναι, ὅτι διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ ὡρομισθίου λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν τὸ σύνολον τῶν καταβαλλομένων τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ. (Ἴδετε Α.Π. 262/1966, εἰσηγητὴς *Εὐστ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 25, 806, Α.Π. 544/1966, εἰσηγητὴς *Κ. Ψιλόπουλος*, ΕΕΔ 25, 1515, Α.Π. 712/1967, εἰσηγητὴς *Εὐστ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 27, 216).

Ὡς πρὸς τὴν ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ὠφέλειαν τοῦ ἐργοδότου (ἄρθρον 8 ν.δ. 4020/1959) γίνεται δεκτὸν καὶ ἐπαναλαμβάνεται τοῦτο εἰς τὴν κατωτέρω ἀπόφασιν, ὅτι συνίσταται αὕτη εἰς τὸν μισθόν, τὸν ὁποῖον οὗτος θὰ κατέβαλλεν εἰς ἕτερον μισθωτὸν δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως ὑπὸ τὰς αὐτὰς κατὰ τὰ λοιπὰ περιστάσεις ἐργαζόμενον. (Ἴδετε Α.Π. 36/1968, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαιωάννου*, ΕΕΔ 27, 345).

Αἱ αὐταὶ κατὰ τὰ λοιπὰ περιστάσεις ἀφορῶσι τὴν ποσοτικὴν καὶ ποιοτικὴν ἀπόδοσιν τοῦ παρανόμως ἐργασθέντος καὶ ἐν γένει τὸν τρόπον καὶ τὰς συνθήκας παροχῆς αὐτῆς καὶ συνδέονται λογικῶς μὲ τὴν ἔκτασιν τῆς ὠφελείας, τὴν ὁποίαν ἐκτιμᾷ κυριαρχικῶς καὶ ἀναλόγως ὁ δικαστὴς τῆς οὐσίας (Α.Π. 36/1968, ἐνθ' ἀνωτ.).

Ἀρείου Πάγου 131/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Ζαχαρῆς**
Δικηγόροι: οἱ κ.κ. Β. Βασιλείου, Ἐμμ. Ἀνδριανάκης

Κατὰ τὰ ἄρθρα 648 ἐπόμ. Α.Κ. ὡς μισθὸς νοεῖται καὶ πᾶσα ἐπὶ πλέον τοῦ συμπεφωνημένου ἢ νομίμου χρονικοῦ μισθοῦ παρεχομένη ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἰδιαιτέρα εἰς τὸν ἐργαζόμενον ἀμοιβὴ βάσει τοῦ νόμου ἢ συμβάσεως διὰ τὴν ὑπὸ τούτου μείζονα παραγωγικὴν ἀπόδοσιν. Ἀλλὰ καὶ ἡ οἰκειοθελὴς ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου τοιαύτη παροχή, ἐπαναλαμβανομένη ἐπὶ μακρὸν χρόνον καὶ δὴ κατὰ τακτὰ χρονικὰ διαστήματα, δύναται νὰ ἀπολήξῃ εἰς σιωπηρὰν σύμβασιν περὶ τακτικῆς καταβολῆς της ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ μισθοῦ, μὴ δυναμένη ἐλευθέρως νὰ διακοπῇ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, ἐφ' ὅσον οὗτος δὲν ἐποιήσατο ρητὴν ἐξ ὑπαρχῆς τοιαύτην ἐπιφύλαξιν. Ὁ οὕτω προσ-

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΑΞΙΩΣΕΩΣ ΠΑΘΟΝΤΟΣ ΕΞ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ

Καταλογισμός συντάξεως εἰς ἀποζημίωσιν Νόμου 551/1915

Ἰσχυρισμός περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ ἐκ τοῦ Νόμου 551/1915 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων.—Στοιχεῖα ἀγωγῆς μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 533, ἀριθ. 3 Πολιτικῆς Δικονομίας.—Ἐφαρμογὴ κοινῆς παραγραφῆς ἀξιώσεως ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ Νόμου 551/1915, τῆς τριετοῦς παραγραφῆς χωρούσης μόνον ὁσάκις ἐδηλώθη ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τὸ ἀτύχημα κατ' ἄρθρον 17 Νόμου 551/1915.—Ἐπέλευσις ἐργατικοῦ ἀτυχήματος εἰς ἐργάτην τοῦ Ο.Λ.Π.—Λῆψις συντάξεως ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ ἀποζημίωσις κατὰ Νόμον 551/1915.—Ἀκυρότης συμφωνίας ἀντικειμένης εἰς τὸν Νόμον τοῦτον.—Ἔλλειψις ὑποχρεωτικῆς ἰσχύος εἰς δίκας περὶ ἀποζημιώσεως ἕνεκεν ἐργατικοῦ ἀτυχήματος χνωματεύσεως Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ι.Κ.Α.—Ἀποζημίωσις ἐπὶ μερικῆς διαρκοῦς ἀνικανότητος.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τὴν ἀναιρετικὴν ὑπ' ἀριθ. 306/1968 ἀπόφασιν τοῦ Β' Τμήματος (εἰσηγητὴς *Εὐστ. Μαλλοῦχος*, ΕΕΔ 27. 1549) ἐπὶ ἀγωγῆς, στραφομένης κατὰ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀθηνᾶς καὶ Προνοίας Διμενεργατῶν Πειραιῶς κατὰ τὰς ἐν τῇ ἀποφάσει διατάξεις περὶ πλημμελείας εἰς παθόντα ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος.

διοριζόμενος μισθὸς λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἐν περιπτώσει ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως τοῦ ἐκμισθωτοῦ διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ἧν δικαιοῦται οὗτος νὰ ἀξιώσῃ κατὰ τὰ ἄρθρα 904 ἐπ. Α.Κ. ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου του, ὡς καὶ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 8 § 2 ν.δ. 4020/1959 ἀποζημιώσεώς του.

Ἐν προκειμένῳ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, καθ' ἃ ἐξ αὐτῆς δείκνυται, ἐδέχθη ἀνελέγκτως τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, προσληφθεὶς ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης τὴν 15.9.1963 διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ὡς ἐργάτης, ἀπησχολήθη ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ταύτην εἰς τὸ ἐργοστάσιον τῆς χαλυβουργίας συνεχῶς μέχρι τῆς 31.3.1967, ἀντὶ ἡμερομισθίου ἀρχικῶς μὲν δραχμῶν 68, τὸ ἔτος 1964 δραχμῶν 87, τὸ ἔτος 1965 δραχμῶν 90, τὸ ἔτος 1966 δραχμῶν 96 καὶ τὸ ἔτος 1967 δραχμῶν 105. Ὅτι πέραν τοῦ ἡμερομισθίου τούτου κατεβάλλετο εἰς αὐτόν, ὡς καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς ἐν τῇ αὐτῇ ἐργασίᾳ ἀσχολουμένους, ἐπίδομα αὐξομειούμενον ἀναλόγως τῆς παραγωγικῆς ἀποδόσεως πέραν τοῦ καθωρισμένου ὁρίου παραγωγῆς 150 τεμαχίων σιδηρῶν (γελῶνες) ἡμερησίως, κυμαινόμενον ἀπὸ 10 ἕως 60 δραχμῶν. Ὅτι τὸ ἐπίδομα τοῦτο ἔχει καθιερώσει ἡ ἀναιρεσείουσα ἀπὸ 15ετίας καὶ πλέον, τὸ καταβάλλει δὲ ἀνελλιπῶς εἰς τὸ προσωπικὸν αὐτῆς, ὡς τὸ κατέβαλλεν εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα καθ' ὅλον τὸ προαναφερθὲν χρονικὸν διάστημα, χωρὶς ποτὲ νὰ δηλώσῃ εἰς αὐτὸν ἢ ἕτερόν τινα ἐκ τοῦ προσωπικοῦ της, ὅτι ἐπιφυλάσσει τὸ δικαίωμα, ὅπως διακόπτῃ τὴν καταβολήν του ὁποτεδήποτε ἤθελεν. Ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐπραγματοποίησε κατὰ τὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα παράνομον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν 471 ὡρῶν ἐν συνόλῳ ἢ 59 ὀκταώρων καὶ ὅτι τὸ καταβληθὲν εἰς αὐτὸν κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο προμνησθὲν ἐπίδομα διὰ τὴν ἐντὸς τοῦ νομίμου καθ' ἑκάστην ἡμέραν ὡραρίου ἀπασχόλησίν του ἀνῆρχετο κατὰ μέσον ὅρον εἰς δραχμὰς 36,90. Κρίναν δὲ περαιτέρω, ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα, ἐν μὴ ὑπερωριακῇ ἀπασχολήσει τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, θὰ προσελάμβανεν ὑπὸ τὰς ἰδίας μισθωτικὰς συνθήκας ὑπεραποδόσεως, ὑφ' ἃς οὗτος ὑπερωριακῶς εἰργάσθη, ἕτερον μισθωτὸν τῆς αὐτῆς ἱκανότητος καὶ πείρας, εἰς ὃν, ἀπασχολούμενον κατὰ τὰς ἀνωτέρω ὥρας ἐντὸς τοῦ νομίμου ὡραρίου ἐργασίας, θὰ κατέβαλλε τὸ ὅπερ εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον κατέβαλλεν ἡμερομίσθιον μετὰ τοῦ ὡς εἴρηται ἐπιδόματος, καὶ ἀκολούθως συνυπελογίσαν καὶ τοῦτο διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ἧν ἀδικαιολογήτως ἀπεκόμισεν αὐτὴ (ἀναιρεσείουσα) ὠφελείας καὶ τῆς κατὰ τὸ ἄνω ἄρθρον 8 § 2 ν.δ. 4020 ἀποζημιώσεως, ὀρθῶς τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, ἃς οὐδὲ ἐκ πλαγίου παρεβίασε, διαλαβὸν ἐν τῇ ἀποφάσει του σαφῆ, πλήρη καὶ οὐδεμίαν παρουσιάζουσαν πλημμέλειαν αἰτιολογίαν. Ὅθεν ἅπαντες οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι, ἀπαράδεκτοι δὲ καθ' ὅσον πλήττουσι ἀνέλεγκτον περὶ πραγμάτων κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας.

τικοῦ ἀτυχήματος ἀποζημιώσεως κατὰ τὸν νόμον 551/1915 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων.

Ἡ ἀναιρετικὴ ἀπόφασις, πρὸς τὴν ὁποίαν συνεπώνυσε καὶ ἡ ἀπόφασις τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου, εἶχε δεχθῆ, ὅτι δὲν ἀποτελεῖ καταχρηστικὴν ἄσκησιν δικαιώματος ἡ ἄσκησις τῆς ἀγωγῆς μετ' ἀδράνειαν ἐξαετῆ ἀπὸ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ὑπέστη τὸ ἀτύχημα. (Ὅπως καὶ λοιπὴ νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου, 72/1966, εἰσηγητὴς *Κ. Χουρδάκης*, ΕΕΔ 25, 179 καὶ λοιπαί).

Ἡ ἀπόφασις αὕτη ὡς πρὸς τὸν χρόνον παραγραφῆς τῶν ἐκ τοῦ νόμου 551/1915 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων ἀξιώσεων, ἠκολούθησε τὰ ἐν τῇ νομολογίᾳ τοῦ Ἀρείου Πάγου δεκτὰ γενόμενα. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 83/1967, εἰσηγητὴς *Σπ. Λογαρᾶς*, ΕΕΔ 28, 521, ἔνθα αἱ σημειώσεις μας καὶ λοιπαί).

Ὡς πρὸς τὸν καταλογισμὸν τῆς συντάξεως πρὸς τὴν ἀποζημίωσιν ἐκ τοῦ ἀνωτέρω νόμου (551/1915) τὸ ζήτημα ἔχει λυθῆ οὕτω, ὡς ἡ παρατεθεῖσα ἀπόφασις, ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου (Α.Π. 761/1958, εἰσηγητὴς *Δ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 18, 8, ἴδετε καὶ λοιπὰς τῶν Τμημάτων τοῦ Ἀρείου Πάγου εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 7).

Ἀρείου Πάγου 114/1969, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κίμων Παυλίδης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Εὐάγγ. Φράγκος, Ἀρ. Βουσάκης

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο σὺμφωνον ἔχει τὴν γνώμην πρὸς τὴν διὰ τῆς ὡς ἄνω ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως ἐξενεχθεῖσαν, καθ' ἣν οὔτε ἡ ὁραζεῖα ἄσκησις, καθ' ἑαυτήν, τῆς ἐκ τοῦ νόμου 551 ἀξιώσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος, οὔτε ἡ μετὰ τὴν συνταξιοδότησίν του ὑπὸ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἄσκησις τῆς ἐπὶ διαφόρων νομικῶν διατάξεων ἐρειδομένης ἀξιώσεως ταύτης, ὑπερβαίνουσι, καὶ δὴ προφανῶς, τὰ ὅρια τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἢ ἐκ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος.

Μετὰ τὴν ἀναίρεσιν, τῶν διαδίκων ἐπαναερχομένων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, εἶναι ἐξεταστέα ἡ ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἀναιρεθεῖσα ἀπόφασις ἀπὸ 20 Ὀκτωβρίου 1965 ἔφεσις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου κατὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 1538/1963, 690/1965 καὶ 2156/1965 ἀποφάσεων τοῦ Εἰρηνοδικείου Πειραιῶς.

Ἡ ἐφ ἧς ἐξεδόθησαν αἱ ἐκκαλούμεναι ἀποφάσεις ἀγωγὴ τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἐν ᾗ οὗτος ἐκτίθησιν, ὅτι τυγχάνων μόνιμος ἐργάτης τοῦ Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς τὴν 17 Σεπτεμβρίου 1957 ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας του ἐπὶ τοῦ πλοίου «Παναγία», ἀπολέσας τὴν ἰσορροπίαν του κατέπεσεν ἐντὸς τοῦ κύτους αὐτοῦ, ὑποστὰς κάταγμα τῆς σπονδυλικῆς στήλης καὶ ἐγκεφαλικὴν διάσεισιν, ἐκ τῆς αἰτίας δὲ ταύτης ὑπέστη μερικὴν διαρκῆ ἀνικανότητα καὶ ἐξαιτεῖται νὰ ὑποχρεωθῇ τὸ ἐναγόμενον, ὡς ὑπόχρεων κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 1 τοῦ νόμου 1697/1951 εἰς τὴν καταβολὴν τῆς κατὰ τὸν νόμον 551/1915, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ ἐκωδικοποιήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 24 Ἰουλίου 1920 Β.Δ., ἀποζημιώσεως, ὑπολογιζομένης βάσει τοῦ ποσοῦ, καθ' ὃ ἠλαττώθη τὸ ἐτήσιον ἐκ μισθοῦ εἰσόδημα τοῦ παθόντος, ὅπερ καθορίζεται ἐν τῇ ἀγωγῇ εἰς δραχμὰς 26.400, περιέχει κατὰ τρόπον ὡρισμένον, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 533 ἀριθ. 3 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, τὰ δικαίωμα, ἐφ' οὗ ἐρείδεται ἡ ἀγωγή, καὶ τὰ περιστατικά, ἐφ' ὧν ὁ ἐνάγων στηρίζει τὰς ἀξιώσεις του, ὅτι δ' ὁ περὶ ἀοριστίας τῆς ἀγωγῆς πρόσθετος λόγος ἐφέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ὡς ἄνω νόμου 551/1915, ὁριζούσης ὅτι πᾶσα ἐκ τοῦ νόμου τούτου ἀξίωσις παραγράφεται μετὰ τριετίαν ἀπὸ τοῦ ἀτυχήματος, ἀπέναντι δ' ὅμως ἐργοδότου, μὴ συμμορφωθέντος πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 10 χωρεῖ μόνον ἡ κοινὴ παραγραφή, σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ δι' αὐτῆς καθιερουμένη τριετὴς παραγραφὴ χωρεῖ μόνον ὁσάκις ἐξεπληρώθη ἡ ἐπιβαλλομένη προυπόθεσις τῆς συμμορφώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς τὸ ἄρθρον 10, ἤτοι τῆς δηλώσεως παρ' αὐτοῦ τοῦ ἀτυχήματος ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου τοῦ τόπου τῆς ἐπελεύσεως αὐτοῦ καὶ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν λοιπῶν ἐπιβαλλομένων αὐτῷ ὑποχρεώσεων. Ἑπομένως, ἐφ' ὅσον τὸ ἐκκαλοῦν δὲν ἰσχυρίζεται, ἀλλ' οὔτε καὶ προκύπτει, ὅτι ἐξεπληρώθησαν ἐν προκειμένῳ αἱ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 551/1915 ἐπιβαλλόμεναι ὑποχρεώσεις, ὁ περὶ τριετοῦς παραγραφῆς τῆς πρὸς ἀποζημίωσιν ἀξιώσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου πρόσθετος λόγος ἐφέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 1538/1963 ἀποφάσεως τοῦ Εἰρηνοδικείου Πειραιῶς ἐξετασθέντων μαρτύρων καὶ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ νομίμως προσαγομένων ἐγγράφων ἀπεδείχθη, ὅτι τὸ ἀτύχημα τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐπῆλθε τὴν 17 Σεπτεμβρίου 1957.

ὡς καὶ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφέρεται, ἤτοι πρὸ τῆς διὰ τοῦ ν.δ. 3764/1957 συγχωνεύσεως τοῦ παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἀσφαλίσεως Λιμενεργατῶν Πειραιῶς κλάδου συντάξεων εἰς τὸ Ι.Κ.Α., χωρησάσης κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ρηθέντος ν.δ. ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1957, ἀφ' ἧς τὸ Ι.Κ.Α. ὑπεισῆλθεν εἰς τὰ δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις τοῦ συγχωνευθέντος κλάδου καὶ ἐκαλύφθη ἡ ἐξ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων εὐθύνη ὑπὸ τῶν προλεπομένων διὰ τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ἀσφαλιστικῶν παροχῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 60 § 3 τοῦ νόμου τούτου. Ὅθεν ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἀντικείμενον ἔχουσα τὴν παροχὴν ἀποζημιώσεως ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ἐπελθόντος πρὸ τῆς 1ης Ὀκτωβρίου 1957, νομίμως ἀπηυθύνθη κατὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος, νόμῳ ὑποχρέου πρὸς παροχὴν αὐτῆς, καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος τῆς ἐφέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ διὰ τοῦ νόμου 5332/1932 κυρωθέντος ἀπὸ 23/28 Σεπτεμβρίου 1931 ν.δ. «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 4748 περὶ ὀργανώσεως τοῦ Λιμένος Πειραιῶς καὶ περὶ συστάσεως Ἐλευθέρας Ζώνης», ὁρίζουσα ὅτι δὲν ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 551 ἐπὶ τῶν ἐργατῶν Λιμένος Πειραιῶς, οἵτινες ἐδικαιώθησαν ἐφ' ἅπαξ ἢ μηνιαίου ἐπιδόματος παρὰ τοῦ Ταμείου Προνοίας Ἐργατῶν Λιμένος Πειραιῶς, ἕνεκεν ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν, ὀφειλομένης εἰς αἰφνίδιον ἀτύχημα, ἐπελθὸν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας, ἐφ' ὅσον τὸ ἐφ' ἅπαξ ἐπίδομα ἢ τὸ μηνιαῖον τοιοῦτον κεφαλαιοποιούμενον ἐπὶ τόκῳ 6% συμπληροῖ τὴν ἐν τῷ νόμῳ 551 ἀποζημίωσιν, ἄλλως δικαιοῦται ὁ παθὼν νὰ ζητήσῃ κατὰ τὸν νόμον 551 τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ποσοῦ, δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ παροχῶν χορηγηθεισῶν οὐχὶ ὑπὸ τοῦ Ταμείου Προνοίας Ἐργατῶν Λιμένος Πειραιῶς, ἀλλ' ὑπὸ ἄλλου Ὀργανισμοῦ. Ἐπομένως ὁ δεύτερος λόγος ἐφέσεως, καθ' ὃν ὁ ἐφεσίβλητος ἔλαβε σύνταξιν παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. ἐκ δραχμῶν 2.691 μηνιαίως, ἥτις ὑπερκαλύπτει τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεώς του, καὶ κατὰ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν δὲν ἔχουσιν ἰσχὺν ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 551, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ νόμου 551/1915, ὁρίζοντος ὅτι πᾶσα συμφωνία, ἀντικειμένη ἀμέσως ἢ ἐμμέσως εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου, εἶναι ἄκυρος, ἐφ' ὅσον μειώνει τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ ἐργοδότου, στερεῖται οἱασδήποτε ἐπιρροῆς ὡς πρὸς τὴν ἔκβασιν τῆς προκειμένης δίκης ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐκκαλοῦντος ὅτι ὁ ἐνάγων διὰ τῆς ἀποδοχῆς τῆς ἀπονεμηθείσης εἰς αὐτὸν συντάξεως ἔθεσεν ἑαυτὸν ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ παρητήθη ρητῶς, ἄλλως σιωπηρῶς, ἀπὸ τοῦ δικαιώματος ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς, καὶ ὁ σχετικὸς τρίτος λόγος ἐφέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Διὰ τοὺς ἐν τῇ πρώτῃ αἰτιολογίᾳ τῆς παρούσης λόγους ἡ τυχὸν παρὰ τοῦ ἐνάγοντος εἰσπραξις καὶ ἀποδοχὴ συντάξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. ἐπὶ ἐξαετίαν, καθ' ἣν δὲν ἤγειρεν ἀγωγὴν ἀποζημιώσεως, δὲν ἀντίκειται εἰς τὸ ἄρθρον 281 τοῦ Α.Κ. καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου τέταρτος λόγος ἐφέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ἡ παρὰ τῆς Δευτεροβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὑποκαταστήματος Πειραιῶς τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τῆς προσαγομένης καὶ ἐπικαλουμένης ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἀπὸ 20 Δεκεμβρίου 1961 γνωματεύσεως της διαπίστωσις ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος, ὡς μὴ παρουσιάζων λειτουργικὰς διαταραγάς, ἦτο δυνατὸν νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἐργασίαν του, ἀπαιτουμένη διὰ τὴν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 57140 τῆς 13 Ἰανουαρίου 1938 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐγκριθέντος Κανονισμοῦ «περὶ ἀσφαλιστικῆς ἀρμοδιότητος καὶ διαδικασίας ἀπονομῆς τῶν παροχῶν τοῦ Ι.Κ.Α.» ἀπονομὴν παροχῶν ἕνεκεν ἀναπηρίας εἰς τοὺς παρὰ τῷ Ἱδρύματι τούτῳ ἠσφαλισμένους, δὲν ἔχει ὑποχρεωτικὴν ἰσχὺν εἰς δίκας περὶ ἀποζημιώσεως ἕνεκεν ἐργατικοῦ ἀτυχήματος. Ὅθεν ὁ ἕκτος λόγος ἐφέσεως περὶ τοῦ ὅτι μετὰ τὴν διὰ τῆς εἰρημένης γνωματεύσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ι.Κ.Α. διαπίστωσιν ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος ἠδύνατο νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἐργασίαν του, οὐχὶ ὀρθῶς διὰ τῆς ἐκ τῶν ἐκκαλουμένων ὑπ' ἀριθ. 690/1965 ἀποφάσεως τοῦ Εἰρηνοδικείου διετάχθη ἡ ἐνέργεια πραγματογνωμοσύνης περὶ τῆς ἐκ τοῦ ἀτυχήματος ἀνικανότητος τοῦ ἐφεσιβλήτου, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων, τῆς ἐκθέσεως τῶν διὰ τῆς ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 690/1965 ἀποφάσεως διορισθέντων τριῶν πραγματογνωμόνων καὶ τῶν ὑπὸ τῶν διαδίκων νομίμως προσαγομένων καὶ ἐπικαλουμένων ἐγγράφων ἀπεδείχθη, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος ἐνάγων, συνεπείᾳ τοῦ ἐπελθόντος εἰς αὐτὸν κατὰ τὴν 17 Σεπτεμβρίου 1957 ἀτυχήματος ἐκ δια-

ΕΝΝΟΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ ΔΙ' ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΝ ΠΑΘΟΝΤΟΣ

Ένστασις έναγομένου περί προκλήσεως τοῦ ἀτυχήματος ἐκ προθέσεως

Θεώρησις, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νόμου 551/1915, ὡς ἀτυχήματος ἐκ διαίου συμβάντος καὶ τοῦ θανάτου τοῦ μισθωτοῦ, ἐὰν εἶναι ἀποτέλεσμα, ἐκτὸς ἄλλων, καὶ νόσου, προκληθείσης, ἐκδηλωθείσης ἢ καὶ ἐπιδεινωθείσης ἐξ ἐκτάκτου καὶ αἰφνιδίας ἐπενεργείας ἐξωτερικοῦ αἰτίου.—Καταχρηστικὴ ἔνστασις ὅτι ὁ παθὼν ἐκ προθέσεως προεκάλεσε τὸ ἀτύχημα καὶ ὄχι στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς ἡ ἀνυπαρξία τούτου.— Δεδικασμένον ἐκ τῶν ἄρθρων 273 § 3 καὶ 274 Πολιτικῆς Δικονομίας.— Ἐργατικὸν ἀτύχημα εἰς ἐργάτην θαλάσσης.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐργομένης μετὰ τὴν ἀναιρετικὴν ὑπ' ἀριθ. 153/1968 ἀπόφασιν τοῦ Β' Πολιτικοῦ Τμήματος (εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 27, 598), ὑπῆρξεν ἐργατικὸν ἀτύχημα κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου 551/1915 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων εἰς ναυτικόν, οἱ δικαιοῦχοι τοῦ ὁποίου ἐζήτησαν τὴν ἐκ τοῦ ἀνωτέρω νόμου ἀποζημίωσιν.

Νομολογεῖται καὶ διὰ τῆς ναυτέρας αὐτῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὅτι ὡς ἐργατικὸν ἀτύχημα κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀνωτέρω νόμου θεωρεῖται καὶ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἐπῆλθεν εἰς τὸν μισθωτὸν ὡς ἀποτέλεσμα ἐπιδεινώσεως ὑφισταμένης νόσου, ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐργασίας. (Ἴδε καὶ Α.Π. 153/1968, ἔνθ' ἀνωτ., καὶ λοιπὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἐν ΕΕΔ 24, 82, ΕΕΔ 21, 281, Συμβουλίου Ἐπικρατείας 2756/1968, εἰσηγητὴς *Ν. Παναγιωτάτος*, ΕΕΔ 28, 220, ἔνθα σημειώσεις μας, Πρωτοδικείου Λαρίσης 38/1969, εἰσηγητὴς *Χρ. Χριστοφορίδης*, ΕΕΔ 28, 521).

Ἀρείου Πάγου 117/1969. Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Χουρδάκης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Ραβιάδης, Λ. Δαμάσκος

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο σύμφωνον ἔχει γνώμην πρὸς τὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 153/1968 ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως ἐξενεχθεῖσαν ἐπὶ τοῦ νομικοῦ ζητήματος περὶ τοῦ ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ διὰ τοῦ ν.δ. τῆς 24 Ἰουλίου/25 Αὐγούστου 1920 κωδικοποιηθέντος νόμου 551/1915 ὡς ἀτύχημα ἐκ διαίου συμβάντος θεωρεῖται καὶ ὁ θάνατος τοῦ ἐργάτου ἢ ὑπαλλήλου τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 ἐργασιῶν καὶ ἐπιχειρή-

---

ου συμβάντος ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας του, κατέστη μερικῶς διαρκῶς ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν κατὰ ποσοστὸν 45%, ὅτι οὗτος πρὸ τοῦ ἀτυχήματος ἐκ τῆς ἐργασίας του ὡς λιμενεργάτου ἀπεκόμιζε κατὰ μέσον ὅρον δραχμὰς 4.000 μηνιαίως, ἐνῷ αἱ ἀποδοχαί, ἃς ἐλάμβανεν εἰς τὴν ἐν ᾗ ἐτοποθετήθη μετὰ τὸ ἀτύχημα ὑπηρεσίαν τῶν ἐλεγκτηρίων δὲν ὑπερέβαινε τὰς 1.900 δραχμὰς μηνιαίως καὶ ἑπομένως τὸ ἐτήσιον ἐκ μισθοῦ εἰσόδημα τοῦ ἐφεσιβλήτου ἠλαττώθη κατὰ δραχμὰς 25.200, ὡς ὀρθῶς ἐκρίθη διὰ τῆς ἐκ τῶν ἐκκαλουμένων ὁριστικῆς ἀποφάσεως, δι' ἧς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ποσοῦ τούτου ἐγένετο ὁ καθορισμὸς τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως. Ὅθεν ὁ περὶ ἐσφαλμένης ἐν τούτῳ ἐκτιμήσεως τῶν ἀποδείξεων ἔδοσιμος λόγος ἐφέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ἐκ τοῦ νομίμως προσαγομένου καὶ ἐπικαλουμένου ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος Ταμείου ἀπὸ 8 Ἰανουαρίου 1969 ἐγγράφου τοῦ Διευθυντοῦ αὐτοῦ ἀποδεικνύεται, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος ἐπεδοτήθη λόγῳ τοῦ ἐπελθόντος ὡς ἄνω ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 55871 τῆς 12 Νοεμβρίου 1938 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐγκριθέντος Κανονισμοῦ ἀσφαλιστικοῦ κλάδου ἀσθενείας τοῦ Ταμείου Προνοίας Ἐργατῶν Λιμένος Πειραιῶς, ἀπὸ 18 Σεπτεμβρίου 1957 μέχρι καὶ τῆς 10 Μαΐου 1958, λαβὼν παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος Ταμείου δραχμὰς 10.017 λόγῳ ἡμερησίας ἀποζημιώσεως διὰ μερικὴν πρόσκαιρον ἀνικανότητα ἐκ τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος. Τὸ ποσὸν τοῦτο ἐκπίπτεται, κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 4 τοῦ νόμου 551/1915, ἐκ τοῦ ποσοῦ τῆς διὰ διαρκῆ μερικὴν ἀνικανότητα προσηκούσης ἀποζημιώσεως. Δι' ὃ δέον, δεκτοῦ καθισταμένου τοῦ σχετικοῦ πέμπτου τῆς ἐφέσεως λόγου, ὡς βασίμου, νὰ ἐκπεσθῇ τὸ ὡς ἄνω ποσὸν ἐκ τοῦ ἐπιδικασθέντος τοιούτου τῶν δραχμῶν 60.300, ἐπιδικασθῇ δὲ τῷ ἐφεσιβλήτῳ τὸ ὑπόλοιπον ἐκ δραχμῶν 50.283.

σεων, ἐὰν εἶναι ἀποτέλεσμα, ἐκτὸς ἄλλων, καὶ νόσου προκληθείσης, ἐκδηλωθείσης ἢ καὶ ἐπιδεινωθείσης ἐξ ἐκτάκτου καὶ αἰφνιδίας ἐπενεργείας ἐξωτερικοῦ αἰτίου, ἀσχέτου μὲν πρὸς τὴν σύστασιν τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ παθόντος καὶ πρὸς τὴν ἐκ παθήσεως καὶ προϋπαρξάσης ἐξασθένησιν καὶ φθοράν του, ὡς ἐκ τῆς φύσεως καὶ τοῦ εἴδους τῆς ἐργασίας του καὶ τῶν συμφύτων πρὸς αὐτὴν δυσμενῶν ἐπαγγελματικῶν ὅρων, συνδεομένου ὅμως μὲ τὴν ἐργασίαν ταύτην, ὡς ἐκ τῆς ἐμφανίσεως αὐτοῦ ἐν τῇ ἐκτελέσει ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς. Εἰς τὴν τοιαύτην ἔννοιαν ἐμπίπτει καὶ ἡ ὅλως ἐξαιρετικὴ καὶ ὑπὸ ἐκτάκτους καὶ ἀνωμάλους συνθήκας, καθὼς καὶ ἡ κατὰ παράβασιν τῶν ἰσχυόντων νόμων, διαταγμάτων ἢ κανονισμῶν περὶ τῶν ὅρων ἀσφαλείας ἐκτελουμένη ἐργασία, ὑπὸ τὴν αὐτονόητον προϋπόθεσιν, ὅτι αὕτη, ὡς ἄλλωστε καὶ πᾶν ἕτερον εἴδιον συμβάν, θὰ κρίνηται ὡς ἀποχρῶσα ἢ πρόσφορος αἰτία τῆς νόσου καὶ τοῦ μετ' αὐτῆς συνδεομένου κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον ἀτυχήματος κατὰ τὴν κρατοῦσαν καὶ ἰσχύουσαν ὑπὸ τὸν Ἀστικὸν Κώδικα περὶ αὐτῆς θεωρίαν.

Ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων μετὰ τὴν ἀναίρεσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 1260/1967 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς εἰς τὴν πρὸ τῆς ἐκδόσεως ταύτης κατάστασιν (ἄρθρον 507 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ 25 § 3 τοῦ Εἰσαγ. Νόμου) , δέον ὅπως ἐρευνηθῇ ἡ ἔφεσις τῆς ἐναγομένης, νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης, κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2342/1966 ἀποφάσεως τοῦ Εἰρηνοδίκου Πειραιῶς.

Ἀποκλείεται μὲν κατὰ τὴν τελευταίαν περίοδον τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ διὰ τοῦ Ν.Δ. τῆς 24 Ἰουλίου / 25 Αὐγούστου 1920 κωδικοποιηθέντος νόμου 551/1915 τὸ ἐν αὐτῇ δικαίωμα ἀποζημιώσεως εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ παθὼν ἐκ προθέσεως προεκάλεσε τὸ ἐπελθὸν ἀτύχημα, τὸ περιστατικὸν ὅμως τοῦτο, ὡς διακωλῦον τὴν γένεσιν τοῦ δικαιώματος, ἀποτελεῖ καταχρηστικὴν ἔνστασιν καὶ δὲν εἶναι στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς ἡ ἀνυπαρξία τούτου.

Ὡς ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 245 § 2, 273 § 3 καὶ 274 Πολ. Δικονομίας προκύπτει, πρὸς στοιχειοθέτησιν τοῦ δεδικασμένου ἀπαιτεῖται, ἐκτὸς ἄλλων, καὶ ταυτότης τῶν τε πραγματικῶν τοῦ ἀξιουμένου δικαιώματος γεγονότων, ὡς καὶ τῆς ἐξ ἧς τοῦτο παρέχθη δικαιολογητικῆς αἰτίας.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς παρὰ τῆς ἐναγομένης ἐπικαλουμένης ὑπ' ἀριθ. 1717/1965 ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Πειραιῶς, δι' αὐτῆς ἀπερρίφθη ὡς ἀδάσιμος ἡ ἀπὸ 8 Νοεμβρίου 1963 ἀγωγὴ τῆς καὶ ἤρξη ἐναγούσης κατὰ τῆς ἐναγομένης, δι' ἧς ἐζητεῖτο ἀποζημίωσις ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, συνισταμένη εἰς τὸ ὅτι ὁ παρὰ τῇ ἐναγομένῃ ὑπηρετῶν ὁδηγὸς μαγείρου ἐπὶ τοῦ φορτηγοῦ πλοίου αὐτῆς υἱός της, ἐκτελῶν ὑπηρεσίαν, ὠλίσθησε καὶ κατέπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐπνίγη, ἐνῷ διὰ τῆς κρινομένης ἀγωγῆς της ἡ ἐνάγουσα ἰσχυρίζεται, ὅτι ὁ υἱός ταύτης κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐν τῷ πλοίῳ της ἐκκαλούσης ἐναγομένης ὑπηρεσίας του ἠσθένησεν ἐκ νευραισθενείας ἐντόνου βαθμοῦ, οὗ μόνον δὲ δὲν ἔτυχεν ἐκ μέρους τοῦ παρὰ τῆς ἐναγομένης προστηθέντος πλοιάρχου τοῦ πλοίου της τῆς προσηκούσης μεταχειρίσεως κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ ἀπὸ 6 Δεκεμβρίου 1939 Β.Δ. προβλεπόμενα, ἀλλ' ἀντιθέτως οὗτος ἐπέδειξε τελείαν ἀδιαφορίαν, δὲν ἔθεσε τοῦτον ἐκτὸς ὑπηρεσίας, οὔτε καὶ διέταξε τὴν παρακολούθησιν αὐτοῦ, ἡ συμπεριφορὰ δὲ αὕτη εἶχεν ὡς ἄμεσον ἀποτέλεσμα τὴν πτῶσιν τούτου εἰς τὴν θάλασσαν καὶ τὸν πνιγμὸν αὐτοῦ. Ἤτοι τὸ ἐν τῇ κρινομένῃ ἀγωγῇ δικαίωμα παραγωγικὴν αἰτίαν ἔχει διάφορον τοῦ ἐν τῇ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1717/1965 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς ἀπορριφθείσῃ ἀγωγῇ ἀναφερομένου καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἐκ τῆς ἀποφάσεως ταύτης δὲν δημιουργεῖται δεδικασμένον διὰ τὴν προκειμένην δίκην, ἀπορριπτέος δὲ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμὸς τῆς ἐκκαλούσης ἐναγομένης.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων ἀποδείξεως, τῶν ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 80/1966 ἐκθέσει τοῦ Εἰρηνοδίκου Ἀθηνῶν περι-

εχομένων, ἁπάντων τῶν παρ' ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων, ἐν οἷς καὶ τὸ ὑπ' ἀριθ. 625/1964 πρακτικὸν συνεδριάσεως τοῦ Εἰρηνοδίκου Ἀθηνῶν ἐν ᾧ περιέχεται κατάθεσις τοῦ εἰς ἄλλην δίκην ἐξετασθέντος μάρτυρος τῆς ἐναγομένης Μ.Δ., πλήρως κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου ἀπεδείχθη, ὅτι ἡ ἐνάγουσα τυγχάνει μήτηρ τοῦ θανόντος Ν.Κ., ἐκ γαμήλου γάμου μετὰ τοῦ πατρὸς τούτου Κ.Κ., καὶ ὅτι αὕτη κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου του, χήρα οὖσα, συνετηρεῖτο καὶ διετρέφετο ὑπ' αὐτοῦ, μὴ καταλιπόντος ἄλλους ἐγγυτέρους συγγενεῖς. Ὅτι ὁ θανὼν υἱὸς της προσελήφθη διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ὑπὸ τῆς ἐναγομένης τὴν 10 Ἰουλίου 1962 ὡς ὁσηθὸς ναγείρου τοῦ εἰς αὐτὴν ἀνήκοντος καὶ ὑπ' αὐτῆς ἐκμεταλλευομένου φορτηγοῦ πλοίου ὑπὸ ἑλληνικὴν σημαίαν, ἀντὶ μηνιαίου μισθοῦ 26 λιρῶν Ἀγγλίας καὶ τροφῆς, ἀποτιμωμένης εἰς 13 λίρας Ἀγγλίας, ἐλάμβανε δὲ καὶ 10 λίρας Ἀγγλίας μηνιαίως διὰ τακτικὰς ὑπερωρίας, ἤτοι σύνολον 29 λίρας Ἀγγλίας μηνιαίως, ἰσαξίας κατὰ τὸν χρόνον ἐκεῖνον πρὸς 4.000 δραχμάς, ὅπερ ποσὸν ἐλάμβανον καθ' ὅλον τὸ πρὸ τοῦ ἀτυχήματος δεκάμηνον ἄλλοι συνάδελφοι τούτου τῆς αὐτῆς κατηγορίας. Ὅτι, ἐκτελῶν τὴν ὡς ἄνω ὑπηρεσίαν ἐπὶ τοῦ πλοίου τῆς ἐναγομένης, ἠσθένησε κατ' Ὀκτώβριον 1962 ἐκ νευρασθενείας ἐντόνου βαθμοῦ κατὰ τὸν πλοῦν τοῦ πλοίου ἀπὸ Ὁλλανδίας πρὸς Ἡνωμένας Πολιτείας Ἀμερικῆς, κατὰ τὴν ἄφιξιν δὲ τοῦ πλοίου εἰς Ἀμερικὴν ὑπεβλήθη εἰς ἰατρικὴν ἐξέτασιν καὶ ἐχορηγήθησαν αὐτῷ διάφορα φάρμακα. Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ πλοίου πρὸς Ὁλλανδίαν ὁ παθὼν ἐξηκολούθησεν ἐργαζόμενος, παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι ἦτο ἀσθενὴς καὶ ἡ κατάστασις τῆς ὑγείας του εἶχεν ἐπιδεινωθῇ (δὲν συνανεστρέφετο τὰ μέλη τοῦ πληρώματος, εἶχεν ἀδυνατίσει, περιεφέρετο εἰς τὸ πλοῖον ἄνευ λόγου κλπ.). Ἐκ μέρους δὲ τοῦ πλοιάρχου, τελοῦντος ἐν γνώσει τῆς καταστάσεως τῆς ὑγείας τοῦ παθόντος, οὐδεμία φροντὶς κατεβλήθη διὰ τὴν νοσηλείαν τούτου διὰ τῶν χορηγηθέντων αὐτῷ φαρμάκων, οὔτε καὶ διὰ τὴν παρακολούθησιν καὶ ἐπιτήρησιν αὐτοῦ, ὡς ἐκ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀπὸ 6/12 Δεκεμβρίου 1939 ν.δ. «περὶ ἐγκρίσεως καὶ θέσεως εἰς ἐφαρμογὴν κανονισμοῦ ἐργασίας ἐπὶ ἑλληνικῶν φορτηγῶν πλοίων ὁλικῆς χωρητικότητος κόρων 800 καὶ ἄνω» ἐπεβάλλετο, ἀλλ' ἀφέθη οὗτος εἰς τὴν τύχην του, ἡ τοιαύτη δὲ ἀδιαφορία καὶ ἔλλειψις ἐπιτηρήσεως τοῦ παθόντος, τελοῦντος εἰς κατάστασιν διανοητικῆς ἀδρανείας, εἶχεν ὡς ἐπακόλουθον τὸ ὅτι οὗτος κατὰ τὴν 6 Νοεμβρίου 1962 κατέπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πλοῦ τοῦ πλοίου ἐξ Ἀμερικῆς πρὸς Ὁλλανδίαν, καὶ ἐπνίγη, γεγονός, ὅπερ θὰ ἀπεφεύγετο, ἐὰν κατεβάλλετο παρὰ τοῦ πλοιάρχου τοῦ πλοίου ἡ ὑπὸ τὰς περιστάσεις ταύτας ἐπιβαλλομένη φροντὶς καὶ ἐπιτήρησις τοῦ πάσχοντος. Τὸ ὑπὸ τὰς ὡς ἄνω περιστάσεις ἐπελθὸν εἰς τὸν παθόντα ἀτύχημα ἐμπίπτει εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ν. 551 ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ὡς κατ' ὀρθὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων ἐδέξατο καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἀπορριπτέα δὲ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις ὡς μὴ βάσιμος, ὀρθῶς ἐπιδληθείσης, κατ' ἄρθρον 210 Πολ. Δικονομίας, τῆς δικαστικῆς δαπάνης εἰς βάρος τῆς ἡττηθείσης ἐναγομένης ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Έφαρμογή καὶ ἐπὶ τῶν Σ.Ε.Κ. τῶν περὶ τοῦ Δημοσίου διατάξεων

Ἰσχύς τῶν περὶ παραγραφῆς ἀπαιτήσεων κατὰ τοῦ Δημοσίου διατάξεων καὶ ἐπὶ τῶν Σ.Ε.Κ., Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου.— Ἐπέκτασις ἐφαρμογῆς τῶν ἀνωτέρω διατάξεων καὶ διὰ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου.— Διατήρησις ἐν ἰσχύϊ τῶν διατάξεων τούτων διὰ τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος Νόμου.—Ἔναρξις παραγραφῆς ἐπὶ περιοδικῶν παροχῶν κατ' ἄρθρα 251 καὶ 254 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ὑπαγωγὴ εἰς διετῆ παραγραφὴν ἀξιώσεως κατὰ τῶν Σ.Ε.Κ. περὶ καθυστερουμένων περιοδικῶν παροχῶν.

Ἀνηρέθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 1447/1968 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

Ἐπρόκειτο περὶ ἀξιώσεως κατὰ τῶν Σ.Ε.Κ., νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, τὸ ὁποῖον, δι' εἰδικῆς διατάξεως, ὑπάγεται εἰς τὴν διὰ τὸ Δημόσιον παραγραφήν.

Βάσει τῶν ἐφαρμοστέων ἐν προκειμένῳ διὰ τὸ Δημόσιον διατάξεων τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ κανονιστικοῦ διατάγματος τῆς 26.6/10.7.1944 περὶ Κώδικος τῶν Νόμων περὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου, δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ὅτι ἡ καταγγελθεῖσα εἰς δίκην ἀξίωσις ὑπῆγετο εἰς διετῆ παραγραφήν. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 571/1966, εἰσηγητὴς *Κ. Χουρδάκης*, ΕΕΔ 26, 161, ἔνθα σημειώσεις μας). Σημειοῦται, ὅτι διὰ τοῦ ἀ.ν. 504/1968 (ΕΕΔ 27, 1105) ἀντικατεστάθη ἡ ἀνωτέρω διάταξις ὡς ἑξῆς: Αἱ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν καὶ τῶν στρατιωτικῶν ἐν γένει προσωπικαὶ ἀγωγαὶ κατὰ τοῦ Δημοσίου ἕνεκεν ἀπολύσεως, καθυστερήσεως μισθῶν καὶ ἄλλων ἀποδοχῶν ἢ παραδόσεως τῶν περὶ προδιασμοῦ ἢ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ, τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης νόμων παραγράφονται τῶν μὲν στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν μετὰ ἓν ἔτος, τῶν δὲ λοιπῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν μετὰ διετίαν ἀφ' ἧς κατὰ πρῶτον ἐγεννήθη τὸ πρὸς ἀγωγὴν δικαίωμα, ἡ γέννησις τοῦ ὁποίου, κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῆς ρηθείσης διατάξεως, συμπίπτει χρονικῶς πρὸς τὴν γενομένην παράδασιν, ἀπὸ τῆς ὁποίας καθίσταται δυνατὴ ἡ δικαστικὴ αὐτοῦ ἐπιδίωξις. Ἐκ τῶν διατάξεων ἐξ ἑτέρου τῶν ἄρθρων 251 καὶ 254 Α.Κ. προκύπτει, ὅτι ἐπὶ περιοδικῶν παροχῶν αὐτοτελῶς ὀφειλομένων καὶ μὴ ἐξαρτωμένων ἐκ κεφαλαίου, οἷαι αἱ περὶ μισθοῦ ἀξιώσεις, ἡ παραγραφὴ τούτων ἄρχεται ἀπὸ τοῦ χρονικοῦ σημείου, καθ' ὃ ἑκάστη τούτων κατέστη ἀπαιτητή. Ἐπομένως εἰς τὴν διετῆ παραγραφὴν ὑπόκειται καὶ ἡ κατὰ τῶν Σ.Ε.Κ. ἀξίωσις περὶ καθυστερουμένων περιοδικῶν παροχῶν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐκ διαφορᾶς ἀποδοχῶν αὐτοῦ.

Ἐν προκειμένῳ τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον δέχεται διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς τῶν κατὰ τοῦ Δημοσίου ἀπαιτήσεων ἐφαρμόζονται ἐπίσης καὶ διὰ τοὺς Σ.Ε.Κ., οἵτινες ἀποτελοῦσι νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 28 τοῦ κανονιστικοῦ διατάγματος τῆς 26.6/10.7.1944 περὶ Κώδικος τῶν νόμων περὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου, διατηρηθέντος ἐν ἰσχύϊ διὰ τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ΕἰσΝΑΚ καὶ διὰ τὰ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, διὰ τὰ ὁποῖα ἔχει ἐπεκταθῇ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν περὶ παραγραφῆς διατάξεων τῶν ἀφορωσῶν τὸ Δημόσιον, αἱ προσωπικαὶ ἀγωγαὶ κατὰ τοῦ Δημοσίου τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν καὶ τῶν στρατιωτικῶν ἐν γένει ἕνεκεν ἀπολύσεως, καθυστερήσεως μισθῶν καὶ ἄλλων ἀποδοχῶν ἢ παραδόσεως τῶν περὶ προδιασμοῦ ἢ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ, τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης νόμων παραγράφονται τῶν μὲν στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν μετὰ ἓν ἔτος, τῶν δὲ λοιπῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν μετὰ διετίαν ἀφ' ἧς κατὰ πρῶτον ἐγεννήθη τὸ πρὸς ἀγωγὴν δικαίωμα, ἡ γέννησις τοῦ ὁποίου, κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῆς ρηθείσης διατάξεως, συμπίπτει χρονικῶς πρὸς τὴν γενομένην παράδασιν, ἀπὸ τῆς ὁποίας καθίσταται δυνατὴ ἡ δικαστικὴ αὐτοῦ ἐπιδίωξις. Ἐκ τῶν διατάξεων ἐξ ἑτέρου τῶν ἄρθρων 251 καὶ 254 Α.Κ. προκύπτει, ὅτι ἐπὶ περιοδικῶν παροχῶν αὐτοτελῶς ὀφειλομένων καὶ μὴ ἐξαρτωμένων ἐκ κεφαλαίου, οἷαι αἱ περὶ μισθοῦ ἀξιώσεις, ἡ παραγραφὴ τούτων ἄρχεται ἀπὸ τοῦ χρονικοῦ σημείου, καθ' ὃ ἑκάστη τούτων κατέστη ἀπαιτητή. Ἐπομένως εἰς τὴν διετῆ παραγραφὴν ὑπόκειται καὶ ἡ κατὰ τῶν Σ.Ε.Κ. ἀξίωσις περὶ καθυστερουμένων περιοδικῶν παροχῶν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐκ διαφορᾶς ἀποδοχῶν αὐτοῦ.

Ἐν προκειμένῳ τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον δέχεται διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς

Ἀρείου Πάγου 104/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δημ. Χατζόπουλος**
Διικνγόροι οἱ κ.κ. Ἀθ. Σταργίου, Γ. Μαχαίρας

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 3 τοῦ ν.δ. τῆς 4 Σεπτεμβρίου 1935 αἱ διατάξεις περὶ παραγραφῆς τῶν κατὰ τοῦ Δημοσίου ἀπαιτήσεων

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΥΠΑΛΛΗΛΙΚΗ ΙΔΙΟΤΗΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΥ

Ὑποβιβασμὸς εἰς λαϊκὸν καὶ τύχη ὑπαλληλικῆς ἰδιότητος

Νομοθεσία περὶ ξενοδοχείων.— Τίνες χαρακτηρίζονται ὑπὸ τοῦ Νόμου ὡς ὑπάλληλοι.—Ὑπαλληλικὴ ἰδιότης βαθμοῦ θυρωροῦ τουριστικοῦ ξενοδοχείου.— Ὑποβιβασμὸς ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὀργανισμοῦ Τουρισμοῦ εἰς λαϊκόν.— Θεώρησις μετὰ τοῦτο διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς ἐργάτου καὶ ἐφαρμογὴ ὄχι τοῦ Νόμου 2112/1920, ἀλλὰ τοῦ Β.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΘΔ', ὑπῆρξεν ἀπόλυσις ξενοδοχειακοῦ ὑπαλλήλου (βαθμοῦ θυρωροῦ), ὁ ὁποῖος ὑπηρέτει εἰς ξενοδοχεῖον, ὅπερ πρότερον, κατὰ τὴν κειμένην νομοθεσίαν, κατατασσόμενον εἰς τὴν γ' τάξιν, ἐχαρακτηρίζετο ὡς τουριστικόν, ὑποβιβασθὲν δι' ἀποφάσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὀργανισμοῦ Τουρισμοῦ εἰς ξενοδοχεῖον δ' τάξεως, ἤτοι λαϊκόν, διότι δὲν ἐνηργήθησαν αἱ ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω Ὀργανισμοῦ ὑποδειχθεῖσαι διαρρυθμίσεις καὶ βελτιώσεις.

Κατὰ τὴν κειμένην νομοθεσίαν (ἄρθρον 1 ν.δ. 1828/1942, ΕΕΔ 1, 950) ὁ μισθωτὸς τῆς περιπτώσεως, ἐργαζόμενος εἰς τουριστικὸν ξενοδοχεῖον, ἐχαρακτηρίζετο ὡς ὑπάλληλος, ἐνῷ, κατὰ τὴν αὐτὴν διάταξιν, ἐργαζόμενος εἰς λαϊκὸν ξενοδοχεῖον, δὲν ἐκέκτητο τῆς ἰδιότητος ταύτης, ἀλλ' ἀναλόγως τοῦ εἴδους τῆς ἐργασίας του, κατὰ τὴν γενικὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953, ὡς ὑπηρέτης.

Τὸ Πρωτοδικεῖον δέχεται, ὅτι διὰ τοῦ γενομένου ὑποβιβασμοῦ τοῦ ξενοδοχείου εἰς λαϊκὸν τοιοῦτον ὁ χαρακτηριζόμενος πρότερον ὡς ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος ἀπώλεσε τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου καὶ οὕτω, ἀπολυθείς, ἐδικαιοῦτο τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ Β.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατῶν, ὑπηρετῶν κλπ.

Θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ ὅμως νὰ διατυπώσωμεν τοὺς ἀκολούθους συλλογισμούς: Δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, ὅτι ὁ μισθωτὸς τῆς περιπτώσεως προσελήφθη καὶ εἰργάσθη ἐπὶ δεκαετίαν καὶ πέραν εἰς τὸ χαρακτηριζόμενον ἔκτοτε ὡς τουριστικὸν ξενοδοχεῖον, ἀποκτήσας οὕτω, κατὰ τὴν ἀνωτέρω νομικὴν διάταξιν, τὴν ἰδιότητα τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου.

Τὸ ὅτι, περαιτέρω, κατὰ παρεχομένην ὑπὸ τοῦ νόμου εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Ὀργανισμὸν Τουρισμοῦ ἐξουσιοδότησιν, ἐκ λόγων ἐγκειμένων εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ἐπιχειρηματίου, τὸ ξενοδοχεῖον ὑποβιβάσθη εἰς λαϊκὸν δὲν σημαίνει ἐκ μόνου τούτου, ὅτι συμπαρεσύρθη ἡ κτηθεῖσα ἤδη νομίμως ἰδιότης τοῦ μισθωτοῦ ὡς ὑπαλλήλου καὶ ὅτι οὗτος μετέπεσεν εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ὑπηρέτου, στερηθεὶς τῶν ἐκ τῆς προτέρας ἰδιότητός του πλεονεκτημάτων.

Τὰ πλεονεκτήματα ταῦτα ἦσαν: Νὰ δικαιοῦται τῆς ὑρισμένης κατὰ τὸν νόμον 539/1945 ἀδείας κατ' ἔτος διὰ τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους, νὰ δικαιοῦται τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, διὰ τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους, πολὺ μείζονος ἐκείνης διὰ τοὺς ἐρ-

---

του, ὅτι ὁ ἀναιρεσίδικτος ἐνάγων προσελήφθη ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀπὸ τοῦ ἔτους 1940 ὡς ἔκτακτος ἐπὶ συμβάσει ἐργάτης, μονιμοποιηθεὶς κατὰ τὸ ἔτος 1954 ὡς ἐργάτης τοῦ Τμήματος συντηρήσεως γραμμῶν καὶ ὅτι κατὰ τὸ ἐπίδικον χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.1.1961 μέχρις 11.5.1965 προσέφερεν ὑπηρεσίας ἀνωτέρου βαθμοῦ, ἀνατεθείσας αὐτῷ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου καὶ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων του, καὶ ὄχι τὰς ὑπηρεσίας τοῦ τεχνίτου ξυλουργοῦ α' τάξεως καὶ κατ' ἀκολουθίαν δικαιοῦται κατὰ τὸ κεφ. Γ'11 τοῦ Κανονισμοῦ δευτερευουσῶν ἀπολαυῶν τοῦ προσωπικοῦ, κυρωθέντος διὰ τοῦ π.δ. 19/20.1.1925, καὶ τὸ ἄρθρον 4 § 7 τοῦ Β.Δ. 19/5/13.6.1954 τῆς διαφορᾶς τῆς βασικῆς μισθοδοσίας τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἐργάτου, τὸν ὁποῖον κατεῖχεν, ἀπὸ τῆς τοιαύτης τοῦ ἀνωτέρου βαθμοῦ, οἷος ἐν προκειμένῳ εἶναι ὁ τοῦ ὑπαρχιεργάτου. Κρῖναν δὲ μετὰ ταῦτα ὅτι ἡ ἀξίωσις αὐτοῦ πρὸς καταβολὴν τῶν καθυστερουμένων ὡς ἄνω ἀποδοχῶν διὰ τὸν ἀπὸ 1.1.1961 μέχρις 11.5.1961 χρόνον ὑπάκειται οὐχὶ εἰς διετῆ, ἀλλ' εἰς πενταετῆ παραγραφήν, ἐσφαλμένως ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας διατάξεις, δι' ὃ καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἐδ. 17 τοῦ ἄρθρου 807 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν περὶ τούτου πρῶτον λόγον ἀναιρέσεως.

γάτας, νὰ δικαιοῦται, συμπληρῶν τὰς προϋποθέσεις λήψεως συντάξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. λόγῳ γήρατος, τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3789/1957, ἀπορρεούσης τῆς ὑπηρεσίας, ἡ ὁποία χορηγεῖται μόνον διὰ τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους (Α.Π. 73/1968, εἰσηγητὴς **Ἀντ. Φλῶρος**, ΕΕΔ 27, 185 καὶ ἄλλαι).

Ἐκ τῶν περὶ τουριστικοῦ διατάξεων δὲν προκύπτει, ὅτι εἶναι δυνατὴ ἡ ἀλλοίωσις τῆς σχέσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν ξενοδοχείων, ὥστε νὰ μετατρέπηται αὕτη, οὖσα σχέσις ὑπαλληλική, εἰς σχέσιν ὑπηρέτου διὰ τοῦ ὑποβιβασμοῦ τοῦ ξενοδοχείου, ἢ καὶ νὰ ἀποκαθίσταται πάλιν εἰς ὑπαλληλικὴν διὰ τῆς ἐπαναφορᾶς τοῦ ξενοδοχείου εἰς τάξιν τουριστικοῦ, μεταβολαί, αἱ ὁποῖαι ἀναφέρονται εἰς τὴν διὰ τουριστικοὺς λόγους ἁρμοδιότητα τῆς Ἀρχῆς, ἡ ὁποία δύναται καὶ νὰ αἴρῃ καὶ ἀπαγορεύῃ τὴν παραιτέρω λειτουργίαν τοῦ ξενοδοχείου, χωρὶς ἐκ τούτου νὰ στεροῦνται οἱ μισθωταὶ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920. (Ἴδετε ΕΕΔ 27, 1068).

Τοῦτο ἀνάγεται εἰς τὴν λειτουργίαν τῆς ἐπιχειρήσεως, τὴν ὁποίαν βαρύνει ὁ ἐπαγγελματικὸς κίνδυνος.

Ἂν ὁ ἐργοδότης θέλῃ ἢ δὲν δύναται, λόγῳ τῆς μετατροπῆς τοῦ ξενοδοχείου εἰς λαϊκὸν καὶ τῆς ἐντεῦθεν ζημίας του, νὰ ὑφίσταται τὸ ἐκ τῆς κτηθείσης ἤδη ὑπαλληλικῆς ἰδιότητος τοῦ μισθωτοῦ βάρος διὰ τὸ μέλλον ἔχει διάδοον νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἀποζημιώνων ὅμως τὸν μισθωτὸν βάσει τῆς ὑπαλληλικῆς του ἰδιότητος.

Ὑπὸ ἀντίθετον ἄποψιν, μολονότι βαρύνει τὸν ἐργοδότην ὑποχρέωσις διὰ τὴν μετατροπὴν τοῦ πρώην τουριστικοῦ ξενοδοχείου του εἰς λαϊκόν, θὰ συνέβαινε νὰ ἀπαλλάσσεται τῆς καταβολῆς ἀγκωβῶν, εἰς περιπτώσεις, ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 ἀποζημιώσεων, ἐν σχέσει πρὸς τὰς ἀποζημιώσεις τοῦ ν.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920, κατὰ τὰς ἀπολύσεις τοῦ προσωπικοῦ του καὶ οὕτω θὰ προσεποιεῖτο ὠφέλειαν ἐκ τῆς ὑποχρεώσεως συμπεριφορᾶς του, λόγῳ τῆς ὁποίας ἐπενέβη ἡ Ἀρχή.

Δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, ὅτι ἡ ἰδιότης τοῦ μισθωτοῦ ὡς ὑπαλλήλου τελεῖ ὑπὸ τὴν νόμῳ ἐξυπακουομένην προϋπόθεσιν, ὅτι τὸ ξενοδοχεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον ὁ μισθωτὸς παρέχει τὴν ἐργασίαν του, ἐξακολουθεῖ νὰ ἀνήκῃ εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν τουριστικῶν ξενοδοχείων.

Σημασίαν ἔχει ὅμως, νομίζομεν, μόνον τὸ ὅτι ὁ μισθωτὸς τῆς περιπτώσεως εἶχε συμπληρώσει τριετῆ ἐν τῷ ξενοδοχείῳ ὑπηρεσίαν, εἶχε δηλαδὴ ἀποκτήσει ἤδη τὸ προσὸν τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, ἀνεξαρτήτως, ὡς ἐσημειώσαμεν, τῆς περαιτέρω ἐξελίξεως κατὰ τάξιν τοῦ ξενοδοχείου, ὡς γίνεται δεκτὸν καὶ διὰ τοὺς ἐφέροντας παλαιοὺς πολεμιστάς, οἱ ὁποῖοι προστατεύονται ἀπὸ ἀπολύσεως, ἐφ' ὅσον ὑπηρετοῦν εἰς ἐπιχειρήσεις μὲ προσωπικὸν ἄνω τῶν 15, ἀνεξαρτήτως ἂν ἡ ἐπιχείρησις ἐμείωσε μετὰ τὴν πρόσληψιν τὸν ἀριθμὸν τοῦ προσωπικοῦ της εἰς ἀριθμὸν κατώτερον τῶν 15.

Ἄλλως θὰ ἐξηρτᾶτο ἡ προστασία τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῶν ἐνεργειῶν τοῦ ἐργοδότου καὶ θὰ ἐπήρχετο καὶ καταστρατήγησις τοῦ νόμου, θὰ ἐξηρτᾶτο δηλαδὴ καὶ εἰς τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος περίπτωσιν ἡ μείζων προστασία τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς καλῆς ἢ κακῆς λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀναλόγως πρὸς τὴν ὁποίαν θὰ ἐγίνετο ἡ κατάταξις τοῦ ξενοδοχείου.

Τέλος ἡ μετάπτωσις ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου εἰς τοιαύτην ἐργάτου (ὑπηρέτου) ἔχει καὶ ἄναντι τρίτων ἐπιπτώσεις, ὡς ἐπὶ παραδείγματι ἡ ἄρσις τῆς ἐπιτρεπομένης καὶ μόνον δι' ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους κατασχέσεως τοῦ μισθοῦ ἐπὶ τοῦ 1/4 αὐτοῦ δι' ἀπαιτήσεις διατροφῆς συζύγου, κατιόντων ἢ ἀνιόντων κατὰ τὸν νόμον 4694/1930.

Ἔχει ὅμως ὁ νόμος (ἀφοῦ γίνεται δεκτόν, ὅτι ἐκ τοῦ νόμου ἐπάγεται ἡ πανέπεια νὰ ἀπόλεται ἡ ὑπαλληλικὴ ἰδιότης τοῦ μισθωτοῦ) τὴν ἔννοιαν νὰ ἐπέρχωνται αἱ τοιαῦται μεταβολαὶ εἰς τὴν νομικὴν θέσιν τοῦ μισθωτοῦ;

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 174/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν Νόμου **Γ**ΦΟΔ'

Πρόεδρος ὁ κ. **Ι. Ντεγιάννης**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Στ. Χριστινάκης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Τάκης Παναγόπουλος, Ι. Μαρουδῆς

Διὰ τῆς ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ἔκρινεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ὁ ἐνάγων ἐξέθεσεν, ὅτι, προσληφθεὶς ὑπὸ τῆς ἐναγομένης τὴν 1.3.1947 διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὡς θαηθὸς θυρωροῦ εἰς τὸ ἐνταῦθα ξενοδοχεῖον αὐτῆς, ὑπὸ τὸν διακριτικὸν τίτλον «Α», προσέφερεν ἔκτοτε τὴν ἐργασίαν του ὑπὸ ἰδιότητα ὑπαλλήλου μέχρι τῆς 26.2.1968, ὁπότε ἀπελύθη, καταβληθείσης αὐτῷ τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως ἐργατου, καὶ ἠτήσατο τὴν ἐπιδίκασιν τῆς προκυπτούσης διαφορᾶς μεταξὺ τῆς τελευταίας ταύτης ἀποζημιώσεως καὶ τῆς νόμῳ προσηκούσης αὐτῷ τοιαύτης ὡς ὑπαλλήλου ἐκ δραχμῶν 49.350. Ὁ Πρωτοδίκης ἀπέρριψε τὴν

ἀγωγὴν ὡς ἀβάσιμον.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1828/1942 ν.δ. «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς ἰσχυούσης περὶ προσωπικοῦ ξενοδοχείων ὕπνου νομοθεσίας», δι' οὗ ἀντικατεστάθη τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ν.δ. 1180/1942, ὁρίζεται, ὅτι «τὸ εἰς τὰ ξενοδοχεῖα ὕπνου ἐργαζόμενον προσωπικὸν διακρίνεται α) εἰς τὸ προσωπικὸν Διευθύνσεως, Γραφείων καὶ Διαχειρίσεως, β) εἰς κυρίως ξενοδοχειακὸν προσωπικὸν καὶ γ) εἰς τεχνικὸν καὶ βοηθητικὸν τοιοῦτον... Τὸ προσωπικὸν τῆς α' κατηγορίας χαρακτηρίζεται ὡς πρὸς τὴν σχέσιν ἐργασίας ὡς ὑπαλληλικὸν καὶ ὑπάγεται εἰς τὴν καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2112, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, καὶ εἰς πάσας τὰς συναφεῖς περὶ ὑπαλλήλων διατάξεις. Ἐκ τοῦ προσωπικοῦ τῆς β' κατηγορίας χαρακτηρίζονται ἐπίσης ὡς ὑπάλληλοι οἱ ἐργαζόμενοι εἰς ξενοδοχεῖα πολυτελείας καὶ τουριστικὰ τοιαῦτα, ἐξαιρουμένων τῶν βοηθῶν θυρωρῶν, βοηθῶν νυκτοθυρωρῶν, βοηθῶν θαλαμηπόλων... καὶ βοηθῶν ἐν γένει τῶν μὴ συμπληρωσάντων τριετῆ ἐν τῷ ξενοδοχείῳ ὑπηρεσίαν. Ἐκ τῶν ἐργαζομένων εἰς καθαρῶς λαϊκὰ ξενοδοχεῖα ὡς ὑπάλληλοι χαρακτηρίζονται μόνον οἱ διευθυνταί, οἱ θυρωροὶ καὶ οἱ νυκτοθυρωροί...». Κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ β.δ. 31/1/8.2.1936 «περὶ χαρακτηρισμοῦ καὶ κατατάξεως τουριστικῶν ξενοδοχείων» τὰ ὡς τουριστικὰ χαρακτηριζόμενα ξενοδοχεῖα κατατάσσονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ε.Ο.Τ. εἰς μίαν τῶν κάτωθι τεσσάρων κατηγοριῶν: α) Τουριστικῶν ξενοδοχείων πολυτελείας, β) τουριστικῶν ξενοδοχείων α' τάξεως, γ) τουριστικῶν ξενοδοχείων β' τάξεως καὶ δ) τουριστικῶν ξενοδοχείων γ' τάξεως. Ἐξ ἄλλου τὸ β.δ. 27 - 4/14.5.1937 «περὶ ἐκδόσεως ἀδειῶν λειτουργίας, κατατάξεως καὶ χαρακτηρισμοῦ ξενοδοχείων» ὁρίζει ἐν μὲν τῷ ἄρθρῳ 7 αὐτοῦ, ὅτι τὰ ξενοδοχεῖα διακρίνονται εἰς ἓξ κατηγορίας, ἤτοι ξενοδοχεῖα πολυτελείας α' τάξεως, β' τάξεως, γ' τάξεως, δ' τάξεως καὶ ε' τάξεως, ἐν δὲ τῷ ἄρθρῳ 10 αὐτοῦ, ὅτι «ξενοδοχεῖα, καταταγέντα εἰς μίαν τῶν τεσσάρων πρώτων κατηγοριῶν, ἤτοι 1) πολυτελείας, 2) α' τάξεως, 3) β' τάξεως, 4) γ' τάξεως χαρακτηρίζονται ὑποχρεωτικῶς τουριστικὰ τῆς αὐτῆς κατηγορίας... Ἡ ἁρμοδία ἐπὶ τῆς κατατάξεως Ἐπιτροπὴ ἔχει δικαίωμα νὰ προβῇ ἠτιολογημένως ὁποτεδήποτε εἰς τὸν ὑποβιβασμὸν ξενοδοχείου τινός». Τέλος, κατὰ τὸ ἄρθρον 29 τοῦ ν.δ. 3430/1955 «περὶ τροποποιήσεως, συμπληρώσεως καὶ καταργήσεως διατάξεων περὶ Ἑλληνικοῦ Ὀργανισμοῦ Τουρισμοῦ καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων, «οἱ ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1952 καὶ ἐφεξῆς τὸ πρῶτον ἐργαζόμενοι εἰς ξενοδοχεῖα θεωροῦνται ὑπάλληλοι ὡς πρὸς τὴν σχέσιν ἐργασίας μόνον, ἐφ' ὅσον κέκτηνται πτυχίον Τουριστικῆς ἢ Ξενοδοχειακῆς Σχολῆς τῆς ἡμεδαπῆς ἢ ἀλλοδαπῆς καὶ ἔχουν διετῆ τοὐλάχιστον ὑπηρεσίαν ἐν ξενοδοχείῳ».

Ἐκ τῶν παρατιθεμένων διατάξεων σαφῶς συνάγεται, ὅτι, καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὸ ἀπὸ 1.1.1952 καὶ ἐφεξῆς χρονικὸν διάστημα, ἵνα ὁ εἰς ξενοδοχεῖον ὕπνου ἐργαζόμενος μισθωτὸς θεωρηθῇ ὡς ὑπάλληλος, δέον ἀπαραιτήτως νὰ ἔχῃ πτυχίον Τουριστικῆς ἢ Ξενοδοχειακῆς Σχολῆς καὶ τοὐλάχιστον διετῆ ὑπηρεσίαν ἐν ξενοδοχείῳ, προκειμένου ὅμως περὶ βοηθοῦ θυρωροῦ (κυρίως ξενοδοχειακοῦ προσωπικοῦ) ἐργαζομένου πρὸ τῆς 1.1.1952 εἰς τουριστικὸν ξενοδοχεῖον ὕπνου, κατὰ τὰς ἰσχυούσας δι' αὐτὸν διατάξεις τοῦ μνησθέντος ἄρθρου τοῦ νόμου 1828/1942, μὴ ἀντικειμένας τῶν ἐν τῷ νόμῳ 3430/1955, θεωρεῖται ὑπάλληλος ὡς πρὸς τὴν σχέσιν ἐργασίας μόνον, ὑπαγόμενος διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2112, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ἐφ' ὅσον ἔχει τριετῆ ὑπηρεσίαν ἐν τουριστικῷ ξενοδοχείῳ. Τοῦτο ὅμως τελεῖ ὑπὸ τὴν νόμῳ ἐξυπακουομένην προϋπόθεσιν ὅτι τὸ ξενοδοχεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον ὁ ὡς ἄνω μισθωτὸς παρέχει τὴν ἐργασίαν του, ἐξακολουθεῖ νὰ ἀνήκῃ εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν τουριστικῶν ξενοδοχείων, διότι, ἐὰν μεταγενεστέρως τοῦτο ὑποβιβάσθη εἰς τὴν τάξιν τῶν λαϊκῶν τοιούτων (δ' καὶ ε' κατηγορίας), δὲν δύνανται πλέον νὰ τύχουν ἐφαρμογῆς αἱ προρρηθεῖσαι διατάξεις τοῦ νόμου 1828/1942, ὁ δὲ ὡς ἄνω μισθωτὸς (βοηθὸς θυρωροῦ), παρέχων κατὰ κύριον χαρακτῆρα ἐργασίαν σωματικήν, εἶναι χαρακτηριστέος ὡς ἐργάτης (ἄρθρον 10 τοῦ κ.ν. 3514/1928, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 2655/1953, Α.Π. 64/1967, ΕΕΔ 26, 500).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, τὰ κάτωθι πραγματικὰ περιστατικά: Ὁ ἐνάγων προσελήφθη κατὰ τὴν 1.9.1947 ὑπὸ τῆς ἐναγομένης Ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Δ»

διά συμβάσεως έξηρτημένης έργασίας άορίστου χρόνου ώς βοηθός θυρωροῦ τοῦ ἐνταῦθα ξενοδοχείου της ὑπό τόν διακριτικόν τίτλον «Α» καί ἀπηχολήθη ὑπό τήν ἐκτεθεῖσαν ἰδιότητά του μέχρι τῆς 26.2.1968, ὁπότε ἀπελύθη διά νομοτύπου καταγγελίας τῆς ὑφισταμένης συμβάσεως. Τό ἀνωτέρω ξενοδοχεῖον εἶχε χαρακτηρισθῆ καί καταταχθῆ εἰς τήν Γ' τάξιν καί συνεπῶς ἐτύγχανε τουριστικόν τοιοῦτο τῆς αὐτῆς κατηγορίας. Κατά μῆνα Ἰούλιον ὅμως τοῦ ἔτους 1959 τοῦτο (ξενοδοχεῖον) διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 11338/24.7.1959 ἀποφάσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὀργανισμοῦ Τουρισμοῦ καί ἐπί τῷ λόγῳ ὅτι δέν ἐνηργήθησαν ἐν αὐτῷ αἱ ὑπό τοῦ τελευταίου τούτου (Ε.Ο.Τ.) ὑποδειχθεῖσαι διαρρυθμίσεις καί βελτιώσεις ὑπεβιβάσθη εἰς ξενοδοχεῖον Δ' τάξεως, ἤτοι ὑπήχθη εἰς τήν κατηγορίαν τῶν λαικῶν τοιούτων (βλ. ἰδίᾳ ὑπ' ἀριθ. 29319/B1/22.10.1959 ἔγγραφον Ε.Ο.Τ. πρός Π.Ζ), οὕτω δέ ἐμειώθησαν αἱ τιμαί αὐτοῦ κατά 20%. Τοῦ γενομένου ὑποβιβασμοῦ ἔλαβε γνῶσιν ἅπαν τό μεθ' οὗ κατελέγετο καί ὁ ἐνάγων προσωπικόν τῆς ἐναγομένης ἐκτός ἄλλων καί ἐκ τῆς ἐν τῇ εἰσόδῳ (θυρωρείῳ) τοῦ ξενοδοχείου ἀναρτηθείσης σχετικῆς πινακίδος, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἀνεγράφετο ἡ νέα κατάταξις αὐτοῦ. Παρά ταῦτα ὁ ἐνάγων ἐξηκολούθησε παρέχων τήν ἣν καί πρότερον προσέφερε τῷ ἐναγομένῳ ἐργασιαν του ὑπό τάς αὐτάς συνθήκας καί ἐναντι τοῦ αὐτοῦ μισθοῦ. Ἀπό τοῦ ὡς ἄνω χρονικοῦ σημείου ὅμως (Ἰούλιος 1959) καί ἐφεξῆς ὁ ἐνάγων ἔπαυσε κατά τά ἄνω εἰρημένα θεωρούμενος ὑπό τοῦ νόμου, ὡς πρός τήν σχέσιν ἐργασίας, ὡς ὑπάλληλος, ὑπαγόμενος διά τήν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἰς τάς διατάξεις τοῦ νόμου 2112, καθ' ὅσον μή ἀνήκοντος πλέον τοῦ ἐνδιαφέροντος ξενοδοχείου εἰς τήν κατηγορίαν τῶν τουριστικῶν, δέν δύναται νά τύχῃ ἐφαρμογῆς ἐπί τοῦ ἐνάγοντος τό ἄρθρον 1 τοῦ προμνησθέντος ν.δ. 1826/1942, ἐφ' οὗτινος ἐβασίζετο πρότερον ἡ ὑπαλληλική ἰδιότης τούτου, καί οὐχί ἐπί τῇ βάσει τῆς φύσεως τῆς ὑπ' αὐτοῦ προσφερομένης ὑπηρεσίας, οὔσης ἀείποτε κατά τρόπον κύριον χαρακτῆρα σωματικῆς. Ἐν ὄψει τούτων ἀβάσιμος παρίσταται ὁ ἰσχυρισμός τοῦ ἐνάγοντος, ὅτι δέν εἶναι νόμῳ ἐπιτρεπτός ὁ ὑποβιβασμός ξενοδοχοϋπαλλήλου τινός εἰς τάξιν ἐργάτου ἐκ μόνου τοῦ ὑποβιβασμοῦ εἰς ὑποδεεστέραν κατηγορίαν τοῦ εἰς ὅπερ ὑπηρετεῖ οὗτος ξενοδοχείου καί οὐδεμίαν ἐν προκειμένῳ ἀσκεῖ ἐπιρροήν τό γεγονός ὅτι ὁ ἐνάγων μετά τόν ἐν λόγῳ ὑποβιβασμόν ἐξηκολούθησε προσφέρων τήν ἰδίαν, ὡς καί πρότερον, ἐργασίαν καί λαμβάνων τάς αὐτάς ἀποδοχάς.

Ἐξ ἄλλου, τῆς ὑπό κρίσιν ἀγωγῆς μή στηριζομένης ἐπί τῶν περί ἀδικοπραξίας διατάξεων, ὁ περαιτέρω ἰσχυρισμός τοῦ ἐνάγοντος ὅτι ἡ ἐναγομένη τυγχάνει ὑπεύθυνος διά τόν ὑποβιβασμόν τοῦ ξενοδοχείου της καί συνεπῶς ὑπαιτία διά τήν ἐντεῦθεν ζημίαν αὐτοῦ, ὡς καί ὅτι ἔδει αὕτη μετά ταῦτον (ὑποβιβασμόν) νά προβῇ, κατόπιν σχετικῆς ἀνακοινώσεως, εἴτε εἰς κατάρτισιν νέων συμβάσεων μετά τοῦ μέχρι τότε ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ της, εἴτε εἰς καταγγελίαν τῶν ὑφισταμένων συμβάσεων μετά ἐκείνων, οἵτινες δέν ἐπεθύμουν νά ἐξακολουθήσωσι παρέχοντες ἐργασίαν ὑπό ἰδιότητα ἐργάτου, τυγχάνει ἀπορριπτέος ὡς ἀλυσιτελής.

Κατ' ἀκολουθίαν τούτων, ἔχοντος τοῦ ἐνάγοντος, ὅτε ἔλαβε χώραν ἐκ μέρους τῆς ἐναγομενης ἡ καταγγελία τῆς ἐπιδίκου ἐργασιακῆς συμβάσεως, τήν ἰδιότητα τοῦ ἐργάτου, νομίμως κατεβλήθη αὐτῷ ἡ εἰς ταύτην (ἰδιότητα) προσήκουσα νόμιμος ἀποζημίωσις καί οὐχί ἡ εἰς ὑπαλλήλους προσιδιάζουσα (ἄρθρα 1 καί 3 ν. 2112/1920), ὡς ἀβασίμως ὁ ἐνάγων ἰσχυρίζεται. Ὅθεν εἰς τήν αὐτήν κρίσιν ἀχθεὶς καί ὁ εἰς πρῶτον βαθμόν δικάσας Πρωτοδίκης ὡς πρός τήν ἐξ ἀπόψεως σχέσεως ἐργασίας ἰδιότητα τοῦ ἐνάγοντος καί ἀπορρίψας τήν τό προδιαληφθέν αἴτημα ἔχουσαν ἔνδικον ἀγωγήν ὀρθῶς ἔκρινεν, οἱ περί τοῦ ἀντιθέτου δέ 1ος καί 2ος συναφεῖς λόγοι ἐφέσεως, ἀναγόμενοι εἰς ἐσφαλμένην ἑρμηνείαν καί ἐφαρμογήν τοῦ νόμου καί πλημμελῆ ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὡς ἀβάσιμοι, ἀπορριπτέοι ἀποβαίνουν.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΚ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΒΙΑΣ

Δέσμευσις ἐξ ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων

Χαρακτηρισμός μισθωτοῦ ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου.— Δεσμευόμενα ἐξ ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας πρόσωπα.—Περίπτωσις μισθωτοῦ τοῦ πολιτικοῦ Γραφείου βουλευτοῦ.— Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἐκ περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας.—Ἔννοια ἀνωτέρας βίας.—Ἔννοια πασιδήλου κατ' ἄρθρα 245 καὶ 246 Πολιτικῆς Δικονομίας.—Ἀπαλλαγὴ ἐργοδότου καταβολῆς ἀποζημιώσεως Νόμου 2112/1920.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἀτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 1558/1930, ὁ ἐργοδότης, καταγγέλλων τὴν σύμβασιν ἐργασίας ἐκ περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας, ἐφ' ὅσον δὲν εἶναι ἠφαλισμένος κατὰ τρόπον, ἀπαλλάσσεται τῆς πρὸς καταβολὴν ἀποζημιώσεως ὑποχρεώσεως.

Οὕτω ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου ΓΨΟΔ' Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὑφιστάμενον, ὡς δέχεται, τοιούτου περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας, ὁ ἐναγθεὶς ἐργοδότης δὲν ὑπελογεν ὑποχρέωσιν καταβολῆς ἀποζημιώσεως. (Ἴδετε περὶ τῆς ἐννοίας τῆς ἀνωτέρω διατάξεως καὶ τὴν ἐκ τῶν παλαιοτέρων Α.Π. 513/1968, εἰσηγητὴς *Κ. Χουβδάκης*, ΕΕΔ 28, 26, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπὴ νομολογία).

Ἡ ἔννοια τῆς ἀνωτέρας βίας λαμβάνεται ὑπὸ τὴν ὑποκειμενικὴν (ἢ σχετικὴν) θεωρίαν (*Γ. Μπαλῆ*, Γενικαὶ Ἀρχαί, ἐκδ. 1951, σελ. 414, Α.Π. 699/1954, εἰσηγητὴς *Στ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 14, 576).

Ἐξητήθη ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἡ διαφορὰ τοῦ μισθοῦ του κατὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. 24/1963 «περὶ ὅρων ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς τῶν ὑπαλλήλων Γραφείων ἐργοδοτῶν μὴ ἀσκούντων ἐπιχειρησιν (ΕΕΔ 22, 1165) καὶ ὑπ' ἀριθ. 2/1961, 28/1963 καὶ 43/1965 διαιτητικὰς ἀποφάσεις περὶ ἀποδοχῶν προσωπικοῦ Γραφείων ἐπιχειρήσεων (ΕΕΔ 20, 572, ΕΕΔ 22, 1421, ΕΕΔ 25, 194).

Τὸ Πρωτοδικεῖον δέχεται διὰ τῆς ἐν τῇ ἀποφάσει του συλλογιστικῆς, ὅτι δὲν ἦσαν, εἰς τὴν περίπτωσιν, ἐφαρμοστέαι αἱ ἀνωτέρω διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, ἀλλὰ μόνη ἡ περὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐθνικὴ γενικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας.

Οἱ βουλευταὶ (ὡς ἡ περίπτωσις τῆς ἀποφάσεως) εἶναι ἀντιπρόσωποι τοῦ Ἔθνους καὶ ἐξ ἀπόψεως νομικῆς ὄργανα - μέλη ἀμέσου ὀργάνου τοῦ Κράτους, τῆς Βουλῆς, τῶν ὁποίων αἱ ἁρμοδιότητες καθορίζονται ὑπὸ τοῦ Συντάγματος (*Σγουρίτσας*, Συνταγματικὸν Δ(καιον Α', σελ. 291, ὑπ' ἀριθ. 1102/1966 γνωμοδότησις τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, εἰσηγητὴς *Ἀθ. Τσαρᾶς*).

Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 543/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου ΓΨΟΔ' κατ' ἔφεσιν.

Πρόεδρος ὁ κ. **Ι. Ντεγιάννης**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Χ. Γεωργακόπουλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Παπέλης, Γ. Καποδίστριας

Διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων ἐξέθηκεν α) ὅτι προσελήφθη παρὰ τοῦ ἐναγομένου τὴν 1.8.1950 διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὡς ἰδιαίτερος γραμματεύς αὐτοῦ, ἀπασχολούμενος εἰς τὸ πολιτικὸν Γραφεῖον, ὅπερ διετήρει, ὡς βουλευτής, ἐν Ἀθήναις, συνεχῶς μέχρι τῆς 6.10.1967, ὅτε κατηγγέλθη ἡ σύμβασίς του, καὶ ὅτι ὁ ἐναγόμενος τοῦ προσέφερεν ὡς ἀποζημίωσιν 60 ἡμερομίσθια, ἀντὶ τοῦ μισθοῦ 13 μηνῶν, πλέον ἀναλογίας δώρων καὶ ἐπιδόματος ἀδείας, ὧν πράγματι ἐδικαιοῦτο βάσει τῆς ὑπαλληλικῆς του ἰδιότητος καὶ β) ὅτι τοῦ κατεβάλλοντο ἑκάστοτε ἀποδοχαὶ ἐλάσσονες τῶν νομίμων καὶ ἠτήσατο, ὅπως ἐπιδικασθῇ αὐτῷ ἡ νόμιμος ἀποζημίωσις καὶ αἱ διαφοραὶ ἀποδοχῶν, δώρων καὶ ἐπιδομάτων ἀδείας τοῦ διαστήματος 1.1.1962 ἕως 7.10.1967, συμποσούμεναι εἰς δραχμὰς 129.140. Ὁ Πρωτοδίκης ἐδέχθη ἐν μέρει τὴν ἀγωγήν, κατ' αὐτῆς δὲ παραπονεῖται ὁ ἐνάγων διὰ κακὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου.

Ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, τὰ ἑξῆς περιστατικά: Ὁ ἐναγόμενος διετέλεσε βουλευτὴς ἀπὸ τοῦ ἔτους 1950 μέχρι τοῦ ἔτους 1967 καὶ Ὑφυπουργὸς Προεδρίας Κυβερνήσεως ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου μέχρι τοῦ Ὀκτωβρίου 1955, διετήρει δὲ πολιτικὸν Γραφεῖον ἐν Ἀθήναις, διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ ὁποίου προσέλαβεν ὡς ὑπάλληλον τὸν ἐνάγοντα τὴν 1.8.1950, ἀντὶ

μηνιαίου μισθού, ὅστις ἀπό 1.1.1962 ἕως 28.2.1963 ἀνήλθεν εἰς 1200 δραχμάς, ἀπό τῆς 1.3.1963 εἰς 1500, ἀπό 1.2.1965 εἰς 2.000 καί ἀπό 1.1.1967 μέχρις 6.10.1967, ὅτε ἀπελύθη, εἰς δραχμάς 2.250. Ὁ ἐνάγων καθ' ὅλην τήν διάρκειαν τῆς παρά τῷ ἐναγομένῳ ὑπηρεσίας του ἀπησχολήθη ἀποκλειστικῶς εἰς τό προδιαληφθέν πολιτικόν Γραφεῖον, ἡ δέ ἐργασία του συνίστατο εἰς τήν ταξινόμησιν καί διεκπεραίωσιν τῆς ἀλληλογραφίας τοῦ ἐναγομένου μετά τῶν πολιτικῶν του φίλων, τήν ὑποδοχήν αὐτῶν εἰς τό Γραφεῖον καί κυρίως τήν μέριμναν τῆς διεκπεραιώσεως τῶν πάσης φύσεως ὑποθέσεών των εἰς τά Ὑπουργεῖα, λοιπάς Δημοσίας Ὑπηρεσίας καί Ν.Π.Δ.Δ., εἰς ἃ μετέβαινεν, εἴτε μόνος, εἴτε μετά τοῦ ἐνδιαφερομένου, καί κατέβαλλε πᾶσαν δυνατήν προσπάθειαν διά τήν ταχεῖαν διεκπεραίωσίν των διά καταλλήλων παραστάσεων εἰς τούς ἁρμοδίους, ὁσάκις δέ ὑπόθεσίς τις ἔδει νά διέλθῃ πλείονα στάδια παρηκολούθει τήν ἐξέλιξίν της, προκαλῶν, ὁσάκις ἔκρινε τοῦτο σκόπιμον, καί τήν ἐπέμβασιν τοῦ ἐναγομένου. Διά τήν ἀπρόσκοπτον ἐκτέλεσιν τῆς ὡς ἄνω ἐργασίας ἦτο ἐφωδιασμένος μέ εἰδικά δελτία ἐλευθέρας εἰσόδου εἰς τάς Δημοσίας Ὑπηρεσίας, ἅτινα ἐξεδίδοντο ὑπό τοῦ ἑκάστοτε Ὑπουργοῦ Προεδρίας Κυβερνήσεως. Ἡ ὡς ἄνω ἐργασία, ἣν παρεῖχεν ὁ ἐνάγων, ἀπῄτει εἰδικευσιν, πεῖραν, γνῶσιν τῆς λειτουργίας τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καί καταβολήν πνευματικῆς προσπαθείας διά τόν ἐπιτυχῆ χειρισμόν τῶν ὑποθέσεων καί τήν ἐν γένει ἐπαφήν μέ τούς ὑπαλλήλους καί τούς πολιτικούς φίλους τοῦ ἐναγομένου, ἐπί σκοπῷ αὐξήσεως τῶν πολιτικῶν φίλων του μεταξύ τῶν συμπολιτῶν του, καί συνεπῶς αὕτη, ὡς κατά κύριον λόγον πνευματική, ἐτύγχανεν ὑπηρεσία ὑπαλλήλου ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 10 κωδικοποιημένου νόμου 3514/1928 καί 1 ν.δ. 2655/1953. Ὁ ἰσχυρισμός τοῦ ἐναγομένου, ὅτι ὁ ἐνάγων ἦτο ἁπλοῦς κλητήρ, μεταφέρων τήν ἀλληλογραφίαν εἰς τά διάφορα Ὑπουργεῖα καί τἀνάπαλιν, δέν ἐβεβαιώθη, ἐνῷ ἀντιθέτως ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων ἐξετέλει τάς ὡς ἄνω ἐργασίας, αἵτινες προσιδιάζουν εἰς ἰδιαίτερον γραμματέα, ὡς χαρακτηρίζεται ἄλλωστε οὗτος καί εἰς τά ρηθέντα δελτία ἐλευθέρας εἰσόδου εἰς τά Ὑπουργεῖα, καί ὅτι παρά τάς ἐλαχίστας γραμματικάς γνώσεις του ἔφερε ταύτας εἰς πέρας ἐπιτυχῶς, ὡς βεβαιοῦται ἰδίᾳ ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἀπησχολεῖτο παρά τῷ ἐναγομένῳ ἐπί 27 ἔτη συνεχῶς καί ἀπό τό γεγονός ὅτι κατά τό διάστημα τῆς ὑπουργίας τοῦ ἐναγομένου διωρίσθη μετακλητός δημόσιος ὑπάλληλος ἐπί βαθμῷ 6ῳ (εἰσηγητοῦ).

Ἐκ τοῦ ἄρθρου 7 §§ 2 καί 3 τοῦ νόμου 3239/1955 προκύπτει, ὅτι αἱ ἐθνικαί ὁμοιοεπαγγελματικαί συλλογικαί συμβάσεις ἐργασίας συνάπτονται καί ὑπογράφονται παρά τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν ἐργοδοτῶν καί τῶν ἐργαζομένων, ὑποχρεοῦσι δέ πάντας τούς ἐργοδότας καί μισθωτούς τοῦ εἰς ὃ ἀφορῶσιν αὐταί ἐπαγγέλματος καί ἂν δέν ἀνήκωσιν οὗτοι εἰς τάς συμβληθείσας ἐπαγγελματικάς ὀργανώσεις (ἄρθρον 23 § 1 αὐτοῦ), ἐκτός ἂν πρόκειται περί ἐργοδότου (Δημόσιαν, Ν.Π.Δ.Δ., Δικηγόροι κλπ., σχετ. Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 20106/1968, ΔΕΝ 25, σελ. 61), ὅστις ὡς ἐκ τῆς ἰδιότητός του δέν δύναται νά ἐκπροσωπῆται ὑπό τινος ἔστω καί γενικωτέρας σημασίας ὀργανώσεως, ὅστις ὑποχρεοῦται μόνον ἐφ' ὅσον αἱ ρηθεῖσαι ἐθνικαί ὁμοιοεπαγγελματικαί συλλογικαί συμβάσεις ἐργασίας κηρυχθῶσιν ὑποχρεωτικαί ἢ ὑπογράφησαν παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τῶν παρ' αὐτοῦ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτουμένων ὀργάνων (ἄρθρον 5 § 3 τοῦ ὡς ἄνω νόμου, Α.Π. 172/1967 Ὁλομ., ΕΕΔ 26, 548), Ὅθεν, ἐφ' ὅσον, κατά τά προεκτεθέντα, ὁ ἐναγόμενος ἐτύγχανε καθ' ὅλον τό ἐπίδικον χρονικόν διάστημα βουλευτής, ὅστις, ὡς ἐκ τῆς ἰδιότητός του ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ Ἔθνους (ἄρθρον 67 Συντάγματος 1952), δέν δύναται νά ἐκπροσωπῆται ὑπό τινος ἔστω καί γενικωτέρας σημασίας ὀργανώσεως ἐργοδοτῶν, παρέπεται, ὅτι δέν δύναται νά τύχῃ ἐφαρμογῆς διά τήν ρύθμισιν τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐνάγοντος ἡ ὑπ' ἀριθ. 24/1963 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περί ἀμοιβῆς τῶν ὑπαλλήλων Γραφείων καί δακτυλογράφων ἁπάσης τῆς χώρας, τῶν ἀπασχολουμένων ἐπί σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐν γένει εἰς ἐργοδότας μή ἀσκοῦντας ἐπιχείρησιν (ΔΕΝ 19, σελ. 639), διότι αὕτη δέν ἐκηρύχθη ὑποχρεωτική κατά ἕνα τῶν ὑπό τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955 ὁριζομένων τρόπων. Πολλῷ μᾶλλον δέν ρυθμίζουν τάς ἀποδοχάς τοῦ ἐνάγοντος αἱ ὑπ' ἀριθ. 2/1961, 28/1963 καί 43/1965 διαιτητικαί ἀποφάσεις περί ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων τῶν πάσης φύσεως Ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων τῆς χώρας», ὡς ἀβασί-

μως ἰσχυρίζεται οὗτος, διότι αὗται προϋποθέτουν ὑπάλληλον ἀπασχολούμενον εἰς ἐπιχείρησιν, ἤτοι ὀργάνωσιν κεφαλαίου καὶ ἐργασίας πρὸς ἐπιδίωξιν κέρδους (Α.Π. 304/1954, Ὁλομ., ΕΕΔ 13, 454 καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 839/1967, ΕΕΔ 25, 553), οἷα προδήλως δὲν τυγχάνει τὸ πολιτικὸν Γραφεῖον βουλευτοῦ. Κατ' ἀκολουθίαν, μὴ ὑφισταμένης εἰδικῆς τινος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ρυθμιζούσης τὰς ἀποδοχὰς τοῦ ἐνάγοντος, οὗτος δικαιοῦται τοῦ μισθοῦ τοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας.

Κατὰ τὰς συνδεδυασμένας διατάξεις τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθησαν διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 4558/1930 καὶ 5 τοῦ ν. 3198/1955, ἀπόλυσις ὑπαλλήλου, προσληφθέντος ἐπὶ χρόνῳ μὴ ὡριαμένῳ, δέον ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος νὰ γίνῃ μετὰ προηγουμένην ἔγγραφον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως, καταβαλλομένης καὶ τῆς ἀναλόγου ἀποζημιώσεως, ἡ ἐντεῦθεν ὅμως προκύπτουσα ἀκυρότης τῆς ἀπολύσεως εἶναι σχετικὴ ὑπὲρ τοῦ ὑπαλλήλου καὶ δύναται οὗτος, θεωρῶν ἔγκυρον τὴν ἀπόλυσίν του, νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν καταβολὴν τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 2112/1920 ὁριζομένης ἀποζημιώσεως (Α.Π. 54/1966, ΕΕΔ 25, σελ. 333).

Ἐξ ἑτέρου ἐκ τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω νόμου προκύπτει, ὅτι ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως ὑπαλλήλου ἕνεκα διακοπῆς τῆς ἐργασίας τοῦ ἐργοδότου συνεπείᾳ περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας, καθ' οὗ δὲν εἶναι οὗτος ἠσφαλισμένος, ἀπαλλάσσεται τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς πληρωμὴν ἀποζημιώσεως εἰς τὸν ἀπολυθέντα ὑπάλληλον (Α.Π. 444/1954, ΕΕΝ 21, 965, Α.Π. 505/1950, ΕΕΝ 17', 730, *Καποδίστριας*, ἐν Ἑρμ.Κ., Εἰσαγ. ἄρθρα 669 - 678, ἀριθ. 18 καὶ ἐν ΕΕΔ 26, 1498, *Τούση - Σταυροπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον § 52, σελ. 411). Ὡς περιστατικὸν δὲ ἀνωτέρας βίας ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς ὡς ἄνω διατάξεως θεωρεῖται πᾶν τυχηρὸν καὶ ἀπρόβλεπτον γεγονός, τὸ ὁποῖον ἦτο ἀδύνατον νὰ ἀποτραπῇ, ἀκόμη καὶ διὰ μέτρων ἄκρας ἐπιμελείας καὶ συνέσεως, ἐξ οὗ καθίσταται ὁριστικῶς καὶ διαρκῶς ἀδύνατος ἡ περαιτέρω ἀποδοχὴ τῆς προσφερομένης ἐργασίας (*Καποδίστριας*, ἐν ΕΕΔ 26, 1498, Α.Π. 505/1950).

Κατὰ τὰ ἄρθρα 245 § 4 καὶ 246 Πολ. Δικονομίας, ἐφαρμοζόμενα ἐν προκειμένῳ συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 37 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, πασίδηλον θεωρεῖται πᾶν ὅ,τι εἶναι οὕτω κοινῶς γνωστόν, ὥστε δὲν ὑπάρχει ἔλλογος αἰτία νὰ ἀμφιβάλλῃ τις περὶ αὐτοῦ, λαμβάνεται δὲ τοῦτο, ὡς γνωστὸν τῷ δικαστηρίῳ, ὑπ' ὄψιν καὶ αὐτεπαγγέλτως, ἀνεξαρτήτως τῆς ἐπικλήσεώς του ὑπὸ τῶν διαδίκων πρὸς ὑποστήριξιν ἰσχυρισμοῦ προσηκόντως ὑποβληθέντος (*Κιτσικοπούλου*, ὑπ' ἄρθρον 246, ἀριθ. 13 ἑπ., *Εὐκλείδης*, § 172, σημ. 6, Α.Π. 32/1926, Θέμ. ΛΖ', 129, Α.Π. 26/1949, ΕΕΝ ιστ', 188). Τοιαῦτα πασίδηλα ἐν Ἑλλάδι γεγονότα τυγχάνουν τὸ ὅτι ἡ ὑπὸ τῆς ἐπικρατησάσης ἐν Ἑλλάδι τὴν 21.4.1967 ἐπαναστάσεως προελθοῦσα Κυβέρνησις, εἰς ἣν μετεδιδάσθη ἡ διακυβέρνησις τῆς χώρας (Συντ. Πρᾶξις Α' /1967) ἀνέστειλεν ἐπ' ἀόριστον τὴν διεξαγωγὴν βουλευτικῶν ἐκλογῶν, ἀπηγόρευσε τὴν λειτουργίαν τῶν πολιτικῶν κομμάτων καὶ πᾶσαν πολιτικὴν δραστηριότητα αὐτῶν τε καὶ τῶν τέως βουλευτῶν καὶ πολιτευτῶν, κλεισθέντων, διαταγῇ αὐτῆς, τῶν Γραφείων τόσον τῶν κομμάτων, ὅσον καὶ τῶν πολιτικῶν τοιούτων τῶν τέως βουλευτῶν καὶ πολιτικῶν. Ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω πασιδήλων γεγονότων καὶ τοῦ κατὰ τὰ ἐκτεθέντα εἰς τὰς ἡγουμένας σκέψεις βεβαιωθέντος τοιούτου, ὅτι ὁ ἐνάγων ἀπησχολεῖτο ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ πολιτικὸν Γραφεῖον τοῦ ἐναγομένου, ὅπερ ἐκλείσθη διαταγῇ τῆς Ἀρχῆς, ἥτις ἀποτελεῖ περίπτωσιν περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας, κατέστη ὁριστικῶς καὶ διαρκῶς ἀδύνατος διὰ τὸν ἐναγόμενον ἡ περαιτέρω ἀποδοχὴ τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος καὶ συνεπῶς οὗτος ἀπαλλάσσεται, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἡγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντα, τῆς ὑποχρεώσεως καταβολῆς εἰς τὸν ἐνάγοντα ἀποζημιώσεως λόγῳ τῆς καταγγελίας τῆς ἀορίστου χρόνου ἐργασιακῆς του συμβάσεως. Ὅθεν, ἐσφαλμένως ἐπεδικάσθη ὑπὸ τοῦ Πρωτοδίκου τῷ ἐνάγοντι ἀποζημίωσις καὶ δέον ὅπως, μεταρρυθμιζομένης ἐν τούτῳ τῆς ἐκκαλουμένης κατὰ τὸν βάσιμον μοναδικὸν λόγον τῆς παραδεκτῶς διὰ τῶν προτάσεων ἀσκηθείσης ἀντεφέσεως τοῦ ἐνάγοντος, ἀπορριφθῇ τὸ σχετικὸν κεφάλαιον τῆς ἀγωγῆς, ἀπορριπτομένου ἅμα ὡς οὐσίᾳ ἀβασίμου τοῦ σχετικοῦ 3ου λόγου τῆς ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος.

ΜΙΚΤΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΠΕΡΙ ΜΙΣΘΩΣΕΩΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΩΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἀγωγὴ κατ' ἐργατικὴν διαδικασίαν ὑπὸ πλειόνων ἐργαζομένων

Ἀγωγή, κατ' ἄρθρον 708 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας κατὰ τοῦ αὐτοῦ ἐργοδότου ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ πλειόνων ἐργαζομένων καὶ ὅταν τὰ δικαιώματα ἢ αἱ ὑποχρεώσεις αὐτῶν προέρχωνται μόνον ἐκ τῆς αὐτῆς νομικῆς αἰτίας.—Λῆψις ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν ἐκτίμησιν τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς τοῦ ὑπὸ ἑκάστου αἰτουμένου ποσοῦ.—Ἐξαιρετικὴ ἡ ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 692 ἐπ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας εἰδικὴ διαδικασία.—Ἐφαρμοστέοι ἐπὶ μικτῆς συμβάσεως, τοιαύτης περὶ μισθώσεως πράγματος καὶ μισθώσεως ἐργασίας, νομικοὶ κανόνες.—Ἁρμόδιον Δικαστήριον.

Ἐνίχθη ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, λόγῳ ποσοῦ, διὰ τοῦ αὐτοῦ δικογράφου ἐργοδότης ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ πλειόνων ἐργαζομένων κατ' ἄρθρον 708 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

Κατὰ τὴν ἐνώπιον τῆς Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας συζήτησιν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου (759 τοῦ Σχεδίου) ἡ Ἐπιτροπὴ διεμηρίνησεν, ὅτι ἡ διάταξις ἐφορᾷ πλείονας ἐργαζομένους, οὐχὶ δὲ πλείονας ἐργοδότας, καὶ ὅτι διὰ ταύτης ἐπιδιώκεται ἡ ταχυτέρα καὶ ὁμοιόμορφος λύσις τῶν ἐκ τοῦ αὐτοῦ νομικοῦ ζητήματος διαφορῶν μεταξὺ τοῦ αὐτοῦ ἐργοδότου καὶ πλειόνων ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας ἐργαζομένων, ἀρκεῖται δὲ ἡ διάταξις εἰς ταυτότητα νομικῆς μόνον αἰτίας, κατ' ἀπόκλισιν τοῦ ἐν ἄρθρῳ 75 περὶ ὁμοδικίας κανόνος (Πρακτικὰ Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς, σελ. 336. Στ. Σταυροπούλου, Ἑρμηνεία Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, σελ. 921).

Ἐνδιαφέροντα εἶναι τὰ ὑπὸ τοῦ Εἰρηνοδικείου δεκτὰ γενόμενα ἐπὶ μικτῆς συμβάσεως, ὁπόια ὑπῆρξεν ἡ περίπτωσις τῆς ἀποφάσεως του.

Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 197/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Εἰρηνοδίκης ὁ κ. **Ἀπόστ. Μπλάτσιος**
Δικηγόρος ὁ κ. Δ. Χουρμούζης

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 708 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 692 ἕως 720 δύνανται νὰ ἐναγάγουν ἢ νὰ ἐναχθῶν ἀπὸ κοινοῦ πλείονες ἐργαζόμενοι καὶ ὅταν τὰ δικαιώματα ἢ αἱ ὑποχρεώσεις αὐτῶν προέρχονται μόνον ἐκ τῆς αὐτῆς νομικῆς αἰτίας. Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 9 ἐδ. γ' Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐφαρμοζομένην καὶ κατὰ τὴν εἰδικὴν διαδικασίαν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 609 § 1 τοῦ αὐτοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, διὰ τὴν ἐκτίμησιν τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς ἐπὶ ὁμοδικίας, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ διαιρετῶν δικαιωμάτων, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν τὸ ὑπὸ ἑκάστου ἐναγόντος ἢ παρ' ἑκάστου τῶν ἐναγομένων αἰτούμενον κλπ. Κατὰ ταῦτα ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, καθ' ὃ μέρος δι' αὐτῆς διώκεται ἡ καταδίκη τοῦ ἐναγομένου εἰς καταβολὴν εἰς τοὺς δ', γ', δ' καὶ ε' ἐνάγοντας τῶν ἐν αὐτῇ χρηματικῶν ποσῶν, μὴ ὑπερβαινόντων δι' ἕνα ἕκαστον τούτων τὸ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 14 § 1 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ὅριον τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ δικαστηρίου τούτου, ὀφειλομένων αὐτοῖς ἐκ τῆς πρὸς τὸν ἐναγόμενον παρασχεθείσης ἐξηρτημένης ἐργασίας των, κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκτιθέμενα, ἁρμοδίως ἔρχεται ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου καὶ ἐρευνητέα περαιτέρω ἀποβαίνει.

Ἡ ὑπὸ τῶν προαναφερθεισῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 692 - 720 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καθιερουθεῖσα εἰδικὴ διαδικασία ἐκδικάσεως τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν εἶναι ἐξαιρετικὴ ταυτὴ ἐκ λόγων δημοσίου συμφέροντος (Στ. Σταυροπούλου, Ἑρμηνεία Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐπ' ἄρθρων 691, ἀριθ. 10), ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι δὲν δύναται νὰ εἰσαχθῇ κατ' αὐτὴν πρὸς ἐκδίκασιν ἑτέρα, πλὴν τῶν ἐν ἄρθρῳ 691, ἀριθ. 1 - 5 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, διαφορά, ἔστω καὶ ἐὰν δὲν ἀντιλέγουν ἢ ἂν συμφωνοῦν οἱ διάδικοι. Συνεπῶς ὡς πρὸς τὴν διὰ τοῦ αὐτοῦ δικογράφου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς εἰσαγομένην πρὸς ἐκδίκασιν ἀπαιτησιν τοῦ πρώτου τῶν ἐναγόντων Κ.Κ., προερχομένην ὡς ἐκ τῆς ἰδιότητος τοῦ ἐνάγοντος τούτου ὡς ἐκμισθωτοῦ μπετονιέρας καὶ χειριστοῦ ταύτης, δέον νὰ ἐξετασθῇ προηγουμένως ἡ ἁρμοδιότης τοῦ δικαστηρίου τούτου πρὸς ἐκδίκασιν αὐτῆς κατὰ τὴν προκειμένην εἰδικὴν διαδικασίαν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν.

Ὑποκειμένης μικτῆς συμβάσεως, ταυτέστι τοι-

αὐτῆς, ἀπαρτιζομένης ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ στοιχείων τοῦ πραγματικοῦ ἢ τῆς ἀντικειμενικῆς ὑποστάσεως διαφόρων συμβατικῶν τύπων, στενῶς συνδεομένων μεταξύ των (περὶ ἧς βλ. *Γ. Σχινᾶ*, Μικταὶ συμβάσεις, σ. 18 ἑπ., *Κ. Σούρλαν*, Ἐρμ.Α.Κ, Εἰσ. ἄρθρα 361 - 373, ἀριθ. 40 - 47, *Π. Ἁσπενικολάου*, Μίσθωσις πράγματος, §§ 168 - 174, *Ι. Σάντη*, Νέον Δίκαιον 9, σ. 439 - 448, *Π. Ζέπου*, Ἐνοχικόν, Γενικὸν § 17 καὶ Εἰδικόν, ἔκδ. Γ', σ. 11) ἀναφύεται, τῇ ἀληθείᾳ, πρόβλημα περὶ τῶν ἐφαρμοστέων ἐπ' αὐτῆς νομικῶν κανόνων, περὶ οὗ πλεῖσται ὅσαι ἀπόψεις ὑπεστηρίχθησαν ἐν τῇ θεωρίᾳ. Ἐν ὄψει ὅμως τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 173, 200, 281 καὶ 288 Α.Κ. ἐπαρκῆς εὑρίσκει ἔρεισμα ἡ ἐκδοχή, ὅτι ἐν ἑκάστῃ συγκεκριμένῃ περιπτώσει μικτῆς συμβάσεως δέον νὰ ἐρευνᾶται ἡ ἀληθὴς τῶν συμβαλλομένων βούλησις βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως, τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν καὶ τοῦ διὰ τῆς μικτῆς συμβάσεως ἐπιδιωχθέντος οἰκονομικοῦ σκοποῦ (*Ι. Σάντης*, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 441, *Ι. Καποδίστριας*, ΕΕΔ 14, 177, *Κ. Κατσᾶς*, Ἐνοχικόν, Εἰδικόν, ἔκδ. Γ', ὑπὸ τὰ ἄρθρα 648, 649 § 5).

Ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν περιπτώσει τοῦ πρώτου τῶν ἐναγόντων, κατὰ τὸ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκτιθέμενα, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐκ τῶν ἀποδείξεων, περὶ ὧν κατωτέρω, προκύπτοντα πραγματικὰ περιστατικά, οὗτος, τυγχάνων κύριος μιᾶς μηχανῆς ἀναμίξεως τσιμέντων (μπετονιέρας), συνεφώνησε μετὰ τοῦ ἐναγομένου ἐργολάβου, ἔχοντος ἀναλάβει τὴν ἐργασίαν πλακοστρώσεως διαφόρων ὁδῶν τοῦ Πειραιῶς, ὅπως ἐκμισθώσῃ αὐτῷ τὴν μηχανὴν ταύτην, ὅπως δὲ ἀναλάβῃ ὁ ἴδιος ὁ ἐκμισθωτὴς αὐτῆς ἐνάγων καὶ τὴν ἐργασίαν τοῦ χειρισμοῦ της, τελῶν ὑπὸ τὰς ὁδηγίας καὶ ἐντολὰς τοῦ ἐναγομένου ἐργολάβου, ἰδίᾳ ὡς πρὸς τὸν τόπον καὶ τὸν χρόνον λειτουργίας τῆς μηχανῆς καὶ παρασκευῆς δι' αὐτῆς τῶν ἀπαιτουμένων ποσοτήτων μπετόν, δι' ὅλικῶν τοῦ ἐναγομένου. Ὡς ἀντάλλαγμα διὰ τὰς ἐκ μέρους τοῦ ἐνάγοντος προαναφερθείσας παροχὰς τῆς χρήσεως τῆς μηχανῆς καὶ τῆς ἐργασίας τοῦ χειρισμοῦ ταύτης συνεφωνήθη ἐναίσιος τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 450 δι' ἑκάστην ἡμέραν, ἐκ τοῦ ὁποίου 300 δραχμαὶ ἀντιστοιχοῦν, κατὰ τὴν κατάθεσιν τοῦ μάρτυρος ἀποδείξεως, εἰς τὸ μίσθωμα τῆς μπετονιέρας καὶ δραχμαὶ 150 εἰς τὸ ἡμερομίσθιον τοῦ χειριστοῦ αὐτῆς. Ὑπὸ τὰ περιστατικὰ ταῦτα καὶ ἐν ὄψει τοῦ ὅτι ὁ χειρισμὸς τῆς μπετονιέρας τυγχάνει ἐξ ἴσου ἀπλοῦς, ὡς καὶ ἡ χρῆσις αὐτῆς, καίτοι κατὰ τὴν συντήρησιν τῶν συναλλαγῶν δὲν εἶναι ἀπαραίτητον, ὅπως ἡ μπετονιέρα συνεκμισθοῦται μετὰ τοῦ χειριστοῦ της, δέον, ὡς πρὸς μὲν τὴν ἐκμίσθωσιν τῆς μηχανῆς ταύτης νὰ ἐφαρμοσθῶσιν αἱ περὶ μισθώσεως πράγματος ἢ ἄλλου προσοδοφόρου ἀντικειμένου (περὶ ἧς *Στ. Διομαντάκος*, ΕΕΝ 28, σ. 177 ἑπ.) διατάξεις τοῦ Α.Κ., ὡς πρὸς δὲ τὴν ἐκμίσθωσιν τῆς ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος χειριστοῦ αὐτῆς αἱ περὶ μισθώσεως ἐργασίας διατάξεις τῶν ἄρθρων 648 ἑπ. Α.Κ. καὶ τῶν εἰδικῶν ἐργατικῶν νόμων, διατηρηθέντων ἐν ἰσχύϊ καὶ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Α.Κ. κατὰ τὸ ἄρθρον 38 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ αὐτοῦ Νόμου (*Ι. Σάντης*, ἔνθ' ἀνωτ., σ. 441 - 443, *Χρ. Ἀγαλλόπουλος*, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, σ. 37 - 38). Οὐδὲ ἀναφερόντων ταῦτα ἐκ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Ν.Δ. τῆς 15.5.1920 «περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων», ὁριζούσης, ὅτι θεωροῦνται ἐργάται οἱ κάτοχοι ἢ ἰδιοκτῆται ἀπαραιτήτων ἐργαλείων τέχνης ἢ ἐργασίας των (οἷον κτίστου, λεμβούχου, καροταγωγέως κλπ.), ἐφ' ὅσον αὐτοπροσώπως ἐργάζονται δι' αὐτῶν (*Χρ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικῶν Δίκαιον, σ. 26 - 27, Α.Π. 148/1956, ΕΕΔ 15, 318), δοθέντος, ὅτι ἐν τῇ κρινομένῃ ὅδε περιπτώσει ἡ μηχανὴ (μπετονιέρα) δὲν δύναται προφανῶς νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς «ἐργαλεῖον» ὑπὸ τὴν προαναφερθεῖσαν ἔννοιαν, ἀφοῦ, κατὰ τὰ διδάγματα τῆς κοινῆς πείρας, δὲν εἶναι ἀπαραίτητον, ὅπως ἕκαστος χειριστὴς μπετονιέρας κατέχῃ ἰδιόκτητον ἢ μή τοιαύτην. Συνεπῶς ἡ ἐνδικος ἀξίωσις τοῦ περὶ οὗ πρόκειται πρώτου ἐνάγοντος Κ.Κ., ἡ ἀπορρέουσα ἐκ τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐκμισθώσεως τῆς μπετονιέρας, ἀναμοδίως φέρεται ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου κατὰ τὴν προκειμένην εἰδικὴν διαδικασίαν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν καὶ δέον, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 609 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, νὰ διαταχθῇ ἡ ἐκδίκασίς της κατὰ τὴν γενικὴν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου διαδικασίαν. Κατὰ τὰ λοιπὰ ὅμως ἡ ἀγωγὴ καὶ ὡς πρὸς τὸν ἐνάγοντα τοῦτον ἀρμοδίως φέρεται ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου καὶ ἐξεταστέα περαιτέρω ἀποβαίνει.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

I. ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἀνάκλησις πράξεως περὶ τοποθετήσεως εἰς ἐργασίαν πολεμιστοῦ τοῦ Α.Ν. 1836/1951

Ἔλλειψις κατ' ἀρχὴν ἀναδρομικῆς δυνάμεως τῆς ἀνακλήσεως τῶν νομίμων ἀτομικῶν διοικητικῶν πράξεων, ἐξ ὧν ἐκτήθησαν δικαιώματα, εἰς ἃς περιπτώσεις δύναται νὰ χωρήσῃ ἡ ἀνάκλησις, ἔχουσα τὴν ἔννοιαν τῆς διακοπῆς διὰ τὸ μέλλον τῆς νομίμως μέχρι τῆς ἀνακλήσεως ὑπαρξάσης νομικῆς καταστάσεως.—Ἀνάκλησις παρανόμων διοικητικῶν πράξεων καὶ συνέπειαι.— Ἀναίρεσις ἀποφάσεως Δικαστηρίου ἐλλείπει νομίμου βάσεως ἐξ ἀνεπαρκοῦς αἰτιολογίας, μὴ καθοριζομένου διὰ τίνα λόγον ἀνεκλήθη πρᾶξις περὶ τοποθετήσεως πολεμιστοῦ τοῦ Α.Ν. 1836/1951.

Ἀρείου Πάγου 75/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δ. Χατζόπουλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μηλάτσιος, Β. Βασιλείου

Κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας τῶν ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ κλπ.» ὁ ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου προστατευόμενος ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς κωδικοποιήσεως αὐτῷ τῆς περὶ τοποθετήσεως του ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Συμβουλίου παρουσιασθῇ εἰς τὸν παρ' ᾧ τοποθετεῖται ἐργοδότην, ἵνα ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 9 § 8 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν.δ. 2657/1953, παράβασις τοῦ νόμου τούτου συνεπάγεται, ἀνεξαρτήτως τῆς ποινικῆς διώξεως, καὶ τὴν ἀστικὴν τοῦ ὑπογρέου εὐθύνην διὰ τὴν καταβολὴν τῆς μισθοδοσίας τοῦ μὴ προσλαμβανομένου, τοποθετηθέντος παρὰ τῶν ἁρμοδίων Συμβουλίων, ἀφ' ἧς χρονολογίας οὗτος προσέλθῃ παρὰ τῷ ἐργοδότῃ πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας ἢ ὑπηρεσίας. Περαιτέρω ἡ ἀνάκλησις τῶν νομίμων ἀτομικῶν διοικητικῶν πράξεων, ἐξ ὧν ἐκτήθησαν δικαιώματα, εἰς ἃς περιπτώσεις δύναται νὰ χωρήσῃ, δὲν ὁρᾷ κατ' ἀρχὴν ἀναδρομικῶς, ἀλλ' ἔχει τὴν ἔννοιαν τῆς διακοπῆς διὰ τὸ μέλλον τῆς νομίμως μέχρι τῆς ἀνακλήσεως ὑπαρξάσης νομικῆς καταστάσεως. Ἡ ἀνάκλησις ὅμως τῶν παρανόμων πράξεων δὲν στερεῖται ἀναδρομικῆς δυνάμεως, ἀφορῶσα κατ' ἀρχὴν καὶ εἰς τὸν διαρρεύσαντα μεταξὺ ἐκδόσεως τῆς ἀνακαλουμένης καὶ τῆς ἀνακλητικῆς πράξεως χρόνον, χωρὶς ἐν τούτοις ἡ τοιαύτη ἀναδρομικὴ ἐξαφάνισις τῆς πράξεως νὰ παρασύρῃ ἀναγκαίως, ἐὰν ἕτεροι δὲν συντρέχωσι λόγοι, καὶ τὰς ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀνακαλουμένης πράξεως λαβούσας ὑπαρξιν σχέσεις καὶ ἐνεργείας. Ἐξαρτᾶται δ' ἐκ τῆς φύσεως τῆς σχέσεως ποία συνέπεια ἀπομένει ἐν ἰσχύϊ ἐκ τῆς παρανόμως ὑπαρξάσης νομικῆς καταστάσεως μετὰ τὴν ἀνάκλησιν τῆς πράξεως.

Ἐν προκειμένῳ, τὸν κατὰ τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἀξιοῦντος μισθοὺς ὑπερημερίας, ὡς ἐκ τῆς μὴ ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης, παρ' ἧ ἐτοποθετήθη δι' ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, οὐσιώδη ἰσχυρισμὸν τῆς ἀναιρεσειούσης, ὅτι ἡ εἰρημένη ἀπόφασις ἀνεκλήθη, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἀπέρριψεν, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ, ὅτι τὸ γεγονὸς τοῦτο δὲν ἀσκεῖ ἐν προκειμένῳ ἔννομον ἐπιρροήν, διότι ἡ ἀνάκλησις ἐγένετο εἰς χρόνον μεταγενέστερον ἐκείνου, δι' ὃν ζητοῦνται ἀποδοχαὶ ὑπερημερίας. Ἡ αἰτιολογία αὕτη εἶναι ἀνεπαρκής, διότι δὲν καθορίζεται διὰ ποῖον λόγον ἀνεκλήθη ἡ ἀπόφασις καὶ ἐὰν αὕτη ἔλαβε χώραν διὰ παρανομίαν ἐπί τινος νομικῆς αἰτίας ἐβασίσθη ἡ τοιαύτη κρίσις, τούτου δὲ ἕνεκεν καθίσταται ἀνέφικτος ὁ ἔλεγχος τοῦ Ἀκυρωτικοῦ καὶ στερεῖται νομίμου βάσεως ἡ ἀπόφασις, δι' ὃ καὶ εἶναι ἀναιρετέα κατὰ τὸ διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3810/1957 προστεθὲν ἐδάφιον 19 τοῦ ἄρθρου 807 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου λόγον ἀναιρέσεως (*).

II. ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

Ἐλευθερία Δικαστοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Νόμου Γ΄ΟΔ΄

Ἐκδίκασις ἐργατικῶν διαφορῶν κατὰ τὴν ἐρ-

(*) Ἀνηρέθη ἡ ἐπ' ἀριθ. 4011/1968 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετεῖον.

γατικὴν διαδικασίαν Νόμου ΓπΟΔ'/1911.—Ἀδέσμευτον τοῦ Δικαστοῦ ὑπὸ διαδικαστικῶν τύπων.—Ἐκτίμησις τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων ἄνευ δεσμεύσεως ἐκ τῶν περὶ δυνάμεως αὐτῶν διατάξεων τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας.—Ἐκτίμησις τῆς δόσεως τοῦ ὅρκου καὶ τῆς ἐξωδίκου ἐγγράφου ὁμολογίας.

Ἀρείου Πάγου 71/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Σπ. Γάγγας**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μητσοπούλας, Δ. Ροντάκος

Κατὰ τὸ ἄρθρον 12 τοῦ ὁ.δ. τῆς 1/4 Αὐγούστου 1920 «περὶ κωδικοποιήσεως εἰς ἐνιαῖον κείμενον τῶν διατάξεων τοῦ νόμου ΓΟΔ' περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν κλπ.», ὡς ἐτροποποιήθη, ὁ ὁρισθεὶς Πρωτοδίκης, μὴ δεσμευόμενος ὑπὸ διαδικαστικῶν τύπων, ἀλλ' ἀκολουθῶν ἑκάστοτε τὴν ὁδόν, δι' ἧς νομίζει, ὅτι ἀσφαλέστερον δύναται νὰ φθάσῃ εἰς τὴν ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθείας, δύναται, ἰδία, κατὰ τὴν κρίσιν αὐτοῦ, νὰ ἐπιτρέψῃ μάρτυρας καὶ ὅταν τοῦτο δὲν ἐπιτρέπεται κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας λόγῳ ποσοῦ νὰ ἐκτιμᾷ ἐλευθέρως τὴν τυχὸν σύνθετον δικαστικὴν ὁμολογίαν διαδίκου τινός, τὴν παράλειψιν ἐξηγήσεως ἐπὶ τῶν πραγματικῶν ἰσχυρισμῶν τοῦ ἀντιδίκου, τὴν παράλειψιν ἀπαντήσεως ἐπὶ ἐρωτήματος, τὴν παράλειψιν προσκομίσεως ἐγγράφου, τὴν παράλειψιν τῆς δόσεως τοῦ τυχὸν ἐπιδληθέντος δικαστικοῦ ὅρκου, ὡς καὶ τὸν τυχὸν δοθέντα δικαστικὸν ὅρκον.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἐὰν δὲν προκύπτῃ εἰδικῶς τὸ ἀντίθετον, τὰ ἀποδεικτικὰ μέσα κατὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ὡς ἄνω διαφορῶν ἐκτιμῶνται ἄνευ δεσμεύσεως ἐκ τῶν περὶ δυνάμεως αὐτῶν διατάξεων τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας. Εἰδικώτερον δέ, ὁριζομένου, ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ δόσις τοῦ δικαστικοῦ ὅρκου, ἐξ ἧς κατὰ τὸ ἄρθρον 273 § 2 Πολιτικῆς Δικονομίας παράγεται ἀμάχητον τεκμήριον, οὐδεμιᾶς χωρούσης ἀνταποδείξεως κατὰ τὸ ἄρθρον 357 Πολιτικῆς Δικονομίας, δύναται νὰ ἐκτιμηθῇ ἐλευθέρως, κατὰ μείζονα λόγον, κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 12 τοιαύτη ἐλευθέρα ἐκτίμησις χωρεῖ καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐξώδικον ἔγγραφον ὁμολογίαν, γενομένην ἀποδεκτὴν παρὰ τοῦ πρὸς ὃν ἀπηυθύνθη αὕτη, κατὰ τῆς ὁποίας, ἄλλωστε, μὴ περιλαμβανομένης μεταξὺ τῶν ἀμαχήτων τεκμηρίων, ἐπιτρέπεται ἀνταπόδειξις (ἄρθρον 275 Πολ. Δικονομίας), ἥτις κατὰ τὴν ὡς ἄνω διαδικασίαν δύναται νὰ προσκομισθῇ διὰ παντὸς κατ' αὐτὴν ἐπιτρεπομένου ἀποδεικτικοῦ μέσου. Ὅθεν ἡ προσβαλλομένη, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων καὶ δὴ τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων τεκμηρίων, συναχθέντων τόσον ἐκ τῶν παραλείψεως τῆς ἀναιρεσειούσης, ὅσον καὶ ἐκ τῆς ἐν γένει συμπεριφορᾶς αὐτῆς ἐναντι τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ τῶν λοιπῶν μισθωτῶν τῆς ἐπιχειρήσεως, κατὰ τὴν κατὰ μῆνα Αὔγουστον 1967 μεταφορὰν τῶν ἐγκαταστάσεων, προκαλέσασαν διακοπὴν τῆς δραστηριότητος αὐτῆς, καὶ μετὰ τὴν ἀπὸ 1 Σεπτεμβρίου 1967 ἐπανάληψιν τῆς λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεως, καταλήξασα εἰς τὸ πόρισμα, ὅτι δὲν ἀπεδείχθη, παρὰ τὴν περὶ τοῦ ἀντιθέτου ὁμολογίαν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ὅτι κατὰ μῆνα Αὔγουστον ἀπεχώρησε μόνος πρὸς ἰδίαν ἀπασχόλησιν (γενομένην, καθ' ὃν χρόνον οὗτος ἐτέλει εἰς σχέσιν ἐξαρτήσεως πρὸς τὴν ἀναιρεσίβλητον), ὅτι πράγματι ἀπεχώρησεν οἰκειοθελῶς, καταρτισθείσης, ἄρα, νέας ἐργασιακῆς συμβάσεως ἀπὸ 1.9.1967, ἀντιθέτως ἀνταποδειχθέντος, ὅτι ἡ ἐργασιακὴ σχέσις διετηρήθη κατ' Αὔγουστον 1967, τῆς ἀναιρεσειούσης ἐκ λόγων ἀναγομένων εἰς τὸ πρόσωπον αὐτῆς μὴ παισιαμένης χρήσιν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, τὸ μὲν ἀνελέγκτως ἐξετίμησε πράγματα, τὸ δὲ κατὰ τὴν τοιαύτην ἐκτίμησιν σαφῶς παρεβίασε τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ νόμου, ὡς πρὸς τὴν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΟΔ' δύναμιν ἀποδείξεως τοῦ ἀποδεικτικοῦ μέσου τῆς ὡς ἄνω ὁμολογίας, δεκτῆς γενομένης παρὰ τῆς ἀναιρεσειούσης, καὶ εἶναι ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου πρῶτος τῆς ἀναιρέσεως λόγος.

Ὡς ἐκ τῶν ἐνώπιον τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου ὑποβληθεισῶν προτάσεων τῆς ἀναιρεσειούσης δείκνυται, αὕτη σαφῶς προέτεινε δι' αὐτῶν, ὡς λόγον παρακωλύοντα τὴν ἀκυρότητα τῆς ὡς ἄνω καταβολῆς νομίμου ἀποζημιώσεως καταγγελίας τῆς μετὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐργασιακῆς συμβάσεως ἀορίστου χρόνου, τὸν ἰσχυρισμόν, ὅτι συνεπείᾳ τῆς εἰς χεῖρας της ἐγγράφου ὁμολογίας τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ὅτι ἀπεχώρησεν οἰκειοθελῶς τὴν 1.8.1967, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐὰν αὕτη ἀνταπεκρίνετο εἰς τὰ πράγματα, ἀμφέβαλλεν εὐλόγως περὶ τοῦ ἐὰν ὑφίστατο ὑποχρέωσις καταβολῆς τοιαύτης ἀποζημιώσεως, ὡς ἐκ τοῦ ὅτι ἀπὸ τῆς 1.9.1967, ὅτε ἐπανέ-

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

Ἔναρξις, κατ' ἄρθρον 12 Νόμου 4476/1965, καταβολῆς τῶν συντάξεων καὶ τοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ὑπεβλήθη ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου ἡ αἴτησις περὶ ἀπονομῆς τῆς συντάξεως. – Ἐξαιρέσεις. — Θέσις νέου κανόνος διὰ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2627/1968, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Μαραγκόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Α. Ταβουλάρης**

Διὰ τῆς αἰτήσεως ταύτης, τύπῳ παραδεκτῶς ἀσκηθείσης, ἰσχυρίζεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 369 τοῦ 1967 ἀποφάσεως τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὑποκαταστήματος Πειραιῶς τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, δι' ἧς ἀπενεμήθη εἰς τὸν αἰτοῦντα ἐπίδομα ἀναπροσαρμογῆς ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, καὶ καθ' ὃ μέρος ὡρίσθη διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ὡς χρονολογία ἐνάρξεως τῆς εἰρημένης ἐπιδοτήσεως ἡ 22α Φεβρουαρίου 1966, ἤτοι ἡ χρονολογία ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς αἰτήσεως τοῦ προσφεύγοντος, καὶ οὐχὶ ὁ χρόνος τῆς πραγματικῆς ἐπιδεινώσεως τῆς καταστάσεως τῆς ὑγείας αὐτοῦ.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ νόμου 4476 τοῦ 1965 «περὶ προσθέτου παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. προαιρετικῆς ἀσφαλίσεως κλπ.», ἀντικαταστάθεισης τῆς σχετικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 29 § 5 τοῦ ἀ.ν. 1846 τοῦ 1951, ὡρίσθη, ὅτι: «Ἡ καταβολὴ τῶν συντάξεων καὶ τοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἐνεβλήθη ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου ἡ αἴτησις περὶ ἀπονομῆς τῆς συντάξεως. Κατ' ἐξαίρεσιν: α) ἐν περιπτώσει ἀναπηρίας, δι' ἣν κατεβλήθη ἐπίδομα ἀσθενείας, ἡ καταβολὴ τῆς συντάξεως ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς λήξεως τοῦ ἐπιδόματος ἢ κατ' ἐκλογὴν τοῦ ἠσφαλισμένου ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐπιδοτήσεως, ἐφ' ὅσον ἔκτοτε ὁ ἠσφαλισμένος κρίνεται ἀνάπηρος...».

Διὰ τῆς ἀνωτέρω σαφοῦς διατάξεως ἐτέθη ὁ κανών, ὅτι, προκειμένων περὶ τῶν ἀπονεμομένων ὑπὸ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων συντάξεων γήρατος καὶ ἀναπηρίας καὶ τοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς, ἡ καταβολὴ τῶν σχετικῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας ὑποβολῆς ὑπὸ τοῦ ἐνδιαφερομένου τῆς σχετικῆς αἰτήσεώς του, τοῦ νόμου ἐξαιροῦντος ἐν συνεχείᾳ μόνον τὴν περίπτωσιν συντάξεως ἀναπηρίας, ἐφ' ὅσον προηγήθη ἡ καταβολὴ ἐπιδόματος ἀσθενείας, ὁπότε ἡ συνταξιοδότησις ἄρχεται, κατ' ἐκλογὴν τοῦ ἠσφαλισμένου, ἢ ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς λήξεως τοῦ ἐπιδόματος ἀσθενείας ἢ ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐπιδοτήσεως ταύτης. Κατ' ἀκολουθίαν, ἐφ' ὅσον ἡ προκειμένη περίπτωσις ἀφορᾷ εἰς καταβολὴν ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς, νομίμως, κατὰ τὰς σαφεῖς ταύτας διατάξεις, καθωρίσθη διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὡς ἡμέρα ἐνάρξεως τῆς ἐπιδοτήσεως ταύτης ἡ ἡμέρα ὑποβολῆς ὑπὸ τοῦ προσφεύγοντος τῆς σχετικῆς αἰτήσεώς του πρὸς τὸ Ι.Κ.Α., ἤτοι ἡ 22α Φεβρουαρίου 1966, ἀβασίμως προβαλλομένων πάντων τῶν περὶ τοῦ ἐναντίου λόγων τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἤτις, κατόπιν τούτου, τυγχάνει ἀπορριπτέα.

§ 2. **Ἀναγνώρισις ἡμερομισθίων μεταλλευτῶν κατ' ἄρθρον 7 § 7 Ν.Δ. 410α/1968.**

Παροχὴ ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως δυνατότητος ἀναγνωρίσεως τῶν πραγματοποιηθέντων κατὰ τὸ παρελθὸν ἡμερομισθίων ὧν ἀπασχοληθέντων εἰς διαφόρους μεταλλευτικὰς ἐπιχειρήσεις εἴτε διοικητικῶς διὰ τὸ

λαβε τὴν ἐργασίαν του ὁ ἀναιρεσίβλητος, μέχρι τῆς καταγγελίας δὲν εἶχε παρέλθει ὀλίγων χρονικὸν διάστημα. Ὅθεν ὁ δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως, αἰτιώμενος τῆς προσβαλλομένης ὡς παρὰ τὸν νόμον μὴ λαβούσης ὑπ' ὄψιν πράγματα προταθέντα, ἤτοι τὸν ἀνωτέρω περὶ εὐλόγου ἀμοιβολίας ἰσχυρισμόν, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος (*).

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 347/1968 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Λαμίας ὡς ἐφετείου.

Ι.Κ.Α., είτε δικαστικώς.—Έννοια διατάξεως.

Άρείου Πάγου 129/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Λ. Κανελλάκος**

Δικηγόροι ὁ κ. Γ. Κλεφτοδήμος, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, ἡ κ. Ἡρὼ Γαλανοῦ

Κατὰ τὸ ἄρθρον 7 § 7 τοῦ ν.δ. 4104/1960 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων κλπ.», «προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένων ἢ συνταξιούχων τοῦ τέως Ταμείου Μεταλλευτῶν, συγχωνευθέντος τὴν 1.6.1956 εἰς τὸ Ι.Κ.Α., παρέχεται ἡ δυνατότης, ἵνα γίνῃ ἀναγνώρισις πραγματοποιηθέντων κατὰ τὸ παρελθὸν ἄνευ χρονικοῦ περιορισμοῦ ἡμερομισθίων των εἰς διαφόρους μεταλλευτικὰς ἐπιχειρήσεις, εἴτε διοικητικῶς διὰ τοῦ Ι.Κ.Α., βάσει προσκομιζομένων παρὰ τοῦ ἐνδιαφερομένου στοιχείων καὶ ἐμμαρτύρων ἀποδείξεων, εἴτε δικαστικῶς, κατ' ἐλευθέραν ἐπιλογὴν τοῦ ἰδίου, διὰ προσφυγῆς εἰς τὸν ἁρμόδιον Ἐργατοδίκην κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, μετὰ προσεπικλήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς παρέμβασιν, καὶ ἐκδόσεως ἀμετακλήτου ἀποφάσεως, ἐπιτρεπομένων πρὸς τοῦτο ὅλων τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων». Διὰ τῆς διατάξεως ταύτης, ἥτις, μὴ περιλαμβανομένη ἐν τῷ σχεδίῳ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, προσετέθη διὰ τροπολογίας κατὰ τὴν συζήτησιν ἐνώπιον τῆς κατ' ἄρθρον 35 τοῦ προϊσχύσαντος Συντάγματος Ἐπιτροπῆς, παρεσχέθη εἰς τοὺς ἠσφαλισμένους καὶ συνταξιούχους τοῦ ἄλλοτε Ταμείου Μεταλλευτῶν ἡ εὐχέρεια τῆς ἀποδείξεως τῶν κατὰ τὸ παρελθὸν ἡμερομισθίων των καὶ καθ' ὃν τρόπον ἠδύναντο νὰ ἐπιτύχωσι τοῦτο βάσει τῆς διεπούσης τὸ ἐν λόγῳ Ταμεῖον νομοθεσίας (π.δ. τῆς 23.3/30.4.1925 περὶ κωδικοποιήσεως τοῦ νόμου ΒΩΜΑ'/1901 νομοθεσίας κλπ.), ἄνευ τοῦ περιορισμοῦ, ὃν θέτει, προκειμένου περὶ πάντων τῶν λοιπῶν ἠσφαλισμένων τὸ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν ἀναγνώρισιν ἡμερομισθίων τοῦ παρελθόντος, ἡ παράγραφος 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἄνω ν.δ., ἀναφερομένη εἰς τὴν πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τούτου πενταετίαν (τὸ ἕτερος περιορισμὸς τῆς διατάξεως ταύτης, τῆς ἐπιβολῆς τῆς περὶ ἀναγνωρίσεως αἰτήσεως ἐντὸς ταχείας ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας, ἐθεσπίσθη καὶ διὰ τοὺς περὶ ὧν ὁ λόγος ἠσφαλισμένους καὶ συνταξιούχους δι' ἄρθρου 19 τοῦ ν. 4176/1965, τροποποιηθέντος δι' ἄρθρου 13 ν.δ. 4577/1966). Συνεπῶς, τοῦ νόμου μὴ ποσομένου διάκρισιν, ἡ κατὰ τὴν παρατεθεῖσαν διάταξιν ἀναγνώρισις ἡμερομισθίων καθ' ἑκατέρων τῶν δι' αὐτῆς καθοριζομένων διαδικασιῶν ἀφορᾷ ἅπαντα τὸν παρελθόντα μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 4104/1960 (1.10.1960) χρόνον καὶ οὐχὶ τὸν τεσσάρων μέχρι τῆς 1.6.1956, ἡμέρας συγχωνεύσεως τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν πρὸς τὸ ἀναιρεσεῖον διὰ τὸ βάσει τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. 1846/1951 ἐκδοθέντος β.δ. τῆς 17.4/15.5.1956. Ἡ ταυτὴ δὲ μεταχείρισις τῶν εἰς τὸ ρηθὲν Ταμεῖον Μεταλλευτῶν ὑπαγομένων, δικαιολογουμένη ἐκ τῆς ὑπαγωγῆς τούτων εἰς ἴδιαν νομοθεσίαν μέχρι τῆς συγχωνεύσεως τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου, ἀπὸ τῆς ὁποίας δὲν ἦτο δυνατὸν ἐκ τῶν πραγμάτων εὐθὺς ἀμέσως νὰ γίνῃ ἡ ἀπογραφὴ τῶν εἰς τὰ ἀνὰ τὴν χώραν μεταλλεῖα ἐργαζομένων, ἡ ἐγγραφὴ τούτων εἰς τὰ μητρῶα καὶ ἐν γένει ἡ ἐφαρμογὴ τῆς διεπούσης τὸ ἀναιρεσεῖον νομοθεσίας ὡς πρὸς τὴν διασπίστωσιν τῆς ἀσφαλιστικῆς σχέσεως, οὔτε εἰς τὴν συνταγματικὴν διάταξιν περὶ ἰσότητος τῶν πολιτῶν ἐναντιοῦται. Δεχθὲν ὅθεν τὸ ἐκδὸν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν δικαστήριον, ὅτι ὁ ἐν πρώτῳ βαθμῷ δικάσας Εἰρηνοδίκης δὲν ἐστερεῖτο δικαιοδοσίας πρὸς ἀναγνώρισιν τῶν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων καὶ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ χρονικὸν διάστημα 1.6.1956 μέχρις 1.10.1960, ὀρθῶς τὴν ρηθεῖσαν διάταξιν ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ οὐδεμίαν ἑτέραν παρεβίασεν, ἀμφότεροι δὲ οἱ τὰ ἐναντία ἰσχυριζόντες λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι (*).

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 196/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Σύρου.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Επιδότησις λόγω ανεργίας των εμπιπτόντων εις τας διατάξεις περί ομαδικών απολύσεων ησφαλισμένων:

Γνωρίζομεν ήμίν, ότι κατά τας διατάξεις του ά.ν. 99/11.8.1967 «περί ομαδικών απολύσεων κλπ.», ως ετροποποιήθη ούτος και συνεπληρώθη υπό του ά.ν. 173/1967, ομαδικαί απολύσεις θεωρούνται εκείναι, αί οποίαι ενεργούνται υπό εκμεταλλεύσεων απασχολουσών άνω των 50 μισθωτών και υπερβαινουσών την τό 10% του εν αρχή εκάστου μηνός απασχολουμένου προσωπικού. Αί απολύσεις αύται είναι έκυροι και αί σχετικαί καταγγελίαι της σχέσεως εργασίας θεωρούνται ως μηδέποτε γενόμεναι, εάν πρό της παρελεύσεως μηνός από της ανακοινώσεως αύτων εις το οίκειον Γραφείον Εύρέσεως Εργασίας (ήτις δέον να γίνη απαρεκτήτως έντός αναπροπτικής προθεσμίας 8 ημερών από της καταγγελίας, δέν τύχωσι της εγκρίσεως του Υπουργού Εργασίας χορηγουμένης, κατ' αίτησιν του ενδιαφερομένου εργοδότου, μετά γνώμην του παρά τω Υπουργείω Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής.

Παρελθούσης της ως άνω μηνιαίας προθεσμίας ή της δεκαημέρου τοιαύτης του άρθρου 1 ά.ν. 99/1967, χωρίς να αποφανθή ο Υπουργός, αί απολύσεις καθίστανται έγκυροι.

Εκ των διατάξεων τούτων σαφώς προκύπτει, ότι ο νομοθέτης διά του ελέγχου των ομαδικών απολύσεων επεδίωξε να προστατεύση τους μισθωτούς από αδικαιολογήτους απολύσεις, διά να αποφευχθούν αί εκ τούτων δυσμενείς επιπτώσεις εις την αγοράν εργασίας.

Επειδή αί ούτω γενόμεναι ομαδικαί απολύσεις τελούν μεν υπό την διαλυτικήν αίρεσιν της εγκρίσεως ή μή τούτων υπό του Υπουργού Εργασίας, περιέχουν δέ όπωσδήποτε επί μακρόν σχετικώς χρονικόν διάστημα εις κατάστασιν ανεργίας τους προς ους απευθύνονται αύται, το Διοικητικόν Συμβούλιον του καθ' ημάς Οργανισμού, μετά σύμφωνον γνώμην της παρ' ημίν Νομικής Υπηρεσίας (γνωμοδότησις 1432/2.1.1969) κατά την υπ' αριθ. 1143/15.1.1969 συνεδρίασιν αύτου (απόφασις 11918/1969) αποφάσισεν ομοφώνως ότι επί ομαδικών απολύσεων, συντρεχουσών και των λοιπών νομίμων προϋποθέσεων, χορηγείται κανονικώς επίδομα ανεργίας και πρό της εγκρίσεως των απολύσεων, υπό την προϋπόθεσιν όμως ότι πρό πάσης επιδοτήσεως θά απευθύνεται έγγραφον πρός τον εργοδότην περί των εκ του άρθρου 31 του ν.δ. 2698/1953 απορρεουσών υποχρεώσεών του, διά την παρακράτησιν και απόδοσιν εις τον Οργανισμόν εκ των καταβληθησομένων αποδοχών υπερημερίας επί μή έγκρίσεως των απολύσεων του επιδόματος ανεργίας, το οποίον καταβλήθη εις τους μισθωτούς του.

Ωσαύτως επί μή εγκρίσεως των απολύσεων δέον να απέρχεται χρόνος ανακλήσεως της επιδοτήσεως και να καταβάλλεται πάσα προσπάθεια πρός απόδοσιν εκ μέρους του εργοδότου των αχρεωστήτως εισπραχθέντων υπό των μισθωτών του επιδομάτων.

Οίκοθεν νοείται, ότι τοιαύτη ανάκλησις της επιδοτήσεως θά επέρχεται επί μή εγκρίσεως των απολύσεων και όταν ο μισθωτός δέν επανέρχεται εις την εξ ής απελύθη επιχείρησιν, διότι ή άρνησίς του αύτη εξισούται πρός οικειοθελή αποχώρησιν.

Διά την παρακολούθησιν των περί ων πρόκειται περιπτώσεων παρακαλούμεν, όπως τηρήτε ειδικόν βιβλίον ή καταχωρήτε τά σχετικά στοιχεία εις το ήδη υπάρχον βιβλίον, εις ο καταχωρούνται στοιχεία επιδοτήσεως, συμφώνως τω άρθρω 27 § 5 του ν.δ. 2961/1954.

Αί υπηρεσίαι ημών θά ενημερούνται περί εγκρίσεως ή μή των γενομένων απολύσεων ή περί της υπαρχούσης αιτήσεως πρός έγκρισιν γενομένων απολύσεων παρ' ημών.

Συνημμένως κοινοποιείται και σχετικόν υπόδειγμα έγγράφου πρός εργοδότην.

(Εγκύκλ. υπ' αριθ. 8572 1969 Οργανισμού Απασχολήσεως και Ασφαλίσεως Ανεργίας).

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΥΠΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου διὰ σωματικὴν ἔρευναν τῶν μισθωτῶν του εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας, ὅπου, λόγῳ τῆς φύσεως τῶν παραγομένων ἢ ἐπιλεγομένων εἴδων ὑπάρχει κίνδυνος λαθραίας ἐξαγωγῆς των, δύναται νὰ συμπερανθῇ ρητῶς ἢ σιωπηρῶς ἢ προκύπτει ἐκ τῶν ἄρθρων 200, 288 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. (Οὕτως *Ι. Καποδίστριας*, Ἡ σωματικὴ ἔρευνα τῶν ἐργαζομένων, ΕΕΔ 22, 1 ἑπ.).

Ἐγκύρως οὕτω καὶ εἰς Κανονισμὸν ἐργασίας, ὁ ὁποῖος κατὰ τὸ ν.δ. 3789/1957 εἶναι ὑποχρεωτικὸς ὅτε ἐπιχειρήσεως μὲ προσωπικὸν ἄνω τῶν 70, τίθεται ὡς δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου καὶ ὡς ὑποχρέωσις τοῦ μισθωτοῦ ἡ ὑποβολὴ κάτοθεν εἰς σωματικὴν ἔρευναν. (Ἴδετε καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 13241/1953, ΕΕΔ 13, 911, ἔνθα σημειώσεις μας).

Ἀλλ' ἐκ τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως τῶν μισθωτῶν, ἡ ὁποία, κατὰ τὰ ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ δεκτὰ γενόμενα, ἀπορρέει ἐκ τοῦ ἄρθρου 288 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὅσον καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 57 κἀτω, διὰ τοῦ ὁποίου παρέχεται προστασία τῆς προσωπικότητος τοῦ ἀτόμου, ἥτις περιλαμβάνει καὶ πᾶν ὅ,τι ἀπτεται τὴν σωματικήν, ψυχικήν, κοινωνικὴν καὶ ἐπαγγελματικὴν ἀτομικότητά του (*Γ. Μπαλῆς*, Γενικαὶ Ἀρχαὶ § 21, *Κ. Τριανταφυλλόπουλος*, Νέον Δίκαιον, τόμος 6ος, σελ. 4, *Κ. Σούρλας*, ΕρμΑΚ, Εἰσαγ. ἄρθρα 57 - 60), προκύπτει, ὅτι ἡ σωματικὴ ἔρευνα δὲν πρέπει νὰ γίνεται εἰς ὡρισμένων μόνον ἢ ὡρισμένους μισθωτούς (*Ι. Καποδίστριας*, ΕΕΔ 22, 3, ἴδετε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 13, 911) καὶ νὰ μὴ προσβάλλῃ τὴν ἀνθρωπίνην ἀξιοπρέπειαν.

Κατὰ τὸν *Ι. Καποδίστριαν* (ΕΕΔ 22, 4) μεμονωμένη ἐνέργεια ἐρεύνης ἐπὶ ἑνὸς μισθωτοῦ ἐπιτρέπεται ἐν περιπτώσει σοβαρᾶς καὶ δεδικαιολογημένης ὑποψίας κλοπῆς. Ὅτε ὅμως ἡ ἔρευνα δέον νὰ γίνηται μετὰ διακριτικότητος καὶ, κατὰ τὸ δυνατόν, χωρὶς νὰ λαμβάνουν γνῶσιν περὶ τούτου ἄλλοι, πλὴν τῶν ἐνεργούντων τὴν ἔρευναν. (Ἴδετε καὶ ΕΕΔ 13, 911).

Κατ' ἀπόφασιν τοῦ Ἐργατικοῦ Ἀκυρωτικοῦ τῆς Γερμανίας (7 Μαρτίου 1936, ἀναφερομένη ὑπὸ τοῦ *Ι. Καποδίστρια*, ΕΕΔ 5, 83), ἐπὶ σωματικῆς ἐξετάσεως ἐργατριῶν καὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως μιᾶς ἐξ αὐτῶν, ἀρνηθείσης νὰ ὑποβληθῇ εἰς βάναυσον ἰατρικὴν ἐξέτασιν, ὁ προϊστάμενος ὀφείλει νὰ συμπεριφέρηται ὡς ἄνθρωπος, ἔναντι τῶν ἐργατριῶν του καὶ ἰδίως ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ προσέχῃ καὶ νὰ προστατεύῃ τὴν κοινωνικὴν τιμὴν τῶν ἐργατριῶν του καὶ νὰ μὴ προσφεύγῃ εἰς βάναυσα μέτρα, ἀντίκειται πρὸς τὸ κοινὸν αἴσθημα. Ἐκ τούτου ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐπελθοῦσα ὡς ποινὴ λόγῳ τῆς ἀντιποιήσεως τῆς ἐργατρίας νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὴν ὑπὸ βαναύσους συνθήκας διεξαχθεῖσαν σωματικὴν ἐξέτασιν, εἶναι ἀδικαιολόγητος, ἀντικειμένη εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη καὶ ὡς τοιαύτη ἄκυρος.

Οὕτως ἐπὶ σωματικῆς ἐρεύνης τῶν μισθωτῶν, ἡ ὁποία φθάνει μέχρις ἐντελοῦς γυμνώσεως (περίπτωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 13241/1953 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ΕΕΔ 13, 912. Ἴδετε καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 10000/1954, ΕΕΔ 13, 912, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 2864/1957, ΕΕΔ 16, 544), ὁ ἐνεργῶν ταύτην ἐργοδότης αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπου του, ὁπότε διὰ τὸ πταίσμα του εὑρίσκεται ὁ πρῶτος (ἄρθρα 334, 922 Α.Κ.), ὑπερβαίνει τὰ ὅρια τῆς καλῆς πίστεως καὶ καλῆς ἐναντὶ τῶν ἐργαζομένων συμπεριφορᾶς του (περὶ τῆς ὁποίας *Ι. Καποδίστριας*, ΝοΒ 7, 1 ἑπ., Πρωτοδικεῖον Πειραιῶς 941/1968, ΕΕΔ 27, 885, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί) (Ἴδετε καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 13241/1953, ΕΕΔ 13, 912), δικαιοῦται ἐὰν ὁ (ἢ ἡ) μισθωτὸς νὰ ἀποχρούσῃ τὴν τοιαύτην ἐνέργειαν τοῦ ἐργοδότου.

Ἂν ὁ ἐργοδότης ἀπολύσῃ τὸν μισθωτόν, διότι ἠρνήθη νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὴν ἀποχρουσθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Δικαίου τοιαύτην σωματικὴν ἔρευναν, ἐξ ἐκδικήσεως πρὸς τοῦτον, ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἀντιβαίνει πρὸς τὸ ἄρθρον 281 Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ συνεπῶς εἶναι ἄκυρος (Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 13241/1953, ἔνθ' ἀνωτ.). (Παγία εἶναι ἡ νομολογία τῶν δικαστηρίων ὅτι ἡ ἐξ ἐκδικήσεως γενομένη καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι καταχρηστική).

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ

Πράξις Β' τής Ἐθνικής Ἐπαναστατικής Κυβερνήσεως

Περί θέσεως εἰς ἐφαρμογήν τῶν ἄρθρων τοῦ Συντάγματος 13 § 1 περί τοῦ ἀσύλου τῆς κατοικίας, 18 περί τοῦ δικαιώματος τοῦ συνέρχεσθαι καί 19 περί τοῦ δικαιώματος τοῦ συνεταιρίζεσθαι.

(Ε.Κ. τ. Α' ἡ. 61 τῆς 9 Ἀπριλίου 1969)

Ἡ Ἐθνική Ἐπαναστατική Κυβέρνησις, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τό ἄρθρον 138 τοῦ Συντάγματος, τίθησι διά τῆς παρούσης Πράξεως Β' εἰς ἐφαρμογήν τά ἄρθρα τοῦ Συντάγματος 13 § 1 περί τοῦ ἀσύλου τῆς κατοικίας, 18 περί τοῦ δικαιώματος τοῦ συνέρχεσθαι καί 19 περί τοῦ δικαιώματος τοῦ συνεταιρίζεσθαι.

Ἡ παροῦσα Πράξις Β' δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Ἀπριλίου 1969

—

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

169/1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τακτοποιήσεως ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καί Ν.Π.Δ.Δ.

(Ε.Κ. τ. Α' ἡ. 65 τῆς 21 Ἀπριλίου 1969)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καί διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1) Οἱ μέχρι τῆς 15 Νοεμβρίου 1968 προσληφθέντες εἰς τάς Δημοσίας Ὑπηρεσίας ὑφ' οἱανδήποτε σχέσιν, δημοσίου ἤ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὡς ἔκτακτοι ὑπάλληλοι, δύνανται νά διορίζωνται εἰς ὑφισταμένας κενάς τακτικάς θέσεις ἤ εἰς τοιαύτας συνιστωμένας παρά ταῖς οἰκείαις Ὑπηρεσίαις, ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τούτων, διά δ. διαταγμάτων, ἐκδιδομένων ἐπί τῇ προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Προεδρίας Κυβερνήσεως, Οἰκονομικῶν καί τοῦ ἁρμοδίου κατά περίπτωσιν Ὑπουργοῦ. Διά τῶν βασιλικῶν τούτων διαταγμάτων, ἐκδιδομένων ἐντός προθεσμίας ἓξ μηνῶν ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, δυναμένης νά παραταθῇ δι' ἀποφάσεως τοῦ Προθυπουργοῦ, καθορίζονται αἱ κατηγορίαι, κλάδοι καί βαθμοί τῶν δι' αὐτῶν συνιστωμένων θέσεων, ἐπιτρεπομένης καί τῆς συμπληρώσεως τῶν διά ταύτας προβλεπομένων εἰδικῶν τυπικῶν προσόντων, ἐάν συντάσεως δέ νέων κλάδων τά εἰδικά τυπικά προσόντα διορισμοῦ.

2) Δέν ἐπιγίνονται εἰς τάς διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου:

α) Οἱ ἰατροί καί ὀδοντίατροι, ἐξαιρέσει τῶν κτηνιάτρων.

β) Οἱ κατ' εἰδικάς διατάξεις προσληφθέντες ὡς νομικοί ἤ εἰδικοί συνεργάται ἤ σύμβουλοι ἤ δικηγόροι.

γ) Τό πάσης φύσεως καλλιτεχνικόν προσωπικόν, ἐξαιρέσει τοῦ διδακτικοῦ τοιούτου.

δ) Οἱ χειρισταί ἀεροσκαφῶν καί οἱ χρησιμοποιούμενοι ὑπό τῆς Ὑπηρεσίας Πολιτικῆς Ἀεροπορίας τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν, ὡς κατέχοντες εἰδικάς ἀεροπορικάς γνώσεις.

ε) Οἱ ἐκτιμηταί καί ἐμπειρογνώμονες, ἐξαιρέσει τῶν ἀποδεδειγμένως ἀσκούντων καθήκοντα γραφέως ἤ δικτυλογράφου.

στ) Οἱ συντάκται, μέλη τῶν δημοσιογραφικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, οἱ προσφέροντες ἀποκλειστικῶς δημοσιογραφικήν ὑπηρεσίαν.

ζ) Τό ὑπηρετικόν ἐν γένει προσωπικόν, ὡς καί οἱ ἐργάται, τεχνῖται, ἐργατοτεχνῖται καί τεχνικοί ἐν γένει, οἱ προσληφθέντες διά τήν θεραπείαν πάσης φύσεως κρατικῶν ἀναγκῶν (ἐργοστασίων, ἀποθηκῶν, ναυστάθμων, συνεργείων, μηχανικῆς καλλιεργείας, κήπων, ἀγροκηπίων, νοσοκομείων, ἀεροδρομίων, κρατικῶν θεάτρων κλπ.). Τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἐδαφίου ἐξαιροῦνται: 1) Οἱ διπλωματοῦχοι τῶν Ἀνωτάτων καί Ἀνωτέρων Σχολῶν, 2) οἱ κεκτημένοι ἀπολυτήριον ἑξαταξίου Γυμνασίου, Λυκείου, Μέσης Ἐμπορικῆς Σχολῆς ἤ ἑτέρας ἰσοτίμου Σχολῆς, 3) οἱ διπλωματοῦχοι Μέσων Δημοσίων ἤ ἀναγνωρισμένων Τεχνικῶν Σχολῶν, 4) οἱ κάτοχοι εἰδικῶν πτυχίων κατωτέρων ἀναγνωρισμένων Τεχνικῶν Σχολῶν, οἱ παρέχοντες ὑπηρεσίαν ἀντιστοιχοῦσαν πρός τήν ἐκτελουμένην ὑπό τοῦ μονίμου τεχνικοῦ προσωπικοῦ τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Δημοσίων Ἔργων, 5) οἱ ἀπόφοιτοι κατωτέρων Τεχνικῶν Σχολῶν τῆς Ἀμερικανικῆς Γεωργικῆς Σχολῆς Θεσσαλονίκης, πρακτικῶν Γεωργικῶν Σχολείων καί Ἀγροτικῶν Οἰκοτροφείων ἤ Ὀρφανοτροφείων, οἱ ἐκτελοῦντες ὑπηρεσίαν παρασκευαστῶν, ἐπιμελητῶν πειραμά-

των ἢ τεχνικῶν βοηθῶν ἐν γένει καὶ 6) οἱ κλητῆρες, ὁδηγοὶ ἀνελκυστήρων καὶ οἱ τηλεφωνητὰ οἱ κεκτημένοι πτυχίον τηλεφωνητοῦ Σχολῆς Τυφλῶν.

η) Οἱ χειριστὰι καὶ ὁδηγοὶ πάσης φύσεως μηχανημάτων καὶ ὀχημάτων ἐν γένει ἐξαιρέσει τῶν χειριστῶν στατιστικῶν καὶ λογιστικῶν μηχανῶν, ἠλεκτρονικῶν ὑπολογιστῶν, ἀριθμομηχανῶν ἐν γένει, χειριστῶν πολυγράφων καὶ χειριστῶν λοιπῶν μηχανημάτων ἀναπαραγωγῆς ἐγγράφων καὶ σχεδίων καὶ

θ) Τὰ πάσης φύσεως προσωπικὰ τὸ ὑπηρετοῦν πρὸς ἀναπλήρωσιν ἐπ' ἀδείᾳ, στρατεύσει ἢ ἐν διαθεσιμότητι τελούντων ὑπαλλήλων.

Ἄρθρον 2

1) Διὰ τὸν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου διορισμὸν ἀπαιτεῖται ὁ ὑπάλληλος:

α) Νὰ κέκτηται τὰ ὑπὸ τῆς κειμένης νομοθεσίας προβλεπόμενα γενικὰ καὶ εἰδικὰ προσόντα τῆς θέσεως, τοῦ κλάδου καὶ κατηγορίας, εἰς ἣν θὰ διορισθῇ. Κατ' ἐξαίρεσιν οἱ ἀσκοῦντες ἔργα ὑπαλλήλων Β' κατηγορίας, ἐὰν δὲν διαθέτουν τὰ διὰ ταύτην εἰδικὰ προσόντα σπουδῶν, δύνανται νὰ διορίζονται εἰς θέσεις Γ' κατηγορίας.

β) Νὰ ἔχῃ συμπληρώσει τὸ 21ον ἔτος καὶ νὰ μὴ ἔχῃ ὑπερβῆ τὸ 45ον ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ προκειμένου περὶ τῶν διοριζομένων εἰς θέσεις, διὰ τὴν πλήρωσιν τῶν ὁποίων ἀπαιτοῦνται, κατὰ τὰς κειμένας ὀργανικὰς διατάξεις, ἐπὶ πλέον τοῦ πτυχίου Ἀνωτάτης Σχολῆς καὶ μεταπτυχιακαὶ σπουδαὶ ἢ προϋπηρεσία ἢ πεῖρα τὸ 48ον ἔτος τῆς ἡλικίας. Κατ' ἐξαίρεσιν ὁ περιορισμὸς τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου ἡλικίας δὲν ἰσχύει διὰ τοὺς εἰσελθόντας εἰς τὴν Δημοσίαν Ὑπηρεσίαν πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 35ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, οἵτινες δύνανται νὰ διορίζονται, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νομοθετικοῦ διατάγματος, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχουν ὑπερβῆ τὸ 50ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των. Προκειμένου περὶ τῶν Τεχνικῶν Πτυχιούχων Ἀνωτάτων Σχολῶν, οὗτοι διορίζονται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος, ἐφ' ὅσον ἀφ' ἑνὸς μὲν δὲν ἔχουν ὑπερβῆ τὸ 35ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ παρὰ τῷ Δημοσίῳ προϋπηρεσία των, δυναμένη κατὰ τὰς ἰσχυούσας διατάξεις νὰ ἀναγνωρισθῇ ὡς συντάξιμος, συμπληροῖ, ἐν συναρτήσει πρὸς τὴν διανυθησομένην μέχρι τῆς ἀποχωρήσεώς των λόγῳ συμπληρώσεως τοῦ 65ου ἔτους τῆς ἡλικίας των ὑπηρεσίαν, τὴν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1854/1951 «περὶ ἀπονομῆς πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν συντάξεων», ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ἀπαιτουμένην 15ετῆ τοὐλάχιστον πραγματικὴν συντάξιμον ὑπηρεσίαν, καὶ

γ) Νὰ μὴ λαμβάνῃ σύνταξιν, μέρισμα ἢ βοήθημα ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου ἢ Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς κυρίας ἢ ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως συναλικῶς ἀνώτερον τοῦ ποσοῦ τῶν τριῶν χιλιάδων (3.000) δραχμῶν μηνιαίως. Τοῦ περιορισμοῦ τούτου ἐξαιροῦνται οἱ λαμβάνοντες πολεμικὴν σύνταξιν.

2) Αἱ κατὰ τὰς περιπτώσεις β' καὶ γ' τῆς προηγουμένης παραγράφου ἀπαιτούμεναι προϋποθέσεις δέον νὰ ὑφίστανται κατὰ τὴν 15 Νοεμβρίου 1968.

3) Ὁ κατὰ τὰ ἄνω διορισμὸς ἐνεργεῖται ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν ἐνδιαφερομένων, ὑποβαλλομένῃ ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, μετὰ γνώμην τοῦ ἁρμοδίου ὑπηρεσιακοῦ συμβουλίου, κρίνοντος περὶ τῶν τυπικῶν καὶ οὐσιαστικῶν προσόντων αὐτῶν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν περὶ ἑκάστου ὑπηρεσιακῶν στοιχείων καὶ εἰδικῆς ἐν πάσῃ περιπτώσει περὶ τῆς ἱκανότητος καὶ ἐπαρκείας αὐτῶν ἐκθέσεως τῆς προϊσταμένης Ἀρχῆς. Ἐν ἀμφιβολίᾳ περὶ τοῦ ἁρμοδίου ὑπηρεσιακοῦ συμβουλίου τοῦτο ὁρίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ αἰκείου Ὑπουργοῦ.

4) Οἱ διοριζόμενοι ἐντάσσονται εἰς ἀντιστοίχους πρὸς τὰ προσόντα των θέσεις, ἀνεξαρτήτως τῆς ἰδιότητος, ὑφ' ἣν προσελήφθησαν, ἢ τῆς ἐργασίας, ἣν μέχρι τοῦ διορισμοῦ των ἐξετέλουν, ὡς μόνιμοι μὲν ἔχοντες συμπληρώσει διετῆ συνεχῆ ἢ διακεκομμένην ὑπηρεσίαν, ὡς δόκιμοι δὲ οἱ λοιποί, τοῦ χρόνου τῆς ἐκτάκτου ὑπηρεσίας τῶν διοριζομένων ὡς δοκίμων λογιζομένου ὡς χρόνου δοκιμαστικῆς ὑπηρεσίας διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 60 τοῦ νόμου 1811/1951.

5) Ὁ διορισμὸς γίνεται εἰς τὸν εἰσαγωγικὸν βαθμὸν τοῦ κλάδου, δύναται ὅμως νὰ γίνῃ, μετὰ γνώμην τοῦ ὑπηρεσιακοῦ συμβουλίου, κρίνοντος ἐπὶ τῇ βάσει τῶν οὐσιαστικῶν προσόντων, καὶ εἰς ἀνώτερον τούτου, ἐφ' ὅσον ὁ διοριζόμενος ἔχει χρόνον ὑπηρεσίας παρὰ τῷ Δημοσίῳ, συνεχοῦς ἢ διακεκομμένης, περιλαμβανομένης καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 82/1969 προβλεπομένης, ἴσον πρὸς τὸν ὃν θὰ ἀπητεῖτο κατὰ τὸν νόμον 1811/1951 διὰ τὴν μέχρι τοῦ ἀνωτέρω τούτου βαθμοῦ προαγωγὴν καὶ διανυθέντα ἐξ ὁλοκλήρου μετὰ τὴν ἀπόκτησιν τῶν τυπικῶν προσόντων τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῶν οἰκείων διατάξεων διὰ τὴν θέσιν, εἰς ἣν διορίζεται ὁ ὑπάλληλος. Κατ' ἐξαίρεσιν, προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων, ὧν τμῆμα τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν ἔχει διανυθῇ πρὸ τῆς ἀποκτήσεως τῶν τυπικῶν προσόντων τῶν προβλεπομένων διὰ τὴν κατηγορίαν, εἰς ἣν διορίζονται, ὁ διορισμὸς

επιτρέπεται να γίνη εις ον βαθμόν θα διορίζοντο ούτοι εν τη κατωτέρα κατηγορία επί τη βάσει του χρόνου της συνολικής αυτών υπηρεσίας. Οι κατά τα ως άνω διορισμοί, ως και αι κατά τας διατάξεις του άρθρου 9 του παρόντος εντάξεις δεν δύνανται, εν πάση περιπτώσει, να γίνουν εις βαθμόν ανώτερον του κεκτημένου υπό των ήδη υπηρετούντων μονίμων υπαλλήλων του αυτού κλάδου, των εχόντων τον αυτόν χρόνον συνολικής δημοσίας υπηρεσίας μη τους διοριζομένους και εντασσομένους.

6) Ο κατά την προηγουμένην παράγραφον διορισμός δεν δύναται να γίνη εν τη Α' κατηγορία εις βαθμόν ανώτερον του 6ου και δια τους τεχνικούς διπλωματούχους Ανωτάτων Σχολών του 4ου, εφ' όσον όμως αι θέσεις του κλάδου, εις ον ανήκουν, ορίζονται ενιαίαι μέχρι και του βαθμού τούτου, εν τη Β' κατηγορία εις βαθμόν ανώτερον του 7ου και δια τους τεχνικούς διπλωματούχους Ανωτέρων Σχολών του 6ου και εν τη Γ' κατηγορία εις βαθμόν ανώτερον του 10ου. Εάν ο εισαγωγικός της θέσεως βαθμός είναι ανώτερος του εν τω προηγουμένω εδαφίω τοιούτου, ο διορισμός γίνεται εν τω εισαγωγικώ βαθμώ.

7) Οι κατ' εφαρμογήν των διατάξεων των προηγουμένων παραγράφων του παρόντος άρθρου διοριζόμενοι λογίζονται δι' άπασαν τας περιπτώσεις ως καταλαβόντες τον βαθμόν, εφ' ον διορίζονται, αφ' ης συνεπληρώθη ο κατά τας διατάξεις των άρθρων 103, 105 ή 107 του νόμου 1811/1951 προβλεπόμενος χρόνος συνολικής υπηρεσίας δια την μέχρι του βαθμού τούτου προαγωγικήν εξέλιξιν, άνευ δικαιώματος αναδρομικής διαφοράς αποδοχών, επιφυλασσομένης της διατάξεως της περιπτώσεως 2.

8) Η σειρά αρχαιότητος μεταξύ των επί τω αυτώ βαθμώ διοριζομένων και εχόντων τον αυτόν χρόνον υπηρεσίας παρά τω Δημοσίω καθορίζεται υπό του υπηρεσιακού συμβουλίου δια της αυτής κατά τας προηγουμένας παραγράφους πράξεως επί τη βάσει της ικανότητος και των άλλων ουσιαστικών προσόντων αυτών.

9) Οι ως άνω διοριζόμενοι τίθενται εις το αριστερόν τόσων των κατά τον χρόνον του διορισμού των υπηρετούντων δημοσιοϋπαλλήλων των, όσων και των εις ον βαθμόν διορίζονται ούτω προϊχθησομένων, μέχρι της 31 Δεκεμβρίου 1969, τακτικών υπαλλήλων, και δεν δύνανται να κριθώσι δια τον επόμενον βαθμόν, πριν ή αποκτήσωσι δικαίωμα κρίσεως δια τον βαθμόν τούτον οι κατά τα ανωτέρω αρχαιότεροί των.

10) Οι κατά τας διατάξεις του παρόντος διοριζόμενοι λαμβάνουν τας αποδοχάς του βαθμού της νέας αυτών θέσεως, έστω και αν αύται είναι κατώτεραι των αποδοχών, αίτινες κατεβάλλοντο αυτοίς προ του κατά τας διατάξεις του παρόντος διορισμού των. Αι αποδοχαί της νέας αυτών θέσεως καταβάλλονται από της δημοσιεύσεως της πράξεως διορισμού και εν πάση περιπτώσει ουχί πριν της 1 Ιανουαρίου 1970.

Άρθρον 3

1) Οι κατά τας διατάξεις του παρόντος διορισμοί ενεργούνται είτε εις θέσεις της αυτής υπηρεσίας, παρ' ή ο υπάλληλος υπηρετεί, είτε εις θέσεις οιασδήποτε άλλης υπηρεσίας του αυτού Υπουργείου.

2) Επί τριετίαν από της ενάρξεως της ισχύος του παρόντος νομοθετικού διατάγματος επιτρέπεται: α) η μετάφορά θέσεων συνισταμένων δυνάμει του παρόντος από υπηρεσίας εις υπηρεσίαν του αυτού ή έτερου Υπουργείου, ενεργουμένης δια βασιλικών διαταγμάτων προτάσει του Υπουργού Προεδρίας Κυβερνήσεως και των συναρμοδίων κατά περίπτωσιν Υπουργών και β) η μετάταξις των κατά τας διατάξεις του παρόντος διοριζομένων εκτάκτων υπαλλήλων εις ομοιόβαθμους θέσεις οιασδήποτε υπηρεσίας ή κλάδου του αυτού ή έτερου Υπουργείου και κατά προτίμησιν εις θέσεις περιφερειακών υπηρεσιών. Αι μετατάξεις αύται ενεργούνται αυτεπαγγέλτως δι' υπουργικών αποφάσεων, εκδιδομένων μετά γνώμην των οικείων υπηρεσιακών συμβουλίων και εφ' όσον οι μετατασσόμενοι κέκτηνται τα δια την θέσιν εις ην μετατασσονται απαιτούμενα υπό του οργανισμού τυπικά και ουσιαστικά προσόντα. Αι θέσεις, ας κατείχον οι ούτω μετατασσόμενοι, κατευθύνονται αυτοδικαίως από της τελειώσεως της μετατάξεως αυτών. Οι κατά τας διατάξεις της παρούσης παραγράφου μετατασσόμενοι δέον όπως εντός τριών μηνών από της τελειώσεως της μετατάξεως αυτών επιλέξωσι μεταξύ των Ταμείων συντάξεως και ασφαλίσεως εις ά μετείχον υπηρεσίας και των τοιούτων, εις ά μετείχον προ της μετατάξεώς των.

3) Κεναί θέσεις, προς πλήρωσιν των οποίων διενεργήθη διαγωνισμός, πληρούνται κατά τας διατάξεις του παρόντος μόνον μετά την εξάντλησιν του πίνακος επιτυχόντων και μέχρι του αριθμού των θέσεων, δι' ας προκηρύχθη ο διαγωνισμός.

Άρθρον 4

1) Οι μή, δι' οιονδήποτε λόγον, διοριζόμενοι, οι εμπίπτοντες εις τας εξαιρέσεις της παραγρά-

ων 2 τοῦ ἄρθρου 1, ὡς καὶ οἱ ἔχοντες τὰ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος προσόντα διορισμοῦ, διὰ τὸ μέχρι τοῦ διορισμοῦ των χρονικὸν διάστημα, ἔκτακτοι ὑπάλληλοι παραμένουν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ, μετατρεπομένης τῆς μετὰ τοῦ Δημοσίου σχέσεως αὐτῶν εἰς σχέσιν μισθώσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀορίστου διαρκείας, ἐξαιρέσει των δικηγόρων, ἡ σχέσις τῶν ὁποίων διέπεται ὑπὸ τῶν περὶ αὐτῶν κειμένων διατάξεων. Οἱ κατὰ τὰ ὡς ἄνω παραμένοντες ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἀπολύονται μόνον κατόπιν ἰτιολογημένης ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου ἢ ἐν πάσῃ περιπτώσει ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 65ου ἔτους τῆς ἡλικίας των.

2) Οἱ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ἔκτακτοι ὑπάλληλοι οἱ παραμένοντες ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἐπὶ σχέσει μισθώσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἐξελίσσονται ἐφεξῆς μισθολογικῶς, τηρουμένων ἀναλόγως τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων περὶ χορηγήσεως εἰς τοὺς τακτικοὺς δημοσίους πολιτικοὺς ὑπαλλήλους ἐπιδόματος εἰδοκίμου παραμονῆς ἐπὶ τῷ αὐτῷ βαθμῷ.

3) Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 1 δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν ἐπὶ συμβάσει ἰατρῶν τῆς ὑπηρεσίας ὑγιεινομικῆς περιθάλψεως ὑπαλλήλων καὶ συνταξιούχων τοῦ Δημοσίου, τῆς ὑπηρεσίας ἀγροτικῆς ἀσφαλίσεως ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων ἐκείνων, οἵτινες, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ὀργανισμῶν τῶν Ὑπουργείων, κατέχουν θέσεις χαρακτηρισθείσας ὡς τακτικάς. Οἱ ἐν λόγῳ ὑπάλληλοι, ὡς τακτικοί, διέπονται ὑπὸ τῶν περὶ αὐτῶν εἰδικῶν διατάξεων τῶν ἀφορωσῶν τόσον εἰς τὴν φύσιν τῆς συνδεούσης τούτους μετὰ τοῦ Δημοσίου σχέσεως, ὅσον καὶ εἰς τὴν διάρκειαν τῶν συμβάσεων αὐτῶν.

4) Κατ' ἐξαίρεσιν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος οἱ μὴ συμπληρώσαντες τὸ 21ον ἔτος τῆς ἡλικίας των δύνανται νὰ διορίζωνται, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος, εἰς κενὰς τακτικὰς θέσεις μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 16 τοῦ νόμου 1811/1951 ἰσχυσαμένου κατωτάτου ὁρίου ἡλικίας, ἐφαρμοζομένων, ἐν πάσῃ περιπτώσει, καὶ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ὡς ἄνω νόμου. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον διορίζονται καὶ οἱ κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἐκπληροῦντες τὰς στρατιωτικάς των ὑποχρεώσεις, ἐφ' ὅσον μέχρι τῆς κατατάξεώς των ἐν τῷ στρατεύματι ἦσαν ὑπηρέται εἰς Δημοσίας Ὑπηρεσίας ὡς ἔκτακτοι ὑπάλληλοι.

Ἄρθρον 5

1) Ἀπαγορεύεται ἡ χρησιμοποίησις ἐργατοτεχνικοῦ, ὡς καὶ πάσης ἐν γένει φύσεως προσωπικοῦ ὑπηρετοῦντος ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου εἰς ἐργασίαν διαφόρων τῆς δι' ἣν τοῦτο προσελήφθη. Προϊσταμένου τῶν ὑπηρεσιῶν, χρησιμοποιοῦντος κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τούτων τὸ προσωπικὸν εἰς ἔργα ἄλλότρια ἐκείνων, δι' ἃ προσελήφθη, ὑποχρεοῦται εἰς ἐπιστροφὴν εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον τῶν καταβληθεισῶν εἰς αὐτοὺς ἀποδοχῶν, τῶν σχετικῶν καταλογιστικῶν ἀποφάσεων ἐκδιδομένων ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου κατὰ περίπτωσιν Ὑπουργοῦ. Ἐπὶ πλειόνων ὑπευθύνων ἡ ὑποχρέωσις ἐπιστροφῆς βαρύνει ἕκαστον εἰς ὁλόκληρον. Ἡ μὴ χρησιμοποίησις τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὴν δι' ἣν προσελήφθη ἐργασίαν συνεπάγεται ἀπόλυσιν τούτου ἐκ τῆς ὑπηρεσίας.

2) Ἡ παράβασις τῶν διατάξεων τῆς προηγουμένης παραγράφου συνιστᾷ πειθαρχικὸν ἀδίκημα, ὡς καὶ τὸ ποινικὸν τοιοῦτον τῆς παραβάσεως καθήκοντος.

3) Κατ' ἐξαίρεσιν, οἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 4 διατηρούμενοι μισθωτοὶ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀπασχολούμενοι δὲ εἰς ἔργα ἄλλότρια ἐκείνων, δι' ἃ προσελήφθησαν, ἐξακολουθοῦν ἀπασχολούμενοι εἰς τὰς αὐτὰς ἐργασίας, ἐφ' ὅσον ἔχουν τὰ τυπικὰ διὰ τὰ ἔργα ταῦτα προσόντα, μέχρι τῆς καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἐξόδου των ἐκ τῆς ὑπηρεσίας. Ἐφ' ὅσον δὲν ἔχουν τὰ προσόντα ταῦτα, ἀντίθηται εἰς αὐτοὺς κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας ἡ ἄσκησις ἔργου ἀντιστοιχοῦντος πρὸς τὰ οὐσιαστικὰ προσόντα των.

Ἄρθρον 6

1) Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 1, 2, 3 § 2 καὶ 3, 4 καὶ 5 τοῦ παρόντος ἔχουν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τῶν Δημοσίων ὑπηρεσιῶν, τῶν μισθοδοτουμένων εἰς βάρος εἰδικῶν πόρων ἢ εἰδικῶν λογαριασμῶν, τῶν μεταπολιτευμάτων χρηματοσήμων τῶν ἀπασχολουμένων εἰς Ταχυδρομικὰ Γραφεῖα τοῦ Κράτους, τῶν ὑπαλλήλων τῆς Βουλῆς, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ἐξαιρέσει τοῦ κυρίου καὶ βοηθητικοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Ἱδρυμάτων καὶ τῶν ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τῶν Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως καὶ τῶν ὑπ' αὐτοὺς Ἱδρυμάτων καὶ Ὀργανισμῶν, δι' οὓς ἰσχύουν μόνον αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 4 § 1 καὶ 2, 5 καὶ 12 αὐτοῦ.

2) Διὰ τὸν κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος διορισμὸν εἰς νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ὡς χρόνος ὑπηρεσίας λογίζεται ὁ διανυθεὶς μόνον εἰς τὸ εἰς ἃ ὑπηρετεῖ ὁ ἔκτακτος ὑπάλληλος νομικὸν πρόσωπον ἢ εἰς ἕτερον τοιοῦτον, ἐποπτευόμενον ὑ-

μως ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου, ἐξαιρέσει α) τῶν μεταταγέντων δυνάμει τοῦ ἀ.ν. 222/1967 «περὶ ὀρθολογιστικῆς κατανομῆς τοῦ πάσης φύσεως ἐκτάκτου καὶ τοῦ ἐπ' αὐτῷ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ κλπ.», δι' οὓς ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἐδαφίου β' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου τούτου, καὶ β) τῆς ὑπηρεσίας, παρὰ τῷ Δημοσίῳ ἢ ἑτέρῳ νομικῷ προσώπῳ, ἐφ' ὅσον αὕτη ἀπαιτεῖται ὡς προϋπόθεσις διορισμοῦ, ἥτις λογίζεται ὡς διανυθεῖσα εἰς τὸ εἰς ὃ ὑπηρετεῖ ὁ ἀπάλληλος νομικὸν πρόσωπον.

3) Οἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος διορισμοὶ εἰς νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου ἐνεργοῦνται εἰς θέσεις τοῦ αὐτοῦ νομικοῦ προσώπου, παρ' ᾧ ὁ ὑπάλληλος ὑπηρετεῖ, ἐξαιρέσει τῶν εἰς τὰ νομαρχιακὰ ταμεῖα τοποθετηθέντων ὑπαλλήλων τοῦ Κ.Ο.Μ.Δ.Ε., αἵτινες δύνανται νὰ ἐνεργηθοῦν καὶ εἰς ἕτερα τοιαῦτα.

4) Οἱ διορισμοὶ τῶν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ὑπαγομένων ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τῶν νομαρχιακῶν ταμείων, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν εἰς ταῦτα τοποθετηθέντων ὑπαλλήλων τοῦ Κ.Ο.Μ.Δ.Ε., ἐνεργοῦνται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν μετὰ γνώμην τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐσωτερικῶν ὑπηρεσιακοῦ συμβουλίου.

5) Ἡ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ παρόντος μεταφορὰ θέσεων καὶ μετάταξις ὑπαλλήλων ἐπιτρέπεται ἀπὸ νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου εἰς ἕτερον τοιοῦτον.

Ἄρθρον 7

Προκειμένου περὶ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων, προσληφθέντων μέχρι τῆς ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος ὁριζομένης προθεσμίας, ὧν προϋπηρεσία διηνύθη παρὰ νομικοῖς προσώποις δημοσίου δικαίου, τὰ ὁποῖα καταργήθησαν καὶ οἱ σκοποὶ τούτων ἀνελήφθησαν ὑπὸ τοῦ Κράτους ἢ ἑτέρων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὁ χρόνος ὑπηρεσίας των ἐν τοῖς νομικοῖς τούτοις προσώποις ἢ τοῖς προκατόχοις τούτων οἰκείας ὑπηρεσίας ἢ τοιαύτης, αἵτινες ἐξηρτῶντο ἐκ τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου, λογίζεται δι' ἅπασαν συνέπειαν ὡς διανυθεὶς παρὰ τῷ Δημοσίῳ ἢ τῷ νομικῷ προσώπῳ δημοσίου δικαίου, εἰς ἃ ἀνήκων κατὰ τὸν χρόνον τοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος διορισμοῦ των, ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου, καθ' ὃν, κατὰ τὰς οἰκείας διατάξεις, ἔλαβε χώραν ἡ τοποθέτησις τούτων παρὰ τῷ Δημοσίῳ ἢ τῷ νομικῷ προσώπῳ.

Ἄρθρον 8

Διὰ τὴν χορήγησιν τῶν ἐπιδομάτων πολυετίας, ὡς καὶ τὴν ἀσφάλισιν ἀναδρομικῶς παρὰ τοῖς Ἀσφαλιστικοῖς τῶν ὑπαλλήλων Ταμείοις, ὑπολογίζεται ὁ διὰ τὸν κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 § 3, 6 § 2 καὶ 7 τοῦ παρόντος διορισμὸν λογισθεὶς ὡς χρόνος ὑπηρεσίας, ὡς καί, προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὃν τὸ προσωπικὸν διείπετο κατὰ τὴν 1.1.1965 ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος, ὁ ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 4464/1965 καὶ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 82/1969 προβλεπόμενος τοιοῦτος. Ἡ καταβολὴ ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων τῶν οἰκείων εἰσφορῶν ἢ κρατήσεων ἢ μεταφορῶν τῶν εἰσφορῶν ἀπὸ Ταμείου εἰς Ταμεῖον καὶ πᾶσα σχετικὴ λεπτομέρεια ρυθμίζεται διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ τοῦ ἁρμοδίου κατὰ περίπτωσιν Ὑπουργοῦ.

Ἄρθρον 9

Οἱ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ὑπηρετοῦντες μόνιμοι ὑπάλληλοι, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν δοκίμων, οἱ μὴ ἐνταγέντες κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 4464/1965 καὶ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 82/1969 δύνανται τῇ αἰτήσει των, ὑποβαλλομένῃ ἐντὸς διμήνου προθεσμίας ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ νομοθετικοῦ τούτου διατάγματος, νὰ ἐνταγῶσιν ἐν τῇ κατηγορίᾳ καὶ κλάδῳ εἰς ὃν ἀνήκουν, ἐφαρμοζομένων ἀναλόγως διὰ τὴν ἔνταξιν μὲν αὐτῶν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 2 παραγράφων 3 ἕως 9 τοῦ παρόντος, διὰ τὴν χορήγησιν δὲ τῶν ἐπιδομάτων πολυετίας, ὡς καὶ τὴν ἀσφάλισιν ἀναδρομικῶς παρὰ τοῖς Ἀσφαλιστικοῖς τούτων Ταμείοις τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 10

Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος, ἐξαιρέσει τῶν ἄρθρων 4 § 1 καὶ 3, 5 καὶ 12 αὐτοῦ, δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν ἐκτάκτων ὑπαλλήλων α) τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν, β) τῶν Γραφείων Τύπου Ἐξωτερικοῦ τοῦ Ὑπουργείου Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως, γ) τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας Πληροφοριῶν (Κ.Υ.Π.), δ) τοῦ Κέντρου Προγραμματισμοῦ καὶ Οἰκονομικῶν Ἐρευνῶν καὶ ε) τῶν ἀσκούντων καθήκοντα ἀνωτέρων καὶ ἀνωτάτων ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ.

Ἄρθρον 11

Προσλήψεις ἐκτάκτων ὑπαλλήλων, γενόμεναι μέχρι τῆς 15ης Νοεμβρίου 1968, κατὰ παράβασιν τῶν κειμένων διατάξεων, θεωροῦνται ὡς νομίμως ἐνεργηθεῖσαι.

Ἄρθρον 12

1) Ἀπαιτήσεις κατὰ τοῦ Δημοσίου τοῦ κατὰ

τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ νόμου 4336/1929 «περὶ προσλαμβανομένου εἰς τὸν στρατὸν ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ» προσληφθέντος ἐκτάκτου ἐργατικοῦ προσωπικοῦ ὑπὸ στρατιωτικῶν ὑπηρεσιῶν, ὡς καὶ ἀπαιτήσεις τῶν προσώπων ἐν γένει, περὶ ὧν ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος, διὰ συμπληρωματικὴν ἀμοιβὴν ἢ ἀποζημίωσιν ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι ὁ προσληφθεὶς ἀπησχολήθη εἰς ἐργασίαν προσιδιάζουσαν εἰς ἐπάλληλον ἢ ἐν γένει διάφορον τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τῆς περὶ προσλήψεως συμβάσεως, εἶναι ἀπαράδεκτοι.

2) Ἀπαιτήσεις, περὶ ὧν ἡ προηγουμένη παράγραφος, ἐφ' ὅσον ἡ γενεσιουργὸς τούτων αἰτία ἀνάγεται εἰς τὸ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος χρονικὸν διάστημα καὶ διὰ τὰς ὁποίας δὲν ἐξεδόθησαν ἀμετάκλητοι δικαστικαὶ ἀποφάσεις κηρύσσονται παραγεγραμμέναι ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, αἱ δὲ τυχὸν περὶ τοιούτων ἀπαιτήσεων ἐκκρεμεῖς δίκαι καταργοῦνται αὐτοδικαίως.

3) Ἀπαιτήσεις κατὰ τοῦ Δημοσίου διὰ συμπληρωματικὰς ἀποδοχὰς ἢ ἀποζημίωσιν λόγῳ παραλείψεως τῆς Διοικήσεως πρὸς μονιμοποίησιν τῶν δικαιουμένων τούτης ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ν.δ. 4193/1961 «περὶ τακτοποιήσεως ἐκτάκτου προσωπικοῦ τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος» ἢ ἄλλων συναφῶν διατάξεων, ἐκδοθεισῶν πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Συντάγματος 1968 καὶ αἵτινες δὲν ἔχουν ἐπιδικασθῆ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος δι' ἀμεταλλήτων δικαστικῶν ἀποφάσεων, κηρύσσονται παραγεγραμμέναι ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, αἱ δὲ τυχὸν περὶ τοιούτων ἀπαιτήσεων ἐκκρεμεῖς δίκαι καταργοῦνται αὐτοδικαίως.

4) Ἡ ἀποζημίωσις, λόγῳ ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας τῆς ἀορίστου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου ὑπαλλήλων, τῶν παρεχόντων ὑπηρεσίας πρὸς τὸ Δημόσιον καὶ τὰ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ὡς καὶ τῶν ἐκ τούτων ἀπολυομένων, λόγῳ συμπληρώσεως τοῦ ὀγδόου ἔτους τῆς ἡλικίας των, ἐξαιρέσει τῶν μισθωτῶν τῶν κεκτημένων τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐξ ἰδίας ὑπηρεσίας συνταξιούχου τοῦ Δημοσίου ἢ νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, οἵτινες οὐδεμιᾶς ἀποζημιώσεως δικαιοῦνται, καθορίζεται ὡς κάτωθι: α) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπὸ ἓξ (6) μηνῶν μέχρι δύο (2) ἐτῶν αἱ ἀποδοχαὶ ἑνὸς (1) μηνός, β) διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπὸ τριῶν (3) ἐτῶν μέχρι δέκα ἓξ (16) ἐτῶν αἱ ἀποδοχαὶ ἑνὸς (1) μηνὸς δι' ἑκάστην συμπεπληρωμένην δεκαετίαν χρονικὸν διάστημα καὶ αἱ ἀποδοχαὶ ἑνὸς (1) μηνὸς δι' ἑκάστην συμπεπληρωμένην τριετίαν ὑπηρεσίας. Ἡ κατὰ τὰ ὡς ἄνω ἀποζημίωσις ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται νὰ εἶναι μείζων τῶν ἀποδοχῶν δώδεκα (12) μηνῶν. Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ νόμου 4464/1965 καταργοῦνται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος.

5) Ἡ ἀποζημίωσις λόγῳ ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας τῆς ἀορίστου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τοῦ παρέχοντος τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὸ Δημόσιον καὶ τὰ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου καθορίζεται συμφώνως πρὸς τὰς διὰ τοῦ ἀ.ν. 915/1949 κυρωθείσας πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὑπ' ἀριθ. 956/1947 καὶ 970/1947 «περὶ ἀποζημιώσεως ἀπολυομένων μισθωτῶν Δημοσίων».

Ἄρθρον 13

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Ἀπριλίου 1969

—

172/1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ συμπληρώσεως τοῦ ἄρθρου 58 τοῦ ἀ.ν. 1854 τοῦ 1951 «περὶ ἀπονομῆς τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν συντάξεων».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 65 τῆς 21 Ἀπριλίου 1969)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1) Εἰς τὸ ἐδάφιον 5 τοῦ ἄρθρου 58 τοῦ ἀ.ν. 1854 τοῦ 1951 «περὶ ἀπονομῆς τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν συντάξεων» προστίθεται τετάρτη παράγραφος, ἔχουσα οὕτω:

«Κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ ἐποπτεύοντος τὸ νομικὸν πρόσωπον τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν ἐπιτρέπεται ἡ σύγχρονος καταβολὴ εἰς τοὺς συνταξιούχους ἐν γένει τοῦ Δημοσίου, προσληφθέντας ἢ προσλαμβανομένους λόγῳ εἰδικῶν γνώσεων, ἐφ' οἱανδήποτε ἰδιότητα ἢ σχέσιν, εἰς νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τῆς συντάξεως τῶν ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου καὶ τῶν πάσης φύσεως ἀπολαυῶν ἐκ τῆς ἐκμισθώσεως τῆς ἐργασίας των καὶ τῆς ἐν γένει παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν των εἰς τὰ νομικὰ ταῦτα πρόσωπα».

2) Τυχὸν ἀχρεωστήτως ληφθεῖσαι συντάξεις παρὰ τῶν ἤδη, κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου προσληφθέντων, διὰ τὸ ἀπὸ τῆς

προσλήψεως μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῆς οἰκείας ἐπωφελοῦς πράξεως χρονικὸν διάστημα, δὲν ἀναζητοῦνται.

Ἄρθρον 2

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Ἀπριλίου 1969

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

70544/2/09.1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας

Περὶ προσώντων τῶν ναυτικῶν τῶν δικαιουμένων ἐκτάκτου οἰκονομικῆς παροχῆς ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Πάσχα 1969.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 254 τῆς 12 Ἀπριλίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς ἐν ἰσχύϊ συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας τῶν πληρωμάτων τῶν ἀπασχολουμένων ἐπί: α) Ἀκταπλοϊκῶν ἐπιβατηγῶν πλοίων, β) Ἀκταπλοϊκῶν φορτηγῶν πλοίων μέχρι 500 κ.ο.χ (M\S), γ) Πετρελαιοκινήτων καὶ Ἰσοπορίων, δ) Ρυμουλκῶν λιμένος Πειραιῶς, ε) Ρυμουλκῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, στ) Πορθμείων μικρῶν ἀποστάσεων, ζ) ΥΙΦ «Ἀμφιτρίτη», η) Τῶν ἀξιωματικῶν ἰσορμάτου Ν\Γ — Ρ\Κ καὶ θ) Ναυαγοσωστικῶν, δ' ὧν προβλέπεται ἡ καταβολὴ εἰς αὐτὰ δώρου ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Πάσχα.

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 31390/2070/28.3.1969 κοινὴν ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας περὶ παροχῆς δώρου Πάσχα εἰς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀσχολουμένους μισθωτούς, ἀποφασίζομεν:

1) Ἐγκρίνομεν, ὅπως ἡ προβλεπομένη ἔκτακτος οἰκονομικὴ παροχὴ ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν Πάσχα 1969 καταβληθῇ εἰς τοὺς ὑπηρετήσαντας καὶ ὑπηρετοῦντας ἐπὶ τῶν ὑπαγομένων εἰς τὰς ὡς ἄνω συλλογικὰς συμβάσεις πλοίων ναυτικούς, ἤτοι:

α) Ἀκταπλοϊκῶν ἐπιβατηγῶν πλοίων.

β) Ἀκταπλοϊκῶν φορτηγῶν πλοίων μέχρι 500 κ.ο.χ. (M\S).

γ) Πετρελαιοκινήτων καὶ ἰσοπορίων.

δ) Ρυμουλκῶν λιμένος Πειραιῶς.

ε) Ρυμουλκῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων.

στ) Πορθμείων μικρῶν ἀποστάσεων.

ζ) ΥΙΦ «Ἀμφιτρίτη».

η) Ἀξιωματικῶν ἰσορμάτου Ν\Γ — Ρ\Κ καὶ

θ) Ναυαγοσωστικῶν, ὡς ἀκολούθως:

α) Διὰ τοὺς ναυτολογηθέντας πρὸ ἢ κατὰ τὴν 27 Δεκεμβρίου 1968 καὶ ὑπηρετοῦντας μέχρι καὶ τῆς 10 Ἀπριλίου 1969 ἴση πρὸς ἥμισυ μηνιαίων μισθῶν, ὡς καθορίζεται ὡτινος δι' ἑκάστην τῶν ἀνωτέρω συλλογικῶν συμβάσεων, ἐκτὸς ἐὰν διὰ τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως ναυτολογήσεως τῶν ναυτικῶν προβλέπεται ἀνώτερος τούτων μισθός, ἤτις ἡ οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις θὰ ὑπολογισθῇ βάσει τοῦ πράγματι καταβαλλομένου ταύτου μισθοῦ. Ἡ ἐν λόγῳ ἔκτακτος οἰκονομικὴ παροχὴ δύναται νὰ περιορισθῇ διὰ τοὺς λαμβάνοντας μηνιαῖον μισθὸν εἰς δ.000 δραχμάς, τοῦ ποσοῦ τούτου μειουμένου ἀναλόγως δι' ἀπασχόλησιν ἐλάσσονα τῆς ὡς ἀνωτέρω ὁριζομένης χρονικῆς περιόδου.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει καὶ ἀδιαφόρως τοῦ τρόπου ὑπολογισμοῦ τῆς ἐκτάκτου ὡς ἄνω οἰκονομικῆς παροχῆς τὸ ἀντίτιμον τροφῆς καὶ τὰ πάσης φύσεως ἐπιδόματα, τὰ μὴ ἐνσωματούμενα εἰς τὸν μισθόν, δὲν ὑπολογίζονται πρὸς προσαύξησιν ταύτης.

β) Διὰ τοὺς ναυτολογηθέντας μετὰ τὴν 27 Δεκεμβρίου 1968 καὶ ὑπηρετοῦντας ἢ μὴ κατὰ τὴν 10 Ἀπριλίου 1969 ἢ τοὺς ναυτολογηθέντας μὲν πρὸ ἢ κατὰ τὴν 27 Δεκεμβρίου 1968, ἀλλὰ ἀπολυθέντας πρὸ τῆς 10 Ἀπριλίου 1969, θὰ καταβληθῇ ὡς δῶρον ποσὸν ἴσον πρὸς 1/15 τοῦ ἡμίσεως μηνιαίου μισθοῦ ἢ ἓν (1) ἡμερομίσθιον ἀνὰ ἕκαστον χρονικὸν διάστημα ἑπτὰ (7) ἡμερῶν διαρκείας τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως αὐτῶν κατὰ τὸ ἀπὸ 27 Δεκεμβρίου 1968 μέχρι 10 Ἀπριλίου 1969 χρονικὸν διάστημα.

γ) Διὰ χρονικὸν διάστημα ἐργασιακῆς σχέσεως μικρότερον τῶν ἑπτὰ (7) ἡμερῶν καταβάλλεται ἀναλόγων πρὸς τὸ κλάσμα ἐργασιακῆς σχέσεως δῶρον.

δ) Εἰς τοὺς ὑπηρετήσαντας ἢ ὑπηρετοῦντας κατὰ τὴν 27 Δεκεμβρίου 1968 μέχρι 10 Ἀπριλίου 1969 περιοδικῶς ἐπὶ πλειόνων πλοίων διαφόρων πλοιοκτητῶν, ὑποχρεουμένων εἰς καταβολὴν τοῦ δώρου, καταβάλλεται τὸ 1/15 τῆς ἐν τῷ ἑδαμίῳ α' παροχῆς δι' ἕκαστον πλῆρες χρονικὸν διάστημα ἑπτὰ (7) ἡμερῶν ἐργασίας παρ' ἑκάστου τῶν πλοιοκτητῶν τῶν πλοίων, ἐφ' ὧν εἰργάσθησαν, ἢ ἀνάλογον κλάσμα.

ε) Οἱ μετὰ τὴν 10 Ἀπριλίου 1969 ναυτολογούμενοι ναυτικοὶ οὐδεμιᾶς παροχῆς δικαιοῦνται.

2) Τῆς ἐκτάκτου ταύτης οἰκονομικῆς παροχῆς δικαιοῦνται καὶ τὰ πληρώματα τῶν ἁλιευτικῶν, τὰ μισθοδοτούμενα εἰς δραχμάς, ὡς ἐπίσης καὶ οἱ ναυτικοὶ οἱ ὑπηρετοῦντες ἐπὶ ὀπογγαλιευτικῶν

πλοίων, πλὴν τῶν δυτῶν, ἐφ' ὅσον τὰ ἐν λόγῳ πλοῖα ἐργάζονται ἐντὸς τῶν ἑλληνικῶν ὑδάτων, δὲν δικαιοῦνται ὅμως αὐτῆς, ἐφ' ὅσον ταῦτα ἐργάζονται ἐκτὸς τῶν ἑλληνικῶν ὑδάτων.

Δὲν δικαιοῦνται ἐπίσης τῆς ἐν λόγῳ παροχῆς οἱ ἐπὶ μεριδίῳ καὶ οἱ κατὰ πλοῦν ναυτολογούμενοι ἐπὶ πάντων τῶν ὡς ἄνω πλοίων.

3) Προκειμένου περὶ τῶν πληρωμάτων τῶν ἀκτοπλοϊκῶν ἑρυθρῶν πλοίων (Ψ)S), ὁπλίσις τὰ πλοῖα ταῦτα ἐπεκτείνουν τοὺς πλοῦς των εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν (παράγραφος 2 ἄρθρου 1 τῆς ἀπὸ 20.6.1967 συλλογικῆς συμβάσεως), καταβάλλεται ἡ ὡς ἄνω ἔκτακτος οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις, ὑπολογιζομένη ἐπὶ τοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τῶν ἐπὶ μέρους συμβάσεων ναυτολογήσεως μισθοῦ.

4) Ἡ διὰ τῆς παρούσης προβλεπομένη οἰκονομικὴ παροχὴ θὰ καταβληθῇ εἰς μίαν δόσιν μέχρι τῆς 10 Ἀπριλίου 1969.

5) Ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω περιορισμοὺς δικαιοῦνται τῆς ἐκτάκτου οἰκονομικῆς παροχῆς καὶ οἱ λόγῳ στρατεύσεως ἢ ἀσθενείας ἀπολυθέντες ἐκ τῶν πλοίων ναυτικοί.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 2 Ἀπριλίου 1969

—

37209/2388 1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 23/1969 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ καταστημάτων χονδρικῆς πωλήσεως ἐδωδίμων, λιπῶν, ἀποικιακῶν, ἐγχωρίων προϊόντων κλπ. ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 263 τῆς 18 Ἀπριλίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι ὑπ' ἀριθ. 23/1969 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἰδιωτικῶν Ὑπαλλήλων Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν: 1) Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν, 2) Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Πειραιῶς, 3) Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Θεσσαλονίκης, 4) Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, 5) Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, 6) Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Τροφίμων Ἀθηνῶν καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Τὰ κατωτάτα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τοῦ προσωπικοῦ καταστημάτων χονδρικῆς πωλήσεως ἐδωδίμων, λιπῶν, ἀποικιακῶν, ἐγχωρίων προϊόντων, κονσερβῶν, ἀλεύρων, μπαχαρικῶν καὶ εἰδῶν ζαχαλερίας, ἐλαίου καὶ ἐλαιῶν ὁπωσδήποτε τῆς χώρας, ἔχουν ὡς ἀκολούθως:

	Ἀπὸ 24.8.1968 μέχρι 30.4.1969	Ἀπὸ 1.5.1969 καὶ ἑξῆς
1) Ἀπὸ τῆς προσλήψεως μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 15ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, δραχμαί	1.350	1.400
2) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 15ου ἔτους μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 17ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, δραχμαί	1.500	1.550
3) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 17ου ἔτους μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, δραχμαί	1.650	1.800
4) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 17ου ἔτους μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, ἐφ' ὅσον κέκτηνται ὑπηρεσίαν ἢ προϋπηρεσίαν ἑνὸς (1) ἔτους εἰς ἡμότιμα ἢ συναφῆ καθήκοντα παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ, δραχμαί	1.750	2.050

5) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας των ἡ μισθοδοσία καθορίζεται ἀναλόγως τῆς παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ ὁμοτίμου ἢ συναφοῦς ὑπηρεσίας, ὑπολογιζομένης ὅμως ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας, ὡς ἀκολούθως:

	Ἀπὸ 24.8.1968 μέχρι 30.4.1969	Ἀπὸ 1.5.1969 καὶ ἑξῆς
Κατὰ τὸ 1ον ἔτος ὑπηρεσίας, δραχμαί	2.100	2.250
Κατὰ τὸ 2ον ἔτος ὑπηρεσίας, δραχμαί	2.100	2.250
Κατὰ τὸ 3ον καὶ 4ον ἔτος ὑπηρεσίας, δραχμαί	2.200	2.350
Κατὰ τὸ 5ον καὶ 6ον ἔτος ὑπηρεσίας, δραχμαί	2.350	2.500
Κατὰ τὸ 7ον καὶ 8ον ἔτος ὑπηρεσίας, δραχμαί	2.500	2.650

	Από 24.8.1968 μέχρι 30.4.1969	Από 1.5.1969 καί ἑξῆς
Κατά τό 9ον καί 10ον ἔτος ὑπηρεσίας, δραχμαί	2.620	2.750
Κατά τό 11ον καί 12ον ἔτος ὑπηρεσίας, δραχμαί	2.730	2.900
Κατά τό 13ον καί 14ον ἔτος ὑπηρεσίας, δραχμαί	2.960	3.200
Κατά τό 15ον καί 16ον ἔτος ὑπηρεσίας, δραχμαί	3.150	3.350
Κατά τό 17ον καί 18ον ἔτος ὑπηρεσίας, δραχμαί	3.250	3.500
Κατά τό 19ον καί 20ον ἔτος ὑπηρεσίας, δραχμαί	3.450	3.700

Δι' ἕκαστον διανυόμενον ἔτος μετά τήν συμπλήρωσιν τῆς 20ετίας τά ὡς ἄνω τελευταῖα κλιμάκια τῶν δραχμῶν 3.450 καί 3.700 αὐξάνονται κατά δραχμάς 100 μηνιαίως μέχρι συμπληρώσεως μισθῶν 4.450 καί 4.700 ἀντιστοίχως.

ΙΙ) Τά ἐν παραγράφῳ 1 τῆς παρούσης καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν ἰσχύουσι διά τούς ἀπασχολουμένους εἰς πόλεις, μετά τῶν περιχώρων των, πληθυσμοῦ ἄνω τῶν 15.000 κατοίκων. Διά τούς ἀπασχολουμένους εἰς πόλεις πληθυσμοῦ 15.000 κατοίκων καί κάτω μειοῦνται διά τούς ἄρρενας κατά ποσοστόν 7% καί διά τάς θήλεις κατά ποσοστόν 14%, μή δυνάμενα νά ὦσι κατώτερα τῶν ὑπό τῆς γενικῆς ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καθοριζομένων.

Λέν ὑποκεινται εἰς τάς ἀνωτέρω μειώσεις (7% ἀρρένων καί 14% θηλέων) τά κλιμάκια κατωτάτων ὁρίων βασικῶν μισθῶν τῶν μαθητευομένων, ἤτοι τῶν ἐδαφίων 1, 2, 3 καί 4 τῆς παραγράφου 1 τῆς παρούσης.

ΙΙΙ) Τά ὡς ἄνω καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν αὐξάνονται δι' ἐπιδόματος γάμου ἐκ δραχμῶν 200 μηνιαίως διά τό ἀπό 24 Αὐγούστου 1968 μέχρι 30 Ἀπριλίου 1969 χρονικόν διάστημα καί ἐκ ποσοστοῦ 10%, ὑπολογιζομένου ἐπί τῶν ὡς ἄνω καθοριζομένων κατωτάτων ὁρίων βασικῶν μηνιαίων μισθῶν διά τό ἀπό 1 Μαΐου 1969 καί ἑξῆς χρονικόν διάστημα. Τό ἐπίδομα γάμου χορηγεῖται διά τήν μή ἐργαζομένην καί μή συνταξιοδοτουμένην σύζυγον, παύει δέ χορηγούμενον ἐν περιπτώσει χηρείας ἤ διαζυξεως.

ΙV) Ἡ παροῦσα ἀφορᾷ τούς μισθωτούς τῶν ἀνωτέρω καταστημάτων τούς ἀπασχολουμένους εἰς οἱασδήποτε φύσεως ἐργασίας, ὡς εἰς τήν πώλησιν, ζύγισιν, φορτοεκφόρτωσιν, ταξινόμησιν, τοποθέτησιν εἰς ἀποθήκας κλπ.

V) Ἐάν ὁ ἐργοδότης παρέχῃ εἰς τούς περί ὧν ἡ παροῦσα μισθωτούς τροφήν καί οἴκισμον, δικαιοῦται νά προβαίνῃ εἰς ἀνάλογον ἔκπτωσιν ἐπί τῶν ὡς ἄνω μισθῶν, ἥτις δέν δύναται νά ὑπερβαίνῃ διά μέν τήν τροφήν, ὑπολογιζομένην πάντοτε εἰς τιμήν κόστους, ποσοστόν μέχρι 13%, διά δέ τόν οἴκισμον 5% καί διά τόν φωτισμόν 2% ἐπί τῶν μισθῶν τούτων.

VI) Εἰς τούς περί ὧν ἡ παροῦσα μισθωτούς χορηγεῖται ὑπό τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν μία μπλούζα ἐργασίας καί ἓν ζεῦγος ἐλαστικῶν ὑποδημάτων, ἅτινα ἀντικαθίστανται ἅμα τῇ φθορᾷ των.

VII) Τυχόν καταβαλλόμενα ἀποδοχαί ἀνώτερα τῶν ὑπό τῆς παρούσης καθοριζομένων, ὡς ἐπίσης τυχόν ἰσχύοντα εὐνοϊκώτερα διατάξεις κατισχύουν τῆς παρούσης.

VIII) Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ὑπό τάς ἀνωτέρω διακρίσεις ἄρχεται ἀπό τῆς 24 Αὐγούστου 1968.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Ἀπριλίου 1969

—

34565 2235 1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας Περί κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 22/1969 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ὑποβολέων τοῦ Ἑλληνικοῦ Θεάτρου».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 263 τῆς 18 Ἀπριλίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπό τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστήν τήν ἐν θέματι ὑπ' ἀριθ. 22/1969 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξύ τοῦ Σωματείου Ὑποβολέων Ἑλληνικοῦ Θεάτρου ἀφ' ἑνός, καί ἀφ' ἑτέρου τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Ἐλευθέρων Θεάτρων καί ἧς τό διατακτικόν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Ι) Καθορίζει τά κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τῶν ὑποβολέων θεάτρου ἀπό τῆς ἀποκτήσεως τῆς ἀδείας ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος, ἀπό 11.5.1968 μέχρις 22.2.1969 εἰς δραχμάς 2.700 καί ἀπό 1.3.1969 καί ἑξῆς εἰς δραχμάς 3.000.

ΙΙ) Τά ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια μισθῶν τῶν

ἐποβολέων προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος πολυετίας ἐκ ποσοστοῦ 5% δι' ἑκάστην τριετίαν πραγματικῆς ὑπηρεσίας ἀπὸ τῆς ἀποκτήσεως τῆς ἀδείας ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος μέχρι τριῶν (3) τριετιῶν δηλ. τὸ ἀπὸ 11ης Μαΐου 1968 μέχρις 28ης Φεβρουαρίου 1969 χρονικὸν διάστημα καὶ μέχρι πέντε (5) τριετιῶν δηλ. τὸ ἀπὸ 1ης Μαρτίου 1969 καὶ ἑξῆς χρονικὸν διάστημα.

III) Τὰ ὡς ἄνω ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρούσης καθοριζόμενα ἀπὸ 1ης Μαρτίου 1969 καὶ ἑξῆς κατώτατον ὅριον βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ (δραχμῶν 3.000) προσαυξάνεται ἀπὸ τῆς ἰδίας ἡμερομηνίας (1.3.1969 καὶ ἑξῆς) δι' ἐπιδόματος γάμου ἐκ ποσοστοῦ 10%. Τὸ ἐπίδομα τοῦτο παρέχεται διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην καὶ μὴ συνταξιοδοτουμένην σύζυγον, παύει δὲ χορηγούμενον ἐν περιπτώσει χηρείας ἢ διαζεύξεως.

IV) Ἡ ἐκτὸς ἕδρας ἀποζημίωσις ὁρίζεται διὰ τῆς ἐπ' ἀριθ. 21091/1946 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. τ. Β' τῆς 4.9.1946).

V) Τὰ χρονικὰ ὅρια ἐργασίας, ἅτινα ἰσχύουν διὰ τοὺς ἠθοποιούς, ἰσχύουν ἀναλόγως καὶ διὰ τοὺς ὑποβολεῖς.

VI) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν, εὐνοϊκώτεροι δὲ ὅροι ἐφαρμοζόμενοι δὲν δύνανται νὰ μεταβληθῶσιν.

VII) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις, ἄρχεται ἀπὸ τῆς 11ης Μαΐου 1968.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Ἀπριλίου 1969

—

34762/2253/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 6/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν φορτοεκφορτωτῶν ὑπεραστικῶν λεωφορείων καὶ φορτηγῶν αὐτοκινήτων ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 253 τῆς 10 Ἀπριλίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955, 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 3.4.1969, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓνα χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 10.7.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 6/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν φορτοεκφορτωτῶν ὑπεραστικῶν λεωφορείων καὶ φορτηγῶν αὐτοκινήτων ἁπάσης τῆς χώρας, ἐγκριθείσης μετὰ τροποποίησεως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 60987/1967 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 388, τ. Β' τῆς 12.6.1967(*)).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Ἀπριλίου 1969

—

37210/2389/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 27/1969 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ πωλήσεως τῶν ἐδωδιμοπωλείων, παντοπωλείων, οἰνοπαντοπωλείων, καφεκοπτείων καὶ τυροπωλείων ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 266 τῆς 22 Ἀπριλίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι ὑπ' ἀριθ. 27/1969 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἰδιωτικῶν Ὑπαλλήλων Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν 1) Ὁμοσπονδίας Παντοπωλῶν, Ἐδωδιμοπωλῶν καὶ Οἰνοπαντοπωλῶν Ἑλλάδος, 2) Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος καὶ 3) Ἐθνικῆς Συνομοσπονδίας Παντοπωλῶν Ἑλλάδος καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τοῦ ἐπὶ τῆς πωλήσεως προσωπικοῦ (πωλητῶν, πωλητριῶν, πακεταριστῶν, πακεταριστριῶν, ταμιῶν κλπ. τῶν ἐδωδιμοπωλείων, παντοπωλείων, οἰνοπαντοπωλείων, καφεκοπτείων καὶ τυροπωλείων

(*) ΕΕΔ 26, 842.

ὁπάσης τῆς χώρας καθορίζονται ὡς κατωτέρω:

Α'. Ἄρρεν προσωπικόν	Ἀπό 18.8.1968 μέχρι 31.3.1969 Δ ρ α χ μ α ί	Ἀπό 1.4.1969 καὶ ἑξῆς Δ ρ α χ μ α ί
α) Ἀπό τῆς συμπληρώσεως τοῦ 14ου ἔτους τῆς ἡλικίας	1.500	1.500
β) Ἀπό τῆς συμπληρώσεως τοῦ 15ου ἔτους τῆς ἡλικίας	1.650	1.650
γ) Ἀπό τῆς συμπληρώσεως τοῦ 17ου ἔτους τῆς ἡλικίας	1.800	1.900

δ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας ἡ μισθοδοσία καθορίζεται ἀναλόγως τῆς παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ ὁμοειδοῦς ἢ συναφοῦς ὑπηρεσίας, ὑπολογιζομένης ὡμως ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας, ὡς ἀκολούθως:

Ἔτη ὑπηρεσίας	Ἀπό 18.8.1968 μέχρι 31.3.1969 Δ ρ α χ μ α ί	Ἀπό 1.4.1969 καὶ ἑξῆς Δ ρ α χ μ α ί
Κατὰ τὸ 1ον	2.200	2.200
Κατὰ τὸ 2ον	2.250	2.300
Κατὰ τὸ 3ον καὶ 4ον	2.350	2.400
Κατὰ τὸ 5ον καὶ 6ον	2.450	2.550
Κατὰ τὸ 7ον καὶ 8ον	2.650	2.700
Κατὰ τὸ 9ον καὶ 10ον	2.800	2.850
Κατὰ τὸ 11ον καὶ 12ον	3.000	3.000
Κατὰ τὸ 13ον καὶ 14ον	3.150	3.200
Κατὰ τὸ 15ον καὶ 16ον	3.350	3.400
Κατὰ το 17ον καὶ 18ον	3.500	3.600
Κατὰ τὸ 19ον καὶ 20ὸν	3.700	3.800

Δι' ἕκαστον διανυόμενον ἔτος ὑπηρεσίας ἐπὶ πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων τὰ ὡς ἄνω τελευταῖα χιλιάκια τοῦ μὲν βασικοῦ μισθοῦ τῶν 3.700 δραχμῶν αὐξάνονται ἀπὸ 18ης Λὐγούστου 1968 μέχρι 31ης Μαρτίου 1969 κατὰ 100 δραχμὰς μηνιαίως μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ 4.700 δραχμῶν, τοῦ δὲ βασικοῦ μισθοῦ τῶν 3.800 δραχμῶν αὐξάνονται ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου 1969 κατὰ 120 δραχμὰς μηνιαίως μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ 5.000 δραχμῶν.

Β' Θῆλυ προσωπικόν	Ἀπό 18.8.1968 μέχρι 31.3.1969 Δ ρ α χ μ α ί	Ἀπό 1.4.1969 καὶ ἑξῆς Δ ρ α χ μ α ί
α) Ἀπό τῆς συμπληρώσεως τοῦ 14ου ἔτους τῆς ἡλικίας	1.400	1.400
β) Ἀπό τῆς συμπληρώσεως τοῦ 15ου ἔτους τῆς ἡλικίας	1.550	1.550
γ) Ἀπό τῆς συμπληρώσεως τοῦ 17ου ἔτους τῆς ἡλικίας	1.700	1.700

δ) Ἀπό τῆς συμπληρώσεως τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας ἡ μισθοδοσία καθορίζεται ἀναλόγως τῆς παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ ὁμοειδοῦς ἢ συναφοῦς ὑπηρεσίας, ὑπολογιζομένης ὡμως ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας, ὡς ἀκολούθως:

Ἔτη ὑπηρεσίας	Ἀπό 18.8.1968 μέχρι 31.3.1969 Δ ρ α χ μ α ί	Ἀπό 1.4.1969 καὶ ἑξῆς Δ ρ α χ μ α ί
Κατὰ τὸ 1ον	2.100	2.200
Κατὰ τὸ 2ον	2.150	2.300
Κατὰ τὸ 3ον καὶ 4ον	2.300	2.400
Κατὰ τὸ 5ον καὶ 6ον	2.400	2.500
Κατὰ τὸ 7ον καὶ 8ον	2.550	2.600
Κατὰ τὸ 9ον καὶ 10ον	2.650	2.700
Κατὰ τὸ 11ον καὶ 12ον	2.800	2.800
Κατὰ τὸ 13ον καὶ 14ον	3.000	3.000
Κατὰ τὸ 15ον καὶ 16ον	3.150	3.200
Κατὰ τὸ 17ον καὶ 18ον	3.300	3.300
Κατὰ τὸ 19ον καὶ 20ὸν	3.450	3.500

Δι' ἕκαστον διανυόμενον ἔτος ὑπηρεσίας ἐπὶ πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων τὰ ὡς ἄνω τελευταῖα χιλιάκια τῶν βασικῶν μισθῶν τῶν 3.450 καὶ 3.500 αὐξάνονται κατὰ 100 δραχμὰς μηνιαίως μέχρι συμπληρώσεως βασικῶν μισθῶν 4.450 καὶ 4.500 δραχμῶν ἀντιστοίχως.

2) Ἐφ' ὅσον κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 13 § 3 ἐδάφ. γ' τοῦ π.δ. τῆς 8/13.4.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων κλπ.», κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 20ῆς Δεκεμβρίου μέχρις 6ης Ἰανουαρίου ἑκάστου ἔτους καὶ κατὰ τὴν πρὸ τοῦ Πάσχα ἑβδομάδα οἱ μισθωτοὶ ἀπασχολοῦνται πέραν τοῦ συνήθους ὡραρίου ἐργασίας αὐτῶν, ὁ χράγματι καταβαλλόμενος εἰς τούτους μισθὸς τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου καὶ τοῦ μηνός, εἰς ὃν ἀντιστοιχεῖ τὸ

Πάσχα, προσαυξάνεται ἀντιστοίχως, κατὰ ποσοστὸν 10% καὶ 5%. Ἐργοδόται, καταβάλλοντες ὡς δῶρα Χριστουγέννων καὶ Πάσχα ποσὰ ἀνώτερα τῶν ὁριζομένων ὑπὸ τῶν εἰκείων περὶ παροχῆς δώρων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, δύνανται νὰ συμψηφίζωσιν εἰς τὴν ἐπὶ πλέον διαφορὰν τὰ ποσὰ ἐκ τῶν ὡς ἄνω ποσοστῶν 10% καὶ 5% προσαυξήσεων.

3) Τὰ ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς παρούσης καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν ἰσχύουν διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς πόλεις, μετὰ τῶν περιχώρων των, πληθυσμοῦ ἄνω τῶν 15.000 κατοίκων. Διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς πόλεις μικροτέρου πληθυσμοῦ μειοῦνται κατὰ ποσοστὸν 5%.

Δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν ἀνωτέρω μείωσιν τὰ κλιμάκια κατωτάτων ὁρίων βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τοῦ ἄρρενος προσωπικοῦ, ὡς καὶ τοῦ θήλεος τοιούτου, τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τὰ ἔτη ἡλικίας ἀπὸ τοῦ 14ου μέχρι καὶ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 17ου.

4) Εἰς τοὺς περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοὺς χορηγεῖται ἐν περιπτώσει γάμου ἄδεια μετ' ἀποδοχῶν ἐκ τριῶν (3) ἐργασίμων ἡμερῶν. Ἡ ἄδεια αὕτη εἶναι ἄσχετος καὶ δὲν συμψηφίζεται πρὸς τὴν προβλεπομένην ὑπὸ τῶν ἐν ἰσχύϊ διατάξεων.

5) Τὰ ὡς ἄνω καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν αὐξάνονται δι' ἐπιδόματος γάμου ἐκ δραχμῶν 200 διὰ τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ 18ης Αὐγούστου 1968 μέχρι 31ης Μαρτίου 1969 καὶ εἰς ποσοστὸν 10%, ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω κατωτάτων ὁρίων βασικῶν μηνιαίων μισθῶν διὰ τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου 1969 καὶ ἐφεξῆς. Τὸ ἐπίδομα γάμου παρέχεται διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην καὶ μὴ συνταξιοδοτουμένην σύζυγον, παύει δὲ χορηγούμενον ἐν περιπτώσει χηρείας ἢ διαζυγίου.

6) Εἰς τοὺς ταμίας (ἄρρενας καὶ θήλεις) τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα καταστημάτων χορηγεῖται ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου 1969 καὶ ἐφεξῆς ἐπίδομα διαχειριστικῶν λαθῶν ἐκ ποσοστοῦ 5%, ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω κατωτάτων ὁρίων βασικῶν μηνιαίων μισθῶν.

7) Εἰς ὅσα ἐκ τῶν ἀνωτέρω καταστημάτων ἔχει συμφωνηθῇ καὶ ἐφαρμόζεται τὸ σύστημα τῆς μικτῆς ἀμοιβῆς (τροφὴ καὶ κατοικία) ὁ εἰκεῖος ἐργοδότης δικαιοῦται νὰ προβαίνῃ εἰς τὰς ἀκολούθους ἐκπτώσεις ἐκ τοῦ κατωτάτου ὁρίου βασικοῦ μισθοῦ: α) διὰ τροφήν, ὑπολογιζομένην πάντοτε εἰς τὴν τιμὴν κόστους, κατὰ ποσοστὸν ἕως 2% διὰ τὸ πρόγευμα, ἕως 10% διὰ τὸ γεῦμα καὶ ἕως 10% διὰ τὸ δεῖπνον, β) διὰ τὴν οἴκησιν, κατὰ ποσοστὸν ἕως 6%.

8) Οἱ περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοὶ δέον νὰ τυγχάνωσι καθ' ὅλον τὸ ἔτος μεταμεσημβρινῆς ἀναπαύσεως κατὰ μίαν ἡμέραν ἑκάστης ἑβδομάδος, ρυθμιζομένου τοῦ ἡμερησίου ὡραρίου ἐργασίας αὐτῶν εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ ὑπερέχεται ἐλάττωσις τοῦ δυνάμει τῶν ἰσχυόντων καὶ ἐφαρμοζομένων ἑκάστοτε κατὰ τόπους συνολικοῦ ἀριθμοῦ ὡρῶν ἑβδομαδιαίας ἐργασίας. Ὡς τοιαύτη ἡμέρα μεταμεσημβρινῆς ἀναπαύσεως ὁρίζεται διὰ τῆς παρούσης ἡ Τετάρτη δι' ὅλον τὸ ἔτος. Δύναται νὰ μετατεθῇ ἡ ὡς ἄνω μεταμεσημβρινὴ ἀνάπαυσις κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος διὰ τῆς ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων ὁριζομένης διαδικασίας. Εἰς περίπτωσιν συμπτώσεως τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὁριζομένης ἡμέρας μεταμεσημβρινῆς ἀναπαύσεως πρὸς ἡμέραν τελείωσεως τοπικῆς ἐμποροπανηγύρεως, ἑβδομαδιαίας ἀγορᾶς, παραμονῆς ἐπισήμου ἢ τοπικῆς ἑορτῆς, μετατίθεται αὕτη εἰς τὴν ἑπομένην ἐργάσιμον ἡμέραν.

9) Εἰς τοὺς περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοὺς παρέχεται ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν μία μπλούζα, τῆς ὁποίας τὰ πλυντικὰ βαρύνουσι τοὺς τελευταίους.

Ἡ μπλούζα ἀνήκει κατὰ κυριότητα εἰς τὸν ἐργοδότην καὶ ἀντικαθίσταται κατ' ἔτος, ἐφ' ὅσον ἔχει φθαρῇ.

10) Τυχὸν καταβαλλόμενα ἀποδοχαὶ ἀνώτερα τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

11) Αἱ ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος προκύπτουσαι διαφοραὶ δύνανται νὰ ἐξοφληθῶσιν εἰς (5) πέντε ἰσοποσους μηνιαίας δόσεις, τῆς 1ης δόσεως καταβληθησομένης τὴν 1ην Μαΐου 1969.

12) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις ἄρχεται ἀπὸ τῆς 18ης Αὐγούστου 1968.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ἀπριλίου 1969

—

37208/2387/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1969 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Α.Α.Δ. Πατρῶν «περὶ τῶν ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν νυκτημεροφυλάκων ἐργοστασίων Πατρῶν».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 266 τῆς 22 Ἀπριλίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955,

ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι ὑπ' ἀριθ. 1/1969 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συλλόγου Νυκτοημεροφυλάκων Ἐργοστασίων Πατρῶν «Ὁ Φύλαξ Ἄγγελος» ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συνδέσμου Βιομηχάνων Πατρῶν καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Α) Καθορίζει τὸν βασικὸν μηνιαῖον μισθὸν τῶν νυκτοημεροφυλάκων α) μέχρι 31.9.1968 εἰς δραχμὰς 2.250, β) ἀπὸ 1.10.1968 μέχρι 30.4.1969 εἰς δραχμὰς 2.408 καὶ γ) ἀπὸ 1.5.1969 εἰς δραχμὰς 2.588.

Β) Χορηγεῖ εἰς αὐτοὺς α) προσαύξησιν πολυετοῦς ὑπηρεσίας 1) ἐκ ποσοστοῦ 10% ἐπὶ τοῦ ἑκάστοτε ὡς ἄνω βασικοῦ μισθοῦ δι' ἑκάστην πενταετίαν καὶ μέχρι πέντε τοιούτων καὶ 2) ἐκ δραχμῶν 50 δι' ἕκαστον μῆνα μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 26ετοῦς ὑπηρεσίας καὶ μέχρι 200 δραχμῶν ἐν συνόλῳ, β) ἐπίδομα σιτίσεως ἐκ δραχμῶν 200 μηνιαίως διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην, οὐδὲ συνταξιοδοτουμένην παρὰ τοῦ Δημοσίου ἢ οἱασδήποτε μορφῆς Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ ἐπιζῶσαν σύζυγον.

Ὡς προϋπηρεσία λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν:

α) Ἡ εἰς τὰ Σώματα Ἀσφαλείας ταύτην, ἐφ' ὅσον ὁ ἐργαζόμενος δὲν συνταξιοδοτεῖται διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην παρὰ τοῦ Δημοσίου Ταμείου ἢ οἱασδήποτε μορφῆς Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ. Ἐφ' ὅσον συνταξιοδοτεῖται παρά τινος τούτων ἐπολογίζεται ἡ προϋπηρεσία του ἕως 10 ἐτῶν κατ' ἀνώτατον ὅριον.

β) Ἡ προϋπηρεσία ὡς ἐργάτου παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ, καὶ

γ) Ἡ πωῦ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ προϋπηρεσία φύλακος, τῶν νυκτοημεροφυλάκων ὑποχρεουμένων ὅπως ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς δημοσεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν εἰς τοὺς οἰκείους ἐργοδότας των τὰ πιστοποιητικὰ προϋπηρεσίας τεθεωρημένα παρὰ τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας ἢ τῆς οἰκείας Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ἔχουσιν ὑποβάλει τοιαῦτα. Ὡσαύτως ὑποχρεοῦνται οἱ τὸ πρῶτον προσλαμβανόμενοι νυκτοημεροφύλακες ὅπως κατὰ τὴν πρόσληψίν των προσκομίζωσι καὶ τὰ πιστοποιητικὰ προϋπηρεσίας, ἅτινα ἀργότερον προσαγόμενα δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν:

Γ) Οἱ νυκτοημεροφύλακες δικαιοῦνται ἐτησίως τῆς ὑπὸ τῶν κειμένων νόμων χορηγουμένης εἰς τοὺς ὑπαλλήλους κανονικῆς ἀδείας.

Δ) Εἰς ἕκαστον τῶν νυκτοημεροφυλάκων θὰ χορηγῆται κατ' ἔτος μία στολὴ χειμερινή, μία στολὴ θερινὴ καὶ ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων.

Ε) Ἀπαγορεύεται ἡ χρησιμοποίησις τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτῶν δι' ἐργασίαν διάφορον ἐκείνης, δι' ἣν προσελήφθησαν.

ΣΤ) Τυχὸν καταβαλλόμενα ἀποδοχαὶ ἀνώτερα τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Αὐγούστου 1968.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ἀπριλίου 1969

—

31342/2008/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 19/1969 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Δρομοκαϊτείου Θεραπευτηρίου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 245 τῆς 7 Ἀπριλίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι ὑπ' ἀριθ. 19/1969 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Ἑθνικοῦ Συνδέσμου Ὑγειονομικῶν Ὑπαλλήλων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν 1) Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, 2) Δρομοκαϊτείου Θεραπευτηρίου καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια τῶν βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τοῦ νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Δρομοκαϊτείου Θεραπευτηρίου ἔχουν ὡς ἑξῆς:

	Ἀπὸ 21.4.1968 μέχρι 31.1.1969	Ἀπὸ 1.2.1969 καὶ ἑξῆς
	Δ ρ α χ μ ά ς	
α) Ἀπὸ τῆς προσλήψεως καὶ μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 3ου ἔτους ὑπηρεσίας	1.750	1.950
β) Ἀπὸ τοῦ 4ου ἔτους μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 6ου ἔτους ὑπηρεσίας	1.900	2.100
γ) Ἀπὸ τοῦ 7ου ἔτους μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 9ου ἔτους		

	Από 21.4.1968 μέχρι 31.1.1969	Από 1.2.1969 καὶ ἑξῆς
	Δ ρ α χ μ α ί	
ὑπηρεσίας	1.950	2.200
δ) Ἀπὸ τοῦ 10ου ἔτους μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 12ου ἔτους ὑπηρεσίας	2.100	2.300
ε) Ἀπὸ τοῦ 13ου ἔτους μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 15ου ἔτους ὑπηρεσίας	2.250	2.400
στ) Ἀπὸ τοῦ 16ου ἔτους μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους ὑπηρεσίας	2.400	2.500
ζ) Ἀπὸ τοῦ 19ου ἔτους μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 22ου ἔτους ὑπηρεσίας	2.550	2.600
η) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 22ου ἔτους ὑπηρεσίας	2.700	2.800

Διὰ τὴν ἀπόληψιν τῶν ὡς ἄνω μηνιαίων μισθῶν συνυπολογίζεται ὡς χρόνος προϋπηρεσίας καὶ ὁ διανυθεὶς εἰς οἱονδήποτε ὁμοειδὲς Νοσηλευτικὸν Ἵδρυμα.

2) Εἰς ἅπαντας τοὺς περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοὺς χορηγεῖται ἐπίδομα ἐπικινδύνου καὶ ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ὑπὸ τὰς κατωτέρω διακρίσεις, ἐκ ποσοστοῦ 15% μὲν διὰ τοὺς ἐξ αὐτῶν ἀπασχολουμένους εἰς τὰ τμήματα ἀνησύχων καὶ ψυχιατρικῶν ἀσθενῶν, ἐκ ποσοστοῦ 10% δὲ διὰ τοὺς ἐξ αὐτῶν ἀπασχολουμένους εἰς τὰ λοιπὰ τμήματα τοῦ Θεραπευτηρίου, ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τῶν ἄνω κατωτάτων ὁρίων βασικῶν μηνιαίων μισθῶν.

3) α) Εἰς τοὺς ἐκ τῶν περὶ ὧν πρόκειται ἐγγάμους ἄρρενας παρέχεται μηνιαῖον ἐπίδομα γάμου ἐκ δραχμῶν 200.

Τὸ ἐπίδομα τοῦτο ἀπὸ 1.2.1969 καθορίζεται εἰς ποσοστὸν 10% ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω κατωτάτων ὁρίων βασικῶν μηνιαίων μισθῶν καὶ παρέχεται διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην ἢ μὴ συνταξιοδοτουμένην σύζυγον καὶ παύει χορηγούμενον εἰς περίπτωσιν χηρείας ἢ διαζεύξεως.

β) Εἰς ἅπαν δὲ τὸ ἔγγαμον προσωπικὸν ἀνεξαρτήτως φύλου παρέχεται ἐπίδομα τέκνων ἐκ ποσοστοῦ 5% δι' ἕκαστον τέκνον καὶ μέχρι τριῶν, ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω κατωτάτων ὁρίων βασικῶν μηνιαίων μισθῶν, μὴ δυνάμενον νὰ εἶναι κατώτερον τοῦ ὑπὸ τοῦ Δ.Α.Ο.Ε.Μ. παρεχομένου τοιούτου. Τὸ ἐπίδομα τέκνων χορηγεῖται μέχρι συμπληρώσεως τῶν μὲν ἀρρένων τοῦ 18ου ἔτους, τῶν δὲ θηλέων τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των, ἐφ' ὅσον εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις εἶναι ἄγαμοι, δὲν ἐργάζονται καὶ συντηροῦνται παρὰ τοῦ ἐργαζομένου ἐν τῷ Θεραπευτηρίῳ.

γ) Τὸ ἐπίδομα τοῦτο παρέχεται εἰς τὸ θῆλυ προσωπικόν, τὸ τελοῦν ἐν χηρείᾳ ἢ διαζεύξει ἢ ἐν διαστάσει, ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον ἔχῃ τὴν ἐπιμέλειαν τῶν τέκνων καὶ δὲν λαμβάνῃ διατροφὴν διὰ ταῦτα ἢ σύνταξιν παρ' οἱουδήποτε Ταμείου δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου.

4) α) Εἰς ἅπαν τὸ ἀνωτέρω προσωπικὸν χορηγεῖται ἐποχρεωτικῶς, ἐπὶ πλέον τοῦ εἰς δραχμὰς μισθοῦ, τροφή, κατοικία καὶ πλυντικά, ὧν ἡ ἀποτίμησις διὰ τὸ ἐνοτερικὸν προσωπικόν, ἤτοι τὸ ἐντὸς τοῦ Θεραπευτηρίου διαμένον, καθορίζεται μηνιαίως ὡς ἀκολούθως:

Τροφὴ δραχμαὶ 450.

Κατοικία δραχμαὶ 200.

Πλυντικὰ δραχμαὶ 100.

β) Εἰς περίπτωσιν μὴ χορηγήσεως ἐκ τοῦ Θεραπευτηρίου τῶν ἀνωτέρω παροχῶν, θὰ καταβάλληται εἰς τοὺς δικαιούχους τὸ εἰς δραχμὰς ὡς ἀνωτέρω ἀντίτιμον.

γ) Εἰς ἐκείνους ἐκ τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα, εἰς οὓς δὲν παρέχεται ἐντὸς τοῦ Ἱδρύματος κατοικία, χορηγεῖται ἀποζημίωσις ἐκ δραχμῶν 200 μηνιαίως. Τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης δικαιοῦνται καὶ οἱ ἔγγαμοι μισθωτοί, οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ διαμένουν ἐκτὸς τοῦ Ἱδρύματος, ἐφ' ὅσον αἱ λειτουργικαὶ ἀνάγκαι τούτων ἐπιτρέπουν τὴν ἐκτὸς αὐτοῦ διαμονήν. Ἀπὸ τὸν ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου 1969 καὶ ἐφεξῆς χρόνον οἱ αὐτοὶ ἔγγαμοι μισθωτοί, οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ διαμένουν καὶ νὰ συζοῦν ἐκτὸς τοῦ Ἱδρύματος, ἐφ' ὅσον αἱ λειτουργικαὶ ἀνάγκαι τούτου ἐπιτρέπουν τὴν ἐκτὸς αὐτοῦ διαμονήν, δικαιοῦνται ἐπὶ πλέον τῆς ἐκ δραχμῶν 200 μηνιαίας ἀποζημιώσεως κατοικίας καὶ τῆς ἀποζημιώσεως τροφῆς ἐκ δραχμῶν 450 μηνιαίως.

5) Εἰς ἅπαν τὸ νοσηλευτικὸν προσωπικὸν παρέχεται στολὴ ὑπηρεσίας ἀνήκουσα κατὰ κυριότητα εἰς τὸν ἐργοδότην, ἀντικαθισταμένη ἅμα τῇ φθορᾷ της.

6) Τὰ ἀνωτέρω κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν, συνυπολογιζομένων τῶν ἐπιδομάτων ἐπικινδύνου καὶ ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, δὲν δύνανται νὰ εἶναι κατώτερα τῶν ὑπὸ τῆς ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καθοριζομένων.

7) Τὸ Θεραπευτήριον δὲν δύναται νὰ ἀπασχολῇ νοσηλευτικὸν προσωπικὸν εἰς ἐκτέλεσιν ἐργασιῶν, αἵτινες ἐκτελοῦνται κατ' ἐπάγγελμα ὑπὸ καθαριστριῶν, ὡς ἐργασίας καθαριότητος διαιτέδου, πλύσεως ἀντικειμένων κλπ.

8) Τυχὸν καταβαλλόμενα ἀποδοχαὶ ἀνώτερα τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύ-

λαντια νὰ μειωθῶσιν.

2) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις ἄρχεται ἀπὸ τῆς 21ης Ἀπριλίου 1968.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Ἀπριλίου 1969

—

32965/2136/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 18.3.1969 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ κονσερβοποιΐας ἀπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' ἡ. 245 τῆς 7 Ἀπριλίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 18.3.1969, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 981/1969 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἥτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Ἐν Ἀθήναις, σήμερον τὴν 18ην Μαρτίου 1969, ἡμέραν Τρίτην καὶ ὥραν 12.00' εἰς τὸ Κεντρικὸν κατάστημα τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας συνῆλθομεν οἱ ὑπογεγραμμένοι, νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι πρὸς τοῦτο ἐκπρόσωποι, ἤτοι ἀφ' ἑνὸς μὲν Ἰωάννης Μιχελάκης, ἐκπρόσωπος τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, καὶ ἀφ' ἑτέρου 1) Στέφανος Κώτσης, 2) Ἠλίας Ζούζιας, 3) Γεώργιος Ριζόπουλος καὶ 4) Γραμματικὴ Μπίτσου, ἐκπρόσωποι τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν Ἐπισιτισμοῦ καὶ Ὑπαλλήλων Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων καὶ συνωμολογήσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως, ὡς συμπληρωματικῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 6/1968 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ἐπικυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς (πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 46/15.6.1968), ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ ὑπὸ τῆς παραγράφου 6 (βοηθοί, μεταφορεῖς διὰ χειρός, πλύνται προϊόντων κλπ. ἀνειδίκευτοι ἐργάται) τῆς ὑπ' ἀριθ. 6/1968 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν ὡς εἰρηται διατάξεων ὀφείλονται εἰς τοὺς ἄρρενας ἐργατοτεχνίτας τοὺς πληροῦντας τὰς προϋποθέσεις τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων, ἤτοι τοὺς ἔχοντας συμπληρώσει τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας, ἀσχέτως χρόνου προϋπηρεσίας ἢ τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίας παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ.

2) Τὰ ὑπὸ τῆς παραγράφου 7 τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων (περιποιλέκτρια ἰχθύων κλπ., ἀνειδίκευτοι ἐργάτριαι) κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν ὡς εἰρηται διατάξεων ὀφείλονται εἰς τὰς θήλεις ἐργατοτεχνίτριας τὰς πληρούσας τὰς προϋποθέσεις τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων, ἤτοι τὰς ἐχούσας συμπληρώσει τὸ 17ον ἔτος τῆς ἡλικίας, ἀσχέτως χρόνου προϋπηρεσίας, ἢ τὸ 16ον ἔτος τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίας παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ.

3) Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν μὴ πληρούντων τὰς ἀνωτέρω προϋποθέσεις ἡλικίας καὶ προϋπηρεσίας ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἐργατοτεχνιτριῶν (μαθητευομένων) καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

Α) Ἄρρενες, ἔχοντες συμπληρώσει τὸ 17ον ἔτος τῆς ἡλικίας ἀνεξαρτήτως χρόνου προϋπηρεσίας ἢ τὸ 16ον ἔτος τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς τοὐλάχιστον ἔτος προϋπηρεσίας παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ, ἀπὸ 16.4.1967 μέχρις 28.2.1969 δραχμαὶ 68 καὶ ἀπὸ 1.3.1969 καὶ ἐφεξῆς δραχμαὶ 78.

Β) Θήλεις, ἔχουσαι συμπληρώσει τὸ 16ον ἔτος τῆς ἡλικίας (οὐχὶ ἧμος καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίας) ἢ τὸ 15ον ἔτος τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίας παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ, ἀπὸ 16.4.1967 μέχρις 28.2.1969 δραχμαὶ 58 καὶ ἀπὸ 1.3.1969 καὶ ἐφεξῆς δραχμαὶ 68.

Γ) Μαθητευόμενοι, μὴ ἔχοντες τὰς προϋποθέσεις τῶν ἀμέσως ἀνωτέρω ἐδαφίων Α' καὶ Β', ἀπὸ 16.4.1967 καὶ ἐφεξῆς, οἱ μὲν ἄρρενες δραχμαὶ 55, αἱ δὲ θήλεις δραχμαὶ 50.

4) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις ἀνατρέχει ἀφ' ἧς ἴσχυσεν ἡ ὑπ' ἀριθ. 6/1968 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ἤτοι ἀπὸ 16.4.1967.

5) Ῥητῶς συνομολογεῖται ὑπὸ τῶν μερῶν, ὅτι ἐπελθούσης τῆς παρούσης συμφωνίας παύει ἔχουσα ἀντικείμενον ἡ εἰς τὸ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, κατόπιν αἰτήσεως τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, παραπεμφθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 126274/5882/7.2.1969 ἐγγράφου του διένεξις περὶ τὴν ἑρμηνείαν τῶν παραγράφων 6 καὶ 7 τῆς ὑπ' ἀριθ. 6/1968 ἀπο-

κράσους του Π.Δ.Δ.Α. Πειραιώς.

Οι συμβαλλόμενοι

(Έπονται υπογραφαί)

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 4 Απριλίου 1969

—

36141/2309/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 47 1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Α. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού Γραφείων των Ανωνύμων Εταιρειών και λοιπών ιδιωτικών επιχειρήσεων άπασης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 256 της 12 Απριλίου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 4 του νόμου 3239/1955, 2) Την κοινοποιηθείσαν ημίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας της εν θέματι διαιτητικής αποφάσεως και 3) σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 3.4.1969, αποφασίζομεν:

Αναστέλλομεν επί ημίσυν χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 14.7.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 47/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Α. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής του προσωπικού Γραφείων των Ανωνύμων Εταιρειών και λοιπών Ιδιωτικών Επιχειρήσεων άπασης της χώρας», εγκριθείσης μετά τροποποιήσεως διά της υπ' αριθ. 5537/1968 κοινής αποφάσεως των Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 33, τεύχος Β' της 18.1.1968)(*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 9 Απριλίου 1969

—

34566/2236/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 19/1969 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Α. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των πρακτικών μηχανικών, μηχανοδηγών, θερμαστών κλπ. άπασης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 249 της 8 Απριλίου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν: Τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του νόμου 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την εν θέματι υπ' αριθ. 19/1969 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Α. Αθηνών, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ της Ομοσπονδίας Μηχανικών και Θερμαστών Βιομηχανίας και Γεωργίας Ελλάδος αφ' ενός και αφ' ετέρου των 1) Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων, 2) Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών και ής το διατακτικόν έχει ως ακολούθως:

1) Τα κατώτατα όρια μηνιαίων μισθών των πρακτικών μηχανικών, μηχανοδηγών εσωτερικής και εξωτερικής καύσεως και συντηρητών μηχανολογικών εγκαταστάσεων, θερμαστών και αρχιθερμαστών των κεκτημένων τα υπό του νόμου 6422/1934 και των εις εκτέλεσιν αυτού εκδοθέντων 6, διαταγμάτων προβλεπόμενα διπλώματα ή πτυχία ή άδειας και απασχολουμένων εις τα πάσης φύσεως βιομηχανικά εργοστάσια και μηχανολογικάς εγκαταστάσεις της χώρας κινητά ή μη καθορίζονται ως ακολούθως:

	Δραχμαί
Πρακτικος μηχανικός Α' τάξεως	4.400
Πρακτικος μηχανικος Β' τάξεως	3.950
Πρακτικός μηχανικος Γ' τάξεως	3.650
Μηχανοδηγός	3.500
Αρχιθερμασταί	3.050
Θερμασταί	2.875

2) Οι ως άνω καθορισθέντες βασικοί μισθοί προσαυξάνονται δι' επιδόματος πολυετούς υπηρεσίας παρά τω αυτώ ή παρά διαφόροις εργοδόταις, ορίζομένου εις ποσοστόν 5% από της συμπληρώσεως εκάστης πενταετίας και μέχρι πέντε πενταετιών, του χρόνου υπολογιζομένου από της τα πρώτον άσκήσεως όμοτίμων ή συναφών καθηκόντων. Η προϋπηρεσία αποδεικνύεται διά πιστοποιητικών χορηγουμένων υπό των παρ' ος εργάσθησαν εργοδοτών υποχρεουμένων εις την χορήγησιν τούτων εντός τριμήνου από της υποβολής παρά τω ενδιαφερομένω σχετικής αιτήσεως.

Εις ην περίπτωσιν δεν ήθελον προσκομισθή τα εν λόγω πιστοποιητικά εντός τριμήνου από της προαλήψεως των ενδιαφερομένων, ή προσαρμογή των μισθών προς τα διά της παρούσης οριζόμε-

(*) ΕΕΔ 27, 197.

να θά γίνεται μόνον άπό τής ήμέρας έπιδόσεως αύτών είς τον έργοδότην.

3) Οί ύπό τής έπιχειρήσεως χαρακτηριζόμενοι ώς ύπεύθυνοι προϊστάμενοι τμηματικοί μηχανικοί δικαιούνται προσθέτου έπιδόματος έκ 10% έπί τοῦ ώς άνω βασικοῦ μισθοῦ. Ύπό τάς αύτάς προϋποθέσεις δικαιούνται τοῦ έν λόγω έπιδόματος καί οί μηχανοδηγοί μόνον τῶν άτμομηχανῶν καί μηχανῶν έσωτερικῆς καύσεως.

4) Οί άνωτέρω βασικοί μισθοί, μετά τῶν τυχόν έπιδομάτων πολυετοῦς ύπηρεσίας, προσαυξάνονται δι' έπιδόματος οίκογενειακῶν βαρῶν 10% διά τήν μή έργαζομένην σύζυγον καί 5% δι' έκαστον τέκνον καί μέχρι τριῶν καί έφ' ὅσον τά έκ τούτων ἄρρενα είναι ήλικίας κάτω τῶν 18 έτῶν καί δέν έργάζονται, τά δέ θήλεα είναι κάτω τῶν 20 έτῶν, ἄγαμα καί δέν έργάζονται.

5) Χορηγεῖται έπίδομα είδικῶν συνθηκῶν έργασίας είς έργαζομένους ύπό τήν έπιφάνειαν τῆς γῆς 10%.

6) Ἡ ὑπ' ἀριθ. 57620/1951 ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καί Ἐργασίας «περί χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθηγιεινῆς ἐργασίας εἰς τούς θερμαστάς καί ἀρχιθερμαστάς» (*) ἐξακολουθεῖ ἰσχύουσα.

7) Αἱ ἐπιχειρήσεις ὑποχρεοῦνται, ὅπως διατηροῦν εἰς τά καταστήματά των ἀνά μίαν φόρμαν καί ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων δι' ἕκαστον τῶν ὑπ' αὐτῶν χρησιμοποιουμένων θερμαστῶν. Τά εἴδη ταῦτα ἀποτελοῦν ἰδιαιτηρίαν τῶν ἐπιχειρήσεων.

8) Τυχόν καταβαλλόμενα ἀποδοχά ἀνώτερα τῶν διά τῆς παρούσης καθοριζομένων δέν δύνανται νά μειωθῶσιν.

9) Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπό τῆς 12ης Μαρτίου 1969.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Ἀπριλίου 1969

—

33910/2215/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Α.Δ. Λαμίας, ὡς αὕτη συνεπληρώθη διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 49/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 243 τῆς 8 Ἀπριλίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955, 2) γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 28 τοῦ νόμου 3239/1955 Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατά συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 22.3.1969 καί ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διά τοῦ ὑπ' ἀριθ. 69/3.4.1969 ἐγγράφου του καί 3) τήν ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Α.Δ. Λαμίας, ὡς αὕτη συνεπληρώθη διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 49/1968 ὁμοίας τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ἐκδοροσφαγέων Λαμίας» (ἀριθ. πράξεως κατατέσεως εἰς Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν 2/9.1.1969 ((*)).

Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπό τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Ἀπριλίου 1969

—

34760/2252/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 36/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων, ἐργαζομένων εἰς βιομηχανίας, βιοτεχνίας καί συναφῆ ἐπαγγέλματα».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 243 τῆς 8 Ἀπριλίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3239/1955, 2) Τήν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἐγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διατητικῆς ἀποφάσεως καί 3) σχετικήν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατά τήν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 3.4.1969, ἀποφασίζομεν :

Ἀναστέλλομεν ἐπί 1 μῆνα, ἤτοι μέχρις 8.5.1969, τήν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 36/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων ἐργαζομένων εἰς βιομηχανίας, βιοτεχνίας καί συναφῆ ἐπαγγέλματα», ἐγκριθείσης διά τῆς ὑπ' ἀριθ.

(*) ΕΕΔ 10, 1138.

(*) ΕΕΔ 28, 285.

68541/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 449 τ. Β' τῆς 19.7.1966)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Ἀπριλίου 1969

—

34761/2251/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 11/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Α.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν κοπτῶν ἀνδρικῶν καὶ γυναικείων ἐνδυμάτων Α.Π.Π.».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 249 τῆς 8 Ἀπριλίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955. 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 3.4.1969, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓξ μῆνας χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 8.7.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 11/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Α.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν κοπτῶν ἀνδρικῶν καὶ γυναικείων ἐνδυμάτων Α.Π.Π.», ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 37142/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 231 τ. Β' τῆς 19.1.1966)(**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Ἀπριλίου 1969

—

25715/1618/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 33/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Α.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ καταστημάτων χονδρικῆς πωλήσεως ἐδωδίμων, λιπῶν, ἀποικιακῶν κλπ. ἀπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 177 τῆς 12 Μαρτίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955. 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως, καὶ 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 6.3.1969, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓξ μῆνας χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 12.5.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 33/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Α.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ καταστημάτων χονδρικῆς πωλήσεως ἐδωδίμων, λιπῶν, ἀποικιακῶν κλπ. ἀπάσης τῆς χώρας», ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 64805/1967 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 404 τεῦχος Β' τῆς 20.6.1967)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Μαρτίου 1969

—

25714/1617/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 34/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Α.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ φαρμακείων φαρμακεμπορείων, ἀποθηκῶν φαρμάκων κλπ. ἀπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 177 τῆς 12 Μαρτίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955. 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 6.3.1969, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓξ μῆνας χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 12.6.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 34/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Α.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ φαρμακείων, φαρμακεμπορείων, ἀποθηκῶν φαρμάκων κλπ. ἀπάσης τῆς χώρας», ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 64804/1967 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 404 τεῦχος Β' τῆς 20.5.1967)(**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Μαρτίου 1969

—

(*) ΕΕΔ 25, 1014.
(**) ΕΕΔ 25, 633.

(*) ΕΕΔ 26, 848.
(**) ΕΕΔ 26, 1037.

25713/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 32/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Α. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής του προσωπικού των εδωδιμοπωλείων, παντοπωλείων, καφεκοπτείων, τυροπωλείων κλπ. άπασης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' η. 179 της 13 Μαρτίου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του νόμου 3239/1955. 2) Την κοινοποιηθείσαν ημίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας της εν θέματι διαιτητικής αποφάσεως και 3) σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 6.3.1969, αποφασίζομεν:

Ανιστέλλομεν επί 3μηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 12.6.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 32/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Α. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής του προσωπικού των εδωδιμοπωλείων, παντοπωλείων, καφεκοπτείων, τυροπωλείων κλπ.» άπασης της χώρας (πρβλ. κατ' θέσεως εις Ειρηνοδικείον Αθηνών 49/10.6.1967) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 11 Μαρτίου 1969

—

29878/1895/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 14/1969 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Α. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των συντακτών ημερησίων εφημερίδων Θεσσαλίας, Στερεάς Ελλάδος και Εύβοίας».

(Ε.Κ. τ. Β' η. 204 της 21 Μαρτίου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του νόμου 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την εν θέματι υπ' αριθ. 14/1969 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Α. Αθηνών, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ της Ενώσεως Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Θεσσαλίας, Στερεάς Ελλάδος και Εύβοίας αφ' ενός και αφ' ετέρου της Ενώσεως Ιδιοκτητών Ημερησίων Επαρχιακών Εφημερίδων, και ής το διατακτικόν έχει ως ακολούθως:

Τα κατώτατα όρια των βασικών μηνιαίων μισθών των συντακτών των ημερησίων εφημερίδων Θεσσαλίας, Στερεάς Ελλάδος και Εύβοίας καθορίζονται κατά χρονικάς περιόδους ως ακολούθως :

Α'. Συντάκται, απασχολούμενοι εις εφημερίδας, χρησιμοποιούσας λινοτυπικάς μηχανάς.

	Από 13.9.1968 μέχρι 31.1.1969	Από 1.2.1969 και εφεξής
	Δραχμαί	
1) Νεοπροσλαμβανόμενοι	1.900	2.350
2) Μετά 3 έτη υπηρεσίας ή προϋπηρεσίας	2.100	2.500
3) Μετά 6 έτη υπηρεσίας ή προϋπηρεσίας	2.400	2.650
4) Μετά 9 έτη υπηρεσίας ή προϋπηρεσίας	2.600	2.850
5) Μετά 12 έτη υπηρεσίας ή προϋπηρεσίας	2.800	3.000
6) Μετά 15 έτη υπηρεσίας ή προϋπηρεσίας	3.000	3.200
7) Μετά 18 έτη υπηρεσίας ή προϋπηρεσίας	3.200	3.450
8) Μετά 21 έτη υπηρεσίας ή προϋπηρεσίας	3.400	3.600
9) Μετά 24 έτη υπηρεσίας ή προϋπηρεσίας	3.600	3.800
10) Μετά 27 έτη υπηρεσίας ή προϋπηρεσίας	3.800	4.000
11) Μετά 30 έτη υπηρεσίας ή προϋπηρεσίας	4.000	4.200

Β'. Συντάκται, απασχολούμενοι εις εφημερίδας, μη χρησιμοποιούσας λινοτυπικάς μηχανάς :

	Δραχμαί	
1) Νεοπροσλαμβανόμενοι	1.700	2.000
2) Μετά 3 έτη υπηρεσίας ή προϋπηρεσίας	1.900	2.350
3) Μετά 6 έτη υπηρεσίας ή προϋπηρεσίας	2.100	2.500
4) Μετά 9 έτη υπηρεσίας ή προϋπηρεσίας	2.300	2.650
5) Μετά 12 έτη υπηρεσίας ή προϋπηρεσίας	2.450	2.750
6) Μετά 15 έτη υπηρεσίας ή προϋπηρεσίας	2.600	2.900

(*) ΕΕΔ 26, 853.

	Από 13.9.1968 μέχρι 31.1.1969	Από 1.2.1969 και εφεξής
	Δ ρ α χ μ α ί	
7) Μετά 18 έτη υπηρεσίας ή προϋπηρεσίας	2.750	3.100
8) Μετά 21 έτη υπηρεσίας ή προϋπηρεσίας	2.900	3.250
9) Μετά 24 έτη υπηρεσίας ή προϋπηρεσίας	3.100	3.400
10) Μετά 27 έτη υπηρεσίας ή προϋπηρεσίας	3.300	3.600
11) Μετά 30 έτη υπηρεσίας ή προϋπηρεσίας	3.400	3.800

ΙΙ. Τὰ ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν αὐξάνονται δι' ἐπιδόματος 20% διὰ τοὺς διευθυντὰς συντάξεως καὶ τοὺς ἀρχισυντάκτας καὶ 10% διὰ τοὺς συντάκτας ὕλης. Εἰς τοὺς προσφέροντας νυκτερινὴν ἐργασίαν παρέχεται προσαύξησις ἐκ ποσοστοῦ 25% ἐπὶ τοῦ ἀναλόγου μισθοῦ των.

Οἱ ὡς ἄνω μισθοὶ εἶναι τοιοῦτοι πλήρους ἀπασχολήσεως, ὀφειλόμενοι δηλονότι εἰς τοὺς συντάκτας τοὺς δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ὑποχρέους εἰς προσφορὰν τῶν ὑπηρεσιῶν των εἰς ἐκδοτικὴν ἐπιχείρησιν ἡμερησίας ἐφημερίδος ἢ ἐφημερίδων κατὰ τὸν ἐπὶ τῆς συνηθείας καθιερωμένον χρόνον. Διὰ τοὺς ἐκ τῶν συντακτῶν συνδεομένους διὰ συμβάσεως ἐργασίας ὑποχρεούσης αὐτοὺς εἰς προσφορὰν τῶν ὑπηρεσιῶν των ἐπὶ ὡρισμένον ἐλάσσονα τοῦ συνήθους (πλήρους) χρόνου ἰσχύει ἡ περὶ ἀμοιβῆς των συμφωνία.

ΙΙΙ) Ἡ παρ' ἄλλῳ ἐργοδότῃ ἐκδόσεως ἡμερησίας ἐφημερίδος προϋπηρεσία τοῦ συντάκτου ὡς τοιούτου συνυπολογίζεται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του παρὰ τῷ νῦν ἐργοδότῃ διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τῆς βαθμίδος τῆς μισθολογικῆς κλίμακος κατατάξεως. Ἡ ἀπόδειξις τῆς προϋπηρεσίας ἀποδεικνύεται δι' ἐγγράφου πιστοποιήσεως τοῦ οἰκείου ἐργοδότου, ὑποχρέου εἰς τὴν παροχὴν τῆς πιστοποιήσεως, ὑποβαλλομένης εἰς τὸν νῦν ἐργοδότην ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς προσλήψεως τοῦ συντάκτου καὶ προκειμένου περὶ τῶν νῦν ὑπηρετούντων ἐντὸς προθεσμίας 2 μηνῶν. Προϋπηρεσία πρὸς διαφόρους ἐργοδότας, συμπίπτουσα χρονικῶς, ὑπολογίζεται ἅπαξ.

ΙV) Τὰ ὡς ἄνω καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν αὐξάνονται δι' ἐπιδόματος γάμου καὶ τέκνων, τὸ μὲν ἐπίδομα γάμου ὁρίζεται διὰ τὴν ἀπὸ 13.9.1968 μέχρι 31.1.1969 χρονικὴν περίοδον εἰς δραχμὰς 200 μηνιαίως καὶ ἀπὸ 1.2.1969 καὶ ἐφεξῆς εἰς ποσοστὸν 10%, τὸ δὲ ἐπίδομα τέκνων διὰ τὴν ἀπὸ 13.9.1968 μέχρι 31.1.1969 περίοδον ἐκ δραχμῶν 150 δι' ἕκαστον τῶν δύο πρώτων τέκνων καὶ ἀπὸ 1.2.1969 καὶ ἐφεξῆς εἰς ποσοστὸν 5% δι' ἕκαστον καὶ μέχρι τριῶν τέκνων. Τὸ ἐπίδομα γάμου παρέχεται διὰ τὴν μὴ συνταξιοδοτουμένην καὶ μὴ ἀσκοῦσαν βιοποριστικὸν ἐπάγγελμα σύζυγον, τὸ δὲ διὰ τὰ τέκνα τοιοῦτον, ἐφ' ὅσον τὰ ἐκ τούτων ἄρρενα εἶναι ἡλικίας κάτω τῶν 18 ἐτῶν, τὰ δὲ θήλεα κάτω τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων καὶ δὲν ἐργάζονται. Διὰ τὸ ἀπὸ 1.2.1969 καὶ ἐφεξῆς χρονικὸν διάστημα εἰς ἣν περίπτωσιν τὰ τέκνα ἄρρενα ἢ θήλεα σπουδάζουν ἡ ἐπιδότησις παρατείνεται ἐπὶ τριετίαν.

V) Εἰς τοὺς συντάκτας ἀνήκει ἐτησίως ἡ προσήκουσα εἰς τοὺς ὑπαλλήλους Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν ἐτησία κανονικὴ μετ' ἀποδοχῶν ἄδεια.

VI) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

VII) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις ἄρχεται ἀπὸ τῆς 13ης Σεπτεμβρίου 1968. Αἱ ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος τῆς ἰσχύος ταύτης προκύπτουσαι μισθολογικαὶ διαφοραὶ δύνανται νὰ ἐξοφληθοῦν εἰς τέσσαρας (4) ἰσοπόσους μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης ἐκ τούτων καταβληθησομένης ἅμα τῇ δημοσιεύσει τῆς παρούσης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Μαρτίου 1969

—

28879/1830/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 6.3.1969 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τεχνιτῶν ἐλασματουργῶν - συναρμολογητῶν (συμπληρωματικὴ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1969 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 269 τῆς 24 Μαρτίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ἰδίως τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 6.3.1969, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 977/1969 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἥτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας τεχνιτῶν ἐλασματουργῶν - συναρμολογητῶν

(Συμπληρωματική της ιστ' αριθ. 1/1968 απο-φάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς)

Οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς Ἰωάννης Μητσός, ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βυρηχάνων, καὶ ἀφ' ἑτέρου Παναγιώτης Γρηγορίκας, ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατοϋπαλλήλων Μετάλλου, ἅπαντες δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συμβάσεως, συνομολογοῦμεν τὰ ἑξῆς:

1) Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τὰ κατώτατα ὅρια τῶν ἡμερομισθίων τῆς εἰδικότητος τῶν τεχνιτῶν ἐλασματουργῶν - συναρμολογητῶν, τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰς ναυπηγικὰς βιομηχανίας καὶ ἐχόντων τὴν δυνατότητα καὶ τεχνικὴν κατάρτισιν νὰ ἀσχολοῦνται εἰς ὅλας τὰς φάσεις τῶν ἐργασιῶν τῆς εἰδικότητος ταύτης, ἤτοι εἰς τὴν κατασκευήν, ἐπισκευήν, ἀνέγερσιν καὶ συναρμολόγησιν σιδηρῶν ἐν γένει κατασκευῶν, καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

α) Ὁ ἔχων προϋπηρεσίαν μέχρι 2 ἐτῶν δραχμὰ 70.

β) Ὁ ἔχων προϋπηρεσίαν ἀπὸ 2 - 3 ἐτῶν δραχμαὶ 85.

γ) Ὁ ἔχων προϋπηρεσίαν ἀπὸ 3 - 4 ἐτῶν δραχμαὶ 100.

δ) Ὁ ἔχων προϋπηρεσίαν ἀπὸ 4 - 5 ἐτῶν δραχμαὶ 120.

ε) Ὁ ἔχων προϋπηρεσίαν ἀπὸ 5 - 6 ἐτῶν δραχμαὶ 130.

στ) Ὁ ἔχων προϋπηρεσίαν ἀπὸ 6 - 10 ἐτῶν δραχμαὶ 140.

ζ) Ὁ ἔχων συμπληρώσει προϋπηρεσίαν 10 ἐτῶν καὶ ἄνω δραχμὰ 150.

2) Ἀπαραίτητος προυπόθεσις, ἵνα χαρακτηρισθῇ τις ὡς τεχνίτης ἐλασματουργὸς - συναρμολογητὴς ναυπηγικῶν βιομηχανιῶν, δέον ὅπως ἀφ' ἑνὸς νὰ εἶναι τεχνίτης ἐλασματουργὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ εἶναι τεχνικῶς κατηρτισμένος: α) εἰς τὸν χειρισμὸν τῶν ἐργαλείων φλογοχειριστῶν (ὀξυγονοκοπῆς καὶ ὀξυγονοκολλήσεως), β) εἰς τὸν χειρισμὸν τῶν φορητῶν ἐργαλείων ἠλεκτροσυγκολλήσεως, γ) εἰς τὸν χειρισμὸν τῶν ἐργαλείων πελεκητῶν καὶ διανοίξεως ὀπῶν ἐπὶ ἐλασμάτων καὶ δ) εἰς τὸν τρόπον ἀνυψώσεως καὶ διακινήσεως τῶν ἐλασμάτων (μανουβρίσματα ἐλασμάτων).

3) Πάντες οἱ ἀνωτέρω, ἐφ' ὅσον συνεπλήρωσαν τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς (1) ἔτους τοὐλάχιστον ἀπασχόλησιν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἢ τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας, ἀνεξαρτήτως προϋπηρεσίας, δικαιοῦνται κατ' ἐλάχιστον ὅριον τοῦ ἑκάστοτε ἰσχύοντος ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργάτου, ηὐξημένου κατὰ 5 δραχμάς.

4) Ὡς προϋπηρεσία διὰ τὴν λῆψιν τῶν ἀποδοχῶν, ὡς αὗται καθορίζονται ἐν παραγράφῳ 1 καὶ ἐφ' ὅσον ἠθέλε τις χαρακτηρισθῇ ὡς τεχνίτης ἐλασματουργὸς - συναρμολογητής, λαμβάνεται ἐφ' ὅσην ἡ διανυθεῖσα τοιαύτη παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ εἰς οἱανδήποτε τῶν ἀκολούθων εἰδικοτήτων: α) τοῦ λεβητοποιοῦ, β) τοῦ τεχνίτου ἐπισκευῆς καὶ κατασκευῆς ἀτμολεβήτων καὶ λεβήτων, γ) τεχνίτου σιδηρῶν κατασκευῶν (ἐκτὸς σιδηρουργοῦ), δ) τοῦ ἐλασματουργοῦ, ε) τοῦ ἠλεκτροσυγκολλητοῦ, στ) τοῦ φλογοχειριστοῦ (ὀξυγονοκόπτου καὶ ὀξυγονοκολλητοῦ), ζ) τοῦ συνδέτου σιδηρῶν κατασκευῶν, η) τοῦ πελεκητοῦ, θ) τοῦ καφφωτοῦ, ι) τοῦ καλαφάτου, κ) τοῦ καμνιαδόρου, λ) τοῦ κοντραδόρου καὶ μ) τοῦ πιστολαδόρου.

5) Οἱ ἐργοδηγοὶ καὶ ὑπεργοδηγοὶ τῆς περὶ ἧς ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας εἰδικότητος, τοιοῦτοι δὲ νοοῦνται οἱ ἔχοντες ὑπὸ τὴν τεχνικὴν ἐπίβλεψίν των ὁλόκληρον τὸ Τμῆμα τῶν τεχνιτῶν ἐλασματουργῶν - συναρμολογητῶν, δικαιοῦνται τῶν ἀποδοχῶν τῶν τεχνιτῶν τῶν ἐχόντων ὑπηρεσίαν 10 ἐτῶν καὶ ἄνω ηὐξημένων διὰ μὲν τοὺς ἐργοδηγοὺς κατὰ 20%, διὰ δὲ τοὺς ὑπεργοδηγοὺς κατὰ 10%.

6) Οἱ ἀπόφοιτοι τῶν Κέντρων Ταχυρρύθμου Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως Ἐνηλίκων τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, τῆς εἰδικότητος τοῦ τεχνίτου ἐλασματουργοῦ - συναρμολογητοῦ, θεωροῦνται ὡς διανύοντες τὸ δεύτερον ἔτος ὑπηρεσίας ἐν τῇ εἰδικότητι (κλιμάκιον 4 - 5 ἐτῶν ὑπηρεσίας δραχμαὶ 120).

7) Ὁ ὑπολογισμὸς τῆς προϋπηρεσίας θὰ γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει ὑπευθύνου δηλώσεως τοῦ προσλαμβανομένου, ἀποδεικνυομένης διὰ τῶν ἀπαραιτήτων πιστοποιητικῶν πραγματικῆς ἐργασίας, ἐκδιδομένων παρὰ τῶν πρώην ἐργοδοτῶν των, ἅτινα ἕκαστος τῶν προσλαμβανομένων ὀφείλει νὰ καταθέτῃ ταῦτα κατὰ τὴν πρόσληψίν του.

Οἱ ἤδη ἐργαζόμενοι ὡς τεχνῖται ἐλασματουργοὶ - συναρμολογηταί, περὶ ὧν ἡ παράγραφος 4 τῆς παρούσης, ἔχουσι τὸ δικαίωμα ὅπως προσκομίσωσι τὰ πιστοποιητικὰ προϋπηρεσίας των ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης.

Μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς προθεσμίας ταύτης, ἀρχομένης ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης, ὁ χρόνος προϋπηρεσίας λαμβάνεται ἐφ' ὅσην διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ἡμερομισθίου, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς προσκομίσεως τῶν ὡς εἴρηται πιστοποιητικῶν.

8) Τυχόν καταβαλλόμενα ημερομίσθια, ανώτερα των υπό της παρούσης καθοριζομένων διά τους ήδη απασχολουμένους ως τεχνίτας ελασματουργούς - συναρμολογητάς, δεν δύνανται να μειωθώσιν. Καταλογίζεται όμως και συμψηφίζεται εις τα διά της παρούσης θεσπιζόμενα ημερομίσθια το επίδομα άρτου, ως και πάν ποσόν, καταβαλλόμενον μέχρι τούδε υπό του εργοδότου υφ' οιανδήποτε μορφήν (ως ημερομίσθιον, επίδομα παραγωγής, επίδομα εργασίας, ποσοστά παραγωγής και λοιπά πάσης φύσεως επιδόματα και προσαυξήσεις).

9) Εις τους περί ων η παρούσα μισθωτούς χορηγείται έτησίως ανά μία φόρμα εργασίας, ανήκουσα εις την κυριότητα του εργοδότου.

10) Τα διά της παρούσης καθοριζόμενα ελάχιστα όρια αποδοχών προϋποθέτουν πάντοτε άκταόρων εργασίαν.

11) Η κατ' είδος εργασίας απασχόλησις των τεχνιτών ελασματουργών - συναρμολογητών καθορίζεται κατά την απόλυτον κρίσιν του εργοδηγού, υποχρεουμένων των μισθωτών, όπως εργάζονται διαδοχικώς ή συνεχώς εις μίαν ή εις όλας τας ειδικότητας, περί ων η παράγραφος 2 της παρούσης.

12) Η ισχύς της παρούσης άρχεται από της πρώτης (1ης) Μαΐου 1969.

13) Η παρούσα συνετάγη εις τόσα πρωτότυπα, όσα και τα συμβαλλόμενα μέρη, και εις έν επί πλέον προς κατάθεσιν, ως κατά νόμον, εις την Διεύθυνσιν Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας.

Εν Αθήναις τη 6 Μαρτίου 1969

Οι συμβαλλόμενοι
(Έπονται υπογραφαί)

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 22 Μαρτίου 1969

—

30503/1942/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί περαιτέρω παρατάσεως ισχύος συλλογικής συμβάσεως εργασίας τυπογράφων καλλιτεχνικών τυπογραφείων Ηρακλείου Κρήτης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 209 της 24 Μαρτίου 1969)

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 23.6.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της από 26.10.1966 συλλογικής συμβάσεως εργασίας τυπογράφων καλλιτεχνικών τυπογραφείων Ηρακλείου Κρήτης (πράξις καταθέσεως Ειρηνοδικείου Αθηνών 112/21.12.1966)(*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 24 Μαρτίου 1969

—

31143/1998/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί δημοσιεύσεως εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της από 12.3.1969 συλλογικής συμβάσεως εργασίας του υπαλληλικού και υπηρετικού προσωπικού διοικήσεως και διαχειρίσεως των Γραφείων Ε.Κ.Γ.Ε.Α. Αθηνών - Πειραιώς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 223 της 31 Μαρτίου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του νόμου 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν και συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως υπό του ν.δ. 3755/1957, αποφασίζομεν:

Όπως δημοσιευθή εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος Β') η εν θέματι συλλογική σύμβασις εργασίας, κατατεθείσα ημίν την 18.3.1969, συνταχθέντος προς τούτο του υπ' αριθ. 982/1969 πρακτικού καταθέσεως, ήτις έχει ως ακολούθως:

Συλλογική σύμβασις εργασίας

Εν Αθήναις, σήμερον τη 12 Μαρτίου 1969, εν τοις Γραφείοις της Εθνικής Πανελλαδικής Ομοσπονδίας Επαγγελματιών Ιδιοκτητών Αστικών Λεωφορείων (Πειραιώς 4, Αθήναι), παρισταμένων και του Κατσομαλλιάρη Ηλία, εξουσιοδοτουμένου εκπροσώπου του Υπουργείου Συγκοινωνιών και συμφωνήσαντος προς τους όρους της παρούσης, οι υπογεγραμμένοι αφ' ενός μεν ο Κωνσταντίνος Παπαστεργίου, εκπρόσωπος της Εθνικής Πανελλαδικής Ομοσπονδίας Επαγγελματιών Αστικών Λεωφορείων, ο Χρίστος Μιχαλιτσιάνος, εκπρόσωπος του Συνδέσμου Ιδιοκτητών Αστικών Αυτοκινήτων Λεωφορείων Πειραιώς, ο Άγγελος Αραβαντινός, εκπρόσωπος του Συνδέσμου Επαγγελματιών Ιδιοκτητών Αστικών Αυτοκινήτων Λεωφορείων Α.Π.Π., ο Γεώργιος Χριστοφόρου, εκπρόσωπος του Συνδέσμου Επαγγελματιών Ιδιοκτητών Αστικών Λεωφορείων Αυτοκινήτων Μείζονος Τύπου «Γ» Αθηνών, ο Ιωάννης Μπαϊτζόγλου, εκπρόσωπος του Συνδέσμου Αναπήρων Πολέμου Ιδιοκτητών Αυτοκινη-

(*) ΕΕΔ 26, 202.

τατων 'Αστικών Λεωφορείων 'Αθηνών - Πειραιώς, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ Μχ. Πετρόπουλος, πρόεδρος, καὶ Χριστ. Χαρμπής, γεν. γραμματεὺς τοῦ Συλλόγου 'Υπαλλήλων Γραφείων Κ.Τ.Ε.Α. Α.Π.Π., ἅπαντες δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ὀργανώσεων τῶν οἰκείων ἐπαγγελματικῶν ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων καὶ τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως, ἀπεφασίσαμεν τὴν συνομολόγησιν καὶ ὑπογραφὴν τῆς παρούσης, δι' ἧς συμφωνοῦνται τὰ ἀκόλουθα:

Τὰ κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν καὶ λοιποὶ ὅροι ἐργασίας τοῦ ὑπαλληλικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως τῶν Γραφείων Ε.Κ.Τ.Ε.Α., ἀνεξαρτήτως φύλου ('Αθηνῶν - Πειραιῶς), καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

Α) Βασικοὶ μισθοὶ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ περιοχῆς 'Αθηνῶν - Πειραιῶς:

Ἔτη ὑπηρεσίας	Δραχμαί
Κατὰ τὸ 1ον καὶ 2ον ἔτος	2.450
Κατὰ τὸ 3ον καὶ 4ον ἔτος	2.550
Κατὰ τὸ 5ον καὶ 6ον ἔτος	2.750
Κατὰ τὸ 7ον καὶ 8ον ἔτος	3.000
Κατὰ τὸ 9ον καὶ 10ον ἔτος	3.175
Κατὰ τὸ 11ον καὶ 12ον ἔτος	3.350
Κατὰ τὸ 13ον καὶ 14ον ἔτος	3.600
Κατὰ τὸ 15ον καὶ 16ον ἔτος	3.800
Κατὰ τὸ 17ον καὶ 18ον ἔτος	4.000
Κατὰ τὸ 19ον καὶ 20ὸν ἔτος	4.175

Δι' ἕκαστον ἀρχόμενον ἔτος ὑπηρεσίας πέραν τῶν 20 συμπεπληρωμένων τὸ ὡς ἀνωτέρω τελευταῖον κλιμάκιον βασικῶν μισθῶν τῶν δραχμῶν 4.175 αὐξάνεται κατὰ ποσὸν 150 δραχμῶν ἐτησίως μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ 5.175.

Β) Βασικοὶ μισθοὶ κλητήρων περιοχῆς 'Αθηνῶν - Πειραιῶς:

Οἱ βασικοὶ μηνιαῖοι μισθοὶ τῶν κλητήρων τοῦ Ε.Κ.Τ.Ε.Α. περιοχῆς 'Αθηνῶν - Πειραιῶς αὐξάνονται κατὰ ποσοστὸν 15% ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καταβαλλομένων σήμερον εἰς αὐτοὺς μισθῶν.

Γ) Οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα:

Τὰ ὡς ἄνω καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν αὐξάνονται δι' ἐπιδόματος οἰκογενειακῶν βαρῶν ὡς ἀκολούθως:

α) Διὰ τὴν σύζυγον ἐκ ποσοστοῦ 10% ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω βασικῶν μισθῶν. Τὸ ἐν λόγῳ ἐπίδομα παρέχόμενον, ἐφ' ὅσον ἡ σύζυγος δὲν ἐργάζεται ἢ δὲν συνταξιοδοτεῖται παρὰ τοῦ Δημοσίου ἢ παρ' οἱασδήποτε μορφῆς 'Ασφαλιστικοῦ 'Οργανισμοῦ, παύει χορηγούμενον ἐν περιπτώσει χηρείας ἢ διαζεύξεως.

β) Διὰ τὰ τέκνα ἐκ πέντε 5% δι' ἕκαστον καὶ μέχρι τριῶν (3) τέκνων. Τὸ ἐν λόγῳ ἐπίδομα παύει χορηγούμενον, ἐφ' ὅσον ταῦτα ἐνηφηβίθησαν, ἢ προκειμένου περὶ ἀρρένων, ἐφ' ὅσον ταῦτα συνεπλήρωσαν τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των.

Εἰς περίπτωσιν ὅμως, καθ' ἣν τὰ τέκνα ἄρρενα ἢ θήλεα σπουδάζουν, ἡ ἐπιδότησις παρατείνεται ἐπὶ τριετίαν.

Δ) 'Επίδομα διαχειριστικῶν λαθῶν:

1) Εἰς τοὺς ταμίας καὶ ὑπαλλήλους τοὺς ἀπασχολουμένους μὲ διαχείρισιν χρημάτων παρέχεται ἐπίδομα διαχειριστικῶν λαθῶν ἐκ δραχμῶν 350 μηνιαίως.

2) 'Ο κατὰ τὰ ἀνωτέρω, κατὰ ἔτη ὑπηρεσίας, καθορισμὸς τοῦ βασικοῦ μισθοῦ τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτῶν γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἀσχέτως ἐργασίας παρὰ τῇ εἰς ἣν ὑπηρετοῦν ἐπιχειρήσει, προσαυξάνονται κατὰ τὴν παρ' ἄλλῃ ἰδιωτικῇ ἐπιχειρήσει, Δημοσίῳ, νομικῷ προσώπῳ δημοσίου δικαίου κλπ. προϋπηρεσίαν εἰς ὅμοιον ἢ συναφῆ καθήκοντα ἀναδρομικῶς μέχρι τοῦ πρώτου διορισμοῦ.

'Η προϋπηρεσία τῶν νεοπροσλαμβανομένων ὑπαλλήλων ἀποδεικνύεται δι' ὑπευθύνου δηλώσεως αὐτῶν, κατατιθεμένης ἅμα τῇ προσλήψει των εἰς τὸν ἐργοδότην, συνοδευομένης ἐντὸς τριμήνου προθεσμίας ἀπὸ τῆς προσλήψεως ὑπὸ τῶν ἀπαραιτήτων πιστοποιητικῶν. 'Εὰν διὰ τῶν πιστοποιητικῶν τούτων ἀποδεικνύεται προϋπηρεσία μείζων τῆς ἐν τῇ δηλώσει ἀναφερομένης ἢ ὑποβληθῶσι πιστοποιητικὰ προϋπηρεσίας, χωρὶς νὰ ἔχῃ κατατεθῇ σχετικὴ δήλωσις κατὰ τὴν πρόσληψιν, τὸ δικαίωμα διὰ τὴν ἀπόληψιν τοῦ βάσει τῆς προϋπηρεσίας ταύτης ὑψηλοτέρου μισθοῦ γεννᾶται ἀπὸ τῆς κατατθέσεως τῶν πιστοποιητικῶν τούτων.

'Η προϋπηρεσία τῶν ἤδη ὑπηρετούντων μισθωτῶν, ἐφ' ὅσον μέχρι σήμερον δὲν ἔχουσιν ἐπιδώσει σχετικὰ πιστοποιητικά, ἀποδεικνύεται ὁμοίως διὰ δηλώσεων, συνοδευομένων ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, ὑπὸ τῶν ἀπαραιτήτων πιστοποιητικῶν, ἐφαρμοζομένων κατὰ τὰ λοιπὰ ἀναλόγως τῶν ἀνωτέρω διατάξεων.

'Ως προϋπηρεσία ὑπολογίζεται καὶ ὁ διανυθεὶς χρόνος εἰς τὸν Κλάδον Κινήσεως τῶν Κ.Τ.Ε.Α. ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου, ὅστις μετατάγη ἀπὸ τὸ προσωπικὸν κινήσεως εἰς τὸ προσωπικὸν Γραφείων τῶν Κ.Τ.Ε.Α.

β) 'Η ἐτησία ἄδεια παρέχεται σημφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 539/1945 μὲ βάσιν τὰς

δύο ἐργασίμους ἡμέρας.

4) Ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας ἢ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις διὰ τὸ προσωπικὸν Γραφείων καὶ τὸ λογιστικὸν τοιοῦτον τῶν ἐν Ἑλλάδι πάσης φύσεως ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, καθορίζουσαι ὑψηλότερα κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν ἀπὸ τὰ ἐν τῇ παρούσῃ, ἐφαρμόζονται αὗται ὡς πρὸς τοὺς εὐνοϊκωτέρους ὅρους.

5) Τυχὸν καταβαλλόμενα, ὑπὸ οἱανδήποτε μορφήν, πάγια ποσὰ εἰς τὸν περὶ ὧν ἡ παροῦσα δὲν συμψηφίζονται εἰς τὰς ἑκάστοτε χορηγουμένας εἰς τοῦτον αὐξήσεις.

6) Τὰ ὡς ἄνω καθοριζόμενα ἰσχύουν ἀποκλειστικῶς διὰ τὴν περιφέρειαν τοῦ Ε.Κ.Τ.Ε.Α. (ἀστικῶν) Περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς.

7) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 5ης Ὀκτωβρίου 1968.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Μαρτίου 1969

—

42704/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης

Περὶ αὐξήσεως τῶν ἐλαχίστων ὁρίων ἀμοιβῶν τῶν ἐπὶ παγίᾳ μηνιαίᾳ ἀντιμισθίᾳ δικηγόρων Ἀθηνῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 272 τῆς 22 Ἀπριλίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 92 § 2 τοῦ ν.δ. 3026/1954 «περὶ τοῦ Κώδικος τῶν Δικηγόρων», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 3149/1955, 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 7842/30.12.1968 γνωμοδότησιν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν καὶ 3) τὴν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 6112/ΚΠ 531/1969 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ παρασχεθεῖσαν ἔγκρισιν αὐτοῦ, ἀποφασίζομεν:

Αὐξάνομεν ἀπὸ 1ης Μαΐου 1969 τὰ ἐλάχιστα ὅρια ἀμοιβῶν τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας των δικηγόρων, κατὰ πέντε τοῖς ἑκατόν (5%).

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Ἀπριλίου 1969

—

32971/2142/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1969 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν φυλάκων, νυκτοφυλάκων καὶ θυρωρῶν ἐργοστασίων καὶ Α.Ε. Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 235 τῆς 3 Ἀπριλίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι ὑπ' ἀριθ. 7/1969 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συνδέσμου Νυκτοφυλάκων, Φυλάκων, Θυρωρῶν «Ἡ Ἕνωσις» ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τῶν φυλάκων, νυκτοφυλάκων καὶ θυρωρῶν ἐργοστασίων καὶ Α.Ε. Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Περιχώρων καθορίζονται ὡς κατωτέρω:

	Δρχ.
α) Κατὰ τὴν πρόσληψιν	2.400
β) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 5ετοῦς ὑπηρεσίας	2.550
γ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 10ετοῦς ὑπηρεσίας	2.800
δ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 15ετοῦς ὑπηρεσίας	2.900
ε) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 20ετοῦς ὑπηρεσίας	3.000

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ὡς ἄνω 20ετοῦς ὑπηρεσίας παρέχεται ποσὸν ἐκ δραχμῶν 60 κατὰ μῆνα δι' ἕκαστον ἐφ' ἑξῆς συμπληρούμενον ἔτος ὑπηρεσίας καὶ μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 3.600.

2) Τὰ ὡς ἄνω καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος γάμου ἐκ 10% διὰ τὴν σύζυγον. Τὸ ἐπίδομα τοῦτο, παρεχόμενον διὰ τὴν σύζυγον, ἐφ' ὅσον αὕτη δὲν ἐργάζεται ἢ δὲν συνταξιοδοτεῖται παρὰ τοῦ Δημοσίου ἢ παρ' οἱασδήποτε μορφῆς Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, παύει χορηγούμενον ἐν περιπτώσει χηρείας ἢ διαζεύξεως.

3) Εἰς τοὺς περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοὺς χορηγεῖται ἓν ζεῦγος ἀρβυλῶν ἀνὰ διετίαν καὶ ἓν ἀδιάβροχον ἀνὰ τριετίαν, ἀντὶ ποσοῦ κατὰ χειρότη-

τα εἰς τὸν ἐργοδότην.

4) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

5) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 7ης Νοεμβρίου 1968.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Ἀπριλίου 1969

—

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

17/1969 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

Περὶ τῶν ὅρων ὁμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ βοηθητικοῦ καὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων καὶ Κλινικῶν περιοχῆς Ἀθηνῶν (*).

Διὰ ταῦτα

Μεταρρυθμίζει τὴν ἰα' ἀριθ. 41/1968 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διαφέξεως μεταξὺ τοῦ Συνδέσμου Βοηθητικοῦ Προσωπικοῦ Νοσηλευτικῶν τινων Ἱδρυμάτων καὶ Κλινικῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, ἧς τὸ διατακτικὸν διατυποῦται ὡς κάτωθι:

Ι) Τὰ κατώτατα ὅρια τῶν βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τοῦ βοηθητικοῦ καὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν: 1) Θεραπευτηρίου «Ὁ Εὐαγγελισμός», 2) Νοσοκομείου Παίδων «Ἡ Ἁγία Σοφία», 3) Σπηλιοπουλείου Νοσοκομείου «Ἁγία Ἑλένη», 4) Λοιμοκαθαρτείου Θεραπευτηρίου, 5) Μαιευτηρίου «Μαρίκα Ἠλιάδη», 6) Ὀφθαλμιατρείου Ἀθηνῶν, 7) Πολυκλινικῆς Ἀθηνῶν, 8) Γερουλανείου Ἱδρύματος Ἀθηνῶν καὶ 9) Νοσοκομείου «Ἀπόστολος Παῦλος» (Κ.Α.Τ. Κηφισιᾶς), καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

	Ἀπὸ 29.5.68 ἕως 31.1.69	Ἀπὸ 1.2.69 ἕως 30.4.69	Ἀπὸ 1.5.69 καὶ ἑντεῦθεν
α) Μάγειρος Α'	3.400	3.400	3.600
β) Μάγειρος Β'	3.000	3.000	3.200
γ) Βοηθοὶ μαγείρων καὶ λατζέρηδες	2.250	2.400	2.700
δ) Θυρωροί, κλητῆρες, φύλακες, νυκτοφύλακες, πληροῦντες τὰς προϋποθέσεις ἡλικίας κ.λ.π.	2.250	2.400	2.600
ε) Καθαρισταὶ τμημάτων καὶ προαυλίων, διανομεῖς τροφίμων καὶ πάγου, μεταφορεῖς, πλύνται, ἐργάται κήπου, ἀποθηκῶν, ἀνθοκηπίων, περιβολίων, χοιροστασίων καὶ βουστασίων, καραγωγεῖς, ὁροῖς, ἄρρενες τραπεζοκόμοι, ἀποστειρωταὶ κλιβάνων καὶ ἅπαν τὸ προσωπικὸν τὸ ἀπασχολούμενον εἰς συναφεῖς ἐργασίας, πληροῦντες τὰς προϋποθέσεις ἡλικίας κ.λ.π.	2.250	2.400	2.600
στ) Κόπτριαι, ῥάπτριαι, ὑφάντριαι, ταξινόμοι	1.960	2.100	2.300
ζ) Σιδηρώτριαι, πλύντριαι, θήλεις τραπεζοκόμοι, σιδηρώτριαι πρεσσῶν, καλλαϊστριαι, ἀποστειρώτριαι καὶ ἐργάτριαι ἀκαθάρτων ἱματισμοῦ, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τῆς ἡλικίας κ.λ.π.	1.875	2.000	2.200
η) Καθαρίστριαι θαλάμων, μαγειρείων καὶ τμημάτων ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τῆς ἡ-			

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν κατ' ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239/1955, συντιχθείσης τῆς ἰα' ἀριθ. 35 τῆς 3.4.1969 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

	Από 29.5.68 έως 31.1.69	Από 1.2.69 έως 30.4.69	Από 1.5.69 καὶ ἐντεῦθεν
λαχίας κ.λ.π.	1.875	2.000	2.200
θ) Κουρείς Δρομοκαϊτείου Θεραπευτηρίου		2.500	2.800

2) Εἰς τὸ ἀνωτέρω προσωπικὸν χορηγοῦνται τὰ κάτωθι ἐπιδόματα, ὑπολογιζόμενα ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω κατωτάτων ὁρίων βασικῶν μηνιαίων μισθῶν.

Α) Πολυετοῦς ὑπηρεσίας.

Τὸ ἐπίδομα τοῦτο ὁρίζεται διὰ τὸ προσωπικὸν πάντων τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς παρούσης Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων ἐκ ποσοστοῦ 5% διὰ τοὺς ἔχοντας συμπληρωμένην πενταετῆ ὑπηρεσίαν, 10% διὰ 10ετῆ ὑπηρεσίαν, 15% διὰ 15ετῆ ὑπηρεσίαν, 20% διὰ 20ετῆ ὑπηρεσίαν καὶ 25% διὰ 25ετῆ ὑπηρεσίαν.

Διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ἀνωτέρω ἐπιδόματος λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὁ χρόνος ὑπηρεσίας ὁ διανυθεὶς εἰς ἕνα ἢ πλείονα ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 τῆς παρούσης ἀναφερομένων Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων ἢ ἑτέρων ὁμοειδῶν τοιούτων.

Β) Οἰκογενειακῶν βαρῶν.

Τὸ ἀνωτέρω ἐπίδομα ὁρίζεται διὰ τὸ προσωπικὸν ἁπάντων τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς παρούσης ἀναφερομένων Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων ἐκ ποσοστοῦ 10% διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην σύζυγον καὶ 5% δι' ἕκαστον καὶ μέχρι τριῶν τέκνων, ἡλικίας μέχρι 18 ἐτῶν τὰ ἄρρενα καὶ 20 ἐτῶν τὰ θήλεα, διὰ τὰ σπουδάζοντα τέκνα ὑμογενῶν τῶν φύλων μέχρι 23 ἐτῶν, ἐφ' ὅσον δὲν ἐργάζονται. Τὸ ἐπίδομα τέκνων ὑπὸ τὰς ὡς ἄνω προϋποθέσεις χορηγεῖται καὶ εἰς τὸ θῆλυ προσωπικόν, ἐφ' ὅσον διατελεῖ ἐν χηρείᾳ ἢ διαζεύξει, ἐν τῇ δευτέρᾳ ταύτῃ περιπτώσει, ἐφ' ὅσον διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως ἀνετέθη εἰς τὴν μητέρα ἡ συντήρησις τῶν τέκνων.

3) Διὰ τὸ προσληφθέν, ὑπὸ τὸ κράτος ἰσχύος τῆς ἀπὸ 15.12.1959 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ βοηθητικοῦ καὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Θεραπευτηρίου «Ὁ Εὐαγγελισμὸς» Ἀθηνῶν καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 17/1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ βοηθητικοῦ καὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ Θεραπευτηρίου «Ὁ Εὐαγγελισμὸς» Ἀθηνῶν(*) βοηθητικὸν καὶ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τοῦ Θεραπευτηρίου «Ὁ Εὐαγγελισμὸς» ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου Β' τοῦ ἄρθρου 2 τῆς ἀνωτέρω ἀπὸ 15.12.1959 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

4) Εἰς τὰς πλυντηρίας, ἀποστειρωτηρίας, ἐργαστηρίας ἀκαθάρτου ἱματισμοῦ, καθαριστὰς καὶ καθαριστρίας τῶν χειρουργείων καὶ μικροβιολογικῶν ἐργαστηρίων ἁπάντων τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς παρούσης ἀναφερομένων Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων καὶ Κλινικῶν, ὡς καὶ εἰς τοὺς καθαριστὰς καὶ καθαριστρίας τοῦ Δρομοκαϊτείου Θεραπευτηρίου, τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὰ τμήματα ἀνηψύχων καὶ φυματικῶν ἀσθενῶν, χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 10%, ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων κατωτάτων ὁρίων βασικῶν μηνιαίων μισθῶν.

5) Πᾶσαι διατάξεις, προβλέπουσαι εὐνοϊκωτέρους ὅρους ἀμοιβῆς διὰ τοὺς ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς παρούσης ἀναφερομένους μισθωτοὺς διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ.

6) Αἱ κατὰ τὸν χρόνον ἐνάρξεως ἰσχύος τῆς παρούσης τυχὸν καταβαλλόμεναι εἰς ἅπαντας τοὺς περὶ ὧν αὕτη μισθωτοὺς μείζονες ἀποδοχαὶ δὲν δύνανται νὰ μειωθοῦν, οὔτε δύνανται νὰ μεταβληθοῦν ἐπὶ τὰ χεῖρον οἱ τυχὸν ἐπικρατοῦντες εὐμενέστεροι δι' αὐτοὺς ὅροι ἐργασίας. Αἱ τυχὸν χορηγούμεναι εἰς αὐτοὺς ἀποδοχαὶ εἰς εἶδος ἐξακολουθοῦν χορηγούμεναι ὑφ' οὓς ὅρους παρέχονται αὐτὰ μέχρι σήμερον.

7) Ἅπαντες οἱ περὶ ὧν ἡ παροῦσα διατηροῦν ἀπόφασις μισθωτοὶ δικαιοῦνται κατ' ἑβδομάδα μιᾶς ἡμέρας ἀναπαύσεως καὶ κατ' ἔτος τῆς νομίμου κανονικῆς ἀδείας.

8) Εἰς ἅπαντας τοὺς ἐν τῇ παρούσῃ διατηρεῖ ἀποφάσει περιλαμβανομένους μισθωτοὺς ὁμογενῶν τῶν φύλων χορηγεῖται τὸ προσῆκον εἰς τὴν ἐργασίαν, εἰς ἣν ἀπασχολεῖται ἕκαστος ἐξ αὐτῶν, ἔνδυμα ἢ στολὴ ὑπηρεσίας δωρεάν.

9) Κατὰ τὰ λοιπά, ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω μισθωτῶν, διὰ μὲν τοὺς ἀπασχολουμένους ἐν τῷ Θεραπευτηρίῳ «Εὐαγγελισμὸς» ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ μὴ ἀντικείμεναι τῇ παρούσῃ διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 17/1964 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ βοηθητικοῦ καὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ Θεραπευτηρίων «Εὐαγγελισμὸς» Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 57662/4519/1964 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 250 τ. Β' τῆς 4.7.1964), διὰ δὲ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς: 1) Νοσοκομείων Παίδων «Ἁγία Σοφία», 2) Σπηλιοπαύλειον Νοσοκομεῖον «Ἁγία Ἑλένη», 3) Δρομοκαϊτείου Θεραπευτηρίων καὶ 4) Μαιευτηρίων

(*) ΕΕΔ 23, 888.

«Μαρίκα Ἠλιάδη» αἱ διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 26/1964 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Α. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ βοηθητικοῦ καὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων: α) Ἀρσακείου Θεραπευτηρίου, β) Νοσοκομείου Παίδων «Ἁγία Σοφία», γ) Μαιευτηρίου «Μαρίκα Ἠλιάδη» καὶ δ) Σπηλιοπουλείου Νοσοκομείου, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 68230/1964 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 302 τ. Β' τῆς 1.8.1964) (*).

10) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις ἄρχεται ἀπὸ 20 Μαΐου 1968.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη τῇ 20 Φεβρουαρίου 1969 καὶ ἐδημοσιεύθη τῇ 13 Μαρτίου 1969.

—

18/1969 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ὁδηγῶν ἀνελκυστήρων (ἀσανσὲρ) μεγάρων κλπ. περιοχῆς Α.Π.Π. (**).

Διὰ ταῦτα

Ἐπὶ τῶν μεταξὺ τοῦ Συνδέσμου τῶν ἐν Ἀθήναις, Πειραιεῖ καὶ Περιχώροις ὁδηγῶν ἀνελκυστήρων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν: 1) Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, 2) Κτηματικῆς Ἑνώσεως τῶν Ἀπαντοχοῦ Ἑλλήνων Ἰδιοκτητῶν καὶ 3) Ἑλληνικοῦ Ἀστικοῦ Συνδέσμου ὑφισταμένην διένεξιν, ἀποφαίνεται ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τῶν ὁδηγῶν ἀνελκυστήρων τῶν ἐν Ἀθήναις, Πειραιεῖ καὶ Περιχώροις μεγάρων, χρησιμοποιουμένων ὡς Γραφείων, ἐμπορικῶν καταστημάτων, ξενοδοχείων, ἐργοστασίων, νοσοκομείων, κλινικῶν καὶ ἐν γένει κτιρίων χρησιμοποιουμένων ὑπὸ τύπου καινοῦ, καθορίζονται, ἀνεξαρτήτως φύλου, ὡς ἀκολούθως:

α) Τῶν συμπληρωσάντων τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἑνὸς ἔτους οἱασδήποτε προϋπηρεσίας, παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ, ἢ τὸ 19ον ἔτος ἀνεξαρτήτως προϋπηρεσίας, δραχμαὶ 2.500.

β) Τῶν μὴ συμπληρωσάντων τὰς ὡς ἄνω προϋποθέσεις ἡλικίας καὶ προϋπηρεσίας εἰς δραχμὰς 1.675.

							Δραχμαί
γ) Κατὰ τὸ	1ον	καὶ	2ον	ἔτος	ὑπηρεσίας		2.500
»	» 3ον	»	4ον	»	»		2.550
»	» 5ον	»	6ον	»	»		2.600
»	» 7ον	»	8ον	»	»		2.675
»	» 9ον	»	10ον	»	»		2.750
»	» 11ον	»	12ον	»	»		2.775
»	» 13ον	»	14ον	»	»		2.850
»	» 15ον	»	16ον	»	»		2.900
»	» 17ον	»	18ον	»	»		2.950
»	» 19ον	»	20ὸν	»	»		3.000

2) Τὰ ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ ποσοστοῦ 10% διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην καὶ μὴ συνταξιοδοτουμένην σύζυγον.

3) Εἰς τοὺς περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοὺς χορηγεῖται μία χειμερινὴ καὶ μία θερινὴ στολὴ ἀνὰ διετίαν.

4) Ἐντὸς τοῦ θαλαμίσκου ἑκάστου ἀνελκυστῆρος τοποθετεῖται πτυσσόμενον κάθισμα πρὸς χρῆσιν τοῦ ὁδηγοῦ αὐτοῦ, ὡς καὶ ἀνεμιστὴρ ἢ ἐξαεριστήρ, ἀναλόγως τῶν τεχνικῶν δυνατοτήτων κατὰ περίπτωσιν.

5) Τυχὸν καταβαλλόμενα ἀνώτερα ἀποδοχαὶ ἢ ἰσχύουσαι εὐνοϊκώτεραι συνθῆκαι ἐργασίας τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν ἢ νὰ μεταβληθῶσιν.

6) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 8ης Μαρτίου 1969.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Μαρτίου 1969

—

43/1969 Ἀπόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν.

(Ἐπικυρωθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18/1969 ὁμοίας τοῦ Δ.Δ.Δ.Α. Ἀθηνῶν).

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ Ἑταιρείας Ὑδάτων (*).

Διὰ ταῦτα

Ἐπὶ τῶν μεταξὺ τοῦ Συλλόγου Ἐπιστη-

(*) ΕΕΔ 23, 1016.

(**) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 41 τῆς 10.4.1969 πράξεως καταθέσεως.

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 34 τῆς 3.4.1969 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

μονικοῦ Προσωπικοῦ Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου: 1) Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων καὶ 2) Ὑπουργείου Δημοσίων Ἔργων ὑφισταμένην διένεξιν, ἀποφαίνεται ὡς ἀκολούθως:

Ι) Οἱ ὀργανικοὶ μηνιαῖοι μισθοὶ κατὰ βαθμὸν καὶ κατηγορίαν τοῦ κατὰ τὰ ἄρθρα 10 καὶ 11 τοῦ Κανονισμοῦ προσωπικοῦ μονίμου ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ (διοικητικοῦ, οἰκονομικοῦ καὶ τεχνικοῦ) ἀναπροσαρμόζονται συμφώνως πρὸς τὴν ἀπὸ 17.7.1968 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 362 τ. Β' τῆς 31.7.1968) (*) καὶ εἰς τὰ μέλη τοῦ Συλλόγου Ἐπιστημονικοῦ Προσωπικοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων.

ΙΙ) Εἰς τὰ μέλη τοῦ Ἐπιστημονικοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Συλλόγου Ἐπιστημονικοῦ Προσωπικοῦ Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων χορηγεῖται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης προσαύξησις ἐκ ποσοστοῦ 5%, ὑπολογιζομένης ταύτης ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀπὸ 17.7.1968 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

ΙΙΙ) Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύει ἡ ἀπὸ 17.7.1968 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 362 τ. Β' τῆς 31.7.1968).

ΙV) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 16ης Ἀπριλίου 1968.

Ἐγρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Σεπτεμβρίου 1968

—

Διορθώσεις ἡμαρτημένων

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 251 τῆς 9 Ἀπριλίου 1969)

Εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 28879/1830/22.3.1969 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 6.3.1969 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τεχνιτῶν ἐλασματουργῶν - συναρμολογητῶν (συμπληρωματικὴ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1969 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς) Φ.Ε.Κ. 209, τεῦχος Β' τῆς 24.3.1969 (**), ἡ ἐσφαλμένως δημοσιευθεῖσα φράσις: «11) Ἡ κατ' εἶδος ἐργασίας ἀπασχόλησις τῶν τεχνιτῶν ἐλασματουργῶν - συναρμολογητῶν καθορίζεται κατὰ τὴν ἀπόλυτον κρίσιν τοῦ ἐργοδηγοῦ...», διορθοῦται εἰς τὴν ὀρθήν: «11) Ἡ κατ' εἶδος ἐργασίας ἀπασχόλησις τῶν τεχνιτῶν ἐλασματουργῶν - συναρμολογητῶν καθορίζεται κατὰ τὴν ἀπόλυτον κρίσιν τοῦ ἐργοδότου...».

—

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 253 τῆς 10 Ἀπριλίου 1969)

Εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 177 τεῦχος Β' τῆς 12.3.1969, εἰς ὃ κατεχωρήθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 26263/1651/1969 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1969 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν σιδηροδιωμηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας» (*) ἐπέρχεται ἡ κάτωθι διόρθωσις:

Τὸ εἰς τὴν παράγραφον Β'. Διὰ τοὺς σιδηρουργοὺς τοὺς ἔχοντας πραγματικὴν ἐν συνόλῳ ὑπηρεσίαν ἐν τῇ αὐτῇ εἰδικότητι: καὶ ἐν τῇ Β' στήλῃ (1.1.1969) ἀπὸ 10 καὶ ἄνω, ἀναφερόμενον ἡμερομίσθιον τῶν δραχμῶν 110 διορθοῦται εἰς τὸ ὀρθόν: δραχμαὶ 118.

—

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 58 τῆς 4 Ἀπριλίου 1969)

Βασιλικὸν διάταγμα 173 «περὶ ἐπεκτάσεως τῆς ὑπὸ τοῦ Δημοσίου εἰς τοὺς ὑπαλλήλους αὐτοῦ παρεχομένης ὑγιεινομικῆς περιθάλψεως εἰς τὸ προσωπικὸν σχολείων ἐν τῷ Κράτει ἀναγνωρισθέντων ὡς ἰσοτίμων πρὸς τὰ Δημόσια» (**), ἐν τῷ τίτλῳ τοῦ διατάγματος (αἱ δύο τελευταῖαι λέξεις) ἐκ τοῦ ἐσφαλμένου «τὸ Δημόσιον» εἰς τὸ ὀρθὸν «τὰ Δημόσια».

(*) Ἀνωτέρω σελὶς 615.

(**) ΕΕΔ 28, 467.

(*) ΕΕΔ 28, 547.

(**) ΕΕΔ 28, 467.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Νέα Νομοθεσία

[Καταγγελία συμβάσεως έργασίας προσωπικού Δημοσίου και Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου].

Υπό της Συντάξεως

Ἐνδιαφερούσας διατάξεις ὡς πρὸς τὸ Δημόσιον καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου περιέχει τὸ ἀνωτέρω, σελ. 596, δημοσιευόμενον νομοθετικὸν διάταγμα ὑπ' ἀριθ. 169/1969.

Οὕτως, ἐκτὸς τῶν ἄλλων περὶ τακτοποιήσεως ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου διατάξεων, ρυθμίζεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως του (21 Ἀπριλίου 1969) ἄλλως ἡ ἀποζημίωσις τῶν ἀπολυομένων μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου).

Κατὰ τὸ ἰσχύον μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ἀνωτέρω ν.δ. ἄρθρον 24 § 7 τοῦ νόμου 4464/1965 (ΕΕΔ 24, 688) ἐφαρμόζοντο διὰ τοὺς μισθωτοὺς τούτους αἱ κείμεναι διατάξεις τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, διὰ τοὺς ἔχοντας τὴν ἰδιότητα τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου καὶ κατὰ τὴν κρατήσασαν δικαστηριακὴν ἑρμηνείαν τῆς διατάξεως, μολονότι αὕτη δὲν ἀναφέρετο καὶ εἰς τὸ ν.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920, ἐφαρμόζετο τὸ διάταγμα τοῦτο ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν διὰ τὸ Δημόσιον καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου.

Διὰ τοῦ ἀνωτέρω νομοθετικοῦ διατάγματος 169/1969 (ἄρθρον 12 § 7) ἐπέρχεται μεταβολὴ εἰς τὰ μέχρι αὐτοῦ ἰσχύοντα.

Οὕτως ἡ ἀποζημίωσις λόγῳ ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας τῆς ἀορίστου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου ὑπαλλήλων, τόσον τῶν ὑπηρετούντων εἰς τὸ Δημόσιον, ὅσον καὶ εἰς τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, καθορίζεται κατὰ τὸ εἰς τὴν διάταξιν ταύτην μέτρον, διὰ δὲ τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ἡ ἀποζημίωσις καθορίζεται συμφώνως πρὸς τὰς διὰ τοῦ ἀ.ν. 913/1949 κυρωθείσας ὑπ' ἀριθ. 956/1947 καὶ 976/1947 πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου (ΕΕΔ 8, 131, ΕΕΔ 13, 434).

Εἰς τὴν ἀποζημίωσιν ταύτην ὑπήγετο πρὸ τῆς καταργουμένης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 24 § 7 τοῦ νόμου 4464/1965 τὸ Δημόσιον, ὑπαγομένων ἤδη εἰς αὐτὴν καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.

*

Εἴχον εἰς τὸ παρελθὸν τὰ Δικαστήρια ἐπανειλημμένως ἀπασχοληθῆ μὲ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ νόμου 4456/1929, διὰ τοῦ ὁποίου ὁρίζεται, ὅτι προσλαμβάνεται ἔκτακτον ἐργατικὸν μόνιμον προσωπικὸν διὰ τὰς Στρατιωτικὰς Ὑπηρεσίας, καὶ κυρίως μὲ τὸ ζήτημα, ἂν ἡ ἀνάθεσις καθηκόντων ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου εἰς τὸν ὡς ἐργάτην προσληφθέντα παρέχῃ εἰς τοῦτον τὰ πλεονεκτήματα τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου καὶ ἀόριστη ἂν γίνῃ, εἰς τὴν περίπτωσιν, καὶ ὑπὸ ποίας προϋποθέσεις ἀγωγὴ κατὰ τοῦ Δημοσίου ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ. Τὸ ζήτημα μάλιστα εἶχε τεθῆ παραπλησίως πρὸς λύσιν εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου (ἴδε ΕΕΔ 27, 1399), χωρὶς μέχρι τῆς ὥρας νὰ ληφθῆ ἐπὶ τούτου ἀπόφασις.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ἀνωτέρω νομοθετικοῦ διατάγματος αἱ σχετικαὶ ἀπαιτήσεις κηρύσσονται παραγεγραμμέναι καὶ αἱ τυχὸν περὶ τοιούτων ἀπαιτήσεων ἐκκρεμεῖς δίκαι καταργοῦνται αὐτοδικαίως.

Ἐνδιαφέρον εἶναι, ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου 5 ἀπηγορεύθη ἡ χρησιμοποίησις ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ, ὡς καὶ πάσης ἐν γένει φύσεως προσωπικοῦ, ὑπηρετοῦντος ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου, εἰς ἐργασίαν διαφόρου τῆς ὑπ' ὄψιν ταύτην προσληφθείσης, ἀπαγγελλομένων τῶν εἰς τὴν διατάξιν ταύτην ἰδιοτύπων κυρώσεων.

Δικαστικαὶ εἰδήσεις

—Διὰ προσφάτου ἀποφάσεως τοῦ Β' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου (169/1969), ἡ ὁποία θὰ δημοσιευθῆ εἰς τὸ ἑπόμενον, ἔγινε δεκτόν, ὅτι εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΦΟΔ/1911, ὡς ἐτροποποιήθη, ὑπήγοντο καὶ ἀξιώσεις χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως λόγῳ ψυχικῆς ὀδύνης τῶν ἐν ἄρθρῳ 932 Ἀστικοῦ Κώδικος προσώπων ἐν περιπτώσει θανάτου τοῦ μισθωτοῦ ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος. (Ἀνεγράφη ἡ ὑπ' ἀριθ. 712/1964 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφεταίου (ΕΕΔ 29, 416).

Τοῦτο εἶναι ἀντίθετον πρὸς τὴν γνωστὴν προγενεστέρων ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου (280/1964, Β' Τμήματος, ΕΕΔ 29, 586, καὶ 712/1964, Τμ. Β', ΕΕΔ 24, 34).

Ὡς πρὸς τὴν χρηματικὴν ἱκανοποίησιν αὐτοῦ τοῦ παθόντος δι' ἠθικὴν βλάβην ἔχει γίνει δεκτόν ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου (ΕΕΔ 27, 1388), ὅτι ὑπήγετο καὶ ἡ ἀπαίτησις αὕτη εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΦΟΔ.

— Δι' ἄλλης προσφάτου καὶ αὐτῆς ἀποφάσεως τοῦ Β' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου (192/1969), ἡ ὁποία θὰ δημοσιευθῆ εἰς τὸ ἑπόμενον, ἔγινε δεκτόν, ὅτι ἡ ἀξίωσις τοῦ ἐργαζόμενου πρὸς ἀποζημίωσιν αὐτοῦ ἐκ μέρους μισθωτοῦ, ὁ ὁποῖος παρέλειψε νὰ προειδοποιήσῃ τὸν πρῶτον περὶ τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους του (μισθωτοῦ, ἄρθρον 4 νόμου 2112/1920), δὲν ὑπόκειται εἰς τὴν ἑξάμηνον ἀποκλειστικὴν προθεσμίαν ἐπιδόσεως ἀγωγῆς κατ' ἄρθρον 6 § 2 νόμου 3198/1955.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 28ος • Τεύχος 10ον (664)

Ἀθῆναι, 15 Μαΐου 1969

ΤΟ "ΚΑΘΗΚΟΝ ΑΛΗΘΕΙΑΣ,, ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΩΝ

[Ἄρθρα 117 καὶ 270 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας]

Ὑπὸ τοῦ κ. ΣΠΥΡ. Γ. ΛΙΜΟΥΡΗ, πρώην Πρωτοδίκου

Ὁ Κῶδιξ Πολιτικῆς Δικονομίας (ἀ.ν. 44/1967), διὰ τῶν ἐν συνδυασμῷ διατάξεων τῶν ἄρθρων 117 καὶ 270 αὐτοῦ, ἔλυσε σαφῶς τὸ ὑπὸ τὸ καθεστὼς τῆς προισχυσάσης παρ' ἡμῖν Πολιτικῆς Δικονομίας ἀπασχολήσαν τὴν τε ἐπιστήμην καὶ τὴν νομολογίαν ζήτημα κατὰ πόσον οἱ διάδικοι ὑποχρεοῦνται οὐ μόνον ἀπὸ ἠθικῆς, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ νομικῆς ἀπόψεως νὰ τηρῶσι, κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν πολιτικῶν δικῶν, τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως καὶ νὰ λέγωσι τὴν ἀλήθειαν, ἀπαγορευομένου αὐτοῖς τοῦ διαδικαστικοῦ ψεύδους.

Τὸ ζήτημα τοῦτο εἶχε γεννηθῆ, διότι ἡ παλαιὰ Δικονομία δὲν καθιέρωνε σαφῶς, διὰ θετικῶν διατάξεων, τοιαύτην τῶν διαδίκων ὑποχρέωσιν. Παρὰ ταῦτα ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ἐκ τῶν ἄρθρων 205, 206 καὶ 785 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας (νόμος τῆς 2/14 Ἀπριλίου 1834 «περὶ Πολιτικῆς Δικονομίας») καὶ τῶν ἄρθρων 208 καὶ 605 τῆς Κρητικῆς Πολιτικῆς Δικονομίας (νόμος τῆς 23 Ἰουλίου 1903 «περὶ Πολιτικῆς Δικονομίας τῆς Κρητικῆς Πολιτείας») καὶ ἄλλων διατάξεων τῶν δύο τούτων Δικονομιῶν προέκυπτεν, ὅτι ὑφίστατο, κατ' ἀρχήν, καὶ ὑπὸ τὸ καθεστὼς τῶν ἐν λόγῳ Δικονομιῶν τὸ καθῆκον τῆς τηρήσεως τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως καὶ τὸ καθῆκον ἀληθείας. Ἰδίᾳ δέ, ὅτι δὲν ἐπετρέπετο εἰς τοὺς διαδίκους νὰ προβάλλωσιν ἐν γνώσει ἀναλήθεις πραγματικοὺς ἰσχυρισμοὺς ἢ νὰ ἀρνῶνται, ἐν γνώσει, τοὺς ἀληθεῖς τοιούτους τοῦ ἀντιδίκου των, νὰ χρησιμοποιῶσιν ἐν γνώσει ψευδῆ ἀποδεικτικὰ μέσα κλπ.

Τὸ καθῆκον τοῦτο ἀληθείας ἐν ταῖς πολιτικαῖς δίκαις, ἀναγνωριζόμενον ἀείποτε ἀναμφισβητήτως παρὰ πάντων, ἐκρίθη παρὰ τῶν συντακτῶν τοῦ νέου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ὅτι θὰ ἔπρεπε καὶ παρ' ἡμῖν, ὡς συμβαίνει εἰς τὰς Δικονομίας πολλῶν ἄλλων χωρῶν, νὰ καθιερωθῇ διὰ ῥητῶν διατάξεων τοῦ ἐν λόγῳ Κώδικος καὶ νὰ μὴ ἀφίεται ἡ τήρησις αὐτοῦ εἰς τὴν φιλαλήθειαν τῶν διαδίκων.

Διότι, ὡς χαρακτηριστικῶς τονίζεται ἐν τῷ σχετικῷ διαγράμματι τοῦ Εἰσηγητοῦ τῶν οἰκείων διατάξεων καθηγητοῦ κ. *Γεωργίου Θ. Ῥάμμου*, «εἶναι σήμερον γενικῶς ἀνεγνωρισμένη ἀλήθεια, ὅτι ἡ πολιτικὴ δίκη δὲν εἶναι φαινόμενον ἐνδιαφέρον ἁπλῶς τὴν ἰδιωτικὴν ζωὴν τῶν διαδίκων καὶ στερούμενον οἱασδήποτε γενικωτέρας σημασίας καὶ ἐπιδράσεως, ἀλλ' ἔχει πρωτίστως μεγίστην κοινωνικὴν σπουδαιότητα καὶ ἐνδιαφέρει τὴν ὁλότητα, οὐχὶ διὰ τὴν τοιαύτην ἢ τοιαύτην ἐν δεδομένῃ περιπτώσει ἔκβασιν αὐτῆς, ἀλλὰ γενικῶς καὶ ἀφῳρημένως ὡς πρὸς τὸν τρόπον, τὴν ταχύτητα καὶ τὴν ὀρθότητα τῆς ἀπονομῆς τῆς πολιτικῆς δικαιοσύνης ἐν γένει». (Βλ. Σχέδιον Πολιτικῆς Δικονομίας, τόμος 2ος, σελ. 17, ἐκδ. Ὑπουργείου Δικαιοσύνης, 1953).

Ἡ Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἀναγνωρίσασα τὴν ὀρθότητα τῶν ἀπόψεων τούτων τοῦ κ. *Γ. Ῥάμμου*, συνεφώνησεν ὁμοφώνως, κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτῆς τῆς 1ης Δεκεμβρίου 1933, «νὰ καθιερωθῇ νομοθετικῶς ἡ ὑποχρέωσις τῶν διαδίκων, ὅπως τηρῶσι τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως κατὰ τὴν διαδικασίαν, καὶ τὸ

καθήκον τοῦ λέγειν τὴν ἀλήθειαν» καὶ ἀπεφάσισεν, ὅπως ἐν τῇ νέᾳ Πολιτικῇ Δικονομίᾳ «περιληφθῶσι διατάξεις, ὁρίζουσαι, ὅτι οἱ διάδικοι ὑποχρεοῦνται νὰ ἐκθέτωσι πλήρως, σαφῶς καὶ συμφώνως πρὸς τὴν ἀλήθειαν τὸ πραγματικὸν μέρος τῆς ὑποθέσεως καὶ νὰ ἐπικαλῶνται τοὺς σχετικοὺς πρὸς αὐτὸ ἰσχυρισμούς των». (Βλ. σχετικὰ πρακτικὰ ἐν Σχεδίῳ Πολιτικῆς Δικονομίας, τόμος 2ος, σελ. 58 καὶ 59). Ὡς πρὸς δὲ τὰς ἐπιβλητέας ἀστικὰς κυρώσεις, ἐν παραβάσει τῆς τοιαύτης τῶν διαδίκων ὑποχρεώσεως, ἡ Ἐπιτροπὴ ἐδέχθη, κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδρίασίν της, τὰς ὑπὸ τοῦ κ. *Γ. Ράμμου* καὶ τοῦ ἀειμνήστου *Λουκᾶ Γιδοπούλου* γενομένας προτάσεις, ὅτι αἱ κυρώσεις αὗται θὰ πρέπει νὰ εἶναι «ἡ καταδίκη τοῦ παραβάτου διαδίκου εἰς τὰ ἔξοδα καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ δικαστηρίου νὰ τιμωρῇ τὸν προβάλλοντα ἀνακριβεῖς ἰσχυρισμοὺς ἐν γνώσει τῆς ἀναληθείας των δικηγόρον, ἔστω καὶ ἂν οὗτος ἔπαυσεν ἐν τῷ μεταξὺ νὰ ὑπερασπίζηται τὴν ὑπόθεσιν».

Κατόπιν τῶν συζητήσεων τούτων ἐνώπιον τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς συνετάγη ὑπὸ τοῦ Εἰσηγητοῦ κ. *Γ. Ράμμου* τὸ σχετικὸν ἄρθρον 155 τοῦ Προσχεδίου, καθ' ὃ: «1) Οἱ διάδικοι, οἱ νόμιμοι ἀντιπρόσωποι καὶ οἱ πληρεξούσιοι αὐτῶν ὀφείλουσι νὰ ἐκθέτωσι τὰ εἰς τὴν ὑπόθεσιν ἀναγόμενα πραγματικὰ γεγονότα, ὡς ἀκριβῶς γνωρίζουσι ταῦτα, πλήρως καὶ συμφώνως πρὸς τὴν ἀλήθειαν, ἀποφεύγοντες διῳρυσμένας καὶ ἀσαφεῖς ἐκφράσεις. 2) Ἀπαγορεύεται ἡ ἐν γνώσει τοῦ ἀναληθοῦς αὐτῶν προβολὴ ἀναληθῶν πραγματικῶν ἰσχυρισμῶν καὶ ἡ ἐν γνώσει τῆς ἀληθείας αὐτῶν ἀμφισβήτησις τῶν πραγματικῶν ἰσχυρισμῶν τοῦ ἀντιδίκου. 3) Ἡ ἔκθεσις τοῦ ἱστορικοῦ τῆς ὑποθέσεως δέον νὰ διακρίνεται σαφῶς ἀπὸ τῆς διατυπώσεως νομικῶν συλλογισμῶν καὶ τῆς συναγωγῆς νομικῶν συμπερασμάτων».

Τὸ ἄρθρον τοῦτο τοῦ Προσχεδίου, καθιερούν, κατὰ τὴν σχετικὴν διευκρίνησιν τοῦ συντάκτου του, τὸ ῥηθὲν καθῆκον ἀληθείας τοῦ διαδίκου, συνετάγη ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ ν.δ. τῆς 20 Ἀπριλίου / 12 Μαΐου 1926 «περὶ τροποποιήσεως, συμπληρώσεως καὶ ἀντικαταστάσεως ἄρθρων τινῶν τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας» (Κώδιξ Θέμιδος, 1926, σελ. 155), καθ' ὃ: «Ἐνστάσεις καὶ ἀπαντήσεις ἀποτελοῦσιν ὅλως αὐτοτελεῖς καὶ ἀπ' ἀλλήλων ἀνεξαρτήτους ἐκθέσεις, ἀλλ' οἱ διάδικοι ὀφείλουσι νὰ ἐκθέτωσι τὰ εἰς τὰς αἰτήσεις αὐτῶν ἀφορῶντα πραγματικὰ γεγονότα ἐξ ὁλοκλήρου, ὡρισμένως καὶ συμφώνως πρὸς τὴν ἀλήθειαν καὶ νὰ ἐξηγῶνται ἐπὶ τῶν ὑπὸ τοῦ ἀντιδίκου προταθέντων πραγματικῶν γεγονότων, εἰς τὴν κρίσιν δὲ τοῦ δικαστηρίου ἀπόκειται, ἐν ἐλλείψει ῥητῆς ὁμολογίας, νὰ ἐκτιμήσῃ ἐκ τοῦ συνόλου, ἐὰν συνάγηται ὁμολογία περὶ τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ ἢ ἐν τῇ ἐνστάσει περιστατικῶν».

Ἐλήφθησαν ἐπίσης ὑπ' ὄψιν, ἐκ τῶν ἀλλοδαπῶν νομοθεσιῶν, αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 128 τῆς Γερμανικῆς Δικονομίας, τῆς παραγράφου 178 τῆς Αὐστριακῆς Δικονομίας, τῆς παραγράφου 222, ἐδάφ. 2, τῆς Ὀγγρικῆς Δικονομίας, τῆς παραγράφου 228, ἐδάφ. 3, τοῦ Γερμανικοῦ Σχεδίου Πολιτικῆς Δικονομίας, τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ Ἰταλικοῦ Προσχεδίου τοῦ 1926 καὶ τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ Ἰταλικοῦ Προσχεδίου τοῦ 1937.

Οὕτω, ἐν τῇ ἀνωτέρω διατάξει τοῦ Προσχεδίου, τὸ καθῆκον ἀληθείας διετυπώθη εἰδικώτερον, ὡς περιλαμβάνον δύο ὑποχρεώσεις καὶ δή: 1) Τὴν ὑποχρέωσιν τῆς μὴ προβολῆς ἀναληθῶν πραγματικῶν ἰσχυρισμῶν ἐν γνώσει τῆς ἀναληθείας αὐτῶν καὶ 2) Τὴν ὑποχρέωσιν τῆς μὴ ἀμφισβητήσεως τῶν πραγματικῶν ἰσχυρισμῶν τοῦ ἀντιδίκου, ἐν γνώσει τῆς ἀληθείας αὐτῶν. Αἱ ἀστικαὶ κυρώσεις τῆς παραβάσεως τοῦ ἐν λόγῳ καθήκοντος ἀληθείας περιελήφθησαν εἰς τὸ ἐν Κεφαλαίῳ Ε' περὶ δικαστικῶν ἐξόδων καὶ τελῶν ἄρθρον 58 § 1 καὶ εἰς τὸ ἐν Κεφαλαίῳ ΣΤ' περὶ ποινῶν καὶ ἀποζημιώσεων ἄρθρον 69 τοῦ αὐτοῦ Προσχεδίου, ἐκτὸς δὲ τούτων ἐτονίσθη, ὅτι θὰ ὑφίσταται καὶ ἡ κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς ὑποχρέωσις πρὸς ἀποζημίωσιν.

Κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 7 Φεβρουαρίου 1939 ἡ Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ προῆλθεν εἰς τὴν ἐκ νέου συζήτησιν τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου 155 τοῦ Προσχεδίου καὶ μετ' ἀπόρριψιν τροποποιητικῶν τινων προτάσεων τοῦ ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς κ. *Γ. Οἰκονομοπούλου* ἐδέχθη, ὅπως τὸ ἄρθρον τοῦτο διατυπωθῇ ἐν τῷ τελικῷ Σχεδίῳ ὡς ἀκριβῶς εἶχε κατὰ τὴν ῥηθεῖσαν ἔννοιάν του ἐν τῷ Προσχεδίῳ μέ τινας ἀσημάντους συντακτικὰς τροποποιήσεις.

Εἰς τὸ τελικὸν ὅμως Σχέδιον ἡ σχετικὴ διάταξις δὲν διετυπώθη ὡς ἐν τῷ Προσχεδίῳ, ἀλλὰ τὸ περὶ αὐτῆς σχετικὸν ἄρθρον 126 τοῦ Σχεδίου τούτου διετυπώθη ὡς ἑξῆς: «Οἱ διάδικοι, οἱ νόμιμοι ἀντιπρόσωποι καὶ οἱ πληρεξούσιοι αὐτῶν ὀφείλουν νὰ τηροῦν τοὺς κανόνας τῶν χρηστῶν ἠθῶν καὶ τῆς καλῆς πί-

στεως, νὰ ἐκθέτουν δὲ τὰ εἰς τὴν ὑπόθεσιν ἀναγόμενα πραγματικὰ γεγονότα, ὡς ἀκριβῶς γνωρίζουν ταῦτα, πλήρως καὶ συμφώνως πρὸς τὴν ἀλήθειαν, ἀποφεύγοντες διφορουμένας καὶ ἀσαφεῖς ἐκφράσεις».

Τὸ ἄρθρον τοῦτο 126 τοῦ τελικοῦ Σχεδίου συνεζητήθη ἐνώπιον τῆς Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας κατὰ τὰς συνεδριάσεις αὐτῆς τῆς 17 Μαρτίου 1955 (συνεδρίασις 12η), τῆς 7 Δεκεμβρίου 1955 (συνεδρίασις 44η) καὶ τῆς 9 Ὀκτωβρίου 1959 (συνεδρίασις 215η), καθ' ἃς ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη, ἀσχοληθεῖσα μὲ τὴν διόρθωσιν καὶ νομοτεχνικὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ ἐν λόγῳ Σχεδίου, ἐπέφερεν ἐν αὐτῷ φραστικάς τινας μεταβολὰς καὶ διορθώσεις διὰ τῆς προσθήκης, τῇ προτάσει τοῦ καθηγητοῦ κ.Φραγκίστα, μετὰ τὰς λέξεις «καλῆς πίστεως», τῆς φράσεως «νὰ ἀποφεύγουν ἐνεργείας ἀγούσας προφανῶς εἰς παρέλκυσιν τῆς δίκης», μὲ τὴν δήλωσιν, ὅτι ἡ προσθήκη αὕτη γίνεται ὑπὸ τὴν ἔννοιαν, ὅτι τὸ δικαστήριον, ἐν παραβάσει τῆς διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου τιθεμένης ὡς ἄνω ἀρχῆς, ὡς καὶ τῶν λοιπῶν, θὰ δύναται οὐ μόνον νὰ ἐπιβάλλῃ ποινάς, ἀλλὰ καὶ νὰ θεωρῇ ἀπαραδέκτους τὰς ἐνεργείας ἐκείνας τοῦ διαδίκου, αἵτινες ἄγουσι προφανῶς εἰς παρέλκυσιν τῆς δίκης.

Καὶ οὕτω διετυπώθη τελικῶς ἡ διάταξις τοῦ ρηθέντος ἄρθρου 126 τοῦ τελικοῦ Σχεδίου, ἥτις ἀπετέλεσε τὸ ἄρθρον 117 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς ἑξῆς:

«Οἱ διάδικοι, οἱ νόμιμοι ἀντιπρόσωποι καὶ οἱ πληρεξούσιοι αὐτῶν ὀφείλουν νὰ τηροῦν τοὺς κανόνας τῶν χρηστῶν ἠθῶν καὶ τῆς καλῆς πίστεως, νὰ ἀποφεύγουν ἐνεργείας ἀγούσας προφανῶς εἰς παρέλκυσιν τῆς δίκης, νὰ ἐκθέτουν δὲ τὰ εἰς τὴν ὑπόθεσιν ἀναγόμενα πραγματικὰ γεγονότα ὡς ἀκριβῶς γνωρίζουν ταῦτα πλήρως καὶ συμφώνως πρὸς τὴν ἀλήθειαν, ἀποφεύγοντες διφορουμένας καὶ ἀσαφεῖς ἐκφράσεις».

Ἡ ἀνωτέρω διατύπωσις τοῦ ἄρθρου 117 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας (ἄρθρον 126 τοῦ τελικοῦ Σχεδίου) διαφέρει οὐσιωδῶς τῆς διατυπώσεως τοῦ ἀντιστοίχου πρὸς αὐτὸ ἄρθρου 155 τοῦ Προσχεδίου.

Οὐδαμόθεν, ὅμως, τῶν σχετικῶν προπαρασκευαστικῶν ἐργασιῶν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας προκύπτει διὰ τίνα λόγον μετεβλήθη ἡ διατύπωσις ἐκείνη κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ ἄρθρου 126 τοῦ τελικοῦ Σχεδίου καὶ ἀκολούθως τοῦ ἄρθρου 117 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

Ἡ οὐσιώδης αὕτη διαφορὰ μεταξὺ τῶν δύο κειμένων θὰ ἠδύνατο νὰ δημιουργήσῃ εὐλόγως τὴν ἀπορίαν μήπως ἡ προδιαληφθεῖσα διπλῆ ὑποχρέωσις τοῦ διαδίκου, ἡ ἐπιβαλλομένη διὰ τοῦ ἄρθρου 155 τοῦ Προσχεδίου καὶ συνισταμένη, ὡς προείρηται, τὸ μὲν εἰς τὴν μὴ προβολὴν ἀναληθῶν πραγματικῶν ἰσχυρισμῶν ἐν γνώσει τῆς ἀναληθείας των, τὸ δὲ εἰς τὴν μὴ ἀμφισβήτησιν τῶν πραγματικῶν ἰσχυρισμῶν τοῦ ἀντιδίκου του, ἐν γνώσει τῆς ἀληθείας αὐτῶν, περιωρίσθη διὰ τοῦ ἄρθρου 117 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας μόνον εἰς τὸ πρῶτον αὐτῆς σκέλος, τουτέστιν εἰς τὴν ὑποχρέωσιν τῆς μὴ προβολῆς ἀναληθῶν πραγματικῶν περιστατικῶν ἐν γνώσει τῆς ἀναληθείας αὐτῶν, χωρὶς νὰ περιλαμβάνῃ καὶ τὸ δεύτερον τοιοῦτον, τουτέστιν τὴν μὴ ἀμφισβήτησιν τῶν πραγματικῶν ἰσχυρισμῶν τοῦ ἀντιδίκου ἐν γνώσει τῆς ἀληθείας αὐτῶν. Καὶ ὅτι, συνεπῶς, διὰ τῆς νέας διατυπώσεως ἐπῆλθε διαφοροποίησις τῆς προεκτεθείσης ἐννοίας τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 115 τοῦ Προσχεδίου.

Φρονοῦμεν, ὅτι ἀποφατικὴ ἀπάντησις ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου προσήκει. Ὅτι, δηλαδή, τὸ καθῆκον ἀληθείας τοῦ διαδίκου, τοῦ νομίμου ἀντιπροσώπου του καὶ τοῦ πληρεξουσίου του, τὸ θεσπιζόμενον διὰ τοῦ ἄρθρου 117 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, συνίσταται οὐ μόνον εἰς τὴν ὑποχρέωσιν αὐτῶν ὅπως μὴ προβάλλωσιν ἀναληθεῖς πραγματικοὺς ἰσχυρισμοὺς ἐν γνώσει τῆς ἀναληθείας των, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως μὴ ἀμφισβητῶσι τοὺς πραγματικοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ ἀντιδίκου των ἐν γνώσει τῆς ἀληθείας αὐτῶν.

Ἡ διττὴ αὐτὴ ὑποχρέωσις, διὰ τὴν ταυτότητα τοῦ νομικοῦ λόγου, περιλαμβάνει καὶ τὴν περίπτωσιν τῆς γενικῆς ἀρνήσεως.

Δὲν δύναται, τουτέστιν, ὁ διάδικος οὔτε διὰ γενικῆς ἀρνήσεως νὰ ἀμφισβητήσῃ τοὺς ἀληθεῖς πραγματικοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ ἀντιδίκου του, ἐφ' ὅσον τελεῖ ἐν γνώσει τῆς ἀληθείας αὐτῶν.

Ἡ ἄποψις αὕτη σαφῶς συνάγεται ἐκ τοῦ συνόλου τῶν σχετικῶν προπαρασκευαστικῶν ἐργασιῶν τῆς Συνταχτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἰδίᾳ δὲ ἐκ τῶν ἐνώπιον αὐτῆς γενομένων συζητήσεων κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτῆς τῆς 8 Δεκεμβρίου 1933, καθ' ἣν συνεζητήθη τὸ 4ον Κεφάλαιον

τοῦ διαγράμματος τοῦ καθηγητοῦ κ. *Γ. Ράμμου* «περὶ γενικῶν διατάξεων περὶ τῆς προφορικῆς συζητήσεως τῶν ὑποθέσεων», εἰδικώτερα δὲ ἡ πρότασις τοῦ κ. *Γ. Ράμμου*, καθ' ἣν «ἡ γενικὴ ἄρνησις τοῦ ἐναγομένου δέον νὰ ἐξακολουθήσῃ θεωρουμένη ἐπαρκὴς πρὸς ἀποκλεισμὸν τῆς σιωπηρᾶς ὁμολογίας». Κατὰ τὴν ἐν λόγῳ συζήτησιν, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν (Βλ. Σχέδιον Πολιτικῆς Δικονομίας, τόμος 2ος, σελὶς 63), ὁ Εἰσηγητὴς κ. *Γ. Ράμμος*, ἀπαντῶν εἰς σχετικὰς παρατηρήσεις τοῦ ἀειμνήστου *Λουκᾶ Γιδοπούλου* καὶ τὰς ἐπ' αὐτῶν ἀντιπαρατηρήσεις τοῦ κ. *Γ. Οἰκονομοπούλου*, εἶπεν, ὅτι ἡ ἀκριβὴς ἔννοια τῆς προτάσεώς του ἐκείνης εἶναι, ὅτι «ἡ γενικὴ ἄρνησις τοῦ ἐναγομένου θ' ἀποκλείῃ τὴν σιωπηρὰν ὁμολογίαν, χωρὶς ὅμως ν' ἀναιρῇ καὶ τὰς τυχὸν σὺν τῇ γενικῇ ἀρνήσει γινομένας εἰδικὰς καὶ ρητὰς ὁμολογίας. Καὶ ὅτι διὰ τοῦ συστήματος τούτου δὲν ἀναιρεῖται ἡ ὑποχρέωσις τῆς ἀληθείας· τοὐναντίον διὰ τῆς ρητῆς θεσπίσεως τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν καθιέρωσιν τοῦ δικαιώματος τοῦ δικαστοῦ νὰ ζητῇ παρὰ τῶν διαδίκων ἐξηγήσεις καὶ νὰ ἐκτιμᾷ ἀπολύτως ἐλευθέρως τὰς προκυπτούσας ἐκ τῆς διαδικασίας ἀποδείξεις, θὰ παρασχεθῇ εἰς αὐτὸν ἡ εὐχέρεια, ὅπως καὶ ἐκ τῆς σιωπῆς ἢ ἀρνήσεως τοῦ διαδίκου δώσῃ ἐξήγησιν ἐπὶ ὡρισμένων θεμάτων καὶ συναγάγῃ δικαστικὸν τεκμήριον περὶ τῆς ἀληθείας ἢ ἀναληθείας τῶν θεμάτων τούτων».

Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς εἰσηγήσεως ταύτης τοῦ κ. *Γ. Ράμμου* συνετάγη τὸ ἄρθρον 175 τοῦ Προσχεδίου, δι' οὗ ὡρίσθησαν τὰ ἑξῆς, ἐν σχέσει πρὸς τὰ μέσα ὑπερασπίσεως καὶ ἀπολογίας τῶν διαδίκων: «1) Ἕκαστος διάδικος ὀφείλει νὰ ἐξηγῆται σαφῶς περὶ τῆς ἀληθείας ἢ μὴ τῶν πραγματικῶν ἰσχυρισμῶν τοῦ ἀντιδίκου του. 2) Πραγματικοὶ ἰσχυρισμοὶ (γεγονότα), τῶν ὁποίων ἡ ἀλήθεια δὲν ἠμφισβητήθη ρητῶς, θεωροῦνται ὡς ὁμολογημένοι (ἐκτὸς ἐὰν κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ ἡ πρόθεσις τῆς ἀμφισβητήσεως συνάγηται ἐκ τῶν λοιπῶν δηλώσεων τοῦ διαδίκου). 3) Ἡ δήλωσις τοῦ διαδίκου ὅτι δὲν γνωρίζει ἢ ὅτι δὲν πιστεύει τὴν ἀλήθειαν γεγονότος τινός, ἐφ' ὅσον τοῦτο συνίσταται εἰς ἰδίαν πρᾶξιν (ἢ περιῆλθεν ἢ ἠδύνατο νὰ περιέλθῃ εἰς γνῶσιν του), θεωρεῖται ὡς σιωπηρὰ ὁμολογία. Κατὰ τὰς λοιπὰς περιπτώσεις ἀπόκειται εἰς τὸν δικαστὴν νὰ κρίνῃ, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς λοιπὰς δηλώσεις τοῦ διαδίκου, ἐὰν ἡ δήλωσις αὐτη ἐνέχῃ ὁμολογίαν ἢ ἄρνησιν».

Ὡς ἐκτίθεται ἐν τῷ σχετικῷ διαγράμματι τοῦ Εἰσηγητοῦ κ. *Γ. Ράμμου*, τὸ ἄρθρον τοῦτο καθορίζει τὰ τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὴν ἀγωγήν. Συμφώνως δὲ πρὸς τὰ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ἀποφασισθέντα «ἡ γενικὴ ἄρνησις θὰ εἶναι ἀρκετή, χωρὶς ὅμως ὅτι' αὐτῆς νὰ παραδιάζηται τὸ καθῆκον τῆς πληρότητος τῆς ἐκθέσεως καὶ τὸ καθῆκον ἀληθείας, περὶ οὗ προβλέπει τὸ ἄρθρον 155 τοῦ Προσχεδίου. Ἐπίσης διὰ τῆς γενικῆς ἀρνήσεως δὲν θὰ ἀναιροῦνται αἱ εἰδικαὶ ὁμολογίαι».

Συζητηθέντος ἀκολούθως τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου ἐνώπιον τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς, κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτῆς τῆς 14 Φεβρουαρίου 1939, ἀπεφασίσθη, μετὰ διαλογικὴν συζήτησιν μεταξὺ τῶν ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς *Γ. Ράμμου*, *Γ. Οἰκονομοπούλου*, *Ι. Σακκέτα* καὶ *Λ. Γιδοπούλου*, διάφορος διατύπωσίς του, ὥστε ἐκ τοῦ κειμένου του νὰ συνάγηται σαφῶς, ὅτι ἡ γενικὴ ἄρνησις ἀρκεῖ, ἵνα ἀποκρουσθῇ ἡ σιωπηρὰ ὁμολογία τῶν καθ' ἕκαστον ἰσχυρισμῶν.

Καὶ εἰς τὸ τελικὸν Σχέδιον ἡ σχετικὴ διάταξις διετυπώθη ὑπ' ἄρθρου 291, ὅπερ, ἀκολούθως, ἀναθεωρηθὲν κατὰ τὰς περὶ αὐτοῦ συζητήσεις ἐνώπιον τῆς Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς κατὰ τὰς συνεδριάσεις αὐτῆς τῆς 24 Μαΐου 1950, 26 Ἰανουαρίου 1956, 5 Ἰουνίου 1959 καὶ 22 Ὀκτωβρίου 1959, περιελήφθη τελικῶς εἰς τὸν Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας ὡς ἄρθρον 270 αὐτοῦ, διατυπωθὲν ὡς ἑξῆς:

«Ἕκαστος διάδικος ὀφείλει νὰ ἀπαντᾷ σαφῶς, γενικῶς ἢ εἰδικῶς, περὶ τῆς ἀληθείας ἢ μὴ τῶν πραγματικῶν ἰσχυρισμῶν τοῦ ἀντιδίκου του. Ἐφ' ὅσον δὲν ἠμφισβητήθη ἡ ἀλήθεια πραγματικοῦ τινος ἰσχυρισμοῦ, εἰς τὸν δικαστὴν ἀπόκειται νὰ κρίνῃ ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν τυχὸν γενικὴν ἄρνησιν καὶ τὸ σύνολον τῶν ἰσχυρισμῶν τῶν διαδίκων, ἐὰν συνάγηται ὁμολογία ἢ ἄρνησις».

Πρὸς τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα δέον νὰ συσχετισθῶσιν αἱ διατάξεις 1) τῆς παραγράφου

1 τοῦ ἄρθρου 254 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, καθ' ἣν: «Τὸ δικαστήριον δύναται αὐτεπαγγέλτως ἢ κατ' αἴτησιν τινὸς τῶν διαδίκων νὰ διατάξῃ τὴν αὐτοπρόσωπον ἐμφάνισιν τῶν διαδίκων ἢ τῶν νομίμων ἀντιπροσώπων των εἰς τὸ ἀκροατήριον πρὸς ὑποβολὴν ἐρωτήσεων καὶ παροχὴν διασαφήσεων περὶ τῆς ὑποθέσεως καὶ 2) τῶν ἄρθρων 432 ἕως καὶ 437 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας περὶ ἐξετάσεως τῶν διαδίκων, ἐὰν τὰ πραγματικὰ γεγονότα δὲν ἀπεδείχθησαν παντάπασιν ἢ ἀπεδείχθησαν ἀτελῶς διὰ τῶν ἄλλων ἀποδεικτικῶν μέσων, ὁπότε τὸ δικαστήριον ἐκτιμᾷ ἐλευθέρως τὴν ἀνώμοτον ἢ ἔνορκον κατάθεσιν τῶν διαδίκων, τὴν ἄνευ δεδικαιολογημένης αἰτίας μὴ ἐμφάνισιν τοῦ πρὸς ἐξέτασιν κληθέντος, τὴν ἄρνησιν αὐτοῦ νὰ καταθέσῃ ἢ νὰ ἀπαντήσῃ ἐπὶ τῶν ὑποβαλλομένων εἰς αὐτὸν ἐρωτήσεων, ὡς καὶ τὴν διαφορὰν τῆς ἐνόρκου ἀπὸ τῆς προηγηθείσης ἀνωμότου καταθέσεως.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ πάντων τῶν προεκτεθέντων προκύπτει τὸ ἀληθὲς περιεχόμενον τοῦ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 117 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἐπιβαλλομένου καθήκοντος ἀληθείας, συνιστάμενον εἰς τὸ ὅτι: «Οἱ διάδικοι, οἱ νόμιμοι αὐτῶν ἀντιπρόσωποι καὶ οἱ πληρεξούσιοι αὐτῶν ὑποχρεοῦνται νὰ ἐκθέτωσι πλήρως, σαφῶς καὶ συμφώνως πρὸς τὴν ἀλήθειαν τὸ πραγματικὸν μέρος τῆς ὑποθέσεως, ἀπαγορευομένης εἰς αὐτοὺς τῆς προβολῆς ἀναληθῶν πραγματικῶν ἰσχυρισμῶν ἐν γνώσει τῆς ἀναληθείας των ἢ τῆς ἀμφισβητήσεως, ἀκόμη καὶ διὰ γενικῆς ἀρνήσεως τῶν ἀληθῶν πραγματικῶν ἰσχυρισμῶν τοῦ ἀντιδίκου των ἐν γνώσει τῆς ἀληθείας αὐτῶν. Ὑποχρεοῦνται προσέτι νὰ παρέχωσι τὰς ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ζητουμένας παρ' αὐτῶν ἐξηγήσεις ἐπὶ τῶν ἐν λόγῳ γεγονότων. Ἐκθέτοντες τὰ εἰς αὐτὰς ἀναγόμενα πραγματικὰ περιστατικά, ὡς ἀκριβῶς γνωρίζουσι ταῦτα, πλήρως καὶ συμφώνως πρὸς τὴν ἀλήθειαν, ἀποφεύγοντες διφορουμένας καὶ ἀσαφεῖς ἐκφράσεις».

Ἡ παράβασις τοῦ καθήκοντος τούτου συνεπάγεται τὰς κάτωθι ἀστικὰς καὶ ποινικὰς κυρώσεις: Ἀστικαὶ κυρώσεις: 1) Ἐπιβολὴ ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τῶν δικαστικῶν ἐξόδων, ἔστω καὶ ἂν ὁ παραβάτης εἶναι ὁ νικήσας ἐν τῇ δίκῃ διάδικος. (Ἡ κύρωσις αὕτη ἀφορᾷ προφανῶς τὸν διάδικον ἢ τὸν νόμιμον αὐτοῦ ἀντιπρόσωπον). 2) Ἐπιβολὴ χρηματικῆς ποινῆς 1000 ἕως 10.000 δραχμῶν, περιερχομένης εἰς τὸ Ταμεῖον Νομικῶν. (Ἡ κύρωσις αὕτη ἀφορᾷ τὸν τε διάδικον, τὸν νόμιμον αὐτοῦ ἀντιπρόσωπον καὶ τὸν δικαστικὸν τούτου πληρεξούσιον) καὶ 3) Ἐπιδίκασις ἀποζημιώσεως, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 914 καὶ ἑπομένων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, εἰς τὸν ἀντίδικον τοῦ παραβάτου, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τούτου, διὰ τῆς ὁριστικῆς τοῦ δικαστηρίου ἀποφάσεως, ἐν συνδρομῇ τῶν νομίμων πρὸς τοιαύτην ἀποζημίωσιν προϋποθέσεων. (Ἡ κύρωσις αὕτη ἀφορᾷ προφανῶς τὸν διάδικον ἢ τὸν νόμιμον αὐτοῦ ἀντιπρόσωπον). Ποιναὶ κυρώσεις: Ἐπὶ πλέον τῶν ὡς ἄνω ἀστικῶν κυρώσεων δύναται νὰ ἀσκηθῇ καὶ αὐτεπαγγέλτως ποινικὴ δίωξις κατὰ τοῦ παραβάτου (διαδίκου ἢ νομίμου ἀντιπροσώπου ἢ δικαστικοῦ αὐτοῦ πληρεξουσίου), κατ' ἄρθρον 225 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος, ἐπὶ ψευδεῖ ἀνωμότῳ καταθέσει, ἐπιβαλλομένῃ αὐτῷ, ἐν συνδρομῇ τῶν πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου τούτου ἀπαιτουμένων προϋποθέσεων, τῶν ὑπὸ τῆς διατάξεως ταύτης προβλεπομένων ποινικῶν κυρώσεων.

Ἐὰν ἡ ἄσκησις τῆς ποινικῆς ταύτης διώξεως ἐγένετο κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς πολιτικῆς δίκης, δύναται νὰ διαταχθῇ ἡ ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς πολιτικῆς διαφορᾶς μέχρις ἀμετακλήτου περατώσεως τῆς ποινικῆς διαδικασίας, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 259 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, δεδομένου ὅτι ἡ διαπίστωσις τῆς ἐν λόγῳ ἀξιοποίνου πράξεως ἔχει ἀναμφιβόλως ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς διαγνώσεως τῆς ριθείσης διαφορᾶς.

Πάντα τὰ ἀνωτέρω ἐφαρμόζονται ἀπαρεγκλίτως καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν εἰδικὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 692 ἕως 720 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ε κ δ ι κ α ζ ο μ έ ν ω ν ε ρ γ α τ ι κ ῶ ν δ ι α φ ο ρ ῶ ν, τόσον ἐνώπιον τῶν εἰρηνοδικείων, ὅσον καὶ ἐνώπιον τοῦ μονομελοῦς πρωτοδικείου, ἐφ' ὅσον καὶ κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ τελευταίου τούτου δικαστηρίου διαδικασίαν ἐφαρμόζονται, κατ' ἄρθρον 694 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, αἱ διατάξεις αἱ ρυθμιζουσαι τὴν διαδικασίαν ἐνώπιον τῶν εἰρηνοδικείων, μεταξὺ τῶν ὁποίων περιλαμβάνονται καὶ αἱ ἀνωτέρω δικονομικαὶ καὶ ποιναὶ διατάξεις, αἱ ἐπιβάλλουσαι τὴν τήρησιν τοῦ περὶ οὗ πρόκειται καθήκοντος ἀληθείας.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΚΑΤΑΧΡΗΣΙΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΙΣ ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΕΩΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ

Έφαρμογή άρθρου 281 Α.Κ. καί έπί δικαιωμάτων έκ κανόνων δημοσίας τάξεως

Όρισμοί άρθρου 281 Αστικού Κώδικος καί σκοπός αύτοῦ.— Έφαρμογή καί έπί άσκήσεως δικαιωμάτων έκ διατάξεων δημοσίας τάξεως, οἷα καί ή περί άμοιβῆς τῶν έμμίσθων δικηγόρων.—Πρόσληψις δικηγόρου εἰς Νομικόν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου άνευ τηρήσεως τῆς διαδικασίας νομιμοφροσύνης.—Καταχρηστική ή ένστασις περί άκυρότητος τοῦ διορισμοῦ, διαπιστωθείσης έν τῷ μεταξύ άρμοδίως τῆς νομιμοφροσύνης τοῦ διορισθέντος.

Ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 481/1968 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

Ἐπρόκειτο περὶ ἀξιώσεως ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ παρεχόντος τὰς νομικάς του ὑπηρεσίας νὰ τῇ καταβληθῇ διαφορὰ ἀποδοχῶν του, προκύπτουσα ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν κατὰ τὴν ἐκ τοῦ ν.δ. 3026/1954 περὶ Κώδικος τῶν Δικηγόρων ἐξουσιοδοτήσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων του περὶ ἐλαχίστων ὁρίων ἀμοιβῆς τῶν δικηγόρων τῆς περιπτώσεως τοῦ ἐνάγοντος. (Ἴδετε Α.Π. 629/1968, εἰσηγητὴς *Β. Πατσουράκος*, ΕΕΔ 28, 242).

Ὁ Ἄρειος Πάγος, ἐπικυρώσας τὴν ὑπὸ τοῦ ἀποφανθείσαν ἀπόφασιν τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, ἐδέχθη, ὅτι ἡ ὑπὸ τὰς ἐν τῇ ἀποφάσει του ἐκτιθεμένας περιστάσεις ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος δικηγόρου ἀντίκειται εἰς τὸ ἄρθρον 281 Ἀστικοῦ Κώδικος, δεχόμενος, ὅτι τοῦτο ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ δικαιωμάτων ἐκ νόμων δημοσίας τάξεως, ὡς εἶναι τὸ δικαίωμα τοῦ ἐμμίσθου δικηγόρου πρὸς λῆψιν τῆς κατ' ἐλαχίστου ὁρίου ἀμοιβῆς του.

Προσανατολίζεται οὕτω ἡ νεωτέρα νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου (Ἴδετε καὶ ἀντιθέτως ἐν ΕΕΔ 25, 1041, ἔνθα εἰς σημειώσεις μιᾶς ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου) πρὸς τὴν ἀποψιν ταύτην ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. (Οὕτω καὶ Α.Π. 227/1966, εἰσηγητὴς *Εὐστ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 25, 1041, ἔνθα παραπομπαὶ καὶ εἰς τὴν θεωρίαν).

Περαιτέρω ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐκρίθη ὡς καταχρηστικὴ ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐντολέως τοῦ δικηγόρου νὰ προτείνῃ τὴν ἀκυρότητα τῆς προσλήψεώς του λόγῳ τῆς μὴ τηρήσεως τῆς ὑπαρχούσης διαδικασίας νομιμοφροσύνης καὶ ὡς πρὸς τοῦτο ἡ ἀπόφασις αὕτη τοῦ Ἀρείου Πάγου τελεῖ ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦτου νομολογηθέντα. (Ἴδετε Α.Π. 570/1965, εἰσηγητὴς *Β. Πατσουράκος*, ΕΕΔ 25, 25, ἔνθα εἰς σημειώσεις μιᾶς καὶ λοιπαί, Α.Π. 288/1966, εἰσηγητὴς *Κ. Ζαχαρῆς*, ΕΕΔ 25, 851, Α.Π. 552/1966, εἰσηγητὴς *Β. Πατσουράκος*, ΕΕΔ 26, 99).

Ἀρείου Πάγου 145/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Ἀντ. Κοζύρης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Στ. Σπετσάκης, Β. Μαντζελόπουλος

Αἱ ὑπὸ κρίσιν ἀντίθετοι καὶ κατὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως στρεφόμεναι αἰτήσεις ἀναιρέσεως, ὡς συναφεῖς, εἶναι συνεκδικαστέαι.

Ἐπὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ ἐνάγοντος.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., δι' ἧς ὁρίζεται, ὅτι ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ἀπαγορεύεται εἰς τὰς ἐν αὐτῇ περιπτώσεις, ἔντονον ἔχουσα τὸν χαρακτῆρα κανόνος δημοσίας τάξεως, ἅτε ἀποσκοποῦσα εἰς τὴν καταπολέμησιν τῆς κακοπιστίας καὶ ἀνηθικότητος ἐν ταῖς συναλλαγαῖς καὶ γενικῶς ἐν τῇ ἐνασκήσει παντὸς δικαιώματος, δὲν ἀποκλείεται νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ ἐπὶ ἀσκήσεως δικαιωμάτων ἐκ διατάξεων δημοσίας τάξεως, οἷα καὶ ἡ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 92 τοῦ Κώδικος περὶ δικηγόρων, ὡς συνεπληρώθη δι' ἄρθρου δ § 3 τοῦ ν.δ. 4272/1962, ὅταν, ἐκτιμωμένου τοῦ συνόλου τῶν συντρεχουσῶν περιπτώσεων καὶ δὴ τῆς μετὰ μακρὸν χρόνον ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος μετ' εὐλόγου δημιουργηθείσαν πεποίθησιν περὶ μὴ ἀσκήσεως αὐτοῦ, ἡ παράβασις τῶν διὰ τοῦ μνησθέντος

άρθρου θεσπιζομένων άρχῶν εἶναι τοιαύτη, ὥστε, πρὸς ἀποφυγὴν ἀφορήτων συνεπειῶν διὰ τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν καὶ τὰς σχέσεις τοῦ ὑποχρέου, ἐπιβάλλεται, ὅπως ἰσχύσῃ ἡ δι' αὐτοῦ τιθεμένη ἀπαγόρευσις.

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον, διὰ τῆς προσβαλλομένης τελειωτικῆς ἀποφάσεώς του, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, ἐδέξατο, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, κατ' ἀνέλεγκτον ἐπὶ πραγμάτων κρίσιν, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, δικηγόρος ὤν, διωρισμένος παρὰ τῷ ἐναγομένῳ ὡς νομικὸς τούτου σύμβουλος, ἐπὶ παγίᾳ δὲ μηνιαίᾳ ἀντιμισθίᾳ καὶ παρασχὼν τὰς ὑπηρεσίας του μέχρι τοῦ μηνὸς Αὐγούστου 1964, ὅτε κατηγγέλθη ἡ ἐργασιακὴ σχέσις, ἠμείβετο οὐχὶ διὰ πλήρων ἀποδοχῶν, ἀλλὰ διὰ μειωμένων τοιούτων, ἄνευ τῶν γενομένων νομίμως προσαυξήσεων ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ του, ὅπερ ἐλάμβανε χώραν λόγῳ τῶν οἰκονομικῶν δυσχερειῶν τοῦ ἐναγομένου καὶ τῆς περιωρισμένης ἐκτάσεως τῶν παρεχομένων ὑπηρεσιῶν, ὅτι ὁ ἐνάγων, ἐν γνώσει τῶν ἀνωτέρω καὶ μὲ τὸν σκοπὸν τῆς μὴ ἀναζητήσεως τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τῆς καταβληθείσης καὶ τῆς καταβλητέας νομίμου ἀμοιβῆς του, ἐδέχετο μειωμένην τὴν προσήκουσαν μετὰ τῶν προσαυξήσεων ἀντιμισθίαν, τὸ πρῶτον δὲ ἠξίωσε νὰ λάβῃ τὴν ὡς ἄνω διαφορὰν τοῦ ἀπὸ 1.1.1961 μέχρι 30.6.1963 χρονικοῦ διαστήματος, ἐκ δραχμῶν 12.521, διὰ τῆς ἀγωγῆς του (21.1.1966), τέλος δὲ καὶ ὅτι ἡ κατὰ τὰ ἄνω μετὰ μακρὸν χρόνον καὶ ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω περιστάσεις ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ἀπὸ μέρους τοῦ ἐνάγοντος ἀποβαίνει ἰδιαιτέρως ἐπαχθὴς διὰ τὴν οἰκονομικὴν τοῦ ἐναγομένου κατάστασιν. Τὰ ἀνωτέρω πραγματικὰ περιστατικὰ δεχθὲν τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον καὶ ἀκολούθως, βάσει αὐτῶν, κρίναν βάσιμον τὴν ἔνστασιν τοῦ ἐναγομένου περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος (ἀναιρεσείοντος) τοῦ δικαιώματός του λήψεως διαφορᾶς ἀποδοχῶν καὶ πέραν τῆς μηνιαίας αὐτοῦ βασικῆς παγίας ἀντιμισθίας ἐκ προσαυξήσεων, ἀπορρίψαν δὲ τὴν ἀγωγὴν κατὰ τὸ εἰρημένον κεφάλαιον αὐτῆς, τὸ μὲν ὀρθῶς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε, διότι τὰ δεκτὰ γενόμενα συνιστῶσι τὴν ὑπὸ τῆς διατάξεως ταύτης προβλεπομένην ὑπέρβασιν, ἐν τῇ ἐπιδιώξει τοῦ δικαιώματος τούτου, καὶ ἐν προκειμένῳ ἐπαρκῶς ἠτιολόγησε τὴν κρίσιν του, οὐδαμῶς διαλαβὸν ἐν τῇ ἀποφάσει του αἰτιολογίας ἀντιφατικὰς καὶ ἐπὶ ζητήματος ἀσκοῦντος οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, ἐξ ἑτέρου δὲ δὲν ἐδέχθη πράγματα μὴ προταθέντα, οὐδὲ ἄνευ ἀποδείξεως, τὰ δὲ προσαχθέντα καὶ ἐπικληθέντα ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἔγγραφα συνεξετίμησεν ἅπαντα μετὰ τῶν λοιπῶν ἀποδείξεων πρὸς συναγωγὴν ἐξ αὐτῶν τεκμηρίων, τὴν προσήκουσαν ἀποδεικτικὴν δύναμιν ἀποδόσαν αὐτοῖς. Ὅθεν, οἱ λόγοι ἀναιρέσεως α) περὶ ψευδοῦς ἑρμηνείας καὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., β) περὶ παραβιάσεως τῶν ἄρθρων 398, 400 καὶ 436 Πολιτικῆς Δικονομίας, γ) καὶ ε) περὶ λήψεως ὑπ' ὄψιν πραγμάτων μὴ προταθέντων, δ) περὶ λήψεως ὑπ' ὄψιν πραγμάτων ἄνευ ἀποδείξεως καὶ στ) ὅτι ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις διαλαμβάνει αἰτιολογίας ἀντιφατικάς, δέον, ὡς ἀβάσιμοι, νὰ ἀπορριφθῶσιν.

Ἐπὶ τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως τοῦ ἐναγομένου.

Ὁρίζεται μὲν ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ διὰ τοῦ ΜΘ'/1948 ψηφίσματος κυρωθέντος ἀ.ν. 516/1948, ὅτι διὰ τὸν διορισμὸν πάσης φύσεως ὑπαλλήλου ἢ ὑπηρέτου κλπ. Δήμων καὶ Κοινοτήτων ἀπαιτεῖται, ὅπως ὁ διοριζόμενος τυγχάνῃ νομιμόφρων, ὑπὸ τὴν ἐν ἄρθρῳ 3 τοῦ ἰδίου νόμου ἔννοιαν, εἰς περίπτωσιν ὅμως καθ' ἣν, ἄνευ ἐλέγχου τῆς προϋποθέσεως ταύτης ἔλαβε χώραν διορισμὸς ὑπαλλήλου, τελοῦντος ἐν καλῇ πίστει, παρῆλθε δὲ ἔκτοτε μακρὸν χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ οὗτος ὑπηρέτησεν ἀνελλιπῶς, ἔτι δὲ διεπιστώθη ἐν τῷ μεταξὺ ἀριστοβίως καὶ ἡ νομιμοφροσύνη του, ἡ παρὰ ταῦτα ἀνατροπὴ τῆς οὕτω δημιουργηθείσης πραγματικῆς καταστάσεως, ἄνευ ὑπαιτιότητος τοῦ οὕτω διορισθέντος, διὰ τῆς ἐκ τῶν ὑστέρων θεωρήσεως καὶ ἐξ ὑπαρχῆς ἀκύρου τοῦ διορισμοῦ του ἐκ μόνου τοῦ λόγου τῆς μὴ ἐκ τῶν προτέρων διαπιστώσεως τῆς νομιμοφροσύνης του, ἐμπίπτει εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς ἐν ἄρθρῳ 281 Α.Κ. προβλεπομένης καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος, καθ' ὅσον ἡ μετὰ τὴν διαπίστωσιν τῆς νομιμοφροσύνης τοῦ ὡς ἄνω διορισθέντος καὶ ἐπὶ μακρὸν ὑπηρετήσαντος προσβολὴ τῆς ἀκυρότητος τοῦ διορισμοῦ καὶ ἐκ τοῦ ὡς εἴρηται λόγου ὑπερακοντίζει προφανῶς τὸν δι' ὃν οὗτος τέτακται κοινωνικὸν σκοπόν, οὕτω δὲ ἡ ἀρχικὴ παράβασις τοῦ ὡς ἄνω νόμου, ὄντος πράγματι δημοσίας τάξεως, δέον ὅπως καιφθῇ, ὡς πρὸς τὰς συνεπείας της, πρὸ τῆς ἐντόνου παραβιάσεως τῶν ἀρχῶν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., ὄντος καὶ τούτου δημοσίας τάξεως.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ τῆς εἰς ἣν ἀναφέρεται τοιαύτης (1514/1967) προκύπτει, τὸ δικά-

ΧΡΟΝΙΚΑ ΟΡΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΝΟΜΙΜΟΙ ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Προθεσμία ἀγωγῆς ἐργοδότου κατὰ μισθωτοῦ δι' ἀποζημίωσιν ἐκ τοῦ Ν. 2112/1920

Νόμιμοι ὧραι ἐργασίας βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων.—Ἔννοια βιομηχανικοῦ ἐργοστασίου.—Ἔννοια καταστήματος κατ' ἄρθρον 1 § 1 Π.Δ. 8/13.4.1932.—Καθορισμὸς ἐπταώρου ἐργασίας, κατ' ἄρθρον 7 Α.Ν. 547/1937, ἐπὶ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, μὴ ἀσκουσῶν βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν.—Ἔννοια ἄρθρου 8 § 2 Ν.Δ. 4020/1959 περὶ παρανόμων ὑπερωριῶν.—Ἀκυρότης συμφωνιῶν.—Ὑποχρέωσις μισθωτοῦ διὰ προειδοποίησιν ἐργοδότου περὶ λύσεως συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἄρθρον 4 Νόμου 2112/1920.—Καταβολὴ ἄλλως ἀποζημιώσεως πρὸς τὸν ἐργοδότην.—Ἀνεφάρμοστον ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἀγωγῆς κατ' ἄρθρον 6 § 2 Νόμου 3198/1955.—Συμψηφισμὸς ἀπαιτήσεως ἐργοδότου.

Ἐξεδόθη ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐπὶ κλήσεως ἀναιρέσεως κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 11439/1968 ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου ΓΞΟΔ/1911 Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (εἰσηγητὴς Στ. Ζωγραφίδης, ΕΕΔ 27, 1027).

Ἔχει ἤδη λυθῇ ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου (393/1967, εἰσηγητὴς Στ. Σταυρόπουλος, ΕΕΔ 26, 873) (καὶ ὄχι ἀνευ ἐπικρίσεων, ἴδετε Ἀντ. Φλῶρον, ΕΕΔ 26, 1177) τὸ ζήτημα, ποῖαι αἱ νόμιμοι ὧραι ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, ἤτοι, ὅτι αὗται ἀνέρχονται εἰς ὀκτὼ (8), ἀδιαφόρως ἂν ἡ ἐργασία παρέχηται εἰς τὰ Γραφεῖα ἢ εἰς τὸ ἐργοστάσιον, ἡ δὲ διάταξις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 547/1937 περὶ ἑπταώρου ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν δὲν ἀναφέρεται εἰς τὰς ἀσκούσας βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν.

Ὁπωσδήποτε ὅμως τὰ καταστήματα ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ προεδρικοῦ διατάγματος τῆς 8/13 Ἀπριλίου 1932 «περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.», τὴν ὁποίαν ἔννοιαν λαμβάνει ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, εἴτε ἀνήκουν εἰς βιομηχανίαν, εἴτε ὄχι, δὲν ὑπάγονται εἰς ὀκτάωρον ἡμερησίαν ἐργασίαν, ὡς ἀναγράφεται εἰς τὴν ἀπόφασιν, ἀλλ' ἀκολουθοῦν τὸ ἑκάστοτε ὁριζόμενον δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὡράριον ἐργασίας. (Ἴδετε ἄρθρον 16).

Ὁπωσδήποτε εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως, ὡς ἐδέχθη τοῦτο καὶ τὸ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς ἐπικυρωθείσης ὡς πρὸς τοῦτο ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀποφάσεώς του, εἶχεν ἐφαρμοστὴν ἡ περὶ ἑπταώρου ἐργασίας ἡμερησίου διάταξις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 547/1937, ἀφοῦ ἐπρόκειτο περὶ ἐργασίας εἰς Ἀνώνυμον Ἑταιρείαν, ἡ ὁποία δὲν ἔχει βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν καὶ δὲν διατηρεῖ κατάστημα ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ π.δ. 8/13 Ἀπριλίου 1932.

Περαιτέρω ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις προβαίνει εἰς ἑρμηνείαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ ν.δ. 4020/1959 περὶ παροχῆς παρανόμως ὑπερωριῶν (ΕΕΔ 18, 1271, ἴδετε καὶ Εἰσηγητικὴν Ἔκθεσιν ταύτου ἐν ΕΕΔ 18, 1275), ἡ ὁποία πράγματι εἶναι ἡ ἐκ τῆς διατάξεως ἀμέσως συναγομένη ἔννοια τοῦ νόμου, ὅτι ἡ ὑπερεργασία ἐπιτρέπεται μόνον ἐφ' ὅσον ἐπιβάλλεται ἐκ τῶν ἀναγκῶν τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ ὄχι ἐφ' ὅσον ἐπιθυμεῖ ὁ ἐργοδότης, ὅτι ἡ ἐπιβολὴ ὑπερεργασίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου ἀποτελεῖ παράβασιν τοῦ νόμου καὶ ὄχι μόνον ἡ ἐπιβολὴ ὑπερεργασίας ἐπὶ ἀπειλῇ ποινῆς ἢ ἀπολύσεως

γμένη καὶ σκοπιμότερος πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτῆς, ὡς ἀναλύεται καὶ ἐν τῇ Εἰσηγητικῇ Ἐκθέσει.

«Ὁ νομοθέτης ἠθέλησε νὰ ἀποκλείσῃ διὰ τοῦ ἀπαραβάτου καταβαλλομένου (ὑπὲρ τὰ νόμιμα ὅρια) μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου, τὴν κάλυψιν τῶν ἐν τῇ διατάξει ἀμοιβῶν καὶ ἀποζημιώσεων (ἐννοοῦνται ἀμοιβαὶ ἐκ νομίμως παρασχεμένων ὑπερωριῶν, περὶ ὧν προβλέπει ἡ κρίνη διάταξις καὶ ὄχι παντὸς ἀξιώσεως ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ὡς ἐν παρεμβάσει ἀναφέρεται εἰς τὴν ἀρεοπαγιτικὴν ἀπόφασιν, ἀφοῦ αἱ ἀξιώσεις αὗται δὲν χαρακτηρίζονται ὡς «ἀμοιβαί»), ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῶν συμφωνιῶν, ἡ ἀκυρότης δὲ αὕτη δρᾷ, ὡς δρίζεται, καὶ τὰς ὁριστεμένας ἤδη ταυτότας συμφωνίας διὰ τὸν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος καὶ ἐφεξῆς χρόνον.

Συνέπεια εἶναι, ὅτι ὁ μισθὸς ἢ τὸ ἡμερομίσθιον παραμένει ὡς εἶχε συμφωνηθῇ, ἄνευ τοῦ ὅρου περὶ καλύψεως δι' αὐτοῦ τῶν ἀξιώσεων ἐξ ὑπερωριῶν καὶ ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου τούτου ὡρομισθίου (ἴδετε καὶ Α.Π. 262/1966, εἰσηγητὴς *Εὐστ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 25, 896, Α.Π. 544/1966, εἰσηγητὴς *Κ. Ψιλόπουλος*, ΕΕΔ 25, 1515), ὑπολογίζεται ἐφεξῆς καὶ ἡ κατὰ 75% προσαύξησις διὰ τὴν ἀστικὴν ποινήν, τὸ ὁποῖον σημαίνει, ὅτι ὁ μισθωτὸς εἶναι δικαιοῦχος τοῦ αὐτοῦ μισθοῦ καὶ ὁ ἐργοδότης δὲν ἔχει κατὰ τούτου ἀξίωσίν τινα.

Πρὸς τὰς ἐν τῇ ἀνωτέρω διατάξει ἀποζημιώσεις εἶναι δυνατὸς ὁ συμψηφισμὸς ἀνταπαιτήσεως τοῦ ἐργοδότου κατὰ τοῦ μισθωτοῦ. (Ἴδετε σημείωσιν μας ἐν ΕΕΔ 25, 888), ἐφ' ὅσον δὲν ἐπιπίπτουν, μὴ οὖσαι μισθός, εἰς τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 661 Α.Κ. ἀπαγόρευσιν.

Οὕτως, ἐν προκειμένῳ, συνεψηφίσθη ἀνταπαίτησις τῆς ἐργοδότιδος κατὰ τῆς μισθωτοῦ ἐξ ἀπροειδοποιήτου ὑπὸ ταύτης λύσεως τῆς συμβάσεως κατ' ἄρθρον 4 νόμου 2112/1920.

Προέκυψεν ὅμως τὸ ζήτημα, ἂν ἡ κατὰ τοῦ μισθωτοῦ ἀγωγὴ τοῦ ἐργοδότου περὶ ἀποζημιώσεώς του ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 ὑπάγηται καὶ αὕτη, ὡς ἡ τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τοῦ ἐργοδότου, εἰς τὴν ἐξάμηνον ἀποκλειστικὴν προθεσμίαν τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 3198/1955.

Κατασταστικῶς ἀπεφάνθη τὸ Πρωτοδικεῖον, ἀλλ' ἀρνητικῶς ἀποφαίνεται ἤδη ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἀναιρέσασα κατὰ τοῦτο τὴν ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου.

Λέγεται εἰς τὴν ἐπὶ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 §§ 1 καὶ 2 τοῦ νόμου 3198/1955 Εἰσηγητικὴν Ἔκθεσιν (ΕΕΔ 14, 275), ὅτι τίθενται αἱ προθεσμίαι ἀγωγῆς, διότι αἱ ἀπαιτήσεις αὗται, λόγῳ τῆς φύσεώς των, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ παραμένουν ἐκκρεμεῖς ἐπὶ μακρόν. Ἀντιθέτως, μάλιστα, ἐπιβάλλεται ἡ ταχεία ἐκκαθάρισις αὐτῶν, ἐπ' ὠφελείᾳ καὶ τῶν μισθωτῶν καὶ τῶν ἐργοδοτῶν.

Ἐξ ἄλλου, ὡς ἀναγράφεται εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ νόμου 2112/1920 Εἰσηγητικὴν Ἔκθεσιν (ἀναφερομένην ὑπὸ *Χρ. Ἀγαλλοπούλου*, ΕΕΔ 16, 581) «ἡ αὐτὴ ὑποχρέωσις (προειδοποιήσεως τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας) βαρύνει καὶ τὸν ὑπάλληλον, ὅστις ὀρθὸν εἶναι νὰ εἰδοποιῇ πρὸ τῆς ἐκπομπῆς τῶν ἀπαγορεύσεως τὸν ἐργοδότην. Οὕτω (διὰ τοῦ νόμου 2112) θέλει θεραπευθῇ πᾶσα ἀνωμαλία εἰς τὰς μεταξὺ ἐπιχειρήσεως καὶ ὑπαλλήλων σχέσεις, πηγάζουσα ἐκ τοῦ ἀκαθορίστου τῶν ἀμοιβαίων ὑποχρεώσεων ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς λύσεως τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως».

Ἐφ' ὅσον, ἑπομένως, πρόκειται περὶ τῶν ἐκ τοῦ αὐτοῦ νόμου (2112/1920) ἀπαιτήσεων τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τοῦ ἐργοδότου καὶ τοῦ ἐργοδότου κατὰ τοῦ μισθωτοῦ, συντρέχει, νομίζομεν, ὁ αὐτὸς νομικὸς λόγος ἐφαρμογῆς τῆς αὐτῆς προθεσμίας ἀγωγῆς, διότι δὲν θὰ ἔπρεπε καὶ ἡ ἀπαίτησις τοῦ ἐργοδότου κατὰ τοῦ μισθωτοῦ νὰ παραμένῃ ἐκκρεμὴς ἐπὶ μακρὸν καὶ δὴ ἐπὶ τὸν χρόνον τῆς κοινῆς παραγραφῆς (20ετίας, ἄρθρον 249 Α.Κ.), εἰς τὴν ὁποίαν ὑποβάλλοντο αἱ ἀπαιτήσεις ἀποζημιώσεων ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 πρὸ τῆς θεσπίσεως τῆς ἀνωτέρω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 § 2 περὶ ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἀγωγῆς καὶ κατ' ἀνάγκην ὑποβάλλεται καὶ ἤδη, ὑπὸ τὴν ἀποψιν τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ἡ ἀποζημίωσις τοῦ ἐργοδότου κατὰ τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920.

Ταῦτα καὶ ὑπὸ τὰ δεκτὰ γενόμενα ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου (110/1967, εἰσηγητὴς **Στ. Σταυρόπουλος**, ΕΕΔ 26, 479), ὅτι ἡ ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἀγωγῆς τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3198/1955 (ἐξ ἀκύρου ἐδῶ ἀπολύσεως) ἐφαρμόζεται κατ' ἀναλογίαν, ὡς ἐκ τῆς ταυτότητος τοῦ νομικοῦ λόγου, ὁ ὁποῖος εἶναι ἡ ἄρσις τῆς ἀβεβαιότητος διὰ τῆς ταχείας ἀσκήσεως τῆς ἀξιώσεως, ἀκόμη καὶ ἐπὶ δικηγόρου, ἤτοι ἐπὶ σχέσεως, μὴ καλυπτομένης ὑπὸ τῶν περὶ ἐξηρτημένης ἐργασίας διατάξεων.

Ἀρείου Πάγου 192/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Σπ. Γάγγας**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Παπασταύρου, Ἀλ. Σακελλαροπούλος

Ὡς βιομηχανικὰ ἐργοστάσια, ἢ ἐν τοῖς

ὁποίους διάρκεια τῆς ἡμερησίας ἐργασίας ὁρίζεται ὀκτάωρος, νοοῦνται ἐπιχειρήσεις, εἰς τὰς ὁποίας διὰ μηχανημάτων ἢ χημικῶν μέσων διεξάγεται κατεργασία πρώτης ὕλης πρὸς παραγωγὴν νέων προϊόντων, ὡς κατάστημα δέ, ἡ ἐν τῷ ὁποίῳ ἡμερησία ἐργασία εἶναι ὡσαύτως ὀκτάωρος, θεωρεῖται, κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 1 τοῦ πρ. διατάγματος 8/13.4.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων εἰς τὰ καταστήματα κλπ.», πᾶς τόπος, ἀνοικτὸς ἢ κλειστός, προσιτὸς πάντως εἰς τὸ κοινόν, ὅπου συνήθως ἐνεργοῦνται ἀγοραπωλησίαι εἰδῶν, ὑλικῶν ἢ προϊόντων φυσικῶν ἢ βιοτεχνικῶν ἢ βιομηχανικῶν. Μὴ ἐμπίπτοντος, κατ' ἀκολουθίαν, ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ καταστήματος τόπου, ὅστις δὲν εἶναι προσιτὸς εἰς τὸ κοινόν, προσερχόμενον πρὸς σύναψιν μετὰ τοῦ ἐπιχειρηματίου ἀγοραπωλησιῶν τοιούτων εἰδῶν καὶ διακανονισμὸν αὐτῶν, ἀλλ' ἐξυπηρετεῖ ἀποκλειστικῶς ὡρισμένην ἐπιχείρησιν καὶ τὰς παρ' αὐτῆς ἐκπροσωπουμένας, καὶ δὴ παρέχουσαν, ἁπλῶς, εἰς τὴν ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ λειτουργοῦσαν καὶ πρὸς ἐξυπηρέτησιν αὐτῆς συσταθεῖσαν ἐμπορικὴν ἐπιχείρησιν ἐντολὴν διεξαγωγῆς διαπραγματεύσεων πρὸς ἀγορὰν ἐμπορευμάτων, διὰ λογαριασμὸν τῆς ἐντολίδος, ἐκ τῶν καταστημάτων ἢ ἐπιχειρήσεων τρίτων προσώπων, κατὰ κανόνα ἐν τῷ ἐξωτερικῷ. Τέλος, ἐπὶ ἀνωνύμων ἑταιρειῶν, μὴ ἀσκουσῶν βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν καὶ δι' ἐργασίαν παρεχομένην πρὸς αὐτὰς ἐν τόπῳ, ὅστις δὲν ἀποτελεῖ κατάστημα, ἡ ἡμερησία διάρκεια αὐτῆς ὁρίζεται εἰς ἑπτὰ ὥρας κατὰ τὸ ἄρθρον 7 § 3 ἀ.ν. 547/1937 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων».

Ἐν προκειμένῳ, κατὰ τὰ ἀνελέγκτως δεκτὰ γενόμενα παρὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἡ ἀναιρεσείουσα Ἀνώνυμος Ἑταιρεία «Θυγάτριον» τῆς Α.Ε. Ζυθοποιΐας—Βυνοποιΐας Κάρολος Φίξ», ἀποτελούσης βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν, ἠσχολεῖτο, πρὸς τοῦτο συσταθεῖσα, μὲ τὴν ἀποκλειστικὴν ἐξυπηρέτησιν τῆς ὡς ἄνω βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως καὶ τῶν παρ' αὐτῆς ἐλεγχομένων ἑτέρων τοιούτων, τὰς ὁποίας ἐφωδίαζε διὰ διαφόρων ἀγαθῶν, κατόπιν ἐντύπου ἐντολῆς τῆς πρώτης, πρὸς σύναψιν τῶν ἀπαραιτήτων δικαιοπραξιῶν διὰ τὴν προμήθειαν ἀνταλλακτικῶν μηχανημάτων, πρώτων ὑλῶν, ὡς κριθῆς, λυκίσκου καὶ διαφόρων ἄλλων ἀντικειμένων, ἀπαραιτήτων διὰ τὴν συσκευασίαν τῶν παραγομένων βιομηχανικῶν προϊόντων, ὡς σιαλῶν, πωμάτων, ἐτικετῶν, ἐνεργοῦσα ὡς παραγγελιοδόχος, ἤτοι διὰ λογαριασμὸν αὐτῆς καὶ τῶν λοιπῶν ὑπ' αὐτῆς συσταθεισῶν ἑταιρειῶν. Ἡ δὲ ἀναιρεσίβλητος παρεῖχε τὰς ὑπηρεσίας της ὡς γραμματέως διεκπεραιώσεως τῆς μετὰ τῶν διαφόρων οἴκων τοῦ ἐξωτερικοῦ (πρὸς τοὺς ὁποίους ἡ ἀναιρεσείουσα ἀπηυθύνετο διὰ τὴν προμήθειαν τῶν ὡς ἄνω εἰδῶν) ἀλληλογραφίας ὡς στενοδακτυλογράφος ἑλληνικῆς καὶ δακτυλογράφος ἑλληνικῆς καὶ ἀγγλικῆς εἰς Γραφεῖον τοῦ κτιρίου τῆς ὡς ἄνω βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως, ἔνθα κατόπιν ἐντολῆς αὐτῆς διεξήγετο ἡ σχετικὴ ἀλληλογραφία διὰ τὴν προμήθειαν τῶν εἰδῶν τούτων. Ὅθεν ἡ προσβαλλομένη, ἀποφηναμένη μετὰ ταῦτα, ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα ἀσχολουμένη μὲ τὰς ὡς ἄνω ἐργασίας, καλυπτούσας τὴν ἔννοιαν τῆς παραγγελίας, δὲν ἀποτελεῖ βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν, ὡς ἐκ τοῦ ἀντικειμένου αὐτῆς, οὐδὲ καθίσταται τοιαύτη ἐκ τῆς ἀποκλειστικῆς ἐξυπηρετήσεως ἑτέρας βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως, ἢ ἐκ τοῦ ὅτι ἀποτελεῖ «Θυγάτριον» αὐτῆς, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς ἀσκήσεως παρὰ τῆς τελευταίας ἐλέγχου διὰ τῆς πλειοψηφίας τῶν μετοχῶν, διάφορον συνιστώσης νομικὸν πρόσωπον, καὶ ὅτι ὁ τόπος, ἐν τῷ ὁποίῳ ἡ ἀναιρεσίβλητος παρεῖχε τὰς ὑπηρεσίας της, κατὰ κύριον χαρακτῆρα φύσεως μὴ σωματικῆς, δὲν ἀποτελεῖ κατάστημα, τέλος δέ, ὅτι ἡ διάρκεια τῆς ἡμερησίας ἐργασίας, ὑπὸ τὰ ἀνωτέρω δεδομένα, εἶναι ἑπτάωρος ἡμερησίως, ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ οὐδεμίαν ἑτέραν παρεβίασεν, εὐθέως ἢ ἐκ πλαγίου, καὶ εἶναι ἀπορριπτέοι οἱ περὶ τοῦ ἀντιθέτου λόγοι ἀναιρέσεως ὑπὸ στοιχεῖα Ι: καὶ ὅ, 2 καὶ 3.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ ν.δ. 4029/1959 ὡρίσθη, ὅτι οἱ μισθωτοί, οἵτινες προσέφεραν τὰς ὑπηρεσίας των καθ' ὑπέρβασιν τοῦ νομίμου ὡραρίου, δικαιοῦνται, ἐκτὸς τῶν ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαιτήσεών των, ἐρειδομένων ἐπὶ τῆς ἀκυρότητος τῆς συμφωνίας παροχῆς αὐτῶν, καὶ ἀποζημιώσεως διὰ τὴν παρὰ τοῦ ἐργοδότου παράνομον ἀπασχόλησιν αὐτῶν, ἴσης πρὸς 75% τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου. Ἐπὶ πλέον ὅμως τῆς τοιαύτης ἀποζημιώσεως, διὰ τὴν παράνομον ἀπασχόλησιν, πρὸς ἀποτελεσματικωτέραν ἐπίτευξιν τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ, τῆς ἀποτροπῆς τῶν ἐργοδοτῶν ἀπὸ τῆς χρησιμοποιήσεως τοῦ τακτικοῦ αὐτῶν προσωπικοῦ διὰ τὴν παροχὴν ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ἐπὶ τῷ τέλει καταπολεμήσεως τῆς ἀνεργίας, ἀλλὰ καὶ

πρὸς ἀποφυγὴν ὑπερμέτρου καταπονήσεως τῶν μισθωτῶν, ἐπὶ βλάβῃ τῆς ὑγείας των, ὡρίσθη διὰ τῆς παραγράφου 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, ὅτι εἶναι ἄκυρος πᾶσα συμφωνία, καθ' ἣν αἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀμοιβαὶ (ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ) καὶ ἀποζημιώσεως (75%), ἤτοι αἱ ἐν τῇ παραγράφῳ 2 ἀπαιτήσεις θὰ καλύπτωνται, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, ὑπὸ τῶν «καταβαλλομένων εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀποδοχῶν πέραν τῶν ἐλαχίστων ὁρίων». Διότι, ὡς διασαφηνίζεται ἐν τῇ εἰσηγητικῇ τοῦ νόμου ἐκθέσει, ἐὰν ἐπετρέπετο συμφωνία, ὅπως τὰ προκαταβαλλόμενα εἰς τὸν μισθωτὸν ποσὰ κατὰ μῆνα, πέραν τοῦ ὀφειλομένου εἰς τοῦτον ἐλαχίστου ὁρίου μισθοῦ, συμψηφίζωνται πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις αὐτοῦ ἐξ ὑπερωριακῆς ἐργασίας, οὐδὲν οὗτος θὰ λαμβάνῃ διὰ τὴν ὑπερωριακὴν αὐτοῦ ἀπασχόλησιν, ἀντιθέτως πρὸς τὸν ἐπιδιωκόμενον σκοπόν, ὅστις οὕτω σαφῶς διαγράφεται, συνιστάμενος εἰς τὴν λῆψιν τῶν ὡς ἄνω ἀπαιτήσεων ἄνευ οἱασδήποτε μειώσεως αὐτῶν διὰ ποσῶν προκαταβληθέντων, ὑπὲρ τὰ ἐλάχιστα ὅρια μισθοῦ, ὡς ἀποδοχῶν. Κατ' ἀκολουθίαν εἶναι ἄκυρος ἐχι μόνον ἡ συμφωνία καταλογισμοῦ εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς παραγράφου 2, πρὸς ἀπόσβεσιν αὐτῶν ἀποδοχῶν, ὑπερβαινουσῶν τὰ ἐλάχιστα νόμιμα ὅρια μισθοῦ, ὀφειλομένων καὶ καταβληθεισῶν, κατὰ τὰ συμπεφωνημένα, διὰ τὴν ἐντὸς τοῦ νομίμου ὡραρίου παρασχεθεῖσαν ἐργασίαν, ἀλλὰ καὶ ἡ συμφωνία περὶ καταλογισμοῦ εἰς τὰς ἀπαιτήσεις ταύτας ποσῶν καταβληθέντων ὡσαύτως ὡς ἀποδοχῶν, καθ' ὑπέρβασιν τοῦ ἐλαχίστου νομίμου ὁρίου μισθοῦ, συμφωνηθεισῶν ὅμως διὰ τὴν παροχὴν ἐργασίας ὑπὲρ τὸ νόμιμον ὡράριον, ἀφοῦ ἡ ἀνωτέρω διάταξις κηρύσσει ἄκυρον πᾶσαν συμφωνίαν περὶ ἀποσβέσεως τῶν ἐν τῇ παραγράφῳ 2 ἀπαιτήσεων διὰ ποσῶν καταβληθέντων ὡς ἀποδοχῶν, οὐδεμίαν, μεταξὺ αὐτῶν, πιστωμένη διάκρισιν, τοῦθ' ὅπερ εἶναι σύμφωνον καὶ πρὸς τὸν ὡς ἄνω διαγραφέντα, ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει, σκοπόν, ὅπως ὁ μισθωτός, ὁ παρασχὼν παράνομον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, λαμβάνῃ τὰ ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης πρὸς αὐτὸν ὀφειλόμενα, ἐπὶ πλέον τῶν προκαταβαλλομένων ὡς ἀποδοχῶν ποσῶν. Ἄκύρου δὲ οὔσης τῆς συμφωνίας ὅπως τὰ ἐπὶ τῇ αἰτίᾳ ταύτῃ καταβληθέντα ποσά, ἤτοι ὡς ἀποδοχαὶ διὰ τὴν παρανόμως παρασχεθεῖσαν ὑπερωριακὴν ἐργασίαν ἀγθῶν πρὸς ἀπόσβεσιν τῶν ἐν τῇ παραγράφῳ 2 ἀπαιτήσεων, δὲν γωρεῖ τοιαύτη ἀπόσβεσις οὔτε διὰ προτάσεως πρὸς συμψηφισμὸν τῶν οὕτω καταβληθέντων δι' ἐπικλήσεως τῆς ἀκυρότητος τῆς συμφωνίας παροχῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας καὶ τῆς ἐλλείψεως ἐκ τοῦ λόγου τούτου νομίμου αἰτίας καταβολῆς αὐτῶν, ἤτις θὰ ἦγεν εἰς ἐφαρμογὴν τῆς ἀκύρου συμφωνίας. Ἐξ οὗ παρέπεται, ὅτι, κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν ὡς ἄνω εἰδικῶν διατάξεων, τὰ οὕτω καταβληθέντα εὑρίσκουν ἐν αὐταῖς νόμιμον αἰτίαν, ἀγόμενα κατὰ μετατροπὴν ἐκ τοῦ νόμου εἰς ἐπαύξησιν τοῦ μισθοῦ. Διάφορος ἐκδοχή, εἰσάγουσα διάκρισιν, μὴ περιεχομένην ἐν τῷ νόμῳ, καθ' ἣν εἰς τὴν δευτέραν τῶν ὡς ἄνω περιπτώσεων εἶναι ἔγκυρος ἡ συμφωνία καταλογισμοῦ τῶν διὰ παράνομον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν καταβαλλομένων ὡς ἀποδοχῶν πρὸς κάλυψιν τῶν ὡς ἄνω ἀπαιτήσεων, μὴ ἀποκλεισμένης, ἄρα, καὶ τῆς ἐνστάσεως συμψηφισμοῦ, δι' ἐπικλήσεως τῆς ἐλλείψεως νομίμου αἰτίας, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι θὰ παρεῖχε πλεονεκτήματα εἰς τοὺς πραξιχομένους εἰς συμφωνίας ἀποδοκιμαζομένας ὑπὸ τοῦ νόμου, θὰ ἦγεν εἰς τὸ ἀποτέλεσμα νὰ ἀποκλεισθῇ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων, καίπερ δημοσίας τάξεως, διὰ συμφωνίας τῶν ἐνδιαφερομένων, χαρακτηριζούσης τὰς ὑπὲρ τὰ ἐλάχιστα νόμιμα ὅρια μισθοῦ συμφωνουμένας ἀποδοχὰς ὡς ὀφειλόμενας διὰ τὴν παροχὴν ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ἐπιτυγχανομένης καταστρατηγήσεως τῶν διατάξεων τούτων. Ὅθεν, ταῦτα εἰπόντα καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καί, δι' ἀπορρίψεως τῶν σχετικῶν λόγων ἐφέσεως τῆς ἀναιρεσειούσης, ἀπορρίψασα τὴν κατὰ τῶν ἀπαιτήσεων τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἐκ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 4020/1959 προταθεῖσαν ἔνστασιν συμφωνίας καλύψεως αὐτῶν διὰ τῶν εἰδικῶς συμφωνηθεισῶν καὶ καταβληθεισῶν ἀ-

ποδοχῶν διὰ τὴν παροχὴν ὑπερωριακῆς κατὰ μίαν ὥραν ἐργασίας, ἤτοι τοιαύτης ἐκτὸς ὡρῶν ἡμερησίως, ἀντὶ τῶν ἑπτὰ τοῦ νομίμου ὡραρίου, ὡς καὶ ἔνστασιν, ἀνεξαρτήτως τῆς εἰδικῆς ταύτης συμφωνίας, συμψηφισμοῦ διὰ τῶν οὕτω καταβληθέντων, καθ' ἃ ἀποδοτέων εἰς τὴν ἀναιρεσείουσαν δι' ἔλλειψιν νομίμου αἰτίας, ὡς ἐκ τῆς ἀκυρότητος τῆς συμφωνίας, περὶ παροχῆς ἐργασίας κατὰ μὴ νόμιμον ὑπερωρίαν, ὀρθῶς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ οὐδαμίαν ἑτέραν παρέβιασεν εὐθέως ἢ ἐκ πλαγίου καὶ εἶναι ἀπορριπτέοι οἱ περὶ τοῦ ἀντιθέτου ὑπὸ στοιχεῖα Π καὶ Σ λόγοι ἀναιρέσεως.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ νόμου 2112, ὡς ἐτροποποιήθη, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 3, καὶ ὁ ὑπάλληλος, προτιθέμενος νὰ λύσῃ τὴν ὑφισταμένην ἐργασιακὴν σχέσιν ἀορίστου χρόνου, ὀφείλει νὰ καταγγείλῃ αὐτὴν πρὸ ὡρισμένου χρόνου, ὑπογρεούμενος, ἄλλως, εἰς καταβολὴν ἀποζημιώσεως, μὴ δυναμένης νὰ ὑπερβῇ ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ σύνολον τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ τριῶν μηνῶν.

Ἐξ ἄλλου κατὰ τὸ ἄρθρον 6 § 2 νόμου 3198/1955 πᾶσα ἀξίωσις μισθωτοῦ περὶ καταβολῆς ἢ συμπληρώσεως τῆς κατὰ τὸν νόμον 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, ἀποζημιώσεως τυγχάνει ἀπαράδεκτος, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ ἀγωγὴ δὲν ἐκοινοποιήθη ἐντὸς ἑξαμήνου, ἀφ' ἧς κατέστη ἀπαιτητή.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων προκύπτει, ὅτι ἡ ἑξάμηνος προθεσμία τίθεται, κατὰ τὸ σαφὲς τῆς τελευταίας ἐξ αὐτῶν γράμμα, διὰ τὰς ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 ἀπαιτήσεις τοῦ μισθωτοῦ, μὴ ἐφαρμοζομένης καὶ διὰ τὴν ὡς ἄνω ἀπαίτησιν τοῦ ἐργοδότου ἐκ τῆς ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, ἐφ' ὅσον οὔτε μνημονεύεται αὐτὴ ἐν τῇ ταυτούσῃ τὴν ἀνατρεπτικὴν προθεσμίαν διατάξει, οὔτε συντρέχει ταυτότης τοῦ νομικοῦ λόγου, δικαιολογοῦσα τὴν κατ' ἀναλογίαν ἐφαρμογὴν αὐτῆς. Καθ' ὅσον αὐτὴ ἐθεσπίσθη, ὅπως ὁ ἐργοδότης, ἀπασχολῶν, ἐνίοτε, σημαντικὸν ἀριθμὸν ὑπαλλήλων, κατατοπίζεται ἐγκαίρως περὶ τῶν ὑφισταμένων ἀξιώσεων, λαμβάνων αὐτὰς ὑπ' ὄψιν ἐν τῇ καταστρώσει τῶν σχεδίων τῆς μελλοντικῆς αὐτοῦ δραστηριότητος, μὴ παραμενουσῶν ἐκκρεμοστήτων, αἵτινες, ἐν δεδομένῃ μεμακρυσμένῃ στιγμῇ, θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ προκαλέσουν ἀνατροπὴν τῶν οἰκονομικῶν προϋποθέσεων τῆς τοιαύτης δραστηριότητος διὰ τῆς προβολῆς ἀξιώσεων καθ' ὃν χρόνον δὲν ὑπελογίζοντο αὗται, ἐνῷ ἐξ ἄλλου ἡ λῆψις μέτρων διὰ τὸ ἐνδεχόμενον μελλοντικῆς προτάσεως αὐτῶν θὰ ἐδημιούργει χρονικῶς ἀπεριόριστον δέσμευσιν κεφαλαίων, ἀσυμβίβαστον πρὸς τὴν λειτουργίαν τῆς ἐπιχειρήσεως. Οἱ δὲ λόγοι οὗτοι οὐδόλως συντρέχουν ὡς πρὸς τὸν μισθωτόν, ὥστε νὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς ἡ ὡς ἄνω προθεσμία καὶ ἐπὶ τῆς ἀξιώσεως κατ' αὐτοῦ τοῦ ἐργοδότου ἢ τυχὸν ὑποχρέωσις, ἀντιθέτως, τοῦ ὁποίου μετὰ πᾶσαν ἀποχώρησιν ὑπαλλήλου νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν εἰσπραξιν τῆς ἀποζημιώσεως, ἐγείρων ἀγωγὴν ἐντὸς τῆς προθεσμίας, πρὸς διατήρησιν τοῦ δικαιώματος καὶ πρόταση τῆς ἐν αὐτῷ ἀξιώσεως πρὸς συμψηφισμὸν ἔναντι τυχὸν μελλοντικῶν ἀξιώσεων τοῦ ὑπαλλήλου θὰ ἐδημιούργει προσθέτους δυσχερείας εἰς τὴν ἐπιχείρησιν, τοῦθ' ὅπερ θὰ ἀπέβαινε τελικῶς καὶ εἰς βάρος τῶν μισθωτῶν, ὑποχρεουμένων νὰ καταβάλλουν ἐντὸς τῆς ἐξαμήνου προθεσμίας τὴν ἀποζημίωσιν, ἵνα ἀποφύγουν τὴν δικαστικὴν δίωξιν. Ὅθεν, ἀντιθέτως ἀποφηναμένη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ κατὰ παραδοχὴν τῆς ἐφέσεως τῆς ἀναιρεσιβλήτου καὶ μεταρρύθμισιν τῆς ἐκκληθείσης ἀπορριψασα τὴν προταθεῖσαν ἔνστασιν, ἐν συνεχείᾳ δὲ ἐπιδικάσασα τὰς ἐξ ἀκύρου παροχῆς ἐργασίας καὶ ἀποζημιώσεως ἐξ 75% ἀπαιτήσεις τῆς ἀναιρεσιβλήτου, χωρὶς νὰ συμψηφίσῃ πρὸς αὐτὰς τὴν ἀπαίτησιν τῆς ἀναιρεσειούσης ἐκ τῆς ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως παρὰ τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἀπεσβέσθη αὕτη διὰ τῆς παρόδου ἀπράκτου ἑξαμήνου ἀφ' ἧς διὰ τῆς καταγγελίας κατέστη αὕτη ἀπαιτητή, ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας διατάξεις καὶ ἀναιρετέαν ἑαυτὴν κατέστησε κατὰ τὸ ἄρθρον 807, παράγρα-

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΠΡΟΣΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Ἀκυρωτικὸς ἔλεγχος ἀποφάσεως ἁρμοδίας Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς

Λόγοι ἀπολύσεως ἀναγκαστικῶς προσλαμβανομένων πολεμιστῶν Α. Ν. 1836/1951.—Κρίσις περὶ τούτων τῆς ἁρμοδίας Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς.— Περιστατικὰ συνιστῶντα ἀνάρμοστον συμπεριφοράν, ὡς λόγου ἀπολύσεως.— Ἀπαράδεκτος εἰς τὴν ἐπὶ ἀκυρώσει ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας δίκην οὐσιαστικὴ ἐκτίμησις τῶν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς γενομένων δεκτῶν πραγματικῶν περιστατικῶν.— Λόγος ἀκυρώσεως ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ὑπερέβη τὰ ἄκρατα ὅρια ἐν τῇ ἐκτιμήσει παρ' αὐτῆς τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν.

Προσεβλήθη ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἀπόφασις τῆς Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς περιφερείας Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, διὰ τῆς ὁποίας ἐπετράπη ἡ ὑπὸ ἐργοδότου ἀπόλυσις πολεμιστοῦ τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 δι' ἀνάρμοστον συμπεριφορὰν αὐτοῦ. (Ἴδετε διὰ τὸ θέμα καὶ Σ.Ε. 3130/1968, εἰσηγητὴς Γ. *Κοντογιάννης*, ΕΕΔ 28, 435 καὶ τὰς αὐτόθι σημειώσεις μας).

Ἡ ἀνάρμοστος συμπεριφορὰ τοῦ μισθωτοῦ ὡς λόγος ἀπολύσεως προεβλέπετο ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4185/1961 καὶ προεβλέπεται καὶ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ προσφάτου ν.δ. 61/1968 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς κειμένης περὶ προστασίας τῶν πολεμιστῶν νομοθεσίας, διὰ τοῦ ὁποίου ἀντικατεστάθη ἡ ἀνωτέρω διάταξις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4185/1961.

Ἡ ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ἐπιτροπῆς ἄδεια ἀπολύσεως τοῦ πταίσαντος μισθωτοῦ δὲν καθιεροῦται ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς ποινὴ πειθαρχική, διότι τὸ κατὰ τὸν νόμον κατεστημένον συλλογικὸν ὄργανον διοικήσεως (ἡ Πρωτοδικειακὴ Ἐπιτροπὴ) δὲν ἀσκεῖ πειθαρχικὴν δικαιοδοσίαν.

φος 17, Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ τὸν περὶ τούτου λόγον ἀναιρέσεως, ὡς πρὸς τὴν διάταξιν, δι' ἧς ἐπεδίκασε τὰς ὡς ἄνω ἀπαιτήσεις.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 597 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐὰν ἀναιρεθῇ ἡ ἀπόφασις, οἱ διάδικοι ἐπανέρχονται εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν. Ὅθεν, μετὰ τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως, καθ' ὃ μέρος αὕτη, ἀφοῦ μετερρύθμισε τὴν πρωτόδικον καὶ διεκράτησε τὴν ὑπόθεσιν, ἀπέρριψε τὴν ἔνστασιν συμψηφισμοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης, ἡ τελευταία αὕτη εἶναι ἐρευνητέα.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνόρκως ἐξεταθέντων μαρτύρων ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος Πρωτοδίκου, τῶν ὑπὸ τῶν διαδίκων ἐπικαλουμένων ἐγγράφων, ἅτινα καὶ προσάγονται, καὶ τῆς ἐν γένει διεξαχθείσης συζητήσεως, ὡς καὶ τῶν κατ' αὐτὴν διαμειφθέντων, ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος διὰ δηλώσεως περὶ τερματισμοῦ τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, γνωστοποιηθείσης πρὸς τοὺς ἐκπροσώπους τῆς ἀναιρεσειούσης, προεκάλεσε τὴν λύσιν αὐτῆς, μὴ ἐχούσης προγενεστέρως, καθ' οἱονδήποτε τρόπον, λυθῇ, εἴτε διὰ δηλώσεως, εἴτε ἐκ τῆς συμπεριφορᾶς τῆς ἐναγομένης. Ἐντεῦθεν δὲ ἡ ἀναιρεσίβλητος ὑπεχρεοῦτο, κατὰ τὰς διαληφθείσας διατάξεις τοῦ νόμου 2112/1920, νὰ καταβάλῃ ἀποζημίωσιν, ἀνερχομένην εἰς δραχμὰς 11.280, ἐφ' ὅσον κατὰ τὸν κρίσιμον χρόνον, καθ' ὃ ἐβεβαιώθη, αἱ πάσης φύσεως τακτικαὶ αὐτῆς ἀποδοχαὶ ἀνήρχοντο εἰς δραχμὰς 3.760 μηνιαίως (Χ 3 μῆνας) καὶ δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ ἐν μέρει ἡ περὶ συμψηφισμοῦ ἔνστασις τῆς ἀναιρεσειούσης, ἀπορριπτομένης τῆς ἀντενστάσεως περὶ ἀποσβέσεως τοῦ δικαιώματος, λόγῳ παρόδου ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς ὡς ἄνω καταγγελίας, ἀφ' ἧς ἡ ἀποζημίωσις ἐγένετο ἀπαιτητή, ὡς νόμῳ ἀβασίμου. Ὅθεν, δεκτῆς καθισταμένης τῆς ἐνστάσεως, δέον νὰ περιορισθῇ κατ' ἴσον ποσὸν τὸ ἐπιδικασθὲν τοιοῦτον.

άλλ' είναι έκ του νόμου τεταγμένον, όπως άποταξίζη κατ' αίτησιν του έργοδότου, άν υπάρχη πράγματι νόμιμος λόγος δι' απόλυσιν του προστατευομένου ως προς ταύτην πολεμιστού, άνευ της οποίας και θεωρηθέντος πράγματι νομίμου λόγου απολύσεως ή απόλυσις είναι άκυρος.

Η μετ' άδειαν της Επιτροπής περιστέρω ενέργεια της καταγγελίας συμβάσεως εργασίας του μισθωτού ανήκει εις τον εργοδότην, όστις και δύναται να μη ενεργήση αύτην, αποκειμένου τούτου εις την ιδιωτικήν αυτού βούλησιν.

Εξ άλλου, ή κρίσις της Επιτροπής περί των πραγματικών περιστατικών δεν υποκειται εις τον κατ' ουσίαν έλεγχον του Συμβουλίου της Επικρατείας, ελέγχεται δε μόνον ή ορθή ή μή υπαγωγή των πραγματικών περιστατικών εις τον νομικόν κανόνα, της αναριθμήτου συμπεριφοράς αποτελούσης νομικήν έννοιαν. (Ίδετε σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 28, 135).

Εφ' όσον υπάρχη απόφασις της Επιτροπής, ή οποία έχει διαπιστώσει την ανάρμοστον συμπεριφοράν του μισθωτού και ο εργοδότης απολύση τούτον, κατά το άρθρον 1 του νόμου 4180/1961, διά του οποίου προστέθη παράγραφος 3 εις το άρθρον 7 του α.ν. 1836/1951 (ΕΕΔ 20, 1231), ο μισθωτός ούτος ούδέν δικαίωμα έχει επαναπροσλήψεως υπό του Συμβουλίου προστασίας απολυομένων εκ του στρατού.

Τούτο είναι αναγκαία κύρωσις κατά του πταίοντος μισθωτού, καλουμένου υπό του νομοθέτου να συμπεριφέρηται κοσμίως και ευπρεπώς κατά την εκτέλεσιν της εργασίας του, διότι εν τοιαύτη περιπτώσει δικαιολογείται και δεν επιβάλλεται υπό του νόμου ή αναγκαστική πρόσληψίς του εις επιχείρησιν, καθ' υπέρβασιν του αναγκαιούντος εις αυτήν προσωπικού.

Κατά την Α.Π. 611/1961 (εισηγητής Γ. Χατζηδάκης, ΕΕΔ 21, 16), δριζούσης της διατάξεως του άρθρου 7 § 5 του α.ν. 1836/1951, ότι οι απολυόμενοι συμφώνως προς τας διατάξεις του άρθρου τούτου ούδέν δικαίωμα επαναπροσλήψεως έχουσιν, σαφώς προκύπτει, ότι ως μόνη προϋπόθεσις εφαρμογής αυτής απαιτείται, όπως έχη συντελεσθή ή κατά τας διατάξεις του αυτού άρθρου απόλυσις του προσληφθέντος, ήτοι κατόπιν αποφάσεως της Επιτροπής, αδιαφόρου δε τους εν έλαβε χώραν επίδοσις εις τον μισθωτόν της αποφάσεως, κατά τας διατάξεις της Πολιτικής Δικονομίας, ένα άρχωνται τα ένδικα αποτελέσματα αυτής.

Αρκεί να βεβαιούται, ότι έλαβε χώραν διά τον λόγον τούτον απόλυσις του μισθωτού υπό της αρχικής εργοδότιδος.

Συμβουλίου Επικρατείας 335/1969

Προεδρεύων ο Σύμβουλος κ. **Γ. Μαραγκόπουλος**
Εισηγητής ο Σύμβουλος κ. **Δ. Καλοδούκας**
Δικηγόρος η κ. Έμμ. Ανδριανάκη.

Διά της υπό κρίσιν αιτήσεως διώκεται τύποις παραδεκτώς η ακύρωσις της υπ' αριθ. 26/1968 αποφάσεως της κατά το άρθρον 7 του αν. νόμου 244/1936 «περί προστασίας εφέδρων παλαιών πολεμιστών» Επιτροπής της περιφερείας Πρωτοδικείου Αθηνών, δι' ης επετράπη εις την Αθήναις εδρεύουσαν Α.Ε. «Α», όπως προβή εις απόλυσιν του αιτούντος, υπηρετούντος παρ' αυτή ως εργατοτεχνίτου, προσληφθέντος κατόπιν αναγκαστικής τοποθετήσεως, γενομένης δάσει της νομοθεσίας περί προστασίας των εκ των τάξεων του στρατού απολυομένων εφέδρων (α.ν. 1836/1951, ως ετροποποιήθη μεταγενεστέρως).

Τύποις παραδεκτώς παρεμβαίνει υπέρ του κύρους της προσβαλλομένης αποφάσεως η Α.Ε., παρά τη οποία είχε τοποθετηθή αναγκαστικώς ο αιτών, έχουσα προφανές εις τούτο έννομον συμφέρον.

Εν άρθρω 7 του α.ν. 1836/1951, ως τούτο ετροποποιήθη διά του άρθρου 4 του ν.δ. 4185/1961, ορίζεται, ότι «απόλυσις τοποθετηθέντων, δυνάμει του νόμου 751/1948, ν.δ. 1196/1949 και του άρθρου 3 του α.ν. 1836/1951 και των τοποθετουμένων εφεξής επιτρέπεται εις τας εξής περιπτώσεις και υπό τας κάτωθι προϋποθέσεις Α) ... Β) κατόπιν αποφάσεως της Επιτροπής του άρθρου 7 του α.ν. 244/1936 και α.ν. 771/1937 α) ... β) δι' αποδεδειγμένην ανεπάρκειαν ή ακαταλληλότητα, μή οφειλομένην πάντως εις τα τραύματα του, και ανάρμοστον συμπεριφοράν».

Εκ των διατάξεων τούτων σαφώς προκύπτει, ότι θεσπίζονται ίδιοι λόγοι απολύσεως εκ της εργασίας των κατά την είκεια νομοθεσίαν τοποθετηθέντων αναγκαστικώς εφέδρων, εν οίς και η ανάρμοστος συμπεριφορά τούτων. Ούτω, αρμοδίως βεβαιουμένου τοιούτου λόγου, συντρέχει νόμιμος περίπτωσις, όπως επιτραπή η απόλυσις του αναγκαστικώς τοποθετη-

θέντος.

Ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει, κατὰ τὰ ὑπὸ τῆς ἐκδούσης τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Ἐπιτροπῆς γενόμενα δεκτά, ὁ αἰτῶν κατὰ τὸ τελευταῖον πρὸ τῆς ὑποβολῆς ὑπὸ τῆς παρεμβαινούσης τῆς περὶ ἀπολύσεώς του αἰτήσεως χρονικὸν διάστημα ἐφέρετο ἀναρμοστως καὶ περιφρονητικῶς πρὸς τοὺς προϊσταμένους του, μάλιστα δὲ τὴν 4ην Μαΐου 1967 ἐξύβρισεν, ἀποκαλέσας «ψεύτην» τὸν προϊστάμενόν του Π.Δ. Βεβαιοῖ δὲ περαιτέρω ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὅτι ἐκ τῆς τοιαύτης ἐν γένει συμπεριφορᾶς του ἐξέλιπον ἡ ἀναγκαία σύμπνοια καὶ σεβασμὸς τούτου πρὸς τοὺς προϊσταμένους του καὶ ἡ ἐπιβαλλομένη ἐν τῇ ἐργασίᾳ πειθαρχία. Μετ' ἐκτίμησιν δὲ πάντων τούτων, ἅτινα ἐκρίθησαν ὡς συνιστῶντα ἀνάρμοστον συμπεριφοράν του, ἐπετράπη εἰς τὴν παρεμβαίνουσαν, ὅπως προβῇ εἰς τὴν ἀπόλυσίν του.

Ἡ αἰτιολογία αὕτη τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἀναφερομένη εἰς συγκεκριμένας πράξεις τοῦ αἰτοῦντος καὶ εἰς ἐκτίμησιν τῆς ἐν γένει ἐν τῇ ἐργασίᾳ συμπεριφορᾶς του, ἣν ὅπως ἐδέχθη ἐκ τῶν γενομένων περὶ ταύτην διαπιστώσεων ἐχαρακτήρισεν ὡς «ἀνάρμοστον», νόμιμος καθ' ἑαυτὴν τυγχάνει. Ἐπαρκῶς δὲ εὑρίσκει ἔρεισμα εἰς τὰ ἐν τῷ φακέλῳ στοιχεῖα καὶ δὴ ἀφ' ἑνὸς εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 149/20.3.1968 ἀπόφασιν τοῦ Πλημμελειοδικείου Ἐλευσῖνος, δι' ἧς ὁ αἰτῶν, δικασθεὶς κατ' ἀντιμωλίαν, ἐκηρύχθη ἔνοχος τοῦ ὅτι τὴν 4ην Μαΐου 1967 προσέβαλε τὴν τιμὴν τοῦ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ προϊσταμένου του Π.Δ., καταδικασθεὶς εἰς φυλάκισιν δέκα ἡμερῶν, καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς τὰς ἐνόρκους καταθέσεις μαρτύρων, ἐξετασθέντων ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἐνώπιον συμβολαιογράφου (καταθέσεις Γ.Σ., προϊσταμένου τοῦ αἰτοῦντος ἐν τῇ ἐργασίᾳ, Κ.Μ., δημοσίου ὑπαλλήλου, Δ.Μ., ταγματάρχου Χωροφυλακῆς ἐ.ἀ., Π.Δ., ταξιάρχου ἐ.ἀ.), βεβαιούντων, κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τῇ καταθέσει ἑκάστου ἀναφερόμενα, ὅτι ὁ αἰτῶν ἐπεβράδυνεν ἐκ προθέσεως τὸν ρυθμὸν τῆς παραγωγῆς του, δὲν ὑπήκουσεν εἰς τὸν φυσικὸν του προϊστάμενον, ὕβριζε τὰ θεῖα καὶ συμπεριεφέρετο ἀπρεπῶς πρὸς τοὺς προϊσταμένους του, γινόμενος τὸ κακὸν παράδειγμα μεταξὺ τοῦ προσωπικοῦ. Ἀπορριπτέος, ὅθεν, ὡς ἀβάσιμος, ἐλέγχεται ὁ περὶ ἀναιτιολογήτου τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως λόγος ἀκυρώσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

Τὰ ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν αἰτήσει προτεινόμενα περὶ τοῦ ὅτι ἡ ἐπιβληθεῖσα διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ποινὴ ἦτο ἀνεπιεικὴς καὶ τελεῖ εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, ἐν ὄψει τῆς κατὰ τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ αἰτοῦντος ἐλαφρᾶς σημασίας τῆς παραβάσεώς του, καθ' ὅσον μὲν ἀνάγονται εἰς τὴν οὐσιαστικὴν ἐκτίμησιν τῶν ὑπὸ τῆς ἐκδούσης τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Ἐπιτροπῆς γενομένων δεκτῶν πραγματικῶν περιστατικῶν ἀπαραδέκτως τύποις προτείνονται κατὰ τὴν παροῦσαν, ἐπὶ ἀκυρώσει, δίκην, ἔχοντα δὲ τυχὸν τὴν ἔννοιαν, ὅτι ἡ ἐκδοῦσα τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Ἐπιτροπὴ ἐν τῇ κρίσει της περὶ τοῦ χαρακτηρισμοῦ τῆς συμπεριφορᾶς τοῦ αἰτοῦντος ὡς ἀπρεποῦς ὑπερέβη τὰ ἄκραια ὅρια τῆς διακριτικῆς της ἐξουσίας, ἀπορριπτέα, ὡς ἀβάσιμα, ἐλέγχονται, διότι οὐδόλως προκύπτει, ὅτι τὸ ἐκδὸν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν ὄργανον ὑπερέβη τὰ ἄκραια ταῦτα ὅρια ἐν τῇ ἐκτιμήσει τῶν παρ' αὐτοῦ γενομένων δεκτῶν πραγματικῶν, ἐν σχέσει πρὸς τὴν συμπεριφορὰν τοῦ αἰτοῦντος.

Κατὰ ταῦτα δέον ὅπως ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀπορριφθῇ.

ΑΠΟΔΟΧΗ ΕΚΠΡΟΘΕΣΜΟΥ ΑΙΤΗΣΕΩΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ ΔΙΑ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΙΝ

Έξαιρετική περίπτωσις άποδοχῆς τῆς αἰτήσεως ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου

Ἰσχύς καὶ μετὰ τὸ Ν.Δ. 4185/1961 διατάξεως, καθ' ἣν τὸ Συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ δύναται νὰ δεχθῇ εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις ἐκπρόθεσμον αἴτησιν.—Ἐξαιρετικὴ περίπτωσις καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ προστατευόμενος, μὴ ὢν ἄνεργος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεώς του ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, κατέστη ἄνεργος μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς τεταγμένης προθεσμίας, συνεπείᾳ ἀπολύσεώς του ἐκ τῆς ἐργασίας.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὲρ τῆς ὁποίας ἐπακυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1833/1967 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, τὸ ἀπασχολήσαν τὴν Ὁλομέλειαν ζήτημα ἐλύθη κατὰ γνώμην σύμφωνον πρὸς τὴν τῆς Α.Π. 663/1967, Τμ. Β' (εἰσηγητὴς *Εὐστ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 27, 164), ἀντιθέτως πάντως πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας δεκτὰ γενόμενα (Ἴδετε Σ.Ε. 3272/1967, εἰσηγητὴς *Β. Λεωνταρίτης*, ΕΕΔ 27, 283, ἔνθα εἰς σημειώσεις μακρὰς καὶ λοιπάς).

Σημειοῦται πάντως, ὅτι κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ τελευταίου ν.δ. 61/1969 (ΕΕΔ 28, 58) αἱ αἰτήσεις πολεμιστῶν, αἱ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νομοθετικοῦ τούτου διατάγματος ὑποβληθεῖσαι εἰς οἱονδήποτε Συμβούλιον προστασίας πολεμιστῶν, λογίζονται ἐκπρόθεσμοι, καὶ αἱ ἐπὶ τῇ βάσει τούτων χωρήσασαι τοποθετήσεις ἐγκυροῦν.

Ἀρείου Πάγου 233/1969, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. **Ἀθ. Γεωργίου**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Σπ. Λογαρᾶς**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μπλάτσιος, Β. Βασιλείου, Ι. Κωτσόβελος

Ἡ προκειμένη ὑπόθεσις εἰσάγεται ἐνώπιον τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου, παραπεμφθεῖσα εἰς αὐτήν, συμφώνως τῇ παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 581 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 524/1968 ἀποφάσεως τοῦ Γ' Τμήματος, κριθέντος, ὅτι τὸ ἀφορῶν ταύτην νομικὸν ζήτημα εἶναι γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος.

Ἐκ τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 1836 τοῦ 1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ καὶ λαβόντων μέρος εἰς τὸν ἀγῶνα ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν», ὡς αὕτη, ἀντικατεστάθη διὰ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 2657 τοῦ 1953, καὶ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4185 τοῦ 1961, σαφῶς προκύπτει, ἀφ' ἑνὸς μέν, ὅτι ἡ διάταξις, ἡ ὁρίζουσα, ὅτι τὸ Συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων δύναται νὰ δεχθῇ εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις ἐκπρόθεσμον αἴτησιν, δὲν κατηργήθη διὰ τῆς τελευταίας τῶν ὡς ἄνω διατάξεων (§ 4 ἄρθρου 1 ν.δ. 4185 τοῦ 1961), δι' ἧς παρεσχέθη νέα προθεσμία εἰς τοὺς μὴ ἔχοντας ὑποβάλει παντάπασιν αἴτησιν πολεμιστάς, ἀφ' ἑτέρου δέ, ὅτι ἐξαιρετικὴν περίπτωσιν δι' ἀποδοχὴν τῆς ἐκπροθέσμου αἰτήσεως συνιστᾷ καὶ τὸ γεγονός, ὅτι ὁ προστατευόμενος, μὴ ὢν ἄνεργος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεώς του ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς τεταγμένης ἀπὸ ταύτης προθεσμίας, κατέστη ἄνεργος συνεπείᾳ ἀπολύσεώς του ἐκ τῆς ἐργασίας. Ὅθεν οἱ πρῶτος καὶ δεύτερος λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ὡς ἀβάσιμοι ἀπορριπτέοι.

Μὴ ὑπαρχόντων ἑτέρων λόγων ἀναιρέσεως, ἅτε τοῦ τρίτου λόγου ἀναιρέσεως ἀπορριφθέντος διὰ τῆς περὶ παραπομπῆς τῶν ἐν τῇ ἠγγηθείσῃ αἰτιολογίᾳ λόγων ἀναιρέσεως ὑπ' ἀριθ. 524/1968 ἀποφάσεως τοῦ Γ' Τμήματος, οὕτω δὲ μὴ συντρεχούσης περιπτώσεως ἀναπομπῆς (Κώδιξ Πολιτικῆς Δικονομίας 588 § 6), δέον νὰ ἀπορριφθῇ ἐν ὅλῳ ἡ ὑπὲρ κρίσιν αἴτησις ἀναιρέσεως, ἐπιβληθῇ δὲ ἡ δικαστικὴ δαπάνη τῆς προκειμένης συζητήσεως, ὡς καὶ τῆς ἐνώπιον τοῦ Γ' Τμήματος εἰς τὴν ἀναιρεσείουσαν.

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΧΡΗΜΑΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΙΣ ΔΙΑ ΨΥΧΙΚΗΝ ΟΔΥΝΗΝ ΕΠΙ ΘΑΝΑΤΟΥ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Άρμόδιον περί τῆς ἀξιώσεως ταύτης Δικαστήριον

Ἐκδικαστέαι κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν Νόμου ΓΨΟΔ'/1911, ὡς ἐτροποποιήθη, ἀξιώσεις.—Ὑπαγωγή εἰς ταύτην καί ἀξιώσεως μελῶν οἰκογενείας δαιόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος μισθωτοῦ λόγῳ ψυχικῆς ὀδύνης κατ' ἄρθρον 932 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Διά προηγουμένων ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου (283/1964, Τμ. Β', εἰσηγητής *Εθστ. Μαλλοῦχος*, ΕΕΔ 33, 586, 712/1964, Τμ. Β', εἰσηγητής *Ι. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 34, 34), ἐνῶ εἶχε γίνει δεκτόν, ὅτι ἡ κατ' ἄρθρον 932 Ἀστικοῦ Κώδικος χρηματική ἱκανοποίησις τοῦ παθόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ὑπήγετο εἰς τήν ἐργατικήν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ'/1911, ὡς ἐτροποποιήθη (οὕτω καί ἡ πρόσφατος Α.Π. 433/1968, Ὁλομ. εἰσηγητής **Στ. Σταυρόπουλος**, ΕΕΔ 27, 1388. Ἴδετε καί Α.Π. 28/1969, Τμ. Β', εἰσηγητής *Δ. Χατζόπουλος*, ΕΕΔ 28, 367), ὡς πρός τήν κατά τήν αὐτήν διάταξιν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἀξίωσιν χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως λόγῳ ψυχικῆς ὀδύνης τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας τοῦ θανόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος εἶχε νομολογηθῆ, ὅτι ἀπαραδέκτως εἰσήγετο κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν.

Μεταβάλλει ἤδη γνώμην ὁ Ἄρειος Πάγος διά τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του, ὑπό τῆς ὁποίας ἀνεμύθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 712/1964 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν (ΕΕΔ 23, 416, ἔνθα σημειώσεις μας).

Τό ζήτημα ἔχει ἐνδιαφέρον καί διά τάς ἐκκρεμεῖς κατά τήν ἔναρξιν ἰσχύος τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ὑποθέσεις, διότι κατ' ἄρθρον 37 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τοῦ Κώδικος Νόμου ἐφαρμόζεται ἐπ' αὐτῶν ἡ καταργηθεῖσα ἐργατική διαδικασία τοῦ νόμου ΓΨΟΔ'/1911, ὡς ἐτροποποιήθη. Ὡς πρός τήν νέαν εἰδικήν διαδικασίαν περί ἐργατικῶν διαφορῶν (ἄρθρον 691 ἐπ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας) λόγῳ τῆς εὐρύτητος αὐτῆς δέν γεννᾶται ζήτημα, ὅτι καί ἡ ἀπαίτησις αὕτη ἐκδικάζεται κατά ταύτην.

Ἀρείου Πάγου 169/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Σπ. Γάγγας**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Καλέβης, Π. Οἰκονομόπουλος

Ἐκ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπό 1/4 Αὐγούστου 1920 ν.δ. περί κωδικοποιήσεως τοῦ νόμου ΓΨΟΔ', ὡς ἐτροποποιήθη, ὁριζούσης, ὅτι εἰς τήν ἐν αὐτῇ διαδικασίαν ὑπάγεται πᾶσα ἀξίωσις α) τοῦ μισθωτοῦ καί β) ἐν περιπτώσει θανάτου αὐτοῦ, τῶν κατά νόμον δικαιουμένων προσώπων κατά τοῦ ἐργοδότου ἤ τῶν διαδόχων αὐτοῦ, πηγάζουσα ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας, σαφῶς συνάγεται, ὅτι κατά τήν διαδικασίαν ταύτην ἐκδικάζονται καί ἀπαιτήσεις, πηγάζουσαι ἐξ ἀδικοπραξίας, ἐφ' ὅσον τελοῦν ἐν συναρτήσει πρός τήν σχέσιν ἐργασίας, καί δή ἐφ' ὅσον ἡ ἀδικος πρᾶξις συνίσταται εἰς παραβίασιν νομικῆς ὑποχρεώσεως, ἀπορρεούσης ἐκ τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως καί τῶν προστατευτικῶν τῆς ἐργασίας νόμων καί κανονισμῶν, α) τοῦ μισθωτοῦ καί β) τῶν κατά νόμον δικαιουμένων προσώπων ἐν περιπτώσει θανάτου αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον οὗτος ἐπῆλθε κατ' ἀκολουθίαν ἀδικοπραξίας, συνισταμένης εἰς παραβίασιν τῆς ὡς ἄνω ἐκ τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως ἀπορρεούσης νομικῆς ὑποχρεώσεως. Ταιαύτην δέ ἀπαίτησιν συνιστᾶ καί ἡ λόγῳ ψυχικῆς ὀδύνης ἀναγνωριζομένη ὑπέρ τῶν ἐν ἄρθρῳ 932 Α.Κ. προσώπων, ἐν περιπτώσει θανάτου τοῦ μισθωτοῦ, ἐφ' ὅσον οὗτος ἐπῆλθεν ὑπό τάς ἀνωτέρω συνθήκας, ὑφ' ἃς τό ἐπί τῆς ὡς ἄνω διατάξεως ἐρειδόμενον δικαίωμα τῶν προσώπων τούτων πηγάζει ἐκ τῆς μεταξύ τοῦ ἀποβιώσαντος καί τοῦ ἐργοδότου ὑφισταμένης σχέσεως ἐργασίας καί ἐκ τῆς παραβάσεως τῶν σχετικῶν μέ αὐτόν προστατευτικῶν τῆς ἐργασίας κανονισμῶν.

Ἐν προκειμένῳ, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, ἀγωγήν περί καταβολῆς χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως λόγῳ ψυχικῆς ὀδύνης εἰς τούς ἀναιρεσείοντας σύζυγον καί τέκνα τοῦ παρά τῇ ἀναιρεσιβλήτῳ ἐργαζομένου συζύγου καί πατρός αὐτῶν, θανατωθέντος συνεπείᾳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, λαβόντος χώραν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν καθηκόν-

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΗΘΙΚΗ ΜΕΙΩΣΙΣ ΜΙΣΘΟΥ ΩΣ ΒΛΑΠΤΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΟΡΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

Διευθυντικόν δικαίωμα έργοδότου καί μεταβολή όρων συμβάσεως έργασίας

Έννοια άρθρου 7 Νόμου 2112/1920 περί μονομερούς βλαπτικής μεταβολής όρων συμβάσεως έργασίας.—Δικαιώματα μισθωτού.— Άσκησις διευθυντικού δικαιώματος έργοδότου.—Θεώρησις ώς μονομερούς βλαπτικής μεταβολής όρου συμβάσεως τής αναθέσεως εις τόν μισθωτόν κατωτέρας έργασίας, επιφερούσης εις αύτόν ήθικήν μείωσιν.—Δικαίωμα αποζημιώσεως Νόμου 2112/1920.—Υπολογισμός τής αποζημιώσεως.

Τιγγίθη ὑπὸ μισθωτοῦ ἡ καταβολὴ εἰς αὐτὸν ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ ἐπιχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930, κατὰ τὴν διαταγὴν τοῦ ἄρθρου 7 αὐτοῦ, συνεπείᾳ μονομεροῦς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου μονιμεροῦς βλαπτικῆς διὰ τὸν μισθωτὸν μεταβολῆς ὅρου τῆς συμβάσεως, τὴν ὁποίαν οὗτος δὲν ἀπεδέχθη. (Ἴδετε καὶ ΕΕΔ 28,231).

Ἡ τοιαύτη μεταβολὴ ἐγένετο διὰ τῆς ἠθικῆς μειώσεως τῆς μισθοῦ. (Ἴδετε σχετικῶς ἐκ τῶν τελευταίων καὶ τὴν Α.Π. 658/1968, εἰσηγητὴς Δ. Χατζόπουλος, ΕΕΔ 28, 231, ἔνθα σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Ἐνδιαφέροντα εἶναι τὰ περὶ τοῦ λεγομένου διευθυντικοῦ δικαιώματος ἐκτὸς γενόμενα ὑπὸ τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 658/1968, ἐν ἀνωτ., σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 28, 231, ἔνθα παραπομπαὶ καὶ εἰς λοιπὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου).

Πρωτοδίκου Πειραιῶς 57/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου ΓΞΟΔ'
Πρωτοδίκης ὁ κ. **Ἀπ. Μουστακόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀχ. Χριστούλας, ἡ δὶς Ἑλένη Τρίμη καὶ ὁ κ. Π. Μυλωνογιάννης

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ ἐπιχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ὡς οὗτος τροποποιηθεὶς καὶ συμπληρωθεὶς ἰσχύει νῦν, πᾶσα μονομερὴς μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου θεωρεῖται διὰ τὸν μὴ ἀποδεχόμενον ταύτην μισθωτὸν ὡς καταγγελία τῆς συμβάσεως, ὅταν ἐπιφέρῃ εἰς αὐτὸν ὁμοίως ἢ ἔμμεσον ὑλικὴν ἢ ἠθικὴν βλάβην. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται νὰ ἀποσχῇ τῆς ἐργασίας του καὶ νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ ἐργοδότου τὴν καταβολὴν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀνωτέρω νόμου ἀποζημιώσεως (Α.Π. 731/1964, ΕΕΔ 24, 201, Α.Π. 729/1964, ΕΕΔ 24, 207, Α.Π. 382/1966, ΕΕΔ 25, 981, Α.Π. 524/1968, ΕΕΔ 28, 29, Α.Π. 659/1966, αὐτόθι, σελ. 220, Α.Π. 677/1966, αὐτόθι, σελ. 222, Α.Π. 89/1967, αὐτόθι, σελ. 139, Α.Π. 406/1967, αὐτόθι, σελ. 1116, Α.Π. 503/1967, αὐτόθι, σελ. 1510).

Ἐτέρωθεν, ὁ ἐργοδότης ἔχει τὸ διευθυντικὸν δικαίωμα ἐν τῇ παρ' αὐτοῦ ἀσκουμένῃ ἐπιχειρήσει, συνιστάμενον, ὡς ἄλλως, καὶ εἰς τὸν καθορισμὸν τῶν συνθηκῶν καὶ τῶν ἐν γένει ὅρων ἐργασίας τῶν παρ' αὐτῷ ἀπασχολουμένων μισθωτῶν ἐν σχέσει εἰδικωτέρου, πρὸς τὸν τρόπον, τὸν χρόνον, τὸν τόπον καὶ τὴν ἐν γένει διάρθρωσιν τῆς ἐργασίας ταύτης, ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ εὐρύθμου τῆς

των του τὴν 13 Αὐγούστου 1959, ἔκρινεν ὡς ἀναρμοδίως εἰσαχθεῖσαν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΞΟΔ' καὶ, μετὰ μεταρρύθμισιν τῆς ἀντιθέτως ἀποφηναμένης ἀποφάσεως τοῦ ὁρισθέντος Πρωτοδίκου, παρέπεμψεν εἰς τὸ ἀρμόδιον δικαστήριον, παρὰ τὸν νόμον οὕτω κηρύξασα ἀναρμοδιότητα καθ' ὅλην τοῦ δικαστηρίου καὶ ἀναιρετέαν ἑαυτὴν καταστήσασα κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 4 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν περὶ τούτου μοναδικὸν τῆς ἀναιρέσεως λόγον.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 598 § 2 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐφαρμοστέον κατὰ τὸ ἄρθρον 25 § 3 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου, ἐὰν ὁ Ἄρειος Πάγος ἀναιρέσῃ τὴν ἀπόφασιν διὰ παράβασιν τῶν περὶ ἀρμοδιότητος διατάξεων παραπέμπει τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ παρ' αὐτοῦ κριθὲν ἀρμόδιον δικαστήριον. Ὅθεν ἡ ὑπόθεσις δέον νὰ παραπεμφθῇ ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος ὡς ἐφετείου ἀρμοδίου Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, τοῦ ὁποίου ἡ ἀρμοδιότης, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 37 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ὁποκειμένης ἐφέσεως κατ' ἀποφάσεως Πρωτοδίκου, δικάσαντος κατὰ τὸν νόμον ΓΞΟΔ', ἐκκρεμοῦς κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Κώδικος, διατηρεῖται καὶ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν αὐτοῦ.

λειτουργίας καὶ τῆς προαγωγῆς τῆς ἐπιχειρήσεως. Τὸ δικαίωμα ὅμως τοῦτο, ἀπορρέον ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, δὲν τυγχάνει ἀνεξέλεγκτον, ἀλλὰ δέον ὅπως περιορίζηται ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν ἐπιβαλλομένων τόσον ἐκ τῶν καλοπίστως ἐρμηνευομένων ὅρων τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, ὅσον καὶ ἐκ τῶν ἀπαγορευτικῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 281 τοῦ Α.Κ., ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς ταυτοῦ τῶν ἄρθρων 178, 200 καὶ 288 τοῦ Α.Κ., καὶ συνεπῶς πάν μέτρον, λαμβανόμενον ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἐν τῇ ἀσκήσει τοῦ δικαιώματος τοῦ τούτου, δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐνέχον μονομερῆ ὅλαπτικὴν μεταβολὴν δια τὸν μὴ ἀποδεχόμενον τοῦτο μισθωτόν, ἐφ' ὅσον ἀντίκειται εἴτε εἰς ρητοὺς ἢ καὶ σιωπηροὺς ἔτι ὅρους τῆς συμβάσεως ἐργασίας, εἴτε εἰς τὰς προαναφερθείσας νομοθετικὰς διατάξεις. Περίπτωσιν, ἐξ ἄλλου, τοιαύτης ὅλαπτικῆς μεταβολῆς δύναται νὰ ἀποτελέσῃ καὶ ἡ μετάθεσις τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ θέσεως, εἰς ἣν ἐπὶ μακρὸν καὶ εἰδοκίμως ἀπησχολήθη, εἰς ἑτέραν ὑποδεεστέρας τοιαύτην, δι' ἧς ἀσχέτως εἰκονομικῶν ἢ μὴ ἐπιπτώσεων, ἐπέρχεται ἄμεσος ἢ ἔμμεσος προσβολὴ τῆς προσωπικότητος τοῦ διὰ τῆς ἠθικῆς αὐτοῦ μειώσεως, πολλῷ δὲ μᾶλλον καὶ ὅταν ἡ τοιαύτη ἐνέργεια ἀποτελῇ ἐκδήλωσιν ἐκδικήσεως ἢ προσπάθειαν ἐξαναγκασμοῦ τοῦ μισθωτοῦ εἰς παραίτησιν (Α. Θλ. Ἐνδεικτικῶς ἔγγραφον Ὑπουργείου Ἐργασίας ὑπ' ἀριθ. 54503/1966, ΕΕΔ 25, 1158, Α.Π. 406/1967, ΕΕΔ 26, 1116).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων σχηματισθεῖσαν κρίσιν ἡμῶν, τὰ ἀκόλουθα πραγματικὰ περιστατικά: Δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου προσελήφθη ἡ ἐνάγουσα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐναγομένου θεραπευτηρίου, ἀποτελοῦντος ἰδιωτικὴν κλινικήν, τὴν 1ην Ὀκτωβρίου 1939, ἐργασθεῖσα ἔκτοτε ὡς ἀδελφὴ νοσοκόμος μέχρι τοῦ Ἰανουαρίου ἔτους 1944, ὅτε, κατόπιν τοῦ ὑπὸ συμμαχικῶν ἀεροπλάνων γενομένου βομβαρδισμοῦ τῆς πόλεως τοῦ Πειραιῶς καὶ τῆς ἐπακολουθησάσης ταύτην κατὰ σημαντικὸν βαθμὸν ἀποχωρήσεως τοῦ πληθυσμοῦ, ἀπελύθη μεθ' ὁλοκλήρου σχεδὸν τοῦ ὑπολοίπου προσωπικοῦ τοῦ ἐναγομένου, ἵνα ἐπαναπροσληφθῇ διὰ νέας συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καὶ ὑπὸ τὴν ἰδίαν ἰδιότητα ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἔτους 1945, ἐργασθεῖσα ἔκτοτε συνεχῶς μέχρι τῆς 15ης Ἰουλίου 1968, ὁπότε ἀπὸ τοῦ ἔτους 1950, προαχθεῖσα δι' ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ ἐναγομένου, ἀνέλαβε καθήκοντα προϊσταμένης καὶ διευθυνούσης ἀδελφῆς τοῦ νοσηλευτικοῦ τμήματος τούτου συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 4 τοῦ ἐπικαλουμένου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24650/39548/1952 καινῆς ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Προνοίας καὶ Ἐργασίας ἐγκριθέντος ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ αὐτοῦ, ἣν ἰδιότητα καὶ διετήρησεν αὕτη μέχρις ἐνάρξεως τοῦ μηνὸς Ἰουλίου 1968, ἀνταποκριθεῖσα πλήρως καὶ κατὰ τὸν πλέον ἐὐδοκίμων τρόπον εἰς τὰ ἐκ τῆς ἰδιότητος της ταύτης ἀπορρέοντα καθήκοντα. Περὶ τὸ τέλος τοῦ παρελθόντος μηνὸς Ἰανουαρίου 1968 ἔλαβεν ἐντολὴν ἀπὸ τὴν διευθύντριαν τοῦ ἐναγομένου, ὅπως ἐγκαταλείψῃ τὴν ἣν κατεῖχεν αὕτη ἀνωτέρω θέσιν καὶ ἀναλάβῃ ἀποκλειστικῶς τὰ καθήκοντα τῆς ἀδελφῆς τοῦ χειρουργείου, ἐγκαταλείπουσα ἅμα καὶ τὸ ἐν τῷ θεραπευτηρίῳ δωμάτιόν της, εἰς ὃ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν διέμενε κατὰ τοὺς ὅρους τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεώς της. Ἔνια προφανές, ὅτι ἡ νέα αὕτη θέσις ἐτύγχανε καταφανῶς ὑποδεεστέρα, ἐν σχέσει πρὸς τὴν προηγουμένην, ἐν τῇ ἀσκήσει τῶν καθηκόντων τῆς ὁποίας προϊστατο ἡ ἐνάγουσα ὁλοκλήρου τοῦ προσωπικοῦ τοῦ νοσηλευτικοῦ τμήματος τοῦ θεραπευτηρίου, ἤτοι τῶν νοσοκόμων, τοῦ ἐργατικοῦ προσωπικοῦ (καθαριστριῶν κλπ.) καὶ τοῦ προσωπικοῦ κουζίνας, ἔχουσα συγχρόνως καὶ ηὐξημένας διοικητικὰς ἁρμοδιότητας, ὧν ἡ ἄσκησις προϋποθέτει ἐμπειρίαν, πρωτοβουλίαν καὶ ἰδιαίζουσαν ἐμπιστοσύνην, δι' ἧς καὶ περιεβάλλετο αὕτη ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν ὑπὸ τῶν ἑκάστοτε διοικήσεων τοῦ ἐναγομένου. Τὸ γεγονὸς ὅτι αὕτη ἐστερεῖτο εἰδικοῦ διπλώματος σχολῆς ἐπισκεπτριῶν ἀδελφῶν νοσοκόμων οὐδόλως ἀπετέλεσε κώλυμα ἐν τῇ εἰδοκίμῳ ἀσκήσει τῶν εἰρημένων καθηκόντων, εἰς ἣν συνετέλεσαν ἡ ἐκ τῆς μακροχρονίου ὑπηρεσίας της ἀποκτηθεῖσα ἐμπειρία καὶ ἡ εὐσυνειδησία, μεθ' ἧς ἐργάζετο, ὡς τοῦτο μαρτυροῦσι κατ' ἀναμφισβήτητον τρόπον ἐκ σειρᾶς εἰλικρινῶν δηλώσεων ἀσθενῶν νοσηλευθέντων παρὰ τῷ ἐναγομένῳ κατὰ τὸ πολυετὲς διάστημα τῆς ὡς προϊσταμένης ὑπηρεσίας της, ὡς καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι διετηρήθη αὕτη εἰς τὴν ἐν λόγῳ θέσιν ἐπὶ δέκα ὁκτὼ περίπου ἔτη, καθ' ὅλα ὑπῆρχαν ἄπασαι αἱ δυνατότητες προαλλήπτως διπλωματούχου ἀδελφῆς διὰ τὴν θέσιν ταύτην. Ὅλως ἀντιθέτως ἐν τῇ νέᾳ θέσει τῆς ἀδελφῆς τοῦ χειρουργείου ἠσκοῦντο καθήκοντα ἁπλῆς νοσοκόμου, ἥτις ὀργανικῶς καὶ ὑπηρεσιακῶς ὑπήγετο εἰς τὴν προϊσταμένην ἀδελφὴν τοῦ νοσηλευτικοῦ. Τὴν ὑπηρεσιακὴν ταύτην κατάστασιν οὐδόλως μεταβάλλει τὸ γεγονός, ὅτι διὰ μεταγενεστέρων ἐγγράφων πρὸς τὴν ἐνάγουσαν ἀναφέρονται τὰ νέα καθήκοντα της ὡς τοιαῦτα προϊσταμένης ἀδελφῆς χειρουργείου καὶ προϊσταμένης ἐξωτερικοῦ ἰατρείου τοῦ ἰατροῦ Ν.Σ. Τοῦτο ἐπιρροντίζεται καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι ἐν τῇ προαναφερθείσῃ διατάξει τοῦ προσκομιζομένου ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ τοῦ ἐνα-

γομένου, οὐδεμία διαλαμβάνεται μνεία περὶ ὀργανικῆς θέσεως προϊσταμένης ἀδελφῆς χειρουργείου, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς τοιαύτας τῆς διευθυνούσης καὶ προϊσταμένης ἀδελφῆς, ἀπὸ τὰς ἐντολὰς καὶ τὴν ἐπίβλεψιν τῆς ὁποίας τελοῦνται ἄπασαι αἱ λοιπαὶ ἀδελφαὶ νοσοκόμαι. Ἐξ ἄλλου ὁ περιορισμὸς τῶν καθηκόντων τῆς ἐναγούσης ἐν τῷ χειρουργείῳ δὲν παύει νὰ ἀποτελῇ ὑποβιβασμόν, μειοῦντα τὴν ἠθικὴν αὐτῆς ἀξιοπρέπειαν ἐκ τοῦ λόγου, ὅτι εἰς τὴν ἣν κατεῖχε πρότερον θέσιν ἐτοποθετήθη ἀδελφὴ ἀπόφοιτος τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ Σχολῆς Μαιῶν (κατὰ τὸ προσκομιζόμενον πτυχίον τοιαύτης), ἐφ' ὅσον, ὡς προελέχθη, τὴν ἔλλειψιν πτυχίου ἢ διπλώματος ἀνεπλήρου ἡ μακροχρονίως ἐμπειρία. Δέον ἐπιπροσθέτως νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἡ ἀνωτέρω νεοπροσληφθεῖσα ἀδελφὴ ἐτοποθετήθη ἀρχικῶς εἰς τὴν ὡς εἴρηται κατωτέραν θέσιν τῆς νοσοκόμου τοῦ χειρουργείου, κατ' ἰδίαν ὁμολογίαν τοῦ ἐναγομένου, ὅπερ εἰρήσθω, ὅτι δὲν ἦτο μαιευτήριον, οὐδὲ διετήρει γυναικολογικὴν κλινικὴν εἰς τρόπον ὥστε νὰ δικαιολογῆται ἐξ αὐτοῦ ἡ ἐπακολουθήσασα κατὰ προαγωγὴν τοποθέτησις της εἰς τὴν ὑπὸ τῆς ἐναγούσης κατεχομένην θέσιν τῆς προϊσταμένης. Ἡ διάταξις δὲ τοῦ ἄρθρου 54 τοῦ Β.Δ. 451/1962, ὁρίζουσα τὴν σύνθεσιν τοῦ προσωπικοῦ ἰδιωτικῶν κλινικῶν, ἐπιβάλλει τὴν πρόσληψιν ὡς προϊσταμένης μιᾶς μόνον ἐπὶ μαιευτικῶν καὶ γυναικολογικῶν κλινικῶν, ἐνῷ ἐπὶ τῶν λοιπῶν κλινικῶν προσλαμβάνεται ὡς προϊσταμένη ἡ ἀποφοιτήσασα ἐξ ἑτέρας σχολῆς νοσοκόμων τριετοῦς ἢ μονοετοῦς φοιτήσεως καὶ ἐφ' ὅσον ἡ κλινικὴ ἔχει τριάκοντα τοὐλάχιστον κλίνας, προϋποθέσεις μὴ συντρέχουσα ἐν προκειμένῳ, ἐν ὄψει τοῦ ὅτι τὸ ἐναγόμενον θεραπευτήριον ἔχει δύναμιν εἴκοσι ἓξ κατ' ἀνώτατον ὅριον κλινῶν συμφώνως πρὸς τὰς ἐπ' ἀριθ. 5954/942/1954, 13646/1039/1958, 1492/82/1959 καὶ 3316/298/1960 ἐγκριτικὰς τῆς λειτουργίας των ὑπουργικὰς ἀποφάσεις (βλ. ὑπ' ἀριθ. 4044/1962 βεβαίωσιν τοῦ διευθυντοῦ Ὑγειονομικοῦ Κέντρου Πειραιῶς). Κατὰ συνέπειαν στερεῖται ἐρείσματος ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου, καθ' ὃν ἡ τοποθέτησις τῆς ἀνωτέρω μιᾶς καὶ ἡ ταυτόχρονος μετάθεσις τῆς ἐναγούσης ἐγένοντο πρὸς συμμόρφωσιν νομοθετικῆς ἐπιταγῆς καὶ κατόπιν ὀχλήσεως τῆς ὁμοιδίας Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Κοιν. Προνοίας, τοῦθ' ὅπερ, ἀλλαχοῦ, οὐδαμῶς βεβαιοῦται ἐκ τοῦ προσκομιζομένου καὶ ἐπικολουθοῦντος ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἐπ' ἀριθ. Γ/γ 11265/26.6.1968 ἐγγράφου τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ Ὑγιεινῆς, δι' οὗ, ἀπευθυνομένου γενικῶς πρὸς τὰς ἰδιωτικὰς κλινικὰς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, καλοῦνται ἁπλῶς αὗται, ὅπως ἐποβάλωσιν ὀνομαστικὴν κατάστασιν τῶν παρ' αὐταῖς ὑπηρετουσῶν διπλωματούχων ἀδελφῶν νοσοκόμων καὶ ἀριθμητικὴν ταυτάτην τῶν ἀρρένων τοιούτων, ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν (βλ. ὅσαι τοιαῦται καὶ παννωμοστάσιον ὑπ' ἀριθ. Ε4ε 3691/22.12ε. 1964 ἔγγραφον Ὑπουργοῦ Ὑγιεινῆς, ἐφ' οὗ ἐπεβλήθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἡ ἀπὸ 10.2.1965 ἀναφορά, χωρὶς νὰ προσκομίζηται οἱαδήποτε ἐπ' αὐτῆς παραπήρησις τῆς ὁμοιδίας Δημοσίας Ὑπηρεσίας ἥτις σχέσιν πρὸς τὴν ἀναγραφομένην ἰδιότητα τῆς ἐναγούσης ὡς προϊσταμένης ἀδελφῆς στερουμένης διπλώματος). Ὅσον ἀφορᾷ, ἐξ ἄλλου, τὴν ὑπογραφεῖσαν ἐν ἔτει 1959 μετὰ τοῦ Ι.Κ.Α. συμβασιν τοῦ ἐναγομένου, καὶ μὲν γίγνεται ἐν αὐτῇ μνεία, ὅτι ἡ προϊσταμένη ἀδελφὴ δέον ὅπως τυγχάνῃ διπλωματοῦχος σχολῆς τριετοῦς φοιτήσεως, πλὴν ὅμως ρητῶς ἀναφέρεται ἐν τῇ ἐν λεγομένῃ φωτοτυπικῷ ἀντιγράφῳ προσκομιζομένῃ συμβάσει ταύτῃ, ὅτι προϊσταμένη ἀδελφὴ ἐτύγχανεν ἡ ἐναγουσα, τοῦθ' ὅπερ καὶ ἀπεδέχθη ὁ συμβληθεὶς ἐκπρόσωπος τοῦ Ι.Κ.Α. Ἐν ὄψει πάντων τούτων ἡ μετάθεσις τῆς ἐναγούσης δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὅτι ἐδικαιολογεῖτο ἐκ νομοθετικῶν ἢ συμβατικῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἐναγομένου, γεγονός, ὅπερ ἀλλοστε, καὶ ἂν συνέτρεχε θὰ ἔδει νὰ εἶχεν ἐπιφέρει τὴν ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἀποχώρησιν τῆς ἐναγούσης ἀπὸ τῆς εἰρημένης θέσεως, λαμβανομένου ἐπ' ὄψιν καὶ τοῦ ὅτι οὐδεμία νέα κατάστασις ἐδημιουργήθη κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη καὶ εἰδικώτερον κατὰ τὸ ἔτος 1968, ἐπιβαλλοῦσα τὴν ἀνωτέρω μεταβολήν. Ἀλλ' οὐδὲ καὶ μείωσις τῶν ὑφισταμένων αὐτῆς προσόντων ἐβεβαιώθη, ὅσον ἀφορᾷ τὸ προσφατον χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ ἔλαβε χώραν ἡ μετάθεσίς της. Ἀντιθέτως ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ μετάθεσις αὕτη ἐπῆλθεν ἀπόρροια προθέσεως τῆς ἐν ἔτει 1968 ἀναληφθείσης νέας διοικήσεως τοῦ ἐναγομένου πρὸς ἐξαναγκασμὸν τῆς ἐναγούσης εἰς παραίτησιν καὶ ἀποχώρησιν, ἰδίᾳ δέ, ἀφ' ἧς ἤρξατο αὕτη προβάλλουσα ἀξιώσεις περὶ ἀποζημιώσε-

ως διά παραιτηθείσαν άπό μέρους της έπί έτη ύπερωριακήν έργασίαν, αίτινες άξιώσεις άπετέλεσαν καί τό κύριον άντικείμενον άσκηθείσης άκολούθως παρ' αύτής κατά τά τέλη τοῦ μηνός Ἰουνίου 1968 ἀγωγῆς καί, έπιπροσθέτως, πρός άποφυγήν καταβολῆς τῆς ἧς θά ἐδικαιοῦτο αὐτη σημαντικῆς ἀποζημιώσεως ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως λογῳ της μακροχρονίου ὑπηρεσίας της. Τοῦτο μετά ματηγορηματικότητος ἐβεβαίωσαν οἱ ἐκ τῶν μαρτύρων τῆς ἐναγούσης Α., ἐπιρρωννύεται δέ καί ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι κατά τούς μῆνας Ἰούνιον καί Ἰούλιον 1968 ἐπεδόθησαν πρός τήν ἐναγουσαν ἀλλεπάλληλοι ἔγγραφοι παρατηρήσεις καί ἐπιπλήξεις, τοῦθ' ὅπερ οὐδόλως προέκυπτεν, ὅτι ἐλάμβανε χώραν κατά τό προγενέστερον χρονικόν διάστημα. Κατ' ἀκολουθίαν πάντων τῶν προεκτεθέντων, ἡ περί ἧς ὁ λόγος μετάθεσις τῆς ἐναγούσης, μή ἀπορρέουσα ἐκ καλοπίστου καί κατά τόν προσήκοντα τρόπον γενομένης ἀσκήσεως τοῦ διευθυντικοῦ δικαιώματος τοῦ ἐναγομένου, ἐπιφέρουσα δέ ἠθικήν πρωτίστως μείωσιν ἐν τῷ προσώπῳ ταύτης (ἀνεξαρτήτως ὑπάρξεως ἢ μή οἰκονομικῶν ἐπιπτώσεων ἐκ τῆς στερήσεως τῆς ἐν τῷ θεραπευτηρίῳ διαμονῆς της) καί μή γενομένη εὐθύς ἐξ ἀρχῆς ἀπό μέρους της ἀποδεκτή, ὡς δείκνυται ἐκ τῶν ἀνταλλαγεισῶν ἑκατέρωθεν ἐξωδίκων δηλώσεων, ἀποτελεῖ, κατά τήν ἡμετέραν κρίσιν, μονομερῆ ὑπό τοῦ ἐναγομένου μεταβολήν τῶν ὅρων τῆς ἐπιδίκου ἐργασιακῆς συμβάσεως καί συνεπῶς νομίμως καί βασίμως προβάλλει ἡ ἐνάγουσα διά τῆς ἐπί κρίσιν ἀγωγῆς τάς ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης διαλαμβανομένας ἐνδίκους ἀξιώσεις περί ἀποζημιώσεως λόγῳ καταγγελίας (ἄρθρα 1, 3, 7 τοῦ νόμου 2112/1920 καί 5 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955), ἀποζημιώσεως ἀδείας ἔτους 1968 λόγῳ λύσεως τῆς συμβάσεως δι' ἀφορμήν βαρύνουσαν τόν ἐργοδότην, πρίν ἤ λάβῃ τήν ἄδειαν ταύτην (ἄρθρα 2, 3 καί 5 § 5 τοῦ ἀ.ν. 539/1945) καί ἐπιδόματος ἀδείας ἰδίου ἔτους (ἄρθρον 3 § 16 τοῦ νόμου 4504/1966).

Κατά τό ἄρθρον 5 § 1 νόμου 3198/1955 ὁ ὑπολογισμός τῆς λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως γίνεται βάσει τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνός ὑπό καθεστώς πλήρους ἀπασχολήσεως. Ὡς τοιαῦται δέ ἀποδοχαί θεωροῦνται, κατά τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 § 2 τοῦ νόμου 2112/1920, ὁ μισθός καί πᾶσα ἄλλη παροχή, ἥτις δίδεται ἀντί μισθοῦ, κατά συνέπειαν δέ καί αἱ παγίως καταβαλλόμεναι ἀμοιβαί δι' ἐργασίαν παρεχομένην κατά Κυριακάς καί νυκτερινάς ὥρας (Α.Π. 484/1959, ΕΕΔ 18, 1366, Α.Π. 11/1961, ΕΕΔ 20, 209). Τοῦτ' αὐτό ρητέον καί προκειμένου περί τῶν ἀποδοχῶν ἀδείας (ἄρθρον 3 τοῦ ἀ.ν. 539/1945).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθη, ὅτι κατά τόν τελευταῖον μῆνα τῆς ἐπιδίκου ἐργασιακῆς συμβάσεώς της ἐλάμβανεν ἡ ἐνάγουσα παγίως συνολικάς τακτικάς ἀποδοχάς ἐκ δραχμῶν 3.750, εἰς ἃ ποσόν περιελαμβάνετο καί παγίως παρεχομένη αὐτῇ ἀμοιβή δι' ἐργασίαν της κατά Κυριακάς, ἡμέρας ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεώς της καί νυκτερινάς ἐφημερίας. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων καί λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ χρονικοῦ διαστήματος τῆς τελευταίας ἐργασιακῆς συμβάσεώς της, ἀρξαμένης ἀπό τοῦ Ἰανουαρίου 1945 καί διαρκεσάσης ἕκτοτε ἐπί εἴκοσι τρία συμπεπληρωμένα ἔτη, δικαιοῦται λαμβάνειν ἡ ἐνάγουσα ἔναντι τῶν ἀπό μέρους της αὐτοτελῶν κονδυλίων: 1) Βασικῶς λόγῳ τῆς ἀποζημιώσεώς της τοῦ νόμου 2112/1920 δραχμάς 71.250 (3.750 Χ 19 μῆνας), 2) λόγῳ ἀναλογίας δώρων ἑορτῶν, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν ἐν τῷ ὑπολογισμῷ τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης, δραχμάς 2.850 (ὅσον ποσόν αἰτεῖται), 3) λόγῳ ἀποδοχῶν (ἀποζημιώσεως) ἀδείας ἔτους 1968 δραχμάς 3.750 καί 4) λόγῳ ἐπιδόματος ἀδείας δραχμάς 1.875. Ἤτοι δικαιοῦται λαμβάνειν ἡ ἐνάγουσα συνολικόν ποσόν ἐκ δραχμῶν 79.725, εἰς τήν καταβολήν τοῦ ὁποίου καί δέον, ὅπως, κατά μερικήν ἀποδοχήν τῆς ὑπό κρίσιν ἀγωγῆς ὡς νομίμου καί βασίμου κατ' οὐσίαν, ὑποχρεωθῇ τό ἐναγόμενον νομικόν πρόσωπον, ἄνευ ὅμως τόκων, ἐφ' ὅσον δέν αἰτοῦνται διά τῆς ἀγωγῆς τοιοῦτοι.

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΠΕΡΙ ΣΥΝΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑΣ ΔΙ' ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΝ Ν. 2112)1920

Παροχή ύπηρεσίας ύπαλλήλου εις συμβολαιογραφείον

Όργάνωσις έργασίας συμβολαιογραφείου ύπό την μορφήν έπιχειρήσεως, μολονότι οι συμβολαιογράφοι είναι άμισθοι δημόσιοι ύπάλληλοι.— Μεταβολή προσώπου έργοδότου κατ' άρθρον 6 Νόμου 2112/1920.—Έπιτρεπτή ή μεταξύ έργαζομένου και έργοδότου συμφωνία περί ύπολογισμού εις την άποζημίωσιν λόγω καταγγελίας της συμβάσεως έργασίας ώρισμένου χρόνου προυπηρεσίας παρ' άλλω έργοδότη.— Παραδεκτή ή το πρώτον περί ταύτου προστιθεμένη βάσις της άγωγής διά των προτάσεων κατ' άρθρον 226 § 2 Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας.—Δέσμευσις έκ της ύπ' άριθ. 24/1963 διαιτητικής άποφάσεως περί μισθού ύπαλλήλων συμβολαιογραφείων.

Δέχεται ή καταπέρω δικαστική άπόφασις, ότι μεταξύ του έργοδότου (διατηρούντος συμβολαιογραφικόν Γραφείον) και της ύπαλλήλου του συνήφθη, κατά την πρόσληψίν της, συμφωνία περί συνυπολογισμού εις τον χρόνον ύπηρεσίας παρά τη έργοδότη της ταύτη και του χρόνου ύπηρεσίας εις προηγούμενον έργοδότην της, δι' έπαυξήσιν του χρόνου προειδοποιήσεως του μισθωτού δι' άπόλυσιν και άποζημιώσεως.

Η συμφωνία αύτη και άνεξαρτήτως άν ή ύπηρεσία παρεσχέθη εις άλλον έργοδότην, μη υποχρεούμενον δηλαδή εκ του άρθρου 6 του νόμου 2112/1920 περί μεταβολής του προσώπου του έργοδότου, είναι έγκυρος. (Ούτω και *Χ. Άγαλλοπούλου*, Έργατικόν Δίκαιον, σελ. 330, Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 166/1963, εισηγητής *Στ. Διαμαντάκος*, ΕΕΔ 29, 338).

Προκύπτει άλλως τε ταύτο άμέσως και έκ του άρθρου 3 του νόμου 2112/1920 (... πλην άν εκ συμβάσεως ή άθλου δικαίται μεγαλυτέρα αποζημίωσις).

Περαιτέρω ή άπόφασις, άφου έδέχθη, ότι και οι συμβολαιογράφοι άσκούν έπιχείρησιν, έν τοιούτοις έφαρμόζει ως προς τον μισθόν την υπ' αριθ. 24/1963 διαιτητικήν άπόφασιν (ΕΕΔ 29, 1165), ή οποία έρρύθμισε την άμοιβήν των ύπαλλήλων Γραφείων και δακτυλογράφων τ ω ν μ ή ά σ κ ο ύ ν τ ω ν έ π ι χ ε ί ρ η σ ι ν έ ρ γ ο δ ό τ ω ν, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και το προσωπικόν των συμβολαιογραφικών και δικηγορικών Γραφείων.

Άν οι συμβολαιογράφοι (και δικηγόροι) έβλεπαν να άσκούν έπιχείρησιν, υπό την γνωστήν έννοιαν της οικονομικής επιστήμης (ίδετε ανεπιτυχώς και Εφετείον Αθηνών 1865/1943, εισηγητής *Σ. Καββαδίας*, ΕΕΔ 3, 51), (δεν συμβιβάζεται, νομίζομεν, εκ του δημοσίου λειτουργήματος αύτών να είναι φορείς επιχειρήσεως), τότε το προσωπικόν αύτων θα έπρεπε να υπάγεται εις τας περί αποδοχών Γραφείων ιδιωτικών επιχειρήσεων συλλογικάς συμβάσεις έργασίας και διαιτητικάς αποφάσεις και δεν θα προήρχετο ή ανάγκη ρυθμίσεως των αποδοχών διά της δι' αριθ. 24/1963 διαιτητικής αποφάσεως, ή οποία πάντως έχει καθιή (Πρωτοδικείον Αθηνών 20106/1968, εισηγητής *Σπ. Ζωγραφίδης*, ΕΕΔ 27, 1102), ότι δεν δύναται να δεσμεύση τους συμβολαιογράφους και δικηγόρους, διά τον έν τη αποφάσει του Πρωτοδικείου λόγον. (Ίδετε και σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 27, 1102).

Ούτοι δεσμεύονται εκ των άκροτοτε ισχυουσών εθνικών γενικών συλλογικών συμβάσεων έργασίας περί μισθού των ιδιωτικών υπαλλήλων, αποκλειομένης της εφαρμογής των περί αποδοχών προσωπικού Γραφείων επιχειρήσεων συλλογικών συμβάσεων έργασίας και διαιτητικών αποφάσεων, χωρίς μάλιστα και διότι οι συμβολαιογράφοι και δικηγόροι δεν εξεπροσωπήθησαν υπό των γενικωτέρας σημασίας απαγγελματικών οργανώσεων, αι οποίαι συμμετέσχον εις τας διενέξεις, ώστε να δεσμεύωνται εκ του λόγου τούτου, διότι δεν ηδύναντο ούτοι να είναι μέλη των τοιούτων οργανώσεων.

Εις την δι' αριθ. 24/1963 διαιτητικήν απόφασιν, ή οποία καθορίζει, μεταξύ των άλλων, και τας αποδοχάς του προσωπικού των Γραφείων συμβολαιογράφων και δικηγόρων, συμπεράσχε, κατ' άρθρον 23 του νόμου 3239/1955, το Υπουργείον, προς τον σκοπόν να δεσμεύση και τα ανωτέρω πρόσωπα ως έργοδότης, μη δεσμευόμενος συμφώνως εξ άλλης εθνικής συλλογικής συμβάσεως έργασίας, καθ' όσον ώμην, ως σημειώσαμεν ανωτέρω, ότι και κατά την αληθή έννοιαν του άρθρου 23 του νόμου 3239/1955 δεν δεσμεύονται ούτοι.

Μονομελούς Πρωτοδικείου Άθηνών 202/1969

Διαδικασία έργατικών διαφορών.

Πρωτοδίκης ο κ. **Εύάγγ. Άνδριανός**

Δικηγόροι οι κ.κ. Εύάγγ. Δημητρακόπουλος, Δ. Χαραλάμπους, Π. Καστανάς

Είναι μέν άληθές, ότι οι συμβολαιογράφοι είναι

ἄμισθοι δημόσιοι ὑπάλληλοι (ἄρθρον 19 ἀ.ν. 356/1936 καὶ 1 § 5 ν.δ. 652/1948, Πρωτοδίκων Θεσσαλονίκης 42/1966, ΕΕΔ 25, 237, Γνωμ. Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους 1275/1957, ΕΕΔ 17, 104, Σύνταξις, ΕΕΔ 24, 271), πλὴν ἐκ τοῦ γεγονότος τούτου καὶ μόνον οὐδόλως ἀποκλείεται, ὅπως ὀργανώσουν τὴν ἐργασίαν των ὑπὸ μορφὴν ἐπιχειρήσεως, ἐπὶ τὴν οἰκονομικὴν ἔννοιαν τοῦ ὅρου, δεδομένου, ὅτι, ἀκριβῶς ἐπειδὴ εἶναι ἄμισθοι, εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ μεριμνήσουν διὰ τὴν ἐξεύρεσιν πελατείας διὰ τῆς πληρεστέρας ὀργανώσεως τῆς παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν των, ὥστε νὰ προτιμῶνται ἄλλων συναδέλφων των ὑπὸ τῶν συναλλασσομένων, οἱ ὁποῖοι δύνανται νὰ ἀναθέσουν τὴν σύνταξιν τῶν συμβολαίων των εἰς οἱονδήποτε συμβολαιογράφον τῆς προτιμήσεώς των. Τοιουτοτρόπως, συμβολαιογραφικὸν Γραφεῖον, τὸ ὁποῖον λειτουργεῖ εἰς καταλλήλως ἐξοπλισμένον χῶρον καὶ ἀπασχολεῖ προσωπικὸν ὑπαλλήλων καὶ δικτυλογράφων, στηρίζει τὴν κίνησιν καὶ τὰς εἰσπράξεις του εἰς πελατείαν, κτηθεῖσαν διὰ τῆς ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἀρτίας λειτουργίας του καὶ εἰς φήμην ὡς παρέχον τὰς πάσης φύσεως ὑπηρεσίας του καὶ δὴ οὐχὶ μόνον τὰς ὑπηρεσίας συντάξεως τῶν συμβολαίων, ἀλλὰ καὶ τὰς συναφεῖς τοιαύτας ἐκδόσεως ἀντιγράφων, διεκπεραιώσεως ὑποθέσεων παρ' ἄλλως Δημοσίαις Ὑπηρεσίαις (Ὑποθηκοφυλακεῖα, Ἐφορίας κλπ.) καὶ ἄλλας, κατὰ τρόπον ἐξυπηρετοῦντα πληρέστερον τὴν πελατείαν του, καὶ ἐν γένει διαθέτει ὀργάνωσιν, ἀπαιτοῦσαν καὶ διάθεσιν κεφαλαίων διὰ τὴν ἐγκατάστασιν τοῦ Γραφείου εἰς καταλλήλων θέσιν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ διευκολύνονται οἱ συναλλασσόμενοι καὶ διὰ τὸν ἐξοπλισμὸν αὐτοῦ δι' ἐπίπλων, γραφομηχανῶν, τηλεφώνων, ἀρχειοθηκῶν κλπ. ἀποτελεῖ ἐπιχείρησιν (οὕτω Πρωτοδικείων Ἀθηνῶν 2318/1944, ἀδημοσίευτος εἰς νομικὰ περιοδικά).

Τὸ ζήτημα τοῦ χαρακτηρισμοῦ τῶν συμβολαιογραφείων ὡς ἐπιχειρήσεων ἢ μὴ ἔχει μεγάλην πρακτικὴν σημασίαν ἀπὸ πλευρᾶς Ἐργατικοῦ Δικαίου, διότι εἰς ταῦτα ἀπασχολεῖται σήμερον μέγας ἀριθμὸς ἐργαζομένων. Ἡ ἀποδοχὴ τῆς ἀπόψεως, ὅτι τὰ συμβολαιογραφεῖα δὲν εἶναι ἐπιχειρήσεις στερεῖ τοὺς εἰς ταῦτα ἐργαζομένους πολλῶν πλεονεκτημάτων καὶ τοὺς περιάγει εἰς μειονεκτικὴν θέσιν ἔναντι τῶν ἄλλων ἐργαζομένων, ἤτοι ἔχει ἀποτελέσματα, τὰ ὁποῖα εἶναι ἔξω τοῦ πνεύματος τοῦ συγχρόνου Ἐργατικοῦ Δικαίου καὶ τὰ ὁποῖα, ἐν πάσῃ περιπτώσει, οὐδόλως ἠθέλησε καὶ ὁ νομοθέτης τῶν εἰδικῶν περὶ συμβολαιογράφων νόμων, ὥστις τοιαύτην, εἴνων τὴν ἀπὸ συγγενοῦς (συζύγου, τέκνων ἐπὶ θυγατρὶ γαμβροῦ) διαδοχὴν τοῦ ἀποχωροῦντος συμβολαιογράφου (ἄρθρον 4 νόμου 3680/1957, ἀναγνωρίζει ἐμμέσως, ὅτι τὸ συμβολαιογραφικὸν Γραφεῖον ἀποτελεῖ μίαν αὐτοτελῆ οἰκονομικὴν μονάδα, ἐφ' ὅσον κρίνει, ὅτι εἶναι δίκαιον, ὅπως αὕτη παραμένῃ εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ ἀποχωροῦντος, ὡς καὶ ἡ λοιπὴ περιουσία των. Ἡ σπουδαιοτέρα τῶν εἰς βάρος τῶν ἐργαζομένων συνεπειῶν τούτων εἶναι, ὅτι εἰς τὴν περίπτωσιν διαδοχῆς ἐν τῷ αὐτῷ Γραφείῳ τοῦ ἑνὸς συμβολαιογράφου ὑπὸ ἑτέρου, ἥτις εἶναι συνηθέστατον φαινόμενον, ὁ ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν ὑπηρετῶν ἐν τῷ Γραφείῳ ὑπάλληλος στερεῖται τοῦ πλεονεκτήματος τοῦ ὑπολογισμοῦ τῆς διὰ τὴν ἀπόλυσίν του ἐπὶ τοῦ νέου συμβολαιογράφου ἀποζημιώσεως βάσει τῆς προϋπηρεσίας του καὶ οὕτω, μὴ δυνάμενος νὰ στραφῇ κατὰ τοῦ πρώην προϊσταμένου του, διότι οὗτος δὲν εἶναι ὁ καταγγέλλων τὴν σύμβασιν, εἶναι δυνατὸν νὰ εὑρεθῇ ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ἄνευ ἐργασίας, ἄνευ ἀποζημιώσεως ἢ ἔναντι ἐλαχίστης τοιαύτης, διότι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 6 § 1 νόμου 2112/1920 ἀπαιτεῖται νὰ ὑπάρχῃ τὸ στοιχεῖον τῆς ταυτότητος τῆς ἐπιχειρήσεως. Συντρέχοντος τοῦ στοιχείου τούτου, εἶναι ἀδιάφορον, ἂν ἡ ἐπιχείρησις περιῆλθεν εἰς τὸν τελευταῖον ἐργοδότην διὰ συγχωνεύσεως δι' ἁπλῆς ἢ πλειόνων πράξεων, διὰ παρενθέτων προσώπων ἢ μετὰ προσωρινὴν διακοπήν (Α.Π. 218/1968, ΕΕΔ 27, 734).

Ἐξ ἄλλου, δυνάμει τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 361 Α.Κ. ἀρχῆς τῆς ἐλευθερίας τῶν συμβάσεων, εἶναι ἐπιτρεπτὴ ἡ μεταξὺ ἐργαζομένου καὶ ἐργοδότου συμφωνία, καθ' ἣν θέλει ὑπολογίζεται εἰς τὴν ἀποζημίωσιν, λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡρισμένος χρόνος προϋπηρεσίας παρ' ἄλλῳ ἐργοδότῃ (πρβλ. Α.Π. 231/1959, ΕΕΔ 18, 283).

Ἐν προκειμένῳ, ἀποδειχθέντων, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, τῶν ἑξῆς: Ἡ ἐνάγουσα, προσληφθεῖσα ἐν ἔτει 1925 ὡς ὑπάλληλος τοῦ τότε συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Α.Β., διὰ συμβάσεως μεθ' ὅσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου. Τὴν 11.1.1957 ὁ Α.Β ἀπεβίωσε καὶ ἀνέλαβε τὴν φύλαξιν τοῦ ἀρχείου του προσωρινῶς ὁ συμβολαιογράφος Ἀθηνῶν Ε.Κ., διορισθεὶς προσωρινὸς ἀρχειοφύλαξ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 570/1957 ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν Ἀθηνῶν. Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1008/1957 νεωτέρας ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Προέδρου διωρίσθη ὁριστικὸς ἀρχειοφύλαξ τοῦ ἀρχείου τοῦ Α.Β., ὁ ἐναγόμενος, ἐπίσης συμβολαιογράφος Ἀθηνῶν, ὅστις παρέλαβε τὸ ἀρχεῖον τὴν 1.2.1957. Ὁ Ε.Κ. παρέμεινεν ἀρχειοφύλαξ ἐπὶ δεκαπενθήμερον μόνον. Διὰ τοῦ ἀπὸ 24.1.1957 ἰδιωτικοῦ συμφωνητικοῦ συνεμφωνήθη μεταξὺ τῶν διαδίκων, ὅτι ἡ ἐνάγουσα προσελαμβάνετο ὡς ὑπάλληλος τοῦ

έναγομένου από 1.2.1957, διά προσθέτου δε συμφωνίας μεταξύ των διαδίκων επί τήν αύτήν χρονολογίαν συνωμολογήθη, ότι ή ισχύς της περί προσλήψεως συμφωνίας τελεί επί τήν αίρεσιν διορισμού του εναγομένου ως δριστικού αρχειοφύλακος του αρχείου του Α.Β. Έκτοτε ή ενάγουσα έξηκολούθησε προσφέρουσα τάς υπηρεσίας της εις τό Γραφείον του εναγομένου μέχρι της 24.8.1968, ότε απελύθη, καταβληθείσης αυτή αποζημιώσεως βάσει της από 1.2.1957 καί εντεύθεν υπηρεσίας της. Κατατίθεται επί του επ' ακροατηρίου μάρτυρος της εναγούσης Σ.Κ., δηθούν συμβολαιογράφου, ότι ή ενάγουσα, ως καί το λοιπόν προσωπικόν του συμβολαιογραφείου του Α.Β., έξηκολούθησεν, ώστόσο μετά τον θάνατον ταύτου, νά εργάζηται άνευ διακοπής μέ εργοδότην τον εναγόμενον καί ότι ούτος διορίσθη αρχειοφύλαξ δυνάμει αιτήσεως των κληρονόμων του Α.Β., παρά των οποίων, κατά την μή ακριβολογον, πλήν χαρακτηριστικήν έκφρασιν του μάρτυρος, «ήγόρασε» τό συμβολαιογραφείον του Α.Β. Προσθέτει ό μάρτυς ούτος, ότι ό εναγόμενος διεδέχθη τον Α.Β. Ό ενώπιον συμβολαιογράφον δεδηλωθείς μάρτυς της εναγομένης Β.Π. λέγει, ότι ό εναγόμενος διεδέχθη τον Α.Β. εις την φύλαξιν του αρχείου των κατόπιν συμφωνίας μετά των κληρονόμων των καί επ' ανταλλάγματι, ότι άνέλαβε την μισθοδοσίαν της εναγούσης, από της ημέρας του θανάτου του Α.Β., καί ότι κατά την σύναψιν της συμφωνίας, ήτις συνήφθη παρουσία του δεδηλωθέντος, ό εναγόμενος, διά νά διευκολύνη την μετά των κληρονόμων του Α.Β. συμφωνίαν περί μεταβιβάσεως του αρχείου, έπεισε την ενάγουσαν να μη έγείρη κατά ταύτων άξιώσεις αποζημιώσεως λόγω λύσεως της εργασιακής σχέσεως διά της υποσχέσεως, δαθείσης ενώπιον του δεδηλωθέντος καί γενομένης αποδεκτής υπό της εναγούσης, ότι, εις περίπτωσιν απολύσεως της υπό του ιδίου, ούτος θά καταβάλη αυτή πλήρη αποζημίωσιν, υπολογιζομένων καί των έτών της προϋπηρεσίας της, την οποίαν, καίτοι γνωστήν τω εναγομένω, έγνωστοποίησεν αυτώ, καθ' υπόδειξίν των, καί εγγράφως ή ενάγουσα. Προσθέτει ό αυτός δεδηλωθείς, ότι ή μεταβίβασις του αρχείου του Α.Β. καί ή διατήρησις του αυτού έμπείρου προσωπικού έξησφάλισεν εις τον εναγόμενον ολόκληρον την πελατείαν του Α.Β. καί σημαντικάς εισπράξεις. Υπό τά περιστατικά ταύτα ύφίσταται διαδοχή εν τή αύτή επιχειρήσει, ή δέ άλλαγή του εργοδότου της εναγούσης συνιστά άπλήν μεταβολήν του προσώπου του εργοδότου εν τή εννοία του άρθρου 6 § 1 νόμου 2112/1920, διότι τό συμβολαιογραφείον του Α.Β. ήτο ώργανωμένον εις επιχείρησιν, εφ' όσον διέθετε Γραφεία, ώργανωμένον αρχείον, πελατείαν καί φήμην καί άπησχόλει επαλλήλικόν προσωπικόν, προς τον σκοπόν επιτεύξεως μείζονος οικονομικού οφέλους διά της άρτιωτέρας παροχής των υπηρεσιών συμβολαιογράφου καί εξυπηρετήσεως εν γένει των συναλλασσομένων καί εφ' όσον είχεν αύτοτελή οικονομικήν άξίαν, την οποίαν άνεγνώρισε καί ό εναγόμενος κατά τάς μετά των κληρονόμων διαπραγματεύσεις, καί διότι ό ενάγων επεισήλθεν εις τό σύνολον των στοιχείων της επιχειρήσεως ταύτης διά της συγχωνεύσεως του ιδικού του Γραφείου προς αύτήν. Τό γεγονός, ότι εμεσολάβησεν ό διορισμός έτέρου συμβολαιογράφου ως προσωρινού αρχειοφύλακος είναι άνευ σημασίας, ιδία λόγω του ελαχίστου χρονικού διαστήματος, καθ' ό παρέμεινεν ό προσωρινός αρχειοφύλαξ, καί του γεγονότος, ότι ό εναγόμενος έμισθοδότησε τό προσωπικόν του συμβολαιογραφείου από του θανάτου του Α.Β., άλλά καί διότι ουδόλως αποκλείεται ή εφαρμογή της ανωτέρω διατάξεως, όταν ή μεταβίβασις της επιχειρήσεως γίνη διά παρενθέτου προσώπου. Άλλ' άνεξαρτήτως πάντων ταύτων, εφ' όσον οι διάδικοι συνεφώνησαν, όπως ή προϋπηρεσία της εναγούσης παρά τω Α.Β. συνυπολογισθή εις την παρά τω εναγομένω υπηρεσίαν προς έξεύρεσιν της διά την καταγγελίαν αποζημιώσεως, ή συμφωνία αύτη υποχρεοί τον εναγόμενον. Σημειωτέον, ότι ή περί συμφωνίας προς συνυπολογισμόν της προϋπηρεσίας βάσις της αγωγής παραδεκτώς προστίθεται τό πρώτον διά των προτάσεων τη άδεία του δικαστηρίου τούτου (άρθρον 226 § 2 Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας), ήτις παρέχεται προς τον σκοπόν της ταχείας καί εν μιά δίκη επιλύσεως της διαφοράς διά της από πάσης πλευρικής έρεύνης της υποθέσεως κατ' ουσίαν (πρβλ. άρθρον 710 Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας). Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω ή ενάγουσα δικαιούται τά εξής ποσά: Α) Διά διαφοράν αποζημιώσεως λόγω καταγγελίας της συμβάσεως 65.220 δραχμάς. Αύτη, υπηρετούσα από του Ίανουαρίου 1935 έως του Αυγούστου 1968, ήτοι επί χρόνον μείζονα των 33 ετών, έδει νά λάβη ως αποζημίωσιν τάς αποδοχάς των δύο ετών, πρό των οποίων έδει να γίνη ή προμήνυσις (άρθρον 5 ά.ν. 99/1967). Κατά τον χρόνον της απολύσεώς της (24.8.1968) ό μισθός της εναγούσης ανήρχετο εις 2.750 δραχμάς μηνιαίως κατά την υπ' αριθ. 24/1968 απόφασιν του Α.Α.Α.Δ. Αθηνών. Ή διατητική αύτη απόφασις δεσμεύει καί τους συμβολαιογράφους, διότι εξεδόθη επί διενέξεως, εις την οποίαν μετείχεν από πλευράς εργοδοτών το Έμπορικόν καί Βιομηχανικόν Επιμελητήριον Αθηνών, το οποίον εκπροσωπεί, συμφώνως προς το άρθρον 23 § 2 νόμου 3239/1955, τους

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΠΡΟ ΤΗΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΕΩΣ ΔΙΜΗΝΟΥ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Ἀνάκλησις γενομένης ὑπό ἐργοδότου καταγγελίας συμβάσεως

Δυνατή ἡ ἀνάκλησις καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, ὅταν εἰς ταύτην στέργη ρητῶς ἢ σιωπηρῶς ὁ λήπτης αὐτῆς.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μίαν ἡμέραν πρό τῆς συμπληρώσεως διμήνου, ὅτε θά ἐδικαιοῦτο ὁ μισθωτός ἀποζημιώσεως, γενομένη, ἵνα ἀποφευχθῇ ἡ καταβολή ἀποζημιώσεως, συνιστᾷ τήν νομικήν ἔννοιαν τῆς καταχρήσεως δικαιώματος (ἄρθρον 281 Ἀστικοῦ Κώδικος).

Κατά τάς διατάξεις ὅμως τοῦ νόμου 2112/1920 (ἄρθρον 1) καί τοῦ κατ' ἐπέκτασιν αὐτοῦ Β.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920, προκειμένου περί καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας τῶν μισθωτῶν δέν ὀφείλεται ἀποζημίωσις εἰς τούς μή συμπληρώσαντας χρόνον ὑπηρεσίας ὀλιγώτερον τοῦ διμήνου. (Ἄλλο τό θέμα τοῦ ἐγγράφου τύπου τῆς καταγγελίας κατά νόμον 3198/1955, περί τοῦ ὁποίου ἴδετε ΕΕΔ 28, 88).

Κατά τήν Α.Π. 661/1962 (εἰσηγητής *Ε. Χονδρογιάννης*, ΕΕΔ 22, 100) ὑπολογίζεται ἡ ἡμέρα ἐνάρξεως τῆς ἐργασίας καί κατ' ἐφαρμογήν καί ἐντεῦθεν τοῦ ἄρθρου 243 § 2 Α.Κ., πρέπει νά παρέλθῃ ἡ ἡμέρα τοῦ δευτέρου μηνός, ἡ κατ' ἀριθμόν ἀντίστοιχος πρός τήν ἡμέραν τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐργασίας, ὡς ἡμέρας λογιζομένης, κατά τό ἀπό 28/31 Ἰουλίου 1917 Β.Δ., τοῦ ἀπό μεσονυκτίου εἰς μεσονύκτιον 24ώρου χρονικοῦ διαστήματος.

Ἄλλά διά τοῦ ἄρθρου 54 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας Νόμου ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 243 Α.Κ. ἀντικατεστάθη ὡς ἑξῆς: «Ἐάν ἡ προθεσμία εἶναι ὡρισμένη κατά μῆνα, ἕκαστος μήν ὑπολογίζεται εἰς τριάκοντα ἡμέρας». (Ἴδετε περί τούτου καί *Α. Γαζῆ*, Τροποποιήσεις τοῦ Α.Κ. ὑπό τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ΝοΒ 17, 5 ἐπ.).

Ἡ ἰσχύς τῆς ἀνωτέρω διατάξεως τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἤρξατο ἀπό 16 Σεπτεμβρίου 1968.

Εἰς τήν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως, ὡς δέχεται αὐτη, ὁ μισθωτός προσελήφθη τήν 22.8.1968 καί ἀπελύθη τήν 21.10.1968, καί διότι ἀπελύθη μίαν ἡμέραν πρό τῆς συμπληρώσεως διμήνου, ὅτε θά ἐδικαιοῦτο νομίμου ἀποζημιώσεως, δέχεται ἡ ἀπόφασις, ὅτι τοῦτο συνιστᾷ τήν νομικήν ἔννοιαν τῆς καταχρήσεως δικαιώματος, γενομένης οὕτω τῆς ἀπολύσεως πραφανῶς, ἵνα ἀποφευχθῇ ἡ καταβολή τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως.

Ἐν πρώτοις πρέπει νά σημειωθῇ, ὅτι, ἐφ' ὅσον αὐτός οὗτος ὁ νόμος ἐπιτρέπει τήν ἀζήμιον καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας πρό τῆς συμπληρώσεως χρόνου ἐργασίας δύο μηνῶν, ὑπό τήν ἔννοιαν, ὅτι δύναται ἀσφαλῶς νά γίνῃ καταγγελία καί τήν τελευταίαν ἡμέραν πρό τῆς συμπληρώσεως δύο μηνῶν, εὐλόγως δύναται νά συναχθῇ, ὅτι ἐν προκειμένῳ ὁ ἐργοδότης κατεχράσθη τοῦ δικαιώματός του ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις. (Ὅ,τι καί αἱ Πρωτοδικεῖου Ἀθηνῶν 1976/1959, εἰσηγητής *Δ. Θεοτικός*, ΕΕΔ 19, 328, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1040/1960, εἰσηγητής *Γ. Παπαζόπουλος*, ΕΕΔ 19, 397).

Ἄλλως πάσαι αἱ κατά τήν ἡμέραν ταύτην γενόμεναι καταγγελίαι θά ἠδύναντο ἐκ μόνου τοῦ λόγου τούτου νά θεωρηθῶσι καταχρηστικαί, ὁπότε δέν θά εἶχεν ἔννοιαν ἡ ἀπαιτουμένη ἐκ τοῦ νόμου συμπλήρωσις διμήνου ὑπηρεσίας διά τήν ὑποχρέωσιν καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἢ ἄλλως ἀποζημιώσεως.

Ταῦτα πέραν τοῦ ζητήματος ἂν εἶχεν ἐν προκειμένῳ ἁρμοδιότητα τό Εἰρηνοδικεῖον. (Ἴδετε Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 64/1969, Εἰρηνοδίκης *Α. Ἀλβέρτος*, ΕΕΔ 28, 382).

Εἰρηνοδικείου Θηβῶν 183/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Εἰρηνοδίκης ὁ κ. **Δημ. Τάραντος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Καταμπάρδης, Ἀρ. Ἀγάτσας

Διά τῆς ὑπό κρίσιν ἀγωγῆς, εἰσαγομένης κατά τά ἄρθρα 631 - 634, 708 - 712, 14 § 1 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καί 37 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, φέρεται ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου διαφορά ἐκ παροχῆς (ἐν Θήβαις) ἐξηρτημένης ἐργασίας, δυνάμει συμβάσεως ἀορίστου χρόνου, μεταξύ τοῦ ἐναγόντος, ὡς ἐργαζομένου, καί τῆς ἐναγομένης, ὡς ἐργοδοτρίας, καί ἱστορεῖται, ὅτι παρά τῆς ἐναγομένης προσε-

---

ἐργοδότας, τούς μή δυναμένους νά ἐκπροσωπηθῶσιν ὑπό ἑτέρας, ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως (πρβλ. Α.Π. 378/1968, ΕΕΔ 27, 1018), οἵοι εἶναι καί οἱ σημβολαιογράφοι (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 8060/1964, ΕΕΔ 24, 271, *Συντάξεως* ΕΕΔ 25, 250).

λήφθη δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ὁρίστου χρόνου διαρκείας, καταρτισθείσης ἐν Θήβαις τὴν 22 Αὐγούστου 1968, ὡς ὑπεύθυνος μη χανικὸς συντηρητὴς τῶν ἠλεκτροκινήτων μηχανημάτων, ἤτοι τῶν θερμοτουργικῶν ἱστῶν, καὶ ἐτοποθετήθη εἰς τὴν ἐν Θήβαις ἐπιχείρησίν της μέχρι τῆς 18ης Δεκεμβρίου 1968 ἔτους, ἀντὶ συμφωνηθέντος μηνιαίου μισθοῦ δραχμῶν 5.500, ὅτι τὴν 18.12.1968 ἀπέλυσεν αὐτόν, καταπαύσασα ἐγγράφως καταγγελίαν τῆς ἄνω συμβάσεως ἄνευ καταβολῆς καὶ τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως. Λυόμενοι δὲ ἐναδι' ἀφορήσεως, κηρυσσομένης προσωρινῶς ἐκτελεστῆς, καταδικασθῇ ἡ ἐναγομένη εἰς καταβίβασιν τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 7.970 διὰ μισθοὺς ἑπτὰ μερῶν ἀπὸ 18.12.1968 ἕως 31.1.1969, ὡς ἀκόρου οὔσης τῆς ἐν λόγῳ καταγγελίας, ἄλλως εἰς τὴν νόμιμον ἀποζημίωσίν του ἐκ δραχμῶν 6.410, ἐντόκως νομίμως ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς μέχρις ἐξοφλήσεως, νόμιμον ἔρεισμα ἔχει, ἐρειδομένη ἐπὶ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 349, 350, 648, 656, 669, 346 Α.Κ. καὶ ἄρθρων 968, 969 § 1 περ. γ', 773 § 1 περ. 8' Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ ἐρευνητέα ἀποβαίνει.

Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, καὶ νοσηθείσα εἰς τὸν πρὸς ὃν ἀπευθύνεται, δύναται νὰ ἀνακληθῇ ἐγκύρως, ὅταν εἰς ταύτην στέργῃ ρητῶς ἢ σιωπηρῶς ὁ λήπτης αὐτῆς. Διὰ τῆς ἀνακλήσεως δὲν συνάπτεται νέα σύμβασις, ἀλλὰ συνεχίζεται ἡ προϋφισταμένη, ἤτις θεωρεῖται ὡς μηδέποτε καταγγελθεῖσα. Τοῦτο εἶναι σύμφωνον καὶ πρὸς τὰ συναλλακτικὰ ἤθη, ἀληθῆ βούλησιν τοῦ καταγγείλαντος καὶ τοῦ πρὸς ὃν ἡ καταγγελία ἀποδεχομένου τὴν ἀνάκλησιν (*Καποδίστριας*, ἐν ΕρμΑΚ, ἐπ' ἄρθρ. 416 - 454, ἀριθ. 41, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 6752/1961, ΕΕΔ 21, 597 καὶ ἐκεῖ παραπομπαί, Πρωτοδικεῖον Κυπαρισσίας 212/1963, ΕΕΔ 23, 396, Πρωτοδικεῖον Θεσσαλονίκης 473/1963, ΕΕΝ 30, 552, *Τούσης*, Ἐργατικῶν Λύσεων § 48, ἀριθ. 5, σελ. 350).

Ἐν προκειμένῳ καὶ ἐκ τῆς ἐν γένει ἀποδεικτικῆς διαδικασίας ἐβεβαιώθη προκύπτουσα, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ὅτι ὁ ἐνάγων προσελήφθη τὴν 22.8.1968 ὑπὸ τῆς ἐν Ἀθήναις ἑδρευούσης ἐναγομένης ἑταιρείας ὡς ὑπεύθυνος μηχανικὸς συντηρητὴς τῶν θερμοτουργικῶν ἱστῶν τοῦ ἐν Θήβαις ἐργοταξίου της ἀντὶ μηνιαίου μισθοῦ δραχμῶν 5.500, Ὅτι τὴν 21 Ὀκτωβρίου 1968 ὁ ἐκπροσωπῶν τὴν ἐναγομένην ἐν Θήβαις Κ.Α. καὶ διὰ λογαριασμὸν ταύτης ἀπέλυσε τὸν ἐνάγοντα, καταγγείλας τὴν σύμβασιν ἐργασίας. Ὁ ἐνάγων, μεταβὰς εἰς Ἀθήνας πάραυτα καὶ ἐπικοινωνήσας μετὰ τοῦ διευθυντοῦ τῆς ἐναγομένης, ἐπανέλαβε τὴν ἐργασίαν του ἄνευ οὐδεμιᾶς μεταβολῆς τῶν ὅρων καὶ ἀποδοχῶν τῆς καταγγελθείσης συμβάσεως τὴν 23.10.1968, ἤτοι μετὰ μίαν ἡμέραν (ἴδετε κατάθεσιν Κ.Α.). Κηρύσσεται ἐν προκειμένῳ, ὅτι ἐκ τοῦ βιβλιαρίου ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α. προκύπτει, ὅτι ἡ ἐναγομένη δὲν διέκοψε τὴν βαρύνουσαν αὐτὴν ὑποχρέωσιν ἀσφαλίσεως τοῦ διαστήματος τῆς μιᾶς ἡμέρας ἀπασχολήσεως του, θέσασα ὅμως αὐτὴ καθ' ὅλον τὸν μῆνα Ὀκτώβριον 1968 (1.10.1968 ἕως 31.10.1968) ἐπὶ τῆς σχετικῆς στήλης τοῦ ἐργοδότου τοῦ ἐνάγοντος ἐν τῷ ἀνωτέρω βιβλιαρίῳ τὴν σφραγῖδα τῆς ἐπιχειρήσεως. Ὡσαύτως κατεβλήθησαν αὐτῷ ἅπασαι αἱ ἀποδοχαὶ μηνὸς Ὀκτωβρίου, ὡς καὶ τὴν μίαν ἡμέραν ἀποδοχῆς του ἐκ ταύτης. Ὅτι περαιτέρω οὗτος προσῆντησε τὰς ἐπιταγὰς του τῇ ἐναγομένῃ μέχρι τῆς 18.12.1968, ὅτε διὰ νεωτέρας καταγγελίας τῆς ἀορίστου χρόνου συμβάσεως ἀπελύθη. Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων σαφῶς ἐξεδηλώθη ἡ βούλησις τῆς ἐναγομένης ὅπως ἡ ὑπὸ τοῦ Κ.Α., ὄχι ἄλλωστε νομίμου ἀντιπροσώπου τῆς ἐναγομένης ὁμορρύθμου ἑταιρείας, καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τοῦ ἐνάγοντος, ἡ λαβοῦσα χώραν τὴν 21.10.1968, μὴ ἰσχύσῃ, ἀνακληθῇ καὶ συνεχισθῇ αὐτὴ ὡς πρότερον. Ἐξ ἄλλου, ἡ ἀπόλυσις ταύτην μίαν ἡμέραν (22.8.1968/21.10.1968) πρὸ τῆς συμπληρώσεως διμήνου, ὅτε θὰ ἐδικαιοῦτο νομίμου ἀποζημιώσεως, συνιστᾷ τὴν νομικὴν ἔννοιαν τῆς καταχρήσεως δικαιώματος (281 Α.Κ.), γενομένη αὕτη (ἡ ἀπόλυσις) προφανῶς ἵνα ἀποφευχθῇ ἡ νόμιμος ἀποζημίωσις. Περαιτέρω ὅμως εἶναι γέλιος, ἄνευ ὅμως νομικῆς τινος ἐπιδράσεως ἐπὶ τῆς ὕλης ὑποθέσεως καὶ ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐναγομένης, ὅτι τὴν τοιαύτην καταγγελίαν ἐνήργησεν ἔνεκεν μὴ ἀνταποκρίσεως εἰς τὰς προσδοκίας της, τοῦ ἐνάγοντος ἐκπληρώντος τὴν ἀνατεθεῖσαν αὐτῷ ἐργασίαν πλημμελῶς, ἐξ ἐπιτκείας δὲ πρὸς αὐτὸν καὶ πληρεστέραν δοκιμασίαν του ἀνεκάλεσε τὴν οὕτω γενομένην καταγγελίαν. Ὅτι ὅμως καὶ πάλιν, μὴ ἀνταποκριθεὶς ἐκ νέου εἰς ταύτην, καταγγέλθη ὑπὸ αὐτοῦ ἐγκύρως σύμβασις τὴν 18.12.1968. Ὅθεν, δέον ὅπως ἐν ἐπαρκείᾳ τελέσῃ ἡ ἐναγομένη περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος, τῇ καταβολῇ, ἧς ὅσον, ὡς ἀνωτέρω ἐκρίθη, ἀνεκλήθη ἡ κατὰ τὴν 21.10.1968 καταγγελία συμβάσεως, τοὺς ἐκ τῆς ἐπιφερομένης ταύτης αἰτουμένους μισθοὺς ἀπὸ 19.12.1968 - 31.1.1969, ἀνερχομένους εἰς δραχμὰς 7.970.

Νόμιμον τυγχάνει τὸ αἴτημα ταῦτα περὶ κηρύξεως τῆς παρούσης προσωρινῶς ἐκτελεστῆς, ὡς ἀπορρεούσης τῆς ἀπαιτήσεως των ταύτης ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 691 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας σχέσεων (968, 969 § 1, περ. γ' Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας).

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΙΑΚΡΙΣΙΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΑΠΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Ἐλλιπὴς ἀποζημίωσις δι' ἀπόλυσιν καὶ κῦρος αὐτῆς

Ὑπαλληλικὴ Ἰδιότης μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 1 Ν.Δ. 2655/1953.—Ἔννοια ὑπαλλήλου Γραφείου δι' ἐφαρμογὴν τῶν περὶ μισθοῦ ὑπαλλήλων Γραφείων ἐπιχειρήσεων διαιτητικῶν ἀποφάσεων.—Ἀναγκαῖον ὅπως οὗτος ἐκτελῇ ἐργασίαν Γραφείου, ἀσχέτως τοῦ τόπου, ἔνθα παρέχει ταύτην.—Καταβολὴ εἰς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους δι' ἀπόλυσιν ἀποζημιώσεως Νόμου 2112/1920.—Ἀκυρότης ἀπολύσεως ἐκ τῆς μὴ πλήρους καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως, μὴ δικαιολογουμένης εὐλόγου ἀμφιβολίας περὶ τῆς ἀληθοῦς φύσεως τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἀπολυθέντος καὶ τοῦ χαρακτηρισμοῦ αὐτοῦ ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου.

Ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς προπολεμικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας 16.9.1937 ἐρριθμίζοντα κατὰ τὸ ἐν αὐτῇ μέτρον οἱ μισθοὶ τῶν προσωπικῶν Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, δηλαδὴ τῶν ἐσωτερικῶν μόνον ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν (Α.Π. 107/1941, εἰσηγητὴς *Κ. Βοϊατζής*, ΕΕΔ 1, 39).

Τοῦτο ἐφηρμόζετο καὶ διὰ τῶν μέχρι τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1959 διαιτητικῶν ἀποφάσεων (ΕΕΔ 18, 343), κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ δι' αὐτῆς ρυθμιζόμενοι μισθοὶ ἐνεφέροντο εἰς τὸ προσωπικὸν τὰ ἑπτάωρον ἐργασίαν Γραφείου, ἀσχέτως τοῦ τόπου, ἔνθα παρέχει τὰς ὑπηρεσίας του, αὐτὰ δὲ ἐπαναλαμβάνεται καὶ εἰς τὰς μετέπειτα ἐκδοθείσας διαιτητικὰς ἀποφάσεις. (Τελευταία κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν ἡ ὑπ' ἀριθ. 47/1967 διαιτητικὴ ἀπόφασις (ΕΕΔ 27, 197).

Ἐνδιαφέρει οὖτοι ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ ὡς ἔφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου ΓΞΟΔ' Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ὑπαγομένου εἰς τὰς ἀνωτέρω διαιτητικὰς ἀποφάσεις προσωπικοῦ Γραφείων.

Τὸ Πρωτοδικεῖον, ἐν ὄψει τῆς ὑπαλληλικῆς ἰδιότητος ἐν προκειμένῳ τοῦ μισθωτοῦ, διὰ τὴν κατηγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ὁποίου δὲν κατεβλήθη ἡ ὀφειλομένη κατὰ τὸν νόμον 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, ἀποζημίωσις, ἀλλ' ἡ μικροτέρα ταυτὴ δι' ἐργάτην κατὰ τὸ Β.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920, κηρύσσει ἄκυρον τὴν κατηγγελίαν, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955, μὴ δεδικαιολογημένης, ὡς δέχεται, ἀμφιβολίας τοῦ ἐργοδότου περὶ τῆς ἰδιότητος τοῦ μισθωτοῦ ὡς ὑπαλλήλου. (Ἴδετε διὰ τὸ θέμα νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐν ΕΕΔ 28, 233, ἔνθα σημειώσεις μας).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1019/1969

Διαδικασία Νόμου ΓΞΟΔ' κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. **Ι. Ντεγιάννης**
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Στ. Ζωγραφίδης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ Σπ. Ἀμερικάνος, Χ. Καραμητσάνης.

Ὑπὸ τὰ βεβαιωθέντα περιστατικὰ ἡ παρασχεθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἐργασία ἦτο κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματική, προσδίδουσα εἰς αὐτὸν τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου κατὰ τὸ ἀντικειμενικὸν κριτήριον τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ κωδικοποιημένου νόμου 3514 (ἄρθρον 10 τοῦ ν. 1234/1918), ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 4558/1930 καὶ ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 ν.δ. 2655/1953, οὐχὶ ὅμως καὶ ὑπαλλήλου Γραφείου, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας διαιτητικῶν ἀποφάσεων (ὑπ' ἀριθ. 2/1959, 28/1963, 43/1965, 47/1967 τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐξ ὧν αἱ πρώτη, τετάρτη καὶ πέμπτη ἐνεκρίθησαν μετὰ τροποποιήσεως διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 16929/3371/1959, 3240/284/1966 καὶ 5537/230/1968 ἀντιστοίχως κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, καὶ αἱ ὑπόλοιποι δύο ἐκηρύχθησαν ἐκτελεσταὶ διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 26762/5678/1961 καὶ 69850/1963 ἀντιστοίχως ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας), ἀφοῦ ὑπὸ πασῶν ἀπαιτεῖται διὰ τὴν εἰς αὐτὰς ὑπαγωγὴν τοῦ ὑπαλλήλου, ὅπως οὗτος ἐκτελῇ ἐργασίαν Γραφείου, ἀσχέτως τοῦ τόπου, ἔνθα παρέχει ταύτην, ἤτοι ἐργασίαν μὴ παρεχομένην μὲν κατ' ἀνάγκην ἐν Γραφείῳ, πλὴν ἀφορῶσαν ἐξ ὁλοκλήρου ἢ τοὐλάχιστον κατὰ τὸ σημαντικώτερον μέρος της ἀπὸ ἀπόψεως χρονικῆς διαρκείας ἢ σπουδαιότητος καὶ σοβαρότητος διοίκησιν, διαχείρισιν, γραφὴν ἢ ἀρίθμησιν (βλ. σχετικῶς Ι. *Καποδίστριαν*, ἐν ΕΕΔ 26, 401, Α.Π. 245/1968 ΕΕΔ 27, 862), περιστατικὰ ἅτινα δὲν συντρέχουσιν ἐν προκειμένῳ, δοθέντος ὅτι τὴν μὲν διοίκησιν καὶ διαχείρισιν τῶν ὑποθέσεων τῆς ἀναγομένης εἰς τὸ ἐντεῦθεν Γραφεῖον αὐ-

τῆς εἶχεν ὁ Διευθύνων Σύμβουλος τῆς ἐναγομένης, ἡ δὲ λογιστικὴ ἐργασία διεξήγετο ὑπὸ λογιστοῦ αὐτῆς, ἡ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος δὲ παρεχομένη γραφικὴ ἐργασία ἐκάλυπτεν ἐλάχιστον μέρος τοῦ ὡραρίου ἀπασχολήσεώς του, χωρὶς ἅμα νὰ εἶναι καὶ ἡ σπουδαιοτέρα ἢ σοβαρωτέρα ἐν σχέσει πρὸς τὴν λοιπὴν μὴ γραφικὴν ἐργασίαν του ὡς ἐξωτερικοῦ ὑπαλλήλου. Κατ' ἀκολουθίαν οὗτος ὑπάγεται εἰς τὰς γενικὰς ἐθνικὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας καὶ διαιτητικὰς ἀποφάσεις.

Ἐν ὄψει τῆς κατὰ τὰ προεκτεθέντα ὑπαλληλικῆς ἰδιότητος τοῦ ἐνάγοντος καὶ τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας αὐτοῦ παρὰ τῇ ἐναγομένῃ (ὑπερενδεκαετοῦς), οὗτος ἐπὶ τῇ ἀπολύσει του τὴν 27.10.1967 ἐδικαιοῦτο, δυνάμει τῶν ἄρθρων 1 καὶ 3 τοῦ νόμου 2112/1920, ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὰς ἀποδοχάς του 7 μηνῶν, ὑπολογιζομένας κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955 βάσει τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου πρὸ τῆς ἀπολύσεως μηνός, αἵτινες, κατὰ τὰ ἐκατέρωθεν συνομολογούμενα, ἀνήρχοντο εἰς δραχμὰς 2.500, μετὰ συνυπολογισμὸν δὲ καὶ τῆς ἐκ δραχμῶν 416,50 (1 + ½ + ½ = 2 μ. Χ 2.500 δραχμὰς Χ 1/12) ἀναλογίας τῶν τακτικὰς ἐπίσης ἀποδοχὰς ἀποτελούντων δώρων ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα καὶ ἐπιδόματος ἀδείας, εἰς δραχμὰς συνολικῶς 2.916,50 (2.500 + 416,50). Ἦτοι ἐδικαιοῦτο ἀποζημιώσεως ἐκ δραχμῶν 20.415,50 (7 μ. Χ 2.916,50 δραχμάς). Ἀντ' αὐτῶν κατέθηκεν ἡ ἐναγομένη εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων δραχμὰς 5.920, ὡς καὶ ὑπὸ τῆς ἰδίας ὁμολογεῖται, προκύπτει δὲ ἄλλωστε, πλὴν ἄλλων, καὶ ἐκ τοῦ προσαγομένου καὶ ἐπικαλουμένου οἰκείου γραμματίου συστάσεως παρακαταθήκης (ὑπ' ἀριθ. 137906/1.11.1967). Μὴ καταβληθείσης οὕτω πλήρους τῆς ἐκ τοῦ νόμου ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, ἡ γενομένη καταγγελία τῆς συμβάσεως εἶναι ἄκυρος κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 καὶ ἡ ἐναγομένη περιῆλθεν ἐκτοτε εἰς ὑπερημερίαν περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος, ὀφείλουσα, ὡς ἐκ τούτου, εἰς αὐτὸν τὸν μισθὸν δυνάμει τοῦ ἄρθρου 656 Α.Κ. διαρκούσης τῆς ὑπερημερίας αὐτῆς, ἥτις συνεχίσθη καὶ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐν τῇ δευτέρᾳ ἀγωγῇ περιόδου, τοὐτέστιν μέχρι τῆς 27.2.1968. Ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐναγομένης ὅτι ἡ προσφορὰ ὑπ' αὐτῆς ἐλλιποῦς ἀποζημιώσεως, ἀναλογούσης εἰς κλητῆρα Γραφείου, ὡς ἐξελάμβανε τὸν ἐνάγοντα, εἶναι ἐν προκειμένῳ κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως δεδικαιολογημένη, ἕνεκα τοῦ δυσδιαγνώστου τοῦ χαρακτῆρος τῶν παρεχομένων ὑπ' αὐτοῦ ὑπηρεσιῶν, ἐντεῦθεν δὲ δὲν ἐπῆλθεν ἀκυρότης τῆς ὑπ' αὐτῆς γενομένης καταγγελίας, εἶναι μὲν κατ' ἀρχὴν νόμιμος, ὡς συνάγεται ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τοῦ μνησθέντος ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 καὶ τοῦ ἄρθρου 288 Α.Κ. (6λ. Α.Π. 655/1968, ΕΕΔ 28, 233), πλὴν δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὡς κατ' οὐσίαν ἀβάσιμος, μὴ βεβαιωθείσης ἀμφιβολίας τινὸς τῶν ἐκπροσώπων τῆς ἐναγομένης περὶ τῆς ἀληθοῦς φύσεως τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει εὐλόγου τοιαύτης ἀντικειμενικῶς καὶ συνεπῶς συγγνωστῆς κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως. Πράγματι εἰς πάντα τὰ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος προσαγόμενα ἔγγραφα τῆς ἐναγομένης, ἀπευθυνόμενα πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον ἢ προοριζόμενα πρὸς χρῆσιν αὐτοῦ (Ὑπουργεῖον Ἐμπορίου, Οἰκονομικὴν Ἐφορίαν) ἢ ἄλλα Νομικὰ Πρόσωπα (Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρόν, Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος, Ι.Κ.Α) ἀποκαλεῖται ὁ ἐναγων ὑπάλληλος). Οὐδὲν δὲ ἔγγραφον προσάγει ἡ ἐναγομένη χαρακτηρίζουσα αὐτὸν ὡς κλητῆρα, εἰμὴ τὴν ἀπὸ 8.9.1967 ἐξώδικον ἀπάντησίν της εἰς ἐπιστολὴν τοῦ ἐνάγοντος ἀπὸ 2.9.1967, δι' ἧς οὗτος ἐζήτησεν, ὅπως τῷ καταβληθῶσιν αἱ νόμιμοι ἀποδοχαὶ ὑπαλλήλου Γραφείου, καὶ τὴν ἐπακολουθήσασαν ἔγγραφον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως, αἱ ἔννοιαι δὲ τοῦ ὑπαλλήλου καὶ κλητῆρος, καίτοι νομικαί, εἶναι κατὰ κοινὴν πεῖραν τόσον κοινόχρηστοι, ὥστε νὰ μὴ δικαιολογῆται παρὰ τοῖς ἐκπροσώποις τῆς ἐναγομένης, ἀποτελούσης συγκεκροτημένην καὶ σοβαρὰν ἐπιχείρησιν, οἱαδήποτε ἐπὶ τοῦ προκειμένου σύγχυσις καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει εὔλογος τοιαύτη, εἰς ἀντίθετον δὲ συμπέρασμα δὲν ἄγει ἡ προσκομιζομένη ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἀπὸ 29.9.1967 ἔγγραφος γνωμοδότησις τοῦ νομικοῦ της συμβούλου, διότι, ὡς καὶ ἐν αὐτῇ μνημονεύεται, οὗτος ἐγνωμοδότησε βάσει τῶν ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ τεθέντων περιστατικῶν, ἅτινα ἦσαν διάφορα τῶν πραγματικῶν.

Ὅθεν ὀρθῶς ὁ πρωτοδίκως δικάσας ἔκρινε διὰ τῆς πρώτης τῶν ἐκκαλουμένων ἀποφάσεών του (ὑπ' ἀριθ. 2902/1968) ὡς ἄκυρον τὴν γενομένην ὑπὸ τῆς ἐναγομένης καταγγελίαν τῆς ἐπιδίκου ἐργασιακῆς σχέσεως λόγῳ μὴ πλήρους καταβολῆς τῆς ὀφει-

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ

ΠΛΟΥΤΙΣΜΟΣ ΟΦΕΙΛΕΤΟΥ ΜΕΤΑ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗΝ ΑΞΙΩΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Προβολή άξιώσεως έκ τοῦ ἄρθρου 904 Ἀστικοῦ Κώδικος

Ἐπέλευσις πλουτισμοῦ τοῦ ὀφειλέτου κατόπιν παραγραφῆς τῆς ἀξιώσεως (ἐν προκειμένῳ ἡμερομισθίων).—Ἐπελθόντος τούτου νομίμως κατ' ἐφαρμογὴν τῶν περὶ παραγραφῆς διατάξεων τοῦ Νόμου δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀδικαιολόγητος καὶ νὰ ζητήσῃ τοῦτον ὁ πιστωτὴς κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 904 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου ΓΨΟΔ' Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὑπῆρξε προβολὴ ἀξιώσεως μισθωτοῦ πρὸς καταβολὴν ἡμερομισθίων τινῶν.

Ἡ ἀξίωσις ὑπέκειτο εἰς τὴν πενταετῆ παραγραφὴν τοῦ ἄρθρου 250, ἐδάφ. 17, τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ ἡ ἀγωγὴ ἐστηρίχθη ἐπὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ.

Ὡς ὅμως δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον καὶ τοῦτο τελεῖ ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰ νομολογηθέντα (Α.Π. 513/1960, εἰσηγητὴς *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 20, 21, Α.Π. 365/1962, εἰσηγητὴς *Γ. Βαρσάμου*, ΕΕΔ 21, 1159, Α.Π. 142/1963, εἰσηγητὴς *Λ. Ροζάκης*, ΕΕΔ 22, 556, Πρωτοδικείου Καβάλας 638/1964, εἰσηγητὴς *Μιχ. Καλεύρας*, ΕΕΔ 24, 285, Πρωτοδικείου Καλαμάτας 38/1965, εἰσηγητὴς *Γ. Βελλῆς*, ΕΕΔ 24, 1289), ὑπαρχούσης νομίμου αἰτίας, ὡς ἐπὶ παραγραφῆς τῆς ἀξιώσεως, ἀποκλείεται ἡ ἀπόδοσις τῆς ὠφελείας, ἐξαιρουμένης τῆς προσεπικουρούσης τὸν κανόνα τοῦτον ἐν ἄρθρῳ 938 Α.Κ. περιπτώσεως, καθ' ἣν, παραγραφομένης τῆς ἐξ ἀδικοπραξίας ἀξιώσεως, παραμένει ἡ ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ὡς πρὸς τὸ περιελθόν.

Ὁ πλουτισμὸς πρέπει νὰ ἐπῆλθεν ἄνευ νομίμου αἰτίας, ἤτοι ἐξ ἐλλείψεως πάσης τοιαύτης, ἐχούσης ὡς πηγὴν τὴν σύμβασιν ἢ τὸν νόμον (*Π. Ζέπος*, Ἐνοχ., σελ. 136 ἑπ., *Κ. Κυπραῖος*, Ἐνοχ., ὑπ' ἄρθρον 904).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 24980/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου ΓΨΟΔ' κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ι. Ντεγιάννης**
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Σ. Χριστονάκης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἠλ. Νικολάκος, Γ. Ἀλιδόπουλος

Ἐὰν ὁ πλουτισμὸς τοῦ ὀφειλέτου ἐπῆλθε κατόπιν παραγραφῆς τῆς ἀξιώσεως τοῦ πιστωτοῦ, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀδικαιολόγητος, διότι οὗτος ἐπῆλθε νομίμως κατ' ἐφαρμογὴν τῶν περὶ παραγραφῆς διατάξεων τοῦ νόμου καὶ ἑπομένως ὁ πιστωτὴς δὲν δύναται νὰ ζητήσῃ αὐτὸν κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ. (Α.Π. 142/1963, ΕΕΔ 22, 556, Α.Π. 365/1962, ΕΕΔ 21, 1159). Ἐντεῦθεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἀπορρίψασα τὴν ἔνδικον ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐρειδομένην ἀξίωσιν τῆς ἐναγούσης περὶ διαφορᾶς ἡμερομισθίων της τοῦ μέχρι τῆς 31.12.1962 χρονικοῦ διαστήματος λόγῳ παραγραφῆς, χωρὶς νὰ πλήττεται ἐν τούτῳ διὰ λόγου ἐφέσεως, ὀρθῶς σιγῇ ἀπέρριψεν ἐν συνεχείᾳ ταύτην καὶ καθ' ὅσον ἐρείδεται ἐπὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ἀφοῦ, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ὁ ἐναγόμενος, καταστὰς πλουσιώτερος ἐκ νομίμου αἰτίας, δὲν ὑποχρεοῦται εἰς ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας καὶ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου πρῶτος λόγος ἐφέσεως τῆς ἐναγούσης δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὡς ἀβάσιμος.

λομένης ἀποζημιώσεως, ἀβάσιμον δὲ καὶ ἀπορριπτέαν τὴν περὶ συνδρομῆς ἐν προκειμένῳ δεδικαιολογημένης πρὸς τοῦτο αἰτίας ἄνω ἔνστασιν τῆς ἐναγομένης.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

I. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

1. Αποδοχαί πρακτικών νοσοκόμων Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων

Δικαίωμα των πρακτικών νοσοκόμων των Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων, τα οποία υπάγονται εις την εποπτείαν του Υπουργείου Κοινωνικής Προνοίας, του μισθού των δημοσιοϋπαλλήλικων βαθμών, εις ους εντάσσονται και προάγονται κατά τας διατάξεις του Ν.Δ. 683/1948 και Ν.Δ. 3097/1954, ως και πασών των προσαυξήσεων και επιδομάτων, τα οποία παρέχονται προς τους ισοβάθμους αυτών δημοσίους υπαλλήλους, ούχι όμως και των παρεχομένων εις τους ιδιωτικούς τοιούτους.—Έλλειψις δικαιώματος των δυνάμει των υπ' αριθ. 8900/1946 και 18310/1946 προσαυξήσεων αμοιβής δι' εργασίαν κατά Κυριακάς, ως και δια νυκτερινήν τοιαύτην.—Θέσπισις υποχρεώσεως διαβαθμίσεως των νοσοκόμων.—Αποζημίωσις λόγω αδικοπραξίας.—Υπερωριακή εργασία.

Άρειου Πάγου 79/1969, Τμ. Γ'

Πρόεδρος Α. Αντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εισηγητής Α. Αρεοπαγίτης κ. **Χρ. Καθάρειος**
Δικηγόροι οι κ.κ. Γ. Τρίμης, Σπ. Τζουβαλόπουλος, Β. Βασιλείου.

(*) Και το Τριμελ. τούτο σημειωτέον έχει πρός την υπό του παραπέμψαντος Τριμ. εξενεχθείσαν γνώμην επί των υπ' αυτού λυθέντων θεμάτων και δη α) ότι και αι πρακτικαί νοσοκόμοι των Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων των υπαγομένων εις την εποπτείαν του Υπουργείου Κοινωνικής Προνοίας, εν οις και το αναιρεσείον Κοινωφελές Ίδρυμα, δυνάμει του άρθρου 3 του α.ν. 834/1948, κυρωθέντος υπό του άρθρου 1 του ν.δ. 1320/1951, δικαιούνται μεν του μισθού των δημοσιοϋπαλλήλικων βαθμών, εις ας εντάσσονται και προάγονται κατά τους όρισμούς των άρθρων 15 §§ 1 - 3 και 5, 25 και 27 του ν.δ. 683/1948 περί διπλωματούχων αδελφών νοσοκόμων και επισκεπτριών, και του άρθρου 11 §§ 1 και 7 του ν.δ. 3057/1954, ως και πασών των προσαυξήσεων και επιδομάτων των παρεχομένων προς τους ισοβάθμους αυτών δημοσίους υπαλλήλους, ούχι όμως και των παρεχομένων εις τους ιδιωτικούς τοιούτους και συνεπώς δεν δικαιούνται αύται των δια των υπ' αριθ. 8900/1946 και 18310/1946 κοινών αποφάσεων των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας προβλεπομένων προσαυξήσεων δι' εργασίαν κατά Κυριακάς και λοιπάς μη εργασίμους ήμέρας, ως και δια νυκτερινήν τοιαύτην εξ 75% και 25% αντιστοίχως και β) ότι δια τας κατά την έναρξιν της ισχύος του ν.δ. 683/1-7.5.1948 υπηρετούσας πρακτικάς νοσοκόμους θεσπίζεται υποχρέωσις των παρ' αις υπηρετούσι Νοσηλευτικοίς Ιδρύμασιν όπως τας διαβαθμίσωσι εντός εξ μηνών εις θέσεις εκ των εν άρθρω 15 αυτού οριζομένων, δίχως όμως να δύνανται να προαχθώσιν αύται πέραν του μισθού του ακολούθου, και ότι κατά το άρθρον 11 § 1 εδ. δ' του επακολουθήσαντος ν.δ. 3097/6-12.10.1954 αί εν λόγω νοσοκόμοι διαβαθμίζονται εις τους βαθμούς 11ον έως 9ον, δυναμένου του ήμίσεως μόνον αριθμού τούτων, κατ' ανώτατον όριον, εφ' ού επιδεικνύουν εξαίρετον ήθος και μεγάλην υπηρεσιακήν επίδοσιν, να προάγωνται περαιτέρω μέχρι του 8ου βαθμού. Συνεπώς, επανερχομένων μετά ταύτα των διαδίκων κατά το άρθρον 597 § 1 του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας εις την πρό της αναιρεθείσης αποφάσεως κατάστασιν, εξεταστέα αποβαίνει ή από 5.8.1966 έφεσις του εκκαλούντος Ιδρύματος κατά της εφεσιβλήτου εναγούσης και κατά της υπ' αριθ. 3050/1966 αποφάσεως του κατά την διαδικασίαν του νόμου ΓΘΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδίκου, ήτις ήρκέσθη νομοτύπως και εμπροθέσμως.

Γενομένου δεκτού, κατά τα ανωτέρω, υπό της αναιρετικής αποφάσεως, ακολουθησάσης, εν τούτω την έμπρόσθεσμον αποφανθείσαν 297/1967 της Ολομελείας του δικαστηρίου τούτου, ότι αί εις ας απενεμήθησαν υπό των προεκτεθέντων ν.δ. 683/1948 και 3097/1954 δημοσιοϋπαλλήλικοι βαθμοί και μισθοί αδελφαί νοσοκόμοι δικαιούνται μόνον των εκ των αντιστοίχων θέσεων, εις ας εντάσσονται ή προάγονται, απολαυών (προσαυξήσεων και επιδομάτων), των παρεχομένων εις τους ομοιοβάθμους των δημοσίους υπαλλήλους, ούχι δε και των δια των υπ' αριθ. 8900/1946 και

(*) Μετά την Α.Π. 630/1967, Β' Τριμ. ΕΕΔ 27, 88.

18310/1946 κοινών αποφάσεων των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας προβλεπομένων προσαυξήσεων δι' εργασίαν κατά Κυριακάς και λοιπάς μη εργασίμους ημέρας, ως και διά νυκτερινήν τοιαύτην, έπεται, ότι τα εν τω αγωγικώ δικογράφω αξιούμενα χρηματικά κονδύλια εκ δραχμών 15.285 και 8.109 λόγω προσαυξήσεων του αξιουμένου μισθού του χρόνου από της 1.1.1963 - 30.12.1965, δι' εργασίαν αυτής αφ' ενός μεν κατά τας Κυριακάς και τας μη εργασίμους ημέρας και αφ' ετέρου διά την νυκτερινήν τοιαύτην του αυτού χρόνου, είναι νόμω αβάσιμα και απορριπτέα. Δεχθείσα εσφαλμένως ή εκκαλουμένη απόφασις και τα κονδύλια ταύτα, έσφαλε κατά τον δεύτερον βάσιμον λόγον της εφέσεως και δέον, δεκτού τούτου καθισταμένου, να μεταρρυθμισθή ή εκκαλουμένη και απορριφθή ούτω ή αγωγή κατά τα κονδύλια ταύτα. Τα υπό της εφεσιβλήτου υποστηριζόμενα ότι, εφ' όσον ή αξίωσις της είναι αποζημιώσεως λόγω αδικοπραξίας, ως εκ του ότι το εκκαλούν παρέλειψεν υπαιτίως να εντάξη ταύτην, συμφώνως προς τους προρρηθέντας νόμους εις αντίστοιχον θέσιν και βαθμόν της δημοσιοϋπαλληλικής ιεραρχίας, καλώς ζητούνται και αι προσαυξήσεις αύται, είναι απορριπτέα ως αβάσιμα. Διότι και ή δευτερογενής αξίωσις αποζημιώσεως (διαφέρον) δεν δύναται να έχη διάφορον έκτασιν εκείνης, την οποίαν ή ενάγουσα θα είχεν, εάν ο εναγόμενος δεν εξετέλει την υπαίτιον παράλειψιν.

Προκειμένης αγωγής αποζημιώσεως εξ αδικοπραξίας κατά τα άρθρα 71 και 914 του Α.Κ., εν συνδυασμώ προς τους ορισμούς των ν.δ. 683/1948 και 3097/1954, ή ενάγουσα διά την θεμελίωσιν της αγωγής ταύτης θα πρέπει να βεβαιώση αρκούντως (κατά την προκειμένην διαδικασίαν του νόμου ΓΨΟΔ') τα εν ταύτη εκτιθέμενα στοιχεία, ήτοι αφ' ενός μεν ότι το εναγόμενον παρέλειψε να καταρτίση των οικείων οργανισμών του μετά των αναλόγων θέσεων, εις ας να εντάξη το προσωπικόν του, εν οις και την ενάγουσαν εις τον βαθμόν του ακολούθου (9ον) μετά τριετίαν, διά να προαγάγη ταύτην εις τον βαθμόν του γραμματέως Β' (8ον) λόγω του ότι αύτη ενέκτητο εξαίρετον ήθος και μεγάλην υπηρεσιακήν απόδοσιν. Αφ' ετέρου δε ότι εξ αιτίας της παρανόμου ταύτης πράξεως των νομίμων εκπροσώπων του εναγομένου εζημιώθη αύτη τα εν τη αγωγή της αναφερόμενα χρηματικά ποσά, άτινα συνιστώσι την διαφοράν των αποδοχών μεταξύ εκείνων, ων έλαβε κατά το εν τη αγωγή αναφερόμενον χρονικόν διάστημα, και εκείνων, ων έδει να ελάμβανε κατ' εφαρμογήν των ανωτέρω νόμων. Επομένως πας ισχυρισμός, ότινων εις απόκρουσιν των θεμελιωτικών τούτων της αγωγής στοιχείων, δεν συνιστά νέον ισχυρισμόν, μη επιτρεπόμενον να προβληθή μετά την πρώτην συζήτησιν εί μη κατά τους όρους των άρθρων 160 και 747 της Πολιτικής Δικονομίας, αλλ' άρνησιν, δι' ο και δύναται να προβληθή ούτος οποτεδήποτε ωραιότερον, αρκεί να υφίσταται είσέτι ο προς τούτο χρόνος αποδείξεως του θέματος (Πολ. Δικονομίας 251). Αβασίμως δ-θεν ή εφεσίβλητος ενάγουσα προβάλλει απαράδεκτον των ισχυρισμών του εκκαλούντος των τεινόντων εις απόκρουσιν της αγωγής και τα εναντία τούτων υποστηριζόμενα υπό ταύτης είναι απορριπτέα.

Εκ των καταθέσεων των ενόρκως ενώπιον του δικάσαντος Πρωτοδίκου εξεταισθέντων μαρτύρων, περί ων το ταυτάριθμον τη προσβαλλομένη απόφασει πρακτικόν (3050/1966) των ενώπιον συμβολαιογράφων εξεταισθέντων υπ' αμφοτέρων των μερών, περί ων αί υπ' αριθ. 10822/22.2.1967, 11993/22.5.1968 και 11596/23.6.1968 του συμβολαιογράφου Αθηνών Γ.Ν. εκθέσεις ένορκου βεβαιώσεως, ως και πάντων των υπό των διαδίκων προσαγομένων και επικαλουμένων εγγράφων, διά την εξ αυτών συναγωγήν βεβαιώσεων, αρκούντως βεβαιώθησαν, κατά την του δικαστηρίου τούτου κρίσιν και εκτίμησιν, τα ακόλουθα κρίσιμα πραγματικά περιστατικά επί των θεμελιωτικών της αγωγής στοιχείων. Την 14.11.1947 ή ενάγουσα προσελήφθη ως πρακτική νοσοκόμος υπό του τότε διευθυντού της ενταύθα κλινικής Σ. προς εκτέλεσιν των έργων της αδελφής νοσοκόμου εν τω νοσηλευτικώ τούτω Ιδρύματι. Κατά την πρόσληψιν εδηλώθη υπό της εναγούσης εν τη διευθύνσει Ιατής προϋπηρεσία αυτής εις έτερα νοσοκομεία, ήτις και ανεγνωρίσθη. Έκτοτε αύτη παρείχε τας ως εκ των καθηκόντων της όπειχεν υποχρεώσεις και ελάμβανε τον ανήκοντα αυτή μισθόν, τον καθοριζόμενον τότε υπό των οικείων συλλογικών συμβάσεων εργασίας. Επηκολούθησεν όμως το ν.δ. 683/1948, δι' ού ελήφθησαν μέτρα ανυψώσεως του κατωτέρου νοσηλευτικού προσωπικού της χώρας. Δι' αυτού επεδιώχθη, ίνα εν τοις Νοσηλευτικοίς Ιδρύμασιν υπηρετούσι γενικώς αδελφαί νοσοκόμοι απόφοιτοι σχολών αδελφών νοσοκόμων και επισκεπτριών, ας ίδρυσε το Κράτος και παρώθησε πά-

σας τὰς πρακτικὰς νοσοκόμους, τὰς ἐχούσας ὡρισμένην ἡλικίαν καὶ γραμματικὰς γνώσεις νὰ φοιτήσωσι καὶ λάβωσι διπλώματα μιᾶς τῶν σχολῶν τούτων (ἄρθρον 28). Δι' ὃ καὶ ὁ νόμος παρεχώρησε προνόμια εἰς τὰς ἀποφοίτους τῶν σχολῶν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς πρακτικάς, διὰ τὰς ὁποίας ὥρισεν, ὅτι αἱ μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου τούτου προσλαμβανόμεναι θὰ λαμβάνωσι μισθὸν μειωμένον κατὰ 25% (ἄρθρον 27). Παραλλήλως ὅμως ὁ αὐτὸς νόμος προέβη εἰς διαβάθμισιν τῶν ἀδελφῶν νοσοκόμων καὶ ἐπισκεπτριῶν τῶν ἀποφοίτων τῶν οἰκείων σχολῶν ἀπὸ τοῦ γραφέως δ' τάξεως μέχρι καὶ τοῦ βαθμοῦ τοῦ τμηματάρχου Β' τάξεως τῆς δημοσιοϋπαλληλικῆς ἱεραρχίας (ἄρθρον 15), ὥρισε δὲ ὅτι αὐταὶ λαμβάνουσιν ἀποδοχὰς τὰς ἀντιστοιχούσας εἰς τοὺς ὁμοιοβάθμους τῶν δημοσίου ὑπαλλήλους, μεθ' ὅλων τῶν προσαυξήσεων καὶ ἐπιδομάτων αὐτῶν. Διὰ τὰς ὑπηρετούσας κατὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου, ἀλλὰ μὴ κεκτημένας τὰ τοῦ νόμου τούτου προσόντα, ὥρισεν, ὅτι αὐταί, δι' ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου ἢ διοικούσης ἐπιτροπῆς, εἰς ἃ ὑπηρετοῦσιν, ἢ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ὑγιεινῆς, δι' ὅσα Ἱδρύματα δὲν προβλέπεται διοικητικὸν συμβούλιον, δέον ἐντὸς 6 μηνῶν νὰ ἐνταχθῶσιν εἰς ἀναλόγους θέσεις ἐκ τῶν ὁριζομένων ἐν τῷ ἄρθρῳ 15, ἀναλόγως τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας, τῆς ἱκανότητος καὶ τῶν λοιπῶν προσόντων αὐτῶν (ἄρθρον 25 § 1). Καὶ περαιτέρω ὅτι αἱ νοσοκόμοι αὐταὶ (αἱ πρακτικαί), ἐφ' ὅσον κατετάγησαν εἰς θέσεις ἀνωτέρας τῆς ἀδελφῆς νοσοκόμου δ', διατηροῦσι καὶ τὸν μισθὸν αὐτόν, ἄνευ περαιτέρω μισθολογικῆς ἐξελίξεως, ἐφ' ὅσον δὲ κατετάγησαν κάτω τοῦ βαθμοῦ τούτου, διατηροῦσι μόνον τὰς ἀποδοχὰς αὐτῶν, μὴ δυνάμεναι νὰ προαχθῶσι πέραν τοῦ μισθοῦ τοῦ ἀκολούθου (ἄρθρον 25 § 2). Ἡ ἰσχὺς τοῦ νόμου τούτου διά τε τὴν διαβάθμισιν καὶ τὴν οἰκονομικὴν τακτοποίησιν ἤρξατο, κατὰ τὸ ἄρθρον 33, ἀπὸ τῆς οἰκονομικῆς χρήσεως 1949-1950. Σημειωτέον ὅτι κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου δὲν εἶχεν εἰσέτι συσταθῆ τὸ ἀναιρεσείον Γερουλάνειον Ἵδρυμα, ὅπερ συνεστήθη διὰ τοῦ ν.δ. τῆς 9/15.10.1952. Ἐπομένως τυχὸν εὐθύνη τῆς προηγουμένης διευθύνσεως διὰ τὴν παράλειψιν καταρτίσεως ἀναλόγου ὀργανισμοῦ καὶ διαβαθμίσεως τοῦ προσωπικοῦ δὲν δύναται νὰ βαρύνῃ τὸ ἀναιρεσεῖον. Ἡ εὐθύνη τοῦ ἀναιρεσείοντος θὰ πρέπει νὰ προσδιορισθῇ εἰς χρόνον οὐχὶ πρὸ τῆς παρελεύσεως ἐξαμήνου ἀπὸ τοῦ ὡς ἄνω ὁ.δ. περὶ ἐγκρίσεώς του. Ὅθεν ἡ εὐθύνη αὐτοῦ διὰ τὴν παράλειψιν τῆς καταρτίσεως τοῦ ὀργανισμοῦ καὶ τῆς ἐντάξεως τοῦ προσωπικοῦ δέον νὰ προσδιορισθῇ εἰς χρόνον μετὰ τὴν 15.4.1953, ὅστις ὁπωσδήποτε εὑρίσκεται εἰς χρόνον πρὸ τῶν ἀξιώσεων τῆς ἐναγούσης, ἥτις ἀξιοῖ διαφορὰς ἀποδοχῶν ἀπὸ τῆς 1ης Ὀκτωβρίου 1954 καὶ ἐφεξῆς. Ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω διατάξεων τοῦ νόμου, τῆς μὴ ἀμφισβητουμένης προϋπηρεσίας τῆς ἐναγούσης καὶ τῆς διαπιστωθείσης καλῆς τότε ἀποδόσεως της, θὰ ἔδει αὐτὴ νὰ ἐνταχθῇ μὲ τὸν βαθμὸν τῆς νοσοκόμου δ' ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ γραφέως α' (10ος), εἰς εἰς τὸν ἀμέσως δὲ ἀνώτερον βαθμὸν 9ον θὰ ἔδει νὰ προαχθῇ, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 107 τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος μετὰ τετραετίαν καὶ εἰς τὸν 8ον βαθμὸν μόνον ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 11 § 1 τοῦ ν.δ. 3097/1954 καὶ μετὰ ἑξαετίαν ἐν τῷ 9ῳ βαθμῷ. Ἤτοι ἡ ἐνάγουσα θὰ ἔδει νὰ προαχθῇ εἰς μὲν τὸν 9ον βαθμὸν (ἀκολούθου) τὴν 15.4.1957, εἰς δὲ τὸν ἀμέσως ἑπόμενον βαθμὸν 8ον (Γραμματέως δ') τὴν 15.4.1963, διότι αὐτὴ ἐκέκτητο καὶ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου κατὰ τὸν χρόνον ἐκεῖνον τὰ ἐκ τοῦ ἄρθρου 11 § 1 τοῦ ν.δ. 3097/1954 προσόντα μεταξὺ τοῦ ἡμίσεος ἀριθμοῦ ἐκ τῶν ὑπηρετουσῶν εἰς τὸ Ἵδρυμα πρακτικῶν νοσοκόμων, καθόσον αὐτὴ ἦτο μεταξὺ τῶν 20 πρώτων ἐκ τῶν 40 ὑπηρετουσῶν, ἥτις ἐπεδείκνυεν ἐξαίρετον ἦθος καὶ μεγάλην ὑπηρεσιακὴν ἐπίδοσιν. Μὴ ἐνεργήσαν ὅθεν τὸ ἐναγόμενον διὰ τῶν ἁρμοδίων αὐτοῦ ὀργάνων τὴν ἔνταξιν τῆς ἐναγούσης εἰς τὸν ὡς εἴρηται ὀφθέντα βαθμὸν καὶ μὴ προαγαγὸν αὐτὴν ὡς ἄνω εἴρηται εἰς τοὺς ρηθέντας βαθμοὺς ὑπέπεσεν εἰς ὑπαίτιον παράλειψιν καὶ ὡς ἐκ τούτου τυγχάνει ὑπόχρεον κατὰ τὰ ἄρθρα 71 καὶ 914 τοῦ Α.Κ., ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰ ἄρθρα 67 καὶ 68 τοῦ αὐτοῦ Κώδικος, εἰς παροχὴν ἀποζημιώσεως πρὸς τὴν ἐνάγουσαν. Ἡ ἀποζημίωσις δὲ αὕτη συνίσταται κατὰ τὸ ἄρθρον 298 Α.Κ. εἰς τὴν θετικὴν ζημίαν, ἥτις προσκλήθη εἰς τὴν περιουσίαν της ἐκ τῆς διαφορᾶς ἀποδοχῶν ἐκείνων, ὧν ἔλαβε κατὰ κρίσιμον τῆς ἀγωγῆς διάστημα, ἀπὸ ἐκείνων, ὧν ἔδει νὰ λάβῃ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἄνω διατάξεων καὶ τῶν νόμων περὶ ἀποδοχῶν τῶν ἀντιστοίχων βαθμῶν τῆς δημοσιοϋπαλληλικῆς ἱεραρχίας. Ἐντεῦθεν ἕπεται, ὅτι ἐν τῷ ὑπολογισμῷ τῆς ζημίας τῆς ἐναγούσης δὲν εὑρίσκουσιν ἐδάφιον ἐφαρμογῆς αἱ διατάξεις περὶ ἀποζημιώσεως συμψηφισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν ἐξ ἐργασίας κατὰ

Κυριακὰς ἢ ἑορτὰς ἢ ἐκ νυκτερινῆς τοιαύτης. Τὰ ὑπὸ τῆς ἐφεσιβλήτου - ἐναγούσης ὑποστηριζόμενα ὅτι ἐδικαιοῦτο τὰς ἀποδοχὰς ταύτας καὶ ὑπὸ τὸ νέον μισθολογικὸν καθεστὼς τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων κατὰ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ π.δ. τῆς 8/14.3.1930 «περὶ Κυριακῆς ἀργίας» καὶ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 3924/1959 «περὶ κυρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 89 Διεθνοῦς Συμβάσεως περὶ νυκτερινῆς ἐργασίας γυναικῶν» εἶναι ἀβάσιμα, διότι κατὰ τὸ ἄρθρον 73 § 2 τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος 1811/1951 διὰ τὴν καθιέρωσιν ἐργασίας πέραν τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ἀπαιτεῖται διάταξις νόμου, προβλέπουσα τὴν διὰ τοιαύτης ἐργασίας ἀντιμετώπισιν τῆς ἀνάγκης, ὡς καὶ ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ ἁρμοδίου τοιούτου, ἥτις νὰ βεβαιοῖ τὴν ὕπαρξιν τῆς ἀνάγκης κλπ., ὡς καὶ τὴν καθ' ὥραν ἀποζημίωσιν. Ἐν προκειμένῳ ὅμως οὐδόλως ἐξεδόθη τοιοῦτος εἰδικὸς νόμος, ὡς καὶ ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ὑγιεινῆς περὶ τε τῆς ἀνάγκης καὶ τοῦ ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως. Μόνον τὰ διὰ τὴν τροφὴν τῶν νοσοκόμων, ὡς καὶ τὰ διὰ τὴν ὑπηρεσιακὴν αὐτῶν στολὴν καταβληθέντα, δὲν θὰ ἐκπεσθῶσι, διότι περὶ αὐτῶν προνοεῖ εἰδικῶς τὸ ἄρθρον 15 § 2 τοῦ ρηθέντος νόμου 683/1948, ὅτι τὰ δικαιοῦνται καὶ ὑπὸ τὸ δημοσιοϋπαλληλικὸν μισθολόγιον. Ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων ἡ ἐνάγουσα ἐδικαιοῦτο κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.10.1954 μέχρι 31.12.1965 ἁμοιβῶν συνολικοῦ ποσοῦ δραχμῶν 240.738.20. Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ἀποδοχῶν ἡ ἐνάγουσα κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τοῦ ἔτους 1955 μέχρι καὶ τοῦ ἔτους 1965 θὰ ἐλάμβανεν ἀκόμη καὶ τὰ εἰς τὸν ἀθλιὸν αὐτῆς ἀναλογοῦντα δῶρα Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, ἅτινα ὑπολογισθέντα ἀνέρχονται εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 21.919. Οὕτω τὸ σύνολον τῶν ἀποδοχῶν, ἃς αὐτὴ θὰ ἐλάμβανε κατὰ τὸν ἐν τῇ ἀγωγῇ χρονικὸν διάστημα, ἐὰν τὸ ἐναγόμενον δὲν παρέλειπεν ὑπαιτίως νὰ ἐντάξῃ ταύτην κατὰ τοὺς ὅρους τῶν προεκτεθέντων νόμων εἰς τὴν ὀργανικήν της θέσιν καὶ νὰ τὴν προαγάγῃ ὡσαύτως εἰς τοὺς προσήκοντας βαθμούς, ἀνέρχεται εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 262.657.20. Ἐναντι τοῦ ποσοῦ τούτου ἡ ἐνάγουσα εἰσέπραξε κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα ἀποδοχάς, ὡς τοῦτο προέκυψεν ἐκ τῆς ἐν γένει ἀποδεικτικῆς διαδικασίας καὶ ἰδίᾳ ἐξ ἀντιγράφου τῆς μερίδος της ἐκ τοῦ μισθολογίου, δραχμὰς 227.142. Εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν ὑπελογίσθη τὸ καταβληθὲν ποσὸν διὰ τροφοκατοικίαν. Συνεπῶς ἡ ἐνάγουσα δικαιοῦται τῆς διαφορᾶς τῶν ἀνωτέρω ἀποδοχῶν ἐκ δραχμῶν 35.515.20. Εἰς ἀντίθετον ὅθεν τῶν ἀνωτέρω ὑπολογισμῶν καταλήξασα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἔσφαλε, κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου πρῶτον λόγον τῆς κρινομένης ἐφέσεως, καὶ δέον, δεκτῆς καθισταμένης ταύτης, νὰ μεταρρυθμισθῇ καὶ δικαζομένης εἰτα τῆς ἀγωγῆς νὰ γίνῃ αὕτη δεκτὴ διὰ τὸ ἀνωτέρω ποσόν.

2. Ἀποδοχαὶ πρακτικῶν μηχανικῶν — Ἀπόδοσις ὠφελείας ἐργοδότου ἐκ παροχῆς ἐργασίας μετ' ἄκυρον σύμβασιν ἐργασίας

Ἀναγκαία ἡ κτῆσις πτυχίων ἢ διπλωμάτων πρακτικῶν μηχανικῶν κατὰ τὰς ἐν τῷ Νόμῳ διακρίσεις ὄχι μόνον ὑπὸ τῶν ἀσκούντων ὑπεύθυνον ἐπίβλεψιν τῆς λειτουργίας κινητηρίων μηχανῶν, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν ἀπασχολουμένων μὲ τὴν λειτουργίαν καὶ συντήρησιν αὐτῶν, περιλαμβανομένης εἰς τὴν συντήρησιν τῶν μηχανῶν πάσης ἐργασίας προφυλάξεως αὐτῶν ἀπὸ τὴν φθορὰν καὶ διατηρήσεως των ἐν καλῇ καταστάσει καὶ συνεπῶς καὶ τῆς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐπισκευῆς, ἐὰν ὁ ἐκτελῶν τὴν ἐργασίαν ταύτην δρᾷ μετὰ πρωτοβουλίας τινός.— Δικαίωμα τῶν οὕτως ἀπασχολουμένων ἐπὶ τῶν καθοριζομένων ὁρίων ἀποδοχῶν τῆς εἰδικότητος αὐτῶν.— Δικαίωμα, κατ' ἄρθρον 904 Α.Κ., ἐπὶ παροχῆς ἐργασίας, κατόπιν ἀκύρου συμβάσεως, ἀποδόσεως τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου εἰς τὸν μισθωτόν.

Ἀρείου Πάγου 76/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ Σταυρόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Χρ. Κομοτοῦρος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀχ. Ἀποστόλου, Ἀθ. Στεργίου

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ π.δ. τῆς 8/8 Μαρτίου 1935 «περὶ ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος μηχανοδηγοῦ καὶ πρακτικοῦ μηχανικοῦ κινητηρίων μηχανῶν, ὡς καὶ θερμαστῶν» τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 αὐτοῦ ὁριζόμενα πτυχία ἢ διπλώματα πρακτικοῦ μηχανικοῦ α', β' ἢ γ' τάξεως, κατὰ λόγον τῆς δυνάμεως τῶν μηχανῶν, παρέχουσιν εἰς τὸν κάτοχον αὐτῶν τὸ δικαίωμα «ὑπευθύνου ἐπιβλέψεως τῆς λειτουργίας καὶ συντηρήσεως τῆς μηχανῆς». Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ π.δ. τῆς 30.1/5.2.1937 «περὶ ἐπιβλέψεως τῆς λειτουργίας καὶ συντηρήσεως κινητηρίων μηχανῶν καὶ ἀτμολεβήτων» οὐδεὶς δύναται νὰ ἀσκῇ

ὑπεύθυνον ἐπίβλεψιν λειτουργίας, ὡς καὶ συντήρησιν κινητηρίων μηχανῶν τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω εἰδικοτήτων ἐγκατεστημένων ἐντὸς αὐτοτελοῦς μηχανολογικῆς ἐγκαταστάσεως, συνολικῆς δὲ ἰσχύος 20 ἵππων καὶ ἄνω, ἐὰν δὲν εἶναι ἐφωδιασμένος δι' ἀντιστοίχου διπλώματος ἢ πτυχίου, συμφώνως ταῖς διατάξεσι τοῦ ἀπὸ 8 Μαρτίου 1935 διατάγματος.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἐπεχουσῶν θέσιν νόμου ἀπὸ 18.10.1958 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πρακτικῶν μηχανικῶν καὶ μηχανοδηγῶν, κηρυχθείσης ὑποχρεωτικῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18045/1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, καὶ ὑπ' ἀριθ. 32/1960 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, σαφῶς προκύπτει, ὅτι οὐ μόνον οἱ ἀσκοῦντες ὑπεύθυνον ἐπίβλεψιν τῆς λειτουργίας κινητηρίων μηχανῶν, ἀλλὰ καὶ οἱ ἀπασχολούμενοι μὲ τὴν λειτουργίαν καὶ συντήρησιν αὐτῶν, ἤτις ἐργασία, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς της, ἀπαιτεῖ εἰδικὰς γνώσεις καὶ ἰδιάζουσαν εὐθύνην, δέον νὰ κέκτηνται τὰ ὑπὸ τῶν διαληφθεισῶν διατάξεων ὁριζόμενα πτυχία ἢ διπλώματα πρακτικοῦ μηχανικοῦ α', β' ἢ γ' τάξεως κατὰ τὰς ἐν ἄρθρῳ 4 τοῦ προμνησθέντος π. διατάγματος τῆς 8.3.1935 διακρίσεις (Ὀλ. Α.Π. 516/1966) (*). Εἰς τὴν συντήρησιν δὲ τῶν ὡς ἄνω μηχανῶν περιλαμβάνεται πᾶσα ἐργασία προφυλάξεως αὐτῶν ἀπὸ τὴν φθορὰν καὶ διατηρήσεως των ἐν καλῇ καταστάσει καὶ συνεπῶς καὶ ἡ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐπισκευή, ἐὰν ὁ ἐκτελῶν τὴν ἐργασίαν ταύτην δρᾷ μετὰ πρωτοβουλίας τινός. Οὕτως οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς τὴν ὡς ἄνω ἐργασίαν δικαιοῦνται τῶν καθοριζομένων κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν τῆς εἰδικότητος αὐτῶν ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 ἐδ. α' καὶ β' τῆς ὡς ἄνω ἀπὸ 18.10.1958 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ὑπ' ἀριθ. 32/1960 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ὡς καὶ τῶν ἐπακολουθησασῶν ἀποφάσεων ὑπ' ἀριθ. 7/1962 τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς καὶ 1/1964 τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, καὶ ὅταν ἐκτελῶσι τὴν ἐργασίαν ταύτην ὑπὸ τὴν ὑπεύθυνον ἐπίβλεψιν ἄλλου (πλὴν τοῦ προσθέτου ἐπιδόματος ἐκ 10% ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ των, τοῦ ὁποίου δικαιοῦνται οἱ ἐξ αὐτῶν χαρακτηριζόμενοι ὑπὸ τῆς ἐπιχειρήσεως ὡς ὑπεύθυνοι προϊστάμενοι).

Ἐξ ἄλλου ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ. σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἐπὶ παροχῆς ἐργασίας κατόπιν ἀκύρου συμβάσεως, λόγῳ ἐλλείψεως τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένων διὰ τὸν μισθωτὸν προσόντων, δικαιοῦται οὗτος εἰς ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας, ἣν ὁ ἐργοδότης ἀπεκόμισεν ἐκ τῆς περιουσίας ἐκείνου λόγῳ τῆς παρασχεθείσης αὐτῷ ἐργασίας καὶ ἥτις ἀποτιμωμένη συνίσταται εἰς τὸν μισθόν, ὃν ὁ ἐργοδότης θὰ κατέβαλλεν εἰς ἕτερον μισθωτὸν δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τὰς αὐτὰς κατὰ τὰ λοιπὰ περιστάσεις.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ἐδέχθη, κατ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν παρὰ τῶν διαδίκων προσαχθεισῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων ἐνάγων προσελήφθη παρὰ τῶν ἀναιρεσιβλήτων ἐναγομένων Σ.Ε.Κ. τὴν 3ην Ἰουλίου 1961 καὶ εἰργάσθη παρ' αὐτοῖς βάσει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου (ἑξαμήνου διαρκείας) καὶ τῶν ἐπακολουθησασῶν ἀλλεπαλλήλων ὁμοίων συμβάσεων, ἄνευ διπλώματος, ὡς ἐμμέσως, πλὴν σαφῶς, ἐδέχθη, κατὰ τὸ κρίσιμον ἐν προκειμένῳ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 3.7.1961 ἕως 30.9.1964, εἰς τὸ ἐνταῦθα καὶ παρὰ τὴν πλατεῖαν Ἀττικῆς ἐργοστάσιον τῶν ἀναιρεσιβλήτων καὶ ὅτι εἰς τὸ ἐν αὐτῷ λειτουργοῦν συνεργεῖον ὡς μηχανοτεχνίτης (ἐφαρμοστὴς) κατὰ τὰς ἐπισκευὰς κινητήρων ἐσωτερικῆς καύσεως (κινητήρων αὐτοκινήτων παντὸς τύπου), ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν καὶ ἐπίβλεψιν τοῦ ἀρχιτεχνίτου τοῦ ἐν λόγῳ συνεργείου, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ δὲ ὅτι ὑπὸ τὰ δεδομένα ταῦτα ὁ ἀναιρεσείων δὲν παρέσχεν ἐργασίαν πρακτικοῦ μηχανικοῦ Γ' τάξεως, ἤτοι ὑπεύθυνον ἐπίβλεψιν τῆς λειτουργίας καὶ συντηρήσεως κινητηρίων μηχανῶν συνολικῆς ἰσχύος μέχρι 100 ἵππων, ἀλλὰ τοιαύτην μηχανοτεχνίτου, καὶ ὅτι ἐντεῦθεν δὲν ἐδικαιοῦτο τῶν ἀποδοχῶν μηχανικοῦ Γ' τάξεως, ἀπέρριψε τὴν ἔνδικον ἀνωγὴν αὐτοῦ, διώκουσαν τὴν καταβολὴν τῶν ἀποδοχῶν τούτων βάσει τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ., ὡς ἐκ τῆς ἀκυρότητος τῆς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου συμβάσεως ἐργασίας, ἐλλείψει τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένων προσόντων (διπλώματος). Οὕτως ὅμως ἀποφηνάμενον, ἀνεπαρκῆ ἐν τῇ ἀποφάσει του διέλαβεν αἰτιολογίαν ἐπὶ ζητημάτων, ἀσκούντων οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, ἐφ' ὅσον δέχεται μέν, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων ἀπησχολεῖτο κατὰ τὸ κρίσιμον χρονικὸν διάστημα εἰς τὴν ἐπισκευὴν κινητήρων ἐσωτερικῆς καύσεως καὶ δὴ κινητήρων

(*) ΕΕΔ 26, 15.

αὐτοκινήτων παντὸς τύπου, δὲν καθορίζει ὅμως κατὰ τρόπον ὡρισμένον εἰς τί συγίσταντο αἱ ἐργασίαι, ἃς ἐξετέλει, οὐδὲ καθορίζει τὴν συνολικὴν ἰσχὺν εἰς ἵππους τῶν μηχανῶν, εἰς τὴν ἐπισκευὴν τῶν ὁποίων ἀπησχολεῖτο, ἤτοι ἂν αὐταὶ ἦσαν ἰσχύος ἀνωτέρας τῶν 30 ἵππων, δι' ἃς ἀπαιτεῖται δίπλωμα πρακτικοῦ μηχανικοῦ γ' τάξεως κατ' ἄρθρον 4 τοῦ παρατεθέντος π.δ. 8.3.1935, ἐνῷ τὰ περιστατικὰ ταῦτα ἔδει νὰ περιλαμβάνωνται καὶ ἀποσαφηνίζωνται, διὰ νὰ καταστῇ ἐφικτὸς ὁ παρὰ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔλεγχος τῆς ὀρθῆς ὑπαγωγῆς τῶν γενομένων δεκτῶν περιστατικῶν εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου. Ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις εἶναι ἀναιρετέα ἐλλείψει νομίμου βάσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδ. 19 Πολ. Δικονομίας, ἐφαρμοστέον ἐν προκειμένῳ κατ' ἄρθρον 24 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς ἐκ τοῦ χρόνου τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως ταύτης, κατὰ τὸν ὀφείλοντα μοναδικὸν λόγον ἀναιρέσεως καὶ τοιαύτην ἔχοντα ἔννοιαν (*).

II. ΘΥΡΩΡΟΙ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΩΝ

Καταβολὴ χρηματικοῦ ποσοῦ διὰ πρόσληψιν εἰς ἐργασίαν καὶ διατήρησιν εἰς αὐτὴν θυρωροῦ πολυκατοικίας

Στοιχεῖα ἀγωγῆς θυρωροῦ πολυκατοικίας κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 361, 380 καὶ 382 Ἀστικοῦ Κώδικος περὶ ἀδυναμίας τῆς παροχῆς καὶ τῶν ἄρθρων 904 καὶ 912 τοῦ αὐτοῦ Κώδικος περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ πρὸς ἀπόδοσιν χρηματικοῦ ποσοῦ διὰ πρόσληψιν καὶ διατήρησιν αὐτοῦ εἰς ἐργασίαν.—Ἐκδίκασις κατὰ τὴν τακτικὴν διαδικασίαν, μὴ ὑποκειμένης τῆς διαφορᾶς εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ Νόμου ΓΦΟΔ'/1911.

Ἀρείου Πάγου 86/1969, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δ. Σίδερης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀνδρ. Λαμπρόπουλος, Ἠλ. Παρασκευάς.

(**) Ἡ κρινομένη ἀγωγὴ εἶναι νόμιμος, ὡς ἐκρίθη καὶ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 601/1967 ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως, ὡς καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 136/1968 ἀποφάσεως τοῦ Τμήματος τούτου, ὡς περιέχουσα τὰ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 361, 380 καὶ 382 τοῦ Α.Κ. περὶ ἀδυναμίας τῆς παροχῆς καὶ τῶν ἄρθρων 904 καὶ 912 τοῦ αὐτοῦ Κώδικος περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ στοιχεῖα, ἀριμοδίως δὲ εἰσήχθη αὕτη λόγῳ ποσοῦ ἐνώπιον τοῦ καθ' ὅλην ἀρμοδίου Πρωτοδικείου διὰ τοὺς ἐν τῇ ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 136/1968 ἀποφάσει τοῦ Τμήματος τούτου ἀναφερομένους λόγους καὶ ἡ τῆς ἐναγομένης ἔνστασις περὶ ἀναρμοδιότητος τοῦ δικαστηρίου τῶν Πρωτοδικῶν, ὡς ὑποκειμένης τῆς διαφορᾶς εἰς τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΦΟΔ', εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμος.

Ἐκ τῶν προτάσεων τῆς ἐναγομένης, τῶν ὑποβληθεισῶν κατὰ τὴν συζήτησιν, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, αὐτὴ ὡμολόγησε ρητῶς καὶ εἰδικῶς τὴν ἐν τῇ ἀγωγῇ ὑπὸ τῆς ἐναγούσης ἐπικαλουμένην σύμβασιν, ὡς ἐδέχατο καὶ ἡ προεκδοθεῖσα ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 136/1968 ἀπόφασις τοῦ Τμήματος τούτου, ὡμολόγησε δηλονότι ἡ ἐναγομένη, ὅτι μεταξὺ ταύτης καὶ τῆς ἐναγούσης κατηρτίσθη τὴν 17 Ὀκτωβρίου 1962 ἀμφοτεροβαρὴς σύμβασις, καθ' ἣν ἡ μὲν ἐναγομένη ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως προσλάβῃ καὶ διατηρήσῃ τὴν ἐνάγουσαν ὡς θυρωρὸν τῆς πολυκατοικίας της ἐπὶ μίαν πενταετίαν, ἔναντι τῶν ἑκάστοτε ἀποδοχῶν τῶν θυρωρῶν πολυκατοικιῶν, ἡ δὲ ἐνάγουσα ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ καταβάλῃ τῇ ἐναγομένῃ ὡς ἀντάλλαγμα ποσὸν δραχμῶν 35.000 καὶ ὅτι ἐπὶ τῇ βάσει τῆς συμφωνίας ταύτης ἡ ἐναγομένη προσέλαβε τὴν ἐνάγουσαν ὡς θυρωρὸν τὴν 17 Ὀκτωβρίου 1962, αὕτη δὲ κατέβαλεν εἰς τὴν ἐναγομένην τὸ ἐν λόγῳ ποσὸν τῶν δραχμῶν 35.000. Μετὰ ταῦτα δέον ὅπως τὸ δικαστήριον προβῇ εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῶν διαταχθεισῶν ὡς ἄνω ἀποδείξεων εἰς βάρος μὲν τῆς ἐναγούσης καὶ διὰ μαρτύρων ὡς πρὸς τὰ περιστατικὰ τὰ συνιστῶντα τὴν ἐπιγενομένην διαρκῆ ἀδυναμίαν, εἰς βάρος δὲ τῆς ἐναγομένης, πλὴν μαρτύρων, ὡς πρὸς τὴν καταλυτικὴν τῆς ἀγωγῆς ἔνστασίν της περὶ τοῦ ὅτι ἡ ἐνάγουσα ἐδέχθη, ὅπως ὁ μετέπειτα μισθωτὴς τῆς πολυκατοικίας της Ν.Τ. ὑποκατασταθῇ εἰς τὰ ἐκ τῆς μεταξὺ ταύτης καὶ τῆς ἐναγομένης καταρτισθείσης ὡς ἄνω συμβάσεως δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις.

Ἐκ τῶν ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἀποδεικτικῶν στοιχείων (ἐνόρκων καταθέσεων καὶ ἐγ-

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 11206/1966 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

(**) Μετὰ τὰς Α.Π. 601/1967, Τμ. Β', ΕΕΔ 27, 84, Α.Π. 136/1968, ΕΕΔ 27, 624.

γράφων) καὶ ἰδία 1) ἐκ τῶν ἐνόρκων καταθέσεων τῶν νομίμως ἐξετασθέντων ἐνώπιον τοῦ ὡς εἰσηγητοῦ δικαστοῦ τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων Γ.Μ., Χ.Χ. καὶ Ι.Β., τῶν ἀναφερομένων εἰς τὰς ὑπ' ἀριθ. 4481/1968 καὶ 2449/1968 σχετικὰς εἰσηγητικὰς ἐκθέσεις, 2) ἐκ τῶν ὑπ' ἀριθ. 3355/1965 πρακτικῶν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, 3) ἐκ τοῦ ἀπὸ 29 Νοεμβρίου 1962 μισθωτηρίου καὶ 4) ἐκ τῆς ἀπὸ 6 Μαρτίου 1963 ἐκθέσεως ἀγωγῆς τῆς ἐναγούσης κατὰ τοῦ Σ.Ν. ἀπεδείχθη πλήρως, ὅτι ἡ ἐναγομένη τὴν 29 Νοεμβρίου 1962 ἐξεμισθωσε τὴν ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερομένην πολυκατοικίαν της εἰς τὸν Σ.Ν., ὅστις καὶ παρέλαβε ταύτην ἀπὸ τῆς 1 Δεκεμβρίου 1962 καὶ ἤρξατο ἐκμεταλλευόμενος ταύτην ὡς ξενοδοχεῖον ὄπνου, διατηρήσας τὴν ἐνάγουσαν ὡς θυρωρὸν μέχρι τῆς 23 Φεβρουαρίου 1963, ὁπότε καὶ ἀπέλυσε ταύτην ἐκ τῆς ἐργασίας της, καὶ οὕτω ἡ ἐναγομένη περιῆλθεν εἰς ὑποκειμενικὴν ἀδυναμίαν ἐκπληρώσεως τῆς παροχῆς της, ἤτοι νὰ διατηρήσῃ τὴν ἐνάγουσαν ὡς θυρωρὸν εἰς τὴν πολυκατοικίαν της διὰ τὸ ὑπόλοιπον ἀπὸ τῆς 23 Φεβρουαρίου 1963 μέχρι τέλους τοῦ συμφωνηθέντος χρόνου (πενταετίας), ἤτοι μέχρι τῆς 17 Ὀκτωβρίου 1967 χρονικὸν διάστημα.

Ἐκ τῶν ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἐπικαλουμένων ὡς ἄνω ἀποδεικτικῶν στοιχείων καὶ ἰδίᾳ ἐκ τοῦ ἀπὸ 29 Νοεμβρίου 1962 μισθωτηρίου καὶ τῆς ἀπὸ 6 Μαρτίου 1963 ἀγωγῆς τῆς ἐναγούσης κατὰ τοῦ Σ.Ν. ἀπεδείχθη μέν, ὅτι οὗτος συνεφώνησε μετὰ τῆς ἐναγομένης κατὰ τὴν κατάρτισιν τῆς ὡς ἄνω μισθώσεως τῆς πολυκατοικίας, ὅπως διατηρήσῃ τὴν ἐνάγουσαν ὡς θυρωρὸν καθ' ὅλον τὸ ἐν λόγῳ πενταετὲς χρονικὸν διάστημα καὶ ἀνέλαβε τὰς ὑποχρεώσεις καὶ τὰ δικαιώματα τῆς ἐναγομένης ἔναντι τῆς ἐναγούσης ὡς θυρωροῦ, ὡς καὶ πᾶσαν τυχὸν ἀποζημίωσιν τῆς ἐναγούσης, πηγάζουσαν ἐκ τῆς ὡς ἄνω ἀρχικῆς συμβάσεως μεταξὺ τῶν διαδίκων, δὲν ἀπεδείχθη ὅμως, ὅτι καὶ ἡ ἐνάγουσα συνεφώνησε καὶ ἀπεδέχθη, ὅπως διὰ τῆς ἀναλήψεως τῶν ὑποχρεώσεων τούτων ὑπὸ τοῦ Σ.Ν. ἀπαλλαγῇ ἡ ἐναγομένη τῆς ὡς ἄνω ὑποχρεώσεώς της πρὸς καταβολὴν τῇ ἐναγούσῃ τοῦ ρηθέντος ποσοῦ καὶ ἐν γένει τῶν λοιπῶν ἔναντι ταύτης ὑποχρεώσεών της, ἐκ τῆς ἐπικαλουμένης δὲ καὶ προσαγομένης ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ὡς ἄνω ἀπὸ 6 Μαρτίου 1963 ἀγωγῆς τῆς ἐναγούσης κατὰ τοῦ Σ.Ν., ἀφορώσης τὴν πληρωμὴν μισθῶν της καὶ ἐν ᾗ ἀναφέρεται, ὅτι οὗτος ἀνέλαβε διὰ τοῦ μισθωτηρίου τὰς ἔναντι τῆς ἐναγούσης ὑποχρεώσεις τῆς ἀρχικῆς ἐργοδότριας, ἀπορρεούσας ἐκ τῆς ἀπὸ 17 Ὀκτωβρίου 1962 συμβάσεως ἐργασίας, οὐδόλως προκύπτει τοιαύτη συμφωνία περὶ ἀπαλλαγῆς τῆς ἐναγομένης ἐκ τῶν ὡς εἴρηται ὑποχρεώσεών της. Ἀπορριπτέα ἄθεν ὡς ἀβάσιμος ἡ ὡς ἄνω σχετικὴ ἔνστασις τῆς ἐναγομένης.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω ἡ ἐναγομένη κατέστη πλουσιωτέρα, ὡς μὴ ἐπακολουθησάσης τῆς αἰτίας, ὡς ἐκ τοῦ ὅτι αὕτη δὲν ἠδυνήθη ἐκ τοῦ ὡς ἄνω λόγου νὰ διατηρήσῃ τὴν ἐνάγουσαν ὡς θυρωρὸν καθ' ὅλην τὴν συμφωνηθεῖσαν πενταετίαν, ὡς εἶχεν ὑποχρέωσιν, οὐχὶ ὅμως κατὰ τὸ διὰ τῆς ἀγωγῆς αἰτούμενον ποσὸν τῶν 35.000 δραχμῶν, ἀλλὰ κατὰ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 32.550, ὅπερ ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸν χρόνον ἀπὸ 23 Φεβρουαρίου 1963 μέχρι 17 Ὀκτωβρίου 1967, ὅτε ὃν ἀπηλλάγη ἡ ἐναγομένη τῆς ὡς ἄνω ὑποχρεώσεώς της, ὡς ἐκριναν καὶ αἱ ῥηθεῖσαι ἀποφάσεις τοῦ Β' Τμήματος καὶ τοῦ Τμήματος τούτου. Δέον ὅθεν ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἐν μέρει ἡ κρινομένη ἔφεσις τῆς ἐναγούσης καὶ, μεταρρυθμιζομένης τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, γίνῃ δεκτὴ ἐν μέρει ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ διὰ τὸ ἐν λόγῳ ποσὸν τῶν δραχμῶν 32.550, ὅπερ δέον ὅπως ἡ ἐναγομένη καταβάλῃ τῇ ἐναγούσῃ ἐντόκως ἐπὶ τῷ ἑκάστοτε νομίμῳ ποσοστῷ τόκου ὑπερημερίας ἀπὸ τῆς 21 Ἰανουαρίου 1965, ὁπότε κατέστη ὑπερήμερος ἡ ἐναγομένη διὰ τῆς ἐπιδόσεως εἰς ταύτην τῆς πρώτης ἀγωγῆς τῆς ἐναγούσης περὶ πληρωμῆς τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ποσοῦ καὶ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν (ὑπ' ἀριθ. 11122 τῆς 21 Ἰανουαρίου 1965 ἀποδεικτικὸν ἐπιδόσεως τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν Θ.Κ.) τῆς ἀπευθυνθείσης ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου καὶ ἀπορριφθείσης ἐν τέλει ὑπὸ τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 26141/1965 ἀποφάσεώς του λόγῳ ἀναριθμοδιότητος, συμφώνως πρὸς τὸ σχετικὸν περὶ τούτου ἐπιβοηθητικὸν αἴτημα τῆς ἐναγούσης. Τὸ αἴτημα περὶ πληρωμῆς τόκων ἀπὸ τῆς 17.10.1962, ἀφ' ἧς κατεβλήθη τὸ ὡς ἄνω ποσὸν τῶν δραχμῶν 35.000, ἄλλως ἀπὸ τῆς 29.11.1962, ἀφ' ἧς ἐξεμισθώθη ἡ πολυκατοικία, εἶναι ἀπορριπτέον ὡς μὴ νόμιμον. Καὶ ναὶ μὲν κατὰ τὸ ἐπικαλούμενον ὑπὸ τῆς ἐναγούσης ἄρθρον 912 Α.Κ. ἐπὶ ἀπαιτήσεως διὰ μὴ ἐπακολουθήσασαν αἰτίαν ὁ λήπτης, ἀφ' ἧς ὤφειλε νὰ προβλέψῃ τὴν ἀναζήτησιν, εὐθύνεται διὰ τὸ ληφθὲν ὡς

ἂν εἶχεν ἐπιδοθῆ ἡ ἀγωγὴ καὶ συνεπῶς καὶ διὰ τὴν πληρωμὴν τόκων, πλὴν ἐν προκειμένῳ ἡ ἐνάγουσα δὲν προβάλλει τοιοῦτον ἰσχυρισμόν.

III. ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Νόμιμοι ὧραι ἐργασίας προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων πετρελαιοειδῶν

1. Καθορισμὸς εἰς ὀκτὼ (8) ἡμερησίως καὶ τεσσαράκοντα ὀκτὼ (48) ἑβδομαδιαίως τῶν ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐγκαταστάσεων καὶ ἐξωτερικῶν Ὑπηρεσιῶν τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐπιχειρήσεων πετρελαιοειδῶν.— Ἐξαίρεσις διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν Γραφείων τῶν ἐγκαταστάσεων, τὸ ἐκτελοῦν κατὰ κύριον χαρακτῆρα ὑπηρεσίαν Γραφείου.— Παροχὴ ὑπηρεσίας κλητῆρος.

Ἀρείου Πάγου 68/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Λ. Κανελλάκος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Διδορίκης, Θ. Τσάλτος

Κατὰ τὸ ἄρθρον 8 τῆς ἀπὸ 19.10.1950 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ ἐν γένει, ὑπαλληλικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐγκαταστάσεων καὶ ἐξωτερικῶν Ὑπηρεσιῶν τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐπιχειρήσεων πετρελαιοειδῶν, ὅσον καὶ τῶν ὁμοίων ἀπὸ 19.5.1954 καὶ 5.8.1955, τὸ ὡς εἴρηται προσωπικὸν ἀκολουθεῖ τὰς ὥρας ἐργασίας τῶν ἐγκαταστάσεων τῶν ἐν λόγῳ ἐπιχειρήσεων, αἵτινες, ἐν ἐλλείψει καθορισμοῦ διαφόρου ὡραρίου, ἀνέρχονται εἰς 8 ἡμερησίως καὶ 48 ἑβδομαδιαίως, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου 2269/1920 καὶ τῶν εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου τούτου καὶ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου ΓΨΛΔ'/1911 «περὶ ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργατῶν καὶ ὡρῶν ἐργασίας» (ὡς αἱ διατάξεις τούτου, τροποποιηθεῖσαι διὰ τοῦ νόμου 2193/1920, ἐκωδικοποιήθησαν διὰ τοῦ Β.Δ. τῆς 25.8/8.5.1920) ἐκδοθέντων διαταγμάτων. Ἐξαίρεσις, κατ' ἄρθρον 1 τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῆς 19.10.1950 καὶ ἄρθρον 2 τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῆς 5.8.1955, ὑφίσταται διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν Γραφείων τῶν ἐγκαταστάσεων, τὸ ἐκτελοῦν κατὰ κύριον χαρακτῆρα ὑπηρεσίαν Γραφείου καὶ τὸ ὁποῖον ὑπάγεται εἰς τὴν ἀπὸ 17.11.1950 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας τοῦ ὑπαλληλικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ τῶν Γραφείων τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἐπιχειρήσεων, προβλεπούσης ἐργασίαν 39 - 42 ὡρῶν ἑβδομαδιαίως (Ὁλομελείας Α.Π. 390, 392 καὶ 393/1967 (*). Δεχθεῖσα ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, κατ' ἀνέλεγκτον περὶ πραγμάτων κρίσιν καὶ διὰ σαφοῦς καὶ ἐπαρκοῦς αἰτιολογίας, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, προσληφθεὶς ὡς κλητὴρ τῶν Γραφείων τῶν ἐν Περάματι Ἀττικῆς ἐγκαταστάσεων τῆς ἀναιρεσιβλήτου, δὲν παρεῖχε κατὰ κύριον χαρακτῆρα ὑπηρεσίαν Γραφείου, ὡς ἐκτελῶν κατὰ τὸν ἐν τῇ ἀγωγῇ χρόνον τὰς συνήθεις ὑπηρετικὰς ἐργασίας τοῦ κλητῆρος κατὰ τὴν ὑπηρεσιακὴν ἐπικοινωνίαν τόσον τοῦ προσωπικοῦ τῶν Γραφείων, ὅσον καὶ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν λοιπῶν Ὑπηρεσιῶν τῶν ἐγκαταστάσεων (διαβίβασις ἐγγράφων, προφορικῶν ὁδηγιῶν, ἐντολῶν κλπ.), ἀλλὰ καὶ παρασκευάζων καὶ προσφέρων, ἐντὸς τοῦ ὡραρίου του, διάφορα ἀναψυκτικὰ (καφέ, τέϊον κλπ.) εἰς τὸ προσωπικὸν ἰδίᾳ τῶν Γραφείων, εἶτα δὲ ἀποφανθεῖσα, ὅτι οὗτος ὑπεῖχεν ὑποχρέωσιν ὀκταώρου ἐργασίας ἡμερησίως, ὀρθῶς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, ἀπορριπτέοι δὲ τυγχάνουσιν ὅ τε περὶ τοῦ ἀντιθέτου πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως, ὡς καὶ ὁ δεύτερος τοιοῦτος περὶ ἐλλείψεως νομίμου βάσεως δι' ἀνεπαρκῆ αἰτιολογίαν (**).

2. Διαχωρισμὸς ὡς πρὸς τὰς ὥρας ἐργασίας μεταξὺ ἀφ' ἑνὸς τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰς ἐγκαταστάσεις ἐπιχειρήσεων πετρελαιοειδῶν.— Ἐφαρμογὴ ἐπὶ τῶν εἰς τὰς ἐγκαταστάσεις ἐργαζομένων τοῦ κανόνος περὶ ὀκταώρου ἐρ-

(*) ΕΕΔ 26, 883, 873.

(**) Ἐπικυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 18618/1968 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου. Ὁμοία καὶ ἡ Α.Π. 89/1969, Τμ. Β', δι' ἱστορικῶν ἀνθηκαρίων.

γασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων.

'Αρείου Πάγου 54/1969, 'Ολομελείας

Προεδρεύων ὁ 'Αντιπρόεδρος κ. **'Αθ. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ 'Αρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**
Δικηγόρος ὁ κ. Γ. Βλαχάβας

Κατὰ τὸ ἄρθρον 8 τῆς ἀπὸ 19.10.1950 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας περὶ ρυθμίσεως τῶν ὅρων ἐργασίας καὶ ἀποδοχῶν τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ, ὡς καὶ τοῦ ὑπαλληλικοῦ, τεχνικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ τοιούτου τῶν ἐγκαταστάσεων καὶ ἐξωτερικῶν Ὑπηρεσιῶν τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐπιχειρήσεων πετρελαιοειδῶν, τὸ εἰς αὐτὴν ὑπαγόμενον καὶ ὑπηρετοῦν ὑφ' οἱανδήποτε ἰδιότητα προσωπικὸν (ἤτοι τεχνικοὶ ὑπάλληλοι, ἐργατοτεχνῖται καὶ ὑπηρέται) ἀκολουθεῖ τὰς ὥρας ἐργασίας τῶν ἐγκαταστάσεων, αἵτινες δὲν καθορίζονται ἐν τῇ συλλογικῇ συμβάσει.

Ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς τῆς διατάξεως ταύτης πρὸς τὸ ἄρθρον 5 τῆς ἐπακολουθησάσης ἀπὸ 17 Νοεμβρίου 1950 συλλογικῆς συμβάσεως, ἥτις προσλέπει εἰδικῶς περὶ τοῦ ὑπαλληλικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ Γραφείων τῶν ὡς ἄνω ἐπιχειρήσεων πετρελαιοειδῶν καὶ ὁρίζει τὰς καθ' ἑβδομάδα ὥρας ἐργασίας τούτου εἰς 39 (πλὴν τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ Ταμεῖα) καὶ τῶν ἀπασχολουμένων ἐντὸς τῶν Γραφείων (εἴτε κεντρικὰ εἶναι ταῦτα, εἴτε κεῖνται εἰς τοὺς χώρους τῶν ἐγκαταστάσεων) εἰς 42 συνολικῶς καὶ πρὸς τὸ ἄρθρον 10 τῶν ἀπὸ 5.8.1955 καὶ 19.5.1954 συλλογικῶν συμβάσεων, ἐπαναλαμβάνον (καὶ μετὰ τὴν κατάρτισιν τῆς εἰρημένης ἀπὸ 17.11.1950 συμβάσεως) τὴν παρατεθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 8 τῆς ἀπὸ 19.10.1950 συμβάσεως, σαφῶς συνάγεται, ὅτι γίνεται πλήρης διαχωρισμὸς ὡς πρὸς τὰς ὥρας ἐργασίας μεταξὺ ἀφ' ἑνὸς τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰς ἐγκαταστάσεις, ἀφοῦ καὶ ρητῶς ἐξῃρέθη τόσον διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τῆς μνησθείσης ἀπὸ 19.10.1950 συλλογικῆς συμβάσεως, τῆς ἀναφερομένης εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν ἐγκαταστάσεων, ὅσον καὶ διὰ τῶν διοίων ἀπὸ 19.5.1954 καὶ 5.8.1955, τῆς ἐφαρμογῆς των τὸ προσωπικὸν τῶν Γραφείων (ὁλ. καὶ ἄρθρον 2 τῆς ἀπὸ 5.8.1955 συλλογικῆς συμβάσεως). Ἐφ' ὅσον δὲ τὸ ὡράριον τῶν εἰς τὰς ἐγκαταστάσεις ἀπασχολουμένων δὲν καθορίζεται ἐν τῇ ὡς ἄνω ἀπὸ 19.10.1950 συλλογικῇ συμβάσει, δέον νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι ἐσκοπήθη ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ κανόνος περὶ ὀκταώρου ἐργασίας εἰς τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις, κατὰ τὸ ἰσχῦον ἐν ᾧ χρόνῳ συνήφθη ἡ διαληφθεῖσα συλλογικὴ σύμβασις π.δ. τῆς 8/13.4.1932 καὶ ἄρθρον 2 τοῦ π.δ. τῆς 27/6/4.7.1932, δότι ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, μετὰ τὴν ρηθεῖσαν περὶ τῶν ὡρῶν ἐργασίας τῶν ἀποκλειστικῶς εἰς τὰ Γραφεῖα ὑπηρετούντων συλλογικὴν σύμβασιν ἀπὸ 17.11.1950, θὰ προέκυπτον αἱ λοιπαὶ συμβάσεις (ὡς αἱ ἀπὸ 19.5.1954, 5.8.1955, 16.4.1957 κλπ.) εἰς νέαν ρύθμισιν, μεταβαλλουσαι τὰ ἐξακολουθητικῶς ἀπὸ τῆς 19.10.1950 τηρούμενα χρονικὰ ὅρια ἐργασίας εἰς τὰς ἐγκαταστάσεις (ὀκτάωρον) καὶ δὲν θὰ ἐπανελάμβανον, ὡς ἐξετέθη, τὸ ἄρθρον 8 τῆς ἀρχικῆς ἀπὸ 19.10.1950 συλλογικῆς συμβάσεως. Ὅθεν, δεχθεῖσα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, ἐργατοτεχνίτης τῶν ἐγκαταστάσεων τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἑταιρείας πετρελαιοειδῶν, ὑπεχρεοῦτο εἰς ὀκτάωρον ἀπασχόλησιν καὶ οὐχὶ εἰς ἑπτάωρον τοιαύτην καὶ ἀκολούθως ἀπορρίψασα τὴν ὑπὸ δίκην ἀγωγήν, διώκουσαν τὴν ἐπιδίκασιν ἀποζημιώσεως κατὰ τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀρχὰς δι' ὑπερωριακὴν ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς ἐργασίαν, οὐδόλως ἐσφαλεν, ὁ ἐναντίος δὲ μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 807 ἐδ. 17 Πολ. Δικονομίας εἶναι ἀόριστος καὶ ἀπορριπτέος (*).

IV. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜΕΝΟΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Διατάξεις περὶ φυλάκων φορτηγίδων

Ὀργάνωσις καὶ κατανομὴ τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς.— Δικαίωμα

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 6518/1960 ἀπόφασις τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν.

ειδικῆς στολῆς καὶ πηλικίου μετὰ περιβραχιονίου.—Ἀνεφάρμοστον τῆς σχετικῆς διατάξεως ἐπὶ τῶν φυλάκων φορτηγίδων, τῶν προσλαμβανομένων ἐκτάκτως εἰς ἀνάλογον ἀριθμὸν ἐπὶ ἐκφορτώσεων ἢ φορτώσεων διὰ τὴν φύλαξιν τῶν κενῶν φορτηγίδων ἐν τοῖς ἀγκυροβολίοις, ὡς καὶ διὰ τὴν φύλαξιν γαιανθράκων ἐν ὑπαίθρῳ.

'Αρείου Πάγου 64/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Λ. Κανελλάκος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Φρ. Φωτρῆς, Ἐμμ. Ἀνδριανάκης

Ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ ὑ.δ. τῆς 7/9 Μαΐου 1959 «περὶ συνθέσεως, ὀργανώσεως καὶ κατανομῆς τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ο.Λ.Π.», ἐκδοθέντος κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ν.δ. 3877/1958 «περὶ παρατάσεως προθεσμίας ἐκδόσεως ὑ.δ. διὰ τὴν προσαρμογὴν διατάξεων τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος εἰς τὰς ἰδιοτυπίας τοῦ Ο.Λ.Π.», μεταξὺ τῶν ὀργανικῶν θέσεων, τῶν καταλαμβανομένων ὑπὸ τοῦ τακτικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ο.Λ.Π., προβλέπονται ἐν τῇ Γ' κατηγορίᾳ καὶ 55 θέσεις φυλάκων, ἐξ ὧν 3 ἐπὶ βαθμῷ 8ῳ καὶ 52 ἐπὶ βαθμῷ 13ῳ καὶ 9ῳ. Εἰς τοὺς φύλακας τούτους, περὶ τῶν ὁποίων τὸ ἄρθρον 34 τοῦ εἰς ἐκτέλεσιν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 § 2 τοῦ ἄνω διατάγματος ἐκδοθέντος «Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ο.Λ.Π.» προβλέπει τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ φέρειν ἐν ὥρᾳ ὑπηρεσίας εἰδικὴν στολὴν καὶ πηλίκιον μετὰ περιβραχιονίου, χορηγούμενα ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας, διαγράφει δὲ ὡς καθήκοντα τὴν φύλαξιν τῶν Γραφείων καὶ τῶν ἐμπεπιστευμένων αὐτοῖς χώρων καθ' ὅλην αὐτῶν τὴν ἔκτασιν, τὴν διενέργειαν ἐρευνῶν πρὸς ἀποτροπὴν λαθραίας μεταφορᾶς ἐμπορευμάτων, τὴν σύλληψιν τῶν δραστῶν κλοπῆς ἢ ἀποπειρωμένων τοιοῦτον ἀδίκημα, τὴν σύμπραξιν μετ' ἀστυνομικῶν ἢ ἄλλων δημοσίων ὀργάνων πρὸς καταστολὴν κολασίμων πράξεων, τὸ ἄρθρον 23 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω διατάγματος, πραγματευόμενον περὶ προσθέτων ἀπολαυῶν καὶ ἄλλων μονίμων ὑπαλλήλων τοῦ Ο.Λ.Π., ὁρίζει ἐν παραγράφῳ 3, ὅτι παρέχεται κατ' ἔτος μία χειμερινὴ καὶ μία θερινὴ στολή. Ἡ τελευταία αὕτη διάταξις ὅμως δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν φυλάκων φορτηγίδων, περὶ τῶν ὁποίων προβλέπει ἴδιος Κανονισμὸς ἐργασίας, ἐκδοθεὶς ὑάσει τοῦ ἄρθρου 4 § 17 τοῦ ἀ.ν. 1559/1950 καὶ ἐγκριθεὶς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 43825/1955 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων, ὁρίζων, ὅτι οὗτοι προσλαμβάνονται ἐκτάκτως, εἰς ἀνάλογον δι' ἑκάστην περίπτωσιν ἀριθμόν, ἐπὶ ἐκφορτώσεων ἢ φορτώσεων διὰ φορτηγίδων, ἐφ' ὅσον χρόνον τὸ ἐμπόρευμα παραμένει ἐντὸς αὐτῶν, διὰ τὴν φύλαξιν τῶν κενῶν φορτηγίδων ἐν τοῖς ἀγκυροβολίοις, ὡς καὶ διὰ τὴν φύλαξιν γαιανθράκων ἐν ὑπαίθρῳ, ὑποχρεούμενοι καὶ εἰς βοήθειαν τῶν ἐργατῶν φορτηγίδων ἐν ἀνάγκῃ, οὐδὲν δὲ διαλαμβάνον περὶ εἰδικῆς στολῆς τῶν ἐν λόγῳ μισθωτῶν, ἀλλ' ἁπλῶς ὑποχρεῶν αὐτοὺς νὰ φέρωσι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὑπηρεσίας των τὸ κεκανονισμένον σῆμα. Ὅθεν, ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς ἀνωτέρω διατάξεις, δι' ὃ καὶ ἀναιρετέα καθίσταται, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 807 § 17 τῆς ἰσχυούσης Πολ. Δικονομίας, ἐφαρμοζομένων ἐν προκειμένῳ, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 24 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς ἐκ τοῦ χρόνου ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως καὶ κατὰ τὸν ὑάσιμον περὶ τούτου μοναδικὸν λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου (*).

(*) Ἀνηρέθη ἡ ἐπ' ἀριθ. 1668/1967 ἀπόφασις τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδικοῦ Πειραιῶς.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

Μὴ ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. διαχειριστοῦ Ἑταιρείας περιωρισμένης εὐθύνης, τούτου μὴ παρέχοντος ἐξηρτημένην ἐργασίαν, προϋποθέτουσαν σχέσιν, δυνάμει τῆς ὁποίας ὁ παρέχων τὴν ἐργασίαν ὑποβάλλεται εἰς νομικὴν ἐξάρτησιν ἔναντι τοῦ ἐργοδότου, συνισταμένην εἰς τὸ δικαίωμα τοῦ τελευταίου πρὸς ἄσκησιν ἐποπτείας, παροχὴν ὁδηγιῶν καὶ ἐπιβολὴν κυρώσεων.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ Α.ν. 1846/1951, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ν.δ. 4476/1965 (ΕΕΔ 24, 746), εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ὑπάγονται τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς χώρας παρέχουν κατὰ κύριον ἐπάγγελμα ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἔναντι ἀμοιβῆς, ὡς τοιαύτης νοουμένης καὶ τῆς παρεχομένης διὰ λογαριασμὸν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ἀδιαφόρως νομικῆς φύσεως τῆς σχέσεως (δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου). Ἡ ἔννοια τοῦ κυρίου ἐπαγγέλματος δὲν ἀποκλείει τὴν ἀσφάλισιν προσώπων μὲ μειωμένην ἀπασχόλησιν, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχουν ἄλλην κυρίαν πρόσοδον διοπορισμοῦ. (Ἴδετε περὶ τοῦ τελευταίου τούτου ΕΕΔ 24, 702, ἔνθα Πρακτικὰ Συζητήσεων ἐν τῇ Βουλῇ).

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1066/1967 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, ἐπρόκειτο περὶ διαχειριστοῦ ἑταιρείας περιωρισμένης εὐθύνης καί, ὡς δέχεται ἡ ἐν λόγῳ ἀπόφασις, δὲν ἐπρόκειτο περὶ ἐξηρτημένης ἐργασίας, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν θηλαδὴ ἐξαρτήσεως μισθωτοῦ ἐκ τοῦ ἐργοδότου, ὡς γίνεται δεκτὸν καὶ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἐργατικῶν νόμων ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ μισθωτοῦ. (Ἴδετε καὶ Σ.Ε. 1892/1968, εἰσηγητὴς *Χ. Παναγιωτόπουλος*, ΕΕΔ 27, 1227, Σ.Ε. 2261/1968, εἰσηγητὴς *Β. Λεονταρίτης*, ΕΕΔ 27, 1347).

Ἀρείου Πάγου 25/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Λ. Κανελλάκος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀθ. Λέκκας, Δ. Θοιβιδόπουλος, Κ. Ζαφειρόπουλος

Κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 17 ἐπ. τοῦ νόμου 3190/1955 «περὶ ἑταιρειῶν περιωρισμένης εὐθύνης» ὁ διαχειριστὴς ἑταῖρος τῆς Ε.Π.Ε. ἐκπροσωπεῖ τὴν ἑταιρείαν καὶ ἐνεργεῖ ἐπ' ὀνόματι αὐτῆς πᾶσαν πρᾶξιν διαχειρίσεως καὶ διαθέσεως, θέτων τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ὑπογραφὴν κάτωθι τῆς ἑταιρικῆς ἐπωνυμίας, ἐνεργεῖ τὴν ἐκκαθάρισιν ταύτης, ἂν μὴ ἄλλως ὁρίσθη ἐν τῷ καταστατικῷ ἢ ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν ἑταίρων, ἀνακαλεῖται δὲ κατόπιν ἀποφάσεως ἢ ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως, κατὰ τὰς ἐν τῷ νόμῳ διακρίσεις, καὶ ὑπόκειται διὰ τὸ σύνολον τῶν ἐκ τῆς ἑταιρείας κερδῶν του καὶ τὸν τυχὸν ἐξ αὐτῆς κτώμενον μισθὸν ἢ ἄλλην ὁιασδήποτε φύσεως ἀπολαυήν του εἰς φόρον Α' κατηγορίας τῶν καθαρῶν προσόδων, ἐφαρμοζομένων ἀναλόγως τῶν διατάξεων τῶν σχετικῶν μὲ τὴν φορολογίαν τῶν κερδῶν τῶν ὁμορρύθμων ἑταίρων. Ἐντεῦθεν ἔπεται, ὅτι ὁ τοιοῦτος διαχειριστής, κατευθύνων τὴν δρᾶσιν καὶ τὴν ἐξέλιξιν τῆς ἑταιρικῆς ἐπιχειρήσεως καὶ ὢν ὑπεύθυνος διὰ τὴν τήρησιν τῶν πρὸς τὸ συμφέρον τῶν ἐπαλλήλων ταύτης ἰσχυουσῶν διατάξεων, ταυτίζεται πρὸς ἐργοδότην καὶ ὡς τοιοῦτος εἰς οὐδεμίαν τῶν κατηγοριῶν προσώπων, ὑπαγομένων εἰς τὴν παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφάλισιν ἀνήκει, εἰδικώτερον δὲ δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 2 § 1α τοῦ νόμου 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» καὶ ἂν ἔτι, πλὴν τῶν κερδῶν, λαμβάνῃ καὶ μισθὸν διὰ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ ἔργου τοῦ διαχειριστοῦ, καθ' ὅσον τὸ ἔργον τοῦτο δὲν ἀποτελεῖ ἐξηρτημένην ἐργασίαν, ἥτις, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τῶν ἄρθρων 648 ἐπ. Α.Κ., προϋποθέτει σχέσιν, δυνάμει τῆς ὁποίας ὁ παρέχων τὴν ἐργασίαν ὑποβάλλεται εἰς νομικὴν ἐξάρτησιν ἔναντι τοῦ ἐργοδότου, συνισταμένην εἰς τὸ δικαίωμα τοῦ τελευταίου τούτου πρὸς ἄσκησιν ἐποπτείας, παροχὴν ὁδηγιῶν καὶ ἐπιβολὴν κυρώσεων. Ὅθεν, δεχθεῖσα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις,

κατ' ἀνέλεγκτον περὶ πραγμάτων κρίσιν, ὅτι ὁ δεύτερος τῶν ἀναιρεσιβλήτων ἦτο, κατὰ τὸ ἐν τῇ ἐφ' ἧς αὕτη ἐξεδόθη ἀγωγῇ ἀναφερόμενον χρονικὸν διάστημα, ἑταῖρος καὶ διαχειριστὴς ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ τῆς πρώτης ταύτων ἑταιρείας περιωρισμένης εὐθύνης, κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων καὶ διὰ σαφοῦς καὶ πλήρους αἰτιολογίας ἔκρινεν, ὅτι οὗτος δὲν παρέχει ἐξηρτημένην ἐργασίαν καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν παρὰ τῷ ἀναιρεσείοντι Ἱδρύματι ἀσφάλισιν, ἄνευ ἀνάγκης ἀσχοληθεῖσα μὲ τὸν παραλληλισμὸν τοῦ ἑταίρου - διαχειριστοῦ Ε.Π.Ε. πρὸς διευθύνοντα σύμβουλον ἀνωνύμου ἑταιρείας. Κατόπιν τούτου ἀπορριπτέοι τυγχάνουσαν 1) ὁ πρῶτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου καὶ ὁ τέταρτος πρόσθετος τοιοῦτος, τὰ ἐναντία τοῖς ἀνωτέρω ἰσχυριζόμενοι, ὡς ἀβάσιμοι, 2) ὁ δεύτερος τῶν προσθέτων, βάλλων διὰ τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω προσομοίωσιν τοῦ διαχειριστοῦ - ἑταίρου Ε.Π.Ε. πρὸς διευθύνοντα σύμβουλον Α.Ε., χωρὶς νὰ ἔχῃ διαταχθῇ περὶ αὐτῆς ἀπόδειξις, προσχόντως ὡς ἀλυσιτελὴς καὶ 3) ὁ τρίτος τῶν προσθέτων, αἰτούμενος τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, διότι πρὸς σχηματισμὸν τῆς κρίσεως αὐτῆς περὶ μὴ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ὑπὸ τοῦ ἑταίρου διαχειριστοῦ, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι οὗτος ὑπάγεται εἰς τὸν φόρον Δ' κατηγορίας, χωρὶς νὰ ἔχῃ διαταχθῇ περὶ τούτου ἀπόδειξις, ὡς μὴ νόμιμος, διότι δὲν πρόκειται περὶ τεκμηρίου κατὰ τὰ ἄρθρα 272 καὶ 276 τῆς ἰσχυούσης Πολιτικῆς Δικονομίας, ἀλλὰ περὶ ἑρμηνευτικοῦ ἐπιχειρήματος, ἀντληθέντος ἐκ διατάξεως νόμου.

Ὡς δείκνυται ἐκ τῆς δευτέρας αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, αὕτη ἔκρινεν, ὅτι ἡ ἰδιότης τοῦ δευτέρου ἀναιρεσιβλήτου ὡς ἑταίρου καὶ διαχειριστοῦ ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ τῆς πρώτης τῶν ἀναιρεσιβλήτων ἑταιρείας περιωρισμένης εὐθύνης ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς ἐκτιμήσεως τῶν ἐκατέρωθεν ἐπικαλουμένων καὶ νομίμως προσαγομένων ἐγγράφων, συνομολογεῖται δὲ καὶ παρὰ τοῦ ἐναγομένου Ἱδρύματος. Ἐκ τῆς φραστικῆς διατυπώσεως τῆς αἰτιολογίας ταύτης σαφῶς προκύπτει, ὅτι τὴν ὡς ἄνω κρίσιν της ἡ ἐν λόγῳ ἀπόφασις ἐσχημάτισε πλήρως ἐκ τῆς ἐκτιμήσεως τῶν ἐκατέρωθεν προσαχθέντων ἐγγράφων, ὡς ἐκ περισσοῦ ἀναφερθεῖσα καὶ εἰς ὁμολογίαν τοῦ γεγονότος τούτου ἐκ τοῦ ἀναιρεσείοντος. Ἀλυσιτελῶς ἄρα καὶ ὡς τοιοῦτος ἀπορριπτέος τυγχάνει ὁ πρῶτος πρόσθετος λόγος ἀναιρέσεως, ὅτι ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὴν ὁμολογίαν ταύτην, καίτοι μὴ γενομένην.

Ἐφ' ὅσον, κατὰ τὰ ἀνωτέρω γενόμενα δεκτά, ἐκ τῆς μὴ παροχῆς ὑπὸ τοῦ ἑταίρου - διαχειριστοῦ Ε.Π.Ε. ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀποκλείεται ἡ ὑπαγωγὴ τούτου εἰς τὴν παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφάλισιν, οὐδόλως ἦτο ἀναγκαία ἡ παρὰ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεως ἐπίκλησις τοῦ γεγονότος τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ δευτέρου ἀναιρεσείοντος κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον παρ' ἄλλῳ Ὀργανισμῷ κυρίας ἀσφαλίσεως, ἤτοι παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων, πρὸς θεμελίωσιν τῆς ἐξαιρέσεως ἀπὸ τῆς παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφαλίσεως εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 § 1 τοῦ νόμου 1846/1951, ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη καὶ ἑρμηνεύθη αὐθεντικῶς δι' ἄρθρου 33 §§ 2 καὶ 3 τοῦ ν.δ. 2698/1953 καὶ κατὰ τὴν ὁποίαν ἀπαγορεύεται ἡ παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφάλισις προσώπων ἠσφαλισμένων εἰς ἕτερα Ταμεῖα κυρίας ἀσφαλίσεως διὰ τοὺς αὐτοὺς κλάδους ἀσφαλίσεως. Κατὰ ταῦτα εἶναι μάταιον νὰ ἐξετασθῇ καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀπορριπτέος τυγχάνει καὶ ὁ δεύτερος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου περὶ ψευδοῦς ἑρμηνείας καὶ ἐσφαλμένης ἐφαρμογῆς τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΠΑΡΑΝΟΜΟΙ ΥΠΕΡΩΡΙΑΙ ΔΙ' ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ ν.δ. 4020/1959 (ΕΕΔ 18, 1272) μισθωτοί, ἀπασχολούμενοι ἐπὶ πλέον τῶν δι' ἐκάστην κατηγορίαν ἐπιτρεπομένων ἀνωτάτων ὁρίων ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ἢ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, πέραν τῶν ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαιτησέων των δικαιοῦνται καὶ ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς 75% τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου.

Ἡ διάταξις ἀναφέρεται εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους ἐπὶ πλέον τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἐπιτρεπομένων ἀνωτάτων ὁρίων ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ἢ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, ἀφοῦ εἰς τὴν ἔννοιαν προηγουμένην παράγραφον 1 ἐρρυθμίσθη ἡ ἀμοιβὴ τῶν κατόπιν ἀδείας τῆς Ἀρχῆς ἀπασχολουμένων πέραν τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἐπιτρεπομένων ἀνωτάτων χρονικῶν ὁρίων διαρκείας τῆς ἡμερησίας ἐργασίας μέχρις 60 ὡρῶν ἑτησίως (ἄρθρον 6 π.δ. 27 Ἰουνίου/30 Ἰουλίου 1932 περὶ ὑπερωρῶν, ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἄρθρον 9 αὐτοῦ), ἡ αὐτὴ κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις, καὶ τῶν ἀπασχολουμένων πέραν τῶν 60 ὡρῶν ἑτησίως (κατόπιν ἀδείας τῆς Ἀρχῆς) καὶ μέχρις 120 ὡρῶν (ἄρθρον 6 τοῦ ἀνωτέρω π.δ.), ηὐξημένη κατὰ 30%, ἂν δὲν προβλέπηται ὑψηλοτέρα ἀμοιβὴ ὑπὸ ἄλλων διατάξεων.

Εἶναι λοιπὸν ἀμέσως ἐκ τῆς διατάξεως ἀντιληπτόν, ὅτι διὰ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959 ἐρρυθμίσθησαν αἱ ἀποζημιώσεις ἐκείνων τῶν μισθωτῶν (τῶν κατηγοριῶν αὐτῶν), οἱ ὁποῖοι ἀπασχολοῦνται ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς πέραν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένων ἀνωτάτων χρονικῶν ὁρίων διαρκείας τῆς ἡμερησίας αὐτῶν ἐργασίας.

Τούτων ἡ ὑπέρβασις εἶναι δυνατὸν μετ' ἄδειαν τῆς Ἀρχῆς (Ἐπιθεωρητῶν Ἐργασίας) εἰς τὰς ἐν τῷ νόμῳ περιπτώσεις καὶ τούτων πάλιν ἡ ὑπέρβασις ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς ἐπιφέρει τὰς εἰς τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 2 συνεπείας, ὡς ἐπιφέρει, ἐκτὸς αὐτῶν, καὶ τὰς προαναφερθείσας ποινικὰς κυρώσεις (ἄρθρον 18 π.δ. 27 Ἰουνίου / 30 Ἰουλίου 1932).

Ἀπὸ τῆς ἐννοίας αὐτῆς καὶ ἡ ἐπὶ τῆς διατάξεως εἰσαγγελτικὴ Ἔκθεσις (ΕΕΔ 18, 1275) ἐπεξηγεῖ, ὅτι ἡ καθιέρωσις ηὐξημένης ἀμοιβῆς διὰ τὴν ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν τῶν μισθωτῶν καὶ αἰτιολογεῖ ἀποζημιώσεως, ὅταν ἡ τοιαύτη ἀπασχόλησις συντελῆται παρανόμως, ἀποσκοποῦν εἰς τὴν περιστολὴν τῆς ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως τῶν μισθωτῶν, τόσον πρὸς προστασίαν τῆς ὑγείας τούτων, ὅσον καὶ πρὸς διεύρυνσιν εὐκαιριῶν ἀπασχολήσεως ἀνέργων.

Τὰ ἀνώτατα χρονικὰ ὅρια διαρκείας τῆς ἡμερησίας ἐργασίας τῶν μισθωτῶν κατὰ κατηγορίας καθορίζονται ὑπὸ τοῦ νόμου ἢ τῶν κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ διαταγμάτων, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν δὲ τούτων, ὡς διαταγῶν τῆς Πολιτείας, προσηκόντως ἐκφραζομένων καὶ δημοσιευθεισῶν (Μπαλῆ, Γενικαὶ Ἀρχαί, ἐκδ. 7η, § 2 Α' καὶ Β', ἔδρα καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 20752/1958, ΕΕΔ 18, 827), ἀναφέρει ἡ διάταξις, ὁρίζουσα «... ἐπὶ πλέον τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἐπιτρεπομένων ἀνωτάτων χρονικῶν ὁρίων διαρκείας τῆς ἡμερησίας ἐργασίας ...».

Διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ τῆς πρὸς αὐτὴν ἐξομοιουμένης κατὰ τὸν νόμον διαιτητικῆς ἀποφάσεως δύνανται νὰ ὁρισθοῦν ὧραι ἐργασίας ὀλιγώτεραι τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου καθοριζομένων (Σ.Σ. 129/1964, ΕΕΔ 25, 389), ὡς δύναται νὰ γίνῃ τοῦτο καὶ δι' ἀτομικῆς συμβάσεως. Πάντως ὅμως ποτὲ πέραν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου καθοριζομένων.

Ἀλλὰ πέραν τοῦ ὅτι οἱ κανονιστικοὶ ὅροι συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀποτελοῦνται, μετὰ τὴν ἐπιβολὴν τῶν διαταπώσεων, αἱ ὁποῖαι καθορίζονται ὑπὸ τῶν νόμων, βάσει τῶν ὁποίων ἐξεδόθησαν, κανόνες ἐξ ἀντικειμένου δικαίου, χωρὶς νὰ μεταβάλλωνται τὸν ὑπὸ τοῦ Συντάγματος καθοριζομένου νομοθετικὸν τύπον (Α.Π. 113/1953, Ὁλομέλεια, ΕΕΔ 12, 793, ἔδρα καὶ ΕΕΔ 12, 647, ἔνθα σημειώσεις μας), δὲν δύνανται οἱ αὐτὴν νὰ καθορισθοῦν ἀνώτατα χρονικὰ ὅρια ἡμερησίας διαρκείας ἐργασίας, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959, ἀλλ' ἁπλῶς μικρότερα χρονικὰ ὅρια ἐντὸς τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου τασσομένων ἀνωτάτων ὁρίων.

Ἐξ ἄλλου, αἱ εἰς τὴν διάταξιν ἀποζημιώσεις προϋποθέτουν ἔλλειψιν ἀδείας τῆς Ἀρχῆς. Ἀλλ' ἡ ἄδεια τῆς Ἀρχῆς (Ἐπιθεωρητῶν Ἐργασίας) χο-

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΔΗΜΕΥΣΙΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΔΙΑΛΥΘΕΝΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΙΔΙΩΤΩΝ

Ἐν συνεχείᾳ τῆς ὑπ' ἀριθ. Δ.12183/9251/20.11.1968 διαταγῆς περὶ δημεύσεως περιουσιακῶν στοιχείων τῶν διαλυθέντων διὰ πράξεως τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Στρατοῦ συλλόγων κλπ., κοινοποιοῦμεν κατωτέρω τὴν ὑπ' ἀριθ. 1322/1968 γνωμοδότησιν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, γενομένην ἀποδεκτὴν ὑπὸ τοῦ Ὑφυπουργοῦ Οἰκονομικῶν.

Διὰ τῆς ἀνωτέρω γνωμοδοτήσεως τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους ἐγνωμοδότησεν, ὅτι τὸ Δημόσιον, εἰς ὃ περιῆλθον κίτλῃ δημεύσεως τὰ περιουσιακὰ στοιχεῖα τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τῆς ΑΒ΄/1968 Συντακτικῆς Πράξεως καὶ τοῦ ἀ.ν. 375/1968 διαλυθέντων συνεταιρισμῶν, ἑνώσεων προσώπων κλπ., δὲν ὑποχρεοῦται εἰς ἱκανοποίησιν τῶν κατὰ τῶν διαλυθέντων τούτων νομικῶν προσώπων ἀπαιτήσεων διαφόρων φυσικῶν ἢ νομικῶν προσώπων (*Ἐγκύκλιος ὑπ' ἀριθ. 9635/1969 Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν πρὸς τοὺς Οἰκονομικοὺς Ἐφόρους τοῦ Κράτους*).

Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους. Τμ. Α΄

Γνωμοδότησις 1322/1968

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Κ. Παπαμιχαλόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. **Κ. Τσαγκαράκης**

Περίληψις ἐρωτήματος: (Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν): Ἐρωτᾶται: α) ἐὰν μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ΑΒ΄/1968 Συντακτικῆς Πράξεως καὶ ἀ.ν. 375/1968 δέσμευσιν ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου τῶν περιουσιακῶν στοιχείων τῶν διαλυθέντων συλλόγων κλπ. τὸ Δημόσιον ὑποχρεοῦται ἐκ τῶν οὕτω περιελθόντων αὐτῷ περιουσιακῶν στοιχείων νὰ ἱκανοποιήσῃ τὰς ἀναντίρρητα ὑπαρκτὰς ἀπαιτήσεις τῶν διαλυθέντων συλλόγων κλπ. ἀπαιτήσεις διαφόρων ἰδιωτῶν καὶ β) ἐν καταφατικῇ περιπτώσει ποία θὰ εἶναι ἡ διαδικασία τῆς ἐκκαθαρίσεως καὶ ἀναγνωρίσεως τῶν ἀπαιτήσεων τούτων ἐκ μέρους τοῦ Δημοσίου.

Ἐπὶ τοῦ προσθέτου ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

I. Ἐν ἄρθρῳ μόνῳ τῆς ΑΒ/23.8.1968 Συντακτικῆς Πράξεως (Α΄ 218) ὁρίζεται, ὅτι: «1. Κυρούται ἀφ' ἧς ἰσχυσεν ἅπασα αἱ ἀπὸ 21 Ἀπριλίου 1967 καὶ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐκδοθεῖσα πράξεις διαλύσεως συνεταιρισμῶν, ἑνώσεων προσώπων ἢ κεφαλαίων πολιτικῶν κομμάτων καὶ ἐπιχειρήσεων ἐν γένει, τῶν ὁποίων ἅπαντα τὰ περιουσιακὰ στοιχεῖα, ἔστω καὶ εἰς τὴν κυριότητα τρίτων ἐκ χαριστικῶν πράξεων περιελθόντα, θεωροῦνται ἐκτὸς ἀπὸ μεταβιβάσεως ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου» (ἄρθρον 2)....

Διὰ δὲ τοῦ ἀκολουθήσαντος ἀ.ν. 375/1968 (Α΄ 224) ἐτροποποιήθησαν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου ΑΞΘ΄/1912 περὶ καταστάσεως πολιορκίας, ὁρισθέντος ἐν ἄρθρῳ 1 ὅτι τὸ «ἑβδομηνθ΄» τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου ΑΞΘ΄/1912 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς: «α) Νὰ ἀπαγορεύῃ ἡ διάλυσις οἱασδήποτε συνάθροισεων, ἐπίσης πάντα συνεταιρισμόν, οἱανδήποτε μὴ κερδοσκοπικὴν ἕνωσιν προσώπων καὶ πᾶν πολιτικὸν κόμμα», ἐν ἄρθρῳ δὲ 2, ὅτι «εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ αὐτοῦ νόμου ΑΞΘ΄/1912 προστίθεται παράγραφος 2, ἔχουσα οὕτω: «Ἡ περιουσία τοῦ διαλυθέντος συνεταιρισμοῦ, μὴ κερδοσκοπικῆς ἑνώσεως ἢ πολιτικοῦ κόμματος περιέρχεται αὐτοδικαίως εἰς τὸ Δημόσιον».

II. Ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἔχει τὴν γνώμην, ὅτι ἐπὶ τοῦ πρώτου ἐρωτήματος πρέπει ἀπαραιτήτως ἀπαντηθῇ, ὅτι

ρεῖται κατὰ τὰ νομοθετικῶς ἰσχύοντα ἐπὶ περιπτώσεων πέραν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου μόνον καθοριζομένων χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας καὶ τότε μόνον ὑπάρχει δικαίωμα καὶ ὑφίσταται νομίμου ἀμοιβῆς (ἄρθρον 8 § 1 ν.δ. 1020/1959).

(Ὑπὲρ τῆς ἀνωτέρω λύσεως αἱ Πρωτοδικεῖαι Θεσσαλονίκης 81/1966, ΕΕΔ 25, 419, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 23396/1967, ἔνθα παραπομπαί, ΕΕΔ 27, 429, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 17065/1968, ΕΕΔ 27, 1265).

ὅτι τὸ Δημόσιον, εἰς ὃ περιήλθον αἰτίᾳ δημεύσεως τὰ περιουσιακὰ στοιχεῖα τῶν κατὰ τὰς ἀνωτέρω παρατεθείσας διατάξεις διαλυθέντων συνεταιρισμῶν, ἑνώσεων προσώπων κλπ., δὲν ὑποχρεοῦται εἰς ἱκανοποίησιν τῶν κατὰ τῶν διαλυθέντων τούτων νομικῶν προσώπων κλπ. ἀπαιτήσεων διαφόρων ἰδιωτῶν. Τοῦτο δέ, διότι εἰς τὰς θεσπιζούσας τὴν γενικὴν ταύτην δήμευσιν ὡς ἄνω διατάξεις οὐδὲν προβλέπεται περὶ τοιαύτης ὑποχρεώσεως τοῦ Δημοσίου, ἐνῷ ἐξ ἄλλου οὔτε ἐκ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, οὔτε ἐξ ἄλλης τινὸς διατάξεως τῆς ἰσχυούσης νομοθεσίας προκύπτει τοιαύτη ὑποχρέωσις αὐτοῦ ἔναντι τῶν δανειστῶν τοῦ διαλυθέντος συνεταιρισμοῦ κλπ. (Βλ. καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 869/1954 γνωμοδότησιν Συμβουλίου ἐπὶ δημεύσεως κατὰ τὸν ἀ.ν. 533/1945). Οὕτω ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 479 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος εὐθύνη τοῦ ἀποκτήσαντος ὁμάδα περιουσίας ἔναντι τῶν δανειστῶν τοῦ μεταβιβάσαντος προϋποθέτει τὴν διὰ συμβάσεως μεταβίβασιν τῆς περιουσίας, περὶ οὗ δὲν πρόκειται ἐνταῦθα, τὰ δὲ ἐν τῇ καθολικῇ διαδοχῇ ἐπὶ κληρονομίας ἰσχύοντα ὡς πρὸς τὴν εὐθύνην τῶν κληρονόμων ἔναντι τῶν δανειστῶν τοῦ κληρονομηθέντος δὲν δύνανται προδήλως ἄνευ σαφοῦς ἐπαγγῆς τοῦ νόμου νὰ τύχωσιν ἐφαρμογῆς ἐν προκειμένῳ, ἔνθα ἡ ἐπὶ θανάτου τοῦ φυσικοῦ προσώπου χωροῦσα καθολικὴ κληρονομικὴ διαδοχὴ δὲν εἶναι κἂν νοητὴ (πρβλ. H. Mazeaud, La renonciation à succession et à réduction en cas de confiscation des biens, Dalloz, 1946 Chron. 49), ὅστις ἐπιχειρεῖ νὰ στηρίξῃ τὴν ὑπὲρ τῶν περὶ καθολικῆς διαδοχῆς ἐπὶ γενικῆς δημεύσεως εἰς τὰς εἰδικὰς ρυθμίσεις τοῦ Γαλλικοῦ Ποινικοῦ Κώδικος, ὡς ἰσχύει νῦν, καθιερώσεως ἐπιφυλαξιν τῆς νομίμου μοίρας τῶν τέκνων κλπ. (Βλ. περὶ τούτων κατωτέρω). Ἐνῷ ἐξ ἄλλου τὰ ἐν τῇ ἐμφάσει τοῦ ἄρθρου 77 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος γενόμενα δεκτὰ ὡς πρὸς τὴν ἱκανοποίησιν τῶν δανειστῶν τοῦ διαλυθέντος νομικοῦ προσώπου δὲν δύνανται νὰ ἐπηρεάσουν διὰ διάφορον λύσιν, δοθέντος ὅτι ἡ ἱκανοποίησις τῶν δανειστῶν τοῦ διαλυθέντος νομικοῦ προσώπου ἐρείδεται εἰς τὰ ἐν ἄρθρῳ 72 καὶ ἑπ. τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ὁριζόμενα περὶ ἐκκαθαρίσεως αὐτοῦ καὶ περὶ ἀναλόγου ἐφαρμογῆς τῶν περὶ δικαστικῆς ἐκκαθαρίσεως κληρονομιῶν διατάξεων (ἄρθρον 76), ἅτινα δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν εἰς τὴν ὑπὸ κρίσιν περίπτωσιν, ὅπου θεσπίζεται γενικὴ δήμευσις, ἐπαφίρουσα τὴν αὐτοδικαίαν περιέλευσιν τῆς περιουσίας εἰς τὸ Δημόσιον ἄνευ ἑτέρου τινὸς καὶ συνεπῶς ἄνευ τῆς διαδικασίας τῆς ἐκκαθαρίσεως, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας γίνεται δεκτόν, ὅτι τὰ περιουσιακὰ στοιχεῖα ἐξακολουθοῦσι νὰ παραμένουσιν εἰς τὸ ὑπὸ ἐκκαθάρισιν νομικὸν πρόσωπον (*Γιαννοπούλου*, Γενικαὶ Ἀρχαί, ὑπ' ἄρθρα 72 καὶ 77).

Τέλος, δέον νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἐν Γαλλίᾳ, ἔνθα ἡ γενικὴ δήμευσις (confiscation générale) ἰσχύει ὡς θεσμὸς τοῦ Π.Δ. (art. 37 καὶ ἑπ., code pénal, μετὰ τὸ décret - loi τῆς 29.7.1939, Vidal et Magnol, No 563 - I P. 657, Erhard, La confiscation générale au droit Français moderne, thèse, Rennes 1934), ἵνα εἰθύνεται τὸ Δημόσιον διὰ τὰ χρέη τοῦ καταδικασθέντος, παρέστη ἀνάγκη, ὅπως δι' εἰδικῆς νομοθετικῆς ρυθμίσεως (βλ. ἀνωτέρω μνημονευθὲν décret - loi 29.7.1939) ὁρισθῇ ρητῶς, ὅτι ἐκ τῆς δημευθείσης περιουσίας θὰ ἱκανοποιηθῶσιν οἱ δανεισταὶ τοῦ καταδικασθέντος οἱ στηρίζοντες τὰς ἀξιώσεις των εἰς συμβόλαια, ἀδίκημα ἢ διάταξιν νόμου, πρὸς δὲ καὶ ὅτι ἐξαιροῦνται τῆς δημεύσεως τὰ δικαιώματα τοῦ συζύγου καὶ ἡ νόμιμος μοῖρα τῶν τέκνων καὶ τῶν κατιόντων (H. Donnedieu de Vabres, Traité de droit criminel et de législation pénale comparée, 1947, P. 391).

III. Μετὰ τὴν ἀποφατικὴν ἀπάντησιν ἐπὶ τοῦ Α' ἐρωτήματος παρέλκει ἡ ἀπάντησις ἐπὶ τοῦ Β' ἐρωτήματος, τεθέντος μόνον διὰ τὴν περίπτωσιν καταφατικῆς ἀπαντήσεως ἐπὶ τοῦ Α'.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

179/1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί έθνικής Άντιστάσεως

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 73 της 26 Απριλίου 1969)

Προτάσει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον 1

Έθνική Άντίστασις

1) Έθνική Άντίστασις, κατά την έννοιαν του παρόντος, νοείται το σύνολον των έθνικών αγώνων των διεξαχθέντων πρό της ενάρξεως των εχθροπραξιών του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου, διαρκούντος τούτου ή μετά την λήξιν αυτού, πλήν των αναληφθέντων υπό των τακτικών μονάδων των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας της χώρας, των αποσκοπούντων γενικώς εις την αποκατάστασιν της εξουσίας του Ελληνικού Κράτους επί του Ελληνικού Εθνικού Χώρου, και περιλαμβάνει, υπό τας προϋποθέσεις και περιορισμούς του παρόντος, τους κάτωθι ειδικώτερον αγώνας:

α) Τους από του έτους 1922 αγώνας ή ενεργείας λαβούσας χώραν επί εθνικών εδαφικών περιοχών, τελουσών υπό καθεστώς προσαρτήσεως εις ξένην Επικράτειαν και ευρισκομένων ήδη εντός των ορίων της Ελληνικής Επικρατείας, σκοπούσας δε εις την δια παντός μέσου ανατροπήν της ξένης κυριαρχίας και την ένταξιν τούτων εν τη Ελληνική Επικρατεία.

β) Τους αγώνας τους διεξαχθέντας, από του πέρατος των εν Ελλάδι κανονικών επιχειρήσεων του πολέμου 1940 - 1941 και μέχρι της απελευθερώσεως, επί εδαφών τελούντων υπό εχθρικήν κατοχήν και αποσκοπούντας εις την απελευθέρωσιν τοιούτων και αποκατάστασιν του Ελληνικού Κράτους. Εν τη εννοία εχθρός περιλαμβάνονται εν προκειμένω και εν γένει Οργανώσεις αντεθνικώς δράσασαι και αποσκοπούσα εις την επιβολήν εν τη χώρα καθεστώτος διαφόρου του νομίμου τοιούτου ή και την υποδούλωσιν και προσάρτησιν εθνικών εδαφών εις ομόρους χώρας.

γ) Τους αγώνας τους διεξαχθέντας μετά την απελευθέρωσιν της χώρας και αποσκοπούντας εις την καταστολήν του κομμουνιστοσυμμοριτισμού, καλουμένου του λοιπού εν τω παρόντι εχθρού, και την επιβολήν της εννόμου τάξεως.

2) Αί κατά την προηγουμένην παράγραφον πολεμικαί πράξεις αναγνωρίζονται άξιαι της Πατρίδος και της ευγνωμοσύνης του Έθνους.

Άρθρον 2

Έθνικαί Άνταρτικαί Ομάδες

1) Έθνικαί Άνταρτικαί Ομάδες (Ε.Α.Ο.) νοούνται, διά την εφαρμογήν του παρόντος, αί ένοπλοι ανταρτικαί ομάδες, αί αγωνισθείσαι εντός των εθνικών πλαισίων κατά του εχθρού, προς απελευθέρωσιν των υπ' αυτού προσηρτημένων, κατεχομένων ή ελεγχομένων εθνικών εδαφών, ή προς αποκατάστασιν του Κράτους και την επιβολήν της εννόμου τάξεως, εφ' όσον:

α) Οργανωθείσαι επί τών εν τη περιπτώσει α' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 αναφερομένων εθνικών εδαφών, ανεγνωρίσθησαν ή ετέλουν εν επαφή μετά της νομίμου Ελληνικής Κυβερνήσεως ή των οικείων Ελληνικών Προξενικών Αρχών ή των εν τη Ελλάδι αρμοδίων Κρατικών Υπηρεσιών και ενήργουν πάντοτε συμφώνως προς τας εντολάς και οδηγίας αυτών.

β) Οργανωθείσαι μετά την υπό του εχθρού κατάληψιν της χώρας ή τμήματος ταύτης, ανεγνωρίσθησαν και ενετάχθησαν εις το Συμμαχικόν Στρατηγείον Μέσης Ανατολής, ετέλουν εν επαφή μετ' αυτού ή της Ελληνικής Κυβερνήσεως του Εξωτερικού ή των εν Ελλάδι εκπροσώπων αυτών ή της εν Ελλάδι Στρατιωτικής Υπηρεσίας του πολέμου 1940—1941, ήτοι αρχικώς των πέντε αντιστρατήγων και μετέπειτα του ενός παραμείναντος εξ αυτών ή τους υπό τούτων ανεγνωρισμένους Γενικούς Αρχηγούς ή Αρχηγούς Εθνικών Ανταρτικών Ομάδων.

γ) Οργανωθείσαι ή ανασυγκροτηθείσαι κατά την εν τη περιπτώσει γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 χρονικήν περίοδον, τη εγγράφω ή σιωπηρά εγκρίσει ή εντολή των οικείων Στρατιωτικών ή Αστυνομικών Αρχών, ενήργησαν πάντοτε συμφώνως προς τας οδηγίας αυτών, εναντίον του εχθρού, προς το εθνικόν συμφέρον και προς επιβολήν της εννόμου τάξεως.

2) Εις άπασας τας εν τη προηγουμένη παραγράφω περιπτώσεις δέον να συντρέχη ή προϋπόθεσις ότι αί Ε.Α.Ο. αύται ενήργησαν πάντοτε συμφώνως προς τας οδηγίας των εν τη αυτή παραγράφω αναφερομένων κατά περίπτωσιν Αρχών, συντμορφώθησαν προς τας διαταγάς αυτών, ετήρησαν πιστώς τα προς το εθνικόν συμ-

ήνων συναφθέντα. Σήμαινε καὶ δὲν παρήκουσαν τῆς τὴν περὶ διαλύσεως αὐτῶν διατυγὴν τῆς νομίμου Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρον 3

Ἐθνικαὶ Ὀργανώσεις Πληροφοριῶν καὶ Δολιοφθορᾶς

1) Ἐθνικαὶ Ὀργανώσεις Πληροφοριῶν καὶ Δολιοφθορᾶς (Ε.Ο.Π.Δ.) νοοῦνται αἱ κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἐχθρικῆς προσαρτήσεως ἢ κατοχῆς συγκροτηθεῖσαι τοιαῦται καὶ ἀσχοληθεῖσαι μὲ τὴν ἐνέργειαν συστηματικῶν πράξεων δολιοφθορᾶς εἰς ἐγκαταστάσεις, ἔργα ἢ μέσα ἀνήκοντα εἰς τὸν ἐχθρὸν ἢ χρησιμοποιούμενα ὑπ' αὐτοῦ, ἢ μὲ τὴν συγκέντρωσιν πληροφοριῶν στρατιωτικῆς φύσεως καὶ διαβίβασιν αὐτῶν πρός:

α) Τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ἢ τὰς εἰκείας Ἑλληνικὰς Προξενικὰς Ἀρχὰς ἢ τὰς ἐν Ἑλλάδι ὁρμώδεις Κρατικὰς Ἀρχὰς ἢ Ὑπηρεσίας, μεθ' ἃς ἐτέλουν ἐν ἐπαφῇ καὶ ὧν εἶχον τὴν ἔγγραφον ἢ σωστικὴν ἔγκρισιν ἢ ἐντολὴν τοιούτων ἐνεργειῶν καὶ ἐφ' ὅσον συνεκροτήθησαν ἐπὶ τῶν ἐν τῇ περιπτώσει α' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 1 ἀναφερομένων ἐθνικῶν ἐδαφῶν.

β) Τὸ Συμμαχικὸν Στρατηγεῖον Μέσης Ἀνατολῆς ἢ τὴν ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ἢ τοὺς ἐν Ἑλλάδι ἐκπροσώπους αὐτῶν ἢ τὴν ἐν Ἑλλάδι Στρατιωτικὴν Ἱεραρχίαν τοῦ πολέμου 1940—1941, ὡς αὕτη καθορίζεται ἐν τῇ περιπτώσει β' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 ἢ τοὺς ἀναγνωρισμένους ὑπὸ τοιούτων Γενικοὺς Ἀρχηγοὺς ἢ Ἀρχηγούς, ἐφ' ὧν συνεκροτήθησαν ἢ ἀναγνωρίσθησαν καὶ παρ' ὧν ἐλάμβανον τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀποστολῆς των μέσα, ἐφ' ὅσον συνεκροτήθησαν μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ κατάληψιν τῆς χώρας ἢ τμήματος αὐτῆς.

2) Ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 ἐφαρμόζεται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ τῶν Ε.Ο.Π.Δ.

Ἄρθρον 4

Ἐθνικαὶ Ὀργανώσεις Ἐσωτερικοῦ

1) Ἐθνικαὶ Ὀργανώσεις Ἐσωτερικοῦ (Ε.Ο.Ε.) νοοῦνται αἱ κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἐχθρικῆς προσαρτήσεως ἢ κατοχῆς συγκροτηθεῖσαι τοιαῦται πρὸς ἀντίστασιν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ καὶ συμμετοχὴν εἰς τὸν ἀπελευθερωτικὸν ἀγῶνα διὰ συγκρατήσεως Ε.Α.Ο. ἢ Ε.Ο.Π.Δ. ἢ μυστικοῦ ἐθνικόφρονος τύπου ἢ ὑπηρεσιῶν διαφυγῆς, ἐφ' ὅσον αἱ ὀργανώσεις αὗται:

α) Συγκροτηθεῖσαι ἐπὶ τῶν ἐν τῇ περιπτώσει α' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 1 ἀναφερομένων ἐθνικῶν ἐδαφῶν, ἐτέλουν ἐν ἐπαφῇ μετὰ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἢ τῶν εἰκείων Ἑλληνικῶν Προξενικῶν Ἀρχῶν ἢ τῶν ἐν Ἑλλάδι ὁρμωδῶν Κρατικῶν Ἀρχῶν ἢ Ὑπηρεσιῶν.

β) Συγκροτηθεῖσαι μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ κατάληψιν τῆς χώρας ἢ τμήματος ταύτης, ἐτέλουν ἐν ἐπαφῇ μετὰ τοῦ Συμμαχικοῦ Στρατηγείου Μέσης Ἀνατολῆς ἢ τῆς ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἢ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐκπροσώπων αὐτῶν ἢ τῆς ἐν Ἑλλάδι Στρατιωτικῆς Ἱεραρχίας τοῦ πολέμου 1940—1941, ὡς αὕτη καθορίζεται ἐν τῇ περιπτώσει β' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2, ἢ τῶν ὑπὸ τούτων ἀναγνωρισμένων Γενικῶν Ἀρχηγῶν ἢ Ἀρχηγῶν τῶν Ε.Α.Ο.

γ) Ἱδρυθεῖσαι ἐν τῷ εἰς τὴν προηγουμένην περίπτωσιν β' καθοριζομένῳ χρόνῳ εἰς τὰς πόλεις, κωμοπόλεις ἢ χωρία, ἀναγνωρισθησάν ὡς τοιαῦται ὑπὸ τῶν ἐν τῇ οἰκείᾳ περιοχῇ Γενικῶν Ἀρχηγῶν ἢ Ἀρχηγῶν τῶν Ε.Α.Ο., περὶ ὧν τὰ ἄρθρα 5 καὶ 6.

2) Ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 ἐφαρμόζεται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ τῶν Ε.Ο.Ε.

Ἄρθρον 5

Γενικοὶ Ἀρχηγοί

1) Γενικοὶ Ἀρχηγοὶ τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 Ε.Α.Ο. νοοῦνται οἱ ἱδρύσαντες καὶ διοικήσαντες ἐπὶ ἐξάμηνον τοὐλάχιστον πλείονα τοῦ ἑνὸς Ἀρχηγεῖα Ε.Α.Ο. ἢ ὀργανώσαντες καὶ διοικήσαντες εὐρείας περιοχὰς τῆς χώρας πρὸς διεξαγωγὴν τοῦ ἀγῶνος ἐθνικῆς ἀντιστάσεως, ἀναγνωρισθησάν δὲ ὡς τοιοῦτοι παρὰ τοῦ Συμμαχικοῦ Στρατηγείου Μέσης Ἀνατολῆς ἢ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως Ἐξωτερικοῦ ἢ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀντιπροσώπων αὐτῶν.

2) Ἀναγνωρισθέντες Γενικοὶ Ἀρχηγοὶ Ε.Α.Ο., περὶ ὧν ἡ παράγραφος 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἱδρύσαντες παραλλήλως καὶ Ε.Ο.Ε., κατὰ τὸ ἄρθρον 4, εἰς πλείονας πόλεις ἢ περιοχὰς τῆς χώρας, ἀναγνωρίζονται ἐπίσης ὡς Γενικοὶ Ἀρχηγοὶ καὶ τῶν ὀργανώσεων ταύτων, ἐφ' ὅσον διοικήσαν ταύτας ἐπὶ ἐξάμηνον τοὐλάχιστον.

3) Οἱ ἐν παραγράφῳ 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου τιθέμενοι χρονικοὶ περιορισμοὶ δὲν ἰσχύουν προκειμένου περὶ Γενικῶν Ἀρχηγῶν, ἐφ' ὅσον:

α) Ἔπεσαν ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ πρὸς τὴν Πατρίδα καθήκοντος.

β) Συνελήφθησαν ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ καὶ ἐξετελέσθησαν ἢ ἤχθησαν εἰς ἀμηρίαν καὶ ἔθανον κατὰ τὴν διάρκειαν ταύτης ἢ καὶ βραδύτερον, ἕνεκεν τῶν ἐκ ταύτης κακουχιῶν, ἢ τραυματισθέντες ἢ ἀσθενήσαντες κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀγῶνος κατέστησαν ἀνίκανοι πρὸς συνέχισιν αὐ-

τοῦ, διαπιστουμένου τούτου δι' ἀποφάσεως τῆς Ἀνωτάτης Στρατοῦ Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς.

4) Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 13 Ἐπιτροπὴ Κρίσεως ἐλλείψει ἐπισήμων στοιχείων δύναται νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῶν Γενικῶν Ἀρχηγῶν πᾶν ἀποδεικτικὸν στοιχεῖον ἢ καὶ πόρισμα ἐνόρκου διοικητικῆς ἐξετάσεως, διατασσομένης ὑπὸ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 15 Ὑπηρεσίας αὐτεπαγγέλτως ἢ τῇ αἰτήσει τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως.

Ἄρθρον 6

Ἀρχηγοὶ - Ὑπαρχηγοί

1) Ἀρχηγοὶ τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 Ε.Α.Ο. νοοῦνται οἱ συγκροτήσαντες καὶ διοικήσαντες ἐπὶ ἓξάμηνον τοὐλάχιστον τοιαῦτας, ἔχοντες ὑπὸ τὰς ἀμέσους αὐτῶν διαταγὰς δύο τοὐλάχιστον Ὁπλαρχηγούς, ὡς οὗτοι ὁρίζονται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 8, ἐφ' ὅσον διώκησαν ὀργανωθεῖσαν ὑπ' αὐτῶν περιοχήν, ἐξετέλεσαν ἀξιολόγους πράξεις ὑπὲρ τοῦ Ἐθνικοῦ ἢ τοῦ καθόλου συμμαχικοῦ ἀγῶνος, ἐπισήμως διαπιστωθείσας, μετέσχον ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ταύτην εἰς ἐπιχειρήσεις κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, συνέχισαν τὸν ἀγῶνα μέχρι τῆς ἐπιτεύξεως τοῦ σκοποῦ τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως, ὡς οὗτος ὁρίζεται ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 1 ἢ τῆς διαλύσεως τῶν ὑπ' αὐτοὺς τμημάτων εἰς ἐκτέλεσιν διαταγῆς τῶν νομίμων Ἀρχῶν ἢ συνεπείᾳ προσβολῆς αὐτῶν ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ καί, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἐπεβλήθησαν ὡς ταοῦτοι ἐν τῇ περιοχῇ δράσεως αὐτῶν.

2) Ἀρχηγοὶ Ε.Ο.Π.Α. καὶ Ε.Ο.Ε. νοοῦνται οἱ συγκροτήσαντες καὶ διοικήσαντες ἐπὶ ἓξάμηνον τοὐλάχιστον Ἐθνικὴν Ὀργάνωσιν ἐκ τῶν ἐν ἄρθροις 3 καὶ 4 ἀναφερομένων ἀντιστοίχως, ἐφ' ὅσον ἐξετέλεσαν ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ταύτην ἀξιολόγους πράξεις κατὰ τοῦ ἐχθροῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ ἐθνικοῦ ἢ τοῦ καθολικοῦ συμμαχικοῦ ἀγῶνος, διαπιστωμένας ἐξ ἐπισήμων στοιχείων.

3) Ὑπαρχηγοὶ Ε.Α.Ο., Ε.Ο.Π.Α. καὶ Ε.Ο.Ε. νοοῦνται οἱ διατελέσαντες ὡς Ὑποδιοικηταὶ - Ἀναπληρωταὶ Ἀρχηγῶν τῶν ἀντιστοίχων Ε.Α.Ο. ἢ Ἐθνικῶν Ὀργανώσεων, ὑπὸ τὰς ἐν ταῖς προηγουμένως παραγράφοις τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀναφερομένας προϋποθέσεις διὰ τοὺς Ἀρχηγοὺς αὐτῶν.

4) Οἱ Ἀρχηγοὶ τῶν Ε.Α.Ο. διακρίνονται εἰς αὐτοτελεῖς, ἐφ' ὅσον δὲν ἐτέλουν ὑπὸ Γενικόν τινα Ἀρχηγόν, καὶ ὑποτεταγμένους, ἐφ' ὅσον ἐτέλουν ὑπὸ Γενικὸν Ἀρχηγόν, διορισθέντες ὑπ' αὐτοῦ ἢ ὑπαγαγόντες ἑαυτοὺς ὑπ' αὐτὸν δι' ἐγγράφου δηλώσεως γενομένης ἀποδεκτῆς ἐγγράφως ἢ σιωπηρῶς. Εἰς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς, ἀναγνωρισθέντες κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Ἀρχηγοί, διετέλεσαν ὑπό τε τὴν ἰδιότητα τοῦ αὐτοτελοῦς καὶ τοῦ ὑποτεταγμένου τοιούτου, γίνεται, ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τοῦ παρόντος, διάκρισις τῶν χρονικῶν περιόδων αὐτοτελείας καὶ ὑπαγωγῆς.

5) Οἱ ἐν παραγράφοις 1, 2 καὶ 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου τιθέμενοι χρονικοὶ περιορισμοὶ δὲν ἰσχύουν, ἐφ' ὅσον συντρέχουν αἱ προϋποθέσεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 5 ἢ ἔπαυσεν ὑφιστάμενος ὁ σκοπὸς τῆς περαιτέρω διατηρήσεως τῆς ἰδιότητός των, ἐπελθούσης τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς χώρας ἢ ἀποκαταστάσεως τῆς ἐννόμου τάξεως.

Ἄρθρον 7

Διοικοῦσαι καὶ Ἐκτελεστικαὶ Ἐπιτροπαί

1) Μέλη Διοικουσῶν ἢ Ἐκτελεστικῶν Ἐπιτροπῶν Ε.Α.Ο., Ε.Ο.Π.Α. καὶ Ε.Ο.Ε. νοοῦνται οἱ διοικήσαντες συλλογικῶς καὶ ἐπὶ ἓξάμηνον τοὐλάχιστον Ε.Α.Ο. ἢ Ἐθνικὴν Ὀργάνωσιν ἐκ τῶν ἐν ἄρθροις 2, 3 καὶ 4 ἀναφερομένων. Ταῦται ἐξομοιοῦνται πρὸς Ἀρχηγούς, ἐφ' ὅσον διώκησαν πλείονας τῆς μιᾶς Ε.Α.Ο. ἢ Ἐθνικὰς Ὀργανώσεις καὶ πρὸς Ὑπαρχηγούς, ἐφ' ὅσον διώκησαν Ε.Α.Ο. ἢ Ἐθνικὴν Ὀργάνωσιν, ὡς ἐν παραγράφοις 1, 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 6 ὁρίζεται.

2) Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 6 ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τὰ μέλη τῶν Διοικουσῶν ἢ Ἐκτελεστικῶν Ἐπιτροπῶν.

3) Ἐφ' ὅσον ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν τῶν περὶ ὧν τὸ παρὸν ἄρθρον Ἐπιτροπῶν ἤθελε περιορισθῇ δι' οἱονδήποτε λόγον εἰς ἔλασσον τῶν τριῶν μελῶν, συμπληροῦται οὗτος κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 11. Ἡ προεδρεία τῶν οὕτω συγκροτηθεισῶν Διοικουσῶν ἢ Ἐκτελεστικῶν Ἐπιτροπῶν ἀνατίθεται πάντοτε, τιμῆς ἕνεκεν, εἰς ἕν τῶν ὑπολειπομένων μελῶν ἐκ τῶν διατελεσάντων ὡς ταοῦτων κατὰ τὴν περίοδον δράσεως. Ἀφ' ἧς ἅπαντα τὰ μέλη τῶν Ἐπιτροπῶν ταύτων ἀναπληρωθῶσι δι' ἑτέρων προσώπων, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὁριζόμενα, αὗται καθίστανται αὐτοδικαίως «Συμβούλια Ἀρχηγείων».

Ἄρθρον 8

Ὁπλαρχηγοί

1) Ὁπλαρχηγοὶ Ε.Α.Ο. νοοῦνται οἱ ἐπὶ ἓξάμηνον τοὐλάχιστον διοικήσαντες ταοῦτας, λαβόντες μέρος μετ' αὐτῶν ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ταύτην εἰς ἐπιχειρήσεις κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, ἐφ' ὅσον αἱ Ε.Α.Ο. αὗται:

α) Στρατολογηθεῖσαι ὑπ' αὐτῶν, κατηρτίσθη-

σαν ἐξ εἴκοσι τοὐλάχιστον ἀνδρῶν.

β) Διοικηθεῖσα ὑπ' αὐτῶν, συνεπείᾳ ἀνομαδίας των ὡς τοιούτων ὑπὸ Γενικοῦ Ἀρχηγοῦ ἢ Ἀρχηγοῦ, κατηρτίσθησαν ἐξ ἑκατὸν τοὐλάχιστον ἀνδρῶν.

2) Οἱ κατὰ τὴν ἀνωτέρω παράγραφον Ὁπλαρχηγοὶ κατατάσσονται εἰς τὰς ἀκολούθους τρεῖς κατηγορίας:

α) Κατηγορίαν Α', ἐφ' ὅσον διῴκησαν Ε.Α.Ο., ἀποτελουμένην ἐξ ὀγδοήκοντα ἢ τετρακοσίων τοὐλάχιστον ἀνδρῶν, ἀντιστοίχως.

β) Κατηγορίαν Β', ἐφ' ὅσον διῴκησαν Ε.Α.Ο., ἀποτελουμένην ἐκ τεσσαράκοντα ἢ διακοσίων τοὐλάχιστον ἀνδρῶν, ἀντιστοίχως.

γ) Κατηγορίαν Γ', ἐφ' ὅσον διῴκησαν Ε.Α.Ο., ἀποτελουμένην ἐξ εἴκοσιν ἢ ἑκατὸν τοὐλάχιστον ἀνδρῶν, ἀντιστοίχως.

3) Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 6 ἔχουν ἀνάλογον ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τοὺς Ὁπλαρχηγούς.

4) Ὁ ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου τιθέμενος χρονικὸς περιορισμὸς δὲν ἰσχύει, ἐφ' ὅσον συντρέχουν αἱ προϋποθέσεις τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 6.

Ἄρθρον 9

Ὁμαδάρχαι

1) Ὁμαδάρχαι Ε.Α.Ο. νοοῦνται οἱ διοικήσαντες ἐπὶ ἑξάμηνον τοὐλάχιστον τοιαύτας ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ταύτην, λαβόντες μέρος μετ' αὐτῶν εἰς ἐπιχειρήσεις κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, ἐφ' ὅσον αἱ Ε.Α.Ο. αὗται:

α) Στρατολογηθεῖσα ὑπ' αὐτῶν, κατηρτίσθησαν ἐκ πέντε τοὐλάχιστον ἀνδρῶν.

β) Διοικηθεῖσα ὑπ' αὐτῶν, συνεπείᾳ ἀνομαδίας των ὡς τοιούτων, ὑπὸ Γενικοῦ Ἀρχηγοῦ, Ἀρχηγοῦ ἢ Ὁπλαρχηγοῦ, κατηρτίσθησαν ἐξ εἴκοσι τοὐλάχιστον ἀνδρῶν.

2) Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 6 ἔχουν ἀνάλογον ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τοὺς Ὁμαδάρχας.

Ἄρθρον 10

Ἀγωνισταὶ καὶ ἀρωγοὶ τοῦ Ἀγῶνος Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως

1) Ἀγωνισταὶ μέλη Ε.Α.Ο. νοοῦνται οἱ ὑπηρετήσαντες εἰς ἀναγνωρισθείσας ὑπὸ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 13 Ἐπιτροπῆς Κρίσεως Ε.Α.Ο., ἐφ' ὅσον σημαντέσχον ἐπὶ τρίμηνον τοὐλάχιστον εἰς ἐπιχειρήσεις κατὰ τοῦ ἐχθροῦ.

2) Ἀγωνισταὶ μέλη Ε.Ο.Π.Δ. νοοῦνται οἱ ὑπηρετήσαντες ἐπὶ τρίμηνον τοὐλάχιστον εἰς ἀναγνωρισθείσας ὑπὸ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 13 Ἐπιτροπῆς Κρίσεως Ε.Ο.Π.Δ., ἐφ' ὅσον ἐπέδειξαν ἐξαιρετικὴν ἐθνικὴν δρᾶσιν ἢ ἐξετέλεσαν ἐπικινδύνους ἀποστολὰς ἢ ἡρωϊκὰς πράξεις εἰς βάρος τοῦ ἐχθροῦ.

3) Ἀγωνισταὶ μέλη Ε.Ο.Ε. νοοῦνται οἱ ὑπηρετήσαντες ἐπὶ τρίμηνον τοὐλάχιστον εἰς ἀναγνωρισθείσας ὑπὸ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 13 Ἐπιτροπῆς Κρίσεως Ε.Ο.Ε., ἐφ' ὅσον ἐπέδειξαν ἀποδεδειγμένως ἐξαιρετικὴν ἐθνικὴν δρᾶσιν ἢ ἐξετέλεσαν ἐπικινδύνους ἀποστολὰς ἢ ἡρωϊκὰς πράξεις εἰς βάρος τοῦ ἐχθροῦ.

4) Μεμονωμένοι ἀγωνισταὶ νοοῦνται οἱ ἀποδεδειγμένως καὶ ἐπὶ τρίμηνον τοὐλάχιστον, ἐπιδείξαντες ἐξαιρετικὴν ἐθνικὴν δρᾶσιν, ἐκτελέσαντες ἐπικινδύνους ἢ ἡρωϊκὰς πράξεις κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, μὴ ἀνήκοντες εἰς Ε.Α.Ο. ἢ Ἐθνικὴν τινα Ὀργάνωσιν προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ παρόντος. Οὗτοι ἐξομοιοῦνται πρὸς τοὺς ἐν παραγράφοις 1, 2 καὶ 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου Ἀγωνιστάς, ἔτεσιν τῆς δράσεως των ταύτης καὶ ἀναλόγως τῆς ὑφέσεως τῶν ὑπ' αὐτῶν προσενεχθεισῶν ἐθνικῶν ὑπηρεσιῶν.

5) Ἐξομοιοῦνται πρὸς τοὺς κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον μεμονωμένους ἀγωνιστάς:

α) Οἱ Ἕλληνες τὸ γένος, ἔχοντες ἢ μὴ τὴν Ἑλληνικὴν ἰθαγένειαν καὶ διαβιοῦντες μονίμως ἐν τῇ Ἐξωτερικῷ ἢ ἐν ἐθνικαῖς περιοχαῖς τελούσαις ὑπὸ ξένην κατοχὴν ἢ προσάρτησιν, ἐφ' ὅσον προσῆλθον καὶ ὑπηρέτησαν ἐθελουσίως εἰς τὰς Ἐνόπλους Δυνάμεις τῆς χώρας κατὰ τὸν πόλεμον 1940—1941, ὑπέστησαν, μετὰ τὴν κατάληψιν τῆς χώρας ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ, διωγμοὺς ὑπὸ τούτου, εἰς ἀντίποινα τῆς ταυτήτης ὑπ' αὐτῶν προσφορᾶς ἐθνικῶν ὑπηρεσιῶν, συλληφθέντες ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐκτελεσθέντες ἢ φυλακισθέντες ἢ ἐγκλεισθέντες ὡς ὅμηροι εἰς στρατόπεδα συγκεντρώσεως καὶ δι' ὅσον χρόνον διετέλεσαν ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω καταστάσεις.

β) Οἱ γονεῖς, ἀδελφοί, ἀδελφαί, σύζυγοι καὶ τέκνα, ἀδιακρίτως ἡλικίας, τῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ περιπτώσει ἀναφερομένων, ὡς καὶ τῶν εἰς τὰς Ἐνόπλους Δυνάμεις, τὰ Σώματα Ἀσφαλείας καὶ τὴν Ἐθνικὴν Ἀντίστασιν ὑπηρετησάντων ἀξιωματικῶν, ὁπλιτῶν καὶ ἀγωνιστῶν, οἱ ὑποστάντες ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ τοὺς ἐν τῇ αὐτῇ περιπτώσει ἀναφερομένους διωγμούς, ἐπὶ μόνῳ τῷ αἰτιολογικῷ τοῦ τοιούτου συγγενικοῦ αὐτῶν δε-

σμοῦ.

γ) Οἱ Ἕλληνες τὸ γένος, οἵτινες, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κατοχῆς ἢ τοῦ ἀγῶνος πρὸς ἐπιβολὴν τῆς ἐννόμου τάξεως, συνελήφθησαν ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ καὶ ὑπέστησαν τοὺς ἐν τῇ περιπτώσει α' τῆς παρούσης παραγράφου ἀναφερομένους διωγμούς, συνεπείᾳ τῆς πίστεως αὐτῶν πρὸς τὰ ἐθνικὰ ἰδεώδη ἢ τῆς ἐθνικῆς δράσεως αὐτῶν ἢ τῆς ἐν γένει συμβολῆς αὐτῶν εἰς τὸ ἔργον τῶν Ἑνόπλων Δυνάμεων ἢ τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας, πρὸς ἀποκατάστασιν τοῦ Κράτους ἢ τῆς ἐννόμου τάξεως ἢ εἰς ἀντίποινα τῆς ἐθνικῆς δράσεως μέλους τῆς ἰδίας ἢ τῆς πατρικῆς αὐτῶν οἰκογενείας.

6) Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νομ. δ/τος δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ ἀτόμων, ἅτινα:

α) Ὑπηρετήσαντα ἐν τῇ Ἐθνικῇ Ἀντιστάσει μετέσχον μεταγενεστέρως ἐθελουσίως ὀργανώσεως ἢ τμημάτων δρασάντων καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἀντεθνικῶς ἢ ἀνέπτυξαν μεμονωμένως ἀντεθνικὴν δρᾶσιν.

β) Κατὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν φέρονται ὡς ὑπηρετήσαντα ἐν τῇ Ἐθνικῇ Ἀντιστάσει, ἦσαν ἡλικίαν ἐλάσσονα τῶν 15 ἐτῶν, ἐπιφυλασσομένης τῆς διατάξεως τῆς περιπτώσεως β' τῆς προηγουμένης παραγράφου, ἐκτὸς ἐὰν ἔπεσαν ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ πρὸς τὴν πατρίδα καθήκοντος ἢ συνελήφθησαν ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ λόγῳ τῆς τοιαύτης αὐτῶν ἐθνικῆς δράσεως καὶ ἐξετελέσθησαν ἢ φυλακισθέντα ἢ ἀχθέντα εἰς ὁμηρίαν ἐπ' αὐτοῦ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν ἔθανον κατὰ τὴν διάρκειαν ταύτης ἢ καὶ βραδύτερον ἐξ αἰτίας τῶν ἐκ ταύτης κακουχιῶν ἢ τραυματισθέντα ἢ ἀσθενήσαντα κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀγῶνος καὶ ἐξ αἰτίας τούτου κατέστησαν ἀνίκανα πρὸς περαιτέρω συμμετοχὴν εἰς αὐτόν.

7) Ἀρμοῖ τοῦ Ἀγῶνος Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως νοοῦνται καὶ ἀναγνωρίζονται οἱ ἀποδεδειγμένως συμμετασχόντες εἰς τὴν Ἐθνικὴν Ἀντίστασιν, οἱ προσενεγκόντες αὐτῇ ἀξιολόγους καὶ θετικὰς ὑπηρεσίας καὶ μὴ ἐμπίπτοντες εἰς τινα τῶν ἐν ἄρθροις 5 ἕως 9 καὶ παραγράφοις 1 ἕως 5 τοῦ ἄρθρου 10 ἀναγνωριζομένων κατηγοριῶν, ἀνεξαρτήτως χρόνου ὑπηρεσίας καὶ ἡλικίας.

8) Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 6 ἔχουν ἀνάλογον ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τοὺς ἐν παραγράφοις 1 ἕως 5 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀγωνιστάς.

Ἄρθρον 11

Ὑποχρεώσεις Ἡγετῶν Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως

1) Οἱ ἐν ἄρθροις 5 ἕως 9 Γενικοὶ Ἀρχηγοί, Ἀρχηγοί, Μέλη Διοικήσεων ἢ Ἐκτελεστικῶν Ἐπιτροπῶν, Ὁπλαρχηγοὶ καὶ Ὁμαδάρχαι καὶ οἱ τούτοις ἐξομοιούμενοι ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐντὸς ἐξαμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ὑποβάλωσιν εἰς τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 15 Ὑπηρεσίαν:

α) Περιγραφὴν τοῦ τρόπου ὀργανώσεως τῶν ὑπ' αὐτοὺς Ε.Α.Ο. καὶ Ἐθνικῶν Ὀργανώσεων (Ἀρχηγεῖα, Ὑπαρχηγεῖα, Ὁπλαρχηγεῖα κ.λ.π.).

β) Συνοπτικὴν ἔκθεσιν τῆς δράσεως τῶν ὑπ' αὐτοὺς Ε.Α.Ο. ἢ Ἐθνικῶν Ὀργανώσεων καὶ

γ) ὀνομαστικὰς καταστάσεις τῶν ὑπηρετησάντων εἰς τὰς ὑπ' αὐτοὺς Ε.Α.Ο. καὶ Ἐθνικὰς Ὀργανώσεις καὶ χαρακτηριζομένων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ὡς ἡγετῶν, ἀγωνιστῶν ἢ ἀρωγῶν τοῦ ἀγῶνος Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως, μεθ' ὅλων τῶν ἐν γένει στοιχείων καὶ μεταβολῶν αὐτῶν, κατὰ τὰ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης ὁριζόμενα.

2) Τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ στοιχεῖα ὑποβάλλονται διὰ τοῦ Γενικοῦ Ἀρχηγοῦ ἢ τοῦ Αὐτοτελοῦς Ἀρχηγοῦ ἢ τῆς Διοικούσης ἢ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς ἢ τοῦ Αὐτοτελοῦς Ὁπλαρχηγοῦ, ἐφ' ὅσον ὑφίστανται τοιοῦτοι, ἢ τῶν τούτοις ἐξομοιουμένων Συμβουλίων. Ἐπὶ τῶν στοιχείων τούτων γνωματεύουσιν ἐγγράφως οἱ ὑποβάλλοντες.

3) Παρὰ πόδας τῶν ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου στοιχείων συντάσσεται ὑπεύθυνος δήλωσις, ὅτι ταῦτα τυγχάνουσιν ἀληθῆ καὶ ἀκριβῆ, ὑπογραφομένη ὑπὸ τοῦ συντάξαντος ταῦτα, ἐπισυνάπτονται δὲ αὐτῇ τὰ στηρίζοντα ταύτην ὑφιστάμενα στοιχεῖα. Ὁμοίαν δήλωσιν συντάσσουσι καὶ ὑπογράφουσι καὶ οἱ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου γνωματεύοντες ἐπὶ τούτων.

4) Αἰτήσεις διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῶν ἐν παραγράφῳ 4 τοῦ ἄρθρου 10 μεμονωμένων ἀγωνιστῶν καὶ τῶν τούτοις ἐξομοιουμένων, μετὰ τῶν στηριζόντων ταύτας στοιχείων, ὑποβάλλονται ἐντὸς τῆς ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζομένης προθεσμίας εἰς τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 15 Ὑπηρεσίαν.

5) Οἱ ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου διαχειρισθέντες χρηματικὰ ποσὰ διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ ἀγῶνος ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐντὸς τῆς ἐν τῇ αὐτῇ παραγράφῳ ὁριζομένης προθεσμίας ὑποβάλωσιν ἔκθεσιν περὶ τῆς διαχειρίσεως ταύτων εἰς τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 15 Ὑπηρεσίαν.

6) Ἐν περιπτώσει θανάτου ἢ ἀδυναμίας ἢ ἀρνήσεως τῶν ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀναφερομένων πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ὑπ' αὐτῶν διατήσεων καὶ ὑποχρεώσεών των, αὗται μεταβιβάζονται εἰς συγκροτούμενον δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης, προτάσει τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 13 Ἐπιτροπῆς κρίσεως ἢ τῆς κατὰ τὸ ἄρ-

θρον 15 Υπηρεσίας, μετά σύμφωνον γνώμην τοῦ Ἀρχηγοῦ τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, πενταμελές «Συμβούλιον Γενικοῦ Ἀρχηγείου», προκειμένου περὶ Γενικοῦ Ἀρχηγοῦ, τριμελές «Συμβούλιον Ἀρχηγείου», προκειμένου περὶ Ἀρχηγοῦ, καὶ τριμελὲς Συμβούλιον, προκειμένου περὶ Ὁπλαρχηγοῦ ἢ Ὁμοιάρχου.

Ὡς μέλη τῶν ἄνω Συμβουλίων διορίζονται βαθμοφόροι ἢ μέλη τῶν ἀντιστοίχων Ε.Α.Ο. ἢ Ε.Ο.Ε. ἐκ τῶν ἐπιδειξαμένων τὴν μᾶλλον ἀξιόλογον δρᾶσιν.

Κατὰ τὴν αὐτὴν ὡς ἄνω διαδικασίαν ἐνεργεῖται ἡ ἀναπλήρωσις ἢ συμπλήρωσις τῶν ὡς ἄνω Συμβουλίων.

7) Ὑποβληθέντα ἤδη στοιχεῖα, περὶ ὧν τὸ παρὸν ἄρθρον, ἰσχύουν, πλὴν τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν ἀπαιτεῖται ἡ συμπλήρωσις ἢ διόρθωσις τούτων.

8) Πᾶν φυσικὸν ἢ νομικὸν πρόσωπον, κατέχον ἔγγραφα καὶ λοιπὰ στοιχεῖα ἔντυπα ἢ μή, ἀφορῶντα εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ δρᾶσιν τῶν Ε.Α.Ο. καὶ Ὀργανώσεων Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως, χαρακτηριζομένων τούτων ὡς ἐθνικῶν ἱστορικῶν ἐγγράφων, ὑποχρεοῦται, ὅπως, ἐντὸς ἑξαμήνου προθεσμίας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, ὑποβάλῃ ταῦτα εἰς τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 15 Ὑπηρεσίαν. Εἰς τοὺς ἐμπροθέσμως ὑποβάλλοντας ταῦτα παρέχεται, τῇ αἰτήσει αὐτῶν, κεκυρωμένων φωτοαντίγραφον τούτων, ἐκδιδόμενον μερίμνῃ καὶ δαπάναις τῆς αὐτῆς Ὑπηρεσίας. Τοιαῦτα ἔγγραφα καὶ λοιπὰ στοιχεῖα, καταλαμβανόμενα εἰς χεῖρας φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπων μετὰ τὴν ἐκπνοὴν τῆς ἀνωτέρω ὁριζομένης προθεσμίας, κατάσχονται ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου.

9) Διὰ βασιλικοῦ διατάγματος, ἐφ' ἅπαξ ἐκδιδομένου, προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης Ὑπουργοῦ, δύνανται νὰ παρατείνωνται αἱ περὶ ὧν τὸ παρὸν ἄρθρον καθοριζόμεναι προθεσμίαι.

Ἄρθρον 12

Διαδικασία ἀναγνωρίσεως

1) Τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 11 ἔγγραφα καὶ λοιπὰ στοιχεῖα, ὡς καὶ πᾶσα αἴτησις φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπων, ἀφορῶσα εἰς τὴν ἀναγνώρισιν Ε.Α.Ο. ἢ Ὀργανώσεως Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως, τῶν ἡγετῶν, ἀγωνιστῶν καὶ ἀρωγῶν ταύτης ἢ τὴν ἀναθεώρησιν, συμπλήρωσιν, διόρθωσιν ἢ ἀκύρωσιν ληφθείσης ἤδη περὶ τούτων ἀποφάσεως τῆς οἰκείας Ἐπιτροπῆς Κρίσεως, ὑποβάλλονται μετὰ τῶν σχετικῶν στοιχείων εἰς τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 15 Ὑπηρεσίαν, ἥτις, μετ' ἔλεγχον τούτων, διαβιβάζει ταῦτα εἰς τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 13 Ἐπιτροπὴν Κρίσεως. Οὐδεμία αἴτησις, ἀφορῶσα εἰς φυσικὸν πρόσωπον, θὰ διαβιβάζηται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Κρίσεως πρὸς λῆψιν ἀποφάσεως, ἐὰν δὲν συνοδεύηται διὰ πιστοποιητικοῦ τύπου Α' τοῦ οἰκείου Στρατολογικοῦ Γραφείου ἢ κεκυρωμένου ἀντιγράφου Φύλλου Μητρώου, ἐκδιδομένου αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου.

2) Αἱ λαμβανόμεναι ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως ἀποφάσεις, μετὰ τῶν σχετικῶν ἐγγράφων, διαβιβάζονται εἰς τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 15 Ὑπηρεσίαν διὰ τῶν περαιτέρω χειρισμῶν.

3) Αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως τυγχάνουσιν ὑποχρεωτικαὶ διὰ τὸν Ὑπουργὸν Ἐθνικῆς Ἀμύνης, κυρούμεναι διά:

α) Βασιλικοῦ διατάγματος, ἐκδιδομένου τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης, κατόπιν εἰσηγήσεως τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 15 Ὑπηρεσίας, ὑποβαλλομένης διὰ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, ἐφ' ὅσον ἀφορῶσιν εἰς τὴν ἀναγνώρισιν τῶν ἐν ἄρθροις 2, 3 καὶ 4 Ε.Α.Ο. καὶ Ὀργανώσεων Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως, τῶν ἐν παραγρ. 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 5 Γενικῶν Ἀρχηγῶν, τῶν ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 6 Ἀντιστελῶν Ἀρχηγῶν, τῶν ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 7 μελῶν Διοικουσῶν ἢ Ἐκτελεστικῶν Ἐπιτροπῶν καὶ τῶν ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 8 Ἀντιστελῶν Ὁπλαρχηγῶν.

β) Ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης, προκαλουμένης ὑπὸ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, προτάσει τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 15 Ὑπηρεσίας καὶ δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἐφ' ὅσον ἀφορῶσιν εἰς τὴν ἀναγνώρισιν τῶν μὴ συμπεριλαμβανομένων ἐν τῇ προηγουμένῃ περιπτώσει Ἀρχηγῶν, Ὑπαρχηγῶν καὶ Ὁπλαρχηγῶν, τῶν περὶ ὧν ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 15, ὡς καὶ τῶν ἐν παραγράφῳ 6 τοῦ ἄρθρου 11 μελῶν Συμβουλίων καὶ τῶν ἐν παραγράφῳ 3 τοῦ ἄρθρου 7 ἀναπληρωματικῶν μελῶν Διοικουσῶν ἢ Ἐκτελεστικῶν Ἐπιτροπῶν ἢ Συμβουλίων.

4) Αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως, ἀφορῶσαι εἰς τὴν ἀναγνώρισιν τῶν λοιπῶν κατηγοριῶν ἡγετῶν, ἀγωνιστῶν καὶ ἀρωγῶν τοῦ Ἀγῶνος Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως, τῶν μὴ περιλαμβανομένων ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ, κυροῦνται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης, προκαλουμένης ὑπὸ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 15 Ὑπηρεσίας καὶ δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

5) Μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν ὡς ἄνω βασιλικῶν διαταγμάτων ἢ ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης, ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 15 Ὑπηρεσία:

α) Χορηγεῖ πιστοποιητικά, ἅτινα συντάσσονται κατὰ τύπον καὶ περιεχόμενον, ὡς δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης ὁρίζεται.

β) Εἰσηγεῖται τὴν ἔκδοσιν τῶν κατὰ τὸ παρὸν προβλεπομένων ἀποφάσεων ἢ διατάξεων διὰ τὴν ἀπονομὴν ἠθικῶν ἀμοιβῶν.

6) Τὰ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ἐκδοθέντα πιστοποιητικὰ θεωροῦνται ἐφεξῆς ἔγκυρα, ἐφ' ὅσον ἦθελον κριθῆ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος.

7) Μεταβολαί, καταχωρηθεῖσαι ἐν τοῖς μητρώοις μονίμων ἐν ἐνεργείᾳ ἢ ἀποστρατείᾳ ἀξιωματικῶν, ὑπαξιωματικῶν καὶ ἁπλῶν τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας, Λιμενικοῦ Σώματος καὶ τοῦ Πυροσβεστικοῦ Σώματος, βάσει τῶν προϊσχυουσῶν διατάξεων, ἀναφερόμενα εἰς τὴν Ἐθνικὴν Ἀντίστασιν, θεωροῦνται ἰσχυραί.

Ἄρθρον 13

Συγκρότησις Ἐπιτροπῆς Κρίσεως

1) Ὁ ἔλεγχος καὶ ἡ ἀναγνώρισις τῶν προσηκόντως θεισῶν ἐν τῇ Ἐθνικῇ Ἀντιστάσει ὑπηρεσιῶν ἀνατίθεται εἰς Ἐπιτροπὴν Κρίσεως, ἀποτελουμένην ἐξ ἑνὸς ἀντιστρατήγου ἢ ὑποστρατήγου, ὡς προέδρου, καὶ ἐξ (6) ἀνωτάτων ἀξιωματικῶν ἢ συνταγματαρχῶν, ἐξ ὧν εἷς ἀπομαχητὴς τῆς Στρατιωτικῆς Δικαιοσύνης, ὡς μελῶν, ὁριζομένων, μετὰ τῶν ἀναπληρωτῶν των, δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης, προτάσει τοῦ Ἀρχηγοῦ τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων. Διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐθνικῆς Ἀμύνης καὶ Οἰκονομικῶν διατίθεται τὸ ἀναγκαῖον εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ταύτην προσωπικόν, ὑλικόν, οἰκονομικὰ καὶ λοιπὰ μέσα, ἀπαραίτητα διὰ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ ἔργου της.

2) Τῆς ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ Ἐπιτροπῆς Κρίσεως μετέχουσι μετὰ ψήφου, προσκαλουμένη ὑπὸ τοῦ Προέδρου ταύτης:

α) Ὁ κατὰ τὴν περίοδον τῆς κατοχῆς διατελέσας Κυβερνητικὸς Ἀντιπρόσωπος ἐν Κρήτῃ καὶ ὁ δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. Ε.Π.Φ. 0686/03/33/8632/28.9.1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης ἀναλαβὼν τὴν μελέτην τοῦ ἐν Κρήτῃ διεξαχθέντος Ἀγῶνος Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως ἀντιστράτηγος, μόνον ἐφ' ὅσον πρόκειται νὰ ἐξετασθῶσι περιπτώσεις Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως τῆς περιοχῆς ταύτης.

β) Ὁ διατελέσας ἑκάστοτε προϊστάμενος τῆς οἰκείας Ἑλληνικῆς Προξενικῆς Ἀρχῆς μόνον ἐφ' ὅσον πρόκειται νὰ ἐξετασθῶσι περιπτώσεις Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως, ἀναφερόμεναι ἐν τῇ περιπτώσει α' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 1.

3) Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης, προκαλουμένης ὑπὸ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, ἐπιτρέπεται ἡ συγκρότησις τομέων ὑποεπιτροπῶν τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως ἐκ μελῶν ἢ μὴ ταύτης. Διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως καθορίζεται καὶ ἡ ἁρμοδιότης τῶν ἄνω ὑποεπιτροπῶν.

4) Ἡ Ἐπιτροπὴ Κρίσεως δικαιοῦται, ὅπως κατὰ τὰς συνεδριάσεις αὐτῆς ἢ τῶν ὑποεπιτροπῶν καλῇ πρὸς παροχὴν πληροφοριῶν πᾶν πρόσωπον δυνάμενον κατὰ τὴν κρίσιν αὐτῆς νὰ παράσχῃ στοιχεῖα, ἰδίᾳ δὲ τοὺς οἰκείους Γενικοὺς Ἀρχηγούς. Ἀρχηγοὺς ἢ ἀνωτάτους ἢ ἀνωτέρους ἀξιωματικούς, παρακολουθήσαντας ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὴν δρᾶσιν τῶν ὑπὸ κρίσιν Ἐθνικῶν Ὀργανώσεων ἐν γένει ἢ ἀγωνιστῶν.

5) Ἡ διάρκεια τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως καθορίζεται ἐτησίως ἀπὸ τῆς συγκροτήσεως ταύτης, δυναμένη νὰ παρατείνεται διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐθνικῆς Ἀμύνης καὶ Οἰκονομικῶν, προτάσει τοῦ Προέδρου αὐτῆς ἢ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 15 Ὑπηρεσίας. Δι' ὁμοίας ἀποφάσεως ἐπιτρέπεται ἡ ἐκ νέου συγκρότησις τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρον 14

Ἁρμοδιότητες Ἐπιτροπῆς Κρίσεως

1) Ἡ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον συγκροτουμένη Ἐπιτροπὴ Κρίσεως ἐξετάζει τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 11 ὑπ' ὄψιν της τιθέμενα στοιχεῖα καὶ λαμβάνει ἀποφάσεις ἐπὶ παντὸς θέματος, ἀφορῶντος εἰς τὴν Ἐθνικὴν Ἀντίστασιν, ἰδίᾳ δὲ εἰς τὴν ἀναγνώρισιν ἢ μὴ τῶν ἐν ἄρθροις 2 ἕως 4 Ε.Α.Ο. καὶ Ὀργανώσεων Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως, τῶν ἐν ἄρθροις 5 ἕως 10 ἡγετῶν, ἀγωνιστῶν καὶ ἀρχηγῶν τοῦ ἀγῶνος Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως καὶ εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν διὰ τὴν Ἐθνικὴν Ἀντίστασιν διατεθέντων χρηματικῶν ποσῶν.

2) Ἡ Ἐπιτροπὴ Κρίσεως εἶναι εἰδικώτερον ἁρμοδία, ὅπως προβαίνῃ αὐτεπαγγέλτως ἢ τῇ αἰτήσει παντὸς φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου ἢ Ἀρχῆς εἰς τὴν:

α) Ἀναγνώρισιν ἢ μὴ τῶν ἐν ἄρθροις 2, 3 καὶ 4 Ε.Ο.Α., Ε.ΟΠ.Α. καὶ Ε.Ο.Ε. καὶ τὴν ἐν γένει ἐθνικὴν δρᾶσιν ἑκάστης τούτων.

β) Ἀναγνώρισιν ἢ μὴ τῶν ἐν ἄρθροις 5 ἕως 9 ἡγετῶν καὶ τῶν ἐν ἄρθρῳ 10 ἀγωνιστῶν καὶ ἀρχηγῶν τοῦ ἀγῶνος Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως καὶ τὸν προσδιορισμὸν τῆς εἰς ἕκαστον τούτων ἀναγνωριζομένης ἰδιότητος, χρόνου ὑπηρεσίας καὶ ἐθνικῆς δράσεως.

γ) Ἐξέτασιν προτάσεων ἠθικῶν ἀμοιβῶν εἰς τοὺς καθ' οἱονδήποτε τρόπον συμμετασχόντας εἰς τὴν Ἐθνικὴν Ἀντίστασιν.

δ) Ἐπανεξέτασιν περιπτώσεων πρὸς τροποποίησιν, συμπλήρωσιν ἢ ἀκύρωσιν προγενεστέρων ἀποφάσεων, ἐφ' ὅσον ἐκ νεωτέρων ἢ ἰσχυροτέρων στοιχείων προκύπτει, ὅτι αἱ ἀπ' ἀρχῆς ὑπῆρξαν ἐλλιπεῖς ἢ πεπλανημέναι.

ε) Κίνησιν τῆς νομίμου διαδικασίας πρὸς ἀ-

ραπαιτην ένώπιον των άρμοδίων δικαστηρίων άτομων, εμπιπτόντων εις τάς διατάξεις του άρθρου 16.

στ) Στέρησιν αύτεπαγγέλτως των εν άρθρω 5 έως 10 του παρόντος ιδιοτήτων, κατ' εφαρμογήν των διατάξεων του άρθρου 16.

ζ) Έξέτασιν και λήψιν αποφάσεων επί παντός θέματος, άφορώντος εις την εφαρμογήν του παρόντος, εκτός εάν άλλος ορίζεται εν αύτώ.

3) Η Επιτροπή Κρίσεως λαμβάνει αποφάσεις κυρισκομένη εν απαρτία παρόντων του Προέδρου και τεσσάρων τουλάχιστον μελών αύτης. Αί αποφάσεις αύτης λαμβάνονται κατά πλειοψηφίαν, εν ισοψηφία δε υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου.

4) Εις άς περιπτώσεις η Επιτροπή κρίνει αναγκαίαν την διερεύνησιν ή συμπλήρωσιν των υπ' όψιν ταύτης τιθεμένων στοιχείων αναβάλλει την λήψιν αποφάσεως και επαναφέρει την όλην υπόθεσιν εις την κατά το άρθρον 15 Υπηρεσίαν, ήτις διατάσσει την διενέργειαν ενόρκου διοικητικής εξετάσεως ή προβαίνει εις τάς υπό της Επιτροπής καθοριζομένας διερευνητικάς ενεργείας.

5) Κεκυρωμένον αντίγραφον του πρακτικού εκάστης συνεδριάσεως, εις δικλών, μεθ' απάντων των εγγράφων των υποθέσεων, περί ών ελήφθησαν οριστικαί αποφάσεις, ή δι' άς εκρίθη, ότι αναγκαίον περαιτέρω διερεύνησις, διαβιβάζεται εις την κατά το άρθρον 15 Υπηρεσίαν, διά τάς εν τη αρμοδιότητι ταύτης περαιτέρω ενεργείας.

6) Εις άς περιπτώσεις δέν ορίσταται εν λειτουργία η Επιτροπή Κρίσεως, αί εν τη περιπτώσει στ' της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου αρμοδιότητες ταύτης μεταβιβάζονται εις τον Διευθυντήν της κατά το άρθρον 15 Υπηρεσίας.

Άρθρον 15

Η εφαρμογή του παρόντος και των εις εκτέλεσιν τούτου εκδιδομένων βασιλικών διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων ανατίθεται εις την παρά τω Αρχηγείω Ενόπλων Δυνάμεων ορισθησομένην Διεύθυνσιν Εφέδρων Πολεμιστών και Αγωνιστών, επιφυλασσομένων των διατάξεων του υπ' αριθ. ν.δ. 58/1968 περί Υπουργείου Εθνικής Άμύνης και των οργάνων της Ανωτάτης Διοικήσεως και Ελέγχου των Ενόπλων Δυνάμεων.

Άρθρον 16

Ποινικαί, πειθαρχικαί και διοικητικαί κυρώσεις

1) Γενικοί Αρχηγοί, Αρχηγοί, Μέλη Διοικουσών ή Εκτελεστικών Επιτροπών, Οπλαρχηγοί, Ομαδάρχαι και οί τούτοις εξομοιούμενοι, υποβάλλοντες ανακριβείς καταστάσεις ή βεβαιούντες ψευδώς γεγονότα, εξ ών δύναται να προκληθώσιν εφειλόμενα αποφάσει της κατά το άρθρον 13 Επιτροπής Κρίσεως, ως και οί τούτων συνεργοί, τιμωρούνται κατά τα εν παραγράφω 1 του άρθρου 242 του Ποινικού Κώδικος οριζόμενα.

2) Στερούνται αυτοδικαίως των εν άρθροις 5 έως 10 ιδιοτήτων, ως και των δια του παρόντος παρεχομένων ευεργετημάτων:

α) Οί κατά τας διατάξεις της προηγουμένης παραγράφου αμετακλήτως καταδικαζόμενοι.

β) Οί αποδεδειγμένως αντεθνικώς δράσαντες, κατά τας διατάξεις της περιπτώσεως α' της εικοσαγράφου 6 του άρθρου 10.

γ) Οί λιποτάκται και αύτόμολοι του πολέμου 1940 - 1945, του αγώνος κατά των κομμουνιστοσυμμοριτών και του κατά την έννοιαν του παρόντος Αγώνος Εθνικής Αντιστάσεως, εφ' όσον η λιποταξία ή αυτομολία αύτών έλαβε χώραν μετά την ένταξιν αύτών εν τη Εθνική Αντιστάσει.

δ) Οί αμετακλήτως καταδικαζόμενοι εις στέρησιν των πολιτικών των δικαιωμάτων άνω των δύο ετών.

ε) Οί συνεπεία καταδίκης ή αποφάσεως ανακριτικού συμβουλίου αμετακλήτως εκπίπτοντες του βαθμού των αξιωματικοί.

3) Αποφάσεις πάσης φύσεως, ληφθείσαι επί τη βάσει πιστοποιητικών, εκδοθέντων δυνάμει των προϊσχυουσών του παρόντος διατάξεων, δύνανται να ανατεθωρηθώσι βάσει των εν παραγράφω 3 του άρθρου 12 στοιχείων. Η ανατεθώρησις αύτη ενεργείται αυτεπαγγέλτως, εφ' όσον αφορά εις τ' συμφέρον του Δημοσίου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, τη αιτήσει δε παντός έχοντος έννομον συμφέρον εις άπασας τας λοιπάς περιπτώσεις.

4) Χρηματικά ποσά καταβληθέντα δυνάμει αποφάσεων ανακρουομένων κατά τας διατάξεις της ανωτέρω παραγράφου δέν επιστρέφονται.

5) Δημόσιοι υπάλληλοι, υπάλληλοι νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, Οργανισμών πάσης φύσεως, δημοσίων επιχειρήσεων και εκμεταλλεύσεων και στρατιωτικοί εν γένει, τυχόντες βαθμολογικής εξελίξεως βάσει ανακρουομένων κατά τας διατάξεις του παρόντος αποφάσεων, διατηρούν ων κέκτηνται βαθμών, επανερχόμενοι εν τη σειρά αρχαιότητος, ην εκέκτηντο πρό της τοιαύτης εξελίξεως.

6) Η δίωξις των εν παραγράφω 1 προβλεπομένων παραβάσεων προκαλείται υπό της Επιτροπής Κρίσεως διά της κατά το άρθρον 15 Υπηρεσίας ή και αυτεπαγγέλτως υπό της τελευταίας ταύτης.

Άρθρον 17

Ηθικαί άμοιβαί και διακρίσεις

1) Εις τους εν άρθροις 5 έως 9 και τους εν παραγράφοις 1 έως 4 του άρθρου 10, ως και τους εν περιπτώσεσιν α', β' και γ' της παραγράφου 3

τοῦ ἄρθρου 10 ἀπονέμεται τὸ διὰ τοῦ ἀπὸ 18 Ἰουνίου 1952 βασιλικοῦ διατάγματος καθορισθὲν ἀναμνηστικὸν μετάλλιον Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως μετὰ τοῦ οἰκείου διπλώματος, δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης, ἐκδιδομένης μετὰ πρότασιν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 15 Ὑπηρεσίας, μετὰ τὴν ἀναγνώρισιν τούτων ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως.

2) Εἰς τοὺς ἐν παραγράφῳ 8 τοῦ ἄρθρου 10 ἀριστεύσαντας τοῦ ἀγῶνος Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως ἀπονέμεται εἰδικὸν δίπλωμα τιμῆς, ὑπογραφομένου ἐπὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης, οὗτινος ὁ τύπος καθορίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ.

3) Παράσημα καὶ μετάλλια ἀπονεμηθέντα παρὰ Γενικῶν Ἀρχηγῶν Ε.Α.Ο. εἰς διακριθέντα μέλη αὐτῶν θεωροῦνται ὡς προτάσεις διὰ τὴν κατὰ νόμον ἀπονομήν των καὶ κρίνονται ὑπὸ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 13 Ἐπιτροπῆς.

4) Παράσημα καὶ μετάλλια, ἀπονεμηθέντα εἰς μέλη τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως, ἅτινα ἔπεσαν ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ καθήκοντος ἢ συλληφθέντα ἢ ἀχθέντα εἰς δημοσίαν ἐξετελέσθησαν ἢ ἔθανον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐν φυλακαῖς ἢ στρατοπέδοις κρατήσεως των ἢ συνεπείᾳ τῶν ἐκ τούτων κακουχιῶν, ἀποτελοῦσι προτάσεις ὑποχρεωτικὰς διὰ τὴν Ἐπιτροπὴν Κρίσεως τοῦ ἄρθρου 13, ἐφ' ὅσον ὑφίστανται βεβαίωσις περὶ τῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς ἔλαβον χώραν τὰ γεγονότα ταῦτα.

5) Διὰ βασιλικοῦ διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης, καθορισθήσονται τὰ διακριτικὰ τῶν Γενικῶν Ἀρχηγῶν, Ἀρχηγῶν, Ὑπαρχηγῶν, Ὁπλαρχηγῶν, Ὁμοδαρχῶν καὶ τῶν λοιπῶν δικαιουμένων τοῦ ἀναμνηστικοῦ μεταλλίου Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως, ὡς καὶ ὁ τρόπος καὶ χρόνος τοῦ φέρειν ταῦτα.

6) Αἱ κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον ἠθικαὶ ἀμοιβαὶ καὶ διακρίσεις, ἀπονεμηθεῖσαι εἰς θανόντας, παραδίδονται εἰς τοὺς πλησιεστέρους συγγενεῖς αὐτῶν.

7) Διὰ βασιλικοῦ διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης, δύνανται νὰ ἀπονεμηθῶσιν ἠθικαὶ ἀμοιβαὶ εἰς Δήμους ἢ Κοινότητας, αἵτινες διὰ τῶν κατοίκων αὐτῶν συνέβαλον εἰς τὸν ἀγῶνα Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως, κατόπιν προτάσεως τοῦ οἰκείου Νομάρχου καὶ συμφώνου γνώμης τῆς κατὰ ἄρθρον 13 Ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρον 18

Χρόνος Ὑπηρεσίας

1) Θεωρεῖται ὡς χρόνος πραγματικῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ὁ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως ἀναγνωριζόμενος χρόνος ὑπηρεσίας ἐν τῇ Ἐθνικῇ Ἀντιστάσει τῶν κάτωθι:

α) Τῶν ἐν παραγράφοις 1 καὶ 2 περιπτώσεις α' τοῦ ἄρθρου 5 Γενικῶν Ἀρχηγῶν, τῶν ἐν παραγράφοις 1, 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 6 Ἀρχηγῶν καὶ Ὑπαρχηγῶν, τῶν ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 7 μελῶν Διοικουσῶν καὶ Ἐκτελεστικῶν Ἐπιτροπῶν, τῶν ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 8 Ὁπλαρχηγῶν, τῶν ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 9 Ὁμοδαρχῶν, τῶν ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 10 Ἀγωνιστῶν μελῶν Ε.Α.Ο., τῶν ἐν τοῖς προηγουμένοις ἐξομοιωμένων ἐκ τῶν ἐν παραγράφοις 4 καὶ 5 περιπτώσεις α' καὶ γ' τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἀναφερομένων καὶ δι' ὃν χρόνον ἀναγνωρίζεται ἡ τοιαύτη αὐτῶν ἐξομοίωσις, ὡς καὶ τῶν διευθυντῶν καὶ προσωπικοῦ Ἐπιτελικῶν Γραφείων Γενικῶν Ἀρχηγείων καὶ Ἀρχηγείων τῶν Ε.Α.Ο. Οὗτος ἀναγνωριζόμενος αὐτοῖς ὡς χρόνος πραγματικῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας θεωρεῖται ὡς διανυθεὶς ἐξ ὁλοκλήρου ἐν τῇ ζώνῃ ἐπαφῆς.

β) Τῶν ἐν τῇ ἀνωτέρω περιπτώσει ἀναφερομένων καὶ καθ' ὃν χρόνον ἀναγνωρίζεται αὐτοῖς, ὅτι συλληφθέντες ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ λόγῳ τῶν ἐν ταῖς αὐταῖς διατάξεσιν ἀναφερομένων αἰτίων, διετέλεσαν ἐν φυλακίσει ἢ ἐν ὁμηρίᾳ ἢ ἐγκλείστου ἐν στρατοπέδοις συγκεντρώσεως. Ὁ αὐτὸς ἀναγνωριζόμενος αὐτοῖς ὡς χρόνος πραγματικῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας θεωρεῖται ὡς διανυθεὶς ἐξ ὁλοκλήρου ἐν τῇ ζώνῃ ἐπαφῆς. Εἰδικώτερον διὰ τοὺς συλληφθέντας καὶ αἰχμαλωτισθέντας ὑπὸ κομμουνιστοσυμμοριτῶν ἀγωνιστὰς ὡς χρόνος στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ἀναγνωρίζεται ὁ τοιοῦτος ἀπὸ τῆς συλλήψεώς των μέχρις ἀποδράσεως ἢ ἀπελευθερώσεώς των καὶ οὐχὶ βραδύτερον τῆς 31 Δεκεμβρίου 1950.

2) Ὁ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως ἀναγνωριζόμενος χρόνος ὑπηρεσίας τῶν ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 10 Ἀγωνιστῶν Μελῶν Ε.Ο.Π.Α. καὶ τῶν τούτοις ἐξομοιωμένων ἐκ τῶν ἐν παραγράφῳ 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, δι' ὃν χρόνον ἀναγνωρίζεται ἡ τοιαύτη αὐτῶν ἐξομοίωσις, θεωρεῖται ὡς χρόνος πραγματικῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, κατὰ ποσοστὸν τριῶν τετάρτων αὐτοῦ. Ὁ οὕτω θεωρούμενος χρόνος ὡς τοιοῦτος πραγματικῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας λογίζεται ὡς διανυθεὶς κατὰ τὰ τρία τέταρτα αὐτοῦ ἐν τῇ ζώνῃ ἐπαφῆς.

3) Ὁ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως ἀναγνωριζόμενος χρόνος ὑπηρεσίας τῶν ἐν παραγράφῳ 3 τοῦ ἄρθρου 10 Ἀγωνιστῶν Μελῶν Ε.Ο.Ε. καὶ τῶν τούτοις ἐξομοιωμένων ἐκ τῶν ἐν παραγράφῳ 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, δι' ὃν χρόνον ἀναγνωρίζεται ἡ τοιαύτη αὐτῶν ἐξομοίωσις, θεωρεῖται ὡς χρόνος πραγματικῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας κατὰ τὸ ἥμισυ.

Ὁ οὕτω θεωρούμενος χρόνος ὡς τοιοῦτος πρα-

γματικής στρατιωτικής υπηρεσίας λογίζεται ὡς διανυθείς κατὰ τὸ ἥμισυ ἐν τῇ ζώνῃ ἐπαφῆς. Ὡς ἡμερομηνία ἐνάρξεως τοῦ κατὰ τὴν παροῦσαν παράγραφον καὶ τὴν προηγουμένην ἀναγνωριζομένου χρόνου πραγματικῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας καὶ τῆς τοιαύτης ἐν τῇ ζώνῃ ἐπαφῆς λογίζεται ἡ ὑπὸ τῆς οἰκείας Ἐπιτροπῆς ἀναγνωριζομένη ὡς τοιαύτη ἐντάξεως αὐτῶν ἐν τῇ Ἐθνικῇ Ἀντιστάσει.

4) Ἡ ἀναγνώρισις τοῦ κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον χρόνου πραγματικῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας καὶ τοιούτου ἐν τῇ ζώνῃ ἐπαφῆς γίνεται διὰ τῆς ἐγγραφῆς τῶν οἷς οὗτος ἀφορᾷ εἰς τοὺς πίνακας τῶν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως ἀναγνωριζομένων ἀγωνιστῶν.

Ἄρθρον 19

Εὐεργετήματα

1) Οἱ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν παραγράφων 1 ἕως 3 τοῦ ἄρθρου 18 κεκτημένοι χρόνον ὑπηρεσίας ἐν τῇ ζώνῃ ἐπαφῆς ἀπολαύουσι πάντων τῶν εὐεργετημάτων τῶν κατὰ τὴν ἑκάστοτε ἰσχύουσαν Νομοθεσίαν ἀναγνωριζομένων ὑπὲρ τῶν ἀντιστοίχων κατηγοριῶν τῶν πολεμιστῶν τοῦ πολέμου 1940 - 1941.

Οἱ ἐκ τῶν ἀνωτέρω μὴ κεκτημένοι καθ' οἱονδήποτε τρόπον τὴν ἰδιότητα τοῦ κληρωτοῦ, ἐφέδρου ἢ μονίμων στρατιωτικῶν ἐξομοιοῦνται πρὸς ἐφέδρους στρατιώτας.

2) Δημόσιοι ὑπάλληλοι Β' κατηγορίας, ἀγωνισταὶ Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως, ὑπηρετοῦντες κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος, προτιμῶνται διὰ τὴν προαγωγὴν εἰς θέσεις, περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 4464/1965 «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος κλπ.», κατὰ ποσοστὸν ἑνὸς τετάρτου τοῦ συνόλου τῶν θέσεων τούτων, ἐφαρμοζομένων κατὰ τὰ λοιπὰ τῶν κειμένων διατάξεων.

Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου.

3) Ἐξομοιοῦνται πλήρως ἀπὸ ἀπόψεως δικαωμάτων καὶ εὐεργετημάτων πρὸς ὁπλοφορίας τοῦ Βορειοηπειρωτικοῦ Ἀγῶνος, πλὴν τῶν τοιούτων ἀπονομῆς συντάξεως ἢ βοηθήματος, οἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἀναγνωριζόμενοι:

α) Γενικοὶ Ἀρχηγοί, Ἀρχηγοί, Ὑπαρχηγοί, μέλη Διοικουσῶν καὶ Ἐκτελεστικῶν Ἐπιτροπῶν καὶ Ὁπλαρχηγοὶ τῶν Ε.Α.Ο., Ε.Ο.Π.Α. καὶ Ε.Ο.Ε.

β) Ἔφεδροι ἐξ ἐφέδρων ἀξιωματικοί, ὑπηρετήσαντες εἰς τὰς Ε.Α.Ο. ἐπὶ ἓν τοὐλάχιστον ἔτος ἐπὶ τὴν ἰδιότητα ταύτην, ἐφ' ὅσον οὗτοι δὲν ἔχουν τὴν ἰδιότητα τοῦ μονίμου ἀξιωματικοῦ ἢ δημοσίου ὑπαλλήλου ἢ δὲν τυγχάνουν συνταξιοῦχοι ἀξιωματικοὶ ἢ δημόσιοι ὑπάλληλοι, ἐκτὸς ἐὰν τὸ σύνολον τῶν ἐκ τοῦ Δημοσίου παρεχομένων αὐτοῖς μηνιαίων ἀποδοχῶν ἢ συντάξεως τυγχάνῃ ἔλαττον τῶν 2.000.

Αἱ προϋποθέσεις τῆς τοιαύτης ἐξομοιώσεως ἀποδεικνύονται ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ ἐν παραγράφῳ 5 τοῦ ἄρθρου 12 προβλεπομένου πιστοποιητικοῦ.

Διὰ τοὺς ἐφέδρους ἐξ ἐφέδρων ἀξιωματικοὺς ἀπαιτεῖται, ἐπὶ πλέον, πιστοποιητικὸν Στρατολογικοῦ Γραφείου, ἐμφαῖνον ὅτι κατὰ τὴν ἐξεταζομένην περίοδον ἔφερον τὴν ἰδιότητα ταύτην.

Διὰ τοὺς μισθοδοτουμένους ἢ συνταξιοδοτουμένους ἐκ τοῦ Δημοσίου ἀπαιτεῖται ἐπὶ πλέον βεβαίωσις τῶν παρεχομένων αὐτοῖς μηνιαίων ἀποδοχῶν ἢ συντάξεως, ἐκδιδομένη ὑπὸ τῆς οἰκείας Ἀρχῆς.

γ) Ἔφεδροι ἐξ ἐφέδρων ἀξιωματικοὶ καὶ ἀνθυπασπισταί, ὑπηρετήσαντες εὐδοκίμως καὶ ἐπὶ ἓν τοὐλάχιστον ἔτος εἰς τὰς ἐν ἄρθρῳ 2, 3 καὶ 4 Ε.Α.Ο. καὶ Ὀργανώσεις, δύνανται νὰ προαχθῶσιν εἰς τὸν ἀνώτερον βαθμὸν κατὰ τὰ ἐν τῷ νόμῳ περὶ Στελέχους Ἐφέδρων Ἀξιωματικῶν εἰδικώτερον προβλεπόμενα, ἐφ' ὅσον:

αα) Ὑπηρετήσαντες εἰς τὰς Ε.Α.Ο. ἐχρησιμοποιήθησαν ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ταύτην καὶ ἐπὶ τριῶν τοὐλάχιστον ταγμάτων καὶ μετέσχον συναφθεισῶν μετὰ τοῦ ἐχθροῦ μαχῶν.

ββ) Ὑπηρετήσαντες εἰς τὰς Ε.Ο.Π.Α. ἐπεδείξαντο δραστηριότητα, ἐκθέσασαν εἰς προφανῆ κίνδυνον τὴν ζωὴν αὐτῶν καὶ ἐπέτυχον εἰς σοβαρὰς ἀποστολάς.

γγ) Ὑπηρετήσαντες εἰς τὰς Ε.Ο.Ε. ἐσημείωσαν ἐξαίρετον ὀργανωτικὴν δραστηριότητα ἐν τῇ περιοχῇ δράσεως αὐτῶν καὶ προεκάλεσαν ἰδιαιτέραν μνείαν τῶν προϊσταμένων των.

Ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω προαγωγὴ ἐνεργεῖται, τῇ αἰτήσει τῶν ἐνδιαφερομένων, ἐκδαλλομένη ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἀναγνωρίσεως των ὡς ἀγωνιστῶν ἢ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, ἐφ' ἧς γνωματεύει ἀπαραιτήτως ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 13 Ἐπιτροπή, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν στοιχείων τῆς ἐν γένει δράσεως αὐτῶν.

δ) Οἱ ὑπὸ τῶν Ε.Α.Ο. ὀνομασθέντες ἐφέδροι ἀνθυπολοχαγοί, κατόπιν εὐδοκίμου ἀποφοιτήσεως ἐκ τῶν ὑπὸ τούτων ἱδρυθεισῶν Σχολῶν, ἐφ' ὅσον τοῦτο ἐξάγεται ἐξ ἐπαρκῶν στοιχείων καὶ κρίνηται τὰ ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 833/1937 «περὶ στελέχους ἐφέδρων ἀξιωματικῶν» προβλεπόμενα προσόντα ἀναγνωρίζονται ὡς τοιοῦτοι καὶ ἐγγράφονται εἰς τὰ στελέχη τῆς ἐφεδρείας διὰ βασιλικοῦ διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης. Οἱ μὴ κεκτημένοι τὰ προσόντα ταῦτα,

ὡς καὶ οἱ μὴ φοιτήσαντες εἰς Σχολὰς ὀνομάζονται λοχίαι.

6) Ἀπονεμηθέντες βαθμοὶ ὑποξιωματικοῦ ἢ γενόμεναι προαγωγαὶ εἰς τοὺς βαθμοὺς τούτους εἰς μέλη τῶν Ε.Α.Ο. ἀναγνωρίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης.

7) Ὁ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 18 ἀναγνωριζόμενος χρόνος πραγματικῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας διὰ τοὺς μονίμους ἀξιωματικοὺς καὶ ἀνθυπασπιστάς, ὡς καὶ μονίμους καὶ ἀνακατεταγμένους ὑπαξιωματικοὺς τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, Σωμάτων Ἀσφαλείας, Λιμενικοῦ Σώματος καὶ Πυροσβεστικῆς Ὑπηρεσίας, τοὺς κεκτημένους τὴν ἰδιότητα ταύτην κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐν τῇ Ἐθνικῇ Ἀντιστάσει ὑπηρεσίας αὐτῶν ἢ κτηθεισμένους ταύτην μεταγενεστέρως, λογίζεται ὡς τοιοῦτος πραγματικῆς ὑπηρεσίας εἰς τὰ Ὅπλα ἢ Σώματα, εἰς ἃ οὗτοι ἦδη ἀνῆκον δι' ἅπασας τὰς περιπτώσεις, ἀνεξαρτήτως ἂν οἱ ἐκ τούτων κεκτημένοι τὴν ἰδιότητα ταύτην ἐτέλουν κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα εἰς μίαν τῶν καταστάσεων διαθεσιμότητος ἢ μακρᾶς ἀναρρωτικῆς ἀδείας λόγῳ νοσήματος ἢ διαθεσιμότητος τῇ αἰτήσει αὐτῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ καταστάσεως ἀξιωματικῶν νόμου. Διὰ τοὺς ἐκ τούτων ἐν ἐνεργείᾳ ὁ χρόνος οὗτος καὶ ἡ κατ' αὐτὸν δρᾶσις αὐτῶν ἐκτιμῶνται ὡς πρόσθετα προσόντα ἐν τῇ κρίσει τῶν κατὰ νόμον ἁρμοδίων συμβουλίων προαγωγῶν καὶ ἐγγράφονται ἐν τοῖς ἀτομικοῖς αὐτῶν ἐγγράφοις.

8) Εἰς ἀγρότας ἀναγνωριζομένους κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος τοὐλάχιστον ὡς ἀγωνιστὰς Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως, μὴ ἔχοντας διάσιμον γεωργοκτηνοτροφικὸν κλῆρον, παραχωρεῖται, μέχρι συμπληρώσεως τοιούτου, ἐκτασις ἀποξηρανθεισῶν ἢ ἀποξηρανθησομένων γαιῶν ἢ δασικῶν ἐκτάσεων, καταλλήλων πρὸς καλλιέργειαν ἢ δενδροκομίαν, ἀνηκουσῶν εἰς τὸ Δημόσιον. Εἰς ἣν περίπτωσιν οἱ ἀνωτέρω συντρέχουν μετὰ λοιπῶν, κατὰ τὴν ἰσχύουσαν ἐποικιστικὴν νομοθεσίαν, δικαιούχων ἔχουν ἔναντι τούτων δικαίωμα προτιμήσεως. Εἰς τὰς παραμεθορίους περιφερείας παραχωρεῖται διπλοῦς κλῆρος. Ἡ ἐκποίησις ἢ ἐκμίσθωσις τῶν οὕτω παριχωρουμένων γαιῶν ἀπαγορεύεται ἐπὶ μίαν δεκαετίαν ἀπὸ τῆς παριχωρήσεως ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, ἐπιτρεπομένης μόνον τῆς μεταβιβάσεως αὐτῶν ὡς προικὸς καὶ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς περιορισμούς.

Τὰ τοῦ καθορισμοῦ τοῦ καταβλητέου τιμήματος καὶ τῆς ἐξοφλήσεως αὐτοῦ, ὡς καὶ αἱ λοιπαὶ λεπτομέρειαι ἐφαρμογῆς τῆς παρούσης παραγράφου καθορίζονται διὰ βασιλικῶν διαταγμάτων, ἐκδιδομένων προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Ἐθνικῆς Ἀμύνης, Οἰκονομικῶν καὶ Γεωργίας.

9) Προκειμένης ἐκμισθώσεως ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἀνηκόντων εἰς τὴν διαχείρισίν του ἀγροτικῶν περιουσιακῶν στοιχείων προτιμῶνται ἐπὶ ἴσοις ὅροις οἱ κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἀναγνωρισμένοι ἀγωνισταί.

10) Αἱ ἑκάστοτε ἰσχύουσαι διατάξεις περὶ στεγαστικῆς ἀποκαταστάσεως ἀστῶν πρόσφύγων ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ τῶν ἀναγνωριζομένων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος τοὐλάχιστον ὡς ἀγωνιστῶν Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως ἀστῶν, στερουμένων στέγης λόγῳ καταστροφῆς ταύτης ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ καὶ συνεπείᾳ τῆς ἐν τῇ Ἐθνικῇ Ἀντιστάσει συμμετοχῆς αὐτῶν.

11) Εἰς τὰς ἐνεργετικὰς διατάξεις περὶ εἰσαγωγῆς τέκνων ἀναπήρων καὶ θυμάτων πολέμου εἰς σχολὰς πάσης φύσεως καὶ βαθμίδος περιλαμβάνονται καὶ τὰ τέκνα τῶν ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀναφερομένων. Τὰ αὐτὰ ἰσχύει καὶ προκειμένου περὶ πληρώσεως θέσεως εἰς δημοσίας ἢ δημοτικὰς καὶ κοινοτικὰς ὑπηρεσίας, νομικὰ πρόσωπα δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεις ἢ ἐκμεταλλεύσεις ἰδιωτῶν ἢ ἀλλοδαπῆς οἱασδήποτε μορφῆς ἢ τύπου, ὡς καὶ τὰ πάσης φύσεως τραπεζικὰ ἢ κοινωφελῆ ἱδρύματα.

Ἄρθρον 20

Ὀργανώσεις, Ἑνώσεις, Σύλλογοι, Συνταιρισμοί

1) Ὀργανώσεις, Ἑνώσεις, Σύλλογοι καὶ Συνταιρισμοί, φέροντες ἐν τῷ τίτλῳ αὐτῶν ὑφ' οἱανδήποτε ἐκφρασιν τὴν ἔννοιαν τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως, ἱδρυόμενοι καὶ ἐλέγχονται, ἐφαρμοζομένων ἀναλόγως τῶν περὶ ὀργανώσεων παλαιῶν πολεμιστῶν διατάξεων, ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης διὰ τῶν ὁμοδίων αὐτοῦ ὀργάνων καὶ ἀπαρτίζονται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ἐκ μελῶν ἀναγνωρισμένων, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος, ὡς ἀγωνιστῶν Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως καὶ τῶν τέκνων αὐτῶν, ἀπαγορευομένης τῆς ἐγγραφῆς ἐν αὐτοῖς οἱουδήποτε ἑτέρου προσώπου.

2) Ἡ προσαρμογὴ τῶν εἰρημένων Ὀργανώσεων, Ἑνώσεων, Συλλόγων καὶ Συνταιρισμῶν κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παρούσης παραγράφου, δέον νὰ συντελεσθῇ ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος.

3) Ἀπαγορεύεται ἡ ταυτόχρονος συμμετοχὴ τῶν αὐτῶν προσώπων ἐν τοῖς διοικητικοῖς συμβουλίοις πλειόνων τῆς μιᾶς τῶν ἐν τῇ ἀνωτέρω παραγράφῳ ἀναφερομένων Ὀργανώσεων, Ἑνώ-

σεων, Συλλόγων καὶ Συνεταιρισμῶν.

Ἄρθρον 21

Ἀκροτελεύτιοι διατάξεις

Διὰ τοῦ γενικοῦ ὅρου «ἐχθρὸς» νοοῦνται ἐν τῷ παρόντι:

α) Τὰ στρατεύματα καὶ αἱ Ἀρχαὶ ἐν γένει αἱ ἀνήκουσαι εἰς τὸ σχὸν τὴν προσάρτησαν Κράτος καὶ αἱ τοιαῦται τῶν συμμάχων αὐτοῦ διὰ τὰς περιοχὰς τὰς διατελεσάσας ὑπὸ καθεστὸς προσαρτήσεως εἰς ξένην Ἐπικράτειαν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ πολέμου 1940 - 1941.

β) Τὰ στρατεύματα καὶ αἱ Ἀρχαὶ ἐν γένει κατοχῆς καὶ οἱ τούτοις σύμμαχοι διὰ τὰς περιοχὰς τὰς διατελεσάσας ὑπὸ ἐχθρικὴν κατοχήν.

γ) Τὰ ἀντεθνικῶς δράσαντα εἰς ἐθνικὰ ἐδάφη διατελέσαντα ὑπὸ καθεστὸς ἐχθρικῆς κατοχῆς κατὰ τὴν περίοδον 1941 - 1945 ἄτομα ἢ τμήματα ἢ ὀργανώσεις καὶ τὰ μέλη αὐτῶν. Ἡ ἰδιότης τινὸς ὡς μέλους ἀντεθνικῶς δράσαντος τμήματος ἢ ὀργανώσεως ἢ ὡς μεμονωμένως ἀντεθνικῶς δράσαντος βεβαιοῦται ὑπὸ τῆς οἰκείας Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς.

δ) Ὁ κομμουνισμός, ὑφ' οἱανδήποτε μορφὴν καὶ ἐκδήλωσιν, ὡς καὶ οἱ ὑπηρετήσαντες αὐτόν, ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς χώρας καὶ ἐντεῦθεν.

Ἄρθρον 22

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ἀπριλίου 1969

—

184/1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ Ἀνωτάτου Συμβουλίου Ἐργασίας καὶ λοιπῶν Συμβουλίων καὶ Ἐπιτροπῶν ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 85 τῆς 10 Μαΐου 1969)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1) Τὰ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 28 - 33 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τοῦ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς ταῦτα ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως, προβλεπόμενα Ἐθνικὸν Γνωμοδοτικὸν Συμβούλιον Κοινωνικῆς Πολιτικῆς μετονομάζεται εἰς «Ἀνώτατον Συμβούλιον Ἐργασίας».

2) Τὸ Ἀνώτατον Συμβούλιον Ἐργασίας ἀσκεῖ πάσας τὰς ἐκ τῶν κειμένων διατάξεων ἀνατεθειμένας εἰς τὸ ἄχρι τοῦδε Ἐθνικὸν Γνωμοδοτικὸν Συμβούλιον Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ἁρμοδιότητας, πλὴν τῶν ἀναφερομένων εἰς θέματα κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν.

Ἄρθρον 2

1) Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ν.δ. θεωρεῖται λήξασα ἡ θητεία πάντων τῶν Συμβουλίων καὶ Ἐπιτροπῶν τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, καθὼς καὶ τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἁρμοδιότητος ἐν γένει τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὡς συνεκροτήθησαν δυνάμει τοῦ ἀ.ν. 65/1967 «περὶ τροποποιήσεως, συμπληρώσεως καὶ κωδικοποιήσεως εἰς ἐνιαῖον κείμενον τῶν διατάξεων τῶν ἀναγκαστικῶν νόμων 4/1967 καὶ 19/1967 «περὶ ἀποκαταστάσεως εὐρυθμίας εἰς τὴν λειτουργίαν τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, Ν.Π.Δ.Δ. κλπ.».

2) Διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τοῦ Προεδρεύοντος καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδιδομένης ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ν. δ., ἀνασυγκροτοῦνται τὰ λειτουργοῦντα Συμβούλια καὶ Ἐπιτροπαί.

3) Διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως δύναται νὰ ἐπέρχεται εἰς τὴν σύνθεσιν αὐτῶν μεταβολὴ ὡς πρὸς τὴν ἰδιότητα τῶν μετεχόντων προσώπων, ἐναρμονισμένη πρὸς τὰς διατάξεις καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ ὡς ἄνω ἀναγκαστικοῦ νόμου.

4) Μέχρι τοῦ διορισμοῦ τῶν νέων Συμβουλίων καὶ Ἐπιτροπῶν τὰ ὡς ἄνω Συμβούλια καὶ Ἐπιτροπαί, ὧν ἡ θητεία θεωρεῖται λήξασα, ἐξακολουθοῦν νὰ ἀσκοῦν τὰς ἁρμοδιότητας αὐτῶν.

Ἄρθρον 3

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Μαΐου 1969

—

185/1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 86 τῆς 10 Μαΐου 1969)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1) Αἱ νομίμως λειτουργοῦσαι, πάσης κατηγορίας, ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις, πλὴν τῶν γαιοεργατῶν, τῶν ἐπαλλήλων τοῦ Δημοσίου, τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου καὶ τῆς τοπικῆς

αὐτοδιοικήσεως διέπονται καὶ ἐφεξῆς ὑπὸ τῆς ἰσχυούσης περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων νομοθεσίας (Α.Ν. 667/1968 περὶ κωδικοποιήσεως τῆς κειμένης περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων νομοθεσίας κλπ. 1(*)), ὡς αὕτη συμπληροῦται ἢ τροποποιεῖται διὰ τοῦ παρόντος.

2) Αἱ νομίμως λειτουργοῦσαι ἐπαγγελματικαὶ ναυτεργατικαὶ ὀργανώσεις διέπονται καὶ ἐφεξῆς ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ Α.Ν. 257/1968 «περὶ ναυτικῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων καὶ Ὁμοσπονδιῶν(**)», ὡς αὗται συμπληροῦνται ἢ τροποποιοῦνται ὑπὸ τοῦ παρόντος.

3) Αἱ νομίμως λειτουργοῦσαι ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, τῶν ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου καὶ τῶν ὑπαλλήλων ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως διέπονται ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 4879/1931 «περὶ ὑπαλληλικῶν ὀργανώσεων», ὡς οὗτος τροποποιηθεὶς ἰσχύει, τοῦ εἰς ἐκτέλεσιν τούτου ἐκδοθέντος ἀπὸ 5/17 Δεκεμβρίου 1931 προεδρικοῦ διατάγματος καὶ τῶν ἄρθρων 1 ἕως 9 τοῦ νόμου 3405/1982 «περὶ ἀπεργίας δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν», ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως.

4) Αἱ περὶ νομικῶν προσώπων διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος διέπουν τὰς ἐν ταῖς προηγουμένως παραγράφοις τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις συμπληρωματικῶς πρὸς τὰς περὶ τούτων εἰδικὰς διατάξεις.

Ἄρθρον 2

1) Ἕκαστος ἐργάτης ἢ ὑπάλληλος δικαιοῦται νὰ μετέχῃ εἰς μίαν μόνον ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν καὶ δι' αὐτῆς εἰς τὰς ἀντιστοίχους σωματειακὰς Ἑνώσεις.

2) Ἑκάστη ἐπαγγελματικὴ ἐργατικὴ ὀργάνωσις πάντως διαθέτει διὰ τὴν καθ' οἱανδήποτε τρόπον ἐκπροσώπησίν της καὶ τὴν οἱανδήποτε ἄσκησιν τῶν δικαιωμάτων της δὲν δύναται νὰ ἀπολογίσῃ ἑκάστοτε τὸ αὐτὸ φυσικὸν ἢ νομικὸν πρόσωπον ὁποσοδήποτε καὶ ὑπὸ οἱανδήποτε ἰδιότητα ἐγγεγραμμένον εἰς αὐτὴν πλέον τῆς μιᾶς φορᾶς.

Ἄρθρον 3

1) Ἀπεργία θεωρεῖται ἡ κατόπιν προηγουμένης συνεννοήσεως συνεχὴς ἢ διακεκομμένη ἀποχὴ ἐκ τῆς ἐργασίας πλειόνων τῶν πέντε μισθωτῶν, διατελούντων εἰς ἐργασιακὴν σχέσιν πρὸς οἱανδήποτε ἐργοδότην, φυσικὸν ἢ νομικὸν πρόσωπον, πλὴν τοῦ Δημοσίου, τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου καὶ τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, ἐφ' ὅσον ἡ ἀποχὴ αὕτη ὀφείλεται εἰς διένεξιν προκύπτουσαν ἐκ παραβάσεως κανόνων ἢ ὅρων διεπόντων τὴν σχέσιν ἐργασίας ἢ ἀποβλέπει εἰς τὴν ἐπὶ τὸ βελτίω μεταβολὴν ἢ τὴν διατήρησιν τῶν ἰσχυσάντων ὅρων καὶ συνθηκῶν ἐργασίας.

2) Ἡ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ἀπεργία κηρύσσεται καὶ πραγματοποιεῖται μόνον ἐφ' ὅσον ἀποφασίσῃ περὶ ταύτης τὸ ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ τῆς οἰκείας ἀντιπροσωπευτικῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως ὁριζόμενον ὡς ἁρμόδιον συλλογικὸν ὄργανον διὰ πλειοψηφίας τοῦ ἡμίσεος πλέον ἑνὸς τῶν δικαιουμένων ψήφου μελῶν του.

3) Ἡ ὑπὸ τοὺς ὅρους τῶν προηγουμένων παραγράφων ἀποφασιζομένη ἀπεργία δὲν δύναται νὰ παραταθῇ πέραν τῶν τριῶν ἡμερῶν. Δι' ἀπεργίαν μείζονος διαρκείας δύναται νὰ ἀποφασίσῃ μόνον ἡ γενικὴ συνέλευσις τῆς κηρυξάσης τὴν ἀπεργίαν ἐργατικῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως διὰ πλειοψηφίας τοῦ ἡμίσεος πλέον ἑνὸς τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐχόντων δικαίωμα ψήφου μελῶν αὐτῆς.

4) Τὸ ὄργανον τῆς οἰκείας ἐργατικῆς ὀργανώσεως, ὅπερ εἶναι ἁρμόδιον κατὰ τὸ ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ὁριζόμενα πρὸς κήρυξιν τῆς ἀπεργίας ὀφείλει τὸ μὲν νὰ μεριμνήσῃ, ὅπως καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν αὐτῆς ἐξακολουθήσῃ παρέχον τὰς ὑπηρεσίας του τὸ ἀναγκαῖον διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν ἐγκαταστάσεων τῶν ἀντιστοίχων ἐπιχειρήσεων προσωπικόν, τὸ δὲ ὅπως γνωστοποιήσῃ τεσσαράκοντα ὀκτὼ ὥρας τοὐλάχιστον πρὸ τοῦ ἀποφασισθέντος χρόνου ἐνάρξεως τῆς ἀπεργίας τὴν κήρυξιν αὐτῆς εἰς τὴν κατὰ τὰς ἰσχυούσας διατάξεις δικαιωμένην νὰ συνάψῃ μετ' αὐτῆς συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἐργοδοτικὴν ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν, τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας καὶ τὸ τυχὸν ἐποπτεῦον τὴν ἐπιχείρησιν ἕτερον Ὑπουργεῖον.

5) Ὡς ἀπεργία, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς παραγράφου 1, θεωρεῖται ἐξομοιουμένη πρὸς αὐτὴν ἀπολύτως καὶ ἡ ὑπὸ πλειόνων τῶν πέντε μισθωτῶν τῆς αὐτῆς ἐπιχειρήσεως πραγματοποιουμένη μετὰ συννενοήσεων παραμονὴ ἐν τῷ τόπῳ ἀπασχολήσεως ἄνευ παροχῆς ἐργασίας ἢ ὁποσοδήποτε ἠθελημένη μείωσις τῆς ἀποδοτικότητος τῆς ἐργασίας.

Ἄρθρον 4

1) Ἀπεργία δὲν δύναται νὰ κηρυχθῇ, οὐδὲ νὰ πραγματοποιηθῇ κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ὑπὸ τοῦ κ.δ. 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς ἐτροποποιήθη, τασσομένων προθεσμιῶν ἐπιλύσεως τῆς διενέξεως διὰ τῆς διαιτησίας.

2) Αἱ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις τῶν μισθωτῶν ἐπιχειρήσεων συγκοινωνιῶν, προμηθείας εἰς τὸ κοινὸν ὕδατος, φωτισμοῦ, καυσίμων, κινητηρίου δυνάμεως καὶ ἄρτου, ὡς καὶ παροχῆς ὑγιεινομι-

(*) ΕΕΔ 27, 1358.
(**) ΕΕΔ 27, 189.

κῆς περιθάλψεως δύνανται νὰ προέλθουν εἰς κήρυξιν ἢ πραγματοποίησιν ἀπεργίας καὶ ὅταν ἡ ἀναφυεῖσα διένεξις δὲν ὑπάγεται πρὸς ἐπίλυσιν εἰς τὴν κατὰ τὰς ἰσχυούσας διατάξεις διαδικασίαν τῶν συλλογικῶν διαφορῶν, ἐφ' ὅσον, ὑποβληθείσης ὑπὸ τούτων αἰτήσεως πρὸς τὸν οἰκεῖον ἐργοδότην, τὸ ἐποπτεῦον τὴν ἐπιχείρησιν Ὑπουργεῖον καὶ τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας δὲν ἤρξατο ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς της εἰς τὸ τελευταῖον, κινουμένη ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων, ἡ κατὰ τὰς ἰσχυούσας διατάξεις διαδικασία πρὸς ἐπίλυσιν τῆς διαφορᾶς. Ἐὰν δὲν ὑφίστανται εἰδικαὶ διατάξεις πρὸς ἐπίλυσιν τῶν διαφορῶν τούτων, ἐξομοιοῦται πρὸς ἔναρξιν τῆς διαδικασίας ἡ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ ἐποπτεύοντος τὴν ἐργατικὴν ὀργάνωσιν Ὑπουργοῦ παραπομπὴ τῆς διαφορᾶς εἰς τὰς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955 συλλογικὰς διαπραγματεύσεις καὶ τὰ διαιτητικὰ δικαστήρια, καθιστάμενα κατόπιν τῆς τοιαύτης παραπομπῆς ἁρμόδια πρὸς ἐπίλυσιν αὐτῆς ἀσχέτως τῆς φύσεώς της.

Ἄρθρον 5

1) Μισθωτοί, μετέχοντες εἰς ἀπεργίαν, κηρυχθεῖσαν ἢ πραγματοποιουμένην κατὰ παράβασιν τῶν ὁρισμῶν τῶν ἄρθρων 3 § 2 καὶ 4 § 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος ἢ μὴ παρέχοντες διακοπῆς τῆς ἀπεργίας τὴν ἐργασίαν των πρὸς ἀσφάλειαν τῶν μηχανημάτων τῆς ἐπιχειρήσεως, εἰς ἣν ἀπασχολοῦνται, καίπερ ὡρίσθησαν πρὸς τοῦτο κατὰ τὰ ἐν παραγράφῳ 4 τοῦ ἄρθρου 3 ὁριζόμενα, θεωροῦνται ὡς καταγγείλαντες τὴν μετὰ τοῦ ἐργοδότου των ὑφισταμένην σχέσιν ἐργασίας, μὴ δικαιούμενοι τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 3198/1955 καθοριζομένης προστασίας.

2) Λογίζονται ὡσαύτως ὡς καταγγείλαντες τὴν μετὰ τοῦ ἐργοδότου των ἐργασιακὴν σχέσιν, μὴ δικαιούμενοι τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 3198/1955 καθοριζομένης προστασίας, τὰ μέλη τοῦ συλλογικοῦ ὀργάνου τῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως, ἥτις ἀπεφάσισε τὴν κήρυξιν ἀπεργίας, ἐφ' ὅσον ταῦτα δὲν συνεμορφώθησαν πρὸς τὴν ἐκ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ παρόντος ἀνακύπτουσαν ὑποχρέωσιν αὐτῶν πρὸς ὁρισμὸν προσωπικοῦ διασφαλίσεως τῶν ἐγκαταστάσεων τῶν ἀντιστοίχων ἐπιχειρήσεων.

Ἄρθρον 6

1) Εἰς τὸ ἄρθρον 12 τοῦ ν.δ. 667 τοῦ 1968 προστίθενται δὴ καὶ ὅη παράγραφοι, ἔχουσαι οὕτω:

«5) Ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις, τῶν ὁποίων ὁ σκοπὸς ἢ ἡ δρᾶσις στρέφεται κατὰ τῆς ἐδαφικῆς ἀκεραιότητος τοῦ Κράτους ἢ τοῦ πολιτεύματος ἢ τοῦ κοινωνικοῦ καθεστῶτος ἢ τῆς ἀσφαλείας αὐτοῦ, τοῦ πολιτεύματος ἢ τοῦ κοινωνικοῦ καθεστῶτος, κηρύσσονται ἔκπτωτα τῆς ἰδιότητος των ταύτης, κατὰ τὴν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ διαδικασίαν.

2) Εἰς τὸ ἄρθρον 13 τοῦ ν.δ. 667 τοῦ 1968 προστίθεται παράγραφος 3η, ἔχουσα οὕτω:

«3) Λύνεται τὸ Πρωτοδικεῖον τῆς ἕδρας ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως, ὁπωσδήποτε διαλυθείσης πρὸ τῆς ΛΒ' Συντακτικῆς Πράξεως ἢ διαλυομένης ἐφεξῆς, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 667 τοῦ 1968, ὡς ἐτροποποιήθη, νὰ διατάσσῃ τὴν παραχώρησιν τῆς περιουσίας αὐτῆς εἰς ἑτέραν ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν τοῦ αὐτοῦ ἢ συναφοῦς σκοποῦ, κατόπιν αἰτήσεως τῆς τελευταίας, ἐφ' ὅσον ἤθελε κριθῇ ὅτι αὕτη ἐγγυᾶται τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ τῆς διαλυθείσης ὀργανώσεως. Ἀποφάσεις δικαστηρίων, ἐκδοθεῖσαι βάσει τοῦ ἀ.ν. 434/1968, διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ».

Ἄρθρον 7

Ἡ 1η παράγραφος τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ν.δ. 667/1968 ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

«Δύο ἢ πλείονα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα δύνανται, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν καταστατικῶν των, νὰ ἱδρύσουν Σύνδεσμον ἢ Ἕνωσιν (Ἐργατικὸν Κέντρον, Ὁμοσπονδίαν, Συνομοσπονδίαν) διὰ τὴν ἐπιδίωξιν τῶν κοινῶν αὐτῶν συμφερόντων, διατηροῦντα συγχρόνως τὴν οἰκονομικὴν καὶ διοικητικὴν αὐτονομίαν των.

Αἱ τοιαῦται Ἑνώσεις δύνανται ν' ἀναγνωρίζονται, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ παρόντος, ὑποχρεούμεναι νὰ δηλώνουν ἁρμοδίως τὰ ὀνόματα τῶν ἀποτελούντων τὴν διοίκησιν τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων, τὰ ὁποῖα συγκροτοῦν αὐτάς.

Εἰς τὰς γενικὰς συνελεύσεις (συνέδρια κλπ.) τοιούτων Ἑνώσεων, παντὸς βαθμοῦ, ἕκαστον σωματεῖον ἢ Ἕνωσις τούτων ἐκπροσωπεῖται καὶ διαθέτει ἀριθμὸν ψήφων ἀνάλογον πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ψηφισάντων ἐκ τῶν οἰκονομικῶς ἐν τάξει μελῶν αὐτῆς. Ἡ ἀναλογία αὕτη τοῦ ἀριθμοῦ ψήφων, ὁριζομένη ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ ἑκάστης τῶν Ἑνώσεων, δέον νὰ εἶναι τοῦ αὐτοῦ μέτρου δι' ἅπαντα τὰ εἰς ἑκάστην Ἕνωσιν ἀνήκοντα σωματεῖα καὶ καθ' ὅλον τὸν ἀριθμὸν τῶν ψηφισάντων μελῶν, ἐν περιπτώσει δὲ κλάσματος,

ἐφ' ὅσον τοῦτο ὑπερβαίνει τὸ ἥμισυ τοῦ ἀπαιτ-
λοῦντος τὸ μέτρον ἀριθμοῦ θὰ λογίζεται πλήρης
ὁ ἀριθμὸς αὐτοῦ. Ἐν πάσῃ περιπτώσει αἱ ψῆφοι
ἑκάστου σωματείου ἢ Ἑνώσεως τούτων ἐν τῷ
συνόλῳ των δὲν δύνανται νὰ ἀπαιτελέσουν δύνα-
μιν ὑπερβαινούσαν, κατ' ἀνάτατον ὅριον, τὸ 1/5
τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν ψήφων τῆς γενικῆς συν-
ελεύσεως.

Αἱ ἀνεγνωρισμέναι Ἑνώσεις καὶ αἱ διοικοῦν-
τες αὐτὰς ἔχουν τὰ αὐτὰ δικαιώματα καὶ τὰς αὐ-
τὰς ὑποχρεώσεις μὲ τὰ ἁπλᾶ σωματεῖα κατὰ
τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος».

Ἄρθρον 8

1) Ἐργατικαὶ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις,
τῶν ὁποίων ὁ τίτλος κατεχωρίσθη εἰς τὸ βιβλίον
ἀνεγνωρισμένων σωματείων καὶ Πρωτοδικείων μέ-
χρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, θεωροῦνται
ἀνεγνωρισμέναι καὶ νομίμως λειτουργοῦσαι, ἐφ' ὅ-
σον διὰ τῆς νομίμως ὡρισμένης διοικήσεώς
των καταθέσουν εἰς τὸν Γραμματέα τοῦ οἰκείου
Πρωτοδικείων φωτοστατικῶν ἐπικυρουμένων ἀντίγρα-
φον πρακτικοῦ ὀργανισμῶν μέσων τὴν ὑπογραφὴν
τοῦ παραστάντος κατ' αὐτὰς ἀντιπροσώπου τῆς
Δικαστικῆς Ἀρχῆς ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς δη-
μοσιεύσεως τοῦ παρόντος καὶ ἐγγραφῶν εἰς εἰ-
δικὸν βιβλίον ἀνεγνωρισμένων ἐργατικῶν ἐπαγ-
γελματικῶν ὀργανώσεων, περιλαμβάνον τὰ στοι-
χεῖα τὰ προβλεπόμενα ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 τοῦ
ἄρθρου 81 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

2) Ὀργανώσεις, μὴ συμμορφούμεναι πρὸς τὴν
ὑπὸ τῆς προηγουμένης παραγράφου θεσπιζομένην
διαδικασίαν, θεωροῦνται νομικῶς ἀνύπαρκτοι καὶ οἱ
μετέχοντες εἰς αὐτὰς ὑπόκεινται εἰς τὰς συνεπεί-
ας τοῦ ἄρθρου 188 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος.

3) Τὴν ἐγκυρότητα τῆς νέας καταθέσεως τῶν
δικαιολογητικῶν καὶ τοῦ τίτλου ἐργατικῶν ἐπαγ-
γελματικῶν ὀργανώσεων δικαιοῦται ν' ἀμφισβη-
τήσῃ ὁ οἰκεῖος Ἐπιθεωρητὴς Ἐργασίας καὶ πᾶς
ἔχων ἔννομον συμφέρον διὰ προσφυγῆς των ἐνώ-
πιον τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου τῆς ἕδρας τῆς
ὀργανώσεως, τὸ δὲ δικαστήριον ἀποφαίνεται ἐν-
τὸς ἡμέρου περὶ τῆς ἐγκυρότητος. Ἐν περιπτώ-
σει ἀποδοχῆς τῆς προσφυγῆς, ἡ ἀπόφασις κατα-
χωρίζεται εἰς τὸ πρακτικὸν τῆς γενομένης ἐν
τῷ εἰδικῷ βιβλίῳ ἀνεγνωρισμένων ἐργατικῶν ἐπαγ-
γελματικῶν ὀργανώσεων ἐγγραφῆς, ἐπιδιδομένη
πρὸς τὸν οἰκεῖον Γραμματέα Πρωτοδικῶν ὑπὸ τοῦ
προσφεύγοντος.

Ἄρθρον 9

1) Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς Ἰσχύος τοῦ παρόν-
τος δὲν δύνανται νὰ ἐκλέγωνται, οὐδὲ καθ' οἱον-
δήποτε τρόπον νὰ ἀναλαμβάνωσι καθήκοντα, ὡς
μέλη διοικήσεως ἢ ὡς ἐκπρόσωποι καθ' οἱανδή-
ποτε περίπτωσιν ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν σω-
ματείων: α) οἱ μὴ ἔχοντες πραγματοποιήσει κα-
τὰ τὴν ἀμέσως προηγουμένην τῆς ἡμέρας τῆς δι-
εξαγωγῆς ἀρχαιρεσιῶν ἐξαετίαν ἀπὸ σχέσιν πρα-
γματικῆς προσφορᾶς ὑπηρεσιῶν ἐξηρτημένης ἐρ-
γασίας τοὐλάχιστον 100 ἡμερομισθίων κατ' ἔτος
ἢ 600 ἐν συνόλῳ, ἐκ τῶν ὁποίων πεντήκοντα τοὐ-
λάχιστον ἐτησίως ἀποδεικνυόμενα ἐκ στοιχείων
τοῦ φορέως τῆς κυρίας ἀσφαλίσεως, εἰς ἣν ὑ-
πάγοντα, καὶ β) οἱ μὴ τυγχάνοντες τακτικὰ μέ-
λη τῆς ὀργανώσεως.

2) Διὰ νὰ ἐκλεγῇ τις ὑπὸ τινα τῶν ἐν τῇ
προηγουμένῃ παραγράφῳ ἰδιοτήτων, ὑποχρεοῦται
ὅπως, πρὸ πάσης ἐνάρξεως τῆς ψηφοφορίας, ὑπο-
βάλῃ εἰς τὴν Ἐφορευτικὴν Ἐπιτροπὴν δήλωσιν ὑ-
ποψηφιότητος, συμφώνως πρὸς τὰς οἰκείας κατα-
στατικὰς διατάξεις.

3) Ὁ παριστάμενος κατὰ νόμον εἰς τὰς γενι-
κὰς συνελεύσεις τῶν ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν
σωματείων καὶ Ἑνώσεων αὐτῶν δικαστής, κατὰ τε
τὴν ἐκλογὴν Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τὴν δι-
ενέργειαν ἀρχαιρεσιῶν ὀφείλει πρὸ πάσης ἐνάρ-
ξεως τῆς ψηφοφορίας νὰ προσκαλέσῃ τοὺς ἐπι-
βαλλόντας αἰτήσεις ὑποψηφιότητος, ὅπως ἐκδώ-
σωσι πρὸς αὐτὸν ἐγγράφως ἐπιθέτους δηλώσεις,
ἐν τῇ ὁποίᾳ νὰ βεβαιῶσι ὑπευθύνως ὅτι κέκτην-
ται τὰ κατὰ τὸν νόμον καὶ τὸ Καταστατικὸν προ-
σόντα ἐκλογιμότητος. Ὁ δικαστής, ἐφ' ὅσον μετ'
ἔλεγχον διαπιστώσῃ τὴν συνδρομὴν τῶν προσόν-
των τούτων, ἀνακηρύσσει τοὺς δικαιωμένους νὰ
μετάσχωσιν εἰς τὰς ἀρχαιρεσίας ὑποψηφίους.

4) Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόν-
τος λήγει αὐτοδικαίως ἡ θητεία τῶν μελῶν ἐκεί-
νων τῆς Διοικήσεως ἐπαγγελματικῶν ἐργατικῶν
σωματείων ἢ Ἑνώσεων ἐπαγγελματικῶν ἐργατι-
κῶν σωματείων, ἅτινα κατὰ τὴν ἀμέσως προηγου-
μένην τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόν-
τος ἐξαετίαν δὲν ἔχουν πραγματοποιήσει ἀπὸ σχέ-
σιν πραγματικῆς προσφορᾶς ὑπηρεσιῶν ἐξηρτη-
μένης ἐργασίας 100 τοὐλάχιστον ἡμερομισθίων κατ'
ἔτος ἢ 600 ἐν συνόλῳ, ἐκ τῶν ὁποίων 50 τοὐλάχι-
στον ἐτησίως, ἀποδεικνυομένων ἐκ στοιχείων τοῦ
φορέως τῆς κυρίας ἀσφαλίσεως, εἰς ἣν ὑπάγονται.

5) Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ κατὰ τὴν προη-
γουμένην παράγραφον ἐπιβαλλομένη λῆξις τῆς
θητείας ἐπέρχεται κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος τῆς
κατὰ τὸ οἰκεῖον καταστατικὸν προβλεπομένης δι-
ορκείας της, τὸ συλλογικὸν ὄργανον λογίζεται ἐν
νομίμῳ συγκροτήσει, μὲ τὰ ἀπομένοντα μέλη, μ-
χρι λήξεως τῆς θητείας των, ἐφ' ὅσον, μετὰ
πρόσκλησιν τῶν κατὰ τὸ καταστατικὸν καὶ τὸν
νόμον καλουμένων ὡς ἀναπληρωματικῶν τῶν ἐξ

ερχομένων ἢ καὶ ἐν ἀνυπαρξίᾳ τοιούτων, ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς τῶν μετεχόντων δὲν εἶναι μικρότερος τοῦ ½ πλέον ἑνὸς τῆς πλήρους συνθέσεως. Ἄλλως διορίζεται διοίκησις κατ' ἄρθρον 69 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος διὰ τὸ ὑπόλοιπον τῆς θητείας.

6) Μέλη διοικήσεως, λαμβάνοντα μηνιαίαν τακτικὴν ἀποζημίωσιν παρὰ τῶν ἐπαγγελματικῶν ἐργατικῶν ὀργανώσεων, τῶν ὁποίων ἡ θητεία κηρύσσεται λήξασα δυνάμει τοῦ παρόντος, ἐφ' ὅσον, κατὰ τὸν χρόνον τῆς τοιαύτης λήξεως τῆς θητείας, συνεπλήρουσαν, κατόπιν νομίμων ἀρχαιρεσιῶν, τριετῆ θητείαν συνεχῆ ἢ διακεκομμένην εἰς τὴν αὐτὴν ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν, δικαιοῦνται τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 3198/1955, κατὰ συνυπολογισμὸν τῶν ἐτῶν τῆς θητείας των, ὡς καὶ τῆς τυχὸν ὑπηρεσίας των ὡς ὑπαλλήλων εἰς τὰς ὀργανώσεις ταύτας, ἐφ' ὅσον δὲν ἐμισθοδοτοῦντο συγχρόνως ὑπὸ τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν.

Ἡ ἀποζημίωσις αὕτη προσδιοριζομένη βάσει τοῦ μέσου ὅρου τῆς τακτικῆς μηνιαίας ἀποζημιώσεως, ἣν ἐλάμβανον κατὰ τὸ τελευταῖον ἑξάμηνον τῆς θητείας, μὴ δυναμένη νὰ ὑπερβῇ δὲ τὰ ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 173/1967 τιθέμενα ἀνώτατα ὅρια, καταβάλλεται ὑπὸ τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας, αἰτήσει τοῦ δικαιούχου, μετὰ γνώμην τῆς ἐνδιαφερομένης ὀργανώσεως, εἰς δώδεκα ἴσας μηνιαίας δόσεις.

Ἐκ τοῦ αὐτοῦ προσδιοριζομένου ποσοῦ ἐκπίπτει πᾶν ποσόν, ὅπερ οἱ αὐτῷ λόγῳ λήξεως τῆς θητείας των ἀποχωροῦντες ἔλαβον ἢ δύνανται νὰ λάβουν ἐκ τοῦ κλάδου προνοίας τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐκπροσώπων καὶ Παλλήλων Ἐργατικῶν Ἐπαγγελματικῶν Ὀργανώσεων, ὡς ἐφ' ἅπαξ βοήθημα, καθ' ὃ μέρος ἀναλογεῖ εἰς χρόνον, ὅστις ἐλήφθη ἐπ' ὄψιν διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παρούσης παραγράφου ποσοῦ ἀποζημιώσεως.

7) Οἱ παρέχοντες ψευδεῖς βεβαιώσεις, κατὰ τὴν παράγραφον 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου, ὑπόκεινται εἰς τὰς ποινὰς τοῦ ἄρθρου 225 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος, οἱ δὲ καθ' οἱονδήποτε τρόπον μετέχοντες εἰς ἔργα διοικήσεως ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων κατὰ παράβασιν τῆς παραγράφου ἢ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὑπόκεινται εἰς τὰς ποινὰς τοῦ ἄρθρου 17 § 4 τοῦ ν.δ. 667/1968.

8) Εἰς τὸ ἄρθρον 6 τοῦ ν.δ. 667/1968 «περὶ κωδικοποιήσεως τῆς κειμένης περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων νομοθεσίας» προστίθεται παράγραφος 5, ἔχουσα οὕτω:

«5) Εἰς τὰ ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου πρόσωπα παρέχεται κατὰ τὰς ἐργασίμους ὥρας ἐπὶ τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν ἄδεια ἄνευ ἀποδοχῶν 8 ἕως 50 ὡρῶν μηνιαίως πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ὑπ' αὐτῶν πραγματοποιήσεως τῆς ἐκ τῶν καταστατικῶν διατάξεων ἀπορρεούσης συνδικαλιστικῆς δραστηριότητός των. Ἡ τυχὸν διαφωνία ἐργοδοτῶν καὶ ἐκπροσώπων συνδικαλιστικῶν ὀργανώσεων ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, ἀποτελοῦσα συλλογικὴν διαφοράν, ἐπιλύεται κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη.

9) Ἡ ὡς ἄδεια παρεχομένη χρονικὴ περίοδος ἰσολογίζεται ὡς χρόνος ὑπηρεσίας παρὰ τῷ ἐργοδότῃ διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀπαιτουμένου χρόνου ἐξηρτημένης ἐργασίας.

Ἄρθρον 10

1) Ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ ἑπομένου μηνὸς τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος αἱ μηνιαῖαι ἀποδοχαὶ τῶν ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἀπασχολουμένων εἰς τὰς ἐργατικὰς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις παντὸς βαθμοῦ, ὡς καὶ αἱ παρεχόμεναι ἐφ' οἱανδήποτε αἰτίαν ἀποζημιώσεις εἰς τὰ μέλη τῆς διοικήσεως των ἢ εἰς ἕτερα πρόσωπα, ἀπασχολούμενα ἐφ' οἱανδήποτε ἰδιότητα εἰς τὴν διεκπεραίωσιν τῶν ἐπιθέσεών των, δι' οὐδένα λόγον δύνανται νὰ ὑπερβαίνωσι κατὰ μῆνα ἐν τῷ συνόλῳ των τὰς ἀνωτάτας ἀποδοχάς, ἃς λαμβάνουν βάσει τῆς ἑκάστοτε ἰσχυούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως οἱ ὑπάλληλοι τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν.

2) Οἱ ἐπὶ παγίᾳ ἀντιμισθίᾳ ἀπασχολούμενοι εἰς τὰς κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ὀργανώσεις νομικοὶ σύμβουλοι ἢ δικηγόροι δὲν δύνανται δι' οὐδένα λόγον νὰ λαμβάνωσι κατὰ μῆνα ἀποδοχὰς ὑπερβαινούσας τὴν ἑκάστοτε θεσπιζομένην παγίαν ἀντιμισθίαν, μετὰ τῶν νομίμων προσαυξήσεων τῶν παρὰ τοῖς Πρωτοδικείοις δικηγόρων, ἐφ' ὅσον ἀπασχολοῦνται εἰς ἐπαγγελματικὰ ἐργατικὰ σωματεῖα, καὶ τῶν λοιπῶν ἐφ' ὅσον ἀπασχολοῦνται εἰς Ἑνώσεις ἐπαγγελματικῶν ἐργατικῶν σωματείων.

3) Τὰ κατὰ τὰς προηγουμένας παραγράφους πρόσωπα, ἐὰν λαμβάνουν ἀποδοχὰς ἢ ἀποζημιώσεις ἐκ τῶν ρηθέντων λόγων παρὰ πλείονων ὀργανώσεων, τὸ σύναλλον τῶν ἀποδοχῶν ἢ ἀποζημιώσεων τούτων ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύνανται νὰ ὑπερβαίνῃ, ἀναλόγως τῆς ἰδιότητος των, τὰ ἐν τοῖς παραγράφοις 1 καὶ 2 θεσπιζόμενα ὅρια.

4) Μέλη διοικήσεως ἐπαγγελματικῶν ἐργατικῶν ὀργανώσεων παντὸς βαθμοῦ, μισθοδοτούμενα παρὰ τοῦ ἐργοδότου των, δικαιοῦνται τῆς κατὰ τὴν παράγραφον 1 ἀποζημιώσεως καθ' ὃ μέρος ὁ ἐκ τοῦ ἐργοδότου λαμβανόμενος μισθὸς ἰσοπέτεια αὐτῆς. Τὰ πρόσωπα ταῦτα δύνανται, ὅπως ἐπὶ πλέον τούτων λαμβάνωσι ὡς ἔξοδα παραστά-

σεως μέχρι τοῦ ½ τῆς κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀποζημιώσεως, ἐφ' ὅσον ἡ ταύτη καταβολὴ προβλέπεται ὑπὸ τῶν καταστατικῶν διατάξεων τῆς ὀργανώσεως, εἰς ἣν ἀνήκουν.

3) Οἱ ἐγκρίνοντες τὴν πληρωμὴν ἀποδοχῶν ἢ ἀποζημιώσεων ἐν γένει πέραν τῶν ὁριζομένων ἐν ταῖς προηγουμέναις παραγράφοις, ὡς καὶ οἱ λαμβάνοντες ταύτας τιμωροῦνται κατὰ τὰς περὶ ἀπιστίας διατάξεις τοῦ ἄρθρου 390 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος, ὑποχρεοῦνται δὲ ὅπως ἅπαντες οὗτοι ἐπιστρέψουν εἰς τὸ διπλάσιον τὰς παρανόμως καταβληθείσας ἀποδοχὰς εἰς τὴν δικαιοῦχον ὀργάνωσιν.

4) Τὰ ἐν τοῖς παραγράφοις 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου πρόσωπα, ἐν περιπτώσει καταγγελίας τῆς ἱστασμένης σχέσεως ἐργασίας ὑπὸ τῆς ἐργατικῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως δι' οἱανδήποτε αἰτίαν, δικαιοῦνται τῆς ὑπὸ τῶν κειμένων νόμων ἀποζημιώσεως, αὕτη ὅμως δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ ἀνώτατον ὅριον, ὅπερ ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 173/1967.

Ἄρθρον 11

1) Τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ πρόσωπα, ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος λαμβάνουν ἀποδοχὰς ἢ ἀποζημιώσεις ἀνωτέρας τῶν ὑπὸ τῆς προηγουμένης παραγράφου προβλεπομένων, ὑποχρεοῦνται, ὅπως δι' ἐγγράφου δηλώσεώς των κοινοποιουμένης διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος πρὸς τὴν ὀργάνωσιν, μεθ' ἧς συνδέονται, καὶ τὴν Ἐργατικὴν Ἑστίαν γνωστοποιήσουν, ἐὰν ἀποδέχωνται τὰς ὑπὸ τοῦ παρόντος προβλεπομένας ἀποδοχὰς ἢ ἀποζημιώσεις ἢ προτιμοῦν νὰ ἀποχωρήσουν οἰκειοθελῶς τῆς θέσεώς των.

Εἰς τὴν τελευταίαν περίπτωσιν ἡ Ἐργατικὴ Ἑστία ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ ἐντὸς 3 μηνῶν, ἀφ' ἧς παρέλαβε τὴν κοινοποίησιν, τὴν κατὰ τοὺς κειμένους νόμους ὀφειλομένην ἀποζημίωσιν, λόγῳ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, μὴ δυναμένην, ἐν πάσῃ περιπτώσει, νὰ ὑπερβῇ τὸ ἀνώτατον ὅριον, τὸ ὁποῖον ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 173/1967.

2) Τὰ λαμβάνοντα τὴν ἀποζημίωσιν αὐτὴν πρόσωπα δὲν δύνανται ἐπὶ μίαν πενταετίαν νὰ λάβουν ἀποδοχάς, ἀποζημίωσιν ἢ παγίαν ἀμοιβὴν παρά τινος ἐργατικῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως, ὑποκειμένας ἄλλως εἰς τὰς συνεπείας τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 10, ἐκτὸς ἐὰν ἐπιστρέψουν εἰς τὴν Ἐργατικὴν Ἑστίαν ὁλόκληρον τὸ εἰσπραχθὲν δυνάμει τοῦ παρόντος ἄρθρου ποσόν.

3) Λίτησαι τῶν νομίμων διοικήσεων ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας καταβάλλει τὴν ὑπὸ τῶν κειμένων νόμων προβλεπομένην ἀποζημίωσιν, μὴ δυναμένην νὰ ὑπερβῇ τὸ ἀνώτατον ὅριον τοῦ ἀ.ν. 173/1967, εἰς πρόσωπα ὁποσδήποτε μισθοδοτούμενα ὑπ' αὐτῶν, ἐφ' ὅσον ἤθελε νομίμως καταγγελθῇ ἡ μετ' αὐτῶν ὑφισταμένη σχέσις δι' ἀποφάσεως τῶν διοικήσεων τούτων.

Ἄρθρον 12

1) Πᾶσα διάταξις, ἀντικειμένη εἰς τὸ παρὸν νομοθετικὸν διάταγμα, καταργεῖται.

2) Πᾶσα διένεξις, προκύπτουσα ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἄρθρων 9 - 11 τοῦ παρόντος, ἐκδικάζεται ὑπὸ τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου.

Ἄρθρον 13

Διὰ βασιλικοῦ διατάγματος, ἐφ' ἅπαξ ἐκδιδομένου, προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἐπιτρέπεται ἡ κωδικοποίησις εἰς ἕνα ὅλον κειμένων τῆς νομοθεσίας περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων.

Ἄρθρον 14

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Μαΐου 1969

186/1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος 3755/1957 (*).

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 86 τῆς 10 Μαΐου 1969)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1) Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος δικαιούμενα νὰ ἐγείρουν συλλογικὴν διαφοράν καὶ νὰ συνάπτουν συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις εἶναι αἱ ἔχουσαι ἀντιπροσωπευτικὸν χαρακτῆρα.

2) Ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις τοῦ αὐτοῦ κλάδου δύνανται νὰ ἀναγνωρίζονται ὡς ἀντιπροσωπευτικοῦ χαρακτῆρος μέχρι δύο κατ' ἀνώτατον ὅριον.

3) Ὡς ἀντιπροσωπευτικαὶ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων ἀναγνωρίζονται αἱ συγκεντρώσασαι κατὰ τὰς τελευταίας ἀρχαιρεσίας πρὸς ἀνάδειξιν διοικήσεως ἑκατὸν τοὐλάχιστον ψηφίσαντα μέλη, προκειμένου περὶ σωματείων, καὶ 5.000 τοὐλάχιστον ψηφίσαντα μέλη, προ-

---

(*) ΕΕΔ 17, 207.

σεμένων περί ὁμοσπαγγελματικῶν Ἑνώσεων (Ὁμοσπονδιῶν).

Ὁμοσπαγγελματικαὶ ἐργατικαὶ Ἑνώσεις (Ὁμοσπονδίαι) ἐπαγγελμάτων, τῶν ὁποίων ὁ συναλλως ἀριθμὸς τῶν ἠσφαλισμένων δὲν ὑπερβαίνει τὰς 10.000, ἀναγνωρίζονται ὡς ἀντιπροσωπευτικαί, ἐφ' ὅσον αὗται κατὰ τὰς τελευταίας ἀρχαιρεσίας συνεκέντρωσαν ὡς ψηφίσαντα μέλη τοὐλάχιστον τὰ 2/5 τοῦ συνόλου.

Ἄρθρον 2

1) Ἐγειρομένης ἀμφισβητήσεως περὶ τοῦ ἀντιπροσωπευτικοῦ χαρακτῆρος ὀργανώσεώς τινος ἀποφαίνεται ὁριστικῶς ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῆς ἰδίας ἢ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ παντὸς ἄλλου ἔχοντος ἔννομον συμφέρον ὁ Πρόεδρος τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου τῆς ἕδρας τῆς ὀργανώσεως.

2) Ἡ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ἀπόφασις τοῦ Προέδρου συνεκτιμᾷ:

α) Τὴν ἀριθμητικὴν δύναμιν τῆς ὀργανώσεως ἐν σχέσει πρὸς τὸ σύνολον τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὸν κλάδον ἢ τὸ ἐπάγγελμα καὶ ἠσφαλισμένων εἰς τοὺς οἰκείους Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ψηφισάντων κατὰ τὰς τελευταίας ἀρχαιρεσίας πρὸς ἀνάδειξιν διοικήσεως.

β) Τὴν ἐπιδειχθεῖσαν ὑπὸ τῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως στάσιν ἀπολύτου ἀνεξαρτησίας ἔναντι πάσης ἑταιρείας ἀσχέτου πρὸς τοὺς ἐπ' αὐτῆς ἐπιδιωκομένους συνδικαλιστικοὺς σκοποὺς καὶ τὴν ἐντὸς τῶν ὁρίων τούτων ἀναπτυσσομένην δρᾶσιν αὐτῆς.

γ) Τὴν παραδοχὴν ἐκ μέρους τῆς ὀργανώσεως τῆς διαδικασίας τῶν συλλογικῶν διαπραγματεύσεων.

δ) Τὴν ὕπαρξιν τῶν ἀπαραιτήτων ἐγγυήσεων διὰ τὴν πιστὴν ἐφαρμογὴν τῶν νόμων, τοῦ καταστατικοῦ καὶ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτησίας, ἀναλόγως πρὸς τὴν ἐπιδειχθεῖσαν γνησίαν συνδικαλιστικὴν δρᾶσιν τῆς ὀργανώσεως.

3) Ἐν ᾗ περιπτώσει ἡ ἀμφισβήτησις περὶ τοῦ ἀντιπροσωπευτικοῦ χαρακτῆρος ὀργανώσεως ἐγείρεται ἐνώπιον τῶν Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων, ἀρμόδιος πρὸς ἐπίλυσιν αὐτῆς κατὰ τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ὁριζόμενα καθίσταται ὁ Πρόεδρος τοῦ Δικαστηρίου, παρ' ᾧ ἐκκρεμεῖ ἡ συλλογικὴ διαφορά.

Ἄρθρον 3

1) Ἐὰν ἀναγνωρισθοῦν ὡς ἀντιπροσωπευτικαὶ δύο ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις, διὰ τῆς ἀποφάσεως, δι' ἧς ἀναγνωρίζεται ἡ δευτέρα ἢ καὶ μεταγενεστέρως, καθορίζεται ὑπὸ τὸ κριτήριον τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος τίς ἐκ τούτων εἶναι ἡ πλέον ἀντιπροσωπευτική. Ὁ τοιοῦτος χαρακτηρισμὸς δύναται νὰ προσδοθῇ καὶ διὰ μεταγενεστέρας ἀποφάσεως, τηρουμένων τῶν ὁρισμῶν τοῦ ἄρθρου 2, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς νομιμοποιουμένους ὅπως αἰτήσωνται τοῦτο, τὰ ἁρμόδια ὄργανα ἀναγνωρίσεως καὶ τὴν τηρητέαν διαδικασίαν.

2) Πανελλήνιαι ἐργατικαὶ ἐπαγγελματικαὶ Ἑνώσεις γενικωτέρας σημασίας (Συνομοσπονδίαι) καὶ τοπικαὶ τοιαῦται (Ἐργατικὰ Κέντρα) θεωροῦνται ἀντιπροσωπευτικαί, ἐφ' ὅσον ἀποτελοῦνται κατὰ πλειοψηφίαν ἀπὸ σωματεῖα μέλη ἀνήκοντα εἰς ἀναγνωρισμένας ἀντιπροσωπευτικὰς ὁμοσπαγγελματικὰς πανελληνίους Ἑνώσεις (Ὁμοσπονδίας). Πρωτοβάθμια σωματεῖα, ἐπίσης, θεωροῦνται ἀντιπροσωπευτικά, ἐφ' ὅσον ἀνήκουν εἰς ἀντιπροσωπευτικὰς πανελληνίους ἐργατικὰς ὁμοσπαγγελματικὰς Ἑνώσεις.

Αἱ διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἐφαρμόζονται ἀναλόγως.

Ἄρθρον 4

1) Αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας ἰσχύουν μόνον μεταξὺ τῶν μελῶν τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, αἵτινες μετέσχον εἰς τὴν σύναψιν τούτων. Κατ' ἐξαίρεσιν, ἐὰν ἐν τῇ καταρτίσει συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας μετέσχεν ὀργάνωσις, χαρακτηρισθεῖσα ὡς πλέον ἀντιπροσωπευτική, ἡ σύμβασις ἰσχύει καὶ διὰ τὰ μέλη τῆς χαρακτηρισθείσης ὡς ἁπλῶς ἀντιπροσωπευτικῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως, ἐφ' ὅσον αὕτη, προσεκληθεῖσα ὑπὸ τῆς πλέον ἀντιπροσωπευτικῆς, ἵνα μετάσχῃ εἰς τὰς διαπραγματεύσεις, δὲν προσῆλθεν ἢ παρενέβη μὲν ἀποδήποτε, ἀλλὰ δὲν διεφώνησε πρὸς τοὺς συμφωνηθέντας ὑπὸ τῆς πλέον ἀντιπροσωπευτικῆς ὅρους. Ἐὰν ἡ ἁπλῶς ἀντιπροσωπευτικὴ ὀργάνωσις διεφώνησεν, ἡ διαφωνία της ἀπαλλάσσει τὰ μέλη της ἀπὸ πάσης δεσμεύσεως μόνον ἐὰν τὴν γνωστοποιήσῃ ἀμελλητὶ ἐγγράφως πρὸς τὰς συμβαλλομένας ὀργανώσεις, τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας καὶ τὸν ἁρμόδιον διὰ τὴν ἐπιχείρησιν Ὑπουργόν.

2) Διὰ τὴν κήρυξιν ὡς ὑποχρεωτικῆς ἢ τὴν ἐπέκτασιν τῆς ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως εἰς μισθωτοὺς ἢ ἐργοδότας, πέραν τῶν ἐπ' αὐτῆς καλυπτομένων, κατὰ τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ὁριζόμενα, ἐφαρμόζονται αἱ περὶ τούτου σχετικαὶ διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957.

Ἄρθρον 5

1) Ἐν ἀδυναμίᾳ ἐπεκτάσεως συμφωνίας δι' ἐπ'

ευθείας διαπραγματεύσεων προς σύναψιν συλλογικής συμβάσεως εργασίας, πασα αντιπροσωπευτική επαγγελματική οργάνωσις δικαιούται εις έγγραφον συλλογικής διαφοράς δι' αίτήσεως, απευθυνομένης ενώπιον της Διευθύνσεως Αμοιβής Εργασίας ή της οικείας Επιθεωρήσεως του Υπουργείου Εργασίας, αθημερόν καταχωρουμένης εις επί τούτω τηρούμενον είδικόν βιβλίον. Μετά της αιτήσεως κατατίθενται επί ποινή απαραδέκτου της συζητήσεως και τα επόμενα: α) Τα εν άρθρω 5 παράγραφος 10 του ΐσχ' άρθ. 667/1968 βασιλικού διατάγματος «περί κωδικοποιήσεως της κειμένης περί επαγγελματικών σωματείων νομοθεσίας» ορίζόμενα στοιχεία προς νομιμοποίησιν της εγειρούσης την συλλογικήν διαφοράν Οργανώσεως, β) κεκτημένον φωτοτυπικόν αντίγραφον της κατά τας διατάξεις του άρθρου 8 του ιδίου βασιλικού διατάγματος εκδοθείσης υπό του μετασχόντος εις τας τελευταίας αρχαιρεσίας εκπροσώπου της Δικαστικής Αρχής βεβαιώσεως, γ) αποδεικτικόν επιδόσεως ακριβούς αντιγράφου της αίτήσεως περί της εγειρομένης διενέξεως δέκα πλήρεις ημέρας προ της κατά τα άνω καταθέσεως της προς την αναγνωρισμένην ετέραν αντιπροσωπευτικήν επαγγελματικήν οργάνωσιν, μετά προσκλήσεως όπως παρέμβη αύτη κατά την διαδικασίαν εκδικάσεως της διενέξεως. Εν αμφιβολία της αιτούσης περί υπάρξεως ετέρας αντιπροσωπευτικής οργανώσεως, η αίτησις επιδίδεται προς τον δι' αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας εκάστοτε ορίζομενον αρμόδιον υπάλληλον, όστις προσκαλεί την ενδιαφερομένην ετέραν οργάνωσιν η βεβαιώνει επί της αίτήσεως την μη ύπαρξιν τοιαύτης.

Άρθρον 6

1) Ο Υπουργος Εργασίας ή ο παρ' αύτου εξουσιοδοτημένος υπάλληλος του Υπουργείου της έδρας του Πρωτοβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου εντός πέντε ημερών από της κατά το προηγούμενον άρθρον υποβολής της αίτήσεως περί εγέρσεως της διενέξεως ορίζει ως Εισηγητήν επί της διενέξεως ένα των υπαλλήλων του Υπουργείου Εργασίας. Ο ορίζων τον Εισηγητήν προσδιορίζει την ημέραν και ώραν ακροάσεως παρ' αύτου των ενδιαφερομένων, εν οις περιλαμβάνεται και η προσεπικαλουμένη κατά την προηγουμένην παράγραφον έτερα αντιπροσωπευτική επαγγελματική οργάνωσις, καλών αύτους δι' εγγράφου προσκλήσεως, κοινοποιουμένης τοις τουλάχιστον πλήρεις ημέρας προ της ημέρας της ορισθείσης συζητήσεως. Ο ούτω ορισθείς Εισηγητής, αφού ερευνήση το νομιμον της αίτήσεως και της εκπροσωπήσεως των μερών, άκούει άκολούθως τας εκατέρωθεν απόψεις, αναλαμβάνων το έργον της συνδιαλλαγής. Ο Εισηγητής δύναται ν' αναβάλη την συζήτησιν εις χρόνον μη απέχοντα πλέον των πέντε ημερών από της ημέρας της πρώτης ενώπιον αύτου συζητήσεως προς συλλογήν πληρεστέρων στοιχείων.

2) Επιτυγχανομένης συμφωνίας συντάσσεται υπό του Εισηγητού έκθεσις, ήτις διαβιβάζεται αρμοδίως μετά του οικείου φακέλου προς σύναψιν συλλογικής συμβάσεως, κατά τα οριζόμενα υπό του νόμου 3239/1955, ως μεταγενεστέρως έτροποποιήθη.

3) Περί της εκτάσεως της δεσμεύσεως της μετ' έγερσιν συλλογικής διαφοράς συναπτομένης συλλογικής συμβάσεως εργασίας εφαρμόζονται τα εν άρθρω 4 του παρόντος νόμου οριζόμενα.

Άρθρον 7

1) Εν περιπτώσει, καθ' ην αι κατά το προηγούμενον άρθρον διεξαγόμεναι διαπραγματεύσεις προς επίλυσιν της εγερθείσης συλλογικής διαφοράς δεν απολήξουν εις συμφωνίαν εντός τριών ημερών από της ημέρας της κατά την παράγραφον 1 του άρθρου 6 ακροάσεως, συντάσσεται έκθεσις υπό του Εισηγητού, όστις διαβιβάζει ταύτην αθημερόν μετά του φακέλου της υποθέσεως εις τον ορισθέντα υπό του Υπουργού Εργασίας υπάλληλον.

2) Προκειμένου περί διενέξεως, διά την εκδίκασιν της οποίας είναι αρμόδια τα Πρωτοβάθμια Διοικητικά Διαιτητικά Δικαστήρια των Αθηνών ή του Πειραιώς, ή εν παραγράφω 1 του παρόντος έκθεσις μετά του φακέλου της υποθέσεως παραπέμπεται εντός 24 ωρών εις τον υπό του Υπουργού Εργασίας ορισθέντα αρμόδιον της Υπηρεσίας Μελετών του ιδίου Υπουργείου, όστις εν συνεργασία μετά της αρμοδίας Υπηρεσίας του Υπουργείου Συντονισμού προέρχεται εις συγκέντρωσιν παντός προσφόρου στοιχείου περί των οικονομικών και κοινωνικών δεδομένων, άτινα δύνανται να έχωσιν επίδρασιν επί της διαφοράς. Εντός οκταημέρου από της περιελεύσεως εις αύτον του φακέλου συντάσσει έκθεσιν, την οποίαν υποβάλλει εις τον Υπουργόν Εργασίας ή τον παρ' αύτου ορισθέντα υπάλληλον.

3) Εντός πέντε το βραδύτερον ημερών από της υποβολής της εκθέσεως υπό του αρμοδίου της Υπηρεσίας Μελετών εις τον εξουσιοδοτημένον υπό του Υπουργού Εργασίας υπάλληλον, ούτος οφείλει ή να καλέση ενώπιόν του τους ενδιαφερομένους και να επιχειρήση εκ νέου συνδιαλλαγήν, δι' εγγράφου προσκλήσεώς του, επιδοθείσης εις αύτους τοις τέσσαρας τουλάχιστον ώρας προ του καθοριζομένου χρόνου συζητήσεως.

ή νὰ παραπέμψη ταύτην εἰς τὸ Πρωτοβάθμιον Διοικητικὸν Διαιτητικὸν Δικαστήριον, συμφώνως τῷ νόμῳ 3239/1955, ὡς νῦν ἰσχύει.

4) Ἡ ἐπιλύουσα τὴν συλλογικὴν διαφοράν, ἧτις ἠγέρθη ὑπὸ τῆς πλέον ἀντιπροσωπευτικῆς ὀργανώσεως, ἀπόφασις τοῦ ἁρμοδίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου, κηρυσσομένη ἐκτελεστὴ ἢ τροποποιουμένη κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 19 καὶ 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ἰσχύει καὶ διὰ τὰ μέλη τῆς ἁπλῶς ἀντιπροσωπευτικῆς ὀργανώσεως εἴτε αὕτη μετέσχεν εἰς τὴν διαδικασίαν ἐκδόσεως ἀποφάσεως, εἴτε μή, κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ παρόντος προβλεπομένας προϋποθέσεις.

5) Ἐὰν διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῆς διενέξεως ἁρμόδια εἶναι ἕτερα ἐκτὸς τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς Πρωτοβάθμια Διοικητικὰ Διαιτητικὰ Δικαστήρια, ἐν μὴ ἐπιτεύξει συμφωνίας μεταξὺ τῶν μερῶν κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἐν ἄρθρῳ 6 καὶ 7 παράγραφος 1 διαδικασίας ἡ ἐναίθεσις παραπέμπεται ἐπ' εὐθείας εἰς τὰ κατὰ τόπους ἁρμόδια Διαιτητικὰ Δικαστήρια.

Ἄρθρον 8

1) Αἱ προθεσμίαι τῶν ἄρθρων 6 καὶ 7 τοῦ παρόντος συνυπολογίζονται κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 18 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955 καὶ 7 τοῦ ν.δ. 3755/1957.

2) Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς συνεπληρώθη διὰ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ ν.δ. 3755/1957, τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

Ἡ καταγγελία ἐπάγεται τὴν λύσιν πάσης δεσμεύσεως τῆς καταγγελλούσης ὀργανώσεως καὶ τῆς πρὸς ἣν ἡ καταγγελία τοιαύτης, διὰ τὸ μέλλον, τὰ δὲ ἐκ ταύτης ἔννομα ἀποτελέσματα ἐπέρχονται μετὰ δύο μῆνας ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς κοινοποιήσεως τῆς περὶ ταύτης δηλώσεως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας. Αἱ ἐκριστάμεναι ὅμως ἐν συνεχείᾳ ταύτης ἀτομικαὶ συμβάσεις ἐργασίας ἰσχύουν μέχρις οὗ νομίμως λυθῶσιν.

Καταγγελία συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου δὲν συγχωρεῖται πρὸ τῆς παρόδου δώδεκα μηνῶν τοὐλάχιστον, ἀφ' ἧς ἐτέθη εἰς ἐφαρμογήν.

Τὰ ἔννομα ἀποτελέσματα τῆς καταγγελίας τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπέρχονται αὐτοδικαίως καὶ ἐπὶ τῶν ἐφ' ὧν ἐκηρύχθη αὕτη μεταγενεστέρως ὑποχρεωτική, κατὰ τὴν διαδικασίαν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 ἢ τῶν ἐφ' ὧν ἐκτείνεται, συμφώνως τῇ παραγράφῳ 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 5.

3) Ἀμφισβήτησις περὶ τοῦ χαρακτηρισμοῦ διενέξεως ὡς συλλογικῆς διαφορᾶς ἐπιλύεται κατὰ τὰ στάδια τῆς προδικασίας δι' ἀπαφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

4) Ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 12 § 1 τοῦ νόμου 3239/1955 προβλεπομένη, ἐπὶ ποινῇ ἀπαραδέκτου, κοινοποίησις τῆς ἐφέσεως ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, ἀποτελεῖ ἐκπρόθεσμον ἐκπρόθεσμον ἐπιχρέωσιν τοῦ γραμματέως, παρ' ᾧ κατατίθεται ἡ ἔφεσις, ὑποκειμένου ἐν περιπτώσει παραλείψεως εἰς πειθαρχικὴν ποινήν.

5) Ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τῆς παραγράφου 9 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 3755/1957, τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

Ἐὰν ἐντὸς τῆς κατὰ τὰς προηγουμένας παραγράφους τοῦ παρόντος προθεσμίας δὲν ἤθελεν ὁλοκληρωθῇ ἡ ἐν αὐταῖς διαδικασία, παρέχεται τὸ δικαίωμα εἰς ἕκαστον τῶν συμβληθέντων ἢ τῶν ἐν διενέξει μερῶν, ὅπως ἐντὸς προθεσμίας 10 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῶν κατὰ τὰ ἄνω προθεσμιῶν καταθέσῃ τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἢ τὴν ἀπόφασιν διαιτησίας εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον τῆς περιφερείας, εἰς ἣν κατηρτίσθη ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, ἢ τῆς ἕδρας τοῦ ἐκδόντος τὴν ἀπόφασιν Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου, ἡ δὲ κοινοποίησις ἀντιγράφου γίνεται πρὸς τὸν οἰκεῖον Ἐπιθεωρητὴν Ἐργασίας.

Ἡ τοιαύτη κατάθεσις ἐπέχουσα θέσιν δημοσεύσεως, μερίμνῃ τοῦ καταθέσαντος, κοινοποιεῖται διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας καὶ τοὺς ἐνδιαφερομένους, ἡ δὲ ἰσχὺς τῶν οὕτω δημοσιευομένων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ἀποφάσεων διαιτησίας ἄρχεται, ἐὰν ἄλλως δὲν ὁρίζεται ἐν αὐταῖς, ἀπὸ τῆς ἑπομένης τῆς εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον καταθέσεως.

Ἄρθρον 9

1) Ἐὰν μεταξὺ ἐργοδοτικῆς ἐπιχειρήσεως καὶ τῶν μισθωτῶν αὐτῆς ἐκδηλωθῇ διένεξις τις, μὴ ἐξόφρυσα κατὰ τὰ ἐν τῷ νόμῳ ὁριζόμενα τῶν χαρακτῆρα τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς, ἀπορρέουσα ὅμως ὁπωσδήποτε ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας ἢ τῆς ἐκτελέσεως αὐτῆς, αἱ οἰκεῖαι ἀντιπροσωπευτικαὶ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις δύνανται νὰ αἰτήσωσι παρὰ τοῦ οἰκείου Ἐπιθεωρητοῦ ἢ Ἐπόπτου Ἐργασίας τὴν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ ἀνωτέρω τριμελοῦς Ἐπιτροπῆς συνεργασίας, ἐπὶ τῷ σκοπῷ συμβιβαστικῆς διευθετήσεως αὐτῆς. Εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ταύτην μετέχουν ἰσοτίμως ἀνὰ εἷς ἀντιπρόσωπος τῆς ἐργατικῆς καὶ τῆς ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως, τῶν ὁποίων τὰ ἐνδιαφερόμενα ἐν διενέξει μέρη τυγχάνουν μέλη. Ἐὰν δὲν ὑφίσταται ἐργοδοτικὴ ὀργάνωσις, τῆς Ἐπιτροπῆς με-

τίχει ὁ ὑπὸ τῆς Δ)σεως τῆς ἐπιχειρήσεως ὑποδεικνυόμενος ἀντιπρόσωπος.

2) Ἡ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον Ἐπιτροπὴ συγκεντρώνει, κατὰ τὴν κρίσιν αὐτῆς, στοιχεῖα παρὰ τῶν ἐνδιαφερομένων καὶ παντὸς τρίτου περὶ τῶν ἐν διενέξει μερῶν, παρεμβαίνουσα μεταξὺ αὐτῶν, ἐπὶ τῷ τέλει ἐπιτεύξεως συμβιβαστικῆς λύσεως τῆς διαφορᾶς. Περὶ πάντων τούτων τηροῦνται πρακτικὰ εἴτε ὑπὸ τοῦ ἰδίου τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Ἐργασίας, εἴτε παρ' ὑπαλλήλου ὁριζομένου παρ' αὐτοῦ.

3) Ἐν τοῖς πρακτικοῖς καταχωροῦνται ἐπίσης ἐν περιλήψει αἱ λόγῳ τῆς ἐγγραφείσης διενέξεως, αἱ ἐκτεθεῖσαι ἑκατέρωθεν ἀπόψεις, ἡ προέλευσις τῶν συγκεντρωθέντων στοιχείων, τὸ πόρισμα καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐνεργειῶν τῆς Ἐπιτροπῆς. Τὰ πρακτικὰ ὑπογράφονται ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς, ἑνὸς τοὐλάχιστον τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν, ὡς καὶ τοῦ τηρήσαντος αὐτὰ ὑπαλλήλου, κατατίθενται ἐν πρωτοτύπῳ εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς οἰκείας Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας, ἀντίγραφον δὲ τούτων κεκυρωμένον δικαιοῦνται νὰ λαμβάνουν τὰ ἐνδιαφερόμενα μέρη.

4) Ἐκπρόσωποι ἐπιχειρήσεων ἢ ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, ὡς καὶ ὄργανα τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας, ἀδικαιολογήτως ἀρνούμενα ὅπως μετάσχουσιν εἰς τὰς συσκέψεις τῆς ὑπὸ τοῦ παρόντος ὁριζομένης Ἐπιτροπῆς, καίπερ ἐκλήθησαν πρὸς τοῦτο ὑπὸ τοῦ Προέδρου αὐτῆς 24 τοὐλάχιστον ὥρας πρὸ τοῦ ὁρισθέντος χρόνου συζητήσεως τῆς ἐπαθέσεως, τιμωροῦνται ἐπὶ τῇ ἐγκλήσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ παρ' αὐτοῦ ἐξουσιοδοτουμένου Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Ἐργασίας μὲ τὰς ποινὰς τοῦ ἄρθρου 17 παράγραφος 4 τοῦ βασιλικοῦ διατάγματος 667/1968.

Ἄρθρον 10

1) Πανελλήνιοι ὁμοιοεπαγγελματικαὶ ἐργατικαὶ Ἑνώσεις (Ὁμοσπονδίαι), ἀναγνωριζόμενοι ὡς ἀντιπροσωπευτικαί, δικαιοῦνται νὰ συνομολογοῦν διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ὅρον ἢ νὰ ἐγείρουν συλλογικὴν διαφορὰν πρὸς θέσπισιν ὅρου, καθ' ὃν, ἐναντι τῶν ὀφειλομένων παρ' ἑκάστου μέλους, κατὰ τὰ οἰκεῖα καταστατικὰ συνδρομῶν, τῶν ἰδίων τούτων (Ὁμοσπονδιῶν), τῶν μελῶν των (Σωματείων), τῶν ὑπαγομένων αὐτῆς Ἑνώσεων (Συνομοσπονδιῶν), τῶν ἁπλῶν τυγχάνουσι μέλη, ὡς καὶ τῶν τοπικῶν Ἑνώσεων (Ἐργατικῶν Κέντρων) εἰς ἃς ἀνήκουν τὰ μέλη των, παρακρατεῖται ὑπὸ τῶν καταβαλλόντων ταῦτα ἐργοδοτῶν ἐκ τοῦ δώρου τῶν Χριστουγέννων, ὅπερ δικαιοῦνται τὰ μέλη των, ἐν ἡμερομισθίοις ἀνειδικεύτου ἐργάτου ἢ ἐργατρίας ἢ μαθητευομένων ἀντιστοίχως καὶ κατατίθεται ὑπὸ τοῦ κατὰ περίπτωσιν ἐργοδότου εἰς τὴν Ἐργατικὴν Ἑστίαν ὑπὲρ τῶν συμβαλλομένων πανελληνίων ἐργατικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν Ἑνώσεων (Ὁμοσπονδιῶν), συμφώνως πρὸς τὰ κατωτέρω ὁριζόμενα.

2) Ἐκ τῶν οὕτω εἰσπραττομένων ὑπὸ τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας χρηματικῶν ποσῶν κατατίθενται παρ' αὐτῆς εἰς ἰδίους λογαριασμούς, ἀνοιγομένους παρὰ τῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος ἐπ' ὀνόματι τῶν κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον συνομολογησασῶν τὸν ὅρον ἢ ἐγειρασῶν τὴν συλλογικὴν διαφορὰν πανελληνίων ὁμοιοεπαγγελματικῶν ἐργατικῶν ὀργανώσεων, τόσα κατὰ κατηγορίας ἡμερομίσθιοι, ὅσα κατ' ἀριθμὸν καὶ τὰ ἀποδεικνυόμενα ἐν τάξει, ὡς πρὸς τὰς οἰκονομικὰς ὑποχρεώσεις των, φυσικὰ πρόσωπα - μέλη τῶν ὑπαγομένων εἰς ταύτας σωματείων. Ἐὰν κατὰ τὴν ὑπαγωγὴν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ κατὰ τὴν ἔγερσιν συλλογικῆς διαφορᾶς συνέπιπτον πλείονες τῆς μιᾶς πανελλήνιοι ὁμοιοεπαγγελματικαὶ ἐργατικαὶ Ἑνώσεις, ὁ λογαριασμὸς ἑκάστης ἀνοίγεται κεχωρισμένος.

3) Ἐκ τοῦ καταβαλλομένου ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν κατὰ τὰς προηγουμένας παραγράφους ποσοῦ αἱ ἀπολήψεις ἐνεργοῦνται ὡς κάτωθι:

α) Τὰ 10/100 δικαιοῦται ἡ ὑπερκειμένη σωματειακὴ Ἕνωσις (Συνομοσπονδία), τῆς ὁποίας ἦτο μέλος ἡ πλέον ἀντιπροσωπευτικὴ πανελλήνιος ὁμοιοεπαγγελματικὴ ἐργατικὴ Ἕνωσις, ἥτις συλλογικῶς συνεβλήθη ἢ ἤγειρε τὴν διένεξιν.

β) Τὰ 25/100 δικαιοῦνται τὰ σωματεῖα - μέλη τῆς πλέον ἀντιπροσωπευτικῆς πανελλήνιου ὁμοιοεπαγγελματικῆς ἐργατικῆς Ἑνώσεως, ἥτις συλλογικῶς συνεβλήθη ἢ ἤγειρε τὴν διένεξιν, διανεμόμενα μεταξὺ αὐτῶν κατὰ λόγον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν οἰκονομικῶς ἐν τάξει φυσικῶν προσώπων - μελῶν ἑκάστου σωματείου.

γ) Τὰ 10/100 δικαιοῦνται αἱ τοπικαὶ σωματειακαὶ Ἑνώσεις, ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ἔχουν τὴν ἕδραν των εἰς Δῆμον ἀριθμοῦντα, κατὰ τὴν τελευταίαν ἐπίσημον ἀπογραφὴν τοῦ πληθυσμοῦ, κατοίκους πλέον τῶν ἑκατὸν ὀγδοήκοντα χιλιάδων (180.000), διανεμόμενα μεταξὺ αὐτῶν κατὰ λόγον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν οἰκονομικῶς ἐν τάξει φυσικῶν προσώπων - μελῶν τῶν εἰς τὰς τοπικὰς αὐτὰς Ἑνώσεις ἀνηκόντων σωματείων, μελῶν τῆς συμβληθείσης ἢ ἐγειρασῆς τὴν συλλογικὴν διαφορὰν πλέον ἀντιπροσωπευτικῆς ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς σωματειακῆς Ἑνώσεως.

δ) Τὰ 30/100 δικαιοῦνται αἱ τοπικαὶ σωματειακαὶ Ἑνώσεις, ὡς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ ἐγγράφονται, ἐφ' ὅσον ἔχουν τὴν ἕδραν των εἰς

λίμους ἀριθμοῦντας κατοίκους ὀλιγωτέρους τῶν ἑκατὸν ὀγδοήκοντα χιλιάδων (180.000), συμφώνως πρὸς τὴν τελευταίαν ἐπίσημον ἀπογραφὴν τοῦ πληθυσμοῦ, διανεμόμενα μεταξὺ αὐτῶν κατὰ λόγον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν οἰκονομικῶς ἐν τάξει ἡνιοχῶν προσώπων - μελῶν των εἰς τὰς τοπικὰς αὐτὰς Ἑνώσεις ἀνηκόντων σωματείων - μελῶν τῆς συμβληθείσης ἢ ἐγκύρως τὴν συλλογικὴν διαφορὰν ἐθνικῆς ὁμοεπαγγελματικῆς σωματειακῆς Ἑνώσεως (Ὁμοσπονδίας).

ε) Τὰ ὑπόλοιπα ποσοστὰ ἀνήκουν εἰς τὰς κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου πανελληνίους ὁμοεπαγγελματικὰς σωματειακὰς ἐργατικὰς Ἑνώσεις. Ἑκάστη τούτων διανέμει τὸν ἀντίστοιχον λογαριασμὸν καὶ κατανέμει κατὰ τ' ἀνωτέρω τὰ ποσὰ μεταξὺ τῶν ὡς ἄνω δικαιούχων.

4) Ἡ τυχὸν μετασχοῦσα εἰς τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἢ ἐγείρασα τὴν συλλογικὴν διαφορὰν ἁπλῶς ἀντιπροσωπευτικὴ ἐργατικὴ σωματειακὴ Ἕνωσις, ἐφ' ὅσον δὲν διεφώνησε κατὰ τὰς προηγηθείσας συλλογικὰς διαπραγματεύσεις, δικαιοῦται κεχωρισμένου λογαριασμοῦ, ἀναλόγως τῶν οἰκονομικῶς ἐν τάξει μελῶν τῶν ἀνηκόντων εἰς αὐτὴν σωματείων. Ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ τούτου δικαιοῦται ἁπλήρους ἡ ὑπερκειμένη σωματειακὴ Ἕνωσις (Συνομοσπονδία), τῆς ὁποίας τυγχάνει μέλος, αἱ τοπικαὶ σωματειακὰ Ἑνώσεις, εἰς τὰς ὁποίας ἀνῆκον τὰ σωματεῖα μέλη αὐτῆς, ὡς καὶ τὰ σωματεῖα ταῦτα, τοῦ ποσοῦ κατανεμομένου κατὰ λόγον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν οἰκονομικῶς ἐν τάξει μελῶν των, συμφώνως πρὸς τὰς ἐν παραγράφῳ 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου καθοριζομένας ποσοστιαίας ἀναλογίας.

5) Πᾶσα διαφορὰ ἢ διένεξις ἐγειρομένη μεταξὺ τῶν δικαιούχων ἁπλήρους τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον συνδρομῶν ὡς πρὸς τὰ ἑκατέρωθεν δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις ἐκδικάζεται ὑπὸ τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου τῆς ἕδρας τῆς συνομολογησάσης τὸν ὅρον ἢ ἐγειράσης τὴν διένξειν πανελληνίου ὁμοεπαγγελματικῆς ἐργατικῆς Ἑνώσεως, τηρουμένης τῆς ἐν ἄρθρῳ 681 καὶ ἑπ. τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας διαδικασίας περὶ ἐργατικῶν διαφορῶν, παραλειπομένης ὅμως τῆς ἐνώπιον Ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ διαδικασίας.

Ἄρθρον 11

1) Μέλη ἐργατικῶν ὀργανώσεων, ἐκπληρώσαντα τὴν ἐν ἄρθρῳ 10 τοῦ παρόντος ὑποχρέωσίν των, ἀπαλλάσσονται τῆς ἐκ τῶν κειμένων διατάξεων ὑποχρεώσεως πρὸς καταβολὴν ὑπὲρ τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας ἑνὸς ἡμερομισθίου ἐκ τοῦ δώρου τῶν Χριστουγέννων.

2) Τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ παρόντος καταβαλλόμενον ὑπὸ τῶν μελῶν τῶν ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἡμερομίσθιον συμψηφίζεται πρὸς τὴν διὰ τὸ ἑπόμενον ἔτος ὑπὸ τῶν καταστατικῶν τῶν ὀργανώσεων, εἰς τὰς ὁποίας ἀνήκει ἕκαστον μέλος, προβλεπομένην συνδρομὴν καὶ κατὰ τὸ ποσὸν τῶν συνδρομῶν, ὅπερ περιῆλθεν εἰς ἑκάστην ὀργάνωσιν.

Ἄρθρον 12

1) Ἐργατικαὶ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις, ἀναγνωρισθεῖσαι ὡς ἀντιπροσωπευτικαί, μέχρις ὅτου ἐπιτύχουν τὴν διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως εἰσπραξιν τῆς προβλεπομένης ὑπὲρ αὐτῶν συνδρομῆς, κατὰ τὰ ὁριζόμενα ἐν ἄρθρῳ 10 τοῦ παρόντος, δικαιοῦνται ὅπως εἰσπράττουν τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ ἀναλογίαν εἰς μηνιαίας δόσεις ἐκ τοῦ ἡμερομισθίου, τοῦ καταβαλλομένου κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις εἰς τὴν Ἐργατικὴν Ἑστίαν βάσει τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν, ἅτινα ἐγράψισαν κατὰ τὰς τελευταίας ἀρχαιρεσίας πρὸς ἀνάδειξιν τῆς διοικήσεώς των, πιστουμένου τοῦ ἀριθμοῦ τούτου ἐκ τοῦ συντασσομένου κατὰ νόμον πρακτικοῦ ἀρχαιρεσιῶν.

2) Ἐπαγγελματικαὶ ἐργατικαὶ ὀργανώσεις, μέχρις ὅτου ἀναγνωρισθοῦν ὡς ἀντιπροσωπευτικαὶ ἢ μὴ ἐναγόμεναι εἰς τὰς δυναμένας νὰ ἐγείρουν συλλογικὰς διαφορὰς, δύνανται νὰ τύχουν κατὰ μῆνα οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως, κατὰ τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ὁριζόμενα καὶ καθ' ὅ μέτρον δὲν εἰσπράττουν συνδρομάς, βάσει συλλογικῆς συμβάσεως ἢ ἀποφάσεως διαιτησίας, ἐπὶ δύο τὸ πολὺ ἔτη ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος.

3) Οἱ δικαιοῦχοι τῶν δύο προηγουμένων παραγράφων καθορίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας, ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Ἄρθρον 13

1) Ἐργατικαὶ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις, μὴ δυνάμεναι νὰ χαρακτηρισθοῦν ὡς ἀντιπροσωπευτικαὶ δι' ἔλλειψιν τοῦ κατὰ τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος νομοθετικοῦ διατάγματος ὁριζομένου ἀριθμοῦ μελῶν ἢ μὴ ἐπαγόμεναι εἰς τὰς δυναμένας νὰ ἐγείρουν συλλογικὰς διαφορὰς, δύνανται νὰ τύχουν οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως, κατὰ τὰς ἰσχυούσας μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμων οἰκείας διατάξεις, ἐπὶ δύο τὸ πολὺ ἔτη ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 14

Ἐπαγγελματικαὶ ἐργατικαὶ ὀργανώσεις, τελοῦσαι κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου ὑπὸ διορισμένην, κατ' ἄρθρον 69 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, διοίκησιν, δικαιοῦνται οἰκονομικῆς ἐν-

σχύσεως επί ἓξ κατ' ἀνώτατον ὅριον μῆνας ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος. Αἱ μετά τήν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καί ἐφεξῆς τιθέμεναι ὑπό διωρισμένην διοίκησιν ἐπαγγελματικαί ἐργατικαί ὀργανώσεις δικαιοῦνται τριμήνου κατ' ἀνώτατον ὅριον οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως.

Κατά πᾶσαν περίπτωσιν ἡ οἰκονομική ἐνίσχυσις ἀποκαθίσταται ἐπί τῇ ἐκλογῇ διοικήσεως.

Ἄρθρον 15

1) Ὁ Ὑπουργός Ἐργασίας μετ' ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας δύναται νά ἐγκρίνῃ, ὅπως ἐκ τῶν ἐσόδων της παρέχεται ἔκτακτος οἰκονομική ἐνίσχυσις εἰς ἐργατικάς ἐπαγγελματικάς ὀργανώσεις, δι' ἐκπλήρωσιν τυχόν ὑποχρεώσεων πρός πληρωμήν ἐνοικίων, δι' ἔξοδα ὀργανώσεως συνεδρίων ἢ γενικῶν συνελεύσεων ἢ διασκέψεων ἢ δι' ἔξοδα ἐπικοινωνίας αὐτῶν εἴτε ἐν Ἑλλάδι, εἴτε ἐν τῷ ἐξωτερικῷ μέ διεθνεῖς ἐργατικάς ἐπαγγελματικάς ὀργανώσεις.

2) Οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως δύνανται ἐπίσης νά τύχουν ὀργανώσεις συνταξιούχων ἐργατῶν καί ὑπαλλήλων διά τήν πραγματοποίησιν προγραμμάτων ψυχαγωγίας τῶν οἰκονομικῶς ἐν τάξει μελῶν των.

3) Αἱ εἰσπράττουσαι τάς οἰκονομικάς ἐνισχύσεις τῶν προηγουμένων παραγράφων ἐργατικαί ὀργανώσεις ἀποδίδουν εἰς τήν Ἐργατικήν Ἑστίαν λογαριασμόν ἐντός προθεσμίας ὁριζομένης ὑπό τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου αὐτῆς.

Ἄρθρον 16

1) Διά κοινῆς ἀποφάσεως τοῦ Προεδρεύοντος καί τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Βιομηχανίας καί Ἐργασίας, μετ' ἀκρόασιν τῶν πλέον ἀντιπροσωπευτικῶν ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καί ἐργατῶν δύνανται νά καθορίζωνται κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων καί μισθῶν, κατά γενικάς κατηγορίας ἀνειδικεύτων ἐργατῶν, ὑπαλλήλων καί μαθητευομένων, ἄνευ εἰδικοῦ διαχωρισμοῦ αὐτῶν εἰς κλάδους καί εἰδικότητας. Ἡ ἀκρόασις προκαλεῖται μερίμνῃ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

2) Κατά τόν καθορισμόν τῶν κατωτάτων ὁρίων λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὁ ρυθμός τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως τῆς χώρας, ἡ ποσοστιαία αὔξησις τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος, ἡ παραγωγικότης ἐν σχέσει πρός τήν ὅλην ἐξέλιξιν τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας καί τό κόστος τῆς ζωῆς.

3) Αἱ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ἐγκριθεῖσαι συλλογικαί διαφοραί, αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τήν σύναψιν ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, διατηροῦν τό κῦρος των, ἐπιλύονται δέ κατά τάς μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νομοθετικοῦ διατάγματος ἰσχυούσας διατάξεις, αἱ δέ συναφθεῖσαι ἐθνικαί γενικαί συλλογικαί συμβάσεις ἐργασίας ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι.

4) Αἱ περί ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καί διατηρουσῶν διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν μεταγενεστέρως, αἱ ἀφορῶσαι τόν καθορισμόν κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν καί πάσης φύσεως ἐπιδομάτων ἢ προσαυξήσεων ἐπ' αὐτῶν, καταργοῦνται ἀπό τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος.

5) Καταργοῦνται ἐπίσης αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς καί πᾶσα ἑτέρα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τό παρόν νομοθετικόν διάταγμα.

Ἄρθρον 17

Διά βασιλικοῦ διατάγματος, προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δύνανται νά κωδικοποιηθοῦν εἰς ἑνιαῖον κείμενον αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955, τοῦ ν.δ. 3755/1957 καί τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 18

Ἡ ἰσχύς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπό τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Μαΐου 1969

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

40522/2641/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καί Ἐργασίας

Περί ἐγκρίσεως μετά τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 30/1969 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως τῶν ἀστικῶν ἰδιωτικῶν λεωφορείων ἁπάσης τῆς χώρας, πλήν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Θεσσαλονίκης καί Πατρῶν».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 297 τῆς 6 Μαΐου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπό τοῦ ν.δ. 3755/1957. 2) Τήν ὑπ' ἀριθ. 30/1969 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως τῶν ἀστικῶν ἰδιωτικῶν λεωφορείων ἁπάσης τῆς χώρας, πλήν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Θεσσαλονίκης καί Πατρῶν». 3) Τήν

διά τοῦ ἐπ' ἀριθ. 23859/1371/1969 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ διατυπωθείσαν ἐπ' αὐτῆς διαφωνίαν, 4) Σχετικήν γνωμοδότησιν τοῦ κατά τὸ ἄρθρον 9 § 2, ἐδάφ. δ' τοῦ ν.δ. 3755/1957. Τμήματος Ἀμοιβῆς καὶ Ὅρων Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθείσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 5.5.1969, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, καὶ 5) τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ὑπὸ τῆς ἐπ' ἀριθ. 183/8.4.1969 ἀποφάσεως τῆς Ε.Σ.Ο.Π. ταχθεῖσα προθεσμία διὰ τὴν περαίωσιν τοῦ ἔργου τῆς ὑπὸ ταύτης προβλεπομένης ἐπιτροπῆς, ἥτις θέλει ἐξετάσει τὰς προκληθησομένας ἐκ τῶν διὰ τῶν κοινομένων διαιτητικῶν ἀποφάσεων χορηγουμένων αὐξήσεων ἐπιπτώσεις ἐπὶ τοῦ κομίστρου τῶν ἀστικῶν καὶ ὑπεραστικῶν λεωφορείων τῆς χώρας, λήγει τὴν 20ὴν Ἰουνίου 1969, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν μετὰ τροποποιήσεως τὴν ἐπ' ἀριθ. 30/1969 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Α. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως τῶν ἀστικῶν ἰδιωτικῶν λεωφορείων ἁπάσης τῆς χώρας, πλὴν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Θεσσαλονίκης καὶ Πατρῶν», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Ὑπαλλήλικοῦ Προσωπικοῦ Αὐτοκινήτων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς Ἐθνικῆς Πανελλαδικῆς Ὁμοσπονδίας Ἐπιχειρηματιῶν Ἰδιοκτητῶν Ἀστικῶν Λεωφορείων καὶ ἧς τὸ διατακτικόν, τροποποιηθὲν παρ' ἡμῶν ὡς κατωτέρω, ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως τῶν ἀστικῶν ἰδιωτικῶν λεωφορείων ἁπάσης τῆς χώρας, πλὴν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Θεσσαλονίκης καὶ Πατρῶν, καθορίζονται κατὰ περιόδους ὡς ἀκολούθως:

Περίοδος ἀπὸ 15.3.1968 μέχρι 30.4.1969.

Α'. Ἀστικῶν Κ.Τ.Ε.Λ. τῶν περιφερειῶν Βόλου, Λαρίσης καὶ Λαμίας:

	Δραχμαί
α) Ὁδηγός	2.300
β) Εἰσπράκτωρ	2.000
γ) Σταθμάρχης	2.200
δ) Ἐλεγκτής	2.050

Β'. Ἀστικῶν Κ.Τ.Ε.Λ. τῶν λοιπῶν περιφερειῶν τῆς χώρας:

	Δραχμαί
α) Ὁδηγός	2.200
β) Εἰσπράκτωρ	2.000
γ) Σταθμάρχης	2.100
δ) Ἐλεγκτής	2.000

Περίοδος ἀπὸ 1.5.1969 μέχρι 30.6.1969

Ἀστικῶν Κ.Τ.Ε.Λ. ἁπασῶν τῶν περιφερειῶν τῆς χώρας (πλὴν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Θεσσαλονίκης καὶ Πατρῶν):

	Δραχμαί
α) Ὁδηγός	2.500
β) Εἰσπράκτωρ	2.350
γ) Σταθμάρχης	2.500
δ) Ἐλεγκτής	2.400

Περίοδος ἀπὸ 1.7.1969 καὶ ἑξῆς

Ἀστικῶν Κ.Τ.Ε.Λ. ἁπασῶν τῶν περιφερειῶν τῆς χώρας (πλὴν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Θεσσαλονίκης καὶ Πατρῶν):

	Δραχμαί
α) Ὁδηγός	2.800
β) Εἰσπράκτωρ	2.650
γ) Σταθμάρχης	2.800
δ) Ἐλεγκτής	2.550

2) Οἱ ὡς ἄνω βασικοὶ μηνιαῖοι μισθοὶ προσαυξάνονται διὰ τῶν ἀκολούθων ἐπιδομάτων:

α) Πολυετοῦς ὑπηρεσίας κατὰ ποσοστὸν 5% ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ἑκάστης τριετοῦς πραγματικῆς ὑπηρεσίας ἐν τῷ κλάδῳ παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ καὶ μέχρι συμπληρώσεως ἐν συνόλῳ (5) τριετιῶν.

β) Οἰκογενειακῶν βαρῶν κατὰ ποσοστὸν 10% διὰ τὴν σύζυγον καὶ 5% δι' ἕκαστον καὶ μέχρι τριῶν τέκνων, ἐφ' ὅσον τὰ ἐκ τούτων ἄρρενα εἶναι ἡλικίας κάτω τῶν 18 ἐτῶν, τὰ δὲ θήλεα κάτω τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων.

Ὁρίζεται ἀπὸ 1.5.1969 καὶ ἑξῆς, ὅτι εἰς ἣν περίπτωσιν τὰ τέκνα, ἄρρενα ἢ θήλεα, σπουδάζουν, ἡ ἐπιδότησις παρατείνεται ἐπὶ τριετίαν. Τὸ ἐκ 5% ἐπίδομα τέκνων δὲν δύναται νὰ εἶναι κατώτερον τοῦ ἐκ τοῦ Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν (Δ.Λ.Ο.Ε.Μ.) παρεχομένου ἑκάστοτε ἐπιδόματος.

3) Ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν ὡς ἀνωτέρω καθοριζομένων ἀποδοχῶν ὑπολογίζονται τὰ λόγῳ Κυριακῆς, ἐξαιρέσιμων ἑορτῶν καὶ νυκτερινῆς ἐργασίας τεθεσπισμένα ἐπιδόματα ἢ προσαυξήσεις, ὡς καὶ αἱ λόγῳ ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ἀποζημιώσεις.

4) Εἰδικῶς κατὰ τὴν καταβολὴν τῶν δώρων ἑορτῶν εἰς τοὺς περὶ ὧν πρόκειται μισθωτοὺς ὁρίζεται ὅτι οἱ κατὰ τὰ ὡς ἄνω βασικοὶ μισθοὶ μετὰ τῶν προσαυξήσεων καὶ ἐπιδομάτων, λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας καὶ οἰκογενειακῶν βαρῶν, πρὸς

χάλυψιν τῆς ἐκ τοῦ 25% λόγῳ νυκτερινῆς ἐργασίας καὶ 75% λόγῳ ἐργασίας Κυριακῶν καὶ ἐξαιρέσιμων ἑορτῶν ἀπαιτήσεως τῶν μισθωτῶν διὰ προσδιορισμοῦ τοῦ ὀφειλομένου λόγῳ δώρου ποσοῦ προσαυξάνεται κατὰ 12½, δι' οὗ ποσοστοῦ ἐξαντλεῖται πλήρως πᾶσα ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ἀπαίτησις τῶν μισθωτῶν.

5) Εἰς ὅπαν τὸ περὶ οὗ ἡ παροῦσα προσωπικὸν παρέχεται ἡ ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 552/1945 (ἄρθρον 2 § 1 ἐδάφ. α' καὶ § 2) προβλεπομένη ἐτησία μετ' ἀποδοχῶν ἄδεια μὲ βάσιν τὰς 12 ἐργασίμους ἡμέρας.

6) Εἰς τοὺς εἰσπράκτορας χορηγεῖται ἀπὸ 1.5.1969 καὶ ἐφεξῆς ἐπὶ πλέον τῶν ἄνω καθοριζομένων ἀποδοχῶν των καὶ ἐπίδομα διαχειριστικῶν λαθῶν ἐκ δραχμῶν ἑκατὸν (100) μηνιαίως.

7) Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ μὴ ἀντικείμεναι τῇ παρούσῃ διατάξεις, ὡς καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 8619/1646/10.3.1958 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 34 τ. Β' τῆς 10.2.1958) περὶ τῆς ἐννοίας τῆς ἕδρας τῆς ἐπαγγελματικῆς κατοικίας τῶν ὁδηγῶν καὶ εἰσπρακτόρων τῶν ὑπηρετούντων εἰς τὰς ὑπεραστικὰς λεωφορειακὰς γραμμάς.

8) Τυχὸν καταβαλλόμενα ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν, ἀλλὰ νὰ μεταβληθῶσιν ἰσχυόμενοι εὐνοϊκώτεροι ὅροι ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς ἐν γένει.

9) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀπὸ τῶν ἀνωτέρω διακρίσεις ἄρχεται ἀπὸ τῆς 15ης Μαρτίου 1968. Αἱ ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος τῆς ἰσχύος ταύτης προκύπτουσαι μισθολογικαὶ διαφοραὶ δύνανται νὰ ἐξοφληθοῦν εἰς τέσσαρας (4) ἰσοπόσους μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης ἐκ τούτων καταβληθησομένης τὴν 1.8.1969.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Μαΐου 1969

—

42693/2774/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 31/1969 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Α.Δ.Α. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως τῶν ὑπεραστικῶν λεωφορείων ἁπάσης τῆς χώρας».

(Φ.Ε.Κ. τ. Β' ἡ. 297 τῆς 8 Μαΐου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 31/1969 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Α.Δ.Α. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως τῶν ὑπεραστικῶν λεωφορείων ἁπάσης τῆς χώρας», 3) τὴν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 23860/1373/28.4.1969 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ διατυπωθεῖσαν ἐπ' αὐτῆς διαφωνίαν, 4) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφ. 6' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 5.5.1969, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, καὶ 5) τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ὑπὸ τῆς ἐπ' ἀριθ. 183/8.4.1969 ἀποφάσεως τῆς Ε.Σ.Ο.Π. ταχθεῖσα προθεσμία διὰ τὴν περαίωσιν τοῦ ἔργου τῆς ὑπὸ ταύτης προβλεπομένης ἐπιτροπῆς, ἧτις θέλει ἐξετάσει τὰς προκληθησομένας ἐκ τῶν διὰ τῶν κρινομένων διαιτητικῶν ἀποφάσεων χορηγουμένων αὐξήσεων ἐπιπτώσεις ἐπὶ τοῦ κομίστρου τῶν ἀστικῶν καὶ ὑπεραστικῶν λεωφορείων τῆς χώρας λήγει τὴν 20ὴν Ἰουνίου 1969, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν μετὰ τροποποιήσεως τὴν ὑπ' ἀριθ. 31/1969 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Α.Δ.Α. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως τῶν ὑπεραστικῶν λεωφορείων ἁπάσης τῆς χώρας», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ὑπαλλήλικοῦ Προσωπικοῦ Αὐτοκινήτων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν: 1) Πανελλαδικῆς Ὁμοσπονδίας Αὐτοκινητιστῶν Ὑπεραστικῶν Συγκοινωνιῶν καὶ 2) Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν Αὐτοκινητιστῶν Ἑλλάδος καὶ ἧς τὸ διατακτικόν, τροποποιηθὲν παρ' ἡμῶν ὡς κατωτέρω, ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατιόντα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως τῶν ὑπεραστικῶν λεωφορείων ἁπάσης τῆς χώρας καθορίζονται κατὰ περιόδους ὡς κατωτέρω:

Περίοδος ἀπὸ 2.3.1968 μέχρι 30.4.1969

Α') Ἁπασῶν τῶν περιφερειῶν, πλὴν τῶν κατωτέρω ἐν παραγράφῳ Β' εἰδικῶς ἀναφερομένων.

α) Ὁδηγός	δραχμαὶ	2.300
β) Εἰσπράκτωρ	»	1.925

γ) Σταθμάρχης δραχμαί 2.200
δ) Ἐλεγκτής » 2.050

Β') Περιφερειών Ρόδου, Κερκύρας, Λέσβου, Λήμνου, Χίου, Κρήτης, Ζακύνθου, Σάμου, Ἄνδρου, Σύρου.

α) Ὁδηγός δραχμαί 2.200
β) Εἰσπράκτωρ » 1.900
γ) Σταθμάρχης » 2.100
δ) Ἐλεγκτής » 2.000

Περίοδος ἀπό 1.5.1969 μέχρι 30.6.1969

Ἁπασῶν τῶν περιφερειῶν τῆς χώρας.

α) Ὁδηγός δραχμαί 2.500
β) Εἰσπράκτωρ » 2.350
γ) Σταθμάρχης » 2.500
δ) Ἐλεγκτής » 2.400

Περίοδος ἀπό 1.7.1969 καί ἑξῆς

Ἁπασῶν τῶν περιφερειῶν τῆς χώρας.

α) Ὁδηγός δραχμαί 2.800
β) Εἰσπράκτωρ » 2.550
γ) Σταθμάρχης » 2.800
δ) Ἐλεγκτής » 2.550

2) Οἱ ὡς ἄνω βασικοί μηνιαῖοι μισθοί προσαυξάνονται διά τῶν ἀκολούθων ἐπιδομάτων:

α) Πολυετοῦς ὑπηρεσίας, κατά ποσοστόν 5% ἐπί τῇ συμπληρώσει ἑκάστης τριετοῦς πραγματικῆς ὑπηρεσίας ἐν τῷ κλάδῳ παρά τῷ αὐτῷ ἤ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ καί μέχρι συμπληρώσεως ἐν συνόλῳ πέντε (5) τριετιῶν.

β) Οἰκογενειακῶν βαρῶν, κατά ποσοστόν 10% διά τήν σύζυγον καί 5% δι' ἕκαστον καί μέχρι τριῶν τέκνων, ἐφ' ὅσον τά ἐκ τούτων ἄρρενα εἶναι ἡλικίας κάτω τῶν 18 ἐτῶν, τά δέ θήλεα κάτω τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων. Ὁρίζεται ἀπό 1.5.1969 καί ἑξῆς, ὅτι εἰς ἣν περίπτωσιν τά τέκνα - ἄρρενα ἤ θήλεα - σπουδάζουν, ἡ ἐπιδότησις παρατείνεται ἐπί τριετίαν. Τό ἐκ 5% ἐπίδομα τέκνων δέν δύναται νά εἶναι κατώτερον τοῦ ἐκ τοῦ Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν (Δ.Λ.Ο.Ε.Μ.) παρεχομένου ἑκάστοτε ἐπιδόματος.

3) Ἐπί τοῦ συνόλου τῶν ὡς ἀνωτέρω καθοριζομένων ἀποδοχῶν ὑπολογίζονται αἱ πρόσθετοι ἀμοιβαί λόγῳ Κυριακῆς, ἑορτῶν καί νυκτερινῆς ἐργασίας, ὡς καί δι' ὑπερωριακήν ἀπασχόλησιν ἀποζημιώσεις.

4) Εἰδικῶς κατά τήν καταβολήν τῶν δώρων ἑορτῶν εἰς τούς περί ὧν πρόκειται μισθωτούς ὁρίζεται ὅτι αἱ κατά τά ὡς ἄνω βασικοί μισθοί μετά τῶν προσαυξήσεων καί ἐπιδομάτων λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας καί οἰκογενειακῶν βαρῶν, πρός κάλυψιν τῆς ἐκ τοῦ 25% λόγῳ νυκτερινῆς ἐργασίας καί 75% λόγῳ ἐργασίας Κυριακῶν καί ἐξαιρέσιμων ἑορτῶν ἀπωτήσεως τῶν μισθωτῶν διά τῶν προσδιορισμῶν τοῦ ὀφειλομένου λόγῳ δώρων ποσοῦ προσαυξάνονται κατά 12%, δι' οὗ ποσοστοῦ ἐξαντλεῖται πλήρως πᾶσα ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ἀπαίτησις τῶν μισθωτῶν.

5) Εἰς ἅπαν τό περί οὗ ἡ παροῦσα προσωπικόν παρέχεται ἡ ὑπό τοῦ ἀ.ν. 539/1945 (ἄρθρον 2 § 1 ἐδάφ. α' καί § 2) προβλεπομένη ἐτησία ἄδεια μέ βάσιν τάς 12 ἐργασίμους ἡμέρας.

6) Εἰς τούς εἰσπράκτορας χορηγεῖται ἀπό 1.5.1969 καί ἑξῆς ἐπί πλέον τῶν ὡς ἄνω καθοριζομένων ἀποδοχῶν των καί ἐπίδομα διαχειριστικῶν λαθῶν ἐκ δραχμῶν ἑκατόν (100) μηνιαίως.

7) Κατά τά λοιπά ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ μή ἀντικείμεναι τῇ παρούσῃ διατάξεις, ὡς καί ἡ ὑπ' ἀριθ. 8619/1646/10.3.1958 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 34 τ. Β' τῆς 10.2.1958) περί ἐννοίας τῆς ἕδρας τῆς ἐπαγγελματικῆς κατοικίας τῶν ὁδηγῶν καί εἰσπρακτόρων τῶν ἐκτελούντων εἰς τάς ὑπεραστικάς λεωφορειακάς γραμμάς.

8) Τυχόν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί ἀνώτεραι τῶν ὑπό τῆς παρούσης καθοριζομένων δέν δύνανται νά μειωθοῦν, οὐδέ νά μεταβληθῶσιν ὡρισμένοι εὐνοϊκώτεροι ὅροι ἐργασίας καί ἀμοιβῆς ἐν γένει.

9) Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ὑπό τάς ἀνωτέρω διακρίσεις, ἄρχεται ἀπό τῆς 2ας Μαρτίου 1968. Αἱ ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος τῆς ἰσχύος ταύτης προκύπτουσαι μισθολογικαί διαφοραί δύνανται νά ἐξοφληθοῦν εἰς τέσσαρας (4) ἰσοτόσους μηνιαίους δόσεις, τῆς πρώτης ἐκ τούτων καταβληθησομένης τήν 1.8.1969.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Μαΐου 1969

—

32970 2141/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 10/1969 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Α. Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατών οινοπνευματοποιείων και οινοποιείων απάσης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 235 της 3 Απριλίου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν: Τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του νόμου 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την εν θέματι υπ' αριθ. 10/1969 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Α. Πειραιώς, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ της Ομοσπονδίας Εργατοϋπαλλήλων Χημικής Βιομηχανίας Ελλάδος αφ' ενός και αφ' ετέρου του Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων και ης το διατακτικόν έχει ως ακολούθως:

Ι) Τα κατώτατα όρια ημερομισθίων των εργατών οινοπνευματοποιείων και οινοποιείων απάσης της χώρας καθορίζονται ως εξής:

Α') Άνδρες:

	από 1.1.1969 έως 28.2.1969 ημερομ. δραχμαί	από 1.3.1969 και εφεξής ημερομ. δραχμαί
1) Εξαιρούνται (ζυμωταί)	120	125
2) Οίνοποιοί, διυλισταί, βοηθοί εξαιρετών	115	122
3) Λοιπαντά αρχιεργάται τεχνιών, ως και βοηθοί οινοποιών και διυλιστών	110	115

4) Εργάται (αβλής, λατζών, αποθήκης οινοπνεύματος, τεχνιών, βοηθοί θερμαστού, ανθρακείς, καθαρισταί φιαλών) των οινοπνευματοποιείων και οινοποιείων:

α) Κατά την πρόσληψιν 97 και από 1.3.1969 δραχμαί 104.

β) Μετά έν έτος απασχόλησιν εν τω κλάδω 100 και από 1.3.1969 δραχμαί 109.

γ) Μετά διετή απασχόλησιν εν τω κλάδω 102 και από 1.3.1969 δραχμαί 112.

δ) Μετά τετή απασχόλησιν εν τω κλάδω 105 και από 1.3.1969 δραχμαί 114.

Β') Γυναίκες:

1) Κατά την πρόσληψιν 81 και από 1.3.1969 δραχμαί 87.

2) Μετά απασχόλησιν έτους εν τω κλάδω 85, από 1.3.1969 δραχμαί 92.

ΙΙ) Χορηγείται επίδομα ανθηγιεινής εργασίας εκ ποσοστού 8% επί των ως άνω κατωτάτων ορίων ημερομισθίων των εργατών οινοπνευματοποιείας. Του επιδόματος εκ των απασχολουμένων εις τα εργοστάσια οινοπνευματοποιείας δικαιούνται:

α) Οι εργαζόμενοι εις δεξαμενάς ζυμώσεων προς παραγωγήν οινοπνεύματος, εις καλλιεργείας ζύμης (πολίται), οι των βραστήρων αποστειρώσεως και κατεργασίας διά θειικού άξεος.

β) Οι πλύνται και καθαρισταί δεξαμενών εκχυλίσεως.

γ) Οι εργαζόμενοι εις το τμήμα τεχνιών (μυλωνάδες, σακκισταί κλπ.).

δ) Οι απασχολούμενοι ως μυλωνάδες και σακκισταί άλεθομένων χαρουπίων.

ε) Οι απασχολούμενοι εις αποστακτικά μηχανήματα.

στ) Οι απασχολούμενοι εν τη αποθήκη οινοπνεύματος και μετονομάσεως και μεταγγίσεις.

ΙΙΙ) Εις άπαντας τους εργατοτεχνίτας του Κλάδου μετά την πραγματοποίησιν 50 ημερομισθίων παρά τω αυτώ εργοδότη χορηγούνται παρ' αυτού εν ζεύγος ιρβυλών και μία φόρμα (ή μπλούζα προκειμένου περί γυναικών), αντικαθιστάμενα κατ' έτος.

Τα είδη ταύτα χρησιμοποιούμενα κατά την εκτέλεσιν της εργασίας ανήκουσι κατά κυριότητα εις τους εργοδότας.

IV. Τα καταβαλλόμενα ημερομίσθια, εφ' όσον είναι ανώτερα των διά της παρούσης καθοριζομένων, δεν δύνανται να μειωθούν.

Όσαυτως εξακολουθούν παρεχόμενα αι τυχόν κατ' έθιμον χορηγούμενα εις είδος παροχαί.

Η ισχύς της παρούσης, υπό τας ανωτέρω διακρίσεις, άρχεται από της 1ης Ιανουαρίου 1969.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 3 Απριλίου 1969

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Αἱ ἐργατικαὶ διαφοραὶ

[Κατὰ τὴν νέαν Πολιτικὴν Δικονομίαν].

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Εἰς τὸ Νομικὸν Βῆμα τοῦ Ἀπριλίου ἐ.ἐ., σελ. 377, ἀναγράφονται τὰ ἑξῆς: Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 156/18.3.1969 ἀποφάσεώς του ὁ κ. Προϋπουργὸς συνεκρότησαν Ἐπιτροπήν, ἀποτελουμένην ἐκ τῶν κάτωθι: 1) Τοῦ Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου, 2) τοῦ Προϊσταμένου Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, 3) τοῦ Ἐφέτου Ἀθηνῶν Ἀναστασίου Παπαχρήστου, μὲ ἀναπληρωτὴν τὸν τὸν Ἐφέτην Ἀθηνῶν Παναγιώτην Πετρόχειλον, 4) τοῦ δικηγόρου Ἀθηνῶν Παύλου Στηφανιδάκου, μὲ ἀναπληρωτὴν του τὸν δικηγόρον Πειραιῶς Ναπολέοντα Πετρουνάκην, 5) τοῦ δικηγόρου Θεσσαλονίκης Δημητρίου Σπηλιάκου, μὲ ἀναπληρωτὴν του τὸν δικηγόρον Θεσσαλονίκης Γεώργιον Ψυχάν, εἰς ἣν ἀνέθεσαν - ὡς ἐκτίθεται - ἐπὶτὴν ἔρευναν διὰ τὴν διαπίστωσιν τῶν τυχὸν ἀτελειῶν ἢ ἰδιαζούσης φύσεως δυσχερειῶν, ἄτινας ἐν τῇ ἐφαρμογῇ του παρουσιάζει ὁ νέος Κώδιξ Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς καὶ τὴν εἰσήγησιν μέχρι τῆς 30ης Ἰουνίου 1969 τῶν ἀναγκαιουσῶν τροποποιήσεων ἢ συμπληρώσεως διατάξεων τινων τοῦ Κώδικος διὰ τὴν ἀπρόσκοπτον ἐφαρμογήν του.

Μὲ ἰδιαιτέρου ἐνδιαφέρον ἀναμένονται τὰ συμπεράσματα ἐκ τῆς ἐρεύνης, ἡ ὁποία ἀνετέθη εἰς τὴν Ἐπιτροπήν, καὶ αἱ μετὰ ταῦτα κυβερνητικαὶ ἀποφάσεις.

Ἰδιαιτέρως ὅμως, εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν (ἄρθρα 681 ἑπ. τοῦ Κώδικος), θὰ ἔπρεπε, ὡς πιστεύομεν, ἡ Ἐπιτροπὴ τὰ σχετικὰ ἐκεῖνα τοῦ διαδικαστικοῦ συστήματος, τὰ ὁποῖα, ὡς ἔχομεν σημειώσει (ἴδε ἐν σελ. 561 ἑπ. τοῦ παρόντος τόμου), ἐξασθενίζουν τὴν προστασίαν τῶν ἐργαζομένων διὰ τὴν πρὸς αὐτοὺς ἀπονομὴν δικαιοσύνης, ἐνῷ ἐπιδιωξις τῶν ἀρμοδίων Ἐπιτροπῶν συντάξεως τοῦ Κώδικος καὶ Πολιτείας ὑπῆρξε βεβαίως νὰ θεσπισθῇ ὅ,τι καλλίτερον ἐβάνετο πρὸς τοῦτο.

Τὸ ἐπιδεδαιοῦ ἡ ἀρίστη πράγματι, κατὰ κοινὴν νομικὴν γνώμην, διατύπωσις τοῦ ἄρθρου 691 τοῦ Κώδικος ὡς πρὸς τὰς δυναμένας νὰ ἐκδικασθοῦν κατὰ τὴν εἰδικὴν διαδικασίαν ἐργατικὰς διαφοράς, πολὺ εὐρυτέρα τῆς πρότερον ἰσχυούσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 1968/1944 περὶ τῆς ἐργατικῆς δικαιοσίας. Οὕτως, ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τοῦτο, ἡ οἰκονομικὴ ἐξυπηρέτησις τῶν ἐργαζομένων εἶναι πλήρης. Ἀξιώσεις ἐξ ἀδικοπραξιῶν, ἐξ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων καὶ ἄλλαι, αἱ ὁποῖαι δὲν ὑπήγοντο πρότερον εἰς τὴν παλαιὰν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ἐντάσσονται ἤδη εἰς τὴν νέαν ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Ἂν διὰ τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας εἰς τοῦτο μόνον περιωρίζετο ἡ μεταβολὴ καὶ ἐπεκαλύπτοντο κατὰ τὰ λοιπὰ αἱ διαδικαστικαὶ διατάξεις τοῦ νόμου ΓΨΟΔ', ὡς ἐτροποποιήθη (τελευταία προποίησις ἡ διὰ τοῦ νόμου 1968/1944), αἱ ὁποῖαι εἶχον ἐπὶ τόσα ἔτη ὑποστῆ τὴν νομολογιακὴν ἐπεξεργασίαν των, χωρὶς νὰ μεταβληθοῦν τὰ κατὰ τὴν ἱστορικὴν αὐτὴν διαδικασίαν δικαιοδοτοῦντα ὄργανα, τὸ Κράτος θὰ εἶχε - γνωμῇ μας - ἐξασφαλίσει τὴν καλυτέραν οἰκονομικὴν προστασίαν τῶν ἐργαζομένων.

Ἄριστα τὰ Μονομελῆ Πρωτοδικεῖα (κατὰ τὴν νέαν σύνθεσιν τῶν δικαστηρίων), οἱ Ἐργατοδίκαι ἐπὶ λαοῦ τῆς προηγουμένης διαδικασίας, ἄριστα τὰ Πολυμελῆ Πρωτοδικεῖα, τὰ Ἐργατικὰ Ἐφετεῖα, ἐπὶ λαοῦ, καὶ ἀκόμη ταῦτα πλέον προστατεύουν τοὺς ἐργαζομένους, οἱ ὁποῖοι δὲν ἠμποροῦν δεβαίως ἀπὸ τὴν νέαν Δικονομίαν, νὰ ταξιδεύουν π.χ. ἀπὸ Μυτιλήνης καὶ μέσῳ Πειραιῶς μόνον πρὸς τὴν Σύρον, ὅπου τὸ δικαστήριον ἐπὶ ἐφέσεως καὶ ἐπιφυλακτικῶς τοῦ Πρωτοδικείου Μυτιλήνης Ἐφετείου, διὰ νὰ ἀρκεσθῶμεν εἰς ἓν μόνον παράδειγμα.

Νέα Νομοθεσία

— Ἔχει ἐνδιαφέρον μεταξὺ τῶν ἄλλων τὸ ἑξῆς, περὶ τοῦ, ὀκτωκαιδεκάμηνον ν.δ. 179/1969 περὶ ἀθωώσεως καὶ εἰς τὸ ὅτι, κατ' ἄρθρον 19 αὐτοῦ, τὰ περὶ τῶν ὁποίων τὸ νομοθέτημα πρόσωπα ἀπολαμβάνουν τῶν ἐνεργειημάτων των, — λεγομένων τοῦ πολέμου 1940 - 1941, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὁ περιορισμὸς ἀπολύσεως ἐκ μέρους ἐργοδοτῶν κλπ. καὶ ὡς πρὸς τοῦτο θὰ γίνῃ ἀνάλυσις τῆς νεωτάτης νομοθεσίας εἰς προσεχῆ τεῦχος.

Δικαστικαὶ εἰδήσεις

— Δι' ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας (119/1969) ἠκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 53043/3115/1567 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ κηρύξεως ἀπεδεκτῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 9/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ καφενείων κλπ. γάμου (ΕΕΔ 26, 1040).

— Ἠκυρώθη ἐπίσης δι' ἄλλης ἀποφάσεως (1095/1969) ἡ περὶ θεμιτῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάλων χώρας (ΕΕΔ 27, 461).

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 28ος • Τεῦχος 11ον (665)

Ἀθῆναι, 1 Ἰουνίου 1969

Η ΚΑΤΑΧΡΗΣΙΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΕΝ ΤΩ ΓΑΛΛΙΚΩ ΔΙΚΑΙΩ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΑΘΑΝ. ΜΟΥΛΑ, Πρωτοδίκου, μετεκπαιδευομένου ἐν Παρισίοις

Τὸ παρὸν σημείωμα ἐπέχει θέσιν ἁπλῶς εἰσαγωγῆς ἐν σχέσει πρὸς τὴν κατωτέρω δημοσιευομένην ἀπόφασιν τοῦ Γαλλικοῦ Ἀκυρωτικοῦ, πρὸς πληρεστέραν κατανόησιν τοῦ κατὰ τὴν δοθεῖσαν ὑπ' αὐτῆς λύσιν ἐπικρατήσαντος πνεύματος καὶ διὰ τοῦτο περιορίζεται εἰς τὰ ἄκρως ἀπαραίτητα.

Ἐν τῷ Γαλλικῷ Δικαίῳ δὲν ὑφίσταται διάταξις ἀνάλογος πρὸς τὴν τοιαύτην τοῦ ἄρθρου 281 τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, δι' ἧς νὰ ἀπαγορεύεται ἡ καταχρηστικὴ ἄσκησις δικαιώματος ὑπὸ τοῦ ποιοῦντος χρῆσιν αὐτοῦ δικαιούχου. Παρὰ τὴν ἔλλειψιν ταύτην ἡ νομολογία τῶν Γαλλικῶν Δικαστηρίων ἐφήρμοσεν εὐρέως τὴν ἀρχὴν ταύτην εἰς τὴν ἄσκησιν τῶν διαφόρων δικαιωμάτων. Ἡ εὐρύτης τῆς ἐφαρμογῆς ταύτης εἶχεν ὡς συνέπειαν τὴν ἐπέκτασιν της ὄχι μόνον εἰς τὴν σφαῖραν τοῦ οὐσιαστικοῦ δικαίου, ἀλλά, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ παρ' ἡμῖν κρατοῦντα, καὶ εἰς τὴν σφαῖραν τοῦ δικαίου τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, γενομένου ἰδίᾳ δεκτοῦ ὑπὸ τῆς νομολογίας, ὅτι ἀποτελεῖ καταχρηστικὴν ἄσκησιν δικαιώματος ἡ χρῆσις πλειόνων παρεχομένων τῷ δικαιούχῳ ἐνδίκων μέσων, μὲ ἀποτέλεσμα ἐπιβαρύνσεως τοῦ ἀντιδίκου διὰ πλειόνων ἐξόδων κλπ., ἐφ' ὅσον ὁ δικαιοῦχος θὰ ἠδύνατο νὰ ἱκανοποιηθῇ καὶ διὰ τῆς χρήσεως ὀλιγωτέρων μέσων. Τὸ ἀποτέλεσμα ὅμως τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἀνῃῆς τῆς καταχρήσεως δικαιώματος ἐν τῷ Γαλλικῷ Δικαίῳ δὲν εἶναι τὸ αὐτό, ὅπως ἐν τῷ Ἑλληνικῷ. Ἐν τῷ τελευταίῳ τούτῳ ἡ καταχρηστικὴ ἄσκησις δικαιώματος ἔχει, ὡς γνωστόν, ὡς συνέπειαν τὴν ἀκυρότητα τῆς ἐνεργείας, ἥτις ὑπαγορεύθη ἐκ λόγων μὴ ἐναρμονιζομένων πρὸς τὸ ἄρθρον 281 τοῦ Α.Κ. (ἀκυρότης ἀπολύσεως μισθωτοῦ κλπ.), ἐνῷ ἐν τῷ Γαλλικῷ Δικαίῳ ἐδέχθη ἁπλῶς εἰς ἀπαίτησιν ἀποζημιώσεως καὶ τοῦτο βεβαίως διότι ἐφαρμόζονται κυρίως αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 1382 καὶ ἑπ. τοῦ Γαλλικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (ἀντίστοιχοι πρὸς τὰς τοιαύτας τῶν ἄρθρων 914 καὶ ἑπ. τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος). Σημειωτέον ὅτι, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Γαλλικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ὁ δικαστὴς δὲν δύναται νὰ ἀρνηθῇ τὴν λύσιν διαφορᾶς, ἐπικαλουμένος τὴν ἔλλειψιν διατάξεως. Ἐκ τούτου εἶναι χαρακτηριστικόν, ὅτι ἰδίᾳ ἐν τῷ Γαλλικῷ Ἐργατικῷ Δικαίῳ ὡς πηγὴ αὐτοῦ θεωρεῖται, ἐκτὸς βεβαίως τῶν συνήθων τοιούτων (Σύνταγμα, νόμοι, διατάγματα κλπ.), καὶ ἡ νομολογία τῶν Δικαστηρίων, δοθέντος ὅτι ὑπάρχουν περιπτώσεις, καθ' ἃς ὁ δικαστής, παρὰ τὴν ἔλλειψιν διατάξεων, καὶ δὴ ἐπὶ νέων ζητημάτων μὴ προβλεπομένων ὑπὸ διατάξεώς τινος, ἀποφαίζει, δημιουργῶν ἀληθεῖς κανόνας δικαίου (ὅρα Droit du travail par André Rouast, Professeur honoraire à la Faculté de Droit de Paris, et Paul Durand, Professeur à la Faculté de Droit de Paris, troisième édition § 27).

Ἰδιαιτέρως ἐδόθη ἡ εὐκαιρία εἰς τὰ Γαλλικὰ Δικαστήρια νὰ ἐφαρμόσουν τὴν ἀρχὴν τῆς καταχρήσεως δικαιώματος ἐπὶ ἀπολύσεως μισθωτῶν. Σημαντικὴ θεωρεῖται ἐν Γαλλίᾳ ἡ κατωτέρω ἐν μεταφράσει ἀπόφασις τοῦ Γαλλικοῦ Ἀκυρωτικοῦ (Cour de cassation), ἀπὸ 31.5.1956, δημοσιευθεῖσα εἰς τὸ Recueil Dalloz 1958, II Partie, page 21, μετὰ ὑπερισταμένου ὑπ' αὐτὴν σχολίου τοῦ G. Levasseur, Professeur à la Faculté de Droit et de Sciences Économi-

ques de Paris, δι' ἧς ἐγένετο δεκτόν, ἐν ὄψει καὶ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 23 § 1 τοῦ πρώτου βιβλίου Code du Travail, καθ' ὃ ἡ μίσθωσις ὑπηρεσιῶν, ἡ γενομένη ἄνευ καθορισμοῦ διαρκείας (ἀορίστου χρόνου), δύναται πάντοτε νὰ παύσῃ ἰσχύουσα τῇ βουλήσει ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων μερῶν, ὅτι ὁ ἐργοδότης κρίνει μόνος (κυριαρχικῶς) τὰς οἰκονομικὰς συνθήκας τῆς ἐπιχειρήσεώς του καὶ ἐὰν αὗται δικαιολογοῦν τὴν συνέχισιν τῆς λειτουργίας της ἢ μὴ καὶ ἐπομένως ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ὁ μισθωτός, ὁ ὁποῖος ἀπολύεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, συνεπείᾳ παύσεως τῆς λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεως, δὲν δύναται νὰ θεωρήσῃ τὴν ἀπόλυσιν ὡς κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος γενομένην καὶ δὲν δικαιοῦται συνεπῶς ἀποζημιώσεως, διότι ὁ ἐργοδότης ἔκρινε κυριαρχικῶς, ὡς δικαιοῦται, ὅτι ἐπιβάλλεται ἐξ οἰκονομικῶν λόγων ἡ παῦσις τῆς λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεώς του. Σημειωτέον, ὅτι δὲν πρόκειται περὶ ἀποζημιώσεως ἀντιστοίχου τῆς τοῦ νόμου 2112, ἀλλὰ τοιαύτης τοῦ ἄρθρου 1382 τοῦ Γαλλικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀντιστοίχου, κατὰ τὰ λεχθέντα, πρὸς τὸ ἄρθρον 914 τοῦ ἰδικοῦ μας καὶ ἐπομένως πρέπει νὰ συντρέχουν τὰ στοιχεῖα αὐτοῦ (πταίσμα ἐδραιούμενον εἰς τὴν καταχρηστικὴν ἄσκησιν, ζημία, αἰτιώδης σύνδεσμος). Διὰ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Γαλλικοῦ Ἀκυρωτικοῦ ἀνῃρέθη ἀπόφασις τοῦ Δικαστηρίου τῶν Παρισίων, ἐπικυροῦσα ἀπόφασιν τοῦ Δικαστηρίου D'Etampes, δι' ἧς εἶχε γίνει δεκτὴ ἡ ἀγωγὴ ἀποζημιώσεως. Ὁ ἀνωτέρω καθηγητὴς Levasseur εἰς τὸ ὑπὸ τὴν ὡς εἴρηται ἀπόφασιν τοῦ Γαλλικοῦ Ἀκυρωτικοῦ σχόλιόν του ἐκθέτει, κατὰ τὰ κυριώτερα καθ' ἡμᾶς σημεῖα, τὰ ἑξῆς:

1. Ἐν τῇ ἀναιρέσει ἀποφάσει ἐγένετο δεκτὸν πρὸς ἐδραίωσιν τῆς ἀγωγῆς ἀποζημιώσεως διὰ καταχρηστικὴν ἀπόλυσιν, ὅτι ἡ σύμβασις ἐργασίας δημιουργεῖ, πλὴν ἄλλων, διὰ μὲν τὸν μισθωτὸν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἀφιερώσῃ ὅλην του τὴν δραστηριότητα καὶ τὴν ἐπαγγελματικήν του συνείδησιν διὰ τὴν καλὴν πορείαν καὶ τὴν εὐημερίαν τῆς ἐπιχειρήσεως, διὰ δὲ τὸν ἐργοδότην τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς τὸν μισθωτόν, ἐκτὸς περιπτώσεως ἀνωτέρας βίας, τὴν διάρκειαν τῆς θέσεως (ἐργασίας), εἰς τὴν ὁποίαν διάρκειαν ὁ μισθωτὸς οὗτος δικαιοῦται νὰ ἀποβλέπῃ. Τὸ Γαλλικὸν Ἀκυρωτικὸν διὰ τῆς ἀποφάσεώς του καταδικάζει τὴν ἄποψιν αὐτήν.

2. Ἡ Γαλλικὴ νομολογία εἶχε δεχθῇ εἰς πλείστας ἀποφάσεις, ὅτι ὁ ἐργοδότης, ὅσον ἀφορᾷ τὴν τεχνικὴν καὶ οἰκονομικὴν ὀργάνωσιν τῆς ἐπιχειρήσεώς του, κρίνει κυριαρχικῶς καὶ δύναται νὰ ἀποφασίζῃ μεταθέσεις μισθωτῶν, ἀπολύσεις κλπ. Διὰ τῆς ὡς εἴρηται ἀποφάσεως τοῦ Γαλλικοῦ Ἀκυρωτικοῦ ἐκρίθη καὶ τὸ ζήτημα τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου πρὸς ὁριστικὴν παῦσιν τῆς λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεώς του.

3. Ἡ ἐν λόγῳ ἀπόφασις τοῦ Γαλλικοῦ Ἀκυρωτικοῦ, κατὰ τὸν σχολιαστήν, εὑρίσκεται εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὴν θεωρίαν τῆς ἐπιχειρήσεως, καθ' ἣν ἡ λειτουργία τῆς ἐπιχειρήσεως δέον νὰ ἀποβλέπῃ εἰς τὸ καλὸν τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου.

4. Γεννᾶται τὸ ζήτημα, ἐὰν ἡ ἀπόφασις τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀπόλυσιν μισθωτῶν ἐπὶ ἀναδιοργανώσεως κλπ. τῆς ἐπιχειρήσεως πρέπει νὰ ὑπόκειται εἰς δικαστικὸν ἔλεγχον. Ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς ἐτάσσοντο ὁλονὲν περισσότερον οἱ θεωρητικοί (Durand et Vitu, t. 2, No 467, p. 878, Brèthe de la Gressaye, rép. civ. Vo Contrat de Travail No 235, Brun et Galland, op. cit. p. 763, Auti é, op. cit. 20 et Dr. Soc. 1956 p. 155. Despax op. cit., No 268, Note Dr. Travail et Sécur. soc. 1954, 2. 39). Καὶ ἡ νομολογία πολλάκις ἐτάσσετο ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς, ἐρευνῶσα μήπως τὰ ἐπικαλούμενα οἰκονομικὰ αἴτια ἦτο ἁπλῶς μία πρόφασις. Ἦτο δύσκολον νὰ θεωρηθῇ, ὅτι αἱ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου λαμβανόμεναι ἀποφάσεις ἦσαν πάντοτε αἱ καλλίτεραι. Διὰ τοῦτο τὸ ἄρθρον 10 τῆς Ordonnance 24.5. 1945 προέβλεψεν, ὅτι εἰς τὸν ἐσωτερικὸν κανονισμὸν ἑκάστης ἐπιχειρήσεως μὴ ἀγροτικῆς πρέπει νὰ καθορίζηται ἡ σειρὰ τῶν ὑπὸ ἀπόλυσιν ὑπαλλήλων ἀναλόγως τῆς ἀρχαιότητος ὑπηρεσίας, οἰκογενειακῶν βαρῶν κλπ., δι' ἀποφάσεως δὲ τοῦ Γαλλικοῦ Ἀκυρωτικοῦ (civ. Sect. soc. 10 Mai 1957, Bull. civ. 1957, IV 88) ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ἡ μὴ τήρησις τῆς σειρᾶς καθιστᾷ τὴν ἀπόλυσιν καταχρηστικήν.

5. Εἷς δικαστικὸς ἔλεγχος τῆς διαχειρίσεως τῆς ἐπιχειρήσεως ἐπὶ τῷ τέλει τῆς διαπιστώσεως τοῦ ἐὰν ὑπῆρξεν ὀρθή, ὥστε νὰ δικαιολογῆται ἡ παῦσις τῆς λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεως ἐξ οἰκονομικῶν λόγων, δὲν θὰ παρουσίαζε σοβαρὰς δυσκολίας κατὰ τὸν σχολιαστήν. Τὸ πρόβλημα πάντως ἐμφανίζεται σοβαρώτερον, ὅταν πρόκειται νὰ διενεργηθῇ δικαστικὸς ἔλεγχος ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ἀπολύσε-

ων μισθωτών, ίδια συνολικών.

6. Η απόφασις του δικαστηρίου D'Etampes εθεώρησεν, ότι ύφίσταται έαρὰ πταίσμα του έργοδότου, του έξ οικονομικών λόγων προβάντος εις την παύσιν της λειτουργίας της επιχειρήσεως, συνισταμένων κυρίως εις το ότι ούτος απέκρυψεν έκ της Comité d'Entreprise (*) ωρισμένα γεγονότα και δεν ήκολούθησε τας υποδείξεις της.

Ίδου κατωτέρω εν μεταφράσει ή ως είρηται απόφασις de la Cour de Cassation.

Cour de Cassation
(Chambre Civile Section Sociale)
31 Mai 1956

Το δικαστήριον

Ιδόν το άρθρον 23, διάταξιν πρώτον του Εργατικού Κώδικος και το άρθρον 7 του νόμου της 20 Απριλίου 1810.

Επειδή κατά τους όρους του πρώτου των άνω κειμένων (άρθρον 23) ή μίσθωσις υπηρεσιών, ή γενομένη άνευ καθορισμού διαρκείας (δηλαδή αορίστου χρόνου), δύναται πάντοτε να παύση ισχύουσα τη βουλήσει ενός των συμβαλλομένων μερών· ή δυνατότης αύτη, παραχωρηθείσα υπό του νόμου, τόσον εις τον έργοδότην, όσον και εις τον μισθωτόν, περιέχεται εις αυτήν ταύτην την έννοιαν της συμβάσεως. Εκ τούτου προκύπτει, ότι ο δημιουργός της λύσεως της συμβάσεως, είτε ούτος είναι ο έργοδότης, είτε ο μισθωτός, δεν δύναται να καταδικασθή εις αποζημίωσιν υπέρ του έτέρου μέρους, εκτός εάν τούτο αποδεικνύη κατ' αυτού (δηλαδή του λύσαντος την σύμβασιν), εκτός της ζημίας, ήν υπέστη, την ύπαρξιν ενός πταίσματος κατά την άσκησιν του δικαιώματός του να θέση τέλος εις την σύμβασιν.

Επειδή, προσήκει μεν εις τους δικαστάς της ουσίας να διαπιστώνουν κυριαρχικώς τας περιστάσεις τελέσεως ενός ζημιογόνου γεγονότος, εξ ού πηγάζει ή ευθύνη προς αποζημίωσιν, ή εκτίμησις όμως των περιστάσεων αυτών, εις ήν προβαίνουν, αποδίδοντες εις αυτάς τον έννομον χαρακτηρισμόν ενός πταίσματος, καταλογιστού εις εν των μερών, δημιουργούντος την ευθύνην επανορθώσεως της ζημίας, ήν υπέστη το έτερον μέρος, είναι επιδεκτική εκ νέου ερεύνης υπό του Ακυρωτικού (*).

Επειδή το δικαστήριον, διά να παράσχη (επιδικάση) αποζημίωσιν διά καταχρηστικήν λύσιν της εργασιακής της συμβάσεως εις την Dlle Prière, μηχανικόν υποδημάτων εις την υπηρεσίαν της ανωνύμου εταιρείας «Les Etablissements A. Brinon et Fils», απολυθείσης μεθ' όλου του προσωπικού κατά το κλείσιμον της επιχειρήσεως, κατόπιν καταθέσεως του ισολογισμού και θέσεως εις δικαστικήν εκκαθάρισιν, υποστηρίζει, ότι ο υπάλληλος δύναται να υπολογίζη επί της σταθερότητος της θέσεώς του, ότι εξάγεται εκ των αποδοθέντων λογαριασμών της Comité d'Entreprise, ότι το εργοστάσιον από πολλών ετών δεν ευτύγχανε διαχειρίσεως κατά τρόπον κανονικόν, ότι ο εργοδότης ευρίσκετο εν αδίκω, αποκρύπτων εκ της Comité d'Entreprise μερικάς πληροφορίας - εκτός άλλης τινός ακριβείας - και παρεγνώρισε τας υποδείξεις και τας γνώμας, αί οποίαι του παρισχέθησαν υπό της επιτροπής ταύτης, εν όψει της ανορθώσεως (δηλαδή της επιχειρήσεως), ή οποία εθεωρείτο δυνατή, δοθέντος του ολίγον σημαντικού (μικρού) ποσού του ελλείμματος, εν σχέσει προς το μέγεθος των υποθέσεων της επιχειρήσεως, ότι ή επιχείρησις αύτη ήτο διώσιμος, των πιστωτών επιτυγόντων ένα συμβιβασμόν πολύ προνομιούχον. Ότι κατά συνέπειαν το κλείσιμον των εργοστασίων Brinon δεν εδικαιολογείτο εξ αναποφεύκτων λόγων, αλλά ήτο ή συνέπεια ενός σαφούς πταίσματος, έχοντος χαρακτήρα καθαρώς οίονεί αδικήματος, το οποίον εν τούτοις έκειτο πέραν της εκτελέσεως της εργασιακής συμβάσεως.

Επειδή δεν προκύπτει εκ των αιτιολογιών τούτων, ότι ή Dlle Prière έφερε την μόνην απόδειξιν, ήτις τη επεβάλλετο, ότι ή εταιρεία διέπραξε πταίσμα τι κατά την άσκησιν του δικαιώματός της προς απόλυσίν της (της Prière) και ότι ενήργησεν, είτε μεν πρόθεσιν να βλάψη (εκ προθέσεως), είτε μεν αξιόμεμπτον απερισκεψίαν (αμέλειαν)· εν τη πραγματικότητι ο έργοδότης ούτος έχει την ευθύνην της επιχειρήσεως, είναι μόνος κριτής των συμφερόντων, αίτινες προσδιορίζουν την παύσιν της εκμεταλλεύσεως, και ουδεμία νο-

(*) Πρόκειται περί επιτροπών, συσταθεισών δικαίως διά της Ordonnance της 22.2.1945, συγκειμένων εκ του έργοδότου και εκπροσώπων των μισθωτών, αίτινες, πλην άλλων, γνωμοδοτούσι και επί οικονομικών θεμάτων της επιχειρήσεως.

(*) Εκρίθη ούτω υπό του Γαλλικού Ακυρωτικού ότι ή έννοια του πταίσματος είναι νομική, διαγιγνομένη υπ' αυτού.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΣΥΝΑΨΙΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΜΟΙΟΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

Συμμετοχή γενικωτέρας σημασίας επαγγελματικών οργανώσεων

Διάκρισις κατά Νόμον 3239/1955 συλλογικών συμβάσεων εργασίας.—Σύνοψις εθνικής γενικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας υπό των εν τώ Νόμω αναφερομένων επαγγελματικών οργανώσεων.—Σύναψις εθνικής ομοιοεπαγγελματικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας παρά των γενικωτέρας σημασίας επαγγελματικών οργανώσεων, υπό την έννοιαν ότι εκπροσωπούσι πράγματι και κατά το δυνατόν ευρύτερον τρόπον τα συμφέροντα εκατέρων των συμβαλλομένων μερών.—Ακύρωσις υπ' αριθ. 38864/1968 υπουργικής αποφάσεως περί εγκρίσεως υπ' αριθ. 6/1968 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί όρων αμοιβής και εργασίας θυρωρών πολυκατοικιών και μεγάρων χώρας.

Κατά τον νόμον (άρθρον 7 νόμου 3239/1955, ως συνεπληρώθη διά του ν.δ. 3755/1957, ΕΕΔ 17, 207 επ.) αι εθνικαί δημοσιοεπαγγελματικαί συλλογικαί συμβάσεις εργασίας, οία αφορετο και ή περί θυρωρών πολυκατοικιών και μεγάρων χώρας (ΕΕΔ 27, 461), υπογράφονται παρά των γενικωτέρας σημασίας επαγγελματικών οργανώσεων προκειμένου περί συλλογικής συμβάσεως εργασίας ή συμμετεχουσών αύται εις την διένεξιν, προκειμένου περί αποφάσεως του Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου.

Περαιτέρω, εφ' όσον πράγματι επρόκειτο περί τοιούτων οργανώσεων, κατά τα εν τη νομολογία δεκτά γενόμενα (Ιδετε Α.Π. 172/1967, Ολομελείας, εισηγητής *Δίδυμ. Μαλλιώχος*, ΕΕΔ 26, 549), θεωρούνται οι εργοδόται και μισθωτοί τοιούτοι εις ο άφορώσιν αύται επαγγέλματος ή και των συναφών προς αύτό κλάδων και άν έτι δεν ανήκωσιν αύτοι εις τας γενικωτέρας σημασίας επαγγελματικάς οργανώσεις.

Εις την προκειμένην δίκης διένεξιν, ής δέχεται το Συμβούλιον της Επικρατείας, δεν συμμετέσχον, αποκλεισθείσα μάλιστα κατά την λύσιν της συλλογικής διαφοράς ή εν τη αποφάσει του Συμβουλίου της Επικρατείας αναφερομένη επαγγελματική οργάνωσις, κριθείσα ως γενικωτέρας σημασίας τοιαύτη, (Ιδετε και περί της έλλειψιν των πολιτικών δικαστηρίων επί τούτου Α.Π. 720/1967, εισηγητής *Κ. Παπαζώτου*, ΕΕΔ 27, 211, Α.Π. 135/1967, εισηγητής *Κων. Κλαμαρής*, ΕΕΔ 26, 599, *Ι. Κυπαδίσεριον*, ΕΕΔ 26, 1 επ.).

Μεταβολήν εις τους δικαιουμένους να εγείρουν συλλογικήν διαφοράν και να συνάπτουν συλλογικάς συμβάσεις εργασίας επαγγελματικάς οργανώσεις επέφερεν από της ισχύος αύτου το πρόσφατον ν.δ. 186/1969 (ΕΕΔ 28, 080).

Συμβουλίου της Επικρατείας 1095/1 69, Ολομελείας

Προεδρεύων ο Σύμβουλος κ. **Γ. Δ. Σπυρόπουλος**
Εισηγητής ο Σύμβουλος κ. **Αντ. Ταβουλάρης**
Δικηγόροι οι κ.κ. Ν. Κοτσάκης, Ι. Αστραλάκης

Διά της αιτήσεως ταύτης, ασκουμένης τύποις παραδεκτώς, διώκεται υπό της Ενώσεως Ιδιοκτητών Διαμερισμάτων Πολυκατοικιών Περιοχής Αθηνών, Πειραιώς, Προαστίων ή ακύρωσις της υπ' αριθ. 38864 της 22 Μαρτίου 1968 κοινής αποφάσεως των Υπουργών

μικής διάταξις επιβάλλει εις αύτον την υποχρέωσιν να εξακολουθήση την δραστηριότητά του επί τω μόνω σκοπώ να εξασφαλίση εις το προσωπικόν του την σταθερότητα της θέσεώς του, αρκεί να τηρή έναντι εκείνων, ους χρησιμοποιεί (μισθωτών) τους κανόνας τους υπαγορευομένους εκ του Εργατικού Κώδικος, εξ ού προκύπτει, ότι ούτω αποφασίσαν το δικαστήριον δεν έδωκε νόμιμον βάσιν εις την απόφασίν του.

Συντονισμού καὶ Ἐργασίας, δι' ἧς ἐνεκρίθη, μετὰ τροποποιήσεών τινων, ἡ ὑπ' ἀριθ. 6 τοῦ 1968 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων ἀπάσης τῆς χώρας.

Εἰς τὴν παροῦσαν δίκην παρεμβαίνει παραδεκτῶς διὰ τῆς ἀπὸ 15 Φεβρουαρίου 1969 παρεμβάσεώς της ἡ Ὁμοσπονδία Θυρωρῶν τῆς Ἑλλάδος, διώκουσα τὴν διατήρησιν τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως.

Ἀπὸ τοῦ νόμου 3239 τοῦ 1955 περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ., ἐν ὄψει τῶν διατάξεων τοῦ ὁποίου ἐξεδόθη ἡ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐγκριθεῖσα, ὡς ἄνω, ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, ὁρίζεται ἐν ἄρθρῳ 7, ὅτι: «1. Αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας διακρίνονται: α) εἰς ἐθνικὰς γενικάς, αἵτινες ἀφορῶσι τοὺς μισθωτοὺς ὅλης τῆς χώρας... β) εἰς ἐθνικὰς ὁμοιοεπαγγελματικάς, αἵτινες ἀφορῶσι τοὺς μισθωτοὺς ὡρισμένου ἐπαγγέλματος... γ) εἰς τοπικὰς ὁμοιοεπαγγελματικάς, αἵτινες ἀφορῶσι τοὺς μισθωτοὺς τοῦ αὐτοῦ ἐπαγγέλματος... ὡρισμένης πόλεως ἢ περιφερείας... δ) εἰς εἰδικάς, αἵτινες ἀφορῶσι τοὺς μισθωτοὺς μιᾶς ἢ πλειόνων ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων πόλεως ἢ περιφερείας ἢ καὶ ὁλοκλήρου τῆς χώρας... 2. Αἱ ἐθνικαὶ γενικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας συνάπτονται καὶ ὑπογράφονται ἐκ μέρους μὲν τῶν ἐργοδοτῶν παρὰ τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τούτων, ὡς τοιούτων λογιζομένων τοῦ Συνδέσμου τῶν Ἑλλήνων Βιομηχάνων, τῶν Ἐμπορικῶν Συλλόγων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης, ἐκπροσωπουμένων διὰ κοινοῦ ἐκπροσώπου των καὶ τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, ἐκ μέρους δὲ τῶν μισθωτῶν παρὰ τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος. 3. Αἱ ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας συνάπτονται καὶ ὑπογράφονται παρὰ τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν μισθωτῶν...».

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων προκύπτει ἀμέσως, ὅτι προκειμένης μὲν τῆς συνάψεως ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, αὐτὸς οὗτος ὁ νόμος ὁρίζει συγκεκριμένως τὰς ἐν τῇ χώρᾳ ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις, τῶν τε ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων, αἵτινες ἐκπροσωποῦσι τὰς κατηγορίας ταύτας τῶν συμβαλλομένων καὶ καταρτίζουσι τὴν σχετικὴν σύμβασιν, προκειμένης ὅμως τῆς συνάψεως ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς τοιαύτης συμβάσεως ὁ νόμος ἁπλῶς ὑποδεικνύει, ὅπως αὗται καταρτίζωνται παρὰ τῶν γενικωτέρας σημασίας τοιούτων ὀργανώσεων, μὴ καθιστάμενον προδήλως ἐφικτοῦ τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου καθορισμοῦ εὐθέως τῶν ὀργανώσεων τούτων. Πάντως τὸ τελευταῖον τοῦτο ὁρίζεται ὑπὸ τὴν ἔννοιαν, ὅτι αἱ συμβάσεις αὗται δέον νὰ καταρτίζωνται ὑπὸ τῶν ὀργανώσεων ἐκείνων, αἵτινες ἐκπροσωποῦσι πράγματι καὶ κατὰ τὸν δυνατὸν εὐρύτερον τρόπον τὰ συμφέροντα ἑκατέρου τῶν συμβαλλομένων ὡς ἄνω μερῶν.

Ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει, ἅμα τῇ ἐνάρξει τῆς σχετικῆς διαδικασίας, ἥτις ἀπέληξεν εἰς τὴν ἔκδοσιν τῆς προσβαλλομένης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ἤτοι μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς παρεμβαινούσης Ὁμοσπονδίας Θυρωρῶν καταγγελίαν τῆς ἰσχυούσης ὑπ' ἀριθ. 41835/2940 τοῦ 1965 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας περὶ ἐγκρίσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 14 τοῦ 1965 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου, δι' ἧς εἶχεν ἐπιλυθῇ συλλογικὴ διένεξις μεταξὺ ἀφ' ἑνὸς μὲν τῆς παρεμβαινούσης Ὁμοσπονδίας Θυρωρῶν καὶ τοῦ Ἑθνικοῦ Συνδέσμου Θυρωρῶν Πολυκατοικιῶν καὶ Μεγάρων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Περιχώρων, ἀφ' ἑτέρου δὲ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀστικοῦ Συνδέσμου, τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν καὶ τῆς Κτηματικῆς Ἑνώσεως, ὡς ἐκπροσώπων τῶν ἐργοδοτῶν, ἡ αἰτοῦσα Ἕνωσις Ἰδιοκτητῶν Διαμερισμάτων Πολυκατοικιῶν καὶ Μεγάρων Περιοχῆς Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Προαστίων ἐκλήθη ἀρχικῶς ἐγγράφως ὑπὸ τοῦ διεξάγοντος τὰς σχετικὰς συνεν-

νοήσεις ἐπὶ τῆς γενομένης ὡς ἄνω καταγγελίας ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὅπως μετάσχῃ εἰς τὴν σχετικὴν σύσκεψιν μετὰ τῶν ἄλλων ἐργοδοτικῶν τῶν θυρωρῶν ὀργανώσεων (βλ. ὑπ' ἀριθ. 85518/1966 πρόσκλησιν) καὶ μετέσχε ταύτης, ὅπως προκύπτει ἐκ τῆς ἀπὸ 1 Νοεμβρίου 1966 ἐκθέσεως τοῦ ἀρμοδίου ὑπαλλήλου, διαμαρτυρηθεῖσα ἀκολούθως ἐγγράφως, ὅτι ἀπεκλείσθη τῶν ἐν συνεχείᾳ συνεννοήσεων καὶ ἀσκήσασα τὴν ἀπὸ 8 Νοεμβρίου 1966 ἐνώπιον τῆς ἀρμοδίας Ἐπιτροπῆς «παρέμβασίν της». Ἀργότερον δέ, ὅτε, μὴ ἐπιτευχθείσης συμφωνίας, ἡ λύσις τῆς διαφορᾶς ταύτης ἤχθη ἐνώπιον τοῦ Πρωτοβαθμίου Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου, ἡ αἰτοῦσα Ἕνωσις ὑπέβαλε καὶ σχετικὸν ὑπόμνημα, ἀξιοῦσα ὅπως θεωρηθῇ ὡς κύριος διάδικος. Ἀλλ' ὡς προκύπτει ἐκ τῆς σχετικῆς ὑπ' ἀριθ. 21 τοῦ 1967 ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τούτου δὲν περιελήφθη αὕτη μεταξὺ τῶν ἐν διενέξει ὀργανώσεων, ὡς τοιούτων θεωρηθέντων διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης τῆς παρεμβαινούσης Ὁμοσπονδίας Θυρωρῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, τῆς Κτηματικῆς Ἑνώσεως καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀστικοῦ Συνδέσμου, ἀφ' ἑτέρου, ὅτε τέλος ἡ διαφορὰ αὕτη ἦλθε, κατόπιν ἐφέσεως τῆς παρεμβαινούσης Ὁμοσπονδίας Θυρωρῶν, ἐνώπιον τοῦ Δευτεροβαθμίου Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου, ἡ αἰτοῦσα Ἕνωσις ἐπανέλαβε διὰ σχετικοῦ ὑπομνήματος τὴν ἀνωτέρω ἀξίωσίν της, ἀναφέρουσα, ὅτι ἀποτελεῖ «μείζονος σημασίας ἐργοδοτικὴν ὀργάνωσιν, δεδομένου ὅτι τὰ 95% τῶν πολυκατοικιῶν τῆς χώρας εὑρίσκονται εἰς τὰς πόλεις Ἀθήναι, Πειραιεύς κλπ.». Ἀλλὰ τὸ ἀνωτέρω αἴτημα τῆς προσφευγούσης Ἑνώσεως καὶ αὖθις ἀπερρίφθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6 τοῦ 1968 ἀποφάσεως τοῦ ἀνωτέρω Δικαστηρίου, γενομένου δεκτοῦ, ὅτι μόνον ὡς προσθέτως παρεμβαίνουσα ἠδύνατο νὰ ἀκουσθῇ αὕτη, «ἐφ' ὅσον δὲν ἦτο διάδικος κατὰ τὴν εἰς τὸ Πρωτοβάθμιον Δικαστήριον συζήτησιν καὶ «δὲν χαρακτηρίζεται μεταξὺ τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων κλπ.».

Ὑπὸ τὰ ἀνωτέρω δεδομένα, ἤτοι ἐφ' ὅσον ἡ αἰτοῦσα, ἀποτελοῦσα, κατὰ τὰ ἐν τῷ φακέλῳ δεδαισούμενα Ἕνωσιν, εἰς ἣν μετέχουσι 3.130 μέλη ἰδιοκτῆται διαμερισμάτων πολυκατοικιῶν εἰς Ἀθήνας, Πειραιᾶ καὶ Προάστια, ἠξίωσεν, ὅπως μετάσχῃ εἰς τὴν διαδικασίαν πρὸς λύσιν τῆς παρούσης διενέξεως, ἔδει ἀρχῆθεν, ἤτοι ὑπὸ τοῦ Πρωτοβαθμίου Δικαστηρίου, νὰ ἐρευνηθῇ, ἐὰν, κατ' ἀρθρίαν ἐφαρμογὴν τοῦ τεθειμένου ἀνωτέρω, ἐν ἄρθρῳ 7 § 3 τοῦ νόμου, κανόνος, παρὰ τὸν τυπικὸν χαρακτῆρα, ὑπὸ τὸν ὁποῖον ἐνεφανίζετο αὕτη, ἀπετέλει, ὑπὸ τὰ ἀνωτέρω δεδομένα, γενικωτέραν κατ' οὐσίαν ὀργάνωσιν τῆς ἀνωτέρω κατηγορίας προσώπων, ἤτοι τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ἰδιοκτητῶν διαμερισμάτων πολυκατοικιῶν, ἀρμοδίαν νὰ ἐκπροσωπήσῃ καὶ αὕτη ὑπευθύνως τὰ συμφέροντα τῆς κατηγορίας ταύτης. Οὐθεν, οὐχὶ νομίμως ἐπεκυρώθη διὰ τῆς προσβαλλομένης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἡ περὶ τῆς αἰτούσης ὡς ἄνω κρίσις τῶν ἐπιληφθέντων τῆς ὑποθέσεως ταύτης Διαιτητικῶν Δικαστηρίων, τοῦ γεγονότος ὅτι διὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Δικαστηρίου ἐγένετο δεκτὴ ἡ αἰτοῦσα ὡς προσθέτως παρεμβαίνουσα μὴ ἀρκούντως ὅπως καλύψῃ τὴν ἀνωτέρω πλημμέλειαν, δοθέντος, ὅτι ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι ὁ νόμος δὲν προβλέπει τὴν ἄσκησιν προσθέτου παρεμβάσεως, ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ταύτην δὲν ἠδύνατο αὕτη νὰ κινηθῇ ἐλευθέρως καὶ νὰ προβάλῃ αὐτοτελεῖς ἰσχυρισμούς, ἤτοι ἀσχέτους πρὸς τοὺς ὑπὸ τῶν γενομένων δεκτῶν ὡς ἐκπροσωπουσῶν τοὺς ἐργοδότας ὀργανώσεων ὑποβληθέντας. Ἄλλωστε ἡ αἰτοῦσα, μὴ θεωρηθεῖσα διάδικος κατὰ τὴν πρώτην δίκην, δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀσκήσῃ ἔφεσιν κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Δικαστηρίου, τοῦ νόμου συγχωροῦντος τοῦτο μόνον εἰς τὰς ἐν διενέξει ὀργανώσεις (ἄρθρον 12 §δ, α'). Κατ' ἀκολουθίαν ἀκυρωτέα τυγχάνει ἡ προσβαλλομένη ὑπουργικὴ ἀπόφασις, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ἐπαναλήψεως ἀπ' ἀρχῆς τῆς σχετικῆς διαδικασίας πρὸς διερεύνησιν τοῦ ἀνωτέρω θέματος, δεκτῆς καθισταμένης τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, κατὰ τὰ βασίμως προβαλλόμενα διὰ τοῦ πρώτου λόγου τῆς αἰτήσεως ταύτης, παρελκούσης δὲ τῆς ἐρεύνης τῶν λοιπῶν λόγων ἀκυρώσεως καὶ ἀπορριπτομένης τῆς παρεμβάσεως.

ΔΙΑΚΡΙΣΙΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Δυνατότης καταρτίσεως ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως

Ἐκτελεστὴ πράξις, ὑποκειμένη εἰς εὐθείαν ἐπὶ ἀκυρώσει προσβολήν, ἡ ἐγκρίνουσα διαιτητικὴν ἀπόφασιν ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, εἰς ἣν ἐνεσωματώθη ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις.—Διάκρισις συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, πρὸς τὰς ὁποίας ἐξομοιοῦνται αἱ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις.—Περιεχόμενον τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας.— Προϋποθέσεις διὰ τὴν κατάρτισιν ἐθνικῆς γενικῆς ἢ ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἢ δυνατότης, λόγῳ τῶν συνθηκῶν, καθορισμοῦ ὁμοιομόρφου ἀμοιβῆς καὶ ὁμοίων ὅρων καὶ συνθηκῶν ἐργασίας γενικῶς καθ' ὁλόκληρον τὴν χώραν.—Ἀκύρωσις ἀποφάσεως περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς ὑπ' ἀριθ. 36/1967 διαιτητικῆς ἀποφάσεως.

Ἠκυρώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἡ ὑπ' ἀριθ. 53043/3115/1967 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 36/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ καφενείων, καφὲ - μπάρ, ζαχαροπλαστείων κλπ. χώρας» (ΕΕΔ 26, 1040).

Ἡ ἀνωτέρω διαιτητικὴ ἀπόφασις ἐξέρεστο ὡς ἐθνικὴ ὁμοιοεπαγγελματικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, ἀλλ' ὡς δέχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου δεκτὰ γενόμενα (Σ.Ε. 1887/1966, εἰσηγητὴς *Δ. Καλλιβωκᾶς*, ΕΕΔ 25, 1377, Σ.Ε. 249/1965, εἰσηγητὴς *Κ. Κακούρης*, ΕΕΔ 24, 215, Σ.Ε. 2218/1967, εἰσηγητὴς *Θ. Κυριακοῦ*, ΕΕΔ 26, 1059), προϋπόθεσις διὰ τὴν κατάρτισιν ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (καὶ δι' ἔκδοσιν ὁμοίου χαρακτῆρος διαιτητικῆς ἀποφάσεως) εἶναι ἡ δυνατότης, λόγῳ τῶν συντρεχουσῶν συνθηκῶν, καθορισμοῦ ὁμοιομόρφου ἀμοιβῆς καὶ ὁμοίων ὅρων καὶ συνθηκῶν ἐργασίας γενικῶς καθ' ὁλόκληρον τὴν χώραν.

Ἡ διαφορὰ μεταξὺ ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ τοπικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς δὲν εἶναι μόνον κατὰ τὸ περιεχόμενον αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἐξ αὐτῶν δέσμευσιν, διότι, κατὰ τὰ νομολογηθέντα (Α.Π. 726/1967, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 27, 211, Α.Π. 527/1968, εἰσηγητὴς *Εὐστ. Μαλλέτσας*, ΕΕΔ 28, 16, Α.Π. 567/1968, εἰσηγητὴς *Σ. Λογαρᾶς*, ΕΕΔ 28, 178), λόγῳ τῆς ἀντιπροσωπευτικῆς ἰδιότητος τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, δεσμεύονται ἐκ τῆς ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ τὰ μὴ ὄντα μέλη τῶν ὀργανώσεων τούτων πρόσωπα.

Ἐκ τῆς τοπικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας δεσμεύονται μόνον τὰ μέλη τῶν συμβληθεισῶν ὀργανώσεων ἢ τῶν συμμετασχουσῶν εἰς τὴν διάσκεψιν (Α.Π. 330/1967, εἰσηγητὴς *Εὐστ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 26, 942, ἴδετε καὶ Πρωτοδικεῖον Θεσσαλονίκης 4137/1964, εἰσηγητὴς *Δ. Παπαγεωργίου*, ΕΕΔ 24, 458 καὶ τὰς ἐν αὐτῇ πλήρεις παραπομπάς).

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 419/1969, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. **Μιχ. Στασινόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Π. Δεδόπουλος**
Ἀκροαταὶ οἱ κ.κ. Ἀντ. Κομιώτης, Χρ. Μυριάνθης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 36/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, ἀφορώσης εἰς τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ καφενείων, ζαχαροπλαστείων κλπ. ἀπάσης τῆς χώρας, καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 53043/3115 τῆς 20 Ἰουλίου 1967 (φ. 404, τεῦχος Β') ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς ἐκηρύχθη ἐκτελεστὴ ἡ ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 36/1967 ἀπόφασις.

Αἱ προσβαλλόμεναι πράξεις ἐξεδόθησαν πρὸς ἐπίλυσιν διενέξεως, ἀναφυείσης μεταξὺ τῆς αἰτούσης Ἑνικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος καὶ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν Ἐπισιτισμοῦ καὶ Ὑπαλλήλων Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων. Κατ' ἀκολουθίαν παραδεκτῶς παρεμβαίνει εἰς τὴν προκειμένην δίκην ἡ ὡς ἄνω Πανελλήνιος Ὁμοσπονδία.

Μόνη ἐκτελεστὴ πρᾶξις, ὑποκειμένη εἰς εὐθείαν ἐπὶ ἀκυρώσει προσβολήν, ἐν προκειμένῳ, τυγχάνει ἡ δευτέρα τῶν προσβαλλομένων πράξεων, ἤτοι ἡ ὑπουργικὴ ἀπόφασις, εἰς ἣν ἐνεσωματώθη ἡ πρώτη τῶν προσβαλλομέ-

νων (διαιτητική απόφασις), ως εγκριθείσα ὑπ' αὐτῆς. Κατ' ακολουθίαν ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, τύποις παραδεκτῶς ἀσκουμένη κατ' αὐτῆς, ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν τυγχάνει.

Ἐκ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 § 8 τοῦ ν.δ. 3755/1957, προκύπτει, ὅτι αἱ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις διέπονται ὑπὸ τῶν περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας διατάξεων τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς πρὸς τὴν διάκρισιν εἰς ἐθνικὰς γενικάς, ἐθνικὰς ὁμοιοεπαγγελματικάς, τοπικὰς γενικάς, τοπικὰς ὁμοιοεπαγγελματικὰς καὶ εἰδικάς.

Ἐξ ἄλλου, ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὁρίζει τὰ ἑξῆς: «Αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας διακρίνονται: α) εἰς ἐθνικὰς γενικάς, αἵτινες ἀφορῶσιν εἰς τοὺς μισθωτοὺς ὅλης τῆς χώρας ἢ πλείονας τοῦ ἑνὸς κλάδους μισθωτῶν καθ' ὅλην τὴν χώραν, β) εἰς ἐθνικὰς ὁμοιοεπαγγελματικάς, αἵτινες ἀφορῶσιν εἰς τοὺς μισθωτοὺς ὡρισμένου ἐπαγγέλματος ἢ καὶ τῶν συναφῶν πρὸς τὸ ἐπάγγελμα αὐτὸ κλάδων ὅλης τῆς χώρας, γ) εἰς τοπικὰς ὁμοιοεπαγγελματικάς, αἵτινες ἀφορῶσιν εἰς τοὺς μισθωτοὺς τοῦ αὐτοῦ ἐπαγγέλματος ἢ συναφῶν κλάδων τούτου ὡρισμένης πόλεως ἢ περιφερείας καὶ ἐφ' ὅσον οὗτοι δὲν ὑπάγονται εἰς ἐθνικὴν ὁμοιοεπαγγελματικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, δ) εἰς εἰδικάς, αἵτινες ἀφορῶσιν εἰς τοὺς μισθωτοὺς μιᾶς ἢ πλειόνων ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων πόλεως ἢ περιφερείας ἢ καὶ ὁλοκλήρου τῆς χώρας καὶ ἐφ' ὅσον οὗτοι δὲν ὑπάγονται εἰς ἐθνικὴν ὁμοιοεπαγγελματικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας». Τὸ δὲ ἄρθρον 21 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὁρίζει ἐν παραγράφοις 1 - 2 τὰ ἑξῆς: «1. Οἱ γενικοὶ ὅροι καὶ συνθῆκαι ἐργασίας δύνανται νὰ ρυθμίζωνται διὰ γενικῆς ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ὁμοίας ἐφαρμογῆς ἀποφάσεως διαιτησίας. Ἐπίσης δι' ὁμοίας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως δύνανται νὰ ὁρίζωνται κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν, καθὼς καὶ τὰ πάσης φύσεως ἐπιδόματα ἢ προσαυξήσεις ἐπ' αὐτῶν. 2. Ἀντικείμενον τῶν λοιπῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ ὁμοίας ἐφαρμογῆς διαιτητικῶν ἀποφάσεων εἶναι ὁ καθορισμὸς κατὰ εἰδικὰς κατηγορίας μισθωτῶν, τῆς ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας καὶ τῶν εἰδικῶν ὅρων καὶ συνθηκῶν αὐτῆς, ἀπαγορευομένου, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, τοῦ καθορισμοῦ ὅρων καὶ συνθηκῶν ἐργασίας, περιλαμβανομένων εἰς γενικὰς ἐθνικὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας ἢ ὁμοίας ἐφαρμογῆς ἀποφάσεις διαιτησίας, οἱ ὅροι τῶν ὁποίων κατισχύουν τῶν τυχὸν ἀντιθέτων ὅρων τῶν λοιπῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ ἀποφάσεων διαιτησίας».

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, ὡς καὶ ἐκ τοῦ ὅλου συστήματος τοῦ νόμου διὰ τὴν ρύθμισιν τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, προκύπτει, ὅτι προϋπόθεσις διὰ τὴν κατάρτισιν ἐθνικῆς γενικῆς ἢ ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ, ἀντιστοίχως, διαιτητικῆς ἀποφάσεως εἶναι ἡ δυνατότης, λόγῳ τῶν συντρεχουσῶν συνθηκῶν, καθορισμοῦ ὁμοιομόρφου ἀμοιβῆς καὶ ὁμοίων ὅρων καὶ συνθηκῶν ἐργασίας γενικῶς καθ' ὁλόκληρον τὴν χώραν. Ἐλλειπουσῶν, ἄλλως, συνθηκῶν, αἵτινες θὰ ὑπηγόρευον ὁμοιόμορφον καθορισμόν, δὲν εἶναι νόμῳ δυνατὴ ἡ κατάρτισις ἐθνικῆς γενικῆς ἢ ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, περιεχούσης διαφόρους κατὰ τόπους ἢ περιοχὰς τῆς χώρας ἀμοιβὰς καὶ ὅρους ἐργασίας διὰ τοὺς μισθωτοὺς τοῦ αὐτοῦ ἐπαγγέλματος. Εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν, καθ' ἣν, κατὰ τόπους ἢ περιοχὰς τῆς χώρας, συντρέχουσι πράγματι εἰδικαὶ συνθῆκαι, ἀναφερόμεναι εἴτε εἰς τοὺς ὅρους ἐργασίας γενικῶς, εἴτε εἰδικώτερον εἰς τὸ κόστος ζωῆς, ὅπερ ἐμφανίζεται ἀνώτερον τοῦ εἰς τὰς λοιπὰς περιοχὰς τῆς χώρας ὑφισταμένου καὶ συνεπείᾳ τούτου ἐπιβάλλεται ὁ καθορισμὸς τῶν κατωτάτων ὁρίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων εἰς ἐπίπεδα ὑψηλότερα τῶν ἤδη διὰ τῆς ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως καθορισθέντων, δέον ὅπως καταρτίζηται, τηρουμένης τῆς διαδικασίας τοῦ νόμου, τοπικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἢ διαιτητικὴ ἀπόφασις, ἰσχύουσα, ὡς ὁ νόμος ὁρίζει, διὰ τοὺς μισθωτοὺς ὡρισμένης πόλεως ἢ περιφερείας.

Ἐν προκειμένῳ διὰ τῆς προσβαλλομένης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, δι' ἧς ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 36/1967 ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου, ἀφορώσης, ὡς εἴρηται, τὸν καθορισμὸν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν καφενείων, καφὲ - μπάρ, ζαχαροπλαστείων κλπ. καθ' ἅπασαν τὴν χώραν (ἐθνικὴ ὁμοιοεπαγγελματικὴ διαιτητικὴ ἀπόφασις), ὡρίσθησαν κατώτατα ὅρια μηνιαίων μισθῶν τῶν μισθωτῶν διὰ τὰς πόλεις Ἀθήνας, Πειραιεύς, Θεσσαλονίκην διάφορα τῶν μηνιαί-

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗ ΥΠΟ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Παράβλεψις τῶν οἰκογενειακῶν καὶ οἰκονομικῶν ἀναγκῶν τοῦ μισθωτοῦ

Καταχρηστική ἡ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἐκ τῆς παραβλέψεως ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τῶν οἰκογενειακῶν καὶ οἰκονομικῶν ἀναγκῶν τοῦ μισθωτοῦ καὶ τῆς ἀρχαιότητος αὐτοῦ τότε μόναν ὅταν διατηροῦνται ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ μισθωτοί, τῶν ὁποίων τὴν ὑπηρεσίαν νὰ δύναται νὰ προσφέρῃ ἐξ ἀπόψεως προσόντων ἢ νὰ δέχηται νὰ ἐκτελέσῃ ὁ ἀπολυόμενος.—Ἰσχυρισμὸς μισθωτοῦ περὶ ἀπολύσεώς του ἐξ ἐκδικήσεως τοῦ ἐργοδότου καὶ ὅτι ὑπελείποντο εἰς αὐτὸν 2 1/2 ἔτη ὑπηρεσίας, ἵνα τύχῃ συντάξεως.—Περιστατικὰ μὴ δεμελιοῦντα καταχρηστικὴν ἄσκησιν δικαιώματος.

Ἔχει γίνει δεκτὸν καὶ ὑπὸ προηγουμένων ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου (ΕΕΔ 24, 527, ἔνθα νομολογία αὐτοῦ καὶ παραπομπαί) καὶ εἰς τὴν παροῦσαν, Α.Π. 90/1967, εἰσηγητὴς Σπ. Σταυρόπουλος, ΕΕΔ 26, 541), ὅτι, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος (τὸ ὁποῖον ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, Α.Π. 611/1968, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς Σπ. Γάγγας, ΕΕΔ 28, 206), πρέπει νὰ λαμβάνεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν παρ' αὐτῷ μισθωτῶν καὶ ἡ οἰκονομικὴ καὶ οἰκογενειακὴ κατάστασις τῶν μισθωτῶν, διατηρουμένων ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἐπὶ ἴσοις βάρεσι τῶν ἐχόντων μείζονα οἰκογενειακὰ βάρη καὶ ἀσθενεστέραν οἰκονομικῶς, ἀντικειται δὲ οὕτω εἰς τὸ ἄρθρον 281 Ἀστικοῦ Κώδικος ἡ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ, ὃν διετηρήθησαν ἄλλοι μὲ ὀλιγώτερα βάρη, καλυτέρας οἰκονομικῆς καταστάσεως, νεώτεροι καὶ ἔχοντες ὀλιγώτερα ἔτη ὑπηρεσίας (Α.Π. 575/1968, εἰσηγητὴς Σπ. Γάγγας, ΕΕΔ 28, 153) ἢ ὅταν γίνεται ἐξ ἐκδικήσεως τοῦ ἐργοδότου κατὰ τοῦ μισθωτοῦ.

Δὲν ἀπομακρύνεται τούτων καὶ ἡ κατωτέρω νεωτέρα ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 18558/1967 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου Γ'ΘΔ' Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, δεχομένη, ὅτι ἡ παραβλεψις τῶν οἰκογενειακῶν καὶ οἰκονομικῶν ἀναγκῶν τοῦ μισθωτοῦ καὶ τῆς ἀρχαιότητος αὐτοῦ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τότε μόνον δύναται νὰ καταστήσῃ τὴν καταγγελίαν καταχρηστικήν, ὅταν διατηροῦνται ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ὑπάλληλοι, τῶν ὁποίων τὴν ὑπηρεσίαν νὰ δύναται νὰ προσφέρῃ ἐξ ἀπόψεως προσόντων ἢ νὰ δέχηται νὰ ἐκτελέσῃ ὁ ἀπολυόμενος.

Ἀρείου Πάγου 195/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Λ. Κανελλάκος**
Δικηγόροι ὁ κ. Ἀστ. Χατζηβίνας, ἡ κ. Ἐρμιόνη Μπαχά

Διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀγωγῆς του ὁ ἀναιρεσείων, αἰτούμενος τὴν καταβολὴν μισθῶν ὑπερημερίας, προσέβαλε τὴν ἐκ μέρους τῆς ἀναιρεσιβλήτου καταγγελίαν τῆς συμβάσεώς του ἐργασίας ὡς ἄκυρον, καθ' ὃ γενομένην κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος, συνισταμένην ἐν συνόψει εἰς τὰ ἑξῆς: Ἐνῷ ἐκεῖνος ἐξετέλει μετ' ἀφοσιώσεως, ἐπιμελείας καὶ μεγάλης ἀποδοτικότητος τὴν

τῶν μισθῶν τῶν λοιπῶν περιοχῶν τῆς χώρας. Οὕτως ζῶσα ἡ προσβαλλομένη ὑπουργικὴ ἀπόφασις, ὁρίσασα, μετ' ἔγκρισιν τῆς ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως διάφορα κατὰ τόπους καὶ περιοχὰς τῆς χώρας κατώτατα ὅρια ἡμερσίων μισθῶν, παρέδη τὸν νόμον, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντα, καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ εἶναι ἀκυρωτέα, κατὰ τὸ μέρος αὐτῆς τοῦτο, τοῦ περαιτέρω καθορισμοῦ τῶν κατωτάτων ὁρίων τῶν μηνιαίων μισθῶν τῶν εἰς τὰς πόλεις Ἀθήναι, Πειραιεύς, Θεσσαλονίκη ἐργαζομένων μισθωτῶν εἰς ἐπίπεδα ὑψηλότερα τῶν διὰ τὰς λοιπὰς περιοχὰς τῆς χώρας καθορισθέντων δυναμένου νὰ ἐνεργηθῇ, ἐφ' ὅσον συντρέχουσι πρὸς τοῦτο νόμιμοι λόγοι, ὡς τὸ εἰς τὰς πόλεις ταύτας ἀφιστάμενον ὑψηλότερον κόστος ζωῆς, διὰ τοπικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, τηρουμένης τῆς πρὸς τοῦτο νομίμου διαδικασίας κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγγουμένῃ σκέψει ἐκτιθέμενα.

Ἀκυρουμένης τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως διὰ τῶν ἀνωτέρω λόγων παρέλκει ἡ ἔρευνα τῶν λοιπῶν λόγων ὡς ἀλυσιτελής.

ὑπηρεσίαν του, τούτου ἀναγνωριζομένου διὰ τῆς διευρύνσεως τῶν ἀρμοδιοτήτων του, τῆς συνεχοῦς αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν του μέχρι ποσοῦ 14.470 δραχμῶν μηνιαίως καὶ ἐν τέλει τῆς ἀποστολῆς του εἰς Ἰταλίαν πρὸς μετεκπαίδευσιν ἐπὶ διαφημιστικῶν θεμάτων καὶ προωθήσεως πωλήσεων, ἡ ἀναιρεσίδικος, κινουμένη ἐξ ἐχθρότητος, μίσους καὶ ἐκδικήσεως κατ' αὐτοῦ, ἐφήρμοσε καὶ ἐναντίον του τὸ σύστημα ἐξοντώσεως τῶν κυριωτέρων ὑπαλλήλων της, οἵτινες εἶχον προσληφθῆ ὑπὸ τῶν προκατόχων της ἐν τῇ ἐπιχειρήσει καὶ οἵτινες διὰ τῆς ἱκανότητός των καὶ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ των προήγον τὰ συμφέροντα τῆς Ἑταιρείας, ἀπολύουσα αὐτοὺς ἢ ἐξαναγκάζουσα εἰς παραίτησιν, μειώνουσα τούτους καὶ μεταβάλλουσα δλαπτικῶς τοὺς ὅρους τῆς ἐργασίας των. Οὕτω ἀπέσυρε σκοπίμως ὑπαλλήλους, οὓς εἶχεν ὑπὸ τὰς διαταγάς του, προσελάμβανε νέους ὑπαλλήλους, ἀπείρους καὶ ἄνευ οἰκογενειακῶν βαρῶν, μὲ τεραστίους μισθούς, ἴσους ἐνίοτε πρὸς τὸν ἰδικόν του, καὶ τὸν ὑπῆγε πότε ὑπὸ τὸν ἕνα καὶ πότε ὑπὸ τὸν ἄλλον ἐξ αὐτῶν, ἀκόμη καὶ ὑπὸ ὑριστάμενόν του, ταπεινώνουσα καὶ διασείρουσα αὐτόν. Τέλος δέ, καίτοι ἡ θέσις του δὲν κατηργήθη καί, ἐν πάσῃ περιπτώσει, δὲν ἔπαυσαν νὰ εἶναι χρήσιμοι καὶ ἀναγκαῖαι αἱ παρ' αὐτοῦ παρεχόμεναι ὑπηρεσίαι, ἡ ἀναιρεσίδικος ἐργοδότις τὴν 18.2.1966 τὸν ἀπέλυσεν, ἀναθέσασα τὰς ἁρμοδιότητάς του εἰς πολλοὺς νεωτέρους, ἀπείρους καὶ χωρὶς προϋπηρεσίαν ὑπαλλήλους, κατὰ τὸ πλεῖστον μαθητεύσαντας παρ' αὐτῷ, καὶ μὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὴν 15ετῆ ὑπηρεσίαν του, τὰς οἰκογενειακὰς καὶ οἰκονομικὰς του ἀνάγκας, ὡς ἔχοντος δύο τέκνα, φοιτῶντα εἰς Ἀνωτάτας Σχολὰς καὶ βαρύτατα ἀσθενῆ μητέρα, ἔτι δὲ καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι μετὰ 2½ ἔτη ἐπρόκειτο νὰ συμπληρώσῃ τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον πρὸς συνταξιοδότησίν του παρὰ τοῦ Τ.Ε.Α.Ν.Ε.Π., ὡς ἄγων ἡλικίαν 57 ἐτῶν. Ἡ δὲ προσβαλλομένη ἀπόφασις, κατ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων, ἐδέχθη τὰ ἑξῆς: Ὁ ἐνάγων, ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του μέχρι τοῦ κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ ἔτους 1962 θανάτου τοῦ κυρίου μετόχου τῆς δικαιοπαρόχου τῆς ἀναιρεσιδίκου Ἑταιρείας Σ.Ρ., ἀπησχολεῖτο κυρίως, λόγῳ τῆς περιωρισμένης δράσεως τῆς Ἑταιρείας ἐκείνης, μὲ τεχνικὰς ἐν γένει καὶ διαφημιστικὰς τῶν ὑπ' αὐτῆς πωλουμένων προϊόντων ἐργασίας καὶ δὴ τὴν διακόσμησιν τῶν καταστημάτων, ἅτινα ἐχρησιμοποιοῦντο ὡς πρατήρια, τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ ἐξωτερικοῦ χρωματισμοῦ αὐτῶν, τὴν ἐπίθεσιν ἐπ' αὐτῶν τῶν σημάτων τῆς Ἑταιρείας καὶ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ὑπὸ τῶν ἐργολάβων καὶ μηχανικῶν ἐκτελουμένων ἐργασιῶν ἱδρύσεως νέων πρατηρίων, ὧν ὁ ἀριθμὸς ἦτο λίαν περιωρισμένος. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Σ.Ρ. καὶ τὴν μεταβίβασιν τῆς ἐπιχειρήσεως εἰς τὴν ἐναγομένην αὕτη ἐπεξέτεινε τὴν οἰκονομικὴν της δραστηριότητα καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα διὰ τῆς εἰσαγωγῆς ξένων κεφαλαίων καὶ τῆς δημιουργίας συγχρονισμένων πρατηρίων καὶ σταθμῶν αὐτοκινήτων, ἐξοπλισμένων δι' ὅλων τῶν μέσων διὰ τὴν ἄμεσον καὶ ταχεῖαν ἐξυπηρέτησιν τῶν πελατῶν καὶ τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ συναγωνισμοῦ ὑπὸ τῶν ἄλλων ἑταιρειῶν ἐμπορίας πετρελαιοειδῶν. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἠναγκάσθη νὰ ἱδρύσῃ ἴδιον τεχνικὸν τμῆμα, εἰς ὃ ἀνέθεσε τὴν μελέτην, ἐπίβλεψιν καὶ ἐκτέλεσιν τῶν οἰκοδομικῶν καὶ τεχνικῶν ἐν γένει ἐργασιῶν, εἰς τὴν ὀργάνωσιν τοῦ ὁποίου προσέλαβεν εἰδικευμένους ὑπαλλήλους, διπλωματούχους τοῦ Ἐθνικοῦ Μετσοβίου Πολυτεχνείου, μηχανικοὺς καὶ ὑπομηχανικούς, τοῦ ἐνάγοντος, ἀποφοίτου πρακτικοῦ λυκείου τυγχάνοντος ἀπὸ τοῦ ἔτους 1928, μὴ δυναμένου νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς ἀξιώσεις ταύτας, αἵτινες ἀνέκυπτον ἐκ τῶν νέων ὀργανωτικῶν ἐπιδιώξεων, ἀποβλεπουσῶν εἰς τὴν ἐπὶ νέων βάσεων ὀργάνωσιν τοῦ τρόπου πωλήσεως τῶν προϊόντων καὶ τὴν αὔξησιν τῶν πρατηρίων καὶ σταθμῶν αὐτοκινήτων ἀνὰ τὴν χώραν, αἱ ἐργασίαι ἱδρύσεως τῶν ὁποίων θὰ ἀνετίθεντο μόνον εἰς ὑπαλλήλους πολιτικοὺς μηχανικοὺς καὶ ὑπομηχανικούς. Οὕτω τὴν 10.6.1965 προσέλαβε τὸν Γ.Π., διπλωματοῦχον μηχανολόγον καὶ ἠλεκτρολόγον τοῦ Ἐθνικοῦ Μετσοβίου Πολυτεχνείου καὶ Master of Science τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Ἰλλινόις, εἰς ὃν ἀνέθεσε τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὡς ἄνω τεχνικοῦ τμήματος, ὅπερ ἐπηύξησε διὰ τῶν Γ.Π., διπλωματούχου πολιτικοῦ μηχανικοῦ (πρόσληψις 10.6.1963), Μ.Π., διπλωματούχου μηχανολόγου - ἠλεκτρολόγου τοῦ Ἐθνικοῦ Μετσοβίου Πολυτεχνείου (πρόσληψις 1.9.1964), Δ.Κ., διπλωματούχου ὑπομηχανικοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Μετσοβίου Πολυτεχνείου (πρόσληψις 15.6.1964), Α.Κ., πτυχιούχου Μέσων Τεχνικῶν Ἐπαγγελματικῶν Σχολῶν καὶ τῆς Σχολῆς Ἐργοδηγῶν Τεχνιτῶν - Βοηθῶν Οἰκοδόμων καὶ Δημοσίων Ἔργων (πρόσληψις 11.5.1965), Γ.Ρ., ἀποφοίτου Τεχνικῆς Ἰταλικῆς Σχολῆς (πρόσληψις 25.9.1965), Ξ.Σ., σχεδιαστρίας ἀποφοίτου Σχολῆς Καλῶν Τεχνῶν τοῦ Πανεπι-

στημίου Βορείου Καρολίνας (πρόσληψις 10.10. 1964), καὶ Α.Α., ἐργασθέντος ἐπὶ 12ετίαν εἰς τὸ μεσιτικὸν Γραφεῖον Κ.Π., καὶ προσληφθέντος διὰ τὴν ἐξεύρεσιν ἀκινήτων, καταλλήλων διὰ τὴν ἀνέγερσιν σταθμῶν αὐτοκινήτων. Μετὰ ταῦτα εἰς τὸν ἐνάγοντα, μὴ ἔχοντα τὰ ἀπαραίτητα τεχνικὰ καὶ οὐσιαστικὰ προσόντα, ἵνα ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς ὡς ἄνω ἐπιδιώξεις τῆς ἐναγομένης καὶ τὴν κατάληψιν τῆς θέσεως προϊσταμένου τοῦ δημιουργηθέντος τεχνικοῦ τμήματος καὶ ἀρνηθέντα νὰ ὑπαχθῇ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ προϊσταμένου τοῦ τμήματος τούτου Γ.Π. καὶ ἐκτελῇ ἐργασίας βοηθοῦ τῶν ρηθέντων πτυχιούχων πολιτικῶν μηχανικῶν, ἠλεκτρολόγων καὶ μηχανολόγων, ἀνετέθη: 1) ἡ ἐποπτεία τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐσωτερικῆς διαρρυθμίσεως καὶ ἐπισκευῆς τῶν ἐνταῦθα μισθίων Γραφείων τῆς ἐναγομένης, ἃς εἶχεν ἀναθέσει εἰς ἐργολάβον καὶ 2) ἡ διεύθυνσις τοῦ κλάδου διαφημίσεως, εἰς ὃν, μετὰ τὸ πέρας τῶν ὡς ἄνω ἐπισκευῶν, περιωρίσθη, ἀποσταλεὶς μάλιστα κατὰ μῆνα Δεκέμβριον 1964 εἰς Ἰταλίαν πρὸς παρακολούθησιν τοῦ τρόπου διαφημίσεως τῆς ἐν Ἰταλίᾳ Ἑταιρείας κλπ. Ὅμως καὶ μετὰ τὴν τοιαύτην μετεκπαίδευσιν τοῦ ἐνάγοντος αἱ διαφημίσεις τῆς ἐναγομένης ὑστέρουν κατὰ πολὺ καὶ δὲν ἀνταποκρίνοντο εἰς τὴν ἐπιδιωκομένην προώθησιν καὶ ἐπέκτασιν τῆς ἐμπορικῆς τῆς ἐναγομένης ἐπωνυμίας ἐν Ἑλλάδι, δι' ὃ καὶ ἠναγκάσθη αὐτὴ τὸ μὲν νὰ καταργήσῃ τὸ τμῆμα διαφημίσεων καὶ νὰ ἀναθέσῃ τὸ ἔργον τῆς διαφημίσεως εἰς τὴν διαφημιστικὴν ἑταιρείαν κλπ., τὸ δὲ νὰ καταγγείλῃ τὴν μετὰ τοῦ ἐνάγοντος ἐργασιακὴν σύμβασιν, καθ' ὅσον δὲν ὑφίστατο δυνατότης χρησιμοποιήσεως αὐτοῦ εἰς ἄλλους τομεῖς τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀφοῦ ἡ μὲν τοποθέτησίς του εἰς θέσιν τμηματάρχου, τουτέστιν εἰς θέσιν ἀνάλογον πρὸς τὸν βαθμόν του, εἰς ἄλλα τμήματα καὶ δὴ τὸ τῶν πωλήσεων καὶ τὸ τοῦ λογιστηρίου, δὲν ἦτο δυνατή, ὡς ἐκ τοῦ ὅτι οὗτος ἐστερεῖτο ἐμπορικῆς πείρας καὶ λογιστικῶν γνώσεων, ἡ δὲ τοποθέτησίς του εἰς θέσιν βοηθοῦ ἢ εἰσπράκτορος ἐπὶ τῷ καταβαλλομένῳ μισθῷ προσέκρουεν εἰς τὴν ἀρχὴν τούτου.

Ὑπὸ τὰ ἀνωτέρω ἀναλήκτως ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως γενόμενα δεκτὰ περιστατικά, ἅτινα μετὰ σαφηνείας, πληρότητος καὶ ἄνευ ἀντιφάσεως ἐξετέθησαν ἐν τῷ αἰτιολογικῷ αὐτῆς πρὸς ἀπόκρουσιν τοῦ ἀγωγικοῦ ἰσχυρισμοῦ, ὅτι ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐγένετο ἐξ ἐχθρότητος, μίσους καὶ ἐκδικήσεως, οὐδόλως καὶ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου ἡ ἄσκησις ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου τοῦ δικαιώματός της πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι καταχρηστικὴ ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., καθ' ὅσον οὐδόλως ὑπερβαίνει προφανῶς τὰ ὅρια, τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἢ ἐκ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος καὶ ἂν ὑποτεθῇ, ὅτι εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα ὑπελείποντο 2½ ἔτη ὑπηρεσίας, διὰ νὰ τύχῃ συντάξεως. Ἐξ ἄλλου, ἡ παράλειψις τῶν οἰκογενειακῶν καὶ οἰκονομικῶν ἀναγκῶν τοῦ μισθωτοῦ καὶ τῆς ἀρχαιότητος αὐτοῦ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τότε μόνον βύναται νὰ καταστήσῃ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας καταχρηστικήν, κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν τῶν διατάξεων τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου, ὅταν διατηροῦνται ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ὑπάλληλοι, τῶν ὁποίων τὴν ὑπηρεσίαν νὰ βύναται νὰ προσφέρῃ ἐξ ἀπόψεως προσόντων ἢ νὰ δέχεται νὰ ἐκτελέσῃ ὁ ἀπολυόμενος. Ἐφ' ὅσον δὲ οὐδετέρα τῶν προϋποθέσεων τούτων συντρέχει ἡ ἐπίκλησις τῶν ὡς ἄνω ἀναγκῶν καὶ μόνη, μὴ ἀρκοῦσα διὰ τὴν θεμελίωσιν τῆς καταχρήσεως δικαιώματος, εἶναι ἀπουσιώδης. Ἀπουσιώδη ὡσαύτως τυγχάνουσι καὶ τὰ λοιπὰ ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ ἀναιρέσεως ἀναφερόμενα καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς τοιούτους ἐπαναλαμβανόμενα περιστατικὰ ἢ ἀποτελοῦντα ἁπλᾶ ἐπιχειρήματα ἢ ἀναφερόμενα κυρίως εἰς τὰ προσόντα τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ εἰς τὰς ὑπηρεσίας, τὰς ὁποίας προσέφερεν εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον. Ὅθεν ὁ πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως καὶ ὁ συναφὴς τρίτος τοιοῦτος, προσάπτοντες εἰς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν ἔλλειψιν νομίμου βάσεως δι' ἀνεπάρκειαν καὶ ἀντιφατικότητα τῶν αἰτιολογιῶν της καὶ μὴ λῆψιν ὑπ' ὄψιν οὐσιωδῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι. Οἱ αὐτοὶ λόγοι ἀναιρέσεως, καθ' ὅσον ἀμφισβητοῦσι τὴν ὀρθότητα τῆς οὐσιαστικῆς κρίσεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐπὶ τῶν κρισίμων περιστατικῶν τῆς ἀγωγῆς, εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀπαράδεκτοι, συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 810 § 1 τῆς προϊσχυσάσης Πολ. Δικονομίας, ἐφαρμοζομένην ἐν προκειμένῳ συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 24 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς ἐκ τοῦ χρόνου ἐκδόσεως τῆς ἄνω ἀποφάσεως.

Δεχθεῖσα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὅτι ἡ ἔκτασις τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως τῆς ἐναγομένης καὶ ἡ ἐπίτευξις τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ ἀπῄτει τὴν ἐπάνδρωσιν τοῦ τεχνικοῦ

της ημήματος διά διπλωματούχων μηχανικών καὶ ὑπομηχανικῶν καὶ ὅτι τοιούτου προσόντος ἐστερεῖτο ὁ ἐνάγων, ὃν ἁπλῶς ἀπόφοιτος πρακτικοῦ λυκείου, ἀπέκρουσεν ἐκ τοῦ πράγματος τὸν ἰσχυρισμὸν του, ὅτι ἐτύγχανε διπλωματοῦχος πρακτικῆς σχολῆς, κατὰ συνέπειαν δὲ εἶναι ἀβάσιμον τὸ παράπονον τοῦ δευτέρου λόγου ἀναιρέσεως περὶ μὴ λήψεως ὑπ' ὄψιν τοῦ τοιούτου ἰσχυρισμοῦ.

Ἐξ ἄλλου ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 807 ἐδ. 9 Πολ. Δικονομίας, καθ' ἣν λόγον ἀναιρέσεως ἀποτελεῖ ἡ μὴ λῆψις ὑπ' ὄψιν προσαγθείσης ἀποδείξεως, ἀναφέρεται εἰς ἀποδείξεις οὐσιωδῶν πραγματικῶν περιστατικῶν. Ἐν προκειμένῳ δὲ τὸ περιστατικόν, ὅτι ὁ ἐνάγων ἐφοίτησεν ἐφ' ὡρισμένον χρόνον εἰς τὴν Σχολὴν Καλῶν Τεχνῶν τοῦ Ε. Μ. Πολυτεχνείου καὶ εἶχε προϋπηρεσίαν εἰς τὴν Ἑταιρείαν Λιπασμάτων καὶ τὴν ὁδοποιΐαν, δὲν ἦτο οὐσιῶδες, ὡς μὴ δυνάμενον, καὶ ἀληθὲς ὑποτιθέμενον, νὰ προσβάσῃ εἰς αὐτὸν τὸ κατὰ τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν ἀπαραίτητον προσὸν τοῦ πτυχιούχου, ἡ ἔλλειψις τοῦ ὁποίου καθίστα ματαίαν τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ πρὸς τοὺς ἐπανδρώσαντας τὸ τεχνικὸν τμῆμα τῆς ἐναγομένης καὶ δὴ τὸν προϊστάμενον αὐτοῦ. Συνεπῶς, καὶ ἂν δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὁμολογία τῆς ἐναγομένης περὶ τοῦ ἐν λόγῳ ἐπουσιώδους περιστατικοῦ, δὲν ἰδρύεται λόγος ἀναιρέσεως, ὁ δεύτερος δὲ τοιοῦτος τοῦ ἀναιρετηρίου εἶναι ἀπορριπτέος καὶ καθ' ὅσον αἰτιᾶται διὰ μὴ λῆψιν ὑπ' ὄψιν τῆς ὡς εἴρηται ὁμολογίας.

Ἐν τῇ τετάρτῃ αἰτιολογίᾳ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεώς του τὸ ἐκδὸν ταύτην δικαστήριον δεδήλωται, ὅτι πρὸς σχηματισμὸν τῆς ἐπὶ τῆς οὐσίας κρίσεώς του συνεξετίμησε μετὰ τῶν λοιπῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων καὶ ἅπαντα τὰ παρὰ τῶν διαδίκων προσαχθέντα καὶ ἐπικληθέντα ἔγγραφα. Ἐντεῦθεν καὶ ἐκ τῆς διατυπώσεως τῆς ὅλης περὶ τὴν ἀπόδειξιν αἰτιολογίας οὐδεμία ἀμφιβολία γεννᾶται, ὅτι ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετιμήθησαν καὶ τὰ ἔγγραφα, τὰ ἀναφερόμενα ἐν τῷ τετάρτῳ λόγῳ ἀναιρέσεως, ὅστις, καθ' ὅσον βάλλει διὰ μὴ λῆψιν ὑπ' ὄψιν τούτων, εἶναι ἀβάσιμος καὶ ὡς τοιοῦτος ἀπορριπτέος. Τὰ ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ παρεντιθέμενα, ὅτι κατὰ παραμόρφωσιν τοῦ σαφοῦς περιεχομένου ἐγγράφων καὶ ἄλλων ἀποδεικτικῶν μέσων ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἦλθεν εἰς τὴν κρίσιν περὶ ἀνεπαρκείας τῶν τυπικῶν καὶ οὐσιαστικῶν προσόντων τοῦ ἀναιρεσείοντος διὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ τεχνικοῦ τμήματος τῆς ἀναιρεσιβλήτου, δὲν δύνανται νὰ στηρίξωσι παραδεκτῶς λόγον ἀναιρέσεως, ὡς μὴ ἔχοντος ἐφαρμογὴν ἐν προκειμένῳ τοῦ ἐδ. 20 τοῦ ἄρθρου 577 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, κατὰ τὰ ἀνωτέρω λεχθέντα.

Τῆς καταχρήσεως δικαιώματος ἐπὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας θεμελιουμένης εἰς παράβλεψιν τῶν οἰκογενειακῶν καὶ οἰκονομικῶν ἀναγκῶν ἢ τῆς ἀρχαιότητος ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ μισθωτοῦ, τὸ μάταιον τῆς συγκρίσεως τούτου πρὸς ἄλλους ὑπαλλήλους διατηρηθέντας ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ, ὡς ἐκ τῆς ἀρνήσεώς του νὰ προσφέρῃ τὴν αὐτὴν μὲ τούτους ἐργασίαν, ἔστω καὶ μὲ τὰς ὁποίας ἐλάμβανεν ἀνωτέρας ἀποδοχάς, ἀνάγεται εἰς τὴν ἄρνησιν τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς καὶ δύναται νὰ ἀποδειχθῇ καὶ ἀνταποδεικτικῶς. Ἑπομένως ὁ πέμπτος καὶ τελευταῖος λόγος ἀναιρέσεως, ὅτι δὲν προεβλήθη ρητῶς τοιοῦτος ἰσχυρισμὸς ὑπὸ τῆς ἐναγομένης, ἡ δὲ λῆψις αὐτοῦ ὑπ' ὄψιν καθίστα ἀναιρετέαν τὴν ἀπόφασιν κατ' ἄρθρον 807 § 7 Πολιτικῆς Δικονομίας, εἶναι ἀπορριπτέος προεχόντως ὡς μὴ νόμιμος.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ Ή ΑΠΟΧΩΡΗΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΚ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΙΑ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΙΝ

Δικαίωμα μειωμένης κατ' άρθρον 8 Ν.Δ. 3789/1957 αποζημιώσεως

Διατάξεις άρθρου 8 Νόμου 3198/1955 και άρθρου 8 Ν.Δ. 3789/1957.—Στοιχείον του δικαιώματος αποζημιώσεως τα δικαιολογούντα την λήψιν αυτής περιστατικά, εις ας περιπτώσεις ο υπάλληλος, καίπερ οικειοθελώς αποχωρών, δικαιούται αποζημιώσεως, ενώ εις ήν περίπτωσιν ο εργοδότης καταγγείλη την αορίστου χρόνου σχέσιν τα περιστατικά, δι' ων, κατ' εξαίρεσιν, η αποζημίωσις μειούται εις το ήμισυ ή τα 40 ο/ο, αποτελούν την βάσιν της ενστάσεως, μη απαιτουμένου να διαλαμβάνηται εν τη αγωγή, ότι ο ενάγων δεν είναι εξ ιδίας υπηρεσίας συνταξιούχος του Δημοσίου ή Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου.

Περίπτωσις της κατωτέρω αποφάσεως του Αρείου Πάγου, υπό της οποίας ανηρέθη ή υπ' αριθ. 1911/1968 απόφασις του ως εφετείου δικασαντος κατά την εργατικήν διαδικασίαν νόμιον ΓΘΔ Πρωτοδικείον Πειραιώς, υπήρξεν απόλυσις μισθωτού Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, έχοντος την ιδιότητα του ιδιωτικού υπαλλήλου και υπαγομένου ούτω εις την διάταξιν του άρθρου 8 του ν.δ. 3789/1957 (ΕΕΔ 22, 63 επ., ένθα κωδικοποίησις των περί καταγγελίας της σχέσεως εργασίας διατάξεων).

Η αναιρεθείσα απόφασις είχε δεχθή, ότι διά το ορισμένον και νόμιμον της αγωγής του μισθωτού Ν.Π.Δ.Δ., ως εν προκειμένω, περί πληρωμής εις αυτόν της υπ' όψιν μειωμένης αποζημιώσεως, αρκεί να εκτίθενται εν αυτή (αγωγή), ότι ο ενάγων υπήρξεν ιδιωτικός υπάλληλος, ότι υπήγετο ως τοιούτος εις την ασφάλισιν του Ι.Κ.Α. διά την χορήγησιν συντάξεως, ότι συνεπλήρωσε τας προς χορήγησιν πλήρους συντάξεως γήρατος προϋποθέσεις του άρθρου 28 του ε.ν. 1846/1951 «περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων», ως ετροποποιήθη διά του άρθρου 5 του ν.δ. 1104/1960, αίτινες έχει μισθωτών, απασχολουμένων εις ιδιαζόντως βαρείας και ανθυγιεινάς εργασίας, ούτω και του χειριστού γερανού (άρθρον 1 περ. κζ' υπ' αριθ. 101960/1653/1963 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας «περί εγκρίσεως Κανονισμού περί βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων», υπ' αριθ. 73/1664 Εγκυκλίου Διοικήσεως του Ι.Κ.Α.), ως εν προκειμένω, συνίσταται εις την συμπλήρωσιν του 60ού έτους της ηλικίας, προκειμένου περί άρρενος, και 2500 ημερών εργασίας, αληξαμένων από 1.1.1962 ανά 175 κατ' έτος και μέχρι συμπληρώσεως 4050 (προβλ. ανωτέρω Εγκύκλιον, εν ΕΕΔ 23, 811) και ότι απεχώρησε της εργασίας του ή απεμακρύνθη υπό του εργοδότου του.

Πέραν τούτων ουδέν απαιτείται να αναφέρηται εν τη αγωγή, ίνα πληρού αύτη τους εν άρθροις 1, 136 και 533 §§ 1 και 5 Πολ. Δικονομίας προβλεπομένους όρους. Ειδικώτερον δεν απαιτείται να παρατίθεται εν τη αγωγή ή εν άρθρω 21 § 7 νόμου 4464/1965 προβλεπομένη εξαίρεσις, τουτέστιν, ότι ο ενάγων μισθωτός δεν κέκτηται την ιδιότητα του εξ ιδίας υπηρεσίας συνταξιούχου του Δημοσίου ή Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, καθ' όσον τα περιστατικά ταύτα συνιστά προδήλως καταλυτικόν ισχυρισμόν της επί των άνω όρων και προϋποθέσεων βασιζομένης υπ' όψιν αγωγής, συνήθως προβαλλόμενον υπό του εναγομένου εργοδότου.

Εν προκειμένω εκτίθησιν ο ενάγων εν τη αγωγή του, ότι απησχολήθη παρά τω εναγομένω και ήδη εκκαλούντι Οργανισμώ Λιμένος Πειραιώς, τουτέστι παρά Ν.Π.Δ.Δ., ως χειριστής ανυψωτικού μηχανήματος γερανού, ότι, ως εκ της τοιαύτης εργασίας του, εκέκτητο την ιδιότητα του ιδιωτικού υπαλλήλου, ότι υπήγετο εις την ασφάλισιν του Ι.Κ.Α. διά την χορήγησιν συντάξεως, ότι έλαβε παρά του Ι.Κ.Α. πλήρη σύνταξιν γήρατος, ως συμπληρώσας το 60ον έτος της ηλικίας του και 6500 ημερομίσθια, και ότι απελύθη υπό του άνω εργοδότου του την 6.5.1967.

Κατ' ακολουθίαν πάντων τούτων, εν όψει και του ότι οι χειρισταί γερανών έχουσι την ιδιότητα του ιδιωτικού υπαλλήλου (Πρακτ. Πειραιώς 291/1967) και ή συνδέουσα τούτους μετά του εκκαλούντος Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς εργασιακή σχέσις τυγχάνει αορίστου χρόνου τοιαύτη (Α.Π. 408/1963, ΕΕΔ 22, 1125), ή υπό κρίσιν αγωγή είναι νόμιμος βασίμως, πλην απορριπτέα τυγχάνει αύτη κατ' ουσίαν, καθόσον ορθώς εβεβαιώθη το κατ' ουσίαν βάσιμον της ενδίκου αγωγής αναφορικώς μέ την επικαλουμένην συμπλήρωσιν εν τω προσώπω του ενάγοντος εφαπαξλήψιμου των προς χορήγησιν αυτώ πλήρους συντάξεως γήρατος άνω προϋποθέσεων.

Η προς απόδειξιν τούτου προσαγομένη απόφασις του Γενικού Διευθυντού του εκκαλούντος Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς, εν τη οποία διαλαμβάνεται, ότι διεγράφη ο εφαπαξλήπτης εκ των πί-

νάκων τεχνιτών τοῦ Ο.Α.Π. λόγοι ὁρίου ἡλικίας, ὡς ὑπαγόμενος εἰς τὰ ἔκρικτ καὶ ἀνθυγιεινὰ ἐπαγγέλματα, ἔναν πατατέρω μνείας περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν συμπληρωθέντων ὑπ' αὐτοῦ ἡμερομισθίων, δὲν ἀποδεικνύει ἀποδέβηκε, ὅτι ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος μισθωτὸς εἶχε συμπληρώσει τὰς πρὸς χορήγησιν εἰς αὐτὸν πλήρους συντάξεως γήρατος αἰτησιμους προϋποθέσεις καὶ δὴ τὸν πρὸς τοῦτο ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν ἡμερομισθίων, ἐν ὄψει τοῦ χρόνου ἀπολύσεως αὐτοῦ.

Ἀρείου Πάγου 194/1969, Τμ. Β'

Πρόεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Σπ. Γάγγας**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἐμμ. Ἀνδριανάκης, Φρ. Φωτεινός

Κατὰ τὸ ἄρθρον 8 ἐδ. α' τοῦ ν. 3198/1955 μισθωτοί, συνδεόμενοι διὰ σχέσεως ἐργασίας, συμπληρώσαντες 15ετῆ ὑπηρεσίαν καὶ ἀποχωροῦντες, ὑπὸ τὰς λοιπὰς ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ προϋποθέσεις, τῇ συγκαταθέσει τοῦ ἐργοδότου, καίτοι μὴ συγκεντρούντες τὰς ἐν τῷ ν. 2112/1920 ἢ τῷ ν.δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 προϋποθέσεις πρὸς λῆψιν ἀποζημιώσεως, ἐφ' ὅσον ἡ ἐργασιακὴ σχέσις δὲν ἐλύθη διὰ καταγγελίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, δικαιοῦνται, κατ' ἐξαίρεσιν, τῆς ἐν αὐτῇ ἀποζημιώσεως, ὡς ἐκ τῆς παρεχομένης συγκαταθέσεως τοῦ ἐργοδότου, ἀλλὰ μειουμένης εἰς τὸ ἥμισυ. Ὡσαύτως κατὰ τὸ ἐδ. δ' προστεθὲν διὰ τοῦ ν.δ. 3789/1957 (ἄρθρον 8 § 4) ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι ἐν γένει, ὑπαγόμενοι εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν χορήγησιν συντάξεως, ἀφ' ἧς συμπληρώσουν τὰς πρὸς χορήγησιν πλήρους συντάξεως γήρατος προϋποθέσεις, δύνανται, ἀποχωροῦντες τῆς ἐργασίας καὶ ἄνευ τῆς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ συγκαταθέσεως τοῦ ἐργοδότου, τὴν ὁποίαν ἐν προκειμένῳ ἀντικαθιστᾷ ἡ συνδρομὴ τῶν προϋποθέσεων πλήρους συντάξεως, νὰ λάβουν ἀποζημίωσιν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν. 2112, καίτοι τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως μὴ λυθείσης διὰ καταγγελίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, ἀλλὰ μειουμένης εἰς τὸ ἥμισυ ἢ εἰς τὰ 40%, ἐὰν συντρέχῃ περίπτωσις ἐπικουρικῆς τοῦ ὑπαλλήλου ἀσφαλίσεως. Τέλος, κατὰ τὸ αὐτὸ ἐδάφιον, συμπληρωθεισῶν τῶν προϋποθέσεων πρὸς χορήγησιν συντάξεως γήρατος πλήρους καὶ ὁ ἐργοδότης δικαιοῦται νὰ καταγγείλῃ τὴν σχέσιν, νὰ ἀπομακρύνῃ τὸν ὑπάλληλον, καταβάλλων, ἐν συνδρομῇ τῶν ὡς ἄνω προϋποθέσεων, τὸ ἥμισυ μόνον ἢ τὸ 40% τῆς ἀποζημιώσεως, ἀντὶ τῆς κατὰ κανόνα ὀφειλομένης πλήρους τοιαύτης.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων συνάγεται σαφῶς, ὅτι εἰς ἃς περιπτώσεις, κατ' ἐξαίρεσιν τοῦ ἐν τῷ ν. 2112/1920 κανόνος, ὁ ὑπάλληλος, καίπερ οἰκειοθελῶς ἀποχωρῶν, δικαιοῦται ἀποζημιώσεως, ἔστω καὶ μειωμένης, τὰ δικαιολογοῦντα τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἐξαιρέσεως καὶ τὴν λῆψιν τῆς τοιαύτης μειωμένης ἀποζημιώσεως περιστατικὰ ἀποτελοῦν στοιχεῖον τοῦ δικαιώματος τούτου, ἐνῷ εἰς ἣν περίπτωσιν ὁ ἐργοδότης καταγγείλῃ τὴν ἀορίστου χρόνου ἐργασιακὴν σχέσιν, ὅτε κατὰ κανόνα εἶναι ὑπόχρεως εἰς τὴν καταβολὴν πλήρους ἀποζημιώσεως, τὰ ὡς ἄνω περιστατικά, δι' ὧν κατ' ἐξαίρεσιν αὕτη μειοῦται εἰς τὸ ἥμισυ ἢ τὰ 40%, ἀποτελοῦν τὴν βάσιν ἐνστάσεως, οὐδόλως μεταβάλλοντα χαρακτῆρα ἐκ τοῦ ὅτι περιελήφθησαν ἐν τῇ ἀγωγῇ, καθ' ὑποφορὰν ὁμολογηθέντα, ὡς λόγος περιορισμοῦ τοῦ αἰτήματος τῆς ἀγωγῆς, ἀφοῦ δὲν εἶναι ἀναγκαῖα πρὸς στήριξιν τοῦ δικαιώματος ἀποζημιώσεως, δι' ὅπερ ἀρκεῖ ἡ συνδρομὴ τῶν ἐν τῷ ν. 2112/1920 γενικῶν προϋποθέσεων.

Κατὰ τὰ ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως γενόμενα δεκτὰ ὁ ἀναιρεσείων διὰ τῆς ἀγωγῆς του, ἰσχυρισθεὶς ὅτι συνδεόμενος διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀορίστου χρόνου «ἀπελύθη» παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ ὅτι κατὰ τὴν τοιαύτην διὰ καταγγελίας τοῦ ἐργοδότου λύσιν τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως εἶχε συμπληρώσει ὑπηρεσίαν ὑπαλληλικὴν εἴκοσι ἐτῶν (ἡμερομίσθια 6.500) παρὰ τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ, ἠτήσατο, ἀντὶ τῆς πλήρους ἐκ τοῦ ν. 2112/1920 ἀποζημιώσεως, τὸ ἥμισυ αὐτῆς, ὡς ἐκ τοῦ ὅτι εἶχε τὰς προϋποθέσεις πρὸς χορήγησιν πλήρους συντάξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. Ὑπὸ τὰ δεδομένα ταῦτα ἀγωγὴ προσβαλλομένη, διὰ μεταρρυθμίσεως τῆς ἐκκληθείσης πρωτοδίκου ἀποφάσεως, εἰς ἀπόρρι-

ψιν τῆς ἀγωγῆς, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι δὲν ἐδικαιώθη ἡ συνδρομὴ τῶν προϋποθέσεων χορηγήσεως πλήρους συντάξεως, ἣν ἐθεώρησεν ὡς στοιχεῖον ἀπαραίτητον κατὰ νόμον διὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ δικαιώματος ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ ν. 2112/1920, λόγῳ ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως παρὰ τοῦ ἐργοδότου, ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ὡς ἄνω διαληφθείσας διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 νόμου 3198/1955 καὶ ἀναιρετέαν ἑαυτὴν κατέστησε κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδ. 17 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν περὶ τούτου τέταρτον τῆς ἀναιρέσεως λόγον.

Ἐπὶ τῆς οὐσίας.

Ἐκτεθειμένου ἐν τῇ ἐνδίκῳ ἀγωγῇ ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος (ἐνάγων) συνεδέετο διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου μετὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος (ἐναγομένου), ἀποτελοῦντος νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, ἐπὶ εἰκοσαετίαν, ὅτι ἡ παρεχομένη παρ' αὐτοῦ ἐργασία τοῦ χειριστοῦ ἀνυψωτικοῦ μηχανήματος γερανοῦ ἦτο κατὰ κύριον χαρακτῆρα φύσεως μὴ σωματικῆς, ὅτι τὴν 6.5.1967 ἀπελύθη παρὰ τοῦ ἐναγομένου καὶ ὅτι αἱ ἀποδοχαί αὐτοῦ ἀνήρχοντο εἰς δραχμὰς 2.850 μηνιαίως, αὕτη ἦτο πλήρως ὡρισμένη, περιέχουσα πάντα τὰ περιστατικά, ἅτινα θεμελιοῦν τὸ κατὰ τὸν ν. 2112/1920 δικαίωμα ἀποζημιώσεως δι' ἀπροειδοποιήτου καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας, οὐδόλως ἀπαιτουμένου ὅπως διαλαμβάνηται ἐν αὐτῇ ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν εἶναι ἐξ ἰδίας ὑπηρεσίας συνταξιοῦχος τοῦ Δημοσίου ἢ Ν.Π.Δ.Δ., ἦτοι γεγονός, ὅπερ κατὰ τὸ ἄρθρον 24 § 7 τοῦ ν. 4464/1965 ἀποτελεῖ λόγον κατ' ἐξαίρεσιν μὴ ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ ν. 2112/1920, 3198/1955 καὶ 3789/1957, ἐφαρμοζομένων κατὰ κανόνα καὶ ἐπὶ μισθωτῶν συνδεομένων μετὰ τοῦ Δημοσίου καὶ Ν.Π.Δ.Δ. διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, δυνάμει τῆς αὐτῆς διατάξεως, δι' ἧς κατηργήθησαν προγενέστεραι ἀντίθετοι τοιαῦται. Ὅθεν εἶναι ἀπορριπτέοι, ὡς ἀβάσιμοι, οἱ περὶ τοῦ ἀντιθέτου σχετικοὶ τῆς ἐφέσεως λόγοι 2ος καὶ 3ος.

Ὁ 1ος λόγος ἐφέσεως περὶ τοῦ ὅτι οὐχὶ ὀρθῶς σιγῇ ἀπερρίφθη ἔνστασις ἐκκρεμοδικίας εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀόριστος, μὴ καθοριζομένων τῶν συνιστώντων τὴν ἐκκρεμοδικίαν περιστατικῶν, ὁ δὲ 4ος περὶ τοῦ ὅτι, κατ' ἐσφαλμένην τῶν ἀποδείξεων ἐκτίμησιν, ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ἡ συνδέουσα τὸν ἐφεσίβλητον πρὸς τὸν ἐκκαλοῦντα ἐργασιακὴ σχέσις εἶναι ὡρισμένου χρόνου ἐκ τῆς λήξεως αὐτοῦ, λεχθεῖσα ὡσαύτως ὡς ἀόριστος, μὴ καθοριζομένων τῶν περιστατικῶν, ὡς ἐκ τῶν ὁποίων αὕτη καθίσταται ὡρισμένου χρόνου, ἦτοι ὡς ἐκ τῶν ὁποίων, ἐσφαλμένως μὴ γενομένων δεκτῶν ὡς βεβαιωθέντων, δὲν ὑφίστανται δικαίωμα καταγγελίας αὐτῆς παρὰ τοῦ ἐργοδότου πρὸ τῆς ἐπελεύσεως ὡρισμένου χρόνου καὶ ποίου.

Ὁ πρόσθετος λόγος ἐφέσεως, καθ' ὃν δὲν ἀπεδείχθη, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος εἶχε τὰς προϋποθέσεις διὰ τὴν εἰς αὐτὸν χορήγησιν πλήρους συντάξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α., εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀλυσιτελής, ἐφ' ὅσον, κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 8 ν. 3198/1955, ὡς ἐπροποποιήθη, ἡ συνδρομὴ τῶν προϋποθέσεων τούτων δὲν ἀποτελεῖ ἐπὶ ἀπολύσεως τοῦ ὑπαλλήλου στοιχεῖον τῆς ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 ἀξιώσεως αὐτοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν, ἀλλὰ λόγον περιορισμοῦ αὐτῆς εἰς τὸ ἥμισυ, εἰς ὃ περιορίζεται ἡ ἐνδικος ἀγωγή.

ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Έννοια διατάξεως άρθρου 6 Νόμου 2112/1920

Υπεισέλευσις αύτοδικαίως είς τάς έκ της συμβάσεως έργασίας υποχρεώσεις του καθ' οιανδήποτε τρόπον και υπό οιανδήποτε νομικήν μορφήν διαδεχομένου ή υποκαθιστώντος ωρισμένον εργοδότην είς την παρ' αύτου άσκουμένην επιχείρησιν.— Προυπόθεσις όμως ή συνέχισις της αύτης επιχειρήσεως ως οικονομικής μονάδος, διατηρούσης την ενότητά της και υπό τον νέον φορέα, έστω και υπό διάφορον τίτλον και μορφήν ή μετά συγχώνευσιν ή άλλον μετασχηματισμόν, τούθ' όπερ ανάγεται είς την ανέλεγκτον περί πραγμάτων κρίσιν του δικαστηρίου.

Επικυρώθη υπό της κατωτέρω αποφάσεως του Αρείου Πάγου ή υπ' αριθ. 252/1967 απόφασις του ως εφετείου δικάσαντος κατά την εργατικήν διαδικασίαν νόμου ΡΘΟΔ' Πρωτοδικείου Θηβών.

Επί αξιώσεως μισθωτού, προερχομένης εκ της διατάξεως του άρθρου 6 του νόμου 2112/1920 περί μεταβολής του προσώπου του εργοδότου και των εξ αυτής δικαιωμάτων του μισθωτού. (Βλ. σχετικώς και Αλεξ. Γ. Καρακατσάνη, Η έννομος τάξις της εκμεταλλεύσεως, Εκδ. 1969, σελ. 62 επ.) ή κατωτέρω αρεοπαγιτική απόφασις προβαίνει είς την ερμηνείαν της ανωτέρω διατάξεως. (Όμοία και η διάταξις του άρθρου 9 § 1 Β.Δ. 16/18 Ιουλίου 1920 περί επεκτάσεως του νόμου 2112/1920 και επί των εργατών, τεχνιτών και υπηρετών, υπό την αυτήν έννοιαν και η διάταξις του άρθρου 6 § 2 του νόμου 3239/1955 περί συλλογικών διαφορών εργασίας, ΕΕΔ 17, 208). (Βλέπε διά το θέμα και Α.Π. 218/1968, εισηγητής Στ. Σταυρόπουλος, ΕΕΔ 27, 734, ένθα είς σημειώσεις μας και λοιπά).

Άρειου Πάγου 198/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. **Ι. Γεωργακόπουλος**

Δικηγόροι οι κ.κ. Β. Βασιλείου, Πλ. Παρασκευάς

Κατά το άρθρον 6 § 1 του ν. 2112/1920 ή μεταβολή του προσώπου του εργοδότου, οπωσδήποτε επερχομένη, ουδαμώς επηρεάζει την εφαρμογήν των υπέρ του υπαλλήλου διατάξεων αυτού.

Εκ της διατάξεως ταύτης, ούτω γενικώς και άνευ διακρίσεων και περιορισμών διατυπουμένης, καθίσταται σαφές, ότι, κατά την θέλησιν του νομοθέτου, ο καθ' οιονδήποτε τρόπον και υπό οιανδήποτε νομικήν μορφήν διαδεχόμενος ή υποκαθιστών ωρισμένον εργοδότην είς την παρ' αύτου άσκουμένην επιχείρησιν υπεισέρχεται αύτοδικαίως είς τας εκ της σχέσεως συμβάσεως εργασίας υποχρεώσεις του τελευταίου έναντι των εν τη επιχειρήσει ταύτη υπαλλήλων και δεν δύναται να απολύση τούτους άνευ τηρήσεως των υπό του ως είρηται ν. 2112 καθιερουμένων διατυπώσεων, καθ' όσον αι υποχρεώσεις αύται θεωρούνται αναπόσπαστον βάρος της επιχειρήσεως και παρακολουθούσιν αναγκαίως αυτήν και υπό τον νέον κύριον ή εκμεταλλευτήν της. Αποφασιστικόν όμως κατά νόμιον γεγονός διά την εφαρμογήν της ως άνω διατάξεως είναι, ότι ή αυτή επιχείρησις συνεχίζεται ως οικονομική μονάς, διατηρούσα την ενότητα και υπό τον νέον φορέα, έστω και υπό διάφορον τίτλον και μορφήν ή μετά συγχώνευσιν ή άλλον μετασχηματισμόν, τούθ' όπερ ανάγεται είς την ανέλεγκτον περί πραγμάτων κρίσιν.

Εν προκειμένω ή προσβαλλομένη απόφασις, μετ' ανέλεγκτον των αποδείξεων εκτίμησιν, έδεξατο, ότι ή αναιρεσίβλητος, ως και ο έτερος αδελφός των Σ. και ή μήτηρ αυτών, ως συγκληρονόμοι άπαντες του προ ετών κεκοιμημένου αποβιώσαντος Γ.Θ.Χ., αφ' ενός, και ο Χ. Θ. Χ., αδελφός του άνω κληρονομηθέντος Γ. Χ., αφ' ετέρου, εξεμεταλλεύοντο από κοινού ως συγκύριοι κατά το ήμισυ εξ αδιαιρέτου εν εργοστασίοις ψυγείων, παγοποιείων και εκκοκιστηρίων βάμβακος, κειμένων εν Θήβαις, εις ο και ειργάζετο από του έτους 1937, προσληφθείς επί συμβάσει εργασίας αορίστου χρόνου, και ο αναιρεσείων. Ότι ή από κοινού εκμετάλλευσις αύτη, υπό μορφήν ενιαίας επιχειρήσεως υπό ενιαίον εργοδότην, ήτοι υπό τους ανωτέρω συγκυρίους, χρονολογουμένη α-

πό πολλῶν ἐτῶν, συνεχίσθη μέχρι τοῦ ἔτους 1958, ὅτε συνεπείᾳ διενέξεων, ἀναφυεισῶν μεταξὺ τῶν συγκυρίων τούτων καὶ κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 143/1958 ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου τῶν ἐν Θήβαις Πρωτοδικῶν καθωρίσθη δι' ἀόριστον χρόνον, ὅτι ἡ ἐκμετάλλευσις τοῦ ἐργοστασίου τούτου θὰ γίνεται ἐναλλὰξ καθ' ἕκαστον ἔτος, ἤτοι ἓν ἔτος θὰ ἔχωσι ταύτην ἅπαντες ὁμοῦ οἱ κληρονόμοι τοῦ Γ.Χ., ἐν οἷς καὶ οἱ ἀναιρεσίβλητοι, ὡς συγκύριοι ἅπαντες κατὰ τὸ ἥμισυ τοῦ ἐργοστασίου, καὶ ἓν ἔτος ὁ Χ. Χ., ὡς συγκύριος κατὰ τὸ ἕτερον ἥμισυ. Ὅτι ἡ ἐκμετάλλευσις ἐγένετο κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἀρχῆς γενομένης ἀπὸ 1.5.1958, μὲ πρῶτον ἐκμεταλλευτὴν τὸν Χ. Θ. Χ. Ὅτι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1958 ἡ ἐπιχείρησις ἐχωρίσθη εἰς δύο ἐτησίας διακεκριμένας ἐκμεταλλεύσεις δι' ἴδιον λογαριασμὸν καὶ ὄφελος παρ' ἑκάστου τῶν ὡς ἄνω μελῶν συνιδιοκτητῶν τούτων κατὰ τὸ ἥμισυ ἐξ ἀδιαιρέτου τοῦ ἐργοστασίου, ὡς ἐργοδότης δὲ καὶ φορεὺς τῆς ἐπιχειρήσεως ἐφέρετο καθ' ἕκαστον ἔτος τὸ μέρος ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον εἶχε τὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ ἐργοστασίου, ἄνευ οἱασδήποτε ἀναμίξεως τοῦ ἑτέρου, καταβάλλον ἐξ ἰδίων τὰς ἀποδοχὰς τοῦ προσωπικοῦ καὶ φερόμενον ἔναντι τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ὡς μοναδικὸς ἐργοδότης. Ὅτι εἰς τὴν μεταβολὴν ταύτην τοῦ ὡς ἄνω ἀρχικοῦ ἑνιαίου ἐργοδότου εἰς δύο ἐναλλασσομένους τοιούτους συνήγεσε καὶ τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τοῦ ὡς ἄνω ἐργοστασίου, ἐν οἷς καὶ ὁ ἀναιρεσείων, ὅστις ἐδέχθη καὶ παρέσχεν ἐφεξῆς τὰς ὑπηρεσίας του κεχωρισμένως κατὰ τὰ ὡς ἄνω διαστήματα εἰς τούτους. Ὅτι κατὰ τὸ ἀπὸ 1.5.1966 ἕως 30.4.1967 χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ τὴν σειρὰν τῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ ἐργοστασίου εἶχεν ὁ Χ. Θ. Χ. καὶ οὐχὶ οἱ ἀναιρεσίβλητοι, οἵτινες ἀπὸ τοῦ ἔτους 1961 ἵδρυσαν παραλλήλως καὶ ἰδικόν των συναφὲς ἐργοστάσιον, ὅπερ ἐξεμεταλλεύοντο ὑπὸ μορφὴν ὁμορρύθμου ἑταιρείας, ἔχοντες πρὸς τοῦτο ἰδιαίτερον εἰδικευμένον προσωπικὸν ἀνεξάρτητον τοῦ ἄνω παλαιοῦ ἐργοστασίου, ὁ ρηθεὶς Χ. Θ. Χ. λόγῳ ἀσθενείας του δὲν ἔθεσεν εἰς λειτουργίαν τὸ ἐργοστάσιον καὶ δὴ τὸ παγοποιεῖον, ὅπερ εἰργάζετο μόνον κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον, προῆλθεν εἰς συμφωνίαν μετὰ τῶν ἀναιρεσιβλήτων, δυνάμει τῆς ὁποίας ἐξεμισθώσεν εἰς αὐτοὺς τὴν χρῆσιν ὡρισμένων μηχανημάτων τοῦ παγοποιείου διὰ τὴν ὡς ἄνω θερινὴν περίοδον, ἤτοι μέχρι τέλους Αὐγούστου 1966, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς τοῦ ἰδικοῦ των ἐργοστασίου, μὲ τὴν πρόσθετον συμφωνίαν ὅπως κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἀπασχολήσωσι καὶ τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν αὐτοῦ, ἐν οἷς καὶ τὸν ἀναιρεσείοντα, ὅπερ ἄλλως οὗτος θὰ ἦτο ὑποχρεωμένος νὰ ἀπολύσῃ, καταβάλλων τὴν νόμιμον ἀποζημίωσιν ἢ νὰ καταβάλῃ εἰς αὐτὸ τὰς ἀποδοχάς, καίτοι μὴ ἐργαζόμενον, ὅτι εἰς ἐκτέλεσιν τῆς συμφωνίας ταύτης, ἣν ἀπεδέχθη καὶ ὁ ἀναιρεσείων, εἰργάσθη οὗτος εἰς τὰς ὡς ἄνω ἐπιχειρήσεις τῶν ἀναιρεσιβλήτων ἀπὸ Μαΐου ἕως τέλους Αὐγούστου 1966, ὅτε, ἐπελθούσης τῆς λήξεως τῆς διαρκείας αὐτῆς, ἐλύθη αὐτομάτως ἡ σύμβασις αὕτη. Ὅτι ἐν τῷ μεταξὺ λόγῳ θανάτου τοῦ Χ.Θ.Χ. οἱ κληρονόμοι αὐτοῦ δὲν συνέχισαν τὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ ἐργοστασίου καὶ τὴν 1.9.1966, ὅτε ὁ ἀναιρεσείων μετὰ τὴν λῆξιν τῆς μετὰ τῶν ἀναιρεσιβλήτων ὡς ἄνω συμβάσεως τετραμήνου διαρκείας παρουσιάσθη κατὰ τὴν συμφωνίαν νὰ ἀναλάβῃ ἐργασίαν, κατήγγειλαν τὴν μεταξὺ τοῦ παρ' αὐτῶν κληρονομηθέντος καὶ τοῦ ὡς ἄνω σύμβασιν ἐργασίας, μὴ ἀποδεχθέντες τὰς ὑπὸ τούτου προσενεχθείσας ὑπηρεσίας.

Ἡ προσαλλεμένη, τὰ ἀνωτέρω ἐκ τῶν ἀποδείξεων ἀνελέγκτως δεξαμένη καὶ μετὰ ταῦτα ἀπορρίψασα ὡς ἀβάσιμον, κατ' ἐπικύρωσιν τῆς πρωτοδίκου, τὴν ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος κατὰ τῶν ἀναιρεσιβλήτων, διώκουσαν τὴν εἰς αὐτὸν καταβολὴν ὑπὸ τούτων μισθῶν ὑπερημερίας λόγῳ ἀτάκτου ἐκ μέρους των καταγγελίας τὴν 1.9.1966 τῆς κατὰ τὴν ἀγωγὴν ταύτην συνδεούσης τὸν ἀναιρεσείοντα, κεκτημένον πτυχίον πρακτικοῦ μηχανικοῦ ἐσωτερικῆς καύσεως καὶ ὡς τοιοῦτον παρέχοντα αὐτοῖς τὰς ὑπηρεσίας του ἐργασιακῆς συμβάσεως ἀορίστου χρόνου, ὀρθῶς τὸ ἀ-

θρον 6 τοῦ ὡς ἄνω νόμου 2112 ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, ἐφ' ὅσον δέχεται, ὅτι κατὰ τὸν χρόνον τῆς τοιαύτης καταγγελίας ἐργοδότης τοῦ ἀναιρεσείοντος δυνάμει αὐτοτελοῦς ἐνεργοῦ ἀορίστου χρόνου ἐργασιακῆς συμβάσεως, ἤτοι τῆς ὡς ἄνω τροποποιητικῆς τοιαύτης, φορεὺς τῆς ἐπιχειρήσεως ἦτο ὁ Χ.Θ.Χ. καὶ ὡς ἐκ τοῦ θανάτου αὐτοῦ οἱ κληρονόμοι του καὶ οὐχὶ οἱ ἀναιρεσίβλητοι καὶ ὁ τὰ ἐναντία διὰ τοῦ δευτέρου αὐτοῦ σκέλους ὑποστηρίζων πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος ἐστὶν ὡς ἀβάσιμος. Ἀπορριπτέος δὲ ἐπίσης ἐν ὄψει τοῦ ἄρθρου 811 § 2 Πολ. Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3810/1957, ὁ αὐτὸς λόγος ἀναιρέσεως τυγχάνει καὶ κατὰ τὸ δεύτερον σκέλος του, δι' οὗ μέμφεται τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως διὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 8 τοῦ νόμου 2112 καὶ 11 § 1 τοῦ ἀ.ν. 547/1937, ἐπὶ τῇ ὅτι δὲν ἔκρινε τὴν ὡς ἄνω τροποποιητικὴν τῆς ρηθείσης ἀρχικῶς ἀορίστου χρόνου ἐργασιακὴν σύμβασιν ὡς ἄκυρον, καθὸ μειοῦσαν τὰ ἐκ τοῦ νόμου 2112 δικαιώματα τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐν περιπτώσει καταγγελίας ταύτης, ἐφ' ὅσον ὁ ἀναιρεσείων δὲν ἰσχυρίζεται, ὅτι προέβαλεν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας τοιοῦτον ἰσχυρισμόν, ἀλλ' οὐδὲ καὶ ἡ προσβαλλομένη δέχεται τοιοῦτον γεγονός.

Ἡ προσβαλλομένη οὐδαμῶς δέχεται, ὅτι ἡ ὑποχρέωσις ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἐκ τῶν νόμων 2112/1920 καὶ 3198/1955 ἐπιβαρύνει τὸν κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταγγελίας φορέα τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀλλὰ τὸν ἐναλλασσόμενον ἐν αὐτῇ ἐργοδότην, καίτοι μὴ φορέα αὐτῆς, ἀλλ' ἀντιθέτως δέχεται, μεθ' ὅσα ἐν τῇ πρώτῃ σκέψει ἐξετέθησαν, ὅτι κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταγγελίας τῆς ὡς ἄνω ἀορίστου χρόνου συμβάσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος (1.9.1966) φορεὺς τῆς ἐπιχειρήσεως ἦτο ὁ Χ.Θ.Χ. καὶ ὡς ἐκ τοῦ θανάτου αὐτοῦ οἱ κληρονόμοι του καὶ ἀπορριπτέος ὁ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως, ὡς ἐπὶ ἐσφαλμένης, ἐν τούτῳ, προϋποθέσεως ἐρειδόμενος.

Ἡ προσβαλλομένη, δεχομένη ἀνελέγκτως ἐκ τῶν ἀποδείξεων, κατὰ τὰ ἐν τῇ πρώτῃ σκέψει τῆς παρούσης ἐκτιθέμενα, τὴν ὕπαρξιν ἐν προκειμένῳ δύο ταυτοχρόνως ὡρισταμένων μετὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος συμβάσεων ἐργασίας, ἤτοι τῆς ἐν αὐτῇ ὡς ἄνω ὡρισμένου χρόνου τοιαύτης μεταξὺ τούτου καὶ τῶν ἀναιρεσιβλήτων, τερματισθείσης αὐτοδικαίως τὴν 31 Αὐγούστου 1966 διὰ τῆς παρελεύσεως τοῦ ὡρισμένου χρόνου διαρκείας αὐτῆς, ἀφορώσης παροχὴν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ὑπηρεσιῶν εἰς ἰδίαν ἀνεξάρτητον τῶν ἀναιρεσιβλήτων ἐπιχείρησιν, εἰς ἣν ἐξεμισθώθησαν ὑπὸ τοῦ Χ.Θ.Χ. δι' ὡρισμένον χρόνον (ἀπὸ Ἀπριλίου ἕως 31 Αὐγούστου 1966) μόνον ὡρισμένα μηχανήματα τοῦ παγοποιείου, οὗτινος οὗτος εἶχε κατὰ τὸ ἀπὸ 1.5.1966 ἕως 31.8.1966 χρονικὸν διάστημα τὴν ἐκμετάλλευσιν καὶ ἑτέραν ἀσχετον πρὸς ἐκείνην ἀορίστου χρόνου καταγγελθεῖσαν τὴν 1ην Σεπτεμβρίου 1966 ὑπὸ τοῦ κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον φορέως της Χ.Θ.Χ., οὐδεμίαν ἀντίφασιν ἐμφανίζει, αἴρουσαν τὴν νόμιμον βάσιν τοῦ διατακτικοῦ της καὶ ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ὁ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων τρίτος καὶ ἅμα τελευταῖος λόγος ἀναιρέσεως.

Μὴ ἀπαιτουμένης νόμῳ κατὰ τὸν χρόνον τῆς συζητήσεως τῆς κρινομένης αἰτήσεως ἀναιρέσεως τῆς καταθέσεως παραβόλου δέον νὰ διαταχθῇ ἡ εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα ἐπιστροφὴ τοῦ διὰ ταύτην ἐκ προνοίας κατατεθέντος ἐν προκειμένῳ τοιούτου.

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΑΓΩΓΗΣ ΕΞ ΑΚΥΡΟΥ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Κατάθεσις καὶ κοινοποίησις ἀγωγῆς κατὰ Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας

Ἀκυρότης καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, γενομένης κατὰ παράβασιν Νόμου 3198/1955.—Ἀναγκαία, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 6 § 1 Νόμου 3198/1955, ἡ ἐπίδοσις τῆς ἀγωγῆς ἐντὸς τριμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας, μὴ διγείσης τῆς προθεσμίας ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 216 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.—Ὑπολογισμὸς τῆς εἰς μῆνας προθεσμίας κατ' ἄρθρον 243 § 2 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 54 § 2 Εἰσαγωγικοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας Νόμου.

Ἔχει ἐνδιαφέρον ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (Τμῆμα Ἐργατικῶν Διαφορῶν), ἐφαρμόζουσα τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955 περὶ τριμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἀγωγῆς μισθωτοῦ ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως, ἐν σχέσει πρὸς τὸν Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς προθεσμίας κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 243 § 2 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 54 § 2 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας Νόμου. (Ἴδετε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 28, 84, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί καὶ διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς προθεσμίας σημείωσις μας ἐν ΕΕΔ 27, 1164. *Α. Γαζῆ*, Τροποποιήσεις τοῦ Α.Κ. ὑπὸ τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, Νοβ 17, 5 ἐπ.).

Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 369/1969

Διαδικασία Ἐργατικῶν Διαφορῶν.
Πρωτοδίκης ὁ κ. **Στ. Ἀργυρόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Καραμητσάνης, Σπ. Ἀβαρικιώτης.

Ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος εἶναι ἄκυρος κατ' ἄρθρα 174 καὶ 180 τοῦ Α.Κ. κατὰ παράβασιν τῶν ἄρθρων 1 καὶ 5 τοῦ νόμου 3198/1955 γενομένη καὶ ἐντεῦθεν ὁ ἐναγόμενος περιέστη εἰς κατάστασιν ὑπερημερίας συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 349, 656 Α.Κ. Ἀλλὰ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955 ἡ ἀξίωσις τοῦ ἀπολυθέντος μισθωτοῦ, βάσιν ἔχουσα τὴν ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως, δέον ὅπως ἐπιδοθῇ ἐντὸς τριμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως, ἡ μὴ τήρησις τῆς ὁποίας καθιστᾷ ἀπαράδεκτον τὴν ἀγωγήν, τοῦθ' ὅπερ καὶ αὐτεπαγγέλτως ἐρευνᾶται. Ἡ ἀνωτέρω προθεσμία, ἧς τὴν διακοπὴν ἐπιφέρει ἡ ἐμπρόθεσμος ἐπίδοσις τῆς ἀγωγῆς, δὲν ἐθίγη ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 216 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἥτις ὁρίζει, ὅτι ἡ ἀγωγὴ ἀσκεῖται διὰ καταθέσεως καὶ θεωρεῖται ὡς μὴ ἀσκηθεῖσα, ἐὰν ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς καταθέσεως ἡ συντάξεως τῆς ἐκθέσεως δὲν ἐκοινοποιήθη αὕτη πρὸς τὸν ἐναγόμενον, τοῦ ἀκύρως ἀπολυθέντος μισθωτοῦ ὀφείλοντος ὅπως, ἀνεξαρτήτως τῆς ἐντὸς τῆς ἄνω προθεσμίας ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς, ἐπιδώσῃ ταύτην εἰς τὸν ἐργοδότην αὐτοῦ ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας ἀπὸ τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας (βλέπε *Γ. Ράμμον*, Ὁ θεσμὸς τοῦ εἰσηγητοῦ Δικαστοῦ κατὰ τὸν Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας, σελ. 131, IV, *Στ. Σταυρόπουλον*, Ἑρμηνεία Πολιτικῆς Δικονομίας, ἄρθρον 216, ἀριθ. 4, παρατηρήσεις *Συντάξεως*, ΕΕΔ 28, σελ. 84). Ἡ ἀνωτέρω δὲ προθεσμία, ἀφετηρίαν ἔχουσα τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως, εἶναι 90 ἡμερῶν, συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 243 § 2 τοῦ Α.Κ., ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 54 § 2 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ δείκνυται ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος προσαγομένης καὶ ἐπικαλουμένης ὑπ' ἀριθ. 11472 ἐκθέσεως ἐπιδόσεως τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος Χ.Μ., ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ ἐκοινοποιήθη τὴν 30ὴν Ἰανουαρίου 1969, ἐνῷ ἀπὸ τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας (31.10.1968) ἡ ρηθεῖσα προθεσμία ἔληξε τὴν 29ην Ἰανουαρίου 1969 (30 ἡμέραι τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου, 31 τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου 1968 καὶ 29 ἡμέραι τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου 1969 ἴσον 90). Οὕτω ἡ ἄνω ἐπίδοσις ἐγένετο ἐκπροθέσμως κατὰ τὴν 91ην ἡμέραν. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ἀγωγή, διώκουσα ἀποδοχὰς ὑπερημερίας, συνεπείᾳ ἀκύρου αὐτοῦ ἀπολύσεως, εἶναι ἄνευ ἄλλου τινὸς ἀπορριπτέα ὡς ἀπαράδεκτος, ἀποσβεσθείσης τῆς ἐντεῦθεν ἀξιώσεως αὐτοῦ.

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΡΟΣΛΗΨΙΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΥΠΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Θεώρησις αἰτήσεων πολεμιστῶν ἐμπροθέσμων κατὰ Ν.Δ. 61/1968

Ὑπαγωγὴ εἰς ὑποχρέωσιν προσλήψεως πολεμιστῶν τοῦ Α.Ν. 1836/1951 τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.—Ὑποχρέωσις καὶ τοῦ Ι.Κ.Α.—Ἐπιτρεπτὸν κατὰ Ν.Δ. 61/1968 ὑποβολῆς αἰτήσεως πολεμιστοῦ πρὸς ἀναγκαστικὴν πρόσληψιν ὁποτεδήποτε καὶ θεώρησις τῶν πρὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ αἰτήσεων ἐμπροθέσμων.—Προστασία θυμάτων πολέμου.—Διατήρησις Νομαρχιακῶν Συμβουλίων προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ Στρατοῦ.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὑπῆρξεν ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις προστατευομένης ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ν.δ. 4185/1961 (ΕΕΔ 29, 1222 ἐπ.), εἰς Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου (τὸ Ι.Κ.Α.).

Ἡ ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις ἐγένετο κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 § 1 τοῦ ν.δ. 4185/1961, τὸ ὁποῖον ὑπαγάγει τὸ Δημόσιον καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου εἰς προσλήψεις πολεμιστῶν, ἀνεξαρτήτως ὑπάρξεως κενῆς θέσεως (Ἴδετε καὶ Α.Π. 37/1966, εἰσηγητὴς *Β. Πατσουράκος*, ΕΕΔ 25, 338, γνωμοδότησιν Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους 6/1961, εἰσηγητὴς *Μ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 21, 742, ὁμοίαν 647/1968, εἰσηγητὴς *Τ. Ντόκας*, ΕΕΔ 27, 1091 καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 338).

Προεβλήθη ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. ὁ ἰσχυρισμός, ὅτι ἡ ὑπὸ τῆς προστατευθείσης ὑποβολὴ αἰτήσεως πρὸς τὸ Συμβούλιον προστασίας ὑπεβλήθη ἐκπροθέσμως, ἀλλ' ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας κατ' ἄρθρον 3 § 1 τοῦ τελευταίου ν.δ. 61/1968 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς κειμένης περὶ προστασίας τῶν πολεμιστῶν νομοθεσίας» (ΕΕΔ 28, 56) αἱ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ ὑποβληθεῖσαι εἰς οἱονδήποτε Συμβούλιον προστασίας πολεμιστῶν αἰτήσεις λογίζονται ἐμπροθέσμως καὶ αἱ ἐπὶ τῇ βάσει τούτων χορηγήσασαι τοποθετήσεις ἔγκυροι.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 414/1969, Τμ. Α'

Πρόεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Μαραγκόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Χ. Φατοῦρος**

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ζητεῖ ἐμπροθέσμως τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/21.2.1968 ἀποφάσεως τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ Στρατοῦ τοῦ νομοῦ Καρδίτσης, διὰ τῆς ὁποίας ἐτοποθετήθη ἀναγκαστικῶς, βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς θῦμα πολέμου, εἰς τὸ ἐν Καρδίτσῃ Ὑποκατάστημα τοῦ Ἱδρύματος ἡ Ε. Κ.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 1 τοῦ ν.δ. 4185/1961 «εἰς τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ὑποχρέωσιν ὑπάγεται καὶ τὸ Δημόσιον, ὡς καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, ὡς πρὸς τὸ προσωπικὸν τὸ συνδεόμενον μετ' αὐτῶν διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Ἐν προκειμένῳ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι αἱ διέπουσαι τὴν κατάστασιν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. διατάξεις (ν.δ. 4577/1966, ἄρθρον 11 § 5, καὶ ν.δ. 993/1965, ἄρθρον 10) δὲν προβλέπουν τὴν παρὰ τῷ Ἱδρύματι πρόσληψιν ὑπαλλήλικοῦ προσωπικοῦ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, πλὴν ὅμως, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 20751/8.2.1969 ἐγγράφου τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὸ Δικαστήριον τοῦτο, ὑπηρετοῦν παρ' αὐτῷ οἱ ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ὑπάλληλοι τῶν διὰ τοῦ ἀ.ν. 87/1967 συγχωνευθέντων εἰς αὐτὸ Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν, οἵτινες μετεφέρθησαν εἰς τὸ αἰτοῦν Ἵδρυμα ὑποχρεωτικῶς βάσει τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 6 καὶ 7 § 5 τοῦ ἀ.ν. τούτου. Ἐφ' ὅσον, ἑπομένως, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, τὸ Ι.Κ.Α. ἀπασχολεῖ ὡς ἴδιον αὐτοῦ προσωπικὸν ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου τὸ ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικὸν τῶν εἰς αὐτὸ συγχωνευθέντων Ταμείων, ὑπόκειται, κατ' ἀρχήν, εἰς τὴν κατὰ τὸ προδιαληφθὲν ἄρθρον 3 τοῦ ν.δ. 4185/1961 ὑποχρέωσιν ὅπως προσλάβῃ προσωπικόν, προστατευόμενον ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, τὰ δὲ περὶ τοῦ ἀντι-

θέτου προσβαλλόμενα διὰ τοῦ πρώτου λόγου ἀκυρώσεως εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμα.

Ἡ ὕπαρξις κενῶν θέσεων παρὰ τῷ Δημοσίῳ ἢ τοῖς Νομικοῖς Προσώποις Δημοσίου Δικαίου ἀπαιτεῖται διὰ τὴν τοποθέτησιν παρ' αὐτοῖς προστατευομένων ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 προσώπων μόνον εἰς τὴν μηκέτι ἰσχύουσαν περίπτωσιν τοῦ κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀν. νόμου τούτου διορισμοῦ εἰς ὀργανικὴν θέσιν, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὴν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἀν. νόμου τοποθέτησιν τοῦ προστατευομένου ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, οἵα καὶ ἡ ἔνδικος περίπτωσις. Ὅθεν ὁ δεύτερος λόγος ἀκυρώσεως, καθ' ὃν παρὰ τὸν νόμον ἐγένετο διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως τοποθέτησις, χωρὶς νὰ ὑφίσταται κενὴ ὀργανικὴ θέσις, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς νόμῳ ἀβάσιμος.

Εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ἡ παρὰ τῷ αἰτοῦντι Ἰδρύματι τοποθετηθεῖσα ὑπέβαλε τὴν πρὸς τὸ ἀρμόδιον Συμβούλιον προστασίας τῶν ὑπαγομένων εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 σχετικὴν αἴτησιν αὐτῆς ἐκπροθέσμως τὴν 16.2.1968, πλὴν ἡ ἐκ τοῦ ἐκπροθέσμου τούτου ἀκυρότης τῆς προσβαλλομένης πράξεως ἐθεραπεύθη διὰ τοῦ μεταγενεστέρως δημοσιευθέντος ἀ.ν. 61/1968 (φ. 302 Α' τῆς 18.12.1968), ὅστις ἐν ἄρθρῳ 3 § 1 αὐτοῦ, διὰ παγίας διατάξεως γενικῆς ἐφαρμογῆς, ἐπιτρέπει τὴν ὁποτεδήποτε ἐφεξῆς ὑποβολὴν αἰτήσεως περὶ τοποθετήσεως ὑπὸ τῶν προστατευομένων, θεωρεῖ δὲ ἐν συνεχείᾳ ἐμπροθέσμους τὰς κατὰ τὸ παρελθὸν ἐκπροθέσμως ὑποβληθείσας αἰτήσεις καὶ τὰς βάσει αὐτῶν γενομένας τοποθετήσεις ὡς ἐγκύρους, καλύπτων οὕτω καὶ τὴν ὑπὸ κρίσιν περίπτωσιν. Ἑπομένως ὁ τρίτος λόγος περὶ ἀκυρότητος τῆς προσβαλλομένης πράξεως λόγῳ ἐκπροθέσμου ὑποβολῆς τῆς ἐφ' ἧς αὕτη ἐξεδόθη αἰτήσεως τῆς τοποθετηθείσης εἶναι ἀπορριπτέος ὡς νόμῳ ἀβάσιμος.

Ἐκ τῶν ὑποβληθέντων ὑπὸ τῆς τοποθετηθείσης εἰς τὸ Τοπικὸν Συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ Στρατοῦ δικαιολογητικῶν καὶ δὴ ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 76504/10.3.1950 διπλώματος ἀπονομῆς πολεμικῆς συντάξεως καὶ τῆς ἀπὸ 17.1.1968 βεβαιώσεως τοῦ Δημοσίου Ταμείου Καρδίτσης προκύπτει, ὅτι αὕτη εἶναι θῦμα πολέμου καὶ ὑπὸ τὴν ἰδιότητα αὐτῆς ταύτην συνταξιοδοτεῖται ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου. Ὅθεν τὰ διὰ τοῦ τετάρτου λόγου ἀκυρώσεως ὑποστηριζόμενα περὶ ἐλλείψεως παρὰ τῇ ὡς ἄνω τοποθετηθείσῃ τῶν προσόντων καὶ τῆς ἰδιότητος τοῦ θύματος πολέμου εἶναι ἀπορριπτέα, ὡς ἐπὶ ἀνακριβοῦς προϋποθέσεως ἐρειδόμενα.

Τὰ Νομαρχιακὰ Συμβούλια προστασίας τῶν ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ Στρατοῦ διετηρήθησαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 79301/4285/19.7.1967 κοινῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν, ἐκδοθείσης ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 4/1967 καὶ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 19/1967, μεταξὺ δὲ τῶν μελῶν αὐτῶν, ὑπὸ τὴν νέαν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως σύνθεσιν αὐτῶν, μετέχει ἤδη ὁ Προϊστάμενος τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας τῆς οἰκείας Νομαρχίας, ὅστις καὶ ἔλαβε μέρος εἰς τὸ ἐκδὸν τὴν προσβαλλομένην πρᾶξιν Συμβούλιον, ἀντὶ τοῦ πρότερον προβλεπομένου Διευθυντοῦ τῆς Νομαρχίας. Ὅθεν ὁ πέμπτος περὶ κακῆς συνθέσεως τοῦ ἐκδόντος τὴν προσβαλλομένην πρᾶξιν Συμβουλίου τοῦ Νομοῦ Καρδίτσης, λόγῳ μὴ συμμετοχῆς καὶ μὴ κλητεύσεως τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Νομαρχίας, λόγος ἀκυρώσεως εἶναι νόμῳ ἀβάσιμος καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ ἀπορριπτέος, ὡς καὶ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀκυρώσεως ἐν τῷ συνόλῳ της.

ΑΝΑΚΛΗΣΕΙΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΑΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Α.Ν. 261/1968 περί ανακλήσεως διοικητικών πράξεων

Λόγοι απολύσεως πολεμιστών Α.Ν. 1836/1951 κατόπιν αποφάσεων των Επιτροπών του άρθρου 7 Α.Ν. 244/1936.—Σύνδεσις και λήψις αποφάσεων Επιτροπών.— Εφαρμογή Α.Ν. 261/1968 περί ανακλήσεως διοικητικών πράξεων και επί αποφάσεων των Επιτροπών.

Περίπτωσις της κατωτέρω αποφάσεως του Συμβουλίου της Επικρατείας δηλήρξεν απόλυσις πολεμιστού του ά.ν. 1836/2951, περί της οποίας κατά τον νόμον (Πάσατε Σ.Ε. 395/1969, εισηγητής **Δ. Καλοδούκας**, ΕΕΔ 28, 637) αποφαίνεται ή κατ' άρθρον 7 του ά.ν. 244/1936, ως συνεπληρώθη διά του άρθρου 1 του ά.ν. 771/1937, Πρωτοδικειακή Επιτροπή.

Η Επιτροπή επιλαμβάνεται κατόπιν αιτήσεως είτε των εργοδοτών, αιτουμένων την απόλυσιν εργαζομένων πολεμιστών, είτε των τελευταίων τούτων προς ακύρωσιν της εχούσης γενομένης παρανόμου απολύσεως αύτών, κατά δε τον νόμον (άρθρον 7 § 2 του ά.ν. 244/1936, ως τροποποιηθή υπό του άρθρου 1 του ά.ν. 771/1937, αι αποφάσεις των Επιτροπών είναι οριστικαί και ανέκκλητοι.

Κατά την Σ.Ε. 15/1939 ή οριστικότης και το μη εκκλητόν δεν εμποδίζει την εκ νέου αυτοτελή εξέτασιν θέματος, το οποίον απετέλεσεν αντικείμενον της κρίσεως αύτης, δύναται νομίμως επιλαμβάνεται και εφ' όσον μεταγενέστερα του χρόνου της εκδόσεως του πραγματικά περιστατικά επάγωσι την διαμόρφωσιν νέας νομικής και πραγματικής καταστάσεως, ή οποία δεν απετέλεσαν αντικείμενον της κρίσεως της εν τη δίκη, καθ' ην εξεδόθησαν.

Αντίθετος εκδοχή θα κατέληγεν εις το απαράδεκτον συμπέρασμα, ότι άπαξ αποφανθείσης της Επιτροπής περί ανυπαρξίας μιας εν τη νόμω διαγραφομένων περιπτώσεως, επιτρεπούσης την απόλυσιν, δεν θα ήδύνατο έφεξής να απολυθή εκ του λόγου τούτου, έστω και αν μεταπέπτα συνέτρεχον πραγματικά περιστατικά, τα οποία ήδύναντο να θεμελιώσουν απόλυσιν.

Κατ' άλλην απόφασιν του Συμβουλίου Επικρατείας (681/1941, ΕΕΔ 1, 269) διά της θεσπίσεως του ανεκκλήτου ο Νομοθέτης ήθέλησε να σημάνη, ότι ή Επιτροπή δεν δικαιούται να αναλάβη την απόφασίν της και να επανέλθη επί των ήδη παρ' αύτης κριθέντων, θεσπισθείσης υπ' αυτού δριστικότητος των αποφάσεων αύτης.

Άπψις της κατωτέρω αποφάσεως του Συμβουλίου της Επικρατείας είναι, ότι ο Α.Ν. 261/1968 επεσε χρόνου ανακλήσεως παρανόμων διοικητικών πράξεων (ΕΕΔ 27, 192) είχε και εν προκειμένη εφαρμογή, τροποποιήσας τας ανωτέρω ειδικάς διατάξεις.

Συμβουλίου της Επικρατείας 744/1969. Τμ. Α'

Προεδρεύων ο Σύμβουλος κ. **Γ. Μαραγκόπουλος**
Εισηγητής ο Σύμβουλος κ. **Γ. Κοντογιάννης**
Δικηγόροι οι κ.κ. Γ. Ψάτσης, Κ. Γρηγοροφάλλου

Διά της υπό κρίσιν αιτήσεως διώκεται εμπροθέσμως ή ακύρωσις της από 23/6.6.1968 αποφάσεως της Επιτροπής προστασίας Παλαιών Πολεμιστών περιφερείας Πρωτοδικείου Αθηνών, διά της οποίας απερρίφθη ή από 15.7.1967 αίτησις του ήδη αιτούντος περί αναγνωρίσεως ως ακύρου, άλλως ανακλήσεως της 31/1963 αποφάσεως της ιδίας Επιτροπής, διά της οποίας είχεν επιτραπή ή απόλυσις αύτου, προστατευομένου του ά.ν. 1836/1951, και εγχωντος τοποθετηθή εις την Α.Ε. Συνεταιριστικήν Προμηθευτικήν, ή οποία παραδεκτώς παρεμβαίνει προς απόρριψιν της αιτήσεως ταύτης.

Η διά της 1435/1965 αποφάσεως του Συμβουλίου Επικρατείας απόρριψις ως εκπροθέσμου αιτήσεως του ήδη αιτούντος περί ακυρώσεως της ως άνω 31/1963 αποφάσεως δεν απεστέρησε την Διοίκησιν του δικαιώματος ανακλήσεώς της, επί τη συνδρομή των νομίμων προϋποθέσεων, ούδε τον αιτούντα του δικαιώματος επιδιώξεως της ανακλήσεως, τα δε περί του αντιθέτου υπό της παρεμβάσεως προβαλλόμενα είναι αβάσιμα.

Κατά το άρθρον 7 ά.ν. 1836/1951, ως ετροποποιήθη διά του άρθρου 4 ν.δ. 4185/1961, επιτρέπεται ή απόλυσις των κατ' εφαρμογήν αύτου τοποθετηθέντων, διά τους εν αύτω λόγους, μεταξύ των οποίων και δι' αποδεδειγμένην ανεπάρκειαν ή ακαταλληλότητα, μη οφειλομένην πάντως εις τα τραύματα αύτων, ως και δι' ανάρμοστον συμπεριφοράν, κατόπιν αποφάσεων των Επιτροπών Προστασίας Παλαιών Πολεμιστών του άρθρου 7 του ά.ν. 244/1936, εν προκειμένω δε ο αίτων ενρίθη

ἀπολυτέος διὰ τῆς μνημονευθείσης 31/1963 ἀποφάσεως ὅτι ἀναρμόστων συμπεριφορᾶν, συνισταμένην εἰς ὑπεξαίρεσιν τῶν ἐν αὐτῇ χρηματικῶν ποσῶν, τὰ ὁποῖα εἶχεν εἰσπράξει ὡς ἀποθηκάριος τῆς παρεμβαινούσης ἐκ διαφόρων πωλήσεων.

Τὸ μὲν ἄρθρον 1 τοῦ ἀ.ν. 771/1937, τροποποιήσαντος τὰς περὶ τῶν ὡς ἄνω Ἐπιτροπῶν διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 244/1936, ὁρίζει, ὅτι αἱ Ἐπιτροπαὶ αὗται εἶναι τετραμελεῖς, τὸ δὲ ἄρθρον 2, παράγρ. 8, ὅτι αἱ ἀποφάσεις αὐτῶν λαμβάνονται ἐν μυστικῇ διασκέψει δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας τῶν παρισταμένων μελῶν, ἐν ἰσοψηφίᾳ δὲ νικᾷ ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου. Ὅθεν νομίμως ἡ ἀνωτέρω 31/1963 ἀπόφασις ἐλήφθη, ὡς ἐκ τοῦ ἐν τῷ φακέλῳ πρακτικοῦ διασκέψεως προκύπτει, διὰ τῆς πλειοψηφίας τῶν δύο μελῶν της, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ Πρόεδρος αὐτῆς, εἶναι δὲ ἀβάσιμα τὰ ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος, στηριζομένου ἐπὶ γενικῶν ἀρχῶν, αἱ ὁποῖαι ὅμως ὑποχωροῦν πρὸ τῆς ἀνωτέρω εἰδικῆς διατάξεως, προβαλλόμενα περὶ ἀκυρότητος αὐτῆς, ὡς μὴ περιεχούσης ἀποφασίζουσαν γνώμην ἢ μὴ ληφθείσης διὰ τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ νομίμως αἱ τοιαῦται αἰτιάσεις αὐτοῦ δὲν ἔτυγον ἀπαντήσεως διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως.

Ὁ αἰτῶν, ἐπικαλούμενος τὰς ἐν τῇ ἰδίᾳ ἀπὸ 15.7.1967 αἰτήσει ἀποφάσεις τῶν ποινικῶν δικαστηρίων, εἶχεν ἐπιδιώξει τὴν ἀνάκλησιν τῆς αὐτῆς 31/1963 ἀποφάσεως, καὶ ὡς ἀνατραπείσης ὅτι αὐτῶν τῆς πραγματικῆς αὐτῆς βάσεως, ἡ δὲ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀπέρριψε τὸ αἴτημα τοῦτο, ἐπὶ τῇ σκέψει, ὅτι ναὶ μὲν διὰ τῆς 4100/1967 ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν ὁ αἰτῶν ἐκηρύχθη διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ λόγους ἀθῷος τῶν ἐν αὐτῇ ἀδικημάτων μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ περὶ ἧς πρόκειται ὑπεξαίρεσις, πλὴν ἡ μετὰ μακρὸν χρόνον ἀνάκλησις τῆς ἀποφάσεως ἐκείνης καὶ ἡ ἀνατροπὴ τῆς ἐχούσης δημιουργηθῇ καταστάσεως, ἄνευ μάλιστα ὑπαιτιότητος τῆς ἐργοδότιδος, δὲν ἦτο νόμιμα ἐπιτρεπτή, πολὺ περισσότερον καθ' ὅσον δὲν ἐπρόκειτο περὶ ἐκδήλου πλάνης τῆς Ἐπιτροπῆς, ὡς πρὸς τὰ περιστατικά, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐστηρίχθη.

Προέβλεπε μὲν τὸ μνημονευθὲν ἄρθρον 1 ἀ.ν. 771/1937, ὅτι αἱ ἀποφάσεις τῶν Ἐπιτροπῶν εἶναι ὑποχρεωτικαὶ καὶ ἀνέκκλητοι δι' ἀμφότερα τὰ μέρη καὶ τὰ δικαστήρια, ἀλλ' ὁ ἀ.ν. 261/1968, τροποποιήσας ἐν τούτῳ τὰς γενικὰς περὶ ἀνακλήσεως τῶν διοικητικῶν πράξεων ἀρχάς, ὡς καὶ τὰς εἰδικωτέρας, ὡς ἡ ἀγωτέρω, διατάξεις, ὥρισεν ἐν ἄρθρῳ μόνῳ παραγράφῳ 1, ὅτι αἱ ἀτομικαὶ διοικητικαὶ πράξεις, αἱ κατὰ παράβασιν νόμου ἐκδοθεῖσαι, ἀνακαλοῦνται ἐλευθέρως ἐντὸς εὐλόγου ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς των χρόνου καὶ ὅτι ἡ πενταετία ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς των ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς μὴ εὔλογος χρόνος πρὸς ἀνάκλησιν, ἀνεξαρτήτως τυχὸν κτήσεως ὑπὸ τρίτων, ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν, οἱουδήποτε δικαιώματος. Διὰ δὲ τῆς παραγράφου 2 ὡρίσθη, ὅτι αἱ ἀνωτέρω διατάξεις ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ ἐκδοθεισῶν κατὰ παράβασιν νόμου διοικητικῶν πράξεων καὶ τῶν τοιούτων ἀνακλητικῶν, ὡς καὶ τῶν καθ' ὧν ἐκκρεμοῦσιν ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας αἰτήσεις ἀκυρώσεως.

Αἱ διατάξεις αὗται τοῦ ἀ.ν. 261/1968, ἰσχύοντος ἤδη κατὰ τὸν χρόνον δημοσιεύσεως (5.6.1968) τῆς προσβαλλομένης πράξεως, ὡς ἐκ τῆς ἀναδρομικῆς αὐτοῦ ῥήτρας, ἔδει νὰ τύχουν ἐφαρμογῆς καὶ ἐπὶ τῆς κρινομένης περιπτώσεως, ἐφ' ὅσον ἡ ὑπ' αὐτοῦ θεσπιζομένη κατ' ἐλάχιστον ὅριον πενταετία δὲν εἶχε παρέλθει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως (29.8.1963) τῆς ἀρνητικῆς ἀποφάσεως. Συνεπῶς ἔσφαλεν ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, ὑπολαβοῦσα, ὡς ἐκ τῆς προεκτεθείσης αἰτιολογίας αὐτῆς προκύπτει, ὅτι λόγῳ τοῦ διαβραμιόντος χρόνου καὶ τῆς δημιουργηθείσης ὑπὲρ τῆς παρεμβαινούσης καταστάσεως, ἦτο νόμιμα ἀνεπίτρεπτος ἡ ἀνάκλησις καὶ εἶναι διὰ τοῦτο ἀκυροτέα, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως, ἐπιλαμβανομένη καὶ πάλιν ἡ Ἐπιτροπή, κρίνῃ αἰτιολογημένως, κατ' οὐσιαστικὴν ἐκτίμησιν καὶ τῶν ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου γενομένων δεκτῶν, κατὰ πόσον ἦσαν ἀκριβῆ τὰ ὑπὸ τῆς ἀρνητικῆς ἀποφάσεως γενόμενα δεκτὰ περιστατικά, ἐπὶ τῶν ὁποίων εἶνε θεμελιωθῇ ἢ κοίσις περὶ ἀναρμοστου συμπεριφορᾶς τοῦ αἰτοῦντος, ἢ τυχὸν συνέτρεξεν ἐν τούτῳ πλάνη περὶ τὰ πράγματα, συνιστῶσα παράβασιν νόμου, καὶ, ἐν καταφατικῇ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης διαπιστώσει, κρίνῃ περαιτέρω, κατ' ἐνάσκησιν τῆς καὶ ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 261/1968 ἀναγνωριζομένης ἐν τούτῳ εἰς τὴν Διοίκησιν διακριτικῆς εὐχερείας, περὶ τοῦ ἐνδεδειγμένου ἢ μὴ τῆς ἀνακλήσεως τῆς περὶ ἧς πρόκειται 31/1963 ἀποφάσεως αὐτῆς.

ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΑΛΛΗΛΙΚΗΣ ΙΔΙΟΤΗΤΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Πραγματικά περιστατικά καί όρισμοί άρθρου 1 Ν.Δ. 2655/1953

Θεώρησις ώς ίδιωτικοῦ ὑπαλλήλου τοῦ κατά κύριον ἐπάγγελμα ἀσχολουμένου ἐπί ἀντιμισθίᾳ, ἀνεξαρτήτως τρόπου πληρωμῆς, εἰς ὑπηρεσίαν ἰδιωτικοῦ καταστήματος, Γραφείου ἤ ἐν γένει ἐπιχειρήσεως ἤ οἱασδήποτε ἐργασίας καί παρέχοντος ἐργασίαν ἀποκλειστικῶς ἤ κατά κύριον χαρακτῆρα μή σωματικήν.—Παροχή ἐργασίας χειριστοῦ ἠλεκτροκινήτου ἀνυψωτικοῦ μηχανήματος (γερανοῦ).—Θεώρησις αὐτῆς ὡς κατά κύριον χαρακτῆρα σωματικῆς.—Ὑπαλληλική ἰδιότης ἠλεκτροτεχνιτῶν κατά Ν.Δ. 381/1947.

Ὑπεκρύβη ὑπό τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 13126/1968 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν νόμου ΓΦΟΔ' Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Τό τήν ἀρχήν, ὅτι ἡ κατά τό ν.δ. 2655/1953 (ἄρθρον 1) (ΕΕΔ 12, 1213) ἔννοια τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου εἶναι ἔννοια νομική ἐρευνᾶται ὑπό τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἂν ὁ μισθωτός τῆς περιπτώσεως της ἠδύνατο νά θεωρηθῇ ἰδιωτικός ὑπάλληλος. (Ἴδετε περί τῶν στοιχείων τῆς ὑπαλληλικῆς ἰδιότητος καί ΕΕΔ 28, 78, ἔνθα παραπομπαί εἰς λοιπήν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου).

Τό ὑπό τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἐπικαλούμενον ἄρθρον μόνον τοῦ ν.δ. 381/1967 ἔχει ἀντικατασταθῇ διά τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3763/1967 (ΕΕΔ 16, 1188, περί τοῦ ὁποίου ἴδετε Α.Π. 90/1969, εἰσηγητής *Α. Καπελλάκος*, ΕΕΔ 28, 529).

Ἀρείου Πάγου 133/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Ζαχαρῆς**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἐμμ. Ἀνδρεαδάκης, Β. Βασιλείου

Κατά τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ κωδικοποιηθέντος ν. 3514/1928 (ἄρθρον 10 ν. 1234/1918), ὡς ἐτροποποιήθη διά τοῦ ἄρθρου 7 ν. 4558/1930 καί ἀντικατεστάθη διά τοῦ ἄρθρου 1 ν.δ. 2655/1953, ἰδιωτικός ὑπάλληλος θεωρεῖται ὁ κατά κύριον ἐπάγγελμα ἀσχολούμενος ἐπί ἀντιμισθίᾳ, ἀνεξαρτήτως τρόπου πληρωμῆς, εἰς ὑπηρεσίαν ἰδιωτικοῦ καταστήματος, Γραφείου ἤ ἐν γένει ἐπιχειρήσεως ἤ οἱασδήποτε ἐργασίας καί παρέχων ἐργασίαν ἀποκλειστικῶς ἤ κατά κύριον χαρακτῆρα μή σωματικήν. Δέν θεωροῦνται ἰδιωτικοί ὑπάλληλοι οἱ ὑπηρέται πάσης κατηγορίας, καθώς καί πᾶν ἐν γένει πρόσωπον, τό ὁποῖον χρησιμοποιεῖται ἐν τῇ παραγωγῇ ἀμέσως ὡς βιομηχανικός, διοτεχνικός, μεταλλευτικός ἤ γεωργικός ἐργάτης.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τό ἐκδόν ταύτην δικαστήριον ἐδέξατο ἀνελέγκτως, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, προσελήφθη τήν 1ην Μαρτίου 1957 ὑπό τῆς ἀναιρεσιβλήτου καί ἐτοποθετήθη εἰς τό ἐν Ἐλευσῖνι Ἀττικῆς κείμενον ἐργοστάσιόν της χαλυβουργίας, ἀπασχοληθείς κατ' ἀρχάς μέν ὡς ἐργατοτεχνίτης καί ἀπό τῶν μέσων τοῦ ἔτους 1963 μέχρι τῆς ἀπολύσεώς του (19.10.1967) ὡς χειριστής ἠλεκτροκινήτου ἀνυψωτικοῦ μηχανήματος (γερανοῦ), ἔχοντος σχῆμα γεφύρας, χρησιμεύοντος διά τήν ἀνύψωσιν μεγάλων ποσοτήτων κατειργασμένου ἢ μή σιδήρου καί συρμάτων καί τήν μεταφοράν των ἐντός τοῦ ἐργοστασίου, ὡς καί τήν φόρτωσιν αὐτῶν ἐπί φορτηγῶν αὐτοκινήτων καί τήν ἐκφόρτωσιν αὐτῶν ἀπό ὁμοίου φορτίου. Ὅτι ὁ χειρισμός τοῦ ὅλου συστήματος εἶναι σχετικῶς ἁπλοῦς καί δέν ἀπαιτεῖ σοβαράν πνευματικήν λειτουργίαν, διά δέ τήν ἐκμάθησίν του δέν εἶναι ἀναγκαῖαι ἰδιαίτεραι γνώσεις, ἀλλ' ἀρκεῖ ἁπλῆ ἐμπειρία. Ὅτι εἰδικώτερον ἡ ἐργασία τοῦ ἀναιρεσείοντος συνίστατο εἰς τό νά τοποθετῇ οὗτος εἰς κατάλληλον θέσιν τήν εἰς τό ἄκρον συρματοσχοίνου ἁρπάγην, ἁπλῆν ἢ μαγνητικήν, ὠθῶν ἐν ἀνάγκῃ ταύτην διά τῶν χειρῶν του κάτωθι τῶν πρός μεταφοράν ἀντικειμένων, προκειμένου νά συλληφθῇ ἡ ἀπαιτουμένη ποσότης αὐτῶν, ἐν συνεχείᾳ δέ διά χρήσεως κομβίων νά ἀνυψώνῃ τό φορτίον καί μεταφέρῃ αὐτό εἰς ἑτέραν θέσιν, κινούμενος οὕτω πεζῇ καθ' ὅλον τό ὀκτάωρον τῆς ἡμερησίας ἐργασίας του, ἥτις κατά τό πλεῖστον καί δή κατά τά ¾ τοὐλάχιστον εἶναι φύσεως χειρωνακτικῆς. Ὑπό τά δε-

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Έκτασις έφαρμογῆς κατὰ πρόσωπα Ι/1967 Συντακτικῆς Πράξεως

Σχέσεις τῶν ἐπὶ παγίᾳ ἢ περιοδικῇ ἀμοιβῇ παρεχόντων ὑπηρεσίας δικηγόρων.—Μὴ ὑπαγωγὴ τούτων εἰς τὴν Ι/1967 Συντακτικὴν Πρᾶξιν «περὶ ἐξυγιάνσεως τῶν Δημοσίων καὶ ἄλλων τινῶν Ὑπηρεσιῶν».—Ὑπαγωγὴ εἰς τὸν Α.Ν. 283/1968, μὴ ἐξαιρουμένων τῶν πολεμιστῶν δικηγόρων.—Διαδικασία ἀπολύσεως τούτων κατὰ τὰς περὶ προστασίας πολεμιστῶν διατάξεις.—Ἀκυρότης ἀπολύσεως, ὑπερημερία ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ δικηγόρου, μὴ ἐνεχούσης ἀποδοχὴν τῆς ἀκύρου ἀπολύσεως τῆς λήψεως τῆς κατὰ Νόμον ἀποζημιώσεως δι' ἀπόλυσιν.

Δικηγόρος, ἐναπαντικῶς συμπεριλαμβανόμενος ὡς πολεμιστής, κατ' ἄρθρον 3 ἀ.ν. 1836/1951, εἰς Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ ταύτην ἀπολύθη, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ ἀποπτεύοντος τὸ Νομικὸν Πρόσωπον Ὑπουργοῦ κατ' ἐφαρμογὴν τῆς Ι' Συντακτικῆς Πράξεως «περὶ ἐξυγιάνσεως τῶν Δημοσίων καὶ ἄλλων τινῶν Ὑπηρεσιῶν» (ΕΕΔ 26, 1154).

Προέκυψεν οὗτος τὸ ζήτημα, ἂν ὑπῆγετο οὗτος εἰς τὴν ὡς ἄνω Συντακτικὴν Πρᾶξιν δι' ἀπόλυσιν, ἀρνητικὴ δὲ εἶναι ἡ γνώμη τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως.

Δέχεται ἡ ἀπόφασις, ὡς ἐπιχείρημα ὑπὲρ τῆς γνώμης της, ὅτι εἰς τὸν ἀ.ν. 283/1968 «περὶ προπαιδείας καὶ συμπληρώσεως τῶν ἀ.ν. 65/1967, 116/1967 καὶ 246/1967» (ΕΕΔ 27, 309) ὑπεβλήθησαν καὶ οἱ πολεμισταὶ δικηγόροι, ἐπικαλουμένη καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 1163/1968 γνωμοδότησιν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους (ΕΕΔ 27, 1385).

Σημειοῦμεν, ὅτι ἀντίθετος ὡς πρὸς τοῦτο ἀπεφάνθη ἡ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 733/1969 (Πρωτοδίκης Δ. Ματσιώτας, ΕΕΔ 28, 458, ἔνθα σημειώσεις μας).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 692/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου ΓΦΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Στ. Χατζηδάκης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀντ. Παπαντωνόπουλος, Σ. Χρήστου

Ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ ὁ ἐναγων ἐκθέτει, ὅτι δι' ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας πολεμιστῶν, ληφθείσης κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 1 τῆς 22.8.1951 συνεδρίαν αὐτοῦ, ἐτοποθετήθη παρὰ τῷ Π.Ι.Κ.Π.Α. ὡς δικηγόρος ἐπὶ παγίᾳ μηνιαίᾳ ἀμοιβῇ ἐκ δραχμῶν 10.255, ὑπηρετήσας ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ταύτην μέχρι τῆς 13.1.1968, ὅτε τὸ ἐναγόμενον Ἵδρυμα ἔπαυσε νὰ δέχηται τὰς ὑπηρεσίας αὐτοῦ, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ σύμβασις του ἐλύθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. ΚΜΠ 5396/1967 ἀποφάσεως τοῦ ἐποπτεύοντος αὐτὸ Ὑπουργοῦ κατὰ γενόμενα πραγματικὰ ταῦτα περιστατικὰ ἡ ἐργασία αὐτὴ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἦτο κατὰ κύριον χαρακτῆρα σωματική, μὴ ἀλλοιουμένου τοῦ τοιούτου χαρακτῆρος της ἐκ τῆς ἐν τινι μέτρῳ ἀπασχολήσεως τούτου, ἄνευ καταβολῆς μυϊκῆς δυνάμεως, εἰς τὴν χρησιμοποίησιν τῶν προαναφερθέντων νομίσεων καὶ παρακολουθήσιν τοῦ διὰ μηχανικῆς δυνάμεως κινουμένου γερανοῦ. Ὅθεν οὕτω κρίναν καὶ τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον καὶ συνακολούθως ἀπορριπτέα διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὅτι οὗτος (ἀναιρεσείων) δὲν ἐκέκτητο, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς προπαρατεθείσης διατάξεως, τὴν ἰδιότητα τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, ὀρθῶς τὴν διάταξιν ταύτην ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, ὁ δὲ ἀντίθετος πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον μόνον τοῦ ν.δ. 381/1947 θεωροῦνται ὑπάλληλοι καὶ ὑπάγονται εἰς τὰς περὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων διατάξεις οἱ ἐργαζόμενοι εἰς φυσικὰ ἢ νομικὰ πρόσωπα οἱ ἔχοντες ἄδειαν ἠλεκτροτεγνίτου Α', Β', Δ' καὶ ΣΤ' εἰδικότητος συμφώνως τῷ νόμῳ 6422/1934. Συνεπῶς ἐκ μόνου τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ ἀναιρεσείων ἐξετέλει ἐργασίαν χειριστοῦ ἠλεκτροκινήτου ἀνυψωτικοῦ μηχανήματος δὲν ἐκέκτητο τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου. Ὅθεν ὁ δεύτερος λόγος ἀναιρέσεώς του, βάλλων κατὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς κατὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τῶν ἀνω διατάξεων, μὴ χαρακτηρίσασαν αὐτὸν ὑπάλληλον, εἶναι ἀπορριπτέος, προεχόντως, ὡς ἀόριστος, ἐφ' ὅσον δὲν ἰσχυρίζεται οὗτος (ἀναιρεσείων) ὅτι ἐκέκτητο νόμιμον ἄδειαν.

γοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας. Ὅτι ἡ ὡς ἄνω ἀπόλυσις του ἐγχάνει ἄκυρος, διότι α') ἐγένετο μὲ ἀναρμοδίου ὀργάνου, β') ἡ ὑπ' ἀριθ. Ι/1967 Συντακτικὴ Πρᾶξις, βάσει τῆς ὁποίας ἀπελύθη ὡς ἀνεπαρκὴς τῆς ὑπηρεσίας, ἀφορᾷ τοὺς ὑπαλλήλους καὶ ὑπηρέτας τῶν Ν.Π.Δ.Δ., οὐχὶ δὲ καὶ τοὺς δικηγόρους, οἵτινες δὲν δύνανται νὰ ἀποκτήσωσι τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου καὶ γ') ἡ προσθεν ἀναγωγικὴ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐναγομένου σχέσις ἐργασίας, διεπομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4185/1961 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τινων τῆς κειμένης περὶ προστασίας τῶν πολεμιστῶν Νομοθεσίας», δὲν ἠδύνατο νὰ λυθῇ εἰμὴ διὰ τοὺς ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ ἀναφερομένους λόγους καὶ κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου κατὰ τοὺς ἀ.ν. 244/1936 καὶ 771/1937 συλλογικοῦ ὀργάνου. Ὅτι λόγῳ τῆς ἀκυρότητος τῆς ὡς ἄνω ἀπολύσεως του καὶ τῆς ἀρνήσεως τοῦ ἐναγομένου Ἱδρύματος νὰ δεχθῇ τὰς προσηκόντως προσφερομένας αὐτῷ ὑπηρεσίας του, κατέστη ὑπερήμερον περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του τούτων, ὑποχρεούμενον οὕτω εἰς τὴν καταβολὴν μισθῶν ὑπερημερίας. Οὗτος ἔχουσα ἡ κρινομένη ἀγωγὴ, ἁρμοδίως ἠγέρθη πρὸς συζήτησιν κατὰ τὴν προκειμένην διαδικασίαν τοῦ ν. ΓΨΟΔ'/1911 καὶ δέον ὅπως ἐξετασθῇ περαιτέρω.

Ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων δι' ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας πολεμιστῶν, ληφθείσης κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 1 τῆς 22.8.1951 συνεδρίαν αὐτοῦ, ἐτοποθετήθη ἐπὶ παγίᾳ μηνιαίᾳ ἀντιμισθίᾳ ἐκ δραχμῶν 10.255 ὡς δικηγόρος παρὰ τῷ ἐναγομένῳ Ἱδρύματι (Π.Ι.Κ.Π.Α.), εἰς ἣν διῆρκεσε μέχρι τῆς 13.1.1968, ὅτε διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. ΕΜΠ 5396/797/23.12.1967 ἀποφάσεως τοῦ ἐποπτεύοντος κατὰ τὸν ἀ.ν. 1950/1939 τὸ Ἵδρυμα τούτο Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας ἀπελύθη τῆς ὑπηρεσίας ὡς ἀνεπαρκὴς, βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. Ι/1967 Συντακτικῆς πράξεως.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1, 2 παράγραφος 1, 38, 63 παράγραφοι 3, 4, καὶ 248 παράγραφος 1 τοῦ Κωδικὸς Δικηγόρων, οἱ δικηγόροι ἀσκοῦν δημόσιον λειτούργημα, ὅπερ καὶ ὅταν παρέχωσι πρὸς φυσικὰ ἢ νομικὰ πρόσωπα ἐπὶ παγίᾳ ἢ περιοδικῇ ἀμοιβῇ τας νομικὰς των ὑπηρεσίας δὲν ἀποβάλλουσιν, ἵνα προσκτησάντια τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου (Α.Π. 3/1963, ΕΕΔ 22, σελ. 11091). Ἐκ τῆς διατάξεως δὲ τοῦ ἄρθρου 1 τῆς Ι/1967 Συντακτικῆς Πράξεως «περὶ ἐξυγιάνσεως τῶν Δημοσίων καὶ ἄλλων Ὑπηρεσιῶν», ὁριζούσης ἐν μὲν τῇ πρώτῃ παραγράφῳ αὐτῆς ὅτι ἐπὶ τέσσαρας μῆνας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἀναστέλλεται ἡ ἰσοβιότης τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου καὶ ἡ μονιμότης πάντων τῶν λοιπῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν, τῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν τῆς Βουλῆς κ.λ.π., ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ ὅτι ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς ἁρμοδίους Ὑπουργοὺς, ὅπως ἐντὸς τεσσάρων μηνῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης διαλύσωσι τὰς συμβάσεις μετὰ τῶν ἐπὶ συμβάσει ὑπηρετούντων ὑπαλλήλων, σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ ὡς πρόσθεν Συντακτικὴ Πράξις ἀφορᾷ ὑπαλλήλους ἢ ὑπηρέτας Δημοσίων ἢ τῶν ἄλλων ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων Ὑπηρεσιῶν, ὡς καὶ τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας καὶ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, μὴ ἐπεκτεινομένης τῆς ἰσχύος αὐτῆς καὶ ἐπὶ ἄλλης κατηγορίας ὑπαλλήλων ἢ δημοσίων λειτουργῶν. Ἡ λύσις αὕτη ἐνισχύεται πλήρως καὶ ἐκ τοῦ ὅτι, προκειμένου περὶ τῶν δημοσίων λειτουργῶν, αὕτη ἀναφέρεται εἰς τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας καὶ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ἐξ οὗ καὶ συνάγεται ἐξ ἀντιδιαστολῆς, ὅτι αὕτη δὲν ἀφορᾷ ἑτέραν κατηγορίαν δημοσίων λειτουργῶν. Συνεπῶς ὁ ἐνάγων, ὡς προσφέρων τὰς ὑπηρεσίας του ὡς νομικὸς σύμβουλος εἰς τὸ ἐναγόμενον Ἵδρυμα καὶ κατέχων, ὡς ἐκ τούτου, τὴν ἰδιότητα τοῦ δημοσίου λειτουργοῦ, δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν δυναμένων νὰ ἀπολυθῶσι δημοσίων ὑπαλλήλων ἢ ὑπηρετῶν, δυνάμει τῆς ὡς πρόσθεν Συντακτικῆς Πράξεως δι' ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ. Περαιτέρω ἐκ τοῦ ὅτι, ἐνῷ διήρκει ἔτι ἡ ἰσχὺς τῆς ὡς ἄνω Συντακτικῆς Πράξεως, ἥτις μετὰ τὴν παράτασιν της διὰ τῆς ΙΖ' Συντακτικῆς Πράξεως ἔληξε τὴν 28.2.1968, ἐξεδόθη ὁ ἀ.ν. 283/15.2.1968 «περὶ τροποποιήσεως τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 65/1967, δι' οὗ παρεσχέθη ἡ ἐξουσία πρὸς τοὺς ἁρμοδίους Ὑπουργοὺς ὅπως κηρύττωσιν λήξασαν τὴν σχέσιν μετὰ τῶν νομικῶν ἢ δικαστικῶν συμβούλων ἢ δικηγόρων τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰς Ὑπηρεσίας, Νομικὰ Πρόσωπα, περὶ ὧν διαλαμβάνουν τὰ ἄρθρα 1, 2 καὶ 7 τοῦ ὡς ἄνω ἀ.ν. 65/1967, εἰς ἃς διατάξεις, ὡς ἐξ αὐτῶν προκύπτει, ἐπάγονται καὶ οἱ πολεμοσταὶ δικηγόροι (ὅρα γνωμ. Ν.Σ.Κ., ΕΕΔ 27, σελ. 1385 - 13861), συνάγεται, ὅτι ἡ ὡς πρόσθεν, βάσει τῆς ὁποίας ἐχώρησεν ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος Συντακτικὴ Πρᾶξις, δὲν ἀφορᾷ καὶ τοὺς πολεμιστὰς δικηγόρους, διότι ἄλλως δὲν ἠμείστατο λόγος ἐκδόσεως τοῦ ὡς ἄνω ἀ.ν. 283/1968, πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ὁποίου οἱ πολεμισταὶ δικηγόροι τῶν ἀ.ν. 751/1948 καὶ 1836/1951 δὲν ἠδύναντο νὰ ἀπολυθῶσιν, εἰ μὴ διὰ τοὺς ἐν τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4185/1961 ἀναφερομένους λόγους, δεδομένου ὅτι τόσον ὁ ἀ.ν. 1332/1964, ὅσον καὶ ὁ ἀ.ν. 65/1967, θεσπίσαντες τὴν αὐτοδικαίων

ΔΗΜΟΣΙΟΝ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Ἀπόλυσις συνεπεία πειθαρχικοῦ παραπτώματος

Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἐργάτου τοῦ Δημοσίου.— Ἔλλειψις δικαιώματος ἀποζημιώσεως, γενομένης τῆς καταγγελίας συνεπεία πειθαρχικοῦ παραπτώματος τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976/1947 Πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, μὴ θιγεισῶν ὡς πρὸς τοῦτο διὰ τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ Νόμου 4464/1965.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως εἶναι ἀπόλυσις ἐργάτου τοῦ Δημοσίου ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ νόμου 4464/1965, κατὰ τὸ ὁποῖον αἱ κείμεναι διατάξεις τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ ἀποζημιώσεως λόγῳ λύσεως τῆς σχετικῆς ἐργασίας ἰσχυούσαι ἐφεξῆς καὶ διὰ τοὺς ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου μισθωτούς, τοὺς προσφέροντας ὑπηρεσίας πρὸς τὸ Δημόσιον (καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου), ὡς δὲ ἐνομολογήθη (ἴδετε ΕΕΔ 27, 622), ἐφαρμόζεται δὲ τοῦτο καὶ ἡ κατωτέρω δικαστικὴ ἀπόφασις, διὰ τοὺς ἐργάτας, τεχνίτας καὶ ὑπηρέτας ἐφαρμόζετο τὸ Β.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920.

(Σημειοῦμεν, ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου 12 § 4 τοῦ ν.δ. 169/1969, ΕΕΔ 28, 596, κατηργήθη ἡ ἀνωτέρω διάταξις τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ νόμου 4464/1965 καὶ ἐρρυθμίσθησαν ἄλλως αἱ ἀποζημιώσεις τῶν ἀπολυομένων μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου).

Δέχεται ἡ ἐν λόγῳ ἀπόφασις, ὅτι, ἐφ' ὅσον αἱ ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976/1947 Πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὁρίζουν, ὅτι δὲν δικαιοῦνται τοῦ εἰδικοῦ ἐπιδόματος αἱ ἀπολυόμεναι διὰ ποινικὴν ἢ πειθαρχικὴν παράπτωσιν, δὲν ἐδικαιοῦτο ὁ μισθωτὸς τῆς περιπτώσεως ἀποζημιώσεως κατὰ τὸ Β.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920, μὴ θιγεισῶν κατὰ τοῦτο τῶν διατάξεων τῶν ἀνωτέρω Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. (Σημειοῦμεν ἡ Πρωτοδικείου Πειραιῶς 3464/1967, εἰσηγητής Ἀν. Ἀτματζίδης, ΕΕΔ 26, 1274, ἐφ' ἧς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 26, 1271, ἀντίθετος αἱ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 6262/1966, Πρωτοδίκης Η. Μοσχονᾶς, ΕΕΔ 26, 1131, Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 2215/1968, ὡς ἐφετείου, εἰσηγητὴς Ν. Ζήκας, ΕΕΔ 27, 622).

Εἶναι, ὡς ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 26, 1271), σαφεστέρα ἡ ἀντίθετος ἀκείνης τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως γνώμη, διότι, ὅταν τὸ ἄρθρον 24 τοῦ νόμου 4464/1965 παραπέμπῃ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν κειμένων διατάξεων τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ ἀπόλυσιν προσώπων ἐκ τῶν θεσμῶν τῶν ἐν αὐτοῖς ἀναφερομένων Νομικῶν Προσώπων, ἐσωτερικὴν ἐξαίρεσιν τῶν ἐξ αὐτῶν ἐχόντων τοποθετηθῇ ἀναγκαστικῶς ὡς πολεμιστῶν ἢ τῶν ἐμπιπτόντων εἰς τὰς εὐεργετικὰς διατάξεις τῶν ἀ.ν. 751/1948 καὶ 1836/1951, ὧν ἡ ἀπόλυσις ἠδύνατο νὰ πραγματοποιηθῇ κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244/1936 καὶ τοῦ Ἀ.Ν. 771/1937. Συνεπῶς αἱ ὡς ἀνωθεν διατάξεις περὶ προστασίας τῶν πολεμιστῶν δὲν κατηργήθησαν, οὐδὲ ἀνεστάλη ἡ ἰσχὺς αὐτῶν διὰ τῆς ὡς ἄνω εἰρηνικῆς Συντακτικῆς Πράξεως, ὡς τοῦτο συνάγεται περαιτέρω ἐκ τοῦ γράμματος τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 61/1968 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς κειμένης περὶ προστασίας τῶν πολεμιστῶν νομοθεσίας», ὁρίζοντος ὅτι ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὡς ἄνω ν.δ. 1183/1961 «περὶ λύσεως τῆς ἀναγκαστικῆς σχέσεως ἐργασίας τῶν πολεμιστῶν» ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως, ἐξ οὗ ἄρον (ἀντικαθίσταται) καὶ προκύπτει, ὅτι ἡ διάταξις αὕτη τοῦ ὡς ἄνω ν.δ. ἐξηκολούθει ἰσχύουσα μέχρι τῆς ὡς ἄνω ἀντικαταστάσεώς της. Κατ' ἀκολουθίαν, ἐφ' ὅσον δὲν ἐτηρήθησαν αἱ περὶ ἀπολύσεως τῶν πολεμιστῶν ὡς ἄνω διατάξεις, ἡ κοινωμένη ἀπόλυσις τοῦ ἐναγομένου, ἐντὸς πολεμικοῦ προστατευομένου ὑπὸ τῶν διατάξεων τούτων, εἶναι ἄκυρος, λόγῳ δὲ τῆς ἀκυρότητος τοῦ ἐναγομένου Ἱδρύματος ἔπρεπε νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀγωγή, προσηκόντως προσφυομένης αὐτῷ, κατέστη ὑπερήμερον, ὑποχρεούμενον εἰς τὴν καταβολὴν μισθῶν ὑπερημερίας τοῦ εἰδικοῦ χρονικοῦ διαστήματος 13.1.1968 — 31.3.1968) ἐκ δραχμῶν 28.700 (ὡρθρ. 349, 350, 653, 656 Α.Κ.). Ἡ λῆξις ἐκ μέρους τοῦ ἐναγόντος τῆς κατὰ νόμον συνεπείᾳ τῆς ὡς ἄνω ἀπολύσεως του ἀποζημιώσεως δὲν ἐνέχει καὶ ἀποδοχὴν ἐπ' αὐτοῦ τῆς ὡς ἄνω ἀπολύσεώς του καὶ περαιτέρω παραίτησίν του ἐκ τοῦ ἐνδίκου δικαιώματός του καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

τοῦ Ν.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920, κατὰ τὰς ὁποίας μόνον ἐν περιπτώσει μηνύσεως δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν τοῦ μισθωτοῦ γίνεται ἄζημίως διὰ τὸν ἐργοδότην ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως (καὶ πάντως, ἐξ' ὅσον ὁ μισθωτὸς καταδικασθῇ ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου) ἔννοεῖ νὰ ἐφαρμόζωνται μόναι αἱ διατάξεις αὐταί, χωρὶς νὰ συνεχίζωνται ἀντίθετοι πρὸς αὐτὰς διατάξεις τῶν ἐχόντων πρότερον ἐφαρμογὴν ἀνωτέρω Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἐσημειώσαμεν ἀνωτέρω, ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου 12 §§ 1 καὶ 5 τοῦ ν.δ. 169/1969 (ΕΕΔ 28, 596), καταργηθέντος τοῦ ἄρθρου 21 § 7 τοῦ νόμου 4464/1965 ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ἀνωτέρω νομ. διατάγματος (21 Ἀπριλίου 1969), ἐρρυθμίσθη πάλιν διαφόρως αἱ ἀποζημιώσεις λόγῳ ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας τῆς ἀορίστου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἐπὶ ὑγιεῖ ἰδιωτικοῦ δικαίου ὑπαλλήλων, τῶν παρεχόντων ὑπηρεσίας πρὸς τὸ Δημόσιον καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, ὡς καὶ ἡ ἀποζημίωσις λόγῳ ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας τῆς ἀορίστου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ, τοῦ παρέχοντος τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὸ Δημόσιον καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, ἡ ὁποία καθορίζεται συμφώνως πρὸς τὰς διὰ τοῦ ἀ.ν. 813/1949 κυρωθείσας Πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὑπ' ἀριθ. 956/1947 καὶ 976/1947 «περὶ ἀποζημιώσεως ἀπολυομένων μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου». (Ἴδετε διὰ τὸ θέμα σημείωσιν μας κατωτέρω, σελ. 731.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 683/1969

Δεδικασμένα ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου ΓΦΟΔ' Πρωτοδίκης ὁ κ. **Εὐάγγ. Καλλίτσης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Κοτίνης, Γ. Παπανέλης, δικαστικὸς ἀντιπρόσωπος τοῦ Δημοσίου

Ἐδικαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων, προσληφθεὶς τὴν 17.3.1961 εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐναγομένου Δημοσίου, ἐπὶ συμβάσει ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου ἔργου, τῶν ἰδιωτικοῦ δικαίου (βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ν. 4436/1929), ὡς τεχνίτης ἐπιπλουποιός, εἰργάσθη ἔκτοτε ὡς τοιοῦτος παρ' αὐτῷ (καὶ δὴ εἰς τὴν ἐνταῦθα 651 Α.Β.Τ.Π.) ἐπὶ τῷ νομίμῳ ἑκάστοτε ἡμερομισθίῳ, μέχρι τῆς 16.7.1961, ἐπαναπροσληφθεὶς δὲ τὴν 25.7.1961 ἐπὶ νέᾳ ἐργασιακῇ συμβάσει ἀορίστου ἔργου, ἀπησχολήθη παρ' αὐτῇ μέχρι τῆς 30.12.1961. Μεθ' ὃ συνῆψε νέαν (τρίτην) ἐργασιακὴν σύμβασιν ἀορίστου χρόνου μετ' αὐτοῦ, δυνάμει τῆς ὁποίας, ἐπαναπροσληφθεὶς τὴν 4.1.1962 ὡς τεχνίτης στιλβωτὴς κυρίως ἐπὶ πλέον τῆς ὡς ἄνω 651 Α.Β.Τ.Π., εἰργάσθη ἔκτοτε παρ' αὐτῇ μέχρι τῆς 26.8.1968, τὴν δὲ ἑπομένην (27.8.1968) ἀπελύθη οὗτος, καταγγελθείσης ἐγγράφως τῆς ἐπιδίκου συμβάσεως ἐργασίας, ἄνευ καταβολῆς οἱασδήποτε ἀποζημιώσεως ἐπὶ τῇ ρηθείσῃ ἀπολύσει του. Αὕτη ἔλαβε χώραν συνεπείᾳ πειθαρχικοῦ παραπτώματος τούτου (ἐνάγοντος), ἀποδειχθέντος ἐκ τῆς διεξαχθείσης ἐνόρκου διοικητικῆς ἐξετάσεως, συνισταμένου δὲ εἰς τὸ ὅτι οὗτος 2.7.1968 προεκάλεσεν ὅλως ἀδικαιολογήτως ἐπεισόδιον εἰς βάρος τῶν συναδέλφων καὶ τῶν προϊσταμένων του, καθ' ὃ ἐξήρθη εἰς ἀκατονομάστους ὕβρεις καὶ χυδαιότητες, αἵτινες ἀπαδοῦσι σκαιῶς πρὸς τὴν στοιχειώδη ἀξιοπρέπειαν τοῦ ἐργατοϋπαλλήλου τοῦ Δημοσίου καὶ τὸ ὀφειλόμενον σεβασμοῦ, πειθαρχίας καὶ συμμορφώσεως πρὸς τὰς ὁδηγίας καὶ ἐντολὰς τῶν προϊσταμένων αὐτοῦ Ἀρχῶν, ἐν ὄψει μάλιστα καὶ τῆς ἰδιαζούσης φύσεως τῆς Στρατιωτικῆς Ὑπηρεσίας. Τοσούτῳ δὲ μᾶλλον, καθ' ὅσον αἱ πράξεις αὗται ἐμπίπτουσι εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἀναφερομένων πειθαρχικῶν παραπτωμάτων ἐν ταῖς παραγράφοις 161γ καὶ 134ε τοῦ ἐπ' ἀριθ. 27/1967 Στρατιωτικοῦ Δελτίου Ν.Δ.Α., ὅπερ κανονισθὲν κατὰ νομίμων τρόπων ἐγένετο ἀποδεκτὸν καὶ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος), ἔχουσαν ἐντόνως καὶ ἀξιόποινον χαρακτῆρα. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων καὶ δοθέντος ὅτι, καθ' ἃ παγίως ἐνομολογήθη (Πρ. Πειρ. 3464/1967, ΕΕΔ 26, 1274, Π.Α. 4617/1967, Π.Α. 241/1968, Π.Α. 1430/1968, πρβλ. καὶ Α.Π. 232/1968, ΕΕΔ 17, 523), οἱ συνεπείᾳ πειθαρχικοῦ παραπτώματος ἀπολυόμενοι μισθωτοὶ τοῦ ἐναγομένου δὲν δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως συνῳδὰ ταῖς ἐπ' ἀριθ. 956 καὶ 976/1947 Π.Τ.Σ., αἵτινες δὲν ἐθίγησαν κατὰ τὴν σχετικὴν αὐτῶν διάταξιν ὑπὸ τοῦ μεταγενεστέρου νόμου 4464/1965 (ἄρθρον 21 παράγραφος 7), ἡ ἐπίδικος ἀπόλυσις συνεπῶς ἐχωρησεν ἄνευ καταβολῆς ἀποζημιώσεως, ἅτε τοῦ ἐνάγοντος μὴ δικαιωμένου ταύτης καὶ συνεπῶς τὸ ἀγωγικὸν κονδύλιον, τὸ ἀφορῶν τὴν ἐπιδίκασιν τοιαύτης ἀποζημιώσεως, δέον νὰ ἀπορριφθῇ, ὡς ἀβάσιμον.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

1. Νόμιμος αμοιβή Ιδιωτικού προσωπικού Υπηρεσιών δασοτεχνικών έργων Υπουργείου Γεωργίας.

Ρύθμισις διά της ύπ' αριθ. 7 1963 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς, επικυρωθείσης διά της ύπ' αριθ. 2 1964 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς, των όρων εργασίας και αμοιβής του ιδιωτικού προσωπικού των Υπηρεσιών δασοτεχνικών έργων Υπουργείου Γεωργίας —Επίλυσις συλλογικών διαφορών εργασίας κατά το άρθρον 15 § 1 Νόμου 3239 1955.—Νόμιμος αμοιβή εργαζομένων εις πριστήρια, αποτελούντων ιδιωτικόν προσωπικόν δασοτεχνικών έργων Υπουργείου Γεωργίας —Ισχυρισμός εργοδότου περί καταχρηστικής ασκήσεως δικαιώματος μισθωτού.

Αρείου Πάγου 138/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. **Σπ. Γάγγας**
Δικηγόροι οι κ.κ. Ν. Παπαδόπουλος, Ηλ. Δημητριάδης

Διά της ύπ' αριθ. 7/1963 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς, εκδοθείσης επί διαφοράς μεταξύ του Υπουργείου Γεωργίας και της Ομοσπονδίας Μηχανοκαλλιεργητών Ελλάδος, επικυρωθείσης διά της ύπ' αριθ. 2/1964 τοιαύτης του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς, επί εφέσει του Υπουργού Γεωργίας, ως εκπροσώπου του Υπουργού Εργασίας, κατατεθείσης δε παρά τω Ειρηνοδικείω Αθηνών (πράξις καταθέσεως ύπ' αριθ. 30/2.3.1964), ρυθμίζονται οι όροι εργασίας και αμοιβής του ιδιωτικού προσωπικού πάσης ειδικότητος, των Υπηρεσιών δασοτεχνικών έργων Υπουργείου Γεωργίας, άρα και του προσωπικού του εργαζομένου εις πριστήρια, των οποίων η εκμετάλλευσις ασκείται παρά του αναιρεσιβλήτου «Κεντρικού Ταμείου Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Δασών», αφού η διά των πριστηρίων τεχνική επεξεργασία της ολοτομηθείσης ξυλείας διενεργείται, ίνα διευκολυνθή η περαιτέρω προώθησις και μεταφορά αυτής ως τοιαύτης, ήτοι ως πρώτης ύλης και ουχί διά τον μετασχηματισμόν αυτής εις καταναλωτικά αγαθά, ως τοιαύτη δε, αναγομένη εις αυτήν της δι' ολοτομήσεως εκμετάλλευσιν των δασών, αποτελεί δασοτεχνικόν έργον, κατά την έννοιαν της ως άνω αποφάσεως, καθ' ά συνάγεται και εκ της υπ' αυτής ρυθμίσεως της αμοιβής των εν πριστηρίοις παρεχόντων τας υπηρεσίας των αρχιμηχανοδηγών και αργιτεχνιτών πριονιστηρίων (άρθρα 23 και 24). Το δε άσκοθν την τοιαύτην εκμετάλλευσιν αναιρεσίβλητον, νομικόν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, λειτουργούν, κατά το άρθρον 1 ε.δ. 20/29.12.1945, παρά τω Υπουργείω Γεωργίας και περιλαμβάνον μεταξύ των επιδιωκομένων παρ' αυτού σκοπών την επαύξησιν της δασικής παραγωγής, πλήρει την κατά την ως άνω απόφασιν έννοιαν της Υπηρεσίας δασοτεχνικών έργων Υπουργείου Γεωργίας, εν όψει του επιδιωκομένου διά της αποφάσεως σκοπού της ενιαίας ρυθμίσεως των όρων εργασίας και αμοιβής του ιδιωτικού προσωπικού των υπαγομένων εις την Γενικήν Διεύθυνσιν Δασών πάσης φύσεως υπηρεσιών. Όθεν η προσβαλλομένη, δεχθείσα ότι η ανωτέρω απόφασις, ως εκ του περιεχομένου αύτης, καταλαμβάνει και ρυθμίζει τους όρους εργασίας και αμοιβής του ιδιωτικού προσωπικού πριστηρίων, άτινα εκμεταλλεύεται το αναιρεσείον, μεταξύ του οποίου, καθ' ά ανελέγκτως εδέξατο, περιλαμβάνεται και ο αναιρεσίβλητος, προσληφθείς παρά του Δασάρχου Καλαμπάκας ως εκπροσώπου του Ταμείου επί συμβάσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου, ορθώς την διαληφθείσαν και ισχύν νόμου επέχουσαν διαιτητικήν απόφασιν ηρμήνευσε και εφήρμοσε και ουδεμίαν έτέραν διάταξιν νόμου, εύθέως ή εκ πλαγίου, παρείδασε και είναι απορριπτέος ο περί του αντιθέτου πρώτος της αναιρέσεως λόγος.

Εκ του άρθρου 15 § 1 ν. 3239/1955, ορίζοντος ότι τα διοικητικά διαιτητικά δικαστήρια επιλαμβάνονται πάσης κατά τας διατάξεις του νόμου τούτου αγομένης ενώπιον των συλλογικής διαφοράς εργασίας, προκυπτούσης εκ συλλογικών συμβάσεων «είτε μετά την λήξιν του συμβατικώς καθορισθέντος χρόνου ισχύος αυτών, είτε μετά νόμιμον καταγγελίαν», συνάγεται, ότι τα ως άνω διαιτητικά δικαστήρια δεν παρεμποδίζονται εκ τοιούτων συμβάσεων ή διαιτητικών αποφάσεων, εξομοιουμένων προς τας πρώτας κατά το άρθρον 19, παράγραφος 2, να επιληφθούν συλλογικής δι-

αφορᾶ, ἐφ' ὅσον αὐτὴ ἀναφύεται μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτῶν τοῦ αὐτοῦ μὲν ἐπαγγέλματος, μὴ δεσμευομένων ὅμως ἐκ τούτων, ἀφοῦ μόνον ἡ ἰσχύουσα μεταξὺ αὐτῶν συλλογικὴ σύμβασις ἢ διαιτητικὴ ἀπόφασις ἄγει εἰς τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο.

Ἐν προκειμένῳ, ναὶ μὲν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Λαρίσης, ἐκδοθείσης ἐπὶ συλλογικῆς διαφορᾶς μεταξὺ τοῦ σωματείου ἐργατοτεχνιτῶν πριστηρίων ξυλείας Νομοῦ Τρικάλων καὶ τῆς ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως Πριστήρια Δυτικῆς Θεσσαλίας, ἐρρυθμίσθη ἡ ἀμοιβὴ τοῦ εἰς πριστήρια, λειτουργοῦντα ἐν τῇ ὡς ἄνω περιφερείᾳ, ἐργαζομένου προσωπικοῦ, ἀλλ' ἐν τῇ τοιαύτῃ ρυθμίσει δὲν ἐδεσμεύοντο ὡς μὴ ἐκπροσωπηθεῖσαι αἱ Ὑπηρεσίαι δασοτεχνικῶν ἔργων τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, ἄρα καὶ τὸ ἀναιρεσεῖον. Κατ' ἀκολουθίαν οὔτε κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἀναφυείσης συλλογικῆς διαφορᾶς μεταξὺ τοῦ ἐκπροσωπήσαντος, κατὰ τὰ ἐν τῇ πρώτῃ σκέψει, τὰς ὡς ἄνω Ὑπηρεσίας Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ τῆς Ὁμοσπονδίας Μηχανοκαλλιεργητῶν Ἑλλάδος, οὔτε κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 7/1963 ἀποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς ἰσχύει διαιτητικὴ ἀπόφασις, δεσμεύουσα ἐν τῇ περιφερείᾳ Τρικάλων τὸ ἀναιρεσεῖον καὶ τοὺς εἰς τὸ πριστήριον αὐτοῦ ἐργαζομένους, ἐντεῦθεν δὲ στερεῖται δικαιοδοσίας τὸ ἐπιληφθὲν τῆς διαφορᾶς Διαιτητικὸν Δικαστήριον. Ἡ δὲ μεταγενεστέρα κήρυξις ὑποχρεωτικῆς τῆς εἰρημένης ὑπ' ἀριθ. 1/1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Λαρίσης, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 89283/1963 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευθείσης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τὴν 19.11.1963, οὐδεμίαν ἀσκεῖ ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς πρὸ ταύτης δημοσιευθείσης ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς.

Ἐξ ἄλλου καὶ μετὰ τὴν κήρυξιν αὐτῆς ὑποχρεωτικῆς, ἀφ' ἧς ἡ ἐργασιακὴ σχέσις τῶν δύναται συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐργαζομένων εἰς πριστήρια ἐν Τρικάλοις ἐκμεταλλευόμενα ὑπὸ Ὑπηρεσίας δασοτεχνικῶν ἔργων καταλαμβάνεται ὑπ' ἀμφοτέρων, ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται νὰ ἀξιώσῃ διὰ τὴν παρ' αὐτοῦ παροχὴν ἐργασίας ἐν τοιούτῳ πριστηρίῳ τὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1963 ἀποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς ὁριζομένην ἀμοιβήν, ἐπιλέγων αὐτὴν ὡς εὐνοϊκωτέραν. Ὅθεν ἡ προσβαλλομένη, ἀποφηναμένη ἔγκυρον τὴν τελευταίαν ταύτην, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἐν τῇ περιφερείᾳ Τρικάλων ἐργαζομένους εἰς πριστήρια τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ, μετὰ ταῦτα, δεχθεῖσα ὡς νόμιμον ἀξίωσιν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, καταλεγομένου εἰς τὸ ἰδιωτικὸν προσωπικὸν τοῦ ὡς ἄνω ἀναιρεσείοντος ἐν Τρικάλοις, νὰ λάβῃ ἀμοιβήν, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ὡς ἄνω διαλαφθείσας διατάξεις καὶ τὰς τοιαύτας τῶν ἰσχυόντων νόμου ἐπεχουσῶν ὡς ἄνω διαιτητικῶν ἀποφάσεων, καὶ οὐδεμίαν ἑτέραν παρεβίασεν, εὐθέως ἢ ἐκ πλαγίου, καὶ δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου δεύτερος τῆς ἀναιρέσεως λόγος.

Ἐκ τῆς ὡς εἴρηται ὑπ' ἀριθ. 7/1963 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ἀφορώσης τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ πάσης φύσεως τῶν Ὑπηρεσιῶν δασοτεχνικῶν ἔργων Ὑπουργείου Γεωργίας, σαφῶς συνάγεται, ὅτι οὐδαμῶς ἐξῃρέθησαν τῆς ἐν αὐτῇ ρυθμίσεως τῆς ἀμοιβῆς ἐργαζόμενοι εἰς πριστήρια ἐκμεταλλευόμενα ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ ὡς τοιοῦτοι ἀποτελοῦντες ἰδιωτικὸν προσωπικὸν δασοτεχνικῶν ἔργων Ὑπουργείου Γεωργίας, τῶν ὁποίων δὲν κατονομάζεται εἰδικῶς ἡ ἐκτελουμένη ἐργασία, τῆς ἀμοιβῆς αὐτῶν, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, καθοριζομένης ἀναλόγως τῆς φύσεως τῆς παρεχομένης ἐργασίας διὰ τῆς ὑπαγωγῆς εἰς μίαν τῶν ἐν τῇ ἀποφάσει ἀναφερομένων κατηγοριῶν. Ὅθεν, κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῆς ὡς ἄνω ἐπεχούσης ἰσχὺν νόμου ἀποφάσεως, ἡ προσβαλλομένη ἔκρινεν, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, κατὰ τὰ παρ' αὐτῆς γενόμενα δεκτά, χειριζόμενος πριονοκορδέλλαν ἐν τῷ πριστηρίῳ τοῦ ἀναιρεσείοντος, δὲν ἐξαιρεῖται τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῆς ἐκ μόνου τοῦ λόγου ὅτι ἐν αὐτῇ δὲν ἀναφέρεται τοιαύτη κατηγορία ἐργαζομένων, καὶ εἶναι ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου τρίτος τῆς ἀναιρέσεως λόγος.

Κατὰ τὰ ἀνελέγκτως δεκτὰ γενόμενα παρὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐλάμβανεν ἐπὶ τριετίαν περίπου (1963—1966) τὰς κατωτέρας ἀποδοχάς, τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1963 Δ.Δ.Δ.Δ. Λαρίσης, διεξαγομένης ὅμως, κατόπιν αἰτημάτων αὐτοῦ καὶ ἄλλων συναδέλφων του, ἐπιταμοῦ ἀλληλογραφίας ἀπὸ τοῦ 1964 περὶ ἐφαρμογῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1963 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς. Ὑπὸ τὰ δεδομένα ταῦτα ὀρθῶς αὕτη ἀπέρριψε τὴν παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος προταθεῖσαν ἔνστασιν καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τοῦ ἀναιρεσιβλήτου νὰ ἀξιώσῃ τὴν ἐπὶ πλέον δια-

φοράν, τῶν ὡς ἄνω περιστατικῶν (καὶ δὴ τῆς ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας παρόδου τριετίας) μὴ καθιστώντων προφανῶς ἀντίθετον πρὸς τὴν καλὴν πίστιν τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος τούτου καὶ δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου τέταρτος τῆς ἀναιρέσεως λόγος (*).

2. Ἐπίδομα κινήσεως ὑπὸ τὴν ἔννοιαν μισθοῦ.

Θεωρήσις, κατ' ἄρθρα 648 καὶ 649 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὡς μισθοῦ καὶ πάσης προσθέτου παροχῆς, διδομένης ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εἰς τὸν ἐργαζόμενον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας του τακτικῶς καὶ ἀδιαλείπτως ὡς συμβατικὸν ἀντάλλαγμα τῶν ὑπηρεσιῶν του.— Παροχὴ εἰς ἐργαζόμενον ἐπιδόματος, χαρακτηριζομένου ὡς ἐπιδόματος κινήσεως κατὰ τὴν λῆξιν ἑκάστου μηνός.— Ἀναίρεσις ἀποφάσεως, μὴ ὄντος, λόγῳ τῶν ἀντιφατικῶν αἰτιολογιῶν της, ἐφικτοῦ τοῦ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐλέγχου περὶ τῆς ὀρθῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Νόμου.—Ἀξίωσις τόκων διὰ μὴ ἐμπρόθεσμον καταβολὴν μισθοῦ, ὑφισταμένης δεδικαιολογημένης ἀμφιβολίας ἐργοδότου.

Ἀρείου Πάγου 167/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Γ. Καραμάνος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μπλάτσιος, Β. Βασιλείου

Κατ' ἄρθρον 648 καὶ 649 Α.Κ. μισθὸν ἀποτελεῖ καὶ πᾶσα πρόσθετος παροχή, διδομένη ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εἰς τὸν ἐργαζόμενον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας του τακτικῶς καὶ ἀδιαλείπτως ὡς συμβατικὸν ἀντάλλαγμα τῶν ὑπηρεσιῶν του.

Κατὰ τὰ ἀνελέγκτως ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως γενόμενα δεκτὰ παρείχετο ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον μηχανικὸν διευθυντὴν τῆς Κεντρικῆς της Ὑπηρεσίας, συνδεόμενον μετ' αὐτῆς διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἐπίδομα, χαρακτηριζόμενον ὡς κινήσεως κατὰ τὴν λῆξιν ἑκάστου μηνὸς ἐκ δραχμῶν 3.600 καὶ καθ' ὅλον τὸν χρόνον τῆς ὑπηρεσίας του, ἡ παροχή τοῦ ὁποίου δὲν ἐξηρτᾶτο ἐκ τῆς πραγματοποιήσεως ὑπηρεσιακῶν του μετακινήσεων, δὲν ὑπέκειτο εἰς ἀπόδοσιν λογαριασμοῦ καὶ δὲν διεκόπτετο, ὅτε ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐτέλει ἐν ἀδείᾳ ἢ ἦτο ἀσθενὴς ἢ μετετίνειτο ἐκτὸς τῶν Ἀθηνῶν, ὁπότε ἡ ἀναιρεσείουσα διέθετεν εἰς αὐτὸν ἴδιον αὐτοκίνητον μετὰ ὀδηγοῦ. Περαιτέρω δὲ ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις διαλαμβάνει, ὅτι τὸ ἐν λόγῳ ἐπίδομα παρείχετο εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον διὰ τὰς δαπάνας κινήσεως τοῦ ἰδίου του αὐτοκινήτου (κτηθέντος διὰ δανείου πρὸς αὐτὸν τῆς ἀναιρεσειούσης), ὅπερ ἐχρησιμοποιεῖτο διὰ τὰς ἐντὸς τῶν Ἀθηνῶν μετακινήσεις του καὶ κυρίως διὰ τὰς ἐκ τῆς οἰκίας του εἰς τὴν Κεντρικὴν της Ὑπηρεσίαν μεταβάσεις του καὶ ἐπιστροφάς. Ὑπὸ τὰ τελευταῖα ταῦτα περιστατικὰ τὸ ρηθὲν ἐπίδομα δὲν θὰ ἀπετέλει μισθὸν (ἂν ἐδίδετο εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον πρὸς ἐξυπηρέτησιν του ἐν τῇ ἐκπληρώσει τῆς ὑπηρεσίας του, ὅτε ἀρρήκτως συνδέεται μὲ τὴν ἐπιτέλεσιν αὐτῆς). Ὡς ἐκ τῶν ἀντιφατικῶν τούτων αἰτιολογιῶν δὲν εἶναι ἐφικτὸς ὁ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔλεγχος περὶ τῆς ὀρθῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου, διὸ ὁ βάσιμος τυγχάνει ὁ πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 807 ἐδ. 17 Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ δέον νὰ γίνῃ δεκτός, ἀναιρεθῇ δὲ αὐτη, καθ' ὃ μέρος ἐπεδίκασε τὰ ὡς εἴρηται ἐπίδομα.

Κατ' ἄρθρον 342 Α.Κ. ὁ ὀφειλέτης δὲν καθίσταται ὑπερήμερος, ἐὰν ἡ καθυστέρησις τῆς παροχῆς ὀφείλεται εἰς γεγονός, δι' ὃ δὲν ὑπέχει εὐθύνην. Ἡ ἀναιρεσείουσα, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῶν προτάσεών της κατὰ τὴν συζήτησιν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὑπεστήριξεν, ὅτι δὲν ὑπεῖχεν εὐθύνην διὰ τὴν μὴ ἐμπρόθεσμον καταβολὴν τῶν μισθῶν εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ μέχρι τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου, διότι ἡ περὶ τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας κρίσις ἐν τῇ περὶ τούτου δίκῃ δὲν ὑπῆρξεν ἡ αὐτὴ καθ' ὅλα τὰ στάδια τῆς διαδικασίας, ὡς ἐκ τοῦ ὅτι πρωτοδίκως ἐκρίθη ἔγκυρος ἡ καταγγελία, ἐνῷ κατ' ἔφεσιν ἐκρίθη ἄκυρος, ἀναιρεθείσης δὲ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου ἐκρίθη αὐτη τελικῶς ἄκυρος ὑπὸ τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 306/1966 ἀποφάσεως λόγῳ ἐλλιποῦς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112. Ἕνεκεν τούτων μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῆς τελευταίας ταύτης ἀποφάσεως εἶχε δεδικαιολογημένας ἀμφιβολίας περὶ τῆς ἄνω ὑποχρεώσεώς της. Τὸ δικάσαν κατ' ἔφεσιν δικαστήριον τὸν οὐσιώδη τοῦτον ἰσχυρισμὸν δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν, ἐπιστηρίξαν τὴν ἀπόφασίν του περὶ ἐπιδικάσεως

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 312/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Τρικάλων ὡς ἐφετείου.

τόκων ἐπὶ τῶν ἄνω καθυστερουμένων μισθῶν μόνον ἐπὶ τῆς διαληφθείσης τελευταίας ἄνω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου. Βάσιμος συνεπῶς τυγχάνει ὁ τρίτος λόγος ἀναιρέσεως καὶ δέον κατ' ἄρθρον 807 παράγραφος 7 Πολιτικῆς Δικονομίας νὰ ἀναιρεθῇ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ κατὰ τὸ μέρος τοῦτο, ὡς μὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν προταθέντας ἰσχυρισμούς, ἔχοντας κατὰ νόμον οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης. (*)

3. Ἀποδοχαὶ προσλαμβανομένων ἐπὶ συμβάσει εἰς Δημοσίας Ὑπηρεσίας.

Παροχὴ διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ Ν.Δ. 2500 1953 ἐξουσιοδοτήσεως εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς ὅπως καθορίσωσι τὸν μισθὸν τῶν προσλαμβανομένων ἐπὶ συμβάσει ὑπαλλήλων εἰς Δημοσίας Ὑπηρεσίας, μὴ περιλαμβανομένης καὶ τῆς παροχῆς ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως (δώρων) ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Πάσχα, χωρὶς ὅμως νὰ ἀποκλείεται ἡ χορήγησις εἰς αὐτοὺς τῆς ὑπὸ τοῦ Νόμου 28 1944, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ Α.Ν. 1777/1951, προβλεπομένης καὶ διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας προσδιοριζομένης ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς πρὸς τοὺς μισθωτούς. — Παραβίασις τοῦ κατ' ἄρθρα 173 καὶ 204 Ἀστικοῦ Κώδικος γενικοῦ ἑρμηνευτικοῦ κανόνος.

Ἀρείου Πάγου 139/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δημ. Χατζόπουλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Ἀνδρικόπουλος, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Γ. Ζαχαρόπουλος

Κατὰ τὸ ἄρθρον μόνον τοῦ ν.δ. 17/30 Ὀκτωβρίου 1953 «περὶ διατηρήσεως ἐν ἰσχύϊ τῶν διατάξεων τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2112/1920 νόμου, τῶν ἐπιτρεπουσῶν τὴν πρόσληψιν ἐπὶ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ», ὁ ἀριθμὸς τοῦ κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατηρουμένας ἐν ἰσχύϊ διατάξεις προσλαμβανομένου εἰς Δημοσίας Ὑπηρεσίας ἐπὶ συμβάσει προσωπικοῦ, σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὁρίζεται εἰς ἐννεακοσίους. Κατὰ δὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 8 § 3 τοῦ ν.δ. 2500/1953, ἔχουσαν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν τοιούτων ὑπαλλήλων, ὁ μισθὸς τῶν ἐπὶ συμβάσει ὑπαλλήλων ὁρίζεται διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κατ' ἀναφορὰν πάντοτε πρὸς ἕνα τῶν μισθῶν τῆς κλίμακος τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 1502/1950, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 2 ἀ.ν. 1537/1950. Ἀπὸ δὲ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἐπακολουθησάσης ὑπ' ἀριθ. 1020/1958 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθείσης διὰ τοῦ ἄρθρου 36 ν.δ. 4242/1962, δι' ἄρθρου 1 τῆς ὁποίας ἐγένετο νέος προσδιορισμὸς τοῦ βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ τῶν τακτικῶν ὑπαλλήλων, εἰς ταύτην ἀναφέρεται ἡ προδιαληφθεῖσα διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 § 3 ν. 2500/1953.

Ἐκ τῆς ὡς ἄνω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 § 3 τοῦ ν.δ. 2500/1953 προκύπτει σαφῶς, ὅτι δι' αὐτῆς παρεσχέθη ἐξουσιοδότησις εἰς τοὺς εἰρημένους Ὑπουργούς, ὅπως καθορίσωσι τὸν μισθὸν τῶν προσλαμβανομένων ἐπὶ συμβάσει ὑπαλλήλων διὰ τῆς μισθολογικῆς κατατάξεως αὐτῶν εἰς τινα τῶν μισθῶν, οἵτινες ἐθεσπίσθησαν κατὰ τὰ ἄνω διὰ τοὺς τακτικοὺς διοικητικοὺς ὑπαλλήλους, ἤτοι τὸν νόμιμον τοιοῦτον, δὲν περιλαμβάνεται δὲ καὶ ἡ παροχὴ ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως (δώρων) ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Πάσχα. Ἐκ τούτου δὲν ἀποκλείεται ἡ χορήγησις εἰς αὐτοὺς τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 28/1944, ὡς οὗτος ἡρμηνεύθη αὐθεντικῶς διὰ τοῦ ἀ.ν. 866/1946 καὶ ἀκολούθως συνεπληρώθησαν διὰ τοῦ ἀ.ν. 1777/1951, κυρωθέντος, ἀφ' ἧς ἰσχύσε, διὰ τοῦ νόμου 1901/1951, προβλεπομένης καὶ διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας προσδιοριζομένης ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς πρὸς τοὺς μισθωτούς τοὺς παρέχοντας τὰς ὑπηρεσίας των παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ φυσικῷ ἢ νομικῷ προσώπῳ ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου. Τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς ἐκ τῆς ἀποφάσεώς του δείκνυται, δέχεται ἀνελέγκτως ἐκ τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ἡ ἐνάγουσα, ἀρχιτέκτων μηχανικός, προσληφθεῖσα τὴν 1.1.1961 ὡς τοιαύτη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐναγομένου (ἀναιρεσείοντος) ἐπὶ συμβάσει ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ὡρισμένου χρόνου, ἐγγράφως καταρτισθείσης, εἰργάσθη ἔκτοτε παρ' αὐτῷ (Ὑπουργείον Δημοσίων Ἔργων) μέχρι καὶ πέραν τῆς 31.12.1965. Τῆς ἀρχικῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ληξάσης τὴν 31.12.1961, συνήφθησαν ἀκολούθως καὶ ἀλληλοδιαδόχως μεταξὺ τῶν ἀντιδίκων νέαι τοιαῦται, ὡρισμένου χρόνου, τῆς

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 21707/1968 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

τελευταίας ληξάσης τὴν 31.12.1965. Ἡ πρόσληψις ἐγένετο πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ἐκτάκτων στεγαστικῶν ἀναγκῶν τοῦ προγράμματος δημοσίων ἐπενδύσεων, ὁ δὲ μισθὸς καθωρίσθη κατόπιν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων, ἐκδιδομένων εἰς ἐκτέλεσιν κοινῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων, βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 8 §§ 1, 2, 3 τοῦ ν.δ. 2500/1953 καὶ τοῦ ἀπὸ 17/30.10.1953 ὁ.δ., εἰς δραχμὰς 6.500 μέχρι 31.3.1964 καὶ εἰς 8.000 δραχμὰς ἀπὸ 1.4.1964 μέχρι 31.3.1965. Καὶ μετὰ ταῦτα ἔκρινεν, ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος δικαιοῦται λαμβάνειν δῶρα διὰ Πάσχα καὶ ἑορτὰς Χριστουγέννων. Ὅθεν ὀρθῶς ἐφήρμοσε καὶ ἡρμήνευσε τὰς ἄνω διατάξεις καὶ διὰ πλήρους καὶ σαφοῦς αἰτιολογίας, ἔφικτὸν καθιστώσης τὸν ἔλεγχον τῆς ὀρθῆς ἐφαρμογῆς τῶν διαληφθεισῶν διατάξεων, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, δεξάμενον ὅτι δικαιοῦται ἡ ἀναιρεσίβλητος τῶν ἐπιδίκων δώρων, ὑπὸ τὰ ἄνω δεδομένα, δὲν ἐστέρησε τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν νομίμου βάσεως καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Κατὰ τὰ ἄρθρα 173 καὶ 200 Α.Κ., ἵνα γεννηθῇ ζήτημα ἐφαρμογῆς καὶ ἑπομένως ἐλεγκτῆς ὑπὸ τοῦ Ἀκυρωτικοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 810 § 1 ἐδ. α' Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3816/1957, παραβιάσεως τοῦ δι' αὐτῶν καθιερουμένου γενικοῦ ἑρμηνευτικοῦ κανόνος, καθ' ὃν αἱ συμβάσεις, ὑφ' ἃς νοοῦνται πᾶσαι ἐν γένει αἱ δηλώσεις ἰδιωτικῆς βουλήσεως κατευθυνομένης εἰς τὸ παραχθὲν ἔννομον ἀποτέλεσμα, ἑρμηνεύονται, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, δέον, κατὰ τὴν ἀνεξέλεγκτον περὶ πραγμάτων κρίσιν τοῦ δικαστοῦ τῆς οὐσίας, ἡ διατύπωσις νὰ καταλείπῃ ἀμφιβολίας ὡς πρὸς τὸ ἀληθὲς περιεχόμενον τῆς δηλωθείσης βουλήσεως.

Ἐν προκειμένῳ, ἐφ' ὅσον τὸ ἐκδὸν τὴν ἀναιρεσιβαλλομένην ἀπόφασιν Πρωτοδικεῖον δὲν δέχεται, ὅτι ἡ διατύπωσις τοῦ ἐν τῇ συμβάσει ὅρου περὶ τοῦ μισθοῦ τῆς ἐναγούσης καὶ ἀποκλεισμοῦ τῶν δώρων ἑορτῶν, καταλείπει ἀμφιβολίας περὶ τῆς ἐννοίας του, ὀρθῶς ἔκρινεν, ὅτι δὲν ὑφίσταται λόγος νὰ προσφύγῃ εἰς τὸν ἄνω κανόνα καὶ δεξάμενον ὅτι ὁ ἄνω ὅρος δὲν περιέχει καὶ συμφωνίαν περὶ τιμηματικῆς καταβολῆς τῶν δώρων ἑορτῶν, τοῦτο μὲν διότι δὲν καθορίζεται τὸ ποσόν, τὸ ἀναλογοῦν διὰ τὴν τιμηματικὴν ἐξόφλησιν τῶν δώρων, τοῦτο δὲ διότι ὁ οὕτωσι καθορισθεὶς μισθὸς εἶναι νόμιμος καὶ ἑπομένως δὲν ὑφίσταται περίπτωσις τιμηματικῆς ἐξοφλήσεως τῶν ἐπιδίκων δώρων, εὐδεμίαν διάταξιν παρεβίασεν. Ὅθεν εἶναι ἀπορριπτέος ὁ δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως κατὰ τὸ πρῶτον μέρος αὐτοῦ.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀπέρριψεν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσείοντος περὶ προκαταβολῆς καὶ τιμηματικῆς ἐξοφλήσεως δώρων, δεξαμένη, ὡς εἴρηται, ὅτι ὁ ὅρος τῶν συμβάσεων ὅτι ὁ μισθὸς δὲν προσαυξάνεται μὲ δῶρα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Πάσχα καὶ Χριστουγέννων, δὲν περιέχει καὶ συμφωνίαν προκαταβολῆς τῶν δώρων, τοῦτο μὲν διότι δὲν καθορίζεται τὸ ποσὸν τὸ ἀναλογοῦν διὰ τὴν τιμηματικὴν ἐξόφλησιν τῶν δώρων, τοῦτο δὲ διότι ὁ οὕτωσι καθορισθεὶς μισθὸς εἶναι νόμιμος. Ἡ αἰτιολογία αὕτη, μὴ θιγομένη ὑπὸ τῶν λόγων ἀναιρέσεως, στηρίζει αὐτοτελῶς τὴν ἀπόρριψιν τοῦ περὶ συμφωνίας προκαταβολῆς δώρων ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἀναιρεσείοντος. Ὅθεν μάταιον εἶναι νὰ ἐρευνηθῇ ὁ λόγος β' ἀναιρέσεως κατὰ τὸ δεύτερον αὐτοῦ μέρος ἐν τέλει, πλήττων τὴν ἀναιρεσιβαλλομένην ἀπόφασιν διὰ τὴν ἀπόρριψιν τοῦ ἄνω ἰσχυρισμοῦ, ἕνεκεν ἀκυρότητος ἐκ τοῦ ἄρθρου 8 § 1 ν. 4321/1963 (*).

4. Μισθὸς ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου

Χορήγησις προσαυξήσεων ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ τῶν ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1858/1968 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

Δημοσίου Δικαίου διά των ὑπ' ἀρ. 892/1955, 1031/1958 καί 180/1960 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καί ἐπιδομάτων οἰκογενειακῶν βαρῶν καί ἀκριβείας διά τῶν ὑπ' ἀριθ. 66/1956 καί 169/1956 Πράξεων Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐφ' ὅσον ὑφίσταται ἡ πρός τοῦτο οἰκονομική εὐχέρεια.—Προϋπόθεσις διά τήν γέννησιν τῆς ἀξιώσεως πρός παροχήν ἡ προηγουμένη ἀπόφασις τοῦ οἰκείου Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, ἡ διαπιστοῦσα τήν ὑφισταμένην οἰκονομικήν εὐχέρειαν, ὡς καί ἡ ἔγκρισις αὐτῆς ὑπό τῆς ἐποπτευούσης τό Νομικόν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου Ἀρχῆς.—Περίπτωσις ἀξιώσεως ἀποζημιώσεως κατά τάς διατάξεις περί ἀδικοπραξίας τοῦ ἄρθρου 105 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἀρείου Πάγου 51/1969, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσαγγελεύς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Χρ. Καθάρειος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Ἀναγνωστόπουλος, Φ. Κωστάκης

Τόσον εἰς τάς ὑπ' ἀριθ. 892/1955, 1031/1958 καί 180/1960 Πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, δι' ὧν ἐχορηγήθησαν προσαυξήσεις ἐπί τοῦ βασικοῦ μισθοῦ τῶν ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., ὅσον καί εἰς τάς ὑπ' ἀριθ. 66/1956 καί 169/1956 Π.Γ.Σ., δι' ὧν ἐχορηγήθησαν τά ἐπιδόματα οἰκογενειακῶν βαρῶν καί ἀκριβείας, αἵτινες πᾶσαι ἐκυρώθησαν ὑπό τοῦ ν.δ. 4242/1962, ρητῶς ἀναφέρεται ἐν ἑκάστῃ τούτων, ὅτι ἡ παρεχομένη δι' αὐτῶν αὔξησις χορηγεῖται ὑπό τῶν καθ' ἑκαστα Ν.Π.Δ.Δ., ἐφ' ὅσον ὑφίσταται ἡ πρός τοῦτο οἰκονομική εὐχέρεια, διαπιστουμένη, δι' ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου διοικητικοῦ συμβουλίου, ἐγκρινομένης ὑπό τοῦ ἐποπτεύοντος τόν ὀργανισμόν ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ, προκειμένου δέ Ν.Π.Δ.Δ., ἐπιχορηγουμένου ἐκ τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ, δέον ἡ αὔξησις νά τύχῃ τῆς ἐγκρίσεως καί τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐκ τῶν διατάξεων ὅθεν τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι προϋπόθεσις διά τήν γέννησιν τῆς ἀξιώσεως πρός παροχήν τόσον τῶν προσαυξήσεων ἐπί τοῦ βασικοῦ μισθοῦ, ὅσον καί τῶν ὡς εἴρηται ἐπιδομάτων, εἶναι ἡ προηγουμένη ἀπόφασις τοῦ οἰκείου διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ Ν.Π.Δ.Δ., ἡ διαπιστοῦσα τήν ὑφισταμένην οἰκονομικήν εὐχέρειαν καί παρέχουσα ἐν ὅλῳ ἤ ἐν μέρει τάς δι' αὐτῶν χορηγουμένας αὐξήσεις, ὡς καί ἡ ἔγκρισις ταύτης ὑπό τῆς ἐποπτευούσης τό Ν.Π.Δ.Δ. Ἀρχῆς. Ἡ ἄρνησις ἤ παράλειψις τοῦ Νομικοῦ Προσώπου νά ἐκδώσῃ τήν οἰκείαν ἀπόφασιν περί προσαυξήσεως τῶν μισθῶν τῶν ὑπαλλήλων αὐτοῦ συμφώνως πρός τάς ἀνωτέρω διατάξεις, καίπερ ὑφισταμένης τῆς πρός τοῦτο οἰκονομικῆς εὐχερείας, μόνον ἀξίωσιν ἀποζημιώσεως, κατά τάς διατάξεις περί ἀδικοπραξίας τοῦ ἄρθρου 105 τοῦ Εἰσ.ΝΑΚ, θά εἶναι δυνατόν κατά τάς περιστάσεις νά γεννήσῃ. Ἀπορρίψαν ὅθεν τό δικάσαν Ἐφετεῖον τάς διά τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσείοντος αἰτηθείσας προσαυξήσεις τοῦ βασικοῦ αὐτοῦ μισθοῦ, ἐπί τῇ βάσει τῶν ὡς ἄνω Π.Γ.Σ., ὡς καί τά ἐπιδόματα οἰκογενειακῶν βαρῶν καί ἀκριβείας, ἐπί τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἐν τῇ ἀγωγῇ δέν ἐξετίθετο, ὅτι αἱ προσαυξήσεις αὗται καί τά ἐπιδόματα ἐχορηγήθησαν δι' ἀποφάσεων τῆς διοικήσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐνοριακοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ (τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου), ὀρθῶς τάς ἀνωτέρω διατάξεις ἠρμήνευσε καί ἐφήρμοσεν, οὐδεμίαν δέ ἑτέραν παρεβίασεν. Ὀρθῶς δέ περαιτέρω ἔκρινε καί ὅτι τό δικόγραφον τῆς ἀγωγῆς δέν περιέχει καί βάσιν ἀποζημιώσεως κατά τό ἄρθρον 105 τοῦ Εἰσ.ΝΑΚ, τά δέ ἐναντία ἐν τῷ ἀναιρετηρίῳ εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀόριστα (*).

II. ΑΣΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΞ

Ἐφαρμογή ἄρθρων 173 καί 200 Ἀστικοῦ Κώδικος

Ἐφαρμογή ἄρθρων 173 καί 200 Ἀστικοῦ Κώδικος εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, καθ' ἣν κατά τήν ἀνέλεγκτον περί πραγμάτων κρίσιν τοῦ Δικαστοῦ τῆς οὐσίας προκύπτει κενόν ἤ ἀμφιβολία ὡς πρός τό περιεχόμενον τῆς δηλώσεως βουλήσεως, ὁπότε ἀνακύπτει ἡ ἀνάγκη τῆς ἑρμηνείας.—Ἀναίρεσις ἀποφάσεως, ὡς ἐκ τῆς ἀνεπαρκοῦς αἰτιολογίας της, ὅ-

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 150/1967 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Θεσσαλονίκης.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων
Ἀσφάλισις ἐμπίσθων οἰκιακῶν βοηθῶν.—Ἔναρξις καὶ λῆξις τῆς ἀσφαλιστικῆς σχέσεως τούτων τὴν χρονολογίαν ἀναγγελίας εἰς τὸ Ἵδρυμα.—Ἔναρξις καταβολῆς συντάξεων

σον ἀφορᾷ τὴν λῆψιν ὑπ' ὄψιν τῶν ἑρμηνευτικῶν κανόνων τῶν ἄρθρων 173 καὶ 200 Α.Κ., καταστάντος ἀνεφίκτου τοῦ ἀκυρωτικοῦ ἐλέγχου ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τούτου.

Ἀρείου Πάγου 15/1969. Τμ. Β'

Πρόεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Παυλίδης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μπλάτσιος, Κώστ. Δημητρακόπουλος

Οἱ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 173 καὶ 200 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καθιερωθέντες γενικοὶ ἑρμηνευτικοὶ κανόνες, καθ' οὓς κατὰ τὴν ἑρμηνείαν τῆς δηλώσεως βουλήσεως ἀναζητεῖται ἡ ἀληθὴς βούλησις ἄνευ προσηλώσεως εἰς τὰς λέξεις καὶ αἱ συμβάσεις ἑρμηνεύονται, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, ἐφαρμόζονται εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, καθ' ἣν, κατὰ τὴν ἀνέλεγκτον περὶ πραγμάτων κρίσιν τοῦ δικαστοῦ τῆς οὐσίας, προκύπτει κενὸν ἢ ἀμφιβολία ὡς πρὸς τὸ περιεχόμενον τῆς δηλωθείσης βουλήσεως, ὁπότε ἀνακύπτει ἡ ἀνάγκη τῆς ἑρμηνείας.

Ἐν προκειμένῳ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐν τῇ ἐρεύνῃ τοῦ περιεχομένου τῆς ἐφ' ἧς ἐρείδεται τὸ ὑπὸ στοιχεῖον Λ' Κεφάλαιον τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου συμβάσεως περὶ παροχῆς εἰς τὸ εἰς ὃ καὶ οὗτος ἀνῆκε προσωπικὸν τῆς ἢν διεδέχθη ἡ ἀναιρεσείουσα Ἑλληνικῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας ἐπιδόματος 10% ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ ἀνὰ τριετίαν ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1949, ἀσχέτου πρὸς οἱανδήποτε ἑτέραν αὔξησιν λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας, φερομένης ὡς καταρτισθείσης κατόπιν ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς ἑταιρείας ταύτης, γνωστοποιηθεισῶν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 250/26.1.1950 καὶ 290/19.7.1952 ἐγκυκλίων της πρὸς τὸ ὡς εἴρηται προσωπικόν, γενομένων ἀποδεκτῶν ὑπὸ τούτου, καίτοι σαφῶς δέχεται τὴν ὕπαρξιν κενῶν καὶ ἀμφιβολιῶν περὶ τοῦ περιεχομένου τῆς ὡς ἄνω συμβάσεως, ὡς τοῦτο συνάγεται ἰδίως ἐκ τῶν ἐνδοιαστικῶν ἐκφράσεων τῆς σχετικῆς αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ ἐκ τῆς προσφυγῆς τοῦ δικαστηρίου, πρὸς ἀναζήτησιν τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας τῆς συμβάσεως καὶ εἰς ἄλλα στοιχεῖα ἐκτὸς αὐτῆς κείμενα, ἤτοι εἰς ἄλλας ἀποφάσεις ἐπὶ διαφορῶν ἐκ τῆς αὐτῆς συμβάσεως μεταξὺ ἄλλων διαδίκων καὶ εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 1435/23.5.1952 ἐγκύκλιον, ἐν τούτοις διὰ τῆς ἀνεπαρκοῦς αἰτιολογίας του, ὅσον ἀφορᾷ τὴν λῆψιν ὑπ' ὄψιν τῶν μνημονευθέντων ἑρμηνευτικῶν κανόνων τῶν ἄρθρων 173 καὶ 200 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, κατέστησεν ἀνέφικτον τὸν ἀκυρωτικὸν ἔλεγχον ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τούτων. Ὅθεν εἶναι ἀναιρετέα κατὰ τὸ μέρος τοῦτο ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, δι' ἔλλειψιν νομίμου βάσεως, κατὰ τὸ ἐδάφιον 19 τοῦ ἄρθρου 807 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, προστεθὲν διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3810/1957, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἐδάφιον 17 αὐτοῦ καὶ τὸ ἄρθρον 810 § 1, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3810/1957, καὶ τὸν περὶ τούτου λόγον ἀναιρέσεως (*).

(*) Ἀνηρέθη ἐν μέρει ἡ ὑπ' ἀριθ. 934/1968 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου. Ἴδετε ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ Α.Π. 688/1967, ΕΕΔ 27, 233, Α.Π. 722/1967, ΕΕΔ 27, 307, Α.Π. 199/1968, ΕΕΔ 27, 889, Α.Π. 259/1968, ΕΕΔ 27, 891.

καὶ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὑπῆρξεν ἀσφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α. οἰκιακῆς ἐμμίσθου βοηθοῦ (οἰκοσίτου ὑπηρεσίας).

Ἡ ἀσφάλισις τῶν ἐν λόγῳ προσώπων προεβλέφθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 1104/1960 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ ἐτέθη εἰς ἐφαρμογὴν διὰ τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1265/31.1.1961 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κυρωθέντος Κανονισμοῦ «περὶ τρόπου ἀσφαλίσεως εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων τῶν οἰκιακῶν ἐμμίσθων βοηθῶν (οἰκοσίτων ὑπηρετῶν)», ὡς συνεπληρώθη διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 22916/6.4.1961 καὶ 1625/8.2.1964 ὁμοίων ἀποφάσεων.

Ὁ ἀνωτέρω Κανονισμὸς καὶ ἡ ἐγκύκλιος ταύτην ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἔχουν ἤδη καταργηθῆ διὰ τοῦ ἄρθρου 123 τοῦ κωδικοποιηθέντος Κανονισμοῦ ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., ἐγκριθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 55575/479/1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 25, 46) καὶ ἤδη ἡ ἀσφάλισις τῶν ἀνωτέρω προσώπων ρυθμίζεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 52 τοῦ ἀνωτέρω Κανονισμοῦ (ΕΕΔ 25, 115 ἐπ.).

Ὡς πρὸς τὰς ἀσφαλιστικὰς εἰσφορὰς αὐταὶ ρυθμίζονται ἤδη διὰ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 55 τοῦ ἀνωτέρω Κανονισμοῦ, ὡς ἰσχύει, τροποποιηθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8884/226/1968 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 27, 314).

Πάντως, ὡς δέχεται καὶ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του, κατ' ἄρθρον 51 τοῦ ἀνωτέρω Κανονισμοῦ ἡ ἀσφαλιστικὴ σχέσις τῶν προσώπων τούτων ἀρχεται καὶ λήγει ἑκάστοτε τὴν χρονολογίαν ἀναγγελίας εἰς τὸ Ἵδρυμα ἢ καθ' ἣν τὰ ὄργανα τοῦ Ἱδρύματος λαμβάνουν γνῶσιν, κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 53 ὁριζόμενα, τῆς ἐνάρξεως καὶ λήξεως τῆς ἀπασχολήσεως τοῦ ἠσφαλισμένου.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 550/1969, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Μαραγκόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Ἀντ. Ταβουλάρης**
Δικηγόρος ὁ κ. Στ. Σπετσάκης

Διὰ τῆς αἰτήσεως ταύτης, νομοτύπως ἀσκηθείσης, διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 21475 τῆς 4ης Νοεμβρίου 1967 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Ἀθήναις Ὑποκαταστήματος Συντάξεων τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, δι' ἧς ἀπερρίφθη καὶ αὐθις ἡ ἀπὸ 30 Ἰανουαρίου 1964 αἴτησις τῆς προσφευγούσης περὶ ἀπονομῆς αὐτῇ συντάξεως ἀναπηρίας ἐξ ἐργατικοῦ ἢ ἐκτὸς ἐργασίας ἀτυχήματος, καὶ ἐτροποποιήθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 5271 τῆς 24 Μαρτίου 1967 ἀποφάσεως τοῦ ἰδίου Διευθυντοῦ, δι' ἧς εἶχε χορηγηθῆ εἰς τὴν αἰτοῦσαν ἐπίδομα ἀναπροσαρμογῆς ἐκ κοινῆς νόσου, ὁρισθέντος ὅτι ἡ ἐπιδότησις αὕτη ἐγένετο δι' ἀτύχημα ἐκτὸς ἐργασίας.

Διὰ τῶν προβαλλομένων λόγων ἡ αἰτοῦσα ἰσχυρίζεται τὸ μέν, ὅτι ἔδει νὰ χορηγηθῆ αὐτῇ σύνταξις ἀναπηρίας ἢ τοὐλάχιστον ἐπίδομα ἀναπηρίας ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, τὸ δὲ ὅτι, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ὡς ἡμερομηνία ἐνάρξεως τῆς ἀνωτέρω ἐπιδοτήσεώς της ἔδει νὰ ὁρισθῇ ἡ ἡμερομηνία, καθ' ἣν συνεπληρώσουν αὐτὴ τὰς τομὰς χρονικὰς προϋποθέσεις, ἤτοι ἡ 1 Νοεμβρίου 1965 καὶ οὐχί, ὡς ἐγένετο, ἡ 19η Νοεμβρίου 1966.

Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ φακέλλου, τὸ μὲν θέμα ὅτι ἡ ἀναπηρία, ἣν ἐμφανίζει ἡ αἰτοῦσα, ὀφείλεται οὐχὶ εἰς ἐργατικὸν ἀτύχημα, ἀλλ' εἰς ἀτύχημα ἐκτὸς ἐργασίας, ἐκρίθη κυρίως οὐχὶ διὰ τῆς προσβαλλομένης ὡς ἄνω ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Ἀθήναις Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α., ἀλλὰ διὰ τῆς προηγηθείσης ὑπ' ἀριθ. 262 τῆς 22ας Ἰουνίου 1967 ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ι.Κ.Α., δι' ἧς ἐκρίθη τελικῶς ἡ νομιμότης τῆς ἀπὸ 19 Ὀκτωβρίου 1964 δηλώσεως ἀτυχήματος της ἀνωτέρω. Ἐξ ἑτέρου ἡ αἰτοῦσα ἐπεδοτήθη ἐκ κοινῆς νόσου καὶ οὐχὶ ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος διὰ τῆς προηγηθείσης ἐπίσης ὑπ' ἀριθ. 5271 τῆς 24 Μαρτίου 1967 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Διευθυντοῦ Συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α., ἐκδοθείσης κατ' ἄλλην διαδικασίαν, ἀρξαμένην κατόπιν τῆς ἀπὸ 22 Μαρτίου 1966 αἰτήσεως τῆς προσφευγούσης περὶ συντιξιοδοτήσεώς της λόγῳ ἀναπηρίας, τῆς ἀποφάσεως ταύτης τροποποιηθείσης ἁπλῶς διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, κατόπιν τῆς ἐκδόσεως τῆς ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 262/1967 ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, καὶ ὁρισθέντος ὅτι ἡ ἐπιδοτησις αὕτη ἐγένετο δι' ἀτύχημα ἐκτὸς ἐργασίας.

Ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω δέον νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι ἀμφότερα αἱ ἀνωτέρω ἀποφάσεις, ἤτοι ἡ ὑπ' ἀριθ. 262/1967 ἀπόφασις τῆς παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 5271/1967 ἀπόφασις τοῦ ἁρμοδίου Διευθυντοῦ Συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α., ὧν κυρίως τὴν σκοπιμότητα ἀμφισβητεῖ ἡ αἰτοῦσα, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἐκτεθεμένων ἀνωτέρω λόγων ἀκυρώσεως, συμπροσβάλλονται διὰ τῆς αἰτήσεως ταύτης, δοθέντος ὅτι ἡ αἰτοῦσα στρέφεται καὶ κατὰ πάσης συναφοῦς ἀποφάσεως καὶ διότι αἱ ἀποφάσεις αὗται ἀφίστανται ἤδη κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀσκήσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, δὲν προκύπτει δὲ ἐξ ἑτέρου ἐκ τοῦ φακέλλου, ὅτι ἐπανεπολήθησαν αὗται εἰς τὴν προσφεύγουσαν, ἢ ὅτι εἶχεν αὕτη λάβει γνῶσιν ταύτων εἰς χρόνον καθιστῶντα ἐκπρόθεσμον τὴν διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως προσβολὴν ταύτων.

Διὰ τῆς ὀηθείσης ὑπ' ἀριθ. 262/1967 ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων ἀπερρίφθη τελικῶς ἡ ὀηθεῖσα δήλωσις τῆς προσφευγούσης περὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ἐπισημάνασα αὐτῇ κατὰ τὴν 25ην Ὀκτωβρίου 1962, καθ' ὃν χρόνον εἰσηγγέλετο ὡς οἰκιακὴ ἔμμισθος βοηθὸς παρ' ὡρισμένῳ

προσώπου επί τῇ ἀνοίᾳ αἰτιολογίᾳ ὅτι κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο σημεῖον δὲν ἐτύγχανεν αὕτη ἠσφαλισμένη, ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ἰδιότητα, εἰς τὸ Ι.Κ.Α., δοθέντος ὅτι κατὰ νόμον ἡ ἀσφάλισις τῶν προσώπων αὐτῶν ἄρχεται ἀπὸ τῆς χρονολογίας ἀναγγελίας εἰς τὸ Ἵδρυμα τῆς σχετικῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, ἐνῷ, ἐν προκειμένῳ, ἡ ὡς οἰκοσίτου βοηθοῦ ἐργασιακὴ σχέσις τῆς αἰτούσης ἀνηγγέλθη εἰς τὸ Ἵδρυμα τὸ πρῶτον διὰ τῆς ὑπ' ἄνω ἀπὸ 19 Ὀκτωβρίου 1964 δηλώσεώς της περὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4104 τοῦ 1960 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας περὶ κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων κλπ.» ὡρίσθη, ὅτι εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 προστίθεται παράγραφος 1, ἔχουσα οὕτως: «4. Ὡσαύτως ἐπιγόντια εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν τοῦ παρόντος οἱ οἰκιακοὶ ἐμμισθοι βοηθοὶ (οἰκόσιτοι ὑπηρεταὶ) καὶ λοιποὶ κατ' οἶκον τοῦ ἐργοδότου ἀπασχολούμενα πρόσωπα. Ἡ ἀσφάλισις τῶν ἐν λόγῳ προσώπων ἄρχεται ἀφ' ἧς τὸ Ι.Κ.Α. λαμβάνει ἑκάστοτε γνῶσιν περὶ τῆς ἀπασχολήσεως των, λήγει δὲ ἀφ' ἧς ἀναγγέλλεται εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἡ λῆξις τῆς ἀπασχολήσεως...».

Ἐξ ἑτέρου, διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Κανονισμοῦ «περὶ τρόπου ἀσφαλίσεως εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τῶν οἰκιακῶν ἐμμίσθων βοηθῶν κλπ.», ἐκδοθέντος ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀνωτέρω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4104 καὶ ἐγκριθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7265/Ι τῆς 31 Ἰανουαρίου 1961 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 51 Β'), ἡ ἀνωτέρω διάταξις ἐπανελήφθη, ὁρισθέντος ὅτι «ἡ ἀσφαλιστικὴ σχέσις τῶν περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 1 τοῦ παρόντος προσώπων ἄρχεται καὶ λήγει ἑκάστοτε τὴν χρονολογίαν ἀναγγελίας εἰς τὸ Ἵδρυμα».

Διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως βεβαιοῦται, τοῦθ' ὅπερ προκύπτει καὶ ἐκ τῶν λοιπῶν ἐν τῷ φακέλῳ στοιχείων καὶ δὲν ἀμφισβητεῖται ὑπὸ τῆς αἰτούσης, ὅτι ἡ ὡς ἄνω ἐργασία τῆς αἰτούσης ὡς οἰκιακῆς βοηθοῦ ἀνηγγέλθη τὸ πρῶτον εἰς τὸ Ι.Κ.Α. διὰ τῆς ὑπ' αὐτῆς καταθέσεως τῆς ρηθείσης δηλώσεως ἀτυχήματος, ἥτις κατάθεσις, γενομένη τὴν 19ην Ὀκτωβρίου 1964, ἀνέφερεν ὡς χρονολογίαν τοῦ ἀτυχήματος, ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω συνθήκας, τὴν 25ην Ὀκτωβρίου 1962. Κατ' ἀκολουθίαν, κατὰ τὸ σαφὲς γράμμα τῶν ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει διατάξεων, ἡ αἰτοῦσα, καθ' ὃν χρόνον συνέβη, ὡς ἰσχυρίζεται, αὐτῇ τὸ εἰρημένον ἀτύχημα, δὲν ἐτύγχανεν ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ἰδιότητα, ἥτοι τῆς οἰκιακοῦ βοηθοῦ, ἠσφαλισμένη εἰς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ συνεπῶς νομίμως ἀπεκρούσθη διὰ τῶν προσβαλλομένων ὡς ἄνω ἀποφάσεων τόσον τὸ αἴτημα περὶ συνταξιοδοτήσεως ταύτης ἐπὶ τῇ ἀνωτέρω αἰτίᾳ, ὅσον καὶ τὸ περὶ ἐπιδοτήσεως ταύτης ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ αἰτίᾳ, ἀβασίμως προβαλλομένων πάντων τῶν περὶ τοῦ ἀντιθέτου λόγων ἀκυρώσεως.

Ἐξ ἑτέρου, διὰ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν. 4476 τοῦ 1965 «περὶ προσθέτου παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. προαιρετικῆς ἀσφαλίσεως κλπ.» ὁρίζεται, ὅτι «1) Ἡ παράγραφος 5 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως: 5) Ἡ καταβολὴ τῶν συντάξεων καὶ τοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἐπεβλήθη ὑπὸ τοῦ ἐνδιαφερομένου ἡ αἴτησις περὶ ἀπονομῆς τῆς συντάξεως».

Διὰ τῆς συμπροσβαλλομένης, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ὑπ' ἀριθ. 5271 τῆς 21 Μαρτίου 1967 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος Συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α. ὡρίσθη ὡς χρονολογία ἐνάρξεως τῆς εἰρημένης ἐπιδοτήσεως τῆς αἰτούσης οὐχὶ ἡ χρονολογία καταθέσεως τῆς σχετικῆς περὶ συνταξιοδοτήσεως της αἰτήσεως, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ τελευταία ὑπ' ἀριθ. 5271/1967 ἀπόφασις, ἥτοι ἡ 26η Μαρτίου 1966, ἀλλὰ ἡ 29η Νοεμβρίου 1966, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἀπὸ τῆς τελευταίας ταύτης ἡμερομηνίας διέκοψεν αὕτη τὴν ἀσφαλιστέαν ἐργασίαν της. Δοθέντος ὅμως ὅτι, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἐν τῇ εἰρημένῃ ἀποφάσει βεβαιουμένων, ἡ αἰτοῦσα ἦτο ἤδη κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταθέσεως τῆς εἰρημένης αἰτήσεώς της ἀνάπηρος, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν σχετικῶν διατάξεων (βλ. ὑπ' ἀριθ. 2762/1966 ἀποφάσεων τῆς Ὁμοδίας Ὑγειον. Ἐπιτροπῆς), ὁ καθορισμὸς διὰ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. ὡς χρονολογίας ἐνάρξεως τῆς ἐπιδοτήσεως ταύτης τῆς χρονολογίας διακοπῆς τῆς ἐργασίας της (29 Νοεμβρίου 1966) καὶ οὐχὶ τοῦ χρόνου καταθέσεως τῆς σχετικῆς αἰτήσεώς της (26 Μαρτίου 1966), δὲν εἶναι, κατ' ἀρχήν, σύμφωνος πρὸς τὴν ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει διάταξιν. Παρέκκλισις ἀπὸ τοῦ κανόνος τούτου θὰ συνεχωρεῖτο προδήλως μόνον ἐὰν ἡ αἰτοῦσα δὲν εἶχε κατὰ τὸν χρόνον καταθέσεως τῆς σχετικῆς αἰτήσεώς της συμπληρώσει καὶ τὰς νομίμους χρονολογικὰς προϋποθέσεις, ὁπότε, εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην, ἡ ἐπιδότησις θὰ ἤρχιζε νομίμως μετὰ τὴν χρονολογίαν καταθέσεως τῆς αἰτήσεως καὶ ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τῶν προϋποθέσεων τούτων. Ἀλλ' οὐδὲν σχετικῶς βεβαιοῦται ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει ἢ προκύπτει ἐκ τοῦ φακέλου. Κατ' ἀκολουθίαν ἀκυρωτέα ἀποβαίνει ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις, ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ καθορισμοῦ τοῦ ἀκριβοῦς χρόνου συμπληρώσεως ἁπασῶν τῶν νομίμων πρὸς ἐπιδότησιν τῆς αἰτούσης προϋποθέσεων πρὸς τὸν ἀνωτέρω σκοπόν, καθ' ὃ μένει δεκτὴ ἐν μέρει τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, κατὰ τὰ βασίμως προβαλλόμενα διὰ τοῦ τελευταίου λόγου ἀκυρώσεως.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ Ν.Δ.Δ.Δ.

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Διὰ τοῦ ἄρθρου 12 § 4 τοῦ ν.δ. 169/1969 (ΕΕΔ 28, 506) ρυθμίζεται ἄλλως ἡ κατὰ τὸ προϊσχῦον δίκαιον ἡ ἀποζημίωσις λόγῳ ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας τῶν ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.

Οὕτως, ἀντὶ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, καὶ ἐκείνης τοῦ Β.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920, αἱ ὁποῖαι ἐφηρμόζοντο διὰ τῆς καταργηθείσης διὰ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως τοιαύτης τοῦ ἄρθρου 24 § 7 τοῦ νόμου 4464/1965 (ΕΕΔ 24, 688), θεσπίζεται ἰδία εἰδικὴ ἀποζημίωσις α) διὰ τοὺς ἔχοντας τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου μισθωτοῦ τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου καὶ β) διὰ τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικόν, τὸ παρέχον τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὸ Δημόσιον καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, ὡς πρὸς τοῦτο δὲ ἡ καθοριζομένη ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 956/1947 καὶ 976/1947 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου (ΕΕΔ 13, 434), αἱ ὁποῖαι, ἐφαρμοζόμεναι πρὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ νόμου 4464/1965 διὰ τὸ Δημόσιον μόνον, ἐπεξετάθησαν ἰδίᾳ καὶ ἐπὶ τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.

Διὰ τῆς μεταβολῆς ταύτης τοῦ ἰσχύοντος πρότερον νομοθετικοῦ καθεστῶτος ὡς πρὸς τὴν ἀποζημίωσιν τῶν μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου δὲν θίγονται ὡς πρὸς τοῦτο αἱ κείμεναι διατάξεις τοῦ ἄρθρου 60 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1840/1951, ὡς αὐθεντικῶς ἑρμηνεύθη τοῦτο ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 48 § 2 τοῦ ν.δ. 2698/1953 (ΕΕΔ 10, 661, ΕΕΔ 12, 1288), κατὰ τὰς ὁποίας ἡ παράλειψις καταδολῆς ὑπὸ τοῦ Δημοσίου τοῦ ἐνχθήματος (τότε τῶν ὑπ' ἀριθ. 956/1947 καὶ 976/1947 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου) δὲν συνεπάγεται οἱανδήποτε ἀπώλειαν κύρους ἔναντι τοῦ Δημοσίου, ἀλλ' ἀποτελεῖ μόνον πειθαρχικὸν παράπτωμα τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου τοῦ Δημοσίου, δὲν ἀναγγέλλεται δηλαδὴ ἀνωρότως τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας, ὡς διὰ τοὺς λοιποὺς μισθωτοὺς κατ' ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955. (Οὕτω καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 282/1966 Γνωμοδότησις Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ΕΕΔ 25, 524, ἔνθα νομολογία).

Τοῦτο δὲν ἰσχύει διὰ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, ἀκόμη καὶ δι' ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα δι' εἰδικῆς διατάξεως ἐξομοιοῦνται ὡς πρὸς τὰ προνόμια πρὸς τὸ Δημόσιον (ἴδετε Α.Π. 232/1967, Ἀλυσιτελείας, ΕΕΔ 26, 744), διότι δὲν ὑπάρχει δι' αὐτὰ ὁμοία πρὸς τὴν ἐπὶ τοῦ Δημοσίου διάταξις, ὑπάγονται δηλαδὴ ὡς πρὸς τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955, ὑποχρεουμένων καὶ τούτων ὡς ἐργοδοτῶν νὰ καταβάλλουν ἅμα τῇ καταγγελίᾳ τῆς σχέσεως ἐργασίας τὴν ὀφειλομένην λόγῳ ἀπολύσεως ἀποζημίωσιν.

Σημασίαν δὲν ἔχει, ἂν ἡ ἀποζημίωσις δὲν εἶναι ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920, διότι ἡ ἔννοια τῆς ἀνωτέρω διατάξεως (ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1955) εἶναι νὰ ὀφείλῃ ὁ ἐργοδότης κατὰ τοὺς κειμένους νόμους ἀποζημίωσιν (Α.Π. 3/1958, ΕΕΔ 17, 133).

Διὰ τῆς καταργητικῆς ἰδίᾳ διατάξεως τοῦ ἄρθρου 24 § 7 νόμου 4464/1965 ὡρίζετο, ὅτι ἰσχύει διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3188/1957 (ΕΕΔ 16, 1135) περὶ μειωμένης ἀποζημιώσεως ἐν ἀπαχωρήσει τοῦ ὑπαλλήλου (εἰς τοὺς ὑπαλλήλους μόνον παρεμπίπτει ἡ διάταξις, Α.Π. 73/1968, ΕΕΔ 27, 485 καὶ ἄλλαι) ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως ἢ ἀποχωρήσεως μετὰ συμπλήρωσιν τῶν περὶ συνταξιοδοτήσεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. προϋποθέσεων.

Ὑπὸ τὸ καθεστὼς τῶν διὰ τὸ Δημόσιον καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ἀποζημιώσεων τοῦ νόμου 2112/1920 ἦτο συνεπὲς νὰ ἐφαρμόζωνται καὶ ἡ ἀνωτέρω διάταξις ἐπὶ τούτων. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 124/1969, ἀνωτέρω σελ. 710, Γνωμοδότησιν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους ὑπ' ἀριθ. 1169/1966, ΕΕΔ 26, 137).

Μετὰ τὴν νέαν ἰδίᾳ νομοθετικὴν ρύθμισιν περὶ καταδολῆς εἰδικῆς ἀποζημιώσεως εἰς τοὺς ὑπαλλήλους (ὄχι πάντως τῆς τοῦ νόμου 2112/1920) τίθεται ζήτημα ἰσχύος τῆς ἀνωτέρω διατάξεως (ἄρθρον 8 ν.δ. 3789/1957), ὡς προέκυπτε ζήτημα καὶ κατὰ τὴν πρὸ τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ νόμου 4464/1965 ἐφαρμογὴν τῶν Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐπὶ τοῦ Δημοσίου. (Ἀρνητικῶς ἡ ὑπ' ἀριθ. 360/1960 Γνωμοδότησις τοῦ Νομικοῦ Συμβου-

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

190/1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί αὐτοδικαίας ἐπαναφορᾶς τῶν δυνάμει τῶν Θ΄/1967 καὶ Ι/1967 Συντακτικῶν Πράξεων ἀπολυθέντων κατωτέρων ὑπαλλήλων.

(Ε.Κ. τ. Α΄ φ. 93 τῆς 16 Μαΐου 1969)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1) Οἱ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῶν Συντακτικῶν Πράξεων Θ΄/1967 «περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ νομιμοφροσύνης τῶν ὑπαλλήλων διατάξεων» καὶ Ι΄/1967 «περὶ ἐξυγιάνσεως τῶν Δημοσίων καὶ ἄλλων τινῶν Ὑπηρεσιῶν» ἀπολυθέντες τῶν θέσεων των κατώτεροι ὑπάλληλοι, ὡς καὶ ὑπηρέται καὶ ἐργατοτεχνῖται, ἐξαιρέσει τῶν ἐφ' οἱῳδήποτε σχέσει ἐκτάκτων, ἀπὸ τοῦ ὧν βαθμοῦ καὶ κατωτέρων αὐτοῦ, ἢ τῶν τούτοις ἀντιστοιχούντων, ἐπανέρχονται αὐτοδικαίως ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως των πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας εἰς τὰς ἐξ ὧν ἀπελύθησαν θέσεις. Οἱ ἐκ τούτων ὑποβαθμισθέντες ἐπανέρχονται αὐτοδικαίως εἰς τὸν ὃν κατεῖχον πρὸ τοῦ ὑποβιβασμοῦ των βαθμόν.

2) Διὰ βασιλικοῦ διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Προεδρίας Κυβερνήσεως καὶ τοῦ κατὰ περίπτωσιν ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ ἐντὸς προθεσμίας ἑξήκοντα (60) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, καθορίζεται ἡ βαθμολογικὴ ἀντιστοιχία πρὸς τοὺς ἐν παραγράφῳ 1 βαθμούς, ὅπου δὲν ὑφίστατο τοιαύτη ἢ δὲν συνάγεται ἐκ τῶν ἰσχυόντων κατὰ περίπτωσιν ὀργανισμῶν ἢ κανονισμῶν τίνες οἱ κατώτεροι ὑπάλληλοι. Διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἀντιστοιχίας ταύτης λαμβάνονται ἐπ' ὄψιν ἰδίᾳ ὁ μισθός, ἡ προϋπηρεσία καὶ ἡ φύσις τῶν ἀσκουμένων καθηκόντων.

Ἄρθρον 2

1) Ἕκαστος τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἐπανερχομένων ὑποχρεοῦται, ὅπως, ἐντὸς προθεσμίας ἑξήκοντα (60) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, προσέλθῃ εἰς τὴν ἐξ ἧς ἀπελύθη ὑπηρεσίαν, συνταξομένου παραχρῆμα ὑποχρεωτικῶς σχετικοῦ πρακτικοῦ ἐμφανίσεως καὶ ἀναλήψεως τῶν καθηκόντων του.

2) Οἱ ἐπανερχόμενοι καταλαμβάνουν τὰς κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐμφανίσεως καὶ συντάξεως τοῦ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον πρακτικοῦ κενὰς θέσεις ἐν τῷ οἰκείῳ κλάδῳ, εἰς ἣν περίπτωσιν δὲ δὲν ὑφίστανται τυχὸν τοιαῦται παραμένουν ὡς ὑπεράριθμοι, καταλαμβάνοντες αὐτοδικαίως τὰς κενουμένας ἐν τῷ κλάδῳ ἢ ὀργανισμῷ ὁμοιοβάθμους θέσεις.

3) Εἰς ἣν περίπτωσιν μέχρι τῆς κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ παόντος ἄρθρου ἡμέρας ἐμφανίσεως τοῦ ἐπανερχομένου δὲν ἔχει ἐκδοθῇ τὸ κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 1 βασιλικὸν διάταγμα, τὸ πρακτικὸν ἐμφανίσεως συντάσσεται ἅμα τῇ ἐκδόσει τοῦ βασιλικοῦ διατάγματος τούτου, τοῦ ἐπανερχομένου θεωρουμένου ὡς ἐπανελθόντος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐμφανίσεώς του.

Ἄρθρον 3

1) Ὁ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀπολύσεως μέχρι τῆς τοιαύτης τῆς ἐπανόδου χρόνος τῆς ἐκτὸς ὑπηρεσίας παραμονῆς τῶν ἐπανερχομένων λογίζεται ὡς χρόνος πραγματικῆς ὑπηρεσίας δι' ἅπασαν τὴν συνέπειαν, προσμετρούμενος καὶ συνυπολογιζόμενος διὰ πᾶσαν περίπτωσιν βαθμολογικῆς ἢ μισθολογικῆς κατωτάτωσεως ἢ ἐξελίξεως, ὡς καὶ λήψεως συντάξεως. Οὐδὲν ὅμως δικαίωμα ἀπολήψεως ἀναδρομικῶν τῶν ἀποδοχῶν συνεπάγεται.

2) Οἱ ἐπανερχόμενοι, ἐφ' ὅσον ἔλαβον ἐφ' ἅπαξ βοήθημα ἢ εἰσφορὰς παρ' Ἀσφαλιστικοῦ τινος Ὀργανισμοῦ, δικαιοῦνται εἰς ἐπιστροφὴν αὐτόκοι τῶν ληφθέντων ὑπ' αὐτῶν ποσῶν ἐντὸς ἓξ (6) μηνῶν ἀπὸ τῆς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἐπανόδου των, ἄλλως τοιαῦτα παρακρατοῦνται ἐκ τοῦ κατὰ τὴν ἔξοδόν των ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ληφθησομένου ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος ἢ εἰσφορᾶς, ἐντόκως, ἐπὶ τῷ ἑκάστοτε νομίμῳ τόκῳ, ἀπὸ τῆς εἰσπράξεως μέχρι τῆς παρακρατήσεως.

3) Συντάξεις ἢ μερίσματα, χορηγηθέντα εἰς τοὺς ἐπανερχομένους καθ' ὃν χρόνον οὗτοι ἐτέλουν ἐκτὸς ὑπηρεσίας, δὲν ἐπιστρέφονται, τῶν σχετικῶν ἀποφάσεων ἢ πράξεων περὶ ἀπονομῆς τούτων καταργουμένων ἅμα τῇ κατὰ τὰς διατάξεις

λίου Κράτους, ΕΕΔ 19, 623).

Διὰ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, ὑπαγόμενα καὶ πρὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 21 § 7 νόμου 4464/1965 εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ Νόμου 2112/1920, εἶχε νομολογηθῇ, ὅτι ἐφαρμόζεται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 ν.δ. 3789/1957 (Α.Π. 314/1965, ΕΕΔ 24, 805).

τοῦ παρόντος ἐπανόδῳ των εἰς τὴν ὑπηρεσίαν.

Ἄρθρον 4

1) Αἱ διατάξεις τῆς ΚΑ΄/1968 Συντακτικῆς Πράξεως «περὶ ἐπανακρίσεως τῶν ἀπολυθέντων κλπ.» δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν ἐν τῇ παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος ὑπαλλήλων, ὑπηρετῶν καὶ ἐργατοτεχνιτῶν.

2) Αἰτήσεις ἀναθεωρήσεως, ὑποβληθεῖσαι ὑπὸ τῶν αὐτῶν προσώπων κατὰ τὰς διατάξεις τῆς ΚΑ΄ Συντακτικῆς Πράξεως, ἐπὶ τῶν ὁποίων δὲν ἐξεδόθη μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος τελικὴ ἀπόφασις, λογίζονται ὡς μηδέποτε ὑποβληθεῖσαι.

3) Ἀπορριπτικαὶ ἀποφάσεις ἐπὶ αἰτήσεων ἀναθεωρήσεως, ὑποβληθεισῶν ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος ὑπαλλήλων, ὑπηρετῶν καὶ ἐργατοτεχνιτῶν, κατὰ τὰς διατάξεις τῆς αὐτῆς ΚΑ΄ Συντακτικῆς Πράξεως, λογίζονται ὡς μηδέποτε ἐκδοθεῖσαι.

Ἄρθρον 5

Δὲν ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος οἱ λειτουργοὶ Δημοτικῆς, Μέσης, Ἀνωτέρας καὶ Ἀνωτάτης Ἐκπαιδεύσεως, περιλαμβανομένων καὶ τῶν ἀνηκόντων εἰς τὸ διδακτικὸν προσωπικὸν τῶν ἰδιωτικῶν σχολείων καὶ φροντιστηρίων.

Ἄρθρον 6

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Μαΐου 1969

—

191/1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἰατρῶν τοῦ Ι.Κ.Α.

(Ε.Κ. τ. Α΄ φ. 93 τῆς 16 Μαΐου 1969)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

1) Ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1969 αὐξάνεται κατὰ πέντε τοῖς ἑκατὸν (5%) ὁ βασικὸς μισθὸς τῶν μονίμων ἰατρῶν, ὡς καὶ ὁ βασικὸς μισθὸς τῶν μὴ μονίμων θεραπευτῶν ἰατρῶν τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

Τὰ δηνάμει τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 315/1968 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 274/1968 ἀ.ν. περὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν, ὡς καὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Ν.Π.Δ.Δ.» διατηρηθέντα προσωρινὰ ἐπιδόματα δὲν ὑπάγονται εἰς συμψηφισμὸν κατὰ τὸ ποσὸν τῆς διὰ τοῦ παρόντος χορηγουμένης αὐξήσεως.

2) Διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν δύναται νὰ χορηγῆται ἡ ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος αὔξησις καὶ εἰς μονίμους καὶ τοὺς μὴ μονίμους ἰατροὺς τοὺς ὑπηρετοῦντας ἐπὶ παγίᾳ ἀντιμισθίᾳ εἰς τοὺς λοιποὺς Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλείας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Μαΐου 1969

—

176/1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καταβολῆς ἀμοιβῶν εἰς τοὺς μετέχοντας Συμβουλίων καὶ Ἐπιτροπῶν.

(Ε.Κ. τ. Α΄ φ. 70 τῆς 25 Ἀπριλίου 1969)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

1) Εἰς τοὺς Προέδρους, τὰ Μέλη, τοὺς Εἰσηγητάς, τοὺς Γραμματεῖς καὶ τοὺς βοηθοὺς τῶν Ἐπιτροπῶν καὶ Συμβουλίων, λειτουργούντων εἰς Δημοσίας Ὑπηρεσίας, εἰς Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, ἔχοντα προσόψιον ἐκ παραχωρήσεως τοῦ Κράτους ἢ σύμβασιν μετ' αὐτοῦ, εἰς κοινωφελῆ Ἱδρύματα ἢ Τραπέζας, καταβάλλεται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1969 καὶ ἐφεξῆς ἀμοιβὴ ἢ ἀποζημίωσις κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 4021/1959, καθοριζομένη διὰ κοινῶν ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ ἁρμοδίου, κατὰ περίπτωσιν, Ὑπουργοῦ.

2) Οὐδεὶς δημόσιος ὑπάλληλος ἢ ὑπάλληλος Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου δύναται νὰ μετέχῃ εἰς πλείονα τῶν δύο Συμβουλίων ἢ Ἐπιτροπῶν ἐπ' ἀμοιβῇ ἢ οἱᾳδήποτε ἀποζημιώσει.

3) Εἰς τὸν περιορισμὸν τῆς προηγουμένης παραγράφου δὲν ὑπάγονται: α) Οἱ μετέχοντες εἰς Ὑπηρεσιακὰ Συμβούλια τῆς Ὑπηρεσίας, εἰς ἣν ἀνήκει ὁ ὑπάλληλος, καὶ β) οἱ μετέχοντες τῶν νομαρχιακῶν Ἐπιτροπῶν.

4) Ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 4352/1964 περὶ διατάξεων ἀφορωσῶν τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, ὡς καὶ περὶ καταργήσεως Συμβουλίων, Ἐπιτροπῶν τῶν Δημοσίων Υ-

πηρεσιών κλπ.»(*) έξακολουθεῖ ἰσχύουσα.

5) Πᾶσα γενικὴ ἢ εἰδικὴ διαταξις ἀντικειμένη εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νομοθετικοῦ διατάγματος καταργεῖται.

6) Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Ἀπριλίου 1969

—

174/1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἐπιδομάτων στολῆς τῶν στρατιωτικῶν, ἀποδοχῶν τῶν Γενικῶν Γραμματέων καὶ ἐξόδων παραστάσεως τῶν Ὑπουργῶν.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 69 τῆς 23 Ἀπριλίου 1969)

Πρωτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

Τὰ ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 4548/1966 ν. δ. «περὶ τοῦ ἐνιαίου μισθολογίου τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων» καὶ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 274/1968 ἀ.ν. «περὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν, ὡς καὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Ν.Π.Δ.Δ.», διατηρηθὲν ἐπίδομα στολῆς τῶν στρατιωτικῶν καὶ τῶν ὀργάνων τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας ὁρίζεται ἀπὸ 1 Ἀπριλίου 1969 ὡς ἀκολούθως:

α) Διὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς παντὸς βαθμοῦ εἰς δραχμὰς 650 μηνιαίως.

β) Διὰ τοὺς ἀνθυπασπιστὰς εἰς δραχμὰς 300 μηνιαίως.

γ) Διὰ τοὺς μονίμους ὑπαξιωματικούς, ὡς καὶ τοὺς ἐθελοντὰς μετὰ συμπλήρωσιν 24μήνου στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, εἰς δραχμὰς 150 μηνιαίως.

Ἄρθρον 2

1) Αἱ ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 177/1967 ἀ.ν. «περὶ συμπληρώσεως καὶ ἑρμηνείας τοῦ ἀ.ν.5/1967 κλπ.»(**) προβλεπόμεναι μηνιαῖαι ἀποδοχαὶ τῶν εἰς οὓς ἀνατίθενται καθήκοντα Γενικοῦ Γραμματέως Ὑπουργείου καθορίζονται ἀπὸ 1 Ἀπριλίου 1969 εἰς ἑβδομήκοντα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (70%) τῶν ἀποδοχῶν Ὑπουργοῦ. Προσαυξάνεται ἀπὸ τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω ἡμερομηνίας αὐξάνονται κατὰ 3.000 δραχμὰς μηνιαίως τὰ ἔξοδα παραστάσεως τούτων.

2) Τὰ ἔξοδα παραστάσεως τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὀργανισμοῦ Τουρισμοῦ αὐξάνονται, λόγῳ θέσεως, ἀπὸ 1 Ἀπριλίου 1969 κατὰ τρεῖς χιλιάδας (3.000) δραχμὰς μηνιαίως.

Ἄρθρον 3

Τὸ ἰσχὺ τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ὑπ' ἀριθ. 5/1967 ἀ.ν. «περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν μελῶν Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου»(*) προβλεπόμενον ἐπίδομα λόγῳ ἐξόδων παραστάσεως τοῦ Προεδρεύοντος, τῶν Ἀντιπροέδρων Κυβερνήσεως, τῶν Ὑπουργῶν καὶ Ὑφυπουργῶν αὐξάνεται ἀπὸ 1 Ἀπριλίου 1969 κατὰ δραχμὰς πέντε χιλιάδας (5.000) μηνιαίως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ἀπριλίου 1969

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

30890/1983/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἑταιρείας Διαχειρίσεως Εἰδῶν Μονοπωλίου Ἑλληνικοῦ Δημοσίου Α.Ε. (Ε.Δ.Ε.Μ.Ε.Δ.)».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 214 τῆς 27 Μαρτίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓνιαυτὸν χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 27.6.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἑταιρείας Διαχειρίσεως Εἰδῶν Μονοπωλίου Ἑλληνικοῦ Δημοσίου Α.Ε. (Ε.Δ.Ε.Μ.Ε.Δ.), κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22307/1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 93 τ. Β' τῆς 20.3.1964)(**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Μαρτίου 1969

—

30891/1984/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1968 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Χανίων «περὶ τῶν

(*) ΕΕΑ 23, 1065.
(**) ΕΕΑ 26, 1429.

(*) ΕΕΑ 26, 775.
(**) ΕΕΑ 23, 444.

όρων αμοιβής και εργασίας του εργατοτεχνικού προσωπικού Β. Ναυστάθμου Κρήτης».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 214 της 27 Μαρτίου 1969)

Ανατέλλομεν επί 3μηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 27.6.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 2/1968 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Α. Χανίων «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του εργατοτεχνικού προσωπικού Β. Ναυστάθμου Κρήτης», εγκριθείσης μετά τροποποιήσεως διά της υπ' αριθ. 58899/1968 κοινής αποφάσεως των Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 231, τεύχος Β' της 8.5.1968).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 26 Μαρτίου 1969

—

36143/2308/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως της ισχύος της υπ' αριθ. 4 1968 αποφάσεως του Δ.Δ.Α.Δ. Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των μακαρονοτεχνιτών άπασης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 263 της 18 Απριλίου 1969)

Ανατέλλομεν επί 3μηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 19.7.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 4/1968 αποφάσεως του Δ.Δ.Α.Δ. Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής των μακαρονοτεχνιτών άπασης της χώρας», κηρυχθείσης εκτελεστής διά της υπ' αριθ. 61343/1368 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 237, τεύχος Β' της 15.5. 1968)(*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 9 Απριλίου 1969

—

36147/2303/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 3/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Α.Δ. Πατρών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού κινήσεως λεωφορείων αστικού Κ.Τ.Ε.Α. Πατρών».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 263 της 18 Απριλίου 1969)

Ανατέλλομεν επί 3μηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 19.7.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 3/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Α.Δ. Πατρών «περί όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού κινήσεως λεωφορείων αστικού Κ.Τ.Ε.Α. Πατρών» (πράξεις κατατεθείσας εις Ειρηνοδικείον Αθηνών 68 και 69 της 23.8.1967).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 9 Απριλίου 1969

—

36143/2307/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 1/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Α.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών λατομείων - ασβεστοποιείων Νομού Αττικής».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 263 της 18 Απριλίου 1969)

Ανατέλλομεν επί 3μηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 19.7.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 1/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Α.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής των εργατοτεχνιτών λατομείων, ασβεστοποιείων Ν. Αττικής» (πράξις κατατεθείσα εις Ειρηνοδικείον Αθηνών 12/27.2. 1967)(*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 9 Απριλίου 1969

—

36149/2301/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 1 1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Α.Δ. Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών αλλαντοβιομηχανίας Α.Π.Π.».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 263 της 18 Απριλίου 1969)

Ανατέλλομεν επί 3μηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 22.7.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 1/1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Α.Δ. Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής των εργατοτεχνιτών αλλαντοβιομηχανίας Α.Π.Π.», εγκριθείσης διά της υπ' αριθ. 17928/1966 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 115, τεύχος Β' της 28.2.

(*) ΕΕΔ 27, 715.

(*) ΕΕΔ 26, 645. Ίδετε και κατωτέρω, σελ. 740.

1966)(*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 9 Απριλίου 1969

—

36143/2302/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 37/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Α. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού εστιατορίων, ζυθεστιατορίων κλπ. απάσης της χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 263 της 18 Απριλίου 1969)

Αναστέλλομεν επί δίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 25.7.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 37/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Α. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής του προσωπικού εστιατορίων, ζυθεστιατορίων κλπ. απάσης της χώρας», εγκριθείσης διά της υπ' αριθ. 55044/1967 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 404, τεύχος Β' της 20.6.1967)(**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 9 Απριλίου 1969

—

36144/2306/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 36/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Α. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού καφενείων, ζαχαροπλαστείων και γαλακτοπωλείων απάσης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 263 της 18 Απριλίου 1969)

Αναστέλλομεν επί δίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 25.7.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 36/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Α. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής του προσωπικού καφενείων, ζαχαροπλαστείων και γαλακτοπωλείων απάσης της χώρας», εγκριθείσης διά της υπ' αριθ. 55043/1967 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 404, τεύχος Β' της 20.6.1967)(***).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 9 Απριλίου 1969

—

(*) ΕΕΔ 25, 565.

(**) ΕΕΔ 26, 850.

(***) ΕΕΔ 26, 1040. Ηκυρώθη. Ίδετε ανωτέρω, σελ. 703.

36145/2305/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 26/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Α. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής του προσωπικού επιχειρήσεων ζαχαροπλαστικής τέχνης απάσης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 263 της 18 Απριλίου 1969)

Αναστέλλομεν επί δίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 25.7.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 26/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Α. «περί των όρων αμοιβής του προσωπικού επιχειρήσεων ζαχαροπλαστικής τέχνης απάσης της χώρας», εγκριθείσης μετά τροποποιήσεως διά της υπ' αριθ. 55586/1967 αποφάσεως των Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 361, τεύχος Β' της 3.6.1967)(*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 9 Απριλίου 1969

—

36146/2304/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 40/1967 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Α. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών χημικής βιομηχανίας απάσης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 263 της 18 Απριλίου 1969)

Αναστέλλομεν επί δίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 25.7.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 40/1967 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Α. Αθηνών «περί όρων αμοιβής των εργατοτεχνιτών χημικής βιομηχανίας απάσης της χώρας», εγκριθείσης μετά τροποποιήσεως διά της υπ' αριθ. 134264/1967 κοινής αποφάσεως των Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 724, τ. Β' της 8.12.1967)(**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 9 Απριλίου 1969

—

(*) ΕΕΔ 26, 843.

(**) ΕΕΔ 27, 62.

32968/2139/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 6/1969 αποφάσεως του Δ.Δ.Α.Δ. Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών λατομείων και ασβεστοποιείων Νομού Πειραιώς».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 235 της 3 Απριλίου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν: Τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του νόμου 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την εν θέματι υπ' αριθ. 6/1969 απόφασιν του Δ.Δ.Α.Δ. Πειραιώς, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ των Σωματείων Εργατών Λατομών Ασβεστοποιών και Σκαφέων Πειραιώς αφ' ενός και αφ' ετέρου των: 1) Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων, 2) Συνδέσμων Επιχειρηματιών Λατομείων και Ασβεστοποιείων «Ο Προφήτης Ηλίας», και ής το διατακτικόν έχει ως ακολούθως:

Ι. Τα κατώτατα όρια βασικών ημερομισθίων των εργατοτεχνιτών, των απασχολουμένων εις τα λατομεία και ασβεστοποιεία περιοχής Νομού Πειραιώς, καθορίζονται ως ακολούθως:

Α'. Λευκών λατομείων

	7.10.1968	1.4.1969	1.5.1969
α) Γεμιστών (μαστόρων)	135	150	—
β) Πιστολαδόρων, μαναδόρων, ξεκολλητών	126	140	—
γ) Βαριοκόπων	126	135	—
δ) Εργατών απλών	105	115	120
ε) Πελεκάνων κατά τεμάχιον	1,30	2	—
στ) Γυναικών	85	90	95

Β'. Συνήθων λατομείων

	7.10.1968	1.4.1969	1.5.1969
α) Μαστόρων γεμιστών φουντέλλων	135	150	—
β) Πιστολαδόρων, μαναδόρων, ξεκολλητών	126	135	—
γ) Βαριοκόπων	126	135	—
δ) Τροφοδοτών σπαστήρων τριβείων	105	115	120
ε) Απλών εργατών, μπαζαδόρων, βαγονιέρηδων	100	110	115
στ) Γυναικών	85	90	95

Γ'. Ασβεστοποιείων

	7.10.1968	1.4.1969	1.5.1969
α) Ψητών κτιστών (στιβακτών πετρών)	135	150	—
β) Βαηθών ερωτών θερμαστών μέχρι 10 μ2	126	140	—
γ) Εργατών φορτώσεως και τραβήγματος κλπ. εργασιών	105	115	120
δ) Γυναικών	85	90	95

ΙΙ. Διά τους περί ων πρόκειται ορίζονται τα ακόλουθα:

Α) Λόγω των ειδικών συνθηκών εργασίας των ανωτέρω μισθωτών και του απομεμακρυσμένου του τόπου εργασίας από των τόπων καταλύσεως καθιερούται ίσως εργασία διά το Σάββατον (εξαιρουμένων των συνεχούς καύσεως ασβεστοποιείων).

Β) Αι επιχειρήσεις υποχρεούνται, όπως διαθέτουσι κατάλληλον φαγείον διά την διατήρησιν της τροφής του προσωπικού των και την εις αυτό παροχήν επαρκούς ύδατος διά τους θερινούς μήνας. Επίσης αι εν λόγω επιχειρήσεις δέον όπως διαθέτωσι κατάλληλον αίθουσαν προς εστίασιν του ως είρηται προσωπικού.

Γ) Αι επιχειρήσεις υποχρεούνται εις την καταβολήν πλήρους του ημερομισθίου της ημέρας, καθ' ην ήθελε διακοπή η αρξαμένη εργασία, υπό τον όρον ότι οι μισθωτοί θα παραμένουσιν εις την διάθεσιν του εργοδότου καθ' όλας τας εργασίμους ώρας της ημέρας της διακοπής της εργασίας.

Δ) Δι' ους εκ των εργατών λατομείων λίθων ήθελε γνωμοδοτήσει η αρμοδία Υγειονομική Υπηρεσία του Υπουργείου Εργασίας περί του ότι ενδείκνυται η κατανάλωσις επ' αυτών γάλακτος παρέχεται ημερησίως εις τους υπό των οικείων εργοδοτών ½ KG (καλού) γάλακτος.

Ε) Εις άπαντας τους ανωτέρω παρέχεται επίσης υπό του οικείου εργοδότου εν ζεύγος αρβυτών και μία φόρμα, αντικαθιστάμενα υπό τούτου ανά εξάμηνον και εφ' όσον έχουσι φθαρή.

ΣΤ) Τυχόν καταβαλλόμεναι αποδοχαί ανώτεραι των υπό της παρούσης καθοριζομένων ή ευμενέστεροι όροι εργασίας δεν δύνανται

τα νά μεταθῶσιν ἢ νά μεταβληθῶσιν.

Ζ) Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης, ἐπὶ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις, ἄρχεται ἀπὸ τῆς 7ης Ὀκτωβρίου 1968.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Ἀπριλίου 1969

—

33903/2191/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 42/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Α.Δ.Α. Ἀθηνῶν «περὶ ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ 306 Ἐργοστασίου Βάσεως Τηλεπικοινωνιῶν Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 235 τῆς 3 Ἀπριλίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 3.7.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 42/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Α.Δ.Α. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ 306 Ἐργοστασίου Βάσεως Τηλεπικοινωνιῶν Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης (πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 88/12.10.1966) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Ἀπριλίου 1969

—

31346/2004 1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 3.3.1969 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας διδακτικοῦ προσωπικοῦ Ἐθνικοῦ Ὡδείου καὶ Ἑλληνικοῦ Ὡδείου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 217 τῆς 28 Μαρτίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίσαμεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 8.3.1969, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 979/1969 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἥτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Ἐν Ἀθήναις, σήμερον τὴν 3ην Μαρτίου 1969 ἔτους, οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς 1) Θεόφιλος Σαρίκας, δικηγόρος - νομικὸς σύμβουλος τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, 2) Ἀναστασία χήρα Πέτρου Κοταρίδου, ἐκπρόσωπος τῆς ἐν Ἀθήναις ἑδρεύσης Ἑταιρείας Περιορισμένης Εὐθύνης ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἑλληνικῶν Ὡδείων Ε.Π.Ε.» καὶ 3) Κρινὼ Ἐμμανουὴλ Κιλομοίρη, Γενικὴ Διευθύντρια τοῦ ἐν Ἀθήναις ἑδρεύοντος Συνεταιρισμοῦ Περιορισμένης Εὐθύνης ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἐθνικὸν Ὡδεῖον Συν. Π.Ε. καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ α) Γεώργιος Γεωργιάδης καὶ β) Γεώργιος Βάκος, πρόεδρος καὶ ἀντιπρόεδρος ἀντιστοίχως τοῦ ἐν Ἀθήναις ἑδρεύοντος ἀναγνωρισμένου ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Σύλλογος Καθηγητῶν Ὡδείων ἀναγνωρισμένων» (Σ.Κ.Ω.Α.), ἐκπροσωποῦντες ἅπαντες νομίμως τὰ ἐν προοιμίῳ καὶ ὑπὸ τὰς ὡς ἄνω ἀναφερομένας ἰδιότητας καὶ βάσει τῶν συνημμένων τῇ παρούσῃ ἐξουσιοδοτήσεων, τὰς εἰς ἃς ἀνήκουν ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις καὶ ἐπιχειρήσεις, συμφωνοῦμεν τὰ ἀκόλουθα:

1) Οἱ διδάσκοντες εἰδικὰ μαθήματα εἰς τὰ ἓξ τῶν συμβαλλομένων Ἑλληνικῶν Ὡδείων καὶ Ἐθνικῶν Ὡδείων θὰ λαμβάνουν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης ὡς ἀμοιβὴν των διὰ τὴν ἐργασίαν των ταύτην ποσοστὸν ἐκ πεντήκοντα τοῖς ἑκατὸν (50%) ἐπὶ τῶν παρ' ἑκάστου μαθητοῦ τῆς τάξεως των καταβαλλομένων καὶ πράγματι εἰσπραττομένων διδάκτρων, ἄνευ περικοπῆς τινος (στήλωμα), ὡς ταῦτα ἰσχύουν σήμερον καὶ θὰ ἰσχύσουν ἐν τῷ μέλλοντι, ἀνεξαρτήτως τοῦ χαρακτηρισμοῦ αὐτῶν καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μαθητῶν των. Δίδακτρα δὲν θεωροῦνται τὰ εἰσπραττόμενα διὰ δικαίωμα ἐγγραφῆς, δι' ἐξέταστρα καὶ δικαιώματα πτυχίων καὶ διπλωμάτων, διὰ μελέτην μαθητῶν καὶ δικαιώματα ἐκ παραρτημάτων.

2) Τὰ ἀνωτέρω Ὡδεῖα δικαιοῦνται νὰ προσθέσουν ἀπὸ 1.9.1969 καὶ ἐφεξῆς ποσοστὸν διὰ γενικὰ ἔξοδα ἐκ πέντε τοῖς ἑκατὸν (5%) ἐπὶ τῶν ἑκάστοτε ἰσχυόντων διδάκτρων καὶ εἰς ἰδιαιτέραν στήλην, ἐφ' οὗ ποσοστοῦ δὲν θὰ ὑπολογίζεται ἡ ἀνωτέρω ἀμοιβὴ τῶν διδασκόντων ἐν αὐτοῖς.

3) Τὸ ἄνω ποσὸν τῆς ἀμοιβῆς τῶν διδασκόντων θὰ καταβάλλεται καθ' ὅλους τοὺς μῆνας ἑκάστου ἔτους, ἀκόμη καὶ κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας, ὑπολογιζομένου ἐπὶ τῶν πράγματι εἰσπραττομένων διὰ τοὺς μῆνας τούτους διδάκτρων, ἀγομένων εἰς ἰδιαίτερον λογαριασμὸν (στήλωμα), ὑποχρεωμένων τῶν Ὡδείων ὅπως εἰσπράττων τὰ δίδακτρα τῶν μηνῶν τούτων, ἤτοι συνολικῶς ἐπὶ δώδεκα (12) μῆνας ἐτησίως. Διευκρινίζεται ὅτι, ἐὰν δι' ὡρισμένους μῆνας τοῦ σχολικοῦ ἔτους δὲν εἰσπραχθῶσι πράγματι δίδακτρα, εἴτε

(*) ΕΕΔ 26, 1493.

λόγῳ ἀπουσίας τοῦ διδάσκοντος, εἴτε λόγῳ ἐλλείψεως μαθητῶν ἐν τῇ τάξει αὐτοῦ, οὗτος δὲν θὰ δικαιοῦται νὰ λάβῃ τὸ ἀνωτέρω ποσοστόν.

4) Τὰ δῶρα ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, ὡς καὶ τὸ ἐπίδομα ἀδείας ἑκάστων ἔτους, θὰ ὑπολογίζονται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ συνόλου τῶν ἀποδοχῶν ἑκάστου διδάσκοντος κατὰ τὸ προηγούμενον ἡμερολογιακὸν ἔτος, διαιρουμένων διὰ τοῦ συντελεστοῦ 12. Διὰ τοὺς μὴ ἔχοντας συνεχῆ ὑπηρεσίαν παρὰ τοῖς Ὠδείοις καὶ καὶ διὰ τοὺς νεοπροσληφθέντας καὶ νεοπροσλαμβανομένους αἱ ἀποδοχαὶ αὐτὰ θὰ ὑπολογίζονται καθ' ἣν ἀναλογίαν ὁ νόμος ὁρίζει, μὲ βάσιν τὸ αὐτὸ ὡς ἄνω ποσοστὸν ἐπὶ τῆς ἀμοιβῆς των τῶν προηγουμένων μηνῶν τοῦ τρέχοντος σχολικοῦ ἔτους.

5) Οἱ διδάσκοντες σολφέζ, θεωρία μουσικῆς καὶ ἁρμονία θὰ ἀμείβονται καθ' ὥραν ἐργασίας (διδασκαλίας), ἤτοι: α) Οἱ διδάσκαλοι δραχμὰς 30, β) οἱ καθηγηταὶ δ' τάξεως δραχμὰς 35 καὶ γ) οἱ καθηγηταὶ α' τάξεως δραχμὰς 40.

6) Οἱ διδάσκοντες γενικὰ ἐπιχορηγούμενα μαθήματα, ἤτοι: Ἱστορία μουσικῆς, μορφολογία, ὀργανογνωσία, μουσικὴ δημιτίων καὶ ἐξ ὄψεως ἀνάγνωσις εἰς τὸ πιάνο, θὰ ἀμείβονται διὰ δραχμῶν τῶν ἀνὰ ὥραν διδασκαλίας.

7) Εἰδικῶς οἱ διδάσκοντες τὰ ἐν τοῖς προηγουμένοις ἄρθροις 5 καὶ 6 μαθήματα εἰς τὸ Ἐθνικὸν Ὠδεῖον καὶ ἀμειβόμενοι σύμφωνα διὰ παγίου μισθοῦ θὰ ἐξισωλαμβάνουν νὰ ἰσοβιάνουν αὐτόν, προσαυξημένον κατὰ 10%.

8) Αἱ ἄνω ἀποδοχαὶ τῶν ἐν ἄρθροις 5 καὶ 6 μαθητῶν θὰ καταβάλλονται ἐπὶ (12) δώδεκα μῆνας ἑκάστου ἔτους. Τὰ δῶρα ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, ὡς καὶ τὸ ἐπίδομα ἀδείας, θὰ ὑπολογίζονται ὡς ἐν ἄρθρῳ 4 ὁρίζεται.

9) Οἱ ἀσχολούμενοι μὲ τὴν συνοδείαν πιάνου θὰ ἀμείβονται καθ' ὥραν διδασκαλίας καὶ αἱ ἀποδοχαὶ των θὰ καταβάλλονται μόνον κατὰ τοὺς μῆνας τῆς ἀπασχολήσεως των καὶ δὴ ὡς ἑξῆς: α) Διδάσκαλοι δραχμὰ 30 καὶ β) καθηγηταὶ δραχμὰ 35 ἀνὰ ὥραν.

10) Ἐπὶ τῶν ἄνω ἀποδοχῶν θὰ γίνονται αἱ κατὰ νόμον διαρρήσεις τοὺς ἐργαζομένους κρατήσεις.

11) Τὸν μῆνα Αὔγουστον τοῦ τρέχοντος 1969 ἔτους δὲν θὰ καταβληθῇ τὸ ἄνω ποσοστόν, εἰμὴ μόνον εἰς τοὺς ἤδη λαμβάνοντας παγίαν ἀμοιβὴν κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον μέχρι σήμερον, οὗτοι δὲ θὰ τὴν λάβουν προσαυξημένην κατὰ 15%. Τὸ αὐτὸ θὰ ἰσχύσῃ καὶ διὰ τὸ ἐπίδομα ἀδείας ἐνιαυτοῦ ἔτους.

12) Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης πᾶσα ἀτομικὴ σύμβασις περιέχουσα δυσμενεστέρους ὅρους καταργεῖται. Οἱ σήμερον καταβαλλόμενοι μισθοὶ (ἀποδοχαὶ) ἰδίᾳ τῶν ἐπὶ ἀορίστῳ καὶ παγίᾳ ἐπιμισθίᾳ ἀμειβομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθοῦν, ἐξαιρέσει τῆς περιπτώσεως τῆς μειώσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μαθητῶν εἰς τὴν τάξιν τῶν ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένων μόνον διδασκόντων.

13) Τὰ ἐκ τῶν συμβαλλομένων δύο Ὠδεῖα ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλλουν εἰς τὸ Ταμεῖον Σ.Κ.Ω.Α. ποσοστὸν ἐκ τεσσάρων τοῖς ἑκατὸν (4%) ἐπὶ τῶν παρ' αὐτῶν εἰσπραττομένων δικαιωμάτων διὰ τὸ χορηγούμενα πτυχία καὶ διπλώματα εἰς τοὺς μαθητάς των, τοὺς φοιτῶντας μόνον εἰς τὰ κεντρικὰ καταστήματα αὐτῶν, πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ Ἀλληλοβοηθείας τῶν μελῶν τοῦ Σ.Κ.Ω.Α.

14) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Μαΐου 1969 καὶ λήγει μετὰ πάροδον τριετίας, ἤτοι τὴν 30.4.1972.

Ἡ παροῦσα σύμβασις συνετάγη εἰς πεντα-πλοῦν, ἔλαβον δὲ ἀνὰ ἓν ἀντίτυπον τὰ συμβληθέντα μέρη, τὸ δὲ πέμπτον θέλει κατατεθῇ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας πρὸς ἐπικύρωσιν, ὑπογεγραμμένα ὡς ἑξῆς:

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Μαρτίου 1969

—

32966/2137/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 27.3.1968 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Καβάλας.

(Ε.Κ. τ. Β' ἡ. 258 τῆς 4 Ἀπριλίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ἰδίᾳ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 15.3.1969, συνταχθέντος πρὸς ταῦτα τοῦ ὑπ' ἀριθ. 980/1969 πρακτικοῦ κατατέθεσεως, ἥτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Ἐν Καβάλᾳ, σήμερον τὴν 27ην Μαρτίου, ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος Τετάρτην καὶ ὥραν 12.30 π.μ. τοῦ 1968 ἔτους, συνελθόντες εἰς τὸ Δημαρχεῖον, ἀφ' ἑνὸς μὲν ὁ Δημήτριος Στοΐδης, Δημοτικὸς

Σύμβουλος, δεόντως εξωσιοδοτημένος διά της ὑπ' ἀριθ. 35/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, νομιμοποιηθείσης διά της ὑπ' ἀριθ. 4674/1.3.1968 ἐγκριτικῆς Νομαρχίας Καβάλας, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ: α) Γεώργιος Τσωρκτσής, πρόεδρος τοῦ ἀναγνωρισθέντος διά της ὑπ' ἀριθ. 222/1948 ἀποφάσεως Πρωτοδικείου Καβάλας ὑπό την ἐπωνυμίαν Σωματεῖον Ἐργατοτεχνιτῶν καὶ Ἐπαστατῶν Δήμου Καβάλας ε'Η Ὑγεία καὶ β) Παναγιώτης Γανωτίδης, μέλος Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Σωματείου, ἐξωσιοδοτηθέντες διά τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/29.11.1967 πρακτικοῦ τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν μελῶν, συνεφώνησαν καὶ συνεπέρασαν την τροποποίησιν τῆς ἀπὸ 24.10.1962 μεταξὺ Δήμου Καβάλας καὶ τοῦ σωματείου των, ὑπογραφείσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δημοσιευθείσης εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 121 Φ.Ε.Κ. τεῦχος Β' τὴν 23.11.1962, κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 89696 5659/1962 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἧτις καὶ ἐτροποποιήθη τὸ πρῶτον διά της ἀπὸ 21.12.1965 τροποποιητικῆς τοιαύτης, κατατεθείσης παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 20 τῆς 26.3.1966 πράξεως καταθέσεως καὶ κοινοποιηθείσης εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 5.4.1966, καὶ ὁμοφώνως ἀποδέχονται τὰ κάτωθι:

1) Χορηγεῖται εἰς ἅπαντας ἐν γένει τοὺς ἐργατοτεχνίτας ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ ποσοστοῦ 5% δι' ἑκάστην πενταετίαν πραγματικῆς ὑπηρεσίας τούτων, διανυθείσης ἐν τῷ Δήμῳ Καβάλας καὶ μέχρι συμπληρώσεως τριῶν πενταετιῶν.

2) Χορηγεῖται ἀνὰ μία στολὴ καὶ ἓν ζεύγος ὑποδημάτων ἐτησίως, ἀνὶ διετίαν δὲ εἷς ἀδιάβροχος ἐπενδύτης (μουσαμαδιά), ἅτινα θὰ ἀντικαθίστανται, ἐφ' ὅσον ἔχουσι φθαρῇ, ταῦτα ἀνήκουσι κατὰ κυριότητα εἰς τὸν Δῆμον.

3) Χορηγεῖται ἐπίδομα συζύγου ἐκ δραχμῶν 150 μηνιαίως εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας ὑδρεύσεως.

4) Χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας ὑδρεύσεως.

5) Χορηγεῖται προσαύξησις ἐκ 10% εἰς τοὺς ἑκάστοτε προϊσταμένους καθιστότητος καὶ Δημοτικοῦ Συργείου ἐπὶ τοῦ ὑπ' αὐτῶν καταβαλλομένου ἡμερομισθίου.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης τροποποιητικῆς συμβάσεως ἄρχεται ἀπὸ 1.1.1969.

Ἐφ' ᾧ συνετάγη ἡ παροῦσα εἰς τριπλοῦν, ἐξ ὧν ἕλαβον ἀνὰ ἓν τὰ συμβαλλόμενα μέρη, τὸ δὲ τρίτον θέλει κατατεθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας (Διεύθυνσιν ὁμοιδῶν καὶ ὅρων ἐργασίας) διὰ τὰ περαιτέρω.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ της Ἐφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Ἀπριλίου 1969

—

45590/2986/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως της ὑπ' ἀριθ. 26/1969 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ὁμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ξενοδοχοϋπαλλήλων ἁπάσης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' ἀ. 321 της 12 Μαΐου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις της παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, 2) Την ὑπ' ἀριθ. 26/1969 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ὁμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ξενοδοχοϋπαλλήλων ἁπάσης της χώρας», 3) Την διὰ τοῦ υπ' ἀριθ. 44513/2910/9.5.1969 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας διατυπωθεῖσαν ὑπ' αὐτῆς διαφωνίαν, 4) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφ. 6' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Ὁμοιδῆς καὶ Ὅρων Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ την συνεδρίασιν αὐτοῦ της 12.5.1969, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, καὶ 5) τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ὑπ' ἀριθ. 26/1969 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν τυγχάνει ἀντίθετος πρὸς την ὑπὸ της Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην οἰκονομικὴν πολιτικὴν διὰ τοὺς ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 44513/2910/9.5.1969 ἐγγράφῳ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας διαλαμβανομένους λόγους καὶ δέον, ὅπως τροποποιηθῇ αὕτη κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ της παρούσης εἰδικώτερον ὁριζόμενα, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν μετὰ τροποποιήσεως την ὑπ' ἀριθ. 26/1969 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ της Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν Ἐπαστισμοῦ καὶ Ὑπαλλήλων Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν: 1) Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ξενοδόχων Ἑλλάδος, 2) Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος καὶ 3)Ξενοδοχειακοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἑλλάδος καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν ὡς κατωτέρω, ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Ι. Ἀπὸ της ἰσχύος της παρούσης οἱ ὅροι ἀ-

μαιδής τοῦ κυρίως ξενοδοχειακοῦ προσωπικοῦ, ὡς τοῦτο κατονομάζεται κατωτέρω, ἀπασχολουμένου εἰς ξενοδοχεῖα καὶ οἰκοτροφεῖα ἁπάσης τῆς χώρας, καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

Α'. Ξενοδοχείων καὶ οἰκοτροφείων ἀστικῶν κέντρων:

1) Τὰ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 41/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 69569/1966 ἀποφάσεως τοῦ Υπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 458 τ. Β' τῆς 22. 7.1966) προβλεπόμενα κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν, ἐκ τοῦ ἀνωτέρω προσωπικοῦ τοῦ ἀπασχολουμένου εἰς ξενοδοχεῖα καὶ οἰκοτροφεῖα (πανσιόν), λειτουργοῦντα ἐντὸς τῶν ἀστικῶν κέντρων τῆς χώρας, αὐξάνονται κατὰ χρονικὰς περιόδους ὡς ἀκολούθως:

Α'. Ἀπὸ 8.10.1967 μέχρι 31.12.1967 κατὰ ποσοστὸν 3%.

Β'. Ἀπὸ 1.1.1968 μέχρι 30.5.1968 κατὰ ποσοστὸν 5%.

Γ'. Ἀπὸ 1.10.1968 μέχρι 30.4.1969 κατὰ ποσοστὸν 7%.

2) Διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.5.1969 μέχρι 31.12.1969 τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν τῶν περὶ ὧν πρόκειται μισθωτῶν καθορίζονται ὡς κατωτέρω:

Κατηγορία Α'

α) Θυρωροὶ Α' ἡμέρας, β) μαΐτρ καὶ γ) ὑπάλληλος ὑποδοχῆς (ρεσεψιονίστ) δραχμαὶ 2.550.

Κατηγορία Β'

α) Τσομαΐτρ, β) νυκτοθυρωροὶ Α', γ) μπουφετζῆς Α' καὶ δ) μπάρμαν Α', δραχμαὶ 2.448.

Κατηγορία Γ'

α) Λαρομηνεῖς (κουριέρηδες), β) τραπεζιέρηδες (σερβιτόροι), γ) σαλονιέρηδες, δ) θαλαμηπόλοι ἄρρενες, ε) θυρωροὶ Β' ἡμέρας καὶ στ) ἀσημοκέρηδες δραχμαὶ 2.346.

Κατηγορία Δ'

Θυρωροὶ ὑπηρεσίας, δραχμαὶ 2.295.

Κατηγορία Ε'

Προϊσταμένη πατωμάτων (γκουβερνάντα), δραχμαὶ 2.122.

Κατηγορία ΣΤ'

Προϊστάμενα λινοθήκης καὶ πλυντηρίου, δραχμαὶ 2.040.

Κατηγορία Ζ'

Γυναῖκες θαλαμηπόλοι, δραχμαὶ 1.936.

Κατηγορία Η'

Ἄρρενες βοηθοὶ πατωμάτων, μπουφέ, τραπεζαρίας, σαλονιῶν, ἀσημοθήκης, μπὰρ καὶ θυρωρείου ἡμέρας καὶ νυκτός, δραχμαὶ 2.295.

Κατηγορία Θ'

Πλύντριαι, σιδηρώστραι καὶ μανταρίστραι δραχμαὶ 1913.

Κατηγορία Γ'

Γυναῖκες βοηθοὶ θαλαμηπόλων, δραχμαὶ 1.913.

Κατηγορία ΙΑ'

Γκρούμ, συμπληρώσαντες τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, δραχμαὶ 1.913.

Κατηγορία ΙΒ'

Μαθητευόμενοι ἀμφοτέρων τῶν φύλων:

Ἡλικίας 16 - 17 ἐτῶν δραχμαὶ 1.224.

Ἡλικίας 18 - 19 ἐτῶν δραχμαὶ 1.326.

3) Τὰ ὑπὸ τῆς προηγουμένης παραγράφου καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν προσαυξάνονται περαιτέρω ἀπὸ 1.1.1970 καὶ ἐπέκεινα κατὰ ποσοστὸν 5%.

Τὰ ὡς ἄνω καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν ἰσχύουν διὰ τὴν περιοχὴν τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης καὶ Θεσσαλονίκης, διὰ δὲ τὰς λοιπὰς περιοχὰς τῆς χώρας ἰσχύουσι μειωμένα κατὰ 5%.

4) Εἰς τοὺς ἀνωτέρω, περὶ ὧν ἐν ὅρθρῳ 1, μισθωτοὺς χορηγοῦνται αἱ κάτωθι προσαυξήσεις, ἐπιδόματα κλπ. ὡς ἀκολούθως:

α) Προσαυξήσεις πολυετοῦς ὑπηρεσίας:

Διὰ τῆς προσαυξήσεως ταύτης, ὑπολογιζομένης ἐκ δραχμῶν 10 δι' ἕκαστον συμπληρούμενον ἔτος ὑπηρεσίας ἐν τῷ ἐπαγγέλματι τοῦ ξενοδοχοϋπαλλήλου καὶ μέχρις 20 ἐτῶν, προσαυξάνονται τὰ ὡς ἀνωτέρω κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν, πλὴν τῶν μαθητευομένων, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας τῶν δυναμένων μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας.

β) Ἐπίδομα συζύγου:

Οἱ ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἔγγαμοι δικαιοῦνται ἐπιδόματος διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην σύζυγον. Τοῦτο ὁρίζεται διὰ μὲν τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 8.10. 1967 μέχρι 30.4.1969 εἰς δραχμὰς 200 μηνιαίως, ἀπὸ δὲ 1.5.1969 καὶ ἐφεξῆς εἰς ποσοστὸν 10%, ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω καθοριζομένων βασικῶν μηνιαίων μισθῶν καὶ μὴ δυναμένου νὰ ὑπολείπεται τῶν 200 δραχμῶν μηνιαίως.

γ) Ἐπίδομα ἐξόδων παραστάσεως:

Εἰς τοὺς μαΐτρ, θυρωροὺς Α' καὶ Β' ἡμέρας, νυκτοθυρωροὺς Α', μπουφετζῆδες, σαλονιέρηδες, τραπεζιέρηδες καὶ ἄρρενας θαλαμηπόλους μόνον τῶν ξενοδοχείων πολυτελείας καὶ Α' κατηγορίας

παρέχεται έπίδομα έξόδων παραστάσεως έκ ποσοστοῦ 10%, ὑπολογιζομένου ἐπί τῶν κατά τά ἀνωτέρω καθοριζομένων κατωτάτων ὁρίων βασικῶν μηνιαίων μισθῶν των. Τό ἐπίδομα τοῦτο δέν χορηγεῖται, ἐφ' ὅσον παρέχεται δαπάνας τοῦ ἐργοδότου στολή ὑπηρεσίας. Οἱ νεοπροσλαμβανόμενοι τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν δικαιοῦνται νά ἐπιλέξουσιν εἴτε τό ἐπίδομα, ὑποχρεούμενοι ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ὅπως διατηροῦν στολήν ὑπηρεσίας ἐξ ἰδίων κατά τάς ὑποδείξεις τοῦ ἐργοδότου, εἴτε τήν παροχήν αὐτοῖς στολῆς δαπάνας τοῦ ἐργοδότου.

Διά τάς λοιπάς ὡς ἄνω εἰδικότητας τῶν αὐτῶν ξενοδοχείων πολυτελείας καί Α' κατηγορίας καί διά τό σύνολον τῶν ξενοδοχοϋπαλλήλων των ξενοδοχείων Β' καί κατωτέρας κατηγορίας, ἐφ' ὅσον ἐπιβάλλεται νά φέρουν στολήν, ἡ διάταξις αὕτη βαρύνει τόν ἐργοδότην.

δ) Ἐπίδομα ἀποφοίτων Σχολῶν Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων:

Εἰς τούς πτυχιούχους τῶν ἀνωτέρω Σχολῶν Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων τῆς ἡμεδαπῆς ἤ ἀλλοδαπῆς χορηγεῖται ἐπίδομα ἐκ ποσοστοῦ 10%, ὑπολογιζόμενον ἐπί τῶν ὡς ἄνω καθοριζομένων κατωτάτων ὁρίων βασικῶν μηνιαίων μισθῶν, προσηυξημένων διά τῆς προσαυξήσεως πολυετοῦς ὑπηρεσίας.

ε) Πρόσθετοι ἀμοιβαί διά νυκτερινήν ἐργασίαν καί ταυτήν κατά Κυριακάς καί ἑορτάς:

Εἰς τούς ἀνωτέρω, περί ὧν ἐν ἄρθρῳ 1, μισθωτούς χορηγεῖται ἡ ὑπό τῶν κειμένων διατάξεων προβλεπομένη πρόσθετος ἀμοιβή δι' ἀπασχόλησιν κατά Κυριακάς καί ἑορτάς, ἀργίας, ὡς καί διά νυκτερινήν ἐργασίαν, ὑπολογιζομένη ἐπί τῶν ὡς ἀνωτέρω βασικῶν μισθῶν, προσηυξημένων διά τῆς προσαυξήσεως πολυετοῦς ὑπηρεσίας μόνον.

Β'. Ξενοδοχείων θερινῶν διαμονῆς - λουτροπόλεων - κέντρων παραθερισμοῦ - ἀρχαιολογικῶν τόπων - τουριστικῶν περιπτέρων - ξενώνων - μοτέλ - μπανγκαλόους.

1) Τό κυρίως ξενοδοχειακόν προσωπικόν τό ἀπασχολούμενον εἰς ξενοδοχεῖα θερινῶν διαμονῆς, λουτροπόλεων, κέντρων παραθερισμοῦ, ἀρχαιολογικῶν τόπων, τουριστικῶν περιπτέρων, εἰς ξενῶνας, μοτέλ καί μπανγκαλόους θά ἐξακολουθήσῃ ἀμειβόμενον, ὡς μέχρι τοῦδε, διά μικτοῦ συστήματος, ἤτοι δι' ἡλαττωμένου ἡ συμβολικοῦ μισθοῦ, μερίσματος ἐκ τοῦ κεκανονισμένου ποσοστοῦ ὑπηρεσίας, τροφῆς καί ὕπνου, ὡς περί τοῦ τρόπου καί ὕψους ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ τούτου προβλέπουσαν αἱ διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 75002/1956 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καί Ἐργασίας «περί ἐγκρίσεως μετά τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 20/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Α.Α. Ἀθηνῶν περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ξενοδοχοϋπαλλήλων ἄπασης τῆς χώρας» (Φ.Ε.Κ. 1 τ. Β' τῆς 2.1.1957) (*), ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως διά τῶν ὑπ' ἀριθ. α) 83020/1959 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περί κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 27/1959 ἀποφάσεως Δ.Δ.Α.Α. Ἀθηνῶν (Φ.Ε.Κ. 337 τ. Β' τῆς 14.11.1959), β) 18817/1963 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περί κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1963 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Α.Α. Ἀθηνῶν (Φ.Ε.Κ. 81 τ. Β' τῆς 26.2.1963) καί γ) 44/1964 ἀποφάσεως Π.Δ.Α.Α. Ἀθηνῶν (πρᾶξις κατάθεσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 129/27.11.1964).

2) Ὁ συμβολικός μισθός τοῦ προσωπικοῦ τῶν ὡς ἄνω ἀναφερομένων ξενοδοχείων, ὡς αὐτός διεμορφώθη διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 44/1969 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Α.Α. Ἀθηνῶν (πρᾶξις κατάθεσεως εἰς Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν 129/27.11.1964) αὐξάνεται ἀπό 1.5.1969 καί ἐφεξῆς κατά ποσοστόν 10%.

3) Ὡς ξενοδοχεῖα θερινῶν διαμονῆς καί λουτροπόλεων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται τό ἀνωτέρω ὑπό τῆς παραγράφου 1 τοῦ Κεφαλαίου Β' ὁριζόμενον μικτόν σύστημα ἀμοιβῆς, θεωροῦνται τά ὡς ἐκ τῆς θέσεώς των χαρακτηριζόμενα ὡς τοιαῦτα καί κατονομαζόμενα ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 30378/15.11.1955 ἀποφάσει τοῦ Ε.Ο.Τ. περί διατιμήσεως τῶν ξενοδοχείων.

4) Κατ' ἐξαίρεσιν ξενοδοχεῖα θερινῶν διαμονῆς ἤ λουτροπόλεων λειτουργοῦντα καθ' ὅλον τό ἔτος ἤ ἐπί συνεχῆς χρονικόν διάστημα πλέον τῶν ἓξ (6) μηνῶν κατ' ἔτος καί ἄτινα μέχρι τοῦδε ἐφήρμοζον τό σύστημα ἀμοιβῆς προσωπικοῦ ξενοδοχείων ἀστικῶν κέντρων δύνανται νά ἐξακολουθήσουν ἐφαρμόζοντα τό σύστημα τοῦτο, ἐπί τῶν ὅρων ὅτι εἰς τό μή ἀπασχολούμενον καθ' ὅλον τό ἔτος κυρίως ξενοδοχειακόν προσωπικόν θά καταβάλλουν πρόσθετον ἀμοιβήν ἐκ 5% δι' ἕκαστον μῆνα ἀπασχολήσεως των, ὑπολογιζομένην ἐπί τῶν ἐν Κεφαλαίῳ Α' τῆς παρούσης ἀποφάσεως καθοριζομένων βασικῶν μηνιαίων μισθῶν, μετά τῆς τυχόν δικαιουμένης ὑπό τοῦ μισθωτοῦ προσαυξήσεως πολυετοῦς ὑπηρεσίας, τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ δι' ὁλόκληρον τήν περίοδον ἐργασίας μή δυναμένου νά ὑπερβῇ τό πολλαπλάσιον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μηνῶν μή ἀπασχολήσεως ἐπί τό 5%, κατά πᾶσαν δέ περίπτωσιν τό 25% ἐν τῷ συνόλῳ. Ἡ ὡς ἄνω πρόσθετος ἀμοιβή καταβάλλεται

(*) ΕΕΔ 16, 116.

εἰς μὲν τὴν περίπτωσιν συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου εἰς τὸ τέλος ἑκάστου μηνὸς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ, εἰς δὲ τὴν περίπτωσιν συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκ μέρους του ἐργοδότου καταγγελίας ταύτης.

5) Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν τρόπον προσλήψεως καὶ ἀπολύσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν Κεφαλαίῳ Β' τῆς παρούσης ξενοδοχείων θερινῶν διαμονῶν κ.λ.π. ἐξακολουθοῦν ἰσχύοντες οἱ ὅροι τῆς ἀπὸ 25.6.1940 σχετικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

6) Εἰς τοὺς ἐκτάκτως προσλαμβανομένους περιστρόους καὶ βοηθοὺς αὐτῶν πρὸς ἐξυπηρέτησιν ἐπισήμων γευμάτων καὶ δεξιώσεων παρατιθεμένων εἰς ξενοδοχεῖα ἀστικῶν κέντρων ἢ θερινῶν διαμονῶν, ἔνθα ἐφαρμόζεται διὰ τοὺς ἐν λόγῳ μισθωτοὺς σύστημα ἡμερομισθίου ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ, καταβάλλεται ὡς ἡμερομίσθιον εἰς μὲν τοὺς περιστρόους δραχμαὶ 300, εἰς δὲ τοὺς βοηθοὺς δραχμαὶ 100 ἡμερησίως. Ὡς ἐπίσημα γεύματα θεωροῦνται τὰ παρατιθέμενα εἰς ξενοδοχεῖα Α' κατηγορίας καὶ ἄνω.

Εἰς τοὺς ἐκτάκτως προσλαμβανομένους πρὸς ἐξυπηρέτησιν ἁπλῶν γευμάτων εἰς τὰ λοιπὰ ξενοδοχεῖα καταβάλλεται κατ' ἐλάχιστον ὅριον ἡμερομίσθιον ἐκ δραχμῶν 140 διὰ τοὺς περιστρόους καὶ δραχμῶν 80 διὰ τοὺς βοηθοὺς αὐτῶν ἡμερησίως.

Εἰς τὰ ἀνωτέρω ποσὰ περιλαμβάνεται πᾶσα ἀπαίτησις ἐκ τῆς ἀπασχολήσεως τῶν ἐν λόγῳ μισθωτῶν κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας, ὡς καὶ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτάς.

ΙΙ) Τυχὸν καταβαλλόμενα ἀποδοχαὶ ἀνώτερα ἐκείνων τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων ἢ οἱ ἰσχύοντες εὐνοϊκώτεροι κατὰ περίπτωσιν ὅροι ἡμοιβῆς διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ.

ΙΙΙ) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω διακρίσεις ἄρχεται ἀπὸ τῆς 8 Ὀκτωβρίου 1967. Αἱ ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος τῆς ἰσχύος ταύτης προκύπτουσαι μισθολογικαὶ διαφοραὶ δύνανται νὰ ἐξοφληθοῦν εἰς ἓξ (6) ἰσοπόσους μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης ἐκ τούτων καταβληθησομένης τὴν 15 Ἰουλίου 1969.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Μαΐου 1969

—

44403/2898/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 13/1969 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Α.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀμιγῶν γαλακτοπωλείων, γαλακτοζαχαροπλαστείων, ἁπάντων τῶν πρατηρίων γάλακτος, γαλακτοκομικῶν ἐπιχειρήσεων ἐν γένει καὶ καταστημάτων γαλακτοχορτοφαγίας ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 321 τῆς 12 Μαΐου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ἰσχύ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι ὑπ' ἀριθ. 13/1969 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Α.Δ. Πειραιῶς, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατοτεχνιτῶν καὶ Ὑπαλλήλων Γάλακτος, Τροφίμων καὶ Ποτῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν: 1) Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος καὶ 2) Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης ὑπάγεται τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τῶν ἀμιγῶν γαλακτοπωλείων, γαλακτοζαχαροπλαστείων, ἁπάντων τῶν πρατηρίων γάλακτος, γαλακτοκομικῶν ἐπιχειρήσεων ἐν γένει καὶ καταστημάτων γαλακτοχορτοφαγίας ἁπάσης τῆς χώρας, διακρινομένων εἰς εἰδικοὺς τεχνίτας, διανομεῖς καὶ μετακομιστάς.

Κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης ὡς εἰδικοὶ τεχνῖται τῶν ὡς ἄνω ἐπιχειρήσεων νοοῦνται οἱ ἀπασχολούμενοι μὲ τὸν βραστῶν, τὴν συντήρησιν καὶ τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ γάλακτος, τὴν παρασκευὴν γιαούρτης, παγωτοῦ, κρέμας, ριζογάλου, βουτύρου καὶ λοιπῶν γαλακτοκομικῶν προϊόντων.

Ὡς διανομεῖς νοοῦνται οἱ ἀπασχολούμενοι μὲ τὴν διανομὴν γάλακτος, γιαούρτης καὶ λοιπῶν γαλακτοκομικῶν προϊόντων κατ' οἶκον ἢ εἰς ἑστιατόρια, ξενοδοχεῖα, νοσοκομεῖα, κλινικὰς ἢ καὶ καταστήματα (πρατήρια ἐν γένει πωλήσεως γαλακτοκομικῶν προϊόντων κλπ.). Ὡς μετακομισταὶ νοοῦνται οἱ ἀπασχολούμενοι μὲ τὴν παραλαβὴν καὶ τὴν ἐκ τῶν τόπων τῆς παραλαβῆς μεταφορὰν γάλακτος εἰς τὰ ἐργαστήρια τῶν ὡς ἄνω ἐπιχειρήσεων.

Οἱ διανομεῖς καὶ οἱ μετακομισταὶ τοῦ γάλακτος καὶ τῶν προϊόντων αὐτοῦ ἐκτὸς τῆς κατὰ κύριον προσδιορισμὸν ἀπασχολήσεώς των δύνανται ν' ἀπασχολῶνται καὶ ἐντὸς τῶν ἐργαστηρίων εἰς βοηθητικὰς ἐργασίας κατὰ τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ γάλακτος καὶ τῶν λοιπῶν προϊόντων αὐτοῦ.

2) Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων τῶν περὶ ὧν πρόκειται μισθωτῶν καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

α) Διὰ τοὺς εἰδικοὺς τεχνίτας τοὺς ἀπασχο-

λομένους εἰς τὰς ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς παρούσης καθ' οἱανδήποτε μορφὴν λειτουργούσας ἐπιχειρήσεις, αἵτινες ἐπεξεργάζονται γάλα:

αα) Ἄνω τῶν 400 κιλῶν ἡμερησίως μηνιαῖος μισθὸς δραχμαὶ 3.100.

αβ) Κάτω τῶν 400 κιλῶν ἡμερησίως μηνιαῖος μισθὸς δραχμαὶ 2.900.

Οἱ οὕτω καθοριζόμενοι βασικοὶ μηνιαῖοι μισθοὶ προσαυξάνονται κατὰ ποσοστὸν 5% δι' ἑκάστην τριετίαν πραγματικῆς ὑπηρεσίας καὶ μέχρι 3 τριετιῶν κατ' ἀνώτατον ὅριον.

β) Διὰ τοὺς μισθωτοὺς τοὺς ὑπαγομένους εἰς τὸ εἰδικευμένον βοηθητικὸν προσωπικὸν ἅμα τῇ προσλήψει ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 97 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 105 καὶ μετὰ ἑξάμηνον ὑπηρεσίαν 105 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 110.

3) Διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους ὡς διανομεῖς καὶ μετακομιστὰς παρέχονται τὰ αὐτὰ ἡμερομίσθια, ἅτινα ἰσχύουσι διὰ τοὺς περιλαμβανομένους εἰς τὸ εἰδικευμένον βοηθητικὸν προσωπικόν, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἔχουσι συμπληρώσει τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των.

Γενικῶς ἀπασχολούμενοι εἰς τὰς ἀνωτέρω εἰδικότητας δραχμαὶ 81 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 88.

4) Διὰ τοὺς μισθωτοὺς τοὺς ἄγοντας ἡλικίαν κάτω τῶν 18 ἐτῶν, ἐφ' ὅσον ἀπασχολοῦνται εἰς τὰς ἀνωτέρω εἰδικότητας, ἤτοι ὡς διανομεῖς ἢ μετακομισταί, ὁρίζεται ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 55 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 60, μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν ἑξαμήνου ὑπηρεσίας δραχμαὶ 60 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 65, ἄλλως θὰ καταβάλληται τὸ ὑπὸ τῆς ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὁριζόμενον.

5) Εἰς περίπτωσιν χορηγήσεως τροφῆς εἰς τοὺς ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς παρούσης ἀναφερομένους μισθωτοὺς τὰ ὡς ἀνωτέρω καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων μειοῦνται κατὰ δραχμὰς 150.

6) Εἰς ἅπαν τὸ περὶ οὗ πρόκειται προσωπικὸν χορηγεῖται μία μπλούζα, μία ποδιά, αἱ ἀναγκαιοῦσαι πετσέτες καὶ ἐλαστικὰ ὑποδήματα, ἀναλόγως τῆς ἀπασχολήσεως ἑκάστου μισθωτοῦ, ἀνήκοντα κατὰ κυριότητα εἰς τὸν ἐργοδότην καὶ ἀντικαθιστάμενα ἅμα τῇ φθορᾷ των.

7) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

8) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται, ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις, ἀπὸ τῆς 14 Φεβρουαρίου 1969.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Μαΐου 1969

—

45573/2970/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 25/1969 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ξενοδοχοϋπαλλήλων ἀπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 321 τῆς 12 Μαΐου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 25/1969 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ξενοδοχοϋπαλλήλων ἀπάσης τῆς χώρας», ἥτις ἐξεδόθη κατόπιν τῆς ἀναβιωσάσης διενέξεως τῆς προκηρύξεως συνεπείᾳ τῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 105/1968 ἀποφάσεως τοῦ Σ.τ.Ε. ἀκυρώσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 41/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι ὑπ' ἀριθ. 25/1969 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν Ἐπισιτισμοῦ καὶ Ὑπαλλήλων Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν: 1) Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ξενοδόχων Ἑλλάδος. 2) Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος. 3) Ξενοδοχειακοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἑλλάδος καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Ὡς ξενοδοχεῖα θερινῶν διαμονῶν καὶ λουτροπόλεων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται τὸ ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ κεφαλαίου Β' τῆς ὑπ' ἀριθ. 41/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ὁριζόμενον μικτὸν σύστημα ἀμοιβῆς, θεωροῦνται τὰ ὡς ἐκ τῆς θέσεώς των χαρακτηριζόμενα ὡς τοιαῦτα καὶ κατονομαζόμενα ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 30378/15.11.1955 ἀποφάσει τοῦ Ε.Ο.Τ. περὶ διατιμήσεως τῶν ξενοδοχείων.

2) Κατ' ἐξαίρεσιν ξενοδοχεῖα θερινῶν διαμονῶν ἢ λουτροπόλεων, λειτουργοῦντα καθ' ὅλον τὸ ἔτος ἢ ἐπὶ συνεχῆ χρονικὸν διάστημα πλέον τῶν ἓξ (6) μηνῶν κατ' ἔτος καὶ ἅτινα μέχρι τοῦδε ἐφήρμοζον τὸ σύστημα ἀμοιβῆς προσωπικοῦ ξενοδοχείων ἀστικῶν κέντρων, δύνανται νὰ ἐξακολουθήσωσιν ἐφαρμόζοντα τὸ σύστημα τοῦτο, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι εἰς τὸ μὴ ἀπασχολούμενον καθ' ὅλον τὸ ἔτος κυρίως ξενοδοχειακὸν προσωπικὸν θὰ καταβάλλων πρόσθετον ἀμοιβὴν ἐκ 5% δι' ἕκαστον μῆνα ἀπασχολήσεώς του, ὑπολογιζομένην ἐπὶ τῶν ἐν κεφαλαίῳ Α' τῆς ὑπ' ἀριθ. 41/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν καθοριζομένων

βασικῶν μηνιαίων μισθῶν, μετὰ τῆς τυχὸν δικαιουμένης ἀπὸ τοῦ μισθωτοῦ προσαυξήσεως πολυετοῦς ὑπηρεσίας, τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ δι' ὅλοκλήρων τὴν περίοδον ἐργασίας μὴ δυναμένου νὰ ὑπερβῇ τὸ πολλαπλάσιον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μηνῶν μὴ ἀπασχολήσεως ἐπὶ τὸ 5%, κατὰ πᾶσαν δὲ περίπτωσιν τὸ 25% ἐν τῷ συνόλῳ. Ἡ ὡς ἄνω πρόσθετος ἀμοιβὴ καταβάλλεται εἰς μὲν τὴν περίπτωσιν συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου εἰς τὸ τέλος ἑκάστου μηνὸς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ, εἰς δὲ τὴν περίπτωσιν συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου τῆς καταγγελίας ταύτης.

3) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Φεβρουαρίου 1968.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Μαΐου 1969

—

44402/2897/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 12/1969 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν τυπογράφων ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 322 τῆς 13 Μαΐου 1969.)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ἀπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι ὑπ' ἀριθ. 12/1969 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Μισθωτῶν Τύπου καὶ Βιομηχανίας Χάρτου ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν: 1) Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, 2) Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης, 3) Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, 4) Ἀνωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, 5) Ἑνώσεως Βιοτεχνῶν Τυπογράφων Ἀθηνῶν, 6) Ἑνώσεως Βιοτεχνῶν Τυπογράφων Πειραιῶς, 7) Ἑνώσεως Ἰδιοκτητῶν Ἡμερησίων Ἐπαρχιακῶν Ἐφημερίδων καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Ι) Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τυπογράφων ἁπάσης τῆς χώρας, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰς ἡμερησίας ἐφημερίδας, πλὴν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰς τοιαύτας τῶν Ἀθηνῶν, καθορίζονται ὡς ἑξῆς:

α) Μαθητευόμενοι γενικῶς ἀνεξαρτήτως φύλου.

Κατὰ τὸ 1ον καὶ 2ον ἔτος ὑπηρεσίας δραχμαὶ 46 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 49.50.

Θήλεις, συμπληρώσασι τὸ 16ον τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν ἢ τὸ 17ον ἔτος τῆς ἡλικίας ἀσχέτως προϋπηρεσίας, δικαιοῦνται κατ' ἐλάχιστον ὅριον τοῦ ἑκάστοτε ἰσχύοντος, βάσει τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων, κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου τῆς ἐργατοτεχνίτριας.

Ἄρρενες, συμπληρώσαντες τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς ἔτους ὑπηρεσίας ἢ τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας ἀσχέτως ὑπηρεσίας, δικαιοῦνται κατ' ἐλάχιστον ὅριον τοῦ ἑκάστοτε ἰσχύοντος βάσει τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου τῶν ἐργατοτεχνιτῶν.

β) Τοποθετοῦνται, ἀνεξαρτήτως φύλου:

Μετὰ συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας καὶ δύο ἐτῶν μαθητείας:

Κατὰ τὸ 1ον, 2ον καὶ 3ον ἔτος ὑπηρεσίας δραχμαὶ 100 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 107.

Κατὰ τὸ 4ον, 5ον καὶ 6ον ἔτος ὑπηρεσίας δραχμαὶ 105 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 111.

Κατὰ τὸ 7ον, 8ον, 9ον καὶ 10ον ἔτος ὑπηρεσίας δραχμαὶ 110 καὶ ἀπ' 1.5.1969 δραχμαὶ 118.

Κατὰ τὸ 11ον, 12ον, 13ον καὶ 14ον ἔτος ὑπηρεσίας δραχμαὶ 115 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 121.

Κατὰ τὸ 15ον, 16ον, 17ον ἔτος ὑπηρεσίας δραχμαὶ 117 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 128.

Ἀπὸ τοῦ 18ου καὶ ἄνω ἔτους ὑπηρεσίας δραχμαὶ 120 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 128.

γ) Μηχανικοὶ χειρισταὶ αὐτομάτων πιεστηρίων, ὀρθίων αὐτομάτων ἐπιπέδων πιεστηρίων, χωροθέται, ἀνεξαρτήτως φύλου:

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας καὶ δύο ἐτῶν μαθητείας.

1) Πιεσταί:

Κατὰ τὸ 1ον, 2ον, 3ον, 4ον καὶ 5ον ἔτος ὑπηρεσίας δραχμαὶ 103 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 112.

Κατὰ τὸ 6ον, 7ον, 8ον καὶ 9ον ἔτος ὑπηρεσίας δραχμαὶ 108 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 115.

Κατὰ τὸ 10ον, 11ον, 12ον, 13ον καὶ 14ον ἔτος ὑπηρεσίας 117 καὶ ἀπ' 1.5.1969 δραχμαὶ 124.

Κατὰ τὸ 15ον, 16ον καὶ 17ον ἔτος ὑπηρεσίας δραχμαὶ 120 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 128.

Ἀπὸ τοῦ 18ου καὶ ἄνω ἔτους ὑπηρεσίας δραχμαὶ 123 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 130.

2) Βοηθοὶ πιεστῶν - χωροθέται:

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 2½ ἐτῶν ὑπηρεσίας δραχμαὶ 102 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 109.

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 5½ ἐτῶν ὑπηρεσίας δραχμαὶ 105 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 112.

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 14 ἐτῶν ὑπηρεσίας δραχμαὶ 112 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 120.

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 17 ἐτῶν ὑπηρεσίας

δραχμαί 115 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαί 122.

3) Χειρισταὶ αὐτομάτων:

Κατὰ τὸ 1ον, 2ον, 3ον καὶ 4ον ἔτος ὑπηρεσίας δραχμαὶ 100 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 107.

Κατὰ τὸ 5ον, 6ον 7ον καὶ 8ον ἔτος ὑπηρεσίας δραχμαὶ 103 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 110.

Κατὰ τὸ 9ον, 10ον, 11ον, 12ον, 13ον καὶ 14ον ἔτος ὑπηρεσίας δραχμαὶ 108 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 115.

Κατὰ τὸ 15ον, 16ον καὶ 17ον ἔτος ὑπηρεσίας δραχμαὶ 112 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 119.

Ἀπὸ τοῦ 18ου ἔτους καὶ ἄνω δραχμαὶ 115 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 122.

4) Ἀρχιεργάται:

Μέχρι τῆς συμπληρώσεως ὑπηρεσίας 14 ἐτῶν δραχμαὶ 125 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 137.

Κατὰ τὸ 15ον, 16ον καὶ 17ον ἔτος ὑπηρεσίας δραχμαὶ 130 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 142.

Ἀπὸ τοῦ 18ου ἔτους καὶ ἄνω δραχμαὶ 135 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 150.

5) Λινοτέπαι:

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας καὶ δύο ἐτῶν μαθητείας:

Κατὰ τὸ 4ον ἔτος ὑπηρεσίας δραχμαὶ 110 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 123.

Κατὰ τὸ 5ον καὶ 6ον ἔτος ὑπηρεσίας δραχμαὶ 120 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 133.

Κατὰ τὸ 7ον, 8ον, 9ον, 10ον, 11ον, 12ον, 13ον καὶ 14ον ἔτος ὑπηρεσίας δραχμαὶ 125 καὶ ἀπὸ 1. 5. 1969 δραχμαὶ 138.

Κατὰ τὸ 15ον, 16ον καὶ 17ον ἔτος ὑπηρεσίας δραχμαὶ 130 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 143.

Ἀπὸ τοῦ 18ου ἔτους ὑπηρεσίας καὶ ἄνω 135 δραχμαὶ καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 150.

Β) Τὰ ὡς ἄνω καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων ἰσχύουν μειωμένα κατὰ ποσοστὸν 5% διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὰς λοιπάς, πλὴν τῶν πόλεων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Θεσσαλονίκης, Πατρῶν, Βόλου καὶ Λαρίσης, περιφερείας τῆς χώρας.

ΙΙΙ) Τὰ ὡς ἄνω καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰς λινοτεχικὰς μηχανάς, τῶν στοιχειοθετῶν καὶ διαλυτῶν καὶ τῶν πιεστῶν καὶ χαρτοθετῶν καὶ ἀρχιεργατῶν προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 10%.

IV) Τυχὸν καταβαλλόμενα ἀποδοχαὶ ἀνώτερα τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν. Ὡσαύτως ἐξακολουθοῦν ἰσχύοντες οἱ τυχὸν ἰσχύοντες διὰ τοὺς μισθωτοὺς εὐνοϊκώτεροι τῆς παρούσης ὅροι.

V) Εἰς τοὺς περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοὺς χορηγεῖται κατ' ἔτος μία μπλούζα ἐργασίας, ἀνήκουσα κατὰ κυριότητα εἰς τὸν ἐργοδότην.

VI) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, ἐπὶ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις, ἄρχεται ἀπὸ τῆς 13ης Δεκεμβρίου 1968.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Μαΐου 1969.

—

32050/2074/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1969 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν βιβλιοδετῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 220 τῆς 29 Μαρτίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι ὑπ' ἀριθ. 2/1969 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ἑνώσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Βιβλιοδετῶν Ἀθηνῶν—Πειραιῶς ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν: 1) Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, 2) Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης, 3) Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, 4) Ὁμοσπονδίας Βιοτεχνικῶν Σωματείων Ἀθηνῶν, 5) Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, 6) Ὁμοσπονδίας Βιοτεχνικῶν Σωματείων Πειραιῶς, 7) Ἑνώσεως Βιοτεχνῶν Τυπογράφων Ἀθηνῶν, 8) Σωματείου Ἰδιοκτητῶν Τυπογραφικῶν Ἐπιχειρήσεων Ἀθηνῶν, 9) Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, 10) Ἑνώσεως Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, 11) Ἐμπορικοῦ καὶ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πειραιῶς, 12) Ἐπαγγελματικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, 13) Ἐπαγγελματικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πειραιῶς καὶ 14) Συλλόγου Ἐκδοτῶν Βιβλιοπωλῶν Ἀθηνῶν καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Ι) Τὰ κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν τῶν ἐργατοτεχνιτῶν βιβλιοδετῶν τῶν ἐργαζομένων εἰς ἁπάσας τὰς ἐπιχειρήσεις Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων, ἐφ' οἱανδήποτε μορφὴν λειτουργοῦσιν αὗται, καθορίζονται ὡς ἑξῆς:

1) Ἄρρεν προσωπικόν

	Δ ρ α χ μ α ί		
	21.4.1968	1.10.1968	1.5.1969
α) Μαθητευομένων:			
Κατὰ τὸ 1ον ἔτος μαθητείας ἡμερομίσθιον	43	46	50

	Δραχμαί		
Κατά τὸ 2ον ἔτος μαθητείας ἡμερομίσθιον	50	53	57
Κατά τὸ 3ον ἔτος μαθητείας ἡμερομίσθιον	55	58	62
Κατά τὸ 4ον ἔτος μαθητείας ἡμερομίσθιον	60	63	67
β) Βοηθῶν τεχνιτῶν: Θεωρουμένων ὡς τοιούτων τῶν συμπληρούντων 4ετῆ μαθητείαν ἐν τῷ κλάδῳ.			
Κατά τὸ 1ον ἔτος ἡμερομίσθιον	90	97	104
Κατά τὸ 2ον ἔτος ἡμερομίσθιον	95	100	108
Κατά τὸ 3ον καὶ 4ον ἔτος ἡμερομίσθιον	100	105	112
γ) Τεχνιτῶν: Θεωρουμένων ὡς τοιούτων τῶν συμπληρούντων 4 ἐτῶν ὑπηρεσίαν ὡς βοηθῶν τεχνιτῶν.			
Κατά τὸ 1ον καὶ 2ον ἔτος ἡμερομίσθιον	105	108	115
Κατά τὸ 3ον καὶ 4ον ἔτος ἡμερομίσθιον	110	112	120
Κατά τὸ 5ον καὶ ἄνω ἔτος ἡμερομίσθιον	115	116	125
Χρυσοχοί, γραμμογράφοι, ράπται ἀλεξοτομηχανῶν, κόπται, χειριστὰὶ διπλωτικῶν μηχανῶν, ἀσχέτως χρόνου ὑπηρεσίας, ἡμερομίσθιον	120	125	
Ἀρχιεργάται καὶ ἐργοδηγοὶ ἀσχέτως χρόνου ὑπηρεσίας, ἡμερομίσθιον	125	130	

2) Θήλυ προσωπικόν

α) Μαθητευομένων:

	Δραχμαί		
	21.4.1968	1.10.1968	1.5.1969
Κατα τὸ 1ον ἔτος μαθητείας ἡμερομίσθιον	43	46	50
Κατά τὸ 2ον ἔτος μαθητείας ἡμερομίσθιον	50	53	57
Κατά τὸ 3ον ἔτος μαθητείας ἡμερομίσθιον	55	58	62
Κατά τὸ 4ον ἔτος μαθητείας ἡμερομίσθιον	60	63	67
β) Βοηθῶν τεχνιτῶν: Θεωρουμένων ὡς τοιούτων τῶν συμπληρωσάντων 3ετῆ μαθητείαν ἐν τῷ κλάδῳ.			
Κατὰ τὸ 1ον ἔτος ἡμερομίσθιον	75	81	87
Κατά τὸ 2ον ἔτος ἡμερομίσθιον	80	84	90
Κατά τὸ 3ον καὶ 4ον ἔτος ἡμερομίσθιον	85	87	93
γ) Τεχνιτῶν: Θεωρουμένων ὡς τοιούτων τῶν συμπληρουσῶν 4 ἐτῶν ὑπηρεσίαν ὡς βοηθῶν τεχνιτῶν:			
Κατὰ τὸ 1ον καὶ 2ον ἔτος ἡμερομίσθιον	90	93	96
Κατὰ τὸ 3ον καὶ 4ον ἔτος ἡμερομίσθιον	95	96	99
Κατὰ τὸ 5ον καὶ ἄνω ἔτος ἡμερομίσθιον	100	100	105

Π) Εἰς τοὺς ἀνωτέρω μισθωτοὺς μαθητευομένους κλπ., ἐφ' ὅσον συνεπλήρωσαν οἱ μὲν ἄνδρες τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἑνὸς ἔτους τοὐλάχιστον ὑπηρεσίαν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἢ τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἀσχέτως χρόνου ὑπηρεσίας, αἱ δὲ θήλεις τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἑνὸς τοὐλάχιστον ἔτους ὑπηρεσίαν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἢ τὸ 17ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἀσχέτως χρόνου ὑπηρεσίας, καταβάλλεται τὸ προβλεπόμενον ἡμερομίσθιον ἀνειδικεύτου ἐργάτου ἢ ἐργατρίας ὑπὸ τῆς ἑκάστοτε ἰσχυούσης ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

ΙΙΙ) Χορηγεῖται εἰς τοὺς ἐργαζομένους ὡς χρυσοτὰς (μηχανῆς χειρός) καὶ ὡς γραμμογράφους ἑξακόσια (600) γραμμάρια γάλακτος ἡμερησίως καὶ ὁρίζεται ὅτι θὰ καταβάλλωνται τὰ ἀνωτέρω ἡμερομίσθια ηὐξημένα κατὰ 20%.

ΙV) α) Ἡ προϋπηρεσία ἀποδεικνύεται ἀποκλειστικῶς ἐξ ἐντεύθεν δηλώσεως τῶν ἐνταχθησομένων κατὰ τὴν πρόσληψιν, συνοδευομένης καὶ ὑπὸ τῶν ἀπαιτουμένων πιστοποιητικῶν.

β) Γυναῖκες, ἐφ' ὅσον ἐκτελοῦν ἐργασίαν ἀνδρός, θὰ λαμβάνουν τὰ διὰ τοὺς ἄνδρας ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζόμενα ἡμερομίσθια.

γ) Αἱ ἐκφορτώσεις τῶν αὐτοκινήτων καὶ γενικῶς αἱ ἐξωτερικαὶ μεταφοραὶ δὲν εἶναι μεταξὺ τῶν καθηκόντων τῶν βιβλιοδετῶν.

δ) Τυχὸν καταβαλλόμενα μείζονα ἀποδοχαὶ ἐν γένει, εἴς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος, τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

ε) Η ισχύς της παρούσης άρχεται από της 21ης Απριλίου 1968.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 29 Μαρτίου 1969

—

32969/2140/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 8/1969 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργαζομένων εις τα εργοστάσια κοπής μαρμάρων Αθηνών - Πειραιώς - Περιχώρων».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 235 της 3 Απριλίου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν: Τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του νόμου 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την εν θέματι υπ' αριθ. 8/1969 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ του Σωματείου εργατοτεχνιτών κοπής μαρμάρων αφ' ενός και αφ' ετέρου της Ενώσεως Εργοστασιαρχών κοπής μαρμάρων και ης το διατακτικόν έχει ως ακολούθως:

1) Τα κατώτατα όρια ημερομισθίων των εργαζομένων εις τα εργοστάσια κοπής μαρμάρων και εις πάσας συναφείς προς την κοπην μαρμάρων εργασίας εις επιχειρήσεις κοπής όγκων μαρμάρων Αθηνών - Πειραιώς και Περιχώρων καθορίζονται ως εξής:

α) Εργατοτεχνίτης επί κεφαλής ομάδος εργατών δραχμαί εκατόν τεσσαράκοντα (140) και από 1.2.1969 και εφεξής 145.

β) Εργατοτεχνίτης απασχολούμενος εις την εργασίαν κοπής δραχμαί εκατόν δέκα έξ (116) και από 1.2.1969 και εφεξής 121.

γ) Νεοπροσλαμβανόμενος ανειδίκευτος εργάτης και μέχρις εξαμήνου υπηρεσίας εν τω κλάδω δραχμαί εννήκοντα επτά (97) και από 1.5.1969 δραχμαί εκατόν τέσσαρες (104).

2) Εις τους άνωτέρω χορηγείται ανά εξάμηνον εντός εκάστου ημερολογιακού έτους φόρμα εργασίας, αποτελουμένη από σακκάκι και παντελόνι.

3) Εις εργοστάσια κοπής μαρμάρων, λειτουργούντα με 2 τελλάρα και εφ' όσον η εργασία συνεχίζεται και κατά την νύκτα είναι υποχρεωτική η απασχόλησις δύο (2) εργατών κατά την νυκτερινήν βάρδιαν και τούτο προς ασφάλειαν τόσον της επιχειρήσεως, όσον και των εργαζομένων, γίνεται μνεία ότι ο εις εκ των δύο ως άνω εργατών δύναται να είναι ανειδίκευτος.

4) Κατά τα λοιπά εξακολουθούν ισχύουσαι αι μη αντικείμεναι τη παρούση διατάξεις της υπ' αριθ. 29/1961 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, κηρυχθείσης εκτελεστής διά της υπ' αριθ. 72484/1961 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 359 τ. Β' της 10.10.1961), ως και της υπ' αριθ. 103066/7264/1965 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 731 τ. Β' της 4.11.1965).

5) Αποδοχαί και όροι εργασίας ανώτεροι των διά της παρούσης καθοριζομένων δεν θίγονται διά των διατάξεων της παρούσης.

6) Η ισχύς της παρούσης άρχεται από της 19ης Νοεμβρίου 1968.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 3 Απριλίου 1969

—

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ.

15/1969 Απόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Αθηνών

Περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργαζομένων ως σταυλιτών και αμελκτών ή άλλας συναφείς εργασίας εις κτηνοτροφικάς εργασίας(βουστάσια) άπασης της χώρας (*).

Διά ταύτα

Μεταρρυθμίζει την υπ' αριθ. 31/1968 του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ της Πανελληνίου Ομοσπονδίας Εργατοτεχνιτών και Υπαλλήλων Γάλακτος, Τροφίμων και Ποτών αφ' ενός και αφ' ετέρου των: 1) Ενώσεως Αγελαδοτροφικών Συνεταρισμών Αττικής - Βοιωτίας, 2) Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών και Βιοτεχνών Ελλάδος, 3) Πανελληνίου Συνομοσπονδίας Γεωργικών Συνεταρισμών, ης το διατακτικόν διατυπούται ως κάτωθι:

1) Τα κατώτατα όρια μισθών των εργαζομένων ως σταυλιτών και αμελκτών ή άλλων συναφών εργασιών εις κτηνοτροφικάς εργασίας (βουστάσια άπασης της χώρας) ασκουμένων παρ' εμπορικών εταιρειών ή νομικών προσώπων δημοσίου

(*) Κατετέθη παρά τω Γραμματεί του Εφετείου Αθηνών, κατ' άρθρον 20 του νόμου 3239/1955, συνταχθείσης της υπ' αριθ. 31 της 28.3.1969 πράξεως καταθέσεως και εκοινοποιήθη εις το Υπουργείον Εργασίας.

δικαίου ἢ ἐφ' ὅσον αἱ σχέσεις τούτων διείποντο μέχρις ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ ν.δ. 3755/1957 ὑπὸ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἢ ἐπωφελῶν ἀποφάσεων ἢ ἄλλων σχετικῶν πράξεων ἢ ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., ἀνεξαρτήτως τῆς μορφῆς, ὑφ' ἣν ἀσκεῖται ἡ ἐκμετάλλευσις (ἄρθρον 10 § 12 τοῦ ν.δ. 3755/1957), καθορίζονται ὡς ἑξῆς:

	Ἀπὸ 9.3.1968 ἕως 31.12.1968	Ἀπὸ 1.1.1969 ἕως 30.4.1969	Ἀπὸ 1.5.1969 καὶ ἑξῆς
	Δραχμαί	Δραχμαί	Δραχμαί
α) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν κάτω τοῦ ἔτους	2.250	3.000	3.200
β) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἄνω τοῦ ἔτους	2.450	3.400	3.550

2) Ὡς ὑπηρεσία διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς προηγουμένης παραγράφου θεωρεῖται ἡ παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ διανυθεῖσα ταυτὴ εἰς τὰ ἀνωτέρω καθήκοντα, ἀποδεικνυομένη, ἐφ' ὅσον δὲν προκύπτει ἐκ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου τοῦ μισθωτοῦ, διὰ δηλώσεως τοῦ τελευταίου, συνοδευομένης ἐν καιρῷ διὰ βεβαιώσεως τῶν παρ' οἷς εἰργάσθη ἐργοδοτῶν.

3) Οἱ οἰκεῖοι ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν παροχὴν ἑνὸς (1) χιλιαγράμμου (κιλοῦ) γάλακτος ἡμερησίως εἰς ἕκαστον τῶν παρ' αὐτοῖς ἐργαζομένων ὡς ἄνω μισθωτῶν.

4) Ἕκαστος σταυλίτης καὶ ἀμελκτὴς ὑποχρεοῦται εἰς τὴν περιποίησιν μέχρι 12 ζώων, ἀσχέτως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀμελγομένων ἀγελάδων ἢ στέρφων ἢ μοσχιδίων ἢ ταύρων. Εἰς βουστάσια διατρέφοντα ἄνω τῶν 12 ζῶα (ἀμελγόμεναι ἀγελάδες, στέρφες, μοσχίδες, ταῦροι), δέον νὰ ἀναλογῇ εἰς σταυλίτης ἀμελκτὴς ἀνὰ 12 ζῶα (ἀμελγόμενα ἀγελίδες, στέρφες, μοσχίδες, ταῦροι) καὶ ἕτερος εἰς διὰ τὰ τυχὸν ἀπομένοντα ὀλιγώτερα τῶν 12 ζῶα.

5) Εἰς βουστάσια, διατρέφοντα ἄνω τῶν 12 ζῶα, ἕκαστος σταυλίτης καὶ ἀμελκτής, μετὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεών του τῶν ἀναγομένων ἀποκλειστικῶς εἰς τὰ ἔργα τοῦ σταυλίτου καὶ ἀμελκτοῦ, ὡς ταῦτα καθορίζονται κατωτέρω, δικαιοῦται νὰ ἀποχωρῇ τοῦ βουστασίου ἐκ περιτροπῆς μετὰ τῶν ἄλλων σταυλιτῶν ἀμελκτῶν. Ἐφ' ὅσον ὅμως ὑπάρχουν πλείονες τοῦ ἑνὸς σταῦλοι, μὴ συνεχόμενοι, δι' ἕκαστον κτίριον θὰ παραμένῃ εἷς σταυλίτης καὶ ἀμελκτὴς ἐκ περιτροπῆς.

6) Οἱ οἰκεῖοι ἐργοδόται διὰ τοὺς παραμένοντας ἐν τῷ βουστασίῳ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον σταυλίτας καὶ ἀμελκτὰς ὑποχρεοῦνται νὰ διαρρυθμίσωσιν ὑπνοδωμάτια διακεκριμένα ἀπὸ τοὺς σταύλους δι' εἰδικοῦ χωρίσματος, ἀποκλειομένων τῶν τοιούτων διὰ σανίδος, παρεχόντων πάντως τὴν δυνατότητα παρακολουθήσεως τῶν ζώων ἀπὸ τῶν σταυλιτῶν ἐξ αὐτῶν.

7) Τὰ ἔργα τὰ συνήθως ἀναγόμενα εἰς τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ σταυλίτου καὶ ἀμελκτοῦ συνίστανται: α) εἰς τὸν καθαρισμὸν τῶν σταύλων, τῆς θέσεως τῶν ζώων, φατνῶν κλπ. διαμερισμάτων τοῦ βουστασίου, β) παράθεσιν νομῆς (τάϊσμα), γ) πότισμα, δ) ζωοκομίαν (ξύρισμα, καθαρισμὸς τῶν ἄκρων) καὶ πᾶσαν συνηθισμένην ἐν Ἑλλάδι περιποίησιν κατὰ τὸν τοκετὸν καὶ περιποίησιν τῶν μόσχων αὐτῶν, ἐκτέλεσιν πάσης ὑπηρεσίας ὑπὸ κτηνιάτρου ὑποδεικνυομένης, περιλαμβανομένων καὶ τῶν ἐφαρμοζομένων μέτρων ἐπὶ ζωοτακιῶν, ἐπιμέλειαν τῆς ἐπιβάσεως τῶν ζώων καὶ ε) παρασκευὴν μιγμάτων τροφῆς ζώων.

8) Ἐφ' ὅσον αἱ βουστασιάρχαι διατηροῦν ἄνω τῶν δύο σταυλιτῶν καὶ ἀμελκτῶν, ἑκάτερος ἐκ περιτροπῆς δύναται νὰ λαμβάνῃ ἄδειαν κατὰ 15θήμερον ἐπὶ 24ώρου, ἐφ' ὅσον δὲ διατηροῦν δύο, δικαιοῦται ἑκάτερος τούτων 12ώρου ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως, τῆς 12ώρου ἢ 24ώρου ἀναπαύσεως κανονιζομένης ἀπὸ τὸν σταυλίτην καὶ ἀμελκτήν.

9) Αἱ διατάξεις τοῦ βασιλικοῦ διατάγματος τῆς 16 Ἰουλίου 1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων κ.λ.π.» καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν» ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν βουστασίων.

10) Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 4 καὶ 11 τῆς ἀπὸ 4.11.1947 ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν, περὶ ὧν καὶ τὸ ἄρθρον 7 τῆς ἀπὸ 20.10.1948 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ βουστασίων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων, Κορωπίου καὶ Ἐλευσῖνος ἐφαρμόζονται καὶ ἐν προκειμένῳ.

11) Ἐπίσης οἱ οἰκεῖοι ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν χορήγησιν (1) μιᾶς φόρμας καὶ (1) ἑνὸς ζεύγους ἐλαστικῶν ὑποδημάτων ἐτησίως, ἀνηκόντων εἰς τὴν κυριότητα τῶν ἐργοδοτῶν, διὰ

τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω μαθητῶν.

12) Τυχὸν καταβαλλόμενα ἀποδοχαὶ ἀνώτερα τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

13) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 9ης Μαρτίου 1968.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη τῇ 15.2.1969

Ἐδημοσιεύθη τῇ 25.2.1969

—

17/1969 Ἀπόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τεχνικῶν ἰατρικῶν μηχανημάτων (*).

Διὰ ταῦτα

Ἐπαλῶν τὴν μεταξὺ τοῦ Πανελληνίου Συλλόγου Τεχνικῶν Ἰατρικῶν Μηχανημάτων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν: 1) Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, 2) Ὑπουργείου Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν, 3) Ὑφυπουργείου Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν, 4) Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, 5) Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν ὑφιστιμένην διένεξιν, ἀποφαίνεται ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν τῶν τεχνικῶν ἰατρικῶν μηχανημάτων ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

α) Πτυχιοῦχοι ἀνωτέρων Ἠλεκτρονικῶν Σχολῶν ἢ πτυχιοῦχοι ραδιοηλεκτρολόγοι μὲ τριετῆ προϋπηρεσίαν δραχμαὶ 4.200. Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 2 ἐτῶν δραχμαὶ 4.700.

β) Πτυχιοῦχοι Μέσων Τεχνικῶν Σχολῶν ἢ ἀπόφοιτοι Γυμνασίου μὲ τετραετῆ προϋπηρεσίαν δραχμαὶ 3.400.

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 3 ἐτῶν δραχμαὶ 3.750.

γ) Ἀδειοῦχοι ἠλεκτροτεχνίται: Ἐφαρμόζεται ἡ ἀπὸ 8.3.1968 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας τῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν, ἐργαζομένων εἰς ἠλεκτρολογικὰ καταστήματα, ἠλεκτροτεχνουργεῖα, ἀτμόπλοια, οἰκοδομάς, ἀνελκυστῆρας, ἠλεκτρομηχανουργεῖα κλπ. ἁπάσης τῆς χώρας (Φ.Ε.Κ. 160 τ. Β' τῆς 1.4.1968).

2) Χορηγεῖται ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ ποσοστοῦ 5% δι' ἑκάστην πενταετίαν καὶ μέχρι πέντε πενταετιῶν.

3) Χορηγεῖται ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ ποσοστοῦ 10% διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην καὶ μὴ συνταξιοδοτουμένην σύζυγον.

4) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί, ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

5) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται τὴν 26ην Ἰανουαρίου 1969.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Μαρτίου 1969

—

1/1969 Ἀπόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ κρεοπωλείων Θεσσαλονίκης (*).

Διὰ ταῦτα

Δικάζον ἐπὶ τῆς ἀναφυείσης συλλογικῆς διαφορᾶς μεταξὺ τῆς Ἑνώσεως Ὑπαλλήλων Καταστημάτων Τροφίμων Θεσσαλονίκης ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς Συντεχνίας Κρεοπωλῶν Θεσσαλονίκης ἀφ' ἑτέρου, ἀποφασίζει κατὰ πλειοψηφίαν τὰ κάτωθι:

1) Γενικοὶ ὅροι ἀμοιβῆς

Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν καταστημάτων χονδρικῆς καὶ λιανικῆς πωλήσεως κρέατος Θεσσαλονίκης καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

Ι. α) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 14ου ἔτους τῆς ἡλικίας μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 15ου δραχμαὶ 1.150.

β) Ἀπὸ τοῦ 16ου ἔτους τῆς ἡλικίας μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 17ου δραχμαὶ 1.380.

γ) Ἀπὸ τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 21ου δραχμαὶ 2.475.

δ) Μετὰ συμπλήρωσιν τοῦ 21ου ἔτους τῆς ἡλικίας ἡ μισθοδοσία καθορίζεται ἀναλόγως τῆς παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ ὁμοειδοῦς ὑπηρεσίας, ὑπολογιζομένης ὅμως ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 16ου ἔτους τῆς ἡλικίας, ὡς ἀκολού-

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 57 τῆς 7.4.1969 πράξεως καταθέσεως.

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 40 τῆς 9.4.1969 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

θως:

	Δραχμαί
Από τῆς προσλήψεως καὶ μέχρι συμπληρώσεως 2 ἐτῶν	2.530
Κατὰ τὸ 3ον καὶ 4ον ἔτος	2.585
Κατὰ τὸ 5ον καὶ 6ον ἔτος	2.640
Κατὰ τὸ 7ον καὶ 8ον ἔτος	2.695
Κατὰ τὸ 9ον καὶ 10ον ἔτος	2.750
Κατὰ τὸ 11ον καὶ 12ον ἔτος	2.805
Κατὰ τὸ 13ον καὶ 14ον ἔτος	2.915
Κατὰ τὸ 15ον καὶ 16ον ἔτος	3.025
Κατὰ τὸ 17ον καὶ 18ον ἔτος	3.135
Κατὰ τὸ 19ον καὶ 20ὸν ἔτος	3.465

Δι' ἕκαστον ἔτος ὑπηρεσίας ἐπὶ πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων τὸ ὡς ἄνω τελευταῖον χιλιάκιον βασικοῦ μισθοῦ ἐκ δραχμῶν 3.465 αὐξάνεται κατὰ δραχμὰς 170 μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ ἐκ δραχμῶν 4.500.

2) Τὰ ὡς ἄνω καθορισθέντα κατώτατα ὅρια μισθοῦ προσαυξάνονται κατὰ 170 δραχμὰς διὰ τὸν ἔγγαμον ἄνευ τέκνων ὑπάλληλον καὶ 220 δραχμὰς διὰ τὸν ἔγγαμον μετὰ τέκνων ἢ τέκνων ἀνεξαρτήτου ἀριθμοῦ.

3) Ἡ κατ' ἔθιμον χορηγουμένη εἰς τὸ περὶ οὗ πρόκειται προσωπικὸν λοσότης χειμῶνος θὰ ἐξακολουθήσῃ παρεχομένη, χωρὶς ἡ ἀξία της νὰ συμψηφίζεται πρὸς τὰς διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένας ἢ τυχὸν καταβαλλομένας ὑπερτέρας ἀποδοχάς.

4) Εἰς τὸ ἀνωτέρω προσωπικὸν παρέχεται ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν μία φόρμα ἐργασίας, ἀνήκουσα κατὰ κυριότητα εἰς τὸν ἐργοδότην, ἀντικαθιστωμένη ἅμα τῇ φθορᾷ της.

5) Τυχὸν καταβαλλόμενα ἀνώτερα τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων ἀποδοχῶν δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν, ὡς ἐπίσης τυχὸν ὑφιστάμενα εὐνοϊκώτερα διὰ τοὺς μισθωτοὺς ὅρα ἐργασίας δὲν δύνανται νὰ μεταβληθῶσιν ἐπὶ τὰ χείρω.

6) Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουν αἱ διατάξεις τῶν ἀνω 17.10.1960 καὶ 2.4.1963 συλλογικῶν συμβάσεων.

Ἡ παροῦσα ἰσχύει καθ' ὅλοσιν τὴν Εἰρηνοδικειακὴν Περιφέρειαν Θεσσαλονίκης.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 17ης Ἰανουαρίου 1969.

Ἐγράφη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Θεσσαλονίκῃ τῇ 14 Φεβρουαρίου 1969

—

3/1969 Ἀπόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πειραιῶς

(Ὡς μετερρυθμίσθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 11/1969 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς).

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ὑπαλλήλων πρατηρίων χονδρικῆς πωλήσεως σιγαρέττων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Περιχώρων (*).

Διὰ ταῦτα

Ἐπιλύον τὴν μεταξὺ τοῦ Συλλόγου Ὑπαλλήλων Πρατηρίων Χονδρικῆς Πωλήσεως Σιγαρέττων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν : 1) Συνδέσμου Πρατηριούχων Κωνσταντινουπόλεως Ἀθηνῶν καὶ Προαστίων, 2) Συνδέσμου Πρατηριούχων Χονδρικῆς Πωλήσεως Σιγαρέττων Πειραιῶς καὶ 3) Ἐπαγγελματικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πειραιῶς ὑφισταμένην διένεξιν, ἀποφαίνεται ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τῶν πάσης φύσεως ὑπαλλήλων πρατηρίων χονδρικῆς πωλήσεως σιγαρέττων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων καθορίζονται ὡς ἑξῆς:

Α) Μαθητευόμενοι:

	Δραχμαί
α) Ἡλικίας 14ου ἔτους μέχρι συμπληρώσεως 15ου ἔτους	1.300
β) Ἡλικίας 15ου ἔτους μέχρι συμπληρώσεως 17ου ἔτους	1.500
καὶ μεθ' ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν	1.600
γ) Ἡλικίας 17ου ἔτους μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 19ου ἔτους	1.700
καὶ μεθ' ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν	1.800

Β) Ἐνήλικες:

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 19ου ἔτους ἡλικίας ὁ μισθωτὸς θεωρεῖται ὑπάλληλος, ἡ δὲ μισθοδοσία αὐτοῦ καθορίζεται ἀναλόγως τῶν ἐτῶν τῆς παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ διαφόροις ἐργοδόταις ὁμοειδοῦς ὑπηρεσίας του ὡς ἑπεται:

Ἔτη ὑπηρεσίας	Δραχμαί
1) Κατὰ τὸ 1ον ἔτος	2.100
2) Κατὰ τὸ 2ον ἔτος	2.300
3) Κατὰ τὸ 3ον καὶ 4ον ἔτος	2.400

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 42 τῆς 15.4.1969 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

Έτη υπηρεσίας	Δραχμαί
4) Κατά το 5ον καί 6ον έτος	2.500
5) Κατά το 7ον καί 8ον έτος	2.600
6) Κατά το 9ον καί 10ον έτος	2.700
7) Κατά το 11ον καί 12ον έτος	2.800
8) Κατά το 13ον καί 14ον έτος	2.900
9) Κατά το 15ον καί 16ον έτος	3.000
10) Κατά το 17ον καί 18ον έτος	3.100
11) Κατά το 19ον καί 20ον έτος	3.200

2) Δι' έκαστον έπί πλέον των 20 έτών συμπεπληρωμένον έτος υπηρεσίας το ώς άνω τελευταίον χιλιάκιον βασικού μηνιαίου μισθού των δραχμών 3.200 αύξάνεται κατά ποσόν δραχμών 120 μέχρι συμπληρώσεως βασικού μισθού δραχμών 4.400.

3) Τά ώς άνω καθοριζόμενα κατώτατα όρια βασικών μηνιαίων μισθών αύξάνονται δι' επιδόματος γάμου έκ ποσοστού 10%. Τό επίδομα τούτο παρεχόμενον διά τήν σύζυγον, έφ' όσον αύτη δέν έργάζεται, πάσει χορηγουμένου έν περιπτώσει χηρείας ή διαζεύξεως.

4) Ό ισολογισμός τής προϋπηρεσίας θά γίνεται έπί τή βάσει υπευθύνου δηλώσεως τού προσλαμβανομένου, αποδεικνυομένης διά των απαραιτήτων δικαιολογητικών πραγματικής έργασίας, εκδιδομένων παρά των πρώην εργοδοτών, έν ελλείψει δέ τούτων διά τού ασφαλιστικού βιβλιαρίου τού Ι.Κ.Α.

5) Τυχόν καταβαλλόμενα αποδοχαί ανώτεραι των έπό τής παρούσης καθοριζομένων δέν δύνανται νά μειωθούν. Ώσαύτως δέν δύνανται νά μεταβληθούν τυχόν εφαρμοζόμενοι ευνοϊκώτεροι όροι.

6) Ή ισχύς τής παρούσης άρχεται άπό 10.12.1968.

Έκρίθη άπεφασίσθη καί έγένετο.

Έν Πειραιεί τή 24 Ίανουαρίου 1969

—

20/1969 Άπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Άθηνών

Περί αυξήσεως μηνιαίων μισθών τού προσωπικού τής Η.Ε.Μ., πλήν τής Έσωτερικής Υπηρεσίας (*).

Διά ταύτα

Μεταρρυθμίζει έν μέρει τήν υπ' άριθ. 56/1968 απόφασιν τού Π.Δ.Δ.Δ. Άθηνών, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ τού Συνδέσμου Εργαζομένων εις τά ηλεκτροκίνητα αυτοκίνητα τής Η.Ε.Μ. άφ' ενός καί άφ' ετέρου τής Ηλεκτρικής Εταιρείας Μεταφορών Α.Ε. ώς άκολούθως:

I. Οί κατά τήν έναρξιν ισχύος τής παρούσης (29.3.1968) καταβαλλόμενοι εις τό προσωπικόν τής Η.Ε.Μ. (πλήν τού τοιούτου Έσωτερικής Υπηρεσίας) βασικοί μηναίοι μισθοί αύξάνονται μέχρι μέν τής 28.2.1969 κατά ποσοστόν πέντε επί τοίς εκατόν (5%), άπό δέ τής 1.3.1969 καί εφεξής κατά ποσοστόν δέκα επί τοίς εκατόν (10%). Ώσαύτως κατά τα αύτά ποσοστά (5% καί 10%) καί διά τάς αύτάς ώς άνω χρονικάς περιόδους προσαυξάνονται καί αί καταβαλλόμεναι εις τό περί ού ή παρούσα προσωπικόν προσαυξήσεις: α) λόγω τριετιών καί β) ή άμοιβή δι' υπηρεσίαν επί τού όχήματος.

II. Εις τούς τισποράκτορας χορηγείται άπό 1.3.1969 καί εφεξής επί πλέον των ώς άνω καθοριζομένων αποδοχών των καί επίδομα διαχειριστικών λαθών έκ δραχμών 100 μηνιαίως.

III. Τυχόν καταβαλλόμεναι αποδοχαί ανώτεραι των υπό τής παρούσης καθοριζομένων δέν δύνανται νά μειωθούν.

IV. Κατά τά λοιπά εξακολουθούν ισχύουσαι αί κείμεναι διατάξεις.

V. Ή ισχύς τής παρούσης άπό τής 29ης Μαρτίου 1968.

Έκρίθη, άπεφασίσθη καί έγένετο.

Έν Άθήναις τή 27 Φεβρουαρίου 1969

—

21/1969 Άπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Άθηνών

Περί των όρων αμοιβής καί εργασίας των εργατοτεχνιτών γαντοποιείων Άθηνών - Περιχώρων (*).

Διά ταύτα

Μεταρρυθμίζει έν μέρει τήν υπ' άριθ. 40/1969 απόφασιν τού Π.Δ.Δ.Δ. Άθηνών, εκδοθείσαν εις

(*) Κατετέθη παρά τώ Γραμματεί τού Ειρηνοδικείου Άθηνών, κατ' άρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τής υπ' άριθ. 39 τής 9.4.1969 πράξεως καταθέσεως, καί εκοινοποιήθη εις τό Υπουργείον Εργασίας.

(*) Κατετέθη παρά τώ Γραμματεί τού Ειρηνοδικείου Άθηνών, κατ' άρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τής υπ' άριθ. 38 τής 9.4.1969 πράξεως καταθέσεως, καί εκοινοποιήθη εις τό Υπουργείον Εργασίας.

έπλιων διενέξεως μεταξύ του Σωματείου Ἐργατοτεχνιτῶν Γαντοποιῶν Ἀθηνῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν: α) Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν καὶ β) Συνδέσμου Ἐργοστασιαρχῶν Γαντοποιῶν Ἑλλάδος ὡς ἀκολούθως:

Ι. Τὰ κατώτατα ὅρια ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν γαντοποιῶν Ἀθηνῶν - Περιχώρων καθορίζονται κατὰ χρονικὰς περιόδους ὡς ἀκολούθως:

Α'. Ἀμοιβὴ ἐπὶ ἡμερομισθίῳ

	Ἀπὸ 15.7.1968 ἕως 30.4.1969	Ἀπὸ 1.5.1969 καὶ ἑξῆς
	Δ ρ α χ μ α ί	
1) Τεχνίται: Ὡς τοιοῦτοι θεωροῦνται οἱ κόπται δερματίνων γαντιῶν	120	125
2) Τεχνίτριαι: Ὡς τοιαῦται θεωροῦνται αἱ ράπτριαι δερματίνων γαντιῶν	90	95
3) Λοιποὶ ἐργατοτεχνῖται:		
Ἄρρενες μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας ἀνεξαρτήτως προϋπηρεσίας ἢ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς τοὐλάχιστον ἔτους προϋπηρεσίας παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ:		
α) Κατὰ τὴν πρόσληψιν	90	103,50
β) Μετ' ἑνὸς ἔτους ἀπασχόλησιν	95	106
γ) Μετὰ τριῶν ἐτῶν ἀπασχόλησιν	100	108
δ) Μετὰ πέντε καὶ ἄνω ἐτῶν ἀπασχόλησιν	105	112
Θήλεις μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 17ου ἔτους τῆς ἡλικίας ἀνεξαρτήτως προϋπηρεσίας ἢ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 16ου ἔτους τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς τοὐλάχιστον ἔτους προϋπηρεσίας παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ:		
α) Κατὰ τὴν πρόσληψιν	75	86,50
β) Μετ' ἑνὸς ἔτους ἀπασχόλησιν	80	88
γ) Μετὰ τριῶν ἐτῶν ἀπασχόλησιν	85	90
δ) Μετὰ πέντε ἐτῶν καὶ ἄνω ἀπασχόλησιν	90	95
4) Μαθητευόμενοι ἀμφοτέρων τῶν φύλων	50	57

Διευκρινίζεται, ὅτι τὰ ὡς ἄνω καθοριζόμενα ἡμερομίσθια ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύνανται νὰ ὑπολείπωνται τῶν ὑπὸ τῆς ἑκάστοτε ἰσχυούσης ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καθοριζομένων γενικῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων τοῦ ἐργατοτεχνίτου, ἐργατοτεχνιτρίας καὶ μαθητευομένων ἐπὶ τὰς οἰκείας προϋποθέσεις ἡλικίας καὶ προϋπηρεσίας.

Β'. Ἀμοιβὴ κατ' ἀποκοπήν

	Ἀπὸ 15.7.1968 ἕως 30.4.1969	Ἀπὸ 1.5.1969 καὶ ἑξῆς
	Δ ρ α χ μ α ί	
Κοπὴ γαντιῶν κατὰ ζεῦγος ἄνευ σίχτελ.		
1) Ἀνδρικὰ δερμάτινα		
α) Νάπα σκέτα ἢ φονρὲ κοντὰ	5,10	5,67
β) Νάπα λόξες λουράκια	6,12	6,12
γ) Νάπα σκέτα φονρὲ καὶ μανσέτα	6,63	6,95
δ) Πέκαρι δεριτάμπλ	7,14	7,49
Αἱ ἀνωτέρω κατηγορίαι μετὰ σίχτελ αὐξάνονται κατὰ 1,28 δραχμάς.		
2) Γυναικεῖα δερμάτινα:		
α) Ρέπρα μέχρι τρεῖς τσόλες	5,10	5,67
β) Πέραν τῶν τριῶν τσολῶν ἀνὰ τσόλα	0,76	0,80
Ραφὴ δερματίνων γαντιῶν κατὰ ζεῦγος.		
α) Ἀνδρικὰ κοντὰ στὲπ	6,12	6,42
β) Γυναικεῖα κοντὰ στὲπ	4,89	5,13
γ) Λόξες λουράκια στὲπ	6,12	6,42
δ) Ἐσώρουχα γκέβεντζιχ ἀνδρικὰ κοντὰ	3,66	3,85
ε) Ἐσώρουχα γκέβεντζιχ λόξες λουράκια	4,28	4,49

	Δραχμαί	
στ) Ἐσώρουχα γκέμενλιχ γυναικεία κοντά	3,06	3,21
ζ) Ἐσώρουχα μουσκετέρ	3,66	3,85
Ραφὴ ὑφασματίνων γαντιῶν κατὰ ζεῦγος ἄνευ γνρίσματος.		
α) Σατὲν 0,35	1,89	5,13
β) Σατὲν 0,45	6,12	6,12
γ) Διάφορα ὑφασμάτινα ἀνδρικὰ γυναικεῖα σκέτα στέπ	2,14	2,24
δ) Μὲ στρίφωμα ἢ μανσέτες ἢ σούρες καὶ λοιπὰ σχέδια	2,44	2,56
ε) Ὑφασμάτινα ἐσώρουχα γκέμενλιχ	1,83	1,92
στ) Ραφὴ χειροποιήτων δερματίνων	10,20	10,70
ζ) Ραφὴ χειροποιήτων ὑφασματίνων	7,65	8

ΙΙ. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύει ἡ ἀπὸ 11.4.1967 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 298 τ. Β' 6.5.1967).

ΙΙΙ. Τυχὸν καταβαλλόμενοι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν, ἰσχυόντων δὲ εὐνοϊκωτέρων ὅρων ἐργασίας ἐξακολουθοῦν ἰσχύοντες.

ΙV. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω διακρίσεις ἄρχεται ἀπὸ τῆς 15ης Ἰουλίου 1968. Αἱ ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος τῆς ἰσχύος ταύτης προκύπτουσαι μισθολογικαὶ διαφοραὶ δύνανται νὰ ἐξοφληθοῦν εἰς τρεῖς (3) ἰσοπόσους μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης ἐκ τούτων καταβληθησομένης ἅμα τῇ δημοσιεύσει τῆς παρούσης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἢ τῆς νομίμου καταθέσεως αὐτῆς εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Μαρτίου 1969

—

37/1969 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικὸς Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν μουσικῶν καὶ καλλιτεχνῶν ἄσματος ἁπάσης τῆς χώρας (*).

Διὰ ταῦτα

Μεταρρυθμίζει διὰ τοὺς ἐν τῷ σκεπτικῷ λόγους τὴν ὑπ' ἀριθ. 52/1968 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν(*) διὰ τὸ ἀπὸ 1ης Μαΐου 1969 καὶ ἐφεξῆς χρονικὸν διάστημα.

Ι. Ἡ παροῦσα ἀφορᾷ ἅπαντας τοὺς μουσικούς, εἰς οὓς συμπεριλαμβάνονται καὶ οἱ καλλιτέχναι ἄσματος, τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰς πάσης μορφῆς καὶ εἴδους ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις ἁπάσης τῆς χώρας, τὰς ἀπασχολούσας μονίμως ἢ προσκαίρως μουσικούς, ἤτοι θέατρα, ξενοδοχεῖα, τουριστικὰ κέντρα, ἑστιατόρια, κέντρα διασκεδάσεως, ταβέρνας, ἀναψυκτήρια, καμπαρέ, μπάρ, νυκτερινὰ κέντρα κλπ., ὡς ἐπίσης καὶ ἐπιχειρήσεις καὶ βιομηχανίας παραγωγῆς μαγνητογραφικῶν ταινιῶν, δίσκων γραμμοφώνων καὶ ἠλεκτροφώνων.

Κατ' ἐξαίρεσιν διὰ τοὺς ἔχοντας ἄδειαν ἠθοποιοῦ καλλιτέχνας καὶ ἐφ' ὅσον χρησιμοποιοῦνται εἰς τὰ θέατρα ἰσχύει ἐφαρμογὴ ἡ ἑκάστοτε ἰσχύουσα συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας τῶν ἠθοποιῶν.

ΙΙ. Τὰ κατώτατα ὅρια τῶν ἀποδοχῶν τῶν μουσικῶν, λόγῳ τῆς ἰδιομορφίας τῆς ἐργασίας των, καθορίζονται δι' ἐλευθέρας συμφωνίας, πάντως ἡ ἡμερησία ἀντιμισθία αὐτῶν δὲν δύναται νὰ εἶναι κατωτέρα:

α) Διὰ τοὺς ἐργαζομένους μόνον τὴν ἡμέραν τῶν δραχμῶν 170 ἀπὸ 28.4.1968 καὶ ἐφεξῆς.

β) Διὰ τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰ θέατρα τῶν δραχμῶν 170, ἀπὸ 28.4.1968 καὶ ἐφεξῆς.

γ) Διὰ τοὺς ἐργαζομένους μόνον τὴν νύκτα ἢ καὶ μικτῶς κατ' ἀνάλογον χρόνον ἡμέραν καὶ νύκτα τοῦ καθοριζομένου διὰ τῆς παρούσης ὡρομίσθιον τῶν δραχμῶν 170 ἀπὸ 28.4.1968 καὶ τῶν

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθεῖσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 52 τῆς 12.5.1969 πράξεως καταθέσεως.

(*) Ἐξεδόθη εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Πανελληνίου Μουσικοῦ Συλλόγου ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν: 1) Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, 2) Ἐμποροβιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, 3) Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν - Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, 4) Πανελληνίου Ἑνώσεως Ἐλευθέρου Θεάτρου, 5) Συνδέσμου Ἐπαγγελματιῶν Κέντρων Διασκεδάσεως, 6) Ξενοδοχειακοῦ Ἐπιμελητηρίου, 7) Πανελληνίου Ἀκτοπλοϊκῆς Ἑνώσεως καὶ 8) Ἐθνικοῦ Ἱδρύματος Ῥαδιοφωνίας.

δρεγμών 210 από 1.5.1969 καὶ ἐφεξῆς.

Διὰ τὰς περιπτώσεις β' καὶ γ' εἰς τὸ καθοριζόμενον ἡμερομίσθιον συμπεριλαμβάνεται καὶ ἡ προσαύξησις διὰ τὴν παρεχομένην νυκτερινὴν ἐργασίαν.

ΙΙΙ. Ἡ πρόσληψις μουσικοῦ τινὸς παρ' οἱουδήποτε ἐργοδότου καὶ ἡ παραμονή αὐτοῦ εἰς τὴν ἐργασίαν του πέραν τῶν ὀκτὼ (8) ἡμερῶν θεωρεῖται ὡς γενομένη δι' ὁλόκληρον τὴν ἐπακολουθήσασαν περίοδον χειμερινὴν καὶ θερινήν.

ΙV. Αἱ μουσικαὶ περίοδοι (σαιζὸν) ἄρχονται καὶ λήγουσαν ὡς ἑξῆς: α) χειμερινή: ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου μέχρι 15 Ἀπριλίου ἑκάστου ἔτους καὶ β) θερινή: ἐντὸς τοῦ μηνὸς Μαΐου καὶ πρώτων δεκαπενθημέρων τοῦ μηνὸς Ἰουνίου μέχρι 30 Σεπτεμβρίου ἑκάστου ἔτους, ἐκτὸς εἰδικῆς συμφωνίας μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μουσικοῦ.

V. Τυχοῦσα ἀνανέωσις ἢ παράτασις τῆς συμβάσεως μετὰ τοῦ μουσικοῦ δὲν μεταβάλλει τὸν χαρακτῆρα ταύτης ἀπὸ ὡρισμένης διαρκείας εἰς ἀορίστου χρόνου ταυτήν. Ἐπιτρέπεται μικρὰ παράτασις εἰς ὡρισμένας συνεχεῖς ἡμέρας τῶν συμβάσεων μουσικῶν καὶ ἐργοδοτῶν, ἐὰν κατὰ τὸ τέλος μιᾶς οἱασδήποτε περιόδου, λόγῳ τῶν κλιματολογικῶν συνθηκῶν, εἶναι δυνατὴ ἡ συνέχισις τῆς λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ τοῦ καταστήματος ἄνευ μετωτεγάσεως. Οἱ μουσικοὶ δύνανται νὰ ἀρνηθῶσι τὴν συνέχισιν τῆς ἐργασίας των εἰς τὴν ὡς ἄνω περίπτωσιν, ἐὰν ἀποδεδειγμένως ἀναλάβωσιν ἐργασίαν διὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν μουσικὴν σαιζὸν εἰς ἕτερον ἐργοδότην. Συνέχισις ὅμως τῆς συμβάσεως μουσικοῦ καὶ ἐργοδότου μετὰ τὴν γενομένην μετωτεγάσιν τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ τελευταίου ἀπὸ τοῦ θερινοῦ εἰς τὸν χειμερινὸν χῶρον ἢ ἀντιθέτως θεωρεῖται ὡς νέα σύμβασις διὰ τὴν ἐπακολουθοῦσαν ἀντίστοιχον μουσικὴν περίοδον, ἀρχομένην καὶ λήγουσαν κατὰ τ' ἀνωτέρω. Κατ' ἐξαίρεσιν εἰς περίπτωσιν μετωτεγάσεως θερινοῦ θιάσου καὶ μέχρι τῆς 15ης Ὀκτωβρίου δὲν δημιουργεῖται ὑποχρέωσις τοῦ οἰκείου ἐργοδότου τοῦ πρὸς ἀπασχόλησιν μουσικοῦ διὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι οὗτος θὰ προειδοποιήσῃ τούτους ἐγγράφως πρὸ τῆς λήξεως τῆς σαιζὸν ἢ πρὸ τῆς μετωτεγάσεως περὶ τοῦ ὅτι δὲν πρόκειται νὰ συνεχισθῇ ἡ ἀπασχόλησις αὐτῶν καὶ κατὰ τὴν ἐπακολουθοῦσαν σαιζόν.

Ἡ σύμβασις μουσικοῦ καὶ ἐργοδότου θεωρεῖται ἀορίστου χρόνου, ἐφ' ὅσον ἡ ἐπιχείρησις ἢ τὸ κατάστημα λόγῳ τῆς φύσεώς του λειτουργεῖ εἰς τὸν αὐτὸν χῶρον καθ' ὅλον τὸ ἔτος καὶ ἀπασχολεῖ τοὺς ἰδίους μουσικοὺς ἐπὶ χρόνον ὑπερβαίνοντα τὴν μίαν σαιζόν, μὴ ἀποκλειομένου ὅμως τοῦ δικαιώματος καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ νὰ συμφωνηθῇ μόνον τοῦ μουσικοῦ ὡρισμένος χρόνος διαρκείας τῆς συμβάσεως.

VI. Διὰ τοὺς εἰς μὴ μονίμους ἐργασίας ἀπασχολουμένους μουσικοὺς καθορίζεται ἀμοιβὴ ὡς κατωτέρω:

α) Διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς ἐπιχειρήσεις κινηματογραφικῶν ταινιῶν δι' ἑκάστην ὥραν ἐργασίας, ὡς ἐργασίας νοουμένης καὶ τῶν δοκιμῶν εἰς τὸ «Στούντιο» τῶν κινηματογραφικῶν ἐπιχειρήσεων, δραχμαὶ 200.

β) Διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς παραγωγὴν δίσκων δι' ἑκάστην ὥραν ἐγγραφῆς δραχμαὶ 230.

γ) Διὰ τοὺς σολίστ ἡ ἀμοιβὴ καθορίζεται δι' ἐλευθέρας συμφωνίας, μὴ δυναμένη ὅμως νὰ εἶναι κατωτέρα τῶν ἀνωτέρω ποσῶν.

VII. Αἱ ὧραι ἀπασχολήσεως τῶν μουσικῶν τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰς πάσης μορφῆς καὶ εἴδους ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις, ἐκτὸς τῶν θεάτρων, δὲν δύνανται νὰ ὑπερβαίνουν τὰς 5.30' ὥρας καθ' ἑκάστην, δυναμένας νὰ παραταθῶσιν ἐπὶ μίαν (1) ὥραν κατὰ τὸ Σάββατο καὶ Κυριακὴν καὶ ἡμίσειαν ὥραν τὰς λοιπὰς ἡμέρας εἰσέτι, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει ἐργασία ἐν τῷ κέντρῳ. Διὰ τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰ θέατρα αἱ ὧραι ἀπασχολήσεως των συμπίπτουν μὲ τὰς ὥρας διαρκείας τῶν παραστάσεων, μὴ δυναμένας πάντως νὰ ὑπερβαίνουν τὰς ἓξ (6) ὥρας ἡμερησίως.

VIII. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀπὸ τῆς ἀνωτέρω διαιτησίας ἄρχεται ἀπὸ τῆς 28ης Ἀπριλίου 1968.

Ἐκρίθη, ὑπεγράσθη τῇ 28.3.1969.

Ἐδημοσιεύθη τῇ 17.4.1969.

—

Συλλογική σύμβασις έργασίας

Περί των έργατοτεχνιτών Δήμου Κοζάνης (*).

Έν Κοζάνη σήμερον τήν 14.2.1969 οί κάτωθι ύπογεγραμμένοι άφ' ένός Κωνσταντίνος Γ. Πολυζωνίης, Δήμαρχος Κοζάνης, ώς έκπρόσωπος τοῦ Δήμου, νομίμως έξουσιοδοτηθείς ύπό τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου διά τῆς ύπ' άριθ. 376/1968 άποφάσεως αὐτοῦ, έγκριθείσης νομίμως διά τῆς ύπ' άριθ. 2263/23.1.1969 όμοίας τοῦ Νομάρχου Κοζάνης, καί άφ' ἑτέρου: α) Άποστ. Μάστορας, πρόεδρος τοῦ Σωματείου Ήμερομισθίων Έργατοτεχνιτῶν Δήμου Κοζάνης, καί β) Στέργιος Άδαμούλης, γενικός γραμματεύς τοῦ σωματείου αὐτοῦ, έκπροσωποῦντες νομίμως τό έν λόγω σωματεῖον κατόπιν τῆς ύπ' άριθ. 12/8.1.1969 άποφάσεως τῆς έκτάκτου γενικῆς συνελεύσεως τῶν μελῶν αὐτοῦ, άπεφάσισαν τήν ύπογραφήν τῆς κατωτέρω ίσχυρᾶς συλλογικῆς συμβάσεως, δι' ἧς καθορίζονται τά κάτωθι:

α) Χορήγησις έπιδόματος άνθυγιεινῆς έργασίας έκ δραχμῶν 8 ήμερησίως άπό 1.1.1969 καί 10 δραχμῶν ήμερησίως άπό 1.1.1970 εἰς άπαντας τούς ήμερομισθίους έργάτας, τούς συνδεομένους μετά τοῦ Δήμου διά σχέσεως έργασίας ίδιωτικοῦ δικαίου καί άπασχολουμένους μέ τήν καθαριότητα, περισυλλογήν καί άποκομιδήν οίκιακῶν καί άδρανῶν άπορριμμάτων τῆς πόλεως Κοζάνης (ἀδοκαθαριστάς - καροαγωγεῖς), καθαριότητα δημοτικῶν λουτρῶν καί Δημοτικοῦ Μεγάρου, καθαριότητα καί άνόρυξιν τάφων Δημοτικῶν Νεκροταφείων, συντήρησιν καί καθαριότητα τῶν Δημοτικῶν Σφαγείων.

β) Χορήγησις εἰς τούς ἐξ αὐτῶν έγγάμους έπιδόματος οίκογενειακῶν βαρῶν (έπίδομα συζύγου) ἐξ 150 δραχμῶν μηνιαίως εἰς τήν μή έργαζομένην σύζυγον, άνεξαρτήτως ἤ μή τέκνων.

γ) Χορήγησις μιᾶς (1) θερινῆς στολῆς ἑτησίως καί μιᾶς (1) χειμερινῆς στολῆς άνά διετίαν. Μετά τῆς στολῆς θά χορηγῆται καί όμοίου χρώματος πηλήκιον όμοιόμορφον δι' ὅλους, ὅπερ ύποχρεοῦνται νά φοροῦσι κατά τάς ὥρας έργασίας των.

δ) Ένα ζεῦγος ἐλαστικῶν ἤ δερματίνων ύποδημάτων έργασίας ἑτησίως.

ε) Ένα άδιάβροχον διά τούς ἐν ὑπαίθρῳ έργαζομένους ἑτησίως.

στ) Ένα ζεῦγος γάντια διά τούς ἐν ὑπαίθρῳ έργαζομένους ἑτησίως.

ζ) Εἰς τό φυλάκιον θά ὑπάρχῃ φαρμακεῖον μέ εἴδη έπιδέσεως πρώτης άνάγκης, ὡς ἐπίσης σιφώνι καί προσόψια. Τά προσόψια θά πλένονται παρά τῶν ποιουμένων χρῆσιν αὐτῶν καί κατά τρόπον καθοριζομένον ύπό τοῦ έπόπτου καθαριότητος.

η) Τυχόν ὑφιστάμενοι ἤ μέλλοντες νά θεσπισθοῦν εὐνοϊκότεροι ὅροι ἀμοιβῆς καί έργασίας διά νόμου, διατάγματος, ὑπουργικῆς ἀποφάσεως καί ἐθνικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐπικρατοῦσι τῆς παρούσης συμβάσεως ἤ ἐφαρμόζονται ἐκ παραλλήλου καί

θ) Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης, ἀρχομένη ἀπό τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1969, λήγει τήν 31ην Δεκεμβρίου 1970.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(*) Κατετέθη παρά τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν κατ' ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 29 τῆς 20.3.1969 πράξεως καταθέσεως καί ἐκοινοποιήθη εἰς τό Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

ΑΠΟ ΟΣΑ ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ

Ἀξιότιμε Κύριε Διευθυντά,

Ἐξ ἀφορμῆς σημειώματος τῆς **Συντάξεως** τοῦ ὑμετέρου ἐγκρίτου περιοδικοῦ ἐπὶ τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ Δημοσίου καὶ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ὡς αὕτη ἐρρυθμίσθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 169/1969 (τόμος 28, σελ. 624), ἐπιτρεπόμενον μοὶ αἱ κάτωθι παρατηρήσεις:

1) Κατ' ἄρθρον 135 § 4 τοῦ Συντάγματος τοῦ 1968 «ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Συντάγματος καὶ μέχρι τῆς διενεργείας τῶν ἐκλογῶν καὶ συγκλήσεως τῆς Βουλῆς ὁ ἀσκῶν τὴν βασιλικὴν ἐξουσίαν ἐκδίδει, πρὸ τῆς Βουλῆς, τὰ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, νομοθετικὰ διατάγματα, μὴ χρήζοντα ἐπικυρώσεως παρὰ τῆς Βουλῆς». Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης συνάγεται, ὅτι ἅπασαι αἱ διατάξεις τοῦ Συντάγματος, αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὰς προϋποθέσεις καὶ τοὺς περιορισμοὺς ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἄσκησιν τῆς νομοθετικῆς πρωτοβουλίας ἰσχύουν διὰ τὰ ἐν λόγῳ νομοθετικὰ διατάγματα καὶ δὲν θίγονται ἐκ τῆς μὴ τηρήσεως τῆς ὑπὸ τοῦ Συντάγματος καθοριζομένης διαδικασίας ἐπεξεργασίας, συζητήσεως καὶ ψηφίσεως προτάσεων νόμων ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἢ ἐπιτροπῆς αὐτῆς. Κατὰ συνέπειαν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 79 §§ 1-4, 6 καὶ 8, 80 § 6 καὶ 82 τοῦ Συντάγματος, προσαρμοζόμεναι ἑκάστοτε πρὸς τὸ εἰδικὸν καθεστὼς τῆς ἀλλεῖψεως Βουλῆς. Τὸ συμπέρασμα τοῦτο ἐνισχύεται καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 138 τοῦ Συντάγματος, τὸ ὁποῖον δὲν περιλαμβάνει μεταξὺ τῶν μὴ ταθεισῶν ἐν ἰσχύϊ διατάξεων τὰς προαναφερθείσας.

2) Ἐκ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων ἔλαβε ἰδιάζουσαν σημασίαν κέκτηται ἡ τοῦ ἄρθρου 80 § 6, καθ' ἣν «διάταξις νόμου, ἔχουσα πρὸς τὸ κύριον περιεχόμενον αὐτοῦ, εἶναι ἄκυρος. Νόμος, περιέχων πλείονας διατάξεις ἐχούσας πρὸς ἀλλήλας, εἶναι ἄκυρος ἐν τῷ συνόλῳ». Ἡ διάταξις αὕτη εἶναι νέα καὶ καταργεῖ τὸ δόγμα τοῦ ἄρθρου 57 § 8 τοῦ Συντάγματος τοῦ 1952 ἰσχυσάμενον καθεστώς, καθ' ὃ ἡ κρατοῦσα ἄποψις ἐδέχετο, ὅτι ἡ τήρησις ἢ μὴ τῶν συνταγματικῶν προϋποθέσεων διὰ τὴν ἔγκυρον καταρτισιν τοῦ νόμου, ὡς ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 57 § 8 καθοριζομένη, ἀναγομένη εἰς τὰ ἐσωτερικὰ στοιχεῖα τοῦ νόμου, δὲν ὑπέκειτο εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν δικαστηρίων (Συγγρίτσας, Συνταγματικὸν Δίκαιον, 1961, τόμ. Β', τεῦχος Α', σελ. 59 ἑπ.). Ἤδη δημιουργεῖται ἐκ τοῦ Συντάγματος ἀκυρότης εἴτε μόνον τῆς ἀσχέτου πρὸς τὸ κύριον περιεχόμενον τοῦ νόμου διατάξεως, εἴτε τούτου ἐν τῷ συνόλῳ του, κατόπιν τῆς ὁποίας τὰ δικαστήρια ὑποχρεοῦνται αὐτεπαγγέλτως νὰ μὴ ἐφαρμόζουν τὴν ἄκυρον διάταξιν ἢ τὸν ἄκυρον νόμον ἐν τῷ συνόλῳ του κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 80 § 6 καθοριζομένας διακρίσεις. Τὰ μόνον θέμα, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ ἀπασχολήσῃ τὰ δικαστήρια, εἶναι νὰ κρίνουν, ἐὰν εἰς τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν ἡ διάταξις τοῦ νόμου εἶναι ἄσχετος πρὸς τὸ κύριον περιεχόμενον αὐτοῦ ἢ ὁ νόμος περιέχῃ πλείονας διατάξεις, ἀσχέτους πρὸς ἀλλήλας.

Ἡ ἔλλειψις ἐσωτερικῆς συναφείας τόσον τῶν ἐπὶ μέρους διατάξεων τοῦ νόμου, ὅσον καὶ τοῦ συνόλου αὐτῶν μεταξύ των, θὰ πρέπει νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι ὑφίσταται ὄχι μόνον ὅταν αἱ διατάξεις ἀφορῶσιν εἰς διαφορετικὰς ἐννόμους σχέσεις, ἀλλὰ καὶ ὅταν ἀναφέρωνται εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἔννομον σχέσιν, πλὴν ὅμως αὕτη ρυθμίζεται κατὰ τὸ κύριον περιεχόμενον τοῦ νόμου ὡς πρὸς ὡρισμένον στοιχεῖον αὐτῆς καὶ παρεμβλητικῶς ὡς πρὸς ἕτερον διάφορον τούτου. Οὐδόλως δὲ κρίνεται ἡ ἀκυρότης τῶν ἑτεροειδῶν διατάξεων ἢ τοῦ ἀνομοιογενοῦς νόμου ἐκ τῆς χρησιμοποιήσεως εἰς τὸν τίτλον τῆς προσθήκης «καὶ ρυθμίσεως ἑτέρων τινῶν θεμάτων». Ἡ ἀπειλουμένη ἀκυρότης ἐκκινεῖ ἐκ τοῦ περιεχομένου καὶ οὐχὶ τοῦ τίτλου τοῦ νόμου.

3) Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐκτεθέντων δέον ὅπως γίνῃ δεκτόν, ὅτι διατάξεις τινὲς τοῦ ν.δ. 169/1969 «περὶ ταχυτοποιήσεως ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ Ν.Π.Δ.Δ.» εἶναι ἄκυροι ἐπὶ βάσει τοῦ ἄρθρ. 1 τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 80 τοῦ Συντάγματος, ὡς ἔχουσαι πρὸς τὸ κύριον περιεχόμενον τοῦ ἐν λόγῳ νομοθετικοῦ διατάγματος. Τοιαῦται διατάξεις εἶναι: α) τοῦ ἄρθρου 5 §§ 1 καὶ 2, δι' ὧν ἀπαγορεύεται ἡ χρησιμοποίησις ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ, ὑπαγομένου ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου, εἰς ἐργασίας διαφόρου τῆς δι' ἣν τοῦτο προσελήφθη, δημιουργουμένου μάλιστα ἰδίου πειθαρχικοῦ καὶ ποινικοῦ ἀδικήματος συνεπείᾳ παραβάσεως τῆς ἀπαγορεύσεως ταύτης, β) τοῦ ἄρθρου 12 §§ 1 καὶ 2, δι' ὧν ρυθμίζονται ὡρισμέναι ἀπαιτήσεις τοῦ αὐτοῦ ἀναφερομένου προσωπικοῦ καὶ γ) τοῦ ἄρθρου 12 §§ 4 καὶ 5, δι' ὧν καθορίζεται ἡ ἀποζημίωσις λόγῳ ἀποσταθοποιήσεως καταγγελίας συμβάσεων ἐργασίας ὑπαλλήλων καὶ ἐργατοτεχνιτῶν τοῦ Δημοσίου καὶ Ν.Π.Δ.Δ. ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου, κατὰ παρέκκλισιν ἐλάττω τοῦ ἰσχύοντος ἰδίᾳ δικαίου.

Δυστυχῶς δὲν εἶναι μόνον αἱ ἀνωτέρω διατάξεις, αἱ ὁποῖαι δέον ὅπως θεωρηθοῦν ἄκυροι, κατὰ τὰ πρόσκειμένα. Καὶ εἰς ἕτερα νομοθετικὰ διατάγματα ἔχουν περιληφθῆ διατάξεις ἄσχετοι πρὸς τὸ κύριον περιεχόμενον αὐτῶν, ὡς αἱ ἡ παράγραφος 9 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 31/1968 περὶ προστασίας τῆς περιουσίας τῶν Ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως καὶ ρυθμίσεως ἑτέρων τινῶν θεμάτων, δι' ἧς ἐπιβάλλεται ἡ λῆψις ἀδείας τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου πρὸς ἐπιβολὴν κατασχέσεως εἰς χεῖρας τῶν Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως ὡς τρίτων, ε) τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ν.δ. 67/1968 περὶ λήψεως μέτρων διὰ τὴν κάλυψιν τῶν ὑγιεινομικῶν ἀναγκῶν τῆς ὑπαίθρου, δι' οὗ καθορίζονται αἱ προϋποθέσεις ἀναγνωρίσεως τοῦ πτυχίου πτυχιούχων Ἰατρικῶν Σχολῶν τῆς ἀλλοδαπῆς, τ) ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 95/1969 περὶ ὁμοιόμορφου ἐκθέσεως παρὰ τοῦ Κράτους εἰς τοὺς φοιτητὰς καὶ σπουδαστὰς τῶν Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Ἱδρυμάτων διὰ τὴν διδασκαλίαν των ἀναγκαίων συγγραμμάτων, δι' ἧς ἀφαιρεῖται τὸ δικαίωμα ἀπὸ τοὺς αὐτόθι ἀναφερομένους, ὅπως λαμβάνουν τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀ.ν. 550/1968 προβλεπόμενα χρηματικὰ βοηθήματα.

Ἐπιβάλλεται δὲν ἡ ἐξέτασις ἑκάστοτε τοῦ κύρους ἢ μὴ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων καὶ ἡ ἔκδοσις νέων νομοθετικῶν διαταγμάτων πρὸς αὐτοτελῆ ρύθμισιν τῶν ἐν αὐταῖς θεμάτων πρὸς ἀποφυγὴν ἀκυρολιθίων, αἱ ὁποῖαι θὰ προκύψουν, ἐὰν ἀναγνωρισθῇ ἐκ τῶν ὑστέρων ὑπὸ τῶν δικαστηρίων ἡ ἀκυρότης τῶν ἀναφερθεισῶν διατάξεων.

Εὐχαριστῶν, διατελῶ μετὰ πλείστης τιμῆς

Γεώργιος Μ. Σχινᾶς

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 28ος - Τεύχος 12ον (666)

Ἀθῆναι, 15 Ἰουνίου 1969

Ο ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ - ΚΕΙΜΕΝΟΝ

Ὑπὸ τοῦ κ. Δ. Κ. ΚΑΛΟΜΟΙΡΗ, Δ. Ν., Δικηγόρου

Βιβλιογραφία. Europäische Sozialcharta, RdA 67, σ. 225· Brügel, Die Europäische Sozialcharta, Europa - Archiv 1962, σ. 390· Bureau International du Travail, La charte social européenne et les normes internationales du Travail, Revue International du Travail 1961, τόμ. 84, σ. 388, 506· Cottier, Die arbeitsrechtlichen Bestimmungen der Europäischen Sozialcharta, Rechtsnatur, Inhalt und Vergleich mit dem Schweizerischen Recht, 1967· Heise, Die Europäische Sozialcharta ist nur ein Mindestprogramm, Sozialer Fortschritt 1962, σ. 52· ὁ αὐτός, Die Europäische Sozialcharta wurde verabschiedet, Die Quelle 1961, σ. 496· Henkelmann, Die Europäische Sozialcharta, Soziale Sicherheit 1962, σ. 11· Heyde, Die Europäische Sozialcharta, Arbeit und Recht 1962, σ. 70· Isele, Die Europäische Sozialcharta 1967· *Καλομοίρης*, Ἐργατικὸν δίκαιον, 1969, σ. 105· Karisch, Die Europäische Sozialcharta ÖJZ 1963, σ. 172· Knopp, Die Europäische Sozialcharta, RdA 65, σ. 4· Papadatos, Die Europäische Sozialcharta, Journal der Internationalen - Juristenkommission 1966, τόμ. 7, σ. 2· Schambeck, Bild und Recht des Menschen in der europäischen Sozialcharta, Das Arbeitsrecht der Gegenwart 5 1968, σ. 80· Schlotfeldt, Die Bedeutung der Europäischen Sozialcharta, Sozialer Fortschritt 1962, σ. 52· ὁ αὐτός, Die Europäische Sozialcharta, Der Arbeitgeber 1961, σ. 682· Schumacher, Die endgültige Fassung der Europäischen Sozialcharta, Arbeit und Sozialpolitik 1962, σ. 19· Tissembaum, La Carta Social Europea, Instituto de Derecho del Trabajo 1964 Nr. 8, σ. 287· Valticos, La Charte sociale Européenne, Sa Structure - son contenu - le controle de son application, Droit Social 1963, σ. 366· Weber, Der Entwicklungsweg der Europäischen Sozialcharta, Information für die Frau 1960, τεύχος 4, σ. 15· Wiechec, Verlauf und Ergebnis der dreigliedrigen Konferenz zur Prüfung des Entwurfs einer Europäischen Sozialcharta, RdA 59, σ. 179.

Μέρος πρῶτον
Εἰσαγωγή

I. Ἡ γένεσις τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινωνικοῦ Χάρτου

Ὁ Εὐρωπαϊκὸς Κοινωνικὸς Χάρτης (ἐφεξῆς Χάρτης) ὀφείλεται εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης, τὸ ὁποῖον ἐν προκειμένῳ συνειργάσθη μετὰ τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως Ἐργασίας. Διὰ τοῦ Χάρτου ἐπιδιώκεται ἡ συμπλήρωσις τῆς «Διακηρύξεως τῶν Δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου» τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν τῆς 10.12.1948 (γ.δ. 399/1947) καὶ τῆς Συμβάσεως τῆς Ρώμης τῆς 4.11.1950 «περὶ προασπίσεως τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου» (2329/1953). Εἰς αὐτὰς περιέχονται μὲν διατάξεις κοινωνικοῦ περιεχομένου (ὅλ. π.χ. Διακήρυξιν τῶν Δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου 2, 7, 13, 20, 23, 24, 25 καὶ Σύμβασιν τῆς Ρώμης 4, 11, 14), πλὴν αὐταὶ ἀφ' ἑνὸς μέρους μόνον τῶν καλουμένων

κοινωνικῶν δικαιωμάτων καλύπτουν καὶ ἀφ' ἑτέρου δὲν συνιστῶν ὑποχρεωτικοὺς κανόνας, ἀλλὰ γενικὰς κατευθύνσεις, αἵτινες περιέχουν ἠθικὴν πρόσκλησιν πρὸς τήρησίν των καὶ οὐχὶ νομικὴν δέσμευσιν (ὅλ. Ι ε c l e, σ. 8, 10). Ἡ ἄποψις αὐτὴ δὲν εἶναι ἀναμφισήτητος. (Τὰς διαφόρους ἀπόψεις περὶ τῆς νομικῆς φύσεως τῆς Διακηρύξεως ὅλ. ἐν *Δασκαλάκη*, Ἡ Οἰκουμενικὴ Διακήρυξις τῶν Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων 1953, σ. 117).

1. Τὴν 7.12.1951 ἡ ἐξ Ὑπουργῶν Ἐπιτροπὴ τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης ἐν ὁμοφωνίᾳ μετὰ τῆς Συμβουλευτικῆς Συνελεύσεως ἀνέθεσε, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 14 συστάσεως, εἰς τὴν Γενικὴν Γραμματείαν τὴν ἐπεξεργασίαν εὑρέος προγράμματος μελλοντικῆς δραστηριότητος τοῦ Συμβουλίου εἰς τὸν τομέα τῆς κοινωνικῆς πολιτικῆς. Τὴν 28.5.1954 τὸ πρόγραμμα ἐγένετο ἀποδεκτόν. Τοῦτο μεταξὺ ἄλλων μέτρων προέβλεπε τὰ ἑξῆς:

1) Τὴν ἵδρυσιν μονίμου ὀργάνου, τῆς Κ ο ι ν ω ν ι κ ῆ ς Ἐ π ι τ ρ ο π ῆ ς, ἀποτελουμένου ἐξ ἀνωτάτων ὑπαλλήλων τῶν Ὑπουργείων Ἐργασίας καὶ τῶν Κοινωνικῶν Ὑπουργείων. Τοῦτο θὰ ἐπεξειργάζετο ὅλα τὰ παραπεμπόμενα εἰς αὐτὸ ὑπὸ τῆς ἐξ Ὑπουργῶν Ἐπιτροπῆς θέματα, θὰ προέβαινεν ἰδίᾳ πρωτοβουλίᾳ εἰς προτάσεις καὶ θὰ ἀπέκτα ἐμπειρίαν διὰ τῆς συνεργασίας καὶ ἀνταλλαγῆς ἀπόψεων μετ' ἄλλων διεθνῶν ὀργανισμῶν.
2) Ἡ Κοινωνικὴ Ἐπιτροπὴ θὰ ἐπεξειργάζετο σχέδιον Ε ὐ ρ ω π α ϊ κ ο ῦ Κ ο ι ν ω ν ι κ ο ῦ Χ ά ρ τ ο υ, ὁ ὁποῖος θὰ περιεῖχε κατευθυντηρίους γραμμὰς τῆς κοινωνικῆς πολιτικῆς καὶ κατὰ τὸ δυνατὸν θὰ ἔθετε θεμελιώδη κοινωνικὰ δικαιώματα. (RdA 54, σ. 341).

2. Ἡ Κ ο ι ν ω ν ι κ ὴ Ἐ π ι τ ρ ο π ή, συγκροτηθεῖσα ἐκ κυβερνητικῶν ἐμπειρογνωμόνων, συνῆλθε δίς, τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1954 καὶ τὸν Μάϊον τοῦ 1955, εἰς Στρασβοῦργον καὶ ἠσχολήθη μὲ θέματα τοῦ Κ ο ι ν ω ν ι κ ο ῦ Χ ά ρ τ ο υ. Ἀπεφασίσθη, ὅπως ὁ Χάρτης ἀποτελέσῃ συμπλήρωμα τῆς Συμβάσεως τῆς Ρώμης καὶ κοινωνικὸν στόχον τῶν Κρατῶν - Μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης. Εἰς αὐτὸν ἔδει νὰ περιληφθοῦν ἀρχαὶ καὶ ἰδιαίτερα κοινωνικὰ δικαιώματα. (RdA 56, σ. 25).

3. α) Παραλλήλως ἤρχοντο πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν καὶ κοινοβουλευτικαὶ προεργασίαι. Τὸν Ἰούλιον τοῦ 1954 ἡ Σ υ μ β ο υ λ ε υ τ ι κ ὴ Σ υ ν έ λ ε υ σ ι ς ἔδωσεν ἐντολὴν εἰς τὴν Ἐ π ι τ ρ ο π ὴ ν Κ ο ι ν ω ν ι κ ῆ ς Π ο λ ι τ ι κ ῆ ς νὰ ἐπεξεργασθῇ ἕνα Εὐρωπαϊκὸν Κοινωνικὸν Χάρτην. Ἡ ἐντολὴ ἀνενεώθη τὸν Σεπτέμβριον τοῦ αὐτοῦ ἔτους. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπεξειργάσθη καὶ ἀπεδέχθη ἐξ ὁλοκλήρου παμψηφεὶ τὸν Χάρτην, τὸν ὁποῖον συνεπλήρωσε διὰ τῆς προτάσεως πρὸς σύστασιν Ε ὐ ρ ω π α ϊ κ ο ῦ Ο ἰ κ ο ν ο μ ι κ ο ῦ κ α ὶ Κ ο ι ν ω ν ι κ ο ῦ Σ υ μ β ο υ λ ί ο υ. Ἀμφότεραι αἱ προτάσεις ὑπεβλήθησαν διὰ καινοῦ ἐγγράφου (ἔγγραφον ὑπ' ἀριθ. 403) εἰς τὴν Συμβουλευτικὴν Συνέλευσιν πρὸς διάσκεψιν, εἰς τὴν 7ην τακτικὴν σύνοδον αὐτῆς τοῦ Ὀκτωβρίου 1955. Ἡ Συμβουλευτικὴ Συνέλευσις ἀπεδέχθη τὴν συμπεπληρωμένην πρότασιν ἐξ ὁλοκλήρου, παμψηφεὶ (RdA 56, σ. 25).

β) Τὸ Σχέδιον (ὅλ. RdA 56, σ. 25) διακρίνεται εἰς πέντε μέρη:

Τὸ π ρ ῶ τ ο ν μ έ ρ ο ς περιλαμβάνει τὸ προοίμιον τοῦ Χάρτου καὶ καθορίζει τὰς ἀρχὰς τῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς πολιτικῆς, τὰς ὁποίας δέον νὰ ἀναγνωρίσουν τὰ συμβαλλόμενα μέρη.

Τὸ δ ε ύ τ ε ρ ο ν μ έ ρ ο ς ὑποδιαιρεῖται εἰς τέσσαρα τμήματα. Εἰς τὸ π ρ ῶ τ ο ν τίθενται δικαιώματα καθαρῶς ἐργατικοῦ δικαίου (ἄρθρον 1 - 9. Ἡ ἀπαρίθμησις παρέλκει, καθ' ὅσον τὰ αὐτὰ περίπου δικαιώματα συμπεριελήφθησαν καὶ εἰς τὸν Χάρτην. Δέον νὰ ἐξαρθοῦν εἰδικῶς αἱ διατάξεις περὶ ἐ π α γ γ ε λ μ α τ ι κ ῆ ς ἐ ξ ε λ ί ξ ε ω ς, περὶ τεσσαρακονταοκταώρου ἑβδομαδιαίας ἐργασίας - ἄρθρον 2 - περὶ συμμετοχῆς τοῦ ἐργαζομένου εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῆς ἐργασίας του καὶ εἰς τὸ ἀποτέλεσμα ἀναλόγως τῶν ἱκανοτήτων του καὶ τῆς ἀποδόσεώς του καὶ περὶ συμμετοχῆς τῶν μισθωτῶν εἰς τὴν ζωήν, τὴν διοίκησιν καὶ τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἐκμεταλλεύσεως - ἄρθρον 4. Αἱ διατάξεις αὗται δὲν περιέχονται εἰς τὸν Χάρτην). Εἰς τὸ δ ε ύ τ ε ρ ο ν τὰ δικαιώματα πρὸς συντήρησιν καὶ κοινωνικὴν ἀσφάλειαν (ἄρθρα 10 - 13). Εἰς τὸ τ ρ ί τ ο ν τὰ δικαιώματα τῆς οἰκογενείας καὶ τῶν παίδων (ἄρθρα 14 - 16) καὶ εἰς τὸ τ έ -

τα ρ τ ο ν τὰ δικαιώματα τῆς προσωπικότητος καὶ τῆς ἐκπολιτιστικῆς ἀναπτύξεως (ἄρθρα 17 - 19).

Τὸ τ ρ ί τ ο ν μ έ ρ ο ς ρυθμίζει τὴν σύνθεσιν καὶ τὴν λειτουργίαν τοῦ Οἰκονομικοῦ καὶ Κοινωνικοῦ Συμβουλίου, τὸ τ έ τ α ρ τ ο ν τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ Χάρτου καὶ τὸ π έ μ π τ ο ν περιέχει τελικὰς διατάξεις.

γ) Ἡ Ἐ π ι τ ρ ο π ὴ Οἰ κ ο ν ο μ ι κ ῆ ς Κ α ὶ Κ ο ι ν ω ν ι κ ῆ ς Σ υ μ β ο υ λ ε υ τ ι κ ῆ ς Σ υ ν ε λ ε ύ σ ε ω ς εἰς ἔκθεσίν της διετύπωσεν ἀντιρρήσεις κατὰ τοῦ Χάρτου καὶ τοῦ Οἰκονομικοῦ καὶ Κοινωνικοῦ Συμβουλίου.

Κατόπιν τούτου καὶ μετὰ διεξοδικὴν συζήτησιν ἡ Σ υ μ β ο υ λ ε υ τ ι κ ὴ Σ υ ν έ λ ε υ σ ι ς κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι τὸ σχέδιον καὶ τὰ μετ' αὐτοῦ συνδεόμενα οὐσιαστικὰ καὶ θεσμικὰ προβλήματα χρήζουν περαιτέρω συζητήσεως καὶ παρέπεμψε τοῦτο πρὸς μελέτην εἰς τὰς ἁρμοδίας ἐπιτροπάς, ἀποφυγοῦσα οἱανδήποτε ψηφοφορίαν.

4. Ἡ Κοινωνικὴ καὶ ἡ Οἰκονομικὴ Ἐπιτροπὴ ὑπέβαλον τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1956 πρὸς τὴν Συμβουλευτικὴν Συνέλευσιν νέον σχέδιον (ἔγγραφον ὑπ' ἀριθ. 488). Εἰς αὐτό, ἀντὶ τοῦ Οἰκονομικοῦ καὶ Κοινωνικοῦ Συμβουλίου, προεβλέπετο ἡ σύγκλησις Ε ὐ ρ ω π α ϊ κ ῆ ς Ο ἰ κ ο ν ο μ ι κ ῆ ς κ α ὶ Κ ο ι ν ω ν ι κ ῆ ς Σ υ ν ε λ ε ύ σ ε ω ς, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ μετεῖχον καὶ ἐκπρόσωποι τῶν ἐργαζομένων καὶ ἐργοδοτῶν τῶν καθ' ἕκαστον χωρῶν. Ἡ Συμβουλευτικὴ Συνέλευσις συνεζήτησε τὴν 20.4.1956 τὸ σχέδιον, ἀλλὰ λόγῳ σοβαρῶν διαφωνιῶν δὲν κατέληξεν εἰς τὴν λῆψιν ἀποφάσεως καὶ παρέπεμψε τὸ σχέδιον εἰς τὴν Ἐ π ι τ ρ ο π ὴ ν Γ ε ν ι κ ῶ ν Τ ρ ο θ έ σ ε ω ν.

5. α) Ἡ τελευταία ὑπέβαλεν εἰς τὴν Συμβουλευτικὴν Συνέλευσιν εἰς τὴν 8ην τακτικὴν αὐτῆς σύνοδον τοῦ Ὀκτωβρίου 1956 νέον κείμενον «Ε ὐ ρ ω π α ϊ κ ῆ ς Σ υ μ β ά σ ε ω ς π ε ρ ὶ Κ ο ι ν ω ν ι κ ῶ ν κ α ὶ Ο ἰ κ ο ν ο μ ι κ ῶ ν Δ ι κ α ι ω μ ά τ ω ν» (ἔγγραφον ὑπ' ἀριθ. 536).

β) Τὸ σχέδιον ἀποτελεῖται ἀπὸ προοίμιον καὶ τέσσερα μέρη. Εἰς τὸ π ρ ο ο ί μ ι ο ν διατυποῦνται αἱ ἀρχαὶ καὶ οἱ στόχοι τῆς κοινωνικῆς πολιτικῆς.

Τὸ π ρ ῶ τ ο ν μ έ ρ ο ς περιλαμβάνει τὰ κοινωνικὰ καὶ οἰκονομικὰ δικαιώματα. Τὸ δ ε ύ τ ε ρ ο ν μ έ ρ ο ς προβλέπει τὸν θεσμὸν τοῦ «Ε ὐ ρ ω π α ϊ κ ο ῦ Ἐ π ι τ ρ ό π ο υ Κ ο ι ν ω ν ι κ ῶ ν Υ π ο θ έ σ ε ω ν» καὶ τὴν ἵδρυσιν «Ε ὐ ρ ω π α ϊ κ ο ῦ Κ ο ι ν ω ν ι κ ο ῦ Ἐ π ι μ ε λ η τ η ρ ί ο υ». Τὸ τ ρ ί τ ο ν μ έ ρ ο ς ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς συμφωνίας καὶ τὸ τ έ τ α ρ τ ο ν διαλαμβάνει τελικὰς διατάξεις. (Πληρεστέραν ἀνάπτυξιν τοῦ περιεχομένου τοῦ σχεδίου ὁλ. ἐν RdA 57, σ. 225).

Αἱ ἐργατικοῦ δικαίου διατάξεις δὲν διαφέρουν βασικῶς ἐκείνων τοῦ Χάρτου, ἐξαιρέσει τῆς παραγράφου D' τοῦ σχεδίου, ἡ ὁποία προέβλεπε δικαίωμα συμμετοχῆς τῶν ἐργαζομένων εἰς τὴν διοίκησιν τῶν ἐκμεταλλεύσεων.

γ) Εἰς τὴν Συμβουλευτικὴν Συνέλευσιν ἐξακολουθοῦν αἱ διαφωνίαι. Λύτη τὴν 26.10.1956 ἀποφασίζει νὰ συστήσῃ εἰς τὴν ἐξ Ὑπουργῶν Ἐπιτροπὴν τὴν ἐπεξεργασίαν «Ε ὐ ρ ω π α ϊ κ ῆ ς Σ υ ν θ ή κ η ς Κ ο ι ν ω ν ι κ ῶ ν κ α ὶ Ο ἰ κ ο ν ο μ ι κ ῶ ν Δ ι κ α ι ω μ ά τ ω ν», λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τὰς συζητήσεις καὶ τὰς παρατηρήσεις τῆς Συνελεύσεως. Προσέτι οἱ Ὑπουργοὶ ὤφειλον νὰ ὁρίσουν ἀμέσως ἀντιπρόσωπον πρὸς συνεργασίαν μετὰ τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως Ἐργασίας καὶ τῶν λοιπῶν διεθνῶν ὀργανώσεων καὶ τῶν ὀργανώσεων ἐργαζομένων καὶ ἐργοδοτῶν. Οὕτω ἐπερατώθησαν αἱ ἐργασίαι τῆς Συμβουλευτικῆς Συνελεύσεως. Λύται συνεχίσθησαν ὑπὸ τῶν Κυβερνητικῶν Ἐμπειρογνωμόνων τῆς Κοινωνικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς ἐξ Ὑπουργῶν Ἐπιτροπῆς δυνάμει τοῦ ἀπὸ 28.5.1954 προγράμματος (ὁλ. ἀνωτ. ὑπὸ 1).

δ) Ἡ Κοινωνικὴ Ἐπιτροπὴ ἐξεπόνησε «Σ χ έ δ ι ο ν Ε ὐ ρ ω π α ϊ κ ο ῦ Κ ο ι ν ω ν ι κ ο ῦ Χ ά ρ τ ο υ», ἀποτελούμενον ἀπὸ πέντε μέρη, τὸ ὁποῖον εἶναι κατὰ τὴν δομὴν καὶ τὸ οὐσιαστικὸν περιεχόμενον σχεδὸν ὅμοιον πρὸς τὸν τελικῶς γενόμενον ἀποδεκτὸν Χάρτην (περὶ τοῦ Σχεδίου ὁλ. W i e c h e c, RdA 59, σ. 180).

6. α) Ἀπὸ τῆς 1ης μέχρι τῆς 13ης Δεκεμβρίου 1958 συνῆλθεν εἰς Στρασβοῦργον συνδιάσκεψις, συγκληθεῖσα ὑπὸ τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως Ἐργασίας, τῇ αἰτήσει τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης, εἰς τὴν ὁποίαν συνεζητήθη τὸ σχέδιον τοῦ Κοινωνικοῦ Χάρτου. Εἰς τὴν συνδιάσκεψιν μετέσχον τριμερεῖς ἀντιπροσωπεῖαι δέκα πέντε χωρῶν. Ὡσαύτως μετέσχον, μὲ συμβουλευτικὴν ψῆφον, ἀντιπροσωπεῖαι τοῦ Δ.Σ. τῆς Δ.Ο.Ε., τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ὀργανώσεως Εὐρω-

παϊκής Οἰκονομικής Συνεργασίας. Τέλος ἐκλήθησαν νὰ ἀποστείλουν παρατηρητὰς τὰ Ἡνωμένα Ἔθνη, ἡ Ε.Ο.Κ. καὶ λοιπαὶ Εὐρωπαϊκαὶ Ὀργανώσεις, ὡς καὶ συνδικαλιστικαὶ ὀργανώσεις (Wiechec, RdA 58, σ. 457, RdA 59, σ. 179, RdA 65, σ. 5).

6) Βάσιν τῶν συζητήσεων τῆς συνδιασκέψεως ἀπετέλεσε τὸ σχέδιον τῆς Κοινωνικῆς Ἐπιτροπῆς (ἀνωτ. ὑπὸ 5 δ). Σκοπὸς τῆς συνδιασκέψεως αὐτῆς ἦτο νὰ βοηθῇ ἡ εὐκαιρία εἰς τοὺς συνέδρους νὰ ἐκφράσουν τὰς ἀπόψεις των ἐπὶ τοῦ σχεδίου καὶ νὰ ὑποβάλουν ἔκθεσιν εἰς τὴν ἐξ Ὑπουργῶν Ἐπιτροπὴν τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης. Ἡ ἔκθεσις περιελάμβανε κυρίως τὴν διατύπωσιν κειμένων καὶ τροποποίησιν ἄρθρων τοῦ σχεδίου, ὡς καὶ συμπληρωματικὰς προτάσεις. Ὁμοφωνία ἐπεκράτησεν ἐπὶ τῶν ἑξῆς θεμάτων:

1) Ἐπίτευξις καὶ διατήρησις ἐνὸς κατὰ τὸ δυνατὸν ὑψηλοῦ καὶ σταθεροῦ ἐπιπέδου ἀπασχολήσεως.
2) Ἐξασφάλισις ἀσφαλῶν καὶ ὑγιεινῶν ὅρων ἐργασίας.
3) Δικαίωμα ἐπὶ ἐπαρκῆ ἀμοιβήν καὶ
4) Δικαίωμα λήψεως συλλογικῶν μέτρων, ἀπεργεῖν κλπ.

Ὡς πρὸς τὴν ἐκ τοῦ Χάρτου δέσμευσιν ἡ συνδιάσκεψις συνέστησεν, ὅπως καθορισθῇ εἷς ὡρισμένος ἀριθμὸς παραγράφων ἢ ἄρθρων, τὰ ὁποῖα θὰ εἶναι δεσμευτικὰ δι' ἅπασας τὰς ἀποδεχομένας τὸν Χάρτην Κυβερνήσεις.

Τὸ ὁριστικὸν κείμενον τοῦ Χάρτου ἐγένετο δεκτὸν καὶ ὑπεγράφη ὑπὸ τῶν περισσοτέρων Κρατῶν - Μελῶν τὴν 18ην Ὀκτωβρίου 1961 εἰς τὸ Τουρῖνον.

II. Τὸ περιεχόμενον τοῦ Χάρτου

1. Ὁ Χάρτης περιλαμβάνει πέντε μέρη καὶ τὸ παράρτημα, τὸ ὁποῖον συνιστᾷ ἀναπόσπαστον μέρος αὐτοῦ (38).

α) Τὸ μέρος Ι ἀποτελεῖ διακήρυξιν τῶν ἀρχῶν, τὰς ὁποίας τὰ συμβαλλόμενα μέρη ἀναγνωρίζουν ὡς σκοπὸν τῆς κοινωνικῆς των πολιτικῆς. Αἱ ἐν λόγῳ ἀρχαὶ διατυποῦνται εἰς 19 παραγράφους, εἶναι δὲ αἱ ἑξῆς:

1) Τὸ δικαίωμα πρὸς ἐργασίαν, 2) τὸ δικαίωμα ἐπὶ δικαίους ὅρους ἐργασίας, 3) τὸ δικαίωμα ἐπὶ ἀσφαλεῖς καὶ ὑγιεινὰς συνθήκας ἐργασίας, 4) τὸ δικαίωμα ἐπὶ δικαίαν ἀμοιβήν, 5) ἡ συνδικαλιστικὴ ἐλευθερία, 6) τὸ δικαίωμα τοῦ συλλογικῶς διαπραγματεύεσθαι, 7) τὸ δικαίωμα τῶν παίδων καὶ ἀνηλίκων πρὸς προστασίαν, 8) τὸ δικαίωμα τῶν ἐργαζομένων γυναικῶν πρὸς προστασίαν, 9) τὸ δικαίωμα πρὸς ἐπαγγελματικὸν προσανατολισμόν, 10) τὸ δικαίωμα πρὸς ἐπαγγελματικὴν ἐκπαίδευσιν, 11) τὸ δικαίωμα πρὸς προστασίαν τῆς ὑγείας, 12) τὸ δικαίωμα πρὸς κοινωνικὴν ἀσφάλειαν, 13) τὸ δικαίωμα πρὸς κοινωνικὴν καὶ ἰατρικὴν περίθαλψιν, 14) τὸ δικαίωμα πρὸς παροχὴν κοινωνικῶν ὑπηρεσιῶν, 15) τὸ δικαίωμα τῶν σωματικῶς ἢ διανοητικῶς καθυστερημένων πρὸς ἐπαγγελματικὴν ἐκπαίδευσιν ἢ ἐπαγγελματικὴν καὶ κοινωνικὴν ἀναπροσαρμογήν, 16) τὸ δικαίωμα τῆς οἰκογενείας πρὸς κοινωνικήν, νομικὴν καὶ οἰκονομικὴν προστασίαν, 17) τὸ δικαίωμα τῆς μητρὸς καὶ τοῦ τέκνου πρὸς κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν προστασίαν, 18) τὸ δικαίωμα ἀσκήσεως κερδοσκοπικῆς δραστηριότητος εἰς τὰς ἐπικρατείας τῶν ἑτέρων συμβαλλομένων μερῶν καὶ 19) τὸ δικαίωμα τῶν μεταναστῶν ἐργαζομένων καὶ τῶν οἰκογενειῶν των πρὸς προστασίαν καὶ περίθαλψιν.

β) Αἱ ὡς ἄνω ἀρχαί, ὡς ἐξαίρεται εἰς τὸ προοίμιον τοῦ Χάρτου, ἀποτελοῦν «τὰ ἰδεώδη τῆς κοινῆς κληρονομίας τῶν εὐρωπαϊκῶν λαῶν. Πρόκειται δηλ. περὶ τῆς ἐκφράσεως τῶν κοινωνικῶν καὶ ἐκπολιτιστικῶν ἀντιλήψεων, ὡς αὐταὶ διεμορφώθησαν ὑπὸ τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πνεύματος, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν κοινωνικὴν δομὴν τῶν χωρῶν τοῦ ἀνατολικοῦ συναπισμοῦ (Weber, ἔνθ' ἀνωτ.). Ὑποστηρίχθη, ὅτι ἡ ἀντίθεσις θὰ ἦτο περισσότερον σαφής, ἐὰν ὁ Χάρτης ἐκτὸς τῆς διακηρύξεως τῶν κοινωνικῶν δικαιωμάτων καθώριζε καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ ἀτόμου ἔναντι τῶν ἐκπροσωπευόντων τοῦτο ἑνώσεων συμφερόντων (Scuderi, Soziales Fortschritt 1962, σ. 52). Ὁ Χάρτης ὅμως οὔτε πολιτικὴ πρᾶξις εἶναι, οὔτε γενικώτερον τὴν θέσιν τοῦ ἀτόμου ἔναντι τῆς πολιτείας καὶ τῶν ἑνώσεων συμφερόντων καθορίζει, ἀλλὰ σκοπεῖ νὰ ἐξασφαλίσῃ καὶ ἐγγυηθῇ εἰς τὰ ἄτομα ὡρισμένα κοινωνικοῦ περιεχομένου δικαιώματα.

2. Εἰς τὸ μέρος ΙΙ αἱ ἀνωτέρω 19 ἀρχαὶ ἐπαναλαμβάνονται εἰς 19, ἀντιστοιχοῦντα εἰς ἑκάστην ἀρχήν, ἄρθρα (1 - 19). Ἐδῶ ὅμως δὲν ἀποτελοῦν πλέον ἁπλῆν διακήρυξιν ἀρχῶν, ἀλλὰ καθορίζεται τὸ οὐσιαστικὸν περιεχόμενον ἑκάστης καὶ θεσπίζεται ὑποχρέωσις τῶν με-

ρῶν πρὸς τήρησιν των.

3. Τὸ μέρος III (ἄρθρον 20) καθορίζει τὰς ὑποχρεώσεις, τὰς ὁποίας ἀναλαμβάνουν τὰ ὑπογράψαντα μέρη πρὸς τήρησιν τοῦ Χάρτου.

α) Κυρίως καθορίζεται ἡ δ έ σ μ ε υ σ ις τῶν μερῶν ἐκ τοῦ Χάρτου. Ἡ σημαντικὴ καινοτομία τοῦ Χάρτου ἔναντι τῶν λοιπῶν Διεθνῶν Συμβάσεων εἶναι, ὅτι προβλέπει καὶ τὴν μερικὴν ἐπικύρωσιν, ὡς καὶ τὴν ἐαθμιαίαν, δηλ. τὴν παραιτέρω μεταγενεστέραν ἐπικύρωσιν ἀρχῶν, ἐκτὸς τῶν ἀρχικῶς ἐπικυρωθεισῶν. Ἐν προκειμένῳ ἠκολουθήθη ἡ ὑπὸ τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως Ἐργασίας ὑποδειχθεῖσα ὁδός. Ἥντε ἐκ τῶν ἀκολούθων ἑπτὰ ἀρχῶν, ἤτοι:

1) τὸ δικαίωμα πρὸς ἐργασίαν (1),
2) ἡ συνδικαλιστικὴ ἐλευθερία (5),
3) τὸ δικαίωμα τοῦ συλλογικῶς διαπραγματεύεσθαι (6),
4) τὸ δικαίωμα πρὸς κοινωνικὴν ἀσφάλειαν (12),
5) τὸ δικαίωμα πρὸς κοινωνικὴν καὶ ἰατρικὴν περίθαλψιν (13),
6) τὸ δικαίωμα τῆς οἰκογενείας πρὸς κοινωνικήν, νομικὴν καὶ οἰκονομικὴν προστασίαν (16) καὶ
7) τὸ δικαίωμα τῶν μεταναστῶν ἐργαζομένων καὶ τῶν οἰκογενειῶν των πρὸς προστασίαν καὶ περίθαλψιν (19),

εἶναι ὑποχρεωτικαί, δηλ. δεσμεύουν τὸ ἐπικυροῦν τὸν Χάρτην μέρος. Σαφέστερον, ἡ ἐπικύρωσις τῶν ἀρχῶν αὐτῶν εἶναι ὑποχρεωτικὴ καὶ ἐπικύρωσις τοῦ Χάρτου δὲν νοεῖται, ἐὰν δὲν ἐπικυρωθοῦν αὐταί. Τὸ ἐπικυροῦν μέρος εἶναι ἐλεύθερον νὰ ἐπιλέξῃ τὰς πέντε ἀρχὰς ἐκ τῶν ἑπτὰ (20 1 6).

β) Παραιτέρω τὸ ἐπικυροῦν τὸν Χάρτην μέρος ὑποχρεοῦται νὰ ἀποδεχθῇ ἑτέρας πέντε ἀρχὰς κατ' ἐλευθέραν ἐπιλογήν. Ἐν πάσῃ περιπτώσει εἶναι ἀπαραίτητος ἡ ἐπικύρωσις δέκα τοὐλάχιστον ἄρθρων (συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ὑποχρεωτικῶς ἐπικυρουμένων) ἢ τεσσαράκοντα πέντε ἀριθμημένων παραγράφων (20 1 γ).

γ) Τέλος, ὡς ἐλέχθη ἤδη, ὁ Χάρτης προβλέπει, ὅτι τὰ μέρη, μετὰ τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀρχικὴν ἐπικύρωσιν, δύνανται νὰ ἐπικυροῦν κατὰ πάντα χρόνον πᾶν ἄρθρον ἢ οἱανδήποτε ἀριθμημένην παράγραφον τοῦ Χάρτου, διὰ δηλώσεως πρὸς τὸν Γενικὸν Γραμματέα τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης (20.3).

Διὰ τῆς μεθόδου ταύτης, τῆς ἐπιλογῆς τῶν ἐπικυρωθησομένων ἄρθρων καὶ τῆς σταδιακῆς παραιτέρω ἐπικυρώσεως, ἡ ἐπικύρωσις τοῦ Χάρτου διευκολύνεται τὰ μέγιστα.

4. Τὸ μέρος IV τοῦ Χάρτου (ἄρθρα 21-29) καθορίζει τὴν διαδικασίαν, διὰ τῆς ὁποίας ἐλέγχεται ἡ ἐκτέλεσις τῶν ὑπὸ τῶν συμβαλλομένων μερῶν ἀναληφθεισῶν ὑποχρεώσεων. Εἰς τὸν Γενικὸν Γραμματέα τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης τὰ μέρη ὑποβάλλουν ἀνὰ διετίαν ἔκθεσιν περὶ τῶν γενομένων ὑπ' αὐτῶν δεκτῶν διατάξεων τοῦ μέρους II τοῦ Χάρτου (21, 22, 23). Τὰς ἐκθέσεις αὐτὰς ἐξετάζει (24) εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐμπειρογνωμόνων (25), εἰς τὴν ὁποίαν συμμετέχει μὲ συμβουλευτικὴν ἰδιότητα ἐκπρόσωπος τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως Ἐργασίας (26). Παραιτέρω ἐξέτασις γωρεῖ ὑπὸ ὑποεπιτροπῆς τῆς Κοινωνικῆς Κυβερνητικῆς Ἐπιτροπῆς (27) καὶ ὑπὸ τῆς Συμβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης (28). Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐξετάσεων ἡ ἐξ Ὑπουργῶν Ἐπιτροπὴ δύναται νὰ ἀπευθύνῃ πρὸς τὰ μέρη τὰς δεούσας συστάσεις (29). (Περὶ τοῦ ἐλέγχου ἐφαρμογῆς τοῦ Χάρτου ὅλ. V a l t i c o s, Droit Social 1963, σ. 466).

Ἡ ὑποχρεωτικότης τοῦ Χάρτου καὶ ὁ ἐν γένει ἔλεγχος τῆς ἐφαρμογῆς του κρίνεται ἀνεπαρκής, ἰδίᾳ διότι τὸ ὕστατον μέτρον, τὸ ὁποῖον τὸ Συμβούλιον τῆς Εὐρώπης δύναται νὰ λάβῃ ἐν μὴ τηρήσει τῶν ἐκ τοῦ Χάρτου ὑποχρεώσεων, εἶναι αἱ συστάσεις τῆς ἐξ Ὑπουργῶν Ἐπιτροπῆς (29), ἐνῷ ἐλλείπει, ὅμοια πρὸς τὴν εἰς τὴν Σύμβασιν τῆς Ρώμης προβλεπομένην, δυνατότης προσφυγῆς. (Βλ. B r ü g e l, Europa - Archiv 1962, σ. 399).

5. α) Τὸ μέρος V (ἄρθρα 30-38), τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ τελευταῖον τοῦ Χάρτου, περιλαμβάνει διαφόρους, μὴ στερουμένας ἐνδιαφέροντος, γενικὰς διατάξεις, ὡς τὸ δικαίωμα ἀποκλίσεως ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ Χάρτου ἐν περιπτώσει καταστάσεως ἀνάγκης (30), τὴν δυνατότητα περιορισμοῦ τῶν ἐκ τοῦ Χάρτου ἀπορρεόντων δικαιωμάτων καὶ τὸ μέτρον αὐτοῦ, τὰ κατὰ τόπον ὅρια ἰσχύος τοῦ Χάρτου (34) καὶ τὰς τροποποιήσεις (36), τὴν ὑπογραφήν, ἐπικύρωσιν καὶ ἔναρξιν ἰσχύος αὐτοῦ (35).

β) Εἰς τὸ μέρος V περιλαμβάνονται καὶ

ώρισμένα: ἀρχαὶ ἰδιαιτέρας σημασίας, περὶ τῶν ὁποίων δέον νὰ γίνῃ εἰδικὴ μνεία.

1) Ὁ Χάρτης ὁρίζεται, ὅτι περιέχει κατώτατα ὅρια προστασίας. Αἱ πλέον εὐνοϊκαὶ διατάξεις τοῦ ἐσωτερικοῦ δικαίου καὶ τῶν Διεθνῶν Συμβάσεων εἶναι ἐπικρατέστεραι τῶν διατάξεων τοῦ Χάρτου (32). Οὕτω αἱ σχέσεις τοῦ Χάρτου πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν καὶ τὸ διεθνὲς δίκαιον καθορίζονται διὰ τῆς ἀρχῆς τῆς εὐνοϊκωτέρας μεταχειρίσεως.

2) Ἡ πλέον σημαντικὴ διάταξις εἶναι ἡ τοῦ ἄρθρου 33, διὰ τοῦ ὁποίου ὁρίζεται, ὅτι τὰ μέρη, εἰς τὰ ὁποῖα ὡρισμένα θέματα ἐργατικοῦ δικαίου, περιεχόμενα εἰς τὰ ἄρθρα 2, 7 καὶ 10, ρυθμίζονται συνήθως διὰ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἀποδεχόμενα τὰς διατάξεις αὐτάς, θεωροῦνται ἐκπληρώσαντα τὰς ἐκ τοῦ Χάρτου ὑποχρεώσεις των, ἐὰν τὰ ἐν λόγῳ θέματα περιληφθοῦν εἰς συλλογικὰς συμβάσεις, δεσμευούσας τὴν πλειοψηφίαν τῶν ἐργαζομένων. Ἡ διάταξις αὕτη εἶναι σπουδαιοτάτης σημασίας, διότι δι' αὐτῆς ἀναγνωρίζεται ἡ αὐτὴ ἰσχὺς εἰς τοὺς κρατικοὺς κανόνας καὶ εἰς τοὺς τιθεμένους ὑπὸ τῶν ἑνώσεων τῶν ἐργαζομένων καὶ ἐργοδοτῶν τοιούτους. Ὁ Χάρτης δὲν καθορίζει τὰ ὅρια τῆς ἁρμοδιότητος μεταξὺ Κράτους καὶ ἑνώσεων, οὔτε τὸ ζήτημα τῆς κρατικῆς ἐξουσιοδοτήσεως ἢ τῆς γνησίας αὐτονομίας. Τὰ ζητήματα αὐτὰ ἀνήκουν ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ ἐσωτερικὸν δίκαιον.

3) Ὁ Χάρτης τίθεται ἐν ἰσχύϊ τὴν 30ὴν ἡμέραν ἀπὸ τῆς καταθέσεως τοῦ δευτέρου ἐγγράφου ἐπικυρώσεως (35. 2). Οὕτω ὁ Χάρτης ἰσχυσεν ἀπὸ τῆς 26.2.1965, ἤτοι 30 ἡμέρας μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν αὐτοῦ ὑπὸ τῆς Γερμανικῆς Ὁμοσπονδιακῆς Δημοκρατίας. Διὰ τὰ ἐπικυροῦντα τὸν Χάρτην μεταγενέστερον μέρη ἡ ἰσχύς του ἀρχεται 30 ἡμέρας ἀπὸ τῆς καταθέσεως τοῦ ἐγγράφου τῆς ἐπικυρώσεως.

4) Ἡ καταγγελία τοῦ Χάρτου χωρεῖ μετὰ τὴν πάροδον πενταετίας ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος του διὰ τὸ καταγγέλλον μέρος. Μετὰ τὴν πάροδον τῆς πενταετίας ἡ καταγγελία χωρεῖ ἑκάστοτε μετὰ πάροδον διετίας (37).

Ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ὀλίγαι μόνον χῶραι ἐπεκύρωσαν τὸν Χάρτην (βλ. *Καλομοίρη*, Ἐργατικὸν δίκαιον, σ. 109) ὑπεστηρίχθη, ὅτι ἡ σημασία του εἶναι μικρὰ (Schregle ἐν Hueck-Nipperdey, Lehrbuch des Arbeitsrechts I², σ. 1060). Τοῦτο δὲν εἶναι ὀρθόν, διότι, ὁσονδήποτε ὀλίγαι καὶ ἂν εἶναι αἱ ἐπικυρώσεις, ὁ Χάρτης δὲν παύει νὰ εἶναι ἡ ἀπαρχὴ τῆς ἐνσωματώσεως τοῦ εὐρωπαϊκοῦ ἐργατικοῦ καὶ κοινωνικοῦ δικαίου. Ἀνεξαρτήτως ἐπικυρώσεων ἡ ἀξία τοῦ Χάρτου εὑρίσκεται εἰς τὴν ἔκφρασιν κοινῶν ἐκπολιτιστικῶν καὶ κοινωνικῶν ἀντιλήψεων, κοινῶν παραδόσεων, προερχομένων ἐκ κοινῆς κληρονομίας.

III. Ὁ Χάρτης καὶ τὸ ἑλληνικὸν ἐργατικὸν δίκαιον.

1. Τὸ δικαίωμα πρὸς ἐργασίαν (ἄρθρον 1 τοῦ Χάρτου) προβλέπεται εἰς τὸ ἄρθρον 27 Ι τοῦ Συντάγματος. Ἡ ἐλευθερία τῆς ἐργασίας (§ 2) περιέχεται εἰς τὸ ἄρθρον 9 Ι τοῦ Συντάγματος περὶ ἐλευθέρας ἀναπτύξεως τῆς προσωπικότητος (βλ. ὡσαύτως καὶ ἄρθρον 27 ΙΙ τοῦ Συντάγματος). Ὑπηρεσίαι ἀπασχολήσεως καὶ ἀσφαλίσεως ἀνεργίας (§ 3) ὑφίστανται καὶ λειτουργοῦν νομίμως ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ν.δ. 2961/1954 καὶ τῶν ν. 3252/1955 καὶ 3464/1955. Ἡ ἐπαγγελματικὴ ἐκπαίδευσις (§ 4) ἀποτελεῖ ὡσαύτως πραγματικότητα διὰ τῶν σχολῶν μαθητείας καὶ τῶν ἐπαγγελματικῶν σχολῶν διὰ πλείστα ἐπαγγέλματα. Ἤδη δὲ καταβάλλονται προσπάθειαι διὰ τὴν ταχύρρυθμον ἐκπαίδευσιν. Ἐλλείψεις ὑπάρχουν εἰς τὸν ἐπαγγελματικὸν προσανατολισμόν, ἐνῶ ἡ ἐπαγγελματικὴ ἀναπροσαρμογὴ εἶναι σχεδὸν ἄγνωστος.

2. Τὸ δικαίωμα ἐπὶ δικαίους ὅρους ἐργασίας (ἄρθρον 2) ἐγγυᾶται τὸ ἄρθρον 27 Ι τοῦ Συντάγματος, καθ' ὃ «τὸ Κράτος... καθορίζει τοὺς γενικοὺς ὅρους τῆς ἀπασχολήσεως καὶ μεριμνᾷ διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς οἰκονομικῆς θέσεως καὶ τὴν ἠθικὴν ἐξύψωσιν τῶν ἐργαζομένων».

Εἰδικώτερον παρατηρητέα τὰ ἑξῆς:

α) Πλεῖσται διατάξεις καθορίζουν ἀνώτατον ὅριον ἡμερησίας καὶ ἑβδομαδιαίας ἀπασχολήσεως (βλ. ἀντὶ ἄλλων ν. 2269/1923, π.δ. 27.6.1932 καὶ 14.3.1932. Ὡς πρὸς τὸ ἀνώτατον ἑβδομαδιαῖον ὅριον ἐργασίας βλ. παγίαν νομολογίαν τοῦ Α.Π. 409/1964, ΕΕΔ 28, σ. 921· 666/1966, ΕΕΝ 34, σ. 321· 319/1967, ΕΕΔ 25, σ. 937. Πρόλ. καὶ Α.Π. 623/1968, ΕΕΔ 28, σ. 385).

β) Ἡ ἑλληνικὴ νομοθεσία προβλέπει ἡ-

μέρας ἀργίας, καθ' ἃς καταβάλλεται ὁ μισθὸς (ν.δ. 3755/1957, ἤδη δὲ ὁ.δ. 748/1966).

γ) Περὶ ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν εἰς τὸ ἑλληνικὸν δίκαιον προβλέπει ὁ ἀ.ν. 539/1945 (ὁλ. καὶ ν. 4504/1966 καὶ ν.δ. 4547/1966), τὰ ἐλάχιστα ὅμως ὅρια ἀδειῶν ἀπέχουν πολὺ ἐκείνων τοῦ Χάρτου, ἀντὶ τῶν 2 ἑβδομάδων τοῦ τελευταίου τοῦ ἑλληνικοῦ δικαίου καθορίζοντος τὰς 6 ἢ 8 ἡμέρας.

δ) Διὰ τὰς ἀνθυγιεινὰς ἐργασίας τὸ ἑλληνικὸν δίκαιον δὲν προβλέπει μείωσιν τῶν χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας, οὔτε παροχὴν μεγαλυτέρας ἀδείας. Διατάξεις συλλογικῶν συμβάσεων ἢ ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις προβλέπουν εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτὰς εἰδικὸν ἐπίδομα. Εἰς τὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐπικρατεῖ πλήρης σύγχυσις ὡς πρὸς τὰ πρόσωπα τὰ δικαιούμενα τοῦ ἐπιδόματος αὐτοῦ. Αἱ σχετικαὶ διατάξεις ὁτὲ μὲν ἑρμηνεύονται συμφώνως πρὸς τὸ πνεῦμα των (Α.Π. 467/1968, ΕΕΔ 27, σ. 1545), ὁτὲ δὲ ὁ κύκλος τῶν δικαιουμένων τοῦ ἐπιδόματος προσώπων, ὅλως ἀδικαιολογήτως, περιορίζεται τόσον, ὥστε ἡ περιγραφὴ τῶν δικαιωμάτων τῶν ἐργαζομένων νὰ καθίσταται σαφής (Α.Π. 242/1969, μὴ δημοσιευθεῖσα εἰσέτι).

ε) Τὸ ἑλληνικὸν δίκαιον εἶναι πλήρως προσηρμοσμένον πρὸς τὴν παράγραφον 5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Χάρτου. Πλεῖσται διατάξεις καθορίζουν τὴν ὑποχρεωτικὴν κατὰ Κυριακήν, ἢ ἐφ' ὅσον τοῦτο δὲν εἶναι ἐφικτὸν ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας, κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, ἀνάπαυσιν (ν. ΓΨΛΒ'/1911· ν. 2990/1922· π.δ. 8.3.1930. Τὰς πολυπληθεῖς εἰδικὰς διατάξεις ὁλ. εἰς Υ π ο υ ρ γ ε ί ο υ Ε ρ γ α σ ί α ς, Συλλογὴ - Κωδικοποίησις Ἐργατικῆς Νομοθεσίας 1966, σ. 383 ἑπ.).

3. Καὶ αἱ ἐκ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Χάρτου ὑποχρεώσεις τῶν μερῶν πρὸς ἐξασφάλισιν εἰς τοὺς ἐργαζομένους ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας κατὰ τὴν ἐργασίαν πληροῦνται ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ δικαίου. Ὑφίσταται πληθὺς διατάξεων, δι' ὧν τίθενται μέτρα ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας εἰς τὰ διάφορα ἐπαγγέλματα (ὁλ. Υ π ο υ ρ γ ε ί ο υ Ε ρ γ α σ ί α ς, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 449 ἑπ.). Αἱ διατάξεις ὅμως αὗται εἶναι παπαλαιωμέναι καὶ ἐλλιπεῖς καὶ χρήζουν ἀναθεωρήσεως καὶ συμπληρώσεως. Ὡσαύτως εἰς τὸν τομέα τῆς ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας ἐλλείπει παντελῶς ἡ συνεργασία Κράτους καὶ ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων (§ 3).

4. α) Τὸ δικαίωμα ἐπὶ δικαίαν ἀμοιβὴν (ἄρθρον 4) ὁρίσταται ὡσαύτως εἰς τὸ ἑλληνικὸν δίκαιον. Τὸ Σύνταγμα, διακηρῦσσον τὴν ἐπιδίωξιν τῆς βελτιώσεως τῆς οἰκονομικῆς θέσεως τῶν ἐργαζομένων (27 Ι), ἀποτελεῖ τὴν κυριωτέραν ἐξασφάλισιν τῆς ἐπαρκοῦς ἀμοιβῆς αὐτῶν. Περαιτέρω, ὁ διὰ συλλογικῶν συμβάσεων καθορισμὸς τοῦ μισθοῦ (ν. 3239/1955) ἐξασφαλίζει τὴν δυνατότητα ἐπιτεύξεως μισθοῦ ἀναλογοῦντος εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ μισθωτοῦ. Τέλος διὰ τοὺς μὴ δυναμένους νὰ καλυφθοῦν ὑπὸ συλλογικῶν συμβάσεων μισθωτοὺς ἐγγύησιν ἀποτελεῖ ὁ διοικητικὸς καθορισμὸς τοῦ μισθοῦ, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι θὰ γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει ἀντικειμενικῶν κριτηρίων.

β) Ἡ ὑπερωριακὴ ἐργασία ἀμείβεται διὰ προσθέτου ἀποζημιώσεως. Αἱ νόμιμοι ὑπερωρίαι ἀποζημιοῦνται διὰ προσαυξήσεως τοῦ ἡμερομισθίου ἀπὸ 25% (μέχρις 60 ἐτησίως) ἕως 50% (ἀπὸ 60 - 120 ἐτησίως)· αἱ παράνομοι (δηλ. αἱ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, ὡς καὶ αἱ πέραν τῶν 120 ὡρῶν ἐτησίως) διὰ προσαυξήσεως 75% (ν.δ. 4020/1959 ἄρθρον 8).

γ) Τὸ ἑλληνικὸν δίκαιον δὲν γνωρίζει τὴν ἀρχὴν τῆς ἴσης ἀμοιβῆς ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ἐπὶ ἰσαξίας ἐργασίας (§ 3).

δ) Τοὐναντίον ἱκανοποιητικαὶ εἶναι αἱ προθεσμίαι καταγγελίας καὶ αἱ καταβαλλόμεναι ἀποζημιώσεις (§ 4), αἵτινες ἰσχύουν παρ' ἡμῖν δυνάμει τῶν ν. 2112/1920 καὶ 3198/1955.

ε) Τέλος τὸ ἑλληνικὸν δίκαιον συμφωνεῖ καὶ πρὸς τὴν παράγραφον 5 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Χάρτου περὶ ἀπαγορεύσεως τῶν κρατήσεων ἐπὶ τοῦ μισθοῦ (ὁλ. ν. 4694/1930· 3248/1955).

5. Τὴν σ υ ν δ ι κ α λ ι σ τ ι κ ὴ ν ἐ λ ε υ θ ε ρ ί α ν (ἄρθρον 5) παρέχει καὶ ἐγγυᾶται τὸ ἄρθρον 19 τοῦ Συντάγματος. Τὴν ὀργάνωσιν καὶ τὴν δρᾶσιν τῶν συνδικαλιστικῶν ὀργανώσεων ρυθμίζουν ἀπὸ τοῦ 1914 οἱ ν. 281/1914, 2151/1920 καὶ τὸ εἰς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ ὁ.δ. τῆς 15.5./1920, τὸ ν.δ. 4204/1961. (Βλ. Τὰς διατάξεις αὐτὰς κωδικοποιημένας εἰς ὁ.δ. 667/1968).

6. Τ ὸ δ ι κ α ί ω μ α τ ῶ ν σ υ λ λ ο γ ι κ ῶ ν δ ι α π ρ α γ μ α τ ε ύ σ ε ω ν (ἄρθρον 6), δηλ. τοῦ συλλογικῶς συμβάλλεσθαι, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ συλλογικῶς ἀγωνίζεσθαι (ἀ-

περγία - ἀνταπεργία), εἶναι παρ' ἡμῖν ἀναγνωρισμένον. Ἀμφότερα ἀποτελοῦν τὸ οὐσιαστικὸν περιεχόμενον τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας καὶ συνεπῶς συμπροστατεύονται μετ' αὐτῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ Συντάγματος. Εἰδικῶς ἡ ἀπεργία προστατεύεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 19 § 5 τοῦ Συντάγματος. Ἐνῶ αἱ προϋποθέσεις ἀσκήσεως αὐτῆς, ὡς καὶ τῆς ἀνταπεργίας, καθωρίζοντο μέχρι τοῦ 1961 ὑπὸ τῶν ἄρθρων 5 καὶ 8 §§ 1 καὶ 2 τοῦ νόμου 2151/1920, ἤδη μετὰ τὸ ν.δ. 4204/1961 αἱ προϋποθέσεις ἀσκήσεως τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν καθορίζονται ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ τοῦ σωματείου (ὅλ. καὶ ν.δ. 667/1968). Περὶ τοῦ συλλογικῶς συμβάλλεσθαι προβλέπει εἰδικώτερον ὁ νόμος 3239/1955. Ἡ μόνη διαφορὰ πρὸς τὸν Χάρτην εἶναι, ὅτι δὲν προβλέπεται διαδικασία ἐκουσίας διαιτησίας. Κατὰ τὸν Χάρτην τὸ δικαίωμα τοῦ συλλογικῶς διαπραγματεύεσθαι καὶ ἀγωνίζεσθαι ἀνήκει εἰς ὀργανώσεις ἐργαζομένων καὶ εἰς ἐργοδότας, οὐδέποτε δὲ εἰς ἕνα μόνον ἐργοδότην. Κατὰ τὸ ἑλληνικὸν δίκαιον τὰ δικαιώματα αὐτὰ ἀνήκουν μόνον εἰς ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα τῶν ἐργαζομένων καὶ ἐργοδοτῶν. Τὸ συλλογικῶς συμβάλλεσθαι καὶ τὸ ἀγωνίζεσθαι εἶναι δικαιώματα ἀρρήκτως συνδεδεμένα. Διὰ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ρυθμίζονται οἱ ὅροι ἐργασίας καὶ ἐπιτυγχάνεται ἡ εἰρηνικὴ προστασία τῶν ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων ἔναντι τοῦ ἑτέρου μέρους. Διὰ τοῦ ἐργατικοῦ ἀγῶνος ἐξαναγκάζεται τὸ ἕτερον μέρος εἰς τὴν ἀποδοχὴν ὅρων ἐργασίας, οἵτινες θὰ ἀποτελέσουν ἀντικείμενον συλλογικῆς συμβάσεως. Ἀγών, μὴ ἐπιδιώκων τὴν ἐπίτευξιν εὐνοϊκωτέρων διὰ τὸν ἀγωνιζόμενον ὅρων ἐργασίας, εἶναι παράνομος. Συνεπῶς φορεῖς ἀμφοτέρων τῶν δικαιωμάτων εἶναι μόνον συνδικαλιστικαὶ ὀργανώσεις, ἀφοῦ τὸ συλλογικῶς συμβάλλεσθαι ἐπιφυλάσσεται μόνον εἰς ὀργανώσεις, ἐνῷ ἐξ ἄλλου ἀμφότερα τὰ δικαιώματα ἀποτελοῦν μέρος τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας, δηλ. τοῦ δικαιώματος τοῦ ὀργανοῦσθαι. Ὅθεν ἔπεται, ὅτι τόσον ἀπὸ ἐργατικῆς, ὅσον καὶ ἀπὸ ἐργοδοτικῆς πλευρᾶς, φορεῖς τῶν δικαιωμάτων τοῦ συλλογικῶς συμβάλλεσθαι καὶ τοῦ συλλογικῶς ἀγωνίζεσθαι δύνανται νὰ εἶναι μόνον συνδικαλιστικαὶ ὀργανώσεις (ὁρθῶς ὡς πρὸς τὸ ἀπεργεῖν Α.Π. 526/1966, ΕΕΔ 25, σ. 1504· 495/1966, ΕΕΔ 25, σ. 1374· 526/1967 (Ὁλ.), ΕΕΔ 26, σ. 1438· 272/1968, ΕΕΔ 27, σ. 729). Εἶναι ἀφόρητος, ὡς ἀντιβαίνουσα εἰς τὸ περὶ δικαίου συναίσθημα, τὰς συνταγματικὰς διατάξεις καὶ τοὺς ἰσχύοντας ν. (3239/1955, 2151/1920, ἄρθρον 8 §§ 1 καὶ 2) ἡ ἄποψις, καθ' ἣν ἡ σωματειακὴ ὀργάνωσις ἀπαιτεῖται μόνον διὰ τὴν ἀπεργίαν, ἐνῷ εἷς καὶ μόνον ἐργοδότης δύναται νὰ ἀνταπεργῇ (Α.Π. 55/1969 (Ὁλ.), ΕΕΔ 28, σ. 51. Ἡ πτωχεία τῆς ἀποφάσεως ταύτης εἰς αἰτιολογίαν, νομικὰ καὶ ἐπιστημονικὰ ἐπιχειρήματα ἀποτελεῖ ἐγγύησιν περὶ τοῦ ὅτι ἡ δι' αὐτῆς ὑποστηριζομένη ἄποψις δὲν πρόκειται νὰ ἐπιζήσῃ).

Τὸ ἑλληνικὸν δίκαιον παρέχει προστασίαν εἰς τοὺς παῖδας, τὰ νεαρὰ πρόσωπα (ἄρθρον 7) καὶ τὰς ἐργαζομένας γυναῖκας (ἄρθρον 8). Ἡ προστασία αὕτη περιορίζεται εἰς τὴν ἀποτροπὴν τῶν ἐκ τῆς ἐργασίας κινδύνων καὶ χρήζει ἀναπροσαρμογῆς. Ὁ Χάρτης διαφέρει σημαντικῶς ὡς πρὸς τὸ ὅριον ἡλικίας ἀπασχολήσεως τῶν ἀνηλίκων (§ 1), τὴν ἄδειαν (§ 7), τὴν μαθητείαν (§§ 4, 5, 6), τὰς ἰατρικὰς ἐξετάσεις διαρκούσης τῆς ἀπασχολήσεως (§ 9).

Ἐξ ἄλλου, ἡ προστασία τῶν ἐργαζομένων γυναικῶν (ἀπαγόρευσις νυκτερινῆς ἐργασίας καὶ ἀπαγόρευσις ἀπασχολήσεως εἰς ὑπογείους ἐργασίας) ὑφίσταται καὶ παρ' ἡμῖν. Ὁ Χάρτης εἶναι πλέον εὐνοϊκὸς διὰ τὴν προστασίαν τῆς μητρότητος, χωρὶς καὶ εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο νὰ ὑφίστανται σημαντικαὶ διαφοραὶ ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων τῶν παραγράφων 1 καὶ 2.

8. Εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὸν ἐπαγγελματικὸν προσανατολισμὸν (ἄρθρον 9) καὶ τὴν ἐπαγγελματικὴν ἐκπαίδευσιν (ἄρθρον 10) ἰσχύουν τὰ ἀνωτέρω ὑπὸ ΙΙΙ 1 λεχθέντα.

9. Αἱ λοιπαὶ διατάξεις τοῦ Χάρτου, μὴ ἀνήκουσαι εἰς τὸ ἐργατικὸν δίκαιον, ἀλλ' ἐκτεινόμεναι εἰς τὸ εὐρύτερον πεδίον τῆς κοινωνικῆς πολιτικῆς, δὲν ἀποτελοῦν ἀντικείμενον ἐγγυτέρας συγκρίσεως πρὸς τὸ ἑλληνικὸν δίκαιον. Ἐν προκειμένῳ περιοριζόμεθα εἰς τὴν ἁπλῆν παράθεσίν των ἐν μεταφράσει.

(Τὸ τέλος εἰς τὸ ἑπόμενον)

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΙΔΡΥΣΙΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Έννοια Όργανισμών Ιδιωτικού Δικαίου δι' εφαρμογήν Α.Ν. 65/1967

Επέκτασις εφαρμογής Α.Ν. 65/1967 επί Οργανισμών Ιδιωτικού Δικαίου.—Αναφορά εις Οργανισμούς, αποτελούντας Νομικά Πρόσωπα, μή περιλαμβανομένων και Λογαριασμών Κοινωνικής Ασφαλίσεως, Ιδρυθέντων διά συλλογικών συμβάσεων εργασίας, οίος ο Ειδικός Λογαριασμός Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Εμπορικής Τραπέζης της Ελλάδος.—Ίδρυσις Νομικού Προσώπου Ιδιωτικού Δικαίου.

Διά του ά.ν. 412/1968 (ΕΕΔ 27, 836) επεξετάθησαν αι διατάξεις του ά.ν. 65/1967 (ΕΕΔ 26, 164), μεταξύ των άλλων, και επί του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Εμπορικής Τραπέζης της Ελλάδος, συσταθέντος διά της από 25 Δεκεμβρίου 1948 συλλογικής συμβάσεως εργασίας μεταξύ της Εμπορικής Τραπέζης της Ελλάδος και του Συλλόγου των Υπαλλήλων της Εμπορικής Τραπέζης της Ελλάδος.

Η επέκτασις έγένετο κατά χρήσιν της εκ του άρθρου 2 § 5 του ά.ν. 65/1967 εξουσιοδοτήσεως, καθ' ην διά διαταγμάτων, εκδιδομένων προτάσει του Υπουργού Συντονισμού και του αρμοδίου Υπουργού, δύναται να επεκτείνονται αι διατάξεις του νόμου τούτου και επί ετέρων Οργανισμών δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου και Τραπεζών.

Έχει προηγηθή της κατωτέρω αποφάσεως του Συμβουλίου της Επικρατείας ή τα αυτά δεχθείσα υπ' αριθ. 1277/1965 απόφασις του Συμβουλίου της Επικρατείας (εισηγητής *Π. Δεδόπουλος*, ΕΕΔ 24, 668), ότι δηλαδή το εν λόγω Ταμείον δέν δύναται να χαρακτηρισθή ως νομικόν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, συσταθέν όχι διά νόμου, αλλά διά συλλογικής συμβάσεως εργασίας (Ίδετε και σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 24, 667, ένθα και παραπομπαί εις λοιπήν νομολογίαν του Συμβουλίου της Επικρατείας), άκόμη δε δέν δύναται να θεωρηθή και Οργανισμός ιδιωτικού δικαίου, οίον υπέλαβε το ανωτέρω δ.δ., διά του οποίου επεξετάθησαν αι διατάξεις του ά.ν. 65/1967.

Συμβουλίου της Επικρατείας 1133/1969, Ολομελείας

Πρόεδρος ο κ. **Μιχ. Στασινόπουλος**
Εισηγητής ο Σύμβουλος κ. **Χ. Παναγιωτόπουλος**
Διαιτηταί οι κ.κ. Αλ. Βαμβέτσος, Β. Βασιλείου

Διά του από 7.6.1968 υπ' αριθ. 412 δ.δ. (Φ.Ε.Κ. 134) και δή διά του έδαφίου 2 του άρθρου μόνου αύτου, καθ' ό και μόνον τούτο προσθάλλεται διά της υπό κρίσιν αιτήσεως, επεξετάθησαν επί του Ταμείου Ασφαλίσεως Προσωπικού Εμπορικής Τραπέζης της Ελλάδος αι διατάξεις του ά.ν. 65/1967 «περί συμπληρώσεως και κωδικοποιήσεως των ά.ν. νόμων 4/1967 και 19/1967 «περί αποκαταστάσεως ευρυθμίας εις την λειτουργίαν των Δημοσίων Υπηρεσιών κλπ.» (Φ.Ε.Κ. 124/1967).

Κατά τας ως άνω επεκταθείσας διατάξεις του ά.ν. 65/1967 θεωρείται λήξασα ή θητεία, θεωρουμένων ως αυτοδικαίως απολυθέντων του προέδρου και των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του εφ' ού αι διατάξεις αύται επεξετάθησαν Ταμείου (άρθρον 2 §§ 1 και 2 ά.ν. 65/1967), προβλέπεται δε ή ανασυγκρότησις του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου τούτου διά κοινής αποφάσεως των Υπουργών Συντονισμού και του ασκούντος την εποπτείαν επί του Ταμείου, ως και ο δι' αποφάσεως του τελευταίου τούτου Υπουργού διορισμός του Διοικητικού Συμβουλίου (άρθρον 1 § 3 ά.ν. 65/1967). Συνεπώς ο αιτών Σύλλογος Υπαλλήλων Εμπορικής Τραπέζης, έχων, κατά τα άρθρα 1 και 3 του Καταστατικού αύτου, τακτικά μέλη άπαντας τους υπαλλήλους της εν λόγω Τραπέζης, σκοπόν δε την προστασίαν και προαγωγήν των οικονομικών και επαγγελματικών συμφερόντων των μελών του, μετ' εννόμου συμφέροντος διώκει την ακύρωσιν του μνημονευθέντος δ.δ., δι' ού προβλέπεται κρατική επέμβασις επί της διοικήσεως του ειρημένου Ταμείου, εις

τὸ ὁποῖον, συσταθὲν διὰ τῆς ἀπὸ 25.10.1948 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, καταρτισθείσης μεταξὺ αὐτοῦ τούτου τοῦ αἰτοῦντος Συλλόγου καὶ τῆς Ἐμπορικῆς Τραπέζης, ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς τὰ μέλη τοῦ Συλλόγου τούτου (ἄρθρον 3 Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου). Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, νομιμοτύπως ἀσκηθεῖσα κατόπιν τῆς ἀπὸ 9.8.1968 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ αἰτοῦντος Συλλόγου καὶ κατατεθεῖσα ἐμπροθέσμως, εἶναι τύποις δεκτὴ καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν.

Παραδεκτῶς καὶ νομιμοτύπως παρεμβαίνει ὑπὲρ τοῦ κύρους τοῦ προσβαλλομένου δ.δ. ὁ Σύλλογος Συνταξιούχων Ὑπαλλήλων Ἐμπορικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, τὰ μέλη τοῦ ὁποίου τυγχάνουσι συνταξιοῦχοι τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Ταμείου.

Ἐν ἄρθρῳ 2 § 5 τοῦ ἀ.ν. 65/1967 ὁρίζεται, ὅτι διὰ δ.δ., ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ καὶ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, δύνανται νὰ ἐπεκτείνωνται αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου καὶ ἐπὶ ἑτέρων, πλὴν τῶν ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὁριζομένων, Ὀργανισμῶν δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ Τραπεζῶν. Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 65/1967, ἥτις κατ' ἀρχὴν προβλέπει τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου περὶ νομικῶν προσώπων ἐν γένει, ἢ ὡς ἄνω παρεχομένη ἐξουσιοδότησις πρὸς ἐπέκτασιν τῶν διατάξεων τοῦ αὐτοῦ νόμου καὶ ἐπὶ ἑτέρων Ὀργανισμῶν ἀναφέρεται ὁμοίως εἰς Ὀργανισμούς, ἀποτελοῦντας νομικὰ πρόσωπα, εἰδικώτερον δὲ δὲν περιλαμβάνει καὶ Λογαριασμοὺς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως, ἱδρυθέντας διὰ συλλογικῶν συμβάσεων, ἐφ' ὅσον οὗτοι δὲν ἀπέκτησαν κατὰ νόμιμόν τινα τρόπον νομικὴν προσωπικότητα, ἡ ἔλλειψις τῆς ὁποίας δὲν συγχωρεῖ τὸν χαρακτηρισμὸν αὐτῶν ὡς Ὀργανισμῶν, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς περὶ ἧς πρόκειται ἐξουσιοδοτικῆς διατάξεως.

Τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ τῆς Ἐμπορικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος συνεστήθη ὡς Εἰδικὸς Λογαριασμὸς Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως διὰ τῆς ἀπὸ 25.10.1948 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, καταρτισθείσης μεταξὺ τῆς Ἐμπορικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ αἰτοῦντος Συλλόγου, διὰ τῆς αὐτῆς δὲ συμβάσεως ὡρίσθησαν καὶ οἱ διέποντες τὸ Ταμεῖον τοῦτο καταστατικοὶ ὅροι. Ὁ οὕτω συσταθεὶς Εἰδικὸς Λογαριασμὸς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἔχων τὴν προέλευσίν του εἰς σύμβασιν ἰδιωτικοῦ δικαίου, οἷα κατ' ἀρχὴν εἶναι ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, δὲν κατέστη, ὡς ἐκρίθη ἤδη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1277/1965 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου, νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, ἐκ μόνου τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ, ὡς τοιούτου κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως, δὲν ἀπέκτησεν ὅμως οὐδὲ ἰδιωτικοῦ δικαίου νομικὴν προσωπικότητα διὰ μόνης τῆς ἰσχύος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, διὰ τῆς ὁποίας συνεστήθη, διότι διὰ τὴν ἵδρυσιν νομικοῦ προσώπου ἰδιωτικοῦ δικαίου δὲν ἀρκεῖ ἡ βούλησις τῶν συμβληθέντων, ἀλλ' ἀπαιτεῖται καὶ ἡ τήρησις τῶν κατὰ τὸ ἰσχύον δίκαιον ὁριζομένων πρὸς σύστασιν νομικοῦ προσώπου διατυπώσεων. Ἐν προκειμένῳ δέ, κατὰ τὰ ἄρθρα 61 ἑπ. 126 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἰσχύοντος κατὰ τὸ ἔτος 1948, ὅτε συνεστήθη ὁ περὶ οὗ πρόκειται Εἰδικὸς Λογαριασμός, τὰ νομικὰ πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου, πλὴν τῶν ἀσκούντων κερδοσκοπίαν νομικῶν προσώπων τοῦ Ἐμπορικοῦ Δικαίου καὶ τῆς κατὰ τὰ ἄρθρα 741 καὶ ἑπ. τοῦ Α.Κ. ἀστικῆς ἑταιρείας, περὶ ὧν ἐνταῦθα δὲν πρόκειται, διακρίνονται εἰς σωματεῖα καὶ εἰς ἱδρύματα, ὁρίζεται δὲ δι' ἑκάτερον τούτων ἰδία διαδικασία πρὸς ἀπόκτησιν νομικῆς προσωπικότητος καὶ ἣν ἀπαιτεῖται διὰ μὲν τὸ σωματεῖον ἡ τήρησις τῶν ἄρθρων 78 καὶ ἑπ., διὰ δὲ τὰ ἱδρύματα ἡ τῶν ἄρθρων 108 καὶ ἑπ. τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. Ἐφ' ὅσον συνεπῶς ἐν προκειμένῳ οὐδεμία ἐκ τῶν ἐν λόγῳ διαδικασιῶν ἐτηρήθη, ὁ περὶ οὗ πρόκειται Εἰδικὸς Λογαριασμὸς δὲν ἀπέκτησε κατὰ νόμιμον τρόπον οὐδὲ νομικὴν προσωπικότητα ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν δύναται, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς Ὀργανισμὸς κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 65/1967, ἐπὶ τοῦ ὁποίου θὰ ἦτο ἐπιτρεπτὸν νὰ ἐπεκταθῶσιν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου.

Κατὰ ταῦτα τὸ ἐδάφιον 2 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ὑπ' ἀριθ. 412 τῆς 7.6.1968 δ.δ., ἐπεκτεῖναν τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 65/1967 ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἐμπορικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, δὲν εὑρίσκει νόμιμον ἔρεισμα ἐπὶ τῆς ὑπ' αὐτὸ ἐπικαλεῖται ἐξουσιοδοτήσεως τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 65/2967 καὶ εἶναι διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἀκυρωτέον.

ΣΩΜΑΤΕΙΑ

ΑΓΩΓΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ ΔΙ' ΑΞΙΩΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΑΥΤΟΥ

Προκύπτοντα έκ τοῦ Νόμου περί σωματείων καί ἄλλων διατάξεων

Διατάξεις ἄρθρων 19 καί 22 τοῦ Νόμου 281/1914 περί σωματείων.—Ἔλλειψις ἐξ αὐτῶν δικαιώματος ἐπαγγελματικοῦ σωματείου πρός ἔγερσιν ἀγωγῆς πάσης φύσεως, σκοπούσης προστασίαν τοῦ συλλογικοῦ ἐπαγγελματικοῦ συμφέροντος.— Εἰδικαί διατάξεις Νόμων περί συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας.— Ἐνεργητικῶς ἀνομιμοποίητος ἀγωγή σωματείου δι' ἀξιώσεις μελῶν αὐτοῦ κατά τοῦ Ταμείου Ὑγείας Ὑπαλλήλων Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπό τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1920/1968 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, ἀπερρίφη ἀγωγή ἐπαγγελματικοῦ σωματείου διά δικαιώματα τῶν μελῶν του καί προέκυψε τό ζήτημα, ἂν τό σωματεῖον ἐνομιμοποιεῖτο ἐν τῇ ἀσκήσει τοιαύτης ἀγωγῆς.

Ἀρνητικῶς ἀπεφάνθη ἡ ἀρεοπαγιτική ἀπόφασις. (Ἴδετε καί *Γ. Ρόμπον*, ΕΕΔ 7, 843 ἑπ., *Γ. Μητσόπουλον*, ΕΕΔ 7, 673, ΕΕΔ 16, 857, Α.Π. 367/1957, εἰσηγητής *Μ. Παπαδέλλης*, ΕΕΔ 16, 806 καί λοιπήν νομολογίαν τῶν δικαστηρίων, ἀναφερομένην ὑπό τοῦ *Γ. Μητσοπούλου*, ἔνθ' ἀνωτ., Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 22205/1959, εἰσηγητής *Δ. Θεοτόκης*, ΕΕΔ 19, 243.)

Τοῦτο ἐνισχύεται καί ἐκ τοῦ ὅτι εἰδική διάταξις νόμου, ἡ τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 106/1947, παρέσχε δικαίωμα ὑπέρ τῆς Ἑνώσεως Συντακτῶν Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν (ἐπαγγελματικοῦ σωματείου), ὅπως παρίσταται ἐπί δικαστηρίων ὡς ἐκπρόσωπος τῶν μελῶν της πρός διακαστικήν ἀναγνώρισιν ἀπαιτήσεων αὐτῶν κατά τῶν ἰδιοκτητῶν ἐφημερίδων καί περιοδικῶν.

Σημειοῦται, ὅτι καί κατά τό ἄρθρον 709 τοῦ Κώδικος (νέας) Πολιτικῆς Δικονομίας παρέχεται εἰς τά ἀναγνωρισμένα ἐπαγγελματικά σωματεῖα, ἐργαζομένων ἢ ἐργοδοτῶν, εἰς τάς ἀναγνωρισμένας ἑνώσεις αὐτῶν ἢ ἐπιμελητήρια τό δικαίωμα 1) νά ἀσκοῦν τάς ἐκ συλλογικῆς συμβάσεως ἢ ἄλλων διατάξεων, ἐξομοιουμένων πρός διατάξεις συλλογικῆς συμβάσεως, δικαιώματα ὑπέρ τῶν μελῶν αὐτῶν, πλήν ἂν ταῦτα ἀντιτίθενται σαφῶς, δικαιοῦνται πάντως νά παρέμβουν, 2) νά παρέμβουν ὑπέρ τινος τῶν διαδίκων, ἐφ' ὅσον οὗτος εἶναι μέλος αὐτῶν ἢ μέλος τινός τῶν ἀποτελούντων τήν ἕνωσιν ὀργανώσεων, 3) νά παρέμβουν εἰς πᾶσαν δίκην, ἀφορῶσαν τήν ἑρμηνείαν ἢ ἐφαρμογήν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, τῆς ὁποίας μετέχουν, ἢ διατάξεως ἐξομοιουμένης πρός διατάξεις τοιαύτης συλλογικῆς συμβάσεως πρός προστασίαν τοῦ συλλογικοῦ συμφέροντος, τό ὁποῖον παρουσιάζει ἡ ἐκδικαζομένη ὑπόθεσις.

Ὥστε ὑπό τήν νέαν Δικονομίαν εἰς τοῦτο μόνον περιορίζεται τό δικαίωμα τῶν σωματείων καί ἔχει καί εἰς πᾶσαν περίπτωσιν δικαιώματος τοῦ μέλους, ἀπορρέοντος ἐκ συμβάσεως ἢ σχέσεως ἐργασίας.

Ἐνδιαφέρον εἶναι νά σημειωθῇ, ὅτι κατά τήν συνεδρίασιν 127ην τῆς Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς (ἴδετε Πρακτικά συνεδριάσεων αὐτῆς, ἐκδ. 1967, σελ. 348) ὁ ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς *Γ. Μητσόπουλος* διετύπωσε τήν γνώμην, ὅτι ἡ δυνατότης ἀσκήσεως ἀγωγῆς περιορίζεται εἰς τά δικαιώματα, τά ἀπορρέοντα ἐκ διατάξεων συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διατάξεων, ἐξομοιουμένων πρός ταύτας, ἐνῶ θά ἔδει νά ἐπεκταθῇ ἡ προστασία εἰς πᾶσαν περίπτωσιν δικαιώματος τοῦ μέλους, ἀπορρέοντος ἐκ συμβάσεως ἢ σχέσεως ἐργασίας.

Ἡ Ἐπιτροπή ἀπεδέχθη ταῦτα, μή παραιτέρω ἀνάγεται νά γίνῃ νέα διατύπωσις τῆς διατάξεως, ἀλλά τελικῶς δέν ἐγένετο.

Ἀρείου Πάγου 216/1969, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. **Ἀθ. Γεωργίου**

Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Ψιλόπουλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Στ. Ἀμπατζόγλου, Στέφ. Γιαννακόπουλος

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 19 καί 22 νόμου 281/1914 περί σωματείων, ὁριζουσῶν ὅτι τά ἐπαγγελματικά σωματεῖα ἀποκλειστικόν σκοπόν ἔχουσι τήν μελέτην, προστασίαν καί προαγωγήν τῶν οἰκονομικῶν ἢ ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων τῶν μελῶν των, δυνάμενα νά ἐγκαλῶσιν ἐνώπιον τῆς εἰκείας Ἀρχῆς τούς παραβάτας τῶν ἐργατικῶν νόμων, εὐθέως συνάγεται ἴδιον τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου δικαίωμα πρός ἔγερσιν ἀ-

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΑΚΛΗΣΙΣ ΠΡΑΞΕΩΣ ΠΕΡΙ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΩΣ ΕΙΣ ΘΕΣΙΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ

Μεταγενεστέρα τοποθέτησις εἰς ἄλλην ἐπιχείρησιν

Δυνατὴ ἡ ἀνάκλησις ὑπὸ τοῦ οἰκείου Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ τῆς περὶ τοποθετήσεως πολεμιστοῦ τοῦ Α.Ν. 1836/1951 ἀποφάσεώς του, τῇ συναινέσει τοῦ πολεμιστοῦ, καὶ ἡ τοποθέτησις του εἰς ἑτέραν ἐπιχείρησιν ἐκ τῶν ἐν τῷ Νόμῳ ὁριζομένων δι' ἀποφάσεώς του, κατὰ διακριτικὴν ἐξουσίαν ἐκδιδομένης.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ παραπομπὴν εἰς αὐτὴν τοῦ ἐπισχολήσαντος ζητήματος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 145/1968 Γ΄ Γ΄ ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου (εἰσηγητὴς *Κ. Παυλίδης*, ΕΕΔ 27, 1391).

Δέχεται ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὅτι ἐκ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη, δὲν ἀποκλείεται ἡ τῇ συναινέσει τοῦ ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένου εἰς ἐπιχείρησιν πολεμιστοῦ ἀνάκλησις τῆς διοικητικῆς περὶ τοποθετήσεως του πράξεως καὶ τοποθέτησις εἰς ἑτέραν ἐπιχείρησιν.

Ἀποκλίνει τούτου ἡ νομολογία τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. (Ἴδετε Σ.Ε. 507/1968, εἰσηγητὴς *Π. Δεδόπουλος*, ΕΕΔ 27, 545, Σ.Ε. 1252/1968, εἰσηγητὴς *Χ. Φατούρος*, ΕΕΔ 27, 816, Σ.Ε. 2266/1968, εἰσηγητὴς ὁ αὐτός, ΕΕΔ 27, 1262).

Διὰ μεταγενεστέρας διατάξεως (ἄρθρου 3 § 2 τοῦ ν.δ. 61/1968 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπλη-

---

γωγῆς πάσης φύσεως, σκοποῦσης προστασίαν τοῦ συλλογικοῦ ἐπαγγελματικοῦ συμφέροντος, ὅπερ δὲν δύναται νὰ ἀναχθῇ εἰς ἴδιον τοῦ σωματείου ἔννομον ἀγαθὸν ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς προστασίας αὐτοῦ δι' ἰδίας ὑπὲρ τούτου ἀγωγῆς. Δὲν ἐξάγεται δὲ τὸ ἀντίθετον ἐκ τῶν εἰδικῶν διατάξεων ἀφ' ἑνὸς τοῦ ἄρθρου 2 § 2 π.δ. 29.11.1934 περὶ ἐκτελέσεως νόμου 6299 καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 3 καὶ 4 τοῦ περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ὀργανικοῦ ἀν. νόμου τῆς 16/21.11.1935 καὶ 3239/1955, καθόσον τὸ δίκαιον τῆς πρώτης ἐξ αὐτῶν παρεχόμενον, παραλλήλως πρὸς τὸν μισθωτόν, δικαίωμα ὑποβολῆς καὶ ὑπὸ τοῦ σωματείου αἰτήσεως περὶ ἀναγνωρίσεως τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως τῶν μισθωτῶν τῶν ἐν αὐτῇ ἐπιχειρήσεων δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὅτι θεσπίζει ἄσκησιν, γενικῶς, ἀγωγῆς πρὸς προστασίαν τοῦ συλλογικοῦ ἐπαγγελματικοῦ συμφέροντος, τὸ δὲ παρεχόμενον διὰ τῶν λοιπῶν ὡς ἄνω διατάξεων δικαίωμα εἰς τὴν ὑπογράψασαν τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ὀργάνωσιν νὰ ζητῇ ἀποζημίωσιν διὰ πᾶσαν ζημίαν αὐτῆς ἐκ πάσης προσβολῆς τῶν ἐπαγγελματικῶν της συμφερόντων λόγῳ τῆς μὴ τηρήσεως τῶν ὅρων τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, παρεμβαίνουσα ἅμα καὶ εἰς δίκην τοῦ ἀτομικῶς συμβεβλημένου κατὰ τοῦ ἐργοδότου πρὸς ὑποστήριξιν τούτου ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ ἐκ τῆς τηρήσεως τῆς συλλογικῆς συμβάσεως πηγάζοντος ἐπαγγελματικοῦ συμφέροντος τῆς ὀργανώσεως ἀφ' ἑτέρου, ἀναφέρεται καὶ ἀφορᾷ ἀποκλειστικῶς εἰς σχέσεις, πηγαζούσας μόνον ἐκ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, περὶ ἣν ἤδη δὲν πρόκειται.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἐφ' ἧς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀγωγῆς, τὸ ἀναιρεσεῖον, ἰσχυριζόμενον ὅτι ἔχει μέλη του τοὺς κατὰ τὸ ἄρθρον 696 τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος ἐξελθόντας ἐθελουσίως τῆς Τραπέζης ταύτης ὑπαλλήλους, ἐπιδιώκει νὰ ἀναγνωρισθῇ, ὅτι τὰ μέλη του ταῦτα, θεωρούμενα ὡς ἐν ἐνεργείᾳ ὑπάλληλοι τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῇ διακρίσεις, εἶναι καὶ τακτικὰ μέλη, μὲ τὰ ἐντεῦθεν δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις, τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ταμείου Ὑγείας ἀμφισβητοῦντος τὴν ἰδιότητά των ταύτην. Ὅθεν, ἀποφηνάμενον μετὰ ταῦτα τὸ Ἐφετεῖον, ὅτι τὸ ἀναιρεσεῖον ἐνάγων σωματείων δὲν νομιμοποιεῖται ἐνεργητικῶς ἐν τῇ ἐγέρσει τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀναγνωριστικῆς ἀγωγῆς πρὸς προστασίαν συλλογικοῦ ἐπαγγελματικοῦ συμφέροντος καὶ ἐν συνεχείᾳ ἀπορρίψαν, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, τὴν ἐφ' ἧς αὕτη ἀγωγὴν ὡς ἐνεργητικῶς ἀνομιμοποίητον, ὀρθῶς τὰς προμνησθείσας διατάξεις ἑρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου μονοδικὸς λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

ρώσεως της κειμένης περί προστασίας των πολεμιστών νομοθεσίας» (ΕΕΔ 28, 56) ώριθη, ότι οι κατά τας διατάξεις του ά.ν. 1836/1951, ως ούτος ισχύει νύν, προστατευόμενοι πολεμισται δέν δικαιούνται πλειόνων των δύο αναγκαστικών τοποθετήσεων εις τον αύτόν ή έτερον έργοδότην.

Άρείου Πάγου 212/1969, Όλομελείας

Πρόεδρος ο κ. **Άθ. Γεωργίου**

Εισηγητής ο Άρεοπαγίτης κ. **Κίμ. Παυλίδης**

Δικηγόροι οί κ.κ. Γ. Μπλάτσιος, Ι. Κωτσόπουλος, Β. Βασιλείου

Εκ των διατάξεων του άρθρου 7 του ά.ν. 1836/1951, ως ετροποποιήθη διά του άρθρου 4 του ν.δ. 4185/1961, προβλέποντος τας περιπτώσεις, καθ' άς επιτρέπεται απόλυσις των κατά τους όρους του νόμου τούτου τοποθετουμένων πολεμιστών και ορίζοντος εν παραγράφω 3, ότι οί απολυόμενοι συμφώνως προς τας διατάξεις του εν λόγω άρθρου δέν έχουσι δικαίωμα επανατοποθετήσεως, εκτός των περιπτώσεων γ' και δ' και του άρθρου 8, διαλαμβάνοντος ότι ο υπό του νόμου τούτου προστατευόμενος υπογρεούται, όπως εντός μηνός από της κοινοποιήσεως αυτώ της περί τοποθετήσεώς του αποφάσεως του οικείου Συμβουλίου παρουσιασθή εις τον παρ' ω τοποθετείται εργοδότην, ίνα αναλάβη υπηρεσίαν, εις ην περίπτωσιν δε δέν ήθελε παρουσιασθή εντός της ανωτέρω προθεσμίας προς ανάληψιν υπηρεσίας ή δέν ήθελε αποδεχθή την θέσιν, εις ην ετοποθετήθη, στερείται της διά του αυτού νόμου παρεχομένης προστασίας, εκτός εάν απολύτως δεδικαιολογημένοι λόγοι, κρινόμενοι παρά του αρμοδίου Συμβουλίου τοποθετήσεως τούτου, αιτιολογούν την μή ανάληψιν υπηρεσίας, αίτινες διατάξεις ρυθμίζουσιν είδικάς περιπτώσεις, δέν συνάγεται, εν όψει του σκοπού, όν διά του νόμου επιδιώκει ο νομοθέτης, της προστασίας δηλονότι των πολεμιστών, γενική αρχή, καθ' ην αποκλείεται ή υπό του οικείου Συμβουλίου ανάκλησις της περί τοποθετήσεως αποφάσεώς του, τη συναινέσει του δι' αυτής τοποθετουμένου, και ή τοποθέτησίς του εις έτεραν επιχείρησιν εκ των εν τω νόμω τούτω ορίζομένων δι' αποφάσεώς του κατά διακριτικήν εξουσίαν εκδιδομένης, αφού ή εκ τούτου προστασία δέν περιορίζεται εις την εφ' άπαξ τοποθέτησιν, αλλά παρέχεται μέχρι συμπληρώσεως του προβλεπομένου χρόνου (άρθρον 3 § 6 του ά.ν. 1836/1951, ως συνεπληρώθη διά του άρθρου 4 § 7 του ν.δ. 2657/1953 και άρθρου 4 § 2 του ν.δ. 4185/1961). Εις την άποψιν ταύτην, ενισχυομένην εκ της διατάξεως της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του ν.δ. 61/1969, δι' ής τίθεται ο περιορισμός, ότι οί κατά τας διατάξεις του ά.ν. 1836/1951 προστατευόμενοι πολεμισται δέν δικαιούνται πλειόνων των δύο αναγκαστικών τοποθετήσεων εις τον αύτόν ή έτερον εργοδότην, δέν αντιτίθενται αί διατάξεις του άρθρου 11 του ά.ν. 1836/1951, ως το δεύτερον εδάφιον τούτου αντικατεστάθη διά του άρθρου 10 του ν.δ. 2657/1953, αφορώσα την περίπτωσιν, καθ' ην ο δεδασημένος μέ την υποχρέωσιν της προσλήψεως εργοδότης δύναται να ζητήση αντικατάστασιν του τοποθετηθέντος.

Εν προκειμένω, ως εκ της τεκμηριολογίας της προσβαλλομένης αποφάσεως δείκνυται, το ως εφετείον δικάσαν Πρωτοδικείον δέχεται, ότι ο αναιρεσίβλητος, απολαύων της προστασίας του ά.ν. 1836/1951, είχε τοποθετηθή εις το ένταυθα φαρμακείον Μ., ως υπάλληλος, δι' αποφάσεως του Κεντρικού Συμβουλίου του νόμου τούτου, ανεκλήθη όμως, τη αιτήσει του, διά μεταγενεστέρας αποφάσεως του ιδίου οργάνου ή γενομένη τοποθέτησις και υπεχρεώθη ή αναιρεσείουσα να προσλάβη τούτον. Κρίναν δε τούτο έγκυρον την μετά την ανάκλησιν της πρώτης περί τοποθετήσεως του αναιρεσιβλήτου αποφάσεως του Κεντρικού Συμβουλίου προστασίας απολυομένων εκ των τάξεων του στρατού νέαν τοποθέτησιν ταύτου παρά τη αναιρεσειούση και ακολούθως, δι' απορρίψεως της κατά της πρωτοδίκου αποφάσεως ασκηθείσης υπ' αυτής εφέσεως, επιδικάσαν τω αναιρεσιβλήτω μισθούς υπερημερίας, κατά παραδοχήν εν μέρει της αγωγής του, ορθώς ηρμήνευσε και εφήρμοσε τας προπαρατεθείσας διατάξεις και ουδεμίαν έτεραν παρέβιασε, δι' ό ο περί του εναντίου μώνος λόγος αναιρέσεως είναι απορριπτέος ως αβάσιμος.

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΕΣΜΕΥΣΙΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΥΠΟ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Άποδοχαί τεχνιτών Ίδρύματος Κοινωνικών Άσφαλίσεων

Δέσμευσις τοῦ Δημοσίου, ὡς καὶ τοῦ πρὸς αὐτὸ ἐξομοιουμένου, κατ' ἄρθρον 1ο τοῦ Α.Ν. 1846/1951, Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἐὰν κατηρτίσθησαν καὶ ὑπεγράφησαν παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ παρ' αὐτοῦ εἰδικῶς διὰ τὴν περίπτωσιν ἐξουσιοδοτημένου ὀργάνου — Μὴ δυνατὴ ἐγκύρως ἡ θέσπισις τῆς ἰσχύος ὡς πρὸς τὸ ἰδιωτικὸν προσωπικὸν τοῦ Ι.Κ.Α. τῶν μὴ οὕτω καταρτισθεισῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας διὰ τοῦ β.δ. 18/7.1.8.1957 ἐκδοθέντος βάσει τοῦ ἄρθρου 15 § 1 τοῦ Α.Ν. 1538/1950, τῶν διατάξεων τοῦ ἀφορωσῶν τὴν ρύθμισιν τῶν διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου συνδεομένων ὑπαλλήλων.

Κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου νομολογηθέντα (172/1967, Ὀλομελείας, εἰσηγητής *Κ. Μαλλιόπουλος*, ΕΕΔ 26, 347), τὰ ὁποῖα ἐπικαλεῖται καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου (ἴδετε καὶ Α.Π. 696/1967, Τμ. Β', εἰσηγητὴς *Κ. Μαρινάκης*, ΕΕΔ 27, 156), τὸ Δημόσιον καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου δεσμεύονται ἐκ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ τῶν πρὸς αὐτὰς ἐξομοιουμένων κατὰ τὸν νόμον διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ἐφ' ὅσον ὑπεγράφησαν παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ ὑπὸ τούτου ἐξουσιοδοτημένου ὀργάνου ἢ ἐκτρίχθησαν ἰσχυρεντικαί (ἄρθρον 5 §§ 2 καὶ 3 νόμου 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ΕΕΔ 17, 217 ἐπ.), πλὴν τῶν ἀπὸ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ αὐτῶν.

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐγράφη ἐν μέρει ἡ ὑπ' ἀριθ. 9623/1968 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἐπρόκειτο περὶ τοῦ Ι.Κ.Α. (Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου) καὶ ἡς δέχεται ἡ ἀπόφασις αὕτη μόνον ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω σημειουμένην προϋπόθεσιν ἠδύνατο τοῦτο νὰ δεσμευθῇ ἐκ τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, μὴ ἐγκύρως τεθεισῶν διὰ τοῦ σχετικοῦ β.δ. ἄλλως προϋποθέσεως ἐναντίον τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας.

Διὰ τὸ Δημόσιον καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου καὶ προκειμένου περὶ ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, αἱ ὁποῖαι, ὑπογραφεῖσαι ἀπὸ τὰς γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις, δεσμεύουν καὶ τὰ μὴ ὄντα μέλη τῶν ὀργανώσεων, δὲν ἐφαρμόζεται ἡ ἀρχὴ αὕτη, διότι, ὡς ἐκ τοῦ χαρακτῆρος των, δὲν δύνανται ταῦτα (Δημόσιον καὶ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου) νὰ εἶναι μέλη ὀργανώσεων.

Τοῦτο ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, τῆς ὁποίας ἐζητήθη ἡ προσεπίκλησις ἢ ἐπέμβασις, ἐκρίθη, ὅτι δὲν ἔχει τὸν χαρακτῆρα ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπογράφεται παρὰ γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως (Α.Π. 527/1968, εἰσηγητὴς *Κ. Μπλέτσας*, ΕΕΔ 28, 16, Α.Π. 567/1968, εἰσηγητὴς *Σ. Λογιάδης*, ΕΕΔ 28, 178).

Ἀρείου Πάγου 236/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Λ. Κανελλάκος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Ἰακωβίδης, Εὐ. Λεοντιάδης

Ὡς συνάγεται ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 5 § 3 καὶ 7 §§ 2 καὶ 3 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας» αἱ ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας δεσμεύουσι τὸ Δημόσιον, ὡς καὶ τὸ Ι.Κ.Α., ἐξομοιουμένων πρὸς αὐτὸ κατ' ἄρθρον 19 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ἐὰν κατηρτίσθησαν καὶ ὑπεγράφησαν παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ παρ' αὐτοῦ εἰδικῶς διὰ τὴν περίπτωσιν ἐξουσιοδοτημένου ὀργάνου (Ὀλομελείας Α.Π. 172/1967). Συνεπῶς τὴν ἰσχὺν ὡς πρὸς τὸ ἰδιωτικὸν προσωπικὸν τοῦ Ι.Κ.Α. τῶν μὴ οὕτω καταρτισθεισῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας δὲν ἠδύνατο νὰ θεσπίσῃ ἐγκύρως ἐναντίον τῶν ὡς ἄνω νομικῶν διατάξεων τὸ β.δ. τῆς 18/7 - 1.8.1957, ἐκδοθὲν βάσει τοῦ ἄρθρου 15 § 1 τοῦ προγενεστέρου ν.δ. 1538/1950 «περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου», αἱ διατάξεις τοῦ ὁποίου, ὡς ἐκ τοῦ συνόλου αὐτῶν καὶ τοῦ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΩΣ ΔΗΛΩΣΙΣ ΒΟΥΛΗΣΕΩΣ

Στοιχεία ἀγωγῆς μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος

Μονομερὴς δικαιοπραξία ἡ κατ' ἄρθρον 1 Νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς ὁ καταγγέλλων ἐξωτερικεύει τὴν βούλησίν του εἰς τὸν πρὸς ὃν ἀπευθύνεται περὶ λύσεως τῆς συμβάσεως ἀπὸ συγκεκριμένου μέλλοντος χρόνου, μὴ ὑποκειμένης τῆς καταγγελίας εἰς πανηγυρικὸν τύπον.— Στοιχεῖα ἀγωγῆς μισθωτοῦ περὶ καταβολῆς μισθοῦ ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἔχει γίνει δεκτὸν ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου (171/1961, εἰσηγητὴς *Κ. Σοῦρλας*, ΕΕΔ 29, 535), ὅτι ἐν ἀορίστῳ ἀπολύσει μισθωτοῦ, ὑποκειμένης ἀγωγῆς αὐτοῦ ἐκ τῆς συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας κατ' ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἡ ἀκυρότης τῆς ἀπολύσεως δὲν ἀποτελεῖ στοιχεῖον τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 107/1947, εἰσηγητὴς *Ι. Ἀποστολόπουλος*, ΕΕΔ 7, 172, Α.Π. 449/1960, εἰσηγητὴς *Ἀθ. Γεωργίου*, ΕΕΔ 19, 1319, ἔνθα σημειώσεις μας, Α.Π. 93/1963, εἰσηγητὴς *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 22, 406, Α.Π. 103/1967, εἰσηγητὴς *Κ. Κοντοβίτης*, ΕΕΔ 26, 604, Α.Π. 334/1967, εἰσηγητὴς *Δ. Κονδύρης*, ΕΕΔ 26, 934).

Κατὰ τὰς ἀνωτέρω ἀρεοπαγιτικὰς ἀποφάσεις στοι-

τίτλου τοῦ νόμου συνάγεται, ἀφορῶσι τὴν ρύθμισιν τῶν ἀποδοχῶν τῶν διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου πρὸς τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου συνδεομένων ὑπαλλήλων καὶ ὁρίσαν ἐν ἄρθρῳ 3 κατ' ἀντικατάστασιν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ὁ.δ. τῆς 30/5 - 3/4.1951, ὅτι διὰ τὴν μισθοδοσίαν τῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν, συντηρητῶν μηχανημάτων καὶ ξυλουργῶν καὶ λοιπῶν τεχνιτῶν τοῦ Ι.Κ.Α. ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ ἑκάστοτε συλλογικαὶ συμβάσεις ἢ ἀποφάσεις διαιτησίας, αἱ καθορίζουσαι τοὺς μισθοὺς τῆς οἰκείας εἰδικότητος. Δεχθεῖσα ὅθεν ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις, ὅτι ὁ ἀναιρεσίδικος καθ' ὃν χρόνον προσέφερε πρὸς τὸ ἀναιρεσεῖον τὰς ὡς ἐλαιοχρωματιστοῦ ὑπηρεσίας του δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἐδικαιοῦτο τοῦ ἡμερομισθίου, τοῦ καθοριζομένου διὰ τῆς ἀπὸ 14.3.1962 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν πάσης φύσεως οἰκοδόμων καὶ συναφῶν ἐπαγγελμάτων, μὴ καταρτισθείσης καὶ ὑπογραφείσης παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ παρ' αὐτοῦ εἰδικῶς διὰ τὴν περίπτωσιν ἐξουσιοδοτηθέντος ὀργάνου, ψευδῶς ὑρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὴν συλλογικὴν ταύτην σήμβασιν καὶ τὰς ἀνωτέρω νομικὰς διατάξεις καὶ ἀναιρετέαν ἑαυτὴν κατέστησε κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 807 ἐδάφιον 17 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐφαρμοζομένην ἐν προκειμένῳ συνῳδὰ τῷ ἄρθρῳ 24 τοῦ Εἰσ.Ν.Κώδ. Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς ἐκ τοῦ χρόνου ἐκδόσεως αὐτῆς καὶ κατὰ τὸν πρῶτον λόγον ἀναιρέσεως.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἑρμηνεύσασα τὴν ἀπὸ 9 Φεβρουαρίου 1956 ἔγγραφον μεταξὺ τῶν διαδίκων σύμβασιν, ἐδέχθη, ὅτι διὰ τοῦ ὅρου ταύτης συνεφωνήθη, νὰ λαμβάνῃ ὁ ἀναιρεσίδικος τὸ ἐπίδομα κινήσεως τὸ χορηγηθὲν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 49689/2989/1957 καὶ 94490/1110/1968 ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν, ἐκδοθεισῶν βάσει τοῦ ἄρθρου 9 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1538/1950. Κατὰ τοῦτο ἡ κρίσις τῆς ἀποφάσεως, ὡς ἀναγομένη εἰς ἐκτίμησιν πραγμάτων, εἶναι ἀνέλεγκτος, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 810 § 1 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ κατὰ συνέπειαν ὁ δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως, καθ' ὃσον ἀμφισβητεῖ τὴν ὀρθότητα τῆς τοιαύτης κρίσεως, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος. Τῆς ὡς ἄνω δὲ αἰτιολογίας ἀρκούσης πρὸς στήριξιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως εἶναι μάταιον νὰ ἐξετασθῇ ὁ αὐτὸς λόγος ἀναιρέσεως καὶ ὁ τρίτος καὶ τελευταῖος τοιοῦτος, καθόσον ἐβάλλουσι κατὰ τῆς ἐπαλλήλου αἰτιολογίας ταύτης, καθ' ἣν τοῦ περὶ οὗ λόγος ἐπιδόματος ἡ ἀναιρεσίδικος ἐδικαιοῦτο καὶ ἀπ' εὐθείας ἐκ τῶν ἀνωτέρω ὑπουργικῶν ἀποφάσεων βάσει τοῦ ἄρθρου 1 § 9 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10150/13.3.1950 ἀποφάσεως τοῦ Ι.Κ.Α. ἐγκριθέντος Κανονισμοῦ τοῦ τεχνικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἱδρύματος.

χεία της ἀγωγῆς, ἀνήκοντα εἰς τὴν βάσιν αὐτῆς καὶ ἀποδεικτέα ὑπὸ τοῦ ἐναγόντος, εἶναι ἡ σύμβασις ἐργασίας, ἡ κατὰ ταύτην ἢ κατὰ διάταξιν νόμου ἢ ἄλλας πρὸς τοῦτον ἐξομοιουμένης πράξεως καταβλητέος μισθὸς καὶ ἡ μὴ ἀποδοχὴ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τῶν συμπεφωνημένων καὶ προσηκόντως προσφερθέντων ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ὑπηρεσιῶν.

Τοῦτο δέχεται καὶ ἡ παρατιθεμένη κατωτέρω ὑπ' ἀριθ. 202/1969 ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, κατὰ τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 18871/1968 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς καὶ ἡ ἀμέσως ἑπομένη ὑπ' ἀριθ. 239/1969.

Ὡς πρὸς τὸ ὅτι ἡ ἀκυρότης τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας εἶναι σχετική, ὅρα καὶ Α.Π. 54/1966 (εἰσηγητὴς *Δ. Κακούρης*) ΕΕΔ 25, 333 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα.

Ἀρείου Πάγου 202/1969, Τμ. Β'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Γ. Καραμάνος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀλ. Σακελλαροπούλος, Π. Βασιλείου

Κατ' ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930, ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀποτελεῖ μονομερῆ δικαιοπραξίαν, δι' ἧς ὁ καταγγέλλων ἐξωτερικεύει τὴν βούλησίν του εἰς τὸν πρὸς ὃν ἀπευθύνεται περὶ λύσεως τῆς συμβάσεως ἀπὸ συγκεκριμένου μέλλοντος χρόνου, δὲν ὑπόκειται εἰς παγγυρικὸν τύπον, δι' ὃ καὶ δὲν εἶναι ἀναγκαῖον διὰ τὸ κῦρος της νὰ χαρακτηρίζεται ὡς τοιαύτη. Καθ' ἃ ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, κατ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν πραγμάτων, ἐδέξατο, ὅτι οἱ ἀναιρεσίδικοι ἐγνώρισαν εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα διὰ τῆς ἀπὸ 20.10.1966 ἐξωδίκου δηλώσεώς των ὅτι, διαλυθείσης τῆς ἑταιρείας, εἰς ἣν εἰργάζετο (καὶ ἧς οὗτοι ἦσαν ὁμόρρυθμα μέλη), περατωθέντος δὲ καὶ τοῦ ἔργου τῆς ἐκκαθαρίσεώς της ἔπαυσεν ὑφισταμένη ἡ μετ' αὐτοῦ σύμβασις ἐργασίας καὶ ἑπομένως οὐδεμία περαιτέρω ὑπηρεσία του εἶναι δυνατὸν ἐφεξῆς νὰ προσφερθῇ εἰς αὐτήν. Ἐκ τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι διὰ τῆς ἐξωδίκου ταύτης δηλώσεως δὲν ἐνηργήθη ἁπλῆ ἀνακοίνωσις εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα τοῦ παρελθόντος γεγονότος τῆς διαλύσεως τῆς ἑταιρείας, ἀλλ' εὐθέως καταγγέλθη ἡ σύμβασις τοῦ ἐργασίας ἀπὸ μέλλοντος χρόνου, ὡς τοῦτο σαφῶς ἀπορρέει ἐκ τῆς ἐν αὐτῇ φράσεως ὅτι ἐφεξῆς δὲν γίνονται ἀποδεκταὶ αἱ ὑπηρεσίαι αὐτοῦ. Κατ' ὀρθὴν ὅθεν ὑπαγωγὴν τῶν πραγμάτων εἰς τὸν νόμον ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις διὰ σαφῶν αἰτιολογιῶν ἐν πληρότητι ἔκρινεν, ὅτι ἡ ἄνω ἐξώδικος δήλωσις φέρει τὰ στοιχεῖα τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἀπορριπτέος, ὡς ἀβάσιμος, τυγχάνει ὁ ἐναντίος πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως.

Στοιχεῖα τῆς ἀγωγῆς, δι' ἧς ζητοῦνται μισθοὶ ὑπερημερίας κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ., εἶναι ἡ σύμβασις ἐργασίας, ἡ κατὰ ταύτην ἢ κατὰ διάταξιν νόμου ἢ ἄλλης πρὸς τοῦτο ἐξομοιουμένης πράξεως καταβλητέος μισθὸς καὶ ἡ μὴ ἀποδοχὴ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τῶν συμπεφωνημένων καὶ προσηκόντως προσφερθεισῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ. Ἐν ἐναντάσει τοῦ ἐναγομένου ὅτι ἡ ἀορίστου χρόνου σύμβασις ἐργασίας ἐλύθη νομίμως διὰ καταγγελίας ὁ ἐνάγων δύναται νὰ ἀνατάξῃ κατ' ἀντένστασιν λόγους ἀκυρότητός της, οἵτινες δὲν εἶναι αὐτεπαγγέλτως ἐρευνητέοι, ἀφοῦ ἡ ἐν λόγῳ ἀκυρότης εἶναι σχετική, τεταγμένη ὑπὲρ τοῦ ὑπαλλήλου.

Καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὁ ἀναιρεσείων κατὰ τὴν δίκην ἠμφεσβήτησε μόνον τὸ κῦρος τοῦ ἐγγράφου τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἰσχυρισθεὶς ὅτι δὲν ἔφερε τὸν χαρακτῆρα ταύτης καὶ ὅτι δὲν προήρχετο ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου του καὶ περὶ ταῦτα περιεστράφη ἡ δίκη, οὐδαμῶς δὲ ὡς ῥητῶς ἐν ταύτῃ διαλαμβάνεται ἠμφεσβήτησε τὴν καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112, καίτοι διὰ τῆς ἀγωγῆς ἐζητοῦντο μισθοὶ ὑπερημερίας μὲ βάσιν καὶ τὴν ὡς ἀορίστου χρόνου σύμβασιν ἐργασίας. Ὀρθῶς μετὰ ταῦτα αὐτὴ ἀπορρίψασα τὰ περὶ τοῦ κύρους τοῦ ἐγγράφου τῆς καταγγελίας μόνα παράπονα, ἔκρινεν, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων δὲν δικαιοῦται μισθῶν ὑπερημερίας, ἐφ' ὅσον ἐλύθη ἡ σύμβασις ἐργασίας του διὰ καταγγελίας καὶ ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος τυγχάνει καὶ ὁ δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως ὁ ἐπὶ ἀντιθέτων προϋποθέσεων ἐρειδόμενος.

ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗ ΥΠΟ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Στοιχεῖα ἀγωγῆς μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος

Στοιχεῖα ἀγωγῆς μὲ αἴτημα τὴν κατ' ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος καταβολὴν εἰς τὸν μισθωτὸν ἀποδοχῶν ἐκ τῆς ὑπερημερίας ἐργοδότου ἡ σύμβασις ἐργασίας, ὁ καταβλητέος μισθὸς καὶ ἡ μὴ ἀποδοχὴ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τῶν συμπεφωνημένων καὶ προσηκόντως προσενεχθεισῶν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ὑπηρεσιῶν.— Ἐπίκλησις ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας ὡς καταχρηστικῆς ὄχι στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς, ἀλλ' ἐκ προοιμίου ἀντένστασις.—Συμπλήρωσις διὰ τῶν προτάσεων.— Καταχρηστικὴ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας, ὑποκειμένης εἰς τὸν διὰ τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος περιορισμόν.—Καταγγελία συμβάσεως ἐξ οἰκονομικοτεχνικῶν λόγων.

Ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 6/1968 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Σάμου (εἰσηγητὴς *Γ. Κανελλόπουλος*, ΕΕΔ 27, 609). (Ἴδετε καὶ Α.Π. 195/1969, εἰσηγητὴς *Α. Κανελλάκος*, ΕΕΔ 28, 705).

Ἀποψις καὶ τῆς ἀποφάσεως ταύτης εἶναι, ὅτι ἡ ὑπὸ τὰς ἐν τῇ ἀποφάσει τοῦ Πρωτοδικείου ἀναφερομένας συνθήκας καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπῆρξε καταχρηστική καὶ, ὡς δέχεται παγίως ἡ νομολογία, συνέπεια ταύτης ὑπῆρξεν ἡ ἀκυρότης. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 620/1965, εἰσηγητὴς *Μιχ. Ζορμπόπουλος*, ΕΕΔ 25, 147 καὶ ἄλλας, *Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, 4η ἔκδοσις, σελ. 718, ἔνθα παραπομπαί).

Ὡς πρὸς τὰ στοιχεῖα τῆς ἀγωγῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 Ἀστικοῦ Κώδικος ἴδετε καὶ τὴν ἀμέσως ἀνωτέρω, σελ. 775, δημοσιευομένην Α.Π. 202/1969.

Ἀρείου Πάγου 239/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δημ. Χατζόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μαγκάκης, Δ. Σουβαλτζῆς

Ἐπὶ ἀγωγῆς, ἐχούσης ὡς αἴτημα τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 656 Α.Κ. καταβολὴν εἰς τὸν μισθωτὸν ἀποδοχῶν ὑπερημερίας, στοιχεῖα, ἀνήκοντα εἰς τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς καὶ ἀποδεικτέα ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος, εἶναι ἡ σύμβασις ἐργασίας, ὁ κατὰ ταύτην ἢ κατὰ διάταξιν νόμου ἢ ἄλλης πρὸς τοῦτο ἐξομοιουμένης πράξεως καταβλητέος μισθὸς καὶ ἡ μὴ ἀποδοχὴ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τῶν συμπεφωνημένων καὶ προσηκόντως προσενεχθεισῶν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ὑπηρεσιῶν.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, αὐτὴ βάσιν ἔχει τὴν ἐν αὐτῇ ἐκτιθεμένην σύμβασιν ἐργασίας καὶ αἴτημα τὴν πληρωμὴν μισθῶν ὑπερημερίας, λόγῳ μὴ ἀποδοχῆς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐργοδότου τῶν συμπεφωνημένων καὶ προσηκόντως προσενεχθεισῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος ἀπὸ τοῦ ἐν αὐτῇ χρόνου. Ἡ δὲ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐπίκλησις ἀκυρότητος τῆς ὑπὸ τῆς ἐναγομένης γενομένης καταγγελίας ὡς καταχρηστικῆς δὲν ἀποτελεῖ στοιχεῖον τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς, ἀλλὰ περιελήφθη ἐν αὐτῇ ἐκ προοιμίου ὡς ἀντένστασις. Τούτου δὲ ἕνεκεν δὲν παρίστατο ἀνάγκη, ὅπως ζητηθῇ διὰ τῆς ἀγωγῆς ἡ δικαστικὴ ἀναγνώρισις τῆς ἀκυρότητος. Οὐδὲ ἦτο ἀνάγκη ἡ τοιαύτη ἀντένστασις νὰ ἦ πλήρης ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς καὶ συμπλήρωσις τῶν στοιχείων αὐτῆς ἠδύνατο νὰ γίνῃ ἐν ταῖς προτάσεσιν. Ὅθεν εἶναι ἀπορριπτέοι οἱ 1ος καὶ 2ος λόγοι ἀναιρέσεως, δι' ὧν τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζονται.

Τὸ Πρωτοδικεῖον δέχεται ἀνελέγκτως, ὅτι ἡ παρὰ τοῦ ἐνάγοντος ἀνεπιφύλακτος λῆψις τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως, λόγῳ τοῦ ἀκύρου τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως, ἐγένετο πρὸς ἀντιμετώπισιν ἐπειγουσῶν καὶ ἀμέσων ἀναγκῶν συντηρήσεως αὐτοῦ καὶ οὐχὶ ἐπὶ σκοπῷ καὶ προθέσει ἀποδοχῆς τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως. Ὁ δὲ λόγος ἀναιρέσεως γ', ἐπὶ ἀνακριβοῦς προϋποθέσεως ἐρειδόμενος, εἶναι ἀπορριπτέος.

Ἡ καταγγελία τῆς ἀορίστου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας εἶναι μὲν μονομερὴς ἀναιτιώδης δικαιοπραξία, ὡς ἀποτελοῦσα ὅμως ἄσκησιν δικαιώματος ὑπόκειται εἰς τὸν διὰ

τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. τιθέμενον περιορισμόν. Ἐν ὄψει δὲ καὶ τῆς διὰ τοῦ ἄρθρου 288 Α.Κ. καθιερωμένης γενικῆς ἀρχῆς τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν συμβάσεων δέον νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι καὶ ὅταν ὁ ἐργοδότης ἄγεται ἐξ οἰκονομοτεχνικῶν λόγων, οἵος καὶ ὁ περιορισμὸς τῶν ἐργασιῶν του, εἰς ἀπόλυσιν μέρους τῶν παρ' αὐτῷ ἐργαζομένων, αὐτὴ δέον νὰ γίνεται κατὰ τρόπον, τὸν ὁποῖον προσδιορίζει καὶ ὁ ἐπιδιωκόμενος ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ σκοπὸς τοῦ διὰ τῆς ἐργασίας του διοπορισμοῦ ἐντὸς τῶν πλαισίων τῶν χρηστῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν. Ἐν τῇ σταθμίσει δὲ τῶν τυχὸν συγκρουομένων συμφερόντων ἐργοδότου καὶ ἐργαζομένων, ἐν τούτῳ δέον νὰ κρίνηται ὑπέρτερον τὸ συμφέρον τοῦ ἐργαζομένου εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ἐργασίας του καὶ ἐφ' ὅσον αὐτὴ συμβιβάζεται πρὸς τὰς κρατούσας εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐργοδότου συνθήκας. Ἡ δὲ κατὰ παράβασιν τῶν προειρημένων, ἤτοι ἡ καταχρηστικῶς γενομένη καταγγελία εἶναι ἄκυρος (174, 180 Α.Κ.).

Ἐν προκειμένῳ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον δέχεται, κατ' ἀνέλεγκτον περὶ πραγμάτων κρίσιν, ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου προσέλαβεν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ της τὸν ἐνάγοντα, ὄντα τεχνίτην ξαρελοποιόν, διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ ἐν Καρλοβασίῳ οἰνοποιείου της, παρέσχε δὲ οὗτος τὰς ὑπηρεσίας του μέχρι τῆς 28ης Σεπτεμβρίου 1966, ὅτε ἡ ἀναιρεσείουσα ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἐπιδιώκει τὴν πραγματοποίησιν οἰκονομιῶν, ὁμοῦ μετ' ἄλλων τεσσάρων ξαρελοποιῶν τοῦ ἐν Καρλοβασίῳ οἰνοποιείου της, κατήγγειλεν ἐγγράφως τὴν σύμβασιν καὶ ἔπαυσεν ἐκτοτε νὰ δέχεται τὰς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιδλήτου προσφερομένας συμβατικὰς ὑπηρεσίας του. Παρέμειναν μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἐνάγοντος καὶ τῶν ἄνω τεσσάρων συναδέλφων του εἰς τὸ ἐν Καρλοβασίῳ συνεργεῖον τῆς ἀναιρεσειούσης δέκα ξαρελοποιοί. Πάντες ἀπὸ ἀπόψεως ἡλικίας καὶ ἀρχαιότητος ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τυγχάνουσι νεώτεροι τοῦ ἐνάγοντος, ἐνιοι τούτων (δύο ἢ τρεῖς) προσελήφθησαν ἐσχάτως ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης. Ἀπὸ πλευρᾶς ἀποδόσεως καὶ τεχνικῆς καταρτίσεως ἀδιστάκτως δεδαιοῦται, ὅτι ὁ ἐνάγων θεωρεῖται ὁ καλύτερος ξαρελοποιὸς ἐν Σάμῳ, παρὰ τῷ ὁποίῳ ἐμαθήτευσαν πάντες οἱ νεώτεροι αὐτοῦ καὶ μὴ ἀπολυθέντες συνάδελφοί του. Ἡ ἀναιρεσείουσα, ἀναγνωρίζουσα τὴν ἱκανότητα καὶ τὴν ἀποδοτικότητα αὐτοῦ, ἐχρησιμοποίει τοῦτον ὡς ἐπιστάτην τοῦ συνεργείου ξαρελοποιῶν τοῦ ἐν Καρλοβασίῳ οἰνοποιείου της, ἐπὶ ὑψηλοτέρῳ ἐναντι πάντων τῶν συναδέλφων του ἡμερομισθίῳ, ἐπὶ χρονικὸν διάστημα μεῖζον τῆς δεκαετίας πρὸ τῆς ἀπολύσεώς του. Ὅτι ὁ ἐνάγων, μὴ γνωρίζων ἑτέραν ἐργασίαν, δὲν δύναται ἐν Σάμῳ τοὐλάχιστον νὰ ἐργασθῇ εἰς ἕτερον ἐργοδότην, οὔτε λόγῳ προκεχωρημένης ἡλικίας του (ἐτῶν 59) νὰ ἀλλάξῃ ἐπάγγελμα, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς πλείστους τῶν μὴ ἀπολυθέντων συναδέλφων του, οἵτινες, ἔστω καὶ ἐπὶ ἴσοις ὅροις πρὸς αὐτόν (οἰκογενειακὰ δάρη), θὰ ἠδύναντο εὐχερέστερον ὡς νεώτεροι νὰ ἀλλάξουν ἐπάγγελμα. Προσέτι διατρέχει οὗτος τὸν κίνδυνον νὰ ἀπολέσῃ τὸ δικαίωμα τῆς παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. συνταξιοδοτήσεώς του, οὗτινος τὰς προϋποθέσεις συμπληροῖ μετὰ δύο εἴσετι ἐτῶν ἐργασίαν. Καὶ ὅτι τὸ συμφέρον τῆς ἀναιρεσειούσης ἐπέδαλε τὴν διατήρησιν τοῦ ἀναιρεσιδλήτου ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ.

Βάσει τούτων κρίναν ὅτι ἡ τοῦ ἀναιρεσιδλήτου ἀπόλυσις εἶναι καταχρηστικὴ καὶ ἐπομένως ἄκυρος καὶ ὅτι ὑπόχρεως εἶναι ὁ ἀναιρεσείων ἐργοδότης, ὡς ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιδλήτου προσενεχθεισῶν ὑπηρεσιῶν, εἰς πληρωμὴν τοῦ μισθοῦ, τοῦ ἐκδήλου τῆς ἀντιθέσεως πρὸς τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., προκύπτοντος ἐκ τοῦ συνόλου τῆς ἀποφάσεως, καὶ ἀπορρίψαν τὴν κατὰ τῆς δεξαμένης τὴν ἀγωγὴν ἀποφάσεως τοῦ Ἐργατοδίκου ἔφεσιν, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ἄνω διατάξεις καὶ ἀπορριπτέος εἶναι ὁ τέταρτος λόγος ἀναιρέσεως.

ΑΠΟΧΩΡΗΣΙΣ ΕΚ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΠΡΟΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΙΝ

Καταβολή μειωμένης αποζημιώσεως τοῦ Νόμου 2112/1920

Δικαίωμα τῶν απολυομένων ἢ αποχωρούντων ἐκ τῆς ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων μετὰ συμπλήρωσιν τῶν προϋποθέσεων συνταξιοδοτήσεως λόγῳ γήρατος παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α., κατ' ἄρθρον 8 Ν.Δ. 3789/1957, πρὸς λῆψιν τῆς ἐν αὐτῷ μειωμένης αποζημιώσεως.—Ἔλλειψις ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ καὶ δικαιώματος συνεπῶς μισθοῦ διὰ τὴν ἀπὸ τῆς ἰδίας τοῦ μισθωτοῦ βουλήσει αποχωρήσεως μὴ παρεχομένην ἐργασίαν.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἀνῃρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 7301/1968 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὑπῆρξεν ἀποχώρησις ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου ἐκ τῆς ἐργασίας του πρὸς συνταξιοδότησιν, δικαιουμένου οὕτω τῆς ἐν ἄρθρῳ 8 τοῦ ν.δ. 3789/1957 (ΕΕΔ 22, 63 ἐπ.) μειωμένης αποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920. (Ἴδετα ἐπὶ τοῦ θέματος ἐκτενέστερον σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 26, 129).

Κατὰ τὴν αὐτὴν διάταξιν τῆς αὐτῆς αποζημιώσεως δικαιοῦνται καὶ οἱ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου απολυόμενοι μετὰ συμπλήρωσιν τῶν προϋποθέσεων συνταξιοδοτήσεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α., ὁρίζεται δὲ ἐν αὐτῇ, ὅτι διὰ τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω χορηγουμένην εἰς τοὺς ἀποχωροῦντας ἢ ἀπομακρυνομένους ὑπαλλήλους μειωμένην αποζημίωσιν ἐφαρμόζονται κατὰ τὰ λοιπὰ πάντα τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ τῶν ἄρθρων 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 καὶ 9 τοῦ νόμου 3198/1955, ὡς καὶ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, πλὴν τῶν διατάξεων τῶν ἀφορωσῶν τὴν προειδοποίησιν.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 ὁρίζει, ὅτι ἡ καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως θεωρεῖται ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον γίνῃ ἐγγράφως καὶ καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη αποζημίωσις.

Καὶ ἐὰν μὲν πρόκειται περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου βαίνει ὁμαλῶς ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955, κηρύσσεται δηλαδὴ ἔγκυρος ἡ γενομένη καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας λόγῳ μὴ καταβολῆς τῆς αποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 (μειωμένης εἰς τὴν περίπτωσιν).

Εἰς τὴν περίπτωσιν ὅμως τῆς ἀρεοπαγιτικῆς αποφάσεως ἐπρόκειτο περὶ αποχωρήσεως τοῦ μισθωτοῦ, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, καὶ προέκυψε τὸ ζήτημα, ἂν ἠδύνατο νὰ ἐπέλθῃ ἡ αὐτὴ συνέπεια λόγῳ μὴ καταβολῆς τῆς αποζημιώσεως.

Ἀρνητικῶς ἀπεφάνθη ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις.

Ἀρείου Πάγου 201/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δ. Μητράκος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Παπαντωνίου, Κ. Βερβῆνης

Ἐκ τοῦ ἄρθρου 8 § 4 τοῦ νόμου 3789/1957, ὅτ' οὗ προσετέθη ἐδάφιον δ' εἰς τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ν. 3198/1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων», ὁρίζοντος ὅτι ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι ἐν γένει, ὑπαγόμενοι εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν χορήγησιν συντάξεως, συμπληρώσαντες ἢ συμπληροῦντες τὰς πρὸς χορήγησιν πλήρους συντάξεως γήρατος προϋποθέσεις, δύνανται νὰ αποχωρῶσι τῆς ἐργασίας ἢ νὰ ἀπομακρύνωνται ταύτης παρὰ τοῦ ἐργοδότου των, λαμβάνοντες εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας οἱ μὲν ἐπικουρικῶς ἠσφαλισμένοι τὰ 40 %, οἱ δὲ μὴ ἠσφαλισμένοι ἐπικουρικῶς τὰ 50 % τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, ὁριζομένης ἀπροειδοποιήτου αποζημιώσεως καὶ ὅτι διὰ τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω χορηγουμένην εἰς τοὺς ἀποχωροῦντας ἢ ἀπομακρυνομένους ὑπαλλήλους μειωμένην αποζημίωσιν ἐφαρμόζονται κατὰ τὰ λοιπὰ πάντα τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ τῶν ἄρθρων 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 καὶ 9 τοῦ ν. 3198/1955, ὡς καὶ τῶν διατάξεων τῶν ἀφορωσῶν προμήνυσιν, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 349 καὶ 656 τοῦ Α.Κ., αἵτινες καθορίζουσι τὰ ἐκ τῆς ὑπερημερίας τοῦ μισθωτοῦ περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας δικαίωμα τοῦ ἐκμισθωτοῦ νὰ ἀπαιτήσῃ τὸν μισθόν, σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἐκ μόνης τῆς οἰκειοθελοῦς αποχωρήσεως τοῦ ἐκμισθωτοῦ, συντρεχουσῶν τῶν προϋποθέσεων τῆς ὡς

εἴρηται παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 8 νόμου 3789/1957 ἐν μὴ καταβολῇ αὐτῷ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου πλήρους ἢ μέρους τῆς κατὰ τὸν νόμον ταῦτον ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως οὗτος δὲν καθίσταται ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας καὶ κατ' ἀκολουθίαν δὲν ὀφίσταται δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ ἐπὶ τῶν μισθῶν διὰ τὴν ἀπὸ τῆς ἰδίᾳ αὐτοῦ βουλήσει ἀποχωρήσεως μὴ παρεχομένην ἐργασίαν. Εἰδικώτερον δὲ ἐκ τῶν εἰς ἃ γίνεται ἡ παραπομπὴ ἄρθρων 1 - καὶ 9 τοῦ ν. 3198/1955 οὐδαμῶς συνάγεται τὸ ἐναντίον, ἀφοῦ ταῦτα, ἐξαιρέσει τοῦ ἄρθρου 8 (πρὸ τῆς τροποποιήσεώς του), ὅπερ ἀναφέρεται εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς εἰς τὸν ὑπὸ τὰς αὐτὰς ἐν αὐτῷ προϋποθέσεις οἰκειοθελῶς ἀποχωροῦντα μισθωτόν, ὁμῶς τῇ συναινέσει τοῦ ἐργοδότου, παροχῆς ἀποζημιώσεως καὶ τὸν τρόπον τοῦ καθορισμοῦ ταύτης, ρυθμίζουσι τὰ δικαιώματα τοῦ μισθωτοῦ ἐν περιπτώσει καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἢ προμηνύσεως ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, ὡς καὶ τὴν προστασίαν τοῦ ἀπολυομένου ἐν περιπτώσει μὴ καταβολῆς πλήρους ἢ μέρους τῆς ἀποζημιώσεως, προλεπομένης ἐν τούτῳ διὰ τοῦ ἐξ αὐτῶν ἄρθρου 5 ἀκυρότητος τῆς γενομένης καταγγελίας. Ἑπομένως ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ'ΦΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδικείου, ἀπορρίψασα, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, τὴν κατὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἔφεσιν τῆς ἀναιρεσειούσης, δι' ἧς, ὡς ἐξ αὐτῆς ἐπίσης δείκνυται, προεβλήθη τὸ παράπονον τῆς ἐσφαλμένης παραδοχῆς τῆς ἀγωγῆς ταύτου κατ' αὐτῆς, δι' ἧς ἠξίωσε μισθοὺς ὑπερημερίας ἐκ μόνου τοῦ λόγου τῆς μὴ καταβολῆς πλήρους ἀποζημιώσεως εἰς αὐτὸν οἰκειοθελῶς ἀποχωρήσαντα βάσει τῆς διατάξεως τοῦ ρηθέντος ἄρθρου 8 § 4 τοῦ νόμου 3789/1957, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἡ μὴ καταβολὴ αὕτη ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν μὴ λύσιν τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως ἐκ τῆς ἀποχωρήσεως τοῦ ὑπαλλήλου καὶ τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ ἐργοδότου, θεωρουμένου ἐκ τούτου ὡς ἐν ὑπαρτιμερίᾳ τελοῦντος εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν του μέχρι τῆς καταβολῆς ταύτῳ τῆς πλήρους ἀποζημιώσεως, ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς ἀνωτέρω διαληφθείσας διατάξεις καὶ ἀναιρετέα καθίσταται κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδάφιον 17 τῆς ἰσχυσάσης Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐφαρμοστέας ἐν προκειμένῳ κατ' ἄρθρον 24 τοῦ Εἰσ. Νόμου Κώδ. Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς ἐκ τοῦ χρόνου ἐκδόσεως τῆς προσβαλλομένης ταύτης ἀποφάσεως καὶ βάσιμον περὶ τούτου μοναδικὸν λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου.

Ἐπὶ τῆς οὐσίας.

Καθ' ἃ δείκνυται ἐκ τῆς ὡς ἄνω ἀγωγῆς ὁ ἐφεσίβλητος, ἐκθέτων ἐν αὐτῇ ὅτι, προσληφθεὶς παρὰ τῆς ἐναγομένης τὴν 20 Μαρτίου 1946 ὡς ξενοδοχοϋπάλληλός της βάσει συμβάσεως ἐργασίας καὶ ὑπηρετήσας παρ' αὐτῇ ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ταύτην μέχρι τῆς 14 Οκτωβρίου 1966, ἀπεχώρησε τῆς κατὰ τὰ ἄνω ὑπηρεσίας του ὡς ὑπερβὰς τὸ 65ον ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ συμπληρώσας πλήρεις προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεώς του, κατ' ἄρθρον 8 § 4 τοῦ ν.δ. 3789/1957, χωρὶς νὰ τῷ καταβληθῇ πλήρως ἢ κατὰ τὰ ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ ὁριζομένη ἀποζημίωσις, ἠξίωσεν ἐκ τοῦ λόγου τούτου τοὺς ἀπὸ τῆς ἀποχωρήσεώς του μέχρι τῆς ἀγωγῆς ταύτης μισθούς, ἐπικαλούμενος ὡς συντρέχουσαν ἐν προκειμένῳ ὑπερημερίαν τῆς ἐναγομένης. Οὕτως ἔχουσα ἡ ἀγωγή, συμφώνως πρὸς τὰ ἐν τῇ προπαρατεθείσῃ σκέψει τῆς παρούσης, δὲν εἶναι νόμιμος καὶ ὡς τοιαύτη ἀπορριπτέα ἐτύγχανεν. Ἐν τούτοις ἀντιθέτως κρίνας ὁ δικάσας Πρωτοδίκης, καθ' ἃ ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του δείκνυται, δεχθεὶς ταύτην ὡς νόμιμον καὶ μετὰ διεξαίρεσιν τῆς μὴ πλήρους καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως ἐπιδικασθεὶς εἰς βάρος τῆς ἐναγομένης τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 11.105 ἐσφαλε, καὶ δέον, δεκτῆς καθιστα μένης ὡς βασίμου τῆς κρινομένης ἐφέσεως, νὰ ἐξαφανισθῇ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις κατὰ τὴν διάταξίν της ταύτην καὶ ἀπορριφθῇ ἡ ἐνδικος ἀγωγὴ κατὰ τὸ κεφάλαιον τοῦτο, κριθεῖσα ὡς ἀβάσιμος.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΙΑ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΟΝΤΟΣ

Ἀπόκρουσις τῆς καταγγελίας, μὴ ἐπιδειχθέντος τοῦ πληρεξουσίου ἐγγράφου

Διενέργεια καταγγελίας ἐργασιακῆς σχέσεως διὰ πληρεξουσίου. Ὑποβολὴ τῆς πληρεξουσιότητος εἰς τὸν τύπον τῆς δικαιοπραξίας, εἰς ἣν αὕτη ἀφορᾶ, καὶ δικαίωμα τοῦ τρίτου νὰ ἀποκρούσῃ ταύτην ἀμελλητί, λόγῳ τοῦ ὅτι δὲν ἐπεδείχθη τὸ πληρεξούσιον ἔγγραφον.—Συναγόμενα ἐκ τῶν ἄρθρων 167, 216, 217, 226, 232, 233 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Συνέπεια ἐκ τῆς ἐγκαίρου ἀποκρούσεως τῆς καταγγελίας καὶ συνέπεια ἐκ τῆς μὴ ἀποκρούσεως.

Κατὰ τὰ νομολογηθέντα (Α.Π. 70/1960, εἰσηγητὴς *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 19, 321) ἐπὶ μονομεροῦς δικαιοπραξίας, ἐπιχειρουμένης εἰς τρίτον διὰ πληρεξουσίου, ἡ μὲν πληρεξουσιότης ὑποβάλλεται εἰς τὸν τύπον τῆς δικαιοπραξίας, εἰς ἣν αὕτη ἀφορᾷ, ἐφ' ὅσον δὲν συνάγεται ἄλλο τι ἐξ ἀντιθέτου διατάξεως, ὁ δὲ τρίτος δικαιοῦται νὰ ἀποκρούσῃ ἀμελλητὶ τὴν μονομερῆ δικαιοπραξίαν διὰ δηλώσεως του εἰς τὸν πληρεξούσιον, στηριζομένης εἰς τὸν λόγον, ὅτι δὲν ἐπεδείχθη αὐτῷ τὸ πληρεξούσιον ἔγγραφον.

Ἡ τοιαύτη ἀπόκρουσις, ἐγκύρως γενομένη, ἐπάγεται τὴν ἀπόλυτον καὶ ἐξ ὑπαρχῆς ἀκυρότητα τῆς ἐπιχειρηθείσης μονομεροῦς δικαιοπραξίας, μὴ θεραπευομένην οὔτε ἐξ ἐπιγενομένης ἐγκρίσεως, οὔτε ἐκ τῆς ὑπάρξεως πραγματικῆς πληρεξουσιότητος.

Ἐὰν ὅμως ὁ τρίτος δὲν προέβη εἰς τὴν ἐκ τοῦ ἀνωτέρω λόγου ἀπόκρουσιν, τὸ κῦρος τῆς μονομεροῦς δικαιοπραξίας ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ὑπάρξεως πραγματικῆς πληρεξουσιότητος, ἣ δὲν ἀπαιτεῖται νὰ γίνῃ μνεία καὶ ὅη ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος εἰς τὸ ἔγγραφον τῆς ἐπιχειρουμένης δικαιοπραξίας ἢ τῆς ἐγκρίσεως τῆς δικαιοπραξίας παρὰ τῷ ἀντιπροσωπευθέντος. (Ἴδετε Α.Π. 20/1957, εἰσηγητὴς *Στ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 16, 220, Α.Π. 177/1958, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανᾶς*, ΕΕΔ 17, 407, Α.Π. 440/1963, εἰσηγητὴς *Α. Ροζάκης*, ΕΕΔ 22, 992, Α.Π. 331/1967, εἰσηγητὴς *Στ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 26, 870, ἴδετε καὶ *Γ. Ι. Δεληγιάννη*, Ἡ πληρεξουσιότης εἰς τὸ παρ' ἡμῖν ἰδιωτικὸν δίκαιον, σελ. 365 ἑπ., *Χρ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 296).

Ἡ ἀπόκρουσις πρέπει νὰ γίνῃ ἀμελλητί (ἀνευ ὑπαιτίου ὀκνηρότητος, *Γ. Μπαλῆ*, Γενικαὶ Ἀρχαί, ἔκδ. 6η, σελ. 305).

Ταῦτα ὅμως, ὡς δέχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ ὑφ' ἡμῶν ἐφεσίβου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαφοράν δικασίαν νόμιμον ΓΦΟΔ' Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, δὲν ἐγένετο εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτῆς καὶ ἐπομένως ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπῆρξεν ἰσχυρά.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 187/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου ΓΦΟΔ' κατ' ἔφεσιν.

Πρόεδρος ὁ κ. **Ι. Ντεγιάννης**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ν. Καβαλλιέρος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀντ. Ἀναγνωστόπουλος, Π. Μπαλτᾶς

Διὰ τῆς ἀπὸ 29.1.1968 ἀγωγῆς του, ὡς αὐτὴ παραδεκτῶς περιωρίσθη κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς πρωτοδίκου δίκης, ὁ ἐνάγων, ἐπικαλούμενος, ὅτι προσληφθεὶς τὴν 26.7.1956 διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὑπὸ τῆς ἐναγομένης παρέσχεν ἔκτοτε τὰς ὑπηρεσίας του ὡς εἰδικευμένος ἐργάτης εἰς τὴν ὑπ' αὐτῆς διατηρουμένην εἰς Ἀθήνας βιομηχανίαν ἐλαστικοῦ μέχρι τῆς 30.12.1967, ὅτε ἀπελύθη, ἀμειβόμενος δι' ἡμερομισθίου 135,20 δραχμῶν, ἠτήσατο τὴν ἐπιδίκασιν ἀποδοχῶν ὑπερημερίας μέχρι τῆς 10.2.1968, λόγῳ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι κατὰ τὴν ἐπίδοσίν της δὲν ἐπεδείχθη ὑπὸ τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος ἡ ἔγγραφος πληρεξουσιότης τοῦ ὑπογράφαντος τὴν καταγγελίαν δικηγόρου τῆς ἐργοδότιδος καὶ οὗτος ἀπέκρουσε ταύτην ἀμελλητί. Διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἀπερρίφθη ἡ ἀγωγή, κατ' αὐτῆς δὲ παραπονεῖται ὁ ἐνάγων διὰ τῆς ἐφέσεώς του, προβάλλων ἐσφαλμένην ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 167, 216, 217, 226, 232 καὶ 233 Α.Κ. προκύπτει σαφῶς, ὅτι ἐπὶ μονομεροῦς δικαιοπραξίας, ὡς εἶναι ἡ καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, ἐπιχειρουμένης εἰς τρίτον διὰ πληρεξουσίου, ἡ μὲν πληρεξουσιότης ὑποβάλλεται εἰς τὸν τύπον τῆς δικαιοπραξίας, εἰς ἣν αὕτη ἀφορᾷ, ἐφ' ὅσον δὲν συνάγεται ἄλλο τι ἐξ ἀντιθέτου διατάξεως, ὁ τρίτος ὅμως δικαιοῦται νὰ ἀποκρούσῃ ταύτην ἀμελλητὶ διὰ δηλώσεώς του εἰς τὸν πληρεξούσιον, στηρι-

ζόμενον εἰς τὸν λόγον, ὅτι δὲν ἐπέδειξεν εἰς αὐτὸν τὸ πληρεξούσιον ἔγγραφον. Ἡ τοιαύτη ἀπόκρουσις, γενομένη ἐγκαίρως, ἐπάγεται τὴν ἀπόλυτον καὶ ἐξ ὑπαρχῆς ἀκυρότητα τῆς ἐπιχειρηθείσης καταγγελίας, ἀδιαφόρως τῆς ἐπιγενομένης ἐγκρίσεως τοῦ ἀντιπροσωπευθέντος καὶ τῆς ὑπάρξεως πραγματικῆς πληρεξουσιότητος. Ἐὰν ὅμως ὁ τρίτος δὲν προέβη εἰς τὴν ἐκ τοῦ ἀνωτέρω λόγου ἀπόκρουσιν, τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ὑπάρξεως πραγματικῆς πληρεξουσιότητος, τῆς ὁποίας δὲν ἀπαιτεῖται νὰ γίνῃ μνεία καὶ μάλιστα ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος εἰς τὸ ἔγγραφον τῆς ἐπιχειρουμένης δικαιοπραξίας ἢ τῆς ἐγκρίσεως της παρὰ τοῦ ἀντιπροσωπευθέντος (*Τούση - Σταυροπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 354 ἐπ., Α.Π. 177/1958, Α.Π. 70/1960, Α.Π. 331/1967).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθησαν τὰ ἀκόλουθα ἐπὶ τῆς προκειμένης διαφορᾶς: Διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, καταρτισθείσης μετὰ τῶν νομίμων ἐκπροσώπων τῆς ἐναγομένης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας τὴν 21.7.1956, ὁ ἐνάγων προσελήφθη καὶ παρέσχεν ἔκτοτε τὰς ὑπηρεσίας του ὡς ἐργάτης εἰς τὴν ὑπ' αὐτῆς διατηρουμένην ἐν Ἀθήναις βιομηχανίαν ἐλαστικοῦ, μέχρι τῆς 30.12.1967, ὅτε ἀπελύθη δι' ἐγγράφου καταγγελίας τῆς συμβάσεως καὶ καταβολῆς ἀποζημιώσεως ἐξ 7.915 δραχμῶν. Ἡ καταγγελία αὕτη, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ προσαγομένου φωτοτυπικοῦ ἀντιγράφου της, ἔφερε τὴν ὑπογραφὴν τοῦ πληρεξουσίου δικηγόρου τῆς ἐναγομένης ἐργοδότιδος Π.Μ., ἐνεργήσαντος ὑπὸ τὴν ὡς ἄνω ἰδιότητα, δυνάμει ἐντολῆς καὶ πληρεξουσιότητος, παρασχεθείσης ὑπὸ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου της κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 29.12.1967, ὅπως προβαίνῃ διὰ λογαριασμὸν αὐτῆς εἰς ἀπολύσεις τοῦ ἐργατικοῦ προσωπικοῦ, ὑπογράφῃ τὰς καταγγελίας τῶν οἰκείων συμβάσεων καὶ εἰδικῶς ὅπως προβῇ εἰς ἄμεσον ἀπόλυσιν τοῦ ἐνάγοντος καὶ μεριμνήσῃ διὰ τὴν ἐπίδοσιν διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος τῆς καταγγελίας πρὸς τοῦτον. Ἔλαβε δὲ χώραν τὴν 11 π.μ. ὥραν τῆς 30.12.1967 διὰ παραδόσεως τοῦ καταγγελτηρίου ἐγγράφου προσωπικῶς εἰς τὸν μισθωτόν, εἰς τὸν ὁποῖον δὲν ἐπεδείχθη μὲν τὸ πληρεξούσιον ἔγγραφον, οὗτος ὅμως παρέλαβε τὴν ἀνωτέρω καταγγελίαν καὶ εἰσέπραξε τὴν ἐξ 7.915 δραχμῶν ἀποζημίωσιν, χωρὶς νὰ ζητήσῃ τὴν ἐπίδειξιν τοῦ ἐγγράφου τῆς πληρεξουσιότητος, οὔτε νὰ ἀμφισβητήσῃ καθ' οἱονδήποτε τρόπον τὴν ὕπαρξιν αὐτῆς παρὰ τῷ ὑπογράφοντι δικηγόρῳ, διατυπώσας μόνον εἰς τὸ ἐπιδοτήριον τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος ἐπιφύλαξιν «περὶ παντὸς νομίμου δικαιώματός του», ἐχούσης προδήλως τὴν ἔννοιαν ὅτι ἐπιφυλάσσεται νὰ προσβάλῃ τὴν καταγγελίαν δι' οἱουσδήποτε ἄλλους λόγους ἀκυρότητός της, ἐκτὸς τῆς ἐπιδίκου ἤδη περιπτώσεως. Περὶ τοῦ ὅτι οὕτως ἔχουν τὰ πράγματα ἐξάγεται σαφῶς ἐκ τῆς ἐνώπιον συμβολαιογράφου ληφθείσης καὶ προσαγομένης καταθέσεως τοῦ ἐπιδόντος κλητῆρος Δ.Δ., διαβεβαιοῦντος ρητῶς καὶ ἐξ ἰδίας του ἀντιλήψεως ὅτι ὁ ἐνάγων οὐδεμίαν ἀντίρρησιν προέβαλε κατὰ τὴν πρὸς αὐτὸν ἐπίδοσιν τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως, οὔτε ἐζήτησε τὴν ἐπίδειξιν τοῦ πληρεξουσίου ἐγγράφου τοῦ ἐργοδότου πρὸς τὸν ὑπογράφοντα δικηγόρον Π.Μ., ἡ κατάθεσις δὲ αὕτη ἐνισχύεται καὶ ἐκ τῆς σκέψεως ὅτι, ἐὰν πράγματι οὗτος ἠμφεσβήτει τὸ κῦρος τῆς ἀπολύσεώς του ἐξ αὐτοῦ τοῦ λόγου κατὰ τὸν κρίσιμον χρόνον, θὰ εἶχεν ἀποκρούσει αὐτὴν ἢ παραχρῆμα τοὐλάχιστον θὰ εἶχε διατυπώσει ρητὴν σχετικὴν ἐπιφύλαξιν, ἀφοῦ μάλιστα εἰσέπραξεν ἀμέσως ὁλόκληρον τὴν ὀφειλομένην ἀποζημίωσιν του. Εἰς τοιαύτην ἀπόκρουσιν προέβη μόνον κατὰ τὴν 11ην καὶ 11.30 π.μ. ὥραν τῆς 2 Ἰανουαρίου 1968 διὰ τῆς κοινοποιηθείσης πρὸς τὴν ἐναγομένην καὶ τὸν ὡς ἄνω δικηγόρον ἐξωδίκου δηλώσεως του, διὰ τῆς ὁποίας ἐπεκαλέσθη τὸ πρῶτον τὴν ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεως ἐκ τοῦ ὅτι δὲν ἐπεδείχθη τὸ ἔγγραφον τῆς πληρεξουσιότητος, ἀναγράφων ἀβασίμως, ὅτι εἶχεν ἀποκρούσει ἐκ τοῦ λόγου τούτου τὴν καταγγελίαν κατὰ τὴν ἐπίδοσιν της καὶ ἤγειρεν ἐν συνεχείᾳ τὴν ἀγωγήν. Ὑπὸ τὰ δεδομένα ταῦτα πραγματικὰ περιστατικὰ ἡ προαναφερομένη ἀπόκρουσις τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἀκυρότητα ταύτης, διότι ναὶ μὲν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως αὐτῆς μέχρι τῆς παραλαβῆς ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων τῆς ὡς ἄνω ἐξωδίκου δηλώσεως τοῦ ἐνάγοντος παρῆλθεν οὐσιαστικῶς ἐν 24ωρον μόνον, ἀφοῦ ἡ 31.12.1967 ἦτο ἡμέρα Κυριακὴ καὶ ἡ 1.1.1968 ἦτο ἀργία καὶ συνεπῶς δὲν ἦτο δυνατὴ ἡ κοινοποίησις τῆς δηλώσεως πρὸς τοὺς ἀνωτέρω εἰς συντομώτερον χρόνον, διὰ τῆς προηγουμένης ὅμως παραλαβῆς τῆς καταγγελίας καὶ τῆς εἰσπράξεως ὁλοκλήρου

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΑΝΩΤΑΤΟΝ ΟΡΙΟΝ ΜΗΝΙΑΙΩΝ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΔΙ' ΑΜΟΙΒΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Περιορισμός κατ' Αναγκαστικόν Νόμον 17/1967

Παροχή, προσθέτως τοῦ μισθοῦ, εἰς τεχνικὸν διευθυντὴν Ἀνωνύμου Ἑταιρείας χρηματικοῦ ποσοῦ ὡς δραβείου ἐργασίας.—Περιορισμὸς διὰ τοῦ Α.Ν. 17/1967 τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν, τῶν ὁποίων δικαιοῦται λαβεῖν πᾶς Ἕλλην πολίτης δι' ἀμοιβὴν ὑπηρεσιῶν καὶ ἐργασίας ἐν Ἑλλάδι ὡς ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος κλπ., εἰς τὰς πάσης φύσεως ἀποδοχὰς τοῦ Πρωθυπουργοῦ.—Ἀντίθεσις τῆς διατάξεως εἰς τὰ ἄρθρα 9 § 1 καὶ 27 § 1 τοῦ ἐν ἰσχύι Συντάγματος καὶ συνεπῶς ἀκυρότης αὐτῆς.

Κατὰ τὸν ἀ.ν. 17/1967 «περὶ ἀνωτάτου ὁρίου τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐν Ἑλλάδι δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων» (ΕΕΔ 26, 774) (ἄρθρον 1) τὸ σύνολον τῶν πάσης φύσεως μηνιαίων ἀποδοχῶν οἱασδήποτε μορφῆς (μισθός, ἐπιδόματα κλπ.), τὰς ὁποίας δικαιοῦται νὰ λάβῃ πᾶς Ἕλλην πολίτης δι' ἀμοιβὴν ὑπηρεσιῶν καὶ ἐργασίας ἐν Ἑλλάδι ὡς ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος κλπ., δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ ἀνώτατον ὅριον, εἰς ὃ δύνανται νὰ θεσπίσωσι μηνιαίως αἱ πάσης φύσεως ἀποδοχαὶ τοῦ Πρωθυπουργοῦ. Ὡς ἀποδοχαὶ πάσης φύσεως δὲν νοοῦνται αἱ καταβαλλόμεναι ἀποζημιώσεις διὰ κίνησιν ἐκτὸς ἕδρας. (Ἴδετε ὡς πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τοῦ Πρωθυπουργοῦ ἀ.ν. 5/1967, ΕΕΔ 26, 775, ἀ.ν. 177/1967, ΕΕΔ 26, 1120, ν.δ. 174/1969, ΕΕΔ 28, 737).

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως ὑπῆρξεν ἀξίωσις ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου Ἀνωνύμου Ἑταιρείας πρὸς καταβολὴν εἰς αὐτὸν τοῦ ἐκ τῆς ἀγωγῆς χρηματικοῦ ποσοῦ, τὸ ὁποῖον ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῆς τακτικῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν μετόχων τῆς Ἑταιρείας νὰ καταβληθῇ ὡς «δραβεῖον ἐργασίας», μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ εἰς τὸν ἐνάγοντα, τεχνικὸν διευθυντὴν αὐτῆς, ἀλλὰ τὸ ὁποῖον δὲν κατεβλήθη, διότι ἐθεωρήθη, ὅτι προσέκρουεν εἰς τὸν ἀνωτέρω ἀναγκαστικὸν νόμον περὶ ἀνωτάτου ὁρίου ἀποδοχῶν.

Ἔχει γίνει δεκτὸν ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ (ἴδετε *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 653, ἀριθ. 111, *Γ. Σιμιτόπουλον*, Δώδεκα Μελέται Ἀστικοῦ καὶ Ἐργατικοῦ Δικαίου, σελ. 381, *Κ. Καυκᾶν*, Ἐναγκλὴν Εἰδικόν, γ' ἔκδοσις, ἄρθρον 653, *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 153, *Γ. Τρίμην*, Περὶ ἐργατικοῦ μισθοῦ, σελ. 24, Α.Π. 154/1955, εἰσηγητὴς *Κ. Σούρλος*, ΕΕΔ 14, 405, Α.Π. 278/1964, εἰσηγητὴς *Εὐάγγ. Χονδρογιάννης*, ΕΕΔ 23, 583), ὅτι παραλλήλως πρὸς τὸν χρονικὸν μισθὸν δύναται νὰ συμφωνηθῇ πληρωμὴ ἰδιαιτέρας ἀμοιβῆς δι' ἐπιδόματων ὑπερπαραγωγῆς ἢ ἄλλως δραβείων καλουμένων, διὰ τῶν ὁποίων ἐπιδιώκεται ἡ ποσοτικὴ ἢ ποιοτικὴ ἀπόδοσις ἐργασίας, ἀποτελοῦν δὲ μέρος τοῦ μισθοῦ καὶ κρίνονται συμφώνως πρὸς τὰς περὶ μισθοῦ διατάξεις. (Ἴδετε Α.Π. 154/1955, ἔνθ' ἀνωτ., Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου Ἄρτης 229/1968, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαλίκης*, ΕΕΔ 28, 156).

τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, ἄνευ αἰτήσεως περὶ ἐπιδείξεως τῆς ὑπαρχούσης ἐπιμάχου πληρεξουσιότητος, ἡ ἀπόλυσις τοῦ μισθωτοῦ, ἥτις σημειωτέον δὲν πλήττεται δι' ἄλλον λόγον, κατέστη ἔγκυρος, οὕτως ὥστε ἡ μεταγενεστέρα ἀπόκρουσις αὐτῆς εἶναι πλέον ἄνευ ἀξίας, μὴ δυναμένη νὰ θεωρηθῇ ὅτι ἐγένετο ἀμελλητί, ὡς ἀπαιτεῖται ὑπὸ τοῦ νόμου. Ὀρθῶς ὅθεν ἔκρινεν ὁ δικάσας Ἐργατοδίκης, ἀπορρίψας τὸν λόγον τοῦτον ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως καὶ εἶναι ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, ὡς καὶ διὰ τῶν προτάσεων εἰσαγόμενος συναφὴς πρόσθετος λόγος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1955 ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπαιτεῖται νὰ γίνῃ ἐγγράφως, μὴ ἐπιβαλλομένου ὅπως αὕτη περιβληθῇ τὸν τύπον τοῦ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου. Ἐφ' ὅσον δέ, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, ἡ πληρεξουσιότης ὑποβάλλεται εἰς τὸν τύπον τῆς δικαιοπραξίας, εἰς ἣν ἀφορᾷ, ὁ δὲ ἐνάγων δὲν ἀμφισβητεῖ τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ χορηγήσαντος ταύτην ὀργάνου τῆς ἐναγομένης Ἑταιρείας, παρέπεται, ὅτι ἡ πρὸς τὸν ὑπογράψαντα τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἐνάγοντος παρασχεθεῖσα πληρεξουσιότης δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτῆς, ληφθείσης ἐγγράφως, εἶναι ἰσχυρὰ καὶ ὡς ἐκ τούτου εἶναι ἀπορριπτέος ὁ ἀντίθετος δεύτερος λόγος τῆς ἐφέσεως.

Συνεπώς ενδέχεται και ή παροχή αύτη εις τας αποδοχάς του μισθωτού εν προκειμένω, αί οποίαι δέν ήδύναντο νά υπερβώσι κατ' ανώτατον όριον τας αποδοχάς του Πρωθυπουργού, ως ορίζει ο ανωτέρω αναγκαστικός νόμος.

Άλλ' ως δέχεται ή κατωτέρω απόφασις ή διά του νόμου τούτου τεθείσα απαγόρευσις αντίκειται εις την διάταξιν του άρθρου 9 § 1 του εν ισχύι Συντάγματος (1968) και 27 § 1 και ως τοιαύτη είναι άκυρος. (Ίδετε αύτω και *Ι. Κυπολίστριαν*, ΕΕΔ 28, 1 εξ.).

Μονομελούς Πρωτοδικείου Άθηνών 695/1969

Διαδικασία εργατικών διαφορών

Πρωτοδίκης ο κ. **Δημ. Ματσιώτας**

Δικηγόροι οί κ.κ. Γ. Ι. Καποδίστριας, Κ. Κόντας

Ο έναγων προσελήφθη την 18.10.1949 παρά του νομίμου εκπροσώπου της εναγομένης εταιρείας διά συμβάσεως εξηρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου, ως ανώτερος υπάλληλος και υπό την ιδιότητά του ταύτην απασχολείται έκτοτε παρ' αύτη, εξελιχθείς, λόγω των εξαιρετικών επιστημονικών και τεχνικών προσόντων του, εις τον βαθμόν του τεχνικού υποδιευθυντού α' τάξεως και από 1.1.1968 εις τον βαθμόν του τεχνικού διευθυντού και προϊσταμένου του κλάδου υαλουργίας. Κατα το έτος 1967 αί πάσης φύσεως τακτικαί μηνιαίαι αποδοχαί του ανήλθον εις το ποσόν των δραχμών 48.959. Η τακτική γενική συνέλευσις των μετόχων της εναγομένης κατά την τακτικήν συνεδρίασιν αύτης της 15.5.1968, αφού προέβη κατ' άρθρον 34 § 1 στοιχ. δ' του κωδικοποιημένου νόμου 2190/1920 «περί ανωνύμων εταιρειών» εις την αφαίρεσιν εκ των καθαρών κερδών του έτους 1967 ταύ 1/20 αύτων προς σχηματισμόν τακτικού αποθεματικού, ως και του ποσού, του απαιτουμένου προς διανομήν μερίσματος εις τους μετόχους, απεφάσισεν, όπως λόγω των εξαιρετικών οικονομικών αποτελεσμάτων της εταιρείας κατά το έτος τούτο, οφειλομένων εις την ιδιαιτέραν επιμέλειαν και εργατικότητα των μελών της Διοικήσεως και του ανωτέρου προσωπικού, διανεμηθή ως θραβείον εργασίας ποσόν 3.000.000 δραχμών εις τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τους διευθυντάς της Εταιρείας, εις των οποίων την συμβολήν ωφείλοντο κατά κύριον λόγον τα ως άνω ευνοϊκά οικονομικά αποτελέσματα. Προς τούτο ανέθεσεν εις τον πρόεδρον του Διοικητικού αύτης Συμβουλίου, όπως προβή εις την δικαίαν κατανομήν της εκτάκτου ταύτης παροχής, κατά την κρίσιν του, μετά των ανωτέρων υπαλλήλων της επιχειρήσεως. Εις εκτέλεσιν της τοιαύτης εντολής ο πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου προέβη εις κατανομήν του εν λόγω ποσού και καθώρισεν, όπως εις τον ενάγοντα καταβληθή έκτάκτως ως θραβείον εργασίας το ποσόν των δραχμών 86.360. Ο γενικός όμως διευθυντής της εναγομένης ηρνήθη να εκτελέση την ως άνω απόφασιν της γενικής συνελεύσεως, επί τω λόγω ότι διά της καταβολής και του ποσού τούτου (των 86.360 δραχμών) εις τον ενάγοντα αί κατά μήνα κατά μέσον όρον προσοδοί του θα υπερέβαινον κατά δραχμάς 3.656 μηνιαίως τας αποδοχάς του Πρωθυπουργού, αίτινες κατά τον ά.ν. 5/1967 ανέρχονται εις 52.500 μηνιαίως (μηνιαίαι αποδοχαί 48.959 + (86.360: 12) = 56.156—52.500 αποδοχαί του Πρωθυπουργού), τοῦθ' όπερ απετέλει παράβασιν της διατάξεως του άρθρου 1 ά.ν. 17/1967, ορίζούσης, ότι «το σύνολον των πάσης φύσεως μηνιαίων αποδοχών οιασδήποτε μορφής (μισθός, επιδόματα κλπ.), τα οποία δικαιούται να λάβη πας Έλλην πολίτης δι' αμοιβήν υπηρεσιών και εργασίας εν Ελλάδι, ως δημόσιος υπάλληλος, ως υπάλληλος νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, ως ιδιωτικός υπάλληλος, ως διοικητής ή πάσης μορφής σύμβουλος νομικού προσώπου ή ανωνύμου εταιρείας ή επιχειρήσεως δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, δέν δύναται να υπερβή το ανώτατον όριον, εις ο δύνανται να φθάσωσι μηνιαίως αί πάσης φύσεως αποδοχαί του Πρωθυπουργού...». Η άποψις όμως αύτη δέν είναι βάσιμος, κατά την κρίσιν του δικαστηρίου, διότι ανεξαρτήτως του ότι ή έκτακτος ως άνω παροχή, ως εκ της ιδιαιτέρας φύσεως αύτης, αποτελούσα δωρεάν εκ μέρους της εναγομένης και εξαρτωμένη εκ της πληρώσεως της αναβλητικής αιρέσεως της πραγματοποιήσεως κερδών, δέν δύναται να συνυπολογισθή μετά των τακτικών αποδοχών (βλ. *Α. Ταιριντάνη - Ι. Καποδίστρια*, ανώτατα όρια αποδοχών, επί της αναλόγου διατυπώσεως διατάξεως του άρθρου 1 του συντακτικής δυνάμεως νόμου 26/1944, ως αυθεντικώς ηρμηνεύθη υπό του άρθρου μόνου ά.ν. 1025/1946 και τας αυτόθι παραπομπάς, ΕΕΔ 13, 1129), ώστε να εμπίπτη εις τον περιορισμόν της παρατεθείσης διατάξεως του άρθρου 1 ά.ν. 17/

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΙΣΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Παροχή επιμισθίου εις προσωπικόν Δημοσίας Επιχειρήσεως Ηλεκτρισμού

Εφαρμογή αρχής ίσης μεταχειρίσεως μισθωτών, απορρεούσης εκ τού άρθρου 288 Αστικού Κώδικος.— Έννοια αυτής.— Παροχή υπό τής Δ.Ε.Η. μηνιαίως επιμισθίου εις τό κατώτερον τεχνικόν ή άλλο προσωπικόν, τό υπηρετούν εις άπομεμακρυσμένας περιοχάς και προϋποθέσεις αυτού.

Αρείου Πάγου 119/1969, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ Αντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητής ὁ Αρεοπαγίτης κ. **Δ. Σίδερης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μπλάτσιος, Πολ. Μιχαλόπουλος

(*) Επανερχομένων των διαδίκων μετά την αναίρεσιν τής ως άνω αποφάσεως εις την προ ταύτης κατάστασιν (άρθρον 832 Πολ. Δικονομίας), δέον να ερευνηθή ή υπό τής εναγομένης (αναιρεσιβλήτου) ασκηθείσα έφεσις κατά τής υπ' αριθ. 285/1963 αποφάσεως τού επί των εργατικών διαφορών Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης μόνον ως πρός τούς λόγους (δεύτερον και τρίτον), τούς στρεφομένους περί την διάταξιν ταύτην, δι' ής εγένετο δεκτή εν μέρει ή αγωγή τού ενάγοντος ως πρός τό ρηθέν αίτημα (περί πληρωμής αυτώ αποζημιώσεως διά την μή χορήγησιν επιμισθίου απομεμακρυσμένων περιοχών), ουχί δε και ως πρός τον πρώτον λόγον τής έφέσεως, τον πλήττοντα την ετέραν διάταξιν τής πρωτοδίκου αποφάσεως, δι' ής εγένετο δεκτή εν μέρει ή αγωγή ως πρός τό έτερον αίτημα περί πληρωμής τω ενάγοντι αποζημιώσεως διά τας εκτός έδρας υπηρεσίας του, εφ' όσον ή διάταξις αύτη (τής πρωτοδίκου αποφάσεως) μετερρυθμίσθη εν μέρει διά τής ως είρηται υπ' αριθ. 61/1964 αποφάσεως τού ως εφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου, επιδικασάσης διά την αιτίαν ταύτην τό ποσόν των δραχμών 39.120 και ήτις, μή αναιρεθείσα ως πρός τούτο διά τής ως άνω υπ' αριθ. 691/1967 αποφάσεως τού Β' Τμήματος, διατηρεί την ισχύν της.

Εκ τού άρθρου 288 Α.Κ., καθ' ό ο οφειλέτης υποχρεούται να εκπληρώση την παροχήν ως απαιτεί ή καλή πίστις, λαμβανομένων υπ' όψιν των συναλλακτικών ηθών, συνάγεται ή αρχή τής ίσης μεταχειρίσεως, ήν και ο εργοδότης δέον να εφαρμόζη έναντι των εν τη επιχειρήσει αυτού εργαζομένων, εις την αυτήν όμως κατηγορίαν ανηκόντων και υπό τας αυτάς συνθήκας εργαζομένων και την αυτήν αποδοτικότητα εχόντων υπαλλήλων και εργατών (*).

Εν προκειμένω εκ των υπ' αμφοτέρων των διαδίκων επικαλουμένων και προσαγομένων αποδεικτικών στοιχείων και ιδία: 1) εκ των ενόρκων βεβαιώσεων των μαρτύρων τού ενάγοντος Ι.Κ., Κ.Ε. και Α.Κ. ενώπιον τού Ειρηνοδίκου Θεσσαλονίκης και περιεχομένων εις τας υπ' αριθ. 426 και 427/1963 σχετικάς εκθέσεις του, 2) εκ τής ενόρκου βεβαιώσεως τού μάρτυρος τού ενάγοντος Ι.Κ. ενώπιον τού συμβολαιογράφου Λαρίσης Δ.Κ., τής περιεχομένης εις την υπ' αριθ. 23800/1967 έκθεσίν του, 3) εκ των υπ' αριθ. α.π. 199 τής 26 Ιουλίου 1962 και υπ' αριθ. α.π. τής 12 Ιανουαρίου 1963 αναφορών τού προϊσταμένου τού Γραφείου συντηρήσεως Γ.Μ. και

(*) Μετά την Α.Π. 691/1967, Β' Τμήματος.

1957, εν πάση περιπτώσει ή ως άνω διάταξις, περιορίζουσα την ελευθερίαν των συμβάσεων και την κατά συμφωνίαν δικαίαν αμοιβήν των ανωτάτων ιδιωτικών υπαλλήλων των βιομηχανικών επιχειρήσεων πρός βελτίωσιν τής οικονομικής θέσεως και τής ηθικής εξυψώσεως αυτών, αντίκειται εις τας διατάξεις των άρθρων 9 § 1 και 27 § 1 τού ισχύοντος Συντάγματος τής 15.11.1968 και ως τοιαύτη είναι άκυρος κατά την διάταξιν τού άρθρου 136 § 1 τού αυτού Συντάγματος. (Βλ. *Καποδίστριαν*, περί των άρθρων 9 § 1, 27 § 1 και 126 § ε' τού Συντάγματος και τού ανωτάτου ορίου αποδοχών ιδιωτικών υπαλλήλων εν ΕΕΔ 28, 1 επ.). Κατ' ακολουθίαν τούτων ή υπό κρίσιν αγωγή, ήτις δέν αμφισβητείται και υπό τής εναγομένης, ως πρός τα συγκροτούντα ταύτην πραγματικά περιστατικά, δέον να γίνη δεκτή.

(*) Ίδετε και Α.Π. 307/1968, ΕΕΔ 27, 951, Α.Π. 610/1966, ΕΕΔ 26, 159, ένθα σημειώσεις μας και λοιπαί παραπομπαί, *Αντ. Ι. Βάγιαν*, ΕΕΔ 27, 541 επ.

Ν.Σ.Κ. Ἑλλάδος Σ.Π., 4) ἐκ τῶν ἐνόρκων βεβαιώσεων τῶν μαρτύρων τῆς ἐναγομένης Π.Γ., Β.Κ. καὶ Π.Κ. ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Θεσσαλονίκης Γ.Τ., ἀναφερομένων εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 9119/1963 ἔκθεσίν του, 5) ἐκ τῆς ἀπὸ 3 Σεπτεμβρίου 1954 συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἐκ τῶν κάτωθι ἀναφερομένων τοιούτων προκύπτουσι τὰ ἀκόλουθα: 1) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς ἐναγομένης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 242/1956 ἀποφάσεώς του ἔκρινε τὴν παροχὴν μηνιαίως ἐπιμισθίου, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, καὶ εἰς τὸ κατώτερον τεχνικὸν ἢ ἄλλο προσωπικόν, ἐκ δραχμῶν 800 γενικῶς, τὸ ὑπηρετοῦν εἰς ἀπομεμακρυσμένας περιοχάς, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τῆς ἀδυναμίας ἐξευρέσεως καὶ προσλήψεως προσωπικοῦ τῆς ἀπαιτουμένης εἰδικότητος ἐπιτοπίως καὶ τῆς δι' εἰδικῆς ἑκάστοτε ἐγκρίσεως τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως, προκαλουμένης ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων Διευθύνσεων καὶ τῆς Ὑπηρεσίας προσωπικοῦ. Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀποφάσεως ταύτης καὶ συντρεχουσῶν τῶν ὡς ἄνω προϋποθέσεων ἐχορηγήθη ἐπιμίσθιον ἐκ δραχμῶν 800 μηνιαίως ἀπὸ τοῦ Νοεμβρίου 1956 καὶ ἐφεξῆς καὶ εἰς τοὺς Π.Γ., Β.Κ., Σ.Θ., Π.Κ., Γ.Ι., Ι.Σ. καὶ Α.Β., οἵτινες εἶχον δίπλωμα ὑπομηχανικοῦ καὶ βαθμὸν συντηρητοῦ καὶ τὴν ὑπεύθυνον ἐπίβλεψιν καὶ ἐποπτείαν τῶν ὑπ' αὐτοὺς ἐργαζομένων βοηθῶν συντηρητῶν, λόγῳ δὲ τῶν προσόντων των τούτων κατετάγησαν οὗτοι ὡς συντηρηταὶ ἐπὶ μισθολογικῷ κλιμακίῳ 9 - 10, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 8 Αὐγούστου 1957 Κανονισμοῦ καταστάσεως προσωπικοῦ τῆς ἐναγομένης. Ἐπίσης ἐχορηγήθη τοιοῦτον ἐπιμίσθιον καὶ εἰς τοὺς τεχνίτας τοῦ Γραφείου Τηλεπικοινωνιῶν τῆς Ὑπηρεσίας Ἐκμεταλλεύσεως Συστήματος, ἤτοι εἰς τοὺς ραδιοτεχνίτας ὑποσταθμῶν Γ.Ρ. Π.Κ. καὶ Β.Τ., 2) εἰς οὐδένα ἐκ τῶν ἐχόντων βαθμὸν βοηθοῦ συντηρητοῦ καὶ καταταγέντων ἐπὶ μισθολογικῷ κλιμακίῳ 11ῳ καὶ τοποθετηθέντων εἶτα εἰς θέσεις βοηθοῦ συντηρητοῦ ἐχορηγήθη τὸ ὡς ἄνω ἐπιμίσθιον, 3) ὁ ἐνάγων προσελήφθη παρὰ τῆς ἐναγομένης τὴν 3 Δεκεμβρίου 1954 ὡς βοηθὸς συντηρητοῦ καὶ εἰργάσθη ὡς τοιοῦτος εἰς τὸν ἠλεκτρολογικὸν ὑποσταθμὸν Ρούφ μέχρι τῆς 12 Ἰουλίου 1955, ὁπότε διετάχθη καὶ μετέβη εἰς Θεσσαλονίκην καὶ ἀνέλαβεν ὑπηρεσίαν βοηθοῦ συντηρητοῦ εἰς ὑποσταθμοὺς Θεσσαλονίκης καὶ ἐν γένει Βορείου Ἑλλάδος, κατὰ Σεπτέμβριον δὲ 1958 κατετάγη καὶ οὗτος εἰς τὸν τεχνικὸν κλάδον τοῦ τακτικοῦ προσωπικοῦ ταύτης ἐπὶ μισθολογικῷ κλιμακίῳ 11ῳ καὶ ἐτοποθετήθη καὶ αὐθις εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν τοῦ βοηθοῦ συντηρητοῦ καὶ προσέφερε πάντοτε ὑπηρεσίαν βοηθοῦ συντηρητοῦ καὶ οὐχὶ συντηρητοῦ, τελῶν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῶν ἄνω ὑπομηχανικῶν καὶ προϊσταμένου τοῦ Γραφείου Ε.Τ., διπλωματούχου τοῦ Πολυτεχνείου. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω ὁ ἐνάγων δὲν ἀνῆκεν εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ρηθέντων ὑπαλλήλων, τῶν λαβόντων τὸ ἐν λόγῳ ἐπιμίσθιον, οἵτινες εἶχον δίπλωμα ὑπομηχανικοῦ καὶ παρεῖχον ἀνωτέρας φύσεως καὶ ποιότητος ἐργασίαν, οὔτε καὶ εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ραδιοτεχνιτῶν, ἀλλ' οὔτε εἰργάζετο οὗτος ὑπὸ τὰς αὐτὰς πρὸς τούτους συνθήκας. Εἰς τὴν κρίσιν ταύτην ἤχθη τὸ δικαστήριον ἰδίᾳ ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ὡς ἄνω μαρτύρων τῆς ἐναγομένης Π.Γ., Β.Κ. καὶ Π.Κ., οἵτινες καταθέτουσιν ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως περὶ τῶν ἀνωτέρω καὶ ἐκ τῆς ἀπὸ 3 Ἰουλίου 1962 αἰτήσεως τοῦ ἐνάγοντος καὶ τῆς ἀπὸ 15 Ὀκτωβρίου 1958 δηλώσεως τούτου πρὸς τὴν ἐναγομένην, ἐξ ὧν ἐμφανίζεται, ὅτι οὗτος ἀπεδέχθη καὶ ἀνεγνώρισε τὴν κατάταξίν του ἐπὶ τῷ ὡς ἄνω μισθολογικῷ κλιμακίῳ 11ῳ καὶ τὴν εἰδικότητά του ὡς βοηθοῦ συντηρητοῦ. Τὸ δικαστήριον δὲν δύναται νὰ ἀγθῇ εἰς διάφορον κρίσιν 1) ἐκ τοῦ ὅτι ὁ ὡς εἴρηται προϊστάμενος τοῦ Γραφείου Ι.Π. διὰ τῶν ἐν λόγῳ ὑπ' ἀριθ. Α.Π. 989/1962 καὶ Α.Π. 7/1963 ἀναφορῶν του πρὸς τὴν ἐναγομένην ὑπέδειξεν, ὅπως τὸ ἀνωτέρω ἐπιμίσθιον χορηγηθῇ εἰς τὸ προσωπικὸν συντηρήσεως, 2) ἐκ τοῦ ὅτι διαταγαί τινες πρὸς τὸν ἐνάγοντα διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐργασιῶν συντηρήσεως ἐξεδόθησαν ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ προδιαληφθέντος προϊσταμένου τοῦ Γραφείου Ὑποσταθμῶν Σ.Τ., ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ὁποίου ἐτέλουν καὶ οἱ ὑπομηχανικοὶ καὶ 3) ἐκ τοῦ ὅτι ὁ ἐνάγων πρὸ τῆς προσλήψεώς του ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἐξεπαιδεύθη ἐπί τι χρονικὸν διάστημα εἰς ἐργασίαν συντηρήσεως ὑποσταθμῶν καὶ μεταφορᾶς καὶ ὅτι οὗτος ἔχει ἄδειαν ἐκτελέσεως ἐσωτερικῶν ἠλεκτρικῶν ἐγκαταστάσεων, ὡς καὶ ἄδειαν ἐπιβλέψεως ἠλεκτρικῶν ἐγκαταστάσεων, ἐφ' ὅσον ἐκ τῶν ἀνωτέρω περιστατικῶν δὲν συνάγεται, ὅτι ὁ ἐνάγων ἀνῆκεν εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν πρὸς τοὺς ὡς ἄνω ὑπαλλήλους τοὺς λαβόντας τὸ ἐν λόγῳ ἐπιμίσθιον. Τέλος ἐκ τοῦ ὅτι τὸ ἐπιδικασθὲν τῷ ἐνάγοντι διὰ τῆς ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 61/1963 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου ποσὸν τῶν δραχμῶν 39.120, ὡς ἀποζημίωσιν του διὰ τὰς

ἐκτὸς ἕδρας ὑπηρεσίας του, ἡ Λογιστικὴ Ὑπηρεσία τῆς ἐναγομένης ἐθεώρησεν, ἐκ παραδρομῆς προφανῶς, ὅτι ἀφορᾷ ἀποζημίωσιν τοῦ ἐνάγοντος διὰ τὴν μὴ χορήγησιν αὐτῷ τοῦ ἐν λόγῳ ἐπιμισθίου (ἀπὸ 15 Ἀπριλίου 1965 ὑπηρεσιακὸν σημείωμα Λογιστικῆς Ὑπηρεσίας) καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ἡ ἐναγομένη ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ τῆς ἐφέσεώς της, τῷ ἀφορῶντι τὸ αἴτημα τῆς ἀποζημιώσεως διὰ τὰς ἐκτὸς ἕδρας ὑπηρεσίας, ἀναφέρει, ὅτι ὁ ἐνάγων προσελήφθη διὰ παροχὴν ἐργασίας συντηρητοῦ ὑποσταθμοῦ, οὐδαμῶς συνάγεται ὁμολογία ἢ ἀναγνώρισις τῆς ἐναγομένης περὶ τοῦ ὅτι ὁ ἐνάγων προσελήφθη ὡς συντηρητής, ἐφ' ὅσον ἐκ τοῦ συνόλου τοῦ περιεχομένου τῆς ἐφέσεως καὶ ἐκ τῶν προτάσεων τῆς ἐναγομένης σαφῶς προκύπτει, ὅτι αὕτη ρητῶς ἰσχυρίζεται, ὅτι ὁ ἐνάγων προσελήφθη καὶ κατετάγη ὡς βοηθὸς συντηρητοῦ, ἀποδεικνύεται δὲ τοῦτο, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, καὶ ἐκ τῶν ὡς εἴρηται ἀποδεικτικῶν στοιχείων. Ὅθεν δὲν παρεδιάσθη ἡ ἀρχὴ τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, οὐχὶ ὀρθῶς δὲ ὁ δικάσας Πρωτοδίκης κρίνας ἀντιθέτως, ἐδέχθη ἐν μέρει τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴν ὡς πρὸς τὸ ὡς ἄνω αἴτημα καὶ ἐπεδίκασε τῷ ἐνάγοντι τὸ ἐν τῇ ἀποφάσει του χρηματικὸν ποσὸν δι' ἐπιμίσθιον ἀπομειωκρυσμένων περιοχῶν καὶ δέον ὅπως γίνῃ δεκτὸς ὁ σχετικὸς δεύτερος λόγος ἐφέσεως τῆς ἐναγομένης καὶ ἐξαφανιζομένης τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἀπορριφθῇ ἡ ἀγωγὴ ὡς πρὸς τὸ αἴτημα τοῦτο.

Παρέλκει μετὰ ταῦτα ἡ ἔρευνα τοῦ τρίτου λόγου ἐφέσεως περὶ τοῦ ὅτι κατ' ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου καὶ σταθμισιν τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀπέρριψε τοὺς ἰσχυρισμοὺς τῆς ἐναγομένης περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος τῶν ὡς ἄνω δικαιωμάτων του καὶ περὶ τοῦ ὅτι διὰ τῆς ἀνεπιφυλάκτου ὑπὸ τούτου ἀποδοχῆς τῶν καταβαλλομένων ἀποδοχῶν συνήνεσεν εἰς τὴν ἐπελθοῦσαν αὐτῷ δλαπτικὴν μεταβολήν, καθιστῶσαν ἀπαράδεκτον τὴν ἀγωγὴν του ὡς πρὸς τὸ ρηθὲν αἴτημα (πλημμελὴς τοῦ ἐπιμισθίου). Παρέλκει ὡσαύτως ἡ ἔρευνα τῆς ἀντεφέσεως τοῦ ἐνάγοντος, αἰτουμένου τὴν ἐπιδίκασιν μείζονος ποσοῦ.

Ὡς ἐκ τῆς κρινομένης ἀγωγῆς προκύπτει, ἐν αὐτῇ διαλαμβάνεται, ὅτι ἡ ἐναγομένη τὸ ὡς ἄνω ποσὸν δι' ἐπιμίσθιον ἀπομειωκρυσμένων περιοχῶν ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 904 καὶ ἑπ. Α.Κ. περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, διότι αὕτη, ἀποδεχθεῖσα τὴν ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος παρασχεθεῖσαν ἐργασίαν ὡς συντηρητοῦ ὑποσταθμῶν, δὲν κατέβαλεν αὐτῷ τὸ ἐν λόγῳ ἐπιμίσθιον καὶ οὕτω κατέστη πλουσιωτέρα ἐπὶ ζημίᾳ τούτου κατὰ τὸ αἰτούμενον ποσόν, ὅπερ ὠφελήθη ἡ ἐναγομένη, καθ' ὅσον θὰ κατέβαλλε τοῦτο εἰς οἱονδήποτε φέροντα τὸν βαθμὸν τοῦ συντηρητοῦ ὑποσταθμῶν καὶ ἐκτελοῦντα ἐργασίαν συντηρητοῦ ὑποσταθμῶν. Τοιαύτην ἐπικουρικὴν βάσιν ἔχουσα ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμος, ἐφ' ὅσον, κατὰ τὰ προδιαληφθέντα, ἀπεδείχθη, ὅτι ὁ ἐνάγων κατὰ τὸ ὡς εἴρηται χρονικὸν διάστημα εἶχε προσληφθῇ ὡς βοηθὸς συντηρητοῦ καὶ ὡς τοιοῦτος εἰργάσθη καὶ οὐχὶ ὡς συντηρητὴς εἰς ἐκπλήρωσιν ὑποχρεώσεως του ἀπορρεούσης ἐξ ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας καὶ συνεπῶς ἡ ἐναγομένη δὲν κατέστη πλουσιωτέρα.

II. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

Νόμιμοι ἀποδοχαὶ Ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ Ὑπηρεσιῶν Δασοτεχνικῶν Ἔργων Ὑπουργείου Γεωργίας

Ἐφαρμογὴ ὑπ' ἀριθ. 7/1963 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς.— Ὑπαγωγὴ εἰς αὐτὴν καὶ τοῦ ἐργαζομένου εἰς πριστήρια προσωπικοῦ, τῶν ὁποίων ἡ ἐκμετάλλευσις ἀσκεῖται παρὰ τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου Γεωργίας, Κτηνοτροφίας καὶ Δασῶν.

Ἀρείου Πάγου 128/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων καὶ Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Παπαδόπουλος, Ἰ. Δανιηριάδης

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1963 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ἐκδοθείσης ἐπὶ διαφορᾶς

μεταξύ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας καὶ τῆς Ὁμοσπονδίας Μηχανοκαλλιεργητῶν Ἑλλάδος, ἐπικυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1964 τοιαύτης τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ἐπὶ ἐφέσει τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας, ὡς ἐκπροσώπου τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, κατατεθείσης δὲ παρὰ τῷ Εἰρηνοδικείῳ Ἀθηνῶν (πρᾶξις κατατέθεως ὑπ' ἀριθ. 30/2.3.1964), ρυθμίζονται οἱ ὅροι ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς τοῦ ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ πάσης εἰδικότητος τῶν Ὑπηρεσιῶν Δασοτεχνικῶν Ἔργων Ὑπουργείου Γεωργίας, ἄρα καὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐργαζομένου εἰς πριστήρια, τῶν ὁποίων ἡ ἐκμετάλλευσις ἀσκεῖται παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου «Κεντρικοῦ Ταμείου Γεωργίας, Κτηνοτροφίας καὶ Δασῶν», ἀφοῦ ἡ διὰ τῶν πριστηρίων τεχνικὴ ἐπεξεργασία τῆς ὑλοτομηθείσης ξυλείας διενεργεῖται, ἵνα διευκολυνθῇ ἡ περαιτέρω προώθησις καὶ μεταφορὰ αὐτῆς ὡς τοιαύτης, ἤτοι ὡς πρώτης ὕλης, καὶ οὐχὶ διὰ τὸν μετασχηματισμὸν αὐτῆς εἰς καταναλωτικὰ ἀγαθά, ὡς τοιαύτη δέ, ἀναγομένη εἰς αὐτὴν τὴν ὅλη ὑλοτομήσεως ἐκμετάλλευσιν τῶν δασῶν, ἀποτελεῖ δασοτεχνικὸν ἔργον, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως, καθ' ἃ συνάγεται καὶ ἐκ τῆς ὑπ' αὐτῆς ρυθμίσεως τῆς ἀμοιβῆς τῶν ἐν πριονιστηρίοις παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας των ἀρχιμηχανοδηγῶν καὶ ἀρχιτεχνιτῶν πριονιστηρίων (ἄρθρα 23 καὶ 24). Τὸ δὲ ἀσκοῦν τὴν τοιαύτην ἐκμετάλλευσιν ἀναιρεσίβλητον, νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, λειτουργοῦν, κατὰ τὸ ἄρθρον 1 ἐ.δ. 20/29.12.1945, παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Γεωργίας καὶ περιλαμβάνον μεταξὺ τῶν ἐπιδιωκομένων παρ' αὐτοῦ σκοπῶν τὴν ἐπαύξησιν τῆς δασικῆς παραγωγῆς, πληροῖ τὴν κατὰ τὴν ὡς ἄνω ἀπόφασιν ἔννοιαν τῆς Ὑπηρεσίας Δασοτεχνικῶν Ἔργων Ὑπουργείου Γεωργίας ἐν ὄψει τοῦ ἐπιδιωκομένου διὰ τῆς ἀποφάσεως σκοποῦ τῆς ἐνιαίας ρυθμίσεως τῶν ὅρων ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς τοῦ ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν Γενικὴν Διεύθυνσιν Δασῶν πάσης φύσεως Ὑπηρεσιῶν. Ὅθεν, ἡ προσβαλλομένη, δεχθεῖσα, ὅτι ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις, ὡς ἐκ τοῦ περιεχομένου αὐτῆς, καταλαμβάνει καὶ ρυθμίζει τοὺς ὅρους ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς τοῦ ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ πριστηρίων, ἅτινα ἐκμεταλλεύεται τὸ ἀναιρεσεῖον, μεταξὺ τοῦ ὁποίου, καθ' ἃ ἀνελέγκτως ἐδέξατο, περιλαμβάνεται καὶ ὁ ἀναιρεσίβλητος, προσληφθεὶς παρὰ τοῦ Δασάρχου Καλαμπάκας, ὡς ἐκπροσώπου τοῦ Ταμείου, ἐπὶ σιμώδους ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὀρθῶς τὴν διαληφθεῖσαν καὶ ἰσχὺν νόμου ἐπέχουσαν διαιτητικὴν ἀπόφασιν ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ οὐδεμίαν ἑτέραν διάταξιν νόμου, εὐθέως ἢ ἐκ πλαγίου, παρεβίασε καὶ εἶναι ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου πρώτος τῆς ἀναιρέσεως λόγος.

Κατὰ τὰ ἀνελέγκτως δεκτὰ γενόμενα παρὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐλάμβανεν ἐπὶ τριετίαν περίπου (1963 - 1966) τὰς κατωτέρας ἀποδοχὰς τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1963 Δ.Δ.Δ.Δ. Λαρίσης, διεξαγομένης δέ, κατόπιν αἰτημάτων αὐτοῦ καὶ ἄλλων συναδέλφων του, ἐπισήμου ἀλληλογραφίας, ἀπὸ τοῦ 1964, περὶ ἐφαρμογῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1963 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, Ὑπὸ τὰ δεδομένα ταῦτα ὀρθῶς αὕτη ἀπέρριψε τὴν παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος προταθεῖσαν ἔνστασιν καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τοῦ ἀναιρεσιβλήτου νὰ ἀξιώσῃ τὴν ἐπὶ πλέον διαφορὰν τῶν ὡς ἄνω περισταπικῶν (καὶ δὴ τῆς ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας παρόδου τριετίας), μὴ καθιστώσης προφανῶς ἀντίθετον πρὸς τὴν καλὴν πίστιν τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος τούτου καὶ δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου τέταρτος τῆς ἀναιρέσεως λόγος (*).

(*) Ἐπικυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 913/1967 ἀπόφασις τοῦ Πενταδικείου Τρικάλων ὡς ἐφετείου.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΙΤΗΣΙΣ ΑΚΥΡΩΣΕΩΣ ΚΑΤΑ ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

Άρμοδιότης των τακτικών δικαστηρίων

Απαράδεκτος άσκησις αίτήσεως άκυρώσεως ένώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά καταλογιστικών ασφαλιστικών εισφορών πράξεων των διοικητικών οργάνων του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ως ο Διευθυντής του Υποκαταστήματος, αι τοπικαί Διοικητικαί Επιτροπαί και η Δευτεροβάθμιος Ασφαλιστική Επιτροπή Εφέσεων, χωρούντος του κατά το άρθρον 235 της προϊσχυούσης Πολ. Δικονομίας και ήδη 601 του Κώδικος Πολ. Δικονομίας ενδίκου μέσου της ανακοπής ένώπιον των αρμοδίων τακτικών δικαστηρίων.

Πάγια είναι ή έπι τοῦ θέματος νομολογία τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὡς προκύπτει καὶ ἐκ τῆς κατωτέρω νεωτέρας ἀποφάσεως αὐτοῦ. (Ἴδετε ἐκ τῶν τελευταίων καὶ τὴν Σ.Ε. 1487/1968, εἰσηγητὴς *Β. Ρώτης*, ΕΕΔ 27, 1154, καὶ λοιπὰς εἰς σημείωσιν μας ἐν ΕΕΔ 27, 1155 καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 Πολιτικῆς Δικονομίας, ἤδη 601 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἀνακοπήν, ἴδετε νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας ἐν ΕΕΔ 27, 1155).

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 546/1969, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. **Μιχ. Στασινόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Η. Ντόκας**

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ὑπὸ τῆς αἰτούσης Ἑταιρείας ἡ ἀκύρωσις α) τῆς ὑπ' ἀριθ. 2287 τοῦ 1968 ἀποφάσεως τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ν.δ. 3710 τοῦ 1957 Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, δι' ἧς, ἀπορριφθείσης ἐφέσεως τῆς αἰτούσης κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 188/22.5.1968 ἀποφάσεως τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὑποκαταστήματος Νέου Κόσμου τοῦ Ἱδρύματος, ἐγένετο ἐν μέρει δεκτὴ ἀντίστοιχος ἔφεσις τοῦ διευθυντοῦ τοῦ αὐτοῦ Ὑποκαταστήματος, β) τῆς ρηθείσης ἀποφάσεως τῆς Τοπικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ γ) τῶν σχετικῶν ὑπ' ἀριθ. 26469, 26470 καὶ 26497 τοῦ 1966 πράξεων τοῦ ἀνω Ὑποκαταστήματος περὶ ἐπιβολῆς εἰσφορῶν καὶ προσθέτων τελῶν εἰς βάρος τῆς ρηθείσης Ἑταιρείας, διατηρούσης ἐργοστάσιον ὑποδημάτων ἐν Ἀθήναις.

Κατὰ τὰς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 27 §§ 3 καὶ 4 τοῦ ἀ.ν. 1846 τοῦ 1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», τοῦ ἄρθρου 68 τοῦ νόμου 4845 τοῦ 1930 καὶ τοῦ ἄρθρου 3 § 1 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας (ἀ.ν. 44 τοῦ 1967, Φ.Ε.Κ., ἀριθ. 106), κατὰ τῶν καταλογιστικῶν πράξεων τῶν διοικητικῶν ὀργάνων τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ὡς ὁ διευθυντὴς τοῦ Ὑποκαταστήματος, αἱ Τοπικαὶ Διοικητικαὶ Ἐπιτροπαὶ καὶ ἡ Δευτεροβάθμιος Ἀσφαλιστικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐφέσεων, δι' ὧν ἐπιβάλλονται ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραί, πρόσθετα τέλη ἢ προσαυξήσεις, χωρεῖ τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 235 τοῦ προϊσχύοντος Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ ἤδη τὸ ἄρθρον 601 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας (ἀ.ν. 44 τοῦ 1967) ἔνδικον μέσον τῆς ἀνακοπῆς ἐνώπιον τῶν ἁρμοδίων τακτικῶν δικαστηρίων, τὰ ὁποῖα καὶ δύνανται, ἐρευνῶντα ἀπό τε οὐσιαστικῆς καὶ τυπικῆς πλευρᾶς τὴν νομιμότητα τῶν ἀνωτέρω πράξεων, νὰ μεταρρυθμίσωσιν ἢ ἐξαφανίσωσι ταύτας. Συνεπῶς ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, στρεφομένη κατὰ τοιούτων ἀποφάσεων, ἀφορωσῶν εἰς καταλογισμὸν εἰσφορῶν καὶ προσθέτων τελῶν εἰς βάρος τῆς αἰτούσης, ἀσκεῖται ἀπαραδέκτως, λόγῳ παραλλήλου προσφυγῆς καὶ εἶναι ἀπορριπτέα-

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΕΞΕΛΙΞΙΣ ΣΧΕΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΠΙ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἔχει ὡς ἑξῆς: Ἡ μεταβολὴ τοῦ προσώπου ἐργοδότου, ὑπὸ οἱονδήποτε ἐπερχομένη, αὐθαιρέτως ἐπιτρέπει τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου. (Ὁμοία καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Κ.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν).

Ἡ ἀντίστοιχος διάταξις τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Ἰταλικοῦ Νόμου, ἡ ὁποία ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ἐκ τῶν ἀλλοδαπῶν νομοθεσιῶν (ἴδετε Εἰσηγητικὴν Ἔκθεσιν νόμου 2112/1920 ἐν ΕΕΔ 16, 581), εἶχεν ὡς ἑξῆς: Ἐν περιπτώσει ἐκχωρήσεως ἢ καθ' οἱονδήποτε τρόπον μεταστροφῆς μιᾶς ἐπιχειρήσεως καὶ ἐφ' ὅσον ἡ προκύπτουσα ἐπωνυμία δὲν καταγγέλλει τὴν σύμβασιν τῶν ὑπαλλήλων κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 καθοριζομένας προθεσμίας, ἡ νέα ἐπωνυμία, ἐφ' ὅσον δὲν προτίθεται νὰ προσλάβῃ τοὺς ὑπαλλήλους μεθ' ὅλων τῶν δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων, τῶν ἀναγομένων εἰς αὐτὸν ἐκ τῆς παρασχεθείσης ὑπηρεσίας, ὑποχρεοῦται νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς διαγνώσιας δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου τὴν προηγουμένην ἐπωνυμίαν ὑποχρεώσεις ὡς ἐὰν ἐλάμβανε χώραν ἀπόλυσις. (Ἴδετε *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, ΕΕΔ 16, 584).

Εἰς τὴν ἀνωτέρω διάταξιν ἀπεδόθη ἡ ἔννοια, ὅτι ὁ καθ' οἱονδήποτε τρόπον καὶ ὑπὸ οἱανδήποτε νομικὴν μορφὴν διαδεχόμενος ἢ ὑποκαθιστῶν ὡρισμένον ἐργοδότην εἰς τὴν παρ' αὐτοῦ ἀσκουμένην ἐπιχείρησιν ὑποκαθίσταται αὐτοδικαίως εἰς τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ τελευταίου ἔναντι τῶν ἐν τῇ ἐπιχειρήσει ταύτῃ ὑπαλλήλων του καὶ δὲν δύναται νὰ ἀπολύσῃ τούτους ἄνευ τηρήσεως τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου 2112 καθιερωμένων διατυπώσεων (Α.Π. 198/1960, ΕΕΔ 28, 712. Α.Π. 218/1968, ΕΕΔ 27, 734, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπά).

Οὕτως ὁ νέος ἐργοδότης, προκειμένου νὰ ἀπολύσῃ τοὺς καὶ ὑπὸ τὸν προηγούμενον φορέα τῆς ἐπιχειρήσεως μισθωτούς, ὀφείλει νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ἐργασίας, τηρῶν τὰς ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας συμβάσεως διατυπώσεις τοῦ ἄρθρου 6 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955, ὑπολογίζων τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ μισθωτοῦ ὡς ἐὰν ὁλόκληρος ὁ χρόνος ὑπηρεσίας κἀκεῖ εἶχε διανυθῇ ὑπὸ τὴν ὑπὸ τοῦτον λειτουργίαν τῆς ἐπιχειρήσεως. Ἄλλως περιέρχεται εἰς ὑπερημερίαν περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ καὶ ὀφείλει τὸν μισθόν (ἄρθρα 349, 656 Α.Κ.).

Εἰς τὸν νέον ἐργοδότην περιέρχεται καὶ ἡ ὑποχρέωσις ἐκδόσεως αἰτήσει τοῦ μισθωτοῦ πιστοποιητικοῦ ὑπηρεσίας (Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 6180/1967, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί, ΕΕΔ 27, 47), ὡς περιέρχεται εἰς τὸν νέον ἐργοδότην καὶ ἡ ὑποχρέωσις νὰ καταβάλλῃ εἰς τοὺς μισθωτοὺς τοὺς τῶν αὐτῶν μισθούς, τοὺς ὁποίους καταβάλλεν ὁ προηγούμενος ἐργοδότης, ἐφ' ὅσον ὁ μισθὸς οὗτος διὰ συμφωνίας τῶν μισθωτῶν μετὰ τοῦ προηγουμένου ἐργοδότου καθωρίζετο εἰς ὅρια ὑπέρτερα τοῦ νομίμου, διότι περὶ ὑποχρεώσεως καταβολῆς ὁπωσδήποτε τοῦ νομίμου μισθοῦ δὲν εἶθισται ἐκ τοῦ νόμου ζήτημα (Α.Π. 612/1966, ΕΕΔ 26, 97, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπὴ νομολογία).

Εἰς τὸν νέον ἐπίσης ἐργοδότην περιέρχεται ἡ ὑποχρέωσις νὰ χορηγήσῃ εἰς τοὺς μισθωτοὺς τὴν ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 539/1945 περὶ ἀδείων κατ' ἔτος μετ' ἀποδοχῶν προβλεπομένην ἄδειαν, ὑπολογιζομένου ὁλοκλήρου τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας αὐτῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας. (Οὕτω καὶ ἡ Α.Π. 462/1966, ΕΕΔ 27, 1397, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπὴ νομολογία τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας).

Διὰ τινας κατηγορίας μισθωτῶν ὡρίσαντο κατὰ τὴν κειμένην νομοθεσίαν περιορισμοὶ τοῦ ἐργοδότου διὰ τὴν ἐλευθέραν του ἀπόλυσιν.

Τοιοῦτοι περιορισμοὶ εἶναι ὡς πρὸς τοὺς ἀπολυομένους ἐκ τοῦ στρατοῦ μετ' ἐκπλήρωσιν τῆς θητείας των ἢ καὶ πρόσκλησιν ὑπὸ τὰ ὅπλα ὡς ἐφέδρων (ἄρθρον 2 νόμου 3514/1928, ὡς ἐπεξετάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 547/1937), οἱ ὁποῖοι δὲν δύνανται νὰ ἀπολυθοῦν ἄνευ δεδικαιολογημένης

ξεως. Άντίθετος έκδοχή, καθ' ήν τοιαύτη προσαύξησις προστίθεται είς μόνην την σύνταξιν της παραγράφου 1, άπομακρυνομένη τοῦ σαφοῦς γράμματος τοῦ νόμου, θά ήγεν είς άποτελέσματα άντιτιθέμενα πρός τον σκοπόν αὐτοῦ, καθόσον θά ἔθετεν είς μειονεκτικήν μοίραν τον ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καταστάντα ἀπόλυτος ἀνίκανον ἔναντι τοῦ ἐκ τοιούτου ἀτυχήματος ὑποστάντος ἁπλῆν ἀναπηρίαν, ὅστις ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας παροχῆς συντάξεως, κατὰ τὴν παράγραφον 1, θά ἐπωφελεῖτο τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 2 καὶ θά ἐλάμβανε τὴν μείζονα ἐν αὐτῇ σύνταξιν, ἐὰν ὁ ἀπόλυτος ἀνάπηρος θὰ ἐστερεῖτο τοῦ πλεονεκτήματος τούτου, διὰ τῆς καλύψεως τῆς ἐπὶ αὐτοῦ διαφορᾶς, διὰ τῆς προσαυξήσεως λόγῳ ἀπολύτου ἀναπηρίας, ἥτις διάταξις, θεσπισθεῖσα διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν πρόσθετων ἐκ τῆς τοιαύτης ἀναπηρίας δαπάνης, ἀντ' αὐτοῦ θὰ κατέληγε νὰ στερήσῃ τὸν ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας ἀνάπηρον τοῦ πλεονεκτήματος τῆς παραγράφου 2, ὑφιστάμενον, οὕτω, τὴν πρόσθετον ἐκ τῆς ἀπολύτου ἀναπηρίας δαπάνην ἄνευ ἀντιστοίχου δι' αὐτὴν ἐπὶ πλέον παροχῆς, παρὰ τὸν σαφῆ ἀντίθετον σκοπὸν τοῦ νόμου.

Καθ' ἃ δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, αὕτη ἀπεφήνατο, ὅτι δὲν εἶναι παράνομος ἡ ἄρνησις τῶν ὀργάνων τοῦ ἀναιρεσιβλήτου νὰ ἀπονείμουν εἰς τὸν καταστάντα ἀνάπηρον ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἀναιρεσίουντα τὴν σύνταξιν τῆς παραγράφου 2 ἀπὸ 1 Νοεμβρίου 1964 μέχρι 30 Ἰουνίου 1966, ἀνερχομένην, κατὰ τὰ δεκτὰ γενόμενα, εἰς δραχμὰς 2.500, καίπερ ἡ κατὰ τὴν παράγραφον 1 (ἐδάφια α' καὶ β') σύνταξις μετὰ τῶν προσαυξήσεων γάμου καὶ τέκνων εἶναι κατωτέρα, ἀνερχομένη εἰς δραχμὰς 2.160, οὐδὲ ἡ ἄρνησις αὐτῶν, ἐν συνεχείᾳ, νὰ ἀπονείμουν ἐπὶ τῆς οὕτω κατὰ τὴν παράγραφον 2 καταβλητέας συντάξεως προσαυξήσιν λόγῳ γάμου (δραχ. 287) καὶ προσαύξησιν ἐκ 50% (δραχ. 1.250) λόγῳ ἀπολύτου ἀναπηρίας, καίπερ ἀναγνωρισθέντος ὅτι συντρέχουν ὡς πρὸς τοῦτο προϋποθέσεις, ἐπὶ τῇ σαφῶς προκυπτούσῃ αἰτιολογίᾳ, ὅτι τόσον ἡ προσαύξησις λόγῳ γάμου, ὅσον καὶ ἡ τοιαύτη λόγῳ ἀπολύτου ἀναπηρίας προστίθενται μόνον εἰς τὴν σύνταξιν τῆς παραγράφου 1, ἄρα ἡ ἀπονομὴ αὐτῆς, προστιθεμένων πασῶν τῶν ὡς ἄνω προσαυξήσεων, ἰδίᾳ δὲ τῆς ἐκ τῆς ἀπολύτου ἀναπηρίας, ἄγει εἰς ἐπωφελέστερον διὰ τὸν ἡφαλισμένον ἀποτέλεσμα, λαμβάνοντα σύνταξιν ἐκ δραχμῶν 2.853 (2.160 καὶ ἐπίδομα ἀναπηρίας ἐκ δραχμῶν 693), ἐνῷ κατὰ τὴν παραγράφου 2, μὴ ἰσχυούσης οἱασδήποτε προσαυξήσεως, θὰ ἐλάμβανε δραχμὰς 2.500. Οὗτος ὡμοίως ἀποφηναμένη, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς ἐν τῇ πρώτῃ σκέψει διαληφθείσας διατάξεις καὶ ἀναιρετέαν ἑαυτὴν κατέστησεν ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον, δι' οὗ ἀπερρίφθη ἡ ἀξίωσις ἀποζημιώσεως ἐκ παρανόμου ἀρνήσεως ἀπονομῆς συντάξεως ἀπὸ 1 Νοεμβρίου 1964 μέχρι 30 Ἰουνίου 1966, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδαφ. 17 Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ τὸν περὶ τούτου βάσιμον τῆς ἀναιρέσεως λόγον.

Ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, αὕτη τὸ αἴτημα τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅπως τῷ καταβληθῇ ἀποζημίωσις λόγῳ παρανόμου ἀρνήσεως τῶν ὀργάνων τοῦ ἀναιρεσιβλήτου νὰ ἀπονείμουν ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1964 μέχρι 31.10. 1964, ἐπὶ πλέον τῆς ἀπονεμηθείσης κατὰ τὴν παράγραφον 2 συντάξεως, προσαύξησιν κατὰ 50% λόγῳ ἀπολύτου ἀναπηρίας, ἀπέρριψεν, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι τῆς ἀρνήσεως προηγήθη γνωμάτευσις τῆς ἀκολούθου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς, σαφῶς ἐσφαλμένη, κατὰ τὰ γενόμενα παρὰ τῆς προσβαλλομένης δεκτά, ὅτι δὲν συνέτρεχον αἱ προϋποθέσεις τῆς ἀπολύτου ἀναπηρίας ὡς πρὸς τὸ διάστημα ταῦτο, διαπιστωθεῖσαι ὡς ὑφιστάμενα μόνον ἀπὸ 1 Νοεμβρίου 1964 καὶ ἐφεξῆς, καὶ ἐπὶ ταύτῃ ὡς αἰτιολογίας ἐστηρίχθη ἡ ἄρνησις τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων περὶ ἀπονομῆς τῆς προσαυξήσεως. Οὕτω δὲ ἀποφηναμένη τὸ μὲν ἐξετίμησεν ἀνελέγκτως πράγματα, τὸ δὲ κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν οἰκείων διατάξεων ἔκρινεν, ὅτι ἡ αἰτιολογηθεῖσα ἄρνησις τῶν ὡς ἄνω ὀργάνων, ὡς διαπιστωθεῖσης ἰατρικῶς τῆς μὴ συνδρομῆς τῶν προϋποθέσεων τῆς ἀπολύτου ἀναπηρίας, νὰ ἀπονείμουν ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης προσαύξησιν, παραμένει ἀνέλεγκτος, οὐδεμίαν ἑτέραν παραβάσασα εὐθέως ἢ ἐκ πλαγίου, καὶ εἶναι ἀπορριπτέα αἱ ἐν τῷ δευτέρῳ τῆς ἀναιρέσεως λόγῳ διαλαμβανόμεναι αἰτιάσεις περὶ τοῦ ἀντιθέτου(*).

(*) Ἀνηρέθη ἐν μέρει ἡ ὑπ' ἀριθ. 1258/1967 ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

νώσεις (Κέντρον καὶ Ὁμοσπονδίας) δύναται νὰ ἔχῃ πρακτικὴν ἐφαρμογὴν ἡ ἀρχὴ αὕτη μόνον ἐὰν εἰς ἐργάτης εἶναι ἐγγεγραμμένος εἰς πλείονα σωματεῖα (ὅπερ δὲν ἐπιτρέπεται) καὶ τὰ σωματεῖα ταῦτα ἀνήκουν εἰς τὴν αὐτὴν Ὁμοσπονδίαν ἢ τὸ αὐτὸ Ἐργατικὸν Κέντρον. ἄλλως οὐδὲν κώλυμα γεννᾶται τὸ οἱονδήποτε μέλος - φυσικὸν πρόσωπον - νὰ ἀντιπροσωπεύῃ τὴν ὀργάνωσίν του καὶ εἰς τὸ Ἐργατικὸν Κέντρον καὶ εἰς τὴν Ὁμοσπονδίαν καὶ εἰς τὴν Συνομοσπονδίαν.

Ὅθεν γενικῶς, ὅτι αἱ ἀνωτέρω διατάξεις ὀρθῶς ἀναφέρονται εἰς θέματα συμμετοχῆς τῶν φυσικῶν προσώπων, ὡς καὶ τὴν ἀντιπροσώπων τῶν νομικῶν προσώπων εἰς τὰς διοικήσεις τῶν ὀργανώσεων παντὸς βαθμοῦ. Κατὰ συνέπειαν τὰ μέλη τῆς διοικήσεως τῶν πρωτοβαθμίων ἐργατικῶν ὀργανώσεων δύνανται νὰ συμμετέχουν καὶ εἰς τὰς διοικήσεις ὀργανώσεων ἀνωτέρων βαθμῶν, εἰς τὰς ὁποίας ὑπάγεται ἡ ὀργάνωσίς των.

III. Εἰδικώτερον ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 9 § 1 διευκρινίζεται, ὅτι οὐδεὶς ἐφεξῆς ἐκλέγεται, οὐδὲ καθ' οἱονδήποτε τρόπον δύναται νὰ ἀνακληθῇ καθήκοντα διοικήσεως ἢ ὡς ἐκπρόσωπος ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων, ἐὰν δὲν πληροῖ τὰς ἀκολούθους προϋποθέσεις: α) ἐντὸς τῆς τελευταίας ἀπὸ τῆς ἀμέσως προηγουμένης ἡμέρας ἀπὸ τῆς διεξαγωγῆς τῶν ἀρχαιρεσίων ἐξαετίας νὰ ἔχῃ πραγματοποιήσει ὑπὸ σχέσιν πραγματικῆς προσφορᾶς ὑπηρεσιῶν ἐξηρτημένης ἐργασίας ἐπὶ 100 τοιαύτας κατ' ἔτος ἡμερομισθίας ἢ 600 ἐν συνόλῳ, ἐκ τῶν ὁποίων ὅμως 50 τοιαύτας καθ' ἑκάστου ἔτους καὶ β) νὰ τυγχάνῃ τακτικὸν μέλος τῆς ὀργανώσεως κατὰ τὰ ὑπὸ τῶν οἰκείων διατάξεων τοῦ νόμου καὶ τοῦ καταστατικοῦ ὁριζόμενα.

IV. Ἐπίσης ἐπὶ τῆς παραγράφου 1 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου διευκρινίζεται, ὅτι ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ ν.δ. 185/1969 ἐλήφθη αὐτοδικαίως ἡ θητεία τῶν μελῶν τῆς διοικήσεως α) ἐπαγγελματικῶν ἐργατικῶν σωματείων καὶ β) Ἑνώσεων Ἐργατικῶν Ἐπαγγελματικῶν Σωματείων, ἐξ' ὧν τὰ ἀνώτερα μέλη ἐντὸς τῆς προηγηθείσης ἀπὸ τῆς προτεραίας τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. τούτου ἑξαετίας δὲν ἔχουσι πραγματοποιήσει ὑπὸ σχέσιν πραγματικῆς προσφορᾶς ὑπηρεσιῶν ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀνὰ 100 τοιαύτας κατ' ἔτος ἡμερομισθίας ἢ 600 ἐν συνόλῳ, ἐκ τῶν ὁποίων ὅμως 50 τοιαύτας ἑτησίως.

Σημειοῦμεν, ὅτι ἡ πραγματοποίησις τῶν ἐν τῇ παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 9 καὶ ἐν τῇ παραγράφῳ 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἀναφερομένων ἡμερομισθίων δέον ὅπως ἀποδεικνύεται διὰ στοιχείων τοῦ φορέως τῆς κυρίας ἀσφαλίσεως, ὡς οὗτος δὲ νοεῖται πρωτίστως διὰ λιάρια ἀναγκῶν τῆς κυρίας ἀσφαλίσεως.

V. Ἐν σχέσει μὲ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 9 §§ 1 καὶ 4 καὶ τὴν ἔννοιαν τῆς «πραγματικῆς προσφορᾶς ὑπηρεσιῶν ὑπὸ σχέσιν ἐξηρτημένης ἐργασίας», παρατηροῦμεν, ὅτι: Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 1 ἐδάφ. 6' τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ἀσφαλίζονται ἐν ἴσῃ μοίρᾳ πρὸς τὰ παρέχοντα ἐξηρτημένην ἐργασίαν πρόσωπα καὶ τὰ μέλη διοικήσεως ἐπαγγελματικῶν σωματείων, ἐξ' ὧν λαμβάνουν ἀποζημίωσιν.

Ἡ διάταξις αὕτη ἀποβλέπει νὰ ἀσφαλίσῃ τοὺς παρέχοντας ὑπηρεσίας εἰς τὰ σωματεῖα των, χωρὶς νὰ διακρίνῃ τὸ εἶδος τῶν παρεχομένων ὑπηρεσιῶν, ἐὰν δηλαδὴ εἶναι πραγματικὴ ἐξηρτημένη ἐργασία μέλους διοικήσεως τινος, τελούντος ὑπὸ τὰς ὁδηγίας τοῦ ἐκπροσώπου τῆς ὀργανώσεως, ὁπότε δύναται νὰ ἐκτιμηθῇ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ὡς πραγματικὴ προσφορὰ ὑπηρεσιῶν ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἡ ἐργασία ἐκπροσώπου καὶ συνεπῶς προϊσταμένου εἰς τὸν μηχανισμὸν λειτουργίας τοῦ σωματείου. Ὡς ἐκ τούτου εἶναι ζήτημα πραγματικὸν εἰς ἑκάστην περίπτωσιν, ἐὰν τὸ μέλος τῆς διοικήσεως εἰργάζετο ὑπὸ τὰς ὁδηγίας τῶν ἐκπροσώπων αὐτῆς - διότι ὅλα τὰ μέλη τῆς διοικήσεως δὲν ἔχουν ἐκπροσωπηθῆ - ἢ εἰργάζετο ὡς ἐκπρόσωπος, μὴ ὑποκείμενος εἰς τὴν ἐξάρτησιν οὐδενός. Τοῦτο ἔχει πολλὴν μᾶλλον σημασίαν, διότι ἡ νομοθεσία περὶ σωματείων δὲν ἀπαγορεύει νὰ εἶναι ὑπάλληλοι τὰ μέλη τῆς διοικήσεως, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν νόμον 602/1914 «περὶ συνεταιρισμῶν» λ.χ., ὁ ὁποῖος ρητῶς προβλέπει, ὅτι τὰ μέλη τῆς διοικήσεως δὲν δύνανται νὰ εἶναι ὑπάλληλοι τοῦ συνεταιρισμοῦ.

VI. Εἰς ἃς περιοχὰς δὲν ἐπεξετάθη εἰσέτι ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ δὲν ὑπάρχει ἕτερος ἀσφαλιστικὸς φορεύς, τοῦτοι δὲ ἕνεκεν τυγχάνει δυσχερὴς ἡ ἀπόδειξις τῆς πραγματοποιήσεως τῶν ἀνωτέρω ἡμερομισθίων, ἐξαιροῦνται τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 9 ἅπαντα τὰ εἰς τὰς περιοχὰς ταύτας λειτουργοῦντα ἐργατικὰ σωματεῖα καὶ συνεπῶς τόσον ἡ θητεία τῶν μελῶν τῶν διοικήσεων των συνεχίζεται κανονικῶς, ὅσον καὶ ἡ ἐκλογὴ μελῶν εἰς μελλούσας ἀρχαιρεσίας πρὸς ἀνάδειξιν διοικήσεως διεξάγεται ἄνευ τηρήσεως τῶν προϋποθέσεων τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 9.

VII. Προκειμένου περὶ ἐργατικῶν σωματείων, ἑδρευόντων ἐντὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς, τῶν ὁποίων ὅμως τὰ μέλη ἀπασχολοῦνται ἐποχικῶς εἰς τινα κλάδον, τὰ δὲ πραγματοποιηθέντα ὑπὸ τούτων ἐντὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς ἡμερομίσθια δὲν καλύπτουν τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζόμενον ἀριθμὸν ἡμερομισθίων, δύνανται ἐπὶ τῇ ὑπευθύνῳ δηλώσει των ἐνώπιον τῆς ἀρμοδίας Ἀρχῆς νὰ συνυπολογίσωσι

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΟΔΗΓΙΑΙ ΔΙ' ΕΦΑΡΜΟΓΗΝ ΤΟΥ Ν.Δ. 185)1969 ΠΕΡΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ

Έν Άθήναις τῇ 29 Μαΐου 1969
Ὑπουργεῖον Ἐργασίας
Ἐγκύκλιος 52588

Πρὸς ἁπάσας τὰς Περιφερειακὰς Ἐπιθεωρήσεις Ἐργασίας καὶ Ἐπιθεωρήσεις Ἐργασίας.

Φέρομεν εἰς γνῶσιν ὑμῶν, ὅτι εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 86 Φ.Ε.Κ. τ. Α' τῆς 10.5.1969 ἐδημοσιεύθη τὸ ὑπ' ἀριθ. 185 ν.δ. «περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων (*).

Διὰ τοῦ νέου τούτου «Νόμου Πλαισίου» τίθενται ὁρισμέναι βασικαὶ ἀρχαί, ἀποσκοποῦσαι τὸ μὲν εἰς τὴν ἀνανέωσιν τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν ὑπὸ τῶν πράγματι προσφερόντων ὑπηρεσίας ἐξηρτημένης ἐργασίας, τὸ δὲ εἰς τὴν τόνωσιν καὶ ἐνίσχυσιν τῆς συνδικαλιστικῆς κινήσεως, ἐλευθέρως ἐκδηλουμένης καὶ πλήρως προστατευομένης ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ νέου Συντάγματος.

Καίτοι διὰ τοῦ ἐν λόγῳ ν.δ. σαφῶς προσδιορίζονται αἱ προϋποθέσεις, αἱ προθεσμίαι καὶ ἡ ἀκολουθητέα διαδικασία κατὰ περίπτωσιν, ἐν τούτοις, πρὸς ἄρσιν ὁιαφόρων τυχὸν ἀμφιβολίας ἢ ἀφιστεγτήσεως περὶ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τούτου, κρίνομεν σκόπιμον νὰ διευκρινήσωμεν συμπληρωματικῶς τὰς ἀκολούθους ἐπεξηγηματικὰς πληροφορίας.

I. Τὸ ν.δ. 185/1969 ἔχει ἐφαρμογὴν μόνον ἐπὶ τῶν ἐπαγγελματικῶν ἐργατικῶν ὀργανώσεων παντὸς βαθμοῦ. Κατ' ἀκολουθίαν δὲν ἐμπίπτουν εἰς τὰς διατάξεις τούτου αἱ ἐπαγγελματικαὶ ἐργοδοτικαὶ ὀργανώσεις, αἱ ταυθται ἐπιχειρηματιῶν καὶ συνταξιούχων, τὰ πάσης φύσεως ἀγαθοεργοῦ, κοινωφελοῦς ἢ ἀλληλοβοηθητικοῦ σκοποῦ κλπ. σωματεῖα, ὡς καὶ αἱ ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1963/1938 προβλεπόμεναι δημοσιογραφικαὶ ὀργανώσεις.

II. Διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 2 σκοπεῖται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ὁ περιορισμὸς τῆς συμμετοχῆς παντὸς ἐργάτου ἢ ὑπαλλήλου εἰς μίαν μόνην ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν τῆς ἁπάσης προτιμήσεώς του, ἐξαντλουμένου οὕτω τοῦ συνταγματικῶς προστατευομένου δικαιώματος τοῦ συνεταιρίζεσθαι εἰς τὸν ἐπαγγελματικὸν τομέα. Ἐπὶ τῷ τέλει τῆς μὴ συμμετοχῆς τοῦ αὐτοῦ φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου εἰς πλείονας ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις, καθεστώς, ὅπερ, ὡς γνωστόν, εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν πλήρη νόθευσιν τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας τῆς ἐκπροσωπήσεως. Τοῦτο σημαίνει, ὅτι ὁ ἐργάτης ἢ ὑπάλληλος δὲν δικαιοῦται ταυτοχρόνως νὰ μετέχῃ εἰς δύο ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα, δικαιοῦται ὅμως διὰ τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκει, νὰ μετέχῃ εἰς τὰς ἀντιστοίχους Σωματειακὰς Ἑνώσεις (Κέντρα, Ὁμοσπονδίας, Συνομοσπονδίας). Ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἀφορᾷ σαφῶς τὰς Σωματειακὰς Ἑνώσεις, εἰς τὰς ὁποίας δύνανται μετέχουν ἐργάται ἢ ὑπάλληλοι, ἀλλὰ μόνον τὰ σωματεῖα.

Κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 2 οἱαδήποτε ἐπαγγελματικὴ ἐργατικὴ ὀργάνωσις παντὸς βαθμοῦ δὲν δύναται νὰ ὑπολογίσῃ τὸ αὐτὸ φυσικὸν ἢ νομικὸν πρόσωπον πλέον τῆς μιᾶς φορᾶς, π.χ. ἡ Συνομοσπονδία δὲν δικαιοῦται νὰ ὑπολογίσῃ ὡς ἴσους μέλη της (φυσικὰ πρόσωπα) τοὺς αὐτοὺς ἐργάτας μίαν φορὰν ὡς ἀνήκοντας εἰς τὸ Ἐργατικὸν Κέντρον καὶ ἄλλην μίαν φορὰν ὡς ἀνήκοντας εἰς τινα Ὁμοσπονδίαν. Διὰ τὰς λοιπὰς

(*) ΕΕΔ 28, 689.

αἰτίας κατὰ τὴν διάρκειαν ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἐπαναλήψεως τῆς ἐργασίας των.

Ἡ μεταβίβασις τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης τοῦ προκατόχου ἐργοδότου ἐπέρχεται ἐν προκειμένῳ δυνάμει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3514/1928, κατὰ τὴν ὁποίαν αἱ κατὰ τὸν παρόντα νόμον ὑποχρεώσεις τοῦ ἐργοδότου μεταβιβάζονται αὐτοδικαίως ἐν περιπτώσει μεταβολῆς τοῦ προσώπου αὐτοῦ. (Ἴδετε καὶ Πρόεδρον Πρωτοδικῶν Βόλου 51/1963, ΕΕΔ 22, 1247).

Περιορισμοὶ ἀπολύσεως ὑφίστανται προσέτι καὶ διὰ τοὺς κατὰ τὸν ἀ.ν. 1836/1951 τοποθετουμένους πολεμιστάς, διὰ τοὺς ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 244/1936 προστατευομένους ἐφέδρους παλαιοὺς πολεμιστάς, διὰ τοὺς ἀναπήρους πολέμου καὶ πολεμιστὰς τοῦ ἀ.ν. 564/1945 καὶ ν.δ. 1709/1942, διὰ τὰ στελέχη τῶν συνδικαλιστικῶν ὀργανώσεων κατὰ τὸν ἀ.ν. 1823/1951.

Οἱ περιορισμοὶ οὗτοι ἀπολύσεως ἐπὶ μεταβολῆς τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου μεταβιβάζονται εἰς τὸν νέον ἐργοδότην. (Ἴδετε ΕΕΔ 22, 407, ἔνθα νομολογία καὶ σημειώσεις μας).

ΟΔΗΓΙΑΙ ΔΙ' ΕΦΑΡΜΟΓΗΝ ΤΟΥ Ν.Δ. 186)1969 ΠΕΡΙ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Έν Άθήναις τῇ 30 Μαΐου 1969

Ὑπουργεῖον Ἐργασίας

Ἔγκ. ὑπ' ἀριθ. 50837/3560

Πρὸς ἅπασας τὰς Περιφερειακὰς Ἐπιθεωρήσεις Ἐργασίας καὶ Ἐπιθεωρήσεις Ἐργασίας.

Α) Εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 86 (τεῦχος Α') φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τῆς 10ης Μαΐου 1969 ἐδημοσιεύθη τὸ ν.δ. 186/1969 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τοῦ ν.δ. 3755/1957 (*).

Διὰ τοῦ νέου τούτου νομοθετήματος ἐπέρχονται οὐσιώδεις μεταβολαὶ εἰς τὸ τῶν θεσμῶν τῶν συλλογικῶν συμβάσεων καὶ τὴν μέχρι αὐτοῦ ἰσχύουσαν διαδικασίαν ὑπογραφῆς αὐτῶν καὶ ἐπιλύσεως τῶν ἀνακυπτουσῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, αἱ κυριώτεραι τῶν ὁποίων εἶναι αἱ ἑξῆς:

1) Καταργοῦνται αἱ περὶ συνάψεως ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας διατάξεις τῆς μερίμνης διὰ τὴν θέσπισιν γενικῶν κατωτάτων ὁρίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων ἀναλαμβανομένης ἀμέσως ὑπὸ τοῦ Κράτους, ὅπερ ἄλλωστε ἀνέκαθεν ἐβαρύνετο διὰ τῆς οὐσιαστικῆς εὐθύνης τοῦ προσδιορισμοῦ αὐτῶν.

2) Θεσπίζεται ἡ ἀρχὴ τῆς ἀντιπροσωπευτικότητος τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων καὶ προβλέπονται δεσμευτικὰ ἀποτελέσματα τῶν συναπτομένων συλλογικῶν συμβάσεων κατ' ἀρχὴν μόνον ἐπὶ τῶν μελῶν τῶν ὑπογραφουσῶν ταύτας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, πρὸς ἀποκατάστασιν ὀρθοῦ θεωρητικοῦ προσανατολισμοῦ εἰς τὸν θεσμὸν τῶν συλλογικῶν συμβάσεων καὶ ὑποβοήθησιν τῆς διαμορφώσεως συνειδήσεως εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ μέλη τῶν σωματείων, περὶ τῆς σημασίας τοῦ θεσμοῦ καὶ τῆς ἀνάγκης ὀργανώσεως.

3) Μετατοπίζεται τὸ κέντρον βάρους τῆς ὅλης διαδικασίας εἰς τὸ στάδιον τῶν συλλογικῶν διαπραγματεύσεων, ὥστε ἀφ' ἑνὸς νὰ τονισθῇ ἡ ἀνάγκη ἐπιλύσεως τῶν διαφορῶν διὰ τῆς συνομολογήσεως συλλογικῶν συμβάσεων καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ ἔγκαιρος ἐκτίμησις τῆς καταστάσεως, ὑπερακοντιζομένης οὕτω τῆς ἀνάγκης παρεμβάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ ἡμῶν κατὰ τὸ στάδιον ἐπικυρώσεως τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων.

4) Εἰσάγεται ὁ θεσμὸς τῆς διερευνήσεως τῶν μὴ ἐπιλυθεισῶν τὴν μορφὴν συλλογικῶν διαφορῶν διενέξεων, κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς τριμεροῦς συνεργασίας εἰς ἐπίπεδον ἐπιχειρήσεως, ὅστις θὰ πληροφορῇ τὰ ἐνδιαφερόμενα μέρη, εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῆς κοινῆς συνειδήσεως περὶ τῶν αἰτίων, τὰ ὁποῖα δημιουργοῦν τὰς διενέξεις.

Β) Εἰδικώτερον ἐξ ἑκάστου ἄρθρου εἰς τὴν εἰσαγομένην διὰ τοῦ νέου νομοθετήματος διαδικασίαν διεξαγωγῆς τῶν συλλογικῶν διαπραγματεύσεων καὶ ὑπογραφῆς τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, ὡς καὶ παραπομπῆς τῶν διενέξεων εἰς τὰ ἁρμόδια Πρωτοβάθμια Διοικητικὰ Διαιτητικὰ Δικαστήρια, παρέχομεν ὑμῖν τὰς κατωτέρω ὁδηγίας:

1) Ἀντιπροσωπευτικὴ ὑπογραφὴ

1) Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 §§ 1 καὶ 2 τοῦ ν.δ. 186/1969 ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, δυνάμεναι νὰ ἐγείρουν συλλογικὴν διαφορὰν καὶ νὰ συνάπτουν συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας, εἶναι αἱ ἔχουσαι ἀντιπροσωπευτικὸν χαρακτῆρα. Τοιαῦται ὀργανώσεις δὲν δύνανται νὰ διαχωρισθοῦν πλείονες τῶν δύο, ἐξ ἑκάστης πλευρᾶς (ἐργοδοτικῆς - ἐργατικῆς) καὶ δι' ἕκαστον κλάδον. Οὕτω εἰς ἑκάστην περίπτωσιν ἐγέρσεως συλλογικῆς διαφορᾶς ἢ συνάψεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας δέον ὅπως ἐρευνᾶται ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων ἡ συνδρομὴ τῆς βασικῆς ταύτης προϋποθέσεως, ἤτοι:

α) Ἂν διὰ τὸ συγκεκριμένον πλαίσιον (ἐθνικὸν ὁμοιοεπαγγελματικὸν ἢ τοπικὸν ὁμοιοεπαγγελματικὸν ἢ εἰδικὸν) καὶ τὸν συγκεκριμένον κλάδον τοῦ ἐπαγγέλματος (εἰς ὁλόκληρον τὴν χώραν ἢ τοπικῆς ἐκτάσεως τῆς περιπτώσεως) τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν μισθωτῶν, εἰς οὓς ἀφορᾷ ἡ συλλογικὴ διαφορὰ ἢ ἡ συλλογικὴ σύμβασις, ὑφίστανται νομίμως εἰς λειτουργίαν πλείονες τῆς μιᾶς ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις τοιούτων (ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν).

β) Ἂν, ἐπὶ πλειόνων τῆς μιᾶς ὀργανώσεων, ἡ ἐγείρουσα τὴν διένεξιν, ὡς καὶ ἡ καθ' ἧς στρέφεται αὕτη ἢ αἱ συνάπτουσαι τὴν συλλογικὴν σύμβασιν εἶναι ἀντιπροσωπευτικαὶ κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου.

γ) Ἂν πλείονες τῶν δύο ὀργανώσεις ἐξ ἑκάστης πλευρᾶς μετέχουν εἰς τὴν διένεξιν ἢ συνάπτουν τὴν συλλογικὴν σύμβασιν, καὶ

δ) Ἂν συντρέχουν αἱ λοιπαὶ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαι-

(*) ΕΕΔ 28, 685.

καὶ τὰ ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς πραγματοποιηθέντα τοιαῦτα.

Οἵκοθεν νοεῖται, ὅτι τὸ σύνολον τῶν κατὰ τὰ ἀνω ἀναπολογιζομένων ἡμερομισθίων δέον νὰ εἶναι σύμφωνον πρὸς τοὺς ὅρους τῶν παραγράφων 1 καὶ 4 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν.δ.

VIII. Ἐνδέχεται ἐντὸς τῆς ὑπὸ τῶν παραγράφων 1 καὶ 4 τοῦ ἄρθρου 9 ἑξαετίας νὰ παρεμβληθῇ στράτευσις ἢ μετανάστευσις ἢ προσωρινὴ ἀνικανότης πρὸς ἐργασίαν ἢ ἐπιδότησις λόγῳ ἀνεργίας. Οἱ τυχὸν ἐμπίπτοντες εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας θεωροῦνται, ὅτι ἔχουν πραγματοποιήσει δι' ἕκαστον ἔτος στρατεύσεως, μεταναστεύσεως, προσωρινῆς ἀνικανότητος, ἐπιδοτήσεως λόγῳ ἀνεργίας 100 ἡμερομίσθια καὶ συνεπῶς, πληρουμένων καὶ τῶν λοιπῶν προϋποθέσεων τοῦ νόμου, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ θητεία τούτων συνεχίζεται, ἀφ' ἑτέρου δὲ δύνανται οὗτοι νὰ ἐκλέγωνται εἰς τὰς διοικήσεις τῶν ὀργανώσεών των. Π.χ. ὑποθέσωμεν, ὅτι ἐστρατεύθη τις εἴτε ἐντὸς τῆς τελευταίας πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου ἑξαετίας, εἴτε ἐντὸς τῆς ἀπὸ τῆς προηγουμένης τῆς ἡμέρας διεξαγωγῆς ἀρχαιρεσιῶν ἑξαετίας ἐπὶ δύο ἔτη. Ἐφ' ὅσον οὗτος διαθέτει δι' ἕκαστον ἐκτὸς τῆς στρατεύσεως του ἔτος ἀνὰ 100 ἡμερομίσθια, λογίζεται, ὅτι πληροῖ τὰς προϋποθέσεις τοῦ νόμου, ἤτοι συνολικῶς 600 ἡμερομίσθια (400 πραγματικὰ ἐξ ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ 200 πλασματικὰ λόγῳ στρατεύσεως). Τοῦτ' αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὰς λοιπὰς ὡς ἄνω μνημονευθείσας περιπτώσεις.

IX. Ἐρωτήσωμεν ἰδιαιτέρως τὴν προσοχήν μας ἐπὶ τῶν κατωτέρω δύο περιπτώσεων, περὶ ὧν τὸ ν.δ. οὐδὲν διαλαμβάνει.

1. Ἡ πρώτη περίπτωσις ἀφορᾷ περιοχάς, εἰς ἃς ἡ κυρία ἀσφάλισις (Ι.Κ.Α. κλπ.) ἐπεξετάθη ἐντὸς τῆς τελευταίας ἑξαετίας. Π.χ. ὑποθέσωμεν, ὅτι εἰς τὴν περιοχὴν Α ἡ κυρία ἀσφάλισις τοῦ Ι.Κ.Α. ἐπεξετάθη τὴν 0.5.1966 (ἢ ὀλιγώτερον).

2. Ἡ δευτέρα περίπτωσις ἀφορᾷ ἱδρυθὲν νέον ἐργατικὸν σωματεῖον ἐντὸς τῆς τελευταίας ἑξαετίας. Π.χ. ὑποθέσωμεν, ὅτι ἐργατικὸν σωματεῖον συνεστήθη τὴν 0.5.1966 (ἢ ὀλιγώτερον) λόγῳ λειτουργίας εἰς δεδομένην περιοχὴν νέας βιομηχανικῆς ἢ τουριστικῆς μονάδος κλπ.

Εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις ταύτας ἐνδέχεται νὰ ὑπάρχωσι μέλη διοικήσεων ἐργατικῶν σωματείων, μὴ διαθέτοντα πλήρως τὴν ἀσφαλιστικὴν βάσιν τῶν 600 ἡμερομισθίων. Ὅθεν, κατ' ἐπιεικῆ ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου, ἀνταποκρινομένην ἀπολύτως πρὸς τὸ ἀληθὲς πνεῦμα τούτου, ὁ ὑπολογισμὸς τῶν ἡμερομισθίων θέλει γίνει ἀναλογικῶς καὶ δὴ διὰ περιορισμοῦ τῶν ἐτῶν εἰς τὸν πραγματικὸν ἀπὸ τῆς ἐπεκτάσεως τῆς κυρίας ἀσφαλίσεως ἢ τῆς λειτουργίας τοῦ σωματείου χρόνον.

Οὕτω, ἐπὶ τῆς πρώτης περιπτώσεως. Μέλη διοικήσεως ἐργατικοῦ σωματείου θεωροῦνται πληροῦντα τὰς προϋποθέσεις τοῦ νόμου, ἐὰν ἔχωσι τόσα βασικὰ ἡμερομίσθια κατ' ἔτος, ὅσα καὶ τὰ ἐπὶ τῆς ἀσφαλίσεως, ἤτοι ἀνὰ 100 ἡμερομίσθια διὰ τὰ ἔτη 1966 - 1967, 1967 - 1968 καὶ 1968 - 1969 ἢ συνολικῶς 300, ἐξ ὧν τοὐλάχιστον 50 ἑτησίως.

Ἐπὶ τῆς δευτέρας περιπτώσεως. Μέλη διοικήσεως τοῦ νεοϊδρυθέντος σωματείου θεωροῦνται ὡς πληροῦντα τὰς προϋποθέσεις τοῦ νόμου, ἐὰν ἔχωσι τόσα βασικὰ ἡμερομίσθια κατ' ἔτος, ὅσα καὶ τὰ ἐπὶ λειτουργίας τοῦ σωματείου, ἤτοι ἀνὰ 100 διὰ τὰ ἔτη 1965 - 1966, 1966 - 1967, 1967 - 1968, 1968 - 1969 ἢ συνολικῶς 400, ἐξ ὧν ὅμως τοὐλάχιστον 50 κατ' ἔτος.

X. Ἡ παράγραφος 5 τοῦ ἄρθρου 9 ἀσφῶς ἀναφέρεται εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ λῆξις τῆς θητείας τῶν μὴ πληρούντων τὰς προϋποθέσεις τοῦ νόμου μελῶν ἐπέρχεται κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος τῆς θητείας. Διευκρινίζεται, ὅτι εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ λῆξις τῆς θητείας δὲν ἐμπίπτει εἰς τὸ τελευταῖον ἔτος, τότε ἀντικαθίστανται τὰ ἀπερχόμενα μέλη κατὰ τὴν διαδικασίαν τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 9 δι' ἀναπληρωματικῶν τοιούτων, ἐὰν δὲ δὲν ὑπάρχουν ἀναπληρωματικὰ ἢ τὰ ὑπάρχοντα δὲν πληροῦν τὰς προϋποθέσεις τοῦ νόμου, διὰ τὸ ὑπόλοιπον τῆς θητείας διορίζονται νέα μέλη κατὰ τὸν ἐλλείποντα ἀριθμόν, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 69 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

XI. Ἐν ἀφανείᾳ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις ὑποκεινται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8, δυνάμενοι νὰ νομιμοποιηθῶσιν, ἀκολουθοῦσαι ἐφ' ἑξῆς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου τούτου διαγραφομένην διαδικασίαν.

αντιπροσωπευτική ἢ αἱ μέχρι καὶ δύο ἀντιπροσωπευτικαί. Εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν ὁρίζεται ἡ ἐκ τῶν δύο πλέον ἀντιπροσωπευτική.

Ἡ οὕτω ἀναγνωριζομένη ὡς ἀντιπροσωπευτικὴ καὶ (ἐπὶ δύο ἀντιπροσωπευτικῶν) ἡ πλέον ἀντιπροσωπευτικὴ δύναται νὰ ἐγείρῃ τὴν διένεξιν ἐναντι τῆς ἀντιστοίχου ἀντιπροσωπευτικῆς ἢ (ἐπὶ δύο) τῆς πλέον ἀντιπροσωπευτικῆς τῆς ἑτέρας πλευρᾶς καὶ νὰ συνομολογήσουν μετ' αὐτῆς συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας. Ὡς εἰκὸς καὶ μετὰ ταῦτα δὲν ἐμποδίζεται ἡ συνομολόγησις συλλογικῆς συμβάσεως ὑφ' ἁπασῶν τῶν (μέχρι καὶ δύο ἐξ ἑκάστης πλευρᾶς) ἀναγνωριθεισῶν ὡς ἀντιπροσωπευτικῶν ὀργανώσεων.

ΙΙΙ) Δ ι κ α ι ο λ ο γ η τ έ α

1) Εἰς περίπτωσιν συνομολογήσεως, διὰ τῶν ἀπ' εὐθείας διαπραγματεύσεων, συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας μεταξὺ ἀντιπροσωπευτικῶν ἢ πλέον ἀντιπροσωπευτικῶν ὀργανώσεων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, αὕτη κατατίθεται παρὰ τῇ Διευθύνσει Ἀμοιβῆς Ἐργασίας τοῦ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργείου, κατὰ τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ τῶν διατρεχουσῶν ἐν ἰσχύϊ διατάξεων τοῦ ἄρθρου 2 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955. Ὁμοῦ μετὰ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως κατατίθενται:

α) Πρακτικὰ γενικῶν συνελεύσεων καὶ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀναλόγως τῆς περιπτώσεως κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατρεχουσῶν ἐν ἰσχύϊ διατάξεων τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3239/1955.

β) Τὰ ἐν ἄρθρῳ 5, περιπτώσεις α' καὶ δ', τοῦ ν.δ. 186/1969 ὁριζόμενα στοιχεῖα. Περὶ τούτου δὲν ὁρίζει μὲν ἄμεσος ἡ σχετικὴ διάταξις. Προβλέπουσα ὅμως αὕτη ἀπαράβεκτον τῆς αἰτήσεως πρὸς μεσολάβησιν διὰ τὴν σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προδήλως ὑποχρεοῖ εἰς ὑποβολὴν τούτων καὶ κατὰ τὴν σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως διὰ τῶν ἀπ' εὐθείας διαπραγματεύσεων, ἀφοῦ ἄλλωστε ἐξ αὐτῶν εἶναι δυνατὴ ἡ κρίσις περὶ τῆς νομιμότητος τῆς λειτουργίας καὶ τῆς ἀντιπροσωπευτικότητος τῆς ὀργανώσεως.

γ) Τὰς κατὰ τὰ ἀνωτέρω (παράγρ. 1 εἰδ. β) ἀπαιτουμένας δηλώσεις, ἐὰν αἱ συνάπτουσαι τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ὀργανώσεις θεωρήσουν χρήσιμον τοῦτο διὰ τοὺς ἐκτεθέντας λόγους, καὶ

δ) Εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 4 § 1 τοῦ ν.δ. 186/1969 ἀποδεικτικὰ στοιχεῖα περὶ τῆς γενομένης προσηκόντως κλήσεως τῆς ἑτέρας ἀντιπροσωπευτικῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως ὑπὸ τῆς ὑπογραφούσης τὴν συλλογικὴν σύμβασιν πλέον ἀντιπροσωπευτικῆς ὀργανώσεως. Ὡς εἰκός, καὶ τὸ στοιχεῖον τοῦτο δὲν εἶναι ἀπαραίτητον διὰ τὴν νομιμοποίησιν τῆς κατα-

θέσεως τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ἀναγκαίως ὅμως διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῶν θεσμευτικῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς.

2) Ἡ μετὰ τὴν ἀποτυχίαν τῶν ἀπ' εὐθείας διαπραγματεύσεων ὑποβαλλομένη αἴτησις μεσολαβήσεως ζέον νὰ συνοδεύηται, ἐπὶ ποινῇ ἀπαραδέκτου ταύτης, ὑπὸ τῶν ἐν ἄρθρῳ 5 τοῦ ν.δ. 186/1969 προβλεπομένων στοιχείων. Ἐκτὸς τούτων ἡ ἐνδιαφερομένη ὀργάνωσις δέον ὅπως ὑποβάλῃ τὰ ἐξουσιοδοτικὰ ἔγγραφα διὰ τοὺς ἐκπροσώπους τῆς, πρακτικὸν γενικῆς συνελεύσεως καὶ Διοικητικοῦ Συμβουλίου (ἀναλόγως τῆς περιπτώσεως), σχέδιον συλλογικῆς συμβάσεως (διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ἀντικειμένου τῆς διενέξεως) καὶ ἀποδεικτικὰ τῆς ἀνεπιτυχοῦς τηρήσεως τοῦ σταδίου τῶν ἀπ' εὐθείας διαπραγματεύσεων, καθ' ὃν αἱ σχετικαὶ διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955 διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ.

3) Τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ν.δ. 186/1969 (περιπτώσεις α' καὶ δ') ἀπαιτούμενα στοιχεῖα εἶναι: α) ἀντίτυπον τοῦ καταστατικοῦ τῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως μετὰ τῶν ἐπενεχθεισῶν τροποποιήσεων, β) πίναξ τῶν μελῶν τῆς Διοικήσεως τῆς τελευταίας συγκροτήσεως αὐτῆς, γ) κατάστασις τῆς ἀριθμητικῆς δυνάμεως τοῦ σωματείου, δ) ἰσολογισμὸς τῆς τρεχούσης διαχειριστικῆς περιόδου, ε) κατάστασις τῆς χορηγουμένης δεδαιώσεως ὑπὸ τοῦ παρακατέντος κατὰ τὰς ἐκλογὰς ἀντιπροσώπων τοῦ σωματείου δικαστικοῦ, ἐμφαινούσης τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐκπληρωσάντων τὰς ὑποχρεώσεις μελῶν καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ψηφισάντων. Ὡς εἰκός, αἱ ἐργοδοτικαὶ ὀργανώσεις ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν ὑποβολὴν ἐκ τῶν ἀνωτέρω μόνον ἐκείνων τῶν στοιχείων, τὰ ὁποῖα προβλέπονται ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 667/1968, ἀναφερομένων καὶ ἰσχυουσῶν καὶ ἐπὶ τῶν ἐργοδοτικῶν σωματείων.

4) Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 60836/3359/1969 ἀποφάσεως ἡμῶν ὡρίσθησαν τὰ κατὰ τὰ ἄρθρα 5, 6 καὶ 7 τοῦ ν.δ. 186/1969 προβλεπόμενα ὄργανα διὰ τὴν κίνησιν τῆς διαδικασίας διεξαγωγῆς τῶν συλλογικῶν διαπραγματεύσεων. Βάσει τῶν προσκομιζομένων διατάξεων καὶ τῆς ὡς εἴρηται ἀποφάσεως ἡμῶν ἡ περὶ μεσολαβήσεως αἴτησις ἀπευθύνεται πρὸς τὴν παρ' ἡμῖν Διεύθυνσιν Ἀμοιβῆς Ἐργασίας, ἐφ' ὅσον αὕτη ἀφορᾷ συλλογικὴν διαφορὰν ἐργασίας ἐθνικοῦ διεπαγγελματικοῦ χαρακτῆρος ἢ τοπικοῦ διεπαγγελματικοῦ ἢ καὶ εἰδικοῦ ταυτοῦτου καὶ καλύπτει εἴτε μόνον τὴν περιοχὴν τοπικῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, εἴτε εὐρυτέραν περιοχήν, εἰς ἣν ὑποσυνόπτως περιλαμβάνεται καὶ ἡ περιοχὴ τοπικῆς ἁρμοδιότητος τοῦ ἐν λόγῳ Π.Δ.Δ.Δ. Προκειμένου περὶ συλλογικῶν διαφορῶν τοπικοῦ ἢ εἰδικοῦ χαρακτῆρος, ἀφορωσῶν περιοχὰς ἁρμοδιότητος τῶν λοιπῶν Π.Δ.Δ.Δ., ἢ περὶ

τούμενα προϋποθέσεις, περί ὧν κατωτέρω.

2) Ἀρμόδια ὄργανα πρὸς διακρίβωσιν τῆς συνδρομῆς τῶν ἀνωτέρω προϋποθέσεων τυγχάνουν:

α) Ἡ παρ' ἡμῖν Διεύθυνσις Ἀμοιβῆς Ἐργασίας διὰ τὰς περιπτώσεις συνάψεως συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ἀπ' εὐθείας διαπραγματεύσεων μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν.

β) Ἡ αὐτὴ ὡς ἄνω Διεύθυνσις διὰ τὰς περιπτώσεις ἐγέρσεως συλλογικῆς διαφορᾶς, ἐφ' ἧς ὁ Εἰσαγγελεὺς ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ Προϊσταμένου τῆς Διευθύνσεως ταύτης, ὡς προβλέπεται διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 50836/3359/1969 ἀποφάσεως ἡμῶν.

γ) Αἱ Τοπικαὶ ἢ Περιφερειακαὶ Ἐπιθεωρήσεις Ἐργασίας διὰ τὰς περιπτώσεις ἐγέρσεως συλλογικῆς διαφορᾶς, ἐφ' ἧς ὁ Εἰσαγγελεὺς ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου τούτων, ὡς προβλέπεται διὰ τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως ἡμῶν.

3) Προκειμένου περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ὑπογραφομένων δι' ἀπ' εὐθείας διαπραγματεύσεων, ἡ ἀνυπαρξία ἑτέρας ἢ ἑτέρων (ἐκτὸς τῶν τυχὸν δύο ἐξ ἑκάστης πλευρᾶς) ὀργανώσεων δύναται νὰ θεωρηθῇ διαπιστωθεῖσα, ἐφ' ὅσον, ἐκτὸς μετὰ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως καὶ τῶν λοιπῶν κατὰ νόμον ἀπαιτουμένων στοιχείων, κατατίθενται σχετικαὶ ὑπεύθυνοι δηλώσεις, κατὰ τὸν τύπον τὸν ὁριζόμενον ὑπὸ τοῦ ν.δ. 105/1969, τῶν νομίμων ἐκπροσώπων τῶν συναπτουσῶν ταύτας ὀργανώσεων. Ἔλλειψει τοῦ στοιχείου τούτου τὸ ἁρμόδιον ὄργανον ἐνημερώνει ἡμᾶς, ἵνα κρίνωμεν, ἂν συντρέχῃ περίπτωσις ἀμφισβητήσεως, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 § 1 τοῦ ν.δ. 186/1969.

Ἐξ ἄλλου, ἐπὶ ἐγέρσεως συλλογικῆς διαφορᾶς, μετ' ἀποτυχίαν τῶν ἀπ' εὐθείας διαπραγματεύσεων, ἡ ἀνυπαρξία ἑτέρας, πλὴν τῆς αἰτούσης τὴν μεσολάβησιν, ἀντιπροσωπευτικῆς ὀργανώσεως, δύναται ὁμοίως νὰ θεωρηθῇ διαπιστωθεῖσα, ἐφ' ὅσον κατατίθεται ὑπὸ τῆς αἰτούσης ὑπεύθυνος δήλωσις τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω τύπου. Ἔλλειψει τοῦ στοιχείου τούτου καὶ ἐφ' ὅσον μετὰ τῆς αἰτήσεως δὲν συγκατατίθεται τὸ ὑπὸ στοιχεῖον γ' τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 186/1969 ἀποδεικτικόν, δέον νὰ θεωρηθῇ, ὅτι ὑφίσταται ἀμφιβολία τῆς αἰτούσης τὴν μεσολάβησιν ὀργανώσεως περὶ τῆς ὑπάρξεως ἑτέρας ἀντιπροσωπευτικῆς τοιαύτης. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ αἴτησις ἐπιδίδεται ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τῆς ἐνδιαφερομένης ὀργανώσεως εἰς τὸν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 50836/3359/1969 ἀποφάσεως μας ὁριοθέντα, κατὰ τὸ δεύτερον ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 5, ἁρμόδιον ὑπάλληλον, ἢ ἐφ' ὅσον κατατίθῃ εἰς τὴν Διεύθυνσιν Ἀμοιβῆς Ἐργασίας ἢ τὴν οἰκείαν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας διαβιβάζεται ὑπηρεσιακῶς εἰς τοῦτον.

4) Ὡς ἀντιπροσωπευτικὴ πρωτοβάθμιος ἐπαγγελματικὴ ὀργάνωσις (σωματεῖον) τῶν ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων ἀναγνωρίζεται διὰ τοῦ ἄρθρου 1 § 3 ἡ συγκεντρώσασα κατὰ τὰς τελευταίας ἀρχαιρεσίας ἑκατὸν (100) τοὐλάχιστον ψηφίσαντα μέλη.

Προκειμένου περὶ Ὁμοσπονδιῶν, ὡς ἀντιπροσωπευτικαὶ ἀναγνωρίζονται αἱ συγκεντρώσασαι κατὰ τὰς τελευταίας ἀρχαιρεσίας πρὸς ἀνάδειξιν Διοικήσεως πέντε χιλιάδας (5.000) τοὐλάχιστον ψηφίσαντα μέλη. Ἐὰν ὅμως ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς τῶν ψηφισαμένων τοῦ συγκεκριμένου ἐπαγγέλματος, τοῦ καλοπτομένου ὑπὸ τῆς οἰκείας Ὁμοσπονδίας, δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς δέκα χιλιάδας (10.000), διὰ τὴν ἀναγνώρισιν κατὰ τὸ ν.δ. τῆς ὀργανώσεως ὡς ἀντιπροσωπευτικῆς ἀπαιτεῖται ἀριθμὸς ψηφισάντων μελῶν τοὐλάχιστον ἴσος πρὸς τὰ δύο πέμπτα τοῦ συνόλου.

Ὡς πρὸς τὰς ἐργοδοτικὰς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω ν.δ. δὲν ἀπαιτεῖται ὡρισμένος ἀριθμὸς ψηφισάντων μελῶν κατὰ τὰς τελευταίας πρὸς ἀνάδειξιν Διοικήσεως ἀρχαιρεσίας διὰ τὴν ἀναγνώρισίν των ὡς ἀντιπροσωπευτικῶν. Ἐὰν διὰ τὸν αὐτὸν κλάδον (εἰς ἐθνικὸν ὁμοιοεπαγγελματικὸν ἢ τοπικὸν ὁμοιοεπαγγελματικὸν πλαίσιον) ὁρίστανται ἐν λειτουργίᾳ πλείονες τῆς μιᾶς ἐργοδοτικαὶ ὀργανώσεις καὶ ἐν ἀμφισβητήσει τοῦ ἀντιπροσωπευτικοῦ χαρακτῆρος τινὸς ἐξ αὐτῶν ἀποφαίνεται, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 §§ 1 καὶ 3, ὁ Πρόεδρος τοῦ ἁρμοδίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου.

5) Ἐὰν ὁρίστανται λειτουργοῦσαι νομίμως μέχρι καὶ δύο ἀντιπροσωπευτικαὶ ὀργανώσεις ἐξ ἑκάστης πλευρᾶς (ἐργοδοτῶν - μισθωτῶν) εἶναι δυνατὴ ἐν συμφωνίᾳ, ἡ συνομολόγησις ὑφ' ἁπασῶν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ὁμοίως ὑπὸ τῶν μέχρι καὶ δύο ὁριστομένων ἀντιπροσωπευτικῶν ὀργανώσεων δύνανται νὰ ἐγείρεται ἀπὸ κοινοῦ συλλογικὴ διαφορὰ ἔναντι τῶν ἀντιστοίχων μέχρι καὶ δύο τοιούτων τῆς ἑτέρας πλευρᾶς.

Ἐὰν αἱ ὁριστόμεναι μέχρι καὶ δύο ἐξ ἑκάστης πλευρᾶς ὀργανώσεις δὲν συμφωνοῦν, ἀπὸ κοινοῦ, διὰ τὴν ὑπογραφὴν συλλογικῆς συμβάσεως ἢ τὴν ἔγερσιν συλλογικῆς διαφορᾶς ἢ εὑρίσκονται ἐν νομίμῳ λειτουργίᾳ πλείονες τῶν δύο τοιούτων, ἑκάστη ἐξ αὐτῶν ἢ πᾶς ἔχων ἔννομον συμφέρον δύναται νὰ ἐγείρῃ ἀμφισβήτησιν, ἐφ' ἧς ἀποφαίνεται ὁριστικῶς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 §§ 1 καὶ 3 τοῦ ν.δ. 186/1969 ὁ Πρόεδρος τοῦ ἁρμοδίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου. Ὡς ἐξετέθη, δικαίωμα πρὸς ἐγερσιν ἀμφισβητήσεως διατηροῦμεν καὶ ἡμεῖς.

Διὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου ἀναγνωρίζεται ἢ ἐκ τῶν ἐν νομίμῳ λειτουργίᾳ ὀργανώσεων ἀν-

συμβάσεως κοινοποιείται διά δικαστικού κλητήρος εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας καὶ τοὺς ἐνδιαφερομένους, ὡς ἴσης σήμερον.

III) Ὑποχρεωτικὴ διαιτησία

1) Αἱ περὶ τῆς ἐνώπιον τῶν Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων διαδικασίας διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955 διατηρήθησαν ἐν ἰσχύι ὑπὸ τοῦ ν.δ. 186/1969, τροποποιηθεῖσαι μόνον ὡς πρὸς τὰ ἀκόλουθα σημεῖα:

α) Ἡ ἐπίλυσις ἀμφισβητήσεων περὶ τοῦ ἀντιπροσωπευτικοῦ χαρακτῆρος ὀργανώσεως τινος, διαρκούσης τῆς διαδικασίας διαιτησίας, διέπεται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 186/1969 ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 2 καὶ 3 αὐτοῦ.

β) Διὰ τῶν προσδιορισμῶν τῆς ἡμερομηνίας ἐναρξεως τῆς ἰσχύος τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῆς προστασείας (διὰ τοῦ ἄρθρου 7 § 2 τοῦ ν.δ. 3755/1957) παραγρ. 6 εἰς τὸ ἄρθρον 15 τοῦ νόμου 3239/1955, προσμετρουμένων ὅμως, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 § 1 τοῦ ν.δ. 186/1969, καὶ τῶν προθεσμιῶν τῆς κατὰ τὰ ἄρθρα 6 καὶ 7 τούτου διαδικασίας συλλογικῶν διαπραγματεύσεων, ἐξικνουμένων εἰς 25 ἡμέρας.

γ) Δὲν ἀπαιτεῖται πλέον κοινοποίησις ὑπὸ τῆς ἐκκλούσης ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως ἀντιγράφου τῆς κατ' ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. ἐφέσεως της εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 8. Τὸ ἀντίγραφον τῆς ἐφέσεως κατατίθεται εἰς τὸν Γραμματέα τοῦ ἐκδόσαντος τὴν ἐκκαλουμένην ἀπόφασιν Π.Δ.Δ.Δ., ὅστις ὑποχρεοῦται νὰ κοινοποιήσῃ ταύτην εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

2) Ἐπισημαίνομεν, ὅτι, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 186/1969, καταγγελία τῆς ἀορίστου χρόνου συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας δὲν συγχωρεῖται πρὸ τῆς παρελεύσεως 12 μηνῶν, ἀφ' ἧς αὕτη ἐτέθη εἰς ἐφαρμογήν. Τοῦτο ἀφορᾷ καὶ διὰ τὰς διαιτητικὰς ἀποφάσεις, αἵτινες κατὰ τὸ ἄρθρον 19 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἐφ' ὅσον ἐκηρύχθησαν ἐκτελεσταὶ κλπ., ἐπέχουσι θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. Συνεπῶς, προκειμένης τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 15 § 1 τοῦ νόμου 3239/1955, δέον νὰ ἐρευνᾶται ὑπὸ τῶν Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων, ἂν συντρέχῃ ἡ ἀνωτέρω προϋπόθεσις.

3) Ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις, παρεργομένης ἀπράκτου τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955 προβλεπομένης 20ημέρου προθεσμίας, κατατίθεται οὐχὶ πλέον εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν, ἀλλὰ εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον τῆς ἕδρας τοῦ ἐκδόντος ταύτην διαιτητικοῦ δικαστηρίου, ἐφαρμοζομένων περαιτέρω ὅσων ἀνωτέρω ἀνεφέρθησαν διὰ τὴν ὁμοίαν παρίπτωσιν τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας.

IV) Ἐκκρεμεῖς συλλογικαὶ διαφοραί

1) Κατὰ τὸ ἄρθρον 16 § 3 τοῦ ν.δ. 186/1969 αἱ ὑφισταμέναι ἐκκρεμεῖς συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας, αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὴν σύναψιν ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, διατηροῦν τὸ κῦρος των καὶ ἐπιλύονται κατὰ τὰς μέχρι τῆς ὀνομαστὶ ταύτης ἰσχυούσας διατάξεις.

Ἡ διάταξις αὕτη σκοπὸν ἔχει νὰ τονίσῃ, ὅτι παρὰ τὴν κατάργησιν τῶν περὶ ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ καθορισμοῦ γενικῶν κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν διατάξεων τοῦ νόμου 3239/1955, αὗται ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῆς ἐκκρεμούσης ἐνώπιον τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν πρὸς ἐπίλυσιν συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας, τῆς ἀφορώσης εἰς τὸν καθορισμὸν γενικῶν κατωτάτων ὁρίων μισθῶν διὰ τοὺς (διωτικοὺς ὑπαλλήλους ἀπάσης τῆς χώρας. Ἄνευ τῆς διατάξεως ταύτης ἡ ἐπίλυσις τῆς ἐν λόγῳ διαφορᾶς ὑπὸ τῶν Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων θὰ καθίστατο ἀδύνατος ἐλλείψει ἀριθμητικῶν αὐτῶν, ἀφοῦ ὁ προσδιορισμὸς τῶν γενικῶν κατωτάτων ὁρίων, ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 186/1969, γίνεται διὰ κοινῶν ἀποφάσεων τοῦ Πρωθυπουργοῦ καὶ τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Βιομηχανίας καὶ ἡμῶν. Κατ' ἀκολουθίαν, ὡς ἐκ τοῦ σκοποῦ τῆς ρηθείσης διατάξεως, δὲν δύναται νὰ ἐπιστηριχθῇ ἐξ ἀντιδιαστολῆς ἐπιχείρημα, ὅτι αἱ λοιπαὶ κατηγορίαι συλλογικῶν διαφορῶν ἀπώλεσαν τὸ κῦρος των, ἀφοῦ τὸ ν.δ. 186/1969 ἐν ἀπηγγειλε καταργησιν τῶν κατηγοριῶν τούτων συλλογικῶν διαφορῶν καὶ τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3239/1955 διαδικασίας ἐπιλύσεως αὐτῶν.

2) Ἐξ ἄλλου, διὰ τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ ρηθέντος ν.δ. θεσπίζονται προϋποθέσεις μόνον ὡς πρὸς τὰς δικαιουμένας ἀπὸ τῆς ἰσχύος του: α) νὰ ἐγείρωσι συλλογικὴν διαφοράν καὶ β) νὰ συνάπτωσι συλλογικὰς συμβάσεις ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως. Καὶ ἐντεῦθεν συνεπῶς προκύπτει, ὅτι συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας, ὑφισταμέναι πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 186/1969, ὡς καὶ συναφθεῖσαι πρὸ ταύτης συλλογικαὶ συμβάσεις, διατηροῦν τὸ κῦρος των, ἐφ' ὅσον νομίμως ἐγέρθησαν ἢ συνήφθησαν κατὰ τὰς τότε ἰσχυούσας διατάξεις καὶ δὴ ἀσχέτως ἂν αἱ ἐνδιαφερόμεναι ὀργανώσεις ὑπὸ τὸ καθεστὼς τοῦ νέου νόμου νομιμοποιοῦνται πλέον εἰς τοῦτο.

3) Ἡ σύναψις τῆς συλλογικῆς συμβάσεως δέον

μεσολαβήσεως αίτησις άπευθύνεται είτε πρός τάς Περιφερειακάς Έπιθεωρήσεις Έργασίας Πειραιώς, Κεντρικής Ελλάδος, Μακεδονίας, Θράκης, Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδος και Κρήτης και Νήσων Αιγαίου (συλλογικαί διαφοραί έργασίας της τοπικής αρμοδιότητος εκάστου των Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς, Βόλου, Θεσσαλονίκης, Καβάλας, Πατρών και Ηρακλείου, ώς επίσης και συλλογικαί διαφοραί έργασίας πλειόνων της μιάς Πρωτοδικειακών Περιφερειών της περιοχής αρμοδιότητος εκάστης των Περιφερειακών Έπιθεωρήσεων Έργασίας), είτε πρός τας τοπικάς Έπιθεωρήσεις Έργασίας, τας λειτουργούσας εις την έδραν των λοιπών Π.Δ.Δ.Δ. και έφ' όσον πρόκειται περί συλλογικών διαφορών τοπικού ή είδικού χαρακτήρος και δή αφορωσών εις την περιοχήν τοπικής αρμοδιότητος του αντιστοίχου Π.Δ.Δ.Δ.

5) Εις την Διεύθυνσιν Αμοιβής Έργασίας, τάς Περιφερειακάς Έπιθεωρήσεις Έργασίας και τάς Τοπικάς Έπιθεωρήσεις Έργασίας τηρείται είδικόν βιβλίον, εις το όποίον καταχωρείται αθημερόν ή υποβαλλομένη αίτησις μεσολαβήσεως, έφ' όσον συνοδεύεται άπό τά κατά τό άρθρον 5 του ν.δ. 186/1969 απαιτούμενα δικαιολογητικά. Αν μεταξύ τούτων δέν περιλαμβάνεται αποδεικτικόν επιδόσεως της αιτήσεως πρός την αναγνωρισμένην έτέραν αντιπροσωπευτικήν οργάνωσιν ή υπεύθυνος δήλωσις κατά τον τύπον του ν.δ. 105/1969 περί της ανυπαρξίας τοιαύτης οργανώσεως, ή αίτησις δέν καταχωρείται εις το είδικόν βιβλίον, έάν δέ εισηλθεν εις την Υπηρεσίαν διά του κοινού πρωτοκόλλου, διαβιβάζεται υπηρεσιακώς εις τον Προϊστάμενον της παρ' ήμίν Διευθύνσεως Σωματείων και Κοινωνικής Προστασίας ή τον Προϊστάμενον της Διευθύνσεως Αμοιβής Έργασίας, κατά τά οριζόμενα διά της υπ' άριθ. 50836/3359/1969 αποφάσεώς μας, διά την έπί της αιτήσεως βεβαίωσιν της ανυπαρξίας έτέρας οργανώσεως, ή έν αντιθέτω περιπτώσει την είδοποίησιν ταύτης.

6) Ο Διευθυντής Αμοιβής Έργασίας, ο Προϊστάμενος της Περιφερειακής Επιθεωρήσεως Έργασίας και ο Προϊστάμενος της Τοπικής Επιθεωρήσεως Έργασίας (αναλόγως της περιπτώσεως), άμα τή παραλαβή της αιτήσεως διορίζει τον επί της διενέξεως Εισηγητήν κλπ., εντός των προθεσμιών των προβλεπομένων υπό του άρθρου 6, ο δέ Εισηγητής επιχειρεί την συνδιαλλαγήν κατά τά υπό των αυτών διατάξεων οριζόμενα. Εάν επιτευχθή συμφωνία, ο Εισηγητής επιστρέφει τον φάκελον εις τον διορίσαντα αυτόν, όστις μεριμνά διά την κατάρτισιν και υπογραφήν της συλλογικής συμβάσεως και διαβίβασιν του πλήρους φακέλου εις το παρ' ήμίν Τμήμα Συλλογικών Συμβάσεων, διά την καταχώρησιν της συλλογικής συμβάσεως εις το οικείον βιβλίον κλπ.

7) Εάν αποτύχη ή μεσολαβητική προσπάθεια του διορισθέντος Εισηγητού και έφ' όσον πρόκειται περί εθνικής δημοσιεπαγγελματικής διαφοράς ή τοπικής και είδικής τοιαύτης αρμοδιότητος των Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών και Πειραιώς (ήτοι εξ εκείνων, επί των οποίων τον Εισηγητήν κατά την υπ' αριθ. 50836/3359/1969 απόφασιν ήμών διορίζει ο Διευθυντής Αμοιβής Έργασίας ή ο Προϊστάμενος της Περιφερειακής Επιθεωρήσεως Έργασίας Πειραιώς - Τοπικαί ή Είδικαί Συλλογικαί Διαφοραί Περιφερείας Πειραιώς), ή έκθεσις του Εισηγητού μετά του φακέλου διαβιβάζεται εις τον Προϊστάμενον του παρ' ήμίν Τμήματος Μελετών διά την σύνταξιν της προβλεπομένης υπό του άρθρου 7 § 2 του ν.δ. 186/1969 έκθέσεως. Μετά την επιστροφήν του φακέλου, μετά της ανωτέρω εκθέσεως, ο Προϊστάμενος της Διευθύνσεως Αμοιβής Έργασίας ή ο Προϊστάμενος της Περιφερειακής Επιθεωρήσεως Έργασίας Πειραιώς επιχειρεί και νέαν προσπάθειαν συνδιαλλαγής των μερών, έφ' όσον κρίνη ταύτο σκόπιμον.

8) Ο Προϊστάμενος της Διευθύνσεως Αμοιβής Έργασίας και ο Προϊστάμενος της Περιφερειακής Επιθεωρήσεως Έργασίας Πειραιώς μετά την ανωτέρω διαδικασίαν, ώς και οι λοιποί κατά την υπ' άριθ. 50836/3359/1969 απόφασιν μας αρμόδιοι, άμα τή υποβολή της περί αποτυχίας των διαπραγματεύσεων εκθέσεως του Εισηγητού παραπέμπουν επ' αυθείας την υπόθεσιν εις το αντίστοιχον Π.Δ.Δ.Δ., κοινοποιούντες ήμίν προς ενημέρωσιν τά παραπεμπτικά έγγραφα, μετ' αντιγράφου της εκθέσεως του Εισηγητού. Ανακοίνωσις δέ πάσης γίνεται και εις τάς ενδιαφερομένας Οργανώσεις.

9) Επισημαίνομεν ότι, έάν κατά το στάδιον τών επ' αυθείας ή μεσολαβήσει υπάλληλος του Υπουργείου Έργασίας διαπραγματεύσεων ανακύψη αμφισβήτησις ώς πρός τον χαρακτηρισμόν της διενέξεως ώς συλλογικής διαφοράς, αρμόδιοι διά την επίλυσιν ταύτης κατά το άρθρον 8 § 3 του ν.δ. 186/1969 τυγχάνομεν ήμείς, επί τή αιτήσει της αμφισβητούσης οργανώσεως, υποβαλλομένη μέσω ημών.

10) Επισημαίνομεν τέλος, ότι από της ισχύος του ν.δ. 186/1969, παρερχομένης απράκτου της υπό του άρθρου 20 §§ 1 και 2 του νόμου 3239/1955, ώς αντικατεστάθη υπό του ν.δ. 3755/1957, προβλεπομένης 20ημέρου προθεσμίας, ή συλλογική σύμβασις κατατίθεται ούχί πλέον εις το Ειρηνοδικείον Αθηνών, άλλα εις το Ειρηνοδικείον της περιφερείας, εις ήν κατηρτίσθη, κοινοποιουμένου αντιγράφου εις τον οικείον Επιθεωρητήν Εργασίας. Η πράξις καταθέσεως της συλλογικής

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

156/1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί κυρώσεως τῆς ἀπό 21.3.1967 συμβάσεως περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τῆς ἀπό 25ης Ἀπριλίου 1961 συμβάσεως μεταξύ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος καί τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Δημοκρατίας τῆς Γερμανίας περί Κοινωνικῆς Ἀσφαλείας, ὡς καί περί συμπληρώσεως τοῦ ἀπό 28ης Μαρτίου 1962 προσθέτου Συμφώνου τῆς Συμβάσεως περί Κοινωνικῆς Ἀσφαλείας.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 64 τῆς 19 Ἀπριλίου 1969)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καί διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Κυροῦται καί ἔχει ἰσχύν νόμου ἡ ἐν Βόννῃ ὑπογραφεῖσα τήν 21ην Μαρτίου 1967 Σύμβασις περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τῆς ἀπό 25 Ἀπριλίου 1961 Συμβάσεως μεταξύ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος καί τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Δημοκρατίας τῆς Γερμανίας περί Κοινωνικῆς Ἀσφαλείας, ὡς καί περί συμπληρώσεως τοῦ ἀπό 28ης Μαρτίου 1962 προσθέτου πρώτης Συμφώνου, ἐχούσαι αὕτω ἐν Ἑλληνικῷ καί Γερμανικῷ πρωτοτύπῳ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Ἀπριλίου 1969

Σ ύ μ β α σ ι ς

Περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τῆς ἀπό 25ης Ἀπριλίου 1961 Συμβάσεως μεταξύ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος καί τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Δημοκρατίας τῆς Γερμανίας περί Κοινωνικῆς Ἀσφαλείας, ὡς καί περί συμπληρώσεως τοῦ ἀπό 28ης Μαρτίου 1962 προσθέτου Συμφώνου τῆς Συμβάσεως περί Κοινωνικῆς Ἀσφαλείας.

Τό Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος
καί
Ἡ Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία
τῆς Γερμανίας

Ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ των, ὅπως προσαρμόσουν τήν μεταξύ τῶν δύο χωρῶν ἰσχύουσαν Σύμβασιν τῆς 25ης Ἀπριλίου 1961 περί Κοινωνικῆς Ἀσφαλείας (ἀποκαλουμένην ἐφεξῆς Σύμβασιν) ὅσον τοῦτο εἶναι δυνατόν καί ἀναγκαῖον πρός τάς ἀπαιτήσεις, αἵτινες ἀνακύπτουν ἐκ τῆς θέσεως τῶν οὓς ἡ Σύμβασις ἀφορᾷ ἐργαζομένων καί τῶν οἰκογενειῶν των,

Λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἀπεδείχθη δυσχερής ἡ ἐξασφάλισις οἰκογενειακῆς κατοικίας εἰς τούς Ἕλληνας ἐργαζομένους καί ὅτι ὡς ἐκ τούτου ὡρισμένοι ἐξ αὐτῶν θά ἀπασχολοῦνται ἐπί πλείονα ἔτη ἐπί τοῦ ἐδάφους τοῦ ἑτέρου συμβαλλομένου μέρους, χωρίς νά δύνανται νά καλέσουν πλησίον των τάς οἰκογενείας των καί νά ἐγκαταλείψουν τήν συνήθη διαμονήν των εἰς τήν μέχρι τοῦδε χώραν τῆς κατοικίας των,

Λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἡ Σύμβασις συνεπλήρωσε τήν 1ην Νοεμβρίου 1966 τρία ἔτη ἰσχύος καί ὅτι ὁ ἁρμοδίως φορεύς θά ἀναγκασθῇ νά ἀναστείλῃ τάς διά τά ἐπί τοῦ ἐδάφους τοῦ ἑτέρου τῶν συμβαλλομένων Μερῶν διαμένοντα τέκνα παροχάς οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων εἰς ἐργαζομένους, αἵτινες συνεπλήρωσαν τρία ἔτη ἀπασχολήσεως ἐπί τοῦ ἐδάφους τοῦ ἑνός τῶν συμβαλλομένων Μερῶν, ἀκόμη καί ὅταν σοβαροί λόγοι παρεμποδίζουν τήν μετακίνησιν τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας,

Λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἀπεδείχθη ἀκάμπτον νά καθορισθῇ ποῖα πρόσωπα δέον νά θεωρηθοῦν ὡς μέλη οἰκογενείας δικαιούμενα εἰς λῆψιν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων,

Λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν, ὅτι δέον νά ἐξασφαλισθῇ, ὅτι τά οἰκογενειακά ἐπιδόματα παρέχονται πράγματι εἰς τά ἐν τῇ χώρᾳ τῆς κατοικίας των παραμείναντα τέκνα,

Συνεφωνήθησαν τά ἀκόλουθα:

Ἄρθρον 1

1) Τό ἐδάφιον 1 τοῦ ἄρθρου 38 τῆς Συμβάσεως καθίσταται παράγραφος 1.

2) Τά ἐδάφια 2 καί 3 τοῦ ἄρθρου 38 τῆς Συμβάσεως διαγράφονται.

3) Εἰς τό ἄρθρον 38 τῆς Συμβάσεως προστίθεται ἡ ἀκόλουθος παράγραφος 2.

«2) Ὡς μέλη τῆς οἰκογενείας ὑπό τήν ἔννοιαν τῆς παραγράφου 1 θεωροῦνται:

α) Τά γνήσια τέκνα,

β) Οἱ προγονοί, ἐφ' ὅσον διαβιοῦν εἰς τήν κατοικίαν τοῦ πατρικοῦ ἤ τῆς μητρικῆς,

γ) Τά ὡς γνήσια ἀναγνωρισθέντα τέκνα.

νὰ θεωρηθῇ συντελεσθεῖσα διὰ τῆς καταρτίσεως τοῦ ἐγγράφου αὐτῆς καὶ τῆς ὑπογραφῆς του ὑπὸ τῶν συμβαλλομένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων. Τοῦτο προκύπτει τόσον ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 7 §§ 2, 3, 4 καὶ 5 τοῦ νόμου 3239/1955, ὅσον καὶ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 186/1969. Συλλογικαὶ συμβάσεις συνεπῶς, φέρουσαι ἡμερομηνίαν καταρτίσεως καὶ ὑπογραφῆς των παλαιοτέραν τῆς 10ης Μαΐου 1969 (ἡμερομηνίας ἰσχύος τοῦ ν.δ. 186/1969) δέον νὰ θεωρηθοῦν ὡς ἐγκύρως συναφθεῖσαι (ἐφ' ὅσον συντρέχουν αἱ προϋποθέσεις τοῦ νόμου 3239/1955) καὶ νὰ καταχωρηθοῦν εἰς τὸ παρὰ τῇ Διευθύνσει Ἀμοιβῆς Ἐργασίας τηρούμενον εἰδικὸν βιβλίον.

4) Ἡ περὶ ἀναλήψεως μεσολαβητικῆς προσπαθείας ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας αἴτησις δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐπιθυμία τῆς αἰτούσης ὀργανώσεως πρὸς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ἡ ὕπαρξις συνεπῶς συλλογικῆς διαφορᾶς διαπιστοῦται μόνον διὰ τῆς ἐκθέσεως τοῦ μεσολαβήσαντος ὑπαλλήλου, εἰς ἣν δηλοῦται ἡ ἀδυναμία ἐπιτεύξεως συμφωνίας διὰ τῶν συλλογικῶν διαπραγματεύσεων.

Εἰς ἃς περιπτώσεις συνεπῶς πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 186/1969 ὑπεβλήθη ἔκθεσις τοῦ μεσολαβήσαντος ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας περὶ ἀδυναμίας ὑπογραφῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ οὕτω διαπιστωθεῖσα καὶ πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ μνησθέντος ν.δ. ἐγερθεῖσα συλλογικὴ διαφορὰ δύναται νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὸ ἁρμόδιον Η.Δ.Δ.Δ. καὶ νὰ ἐπιλυθῇ ὑπ' αὐτοῦ ἀσχέτως ἂν αἱ ἐνδιαφερόμεναι ὀργανώσεις δὲν δύνανται πλέον νὰ ἐγείρουν νέαν διένεξιν. Τοῦτο διότι ἡ κατὰ τὴν διαδικασίαν τῆς ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας ἐπίλυσις τῆς διαφορᾶς δὲν ἀποτελεῖ σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως (ὁπότε θὰ ἀπητοῦντο αἱ νέαι προϋποθέσεις), δεδομένου ὅτι ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις, κατὰ τὸ ἄρθρον 19 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἐπέχει μὲν θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως, μόνον ὅμως ὡς πρὸς τὰς διατάξεις, αἱ ὁποῖαι διέπουν τὴν τύχην αὐτῆς μετὰ τὴν κήρυξιν της ὡς ἐκτελεστῆς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας. Ἀλλωστε ὑπὸ τὸν ὅρον σύναψις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς ἀνωτέρω ἐξετάθη, νοεῖται ἡ αἰτησις πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν τῶν δηλώσεων τῶν βουλήσεων τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν καὶ ἡ κατάρτισις τοῦ σχετικοῦ ἐγγράφου, στοιχεῖον, τὸ ὁποῖον δὲν συντρέχει εἰς τὴν ἀπόφασιν διαιτησίας.

5) Ἐὰν ὅμως ὑπεβλήθη πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 186/1969 ἔκθεσις περὶ ἀποτυχίας τῶν συλλογικῶν διαπραγματεύσεων καὶ λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν, ὅτι, ὡς ἐξετέθη, ἡ αἰτησις μεσολαβήσεως ἀποτελεῖ δήλωσιν ἐπιθυμίας συνάψεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἤδη ἀπαιτεῖται ἡ συνδρομὴ τῶν ἀναγκαίων προϋποθέσεων διὰ τὴν σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως, προκειμένου ὁ μεσολαβῶν ὑπάλληλος νὰ χωρήσῃ εἰς τὴν κατ' οὐσίαν συζήτησιν. Ἐὰν δὲν συντρέχουν αἱ προϋποθέσεις αὗται (ἤτοι τὸ νόμιμον τῆς αἰτήσεως, κατ' ἄρθρον 6 § 1 τοῦ ν.δ. 186/1969) ὁ Εἰσηγητὴς δὲν χωρεῖ εἰς τὸ ἔργον τῆς συνδιαλλαγῆς, ἀλλὰ ὑποβάλλει περὶ τούτου ἔκθεσιν.

Γ) Ἐπιθυμοῦμεν τέλος νὰ ὑπογραμμίσωμεν πρὸς πάντα τὰ ἁρμόδια ὄργανα ἡμῶν τὴν ἀνάγκην ταχείας ἐνεργείας ἐπὶ πάσης αἰτήσεως διὰ τὴν ἀνάληψιν μεσολαβητικῆς προσπαθείας πρὸς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. Εἴμεθα πεπεισμένοι, ὅτι εἰς τὰς περισσοτέρας περιπτώσεις αἱ ἀνακύπτουσαι διενέξεις εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιλυθοῦν διὰ συμφωνίας, ἐφ' ὅσον τὰ ὄργανα τοῦ Κράτους ἐξαρθοῦν εἰς τὸ ὕψος τῆς ἀποστολῆς των, ἡ ὁποία ἐν προκειμένῳ συνίσταται εἰς τὴν καθοδήγησιν τῶν ἐνδιαφερομένων πρὸς διαμόρφωσιν συνειδήσεως παρ' αὐτοῖς περὶ τῆς ἀνάγκης εἰρηνικῆς συνεργασίας ἐπ' ὠφελείᾳ αὐτῶν τῶν ἰδίων, τῆς κοινωνίας καὶ τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας.

162/1969 ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί κυρώσεως της από 27.9.1967 Συμβάσεως περί αναθεωρήσεως της Γενικής Συμβάσεως μεταξύ Ελλάδος και Βελγίου περί Κοινωνικής Ασφαλείας, υπογραφείσης εις Αθήνας την 1ην Απριλίου 1958.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 83 της 9 Μαΐου 1969)

Προτάσει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, απεφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

Κυρούται και έχει ισχύν νόμου η εν Βρυξέλλαις υπογραφείσα την 27ην Σεπτεμβρίου 1967 Πλιηνοβελγική Σύμβασις περί αναθεωρήσεως της από 1ης Απριλίου 1958 Γενικής Συμβάσεως μεταξύ Ελλάδος και Βελγίου περί Κοινωνικής Ασφαλείας, έχουσα αύτη εν Ελληνικώ και Γαλλικώ πρωτοτύπω.

Εν Αθήναις τη 1 Απριλίου 1969

Περί Αναθεωρήσεως της Γενικής Συμβάσεως μεταξύ Ελλάδος και Βελγίου περί Κοινωνικής Ασφαλείας, υπογραφείσης εις Αθήνας την 1ην Απριλίου 1958.

Σύμβασις

Η Αυτού Μεγαλειότης ο Βασιλεύς των Ελλήνων και η Αυτού Μεγαλειότης ο Βασιλεύς των Βέλγων, εμπνεόμενοι από την επιθυμίαν να προσαρμόσουν την Γενικήν Σύμβασιν Κοινωνικής Ασφαλείας εις την επελθούσαν εις τα δύο συμβαλλόμενα Κράτη εξέλιξιν των νομοθεσιών, ως και εις τον γενικόν προσανατολισμόν, προς ον φέρονται τα διεθνή κείμενα επί του θέματος της Κοινωνικής Ασφαλείας, απεφάσισαν την σύναψιν Συμβάσεως, τροποποιούσης την ισχύουσαν Σύμβασιν, και προς τον σκοπόν τούτον όρισαν πληρεξουσίους των, ήτοι:

Η Αυτού Μεγαλειότης ο Βασιλεύς των Ελλήνων:

Την Αυτού Εξοχότητα τον Κύριον Αλέξανδρον Κύπρου Αργυρόπουλον, Πρέσβυν της Ελλάδος εν Βρυξέλλαις.

Η Αυτού Μεγαλειότης ο Βασιλεύς των Βέλγων:

Την Αυτού Εξοχότητα τον Κύριον P. de Paepe, Υπουργόν Κοινωνικής Προνοίας.

Οι οποίοι, μετά την ανταλλαγήν των πληρεξουσίων των αναγνωρισθέντων ως εγκύρων, συνεφώνησαν επί των ακολούθων διατάξεων:

Άρθρον 1

Η παράγραφος 1η, II. του άρθρου 2 της Συμβάσεως της 1ης Απριλίου 1958 συμπληρούται διά στοιχείου ε) συντεταγμένου ως ακολούθως:

«ε) Η νομοθεσία περί οικογενειακών επιδομάτων των μισθωτών».

Άρθρον 2

Εις την αυτήν Σύμβασιν καταχωρίζεται άρθρον 2 δίς, έχον ούτω:

«Άρθρον 2 δίς

Οι Έλληνες ή Βέλγοι μισθωτοί ή οι προς ταύτους εξομοιούμενοι, υπαχθέντες εις την υποχρεωτικήν ασφάλισιν εις μίαν των συμβαλλομένων χωρών και οι άποικοι μεταφέρουν την συνήθη διαμονήν των εις την άλλην χώραν, δύνανται ωσαυτως να συνεχίσουν την προαιρετικήν ασφάλισιν των εν άρθρω 2 § 1 αναφερομένων νομοθεσιών, υπό τους αυτούς όρους, υφ' ούς οι ίδιοι της χώρας διαμονής των, λαμβανομένων ενδεχομένως υπ' όψιν των περιόδων ασφαλίσεως των πραγματοποιηθεισών εις εκατέραν των συμβαλλομένων χωρών».

Άρθρον 3

1) Η παράγραφος 2, α) του άρθρου 3 της αυτής Συμβάσεως συμπληρούται διά διατάξεως, έχούσης ως εξής:

«Η αίτησις παραστάσεως δέον όπως υποβληθή πρό της εκπνοής της δωδεκαμήνου προθεσμίας».

2) Η παράγραφος 2, β) του αυτού άρθρου συμπληρούται διά διατάξεως, έχούσης ως έπεται:

«Εν τοσούτω εις ην περίπτωσιν η επιχείρησις έχει υποκατάστημα ή μόνιμον αντιπροσωπείαν επί του εδάφους της έτέρας συμβαλλομένης χώρας ή εκείνης, εις ην είναι εγκατεστημένη ή έδρα της, οι μισθωτοί οι απασχολούμενοι υπό ταύτης υπάγονται εις την νομοθεσίαν της συμβαλλομένης χώρας, επί του εδάφους της οποίας ευρίσκεται το υποκατάστημα ή η μόνιμος αντιπροσωπεία».

Άρθρον 4

Η τελευταία φράσις του εδαφίου 2, 2 του άρθρου 4 της αυτής Συμβάσεως αντικαθίσταται διά της ως έπεται διατάξεως:

«Το εν λόγω δικαίωμα επιλογής δύναται άπαξ μόνον να ασκηθή».

Άρθρον 5

Εις το Μέρος 1ον της αυτής Συμβάσεως προστίθεται άρθρον 4 δίς, έχον ως ακολούθως:

Άρθρον 4 δίς

Εφ' όσον η νομοθεσία της μιάς των συμβαλ-

δ) Τά θετά τέκνα.

ε) Τά ἐξώγαμα τέκνα (ἐν σχέσει ὅμως πρός τόν πατέρα, μόνον ἐάν ἔχῃ ἀναγνωρισθῇ ἡ πατρότης ἢ ἡ ὑποχρέωσις τούτου πρός διατροφήν) τοῦ δικαιούχου.

Ἄρθρον 2

Μετά τό ἄρθρον 38 τῆς Συμβάσεως προστίθεται τό ἀκόλουθον ἄρθρον 38α.

«Ἄρθρον 38α

1) Ὁ ἁρμόδιος φορεύς καταβάλλει, μέ ἀπαλλαγτικήν δι' ἑαυτόν συνέπειαν, τῇ αἰτήσει καί μέσῳ τοῦ φορέως τῆς χώρας τῆς κατοικίας τῶν τέκνων, τό εἰς ἕκαστον τέκνον ἀναλογοῦν οἰκογενειακόν ἐπίδομα εἰς τό φυσικόν ἢ νομικόν πρόσωπον, ὅπερ πράγματι ἐπιμελεῖται τοῦ τέκνου, ἄν τό εἰς τόν ἐργαζόμενον καταβαλλόμενον οἰκογενειακόν ἐπίδομα δέν διατίθεται διά τήν συντήρησιν τοῦ τέκνου.

Ἄν πλήν τοῦ συζύγου τοῦ δικαιούχου καί ἕτερα πρόσωπα πληροῦν τάς προϋποθέσεις τοῦ ἐδαφίου 1, τό οἰκογενειακόν ἐπίδομα δέον νά καταβάλλεται εἰς τόν σύζυγον.

Εἰς τάς λοιπάς περιπτώσεις, καθ' ἃς πλείονα πρόσωπα πληροῦν ἀπό κανονικῆς τάς προϋποθέσεις τοῦ ἐδαφίου 1, δέον τό ἐπίδομα νά καταβάλλεται εἰς τό πρόσωπον, τό ὁποῖον κατά κύριον λόγον ἐπιμελεῖται τοῦ τέκνου.

2) Ὡς οἰκογενειακόν ἐπίδομα ἀναλογοῦν εἰς ἕκαστον τέκνον, ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς παραγράφου 1, θεωρεῖται τό ποσόν, ὅπερ προκύπτει ἐκ τῆς κατ' ἰσομοιρίαν κατανομῆς τῶν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων μεταξύ ὅλων τῶν τέκνων τοῦ δικαιούχου.

3) Ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν διατάξεων περί ἀποδόσεως τῶν ἀδικαιολογήτως καταβληθέντων οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων ὡς λήπτης αὐτῶν θεωρεῖται ὁ ἐργαζόμενος.

Ἄρθρον 3

Μετά τό ἄρθρον 38 τοῦ ἀπό 28 Μαρτίου 1962 προσθέτου Συμφώνου τῆς Συμβάσεως προστίθεται τό ἀκόλουθον ἄρθρον 38α:

«Ἄρθρον 38α

1) Εἰς τήν αἴτησιν περί καταβολῆς τοῦ οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος κατά τό ἄρθρον 38α, παράγραφος 1, ἐδάφιον 1 τῆς Συμβάσεως δέον νά καθορισθῇ τό πρόσωπον, εἰς τό ὁποῖον δέον νά καταβληθῇ τό οἰκογενειακόν ἐπίδομα. Ὁ ἁρμόδιος φορεύς δεσμεύεται ἐκ τῆς τοιαύτης δηλώσεως, ἐφ' ὅσον δέν ἀνακαλεῖται αὕτη.

Ἡ δήλωσις δέον νά ἀνακληθῇ, ἐφ' ὅσον δέν συντρέχουν πλέον αἱ προϋποθέσεις διά τήν καταβολήν σύμφωνος πρός τό ἄρθρον 38α παράγραφος 1 τῆς Συμβάσεως.

2) Αἱ Ὑπηρεσίαι συνδέσμων συνομαλογῶν τάς λεπτομερείας τῆς διαδικασίας διά τά χρηματικά ἐμβάσματα».

Ἄρθρον 4

Ἡ εἰς τό μέρος VI τῆς Συμβάσεως τῆς 25ης Ἀπριλίου 1961 κατά τούς ὁρισμούς τῆς παρούσης Συμβάσεως προβλεπομένη ρύθμισις καταβολῆς οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων, ἥτις στηρίζεται κατ' ἀρχήν εἰς τάς βάσει τῶν ὑπ' ἀριθ. 3 καί 4 Κανονισμῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος περί Κοινωνικῆς Ἀσφαλείας τῶν ἐργαζομένων μεταναστῶν ἰσχυούσας διατάξεις, ἰσχύει κατά τήν κρίσιν τῶν συμβαλλομένων μερῶν ὡς προσωρινή ρύθμισις.

Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν τό Συμβούλιον τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος ἤθελε τροποποιήσει τούς κανονισμούς τούς ἰσχύοντας διά τήν καταβολήν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων εἰς τούς ἐντός χώρας - μέλους τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος ἐργαζομένους διά τά εἰς ἑτέραν χώραν - μέλος κατοικοῦντα τέκνα αὐτῶν, τά συμβαλλόμενα Μέρη θά διεξαγάγουν διαπραγματεύσεις, ὅπως ἐπανεξετάσουν τάς διατάξεις τοῦ Μέρους VI τῆς Συμβάσεως.

Ἄρθρον 5

Ἡ σύμβασις αὕτη ἰσχύει καί διά τό Βερολῖνον (Land Berlin), ἐφ' ὅσον ἐντός τριμήνου ἀπό τῆς ἐναρξεως τῆς ἰσχύος τῆς Συμβάσεως ἡ Κυβέρνησις τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Δημοκρατίας τῆς Γερμανίας δέν προβῇ εἰς ἀντίθετον δήλωσιν πρός τήν Κυβέρνησιν τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος.

Ἄρθρον 6

1) Ἡ παροῦσα Σύμβασις χρήζει ἐπικυρώσεως· τά ὄργανα ἐπικυρώσεως θά ἀνταλλαγοῦν τό ταχύτερον δυνατόν ἐν Ἀθήναις.

2) Ἡ παροῦσα Σύμβασις τίθεται ἐν ἰσχύϊ ἀπό 1 Νοεμβρίου 1966.

Ἔγινετο ἐν Βόννῃ τήν 21ην Μαρτίου 1967 εἰς τέσσαρα πρωτότυπα, ἀνά δύο εἰς τήν γερμανικήν καί τήν ἑλληνικήν γλῶσσαν, ἑκάστου τῶν κειμένων ἔχοντος τήν αὐτήν ὑποχρεωτικήν ἰσχύν.

Διά τό Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος

(Ἕπεται ὑπογραφή)

Διά τήν Ὁμοσπονδιακήν Δημοκρατίαν τῆς Γερμανίας

(Ἕπεται ὑπογραφή)

—

διαμονῆς των εἰς τινα τῶν συμβαλλομένων χωρῶν ἐπὶ περίοδον μὴ ὑπερβαίνουσαν τὴν καθορισθησομένην ταυτήτων τῶν παροχῶν εἰς εἶδος τῆς ἀσφαλίσεως ἀσθενείας καὶ μητρότητος, συμφώνως πρὸς τὴν νομοθεσίαν τῆς χώρας διαμονῆς, ἐφ' ὅσον δύνανται νὰ ἀξιώσουν τὰς παροχὰς ταύτας δυνάμει τῆς νομοθεσίας τῆς χώρας ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν.

Ὁ ὀργανισμὸς τῆς χώρας ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀποδίδει εἰς τὸν ὀργανισμὸν τῆς χώρας διαμονῆς τὰς πραγματικὰς δαπάνας τὰς ἀναλογούσας εἰς τὰς παροχὰς ταύτας, ὡς αἱ ἐν λόγῳ δαπάναι προκύπτουν ἐκ τῶν λογιστικῶν βιβλίων τῶν ὀργανισμῶν, οἵτινες τὰς ἐχορήγησαν.

Ἄρθρον 7 τετράκις

Παράγραφος 1

Μισθωτὸς ἢ ἐξομοιούμενος πρὸς μισθωτόν, λαμβάνων παροχὰς εἰς βάρος ὀργανισμοῦ τῆς μιᾶς τῶν συμβαλλομένων χωρῶν, ὁ ὁποῖος διαμένει εἰς τὴν χώραν ταύτην, διατηρεῖ τὸ δικαίωμα ἐπὶ τὰς παροχάς, ὅταν μεταφέρῃ τὴν διαμονήν του εἰς τὴν ἄλλην χώραν. Πάντως πρὸ τῆς μεταφορᾶς ὁ μισθωτὸς δέον ὅπως τύχῃ τῆς ἀδείας τοῦ ἁρμοδίου ὀργανισμοῦ. Αἱ διατάξεις αὗται ἐφαρμόζονται κατ' ἀναλογίαν καὶ ἐπὶ μισθωτοῦ μεταβαίνοντος πρὸς θεραπείαν εἰς τὴν ἑτέραν συμβαλλομένην χώραν, χωρὶς ἐν τούτοις νὰ μεταφέρῃ εἰς ταύτην καὶ τὴν κατοικίαν του.

Παράγραφος 2.

Ὅταν ὁ μισθωτὸς ἢ ὁ ἐξομοιούμενος μισθωτὸς ἔχῃ δικαίωμα ἐπὶ παροχὰς συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου, αἱ εἰς εἶδος παροχαὶ χορηγοῦνται ὑπὸ τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ τόπου διαμονῆς του ἢ τῆς νέας του κατοικίας κατὰ τὰς διατάξεις τῆς ὑπὸ τοῦ ἐν λόγῳ ὀργανισμοῦ ἐφαρμοζομένης νομοθεσίας.

Παράγραφος 3

Αἱ εἰς χρήμα παροχαί, εἰς τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ παρόντος ἄρθρου περιπτώσεις, χορηγοῦνται ἀπ' εὐθείας εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους ὑπὸ τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς ἁρμοδίας χώρας. Ἐν τοσούτῳ ὁ τελευταῖος οὗτος ὀργανισμὸς δύναται νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν ὀργανισμὸν τοῦ τόπου διαμονῆς ἢ τῆς νέας κατοικίας τὴν χορήγησιν τῶν παροχῶν τούτων διὰ λογαριασμόν του.

Παράγραφος 4

Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ τῶν δικαιοδόχων.

Παράγραφος 5

Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 δίς, ἐδάφια 2 καὶ 3, ἐφαρμόζονται ἀναλόγως.

Ἄρθρον 7 πεντάκις

Παράγραφος 1

Ὅταν ὁ δικαιοῦχος συντάξεων ὀφειλομένων κατὰ τὰς νομοθεσίας ἀμφοτέρων τῶν συμβαλλομένων χωρῶν ἔχῃ δικαίωμα ἐπὶ παροχὰς εἰς εἶδος κατὰ τὴν νομοθεσίαν τῆς συμβαλλομένης χώρας, ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς ὁποίας διαμένει, διὰ συνυπολογισμοῦ τῶν περιόδων ἀσφαλίσεως τῶν πραγματοποιηθεισῶν εἰς ἀμφοτέρους τὰς χώρας, αἱ παροχαὶ αὗται χορηγοῦνται εἰς τὸν δικαιοῦχον καὶ τοὺς δικαιοδόχους του ὑπὸ τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς χώρας διαμονῆς καὶ εἰς βάρος τοῦ ὀργανισμοῦ τούτου, ὡς ἐὰν ἦτο δικαιοῦχος συντάξεως κατὰ τὴν νομοθεσίαν ἀποκλειστικῶς τῆς τελευταίας ταύτης χώρας.

Παράγραφος 2

Ὅταν ὁ δικαιοῦχος συντάξεως, ὀφειλομένης κατὰ τὴν νομοθεσίαν τῆς μιᾶς μόνον τῶν συμβαλλομένων χωρῶν, διαμένῃ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς ἑτέρας συμβαλλομένης χώρας, αἱ εἰς εἶδος παροχαὶ χορηγοῦνται εἰς αὐτόν, ὡς καὶ εἰς τοὺς δικαιοδόχους του, ὑπὸ ὀργανισμοῦ τῆς χώρας διαμονῆς, ὡς ἐὰν ὁ ἐνδιαφερόμενος ἦτο δικαιοῦχος συντάξεως δυνάμει τῆς νομοθεσίας τῆς τελευταίας ταύτης χώρας. Ἡ ἔναρξις τοῦ δικαιώματος ἐπὶ τὰς ἐν λόγῳ παροχὰς διέπεται ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς νομοθεσίας τῆς χώρας, ὑπὸ τῆς ὁποίας ὀφείλεται ἡ σύνταξις. Οἱ δικαιοδόχοι, ἡ ἔκτασις, ἡ διάρκεια καὶ ἡ διαδικασία χορηγήσεως τῶν παροχῶν καθορίζονται ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς νομοθεσίας τῆς χώρας διαμονῆς.

Αἱ ἐν λόγῳ παροχαὶ ἀποδίδονται ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου ὀργανισμοῦ τῆς χώρας, ὑπὸ τοῦ ὁποίου χορηγεῖται ἡ σύνταξις, ἐκτὸς ἐὰν ὁ ἐνδιαφερόμενος δικαιοῦται ἐν τῇ χώρᾳ διαμονῆς τῶν παροχῶν αὐτῶν ὑπὸ ἄλλην του ἰδιότητα.

Παράγραφος 3

Αἱ ἀνώτατα διοικητικαὶ Ἀρχαὶ τῶν συμβαλλομένων χωρῶν δύνανται νὰ ἀποφασίσουν, ὅπως αἱ περὶ ὧν ἡ παράγραφος 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀποδόσεις ἐνεργῶνται ἐπὶ τῇ βάσει καθοριζομένου ἐφ' ἅπαξ ποσοῦ.

Ἄρθρον 10

Τὸ ἐδάφιον 2 τοῦ ἄρθρου 11 τῆς αὐτῆς συμβάσεως ἀντικαθίσταται ὑπὸ τῆς ἀκολούθου διατάξεως:

«Ἐὰν μετὰ τὴν διακοπὴν τῆς συντάξεως ἢ τοῦ ἐπιδόματος ἀνεπηρείας δικαιολογῆται ἐκ τῆς καταστάσεως τοῦ ἠσφαλισμένου ἡ χορήγησις συν-

λομένων χωρῶν προβλέπῃ τὴν μείωσιν, διακοπὴν ἢ ἀναστολὴν τῆς παροχῆς εἰς περίπτωσιν συρροῆς τῆς παροχῆς ταύτης μὲ ἑτέραν παροχὴν κοινωνικῆς ἀσφαλείας ἢ μὲ ἀμοιβήν, ἡ παροχὴ ἡ κτηθεῖσα δυνάμει τῆς νομοθεσίας τῆς ἄλλης συμβαλλομένης χώρας ἢ ἡ ἀμοιβὴ ἡ ληφθεῖσα εἰς τὴν ἄλλην χώραν ἀντιτάσσεται ἐπίσης εἰς τὸν δικαιοῦχον τῆς παροχῆς.

Ἐν τοσούτῳ ὁ κανὼν, περὶ οὗ τὸ πρῶτον ἐδάφιον, δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν εἰς ἣν περίπτωσιν αἱ παροχαὶ ἐκτιθῆσαν συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 καὶ τοῦ Κεφαλαίου 3 τοῦ Μέρους ΙΙ τῆς Συμβάσεως.

Ἄρθρον 6

Τὸ ἄρθρον 5 τῆς αὐτῆς Συμβάσεως ἀντικαθίσταται διὰ τῶν ἀκολούθων διατάξεων:

«Ἄρθρον 5

Παράγραφος 1η

Ὁ μισθωτὸς ἢ ὁ πρὸς αὐτὸν ἐξομοιούμενος, ὁ μεταβαίνων ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα εἰς Βέλγιον ἢ ἀντιστρόφως, δικαιοῦται, ὡς καὶ οἱ δικαιοδόχοι αὐτοῦ οἱ μετ' αὐτοῦ συνοικοῦντες ἐν τῇ χώρᾳ τοῦ νέου τόπου τῆς ἐργασίας τῶν παροχῶν τῆς ἀσφαλίσεως ἀσθενείας - μητρότητος ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ, ἐφ' ὅσον:

1) Ἀντεγνωρίσθη ἱκανὸς πρὸς ἐργασίαν κατὰ τὴν τελευταίαν εἴσοδόν του εἰς τὴν χώραν ταύτην.

2) Ἀπέκτησε τὴν ἰδιότητα τοῦ ἠσφαλισμένου μετὰ τὴν τελευταίαν εἴσοδόν του εἰς τὴν χώραν τοῦ νέου τόπου ἐργασίας.

3) Πληροῖ τὰς ἀπαιτουμένας ὑπὸ τῆς νομοθεσίας τῆς χώρας ταύτης προϋποθέσεις, λαμβανομένων ἐνδεχομένως ὑπ' ὄψιν τῶν περιόδων ἀσφαλίσεως ἢ τῶν ἰσοδυνάμων τοιούτων, τῶν πραγματοποιηθεισῶν κατὰ τὴν νομοθεσίαν τῆς ἄλλης χώρας.

Παράγραφος 2.

Ἐὰν ὁ μισθωτὸς, περὶ οὗ ἡ παράγραφος 1, δὲν πληροῖ τὰς ἀπαιτουμένας προϋποθέσεις διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἐν λόγῳ παραγράφου καὶ ἐφ' ὅσον θὰ ἐξηκολούθει οὗτος νὰ ἔχῃ δικαίωμα ἐπὶ παροχῆς δυνάμει τῆς νομοθεσίας τῆς συμβαλλομένης χώρας, εἰς ἣν διετέλεσεν ἠσφαλισμένος πρὸ τῆς μεταφορᾶς τῆς κατοικίας του, ἐὰν εἰσῆκτο εἰς τὴν χώραν ταύτην, διατηρεῖ δι' ἑαυτὸν καὶ τοὺς δικαιοῦχους του τὸ δικαίωμα ἐπὶ παροχῆς διὰ περιόδων μὴ ὑπερβαινουσῶν τὴν προβλεπομένην ὑπὸ τῆς νομοθεσίας τῆς χώρας τοῦ τελευταίου τόπου ἐργασίας. Ὁ ἁρμόδιος ὀργανισμὸς τῆς χώρας ταύτης δύναται νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν ὀργανισμὸν τοῦ τόπου διαμονῆς νὰ χορηγήσῃ τὰς εἰς εἶδος παροχὰς κατὰ τὴν διαδικασίαν τὴν ἐφαρμοζομένην ὑπὸ τοῦ τελευταίου τούτου ὀργανισμοῦ. Ὁ ἁρμόδιος ὀργανισμὸς ἀποδίδει τὰς χορηγηθείσας τῇ αἰτήσει των παροχὰς εἰς τὸν ὀργανισμὸν τοῦ τόπου διαμονῆς».

Ἄρθρον 7

Τὸ ἄρθρον 6 τῆς αὐτῆς Συμβάσεως καταργεῖται.

Ἄρθρον 8

Τὸ ἄρθρον 7 τῆς αὐτῆς Συμβάσεως ἀντικαθίσταται διὰ τῶν ἀκολούθων διατάξεων:

«Ἄρθρον 7

Ὁ συνυπολογισμὸς τῶν περιόδων, περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 5, 3, τυγχάνει ἐφαρμοστέος μόνον ἐφ' ὅσον ἡ ἀπασχόλησις ἐν τῇ χώρᾳ τοῦ νέου τόπου ἐργασίας ἄρχεται ἐντὸς προθεσμίας δύο μηνῶν, ὑπολογιζομένης ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς ἀπασχολήσεως ἐν τῇ χώρᾳ τοῦ προγενεστέρου τόπου ἐργασίας».

Ἄρθρον 9

Εἰς τὸ Κεφάλαιον Ι τοῦ μέρους ΙΙ τῆς αὐτῆς Συμβάσεως προστίθενται τέσσαρα νέα ἄρθρα, ἔχοντα ὡς ἀκολούθως:

«Ἄρθρον 7 δίς

Οἱ δικαιοδόχοι μισθωτοῦ ἢ πρὸς τοῦτον ἐξομοιουμένου, ἔχοντες δικαίωμα ἐπὶ παροχῆς δυνάμει τῆς νομοθεσίας τῆς χώρας ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν, δικαιοῦνται τῶν εἰς εἶδος παροχῶν τῆς ἀσφαλίσεως ἀσθενείας - μητρότητος, ὅταν διαμένουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς ἄλλης συμβαλλομένης χώρας, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχουν δικαίωμα ἐπὶ τὰς εἰς εἶδος παροχὰς τῆς νομοθεσίας τῆς χώρας διαμονῆς των.

Ἡ ἔναρξις τοῦ δικαιώματος ἐπὶ τὰς εἰρημένας παροχὰς διέπεται ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς νομοθεσίας τῆς χώρας ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν. Οἱ δικαιοδόχοι, ὡς καὶ ἡ ἔκτασις, ἡ διάρκεια καὶ ἡ διαδικασία χορηγήσεως τῶν παροχῶν καθορίζονται κατὰ τὰς διατάξεις τῆς νομοθεσίας τῆς χώρας διαμονῆς.

Ὁ ὀργανισμὸς τῆς χώρας ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀποδίδει εἰς τὸν ὀργανισμὸν τῆς χώρας διαμονῆς τὰ τρία τέταρτα τῶν δαπανῶν τῶν ἀναφερομένων εἰς τὰς παροχὰς ταύτας, ἐπὶ τῇ βάσει ἐφ' ἅπαξ ποσοῦ, οὗτινος ὁ τρόπος ὑπολογισμοῦ θὰ καθορισθῇ ὑπὸ τῶν ἀνωτάτων διοικητικῶν Ἀρχῶν τῶν συμβαλλομένων χωρῶν.

«Ἄρθρον 7 τρίς

Οἱ μισθωτοὶ ἢ ἐξομοιούμενοι μισθωτοί, ὡς καὶ οἱ δικαιοδόχοι αὐτῶν δικαιοῦνται, ἐν περιπτώσει

λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς ἐπιδεινώσεως.

β) Ἐὰν ὁ ἐργαζόμενος ἐπραγματοποίησε τοιαύτην ἀπασχόλησιν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς τελευταίας ταύτης χώρας, ὁ ὀργανισμός, εἰς ὃν ὑπάγεται τῆς πρώτης χώρας, ὑποχρεοῦται νὰ χορηγήσῃ τὰς παροχὰς δυνάμει τῆς ἰδίας αὐτοῦ νομοθεσίας, μὴ λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς ἐπιδεινώσεως.

Ὁ ὀργανισμός, εἰς ὃν ὑπάγεται, τῆς ἑτέρας χώρας χορηγεῖ εἰς τὸν ἐργαζόμενον τὸ σημαλήρωμα, οὗτινος τὸ ποσὸν καθορίζεται κατὰ τὴν νομοθεσίαν τῆς δευτέρας ταύτης χώρας καὶ ἀντιστοιχεῖ εἰς τὴν ἐπαύξησιν τοῦ πασσοστοῦ ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν».

Ἄρθρον 17

Εἰς τὸ Κεφάλαιον 5 τοῦ Μέρους ΙΙ τῆς αὐτῆς Συμβάσεως προστίθεται ἄρθρον 23 δίς, ἔχον ὡς ἀκολούθως:

«Ἄρθρον 23 δίς

Αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 7 αὐτάκις ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ ἐργαζομένου ὑποστάντος ἐργατικὸν ἀτύχημα ἢ ἐπαγγελματικὴν ἀσθένειαν, ὁ ὁποῖος, ἀφοῦ ἤρξατο νὰ λαμβάνῃ παροχὰς εἰς βάρος τοῦ ἀρμοδίου ὀργανισμοῦ, τῷ ἐπετράπη ὑπὸ τοῦ ὀργανισμοῦ τούτου νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν ἑτέραν συμβαλλομένην χώραν ἢ νὰ μεταφέρῃ εἰς αὐτὴν τὴν κατοικίαν του. Ἡ διάρκεια τῆς χορηγήσεως τῶν παροχῶν καθορίζεται κατὰ τὴν νομοθεσίαν τὴν ἐφαρμοζομένην ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου ὀργανισμοῦ».

Ἄρθρον 18

Μετὰ τὸ Κεφάλαιον 5 τοῦ Μέρους ΙΙ τῆς αὐτῆς Συμβάσεως προστίθεται νέον Κεφάλαιον 6, ἔχον ὡς ἀκολούθως:

«Κεφάλαιον 6 - Οἰκογενειακαὶ παροχαί»

Ἄρθρον 23 τρίς

Παράγραφος 1

Ἐὰν κατὰ τὴν ἐθνικὴν νομοθεσίαν ἡ θεμελίωσις δικαιώματος ἐπὶ τὰς οἰκογενειακὰς παροχὰς ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς πραγματοποιήσεως περιόδων ἀπασχολήσεως ἢ ἐξομοιουμένων τοιούτων, αἱ πραγματοποιηθεῖσαι περίοδοι τόσον εἰς τὴν μίαν, ὅσον καὶ εἰς τὴν ἄλλην χώραν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν, ἐφ' ὅσον δὲν ἴσχυον ἐκαλογισθῇ διὰ τὴν χορήγησιν οἰκογενειακῶν παροχῶν εἰς τὴν ἄλλην χώραν.

Παράγραφος 2

Οἱ Ἕλληνες ἐργαζόμενοι, οἱ ἀπασχολούμενοι ἐν Βελγίῳ, τῶν ὁποίων τὰ τέκνα ἀνατρέφονται ἐν Ἑλλάδι, δικαιοῦνται τῶν κυρίως οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων, ἀποκλειομένου παντὸς εἰδικοῦ ἐπιδόματος ἢ προσαυξήσεως, ἀπορρεούσης ἐκ τῆς βελγικῆς νομοθεσίας.

Διὰ τοῦ Διοικητικοῦ Κανονισμοῦ θὰ καθορισθοῦν κυρίως αἱ κατηγορίαι τῶν δικαιούχων τέκνων, οἱ ὅροι χορηγήσεως καὶ τὰ ποσὰ τῶν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων, ὡς καὶ αἱ περίοδοι, δι' ἃς θὰ χορηγοῦνται τὰ ἐπιδόματα ταῦτα.

Παράγραφος 3

Οἱ Βέλγοι ἐργαζόμενοι, οἱ ἀπασχολούμενοι ἐν Ἑλλάδι, τῶν ὁποίων τὰ τέκνα ἀνατρέφονται ἐν Βελγίῳ, δικαιοῦνται τῶν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων τῶν ἀπορρεόντων ἐκ τῆς ἑλληνικῆς νομοθεσίας».

Ἄρθρον 19

Ὁ τίτλος τοῦ κεφαλαίου 8 τοῦ Μέρους ΙΙ τῆς αὐτῆς Συμβάσεως ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ὡς ἑπεται τίτλου.

«Κεφάλαιον 8 - Ἔξοδα ἢ ἐπίδομα κηδείας»

Ἄρθρον 20

Εἰς τὸ ἄρθρον 25 τῆς αὐτῆς Συμβάσεως αἱ λέξεις «τῶν ἐξόδων κηδείας» ἀντικαθίστανται διὰ τῶν λέξεων «τῶν ἐξόδων ἢ ἐπιδόματος κηδείας».

Ἄρθρον 21

Τὸ ἄρθρον 26 τῆς αὐτῆς Συμβάσεως ἀντικαθίσταται διὰ τῶν ἀκολούθων διατάξεων:

«Ἄρθρον 26

Παράγραφος 1

Ὁ ὀργανισμὸς τῆς χώρας ἀσφαλίσεως ὑποχρεοῦται νὰ χορηγήσῃ τὰ ἔξοδα ἢ τὸ ἐπίδομα κηδείας, τὸ ὀφειλόμενον δυνάμει τῆς νομοθεσίας, ἣν ἐφαρμόζει, ἔστω καὶ ἂν ὁ δικαιοῦχος διαμένῃ εἰς τὴν ἑτέραν συμβαλλομένην χώραν.

Παράγραφος 2

Εἰς περίπτωσιν θανάτου προσώπου λαμβάνοντος σύνταξιν γήρατος ἢ ἀναπηρίας ἢ ἐπίδομα ἀναπηρίας παρὰ τῶν ἀρμοδίων ὀργανισμῶν ἀμφοτέρων τῶν συμβαλλομένων χωρῶν διὰ τοῦ συνυπολογισμοῦ τῶν περιόδων ἀσφαλίσεως, τὸ ἐπίδομα ἢ τὰ ἔξοδα κηδείας ὀφείλονται μόνον ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου ὀργανισμοῦ τῆς χώρας, εἰς ἣν ὁ ἐργαζόμενος ὑπῆρξεν τελευταίως ἠσφαλισμένος, ἐφ' ὅσον, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συνυπολογιζομένων περιόδων, πληροῦνται αἱ ἀπαιτούμεναι ὑπὸ τῆς νομοθεσίας τῆς χώρας ταύτης προϋποθέσεις.

Παράγραφος 3

Εἰς περίπτωσιν θανάτου προσώπου λαμβάνοντος σύνταξιν γήρατος ὑπὸ ὀργανισμοῦ τῆς μιᾶς

τάξεως ἢ ἐπιδόματος ἀνεπηρίας, ἡ παροχὴ αὐτὴ ἐκκαθαρίζεται κατὰ τοὺς κανόνας τοῦ ἄρθρου 8, λαμβανομένων ἐνδεχομένως ἐπ' ὄψιν καὶ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 9».

Ἄρθρον 11

Τὸ ἄρθρον 14 τῆς αὐτῆς Συμβάσεως συμπληροῦται διὰ παραγράφου 5, ἐχούσης ὡς ἀκολούθως:

«Παράγραφος 5

Ἐὰν κατὰ τὴν νομοθεσίαν τῆς μιᾶς τῶν συμβαλλομένων χωρῶν τὸ δικαίωμα συντάξεως δὲν ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς συμπληρώσεως ὡρισμένων χρόνων ἀσφαλίσεως, ἀλλὰ κτᾶται ἀπ' ἔτους εἰς ἔτος, ὁ ἐνδιαφερόμενος ὀργανισμὸς τῆς χώρας ταύτης ὑπολογίζει τὸ δικαίωμα συντάξεως ἀπ' εὐθείας καὶ ἀποκλειστικῶς ἐν συναρτήσει πρὸς τὰς περιόδους ἀσφαλίσεως τὰς πραγματοποιηθείσας ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ καὶ τὰς περιόδους τὰς ἀναγνωρισθείσας ἰσοδυνάμους πρὸς περιόδους ἀσφαλίσεως δυνάμει τῆς νομοθεσίας τῆς χώρας ταύτης, ὁ ἐνδιαφερόμενος ὀργανισμὸς ἐφαρμόζει ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τὴν νομοθεσίαν τῆς ἐν λόγῳ χώρας, ἡ ὁποία ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν ἠσφαλισμένων, οἵτινες κατὰ τὴν χρονολογίαν ἐνάρξεως ἰσχύος τῆς ἀποφάσεως συμπληροῦν τὴν κανονικὴν ἡλικίαν συνταξιοδοτήσεως».

Ἄρθρον 12

Τὸ ἄρθρον 15 τῆς αὐτῆς Συμβάσεως συμπληροῦται διὰ παραγράφου 3, ἐχούσης ὡς ἀκολούθως:

«Παράγραφος 3

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἡ προσδιορισθεῖσα ἤδη σύνταξις ἀναθεωρεῖται, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 14, ἀφ' ἧς χρονολογίας τὸ δικαίωμα εἰς σύνταξιν θεμελιοῦται καὶ ὡς πρὸς τὴν νομοθεσίαν τῆς ἑτέρας συμβαλλομένης χώρας».

Ἄρθρον 13

Τὸ ἄρθρον 17 τῆς αὐτῆς Συμβάσεως ἀντικαθίσταται διὰ τῆς ὡς ἑξῆς διατάξεως.

Ἄρθρον 17

Πᾶς ἠσφαλισμένος, τοῦθ' ὅπως θεμελιωθῇ τὸ δικαίωμά του εἰς σύνταξιν, δύναται νὰ παρατηθῇ τοῦ εἰσπραττομένου τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 14 τῆς παρούσης Συμβάσεως. Αἱ παροχαί, ἃς δύναται νὰ ἀξιώσῃ δυνάμει ἑκάστης τῶν ἐθνικῶν νομοθεσιῶν, ἐκκαθαρίζονται εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην κεχωρισμένως ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων ὀργανισμῶν καὶ ἀνεξαρτήτως τῶν περιόδων ἀσφαλίσεως ἢ τῶν ἀναγνωρισθεισῶν ὡς ἰσοτίμων τοιούτων, τῶν πραγματοποιηθεισῶν εἰς τὴν ἑτέραν χώραν.

Ἄρθρον 14

Τὸ ἄρθρον 18 τῆς αὐτῆς Συμβάσεως ἀντικαθίσταται διὰ τῆς ἀκολούθου διατάξεως:

«Ἄρθρον 18

Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 14 ἕως 17 ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ τῶν συντάξεων ἐπιζώντων».

Ἄρθρον 15

1) Ὁ τίτλος τοῦ Κεφαλαίου 5 τοῦ Μέρους ΙΙ τῆς αὐτῆς Συμβάσεως ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ὡς ἑπεται τίτλου.

«Κεφάλαιον 5 - Ἐργατικὰ ἀτυχήματα καὶ ἐπαγγελματικαὶ ἀσθένειαι.

2) Ὁ τίτλος «Κεφάλαιον 6 - Ἐπαγγελματικαὶ ἀσθένειαι» καταργεῖται.

Ἄρθρον 16

Τὸ ἄρθρον 23 τῆς αὐτῆς Συμβάσεως ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ὡς ἑπεται κειμένου:

«Ἄρθρον 23

Παράγραφος 1

Διὰ τὴν ἐκτίμησιν τοῦ βαθμοῦ τῆς διαρκοῦς ἀνικανότητος τῆς ὀφειλομένης εἰς ἐργατικὸν ἀτύχημα ἢ εἰς ἐπαγγελματικὴν ἀσθένειαν ἐν σχέσει πρὸς τὴν βελγικὴν ἢ ἑλληνικὴν νομοθεσίαν τὰ ἐργατικὰ ἀτυχήματα ἢ αἱ ἐπαγγελματικαὶ ἀσθένειαι, αἱ ἐπελθοῦσαι προγενεστέρως ὑπὸ τὴν νομοθεσίαν τῆς ἑτέρας χώρας, λαμβάνονται ἐπ' ὄψιν ὡς ἐὰν εἶχον ἐπέλθη ὑπὸ τὴν νομοθεσίαν τοῦ πρώτου κράτους.

Παράγραφος 2

Ὅταν εἰς περίπτωσιν ἐπιδεινώσεως ἐπαγγελματικῆς ἀσθενείας ὁ ἐργαζόμενος, ὁ ὁποῖος ἔτυχεν ἢ δικαιοῦται ἀποζημιώσεως λόγῳ ἐπαγγελματικῆς ἀσθενείας δυνάμει τῆς νομοθεσίας τῆς μιᾶς τῶν συμβαλλομένων χωρῶν, προσβάλλει δι' ἐπαγγελματικὴν ἀσθένειαν τῆς αὐτῆς φύσεως δικαιώματα ἐπὶ παροχῆς δυνάμει τῆς νομοθεσίας τῆς ἄλλης χώρας, ἐφαρμόζονται οἱ ἀκόλουθοι κανόνες.

α) Ἐὰν ὁ ἐργαζόμενος δὲν ἐπραγματοποίησεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς τελευταίας ταύτης χώρας ἀπασχόλησιν, δυναμένην νὰ προκαλέσῃ τὴν ἐπαγγελματικὴν ἀσθένειαν ἢ νὰ ἐπιδεινώσῃ ταύτην, ὁ ὀργανισμός, εἰς ὃν ὑπάγεται τῆς πρώτης χώρας, ὑποχρεοῦται νὰ ἀναλάβῃ τὸ βάρος τῶν παροχῶν δυνάμει τῆς ἰδίας αὐτοῦ νομοθεσίας,

χμαί 50.

Ἀνακοπαί κατά διαταγῆς πληρωμῆς ἤ διαταγῆς ἀποδόσεως τῆς χρήσεως μισθίου (ἄρθρα 653 καί 690 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας) ὑπόκεινται εἰς τά τέλη τῆς ἀνωτέρω παραγράφου 1.

5) Εἰσαγωγικά δικόγραφα ἐπί ὑποθέσεων ἐκ διαφορῶν:

α) Ἐκ πιστωτικῶν τίτλων (ἄρθρα 656 ἕως 667 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας),

β) Ἐκ παραδόσεως ἤ ἀποδόσεως μισθίου (ἄρθρα 668 ἕως 684 Κώδικος Πολ. Δικονομίας), καί

γ) Ἀμοιβῶν διά τήν παροχήν ἐργασίας (ἄρθρα 721 ἕως 725 Κώδικος Πολ. Δικονομίας) ἐνώπιον:

Εἰρηνοδικείων δραχμαί 25.

Παντός ἑτέρου Πολιτικοῦ Δικαστηρίου δραχμαί 50.

Αἱ κλήσεις πρός συζήτησιν παραπεμφθέντων ἐγχειρισμῶν (ἄρθρον 666 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας) ὑπόκεινται εἰς τά τέλη τῆς ἀνωτέρω παραγράφου 1.

Ἡ κλήσις πρός συζήτησιν παραπεμφθείσης εἰς τό ἁρμόδιον δικαστήριον ἀγωγῆς κατά τήν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 658 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ὑπόκειται εἰς τά τέλη τῆς ἀνωτέρω παραγράφου 1.

6) Εἰσαγωγικά δικόγραφα ἐπί ὑποθέσεων ἐκδικαζομένων κατά τήν διαδικασίαν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν (ἄρθρα 691 ἕως 720 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας) ἤ δι' ὧν διώκεται ἡ ἱκανοποίησις ἀξιώσεων περί διατροφῆς ἐκ τοῦ νόμου ἤ δικαιοπραξίας ἐνώπιον:

Παντός Δικαστηρίου δραχμαί 25.

7) Αἰτήσεις περί ἀσφαλιστικῶν μέτρων, αὐτοτελῶς ὑποβαλλόμεναι, ἐνώπιον:

Εἰρηνοδικείου δραχμαί 25.

Μονομελοῦς Πρωτοδικείου καί Εἰσηγητοῦ δραχμαί 50.

Παντός ἑτέρου Πολιτικοῦ Δικαστηρίου δραχμαί 100.

Αἰτήσεις περί ἀσφαλιστικῶν μέτρων μή αὐτοτελῶς ὑποβαλλόμεναι εἰς οὐδέν τέλος ὑπόκεινται.

Εἰς τά ἀνωτέρω τέλη ὑπόκεινται καί πάντα τά εἰσαγωγικά δικόγραφα ἐπί ὑποθέσεων ἐκδικαζομένων κατά τήν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 726 ἕως 783 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

8) Αἰτήσεις ἐκδικαζόμεναι κατά τήν διαδικασίαν τῆς ἐκουσίας δικαιοδοσίας (ἄρθρα 786 ἕως 827 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας), ἐφ' ὅσον δέν ὁρίζεται ἄλλως ἐν τῷ παρόντι, ἐνώπιον:

Εἰρηνοδικείου δραχμαί 25.

Μονομελοῦς Πρωτοδικείου δραχμαί 50.

Παντός ἑτέρου Πολιτικοῦ Δικαστηρίου δραχμαί 100.

9) Αἰτήσεις περί κηρύξεως εἰς κατάστασιν ἀτυχεύσεως ἤ διλώσεως περί παύσεως τῶν πληρωμῶν δραχμαί 200.

10) Ἀνακοινώσεις δίκης, παρεμβάσεις, προσεπικλήσεις, αἰτήσεις καθορισμοῦ δικαστικῆς δαπάνης (ἄρθρον 193 § 3 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας), ὡς καί αἰτήσεις ἐκκαθαρίσεως ἐξόδων (ἄρθρον 194 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας), ἐνώπιον:

Εἰρηνοδικείου δραχμαί 25.

Μονομελοῦς Πρωτοδικείου δραχμαί 50.

Παντός ἑτέρου Πολιτικοῦ Δικαστηρίου δραχμαί 100.

Ἐάν τό εἰσαγωγικόν ἔγγραφον τῆς κυρίας δίκης ἐπί τῶν περιπτώσεων τῆς παρούσης παραγράφου 10 ὑπόκειται, κατ' ἄλλας διατάξεις τοῦ παρόντος, εἰς ἔλασσον τέλος, εἰς τό τέλος τοῦτο ὑπόκεινται καί τά ἐν τῇ παρούσῃ παραγράφῳ ἀναφερόμενα δικόγραφα.

Ἐπί παρεμβάσεων, ἀσκουμένων ἄνευ καταθέσεως ἰδίου δικογράφου, ὀφείλονται μόνον τά τέλη τά ὁριζόμενα ἐν τοῖς ἑπομένοις τίτλοις Β' καί Γ' τοῦ παρόντος ἄρθρου, κατά περίπτωσιν.

11) Αἰτήσεις παρεμπομπῆς (ἄρθρων 49 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας) δραχμαί 25.

12) Αἰτήσεις ἐξαιρέσεως:

α) Εἰρηνοδικῶν δραχμαί 25.

β) Μελῶν Πρωτοδικείων καί Διαιτητῶν δραχμαί 100.

γ) Μελῶν Ἐφετείων δραχμαί 200.

δ) Μελῶν Ἀρείου Πάγου δραχμαί 300.

ε) Ὑπαλλήλων τῆς Γραμματείας τῶν Δικαστηρίων δραχμαί 25.

Προτάσεις ἐξαιρέσεως ὑποβαλλόμεναι παρά τῶν ἰδίων τῶν ὡς ἄνω ἀναφερομένων προσώπων εἰς οὐδέν τέλος ὑπόκεινται.

13) Αἰτήσεις περί ἐξαιρέσεως πραγματογνωμόνων δραχμαί 25.

Προτάσεις ἐξαιρέσεως, ὑποβαλλόμεναι ἐκ τῶν ἰδίων τῶν πραγματογνωμόνων (ἄρθρον 392 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας) εἰς οὐδέν τέλος ὑπόκεινται.

14) Αἰτήσεις περί παραιτήσεως ἤ συντομήμερος

μόνον συμβαλλομένης χώρας ἢ παροχὴν ὀφειλομένην δυνάμει τῆς βελγικῆς ἢ ἑλληνικῆς νομοθεσίας περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων ἢ ἐπαγγελματικῶν ἀσθενειῶν, τὸ ἐπίδομα ἢ τὰ ἔξοδα κηδείας ὀφείλονται ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου ὀργανισμοῦ τῆς χώρας, ἥτις ὀφείλει τὴν σύνταξιν ἢ τὴν παροχήν, ἐφ' ὅσον πληροῦνται αἱ ἀπαιτούμεναι ὑπὸ τῆς νομοθεσίας τῆς χώρας ταύτης προϋποθέσεις».

Ἄρθρον 22

Τὸ Μέρος ΙΙΙ τῆς αὐτῆς Συμβάσεως καταργεῖται.

Ἄρθρον 23

Ἡ παροῦσα Σύμβασις κυρωθήσεται, αἱ δὲ πράξεις ἐπικυρώσεως θὰ ἀνταλλαγοῦν ἐν Ἀθήναις τὸ δυνατὸν ταχύτερον.

Θὰ τεθῇ ἐν ἰσχύϊ τὴν πρώτην τοῦ ἑπομένου μηνὸς ἐκείνου τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν πράξεων ἐπικυρώσεως.

Ἐφ' ᾧ οἱ διαπεπιστευμένοι τῶν δύο χωρῶν ὑπέγραψαν τὴν παροῦσαν Σύμβασιν, περιβάλοντες ταύτην διὰ τῆς σφραγίδος των.

Ἐγένετο ἐν Βρυξέλλαις τῇ 27 Σεπτεμβρίου 1967 εἰς διπλοῦν εἰς τὴν ἑλληνικὴν καὶ εἰς τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν, ἀμφοτέρων τῶν κειμένων ἐχόντων ἴσην ἰσχύν.

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

—

195/1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ προσωρινῆς προσλήψεως προσωπικοῦ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου δι' ἐπειγούσας ἀνάγκας τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίων Ἔργων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 103 τῆς 31 Μαΐου 1969)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1) Πρὸς ἱκανοποίησιν τῆς ἐπειγούσης ἀνάγκης ἀπροσκόπτου ἐκτελέσεως τῶν πάσης φύσεως ἔργων ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίων Ἔργων ἐπιτρέπεται ἡ πρόσληψις παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τούτῳ κατ' ἀνώτατον ὅριον διακοσίων διπλωματούχων μηχανικῶν πάσης εἰδικότητος, ἑκατὸν τεχνικῶν ὑπαλλήλων πτυχιούχων ἀνωτέρων ἢ μέσων ἢ κατωτέρων τεχνικῶν σχολῶν καὶ τριάκοντα διοικητικῶν ὑπαλλήλων ἐπὶ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ διὰ χρονικὸν διάστημα μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1970.

2) Αἱ πάσης φύσεως ἀποδοχαὶ καὶ αἱ λοιπαὶ ἀποζημιώσεις τοῦ ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ προσωπικοῦ βαρύνουν τὸν προϋπολογισμὸν Δημοσίων Ἐπενδύσεων, καθοριζόμεναι κατὰ τὰς περὶ τούτου κειμένας διατάξεις.

Ἄρθρον 2

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Μαΐου 1969

—

199/1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς περὶ τελῶν χαρτοσήμου νομοθεσίας.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 105 τῆς 6 Ἰουνίου 1969)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

Αἱ διατάξεις τῶν ὑπὸ στοιχεῖα Α' ἕως Ε' καὶ Ι τίτλων τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ προεδρικοῦ διατάγματος τῆς 28ης Ἰουλίου 1931 «περὶ Κώδικος τῶν νόμων περὶ τελῶν χαρτοσήμου», ὡς οὗτος ἰσχύει, ἀντικαθίστανται ὡς ἑξῆς:

«Α'. Τέλη ἐπὶ εἰσαγωγικῶν δίκης ἐγγράφων.

1) Πᾶν εἰσαγωγικὸν κυρίας ἢ παρεμπιπτούσης δίκης ἔγγραφον (ἀγωγή, αἴτησις περὶ παροχῆς ἐννόμου προστασίας, ἀνακοπαὶ πάσης φύσεως, τριταναγκοπαὶ κλπ.) εἰς πάντα βαθμὸν δικαιοδοσίας, ἐφ' ὅσον δὲν προβλέπεται ἰδίων τέλος, ἐνώπιον:

Εἰρηνοδικείων δραχμαὶ 25.

Μονομελοῦς Πρωτοδικείων δραχμαὶ 50.

Παντὸς ἑτέρου Πολιτικοῦ Δικαστηρίου δραχμαὶ 100.

2) Εἰσαγωγικὰ δικόγραφα περὶ ὑποθέσεων ἐκδικαζομένων κατὰ τὰς εἰδικὰς διατάξεις περὶ μικροδιαφορῶν (ἄρθρα 483 ἕως 489 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας) δραχμαὶ 25.

3) Αἰτήσεις ἐνώπιον τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν περὶ ἀμφισβητήσεων ὡς πρὸς τὴν δικαιοδοσίαν ἢ τὴν ἁρμοδιότητα πρὸς συνδιαλλαγὴν (ἄρθρον 611 § 3 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας) δραχμαὶ 50.

4) Αἰτήσεις ἐκδόσεως διαταγῆς πληρωμῆς ἢ διαταγῆς ἀποδόσεως τῆς χρήσεως μισθίων (ἄρθρα 644 ἕως 655 καὶ 685 ἕως 690 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας) ἐνώπιον:

Εἰρηνοδικείων δραχμαὶ 25.

Παντὸς ἑτέρου Πολιτικοῦ Δικαστηρίου δρα-

Μονομελούς Πρωτοδικείου δραχμαί 50.

Πολυμελούς Πρωτοδικείου δραχμαί 100.

5) Προτάσεις παντός διαδίκου επί ὑποθέσεων ἀναφερομένων ἐν παραγράφῳ 3 τοῦ προηγουμένου τίτλου Α' τοῦ παρόντος ἄρθρου δραχμαί 100.

6) Προτάσεις παντός διαδίκου ὑποβαλλόμεναι ἐπί ὑποθέσεων ἀναφερομένων ἐν παραγράφῳ 10 τοῦ προηγουμένου τίτλου Α' τοῦ παρόντος ἄρθρου ἑνώπιον:

Εἰρηνοδικείου δραχμαί 15.

Μονομελοῦς Πρωτοδικείου δραχμαί 40.

Εἰσηγητοῦ Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου δραχμαί 75.

Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου δραχμαί 75.

7) Προτάσεις παντός διαδίκου, ὑποβαλλόμενα κατά τήν συζήτησιν ὑποθέσεων ἀναφερομένων ἐν παραγράφοις 3, 6, 11, 14, 16 ἕως καί 18 τοῦ προηγουμένου τίτλου Α' τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἑνώπιον:

Εἰρηνοδικείου δραχμαί 15.

Μονομελοῦς Πρωτοδικείου δραχμαί 25.

Εἰσηγητοῦ Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου δραχμαί 50.

Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου δραχμαί 50.

8) Εἰς τά ἐν παραγράφοις 1 ἕως καί 7 τοῦ παρόντος τίτλου Β' τέλη ὑπόκεινται μόνον αἱ προτάσεις τῆς πρώτης συζητήσεως ἑκάστης ὑποθέσεως.

Προτάσεις τῶν ἑπομένων συζητήσεων εἰς οὐδέν τέλος ὑπόκεινται.

Πλείονες διάδικοι ὑπό τήν αὐτήν ἐπεράσπισιν παριστάμενοι ὑποχρεοῦνται εἰς ἑφ' ἅπαξ καταβολήν τελῶν.

Ἐάν ὑπόθεσις παραπεμφθεῖσα ὑπό τοῦ Εἰσηγητοῦ τοῦ Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου δικάζεται ἐνώπιον τοῦ Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου, αἱ προτάσεις ἐνώπιον τοῦ Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου ὑπόκεινται εἰς τό κατά τάς ἀνωτέρω διατάξεις τέλη, ἀνεξαρτήτως καταβολῆς τέλους προτάσεων ἐνώπιον τοῦ εἰσηγητοῦ.

9) Τά ἀνωτέρω τέλη καταβάλλονται ἐπί προτάσεων τῶν διαδίκων μή ὑπερβαινουσῶν τά πέντε φύλλα. Διά πᾶν ἐπί πλέον φύλλον καταβάλλεται πρόσθετον τέλος ἐκ δραχμῶν 5 ἐπί Εἰρηνοδικείου, 10 ἐπί Πρωτοδικείου καί 20 ἐπί ἑτέρων Δικαστηρίων. Τό αὐτό ἰσχύει καί ἐπί προτάσεων μή ὑποκειμένων εἰς τέλος.

10) Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν δέν ὑποβάλλονται προτάσεις ἤ δέν προβλέπεται ἡ ὑποβολή τοιούτων, τό διά ταύτας ὀφειλόμενον τέλος καταβάλλεται ἐπί τοῦ πρακτικοῦ συνεδριάσεως τοῦ Δικαστηρίου.

11) Ἀντίγραφα πάντων τῶν ἐν ταῖς ἀνωτέρω παραγράφοις ἐγγράφων εἰς οὐδέν τέλος ὑπόκεινται.

Γ'. Τέλη ἐπί δικογράφων ἀσκήσεως ἐνδίκων μέσων καί προτάσεων.

1) Ἐπί ἐφέσεων κατ' ἀποφάσεων:

α) Εἰρηνοδικείων δραχμαί 80.

β) Μονομελοῦς Πρωτοδικείου δραχμαί 150.

γ) Παντός ἑτέρου Πολιτικοῦ Δικαστηρίου δραχμαί 250.

2) Ἐπί ἀντεφέσεων ἀσκουμένων δι' ἰδίου δικογράφου κατ' ἀποφάσεων:

α) Εἰρηνοδικείων δραχμαί 50.

β) Μονομελοῦς Πρωτοδικείου δραχμαί 100.

γ) Παντός ἑτέρου Πολιτικοῦ Δικαστηρίου δραχμαί 200.

3) Ἐπί ἀναιρέσεων κατ' ἀποφάσεων:

α) Εἰρηνοδικείων δραχμαί 300.

β) Μονομελοῦς Πρωτοδικείου δραχμαί 600.

γ) Παντός ἑτέρου Πολιτικοῦ Δικαστηρίου δραχμαί 900.

Ἐπί ἀναιρέσεως κατ' ἀποφάσεων οἱουδήποτε Δικαστηρίου ἐκδιδομένων κατ' ἐκτέλεσιν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 483 ἕως 489 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας (μικροδιαφοραί), ὡς καί κατά τήν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 691 ἕως 720 (διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν), τά ὡς ἄνω ὁριζόμενα τέλη μειοῦνται κατά 25%.

4) Ἐπί ἀνακοπῶν καί ἀναψηλαφήσεων κατ' ἀποφάσεων:

α) Μονομελῶν Δικαστηρίων, Εἰσηγητῶν καί Πολυμελῶν Πρωτοδικείων καταβάλλονται τά ἐν τῷ τίτλῳ Α' τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζόμενα κατά περίπτωσιν τέλη.

β) Δευτεροβαθμίου Δικαστηρίου δραχμαί 250.

γ) Ἀρείου Πάγου δραχμαί 400.

5) Ἐπί προτάσεων παντός διαδίκου ὑποβαλλομένων κατά τήν συζήτησιν τῶν ἐνδίκων μέσων ἐφέσεως καί ἀναιρέσεως ἑνώπιον:

α) Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου δραχμαί 100.

β) Ἐφετείου δραχμαί 150.

γ) Ἀρείου Πάγου δραχμαί 250.

Αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 8 ἕως 10 τοῦ ὑπό στοιχεῖον Β' τίτλου τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καί ἐπί τῶν περιπτώσεων τῆς παρούσης παραγράφου.

6) Ἐπί αἰτήσεων ἀναστολῆς ἐκτελέσεως ἤ ἐ-

προθεσμίας ἢ ἐπαναφορᾶς τῶν πραγμάτων εἰς τὴν προτέραν κατάστασιν (ἄρθρα 151 ἕως 160 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας) ὑποβαλλόμεναι αὐτοτελῶς ἐνώπιον:

Εἰρηνοδικείου δραχμαὶ 25.

Παντὸς ἑτέρου Πολιτικοῦ Δικαστηρίου δραχμαὶ 50.

Αἰτήσεις μὴ αὐτοτελῶς ὑποβαλλόμεναι εἰς οὐδὲν τέλος ὑπόκεινται.

15) Αἰτήσεις περὶ παροχῆς τοῦ ἐπιεργετήματος τῆς πενίας ἐνώπιον:

Εἰρηνοδικείου δραχμαὶ 10.

Παντὸς ἑτέρου Δικαστηρίου δραχμαὶ 25.

16) Αἰτήσεις περὶ διορθώσεως ἢ ἑρμηνείας ἀποφάσεων, ὡς καὶ αἰτήσεις διεξαγωγῆς συντηρητικῆς ἀποδείξεως ἐνώπιον:

Εἰρηνοδικείου δραχμαὶ 25.

Μονομελοῦς Πρωτοδικείου δραχμαὶ 50.

Παντὸς ἑτέρου Πολιτικοῦ Δικαστηρίου δραχμαὶ 100.

Καθ' ἃς περιπτώσεις τὸ δικαστήριον προβαίνει κατὰ τὴν διόρθωσιν τῆς ἀποφάσεως αὐτεπαγγέλτως οὐδὲν τέλος ὀφείλεται.

17) Αἰτήσεις ἢ ἀνακοπαὶ ἐπὶ ὑποθέσεων, περὶ ὧν τὰ ἄρθρα 1018 § 4, 1025 § 1, 1057 § 2, 1058 καὶ 1064 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐνώπιον:

Εἰρηνοδικείων δραχμαὶ 25.

Παντὸς ἑτέρου Πολιτικοῦ Δικαστηρίου δραχμαὶ 50.

18) Αἰτήσεις συμβιβαστικῆς ἐπιβάσεως εἰρηνοδικῶν (ἄρθρα 210 ἕως 215 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας) δραχμαὶ 10.

19) Κλήσεις πρὸς συζήτησιν ὑποθέσεως:

α) Παραπεμφθείσης εἰς τὸ ἀρμόδιον Δικαστήριον λόγῳ ἀναρμοδιότητος τοῦ εἰς ὃ ἀρχικῶς εἰσηχθη ἡ ὑπόθεσις Δικαστηρίου καὶ

β) Παραπεμφθείσης εἰς ἰδιαιτέραν συζήτησιν δι' ἀποφάσεως τοῦ εἰς ὃ αὖτη εἰσηχθη Δικαστηρίου ὑπόκεινται εἰς τὰ τέλη εἰσαγωγικοῦ δικογράφου, ἅτινα θὰ κατεβάλλοντο, κατὰ περίπτωσιν, ἂν ἡ ὑπόθεσις εἰσήγετο ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ Δικαστήριον, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἀπευθύνεται ἡ κλῆσις.

Ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῶν περιπτώσεων τοῦ ἄρθρου 253 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

Κλήσεις εἰς πᾶσαν ἑτέραν περίπτωσιν εἰς οὐδὲν τέλος ὑπόκεινται.

20) Ἐὰν αἱ εἰς τὰς προηγουμένας παραγράφους ἀναφερόμεναι διαδικαστικαὶ ἐνέργειαι λαμβάνουν χώραν οὐχὶ διὰ καταθέσεως δικογράφου, εἰς τὰ ἀνωτέρω τέλη ὑπόκεινται αἱ πιστοποιοῦσαι τὴν ἄσκησιν τούτων δικαστικαὶ πράξεις (ἄρθρα 216 § 1, 219 καὶ 236 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας).

21) Εἰς τὰ ἐν ταῖς ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 1 ἕως 20 παραγράφοις ὁριζόμενα τέλη ὑπόκειται μόνον τὸ πρῶτον φύλλον τῶν ἐγγράφων, τῶν λοιπῶν φύλλων μὴ ὑποκειμένων εἰς τέλος χαρτοσήμου.

22) Ἀντίγραφα πάντων τῶν ἐν ταῖς ἀνωτέρω παραγράφοις ἀναφερομένων δικογράφων εἰς οὐδὲν τέλος ὑπόκεινται.

Β'. Τέλη ἐπὶ προτάσεων τῶν διαδίκων ἐνώπιον τῶν εἰς πρῶτον βαθμὸν δικαζόντων Δικαστηρίων.

1) Προτάσεις ὑποβαλλόμεναι κατὰ τὴν συζήτησιν τῶν ὑποθέσεων, ἂν τὰ εἰσαγωγικὰ τῆς δίκης ἔγγραφα ὑπόκεινται εἰς τὸ ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ προηγουμένου τίτλου Α' τοῦ παρόντος ἄρθρου τέλος:

α) Παρὰ τοῦ καταθέσαντος τὸ εἰσαγωγικὸν ἔγγραφον ἐνώπιον:

Εἰρηνοδικείου δραχμαὶ 50.

Μονομελοῦς Πρωτοδικείου δραχμαὶ 100.

Εἰσηγητοῦ Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου δραχμαὶ 150.

Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου δραχμαὶ 150.

β) Παρὰ τοῦ ἀντιδίκου τοῦ καταθέσαντος τὸ εἰσαγωγικὸν δίκης ἔγγραφον ἐνώπιον:

Εἰρηνοδικείου δραχμαὶ 25.

Μονομελοῦς Πρωτοδικείου δραχμαὶ 50.

Εἰσηγητοῦ Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου δραχμαὶ 100.

Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου δραχμαὶ 100.

2) Προτάσεις ὑποβαλλόμεναι παρὰ παντὸς διαδίκου κατὰ τὴν συζήτησιν τῶν ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ προηγουμένου τίτλου Α' τοῦ παρόντος ἄρθρου ὑποθέσεων δραχμαὶ 10.

3) Προτάσεις παντὸς διαδίκου ὑποβαλλόμεναι κατὰ τὴν συζήτησιν ὑποθέσεων ἀναφερομένων ἐν παραγράφοις 5 καὶ 7 τοῦ προηγουμένου τίτλου Α' τοῦ παρόντος ἄρθρου ὑποβαλλόμεναι ἐνώπιον:

Εἰρηνοδικείου δραχμαὶ 15.

Παντὸς ἑτέρου Δικαστηρίου δραχμαὶ 40.

4) Προτάσεις παντὸς διαδίκου ὑποβαλλόμεναι κατὰ τὴν συζήτησιν ὑποθέσεων ἀναφερομένων ἐν παραγράφῳ 8 τοῦ προηγουμένου τίτλου Α' τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐνώπιον:

Εἰρηνοδικείου δραχμαὶ 15.

μείωσις ἐν τῷ βιβλίῳ διεκδικήσεων ἀναγραφομένη εἰς δίκην ἐνώπιον:

Εἰρηνοδικείων δραχμαὶ 50.

Παντὸς ἑτέρου Πολιτικοῦ Δικαστηρίου δραχμαὶ 100».

Ἄρθρον 3

Τὸ ἄρθρον 27 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω διατάγματος «περὶ Κώδικος τῶν νόμων περὶ τελῶν χαρτοσήμου» ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«Ἄρθρον 27

1) Ἀντίγραφα ἀποφάσεων ἢ οἱωνδήποτε ἄλλων ἐγγράφων, ἐπιφυλασσομένων τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος, δι' ὧν θεσπίζεται ἀτέλεια ἀντιγράφων ἢ μειωμένα τέλη, ἐκδιδόμενα παρὰ τῶν γραμματέων τῶν Πολιτικῶν Δικαστηρίων ὑπόκεινται ἀνὰ φύλλον εἰς τέλος δραχμῶν: α) πέντε (5), προκειμένου περὶ Εἰρηνοδικείων, καὶ β) δέκα πέντε (15), προκειμένου περὶ τῶν λοιπῶν Πολιτικῶν Δικαστηρίων.

Ἀντίγραφα ἐγγράφων ἐκδιδόμενα παρὰ τῶν λοιπῶν Δικαστικῶν Ἀρχῶν καὶ μὴ ὑποβεβλημένα εἰς τέλος ἀνώτερον, ὑπόκεινται εἰς τέλος δραχμῶν πέντε (5) ἀνὰ φύλλον.

Ἀντίγραφα ἐγγράφων κοινοποιουμένων αὐτεπαγγέλτως παρὰ τῆς Γραμματείας τῶν Πολιτικῶν Δικαστηρίων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας εἰς οὐδὲν τέλος ὑπόκεινται.

2) Ἀντίγραφα ἐγγράφων ἐκδιδόμενα παρὰ δικηγόρων ἢ διαδίκων καὶ τῶν πληρεξουσίων αὐτῶν ὑπόκεινται εἰς τέλος δραχμῶν ὁ ἀνὰ φύλλον.

3) Τὰ ἐπικεκυρωμένα ἔγγραφα, ἀποσπάσματα καὶ ἀντίγραφα τὰ ὑπὸ τῶν συμβολαιογράφων ἐκδιδόμενα ὑπόκεινται εἰς τέλος δραχμῶν ὁ ἀνὰ φύλλον.

4) Ἡ ἔκθεσις δικαστικῆς ἐκποιήσεως πλοίου δραχμαὶ 500.

Εἰς τὸ τέλος τοῦτο ὑπόκειται μόνον τὸ πρῶτον φύλλον, τῶν λοιπῶν μὴ ὑποκειμένων εἰς τέλος.

5) Τὰ κοινοποιούμενα ἰσοδύναμα πιστοποιητικὰ καὶ χρεῶν ἀνὰ φύλλον δραχμαὶ 10.

6) Γνωμοδοτήσεις καὶ ὑπομνήματα νομομαθῶν δραχμαὶ 100.

Εἰς τὸ τέλος τοῦτο ὑπόκειται μόνον τὸ πρῶτον φύλλον, τῶν ὑπολοίπων μὴ ὑποκειμένων εἰς τέλος.

7) Σύνταξις κανονισμοῦ ἁβαρίας (ἄρθρον 233 Κ.Ι.Ν.Δ.) δραχμαὶ 1000.

Εἰς τὸ τέλος τοῦτο ὑπόκειται μόνον τὸ πρῶτον φύλλον, τῶν ὑπολοίπων μὴ ὑποκειμένων εἰς τέλος τι.

Ἡ ἐπικύρωσις τοῦ κανονισμοῦ παρὰ τοῦ Πρωτοδικείου εἰς οὐδὲν τέλος ὑπόκειται.

8) Ἡ ἔκθεσις τοῦ πλοιάρχου περὶ τῶν κατὰ τῶν πλοίων ἐκτάκτων συμβάντων (ἄρθρον 50 Κ.Ι.Ν.Δ.) δραχμαὶ 200.

Εἰς τὸ τέλος τοῦτο ὑπόκειται μόνον τὸ πρῶτον φύλλον, τῶν λοιπῶν μὴ ὑποκειμένων εἰς τέλος.

9) Ἔνορκοι βεβαιώσεις ἐνώπιον Εἰρηνοδίκου καὶ Συμβολαιογράφου δραχμαὶ 10.

Ἐὰν ἐν τῇ ἐνόρκῳ βεβαιώσει βεβαιοῦται ἐπὶ τοῦ ὁμνύοντος ἡ λήψις χρηματικοῦ ποσοῦ, τὸ πρωτότυπον τῆς ἐκθέσεως ὑπόκειται πρόσθετος εἰς τὰ ἀναλογικὰ τέλη, εἰς ἃ κατὰ νόμον ὑπόκεινται ἡ σχέσις, ἣν ἀφορᾷ ἡ γενομένη καταβολή, ὑπολογιζόμενα ἐπὶ τοῦ ὁμολογουμένου ὡς ληφθέντος ποσοῦ, ἐκτὸς ἐὰν ἀποδεικνύηται ἐκ τῶν προσαγομένων ἐγγράφων ὅτι ἡ σχέσις, δι' ἣν ἡ ὁμολογουμένη καταβολή, ὑπεβλήθη εἰς τὰ οἰκεῖα ἀναλογικὰ τέλη, ὁπότε δὲν ὀφείλεται τὸ ἀναλογικὸν τέλος. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην δέον νὰ ἀναγράφωνται τὰ προσαγόμενα ἔγγραφα, ἐξ ὧν ἀποδεικνύεται ἡ καταβολὴ τοῦ ἀναλογοῦντος τέλους χαρτοσήμου.

10) Πᾶσα αἴτησις πρὸς τοὺς Γραμματεῖς τῶν Πολιτικῶν Δικαστηρίων περὶ χορηγήσεως πιστοποιητικοῦ πρὸς τὸ συμφέρον ἰδιώτου εἰς οὐδὲν τέλος ὑπόκειται. Τὰ ἐπὶ τῶν αἰτήσεων τούτων ἐκδιδόμενα πιστοποιητικὰ ὑπόκεινται εἰς τέλος δραχμῶν εἴκοσι (20), ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ φύλλων, ἐξ ὧν ἀπαρτίζονται ταῦτα.

11) Αἰτήσεις συγκλήτου συγγενικοῦ συμβουλίου δραχμαὶ 20.

Εἰς τὸ τέλος τοῦτο ὑπόκειται τὸ πρῶτον φύλλον, τῶν λοιπῶν μὴ ὑποκειμένων εἰς τέλος».

Ἄρθρον 4

1) Αἱ διατάξεις τῶν ἐδαφίων α' καὶ β' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω διατάγματος «περὶ Κώδικος νόμων περὶ τελῶν χαρτοσήμου», ὡς αὗται ἰσχύουσιν, ἀντικαθίστανται διὰ τοῦ ἀκολούθου ὑπὸ στοιχεῖον α' ἐδαφίου, τῶν ἑπομένων ἐδαφίων τῆς αὐτῆς παραγράφου σημειουμένων διὰ τῶν διακριτικῶν στοιχείων β' καὶ γ'.

«α) Τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 25, 26 καὶ 27 τοῦ παρόντος ἀναφερόμενα τέλη χαρτοσήμου εἰσπράττονται, ἐὰν μὲν δὲν ὑπερβαίνουσι τὸ ποσὸν τῶν διακοσίων πεντήκοντα (250) δραχμῶν, εἴτε δι' ἐπικολλήσεως ἐπὶ τῶν ἐγγράφων ἀναλόγου κινητοῦ ἐπισήματος, εἴτε δι' ἀποδεικτικοῦ πληρωμῆς τοῦ Δημοσίου Ταμείου, κατὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ὑπο-

σχύος ἀνωρεσιβλήθειστης ἀποφάσεως (ἄρθρα 583 § 2 καὶ 816 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας) δραχμαὶ 100.

7) Ἐπὶ αἰτήσεων, αὐτοτελῶς ὑποβαλλομένων, περὶ ἐπαναφορᾶς τῶν πραγμάτων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἐκτελέσεως ἀποφάσεως Πολιτικοῦ Δικαστηρίου κατάστασιν, ἀπευθυνομένων ἐνώπιον:

α) Μονομελῶν Δικαστηρίων δραχμαὶ 50.

β) Πολυμελῶν Δικαστηρίων δραχμαὶ 100.

Αἰτήσεις μὴ αὐτοτελῶς ὑποβαλλόμεναι εἰς οὐδὲν τέλος ὑπόκεινται.

8) Ἐπὶ ἐνδίκων μέσων ἀσκουμένων οὐχὶ διὰ καταθέσεως δικογράφου (ἄρθρον 512 § 3 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας) εἰς τὰ κατὰ τὸν παρόντα τίτλον τέλη ὑπόκειται ἡ πιστοποιοῦσα τὴν ἄσκησιν ταύτην δικαστικὴ πρᾶξις.

9) Δικόγραφα ἐφέσεων καὶ προτάσεων ὑποβαλλόμενα παρὰ τῶν διαδίκων, κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Δευτεροβαθμίου Δικαστηρίου διαδικασίαν, ἐπὶ ὑποθέσεων δικαζομένων κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν (ἄρθρα 691 ἕως 720 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας) ὑπόκεινται εἰς τὸ ἥμισυ τῶν τελῶν τῶν παραγράφων 1, 2 καὶ 5 τοῦ παρόντος τίτλου.

10) Ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 21 τοῦ ὑπὸ στοιχεῖον Α΄ τίτλου τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐφαρμόζεται καὶ ἐν προκειμένῳ.

11) Ἀντίγραφα πάντων τῶν ἐν ταῖς ἀνωτέρω παραγράφοις ἀναφερομένων δικογράφων εἰς οὐδὲν τέλος ὑπόκεινται.

Α΄. Τέλη ἐνώπιον πρακτικῶν Πολιτικῶν Δικαστηρίων.

1) Πρακτικῶν δημοσιεύσεως διαθήκης παρ' οἱουδήποτε Δικαστηρίου δραχμαὶ 50.

2) Πρακτικῶν συνεδριάσεως Δικαστηρίου ἐπὶ ἀσφαλιστικῶν μέτρων εἰς τὰς παντὸς εἴδους περὶ νομῆς ἢ κατοχῆς ὑποθέσεις (ἄρθρον 770 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας) δραχμαὶ 100.

Τὸ τέλος τοῦτο καταβάλλεται ἅμα τῇ καταθέσει τῆς περὶ αὐτῶν αἰτήσεως.

Β΄. Τέλη ἐπὶ διαφόρων ἐκθέσεων καὶ ἐγγράφων καὶ καταχωρίσεων εἰς τὰ βιβλία.

1) Ἐκθέσεις.

α) Ἐπὶ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 873 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας δηλώσεων δραχμαὶ 50.

β) Ἐπὶ δηλώσεων διορισμοῦ, ἀντικαταστάσεως ἢ ἀνακλήσεως ἀντικλήτου δραχμαὶ 50.

γ) Ἐπὶ καταθέσεως ἐγγράφων ἐγγυοδοσιῶν (ἄρθρον 167 § 2 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας) δραχμαὶ 50.

δ) Ἐπὶ δηλώσεων τρίτου (ἄρθρον 1049 § 2 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας) δραχμαὶ 10.

ε) Ἐπὶ τῆς ἐν ἄρθρῳ 1020 § 2 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας δηλώσεως δραχμαὶ 10.

στ) Ἐπὶ τῶν ἐν ἄρθρῳ 504 § 2, 505 καὶ 849 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἐκθέσεων κληρώσεων δραχμαὶ 100.

ζ) Ἐκθέσεως σφραγίσεως καὶ ἀποσφραγίσεως δραχμαὶ 10.

2) Ἔγγραφα.

α) Ἐπὶ διωτητικῶν ἀποφάσεων δραχμαὶ 300.

Εἰς τὸ τέλος τοῦτο ὑπόκειται μόνον τὸ πρῶτον φύλλον, τῶν λοιπῶν φύλλων μὴ ὑποκειμένων εἰς τέλος. Τὸ τέλος τοῦτο προκαταβάλλεται εἰς τὸν διωτητὴν ὑπὸ τῶν ἐπιζητησάντων τὴν διωτησίαν μερῶν.

β) Ἐπὶ ἀναγγελιῶν κατὰ τὴν πτωχευτικὴν διαδικασίαν, διαδικασίαν ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως, ὡς καὶ κατὰ τὰς περιπτώσεις τῶν ἄρθρων 807 καὶ 817 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, δραχμαὶ 10.

3) Καταχωρίσεις εἰς βιβλία.

α) Καταχώρισις ἀποφάσεως διορίζουσης διαχειριστὴν (ἄρθρον 1030 § 1 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας) δραχμαὶ 100.

β) Καταχώρισις ἀποφάσεως διατασσούσης ἀναγκαστικὴν διαχείρισιν ἐπιχειρήσεως (ἄρθρον 1099 § 1 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας) δραχμαὶ 100.

γ) Καταχώρισις ἀποφάσεως διατασσούσης τὴν ἐξάλειψιν τῆς ἐγγραφῆς ἐκ τοῦ κατὰ τὴν προηγουμένην περίπτωσιν βιβλίου (ἄρθρον 1109 § 2 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας) δραχμαὶ 100».

«Ι. Τέλη ἐπὶ ἐγγράφων συνταχθέντων ὑπὸ δικαστικῶν κλητήρων.

1) Πράξεις καὶ ἐκθέσεις δικαστικῶν κλητήρων, πλὴν τῶν εἰδικῶς ἐξαιρουμένων ἢ εἰς ἄλλο τέλος ὑποβεβλημένων, δραχμαὶ 10.

2) Ἐκθέσεις ἐπιδόσεων ἐγγράφων τῆς ἐνώπιον τῶν Πολιτικῶν Δικαστηρίων διαδικασίας καὶ ἐξωδίκων ἐγγράφων δραχμαὶ 5.

3) Ἀντίγραφα ὑπὸ δικαστικῶν κλητήρων ἐκδιδόμενα δραχμαὶ 5».

Ἄρθρον 2

Ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ὑπὸ στοιχεῖον Α΄ τίτλου τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω διατάγματος «περὶ Κώδικος νόμων περὶ τελῶν χαρτοσήμου» ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«2) Πᾶσα κατὰ νόμων καταχώρισις καὶ σή-

πακρατείας, προτάσει των Ημετέρων Υπουργών Προεδρίας της Κυβερνήσεως και Κοινωνικών Υπηρεσιών, αποφασίζομεν και διατάσσομεν:

Άρθρον 1

1) Παρά τω Ταμείω Επικουρικής Ασφαλίσεως Υπαλλήλων Ραδιοφωνίας και Τουρισμού συνιστάται Κλάδος Προνοίας Προσωπικού Ραδιοφωνίας, αποκαλούμενος εν τοις επομένοις χαριν συντομίας Κλάδος.

2) Ο Κλάδος έχει οικονομικήν και λογιστικήν αυτοτέλειαν, απαγορευομένης της χρησιμοποιήσεως ή μεταφοράς κεφαλαίων εκ του Ταμείου εις τον Κλάδον και αντιστρόφως.

3) Ο Κλάδος διοικείται υπό του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου, αί αρμοδιότητες του οποίου επεκτείνονται αναλόγως και εις αυτόν, ή δε υπηρεσία του Κλάδου διεξάγεται διά των Υπηρεσιών του Ταμείου, απαγορευομένης της διαθέσεως οιουδήποτε ποσού εκ των πόρων του Κλάδου δι' έξοδα διοικήσεως ή λοιπάς συναφείς δαπάνας του Ταμείου.

Άρθρον 2

Σκοπός του Κλάδου είναι η χορήγησις εφ' άπαξ βοηθήματος εις τους εξερχομένους της Υπηρεσίας και της ασφαλίσεως ησφαλισμένους παρ' αυτώ υπαλλήλους και συνεργάτας του Ε.Ι.Ρ. και της Επαπτευούσης Γενικής Διευθύνσεως Τύπου και Πληροφοριών.

Άρθρον 3

Παρά τω Κλάδω ασφαλίζονται υποχρεωτικώς οί παρά τω Ταμείω ησφαλισμένοι υπάλληλοι και συνεργάται του Εθνικού Ιδρύματος Ραδιοφωνίας και της Γενικής Διευθύνσεως Τύπου και Πληροφοριών.

Άρθρον 4

1) Πόροι διά την λειτουργίαν του Κλάδου ορίζονται:

α) Τα δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου α' παραγράφου 1 άρθρου 4 του ν.δ. 4547/1966, ως αντικατεστάθη διά του άρθρου 12 του ν.δ. 4577/1966 προβλεπόμενον ποσοστόν 5% εκ της διά του νόμου τούτου επιβληθείσης κρατήσεως επί των εσόδων εκ διαφημίσεων και διαφημιστικών εκπομπών του Εθνικού Ιδρύματος Ραδιοφωνίας και της Τηλεοράσεως, κατατιθεμένων εις ειδικούς λογαριασμούς κατά τα υπό του ως άνω νομοθετικού διατάγματος οριζόμενα.

β) Εισφορά των ησφαλισμένων ίση προς 3% επί του συνόλου των μηνιαίων αποδοχών των υποκειμένων εις κρατήσεις υπέρ του Ταμείου.

γ) Αί πρόσοδοι της περιουσίας του Κλάδου και πάσα εκ χαριστικής αιτίας κτήσις.

2) Η υποχρέωσις καταβολής της ως άνω από στοιχείου δ' εισφοράς 3% άρχεται από της πρώτης του μηνός του επομένου της δημοσιεύσεως του ν.δ. 4547/1966. Διά την είσπραξιν, βεβαίωσιν και απόδοσιν ταύτης έχουσιν εφαρμογήν αί διατάξεις του άρθρου 27 του από 7/9.10.1958 βασιλικού διατάγματος περί συστάσεως και οργανώσεως Τ.Ε.Α.Τ.Ρ.

Άρθρον 5

1) Ο ησφαλισμένος παρά τω Κλάδω δικαιούται άπαξ βοηθήματος, εφ' όσον:

α) Έχει δικαιωθή τακτικού επικουρικού βοηθήματος εκ του Ταμείου και επί πλέον,

β) Έχει πραγματοποιήσει τουλάχιστον εξήκοντα (60) μηνών ασφάλισιν παρά τω Κλάδω από της συστάσεώς του.

2) Εν περιπτώσει θανάτου ησφαλισμένου, έχοντος πραγματοποιήσει τουλάχιστον εξήκοντα (60) μηνών ασφάλισιν παρά τω Κλάδω από της συστάσεώς του, δικαιούνται εφ' άπαξ βοηθήματος εκ του Κλάδου, υπολογιζομένου κατά τα εν άρθρω 6 του παρόντος οριζόμενα, τα μέλη οικογενείας, εφ' όσον εδικαιώθησαν εκ του Ταμείου τακτικού περιοδικού βοηθήματος και κατά την αναλογίαν του δικαιώματος τούτου.

Άρθρον 6

1) Το ποσόν του εφ' άπαξ βοηθήματος εκάστου δικαιούχου ισούται προς το ποσόν του απονεμηθέντος αυτώ μηνιαίου επικουρικού βοηθήματος, ως το ποσόν τούτο καθορίσθη διά της αρχικής περί απονομής τούτου αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου, προσηυξημένον κατά πεντήκοντα τοις εκατόν (50%) επί τον αριθμόν των διά τον υπολογισμόν του περιοδικού βοηθήματος ληφθέντων υπ' όψιν ετών, μέχρι δε 30 κατ' ανώτατον όριον τοιούτων.

2) Το προ της δημοσιεύσεως του ν.δ. 4547/1966 χρονικόν διάστημα λαμβάνεται υπ' όψιν διά τον υπολογισμόν του εφ' άπαξ βοηθήματος, συμφώνως τη παραγράφω 1 του παρόντος άρθρου, επί τη καταβολή δι' έκαστον μήνα εισφοράς ίσης προς 3% επί του συνόλου των μηνιαίων αποδοχών, αίτινες κληρώθησαν υπ' όψιν διά τον υπολογισμόν του περιοδικού βοηθήματος. Το ούτω προκύπτον ποσόν παρακρατείται εκ του ποσού του εφ' άπαξ βοηθήματος.

3) Εν ουδεμιά περιπτώσει το εφ' άπαξ βοήθημα δύναται να υπερβή το ποσόν των δραχμών τριακοσίων χιλιάδων (300.000), ουδέ να είναι κατώτερον των δραχμών είκοσι χιλιάδων.

4) Το αναγνωριζόμενον διά της οικείας από-

χρέων, ἐὰν δὲ ὑπερβαίνωσι τὸ ποσὸν τῶν διακοσίων πεντήκοντα (250) ἐξ ὁλοκλήρου δι' ἀποδεικτικοῦ πληρωμῆς τοῦ Δημοσίου Ταμείου.

Ἐὰν ἡ διὰ γραμματίου καταβολὴ τοῦ τέλους καθίσταται δυσχερὴς λόγῳ ἀνυπαρξίας Δημοσίου Ταμείου ἢ δι' ἄλλον τινὰ σοβαρὸν λόγον, ὁ προϊστάμενος τοῦ Δικαστηρίου δύναται τῇ προφορικῇ αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν καταβολὴν τοῦ τέλους δι' ἐπικαλλήσεως κινητοῦ ἐπισήματος δι' ἁπλῆς σημειώσεως ἐπὶ τοῦ ἐγγράφου, ὑπογραφομένης ὑπ' αὐτοῦ».

2) Ἡ παράγραφος 7 τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω διατάγματος καταργεῖται.

Ἄρθρον 5

1) Διὰ τὰς ἐνεργείας τῶν Δικαστηρίων, κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, τὰς συνιστώσας παροχὴν δικαστικῆς συνδρομῆς εἰς ἀλλοδαπὰς Ἀρχάς, οὐδὲν τέλος ἢ δικαίωμα ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου ἢ τρίτων καταβάλλεται.

2) «Ἅπασα ἡ διαδικασία τοῦ νόμου 3514/1928 «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1927 ν.δ. «περὶ κυρώσεως τοῦ νομ. δ)τος τῆς 10 Ὀκτωβρίου 1925 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 1234 περὶ τῆς θέσεως τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν περιπτώσει ἐπιστρατεύσεως» διεξάγεται ἀτελῶς.

3) Ἡ παράγραφος 19 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω διατάγματος «περὶ Κώδικος τῶν νόμων περὶ τελῶν χαρτοσήμου», ὡς ἰσχύει, ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«19. Αἱ αἰτήσεις καὶ τὰ κατόπιν τούτων ἐκδιδόμενα πιστοποιητικὰ ὅπως χρησιμοποιηθῶσιν ἀποκλειστικῶς διὰ τὴν ἐγγραφὴν μαθητῶν εἰς τὰ Σχολεῖα Δημοτικῆς καὶ Μέσης Ἐκπαιδεύσεως ..... ἀτελῶς».

Ἄρθρον 6

Ἐπιφυλασσομένης τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ παρόντος, αἱ πράξεις καὶ τὰ ἔγγραφα, προτότυπα ἢ ἀντίγραφα, τῆς ἐνώπιον τῶν Πολιτικῶν Δικαστηρίων διαδικασίας δὲν ὑπόκεινται εἰς τέλος ἀντιγραφοσήμου. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἐπὶ πιστοποιητικῶν χορηγουμένων ὑπὸ τῶν γραμματέων τῶν ὡς ἄνω Δικαστηρίων.

Ἄρθρον 7

Διὰ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου δὲν θίγονται αἱ διατάξεις τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ τοῦ Εἰσαγωγικοῦ αὐτοῦ νόμου, ὡς καὶ αἱ διατάξεις ἑτέρων νόμων, δι' ὧν καθιεροῦται ὁλικὴ ἢ μερικὴ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τῶν τελῶν χαρτοσήμου.

Ἄρθρον 8

1) Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἑπομένου τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως μηνός.

2) Ἐπὶ ἐκκρεμῶν κατὰ τὴν ἔναρξιν ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου ἀγωγῶν καὶ δικῶν ἐν γένει διὰ μὲν τὰς πρὸ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ ἐνεργηθείσας δικαστικὰς πράξεις οὐδὲν ἕτερον τέλος ὀφείλεται, διὰ δὲ τὰς μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος αὐτοῦ λαμβανούσας χώραν ἐπιβάλλονται τὰ τέλη, ὡς καὶ τὰ ἀντιγραφικὰ δικαιώματα τὰ προβλεπόμενα ὑπὸ τῶν πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ἰσχυουσῶν διατάξεων μέχρι τῆς πρώτης διαδικαστικῆς πράξεως, δι' ἣν προβλέπεται ἡ ἐπιβολὴ τελῶν ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος, ἀπὸ ταύτης δὲ συμπεριλαμβανομένης καταβάλλονται τὰ ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος προβλεπόμενα τέλη καὶ ἐφαρμόζονται αἱ δι' αὐτοῦ καθιερούμεναι ἀπαλλαγαί.

3) Πᾶσα ἀμφισβήτησις περὶ τὸ ποσὸν τῶν καταβλητέων τελῶν ἐπὶ ὑποθέσεων ἢ ἐγγράφων τῆς πολιτικῆς διαδικασίας ἐπιλύεται ὁριστικῶς παρὰ τοῦ Προϊσταμένου τοῦ εἰκείου Δικαστηρίου ἢ τοῦ δικάζοντος δικαστοῦ δι' ἐπισημειώσεως ἐπὶ τοῦ εἰκείου δικογράφου, καταχωριζομένης ἀτελῶς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Μαΐου 1969

228/1969 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας Κλάδου Προνοίας Προσωπικοῦ Ραδιοφωνίας παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ραδιοφωνίας καὶ Τουρισμοῦ.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 62 τῆς 17 Ἀπριλίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 3778/1957 «περὶ κυρώσεως πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀφορωσῶν τὸ Ἐθνικὸν Ἵδρυμα Ραδιοφωνίας καὶ ἄλλων τινῶν συναφῶν διατάξεων». 2) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 καὶ 23 τοῦ ἀπὸ 7/9.10.1958 ν.δ. «περὶ συστάσεως καὶ ὀργανώσεως Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ραδιοφωνίας». 3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 4 § 1 ἐδάφ. α' τοῦ ν.δ. 4547/1966, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 4577/1966. 4) Τὰς διατάξεις τῆς παραγρ. 7 τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ ν.δ. 1/1968 «περὶ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ Ὑπουργείων» καὶ 5) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 85/1968 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐ-

Καλαμάτας, Λαμίας και Βεροίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 348 της 22 Μαΐου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του άρθρου 92 § 2 του Κώδικος περί δικηγόρων (ν.δ. 3026/1954), 2) Τας γνωμοδοτήσεις των Διοικητικών Συμβουλίων των Δικηγορικών Συλλόγων Θεσσαλονίκης, Πειραιώς, Πατρών, Τριπόλεως, Θεσπρωτίας, Σάμου, Εδέσσης, Χαλκίδος, Ιωαννίνων, Λεβαδείας, Κυπαρισσίας, Καλαμάτας, Βεροίας και Λαμίας και 3) την διά του υπ' αριθ. 6112/ΚΙΙ.531/1969 εγγράφου του Υπουργείου Συντονισμού παρασχεθείσαν έγκρισιν αυτού, αποφασίζομεν:

Αξιάνομεν τα ελάχιστα όρια αμοιβών των εν τη περιφερεία των Δικηγορικών Συλλόγων Θεσσαλονίκης, Πειραιώς, Πατρών, Τριπόλεως, Θεσπρωτίας, Σάμου, Εδέσσης, Χαλκίδος, Ιωαννίνων, Λεβαδείας, Κυπαρισσίας, Καλαμάτας, Βεροίας και Λαμίας επί παγία περιοδική αμοιβή παρεχόντων τας υπηρεσίας των δικηγόρων κατά πέντε τοις εκατόν (5%).

Εν Αθήναις τη 8 Μαΐου 1969

—

44211/2881/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί καθορισμού ωραρίου εργασίας εμπορικών καταστημάτων περιοχής πολεοδομικού συγκροτήματος Αθηνών θερινής περιόδου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 347 της 22 Μαΐου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του άρθρου 5 του π.δ. της 8/13.4.1932 «περί κωδικοποιήσεως και συμπληρώσεως των διατάξεων των νόμων περί χρονικών ορίων εργασίας εις τα καταστήματα κλπ.», 2) Τας διατάξεις του άρθρου 6 § 2 εδάφ. δ' του ν.δ. 3789/1957 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας», 3) Τας διατάξεις του άρθρου 1 του ν.δ. 4020/1959 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων εργατικών τινων νόμων», 4) Την υπ' αριθ. 94948/6409/1965 ημετέραν απόφασιν «περί καθορισμού ωρών λειτουργίας εμπορικών καταστημάτων και εργασίας του πάσης φύσεως προσωπικού αυτών», 5) Γνώμας των οικείων Αστυνομικών Αρχών και τοιαύτας των οικείων Επαγγελματικών Οργανώσεων εργοδοτών και μαθητών επί των ορίων ενάρξεως και λήξεως της λειτουργίας των εμπορικών καταστημάτων πολεοδομικού συγκροτήματος Αθηνών, αποφασίζομεν:

Καθορίζομεν τας ώρας ανοίγματος, μεσημβρινής διακοπής και κλεισίματος των εμπορικών καταστημάτων περιοχής πολεοδομικού συγκροτήματος Αθηνών ως ακολούθως:

Από 16ης Μαΐου έως 15ης Ιουνίου και από 16ης Σεπτεμβρίου έως 15ης Οκτωβρίου: Καθ' εκάστην από 8.15' π.μ. έως 1.45' μ.μ. και 5.00' μ.μ. έως 8.00' μ.μ. Έκαστον Σάββατον από 8.15 π.μ. έως 1.45' μ.μ.

Από 16ης Ιουνίου έως 15ης Σεπτεμβρίου:

Από 8.00' π.μ. έως 1.45' μ.μ. και 5.00' μ.μ. έως 8.00' μ.μ.

Τετάρτην και Σάββατον 8.00' π.μ. - 2.30' μ.μ.

Η παρούσα, ης η ισχύς άρχεται από της κοινοποιήσεως, δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 12 Μαΐου 1969

—

42686/2819/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί καθορισμού ωρών λειτουργίας των ως μικτών λειτουργούντων καταστημάτων αυτοεξυπηρετήσεως περιοχής Αθηνών και εργασίας προσωπικού αυτών θερινής περιόδου».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 347 της 22 Μαΐου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του άρθρου 5 του από 8/13.4.1932 π.δ. «περί κωδικοποιήσεως των διατάξεων των νόμων περί χρονικών ορίων εργασίας εις τα καταστήματα κλπ.», ως συνεπληρώθη διά της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του ν.δ. 3789/1957 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων της Εργατικής Νομοθεσίας», 2) Τας διατάξεις του άρθρου 1 του ν.δ. 4020/1959 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων εργατικών τινων νόμων», 3) Την υπ' αριθ. 94948/6409/1965 ημετέραν απόφασιν «περί καθορισμού ωρών λειτουργίας εμπορικών καταστημάτων και εργασίας του πάσης φύσεως προσωπικού αυτών», 4) Την υπ' αριθ. 69736/3895/1957 ημετέραν απόφασιν «περί καθορισμού ωρών λειτουργίας των παντοπωλείων, εδωδιμοπωλείων, οινοπαντοπωλείων, τυροπωλείων, χυμεκοπτείων κλπ. καταστημάτων εμπορίας τροφίμων και εργασίας του προσωπικού αυτών», 5) Την από 22.4.1969 αίτησιν της Α.Ε. «Νίκη» καταστήματα αυτοεξυπηρετήσεως (self service), 6) Την υπ' αριθ. 14778/1969 γνώμην του Εμπορικού Συλλόγου Αθηνών, 7) Την υπ' αριθ. 6164/1969 γνώμην του Εργατοϊπαλληλικού Κέντρου Αθηνών, αποφασίζομεν:

φάσεως ὁριστικὸν ἐφ' ἅπαξ βοήθημα καταβάλλεται εἰς τὸν κατὰ περίπτωσιν δικαιοῦχον δι' εἰδικοῦ ἐντάλματος ὑπὸ τῆς ἐνεργούσης τὴν ταμιακὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ταμείου Τραπέζης.

5) Δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου καταλογίζεται εἰς βάρος τοῦ ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος πᾶσα ὀφειλὴ τοῦ δικαιοῦχου πρὸς τὸ Ταμεῖον ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας προερχομένη, μειουμένου ἀναλόγως τοῦ τελικῶς καταβλητέου εἰς τὸν δικαιοῦχον ποσοῦ.

"Αρθρον 7

1) Τὸ ἐφ' ἅπαξ βοήθημα καθορίζεται καὶ ἀπονέμεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, καταπιστουμένης πρὸς τὸν δικαιοῦχον. Πρὸς τοῦτο ἕκαστος δικαιοῦχος (ἢ νόμιμος δικαιοδόχος) δέον ὅπως ὑποβάλῃ πρὸς τὸ Ταμεῖον αἴτησιν, ἐπισυνάπτων ἀντίγραφον τῆς ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, δεόντως κεκυρωμένον καὶ περιλαμβάνον πάντα τὰ στοιχεῖα, ἐφ' ὧν ἐβασίσθη ἡ ἀπονομὴ ταμτικοῦ ἐπικουρικοῦ βοηθήματος, καθὼς καὶ ὁ ἀπολογισμὸς τούτου, ἰδίως δὲ ὁ λογισθεὶς χρόνος διὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ δικαιώματος.

2) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ὑποχρεοῦται νὰ ἐκδώσῃ τὴν ἀπόφασίν του ἐπὶ τῶν ὑποβαλλομένων αἰτήσεων τὸ ἀργότερον ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς.

"Αρθρον 8

1) Ἡ Ὑπηρεσία τοῦ Κλάδου τηρεῖ μητρῶον τῶν ἑκάστοτε δικαιούχων μετὰ πάντων τῶν ἀσφαλιστικῶν στοιχείων, ὡς καὶ τῶν δικαιοδόχων αὐτῶν, βάσει ἐγγράφων πιστοποιητικῶν, παρεχομένων ὑπὸ τοῦ Ταμείου.

2) Ἡ ἐξόφλησις τῶν ἐνταλμάτων πληρωμῆς ἐφ' ἅπαξ βοηθημάτων γίνεται διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ δικαιούχου ὑπογραφῆς εἰδικοῦ ἐξοφλητικοῦ ἐγγράφου, ἐφ' οὗ σημειοῦνται τὰ στοιχεῖα τοῦ δικαιοῦχου ἢ τῶν νομίμων δικαιοδόχων αὐτοῦ ἢ τοῦ νομίμου πληρεξουσίου τούτου, ὁριζομένου δι' εἰδικοῦ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου, διὰ τὴν προκειμένην περίπτωσιν, ὅπερ καὶ ἐπισυνάπτεται εἰς τὸ ἐξοφλητήριον.

"Αρθρον 9

1) Πᾶσαι αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 28, 29 καὶ 30 τοῦ ν.δ. 7/9.10.1958, αἱ ἀφορῶσαι τὴν οἰκονομικὴν διαχείρισιν καὶ λογιστικὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Τ.Ε.Α.Υ.Ρ. ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ τῆς διαχειρίσεως καὶ λογιστικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Κλάδου Προνοίας, ὡς καὶ ἐπὶ τῆς ἐπενδύσεως τῶν κεφαλαίων αὐτοῦ.

2) Ἐφαρμόζονται ἐπίσης ἐπὶ τοῦ Κλάδου αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ν.δ., αἱ ἀφορῶσαι τὴν ἐπιστροφὴν τῶν καταβολῶν εἰς τοὺς μὴ δικαιουμένους ἐπικουρικοῦ καὶ ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος ἠσφαλισμένους. Ὡς τοιαῦται καταβολαὶ νοοῦνται μόνον αἱ προερχόμεναι ἐκ καταβολῶν ἀσφαλίστρου 3% ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἠσφαλισμένων αἱ ὁποῖαι καὶ βαρύνουσαι ἀποκλειστικῶς τὸν ἠσφαλισμένον.

3) Διὰ τὸν συνιστώμενον Κλάδον συντάσσεται ἐτησίως ἰδίως προϋπολογισμὸς καὶ ἀπολογισμὸς κατὰ τὰς οἰκείας διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 28 ν.δ. 7/9.10.1958. Ἡ ἑκάστοτε συνιστωμένη ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπὴ διὰ τὸ Ταμεῖον ἐλέγχει καὶ τὴν οἰκονομικὴν διαχείρισιν τοῦ Κλάδου Προνοίας.

"Αρθρον 10

Μεταβατικαὶ διατάξεις

1) Κατ' ἐξαίρεσιν οἱ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ν.δ. 4547/1966 ἠσφαλισμένοι παρὰ τῷ Ταμείῳ ἐξερχόμενοι τῆς Ὑπηρεσίας δι' οἱανδήποτε αἰτίαν κατὰ τὴν πρώτην δετίαν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ν.δ. 4547/1966, δικαιωθέντες δὲ περιοδικοῦ βοηθήματος ἐκ τοῦ Ταμείου, δικαιοῦνται καὶ ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος 6. δ)τος, ἀσχέτως συμπληρώσεως δετοῦς ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Κλάδῳ.

2) Ἠσφαλισμένοι ἐξερχόμενοι τῆς Ὑπηρεσίας μετὰ τὴν σύστασιν τοῦ Κλάδου καὶ ἔχοντες συμπληρώσει τὴν καταβολὴν ἑξήκοντα μηνιαίων εἰσφορῶν, συνυπολογιζομένων τῶν κατ' ἐφαρμογὴν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ παρόντος καταβολῶν, θεωροῦνται διὰ τὴν ἀπόληψιν τοῦ ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος ὡς συμπληρώσαντες πενταετῆ ἀσφάλισιν.

Εἰς τοὺς Ἡμετέρους Ὑπουργοὺς Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως καὶ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Μαρτίου 1969

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

51879/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης

Περὶ αὐξήσεως τῶν ἐλαχίστων ὁρίων ἀμοιβῶν τῶν ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ δικηγόρων Θεσσαλονίκης, Πειραιῶς, Πατρῶν, Τριπόλεως, Θεσπρωτίας, Σάμου, Ἐδέσσης, Χαλκίδος, Ἰωαννίνων, Λεβαδείας, Κυπαρισσίας,

γαρέττων περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς.

1.6 - 15.9.

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 7 π.μ. - 3 μ.μ.

5) Καταστημάτων πωλήσεως χάρτου καὶ χαρτοσκωλῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς.

1.6 - 31.8.

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 7 π.μ. - 3 μ.μ.

6) Καταστημάτων παλαιῶν σιδήρων περιοχῆς Πειραιῶς πλὴν Δήμων καὶ Κοινοτήτων καθ' ὅλον τὸ ἔτος.

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 8 π.μ. - 12 μ. καὶ 1 μ.μ. - 3.30' μ.μ., Σάββατον 8 π.μ. - 1.30' μ.μ.

7) Καταστημάτων ἀκατεργάστων σιδήρων καὶ μετάλλων περιοχῆς Πειραιῶς.

1.6 - 30.9.

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 8 π.μ. - 3.30' μ.μ. αἱ ἡμέρων διακοπὴν διὰ μεσημβρινὸν πρόγευμα, Σάββατον 8 π.μ. - 2 μ.μ.

8) Καταστημάτων σιδηρικῶν περιοχῆς Δήμου Ἀθηναίων.

1.6 - 30.9.

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 7 π.μ. - 3.15' μ.μ., Σάββατον 7 π.μ. - 1.45' μ.μ.

9) Καταστημάτων πωλήσεως μηχανημάτων καὶ ὑλικῶν ὑποδημ/ποιίας τοῦ Δήμου Ἀθηναίων.

1.6 - 30.9.

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 8 π.μ. - 5 μ.μ.

10) Ἀμιγῶν καταστημάτων εἰδῶν ὑγιεινῆς καὶ ὑδρανλικῶν.

1.6 - 15.9.

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 7 π.μ. - 3 μ.μ., Σάββατον 7 π.μ. - 1.45' μ.μ.

11) Καταστημάτων νημάτων ἀκρυλικῶν.

1.7 - 15.8.

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 7 π.μ. - 3 μ.μ.

Β'. 1) Τὸ διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων συνεχῆ ὡράριον ἑνίων κατηγοριῶν καταστημάτων δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν καταστημάτων τῶν αὐτῶν κατηγοριῶν, τῶν ὁποίων οἱ ἰδιοκτῆται δὲν ἐπιθυμοῦν τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ.

2) Καταστηματάρχαι, μὴ ἐπιθυμοῦντες τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ καταστήματος των εἰς τὰς ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένας ὥρας συνεχοῦς λειτουργίας ἐπέχονται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὸ ὡράριον λειτουργίας τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων τὸ καθορισθὲν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 14211/2881/1969 ἀποφάσεως ἡμῶν(*) μετὰ προηγουμένην κατάθεσιν εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας ἐφ' ἅπαξ δηλώσεως των, ἐντὸς 10ημέρου ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης, περὶ τοῦ ὡραρίου (συνεχοῦς ἢ διακεκομμένου), ὅπερ ἐπιθυμοῦν νὰ ἀκολουθοῦν.

Εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις ἀναρτᾶται ὑποχρεωτικῶς εἰς ἐμφανὲς μέρος τῆς προθήκης τοῦ καταστήματος τὸν τὸ ἀκολουθούμενον ὑπ' αὐτῶν ὡράριον.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, κοινοποιηθήσηται δὲ πρὸ τῆς δημοσιεύσεως πρὸς ἐφαρμογήν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Μαΐου 1969

40308/2621/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 40/1969 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργαζομένων εἰς ἐπιχειρήσεις γουνοποιΐας ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 305 τῆς 7 Μαΐου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι ὑπ' ἀριθ. 40/1969 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν Δέρματος Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν: 1) Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, 2) Ἀνωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Ι. Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις γουνοποιΐας ἁπάσης τῆς χώρας καθορίζονται ὡς ἑξῆς:

	Ἀπὸ 19.9.1968 μέχρι 30.4.1969	Ἀπὸ 1.5.1969 καὶ ἑξῆς
	Δ ρ α χ μ α ὶ	
1) Τεχνῖται Α', ὡς τοιοῦτοι θεωροῦνται: α) Οἱ χρωματισταὶ δίζων, β) οἱ κόπται Α' ξεσιμένων, γ) οἱ κόπται Β' κομματιασμῶν, δ) οἱ μηχανικοὶ Α' ξεσιμένων, ε) οἱ μηχανικοὶ Β' κομματιαστῶν καὶ στ) οἱ στοματισταὶ Α'	118	130
2) Τεχνῖται Β', ὡς τοιοῦτοι θεωροῦνται: α) Οἱ χρωμα-		

(*) Ἀνωτέρω, σελ. 818.

Καθορίζομεν τὰς ὥρας λειτουργίας τῶν ὡς μικτῶν ἐμπορικῶν καὶ τροφίμων λειτουργούντων καταστημάτων αὐτοεξυπηρετήσεως τῆς περιοχῆς Ἀθηνῶν καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν ὡς ἀκολούθως:

Ἀπὸ 1ης Μαΐου μέχρι 30ῆς Ἰουνίου:

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 8 π.μ. - 13.30' μ.μ. καὶ 17.30' μ.μ. - 20.30' μ.μ.

Τετάρτην 8 π.μ. - 13.30' μ.μ.

Ἡ παροῦσα, ἧς ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεώς της, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Μαΐου 1969

—

48721/3136/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας Περὶ καθορισμοῦ ὡραρίου ἐργασίας ἐνίων κατηγοριῶν καταστημάτων πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν θερινῆς περιόδου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 361 τῆς 6 Ἰουνίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ π. δ/τος τῆς 8/13.4.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.», 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4026/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων», 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 34948/6409/1965 ἡμετέραν ἀπόφασιν περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν λειτουργίας ἐμπορικῶν καταστημάτων καὶ ἐργασίας τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ αὐτῶν, 4) Γνώμας τῶν οἰκείων Ἀστυνομικῶν Ἀρχῶν καὶ ταυτάς τῶν οἰκείων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, 5) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 263/1969 γνώμην τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Πειραιῶς, 6) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 632/1969 γνώμην τοῦ Συνδέσμου Ἐμπόρων Ἠλεκτρικῶν Εἰδῶν Πρωτευούσης, 7) Τὴν ἀπὸ 9.4.1969 γνώμην τοῦ Συνδέσμου Ἐμπόρων Ταλαπινάκων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, 8) Τὴν ἀπὸ 9.5.1969 γνώμην τῶν ἐμπόρων πλεκτομηχανῶν καὶ συναφῶν μηχανημάτων, 9) Τὴν ἀπὸ 14.5.1969 γνώμην τοῦ Συλλόγου Χρωματεμπόρων καὶ Χρωματοπολῶν Ἀθηνῶν, 10) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 25/1969 γνώμην τοῦ Συνδέσμου Πρατηριούχων Καπνοπολῶν Ἀθηνῶν καὶ Προαστίων, 11) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 1172/1969 γνώμην τοῦ Συνδέσμου Εἰσαγωγέων καὶ Ἐμπόρων Εἰδῶν Αὐτοκινήτων, 12) Τὴν ἀπ' 13.5.1969 γνώμην τοῦ Συνδέσμου Χωρτεμπόρων Πειραιῶς, 13) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 162/1969 γνώμην τοῦ Πανελληνίου Συλλόγου Ἐμπόρων Εἰσαγωγέων Ὀδοντιατρικῶν Εἰδῶν, 14) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 111/1969 γνώμην τοῦ Συλλόγου Κοσμηματοπωλῶν καὶ Ὡρολογοπωλῶν Ἀθηνῶν, 15) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 16/1969 γνώμην τοῦ Συνδέσμου Ἐμπορικῶν Ἀντιπροσώπων Εἰσαγωγέων καὶ Ἐμπόρων Μηχανημάτων Ὑποδηματοποιΐας Ἀθηνῶν, 16) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 186/1969 γνώμην τοῦ Συλλόγου Ἐμπόρων Σιδηρικῶν - Βιομηχανικῶν καὶ Εἰδῶν Ὑγιεινῆς Ἀθηνῶν, 17) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 670/1969 γνώμην τοῦ Συλλόγου Ὑπαλλήλων Ἐμπορικῶν Καταστημάτων Ἀθηνῶν καὶ Περιχώρων, 18) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 439/1969 γνώμην τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Πειραιῶς, δι' ὧν ἠτήσαντο τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένου ὡραρίου, ἀποφασίζομεν:

Α'. Καθορίζομεν τὰς ὥρας λειτουργίας τῶν κάτωθι κατηγοριῶν καταστημάτων τοῦ πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν, ἤτοι:

1) Καταστημάτων πωλήσεως ἠλεκτρικῶν εἰδῶν φωτισμοῦ καὶ ἐγκαταστάσεων, καταστημάτων ἰδιοπινάκων, καταστημάτων σιδηρικῶν, βιομηχανικῶν καὶ ναυτιλιακῶν εἰδῶν, καταστημάτων σιδηρικῶν οἰκοδομῶν ἐν γένει, βιομηχανικῶν ἐργαλείων, κεντρικῆς θερμάνσεως, εἰδῶν ὑγιεινῆς, κλιθροπαιδιῶν καὶ περιφράξεων, φανοποιΐας, εἰκοδομησίμων ὑλῶν ἐν γένει, καταστημάτων πωλήσεως πλεκτομηχανῶν, ραπτομηχανῶν καὶ συναφῶν καταστημάτων, καταστημάτων πωλήσεως ἀνταλλακτικῶν καὶ ἐργαλείων χρυσοχοΐας καὶ ὡρολογοποιΐας, ὡς καὶ χονδρικῆς πωλήσεως ὡρολογίων, πωλήσεως ὀδοντιατρικῶν εἰδῶν, χονδρικῆς πωλήσεως ἀνταλλακτικῶν αὐτοκινήτων:

1.6 - 15.9:

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 7 π.μ. - 3 μ.μ., Σαββάτων 7 π.μ. - 1.45 μ.μ.

2) Καταστημάτων χρωμάτων καὶ τοιούτων ζωγραφικῆς:

α) Περιοχῆς Ἀθηνῶν:

1.6 - 31.8

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 7 π.μ. - 1.45' μ.μ.

β) Περιοχῆς Πειραιῶς:

1.6 - 15.9

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 7 π.μ. - 3 μ.μ., Σαββάτων 7 π.μ. - 1.45' μ.μ.

3) Ξυλεμπορικῶν καταστημάτων καὶ ἀποθηκῶν ξυλείας τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης.

1.6 - 15.9.

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 7.30' π.μ. - 2.30' μ.μ., Σαββάτων 7.30' π.μ. - 1.30' μ.μ.

4) Καταστημάτων χονδρικῆς πωλήσεως σι-

σπονδίας Ἐργατοτεχνιτῶν καὶ Ὑπαλλήλων Γάλακτος, Τροφίμων καὶ Ποτῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν: 1) Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, 2) Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, 3) Πανελληνίου Συνομοσπονδίας Ἑνώσεως Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν καὶ ἧς τὸ διαιτητικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν ἡμερομισθίων τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐργοστασίων παστερώσεως γάλακτος καὶ συναφῶν ἐργασιῶν ἁπάσης τῆς χώρας καθορίζονται ὡς κατωτέρω:

α) Ὀξυμετρηταί, ἤτοι ἄφροιται Γαλακτοκομικῶν Σχολῶν ἐσωτερικοῦ ἢ ἐξωτερικοῦ, ἀπασχολούμενοι ὡς βοηθοὶ Χημείου, δραχμαὶ 135 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 138.

β) Παστεριστής, τεχνίτης μίγματος παγωτοῦ παντὸς τύπου, τεχνίτης βουτύρου, κρέμας καὶ γιαουρτιοῦ παντὸς τύπου, χειριστὴς μηχανήματος συμπυκνώσεως γάλακτος, χειριστὴς μηχανήματος παγωτοῦ καὶ χειριστὴς μηχανήματος ἐμφιαλώσεως (ΤΕΤΡΑΠΑΚ) δραχμαὶ 130 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 133.

γ) Ἐμφιαλωταὶ δραχμαὶ 107 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 110.

δ) Λοιποὶ ἐργατοτεχνικοὶ προσωπικοί:

αα) Ἄρρενες δραχμαὶ 96,30 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 103,50.

ββ) Θήλεις δραχμαὶ 80,25 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 86,25.

2) Εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς θαλάμους ψύξεως καταβάλλεται ἐπίδομα θέσεως ἐκ δραχμῶν 14, ἐφ' ὅσον ἀπασχολοῦνται ὑπὸ θερμοκρασίαν κάτω τοῦ μηδενὸς καὶ μέχρι 5 βαθμῶν (κάτω τοῦ μηδενός), ἐκ δραχμῶν 18, ἐφ' ὅσον ἀπασχολοῦνται ὑπὸ θερμοκρασίαν κατωτέρων τῶν 5 βαθμῶν (κάτω τοῦ μηδενός) δι' ἑκάστην ἡμέραν ἐργασίας.

Ὡσαύτως εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὰ ψυγεῖα (ἀποθήκας) γάλακτος καὶ γιαουρτιοῦ ὑπὸ θερμοκρασίαν ἀπὸ 0 βαθμοὺς ἕως 5 βαθμοὺς (ἄνω τοῦ μηδενός) χορηγεῖται ἐπίδομα θέσεως ἐκ δραχμῶν 8 δι' ἑκάστην ἡμέραν ἐργασίας.

3) Εἰς τὰ ὡς ἄνω ἐργοστάσια ἀπαγορεύεται ἡ ἐνοικίασις τοῦ συστήματος τῆς κατ' ἀποκοπὴν ἐργασίας.

4) Εἰς ἅπαντας τοὺς ἐργαζομένους παρέχεται ἀπαραίτητος ρουχισμὸς διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας των, ἤτοι μπλούζα, πῖλος, ποδιά, μεταξωτά, ὡς ἐπίσης χειρόκτια καὶ πανλόδερ μάλλινα, ἐλαστικὰ ὑποδήματα, ἀνήκοντα κατὰ κυριότητα εἰς τὸν ἐργοδότην, ἀντικαθιστάμενα ὅμοια τῇ φθορᾷ των.

5) Τὰ σήμερον καταβαλλόμενα ἡμερομίσθια, ἐφ' ὅσον εἶναι ἀνώτερα τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

6) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἐπὶ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις ἄρχεται ἀπὸ 21ης Μαρτίου 1969.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Μαΐου 1969

—

51254/3448/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας Περὶ παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πληρωμάτων ποταμοπλοίων, φερόντων φορτίον ὑγρῶν καυσίμων ὑλῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' ἀ. 359 τῆς 3 Ἰουνίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τριμήνου χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 5.9.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 18.1.1967 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πληρωμάτων ποταμοπλοίων φερόντων φορτίον ὑγρῶν καυσίμων ὑλῶν (Φ.Ε.Κ. 201, τεῦχος Β', τῆς 22.3.1967) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Μαΐου 1969

—

53412/3549/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 12/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῶν Τεχνικῶν καὶ Ἐπαγγελματικῶν Σχολῶν».

(Ε.Κ. τ. Β' ἀ. 359 τῆς 3 Ἰουνίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ δίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 5.9.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 12/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῶν Τεχνικῶν καὶ Ἐπαγγελματικῶν Σχολῶν» (πρᾶξις κατατέθεσεως εἰς Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν 53/25.4.1965) (**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερί-

(*) ΕΕΔ 26, 460.

(**) ΕΕΔ 24, 701.

	Από 19.9.1968 μέχρι 30.4.1969	Από 1.5.1969 καὶ ἑξῆς
	Δ ρ α χ μ α ί	
τιστικὴ ζυρά, β) οἱ κόπτες, γ) οἱ καμπαδόροι ἐπὶ ζύου, δ) οἱ μηχανικοὶ ἐπὶ ζύου, ε) αἱ ντουπλαρίστριαι (φουρναρίστριαι Α΄) καὶ στ) οἱ σταματορεῖς Β΄	107	113
3) Λοιποὶ ἐργατοτεχνῖται: α) Ἄρρενες: Κατὰ τὴν πρώτην ἡμερομίσθιον	96,30	104
Μετὰ ἑξάμηνον ἀπασχόλησιν ἡμερομίσθιον	101	112
β) Θήλεις: Κατὰ τὴν πρώτην ἡμερομίσθιον	80	88
Μετὰ ἑξάμηνον ἀπασχόλησιν ἡμερομίσθιον	86	95
4) Μαθητευόμενοι: Κατὰ τὴν πρώτην ἡμερομίσθιον	47	55
Μετὰ ἓν ἔτος ὑπηρεσίας ἡμερομίσθιον	53	60

ΙΙ. Ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν μειοῦνται.

ΙΙΙ. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις ἄρχεται ἀπὸ τῆς 19ης Σεπτεμβρίου 1968.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Μαΐου 1969

—

44404/2899 1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 41/1969 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας τῶν μονοτυπῶν».

(Ε.Κ. τ. Β΄ φ. 333 τῆς 15 Μαΐου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι ὑπ' ἀριθ. 41/1969 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Σωματείου Ἐπαγγελματιῶν Μονοτυπῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν: 1) Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, 2) Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης, 3) Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, 4) Ἀνωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, 5) Ἑνώσεως Βιοτεχνῶν Τυπογράφων Ἀθηνῶν, καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Εἰς τοὺς μονοτύπας (χειριστὰς χυτηρίου μονοτυπίας καὶ κλιβεῖ) τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὴν περιφέρειαν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 10% ἐπὶ τῶν ἐκάστοτε ἰσχυόντων κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων, ἐφ' ὅσον ἐπὶ τοῦ χυτηρίου μονοτυπίας καὶ παρὰ τὸ σύστημα (κάδον) τήξεως τοῦ μετάλλου δὲν εἶναι ἐγκατεστημένη ἀναρροφητικὴ συσκευή, δεσμεύουσα ἀποτελεσματικῶς τὰς ἀναθυμιάσεις τοῦ τηκομένου μετάλλου.

2) Οἱ χειριστὰὶ (ἄρρενες καὶ θήλεις) τῶν διατρητικῶν μηχανῶν μονοτυπίας (κλιβεῖ) δὲν δικαιοῦνται τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος καὶ ἐφ' ὅσον εἶναι ἐγκατεστημένοι εἰς αἴθουσαν ἐργασίας κεχωρισμένην τελείως ἀπὸ τὸν χῶρον, εἰς τὸν ἀποῖον λειτουργεῖ τὸ μηχάνημα χυτηρίου μονοτυπίας, καὶ ἐπὶ πλέον ἡ αἴθουσα αὕτη ἔχει παράθυρον ἐπικοινωνοῦν πρὸς ἐλεύθερον χῶρον καὶ οὐχὶ πρὸς τὸν χῶρον τοῦ χυτηρίου.

3) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 12 Σεπτεμβρίου 1968.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Μαΐου 1969

—

52267/3468/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1969 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ἐπικυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 14/1969 ὁμοίας τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐργοστασίων παστεριώσεως γάλακτος καὶ συναφῶν ἐργασιῶν ἀπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β΄ φ. 359 τῆς 3 Ἰουνίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι ὑπ' ἀριθ. 7/1969 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ἐπικυρωθείσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 14/1969 ὁμοίας τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς καὶ ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Πανελληνίου Ὁμο-

διά της ὑπ' ἀριθ. 101005/1968 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 378 τ. Β' τῆς 12.8.1968) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ἀπριλίου 1969

—

40310/2623/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 35/1969 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν οἰκοδόμων τῶν ἀπασχολουμένων εἰς μόνιμα συνεργεῖα συντηρήσεως ἀπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 307 τῆς 7 Μαΐου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπό τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστήν τήν ἐν θέματι ὑπ' ἀριθ. 35/1969 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξύ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατοτεχνιτῶν Οἰκοδομῶν καί Ξύλου, ἀφ' ἑνός, καί ἀφ' ἑτέρου τῶν: 1) Συνδέσμων Ἑλλήνων Βιομηχάνων, 2) Ἀνωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, καί ἧς τό διατακτικόν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Τά κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν κατωτέρω εἰδικοτήτων ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδομῶν, τῶν ἀπασχολουμένων καθ' ἅπασαν τήν χώραν ἐπί σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου εἰς μόνιμα συνεργεῖα συντηρήσεως ἀνηκόντα εἰς Βιομηχανίας, Βιοτεχνίας, Ὀργανισμούς, Ἱδρύματα, Ν.Π.Δ.Δ. καί λοιπούς ἐν γένει ἐργοδότας, πλήν τοῦ Δημοσίου, καθορίζονται ὡς ἑξῆς:

	Ἀπό 9.11.1968 μέχρι 30.4.1969	Ἀπό 1.5.1969 καί ἑξῆς
α) Τεχνῖται: Κτίσται, κονιαταί, παρκετοπαχεῖς, μαρμαρογλύπται, μπετόν-ἀρμέ, ἐλαιοχρωματισταί, μωσαϊκῶν δαπέδων, πλακοστρωτῶν καί λοιπῶν εἰδικοτήτων μή εἰδικῶς κατονομαζομένων δραχμαί	140	145
β) Βοηθοί πάντων δραχμαί	120	125

(*) ΕΕΔ 27, 1169.

2) Ἀποδοχαί καταβαλλόμεναι ἀνώτερα τῶν ἐπό τῆς παρούσης καθοριζομένων δέν δύνανται νά μειωθῶσιν.

3) Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης, ἐπό τάς ἀνωτέρω διακρίσεις, ἄρχεται ἀπό 9ης Νοεμβρίου 1968.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Μαΐου 1969

—

40524/2661/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν ἐλαστικοῦ Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 307 τῆς 7 Μαΐου 1969)

Ἀνιστέλλομεν ἐπί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ἤτοι μέχρις 20.8.1969, τήν ἐπέλευσιν τῶν ἐν νόμοις ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ἀπό 2.2.1968 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν ἐλαστικοῦ Θεσσαλονίκης (Φ.Ε.Κ. 58 τ. Β' τῆς 23.2.1968) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Μαΐου 1969

—

49081/3211/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 9/1969 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν Πτηνοτροφικῶν Συνεταιρισμῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 316 τῆς 22 Μαΐου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπό τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστήν τήν ἐν θέματι ὑπ' ἀριθ. 9/1969 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξύ τοῦ Συματείου προσωπικοῦ αὐγῶν ἡμέρας ἀφ' ἑνός καί ἀφ' ἑτέρου τοῦ Ἐμπορικοῦ καί Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν καί ἧς τό διατακτικόν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Τά κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Πτηνοτροφικῶν Συν-

(*) ΕΕΔ 27, 384.

δος της Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τῇ 3 Ἰουνίου 1969

—

33413/3548/1969 Άπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ καί ὑπαλλήλικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Β. Ναυστάθμου Σαλαμῖνος».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 359 τῆς 3 Ἰουνίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπί 3μηνον χρονικόν διάστημα, ἤτοι μέχρι 2.9.1969, τήν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ καί ὑπαλλήλικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Βασιλικοῦ Ναυστάθμου Σαλαμῖνος», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 45619/1968 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 169, τεῦχος Β', τῆς 4.4.1968) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τῇ 3 Ἰουνίου 1969

—

40304/2617/1969 Άπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 38/1969 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περί διορθώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 14 1969 ὁμοίας τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 287 τῆς 29 Ἀπριλίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπό τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστήν τήν ἐν θέματι ὑπ' ἀριθ. 38/1969 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξύ τῆς Ἑνώσεως Συντακτῶν Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Θεσσαλίας, Στερεᾶς Ἑλλάδος καί Εὐβοίας ἀφ' ἑνός καί ἀφ' ἑτέρου τῆς Ἑνώσεως Ἰδιοκτητῶν Ἡμερησίων Ἐπαρχιακῶν Ἐφημερίδων καί ἧς τό διατακτικόν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Διορθοῖ τήν ὑπ' ἀριθ. 14/1969 ἀπόφασιν των(**) κατά τό κεφάλαιον ΙΒ' καί δή ὅσον ἀφορᾷ τόν μισθόν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς ἐφημερίδας μή χρησιμοποιούσας λινοτυπικάς μηχανάς, ὡς ἑξῆς:

Νεοπροσλαμβανόμενοι ἀπό 1.2.1969 καί ἐφεξῆς δρ/χμοί 2.200.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τῇ 26 Ἀπριλίου 1969

—

39861/2571/1969 Άπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 82 1966 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καί ὁδοκαθαριστῶν Δήμου Περιστερίου».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 287 τῆς 29 Ἀπριλίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπί 3μηνον χρονικόν διάστημα, ἤτοι μέχρις 29.7.1969, τήν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 82/1966 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καί ὁδοκαθαριστῶν Δήμου Περιστερίου (πρᾶξις κατατέθεσις εἰς Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν 5/12.1.1967) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τῇ 25 Ἀπριλίου 1969

—

39862/2572/1969 Άπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 35/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ὑγρῶν καί ξηρῶν συσσωρευτῶν (μπαταριῶν - ξηρῶν ἠλεκτρικῶν στηλῶν), ἐργαζομένων εἰς τά καθ' ἅπασαν τήν χώραν ἐργοστάσια, ἐργαστήρια καί συνεργεῖα κατασκευῆς καί ἐπισκευῆς».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 287 τῆς 29 Ἀπριλίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπί 3μηνον χρονικόν διάστημα, ἤτοι μέχρι 4.8.1969, τήν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 35/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ὑγρῶν καί ξηρῶν συσσωρευτῶν (μπαταριῶν — ξηρῶν ἠλεκτρικῶν στηλῶν), ἐργαζομένων εἰς τά καθ' ἅπασαν τήν χώραν ἐργοστάσια, ἐργαστήρια καί συνεργεῖα κατασκευῆς καί ἐπισκευῆς, ἐγκριθείσης

(*) ΕΕΔ 27, 771.

(**) ΕΕΔ 28, 614.

(*) ΕΕΔ 26, 270.

ομοίας τοῦ Α.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφορώσης τὴν χορήγησιν ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν κεραμοπλινθοποιῶν ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 355 τῆς 28 Μαΐου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι ὑπ' ἀριθ. 44/1969 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν Κεραμοπλαστῶν - Πλινθοποιῶν, Ἀγγειοπλαστῶν Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν: 1) Συνδέσμων Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ 2) Ἀνωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Ἀποφαίνεται, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ 2ου ὅρου τῆς ὑπ' ἀριθ. 21/1961 ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τούτου(*) εἶναι σαφής, μὴ χρήζουσα ἑρμηνείας.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Μαΐου 1969

—

50262/3323/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 3 1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἀπασχολουμένων εἰς λαχαναγοράς, ὁπωραγοράς, λαχανοπωλεῖα νωπῶν καὶ ξηρῶν καρπῶν κλπ. μισθωτῶν ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 355 τῆς 28 Μαΐου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓξ μῆνας χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 1.9.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἀπασχολουμένων εἰς λαχαναγοράς, ὁπωραγοράς, λαχανοπωλεῖα νωπῶν καὶ ξηρῶν καρπῶν κ.λπ. μισθωτῶν ἁπάσης τῆς χώρας. (Πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 8/22.2.1968)(**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Μαΐου 1969

—

50261/3322/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 28/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τῆς Α.Ε. «Ἠλεκτροχημικὴ Ἑλλάδος».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 355 τῆς 28 Μαΐου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓξ μῆνας χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 1.9.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 28/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τῆς Α.Ε. «Ἠλεκτροχημικὴ Ἑλλάδος», ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 99525/1968 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 337, τεῦχος Β', τῆς 15.7.1968)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Μαΐου 1969

—

50260/3321/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 4 1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ ἐν γένει τῶν ἐπιχειρήσεων ποτοποιίας καὶ ὀξοποιίας ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 355 τῆς 28 Μαΐου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓξ μῆνας χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 10.9.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 4/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ ἐν γένει τῶν ἐπιχειρήσεων ποτοποιίας καὶ ὀξοποιίας ἁπάσης τῆς χώρας. (Πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 39/5.5.1967).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Μαΐου 1969

—

(*) ΕΕΔ 20, 1023.

(**) ΕΕΔ 27, 387.

(*) ΕΕΔ 27, 981.

ταιρισμών Αθηνών - Πειραιώς - Περιχώρων καθορίζονται ώς κατωτέρω:

Α) Άρρενες ωοσκόποι από 16 Ιουλίου 1968 μέχρις 28.2.1969.

	Δραχμαί
Μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των	1.800
Μετά τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των κατά τὰ ἀκόλουθα κλιμάκια:	
Κατά τὸ 1ον καὶ 2ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.450
» » 3ον καὶ 4ον » »	2.600
» » 5ον καὶ 6ον » »	2.750
» » 7ον καὶ 8ον » »	2.900
Ἀπό 9 ἔτη ὑπηρεσίας καὶ ἄνω	3.050

Ἀπό 1ης Μαρτίου 1969 καὶ ἐφεξῆς:

Μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των	1.800
Μετά τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των κατά τὰ ἀκόλουθα κλιμάκια:	
Κατά τὸ 1ον καὶ 2ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.450
» » 3ον καὶ 4ον » »	2.600
» » 5ον καὶ 6ον » »	2.750
» » 7ον καὶ 8ον » »	2.900
» » 9ον καὶ 10ον » »	3.050
» » 11ον καὶ 12ον » »	3.100
» » 13ον καὶ 14ον » »	3.200
» » 15ον καὶ 16ον » »	3.300
» » 17ον καὶ 18ον » »	3.450
» » 19ον καὶ 20όν » »	3.600

Δι' ἕκαστον ἐπὶ πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων ἔτος ὑπηρεσίας τὸ ὡς ἄνω τελευταίου κλιμάκιον βασικοῦ μισθοῦ τῶν δραχμῶν 3.600 αὐξάνεται κατὰ ποσὸν δραχμῶν 100 μέχρι συμπληρώσεως τοῦ βασικοῦ μισθοῦ δραχμῶν 4.600.

Β) Θήλεις ωοσκόποι από 16 Ιουλίου 1968 μέχρις 28.2.1969.

	Δραχμαί
Μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των	1.800
Μετά τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των κατά τὰ ἀκόλουθα κλιμάκια:	
Κατά τὸ 1ον καὶ 2ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.050
» » 3ον καὶ 4ον » »	2.200
» » 5ον καὶ 6ον » »	2.350
» » 7ον καὶ 8ον » »	2.500
Ἀπό 9 ἔτη ὑπηρεσίας καὶ ἄνω	2.650

Ἀπό 1ης Μαρτίου 1969 καὶ ἐφεξῆς:

Μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των	1.800
Μετά τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των κατά τὰ ἀκόλουθα κλιμάκια:	
Κατά τὸ 1ον καὶ 2ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.050
» » 3ον καὶ 4ον » »	2.200
» » 5ον καὶ 6ον » »	2.350
» » 7ον καὶ 8ον » »	2.500
» » 9ον καὶ 10ον » »	2.650
» » 11ον καὶ 12ον » »	2.750
» » 13ον καὶ 14ον » »	2.900
» » 15ον καὶ 16ον » »	3.050
» » 17ον καὶ 18ον » »	3.200
» » 19ον καὶ 20όν » »	3.350

Δι' ἕκαστον ἐπὶ πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων ἔτος ὑπηρεσίας τὸ ὡς ἄνω τελευταίου κλιμάκιον βασικοῦ μισθοῦ τῶν δραχμῶν 3.350 αὐξάνεται κατὰ ποσὸν δραχμῶν 100 μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ δραχμῶν 4.350.

Γ) Βοηθοὶ ωοσκοπων (ἄρρενες) δραχμαὶ 97 καὶ μετὰ ἑξάμηνον δραχμαὶ 100 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 104 καὶ μετὰ ἑξάμηνον δραχμαὶ 107.

Δ) Βοηθοὶ ωοσκοπων (θήλεις) δραχμαὶ 81 καὶ μετὰ ἑξάμηνον δραχμαὶ 84 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 87 καὶ μετὰ ἑξάμηνον δραχμαὶ 100.

2) Εἰς τοὺς περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοὺς χορηγεῖται ἐπίδομα γάμου διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην σύζυγον ἐκ ποσοστοῦ 10% ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω καθοριζομένων βασικῶν μηνιαίων μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων. Τοῦ ἐπιδόματος τούτου δικαιοῦνται καὶ οἱ ἐν χηρείᾳ ἢ διαζεύξει ἄρρενες καὶ θήλεις μισθωτοί, ἐφ' ὅσον διατρέφουν ἀνήλικα καὶ μὴ ἐργαζόμενα ἢ ἀνάπηρα τέκνα.

3) Χορηγοῦνται εἰς ἕκαστον μισθωτὸν δύο (2) μπλούζες κατ' ἔτος.

4) Τυχὸν καταβαλλόμενα ἀποδοχὰ ἀνώτερα τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

5) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις ἄρχεται ἀπὸ τῆς 16ης Ἰουλίου 1968.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Μαΐου 1969

—

50854/3384/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 44 1969 «περὶ ἑρμηνείας τῆς ὑπ' ἀριθ. 21 1961

		Δραχμαί	
ρείων ΑΑ Γ'		5.200	5.700
Προϊστάμενοι πρακτορείων ΑΑ Β'		5.300	5.800
Προϊστάμενος πρακτορείων ΑΑ Α'		5.400	5.950
14) Προϊστάμενοι πρακτορείων ΑΒ, ὑποπροϊστάμενοι πρακτορείων ΑΑ καὶ προϊστάμενοι λογιστηρίου πρακτορείων	Γ'	4.950	5250
	Β'	5.100	5.400
» » »	Α'	5.250	5.550
15) Ὑποπροϊστάμενοι πρακτορείων ΑΒ καὶ προϊστάμενοι Γραφείων Τουρισμοῦ	Γ'	4.550	4.800
» » »	Β'	4.700	4.950
» » »	Α'	4.850	5.100
16) Λογισταὶ Α'	Γ'	4.000	4.250
»	Β'	4.150	4.350
»	Α'	4.300	4.500
17) Ἀρχισυνταὶ ΑΑ	Γ'	3.600	3.800
»	Β'	3.750	3.950
»	Α'	3.900	4.100
18) Ἀρχισυνταὶ ΑΒ	Γ'	3.100	3.200
»	Β'	3.200	3.350
»	Α'	3.350	3.500
19) Πωληταὶ	Γ'	2.500	2.750
»	Β'	2.650	2.900
»	Α'	2.800	3.050
20) Λογισταὶ	Γ'	2.600	2.850
»	Β'	2.750	3.000
»	Α'	2.900	3.150
21) Βοηθοὶ λογισταὶ	Γ'	2.350	2.350
» »	Β'	2.450	2.450
» »	Α'	2.550	2.550
22) Διερμηνεῖς	Γ'	2.400	2.600
»	Β'	2.550	2.750
»	Α'	2.700	2.900

Β) Ὑπαλλήλων προσωπικῶν κινήσεως ἀποθηκῶν καὶ τεχνικῶν

α) Ἄπαν τὸ προσωπικὸν κινήσεως καὶ τὸ ἐργατοτεχνικὸν ἀνήκει εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν βαρέως ἐργαζομένων.

β) Οἱ βασικοὶ μηνιαῖοι μισθοὶ τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως, διακρινομένου εἰς τὰς κάτωθι ἀναφερομένας εἰδικότητας, ἔχουσιν ὡς ἀκολούθως:

	Δραχμαί	
1) Προϊστάμενοι ὀχημάτων ἑστιατορίων	3.400	3.500
2) Προϊστάμενοι ὁδηγοὶ κλινοσκεπῶν	3.400	3.500
3) Στρατιῶται κυλικείων αὐτοκινητοσκεπῶν	2.250	2.300
4) Μάγειροι ἑστιατορίων	2.350	3.000
5) Βοηθοὶ μάγειροι κυλικείων αὐτοκινητοσκεπῶν	2.000	2.100
6) Βοηθοὶ προϊσταμένων ὀχημάτων ἑστιατορίων	2.250	2.300
7) Βοηθοὶ μαγειρείου ἑστιατορίων (λαντζιέρηδες)	2.000	2.100

γ) Ἐργατοτεχνικῶν προσωπικῶν ἀμειβόμενον ἐπὶ ἡμερομισθίῳ:

	Δραχμαί	
1) Τεχνίται συντηρήσεως ἅμα τῇ προσλήψει	100	110
2) Τεχνίται συντηρήσεως μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑτείας	110	115
3) Τεχνίται συντηρήσεως μετὰ τὴν συμπλήρωσιν δευτέρας πενταετίας	120	125

4) Ἐργάται ἀποθήκης καὶ ὀχημάτων ἅμα τῇ προσλήψει τὸ ἑκάστοτε ἰσχῦον κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου τοῦ ἐργατοτεχνίτου.

5) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑτείας οὗτοι δικαιοῦνται τοῦ ἡμερομισθίου τοῦ ἐργατοτεχνίτου, ηὐξημένου κατὰ 5 δραχμάς.

Οἱ ὡς ἄνω μισθοὶ τῶν ἐπὶ μικτῷ συστήματι ἀμειβομένων, ἤτοι: α) τῶν προϊσταμένων ὀχημάτων ἑστιατορίων, β) τῶν προϊσταμένων ὁδηγῶν κλινοσκεπῶν, γ) τῶν στρατιωτῶν κυλικείων αὐτοκινητοσκεπῶν καὶ δ) τῶν βοηθῶν προϊσταμένων ὀχημάτων ἑστιατορίων, διεμορφώθησαν ὡς ἄνω διὰ τοῦ καθορισμοῦ τοῦ ἐλαχίστου ἐξασφαλιζομένου ὁρίου δικαιώματος ὑπηρεσίας, εἰς μὲν τὰς δύο πρώτας κατηγορίας ἀνὰ δραχμὰς 2.500, εἰς δὲ τὰς δύο ἑπομένας ἀνὰ δραχμὰς 1.500 καὶ τῆς προσθήκης τοῦ ὑφισταμένου μέχρι τοῦδε βασικοῦ μισθοῦ τῶν δραχμῶν 900 διὰ τὴν ἀπὸ 28.8.1967 μέχρι 30.4.1968 χρονικὴν περίοδον καὶ δραχμῶν 1.000 διὰ τὴν ἀπὸ 1.5.1968 καὶ ἐφεξῆς τοιαύτην τῶν δύο πρώτων κατηγοριῶν καὶ δραχμῶν 750 καὶ 800 διὰ τὰς αὐτὰς ἀντιστοίχους ὡς ἄνω χρονικὰς περιόδους τῶν δύο ἑπομένων κατηγοριῶν.

Ἐπίδομα στολῆς

	Δραχμαί
1) Προϊσταμένου ὀχημάτων ἑστιατορίων	350
2) Προϊσταμένου ὁδηγοῦ κλινοσκεπῶν	350
3) Στρατιώτου κυλικείου αὐτοκινητοσκεπῶν	350

50855/3383/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 43/1969 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν Λ.Ε.Η. (μὴ ἐξυγορασθεισῶν ἠλεκτρικῶν ἐπιχειρήσεων).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 353 τῆς 27 Μαΐου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι ὑπ' ἀριθ. 43/1969 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἠλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν: 1) Ὑπουργείου Βιομηχανίας καὶ 2) Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Ἐξαφανίζει τὴν ἐκκαλουμένην ἀπόφασιν (1/1969 τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν).

Ἀποφαίνεται, ὅτι δὲν ἔχει δικαιοδοσίαν ν' ἀποφανθῇ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου, ἐφ' οὗ ἐξεδόθη ἡ ἀπόφασις αὕτη.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Μαΐου 1969

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΠ.

24/1969 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῆς Διεθνοῦς Ἑταιρείας Κλινάμαξων (*).

Διὰ ταῦτα

Μεταρρυθμίζει ἐν μέρει τὴν ὑπ' ἀριθ. 37/1968 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συνδέσμου Προσωπικοῦ τῆς Διεθνοῦς Σιδηροδρομικῆς Ἑταιρείας Κλινάμαξων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν: 1) Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν καὶ 2) Διεθνοῦς Ἑταιρείας Κλινάμαξων καὶ Ταχειῶν Εὐρωπαϊκῶν Ἁμαξοστοιχιῶν Α.Ε., ὡς ἀκολούθως:

Ι) Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μηναίων μισθῶν τοῦ προσωπικοῦ τῆς Διεθνοῦς Ἑταιρείας Κλινάμαξων καθορίζονται κατὰ κατηγορίας ὡς ἀκολούθως:

Α) Διοικητικῶν καὶ ὑπαλληλικῶν προσωπικῶν ἐκμεταλλεύσεως καὶ πρακτορείων ταξιδίων

		Ἀπὸ 28.8.1967 ἕως 30.4.1968	Ἀπὸ 1.5.1968 καὶ ἑξῆς
		Δραχμαί	
1) Ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑταιρείας ἐν Ἑλλάδι		12.700	13.300
2) Ἐπιθεωρηταί	Γ'	5.200	5.700
»	Β'	5.300	5.800
»	Α'	5.400	5.950
3) Ὑποεπιθεωρηταί	Γ'	4.950	5.250
»	Β'	5.100	5.400
»	Α'	5.250	5.550
4) Κεντρικοὶ βοηθοὶ	Γ'	4.550	4.800
» »	Β'	4.700	4.950
» »	Α'	4.850	5.100
5) Ἐλεγκταί	Γ'	4.000	4.250
»	Β'	4.150	4.350
»	Α'	4.300	4.500
6) Ἐργοδηγοί	Γ'	4.550	4.800
»	Β'	4.700	4.950
»	Α'	4.850	5.100
7) Ἀποθηκάριοι, βοηθοὶ ἐλεγκταὶ καὶ γραμματεῖς Γ'		3.450	3.650
Ἀποθηκάριοι, βοηθοὶ ἐλεγκταὶ καὶ γραμματεῖς Β'		3.600	3.800
Ἀποθηκάριοι, βοηθοὶ ἐλεγκταὶ καὶ γραμματεῖς Α'		3.750	3.950
8) Δακτυλογράφοι ΑΑ καὶ γραφεῖς ΑΑ Γ'		2.600	2.850
Δακτυλογράφοι ΑΑ καὶ γραφεῖς ΑΑ Β'		2.750	2.950
Δακτυλογράφοι ΑΑ καὶ γραφεῖς ΑΑ Α'		2.900	3.100
9) Δακτυλογράφοι ΑΒ καὶ γραφεῖς ΑΒ Γ'		2.000	2.200
Δακτυλογράφοι ΑΒ καὶ γραφεῖς ΑΒ Β'		2.100	2.300
Δακτυλογράφοι ΑΒ καὶ γραφεῖς ΑΒ Α'		2.200	2.400
10) Ἀρχιλήπτορες		1.800	2.500
11) Κλητῆρες groom		1.500	2.200
12) Προϊστάμενος τῶν ἐν Ἑλλάδι Πρακτορείων Ταξιδίων τῆς Ἑταιρείας		9.500	10.500
13) Προϊστάμενοι πρακτο-			

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 47 τῆς 2.5.1969 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

4) Είς ἅπαν τὸ προσωπικὸν τῆς Δ.Ε.Κ. θὰ παρέχωνται αἱ ἄδειαι συμφώνως τῷ νόμῳ 539/1945.

5) Καταβαλλόμεναι, μείζονες τῶν ἀνωτέρω, ἀποδοχαὶ διατηροῦνται.

6) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διατυπώσεις ἄρχεται ἀπὸ τῆς 28ης Αὐγούστου 1967.

Ἐγράφη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Μαρτίου 1969

—

34/1969 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

Περὶ ἑρμηνείας τῆς ὑπ' ἀριθ. 47/1967 ἀποφάσεως τοῦ περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, ἐν σχέσει μὲ τὴν προσαύξησιν τῶν μισθῶν μετὰ τὴν 20ετίαν (*).

1) Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 15 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 § 7 τοῦ ν.δ. 3755/1957, τὰ Διοικητικὰ Διαιτητικὰ Δικαστήρια δύνανται νὰ ἐπιλαμβάνωνται παραπεμπομένης αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἄνευ τηρήσεως τῆς διὰ τοῦ παρόντος νόμου καθοριζομένης διαδικασίας παραπομπῆς, διενέξεως, ἀφορώσης εἰς ἑρμηνείαν ἰσχυσάντων ὅρων συλλογικῆς συμβάσεως ἢ ἀποφάσεως διαιτησίας ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων. Νόμιμος, ἄθεν, τύπος παρίσταται ἡ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1684/116/21.1.1969 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας παραπομπὴ ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου τούτου πρὸς ἑρμηνείαν τῆς ὑπ' ἀριθ. 47/1967 ἀποφάσεώς του καὶ δὴ τῶν στοιχείων Α' ἐδάφ. δ', Β' ἐδάφ. γ', Γ' ἐδάφ. δ' τοῦ διατακτικοῦ ταύτης καὶ ἐξεταστέα οὐσίᾳ ἀποβαίνει.

2) Ἐπειδὴ διὰ τοῦ ἄρθρου 15 § 2 ἐδάφ. 6' τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 § 7 τοῦ ν.δ. 3755/1957 παρεμβεβλημένου εἰς τὰ Διοικητικὰ Διαιτητικὰ Δικαστήρια ἐξουσία νὰ ἑρμηνεύωσι τοὺς ὅρους τῶν ὑπ' αὐτῶν ἐκδιδομένων ἀποφάσεων τελεῖ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἡ ὑπὸ ἑρμηνείαν διάταξις δέον νὰ εἶναι ἀσαφὴς καὶ ἀμφίβολος, ὥστε νὰ καθίσταται ἀναγκαία ἡ ἀπασαφήνισις τῆς βουλήσεως τοῦ θεσπίσαντος τὴν διάταξιν ταύτην ὀργάνου, εἰς ἣν δέον νὰ περιορίζηται ἡ ἑρμηνεία, μὴ συγχωρουμένης τῆς διὰ ταύτης ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς ἑρμηνείας τῆς διατάξεως προκαθεδομένης διατητικῆς ἀποφάσεως εἰσαγωγῆς νέου ἐν τῇ οὐσίᾳ τροποποιητικοῦ ταύτης ἐξ ἀντικειμένου δικαίου (Α.Π. 731/1964).

3) Ἐπειδή, καθ' ἃ δείκνυται ἐκ τοῦ περιεχομένου τῶν ὧν διώκεται ἡ ἑρμηνεία διατάξεων τῶν στοιχείων Α' ἐδάφ. δ', Β' ἐδάφ. γ' καὶ Γ' ἐδάφ. δ' τοῦ διατακτικοῦ τῆς ὑπ' ἀριθ. 47/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τούτου, αὗται εἶναι ἀσαφεῖς, δημιουργοῦσαι ἀμφιβολίας ἐὰν εἰς τοὺς ἐπαλλήλους ἄρρενας, ἐπαλλήλους θήλεις καὶ εἰσπράκτορας - ἀποθηκαρίους ἀνεξαρτήτως φύλου ἡ χορηγουμένη προσαύξησις ἐκ δραχμῶν 100, 80 καὶ 75, ἀντιστοίχως, δι' ἕκαστον μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς 20ετίας ἔτος ὑπηρεσίας δέον νὰ καταβάλλεται διὰ τὸ διανυόμενον ἔτος ἢ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ταύτης.

4) Ἐπειδὴ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τὸ μισθολόγιον τῶν περὶ ὧν πρόκειται μισθωτῶν τῆς ὑπὸ ἑρμηνείαν ἀποφάσεως ἐξαντλεῖται εἰς τὴν 20ετίαν, ὥστε δέκα ἔτη μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς 20ετίας, ἡ ἀλλαγὴ τοῦ μισθοῦ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς 20ετίας εἰς τὸ ἑπόμενον μισθολογικὸν κλιμάκιον τοῦ 21ου ἔτους δέον νὰ γίνεται ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ προϊγουμένου χρονολογικοῦ κλιμακίου τῶν 20 ἐτῶν καὶ τῇ εἰσόδῳ εἰς τὸ νέον τοῦ 21ου ἔτους κ.ο.κ., διότι ἄλλως παρουσιάζεται κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ 21ου ἔτους κενόν, δι' ὃ δὲν θὰ ἐφίστατο οὐδεμία μισθολογικὴ ρύθμισις.

Διὰ ταῦτα

Δεχόμενον τὴν ὑπ' ἀριθ. 6711/30.12.1968 αἴτησιν τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, διαβιβασθεῖσαν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1684/116/22.1.1969 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἑρμηνεῦσαι τὰ στοιχεῖα Α' ἐδάφ. δ', Β' ἐδάφ. γ', καὶ Γ' ἐδάφ. δ' τοῦ διατακτικοῦ τῆς ὑπ' ἀριθ. 47/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν διὰ τῶν ἐν τῷ σκεπτικῷ λόγων ὡς κατωθι:

Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῶν στοιχείων Α' ἐδάφ. δ', Β' ἐδάφ. γ' καὶ Γ' ἐδάφ. δ' τοῦ διατακτικοῦ τῆς ὑπ' ἀριθ. 47/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν εἶναι ὅτι ἡ μηνιαία προσαύξησις τῆς τοὺς ἄρρενας ἐπαλλήλους ἐκ δραχμῶν 100, θήλεις ἐπαλλήλους ἐκ δραχμῶν 80 καὶ εἰσπράκτορας - ἀποθηκαρίους ἀνεξαρτήτως φύλου ἐκ δραχμῶν 75 καταβάλλεται δι' ἕκαστον διανυόμενον ἔτος ὑπηρεσίας, ἐπὶ πλέον τῶν 20 ἐτῶν

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 49 τῆς 6.5.1969 πράξεως καταθέσεως καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

	Δραχμαί
4) Μαγείρων έστιατορίων	175
5) Βοηθῶν μαγείρων κυλικείων αὐτοκανηταμαξῶν	175
6) Βοηθῶν μαγείρων έστιατορίων (λαντζέρηδων)	150
7) Βοηθῶν προϊσταμένων ὀχημάτων έστιατορίων	350
8) Τεχνιτῶν	150
9) Έργατῶν ὀχημάτων ἀποθήκης	150

Τὸ ὡς ἄνω ἐπίδομα στολῆς θὰ καταβάλλεται μηνιαίως εἰς τοὺς ἐκ τῶν ἀνωτέρω, εἰς οὓς δὲν χορηγεῖται ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Κ. στολὴ ἐργασίας.

Οἱ προϊστάμενοι τῶν ὀχημάτων έστιατορίων δικαιοῦνται νὰ εἰσπράττουν ἐφ' ἑκάστου λογαριασμοῦ τῶν πελατῶν δικαίωμα ὑπηρεσίας ἐκ 10%, οἱ δὲ σερβιτόροι κυλικείων αὐτοκανηταμαξῶν καὶ σκευαμαξῶν θὰ εἰσπράττουν ἐπίσης τοιοῦτον δικαίωμα ἐκ 15% ἐφ' ἑκάστου λογαριασμοῦ τῶν πελατῶν, θεσπιζόμενα διὰ τῆς ἐκ' ἀριθ. 60058/1929 ἀποφάσεως Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ἐκ' ἀριθ. 1379/1955 ὁμοίαν τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου.

Τὸ ἐν λόγῳ δικαίωμα ὑπηρεσίας θὰ κατατίθεται μετὰ τῶν εἰσπράξεων ἑκάστου ταξιδίου εἰς τὸ Ταμεῖον τῆς Ἑταιρείας καὶ θὰ ἀποδίδεται εἰς τοὺς δικαιούχους κατὰ μῆνα ἰσομερῶς διὰ τῶν οἰκείων μισθοδοτικῶν καταστάσεων.

Οἱ προϊστάμενοι ὁδηγοὶ τῶν κλιναμαξῶν δικαιοῦνται λαμβάνειν ἐπίσης συμφώνως πρὸς τὴν ἐκ' ἀριθ. 33929/1930 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν παρὰ τῶν πελατῶν δικαίωμα ὑπηρεσίας ἐκ 10% ἐπὶ τῆς τιμῆς ἑκάστου εἰσιτηρίου κλιναμάξης, ὅπερ θὰ εἰσπράττουν διὰ λογαριασμόν των τὰ ἐκδίδοντα τὰ εἰσιτήρια ταῦτα (κλιναμάξης) πρακτορεῖα τῆς Ἑταιρείας. Τὸ δικαίωμα τοῦτο θὰ ἀποδίδεται εἰς ἕκαστον δικαιοῦχον ὁδηγὸν μεθ' ἕκαστον ταξίδιον, ἐκπιπτόμενον ἐκ τῶν εἰσπράξεων δι' ὑπογραφῆς τοῦ ἐνδιαφερομένου ἐπὶ τοῦ σχετικοῦ πρὸς τοῦτο ἐντύπου. Ἅπαν τὸ προσωπικὸν κινήσεως (μάγειροι, βοηθοί, προϊστάμενοι ὁδηγοὶ κλιναμαξῶν κλπ.) δικαιοῦνται δωρεὰν τροφῆς εἰς τὰ ἐν τοῖς ὀχήμασιν έστιατόρια τῆς Ἑταιρείας κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ὑπηρεσιακῶν ταξιδίων.

Τὸ προσωπικὸν τῶν κυλικείων αὐτοκανηταμαξῶν καὶ σκευαμαξῶν (σερβιτόροι καὶ μάγειροι, ὡς καὶ μάγειροι ἱπποθήκης), ὅπερ δικαιοῦται ἐπίσης δωρεὰν τροφῆς κατὰ τὰ ὑπηρεσιακὰ ταξίδιά των, ἧτις ὅμως δὲν τῷ παρέχεται, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐξασφαλιζομένης ὑπηρεσίας, θὰ λαμβάνῃ προσθέτως καὶ μηνιαῖον ἐπίδομα τροφῆς ἐκ δραχμῶν 300 διὰ τὴν ἀπὸ 28.8.1967 μέχρι 30.4. 1968 χρονικὴν περίοδον καὶ δραχμῶν 400 διὰ τὴν τοιαύτην ἀπὸ 1.5.1968 καὶ ἐφεξῆς, καταβαλλόμενον καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐτησίας αὐτοῦ ἀδείας.

Εἰς περίπτωσιν ἀπασχολήσεως μισθωτοῦ τινος εἰς ἕτερον κλάδον ἐκτὸς τῆς εἰδικότητός του θὰ καταβάλληται αὐτῷ ὁ μισθὸς τοῦ κλάδου, εἰς ὃν εἰργάσθη. Ἐπίσης ἐὰν παραλλήλως πρὸς τὰ καθήκοντά του ἀπασχοληθῇ δι' ἐκτέλεσιν ἐργασίας ἑτέρου μισθωτοῦ, πρὸς ἀναπλήρωσιν αὐτοῦ δι' οἱονδήποτε λόγον (σερβιτόρος κυλικείου ἀναπληροῖ βοηθὸν μαγείρου κυλικείου κλπ.) θὰ παρέχεται εἰς τὸν ἀπασχολούμενον μηνιαῖον ἐπίδομα προσθέτου ἐργασίας ἐκ δραχμῶν 500.

Γενικαὶ διατάξεις

1) Εἰς ἅπαν τὸ ἔγγαμον προσωπικὸν τῆς Δ.Ε.Κ. παρέχεται ἐπίδομα γάμου. Τοῦτο ὁρίζεται α) διὰ τοὺς ἰσαλλήλους ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης εἰς ποσοστὸν 10% ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω βασικῶν μηνιαίων μισθῶν καὶ β) διὰ τοὺς ἐργάτας, καθαριστὰς κλπ. ἀπὸ 28.8.1967 μέχρι 30.4.1968 εἰς δραχμὰς 165 μηνιαίως καὶ ἀπὸ 1.5.1968 καὶ ἐφεξῆς εἰς ποσοστὸν 10% ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω καθοριζομένων ἡμερομισθίων.

2) Εἰς ἅπαν τὸ προσωπικὸν τῆς Δ.Ε.Κ. παρέχεται ἐπίδομα πολυετίας ἐκ δραχμῶν 125 διὰ τὸ ἀπὸ 28.8.1967 μέχρι 30.4.1968 χρονικὸν διάστημα καὶ δραχμῶν 140 ἀπὸ 1.5.1968 καὶ ἐφεξῆς δι' ἑκάστην πενταετίαν καὶ μέχρις 6 πενταετιῶν εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἤδη παρεχομένου δικαιώματος ἀρχαιότητος, ὅπερ εἰς ἃς περιπτώσεις εἶναι ἤδη μεῖζον (διοικητικὸν προσωπικὸν) θὰ ἐξακολουθήσῃ καταβαλλόμενον (αὐξανόμενον ἀπὸ 1.5. 1968 καὶ ἐφεξῆς κατὰ 8%), μὴ δυνάμενον ὅμως νὰ εἶναι κατώτερον τῶν δραχμῶν 165 δι' ἑκάστην πενταετίαν συμπεπληρωμένην. Ἐπίσης εἰς ἅπαν τὸ προσωπικὸν τῆς Δ.Ε.Κ., πλὴν τῶν ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένων, παρέχεται καὶ ἐπίδομα παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ ἐκ ποσοστοῦ 5% δι' ἑκάστην τριετίαν καὶ μέχρι τριῶν τριετιῶν, ὑπολογιζομένων ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ, προσαυξανομένου καὶ κατὰ τὸ ἐπίδομα πολυετίας.

3) Εἰς ἅπαν τὸ προσωπικὸν τῆς Δ.Ε.Κ. τὸ ἀπασχολούμενον κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἐξαιρεσίμους ἡμέρας ἢ εἰς νυκτερινὴν ἢ ὑπερωριακὴν ἐργασίαν θὰ καταβάλλωνται ἐπὶ πλέον καὶ αἱ ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν ἐκ' ἀριθ. 8900/1946, 25825/ 1951 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καὶ τοῦ ν.δ. 3755/ 1957 κλπ. ὁριζόμενα προσαυξήσεις καὶ ἀποζημιώσεις.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Πανεπιστημιακά

Διά του ὑπ' ἀριθ. 596/1965 Δ.Δ. (ΕΕΔ 24, 1065) ἱδρύθη παρά τῇ Νομικῇ Σχολῇ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν τακτική ἕδρα τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου.

Ἀλλὰ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 294/1966 Δ.Δ. (ΕΕΔ 25, 625) κατηργήθη ἡ διὰ τοῦ ἀνωτέρω Δ.Δ. ἱδρυθεῖσα τακτικὴ ἕδρα τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου καὶ ἀντ' αὐτῆς ἱδρύθη ἔκτακτος αὐτοτελὴς ἕδρα τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου παρὰ τῇ αὐτῇ Σχολῇ.

Διὰ προσφάτου Δ.Δ. τῆς 19.1.1969 μετετράπη ἡ ἔκτακτος ἕδρα εἰς τακτικὴν καὶ διορίσθη ὡς τακτικὸς Καθηγητὴς ὁ κατέχων τὴν ἕδραν ἔκτακτος μόνιμος Καθηγητὴς κ. Ἰωάννης Καποδίστριας.

Ἐνώπιον τοῦ ζωηροτάτου ἐνδιαφέροντος τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, ἡ ἐπιστήμη τοῦ ὁποίου ἐρίσκεται εἰς τὸ κέντρον τῆς νομικῆς ζωῆς, ἡ ἐνέργεια τοῦ Κράτους, τῇ προτάσει τῆς Νομικῆς Σχολῆς, νὰ ἐγκρίνῃ τὴν μετατροπὴν τῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν ἕδρας τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου εἰς τακτικήν, ὡς ἐξ ἀρχῆς ἱδρύθη καὶ παραδείξεως ὑπεδείχθη κατόπιν, ἀποτελεῖ πράγματι ὀρθὸν κυβερνητικὸν μέτρον.

Ὁ διορισμὸς ἐξ ἄλλου τοῦ κ. Ἰω. Καποδίστρια, τῇ προτάσει πάλιν τῆς Νομικῆς Σχολῆς, ὡς τακτικοῦ πλέον Καθηγητοῦ τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, τόσον στενῶς συνδεδεμένου πρὸς αὐτό, συνιστᾷ ἄλλην μίαν ἐπίσημον ἀναγνώρισιν τῶν μεγάλων ὑπηρεσιῶν του πρὸς τὴν Ἐπιστήμην τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου.

τῆς παραγράφου 2 τῆς ἀπὸ 26.5.1967 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καπνεργατῶν ἁπάσης τῆς χώρας (Φ.Ε.Κ. 397, τ. Β' τῆς 15.6.1967), ἥτις διατηρεῖται ἐν ἰσχύϊ διὰ τοὺς εἰς αὐτὴν ἀφορῶ.

3) Διατηροῦνται ὡσαύτως ἐν ἰσχύϊ οἱ ὅροι τῶν παραγράφων 2, 3, 4 καὶ 5 τῆς ἀπὸ 19.5.1964 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν καπνεργατῶν ἁπάσης τῆς χώρας (Φ.Ε.Κ. 212, τ. Β' τῆς 9.6.1964).

Ἡ εἰς τὴν ὡς εἴρηται συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἀναφερομένη συνδικαλιστικὴ εἰσφορὰ ἢ ἡ ὁρισθησομένη κατὰ τὸ καταστατικὸν τῆς ὧδε συμβαλλομένης ἐργατικῆς ὀργανώσεως παρακρατεῖται καὶ ἀποδίδεται κατὰ τοὺς διατηρουμένους ἐν ἰσχύϊ ὅρους τῆς ἀνωτέρω συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

4) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, ἀπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις, ἄρχεται ἀπὸ σήμερον (7.3.1969) καὶ λήγει τὴν 31.12.1970.

Οἱ συμβαλλόμενοι

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Παραγραφὴ ἀξιώσεων κατὰ τῶν Σ.Ε.Κ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Μαΐου 1969

Κύριε Διευθυντά,

Μὴ προκόπτοντος σαφῶς ἐκ τῆς δημοσιευθείσης ἐν σελίδι 580 τῆς ΕΕΔ ὑπ' ἀριθ. 104/1969 ἀποφάσεως τοῦ Β' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου τοῦ λόγου, δι' ὃν ἀνετρέπη ὑπ' αὐτῆς ἡ ὑπ' ἀριθ. 1447/1968 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, καὶ τοῦ ὁποίου, ὅπερ ἐλύθη ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου, εἶναι ἀναγκαῖον, ὅπως προστεθῶσιν ὧδε τὰ κάτωθι:

Ἡ ἀγωγὴ ἐξ ἧς ἐξεδόθη ἡ ἀνω ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀντικειμένων εἶχε τὴν παγρωμὴν παρὰ τῶν Σ.Ε.Κ. λόγῳ ἀποζημιώσεως κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 104 καὶ 105 τοῦ Εἰσ.ΝΑΚ ὀφειλομένης διαφορᾶς ἀποδοχῶν, ἣν ἠρνοῦντο οὗτοι νὰ καταβάλωσιν. Ἡ ἀναιρεθεῖσα, ἐπίσης, ἐφετειακὴ ἀπόφασις, δεχθεῖσα, ὅτι, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκτιθέμενα, ζητεῖται διαφορὰ ἀποδοχῶν λόγῳ τῆς ἀρνήσεως τοῦ ἐναγομένου εἰς τὴν πληρωμὴν της παρὰ τὴν συνδρομὴν τῶν νομίμων προϋποθέσεων, ἔκρινε παραίτερω, ὅτι ἡ τοιαύτη ἀξίωσις, ὡς ἀπορρέουσα ἐξ ἀδικοπραξίας τοῦ ἄρθρου 914 Α.Κ., ὑπόκειται εἰς τὴν πενταετῆ παραγραφὴν τοῦ ἄρθρου 937 τοῦ Α.Κ. καὶ ἀπέρριψε τὴν ἔνστασιν τῶν Σ.Ε.Κ. περὶ διετοῦς παραγραφῆς τῆς ἀγωγῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 28 τοῦ Κώδικος περὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου.

Ἐπομένως τὸ ζήτημα, ὅπερ διὰ τῆς ἀσκηθείσης ἀναιρέσεως κατὰ τῆς ἀνω ἀποφάσεως ἐτέθη ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἦτο, ἂν ἡ ἀξίωσις περὶ πληρωμῆς ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ., ἐφάκις θεμελιοῦται ἐπὶ τῶν ἄρθρων 104 καὶ 105 τοῦ Εἰσ.ΝΑΚ, ὑπάγεται εἰς τὴν διετῆ παραγραφὴν τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ Κώδικος περὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου, ἀφορώντος ἀγωγὰς καθιστατικοῦ μισθῶν καὶ ἄλλων ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων καὶ ἰσχύοντος καὶ ἐπὶ τῶν Σ.Ε.Κ. κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ν.δ. τῆς 1.9.1935 περὶ διοικήσεως τῶν Σ.Ε.Κ., ἢ συνδυαζομένου πρὸς τὰ ἄρθρα 17 τοῦ Εἰσ.ΝΑΚ, ἢ εἰς τὴν πενταετῆ παραγραφὴν τοῦ ἄρθρου 937 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. Διὰ τῆς ἐκδοθείσης δέ, ὡς ἄνω, ὑπ' ἀριθ. 104 ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως ἐκρίθη, ὅτι ἡ ἀξίωσις τοῦ ἐνάγοντος περὶ πληρωμῆς ὀφειλομένων ἀποδοχῶν, καίτοι θεμελιοῦται ἐπὶ τῶν εἰρημένων διατάξεων τοῦ Εἰσ.ΝΑΚ, ὑπάγεται εἰς τὴν διετῆ παραγραφὴν τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ Κώδικος τῶν νόμων περὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου, διότι εἶναι ἀξίωσις πρὸς καταβολὴν καθιστατικῶν ἀποδοχῶν.

Μετὰ τιμῆς

Ἀθανάσιος Κ. Στεργίου

Δικηγόρος

Παραρτήματα

Εἰς σελ. 622 τοῦ παρόντος τόμου ἡ ὑπ' ἀριθ. 18/1969 ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, φερομένη ὡς τοιαύτη τοῦ Δευτεροβαθμίου, νὰ διορθωθῇ εἰς τὸ ὀρθὸν «Πρωτοβαθμίου».

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 28ος • Τεῦχος 13ον (667)

Ἀθῆναι, 1 Ἰουλίου 1969

Ο ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ (*)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ - ΚΕΙΜΕΝΟΝ

Ὑπὸ τοῦ κ. Δ. Κ. ΚΑΛΟΜΟΙΡΗ, Δ. Ν., Δικηγόρου

Μέρος ΙΙ. Κείμενον Εὐρωπαϊκὸς Κοινωνικὸς Χάρτης

Αἱ ὑπογράφασαι Κυβερνήσεις, Μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης,

Ἔχουσαι ὑπ' ὄψιν, ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης εἶναι ἡ δημιουργία στενωτέρων δεσμῶν μεταξὺ τῶν Μελῶν του πρὸς τὸν σκοπὸν διαφυλάξεως καὶ προαγωγῆς τῶν ἰδεωδῶν καὶ τῶν ἀρχῶν, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἡ κοινή των κληρονομία, ὡς καὶ ἡ προώθησις τῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς των προόδου των, ὅλως ἰδιαιτέρως διὰ τῆς προασπίσεως καὶ τῆς ἀναπτύξεως τῶν Δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου καὶ τῶν Θεμελιωδῶν Ἐλευθεριῶν·

Ἔχουσαι ὑπ' ὄψιν, ὅτι δυνάμει τῆς ὑπογραφείσης εἰς Ρώμην τὴν 4ην Νοεμβρίου 1950 Συμβάσεως περὶ «Προστασίας τῶν Δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου καὶ τῶν Θεμελιωδῶν Ἐλευθεριῶν», ὡς καὶ τοῦ Συμπληρωματικοῦ ταύτης Πρωτοκόλλου, τὸ ὁποῖον ὑπεγράφη εἰς Παρισίους τὴν 20ὴν Μαρτίου 1952, τὰ Κράτη Μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης συνεφώνησαν νὰ ἐξασφαλίσουν εἰς τοὺς λαοὺς των τὰ ἀτομικὰ καὶ πολιτικά των δικαιώματα, ὡς καὶτὰς ἐκεῖ εἰδικῶς ὁριζομένας ἐλευθερίας·

Ἔχουσαι ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἡ ἄσκησις τῶν κοινωνικῶν δικαιωμάτων δέον νὰ ἐξασφαλίζηται ἄνευ οὐδεμιᾶς διακρίσεως λόγῳ τῆς φυλῆς, τοῦ χρώματος, τοῦ φύλου, τῆς θρησκείας, τῶν πολιτικῶν πεποιθήσεων, τῆς ἐθνικῆς καταγωγῆς ἢ τῆς κοινωνικῆς προελεύσεως·

Λαβοῦσαι τὴν ἀπόφασιν ὅπως ἀπὸ κοινοῦ καταβάλλουν πᾶσαν προσπάθειαν πρὸς βελτίωσιν τοῦ διατικοῦ ἐπιπέδου καὶ προαγωγῆς τῆς εὐημερίας ὅλων τῶν κατηγοριῶν τῶν πληθυσμῶν των, τόσον ἀγροτικῶν, ὅσον ἀστικῶν, διὰ τῆς δημιουργίας καταλλήλων θεσμῶν καὶ τῆς λήψεως καταλλήλων μέτρων,

Συνεφώνησαν τὰ ἑξῆς:

Μέρος Ι

Τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη ἀναγνωρίζουν, ὡς σκοπὸν τῆς πολιτικῆς, τὴν ὁποίαν θὰ ἀκολουθήσουν διὰ παντὸς σκοπίμου μέσου, ἐπὶ τοῦ ἐθνικοῦ καὶ τοῦ διεθνοῦς πεδίου, τὴν δημιουργίαν προϋποθέσεων ἱκανῶν νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν πραγματικὴν ἄσκησιν τῶν ἑξῆς δικαιωμάτων καὶ ἀρχῶν:

1. Πᾶν ἄτομον δέον νὰ ἔχῃ τὴν δυνατότητα νὰ ἀποκερδαίνῃ τὰ πρὸς τὸ ζῆν δι' ἐργασίας ἐλευθέρως ἀναληφθείσης.

2. Ἅπαντες οἱ ἐργαζόμενοι ἔχουν τὸ δικαίωμα ἐπὶ δικαίους ὅρους ἐργασίας.

3. Ἅπαντες οἱ ἐργαζόμενοι ἔχουν τὸ δικαίωμα ἐπὶ ἀσφαλεῖς καὶ ὑγιεινὰς συνθήκας ἐργασίας.

4. Ἅπαντες οἱ ἐργαζόμενοι ἔχουν δικαίωμα ἐπὶ δικαίαν ἀμοιβήν, ἐξασφαλιζούσαν εἰς αὐτοὺς καὶ τὰς οἰκογενείας των ἱκανοποιητικὸν διατικὸν ἐπίπεδον.

5. Ἅπαντες οἱ ἐργαζόμενοι καὶ οἱ ἐργοδόται ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ συνταυτίζωνται ἐλευθέρως, εἰς ἐθνικὰς ἢ διεθνεῖς ὀργανώσεις, πρὸς προσ-

(*) Συνεχίζεται ἐκ τῆς σελ. 768 τοῦ παρόντος τόμου.

τασίαν τῶν οἰκονομικῶν καὶ κοινωνικῶν των συμφερόντων.

6. Ἅπαντες οἱ ἐργαζόμενοι καὶ οἱ ἐργοδόται ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ διαπραγματεύωνται συλλογικῶς.

7. Οἱ παῖδες καὶ οἱ ἀνήλικοι(*) δικαιοῦνται εἰδικῆς προστασίας κατὰ τῶν φυσικῶν καὶ ἠθικῶν κινδύνων, εἰς τοὺς ὁποίους εὑρίσκονται ἐκτεθειμένοι.

8. Ἐργαζόμεναι γυναῖκες εἰς τὰς περιπτώσεις μητρότητος καὶ εἰς ἄλλας εἰδικὰς περιπτώσεις δικαιοῦνται εἰδικῆς προστασίας εἰς τὴν ἐργασίαν των.

9. Πᾶν ἄτομον δικαιοῦται τῶν καταλλήλων μέσων διὰ τὸν ἐπαγγελματικόν του προσανατολισμόν, πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως βοηθηθῇ εἰς τὴν ἐκλογὴν ἐπαγγέλματος ἀναλόγου πρὸς τὰς προσωπικάς του ἱκανότητας καὶ τὰ συμφέροντά του.

10. Πᾶν ἄτομον δικαιοῦται τῶν καταλλήλων μέσων ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως.

11. Πᾶν ἄτομον ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ὠφελῆται ἐξ ὅλων τῶν μέτρων, τὰ ὁποῖα τοῦ ἐπιτρέπουν νὰ ἀπολαμβάνῃ τῆς καλλιτέρας δυνατῆς καταστάσεως τῆς ὑγείας του.

12. Ἅπαντες οἱ ἐργαζόμενοι καὶ τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας των δικαιοῦνται κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως.

13. Πᾶν ἄτομον, στερούμενον ἐπαρκῶν πόρων, δικαιοῦται κοινωνικῆς καὶ ἰατρικῆς περιθάλψεως.

14. Πᾶν ἄτομον ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ὠφελῆται ἐκ τῶν καταλλήλων κοινωνικῶν ὑπηρεσιῶν.

15. Πᾶς ἀνάπηρος δικαιοῦται ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως, ὡς καὶ ἐπαγγελματικῆς καὶ κοινωνικῆς ἀναπροσαρμογῆς, ἀνεξαρτήτως τῆς προελεύσεως καὶ τῆς φύσεως τῆς ἀναπηρίας του.

16. Ἡ οἰκογένεια, ὡς θεμελιώδης κοινωνικὴ μονάς, δικαιοῦται κοινωνικῆς, νομικῆς καὶ οἰκονομικῆς προστασίας, καταλλήλων διὰ τὴν πλήρη ἐξασφάλισιν τῆς ἀναπτύξεώς της.

17. Ἡ μήτηρ καὶ τὸ τέκνον, ἀνεξαρτήτως προσωπικῆς καταστάσεως καὶ οἰκογενειακῶν σχέσεων, δικαιοῦνται ἀναλόγου κοινωνικῆς καὶ οἰκονομικῆς προστασίας.

18. Οἱ ἐπήκοοι ἑνὸς τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἀσκοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους οἱουδήποτε τῶν ἑτέρων Μερῶν πᾶσαν κερδοσκοπικὴν δραστηριότητα καὶ νὰ τελοῦν ἐν πλήρει ἰσοτητι μὲ τοὺς ἐπηκόους τοῦ τελευταίου τούτου Μέρους, ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τυχὸν ἀπαγορεύσεων βασιζομένων ἐπὶ σοβαρῶν λόγων οἰκονομικοῦ ἢ κοινωνικοῦ χαρακτῆρος.

19. Οἱ μετανάσται ἐργαζόμενοι, οἵτινες εἶναι ἐπήκοοι ἑνὸς τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν, καθὼς καὶ αἱ οἰκογένειαί των, δικαιοῦνται προστασίας καὶ περιθάλψεως ἐπὶ τοῦ ἐδάφους οἱουδήποτε τῶν ἑτέρων Συμβαλλομένων Μερῶν.

Μέρος ΙΙ

Τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη θεωροῦν ἑαυτὰ δεσμευόμενα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Μέρους ΙΙΙ ἐκ τῶν ἐποχρεώσεων, αἱ ὁποῖαι προκύπτουν ἐκ τῶν ἀκολούθων ἄρθρων καὶ παραγράφων.

Ἄρθρον 1

Δικαίωμα πρὸς ἐργασίαν

Πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἀποτελεσματικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος πρὸς ἐργασίαν τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη ἀναλαμβάνουν τὴν ἐποχρέωσιν:

1. νὰ ἀναγνωρίσουν, ὅτι εἷς τῶν κυριωτέρων σκοπῶν καὶ καθηκόντων των εἶναι ἡ ἐπίτευξις καὶ ἡ διατήρησις τοῦ πλέον ὑψηλοῦ καὶ κατὰ τὸ δυνατὸν σταθεροῦ ἐπιπέδου τῆς ἀπασχολήσεως μὲ σκοπὸν τὴν πραγματοποίησιν πλήρους ἀπασχολήσεως·

2. νὰ προστατεύσουν κατὰ τρόπον ἀποτελεσματικὸν τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργαζομένου νὰ κερδαίνῃ τὰ πρὸς τὸ ζῆν δι' ἐργασίας ἐλευθέρως ἀναληφθείσης·

3. νὰ ἱδρύσουν ἢ διατηρήσουν δι' ὅλους τοὺς ἐργαζομένους δωρεὰν Ὑπηρεσίας ἀπασχολήσεως·

4. νὰ ἐξασφαλίσουν ἢ προαγάγουν κατάλληλον ἐπαγγελματικὸν προσανατολισμὸν ἢ ἀναπροσαρμογήν.

Ἄρθρον 2

Δικαίωμα ἐπὶ δικαίους ὅρους ἐργασίας

Πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἀποτελεσματικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος ἐπὶ δικαίους ὅρους ἐργασίας τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη ἀναλαμβάνουν τὴν ἐποχρέωσιν:

1. νὰ καθορίσουν εὔλογον διάρκειαν τῆς ἡμερησίας καὶ τῆς ἑβδομαδιαίας ἐργασίας, νὰ βραχύνουν προοδευτικῶς τὴν ἑβδομάδα ἐργασίας, ἐφ' ὅσον ἐπιτρέπουν τοῦτο ἡ αὔξησις τῆς παραγωγι-

---

(*) Εἰς τὴν ἑλληνικὴν νομοθεσίαν (Ν.Δ. 14.8. 1918) χρησιμοποιεῖται ὁ ὅρος «νεαρὰ πρόσωπα». Ἐν προκειμένῳ προετιμήθη ὁ ὅρος «ἀνήλικος», ὅστις χρησιμοποιεῖται καὶ ὑπὸ τοῦ Προσχεδίου Κώδικος Ἐργασίας διὰ πρόσωπα συμπληροῦντα τὸ 14ον ἔτος τῆς ἡλικίας των (ἄρθρον 256).

κότητος καὶ οἱ λοιποὶ συντρέχοντες παράγοντες·

2. νὰ προβλέπουν ἡμέρας ἀργίας μετ' ἀποδοχῶν·

3. νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν παροχὴν ἐτησίας ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν, διαρκείας τοὐλάχιστον δύο ἑβδομάδων·

4. νὰ ἐξασφαλίσουν μείωσιν τῆς διαρκείας τῆς ἐργασίας ἢ πρόσθετον ἄδειαν μετ' ἀποδοχῶν εἰς τοὺς ἐργαζομένους, οἱ ὁποῖοι ἀπασχολοῦνται εἰς ἐργασίας καθορισθείσας ὡς ἐπικινδύνους ἢ ἀνθυγιεινάς·

5. νὰ ἐξασφαλίσουν ἑβδομαδιαίαν ἀνάπαυσιν κατὰ τὸ δυνατὸν συμπίπτουσαν μὲ τὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, ἡ ὁποία κατὰ τὰς παραδόσεις ἢ τὰς συνηθείας τῆς χώρας ἢ τῆς περιφερείας ἀναγνωρίζεται ὡς ἡμέρα ἀναπαύσεως.

Ἄρθρον 3

Δικαίωμα ἐπὶ ἀσφάλειαν καὶ ὑγιεινὴν κατὰ τὴν ἐργασίαν

Πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἀποτελεσματικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος ἐπὶ ἀσφαλείᾳ καὶ ὑγιεινὰς συνθήκας ἐργασίας τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη ἀναλαμβάνουν τὴν ὑποχρέωσιν:

1. νὰ θεσπίσουν κανονισμοὺς περὶ ἀσφαλείας καὶ ὑγιεινῆς·

2. νὰ μεριμνοῦν πρὸς λῆψιν μέτρων διὰ τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὡς ἀνωτέρω κανονισμῶν·

3. νὰ συμβουλεύονται, ὁσάκις παρίσταται ἀνάγκη, τὰς ὀργανώσεις ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων ἐπὶ τῶν μέτρων, τὰ ὁποῖα ἀποβλέπουν εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς ἀσφαλείας καὶ ὑγιεινῆς εἰς τὴν ἐργασίαν.

Ἄρθρον 4

Δικαίωμα ἐπὶ δικαίαν ἀμοιβήν

Πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἀποτελεσματικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος ἐπὶ δικαίαν ἀμοιβὴν τῆς ἐργασίας τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη ἀναλαμβάνουν τὴν ὑποχρέωσιν:

1. νὰ ἀναγνωρίσουν εἰς τοὺς ἐργαζομένους τὸ δικαίωμα ἐπὶ ἀμοιβὴν ἐργασίας ἐπαρκῆ διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς αὐτοὺς καὶ εἰς τὰς οἰκογενείας των εὐπρεπῆ διαιτητικὸν ἐπίπεδον·

2. νὰ ἀναγνωρίσουν εἰς τοὺς ἐργαζομένους τὸ δικαίωμα ηὐξημένης ἀμοιβῆς διὰ τὰς προσθέτους ὥρας ἐργασίας, ἐξαιρέσει εἰδικῶν τινων περιπτώσεων·

3. νὰ ἀναγνωρίσουν εἰς τοὺς ἄρρενας καὶ θήλεις ἐργαζομένους τὸ δικαίωμα ἐπὶ ἴσην ἀμοιβὴν δι' ἐργασίαν ἴσης ἀξίας·

4. νὰ ἀναγνωρίσουν εἰς ἅπαντας τοὺς ἐργαζομένους τὸ δικαίωμα εὐλόγου προθεσμίας προειδοποιήσεως εἰς περίπτωσιν διακοπῆς τῆς ἀπασχολήσεως·

5. νὰ μὴ ἐπιτρέπουν κρατήσεις ἐπὶ τῶν μισθῶν εἰμὴ ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις καὶ ἐντὸς τῶν ὁρίων, τὰ ὁποῖα διαγράφονται ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν νόμων ἢ ἑτέρων κανονιστικῶν πράξεων ἢ ἔχουν καθορισθῇ ὑπὸ συλλογικῶν συμβάσεων ἢ ἀποφάσεων διαιτησίας.

Ἡ ἄσκησις τῶν ὡς ἀνωτέρω δικαιωμάτων δέον νὰ ἐξασφαλισθῇ εἴτε διὰ τῆς συνάψεως ἐλευθέρων συλλογικῶν συμβάσεων, εἴτε διὰ τῆς νομίμου διαδικασίας καθορισμοῦ τῶν μισθῶν ἢ καὶ διὰ παντὸς ἄλλου τρόπου συμφώνου πρὸς τὰς ἐθνικὰς συνθήκας.

Ἄρθρον 5

Συνδικαλιστικὸν δικαίωμα

Πρὸς τὸν σκοπὸν παροχῆς ἐγγυήσεως καὶ πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν ἐργαζομένων καὶ ἐργοδοτῶν, ὅπως ἔχουν ἐλευθερίαν νὰ ἱδρύουν καὶ νὰ προσχωροῦν εἰς ὀργανώσεις, τοπικάς, ἐθνικὰς ἢ διεθνεῖς πρὸς προστασίαν τῶν οἰκονομικῶν καὶ κοινωνικῶν συμφερόντων των, τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη ἀναλαμβάνουν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ μὴ θίγῃ ἡ ἀνωτέρω ἐλευθερία οὔτε ὑπὸ τῆς ἐθνικῆς νομοθεσίας, οὔτε ὑπὸ τοῦ τρόπου ἐφαρμογῆς της. Τὸ μέτρον, κατὰ τὸ ὁποῖον αἱ ὑπὸ τοῦ παρόντος ἄρθρου προβλεπόμεναι ἐγγυήσεις θὰ ἐφαρμοσθοῦν εἰς τὴν ἀστυνομίαν, θὰ καθορισθῇ ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν νόμων ἢ κανονιστικῶν πράξεων. Ἡ ἀρχὴ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἐγγυήσεων αὐτῶν ἐπὶ τῶν μελῶν τῶν ἐνόπλων δυνάμεων καὶ ἡ ἔκτασις τῆς ἐφαρμογῆς της ἐπὶ τῶν προσώπων τῆς κατηγορίας ταύτης θὰ καθορισθοῦν ἐπίσης ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν νόμων ἢ κανονιστικῶν πράξεων.

Ἄρθρον 6

Δικαίωμα συλλογικῶν διαπραγματεύσεων

Πρὸς τὸν σκοπὸν ἐξασφαλίσεως ἀποτελεσματικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τοῦ συλλογικῶς διαπραγματεύεσθαι τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη ἀναλαμβάνουν τὴν ὑποχρέωσιν:

1. νὰ ἐνισχύουν τὰς μεταξὺ ἐργαζομένων καὶ ἐργοδοτῶν συζητήσεις·

2. ἐφ' ὅσον εἶναι ἀπαραίτητον καὶ σκόπιμον νὰ προάγουν τὸν θεσμὸν διαδικασίας ἐλευθέρων διαπραγματεύσεων μεταξὺ ἐργοδοτῶν ἢ ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ ὀργανώσεων ἐργαζομένων ἀφ' ἑτέρου, πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς διὰ

συλλογικών συμβάσεων ρυθμίσεως των συνθηκών απασχολήσεως·

5. να προάγουν την θέσπιση και χρησιμοποίηση κατάλληλων διαδικασιών συνδιαλλαγής ή προαιρετικής διαιτησίας προς επίλυση των εργατικών διαφορών·

4. να αναγνωρίζουν εις τους εργαζομένους και εις τους εργοδότας, εις περίπτωσιν συγχωνεύσεως συμφερόντων, το δικαίωμα συλλογικής δράσεως, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος απεργίας, επιφυλασσομένων τυχόν υποχρεώσεων, αίτινες απορρέουν εξ ισχυουσών συλλογικών συμβάσεων.

Άρθρον 7

Δικαίωμα των παίδων και ανηλίκων προς προστασίαν

Προς τον σκοπόν εξασφαλίσεως αποτελεσματικής άσκήσεως του δικαιώματος των παίδων και των ανηλίκων να τυγχάνουν προστασίας τα Συμβαλλόμενα Μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωσιν:

1. να καθορίσουν το δέκατον πέμπτον έτος ως κατώτατον όριον ηλικίας διά την έναρξιν της απασχολήσεως, επιφυλασσομένων εξαιρέσεων διά παίδας απασχολουμένους εις ωρισμένας ελαφράς εργασίας, αί οποίαι δεν δύνανται να θέσουν εις κίνδυνον την υγείαν των, την ηθικήν των ή την εκπαίδευσιν των·

2. να καθορίσουν πλέον ηυξημένον κατώτατον όριον ηλικίας διά την έναρξιν της απασχολήσεως, προκειμένου περί ωρισμένων εργασιών, θεωρουμένων ως επικινδύνων ή ανθυγιεινών·

3. να απαγορεύσουν την απασχόλησιν παίδων, οί οποίοι υπάγονται εις την υποχρεωτικήν εκπαίδευσιν, εις την εργασίαν, η οποία θα δυσχεράνη την πλήρη ωφέλειαν των εκ της διδασκαλίας·

4. να περιορίσουν την διάρκειαν της εργασίας των εργαζομένων ηλικίας κάτω των 18 ετών, αναλόγως των απαιτήσεων της ανατάξεώς των και ιδιαιτέρως αναλόγως προς τας ανάγκας της επαγγελματικής των εκπαιδεύσεως·

5. να αναγνωρίσουν εις τους νέους εργαζομένους και τους μαθητευομένους το δικαίωμα επί δικαίαν αμοιβήν εργασίας ή αναλόγων επιδομάτων·

6. να προβλέψουν, ότι αί ώραι, τας οποίας οί ανήλικοι, μετ' έγκρισιν του εργοδότου, αφιερούν εις την επαγγελματικήν των εκπαίδευσιν, εντός των χρονικών ορίων εργασίας, θεωρούνται συμπεριλαμβανόμενα εις την διάρκειαν της ημερησίας εργασίας·

7. να καθορίσουν εις τρεις εβδομάδας κατ' ελάχιστον όριον την ετησίαν άδειαν μετ' αποδοχών των εργαζομένων ηλικίας κάτω των 18 ετών·

8. να απαγορεύσουν την απασχόλησιν των εργαζομένων ηλικίας κάτω των 18 ετών εις νυκτερινάς εργασίας, εξαιρέσει ωρισμένων εργασιών προβλεπομένων υπό των εθνικών νόμων ή των κανονιστικών πράξεων·

9. να προβλέψουν, ότι οί εργαζόμενοι ηλικίας κάτω των 18 ετών, οί οποίοι απασχολούνται εις τινας εργασίας καθωρισμένας υπό των εθνικών νόμων ή κανονιστικών πράξεων, δέον να υποβάλλονται εις τακτικών ιατρικών έλεγχον·

10. να εξασφαλίσουν την ειδικήν προστασίαν κατά των φυσικών και ηθικών κινδύνων, εις τους οποίους ευρίσκονται εκτεθειμένοι οί παίδες και οί ανήλικοι, και ιδιαιτέρως κατά των κινδύνων, οί οποίοι αμέσως ή εμμέσως προέρχονται εκ της εργασίας των.

Άρθρον 8

Δικαίωμα των εργαζομένων γυναικών προς προστασίαν

Προς τον σκοπόν εξασφαλίσεως της αποτελεσματικής άσκήσεως του δικαιώματος των εργαζομένων γυναικών προς προστασίαν τα Συμβαλλόμενα Μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωσιν:

1. να εξασφαλίσουν εις τας γυναίκας, προ και μετά τον τοκετόν, άναπαυσιν συνολικής διαρκείας τουλάχιστον δώδεκα εβδομάδων, είτε υπό μορφήν άδειας μετ' αποδοχών, είτε δι' αναλόγων παροχών υπό των κοινωνικών ασφαλίσεων ή υπό του δημοσίου ταμείου·

2. να θεωρηθή παράνομος η καταγγελία εργαζομένης γυναικός, εις την οποίαν ο εργοδότης προέβη κατά την διάρκειαν της απουσίας της λόγω άδειας τοκετού, εαν η προθεσμία προειδοποιήσεως λήξη εντός του χρονικού διαστήματος της απουσίας της·

3. να εξασφαλίσουν εις τας θηλαζούσας τα τέκνα των μητέρας διακοπήν εργασίας επαρκή προς τον σκοπόν αυτόν·

4. (α) να ρυθμισθή η νυκτερινή απασχόλησις των γυναικών εις βιομηχανικάς εργασίας·

(β) να απαγορεύσουν πάσαν απασχόλησιν γυναικών εις υπογείους εργασίας όρυχείων και εν γένει περιπτώσει εις πάσαν εργασίαν, η οποία είναι ακατάλληλος διά γυναίκας λόγω του επικινδύνου, ανθυγιεινού ή κοπώδους χαρακτήρος της.

Άρθρον 9

Δικαίωμα προς επαγγελματικόν προσανατολισμόν

Προς εξασφάλισιν της αποτελεσματικής α-

σκήσεως τοῦ δικαιώματος πρὸς ἐπαγγελματικὸν προσανατολισμὸν τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη ἀναλαμβάνουν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ συστήσουν ἢ προωθήσουν, ἐφ' ὅσον εἶναι ἀναγκαῖον, Ὑπηρεσίαν, ἡ ὁποία θὰ βοηθῇ ἅπαντα τὰ πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἀναπήρων, νὰ ἐπιλύουν τὰ σχετικῶς μὲ τὴν ἐπιλογὴν ἐπαγγέλματος προβλήματα των ἢ τὴν ἐπαγγελματικήν των πρόοδον, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν προσωπικῶν ἰδιοτήτων τοῦ ἐνδιαφερομένου καὶ τῆς σχέσεως μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν δυνατοτήτων τῆς ἀγορᾶς ἐργασίας. Ἡ βοήθεια αὕτη δέον νὰ παρέχηται δωρεὰν τόσον πρὸς τοὺς ἐνηλίκους, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ὑποχρέων εἰς σχολικὴν ἐκπαίδευσιν παίδων, ὅσον καὶ πρὸς τοὺς ἐνηλίκους.

Ἄρθρον 10

Δικαίωμα πρὸς ἐπαγγελματικὴν ἐκπαίδευσιν

Πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἀποτελεσματικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος πρὸς ἐπαγγελματικὴν ἐκπαίδευσιν τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη ἀναλαμβάνουν τὴν ὑποχρέωσιν:

1. νὰ ἐξασφαλίσουν ἢ ἐνισχύσουν, ἐφ' ὅσον τοῦτο εἶναι ἀναγκαῖον, τὴν τεχνικὴν καὶ ἐπαγγελματικὴν ἐκπαίδευσιν ἁπάντων τῶν προσώπων, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἀναπήρων, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων καὶ νὰ δημιουργήσουν δυνατότητας, ἐπιτρεπούσας τὴν ἀνωτέραν τεχνικὴν ἐκπαίδευσιν, ὡς καὶ τὴν πανεπιστημιακὴν τοιαύτην, μὲ μόνον κριτήριον τὰ ἀτομικὰ προσόντα·

2. νὰ ἐξασφαλίσουν ἢ ἐνισχύσουν ἓν σύστημα μαθητείας, ὡς καὶ ἄλλα συστήματα ἐκπαιδεύσεως νεαρῶν ἀρρένων καὶ θηλέων εἰς τὰς διαφόρους ἀπασχολήσεις των·

3. νὰ ἐξασφαλίσουν ἢ ἐνισχύσουν, ἐφ' ὅσον παρίσταται ἀνάγκη:

(α) καταλλήλια καὶ εὐκόλως προσιτὰ μέτρα πρὸς ἐκπαίδευσιν τῶν ἐνηλίκων ἐργαζομένων·

(β) εἰδικὰ μέτρα πρὸς ἐπαγγελματικὴν μετεκπαίδευσιν τῶν ἐνηλίκων ἐργαζομένων, ἡ ὁποία κατέστη ἀναγκαία λόγῳ τῆς τεχνικῆς ἐξελίξεως ἢ λόγῳ νέου προσανατολισμοῦ τῆς ἀγορᾶς τῆς ἐργασίας·

4. νὰ ἐνθαρρύνουν διὰ καταλλήλων μέτρων τὴν πλήρη χρησιμοποίησιν τῶν δημιουργηθεισῶν δυνατοτήτων ὡς:

(α) τὴν μείωσιν ἢ καὶ κατάργησιν παντὸς τέλους καὶ δικαιώματος·

(β) τὴν παροχὴν οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως εἰς ὡρισμένας περιπτώσεις·

(γ) τὸν συνυπολογισμὸν εἰς τὰς κανονικὰς ὥρας ἐργασίας τοῦ χρόνου, ὅστις ἀφιερώθη ὑπὸ τοῦ ἐργαζομένου, κατ' ἐντολὴν τοῦ ἐργοδότου, διὰ τὴν παρακολούθησιν μαθημάτων μετεκπαιδεύσεως, διαρκούσης τῆς ἀπασχολήσεως·

(δ) τὴν ἐγγύησιν, διὰ καταλλήλου ἐλέγχου, ἀπὸ συμφώνου μετὰ τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων, περὶ τῆς ἀποτελεσματικότητος τοῦ συστήματος μαθητείας καὶ παντὸς ἄλλου συστήματος ἐκπαιδεύσεως τῶν ἐνηλίκων ἐργαζομένων καὶ τῆς ἐν γένει προσφόρου προστασίας τῶν ἐνηλίκων ἐργαζομένων.

Ἄρθρον 11

Δικαίωμα πρὸς προστασίαν τῆς ὑγείας

Πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἀποτελεσματικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος πρὸς προστασίαν τῆς ὑγείας τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη ἀναλαμβάνουν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ λάβουν, εἴτε ἀμέσως, εἴτε ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν δημοσίων ἢ ἰδιωτικῶν ὀργανώσεων, καταλλήλια μέτρα ἀποσκοποῦντα ἰδίᾳ:

1. νὰ ἐξαλείφουν, ἐν τῷ μέτρῳ τοῦ δυνατοῦ, τὰ αἴτια τῆς κακῆς καταστάσεως τῆς ὑγείας·

2. νὰ προβλέψουν Ὑπηρεσίας, συμβουλευτικὰς καὶ ἐκπαιδευτικάς, εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν βελτίωσιν τῆς ὑγείας καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ αἰσθήματος τῆς ἀτομικῆς εὐθύνης ἐπὶ τῶν ζητημάτων τῆς ὑγείας·

3. νὰ προλαμβάνουν, ἐν τῷ μέτρῳ τοῦ δυνατοῦ, τὰς ἐπιδημικάς, ἐνδημικὰς καὶ ἄλλας ἀσθενείας.

Ἄρθρον 12

Δικαίωμα πρὸς κοινωνικὴν ἀσφάλειαν

Πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἀποτελεσματικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος πρὸς κοινωνικὴν ἀσφάλειαν τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη ἀναλαμβάνουν τὴν ὑποχρέωσιν:

1. νὰ θεσπίσουν ἢ διατηρήσουν σύστημα κοινωνικῆς ἀσφαλείας·

2. νὰ διατηρήσουν τὸ καθεστὼς τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλείας εἰς ἱκανοποιητικὸν ἐπίπεδον, κατ' ἐλάχιστον ὅριον, ἴσον πρὸς τὸ προβλεπόμενον διὰ τὴν ἐπικύρωσιν τῆς Διεθνοῦς Συμβάσεως Ἐργασίας (ἀριθ. 102), ἀφορώσης τὰ ἐλάχιστα ὅρια κοινωνικῆς ἀσφαλείας·

3. νὰ καταβάλλουν πᾶσαν προσπάθειαν ὥστε νὰ φέρουν τὸ σύστημα τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλείας

προοδευτικώς επί ψηλοτέρου επιπέδου·

4. να λάβουν διά της συνάψεως καταλλήλων διμερών ή πολυμερών συμφωνιών ή διά παντός άλλου μέσου και υπό την επιφύλαξιν των διά των συμφωνιών αυτών τεθέντων όρων μέτρα, διά να εξασφαλίσουν:

(α) την ισότητα μεταχειρίσεως μεταξύ των υπηκόων εκάστου των Συμβαλλομένων Μερών και των υπαγομένων εις έτερον Μέρος, περιλαμβανομένης και της διατηρήσεως των επί τη βάσει της περί κοινωνικής ασφαλείας νομοθεσίας κεκτημένων δικαιωμάτων, ανεξαρτήτως των υπό των προστατευομένων προσώπων πραγματοποιουμένων μετακινήσεων εκ μιάς των Επικρατειών των Συμβαλλομένων Μερών·

(β) την παροχήν, την διατήρησιν και την αναβίωσιν των δικαιωμάτων εκ της κοινωνικής ασφαλείας διά τοιούτων μέσων, ως διά του συνυπολογισμού των περιόδων ασφαλίσεως ή απασχολήσεως, αίτινες συνεπληρώθησαν συμφώνως προς την νομοθεσίαν ενός εκάστου των Συμβαλλομένων Μερών.

Άρθρον 13

Δικαίωμα προς κοινωνικήν και ιατρικήν περίθαλψιν

Προς εξασφάλισιν της αποτελεσματικής ασκήσεως του δικαιώματος προς κοινωνικήν και ιατρικήν περίθαλψιν τα Συμβαλλόμενα Μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωσιν:

1. να φροντίζουν, ώστε πάν πρόσωπον, το οποίον δεν διαθέτει επαρκείς πόρους και το οποίον δεν είναι εις θέσιν να εξεύρη τούτους δι' ιδίων μέσων ή εξ άλλης πηγής και ιδία διά παροχών εκ τινος συστήματος κοινωνικής ασφαλείας, να τύχη της δεούσης περιθάλψεως και εις περίπτωσιν ασθενείας των υπό της καταστάσεώς του απαιτουμένων φροντίδων·

2. να φροντίζουν, ώστε τα πρόσωπα, τα οποία επωφελούνται της ταυτης περιθάλψεως να μη υφίστανται μείωσιν των πολιτικών ή κοινωνικών των δικαιωμάτων·

3. να προβλέφουν, ότι πάν πρόσωπον δύναται να λαμβάνη από τας αρμοδίας δημοσίας ή ιδιωτικού χαρακτήρος Υπηρεσίας πάσαν συμβουλήν και προσωπικήν βοήθειαν απαιτουμένην προς πρόληψιν, άρσιν ή περιορισμόν της καταστάσεως αναγκης αυτού ή της οικογενείας του·

4. να εφαρμόσουν τας εις τας παραγράφους 1, 2 και 3 διατάξεις επί των νομίμως εις την επικράτειαν των ευρισκομένων υπηκόων των ετέρων Συμβαλλομένων Μερών και δη επί τη βάσει της ίσης μεταχειρίσεως, εν ομοφωνία προς τας υποχρεώσεις, τας οποίας ανέλαβον διά της υπογραφείσης την 11ην Δεκεμβρίου 1953 εις Παρισίους Ευρωπαϊκής Συμβάσεως κοινωνικής και ιατρικής προνοίας.

Άρθρον 14

Δικαίωμα προς χρησιμοποίησιν των κοινωνικών υπηρεσιών

Προς εξασφάλισιν της αποτελεσματικής ασκήσεως του δικαιώματος προς χρησιμοποίησιν κοινωνικών υπηρεσιών τα Συμβαλλόμενα Μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωσιν:

1. να ενισχύσουν ή οργανώσουν τας Υπηρεσίας, αίτινες εφαρμόζουσι ιδίας εις τας κοινωνικάς υπηρεσίας μεθόδους συμβάλλουσι εις την εύημερίαν και την ανάπτυξιν των ατόμων και των ομάδων εντός της κοινότητος, ως και εις την προσαρμογήν των εις το κοινωνικόν περιβάλλον·

2. να ενισχύσουν την συμμετοχήν των ατόμων και των εθελοντών και άλλων οργανώσεων κατά την ίδρυσιν ή διατήρησιν των Υπηρεσιών αυτών.

Άρθρον 15

Δικαίωμα των σωματικώς ή διανοητικώς καθυστερημένων προσώπων προς επαγγελματικήν εκπαίδευσιν και επαγγελματικήν και κοινωνικήν αναπροσαρμογήν

Προς εξασφάλισιν της αποτελεσματικής ασκήσεως του δικαιώματος των σωματικώς ή διανοητικώς καθυστερημένων προσώπων προς επαγγελματικήν εκπαίδευσιν και επαγγελματικήν και κοινωνικήν αναπροσαρμογήν τα Συμβαλλόμενα Μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωσιν:

1. να λάβουν τα καταλληλα μέτρα, διά να θέσουν εις την διάθεσιν των ενδιαφερομένων τα μέσα επαγγελματικής εκπαιδεύσεως, περιλαμβανομένων, εν ανάγκη, και ειδικών δημοσίων ή ιδιωτικών ιδρυμάτων·

2. να λάβουν τα ενδεδειγμένα μέτρα διά την τοποθέτησιν σωματικώς ιστερουμένων προσώπων, ιδία μέσω ειδικών Υπηρεσιών απασχολήσεως, διά της δυνατότητος προστατευομένης απασχολήσεως και διά καταλλήλων μέτρων παρεχόντων εις τους εργοδότας κίνητρον όπως προσλαμβάνουν σωματικώς ιστερουμένα πρόσωπα.

Άρθρον 16

Δικαίωμα τῆς οἰκογενείας πρὸς κοινωνικήν, νομικὴν καὶ οἰκονομικὴν προστασίαν

Πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν ἀπαραιτήτων προϋποθέσεων διὰ τὴν πλήρη ἀνάπτυξιν τῆς οἰκογενείας, τοῦ θεμελιώδους πυρῆνος τῆς κοινωνίας, τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη ἀναλαμβάνουν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ προαγάγουν τὴν οἰκονομικήν, νομικὴν καὶ κοινωνικὴν προστασίαν τῆς οἰκογενειακῆς ζωῆς, καὶ ἰδίᾳ διὰ κοινωνικῶν καὶ οἰκογενειακῶν παροχῶν, διὰ φορολογικῶν μέτρων, διὰ προαγωγῆς τῆς κατασκευῆς κατοικιῶν προσηρμοσμένων πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς οἰκογενείας, διὰ τῆς ἐνισχύσεως τῶν νέων ἀνδρογύνων ἢ διὰ παντὸς ἄλλου καταλλήλου μέτρου.

Άρθρον 17

Δικαίωμα τῆς μητρὸς καὶ τοῦ τέκνου πρὸς κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν προστασίαν

Πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἀποτελεσματικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τῆς μητρὸς καὶ τοῦ τέκνου πρὸς κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν προστασίαν τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη θὰ λάβουν ἅπαντα τὰ ἀναγκαῖα καὶ ἐνδεδειγμένα μέτρα, συμπεριλαμβανομένης τῆς ἱδρύσεως ἢ τῆς συντηρήσεως τῶν καταλλήλων Ἱδρυμάτων ἢ Ὑπηρεσιῶν.

Άρθρον 18

Δικαίωμα πρὸς ἄσκησιν κερδοσκοπικῆς δραστηριότητος εἰς τὰς ἐπικρατείας τῶν ἑτέρων Συμβαλλομένων Μερῶν

Πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἀποτελεσματικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος πρὸς ἄσκησιν κερδοσκοπικῆς δραστηριότητος ἐπὶ τῆς ἐπικρατείας παντὸς ἑτέρου τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη ἀναλαμβάνουν τὴν ὑποχρέωσιν:

1. νὰ ἐφαρμόσουν τὰς ὑφισταμένας διατάξεις ἐν πνεύματι ἐλευθερίας·

2. νὰ ἁπλοποιήσουν τὰς ἰσχυούσας διατυπώσεις καὶ μειώσουν ἢ καὶ καταργήσουν τὰ διοικητικὰ καὶ ἄλλα τέλη, τὰ ὁποῖα εἶναι καταβλητέα ὑπὸ τῶν ἀλλοδαπῶν ἐργαζομένων ἢ τῶν ἐργοδοτῶν των·

3. νὰ καταστήσουν περισσότερον ἐλαστικὰς ἐν μέρει ἢ ἐν ὅλῳ τὰς διατάξεις, αἱ ὁποῖαι διέπουν τὴν ἀπασχόλησιν ἀλλοδαπῶν ἐργαζομένων, καὶ

4. νὰ ἀναγνωρίζουν δικαίωμα ἐξόδου ἐκ τῆς χώρας εἰς τοὺς ἰδικούς των, οἵτινες ἐπιθυμοῦν νὰ ἀσκήσουν κερδοσκοπικὴν δραστηριότητα ἐπὶ τῆς ἐπικρατείας τῶν ἑτέρων Συμβαλλομένων Μερῶν.

Άρθρον 19

Δικαίωμα τῶν μεταναστῶν ἐργαζομένων καὶ τῶν οἰκογενειῶν των πρὸς προστασίαν καὶ περίθαλψιν

Πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἀποτελεσματικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τῶν μεταναστῶν ἐργαζομένων καὶ τῶν οἰκογενειῶν των πρὸς προστασίαν καὶ περίθαλψιν ἐπὶ τῆς ἐπικρατείας παντὸς τοῦ ἑτέρου τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη ἀναλαμβάνουν τὴν ὑποχρέωσιν:

1. νὰ συντηροῦν ἢ ἐξασφαλίζουν τὴν ὕπαρξιν τῶν καταλλήλων Ὑπηρεσιῶν, ἐπιφορτισμένων μὲ τὴν δωρεὰν παροχὴν βοηθείας πρὸς τοὺς ἐργαζομένους αὐτούς, ἰδίᾳ διὰ τῆς παροχῆς ἀκριβῶν πληροφοριῶν, ὡς καὶ διὰ τῆς ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἐσωτερικῆς νομοθεσίας λήψεως παντὸς καταλλήλου μέτρου κατὰ πάσης παραπλανητικῆς προπαγάνδας ἀφορώσης τὴν μετανάστευσιν καὶ τὸν ἐποικισμόν·

2. νὰ λάβουν, ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς δικαιοδοσίας των, τὰ ἐνδεδειγμένα μέτρα πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ἀναχωρήσεως, τοῦ ταξιδίου καὶ τῆς ὑποδοχῆς τῶν ἐργαζομένων αὐτῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν των καὶ νὰ ἐξασφαλίσουν, ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς δικαιοδοσίας των, εἰς αὐτοὺς κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ταξιδίου των τὴν ἀπαραίτητον ὑγειονομικὴν καὶ ἰατρικὴν περίθαλψιν, ὡς καὶ καλὰς συνθήκας ὑγιεινῆς·

3. νὰ προαγάγουν ἀναλόγως τῶν περιπτώσεων τὴν συνεργασίαν μεταξὺ τῶν διαφόρων κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν, δημοσίων ἢ ἰδιωτικῶν, τῶν χωρῶν μεταναστεύσεως καὶ ἀποδημίας·

4. νὰ ἐγγυηθοῦν πρὸς τοὺς ἐργαζομένους αὐτούς, ἐφ' ὅσον εὑρίσκονται νομίμως ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας των, ὅτι δὲν θὰ τύχουν ὀλιγώτερον εὐνοϊκῆς μεταχειρίσεως ἀπὸ τοὺς ἰδικούς των, ἐν σχέσει μὲ τὰ ἀκόλουθα θέματα, ἐν ᾧ μέτρῳ τυγχάνουν ρυθμίζονται ὑπὸ διατάξεων νόμων ἢ ὑπάγονται εἰς τὴν ἐποπτείαν τῶν διοικητικῶν ὀργάνων:

(α) τὴν ἀμοιβὴν καὶ τὰς λοιπὰς συνθήκας ἀπασχολήσεως ἐργασίας·

(β) τὴν συμμετοχὴν εἰς τὰς συνδικαλιστικὰς ὀργανώσεις καὶ τὴν ἀπόλαυσιν τῶν ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων παρεχομένων ὠφελημάτων·

(γ) τὴν κατοικίαν·

5. νὰ ἐξασφαλίσουν εἰς τοὺς ἐργαζομένους

αὐτούς, εὑρισκομένους νομίμως ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας των, ἴσην πρὸς τοὺς ἰδικούς των ὑπηκόους μεταχείρισιν προκειμένου περὶ φόρων, τελῶν καὶ εἰσφορῶν, τὰς ὁποίας ὁ ἐργαζόμενος ὀφείλει νὰ καταβάλλῃ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀπασχολήσεως του·

6. ὅπως διευκολύνουν, ἐν τῷ μέτρῳ τοῦ δυνατοῦ, τὴν ἀνασύνδεσιν τῆς οἰκογενείας τοῦ μεταναστοῦ ἐργαζομένου, εἰς τὸν ὁποῖον ἐπετράπη ἡ ἐγκατάστασις ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας·

7. νὰ ἐξασφαλίσουν εἰς τοὺς ἐργαζομένους αὐτούς, οἱ ὁποῖοι εὑρίσκονται νομίμως ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας των, ἴσην πρὸς τοὺς ἰδικούς των ὑπηκόους μεταχείρισιν, προκειμένου περὶ προσφυγῆς εἰς τὴν δικαιοσύνην διὰ ζητήματα προβλεπόμενα ὑπὸ τοῦ παρόντος ἄρθρου·

8. νὰ ἐγγυηθοῦν εἰς τοὺς ἐργαζομένους αὐτούς, οἱ ὁποῖοι διαμένουν καταστατικῶς ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας των, ὅτι δὲν δύναται νὰ ἀπελαθοῦν εἰ μὴ μόνον ἐὰν κατασταθῶν ἐπικίνδυνοι διὰ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Κράτους ἢ προσβάλλουν τὴν δημοσίαν τάξιν ἢ τὰ χρηστὰ ἤθη·

9. νὰ ἐπιτρέπουν ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῶν ὑπὸ τῶν νόμων καθοριζομένων ὁρίων τὴν ἐξαγωγὴν οἱουδήποτε μέρους ἐκ τῶν κερδῶν ἢ τῶν οἰκονομιῶν τῶν ἐργαζομένων μεταναστῶν, τὸ ὁποῖον οὗτοι ἐπιθυμοῦν νὰ ἐξαγάγουν·

10. νὰ ἐπεκτείνουν τὴν ὑπὸ τοῦ παρόντος ἄρθρου προβλεπομένην προστασίαν καὶ περιθάλψιν εἰς τοὺς μετανάστας ἐργαζομένους, οἵτινες ἐργάζονται δι' ἴδιον λογαριασμόν, ἐφ' ὅσον τὰ ἐν λόγῳ μέτρα εἶναι ἐφαρμόσιμα εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην.

Μέρος ΙΙΙ

Ἄρθρον 20

Ὑποχρεώσεις

1. Ἕκαστον τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν:

(α) νὰ θεωρήσῃ τὸ Μέρος Ι τοῦ παρόντος Χάρτου ὡς διακήρυξιν καθορίζουσαν τοὺς σκοπούς, τοὺς ὁποίους θὰ ἐπιδιώξῃ διὰ παντὸς καταλλήλου μέσου, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς εἰσαγωγικῆς παραγράφου τοῦ προρηθέντος Μέρους·

(β) νὰ θεωρηθῇ δεσμευόμενον ὑπὸ πέντε τοὐλάχιστον ἐκ τῶν ἑξῆς ἑπτὰ ἄρθρων τοῦ Μέρους ΙΙ τοῦ Χάρτου: ἄρθρα 1, 5, 6, 12, 13, 16 καὶ 19·

(γ) νὰ θεωρήσῃ ὅτι δεσμεύεται καὶ ὑπὸ πρόσθετον ἀριθμὸν ἄρθρων ἢ ἠριθμημένων παραγράφων τοῦ Μέρους ΙΙ τοῦ Χάρτου, τὰς ὁποίας θὰ ἐπιλέξῃ, ὥστε ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς τῶν ἄρθρων καὶ παραγράφων, ἐκ τῶν ὁποίων δεσμεύεται, νὰ μὴ εἶναι μικρότερος τῶν 10 ἄρθρων ἢ τῶν 45 ἠριθμημένων παραγράφων.

2. Τὰ ἄρθρα ἢ αἱ παράγραφοι, αἱ ὁποῖαι θὰ ἔχουν ἐπιλεγῇ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἐδαφίων β' καὶ γ' τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου, δέον ὅπως κοινοποιηθοῦν πρὸς τὸν Γενικὸν Γραμματέα τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης ὑπὸ τοῦ Συμβαλλομένου Μέρους κατὰ τὸν χρόνον καταθέσεως τοῦ ἐγγράφου τῆς ἐπικυρώσεως ἢ τῆς ἐγκρίσεως.

3. Ἕκαστον τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν δύναται νὰ δηλώσῃ εἰς μεταγενέστερον χρόνον διὰ κοινοποιήσεως ἀπευθυνομένης πρὸς τὸν Γενικὸν Γραμματέα, ὅτι θεωρεῖται δεσμευόμενον καὶ ὑπὸ παντὸς ἄλλου ἄρθρου ἢ ἠριθμημένης παραγράφου τοῦ Μέρους ΙΙ τοῦ Χάρτου, τὰ ὁποῖα δὲν εἶχεν εἰσέτι ἀποδεχθῇ συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου. Αἱ μεταγενέστεραι αὗται ὑποχρεώσεις θὰ θεωροῦνται ὡς ἀναπόσπαστον μέρος τῆς ἐπικυρώσεως ἢ τῆς ἐγκρίσεως καὶ ἀποκτοῦν ἰσχὺν τὴν τριακοστὴν ἡμέραν ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς κοινοποιήσεως.

4. Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς θέλει γνωστοποιήσει πρὸς ἁπάσας τὰς ὑπογραψάσας Κυβερνήσεις ὡς καὶ πρὸς τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν τοῦ Διεθνοῦς Γραφείου Ἐργασίας πᾶσαν κοινοποίησιν ληφθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ συμφώνως πρὸς τὸ παρὸν Μέρος τοῦ Χάρτου.

5. Ἕκαστον Συμβαλλόμενον Μέρος δέον νὰ διαθέτῃ σύστημα ἐπιθεωρήσεως ἐργασίας ἀνάλογον πρὸς τὰς ἐθνικὰς συνθήκας.

Μέρος ΙΥ

Ἄρθρον 21

Ἐκθέσεις περὶ τῶν γενομένων δεκτῶν διατάξεων

Τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη δέον ὅπως ἀνὰ διετίαν ὑποβάλλουν πρὸς τὸν Γενικὸν Γραμματέα τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης, ἐπὶ τύπου καθοριζομένου ὑπὸ τῆς ἐξ Ὑπουργῶν Ἐπιτροπῆς, ἔκθεσιν περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν γενομένων ὑπ' αὐτῶν δεκτῶν διατάξεων τοῦ Μέρους ΙΙ τοῦ Χάρτου.

Ἄρθρον 22

Ἐκθέσεις περὶ τῶν μὴ γενομένων δεκτῶν διατάξεων

Τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη θὰ ὑποβάλλουν εἰς τὸν Γενικὸν Γραμματέα τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐ-

ρώπης κατά διαστήματα, επί τη αίτήσει της εξ Υπουργών Επιτροπής, εκθέσεις περί των διατάξεων του Μέρους ΙΙ του Χάρτου, αι οποίαι δεν εγένοντο δεκταί κατά τον χρόνον της επικυρώσεως ή της εγκρίσεως, ούδε διά μεταγενεστέρας κοινοποιήσεως. Η εξ Υπουργών Επιτροπή καθορίζει, κατά κανονικά διαστήματα, τας διατάξεις, περί των οποίων θα ζητηθούν εκθέσεις και ποίος θα είναι ο τύπος των.

Άρθρον 23

Εκδόσεις αντιγράφων

1. Έκαστον των Συμβαλλομένων Μερών δέον να απευθύνη αντίγραφα των εις τα άρθρα 21 και 22 προβλεπομένων εκθέσεων προς εκείνας τας εθνικάς οργανώσεις, αι οποίαι είναι μέλη των διεθνών οργανώσεων εργοδοτών και εργαζομένων και αι οποίαι θέλουν κληθή, κατά το άρθρον 27 παράγραφος 2, να αντιπροσωπευθούν εις τας συνεδριάσεις της Υποεπιτροπής της Κυβερνητικής Κοινωνικής Επιτροπής.

2. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη διαβιβάζουν προς τον Γενικόν Γραμματέα, κατ' επιθυμίαν των εθνικών οργανώσεων, τας παρατηρήσεις των επί των ανωτέρω εκθέσεων.

Άρθρον 24

Εξέτασις των εκθέσεων

Αι προς τον Γενικόν Γραμματέα υποβληθείσαι εκθέσεις κατ' εφαρμογήν των άρθρων 21 και 22 εξετάζονται υπό της Επιτροπής Εμπειρογνωμόνων, προς την οποίαν υποβάλλονται και αι συμφώνως προς το άρθρον 23 παράγραφος 2 προς τον Γενικόν Γραμματέα διαβιβασθείσαι παρατηρήσεις.

Άρθρον 25

Η Επιτροπή Εμπειρογνωμόνων

1. Η Επιτροπή Εμπειρογνωμόνων αποτελείται υπό επτά κατ' ανώτατον όριον μελών, άτινα εκλέγονται υπό της εξ Υπουργών Επιτροπής εκ καταλόγου ονομάτων ανεξαρτήτων και υψίστης ακεραιότητος εμπειρογνωμόνων, προτεινομένων υπό των μερών και ανεγνωρισμένης ειδικότητος επί διεθνών κοινωνικών ζητημάτων.

2. Τα Μέλη της Επιτροπής θα διορίζωνται δια περίοδον εξ ετών· η εντολή των δύναται να ανανεωθή. Εν τούτοις δια δύο εκ των αρχικώς διορισθέντων μελών η θητεία λήγει μετά την πάροδον τετραετίας.

3. Τα Μέλη, των οποίων η εντολή λήγει μετά την αρχικήν περίοδον των τεσσάρων ετών, καθορίζονται διά κλήρου ευθύς μετά τον αρχικόν διορισμόν.

4. Μέλος της Επιτροπής Εμπειρογνωμόνων, διορισθέν εις αντικατάστασιν ετέρου Μέλους, του οποίου η εντολή δεν έχει είσετι λήξει, συμπληρώνει τον χρόνον της εντολής του προκατόχου του.

Άρθρον 26

Συμμετοχή της Διεθνούς Οργανώσεως Εργασίας

Η Διεθνής Οργάνωσις της Εργασίας θα κληθή να υποδείξη ένα αντιπρόσωπον, όπως συμμετέχη, υπό συμβουλευτικήν ιδιότητα, εις τας συνεδρίας της Επιτροπής Εμπειρογνωμόνων.

Άρθρον 27

Η Υποεπιτροπή της Κοινωνικής Κυβερνητικής Επιτροπής

1. Αι εκθέσεις των Συμβαλλομένων Μερών και τα πορίσματα της Επιτροπής Εμπειρογνωμόνων θα υποβάλλωνται προς εξέτασιν εις μίαν Υποεπιτροπην της Κοινωνικής Κυβερνητικής Επιτροπής του Συμβουλίου της Ευρώπης.

2. Η Υποεπιτροπή αύτη αποτελείται υπό ενός αντιπροσώπου εκάστου των Συμβαλλομένων Μερών. Αύτη θα καλέση δύο διεθνείς οργανώσεις εργοδοτών και δύο διεθνείς οργανώσεις εργαζομένων, κατ' ανώτατον όριον, όπως αποστείλουν παρατηρητάς, υπό συμβουλευτικήν ιδιότητα, εις τας συνεδριάσεις της. Προσέτι δύναται να ζητήση την συμβουλήν δύο κατ' ανώτατον όριον αντιπροσώπων μη κυβερνητικών διεθνών οργανώσεων, αίτινες κατέχουν συμβουλευτικήν θέσιν εις το Συμβούλιον της Ευρώπης, επί θεμάτων, επί των οποίων είναι ιδιαιτέρως εξειδικευμένοι, ως παραδείγματος χάριν κοινωνικής ευημερίας και οικονομικής και κοινωνικής προστασίας της οικογενείας.

3. Η Υποεπιτροπή δέον να υποβάλλη προς την εξ Υπουργών Επιτροπήν έκθεσιν, περιέχουσαν τα πορίσματά της, εις την οποίαν θα επισυνάπτεται και η έκθεσις της Επιτροπής Εμπειρογνωμόνων.

Άρθρον 28

Η Συμβουλευτική Συνέλευσις

Ο Γενικός Γραμματεύς του Συμβουλίου της Ευρώπης διαβιβάζει προς την Συμβουλευτικήν Συνέλευσιν τα πορίσματα της Επιτροπής Εμπειρογνωμόνων. Η Συμβουλευτική Συνέλευσις

νομίζει πρὸς τὴν ἐξ Ὑπουργῶν Ἐπιτροπὴν τὰ ἀπόψεις της ἐπὶ τῶν ποριζμάτων τούτων.

Ἄρθρον 29

Ἡ ἐξ Ὑπουργῶν Ἐπιτροπή

Ἡ ἐξ Ὑπουργῶν Ἐπιτροπὴ διὰ πλειοψηφίας τῶν δύο τρίτων τῶν ἐχόντων δικαίωμα συμμετοχῆς εἰς τὰς δύο συνεδριάσεις της Μελῶν, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐκθέσεως τῆς Ὑποεπιτροπῆς καὶ μετὰ προηγουμένην ἀκρόασιν τῆς Συμβουλευτικῆς Συνελεύσεως, δύναται νὰ ἀπευθύνῃ πᾶσαν ἀπαιτουμένην σύστασιν πρὸς ἕκαστον τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν.

Μέρος V

Ἄρθρον 30

Ἀποκλίσεις ἐν περιπτώσει πολέμου ἢ δημοσίου κινδύνου

1. Εἰς περίπτωσιν πολέμου ἢ εἰς ἄλλας περιπτώσεις δημοσίου κινδύνου, ἀπειλοῦντος τὴν ὕπαρξιν τοῦ ἔθνους, οἱονδήποτε ἐκ τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν δύναται νὰ λάβῃ μέτρα ἀποκλίνοντα τῶν ὑπὸ τοῦ παρόντος Χάρτου προβλεπομένων ὑποχρεώσεων, ἀλλὰ αὐστηρῶς ἐντὸς τοῦ ὑπὸ τῆς καταστάσεως ἀπαιτουμένου μέτρου καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι τὰ μέτρα ταῦτα δὲν θὰ ἀντίκεινται πρὸς τὰς ἄλλας ἐκ τοῦ διεθνοῦς δικαίου ἀπορρεούσας ὑποχρεώσεις.

2. Ἂν Συμβαλλόμενον Μέρος, τὸ ὁποῖον ἔχει ἀσκήσει τὸ δικαίωμα ἀποκλίσεως, δέον ὅπως, ἐντὸς εὐλόγου προθεσμίας, τηρήσῃ πλήρως ἐνήμερον τὸν Γενικὸν Γραμματέα τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης περὶ τῶν ληφθέντων μέτρων καὶ τῶν προκαλεσάντων ταῦτα αἰτιῶν. Δέον ὡσαύτως ὅπως γνωρίσῃ πρὸς τὸν Γενικὸν Γραμματέα τὴν ἡμερομηνίαν λήξεως τῆς ἰσχύος τῶν μέτρων αὐτῶν καὶ ἐκείνην, καθ' ἣν αἱ διατάξεις τοῦ Χάρτου, τὰς ὁποίας ἔχει ἀποδεχθῇ, θὰ τεθοῦν ἐν πλήρει ἰσχύϊ.

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς δέον νὰ πληροφορῇ τὰ ἕτερα Συμβαλλόμενα Μέρη περὶ τῶν ἀνακοινώσεων, τῶν ληφθεισῶν συμφώνως πρὸς τὴν παράγραφον 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Ἄρθρον 31

Περιορισμοί

Τὰ εἰς τὸ Μέρος I διατυπούμενα δικαιώματα καὶ ἀρχαί, ὅταν τεθοῦν πράγματι εἰς ἐφαρμογήν, ὡς ἐπίσης καὶ ἡ ἀποτελεσματικὴ δυνάμει τοῦ Μέρους II, ἄσκησις τῶν ἀνωτέρω δικαιωμάτων, δὲν δύναται νὰ καταστοῦν ἀντικείμενα ἀναγορεύσεων ἢ περιορισμῶν, μὴ εἰδικῶς προβλεπομένων εἰς τὰ Μέρη I καὶ II, ἐκτὸς τῶν διαγραφομένων εἰς τὸν νόμον καὶ ἀπαραιτήτων εἰς μίαν δημοκρατικὴν κοινωνίαν διὰ τὴν ἐγγύησιν τοῦ σεβασμοῦ τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν ἐλευθεριῶν τῶν ἀνθρώπων ἢ πρὸς προστασίαν τῆς δημοσίας τάξεως, τῆς ἐθνικῆς ἀσφαλείας, τῆς δημοσίας ὑγείας καὶ τῶν χρηστῶν ἠθῶν.

2. Οἱ δυνάμει τοῦ παρόντος Χάρτου ἐπιτρεπόμενοι περιορισμοὶ εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ Χάρτου τοῦτον ἀναγνωριζόμενα δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις δὲν δύνανται νὰ ἐφαρμοσθοῦν εἰ μὴ μόνον διὰ τὸν σκοπόν, διὰ τὸν ὁποῖον προεβλέφθησαν.

Ἄρθρον 32

Σχέσεις μεταξὺ τοῦ Χάρτου καὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ δικαίου ἢ τῶν διεθνῶν συμφωνιῶν

Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος Χάρτου δὲν θίγουν τὰς διατάξεις τοῦ ἐσωτερικοῦ δικαίου καὶ τῶν ἰσχυουσῶν ἢ μελλουσῶν νὰ ἰσχύσουν διμερῶν ἢ πολυμερῶν συνθηκῶν, συμβάσεων ἢ συμφωνιῶν καὶ αἱ ὁποῖαι εἶναι εὐνοϊκώτεραι διὰ τὰ προστατευόμενα πρόσωπα.

Ἄρθρον 33

Θέσις ἐν ἰσχύϊ διὰ αὐλακογικῶν συμβάσεων

1. Εἰς Κράτη Μέλη, εἰς τὰ ὁποῖα αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 1, 2, 3, 4 καὶ 5 τοῦ ἄρθρου 2, τῶν παραγράφων 4, 6 καὶ 7 τοῦ ἄρθρου 7 καὶ τῶν παραγράφων 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ Μέρους II τοῦ παρόντος Χάρτου ρυθμίζονται συνήθως διὰ συμβάσεων συναπτομένων μεταξὺ ἐργοδοτῶν ἢ ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καὶ ὀργανώσεων ἐργαζομένων ἢ τιθεμένων συνήθως ἐν ἰσχύϊ ἄλλως ἢ διὰ τῆς νομοθετικῆς ὁδοῦ, τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη δύνανται νὰ ἀναλάβουν τὰς ἀντιστοίχους εἰς τὰς ἀνωτέρω παραγράφους ὑποχρεώσεις καὶ αἱ ὑποχρεώσεις αὗται θὰ θεωρηθοῦν ἐκπληρωθεῖσαι ἀφ' ὅτου αἱ ἀνωτέρω διατάξεις τῶν ἐν λόγῳ συμβάσεων ἢ ἄλλων μέσων τεθοῦν εἰς ἐφαρμογὴν καὶ καλύπτουν τὴν μεγάλην πλειοψηφίαν τῶν ἐνδιαφερομένων ἐργαζομένων.

2. Εἰς Κράτη Μέλη, εἰς τὰ ὁποῖα αἱ διατάξεις αὗται ἀποτελοῦν συνήθως ἀντικείμενον νομοθετικῆς ρυθμίσεως, τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη δύνανται ὡσαύτως νὰ ἀναλάβουν τὰς ἀντιστοιχούσας ὑποχρεώσεις καὶ αἱ ὑποχρεώσεις αὗται

θὰ θεωρηθοῦν ἐκπληρωθεῖσαι ἀφ' ὅτου αἱ ἀνωτέρω διατάξεις ἐφαρμοσθοῦν διὰ νόμου καὶ καλύπτουν τὴν μεγάλην πλειοψηφίαν τῶν ἐνδιαφερομένων ἐργαζομένων.

Ἄρθρον 34

Κατά τόπον πεδίον ἰσχύος

Ὁ παρὼν Χάρτης ἐφαρμόζεται ἐπὶ τοῦ μητροπολιτικοῦ ἐδάφους ἑκάστου Συμβαλλομένου Μέρους. Πᾶσα ὑπογράψασα Κυβέρνησις δύναται κατὰ τὸν χρόνον ὑπογραφῆς ἢ κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταθέσεως τοῦ ἐγγράφου τῆς ἐπικυρώσεως ἢ τῆς ἐγκρίσεως νὰ διευκρινίσῃ διὰ δηλώσεώς της πρὸς τὸν Γενικὸν Γραμματέα τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης ποῖον ἔδαφος δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς τὸ μητροπολιτικὸν ἔδαφός της.

2. Πᾶν Συμβαλλόμενον Μέρος δύναται τόσον κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπικυρώσεως ἢ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ παρόντος Χάρτου, ὅσον καὶ καθ' οἱονδήποτε ἄλλον χρόνον μεταγενεστέρως, νὰ δηλώσῃ διὰ κοινοποιήσεως ἀπευθυνομένης πρὸς τὸν Γενικὸν Γραμματέα τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης, ὅτι ὁ Χάρτης, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, θέλει ἰσχύει καὶ εἰς ἕνα ἢ περισσότερα ἐκ τῶν μὴ μητροπολιτικῶν του ἐδαφῶν, ὑποδειχθέντα εἰς τὴν προρρηθεῖσαν δήλωσιν καὶ τῶν ὁποίων ἐξασφαλίζει τὰς διεθνεῖς σχέσεις ἢ διὰ τὰ ὁποῖα εἶναι διεθνῶς ὑπεύθυνον. Εἰς τὴν δήλωσιν ταύτην δέον νὰ καθορισθοῦν τὰ ἄρθρα καὶ αἱ παράγραφοι τοῦ Μέρους ΙΙ τοῦ Χάρτου, τὰ ὁποῖα ἀποδέχεται ὡς ὑποχρεωτικὰ δι' ἕκαστον τῶν εἰς τὴν δήλωσιν ταύτην καθορισθέντων ἐδαφῶν.

3. Ὁ Χάρτης θὰ ἰσχύσῃ ἐπὶ τῶν ἐδαφῶν τῶν καθορισθέντων εἰς τὴν περὶ ἧς ἡ προηγουμένη παράγραφος δήλωσις ἀπὸ τῆς τριακοστῆς ἡμέρας μετὰ τὴν ἡμερομηνίαν τῆς ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως λήψεως τῆς κοινοποιήσεως τῆς δηλώσεως.

4. Πᾶν Συμβαλλόμενον Μέρος δύναται, κατὰ πάντα μεταγενέστερον χρόνον, νὰ δηλώσῃ, διὰ κοινοποιήσεως ἀπευθυνομένης πρὸς τὸν Γενικὸν Γραμματέα τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης, ὅτι ἀποδέχεται ὡς ὑποχρεωτικὸν πᾶν ἄρθρον ἢ ἡρισθημένην παράγραφον διὰ μίαν ἢ περισσοτέρας περιοχάς, εἰς τὰς ὁποίας ἰσχύει ὁ Χάρτης, δυνάμει τῆς παραγράφου 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου, μὴ εἰσέτι ἀποδεκτὸν ὑπ' αὐτοῦ διὰ τὴν περιοχὴν ἢ τὰς περιοχὰς αὐτάς. Αἱ μεταγενέστεραι αὗται ὑποχρεώσεις θὰ θεωροῦνται ὡς ἀναπόσπαστον μέρος τῆς ἀρχικῆς δηλώσεως διὰ τὴν περιοχήν, τὴν ὁποίαν ἀφοροῦν καὶ θὰ ἰσχύουν ὡσαύτως ἀπὸ τῆς τριακοστῆς ἡμέρας μετὰ τὴν ἡμερομηνίαν τῆς κοινοποιήσεως.

5. Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς θὰ ἀνακοινοῖ πρὸς τὰς ἄλλας ὑπογραφάσας Κυβερνήσεις, ὡς καὶ πρὸς τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν τοῦ Διεθνοῦς Γραφείου τῆς Ἐργασίας, πᾶσιν κοινοποίησιν διαβιβασθεῖσαν πρὸς αὐτὸν δυνάμει τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Ἄρθρον 35

Ὑπογραφή, ἐπικύρωσις, ἔναρξις ἰσχύος

1. Ὁ παρὼν Χάρτης εἶναι ἀνοικτὸς πρὸς ὑπογραφὴν διὰ τὰ Μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης, δέον δὲ ὅπως ἐπικυρωθῇ ἢ ἐγκριθῇ. Τὰ ἔγγραφα τῆς ἐπικυρώσεως ἢ τῆς ἐγκρίσεως θὰ κατατίθενται εἰς τὸν Γενικὸν Γραμματέα.

2. Ὁ παρὼν Χάρτης θὰ τεθῇ ἐν ἰσχύϊ τὴν τριακοστὴν ἡμέραν μετὰ τὴν ἡμερομηνίαν τῆς καταθέσεως τοῦ πέμπτου ἐγγράφου ἐπικυρώσεως ἢ ἐγκρίσεως.

3. Δι' ὑπογράψαν Μέλος, τὸ ὁποῖον ἐπικυροῖ τὸν Χάρτην μεταγενεστέρως, οὗτος τίθεται ἐν ἰσχύϊ τὴν τριακοστὴν ἡμέραν μετὰ τὴν ἡμερομηνίαν καταθέσεως τοῦ ἐγγράφου τον τῆς ἐπικυρώσεως ἢ ἐγκρίσεως.

4. Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς θὰ κοινοποιήσῃ πρὸς ἅπαντα τὰ Μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης καὶ πρὸς τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν τοῦ Διεθνοῦς Γραφείου τῆς Ἐργασίας τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ Χάρτου, τὰ ὀνόματα τῶν ἄλλων Συμβαλλομένων Μερῶν, ἅτινα θὰ ἔχουν ἐπικυρώσει ἢ ἐγκρίνει τοῦτον, ὡς καὶ τὴν κατάθεσιν παντὸς ἐγγράφου μεταγενεστέρας ἐπικυρώσεως ἢ ἐγκρίσεως.

Ἄρθρον 36

Τροποποιήσεις

Πᾶν Μέλος τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης δύναται νὰ προτείνῃ τροποποιήσεις τοῦ παρόντος Χάρτου δι' ἀνακοινώσεως ἀπευθυνομένης πρὸς τὸν Γενικὸν Γραμματέα τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης. Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς διαβιβάζει πρὸς τὰ ἄλλα Μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης οὕτω προταθείσας τροποποιήσεις, αἵτινες θὰ ἐξετασθοῦν ὑπὸ τῆς ἐξ Ὑπουργῶν Ἐπιτροπῆς καὶ θὰ ὑποβληθοῦν εἰς τὴν κρίσιν τῆς Συμβουλευτικῆς Συνελεύσεως. Πᾶσα ἐγκριθεῖσα ὑπὸ τῆς ἐξ Ὑπουργῶν Ἐπιτροπῆς τροποποίησις τίθεται ἐν ἰσχύϊ τὴν τριακοστὴν ἡμέραν ἀπὸ τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἅπαντα τὰ Συμβαλλόμενα Μέρη πληροφορήσουν τὸν Γενικὸν Γραμματέα ὅτι ἀποδέχονται ταύτην. Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς κοινοποιεῖ πρὸς ἅπαντα τὰ Κράτη Μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης, ὡς καὶ πρὸς τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν τοῦ

Διεθνούς Γραφείου Έργασίας, τὴν ἔνωξιν τῆς ἰσχύος τῶν τροποποιήσεων αὐτῶν.

Ἄρθρον 37

Καταγγελία

1. Οὐδὲν ἐκ τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν δύναται νὰ καταγγείλῃ τὸν παρόντα Χάρτην πρὸ τῆς παρόδου πενταετοῦς περιόδου, ἀρχομένης ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς εἰς αὐτὸ ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ Χάρτου, ἢ μεταγενεστέρου πρὸ τῆς παρόδου πάσης ἄλλης περιόδου δύο ἐτῶν· ἐν πάσῃ περιπτώσει μετὰ προειδοποίησιν ἓξ μηνῶν, κοινοποιουμένην πρὸς τὸν Γενικὸν Γραμματέα τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης, ὅστις θὰ ἐνημερώνῃ περὶ τούτου τὰ ἕτερα Συμβαλλόμενα Μέρη, ὡς καὶ τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν τοῦ Διεθνοῦς Γραφείου Ἐργασίας. Ἡ καταγγελία αὕτη δὲν ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῆς ἰσχύος τοῦ Χάρτου ἔναντι τῶν ἄλλων Συμβαλλομένων Μερῶν, ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν ὅτι ὁ ἀριθμὸς τούτων οὐδέποτε θὰ εἶναι μικρότερος τῶν πέντε.

2. Πᾶν Συμβαλλόμενον Μέρος δύναται, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς προηγουμένης παραγράφου, νὰ καταγγείλῃ οἱονδήποτε ἄρθρον ἢ οἱανδήποτε παράγραφον τοῦ Μέρους ΙΙ τοῦ Χάρτου, τὸ ὁποῖον ἔχει ἀποδεχθῇ, ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἄρθρων ἢ παραγράφων, ὑπὸ τῶν ὁποίων δεσμεύεται τὸ Συμβαλλόμενον Μέρος τοῦτο, οὐδέποτε θὰ εἶναι μικρότερος τῶν 10, προκειμένου περὶ ἄρθρων καὶ τῶν 45 προκειμένου περὶ παραγράφων, καὶ ὅτι εἰς τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν τῶν ἄρθρων ἢ παραγράφων ἑξακολουθοῦν νὰ συμπεριλαμβάνωνται πάντοτε τὰ ἄρθρα, τὰ ὁποῖα ἐπελέγησαν ἐπὶ τοῦ Συμβαλλομένου Μέρους, μεταξὺ ἐκείνων, περὶ ὧν γίνεται εἰδικὴ μνεία εἰς τὸ ἄρθρον 20, παράγραφος 1, ἐδ. (β).

3. Πᾶν Συμβαλλόμενον Μέρος δύναται νὰ καταγγείλῃ τὸν παρόντα Χάρτην ἢ οἱονδήποτε ἄρθρον ἢ οἱανδήποτε παράγραφον τοῦ Μέρους ΙΙ τοῦ Χάρτου, ὑπὸ τοὺς ὅρους τοὺς προβλεπομένους ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου, δι' οἱανδήποτε περιοχήν, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Χάρτης ἰσχύει δυνάμει δηλώσεως γενομένης συμφώνως πρὸς τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 34.

Ἄρθρον 38

Παράρτημα

Τὸ Παράρτημα τοῦ παρόντος Χάρτου ἀποτελεῖ ἀναπόσπαστον μέρος τούτου.

Εἰς πίστωσιν τούτου οἱ ὑπογεγραμμένοι, ὁμοδίως ἐξουσιοδοτημένοι, ὑπέγραψαν τὸν παρόντα Χάρτην.

Ἐγένετο ἐν Τορίνῳ τὴν 18 Ὀκτωβρίου 1961 εἰς τὴν γαλλικὴν καὶ ἀγγλικὴν εἰς ἓν πρωτότυπον, τὸ ὁποῖον θὰ κατατεθῇ εἰς τὸ ἀρχεῖον τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης· ἀμφότερα τὰ κείμενα εἶναι ἐξ ἴσου αὐθεντικά. Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς θὰ κοινοποιήσῃ κεκυρωμένα ἀντίγραφα πρὸς πάντας τοὺς ὑπογράψαντας.

Ἔπονται ὑπογραφαί

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΧΑΡΤΟΥ

Προσωπικὸν πεδίον ἰσχύος τοῦ Χάρτου.

1. Ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 12, παράγραφος 4, καὶ τοῦ ἄρθρου 13, παράγραφος 4, εἰς τὰ πρόσωπα τὰ προβλεπόμενα εἰς τὰ ἄρθρα 1 ἕως 17 συμπεριλαμβάνονται οἱ ἀλλοδαποί, μόναν ἐφ' ὅσον εἶναι ὑπήκοοι τῶν ἑτέρων Συμβαλλομένων Μερῶν, νομίμως διαμένοντες καὶ ἐργαζόμενοι τακτικῶς ἐπὶ τῆς ἐπικρατείας τοῦ ἐνδιαφερομένου Συμβαλλομένου Μέρους· εἶναι αὐτονόητον, ὅτι τὰ ἀνωτέρω ἄρθρα θὰ ἑρμηνευθοῦν ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 18 καὶ 19.

Ἡ ἑρμηνεία αὕτη δὲν ἀποκλείει τὴν ἐφ' οἱουδήποτε τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν ἐπέκτασιν ἀναλόγων δικαιωμάτων ἐπὶ ἑτέρων προσώπων.

2. Ἕκαστον Συμβαλλόμενον Μέρος δέον νὰ παράσχῃ πρὸς τοὺς πρόσφυγας, ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς Συμβάσεως τῆς Γενεύης τῆς 28ης Ἰουλίου 1951, περὶ τῆς καταστάσεως τῶν πρόσφυγων, οἱ ὁποῖοι διαμένουν μονίμως ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας των, κατὰ τὸ δυνατὸν πλέον εὐνοϊκὴν μεταχείρισιν καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει οὐχὶ ὀλιγώτερον εὐνοϊκὴν, εἰς τὴν ὁποίαν ὑποχρεοῦται δυνάμει τῆς Συμβάσεως τοῦ 1951, ὡς καὶ πάσης ἄλλης διεθνοῦς συμφωνίας ὑφισταμένης καὶ ἐφαρμοστέας προκειμένου περὶ προσφύγων.

Μέρος Ι: Μέρος ΙΙ:

Παράγραφος 18 καὶ ἄρθρον 18, παράγρ. 1

Συνομολογεῖται, ὅτι αἱ διατάξεις αὗται δὲν ἀφορῶν τὴν εἴσοδον εἰς τὴν ἐπικράτειαν τῶν Συμβαλλομένων Μερῶν, οὐδὲ θίγουν τὰς διατάξεις τῆς Εὐρωπαϊκῆς Συμβάσεως Ἐγκαταστάσεως, ἥτις ὑπεγράφη εἰς Παρισίους τὴν 13 Δεκεμβρίου 1955.

Μέρος ΙΙ

Ἄρθρον 1, παράγραφος 2

Ἡ διάταξις αὕτη δὲν πρέπει νὰ ἑρμηνευθῇ

ὡς ἀπαγορεύουσα ἢ ἐπιτρέπουσα τὰς προστατευτικὰς διατάξεις ἢ τὰ προστατευτικὰ μέτρα τῶν συνδικαλιστικῶν ὀργανώσεων.

Ἄρθρον 4, παράγραφος 4

Ἡ διάταξις αὕτη δέον νὰ ἑρμηνεύηται, ὥστε νὰ μὴ ἀποκλείεται ἡ ἄμεσος ἀπόλυσις εἰς περίπτωσιν διαρκοῦς παραπτώματος.

Ἄρθρον 4, παράγραφος 5

Συνομολογεῖται, ὅτι πᾶν Συμβαλλόμενον Μέρος δύναται νὰ ἀναλάβῃ τὴν εἰς τὴν παράγραφον ταύτην τιθεμένην ὑποχρέωσιν, καθ' ἣν περίπτωσιν αἱ ἐπὶ τῶν μισθῶν κρατήσεις ἀπαγορεύονται, διὰ τὴν μεγάλην πλειονότητα τῶν ἐργαζομένων, διὰ τοῦ νόμου, συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως. Ἐξαιρέσεις θὰ ἀποτελοῦν τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα δὲν προβλέπονται εἰς τὰς διατάξεις αὐτάς.

Ἄρθρον 6, παράγραφος 4

Συνομολογεῖται, ὅτι ἕκαστον Συμβαλλόμενον Μέρος δύναται νὰ ρυθμίσῃ δι' ἑαυτὸ διὰ νόμου τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος ἀπεργίας, προϋποτιθεμένου ὅτι πᾶς ἄλλος ἐνδεχόμενος περιορισμὸς τοῦ δικαιώματος τούτου δύναται νὰ δικαιολογηθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 31.

Ἄρθρον 7, παράγραφος 8

Συνομολογεῖται, ὅτι Συμβαλλόμενον Μέρος θὰ ἔχῃ ἐκπληρώσει τὴν διὰ τῆς παραγράφου ταύτης τιθεμένην ὑποχρέωσιν, ὅταν συμμορφωθῇ πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης, προβλέπον εἰς τὴν νομοθεσίαν του ὅτι ἡ μεγάλη πλειονότης τῶν ἡλικίας 18 ἐτῶν ἀνηλίκων δὲν θὰ ἀπασχολῆται εἰς νυκτερινὰς ἐργασίας.

Ἄρθρον 12, παράγραφος 4

Αἱ λέξεις «καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν ὑπὸ τῶν συμφωνιῶν αὐτῶν προβλεπομένων ὅρων» αἱ ἀναγραφόμεναι εἰς τὴν εἰσαγωγὴν τῆς παραγράφου ταύτης θεωροῦνται ὅτι σημαίνουν, ὅτι Συμβαλλόμενον Μέρος, προκειμένου περὶ παροχῶν χορηγουμένων ἀνεξαρτήτως ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ, πρὸ τῆς χορηγήσεως τοιούτων παροχῶν εἰς τοὺς ὑπηκόους ἑτέρων Συμβαλλομένων Μερῶν, τὴν συμπλήρωσιν προκαθορισμένης διαρκείας διαμονῆς.

Ἄρθρον 13, παράγραφος 4

Αἱ Κυβερνήσεις, αἱ ὁποῖαι δὲν ἀποτελοῦν Μέρη τῆς Εὐρωπαϊκῆς Συμβάσεως περὶ Κοινωνικῆς καὶ Ἰατρικῆς Προνοίας, δύνανται νὰ ἐπικυρώσουν τὸν Κοινωνικὸν Χάρτην ὡς πρὸς τὴν παράγραφον ταύτην, ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν, ὅτι θὰ παρέχουν εἰς τοὺς ὑπηκόους τῶν ἄλλων Συμβαλλομένων Μερῶν μεταχείρισιν σύμφωνον πρὸς τὰς διατάξεις τῆς ρηθείσης Συμβάσεως.

Ἄρθρον 19, παράγραφος 6

Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης διατάξεως ὁ ὅρος οἰκογένεια τοῦ μεταναστεύοντος ἐργαζομένου ἑρμηνεύεται ὡς περιλαμβάνων τοὐλάχιστον τὴν σύζυγον τοῦ ἐργαζομένου καὶ τὰ ἡλικίας κάτω τῶν 21 ἐτῶν τέκνα του, τὰ ὁποῖα συντηρεῖ.

Μέρος III

Συνομολογεῖται, ὅτι ὁ Χάρτης περιλαμβάνει νομικὰς ὑποχρεώσεις διεθνοῦς χαρακτῆρος, τῶν ὁποίων ἡ ἐφαρμογὴ ὑπόκειται εἰς μόνον τὸν ὑπὸ τοῦ Μέρους IV προβλεπόμενον ἔλεγχον.

Ἄρθρον 20, παράγραφος 1

Συνομολογεῖται, ὅτι εἰς τὰς «ἠριθμημένας παραγράφους» περιλαμβάνονται καὶ τὰ ἄρθρα τὰ περιέχοντα μίαν μόνον παράγραφον.

Μέρος V

Ἄρθρον 30

Οἱ ὅροι «ἐν περιπτώσει πολέμου ἢ ἐν περιπτώσει ἄλλου δημοσίου κινδύνου» δέον νὰ ἑρμηνευθοῦν, ὥστε νὰ καλύπτουν καὶ τὴν περίπτωσιν ἀπειλῆς πολέμου.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΕΡΓΑΤΙΚΟΝ ΑΤΥΧΗΜΑ ΚΑΤΑ ΜΕΤΑΒΑΣΙΝ ΔΙ' ΕΡΓΑΣΙΑΝ

Αἰτιώδης συνάφεια μεταξὺ ἐργασίας καὶ ἀτυχήματος

Ὑπαρξις ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ὁσάκις τοῦτο προεκλήθη συνεπείᾳ διαίου συμβάντος καὶ ἐπήλθε κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἢ ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐργασίας, οἷον εἶναι καὶ τὸ ἐπελθὸν κατὰ τὴν μετάβασιν εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας ὑπὸ συνθήκας προδιδούσας τὴν μετ' αὐτῆς αἰτιώδη συνάφειαν, ὡς καὶ τὸ ὀφειλόμενον εἰς γενομένην πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ἐργοδότου ἐνέργειαν, ἔστω καὶ ἄνευ ρητῆς τούτου ἐντολῆς.—Ἀσφαλιστικαὶ παροχαί.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὑπαγομένου ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἠσφαλισμένου εἰς Ἀσφαλιστικὸν Ταμεῖον, διὰ τὸ ὁποῖον ἐζητήθη ἡ παρὰ τοῦ τελευταίου παροχὴ τῆς κατὰ νόμον ἀσφαλιστικῆς προστασίας.

Τὸ ἀτύχημα συνέβη καθ' ὁδὸν καὶ προέκυψε τὸ ζήτημα, ἂν ἠδύνατο τοῦτο νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐργατικὸν ὑπὸ τὴν γνωστὴν ἔννοιαν τούτου.

Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας διὰ τῆς ἀποφάσεως του θεωρεῖ τὸ ἀτύχημα ὡς ἐργατικόν, ἐφ' ὅσον τοῦτο ἐπήλθε κατὰ τὴν μετάβασιν εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας ὑπὸ συνθήκας τοιαύτας, ὥστε νὰ ὑφίσταται αἰτιώδης σύνδεσμος μεταξὺ τῆς ἐργασίας καὶ τοῦ ἀτυχήματος. (Ἴδετε καὶ Σ.Ε. 1662/1960, εἰσηγητὴς *Π. Δενδόπουλος*, ΕΕΔ 19, 983. Σ.Ε. 816/1961, εἰσηγητὴς ὁ αὐτός, ΕΕΔ 20, 861. Σ.Ε. 1287/1962, εἰσηγητὴς *Χ. Παναγιωτόπουλος*, ΕΕΔ 21, 992. Ἴδετε καὶ Γαλλικὴν Ἀναιρετικὸν ἀπόφασιν 25.6.1964, ΕΕΔ 25, 356 ἑπ., ἔνθα παρατηρήσεις *Χ. Βαρδάκα*).

Ὡς ἐγράψαμεν σημειώσαμεν (ΕΕΔ 22, 578, Ἴδετε καὶ *Α. Τούσης*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 11 ἑπ., Ἐφετείου Ἀθηνῶν 990/1968, εἰσηγητὴς *Κ. Κουτσουρίσης*, ΕΕΔ 27, 674), στενωτέρα εἶναι ἡ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐφαρμοζομένη τοῦ ὑπὸ τὰς παραστάσεις τούτας ἐπισυμβάντος ἀτυχήματος ἐν ἐφαρμογῇ τοῦ νόμου 551/1915 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 844/1969, Τμ. Α'

Πρόεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Μαραγκόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Θ. Κουρουσόπουλος**

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 767/27.8.1968 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Ε.Α.Σ. καὶ Τ.Γ.Κ.Τ.Α., δι' ἧς ἀπερρίφθη αἴτησις τοῦ ἤδη αἰτοῦντος, ἠσφαλισμένου, περὶ συνταξιοδοτήσεώς του λόγῳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος.

Κατὰ τὰς διεπούσας τὴν ἐπίδικον σχέσιν διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου (ὑπ' ἀριθ. 24092/Σ.612/1952 Α.Υ.Ε.), ἐν περιπτώσει ἀτυχήματος ἐκ διαίου συμβάντος, ἐπελθόντος κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς, ὁ ἠσφαλισμένος δικαιοῦται συντάξεως, ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ καταβολῶν, ἐφ' ὅσον συνεπείᾳ τοῦ ἀτυχήματος κατέστη ἀνάπηρος...

Κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης ἐργατικὸν ἀτύχημα ὑφίσταται, ὁσάκις τοῦτο προεκλήθη συνεπείᾳ διαίου συμβάντος καὶ ἐπήλθε κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἢ ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐργασίας, ὥστε νὰ συνδέηται μετ' αὐτῆς εἴτε ἀμέσως, εἴτε ἐμμέσως, εἰς σχέσιν αἰτίου καὶ ἀποτελέσματος, τοὐτέστι νὰ ὀφείλεται εἰς γεγονὸς εἴτε συμφυὲς πρὸς τὴν ἐργασίαν, εἴτε καὶ ἁπλῶς συναφὲς πρὸς αὐτήν, οἷον εἶναι τὸ ἐπελθὸν κατὰ τὴν μετάβασιν εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας ὑπὸ συνθήκας προδιδούσας τὴν μετ' αὐτῆς αἰτιώδη συνάφειαν (Σ.Ε. 1662/1960), ὡς καὶ τὸ ὀφειλόμενον εἰς ἐνέργειαν, γενομένην πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ἐργοδότου, ἔστω καὶ ἄνευ ρητῆς τούτου ἐντολῆς

(Σ.Ε. 1500/1965).

Ἐν προκειμένῳ, ὡς δέχεται ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, προκύπτει δὲ καὶ ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, ὁ αἰτῶν, τακτικὸς ὁδηγὸς τοῦ 2ου Κ.Τ.Ε.Λ. Ἀθηνῶν, τὴν 22αν Νοεμβρίου 1965 καὶ ὥραν 12.40, μεταβαίνων εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Μεσογείων καὶ μεταξὺ τῆς 2ας καὶ 3ης στάσεως Χολαργοῦ συνεργεῖον ἐπισκευῆς ἐλαστικῶν αὐτοκινήτων, παρεσύρθη καὶ ἐτραυματίσθη ὑπὸ τοῦ διερχομένου ὑπ' ἀριθ. 125641 Ι.Χ. φορτηγοῦ αὐτοκινήτου. Τὸ ἀτύχημα τοῦτο ἔκρινεν ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις ὡς μὴ ἔχον τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τοῦ κατὰ τὴν μετάβασιν εἰς τὴν ἐργασίαν τοιούτου, στηριχθεῖσα εἰς τὸ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3375/23.5.1968 ἐγγράφου τοῦ ἐνοποιημένου Κ.Τ.Ε.Λ., εἰς ὃ συνεχωνεύθη τὸ 2ον Κ.Τ.Ε.Λ. τῶν Ἀθηνῶν (183496/18.9.1967 Α.Γ.Σ.), βεβαιωθὲν γεγονὸς ὅτι ἡ ὑπηρεσία τοῦ αἰτοῦντος ὡς τακτικοῦ ὁδηγοῦ τοῦ 2ου Κ.Τ.Ε.Λ. κατὰ τὴν 22.11.1965 (ἡμέραν τοῦ ἀτυχήματος) ἤρχιζε τὴν 2.15 μ.μ. ὥραν, ἐξ οὗ συνάγεται, ὅτι μεταξὺ τῶν ὡς ἄνω δύο χρονικῶν σημείων (12.40' - 2.15' μ.μ.) ἐμεσολάβησεν ἱκανὸς χρόνος, ὥστε νὰ μὴ ὑφίσταται ὁ μεταξὺ ἀτυχήματος καὶ ἐργασίας ἀπαραίτητος διὰ τὴν συγκρότησιν τῆς κατὰ νόμον ἐννοίας τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος χρονικὸς σύνδεσμος. Ἀντιθέτου ὅμως περιεχομένου βεβαίωσις πρὸς τὴν ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 3375/23.5.1968 βεβαίωσιν τοῦ Ε.Κ.Τ.Ε.Λ. εἶχεν ἐκδοθῇ ὑπὸ τοῦ 2ου Κ.Τ.Ε.Λ. Ἀθηνῶν ἡ ὑπ' ἀριθ. 107/20.1.1966, καθ' ἣν ἡ ὑπηρεσία τοῦ αἰτοῦντος τὴν 22.11.1965 ἤρχιζε τὴν 1.20 μ.μ. ὥραν. Ἐν ὄψει τῆς ἐπικαίρου ταύτης βεβαιώσεως τοῦ κατὰ τὸν κρίσιμον χρόνον ἐργοδότου τοῦ αἰτοῦντος κλονίζεται ἡ πραγματικὴ βάσις τῆς αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης πράξεως καὶ παρίσταται αὐτὴ ὡς πρὸς τὸ σημεῖον τοῦτο ἀνεπαρκῶς ἠτιολογημένη.

Ἐξ ἑτέρου, ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, ἐξετάζουσα περαιτέρω τὸ θέμα τῆς ὑπάρξεως ἐν προκειμένῳ αἰτιώδους συναφείας μεταξὺ ἐργασίας καὶ ἀτυχήματος, ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς φύσεως τῆς κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ ἀτυχήματος ἀπασχολήσεως τοῦ αἰτοῦντος, ἔκρινεν, ὅτι ἡ ἐπισκεψις τούτου εἰς τὸ συνεργεῖον, καθ' ἣν συνέβη τὸ ἀτύχημα, αὐτὴ καθ' ἑαυτήν, καὶ ἐὰν ὑποτεθῇ, ὅτι ἀπέβλεπεν εἰς ἐπισκευὴν ἐξαρτήματος τοῦ ὁποίου αὐτὸς ὡδήγει λεωφορείου, δὲν δύναται πάντως νὰ θεωρηθῇ ὡς συνδεομένη, ἐστω καὶ ἐμμέσως, πρὸς τὴν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ. ἐργασιακὴν σχέσιν ἐπὶ τῇ σκέψει, ὅτι ἡ περὶ τὴν ἐπισκευὴν ταύτην μέριμνα δὲν περιλαμβάνεται μεταξὺ τῶν καθηκόντων τῶν ὁδηγῶν τῶν Κ.Τ.Ε.Λ., ὡς ταῦτα διαγράφονται ὑπὸ τῶν οἰκείων διατάξεων (ἐ.δ. τῆς 25.6.1956 φ. 172), καθ' ἃς «ὁ ὁδηγός, πλὴν τῆς κανονικῆς ὁδηγήσεως, ὑποχρεοῦται... εἰς πᾶσαν ἐπιμελῆ ἐνέργειαν διὰ τὴν ἀσφαλῆ κυκλοφορίαν καὶ καλὴν συντήρησιν τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ὁδηγουμένου λεωφορείου, πᾶσαν ὀλάβην τοῦ ὁποίου, ἐπηρεάζουσαν τὴν καλὴν λειτουργίαν του, ὀφείλει νὰ γνωστοποιῇ ἀμέσως εἰς τὸν ἐλεγκτὴν ἢ τὸν σταθμάρχην τῆς Γραμμῆς καὶ τὸν ἐδιοκτήτην τοῦ λεωφορείου». Ἀλλὰ καὶ ἡ κρίσις αὕτη τῆς προσβαλλομένης πράξεως ἐλέγχεται ὡς ἀνεπαρκῶς ἠτιολογημένη, καθ' ὅσον αὐτὴ δὲν ἐξήτασεν ὑπὸ ποίας συνθήκας ἔλαβε χώραν ἡ ὡς ἄνω ἐπίσκεψις τοῦ αἰτοῦντος εἰς τὸ συνεργεῖον καὶ δὴ ἐὰν ἀπέβλεπεν αὕτη ὄντως εἰς τὸ συμφέρον τοῦ ἐργοδότου, τοῦθ' ὅπερ, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, ἠδύνατο, κατ' ἀρχήν, καὶ ἐλλείψει νομίμου ὑποχρεώσεως, νὰ θεμελιώσῃ ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ αἰτοῦντος περίπτωσιν ἐργατικοῦ ἀτυχήματος.

Κατὰ ταῦτα, ἐλεγχομένης τῆς προσβαλλομένης πράξεως κατ' ἀμφότερα αὐτῆς τὰ σκέλη ὡς ἀνεπαρκῶς ἠτιολογημένης, ἀποβαίνει αὕτη ἀκυρωτέα κατὰ τὸν βάσιμον σχετικὸν λόγον ἀκυρώσεως.

ΒΑΘΜΟΙ ΑΝΙΚΑΝΟΤΗΤΟΣ ΠΑΘΟΝΤΟΣ ΕΞ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ

Διάκρισις τῆς πλήρους διαρκοῦς ἀνικανότητος ἀπὸ τῆς μερικῆς

Ἀποζημιώσεις παθόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κατὰ Νόμον 551/1915 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων.—Περίπτωσις πλήρους διαρκοῦς ἀνικανότητος, ὅταν ὁ παθὼν περιῆλθεν εἰς ἀπόλυτον ἀδυναμίαν ὄχι μόνον ὅπως ἐξασκῇ ἐφεξῆς τὸ ὅπερ μετήρχετο ἐπάγγελμα, ἀλλὰ καὶ ἐπιδοθῇ εἰς οἱανδήποτε ἄλλην ἐργασίαν, ἐξ ἧς νὰ πορίζηται μισθόν.—Περίπτωσις μερικῆς διαρκοῦς ἀνικανότητος, ὅταν ὁ παθὼν περιέστη εἰς διορκῆ ἀδυναμίαν νὰ ἐξασκῇ μόνον τὸ ἐπάγγελμά του καὶ ὄχι καὶ ἕτερον.— Ἀποζημίωσις ἐπὶ μερικῆς διαρκοῦς ἀνικανότητος.—Ἀναπροσαρμογὴ ἀποζημιώσεως.— Ἐπαναφορὰ τῶν πραγμάτων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀποφάσεως κατάστασιν.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τὴν ἀναιρετικὴν ὑπ' ἀριθ. 546/1967 Β' Τμήματος (εἰσηγητὴς **Στ. Σταυρόπουλος**, ΕΕΔ 27, 16), πρὸς τὴν γνώμην τῆς ὁποίας συνεφώνησεν ὡς πρὸς τοὺς κατὰ τὸν νόμον 551/1915 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων βαθμοὺς ἀνικανότητος τοῦ παθόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος μισθωτοῦ διὰ τὴν ἀνάλογον ἀποζημίωσίν του.

Οὕτω, συμφωνούντων καὶ τῶν δύο Τμημάτων τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐπανῆλθεν ἡ νομολογία αὐτοῦ εἰς τὰ παλαιότερον ἐπὶ τοῦ θέματος νομολογηθέντα, ἀπὸ τῶν ὁποίων ἤρξατο ἀπόκλισις διὰ τῆς παρεμβληθείσης Α.Π. 403/1959 (εἰσηγητὴς **Κ. Συβρλος**, ΕΕΔ 18, 1202). (Ἴδετε ἐκτενέστερον σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 27, 16, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν).

Τὸ ἐν προκειμένῳ ἐργατικὸν ἀτύχημα ἐπῆλθεν ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τῆς ὑπ' ἀριθ. 38904/7594/1967 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Δημοσίων Ἔργων, Συγκοινωνιῶν, Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας καὶ Ἐργασίας (ΕΕΔ 27, 456) περὶ ἀναπροσαρμογῆς τῶν ἀποζημιώσεων κατὰ νόμον 551/1915.

Ἰσχύουσα ἤδη ἡ ὑπ' ἀριθ. 20240/1778/1968 ἀπόφασις τῶν αὐτῶν Ὑπουργῶν (ΕΕΔ 27, 456). (Ἴδετε σημειώσεις μας περὶ ἀναπροσαρμογῆς ἀποζημιώσεων δι' ἐργατικὰ ἀτυχήματα, ΕΕΔ 27, 578).

Ἀρείου Πάγου 251/1969, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Χουρδάκης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Γρίβας, Γ. Ραδιάδης

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο τοῦ Δικαστηρίου σύμφωνον ἔχει γνώμην ἐπὶ τοῦ νομικοῦ ζητήματος πρὸς τὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 546/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τούτου (Τμῆμα Β') ἐξενεχθεῖσαν, καθ' ἣν τὸ ἄρθρον 3 § 1 τοῦ νόμου 551/1915, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 4705/1930 καὶ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 5244/1931, ὁρίζον ὅτι ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 ἀποζημίωσις συνίσταται εἰς τὸ ἓν αὐτῆ ποσόν, ἐὰν ὁ ἐργάτης ἢ ὁ ὑπάλληλος, λόγῳ τοῦ ἐπελθόντος ἐκ δικαίου συμβάντος ἀτυχήματος κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς, ὑπέστη πλήρη διαρκῆ ἀνικανότητα, ἀφορᾷ εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν οὗτος περιῆλθεν εἰς ἀπόλυτον ἀδυναμίαν οὐ μόνον ὅπως ἐξασκῇ ἐφεξῆς τὸ ὅπερ μετήρχετο ἐπάγγελμα, ἀλλὰ καὶ ἐπιδοθῇ εἰς οἱανδήποτε ἄλλην ἐργασίαν, ἐξ ἧς νὰ πορίζεται μισθόν. Ἐὰν δὲ οὗτος περιέστη εἰς διαρκῆ ἀδυναμίαν νὰ ἐξασκῇ μόνον τὸ ἐπάγγελμά του, οὐχὶ δὲ καὶ ἕτερον, ἐξ οὗ νὰ ἀπολαύῃ ἀμοιβῆς τινος, τότε ὑφίσταται ἡ κατὰ τὸ ἐδάφ. 2 τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 3 περίπτωσις, ἡ ἀναφερομένη εἰς τὴν μείωσιν τῆς πρὸς ἐργασίαν ἱκανότητος αὐτοῦ καὶ τὴν ἐκ τούτου ἀντίστοιχον ἐλάττωσιν τῆς δι' αὐτὴν συνήθους ἀντιμισθίας του.

Ἀναιρεθείσης ἐν ὅλῳ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1033/1967 ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Πειραιῶς διὰ τῆς προδιαληφθείσης ὑπ' ἀριθ. 346/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τούτου καὶ ἐπανεργομένων τῶν διαδίκων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν δέον ὅπως ἐξετασθῇ ἡ νομιμοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα ἔφεσις κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1405/1966 ἀποφάσεως τοῦ Εἰρηνοδίκου Πειραιῶς.

Κατὰ τὰ ἐν τῇ πρώτῃ σκέψει τῆς παρούσης ἐκτιθέμενα δέον ὅπως ἐξαφανισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ὡς ἄνω ἀπόφασις, ὑποπεσοῦσα εἰς τὴν αὐτὴν παράβασιν, οἵαν καὶ ἡ ἀναιρεθεῖσα, καὶ ἐξετασθῇ ἡ κρινομένη ἀγωγή, ἐκτιμωμένων τῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2460/1965 ἀποφάσεως τοῦ Εἰρηνοδίκου Πειραιῶς διαταχθεισῶν ἀποδείξεων.

Κατὰ τὰ ἄρθρον 3 § 2 τοῦ νόμου 551/

1915 ἐν περιπτώσει μερικῆς διαρκοῦς ἀνικανότητος ἢ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τούτου ἀπωζημίωσις περιλαμβάνει τὸ ἐξαπλάσιον τοῦ ποσοῦ, καθ' ὃ ἡλαττώθη ἢ δύναται νὰ ἐλαττωθῇ τὸ ἐτήσιον ἐκ μισθοῦ εἰσόδημα τοῦ παθόντος, οὐδέποτε δὲ εἶναι ὀλιγώτερον τῶν δραχμῶν δέκα ἓξ χιλιάδων πεντακοσίων, ἤδη δὲ μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 38904/7594/1957 κοινὴν ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Δημοσίων Ἔργων, Συγκοινωνιῶν, Ἐργασίας καὶ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας τῶν δραχμῶν 22.000. Ὀρθῶς ἄθεν διὰ τῆς προμνησθείσης παρεμπιπτούσης περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεως τοῦ Εἰρηνοδίκου Πειραιῶς ἐτάχθησαν ἀποδείξεις περὶ τοῦ ποσοστοῦ τῆς ἀνικανότητος τοῦ ἐνάγοντος ἐκ τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀτυχήματος, ἐξ οὗ ἐξευρεθήσεται καὶ ἡ ἀντιστοιχοῦσα ἐλάττωσις τοῦ ἐτησίου μισθοῦ τοῦ ἐνάγοντος, περὶ τοῦ ὁποίου μισθοῦ ἔχει ὡσαύτως διαταχθῇ ἀπόδειξις τῶν περιστατικῶν τούτων, ἐμμέσως, πλὴν σαφῶς, περιεχομένων ἐν τῇ ἀγωγῇ, δι' ἧς ζητεῖται τὸ μεῖζον, ἤτις οὕτω δὲν εἶναι ἀόριστος. Ὀρθῶς δὲ ὡσαύτως διετάχθη ἀπόδειξις περὶ τοῦ βαθμοῦ ἀνικανότητος τοῦ ἐνάγοντος διὰ πραγματογνωμοσύνης, ἐνεργηθησομένης ὑπὸ τριῶν ἰατρῶν πραγματογνωμόνων, ἐφ' ὅσον ἡ ἀπόφασις ἤρτηται ἀπὸ ζητήματος, πρὸς λύσιν τοῦ ὁποίου ἀπαιτεῖται ἰδιάζουσα ἐμπειρία καὶ γνῶσις ἰδιαιτέρας ἐπιστήμης (ἄρθρον 298 Πολιτικῆς Δικονομίας), ἀπορριπτέα δὲ τὰ παρὰ τῆς ἐναγομένης ἀντιθέτως ὑποστηριζόμενα.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων, ἐκτιμωμένων ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ παρ' ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων ἐπικαλούμενα καὶ προσαγόμενα ἔγγραφα καὶ τὰ ἐκ τούτων συναγόμενα τεκμήρια, ὡς καὶ τὴν ἔκθεσιν τῶν διορισθέντων πραγματογνωμόνων, κατατεθεῖσαν νομίμως τὴν 7 Φεβρουαρίου 1966, πλήρως κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου ἀπεδείχθη, ὅτι ὁ ἐνάγων συνῆψε συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀναυτολογηθεὶς ἐν Πειραιεῖ ἐπὶ τοῦ ὑπὸ ἑλληνικὴν σημαίαν ἀτμοπλοίου «***» ἰδιοκτησίας τῆς ἐναγομένης τὴν 23 Ἰανουαρίου 1964 ὡς ναύτης, μετὰ ταῦτα δὲ ὡς ξυλουργὸς ὑπηρέτησεν ἐν αὐτῷ μέχρι καὶ τῆς 19 Ὀκτωβρίου 1964, ὅτε ἀπελύθη εἰς τὸν λιμένα Ἀλγερίας συνεπείᾳ τοῦ ἐπισυμβάντος αὐτῷ ἀτυχήματος ὑπὸ τὰς ἀκολούθους περιστάσεις: Τὴν 17 Ὀκτωβρίου 1964 τὸ ρηθὲν σκάφος ἔμφορτον ἀπέπλευσεν ἐξ Ἀλεξανδρείας πρὸς Ἀμερικήν, κατὰ δὲ τὴν 19 ἰδίου μηνὸς καὶ ὅτε παρέπλεε τὴν Ἀλγερίαν καὶ ἐνῷ ὁ ἐνάγων ἠσχολεῖτο εἰς διατεταγμένην ὑπηρεσίαν ἐδέχθη λόγῳ τοῦ πνέοντος ἰσχυροῦ ἀνέμου ἴδιαιον κτύπημα ἐκ κύματος, παρασυρθεὶς ὑπ' αὐτοῦ μετὰ φορᾶς, ὑπέστη δὲ κακώσεις εἰς τὰ ἡμιθωράκια, τὸ δεξιὸν κάτω ἄκρον καὶ συντριπτικὸν κάταγμα τοῦ δεξιοῦ ἀγκῶνος, λόγῳ δὲ τῆς σοβαρότητος τῆς καταστάσεώς του τὸ πλοῖον προσήγγισεν εἰς τὸν λιμένα τοῦ Ἀλγερίου, ἔνθα οὗτος ἀπεβιβάσθη καὶ εἰσήχθη πρὸς νοσηλείαν εἰς νοσοκομεῖον, μετὰ δὲ τὸν μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐπαναπατρισμόν του ἐξηκολούθησε τὴν θεραπείαν τῇ παρακολουθήσει εἰδικοῦ ἰατροῦ. Ὅτι οὗτος (ἐνάγων) κατέστη ἐκ τοῦ ὡς ἄνω ἀτυχήματος, ὀφειλομένου προδήλως εἰς ἴδιαιον συμβὰν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας, διαρκῶς καὶ ὁλικῶς ἀνίκανος πρὸς ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ ναυτικοῦ, μερικῶς ὅμως καὶ διαρκῶς ἀνίκανος πρὸς ἄσκησιν ἄλλης ἐργασίας κατὰ ποσοστὸν 35%, ὡς ἐκ τούτου δὲ καὶ ἡ ἐλάττωσις τῶν ἐτησίων αὐτοῦ ἐκ μισθοῦ προσόδων εἶναι ἴση πρὸς τὸ ποσοστὸν τοῦτο. Ὅτι αἱ ἀποδοχαὶ τούτου κατὰ μέσον ὅρον κατὰ τὸ πρὸ τοῦ ἀτυχήματος ἐτήσιον χρονικὸν διάστημα ἀνήρχοντο μηνιαίως εἰς 124 δολλάρια, εἰς ἃς δέον ὅπως προστεθῶσιν ἀναλογία ὡρῶν 16 δολλάρια καὶ πρόσθετος ἀμοιβὴ δι' ὑπερωριακὴν ταπικὴν ἐργασίαν δολλάρια 50 μηνιαίως, ἤτοι αἱ συνολικαὶ μηνιαῖαι ἀποδοχαὶ τοῦ ἀνήρχοντο εἰς 190 δολλάρια. Πλέον τούτων ἐλάμβανε διὰ τροφοδοσίαν ἐφόδια ἀξίας 11 λιρῶν Ἀγγλίας μηνιαίως, ἤτοι τὸ σύνολον τῶν ἀποδοχῶν τούτου ἀνήρχετο εἰς δραχμὰς 6.624, ὑπολογιζομένου τοῦ μὲν δολλαρίου πρὸς 30 δραχμάς, τῆς δὲ ἀγγλικῆς λίρας πρὸς δραχμὰς 84 (ὁλ. προσαγόμενον ἀπὸ 3 Δεκεμβρίου 1967 ἔγγραφον Τραπέζης Ἑλλάδος), ἡ ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τούτου καὶ τοῦ ἄρθρου 3 § 2 τοῦ νόμου 551 ὀφειλομένη ἀπωζημίωσις τοῦ ἐνάγοντος, ὡς αὕτη τελικῶς διαμορφοῦται μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 38904/7594/1957 κοινὴν ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Δημοσίων Ἔργων, Συγκοινωνιῶν, Ἐργασίας καὶ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 64.221, ἤτοι τὰ 35% τοῦ ἐκ δραχμῶν 6.624 μισθοῦ του, ἤτοι 2.318 X 12 X 6 = 166.890 — 30.000, εἰς ἃς 30.000 δέον ὅπως προστεθῇ τὸ ¼ τοῦ ὑπολοίπου τῶν 166.890 μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν 30.000, ἤτοι τὸ ἓν τέταρτον τῶν 136.896, ἤτοι δραχμαὶ 34.221, οὕτω δὲ ἡ ἀποζημίωσις ἀνέρχεται εἰς 64.221 (30.000 σὺν

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΠΑΘΟΝΤΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟ ΑΣΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ

Παράβασις ὑπὸ ἐργοδότου διατάξεων Νόμων κλπ. περὶ ὅρων ἀσφαλείας

Δικαίωμα ἀγωγῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 914 Ἀστικοῦ Κώδικος τοῦ παθόντος ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου συνεπείᾳ μὴ τηρήσεως τῶν διατάξεων Νόμων, Διαταγμάτων ἢ Κανονισμῶν περὶ τῶν ὅρων ἀσφαλείας τῶν ἐργαζομένων, μὴ ἀπαιτουμένου ὅπως ἡ ἐπελθοῦσα βλάβη θεωρῆται καὶ ὡς ἐργατικὸν ἀτύχημα κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Νόμου 551/1915.— Ἐπέλευσις ἀτυχήματος εἰς ἐργάτην θαλάσσης λόγῳ παραβάσεως τῶν περὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργαζομένων εἰς πλοῖα διατάξεων.— Ἀρμοδιότης τοῦ Πρωτοδικείου.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τὴν ἀναιρετικὴν ὑπ' ἀριθ. 523/1968 ἀπόφασιν τοῦ Β' Πολιτικοῦ Τμήματος (εἰσηγητὴς *Κων. Κλαμαρῆς*, ΕΕΔ 28, 307).

Δέχεται καὶ ἡ ἀπόφασις αὕτη, συμφωνοῦσα πρὸς τὴν ἀναιρετικὴν τοῦ Β' Τμήματος, ὅτι ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ νόμου 551/1915 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀποζημίωσιν κατὰ τὸ ἀστικὸν δίκαιον (ἄρθρων 914 ἐπ. Α.Κ.), ἐν περιπτώσει ἀτυχήματος, ἐνεκεν παραβάσεως διατάξεων περὶ ὅρων ἀσφαλείας τῶν ἐργαζομένων, ὁριστικαὶ καὶ ὅταν τὸ ἀτύχημα δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐργατικὸν κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 551/1915.

Ἀρείου Πάγου 248/1969, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Σπ. Λογαρᾶς**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Τσιτσόπουλος, Ι. Μπρινιᾶς, Γ. Φύλλης.

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο σύμφωνον ἔχει γνώμην πρὸς τὴν διὰ τῆς ἀναιρετικῆς ὑπ' ἀριθ. 523/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δευτέρου Τμήματος ἐξενεχθεῖσαν ἐπὶ τοῦ νομικοῦ ζητήματος, ὅτι, ἵνα εὐσταθήσῃ ἀγωγὴ ἐκ τοῦ ἄρθρου 914 Α.Κ., τοῦ ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ κωδικοποιηθέντος διὰ τοῦ ν.δ. τῆς 24.7/25.8.1920 νόμου 551/1915 ἀναφερομένων ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν παθόντος ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου, συνεπείᾳ μὴ τηρήσεως τῶν διατάξεων νόμων, διαταγμάτων ἢ κανονισμῶν περὶ τῶν ὅρων ἀσφαλείας, δὲν ἀπαιτεῖται ὅπως ἡ ἐπελθοῦσα βλάβη θεωρῆται καὶ ὡς ἐργατικὸν ἀτύχημα κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὡς ἄνω κωδικοποιηθέντος νόμου, τῆς ἐκ τοῦ κοινοῦ δικαίου ἀξιώσεως τοῦ παθόντος ἐν περιπτώσει ὑπάρξεως καὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ὑφισταμένης ἀσχέτως τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ τοιούτου. Μετὰ ταῦτα, ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων, κατὰ τὸ ἄρθρον 597 Κώδ. Πολιτικῆς Δικονομίας, εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρέσεως 170/1968 ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν κατάστασιν, πρέπει νὰ ἐξετασθῇ ἡ κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3545/1967 ὁριστικῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς νομίμως ἀσκηθεῖσα ἔφεσις.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐξετασθέντων

34.221), ὅτι ὁ ποσὸν θὰ ἔδει νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀγωγή, ἐφ' ὅσον ὅμως ἤδη διὰ τὴν ἐπίδικον ἀξίωσιν ἔχει καταβληθῇ αὐτῇ ποσὸν μεῖζον, ἤτοι 71.500, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν προσαγομένων ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἀποδείξεων τῆς ὑπογραφῆς τοῦ ἐνάγοντος, μὴ ἀμφισβητουμένης τῆς καταβολῆς ταύτης καὶ ὑπὸ τούτου, δέον ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ παρὰ τῆς ἐναγομένης προβαλλομένη διὰ τῶν προτάσεων ἔνστασις συμψηφισμοῦ, κηρυσσομένης ἀπορριπτέας τῆς ἐπιδίκου ἀπαιτήσεως καὶ ἀπορριπτομένης ἐκ τοῦ λόγου τούτου τῆς ἀγωγῆς, πλὴν τοῦ περὶ ἐπιδικάσεως τῆς δικαστικῆς δαπάνης αἰτήματος αὐτῆς καθοριζομένης εἰς δραχμὰς 7.500.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 597 § 2 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐφαρμοζομένου καὶ ὑπὸ τοῦ Τμήματος παραπομπῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 599 § 3 τοῦ αὐτοῦ Κώδικος, ἐὰν ἀποδεικνύεται προαποδεικτικῶς ἐκουσία ἢ ἀναγκαστικὴ ἐκτέλεσις τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως ὁ Ἄρειος Πάγος, ὑποβαλλομένης αἰτήσεως, διατάσσει τὴν ἐπαναφορὰν τῶν πραγμάτων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἐκτελέσεως κατάστασιν. Ἐν προκειμένῳ, ἀποδεικνυομένης προαποδεικτικῶς, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, τῆς καταβολῆς ἐκ μέρους τῆς ἐναγομένης πρὸς τὸν ἐνάγοντα διὰ τὴν ἐπίδικον ἀπαίτησιν ποσοῦ δραχμῶν 71.500, ἤτοι πλέον τοῦ ἐπιδικαζομένου κατὰ 7.279 δραχμάς, δέον ὅπως διαταχθῇ ἡ ἐπιστροφὴ τούτου εἰς αὐτήν, δεκτῆς καθισταμένης τῆς περὶ τούτου αἰτήσεως ταύτης.

μαρτύρων ἀποδείξεως καὶ ἀνταποδείξεως, περιεχομένων ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 61/1967 ἐκθέσει τοῦ εἰσηγητοῦ δικαστοῦ τοῦ διορισθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5065/1965 παρεμπιπτούσης περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς, τῆς ἐκθέσεως τῆς διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως διαταχθείσης πραγματογνωμοσύνης καὶ πάντων τῶν ὑπὸ τῶν διαδίκων ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων, ἐν οἷς καὶ αἱ ὑπὸ τῆς Λιμενικῆς Ἀρχῆς, ὡς προανακριτικῆς τοιαύτης ληφθεῖσαι καταθέσεις, συνεκτιμωμένων ὡς τεκμηρίων, ὡς τοιαύτης ἐκτιμωμένης καὶ τῆς καταθέσεως τοῦ μάρτυρος ἀνταποδείξεως Ι.Σ., πλὴν τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ὑπὸ τῶν ἐκκαλούντων δηλώσεων ἐνώπιον τοῦ ὑποπροξένου τῆς Ἑλλάδος εἰς Πόρτ Ἐλίζαμπεθ Νοτίου Ἀφρικῆς, διότι ἐληφθησαν παρὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 310, 311 καὶ 312 Πολ. Δικονομίας, προκύπτουσι τὰ ἑξῆς: Ὁ ἐφεσίβλητος - ἐνάγων τὴν 15 Ἰανουαρίου 1964 προσελήφθη ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης - ἐναγομένης ἑταιρείας καὶ ἐναυτολογήθη ὡς ναύτης ἐπὶ τοῦ φορτηγοῦ πλοίου τῆς ἰδιοκτησίας της «...», τοῦ ὁποίου πλοίαρχος ἦτο ὁ δεύτερος τῶν ἐκκαλούντων, προστηθεὶς ὡς τοιοῦτος ὑπὸ τῆς πρώτης. Κατὰ τὸν ἀπὸ Κρήτης εἰς Βαρκελώνην Ἱσπανίας πλοῦν ὁ ἐνάγων εἶχεν ἐμέτους. Ἐν τῷ ἡμερολογίῳ γεφύρας, τοῦ ὁποίου προσάγεται ἀντίγραφον τοῦ κρισίμου χρόνου, σημειοῦται ἄνεμος σφοδρὸς καὶ θάλασσα λίαν τεταραγμένη μόνον ἀπὸ τῆς μεσημβρίας τῆς 17 Ἰανουαρίου 1964 μέχρι τῆς πρωΐας τῆς ἑπομένης ἡμέρας. Διὰ τῶν προτάσεων τῶν ἐκκαλούντων συνομολογεῖται, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος δὲν ἐναυτολογεῖτο διὰ πρώτην φοράν, ἐκ τούτου πιθανολογεῖται ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐφεσιβλήτου, ὅτι οἱ συνεχεῖς ἔμετοι αὐτοῦ ἦσαν συμπτώματα ἐνάρξεως νόσου καὶ δὲν εἶχον αἰτίαν τὴν ὀραγυτάτης διαρκείας τρικυμίαν. Παρερχομένων τῶν ἡμερῶν ὁ ἐφεσίβλητος ἐνεφάνισεν ἀνορεξίαν καὶ καταβολὴν δυνάμεων, οὐχὶ ὅμως καὶ πυρετόν, ἐξ οὗ ὁ πλοίαρχος δὲν ἐθεώρησε τὴν ἀσθένειαν «ἀδιαθεσίαν» κατὰ τοὺς μάρτυρας ἀνταποδείξεως, τοῦ μὴ εἰσέτι ἀρνουμένου νὰ παρέχῃ τὰς ὑπηρεσίας του ἐνάγοντος, ἀπαιτοῦσαν ἐπίσκεψιν ἰατροῦ εἰς Βαρκελώνην. Κατὰ τὸν πλοῦν ἀπὸ Βαρκελώνης πρὸς Νότιον Ἀμερικὴν ἡ κατάστασις τῆς ὑγείας τοῦ ἐνάγοντος ἐπεδεινώθη, καίτοι δὲ τὸ πλοῖον προσήγγισεν εἰς San Vingio τῶν Καναρίων Νήσων, ὁ πλοίαρχος δὲν ἀπέστειλε τὸν ἀσθενοῦντα εἰς ἰατρὸν παρὰ τὴν πρὸς τοῦτο αἴτησιν αὐτοῦ. Μετὰ τὸν ἀπόπλουν ἐκ τοῦ προδιαληφθέντος λιμένος τὰ νοσηρὰ συμπτώματα κατέστησαν ἐκδηλα, ἰδίως δὲ ἐνεφανίσθη ἡ κιτρίνη χροιὰ τοῦ δέρματος, σύμπτωμα, τὸ ὁποῖον κατέστησεν ἀναπόφευκτον τὴν ἐγγραφὴν εἰς τὸ ἡμερολόγιον τῆς γεφύρας τὴν 14ην Φεβρουαρίου 1964, ὅτι ὁ ἐνάγων «ἀσθενεῖ καὶ παραμένει κλινήρης», χωρὶς ὅμως προσδιορισμὸν τῆς ἀσθενείας ἢ τῶν συμπτωμάτων αὐτῆς. Ἔκτοτε καὶ εἰς μὴ ἰατρὸν ἦτο εὐχερὴς ἡ διάγνωσις τοὐλάχιστον ἰκτέρου καὶ ἐκ τούτου ἀσθενείας ἀπαιτούσης παροχὴν ἰατρικῆς βοηθείας. Καὶ ἐνῷ ὁ πλοίαρχος εἶχεν ὑποχρέωσιν ἐκ τῶν ἄρθρων 4 § 2, 8 καὶ 10 §§ 1, 2 καὶ 3 τοῦ ἀπὸ 6/12 Δεκεμβρίου 1939 Ν.Δ. «περὶ ἐγκρίσεως καὶ θέσεως εἰς ἐφαρμογὴν τοῦ Κανονισμοῦ Ἐργασίας ἐπὶ τῶν ἑλληνικῶν ποντοπόρων πλοίων ὀλικῆς χωρητικότητος κόρων 800 καὶ ἄνω» νὰ συμβουλευθῇ τὸν πρόχειρον ἰατρικὸν ὁδηγὸν πρὸς παροχὴν τῆς ἐνδεικνυομένης βοηθείας καὶ ἐν ἀνάγκῃ νὰ ζητήσῃ διὰ τοῦ ἀσυρμάτου τοῦ πλοίου, ἀναφέρων τὰ συμπτώματα τῆς νόσου, ἰατρικὴν συνδρομήν, οὐδέτερον τούτων ἔπραξεν. Παραιτέρω, τὴν 18 Φεβρουαρίου 1964, ὅτε κατὰ τὸ ἡμερολόγιον τοῦ πλοίου τοῦτο εὑρίσκετο εἰς πλάτος 28.57 N. καὶ μῆκος 44.33 Α. (ἦτοι ἐνῷ τὸ πλοῖον ἔπλεεν εἰς ἀπόστασιν πεντήκοντα περίπου ναυτικῶν μιλίων ἀπὸ τῶν ἀκτῶν τῆς Βραζιλίας καὶ ἀπεῖχεν 90 μόνον ναυτικὰ μίλια ἀπὸ τοῦ Ρίου Ἰανειρου), ὁ πλοίαρχος, λαβὼν ἐντολὴν νὰ κατευθυνθῇ εἰς Ἀργεντινὴν ἀντὶ τῆς Βραζιλίας, εἰς ἣν κατηυθύνετο, δὲν συνεμορφώθη πρὸς τὰς ὡς ἄνω διατάξεις τοῦ Ν.Δ. 6/12 Δεκεμβρίου 1939 καὶ τῶν ἄρθρων 44 καὶ 45 τοῦ Ν.Δ. ἀπὸ 13 Δεκεμβρίου 1836 «περὶ ἀστυνομίας τῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας», ὅπως ὁδηγήσῃ τὸ πλοῖον εἰς ἕνα τῶν πλησίον κειμένων λιμένων τῆς Βραζιλίας, ἵνα ἀποδιδάσῃ τὸν ἀσθενῆ πρὸς νοσηλείαν, ἀλλὰ κατηυθύνθη πρὸς Ἀργεντινήν, ἦτοι συνεχίσας πλοῦν μεγαλύτερον τῶν χιλίων ναυτικῶν μιλίων ἔφθασεν εἰς San Pedro Ἀργεντινῆς τὴν 23ην Φεβρουαρίου 1964, ἦτοι μετὰ τέσσαρας ἡμέρας, τὴν ἑπομένην δὲ ἀπέστειλε τὸν ἐνάγοντα πρὸς ἰατρικὴν ἐξέτασιν, μετὰ τὴν ὁποίαν οὗτος εἰσήχθη εἰς «San Pedro Hospital» πάσχων ἐξ ἐπιδημικῆς ἡπατίτιδος. Ἑπομένως ἡ ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου παράβασις τῶν ἐκ τῶν ὡς ἄνω Ν.Δ. προβλεπομένων ὑποχρεώσεών του συνιστᾷ πταῖσμα αὐτοῦ, ἐξ οὗ

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΕΣΜΕΥΣΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Διαιτητικαί αποφάσεις περί άμοιβῆς λογιστῶν χώρας

Δέσμευσις ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ τῶν δέσιν τοιούτων ἐπεχουσῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων τοῦ Δημοσίου, ὡς καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, μὴ ἐπιδεκτικῶν ἐκπροσωπήσεως παρ' ἐπαγγελματικῆς τινος ἢ ἄλλης ὀργανώσεως, ἐάν κατηρτίσθησαν καὶ ὑπεγράφησαν παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ πρὸς τοῦτο ἐξουσιοδοτημένου ὀργάνου.—Ἀδέσμευτον ἐκ τῶν ὑπ' ἀριθ. 25/1960 καὶ 37/1963 διαιτητικῶν ἀποφάσεων περὶ ὅρων ἀμοιβῆς λογιστῶν χώρας.

Ἀνεκρίθη ὑπὸ τῆς κατωτάτω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 15281/1967 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐπταίου Δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ἐπρόκειτο περὶ τοῦ ζητήματος ἂν αἱ ὑπ' ἀριθ. 25/1960 καὶ 37/1963 διαιτητικαὶ ἀποφάσεις περὶ ὅρων ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς τῶν λογιστῶν τῆς χώρας (ΕΕΔ 19, 1417 καὶ ΕΕΔ 23, 180) εἶχον ἐφαρμογὴν ἐπὶ ἐργοδότου Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, οἷον τὸ ἀναιρεσίβλητον.

Ἡ ἀναιρεσιβλητικὴ ἀπόφασις, ἐπικαλουμένη καὶ τὴν Α.Π. 172/1967, Ὁλομέλειας (ΕΕΔ 29, 547) ἐπὶ τοῦ πρὸς τὴν δέσμευσιν τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας (ἴδετε καὶ Α.Π. 236/1969, εἰσηγητὴς *Α. Κανελλάκος*, ΕΕΔ 28, 774) ἐπεφάνθη ἀρνητικῶς.

Σημειοῦμεν, ὅτι ἡ ὑπ' ἀριθ. 25/1960 διαιτητικὴ ἀπόφασις ἔχει κηρυχθῆ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατὰ τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239/1955 γενικῶς ὑποχρεωτική (ΕΕΔ 20, 1095), κλπ μόνον διὰ τὰς ἐν τῇ ἀποφάσει τοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου ἐπιχειρήσεις κλπ., εἰς τὴν δευτέραν δὲ ὑπ' ἀριθ. 37/1963 διαιτητικὴν ἀπόφασιν σημειοτέον ἐν διενέξει τὸ Ἐμπορικὸν καὶ Βιομηχανικὸν Ἐπιμελητήριον τῆς Ἑλλάδος.

Ὡς ἔμως ἔχει ἀποφανθῆ (ἴδετε ὑπ' ἀριθ. 369/1962 Γνωμοδότησιν τῆς Ὁλομελείας τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους (ΕΕΔ 21, 576), ἐκ τῆς ταυτότητος κατ' ἔκτασιν κηρύξεως τῆς ὑποτέρω ὑπ' ἀριθ. 25/1960 διαιτητικῆς ἀποφάσεως γενικῶς ὑποχρεωτικῆς δὲν δεσμεύονται τὸ Δημόσιον καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου.

Ὡς πρὸς τὴν δευτέραν ὑπ' ἀριθ. 37/1963 διαιτητικὴν ἀπόφασιν ὑπὸ τὴν ἔποψιν, ὅτι κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 23 § 2 τοῦ νόμου 1239/1955 πρέπει νὰ μὴ ὑφίσταται ὀργάνωσις ἐργοδοτικὴ, τῆς ὁποίας ὁ ἐργοδότης νὰ ἠδύνατο νὰ γίνῃ μέλος κατὰ τὸ καταστατικόν του (Α.Π. 378/1968, εἰσηγητὴς *Α. Κανελλάκος*, ΕΕΔ 37, 1017, ἔνθα σημειώσεις μας καὶ νομολογία), πάλιν ἐδεσμεύετο τὸ Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσί-

---

δημιουργεῖται εὐθύνη καὶ τῆς προστηγάσης αὐτὸν πλοιοκτησίας πρὸς ἀποζημίωσιν τοῦ καταστάντος πλήρως διαρκοῦς ἀνικάνου πρὸς πᾶσαν ἐργασίαν ἐναγομένου, συνεπείᾳ τῆς κιρρώσεως τοῦ ἥπατος, εἰς ἣν ἐξελίχθη ἡ λοιμώδης ἡπατῖτις ἕνεκα τῆς μὴ παροχῆς ἐγκαίρου ἰατρικῆς βοηθείας. Ὅθεν ὀρθῶς τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ἐκτιμήσαν τὰς προσαχθείσας ἀποδείξεις, κατέληξεν εἰς τὸ πόρισμα τῆς ὑπάρξεως ὑπαιτιότητος τοῦ ἐναγομένου πλοιάρχου καὶ εὐθύνης τῆς προστηγάσης αὐτὸν πλοιοκτησίας ἑταιρείας. Ἐκ τούτου δὲ ὁ πρῶτος λόγος ἐφέσεως, τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων, εἶναι, ὡς ἀβάσιμος, ἀπορριπτέος.

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5056/1965 παραμπτούσης περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς ὀρθῶς, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, ἐκρίθη, ὅτι διὰ τῆς ἀγωγῆς του ἐφεσιβλήτου διώκεται ἀπαίτησις πρὸς ἀποζημίωσιν ἐκ τοῦ κοινοῦ δικαίου καὶ οὐχὶ ἐκ τοῦ νόμου 551/1915, ὀρθῶς δὲ οὕτω ἀπερρίφθη ἡ τῶν ἐκκαλούντων ἔνστασις καθ' ὅλην ἀναρμοδιότητος τοῦ Πρωτοδικείου. Ὅθεν καὶ ὁ δεύτερος λόγος ἐφέσεως εἶναι, ὡς ἀβάσιμος, ἀπορριπτέος.

το Δικαίωμα εκ της διαιτητικής ταύτης αποφάσεως.

Αρείου Πάγου 281/1969, Τμ. Β'

Πρόεδρος ο Αντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εισηγητής ο Άρεοπαγίτης κ. **Λ. Κανελλάκος**
Δικηγόροι οι κ.κ. Θ. Κωτσάνος

Ως συνάγεται εκ των διατάξεων των άρθρων 5 § 3 και 7 § 2 του νόμου 3239/1955 «περί τρόπου ρυθμίσεως των συλλογικών διαφορών εργασίας», αι εθνικαί ομοιοεπαγγελματικαί συλλογικαί συμβάσεις εργασίας, καθώς και αι θέσιν τοιούτων επέχουσαι, συμφώνως τω άρθρω 19 § 2 του αυτού ως άνω νόμου, διαιτητικαί αποφάσεις, δεσμεύουσι το Δημόσιον, ως και τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, μη επιδεκτικά εκπροσωπήσεως παρ' επαγγελματικής τινος ή άλλης οργανώσεως, εάν κατηρτίσθησαν και υπεγράφησαν παρουσία του Υπουργού Εργασίας ή του παρ' αυτού δια την περίπτωσιν εξουσιοδοτημένου οργάνου (Ολομελείας Α.Π. 172/1967). Δεχθείσα δθεν ή αναιρεσιβάλλομένη απόφασις, ότι κατά τον εν αυτή χρόνον, καθ' ον ο αναιρεσίδικος προσέφερε τας υπηρεσίας του προς το αναιρεσείον, τυγχάνον Νομικόν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, συμφώνως τω άρθρω 1 του ιδρύσαντος αυτό υπ' αριθ. 1654/1939 α.ν., ως λογιστής επί συμβάσει ιδιωτικού δικαίου, εδικαιούτο των αποδοχών, των καθοριζομένων δια των υπ' αριθ. 25/1960 και 37/1963 αποφάσεων του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των λογιστών άπάσης της χώρας», κατατεθεισών παρά τω γραμματεί του Ειρηνοδικείου Αθηνών, αλλά μη καταρτισθεισών και υπογραφεισών ενώπιον του Υπουργού Εργασίας ή παρ' αυτού ειδικώς εξουσιοδοτηθέντος οργάνου, ψευδώς ηρμήνευσε και εσφαλμένως εφήρμοσε τας ανωτέρω διατάξεις και αναιρετέα τυγχάνει κατά την διάταξιν του άρθρου 807 εδ. 17 της προϊσχυσάσης Πολιτικής Δικονομίας, εφαρμοστέαν εν προκειμένω ως εκ του χρόνου εκδόσεως αυτής, συνωδά τω άρθρω 24 του Εισ. Ν. Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας και κατά τον πρώτον λόγον αναιρέσεως.

Κατά την κρίσιν του Δικαστηρίου δέον να επιληφθή τούτο της παραιτέρω εκδικάσεως της υποθέσεως, μη χρηζούσης μάλιστα παραιτέρω διευκρινήσεως, συμφώνως τω άρθρω 598 § 3 Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας. Επανερχομένων δε των διαδίκων εις την προ της αναιρεθείσης αποφάσεως κατάστασιν, κατ' εφαρμογήν της διατάξεως της παραγράφου 1 εδάφ. πρώτον του αυτού άρθρου, εξεταστέα τυγχάνει ή κατά της πρωτοδίκου αποφάσεως έφεσις του αναιρεσείοντος.

Η έφεσις αύτη τυγχάνει τύποις δεκτή, ως νομοτύπως και εμπροθέσμως ασκηθείσα. Ο δε μοναδικός λόγος αυτής, ότι, κατ' εσφαλμένην εφαρμογήν των υπ' αριθ. 23/1960 και 37/1963 αποφάσεων του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών επεδικάσθη τω ενάγοντι ή διαφορά μεταξύ των αποδοχών, αίτινες τω κατεβάλλοντο κατά τον κρίσιμον χρόνον, βάσει της εντάξεώς του εις βαθμόν της υπαλληλικής ιεραρχίας, εν συνυπολογισμώ και των ανά τριετή εξέλιξιν εν τω αυτώ βαθμώ παραμονήν προσαυξήσεων και εκείνων, άς έδει να λαμβάνη βάσει των ως είρηται συλλογικών συμβάσεων, τυγχάνει νόμιμος και βάσιμος, συμφώνως προς τα εν τη πρώτη σκέψει της παρούσης, ανεξαρτήτως του ότι το εγκαλούν, ως νόμιμον λόγον μη εφαρμογής των περί ών ο λόγος συλλογικών συμβάσεων εργασίας επικαλείται άλλην διάταξιν, ήτοι την του υπ' αριθ. 9 στοιχ. β' όρου αυτών. Κατ' αποδοχήν δε και κατ' ουσίαν της εφέσεως δέον να απορριφθή ή αγωγή, ως μη νόμιμος, μεταρρυθμιζομένης της εγκαλουμένης αποφάσεως και καταδικαζομένου του ενάγοντος εις την δικαστικήν δαπάνην.

ΧΑΡΑΚΤΗΡ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΩΣ ΕΘΝΙΚΩΝ ΟΜΟΙΟΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ

Έφαρμογή ὑπ' ἀριθ. 41/1965 διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ προσωπικοῦ ξενοδοχείων

Θέσις διαιτητικῶν ἀποφάσεων, κηρυχθεισῶν ἐκτελεστῶν δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὡς συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ διάκρισις τούτων.—Σύναψις καὶ ὑπογραφὴ ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ὑπὸ τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων.— Διαιτητικαὶ ἀποφάσεις ὑπ' ἀριθ. 41/1966 περὶ προσωπικοῦ ξενοδοχείων καὶ ὑπ' ἀριθ. 36/1967 περὶ προσωπικοῦ καφενείων, ζαχαροπλαστείων κλπ.

Ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 19755/1968 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ἐπρόκειτο περὶ παροχῆς ἐργασίας εἰς ξενοδοχεῖον ὡς μπάρμαν καὶ ἀπεστηρίχθη ὑπὸ τῆς ἐναγούσης καὶ ἀναιρεσειούσης ὅτι εἰς τὴν περίπτωσιν δὲν εἶχεν ἐφαρμογὴν ἡ ὑπ' ἀριθ. 41/1966 διαιτητικὴ ἀπόφασις (ΕΕΔ 25, 962), ἀλλ' ἡ ὑπ' ἀριθ. 36/1967 τοιαύτη περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ τῶν καφενείων, καφὲ - μπάρ, ζαχαροπλαστείων κλπ. χώρας (ΕΕΔ 26, 1040), ἀρνητικῶς δὲ ὡς πρὸς τοῦτο ἀπεφάνθη ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις.

Σημειωτέον, ὅτι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 119/1969 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (εἰσηγητὴς ***Π. Δεδόπουλος***, ΕΕΔ 28, 703) ἠκυρώθη ἡ τελευταία αὕτη διαιτητικὴ ἀπόφασις, ὡς μὴ ἔχουσα κατὰ τὸν νόμον τὸν χαρακτῆρα ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐξ' ὅσων καθωρίσθησαν δι' αὐτῆς κατώτατα ὅρια ἀμοιβῶν διάφορα κατὰ τόπους καὶ περιοχὰς τῆς χώρας, ἐνῷ κατὰ τὰ νομολογηθέντα (βλέπε σημείωσιν μας ἐν ΕΕΔ 28, 703, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς τὴν νομολογίαν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας), προϋπόθεσις διὰ τὴν κατάρτισιν ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (καὶ δι' ἔκδοσιν ὁμοίου χαρακτῆρος διαιτητικῆς ἀποφάσεως) εἶναι ἡ ὑπαρξις, λόγῳ τῶν συντρεχουσῶν συνθηκῶν, καθορισμοῦ ὁμοιομόρφου ἀμοιβῆς καὶ ὁμοίων ὅρων καὶ συνθηκῶν ἐργασίας γενικῶς καθ' ὁλόκληρον τὴν χώραν.

Ἀρείου Πάγου 284/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Παταουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Γ. Καραμάνος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Δυοβουνιώτης, Ἐμμ. Ἀντωνίου

Κατ' ἄρθρον 19 § 2 νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 § 8 ν.δ. 3755/1957, αἱ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, αἱ κηρυχθεῖσαι ἐκτελεσταὶ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐπέχουν θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ διέπονται ὑπὸ τῶν περὶ αὐτῶν διατάξεων τοῦ νόμου καὶ ὅτι, ὡς πρὸς τὰς διακρίσεις εἰς ἐθνικὰς γενικάς, ἐθνικὰς ὁμοιοεπαγγελματικάς, τοπικὰς γενικάς, τοπικὰς ὁμοιοεπαγγελματικὰς καὶ εἰδικάς, κατ' ἄρθρον δὲ 7 τοῦ νόμου 3239/1955 ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ εἶναι αἱ ἀφορῶσαι τοὺς μισθωτοὺς ὡρισμένου ἐπαγγέλματος ἢ καὶ τοὺς συναφεῖς πρὸς αὐτὸ κλάδους ὅλης τῆς χώρας, συναπτόμεναι καὶ ὑπογραφόμεναι ὑπὸ τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων. Ἡ ὑπ' ἀριθ. 41/1966 διαιτητικὴ ἀπόφασις, ἥτις ἐκηρύχθη ἐκτελεστὴ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 69560/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, κατηρτίσθη μεταξὺ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν Ἐπισιτισμοῦ καὶ Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων, ἀφ' ἑνός, καὶ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ξενοδόχων, τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος καὶ τοῦ Ξενοδοχειακοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἑλλάδος, ἀφ' ἑτέρου, προβλέπει δὲ περὶ τῆς ἀμοιβῆς τῶν ξενοδοχοϋπαλλήλων ἐν γένει ἀπάσης τῆς χώρας καὶ ἐν ἄρθρῳ 1 ἐδ. Β' καθορίζει κατώτατον ὅριον ἀντιμισθίας τῶν μπάρμαν Α' κατηγορίας δραχμὰς 2.500. Ἡ ὑπ' ἀριθ. 36/1967 διαιτητικὴ ἀπόφασις, ἥτις ἐκηρύχθη ἐκτελεστὴ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 53047/1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, κατηρτίσθη μεταξὺ τῆς ὡς ἄνω Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν Ἐπισιτισμοῦ καὶ Ὑπαλλήλων Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων, ἀφ' ἑνός, καὶ τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος ἀφ' ἑτέρου, προβλέπει δὲ περὶ ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ καφενείων, ζαχαροπλαστείων, καφεζαχαροπλαστείων, καφὲ μπὰρ κ.λπ. καὶ ἐν ἄρθρῳ 6 καθορίζεται κατώτατον ὅριον ἀντιμισθίας τῶν μπάρμαν Α' 3.500 δραχμαὶ καὶ Β' 3.250. Ἀμφότεραι

ΕΝΝΟΙΑ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΦΟΡΑΣ ΔΙ' ΕΠΙΛΥΣΙΝ ΥΠΟ ΤΩΝ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Ὑποχρέωσις ἀποκλειστικῆς χρησιμοποιήσεως μελῶν ὡρισμένου Σωματείου

Θεώρησις ὡς συλλογικῆς διαφορᾶς, ἐπιλυομένης κατὰ τὴν ἐνώπιον τῶν Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων διαδικασίαν, πάσης διενέξεως μεταξὺ ὀργανώσεως ἐργοδοτῶν καὶ ὀργανώσεως μισθωτῶν, ἀφορώσης εἰς τοὺς ὅρους ἢ τὰς συνθήκας ἢ τὴν ἀμοιβὴν τῆς ἐργασίας, μὴ ἀποτελοῦντος ὅμως θέματος, δυναμένου νὰ ἐπιβληθῇ διὰ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, τῆς ὑποχρεώσεως ἀποκλειστικῶς χρησιμοποιήσεως μισθωτῶν, ἀνηκόντων εἰς ὡρισμένην Ἕνωσιν, ἢ καταβολῆς εἰς τούτους ἀμοιβῆς ἀνεξαρτήτως ἀντιπαροχῆς ἐργασίας. —Ἀκύρωσις ἐν μέρει ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ περὶ ἐγκρίσεως ὑπ' ἀριθ. 5/1967 διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς ἐκδοροσφαγέων Θεσσαλονίκης.

Προσεβλήθη δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 75037/4100/1967 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας «περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 5/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐκδοροσφαγέων τῆς Εἰρηνοδικειακῆς περιφερείας Θεσσαλονίκης» (ΕΕΔ 26, 1291), ἡ ὁποία ἐγένετο ἐν μέρει δεκτή.

Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ διὰ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεως του ἠκολούθησε τὰ δεκτὰ γενόμενα ὑπὸ τῆς προηγουμένης ὑπ' ἀριθ. 1455/1965 ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (εἰσηγητὴς *Γ. Παναγιούλας*, ΕΕΔ 24, 1032, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαί, πρβλ. ὅμως Α.Π. 610/1965, εἰσηγητὴς *Εὐστ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 25, 406).

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 909/1969, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. **Ν. Γρηγορίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Ἀθ. Τσοῦτσος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Φρ. Δημακόπουλος, Δάμων Ροντογάκος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 75037/4100/11.7.1967 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, δι' ἧς ἐνεκρίθη, τροποποιηθεῖσα ἐν μέρει, ἡ ὑπ' ἀριθ. 5/1967 ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης περὶ ρυθμίσεως τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐκδοροσφαγέων Θεσσαλονίκης.

Παραδεκτῶς παρεμβαίνει τὸ ὑπὸ τὴν ἐ-

αἱ διαιτητικαὶ αὗται ἀποφάσεις, καταρτισθεῖσαι μεταξὺ τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων καὶ ρυθμίσασαι τὰς ἀποδοχὰς μισθωτῶν ἐπαγγελμάτων ὅλης τῆς χώρας, ἐπέχουν θέσιν ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων, ἑκάστη δὲ ἐξ αὐτῶν ρυθμίζει τὰς ἀποδοχὰς διαφόρου κατηγορίας μισθωτῶν (ἡ πρώτη τῶν ξενοδοχοϋπαλλήλων, ἡ δευτέρα τοῦ προσωπικοῦ καφενείων, ζαχαροπλαστείων, μπὰρ κλπ.) καὶ συνεπῶς ἡ δευτέρα οὐδαμῶς μετέβαλε τὴν ρύθμισιν τῆς πρώτης, ἥτις καθώρισεν ἀμοιβὰς ἑτέρας κατηγορίας μισθωτῶν.

Τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ἀνελέγκτως ἐδέξατο, ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα προσελήφθη ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου βάσει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ὡς μπάρμαν εἰς τὸ ἐνταῦθα ξενοδοχεῖον της ὑπνου «...». Αἱ ἀποδοχαὶ ταύτης, οὔσης ξενοδοχοϋπαλλήλου, ὡς προσληφθείσης καὶ ἐργασθείσης εἰς ἐξυπηρέτησιν ὑπηρεσίας τοῦ ἐν λόγῳ ξενοδοχείου, διέπονται, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 41/1966 διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ἀμοιβῶν ξενοδοχοϋπαλλήλων, τῆς προβλεπούσης εἰδικῶς περὶ ἀποδοχῶν μπάρμαν ξενοδοχείων, καὶ κατ' ὀρθὴν ὑπαγωγὴν τῶν πραγμάτων εἰς τὸν νόμον καὶ ἐφαρμογὴν αὐτοῦ ταῦτα ἐδέξατο τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον. Ἀπορριπτέος κατὰ ταῦτα τυγχάνει, ὡς ἀβάσιμος, ὁ ἐναντίος πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως. Ἀπορριπτέος ἐπίσης τυγχάνει καὶ ὁ δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως, ὡς ἐπὶ ἐσφαλμένης προϋποθέσεως ἐρειδόμενος, διότι ἐφ' ὅσον, ὡς ἄνω, ἐγένετο δεκτόν, αἱ ἀποδοχαὶ τῆς ἀναιρεσειούσης δὲν διέπονται ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 36/1967 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἀλλὰ διέπονται μόνον ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 41/1966 τοιαύτης, δὲν ἀνακύπτει περίπτωσις ἐφαρμογῆς εὐνοϊκωτέρας διὰ τὸν μισθωτὸν διατάξεως.

πωνυμίαν «Ένωσις Εργατών Σφαγείων Θεσσαλονίκης» επαγγελματικόν σωματείον υπέρ τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης πράξεως.

Διά τῆς προσβαλλομένης πράξεως επεβλήθη εἰς τούς ζωεμπόρους καί κρεοπώλας Θεσσαλονίκης, μεταξύ ἄλλων, ἡ ὑποχρέωσις, ὅπως διά τήν διενέργειαν τῶν ἐργασιῶν ἐκβοράς, τεμαχισμοῦ, πλύσεως, εἰδικῆς ταξινομήσεως, φορτώσεως καί παραδόσεως τῶν ἐξ ἑτέρων περιοχῶν εἰσαγομένων ἐν Θεσσαλονίκῃ πρός κατανάλωσιν ἐσφαγμένων καί ἐγδαρμένων σφαγίων, ὡς καί πάσης ἄλλης συναφοῦς ἀπασχολήσεως, χρησιμοποιῶσιν ἀποκλειστικῶς συνεργεῖα, συγκροτούμενα ὑπό τῆς παρεμβαινούσης Ἑνώσεως ἐκ τῶν ἐκβοροσφαγέων μελῶν αὐτῆς, διατηρούμενα ἐν ἑτοιμότητι πρός παροχήν τῶν ὑπηρεσιῶν τούτων, ὡρίσθησαν δέ ἅμα τά διά τάς ἐργασίας ταύτας ὀφειλόμενα ἐργατικά δικαιώματα, ἅτινα, κατά τήν προσβαλλομένην ἀπόφασιν, τυγχάνουσι καταβλητέα ἀνεξαρτήτως τῆς ἐκτελέσεως ἤ μή τῶν ὡς ἄνω ἐργασιῶν.

Συμφώνως πρός τό ἄρθρον 1 §§ 1 καί 2 τοῦ νόμου 3239/1955 ὡς συλλογική διαφορά ἐργασίας, ἐπιλυομένη εἴτε διά καταρτίσεως μεταξύ τῶν ἐνδιαφερομένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, εἴτε, ἐν περιπτώσει διαφωνίας αὐτῶν, δι' ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας, θεωρεῖται πᾶσα διένεξις μεταξύ ὀργανώσεως ἐργοδοτῶν καί ὀργανώσεως μισθωτῶν, ἀφορῶσα εἰς τούς ὅρους ἤ τάς συνθήκας ἤ τήν ἀμοιβήν τῆς ἐργασίας. Ὑποχρέωσις ὅμως ἀποκλειστικῆς χρησιμοποιήσεως μισθωτῶν ἀνηκόντων εἰς ὡρισμένην Ἕνωσιν ἤ καταβολή εἰς τούτους ἀμοιβῆς ἀνεξαρτήτως ἀντιπαροχῆς ἐργασίας, ἤτοι χαριστικῆς ἀμοιβῆς, δέν ἀποτελεῖ θέμα ἀναγόμενον εἰς τούς ὅρους, τάς συνθήκας ἤ τήν ἀμοιβήν τῆς ἐργασίας καί ὡς ἐκ τούτου δέν δύναται νά ἐπιβληθῇ αὐτή νομίμως διά διαιτητικῆς ἀποφάσεως. Κατ' ἀκολουθίαν καθ' ὑπέρβασιν τῆς ἐξουσίας τῆς παρεχομένης ὑπό τῆς ἀνωτέρω διατάξεως ἐπεβλήθη διά τῆς προσβαλλομένης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, τῆς ἐγκρινάσης τήν ὑπ' ἀριθ. 5/1967 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης, εἰς τούς εἰσάγοντας ἐσφαγμένα καί ἐγδαρμένα σφάγια εἰς Θεσσαλονίκην ζωεμπόρους καί κρεοπώλας ἡ ὑποχρέωσις ἀποκλειστικῆς χρησιμοποιήσεως εἰς τάς ὡς ἄνω ἐργασίας ἐργατῶν, ἀνηκόντων εἰς τήν παρεμβαίνουσαν Ἕνωσιν καί ἡ καταβολή εἰς τούτους ἀμοιβῆς ἀνεξαρτήτως ἐκτελέσεως τῶν ἐργασιῶν τούτων, ὅτι ὁ καί ἡ ἀπόφασις αὕτη εἶναι ὡς πρός τό κεφάλαιον τοῦτο ἀκυρωτέα, κατά τόν βασίμως προβαλλόμενον σχετικόν λόγον ἀκυρώσεως. Ἐάν δέ ἤθελε θεωρηθῇ, ὅτι ἡ ὑποχρέωσις αὕτη ἐκρίθη ὡς ἐπιβαλλομένη ἐξ ἄλλων διατάξεων, λόγῳ τῶν διά τήν ἐκτέλεσιν τῶν ὡς ἄνω ἐργασιῶν τυχόν ἀπαιτουμένων εἰδικῶν γνώσεων ἤ εἰδικῶν προσόντων, τά ὁποῖα κέκτηνται μόνον οἱ ἀνήκοντες εἰς τήν παρεμβαίνουσαν Ἕνωσιν ἐργάται, ἡ ἀπόφασις εἶναι ἀκυρωτέα ὅτι ἐλλείψει ἐπαρκοῦς αἰτιολογίας, διότι ναί μέν ἐν αὐτῇ μνημονεύονται συνοπτικῶς λόγοι ἐπιβάλλοντες τήν τοιαύτην ὑποχρεωτικήν πρόσληψιν καί ἀναγόμενοι εἰς τό συμφέρον τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας, τήν διαφύλαξιν τῆς δημοσίας ὑγείας καί τήν καταπολέμησιν τῆς ἀνεργίας, πλήν οἱ λόγοι οὗτοι δέν δύνανται νά θεωρηθοῦν ὡς ἐπαρκῶς αἰτιολογοῦντες τήν ἀπό τοῦ ὡς ἄνω γενικοῦ κανόνος ἀπόκλισιν, δεδομένου ὅτι οὐδεμία ἐν αὐτοῖς γίνεται μνεία εἰδικῶν διατάξεων, ἐξ ὧν θά ἀπέρρεεν ἡ τοιαύτη ὑποχρέωσις τῶν ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων.

Ὁ ἕτερος λόγος ἀκυρώσεως, καθ' ὃν ἡ διά τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐπιβαλλομένη αὔξησις τῆς ἀμοιβῆς κατά τεμάχιον τῶν διαφόρων ἐν αὐτῇ ἀπαριθμουμένων ἐργασιῶν δέν παρίσταται ἐπαρκῶς ἠτιολογημένη, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος, διότι τόσον ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅσον καί ἐκ τῆς δι' αὐτῆς ἐπικυρωθείσης ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης, προκύπτουν οἱ λόγοι, οἵτινες ἐπέβαλον τήν αὔξησιν τῆς ἀμοιβῆς τῶν σχετικῶν ἐργασιῶν, ἐνῷ οὔτε ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, οὔτε ἐκ τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως προκύπτει, ὅτι προσεβλήθησαν ὑπό τῶν ἐνδιαφερομένων συγκεκριμένοι ἰσχυρισμοί ἐπί τοῦ θέματος τούτου, χρήζοντες ἰδίας ἐρεύνης.

Κατά ταῦτα δέον νά γίνῃ ἐν μέρει δεκτή ἡ ὑπό κρίσιν αἴτησις καί ἀπορριφθῇ κατά τά λοιπά, ἀπορριφθῇ δέ ἀντιστοίχως καί γίνῃ δεκτή ἐν μέρει ἡ ἀσκηθεῖσα παρέμβασις.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΩΣ ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗΣ

Ἀπόδειξις κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ Νόμου ΓΨΟΔ'

Μὴ τήρησις κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ Νόμου ΓΨΟΔ'/1911, ὡς ἐτροποποιήθη, τῶν ἀναγομένων εἰς τὰ μέσα τῆς ἀποδείξεως καὶ τὴν δύναμιν τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων κανόνων τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, τοῦ Δικαστοῦ ἐκτιμῶντος ἐλευθέρως τὰς προσαγομένας ἀποδείξεις πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθείας.—Ἔγκυρος ὡς μὴ καταχρηστικὴ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ ἐργοδότου, γενομένη πρὸς προστασίαν τοῦ καλῶς ἐννοουμένου ἐπαγγελματικοῦ συμφέροντος τοῦ ἐργοδότου, ἕνεκεν ἐπιδείξεως ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ πλημμελείας καὶ ὀλιγωρίας περὶ τὴν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων του.

Ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 23399/1966 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας τοῦ νόμου ΓΨΟΔ'/1911, ὡς ἐτροποποιήθη, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐξεδικάσθη καὶ ἡ προκειμένη διαφορά, κατ' ἄρθρον 37 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολ. Δικονομίας, εἶχε γίνει παγίως δεκτὸν ἐν τῇ νομολογίᾳ τοῦ Ἀρείου Πάγου (Α.Π. 406/1967, εἰσηγητὴς *Δ. Μαργέλλος*, ΕΕΔ 26, 111ι, ἔνθα εἰς σημείωσιν μας καὶ λοιπαί), ὅτι κατὰ τὴν διαδικασίαν ταύτην λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν ἔνορκοι βεβαιώσεις μαρτύρων ἐνώπιον συμβολαιογράφου.

Ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας (ἄρθρον 691 ἐπ. περὶ διαδικασίας ἐργατικῶν διαφορῶν) εἶναι ζήτημα, ἂν λαμβάνωνται παραδεκτῶς ὑπ' ὄψιν. (Ἴδετε ΕΕΔ 28, 172 ἐπ.).

Προτεβλήθη ἐν προκειμένῃ καταγγελίᾳ συμβάσεως ἐργασίας ὡς καταχρηστικῶς γενομένη, διὰ λόγον ἐκδικήσεως τοῦ μισθωτοῦ, διότι οὗτος ἀνετέθη εἰς τὸ Ι.Κ.Α., καταγγείλας τὸν ἐργοδότην του ἐν σχέσει πρὸς τὸν χρόνον ἀσφαλίσεώς του.

Πράγματι, ἂν τοῦτο ἠληθεύετο, θὰ ἦτο καταχρηστικὴ καὶ συνεπῶς ἄκυρος ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας (Ἴδετε ΕΕΔ 23, 970, ἔνθα νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου, Α.Π. 575/1968, εἰσηγητὴς *Σπ. Γάγγας*, ΕΕΔ 28, 153, *Τούση-Σταυροπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 402, ἔνθα καὶ νομολογία τῶν Γαλλικῶν Δικαστηρίων), ἀλλ' ὡς δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις δὲν ἀπεδέχθη τοῦτο, τῆς καταγγελίας γενομένης ἕνεκεν πλημμελείας καὶ ὀλιγωρίας τοῦ μισθωτοῦ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων του.

Ἀρείου Πάγου 238/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Ἀντ. Κοζύρης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἐμμ. Ρόκας, Ἀν. Ζολώτας

Κατὰ τὸ ἄρθρον 12 τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' «περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν», ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὸ ἄρθρον 20 αὐτοῦ, κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου θεσπιζομένην εἰδικὴν διαδικασίαν, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, δὲν τηροῦνται οἱ κανόνες τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, οἱ ἀναγόμενοι εἰς τὰ μέσα τῆς ἀποδείξεως καὶ τὴν δύναμιν τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων, ἀλλ' ὁ δικαστὴς ἐκτιμᾷ ἐλευθέρως τὰς προσαγομένας αὐτῷ ἀποδείξεις πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθείας. Ὅθεν, ὁ πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως, καθ' ὃν τὸ δικάσαν Δικαστήριον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἀποδεικτικὰ μέσα, μὴ ἐπιτρεπόμενα ὑπὸ τοῦ νόμου, συνεκτιμήσαν ἔνορκον βεβαίωσιν μαρτύρων, συνταχθεῖσαν ἐνώπιον συμβολαιογράφου κατὰ τὴν ἐκλεγεῖσαν δίκην, καὶ ὅτι παρέβη τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ νόμου ἐν σχέσει πρὸς τὴν δύναμιν τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων, ἀποδῶσαν μείζονα βαρύτητα εἰς τὴν ἀνωτέρω ἔνορκον βεβαίωσιν, ὡς ἀδάσιμος, εἶναι ἀπορριπτέος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ. ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ἀπαγορεύεται, ὅταν αὐτὴ ὑπερβαίνει προφανῶς τὰ ὅρια, τὰ ὁποῖα ἐπιβάλλονται ὑπὸ τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἢ ὑπὸ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος, τῆς διατάξεως ταύτης ἐχούσης ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου ὅπως μονομερῶς καὶ ἀναιτιωδῶς καταγγείλῃ τὴν μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ μισθωτοῦ ὑφισταμένην σύμβασιν ἐργασίας.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς τρί-

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΔΙ' ΑΠΟΛΥΣΙΝ ΚΑΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Κατάρτισις Κανονισμῶν Ἐργασίας κατὰ Ν.Δ. 3789/1957

Ἀποζημίωσις μισθωτῶν ἕνεκεν ἀπολύσεως κατὰ Κανονισμὸν Ἐργασίας, καταρτισθέντα κατὰ τὸ Ν.Δ. 3789/1957, ἐπέχοντα ἰσχὺν συμβάσεως.—Ὑπαγωγή, ἀπὸ ἀπόψεως ἀποζημιώσεως, τῶν ἀπολυομένων ἢ ἀποχωρούντων ὑπαλλήλων εἰς καθεστὼς διάφορον, εὐνοϊκώτερας δὲ μεταχειρίσεως τοῦ προβλεπομένου δι' ὑπαλλήλους, ἀπολυομένους καὶ λαμβάνοντας τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ Νόμου 2112/1920.—Ἰσχυρισμὸς περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος.— Παραδεκτὴ προβολὴ λόγου ἀναιρέσεως τὸ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὡς ἀφορῶντος τὴν δημοσίαν τάξιν, τῶν συνιστώντων τοῦτον περιστατικῶν προταθέντων ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου τῆς οὐσίας.

Ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 13731/1967 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ'/1911 Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ἐπόκειτο περὶ εἰδικῆς ἀποζημιώσεως λόγῳ ἀπολύσεως, τὴν ὁποίαν προβλέπει Κανονισμὸς καταρτισθεὶς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καὶ ἐγκριθεὶς δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατὰ τὸ ν.δ. 3789/1957 περὶ Κανονισμῶν Ἐργασίας (ΕΕΔ 16, 1151).

Προκύπτει ἀμέσως ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 2112/1920, ὅτι ὁ νόμος 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930, καθορίζει τὴν ἐν αὐτῷ ἀποζημίωσιν ἕνεκεν ἀπολύσεως πλὴν ἂν ἐκ συμβάσεως ἢ ἔθιμου ὀφείλεται μεγαλυτέρα ἀποζημίωσις.

Κατὰ τὸν νόμον 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ νόμου 4558/1930, ἡ ἀποζημίωσις τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου ἕνεκεν ἀπολύσεως ἀνέρχεται κατ' ἀ-

---

της αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, αὕτη, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ἐδέχθη, ὅτι ἡ ἀναιρεσίδικος ἀπέλυσε τὸν εἰς τὸ ἐν Ἐλευσῖνι ἐργοστάσιον χρωματουργίας αὐτῆς ἐργαζόμενον ἀναιρεσείοντα οὐχὶ πρὸς τιμωρίαν του διὰ τὴν παρ' αὐτοῦ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. καταγγελίαν ἐν σχέσει πρὸς τὸν χρόνον ἀσφαλίσεώς του, ὡς οὗτος διατείνεται, ἀλλὰ μόνον ἕνεκεν τῆς ἐπιδειχθείσης ὑπ' αὐτοῦ πλημμελείας καὶ ὀλιγωρίας περὶ τὴν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων του ὡς προμηθευτοῦ ρητίνης, διὰ λογαριασμὸν αὐτῆς, εἰδικώτερον διότι παρὰ τὰς ὑποδείξεις καὶ συστάσεις της πρὸς αὐτὸν οὗτος προέβαινεν εἰς ἀγορὰς τοῦ εἴδους τούτου χειρίστης ποιότητος καὶ ἐν πολλοῖς ἀχρήστου διὰ τὸν δι' ὃν προωρίζετο σκοπόν, μὲ τὰς εἰς βάρος αὐτῆς οἰκονομικὰς συνεπείας, ἐν ὄψει μάλιστα καὶ τοῦ ὅτι αὕτη ἐγρεώνετο ὑπὸ αὐτοῦ ὡς ἀρίστης ποιότητος. Ἀκολούθως τούτοις ἀποφηνάμενον τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας, ὅτι ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἀναιρεσείοντος, γενομένη ἁπλῶς πρὸς προστασίαν τοῦ καλῶς ἐννοουμένου ἐπαγγελματικοῦ συμφέροντος τῆς ἐπιχειρήσεως τῆς ἀναιρεσιδίκου ἐξ ἐνεργειῶν τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ οὐχὶ ἐξ ἄλλων λόγων, δὲν ἦτο καταχρηστική, ὡς μὴ εὑρισκομένη εἰς ἀντίθεσιν καὶ δὴ προφανῆ πρὸς τὰ ὡς εἴρηται κριτήρια τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., καὶ ἐπὶ τῇ κρίσει ταύτῃ ἀπορρίψασα τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, τὴν διώκουσαν μισθοὺς ἕνεκεν ἀκυρότητος τῆς γενομένης ἀπολύσεώς του, καθ' ὃ προσκρουούσης εἰς τὴν μνησθεῖσαν διάταξιν, ὀρθῶς τοῦτο τὸν νόμον ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου δεύτερος τοῦ ἀναιρετηρίου λόγος ἀναιρέσεως, ὡς ἀβάσιμος, εἶναι ἀπορριπτέος.

Ὡς δείκνυται ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, αὕτη ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησε ἁπάσας τὰς προσαχθείσας ἀποδείξεις, ρητῶς ἀναφέρουσα, ὅτι τὸ δικάσαν δικαστήριον ἐσχημάτισε τὴν ἐν αὐτῇ κρίσιν του, συνεκτιμήσαν μετὰ τῶν λοιπῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων πάντα ἀνεξαιρέτως τὰ παρ' ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων ἐπικληθέντα καὶ προσαχθέντα ἔγγραφα, συνεπῶς ἔλαβε τοῦτο ὑπ' ὄψιν καὶ τὰς προσαχθείσας ἀποδείξεις, φερούσας τὴν ὑπογραφὴν ὑπαλλήλου τῆς ἀναιρεσιδίκου. Ὅθεν ὁ τρίτος λόγος ἀναιρέσεως, πλήττων τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν, ὅτι παρέλειψε νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν προσαχθείσας ἐγγράφους ἀποδείξεις, ὡς ἀβάσιμος, εἶναι ἀπορριπτέος, καθ' ὅσον δὲ πλήττει τὴν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων ὡς ἀπαράδεκτος.

νότατον ὅριον εἰς ἀποδοχὰς 24 μηνῶν (Α.Π. 399/1947, Α' Τμήματος, ΕΕΔ 7, 71, Α.Π. 142/1948, Β' Τμήματος, ΕΕΔ 7, 396), ὁριστικὰς ἀπομένως ἐνοικιοστέρα μεταχείρισις τοῦ μισθωτοῦ διὰ τοῦ ἰσχύοντος ἐπὶ τούτου Κανονισμοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως. (Ἴδετε ὡς πρὸς τοῦτο κατὰ τὸ ν.δ. 3789/1957 Κανονισμούς Σ.Ε. 1713/1965, εἰσηγητής *Γ. Μαραγκόπουλος*, ΕΕΔ 24, 1027, ἔνθα σημειώσεις μας καὶ λοιπαί, Α.Π. 358/1965, εἰσηγητὴς *Δ. Κοκόρης*, ΕΕΔ 24, 1108, Α.Π. 525/1967, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Θ. Καμπέρης*, ΕΕΔ 27, 90, ἔνθα σχόλιον *Β. Βασιλείου*).

Ἀρείου Πάγου 237/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Ἀντ. Κοζύρης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Κωνσόλης, Ν. Μασουρίδης

Διὰ τοῦ ἄρθρου 69 τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Προσωπικοῦ Ἐσωτερικῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ὅστις, ὡς καταρτισθεὶς ὑπ' αὐτῆς εἰς ἐκτέλεσιν τῶν ἄρθρων 1 καὶ 11 τοῦ ν.δ. 3789/1957 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας» καὶ ἐγκριθεὶς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 27498/5695/5.6.1960 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δεκτὸς δὲ γενόμενος διὰ δηλώσεως τῶν ὑπαλλήλων, ἐπέχει ἰσχὺν συμβάσεως, ὁρίζονται τὰ ἑπόμενα, ὡς ἐδέξατο ἀνελέγκτως τὸ δικάσαν δικαστήριον τῆς οὐσίας. Τὸ ὅριον ἡλικίας δι' ἅπαν τὸ προσωπικὸν τῆς Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας (Γραφείων) καθορίζεται εἰς 60 ἔτη. Ἡ Διεύθυνσις τῆς Ἑταιρείας δύναται νὰ ἀπολύσῃ προσωπικόν, λόγῳ ὁρίου ἡλικίας, ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ὡς ἄνω ὁρίου, πάντως ἡ ἀποχώρησις τοῦ προσωπικοῦ, τοῦ συμπληρώσαντος τὸ 65ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, εἶναι ὑποχρεωτικὴ τόσον διὰ τὴν Ἑταιρείαν, ὅσον καὶ διὰ τὸ προσωπικόν, ἐπέρχεται αὐτοδικαίως ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 65ου ἔτους. Εἰς τοὺς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀπολυομένους καὶ ἀποχωροῦντας ὑπαλλήλους καταβάλλεται, ἀντὶ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112, ἀποζημίωσις ἴση πρὸς ἕνα μηνιαῖον μισθὸν δι' ἕκαστον συμπεπληρωμένον ἔτος ὑπηρεσίας μέχρι 32 ἐτῶν, πέραν δὲ αὐτῶν τὸ ἥμισυ τοῦ μηνιαίου μισθοῦ δι' ἕκαστον συμπεπληρωμένον ἔτος ὑπηρεσίας, τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ ἀποζημιώσεως μὴ δυναμένου νὰ ὑπερβῇ τοὺς 35 ἐν ὅλῳ μηνιαίους μισθούς. Ἡ τοιαύτη ἀποζημίωσις οὐδέποτε καταβάλλεται ἀθροιστικῶς μετ' ἄλλης τινὸς ἀποζημιώσεως ἢ δοη-θήματος. Ὡς μηνιαῖος δὲ μισθός, διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος, λογίζεται τὸ ποσὸν τῆς ἀντιμισθίας, ὅπερ ἐλάμβανεν ὁ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀπολυόμενος ἢ ἀποχωρῶν κατὰ τὸν τελευταῖον πρὸ τῆς ἀπολύσεως ἢ ἀποχωρήσεώς του μῆνα, συνυπολογιζομένων καὶ τῶν δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, ἄνευ ὅμως συνυπολογισμοῦ ἄλλης τινὸς παροχῆς ἢ προσαυξήσεως.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων τῆς διεπούσης τὰς σχέσεις τῶν διαδίκων συμβάσεως σαφῶς συνάγεται, ὅτι οἱ ἀπολυόμενοι ἢ ἀποχωροῦντες ὑπάλληλοι τῆς ἐναγομένης ὑπόκεινται, ἀπὸ ἀπόψεως ἀποζημιώσεώς των, εἰς καθεστὼς διάφορον, εὐνοϊκώτερας δὲ μεταχειρίσεως τοῦ τοιούτου, τοῦ προβλεπομένου δι' ὑπαλλήλους ἀπολυομένους καὶ λαμβάνοντας τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920, καὶ δὴ τόσον ἀπὸ ἀπόψεως κλιμακώσεως τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἀναλόγως τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας των, ὅσον καὶ ἀπὸ ἀπόψεως μεγίστου ὁρίου ταύτης, καθοριζομένης εἰς 35 μηνιαίους μισθούς, ἀντὶ τῆς τοιαύτης τῶν 24 μηνῶν μνησθέντος νόμου. Ἡ τοιαύτη δὲ διὰ τὸν μισθωτὸν μᾶλλον εὐνοϊκὴ συμφωνία εἶναι ἰσχυρὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 8 νόμου 2112/1920. Οὕτω ἡ ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 69 τοῦ ρηθέντος Κανονισμοῦ προβλεπομένη ἀποζημίωσις δὲν εἶναι τοιαύτη ἐκ τοῦ νόμου 2112 καὶ δὴ κατωτέρα, ἀλλὰ διάφορος καὶ κατὰ πολὺ μείζων, ὑποκειμένη δὲ ὡς πρὸς τὸ ὕψος αὐτῆς καὶ τὸν τρόπον τοῦ ὑπολογισμοῦ της εἰς τὰ ἄνω εἰδικῶς ἐν τῇ ρηθείσῃ διατάξει 69 τοῦ Κανονισμοῦ ὁριζόμενα καὶ ἐξ ὧν σαφῶς συνάγεται, ὅτι αὕτη οὐδέποτε καταβάλλεται ἀθροιστικῶς μετ' ἄλλης, καὶ ὅτι πάντως πρὸς ὑπολογισμὸν αὐτῆς λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὁ μισθός, ὃν ἐλάμβανεν ὁ ἀπολυόμενος κατὰ τὸν τελευταῖον πρὸ τῆς ἀπολύσεώς του μῆνα, συνυπολογιζομένων καὶ τῶν δώρων τῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, ἄνευ ὅμως συνυπολογισμοῦ ἄλλης τινὸς προσαυξήσεως ἢ παροχῆς, μὴ ἐχουσῶν ἐφαρμογὴν κατὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 3 § 1 καὶ 11 νόμου 2112/1920, καθ' ἃς πρὸς ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου τούτου θεωροῦνται ὡς τακτικαὶ ἀποδοχαὶ καὶ πᾶσα ἄλλη παροχή, ἐφ' ὅσον δίδεται ἀντὶ μισθοῦ, ἀλλ' ὁ εἰδικὸς προβλεπόμενος ἐν τῷ ρηθέντι 69 ἄρθρῳ τοῦ Κανονισμοῦ μᾶλλον εὐνοϊκὸς τρόπος ὑπολογισμοῦ τῆς εἰδικῆς ἀποζημιώσεως.

Ἐν προκειμένῳ, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν

ΥΠΕΡΩΡΙΑΙ

ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΟ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΑΣ

Έννοια ὑπερωριακῆς ἐργασίας κατ' ἄρθρον 8 Ν.Δ. 4020/1959

Δικαίωμα παρεμβάσεως εἰς δίκην ἀνεγνωρισμένων ἐπαγγελματικῶν σωματείων κατ' ἄρθρον 709 § 1 Κώδ. Πολιτ. Δικονομίας.—Ἀνεφάρμοστον εἰς τὴν κατ' ἀναίρεσιν δίκην.—Διατάξεις ἄρθρου 8 Ν.Δ. 4020/1959 περὶ ὑπερωριῶν καὶ διατάξεις Β.Δ. 748/1966 περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως.—Παροχὴ ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς ἢ ἡμέρας ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως.—Ἔλλειψις δικαιώματος προσαυξήσεως ὡρομισθίου κατ' ἄρθρον 8 Ν.Δ. 4020/1959, μὴ θεωρουμένης τῆς ἐργασίας ὡς ὑπερωριακῆς.

Ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐπελήφθη τοῦ ἀπασχολήσαντος αὐτὴν ζητήματος, ὡς γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος, κατόπιν παραπομπῆς εἰς αὐτὴν τῆς ὑποθέσεως διὰ πρακτικοῦ τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς της, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἀνεκλήθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 40/1969 ἀπόφασις τοῦ ὑφ' ἑξαετοῦς δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμιμον ΓφΟΔ' Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἀπορριπτομένου τῆς γνώμης τῆς τελευταίας πρὸ αὐτῆς Α.Π. 319/1967, Τμ. Β' (εἰσηγητὴς *Ηλ. Δαλιάνης*, ΕΕΔ 26, 935, ἔνθα σημειώσεις μας), ἡ ὁποία ἐθεώρησεν ὡς ὑπερωριακὴν ἐργασίαν τὴν πᾶσαν τῶν 48 ὡρῶν ἑβδομαδιαίως παρεχομένην ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς καὶ οὕτω ἐδέχθη, ὅτι ὁ μισθωτός, ἐργασθεὶς κατὰ Κυριακὴν ὑπερωριακῶς δικαιοῦται τῆς κατὰ 75% προσαυξήσεως τοῦ ὡρομισθίου του κατ' ἄρθρον 8 ν.δ. 4020/1959. (Ὑπὲρ τῆς γνώμης ταύτης τοῦ Τμήματος *Δ. Κ. Καλομοίρης*, ΕΕΔ 27, 73 ἐπ., ἀντίθετος *Γ. Α. Τρίμης*, ΕΕΔ 27, 329 ἐπ., ἴδετε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 26, 935, ΕΕΔ 27, 136).

Ἀρείου Πάγου 387/1969, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. **Ἀθ. Γεωργίου**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Λ. Κανελλάκος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Βασιλείου, Δ. Καλομοίρης, Κ. Παπασαράντου - Ι. Καποδίστριας

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 709 § 1 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, καθ' ἣν, κατὰ παρέκ-

---

Πρωτοδικείου, δεξάμενον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ προκύπτει, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, κατὰ τὴν ἀνέλεγκτον ἐπὶ πραγμάτων κρίσιν του, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, ὢν ὑπάλληλος τῆς ἀναιρεσιβλήτου καὶ ἀπολυθεὶς μετὰ ὑπηρεσίαν 33 περίπου ἐτῶν, ὡς καταστὰς ἀνιάτως ἀνίκανος πρὸς διενέργειαν τῆς ἀνατεθειμένης αὐτῷ ὑπηρεσίας, ἔλαβεν εὐθὺς ἅμα τῇ ἀπολύσει του ἀποζημίωσιν 32 μηνιαίων μισθῶν ἐκ δραχμῶν 178.200, ὑπολογισθεῖσαν κατὰ τοὺς ὅρους τῆς συμβάσεως, βάσει τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας καὶ τῆς ἀντιμισθίας, ἣν ἐλάμβανεν οὗτος κατὰ τὸν τελευταῖον πρὸ τῆς ἀπολύσεώς του μῆνα, μετὰ τῶν δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, ἄνευ ὑπολογισμοῦ ἄλλης τινὸς προσαυξήσεως ἢ παροχῆς, ὅτι τὸ οὕτω καταβληθὲν ποσὸν ἀποζημιώσεως εἶναι κατὰ πολὺ ἀνώτερον τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920 ὁριζομένης ἀντιστοίχου τοιαύτης, ἀνερχομένης μόνον εἰς δραχμὰς 160.000, ἀκολούθως δὲ κρίναν ἔγκυρον τὸν ἐν ἄρθρῳ 69 τῆς συμβάσεως (Κανονισμοῦ) ὅρον καὶ ἀπορρίψαν τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, διϊσχυσαν διαφορὰν ἀποζημιώσεως ἐκ τῆς ἀπολύσεώς του, οὐδαμῶς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. παρεβίασεν, ἀφοῦ ἡ ὑπὸ τὰς ἐκτεθείσας περιστάσεις ἄσκησις ἐκ μέρους τῆς ἀναιρεσιβλήτου τοῦ δικαιώματος ἀπολύσεως καὶ πληρωμῆς τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως εἰς τὸν ἀπολυθέντα μισθωτὸν οὐδαμῶς ὑπερβαίνει τὰ ἐκ τῆς καλῆς πίστεως, τῶν χρηστῶν ἠθῶν καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ καὶ κοινωνικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος ἐπιβαλλόμενα ὅρια. Ὅθεν ὁ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζων καὶ διὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἀφορμὴν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. πλήττων τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως, παραδεκτῶς προβαλλόμενος τὸ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὡς ἀφορῶν τὴν δημοσίαν τάξιν, καὶ ἀφοῦ τὰ συνιστῶντα τοῦτον περιστατικὰ σαφῶς προετάθησαν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας, ὡς ἐκ τῶν σχετικῶν προτάσεων τοῦ ἀναιρεσείοντος προκύπτει, ὡς ἀβάσιμος, εἶναι ἀπορριπτέος.

κλισιν τοῦ ἐν ἄρθρῳ 81 τοῦ αὐτοῦ Κώδικος κανόνος, ὅτι εἰς παρέμβασιν ἐν δίκῃ μεταξὺ ἄλλων ἐκκρεμῇ δικαιοῦται ὁ ἔχων ἔννομον συμφέρον, ἀναγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα ἐργαζομένων ἢ ἐργοδοτῶν καὶ ἀναγνωρισμέναι ἑνώσεις αὐτῶν ἢ ἐπιμελητήρια δικαιοῦνται νὰ παρέμβουν ὑπὲρ τινος τῶν διαδίκων, ἐφ' ὅσον οὗτος εἶναι μέλος αὐτῶν ἢ τινὸς τῶν ἀποτελουσῶν τὴν ἕνωσιν ὀργανώσεων, δὲν ἐφαρμόζεται εἰς τὴν κατ' ἀναίρεσιν δίκην, ὡς τοῦτο συνάγεται ἐκ τοῦ ὅτι εἰς τὰς κατὰ τὴν δίκην ταύτην ἐφαρμοζομένας κατ' ἄρθρον 591 § 1 ἰδίου Κώδικος διατάξεις δὲν περιλαμβάνεται τὸ ρηθὲν ἄρθρον 709, τοῦ ὁποίου ἐν τούτοις ἡ ἐφαρμογὴ ἐπὶ ἐφέσεως καὶ ἀναψηλαφήσεως προβλέπεται ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 714 § 2 καὶ 715 τοῦ ἐν λόγῳ Κώδικος. Ὅθεν, τόσον ἡ ἀπὸ 23 Ἀπριλίου 1969 ὑπὲρ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου παρέμβασις τοῦ σωματείου «Πανελλήνιος Ὁμοσπονδία Ὑπαλληλικοῦ Προσωπικοῦ Αὐτοκινήτων», ὅσον καὶ ἡ ἀπὸ 6 Μαΐου 1969 τοιαύτη ὑπὲρ τῆς ἀναιρεσειούσης τοῦ σωματείου «Σύνδεσμος Ἑλλήνων Βιομηχάνων», ἀσκηθεῖσαι βάσει τῆς ὡς ἄνω διατάξεως, τυγχάνουσιν ἀνομοιοποίητοι καὶ ὡς τοιαῦται ἀπορριπτέαι.

Κατὰ μὲν τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων» μισθωτοί, ἀπασχολούμενοι πέραν τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἐπιτρεπομένων ἀνωτάτων χρονικῶν ὁρίων διαρκείας τῆς ἡμερησίας ἐργασίας κατόπιν ἀδείας τῆς Ἀρχῆς καὶ καθ' ἃς περιπτώσεις ἐπιτρέπεται τοῦτο, δικαιοῦνται διὰ τὴν πέραν τῶν 60 ὡρῶν ἐτησίως τοιαύτην ἀπασχόλησίν των ἀμοιβὴν δι' ἑκάστην ὥραν, ἴσης πρὸς τὸ καταβαλλόμενον ὡρομίσθιον, αὐξημένον κατὰ 50%, ἐὰν ὑπὸ ἄλλων διατάξεων δὲν προβλέπεται ὑψηλοτέρα ἀμοιβή. Διὰ τὰς μέχρι τῶν 60 ὡρῶν ἐτησίως πραγματοποιουμένας ὑπερωρίας ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ κείμεναι διατάξεις. Κατὰ δὲ τὴν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου μισθωτοί, ἀπασχολούμενοι ἐπὶ πλέον τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἐπιτρεπομένων ἀνωτάτων ὁρίων ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ἢ ἄνευ ἀδείας Ἀρχῆς, πέραν τῶν ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαιτήσεών των, δικαιοῦνται καὶ ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς 75% τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου των.

Ἐκ τῆς διατυπώσεως τῶν ἐν ἀλληλουχίᾳ τελευσῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ ἴση πρὸς 75% τοῦ ὡρομισθίου ἀποζημίωσις θεσπίζεται ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὴν ἡμερησίαν διάρκειαν τῆς ἐργασίας, ὀφειλομένη, ἐὰν ὁ μισθωτὸς ἀπασχοληθῇ ὑπὲρ τὸ ἐπιτρεπόμενον ἀνώτατον ὅριον διαρκείας τῆς ἡμερησίας ἐργασίας, ὁσάκις δὲ ὑπὸ τοῦ νόμου προβλέπεται ὑπέρβασις τοῦ ὁρίου τούτου ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, ἐὰν ἡ πέραν τούτου ἀπασχόλησις ἔλαβε χώραν ἄνευ τοιαύτης ἀδείας, ἀνεξαρτήτως ἂν διὰ τῆς παρανόμου ταύτης ὑπεραπασχολήσεως πραγματοποιῆται ἢ ὄχι ὑπέρβασις τοῦ τυχὸν ἐν τῷ νόμῳ καθοριζομένου ἀνωτάτου ὁρίου ἑβδομαδιαίας ἐργασίας, μὴ γοροῦντος συμψηφισμοῦ τῶν ὑπερωριῶν πρὸς μὴ πραγματοποιηθέντα χρόνον ἐργασίας κατ' ἄλλας ἐργασίμους ἡμέρας τῆς αὐτῆς ἑβδομαδιαίας περιόδου.

Δὲν ὑφίστανται ὅμως ὑπερωρία ἐν τῇ ἐκτεθείσῃ ἐννοίᾳ ἐκ τῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ καθ' ἡμέραν Κυριακὴν ἢ κατὰ τὴν εἰς ταύτην ὑποκαθισταμένην ἑτέραν ἡμέραν ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως καὶ εἰς ἣν ἔτι περίπτωσιν διὰ τῆς προσθήκης τῶν κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ὡρῶν ἐργασίας εἰς ἐκείνας τῶν ἐργασίμων ἡμερῶν τῆς αὐτῆς ἑβδομάδος ἐπιμηκύνεται τὸ τυχὸν ὅριον διαρκείας τῆς καθ' ἑβδομάδα ἐργασίας, καθ' ὅσον ὁ νομοθέτης, ρυθμίσας τὰ τῆς ἐργασίας κατὰ τὴν ἐν λόγῳ ἡμέραν διὰ τῶν διατάξεων τοῦ π.δ. τῆς 8/14.3.1930 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως (ἤδη διὰ τοῦ ὁ.δ. 748/1966), ὡς καὶ τῆς κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἀ.ν. 28/1944 ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὡς αὕτη ἡρμηνεύθη αὐθεντικῶς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/1951 ὁμοίας, ἐπιβαλλουσῶν ποινικὰς κυρώσεις ἢ ἄλλας ἀστικὰς συνεπείας διὰ τὴν παροχὴν της, οὐδό-

ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΑΡΟΧΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΠΟ ΠΑΡΑΓΟΓΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΠΛΑΣΙΕ)

Χρονικά όρια έργασίας, νόμιμος μισθός τούτων

Έλλειψις διατάξεως περί υποχρεωτικού ωραρίου έργασίας διά τούς μισθωτούς τούτους, μή εφαρμοζομένων των περί νομίμων ώρων έργασίας του προσωπικού των Ανωνύμων Εταιρειών ή του προσωπικού των εμπορικών καταστημάτων.— Νόμιμος μισθός

Περίπτωσις της κατωτέρω αποφάσεως τού ὡς ἔφετείου δικάσαντος κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν νόμου Γ᾽ΩΔ᾽/1911 ὑπῆρξε παροχή ἐργασίας ὑπό παραγωγού (πλασιέ). (Ἴδετε περί τῆς σχέσεως ταύτης ὡς σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 2653/1967, εἰσηγητής *Χρ. Χριστοφορίδης*, ΕΕΔ 20, 128ῆ, ἔνθα εἰς σημείωσιν μας καί παραπομπαί εἰς λοιπήν νομολογίαν. Α.Π. 292/1968, εἰσηγητής *Πελ. Δαλιάνης*, ΕΕΔ 27, 822).

Τά ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον τῆς ἀποφάσεως ταύτης, λως συνεσχέτισε τάς ὑπερωρίας πρός τό ὡς εἴρηται ὅριον. Ἀντιθέτως ὅθεν ἀποφανθεῖσα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις παρεβίασε τάς ὡς ἄνω διατάξεις καί ἀναιρετέαν ἑαυτήν κατέστησε κατ᾽ ἄρθρον 807 ἐδάφιον 17 Πολιτικῆς Δικονομίας καί κατά τόν δάσιμον περί τούτου πρῶτον λόγον τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως ἀναιρέσεως, παραπεμφθείσης ἐνώπιον τῆς Ὁλομελείας τοῦ Δικαστηρίου τούτου κατ᾽ ἄρθρον 581 § 1 ἐδάφ. δ᾽ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

Ἀναιρουμένης τῆς ἀποφάσεως δέον ἡ περαιτέρω ἐκδίκασις τῆς ὑποθέσεως νά παραπεμφθῇ, συνοδά τῷ ἄρθρῳ 834 § 3 Πολιτικῆς Δικονομίας, εἰς τό ὑπό τοῦ Κανονισμοῦ ὁριζόμενον Τμῆμα, καταδικαζομένου τοῦ ἀναιρεσιβλήτου εἰς τήν κατ᾽ ἀμφότερα τά βήματα δικαστικήν δαπάνην τῆς ἀναιρεσειούσης, μή συντρεχούσης περιπτώσεως τοιαύτης καταδίκης τῶν παρεμβάντων ὡς ἐκ τῆς ἀπορρίψεως τῶν παρεμβάσεων κατά τ᾽ ἀνωτέρω, ὡς μή προκληθείσης ἐντεῦθεν δαπάνης τινός εἰς τούς κυρίους διαδίκους, κατά τά ἐν ἄρθρῳ 183 § 1 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας προϋποτιθέμενα.

πρώτης, καθ᾽ ὅσον γνωρίζομεν, εἰς τό θέμα, εἶναι, ὅτι διά τούς περιοδεύοντας τούτους μισθωτούς δέν ὑπάρχει καθορισμός νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας καί συνεπῶς δέν δύνανται νά γίνῃ λόγος περί παρανόμων ὑπερωριῶν καί τῶν διά ταύτας συνεπειῶν κατά τά ἐν τῷ ἄρθρῳ 8 τοῦ ν.δ. 1020/1959 ὁριζόμενα (ΕΕΔ 18, 1272).

Ὡς πρός τάς ἀποδοχάς τῶν αὐτῶν προσώπων, κατά τήν γνώμην τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας (ἴδετε ΕΕΔ 27, 1230) ἐφαρμόζονται αἱ περί ἀποδοχῶν τῶν Γραφείων ἐπιχειρήσεων διατυπωθεῖσαι ἀποφάσεις.

Ἀλλά τό Ὑπουργεῖον Ἐργασίας παραβλέπει, ὅτι διά νεωτέρας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπό 27 Αὐγούστου 1938 (ἐπικαλεῖται τήν ἀπό 16.9.1937 συλλογικήν σύμβασιν ἐργασίας) ἐρρυθμίσθησαν ἄλλως καί εἰδικῶς κατά τόν ἐν αὐτῇ τρόπον αἱ ἀποδοχαί τῶν πλασιέ τῶν κάθε μορφῆς ἐπιχειρήσεων, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀνωνύμου ἢ μή μορφῆς αὐτῶν καί συνεπῶς δέν τίθεται πλέον ζήτημα ἐφαρμογῆς τῶν περί μισθῶν ὑπαλλήλων Γραφείων διατυπωτικῶν ἀποφάσεων.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 2544/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου Γ᾽ΩΔ᾽ κατ᾽ ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ι Ντεγιάννης**

Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. **Στ. Ζωγραφίδης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀθ. Μαγκλάρας, Χ. Φραγκάκης, Κ. Καρράς

Ἐβεβαιώθη, κατά τήν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ὅτι κατά τό ἐν τῇ ὑπό δίκην ἀγωγῇ χρονικόν διάστημα ἀπό 3.12.1964 ἕως 17.2.1968 ὁ ἐνάγων ἀπησχολήθη παρά τῇ ἐναγομένῃ ἀνωνύμῳ ἑταιρείᾳ ὑπό τήν ἐπωνυμίαν «...», ἀσκούσῃ ἐπιχείρησιν, ὡς περιοδεύων ὑπάλληλος αὐτῆς (πλασιέ), ἔργον ἔχων, ὡς καί ἐν τῇ ἀγωγῇ του ἐκτίθεται, τήν διάθεσιν τῶν προϊ-

όντων τῆς ἐναγομένης εἰς διάφορα ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καταστήματα, ἐπὶ πιστώσει ἢ τοῖς μετρητοῖς, καὶ τὴν εἰσπραξιν τοῦ ὑπ' αὐτοῦ συνομολογουμένου μετὰ τῶν πελατῶν τιμήματος, ἀμειβόμενος διὰ τὴν ἐργασίαν του ταύτην διὰ παγίου κατὰ μῆνα μισθοῦ καὶ ποσοστῶν ἐπὶ τῶν πραγματοποιουμένων ὑπ' αὐτοῦ πωλήσεων. Ὑπὸ τὰ δεδομένα ταῦτα ὁ ἐνάγων δὲν ὑπέκειτο εἰς ὑποχρεωτικὸν ἐκ τοῦ νόμου ὡραρίων ἐργασίας, ἐλλείψει σχετικῆς διατάξεως, τῶν διατάξεων περὶ ἀνωτάτου χρονικοῦ ὁρίου ἡμερησίας ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀνωνύμων ἐμπορικῶν ἑταιρειῶν (ἄρθρον 18 τοῦ π.δ. τῆς 8/13.4.1932, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 7 ἀ.ν. 547/1937), ὡς καὶ τοῦ προσωπικοῦ ἐμπορικῶν καταστημάτων (ἄρθρον 1 καὶ ἐπ. ἀνω π.δ. §§ 1 καὶ ἐπ. καὶ IV ὑπ' ἀριθ. 94948/6409/1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας) μὴ δυναμένων νὰ τύχωσιν ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογῆς, ἀτε τούτων προϋποθετουσῶν προδήλως προσωπικόν, παρέχον τὴν ὑπηρεσίαν του ἐντὸς τῶν Γραφείων τῶν ἄνω ἀνωνύμων ἑταιρειῶν ἢ ἐντὸς τῶν εἰρημένων καταστημάτων ἢ καὶ ἐκτὸς αὐτῶν, ἀλλὰ ὑπὸ συνθήκας, καθιστώσας ἐφικτὴν τὴν ὑπ' αὐτοῦ παρακολούθησιν τοῦ τεθεσπισμένου διὰ τὴν ἐπιχείρησιν ἡμερησίου ὡραρίου ἐργασίας, δυνατὸν δὲ ἐξ ἄλλου καὶ τὸν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου σχετικὸν ἔλεγχον, προϋποθέσεις, αἵτινες, ὡς εἰκός, δὲν δύνανται νὰ συντρέξωσιν ἐπὶ τῶν περιοδευόντων ὑπαλλήλων, δι' οὓς ἄλλωστε δὲν εἶναι δυνατὸς καὶ ὁ ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Ἀρχῶν ἔλεγχος τηρήσεως ὡραρίου. Μὴ ὑφισταμένου κατὰ ταῦτα νομίμου ὡραρίου ἐργασίας διὰ τὸν ἐνάγοντα, νομίμως οὗτος ἀπησχολήθη καὶ πέραν τῶν 7 ὡρῶν ἡμερησίως, ὡς ἐν τῇ ἀγωγῇ του ἰσχυρίζεται, μὴ οὔσης δὲ οὕτω ἀκύρου τῆς περὶ τῆς ἐπὶ πλέον τῶν ὡρῶν τούτων ἐργασίας συμφωνίας ὁ ἐνάγων δὲν ἔχει διὰ τὴν τελευταίαν ἐργασίαν του ἀξίωσιν κατὰ τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεις (ἄρθρον 904 Α.Κ.) πρὸς ἀπόδοσιν τῆς τυχὸν ἐντεῦθεν ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου του, οὔτε τοιαύτην περὶ ἀποζημιώσεως κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 8 § 2 ν.δ 4020/1959, διότι πᾶσαι αἱ διατάξεις αὗται προϋποθέτουσι παράνομον ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἐντεῦθεν ἄκυρον περὶ ταύτης συμφωνίαν (ἄρθρα 3 καὶ 174 Α.Κ.). Ἀκολούθως τούτοις τὸ κεφάλαιον τῆς ἀγωγῆς περὶ καταβολῆς τῶν ἐν αὐτῇ προσῶν ὡς ἀποδοτέας κατὰ τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεις ὠφελείας τῆς ἐναγομένης καὶ καταβλητέας ἀποζημιώσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 8 § 2 ν.δ. 4020/1959 διὰ παράνομον, ὡς ὁ ἐνάγων ἰσχυρίζεται, ἀπασχόλησιν αὐτοῦ καθ' ὑπέρβασιν τοῦ νομίμου 7ώρου, ἔδει νὰ ἀπορριφθῇ, ὡς μὴ νόμιμον, ἄλλως δὲ κρίνας ὁ ἐκδοὺς τὴν ἐκκαλουμένην ἀπόφασιν δικαστὴς καὶ μετὰ ταῦτα δεχθεὶς ἐν μέρει τὸ κεφάλαιον τοῦτο ἔσφαλε περὶ τὴν ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου, πλὴν εἰς βάρος τῆς ἐναγομένης καὶ οὐχὶ τοῦ ἐνάγοντος, δι' ὃ καὶ δέον ὅπως ἀπορριφθῶσιν οἱ σχετικοὶ λόγοι (2ος καὶ 3ος) τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως αὐτοῦ, δεκτῆς δὲ καθισταμένης τῆς ἀντιθέτου ἐφέσεως τῆς ἐναγομένης, καίτοι δι' αὐτῆς δὲν ὑποστηρίζει αὐτη τὴν ἀνυπαρξίαν νομίμου ὡραρίου διὰ τὸν ἐνάγοντα, ἄτε τούτου ὡς ἀναγομένου εἰς τὸ νόμῳ βάσιμον τῆς ἀγωγῆς, δυναμένου νὰ ἐρευνηθῇ καὶ αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τοῦ κατ' ἔφεσιν δικάζοντος δικαστηρίου, ἀρκεῖ διὰ τῆς ἐφέσεως νὰ ζητῆται, ὡς ἐν προκειμένῳ, ἡ ἀπόρριψις τῆς ἀγωγῆς (Ολ. Α.Π. 568/1954, ΝοΒ 2, 1125), μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐπὶ τῷ τέλει ἀπορρίψεως τῆς ὑπὸ δίκην ἀγωγῆς κατὰ τὸ ἄνω περὶ ὑπερωρίων κεφάλαιον αὐτῆς.

Ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων, ἐκτὸς τῶν ποσοστῶν ἐπὶ τῶν πωλήσεων, ἐλάμβανεν, ὡς ἐρρήθη, καὶ πάγιον ἐπὶ πλέον μηνιαῖον μισθὸν ἐκ δραχμῶν 1.500, ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του τὴν 3.12.1964 μέχρι τῆς κατὰ τὴν 17.2.1968 λύσεως τῆς συμβάσεως. Ἐξ οὐδενὸς ὅμως στοιχείου τῆς διαδικασίας ἐπιθανολογήθη, ὅτι ὁ πάγιος οὗτος μισθὸς συνεφωνήθη, ὅπως μὴ ἦτο ἐλάσσων τοῦ κατωτάτου ὑπὸ τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων προβλεπομένου διὰ τοὺς πωλητὰς ἐμπορικῶν καταστημάτων. Δοθέντος δὲ ὅτι κατὰ τὰ ἐν τῇ ὑπὸ δίκην ἀγωγῇ ἐκτιθέμενα ὁ ἐνάγων ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ ὡς ἐλάχιστον ἐκ τῶν ἄνω συλλογικῶν συμβάσεων καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων μηνιαῖον μισθὸν δραχμὰς 1.750 κατὰ τὴν περίοδον ἀπὸ 1.1.1966 ἕως 13. 9.1967 καὶ δραχμὰς 2.350 κατὰ τὴν ἐφεξῆς μέχρι λύσεως τῆς συμβάσεως περίοδον, πλέον δραχμῶν 185 κατὰ μῆνα ἀπὸ 15.7.1966 καὶ ἐφεξῆς δι' ἐπίδομα συζύγου, τὰ ποσὰ δὲ ταῦτα ἐκαλύπτοντο διὰ τῶν κατὰ τὴν αὐτὴν ἀγωγὴν κα-

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

I. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

1. Αποδοχαί χειριστών εις δασοτεχνικά έργα Υπουργείου Γεωργίας

Υπαγωγή των χειριστών πριονοκορδέλλας εν πριστηρίοις μή μετεχόντων συνεργείου επισκευών, άλλ' ασχολουμένων μέ την παρακολούθησιν της λειτουργίας της πριονοκορδέλλας και έχόντων είδίκευσιν εις τον κύκλον τούτον, άρα είδικευμένων έργατών, ώς πρός την άμοιβήν αύτών εις την γενικήν εν τή ύπ' άριθ. 7/1963 διαιτητική άποφάσει κατηγορίαν.

Άρείου Πάγου 135/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Άρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Άρεοπαγίτης κ. **Σπ. Γάγγας**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἠλίας Δημητριάδης, Ν. Παπαδοπούλος

Ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1963 διαιτητικῆς ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ἐπικυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1964 ταυτὸς τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, νομίμως δὲ κατατεθείσης παρὰ τῷ Εἰρηνοδικείῳ Ἀθηνῶν (πρᾶξις κατατέθεσεως ὑπ' ἀριθ. 30/23.1964), σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ ἐν αὐτῇ ἀναφερομένη κατηγορία τεχνιτῶν δὲν εἶναι γενικὴ ταυτὴ, ἀλλ' ἀνταποκρίνεται εἰς εἰδικὴν ἐργασίαν, τὴν τῶν τεχνιτῶν συνεργείων ἐπισκευῶν ἀσχολουμένων εἰς δασοτεχνικὰ ἔργα τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας. Τοῦτο προκύπτει ἐκ τοῦ ὅτι ὡς ἀρχιτεχνῖται, ἤτοι ὡς ἀμέσως ἀνώτεροι, νοοῦνται οἱ μηχανοδηγοὶ κατὰ τὴν ἐν τῇ ἀποφάσει διασάφησιν, οὐχὶ δὲ καὶ οἱ ἀντιδιαστελλόμενοι ἐν τῇ αὐτῇ ἀποφάσει ἀρχιμηχανικοὶ πριονιστηρίων καὶ ἀρχιτεχνῖται πριονιστηρίων, ὡς ἀμέσως κατώτεροι τῶν ἐποίων παρατίθενται οἱ εἰδικευμένοι ἐργάται, μὴ διαλαμβανομένης οὕτω κατηγορίας τεχνιτῶν ἐν τοῖς πριστηρίοις. Ἐνισχύεται δὲ ἡ ἀποψις αὕτη καὶ ἐκ τῆς ἐπακολουθησάσης ὑπ' ἀριθ. 7/1966 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ἥτις ταυτὴν ἔννοιαν ἀπέδωσεν εἰς τὴν ῥήτραν περὶ τεχνιτῶν. Κατ' ἀκολουθίαν οἱ χειρισταὶ πριονοκορδέλλας ἐν πριστηρίοις, μὴ μετέχοντες συνεργείου ἐπισκευῶν, ἀλλ' ἀσχολούμενοι μὲ τὴν παρακολούθησιν τῆς λειτουργίας τῆς πριονοκορδέλλας καὶ ἔχοντες εἰδίκευσιν εἰς τὸν κύκλον τοῦτον, ἄρα πληροῦντες τὰς προϋποθέσεις χαρακτηρισμοῦ αὐτῶν ὡς εἰδικευμένων ἐργατῶν, ὑπάγονται, ὡς πρὸς τὴν ἀμοιβὴν αὐτῶν, εἰς τὴν γενικὴν ταύτην ἐν τῇ ἀποφάσει κατηγορίαν. Ὅθεν ἡ προσβαλλομένη, ἀναλόγως δεχθεῖσα ὅτι ὁ ἀναιρεσείων παρεῖχε τὴν ὡς ἄνω ὑπηρεσίαν χειριστοῦ πριονοκορδέλλας, κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῆς ὡς ἄνω ἐπεχούσης ἰσχὺν νόμου, διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἔκρινεν, ὅτι δικαιοῦται τῆς ἐν αὐτῇ ἀμοιβῆς τοῦ εἰδικευμένου ἐργάτου καὶ οὐχὶ τοῦ τεχνίτου καὶ εἶναι ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου πρῶτος τῆς ἀναιρέσεως λόγος.

Ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅτι ὑπὸ τὸ κράτος ἑτέρας διαιτητικῆς ἀποφάσεως, περιλαμβανούσης τὴν κατηγορίαν ταύτην ἐχαρακτηρίζετο ὡς τεχνίτης πριονοκορδέλλας καὶ ὑπὸ τὴν ἰδιότητα αὐτὴν ἀνεγράφετο καὶ εἰς χορηγηθεῖσαν αὐτῷ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καρτέλλαν, δὲν ἀποτελεῖ «πρᾶγμα» ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρ. 7 τοῦ ἀπὸ 807 Πολι-

ταβαλλομένων εἰς τὸν ἐνάγοντα παγίου ὡς ἄνω συμπεφωνημένου μισθοῦ καὶ ποσοστῶν, ἀφοῦ κατ' αὐτὴν τὸ σύνολον τούτων (παγίου καὶ ποσοστῶν), ἄνευ συνυπολογισμοῦ τῶν καταβαλλομένων προσθέτως ἐπιδόματος ἐπαρχίας καὶ ἀποζημιώσεως ἐκτὸς ἕδρας, ἀνήρχοντο ἀπὸ 1.1.1966 μέχρι λύσεως τῆς συμβάσεως εἰς δραχμὰς 4.500 (1.500 σὺν 3.000) ἐκ τῶν ἐν ἀρχῇ δὲ ἀποδεικτέων (βλ. Ιδίᾳ τὴν ἀπὸ 20.6.1968 κατάστασιν τῆς ἐναγομένης), ἐβεβαιώθη, ὅτι διὰ δῶρα Πάσχα 1966, Χριστουγέννων 1967 καὶ Πάσχα 1967 κατεβλήθησαν εἰς τὸν ἐνάγοντα ἀντιστοίχως δραχμαὶ 1.000, 3.000 καὶ 2.250, ἤτοι ἐπὶ πλέον τῶν διὰ τῆς ἀγωγῆς του αἰτουμένων ἐκ δραχμῶν 875, 1.750 καὶ 875 ἀντιστοίχως, ἔπεται, ὅτι τὸ περὶ διαφορῶν ἀποδοχῶν κεφάλαιον τῆς ἀγωγῆς ἐκ μηνιαίων μισθῶν τῆς ἄνω ἀπὸ 1.1.1966 ἕως 17.2.1968 περιόδου, δώρων ἑορτῶν Πάσχα 1966, Χριστουγέννων 1966 καὶ Πάσχα 1967 καὶ οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος ἀπὸ 15.7.1966 τυγχάνει ἀβάσιμον καὶ ἀπορριπτέον, ἀπορρίψας δὲ ταῦτα καὶ ὁ πρωτοδίκως δικάσας, εἰ καὶ ἐν μέρει ἐπὶ ἑτέρᾳ αἰτιολογίᾳ, οὐδόλως ἐσφάλη καὶ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος καὶ 4ος λόγοι τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος δέον νὰ ἀπορριφθῶσι, μετὰ ταῦτα δέ, ἐλλείψει ἑτέρων λόγων, αὐτὴ ἡ ἔφεσις (αὕτη) ἐν τῷ συνόλῳ της.

τικῆς Διαγορᾶς, ἀλλ' ἐπιχείρημα τῆς ὑπαγωγῆς αὐτοῦ εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν τεχνιτῶν, καὶ ὁ περὶ μὴ λήψεως αὐτοῦ ὑπ' ὄψιν δεύτερος τῆς ἀναιρέσεως λόγος εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος (*).

2. Ἀποδοχαὶ πρακτικῶν μηχανικῶν.

Πρόσληψις κατὰ νόμον ἀδειούχου πρακτικοῦ μηχανικοῦ διὰ τὴν ὑπεύθυνον ἐπίβλεψιν καὶ συντήρησιν τῶν ἁπλῶν μηχανολογικῶν ἐγκαταστάσεων, μὴ ἐπιβαλλομένης τῆς ἐπανδρώσεώς των μὲ τὴν ἐπισκευὴν καὶ συντήρησιν κινητηρίων μηχανῶν ἀσχολουμένων συνεργείων μόνον διὰ τοιούτων ἀδειούχων. — Ἀποδοχαὶ πρακτικῶν μηχανικῶν κατὰ τὴν ἀπὸ 18.10.1958 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας.

Ἀρείου Πάγου 130/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Λ. Κανελλάκος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Φιλιππίδης, Β. Βασιλείου

Ὡς συνάγεται ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1 - 4 τοῦ ὁ.δ. 8/8.3.1935 «περὶ ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος μηχανοδηγοῦ καὶ πρακτικοῦ μηχανικοῦ» καὶ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ὁ.δ. τῆς 30/15/2.1937 «περὶ ἐπιβλέψεως λειτουργίας καὶ συντηρήσεως κινητηρίων μηχανῶν καὶ ἀτμολεβήτων», ἐκδοθέντων κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ νόμου 6422/1934, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 8, 9, 10 καὶ 16 τοῦ ὁμόσε τοῦ αὐτοῦ νόμου καὶ τοῦ ἀ.ν. 878/1946 καὶ ν.δ. 1150/1949 ἐκδοθέντος ὁ.δ. τῆς 21.11/17.12.1953 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀπὸ 16.3.1950 ὁ.δ. περὶ διαιρέσεως, κατατάξεως καὶ ἀπογραφῆς τῶν μηχανολογικῶν ἐγκαταστάσεων κ.λ.π.», ἡ πρόσληψις ἀδειούχου πρακτικοῦ μηχανικοῦ ἐπιβάλλεται διὰ τὴν ὑπεύθυνον ἐπίβλεψιν καὶ συντήρησιν τῶν ἁπλῶν μηχανολογικῶν ἐγκαταστάσεων, οὐδόλως δὲ ἐπιβάλλεται ἡ ἐπάνδρωσις τῶν μὲ τὴν ἐπισκευὴν καὶ συντήρησιν κινητηρίων μηχανῶν ἀσχολουμένων συνεργείων μόνον διὰ τοιούτων ἀδειούχων καὶ ὅταν ἀκόμη οἱ εἰς αὐτὸ μετέχοντες τελοῦν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν καὶ καθοδήγησιν πτυχιούχου πρακτικοῦ μηχανικοῦ, στερούμενοι πρωτοβουλίας ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ὅλου ἔργου.

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὰς διατάξεις τῆς ἀπὸ 18.10.1958 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πρακτικῶν μηχανικῶν καὶ μηχανοδηγῶν, δημοσιευθείσης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 67404/14731/1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, τῶν ὑπ' αὐτῆς καθοριζομένων μισθῶν καὶ ἐπιδομάτων δικαιοῦνται οἱ διπλωματοῦχοι, πτυχιοῦχοι καὶ ἀδειοῦχοι πρακτικοὶ μηχανικοί, ἐφ' ὅσον ἐκτελοῦν τὰ ἔργα τῆς εἰδικότητός των, τὰ καθοριζόμενα διὰ τῶν ἀνωτέρω διαταγμάτων.

Ἐν προκειμένῳ ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις ἐδέχθη, κατ' ἀνέλεγκτον ἐπὶ πραγμάτων κρίσιν, ὅτι κατὰ τὸν ἐν τῇ ἀγωγῇ χρόνον ὁ ἀναιρεσείων ἀπησχολεῖτο εἰς τὴν συντήρησιν μηχανολογικῶν ἐγκαταστάσεων καὶ ἐπισκευὴν πετρελαιοκινητήρων «Ντεκοβίλ» διαφόρων τύπων, μετέχων εἰς μίαν τῶν τριῶν ὁμάδων τριακονταμελοῦς συνεργείου ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὡς τοιοῦτος ἐκτελῶν συνήθεις ἐργασίας συντηρήσεως καὶ ἐπισκευῆς μηχανημάτων ἀπὸ κοινοῦ μετ' ἄλλων ἐφαρμοστῶν κατὰ τὰς ὑποδείξεις καὶ τὴν ὑπεύθυνον ἐπίβλεψιν καὶ καθοδήγησιν τοῦ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ μηχανικοῦ - μηχανολόγου τοῦ ἐργοστασίου τῆς ἀναιρεσιβλήτου τελοῦντος προϊσταμένου τῆς ὁμάδος πτυχιούχου πρακτικοῦ μηχανικοῦ καὶ ὅτι τὴν αὐτὴν ἐργασίαν συνέχισε προσφέρων οὗτος καὶ μετὰ τὸν κατὰ τὴν 3.11.1966 ἐφοδιασμόν του δι' ἀδείας μηχανικοῦ γ' τάξεως, τελῶν πάντοτε, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἐργατοτεχνῖται, ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ προϊσταμένου τῆς ὁμάδος πτυχιούχου πρακτικοῦ μηχανικοῦ, κατὰ δηλωθέντα αὐτῇ διὰ τῶν ἀπὸ 2.7.1966 καὶ 24.11.1966 ἐξωδίκων δηλώσεων τῆς ἐργοδότιδος περὶ μὴ ἀναθέσεως αὐτῷ καθηκόντων πρακτικοῦ μηχανικοῦ. Κρίνασα δὲ αὐτή, βάσει τῶν ἐκτεθέντων πραγματικῶν περιστατικῶν, ὅτι ἡ μετὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος σύμβασις περὶ παροχῆς ὑπηρεσιῶν ἁπλοῦ μηχανοτεχνίτου ὑπῆρξεν ἔγκυρος καὶ δὲν ὑφίσταται ἔδαφος προσφυγῆς εἰς τὰς ἀργὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ δι' ἀκυρότητα τῆς συμβάσεως κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ ἐστερεῖτο ἀδείας πρακτικοῦ μηχανικοῦ, ὅτι δὲ καὶ μετὰ τὸν ἐφοδιασμόν του διὰ τοιαύτης ἀδείας δὲν ἐδικαιοῦτο τῶν ἀποδοχῶν πρακτικοῦ μηχανικοῦ κατὰ τὴν ἀπὸ 18.10.1958 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας πρακτικῶν μηχανικῶν καὶ μηχανοδηγῶν, ὡς μὴ ἐκτελῶν ἔργα πτυχιούχου πρακτικοῦ μηχανικοῦ, ἅτε μὴ ἔχων ἀναλάβει

(*) Ἐπαυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 915/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Τρικάλων ὡς ἐφετείου.

τὴν ἐπίβλεψιν τῆς λειτουργίας τῶν μηχανῶν, οὐδὲ μετὰ προτοβουλίας ἀσχολούμενος μὲ τὴν συντήρησιν καὶ ἐπισκευὴν τούτων, ὀρθῶς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, οἱ δὲ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζοντες πρῶτος καὶ τρίτος λόγοι ἀναιρέσεως ἀπορριπτέοι τυγχάνουσιν ὡς ἀβάσιμοι.

Συμφώνως πρὸς τὰ ἐκτεθέντα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις κατὰ τρόπον σαφῆ καὶ οὐδόλως ἀντιφάσκοντα προσδιώρισε τὴν παρεχομένην ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐργασίαν κατὰ τὸν κρίσιμον χρόνον, ἐκ τοῦ ὅτι δὲ δὲν προσδιώρισεν αὐτὴ τὴν ἱπποδύναμιν τῶν «Ντεκοβίλ», εἰς τὴν ἐπισκευὴν τῶν ὁποίων ἀπησχολεῖτο οὗτος, οὐδεμίαν ἔλλειψιν ἐμφανίζει ἡ αἰτιολογία αὐτῆς, καθ' ὅσον, καὶ μείζονος ἰσχύος τῶν 25 ἵππων καὶ ἂν ἦσαν αἱ μηχαναὶ αὗται, δὲν ἕπεται, κατ' ἀνάγκην, ὅτι ἡ ἐργασία τοῦ εἰρημένου, ὡς δέχεται αὐτὴν ἡ ἀπόφασις, ἦτο ἐργασία πρακτικοῦ μηχανικοῦ. Κατὰ συνέπειαν καὶ ὁ δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως περὶ ἐλλείψεως νομίμου βάσεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἀβάσιμος τυγχάνει καὶ ἀπορριπτέος (*).

3. Παροχὴ ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς προσωπικὸν ἐργοστασίου κεραμοπλινθοποιΐας

Ἐφαρμογὴ ὑπ' ἀριθ. 21 1961 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν.—Δικαίωμα ἐπιδόματος δι' ἀνθυγιεινὴν ἐργασίαν, ἐκτὸς τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰς ἐν τῇ ἀποφάσει εἰδικότητας καὶ πάντων τῶν λοιπῶν εἰς τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τῶν ἐργοστασίων κεραμοπλινθοποιΐας ἀνηκόντων, εἰς ἀντιστάθμισμα τῶν ἐπιβλαβῶν διὰ τὴν ὑγείαν τοῦ ἀνθρώπου συνθηκῶν, ὑφ' ἃς ἐργάζονται, ὡς καὶ τῶν ὁπωσδήποτε ἀπασχολουμένων εἰς τὰ ἐργοστάσια κεραμοπλινθοποιΐας διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐργασιῶν συναφῶν πρὸς τὴν λειτουργίαν τούτων.

Ἀρείου Πάγου 140/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δ. Χατζόπουλος**

Συνήγοροι οἱ κ.κ. Ἀγ. Νικολετόπουλος, Ἀλ. Σωκελλαρόπουλος

Διὰ τοῦ 2ου ὅρου τῆς ὑπ' ἀριθ. 21/1961 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κατατεθείσης παρὰ τῇ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν τὴν 12.7.1963 καὶ κοινοποιηθείσης εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας τὴν 12.7.1963, ὡρίσθη ἀφ' ἑνὸς μέν, ὅτι τὸ ἐξ 20% ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, ὅπερ δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 57644/1951 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας εἶχε χορηγηθῇ εἰς τοὺς ἐκ τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἔχοντας τὴν εἰδικότητα τῶν «ψητῶν, ἐκκαμινευτῶν, σουρωτῶν καὶ λασπάδων» ἐπεκτείνεται ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1961 καὶ εἰς τοὺς ἔχοντας τὰς εἰδικότητας τῶν «καμινευτῶν, δουτηχτάδων, ἀνθρακέων καὶ ἐργατοτεχνιτῶν τεχνιτῶν ξηραντηρίων», ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅτι εἰς ἅπαν τὸ λοιπόν, πλὴν τῶν ἀνωτέρω εἰδικῶς μνημονευομένων εἰδικοτήτων, ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τῶν ἐργοστασίων κεραμοπλινθοποιΐας ἁπάσης τῆς χώρας παρέχεται ἀπὸ 1ης Ἰουλίου 1961 ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 7% ἐπὶ τῶν ἐκάστοτε ἰσχυόντων κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων αὐτοῦ. Διὰ δὲ τῆς 35/1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ὡρίσθη τὸ ποσοστὸν τοῦ εἰρημένου ἐπιδόματος διὰ τὸ ὡς ἄνω λοιπὸν προσωπικὸν εἰς 4%, καὶ διὰ τῆς 44/1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ηὐξήθη τοῦτο εἰς 10%.

Ἐξ ἄλλου ἐν τῇ ὑ.ἀ. 57942/10358 (Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας) τῆς 7/7 Αὐγούστου 1961 «περὶ ἐγκρίσεως καὶ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 22/1961 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ αὐξήσεως τῶν ἡμερομισθίων τῶν εἰς τὰ βιομηχανικὰ καὶ βιοτεχνικὰ ἐργοστάσια κεραμοπλινθοποιΐας ἁπάσης τῆς χώρας ἀσχολουμένων ἐργατοτεχνιτῶν» περιλαμβάνονται 23 κατηγορίαι οὕτως ἀπασχολουμένων, ἐν οἷς καὶ οἱ ἄνω ὀνομαστικῶς σημειούμενοι, ὑπὸ τὸν ἀριθμὸν δὲ 23 ἡ κατηγορία «λοιπῶν ἐργατῶν».

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι τοῦ εἰρημένου ἐπιδόματος χορηγουμένου, ἐκτὸς τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰς ἐν τῇ ἀποφάσει ἀναφερομένας εἰδικότητας, καὶ εἰς πάντας τοὺς λοιποὺς εἰς τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τῶν ἐργοστασίων κεραμοπλινθοποιΐας ἀνήκοντας, εἰς ἀντιστάθμισμα τῶν ἐπιβλαβῶν διὰ τὴν ὑγείαν τοῦ ἀνθρώπου συνθηκῶν, ὑφ' ἃς ἐργάζονται οὗτοι, δικαιοῦνται τούτου καὶ οἱ ὁπωσδήποτε ἀπασχολούμενοι εἰς τὰ ἐργοστάσια κεραμοπλινθοποιΐας διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐργασιῶν συναφῶν πρὸς τὴν λειτουργίαν τούτων, ὡς ὑποκείμενοι εἰς τοὺς αὐτοὺς κινδύνους.

Ὡς ἐκ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφά-

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 3427/1968 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Κατώτατα ὅρια ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἀπὸ 1.5.1969 καὶ ἑφεξῆς.—Ἐφαρμογὴ τούτων καὶ διὰ τοὺς μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς ἀμειβομένους.— Ἀποτίμησις τῶν εἰς εἶδος παροχῶν τῶν θεωρῶν.

Τὰ κατώτερα ὅρια βασικῶν ἡμερομισθίων τῶν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ δυνάμει σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένων ἐργατοτεχνιτῶν (ἀρρένων, θηλέων καὶ μαθητευομένων, ἀμφοτέρων τῶν φύλων) καθ' ἅπασαν τὴν χώραν, τὰ ἰσχύοντα κατὰ τὴν 30.9.1968 καὶ αὐξηθέντα ἀπὸ 1.10.1968 κατὰ 7%, αὐξάνονται περαιτέρω ἀπὸ 1ης Μαΐου 1969 κατὰ ποσοστὸν 8%.

I. Νέα κατώτερα ἡμερομίσθια ἀπὸ 1.5.1969.

Τὰ βάσει τῆς ὡς ἄνω αὐξήσεως διαμορφούμενα κατώτερα ἡμερομίσθια, ὡς καὶ τὰ ἀντίστοιχα τεκμάρτιά τούτων, ἐφ' ὧν ὑπολογίζονται αἱ ὑπὲρ Ι.Κ.Α. εἰσφοραί, ἔχουν ὡς κάτωθι:

	Ἡμερομ. ἀπὸ 1.5.1969	Τεκμαρτὸν ἡμερ.	Μισθολ. κλάσις
1) Ἀρρένων (ἐνηλίκων)	103,50	100	10η
2) Θηλέων (ἐνηλίκων)	85,25	100	10η
3) Μαθητευομένων ἀμφοτέρων τῶν φύλων):			
α) ἐφ' ᾧ προσλήφθησαν	49,45	50	6η
β) μετὰ πάροδον διετίας ἀπὸ τῆς προσλήψεως	57,50	60	7η

II. Ὑποχρεωτικὴ ἀσφάλισις βάσει κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων.

Δεδομένου ὅτι τὰ ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καθοριζόμενα ἡμερομίσθια ἀποτελοῦν ἐλάχιστα ὅρια ἀμοιβῆς (ἡμερομίσθια ἀσφαλείας) τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καθ' ἅπασαν τὴν χώραν, ἡ ἀσφάλισις παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καὶ μαθητευομένων δὲν δύναται νὰ πραγματοποιῆται βάσει ἡμερομισθίου κατωτέρου τοῦ ἀντιστοίχου τεκμαρτοῦ, εἰς ὃ ἑκάστη κατηγορία ἐκ τούτων ὑπάγεται.

III. Κατώτερα ὅρια τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων τῶν μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς ἀμειβομένων μισθωτῶν.

Μισθωτοὶ ἀμειβόμενοι μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς (ὧν τὸ τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιο καθορίζοντα κατ' ἔτος, βάσει τοῦ μέσου ὅρου τῶν τεκμαρομένων μηνιαίων ἀποδοχῶν των δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α.) δὲν δύνανται ὡς γνωστὸν νὰ κατατάσσωνται εἰς τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον κατώτερον τοῦ ἀντιστοιχοῦντος εἰς τὸ ἑκάστοτε ἰσχύον κατώτερον ὅριον ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἁπάσης τῆς χώρας.

Τὰ ὡς ἄνω ὁρίζονται διὰ τῆς § ΙΙΙ τῆς ὑπ' ἀριθ. 622/51/17.12.1968 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., κοινοποιηθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 284/1968 ἐγκυκλίου διατυπώσεως.

Καίτοι οἰκοθεν νοείται, ἐν τούτοις πρὸς ἄρσιν τυχὸν ἀμφιβολιῶν σημειοῦται, ὅτι δὲν ἔχει ἐφαρ-

---

σεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου δείκνυται, αὕτη δέχεται, κατ' ἀνέλεγκτον ἐπὶ πραγμάτων κρίσιν, ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα ἀνώνυμος ἑταιρεία, ἐκμεταλλευομένη ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐργοστάσιον κεραμοπλινθοποιΐας, προσέλαβεν ἀπὸ 6.12.1966 τὸν ἀναιρεσίβλητον διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ὡς ὀγλιθὸν οἰκοδόμου εἰς τὸ ρηθὲν ἐργοστάσιόν της καὶ ἔκτοτε οὗτος παρέχει αὐτῷ τὰς συνομολογηθείσας ὑπηρεσίας του διὰ τὴν ἐπιδιόρθωσιν καὶ συντήρησιν τῶν τριῶν κλιβάνων τοῦ ἐργοστασίου. Κρίναν δὲ, ὅτι δικαιοῦται οὗτος, βάσει τούτων, τοῦ ἄνω ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, ἀπέρριψε τὴν ἔφεσιν τῆς ἀναιρεσειούσης κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἐργατοδίκου, δι' ἧς ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου περὶ ἐπιδικάσεως τοιούτου ἐπιδόματος. Οὕτως ἀποφηνάμενον τὸ Πρωτοδικεῖον ἐπροήσατο ὀρθὴν ἐφαρμογὴν καὶ ἑρμηνείαν τῶν ἄνω διατάξεων καὶ εἶναι ἀπορριπτέοι οἱ λόγοι ἀναιρέσεως Α' καὶ Β' ὡς μὴ βάσιμοι καὶ ὁ Γ' ὡς ἐπὶ ἐσφαλμένης προϋποθέσεως ἐρειδόμενος (*).

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1622/1968 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης ὡς ἐφετείου.

μογήν ἡ διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 23/1968 ἐγκυκλίου διαταγῆς ἡμῶν διαταχθεῖσα ἀναστολὴ ἐφαρμογῆς τοῦ πίνακος κατατάξεως τῶν μὲ κεφαλαιοποιημένας ἀποδοχὰς ἀμειβομένων μισθωτῶν ἔτους 1969 μέχρις ἐγκρίσεως τούτου παρὰ τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Οἰκονομικῆς Πολιτικῆς εἰς τὴν ὡς ἄνω περίπτωσιν (καθορισμοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου κατωτέρου τοῦ ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ὁριζομένου).

Συνεπῶς ἀπὸ 1ης Μαΐου 1969 θὰ τύχουν ἐφαρμογῆς εἰς ἁπάσας τὰς περιπτώσεις ὡς κατώτερα ὅρια διὰ τὴν παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφάλισιν τῶν μισθωτῶν τὰ κατωτέρω ὅρια ἡμερομισθίου τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἁπάσης τῆς χώρας, ὡς ἐν παραγράφῳ 1 τῆς παρούσης.

IV. Ἀποτίμησις χορηγουμένων εἰς θερμοὺς παροχῶν εἰς εἶδος.

Διὰ τὴν ἀποτίμησιν τῶν χορηγουμένων ὁμοίως εἰς εἶδος παροχῶν εἰς τοὺς θερμοὺς πολυκατοικιῶν (ἀπόφασις 38846/1568/21.3.1968 Υπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, Φ.Ε.Κ. 150/Β/22.3.1968, ἐγκύκλιος Ι.Κ.Α. 89/1968) ἐχουν ἐφαρμογὴν ἀπὸ 1.5.1969 καὶ ἐφεξῆς τὰ νέα κατώτερα ὅρια ἡμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν.

Ἡ ἀποτίμησις τῶν εἰς εἶδος παροχῶν (κατοικίας, ἀναλόγου φωτισμοῦ, θερμάνσεως, ὕδατος, ἀεριόφωτος καὶ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος Υ3) ἀπὸ 1.5.1969 καὶ ἐφεξῆς θὰ γίνεται ὡς κάτωθι:

α) Ἐπὶ ἀρρένων θερμῶν, ἡμερομισθίων ἀνειδικεύτου ἐργάτου 103,50 Χ 26πλάσιον = 2691 Χ 19%, ἀποτίμησις παροχῶν εἰς εἶδος δραχμαὶ 511.

β) Ἐπὶ θηλέων θερμῶν, ἡμερομισθίων ἀνειδικεύτου ἐργατρίας 86,25 Χ 26πλάσιον=2.242,50 Χ 19%, ἀποτίμησις παροχῶν εἰς εἶδος δραχμαὶ 426.

Εἰς τὰς νομίμους ἀποδοχὰς τῶν θερμῶν θὰ προστίθενται κατὰ μῆνα τὰ ὡς ἄνω ποσὰ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 511 ἐπὶ ἀρρένων καὶ δραχμαὶ 426 ἐπὶ θηλέων πρὸς καθορισμὸν τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τῶν ἀποδοχῶν των, ἐφ' ὧν ὑπολογίζονται αἱ ὑπὲρ Ι.Κ.Α. εἰσφοραί.

('Εγκύκλ. Ι.Κ.Α., ὑπ' ἀριθ. 73/1969).

'Αποδοχαὶ θερμῶν πολυκατοικιῶν μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 1095/1969 ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου 'Επικρατείας(*).

Κατόπιν τῆς ἀκυρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 38846/1968 ἀποφάσεως περὶ θερμῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1095/1969 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου 'Επικρατείας ἐπανέρχεται ἐν ἰσχύϊ ἡ προγενεστέρα ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω θέματος ὑπ' ἀριθ. 41835/2940/22.4.1965 ἀποφασις τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, περὶ ἧς ἡ ὑπ' ἀριθ. 139/26.5.1965 ἐγκύκλιος διαταγή μας, ὡς καὶ τὸ ὑπ' ἀριθ. 19882/29.2.1968 γενικὸν ἔγγραφον ἡμῶν, δι' οὗ ἐκανονισθὴ ἐν μίν τὸ ὑπ' ἀριθ. 3883/417/29.1.1968 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

II. Κατὰ τὰ ὡς ἄνω διὰ τῶν ὑπολογισμὸν τῶν ὑπὲρ Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν τῶν θερμῶν δέον νὰ λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν αἱ ἀποδοχαὶ αἱ ὁριζόμεναι διὰ τῆς μνημονευθείσης ὑπ' ἀριθ. 41835/2940/22.4.1965 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ('Εγκύκλιος 139/1965), παρεκτὸς τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς αἱ ἀποδοχαὶ τῶν θερμῶν θὰ ὑπολείπωνται τοῦ ἑκάστοτε ἀπὸ 1.2.1967, ἡμέρας ἰσχύος τῆς ἀκυρωθείσης ἀποφάσεως, ἰσχύοντος κατωτάτου ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργάτου ἢ ἐργατρίας, ὅπερ ἔχει ὡς κάτωθι:

α) Ἀπὸ 1.2.1967 - 30.6.1967, δι' ἄρρενας δραχμαὶ 80 καὶ διὰ θήλεις δραχμαὶ 70.

β) Ἀπὸ 1.7.1967 - 30.9.1968, δι' ἄρρενας δραχμαὶ 90 καὶ διὰ θήλεις δραχμαὶ 75.

γ) Ἀπὸ 1.10.1968 - 30.4.1969, δι' ἄρρενας δραχμαὶ 96,30 καὶ διὰ θήλεις δραχμαὶ 80,25.

δ) Ἀπὸ 1.5.1969 καὶ ἐφεξῆς, δι' ἄρρενας δραχμαὶ 103,50 καὶ διὰ θήλεις δραχμαὶ 86,25.

('Εθνικὴ γενικὴ συλλογικὴ σύμβασις 12.9.1968, Ἐγκ. Ι.Κ.Α. 220/1968).

III. Εἰνόητον τυγχάνει, ὅτι αἱ ὑπὲρ Ι.Κ.Α. εἰσφοραὶ διὰ τὸ ἀπὸ 1.2.1967 καὶ ἐφεξῆς χρονικὸν διάστημα θὰ ὑπολογίζωνται ἐπὶ τῶν πράγματι καταβληθεισῶν ἀποδοχῶν (εἰς χρῆμα) εἰς τοὺς θερμοὺς πολυκατοικιῶν, εἰς ἃς περιπτώσεις αὗται εἶναι ὑψηλότεραι τῶν προκυπτουσῶν ἤδη ἀποδοχῶν των, βάσει τῶν ὡς ἄνω διαταγῶν (ἐγκύκλιος 139/1965 καὶ ὑπ' ἀριθ. 19882/29.2.1968 γενικὸν ἔγγραφον).

IV. Διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν προκυπτόντων ἤδη θεμάτων ἐκ τοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν ὑπὲρ Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν βάσει τῆς ἀκυρωθείσης διατητικῆς ἀποφάσεως καὶ τῶν νομίμων ἀποδοχῶν τούτων, ὡς ἐν τῇ παρούσῃ ἀναφέρεται, αἱ ἁρμόδιαι Ὑπηρεσίαι τῶν ὑποκαταστημάτων Ι.Κ.Α. δέον ὅπως προβοῶν εἰς τὰς ἑξῆς ἐνεργείας:

α) Νὰ ὑπολογίσουν τὰς πράγματι καταβληθείσας εἰσφορὰς ἀπὸ 1.2.1967 καὶ ἐφεξῆς διὰ τοὺς θερμοὺς πολυκατοικιῶν βάσει νομίμων ἀποδοχῶν ἢ πράγματι καταβληθεισῶν ὡς ἀνωτέρω παραγράφων ΙΙ καὶ ΙΙΙ.

β) Νὰ φέρουν εἰς πίστωσιν τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν τυχὸν ἐπὶ πλέον καταβληθείσας εἰσφορὰς ἢ ἐπὶ μὴ ὑπάρξαντος ληξιπροθέσμου ὀφειλῆς νὰ ἐπι-

(*) ΕΕΔ 28, 700.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΔΕΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΜΕΤ' ΑΠΟΔΟΧΩΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Τὰ δικαίωμα ἀδείας τῶν μισθωτῶν κατ' ἔτος μετ' ἀποδοχῶν εἰσήχθη διὰ τοῦ ἀ.ν. 539/1945, ἐπικυρωθείσης διὰ τοῦ νόμου 2081/1952 καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 52 Διεθνοῦς Συμβάσεως (ΕΕΔ 19, 806, ἔνθα κωδικοποίησις τῶν διατάξεων τῶν ἀνωτέρω νόμων).

Ὡς πρὸς τὸ μέγεθος ὅμως τῆς ἀδείας διὰ τοῦ μεταγενεστέρου ν.δ. 4547/1966 (ἄρθρον 1) (ΕΕΔ 25, 1223) ἐπήλθεν ἡ ἀκόλουθος τροποποίησις:

"Αντικατεστάθη ἡ ὑπὸ στοιχεῖον α' περίπτωσις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ. ν. 539/1945 ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1967 ὡς ἑξῆς: α) Διὰ τοὺς μισθωτούς, τοὺς ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου ἀπασχολουμένους εἰς ὑποκειμένας ἐπιχειρήσεις δημοσίου χαρακτῆρος, κοινῆς ὠφελείας ἢ τὰς λειτουργούσας ὑπὸ μορφὴν ἀνωνύμου ἢ περιωρισμένης εὐθύνης ἑταιρείας ἢ ἱδρύματος ἢ ὀργανισμοῦ ἢ ἐπιχειρήσεως, εἰς τὰς ὁποίας ὁ ἀριθμὸς τῶν μισθωτῶν κατὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους τῆς ἀδείας ὑπερβαίνει τοὺς πεντήκοντα (50), εἰς δώδεκα ἀλλεπαλλήλους ἐργασίμους ἡμέρας.

Οὕτω τὸ μέγεθος τῆς ἀδείας καθορίζεται ὡς δεικνύει ὁ παρατιθέμενος πίναξ:

"Ετη ὑπηρεσίας εἰς τὴν αὐτὴν ἐπιχείρησιν	Ὑπαλλήλων προσωπικόν	Ἐργατοτεχνικοῦ, μαθητείας ἢ ὑπηρεσίας προσωπικόν	Ὑπαλλήλων προσωπικόν	Ἐργατοτεχνικοῦ, μαθητείας ἢ ὑπηρεσίας προσωπικόν
	Ἐπιχειρήσεις δημοσίου χαρακτῆρος, κοινῆς ὠφελείας ἢ λειτουργοῦσαι ὑπὸ μορφὴν ἀνωνύμου ἢ περιωρισμένης εὐθύνης ἑταιρείας ἢ ἱδρύματος ἢ ὀργανισμοῦ ἢ ἐπιχειρήσεις μὲ ἀριθμὸν μισθωτῶν ὑπὲρ τοὺς 50		Ἐπιχειρήσεις λειτουργοῦσαι ὑπὸ μορφὴν ὁμορρύθμου ἑταιρείας, ἑτερορρύθμου, ἀτομικαὶ κλπ.	
1	12	8	8	6
1½	13	9	9	7
2	14	10	10	8
2½	15	11	11	9
3	16	12	12	10
3½	17	13	13	11
4	18	14	14	12
4½	19	15	15	12
5	20	16	16	12
5½	21	16	17	12
6	22	16	18	12
6½	23	16	18	12
7	24	16	18	12
7½	25	16	18	12
8 καὶ ἄνω	26	16	18	12

Πάντως κατ' ἄρθρον 2 § δ τοῦ ἀ.ν. 539/1945 οἱ ἀνήλικοι μισθωτοί, ἄρρενες καὶ θήλεις, ἄγων

στρέφουν ταύτας εἰς τοὺς ἀκεί ους ἐργοδότας τῇ αἰτήσει των ἢ μειώνουν κατὰ τὸ ἀναλογοῦν ποσὸν συνταχθείσας εἰς βάρος τούτων Π.Ε.Ε.

γ) Νὰ ἀναστείλωσαν πᾶσαν δίωξιν τῶν ἐργοδοτῶν ἐκ μέρους τῶν Δημοσίων Ταμείων ἢ τῶν Ταμειακῶν Ὑπηρεσιῶν τῶν Ὑποκαταστημάτων Ι.Κ.Α. μέχρις ἐκκαθαρίσεως κατὰ τὰ ὡς ἄνω (ιε - 6) τοῦ λογαριασμοῦ τῶν καταβλητέων εἰσφορῶν διὰ τὸ ἀπὸ 1.2.1967 καὶ ἑφεξῆς χρονικὸν διάστημα.

(Ἐγκύκλ. Ι.Κ.Α. ὑπ' ἀριθ. 84/1969).

Ἀναστολὴ ἰσχύος ὑπ' ἀριθ. 284/1968 ἐγκυκλίου διαταγῆς, σχετικῶς μὲ κατάταξιν εἰς μισθολογικὰς κλάσεις τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων τῶν μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς ἀμειβομένων μισθωτῶν διὰ τὸ ἔτος 1969.

Ἀναστέλλομεν τὴν ἰσχὺν τῆς ὑπ' ἀριθ. 284/1968 ἐγκ. διαταγῆς(*) μέχρις ἐγκρίσεως παρὰ τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Οἰκονομικῆς Πολιτικῆς (κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ὑπ' ἀριθ. 475/1968 ἀποφάσεώς του) τῶν καθορισθέντων παρὰ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων τῶν μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς ἀμειβομένων μισθωτῶν διὰ τὸ ἔτος 1969 (τῶν ἐκ τούτων ὑψηλοτέρων τῶν τοῦ ἔτους 1968).

Συναφῶς γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ὑπὲρ Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν, μέχρι κοινοποιήσεως νεωτέρας διαταγῆς ἡμῶν, θὰ ἔχουν ἐφαρμογὴν τὰ διὰ τὸ ἔτος 1968 ἰσχύσαντα τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια (ὡς σχετικὴ ὑπ' ἀριθ. 5/1968 ἐγκ. διαταγὴ ἡμῶν (**) καὶ ἡ τροποποιήσασα ταύτην ὡς πρὸς τὰ κατώτερα τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια ἀπὸ 1.10.1968 ὑπ' ἀριθ. 256/1968 ὁμοία) (***).

(Ἐγκύκλ. Ι.Κ.Α. ὑπ' ἀριθ. 23/1969).

(*) ΕΕΔ 28, 253.
(**) ΕΕΔ 27, 444.
(***) ΕΕΔ 28, 47.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

211/1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ
**Περί προσλήψεως επί συμβάσει ιδιωτικού διτης ήλικίαν κατωτέραν των 18 ετών, οποσδήποτε και αν εργάζωνται, δικαιούνται άδειας κατ' ελάχιστον όριον 12 εργασίμων ημερών.

Κατά την αυτήν διάταξιν της αυτής άδειας (κατ' ελάχιστον όριον) δικαιούνται άπαντες οι απασχολούμενοι εις έργα επιβλαβή διά την υγείαν ή ιδιαιτέρως κοπιώδη, (στοιχειοθέτησις ή ανάτηξις μετάλλου εις τα τυπογραφεία, κυρία απασχόλησις εις πλυντήρια ή βαφεία, εις τα βαλανοργεία και τας φορτοεκφορτώσεις παντός είδους).

Κατά την διάταξιν του άρθρου 2 § 7 του ά.ν. 539/1945 τυχόν ευμενέστεροι όροι χορηγήσεως αδειών εις μισθωτούς, περιεχόμενοι εις συλλογικάς συμβάσεις εργασίας, κανονισμούς ή άλλας διατάξεις, δεν θίγονται υπό του νόμου τούτου.

Η άδεια παρέχεται υπό του εργοδότου, υποχρεωμένου προς τούτο, πριν της λήξεως του ημερολογιακού έτους, έστω και αν δεν εζητήθη υπό του μισθωτού (άρθρον 3 § 15 νόμου 4504/1966, ΕΕΔ 25, 439), μετά των συνήθων αποδοχών και του αντιτίμου της τυχόν παρεχομένης κατοικίας (άρθρον 1 § 2 ν.δ. 4547/1966, ΕΕΔ 25, 1223), τό οποίον αντίτιμον είναι ζήτημα πραγματικόν. (Ιδετε σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 25, 1289), αι αποδοχαί δε αύται προκαταβάλλονται εις τον μισθωτόν (άρθρον 1 ν.δ. 4547/1966, ΕΕΔ 25, 1223).

Ο μισθωτός, ο οποίος έχει τας προϋποθέσεις του δικαιώματος άδείας, δικαιούται και τού κατ' άρθρον 3 § 16 του νόμου 4504/1966 (ΕΕΔ 25, 439) επιδόματος άδείας, τό οποίον προκαταβάλλεται επίσης μετά των αποδοχών άδείας (άρθρον 1 ν.δ. 4547/1966).

Αι αποδοχαί άδειας υπόκεινται, ως ο κανονικός μισθός, εις τας νομίμους πρός τό Ι.Κ.Α. εισφοράς, εις τας οποίας υπόκειται και τό επίδομα άδείας, κάτοτελώς και μέχρι του ποσού πάντως του τεσσαρακοστού ημερομισθίου της ανωτάτης κατά την παράγραφον 2 του άρθρου 25 του ά.ν. 1846/1951, ως αυτοποιήθη διά του άρθρου 4 του νόμου 4104/1960 (ΕΕΔ 19, 1157) μισθολογικής κλάσεως (άρθρον 4 § 3 νόμου 4476/1965, ΕΕΔ 24, 746).

Κατά τό άρθρον 3 του ν.δ. 3755/1957 (ΕΕΔ 16, 1062) εργοδότης, αρνούμενος την χορήγησιν εις μισθωτόν αύτου της νομίμου κατ' έτος άδείας, υποχρεούται, όπως, άμα τη λήξει του έτους, καθ' ό δικαιούται άδειας ο μισθωτός, καταβάλη εις αύτόν τας αντιστοίχους αποδοχάς των ημερών άδείας, υφισταμένας κατά 100%. (Ίδετε περί της έννοίας της διατάξεως Α.Π. 93/1969, ΕΕΔ 28, 568, ένθα εις σημειώσεις μας και λοιπαί).

Η άδεια παρέχεται εις αλλεπαλλήλους εργασίμους ημέρας (ίδετε εκτενεστέρας σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 27, 896) και κατά την διάρκειαν της άδείας απαγορεύεται η απόλυσις του μισθωτού (άρθρον 5 § 6 ά.ν. 539/1945). (Ίδετε σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 26, 689).

καίου προσωπικού παρά τω Υπουργείω Βιομηχανίας.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 113 της 17 Ιουνίου 1969)

Προτάσει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου ἀκηκοάσομεν και διατάσσομεν:

Άρθρον 1

1) Διά την εκτέλεσιν εκτάκτων και κατεπειγόντων έργασιών του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων αρμοδιότητος Υπουργείου Βιομηχανίας και των εξ αυτού εξαρτωμένων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ως του Ινστιτούτου Γεωλογίας και Ερευνών Υπεδάφους, ως και Ινστιτούτου Βιομηχανικών Ερευνών, δύναται να προσλαμβάνεται διά τό μέχρι της 31ης Δεκεμβρίου 1970 χρονικόν διάστημα το κάτωθι υπαλληλικόν προσωπικόν, συνδεόμενον μετά του Δημοσίου διά σχέσεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου :

α) Πτυχιούχοι Ανωτάτων Σχολών, πεντήκοντα οκτώ (58), εξ ών μέχρι δέκα εννέα (19) διοικητικοί, οι δε λοιποί τεχνικοί.

β) Κεκτημένα απολυτηρίων Γυμνασίου ή Ισοτίμου Σχολής ή Μέσης Τεχνικής Σχολής, εβδομήκοντα τέσσαρες (74), εξ ών μέχρις εικοσιν εννέα (29) διοικητικοί, οι δε λοιποί τεχνικοί.

γ) Βοηθητικόν προσωπικόν, είκοσι (20).

δ) Κλητήρες, επτά (7).

ε) Οδηγοί αυτοκινήτων, εξ (6), και

στ) Καθαρίστριαι, πέντε (5).

2) Η μισθοδοσία του προσλαμβανομένου δια του παρόντος προσωπικού βαρύνει τον προϋπολογισμόν εξόδων δημοσίων επενδύσεων, το δε κατώτατον και ανώτατον όριον του μισθού τούτου καθορίζεται διά κοινής αποφάσεως των Υπουργών Συντονισμού και Οικονομικών.

3) Η πρόσληψις του ως άνω προσωπικού και η κατανομή αυτού μεταξύ των Υπηρεσιών του Υπουργείου Βιομηχανίας και των εξ αυτού εξαρτωμένων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου θα ενεργήται δι' αποφάσεων του Υπουργού Βιομηχανίας, διά των αυτών αποφάσεων καθορίζονται και αι καταβαλλόμεναι εις ένα εκαστον αποδοχαί.

Άρθρον 2

Η ισχύς του παρόντος άρχεται από της δη-

μοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ἰουνίου 1969

—

201/1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀ.ν. 17/1967 περὶ ἀνωτάτου ὁρίου τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐν Ἑλλάδι δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων (*).

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 106 τῆς 10 Ἰουνίου 1969)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

Αἱ διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 17/1967 «περὶ ἀνωτάτου ὁρίου ἀποδοχῶν τῶν ἐν Ἑλλάδι δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων» ἐφαρμόζονται ἐφ' ἑξῆς μόνον ἐπὶ δημοσίων ὑπαλλήλων, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν Διοικήσεων, συμβούλων καὶ ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, τῆς Ἑλληνικῆς Τραπέζης Βιομηχανικῆς Ἀναπτύξεως, τῶν Ἑταιρειῶν, εἰς ἃς μετέχουν κατὰ πλειοψηφίαν ἡ Ἀγροτικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος ἢ ἡ Ἑλληνικὴ Τράπεζα Βιομηχανικῆς Ἀναπτύξεως, τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ καὶ τοῦ Ὀργανισμοῦ Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος καὶ γενικῶς τῶν ἐπιχειρήσεων ἢ ὀργανισμῶν τῶν ὑπὸ μορφὴν ἢ κατὰ τοὺς κανόνας τῆς ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως λειτουργούντων διὰ κεφαλαίων προερχομένων ἐκ τοῦ Δημοσίου ἢ εἰς οὓς μετέχουν τοιαῦται ἐπιχειρήσεις ἢ ὀργανισμοί.

Ἄρθρον 2

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Ἰουνίου 1969

—

212/1969 ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ὀργανώσεως καὶ Διοικήσεως τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως Ἐργατικοῦ Δυναμικοῦ.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 112 τῆς 14 Ἰουνίου 1969)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1) Ὁ δυνάμει τοῦ ν.δ. 2961/1954 «περὶ συστάσεως Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας» συσταθεὶς Ὀργανισμὸς Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας μετονομάζεται εἰς «Ὀργανισμὸν Ἀπασχολήσεως Ἐργατικοῦ Δυναμικοῦ (Ο.Α.Ε.Δ.)». Ὁ Ὀργανισμὸς Ἀπασχολήσεως Ἐργατικοῦ Δυναμικοῦ, ἀποκαλούμενος ἐν τοῖς ἑπομένοις τοῦ παρόντος ν.δ., χάριν συντομίας, Ὀργανισμός, ἀποτελεῖ Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, ἱδρυθὲν ἐν Ἀθήναις καὶ τελοῦν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

2) Ὁ Ὀργανισμὸς εἶναι τὸ κύριον ὄργανον ἐφαρμογῆς τῆς Κυβερνητικῆς Πολιτικῆς ἐπὶ τῆς ἀπασχολήσεως πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν ἀναγκαίων προϋποθέσεων ταχείας προσαρμογῆς τῆς προσφορᾶς ἐργασίας πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ζητήσεως, ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὸ ἑκάστοτε Πρόγραμμα Οἰκονομικῆς Ἀναπτύξεως τῆς χώρας καὶ τὰς συναφεῖς κατευθύνσεις καὶ ὁδηγίας τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

3) Εἰδικώτερον ὁ Ὀργανισμὸς μεριμνᾷ:

α) Διὰ τὸν ἐπαγγελματικὸν προσανατολισμὸν τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ τῆς χώρας.

β) Διὰ τὴν διευκόλυνσιν τῆς ἐπαφῆς μεταξὺ προσφορᾶς καὶ ζητήσεως ἐργασίας πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς πλέον προσφόρου ἀπασχολήσεως τοῦ διαθεσίμου ἐργατικοῦ δυναμικοῦ τῆς χώρας.

γ) Διὰ τὴν τεχνικὴν μαθητείαν τῶν νέων.

δ) Διὰ τὴν ἐπαγγελματικὴν κατάρτισιν τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ, ἰδίᾳ τῆς τιχυρρύθμου ἐκπαιδεύσεως αὐτοῦ.

ε) Διὰ τὴν ἐπιδότησιν τῶν μετὰ τὴν ἀκουσίαν διακοπὴν τῆς σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας αὐτῶν καθισταμένων ἀνέργων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 2961/1954 «περὶ συστάσεως Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας», ὡς καὶ διὰ τὴν καταβολὴν τῶν ἐπιδομάτων στρατεύσεως, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2054/1952 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας περὶ στρατευομένων μισθωτῶν», τῶν εἰσφορῶν καὶ δαπανῶν διὰ τὴν ἐφαρμογὴν ἀμφοτέρων τῶν ὡς ἄνω θεσμῶν τηρουμένων ἐφεξῆς εἰς ἐναίσιον λογαριασμόν.

στ) Διὰ τὴν παροχὴν ἐνισχύσεων, ἰδίᾳ ὑπὸ τὴν μορφὴν ἐπιδοτήσεως, εἰς ἐποχιακῶς λειτουργούσας ἐπιχειρήσεις, ἐφ' ὅσον αὗται ἤθελον συνεχίσει, κατὰ τὴν περίοδον τῆς κάμψεως τῆς δραστηριότητός των, τὴν ἀπασχόλησιν μισθωτῶν. Ἡ

(*) ΕΕΔ 26, 744.

ενίσχυσις αὕτη, παρεχομένη κατὰ τὴν περίοδον κάμψεως τῆς δραστηριότητος ἑκάστης τῶν ὡς ἄνω ἐπιχειρήσεων, δὲν δύναται, κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν, νὰ ὑπερβῇ τὰ τρία πέμπτα τῆς ἐπιβαρύνσεως, ἣν θὰ ὑφίστατο ὁ Ὀργανισμὸς ἐκ τῆς καταβολῆς ἐπιδομάτων ἀνεργίας εἰς τοὺς συνεπείᾳ τῆς κατὰ τὰ ἄνω κάμψεως τῆς δραστηριότητος καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς ἀπολυομένους μισθωτοὺς τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης. Αἱ προϋποθέσεις, ἰδίᾳ δὲ ὁ χαρακτηρισμὸς τῶν ἐπιχειρήσεων ὡς ἐποχιακῶς λειτουργουσῶν, καὶ ἡ διαδικασία τῆς παροχῆς ἐνισχύσεως, ὡς καὶ ὁ χρόνος ἐνάρξεως ἐφαρμογῆς τοῦ θεσμοῦ τούτου, θέλουσι καθορισθῆ διὰ βασιλικῶν διαταγμάτων, ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, μετὰ γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως Ἐργατικοῦ Δυναμικοῦ καὶ κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Οἰκονομικῆς Πολιτικῆς.

Ἄρθρον 2

Διοίκησις

1) Ὁ Ὀργανισμὸς διοικεῖται ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ Διοικητοῦ αὐτοῦ.

2) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον εἶναι ἑπταμελὲς καὶ ἀπαρτίζεται:

α) Ἐκ τοῦ Διοικητοῦ, ὡς Προέδρου.

β) Ἐξ ἑνὸς ἐπιστήμονος εἰδικοῦ εἰς τὰ θέματα τῆς Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ὡς Ἀντιπροέδρου.

γ) Ἐξ ἑνὸς ἐκπροσώπου τῶν μισθωτῶν καὶ ἑνὸς τῶν ἐργοδοτῶν, καὶ

δ) Ἐξ ἑνὸς ὑπαλλήλου ἐξ ἑκάστου τῶν Ὑπουργείων Συντονισμοῦ, Ἐργασίας καὶ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν.

3) Ὡς Διοικητὴς διορίζεται πρόσωπον ἔχον πεῖραν περὶ τὴν διοίκησιν Δημοσίων ἐν γένει Ὑπηρεσιῶν ἢ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου καὶ διαθέτον εἰδικὰς γνώσεις εἰς θέματα κοινωνικῆς πολιτικῆς.

4) Τὰ ὑπὸ στοιχεῖον γ' τῆς παραγράφου 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου μέλη ἐπιλέγονται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐκ προσώπων ὑποδεικνυομένων ὑπὸ τῶν ἀντιστοίχων ἀντιπροσωπευτικῶν ὀργανώσεων τῶν μισθωτῶν καὶ ἐργοδοτῶν, τῶν ὀργανώσεων τούτων ὑποχρεουμένων νὰ ὑποδείξωσι διπλάσιον ἀριθμὸν τῶν διοριστέων τακτικῶν καὶ ἀναπληρωματικῶν μελῶν ἐντὸς δεκαπενθημέρου, ἀφ' ἧς ζητηθῇ τοῦτο, ἄλλως, ἐν μὴ ἐμπροθέσμῳ ὑποβολῇ, ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας δύναται νὰ προβῇ εἰς τὸν διορισμὸν τῶν μελῶν τούτων κατὰ τὴν κρίσιν του.

5) Τὰ ὑπὸ στοιχεῖον δ' τῆς παραγράφου 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου μέλη, μετ' ἰσαρίθμων ἀναπληρωματικῶν, ὑποδεικνύονται ὑπὸ τῶν οἰκείων Ὑπουργῶν ἐξ ὑπαλλήλων τῆς ἁρμοδιότητός των, ἐχόντων τοὐλάχιστον τὸν 4ον βαθμόν.

6) Τῶν ὑπὸ στοιχεῖα γ' καὶ δ' τῆς παραγράφου 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου μελῶν διορίζονται ἰσάριθμα ἀναπληρωματικὰ μέλη, ἔχοντα τὰς ἰδιότητας τῶν τακτικῶν μελῶν.

7) Ἅπαντα τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, μετὰ τῶν ἀναπληρωτῶν αὐτῶν, πλὴν τοῦ Διοικητοῦ, διορίζονται ἐπὶ τριετεῖ θητείᾳ, δυναμένῃ νὰ ἀνανεοῦται ἑκάστοτε δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

8) Γραμματεὺς τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου διορίζεται, μεθ' ἑνὸς ἀναπληρωτοῦ, δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ, διοικητικὸς ὑπάλληλος τοῦ Ὀργανισμοῦ ἀνήκων εἰς τὴν Α' κατηγορίαν.

9) Διοικητὴς ἢ μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου δὲν διορίζεται, οὐδὲ διατηρεῖται πρόσωπον, μὴ δυνάμενον, κατὰ τὰς ἰσχυούσας διατάξεις, νὰ ἀναλάβῃ δημόσιον λειτούργημα.

10) Τὰ καθήκοντα τοῦ Διοικητοῦ καὶ τοῦ μέλους τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εἶναι ἀσυμβίβαστα πρὸς τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου τοῦ Ὀργανισμοῦ, τοῦ προμηθευτοῦ ἢ ἐργολάβου αὐτοῦ. Ἡ μετὰ τὴν ἀνάληψιν τῶν καθηκόντων δημιουργία ἀσυμβιβάστου ἐπιφέρει τὴν ἔκπτωσιν ἐκ τῆς θέσεως.

11) Ὁ Διοικητὴς κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θητείας αὐτοῦ δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἑτέραν ἐπαγγελματικὴν ἀπασχόλησιν, ἐν ἑτέρᾳ δὲ συνδρομῇ τοιαύτης ἀπασχολήσεως ἐκπίπτει τῆς θέσεώς του.

12) Ὁ Διοικητὴς καὶ τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐκπίπτουν τῆς θέσεώς των λόγῳ σοβαρᾶς παραβάσεως τῶν διεπόντων τὴν λειτουργίαν τοῦ Ὀργανισμοῦ νόμων καὶ κανονισμῶν, ὡς καὶ λόγῳ ζημίας, ἐπελθούσης εἰς τοῦτον ἐκ τῆς παριμελήσεως τῶν καθηκόντων των.

13) Προτάσει τοῦ Διοικητοῦ ἐκπίπτουν τῆς θέσεώς των τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἅτινα, ἄνευ ἀποχρώντος λόγου, ἀπουσιάζουν τῶν συνεδριάσεων αὐτοῦ ἐπὶ τέσσαρας συνεχεῖς συνεδριάσεις ἢ ἐπὶ ὀκτὼ συνεδριάσεις ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους.

14) Ἡ ἐκ τῆς θέσεώς των ἔκπτωσις τοῦ Διοικητοῦ καὶ τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου διά τινα τῶν εἰς τὰς προηγουμένας παραγράφους λόγων ἐνεργεῖται κατὰ τὴν ἐν τῷ παρόντι προβλεπομένην διαδικασίαν τοῦ διορισμοῦ των.

15) Κατὰ τὴν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων

των ὁ Διοικητὴς καὶ τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐπέχουσι τὰς ἀστικὰς καὶ ποινικὰς εὐθύνας τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου.

16) Τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως κατὰ συνεδρίασιν, ὁριζομένης δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ, ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας. Εἰς τὸν Ἀντιπρόεδρον τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τὸν Κυβερνητικὸν Ἐπίτροπον δύναται νὰ καταβάλληται προσθέτως καὶ ἀποζημίωσις κατὰ μῆνα, ὁριζομένη δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ, ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Ἄρθρον 3

Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος

1) Διὰ τῆς κατὰ τὴν παράγραφον 7 τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἀποφάσεως διορίζεται ἐπὶ τριετεῖ θητείᾳ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος παρὰ τῷ Διοικητικῷ Συμβουλίῳ τοῦ Ὀργανισμοῦ, ὅστις μετέχων τῶν συνεδριάσεων αὐτοῦ ἄνευ ψήφου δικαιοῦται νὰ λαμβάνῃ τὸν λόγον ἐπὶ παντὸς θέματος καὶ νὰ ὑποβάλλῃ προτάσεις. Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος καὶ ὁ ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ ἐπιλέγονται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας μεταξὺ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, τῶν ἐχόντων τοὐλάχιστον 2ον βαθμόν.

2) Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος, κρίνων ὅτι ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀντίκειται εἰς τὴν κειμένην νομοθεσίαν, δύναται νὰ ἀναστείλῃ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς, εἴτε κατόπιν προφορικῆς δηλώσεώς του, γενομένης ἀμέσως μετὰ τὴν λῆψιν τῆς ἀποφάσεως καὶ καταχωρουμένης εἰς τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων, εἴτε κατόπιν ἐγγράφου ἀνακοινώσεώς του, κοινοποιουμένης πρὸς τὸν Διοικητὴν ἐντὸς 24ώρου ἀπὸ τῆς λήψεως τῆς ἀποφάσεως.

3) Ἐντὸς τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω 24ώρου προθεσμίας ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος ὑποχρεοῦται νὰ ἀναφέρῃ ἐγγράφως τὰ τῆς διαφωνίας του εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας, ἐντὸς δὲ δεκαημέρου ἀπὸ τῆς λήψεως τῆς διαφωνίας τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου εἰς τὸν Ὀργανισμὸν ὁ Διοικητὴς αὐτοῦ ὑποχρεοῦται νὰ ἀναφέρῃ ὁμοίως εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας τὰς ἀπόψεις αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ληφθείσης ἀποφάσεως, ἐφ' ἧς ἡ διαφωνία.

4) Ἐντὸς ἑπτὰ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς της κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ἀναφορᾶς τοῦ Διοικητοῦ ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας δι' ἀποφάσεώς του, κοινοποιουμένης εἰς τὸν Ὀργανισμόν, αἴρει τὴν μεταξὺ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου ἀναφυεῖσαν διαφωνίαν. Ἡ ἀπόφασις αὕτη τοῦ Ὑπουργοῦ εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸν Ὀργανισμόν. Ἡ ἄπρακτος λῆξις τῆς ὡς ἄνω τασσομένης ἡμέρας προθεσμίας λογίζεται ὡς ἔγκρισις τῆς ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ληφθείσης ἀποφάσεως, ἐφ' ἧς ἡ διαφωνία τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου.

5) Αἱ συνεδριάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εἶναι ἄκυροι, ἐφ' ὅσον δὲν ἐκλήθη νομίμως εἰς αὐτὰς ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος καὶ ἐν κωλύματι ἢ ἀπουσίᾳ τούτου ὁ ἀναπληρωτὴς του.

Ἄρθρον 4

Διοικητικὸν Συμβούλιον

1) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον συνίσταται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων τοὐλάχιστον πέντε μελῶν, ἐν οἷς ὑποσυνήπτει ὁ Διοικητὴς ἢ ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, λαμβάνει δὲ ἀποφάσεις διὰ τεσσάρων τοὐλάχιστον ψήφων.

2) Ἐν περιπτώσει θανάτου, παραιτήσεως ἢ ἐκπτώσεως ἀπὸ τῆς θέσεως του μέλους τινὸς τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, τοῦτο θεωρεῖται ἐν νομίμῳ συγκροτήσει μέχρι τοῦ διορισμοῦ ἀντικαταστάτου, ἐφ' ὅσον διὰ τῶν λοιπῶν μελῶν, τακτικῶν ἢ ἀναπληρωματικῶν τῶν ἐλλειπόντων, δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ ἀπαρτία.

Ἡ θητεία τοῦ ἀντικαταστάτου λήγει καθ' ὃν χρόνον θὰ ἔληγεν ἡ θητεία τοῦ ἀντικατασταθέντος. Ἐν περιπτώσει λήξεως τῆς θητείας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦτο ἐξακολουθεῖ ὑφιστάμενον μέχρι τοῦ διορισμοῦ νέου.

3) Τῶν συνεδριάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου δύναται νὰ μετέχῃ ἄνευ ψήφου ὁ Νομικὸς Σύμβουλος τοῦ Ὀργανισμοῦ. Ὡσαύτως μετέχουν τούτου ὡς Εἰσηγηταί, ἄνευ ψήφου, ὑπάλληλοι τοῦ Ὀργανισμοῦ, ὁριζόμενοι ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ.

Ἄρθρον 5

1) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ὀργανισμοῦ καθορίζει τὰ μέσα ἐφαρμογῆς τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 2 τοῦ παρόντος χαραξομένης ἑκάστοτε πολιτικῆς διὰ τὴν πληρεστέραν ἐκπλήρωσιν τῶν σκοπῶν τοῦ Ὀργανισμοῦ.

2) Εἰδικώτερον τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον:

α) Ἐγκρίνει τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὀργανισμοῦ καὶ ἀποφαίνεται ἐπὶ πάσης ἀναγκαίας μεταβολῆς αὐτοῦ, ὡς ἐπίσης ἐγκρίνει τὸν ἰσολογισμὸν καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸν ἔκθεσιν.

β) Ἀποφασίζει τὴν ἀγορὰν καὶ ἐκποίησιν ἐπίπλων τοῦ Ὀργανισμοῦ, ὡς καὶ τὴν ἀνέγερσιν κτισμάτων πάσης φύσεως.

γ) Ἀποφασίζει, κατὰ νόμον, τὴν διενέργει-

αν προμηθειών, μισθώσεων, ὡς καὶ πάσαν ἑτέραν δαπάνην πέραν τοῦ ποσοῦ τῶν ἑκατὸν χιλιάδων δραχμῶν καὶ τὴν χορήγησιν παγίων προκαταβολῶν πέραν τοῦ ποσοῦ τῶν τριάκοντα χιλιάδων δραχμῶν.

δ) Καταρτίζει τοὺς πάσης φύσεως Κανονισμοὺς τῆς λειτουργίας τοῦ Ὀργανισμοῦ, καὶ

ε) Ἀποφασίζει κατὰ νόμον ἐπὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ ἢ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας παριστεμένων εἰς αὐτὸ θεμάτων.

Ἄρθρον 6

Διοικητής

1) Συνιστᾶται παρὰ τῷ Ὀργανισμῷ θέσις Διοικητοῦ.

2) Ὁ Διοικητὴς διορίζεται ἐπὶ τριετεῖ θητείᾳ, δυναμένῃ ν' ἀνανεοῦται ἑκάστοτε διὰ βασιλικοῦ διατάγματος μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀναλαμβάνει δὲ τὴν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων του μετὰ τὴν δόσιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 33 τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ὅρκου ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

3) Ὁ Διοικητὴς εἶναι τὸ ἀνώτατον διοικητικὸν ὄργανον τοῦ Ὀργανισμοῦ καὶ τὸ ἐκτελεστικὸν τοιοῦτον τῶν σχετικῶν νόμων, τῶν Κανονισμῶν καὶ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἔχει δὲ δικαίωμα ν' ἀποφασίζῃ ἐπὶ παντὸς ζητήματος, ὅπερ κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἢ κατ' ἄλλας διατάξεις τῆς κειμένης νομοθεσίας δὲν ὑπήχθη εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

4) Ὁ Διοικητὴς ἰδίᾳ:

α) Ὡς Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καθορίζει τὰ θέματα τῆς ἡμερησίας διατάξεως καὶ διευθύνει τὰς συνεδριάσεις αὐτοῦ.

β) Προΐσταται ὅλων τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὀργανισμοῦ, ἐποπτεύει καὶ ἐλέγχει αὐτὰς καὶ λαμβάνει τὰ κατὰ τὴν κρίσιν του μέτρα διὰ τὴν συμμόρφωσιν αὐτῶν πρὸς τὰς κειμένας διατάξεις.

γ) Προσλαμβάνει, μεταθέτει καὶ ἀπολύει τὸ πάσης φύσεως προσωπικὸν τοῦ Ὀργανισμοῦ, ἐπιφυλασσομένων τῶν διατάξεων τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος, ὡς οὗτος ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.

δ) Ἐγείρει τὴν κατὰ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὀργανισμοῦ πειθαρχικὴν ἀγωγήν, συμφώνως πρὸς τὰς κειμένας διατάξεις, ἀσκεῖ δὲ τὴν πειθαρχικὴν ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων, δυνάμενος νὰ ἐπιβάλλῃ δι' ἀποφάσεώς του ποινὴν μέχρι καὶ τοῦ προστίμου ἀποδοχῶν ἑνὸς μηνός.

ε) Ἐκπροσωπεῖ τὸν Ὀργανισμὸν εἰς τὰς μετὰ τῶν τρίτων σχέσεις καὶ συναλλαγάς, ὡς ἐπίσης ἐκπροσωπεῖ αὐτὸν δικαστικῶς καὶ ἐξωδίκως, δικαιούμενος νὰ ἀναθέτῃ τὴν ἐκπροσώπησιν αὐτοῦ, ἐν ὅλῃ ἢ διά τινας ἐπιθέσεις, εἰς τὸν Ἀντιπρόεδρον ἢ εἰς μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἢ εἰς ἀνώτερον ὑπάλληλον τοῦ Ὀργανισμοῦ. Εἰς ἃς περιπτώσεις ἀπαιτεῖται κατὰ νόμον προσωπικὴ ἐμφάνισις τοῦ Διοικητοῦ, ὡς ἐκπροσώπου τοῦ Ὀργανισμοῦ, ἐνώπιον Δικαστηρίου, Εἰσηγητοῦ ἢ ἄλλης Ἀρχῆς, αὕτη ἐνεργεῖται εἴτε δι' αὐτοῦ τούτου τοῦ Διοικητοῦ, εἴτε διὰ τοῦ ὑπὸ τούτου ὁριζομένου μέλους τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἢ διά τινος τῶν δικηγόρων τοῦ Ὀργανισμοῦ, ἔχοντος τὴν πρὸς τοῦτο ἐξουσιοδότησιν.

Ἐπὶ ἐπιθέσεων ἐκτὸς τῆς ἕδρας τοῦ Ὀργανισμοῦ ἡ πρὸς ἐκπροσώπησιν ἐξουσιοδότησις δύναται νὰ δοθῇ εἰς τοὺς προϊσταμένους τῶν κατὰ τόπους Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὀργανισμοῦ.

στ) Ἀποφασίζει τὴν χορήγησιν εἰς τὸ πάσης φύσεως προσωπικὸν τοῦ Ὀργανισμοῦ ἀδείας ἀπουσίας, τὴν μετοκίνησιν αὐτοῦ ἐκτὸς ἕδρας, ὁσάκις ἀπαιτῶν τοῦτο αἱ ὑπηρεσιακαὶ ἀνάγκαι.

ζ) Δύναται, ὁσάκις κρίνει σκόπιμον, νὰ παραπέμπῃ εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον πᾶν θέμα τῆς ἁρμοδιότητος τον πρὸς λῆψιν ἀποφάσεων.

η) Δύναται νὰ συμμετέχῃ πασῶν τῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ Ὀργανισμοῦ μετὰ ψήφου πέραν τῶν προβλεπομένων μελῶν αὐτῶν καὶ ὁσάκις παρίσταται προεδρεύει αὐτῶν.

θ) Ἀποφασίζει, κατὰ νόμον, τὴν διενέργειαν προμηθειῶν, μισθώσεων, ὡς καὶ πάσης ἑτέρας δαπάνης μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν ἑκατὸν χιλιάδων δραχμῶν καὶ τὴν χορήγησιν παγίων προκαταβολῶν μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν τριάκοντα χιλιάδων δραχμῶν, καθορίζων ὁμοῦ καὶ τοὺς ὅρους πραγματοποιήσεως αὐτῶν.

ι) Ἀποφασίζει περὶ τῆς ἐκποιήσεως ἢ τῆς καταστροφῆς ἀχρήστου ὑλικοῦ, καθορίζων καὶ τὸν τρόπον πραγματοποιήσεως αὐτῆς.

ια) Δύναται νὰ ἐκχωρῇ δι' ἀποφάσεώς του, ὁποτεδήποτε ἀνακλητῆς, τινὰς τῶν ἁρμοδιοτήτων του εἰς τὸν Ἀντιπρόεδρον τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἢ εἰς ἀνωτάτους ἢ ἀνωτέρους ὑπαλλήλους ἢ προϊσταμένους Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὀργανισμοῦ.

ιβ) Τὸν Διοικητὴν ἀπόντα, ἐλλείποντα ἢ κωλυόμενον ἀναπληροῖ εἰς τὰ καθήκοντα μὲν τοῦ Προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὁ Ἀντιπρόεδρος αὐτοῦ, εἰς τὰ καθήκοντα δὲ τοῦ Διοικητοῦ τὸ δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὁριζόμενον μέλος αὐτοῦ.

5) Ὅπου τῆς κειμένης νομοθεσίας ἀναφέρε-

τια ὁ Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας κατέστη ἐφεξῆς ὁ Διοικητὴς τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως Ἐργατικοῦ Δυναμικοῦ.

7) Ὁ Διοικητὴς λαμβάνει τὰς ἀποδοχὰς καὶ λοιπάς, ὑφ' οἱανδήποτε μορφὴν καὶ ὀνομασίαν, παροχὰς Γενικοῦ Γραμματέως Ὑπουργείου.

Ἄρθρον 7

1) Ἐντὸς διετίας ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νομοθετικοῦ διατάγματος θέλουσι καθορισθῆ διὰ βασιλικῶν διαταγμάτων, ἐκδιδομένων τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τῇ προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν, ὅπου ἀπαιτεῖται κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις σύμπραξις τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν, μετὰ γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ, τὰ ἀκόλουθα ἀντικείμενα:

α) Τὰ τῆς λειτουργίας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ καὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἀποφάσεων αὐτοῦ.

β) Τὰ τῆς ὀργανώσεως, συγκροτήσεως καὶ λειτουργίας τῶν πάσης φύσεως Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὀργανισμοῦ, ἐν οἷς καὶ τὰ τῆς ἱδρύσεως, ἐπεκτάσεως, συγχωνεύσεως ἢ καταργήσεως Κεντρικῶν καὶ Περιφερειακῶν Ὑπηρεσιῶν, τοῦ καθορισμοῦ τῆς ἁρμοδιότητος αὐτῶν, ὡς καὶ τὰ τῶν ὀργανικῶν αὐτῶν θέσεων καὶ τὰ τῆς πληρώσεως αὐτῶν.

γ) Τὰ τῆς ἀναδιαρθρώσεως κατὰ κατηγορίας, κλάδους καὶ βαθμοὺς τῶν ὀργανικῶν θέσεων ἑκάστης τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὀργανισμοῦ, τὰ τῶν προσόντων καὶ τῆς διαδικασίας εἰσαγωγῆς ἐπὶ τὴν νέαν ταύτην διάρθρωσιν τοῦ ἀπαιτουμένου προσωπικοῦ, τὰ τῆς ἐντάξεως τοῦ ὑπηρετοῦντος πάσης φύσεως προσωπικοῦ τοῦ Ὀργανισμοῦ καὶ τὰ τῆς μεταταξεως τούτου εἰς ἄλλας Ὑπηρεσίας ἢ Ὀργανισμοὺς τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

δ) Τὰ τῆς συστάσεως συμβουλίων, ἐξαιρέσει τῶν ὑπηρεσιακῶν, ἐπιτροπῶν ἢ ὁμάδων ἐργασίας, τὰ τοῦ καθορισμοῦ τῆς συνθέσεως καὶ συγκροτήσεως αὐτῶν, ὡς καὶ τὰ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν εἰς αὐτὰ μετεχόντων.

ε) Τὰ τῆς ἐπιλογῆς τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῶν Κέντρων Ἐκπαιδεύσεως καὶ Σχολῶν Μαθητείας τοῦ Ὀργανισμοῦ, τῶν προσόντων, τῆς ἀσκήσεως καθηκόντων καὶ τῆς ἁμοιβῆς αὐτοῦ διὰ τὸ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τούτου ἐκτελούμενον ἑκάστοτε ἔργον.

στ) Τὰ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων τοῦ Ὀργανισμοῦ.

ζ) Τὰ τῆς ἀγορᾶς ἢ πωλήσεως ἀκινήτων, τῶν προμηθειῶν, μισθώσεων καὶ ἄλλων δαπανῶν τοῦ Ὀργανισμοῦ.

η) Τὰ τῆς ταμειακῆς καὶ λογιστικῆς διαχειρίσεως τοῦ Ὀργανισμοῦ.

θ) Τὰ τοῦ προληπτικοῦ καὶ κατασταλτικοῦ, ταχτικοῦ καὶ ἐκτάκτου, οἰκονομικοῦ ἐλέγχου καὶ τῶν ὀργάνων ἀσκήσεως αὐτοῦ.

2) Δι' εἰδικῶν Κανονισμῶν καταρτιζομένων ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ καὶ κυρουμένων διὰ βασιλικῶν διαταγμάτων, προκαλουμένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, θέλουσι καθορισθῆ:

α) Τὰ τῆς διαδικασίας καὶ δικαιολογητικῶν ἀπονομῆς τῶν πάσης φύσεως παροχῶν τοῦ Ὀργανισμοῦ, ὡς καὶ τὰ τῆς ὁρσεως τῶν ἐπ' αὐτῶν ἀμφισβητήσεων.

β) Πᾶσα ἑτέρα λεπτομέρεια, ἀναγκαία διὰ τὴν ἐκτέλεσιν καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νομοθετικοῦ διατάγματος.

3) Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγρ. καθοριζομένην διαδικασίαν καὶ τὰς αὐτὰς ὡς ἄνω διατυπώσεις καταρτίζονται καὶ κυροῦνται οἱ πάσης φύσεως ὑπὸ τῆς λοιπῆς κειμένης νομοθεσίας προβλεπόμενοι Κανονισμοὶ τοῦ Ὀργανισμοῦ.

4) Διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν εἰδικῶν ὑπηρεσιακῶν ἀναγκῶν τοῦ Ὀργανισμοῦ, ἰδίᾳ δὲ διὰ τὴν ἔκδοσιν βιβλιαρίων πληρωμῆς οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων, τὴν ἀνὰ τρίμηνον καταβολὴν τῶν ἐπιδομάτων τούτων, ὡς καὶ τὴν διανομὴν τῶν ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα δωρημάτων ἀνεργίας δύναται νὰ ἀπασχολῆται ἐπ' ἀμοιβῇ ὑπερωριακῶς τὸ προσωπικὸν τοῦ Ὀργανισμοῦ, ὡς καὶ τὸ προσωπικὸν τοῦ Ι.Κ.Α., ὅπου τὸ τελευταῖον τοῦτο ἀσκεῖ ἁρμοδιότητας τοῦ Ὀργανισμοῦ ἐπὶ τῶν ἄνω ἀντικειμένων.

5) Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῆς προηγουμένης παραγράφου ἰσχύουν ἀναλόγως ἐφαρμοζόμενα αἱ περὶ ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 178/1967 «περὶ αὐξήσεως εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ἐπεκτάσεως τοῦ ἐνιαίου μισθολογίου εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν Ν.Π.Δ.Δ. ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας καὶ καταργήσεως προσθέτων ἀμοιβῶν».

Ἄρθρον 8

Τελικαὶ διατάξεις

Μέχρι τῆς δι' εἰδικοῦ νόμου ἀναμορφώσεως τοῦ θεσμοῦ τῶν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων ἢ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 3868/1958 «περὶ συστά-

σεως Διανεμητικού Λογαριασμού Οικογενειακών Επιδομάτων καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων καὶ 4577/1966 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας περὶ Κανονικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ περὶ ἑτέρων τινῶν διατάξεων» ἐφαρμογὴ αὐτοῦ ἀνήκει εἰς τὸν Ὀργανισμόν. Τὰ τῆς παροχῆς τούτων καθορίζονται ἐφεξῆς διὰ Κανονισμοῦ, καταρτιζομένου ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ καὶ κυρουμένου διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν. Μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ κατὰ τ' ἀνωτέρω Κανονισμοῦ ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ κείμεναι διατάξεις.

Ἄρθρον 9

1) Ὁ Ὀργανισμὸς δύναται νὰ ἀθλοθετῇ καθ' ἕκαστον σχολικὸν ἔτος βραβεῖα διὰ τοὺς διακρινομένους διὰ τὸ ἦθος, τὴν ἐπίδοσιν καὶ ἀπόδοσιν μαθητὰς καὶ σπουδαστὰς τεχνικῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν σχολῶν ἐν γένει, οἵτινες τυγχάνουσι τέκνα ἐργαζομένων ἐπὶ σχέσει ἐξηρτημένης ἐργασίας ἢ τοιούτων συνταξιοδοτουμένων ἢ ἐπιδοτουμένων ἐξ' αὐτοῦ. Τὸ καθ' ἕκαστον σχολικὸν ἔτος διὰ τὸν ἀνωτέρω σκοπὸν διατιθέμενον συνολικὸν κονδύλιον καθορίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ, ἐγκρινομένης ἐπὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας. Δι' εἰδικοῦ Κανονισμοῦ θέλουσι καθορισθῇ ἡ διαδικασία ἐπιλογῆς τῶν δικαιουμένων βραβείων, τὰ τοῦ χρόνου καὶ τρόπου καταβολῆς αὐτοῦ, ὡς καὶ πᾶσα ἑτέρα προϋπόθεσις ἀναγκαία διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ θεσμοῦ τούτου.

2) Ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1968-1969 καταργεῖται ὁ νόμος 3665/1957 καὶ τὸ εἰς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ ἐκδοθὲν 6. διάταγμα.

Ἄρθρον 10

1) Ἡ κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις ἀρμοδιότης τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐπὶ τῆς λειτουργίας πασῶν ἐν γένει τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὀργανισμοῦ, πλὴν τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν ὅσκησιν ἐποπτείας ἐπὶ τοῦ Ὀργανισμοῦ τούτου, ἀνήκει ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος εἰς τὸν Διοικητὴν τοῦ Ὀργανισμοῦ. Ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας δύναται δι' ἀποφάσεώς του, δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, νὰ ἐκχωρῇ ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει εἰς τὸν Διοικητὴν τοῦ Ὀργανισμοῦ τὰς κατὰ τὴν κειμένην νομοθεσίαν ἀρμοδιότητας αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων, περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 1 § 3 τοῦ παρόντος.

2) Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ παρόντος ν.δ. ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ προκειμένου περὶ τῶν κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις παρὰ τῷ Ὀργανισμῷ λειτουργούντων Συμβουλίων ἢ Ἐπιτροπῶν.

Ἄρθρον 11

Μεταβατικαὶ διατάξεις

1) Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ν.δ. τὰ Γραφεῖα Εὑρέσεως Ἐργασίας, τὰ Κέντρα Ἐπαγγελματικῆς Μορφώσεως Ἐργαζομένων, τὰ Κέντρα Ψυχοτεχνικῶν Ἐρευνῶν, αἱ Σχολαὶ Μαθητείας, Μετεκπαιδεύσεως καὶ Ταχυρρύθμου Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας καὶ τὰ Οἰκοτροφεῖα τῶν Σχολῶν αὐτῶν ἐπάγονται εἰς τὸν Ὀργανισμὸν καὶ ἀποτελοῦν Ὑπηρεσίας τοῦ Ὀργανισμοῦ τούτου.

2) Μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 προβλεπομένων 6. διαταγμάτων ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ ὑφιστάμεναι ἀντίστοιχοι διατάξεις, ἐφ' ὅσον δὲν ἀντίκεινται εἰς τὸ παρὸν νομοθετικὸν διάταγμα.

3) Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ν.δ/τος θεωρεῖται λήξασα ἡ θητεία τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας. Μέχρι τοῦ διορισμοῦ τοῦ Διοικητοῦ καὶ τῶν ἄλλων μελῶν τοῦ κατὰ τὸ παρὸν ν. δ/γμα Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ τὸ ἀπερχόμενον τοιοῦτον ἐξακολουθεῖ ἀσκοῦν τὰς ἁρμοδιότητάς του.

4) Διὰ 6. διαταγμάτων, ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δύναντα νὰ κωδικοποιοῦνται αἱ περὶ τοῦ Ὀργανισμοῦ κείμενα διατάξεις.

Κατὰ τὴν κωδικοποίησιν ταύτην δύναται νὰ μεταβάλλεται ἡ σειρὰ τῶν ἄρθρων, τῶν παραγράφων καὶ ἐν γένει νὰ ἐπιφέρονται οἱαδήποτε μεταβολαὶ εἰς τὴν κατάταξιν τοῦ κειμένου τῶν κωδικοποιημένων διατάξεων ἄνευ μεταβολῆς τῆς ἐννοίας αὐτῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ἰουνίου 1969

—

ΒΑΣΙΛΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

371/1969 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ ἀπὸ 4 Μαΐου 1955 β. διατάγματος «περὶ ὀργανώσεως λειτουργίας τοῦ Κλάδου Ἀσθενείας τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἐμπορικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος» (Φ.Ε.Κ. 146/8 Ἰουνίου 1955, τεῦχος Α').

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 110 τῆς 12 Ἰουνίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 3083/1954 «περὶ τροποποιήσεως τῆς περὶ διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α.

νομοθεσίας καὶ θεσπίσεως ἀσφαλιστικῶν τινων διατάξεων», ἐν συνδυασμῷ πρὸς ταυτίσεις τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ ν.δ. 1/1968 «περὶ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ Ὑπουργείων», 2) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 66/5 Φεβρουαρίου 1969 συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς ΙΒ' περιόδου, 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 331/1969 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ ἀπὸ 1 Μαΐου 1955 ν.δ. «περὶ ὀργανώσεως λειτουργίας τοῦ Κλάδου Ἀσθενείας τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἐμπορικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος» τροποποιεῖται ὡς κάτωθι:

1) «Αἱ ἀσφαλισμέναι τοῦ Ταμείου, οὐχὶ καὶ αἱ συνταξιοῦχοι τούτων, δικαιοῦνται ἐπὶ ἓξ ἑβδομάδας πρὸ τοῦ τοκετοῦ καὶ ἐπὶ ἴσον χρόνον μετ' αὐτὸν ἡμερησίου ἐπιδόματος κυοφορίας καὶ λοχείας.

Ἡ ἡμέρα ἐνάρξεως τῆς πρὸ τοῦ τοκετοῦ περιόδου ἀνικανότητος λόγῳ κυοφορίας ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ θεράποντος ἰατροῦ τοῦ Ταμείου καὶ λήγει πάντοτε τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῆς ἕκτης ἑβδομάδος, ἐὰν δὲ ὁ τοκετὸς ἐπέλθῃ πρὸ τοῦ καθορισθέντος χρονικοῦ σημείου λήγει τὴν ἡμέραν τοῦ τοκετοῦ, ἐκτὸς ἐὰν ἐκ πλάνης τοῦ ἰατροῦ ἡ ἡμέρα ἐνάρξεως ἀνικανότητος κυοφορίας ἔχῃ καθορισθῇ εἰς χρονικὸν διάστημα μικρότερον τῶν ἓξ ἑβδομάδων πρὸ τοῦ τοκετοῦ, ὁπότε ἐπιτρέπεται ἡ συνέχισις τῆς παροχῆς τοῦ ἐπιδόματος μέχρι συμπληρώσεως ἐν συνόλῳ 84 ἡμερῶν διὰ τὸν τοκετὸν καὶ τὴν λοχείαν.

Ἐὰν ἐκ πλάνης τοῦ ἰατροῦ ὡς πρὸς τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἡμέρας τοῦ τοκετοῦ οὗτος λαμβάνῃ χώραν μετὰ τὴν ἐκπνοὴν τῶν ἓξ (6) ἑβδομάδων, οὐδαμῶς ἀναιρεῖται τὸ δικαίωμα τῆς γυναικὸς ὅπως λάβῃ ἀποζημίωσιν καὶ διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τὸ μεσολαβοῦν ἀπὸ τῆς πιθανῆς ἡμέρας τοκετοῦ καὶ τῆς πραγματικῆς ταυτύτης».

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῶν Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Ἰουνίου 1969

—

247/1969 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἀνακλήσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 627/1967 β.δ/τος «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 681/1960 β.δ/τος «περὶ ἐγκρίσεως τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν», ὡς τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως διά τῶν ὑπ' ἀριθ. 238/7.5.1964, 444/11.8.1964 καὶ 134/23.2.1967 β. διαταγμάτων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 68 τῆς 23 Ἀπριλίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 8 καὶ 3 § 2 τοῦ ν.δ. 3867/1958 «περὶ τῆς λειτουργίας τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν», 2) Γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 1505/18.2.1968, 2945/1.3.1968 καὶ 7227/12.7.1968 ἀναφορῶν αὐτοῦ, 3) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 46/29.8.1968 συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς ΙΑ' περιόδου, 4) Γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὑπ' ἀριθ. 89/1969, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Καταργεῖται τὸ ὑπ' ἀριθ. 627/1967 ν.δ. περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 681/1960 ν.δ. περὶ ἐγκρίσεως τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν, ὡς τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως διά τῶν ὑπ' ἀριθ. 238/7.5.1964, 444/11.8.1964 καὶ 134/23.2.1967 β. διαταγμάτων(*).

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῶν Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Ἀπριλίου 1969

—

248/1969 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ προσωρινοῦ Κανονισμοῦ λειτουργίας τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Κουρείων καὶ Κομμωτηρίων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 68 τῆς 23 Ἀπριλίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4577/1966, 2) Γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Κουρείων καὶ Κομμωτηρίων, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1047/20.10.1968 ἀ-

(*) ΕΕΔ 26, 1421.

παφορᾶς τοῦ Ταμείου, 3) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὴν ΙΑ' ἀριθ. 60/11.12.1968 συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς Β' περιόδου, 4) Τὴν ΙΔ' ἀριθ. 180/1969 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, πρότασιν τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

1) Ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ προσφυοῦς Κανονισμοῦ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἁλλήλων Κουρείων καὶ Κομμωτηρίων ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

«3) Μέχρις ἐγκρίσεως δριστικοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ Ταμείου οἱ ἠσφαλισμένοι τούτου, οἱ τυγχάνοντες συντάξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α., θανόντων δὲ τούτων τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας αὐτῶν, δικαιοῦνται μηνιαίου βοηθήματος εἰς ποσοστὰ ὡς κάτωθι ἐπὶ τοῦ 80% τοῦ μέσου ὅρου τῶν μηνιαίων τεταμιευτῶν ἀποδοχῶν τῆς τελευταίας τριετίας ἐν τῷ ἀσφαλιζομένῳ παρὰ τῷ Ταμείῳ ἐπαγγέλματι:

Α' Γήρατος: α) Μετὰ πραγματοποίησιν 2.100 ταὐλάχιστον ἡμερῶν ἐργασίας οἱ συμπληρώσαντες τὸ 62ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἄρρενες καὶ τὸ 60ὸν θήλεις ἢ 3.800 ταὐλάχιστον ἡμερῶν ἐργασίας οἱ συμπληρώσαντες τὸ 60ὸν ἄρρενες καὶ 55ον θήλεις ποσοστὸν 20% τῶν ἄνω ἀποδοχῶν των. β) Μετὰ πραγματοποίησιν 3.500 καὶ 4.800 κατὰ τὰς ἄνω διακρίσεις ταὐλάχιστον ἡμερῶν ἐργασίας ποσοστὸν 30%. γ) Μετὰ πραγματοποίησιν 4.500 καὶ 5.800 ταὐλάχιστον ἡμερῶν ἐργασίας κατὰ τὰς ὡς ἄνω διακρίσεις ποσοστὸν 40% καὶ δ) μετὰ πραγματοποίησιν 5.500 καὶ 6.800 ταὐλάχιστον ἡμερῶν ἐργασίας κατὰ τὰς ἄνω διακρίσεις ποσοστὸν ταὐλάχιστον 50% καὶ ἐφ' ὅσον εἰς ἁπάσας τὰς περιπτώσεις ταύτας ἐπραγματοποιήθησαν ἐξ αὐτῶν ταὐλάχιστον 300 ἡμέραι ἐργασίας ἐντὸς τῆς τελευταίας πρὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως περὶ ἀπονομῆς βοηθήματος τριετίας.

Β'. Ἀναπηρίας: α) Μετὰ πραγματοποίησιν ταὐλάχιστον 1.500 ἡμερῶν ἐργασίας ποσοστὸν 20%. β) Μετὰ πραγματοποίησιν 2.500 ἡμερῶν ἐργασίας ποσοστὸν 30%. γ) Μετὰ πραγματοποίησιν 3.500 ταὐλάχιστον ἡμερῶν ἐργασίας ποσοστὸν 40%. δ) Μετὰ πραγματοποίησιν 4.500 ἡμερῶν ἐργασίας ποσοστὸν 50% καὶ ε) ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ ἡμερῶν ἐργασίας, ἐφ' ὅσον ἡ ἀναπηρία ἐπῆλθεν ἐκ πολεμικῆς αἰτίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης ἢ ὀφείλεται εἰς δίωσιν συμβάν, ἐπελθὸν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἠσφαλισμένου ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς, ποσοστὸν 50% καὶ ἐφ' ὅσον εἰς ἁπάσας τὰς περιπτώσεις ταύτας ἐπραγματοποιήθησαν ἐξ αὐτῶν ταὐλάχιστον 300 ἡμέραι ἐργασίας ἐντὸς τῆς τελευταίας πρὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως περὶ ἀπονομῆς βοηθήματος τριετίας.

Γ'. Θανάτου: α) Μετὰ πραγματοποίησιν 1.500 ταὐλάχιστον ἡμερῶν ἐργασίας ποσοστὸν 20%. β) Μετὰ πραγματοποίησιν 2.500 ἡμερῶν ἐργασίας ποσοστὸν 30%. γ) Μετὰ πραγματοποίησιν 3.500 ἡμερῶν ἐργασίας ποσοστὸν 40%. δ) Μετὰ πραγματοποίησιν 4.500 ἡμερῶν ἐργασίας ποσοστὸν 50% καὶ ἀνεξαρτήτως ἡμερῶν ἐργασίας, ἐφ' ὅσον ὁ θάνατος προῆλθεν ἐκ μιᾶς τῶν ἐν παραγράφῳ Βε' ἀναφερομένων αἰτιῶν, ποσοστὸν 50%».

2) Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 24 προστίθενται αἱ κάτωθι παράγραφοι 4 - 9.

«4) Ἐν περιπτώσει θανάτου συνταξιούχου τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ 80% τοῦ βοηθήματος τοῦ θανόντος.

5) Οἱ τυγχάνοντες μηνιαίου βοηθήματος εἰς ποσοστὸν τῆς ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. καταβαλλομένης συνολικῆς συντάξεως (βασικῆς καὶ τῶν προσαυξήσεων) ἐξακολουθοῦν νὰ λαμβάνουν τὸ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος συνολικὸν ποσὸν μηνιαίου βοηθήματος.

6) Τὸ μηνιαῖον βοήθημα δὲν δύναται νὰ εἶναι κατώτερον τῶν 200 δραχμῶν, οὐδὲ ἀνώτερον 750 δραχμῶν ἐν συνόλῳ διὰ τοὺς κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος καθιστομένους συνταξιούχους.

7) Ὡς πρὸς τὰ περὶ κατοιμερισμοῦ ἐπὶ πλειόνων δικαιουμένων, τὰ τῆς ἀφανείας καὶ τῶν παραγραφῶν ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ διατάξεις τοῦ Α.Ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».

8) Ἡ καταβολὴ τῶν βοηθημάτων ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ὑπεβλήθη ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου ἢ αἰτήσις περὶ ἀπονομῆς βοηθήματος.

Κατ' ἐξαίρεσιν ἡ καταβολὴ τοῦ βοηθήματος ἄρχεται α) ἐν περιπτώσει ἀναπηρίας ὅτε ἐκ τὴν συνδρομὴν τῶν προϋποθέσεων τοῦ παρόντος ὁ ἠσφαλισμένος διέκοψε τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος, β) ἐν περιπτώσει θανάτου ἠσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου ἡ καταβολὴ βοηθήματος εἰς τοὺς δικαιούχους ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἑπομένου μηνὸς ἐκείνου, καθ' ὃν ἐπῆλθεν ὁ θάνατος. Εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις ταύτας ἡ καταβολὴ τῆς συντάξεως δὲν δύναται νὰ ἀνατρέξῃ εἰς χρόνον ἀπώτερον τοῦ ἑνὸς ἀπὸ τῆς ἡμέρας ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως περὶ ἀπονομῆς

δοσθήματος».

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Ἀπριλίου 1969

—

303/1969 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ ἐδαφίου β' τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀπὸ 5.28.1.1955 β.δ/τος «περὶ ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ Τ.Ε.Β.Ε.», τοῦ προστεθέντος διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ὑπ' ἀριθ. 226/1968 β.δ/τος (Φ.Ε.Κ. 67 Α'/1.4.1968).

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 88 τῆς 10 Μαΐου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 5 τοῦ νόμου 6364/1934 «περὶ ἱδρύσεως Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος», ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τοιαύτας τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ ν.δ. 1/1968 «περὶ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ Ὑπουργείων». 2) Γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, διατυπωθεῖσαν εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 12519/89/8.10.1968 ἀπόφασιν αὐτοῦ. 3) Γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ὑπ' ἀριθ. 242/1969, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Τὸ ἐδάφιον 6' τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀπὸ 5/28.1.1955 β.δ. «περὶ ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ Τ.Ε.Β.Ε.», τοῦ προστεθέντος διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ὑπ' ἀριθ. 226/1968 β.δ. (Φ.Ε.Κ. 67/Α'/1.4.1968) (*) ἀντικαθίσταται ὡς κάτωθι:

«β) Εἰς περίπτωσιν θανάτου ἡσφαλισμένου τοῦ Ταμείου ἢ συνταξιούχου λόγῳ γήρατος ἢ ἀνικανότητος, πληροῦντος εἰς ἁπάσας τὰς περιπτώσεις κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου του τὰς προϋποθέσεις χορηγήσεως παροχῶν τοῦ Κλάδου Ἀσθενείας, καταβάλλεται ἐφ' ἅπαξ ποσὸν δι' ἔξοδα κηδείας ἐκ δραχμῶν 1.500.

Τὸ ποσὸν τοῦτο καταβάλλεται εἰς τὴν χεῖρα τοῦ ἀποβιώσαντος ἢ ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ χεὶρ εἰς τὸν ἐπιμεληθέντα τῆς κηδείας ἐπὶ ἀποδολῇ σχετικῶν δικαιολογητικῶν, ἅτινα ὁρισθήσονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου. Τὰ ἔξοδα κηδείας βαρύνουσι τὸν Λογαριασμὸν Ἀσθενείας τοῦ Ταμείου, πᾶσα δὲ ἀξίωσις καταβολῆς τούτων παραγράφεται μετὰ πάροδον ἓξ (6) μηνῶν ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ ἡσφαλισμένου ἢ τοῦ συνταξιούχου».

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Μαΐου 1969

—

264/1969 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 81/1962 β.διατάγματος «περὶ ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τοῦ ἀπὸ 10-9/14.10.1954 β.δ/τος «περὶ συστάσεως παρὰ τῷ Τ.Ε.Β.Ε. Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ Νοσοκομειακῆς Περιθάλψεως»(*).

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 102 τῆς 30 Μαΐου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 5 τοῦ νόμου 6364/1934 «περὶ ἱδρύσεως Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος», ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τοιαύτας τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ ν.δ. 1/1968 «περὶ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ Ὑπουργείων». 2) Γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Τ.Ε.Β.Ε., διατυπωθεῖσαν εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 10365/3.9.1968 ἀπόφασιν αὐτοῦ. 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 90/1969 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

Αἱ παράγραφοι 1, 2, 3 καὶ 5 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 81/1962 β.δ.(**) ἀντικαθίστανται ὡς ἀκολούθως:

«1) Ἡ ἀσφαλιστικὴ ἱκανότης πρὸς παροχὴν νοσοκομειακῆς περιθάλψεως καὶ χορήγησιν βιβλαρίου ἀσθενείας κτᾶται μετὰ τὴν παρέλευσιν ἓξ (6) μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐγγραφῆς ἢ ἐπανεγγραφῆς εἰς τὰ Μητρῶα ἡσφαλισμένων τοῦ Ταμείου καὶ ἐφ' ὅσον ὁ ἡσφαλισμένος ἔχει καταβάλει πρὸς τὸ Τ.Ε.Β.Ε. τὰς ἐξ ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν πάσης φύσεως (ἐγγραφῆς, συντάξεως, νοσοκομεια-

(*) ΕΕΔ 27, 650.

(*) Ἀναδημοσιεύεται ὡς ἐσφαλμένος δημοσιευθὲν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 78 τῆς 3.5.1969 Φ.Ε.Κ., τ. Α'.

(**) ΕΕΔ 21, 297.

κῆς περιθάλψεως καὶ ἀναγνώρισιν γάμου) ἀπαιτητὰς ὑποχρεώσεις των, ἐπιτρεπομένης ὀφειλῆς μέχρι δύο ἀπαιτητῶν μηνιαίων εἰσφορῶν.

2) Ἡ ἀσφαλιστικὴ ἱκανότης ἀποδεικνύεται διὰ τοῦ βιβλιαρίου ἀσθενείας, ἐκδιδομένου τῇ αἰτήσει τοῦ ἠσφαλισμένου, ἄνευ τοῦ ὁποίου δὲν ἀποκτᾶται δικαίωμα εἰς παροχὰς ἀσθενείας.

3) Ἡ ἰσχὺς τοῦ βιβλιαρίου ἀσθενείας ὁρίζεται μέχρι τέλους τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους, κατὰ τὸ ὁποῖον ἐκδίδεται, ἀνανεοῦται δὲ ἀπὸ τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου ἑκάστου ἔτους ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου διὰ τὸ ἑπόμενον ἡμερολογιακὸν ἔτος.

Ἐπὶ διακοπάντων τὴν ἄσκησιν ἐπαγγέλματος ἢ ὡς ἄνω παρατάσεως ἰσχὺς χορηγεῖται μέχρι συμπληρώσεως ἐτῶν ἀπὸ τῆς διακοπῆς.

5) Ἡ ἰσχὺς τῶν βιβλιαρίων ἀσθενείας τῶν συνταξιοδοτουμένων προσώπων παρατείνεται μέχρις ἄρσεως τῶν προϋποθέσεων συνταξιοδοτήσεως».

Ἄρθρον 2

Αἱ παράγραφοι 5 καὶ 13 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀ.ν.δ. 81/1962 ἀντικαθίστανται ὡς ἀκολούθως:

5) Ἐν περιπτώσει ἐπειγούσης ἀνάγκης δύναται ὁ ἀσθενὴς νὰ εἰσαχθῇ πρὸς νοσηλείαν καὶ εἰς μὴ συμβεβλημένον μετὰ τοῦ Ταμείου Θεραπευτήριον, ἀλλὰ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὸ Ταμεῖον παρακολουθεῖ τὴν νοσηλείαν διὰ τῶν ἐλεγκτῶν ἰατρῶν καὶ καταβάλλει τὰ νοσήλεια κατὰ εἰδικῶν τιμολογίων, ὁριζομένων ἑκάστοτε δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Εἰς τὰς ἄνω περιπτώσεις ὁ ἠσφαλισμένος ὑποχρεοῦται νὰ μεταφερθῇ εἰς συμβεβλημένον Θεραπευτήριον, ἐφ' ὅσον ὁ ἐλεγκτὴς ἰατρὸς γνωματεύσῃ, ὅτι ἡ κατάστασις τῆς ὑγείας του ἐπιτρέπει τοῦτο, ἡ δὲ περαιτέρω παραμονή του ἐν αὐτῷ προβλέπεται μακροτέρα τῶν 7 ἡμερῶν, στερούμενος ἄλλης τῆς παροχῆς νοσοκομειακῆς περιθάλψεως.

13) Μικραὶ χειρουργικαὶ ἐπεμβάσεις, ὡς καὶ ἀλλαγαὶ τραυμάτων, παρέχονται καὶ ἄνευ παραμονῆς τοῦ ἀσθενοῦς εἰς Θεραπευτήριον, ἐπὶ δὲ τῶν περιπτώσεων τούτων φάρμακα δὲν χορηγοῦνται.

Ἄρθρον 3

Εἰς τὸ τέλος τοῦ 1ου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν.δ. 81/1962 «περὶ νοσοκομειακῆς περιθάλψεως», ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, προστίθεται ἐδάφιον, ἔχον ὡς ἀκολούθως:

«Ἐξαιρετικῶς ἐπὶ ἐκτάκτου εἰσαγωγῆς ἀσθενοῦς εἰς γενικὰ κρατικὰ νοσοκομεῖα - δημοτικὰ νοσοκομεῖα καὶ πανεπιστημιακὰς κλινικὰς ἡ κατὰ τὰ ἄνω ἀναγγελία δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ ἐντὸς 10ημέρου ἀπὸ τῆς εἰσόδου των καὶ πάντως πρὸ τῆς ἐξόδου, ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς εἰσαγωγῆς ἢ ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ ταύτης ἐκέκτητο βιβλιάριον ἀσθενείας καὶ ἐτύγχανε τακτικῶς ἐνημερουμένος».

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Ἀπριλίου 1969

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

50836/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἐξουσιοδοτήσεως ὑπαλλήλων διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 5, 6 καὶ 7 τοῦ ν.δ. 186/1969.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 5, 6 καὶ 7 τοῦ ν.δ. 186/1969 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τοῦ ν.δ. 3755/1957» (*).

Ἀποφασίζομεν:

Ἐξουσιοδοτοῦμεν τοὺς κατωθι ὑπαλλήλους τοῦ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργείου διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀκολούθων ἐνεργειῶν, περὶ ὧν τὰ ἄρθρα 5, 6 καὶ 7 τοῦ ν.δ. 186/1969:

1) Διὰ τὴν διαπίστωσιν τῆς ὑπάρξεως ἢ οὐ καὶ ἐτέρας, πλὴν τῆς αἰτούσης τὴν μεταβολήν, ἀντιπροσωπευτικῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων τῶν προϊσταμένων τῆς παρ' ἡμῖν Διευθύνσεως Σωματείων καὶ Κοινωνικῆς Προστασίας, ἀναπληρουμένων ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου τοῦ Τμήματος Συνδικαλιστικῶν Ἐλευθεριῶν. Οὗτος βεβαιοῖ ἐπὶ τῆς αἰτήσεως τὴν ὑπαρξίαν ἢ τὴν ὕπαρξιν καὶ ἑτέρας ἀντιπροσωπευτικῆς ὀργανώσεως, εἰδοποιῶν, εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσιν, τὴν ὀργάνωσιν ταύτην περὶ τῆς ἐγερθείσης συλλογικῆς διαφορᾶς.

Ἐὰν ἡ συλλογικὴ διαφορὰ ἐγείρεται ὑπὸ ἀντιπροσωπευτικῆς ἐργοδοτικῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως, εἰς τὴν κατὰ τ' ἀνωτέρω βεβαιοῦσαν καὶ εἰδοποίησιν προβαίνει ὁ προϊστάμενος τῆς παρ' ἡμῖν Διευθύνσεως Ἐμπορικῆς Ἐργασίας, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου τοῦ Τμήματος

(*) ΕΕΑ 28, 685.

συλλογικών συμβάσεων.

2) Διά τον διορισμόν Εισηγητών επί των εγειρομένων συλλογικών διαφορών, την παραλαβήν των εκθέσεων ταύτων, την παραλαβήν της εκθέσεως του αρμοδίου της Υπηρεσίας Μελετών και την δευτέραν απόπειραν συνδιαλλαγής των ενδιαφερομένων, όπου απαιτείται τοιαύτη, ως και την παραπομπήν της διενέξεως εις το αρμόδιον Πρωτοβάθμιον Διοικητικόν Διαιτητικόν Δικαστήριον:

α) Τον προϊστάμενον της παρ' ημίν Διευθύνσεως Αμοιβής Εργασίας, αναπληρούμενον υπό του προϊσταμένου του Τμήματος Συλλογικών Συμβάσεων, επί συλλογικών διαφορών εργασίας έχουσών εθνικόν όμοιοεπαγγελματικόν χαρακτήρα ή τοπικόν όμοιοεπαγγελματικόν τοιούτον ή και ειδικών και αφορωσών είτε εις όλόκληρον την περιοχήν τοπικής αρμοδιότητος των Πρωτοβαθμίων Διοικητικών Διαιτητικών Δικαστηρίων Αθηνών και Πειραιώς ή και εις έτι ευρυτέραν περιοχήν, είτε εις μόνην την περιοχήν τοπικής αρμοδιότητος του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών.

β) Τους προϊσταμένους των Περιφερειακών Επιθεωρήσεων Εργασίας Πειραιώς, Κεντρικής Ελλάδος, Μακεδονίας, Θράκης, Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδος και Κρήτης και Νήσων Αιγαίου επί συλλογικών διαφορών εργασίας έχουσών τοπικόν όμοιοεπαγγελματικόν χαρακτήρα ή και ειδικών και αφορωσών είτε εις πλείονας της μιάς Πρωτοδικειακής Περιφερείας της περιοχής αρμοδιότητος της αντιστοίχου Περιφερειακής Επιθεωρήσεως Εργασίας, είτε εις την περιοχήν τοπικής αρμοδιότητος εκάστου των Πρωτοβαθμίων Διοικητικών Διαιτητικών Δικαστηρίων Πατρών, Βόλου, Θεσσαλονίκης, Καβάλας, Πατρών και Ηρακλείου αντιστοίχως.

Εν ελλείψει ή απουσία εκτός έδρας, ούτοι αναπληρούνται υπό του προϊσταμένου της Επιθεωρήσεως Εργασίας της λειτουργούσης εις την έδραν του τοπικώς αρμοδίου Π.Δ.Δ.Δ.

γ) Τους προϊσταμένους των Επιθεωρήσεων Εργασίας, των λειτουργουσών εις την έδραν των λοιπών, πλην των ανωτέρω, Πρωτοβαθμίων Διοικητικών Διαιτητικών Δικαστηρίων, επί συλλογικών διαφορών τοπικού όμοιοεπαγγελματικού χαρακτήρος ή και ειδικών αφορωσών εις την περιοχήν τοπικής αρμοδιότητος του οικείου Π.Δ.Δ.Δ.

3) Διά την παραλαβήν των εκθέσεων επί συλλογικών διαφορών εισηγητών, οριζομένων κατά τ' ανωτέρω υπό του προϊσταμένου της Δ/νσεως Αμοιβής Εργασίας ή του προϊσταμένου της Περιφερειακής Επιθεωρήσεως Εργασίας Πειραιώς (εφ' όσον εις την τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν πρόκειται περί διενέξεως τοπικής αρμοδιότητος του Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς), την εν συνεχεία εν συνεργασία μετά της αρμοδίας Υπηρεσίας του Υπουργείου Συντονισμού συγκέντρωσιν και επεξεργασίαν των προσφόρων στοιχείων και την σύνταξιν της οικείας εκθέσεως, των προϊσταμένων του παρά τη Διευθύνσει Μελετών του καθ' ημάς Υπουργείου Τμήματος Μελετών.

Εν Αθήναις τη 26 Μαΐου 1969

—

5830¹/3857/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 46/1969 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Α. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των τεχνιτών υαλουργών τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης».

(Φ.Ε.Κ. τ. Β' φ. 391 της 14 Ιουνίου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του νόμου 3239/1955, ως τροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την εν θέματι υπ' αριθ. 46/1969 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Α. Αθηνών, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ του Σωματείου Τεχνιτών Υαλουργών αφ' ενός και αφ' ετέρου του Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων και ής το διατακτικόν έχει ως ακολούθως:

1) Τα κατώτατα όρια ημερομισθίων των τεχνιτών υαλουργών τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης καθορίζονται ως εξής:

	Από 15.10.1968 μέχρι 30.4.1969	Από 1.5.1969 και εφεξής
	Δ ρ α χ μ α ί	
α) Τεχνίτης Α' ή άλλος τεχνίτης, ήτοι φυσητής, παγκαδόρος, πρεσσαδόρος, φογγαδόρος, σιλετσής	163	165
β) Τεχνίτης Β', ήτοι φυσητής εις τας θέσεις των φυσητών	147	150
γ) Τεχνίτης Γ', ήτοι ημιπαγκαδόρος και κατασκευάζων χειρόβολα κανάτας	123	125
δ) Τεχνίτης Δ', ήτοι πουντλαδόρος, φυσητής Σιλέρ και καρδονιστής	107	110

2) Εις τους ανωτέρω τεχνίτας υαλουργούς χορηγείται επίδομα ανθυγιεινής εργασίας εκ πο-

σοστού 10% έπί των ώς άνω καθοριζομένων κατωτάτων ημερομισθίων διά το από 15ης Όκτωβρίου 1968 μέχρι 30ής Απριλίου χρονικόν διάστημα καί τίς ποσοστόν 15% διά τό από 1ης Μαΐου 1969 καί έφεξής χρονικόν διάστημα.

3) Εἰς τούς τεχνίτας ἱκλοσυργούς χορηγεῖται ἡμερησίως ποσότης 640 γραμμαρίων γάλακτος ἤ τό περιεχόμενον μιᾶς συνήθους ἐσαραγισμένης ἡμάλης καταναλωτέας ἐπί τόπου.

4) Τυχόν καταβαλλόμενα ὑψηλότερα ἀποδοχαί ἤ ἑτέρου εἴδους παροχαί ἐξακολουθοῦν νά καταβάλλονται καί μετά τήν ἰσχύν τῆς παρούσης.

5) Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ἀπό τάς ἀνωτέρω διακρίσεις ἄρχεται ἀπό τῆς 15ης Ὀκτωβρίου 1968.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Ἰουνίου 1969

—

53411/3551/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 6/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Α.Δ. Πειραιῶς «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν βαφείων, καθαριστηρίων, σιδηρωτηρίων, πλυντηρίων, τυποβαφείων, φινιριστηρίων κλπ. ἀπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 360 τῆς 4 Ἰουνίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπί ἓξ μῆνας χρονικόν διάστημα, ἤτοι μέχρι 4.9.1969, τήν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 6/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Α.Δ. Πειραιῶς περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν βαφείων, καθαριστηρίων, σιδηρωτηρίων, πλυντηρίων, τυποβαφείων, φινιριστηρίων κ.λ.π. ἁπάσης τῆς χώρας» (πρᾶξις κατάθεσεως εἰς Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν 48/13.6.1968)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Ἰουνίου 1969

—

31165/2002/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1967 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Α. Βόλου «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν λατομείων Νέας Μαγνησίας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 220 τῆς 29 Μαρτίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπί ἓξ μῆνας χρονικόν διάστημα, ἤτοι μέχρι 30.6.1969, τήν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1967 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Α. Βόλου «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν λατομείων νομοῦ Μαγνησίας», ἐγκριθείσης διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 88233/1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 491, τεῦχος Β' τῆς 7.8.1967)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Μαρτίου 1969

—

52266/3469/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 26/1969 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Α. Ἀθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ἠθοποιῶν».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 357 τῆς 31 Μαΐου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπό τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφαίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστήν τήν ἐν θέματι ὑπ' ἀριθ. 26/1969 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Α. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξύ τοῦ Ἑνιαίου Σωματείου Ἑλλήνων Ἠθοποιῶν ἀφ' ἑνός καί ἀφ' ἑτέρου τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Ἐλευθέρων Θεάτρων καί ἧς τό διατακτικόν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Τό μέχρι σήμερον ἰσχύον κατώτατον ὅριον μηνιαίου μισθοῦ ἠθοποιοῦ ἐκ δραχμῶν 2.250 αὐξάνεται ἀπό τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης εἰς δραχμάς 3.000.

Ὁ μισθός οὗτος ἀντιστοιχεῖ πρός ἑννέα παραστάσεις καί ἐξ δοκιμάς ἑβδομαδιαίως κατ' ἀνώτατον ὅριον. Δι' ἑκάστην ἐπί πλέον τῶν ἑννέα καθ' ἑβδομάδα παράστασιν ὁ εἰς ταύτην χρησιμοποιούμενος ἠθοποιός δικαιοῦται προσθέτου ἀμοιβῆς, ἴσης πρός τό ἓν τριακοστόν τοῦ μηνιαίου μισθοῦ του.

2) Κατά τά λοιπά ἰσχύει ἡ ἀπό 20.7.1961 συλλογική σύμβασις ἐργασίας (πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 127/19.8.1961)(**).

3) Τυχόν καταβαλλόμενα ἀποδοχαί ἀνώτερα τῶν ὑπό τῆς παρούσης καθοριζομένων δέν δύνανται νά μειωθῶσιν, ὡς ἐπίσης δέν δύνανται νά μεταβληθῶσι τυχόν ἐφαρμοζόμενοι εὐνοϊκώτεροι ὅροι.

4) Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπό τῆς

(*) ΕΕΔ 27, 915.

(*) ΕΕΔ 26, 1223.

(**) ΕΕΔ 20, 1365.

21ης Απριλίου 1969.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 30 Μαΐου 1969

—

52265/3467/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 45/1969 αποφάσεως του Δ.Δ.Α.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των οδηγών φορτηγών αυτοκινήτων πάσης φύσεως άπάσης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 357 της 31 Μαΐου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του νόμου 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την εν θέματι υπ' αριθ. 45/1969 απόφασιν του Δ.Δ.Α.Δ. Αθηνών, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ της Πανελληνίου Ομοσπονδίας Υπαλληλικού Προσωπικού Αυτοκινήτων άφ' ενός και άφ' ετέρου των:

1) Υπουργείου Οικονομικών, 2) Υπουργείου Εθνικής Αμύνης, 3) Υπουργείου Εσωτερικών, 4) Συνδέσμων Ελλήνων Βιομηχάνων, 5) Συνδέσμων Επιχειρηματιών Λατομείων - Ασβεστοποιείων «Ο Προφήτης Ηλίας», 6) Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών Αυτοκινητιστών Ελλάδος, 7) Πανελληνίου Ενώσεως Διπλωματούχων Μηχανικών Εργοληπτών Δημοσίων Έργων, 8) Συνδέσμου των εν Ελλάδι Ανωνύμων Εταιρειών και Ε.Π.Ε., 9) Αγοραίας Συνομοσπονδίας Ιδιοκτητών Αυτοκινήτων Ι.Χ. Ελλάδος, 10) Συνδικάτου Χερσαίων Εμπορευματικών Μεταφορών, 11) Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών και Βιοτεχνών Ελλάδος, 12) Συνδέσμου Επαγγελματιών Φορτηγών Αυτοκινήτων, 13) Συνδέσμου Ιδιοκτητών Επαγγελματιών Φορτηγών Ανατρεπομένων Αυτοκινήτων, 14) Ενώσεως Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδος, και ής το διατακτικόν έχει ως ακολούθως:

1) Το κατώτατον όριον βασικού μηνιαίου μισθού καθ' άπασαν την χώραν των οδηγών: α) φορτηγών αυτοκινήτων πάσης φύσεως, β) των αυτοκινήτων των εκπαιδευτηρίων διά μεταφοράν μαθητών, γ) των αυτοκινήτων των νοσοκομείων και κλινικών διά την μεταφοράν ασθενών και δ) των αυτοκινήτων των επιχειρήσεων εν γένει και εργασιών διά μεταφοράν του προσωπικού των καθορίζεται από 20.10.1968 μέχρι 30.4.1969 εις δρχμάς 2.700 και από 1.5.1969 και εφεξής εις δρχμάς 2.900.

2) Οι ανωτέρω βασικοί μηνιαίοι μισθοί προσαυξάνονται δι' επιδόματος πολυετούς υπηρεσίας εκ 5% δι' εκάστην τριετίαν πραγματικής υπηρεσίας ή προϋπηρεσίας παρά τω αυτώ ή διαφόρου εργοδότου από της αποκτήσεως του διπλώματος του οδηγού αυτοκινήτου και μέχρι συμπληρώσεως (5) πέντε τριετιών. Το ανωτέρω επίδομα, προκειμένου περί προϋπηρεσίας παρ' άλλοις εργοδότοις, άρχεται από της υποβολής των σχετικών πιστοποιητικών προϋπηρεσίας εις τον ον ήδη υπηρετεί εργοδότην ο μισθωτός.

3) Ο ανωτέρω βασικός μηνιαίος μισθός προσαυξάνεται δι' επιδόματος εκ ποσοστού 10% διά την μη εργαζομένην και μη συνταξιοδοτουμένην σύζυγον, το οποίον παύει χορηγούμενον εν περιπτώσει χηρείας ή διαζυξέως.

4) Το επίδομα τέκνων θα λαμβάνεται εκ του Διανεμητικού Λογαριασμού Οικογενειακών Επιδομάτων Μισθωτών.

5) Οι ανωτέρω βασικοί μηνιαίοι μισθοί προσαυξάνονται δι' επιδόματος ειδικών συνθηκών εργασίας εκ ποσοστού 12%, καταβαλλομένου μόνον εις τους οδηγούς τους εργαζομένους: α) Εις αυτοκίνητα αποκομιδής απορριμμάτων των Δήμων και Κοινοτήτων, β) εις βυτιοφόρα εκκενώσεως βόθρων, γ) εις βαρέα αυτοκίνητα, ήτοι ρυμουλκά μετά ρυμουλκουμένων, ως και άνω των εξ (6) τόννων ωφελίμου φορτίου.

6) Χορηγείται μία (1) ώρα εργασίας, ανήκουσα εις την κυριότητα του εργοδότου, ανακαθισταμένη άμα τη φθορά της.

7) Αποδοχαί καταβαλλόμεναι ανώτεραι των υπό της παρούσης καθοριζομένων δεν μειούνται.

8) Η ισχύς της παρούσης υπό τας ανωτέρω διακρίσεις άρχεται από της 20 Οκτωβρίου 1968.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 31 Μαΐου 1969

—

59347/3951/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 53/1969 αποφάσεως του Δ.Δ.Α.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των δενδροανθοκηπουρών».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 402 της 19 Ιουνίου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του νόμου 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την εν θέματι υπ' α-

υθ. 53/1963 απόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθείσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Δενδροανθοκηπουρικῆς Ἑνώσεως Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν: 1) Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν, 2) Ὑπουργείου Γεωργίας, 3) Ὑπουργείου Προεδρίας Κυβερνήσεως, 4) Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, 5) Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης, 6) Δήμου Πειραιῶς, 7) Δήμου Νικαίας, 8) Δήμου Καλλιθέας, 9) Δήμου Νέας Σμύρνης, 10) Δήμου Δραπετσώνας, 11) Ἐπιτροπῆς Δημοσίων Κήπων καὶ Δενδροστοιχιῶν, 12) Ἐπιτροπῆς Ὀλυμπίων Κληροδοτημάτων, 13) Ἑλληνικοῦ Ὀργανισμοῦ Τουρισμοῦ, 14) Ἀνωνύμου Τουριστικῆς καὶ Ξενοδοχειακῆς Ἑταιρείας «Ἀστήρ», 15) Νοσοκομείου Παίδων «Ἁγία Σοφία», 16) Δήμου Ἡλιουπόλεως, 17) Δήμου Κορυδαλλοῦ, 18) Δήμου Αἰγάλεω, 19) Δήμου Περιστερίου, 20) Ἀνωτάτης Γεωπονικῆς Σχολῆς, 21) Δήμου Κερατσινίου, 22) Γενικῆς Γραμματείας Ἀθλητισμοῦ, 23) Νοσοκομείου Παίδων «Ἀγλαΐας Κυριακοῦ», 24) Ἐπαγγελματικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως :

1) Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν ἡμερομισθίων τῶν περὶ ὧν πρόκειται μισθωτῶν καθορίζονται ὡς κατωτέρω :

	Ἀπό 16.2.1969 ἕως 30.4.1969	Ἀπό 1.5.1969 καὶ ἑξῆς
	Δ ρ α χ μ α ί	
α) Μαθητευόμενοι:		
Ἅμα τῇ προσλήψει	50	50
Μετὰ πάροδον 2 ἐτῶν	60	60
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των καὶ ἑνὸς ἔτους ὑπηρεσίας ἢ τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας των ἀνεξαρτήτως προϋπηρεσίας	96,30	103,50
β) Βοηθοὶ τεχνίτου (κηπουροῦ):		
1ον καὶ 2ον ἔτος ὑπηρεσίας	93,30	106
3ον καὶ 4ον ἔτος ὑπηρεσίας	101,30	109
5ον ἔτος ὑπηρεσίας	103,30	112
γ) Τεχνῖται (κηπουροί):		
1ον καὶ 2ον ἔτος ὑπηρεσίας	109,30	115
3ον καὶ 4ον ἔτος ὑπηρεσίας	111,30	118
5ον ἔτος ὑπηρεσίας	116,30	121
	Δ ρ α χ μ α ί	
δ) Ἀρχιτεχνῖται (κηπουροί):		
1ον καὶ 2ον ἔτος ὑπηρεσίας	121,30	125
3ον καὶ 4ον ἔτος ὑπηρεσίας	126,30	130
5ον ἔτος ὑπηρεσίας	131,30	135
ε) Ἐργοδηγοί (κηπουροί):		
Ἐφ' ὅσον ἤθελε συσταθῇ τοιαύτη θέσις ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου	141,30	112

2) Εἰς τοὺς περὶ ὧν πρόκειται μισθωτοὺς χορηγεῖται ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην σύζυγον ἐκ δραχμῶν 200 μηνιαίως.

3) Ἡ κατάταξις τῶν περὶ ὧν πρόκειται μισθωτῶν εἰς τὰς ἀνωτέρω εἰδικότητας ἐνεργεῖται βάσει τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας ἐν τῷ ἐπαγγέλματι καὶ τῶν θεωρητικῶν καὶ τῶν ἐκ πείρας γνώσεων ἐπὶ τῶν μεθόδων καλλιεργείας. Ἡ δὲ προϋπηρεσία θὰ ἀποδεικνύεται διὰ βεβαιώσεων χορηγουμένων ὑπὸ τῶν οἰκείων ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων.

α) Κατὰ ταῦτα μαθητευόμενος θεωρεῖται ὁ τὸ πρῶτον προσλαμβανόμενος διὰ τὴν ἐκμάθησιν τῆς τέχνης καὶ μέχρι τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας του.

β) Βοηθὸς τεχνίτου (κηπουροῦ) θεωρεῖται ὁ ἐπὶ μίαν τριετίαν ὡς μαθητευόμενος ἀπασχοληθεὶς παρὰ τεχνίτῃ ἢ ἀρχιτεχνίτῃ (κηπουροῦ) καὶ ἡλικίας ἄνω τῶν 19 ἐτῶν.

γ) Τεχνίτης (κηπουρὸς) θεωρεῖται ὁ ἐπὶ δετίαν τοὐλάχιστον, ὡς μαθητευόμενος, βοηθὸς τεχνίτου (κηπουροῦ) ἢ ἐπὶ τριετίαν ὡς βοηθὸς τεχνίτου κηπουροῦ, ἀπασχοληθεὶς ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τεχνίτου ἢ ἀρχιτεχνίτου (κηπουροῦ) ἢ γεωπόνου, ἢ ἔχων πτυχίον Γεωργικῆς Σχολῆς καὶ 3ετῆ ἄσκησιν εἰς τὸ ἐπάγγελμα, ἢ ὁ ἄνευ προϋπηρεσίας, ἔχων ὅμως πτυχίον τῆς Ἀμερικανικῆς Γεωργικῆς Σχολῆς ἢ τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀγροτικοῦ Οἰκοτροφείου Ἰωαννίνων.

δ) Ἀρχιτεχνίτης (κηπουρός) θεωρεῖται ὁ διατελέσας τοὐλάχιστον ἐπὶ 15ετίαν ὡς μαθητευόμενος, βοηθὸς τεχνίτου καὶ τεχνίτης (κηπουρός) ἢ ἐπὶ δετίαν ὡς βοηθὸς τεχνίτου καὶ τεχνίτης κηπουρὸς ἢ ἐπὶ δετίαν ὡς τεχνίτης κηπουρὸς καθοδηγητὴς παρὰ γεωπόνου ἢ ἀρχιτεχνίτου (κηπουροῦ) ἢ ὁ ἔχων πτυχίον Γεωργικῆς Σχολῆς καὶ δετῆ ὑπηρεσίαν τεχνίτου (κηπουροῦ).

4) Τὰ ἀνωτέρω ἡμερομίσθια τῶν τεχνιτῶν καὶ ἀρχιτεχνιτῶν (κηπουρῶν) προσαυξάνονται κατὰ 15%, ἐφ' ὅσον διατίθενται παρ' αὐτῶν τὰ διὰ τὴν ἄσκησιν τῆς τέχνης των ἀπαιτούμενα ἐργαλεῖα

καὶ δὲν διατίθενται τοιαῦτα ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου.

5) Ἐὰν εἰς τοὺς περὶ ὧν ἡ παροῦσα ὁ ἐργοδότης παρέχῃ οἰκισμόν, ἐνδυματισμόν, τροφὴν ἢ πάντα ταῦτα ἢ χορηγῇ κατὰ τρόπον συνεχῆ ἢ περιοδικὸν εἴδη, δικαιοῦται νὰ προβαίνῃ εἰς ἀναλόγους κρατήσεις ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω ἡμερομισθίων, αἵτινες ὅμως δὲν δύνανται νὰ εἶναι ἀνώτεραι τοῦ 5% διὰ τὸν οἰκισμόν, 2% διὰ τὸν ἐνδυματισμόν, 13% διὰ τὴν τροφὴν καὶ 12% διὰ τὰ χορηγούμενα εἴδη.

6) Εἰς τοὺς περὶ ὧν πρόκειται μισθωτοὺς χορηγεῖται ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ ποσοστοῦ 6% δι' ἑκάστην πενταετίαν καὶ μέχρι 4 πενταετιῶν.

7) Τυχὸν καταβαλλόμεναι συνολικαὶ ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

8) Οἱ ἐργαζόμενοι κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἐκ τοῦ νόμου καθωρισμένας ὡς ἡμέρας ἀργίας ἑορτὰς τοῦ ἔτους θὰ λαμβάνουν ἐπὶ πλέον τὸ 1/25 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ των ἢ τὸ ἀναλογοῦν ἡμερομίσθιον οἱ ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβόμενοι ηὐξημένον κατὰ 75%.

9) Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουσιν αἱ μὴ ἀντικείμεναι τῇ παρούσῃ διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 53266/1956 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 181, τ. Β' τῆς 10.9.1956) (*).

10) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις, ἄρχεται ἀπὸ τῆς 16 Φεβρουαρίου 1969.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ἰουνίου 1969

—

58780/3906/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 52/1969 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Α. Ἀθηνῶν «περὶ ἑρμηνείας ὅρων τῆς ἀπὸ 10.7.1968 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 402 τῆς 19 Ἰουνίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφαίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 52/1969 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Α. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῶν: 1) Συλλόγου Διοικητικῶν Ὑπαλλήλων Ε.Ε.Σ., 2) Σωματείου κατωτέρου προσωπικοῦ Νοσοκομείων, 3) Σωματείου Ἐργατοϋπαλλήλων Σταθμοῦ Α' Βοηθειῶν Ε.Ε.Σ., 4) Συνδέσμου Ἐργατῶν καὶ Ὑπαλλήλων Ε.Ε.Σ. Θεσσαλονίκης ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Δέχεται τέλος τὰς ἐποβληθείσας ἐφέσεις κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 15/1969 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν καὶ ἀπορρίπτει ταύτας οὐσίᾳ.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ἰουνίου 1969

—

57874/3854 1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 2 1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἑταιρείας Διαχειρίσεως Εἰδῶν Μονοπωλίου Ἑλληνικοῦ Δημοσίου Α.Ε. (Ε.Δ.Ε.Μ.Ε.Δ.).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 402 τῆς 19 Ἰουνίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ δύο χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 27.9.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἑταιρείας Διαχειρίσεως Εἰδῶν Μονοπωλίου Ἑλληνικοῦ Δημοσίου Α.Ε. (Ε.Δ.Ε.Μ.Ε.Δ.), κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22307/1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 93, τεῦχος Β' τῆς 20.3.1964) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Ἰουνίου 1969

—

58906/3903/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 8.5.1969 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Πατρέων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 397 τῆς 17 Ἰουνίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957 καὶ τοῦ ν.δ. 186/1969, ἀποφαίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς

(*) ΕΕΔ 15, 1088.

(*) ΕΕΔ 25, 580.

Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 26.5.1969, συντιχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 294/1969 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἥτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας
ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Πατρέων

Ἐν Πάτραις σήμερον τὴν 8 Μαΐου 1969 οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς Δων. Τσερώνης, Δήμαρχος Πατρέων, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ Θεοδ. Δίπλαρος, πρόεδρος, καὶ Ἀναστ. Δεματᾶς, ἀναπληρωτὴς γενικοῦ γραμματέως τοῦ Συλλόγου Ἐργατοτεχνιτῶν Δημοτικῶν Ἔργων «Ὁ Ἅγιος Ἀθανάσιος», νομίμως ἐξουσιοδοτούμενοι διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 6/16.4.1968 πρακτικοῦ γενικῆς συνελεύσεως, κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 274/1969 ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, νομιμοποιηθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 32441/3.5.1969 τοιαύτης τῆς Νομαρχίας Ἀχαΐας, προέβημεν εἰς τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐχούσης ὡς ἀκολούθως:

Διὰ τὸ προσωπικὸν τοῦ Δήμου, τὸ συνδεόμενον διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ἀνῆκον εἰς τὰ ἀκόλουθα συνεργεῖα, ὁρίζονται αἱ κάτωθι ἀποδοχαί:

1) Βασικὸν ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 118 διὰ τοὺς:

α) Καταμετρητὰς ὑδρομέτρων τοῦ συνεργείου ὑδρεύσεως.

β) Βοηθοὺς τεχνιτῶν καὶ σιδηρουργῶν τοῦ συνεργείου καθαριότητος.

γ) Τεχνίτας συνεργείου ἱπονόμων.

δ) Τεχνίτας συνεργείου ὑδρεύσεως.

ε) Τεχνίτας συνεργείου ἐπισκευῆς βλαβῶν ὑδρομετρητῶν.

στ) Τεχνίτας συνεργείου κήπων καὶ δενδροστοιχιῶν.

ζ) Τεχνίτην συνεργείου τριχινοσκαπήσεως.

η) Τεχνίτας συνεργείου ἐπισκευῶν ἐφθορῶν ἀσφαλτικῶν ὁδοστρωμάτων.

2) Βασικὸν ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 113 διὰ τοὺς:

α) Ἐργάτας συνεργείου ἱπονόμων.

β) Ἐργάτας συνεργείου ὑδρεύσεως.

γ) Ἐργάτας καὶ ἐργατοφύλακας τοῦ συνεργείου κήπων καὶ δενδροστοιχιῶν.

δ) Φύλακας δασῶν.

ε) Ἐργάτας συνεργείου Δημοτικῶν Σφαγείων.

στ) Ἐργάτας καὶ καθαριστὴν συνεργείου Δημοτικοῦ Νεκροταφείου.

ζ) Ἐργάτας συνεργείου ἐπισκευῆς τοπικῶν ἐφθορῶν ἀσφαλτικῶν.

3) Βασικὸν ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 90 διὰ τὰς:

α) Καθαριστρίας συνεργείου Δημοτικῶν Λουτρῶν.

β) Καθαρίστριαν συνεργείου Δημοτικοῦ Θεάτρου.

γ) Καθαριστρίας συνεργείου Δημοτικοῦ Μεγάρου.

δ) Γραφεῖς συνεργείου Δημοτολογίου.

ε) Ἐργατρίας καθαριότητος τοῦ συνεργείου καθαριότητος καὶ καταβρέγματος ὁδῶν, τὰς ἀσχολουμένας εἰς τὴν καθαριότητα Δημοτικοῦ Μεγάρου καὶ Δημοτικῆς Βιβλιοθήκης.

4) Ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, συνιστάμενον εἰς ποσοστὸν 12% ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω καθοριζομένων βασικῶν ἡμερομισθίων διὰ τὸ προσωπικὸν τὸ ἀνῆκον εἰς τὰ κάτωθι συνεργεῖα, ἐφ' ὅσον τὸ ἡμερομίσθιόν των καθορίζεται εἰς τὰς ἀνωτέρω παραγράφους καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν μέχρι τοῦδε ἰσχυόντων.

1) Ἐπισκευῆς ἐκτάκτων βλαβῶν δικτύου ἱπονόμων.

2) Συντηρήσεως δικτύου ὑδρεύσεως.

3) Ἐπισκευῆς βλαβῶν ὑδρομετρητῶν.

4) Κήπων καὶ δενδροστοιχιῶν καὶ μόνον διὰ τὸ προσωπικὸν τὸ ἀσχολούμενον εἰς ἐργασίας σκαπτικάς, ραντίσματος καὶ λιπάνσεως βάσει βεβαιώσεως τοῦ προϊσταμένου.

5) Δημοτικῶν Σφαγείων.

6) Τριχινοσκοπήσεως σφαζομένων ζώων.

7) Δημοτικοῦ Νεκροταφείου.

8) Καθαριότητος Δημοτικῶν Λουτρῶν.

9) Καθαριστρίας Δημοτικοῦ Θεάτρου.

10) Καθαριότητος Δημοτικοῦ Μεγάρου.

11) Ἐπισκευῆς τοπικῶν ἐφθορῶν ἀσφαλτικῶν ὁδοστρωμάτων.

12) Ἐργατρίας καθαριότητος τὰς ἀπασχολουμένας εἰς καθαριότητα Δημοτικοῦ Μεγάρου καὶ Δημοτικῆς Βιβλιοθήκης.

5) Εἰς τοὺς ἡμερομισθίους τοὺς μὴ δικαιουμένους ἐπιδόματος συζύγου παρὰ τοῦ Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας θὰ χορηγῆται τοιοῦτον ἐπίδομα ἐκ μέρους τοῦ Δήμου, ἀνερχόμενον εἰς δραχμὰς 125 μηνιαίως, ἐπὶ τῇ προσκομίσει βεβαιώσεως ὅτι δὲν ἐργάζεται ἡ σύζυγος καὶ ὅτι δὲν λαμβάνει ἐπίδομα.

6) Εἰς ἕκαστον ἡμερομίσθιον θὰ χορηγῆται ἀ-

νὰ μία θερινὴ καὶ μία χειμερινὴ στολὴ καὶ ἓν ζεῦγος ἀρβυλῶν.

Αἱ στολαὶ ἐργασίας θὰ χορηγοῦνται κατὰ μῆνα Μάϊον (αἱ θεριναὶ) καὶ κατὰ μῆνα Νοέμβριον (αἱ χειμερινὰι) ἑκάστου ἔτους κατὰ τὰ εἰδικώτερον δι' ἀποφάσεως καθοριζόμενα.

7) Ὁμοίως θὰ χορηγῆται ἓν ζεῦγος ἐλαστικῶν ὑποδημάτων (μποτῶν) εἰς τοὺς ἡμερομισθίους τῶν κάτωθι συνεργείων, τοὺς ἀσχολουμένους εἰς ἐργασίας, δι' ἃς ἀπαιτεῖται ἡ χρῆσις ἐλαστικῶν ὑποδημάτων.

α) Ἐπισκευῆς δικτύου ὑπονόμων.

β) Συντηρήσεως δικτύου ὑδρεύσεως.

γ) Δημοτικοῦ Νεκροταφείου.

δ) Καθαριότητος Δημοτικῶν Σφαγείων.

ε) Καθαριότητος Δημαρχείου.

στ) Ἐργατρίας καθαριότητος, ἀσχολουμένας εἰς τὴν καθαριότητα τοῦ Δημαρχείου καὶ τῆς Δημοτικῆς Βιβλιοθήκης.

ζ) Κήπων καὶ δενδροστοιχιῶν διὰ τοὺς ἀσχολουμένους μόνον εἰς ἐργασίας, δι' ἃς ἀπαιτεῖται χρῆσις ἐλαστικῶν ὑποδημάτων (πάτισμα).

η) Καθαριότητος Δημοτικῶν Λουτρῶν.

θ) Διὰ τὸ συνεργεῖον ἐπισκευῆς τοπικῶν ἡθορῶν ἀσφαλτικῶν ὁδοστρωμάτων δύνατα νὰ διατίθεται ὡρισμένος ἀριθμὸς ἐλαστικῶν μποτῶν κατὰ τὴν κρίσιν τῆς ὑπηρεσίας, ἐφ' ὅσον ἀπαιτεῖται καὶ εἰς οὓς ἀπαιτεῖται.

ι) Εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας ὑπονόμων, ἐργατοτεχνίτας ὑδρεύσεως καὶ ἐργάτας Δημοτικοῦ Νεκροταφείου θὰ χορηγῆται ἓν ἀδιάβροχον.

Τὰ ἐν παραγράφοις 7 καὶ 8 εἴδη θὰ ἀντικαθίστανται ἅμα τῇ φθορᾷ των καὶ ἐφ' ὅσον παραδίδονται εἰς τὴν ἀμοιβαίαν ὑπηρεσίαν τὰ φθαρέντα.

Ταῦτα θὰ χρησιμοποιοῦνται, ἐφ' ὅσον παρίστανται ἀνάγκη καὶ θὰ ἐπιστρέφωνται πρὸς φύλαξιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μετὰ τὴν χρῆσιν των.

Ὁμοίως θὰ παρέχωνται καθ' ἕκαστον μῆνα ἀνὰ 1200 γραμμάρια σάπωνος καὶ 600 γραμμάρια ὀινοπνεύματος εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν συνεργείων: α) ἐπισκευῆς δικτύου ὑπονόμων, β) ἐργάτας Δημοτικοῦ Νεκροταφείου, γ) καθαριστρίας Δημοτικῶν Λουτρῶν, δ) καθαριστρίας Δημοτικοῦ Μεγάρου, ε) συντηρήσεως δικτύου ὑδρεύσεως, στ) καθαριότητος Δημοτικῶν Σφαγείων, ζ) ἐπισκευῆς βλαβῶν ὑδρομετρητῶν, η) ἐργατρίας καθαριότητος, ἀσχολουμένας εἰς τὴν καθαριότητα Δημαρχείου καὶ Δημοτικῆς Βιβλιοθήκης.

Τῶν διατάξεων περὶ χορηγήσεως στολῶν κλπ. ἐξαιρεῖται τὸ προσωπικὸν Δημοτολογίου.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ὁρίζεται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1969, ἡ διάρκεια δὲ ταύτης διετὴς ἀπὸ τῆς ἰσχύος της.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Ἰουνίου 1969

—

58399/3877/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 50/1969 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν λατομείων λίθων καὶ ἀσβεστοποιείων περιφερείας Μεγάρων».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 397 τῆς 17 Ἰουνίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι ὑπ' ἀριθ. 50/1969 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Σωματείου Ἐργατοτεχνιτῶν Ἀσβεστοποιίας καὶ Λατόμων Περιφερείας Μεγάρων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν: 1) Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ 2) Συνδέσμου Ἐπιχειρηματιῶν Λατομείων καὶ Ἀσβεστοποιείων «Ὁ Προφήτης Ἠλίας» καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν λατομείων λίθων καὶ ἀσβεστοποιείων περιφερείας Μεγάρων καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

	Ἀπὸ 21.12.1968 μέχρι 30.4.1969	Ἀπὸ 1.5.1969 καὶ ἑξῆς
Α'. Λευκῶν λατομείων:	Δραχμαί	
α) Γεμιστῶν (μαστόρων)	140	150
β) Πιστολαδόρων, μιναδόρων, ξεκολλητῶν	130	140
γ) Βαριοκόπων	130	135
δ) Ἐργατῶν ἁπλῶν	110	120
ε) Γυναικῶν	85	95
Β'. Συνήθων λατομείων:		
α) Μαστόρων γεμιστῶν φουρνέλων	140	150
β) Πιστολαδόρων, μιναδό-		

	Δ ρ α χ μ α ί	
ρων, ξεκολλητών	130	140
γ) Βαριοκόπων	130	135
δ) Τροφοδοτών απαιτήρων τριβείων	110	120
ε) Απλών εργατών, μπαζαδόρων, διαγονέρηδων	110	115
στ) Γυναικών	85	95
Γ'. Ασβεστοποιείων:		
α) Ψηστών κτιστών (σπιδικτών πετρών)	140	150
β) Βοηθών ψησταν θερμαστών μέχρι 10 μ2	130	140
γ) Εργατών τροτώσεως καί τραβήγματος κλπ. εργασιών	110	120
δ) Γυναικών	85	95

2) Διά τούς περί ών πρόκειται ὁρίζονται τά ἀκόλουθα:

Α'. Λόγῳ τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν ἐργασίας τῶν ἀνωτέρω μισθωτῶν καί τοῦ ἀπομεμακρυσμένου τοῦ τόπου ἐργασίας ἀπό τόν τόπον κατοικίας καθιερούται ὡρος ἐργασίας διά τό Σάββατον (ἐξαιρουμένων τῶν συνεχοῦς καύσεως ἀσβεστοποιείων).

Β'. Αἱ ἐπιχειρήσεις ὑποχρεοῦνται, ὅπως διαθέτωσι κατάλληλον φυγείον διά τήν διατήρησιν τῆς τροφῆς τοῦ προσωπικοῦ των καί τήν εἰς αὐτό παροχήν ψυχροῦ ὕδατος κατά τούς θερινούς μῆνας. Ἐπίσης αἱ ἐν λόγῳ ἐπιχειρήσεις δέον ὅπως διαθέτωσι καί κατάλληλον αἴθουσαν πρός ἑστίασιν τοῦ ὡς εἰρηται προσωπικοῦ.

Γ'. Αἱ ἐπιχειρήσεις ὑποχρεοῦνται εἰς τήν καταβολήν τοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἤθελε διακοπῆ ἡ ἀρξαμένη ἐργασία, ὑπό τόν ὅρον ὅτι οἱ μισθωτοί θά παραμένουσαν εἰς τήν διάθεσιν τοῦ ἐργοδότου καθ' ὅλας τάς ἐργασίμους ὥρας τῆς ἡμέρας τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας.

Δ'. Δι' οὓς ἐκ τῶν ἐργατῶν λατομείων λίθων ἤθελε γνωμοδοτήσει ἡ ἁρμοδία Ὑγειονομική Ὑπηρεσία τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας περί τοῦ ὅτι ἐνδείκνυται ἡ κατανάλωσις ὑπ' αὐτῶν γάλακτος παρέχεται ἡμερησίως εἰς τούτους ὑπό τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν ½ χιλιογράμμου γάλακτος.

Ε'. Εἰς πάντας τούς ἀνωτέρω παρέχεται ὑπό τοῦ οἰκείου ἐργοδότου ἓν ζεύγος ἀρβυλῶν καί μία φόρμα, ἀντικαθιστάμενα ὑπό τούτου ἀνά ἑξάμηνον καί ἐφ' ὅσον ἔχουν φθαρῆ.

3) Τυχόν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί ἀνώτεραι τῶν ὑπό τῆς παρούσης καθοριζομένων ἤ ἐφαρμοζόμενοι εὐνοικώτεροι ὅροι ἐργασίας δέν δύνανται νά μειωθῶσιν ἤ μεταβληθῶσιν.

4) Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ὑπό τάς ἀνωτέρω διακρίσεις ἄρχεται ἀπό τῆς 21ης Δεκεμβρίου 1968.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Ἰουνίου 1969

—

58398/3876/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 49/1969 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν λατομείων λίθων καί ἀσβεστοποιείων περιοχῆς Ἐλευσῖνος».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 397 τῆς 18 Ἰουνίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπό τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφαινόμεθα :

Κηρύσσομεν ἐκτελεστήν τήν ἐν θέματι ὑπ' ἀριθ. 49/1969 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξύ τοῦ Συνδέσμου Ἐργατοτεχνιτῶν Λατομων καί Ἀσβεστοποιῶν Ἐλευσῖνος καί πέρᾳ ἀφ' ἑνός καί ἀφ' ἑτέρου τῶν 1) Συνδέσμου Ἐπιχειρηματιῶν Λατομείων καί Ἀσβεστοποιείων «Ὁ Προφήτης Ἠλίας», 2) Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, καί ἧς τό διατακτικόν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1. Τά κατώτατα ὅρια βασικῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν λατομείων λίθων καί ἀσβεστοποιείων περιοχῆς Ἐλευσῖνος καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

	Ἀπό 8.12.1968 μέχρι 30.4.1969	Ἀπό 1.5.1969 καί ἑξῆς
	Δ ρ α χ μ α ί	
Α'. Λευκῶν λατομείων:		
α) Γεμιστῶν (μαστόρων)	140	150
β) Πισταλαδόρων, μπαδόρων, ξεκολλητῶν	130	140
γ) Βαριοκόπων	130	135
δ) Ἐργατῶν ἁπλῶν	110	120
Β'. Σινήθων λατομείων :		
α) Μαστόρων γεμιστῶν ἀουρνέλων	140	150
β) Πισταλαδόρων, μπαδό-		

	Α ρ ω χ μ α ί	
ρων, ξεκολλητών	130	140
γ) Βαριοκάλων	130	135
δ) Τροφοδοτών σπαστήρων τριβείων	110	120
γ) Απλών εργατών μπαρμπάρων, διαγωνιέρηδων	110	115
Γ'. Ασβεστοποιείων:		
α) Ψηστών κτιστών (στιβακτών πετρών)	130	150
β) Βοηθών ψηστών θερμαστών μέχρι 10 μ³	130	140
γ) Εργατών φορτώσεως καὶ τραβήγματος κλπ. ἐργασιῶν	110	120

ΙΙ. Διὰ τοὺς περὶ ὧν πρόκειται ὁρίζονται τὰ ἀκόλουθα:

Α'. Λογῳ τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν ἐργασίας τῶν ἀνωτέρω μισθωτῶν καὶ τοῦ ἀπομεμακρυσμένου τοῦ τόπου ἐργασίας ἀπὸ τὸν τόπον κατοικίας καθιεροῦται ὡρος ἐργασίας διὰ τὸ Σάββατον (ἐξαιρουμένων τῶν συνεχοῦς καύσεως ἀσβεστοποιείων).

Β'. Αἱ ἐπιχειρήσεις ὑποχρεοῦνται, ὅπως διαθέτουσι κατάλληλον φαγεῖον διὰ τὴν διατήρησιν τῆς τροφῆς τοῦ προσωπικοῦ καὶ τὴν εἰς αὐτὸ παροχὴν ψυχροῦ ὕδατος κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας. Ἐπίσης αἱ ἐν λόγῳ ἐπιχειρήσεις δέον ὅπως διαθέτουσι καὶ κατάλληλον αἴθουσαν πρὸς ἐστίασιν τοῦ ὡς εἰρηται προσωπικοῦ.

Γ'. Αἱ ἐπιχειρήσεις ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν καταβολὴν πλήρους τοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἤθελε διακοπῇ ἡ ἀρξαμένη ἐργασία, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι οἱ μισθωτοὶ θὰ παραμένωσιν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἐργοδότου καθ' ὅλας τὰς ἐργασίμους ὥρας τῆς ἡμέρας τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας.

Δ'. Δι' οὓς ἐκ τῶν ἐργατῶν λατομείων λίθων ἤθελε γνωμοδοτήσει ἡ ἁρμοδία Τγειονομικὴ Ὑπηρεσία τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας περὶ τοῦ ὅτι ἐνδείκνυται ἡ κατανάλωσις ὑπ' αὐτῶν γάλακτος παρέχεται ἡμερησίως εἰς τούτους ὑπὸ τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν ½ χιλιογράμμου γάλακτος.

Ε'. Εἰς πάντας τοὺς ἀνωτέρω παρέχεται ἐπίσης ὑπὸ τοῦ οἰκείου ἐργοδότου ἓν ζεῦγος ἀρβυλῶν καὶ μία φόρμα, ἀντικαθιστάμενα ὑπὸ τούτου ἀνὰ ἑξάμηνον καὶ ἐφ' ὅσον ἔχουν φθαρῇ.

ΙΙΙ. Τυχὸν καταβαλλόμενα ἀποδοχαὶ ἀνώτερα τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων ἢ ἐφαρμοζόμενος εὐνοϊκώτερος ὅρος ἐργασίας δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν ἢ νὰ μεταβληθῶσιν.

ΙV. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις ἄρχεται ἀπὸ τῆς 8ης Δεκεμβρίου 1968.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Ἰουνίου 1969

—

57878/3840/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 25 1968 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν τεχνιτῶν παρασκευαστῶν τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ ἐπιστημονικὰ ἐργαστήρια βιοχημείας, μικροβιολογίας κλπ. Ἀθηνῶν - Προαστίων».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 397 τῆς 17 Ἰουνίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓξ μῆνας χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 17.8.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς κατηγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 25/1968 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν τεχνιτῶν παρασκευαστῶν τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ ἐπιστημονικὰ ἐργαστήρια βιοχημείας, μικροβιολογίας κλπ. Ἀθηνῶν - Προαστίων», ἐγκριθείσης μετὰ τροποποιήσεως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 72717/1968 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 276, τεῦχος Β' τῆς 6.6.1968) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Ἰουνίου 1969

—

57147/3783/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 28/1969 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Στρατιωτικῶν Καταστημάτων, Ὑπηρεσιῶν καὶ ἐργοστασίων, ἁρμοδιότητος Ἀρχηγείου Στρατοῦ».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 370 τῆς 11 Ἰουνίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφαζίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι ὑπ' ἀριθ. 28/1969 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατοτεχνιτῶν καὶ Ὑπαλλήλων

(*) ΕΕΔ 27, 907.

Στρατιωτικών Καταστημάτων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν: 1) Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν καὶ 2) Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης καὶ ἡς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης ὑπάγεται ἅπαν τὸ εἰς τὰς Στρατιωτικὰς Ὑπηρεσίας, Καταστήματα, ἐργοστάσια κλπ. ἁρμοδιότητος Ἀρχηγείου Στρατοῦ ἐργαζόμενον προσωπικόν, περιλαμβανομένου καὶ τοῦ τοιούτου, οὗτινος αἱ ἀποδοχαὶ καὶ λοιποὶ ὅροι ἐργασίας ἔχουσι ρυθμισθῆ δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων δεσμευουσῶν τὸ Δημόσιον, ἐφ' ὅσον διὰ τῶν τελευταίων δὲν καθορίζονται εὐνοϊκώτεροι ὅροι ἀποδοχῶν καὶ ἐργασίας.

2) Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν ἡμερομισθίων τῶν κατωτέρω κατηγοριῶν ἐκ τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτῶν καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

Α'. Ὑπαλληλικὸν προσωπικόν:

α) Γραφεῖς, δακτυλογράφοι, τηλεφωνηταί, ἀποθηκάριοι, σημειωταί, ἀρχειοφύλακες, εἰσαγωγεῖς, ἐξαγωγεῖς, ἐξακριβωταὶ ὑλικῶν, σχεδιασταὶ ἀσχολούμενοι κυρίως μὲ γραφικὴν ἐργασίαν:

	Ἄνδρες	Γυναῖκες
	Δραχμαί	
Ἅμα τῇ προσλήψει ἡμερομίσθιον	103,50	86,25
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 3ετοῦς ὑπηρεσίας	109,25	92
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 6ετοῦς ὑπηρεσίας	115	97,75
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 9ετοῦς ὑπηρεσίας	126,50	109,25
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 12ετοῦς ὑπηρεσίας	132,25	115
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 15ετοῦς ὑπηρεσίας	144,75	126,50

β) Οἱ βοηθοὶ ἀποθηκαρίων θὰ λαμβάνωσιν ἀντιστοίχως τὰ ἀνωτέρω ἡμερομίσθια μειωμένα κατὰ 5 δραχμάς.

Β'. Τηλεφωνηταὶ - τηλεφωνήτριαι Ραδιοφωνικῶν Σταθμῶν:

	Δραχμαί	
Ἅμα τῇ προσλήψει ἡμερομίσθιον	115	115
Ἀπὸ 1 - 3 ἔτη ὑπηρεσίας	126,50	126,50
Ἀπὸ 3 - 6 ἔτη ὑπηρεσίας	138	138
Ἀπὸ 6 - 9 ἔτη ὑπηρεσίας	149,50	149,50
Ἀπὸ 9 - 12 ἔτη ὑπηρεσίας	161	161

Γ'. Τεχνικὸν προσωπικόν:

α) Κόπται καὶ σχεδιασταὶ ὑφασμάτων, στρωτοπεδίας, δερματίνων καὶ καννάβινων εἰδῶν καὶ κατασκευῆς εἰδῶν ἱματισμοῦ.

	Δραχμαί	
Ἅμα τῇ προλήψει ἡμερομίσθιον	115	97,75
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 3ετοῦς ὑπηρεσίας	120,75	103,50
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 6ετοῦς ὑπηρεσίας	126,50	109,25
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 9ετοῦς ὑπηρεσίας	132,25	115
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 12ετοῦς ὑπηρεσίας	138	126,75

β) Ἐργάται καὶ ἐργάτριαι κοπτικῆς - ραπτικῆς, δερματίνων - καννάβινων εἰδῶν, ἐπιδιορθωταὶ ἀρβυλῶν, εἰδῶν στρατοπεδίας, σκηνῶν ἐξαρτύσεως, γενικῶς εἰδῶν στρατιωτικοῦ ἱματισμοῦ, χειρισταὶ μηχανῶν κοπῆς - ραφῆς, ἐργάται πλυντηρίων - σιδηρωτηρίων, πλεκτικῆς, ταξινόμοι, διανομεῖς ἐργασίας, διαλογεῖς, συσκευασταί, προσωπικὸν γενικῶν ἐργασιῶν τῶν ἐργοστασίων καὶ συνεργείων ἱματισμοῦ, ἀπασχολούμενον μὲ συνηθεῖς ἐργασίας χειρὸς (σεμπατεύματα, σημαδεύματα, ρεγουλὲς, μικροεπισκευαί, κομβία κλπ.):

	Δραχμαί	
Ἅμα τῇ προσλήψει ἡμερομίσθιον	103,50	86,25
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 3ετοῦς ὑπηρεσίας	109,25	92
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 6ετοῦς ὑπηρεσίας	115	97,75
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 9ετοῦς ὑπηρεσίας	120,75	103,50
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 12ετοῦς ὑπηρεσίας	126,50	109,25

γ) Τεχνῖται ξυλουργοὶ καὶ μηχανοξυλουργοί (οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς οἱανδήποτε ξυλουργικὴν ἐργασίαν), πυροτεχνουργοί, ὑδραυλικοί, συντηρηταὶ κτιρίων, ὁπλουργοί, μηχανοτεχνῖται, ἐφαρμοσταί, τορνευταί, πλανισταί, φρεζαδόροι, πρωτοπαστοί, ρεκτιφιαδόροι, τεχνῖται ἀμαξωμάτων, σφυρηλάται, φανοποιοί, διακοσμηταί, καμνευταί, σιδηρουργοί, τεχνῖται ὀχημάτων καὶ ἁρμάτων μάχης, τεχνῖται τσιμουχῶν, ὑδρογονοκολλητταί καὶ ἠλεκτροσυγκολληταί, χύται μετάλλων, θαφεῖς μετάλλων καὶ ἀναμεταλλωτοί, πρεσσαδόροι, ἐπανελκυσταί, τροχισταί, δονητοσαδόροι, μασγαλατζῆδες, λευκοσιδηρουργοί, τεχνῖται πυροβόλων, τεχνῖται δικύκλων, ἠλεκτροτεχνῖται ὀχημάτων (μὴ ἔχοντες πτυχίον), ὡρολογοποιοὶ καὶ μετρολογομηχανικοί κ.

νητήρων, ελαιοχρωματισταί οχημάτων (ντεκαδόροι), τεχνίται ελαστικών, απολιπανταί αυτοκινήτων και εξαρτημάτων οχημάτων γενικώς, ταπητουργοί (ταπετσαρίαι αυτοκινήτων και κατασκευασταί δερματίνων και κανναβίνων ειδών γενικώς), τεχνίται συσσωρευτών και τεχνίται οργάνων ακριβείας και άπτικών, τεχνίται τηλεπικοινωνίας και σιδηρουργοί, χαλκουργοί, λεβητοποιοί, λιπανταί, τεχνίται κατασκευής και επισκευής λεβήτων, ηλεκτροσυγκολληταί, οξυγονοκολληταί (μη άδειοῦχοι), κλινηργάται, πρεσσαδόροι εργαζόμενοι εις αὐτόματα και ημιαυτόματα μηχανήματα, βουρτσαδόροι, καμινευταί, κασσιτερωταί, συγκολληταί και αναγομωταί, τεχνίται χρωματουργικών μηχανημάτων γενικώς, τεχνίται συντηρηταί ριπτομηχανών, τεχνίται μηχανημάτων και ηλεκτρικών ψυγείων, τεχνίται σωστικών μέσων, σχεδιασταί, πλαστιγγοποιοί, τεχνίται γραφομηχανημάτων.

	Δραχμαί
Άμα τῇ προσλήψει ημερομισθίων	109,25
Μετά την συμπλήρωσιν 3ετοῦς ὑπηρεσίας	115
» » » 6ετοῦς »	120,75
» » » 9ετοῦς »	126,50
» » » 12ετοῦς »	132,25

δ) Οἱ χαρακτηριζόμενοι ὑπὸ τῆς ὑπηρεσίας ὡς ἀρχιτεχνῖται (ἐπόπται) ἢ ἀρχιτεχνῖτριαι (ἐπόπτριαι) τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν καὶ εἰδικοτήτων θὰ λαμβάνουν 143,75 καὶ 126,50 ἀντιστοίχως, ἀνεξαρτήτως ἐτῶν ὑπηρεσίας.

Δ'. Φορτοεκφορτωταί:

	Δραχμαί
Άμα τῇ προσλήψει ημερομισθίων	109,25
Μετά την συμπλήρωσιν 3ετοῦς ὑπηρεσίας	115
» » » 6ετοῦς »	120,75
» » » 9ετοῦς »	126,50
» » » 12ετοῦς »	132,25

Ε'. Λοιπὸν ἐν γένει ἐργατικῶν προσωπικῶν:

Ἰσχύουν τὰ ἑκάστοτε κατώτατα ὅρια ημερομισθίων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν τὰ προβλεπόμενα ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, προσηυξημένα κατὰ δραχμὰς 5 μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 3ετοῦς ὑπηρεσίας, κατὰ δραχμὰς 10 μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 10ετοῦς ὑπηρεσίας καὶ κατὰ δραχμὰς 15 μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 15ετοῦς ὑπηρεσίας.

β) Τὰ ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια βασικῶν ημερομισθίων τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτῶν προσαυξάνονται διὰ τῶν ἀκολούθων ἐπιδομάτων:

α) Εἰς τὸ προσωπικὸν ἐν γένει σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου Στρατιωτικῆς Ὑπηρεσίας, ὁρμοδιότητος Ἀρχηγείου Στρατοῦ, τόσον τὸ διεπόμενον ὑπὸ τῆς παρούσης, ὅσον καὶ τὸ ὑπαγόμενον εἰς τὰς λοιπὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας ἢ διαιτητικὰς ἀποφάσεις χορηγεῖται προσαύξησις ἀποδοχῶν ἐκ ποσοστοῦ 4% πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς ὑπὲρ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Στρατοῦ ἐνεργουμένης κρατήσεως καὶ ἐφ' ὅσον ἰσχύσει αὕτη.

β) Δι' ἐπιδόματος συζύγου ἐκ δραχμῶν 150 μηνιαίως, ὅπερ χορηγεῖται διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην καὶ μὴ συνταξιοδοτουμένην σύζυγον.

γ) Εἰς τὸ προσωπικὸν τὸ ἐργαζόμενον εἰς σανατόρια καὶ ἐρχόμενον εἰς ἐπαφὴν μὲ τοὺς ἀσθενεῖς ἀμέσως ἢ ἐμμέσως χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 10%, ὁμοίως εἰς τοὺς τεχνίτας συσσωρευτῶν καὶ τεχνίτας ἐλαστικοῦ χορηγεῖται τὸ ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 17/1961 καὶ 45/1965 ἀποφάσεων τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν προβλεπόμενον ἀντιστοίχως ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων κατωτάτων ὁρίων ημερομισθίων.

δ) Τὸ καταβαλλόμενον εἰς τὸ προσωπικὸν ἐν γένει σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου τῆς Στρατιωτικῆς Ὑπηρεσίας, ὁρμοδιότητος Ἀρχηγείου Στρατοῦ, τόσον τὸ διεπόμενον ὑπὸ τῆς παρούσης, ὅσον καὶ τὸ ὑπαγόμενον εἰς τὰς λοιπὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας ἢ διαιτητικὰς ἀποφάσεις ἐπίδομα λόγῳ ἀσθενείας κατὰ τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος δικαιοῦνται καὶ οἱ πρὸ τῆς ἰσχύος τῶν διατάξεων ταύτων προσληφθέντες μισθωτοί.

ε) Εἰς τοὺς ἐκ τῶν ἀνωτέρω μισθωτοὺς (ἄνδρας καὶ γυναῖκας) τοὺς κεκτημένους τὴν ἰδιότητα σχεδιαστοῦ, κόπτου, τεχνίτου, ἀποθηκαρίου, ἐπόπτου (ἀρχιτεχνίτου), ἐποπτρίας (ἀρχιτεχνίτριας) καὶ εἰς τοὺς φορτοεκφορτωτὰς πυρομαχικῶν ἀπασχολουμένους τακτικῶς εἰς τὰς φορτοεκφορτώσεις πυρομαχικῶν καὶ ἐκρηκτικῶν ὕλων χορηγεῖται προσαύξησις ἐκ 10% ἐπὶ τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω καθοριζομένων διὰ τὴν εἰδικότητά των βασικῶν ημερομισθίων.

ζ) Διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τῶν διανυκτερευόντων ἐκτὸς ἕδρας των μισθωτῶν ἰσχύουν τὰ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 21091/1946 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας καθοριζόμενα.

η) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων ἢ ἰσχύοντες εὐνοϊκώτεροι ὅροι ἐργασίας δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν ἢ νὰ μεταβληθῶσιν.

θ) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς

30ής Απριλίου 1969.

Η παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ἰουνίου 1969

—

45517/2953/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Α.Δ.Α. Ἀθηνῶν «περὶ αὐξήσεως τῶν γενικῶν κατωτάτων ὁρίων μισθῶν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἁπάσης τῆς χώρας».

(Φ.Ε.Κ. τ. Β' φ. 341 τῆς 17 Μαΐου 1969.)

Ἀνεστείλαμεν ἐπὶ ἓξ μῆνας χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 20.7.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Α.Δ.Α. Ἀθηνῶν «περὶ αὐξήσεως τῶν γενικῶν κατωτάτων ὁρίων μισθῶν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἁπάσης τῆς χώρας», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 15665/1968 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 56, τεῦχος Β' τῆς 7.2.1968) (*).

Η παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Μαΐου 1969

—

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

16/1969 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν χειριστῶν ἀσυρμάτου καὶ τηλετυπιστῶν ἁπάσης τῆς χώρας (**).

Διὰ ταῦτα

Μεταρρυθμίζει τὴν ὑπ' ἀριθ. 35/1968 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Α.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συλλόγου Πτυχιούχων Ραδιοτηλεγραφητῶν Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν: 1) Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, 2) Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης, 3) Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν, 4) Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν καὶ 5) Ἐπαγγελματικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, ἧς τὸ διατακτικὸν διατυποῦται ὡς κάτωθι:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια μισθῶν τῶν χειριστῶν ἀσυρμάτων καὶ τηλετυπιστῶν, τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰς πάσης φύσεως συσκευὰς ἀσυρμάτου ἐπικοινωνίας καὶ τηλέτυπα, παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ, Δημοσίῳ (πλὴν τῶν ἀπασχολουμένων παρὰ τῷ Γ.Ε.Ν., δι' οὓς ἔχει ἐφαρμογὴν ἡ ὑπ' ἀριθ. 19/1968 ἀπόφασις τοῦ Δ.Α.Δ.Α. Πειραιῶς (ἀπόφασις Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας 7699/1969, Φ.Ε.Κ. 67 τ. Β' τῆς 31.1.1969), Νομικοῖς Προσώποις Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου ἢ ἰδιώταις ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

Διὰ τὸν ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου 1967 μέχρι 30ής Σεπτεμβρίου 1968 χρόνον:

1) Κατὰ τὴν πρόσληψιν δραχμαί	2.250
2) Μετὰ τριετῆ ὑπηρεσίαν δραχμαί	2.475
3) Μετὰ ἑξαετῆ ὑπηρεσίαν δραχμαί	2.700
4) Μετὰ δεκαετῆ ὑπηρεσίαν δραχμαί	2.925

Διὰ τὸν ἀπὸ 1.10.1968 μέχρι 30.4.1969 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 καὶ ἑξῆς χρόνον:

	Ἀπὸ 1.10.1968 ἕως 30.4.1969	Ἀπὸ 1.5.1969 καὶ ἑξῆς
	Δ ρ α χ μ α ί	
Μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας	1.880	2.000
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας καὶ μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 20οῦ ἔτους	2.052	2.185
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας κατὰ τὰ ἀκόλουθα κλιμάκια:		
Κατὰ τὸ 1ον καὶ 2ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.410	2.590
Κατὰ τὸ 3ον καὶ 4ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.570	2.765
Κατὰ τὸ 5ον καὶ 6ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.730	2.940
Κατὰ τὸ 7ον καὶ 8ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.890	3.115
Κατὰ τὸ 9ον καὶ 10ον ἔτος ὑπηρεσίας	3.050	3.290
Κατὰ τὸ 11ον καὶ 12ον ἔτος ὑπηρεσίας	3.209	3.465
Κατὰ τὸ 13ον καὶ 14ον ἔτος ὑπηρεσίας	3.360	3.640
Κατὰ τὸ 15ον καὶ 16ον ἔτος ὑπηρεσίας	3.520	3.815

(*) ΕΕΔ 27, 261.

(**) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 29 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 36 τῆς 7.4.1969 πράξεως καταθέσεως.

	Δραχμαί	
Κατά τὸ 17ον καὶ 18ον Ἔτος ὑπηρεσίας	3.680	3.990
Κατὰ τὸ 19ον καὶ 20ὸν Ἔτος ὑπηρεσίας	3.850	4.165

Δι' ἕκαστον ἐπὶ πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων διανυόμενον ἔτος ὑπηρεσίας τὰ ὡς ἄνω τελευταῖα κλιμάκια βασικῶν μισθῶν τῶν δραχμῶν 3.850 - καὶ 4.165 - αὐξάνονται κατὰ δραχμὰς 100 καὶ 110 μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ δραχμῶν 4.850 - καὶ 5.265 - ἀντιστοίχως.

ΙΙ) Οἱ ἀνωτέρω βασικοὶ μισθοὶ προσαυξάνονται ἀπὸ 1.10.1968 διὰ ποσοστοῦ 5% διὰ τοὺς ἔχοντας τὸ γενικὸν πτυχίον χειριστοῦ ἀσυρμάτων τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν.

ΙΙΙ) Οἱ περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοὶ δικαιοῦνται ἀπὸ 1.10.1968 ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 10%, ὑπολογιζομένου ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω καθοριζομένων βασικῶν μηνιαίων μισθῶν.

ΙV) Οἱ ἐκ τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα ἔγγαμοι μισθωτοὶ δικαιοῦνται ἀπὸ 1.10.1968 ἐπιδόματος γάμου ἐκ ποσοστοῦ 10% ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω καθοριζομένων βασικῶν μηνιαίων μισθῶν. Τὸ ἐπίδομα τοῦτο χορηγεῖται διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην ἢ μὴ συνταξιοδοτουμένην σύζυγον.

V) Τυχὸν καταβαλλόμενοι μισθοί, ἀνώτεροι τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν, διατάμενοι δὲ εὐνοϊκώτεροι ὅροι ἐργασίας ἐξακολουθοῦν ἰσχύοντες.

VI) Διὰ τοὺς μισθωτοὺς τοὺς ἐργαζομένους εἰς σταθμοὺς καὶ τηλέτυπα πλοίων, ἀεροσκαφῶν ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ περὶ τούτων εἰδικαὶ διατάξεις.

VII) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις ἄρχεται ἀπὸ τῆς 4ης Νοεμβρίου 1967.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη τῇ 18.2.1969

Ἐδημοσιεύθη τῇ 11.3.1969

—

28/1969 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ τῶν φαρμακείων ἐν γένει ἁπάσης τῆς χώρας (*).

Διὰ ταῦτα

Ἐπικυροῖ τὴν ὑπ' ἀριθ. 51/1968 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἰδιωτικῶν Ὑπαλλήλων Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Πανελληνίου Φαρμακευτικοῦ Συλλόγου, διὰ τὸ ἀπὸ 19ης Σεπτεμβρίου 1968 μέχρι 31ης Μαρτίου 1969 χρονικὸν διάστημα διὰ τοὺς ἐν τῷ σκεπτικῷ λόγους.

Μεταρρυθμίζει διὰ τοὺς ἐν τῷ σκεπτικῷ λόγους τὴν ὑπ' ἀριθ. 51/1968 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν διὰ τὸ ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου καὶ ἑξῆς χρονικὸν διάστημα.

Ι) Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν καθ' ἅπασαν τὴν χώραν φαρμακείων, φαρμακεμπορείων, ἀποθηκῶν φαρμάκων, ἀντιπροσωπειῶν, βοηθῶν ἐφοδιασμένων δι' ἀδείας τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργείου, ὑπαλλήλων πωλήσεως φαρμάκων καὶ λοιπῶν φαρμακευτικῶν εἰδῶν, ἤτοι ἰατρικῶν βοηθημάτων (θερμομέτρων, συρίγγων κ.λ.π.) καὶ ἐργαλείων, ὡς καὶ καλλυντικῶν εἰδῶν, ἀποθηκαρίων, κατασκευαστῶν φαρμάκων, συσκευαστῶν καὶ παραδιδόντων, ὡς καὶ ταμιῶν, καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 46 τῆς 2.5.1969 πράξεως καταθέσεως καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

Α') Παλληλικόν προσωπικόν

	Από 19.9.1968 μέχρι 31.3.1969		Από 1.4.1969 και εφεξής	
	Άνδρες Δραχμαί	Γυναίκες	Άνδρες Δραχμαί	Γυναίκες
α) Μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των	1.860	1.750	1.950	1.900
β) Μετά τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των καὶ μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των	2.050	1.870	2.200	2.100
γ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των ἡ μισθοδοσία καθορίζεται ἀναλόγως τῆς παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ ὁμοτίμου ἢ συναφοῦς ὑπηρεσίας, ὑπολογιζομένης ὅμως ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας ὡς ἀκολούθως:				
Κατὰ τὸ 1ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.250	2.050	2.350	2.350
» » 2ον » »	2.350	2.150	2.450	2.450
» » 3ον καὶ 4ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.450	2.350	2.600	2.600
» » 5ον » 6ον » »	2.650	2.570	2.750	2.750
» » 7ον » 8ον » »	2.820	2.750	2.900	2.850
» » 9ον » 10ον » »	3.000	2.850	3.100	3.100
» » 11ον » 12ον » »	3.180	3.000	3.300	3.200
» » 13ον » 14ον » »	3.390	3.150	3.500	3.300
» » 15ον » 16ον »	3.580	3.290	3.700	3.500
» » 17ον » 18ον » »	3.750	3.450	3.900	3.700
» » 19ον » 20ὸν » »	3.930	3.590	4.100	3.900

Δι' ἕκαστον διανυόμενον ἔτος ὑπηρεσίας ἐπὶ πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπληρουμένων τὰ μὲν κλιμάκια τῶν μισθῶν 3.930 καὶ 3.590 χρονικῆς περιόδου 19.9.1968 μέχρι 31.3.1969 προσαυξάνονται κατὰ 110 δραχμὰς μηνιαίως μέχρι συμπληρώσεως βασικῶν μισθῶν 5.030 καὶ 4.690 ἀντιστοίχως, τὰ δὲ τῶν δραχμῶν 4.100 καὶ 3.900 χρονικῆς περιόδου 1.4.1969 καὶ ἐφεξῆς προσαυξάνονται κατὰ 120 δραχμὰς μηνιαίως καὶ μέχρι συμπληρώσεως βασικῶν μισθῶν 5.300 καὶ 5.100 ἀντιστοίχως.

Β') Ὑπηρετικῶν προσωπικόν

	Από 19.9.1968 μέχρι 31.3.1969		Από 1.4.1969 και εφεξής	
	Άνδρες Δραχμαί	Γυναίκες	Άνδρες Δραχμαί	Γυναίκες
α) Τὸ πρῶτον προσλαμβανόμενοι μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας	1.860	1.750	1.900	1.900
Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας	2.050	1.790	2.100	2.100
β) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 19ου ἔτους τῆς				

ηλικίας κατά τὰ ἀκόλουθα κλιμάκια:

Κατὰ τὸ	1ον καὶ	2ον	ἔτος	ὑπηρεσίας	
»	» 3ον »	4ον	»	»	
»	» 5ον »	6ον	»	»	
»	» 7ον »	8ον	»	»	
»	» 9ον »	10ον	»	»	
»	» 11ον »	12ον	»	»	
»	» 13ον »	14ον	»	»	
»	» 15ον »	16ον	»	»	
»	» 17ον »	18ον	»	»	

Μετὰ τὴν τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους

Δραχμαί		Δραχμαί	
2.100	1.870	2.300	2.200
2.200	2.000	2.350	2.250
2.270	2.140	2.450	2.350
2.340	2.290	2.550	2.450
2.410	2.410	2.650	2.550
2.480	2.480	2.750	2.650
2.550	2.550	2.850	2.750
2.620	2.620	2.950	2.850
2.690	2.690	3.050	2.950
2.800	2.800		

Τὰ ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς παρούσης καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν ἰσχύουσι διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὰς πόλεις μετὰ τῶν περιχώρων των πληθυσμοῦ 15.000 κατοίκων. Διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς πόλεις μικροτέρου πληθυσμοῦ μειοῦνται κατὰ ποσοστὸν 7%.

Ἡ μισθοδοσία καθορίζεται κατὰ τ' ἀνωτέρω, ὑπολογιζομένων τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας καὶ προϋπηρεσίας παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ, ἐκ τῶν ὑπαγομένων τῇ παρούσῃ.

ΙΙ. Τὰ ὡς ἄνω ἐν παραγράφῳ 1 κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος γάμου ἐκ δραχμῶν 200 διὰ τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ 19.9.1968 μέχρι 31.3.1969 καὶ ἐκ ποσοστοῦ 10% διὰ τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ 1.4.1969 καὶ ἐφεξῆς.

Τὸ ἐπίδομα γάμου παρέχεται διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην καὶ μὴ συνταξιοδοτουμένην σύζυγον, παύει δὲ χορηγούμενον ἐν περιπτώσει χηρείας ἢ διαζεύξεως.

ΙΙΙ. Οἱ βοηθοί, οἱ ἐφοδιασμένοι δι' ἀδείας ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος ἐπὶ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργείου, δικαιοῦνται ἐπιδόματος ἐκ ποσοστοῦ 5% διὰ τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ 19.9.1968 μέχρι 31.3.1969 καὶ ἐκ ποσοστοῦ 10% διὰ τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ 1.4.1969 καὶ ἐφεξῆς, ὑπολογιζομένου ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω κατωτάτων ὁρίων βασικῶν μηνιαίων μισθῶν αὐτῶν.

ΙV. Εἰς τοὺς ταμίας (ἄρρενας καὶ θήλεις) τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα ἐπιχειρήσεων χορηγεῖται ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου 1969 καὶ ἐφεξῆς ἐπίδομα διαχειριστικῶν λαθῶν ἐκ ποσοστοῦ 5%, ὑπολογιζομένων ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω κατωτάτων ὁρίων βασικῶν μηνιαίων μισθῶν αὐτῶν.

V. Τὰ ἐν παραγράφῳ 1 κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν μετὰ τῶν τυχὸν προσαυξήσεων ἐκ τῶν πάσης φύσεως ἐπιδομάτων τῆς παρούσης ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύνανται νὰ ἰσολείπωνται τῶν καθοριζομένων ἀποδοχῶν ὑπὸ τῶν ἑκάστοτε ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας διὰ τοὺς πληροῦντας τὰ ἐν αὐταῖς καθοριζόμενα ὅρια ἡλικίας καὶ προϋπηρεσίας.

VI. Οἱ περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοὶ δέον νὰ τυγχάνωσι καθ' ὅλον τὸ ἔτος μεταμεσημβρινῆς ἀναπαύσεως κατὰ μίαν ἡμέραν ἑκάστης ἑβδομάδος, ρυθμιζομένου τοῦ ἡμερησίου ὡραρίου ἐργασίας αὐτῶν εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ ἐπέρχηται ἐλάττωσις τοῦ δυνάμει τῶν κειμένων διατάξεων ἢ ἐθίμων ἰσχύοντος καὶ ἐφαρμοζομένου ἑκάστοτε κατὰ τόπους συνολικοῦ ἀριθμοῦ ὡρῶν ἑβδομαδιαίας ἐργασίας. Ὡς ταυτὴ ἡμέρα μεταμεσημβρινῆς ἀναπαύσεως ὁρίζεται διὰ τῆς παρούσης τὸ Σάββατον.

Εἰς περίπτωσιν σιμπτώσεως τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὁριζομένης ἡμέρας μεταμεσημβρινῆς ἀναπαύσεως πρὸς ἡμέραν τελέσεως τοπικῆς ἐμποροπανηγύρεως, ἑβδομαδιαίας ἀγορᾶς, παραμονῆς ἐπισήμου ἢ τοπικῆς ἑορτῆς ἢ φεστιβὰλ μετατίθεται αὕτη εἰς τὴν ἑπομένην ἐργασίμων ἡμέραν.

Κατὰ τὴν ὡς ἄνω ὁριζομένην ἡμέραν μεταμεσημβρινῆς ἀναπαύσεως ἐὰν συμπέσῃ διήμερευσις ἢ διανυκτέρευσις τοῦ φαρμακείου ὁ οἰκεῖος ἐργοδότης ὑποχρεοῦται, ὅπως παράσχῃ μεταμεσημβρινὴν ἀνάπαυσιν εἰς τὸ προσωπικόν του κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, εἴτε διὰ τὸ σύνολον, εἴτε διὰ μέρος τούτου, ἐκ περιτροπῆς, ἀνακοινῶν ἐν πάσῃ περιπτώσει τοῦτο εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας. Ἡ μεταμεσημβρινὴ αὕτη ἀνάπαυσις εἶναι ἄσχετος πρὸς τὴν παρεχομένην δυνάμει τοῦ ἀπὸ 14-8/15.9.1947 δ. δ/τος «περὶ κανονισμοῦ τῶν χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας ἐν τοῖς φαρμακείοις» 24ωρον τοιαύτην.

VI. Διευκρινίζεται, ὅτι οἱ περὶ παροχῆς προσαυξήσεων καὶ ἐπιδομάτων λόγῳ ἀπασχολήσεως κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτάς, ὡς καὶ κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας διατάξεις ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι διὰ τοὺς περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοὺς ὑπὸ τὰς ἐν αὐταῖς προϋποθέσεις καὶ ὅρους.

VII. Εἰς τοὺς περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοὺς χορηγεῖται ἐν περιπτώσει γάμου ἄδεια μετ' ἀποδοχῶν ἐκ τριῶν (3) ἐργασίμων ἡμερῶν. Ἡ ἄδεια αὕτη εἶναι ἄσχετος καὶ δὲν συμψηφίζεται

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Νομοθετικά

[Ο νέος Νόμος περί τελών χαρτοσήμου και τό δικαστικόν ένσημον].

Υπό τής Συντάξεως

Τίθεται έν ισχύϊ άπό σήμερον (1ης Ἰουλίου) ὁ νέος νόμος περι τελών χαρτοσήμου (ΕΚΔ 28, 809).

Ὁ νόμος εἰς περισσοτέρας τής μιᾶς διατάξεις του ἀναφέρεται, πρός καθορισμόν μειωμένων τελών χαρτοσήμου, ἐν σχέσει πρός τάς κοινάς ὑποθέσεις, εἰς τάς κατά τήν διαδικασίαν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν (ἄρθρα 691 - 720 Κ. Πολ. Δικ.) ἐκδικαζομένας ὑποθέσεις.

Τό πρῶτον ἤδη - καί ὀρθῶς - ἐλήφθη πρόνοια μειωμένων τελῶν καί κατά τήν ἀναιρετικήν, ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, διαδικασίαν, ἐν σχέσει πάλιν πρός τάς ἄλλας κοινάς ὑποθέσεις.

Ἔχει ὅμως ὁ νόμος μίαν σοβαράν παράλειψιν: Μολονότι ἀπό τοῦ πρώτου χρόνου ἐφαρμογῆς τῆς νέας διαδικασίας περί ἐργατικῶν διαφορῶν προέκυψε τό ζήτημα, ἂν κατά ταύτην ἀπαιτῆται ἡ κατά τόν νόμον ΓΦΟΠ/1911, ὡς ἐτροποποιήθη, καταβολή δικαστικοῦ ἐνσήμου ἐπί ἀγωγῶν ποσοῦ ἄνω τῶν 15.000 δραχμῶν καί ἐπί τοῦ ζητήματος τούτου ἐνεφανίσθησαν ἀντιθέσεις γνωμῶν ἐν τῇ νομολογίᾳ τῶν δικαστηρίων (καταφατική πάντως εἶναι ἡ γνώμη τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν), ἀπασχολήθησε δέ ἐπί τοῦ ζητήματος τούτου καί τό Ἐπουργεῖον Δικαιοσύνης (βλ. ΕΕΔ 28, 339), ἐάν εἴδομεν εἰς τόν νέον νόμον διάταξιν, ἡ ὁποία νά ρυθμίζῃ τό ζήτημα. Οὕτω, μέχρις ὅτου τοιαύτη τυχόν λυθῇ ὁριστικῶς τοῦτο ὑπό τῶν ἀνωτέρων δικαστηρίων καί προσεχῶς ὑπό τοῦ Ἀρείου Πάγου, θά ὑπάρχουν αἱ γνωσταί εἰς τήν νομολογίαν ἀντιθέσεις γνωμῶν.

Ἐν τούτοις καί καθ' ἡμᾶς ἐκ τοῦ νέου περί χαρτοσήμου νόμου ἀνισχύεται ἡ ἀρνητική ἐπί τοῦ ζητήματος γνώμη. Ἐκ τῶν περί τῆς διαδικασίας ἐργατικῶν διαφορῶν διατάξεών του συνάγεται ἀμέσως ἡ πρόθεσις τοῦ Νομοθέτου νά διευκολύνῃ τούς ἐργαζομένους εἰς τήν ἱκανοποίησιν τῶν δικαιωμάτων των διά μειωμένων τελῶν, ἀκόμη καί ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, λόγῳ τῆς θέσεως αὐτῶν ὡς ἀπογειροθετήτων καί ἀπομάχων τῆς ἐργασίας (δικαιολογῶν παρ' Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως) καί θά ἦτο, οὕτω, ἀντινομία νά μειοῦται ἡ ἐπιλεγομένη αὐτή προστασία των διά τῆς ἐπιβολῆς καί ἄλλου βάρους, τοῦ δικαστικοῦ ἐνσήμου. Ἡ σκέψις αὕτη περί μειωμένων τελῶν καί κατά τήν προϊσχύσασαν ἐργατικήν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΦΟΠ ἐδέσποζεν ὑπέρ τῆς ἀπόψεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὅτι δέν ἀπῃτεῖτο κατά ταύτην καταβολή δικαστικοῦ ἐνσήμου.

Τό ἐπιχείρημα ὅτι εἰς τήν διαδικασίαν ἐργατικῶν διαφορῶν τῶν ἄρθρων 691 ἐπ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ὑπῆχθησαν καί ἄλλαι διαφοραί, ὡς αἱ τῶν ἐπαγγελματιῶν καί βιοτεχνῶν, δέν ἔχει, νομίζομεν, ἀξίαν, διότι, ὡς συνάγεται καί ἐκ τοῦ νέου νόμου περί χαρτοσήμου, πρόθεσις τοῦ Νομοθέτου εἶναι νά διευκολύνῃ πάντας τούς δικαιολόγους, τῶν ὁποίων αἱ ὑποθέσεις ἐκδικάζονται κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν, ἀφοῦ ἀναφέρεται γενικῶς εἰς τά τέλη τῆς διαδικασίας αὐτῆς, θεωρῶν τούτους ἀξίους τῆς αὐτῆς προστασίας.

Κατ' ἄρθρον 5 § 2 τοῦ νέου νόμου ἄπασα ἡ διαδικασία τοῦ νόμου 3514/1928 περί τῆς θέσεως τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν περιπτώσει ἐπιστρατεύσεως διεξάγεται ἀτελῶς, ἐνῷ, ἐξ ἄλλου, κατ' ἄρθρον 7 τοῦ αὐτοῦ νόμου διά τῶν διατάξεων του δέν θίγονται... καί αἱ διατάξεις ἑτέρων νόμων, δι' ὧν καθιεροῦται ὁλική ἢ μερική ἀπαλλαγή ἀπό τῶν τελῶν χαρτοσήμου.

Ἡ πρώτη διάταξις εἶναι ἐπανάληψις τῆς ὁμοίας παλαιᾶς, ἡ ὁποία ἀνεφέρετο εἰς ὡρισμένην πράγματι κατά τήν ἰσχύν της διαδικασίαν τοῦ νόμου 3514/1928. Ἡ διαδικασία ὅμως αὕτη ἐπαυσεν ἰσχύουσα μετά τήν εἰσαγωγήν τοῦ Κώδικος Πολ. Δικονομίας, τῶν ὑποθέσεων τούτων ἐκδικαζομένων ἤδη κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 691 ἐπ. τοῦ Κώδικος. Τό λάθος ὅμως τοῦτο δέν ἀναιρεῖ τήν θέλησιν τοῦ Νομοθέτου νά ἀπαλλάξῃ τῶν τελῶν χαρτοσήμου τούς προστατευομένους ὑπό τοῦ νόμου 3514 καί ἐν τῇ ἀπαλλαγῇ, κατά τά νομολογηθέντα κατά τήν ἐφαρμογήν τοῦ νόμου τούτου, εἶναι καί ἡ ἀπαλλαγή δικαστικοῦ ἐνσήμου (ΕΕΔ 8, 27).

Διά τῆς δευτέρας διατάξεως, τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νέου νόμου, διετηρήθη ἐν ἰσχύϊ ἡ εἰδική διάταξις τοῦ ἄρθρου 40 § 2, ἐδαφίου 6' τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 περί Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, καθ' ἣν πᾶσαι αἱ πράξεις πρός ἀναγνώρισιν, δικαστικήν ἐπιβεβαίωσιν ἢ πραγματοποίησιν τῶν παροχῶν τοῦ Ι.Κ.Α. ἀπαλλάσσονται παντός τέλους (βλ. Α.Π. 184/1963, ΕΕΔ 22, 694 καί ἄλλας).

Εἶναι ὅμως πράγματι λογικόν, ὑπό τήν γνώμην ὅτι ἀπαιτεῖται καταβολή δικαστικοῦ ἐνσήμου, νά ἀπαιτῶνται οἱ κατά τήν αὐτήν διαδικασίαν ἐξυπηρετούμενοι εἰς ἀξίους προστασίας (οἱ τελευταῖοι) καί εἰς ἀναξίους αὐτῆς οἱ ἄλλοι;(*).

Νέος Ὑφηγητής

Ἡ Νομική Σχολή τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, εἰσηγήσει τοῦ Καθηγητοῦ τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου κ. Ἰω. Καποδίστρια, ἐξέλεξε παμψηφεί Ὑφηγητήν τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου τόν κ. Ἀλέξ. Καρακατσάνην, ἐπί τῇ βάσει τῆς πραγματείας του "Ἡ ἔννομος τάξις τῆς ἐκμεταλλεύσεως".

πρός τήν προβλεπομένην ὑπό τοῦ ἀ.ν. 539/1945.

VIII. Τυχόν καταβαλλόμενοι ἀποδοχαί, ἀνώτερα τῶν ὑπό τῆς παρούσης καθοριζομένων, δέν δύνανται νά μειωθοῦν, ὡς ἐπίσης τυχόν ὡρισμένοι εὐνοϊκότεροι ὅροι ἐργασίας δέν δύνανται νά μεταβληθοῦν.

IX. Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης, ὑπό τάς ἀνωτέρω διακρίσεις, ἄρχεται ἀπό τῆς 19ης Σεπτεμβρίου 1968.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη τῇ 18.3.1969.

Ἐδημοσιεύθη τῇ 5.4.1969.

(*) Σημ. Παρέχομεν τάς πληροφορίας, ὅτι τό ζήτημα ἐτέθη ὑπό τήν κρίσιν τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν δι' ἔφεσιν κατ' ἀποφάσεως τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, συζητηθείσης ἤδη τῆς ὑποθέσεως, καί ἀναμένεται ἡ ἔκδοσις τῆς ἀποφάσεως του.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 28ος - Τεύχος 14ον (668)

Ἀθῆναι, 15 Ἰουλίου 1969

Η ΕΚΔΙΚΑΣΙΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

[Παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς καθ' ὕλην ἁρμοδιότητος κατὰ τὸν Κώδ. Πολ. Δικ.]

Ὑπὸ τοῦ κ. ΑΝΔΡΕΟΥ ΔΗΜ. ΜΑΓΚΑΑΡΑ, Δικηγόρου

1. Ὁ κανὼν διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς καθ' ὕλην ἁρμοδιότητος τῶν δικαστηρίων ὑπὸ τὸν Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας εἶναι ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς. Βάσει τῆς ἀρχῆς αὐτῆς τὸ ἄρθρον 14 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ὁρίζει, ὅτι εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν εἰρηνοδικείων ὑπάγονται πᾶσαι αἱ εἰς χρήματα ἀποτιμηταὶ διαφοραί, ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου τῶν ὁποίων δὲν ὑπερβαίνει τὰς δέκα χιλιάδας δραχμὰς καὶ εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν μονομελῶν πρωτοδικείων ὑπάγονται πᾶσαι αἱ εἰς χρήματα ἀποτιμηταὶ διαφοραί, ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου τῶν ὁποίων εἶναι ἀνωτέρα μὲν τῶν δέκα χιλιάδων δραχμῶν, δὲν ὑπερβαίνει ὅμως τὰς τεσσαράκοντα χιλιάδας δραχμάς.

Εἰς τὸν κανόνα τοῦτον διὰ μὲν τὴν ἁρμοδιότητα τῶν εἰρηνοδικείων τίθεται ἐξαίρεσις ἐν ἄρθρῳ 15, διὰ δὲ τὴν ἁρμοδιότητα τῶν μονομελῶν πρωτοδικείων τίθεται ἐξαίρεσις ἐν ἄρθρῳ 16, κατὰ τὸ ὁποῖον εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν μονομελῶν πρωτοδικείων ὑπάγονται καὶ ἂν ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς ὑπερβαίνῃ τὰς τεσσαράκοντα χιλιάδας δραχμὰς αἱ εἰς τοὺς ἀριθμοὺς 2, 3, 4, 5 καὶ 6, τῷ ὄντι εὑρύτατα ἀναφερόμεναι, ἐργατικαὶ διαφοραὶ καὶ αἱ πρὸς αὐτὰς συναφεῖς.

Γενικῶς καὶ ἂν ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου τῶν διαφορῶν, περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 16, δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς δέκα χιλιάδας δραχμάς, ὑφίσταται ἡ ἁρμοδιότης τῶν μονομελῶν πρωτοδικείων (Πρακτικὰ Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς, σ. 616). Ὡς πρὸς τὰς ἐργατικὰς ὅμως διαφοράς, περὶ ὧν οἱ ἀριθ. 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 16, ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτου πρὸς τὰ ἄρθρα 14 §§ 1, 17 καὶ 693, 694 προκύπτει, ὅτι κατ' ἐξαίρεσιν αὗται ὑπάγονται εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον, ἂν ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου τῆς δίκης δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς δραχμὰς δέκα χιλιάδας (βλ. Πρακτικὰ Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς, σ. 548). Συμφώνως πρὸς τὰ ἐκτεθέντα, εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν εἰρηνοδικείων ὑπάγονται αἱ ἐργατικαὶ διαφοραί, ὧν ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου ἀνέρχεται μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν δέκα χιλιάδων δραχμῶν (Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 64/1969, ΕΕΔ 28, 382 καὶ σχετικῶς Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Πατρῶν 43/1969, ΕΕΔ 28, 379). Πέραν δὲ τοῦ ποσοῦ τούτου ὑπάγονται ἀπεριορίστως εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν μονομελῶν πρωτοδικείων, καὶ οὐχὶ μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν τεσσαράκοντα χιλιάδων δραχμῶν, ὡς ἐκ παραδρομῆς σημειοῦται εἰς τὴν Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 64/1969, ἔνθ' ἄνω.

ΙΙ. Δέον ὅμως νὰ παρατηρηθῇ, ὅτι ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς δὲν εἶναι ἐπαρκὲς ἀξιολογικὸν κριτήριον διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς σπουδαιότητος τῆς διαφορᾶς, διότι ἡ πεῖρα μᾶς παρουσιάζει συνήθως μὲ τὸ αἴτημα ἐπιδικάσεως ἀπαιτήσεως ἑκατὸν δραχμῶν ὑπὸ ἑνὸς ἐργαζομένου κεφαλαιώδη καὶ κρίσιμα ζητήματα δι' ὁμάδα ἐργαζομένων καὶ ἐπιχειρήσεις. Τὰ ζητήματα ὅθεν αὐτὰ σιασδήποτε σπουδαιότητος καὶ ἂν εἶναι, ἐμφανιζόμενα ὑπὸ τὴν μορφὴν τῆς ἀπαιτήσεως ἑκατὸν δραχμῶν, θὰ κριθοῦν ὑποχρεωτικῶς ἀπὸ τὸ εἰρηνοδικεῖον. Βεβαίως οἱ εἰρηνοδίκαι εὐόδλως ὑπολείπονται εἰς γνῶσιν, κρίσιν καὶ πεῖραν εἰδικῶν ἑτέρων δικαστῶν, αἱ δὲ ἀποφάσεις των προσβάλλονται δι' ἐνδίκων μέ-

σιν εἰς ἀνώτερα δικαστήρια, πλὴν ὅμως ἡ ἔννοια τῶν διατάξεων τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας εἶναι, ὅτι εἰς τὰ εἰρηνοδικεῖα ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς αἱ «μικρότεραι» ἐργατικαὶ ὑποθέσεις, ἐνῶ ἐκ τῶν ἀνωτέρω διαπιστοῦται, ὅτι τοῦτο δὲν ἐπιτυγχάνεται. Ἐξ ἄλλου, εἰς τὸν ἀπογειροδίωτον ἐργαζόμενον κινεῖ τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὸ ἐν ἀκόμη ἑκατοντάδραχμον (Συντάξεως, Ἡ ἐκδίκασις τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, ΕΕΔ 28, 563).

Ἰδιαίτερα προβλήματα δημιουργεῖ ἡ ἀρμοδιότης τῶν δικαστηρίων διὰ τὴν ἐκδίκασιν ἐργατικῶν ὑποθέσεων, ὧν τὸ ἀντικείμενον τῆς διαφορᾶς δὲν εἶναι ἀποτιμητὸν εἰς χρῆμα. Οὕτω, χαρακτηριστικαὶ περιπτώσεις ἡ κατ' ἄρθρον 678 Α.Κ. ἀξίωσις πρὸς παροχὴν πιστοποιητικοῦ ἐργασίας, ἡ κατ' ἄρθρον 677 ἀξίωσις πρὸς παροχὴν ἀδείας πρὸς εὕρεσιν ἄλλης ἐργασίας, κυρίως ὅμως αἱ ἀναγνωριστικαὶ ἀγωγαὶ περὶ ὑπάρξεως ἢ ἀνυπαρξίας ἐργασιακῆς σχέσεως ἢ τοῦ κύρους ἢ ἀκυρότητος συναφοῦς δικαιοπραξίας, ὡς ἡ κατ' ἄρθρον 5 νόμου 3198/1955 περὶ τῆς ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἡ ἀναγνωριστικὴ ἀγωγὴ περὶ ἰδιότητος τοῦ ἐργαζομένου ὡς ἐργάτου ἢ ὑπαλλήλου (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 6266/1961, ΕΕΔ 21, 149). Ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ νόμου ΓΞΟΔ' καὶ αἱ ἀναγνωριστικαὶ ἀγωγαὶ ἐπὶ ἐργατικῶν ζητημάτων ἐξεδικάζοντο κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου τούτου, πλὴν ὅμως ζήτημα καθ' ὅλην ἀρμοδιότητος δὲν ὑφίστατο, διότι ὑπὸ τὰς προϊσχυσάσας διατάξεις, ἤτοι κατ' ἄρθρον 1 νόμου ΓΞΟΔ', ὡς εἶχε τροποποιηθῇ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 § 3 τοῦ νόμου 765/1943 καὶ τοῦ νόμου 1968/1944, ἡ ἀρμοδότης καθωρίζετο ἀνεξαρτήτως ποσοῦ. Ἐξ ἄλλου, δέον νὰ παρατηρηθῇ, ὅτι καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 15 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἡ διὰ τούτου εἰσαγομένη ἐξαίρεσις εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν εἰρηνοδικείων εἰσάγεται ἄνευ διακρίσεως τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς.

Πλὴν ὅμως εἰς τὸ ἄρθρον 16 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ὁρίζεται, ὅτι αἱ ἐν αὐτῷ ἀναφερόμεναι «ἐργατικαὶ διαφοραὶ» ὑπάγονται εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν μονομελῶν πρωτοδικείων καὶ ἂν ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς ὑπερβαίνῃ τὰς τεσσαράκοντα χιλιάδας δραχμάς. Ἑπομένως stricto sensu κατὰ τὴν διάταξιν ταύτην ἡ ἀρμοδιότης τῶν μονομελῶν πρωτοδικείων δὲν προσδιορίζεται ἀνεξαρτήτως τῆς ἀξίας τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς, ἀλλ' ἔχει ὑπ' ὄψιν της ἀποτιμώμενον ἀντικείμενον τῆς διαφορᾶς. Ὥστε ἐκ τῆς ὑφῆς καὶ τοῦ σκοποῦ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 16 ἀριθ. 2 δὲν προκύπτει, ὅτι ὑπάγονται εἰς τὸ μονομελὲς πρωτοδικεῖον αἱ πάσης φύσεως «ἐργατικαὶ διαφοραί», συνεπῶς καὶ αἱ ἔχουσαι μὴ ἀποτιμώμενον εἰς χρῆμα ἀντικείμενον καὶ αἱ ἀναγνωριστικαὶ τοιαῦται, ὡς ὑποστηρίζεται (Στ. Σταυρόπουλος, Ἑρμηνεία Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, τεῦχ. Α', σελ. 71 - 72 σημ. 12).

Μὲ αὐστηρὰν ἑρμηνείαν τῶν κειμένων διατάξεων καθίσταται δυνατὸν δυστυχῶς νὰ ὑποστηριχθῇ ἀκόμη, τὸ ἀδόκητον, ὅτι συντρέχει περίπτωσις ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 18 § 1 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, καθ' ἣν εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ πολυμελοῦς πρωτοδικείου ὑπάγονται πᾶσαι αἱ διαφοραί, διὰ τὰς ὁποίας δὲν εἶναι ἁρμόδια τὰ εἰρηνοδικεῖα ἢ τὰ μονομελῆ πρωτοδικεῖα. Τοιαύτη ὅμως ἄποψις δὲν φαντάζομαι, ὅτι θὰ ὑποστηριχθῇ, διότι α) αἱ γενικαὶ ἀρχαὶ τῆς εὐνοίας πρὸς τὸν ἐργαζόμενον καὶ τῆς ἁπλῆς καὶ ταχείας διαδικασίας (Αἰτιολογικὴ Ἔκθεσις Προσχεδίου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ΕΕΔ 18, 1068, ΕΕΔ 28, 562 ἑπ.) ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δικαιολογοῦν τὴν ὑπαγωγὴν ἐργατικῶν ὑποθέσεων καὶ ὄχι τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων εἰς τὰ πολυμελῆ πρωτοδικεῖα, β) ἐν τῷ κεφαλαίῳ Η' τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἄρθρον 691 καὶ ἑπ. περὶ ἐργατικῶν διαφορῶν, ἀναφέρονται μόνον τὰ εἰρηνοδικεῖα καὶ μονομελῆ πρωτοδικεῖα, οὐδὲ εἶναι νοητόν, ὅτι ὁσάκις δὲν εἶναι ἀποτιμητὸν τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐργατικῆς διαφορᾶς, αὕτη ὑπάγεται εἰς τὰ πολυμελῆ πρωτοδικεῖα, δεδομένου, ὅτι ἐν ἄρθρῳ 691 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας περιλαμβάνονται καὶ αἱ τοιαῦται διαφοραί, ὥστε ἐκ τοῦ συλλογισμοῦ αὐτοῦ νὰ καλύπτεται ἐπαρκῶς ἡ νομοτεχνικὴ ἀσάφεια τοῦ ἄρθρου 16 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

III. Ἐν ὄψει τῶν ἐκτεθεισῶν διατάξεων παρουσιάζεται πρὸς καθορισμὸν τῆς καθ' ὅλην ἀρμοδιότητος ἡ συνήθης περίπτωσις ἀκυρώσεως ἀπολύσεως, ἡ δὲ εἰσαγομένη ἀγωγὴ ἐπιδικάσεως μισθοῦ ὑπερημερίας λόγῳ ποσοῦ δέον νὰ δικασθῇ παρὰ τοῦ εἰρηνοδικείου, ὡς καὶ ἡ περίπτωσις ἀμφισβητήσεως τυχὸν συμβάσεως ἐργασίας καὶ κατὰ συνέπειαν τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργαζομένου, ὅπως ζητήσῃ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῆς μισθὸν ποσοῦ ἀρμοδιότητος εἰρηνοδικείου. Ἐρωτᾶται: Ἔχει ἁρμοδιότητα τὸ εἰρηνοδικεῖον νὰ κρίνῃ ἐπὶ τῶν θε-

μάτων τούτων, ἐφ' ὅσον δὲν εἶναι ἀριδδιον διὰ τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος αὐτοῦ, ἤτοι κύρους ἀπολύσεως, ὑπάρξεως ἢ ἀνυπαρξίας συμβάσεως ἐργασίας, ἢ θὰ ἀναδληθῇ ἡ ὑπόθεσις μέχρι λύσεως τοῦ παρεμπίπτοντος ζητήματος παρὰ τοῦ πρωτοδίκου, ἐκ τοῦ ὁποίου ἐξαρτᾶται ἡ λύσις τῆς διαφορᾶς (*Χριστ. Μυριάνθη*, Αἱ ἐργατικαὶ διαφοραὶ κατὰ τὸν νέον Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας, ΕΕΔ 27, 808).

Πρὸς τὸν σκοπὸν ἀντιμετωπίσεως τῶν θεμάτων αὐτῶν ἀνεπτύχθη καὶ ἐφηρμόσθη ἡ θεωρία περὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς ἐννόμου σχέσεως, ἐξ ἧς πηγάζουσι περιοδικαὶ παροχαί (βλ. Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 64/1969, ΕΕΔ 28, 382).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 11 § 7 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας «ἐπὶ ἐννόμων σχέσεων, ἐκ τῶν ὁποίων πηγάζουν περιοδικαὶ παροχαί, ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς προσδιορίζεται ἐκ τῆς ἀξίας τῆς ἐτησίας παροχῆς καὶ δὴ εἰς τὸ δεκαπλάσιον τῆς ἐτησίας παροχῆς, ἐὰν ἡ ἐπέλευσις τοῦ γεγονότος, ἐκ τοῦ ὁποίου ἤρτηται ἡ παῦσις αὐτῆς, εἶναι βεβαία, ἀβέβαιος ὅμως ὁ χρόνος ταύτης, εἰς τὸ εἰκοσαπλάσιον δὲ τῆς ἐτησίας παροχῆς ἐπὶ ἀπεριορίστου διαρκείας ταύτης. Ἐπὶ ὡρισμένης διαρκείας εἰς τὸ σύνολον τῶν μελλουσῶν παροχῶν, ἀλλ' οὐδέποτε ὑπὲρ τὸ δεκαπλάσιον τῆς ἐτησίας παροχῆς». Διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ ἐπιδιώκεται, ὅπως ἅπασαι σχεδὸν αἱ ἐργατικαὶ διαφοραί, ἐφ' ὅσον ἀμφισβητεῖται ἡ βασικὴ ἔννομος σχέσις, ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ μονομελοῦς πρωτοδικείου (*τῆς Συντάξεως*, ΕΕΔ 28, 563). Δεδομένου, ὅτι τὸ δεκαπλάσιον τῆς ἐτησίας ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας παροχῆς ὑπερβαίνει πάντοτε τὰς 10.000 δραχμάς. Οὕτω δίδεται ἀπάντησις εἰς τὸ τεθὲν ἐρώτημα, ὅτι αἱ ὑποθέσεις αὗται ὑπάγονται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ μονομελοῦς πρωτοδικείου.

Ἑτέρωθεν, περιοδικὴ παροχὴ εἶναι ἐκείνη, ἥτις ἔχει ἐκ τῶν προτέρων προσδιορισμένον τὸ περιεχόμενόν της καὶ ἐπαναλαμβάνεται καθ' ὡρισμένα χρονικὰ διαστήματα κανονικῶς εἰς τρόπον ὥστε διὰ τὴν γένεσιν αὐτῆς καὶ τὴν λῆξιν νὰ μὴ προσαπαιτῆται ἄλλο τι νὰ ἐπέλθῃ, πλὴν τῆς παρόδου τοῦ ἀναγκαίου χρόνου τοῦ τεταγμένου ὑπὸ τοῦ νόμου ἢ τῆς βουλήσεως τῶν μερῶν (Α.Π. 84/1964, Ὁλομελείας, ΝοΒ 12, σελ. 530). Ἐξ ἄλλου, ὡς περιοδικὴ παροχὴ νοεῖται ἡ μὴ ἐξαντλουμένη διὰ τῆς ἐφ' ἅπαξ παροχῆς τοῦ ὀφειλέτου, ἀλλὰ ἡ ἐπαναλαμβανομένη μελλοντικῶς κατὰ διάφορα χρονικὰ διαστήματα, πηγάζουσα ὅμως ἐκ τῆς αὐτῆς δικαιογόνου αἰτίας (*Α. Τούσης*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 199, σημ. 9). Τὸ ἄρθρον 250 § 17 Α.Κ. ὁμιλεῖ περὶ παραγραφῆς μισθῶν παντὸς εἴδους, καθυστερουμένων προσόδων, συντάξεων, διατροφῆς καὶ πάσης ἄλλης περιοδικῶς ἐπαναλαμβανομένης παροχῆς. Ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ περιοδικὴ παροχὴ νοεῖται ἡ καθ' ὡρισμένα διαστήματα ἐπαναλαμβανομένη, ἥτις ὅμως στηρίζεται ἐπὶ ἐνιαίας σχέσεως καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡνωμένη εἰς ἐνιαίαν νομικὴν καὶ οἰκονομικὴν ὀντότητα (Α.Π. 103/1963, ΝοΒ 11, σελ. 768). Τοιαύτη παροχὴ θεωρεῖται καὶ ἡ ἐκ τοῦ μισθοῦ πηγάζουσα (*Α. Τούση-Στ. Σταυροπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 144, σημ. 12). Τοῦτο ὅμως δὲν συγχέεται ἀπόλυτον, διότι ὁ μισθὸς δυνατὸν νὰ ἐξαντλῆται διὰ τῆς ἐφ' ἅπαξ καταβολῆς. Τὸ ἄρθρον 648 § 2 Α.Κ. ὁρίζει σαφῶς, ὅτι ἡ σύμβασις ἐργασίας ὑπάρχει καὶ ὅταν ὁ μισθὸς ὑπολογίζεται κατὰ μονάδα παρεχομένης ἐργασίας ἢ κατ' ἀποκοπήν... Ὁ μισθὸς ἑπομένως δύναται νὰ καθορισθῇ κατὰ διάφορον τοῦ συγγένους μέτρον, ὁπότε ἐνδέχεται νὰ μὴ εἶναι ἐκ τῶν προτέρων ὡρισμένος καὶ σταθερός (Α.Π. 306/1953, ΕΕΔ 12, 661, 579/1953, ΕΕΔ 13, 19).

Πάντως φαίνεται, ὅτι τὸ ἄρθρον 11 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας δὲν εἶχεν ὑπ' ὄψιν του τὴν σύμβασιν (μίσθωσιν) ἐργασίας, διότι ἄλλως θὰ τὴν περιελάμβανε ρητῶς, ὅπως ἐγένετο μὲ τὴν ἐλάσσονος σπουδαιότητος μίσθωσιν πράγματος.

Καὶ εἰς ἣν περίπτωσιν ταυτισθῇ ἀπολύτως ὁ μισθὸς καὶ αἱ ἐν γένει ἀποδοχαὶ τῶν ἐργαζομένων πρὸς τὰς περιοδικὰς παροχάς, αἱ δυσχέρειαι ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῶν περὶ τῆς καθ' ὕλην ἁρμοδιότητος διατάξεων δὲν ἐπιλύονται. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 11 § 17 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ἀξίας τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς προκειμένου περὶ ἐννόμου σχέσεως, ἐξ ἧς πηγάζουσι περιοδικαὶ παροχαί, ἐφαρμόζεται ὁσάκις ἀξιοῦνται περιοδικαὶ παροχαί, δὲν ἐφαρμόζεται δέ, ἐὰν δὲν ἀμφισβητῆται ἡ βασικὴ ἔννομος σχέσις, ἐξ ἧς ἀπορρέουν αἱ ἐπίδικοι περιοδικαὶ παροχαί (*Κ. Μπέη*, Αἱ διαδικασίαι ἐνώπιον τοῦ μονομελοῦς πρωτοδικείου, σελ. 13), βασικὴ δὲ ἔννομος σχέσις ἐν προκειμένῳ εἶναι ἡ σύμβασις ἐργασίας. Ὅταν ἀμφισβητῆται τὸ κῦρος τῆς καταγγε-

λίας ἐξ αὐτοῦ ἀμφισβητεῖται καὶ ἡ ὕπαρξις ἢ ἀνυπαρξία συμβάσεως ἐργασίας. Ὁσάκις ὅμως ὁ ἐργαζόμενος ἀξιοῖ τὴν χορήγησιν ἀδείας πρὸς εὕρεσιν ἄλλης ἐργασίας (ἄρθρον 677 Α.Κ.) ἢ ἀξιοῖ πιστοποιητικὸν ἐργασίας (ἄρθρον 678 Α.Κ.) ἢ ἀξιοῖ τὴν παροχὴν μέτρων προνοίας καὶ ὑγιεινῆς κατ' ἄρθρον 662 Α.Κ. ἢ ἀξιοῖ τὴν ἀπασχόλησίν του ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου καὶ ἀντιστοίχως ὁ ἐργοδότης ἀξιοῖ τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργαζομένου δὲν ἀμφισβητεῖται ἡ βασικὴ σχέσις καὶ ἑπομένως δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ εἰρημένη δικονομικὴ διάταξις, ἡ ὁποία ἐξ ἄλλου ἐφαρμόζεται ὁσάκις ἀξιοῦνται περιοδικαὶ παροχαί.

Αἱ εἰρημέναι ἀξιώσεις δύνανται νὰ ἐπιδιωχθοῦν κατ' ἄρθρον 1008 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, καθ' ὃ, ἐὰν ὁ ὀφειλέτης δὲν ἐκπληροῖ τὴν ὑποχρέωσιν αὐτοῦ, ὅπως προβῇ εἰς πρᾶξιν, ἡ ὁποία δὲν δύναται νὰ γίνῃ διὰ τρίτου προσώπου, ἐξαρτᾶται δὲ ἡ ἐπιχείρησις αὐτῆς ἀποκλειστικῶς ἐκ τῆς βουλήσεως τοῦ ὀφειλέτου, τὸ δικαστήριον καταδικάζει αὐτὸν εἰς ἐπιχείρησιν τῆς πράξεως, διὰ τὴν περίπτωσιν δὲ τῆς μὴ ἐπιχειρήσεως τῆς πράξεως καταδικάζει αὐτὸν αὐτεπαγγέλτως εἰς χρηματικὴν ποινὴν ὑπὲρ τοῦ δανειστοῦ μέχρις ἑκατὸν χιλιάδων δραχμῶν καὶ εἰς προσωπικὴν κράτησιν μέχρις ἑνὸς ἔτους (*Ἀνδρέου Τ. Πετροπούλου*, Ἡ ἀναγκαστικὴ ἐκτέλεσις παροχῆς ἐργασίας, ΕΕΔ 27, 1449 ἐπ. καὶ εἰδικώτερον διὰ τὸ πιστοποιητικὸν ἐργασίας, *Ἀνδρέου Σ. Παπαγεωργίου*, Τὸ πιστοποιητικὸν ἐργασίας, ΕΕΔ 28, 149).

Τὸ ἄρθρον 1008 ἀναφέρει τὸ δικαστήριον, τοιοῦτον δὲ δικαστήριον θὰ τυγχάνῃ τὸ καθ' ὕλην ἁρμόδιον, δικάζον κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 691 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας μὲ ὅλα τὰ γνωστὰ προβλήματα.

IV. Ἐναργέστερα εἶναι τὰ προβλήματα τῆς καθ' ὕλην ἁρμοδιότητος ἐν περιπτώσει ἀντικειμενικῆς σωρεύσεως ἀγωγῶν. Περὶ τῆς ἀντικειμενικῆς σωρεύσεως ἀγωγῶν προβλέπει τὸ ἄρθρον 221 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, καθ' ὃ 1) Πλείονες αἰτήσεις τοῦ αὐτοῦ ἐνάγοντος κατὰ τοῦ αὐτοῦ ἐναγομένου, πηγάζουσαι ἐκ τῆς αὐτῆς ἢ διαφόρου αἰτίας, ἀφορῶσαι τὸ αὐτὸ ἢ διάφορον ἀντικείμενον καὶ ἐρειδόμεναι ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἢ διαφόρου λόγου, δύνανται νὰ ἐνωθοῦν εἰς τὸ αὐτὸ δικόγραφον τῆς ἀγωγῆς α) ἐὰν δὲν ἀντιφάσκουν πρὸς ἀλλήλας, β) ἐάν, ἐν συνόλῳ λαμβανόμεναι, ὑπάγωνται λόγῳ ποσοῦ εἰς τὸ δικαστήριον, εἰς τὸ ὁποῖον εἰσάγονται, γ) ἐὰν ὑπάγωνται εἰς τὸ αὐτὸ εἶδος διαδικασίας, ε) ἐὰν ἡ σύγχρονος ἐκδίκασις αὐτῶν δὲν ἐπιφέρῃ σύγχυσιν. 2) Ἐὰν γίνῃ ἕνωσις πλειόνων αἰτήσεων κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 1 διατάσσεται κατ' αἴτησιν ἢ καὶ αὐτεπαγγέλτως ὁ χωρισμὸς καὶ ἡ ἰδιαιτέρα συζήτησις αὐτῶν κατὰ τὴν αὐτὴν ἢ μεταγενεστέραν δικάσιμον, ἐπὶ δὲ ἀναρμοδιότητος καθ' ὕλην ἢ κατὰ τόπον ἐφαρμόζονται τὰ ἄρθρα 47 καὶ 48. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 47 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας «ἐὰν τὸ δικαστήριον εἶναι καθ' ὕλην ἢ κατὰ τόπον ἀναρμόδιον ἀποφαίνεται περὶ τούτου καὶ αὐτεπαγγέλτως καὶ καθορίζει τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον, εἰς τὸ ὁποῖον παραπέμπει τὴν ὑπόθεσιν». Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ ἄρθρον 9 Κώδικος Πολ. Δικονομίας, πλείονες ἀπαιτήσεις, ἐπιδιωκόμεναι διὰ τῆς αὐτῆς ἀγωγῆς, συνυπολογίζονται. Διὰ τῶν διατάξεων αὐτῶν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, αἵτινες ἔχουσι καὶ ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογήν, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρου 694 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ρυθμίζεται ἡ λεγομένη ἀντικειμενικὴ σώρευσις ἀγωγῶν.

Κατὰ τὸ εἰρημένον ἄρθρον 221 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, μεταξὺ τῶν ἄλλων τίθεται ὡς προϋπόθεσις, ὅπως αἱ πλείονες αἰτήσεις ἐν συνόλῳ λαμβανόμεναι ὑπάγωνται λόγῳ ποσοῦ εἰς τὸ δικαστήριον, εἰς τὸ ὁποῖον εἰσάγονται, προφανῶς δὲ ἐννοεῖ νὰ ὑπάγωνται λόγῳ ποσοῦ εἰς τὴν καθ' ὕλην ἁρμοδιότητα τοῦ δικαστηρίου, εἰς ὃ εἰσάγονται.

Πλὴν ὅμως, ὡς ἐξαντλητικῶς ἀνεφέρθη, τὸ ποσὸν δὲν εἶναι ὁ ἀποκλειστικὸς ρυθμιστὴς τῆς καθ' ὕλην ἁρμοδιότητος, ἥτις, ὡς γνωστόν, εἶναι ἡ ἁρμοδιότης, ἡ καθοριζομένη ὄχι μόνον ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀξίας τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ εἴδους ἢ καὶ τῆς φύσεως αὐτοῦ (*Γ. Ράμμος*, Στοιχεῖα Πολιτικῆς Δικονομίας, τόμος Α', τεῦχος Α', σελ. 80).

Ὁ ὅρος «αἰτήσεις» τοῦ ἄρθρου 221 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας τίθεται ὑπὸ τὴν οὐσιαστικὴν αὐτοῦ ἔννοιαν, ἤτοι ἀφορᾷ τὴν οὐσίαν τῆς ὑποθέσεως καὶ τὸ περιεχόμενον τῆς ἐκδόσεως ἀποφάσεως. Ὁ ὅρος οὗτος εἶναι ἐπιτυχὴς λόγῳ τῆς εὐρύτητός του, πλὴν ὅμως ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ πρὸς τὰς λοιπὰς διατάξεις περιορίζεται, δεδομένου, ὅτι ἀντικειμένων τῶν ἐνδίκων αἰτήσεων δὲν εἶναι μόνον τὰ ποσὰ τῆς περιπτώσεως δ' τοῦ ἄρθρου 221 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, οὐδὲ αἱ ἀπαιτήσεις τοῦ ἄρθρου 9 Κώδικος Πολιτικῆς Δι-

κονομίας. Οὕτω εἶναι δυνατὸν νὰ ἐνωθοῦν ἐν τῷ αὐτῷ δικογράφῳ ἀγωγὴ διὰ ὕδωρ ἐκ 3.000 δραχμῶν καὶ ἀγωγὴ διὰ χορήγησιν πιστοποιητικοῦ καὶ θὰ πρέπει νὰ κριθῇ τὸ δικόγραφον τοῦτο ὑπὸ τοῦ εἰρηνοδικείου, διότι ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου τῆς μιᾶς ἀγωγῆς εἶναι τρεῖς χιλιάδες, τῆς δὲ ἑτέρας δὲν ὑφίσταται δικονομικῶς τρόπος νὰ ἐκτιμηθῇ. Ἀντιθέτως εἶναι δυνατὸν ὁ ἐργοδότης νὰ ἐγείρῃ ἀγωγὴν ἀναγνωριστικὴν τοῦ κύρους τῆς ὑπ' αὐτοῦ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς καὶ ἀγωγὴν διὰ τὰς ὑπὸ τοῦ ἐργαζομένου προκληθείσας ζημίας ἐκ δραχμῶν 3.000 δραχμῶν. Ἡ εἰς τὸ αὐτὸ δικόγραφον ἕνωσις τῆς ἀγωγῆς περὶ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας καὶ τῆς ἀγωγῆς περὶ ἐπιδικάσεως ἀποδοχῶν ἐξ ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου εἶναι, ὡς ἐλέχθη, συνηθεστάτη περίπτωσις (*Στ. Σταυροπούλου*, Ἑρμηνεία Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ὑπ' ἄρθρον 221, σημ. 9 α, ε). Τὰ ἀναφερόμενα ἐν παραπομπῇ εἰς *Δεβαδᾶν – Οἰκονομίδην* § 71, σημ. 6', ὅτι προηγεῖται ἡ ἐκδίκασις τῆς ἀναγνωριστικῆς, ἔχουν τὴν ἔννοιαν, ὅτι προηγεῖται ἁπλῶς εἰς τὸ σκεπτικὸν τῆς ἀποφάσεως, ἄλλωστε ἐπὶ ἀγωγῆς περὶ μισθοῦ κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ. ἡ ἀκυρότης τῆς ἀπολύσεως δὲν ἀποτελεῖ στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς, ἀλλὰ ἐκ προοιμίου ἀντένστασιν κατὰ τῆς τυχὸν προβληθησομένης ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου καταλυτικῆς τῆς ἀγωγῆς ἐνστάσεως περὶ ἀπολύσεως (Α.Π. Ὁλομελείας 171/1961, ΕΕΔ 20, σελ. 535).

Ἐξ ἄλλου, ἐκτὸς τῶν ἁπλῶς ἀναγνωριστικῶν, αἴτημα ἀναγνωρίσεως ὑπάρχει καὶ ἐπὶ πάσης ἄλλης ἀγωγῆς, ἐν τῇ ὁποίᾳ πέραν τῆς καταψηφίσεως εἶναι ἀπαραίτητος καὶ ἡ ἀναγνώρισις τοῦ δικαιώματος ὡς ἀναγκαία διὰ τὸν καταψηφισμὸν προϋπόθεσις (Α.Π. 511/1948, ΕΕΝ ΙΣΤ', 178).

Ζήτημα διὰ τὴν καθ' ὅλην ἁρμοδιότητα δημιουργεῖ τὸ ἐπιτρεπτὸν ἐπικουρικὸν αἴτημα, ὅπως ἐν περιπτώσει μὴ ἀναγνωρίσεως τῆς ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας ἐπιδικασθῇ ἡ νόμιμος ἀποζημίωσις. Συγκεκριμένως τίθεται καὶ ὑπὸ τὸν Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας τὸ ζήτημα, ἐὰν διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς καθ' ὅλην ἁρμοδιότητος ὑπολογίζεται καὶ ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου τοῦ ἐπικουρικοῦ αἰτήματος, ὡς ὀρθῶς δέχεται ἡ ὑπ' ἀριθ. 43/1969 ἀπόφασις τοῦ μονομελοῦς πρωτοδικείου Πατρῶν (ΕΕΔ 28, 379, ἔνθα καὶ ἡ εὔστοχος ἀντιμετώπισις τοῦ θέματος τοῦ δικαστικοῦ ἐνσήμου). Τὸ γεγονός, ὅτι τὸ κύριον αἴτημα τῆς ἀγωγῆς (ἀποδοχαὶ ὑπερημερίας) ὑπάγεται εἰς τὴν καθ' ὅλην ἁρμοδιότητα τοῦ εἰρηνοδικείου δὲν δημιουργεῖ θέμα ἀναρμοδιότητος τοῦ μονομελοῦς πρωτοδικείου, ἐφ' ὅσον τὸ ἐπιβοηθητικὸν αἴτημα τῆς ἀγωγῆς (ἀποζημίωσις) ὑπάγεται εἰς τὴν καθ' ὅλην ἁρμοδιότητα τοῦ μονομελοῦς πρωτοδικείου καὶ ἐξεταστέον ἐν περιπτώσει κατ' οὐσίαν ἀπορρίψεως τοῦ κυρίου τοιούτου. Ἀντίθετον ἄποψιν διατυπώνουν οἱ *Σ. Δεληκωστόπουλος - Α. Σινανιώτης*, Ἑρμηνεία Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας Α', σελ. 52, ὑπ' ἄρθρον 9. Ἐν πρώτοις ἡ προσθήκη ἐπικουρικοῦ αἰτήματος δὲν δημιουργεῖ ἀντίφασιν (Α.Π. 268/1957, ΕΕΝ 24, 810). Ἐξ ἄλλου, τὸ πνεῦμα τῶν διατάξεων τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας περὶ ἀντικειμενικῆς σωρεύσεως εἶναι εὐρύτερον τῆς προϊσχυσάσης Πολιτικῆς Δικονομίας, ὑπὸ τὴν ὁποίαν μάλιστα δὲν ἐπιτρέπεται ὁ συνυπολογισμὸς τῆς ἀξίας τοῦ ἀντικειμένου ἐκ διαφόρων αἰτιῶν (*Σ. Δεληκωστοπούλου - Α. Σινανιώτου*, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 53, ὑπ' ἄρθρον 9).

Τοῦτο, κατὰ τὴν γνώμην μου, ἐπιβάλλει δι' εὐρυτέρας ἀντιλήψεως ἀντιμετώπισιν τοῦ θέματος τοῦ συνυπολογισμοῦ τῆς ἀξίας τοῦ ἀντικειμένου τοῦ ἐπικουρικοῦ αἰτήματος.

Ἐνταῦθα δέον νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ ἄρθρον 694 § 2 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, καθ' ὃ : Ὁ εἰρηνοδίκης κατ' αἴτησιν τοῦ ἐναγομένου, ὑποβαλλομένην κατὰ τὴν πρώτην ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν, δικαιοῦται νὰ παραπέμψῃ τὴν ἐκδίκασιν τῆς διαφορᾶς εἰς τὸ μονομελὲς πρωτοδικεῖον τῆς περιφερείας του, ἐὰν ἐκκρεμῇ ἐνώπιον αὐτοῦ ἀγωγὴ τοῦ ἐναγομένου κατὰ τοῦ ἐνάγοντος δι' ἀπαίτησιν ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 691 ἀναφερομένων, ἐπιδεκτικὴν συμψηφισμοῦ μετὰ τῆς παραπεμπομένης (*Χριστ. Μυριάνθη*, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 728).

Παρέκτασις ἐξ ἄλλου ἐπὶ τῆς καθ' ὅλην ἁρμοδιότητος δὲν γωρεῖ μετὰ τὸν Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας (*Στ. Σταυράπουλος*, ἔνθ' ἀνωτ., ὑπ' ἄρθρον 16, σημ. 18, σελ. 67 - 68), δὲν εἶναι δὲ ἔγκυρος, οὐδὲ ἡ συμφωνηθεῖσα πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας (ἄρθρον 10 § 2, Εἰσαγ. Νόμ. Κώδ. Πολ. Δικονομίας).

V. Κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 1 τοῦ Εἰσαγ. Νόμ. Κώδ. Πολ. Δικονομίας καταργοῦνται ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς

Δικονομίας πᾶσαι αἱ διατάξεις, διὰ τῶν ὁποίων ὁρίζεται ἡ καθ' ὕλην ἢ κατὰ τόπον ἁρμοδιότης τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν εἰς αὐτὰ ὑπαγομένων ὑποθέσεων, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 13 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας πρὸς ἐκδίκασιν τῶν εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια ὑπαγομένων ὑποθέσεων κατὰ πρῶτον βαθμὸν ἁρμόδια εἶναι τὰ εἰρηνοδικεῖα, τὰ μονομελῆ πρωτοδικεῖα καὶ τὰ πολυμελῆ πρωτοδικεῖα. Εἰδικώτερον διὰ τὰς ἐργατικὰς ὑποθέσεις τὸ ἄρθρον 37 Εἰσαγ. Νόμ. Κώδ. Πολιτικῆς Δικονομίας ὁρίζει, ὅτι τὸ βασ. διάταγμα τῆς 1/1 Αὐγούστου 1920 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν κλπ.», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη, πᾶσαι αἱ διατάξεις, αἱ ὁποῖαι ἀναφέρονται εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων αὐτοῦ καὶ ἐν γένει πᾶσαι αἱ διατάξεις, αἱ ὁποῖαι ἀναφέρονται εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐν ἄρθρῳ 691 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας διαφορῶν, καταργοῦνται. Ἐν τούτοις ὁρίζει τὸ ἄρθρον 37 Εἰσαγ. Νόμ. Κώδ. Πολ. Δικονομίας, ὅτι αἱ κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ νέου Κώδικος ἐκκρεμεῖς δίκαι θὰ δικάζωνται ἐνώπιον τῶν αὐτῶν δικαστηρίων, εἰς τὰ ὁποῖα ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ προγενεστέρου δικαίου εἰσήχθησαν καὶ δὴ κατὰ τὰς καταργουμένας διατάξεις μέχρις ἐπιτεύξεως ἀμετακλήτου ἀποφάσεως (*Κ. Μπέη*, Ἡ συνέχισις τῶν ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων, σελ. 65). Ἐπειδὴ ὅμως κατηργήθη ὁ κατὰ τὸν νόμον ΓΨΟΔ', ὡς ἐτροποποιήθη, ἁρμόδιος εἰρηνοδίκης καὶ πρωτοδίκης (ἐργατοδίκης), αἱ δίκαι θὰ συνεχισθοῦν εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον ἢ τὸ μονομελὲς πρωτοδικεῖον.

Εἰς τὴν παράγραφον 8 τοῦ ἄρθρου 52 Εἰσαγ. Νόμ. Κώδ. Πολ. Δικονομίας ἀναφέρεται, ὅτι διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ β.δ. τῆς 24 Ἰουλίου/25 Αὐγούστου 1920 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ εὐθύνης πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ἐξ ἀτυχήματος ἐκ τῆς ἐργασίας παθόντων ἐργατῶν ἢ ὑπαλλήλων». Ἐκ παραδρομῆς ὑπεστηρίχθη, ὅτι διὰ τῆς διατάξεως ταύτης ἐπιδιοῖ τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἡ ἁρμοδιότης τοῦ εἰρηνοδίκου ἐπὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, ὅπως καὶ ὑπὸ τὸ προϊσχῦσαν (*Στ. Σταυρόπουλος*, ἐνθ' ἀνωτ., ὑπ' ἄρθρον 692, σελ. 915). Πλὴν ὅμως τὸ ἄρθρον 15 ἀναφέρει, ὅτι αἱ κατὰ τὸν νόμον αὐτὸν ἀπαιτήσεις οὔτε συμψηφίζονται, οὔτε κατάσχονται, οὔτε ἐκχωροῦνται, ἐνῷ τὸ ἄρθρον 13 διαλαμβάνει περὶ ὑπαγωγῆς ἀνεξαρτήτως ποσοῦ εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ εἰρηνοδίκου, τὸ τελευταῖον ὅμως τοῦτο ἄρθρον δὲν διατηρεῖται ἐν ἰσχύϊ, ἐκτὸς ἐὰν ἐκ παραδρομῆς ἀνεγράφη ἀντὶ τοῦ ἄρθρου 13 τὸ ἄρθρον 15, ἂν καὶ εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο τὸ ἄρθρον 52 Εἰσαγ. Νόμ. Κώδ. Πολ. Δικονομίας ἀναφέρεται εἰς τὰ ἀκατάσχετα. Ὅθεν καὶ τὰ ἐργατικὰ ἀτυχήματα περικλείονται εἰς τὰς ὑποθέσεις τοῦ ἄρθρου 691 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

Καίτοι, προκειμένου περὶ εἰρηνοδίκου καὶ εἰρηνοδικείου «δὲν ὑφίσταται ἀντίστοιχος διάταξις πρὸς τὸ ἄρθρον 3 § 2 Εἰσαγ. Νόμ. Κώδ. Πολ. Δικ. περὶ προέδρου πρωτοδικῶν καὶ ἀντιστοιχίας του πρὸς τὸ μονομελὲς πρωτοδικεῖον» δέον νὰ γίνῃ δεκτὸν τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν διάταξις παραπέμπει εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ εἰρηνοδίκου ἁρμόδιον εἶναι τὸ εἰρηνοδικεῖον.

VI. Τέλος ἐπιτυχὴς εἶναι ἡ κατὰ λειτουργίαν ἁρμοδιότης τῶν δικαστηρίων διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐφέσεων καὶ δὴ τῶν πολυμελῶν πρωτοδικείων κατ' ἄρθρον 18 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐφέσεων ἐπὶ ἀποφάσεων τῶν εἰρηνοδικείων καὶ τῶν ἐφετείων κατ' ἄρθρον 19 διὰ τὴν ἐκδίκασιν ἐφέσεων ἐπὶ ἀποφάσεων τῶν μονομελῶν πρωτοδικείων.

Ὑπεστηρίχθη (*Χριστ. Μυριάνθης*, ἐνθ' ἀνωτ., σελ. 790, *Συντάξεως* ΕΕΔ 27, 1512, ΕΕΔ 28, 562), ὅτι ἡ ὑπαγωγὴ τῆς ἐκδικάσεως τῶν ἐφέσεων εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν ἐφετείων, ἀντὶ τῶν πολυμελῶν πρωτοδικείων, ἐξησθένισε τὴν δικονομικὴν προστασίαν τῶν μισθωτῶν κυρίως διότι διὰ τῆς ἀναθέσεως τῆς ἐφέσεως κατ' ἀποφάσεων ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν εἰς τὰ ἐφετεῖα, ἀντὶ τῶν πρωτοδικείων, περιορίζεται ὁ ἀριθμὸς τῶν δευτεροβαθμίων δικαστηρίων εἰς 11, ὅσα τὰ Ἐφετεῖα τοῦ Κράτους, ἀντὶ τῶν 58 πρωτοδικείων, ἡ προσφυγὴ εἰς τὰ ὁποῖα εἶναι πάντως πλέον προσιτὴ εἰς τὸν ἐργαζόμενον μὲ μικροτέρας δικαστικὰς καὶ ἄλλας δαπάνας μετακινήσεως πρὸς τὴν ἕδραν των.

Ἡ τοιαύτη ἄποψις δὲν εἶναι ἀπόλυτος, διότι τὸ πλεῖστον τῶν ἐργαζομένων κατοικεῖ καὶ ἐργάζεται εἰς τὴν ἕδραν ἐφετείων, ὑπάρχουν δὲ πόλεις καὶ ἐν πολλοῖς βιομηχανικαί, ὡς τὸ Αἴγιον, ὅπου δὲν ὑπάρχει πρωτοδικεῖον, καὶ ἀναγκάζονται οἱ ἐργαζόμενοι νὰ μετακινοῦνται καὶ διὰ τὸ δικαστήριον τοῦτο, ὡς καὶ διὰ τὸ ἐφετεῖον. Ἐξ ἄλλου, ἡ διαφορὰ δικαστικῆς δαπάνης πρωτοδικείου καὶ

έφετείου είναι μικρά, αί δὲ ἐργατικαὶ ὑποθέσεις ἀναλαμβάνονται συνήθως ὑπ' ἐργολαβικοῦ δίκης, ὥστε ἡ διαφορὰ τῶν δικαστικῶν ἐξόδων νὰ μὴ εἶναι αἰσθητὴ εἰς τὸν δικηγόρον, τέλος δὲ δέον νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι κατὰ τὴν κατ' ἔφεσιν συζήτησιν, εἴτε ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου, εἴτε ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου, δὲν μετακινοῦνται οἱ διάδικοι, ἀλλὰ μόνον οἱ πληρεξούσιοι, ἀφοῦ ἡ ὑπόθεσις ἁπλῶς «συζητεῖται».

Ὑποστηρίζεται ὡσαύτως, ὅτι τὰ πρωτοδικεῖα ὡς ἐφεταῖα κατὰ τὸν νόμον Γ∂Δ' ἐδραίωσαν τὴν πρὸς αὐτὰ ἐμπιστοσύνην περὶ τὴν ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, δέον ὅμως νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι σπανιώτατα τὸ πρωτοδικεῖον δικάζον κατ' ἔφεσιν ἐξέδιδε διάφορον ἀπόφασιν τοῦ ἐργατοδίκου. Ἐξ ἄλλου, οἱ ἐφέται εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἀπονείμουν εὐστοχώτερον καὶ οὐσιαστικώτερον δίκαιον.

VII. Ἡ σύγχρονος τεραστία τεχνικοοικονομικὴ πρόοδος καὶ αἱ κοινωνικαὶ διαμορφώσεις προεκάλεσαν σημαντικὰς ἐξελίξεις εἰς τὸν χῶρον τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου (*Δ. Καλομοίρη*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, Γενικαὶ Ἀρχαί, σελ. 15 - 18, *Ἀλεξ Καρακατσάνη*, Αἱ ἀρχαὶ προστασίας, εὐνοικότητος καὶ τάξεως, ΕΕΔ 28, 289 ἑπ.).

Αἱ σύγχρονοι ἀπαιτήσεις δέον νὰ ἀντιμετωπισθοῦν διὰ συστηματικῶν διατάξεων, τόσον τοῦ οὐσιαστικοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, ὅσον καὶ τοῦ δικονομικοῦ τρόπον τινὰ ἐργατικοῦ δικαίου. Αἱ ἰδιάζουσαι καὶ τοσοῦτον κρίσιμοι, οὕτως εἰπεῖν, διατάξεις τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου δέον νὰ τύχωσι καὶ ἰδιαζούσης δικονομικῆς μεταχειρίσεως καὶ ἰδίως ὅλως ἐξαιρετικῶς ἡ καθ' ὅλην ἁρμοδιότης.

Αἱ γραμμαὶ αὐταὶ δὲν ἠγνοοῦντο κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ διαγράφονται εἰς τὰς ἀπόψεις, τὰς ὁποίας ἐξέθεσεν ἐνώπιον τῆς Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς ὁ Εἰσηγητὴς *Γεώργιος Οἰκονομόπουλος* (Πρακτικά, σελ. 273), ὅστις, μεταξὺ τῶν ἄλλων, ἀνέφερεν «ἰδίᾳ αἱ ἐργατικαὶ διαφοραί, ἀναφερόμεναι εἰς σχέσεις ἐξηρτημένης ἐργασίας, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν οἰκονομικῶν συνθηκῶν καὶ κοινωνικῶν καὶ διὰ πλείστους ἄλλους λόγους δέον νὰ δικάζωνται κατὰ τὰς εἰδικὰς διαδικασίας κεχωρισμένως καὶ νὰ μὴ εἶναι δυνατὴ ἡ συνεκδίκασις αὐτῶν μὲ ἄλλας διαφοράς. Ἐκτὸς τούτου ἡ διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν πρέπει νὰ εἶναι εἰδική, διότι διέπεται ἀπὸ εἰδικὰς διατάξεις, τῶν ὁποίων ἡ καθιέρωσις εἶναι ἀναγκαία καὶ ἐκ τοῦ εἴδους τῶν ὑποθέσεων, αἱ ὁποῖαι δικάζονται κατὰ τὴν διαδικασίαν αὐτήν. Χαρακτηριστικὸν εἶναι, ὅτι τόσον τὸ Σχέδιον Πολιτικῆς Δικονομίας, ὅσον καὶ αἱ πλεῖσται τῶν συγχρόνων νομοθεσιῶν, προβλέπουν εἰδικὴν διαδικασίαν καὶ εἰδικὰ πολιτικὰ δικαστήρια διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν.

Πλὴν ὅμως αἱ διατάξεις περὶ τῆς καθ' ὅλην ἁρμοδιότητος ἐπὶ τῶν ζωτικωτάτης σημασίας ἐργατικῶν διαφορῶν, χωρὶς τὴν ἐπιβαλλομένην προσοχήν, περιεπλέχθησαν μὲ τὰς λοιπὰς διατάξεις.

Ἡ ἔνταξις τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν καὶ δὴ τῆς καθ' ὅλην ἁρμοδιότητος αὐτῶν εἰς τὰς γενικὰς ἢ ἔστω καὶ τὰς εἰδικὰς τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας δὲν διευκολύνει αὐτάς.

Σχετικῶς ὁ *Γ. Μητσόπουλος* ἐπρότεινε κατὰ τὴν ἀναθεώρησιν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας (Πρακτικά, σελ. 5), ὅπως αἱ ἐργατικαὶ διαφοραὶ ὑπαχθοῦν ἀδιακρίτως ἀξίας εἰς τὸ μονομελὲς πρωτοδικεῖον, ἐν ὄψει τῆς ἐπιτυχίας τοῦ κρατοῦντος συστήματος, πλὴν ὅμως ἡ Ἐπιτροπή, ὡς ἀνεγράφη εἰς τὰ Πρακτικά, «δὲν ἀνεῦρεν ἀποχρῶντα λόγον, ὅπως αἱ μέχρι ποσοῦ 10.000 δραχμῶν διαφοραὶ ἐξαιρεθῶσιν ἀπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ εἰρηνοδικείου».

Ἡ ὀρθὴ ἄποψις περὶ ὑπαγωγῆς τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν εἰς τὸ μονομελὲς πρωτοδικεῖον εὗρεν ἀπήχησιν εἰς τὸ πρόσφατον ν.δ. 185/1969 «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ τροποποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων» (κυρίως ἐργατικῶν), ἐν ἄρθροις 8 § 3 καὶ 12 § 1, ἐπίσης καὶ εἰς τὸ ν.δ.186/1969 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ν.δ. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τοῦ ν.δ. 3755/1957», ἐν ἄρθρῳ 10 § 5.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΣΙΩΠΗΡΑ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ ΜΙΣΘΟΥ

Δήλωσις βουλήσεως ρητή ή σιωπηρά επί άτύπων δικαιοπραξιών

Άρκούν, επί άτύπων δικαιοπραξιών, πρός δήλωσιν πάν μέσον, δι' ού καθίσταται γνωστή ή βούλησις.—Ρητή ή σιωπηρά δήλωσις βουλήσεως.—Δυνατή ή δήλωσις και συναίνεσις των μερών εν τή συμβάσει έργασίας προς καθορισμόν του μισθού κατά τροποποίησιν του άρχικώς συμφωνηθέντος ή ισχύοντος.—Άναίρεσις άποφάσεως δι' άνεπαρκή αιτιολογίαν ώς πρός την ύπαρξιν σιωπηράς συμφωνίας περί καταβολής ύπό έργοδότου του έκάστοτε ισχύοντος μισθού των περί προσωπικού γραφείων επιχειρήσεων διαιτητικών αποφάσεων.—Άναπόδεικτος τοιαύτη συμφωνία.

Άνηρέθη ύπό της κατωτέρω αποφάσεως του Άρείου Πάγου ή υπ' αριθ. 7204/1969 απόφασις του ώς έφετείου δικάσαντος κατά την εργατικήν διαδικασίαν νόμου ΓΨΟΔ' Πρωτοδικείου Άθηνών.

Ο μισθός, ως αντάλλαγμα παροχής εργασίας, δύναται να συμφωνηθή ρητώς ή σιωπηρώς.

Το τελευταίον τούτο συμβαίνει, όταν ο εργοδότης καταβάλλη ανεπιφυλάκτως επί σχετικώς μακρόν χρόνον ωρισμένον μισθόν, ο δε εργαζόμενος αποδέχεται τούτον ανεπιφυλάκτως καθ' όλον τον χρόνον (*Ι. Καποδίστριας*, Ερμ.ΑΚ, υπ' άρθρον 653, αριθ. 28). (Ίδετε περί σιωπηράς δηλώσεως βουλήσεως και *Α. Τούση*, Γενικαί Άρχαί, σελ. 403 επ.).

Πάντως ο μισθός δεν δύναται να είναι κατώτερος του νομίμου, ούδε απαιτείται ιδιαιτέρα προς τούτο συμφωνία μεταξύ εργοδότου και μισθωτού, ήτις πρόκειται περί μισθού, ο οποίος καθορίζεται διά συλλογικής συμβάσεως εργασίας, διότι κατ' άρθρον 3 του νόμου 3239/1955 περί συλλογικών διαφορών εργασίας ατομική σύμβασις εργασίας, καταρτιζομένη παρά τινος των δεσμευομένων ύπό συλλογικής συμβάσεως εργασίας, θεωρείται περιέχουσα κύτοδικαίως τους εν τή συλλογική συμβάσει εργασίας καθοριζομένους όρους, ακυρουμένων των τυχόν αντιθέτων συμφωνιών. Όροι ατομικών συμβάσεων εργασίας ευνοϊκώτεροι διά τον μισθωτόν των διαλαμβανομένων εις συλλογικήν σύμβασιν εργασίας είναι επικρατέστεροι.

Ως προκύπτει εκ της κατωτέρω αρεοπαγιτικής αποφάσεως, κατήχθη εις την δίκην άξιωσις εργαζομένης να αφισφθή έναντι των περί αποζημιώσεως προσωπικού Γραφείων επιχειρήσεων διαιτητικών αποφάσεων, εις τας οποίας, ως εκ του είδους της εργασίας της, δεν υπήγετο, άλλ' ως εγένετο δεκτόν ύπό της αναιρεθείσης αποφάσεως κατόπιν σιωπηράς συμφωνίας μετά του εργοδότου της.

Εις την περίπτωσιν όμως της αρεοπαγιτικής αποφάσεως, ως δέχεται αύτη μετά την άναίρεσιν της αποφάσεως του Πρωτοδικείου, δεν υπήρξε τοιαύτη συμφωνία.

Άρείου Πάγου 263/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Άντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εισηγητής ο Άρεοπαγίτης κ. **Δ. Χατζόπουλος**
Δικηγόροι οι κ.κ. Δ. Βασιλάκος, Γ. Μπλάτσιος

Επί των άτύπων δικαιοπραξιών αρκεί προς δήλωσιν πάν μέσον, δι' ού καθίσταται γνωστή ή βούλησις. Εξ άλλου, ή δήλωσις δύναται να είναι ρητή ή άμεσος και σιωπηρά ή έμμεσος. Ρητή είναι ή γινομένη διά λέξεων ή νευμάτων κατ' ευθείαν παραστατικών της βουλήσεως. Σιωπηρά ή έμμεσος είναι εκείνη, ήτις συνίσταται εις πράξεις, αίτινες άμέσως μεν έχουσιν άλλους αυθυποστάτους σκοπούς, άλλ' εμφαίνουσι συμπερασματικώς ωρισμένην βούλησιν (άρθρα 185, 189, 192 και 193 Αστικού Κώδικος). Ούτως δύναται να δηλωθή, κατ' αρχήν, και η συναίνεσις των μερών προς καθορισμόν του μισθού εν συμβάσει εργασίας κατά τροποποίησιν του άρχικώς συμφωνηθέντος ή ισχύοντος (361, 648 Α.Κ.).

Η προσβαλλομένη απόφασις δέχεται, ως

ἐξ αὐτῆς προκύπτει, ὅτι εἰς τὴν ἐνάγουσαν ἀπὸ τῆς προσλήψεώς της ὡς ἐκτάκτου βοηθοῦ ἐπιπτώσεως ἐργασιοθεραπείας γυναικῶν κατεβάλλοντο ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι μὲν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ἴσαι δὲ ἢ καὶ μεγαλύτεραι τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων Γραφείων ἀνωνύμων ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων. Ὁ ἀναιρεσείων διὰ τῆς τοιαύτης ἀδιακόπου καὶ ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν καταβολῆς εἰς αὐτὴν ἀποδοχῶν ἴσων καὶ ἐνίοτε μεγαλυτέρων πρὸς τὰς ἑκάστοτε νομίμους ἀποδοχὰς τῶν ὑπαλλήλων Γραφείων τῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων βάσει τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας της ἐξεδήλωσε καὶ προέβη εἰς δήλωσιν βουλήσεως ὅπως αὕτη ἀμείβεται καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ὑφισταμένης μεταξύ των ἐργασιακῆς σχέσεως διὰ τοῦ μισθοῦ τοῦ προβλεπομένου, ἀναλόγως τῶν ἐτῶν προϋπηρεσίας της παρ' αὐτῷ διὰ τοὺς ὑπαλλήλους Γραφείων, ὑπὸ τῆς ἑκάστοτε ἰσχυούσης διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἢ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἡ δὲ ἐνάγουσα ἀπεδέχθη ρητῶς τὴν τοιαύτην δήλωσιν, εἰσπράξασα τὸν ἀνωτέρω μισθόν. Τοιουτοτρόπως κατηρτίσθη μεταξὺ τῶν διαδίκων ρητὴ συμφωνία περὶ ἀμοιβῆς της, διαρκοῦντος τοῦ ὑφισταμένου συμβατικοῦ δεσμοῦ των, διὰ μηνιαίου μισθοῦ ἴσου πρὸς τὸν προβλεπόμενον ἑκάστοτε μισθὸν διὰ τοὺς διαθέτοντας τὰ ἴδια μὲ αὐτὴν ἔτη προϋπηρεσίας ὑπαλλήλους ἀνωνύμων ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας. Καὶ ἀκολούθως ἐπεδίκασε διαφορὰν ἀξιουμένων ἀποδοχῶν μεταξὺ τῶν καταβληθεισῶν αὐτῇ ἀποδοχῶν ἐκ μισθῶν καὶ δώρων καὶ τῶν καταβλητέων βάσει τῆς συμφωνίας τῶν μερῶν. Τὰ εἰρημένα περιστατικά, βάσει τῶν ὁποίων ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δέχεται, ὅτι κατηρτίσθη ρητὴ μεταξὺ αὐτῶν τοιούτου περιεχομένου συμφωνία, δὲν εἶναι ἐπαρκῆ, ἵνα καταρτισθῇ βάσει αὐτῶν ρητὴ σύμβασις. Ἕνεκεν τοῦ ἀνεπαρκοῦς ἐν τούτῳ τῆς αἰτιολογίας ἐπὶ τοῦ εἰρημένου ζητήματος, ἀσκοῦντος οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, ἀνέφικτος καθίσταται ὁ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔλεγχος τῆς ὀρθῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἀνω διατάξεων καὶ εἶναι ἀναιρετέα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, κατ' ἄρθρον 807 § 19 Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ κατὰ τὸν βάσιμον λόγον ἀναιρέσεως, ἔχοντα καὶ τοιαύτην ἔννοιαν.

Ἀναιρουμένης τῆς ἀποφάσεως, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, οἱ διάδικοι ἐπανέρχονται εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, μὴ χρηζούσης δὲ τῆς ὑποθέσεως περαιτέρω διευκρινήσεως εἶναι ἐξεταστέα ἡ ἀπὸ 10 Ὀκτωβρίου 1967 ἔφεσις κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1037/1967 ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, εἰμπροθέσμως καὶ κατὰ νόμιμον τρόπον ἀσκηθεῖσα (ἄρθρα 597 § 1, 598 § 3 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας).

Ἐκ τῶν ἐνόρκων καταθέσεων τῶν μαρτύρων, ἐγγράφων, δὲν βεβαιοῦται ἐκ τοῦ ὅτι ὁ ἀναιρεσείων πρὸς τὴν ἀναιρεσίβλητον, προσληφθεῖσαν ἀπὸ 1954 ἔτους ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ αὐτοῦ, κατέβαλλε τὴν μισθοδοσίαν αὐτῆς, ὡς αὐτὴ ἐπικαλεῖται, ὑπολογιζομένην συμφώνως πρὸς τὰς 1) ὑπ' ἀριθ. 16429/3361 τῆς 28.2.1959 ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν), 2) ὑπ' ἀριθ. 26762/5678 τῆς 14.4.1961 ἀπόφασιν Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1961 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων πάσης φύσεως ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας», κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, σιωπηρὰ δήλωσις βουλήσεως τούτου (ἀναιρεσείοντος), ὅπως μισθοδοτῇ τὴν εἰρημένην καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς μεταξὺ αὐτῶν ὑφισταμένης συμβάσεως διὰ μισθοῦ τοῦ προβλεπομένου ἀναλόγως τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας διὰ τοὺς ὑπαλλήλους Γραφείων ὑπὸ τῆς ἑκάστοτε ἰσχυούσης διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἢ συλλογικῆς συμβάσεως. Οὐδὲ ρητὴ δήλωσις βουλήσεως ὑφίσταται περὶ τούτου τοῦ ἀναιρεσείοντος. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ἀγωγή, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις τοῦ Ἐργατοδίκου Ἀθηνῶν, διώκουσα διὰ τὸν ἐν αὐτῇ χρόνον ἀπὸ 1.5.1963 - 31.8.1966 διαφορὰς ἀποδοχῶν μεταξὺ τῶν καταβληθεισῶν τῇ ἀναιρεσιβλήτῳ καὶ τῶν προβλεπομένων διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28/1963 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν καὶ ὑπ' ἀριθ. 43/1968 ὁμοίας διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν Γραφείων, μὴ ὑφισταμένης οὔτε ρητῆς, οὐδὲ σιωπηρᾶς συμφωνίας μεταξὺ τῶν ἀντιδίκων, ὅπως ἀμείβηται ἡ ἀναιρεσίβλητος (ἐνάγουσα) διὰ μηνιαίου μισθοῦ ἴσου πρὸς τὸν προβλεπόμενον ἑκάστοτε μισθόν, διὰ τοὺς ἔχοντας τὰ αὐτὰ ἔτη ὑπηρεσίας ὑπαλλήλους Γραφείων, εἶναι οὐσίᾳ ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέα. Ὅθεν εἶναι μὴ βάσιμον τὸ ἐν τῇ ἐφέσει παράπονον καὶ ἀπορριπτέα αὐτή.

ΑΔΙΚΟΠΡΑΞΙΑΙ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΚΟΙΝΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ ΔΙΑ ΣΩΜΑΤΙΚΗΝ ΒΛΑΒΗΝ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Άρμόδιον πρὸς ἐκδίκασιν τῶν ἀξιώσεων Δικαστήριον

Ἐκδικαζόμεναι κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ Νόμου Γ΄ΘΔ΄/1911, ὡς ἐτροποποιήθη, ἀξιώσεις.—Ἀντικείμενον ἀγωγῆς ἀξίωσις μισθωτοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν ἐξ ἀδικοπραξίας κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 914, 922, 298 Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως λόγῳ ἠθικῆς βλάβης ἕνεκα τῆς ἀδικοπραξίας κατ' ἄρθρον 932 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ἀρμόδιον τὸ Πρωτοδικεῖον κατὰ τὴν τακτικὴν διαδικασίαν.

Ἐπρόκειτο, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, περὶ ἀγωγῆς μισθωτοῦ κατὰ τοῦ ἐργοδότου του περὶ ἀποζημιώσεως καὶ χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως λόγῳ ἠθικῆς βλάβης, συνεπείᾳ προξενηθείσης εἰς αὐτὸν κατὰ τὴν ἐργασίαν σωματικῆς βλάβης.

Προέκυψεν οὕτω τὸ ζήτημα ποῖον τὸ ἁρμόδιον κατὰ νόμον δικαστήριον πρὸς ἐκδίκασιν τῶν ἀξιώσεων τούτων.

Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου καὶ ἡ Α.Π. 514/1967 (εἰσηγητὴς **Ἀντ. Φλῶρος**, ΕΕΔ 26, 1441), ἐπὶ ἀποφατικῆς ὁμοίως συγκρούσεως ἁρμοδιότητος, ὡς καὶ ἡ προκειμένη, ἐδέχθη τὰ αὐτά, ὡς ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις.

Πράγματι, ὡς ἐσημειώσαμεν καὶ ἐν ΕΕΔ 27, 1387, ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 433/1968 ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου (εἰσηγητὴς **Δ. Σταυρόπουλος**, ΕΕΔ 27, 1388), ἡ ὁποία ἐδέχθη, ὅτι ἐπὶ χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην ἐξ ἀδικοπραξίας (ἄρθρον 932 Α.Κ.) ἁρμόδιον ἦτο τὸ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν δικαστήριον, ὁ νόμος περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν διαφορῶν (καταργηθεὶς νόμος Γ΄ΘΔ΄/1911, ὡς ἐτροποποιήθη) δὲν εἶχε τοιαύτην αὐρότητα. (Ἔχει ἤδη ἡ νέα διαδικασία τοῦ ἄρθρου 691 ἐπ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας).

Ἀρείου Πάγου 285/1969, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κίμ. Παυλίδης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Φερεντίνος, Γ. Ῥεδιάδης.

Τὸ Ἐφετεῖον Ἀθηνῶν, δι' ἀπορρίψεως τῆς κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 23862/1966 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ἀσκηθείσης ἐφέσεως, ἀπεφήνατο διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1614/1967 ἀποφάσεώς του ἀναρμόδιον τὸ Πρωτοδικεῖον καὶ ἁρμόδιον τὸν ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκην, ὡς πρὸς τὴν πρώτην τῶν ἐναγομένων καὶ καθ' ἧς ἡ αἴτησις, πρὸς ἐκδίκασιν τῆς ἀπὸ 1 Νοεμβρίου 1965 ἀγωγῆς τοῦ αἰτοῦντος περὶ ἀποζημιώσεως καὶ χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως λόγῳ ἠθικῆς βλάβης, συνεπείᾳ σωματικῆς βλάβης, ἣν προξένησεν εἰς αὐτὸν τὴν 24 Ἰανουαρίου 1965 ἐκ προθέσεως διὰ μαχαίρας ὁ δεύτερος τῶν ἐναγομένων Δ. Φ. ἐπὶ τοῦ ἁλιευτικοῦ σκάφους τῆς πρώτης τῶν ἐναγομένων καὶ καθ' ἧς ἡ αἴτησις [illegible] καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας των, ἐξ ἀφορμῆς παρατηρήσεων, γενομένων ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος, ἐκτελοῦντος ἐποπτείαν τῶν ἐργασιῶν καταψύξεως τῶν ἁλιευομένων ἰχθύων, πρὸς τὸν εἰρημένον ἐναγόμενον ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐκτελουμένην ὑπ' αὐτοῦ ἐργασίαν. Ἀλλὰ καὶ τὸ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ.5774/1968 ἀποφάσεώς του, συνεπείᾳ ἐφέσεως κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4889/1967 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ΄ΘΔ΄ δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, εἰς ὃν παρεπέμφθη ἡ ὑπόθεσις ὡς ἁρμόδιον, ὡς πρὸς τὴν ρηθεῖσαν πρώτην τῶν ἐναγομένων, μετὰ τὴν κατὰ τὴν ἄνω κηρυχθεῖσαν ἀναρμοδιότητα τοῦ Πρωτοδικείου, ἐκήρυξεν ἀναρμόδιον τὸν ρηθέντα Πρωτοδίκην, κρῖναν, ὅτι ἁρμόδιον εἶναι τὸ Πρωτοδικεῖον κατὰ τὴν τακτικὴν διαδικασίαν. Οὕτω πρόκειται ἀποφατικῆς συγκρούσεως ἁρμοδιότητος μεταξὺ τῶν ὡς ἄνω μὴ ὑπαγομένων ἀλλήλοις δικαστηρίων, ἥτοι τοῦ Ἐφετείου καὶ τοῦ κατ' ἔφεσιν δικάσαντος Πρωτοδικείου, ἐφ' ὅσον ἡ ἀπόφασις τοῦ ἑνὸς δὲν ὑπόκειται εἰς τὴν ἐπίκρισιν τοῦ ἑτέρου, ἥτις κατὰ συνέπειαν δέον νὰ κανονισθῇ, δοθείσης τῆς πρὸς κλήτευσιν τῆς ἀντιδίκου τοῦ αἰτοῦντος ἀδείας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 600/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τούτου, συμφώνως τοῖς ἄρθροις 29 καὶ ἑπομένοις τῆς Πολι-

ΧΡΗΜΑΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΔΙ' ΗΘΙΚΗΝ ΒΛΑΒΗΝ ΕΞ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ

Άρμόδιον δι' έκδίκασιν τῆς ἀξιώσεως Δικαστήριον

Ἀξιώσεις ἐκδικαζόμεναι κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.— Ὑπαγωγὴ εἰς ταύτην καὶ ἀξιώσεως μισθωτοῦ περὶ πληρωμῆς εἰς αὐτὸν κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 299 καὶ 932 Ἀστικοῦ Κώδικος χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην, προσγενομένην εἰς αὐτὸν ἕνεκεν ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ἐπελθόντος εἰς αὐτὸν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης.—Ἀναίρεσις ἀποφάσεως διὰ παράβασιν τῶν περὶ ἁρμοδιότητος διατάξεων.—Παραπομπὴ τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ ἁρμόδιον Δικαστήριον.

Ἀνηρέθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 9646/1968 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμιον ΓΨΟΔ'/1911, ὡς ἐτροποποιήθη, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ὅμοια εἶναι ἡ λύσις τοῦ προκύψαντος ζητήματος ὑπὸ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεως πρὸς ἐκείνην τῆς ὑπ' ἀριθ. 433/1968 ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου (εἰσηγητὴς Στ. Σταυρόπουλος, ΕΕΔ 27, 1388, οὗτος καὶ ἡ Α.Π. 28/1969, Τμ. Β', εἰσηγητὴς Δ. Χατζόπουλος, ΕΕΔ 28, 367).

Σημειοῦται, ὅτι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 169/1969 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, Τμ. Β' (εἰσηγητὴς Σ. Γάγγης, ΕΕΔ 28, 611) ἐγένετο δεκτόν, ὅτι καὶ ἡ κατ' ἄρθρον 932 Ἀστικοῦ Κώδικος ἀξίωσις χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως διὰ ψυχικὴν ὀδύνην τῶν μελῶν οἰκογενείας τοῦ θανόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος μισθωτοῦ ὑπέκειτο καὶ αὐτὴ εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ'/1911, ὡς ἐτροποποιήθη, ἀντιθέτως πρὸς τὴν προηγουμένην νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἀρείου Πάγου 283/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δ. Χατζόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Θ. Σοφός, Γρ. Μορφάκης

Κατὰ τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 1

τικῆς Δικονομίας.

Κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 1/4 Αὐγούστου 1920 βασιλικοῦ διατάγματος «περὶ κωδικοποιήσεως εἰς ἑνιαῖον κείμενον τῶν διατάξεων τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν», ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 765/1943 καὶ εἶτα διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 1968/1944, ἀμφοτέρων κυρωθέντων διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 324/1946 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ διατηρηθέντων ἐν ἰσχύϊ διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νομοθετικοῦ διατάγματος τῆς 8/11 Μαΐου 1946 «πᾶσα ἰδιωτικὴ ἀξίωσις μισθωτοῦ ἢ, ἐν περιπτώσει θανάτου αὐτοῦ, τῶν κατὰ νόμον δικαιουμένων προσώπων κατὰ τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ διαδόχου αὐτοῦ, πηγάζουσα ἐκ σχέσεως ἐργασίας, δικάζεται, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, ἀνεξαρτήτως ποσοῦ, ὑπὸ Πρωτοδίκου, ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Πρωτοδικείου, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου κεῖται ἡ κατοικία τοῦ ἐναγομένου ἢ ἐν ᾗ παρεσχέθησαν ἢ ἔδει νὰ παρασχεθοῦν αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ μισθωτοῦ».

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων, ἡ ἀγωγὴ ἀντικείμενον ἔχει ἀξίωσιν πρὸς ἀποζημίωσιν ἐξ ἀδικοπραξίας, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 914, 922, 926, 297 καὶ 298 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, καὶ χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως λόγῳ ἠθικῆς βλάβης ἕνεκα τῆς ἀδικοπραξίας, κατὰ τὸ ἄρθρον 932 τοῦ αὐτοῦ Κώδικος, μὴ πηγάζουσαν καὶ μὴ τελοῦσαν ἐν συναρτήσει πρὸς σχέσιν ἐργασίας, οὐδὲ δυναμένην νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐκ σχέσεως ἐργασίας ἀπορρέουσαν ἐκ μόνου τοῦ λόγου, ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς ἔλαβε χώραν ἡ ἀδικοπραξία, ἐξ ἧς γεννᾶται ἡ πρὸς ἀποζημίωσιν καὶ χρηματικὴν ἱκανοποίησιν ἀξίωσις, ἥτις ὑπάγεται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Πρωτοδικείου κατὰ τὴν τακτικὴν διαδικασίαν. Ὅθεν, αἰρομένης τῆς συγκρούσεως, δέον νὰ ὁρισθῇ τὸ Πολυμελὲς Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν ἁρμόδιον πρὸς ἐκδίκασιν τῆς ἀγωγῆς, ὡς πρὸς τὴν ἀνωτέρω πρώτην τῶν ἐναγομένων, συμψηφιζομένης τῆς δικαστικῆς δαπάνης, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 180 § 1 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς ἐκ τοῦ λόγου, ὅτι ὁ αἰτῶν ἐν μέρει ἠττᾶται, ἐφ' ὅσον διὰ τῶν προτάσεων αὐτοῦ αἰτεῖται νὰ ὁρισθῇ ὡς ἁρμόδιος πρὸς ἐκδίκασιν τῆς ἀγωγῆς του ὁ ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Πρωτοδικείου ὁρισθησόμενος Πρωτοδίκης ἢ τὸ Μονομελὲς Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν.

ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΑΛΛΗΛΙΚΗΣ ΙΔΙΟΤΗΤΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Παροχή έργασίας ὑπὸ χειριστοῦ σιγαροποιητικῆς μηχανῆς

Στοιχεῖα ὑπαλληλικῆς ἰδιότητος μισθωτοῦ, κατ' ἄρθρον 1 Ν.Δ. 2655/1953.— Διάκρισις ἀπὸ ἐργάτου.—Ἀπασχολούμενοι ἀμέσως εἰς τὴν βιομηχανικὴν παραγωγήν.—Ἀναγκαῖα διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν αὐτῶν ὡς ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐξιδιασμένη ἐμπειρία, θεωρητικὴ μόρφωσις καὶ ἰδία ἀνάπτυξις πρωτοβουλίας καὶ ἀνάληψις εὐθύνης ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας.—Ἔλλειψις ὑπαλληλικῆς ἰδιότητος τοῦ χειριστοῦ σιγαροποιητικῆς μηχανῆς.

Ἡ ὑκοφέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως της ἐπελήφθη τοῦ ἐν αὐτῇ θέματος μετὰ παραπομπὴν εἰς αὐτὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 536/1968 ἀποφάσεως τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου (εἰσηγητὴς *Κ. Παυλίδης*, ΕΕΔ 28, 79), πρὸς ἄρσιν τῆς μεταξὺ τούτου καὶ τοῦ Β' Τμήματος (64/1967, εἰσηγητὴς *Δ. Κοκόρης*, ΕΕΔ 26, 500) ἀναφυείσης διαφωνίας ἂν ὁ χειριστὴς σιγαροποιητικῆς μηχανῆς θεωρῆται ἢ ὄχι ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953 (ΕΕΔ 12, 1213), ἡ ὁποία εἶναι νομικὴ ἐν-

τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 1/4 Αὐγούστου 1920 βασιλικοῦ διατάγματος «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τοῦ νόμου ΓΘΟΔ'», ὡς αὐτὴ ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 765/1943 καὶ αὐτὴ διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου § 1 τοῦ νόμου 1968/1944, ἀμφοτέρων κυρωθέντων διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 324/1946 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ διατηρηθέντων ἐν ἰσχύϊ διὰ τοῦ ἄρθρου 6 ν.δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946, «πᾶσα ἰδιωτικὴ ἀξίωσις μισθωτοῦ ἢ ἐν περιπτώσει θανάτου αὐτοῦ τῶν κατὰ νόμον δικαιουμένων προσώπων κατὰ τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ διαδόχου αὐτοῦ, πηγάζουσα ἐκ σχέσεως ἐργασίας, δικάζεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ὑπὸ Πρωτοδίκου, ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Πρωτοδικείου, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου κεῖται ἡ κατοικία τοῦ ἐναγομένου ἢ ἐν ἢ παρεσχέθησαν ἢ ἔδει νὰ παρασχεθοῦν αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ μισθωτοῦ. Ἑπομένως εἰς τὴν ὑπὸ τῆς διατάξεως ταύτης θεσπιζομένην σύντομον καὶ ὀλιγώτερον δαπανηρὰν διαδικασίαν ὑπάγεται καὶ ἡ ἀξίωσις τοῦ ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου περὶ πληρωμῆς αὐτῷ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 299 καὶ 932 Α.Κ. χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην, προσγενομένην αὐτῷ ἕνεκεν ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ἐπελθόντος εἰς αὐτὸν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης, ἀφοῦ καὶ ἡ ἀπαίτησις του αὐτὴ πηγάζει ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς σχέσεως ἐργασίας, γεννηθεῖσα κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς παροχῆς αὐτῶν. Ὅθεν, ἐφ' ὅσον διὰ τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσείοντος διώκεται ἡ καταψήφισις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐργοδότου εἰς καταβολὴν τῷ ἀναιρεσείοντι χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως λόγῳ ἠθικῆς βλάβης, συνεπείᾳ ἀτυχήματος ἐκ δαίου συμβάντος ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας, ἐφειλομένου εἰς ὑπαιτιότητα τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, δὲν ἐστερεῖτο ὁ Πρωτοδίκης Ἀθηνῶν καθ' ὕλην ἁρμοδιότητος πρὸς ἐκδίκασιν τῆς ὡς εἴρηται ἀξιώσεως, ὑπαγομένης εἰς τὴν ὡς ἄνω διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΘΟΔ'. Κατ' ἀκολουθίαν ἔσφαλε τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, δικάζον ἐπὶ ἐφέσεως κατ' ἀποφάσεως Πρωτοδίκου, δεξαμένης τὴν εἰρημένην ἀξίωσιν, παραπέμψαν ταύτην εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον, λόγῳ ἀναρμοδιότητος καθ' ὕλην τοῦ Πρωτοδίκου. Ἑπομένως εἶναι ἀναιρετέα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 598 § 2 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐφαρμοστέον κατὰ τὸ ἄρθρον 25 § 3 Εἰσ. Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐὰν ὁ Ἄρειος Πάγος ἀναιρέσῃ τὴν ἀπόφασιν διὰ παράβασιν τῶν περὶ ἁρμοδιότητος διατάξεων, παραπέμπει τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ παρ' αὐτοῦ κρινόμενον ἁρμόδιον δικαστήριον. Ὅθεν ἡ ὑπόθεσις δέον νὰ παραπεμφθῇ ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος ὡς ἐφετείου ἁρμοδίου Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, οὗτινος ἡ ἁρμοδιότης συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 37 Εἰσ. Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ὑποκειμένης ἐφέσεως κατ' ἀποφάσεως Πρωτοδίκου δικάσαντος κατὰ τὸν νόμον ΓΘΟΔ', ἐκκρεμοῦς κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Κώδικος, διατηρεῖται καὶ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν αὐτοῦ.

νοια.

Ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου συνετάχθη πρὸς τὴν γνώμην τοῦ Γ' Τμήματος, ὅτι δηλαδὴ ὁ μισθωτὸς τῆς περιπτώσεως δὲν εἶχε τὴν ἰδιότητα τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου.

Ἐπρόκειτο περὶ ἀξιώσεως τοῦ μισθωτοῦ πρὸς λῆψιν ἀδείας κατὰ τὸν ἀ.ν. 539/1945 ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, ἡ ὁποία ἄδεια εἶναι νόξημένη ἐκείνης τοῦ ἐργάτου καὶ διὰ τὴν κρίσιν περὶ τῆς ὑπαλληλικῆς ἰδιότητος τοῦ μισθωτοῦ ἀμφιβάνονται καὶ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τούτου τὰ γενικὰ στοιχεῖα τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953. (Πρβλ. Α.Π. 215/1961, εἰσηγητὴς **Στ. Σταυρόπουλος**, ΕΕΔ 28, 728, Α.Π. 632/1966, εἰσηγητὴς *Κ. Ζαχαρῆς*, ΕΕΔ 26, 364, ἔνθα σημείωσις μας).

Ἀρείου Πάγου 295/1969, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. **Ἀθ. Γεωργίου**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Λ. Κανελλάκος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Θεοδωράκης, Ἀ. Δρακάκης, Ἀλ. Σακελλαροπουλος

Κατὰ μὲν τὴν πρώτην παράγραφον τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 3514/1928, ὡς τοῦτο, τροποποιηθὲν καὶ συμπληρωθὲν δι' ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 4558/1930, ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953, ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος θεωρεῖται πᾶν πρόσωπον, κατὰ κύριον ἐπάγγελμα ἀσχολούμενον ἐπ' ἀντιμισθίᾳ, ἀνεξαρτήτως τρόπου πληρωμῆς, εἰς ὑπηρεσίαν ἰδιωτικοῦ καταστήματος, Γραφείου ἢ, ἐν γένει ἐπιχειρήσεως ἢ οἱασδήποτε ἐργασίας καὶ παρέχον ἐργασίαν ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικήν. Κατὰ δὲ τὴν δευτέραν παράγραφον τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου δὲν θεωροῦνται ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι οἱ ὑπηρέται πάσης κατηγορίας, καθὼς καὶ πᾶν ἐν γένει πρόσωπον, τὸ ὁποῖον χρησιμοποιεῖται ἐν τῇ παραγωγῇ ἀμέσως ὡς βιομηχανικός, βιοτεχνικὸς καὶ μεταλλευτικὸς ἢ γεωργικὸς ἐργάτης ἢ ὡς βοηθὸς ἢ μαθητευόμενος τῶν ἐν λόγῳ κατηγοριῶν ἢ παρέχων ὑπηρετικὰς ἐν γένει ὑπηρεσίας.

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν συνδυαζομένων τούτων διατάξεων διακρίνονται τῆς κατηγορίας τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, μεταξὺ ἄλλων, οἱ ἀμέσως διὰ τὴν βιομηχανικὴν παραγωγὴν ἀσχολούμενοι, διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν τῶν ὁποίων ὡς ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων δὲν ἀρκεῖ ἡ ἄσκησις εἰς τὸν χειρισμὸν καὶ τὴν ρύθμισιν τῶν μηχανικῶν μέσων, διὰ τῶν ὁποίων ὡς ἐκ τῆς ἁλματώδους τεχνολογικῆς προόδου ἀναπληροῦται ἡ καταβολὴ μυϊκῆς δυνάμεως, οὐδ' ἡ πάρεργος ἀπασχόλησις εἰς γραφικὴν ἐργασίαν, ἀλλ' ἀπαιτεῖται ἐξειδικευμένη ἐμπειρία, θεωρητικὴ μόρφωσις καὶ ἰδία ἀνάπτυξις πρωτοβουλίας καὶ ἀναλήψεως εὐθύνης ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας, καθ' ὅσον μόνον ἐν ἀναπτύξει τῶν προσόντων τούτων τὸ πνευματικὸν στοιχεῖον ἐν τῇ ἐργασίᾳ ὑπερτερεῖ τοῦ σωματικοῦ. Τούτων δοθέντων, ὑπὸ τὰ πραγματικὰ περιστατικά, ἅτινα ἐδέχθη τὸ ἀναιρετικὸν Τμῆμα, καθ' ἃ ὁ ἐνάγων, ἔχων περιορισμένας γραμματικὰς γνώσεις (ΣΤ' Δημοτικοῦ Σχολείου) καὶ στερούμενος θεωρητικῶν γνώσεων, παρεῖχεν ὡς χειριστὴς συγκροτητικῆς μηχανῆς τὴν ἐξῆς ἐργασίαν: Ὡν ἐπὶ κεφαλῆς ὁμάδος ἐκ τεσσάρων ἐργατῶν, ἔθετεν εἰς λειτουργίαν τὴν ἠλεκτροκίνητον συγκροτητικὴν μηχανὴν διὰ τῆς πιέσεως τριῶν κομβίων καὶ τῆς ἕλξεως μοχλοῦ τινος, ἐφοδίαζεν ἐν συνεχείᾳ ταύτην διὰ συγκρατάρτου καὶ κόλλας, μετὰ ταῦτα δὲ παρηκολούθει καὶ ἤλεγχε τὴν ὁμαλὴν καὶ συνεχῆ λειτουργίαν αὐτῆς, καταστρέφων τὰ ἐκ τῶν παραγομένων συγκαρέττων τυχὸν μὴ ἄρτια, ἐξ ἀπόψεως σχήματος, φίρμας καὶ πυκνότητος γεμίσματος. Ἐπὶ πλέον ἐνήργει κατὰ μακρὰ καὶ μὴ ἰσόχρονα χρονικὰ διαστήματα, πρὸς ἐξακρίβωσιν τοῦ κανονικοῦ βάρους τῶν παραγομένων συγκαρέττων, ζύγισιν τινῶν ἐξ αὐτῶν εἰς εἰδικὸν ζυγὸν ἀκριβείας, πρὸς δέ, ἔστιν ὅτε, συνεβουλεύετο τὸ βαρόμετρον διὰ τὴν ρύθμισιν ἀναλόγως τῶν καιρικῶν συνθηκῶν τῆς τε ὑγρασίας καὶ τῆς πυκνότητος τῆς κόλλας, δι' ἧς συγκολλᾶται τὸ περιβάλλον τὸν καπνὸν τοῦ συγκαρέττου χαρτίον, ὁ εἰσαγγελεὺς δὲν εἶχε τὴν ἰδιότητα τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου.

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω γενομένων δεκτῶν ἡ ἀνακύψασα διαφωνία μεταξὺ τοῦ ἀναιρετικοῦ Τμήματος, δεξαμένου, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων εἶχε τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου καὶ τοῦ Τμήματος τῆς παραπομπῆς, ἀκολουθήσαντος τὴν ὀρθὴν ὡς ἄνω ἑρμηνείαν, δέον νὰ ἐπιλυθῇ ὑπὲρ τοῦ τελευταίου τούτου.

Ἡ δικαστικὴ δαπάνη τῆς παρούσης συζητήσεως καὶ τῶν ἐνώπιον τῶν δύο Τμημάτων θέλει ἐπιδικασθῇ ὑπὸ τοῦ Τμήματος, εἰς ὃ εἶναι ἀναπεμπτέα ἡ ὑπόθεσις κατ' ἄρθρον 508 § 6 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐχόντος ἐφαρμογήν, κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀναιρεσιβλητείσης ἀποφάσεως πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ Κώδικος τούτου, ὡς τῆς τοιαύτης ἐφαρμογῆς προβλεπομένης δι' ἄρθρου 25 § 3.

ΔΗΜΟΙ

ΠΡΟΣΛΗΨΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΥΠΟ ΔΗΜΩΝ ΕΠΙ ΣΧΕΣΕΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Προσληφθέντες εἰς μὴ ὀργανικὴν θέσιν πρὸ τοῦ Νόμου 1726/1951

Σύστασις παρὰ τοῖς Δήμοις συνεργείων διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν ὑπηρεσιῶν, μὴ δυναμένων νὰ διεξαχθοῦν διὰ τοῦ τακτικοῦ προσωπικοῦ, καὶ πρόσληψις προσωπικοῦ, συνδεομένου μετὰ τούτων διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου.—Πρόσληψις πρὸ τοῦ Νόμου 1726/1951 εἰς μὴ ὀργανικὴν θέσιν διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀορίστου χρόνου.— Διατήρησις τῆς ὑφ' ἣν προσελήφθησαν νομικῆς μορφῆς θέσεως.—Περίπτωσις προσλήψεως ὁδηγοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου ἀποκομιδῆς ἀπορριμμάτων.— Δικαίωμα ἀποζημιώσεως Νόμου 2112/1920 δι' ἀπόλυσιν.— Ἀνεφάρμοστον διατάξεως ἄρθρου 8 § 2 Νόμου 3198/1955.

Ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 13039/1967 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου Γ΄ΦΔ΄/1911 Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ἐπανέρχεται καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις εἰς τὰ ὑπὸ τῆς προηγουμένης ὑπ' ἀριθ. 295/1968 ἀποφάσεως (εἰσηγητὴς *Μιχ. Ζαφειράπουλος*, ΕΕΔ 27, 1086) νομολογηθέντα ὡς πρὸς τὴν σχέσιν τῶν προσληφθέντων ὑπὸ τῶν Δήμων, ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου, πρὸ τοῦ νόμου 1726/1951 καὶ τὸ δικαίωμα ἀποζημιώσεως λόγῳ ἀνεκεν ἀπολύσεως.

Ὁ μισθωτὸς τῆς περιπτώσεως ἀπελύθη ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 24 § 7 τοῦ νόμου 4464/1965 (ΕΕΔ 24, 688), διὰ τῆς ὁποίας ἐπεβάλλετο καὶ εἰς τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (οἷα οἱ Δῆμοι) ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 1558/1930, ὡς καὶ τὴν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 8 νόμου 3198/1955, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3789/1957, περὶ καταβολῆς μειωμένης ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 διὰ τοὺς ἀπολυομένους ἢ ἀπογωροῦντας ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ὑπαλλήλους μετὰ συμπλήρωσιν τῶν προϋποθέσεων πλήρους συντάξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α., περίπτωσις, ἡ ὁποία, ὡς δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, δὲν συνέτρεχεν ἐν προκειμένῳ.

τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τοῦ ἰδίου Κώδικος νόμου.

Διὰ ταῦτα

Λίαν τὴν μεταξὺ τῶν δύο Τμημάτων διαφωνίαν.

Ἀποφαίνεται, ὅτι, κατ' ὀρθὴν ὑπαγωγὴν τῶν ἐν τῷ σκεπτικῷ πραγματικῶν περιστατικῶν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 3514/1928, ὡς τοῦτο, τροποποιηθὲν καὶ συμπληρωθὲν δι' ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 4558/1930, ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 2655/1953, ὁ ἐνάγων δὲν εἶχε τὴν ἰδιότητα τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου.

Ἀρείου Πάγου 269/1969, Τμ. Β΄

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Μαρμαράς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χρ. Κατσικόπουλος, Γ. Τρίμης

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 1 ἐδάφ. 4 τοῦ νόμου 1726/1951 «περὶ Κώδικος καταστάσεως τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ὑπαλλήλων» (νῦν ἄρθρον 2 § 1 ἐδάφ. 3 τοῦ β.δ. 406/1963 «περὶ κωδικοποιήσεως εἰς ἓνα κείμενον νόμου τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 1726/1951, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν») εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου δὲν ὑπάγονται, πλὴν ἄλλων, καὶ «αἱ πάσης φύσεως ἡμερομίσθιοι τῶν Δήμων», κατὰ δὲ τὴν παράγραφον 4 τοῦ ἄρθρου 145 νόμου 1729 (ἄρθρον 189 § 1 β.δ. 406/1963, ὡς ἰσχύει πρὸ τῆς διὰ τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ν.δ. 4541/1966 ἀντικαταστάσεως τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 αὐτοῦ, τὰ δημοτικὰ ἢ κοινοτικὰ συμβούλια δύνανται δι' ἀποφάσεως αὐτῶν νὰ συνιστῶσι συνεργεῖα α) διὰ τὴν ἐν περιπτώσει ἐκτάκτου ἢ προσωρινῆς ἀνάγκης ἐξυπηρέτησιν ὑπηρεσιῶν, μὴ δυναμένων νὰ διεξαχθοῦν διὰ τοῦ τακτικοῦ προσωπικοῦ τοῦ οἰκείου ὀργανισμοῦ καὶ β) διὰ τὴν εἰς ἐργατικὸν ἀποκλειστικῶς προσωπικὸν ἐξυπηρέτησιν διαρκοῦς φύσεως ὑπηρεσιῶν, τὸ δὲ προσωπικὸν τῶν συνεργείων τούτων προσλαμβάνεται ἐπὶ ἡμερομισθίῳ, συνδέεται δὲ πρὸς τὸν ἐργοδότην ὀργανισμὸν διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Ἐξ ἄλλου τὰ ἄρθρα 16, 17 καὶ 18 τοῦ

ὡς εἴρηται νόμου 1726/1951 (ἤδη ἄρθρα 13, 14, 15 ὁ.δ. 406/1963) περὶ πράξεως διορισμοῦ, δημοσιεύσεως καὶ κοινοποιήσεως τούτου, ἀφορῶσι τοὺς μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος του διοριζομένους ὑπαλλήλους καὶ δὴ τοὺς τακτικούς.

Ἐκ τῶν προεκτεθέντων συνάγεται, ὅτι οἱ ὑπὸ τῶν Δήμων προσληφθέντες πρὸ τοῦ ὡς προείρηται νόμου εἰς μὴ ὀργανικὴν θέσιν διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀορίστου χρόνου (μὴ ἀποκλειομένης ἐκ τῆς προισχυούσης νομοθεσίας) διετήρησαν τὴν ὑφ' ἣν προσελήφθησαν νομικὴν μορφήν - θέσιν, ἐκτὸς τῶν ἀπολυθέντων νομίμως καὶ προσληφθέντων ἐκ νέου εἰς τὰ διὰ τοῦ προμνησθέντος νόμου συνεργεῖα, κατὰ τὴν εἰς τὰ δημοτικὰ συμβούλια παρασχεθεῖσαν δυνατότητα.

Ἐν προκειμένῳ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέχθη διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, κατὰ τὴν περὶ πραγμάτων ἀνέλεγκτον κρίσιν του, α) ὅτι ὁ ἐνάγων - ἀναιρεσίβλητος προσελήφθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου - ἀναιρεσείοντος Δήμου εἰς θέσιν μὴ ὀργανικὴν κατὰ μῆνα Μάρτιον 1930, ὡς ἡμερομίσθιος ἐργάτης τῆς Ὑπηρεσίας καθαριότητος, ἔνθα ὑπηρέτησε μέχρι τῆς 16 Ἰουλίου 1948, ἐν συνεχείᾳ δὲ ὡς ἡμερομίσθιος καὶ ἔκτακτος ὁδηγὸς φορτηγοῦ αὐτοκινήτου ἀποκομιδῆς ἀπορριμμάτων τοῦ Δήμου, ἄνευ δόσεως ὅρκου ὑπηρεσίας καὶ ἐγγράφου διορισμοῦ, ὑπὸ τὴν ἰδιότητα δὲ ταύτην εἰργάσθη μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1965, ὅτε ἀπελύθη ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος, β) ὅτι καθ' ὅλον τὸ ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς προσλήψεώς του μέχρι τῆς ἀπολύσεώς του χρονικὸν διάστημα συνεδέετο μετὰ τοῦ Δήμου διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, γ) ὅτι οὐδόλως δεδικαίωται, ὅτι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1951 (ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ νόμου 1726/1951) καὶ ἐφεξῆς προσελαμβάνετο εἰς τὰ κατ' ἔτος ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος Δήμου συνιστάμενα κατὰ τὴν μνησθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 143 § 4 τοῦ νόμου 1726/1951 συνεργεῖα καὶ δ) ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἦτο ἠσφαλισμένος εἰς τὸ Ι.Κ.Α. μόνον ὡς πρὸς τὸν κλάδον ἀσθενείας καὶ οὐχὶ πρὸς χορήγησιν συντάξεως, δι' ἣν ὑπάγεται, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 § 1 ν.δ. 4197/1961, εἰς τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, καὶ οὕτω δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπ' αὐτοῦ ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3198/1955, ἥτις προσετέθη διὰ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 8 ν.δ. 3789/1957. Βάσει τῶν οὕτω γενομένων δεκτῶν περιστατικῶν ἀποφηνάμενον τὸ Πρωτοδικεῖον, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, ἔχων τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου, ὡς ὁδηγὸς αὐτοκινήτου, δικαιοῦται τῆς ὑπὸ τῶν ἄρθρων 1 καὶ 3 τοῦ νόμου 2112/1920 προβλεπομένης ἀποζημιώσεως (ἄρθρον 24 § 7 νόμου 4464/1965 τῆς 21.4.1965) καὶ ἀκολούθως, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, δεχθὲν τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, κατὰ τὸ ἐπικουρικὸν αἴτημα τῆς ἐπιδικάσεως ἀποζημιώσεώς του κατὰ τὸν νόμον 2112/1920, λόγῳ ἀκύρου ἀπολύσεώς του, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προπαρατεθείσας οὐσιαστικὰς διατάξεις, ὡς καὶ τὰς ταυτούτας τοῦ ἄρθρου 115 τοῦ Κώδικος Νομοθεσίας Δήμων καὶ Κοινοτήτων (ὁ.δ.17.4/31.7.1936 καὶ τὰς τῶν ἄρθρων 648 καὶ 671 Α.Κ.) , οὐδεμίαν δὲ ἑτέραν, εὐθέως ἢ ἐκ πλαγίου, παρεβίασε, πρὸς δὲ διέλαβε πλήρεις σαφεῖς καὶ μὴ πρὸς ἀλλήλας ἀντιφασκούσας αἰτιολογίας ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω ζητημάτων. Ἐξ ἄλλου οὐδαμῶς ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν πράγματα μὴ προταθέντα, καθ' ὅσον αἱ σκέψεις τῆς προσβαλλομένης ἔτεινον εἰς ἀπόκρουσιν τῶν ἰσχυρισμῶν τοῦ ἀναιρεσείοντος Δήμου περὶ συμβάσεως δημοσίου μὲν δικαίου πρὸ τοῦ νόμου 1726/1951, περὶ διαδοχικῶν δὲ τοιούτων μετὰ τὸν νόμον τοῦτον, ἰδιωτικοῦ μὲν δικαίου, πλὴν ὡρισμένης χρονικῆς διαρκείας ἑκάστοτε, συνιστώντων ἄρνησιν τῆς σαφῶς ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐπικληθείσης ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ἰδιωτικοῦ δικαίου. Ὅθεν καὶ οἱ τρεῖς λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζοντες εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι.

ΚΥΡΙΑΚΑΙ

ΠΑΡΟΧΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΑΣ ΚΑΙ ΜΗ ΕΡΓΑΣΙΜΟΥΣ ΕΟΡΤΑΣ

Προσαύξησις άμοιβῆς μισθωτῶν καὶ βάσις ὑπολογισμοῦ αὐτῆς

Ὑπολογισμὸς τῆς κατὰ 75ο/ο προσαυξήσεως τῶν ἡμερομισθίων ἢ τοῦ 1/25 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ διὰ τὴν κατὰ Κυριακὰς καὶ λοιπὰς μὴ ἐργασίμους ἑορτὰς ἀπασχόλησιν τῶν μισθωτῶν, κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 25825/1951 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν περὶ ἑρμηνείας τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 τοιαύτης, πάντοτε ἐπὶ τῶν ὑποχρεωτικῶς τεθεσπισμένων ἐλαχίστων ὁρίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων.—Τίνα τὰ ἐλάχιστα ὅρια ἀμοιβῆς.—Ἐφαρμογὴ μειώσεως προσαυξήσεως ἐπὶ σχέσεων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἡ διάρκεια τῆς παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν προβλέπεται ἐφ' ὁλόκληρον τὸ ὡράριον καὶ ὄχι ἐπὶ περιπτώσεων, καθ' ἃς ὁ μισθωτὸς τελεῖ κατὰ τὸν ὑπόλοιπον χρόνον ἐν ἀναμονῇ, ὡς ἡ περιπτωσις τῶν νεκροκομιστῶν.— Ἔννοια ἄρθρου 807 Πολ. Δικονομίας.

Περίπτωσις τῆς κατωτάρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 4455/1968 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ὑπῆρξε παροχὴ ἐργασίας ἀπὸ μισθωτοῦ καθ' ἡμέραν Κυριακὴν καὶ κατ' ἄλλην μὴ ἐργάσιμον ἑορτήν.

Ἡ παροχὴ ἐν προκειμένῳ ἐργασίας κατὰ τὰς ἀνωτέρω ἡμέρας ἐπετρέπετο ὑπὸ τοῦ νόμου, ἐξαιρουμένης ταύτης κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ ν.δ. 748/1966 περὶ κωδικοποιήσεως κλπ. τῆς νομοθεσίας περὶ ἑβδομαδιαίας καὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως (τὰ Γραφεῖα κτδειῶν), ὁπότε, κατὰ τὰ νομολογηθέντα (Α.Π. 537/1967, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 26, 1443, ἔνθα σημειώσεις μας), εἶχεν ἐφαρμογὴν ἡ ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ὑπουργικὴ ἀπόφασις, ὡς ἑρμηνεύθη ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/1951 ὁμοίας (ΕΕΔ 12, 388), περὶ κατὰ 75% προσαυξήσεως τῆς νομίμου ἀμοιβῆς διὰ τὴν κατὰ τὰς ἀνωτέρω ἡμέρας παρεχομένην ἐργασίαν, ἐφαρμοζομένη μόνον ὅταν ἐπιτρεπτῶς κατὰ νόμον παρέχεται ἡ ἐργασία.

Ἡ ἀμοιβὴ τῶν ἐργαζομένων τῆς περιπτώσεως καθορίζεται κατὰ μονάδα ἐργασίας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4/1967 διαιτητικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 26, 1292).

Ἀρείου Πάγου 312/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δ. Κανελλάκος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Κότσιρας, Π. Ζευγώλης.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § ΙΙ τῆς κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἀν. νόμου 28/1944 ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 25825/254/1951 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας «περὶ ἑρμηνείας τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως», τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἰσχύος τῆς ὁποίας προβλέπει τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἡ κατὰ 75% προσαύξησις τῶν ἡμερομισθίων ἢ τοῦ 1/25 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ διὰ τὴν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ λοιπὰς μὴ ἐργασίμους ἑορτὰς ἀπασχόλησιν τῶν μισθωτῶν ὑπολογίζεται πάντοτε ἐπὶ τῶν ὑποχρεωτικῶς τεθεσπισμένων ἐλαχίστων ὁρίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, δὲν συνυπολογίζεται πρὸς τυχὸν καταβαλλομένας ἀνωτέρας ἀποδοχάς, μειοῦται δὲ ἀναλόγως διὰ τὴν ἐπὶ ἔλαττον τοῦ κεκανονισμένου ὡραρίου ἀπασχόλησιν.

Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης ὡς ἐλάχιστα ὅρια ἀμοιβῆς νοοῦνται τὰ καθοριζόμενα δι' ἑκάστην συγκεκριμένην σχέσιν ἐργασίας διὰ νόμου, συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὸν διὰ τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως ἐργασίας συμφωνηθέντα μισθὸν ἢ συμφωνηθὲν ἡμερομίσθιον, δυνάμενον νὰ εἶναι καὶ ἀνώτερον ἐκείνου. Ἡ δὲ μείωσις τῆς προσαυξήσεως δι' ἀπασχόλησιν ἐπὶ ἔλαττον τοῦ κεκανονισμένου ὡραρίου ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ σχέσεων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἡ διάρκεια τῆς παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν προβλέπεται ἐφ' ὁλόκληρον τὸ ὡράριον, οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ σχέσεων, ἐφ' ὧν, ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῶν, ἡ παροχὴ τῶν ὑπηρεσιῶν γίνεται ὁποτεδήποτε κατὰ τὴν διαδρομὴν τοῦ ὡραρίου, ὅταν ἔχῃ ἀνάγκην τούτων ὁ ἐργοδότης, καθ' ὅσον εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ὁ μισθωτὸς τελεῖ κατὰ τὸν ὑπόλοιπον χρόνον ἐν ἀναμονῇ. Τοιαύτη δὲ περίπτωσις εἶναι ἡ τῆς ἀμοιβῆς τῶν νεκροκομιστῶν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 4/1967 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, ἐγκριθεῖσαν με-

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΡΤΙΣΙΣ ΚΑΙ ΔΕΣΜΕΥΣΙΣ ΕΚ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἐφαρμογὴ ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐπὶ τῶν Ν.Π.Δ.Δ.

Ἐπίλυσις συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας διὰ καταρτίσεως συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας.—Διάκρισις τούτων καὶ ἔκτασις δεσμεύσεως.— Δέσμευσις ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας τοῦ συνόλου ἀφ' ἑνὸς τῶν μισθωτῶν, τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὸ ἐπάγγελμα, ἀφ' ἑτέρου δὲ τῶν ἐργοδοτῶν ὁλοκλήρου τῆς χώρας, εἰς τοὺς ὁποίους, κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 3 Νόμου 3239/1955, συμπεριλαμβάνονται καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, ἐφ' ὅσον χρησιμοποιοῦν τὴν ἐργασίαν φυσικῶν προσώπων ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου.—Διαιτητικαὶ ἀποφάσεις περὶ ἀμοιβῆς προσωπικοῦ Γραφείων ἐπιχειρήσεων.

Κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου νομολογηθέντα (Α.Π. 172/1967, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Ἐθστ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 26, 548, τὴν γνώμην τῆς ὁποίας ἀκολουθοῦν καὶ νεώτεραι ἀποφάσεις τῶν Τμημάτων αὐτοῦ, Α.Π. 281/1969, Τμ. Β', εἰσηγητὴς *Λ. Καρελλάκος*, ΕΕΔ 28, 852, ἔνθα σημειώσεις μας καὶ λοιπαί), προκειμένου περὶ τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (οἷον τὸ Ἀσφαλιστικῶν Ταμείων τῆς περιπτώσεως τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας) ταῦτα δὲν δεσμεύονται ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ τῶν πρὸς αὐτὰς ἐξομοιουμένων διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ἐὰν δὲν ὑπογραφθοῦν παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας) ἢ δὲν κηρυχθοῦν

τὰ μερικῆς τροποποιήσεως ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 75803/4130/1967 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, καθ' ἣν οὗτοι, προσλαμβανόμενοι μέσῳ τοῦ σωματείου των ὑπὸ τῶν ἐργολάβων κηδειῶν καθ' ἣν ὥραν οἱ τελευταῖοι οὗτοι λαμβάνουσιν ἀνάγκην τῶν ὑπηρεσιῶν των (ὅρος Ι τοῦ Β' κεφαλαίου), ἀμείβονται κατὰ κηδείαν μὲ τὰ ἐν τῷ κεφαλαίῳ Α' τῆς ἐν λόγῳ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὁριζόμενα ποσά. Ὅθεν, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὑπολογίσασα τὴν ἐξ 75% προσαύξησιν διὰ τὴν κατὰ Κυριακὴν ἢ ἄλλην ἐργάσιμον ἑορτὴν παροχὴν ὑπηρεσιῶν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου νεκροκομοστοῦ ἐπὶ τῆς ἀμοιβῆς, τῆς καθοριζομένης κατ' ἐλάχιστον ὅριον διὰ τὴν κατὰ τοιαύτην ἡμέραν τελεσθεῖσαν κηδείαν, ὀρθῶς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε, τόσον δὲ ὁ πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως, δι' οὗ ὑποστηρίζεται, ὅτι ἡ προσαύξησις ἔδει νὰ ὑπολογισθῇ ἐπὶ τοῦ ἡμερομισθίου ἐργατοτεχνίτου, τοῦ καθοριζομένου ὑπὸ τῆς ἐν ἰσχύι κατὰ τὸν κρίσιμον χρόνον γενικῆς ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὅσον καὶ ὁ τρίτος ταυτοῦτος, καθ' ὃν ἡ ἐν λόγῳ προσαύξησις ἔδει νὰ ὑπολογισθῇ μειωμένη, ἀναλόγως τοῦ κλάσματος τοῦ ὀκταώρου, καθ' ὃ διῆρκεσεν ἡ κατὰ Κυριακὴν ἢ ἑορτὴν ἀπασχόλησις διὰ τὴν κηδείαν, εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀόριστοι.

Τὸ ὑπ' ἀριθ. 75803/1967 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας πρὸς τὸν Σύλλογον Ἐργολάβων Κηδειῶν Θεσσαλονίκης, δι' οὗ ὑιοθετεῖται ἡ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ὑποστηριζομένη ἄποψις περὶ τοῦ ποσοῦ, ἐφ' οὗ κατὰ νόμον ἔδει νὰ ὑπολογισθῇ ἡ ὡς ἄνω προσαύξησις, δὲν ἀποτελεῖ διάταξιν οὐσιαστικοῦ νόμου κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 807 ἐδ. 17 Πολ. Δικονομίας, ἐφαρμοζομένης ἐν προκειμένῳ συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 24 τοῦ Εἰσαγ. Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς ἐκ τοῦ χρόνου ἐκδόσεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως. Ἀλλ' οὔτε καὶ ἡ μὴ λῆψις αὐτοῦ ὑπ' ὄψιν ἐμπίπτει εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἐδαφίου 9 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, διότι ἡ διάταξις αὕτη ἀναφέρεται εἰς ἀποδείξεις πραγματικῶν ἰσχυρισμῶν, ἀσκούντων οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης καὶ οὐχὶ εἰς ἔγγραφα καὶ ἐν γένει στοιχεῖα, ἀναγόμενα εἰς τὴν ἑρμηνείαν τοῦ νόμου, ἥτις εἶναι ἔργον τοῦ δικαστηρίου. Κατὰ συνέπειαν καὶ ὁ δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως, αἰτιώμενος διὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τοῦ ἐν λόγῳ ἐγγράφου ἢ διὰ μὴ λῆψιν αὐτοῦ ὑπ' ὄψιν, εἶναι μὴ νόμιμος καὶ ὡς τοιοῦτος ἀπορριπτέος.

ὑποχρεωτικαί ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατ' ἄρθρον 5 § 2 νόμου 3239/1955, ἀκόμη καὶ ὅταν πρόκειται περὶ ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (τὸν χαρακτῆρα τῆς ὁποίας φέρει ἀναλόγως καὶ ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις), διότι δὲν εἶναι ἐφικτὴ κατὰ νόμον ἡ ὑπὸ τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἐκπροσώπησις τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, τὰ ὁποῖα δὲν δύνανται νὰ εἶναι μέλη ὀργανώσεως.

Ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας δέχεται, ὅτι εἶχον εἰς τὴν περίπτωσιν (ὑπαλλήλων Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου - Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου) ἐφαρμογὴν αἱ περὶ προσωπικοῦ Γραφείων διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, ἔχουσαι τὸν χαρακτῆρα ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἐν ὄψει τῆς ὑπ' ἀριθ. 526/1965 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου (ΕΕΔ 25, 6), τῆς ἀπόψεως ἅμα τῆς ὁποίας ἀπαιτηκρούνθη ὁ Ἄρειος Πάγος διὰ τῆς παρανωφθείσης ἀποφάσεως τῆς Ὀλομελείας καὶ τῶν Τμημάτων του.

Ἀλλὰ τὸ πρόβλημα εἶναι, ἂφοῦ αἱ ἀμοιβαὶ διὰ τὴν ὑπογραφὴν ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ αἱ μετέχουσαι εἰς τὴν διένεξιν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις θεωροῦνται ὡς ἐκπροσωπευτικαὶ καὶ τῶν μὴ ὄντων μελῶν τούτων, ὥστε νὰ δεσμεύουν καὶ τούτους πέραν τοῦ κύκλου τῶν συμβληθέντων ἐν συλλογικῇ συμβάσει ἐργασίας ἢ μετασχόντων εἰς τὴν διένεξιν, πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ δεσμεύωνται καὶ τὸ Δημόσιον καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι ἐπιδεκτικὰ ἐκπροσωπήσεως ὑπὸ τῶν ὀργανώσεων; (Ἀνωνύμως ἡ νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου).

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1333/1969, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Μαραγκόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Β. Ρώτης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σπ. Βλάχος, Λ. Κλειτσιούνης

Ζητεῖται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 50 τῆς 26.9.1967 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διὰ τῆς ὁποίας παρεσχέθη εἰς τὴν αἰτοῦσαν, ὑπάλληλον τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε., λόγῳ τῆς ἀποχωρήσεώς της ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, μηναῖον περιοδικὸν βοήθημα, καθ' ὃ μέρος ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ ἐν λόγῳ βοηθήματος ἐγένετο οὐχὶ βάσει τοῦ καταβαλλομένου εἰς αὐτὴν μισθοῦ συμφώνως πρὸς τὴν ἰσχύουσαν διὰ τοὺς μισθωτοὺς τῆς κατηγορίας της διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἀλλὰ βάσει τοῦ παρ' αὐτῆς εἰσπραττομένου, πρὶν ἢ ἐφαρμοσθῇ δι' αὐτὴν ἡ ἐν λόγῳ διαιτητικὴ ἀπόφασις.

Κατὰ τὰς ἰσχυούσας διατάξεις τοῦ νόμου 3239 τοῦ 1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.» (Φ.Ε.Κ. 125), ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, αἱ συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας, ἀναφερόμεναι εἰς τοὺς ὅρους, τὰς συνθήκας ἢ τὴν ἀμοιβὴν αὐτῆς, ἐπιλύονται ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν μισθωτῶν καὶ ἐργοδοτῶν διὰ καταρτίσεως συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, εἴτε δι' ἀπ' εὐθείας μεταξὺ αὐτῶν συνεννοήσεως, εἴτε διὰ συμφωνίας ἐπιτευχθείσης τῇ μεσολαβήσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ἄρθρον 1 §§ 1 καὶ 2, ἄρθρον 2 §§ 1 καὶ 4). Αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας διακρίνονται (ἄρθρον 7) εἰς ἐθνικὰς γενικάς, ἐθνικὰς ἢ τοπικὰς ὁμοιοεπαγγελματικὰς καὶ εἰδικάς, ἐξ αὐτῶν δὲ αἱ ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαί, συναπτόμεναι παρὰ τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν μισθωτῶν ἢ τῶν ἐργοδοτῶν, ἀναφέρονται εἰς τοὺς μισθωτοὺς ὡρισμένου ἐπαγγέλματος ἢ καὶ τῶν συναφῶν πρὸς τὸ ἐπάγγελμα αὐτὸ κλάδων ὁλοκλήρου τῆς χώρας καὶ δεσμεύουν τὸ σύνολον τῶν μισθωτῶν καὶ ἐργοδοτῶν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς τοπικὰς ἢ εἰδικὰς συλλογικὰς συμβάσεις, διὰ τὴν δεσμευτικὴν τῶν ὁποίων ἰσχὺν ἐφ' ὅλων τῶν μισθωτῶν καὶ ἐργοδοτῶν τῆς περιφερείας των ἀπαιτεῖται ἡ κήρυξις αὐτῶν ὡς ὑποχρεωτικῶν δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (ἄρθρον 5 § 2) ἢ κατάρτισις αὐτῶν καὶ ὑπογραφὴ παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ ἢ ἐκπροσώπου του (ἄρθρον 5 § 3). Ὁ νόμος προβλέπει περὶ τοῦ τρόπου καταγγελίας τῆς συμβάσεως καὶ τῆς χρονικῆς ἰσχύος αὐτῆς (ἄρθρον 4). Ἐν περιπτώσει διαφωνίας τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν ἡ ἐπίλυσις τῆς ἀναφυείσης συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας (ἄρθρον 9 καὶ ἑπόμ.). Εἰς τὸ στάδιον τοῦτο, ἀκολουθοῦν τὴν ἀποτυχίαν τῶν διαπραγματεύσεων πρὸς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, τὰ διαιτητικὰ διοικητικὰ ὄργανα, ἐπιλαμβανόμενα κατὰ πρῶτον καὶ δεύτερον βαθμόν, ἐπιλύουν τὴν διένεξιν δι' ἀπο-

φάσεως των, ἡ ὁποία κηρύσσεται ἐκτελεστὴ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (ἄρθρα 14, 20 § 1), δύναται δὲ νὰ τροποποιηθῇ διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, ἐὰν διαπιστωθῇ ἀντίθεσις της πρὸς τὴν οἰκονομικὴν ἢ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως (ἄρθρον 20 § 2). Αἱ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις τέλος, κατὰ τὸ ἄρθρον 19 § 2 τοῦ ν.δ. 3239 τοῦ 1955, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 § 8 τοῦ ν.δ. 3755 τοῦ 1957 (Φ.Ε.Κ. 182), «ἐπέχουν θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ διέπονται περαιτέρω ὑπὸ τῶν περὶ ταύτης διατάξεων τοῦ παρόντος ὡς πρός τε τὴν καταγγελίαν, τὴν κήρυξιν αὐτῶν ὡς ὑποχρεωτικῶν, τὴν παράτασιν τῆς ἰσχύος των καὶ τὴν διάκρισιν εἰς ἐθνικὰς γενικάς, ἐθνικὰς δημοσιοεπαγγελματικάς, τοπικὰς γενικάς, τοπικὰς δημοσιοεπαγγελματικὰς καὶ εἰδικάς».

Ἐκ τῆς ἀλληλουχίας τῶν εἰς τὴν ἠγουμένην σκέψιν διατάξεων συνάγεται, ὅτι αἱ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις ἐπάγονται μέν, ἀφ' ἧς κηρυχθοῦν ἐκτελεσταὶ ἢ τροποποιηθοῦν δι' ὑπουργικῆς πράξεως, πάσας τὰς συνεπείας τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, πρὸς τὰς ὁποίας ἐξομοιοῦνται, διεπόμεναι «περαιτέρω» ὑπὸ τῶν διατάξεων ἐκείνων καὶ μόνον ἐκ τῶν ἀναφερομένων εἰς τὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας, εἰς τὰς ὁποίας εἰδικῶς παραπέμπει ὁ νομοθέτης (τὸ ἄρθρον 7 ἀναφερόμενον εἰς τὰς διακρίσεις τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, τὸ ἄρθρον 4 ρυθμιστικὸν τῆς καταγγελίας αὐτῶν, ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 5, ἀφορῶσα εἰς τὴν κήρυξιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς ὑποχρεωτικῆς δι' ὡρισμένην περιφέρειαν, ὁπόταν αἱ μὴ ἀπολήξασαι εἰς συμφωνίαν διαπραγματεύσεις διεξήχθησαν ὑπὸ ἐργοδοτῶν χρησιμοποιούντων τὰ τρία πέμπτα τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ ἀπασχολουμένων εἰς τὸ ἐπάγγελμα μισθωτῶν). Ἐπὶ τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων δὲν ἐφαρμόζονται κατὰ συνέπειαν αἱ εἰς τὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας ἀναφερόμεναι διατάξεις, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἐντεταγμέναι καὶ προσδιάζουν εἰς τὴν διαδικασίαν συνάψεως αὐτῶν καὶ δὲν προσαρμόζονται, οὐδὲ συμβιβάζονται εἰς τὸν τρόπον ἐκδόσεως τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ὅπως π.χ. ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 3239 τοῦ 1955, ἡ προβλέπουσα τὴν δυνατότητα καταρτίσεως καὶ ὑπογραφῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ ἐκπροσώπου του διὰ τὴν πρόσδοσιν εἰς αὐτὴν δεσμευτικῆς ἰσχύος ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν ὡρισμένης περιφερείας.

Ἡ τελευταία ὡς ἄνω διάταξις οὐδεμίαν, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, ἀσκεῖ ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἐχούσης ἐπιπροσθέτως τὸν χαρακτῆρα ἐθνικῆς δημοσιοεπαγγελματικῆς τοιαύτης καὶ δεσμευούσης τὸ σύνολον ἀφ' ἑνὸς μὲν τῶν μισθωτῶν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὸ ἐπάγγελμα, ἀφ' ἑτέρου δὲ τῶν ἐργοδοτῶν ὁλοκλήρου τῆς χώρας, εἰς τοὺς ὁποίους κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 3 τοῦ ν.δ. 3239 συμπεριλαμβάνονται καὶ τὰ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ἐφ' ὅσον χρησιμοποιοῦν τὴν ἐργασίαν ἄλλων φυσικῶν προσώπων δυνάμει σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Κατὰ τὸν Κανονισμὸν Παροχῶν τοῦ Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α. (ἄρθρον 4 § 1 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 18323/5886 τοῦ 1949, (Φ.Ε.Κ. 140 Β'), ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 56070 τῆς 16/16.10.1951, Φ.Ε.Κ. 207 Β') τὸ ἀπονεμόμενον εἰς τὸν ἠσφαλισμένον περιοδικὸν βοήθημα συνίσταται εἰς ποσοστὸν «τοῦ μηνιαίου μισθοῦ ἐνεργείας, τοῦ ὁριζομένου ὑπὸ τῶν ἐκάστοτε ἰσχυουσῶν διατάξεων καὶ ἀνήκοντος εἰς τὸν ἑβδομάδιον, ὑφ' ὃν ἐμισθοδοτεῖτο οὗτος κατὰ τὸν τελευταῖον μῆνα τῆς ὑπηρεσίας του». Ὡς τοιοῦτος δὲ μισθὸς νοεῖται οὐχὶ ὁ πραγματικῶς καταβαλλόμενος εἰς τὸν μισθωτόν, ἀλλ' ὁ μισθός, ὃν δικαιοῦται νὰ λάβῃ οὗτος ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κειμένων διατάξεων, προκειμένου δὲ περὶ μισθωτοῦ, οἱ ὅροι ἀμοιβῆς τοῦ ὁποίου διέπονται ὑπὸ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὁ μισθὸς εἰς τὴν ἀπολήψιν τοῦ ὁποίου δικαιοῦται κατ' ἐφαρμογὴν ταύτης.

Εἰς τὴν προκειμένην περίπτωιν ἡ αἰτοῦσα, παρέχουσα τὰς ὑπηρεσίας της εἰς τὸ Τ.Α.Π.Ο.Τ.Ε. ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου κατὰ τὸν τελευταῖον μῆνα, πρὸ τῆς ἀποχωρήσεώς της ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, ἐλάμβανε μισθὸν καθορισθέντα ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου καὶ ἐγκριθέντα ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐπὶ τῇ βάσει διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἀφορώσης τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων τῶν πάσης φύσεως ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας ἐν ὄψει τῆς ὑπ' ἀριθ. 526 τοῦ 1965 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, δεχθείσης, ὅτι αἱ ἐθνικαὶ δημοσιοεπαγγελματικαὶ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις ὑπο-

ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

Χαρακτήρ ὡς μισθοῦ καὶ τῆς εἰς εἶδος παροχῆς, ὡς τροφῆς καὶ κατοικίας

Σαφεῖς καὶ ὡρισμένοι, κατ' ἄρθρα 745, 516 καὶ 517 Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐχόντων ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ἐφέσεων κατὰ τῶν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Νόμου Γ'ΦΟΔ'/1911 ἀποφάσεων, οἱ λόγοι ἐφέσεως, ἵνα δύναται νὰ κρίνῃ ὁ Δικαστὴς ἐπὶ συγκεκριμένων παραπόνων.—Πότε δυνατὴ ἡ πρότασις νέων λόγων ἐφέσεως.—Ὑπερωριακὴ ἐργασία καὶ ἀποζημιώσεις κατ' ἄρθρον 8 Ν.Δ. 4020/1959.—Νόμιμοι ὧραι ἐργασίας προσωπικοῦ ἀγοραίων (ταξί) καὶ ἰδιωτικῆς χρήσεως αὐτοκινήτων κατ' ἄρθρον 2 § 2 Β.Δ. 14.8.1950.—Ἔλλειψις δικαιώματος προσαυξήσεως ὡρομισθίου κατ' ἄρθρον 8 Ν.Δ. 4020/1959, ἐφ' ὅσον ἡ ἐργασία δὲν ὑπερβαίνει τὸ προβλεπόμενον νόμιμον ἀνώτατον ὅριον παροχῆς της.— Ἔκδοσις τραπεζιτικῆς ἐπιταγῆς δι' ἀποζημίωσιν Νόμου 2112/1920.— Χαρακτὴρ ὡς μισθοῦ καὶ τῆς εἰς εἶδος παροχῆς, ὡς τῆς τροφῆς καὶ τῆς κατοικίας, ἐφ' ὅσον διδεται ὡς ἀντιπαροχὴ εἰς τὸν ἐργαζόμενον, μὴ ἀποτελούσης μισθόν, ἐφ' ὅσον δίδεται πρὸς πληρεστέραν ἐξυπηρέτησιν τῶν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τῆς ἐργασίας ἢ ἐπιχειρήσεως.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀπὸ τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 18561/1966 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμιμον Γ'ΦΟΔ' Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὑπῆρξε παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ ὁδηγοῦ ἰδιωτικοῦ αὐτοκινήτου ἐπιχειρήσεως.

Αἱ νόμιμοι ὧραι ἐργασίας διὰ τὴν κατηγορίαν ταύτην τῶν ἐργαζομένων ρυθμίζονται ἀπὸ τοῦ ἄρθ. 14/8.9.1950 Β.Δ. «περὶ ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ἀγοραίων (ταξὶ) καὶ ἰδιωτικῆς χρήσεως αὐτοκινήτων», τὸ ὁποῖον ἐφαρμόζεται μόνον ἐπὶ τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων ἐπιχειρήσεων καὶ ὄχι ἐπὶ ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι δὲν ἀπασχολοῦνται εἰς ἐπιχειρήσεις ἢ ἐκμεταλλεύσεις, ὡς ἐπὶ οἰκιακῶν ὁδηγῶν. (Ἴδετε σημείωσιν μας εἰς ΕΕΔ 23, 1064).

Προέκυψεν ἐν προκειμένῳ τὸ ζήτημα, ἂν ἡ ἡμερησία ἐργασία τῶν ἐργαζομένων τούτων, ἐφ' ὅσον ὑπερβαίνει τὰς 8 ὥρας καὶ μέχρι 12 τοιούτων, εἶναι ὑπερωριακὴ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959 (ΕΕΔ 18, 1271) καὶ ἀρνητικῶς ἀπαντᾶται ἡ κατωτέρω ἀρνητικὴ ἀπόφασις. (Ἴδετε ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ γνωμοδότησιν Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους 80/1961, εἰσηγητὴς *Β. Κοντοΰρης*, ΕΕΔ 20, 381, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 16136/1965, εἰσηγητὴς *Ι. Γριβας*, ΕΕΔ 25, 1201).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 ἡ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας θεωρεῖται ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον γίνῃ ἐγγράφως καὶ καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀρνητικῆς ἀποφάσεως, διὰ τὴν πληρωμὴν τῆς ἀποζημιώσεως ἐν προκειμένῳ ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τραπεζιτικὴ ἐπιταγή, εἰσπράξαντος τοῦ μισθωτοῦ τὴν ἀποζημίωσιν.

Οὕτω διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἀπεσβέσθη ἡ ἐνοχή. (Ἴδετε ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 3068/1963, Πρωτοδίκης *Ι. Γριβας*, ΕΕΔ 23,

---

χρεοῦν πάντας τοὺς ἐργοδότας, ἀδιαφόρως ἐὰν ἀνήκουν ἢ ὄχι εἰς τὰς συμμετασχούσας εἰς τὴν διένεξιν ὀργανώσεις, συμπεριλαμβανομένων μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου.

Τὴν ὡς ἄνω προσδιοριστικὴν τοῦ ὀφειλομένου εἰς τὴν αἰτοῦσαν μισθοῦ πρᾶξιν τοῦ Δ.Σ. τοῦ Τ.Α.Π.Ο.Τ.Ε. ἐθεώρησεν ὡς παράνομον τὸ Δ.Σ. τοῦ Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α., ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ, ὅτι ἡ ἀποτελέσασα τὸ ἐρεισμά της ἐθνικὴ ὁμοιοεπαγγελματικὴ διαιτητικὴ ἀπόφασις δὲν ἦτο ὑποχρεωτικὴ διὰ τὰ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Ὁ γενόμενος ζῆλος ἐπὶ τῇ βάσει ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, δεσμευούσης, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, τὸ σύνολον τῶν ἐργοδοτῶν τῆς χώρας, μεταξὺ τῶν ὁποίων περιλαμβάνεται ὡς νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, ἀπασχολοῦν μισθωτοὺς ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, καὶ τὸ Τ.Α.Π.Ο.Τ.Ε., καθορισμὸς διὰ τῆς ὡς ἄνω πράξεως τῆς μηνιαίας ἀμοιβῆς τῆς αἰτούσης ἦτο σύννομος, ἡ τὰ ἀντίθετα δὲ δεχθεῖσα πρᾶξις τοῦ Δ.Σ. τοῦ Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α. ἀποβαίνει ἀκυρωτέα ὡς ἠτιολογημένη οὐχὶ νομίμως κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου λόγον ἀκυρώσεως, δεκτῆς γενομένης τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

1163, ένθα σημειώσεις μας).

Εἰς τὴν ἔννοιαν τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 2112/1920, αἱ ὁποῖαι λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἀπολυομένων, περιλαμβάνονται καὶ ἡ τροφὴ καὶ τὸ ἀντίτιμον κατοικίας. (Ὡς πρὸς τὸ τελευταῖον τοῦτο ἴδετε καὶ ἄρθρον 1 § 2 ν.δ. 1547/1966, ΕΕΔ 25, 1223, διὰ τὰς ἀποδοχὰς ἀδείας κατὰ τὸν ἀν. 539/1945).

Ἀλλὰ πρέπει νὰ ἔχωσιν αἱ παροχαὶ αὗται σημασιολογηθῆ ὡς ἀντάλλαγμα τῆς παρεχομένης ἐργασίας καὶ νὰ μὴ ἐξυπηρετοῦνται διὰ τούτων λειτουργικαὶ ἀνάγκαι τοῦ ἐργοδότου. (Ἴδετε καὶ *Ι. Καποδίστριαν*, ΚρισΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 653, ἀριθ. 14, Α.Π. 247/1967, εἰσηγητοῦ *Στ. Σταυρόπουλου*, ΕΕΔ 26, 734).

Ἀρείου Πάγου 319/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Γ. Καραμάνος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Σωτηρίου, Ἀντ. Ἀθανασίου

Κατ' ἄρθρα 745, 516 καὶ 517 Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐχόντα ἐφαρμογὴν κατ' ἄρθρα 11, 12 καὶ 20 νόμου Γ'ΘΟΔ' καὶ ἐπὶ τῶν ἐφέσεων κατὰ τῶν ἐκδιδομένων ἀποφάσεων κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου τούτου, οἱ λόγοι ἐφέσεως δέον νὰ εἶναι σαφεῖς καὶ ὡρισμένοι, ἵνα δύναται νὰ κρίνῃ ὁ δικαστὴς ἐπὶ συγκεκριμένων παραπόνων. Νέοι λόγοι ἐφέσεως δύνανται νὰ προταθῶσι διὰ τῶν ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου προτάσεων τοῦ ἐκκαλοῦντος μόνον ἐὰν ἀναφέρωνται εἰς τὸ διὰ τῆς ἐφέσεως ἐγκληθὲν κεφάλαιον. Διὰ τοῦ ὑπὸ δίκην δικογράφου τῆς ἐφέσεως, ὡς ἐξ αὐτοῦ προκύπτει, ὁ ἀναιρεσείων δὲν προσέβαλε τὴν ἐκκληθεῖσαν ἀπόφασιν, καθ' ὅσον ἀπερρίφθη ὑπ' αὐτῆς ἡ πρὸς ἀποζημίωσιν ἀξίωσίς του, διότι δὲν ἔτυχεν ἑτέρας ἡμέρας ἀναπαύσεως καθ' ἑβδομάδα, ἐνῷ εἰργάσθη καὶ κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἐξαιρεσίμους καὶ ἠμείβετο διὰ παγίου μηνιαίου μισθοῦ. Δὲν δύναται νὰ κριθῇ, ὅτι συνιστᾷ τοιοῦτον παράπονον τὸ ἐν τέλει ἑτέρου ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ ἐφέσεως παραπόνου διαλαμβανόμενον γενικῶς καὶ ἀορίστως, ὅτι κακῶς δὲν ἐγένετο ἐξ ὁλοκλήρου δεκτὴ ἡ ἀγωγὴ καὶ δὲν τῷ ἐπεδικάσθη τὸ δι' αὐτῆς ἐπιζητούμενον ποσόν, ἀφοῦ δι' αὐτοῦ δὲν προσάπτεται σαφὲς καὶ συγκεκριμένον σφάλμα εἰς τὴν ἐκκληθεῖσαν ἀπόφασιν. Ὀρθῶς μετὰ ταῦτα τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἀπέρριψεν ὡς ἀπαραδέκτως προβαλλόμενα τὰ ἐν ταῖς προτάσεσι κατ' ἔφεσιν τοῦ ἀναιρεσείοντος διαλαμβανόμενα, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ προσθέτου λόγου ἐφέσεως διὰ τὴν μὴ ἐπιδίκασιν ὑπὸ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως τῆς ἄνω ἀξιώσεώς του, καὶ οὐδεμίαν κέκτηται σημασίαν ἐν τῇ κρίσει τοῦ ζητήματος τούτου τὸ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος διϊσχυριζόμενον, ὅτι ἐπ' ὠφελείᾳ του ἄνευ τοιούτου λόγου ἐφέσεως ἐκρίθη ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει ἕτερον κεφάλαιον τῆς ἀγωγῆς ἀπορριφθὲν πρωτοδίκως. Ἀπορριπτέος, ἔθεν, ὡς ἀβάσιμος τυγχάνει ὁ ἐναντίος πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως.

Κατ' ἄρθρον 8 ν.δ. 4020/1959 μισθωτοί, ἀπασχολούμενοι πέραν τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἐπιτρεπομένων ἀνωτάτων χρονικῶν ὁρίων διαρκείας τῆς ἡμερησίας ἐργασίας, δικαιοῦνται διὰ τὴν πέραν τῶν 60 ὡρῶν ἐτησίως τοιαύτην ἀπασχόλησιν των ἀμοιβὴν δι' ἑκάστην ὥραν, ἴσης πρὸς τὸ καταβαλλόμενον ὡρομίσθιον, ηὐξημένον κατὰ 50%, ἐὰν τοῦτο ἐπέρχεται μετ' ἄδειαν τῆς Ἀρχῆς, καὶ 75%, ἐὰν ἐπέρχεται ἄνευ ἀδείας αὐτῆς.

Κατ' ἄρθρον 2 § 2 τοῦ ὁ.δ. τῆς 14.8.1950 περὶ κανονισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας προσωπικοῦ ἀγοραίων (ταξὶ) καὶ ἰδιωτικῆς χρήσεως αὐτοκινήτων, ἡ ἡμερησία ἐργασία τῶν ὁδηγῶν δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς 12 ὥρας, εἰς ἃς ὑπολογίζονται αἱ ἐκ τοῦ σταθμοῦ διανυκτερεύσεως διαδρομαί, στάσεις, ἀναμοναί, διακοπαὶ καὶ πᾶσα ἐργασία σχετικὴ μὲ τὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ αὐτοκινήτου. Ἡ ἐν λειτουργίᾳ (κινήσει) τούτου καθ' ἡμέραν ἐργασία δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς 8 ὥρας, κατὰ δὲ τὴν παράγραφον 1 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἡ ἑβδομαδιαία ἀπασχόλησις των δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς 48 ὥρας. Σαφὲς ἐκ τούτων καθίσταται τὸ μέν, ὅτι ἡ ἑβδομαδιαία ἀπασχόλησις καθορίζεται ἐν σχέσει μὲ τὴν καθ' ἡμέραν ἐν κινήσει τοῦ αὐτοκινήτου 8ωρον ἐργασίαν, τὸ δὲ ὅτι ἡ μέχρι 12 ὡρῶν καθ' ἡμέραν ἀπασχόλησις τῶν ἐν λόγῳ ὁδηγῶν ὑπὸ μὴ συνεχῆ κίνησιν τούτου ἀποτελεῖ νόμιμον ὡράριον παροχῆς ἐργασίας καὶ συνεπῶς οἱ οὕτω ἀπασχολούμενοι ὁδηγοὶ πέραν τοῦ 8ώρου καὶ μέχρι τῶν 12 ὡρῶν μὴ ἐργασθέντες πέραν τοῦ νομίμου ὡραρίου των δὲν δικαιοῦνται τῶν προσαυξήσεων τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959, ἀφοῦ ἐλλείπει ἡ ἀναγκαία πρὸς ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως ταύτης προϋπόθεσις, τουτέστιν ἡ ὑπὲρ τὸ ἐπιτρεπόμενον ἀνώτατον χρονικὸν ὅριον παροχὴ ἐργασίας. Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὡς ἐξ αὐ-

τῆς δείκνυται, ἀνελέγκτως ἐδέξατο, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων εἰργάσθη ὁάσει σωμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ὡς ὁδηγὸς ἰδιωτικοῦ αὐτοκινήτου τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου κατὰ τὸ ἐν αὐτῇ χρονικὸν διάστημα ἐπὶ 12 ὥρας ἡμερησίως ὑπὸ στάσεις, ἀναμονὰς καὶ διακοπάς, πραγματοποιήσας οὕτω ὑπὲρ τὸ 8ωρον ἐργασίαν 100 ὡρῶν κατὰ μῆνα [(4 Χ 25). Ἡ τοιαύτη ὅμως ἐργασία του δὲν ὑπερέβαινε, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, τὸ προβλεπόμενον νόμιμον ἀνώτατον ὅριον παροχῆς της καὶ συνεπῶς διὰ ταύτην δὲν ἐδικαιοῦτο ὁ ἀναιρεσείων τῆς προσαυξήσεως τοῦ ἄρθρου 8 ν.δ. 4020/1959. Κατ' ὀρθὴν ὅθεν ὑπαγωγὴν τῶν πραγμάτων εἰς τὸν νόμον καὶ ἑρμηνείαν αὐτοῦ ἐδέξατο ταῦτα τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον καὶ ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος τυγχάνει καὶ ὁ δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως.

Καθ' ἃ δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέξατο ἀνελέγκτως, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων εἰσέπραξεν εἰς χρῆμα τὴν τοῦ νόμου 2112 ἀποζημίωσίν του. Μετὰ ταῦτα στερεῖται σημασίας, ἐὰν πρὸ τούτου, διὰ τὴν ἐν λόγῳ ἀποζημίωσιν, εἶχεν ἐκδοθῇ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου τραπεζιτικὴ ἐπιταγή, ἐὰν αὕτη κατετέθη εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων κατόπιν ἀρνήσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος νὰ τὴν παραλάβῃ, ἐὰν τὸ τελευταῖον τοῦτο τὸ ἐδέχθη τὸ δικάσαν δικαστήριον ἄνευ ἰσχυρισμοῦ τινος τῶν διαδίκων καὶ τέλος ἐὰν ὁ ἀναιρεσείων εἰσέπραξε τὸ ποσὸν τῆς ἐπιταγῆς ὑπὸ ἐπιφύλαξιν διὰ τὸ νόμιμον τῆς τοιαύτης πληρωμῆς του. Ἀπορριπτέος, ὅθεν, τυγχάνει ὡς ἀβάσιμος καὶ ὁ τρίτος λόγος ἀναιρέσεως.

Κατ' ἄρθρον 648 Α.Κ. δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς μισθὸς καὶ ἡ εἰς εἶδος παροχή, ὡς ἡ τροφὴ καὶ ἡ κατοικία, ὅταν δίδεται ὡς ἀντιπαροχὴ εἰς τὸν ἐργαζόμενον διὰ τὴν παρεχομένην ἐργασίαν του, ἐνῷ δὲν ἀποτελεῖ μισθόν, ὅταν δίδεται οὐχὶ ὡς ἀντάλλαγμα αὐτῆς, ἀλλὰ πρὸς πληρεστέραν ἐξυπηρέτησιν τῶν λειτουργικῶν ἀναγκῶν ἐν γένει τῆς ἐργασίας ἢ ἐπιχειρήσεως τοῦ ἐργοδότου. Τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἀνελέγκτως ἐδέξατο, ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου παρεχομένη τροφὴ καὶ κατοικία ἐν τῷ κλινικῇ του εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα δὲν ἐδίδετο εἰς ἀντάλλαγμα τῆς ὑπηρεσίας του, πρὸς ἐπαύξησιν δηλονότι τῶν ἀποδοχῶν του, ἀλλ' ἐδίδετο ὡς μέσον καλῆς ἐκτελέσεως τῆς ὑπηρεσίας του ἐν τῇ ἐξυπηρετήσει τῶν ἀναγκῶν τῆς ἐπιχειρήσεώς του. Ὑπὸ τὰ δεδομένα ταῦτα ὀρθῶς ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ἡ ἐν λόγῳ παροχὴ δὲν ἀποτελεῖ μισθὸν καὶ ἡ ἀξία της δὲν ἦτο ὑπολογιστέα ἐν τῷ καθορισμῷ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112. Ἐν μὴ ὑπολογισμῷ αὐτῆς, δοθέντος, ὅτι διὰ τῆς ὑπὸ δίκην ἀγωγῆς ἡ πρὸς ἀποζημίωσιν ἀξίωσις καθωρίζετο μὲ βάσιν τὸν πάγιον μηνιαῖον μισθὸν προσαυξημένον κατὰ τὰ ἐπιδόματα πολυετίας, τὴν κατὰ μῆνα ἀναλογίαν τῶν δώρων τῶν ἑορτῶν καὶ τὴν ἀξίαν τῆς ἄνω παροχῆς, τὸ εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα καταβληθὲν ποσὸν τῶν 9.452 δραχμῶν εἶναι τὸ προσῆκον, ἀντιστοιχοῦν εἰς τὰς ἄνω ἀποδοχάς του, ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως τοῦ τελευταίου μηνός, καὶ ὀρθῶς τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον ἔκρινεν, ὅτι καλῶς ἀπερρίφθη τὸ μὲν ἡ κυρία βάσις τῆς ἀγωγῆς περὶ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς σωμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἀναιρεσείοντος, λόγῳ μὴ καταβολῆς πλήρους τῆς τοῦ νόμου ἀποζημιώσεως, τὸ δὲ ἡ ἐπικουρικὴ βάσις της περὶ ἐπιδικάσεως διαφορᾶς ἀποζημιώσεως. Ὁ καθορισμός, ἐξ ἄλλου, ὡς ἤδη ἐζητεῖτο, τῆς ἀποζημιώσεως μὲ βάσιν ἀποδοχὰς προσαυξημένας κατ' ἄρθρον 8 ν.δ. 4020/1959 δὲν ἐζητήθη διὰ τῆς ἀγωγῆς, οὐδὲ δικαιοῦται τοιούτων ὁ ἀναιρεσείων, ὡς ἄνω ἐξετέθη. Ἀπορριπτέος, κατὰ ταῦτα, ὡς ἀβάσιμος, τυγχάνει καὶ ὁ ἐπὶ ἐναντίων προϋποθέσεων ἐρειδόμενος 4ος λόγος ἀναιρέσεως.

ΙΑΤΡΟΙ

ΑΠΟΔΟΧΑΙ ΙΑΤΡΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Έννοια των σχετικών πρός ταύτας νομοθετικών διατάξεων

Πρόληψις, κατ' άρθρον 11 Ν.Δ. 2592/1953 και άρθρον 1 Ν.Δ. 3623/1956, του ιατρικού προσωπικού των ύπό του πρώτου των άνωτέρω Νομοθετικών Διαταγμάτων διεπομένων Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων και παροχή των υπηρεσιών του επί θητεία, μη απολαμβάνοντος μονιμότητος.—Δικαίωμα τούτου πρός λήψιν όχι μόνον του μισθού των μονίμων δημοσίων υπαλλήλων, κατά την έν άρθρω 12 § 1 του Ν.Δ. 2592/1953 και άρθρω 2 § 1 Ν.Δ. 3623/1956 καθοριζομένην βαθμολογικήν αντιστοιχίαν, αλλά και των επιδομάτων πολυετίας και εύδοκίμου παραμονής έν τω αύτω βαθμώ των πρός ούς έξομοιούνται δημοσίων υπαλλήλων ύπό τας ισχυούσας και διά τούτους προϋποθέσεις.

Έρχεται ή κατωτέρω απόφασις της Ολομελείας του Αρείου Πάγου μετά διαφωνίαν μεταξύ των Β' Τμήματος (85/1968, εισηγητής *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 27, 630) και Γ' Τμήματος (554/1968, εισηγητής *Κ. Ζυχαρής*, ΕΕΔ 28, 352) επί του απασχολήσαντος την Ολομέλειαν ζητήματος.

Η Ολομέλεια του Αρείου Πάγου συντάσσεται πρός την γνώμην του Β' Τμήματος.

Αρείου Πάγου 586/1969, Ολομελείας

Πρόεδρος ο κ. **Αθ. Γεωργίου**

Εισαγγελεύς ο Αρεοπαγίτης κ. **Καν. Κλαμαρής**

Δικηγόροι οι κ.κ. Θ. Κοτσελόπουλος, Γ. Παπαχρήστου

Κατά την διάταξιν του άρθρου 11 του νομοθετικού διατάγματος 2592/1953 «περί οργανώσεως της ιατρικής περιθάλψεως», υπό τε την αρχικήν αυτής διατύπωσιν και την ήν ήδη έχει μετά την υπό του άρθρου 6 του νόμου 3301 της 6/12 Ιουλίου 1955 τροποποίησίν της, διευθύνεται, επιμελείται και βοηθοί κλινικών, ιατρείων και εργαστηρίων των υπό του νομοθετικού διατάγματος τούτου διεπομένων Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων (εν οίς κατά το άρθρον 7 τούτου και το αποτελούν Νομικόν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου αναιρεσίβλητον Νοσοκομείον) διορίζονται επί θητεία, δυναμένη να παραταθή κατά τα υπό της διατάξεως ταύτης ειδικώτερον οριζόμενα. Κατά δε το άρθρον 1 του ν.δ. 3623/1956 «περί καθορισμού κατωτάτων ορίων ιατρικής αμοιβής και συνθηκών εργασίας των ιατρών» οι ιατροί παρέχουσι τας υπηρεσίας αυτών επί συμβάσει δι' ωρισμένην ή αόριστον χρόνον ή επί θητεία, δυνάμενοι να αμείβωνται, πλην άλλων τρόπων, περί ων νύν δεν πρόκειται, και επί μηνιαίω μισθώ.

Εξ αμφοτέρων των διατάξεων τούτων σαφώς προκύπτει, ότι το ιατρικόν προσωπικόν των υπό του πρώτου των ως άνω ν.δ. διεπομένων Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων, εν οίς, καθ' α είρηται, και το ήδη αναιρεσείον Νοσοκομείον, προσλαμβάνεται και παρέχει τας υπηρεσίας του επί θητεία και δεν απολαμβάνει μονιμότητος. Όθεν, το άρθρον 12 § 1 του ν.δ. τούτου (2592/1953), ορίζον ότι «αι μηνιαίαι αποδοχαί του ιατρικού προσωπικού των υπό του παρόντος διεπομένων Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων καθορίζονται ίσαι πρός τας αποδοχάς των μονίμων υπαλλήλων, τας αντιστοιχούσας εις τους βαθμούς τους ως κάτωθι δι' έκαστον του ιατρικού προσωπικού αναφερομένους: α) διευθυντού Κλινικής ή Εργαστηρίου επί βαθμώ 3ω ή 2ω, β) διευθυντού εξωτερικού ιατρείου κλπ» και το άρθρον 2 § 1 του ν.δ. 3623/1956, ορίζον ότι «αι μηνιαίαι αποδοχαί των ιατρών των Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων πάσης φύσεως και κατηγορίας, ιατρείων, εργαστηρίων, υπηρεσιών ιατρικής περιθάλψεως εν γένει ή υγιεινής πάντων των εν άρθρω 1 του παρόντος ν.δ. Νομικών Προσώπων Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου ορίζονται ίσαι πρός τας αποδοχάς των πολιτικών δημοσίων υπαλλήλων κατά την κάτωθι βαθμολογικήν αντιστοιχίαν», ήτοι, προκειμένου περί διευθυντού κλινικής, οίος, καθ' α δέχεται ή προσβαλλομένη απόφασις, ο αναιρεσείων, ίσαι πρός τας αποδοχάς του 3ου - 2ου βαθμού, άφορώσιν ακριβώς ιατρικόν προσωπικόν μη απολαμβάνον μονιμότητος, αλλά διοριζόμενον και παρέχον τας υπηρεσίας του εις τα ως είρηται Νοσηλευτικά Ιδρύματα εί-

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΔΙ' ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΥ ΤΟΥ ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΟΝΤΟΣ

Διοίκησις Νομικών Προσώπων και επιχείρησις πράξεων υπό τούτων

Έκτασις εξουσίας του διοικούντος Νομικόν Πρόσωπον.—Δυνατή ή εξουσιοδότησις ενός ή τινών των μελών της διοικήσεως προς ενέργειαν πράξεως προς τρίτους.— Δικαίωμα κατ' άρθρον 226 Αστικού Κώδικος αποκρούσεως της δηλώσεως βουλήσεως, γινομένης διά πληρεξουσίου, εφ' όσον δέν επιδεικνύεται το πληρεξούσιον έγγραφον.—Σύμβασις εργασίας μετά της 'Ανωνύμου Εταιρείας «Αστικαί Συγκοινωνίαι Περιοχής Αθηνών».—Λύσις αύτης διά καταγγελίας.— Ισχυρισμός περί καταχρηστικής άσκήσεως δικαιώματος του μισθωτού.—Αξιώσεις εξ αδικοπραξίας.

Επρόκειτο, εις την περίπτωσιν της κατωτέρω αποφάσεως του ως άνω εφετείου δικάσαντος κατά την εργατικήν διαδικασίαν νόμου ΓΨΟΔ'/1911, ως εκ τροποποιήθη, Πρωτοδικείου Αθηνών, περί καταγγελίας συμβάσεως εργασίας μισθωτού Νομικού Προσώπου (Ανωνύμου Εταιρείας).

Προκειμένου περί καταγγελίας συμβάσεως εργασίας διά πληρεξουσίου κατ' εφαρμογήν του άρθρου 226 Α.Κ. ο μισθωτός δικαιούται να αποκρούση ταύτην ακυρωθείσαν διά δηλώσεως του εις τον πληρεξούσιον, στηριζομένης εις τον λόγον ότι δέν επέδειξεν εις αύτόν το πληρεξούσιον έγγραφον. (Ίδετε ΕΕΔ 26, 781, ένθα νομολογία και σημειώσεις μας).

Άλλ' εφ' όσον πρόκειται περί εξουσιοδοτηθέντος προς τούτο υπό του διοικητικού συμβουλίου του Νομικού Προσώπου οργάνου αύτού (Ίδετε περί της εκφράσεως της βουλήσεως των Νομικών Προσώπων Α.Π. 269/1968, εισηγητής Στ. Σταυρόπουλος, ΕΕΔ 27, 952, Α.Π. 157/1968, εισηγητής ο αύτός, ΕΕΔ 27, 1038), δέν απαιτείται η επίδειξις της περί εξουσιοδοτήσεως αποφάσεως του συλλογικού οργάνου, διότι ούτος ενεργεί ούχι ως πληρεξούσιος, άλλ' ως νόμιμος αντιπρόσωπος (όργανον). (Ούτω Α.Π. 373/1960, εισηγητής *Α. Γεωργίου*, ΕΕΔ 19, 912), μή έχοντος εφαρμογήν του άρθρου 226 Α.Κ., ίδετε και *Γ. Μπαλή*, Γενικαί Αρχαί Αστικού Δικαίου § 115, *Α. Τούση*, Γενικαί Αρχαί Αστικού Δικαίου, σελ. 681 επ., σημείωσις).

Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών 208/1969

Διαδικασία εργατικών διαφορών Νόμου ΓΨΟΔ' κατ' έφεσιν

Πρόεδρος ο κ. **Ι. Ντεγιάννης**
Εισηγητής ο Πρωτοδίκης κ. **Στ. Χριστονάκης**
Δικηγόροι οι κ.κ. Γ. Κουλάτσος, Στ. Μενεξές

Διά της αγωγής, εφ' ής εξεδόθη η εκκαλουμένη, ο ενάγων ισχυρίζεται ότι προσελήφθη υπό της εναγούσης Ανωνύμου Εταιρείας δι' αορίστου χρόνου ως οδηγός αυτοκινήτου λεωφορείου, ότι η εναγομένη καταγγείλασα την σύμβασιν εργασίας δι' εγγράφου της δηλώσεως προς τον ενάγοντα, ο τελευταίος δέν δύναται να θεωρηθή ως νομίμως καταγγελθείσα, διότι η καταγγελία έγινε διά πληρεξουσίου, ο οποίος δέν επέδειξε το πληρεξούσιον έγγραφον, ότι η καταγγελία είναι καταχρηστική, διότι ο ενάγων ουδέποτε παρέβη τα καθήκοντά του, ότι η καταγγελία έγινε κατά παράβασιν της συμβάσεως εργασίας, διότι δέν τηρήθη η προθεσμία προειδοποιήσεως, ότι η καταγγελία έγινε κατά παράβασιν της συλλογικής

λουμένη απόφασις, ὁ ἐνάγων ἐξέθεσεν, ὅτι δημοσιογράφος τυγχάνων, προσελήφθη κατὰ τὴν 14.12.1963 ὑπὸ τῆς ἐναγομένης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὡς ὑπεύθυνος δημοσιογράφος τοῦ Τμήματος Δημοσίων Σχέσεων αὐτῆς καὶ ὅτι προσέφερε τὰς ἐν λόγῳ ὑπηρεσίας του συνεχῶς μέχρι τῆς 8.9.1967, ὁπότε ἐχώρησεν ἐκ μέρους τῆς ἐναγομένης ἔγγραφος καταγγελία τῆς ὑποκειμένης συμβάσεως, ἥτις ὅμως τυγχάνει ἄκυρος α) διότι ἐγένετο ὑπὸ ἀναρμοδίου ὀργάνου, στερουμένου σχετικῆς ἐξουσίας, β) ἐπικουρικῶς, διότι κατὰ τὴν εἰς αὐτὸν κοινοποίησιν τοῦ ἐγγράφου τῆς καταγγελίας δὲν τῷ ἐπεδείχθησαν, καίτοι ζητηθέντα, τὰ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων αὐτὴ ἐγένετο πληρεξούσια ἔγγραφα, ἐφ' ᾧ καὶ οὗτος ἀπέκρουσε τὴν καταγγελίαν ἀμελλητί καὶ γ) ἔτι ἐπικουρικώτερον, διότι αὐτὴ ἠσκήθη καταχρηστικῶς ὑπὸ τῆς ἐναγομένης διὰ τοὺς ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερομένους λόγους. Ἐντεῦθεν ἠτήσατο ὁ ἐνάγων μισθοὺς ὑπερημερίας, ἀποζημίωσιν διὰ τὴν ἣν ὑπέστη ζημίαν καὶ χρηματικὴν ἱκανοποίησιν λόγῳ τῆς προσγενομένης αὐτῷ ἠθικῆς βλάβης. Ὁ Πρωτοδίκης, δεχθεὶς ὅτι ἡ καταγγελία τῆς ἐπιδίκου συμβάσεως ἐργασίας ἦτο ἔγκυρος, ἀπέρριψε καθ' ἅπαντα τὰ κεφάλαιά της τὴν ἀγωγὴν ὡς ἀβάσιμον διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του, καθ' ἧς παραπονεῖται ἤδη ὁ ἐνάγων διὰ τῶν ἐν τῇ ὑπὸ δίκην ἐφέσει του καὶ κατωτέρω ἐκτιθεμένων λόγων.

Κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 65, 67 καὶ 68 Α.Κ. τὸ Νομικὸν Πρόσωπον διοικεῖται ὑφ' ἑνὸς ἢ πλειόνων προσώπων, ἅτινα ὁρίζονται ἐν τῇ συστατικῇ πράξει ἢ τῷ καταστατικῷ. Τὸ διοικοῦν πρόσωπον (ἓν ἢ πλείονα) ἐπιμελεῖται τῶν ὑποθέσεων τοῦ Νομικοῦ Προσώπου καὶ ἀντιπροσωπεύει τοῦτο δικαστικῶς καὶ ἐξωδίκως, ἐπιχειροῦν πᾶσαν δικαιοπραξίαν ἔναντι τρίτων. Ἡ ἔκτασις τῆς ἐξουσίας τοῦ διοικοῦντος προσδιορίζεται ἐκ τῆς καθιστώσης αὐτὸν πράξεως, ἐὰν δὲ ἡ καθιστῶσα αὐτὸν πρᾶξις εἶναι τὸ καταστατικόν, τοῦτο ἰσχύει καὶ ἔναντι τρίτων. Κατὰ τὰ λοιπὰ περὶ τῆς ἐξουσίας ταύτης ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ διατάξεις περὶ ἀντιπροσωπεύσεως καὶ ἐντολῆς. Ὁσάκις τὸ καταστατικὸν διὰ τὴν διαχείρισιν καὶ πρὸς τρίτους ἐκπροσώπησιν τοῦ Νομικοῦ Προσώπου κατέστησε συλλογικὸν ὄργανον, προκειμένης πρὸς τρίτους δικαιοπραξίας τῆς πολυμελοῦς διοικήσεως αὐτὴ γίνεται ἀπὸ κοινοῦ καὶ τῇ συμπράξει πάντων τῶν μελῶν, ἐκτὸς ἂν προηγήθη ἀπόφασις αὐτῶν νομοτύπως ληφθεῖσα, ὁπότε δύναται πρὸς ἐνέργειαν τοιαύτης πρὸς τρίτους πράξεως νὰ ἐξουσιοδοτηθῇ καὶ ἓν ἢ τινὰ τῶν μελῶν τῆς διοικήσεως (*Μπαλῆ*, Γενικαὶ Ἀρχαί, ἐκδ. 6η § 18, σελ. 61 - 62). Ἐτέρωθεν, κατὰ τὸ ἄρθρον 226 Α.Κ., προκειμένης πληρεξουσιότητος πρὸς ἐπιχείρησιν μονομεροῦς δικαιοπραξίας πρὸς ἄλλον, οἷα καὶ ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὁ πρὸς ὃν ἀπηυθύνθη ἡ δήλωσις βουλήσεως - ἐνόσῳ δὲν ἐπιδεικνύεται αὐτῷ τὸ πληρεξούσιον ἔγγραφον - δικαιοῦται νὰ ἀποκρούσῃ ἀμελλητὶ ταύτην, ὁπότε ἡ δικαιοπραξία εἶναι ἀπολύτως καὶ ἐξ ὑπαρχῆς ἄκυρος καὶ ἂν ἔτι ὑπῆρχε πράγματι πληρεξουσιότης (*Μπαλῆς*, ἔνθ' ἀνωτ. § 115, Α.Π. 331/1967, ΕΕΔ 26, 870). Περαιτέρω, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 6 § 1 τοῦ καταστατικοῦ τῆς ἐναγομένης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἀστικαὶ Συγκοινωνίαι Περιοχῆς Ἀθηνῶν Α.Ε.» (Α.Σ.Π.Α.), αὐτὴ διοικεῖται ὑπὸ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἀποτελουμένου ἐξ 7 μελῶν, ὅπερ, κατὰ τὸ ἄρθρον 9 (τοῦ αὐτοῦ καταστατικοῦ), ἀποφασίζει ἐπὶ πάσης ὑποθέσεως, ἀφορώσης τὴν διοίκησιν τῆς Ἑταιρείας ἢ τὴν διαχείρισιν αὐτῆς, ἐξαιρουμένων μόνον τῶν ἀποφάσεων ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι, κατὰ διάταξιν τοῦ νόμου ἢ τοῦ παρόντος καταστατικοῦ, ὑπάγονται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῆς γενικῆς συνελεύσεως, δύναται δὲ τοῦτο (Διοικητικὸν Συμβούλιον) νὰ ἀναθέσῃ τὴν ἐνάσκησιν δικαιωμάτων ἢ ἁρμοδιοτήτων του εἰς μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἢ εἰς ὑπαλλήλους τῆς Ἑταιρείας. Τέλος ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ αὐτοῦ καταστατικοῦ ὁρίζεται, ὅτι αἱ ἐργασίαι τῆς Ἑταιρείας διευθύνονται ὑπὸ διοικοῦντος συμβούλου, ὁριζομένου δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ. Τοῦτον, ἀπόντα, ἐλλείποντα ἢ κωλυόμενον, ἀναπληροῖ ἕτερον μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὁριζόμενον ὑπ' αὐτοῦ.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ προσαγομένου καὶ ἐπικαλουμένου ἀπὸ 11.10.1967 κεκυρωμένου ἀποσπάσματος τοῦ βιβλίου πρακτικῶν συνεδριάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς ἐναγομένης, τοῦτο διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28/21.6.1961 ἀποφάσεώς του παρέσχεν εἰς τὸν διοικοῦντα σύμβουλον, μεταξὺ ἄλλων, τὴν ἐξουσίαν, ὅπως καταγγέλλῃ τὰς μετὰ τῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐρ-

γατῶν τῆς Ἑταιρείας ὑφισταμένας συμβάσεις ἐργασίας. Ὡς δὲ βεβαιοῦται ἐκ τοῦ ὡσαύτως προσαγομένου καὶ ἐπικαλουμένου ἀπὸ 17.2.1968 ἑτέρου ἀποσπάσματος πρακτικῶν τὸ αὐτὸ ὡς ἄνω Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς ἐναγομένης ἐνέκρινε κατὰ τὴν 4.8.1967 τὴν χορήγησιν 25 ἡμερῶν ἀδείας εἰς τὸν διοικοῦντα σύμβουλον Π.Α., ὡρίσε δὲ ἀναπληρωτὴν αὐτοῦ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπ' ἀδείᾳ ἀπουσίας του τὸν Α.Π., εἰς ὃν καὶ ἀνέθηκεν «ἁπάσας τὰς ἁρμοδιότητας καὶ ἐξουσιοδοτήσεις τοῦ διοικοῦντος συμβούλου».

Ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν ἐν τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, τὰ κάτωθι περιστατικά. Δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὁ ἐνάγων προσελήφθη κατὰ Δεκέμβριον 1963 ὑπὸ τῆς ἐναγομένης, ἵνα προσφέρῃ αὐτῇ ὑπηρεσίαν δημοσιογράφου «διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν συμφερόντων τῆς Ἑταιρείας», ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ 1000. Κατὰ τὴν 16.4.1964 τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς ἐναγομένης ἀπεφάσισε τὴν σύστασιν ἀνεξαρτήτου (ἐκτὸς ὀργανικῶν θέσεων) Τμήματος Ἐλέγχου τῶν Κ.Τ.Ε.Λ., ὑπαγομένου ἀπ' εὐθείας εἰς τὸν διοικοῦντα σύμβουλον αὐτῆς, καθήκοντα δὲ προϊσταμένου τῆς ὑπηρεσίας ταύτης ἀνέθεσεν εἰς τὸν ἐνάγοντα ἀπὸ 20.4.1964 ἀντὶ μηνιαίου μισθοῦ δραχμῶν 3.200 (βλ. προσαγόμενα : σχετικὸν ἀπὸ 16. 2. 1968 ἀπόσπασμα βιβλίου πρακτικῶν συνεδριάσεων Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐναγομένης, ἀπὸ 20.4. 1968 σχετικὴν ἀπόφασιν διοικοῦντος συμβούλου αὐτῆς καὶ ἔγγραφον καταρτίσεως συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τοῦ ἐνάγοντος). Ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ταύτην ἀπησχολήθη ὁ ἐνάγων μέχρι τῆς 3.8.1967, ὁπότε δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 3606/3.8.1967 ἀποφάσεως τοῦ διοικοῦντος συμβούλου καὶ ἐπικειμένης τῆς καταργήσεως τοῦ οὗτινος προϊστατο Τμήματος, οὗτος μετετέθη εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν ἐκμεταλλεύσεως τῆς ἐναγομένης καὶ συγκεκριμένως εἰς τὸ Γραφεῖον ἀναγνωρίσεως ἡμερομισθίων τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως αὐτῆς (βλ. ἰδίᾳ ὑπ' ἀριθ. 3606 καὶ 3607/3.8.1967 ἔγγραφα ἀποφάσεων διοικοῦντος συμβούλου). Πλὴν ὁ ἐνάγων, θεωρῶν μειωτικὴν δι' αὐτὸν τοιαύτην μετάθεσίν του, δὲν ἀνέλαβε τὴν διαταχθεῖσαν ὑπηρεσίαν, ἀλλὰ δι' ἀλλεπαλλήλων ἀναφορῶν του πρὸς τὸν διοικοῦντα σύμβουλον τῆς ἐναγομένης ἐδήλου, ὅτι ἐμμένει εἰς τοὺς ὅρους τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως. Κατὰ τὴν 25.8.1967, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Διοικητ. Συμβουλίου τῆς Α.Σ.Π.Α., κατηργήθη τὸ Γραφεῖον Δημοσίων Σχέσεων παρ' αὐτῇ, μὲ τὴν αἰτιολογίαν ὅτι «δὲν ὑφίσταται ἀνάγκη ὑπάρξεως τοιαύτης Ὑπηρεσίας, ἥτις οὐδὲν γόνιμον προσέφερεν εἰς τὴν Ἑταιρείαν», τὸ δὲ Πρωτοβάθμιον Πειθαρχικὸν Συμβούλιον τῆς ἐναγομένης, εἰς ὃ εἰσήχθη ἡ διαληφθεῖσα περὶ καταργήσεως τῶν θέσεων ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτῆς (συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 19 § 1 ἐδ. δ' τοῦ ἰσχύοντος Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ τῆς Α.Σ.Π.Α., κυρωθέντος διὰ τοῦ Β.Δ. 612/1965), ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 4.9.1967, ὅτι «εἰς τὰς ὑπαρχούσας κενὰς θέσεις τοῦ Τμήματος ἀναγνωρίσεως ἡμερομισθίων τῆς Ὑπηρεσίας ἐκμεταλλεύσεως εἶναι δυνατὴ ἡ τοποθέτησις τοῦ Γ.Κ. (ἐνάγοντος) ὡς προϊσταμένου, θέσις μὴ μειώνουσα τοῦτον οὔτε ἠθικῶς, οὔτε ὑλικῶς. Ἅμα τῇ ὡς ἄνω γνωμοδοτήσει τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου ὁ διοικῶν σύμβουλος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4100/5.9.1967 ἀποφάσεώς του, κοινοποιηθείσης αὐθημερὸν εἰς τὸν ἐνάγοντα, ἐτοποθέτησεν αὐτὸν εἰς τὴν θέσιν τοῦ προϊσταμένου τοῦ Τμήματος ἀναγνωρίσεως ἡμερομισθίων τῆς Ὑπηρεσίας ἐκμεταλλεύσεως. Ὁ ἐνάγων καὶ αὖθις διὰ τῆς ἀπὸ 6.9.1967 ἀναφορᾶς του δὲν ἀπεδέχθη τὴν τοποθέτησιν, ἐμμένων εἰς μόνην τὴν προσφορὰν τῶν ὑπηρεσιῶν του ὡς δημοσιογράφου. Κατόπιν τούτων καὶ λόγῳ τοῦ ὅτι οὗτος ἐξηκολούθησεν ἀρνούμενος ὅπως ἀναλάβῃ καθήκοντα εἰς τὴν νέαν του θέσιν, ἡ ἐναγομένη διὰ τοῦ διοικοῦντος συμβούλου της Α.Π. ἐκοινοποίησεν εἰς αὐτὸν τὴν ἀπὸ 7.9.1967 ἔγγραφον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ταύτην (καταγγελίαν) ὁ

ένάγων άπέκρουσεν άμεσως, καθ' ά δείκνυται έκ τῆς κάτωθι τοῦ ἐγγράφου τούτου διατυπουμένης ἰδιοχείρου ἐπιφυλάξεως καί δηλώσεως αὐτοῦ, ἐπί τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἐγένετο ὑπό ἀναρμοδίου ὀργάνου καί ἄνευ ἐπιδείξεως τῶν σχετικῶν πληρεξουσίων ἐγγράφων (βλ. προσαγόμενον ἔγγραφον καταγγελίας ἐν πρωτοτύπῳ καί παραπόδως τούτου ἀπό 8.9.1967 δήλωσιν καί ὑπογραφήν ἐνάγοντος).

Ἐπί τῶν ἰσχυρισμῶν τούτων τοῦ ἐνάγοντος ρητέα τά ἑξῆς : Ἡ συνδέουσα τούς διαδίκους ἐργασιακή σύμβασις ἦτο ἀορίστου χρόνου, ὁ δέ τοιοῦτος χαρακτήρ αὐτῆς δέν ἀναιρεῖται ἐκ τοῦ ὅτι διά τοῦ ἄρθρου 19 § 1 ἐδ. α' τοῦ προαναφερομένου Γενικοῦ Κανονισμοῦ τῆς ἐναγομένης ὁρίζεται, ὅτι ἡ λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ πάσης κατηγορίας προσωπικοῦ της ἐπέρχεται μεταξύ ἄλλων καί λόγῳ συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας (Α.Π. 126/1967, ΕΕΔ 26, 497), διότι ἡ τοιαύτη διάταξις ἀφορᾷ, κατά τήν σαφῆ διατύπωσίν της, τό μόνιμον προσωπικόν αὐτῆς, μεθ' οὗ δέν κατελέγετο ὁ ἐνάγων κατά τάς διατάξεις τῶν ἄρθρων 3, 4 καί 9 τοῦ αὐτοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ. Ἔδει ὅθεν νά τηρηθῶσι καί ἐν προκειμένῳ αἱ ἰσχύουσαι διατάξεις περί καταγγελίας τῆς ἀορίστου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας. Ὁ ἰσχυρισμός τοῦ ἐνάγοντος, ἐφ' οὗ θεμελιοῖ οὗτος καί σχετικόν λόγον ἐφέσεως, ὅτι ἡ καταγγελία τῆς ἐπιδίκου συμβάσεως ἐγένετο ὑπό ἀναρμοδίου ὀργάνου τῆς ἐναγομένης εἶναι ἀβάσιμος, ἐπί τῷ λόγῳ ὅτι, ὡς ἀνωτέρω ἐξετέθη, τό Διοικητικόν Συμβούλιον ταύτης, ὂν ἁρμόδιον νά ἀποφασίζῃ ἐπί πάσης ὑποθέσεως, ἀφορώσης τήν διοίκησιν τῆς Ἑταιρείας ἢ τήν διαχείρισιν αὐτῆς (πλήν τῶν εἰς ἁρμοδιότητα τῆς γενικῆς συνελεύσεως ὑπαγομένων θεμάτων, περί ὧν νῦν δέν πρόκειται), ἀνέθεσε, δυνάμει τῆς προμνησθείσης ὑπ' ἀριθ. 28/21.6.1961 ἀποφάσεως αὐτοῦ, εἰς τόν διοικοῦντα σύμβουλον τήν ἁρμοδιότητα, ὅπως καταγγέλλῃ τάς μετά τῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἑταιρείας, ἐν οἷς καί ὁ ἐνάγων, συμβάσεις ἐργασίας. Συγκεκριμένως δέ ὁ ὑπογράφων τό ἔγγραφον τῆς ἐνδιαφερούσης καταγγελίας Α.Π. εἶχε δυνάμει ἑτέρας ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου (ὑπ' ἀριθ. 157/4.8.1968) ἁπάσας τάς ἐξουσίας καί ἁρμοδιότητας τοῦ διοικοῦντος συμβούλου τῆς Ἑταιρείας Π.Α., ὅν, ἀπουσιάζοντα ἐν κανονικῇ ἀδείᾳ, ἀνεπλήρου οὗτος (βλ. προσαγομένας ἐν κεκυρωμένοις ἀποσπάσμασι τάς εἰρημένας ἀποφάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς ἐναγομένης). Ὅθεν, οὕτως ἀποφανθείς καί ὁ Πρωτοδίκης, ὀρθῶς ἔκρινεν, ὁ περί τοῦ ἀντιθέτου δέ Ἰος λόγος τῆς ἐφέσεως εἶναι ἀβάσιμος καί ἀπορριπτέος. Κατά τήν ὡς ἄνω ἐνέργειαν του ὁ ἀναπληρῶν τόν διοικοῦντα σύμβουλον Α.Π. δέν ἐνήργησεν ὡς καταστατικόν ὄργανον τῆς ἐναγομένης, ὡς ἀβασίμως ἡ τελευταία αὐτή διατείνεται, ἀλλ' ὡς πληρεξούσιος τοῦ ἀναθέσαντος αὐτῷ τοιαύτην ἁρμοδιότητα (καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας) Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτῆς (ἐναγομένης), ὅπερ τυγχάνει πράγματι καταστατικόν της ὄργανον. Τό γεγονός τοῦτο τῆς ὑπάρξεως πληρεξουσιότητος, ὡς καί τό ζήτημα τῆς ὑπό τοῦ καταγγέλλοντος τήν σύμβασιν νομίμου ἀναπληρώσεως τοῦ ἀπουσιάζοντος διοικοῦντος συμβούλου Π.Α., προέκυπτον ἐκ τῶν προμνησθεισῶν ὑπ' ἀριθ. 28/21.6.1961 καί 157/4.8.1968 ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς ἐναγομένης, περιεχομένων εἰς τά σχετικά πρακτικά τῶν συνεδριάσεων αὐτοῦ. Ἐφ' ὅσον, συνεπῶς, τά ὡς ἄνω ἔγγραφα ζητηθέντα δέν ἐπεδείχθησαν εἰς τόν ἐνάγοντα κατά τήν κοινοποίησιν τοῦ ἐγγράφου τῆς καταγγελίας, οὗτος δέ ἀπέκρουσε ταύτην (ἐξ αὐτοῦ τοῦ λόγου) ἀμέσως, προβαλών σαφῶς τήν ἐκ τοῦ ἄρθρου 226 Α.Κ. ἔνστασιν, ἡ ἐπιχειρηθεῖσα καταγγελία εἶναι ἄκυρος, κατά τά προειρημένα. Δέν δύναται δέ νά θεωρηθῇ καταχρηστική ἡ ἄσκησις τοῦ ἐκ τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 226 Α.Κ. δικαιώματος τοῦ ἐνάγοντος (ἄρθρον 281 Α.Κ.), ὡς ἡ ἐναγομένη ἰσχυρίζεται, καί ἐπί τῇ παρ' αὐτῆς ὑποστηριζομένῃ ἔτι ἐκδοχῇ, ὅτι οὗτος

εἶχε λάβει γνῶσιν ὡς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας του τῆς ἐπὶ τούτῳ πληρεξουσιότητος τοῦ ἀπολύσαντος αὐτὸν ἀναπληρωτοῦ διοικοῦντος συμβούλου Α.Π., ἀσχέτως τοῦ ὅτι οὐδόλως ἐβεβαιώθη ἐκ τῶν ἀποδείξεων τοιαύτη γνῶσις τοῦ ἐνάγοντος (Α.Π. 331/1967, ἐνθ' ἀνωτ.). Ὅθεν, δεχθεὶς ὁ Πρωτοδίκης, ὅτι ἡ ὡς εἴρηται καταγγελία τῆς ἐπιδίκου συμβάσεως (καίτοι ἀποκρουσθεῖσα ἀμέσως διὰ τὸν ρηθέντα λόγον ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος) ἦτο ἔγκυρος, ἐσφαλε καὶ δέον ὅπως, δεκτοῦ καθισταμένου ὡς βασίμου τοῦ 2ου λόγου τῆς ἐφέσεως, μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ ἐρευνηθῇ περαιτέρω κατ' οὐσίαν ἡ ἀγωγή.

Ἀκύρου οὔσης, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, τῆς γενομένης καταγγελίας, συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 174, 180 Α.Κ., ἡ ἐπίδικος σύμβασις θεωρεῖται συνεχιζομένη, ἡ δὲ ἐναγομένη, μὴ ἀποδεχθεῖσα ἔκτοτε τὰς προσφερομένας ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος, κατέστη ὑπερήμερος καὶ ὑποχρεοῦται ἐντεῦθεν εἰς πληρωμὴν αὐτῷ τῶν μισθῶν τῆς ἐν τῇ ἀγωγῇ περιόδου (ἄρθρα 349, 350 καὶ 656 Α.Κ.), ἤτοι ἀπὸ 8ης Σεπτεμβρίου 1967 μέχρι 8ης Μαρτίου 1968, ἰσουμένων πρὸς δραχμὰς 19.200 (ἤτοι μηνιαῖος μισθὸς 3.200 Χ 6 μῆνας). Περαιτέρω ἐκ τῶν προμνησθεισῶν ἀποδείξεων οὐδόλως ἐβεβαιώθη ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐνάγοντος, ὅτι ἔτυχεν ἀνοικείου καὶ ὑβριστικῆς μεταχειρίσεως ἐκ μέρους τῶν ὀργάνων τῆς ἐναγομένης καὶ δὴ τῶν ὡς ἄνω Π.Α. καὶ Α.Π., οἵτινες οὕτω ἐσκόπουν τὴν δυσφήμησιν αὐτοῦ, τὴν παντὶ τρόπῳ ἐπαγγελματικὴν καὶ ἠθικὴν μείωσίν του ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ καὶ ὡς ἐκ τούτου προσέβαλον παρανόμως τὴν προσωπικότητα καὶ τὴν τιμήν του. Ἐνδεικτικῶς δὲ ὁ ἐνάγων πρὸς στήριξιν τοῦ τοιούτου ἰσχυρισμοῦ του ἀναφέρει : α) ὅτι ἐκ λόγων ἐχθρότητος καὶ ἐμπαθείας τῶν ἄνω ὀργάνων ἐτοποθετήθη κατὰ τὴν 5.9.1967 εἰς θέσιν μειωτικὴν ἐναντι τῆς πρότερον ὑπ' αὐτοῦ κατεχομένης, β) ὅτι ἐκλήθη ἄνευ ἀποχρῶντος λόγου κατὰ τὴν 19.8.1967 εἰς ἀπολογίαν καὶ γ) ὅτι ἡ κατάργησις τοῦ εἰς ὃ ὑπηρέτει προηγουμένως Τμήματος Δημοσίων Σχέσεων ἐγένετο φαινομενικῶς μόνον καὶ ἀπεσκόπει εἰς τὴν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τῆς ἐναγομένης ἀπομάκρυνσίν του. Καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὰς ὑπὸ στοιχ. α' καὶ γ' αἰτιάσεις εἶναι πρόδηλον, ὅτι αὗται δὲν ἀνταποκρίνονται εἰς τὴν ἀλήθειαν, ἐν ὄψει τῶν ἐν τῇ ἠγηθείσῃ αἰτιολογίᾳ ἐκτεθέντων, ὡς πρὸς δὲ τὴν εἰς ἀπολογίαν κλῆσιν τοῦ ἐνάγοντος ἐκ μέρους τοῦ διοικοῦντος συμβούλου τῆς ἐναγομένης ἐβεβαιώθη, ὅτι αὕτη δὲν ὑπηγορεύθη ἐκ λόγων ἐχθρότητος καὶ προθέσεως δυσφημήσεως τούτου, ἀλλὰ ἕνεκα παρατηρουμένων ἀτασθαλιῶν καὶ μὴ πλήρους συμμορφώσεως αὐτοῦ πρὸς τὰ ὑπηρεσιακά του καθήκοντα, δι' ἃ παρίστατο ἀπολύτως δεδικαιολογημένος ὁ ἐναγόμενος πειθαρχικὸς Ἔλεγχος (βλ. ἰδίᾳ προσαγόμενα ὑπ' ἀριθ. 3839/19.8.1967 Ἔγγραφον Διοικητ. Συμβουλίου τῆς ἐναγομένης πρὸς τὸν ἐνάγοντα, δι' οὗ καλεῖται οὗτος εἰς ἀπολογίαν, ὡς καὶ ἀπὸ 8.11.1967 πόρισμα ἐνεργηθείσης εἰς βάρος τοῦ τελευταίου διοικητικῆς ἐξετάσεως). Κατ' ἀκολουθίαν, μὴ βεβαιωθείσης οἱασδήποτε παρὰ τὸν νόμον προσβολῆς τῆς προσωπικότητος τοῦ ἐνάγοντος ἐκ μέρους τῶν νομίμων ὀργάνων τῆς ἐναγομένης, οὐδ' ἄλλης τινὸς εἰς βάρος του τελεσθείσης ὑπὸ ἐκείνων ἀδικοπραξίας (ἄρθρα 57, 59, 914, 70 Α.Κ.), κρίνονται ὡς ἀβάσιμα καὶ ἀπορριπτέα τὰ σχετικὰ κεφάλαια τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς περὶ ἐπιδικάσεως αὐτῷ ἀποζημιώσεως ἐκ δραχμῶν 700.000 δι' ὑλικὴν ζημίαν καὶ χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως ἐκ δραχμῶν 50.000 δι' ἠθικὴν βλάβην.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ

ΑΔΙΚΟΠΡΑΞΙΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Ἀποζημιωτική ἀγωγή κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν

Παραδεκτή ἐκδίκασις ἀγωγῆς ἠσφαλισμένου κατά Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως περί ἀποζημιώσεώς του ἐξ ἀδικοπραξίας ὀργάνου του κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν ἄρθρου 691 ἐπ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.— Ἀσφαλιζόμενα εἰς Ἐπικουρικόν Ταμεῖον Ἐξόδου Γερόντων καί Ἀνικάνων Ἐργατῶν Μετάλλου πρόσωπα.—Ἀσφαλιστικαί εἰσφοραί.— Μή καταβολή αὐτῶν καί δικαιώματα ἐκ τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως.—Συνταξιοδότησις προσωπικοῦ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων.— Δικαστικός ἔλεγχος πράξεων Διοικήσεως.

Ἀπό τήν κρίσιν τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Πειραιῶς καί κατά τήν διαδικασίαν ἐργατικῶν διαφορῶν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας (ἄρθρον 691 ἐπ.) ὑπεβλήθη διαφορά μεταξύ Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καί εἰς αὐτόν ἠσφαλισμένου δι' ἀγωγῆς ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρα 105 καί 106 τοῦ Εἰσαγ. Ἀστικοῦ Κώδικος Νόμου ἕνεκεν παρανομίας τῶν ὀργάνων τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ. (Ἴδετε καί Σ.Ε. 388/1969, εἰσηγητής *Α. Ταβουλάρης*, ΕΕΔ 28, 564, ἐνθα σημειώσεις μας).

Εἶναι κοινωνικῶς χρήσιμον, ὅτι καί αἱ διαφοραί αὐταί ὑπήχθησαν εἰς τήν ταχυτέραν τῆς συνήθους πρότερον ἐργατικήν διαδικασίαν, οὕτω δέ ἀπονέμεται ταχύτερον δικαιοσύνη εἰς οἰκονομικῶς ἐνδεεῖς δικαιοῦχους.

Τό Πρωτοδικεῖον ὡς πρός τόν δικαστικόν ἔλεγχον τῶν πράξεων Διοικήσεως δι' ἀσφαλιστικάς εἰσφοράς ἠκολούθησε τά ἐν τῇ νομολογίᾳ τοῦ Ἀρείου Πάγου κρατοῦντα. (Ἴδετε προχείρως Α.Π. 534/1965, εἰσηγητής *Ν. Μιέρρος*, ΕΕΔ 26, 884, Α.Π. 578/1966, εἰσηγητής *Κ. Παυλίδης*, ΕΕΔ 26, 303).

Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Πειραιῶς 181/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. **Ἀπ. Μουστακόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Γεωργιάδης, Φ. Δαμασκηνός

Ἡ ὑπό κρίσιν ἀγωγή, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐκτίθεται, ὅτι τό ἐναγόμενον Ταμεῖον (Ἐπικουρικόν Ταμεῖον Ἐξόδου Γερόντων καί Ἀνικάνων Ἐργατῶν Μετάλλου), πρός τό ὁποῖον ἦτο ὑποχρεωτικῶς ἠσφαλισμένος ὁ ἐνάγων ὡς τεχνίτης μετάλλων, ἀπέρριψε κατά παράβασιν τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων διά τῶν ἁρμοδίων αὐτοῦ ὀργάνων τήν ἀπό 31.10.1966 αἴτησιν τοῦ τελευταίου τούτου περί συνταξιοδοτήσεώς του λόγῳ ἀναπηρίας, ἣν ὑπέστη συνεπείᾳ τοῦ ἐν αὐτῇ ἀναφερομένου ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καί δι' ἧς ἐζήτει ἡ κατωτέρω κρίσις τοῦ ἐναγομένου εἰς τήν πρός τόν ἐνάγοντα καταβολήν τοῦ ἐν αὐτῇ ποσοῦ, ὡς περιορίσθη διά τῶν προτάσεων, ἀφορῶντος ἀποζημίωσιν διά τήν συνεπείᾳ τῆς ἀνωτέρω παρανόμου πράξεως στέρησιν τῆς συντάξεως του κατά τό ἀπό 1.11.1965 ἕως 31.1.1969 χρονικόν διάστημα, νόμῳ βάσιμος παρίσταται ὑπό τά ἐν τῇ ἑπομένῃ σκέψει εἰδικώτερον ἐκτιθέμενα, ἐρειδομένη ἐπί τῶν συνδεδυασμένων διατάξεων τῶν ἄρθρων 71, 297, 298, 914 τοῦ Α.Κ., 105 καί 106 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καί ὡς τοιαύτη ἐρευνητέα τυγχάνει περαιτέρω κατ' οὐσίαν, μηδενός ἀποκλείοντος εἰσαχθῆναι πρός ἐκδίκασιν κατά τήν προκειμένην διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 692 καί ἑπ. τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας συνεπῶς τῷ ἄρθρῳ 691 § 5 τούτου καί καταβληθέντος τοῦ ἐπί τοῦ ἀντικειμένου ταύτης ἀναλογοῦντος τέλους δικαστικοῦ ἐναύσμου μετά τῶν ἐπί ταύτῃ ποσοστῶν ὑπέρ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Νομικῶν καί τοῦ Τ.Π.Δ. Πειραιῶς (βλ. ἐπ' ἀριθ. 8259/19.2.1969 τριπλότυπαν εἰσπράξεως Δημοσίου Ταμείου, φέρον ἐπικεκολλημένα τά ὑπέρ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Νομικῶν ἔνταγμα καί ἐπ' ἀριθ. 31036/19.2.1969 ἀπόδειξιν τοῦ Τ.Π.Δ. Πειραιῶς).

Κατά τό ἄρθρον 10 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περί αὐθεντικῆς ἑρμηνείας διατάξεών τινων τῆς ἀσφαλιστικῆς νομοθεσίας» εἰς τό ἐναγόμενον Ταμεῖον ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς, μεταξύ ἄλλων, καί οἱ ἐργάται μετάλλων, οἱ ἐργαζόμενοι εἰς ἐπιχειρήσεις ἄλλων κατά κύριον λόγον ἀπασχολήσεων, ἐφ' ὅσον αἱ ἐπιχειρήσεις αὐταί διατηροῦσιν ἰδιαίτερα μεταλλουργικά συνεργεῖα, ἀπασχολοῦντα πέντε τοὐλάχιστον ἐργάτας. Ἡ διάταξις αὕτη ὑπάγει, ὡς ἐκ τῆς γενικότητός της, εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου πάντας γενικῶς τούς εἰς τοιοῦτον εἶδος ἐπιχειρήσεις ὁπωσδήποτε ἐργαζομένους ἐπί μετάλλων, ἀπεξαρ-

τητος της ιδικότητος και της ιεραρχικής θέσεως, ἐφ' ἧς εἶναι οὗτοι ἐντεταγμένοι εἰς τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τῆς ἐπιχειρήσεως (Συμβουλίου Ἐπικρατείας 304/1961, Ε.Α.Κ.Α. Γ', σελ. 176, Ε.Α. 2323/1965, Ε.Α.Κ.Α. Η', σελ. 183).

Ἑτέρωθεν, κατὰ τὸ ἄρθρον 12 τοῦ νομίμως ἐγκριθέντος καταστατικοῦ τοῦ ἐναγομένου Ταμείου, ὡς τοῦτο ἀνασυνεταχθὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 49546 Σ 1532/1939 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὑποχρεοῦτο πρὸς καταβολὴν τῶν εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦτο εἰσφορῶν τυγχάνοντα οἱ ἐργοδόται, οἵτινες ὠφείλοντο, ὅπως παρακρατῶσιν ἐκ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἠσφαλισμένων τὸ ἀναλογοῦν εἰς τὴν δαπάνησιν ἑκάστοτε τοὺς τελευταίους τούτους εἰσφορὰν ποσόν, οἵτινες ἡ μὴ περαιτέρω πρὸς τὸ Ταμεῖον καταβολὴ αὐδούλως ἀποστερεῖ τοὺς εἰς αὐτὸ ἠσφαλισμένους τῶν ἐκ τῆς ὑποχρεωτικῆς ταύτης ἀσφαλίσεως ἀπορρεόντων δικαιωμάτων (Συμβουλίου Ἐπικρατείας 1402/1963, Ε.Α.Κ.Α. Ζ', σελ. 482, ΝοΒ 13, σελ. 1218 ἐν περιλήψει). Περαιτέρω, κατὰ τὸ ἄρθρον 34 § 2 τοῦ ν.δ. 3395/1955 περὶ συντάξιοδοτήσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἀτμηλάτων Σιδηροδρόμων, ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος τὰ δίκεια Δίκτυα ἀπαλλάσσονται πάσης παντὸς εἴδους εἰσφορᾶς ὑπὲρ οἱουδήποτε Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ ἢ Λογαριασμοῦ ἢ Ἐγγυητικοῦ Κεφαλαίου διὰ τὸ περὶ οὗ τὸ παρὸν νομοθετικὸν διάταγμα προσωπικὸν αὐτῶν, ἐξαιρέσει τῶν εἰσφορῶν ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Προνοίας καὶ Ἀλληλοβοηθείας. Ἡ διάταξις αὕτη ἔχει κατ' ἀρχὴν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ ὡς ἄνω νομοθετικοῦ διατάγματος διαλαμβανομένου μονίμου, ἐκτάκτου ἢ ἐπ' εὐκαιρίᾳ προσωπικοῦ τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἀτμηλάτων Σιδηροδρόμων, ὅπερ, κατόπιν σχετικῆς κανονιστικῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, συντιξιοδοτεῖται παρὰ τῶν Σιδηροδρόμων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 17 καὶ 32 § 1 τοῦ αὐτοῦ διατάγματος καὶ εἰς ὃ δὲν περιλαμβάνονται οἱ δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ὑπηρετοῦντες ἐργάται μετάλλου. Ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ, ὅτι ἐν τῷ πεδίῳ ἐφαρμογῆς τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως περιλαμβάνεται ἅπαν ἐν γένει τὸ παρὰ τοῖς Ἑλληνικοῖς Σιδηροδρόμοις ὑπηρετοῦν προσωπικὸν ἄνευ οἱασδήποτε διακρίσεως, τίνα προφανῶς, ὅτι ἡ δι' αὐτῆς καθιερουμένη, ὡς εἴρηται, ἀπαλλαγὴ ἀφορᾷ τὴν δαπάνησιν τὰ Δίκτυα τῶν Σιδηροδρόμων ἐργοδοτικὴν εἰσφοράν, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν δαπάνησιν ἐν κατακλείδι τὸν ἠσφαλισμένων μισθωτῶν ἐργατικὴν τοιαύτην, ἐξ οὗ παρέπεται, ὅτι αὐδούλως θίγεται ἐκ τῆς ἀπαλλαγῆς ἡ συνδέουσα τὸν τελευταίων τοῦτον μετὰ τοῦ οἰκείου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ σχέσις ἀσφαλίσεως, ὅταν μάλιστα τυγχάνῃ αὕτη κατὰ νόμον ὑποχρεωτική. Τοῦτο προκύπτει οὐ μόνον ἐκ τοῦ γράμματος τῆς προμνησθείσης διατάξεως, διαλαμβανούσης περὶ «ἀπαλλαγῆς τῶν οἰκείων Δικτύων (καὶ οὐχὶ τοῦ ἠσφαλισμένου μισθωτοῦ) ἀπὸ πάσης εἰσφορᾶς», ἀλλὰ καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ σκοποῦ ταύτης, ἀναγομένου εἰς τὸν περιορισμὸν τῶν οἰκονομικῶν ἐπιβαρύνσεων τῶν Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων καὶ οὐχὶ εἰς τὴν στέρησιν τῶν μισθωτῶν ἀπὸ τῆς ἧς ἐδικαιοῦντο κατὰ νόμον ἀσφαλίσεως (πρβλ. ἐπὶ παρομοίου θέματος Συμβουλίου Ἐπικρατείας 304/1961, Ε.Α.Κ.Α. Γ', σελ. 176, ΝοΒ 9, σελ. 1277 ἐν περιλήψει).

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῆς προσηκούσης ἐκτιμήσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, τοῦ συνόλου τῶν προσκομιζομένων ἐκατέρωθεν καὶ ἐπικαλουμένων ἐγγράφων, τῶν ὑπὸ τῶν πληρεξουσίων τῶν διαδίκων ἐκτεθέντων καὶ τῆς ὅλης ἐν γένει σεσηπτήσεως τῆς ὑποθέσεως προέκυψεν, ὅτι ὁ ἐνάγων, τυγχάνων ἠσφαλισμένος παρὰ τῷ ἐναγομένῳ Ταμείῳ ὡς τεχνίτης μετάλλων (ἡλεκτροσυγκολλητὴς λεβητοποιός) ἐπ' ἀξόντι ἀριθμῶν μητρώου 1530/25030, ἐπραγματοποίησεν ὑπὸ τὴν τοιαύτην ἀσφάλισίν του εἰς διαφόρους ἐργοδότας μέχρι τῆς 20ῆς Ἰουνίου 1957 ἐν ὅλῳ 1893 ἡμέρας ἐργασίας, ὅτι μετὰ ταῦτα καὶ συγκεκριμένως κατὰ τὰ χρονικὰ διαστήματα ἀπὸ 25 Ἰουνίου 1957 ἕως 31 Μαΐου 1958, ἀπὸ 10 Ἰουλίου 1958 ἕως 31 Αὐγούστου 1958 καὶ ἀπὸ 13 Σεπτεμβρίου 1958 ἕως 1 Δεκεμβρίου 1962 εἰργάσθη οὗτος ἀνελλιπῶς δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ὡς τεχνίτης μετάλλου ἡλεκτροσυγκολλητὴς παρὰ τῇ Ὑπηρεσίᾳ τῶν Σιδηροδρόμων Ἑλληνικοῦ Κράτους, ἐπιχειρήσεως διατηρούσης ἰδιαίτερον μεταλλουργικὸν συνεργεῖον, ἀπασχολοῦν πλέον τῶν πέντε ἐργατῶν, πραγματοποιήσας παρ' αὐτῇ 1575 ἡμέρας ἐργασίας, ὅτι τὴν 1ην Δεκεμβρίου 1962 καὶ καθ' ὃν χρόνον ἐτέθη οὗτος ἐν διατεταγμένῃ ὑπηρεσίᾳ, μεταβαίνων διὰ ποδηλάτου ἐκ τοῦ τόπου τῆς ἐργασίας του εἰς τὸ ἐν Βόλῳ ἐργοστάσιον τῶν Σ.Ε.Κ., ἔνθα ἡ ἕδρα του, περιεσύρθη ὑπὸ ἰδιωτικοῦ αὐτοκινήτου, τραυματισθεὶς εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ διάφορα τοῦ σώματός του μέρη, ὑποστὰς κυρίως τραύματα ἐν τῇ μετωποβρεγματικῇ χώρᾳ, ἐγκεφαλικὴν διάσεισιν, θλάσιν θώρακος καὶ θλάσιν δεξιοῦ ὤμου, ἐξ ὧν τραυμάτων κατέστη ἀνάπηρος, παραμείναντος αὐτῷ ποσοστοῦ ἀναπηρίας ἄνω τῶν 66%, ἤτοι τοιούτου ἐξ 67%, δι' ὃν λόγον καὶ ἔτυχε νομίμου συντάξεως ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α., παρ' ᾧ ἐτύγχανεν ἠσφαλισμένος διὰ κυρίας ἀσφαλίσεως, ὅτι τὴν 31ην Ὀκτωβρίου 1966 ὑπέβαλεν οὗτος πρὸς τὸ ἐναγόμενον Ταμεῖον αἴτησιν περὶ

άπονομής αὐτῷ συντάξεως λόγῳ τῆς ὡς ἄνω ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἀναπηρίας του μεθ' ὅλων τῶν νομίμων δικαιολογητικῶν καὶ ὅτι τὴν τοιαύτην αἴτησίν του ἀπέρριψε τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ ἐναγομένου, δεχθὲν διὰ τῆς ἀπὸ 16ης Ὀκτωβρίου 1967 ἀποφάσεώς του ὅτι κατὰ τὸν χρόνον τοῦ ἀτυχήματος δὲν ἐτέλει ὁ ἐνάγων ἐν ἀσφαλιστικῷ μετ' αὐτοῦ δεσμῷ, ὡς διακοπέντος τοῦ δεσμοῦ τούτου ἀπὸ τῆς ἀναλήψεως ὑπηρεσίας παρὰ τοῖς Σ.Ε.Κ. συνεπείᾳ τοῦ ἀνυποχρέου τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης πρὸς ἀσφάλισιν τοῦ παρ' αὐτῇ προσωπικοῦ, μετ' ἐπικουρικῆς προσβαλλομένης αἰτιολογίας περὶ μὴ πραγματοποιήσεως ἐν ἀσφαλίσει τούτου οἱασδήποτε ἡμέρας ἐργασίας κατὰ τὴν πρὸ τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀναπηρίας του τετραετίαν. Ὑπὸ τὰ πραγματικὰ ταῦτα περιστατικὰ καὶ ἐν ὄψει τῶν ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντων ἡ τοιαύτη ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐναγομένου Ταμείου ἦρξεν ἀντίθετος πρὸς τὸν νόμων καὶ ἰδικώτερον πρὸς τε τὸ γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα τῶν προπαρατεθεισῶν διατάξεων, ἐξ ὧν σαφῶς προκύπτει τὸ ὑποχρεωτικὸν τῆς παρὰ τῷ ἐναγομένῳ ἀσφαλίσεως τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῶν Σ.Ε.Κ. ἀπασχολήσεως του, καθ' ἣν, ὡς προελέχθη, ἐπραγματοποιήθησαν 1575 ἡμέραι ἐργασίας, τῆς τυχὸν μὴ καταβολῆς τῆς ὀφειλούσης τὸν ἐνάγοντα ἐργατικῆς εἰσφορᾶς, ἣν ἔδει νὰ εἶχεν ἐπιμεληθῇ ἡ ὡς ἄνω τελευταία ἐργοδότις του ἐπιχείρησις τῶν Σ.Ε.Κ. κατόπιν παρακρατήσεως τοῦ ἀντιστοίχου ποσοῦ ἐκ τῶν καταβαλλομένων αὐτῷ ἑκάστοτε ἀποδοχῶν (βλ. καὶ Α.Π. 665/1966, ΝοΒ 15, σελ. 607), μὴ ἀποστερούσης τούτου τοῦ πρὸς σύνταξιν δικαιώματος ἔναντι τοῦ ἐναγομένου. Ἐκ τῆς τοιαύτης δὲ ὑποχρεωτικότητος καταπίπτει ἐλλείψει νομίμου ἐρείσματος καὶ ἡ ἐπικουρικὴ αἰτιολογία τῆς ἀνατρεπτικῆς ἀπορριπτικῆς ἀποφάσεως, μὴ ἀναγομένη εἰς ἁπλῆν ἐκτίμησιν πραγματικῶν γεγονότων, ὡς ἰσχυρίζεται τὸ ἐναγόμενον, ἐπικαλούμενον τὸ ἀνεξέλεγκτον ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσιαστικῆς κρίσεως τοῦ ὡς εἴρηται ὀργάνου τούτου, ἐφ' ὅσον ἡ κρίσις αὕτη ἄπτεται πρωτίστως τοῦ νομικῶς ἀβασίμως ὑποστηριζομένου ἀνυποχρέου καὶ ἀνυπάρκτου τῆς ἀσφαλίσεως κατὰ τὸ ἀπὸ 25 Ἰουνίου 1957 ἕως 1 Δεκεμβρίου 1962 χρονικὸν διάστημα τῆς παρὰ τοῖς Σ.Ε.Κ. ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος, ἂν καὶ αὐτὴ αὕτη ἡ ἀπορριπτικὴ ἀπόφασις τοῦ ἐναγομένου ἀναγνωρίζει ἐν ἀρχῇ τῆς αἰτιολογίας της. Τοῦτο δὲ ρητὸν ἀνεξαρτήτως καὶ τοῦ ὅτι, κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 1 ἐδάφ. δ' τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 56025/1953 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐγκριθέντος Κανονισμοῦ Ἀσφαλιστικῶν Παροχῶν τοῦ ἐναγομένου, ἐν περιπτώσει ἀνικανότητος πρὸς ἄσκησιν ἐργασίας συνεπείᾳ ἀτυχήματος ἐπελθόντος ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς, δικαιοῦνται συντάξεως οἱ παρὰ τῷ Ταμείῳ τούτῳ ἠσφαλισμένοι, ἀνεξαρτήτως χρόνου ὑπηρεσίας καὶ πραγματοποιηθεισῶν ἡμερῶν ἐργασίας, ἐξ οὗ προκύπτει καὶ τὸ (ἀνεξαρτήτως τῆς ἀβασιμότητός των) ἀλυσιτελὲς τοῦ ἐν κατακλείδι προβαλλομένου ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἰσχυρισμοῦ περὶ μὴ πραγματοποιήσεως 300 τοὐλάχιστον ἡμερῶν ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τὴν πρὸ τοῦ ἀτυχήματος του τετραετίαν.

Τὰ πολιτικὰ δικαστήρια, κρίνοντα ἐπὶ τῶν εἰς αὐτὰ ἐπαγομένων κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας διαφορῶν περὶ ἰδιωτικῶν δικαιωμάτων προσβαλλομένων ἐκ πράξεων ὀργάνων τῆς Διοικήσεως (Δημοσίου ἢ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου), δύνανται νὰ ἐξετάσωσι παρεμπιπτόντως τὸ κῦρος καὶ τὴν νομιμότητα τῶν πράξεων τούτων, ἤτοι εἶαν ἐγένοντο αὗται κατὰ τοὺς διαγεγραμμένους ὑπὸ τοῦ νόμου ὅρους καὶ ἐντὸς τῆς ἀνηκούσης αὐτοῖς ἐξουσίας (πρβλ. Ὀλομελείας Α.Π. 576/1960, ΝοΒ 9, σελ. 418, Α.Π. 240/1962, ΝοΒ 10, σελ. 897, Α.Π. 732/1964, ΝοΒ 13, σελ. 563, Α.Π. 578/1966, ΝοΒ 15, σελ. 500, Α.Π. 600/1967, ΝοΒ 16, σελ. 186). Ἀκολούθως τούτοις, παραδεκτῶς διαπιστωθείσης κατὰ παρεμπίπτουσαν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τούτου ἔρευναν τῆς ἐλλείψεως νομιμότητος ἐν τῇ προαναφερθείσῃ ἀπὸ 16.10.1967 ἀπορριπτικῇ ἀποφάσει τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐναγομένου, ὄντος ἁρμοδίου κατὰ τὸ ἄρθρον 13 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλιστικῶν Παροχῶν αὐτοῦ διὰ τὴν ἀπονομὴν τῆς συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 3 τοῦ ἰδίου Κανονισμοῦ αἰτηθείσης ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος συντάξεως λόγῳ τῆς ἐκ τοῦ προαναφερθέντος

ἐργατικοῦ ἀτυχήματος τον καταλειφθείσης αὐτῷ ἀναπηρίας καὶ ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν κατὰ ποσοστὸν ἄνω τῶν 66%, δικαιοῦται ὁ ἐνάγων τῆς διὰ τῆς ἀγωγῆς αἰτουμένης ἀποζημιώσεως διὰ τὴν συνεπείᾳ τῆς ἀνωτέρω παρανόμου πράξεως στέρησιν τῆς συντάξεώς του, ἥτις ἦτο καταβλητέα αὐτῷ συμφώνως πρὸς τὰς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 9 § 1 καὶ 14 § 3 τοῦ εἰρημένου Κανονισμοῦ Ἀσφαλιστικῶν Παροχῶν ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου 1963 καὶ ἐφεξῆς, ἤτοι ἀπὸ χρονικοῦ διαστήματος δώδεκα μηνῶν πρὸ τῆς ἐκδολῆς τῆς σχετικῆς αἰτήσεως. Λαμβανομένου δὲ ὑπ' ὄψιν, ὅτι, ὡς περαιτέρω προέκυψεν, ὁ ἐνάγων τυγχάνει ἔγγαμος ἀπὸ τοῦ ἔτους 1957, ἡ δὲ ἐκ νομίμου γάμου σύζυγος αὐτοῦ Ι.Κ. οὐδὲν ἀσκεῖ διοποριστικὸν ἐπάγγελμα, οὐδὲ λαμβάνει σύνταξιν παρὰ τοῦ Δημοσίου ἢ οἱουδήποτε Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, ἐνῷ ἀντιθέτως ἐξ οὐδενὸς ἀποδεικτικοῦ στοιχείου προέκυψεν, ὅτι τὸ διὰ τῶν προτάσεων τὸ πρῶτον ἀναφερόμενον τέκνον αὐτοῦ, φερόμενον ὡς γεννηθὲν τὴν 7.7.1948 καὶ συνεπῶς ἄγον τὴν 1.11.1965 τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, ἐστερεῖτο κατὰ τὸν ἀπὸ 1.11.1965 ἕως 31.1.1969 ἐπίδικον χρόνον (ἐν ὄψει τῆς τοιαύτης ἡλικίας του τῶν 18 ἕως 21 ἐτῶν καὶ τῶν περιορισμένων οἰκονομικῶν δυνατοτήτων τοῦ πατρός του) ἰδίου διοποριστικοῦ ἐπαγγέλματος, ἡ μηνιαία αὐτοῦ σύνταξις ἔδει νὰ ἀνήρχετο κατὰ τὸ ὡς ἄνω διάστημα καὶ συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 6 καὶ 7 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλιστικῶν Παροχῶν τοῦ ἐναγομένου, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τοιαύτας τῶν ἐκ' ἀριθ. 38452/Υ 396/1957, 31142/Υ 289/1961, 8818/Υ 59/1964, 53600/Υ καὶ 467/1965 κοινῶν ἀποφάσεων Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, εἰς δραχμὰς 776.280 λόγῳ βασικῆς συντάξεως, σὺν 125 λόγῳ ποσοστοῦ 5% ἐπὶ τοῦ ἐκ δραχμῶν 2.500 ποσοῦ τῆς μισθολογικῆς κλάσεώς του, σὺν 39 λόγῳ προσαυξήσεως ἐκ 14% ἐπὶ τῆς βασικῆς συμβάσεως συνεπείᾳ πραγματοποιηθέντων ἐν συνόλῳ 3.384 ἡμερομισθίων ἐπιχορηστικῆς ἀσφαλίσεως, σὺν 42 λόγῳ προσαυξήσεως ἐκ 15%, σὺν 70 λόγῳ εἰδικοῦ ἐπιδόματος ἀναπηρίας ἐξ 25% ἐπὶ τῆς βασικῆς συντάξεως, σὺν 34 λόγῳ προσαυξήσεως ἐξ 7% ἐπὶ συνολικῶς καταβλητέας συντάξεως ἐκ δραχμῶν 486 μετ' ἀφαίρεσιν τοῦ ἐκ δραχμῶν 70 ἐπιδόματος ἀναπηρίας, σὺν 23,60 λόγῳ προσαυξήσεως ἐκ 4% ἐπὶ συνολικῶς καταβλητέας συντάξεως ἐκ δραχμῶν 590, σὺν 61,40 λόγῳ προσαυξήσεως ἐκ 10% ἐπὶ συνολικῶς καταβλητέας συντάξεως ἐκ δραχμῶν 613,60, σὺν 101 λόγῳ προσαυξήσεως ἐκ 15% ἐπὶ συνολικῶς καταβλητέας συντάξεως ἐκ δραχμῶν 675. Κατὰ συνέπειαν θὰ ἐλάμβανεν ὁ ἐνάγων κατὰ τὴν συνήθη πορείαν τῶν πραγμάτων λόγῳ συντάξεως 39 μηνῶν ἀπὸ 1.11.1965 ἕως 31.1.1969, πλέον συντάξεως 5½ μηνῶν διὰ δώρα Χριστουγέννων τῶν ἐτῶν 1965, 1966, 1967 καὶ 1968 καὶ Πάσχα τῶν ἐτῶν 1966, 1967 καὶ 1968, κατὰ τὰς οἰκείας ὑπουργικὰς ἀποφάσεις περὶ χορηγήσεως τῶν δώρων τῶν ὡς ἄνω ἐνοτήτων εἰς τοὺς συνταξιούχους καὶ βοηθηματούχους τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἁρμοδιότητος Ὑπουργείων Ἐργασίας, τοιαύτης ἑνὸς καὶ ἡμίσεος μηνὸς δι' ἐπιδόματα ἀδείας τῶν ἐτῶν 1966, 1967 καὶ 1968, συνολικὸν ποσὸν ἐκ δραχμῶν 35.696 (776 Χ 46), ὅπερ καὶ ἐζημιώθη ἐκ τῆς ὡς ἄνω παρανόμου πράξεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐναγομένου καὶ ἑπομένως δέον κατὰ τὸ ποσὸν τοῦτο νὰ γίνῃ δεκτὴ ἐν μέρει ὡς βάσιμος καὶ κατ' οὐσίαν ἡ ἐπὶ κρίσεν περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγή, ὑποχρεουμένου τοῦ ἐναγομένου εἰς τὴν πρὸς τὸν ἐνάγοντα καταβολὴν τοῦ ἐν λόγῳ ποσοῦ, νομιμοτόκως ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς μέχρις ἐξοφλήσεως (ἄρθρον 346 τοῦ Α.Κ.), καταδικαζομένου ἅμα τούτου εἰς τὴν δικαστικὴν δαπάνην τοῦ ἐνάγοντος, μετριαζομένην εἰς δραχμὰς 1.600, κατὰ μερικὸν συμψηφισμόν, λόγῳ τῆς ἐκ τῆς μερικῆς ἐπιδοχῆς τῆς ἀγωγῆς, ἐν μέρει νίκης καὶ ἥττης ἑκατέρου τῶν διαδίκων μερῶν (ἄρθρα 178 καὶ 180 § 1 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας), μὴ συντρεχούσης ὅμως νομίμου περιπτώσεως, ἵνα χορηγηθῇ ἡ παροῦσα προσωρινῶς ἐκτελεστή, ὡς μὴ ὑπάρχοντος ἐξαιρετικοῦ πρὸς τοῦτο λόγου, οὐδὲ δυναμένης τῆς ἐπιβραδύνσεως τῆς ἐκτελέσεως νὰ ἐπιφέρῃ σημαντικὴν ζημίαν εἰς τὸν ἐνάγοντα (ἄρθρον 969 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας).

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΑΓΩΓΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΝ ΕΚΔΙΚΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Καταβολή δικαστικοῦ ἐνσήμου ἐπί ἀγωγῶν ποσοῦ ἀνωτέρου τῶν 15.000 δραχμῶν

I

Ἀναγκαία καί κατά τήν διαδικασίαν ἐργατικῶν διαφορῶν τῶν ἄρθρων 691 ἐπ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἡ καταβολή δικαστικοῦ ἐνσήμου ἐπί ἀγωγῶν ποσοῦ ἀνωτέρου τῶν δραχμῶν 15.000.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν κατωτέρω δημοσιευομένων ἀποφάσεων τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν καί τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Πειραιῶς, κατά τήν διαδικασίαν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, ὑπάρχει ἀντίθεσις γνωμῶν ἐπί τοῦ ζητήματος ἂν ἐπί ἀγωγῶν κατά τήν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 691 ἐπ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ποσοῦ ἀνωτέρου τῶν δραχμῶν 15.000 ἀπαιτῆται καταβολή δικαστικοῦ ἐνσήμου.

Ὡς ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 28, 896), ὑπῆρξεν εἰς τόν τελευταῖον περί χαρτοσήμου νόμον σοβαρά παράλειψις νά μή ρυθμισθῇ τό θέμα διά σαφοῦς νομοθετικῆς διατάξεως καί οὕτω μέχρις ὅτου λυθῇ τό ζήτημα ὑπό τῶν ἀνωτέρων δικαστηρίων θά σημειοῦνται ἀντιθέσεις γνωμῶν ὡς πρός τήν ὀρθήν ἔννοιαν τοῦ νόμου, τήν ὁποίαν ἀναυρίσκει καί καθ' ἡμᾶς ἡ ἀρνητική γνώμη. (Ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 28, 896).

Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 851/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν.

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Πρ. Ἀσημιάδης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἐμμ. Σουλιανάκης, Ν. Παπαδόπουλος.

Κατά τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. ΓΞΟΗ'/1911, ὡς αὕτη τροποποιηθεῖσα ἰσχύει, ὁσάκις ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου καταψηφιστικῆς ἀγωγῆς εἶναι ἀνωτέρα τῶν 15.000 δραχμῶν (ἄρθρον 11 ν.δ. 1189/1961) ἐπιβάλλεται τέλος, καταβαλλόμενον κατά τόν ἀνωτέρω καί ἐν ἄρθρῳ 1 ὁριζόμενον τρόπον. Ἐν ὄψει τῆς διατάξεως ταύτης ἀνέκυψεν ἐπί τό κράτος τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου ΓΞΟΛ'/1911 ζήτημα ἐφαρμογῆς αὐτῆς καί ἐπί τῶν κατά τήν διαδικασίαν τοῦ νόμου τούτου ἐκδικαζομένων ἐργατικῶν διαφορῶν, ἐφ' ὧν, ὡς ἀπεφήνατο ὁ Ἄρειος Πάγος, ἐρμηνευόντων διά τῶν ἐπ' ἀριθ. 501/1951 (Θέμ. ΞΒ', 164) καί 559/1951 (ΕΕΝ ΙΘ', 290) ἀποφάσεων αὐτοῦ τάς διατάξεις τῶν ἄρθρων 6, 7 § 2 καί 12 § 1 τοῦ εἰρημένου νόμου, δέν ἀπῃτεῖτο ἡ προκαταβολή δικαστικοῦ ἐνσήμου, πρός ἐνίσχυσιν δέ τῆς ἐκδοχῆς ταύτης ἐπεκαλέσθη καί τάς διατάξεις τῶν ἄρθρων 7 § 1 τοῦ ν.δ. 1544/1942 καί 15 τοῦ ν. ΓΞΟΛ', διά μέν τῆς πρώτης τῶν ἀπαίων ὁρίζεται, ὅτι: «Ἐπί ἀγωγῆς, ὑποκειμένης εἰς τέλος τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. ΓΞΟΗ' τοῦ 1911, ὁ ἐνάγων, παραλείπων τήν προκαταβολήν τοῦ ὀφειλομένου τέλους, λογίζεται ἐρήμην δικασθείς, ἐφαρμοζομένου κατά τοῦτο τοῦ ἄρθρου 208 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας», διά δέ τῆς δευτέρας ὅτι: «Ἐν περιπτώσει ἐρημοδικίας τό δικάζον Εἰρηνοδικεῖον ἢ τό κατά τό ἄρθρον 16 Πρωτοδικεῖον ἐποχρεοῦνται νά ἐρευνήσουν αὐτεπαγγέλτως τήν διαφοράν ἐπί τῇ βάσει ἀσφαλῶς τῶν ὑπό τοῦ παρισταμένου διαδίκου προσαχθέντων στοιχείων καί τοῦτο προφανῶς καί πρός ἀποτροπήν τῶν δυσμενῶν συνεπειῶν ἐκ τοῦ διά τῆς ἑπομένης παραγράφου τοῦ ἰδίου ἄρθρου 15 περιορισμοῦ τῶν λόγων ἀνεκκλησίας ἐρημοδικίας. Μετά τήν διά τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καταργησιν τοῦ νόμου ΓΞΟΛ' καί κατ' ἀκολουθίαν καί τῶν προαναφερθεισῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 6, 7 καί 12, ἀντιστοίχων τῶν ἀπαίων δέν διετηρήθησαν ἐν τῷ ρυθμίζοντι τήν διαδικασίαν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Η' κεφαλαίῳ τοῦ τετάρτου βιβλίου τοῦ ἰσχύοντος ἀπό τῆς 15.9.1968 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐν ἄρθρῳ 486 § 2 τοῦ ὁποίου περιελήφθη ἀντίστοιχος διάταξις τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ν.δ. τῆς 9/16.11.1925 «περί ἐκδικάσεως μικροδιαφορῶν κλπ.», ὁμοία πρός τήν τοῦ ἄρθρου 12 § 1 τοῦ νόμου ΓΞΟΛ', ἐξ οὗ ἐλήφθη, ἐξέλιπεν ὁ δικαιολογητικός τῆς μή καταβολῆς τοῦ τέλους τοῦ δικαστικοῦ ἐνσήμου λόγος (Γ. Οἰκονομόπουλος, Ἐγχειρίδιον Πολιτικῆς Δικονομίας, τόμ. Α' Κεφ. ΚΑ', σελ. 364 - 365). Ἀντίθετος ἐκδοχή δέν δύναται νά ἐποστηριχθῇ

επί τοῦ διαφόρου τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' ἄρθρον 712 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, καθ' ὃ «ἐαν κατά τήν ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησαν δέν ἐμφανισθῆ ἢ ἐμφανισθῆ καί δέν μετάσχῃ προσηκόντως αὐτῆς τις τῶν διαδίκων, ἡ διαδικασία προβαίνει ὡς ἐάν ἦσαν πάντες οἱ διάδικοι παρόντες», διότι, ὡς ἐξ αὐτοῦ, ταυτίζοντες ὡς πρός τόν τρόπον τῆς ἐρεύνης τῆς διαφορᾶς τήν μή ἐμφάνισιν τοῦ διαδίκου πρός τήν μή προσηκουσαν συμμετοχήν τοῦ ἐμφανισθέντος εἰς τήν συζήτησιν τῆς ἐποθέσεως, προκύπτει καί ἐν τῇ τελευταίᾳ περιπτώσει ἡ τῆς μή προσηκούσης συμμετοχῆς εἰς τήν συζήτησιν ἡ καθόλου διαφορά ἐρευνηθήσεται ὡς καί ἐν τῇ ἑτέρᾳ τῶν περιπτώσεων τῆς μή ἐμφανίσεως τοῦ διαδίκου, ἤτοι ἐκ μόνων τῶν ὑποβληθησομένων ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἀπό τοῦ νομίμως μετέχοντος εἰς τήν συζήτησιν διαδίκου, τοῦ ἑτέρου θεωρουμένου πλασματικῶς ἀπόντος. Ἐκ τούτων παρέπεται, ὅτι καί αἱ ἐργατικαί ἀγωγαί, ὁσάκις ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου αὐτῶν ὑπερβαίνει τό ποσόν τῶν 15.000 δραχμῶν, ὑπόκεινται εἰς τό ἀπό τῆς ἐν ἀρχῇ διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 ὁριζόμενον τέλος δικαστικοῦ ἐνσήμου, ἐξ οὗ, ἐάν ὁ νομοθέτης προέθετο νά ἀπαλλάξῃ τάς εἰρημένας διαφοράς, ἀσφαλῶς, ἐν ὄψει μάλιστα καί τῆς διευρύνσεως τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ δικάζοντος αὐτάς δικαστηρίου, εἰς ἃ ὑπήχθησαν καί ἄλλαι διαφοραί, μή ὑπαγόμεναι μέχρι τοῦδε εἰς τήν διαδικασίαν ταύτην, ἤτοι αἱ μεταξύ ἐπαγγελματιῶν ἢ ἐπιτεχνῶν πρός ἀλλήλους ἢ μεταξύ αὐτῶν καί τῶν πελατῶν αὐτῶν ἐκ τῆς παροχῆς ἐργασίας ἢ εἰδῶν ὑπ' αὐτῶν κατασκευασθέντων, αἱ διαφοραί μεταξύ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καί τῶν εἰς αὐτούς ὑπασφαλισμένων ἢ τῶν διαδόχων αὐτῶν ἢ τῶν κατά νόμον δικαιουμένων ἐκ τῆς σχέσεως ἀσφαλίσεως καί αἱ ἐξ ἀμοιβῶν διά τήν παροχήν ἐργασίας, διότι καί ἐπ' αὐτῶν ἐφαρμόζονται, κατ' ἄρθρον 725, αἱ διέπουσαι τήν διαδικασίαν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν διατάξεις, ἀσφαλῶς θά ἐξεφράζετο σαφῶς, τροποποιῶν διά τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου ΓΨΟΗ', ὡς ἔπραξε καί ἐπί διατάξεων τοῦ οὐσιαστικοῦ δικαίου, τό γεγονός δέ ὅτι δέν ἐθίγησαν εἰδικῶς αἱ περί τελῶν διατάξεις τοῦ Κώδικος περί χαρτοσήμου, αἱ ἀφορῶσαι εἰς τάς ἐποθέσεις, περί ὧν ὁ ν. ΓΨΟΔ', διότι δι' αὐτάς μόνον ἐθεσπίσθησαν, καθ' ἑαυτό δέν ἐνέχει ἐκδήλωσιν βουλήσεως τοῦ νομοθέτου περί ἀπαλλαγῆς τῶν ὑπό τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας χαρακτηριζομένων ἐργατικῶν διαφορῶν ἐκ τοῦ τέλους τοῦ δικαστικοῦ ἐνσήμου, ὅπερ ἀποτελεῖ φορολογίαν (*Κιτσικόπουλος*, τόμ. ΙΙΙ, σελ. 9591 ἑ., διά τήν ἀπαλλαγήν ἐκ τῆς ὁποίας ἀπαιτεῖται σαφής καί ρητή διάταξις, μή δυναμένη νά ἀναπληρωθῇ ἐκ συμπερασμάτων συναγομένων ἐκ τῆς καθιερώσεως εἰδικῆς διαδικασίας, ἀτελείας τῆς πληρεξουσιότητος, συστάσεως ἐπιτροπῶν συμβιβασμοῦ, λήψεως ὑπ' ὄψιν ἀποδεικτικῶν μέσων μή πληρούντων τούς ὅρους τοῦ νόμου καί τῆς ἀσκήσεως τῶν ἀγωγῶν ταύτων δι' ἐκθέσεως (ἄρθρων 216 § 1 ἐδ. 6' ἑ.

II

Contra — **Μή ἀναγκαία ἡ καταβολή δικαστικοῦ ἐνσήμου ἐπί ἀγωγῶν κατά τήν διαδικασίαν ἐκδικάσεως τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν ἄρθρων 691 ἐπ. Πολιτικῆς Δικονομίας. — Ἐπιχειρήματα θεμελιοῦντα τήν ἀρνητικήν ἄποψιν.**

Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Πειραιῶς 483/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Ἀπόστ. Μουστακόπουλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Κοντολάκος, Ι. Ἀβραμίδης

Κατά τό ἀντικείμενον τῆς ἀγωγῆς ὑπερβαίνει τό ποσόν τῶν 15.000 δραχμῶν, δέν ὑπόκειτο αὕτη εἰς τό κατά τό ἄρθρον 2 τοῦ νόμου ΓΨΟΗ'/1912, ὡς ἐτροποποιήθη δι' ἄρθρου 11 τοῦ νόμου 4189/1961, τέλος δικαστικοῦ ἐνσήμου, ὡς τοῦτο συνάγεται ἐκ τῆς λογικῆς ἑρμηνείας καί τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ τῶν καθιερουσῶν τήν εἰδικήν περί ἐργατικῶν διαφορῶν διαδικασίαν ἀνωτέρω διατάξεων τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ὅστις σκοπός, ἀναγόμενος εἰς τό ταχύτερον καί ὀλιγοδάπανον τῆς ἐπιλύσεως τῶν ἐν λόγῳ διαφορῶν, οὐδόλως μετεβλήθη διά τῆς ἀπό τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καταργήσεως τοῦ προϊσχύσαντος νόμου ΓΨΟΔ'/1912, ἐπί τό κράτος τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ὁποίου ἐγένετο νομολογιακῶς δεκτόν (βλ. ἐνδεικτικῶς Α.Π. 501/1951, ΕΕΔ 11, σελ. 88, Α.Π. 559/1951, ΕΕΔ 11, σελ. 178), ὅτι ἐπί τῶν ὡς ἄνω διαφορῶν δέν ἀπητεῖτο ἡ καταβολή τέλους δικαστικοῦ ἐνσήμου. Ἡ ἄποψις δέ αὕτη ἐνισχύεται ἐν προκειμένῳ καί ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 692, 693, 694, 708, 710 καί 711 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἀποτελουσῶν ἐκδήλωσιν τοῦ προαναφερθέντος σκοποῦ τοῦ νομοθέτου, ἐνῷ ἐξ ἄλλου διά τῆς ἀντιστοίχου πρός τό ἄρθρον 15 τοῦ νόμου ΓΨΟΔ'/1911 διατάξεως τοῦ ἄρθρου 712 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ὁρίζεται, ὅτι ἐν περιπτώσει ἐρημοδικίας ἑνός τῶν διαδίκων ἡ διαδικασία προβαίνει ὡς ἐάν

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΤΡΑΠΕΖΑΙ

1. Προαγωγή και προσαύξησις μισθού λόγω εύδοκίμου ύπηρεσίας προσωπικού Τραπέζης της Ελλάδος

1. Συμβατική ισχύς των διατάξεων περί Οργανισμού εσωτερικής υπηρεσίας και του Γενικού Κανονισμού της βαθμολογικής και μισθολογικής εξελίξεως των υπαλλήλων της Τραπέζης της Ελλάδος.—Προαγωγή και χορηγησις προσαυξήσεων μισθού λόγω εύδοκίμου υπηρεσίας.—Αντικειμενική και δικαστικώς έλεγκτή κρίσις του Διοικητού της Τραπέζης κατ' εφαρμογήν των άρθρων 201 και 207 Α.Κ.

Αρείου Πάγου 16/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Αντιπρόεδρος κ. **Αθ. Γεωργίου**
Εἰσηγητής ὁ Αρεοπαγίτης κ. **Δ. Χατζόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Παστάς, Γ. Μπουλάλας

Αι διατάξεις του Οργανισμού εσωτερικής υπηρεσίας και του Γενικού Κανονισμού της βαθμολογικής και μισθολογικής εξελίξεως των υπαλλήλων της αναιρεσειούσης Τραπέζης της Ελλάδος, έχουσαι συμβατικήν ισχύν και προβλέπουσαι την προαγωγήν και την χορήγησιν των εν αυταίς προσαυξήσεων μετά κρίσιν του Διοικητού της Τραπέζης ταύτης κατά την οριζομένην διαδικασίαν περί της εύδοκίμου υπηρεσίας των κρινομένων, αναφέρονται, κατ' ορθήν υπαγωγήν εις τον προσήκοντα νόμον των εν τη αγωγή περιστατικών, εις σύμβασιν μισθώσεως εργασίας, δι' ης η παροχή εκατέρου των μερών ωρίσθη πλήρως και μόνον τα αποτελέσματα αυτής εν μέρει, ήτοι καθ' όσον αφορά την προαγωγήν και την προσαύξησιν του μισθού, τελούσιν υπό την αναβλητικήν αίρεσιν της εφ' ωρισμένον χρόνον εύδοκίμου υπηρεσίας του υπαλλήλου, κατά υποκειμενικήν, δικαστικώς ελεγκτήν, κρίσιν του Διοικητού της αναιρεσειούσης, κατ' εφαρμογήν των άρθρων 201 και 207 § 1 του Α.Κ.

Η αναιρεσιβαλλομένη απόφασις, ως εξ αυτής δείκνυται, δέχεται, κατ' ανέλεγκτον περί πραγμάτων κρίσιν, α) ότι κατά το άρθρον 12 του Οργανισμού εσωτερικής υπηρεσίας και Κανονισμού βαθμολογικής και μισθολογικής τάξεως των υπαλλήλων της εναγομένης Τραπέζης, έχοντος ισχύν συμβάσεως, συμφώνως προς το άρθρον 1 εδ. 6' του Κώδικος των αφορωσών ταύτην διατάξεων και γενομένου δεκτού διά προσαγωγής υπό του ενάγοντος, η προαγωγή των υπαγομένων εις την Β' κατηγορίαν υπαλλήλων της Τραπέζης, εις την οποίαν ανήκουν οι κατέχοντες τους βαθμούς από του βοηθού μέχρι του υποδιευθυντού, αποφασίζεται υπό του Διοικητού, κατ' απόλυτον εκλογήν, μετά γνώμην του Συμβουλίου Διοικητικής Υπηρεσίας, εφ' όσον, εκτός άλλων, ο υπάλληλος επέδειξε κατά την άσκησιν της εν γένει υπηρεσίας του εξαιρετικήν επίδοσιν, ήθος, ικανότητα και φιλεργίαν, β) ότι εκ του συνδυασμού των άρθρων 16 του ανωτέρω Οργανισμού εσωτερικής υπηρεσίας και 34 του Γενικού Κανονισμού της καταστάσεως των υπαλλήλων της εναγομένης Τραπέζης προκύπτει, ότι εις τους υπαλλήλους της Β' κατηγορίας των βαθμών υπολογιστού α', υπολογιστού και βοηθού (5, 6 και 7) χορηγείται προσαύξησις μετά διετή εύδοκιμον υπηρεσίαν, ήτις πάντως παρέχεται μόνον εις τους υπαλλήλους τους χαρακτηρισθέντας εις τα φύλλα ποιότητός των επί τη βάσει των ικανοτήτων και της εν γένει επιδόσεως των ως εξαιρέτους, λίαν επαρκείς, επαρκείς. Το

πάντες οἱ διάδικοι ἦσαν παρόντες, τοῦθ' ὅπερ ἀποτελεῖ ὡσαύτως ἔνδειξιν τῆς νομοθετικῆς προθέσεως ἀπαλλαγῆς τῶν ἐργαζομένων ἀπὸ τῆς εἰρημένης ὑποχρεώσεως, ἐφ' ὅσον ἡ ἐρημοδικία, ἥτις, κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ν.δ. 1544/1942, ἐπιβάλλεται ὡς ποινὴ εἰς τὸν κατὰ τὴν κοινὴν διαδικασίαν παραλείποντα τὴν κατάθεσιν δικαστικοῦ ἐνσήμου, δὲν κωλύει ἐν προκειμένῳ τὴν κατ' οὐσίαν ἔρευναν τῆς διαφορᾶς (βλ. ἐπ' ἀριθ. 1930/5/1969 Ἐγκύκλιον Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης, ΕΕΔ 28, 339, Ἀμερικάνας, ἐν ΝοΒ 17, σελ. 88 - 89, Ἀμπατζῆν, ἐν ΕΕΔ 28, σελ. 263 - 265, Πρωτ. Θεσ/κης 907/1968, ΝοΒ 17, 61, Πρωτ. Πατρῶν 43/1969, ΕΕΔ 28, σελ. 379, Πρωτ. Σύρου 7/1969, ΕΕΔ 28, σελ. 318, contra Πρωτ. Πατρῶν 61/1969, ΕΕΔ 28, σελ. 380, Πρωτ. Ἀθηνῶν 313/1969, ΕΕΔ 28, 531 ἑξ.). Ὅθεν ἀσφαλῶς τυγχάνει ὡς ἀβάσιμος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμὸς τῆς ἐναγομένης.

ποσοστόν δὲ τῆς αὐξήσεως ταύτης, συναμένης νὰ ἐπαναληφθῇ πεντάκις ὑπὸ τὰς ἄνω προϋποθέσεις, ὑπολογίζεται ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ τοῦ βαθμοῦ καὶ ἀνέρχεται εἰς 15%, προσαυξανόμενον κ.λ.π. Ἐκ πάντων τούτων προκύπτει σαφῶς, ὅτι τόσον ἡ προαγωγὴ τοῦ ὑπαλλήλου, ὅσον καὶ ἡ χορηγουμένη προσαύξησις ἐπὶ τοῦ μισθοῦ του, τελοῦν ὑπὸ τὴν ἀναβλητικὴν αἵρεσιν τῆς εὐδοκίμου ὑπηρεσίας του ἐπὶ ὡρισμένον χρόνον καὶ τῆς συνδρομῆς τῶν λοιπῶν ὅρων καθ' ὑποκειμενικήν, ἀλλὰ δικαστικῶς ἐλεγκτήν, κρίσιν τοῦ Διοικητοῦ τῆς ἐναγομένης καὶ γ) ἡ ὑπηρεσία τοῦ ἐνάγοντος παρὰ τῇ ἐναγομένῃ ἐκρίθη εὐδόκιμος, χαρακτηριζθέντος τούτου πάντοτε ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων της ὡς ἐπαρκοῦς καὶ ὡς ἐπιδεικνύοντος ἐπίδοσιν, ἦθος, ἱκανότητα καὶ φιλεργίαν. Ἐν ὄψει δὲ τούτων τῶν ὁρισμῶν τῶν προαναφερομένων ἄρθρων 12, 16 τοῦ Ὀργανισμοῦ ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τῆς ἐναγομένης καὶ 34 τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων ἔκρινεν, ὅτι οὗτος (ἐνάγων) ἔδει νὰ προαχθῇ εἰς ὑπολογιστὴν τὴν 15.5.1957, εἰς ὑπολογιστὴν α' τὴν 15.5.1961 καὶ λογιστὴν τὴν 15.5.1966 καὶ νὰ χορηγηθῇ εἰς αὐτὸν τὴν 15.5.1963 ἡ πρώτη προσαύξησις καὶ τὴν 15.5.1965 ἡ ἑτέρα ἐπὶ τοῦ μισθοῦ λόγῳ παραμονῆς εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ὑπολογιστοῦ α', ἀφ' ὅτου συνεπληρώθη ἡ συνδρομὴ τῶν ἀπαιτουμένων ἐν τῷ προσώπῳ του ὅρων καὶ ἐπληρώθη ἡ ἀναβλητικὴ αἵρεσις. Οὕτως ὅμως τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον περιέλαβεν ἀντιφατικὰς καὶ ἀνεπαρκεῖς αἰτιολογίας ἐπὶ ζητήματος ἔχοντος οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς προκειμένης δίκης, καθ' ὅσον, ἐνῷ θεωρεῖ ὡς προϋπόθεσιν τῆς προαγωγῆς, πλὴν ἄλλων, νὰ ἔχῃ ἐπιδείξει ὁ προακτέος ὑπάλληλος κατὰ τὴν ἄσκησιν τῆς ἐν γένει ὑπηρεσίας του ἐξαιρετικὴν ἐπίδοσιν, δέχεται ἁπλῆν ἐπίδοσιν, χωρὶς νὰ ἐρευνᾷ τὸ ἐξαιρετικὸν αὐτῆς. Κρίναν δὲ ἐν συνεχείᾳ, ὅτι, ὅσαι τῶν παρ' αὐτοῦ δεκτῶν γενομένων ἀνελέγκτως ὡς ἄνω περιστατικῶν, ἡ ἐναγομένη Τράπεζα, παραλείψασα τὴν προαγωγὴν τοῦ ἐνάγοντος εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ὑπολογιστοῦ ἀπὸ 15.5.1957, τοῦ ὑπολογιστοῦ α' ἀπὸ τῆς 15.5.1961 καὶ τοῦ λογιστοῦ ἀπὸ 15.5.1966, καθὼς καὶ τὴν χορήγησιν εἰς αὐτὸν τῆς πρώτης προσαυξήσεως ἀπὸ τῆς 15.5.1963 καὶ τῆς δευτέρας ἀπὸ 15.5.1965, ἡ χρονολογία χορηγήσεως τῶν ὁποίων συνάπτεται πρὸς τὸν χρόνον τῆς προαγωγῆς εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ὑπολογιστοῦ α', ἐνήργησεν ἀντιθέτως πρὸς τὸν Ὀργανισμὸν καὶ τὸν Κανονισμόν της καὶ πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως καὶ ἐξήνεγκε κρίσιν καταφώρως ἄδικον (Α.Κ. ἄρθρα 201, 207 § 1), ἐστέρησε τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν τοῦ νομίμου βάσεως καὶ κατέστησεν ἀνέφικτον τὸν ἀκυρωτικὸν ἔλεγχον ὡς πρὸς τὴν ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 281 § 1 τοῦ Α.Κ., ἐφ' ᾧ καὶ εἶναι ἀναιρετέα κατὰ τὸ ἐδάφιον 19 τοῦ ἄρθρου 807 Πολ. Δικονομίας, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3810/1957, καθισταμένου δεκτοῦ τοῦ 1ου λόγου τοῦ ἀναιρετηρίου, ὡς διαιτᾶται ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ (*).

2. Συμφωνία ὑπὸ ἀναβλητικὴν αἵρεσιν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ προϊσχυσαντος τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος Δικαίου.—Ἀξίωσις ὑπαλλήλου Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος περὶ προσαυξήσεων μισθοῦ δι' εὐόδκιμον ὑπηρεσίαν.— Ὑπαρξις δεδικασμένου κατ' ἄρθρα 273 § 3 καὶ 274 Πολιτικῆς Δικονομίας.

Ἀρείου Πάγου 87/1969, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κίμων Παυλίδης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Εὐάγγ. Ἀραγωβίτης, Ι. Παππάλης

(**) Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο σύμφωνον ἔχει τὴν γνώμην πρὸς τὴν διὰ τῆς ὡς ἄνω ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως ἐξενεχθεῖσαν, καθ' ἣν κατὰ τὰς διεπούσας, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 24 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος νόμου 2783/1941, τὰς ἐναγάς, ὧν τὰ παραγωγικὰ γεγονότα συνετελέσθησαν ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἰσχύος των, διατάξεις τοῦ προϊσχύσαντος δικαίου (νόμων 74, 75, 94, 103, 106, 115, Πανδ. 45. 1, 2 § 5, Πανδ. 13, 14, 69 § 9, Πανδ. 23. 3, 71, Πανδ. 30, 39, Πανδ. 12. 1, 10 § 1, Πανδ. 28. 7, 79 § 1, Πανδ. 35. 1, 100, 120, Πανδ. 45. 1, 9 § 1, Πανδ. 46. 2), ὅταν τὸ ὀφειλόμενον εἶναι ἐπακριβῶς καθωρισμένον καὶ διὰ προσθέτου συμφώνου προβλέπηται ἡ μελλοντικὴ αὔξησις αὐτοῦ καθ' ὡρισμένον ἐκ τῶν προτέρων ποσὸν καὶ ἀπὸ ὡρισμένης ἡμέρας, ἐὰν καὶ ἐφ'

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 21774/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετεῖον.
Ἴδετε ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ λοιπὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐν ΕΕΔ 28, 386 ἑξ.

(**) Μετὰ τὴν Α.Π. 84/1968, Β' Τμήματος·

ὅσον ἐπέλθῃ μέλλον καὶ ἐξ ἀντικειμένου ἀθέβαιον γεγονός, τότε ἡ πρόσθετος συμφωνία τελεῖ ὑπὸ ἀναβλητικὴν αἵρεσιν, ἡ πλήρωσις τῆς ὁποίας δυνατὸν νὰ ἀπόκειται εἰς τὴν θέλησιν τοῦ ἐκ ταύτης δικαιουμένου ἢ ὑποχρεουμένου, ἀρκεῖ εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν νὰ μὴ ἐξηρτήθη ἐκ τῆς αὐθαιρέτου καὶ ἀνελέγκτου βουλήσεως τοῦ τελευταίου, κατὰ δὲ τοὺς νόμους: 50. Πανδ. 18. 1. Παγδ. 50. 17. 24. Πανδ. 35. 1 καὶ 38. Πανδ. 40. 7 ἡ αἵρεσις θεωρεῖται πληρωθεῖσα, ἐὰν ὁ ὑπὸ αἵρεσιν ὑπόχρεως ἐμποδίζῃ δολίως τὴν πλήρωσιν αὐτῆς.

Μετὰ τὴν ἀναίρεσιν, τῶν διαδίκων ἐπανερχομένων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, εἶναι ἐξεταστέα ἡ ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἀναιρεθεῖσα ἀπόφασις ἀπὸ 3 Νοεμβρίου 1964 ἔφεσις τῆς ἀναιρεσειούσης κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5426/1964 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν.

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, ἐν ᾗ ἐκτίθεται, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος ἐνάγων, προσληφθεὶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐναγομένης ὡς ὑπάλληλος τὴν 15 Μαΐου 1938, προήχθη ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1956 εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ λογιστοῦ, ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τοῦ ὁποίου τῇ ἐγκρίγησεν αὐτὴ ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1958 πρώτην προσαύξησιν ἐκ 15%, συμφώνως τῷ συμβατικὴν ἰσχὺν ἔχοντι Ὀργανισμῷ ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας αὐτῆς, καίτοι ὅμως ἡ ἔκτοτε ὑπηρεσία αὐτοῦ ὑπῆρξεν εὐδόκιμος, ἡ ἐναγομένη «αὐθαιρέτως καὶ παρανόμως» δὲν τῷ ἐχορήγησε τὰς δευτέραν καὶ τρίτην προσαυξήσεις μισθοῦ, ἐκ 15% ἑκάστην, τὴν μὲν δευτέραν ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1961, τὴν δὲ τρίτην ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1964, ὡς ἔδει, κατὰ τὸν ὡς ἄνω Ὀργανισμόν, χαρακτηρίσασα, διὰ τῶν ὀργάνων αὐτῆς αὐθαιρέτως, ἀντισυμβατικῶς καὶ παρανόμως, ὡς μὴ εὐδόκιμον τὴν παρ' αὐτῇ ὑπηρεσίαν του, ἐπιδιώκεται δὲ νὰ ἀναγνωρισθῇ, ὅτι συντρέχουσιν αἱ προϋποθέσεις χορηγήσεως αὐτῷ τῶν ὡς ἄνω προσαυξήσεων, εἶναι ἐπαρκῶς ὡρισμένη, περιέχουσα τὰ ὑπὸ τῶν ἐν τῇ πρώτῃ αἰτιολογίᾳ τῆς παρούσης μνημονευομένων καὶ ἐφαρμοστέων ἐν προκειμένῳ διατάξεων ἀπαιτούμενα πρὸς θεμελίωσιν τοῦ ἐπιδιωκομένου δικαιώματος στοιχεῖα, ὡς καὶ τὸ τοιοῦτον, ὅτι ἡ πλήρωσις τῆς αἱρέσεως, ἐξ ἧς ἐξηρτᾶτο ἡ ἀπονομὴ τῷ ἐνάγοντι τῆς ὡς ἄνω προσαυξήσεως, ἠμποδίσθη δολίως ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου τῆς ἐναγομένης, ὅπερ ἐμμέσως, πλὴν σαφῶς, περιέχεται ἐν τῷ δικογράφῳ τῆς ἀγωγῆς, καὶ ἡ περὶ ἀοριστίας ταύτης ἔνστασις τῆς ἐκκαλούσης - ἐναγομένης δὲν εἶναι βάσιμος.

Διὰ τῆς ἐπικαλουμένης καὶ ἐν ἀντιπεφωνημένῳ ἀντιγράφῳ προσαγομένης ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου - ἐνάγοντος ὑπ' ἀριθ. 5906/1965 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, ἐκδοθείσης μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων ἐπὶ τῆς ἀπὸ 31 Μαΐου 1965 ἀγωγῆς του καὶ καταστάσης τελεσιδίκου δι' ἀπορρίψεως τῆς κατ' αὐτῆς ἀσκηθείσης ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης - ἐναγομένης ἐφέσεως, διὰ τῆς ἐπίσης ἐπικαλουμένης καὶ νομίμως προσαγομένης ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου ὑπ' ἀριθ. 14948/1966 ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἐκρίθη, ὅτι ὁ ἐνάγων δικαιοῦται δευτέρας προσαυξήσεως ἐκ 15% ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ τοῦ βαθμοῦ τοῦ λογιστοῦ ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1962 καὶ τρίτης τοιαύτης ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1965. Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἀποτελεῖ δεδικασμένον ἐν τῇ προκειμένῃ διαφορᾷ, κατὰ τὰ ἄρθρα 273 § 3 καὶ 274 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὅπερ ἐπικαλεῖται ὁ ἐφεσίβλητος διὰ τῶν προτάσεών του. Ὅθεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, δι' ἧς ἀνεγνωρίσθη, ὅτι ὁ ἐνάγων ἔδει νὰ τύχῃ δευτέρας προσαυξήσεως ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1961 καὶ τρίτης τοιαύτης ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1964, δέον νὰ ἐξαφανισθῇ, δεκτῆς ἐν μέρει καθισταμένης τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, ἐπὶ τῷ τέλει νὰ ἀναγνωρισθῇ, κατὰ μερικὴν παραδοχὴν τῆς ἀγωγῆς, ὅτι ὁ ἐνάγων δικαιοῦται δευτέρας προσαυξήσεως ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1962, μὴ συντρεχούσης περιπτώσεως νὰ ἀναγνωρισθῇ διὰ τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ ἐνάγοντος περὶ τρίτης προσαυξήσεως ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1965, καθ' ὅσον τοῦτο ἀνεγνωρίσθη διὰ τῆς ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 5906/1965 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν.

3. Συμβατικὴ ἢ ἰσχὺς τῶν διατάξεων τοῦ Ὀργανισμοῦ ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας καὶ τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.— Χορήγησις προσαυξήσεων μισθοῦ δι' εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν, μετὰ κρίσιν τοῦ Διοικητοῦ τῆς Τραπέζης.— Ἐξάρτησις τοῦ δικαιώματος ἐκ τῆς ἀναβλητικῆς αἱρέσεως τῆς ἐφ' ὡρισμένον χρόνον εὐδοκίμου ὑπηρεσίας τοῦ ὑπαλλήλου κατὰ ὑποκειμενικὴν δικαστικῶς ἐλεγκτὴν κρίσιν τοῦ Διοικητοῦ. —Κρίσις τῆς ἀποφάστως τοῦ Δικαστηρίου περὶ τοῦ ὅτι ἡ ἄρνησις τοῦ Διοικητοῦ τῆς

Τραπέζης όπως χορηγήση προσαυξήσεις επί τοῦ μισθοῦ ὑπῆρξεν ἀσυμβίβαστος πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως καὶ καταφώρως ἄδικος.—Ἀναίρεσις τῆς ἀποφάσεως ἐλλείψει νομίμου βάσεως.

Ἀρείου Πάγου 146/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δημ. Χατζόπουλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Πασσιᾶς, Ι. Παππίλης

Αἱ διατάξεις τοῦ Ὀργανισμοῦ ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας καὶ τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ τῆς βαθμολογικῆς καὶ μισθολογικῆς ἐξελίξεως τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἀναιρεσειούσης Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ἔχουσαι συμβατικὴν ἰσχὺν καὶ προβλέπουσαι, ὡς δέχεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, τὴν χορήγησιν τῶν ἐν αὐταῖς προσαυξήσεων, μετὰ κρίσιν τοῦ Διοικητοῦ τῆς Τραπέζης ταύτης κατὰ τὴν ὁριζομένην διαδικασίαν περὶ τοῦ εὐδοκίμου ὑπηρεσίας τῶν κρινομένων, ἀναφέρονται εἰς σύμβασιν μισθώσεως ἐργασίας, δι' ἧς ἡ παροχὴ ἑκατέρου τῶν μερῶν ὡρίσθη πλήρως καὶ μόνον τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς ἐν μέρει, ἤτοι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν προσαύξησιν τοῦ μισθοῦ, τελοῦσιν ὑπὸ τὴν ἀναβλητικὴν αἵρεσιν τῆς ἐφ' ὡρισμένον χρόνον εὐδοκίμου ὑπηρεσίας τοῦ ὑπαλλήλου κατὰ ὑποκειμενικήν, δικαστικῶς ἐλεγκτὴν, κρίσιν τοῦ Διοικητοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 201 καὶ 207 § 1 τοῦ Α.Κ.

Ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, δέχεται, κατ' ἀνέλεγκτον ἐπὶ πραγμάτων κρίσιν, α) ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 16 §§ 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ ἰσχύν συμβάσεως ἔχοντος Ὀργανισμοῦ ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας καὶ Κανονισμοῦ βαθμολογικῆς καὶ μισθολογικῆς τάξεως τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἐφεσιβλήτου Τραπέζης, καὶ γενομένου δεκτοῦ διὰ προσχωρήσεως ὑπὸ τῆς ἐναγούσης, εἰς ὑπαλλήλους ὑπηρετοῦντας εὐδοκίμως εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν χορηγεῖται προσαύξησις τοῦ μισθοῦ μετὰ διετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου Διοικητικῆς Ὑπηρεσίας, ἥτις προσαύξησις δύναται νὰ ἐπαναληφθῇ πεντάκις ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους καὶ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν, ὅτι ἑκάστη νέα προσαύξησις δύναται νὰ γίνῃ μόνον μετὰ παρέλευσιν διετίας ἢ τριετίας ἀπὸ τῆς τελευταίας προσαυξήσεως. Εἰς τοὺς ὑπαλλήλους, τοὺς ἔχοντας βαθμὸν δοκίμου, αἱ τρεῖς πρῶται προσαυξήσεις χορηγοῦνται μετὰ διετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν, αἱ δὲ ἑπόμεναι μετὰ τριετῆ, ἑκάστη δὲ τῶν προσαυξήσεων τούτων συνίσταται εἰς ποσοστὸν 10% ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ, πλὴν τῆς πρώτης, ἀνερχομένης εἰς 20% τοῦ τελευταίου, β) κατὰ τὸ ἄρθρον 34 τοῦ ἰσχὺν συμβάσεως ἔχοντος Γενικοῦ Κανονισμοῦ καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων τῆς αὐτῆς Τραπέζης κατὰ Φεβρουάριον ἑκάστου ἔτους συντάσσεται φύλλον ποιότητος αὐτῶν, χαρακτηριζομένων ἀναλόγως τῆς ἱκανότητος καὶ ἐπιδόσεώς των ὡς ἐξαιρέτων, λίαν ἐπαρκῶν, ἐπαρκῶν, σχεδὸν ἐπαρκῶν καὶ ἀνεπαρκῶν ὑπὸ πλειόνων τοῦ ἑνὸς κριτῶν κατὰ κανόνα προϊσταμένων καὶ ὁριστικῶς ὑπὸ τῆς ἐλεγχούσης καὶ ἐπεξεργαζομένης τὰ φύλλα ποιότητος των μονίμου ὑποεπιτροπῆς κρίσεως, γ) ὅτι ὑπάλληλος, δυνάμενος νὰ λάβῃ προσαύξησιν μισθοῦ, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ προμνησθέντος Κανονισμοῦ μισθολογικῆς καταστάξεως καὶ χαρακτηρισθεὶς ὡς «σχεδὸν ἐπαρκὴς ἢ ἀνεπαρκής», δὲν δικαιοῦται τῆς προσαυξήσεως ταύτης μέχρι τοῦ χρόνου τῆς συνάψεως νέου φύλλου ποιότητος, δ) ὅτι ἡ ὑποεπιτροπὴ κρίσεως, ἐπεξεργαζομένη τὰ ὑπὸ τῶν κριτῶν καταρτιζόμενα φύλλα ποιότητος κρίνει ὁριστικῶς τοὺς ὑπαλλήλους, προβαίνουσα εἰς τελικὸν ποιοτικὸν χαρακτηρισμὸν αὐτῶν, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται ἰδιαιτέρα αἰτιολογία τῆς περὶ τούτου κρίσεώς της καὶ ε) ὅτι ἡ ἐκκαλοῦσα, προσληφθεῖσα τὴν 1.7.1948 ὑπὸ τῆς ἐφεσιβλήτου Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ συμβάσει ἐξηρτημένης ἐργασίας, ὡς καταμετρητής, προήχθη ἀπὸ 1.3.1951 εἰς δόκιμον, τυχοῦσα τριῶν προσαυξήσεων τοῦ μισθοῦ της καὶ προαχθεῖσα εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ βοηθοῦ ἀπὸ 1.4.1953. Εἶτα δίμως τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον δέχεται, ὅτι ἕνεκεν αἰτιολογίας ἀντισυμβατικῆς ἐν τῇ ἀποφάσει τῆς ὑποεπιτροπῆς, ἥτις κατὰ τροποποίησιν τῆς ἐξενεχθείσης ὑπὸ τῶν κριτῶν γνώμης ἐχαρακτήρισεν αὐτὴν ὡς σχεδὸν ἐπαρκῆ, αὕτη δὲν ἐπάγεται τὸ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης ἀποτέλεσμα τῆς ἀποστερήσεως τῶν 4ης καὶ 5ης προσαυξήσεων τοῦ μισθοῦ της, ἡ ὑπηρεσία τῆς ὁποίας κατὰ τὰς ἐπιδίκους τριετίας εἶναι εὐδόκιμος. Κρίναν δὲ ἐν συνεχείᾳ βάσει τῶν γενομένων δεκτῶν ὡς ἄνω περιστατικῶν, ὅτι ἡ ἄρνησις τοῦ Διοικητοῦ τῆς ἐφεσιβλήτου, ὅπως χορηγήσῃ εἰς τὴν ἐκκαλοῦσαν τὰς 4ην καὶ 5ην προσαυξήσεις εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ δοκίμου, δι' ἃς συνέτρεχον ἅπασαι αἱ οὐσιαστικαὶ προϋποθέσεις, ὑπῆρ-

ξεν ἀσυμβίβαστος πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως καὶ καταφώρως ἄδικος, χωρὶς νὰ ἀναφέρῃ καὶ τοὺς λόγους, ὧν ἕνεκεν αὐτή, ἐρειδομένη ἐπὶ τῆς τοιαύτης τῆς ὑποεπιτροπῆς κρίσεως, ἀπέδωκε τοιοῦτον χαρακτῆρα, ἐστέρησε τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασίν του νομίμου βάσεως, διότι περιέλαβεν ἀντιφατικὰς καὶ ἀνεπαρκεῖς αἰτιολογίας ἐπὶ ζητήματος, ἔχοντος οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, καὶ κατέστησεν ἀνέφικτον τὸν ἀκυρωτικὸν ἔλεγχον ὡς πρὸς τὴν ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 207 § 1 Α.Κ., ἐφ' ᾧ καὶ δέον νὰ ἀναιρεθῇ κατὰ τὸ ἐδάφιον 19 τοῦ ἄρθρου 578 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, καθισταμένου δεκτοῦ τοῦ λόγου ἀναιρέσεως (*).

4. Προαγωγὴ ὑπαλλήλων Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὴν συμβατικὴν ἰσχὺν ἐχόντα Ὀργανισμὸν τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας καὶ Κανονισμὸν τῆς Τραπέζης.—Ἀναίρεσις ἀποφάσεως δικαστηρίου, εἰς τὴν ὁποίαν διαλαμβάνονται ἀνεπαρκεῖς αἰτιολογίαι, στερηθείσης οὕτω τῆς ἀποφάσεως νομίμου βάσεως, ὡς μὴ καθισταμένου ἐφικτοῦ τοῦ ἐλέγχου τῆς ὀρθῆς ἢ μὴ ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 201 § 1 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἀρείου Πάγου 165/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Μαρμαρᾶς**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Παστιάς, Ι. Παππέλης

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ κατ' ἔφεσιν δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέχθη, κατ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τοῦ συμβατικὴν ἰσχὺν ἐχόντος Ὀργανισμοῦ τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας καὶ Κανονισμοῦ τῆς βαθμολογικῆς καὶ μισθολογικῆς τάξεως τῶν ὑπαλλήλων τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ὅτι ἡ προαγωγὴ τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν Β' κατηγορίαν ὑπαλλήλων, εἰς ἣν ὑπάγονται καὶ οἱ κατέχοντες τοὺς βαθμοὺς ὑπολογιστοῦ καὶ ὑπολογιστοῦ α', ἀποφασίζεται ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ, κατ' ἀπόλυτον ἐκλογήν, μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῆς Διοικητικῆς Ὑπηρεσίας, ἐφ' ὅσον συντρέχουν αἱ ἐν ἄρθρῳ 12 τοῦ ὡς ἄνω Ὀργανισμοῦ προϋποθέσεις, εἰδικῶς δὲ ὅτι ἐπὶ προαγωγῆς εἰς τινα τῶν βαθμῶν ἀπὸ τοῦ βοηθοῦ μέχρι τοῦ ὑπολογιστοῦ α', δὲν ἀπαιτεῖται ὕπαρξις κενῆς ὀργανικῆς θέσεως, ἀλλ' ἀφέθη διὰ τοῦ Ὀργανισμοῦ (ἄρθρον 9 § 4) νὰ καθορίζωνται ἑκάστοτε αἱ θέσεις τοῦ κατωτέρου προσωπικοῦ δι' ἀποφάσεων τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου τῆς Τραπέζης καὶ ὅτι κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ Ὀργανισμοῦ, ἡ προαγωγὴ ὑπαλλήλου, ἀνήκοντος εἰς τὴν Β' κατηγορίαν, ἀποφασίζεται ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ κατ' ἀπόλυτον ἐκλογήν, αὕτη δὲ ἔχει ἐφαρμογὴν μόνον εἰς περίπτωσιν κενῆς τινος θέσεως ἐν συρροῇ πλειόνων ὑποψηφίων, ὅτε χωρεῖ συγκριτικὴ διαβάθμισις τῶν πρὸς ἀνάδειξιν ἱκανωτέρων, ὅπερ ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν περιπτώσει δὲν συντρέχει, καθ' ὅσον πάντες ἀδιακρίτως οἱ συγκεντρούντες τὰ προσόντα ἦσαν προακτέοι ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ βοηθοῦ μέχρι τοῦ ὑπολογιστοῦ α'. Βάσει τῶν σκέψεων τούτων, ἐδέχθη, ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος ἔδει νὰ προαχθῇ κατὰ τὰ ἐν τῇ προσβαλλομένῃ δύο χρονικὰ σημεῖα εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ὑπολογιστοῦ καὶ ὑπολογιστοῦ α' καὶ νὰ τῇ χορηγηθῶσι δύο προαυξήσεις. Οὕτως ὅμως κρίναν τὸ ἐκδὸν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Πρωτοδικεῖον διέλαβεν ἀνεπαρκεῖς αἰτιολογίας ἐπὶ ζητήματος ἀσκοῦντος οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, καθ' ὅσον, ἐνῷ δέχεται, ὅτι αἱ προαγωγαὶ ὑπαλλήλων, ὑπαγομένων εἰς τὴν Β' κατηγορίαν (εἰς ἣν καὶ οἱ βαθμοὶ τοῦ ὑπολογιστοῦ καὶ ὑπολογιστοῦ α'), ἀποφασίζονται ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ κατ' ἀπόλυτον ἐκλογήν, μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου Διοικητικῆς Ὑπηρεσίας, ἐπὶ προαγωγῆς εἰς τινα τῶν βαθμῶν ἀπὸ τοῦ βοηθοῦ μέχρι τοῦ ὑπολογιστοῦ α' δέχεται, ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται ὕπαρξις κενῆς θέσεως, ἅτε τούτων καθοριζομένων ἑκάστοτε δι' ἀποφάσεων τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῆς Ὑπηρεσίας, χωρὶς νὰ ἀναφέρῃ, ἂν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τούτου ἐγένετο καθορισμὸς τῶν θέσεων ὑπολογιστῶν καὶ ὑπολογιστῶν α' καὶ δὴ ἂν τοῦτο ἐγένετο ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῆς ὑπηρεσίας ἢ ἄνευ περιορισμοῦ θέσεων ἢ ἂν αἱ θέσεις τῶν ὑπολογιστῶν καὶ ὑπολογιστῶν α' καθωρίσθησαν ἐνιαῖαι, ὥστε νὰ κριθῇ, ἂν εἶναι δυνατὴ ἡ εἰς ἕνα τῶν βαθμῶν τούτων προαγωγὴ ἄνευ ὑπάρξεως κενῆς θέσεως καὶ οὕτω νὰ δικαιοῦνται προαγωγῆς πάντες οἱ συγκεντρούντες τὰ πρὸς προαγωγὴν προσόντα, ἐστέρησε δὲ οὕτω τὴν προσβαλλομένην νομίμου βάσεως, ὡς μὴ καθισταμένου ἐφικτοῦ τοῦ ἐλέγχου τῆς ὀρθῆς ἢ μὴ ἐφαρμογῆς τῆς οὐσιαστικοῦ περιεχομένου διατάξεως τοῦ ἄρθρου 201 § 1 τοῦ παιτεῖται ὕπαρξις κενῆς ὀργανικῆς θέσεως,

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 22685/1968 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

Α.Κ., καθ' ἣν, ἔχουσαν ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογήν, ἡ αἵρεσις λογίζεται πληρωθεῖσα, ἐὰν ἡ πλήρωσις αὐτῆς παρεκωλύθη ἐναντίον τῆς καλῆς πίστεως ὑπ' ἐκείνου, ὅστις θὰ ἐζημιοῦτο ἐκ τῆς πληρώσεως αὐτῆς καὶ κατέστη ἀναιρετέα, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 §§ 17 καὶ 19 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ τοὺς περὶ τούτου 1ον καὶ 2ον λόγους ἀναιρέσεως (*).

2. Προαγωγὴ ὑπαλλήλων Ἐμπορικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος

Ἔννοια «πραγμάτων», διὰ τὴν παρὰ τὸν νόμον λῆψιν ἢ μὴ λῆψιν αὐτῶν, ἱδρυομένου λόγου ἀναιρέσεως κατ' ἄρθρον 807 ἐδάφ. 7 Πολ. Δικονομίας.—Παρακώλυσις προαγωγῆς ὑπαλλήλου διὰ τῆς μὴ εἰσαγωγῆς του πρὸς κρίσιν εἰς τὰ ἁρμόδια πρὸς τοῦτο ὄργανα, ἄλλως ἐνεργούσης τῆς ἐργοδότιδος κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος καὶ κατὰ παράβασιν τῆς ἴσης μεταχειρίσεως μισθωτοῦ.— Κρίσις τοῦ Δικαστηρίου.

Ἀρείου Πάγου 200/1969. Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Χρ. Κομοτοῦρος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Βασιλείου, Ἀλ. Βαμβέτσος

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 807 ἐδάφιον 7 Πολ. Δικονομίας, ἐμφανιζομένου ἐν προκειμένῳ κατ' ἄρθρον 24 Εἰσαγ. Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς ἐκ τοῦ χρόνου τῆς ἐκδόσεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, πράγματα, ὧν ἡ παρὰ τὸν νόμον λῆψις ἢ μὴ λῆψις ὑπ' ὄψιν ἱδρύει λόγον ἀναιρέσεως, νοοῦνται αὐτοτελεῖς ἰσχυρισμοί, ἀποσκοποῦντες οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, τοὐτέστιν ἰσχυρισμοί, τείνοντες εἴτε πρὸς θεμελίωσιν τοῦ διὰ τῆς ἀγωγῆς ἀξιουμένου δικαιώματος, εἴτε πρὸς κατάλυσιν τούτου, οὐχὶ δὲ ἰσχυρισμοὶ συνεγόμενοι μὲ τὴν ἱστορικὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς καὶ συνιστῶντες ἄρνησιν αὐτῆς ὡμολογημένην, οὐδὲ ἰσχυρισμοὶ ἀποτελοῦντες ἁπλᾶ ἐπιχειρήματα πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀγωγῆς ἢ τὰ χρησιμοποιούμενα ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἐπιχειρήματα πρὸς δικαιολόγησιν τῆς ἐπὶ τῆς οὐσίας κρίσεώς του, ἅτινα δύναται τοῦτο ἐλευθέρως νὰ συναγάγῃ ἐκ τῶν προσκομιζομένων ὑπὸ τῶν διαδίκων ἀποδείξεων.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς ἐκ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον ὡς ἐφετεῖον, κρῖνον περὶ τῆς βασιμότητος τῶν εἰς τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς ἀντικόντων ἰσχυρισμῶν, ὅτι ἡ ἀναιρεσίδικος ἐναγομένη, καίτοι ὁ ἀναιρεσείων κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς παρ' αὐτῇ ὑπηρεσίας του ἐπέδειξεν ἐξαιρετικὸν ζῆλον, ἀφοσίωσιν, ἱκανότητα καὶ φιλεργίαν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του καὶ εἶχεν ἅπαντα τὰ ἀπαιτούμενα ὑπὸ τῶν ὀργανισμῶν αὐτῆς οὐσιαστικὰ καὶ τυπικὰ προσόντα καὶ ὑπῆρχον κεναὶ θέσεις διὰ τὴν προαγωγήν του εἰς τοὺς βαθμοὺς τοῦ τμηματάρχου Α' καὶ ὑποδιευθυντοῦ Β' ἀντιστοίχως ἀπὸ τῆς 1.1.1957 καὶ 1.1.1961, ἐν τούτοις, ἐνεργοῦσα ὅλως αὐθαιρέτως καὶ ἀντισυμβατικῶς, ἅμα δὲ καὶ ἐναντίον τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως, παρεκώλυσε τὴν πλήρωσιν τῆς ὑφ' ἣν ἐτέλει ἡ προαγωγή του ἀναβλητικῆς αἱρέσεως, διὰ τῆς μὴ εἰσαγωγῆς του πρὸς κρίσιν εἰς τὰ ἁρμόδια πρὸς τοῦτο ὄργανα αὐτῆς καὶ οὕτω δὲν προήχθη, ἄλλως ἐνεργοῦσα κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος, κατὰ παράβασιν τῆς ἴσης μεταχειρίσεως τῶν μισθωτῶν καὶ κατὰ μὴ δικαίαν κρίσιν τῶν ὀργάνων της (Διοικητοῦ ἢ Διοικητικοῦ Συμβουλίου) παρέλειψεν, ὅπως προαγάγῃ τοῦτον εἰς τοὺς ἀνωτέρω βαθμοὺς ἀπὸ τοῦ ὡς ἄνω χρόνου, καίτοι προήγαγεν ἄλλους νεωτέρους αὐτοῦ ὑπαλλήλους, ἔχοντας τὰ αὐτὰ ἢ καὶ ἧσσονα μὲ τοῦτον προσόντα, ἧτις παράλειψίς του πρὸς προαγωγὴν ὠφείλετο ἄλλως εἰς ἐχθρότητα τῶν προϊσταμένων του διευθυντῶν, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων, δέχεται, ὅτι ἡ ἀναιρεσίδικος, μὴ προβᾶσα εἰς τὴν προαγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος εἰς τοὺς ἀνωτέρω βαθμοὺς ἀπὸ τοῦ εἰρημένου χρόνου, οὐδεμίαν αὐθαίρετον, ἀντισυμβατικὴν καὶ ἄδικον πρᾶξιν ἔπραξε κατὰ τούτου, οὔτε ἐνήργησεν ἐναντίον τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν χρηστῶν ἠθῶν, ὅτι δὲν ἦτο καταχρηστικὴ ἡ καθυστέρησίς της ἐν τῇ προαγωγῇ του, ὅτι δὲν παρέδη αὕτη τὴν ἀρχὴν τῆς ἴσης μεταχειρίσεως καὶ οὔτε ἄδικος ὑπῆρξεν ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ κρίσις τῶν ἁρμοδίων πρὸς τοῦτο ὀργάνων της. Τὰ ὅσα δὲ περαιτέρω ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δέχεται, ἅτινα ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ ἀναιρέσεως ἀναφέρονται, ἤτοι «ὅτι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1954 καὶ ἐφεξῆς ὁ ἀναιρεσείων ἐπεδείκνυεν ἔλλειψιν διαθέσεως ἐργασίας εἰς τὴν ὑπηρεσίαν καὶ συνεργασίας μετὰ τῶν προϊσταμένων του, ἐπικαλούμενος δὲ πάθησιν τῶν ὀφθαλμῶν του

(*) Ἀνήρθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 10291/1968 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

δὲν παρεῖχεν ἱκανὸν καὶ ἀνάλογον πρὸς τὸν βαθμόν του καὶ τὰ ἔτη τῆς ὑπηρεσίας του ἐργασίαν, ὅτι, καίτοι τῷ ἀνετίθετο ἐλαφρᾶς φύσεως ἐργασία καὶ σὺν ἐπίπονος, ἡ ἀπόδοσίς του ἦτο ὅλως μειωμένη, οὐδὲν δὲ ἔπραττε πέραν τοῦ νὰ θέτῃ τὴν ὑπογραφήν του εἰς εἰδοποιητήρια χρεωπιστώσεως, καταρτισθέντα καὶ μονογραφηθέντα παρ' ἄλλων ὑπαλλήλων, ἅτινα συνυπέγραφεν ἄλλος νεώτερος αὐτοῦ ὑπάλληλος, ὅτι εἰς παρατηρήσεις τοῦ προϊσταμένου του, ὅτι δὲν ἀπησχολεῖτο ἐπαρκῶς, ἐδήλου, ὅτι ἦτο πρόθυμος νὰ ἐκτελέσῃ οἱανδήποτε ἐργασίαν, οὐδεμίαν ὅμως ἔκρινεν ὡς κατάλληλον, ὅτι τέλος ἐπειδὴ οὐδόλως συνέβαλεν εἰς τὴν διεξαγωγὴν ἐργασίας, ἐτέθη εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ προσωπικοῦ, χωρὶς νὰ ζητηθῇ ἀντικαταστάτης του, διότι οὐδὲν κενὸν ἐδημιουργεῖτο ἐκ τῆς ἀπουσίας του, ὧν ἕνεκα ἡ ἀναιρεσίβλητος ἠναγκάσθη, ὅπως προβῇ εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως καὶ τῷ καταβάλῃ τὴν νόμιμον ἀποζημίωσιν, δὲν ἀποτελοῦσιν αὐτοτελεῖς ἰσχυρισμούς, ληφθέντας ὑπ' ὄψιν ἄνευ προτάσεως τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ὡς ἀναγομένων τούτων εἰς τὴν ἄρνησιν τῆς ἀγωγῆς, στοιχεῖον τῆς ὁποίας ἀποτελεῖ, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἡ ὕπαρξις εὐδοκίμου ὑπηρεσίας τοῦ ἀναιρεσείοντος κατὰ τὸν κρίσιμον ἐν προκειμένῳ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1954 καὶ ἐφεξῆς χρόνον καὶ συνιστῶντων ἁπλᾶ ἐπιχειρήματα, ἅτινα τὸ δικαστήριον συνήγαγεν ἐκ τῶν προσκομισθεισῶν ἀποδείξεων, πρὸς δικαιολόγησιν τῆς εἰς ἣν ἤχθη ὡς ἄνω κρίσεως περὶ τοῦ ἀβασίμου τῆς ἀγωγῆς. Ὅθεν, ἀπορρίψαν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς προεκτεθείσης αἰτιολογίας τὸ Πρωτοδικεῖον, δι' ἐπικυρώσεως τῆς ἐκκληθείσης πρωτοδίκου ἀποφάσεως, τὴν ἀγωγήν, δι' ἧς ἐδιώκετο ἡ ἀναγνώρισις, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, ὡς ὑπάλληλος προσληφθεὶς ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου Τραπέζης τὴν 21.4.1922, διὰ συμβάσεως μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, διεπομένης διὰ τοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1948 καταρτισθέντος Ὀργανισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς, ὡς οὗτος συνεπληρώθη κατὰ τὸ ἔτος 1964, προήχθη εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ τιμηματάρχου α' τὴν 1.1.1960 καὶ εἰργάσθη μέχρι τῆς 27.10.1965, ὅτε ἀπελύθη, κατέχει τὸν βαθμὸν τοῦ ὑποδιευθυντοῦ δ' ἀπὸ τῆς 1.1.1961, ἄλλως τὸν τοῦ τιμηματάρχου α' ἀπὸ 1.1.1957, μετὰ τῶν σχετικῶν προσαυξήσεων τοῦ μισθοῦ του καὶ ὑποχρεωθῇ ἡ ἀναιρεσίβλητος εἰς τὴν καταβολὴν αὐτῷ τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τῶν καταβληθεισῶν αὐτῷ καὶ τῶν ὧν ἐδικαιοῦτο, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἀποδοχῶν, λόγῳ τῆς μὴ προαγωγῆς του ἀπὸ τοῦ ὡς ἄνω χρόνου εἰς τοὺς εἰρημένους βαθμούς, καίτοι εἶχεν ἅπαντα τὰ ἀπαιτούμενα πρὸς τοῦτο τυπικὰ καὶ οὐσιαστικὰ προσόντα καὶ ὑπῆρχον ἔκτοτε πρὸς τοῦτο κεναὶ θέσεις, τὸ μὲν διέλαθεν ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει σαφῆ καὶ ἔπαρκῆ αἰτιολογίαν, μὴ περιληφθέντων ἐν αὐτῇ ἀντιφατικῶν αἰτιολογιῶν, τὸ δὲ δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν παρὰ τὸν νόμον μὴ προταθέντα πράγματα. Οἱ δὲ ἐναντίοι πρῶτος καὶ πέμπτος λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

Ὁ ἰσχυρισμός, ὃν ὁ ἀναιρεσείων διατείνεται, ὅτι προέβαλεν ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος Πρωτοδικείου ὡς ἐφετείου, ὅτι κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 11 § 2 τοῦ ἰσχύοντος κατὰ τὸν ἐπίδικον χρόνον Ὀργανισμοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ἔχοντος συμβατικὸν χαρακτῆρα, αἱ προαγωγαὶ τῶν ὑπαλλήλων ἀπὸ βαθμοῦ εἰς βαθμὸν ἐνεργοῦνται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἀποτελουμένου ἐξ ἀνωτέρων ὑπαλλήλων, ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῶν ἀποφάσεων αὐτοῦ συντάσσεται πίναξ προακτέων καὶ στασίμων ὅλων τῶν κλάδων καὶ βαθμῶν, κατὰ δὲ τὴν παράγραφον 3 δὲν δύνανται νὰ προαχθῶσιν οἱ ἐπιδείξαντες κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας ἀνικανότητα ἢ ἀκαταλληλιότητα, δὲν ἐκρίθη δὲ οὗτος στάσιμος καθ' ὅλον τὸν ἐπίδικον χρόνον, δὲν εἶναι αὐτοτελὲς ὑπὸ τὴν ἐκτεθεῖσαν ἔννοιαν, ἀλλ' ἐπιχείρημα, συμπερασματικῶς τεῖνον εἰς ἐνίσχυσιν τῆς ἀπόψεώς του περὶ τοῦ εὐδοκίμου τῆς παρὰ τῇ ἀναιρεσιβλήτῳ ὑπηρεσίας του κατὰ τὸν εἰρημένον χρόνον. Ὅθεν, ἡ προσαπτομένη τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει αἰτίασις, ὅτι αὕτη δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸν ὡς εἴρηται ἰσχυρισμόν, καὶ ὅτι, παραλείψασα νὰ αἰτιολογήσῃ τὴν μὴ κήρυξιν τοῦ ἀναιρεσείοντος στασίμου, καίτοι διαπιστοῦ ἐλλείψιν ἀποδόσεως, ἀκαταλληλιότητα καὶ κακόβουλον ἐλλειψιν διαθέσεως πρὸς ἐργασίαν, ἐστέρησεν αὐτὴν νομίμου βάσεως, δὲν ἱδρύει τοὺς ἐκ τοῦ ἄρθρου 807 ἐδάφια 7 καὶ 19 Πολ. Δικονομίας λόγους πρὸς ἀναίρεσιν καὶ ὁ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζων τρίτος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ἐκ τῆς ἐν τῇ τρίτῃ σκέψει βεβαιώσεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι αὕτη ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ συνεξετίμησε τὸ σύνολον τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων, ἐν οἷς καὶ τὰς ἐνώπιον συμβολαιογράφων ἐνόρκους βεβαιώσεις μαρτύρων, καθ'

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΠΑΡΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΩΣ ΜΙΣΘΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΤΙΜΗΣΙΣ ΑΥΤΗΣ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Ἡ παροχὴ κατοικίας εἰς τὸν μισθωτὸν δύναται κατὰ τὰς περιστάσεις νὰ ἐκληφθῇ ὡς μισθός (Ἴδετε *Γ. Σιμωνέτου*, Δώδεκα Μελέται Ἀστικοῦ καὶ Ἐργατικοῦ Δικαίου, σελ. 179, *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 653, ἀριθ. 11, *Τούση - Σταυροπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 147 ἑπ., Α.Π. 319/1969, ἀνωτέρω, σελ. 917), ὅταν δηλαδὴ παρέχηται ὡς ἀνταλλάγμα τῆς ἐργασίας καὶ δὲν ἐξυπηρετοῦνται διὰ τῆς παροχῆς αὐτῆς λειτουργικαὶ ἀνάγκαι τοῦ ἐργοδότου. (Ἴδετε καὶ *Ι. Καποδίστριαν*, ἔνθ' ἀνωτ., Α.Π. 247/1967, ΕΕΔ 26, 734, Α.Π. 319/1969, ἔνθ' ἀνωτ.).

Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἀνάγεται εἰς τὴν ἐκτίμησιν τοῦ περιεχομένου τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ρυθμίζεται ὑπὸ τοῦ νόμου, ὡς π.χ. κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ν.δ. 3786/1957 (ΕΕΔ 11, 1137), κατὰ τὸ ὁποῖον ἡ βάσει τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου χορηγουμένη εἰς τὸ προσωπικὸν αὐτῶν τροφὴ καὶ κατοικία δὲν ἀποτελεῖ μισθὸν ἢ ἄλλο εἶδος ἀποδοχῶν αὐτῶν, ἀλλὰ παρέχεται πρὸς ἐξυπηρέτησιν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τῶν Ἱδρυμάτων. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 460/1960, ΕΕΔ 19, 1373, Α.Π. 163/1966, ΕΕΔ 25, 599).

Διὰ νὰ ὑπολογισθῇ συνεπῶς καὶ ἡ παροχὴ αὕτη εἰς τὰς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας τακτικὰς ἀποδοχὰς τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τῆς ἀποζημιώσεως κατὰ τὸν νόμον τοῦτον, ἢ εἰς τὰς ἀποδοχὰς τοῦ ἐν ἀδείᾳ κατὰ τὸν ἀ.ν. 539/1945 τελοῦντος μισθωτοῦ, ὡς ἐπιδιάλλεται διὰ τὸ τελευταῖον τοῦτο ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 § 2 τοῦ ν.δ. 4547/1966 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας» (ΕΕΔ 25, 1223), διὰ τῆς ὁποίας κατηργήθη ἡ ἐξαίρεσις τῆς παροχῆς κατοικίας διὰ τὰς ἀποδοχὰς τοῦ ἀδειοῦχου μισθωτοῦ, πρέπει νὰ διαγνωσθῇ, ἂν ἡ παροχὴ αὕτη χορηγῆται πράγματι ὡς ἀνταλλάγμα τῆς ἐργασίας. (Ἴδετε περὶ τῶν ἀποδοχῶν ἐν γένει κατὰ τὸν χρόνον ἀδείας τῶν μισθωτῶν Α.Π. 118/1957, Ὁλομέλεια, ΕΕΔ 16, 334, Α.Π. 163/1956, ΕΕΔ 15, 118, Α.Π. 256/1966, ΕΕΔ 25, 728).

Οὕτως ἐμφανίζεται ἀναγκαία ἡ ἀποτίμησις τῆς παροχῆς ταύτης εἰς χρῆμα.

Κατὰ τὰ ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ γινόμενα δεκτὰ (*Τούση - Σταυροπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 149, σημ. 25, *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 163, *Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 653, ἀριθ. 55 ἑπ., Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 7675/1955, ΕΕΔ 14, 818, Ἴδετε καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 20323/1961, ΕΕΔ 21, 80) λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν αἱ ὑποκειμενικαὶ συνθῆκαι τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἡ δαπάνη, τὴν ὁποίαν ἀπαλλάσσεται οὗτος, ἐὰν θὰ ἐνοικίαζε κατοικίαν ἀνάλογον πρὸς τὴν οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν θέσιν αὐτοῦ. (Ἴδετε ἰδίᾳ *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, ἔνθ' ἀνωτ., ὅπου ἀναφέρεται τὸ παράδειγμα θυρωροῦ πολυκατοικίας, διὰ τὸν ὁποῖον δίμηνος κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 6/1958 διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ΕΕΔ 17, 606, δὲν ὑπολογίζεται ἡ παροχὴ αὕτη ὡς μέρος τοῦ μισθοῦ, Ἴδετε καὶ Πρωτοδίκαιον Ἀθηνῶν 983/1961, ΕΕΔ 20, 353).

Δὲν πρέπει νὰ συγχέηται ἡ ἀποτίμησις τῆς παροχῆς ταύτης διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920 ἢ τὰς ἀποδοχὰς τοῦ ἀδειούχου μισθωτοῦ κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον πρὸς τὴν ὑπὸ ἄλλων διατάξεων ρυθμιζομένην, ὡς κατὰ βάρος τῆς ἀπὸ 1.12.1947 γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (ΕΕΔ 6, 732) περὶ ἀποτιμήσεως εἰς τὸ ἐν αὐτῇ παρα-

---

στάται ἀδιστάκτως βέβαιον, ὅτι αὕτη ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ συνεξετίμησε τὴν ἐπικαλεσθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ὑπ' ἀριθ. 19586/1965 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς καὶ τὴν ἀπὸ 3.10.1956 ἐπιστολήν του πρὸς τὸν γενικὸν διευθυντὴν τῆς ἀναιρεσιβλήτου, πρὸς ἀπόδειξιν τῶν ἀγωγικῶν του ἰσχυρισμῶν. Ὅθεν εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι οἱ ἐναντίοι δεύτερος καὶ τέταρτος λόγοι ἀναιρέσεως, ὅτι ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰ ὡς ἄνω ἔγγραφα (*).

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 14586/1968 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἀβασίμου.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

228/1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί της δικαιοδοσίας των δικαστηρίων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 126 της 2 Ιουλίου 1969)

Προτάσει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, ακηκοάσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον 1

Αποφάσεις οιουδήποτε δικαστηρίου, εκδοθείσαι επί αντικειμένου εξαιρεθέντος της δικαιοδοσίας αυτού, είναι ανυπόστατοι και δεν εκτελούνται.

Άρθρον 2

Η ισχύς του παρόντος άρχεται από της 1ης Ιουνίου 1969.

Εν Αθήναις τη 2 Ιουλίου 1969

—

ΒΑΣΙΛΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

290/1969 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί εφαρμογής των διατάξεων του ά.ν. 283/1968 και επί των Οργανισμών και Ιδρυμάτων ν.δ. 3/1968.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 84 της 9 Μαΐου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις: 1) Του άρθρου 33 του Συντάγματος. 2) Του άρθρου μόνου του ν.δ. 3/1968 «περί προσωρινής διοικήσεως Οργανισμών και Ιδρυμάτων, εις την διοίκησιν των οποίων έχει ανάμιξιν ο Βασιλεύς ή μέλος της Βασιλικής οικογενείας», 3) Του άρθρου 4 του ά.ν. 283/1968 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των αναγκαστικών νόμων 65/1967, 116/1967 και 246/1967», προτάσει του Προεδρεύοντος, ως Υπουργού Προεδρίας, και των Υπουργών Συντονισμού και Κοινωνικών Υπηρεσιών, ακηκοάσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον 1

Αι διατάξεις του ά.ν. 283/1968(*) έχουν εφαρμογήν και επί των Οργανισμών και Ιδρυμάτων, εις την διοίκησιν των οποίων έχει ανάμιξιν ο Βασιλεύς ή μέλος της Βασιλικής οικογενείας.

Άρθρον 2

Η ισχύς του παρόντος άρχεται από της δημοσιεύσεως αυτού εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Εις τον αυτόν επί των Κοινωνικών Υπηρεσιών Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Εν Αθήναις τη 30 Απριλίου 1969

—

389/1969 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως του από 4/5.10.1951 β.δ. «περί επιβλέψεως της λειτουργίας, χειρισμού και συντηρήσεως μηχανημάτων εκτελέσεως τεχνικών έργων», ως ετροποποιήθη και συνεπληρώθη μεταγενεστέρως.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 115 της 18 Ιουνίου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν τον νόμον 6422/1934 «περί άσκήσεως του επαγγέλματος των μηχανολόγων κλπ.», ως ετροποποιήθη και συνεπληρώθη μεταγενεστέρως και ιδία τα άρθρα 3, 5 και 6 αυτού, την υπ' αριθ. 142/20.3.1969 σύμφωνον γνωμάτευσιν του παρά τω Υπουργείω Βιομηχανίας Τεχνικού Συμβουλίου, ως και την υπ' αριθ. 383/1969 γνωμοδότησιν του Συμβουλίου της Επικρατείας, προτάσει του Ημετέρου επί της Βιομηχανίας Υπουργού, ακηκοάσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον 1

Αι απαιτούμεναι προϋπηρεσίαι διά την απόκτησιν άδειων μηχανοδηγού – χειριστού Α' ειδικότητος, Α' διακρίσεως, κατ' εφαρμογήν του από 4/5.10.1951 β.δ. «περί επιβλέψεως της λειτουργίας χειρισμού και συντηρήσεως μηχανημάτων εκτελέσεως τεχνικών έργων», ως ετροποποιήθη και συνεπληρώθη διά των από 7/7.4.1954 και υπ' αριθ. 22 από 30.12.1959/22.1.1960 β.δ.,

---

στόν διά την εκ του ημερομισθίου του ανειδικεύτου εργάτου (ημερομισθίου ασφαλείας) έκπτωσιν, εφ' όσον πάντως πρόκειται περί παροχής ως ανταλλάγματος της εργασίας. (Ίδετε και Α.Π. 163/1966, ΕΕΔ 25, 599).

Είναι διάφορος έπίσης ή υπό του Ι.Κ.Α. αποτίμησις των εις είδος παροχών, μεταξύ των οποίων και ή κατοικία, διά τας προς το Ι.Κ.Α. εισφοράς κατ' άρθρον 25 § 4 ά.ν. 1846/1951 περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το οποίον εξουσιοδοτεί το Διοικητικόν Συμβούλιον του Ι.Κ.Α. να αποτιμά δι' αποφάσεως του τας εις είδος αποδοχάς των μισθωτών. (Ίδετε *Χ. Αγαλλοπούλου*, Κοινωνικαί Ασφαλίσεις, έκδ. 1956, σελ. 174).

(*) ΕΕΔ 27, 309.

μειοῦνται εἰς τὸ ἥμισυ.

Ἄρθρον 2

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Βιομηχανίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Ἰουνίου 1969

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

59881/11411/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ποσοστοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 ἀ.ν. 99 1967 περὶ ἐλέγχου ὁμαδικῶν ἀπολύσεων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 420 τῆς 28 Ἰουνίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἀ.ν. 99/1967 «περὶ ἐλέγχου ὁμαδικῶν ἀπολύσεων κ.λ.π.», ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 173/1967, 2) Τὰς ἰσχυούσας σήμερον συνθήκας ἐν τῇ ἀγορᾷ ἐργασίας, ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν τὸ ποσοστὸν ἐπὶ τοῦ εἰς τὴν ἀρχὴν ἑκάστου μηνὸς ἀπασχολουμένου ὑπὸ τῶν ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων προσωπικοῦ, πέραν τοῦ ὁποίου αἱ διενεργούμεναι ὑπ' αὐτῶν ἀπολύσεις θεωροῦνται ὁμαδικαὶ κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀνωτέρω ἀ.ν. 99/1967(*), εἰς 6% διὰ τὸ Β' ἑξάμηνον τοῦ ἔτους 1969.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ἰουνίου 1969

—

17287/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Δημοσίων Ἔργων

Περὶ ἐγκρίσεως πινάκων ἀναπροσαρμογῆς τῶν ἡμερομισθίων πληρωμάτων πλωτῶν μηχανημάτων τοῦ Ε.Τ.Μ.Α.Ε.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 390 τῆς 14 Ἰουνίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 25 Ἰανουαρίου 1936 ἀ.ν. «περὶ συστάσεως Εἰδικοῦ Ταμείου Μηχανημάτων Λιμενικῶν Ἔργων», ὡς αὐτὰ τροποποιηθέισα καὶ συμπληρωθέισα διὰ μεταγενεστέρων νόμων ἰσχύουσι σήμερον, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 863/1960 Β.Δ. «περὶ διαρθρώσεως τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων καὶ περὶ Ὀργανισμοῦ τῆς παρ' αὐτῷ Γενικῆς Διευθύνσεως Δημοσίων Ἔργων», ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 75/17.4.1969 πρᾶξιν τῆς Διοικούσης τὸ Ε.Τ.Μ.Α.Ε. Ἐπιτροπῆς περὶ ἐγκρίσεως πινάκων ἀναπροσαρμογῆς τῶν ἡμερομισθίων τῶν πληρωμάτων πλωτῶν μηχανημάτων τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου Μηχανημάτων Λιμενικῶν Ἔργων, ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἑπεται:

Πρᾶξις 75/1969

Ἡ Ἐπιτροπὴ μετὰ συζήτησιν ἀποφασίζει ὁμοφώνως:

1) Καθορίζει ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1969 τὰ ἡμερομίσθια τοῦ προσωπικοῦ τῶν πλωτῶν μηχανημάτων τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου Μηχανημάτων Λιμενικῶν Ἔργων κατόπιν τῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 349/1968 πράξεως αὐτῆς ἐγκριθείσης αὐξήσεως κατὰ 10% τῶν βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 71/1966 καταβαλλομένων σήμερον ἡμερομισθίων τοῦ ἐν λόγῳ προσωπικοῦ ὡς ἀκολούθως:

Πίναξ Α'

Τακτικῶν μισθολογίων πληρωμάτων ἐπὶ σκαφῶν ἐν ἀργίᾳ.

Εἰδικότης	Ἐπὶ σκαφῶν ἐντὸς ἕδρας ἡμερομίσθια ἀπὸ 1.1.1969	Ἐπὶ σκαφῶν ἐκτὸς ἕδρας ἡμερομίσθια ἀπὸ 1.1.1969
1) Πλοίαρχος Α'	139	139
2) Πλοίαρχος Β'	117	117
3) Πλοίαρχος Γ'	102	102
4) Κυβερνήτης	102	102
5) Δραγόρος	139	139
6) Ὑποδραγόρος	102	102
7) Μαγιέρης	139	139
8) Χειριστὴς γερανῶν	119	119
9) Ναύκληρος	82	82
10) Ναύτης	76	76
11) Μηχανικὸς Α' (Ρ) Κ ΛΕΩΝ	—	—
12) Μηχανικὸς Α'	138	138
13) Μηχανικὸς Β'	117	117
14) Μηχανικὸς Γ'	102	102
15) Ἠλεκτρολόγος Α'	138	138
16) Ἠλεκτρολόγος Β'	117	117
17) Ἠλεκτρολόγος Γ'	102	102

(*) ΕΕΔ 26, 1089

Είδικότης	Έπί σκαφών έντός έδρας ημερομίσθια από 1.1.1969	Έπί σκαφών έκτός έδρας ημερομίσθια από 1.1.1969
18) Αρχιθερμαστής	91	91
19) Λιμενάρχης	87	87
20) Θερμαστής	85	85
21) Μάγειρος	87	87
22) Θαλαμηπόλος	59	59

Πίναξ Β'

Έκτακτον μισθολόγιον πληρωμάτων έπί σκαφών έν ένεργεία.

1) Πλοίαρχος Α'	224	199
2) Πλοίαρχος Β'	192	167
3) Πλοίαρχος Γ'	170	145
4) Κυβερνήτης	170	145
5) Δραγόρος	224	199
6) Τποδοιγόρος	170	145
7) Μαγείρης	223	198
8) Χειριστής γερανών	191	171
9) Ναύκληρος	142	117
10) Ναύτης	134	109
11) Μηχ/κός Α' (Ρ) ΚΛΕΩΝ	235	210
12) Μηχανικός Α'	222	197
13) Μηχανικός Β'	192	167
14) Μηχανικός Γ'	170	145
15) Ήλεκτρολόγος Α'.	222	197
16) Ήλεκτρολάγος Β'	192	167
17) Ήλεκτρολόγος Γ'	170	145
18) Αρχιθερμαστής	155	130
19) Λιμενάρχης	149	124
20) Θερμαστής	147	122
21) Μάγειρος	149	124
22) Θαλαμηπόλος	109	84

2) Εἰς τὰ ὡς ἀνωτέρω ἐν τοῖς πίναξι Α' καὶ Β' καθοριζόμενα ἡμερομίσθια τακτικοῦ καὶ ἐκτάκτου μισθολογίου τῶν πληρωμάτων τῶν πλοίων μηχανημάτων τοῦ Ταμείου συμπεριλαμβάνονται ἐνσωματωθέντα εἰς τὸ ἡμερομίσθιον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 71/1966 πράξεως καὶ τὸ ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 88/1961 πράξεως τοῦ Υπουργικοῦ Συμβουλίου προβλεπόμενον ἐπίδομα ἄρτου ἐκ μιᾶς (1) δραχμῆς ἡμερησίως, ὡς καὶ τὸ ἐπίδομα λόγῳ φθορᾶς ἱματισμοῦ, τὸ προβλεπόμενον ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀ.ν. 1157/1938 καὶ καταβαλλόμενον εἰς τοὺς ἀρχιθερμαστάς, λιμενάρχας καὶ θερμαστάς, καθορισθὲν εἰς δραχμὰς 6 (ΞΣ) ἡμερησίως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 257/15.7.1964 πράξεως τῆς Ἐπιτροπῆς.

3) Εἰς τὰ πληρώματα, τὰ ὑπηρετοῦντα ἐπὶ σκαφῶν, εὑρισκομένων ἐκτὸς τῆς βάσεως τοῦ Λιμένος Πειραιῶς, ὡς αὕτη καθορίσθη ἐκ τοῦ ἄρθρου 4 § 4 τοῦ ἀ.ν. 1157/1938, παρέχεται ἐπὶ πλέον τοῦ ὡς ἄνω καθοριζομένου ἡμερομισθίου καὶ ἐπίδομα τροφῆς ἐκ δραχμῶν εἴκοσι πέντε (25) ἡμερησίως δι' ἅπασας τὰς κατηγορίας τῶν πληρωμάτων τῶν πλοίων μηχανημάτων (κυβερνήτας, ναύτας κλπ.) πλὴν τῶν χειριστῶν καὶ ἐν τοῖς Γραφείοις τοῦ Ε.Τ.Μ.Α.Ε. ὑπηρετούντων, εἰς οὓς θὰ ἐξακολουθήσῃ καταβαλλόμενον τὸ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 346/1964 καθοριζόμενον ἐπίδομα τροφῆς (Φ.Ε.Κ. 27/1965 Β') καὶ εἰς ἃς περιπτώσεις προσεβλέπετο ἡ καταβολὴ τοιούτου ἐπιδόματος δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 349/3.12.1968 ἀποφάσεως τῆς Διοικούσης τὸ Ε.Τ.Μ.Α.Ε. Ἐπιτροπῆς καὶ ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐὰν τὰ σκάφη ταῦτα εὑρίσκονται εἰς κατάστασιν ἀργίας ἢ ἐνεργείας.

Τὰ ἡμερομίσθια τῶν πληρωμάτων τοῦ ἐκτάκτου μισθολογίου (Πίναξ Β') τῶν ὑπηρετούντων ἐπὶ σκαφῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἐντὸς ἕδρας ἔχουν καθορισθῆ ὡς ἀνωτέρω κατὰ τὰ ἠξημένα, ἐν σχέσει πρὸς τὰ τοιαῦτα πληρωμάτων ὑπηρετούντων ἐπὶ σκαφῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἐκτὸς ἕδρας, διότι καθ' ὃ χρονικὸν διάστημα τὰ σκάφη παραμένουν ἐργαζόμενα, ἐντὸς τῆς ἕδρας των, ἤτοι ἐντὸς τοῦ Λιμένος Πειραιῶς, δὲν καταβάλλεται εἰς τὰ πληρώματα τούτων τὸ ὡς ἀνωτέρω ἐπίδομα τροφῆς, ὅπερ ἐπίδομα ἐκ τοῦ νόμου παρέχεται μόνον εἰς τὰ πληρώματα τῶν σκαφῶν τῶν εὑρισκομένων ἐκτὸς τῆς ἕδρας των.

4) Τὰ οὕτω ἀναπροσαρμοζόμενα ἡμερομίσθια τῶν πληρωμάτων τῶν πλοίων μηχανημάτων τοῦ Ταμείου ταῦτα τακτικοῦ, ὡς καὶ τοῦ ἐκτάκτου μισθολογίου, ἔχουσι καθορισθῆ ἠξημένα δι' ἅπασας τὰς ἡμέρας ἐργασίας, λόγῳ συγχωνεύσεως εἰς ταῦτα παγίας αὐξήσεως τοῦ ἡμερομισθίου συμφώνως τῇ ὑπ' ἀριθ. 136/21.3.1955 πράξει τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς, δι' ἣν τυχὸν ἐργασίαν παρεχομένην ὡς ἐκ τῆς ἡνύσεως της κατὰ τὴν νύκτα καὶ τὰς Κυριακάς, ὡς καὶ τὰς λοιπὰς ἐξαιρετίμους ἡμέρας συνῳδὰ ταῖς διατάξεσι τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀπὸ 24 Νοεμβρίου 1954 Δ.Δ. ἐν ὄψει ὅμως πάντοτε τοῦ ὑπὸ τῶν προδιαληφθεισῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1157/1938 τεθεσπισμένου περιορισμοῦ, ὅτι ταῦτα δὲν δύνανται νὰ ὑπερβαίνουσι τὸ ἑκάστοτε ἰσχῦον μισθολόγιον τῶν πληρωμάτων τῶν ὑπηρετούντων ἐπὶ τῶν ἐπιβατηγῶν πλοίων τῆς Ἀκτοπλοΐας.

Οὕτω τὰ ὑπὸ τοῦ Ταμείου καθοριζόμενα ἡμερομίσθια εὑρίσκονται ἐντὸς τῶν ὡς ἀνωτέρω διαγραφομένων ὁρίων καὶ δὲν ὑπερβαίνουσι τὰ ἀντίστοιχα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἰσχυουσῶν σήμερον

συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἡμερομίσθια τὰ καταβαλλόμενα εἰς τὰ πληρώματα τῶν ἐπιβατηγῶν πλοίων τῆς Ἀκτοπλοΐας, ἰσολειπομένα κατὰ τι μάλιστα τούτων.

5) Ἐπὶ τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων ἡμερομισθίων ἐνεργείας τῶν πληρωμάτων τῶν σκαφῶν, ἐφ' ὅσον ταῦτα ἐργάζονται διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου ἢ τρίτων κατὰ τὰς ἐξαιρετικὰς ἡμέρας, ὑπολογίζεται πρόσθετος κατὰ 75% τοῦ ἡμερομισθίου, ἥτις προστιθεμένη εἰς τοῦτο καταβάλλεται εἰς τὰ ἐπὶ τῶν σκαφῶν τούτων ἐργαζόμενα πληρώματα.

6) Ἐπὶ θεμάτων ἀναφορικῶς πρὸς τὴν ρύθμισιν κλπ. τῶν ἀποδοχῶν τῶν πληρωμάτων τῶν πλοίων μηχανημάτων τοῦ Ταμείου, μὴ θιγομένων διὰ τῆς παρούσης ἀποφάσεως, ἐξακολουθεῖ ἰσχύουσα ἡ ὑπ' ἀριθ. 212/29.5.1957 πρᾶξις τῆς Ἐπιτροπῆς, ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 290/17.7.1957 ὁμοίας ταυτότης. Ὡσαύτως ἐξακολουθοῦσιν ἰσχύουσαι αἱ μέχρι τοῦδε ἐκδοθεῖσαι πράξεις τῆς Ἐπιτροπῆς, αἱ καθορίζουσαι τὴν καταβολὴν ηὐξημένων ἀποδοχῶν εἰς ἐνίους ἐκ τοῦ προσωπικοῦ τῶν πληρωμάτων τῶν πλοίων μηχανημάτων τοῦ Ταμείου, πρὸς κάλυψιν εἰδικῶν ὑπηρεσιακῶν ἀναγκῶν ἐπὶ τῇ βάσει πάντοτε τοῦ ἑκάστοτε ἰσχύοντος μισθολογίου.

7) Ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1969, ἡμερομηνίας ἀναδρομικῆς ἰσχύος τῆς παρούσης, ἐκδιδομένης εἰς συμπλήρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 349/3.12.1968 πράξεως τῆς Ἐπιτροπῆς, καταργοῦνται πᾶσαι αἱ σχετικαὶ προγενέστεραι ἀποφάσεις αὐτῆς, αἱ ἀφορῶσαι εἰς θέματα ρυθμιζόμενα διὰ τῆς παρούσης ἀποφάσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Μαΐου 1968

—

768/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν

Περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀεροθεραπείας εἰς τοὺς φυματικοὺς ἠσφαλισμένους καὶ συνταξιούχους τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τῶν λοιπῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν, ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 373 τῆς 12 Ἰουνίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: Τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 124/1967 περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀεροθεραπείας εἰς τοὺς φυματικοὺς ἠσφαλισμένους καὶ συνταξιούχους τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τῶν λοιπῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς ταυτοὺς τοῦ ἄρθρου 36 (παράγραφος 7) τοῦ ν.δ. 1/1968 «περὶ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ Ὑπουργείων», ἀποφασίζομεν:

1) Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπὸ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ τῶν Κλαδικῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν, ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν, χορήγησιν κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον 1969 ἐφ' ἅπαξ ἐπιδόματος ἀεροθεραπείας ἐκ δραχμῶν ἑπτακοσίων πεντήκοντα (750) εἰς τοὺς φυματικοὺς ἠσφαλισμένους καὶ συνταξιούχους αὐτῶν καὶ εἰς τὰς κάτωθι κατηγορίας:

α) Εἰς τοὺς ἐπιδοτουμένους.

β) Εἰς τοὺς συνταξιοδοτουμένους.

γ) Εἰς τοὺς λαμβάνοντας ἐπίδομα ἀναπροσαρμογῆς.

δ) Εἰς τοὺς βοηθηματούχους.

ε) Εἰς τοὺς συνταξιούχους λόγῳ γήρατος τοὺς πάσχοντας ἐκ φυματιώσεως καὶ ἔχοντας ποσοστὸν ἀναπηρίας ἄνω τῶν 35%.

2) Εἰς ἣν περίπτωσιν προβλέπεται εἰδικῶς ὑπὸ τῶν καταστατικῶν διατάξεων Ὀργανισμοῦ τινος ἡ χορήγησις ὡς ἐπιδόματος ἀεροθεραπείας ποσοῦ μεγαλυτέρου τοῦ διὰ τῆς παρούσης ὁριζομένου δύναται νὰ παρέχηται τοῦτο καὶ μέχρι τοῦ διπλασίου τοῦ κατὰ τ' ἀνωτέρω ποσοῦ, ἐφ' ὅσον ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τοῦ οἰκείου Ὀργανισμοῦ ἐπιτρέπει τὴν χορήγησιν τοῦ μεγαλυτέρου τούτου ποσοῦ.

3) Τὰ κατὰ τὴν παράγραφον 1 τῆς παρούσης ὁριζόμενα πρόσωπα δικαιοῦνται τοῦ ἐπιδόματος ἀεροθεραπείας, ἐὰν ἔλαβον σύνταξιν ἢ βοήθημα (τύπου συντάξεως) λόγῳ φυματιώσεως ἢ ἐπίδομα φυματιώσεως κατὰ τὸ ἀπὸ 1ης Ἰουνίου 1969 ἕως 31ης Αὐγούστου 1969 χρονικὸν διάστημα.

4) Δὲν δικαιοῦνται τοῦ ἐπιδόματος ἀεροθεραπείας:

α) Οἱ τυχόντες τούτου ἐξ οἱασδήποτε ἑτέρας πηγῆς.

β) Οἱ νοσηλευόμενοι εἰς σανατόρια ἢ ἀναρρωτήρια φυματικοὶ ἢ βοηθηματοῦχοι (τύπου συντάξεως) καὶ ἐπιδοματοῦχοι, ἐφ' ὅσον αἱ διαπάναι τῆς ὡς ἄνω νοσηλείας καταβάλλονται ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ ἑτέρου Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν, ἢ παρέχονται αὐτοῖς ὑπὸ τούτων ἔξοδα ἐνοικίων ἢ ἐν γένει ἔξοδα διαμονῆς εἰς ἔξοχάς.

5) Οἱ τυγχάνοντες συνταξιοῦχοι τοῦ Δημοσί-

ου καὶ Ὀργανισμοῦ τινος δικαιοῦνται τοῦ ἐπιδόματος ἀεροθεραπείας μόνον παρὰ τοῦ τελευταίου.

β) Ἡ καταβολὴ τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος, ἀρχομένη ἀπὸ τῆς Ἰουνίου 1969, θέλει διαρκέσει μέχρι τῆς 31ης Ὀκτωβρίου 1969.

γ) Οἱ καθιστάμενοι λόγῳ ἡλικιώσεως συνταξιοῦχοι μετὰ τὴν 31ην Ὀκτωβρίου 1969, τῶν ὁποίων ὅμως ἡ ἔναρξις συνταξιοδοτήσεως ἀνατρέχει εἰς τὸ πρὸ τῆς 31ης Λίγούστου 1969 χρονικὸν διάστημα, δικαιοῦνται ἐπιδόματος ἀεροθεραπείας, ἡ καταβολὴ τοῦ ὁποίου θέλει λάβει χώραν ἐντὸς προθεσμίας τριάκοντα (30) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς περὶ συνταξιοδοτήσεώς των ἀποφάσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Μαΐου 1969

—

3 3797/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Προνοίας Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 329 τῆς 12 Ἰουνίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 ἀ.ν. 11.11.1935, ὡς ἠρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937, 2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2529/1953 ν.δ. 3) Τὸ ν.δ. 30.4.1946, κυρωθὲν διὰ τοῦ ν.δ.1392/1949, 4) Τὴν παράγραφον 7 ἄρθρου 36 ν.δ. 1/1968, 5) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 1867/15.2.1969 ἀναφορὰν τοῦ Ταμείου Προνοίας Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων, 6) Γνώμην τοῦ Σ.Κ.Α. τῆς ὑπ' ἀριθ. 72/2.4.1969 συνεδριάσεως αὐτοῦ τῆς ΙΕ' περιόδου, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως τὸ ἄρθρον 1 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Προνοίας Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων τροποποιηθῇ ὡς ἀκολούθως:

«Ἄρθρον 1

Τὸ διὰ τοῦ ἀπὸ 29 Νοεμβρίου 1921 διατάγματος δυνάμει τοῦ νόμου 2752/1929 ἱδρυθὲν μὲ ἕδραν τὰς Ἀθήνας Ταμεῖον Προνοίας Προσωπικοῦ Σιδηροδρόμων Ἑλληνικοῦ Κράτους (Σ.Ε.Κ.) ἀποτελεῖ ἴδιον Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου.

Ὅπου εἰς τὸ Καταστατικὸν ἀναφέρεται ὁ τίτλος «Ταμεῖον Προνοίας Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων» νοεῖται «Ταμεῖον Προνοίας Προσωπικοῦ Σιδηροδρόμων Ἑλληνικοῦ Κράτους (Σ.Ε.Κ.)», ὅπου δὲ «Προσωπικὸν τῶν Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων» νοεῖται «Προσωπικὸν Σιδηροδρόμων Ἑλληνικοῦ Κράτους (Σ.Ε.Κ.)».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Μαΐου 1969

—

54654/3526/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ὡραρίου λειτουργίας φαρμακείων περιοχῆς Δήμου Ἀθηναίων, πέριξ Δήμων, Κοινοτήτων, Συνοικισμῶν καὶ Προαστίων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 412 τῆς 24 Ἰουνίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 4.7/17.7.1963 ν.δ. «περὶ Κανονισμοῦ τῶν χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας ἐν τοῖς φαρμακείοις», 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4020/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων», 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 42292/1959 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Α. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ φαρμακείων ἁπάσης τῆς χώρας», 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 6711/1969 αἴτησιν τοῦ Συλλόγου Βοηθῶν Φαρμακείων καὶ Φαρμακοϋπαλλήλων Ἀθηνῶν, 5) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 961/1969 σημειωθεῖσαν γνώμην τοῦ Φαρμακευτικοῦ Συλλόγου Ἀττικῆς, 6) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 1740/1969 γνώμην τῆς Ὁμοσπονδίας Ἰδιωτικῶν Ὑπαλλήλων Ἑλλάδος, ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν τὰς ὥρας ἀναίγματος, μεσημβρινῆς διακοπῆς καὶ κλεισίματος τῶν φαρμακείων περιοχῆς Δήμου Ἀθηναίων, πέριξ Δήμων, Κοινοτήτων, Συνοικισμῶν καὶ Προαστίων ὡς ἀκολούθως:

Ἀπὸ 16.6 — 16.9:

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 7.45' π.μ. — 1.30' μ.μ. καὶ 5.15' μ.μ. — 8.15' μ.μ.

Τεταρτὴν καὶ Σάββατον ἀπὸ 7.45' π.μ. — 2.15' μ.μ.

Ἡ παροῦσα, ἧς ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Ἰουνίου 1969

—

55409/3494/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ὡραρίου ἐργασίας ἐνίων κα-

τηγοριών καταστημάτων Αθηνών- Πειραιώς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 412 της 24 Ιουνίου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του άρθρου 5 του προεδρικού διατάγματος της 8/13.4. 1932 «περί κωδικοποιήσεως και συμπληρώσεως των διατάξεων των νόμων περί χρονικών ορίων εργασίας εις τα καταστήματα κ.λ.π.». 2) Τας διατάξεις του άρθρου 1 του ν.δ. 4020/1959 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων εργατικών τινων νόμων». 3) Την υπ' αριθ. 94948/6409/1965 ημετέραν απόφασιν «περί καθορισμού ωρών λειτουργίας εμπορικών καταστημάτων και εργασίας του πάσης φύσεως προσωπικού αυτών». 4) Την από 29.5.1969 αίτησιν των καταστηματαρχών πωλήσεως μεταλλικών επίπλων. 5) Την από 5.6.1969 αίτησιν των καταστηματαρχών πωλήσεως και επισκευής μηχανών Γραφείου. 6) Την υπ' αριθ. 670/1969 γνώμην του Συλλόγου Υπαλλήλων Εμπορικών Καταστημάτων Αθηνών και Περιχώρων, αποφασίζομεν:

Α'. Καθορίζομεν τας ώρας λειτουργίας των κάτωθι κατηγοριών καταστημάτων:

1) Καταστημάτων πωλήσεως μεταλλικών επίπλων περιοχής Αθηνών.

Από 1.6 — 31.8. Καθ' εκάστην από 7 π.μ. — 3 μ.μ.

2) Καταστημάτων πωλήσεως και επισκευής μηχανών Γραφείου περιοχής Αθηνών - Πειραιώς.

Από 1.6 — 30.9. Καθ' εκάστην από 7 π.μ. — 3 μ.μ.

3) Καταστημάτων πωλήσεως ειδών γραφικών τεχνών περιοχής Αθηνών.

Από 1.7 — 15.9. Καθ' εκάστην από 7.15' π. μ. — 2.45' μ.μ., Σάββατον από 7.15' π.μ. — 2 μ.μ.

4) Καταστημάτων αποθηκών χονδρικής πωλήσεως υφασμάτων περιοχής Αθηνών.

Από 1.7. — 31.7. Καθ' εκάστην από 7.30' π.μ. — 2.30' μ.μ.

5) Καταστημάτων βιβλιοχαρτοπωλείων περιφερείας Πειραιώς και Νικαίας.

Από 1.7 — 20.8. Καθ' εκάστην από 7.30' π.μ. — 2.30' μ.μ.

Β'. Το δια της παρούσης καθοριζομένων συνεχές ωράριον δεν έχει εφαρμογήν επί των καταστημάτων της αυτής κατηγορίας, των οποίων ο ιδιοκτήτης δεν επιθυμεί την εφαρμογήν αυτού.

Γ'. Καταστηματάρχαι, μη επιθυμούντες την λειτουργίαν του καταστήματος των εις τας υπό της παρούσης καθοριζομένας ώρας συνεχούς λειτουργίας, ευάγονται υποχρεωτικώς εις το ωράριον λειτουργίας των εμπορικών καταστημάτων, το καθορισθέν διά της υπ' αριθ. 44211/2881/1969 ημ. αποφάσεως ημών, μετά προηγουμένην κατάθεσιν εις την αρμοδίαν Επιθεώρησιν Εργασίας ής υπαξ δηλώσεώς των, εντός 10ημέρου από της ισχύος της παρούσης, περί του ωραρίου (συνεχούς ή διακεκομμένου), όπερ επιθυμούν να ακολουθώσι.

Εις αμφοτέρας τας περιπτώσεις αναιρείται υποχρεωτικώς εις εμφανές μέρος της προθήκης του καταστήματος των το ακολουθούμενον υπ' αυτών ωράριον.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως, κοινοποιηθήσεται δε προς της δημοσιεύσεως προς εφαρμογήν.

Εν Αθήναις τη 17 Ιουνίου 1969

—

113329/8259/1969 Απόφ. Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας

Περί καθορισμού αποζημιώσεως προέδρου, αντιπροέδρου, μελών, προϊσταμένου Γραμματείας, εισηγητών, γραμματέων και βοηθών αυτών.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 412 της 24 Ιουνίου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του άρθρου 28 του νόμου 3239/1955, 2) τας διατάξεις του άρθρου 3 του νόμου 3755/1957, 3) τας διατάξεις του άρθρου 2 του ν.δ. 3789/1957, 4) τας διατάξεις του άρθρου μόνου του ν.δ. 176/1969 «περί καταβολής αμοιβής εις τους μετέχοντας εις Συμβούλια και Επιτροπάς», 5) την υπ' αριθ. 59608/3224/7.6.1967 κοινήν απόφασιν του Αντιπροέδρου της Κυβερνήσεως και των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας «περί διατηρήσεως Συμβουλίων και Επιτροπών παρά τη Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εργασίας, ως και περί συγχωνεύσεως Λογαριασμών», αποφασίζομεν:

1) Καθορίζομεν από της Ιανουαρίου 1969 την μηνιαίαν αποζημίωσιν των μετεχόντων εις τας συνεδριάσεις του Ε.Γ.Σ.Κ.Π., μετονομασθέντος βάσει του ν.δ. 184/1969 εις Ανώτατον Συμβούλιον Εργασίας, και των παρ' αυτώ λειτουργούντων Τμημάτων, ήτοι Αμοιβής και Όρων Εργασίας, Κανονισμών Εργασίας και Διακανονισμού Εργασίας, ως ακολούθως:

α) Των εχόντων την ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου, προέδρων, αντιπροέδρων, μελών, προϊσταμένου της Γραμματείας, ως και του υπό

τὴν ἰδιότητα τοῦ εἰδικοῦ ἐπιστήμονος μετέχοντος μέλους, εἰς δραχμὰς 2.500 μηνιαίως.

β) Τῶν εἰσηγητῶν εἰς δραχμὰς 1.800 μηνιαίως.

γ) Τῶν γραμματέων καὶ βοηθῶν τοῦ Συμβουλίου εἰς δραχμὰς 1.200 μηνιαίως.

Ἡ κατὰ τ' ἀνωτέρω ἀποζημίωσις καταβάλλεται εἰς τὸ ἀκέραιον διὰ τὴν συμμετοχὴν τῶν ἀνωτέρω εἰς ἅπασας τὰς κατὰ μῆνα συνεδριάσεις τῆς Ὀλομελείας, τῶν Τμημάτων καὶ Ἐπιτροπῶν, ὧν ἕκαστος μετέχει, περικοπτομένη ἀναλόγως δι' ἑκάστην ἀπουσίαν.

2) Καθορίζομεν ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1969 τὴν μηνιαίαν ἀποζημίωσιν τῶν ἐξ ἰδιωτῶν μελῶν τοῦ ὡς ἄνω Συμβουλίου καὶ τῶν παρ' αὐτῷ λειτουργούντων Τμημάτων εἰς δραχμὰς 200 κατὰ συνεδρίασιν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Ἰουνίου 1969

—

44275/2887/1969. Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 45/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφορώσης εἰς τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργαζομένων εἰς λιθογραφεῖα χάρτου, λιθογραφεῖα μετάλλου, βαθυτυπίας καὶ χαλκογραφίας, ὡς καὶ διὰ τοὺς ἐκτελοῦντας οἱανδήποτε λιθογραφικὴν ἐργασίαν καθ' ἅπασαν τὴν χώραν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 309 τῆς 9 Μαΐου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓξ μῆνας χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 9.8.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 45/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ λιθογραφεῖα χάρτου, λιθογραφεῖα μετάλλου, βαθυτυπίας καὶ χαλκογραφίας, ὡς καὶ διὰ τοὺς ἐκτελοῦντας οἱανδήποτε λιθογραφικὴν ἐργασίαν καθ' ἅπασαν τὴν χώραν», ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 98402/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 624 τ. Β' τῆς 21.10.1966)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Μαΐου 1969

—

44263/2888/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ περαιτέρω παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν καθαριότητος Δήμου Νεαπόλεως Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 309 τῆς 9 Μαΐου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 9.8.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 29.5.1964 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν καθαριότητος Δήμου Νεαπόλεως Θεσσαλονίκης (Φ.Ε.Κ. 251, τεῦχος Β' τῆς 6.7. 1964)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Μαΐου 1969

—

45612/2948/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 49/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν συντακτῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων περιοχῶν Πελοποννήσου, Ἠπείρου καὶ Νήσων».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 341 τῆς 17 Μαΐου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓξ μῆνας χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 18.8.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 49/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν συντακτῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων περιοχῶν Πελοποννήσου, Ἠπείρου καὶ Νήσων» (πρᾶξις κατάθέσεως εἰς Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν 99/12.11. 1966)(**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Μαΐου 1969

—

45613/2947/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 9/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν Δ.Ε.Η.».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 341 τῆς 17 Μαΐου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ 1 μῆνα, ἤτοι μέχρις 20.

(*) ΕΕΔ 25, 1357.

(*) ΕΕΔ 23, 890.

(**) ΕΕΔ 25, 1178.

6.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 9/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν Δ.Ε.Η.», ἐγκριθείσης μετὰ τροποποιήσεως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24703/1967 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 181, τεῦχος Β' τῆς 14.3.1967) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Μαΐου 1969

—

45616/2952/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 4/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν φυλάκων, νυκτοφυλάκων καὶ θυρωρῶν βιομηχανικῶν κλπ. ἐπιχειρήσεων περιοχῆς Ἐλευσῖνος - Ἀσπροπύργου».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 341 τῆς 17 Μαΐου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓξ μῆνας χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 24.8.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 4/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν φυλάκων, νυκτοφυλάκων καὶ θυρωρῶν βιομηχανικῶν κλπ. ἐπιχειρήσεων περιοχῆς Ἐλευσῖνος - Ἀσπροπύργου» (πρᾶξις κατατεθείσης εἰς Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν 11/6.3.1968) (**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Μαΐου 1969

—

45615/2949/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1966 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατῶν καθαριότητος καὶ ἐργατοτεχνιτῶν δημοτικῶν ἔργων Δήμου Πατρέων».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 341 τῆς 17 Μαΐου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓξ μῆνας χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 26.8.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1966 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατῶν καθαριότητος καὶ ἐργατοτεχνιτῶν δημοτικῶν ἔργων Δήμου Πατρέων», ἐγκριθείσης μετὰ τροποποιήσεως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 91161/1966 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 604, τεῦχος Β' τῆς 5.10.1966).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Μαΐου 1969

—

45614/2951/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 5/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὁδηγῶν τουριστικῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων (πούλμαν) περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 341 τῆς 17 Μαΐου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓξ μῆνας χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 28.8.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 5/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὁδηγῶν τουριστικῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων (πούλμαν) περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς» (πρᾶξις κατατεθείσης εἰς Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν 12/14.3.1968) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Μαΐου 1969

—

55601/3671/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὑπηρετούντων εἰς τὰς εἰδικὰς ἀποθήκας καυσίμων τοῦ Β. Ναυστάθμου Κρήτης ὑπαλλήλων καὶ ἐργατοτεχνιτῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 370 τῆς 11 Ἰουνίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓξ μῆνας χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 11.9.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὑπηρετούντων εἰς τὰς εἰδικὰς ἀποθήκας καυσίμων τοῦ Βα-

(*) ΕΕΔ 26, 511.

(**) ΕΕΔ 27, 588.

(*) ΕΕΔ 27, 589.

σιλικού Ναυστάθμου Κρήτης ὑπαλλήλων καὶ ἐργατοτεχνιτῶν», ἐγκριθείσης μετὰ τροποποιήσεως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 83476/1968 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 312, τεῦχος Β' τῆς 3.7.1968) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Ἰουνίου 1969

—

57877/3853/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν μωσαϊκῶν πλακῶν ἐκ τσιμέντου Θεσσαλονίκης».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 397 τῆς 17 Ἰουνίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓνα μῆνα χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 25.9.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν μωσαϊκῶν πλακῶν ἐκ τσιμέντου Θεσσαλονίκης», ἐγκριθείσης μετὰ τροποποιήσεως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 145301/1967 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 769, τεῦχος Β' τῆς 30.12.1967) (**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Ἰουνίου 1969

—

57875/3851/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 9/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ διαχειριστικοῦ προσωπικοῦ Ε.Δ.Ε.Μ Ε.Δ.».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 397 τῆς 17 Ἰουνίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓνα μῆνα χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 27.9.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 9/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ διαχειριστικοῦ προσωπικοῦ Ε.Δ.Ε.Μ.Ε.Δ.», ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 30910/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 193, τεῦχος Β' τῆς 30.3.1966) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Ἰουνίου 1969

—

53876/3852/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ Β. Ναυστάθμου Κρήτης».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 397 τῆς 17 Ἰουνίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓνα μῆνα χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 27.9.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ Βασ. Ναυστάθμου Κρήτης», ἐγκριθείσης μετὰ τροποποιήσεως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 58899/1968 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 231, τεῦχος Β' τῆς 8.5.1968).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Ἰουνίου 1969

—

55602/3670/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν μισθωτῶν γκαράζ καὶ πρατηρίων βενζίνης Α.Π.Π.».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 376 τῆς 12 Ἰουνίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓνα μῆνα χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 12.9.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν μισθωτῶν γκαράζ καὶ πρατηρίων βενζίνης Α.Π.Π.» (πρᾶξις κατατεθέσεως εἰς Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν 27/27.4.1968) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Ἰουνίου 1969

—

(*) ΕΕΔ 27, 984.
(**) ΕΕΔ 27, 125.

(*) ΕΕΔ 25, 580.
(**) ΕΕΔ 27, 654.

55603/3673/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 2/1967 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Πατρών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών κατασκευής ειδών οικοδομής εκ τσιμέντου περιοχής Πατρών - Περιχώρων».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 376 της 12 Ιουνίου 1969)

Αναστέλλομεν επί δύο χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 23.9.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 2/1967 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Πατρών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών κατασκευής ειδών οικοδομής εκ τσιμέντου περιοχής Πατρών - Περιχώρων» (πράξις καταθέσεως εις Ειρηνοδικείον Αθηνών 58/27.6.1967).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 7 Ιουνίου 1969

—

58901/3902/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί περαιτέρω παρατάσεως ισχύος συλλογικής συμβάσεως εργασίας τυπογράφων καλλιτεχνικών τυπογραφείων Ηρακλείου Κρήτης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 409 της 23 Ιουνίου 1969)

Αναστέλλομεν επί ένα είσετι τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 25.9.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της από 26.10.1966 συλλογικής συμβάσεως εργασίας τυπογράφων καλλιτεχνικών τυπογραφείων Ηρακλείου Κρήτης (πράξις καταθέσεως Ειρηνοδικείου Αθηνών 112/21.12.1966) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 17 Ιουνίου 1969

—

57873/3855/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 2/1967 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Βόλου «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών λατομείων νομού Μαγνησίας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 409 της 23 Ιουνίου 1969)

Αναστέλλομεν επί δύο χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 30.9.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 2/1967 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Βόλου «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών λατομείων νομού Μαγνησίας», εγκριθείσης διά της υπ' αριθ. 88233/1967 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 491, τεύχος Β' της 7.8.1967) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 14 Ιουνίου 1969

—

57872 3850/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 27/1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί αυξήσεως των αποδοχών του προσωπικού των εν αυτή αναφερομένων Τραπεζών».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 409 της 23 Ιουνίου 1969)

Αναστέλλομεν επί δύο χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 31.9.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 27/1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί αυξήσεως των αποδοχών του προσωπικού των εν αυτή αναφερομένων Τραπεζών», εγκριθείσης διά της υπ' αριθ. 51869/1966 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 336, τεύχος Β' της 2.6.1966) (**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 14 Ιουνίου 1969

—

57871/5849/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 3/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών επεξεργασίας ρητίνης άπασης της χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 409 της 23 Ιουνίου 1969)

Αναστέλλομεν επί δύο χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 2.10.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 3/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών επεξεργασίας ρητίνης άπασης της χώρας» (αριθ. πράξεως καταθέσεως εις Ειρηνοδικείον Αθηνών 29/26.4.1967) (***).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερ-

(*) ΕΕΔ 26, 202.

(*) ΕΕΔ 26, 1223.

(**) ΕΕΔ 25, 759.

(***) ΕΕΔ 27, 650.

δος της Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τῇ 14 Ἰουνίου 1969

—

68902/3904/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας Περὶ παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκδοροσφαγέων Κομοτηνῆς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 499 τῆς 23 Ἰουνίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 5.10.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 9.12.1965 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκδοροσφαγέων Κομοτηνῆς (Φ.Ε.Κ. 32, τεῦχος Β' τῆς 24.1.1966)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Ἰουνίου 1969

—

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

3/1969 Ἀπόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ τῶν Γυμναστηρίων καὶ λοιπῶν Ἀθλητικῶν Κέντρων Θεσσαλονίκης (**).

Διὰ ταῦτα

Δεκάζον ἐπὶ τῆς ἀναφυείσης συλλογικῆς διαφορᾶς μεταξὺ τοῦ Συνδέσμου Ἐργατοϋπαλλήλων Γυμναστηρίων Βορείου Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου: 1) τῆς Χριστιανικῆς Ἀδελφότητος Νέων Θεσσαλονίκης «Χ.Α.Ν.», 2) τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἐθνικοῦ Καυταντζογλείου Σταδίου Θεσσαλονίκης, 3) τοῦ Βυζαντινοῦ Ἀθλητικοῦ Ὁμίλου Κωνσταντινοπολιτῶν Θεσσαλονίκης Π.Α.Ο.Κ. καὶ 4) τοῦ Γυμναστικοῦ Συλλόγου «Ὁ Ἡρακλῆς» Θεσσαλονίκης, ἀποφασίζει κατὰ πλειοψηφίαν τὰ κάτωθι:

1) Γενικοὶ ὅροι ἀμοιβῆς.

Α'. Κατηγορία:

Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ (ὑπάλληλοι, γραφεῖς, δακτυλογράφοι, ταμίαι καὶ διαχειρισταὶ) τοῦ ἐργαζομένου εἰς Γυμναστήρια καὶ λοιπὰ Ἀθλητικὰ Κέντρα καθορίζονται συμφώνως μὲ τὴν ὑπ' ἀριθ. 47/1967 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων ἀνωνύμων ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας.

Β'. Κατηγορία:

Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν Γυμναστηρίων Βορείου Ἑλλάδος καθορίζονται εἰς 105 δραχμάς.

Γ'. Κατηγορία:

α) Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν ἡμερομισθίων τῶν καθαριστριῶν Γυμναστηρίων Βορείου Ἑλλάδος καθορίζονται εἰς 90 δραχμάς.

β) Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν ἡμερομισθίων τῶν φυλάκων Γυμναστηρίων Βορείου Ἑλλάδος καθορίζονται εἰς 105 δραχμάς.

2. Λοιπὰ ὅρια.

1) Τὰ ὡς ἄνω καθορισθέντα κατώτατα ὅρια μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων προσαυξάνονται κατὰ 200 δραχμὰς διὰ τοὺς ἐγγάμους ἐργατοϋπαλλήλους.

2) Εἰς τὸ ἀνωτέρω ἐργατικὸν προσωπικὸν παρέχεται ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν μία φορμὰ ἐργασίας καὶ ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων ἐξ ἐλαστικοῦ εἰς τοὺς ὁδηγούς, μία ρομπὰ καὶ ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων εἰς τὰς θήλεις, ἀντικαθιστάμενα ἅμα τῇ φθορᾷ των.

3) Εἰς τὸ προσωπικὸν τὸ ἀποστελλόμενον δι' ἐξωτερικὴν ὑπηρεσίαν, εἰς τόπον κείμενον εἰς ἀκτῖνα μεγαλυτέραν τῶν πεντακοσίων (500) μέτρων ἐκ τοῦ χώρου, ὅπου ἀπασχολεῖται μονίμως, παρέχονται τὰ ἀναγκαιοῦντα ὁδοιπορικὰ διὰ τὴν χρησιμοποίησιν τοῦ προσφόρου συγκοινωνιακοῦ μέσου (λεωφορείου ἐπιβατικοῦ αὐτοκινήτου).

4) Τυχὸν καταβαλλόμενα ἀνώτερα τῶν ἐκ τῆς παρούσης καθοριζομένων ἀποδοχαὶ δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν, ὡς ἐπίσης τυχὸν ὑφιστάμενα εὐνοϊκώτερα διὰ τοὺς μισθωτοὺς ὅροι ἐργασίας δὲν δύνανται νὰ μεταβληθῶσιν ἐπὶ τὰ χείρω.

5) Εἰς τὸ ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβόμενον ἐργατικὸν προσωπικὸν χορηγεῖται ἐπίδομα 5% δι' ἑκάστην πενταετίαν καὶ μέχρι (3) τριῶν πενταετιῶν.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 13ης Φεβρουαρίου 1969.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Θεσσαλονίκῃ τῇ 10 Μαρτίου 1969.

—

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Θεσσαλονίκης, κατ' ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 8 § 5 ν.δ. 186/1969, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 1 τῆς 19.5.1969 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

54/1969 Απόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Αθηνών

Περί των όρων αμοιβής των παρά τη Δ.Ε.Η. υπηρετούντων ηλεκτροτεχνιτών κλπ., των μη εντεταγμένων εις τον Κανονισμόν (*).

Διά ταύτα

Μεταρρυθμίζει εν μέρει την υπ' αριθ. 9/1969 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών (**), ης το διατακτικόν διατυπούται ως κάτωθι:

1) Τα κατώτατα όρια βασικών μηνιαίων μισθών και ημερομισθίων των παρά τη Δημοσία Επιχειρήσει Ηλεκτρισμού (Δ.Ε.Η.) απασχολουμένων ηλεκτροτεχνιτών και βοηθών αυτών, αρχιτεχνιτών, ως και εργοδηγών, εξαιρέσει των εκ τούτων εντεταγμένων κατά τον Κανονισμόν εις το τακτικόν προσωπικόν της Δ.Ε.Η., καθορίζονται ως ακολούθως:

Α' Μαθητευόμενοι:

	Από 19.9.1968 μέχρι 30.4.1969	Από 1.5.1969 και εφεξής
	Δραχμαί	
1ον έτος μαθητείας ημερομίσθιον	47	47
2ον έτος μαθητείας ημερομίσθιον	54	54

Β' Βοηθοί (κάτοχοι άδειας):

	Δραχμαί	
1ον έτος βοηθού ημερομίσθιον	77	80
2ον έτος βοηθού ημερομίσθιον	90	95
3ον έτος βοηθού ημερομίσθιον	95	100
4ον έτος βοηθού ημερομίσθιον	105	110

Οι εκ των ανωτέρω βοηθών και μαθητευομένων, συμπληρώσαντες το 18ον έτος της ηλικίας και ένός έτους προϋπηρεσίαν ή το 19ον έτος της ηλικίας των ανεξαρτήτως χρόνου προϋπηρεσίας, δικαιούνται κατ' ελάχιστον τον εκάστοτε γενικώς ισχύοντος κατωτάτου ορίου ημερομισθίου του ανειδικεύτου εργάτου.

Γ'. Ηλεκτροτεχνίται (κάτοχοι άδειας):

	Δραχμαί	
α) Από της αποκτήσεως της άδειας μέχρι συμπληρώσεως 3 ετών υπηρεσίας, μηνιαίος μισθός	2.675	2.850
β) Από της συμπληρώσεως 3 ετών υπηρεσίας και μέχρι συμπληρώσεως 7 ετών υπηρεσίας, μηνιαίος μισθός	2.900	3.000
γ) Από της συμπληρώσεως 7 ετών υπηρεσίας και άνω, μηνιαίος μισθός	3.500	3.600

Δ'. Αρχιτεχνίται:

	Δραχμαί	
Κάτοχοι άδειας και θέσεως αρχιτεχνίτου, μηνιαίος μισθός	3.600	3.900

Ε'. Εργοδηγοί:

	Δραχμαί	
Κάτοχοι άδειας και θέσεως εργοδηγού, μηνιαίος μισθός	4.000	4.100

ΣΤ'. Αδειούχοι εγκαταστάται-συντηρηταί:

	Δραχμαί	
Κάτοχοι πτυχίου και θέσεως συντηρητού ή επιβλέψεως, μηνιαίος μισθός	4.200	4.800

2) Οι ανωτέρω βασικοί μισθοί των ηλεκτροτεχνιτών, αρχιτεχνιτών, εργοδηγών και αδειούχων εγκαταστατών - συντηρητών προσαυξάνονται δι' επιδόματος πολυετούς υπηρεσίας εκ 5% δι' εκάστην πενταετίαν πραγματικής υπηρεσίας διανυθείσης από της εισόδου εις τον ηλεκτροτεχνικόν κλάδον και μέχρι συμπληρώσεως εξ (6) πενταετιών. Εις τον χρόνον τούτον δεν υπολογίζονται τα δύο πρώτα έτη μαθητείας.

3) Επί των ως άνω βασικών μισθών, ηυξημένων δια του τυχόν καταβαλλομένου επιδόματος πολυετούς υπηρεσίας, παρέχεται επίδομα οικογενειακών βαρών: α) εκ 10% διά την μη εργαζομένην, ούδε συνταξιοδοτουμένην σύζυγον, παι-

---

(*) Κατετέθη παρά τω Γραμματεί του Εφετείου Αθηνών, κατ' άρθρον 20 νόμου 3239/1955, ως τροποποιηθή υπό του άρθρου 8 § 5 του ν.δ. 186/1969, συνταχθείσης της υπ' αριθ. 63 της 20.6.1969 πράξεως καταθέσεως, και εκοινοποιήθη εις το Υπουργείον Εργασίας.

(**) Εξεδόθη εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ της Ομοσπονδίας Ηλεκτροτεχνιτών Ελλάδος αφ' ενός και της Δ.Ε.Η. αφ' ετέρου.

εἰ δὲ χορηγούμενον ἐν περιπτώσει χηρείας ἢ διαζεύξεως καὶ ἡ) 5% δι' ἕκαστον τέκνον καὶ μέχρι τριῶν (3), ἐφ' ὅσον τὰ μὲν ἐκ τούτων ἄρρενα εἶναι ἡλικίας κάτω τῶν 18 ἐτῶν καὶ δὲν ἐργάζονται, τὰ δὲ θήλεα κάτω τῶν 20 ἐτῶν ἄγαμα καὶ δὲν ἐργάζονται. Τῶν σπουδαζόντων τέκνων, ἀρρένων ἢ θηλέων, εἰς ἀνωτέρας ἢ ἀνωτάτας σχολὰς ἡ ἐπιδότησις παρατείνεται μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 21ου ἔτους τῆς ἡλικίας, πάντως δὲ οὐχὶ πέραν τῆς διαρκείας τῶν σπουδῶν.

4) Εἰς ἅπαντας τοὺς ὡς ἄνω, ἐφ' ὅσον ἐργάζονται εἰς ἀνθυγιεινοὺς χώρους, ἤτοι ὀξέα, φορτίσεις μπαταριῶν, τήξεις μολύβδου, ὑπογείους στοὰς κλπ., θὰ χορηγοῦνται ἡμερησίως ἀποκλειστικῶς εἰς εἶδος 500 γραμμάρια γάλακτος, ἀπαγορευομένης τῆς καταβολῆς τοῦ ἀντιτίμου τούτου.

5) Εἰς τὸ ἠλεκτροτεχνικὸν προσωπικόν, ἤτοι ἀπὸ τοῦ βοηθοῦ καὶ ἄνω, χορηγεῖται κατ' ἔτος καὶ διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ἐργασίας μία (1) φορμή, ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων ἐκ δακτύλου μὲ καλλήματα ἐξ ἐλαστικοῦ, ὡς καὶ ἓν ζεῦγος χειροκτίων ἐλαστικῶν, ἅτινα παραμένουν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἐργοδότου.

6) Ἡ προϋπηρεσία τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα ἀποδεικνύεται διὰ πιστοποιητικῶν τῶν ἀπασχολησάντων ἐργοδοτῶν, τεθεωρημένων παρὰ τῆς ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως, εἰς ἣν οὗτοι ἀνήκουν, ἐν ἐλλείψει δὲ ταύτης παρὰ τοῦ οἰκείου Ἐπιμελητηρίου. Τὰ ὡς εἴρηται πιστοποιητικὰ διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς τυχὸν προϋπηρεσίας δέον ὅπως προσάγωνται εἰς τὸν ἐργοδότην ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς προσλήψεως.

7) Τυχὸν καταβαλλόμενα ἀποδοχαὶ ἀνώτερα τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

8) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, ἡ ὁποία τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις, ἄρχεται ἀπὸ τῆς 19ης Σεπτεμβρίου 1968.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη τῇ 6.5.1969, Ἐδημοσιεύθη τῇ 28.5.1969.

—

32/1969 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

Περὶ ἑρμηνείας τοῦ ὅρου περὶ ἐπιδόματος διαχειριστικῶν λαθῶν τῆς ὑπ' ἀριθ. 13 1967 ἀποφάσεως τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων Κ.Τ.Ε.Λ. ἁπάσης τῆς χώρας (*).

Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρον 15 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη δι' ἄρθρου 10 § 7 ν.δ. 3755/1957, τὰ διαιτητικὰ δικαστήρια δύνανται νὰ ἐπιλαμβάνωνται παρεμπιπτόντως αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἄνευ τηρήσεως τῆς διὰ τοῦ νόμου τούτου καθοριζομένης διαδικασίας, παρεμπιπτούσης διενέξεως ἀφορώσης εἰς ἑρμηνείαν ὑφισταμένων ὅρων συλλογικῆς συμβάσεως ἢ ἀποφάσεως διαιτησίας. Ἡ τοιαύτη ὅμως εἰς τὰ διαιτητικὰ δικαστήρια παρασχεθεῖσα ἐξουσία τελεῖ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἡ πρὸς ἑρμηνείαν διάταξις εἶναι ἀσαφὴς καὶ ἀμφίβολος, ὥστε νὰ καθίσταται ἀναγκαία ἡ ἀποσαφήνισις τῆς βουλήσεως τοῦ θεσπίσαντος ταύτην ὀργάνου, εἰς ἣν καὶ δέον νὰ περιορίζεται ἡ ἑρμηνεία, μὴ συγχωρουμένης τῆς διὰ ταύτης, ὑπὸ τὸ πρόσχημα ἑρμηνείας τῆς διατάξεως προεκδεδομένης διαιτητικῆς ἀποφάσεως, εἰσαγωγῆς νέου ἐν τῇ οὐσίᾳ τροποποιητικοῦ ταύτης ἐξ ἀντικειμένου δικαίου (Α.Π. 731/1964). Ἐν προκειμένῳ παραπέμπεται διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2790/239/21.1.1969 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας πρὸς ἑρμηνείαν ἡ διάταξις τοῦ κεφαλαίου Δ' ἀριθ. 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 13/1967 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἔχουσα οὕτω: «Εἰς τοὺς ταμίας καὶ τοὺς ἐπαλλήλους, τοὺς μονίμως ἀπασχολουμένους μὲ διαχείρισιν χρημάτων, παρέχεται ἐπίδομα διαχειριστικῶν λαθῶν ἐκ δραχμῶν 350 μηνιαίως». Οὕτω ἔχουσα ἡ διάταξις αὕτη, εἶναι ἀπολύτως σαφής, περιλαμβάνουσα ἅπαντας τοὺς ἐπαλλήλους καὶ συνεπῶς καὶ τοὺς ἐκδότας εἰσιτηρίων τῶν Κ.Τ.Ε.Τ.Α., ἂν καὶ ἐφ' ὅσον οὗτοι μονίμως ἀπασχολοῦνται μὲ διαχείρισιν χρημάτων καὶ οὐδεμιᾶς χρήζει ἑρμηνείας, δι' ὃ καὶ δὲν συντρέχει, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, περίπτωσις, ἵνα ἐπληφθῇ τὸ δικαστήριον τῆς ἑρμηνείας τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως.

Διὰ ταῦτα

Ἀποφαίνεται, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ Κεφ. Δ' ἀριθ. 1 τῆς 13/1967 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου εἶναι σαφής, μὴ χρήζουσα ἑρμηνείας.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη τῇ 27.3.1969.

Ἐδημοσιεύθη τῇ 5.4.1969.

—

1.1969 Ἀπόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Βόλου

Περὶ ἑρμηνείας τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ἀποφάσεως

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 48 τῆς 3.5.1969 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

του ἐν σχέσει μὲ τὸ ἐπίδομα γάμου τῶν ἐργατοτεχνιτῶν Δήμων Βόλου καὶ Νέας Ἰωνίας Βόλου (*).

Διὰ ταῦτα

Ἑρμηνεύον τὸ ἄρθρον 3 (ὅρον) τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Βόλου περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τῶν Δήμων Βόλου καὶ Νέας Ἰωνίας Βόλου (πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 23/17.4.1968) ἀποφαίνεται, ὅτι τὸ ἐν ἄρθρῳ 3 τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Βόλου ἐπίδομα ἐκ δραχμῶν 250 μηνιαίως, ἅπερ ἀφορᾷ τοὺς ἐγγάμους ἐργαζομένους μετὰ τέκνων, χορηγεῖται μέχρι τῆς συμπληρώσεως ὑπὸ τῶν τέκνων τῆς ἡλικίας τῶν 18 ἐτῶν προκειμένου περὶ ἀρρένων καὶ τῶν 21 ἐτῶν προκειμένου περὶ θηλέων τέκνων ἢ μέχρι τῆς τελέσεως ὑπ' αὐτῶν γάμου, μεθ' ὃ οἱ ἐργαζόμενοι θὰ λαμβάνουν τὸ διὰ τοὺς ἐγγάμους ἄνευ τέκνων ὁρισθὲν ἐπίδομα τῶν 200 δραχμῶν μηνιαίως καὶ ὅπερ ἐπίδομα γενικῶς (200 - 250 δραχμῶν) εἶναι ἀνεξάρτητον τοῦ τυχὸν ὑφ' ἑτέρας οἱασδήποτε πηγῆς χορηγουμένου τοιούτου.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη, ἐγένετο καὶ ἐδημοσιεύθη ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει ἐν τῷ ὡς ἄνω τόπῳ, ἀπόντων τῶν ἐνδιαφερομένων, τῇ 3.3.1969.

2/1969 Ἀπόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Βεροίας

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Ναούσης (**).

Διὰ ταῦτα

Δικάζον ἐπὶ τῆς ἀναφυείσης συλλογικῆς διαφορᾶς μεταξὺ τοῦ Σωματείου Ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Ναούσης «Ἡ Πρόοδος» καὶ τοῦ Δήμου Ναούσης, ἀποφασίζει τὰ ἀκόλουθα:

Ἄρθρον 1

1) Τεχνῖται καὶ βοηθοὶ τεχνιτῶν, ἐργαζόμενοι εἰς οἰκοδομικὰς ἐργασίας, διάνοιξιν ἐπονόμων, πλακοστρώτων καὶ λοιπῶν συναφῶν ἐργασιῶν, θὰ λαμβάνουν ἡμερομίσθιον βάσει τῶν ἐκάστοτε ἰσχυουσῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων Ἑλλάδος, ἡ ἔννοια δὲ τεχνίτης καὶ βοηθὸς τεχνίτου θὰ λαμβάνεται κατὰ τὰς ἰσχυούσας ἑκάστοτε συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας.

2) Ἐργάται, ἐργαζόμενοι εἰς οἰκοδομικὰς ἐργασίας διὰ διάνοιξιν ἐπονόμων, πλακοστρώτων καὶ λοιπῶν συναφῶν ἐργασιῶν θὰ λαμβάνουν ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1969 ἡμερομίσθιον δραχμῶν 105 καὶ ἀπὸ 1ης Μαΐου 1969 δραχμῶν 110. Ἐὰν διὰ νέας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων ἁπάσης τῆς χώρας αὐξηθῇ τὸ ἡμερομίσθιον τῆς κατηγορίας ταύτης (ἐργατῶν) εἰς ὅριον ἀνώτερον τῶν ὡς ἄνω καθοριζομένων, τότε θὰ χορηγοῦνται τὰ ἀνώτατα ταῦτα ὅρια κατὰ τοὺς ὅρους τῆς ὑπογραφησομένης συλλογικῆς συμβάσεως ταύτης.

3) Συνεργείων καθαριότητος : Ἡμερομίσθιον ὁδοκαθαριστῶν, καθαριστῶν ἐπονόμων καὶ ἀποκομιδῆς ἀπορριμμάτων ἀπὸ 1.1.1969 δραχμαὶ 100 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 110.

4) Συνεργείων Κήπων καὶ Δενδροστοιχιῶν : α) Ἡμερομίσθιον κηπουροῦ ἀπὸ 1.1.1969 δραχμαὶ 120 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 130 καὶ β) Ἡμερομίσθιον ἐργατοτεχνιτῶν ἀπὸ 1.1.1969 δραχμαὶ 100 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 110.

5) Συνεργείων κινήσεως αὐτοκινήτων: Ἡμερομίσθιον ὁδηγῶν αὐτοκινήτων τὸ τῆς ἑκάστοτε ἰσχυούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὁδηγῶν αὐτοκινήτων ἁπάσης τῆς χώρας.

6) Συνεργείων ὑδρεύσεως: Ἡμερομίσθιον τεχνίτου ἀπὸ 1.1.1969 δραχμαὶ 140 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 145. Ἡμερομίσθιον βοηθοῦ τεχνίτου ἀπὸ 1.1.1969 δραχμαὶ 120 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 130.

(Ἡ ἔννοια τεχνίτης καὶ βοηθὸς τεχνίτου λαμβάνεται ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἑκάστοτε ἰσχυουσῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας τῶν οἰκοδόμων ἐργατοτεχνιτῶν Ἑλλάδος).

Ἡμερομίσθιον ἐργατῶν ἀπὸ 1.1.1969 δραχμαὶ 100 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 110.

7) Συνεργείων ἀσφαλτοστρώσεως ὁδῶν: Ἡμερομίσθιον ἐργατοτεχνιτῶν ὁρίζεται τὸ τῆς ἑκάστοτε ἰσχυούσης νομοθεσίας τῶν ἐργαζομένων εἰς ἔργα ὁδοποιΐας.

8) Συνεργείων νεκροθαπτῶν: Ἡμερομίσθιον νεκροθαπτῶν ἀπὸ 1.1.1969 δραχμαὶ 100 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 110.

9) Συνεργείων καθαριότητος Γραφείων: Ἡμερομίσθιον καθαριστριῶν ἀπὸ 1.1.1969 δραχμαὶ 85 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 90.

10) Συνεργείων δασοφυλάκων : Ἡμερομί-

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 45 τῆς 2.5.1969 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

(**) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 43 τῆς 22.4.1969 πράξεως καταθέσεως καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

σθίων δασοφυλάκων ἀπὸ 1.1.1969 δραχμαὶ 100 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 110.

11) Συνεργείων πυροφυλάκων : Ἡμερομίσθιον πυροφυλάκων ἀπὸ 1.1.1969 δραχμαὶ 100 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 110.

"Αρθρον 2

Εἰς ἅπαντας τοὺς ἀνωτέρω ἐργαζομένους χορηγεῖται προσαύξησις ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω ἡμερομισθίων ἐκ 3% διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἄνω τῶν τριῶν ἐτῶν ἐν τῷ αὐτῷ Δήμῳ συνεχῶς ἢ διακεκομμένως, πλὴν τῶν συνεργείων αὐτοκινήτων.

"Αρθρον 3

Εἰς τοὺς ἐγγάμους ἀνεξαρτήτως ἐπαρξέως τέκνων ἢ μὴ καθορίζεται τὸ οἰκογενειακὸν ἐπίδομα εἰς δραχμὰς 200 εἰς ἅπαντα τὰ συνεργεῖα, πλὴν ἐὰν οὗτοι λαμβάνουσι τοῦτο παρὰ τοῦ Α.Λ.Ο.Ε.Μ.

"Αρθρον 4

Χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ 10% ἐπὶ τοῦ βασικοῦ ἡμερομισθίου εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰ συνεργεῖα καθαριότητος καὶ νεκροθαπτῶν.

"Αρθρον 5

Χορηγεῖται εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰ συνεργεῖα καθαριότητος, ὁδηγῶν αὐτοκινήτων καθαριότητος, συνεργείων ὑδρεύσεως κατ' ἔτος μία στολή, ἓν ζεῦγος ἀρβυλῶν καὶ ἓν ἀδιάβροχον. Πάντα τὰ ἀνωτέρω ἀνήκουν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἐργοδότου.

Ἡ παροῦσα ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν Εἰρηνοδικειακὴν περιφέρειαν Ναούσης.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 4ης Μαρτίου 1969.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο ἐν Βεροίᾳ τῇ 17ῃ Μαρτίου 1969.

—

1/1969 Ἀπόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πατρῶν

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν θυρωρῶν, φυλάκων, νυκτοφυλάκων καὶ κλητήρων τῶν ἐργοστασίων Αἰγίου (*).

Διὰ ταῦτα

Ἐπιλῶν τὴν μεταξὺ τοῦ Σωματείου Αἰγίου Θυρωρῶν, Φυλάκων, Νυκτοφυλάκων καὶ Κλητήρων «Ὁ Ἅγιος Πέτρος» ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν : 1) Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πατρῶν, 2) Συνδέσμων Βιομηχάνων Αἰγίου ἀφ' ἑτέρου διαφοράν.

Ἀποφαίνεται ὡς ἀκολούθως:

Α) Καθορίζει τὸν βασικὸν μηνιαῖον μισθὸν τῶν θυρωρῶν, φυλάκων, νυκτοφυλάκων καὶ κλητήρων, τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰ ἐν Αἰγίῳ ἐργοστάσια, εἰς δραχμὰς δύο χιλιάδας διακοσίας (2.200).

Β) Χορηγεῖ εἰς αὐτούς:

1) Προσαύξησιν πολυετοῦς ὑπηρεσίας α) ἐκ 10% ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω βασικοῦ μισθοῦ τῶν 2.200 δραχμῶν δι' ἑκάστην πενταετίαν καὶ μέχρι πέντε τοιούτων κατ' ἀνώτατον ὅριον καὶ β) ἐκ δραχμῶν πεντήκοντα (50) δι' ἕκαστον μῆνα μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 26ετοῦς ὑπηρεσίας καὶ μέχρι 200 δραχμῶν ἐν συνόλῳ.

Τὰ ἀνωτέρω ἐλάχιστα ὅρια ἀποδοχῶν (βασικὸς μισθὸς μετὰ προσαυξήσεως πολυετίας) δὲν δύνανται νὰ εἶναι κατώτερα τοῦ 26πλασίου τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργάτου, τοῦ καθοριζομένου διὰ τῶν ἐκάστοτε ἰσχυουσῶν γενικῶν ἐθνικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας.

2) Ἐπίδομα αὐξήσεως ἐκ διακοσίων (200) δραχμῶν μηνιαίως διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην, οὐδὲ συνταξιοδοτουμένην παρὰ τοῦ Δημοσίου ἢ οἱασδήποτε μορφῆς Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ σύζυγον.

Γ) Ὡς προϋπηρεσία λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν: α) ἡ εἰς τὰ Σώματα Ἀσφαλείας τοιαύτη, ἐφ' ὅσον ὁ ἐργαζόμενος δὲν συνταξιοδοτεῖται διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην παρὰ τοῦ Δημοσίου Ταμείου ἢ οἱασδήποτε μορφῆς Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, β) ἡ προϋπηρεσία ὡς ἐργάτου παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ καὶ γ) ἡ παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ προϋπηρεσία φύλακος. Οἱ ἐργαζόμενοι μισθωτοὶ ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσι εἰς τοὺς οἰκείους ἐργοδότας των τὰ πιστοποιητικὰ προϋπηρεσίας, τεθεωρημένα παρὰ τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας ἢ τῆς οἰκείας Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχουσιν ὑποβάλει τοιαῦτα. Ὡσαύτως ὑποχρεοῦνται οἱ τὸ πρῶτον προσλαμβανόμενοι θυρωροί, φύλακες, νυκτοφύλακες καὶ κλητῆρες, ὅπως κατὰ τὴν πρόσληψίν των προσκομίζωσι καὶ τὰ ἀνωτέρω πιστοποιητικὰ προϋπηρεσίας, ἄτινα βραδύτερον προσαγόμενα δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν.

Δ) Οἱ θυρωροί, φύλακες, νυκτοφύλακες καὶ κλητῆρες δικαιοῦνται τοὐλάχιστον δεκαπενθημέρου ἡμερολογιακῆς ἀδείας ἐτησίως καὶ χορηγεῖ-

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Πατρῶν κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 1 τῆς 24.3.1969 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

ται εἰς αὐτοὺς κατ' ἔτος μία στολὴ χειμερινή, μία στολὴ θερινὴ καὶ ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων (ἀρβυλῶν), εἰς δὲ τοὺς ἐξ αὐτῶν φύλακας καὶ νυκτοφύλακας χορηγεῖται ἐπὶ πλέον καὶ ἓν (1) ἀδιάβροχον ἀνὰ διετίαν, ἁπάντων τῶν ἀνωτέρω εἰδῶν παραμενόντων εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἐργοδότου.

Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνωτέρω τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης ὁριζομένων τοιούτων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Μαρτίου 1969.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο τὴν 6ην Μαρτίου 1969.

—

42/1969 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ ἐκ τοῦ πέως Κ.Ο.Μ.Δ.Ε. προερχομένου πάσης φύσεως προσωπικοῦ (*).

Διὰ ταῦτα

Μεταρρυθμίζει ἐν μέρει τὴν ὑπ' ἀριθ. 56/1968 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Α.Δ. Ἀθηνῶν, ἧς τὸ διατακτικόν, διορθωθέντα φραστικῶς, διατυποῦται ὡς κάτωθι:

1) Αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ πάσης φύσεως ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τοῦ προερχομένου ἐκ τοῦ καταργηθέντος Κ.Ο.Μ.Δ.Ε. ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, καὶ μὴ ὑπαγομένου εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἐν ἄρθρῳ 4 τῆς παρούσης ἀναφερομένων κατὰ εἰδικότητα ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἢ ὁμοίας ἐκτάσεως ἐφαρμογῆς ἀποφάσεων διαιτησίας, καθορίζονται ὡς κατωτέρω:

α) Ἐργοδηγοί:

1ου μισθολογικοῦ κλιμακίου μηνιαῖος μισθὸς δραχμαὶ 4.400.

2ου μισθολογικοῦ κλιμακίου μηνιαῖος μισθὸς δραχμαὶ 4.070.

	Ἡμερομίσθιον Δραχμαί
β) Ἀρχιεργάται καὶ ὁμαδάρχαι:	
1ου μισθολογικοῦ κλιμακίου	148,50
2ου μισθολογικοῦ κλιμακίου	137,50
γ) Τεχνῖται:	
1ου μισθολογικοῦ κλιμακίου	126,50
2ου » »	121
3ου μισθολογικοῦ κλιμακίου	115,50
4ου » »	110
5ου » »	104,50
6ου » »	99
δ) Ἀρχιεργάται:	
3ου μισθολογικοῦ κλιμακίου τεχνιτῶν	115,50
ε) Σημαιωταί:	
1ου μισθολογικοῦ κλιμακίου	126,50
2ου » »	115,50
3ου » »	110
4ου » »	104,50
5ου » »	99
στ) Τεχνῖται - Σημαιωταί:	
1ου μισθολογικοῦ κλιμακίου	115,50
2ου » »	104,50

ζ) Φύλακες γενικῶς καὶ

η) Ἀνειδίκευτοι ἐργάται γενικῶς, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 99 ἀπὸ 2.9.1968 μέχρι 30.4.1969 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 καὶ ἐφεξῆς τὸ ἰσχῦον ἑκάστοτε ἡμερομίσθιον τῆς ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

2) Ἅπαντες οἱ ἀνωτέρω μισθωτοὶ δικαιοῦνται ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ ποσοστοῦ 5% δι' ἑκάστην τριετίαν πραγματικῆς ὑπηρεσίας παρὰ τῷ καταργηθέντι Κ.Ο.Μ.Δ.Ε. ἢ ταῖς διαδόχοις Ὑπηρεσίαις τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν ἢ τοῖς Νομαρχιακοῖς Ταμείοις καὶ μέχρι τοιῶν (3) τριετιῶν.

3) Οἱ ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς παρούσης παραγράφου γ' τεχνῖται (1ου, 2ου, 3ου, 4ου, 5ου καὶ 6ου μισθολογικοῦ κλιμακίου), ἐφ' ὅσον συνεπλήρωσαν ἤδη ἢ συμπληροῦν ἐφεξῆς τριετῆ ὑπηρεσίαν παρὰ τῷ καταργηθέντι Κ.Ο.Μ.Δ.Ε. ἢ ταῖς διαδόχοις Ὑπηρεσίαις τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν ἢ τοῖς Νομαρχιακοῖς Ταμείοις καὶ δὲν ἔτυχον ἢ δὲν τύχουν κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς (τῆς τριετίας) ἀτομικῆς μισθολογικῆς προαγωγῆς, λαμβάνουν ὑποχρεωτικῶς τὰ βασικὰ ἡμερομίσθια τοῦ ἀμέσως ἀνωτέρου μισθολογικοῦ κλιμακίου, ἐξαντλουμένου οὕτω τοῦ δικαιώματος αὐτῶν πρὸς τοιαύτην παροχὴν μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἄλλης τριετίας εἰς τὸ αὐτὸ ἢ καὶ ἀνώτερον ἡμερομίσθιον.

4) Ὡς πρὸς τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας παρὰ τῷ Κ.Ο.Μ.Δ.Ε. καὶ ταῖς διαδόχοις αὐτοῦ Ὑπηρεσίαις τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν ἢ τοῖς Νομαρχιακοῖς Ταμείοις ἀπασχολουμένων ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου: α) Ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων, β) πρακτικῶν μηχανικῶν, μηχανοδηγῶν, κεκτημένων τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένων πτυχίων ἢ ἀδειῶν ἐργασίας ἀσκή-

(*) Κατετέθη παρὰ τῇ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 58 τῆς 4.6.1969 πράξεως καταθέσεως.

σεως επαγγέλματος καὶ πράγματι ἀπασχολουμένων εἰς ἀντιστοίχους θέσεις, γ) ἀδειούχων ἠλεκτροσυγκολλητῶν καὶ πράγματι ἀπασχολουμένων ὡς τοιούτων, δ) ἐργατοτεχνιτῶν συσσωρευτῶν, ἐφαρμόζονται οἱ ἑκάστοτε ἰσχύουσαι εἰκεῖαι ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας ἢ ὁμοίας ἐκτάσεως διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, ε) πτυχιούχων ἢ ἀδειούχων χειριστῶν γερανῶν καὶ πάσης φύσεως ἐκσκαπτικῶν καὶ ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων καὶ πράγματι ἀπασχολουμένων ὡς τοιούτων ἐφαρμόζεται ἡ ἑκάστοτε συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἢ διαιτητικὴ ἀπόφασις περὶ τῶν χειριστῶν καὶ μηχανοδηγῶν τῶν ἐκσκαπτικῶν καὶ ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων τῶν Νομαρχιακῶν Ταμείων καὶ τοῦ Τεχνικοῦ Ἐξοπλισμοῦ Δήμων καὶ Κοινοτήτων καὶ στ) ἀδειούχων ἠλεκτροτεχνιτῶν καὶ θέσεως ἡ ἑκάστοτε ἰσχύουσα περὶ ἠλεκτροτεχνιτῶν καταστημάτων εἰκεία ἐθνικὴ ὁμοιοεπαγγελματικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἢ ὁμοίας ἐκτάσεως διαιτητικὴ ἀπόφασις.

5) Διὰ τοὺς μαθητευομένους, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάγονται λόγῳ τῆς ἰδ' ταύτων προσφερομένης ἐργασίας εἰς τινας τῶν ἀνωτέρω ἀναφερομένων ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ἐφ' ὧν προβλέπεται ἠρεμότερον διὰ τὴν περίπτωσιν τῶν ἡμερομισθίων, καθορίζεται κατὰ μὲν τὴν πρώτην καὶ μέχρι συμπληρώσεως 2 ἐτῶν ὑπηρεσίας ἡμερομίσθιον 48 δραχμαί, μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν 2 ἐτῶν ὑπηρεσίας ἡμερομίσθιον 56 δραχμαί. Ὡς μαθητευόμενοι νοοῦνται οἱ μὴ πληροῦντες τὰς ὑπὸ τῆς ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καθοριζομένας προϋποθέσεις ἡλικίας καὶ προϋπηρεσίας διὰ τοὺς ἀνειδικεύτους ἐργάτας.

6) Τὸ λαμβανόμενον ἐπίδομα λόγῳ ἀσθενείας κατὰ τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ Α.Κ. δικαιοῦνται ἐκ τῶν περὶ ὧν πρόκειται μαθητῶν καὶ οἱ πρὸ τῆς ἰσχύος τῶν διατάξεων τούτων προσληφθέντες μαθηταί.

7) Εἰς ἕκαστον ἐκ τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα μαθητῶν (πλὴν τῶν ὑπαλλήλων, σημειωτῶν καὶ τῶν μὴ ἀπασχολουμένων εἰς τὸ συνεργεῖον ἐργοδηγῶν) χορηγεῖται ἐτησίως ἀνὰ μίαν φορὰν ὑφάσματα εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἐργοδότου.

8) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

9) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Σεπτεμβρίου 1968.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη τῇ 1.4.1969.

Ἐδημοσιεύθη τῇ 6ῃ Μαΐου 1969

—

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Περὶ ὅρων ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς ἐργατοτεχνιτῶν βαρελοποιῶν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Περιχώρων, Ἐλευσῖνος καὶ Μεγάρων (*).

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν 31ην Μαρτίου 1969 οἱ ἐπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς μὲν: α) Ἀνδρ. Σιφαντίδης, διευθυντὴς τοῦ Συλλόγου Βιομηχάνων Πειραιῶς, β) Στέφανος Κύριπιώτης, πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Ἐργοδοτῶν Βαρελοποιῶν Πειραιῶς, ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πειραιῶς, γ) Ἐμμανουὴλ Στασινόπουλος, ἐκπρόσωπος τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ: α) Νικ. Χατζηνικολάου, πρόεδρος, καὶ β) Ματθ. Σωτίνης, γεν. γραμματεὺς τῆς Ἑνώσεως Ἐργατῶν Βαρελοποιῶν Πειραιῶς, Ἀθηνῶν καὶ Περιχώρων, νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, συνεφώνησαν καὶ συνεπέδεχθησαν τὰ κάτωθι:

Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν βαρελοποιῶν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Περιχώρων, Ἐλευσῖνος καὶ Μεγάρων καθορίζονται ὡς ἑξῆς:

Α'. Μαθητευόμενοι:

	Δραχμαί
1) Διατρέχοντες τὸ 1ον ἔτος ἐργασίας βαρελοποιοῦ	50
2) Διατρέχοντες τὸ 2ον ἔτος ἐργασίας βαρελοποιοῦ	60
3) Διατρέχοντες τὸ 3ον ἔτος ἐργασίας βαρελοποιοῦ	65
4) Διατρέχοντες τὸ 4ον ἔτος ἐργασίας βαρελοποιοῦ	70

5) Διὰ τοὺς ἐκ τῶν ἀνωτέρω συμπληρώσαντας τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἢ τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας ἄνευ ἢ ἐλάττων τοῦ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν, τὸ ἑκάστοτε ἰσχῦον ἡμερομίσθιον τῆς ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Β'. Βοηθοί:

6) Βοηθοὶ διατρέχοντες τὸ 5ον καὶ 6ον ἔτος ἐργασίας βαρελοποιοῦ δραχμαὶ 105.

Γ'. Τεχνῖται:

7) Τεχνῖται γ' διατρέχοντες τὸ 7ον ἔτος ἐργασίας βαρελοποιοῦ δραχμαὶ 110.

8) Τεχνῖται δ' διατρέχοντες τὸ 8ον ἔτος ἐργασίας βαρελοποιοῦ δραχμαὶ 115.

9) Τεχνῖται α' διατρέχοντες τὸ 9ον ἔτος ἐρ-

(*) Κατετέθη πρὸς τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης ὑπ' ἀριθ. 55 τῆς 24.5.1969 πράξεως καταθέσεως.

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΑΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ ΕΠΙ ΤΟΥ Ν.Δ. 186)1969 ΠΕΡΙ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (*)

Δημοσιεύομεν κατωτέρω την επί του σχεδίου ν.δ. «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του νόμου 3239 του 1955, ως ετροποποιήθη και συνεπληρώθη διά του ν.δ. 3755 του 1957», (ήδη ν.δ. 186/1969) Εισηγητικήν Έκθεσιν του κ. Υπουργού Εργασίας, χρήσιμον διά την ερμηνείαν αυτού.

Προς την Α.Ε. τον Αντιβασιλέα

Εξοχώτατε,

Έχομεν την τιμήν να θέσωμεν ενώπιον Υμών σχέδιον ν.δ. «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του νόμου 3239/1955 περί τρόπου ρυθμίσεως των συλλογικών διαφορών εργασίας, συστάσεως Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής και τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεων ενίων εργατικών νόμων», ως ετροποποιήθη διά του ν.δ. 3755/1957.

Συμφώνως προς την Εισηγητικήν Έκθεσιν του νόμου τούτου προβλέπεται υπ' αυτού «... εν πλήρες σύστημα ελευθέρων συλλογικών διαπραγματεύσεων, μη αφισταμένων ουσιωδώς των διατάξεων του το πρώτον ισχύσαντος νόμου περί συλλογικών συμβάσεων, και αφ' ετέρου εν πλήρες σύστημα μεσολαβήσεως εις περιπτώσεις αδυναμίας συμφωνίας των ενδιαφερομένων και επιλύσεως της διαφοράς υπό διοικητικών οργάνων διαιτησίας, παρεχόντων εγγυήσεις αντικειμενικότητος και πληρεστέρας γνώσεως των εις ταύτα αγομένων διαφορών...».

Η πρώτη ισχύσασα εν Ελλάδι νομοθεσία περί συλλογικών συμβάσεων και συλλογικών διαφορών του 1935, πλέον ημιελευθέρα της ισχυούσης σήμερον, δεν εφηρμόσθη υπό το πνεύμα τούτο, διότι παραλλήλως προς τον 1938 διά του ά.ν. 1367 εισήχθη η αρχή, ότι πάσα συλλογική σύμβασις, υπογραφομένη ενώπιον του Υπουργού Εργασίας ή του παρ' αυτού εξουσιοδοτουμένου υπαλλήλου, δεσμεύει το σύνολον των εργοδοτών και εργαζομένων του επαγγέλματος ή των επαγγελμάτων, τα οποία αφορά.

Η διάταξις αύτη, εισάγουσα αυτόματον δέσμευσιν των ενδιαφερομένων, εφηρμόσθη ευρύτατα μέχρι του πολέμου και παρά τας οιασδήποτε θεωρητικάς επιφυλάξεις ως προς την δυνατότητα εντάξεώς της εις το σύστημα των ελευθέρων συλλογικών διαπραγματεύσεων έδωσε σημαντικά αποτελέσματα εις την εξέλιξιν του θεσμού, ο οποίος, άν και αμυδρώς περιγράφεται εις τον νόμον περί σωματείων του 1914, ουδέποτε είχεν εφαρμοσθή, παρ' όλον ότι εν τω μεταξύ εγένετο απόπειρα σαφεστέρας νομοθετικής ρυθμίσεως και τούτο διότι προσέκρουεν εις την αντίδρασιν αδιαλλάκτων στοιχείων των εργατικών συνδικάτων, τα οποία απέκρουον την διά της ειρηνικής οδού επίλυσιν των διαφορών ως «δεσμευτικήν» διά

γασίας δαρελοποιού δραχμαί 120.

10) Διά τους διατρέχοντας το 10ον και περαιτέρω έτος εργασίας εργάτας δαρελοποιούς, συνυπολογιζομένης της μαθητείας και της υπηρεσίας ως βοηθού και ηλικίας 26 ετών συμπεπληρωμένων, ημερομίσθιον δραχμαί 125.

11) Η εκ της παρούσης συμβάσεως προερχομένη αύξησις του ημερομισθίου συνεπάγεται τοιαύτην εις ανάλογον ποσοστόν και εις τους κατά μονάδα παραγωγής εργαζομένους εργάτας δαρελοποιούς.

12) Γενικώς εις τους πάσης κατηγορίας εργάτας δαρελοποιούς, τους χρησιμοποιούντας ίδια αυτών εργαλεία, καταβάλλεται πλέον του διά της παρούσης συμβάσεως καθοριζομένου ημερομισθίου προσαύξησις δέκα πέντε τοις εκατόν (15%).

13) Απαγορεύεται εις τους εργάτας δαρελοποιούς, τους συνδεομένους διά σχέσεως εργασίας μετ' εργοδοτών δαρελοποιών και απολαμβάνοντας το ως άνω ημερομίσθιον, να αναλαμβάνουσι, καθ' οιονδήποτε τρόπον, δι' ίδιον λογαριασμόν, εργασίας δαρελοποιίας κατ' οίκον ή εις κατάστημα.

14) Τυχόν καταβαλλόμενα ανώτερα των υπό της παρούσης καθοριζομένων ημερομισθία δεν μειούνται.

15) Τα δώρα εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα θα καταβάλλονται εις τους περί ων πρόκειται βάσει των υπό της παρούσης προβλεπομένων ημερομισθίων.

16) Η ισχύς της παρούσης άρχεται από της 1ης Φεβρουαρίου 1969 και λήγει την 31ην Ιουλίου 1970.

Οι συμβαλλόμενοι

(*) ΕΕΔ 28, 685.

τοὺς ἐργάτας.

Ἡ διάταξις αὐτὴ ὑπάρχει καὶ εἰς τὴν ἰσχύουσαν σήμερον νομοθεσίαν, ἡ ἀνάγκη ὅμως τῆς ἐφαρμογῆς της δὲν ἐμφανίζεται τόσον ἐπιτακτική, ὅπως κατὰ τὸ 1938, καὶ οὕτω ἔχομεν πολλὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας ἢ ἀποφάσεις διαιτησίας, εἰς τὰς ὁποίας δὲν προσδίδεται χαρακτὴρ ἐξουσιαστικῆς ρυθμίσεως.

Ἡ ἐξουσιαστικὴ ρύθμισις τῶν ἀποδοχῶν καὶ ὅρων ἐργασίας δι' ἀποφάσεων τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ ἐμφανίζει ἔξαρσιν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Κατοχῆς, ἀρχῆς γενομένης διὰ τοῦ ν.δ. 310/1941 καὶ μεταπολεμικῶς διὰ τοῦ ἀ.ν. 28 τοῦ 1944, τὸ πνεῦμα τοῦ ὁποίου ἐδέσποζε μέχρι τοῦ 1955, ὅτε εἰσήχθη ὁ ἰσχύων θεσμὸς διὰ τοῦ νόμου 3239. Ὁ νόμος αὐτός, παρὰ τὰς σφοδρὰς ἐπικρίσεις, τὰς ὁποίας ὑπέστη καὶ παρὰ τὰς θεωρητικὰς ἀτελείας των, ἀπετέλεσεν ἕνα συγκερασμὸν τῶν διαφόρων συστημάτων ρυθμίσεως ἀποδοχῶν, φιλελευθέρων, παρεμβατικῶν ἢ ἐξουσιαστικῶν καὶ παρέχει μίαν δυνατότητα εὐελιξίας εἰς τὸν χειρισμὸν τῶν συγκεκριμένων περιπτώσεων, ἐμφανίζει ὅμως ὡς ἰδιαζόντως ἐπίμαχον στοιχεῖον τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 20 αὐτοῦ, συμφώνως πρὸς τὴν ὁποίαν οἱ Ὑπουργοὶ Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας δικαιοῦνται νὰ τροποποιοῦν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἢ ἀπόφασιν διαιτησίας, ὁσάκις κρίνουν ἠτιολογημένως, ὅτι ἀντίκειται εἰς τὴν οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν ὄψει τῆς μακρᾶς πείρας ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου τούτου καὶ ἐν ἐκτιμήσει τῆς περιόδου οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως, τὴν ὁποίαν διέρχεται ἡ χώρα, δὲν καταλήγω νὰ ὑποστηρίξω ριζικὴν ἀπόκλισιν ἀπὸ τὰς βασικὰς ἀρχὰς αὐτοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ δεκαετοῦς οἰκονομικοῦ προγράμματος. Ὡς ἐκ τούτου διὰ τοῦ ὑπὸ κρίσιν νομοσχεδίου εἰσηγοῦμαι μόνον ἐπὶ μέρους βελτιώσεις, αἱ ὁποῖαι ὅμως δύνανται νὰ ὁδηγήσουν εἰς προπαρασκευὴν διὰ τὸ ἀπώτερον μέλλον μιᾶς νοοτροπίας καὶ ἀντιστοίχων θεσμῶν συλλογικῶν διαπραγματεύσεων πλέον φιλελευθέρων, διὰ τῶν ὁποίων, θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ προσαρμοσθῶμεν ἀποτελεσματικώτερον ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος καὶ τῆς εὐρυτέρας διεθνοῦς ταυτότητος τοῦ ἐλευθέρου κόσμου.

Ἐξ ἄλλου, τὸ ν.δ. 3755 τοῦ 1957, τροποποιῆσαν τὸν νόμον 3239 εἰς τινα σημεῖα, ἐπέφερε μίαν περαιτέρω σκλήρυνσιν τοῦ θεσμοῦ ἔναντι τῶν φιλελευθέρων ἀντιλήψεων. Ἐκτὸς διαδικαστικῶν τινων μεταβολῶν, τὰς ὁποίας ἐπέφερε τὸ ἐν λόγῳ ν.δ., δυνάμεθα νὰ ἐπισημάνωμεν, ὡς οὐσιώδεις, δύο διατάξεις αὐτοῦ, τῶν ἄρθρων 7 καὶ 10.

Ἡ μία ἀφορᾷ τὴν ἀναδρομικότητα καταβολῆς τῶν ἀποδοχῶν μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν ταασμένων ἐπὶ τῶν νόμων προθεσμιῶν ἐπιλύσεως τῶν διαφορῶν.

Ἡ ἄλλη, τὴν ἀπαγόρευσιν καταγγελίας τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἀποφάσεως διαιτησίας πρὸ τῆς παρελεύσεως ἑξαμήνου.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 7 ὑπηγορεύθη ἐκ τῆς ἀντιλήψεως ὅπως μὴ ἀδικοῦνται οἱ ἐργάται, οἱ ὁποῖοι ἤγειρον μίαν συλλογικὴν διαφορὰν καὶ μεταξὺ περιμένουν ἐπὶ ἓν καὶ πλέον ἔτος διὰ τὴν ἐπίλυσιν αὐτῆς, ἤθελησε δηλαδὴ ὁ νομοθέτης διὰ τῆς ἐπιβολῆς ἀστικῆς κυρώσεως νὰ ὠθήσῃ καὶ τὰ τρία ἐνδιαφερόμενα μέρη (Κράτος, ἐργοδοτας, ἐργάτας) νὰ ἐπισπεύδουν τὴν ἐπίλυσιν τῆς διαφορᾶς, χωρὶς νὰ ἐξασφαλίσῃ ἀνάλογον μηχανισμὸν διευκολύνοντα ταῦτα, διότι ἡ ἐπίλυσις μιᾶς διαφορᾶς δὲν εἶναι μόνον θέμα καλῆς θελήσεως, εἶναι συνήθως θέμα μηχανισμοῦ καὶ διαδικασίας. Ἐπὶ τοῦ σημείου αὐτοῦ δὲν καταλήγομεν μετὰ μίαν δεκαετίαν καὶ πλέον νὰ εἰσηγηθῶμεν κατάργησιν τῆς θεσπισθείσης ἀναδρομικότητος, διότι πέραν τῶν ψυχολογικῶν ἐπιπτώσεων, θὰ ἀφήσωμεν ἀνοιγμα εἰς τὴν κολυσιεργίαν. Θεωροῦντες ὅμως ἐπάναγκες, ὅπως ἀποφεύγωνται αἱ ἀναδρομικαὶ καταβολαί, εἰσηγούμεθα τὴν διαμόρφωσιν μηχανισμοῦ, ἐγγυωμένου τὴν ταχείαν ἐπίλυσιν τῶν συλλογικῶν διαφορῶν, ἐνῷ παραλλήλως παρατείνομεν τὰς προθεσμίας ἐπιλύσεως αὐτῶν κατὰ 26 ἡμέρας, καθορίζοντες χρονικὰ ὅρια προδικασίας, τὰ ὁποῖα ἀναγνωρίζονται ἐπίσης ὡς δικαιολογημένα καθυστερήσεις ἐπιλύσεως τῆς διαφορᾶς (ἄρθρα 5 - 8).

Ἰδιαιτέρως σημαντικὴ εἶναι ἡ εἰσαγομένη προδικασία, ἡ ὁποία ἀποβλέπει εἰς τὴν πλήρη διερεύνησιν τῆς διαφορᾶς μέχρι σημείου νὰ δύναται διὰ τῆς ἐγκαίρου ἐκτιμήσεως τῆς καταστάσεως εἰς τὸ προδικαστικὸν στάδιον ἢ καὶ τὸ δικαστικὸν ταυτόν νὰ ὑπερακοντίζεται ἡ ἀνάγκη ἐξουσιαστικῆς παρεμβάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, ἡ ὁποία παρατηρεῖται ἐνίοτε μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως. Ἡ ἀναστροφὴ αὐτὴ τοῦ ὅλου προβλήματος καὶ ἡ τοποθέτησίς του εἰς τὴν συνδιαλλαγήν, ἥτις δύναται νὰ ἐπέλθῃ κατὰ τὸ στάδιον τῆς προδικασίας, προσεγγίζει τὸν θεσμὸν τῶν συλλογικῶν διαπραγματεύσεων, τοὐλάχιστον ὡς πρὸς αὐτὸ τὸ σημεῖον, πρὸς τὰ ἰσχύοντα εἰς χώρας τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς. Προσκρούομεν, βεβαίως, πάντοτε εἰς τὴν δυνατότητα ταὐ δικαστοῦ ὅς προέδρου τοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου, ὅπως ἀπασχοληθῇ κατὰ κύριον λόγον μὲ τὸ ἔργον τοῦτο, καὶ παρ' ὅλην τὴν διοικητικὴν βελτίωσιν, τὴν ὁποίαν ἔχομεν ἐπιφέρει προσφάτως, ἐν συνεργασίᾳ μὲ

τὸ Ὑπουργεῖον Δικαιοσύνης, τὸ πρόβλημα παραμένει, διότι ἐδιστάσαμεν νὰ εἰσηγηθῶμεν δυνατότητα διορισμοῦ ὡς προέδρου τοῦ Δικαστηρίου προσώπων μὴ κεκτημένων τὸ προσὸν τῆς ἰσοβιότητος. Ἐλπίζομεν, ὅμως, ὅτι ἡ ὀργάνωσις τῆς προδικασίας καὶ ἀναλόγου ὑπομνηματείας, ἡ ὁποία περιγράφεται ἐν τῷ νόμῳ, θὰ διευκολύνῃ τὰ μέγιστα τὴν βελτίωσιν τῆς καταστάσεως ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταχείας περατώσεως τῶν ἐφέσεων.

Ἡ ἑτέρα διάταξις τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 3755/1957 περὶ ἐξαμήνου ὑποχρεωτικῆς ἰσχύος τῶν συλλογικῶν συμβάσεων καὶ ἀποφάσεων διαιτησίας, ὑπαγορευθεῖσα τότε ὑπὸ ἀνέγκης σχετικῆς ἀσφαλείας εἰς τὴν διάρκειαν τῆς ρυθμίσεως, γρονομεν, ὅτι ὑπὸ τὰς παρούσας συνθήκας οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως δύναται νὰ βελτιωθῇ διὰ τοῦ καθορισμοῦ ὑποχρεωτικῆς διαρκείας ἑνὸς ἔτους, ὥστε νὰ καθίσταται δυνατὸς ὁ προγραμματισμὸς ὑπὸ τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἡ σταθερότης τῶν τιμῶν, ἐνῷ ἡ ἀπαραίτητος ἐλαστικότης ἐπ' αὐτῶν θὰ ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς ταχύτητος τοῦ θεσμοῦ τῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν πανελλήνιων ἐκτάσεως (ἑλλαδικῶν) ρυθμίσεων καὶ τῶν εἰδικῶν ἐπιχειρησιακῶν τοιούτων, διὰ τῶν ὁποίων θὰ ἔχωμεν μίαν διαρκῆ ἀνάπλασιν τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας, ἀποφεύγοντες τὰς πολώσεις, ψυχολογικὰς καὶ εἰκονομικάς, αἱ ὁποῖαι ἐπέρχονται διὰ τοῦ καθορισμοῦ γενικῶν αὐξήσεων, τὰς ὁποίας δι' αὐτὸν τὸν λόγον ἀφήνομεν πλέον εἰς τὴν κρίσιν τῆς Κυβερνήσεως, εἰσηγουμένου τὴν καταργησιν τῆς ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἡ ὁποία, ἂν καὶ ἀφορᾷ τὰ κατώτατα ὅρια τῶν ἀνειδικεύτων, ἀσκεῖ πάντως μίαν ἐπακίνδυνον ἕλξιν πρὸς ἐπικίνδυνον αὔξησιν τῶν τιμῶν, ἐνῷ συγχρόνως συνετέλεσε νὰ καθηλωθοῦν τὰ ἡμερομίσθια τῶν τεχνιτῶν εἰς σχέσιν 1 : 1,6, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰς βιομηχανικὰς χώρας, ὅπου ἡ σχέσις φθάνει 1 : 2 μέχρι 1 : 4, μὲ προφανῆ διὰ τὴν Ἑλλάδα ἐπικίνδυνον διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν ὑποτίμησιν τῶν τεχνιτῶν.

Ἐκτὸς τοῦ θεσμοῦ τῆς προδικασίας, εἰς τὸ ὁποῖον τὸ ὑπὸ κρίσιν νομοσχέδιον προσδίδει ἐμφασιν, ἄξιος ἰδιαιτέρας μνείας εἶναι ὁ ἕτερος θεσμός, τὸν ὁποῖον εἰσάγει, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀντιπροσωπευτικότητα τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, αἱ ὁποῖαι δικαιοῦνται νὰ διαπραγματεύονται σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ νὰ ἐκπροσωποῦν ταύτας κατὰ τὴν ἐξέτασιν συλλογικῶν διαφορῶν ὑπὸ τῆς διαιτησίας. Ἡ ἰσχύουσα νομοθεσία ἀγνοεῖ τὸν θεσμὸν αὐτόν, ὁ ὁποῖος, ἐν τούτοις, ἀπορρέει ἐκ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως Ἐργασίας. Ὁ νόμος 3239 καθορίζει ἀντιπροσωπευτικὰς ὀργανώσεις διὰ τὴν σύναψιν ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς πρὸς τὰ κατώτατα ἡμερομίσθια καὶ μισθούς, καὶ ἀφήνει περαιτέρω τὴν συμπεσματικὴν κρίσιν εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ Πρωτοβαθμίου Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου, ἐν περιπτώσει ἀμφισβητήσεως. Χωρὶς νὰ μεταβάλλομεν τὴν ἰσχύουσαν διαδικασίαν προσδιορισμοῦ τῆς ἀντιπροσωπευτικότητος, παρέχομεν τὴν δυνατότητα ἐμφανίσεως πολυκεντρισμοῦ εἰς τὴν συνδικαλιστικὴν ἐκπροσώπησιν καὶ ἀπαλλάσσομεν αὐτὴν ἀπὸ τὴν μομφήν, ὅτι εἶναι ὄργανον τῶν ἑκάστοτε Κυβερνήσεων. Τοῦτο, βεβαίως, εἰσάγεται μόνον ὡς πρὸς τὰς ὀργανώσεις, αἱ ὁποῖαι δικαιοῦνται νὰ διαπραγματεύονται ἀμοιβὰς καὶ ὅρους ἐργασίας καὶ τοιοῦτον δικαίωμα ἔχουν μόνον αἱ ἐθνικαὶ ὁμοεπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις (Ὁμοσπονδίαι) καὶ τὰ πρωτοβάθμια ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα, εἰς ἃς περιπτώσεις δὲν ἰσχύουν ὁμοιοεπαγγελματικαὶ ρυθμίσεις. Αἱ ὀργανώσεις αὐταὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ ἔχουν ἐξηκριβωμένην ἀντιπροσωπευτικότητα, διὰ νὰ δύνανται νὰ συμπράττουν εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῶν ἐπιπέδων ἀποδοχῶν καὶ ὅρων ἐργασίας, ἐνῷ, ἂν ἀπετελοῦν μόναν κατὰ τύπους ὀργανώσεις, ἐνίοτε ἀμφιβόλου νομικῆς ὑποστάσεως, καὶ προβαίνουν εἰς ρύθμισιν ἔχουσαν γενικωτέραν ἐπίδρασιν, δύνανται νὰ ἐπιφέρουν βλάβην, ἀντὶ ὠφελείας, εἰς τὴν οἰκονομίαν, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἐργάτας (ἄρθρον 21).

Κρίσιμον στοιχεῖον ἀπαιτεῖται ἡ δυνατότης συμμετοχῆς, βάσει προτεραιότητος καὶ ἀξιολογήσεως, εἰς τὴν διαπραγμάτευσιν δύο ὁμοειδῶν ὀργανώσεων. Τὸ στοιχεῖον τοῦτο συμβάλλει εἰς τὴν οὐσιαστικωτέραν διαπραγμάτευσιν καὶ ἀποκλείει τὰς ἐνδεχομένας ὑπερβολὰς καὶ ὡς ἐκ τούτου δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὄχι μόνον ὡς στοιχεῖον φιλελευθερισμοῦ, ἀλλὰ καὶ αὐτομάτου κανονικῆς εὐρυθμίας (ἄρθρον 31).

Ἡ ἀνάγκη θεσπίσεως κανόνων καὶ διαδικασίας ἀντιπροσωπευτικότητος ὑπαγορεύεται ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι εἰς τὰς ὀργανώσεις αὐτὰς τὸ νομοσχέδιον ἀφ' ἑνὸς ἐμπιστεύεται τὴν ἔκφρασιν καὶ ἐκπροσώπησιν ὁμοειδῶν συμφερόντων, ὁ καθορισμὸς τῶν ὁποίων δύναται, ἐνδεχομένως, νὰ περιβληθῇ καὶ ἐξουσιαστικὸν κῦρος ἀφ' ἑνὸς διὰ τῆς ἐπεκτάσεως μιᾶς ρυθμίσεως ἀφορώσης τὰ 3/5 τῶν ἐνδιαφερομένων εἰς βάρος ἢ ὑπὲρ ἄλλων πολιτῶν ἀνυπάκτων, ἀφ' ἑτέρου δὲ παρέχει ἐν προκειμένῳ, τῆς εἰσαρξέως δηλαδὴ συνδρομῶν τῶν μελῶν μέσῳ τῶν ἐργοδοτῶν, δυνάμει συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν οὐσιαστικὸν νόμον, καὶ θὰ ἦτο ἀνεπίτρεπτον νὰ φθάσωμεν εἰς τὴν ρύθμισιν αὐτήν, παρέχοντες δικαιώματα εἰς ὀργανώσεις ἀμφιβό-

λου ὑποστάσεως ἢ ὀνομαστικῶς εἰς μίαν.

Οὕτω διὰ τῶν προϋποθέσεων τῆς ἀντιπροσωπευτικότητος τὸ νομοσχέδιον προχωρεῖ εἰς τὴν ρυθμὸν ἀντιμετώπισιν ἑνὸς ἄλλου προβλήματος, ἐξ αἰτίας τοῦ ὁποίου ἐπὶ ἐτῶν ἡ Ἑλλὰς διαβάλλεται διεθνῶς. Παρέχεται δηλαδὴ ἡ δυνατότης, ὅπως αἱ πλέον ἀντιπροσωπευτικαὶ ὀργανώσεις προέρχονται εἰς διαπραγματεύσεις καὶ ρυθμίσεις διατηρικὰς διὰ τὴν εἰσπραξιν τῶν συνδρομῶν τῶν μελῶν των, μέσῳ τῶν ἐργοδοτῶν, μὲ εἰσπράκτορι τὴν Ἐργατικὴν Ἑστίαν, ἥτις, ὡς γνωστόν, ἀποτελεῖ Ν.Π.Δ.Δ. Αἱ ὀργανώσεις δικαιοῦνται σήμερον ἐλευθέρως νὰ εἰσπράττουν τὰς συνδρομὰς των, ἰσχυρίζονται, ὅμως, ὅτι παρακωλύονται εἰς τοῦτο λόγῳ τῆς ἐργατικῆς εἰσφορᾶς πρὸς τὴν Ἐργατικὴν Ἑστίαν, τὴν ὁποίαν ἐπέβαλε τὸ ν.δ. 3755/1957.

Πρὸς ἄρσιν τοῦ παραπόνου τούτου τὸ νομοσχέδιον, χωρὶς νὰ καταργῇ τὴν ἐν λόγῳ εἰσφοράν, ἡ ὁποία χρησιμεύει διὰ τὴν μετεργασιακὴν προστασίαν, ἐπαμόρφωσιν καὶ ψυχαγωγίαν τῶν ἐργαζομένων, συνεσχετίσθη ὅμως ὑπὸ τοῦ νομοθέτου τοῦ 1957 καὶ πρὸς τὴν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν τῶν ὀργανώσεων καὶ ἐδημιουργήθη αὐτὸ οἱονεὶ δικαίωμα αὐτῶν, παρέχει τὴν δυνατότητα εἰς τὰς ὀργανώσεις νὰ εἰσπράξουν ὁλόκληρον τὸ ἡμερομίσθιον, τὸ ὁποῖον κατεβλήθη ὑπὸ τῶν οἰκονομικῶς ἐν τάξει μελῶν των ἔναντι τῶν ὑπ' αὐτῶν ὀφειλομένων συνδρομῶν, αἱ ὁποῖαι διὰ τὸ σύνολον τῶν διαφόρων κατηγοριῶν ὀργανώσεων ἀνέρχονται εἰς ποσὸν μεγαλύτερον ἀπὸ τὸ ἡμερομίσθιον τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου ἢ ἐργατρίας. Δεδομένον ὅτι ἡ Ἐργατικὴ Ἑστία εἰσπράττει ἀπὸ 850 - 900 χιλιάδας ἐργάτας, οἱ δὲ οἰκονομικῶς ἐν τάξει μέλη τῶν ὀργανώσεων δὲν φθάνουν τὰς 500 χιλιάδας, αἱ μὲν ὀργανώσεις ἔχουν τὴν δυνατότητα νὰ ἀναζητήσουν καὶ ἄλλα μέλη οἰκονομικῶς ἐν τάξει καὶ νὰ λάβουν καὶ αὐτῶν τὴν ἀναλογοῦσαν διὰ μέσου τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας, ἡ δὲ τελευταία διατηρεῖ τὴν δυνατότητα νὰ ἱκανοποιήσῃ τὰς μετεργασιακὰς ἀνάγκας τῶν ἐργαζομένων, διότι εἰς ὅλας τὰς χώρας τοῦ κόσμου, συνήθως, οἱ ἀνήκοντες εἰς ὀργανώσεις ἀνέρχονται εἰς ἕνα ποσοστόν, μὴ ὑπερβαίνον τὸ 50%, ἐκτὸς τῶν «σοσιαλιστικῶν» βεβαίως, ὅπου ἡ προσχώρησις εἰς ὀργανώσεις γίνεται βάσει ἄλλων συνθηκῶν.

Μία καινοτομία τοῦ νομοσχεδίου εἶναι, ὅτι εἰσάγει τὸν θεσμὸν τῆς τριμεροῦς συνεργασίας (ἄρθρον 9) ὡς μέθοδον ἀντιμετωπίσεως πάσης διαφορᾶς μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν. Ὁ θεσμὸς οὗτος, στηριζόμενος εἰς τὴν φιλοσοφίαν τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως Ἐργασίας, βάσει τῆς ὁποίας ὁ Ὀργανισμὸς οὗτος συγκροτεῖται ἀπὸ ἐκπροσώπους κυβερνητικούς, ἐργατικοὺς καὶ ἐργοδοτικούς καὶ ἐξετάζει ὅλα τὰ κοινωνικὰ καὶ οἰκονομικὰ προβλήματα, τὰ συνδεόμενα μὲ τὴν ἐργασίαν, ἔχει εἰσαχθῇ καὶ εἰς τὴν χώραν μας ἀπὸ μακροῦ εἰς ἐθνικὴν καὶ εἰς ὁμοιοεπαγγελματικὴν κλίμακα (κλαδικήν), ἀγνοεῖται ὅμως εἰς ἐπιχειρησιακὴν κλίμακα καὶ τοῦτο συντελεῖ κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν ἔλλειψιν ἐπαφῆς τῶν ἐργατῶν μὲ τὰ σωματεῖα των, ἀποτέλεσμα τῆς ὁποίας εἶναι αἱ πάσης φύσεως ὁμαδικαὶ ἐκδηλώσεις ἐξ ἀφορμῆς δημιουργουμένων ζητημάτων, αἱ ὁποῖαι ἐλέγχονται ὑπὸ ἀνευθύνων στοιχείων, συνήθως ἐπιδιωκόντων κοινωνικὰς προστριβάς. Δεδομένου ὅτι ἡ διασφάλισις τῆς ἐργασιακῆς εὐρυθμίας ἀποτελεῖ προϋπόθεσιν οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως, ἡ δὲ διασφάλισις κοινωνικῆς εἰρήνης ἀποτελεῖ ἀκρογωνιαῖον λίθον τῆς ἐθνικῆς ἑνότητος, πιστεύομεν, ὅτι ἡ παρεχομένη διέξοδος ἐξετάσεως ὑπὸ τῶν τριῶν ἐνδιαφερομένων παραγόντων ἑκάστων ἀναφυομένου προβλήματος ἀπὸ κοινοῦ καὶ ἐν ἰσοτιμίᾳ πρὸς ἐξεύρεσιν λύσεως κοινῶς ἀποδεκτῆς καὶ χωρὶς νὰ προσλαμβάνῃ οἱανδήποτε μορφὴν προδικασίας ἢ διαδικασίας θὰ περιορίσῃ τὴν ἀνάγκην δικαστικῆς ἐπεμβάσεως καὶ θὰ πλησιάσῃ τὰ ἐνδιαφερόμενα μέρη εἰς τὴν διαμόρφωσιν κοινῆς συνειδήσεως περὶ τῶν αἰτίων, τὰ ὁποῖα δημιουργοῦν τὸ πρόβλημα, καὶ περὶ τῶν ἐνδεικνυομένων λύσεων.

Μὲ τὰς γενικὰς αὐτὰς ἐπιδιώξεις τοῦ νομοσχεδίου τίθενται αἱ βάσεις συγχρόνων ἐργασιακῶν σχέσεων, αἱ ὁποῖαι καὶ διασφαλίζουν τὴν πλήρη συμμετοχὴν τοῦ ἀνθρωπίνου παράγοντος εἰς τὴν προσπάθειαν τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως.

Διὰ τοῦ ἐπὶ κρίσιν νομοσχεδίου ἡ ἐκπροσώπησις τῶν ἐργατῶν εἰς ἔργα ἁπτόμενα τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως διασφαλίζεται εἰς τοὺς ἐκπροσωποῦντας, πράγματι, μεγαλυτέραν ἢ μικροτέραν ὁμάδα ἐργατῶν καὶ παύει νὰ ἀποτελῇ ἀνέλεγκτον πλειοψηφίαν ἐφορίαν, ὁ δὲ ἔλεγχος ἀνατίθεται εἰς τὸν ἰσοβίου δικαστὴν τῆς διατηρείας καὶ εἰς τὸ Ἀνώτατον Διοικητικὸν Δικαστήριον τοῦ Κράτους, δηλαδὴ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας.

Λαμβάνομεν ὅθεν τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλωμεν Ὑμῖν ἐπὶ τῆς κρίσεως Σας τὸ ὡς ἄνω Νομοθετικὸν Διάταγμα καὶ νὰ παρακαλέσωμεν, ὅπως περιβάλητε τοῦτο διὰ τῆς ὑπογραφῆς Ὑμῶν(*).

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Ἀπριλίου 1969

Ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας

Ἀπ. Βογιατζῆς

(*) Σ η μ. Ε Ε Δ : Ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ θὰ δημοσιευθῇ ἡ ἐπὶ τοῦ ν.δ. 185/1969 περὶ σωματείων Εἰσηγητικὴ Ἔκθεσις.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Δικονομικά

Υπό της Συντάξεως

Η ανωτέρω, σελ. 925, δημοσιευομένη υπ' αριθ. 181/1969 απόφασις του Μονομελούς Πρωτοδικείου Πειραιώς μας παρακινεί να σημειώσωμεν πόσον κοινωνικώς χρήσιμος υπήρξεν η διά του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας (άρθρον 691) εισαγωγή εις την εργατικήν διαδικασίαν των διαφορών μεταξύ Οργανισμών Κοινωνικής Ασφαλίσεως και των εις αυτούς ησφαλισμένων ή των διαδόχων αυτών ή των κατά νόμον δικαιουμένων εκ της σχέσεως ασφαλίσεως.

Ούτω κατέστη δυνατόν, εις την περίπτωσιν της ανωτέρω αποφάσεως, να απονεμηθή ταχέως μέ απλήν διαδικασίαν το δίκαιον του ησφαλισμένου και να επιδικασθή εις αυτόν αξίωσις του μέ αντικείμενον 30 χιλιάδας δραχμών, ενώ η αυτή διαφορά κατά το προϊσχύον του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας νομοθετικόν καθεστώς θά έπρεπε νά περιπλακή εις την τακτικήν διαδικασίαν του Πρωτοδικείου μεταξύ των κοινών διαδίκων, νά διεξαχθούν αποδείξεις εις άλλην δικάσιμον, νά εκδοθή οριστική απόφασις μετά παρέλευσιν ικανού χρόνου, άλλα θά αύτα ήσαν ασυμβίβαστα πρός την ιδέαν της δικαιοσύνης διά τον πτωχόν ησφαλισμένον του Ασφαλιστικού Οργανισμού.

Μεταξύ του μεγάλου αριθμού των προστατευτικών των εργαζομένων και των απομάχων της εργασίας διατάξεων αποδαίαν θέσιν έχουν αι δικονομικαί διατάξεις του άρθρου 691 του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας, διά των οποίων η Πολιτεία εξασφαλίζει την ταχείαν απονομήν του ουσιαστικού δικαίου εις τά καλυπτόμενα δι' αυτών πρόσωπα και τούτο χαροποιεί πάντα κοινωνικώς σκεπτόμενον άνθρωπον.

Δέν γνωρίζομεν, άν και πώς πρός τι θά τροποποιηθή ο Κώδιξ Πολιτικής Δικονομίας εν σχέσει πρός την εργατικήν διαδικασίαν.

Άλλ' αι διατάξεις του άρθρου 691 του Κώδικος ώς πρός τον κύκλον των υπαγομένων εις την εργατικήν διαδικασίαν διαφορών είναι πράγματι αι τελειότεραι.

Νέα από τον Άρειον Πάγον

—Εξεδόθη υπό του Β' Πολιτικού Τμήματος του Αρείου Πάγου απόφασις (υπ' αριθ. 355/1969), ή οποία θά δημοσιευθή εις το επόμενον, λύσασα το ζήτημα άν ή διάταξις του άρθρου 8 § 2 του ν.δ. 4020/1959 περί αποζημιώσεων διά παροχήν υπερωριών παρανόμως έχη εφαρμογήν και εις τας περιπτώσεις παροχής αυτών πέραν των υπό συλλογικής συμβάσεως εργασίας καθοριζομένων ωρών εργασίας.

Η απόφασις του Αρείου Πάγου εδέχθη, ότι, έφ' όσον το άρθρον 8 § 2 του ν.δ. 4020/1959 ορίζει, ότι οι μισθωτοί δικαιούνται αποζημιώσεως ίσης πρός 75% του καταβαλλομένου ωρομισθίου των διά την παράνομον υπερωριακήν αυτών χρησιμοποίησιν και δή διά την επί πλέον των δι' εκάστην κατηγορίαν επιτρεπομένων ανωτάτων ορίων υπερωριακήν απασχόλησιν ή άνευ άδείας της Αρχής τοιαύτη συνάγεται, ότι το δικαίωμα τούτο υφίσταται, εάν παρασχεθή εργασία υπέρ τα ανώτατα επιτρεπόμενα υπό του νόμου χρονικά όρια και επομένως δέν αναγνωρίζεται τοιούτον δικαίωμα, εάν παρασχεθή εργασία καθ' υπέρβασιν της εν τη ατομική συμβάσει εργασίας οριζομένης ημερησίας χρονικής διαρκείας αυτής, ήτοι πλέον της συμφωνηθείσης, αλλά μή υπερβαινούσης τα διά διατάξεως νόμου επιτρεπόμενα ανώτατα χρονικά όρια ή καθ' υπέρβασιν της εν συλλογική συμβάσει εργασίας ή εν διαιτητική αποφάσει οριζομένης ημερησίας χρονικής διαρκείας της εργασίας, την οποίαν δύναται να απαιτήση ο εργοδότης και ήτις αντιστοιχεί εις τον κατά κλητέον μισθόν, έφ' όσον διά της τοιαύτης υπερβάσεως δέν παραβιάζονται τα ανώτατα της διαρκείας της εργασίας χρονικά όρια, πέραν των οποίων υφίσταται νόμιμος απαγόρευσις παροχής αυτής.

— Εξεδόθη υπό του Β' Πολιτικού Τμήματος του Αρείου Πάγου απόφασις (υπ' αριθ. 357/1969), ή οποία θά δημοσιευθή εις το επόμενον, εν σχέσει πρός την προθεσμίαν αιτήσεων πολεμιστών του ά.ν. 1836/1951 διά τοποθέτησιν εις θέσεις επιχειρήσεων κλπ., δεχθείσα ότι, έφ' όσον, κατά το άρθρον 3 § 1 του ν.δ. 61/1968, αι αιτήσεις πολεμιστών, αι μέχρι της δημοσιεύσεως του νόμου τούτου υποβληθείσαι εις οιονδήποτε Συμβούλιον προστασίας πολεμιστών, λογίζονται εμπρόθεσμοι και αι επί τη βάσει τοιούτων χωρήσασαι απολύσεις έγκυροι, ώς εκ του τοιούτου περιεχομένου της τροποποιεί αναδρομικώς τας περί προθεσμίας υποβολής αιτήσεως προβλεπομένας διατάξεις.

Νέος Καθηγητής

Διορίσθη Καθηγητής εις το Πανεπιστήμιον Αθηνών, έδρας Πολιτικής Δικονομίας, ο μέχρι τούδε Έφεδρος Καθηγητής κ. Γεώργιος Μητσόπουλος.

Η Επιθεώρησις μας, την οποίαν ο νέος κ. Καθηγητής έτίμησε διά κατά καιρούς συνεργασίας του, εκφράζει τά συγχαρητήριά της.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 28ος • Τεύχος 15ον (669)

Ἀθῆναι, 1 Αὐγούστου 1969

ΑΝΩΤΕΡΟΣ ΤΟΥ ΝΟΜΙΜΟΥ ΜΙΣΘΟΣ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΕΞ ΥΠΕΡΩΡΙΩΝ

[Ἐξ ἀφορμῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 192/1969 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ΕΕΔ 28, 633]

Ὑπὸ τοῦ κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΝ. ΤΡΙΜΗ, Δικηγόρου, τέως Διευθυντοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας

I

Ἡ παράγραφος 4 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959 ἀπαγγέλλει ἀκυρότητα τῆς συμφωνίας ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, δι' ἧς καλύπτονται διὰ τῶν ἀνωτέρων τῶν νομίμων καταβαλλομένων ἀποδοχῶν αἱ ἀμοιβαὶ καὶ ἡ ἀποζημίωσις, ὧν δικαιοῦται ὁ μισθωτὸς ἐκ τῆς νομίμου (§ 1) ἢ παρανόμου (§ 2) ὑπερωριακῆς ἐργασίας. (Περὶ τῆς ratio legis τοῦ νομοθετικοῦ τούτου μέτρου ἴδε Α.Π. 620/1968, ΕΕΔ 28, 301, Α.Π. 386/1967, ΕΕΔ 26, 891, *Σύνταξιν*, ΕΕΔ 26, 890, ἔνθα γίνεται παραπομπὴ εἰς προγενεστέραν νομολογίαν καὶ εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν ν.δ. 4020/1959). Τὴν ἄποψιν αὐτὴν υἱοθετεῖ καὶ ἡ πρόσφατος ἀπόφασις τοῦ Ἀκυρωτικοῦ (Α.Π. 192/1969, ΕΕΔ 28, 633), ἐπικυρώσασα τὴν ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (11439/1968, ΕΕΔ 27, 1027), ἥτις εἶχεν ἀπορρίψει τὴν ὑπὸ τῆς θεωρίας ὑποστηριχθεῖσαν ἔνστασιν τοῦ καταλοίπου ἐπὶ διασταυρώσεως δύο ἀντιθέτων ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαιτήσεων (*Ι. Καποδίστριας*, ΕΕΔ 26, 407).

II

Ἡ ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 192/1969 ἀπόφασις τοῦ Ἀκυρωτικοῦ ἐνέχει γενικωτέραν σημασίαν, διότι ἦλθε εἰς κρίσεις ἀντιθέτους πρὸς τὰ νομολογηθέντα ὑπὸ τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας, ἅτινα δέχονται ὡς ἔγκυρον τὴν συμφωνίαν προσδιορισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεως ἐκ τῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας εἰς τὸ ὕψος τοῦ ποσοῦ, ὅπερ ὁρίζεται ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959 (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4623/1968, ΕΕΔ 27, 933, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4922/1961, ΔΕΝ 17, 393. Τὴν ἐγκυρότητα τῆς τοιαύτης συμφωνίας δέχεται ἐμμέσως καὶ ὁ Α.Π. 290/1966, ΕΕΔ 25, 1064).

Ἡ 192/1969 ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις ὑπολαμβάνει ὡς ἄκυρον ὄχι μόνον τὴν συμφωνίαν «καταλογισμοῦ εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς παραγράφου 2 πρὸς ἀπόσβεσιν αὐτῶν ἀποδοχῶν ὑπερβαινουσῶν τὰ ἐλάχιστα νόμιμα ὅρια μισθοῦ, ὀφειλομένων καὶ καταβληθεισῶν, κατὰ τὰ συμφωνηθέντα, διὰ τὴν ἐντὸς τοῦ νομίμου ὡραρίου παρασχεθεῖσαν ἐργασίαν, ἀλλὰ καὶ ἡ συμφωνία περὶ καταλογισμοῦ εἰς τὰς ἀπαιτήσεις ταύτας ποσῶν καταβληθέντων ὡσαύτως ὡς ἀποδοχῶν, καθ' ὑπέρβασιν τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου μισθοῦ, συμφωνηθεισῶν ὅμως διὰ τὴν παροχὴν ἐργασίας ὑπὲρ τὰ νόμιμον ὡράριον». Καὶ ἄγεται εἰς τὴν τοιαύτην κρίσιν μὲ τὴν αἰτιολογίαν ὅτι ἡ παράγραφος 4 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959 κηρύσσει ἄκυρον **πᾶσαν συμφωνίαν** περὶ ἀποσβέσεως τῶν ἐν τῇ παραγράφῳ 2 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω νόμου περιλαμβανομένων ἀπαιτήσεων, χωρὶς νὰ **ποιῆται διάκρισιν μεταξὺ αὐτῶν**, τοῦθ' ὅπερ εἶναι σύμφωνον καὶ πρὸς τὸν ὡς

άνω διαγραφέντα, ἐν τῇ εἰσαγγελτικῇ ἐκθέσει, σκοπόν, ὅπως ὁ μισθωτός, ὁ παρασχών παράνομον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, λαμβάνῃ τὰ ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης πρὸς αὐτὸν ὀφειλόμενα, ἐπὶ πλέον τῶν καταβαλλομένων ὡς ἀποδοχῶν ποσῶν». Καὶ συνεχίζει ἡ ἀπόφασις: «Λ κ ύ ρ ο υ δ ὲ ο δ σ η ς τ ῆ ς σ υ μ φ ω ν ί α ς, ὅπως τὰ ἐπὶ τῇ αἰτίᾳ ταύτῃ καταβληθέντα ποσά, ἤτοι ὡς ἀποδοχαὶ διὰ τὴν παρανόμως παρασχεθεῖσαν ὑπερωριακὴν ἐργασίαν ἀχθῶν πρὸς ἀπόσβεσιν τῶν ἐν τῇ παραγράφῳ 2 ἀπαιτήσεων, δὲν χωρεῖ τοιαύτη ἀπόσβεσις οὔτε διὰ τῆς προτάσεως πρὸς συμψήφισιν τῶν οὕτω καταβληθέντων ὅτι ἐπικλήσεως τῆς ἀκυρότητος τῆς συμφωνίας παροχῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας καὶ τῆς ἐλλείψεως ἐκ τοῦ λόγου τούτου νομίμου αἰτίας καταβολῆς αὐτῶν, ἤτις θὰ ἦγεν εἰς ἐφαρμογὴν τῆς ἀκύρου συμφωνίας. Ἐξ οὗ παρέπεται, ὅτι, κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν ὡς ἄνω εἰδικῶν διατάξεων, τὰ οὕτω καταβληθέντα εὑρίσκουν ἐν αὐταῖς νόμιμον αἰτίαν, ἀγόμενα κατὰ μετατροπὴν ἐκ τοῦ νόμου εἰς ἐπαύξησιν τοῦ μισθοῦ. Διάφορος ἐκδοχή, εἰσάγουσα διάκρισιν, μὴ περιεχομένην ἐν τῷ νόμῳ, καθ' ἣν εἰς τὴν δευτέραν τῶν ὡς ἄνω περιπτώσεων εἶναι ἔγκυρος ἡ συμφωνία καταλογισμοῦ τῶν διὰ παράνομον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν καταβαλλομένων ὡς ἀποδοχῶν πρὸς κάλυψιν τῶν ὡς ἄνω ἀπαιτήσεων, μὴ ἀποκλειομένης ἄρα καὶ τῆς ἐνστάσεως συμψηφισμοῦ, ὅτι ἐπικλήσεως τῆς ἐλλείψεως νομίμου αἰτίας, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι θὰ παρεῖχε πλεονεκτήματα εἰς τοὺς προεργομένους εἰς συμφωνίας ἀποδοκιμαζομένας ὑπὸ τοῦ νόμου, θὰ ἦγεν εἰς τὸ ἀποτέλεσμα νὰ ἀποκλεισθῇ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων, καίπερ δημοσίας τάξεως, διὰ συμφωνίας τῶν ἐνδιαφερομένων, χαρακτηριζούσης τὰς ὑπὲρ τὰ ἐλάχιστα νόμιμα ὅρια μισθοῦ συμφωνουμένας ἀποδοχὰς ὡς ὀφειλομένας διὰ τὴν παροχὴν ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ἐπιτυγχανομένης καταστρατηγήσεως τῶν διατάξεων τούτων».

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω προκύπτει, ἀναμφισβητήτως, ὅτι ἡ τοιαύτη ἐκ τῶν προτέρων συμφωνία προσδιορισμοῦ τοῦ ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως ἢ τῆς προσθέτου ἀμοιβῆς, ἧς δικαιοῦται ὁ μισθωτὸς διὰ τὴν παράνομον ἢ τὴν νόμιμον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, πέραν τῶν λοιπῶν συμφωνηθεισῶν ἀμοιβῶν του, ε ἶ ν α ι ἄ κ υ ρ ο ς, ὅτι ἡ συμφωνηθεῖσα διὰ τὴν ὑπερωριακὴν ἐργασίαν ἀποζημίωσις ἐ ν σ ω μ α τ ο ῦ τ α ι εἰς τὸν μισθόν, ἀπηγορευμένου τοῦ συμψηφισμοῦ της πρὸς ἀπαίτησιν, ἣν ἔχει ὁ μισθωτὸς ἐκ τῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας.

III

Νομίζομεν, ὅτι τὸ συμπέρασμα, εἰς ὃ ἄγεται ἡ ὡς εἴρηται ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, εἶναι ἐσφαλμένον, διότι ἀντιστρατεύεται τόσον πρὸς τὴν γραμματικὴν καὶ τελολογικὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959, ὅσον καὶ πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἀστικοῦ δικαίου.

Πρὸ τῆς θεσπίσεως τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959 ἡ νομολογία ἐδέχετο, ὅτι δὲν ἀντίκειται εἰς τοὺς ὁρισμοὺς τῶν ἄρθρων 679 καὶ 664 Α.Κ., οὐδὲ εἰς ἄλλην τινὰ διάταξιν νόμου, ἡ εἰς σύμβασιν ἐργασίαν παρεντεθειμένη εἰδικὴ συμφωνία, καθ' ἣν θὰ προκαταβάλλεται εἰς τὸν μισθωτὸν ὡρισμένων ποσῶν χρημάτων κατὰ μῆνα, πέραν τοῦ κατὰ νόμον ὀφειλομένου εἰς τοῦτον ἐλαχίστου ὁρίου μισθοῦ, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως συμψηφίζεται εἰς ἐνδεχομένην ἀπαίτησιν τοῦ περὶ πληρωμῆς τοῦ ἀναλογοῦντος μισθοῦ διὰ τὴν ἐπτάωρον ἐργασίαν ἢ τῆς ἀποδόσεως τῆς ὠφελείας, κατὰ τὸ ἄρθρον 904 Α.Κ., ἐν περιπτώσει ὑπερωριακῆς ἢ κατὰ τὰς Κυριακὰς ἢ ἑορτὰς ἀπασχολήσεως αὐτοῦ, ἔστω καὶ μετὰ τὴν μὴ συμμόρφωσιν τοῦ ἐργοδότου εἰς τοὺς ρυθμίζοντας τὸ θέμα τοῦτο ἐργατικοὺς νόμους (Α.Π. 18/1957, ΕΕΔ 16, 380, ἴδε σχόλ. *Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 16, 353). Περαιτέρω ὑπὸ τῆς νομολογίας καὶ τῆς θεωρίας ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ἦτο ἔγκυρος ἡ συμφωνία μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτῶν περὶ παραιτήσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἔστω καὶ ἐκ τῶν ὑστέρων, ἐκ τῶν ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπορρεουσῶν ἀξιώσεών του, μεταξὺ τῶν ὁποίων περιλαμβάνεται καὶ ἡ ἀποζημίωσις ἐκ παρανόμων ὑπερωριῶν (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 10676/1958, ΕΕΔ 18, 14, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 7697/1958, ΕΕΔ 17, 909, ἔνθα γίνεται παραπομπὴ εἰς νομολογίαν καὶ θεωρίαν, σχετικὴ Α.Π. 280/1965, ΕΕΔ 24, 989).

IV

Ὑπὸ τὸ ὡς ἄνω νομικὸν καθεστὼς ἐξεδόθη ἡ 2/1956 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ. Ἀθη-

νών (ΕΕΔ 15, 291), ήτις, μεταξύ άλλων, ώριζεν (§ 7), ότι: «Έάν ο μισθωτός υποχρεωθή υπό του εργοδότου εις παροχήν εργασίας πέραν των υπό του νόμου, δι' έκάστην περίπτωσιν, οριζομένων ανωτάτων ορίων υπερωριακής απασχολήσεως ή άνευ άδείας της Αρχής, ή καταβλητέα εις τον πρώτον αποζημίωσις δι' έκάστην ώραν τοιαύτης υπερωριακής απασχολήσεως είναι ίση προς το ωρομίσθιον, αυξημένον κατά 75%». Η διάταξις αύτη της διαιτητικής αποφάσεως, καίτοι εκρίθη υπό του Συμβουλίου της Επικρατείας (746/1957, ΕΕΔ 16, 443) ως σύννομος, παρά της θεωρίας επεκρίθη ως παράνομος, *Ι. Καποδίστρια*, ΕρμΑΚ 659, αριθ. 38, ο αυτός, ΕΕΔ 16, 633). Την άποψιν της θεωρίας υιοθέτησε το Άκυρωτικόν (Α.Π. 138/1959, ΕΕΔ 18, 245), δεχθέν ότι ή παράγραφος 7 της 2/1956 αποφάσεως του Δ.Δ. Δ.Δ. Αθηνών είναι ανίσχυρος, ως εκδοθείσα καθ' υπέρβασιν της νομοθετικής εξουσιοδοτήσεως, διότι τα διαιτητικά δικαστήρια δεν κέκτηνται εξουσίαν, όπως καθορίζουν το ποσόν του αποδοτέου αδικαιολογήτου πλουτισμού εις την περίπτωσιν παροχής παρανόμου εργασίας.

Η ως είρηται αρεσπαγιτική απόφασις υπήρξεν ή αιτία της νομοθετικής ρυθμίσεως των απαιτήσεων των μισθωτών εκ της υπερωριακής εργασίας, περιληφθείσης εν τω άρθρω 8 ν.δ. 4020/1959 (ίδε εισηγητικήν έκθεσιν, ΕΕΔ 18, 1275, ως και πρακτικά συζητήσεως εν τη Βουλή, ΕΕΔ 18, 1161 επόμ).

V

Επειδή, ως ανωτέρω ελέχθη, ή νομολογία εδέχετο, ότι είναι θεμιτή ή συμφωνία μεταξύ εργοδότου και μισθωτού περί συμφώνου των ανωτέρω του νομίμου καταβαλλομένων απορρόγων προς την αξίωσιν του μισθωτού περί αποζημιώσεως του εκ της παρεχομένης παρανόμου υπερωριακής εργασίας ή της αμοιβής εκ της νομίμου τοιαύτης, ο νομοθέτης διά της παραγράφου 4 του άρθρου 8 ν.δ. 4020/1959 απήγγειλεν ακυρότητα της τοιαύτης συμφωνίας και ουχί πάσης έτέρας, ήτις εν πάση περιπτώσει κατοχυρώνει το δικαίωμα του μισθωτού, όπως τύχη των παροχών, άς προβλέπει ο ως είρηται νόμος.

Η συμφωνία μεταξύ εργοδότου και μισθωτού, όπως ο τελευταίος, εν περιπτώσει πραγματοποιήσεως υπερωριακής εργασίας, κατόπιν άδείας της Αρχής, λαμβάνη πέραν της συμφωνηθείσης αμοιβής το καταβαλλόμενον ωρομίσθιον, προσαυξημένον κατά 25% διά τας 60 πρώτας ώρας και 50% διά τας έτέρας 60, εις την περίπτωσιν της νομίμου υπερωριακής εργασίας, αναμφισβητήτως είναι καθόλου έγκυρος, διότι αύτη ευρίσκεται εντός των νομισθετημένων πλαισίων.

Επειδή ή παροχή υπερωριακής εργασίας, κατόπιν άδείας της Αρχής, είναι νόμιμος, φρονούμεν, ότι δεν τίθεται θέμα ακυρότητος της συμφωνίας, όπως αι παροχαί, ών δικαιούται ο μισθωτός, καθορίζωνται εις το ύψος των παροχών της παραγράφου 1 του άρθρου 8 ν.δ. 4020/1959 ή εις ανώτερον τούτου. Θέμα προκύπτει, όταν συμφωνούνται παροχαί κατώτεραι των υπό του νόμου προβλεπομένων. Εις την τελευταίαν περίπτωσιν ο μισθωτός έχει αγωγήν ευθείαν, όπως ζητήση την συμπλήρωσιν των μέχρι του υπό του νόμου (άρθρον 8 § 1 ν.δ. 4020/1959) οριζομένων παροχών και ουχί την επιβοηθητικήν του άρθρου 904 Α.Κ., επικαλούμενος ακυρότητα της συμφωνίας, αντικειμένης εις απαγορευτικήν διάταξιν νόμου (Α.Κ. άρθρον 174). Τα αυτά ισχύει και όταν συμφωνήται, όπως ο εργοδότης καταβάλλη εις τον μισθωτόν, πέραν της συμφωνηθείσης αμοιβής, τας παροχάς, άς προβλέπει ο νόμος (την αποζημίωσιν του αδικαιολογήτου πλουτισμού, προσαυξημένην κατά 75% του καταβαλλομένου ωρομισθίου) ή και πλέον τούτων, εις την περίπτωσιν παροχής υπερωριακής εργασίας άνευ άδείας της Αρχής, ήτις ποινικώς είναι κολάσιμος (ίδε δήλωσιν Υπουργού Εργασίας κατά την συζήτησιν της ψηφίσεως του ν.δ. 4020/1959, ΕΕΔ 18, 1161), αστικώς όμως νόμιμος, αφού ο νόμος καθορίζει τας παροχάς, ών δικαιούται ο μισθωτός εις την περίπτωσιν της πραγματοποιήσεώς της (πλείονα *Γ. Τρίμη*, ΕΕΔ 28, 428).

Εις αμφοτέρας τας περιπτώσεις πληρούται ο σκοπός του νόμου, τ.έ. ή καταδολή εις τον μισθωτόν της προσθέτου αμοιβής, εις την πραγματοποίησιν νομίμου υπερωριακής ή της «όλως ιδιαιτέρως ηυξημένης αμοιβής» εις την περίπτωσιν υπερωριακής εργασίας, άνευ άδείας της Αρχής. Η παράγραφος 4 του άρθρου 8 ν.δ. 4020/1959 ορίζει, ότι: «Πάσα συμφωνία, καθ' ήν αι κατά τα ανωτέρω αμοιβαί και α-

ποζημιώσεις καλύπτονται ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ὑπὸ τῶν καταβαλλομένων εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀποδοχῶν, πέραν τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἰσχυόντων, εἶναι ἄκυρος. Ἡ ἀκυρότης αὐτὴ ὁρᾶ καὶ τὰς ὑφισταμένας ἤδη τοιαύτας συμφωνίας διὰ τὸν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος καὶ ἐφεξῆς χρόνον». Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 8 ν.δ. 4020/1959 δὲν ἀναφέρεται εἰς τὴν παράνομον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, ἀλλὰ εἰς τὴν «ἐπὶ πλέον τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἐπιτρεπομένων ἀνωτάτων ὁρίων ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ἢ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς», τ.ἔ. εἰς τὴν ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν πέραν τῶν 120 ὡρῶν ἐτησίως, κατόπιν ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, ἢ εἰς τὴν ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν, ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς.

Τὴν παράνομον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν ὁ νομοθέτης διὰ τοῦ ἄρθρου 8 ν.δ. 4020/1959 μετουσίωσεν εἰς ὑπερεργασίαν, δι' ἣν καὶ προέβλεψεν ἀντιπαροχήν, ἐν περιπτώσει πραγματοποιήσεώς της, ἰσουμένην μὲ τὸν ἀδικαιολόγητον πλουτισμὸν τοῦ ἐργοδότου σὺν τὸ 75% τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου. Τοῦτο προκύπτει σαφῶς ἐκ τῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως τοῦ νόμου, ἐν τῇ ὁποίᾳ, μεταξὺ ἄλλων, ἀναφέρονται καὶ τὰ ἑξῆς: «Ἡ ἀμοιβὴ τῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἀπησχόλησε καὶ παλαιότερον τὴν παρ' ἡμῖν θεωρίαν καὶ δικαστηριακὴν πρᾶξιν. Εἰς τὸν παρανόμως ἀπασχολούμενον ὑπερωριακῶς μισθωτὸν οὐδὲ ἡ ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀγωγὴ ἀναγνωρίζετο, λόγῳ τῆς ἐκ τοῦ νόμου ἀπαγορεύσεως τῆς τοιαύτης ἀπασχολήσεως. Ὑπὸ τὸ κράτος ὅμως τῆς ἀντιλήψεως ὅτι δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ ὠφελῆται δικαίως ὁ ἐργοδότης ἐκ τῆς παρανόμου ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ, τὴν τε ἐργασίαν του δηλονότι ἀποκερδαίνων καὶ μηδὲν ὀφείλων, ἐγένετο τελικῶς δεκτὴ ἡ ἄποψις ὅτι εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας γωρεῖ ἡ ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀγωγὴ καὶ ὄχι κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΣΟΔ».

Ὁ Νομοθέτης, ἐν ὄψει τῆς πραγματικότητος παροχῆς ἐργασίας πέραν τῶν νομίμων ὁρίων, διὰ νὰ κατοχυρώσῃ τὸ δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ, ἀναγνωρίζει ταύτην καὶ προσδιορίζει τὰς παροχάς, ὧν δικαιοῦται ὁ μισθωτός. Μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ν.δ. 4020/1959 ἡ παράβασις τῶν περὶ ὡρῶν ἐργασίας διατάξεων, καὶ-τοι ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ποινικῶς κολάσιμος πρᾶξις, δὲν δημιουργεῖ ἀκυρότητα τῆς συμβάσεως περὶ παροχῆς ἐργασίας πέραν τῶν νομίμων ὡρῶν, δι' ὃ καὶ ἡ ἀξίωσις τοῦ ἐργασθέντος ὑπερωριακῶς μισθωτοῦ δὲν ἀπορρέει ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ., ἀλλὰ στηρίζεται εἰς τὸν νόμον, ὅστις καθορίζει καὶ τὰς παροχάς. Αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν οὐσιώδη ἀλλαγὴν ἐπέφερε τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959, ἐνῷ πρὸ τῆς ἰσχύος τούτου ἡ ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ, ἐν περιπτώσει παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ἐθεμελιοῦτο ἐπὶ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, διότι ἡ σύμβασις περὶ παροχῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας ἔπασχεν ἀκυρότητα, ὡς ἀντιτιθεμένη εἰς ἀπαγορευτικὴν διάταξιν νόμου (ἄρθρον 174 Α.Κ.), ἥτις αὐτὴ ἐπιστηρίζεται εἰς τὸν νόμον.

Ἡ ἄνευ ἀδείας ὑπερωριακὴ ἀπασχόλησις τοῦ μισθωτοῦ ἀναγνωρίζεται ὑπὸ τοῦ ἀστικοῦ δικαίου καὶ εἰς ἄλλας περιπτώσεις. Τὸ ἄρθρον 659 Α.Κ. προβλέπει τὴν παροχὴν ἐργασίας ἐπὶ πλέον τῆς συμφωνηθείσης ἢ τῆς συνήθους, ἐὰν παρέστη ἀνάγκη, δημιουργοῦσα ἀξίωσιν συμπληρωματικῆς ἀμοιβῆς. Ὑπέρβασιν τῶν νομίμων ὡρῶν ἐργασίας προβλέπουν ἐπίσης τὰ ἄρθρα 3 καὶ 6 τοῦ ν. 2269/1920, ὡς ἐπίσης καὶ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ π.δ. τῆς 27-6/4.7.1932 περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων.

VI

Ἡ ἀφετηρία τῶν σκέψεων τῆς ὡς ἄνω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ὅτι ἡ συμφωνία ἐν περιπτώσει παροχῆς ἐργασίας πέραν τῶν νομίμων ὁρίων ἢ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς εἶναι ἄκυρος, ἀπηχοῦσα τὰς ἀπόψεις τῆς νομολογίας πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 4020/1959, νομίζομεν, ὅτι εἶναι ἐσφαλμένη, διότι μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου τούτου δὲν προκύπτει θέμα ἀκυρότητος τῆς τοιαύτης συμβάσεως. Τὸ ἄρθρον 174 Α.Κ. ὁρίζει, ὅτι δικαιοπραξία, ἀντικειμένη εἰς ἀπαγορευτικὴν διάταξιν τοῦ νόμου, ἐφ' ὅσον δὲν συνάγεται ἄλλο τι, εἶναι ἄκυρος.

Αἱ περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας διατάξεις ἀναμφισβητήτως εἶναι κανόνες δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλῶς ὡς τοιαῦται, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 3 Α.Κ., δὲν δύνανται νὰ ἀποκλεισθῶσι δι' ἰδιωτικῆς δουλήσεως (Α. Τούσης, Γενικαὶ Ἀρχαί, σελ. 121 ἐπόμ., σημ. 3,

σελ. 122 καὶ 124 ὑπὸ τὸν ὑπότιτλον Στ' Ἐργατικὸν Δίκαιον, ἔνθα γίνεται παραπομπὴ εἰς νομολογίαν καὶ θεωρίαν). Συνεπῶς ὀρθῶς ἡ θεωρία καὶ ἡ νομολογία πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ἄρθρου 8 ν.δ. 4020/1959 ἔκριναν ὡς ἄκυρον τὴν συμφωνίαν περὶ παροχῆς ἐργασίας πέραν τῶν νομίμων ὁρίων ἢ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, διότι ἡ συμφωνία αὕτη ἀντέκειτο εἰς ἀπαγορευτικὴν διάταξιν νόμου καὶ δὴ νόμου δημοσίας τάξεως. Ἀκύρου δὲ οὔσης τῆς τοιαύτης συμφωνίας ἡ ἀξίωσις τοῦ ὑπερωριακῶς ἐργασθέντος μισθωτοῦ ἐστηρίζετο εἰς τὸ ἄρθρον 664, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 288 Α.Κ. (*Α. Τούσης*, ὡς ἄνω, σελ. 491, σημ. 4).

Τὸ ἄρθρον 174 Α.Κ. θεωρεῖ ἄκυρον τὴν δικαιοπραξίαν, ἂν αὕτη ἀντίκειται εἰς ἀπαγορευτικὴν διάταξιν νόμου, ἐφ' ὅσον δὲν συνάγεται ἄλλο τι. Ἡ θεωρία δέχεται, ὅτι εἶναι δυνατὸν ἐκ τοῦ σκοποῦ καὶ ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς διατάξεως ἡ κατὰ παράβασιν ταύτης συντελεσθεῖσα δικαιοπραξία νὰ εἶναι καθ' ὅλου ἢ ἐν μέρει ἰσχυρά, τοῦθ' ὅπερ δύναται νὰ συμβαίνῃ καὶ ὅταν ἀκόμη ὁ νόμος ἀπαγορεύῃ τὴν δικαιοπραξίαν ἐπὶ ποινῇ (*Γ. Μπαλῆς*, Γενικαὶ Ἀρχαί, ἐκδ. ὀγδόη § 59, σελ. 159). Ἐκ τοῦ ὅτι ὅμως ἁπλῶς ἀπαγορεύει ὁ νόμος δὲν σημαίνει, ὅτι ἄγει ἡ παράβασις πάντοτε εἰς ἀκυρότητα, διότι εἶναι δυνατὸν ὁ νόμος δι' ἄλλων κυρώσεων νὰ ἐπιδιώξῃ τὸν σεβασμὸν αὐτοῦ, ὡς π.χ. δι' ἀστικῆς ἢ καὶ ποινικῆς εὐθύνης (*Α. Τούσης*, ὡς ἄνω, σελ. 488, σημ. 1, σελ. 533, σημ. 13, ἔνθα γίνεται παραπομπὴ εἰς ἡμεδαπὴν καὶ ἀλλοδαπὴν θεωρίαν καὶ νομολογίαν).

Καὶ ναὶ μὲν εἶναι ἀληθές, ὅτι δικαιοπραξία, ἀντικειμένη εἰς διατάξεις νόμου δημοσίας τάξεως, εἶναι ἀπολύτως ἄκυρος (*Α. Τούσης*, ὡς ἀνωτέρω, σελ. 488, σημ. 2, ἔνθα γίνεται παραπομπὴ εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν) καὶ αἱ διατάξεις τοῦ νόμου περὶ ὀκταώρου ἐργασίας ἀναμφισβητήτως εἶναι δημοσίας τάξεως, ὡς ἀποσκοποῦσαι τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ δημοσίου συμφέροντος, πλὴν ὅμως διὰ τοῦ ἄρθρου 8 ν.δ. 4020/1959 ἡ ἐπὶ πλέον τῶν ἀνωτάτων ὁρίων ὑπερωριακὴ ἀπασχόλησις, ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, ἐν ἄλλοις λόγοις ἡ παράνομος ὑπερωριακὴ ἐργασία ἀναγνωρίζεται ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ δημιουργεῖ ἀξίωσιν, ἀπορρέουσαν ἐξ αὐτοῦ (Α.Π. 140/1968, ΕΕΔ 27, 551, Α.Π. 36/1968, ΕΕΔ 27, 345, *Γ. Τρίμης*, ΕΕΔ 28, 429), ἀνεξαρτήτως τῆς ἐπιβολῆς τῶν ἀστικῶν καὶ ποινικῶν κυρώσεων, ἃς συνεπάγεται ἡ πραγματοποίησις της.

Κατὰ ταῦτα ἡ συμφωνία περὶ παροχῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς ἢ καθ' ὑπέρβασιν τῶν νομίμων ὁρίων, ἀναγνωριζομένη ὑπὸ τοῦ νόμου, δὲν εἶναι ἄκυρος, ἀφοῦ ἡ πραγματοποίησις της θεμελιώνει ἀξίωσιν, ἀπορρέουσαν ἐξ αὐτοῦ καὶ οὐχὶ ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ὅπως συνέβαινε πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 4020/1959. Ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, οὖσα ἐπιδοθητική, χωρεῖ, ὅταν ἡ ἀπαίτησις δὲν ἔχῃ ἔρεισμα εἰς τὴν σύμβασιν, τὸν νόμον ἢ τὴν ἀδικοπραξίαν. Ἐφ' ὅσον ἡ ὡς εἴρηται συμφωνία διασφαλίζει τὰς ἀξιουμένας ἐκ τοῦ νόμου παροχὰς ὁ μισθωτός, δὲν γεννᾶται ζήτημα ἀκυρότητος. Ἡ ἀκυρότης, ἣν δέχεται ἡ 192/1959 ἀπόφασις τοῦ Ἀκυρωτικοῦ, τυχὸν παγιοποιουμένη, ἀσφαλῶς θὰ ἀποβῇ εἰς τὴν τελευταίαν ἀνάλυσιν, εἰς βάρος τοῦ μισθωτοῦ, διότι θὰ παρεμποδίσῃ μελλοντικῶς τὴν χορήγησιν παροχῶν πέραν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένων.

Περαιτέρω, νομίζομεν, ὅτι ἡ σκέψις τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως μάχεται τὴν πραγματικότητα καὶ τὴν λογικήν. Διότι, ἐν ἐλλείψει συμφωνίας, ὁ πραγματοποιήσας παρανόμους ὑπερωρίας μισθωτὸς δικαιοῦται πέραν τῶν συμφωνηθεισῶν ἀποδοχῶν καὶ τῶν παροχῶν, ἃς ὁρίζει τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959. Κατὰ τί, ἀρά γε, ζημιοῦται ὁ μισθωτός, ὅταν συμφωνήσῃ μετὰ τοῦ ἐργοδότου, ὅτι πέραν τῶν συμφωνηθεισῶν ἀποδοχῶν θὰ δικαιοῦται καὶ τῶν παροχῶν τοῦ ἄρθρου 8 ν.δ. 4020/1959; Ἡ πολιτογράφησις εἰς τὴν νομολογίαν τῶν σκέψεων τῆς ὡς ἄνω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἀναμφισβητήτως θὰ ἀποβῇ εἰς βάρος τῶν μισθωτῶν, ἀφοῦ οὗτοι δὲν δύνανται νὰ συμφωνήσουν παροχὰς ἀνωτέρας τῆς τοῦ ἄρθρου 8 ν.δ. 4020/1959, ἐν περιπτώσει παροχῆς ἐργασίας πέραν τῶν νομίμων ὡρῶν ἐργασίας ἢ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς.

VII

Γραμματικῶς ἑρμηνευόμενος ὁ νόμος δὲν ἀφήνει οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν, ὅτι ἡ ἀκυρότης ἀφορᾷ μόνον τὴν συμφωνίαν μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ, δι' ἧς ἐπιδιώκεται ὁ συμψηφισμὸς (ἢ κάλυψις) τῶν ἀνωτέρων τοῦ νομίμου συμφωνηθεισῶν ἀποδοχῶν πρὸς ἀ-

παιτήσεις, ἃς ἔχει ὁ μισθωτὸς ἐκ τῆς παροχῆς νομίμου ἢ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας. Μάλιστα τὸ ἐδάφιον 2 τῆς ὡς ἄνω διατάξεως, καθ' ὃ ἡ ἀκυρότης ὁρᾷ καὶ τὰς ὑφισταμένας, κατὰ τὴν ἰσχύν τοῦ νόμου, τοιαύτας συμφωνίας, τυπ. συμψηφισμοῦ τῶν ἀνωτέρων ἀποδοχῶν πρὸς τὰς ἀξιώσεις τῆς ὑπερωριακῆς (νομίμου ἢ παρανόμου) ἐργασίας, ἐπισφραγίζει τὴν ταυτότητα τῆς γραμματικῆς πρὸς τὴν τελολογικὴν ἑρμηνείαν τοῦ νόμου, τοῦ ὁποίου ὁ σκοπός, ὅπως τοὐλάχιστον ἀναφέρεται εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν, ἦτο ἡ ἀπαγόρευσις τοῦ ἐκπεσμοῦ τῶν ἀπαιτήσεων ἐκ τῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας πρὸς ἀνωτέρας τοῦ νομίμου παρεχομένας ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀποδοχάς, ὡς παγίως καὶ σταθερῶς ἐδέχετο ἡ νομολογία. Ὁ σκοπὸς τοῦ νομοθέτου ἀποκαλύπτεται προδήλως, ἀναφέροντος τούτου εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν τὰ ἑξῆς: «Ἐπειδὴ διὰ παλαιοτέρας ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου (ὑπ' ἀριθ. 18/1957) ἐγένετο δεκτόν, ὅτι δὲν ἀντίκειται εἰς τὰς κειμένας διατάξεις ἡ εἰς τὴν σύμβασιν ἐργασίας παρεντιθεμένη εἰδικὴ συμφωνία, καθ' ἣν δύναται νὰ προκαταβάλληται εἰς τὸν μισθωτὸν ὡρισμένον ποσὸν χρημάτων κατὰ μῆνα, πέραν τοῦ κατὰ νόμον ὀφειλομένου εἰς τοῦτον ἐλαχίστου ὁρίου μισθοῦ, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως συμψηφίζεται εἰς ἐνδεχομένην ἀπαίτησιν τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὰς περιπτώσεις ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως τούτου, τοιουτοτρόπως δὲ ὁδηγούμεθα εἰς ἀντίθετον πρὸς τὸν ἐπιδιωκόμενον διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν διατάξεως σκοπόν, ἀφοῦ εἰς τὰς πλείστας τῶν περιπτώσεων οὐδὲν θὰ καταβάλληται διὰ τὴν ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν τοῦ μισθωτοῦ, προστίθεται ἡ παράγραφος 4, δι' ἧς πᾶσα τοιαύτη συμφωνία κηρύσσεται ἄκυρος».

Ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 8, οὖσα ἐξαιρετική, ἀφορῶσα δὲ τὴν δημοσίαν τάξιν, ὅτι ὃ καὶ ἡ παραίτησις ἐκ τῶν ἀξιώσεων τούτων εἶναι ἀνίσχυρος (Α.Π. 27/1968, ΕΕΔ 27, 349), δὲν ἐπιδέχεται διασταλτικῆς ἑρμηνείας καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν δύναται νὰ ἐπεκταθῇ καὶ ἐπὶ πάσης ἑτέρας συμφωνίας, συναπτομένης μάλιστα εἰς τὰ πλαίσια τῶν ἰσχυόντων νόμων.

Αἱ παράγραφοι 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959 καθορίζουν τὰ κατώτατα ὅρια τῶν παροχῶν, ὧν δικαιοῦται ὁ μισθωτὸς πέραν τῆς συμφωνηθείσης ἀμοιβῆς, ἥτις δύναται νὰ εἶναι ἀνωτέρα τῆς νομίμου. Αἱ παροχαὶ αὗται ἀναμφιβόλως δύναται νὰ ἀποτελέσουν ἀντικείμενον συμφωνίας μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ. Καὶ ἡ συμφωνία αὕτη εἶναι ἔγκυρος, ὅπως εἶναι ἔγκυρος καὶ ἡ συμφωνία περὶ καταβολῆς τοῦ κατωτάτου ὁρίου ἀμοιβῆς, ἥτις ὁρίζεται ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ τῆς ὁμοίας φύσεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως. Πολλῷ δὲ μᾶλλον εἶναι ἔγκυρος ἡ σύμβασις, ὅταν συμφωνοῦνται παροχαὶ ἀνώτεραι τῶν προβλεπομένων εἰς τὰς παραγράφους 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 8 ν.δ. 4020/1959, ὅπως εἶναι ἔγκυρος ἡ συμφωνία περὶ καταβολῆς μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου ἀνωτέρου τοῦ ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων προβλεπομένου. Ἡ τυχὸν ἐπικράτησις τῆς ὑπὸ τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως υἱοθετουμένης ἑρμηνείας ἄγει εἰς τὸ παράλογον συμπέρασμα τῆς ἀκυρότητος τῆς συμφωνίας καταβολῆς εἰς τὸν μισθωτὸν παροχῶν ἀνωτέρων ἐκείνων, αἵτινες προβλέπονται ὑπὸ τοῦ νόμου. Συμφωνεῖται π.χ. ὡρομίσθιον δραχμαὶ 20 ἀντὶ τοῦ νόμου ἐκ δραχμῶν 15 καὶ περαιτέρω ἀποζημίωσις καθ' ὥραν δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν δραχμαὶ 30 ἀντὶ τῶν 20, προσαυξανομένη κατὰ 100% ἀντὶ τῶν 75%, ἣν προβλέπει ὁ νόμος. Καθ' ὃν λέγον ἡ συμφωνία περὶ καταβολῆς ὡρομισθίου δραχμῶν 20 ἀντὶ τοῦ νομίμου τῶν 15 δραχμῶν, ὅπερ ὁρίζει ἡ συλλογικὴ σύμβασις, εἶναι νόμιμος κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον εἶναι ἔγκυρος ἡ συμφωνία καθορισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεως διὰ τὴν παράνομον ἢ νόμιμον ὑπερωρίαν εἰς δραχμὰς 30 καθ' ὥραν, προσαυξανομένη κατὰ 100% ἀντὶ τῶν 75%, ἥτις τίθεται ὡς κατώτατον ὅριον ἀστικῆς ποινῆς (περὶ τῆς ἐννοίας τῆς ἀστικῆς ποινῆς ἴδε Α.Π. 93/1969, ΕΕΔ 28, 568).

Ἄκυρος προφανῶς εἶναι ἡ συμφωνία καθορισμοῦ τῆς ἀμοιβῆς ἢ τῆς ἀποζημιώσεως διὰ τὴν νόμιμον ἢ παράνομον ὑπερωρίαν εἰς ἐπίπεδον κατώτερον ἐκείνης, ἣν προβλέπουν αἱ παράγραφοι 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 8 ν.δ. 4020/1959. Καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν γεννᾶται ἀγώγιμος ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ συμπληρωματικῆς ἀμοιβῆς ἢ ἀποζημιώσεως εἰς τὸ ὕψος τῆς νομίμου. Καὶ ἡ τοιαύτη συμφωνία εἶναι ἄκυρος, διότι προσκρούει εἰς διατάξεις νόμου δημοσίας τάξεως, αἵτινες καθορίζουν τὰς παροχάς, ὧν δικαιοῦται ὁ μισθωτὸς ὡς ἐλάχιστον ὅριον προστασίας εἰς τὴν περίπτωσιν ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεώς του.

Κατὰ ῥητὴν τοῦ νόμου ἐπιταγὴν ἄκυρος

είναι ἡ συμφωνία περὶ καλύψεως (συμψηφισμοῦ) τῶν παροχῶν τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 8 ν.δ. 4020/1959 μὲ ἀνωτέρας τῶν νομίμων καταβαλλομένας ἀμοιβάς. Ἡ συμφωνία δὲ αὐτη, ἣν ὁ νόμος κηρύσσει ἄκυρον διὰ τὸν ἐφεξῆς ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 4020/1959 χρόνον (πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου ἦτο ἔγκυρος, ὅπως ἐδέχετο ἡ νομολογία) παραλλάσσει οὐσιωδῶς τῆς συμφωνίας καθορισμοῦ τῆς ἀμοιβῆς ἢ ἀποζημιώσεως ἐν περιπτώσει παροχῆς νομίμου ἢ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας. Ἡ πρώτη συμφωνία εἶναι ἄσχετος πρὸς τὴν δευτέραν. Διότι μὲ τὴν πρώτην αἱ παροχαὶ τῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας οὐσιαστικῶς ἐξηνεμίζοντο, ἀφοῦ παρείχετο ἡ δυνατότης ἐκπεσμοῦ αὐτῶν ἀπὸ τὴν ἀνωτέραν τοῦ νομίμου καταβαλλομένην ἀμοιβήν - αὐτὴν δὲ ἀκριβῶς τὴν ὑπεροχὴν τοῦ ἐργοδότου ἠθέλησε νὰ ἐξουδετερώσῃ ὁ νομοθέτης κατὰ τὴν κατάρτισιν τῆς συμφωνίας μετὰ τοῦ μισθωτοῦ, δι' ὃ καὶ ἀπήγγειλε κατ' αὐτῆς ἀκυρότητα - ἐνῶ μὲ τὴν δευτέραν αἱ παροχαὶ ἐξ ὑπερωριακῆς ἐργασίας εἶναι αὐτοτελεῖς καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν θίγονται ἐκ τῆς καταβολῆς μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου ἀνωτέρου τοῦ νομίμου. Ἐν προκειμένῳ πρόκειται περὶ δύο διακεκριμένων περιπτώσεων καὶ συνεπῶς ἐκ τῆς ἀκυρότητος τῆς συμφωνίας συμψηφισμοῦ τῶν ἀνωτέρων ἀποδοχῶν πρὸς τὴν ἀμοιβὴν ἢ τὴν ἀποζημίωσιν τῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας δὲν δυνάμεθα νὰ ἀγθῶμεν εἰς τὴν κρίσιν περὶ ἀκυρότητος τῆς συμφωνίας καθορισμοῦ τῶν παροχῶν τῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας, αἵτινες μάλιστα δὲν ἀποκλείεται νὰ εἶναι ἀνώτεραι τῶν νομίμων.

VIII

Ἐν συνεχείᾳ ἡ ὡς ἄνω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις ἄγεται εἰς τὴν παρακεκινδυνευμένην τῷ ὄντι κρίσιν θεωρήσεως τῆς συμφωνηθείσης ἀμοιβῆς ἢ ἀποζημιώσεως διὰ τὴν ὑπερωριακὴν ἐργασίαν ὡς ἀμοιβῆς ἐνσωματουμένης εἰς τὸν συμφωνηθέντα μισθὸν ἢ ἡμερομίσθιον (ἀνέθετος Τούσης - Σταυρόπουλος, Ἐργ. Δίκαιον, σελ. 136, σημ. 60), δημιουργουμένης οὕτω αὐτοτελοῦς ἀπαιτήσεως τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὴν παρασχεθεῖσαν ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, ἧς τὸ ὕψος θὰ ἔδει νὰ ὑπολογισθῇ βάσει τῆς συνολικῆς ἀμοιβῆς, τοὐτέστι τῆς συμφωνηθείσης, προστιθεμένης καὶ τῆς ἀμοιβῆς, ἥτις συνεφωνήθη διὰ τὴν ὑπερωριακὴν ἐργασίαν. Οὕτω, ἐπὶ συμφωνηθέντος ὡρομισθίου 20 δραχμῶν καὶ συμφωνηθείσης ἀποζημιώσεως δι' ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν 35 δραχμῶν καθ' ὥραν (δραχμαὶ 20 τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ σὺν 15 δραχμαὶ τὸ 75% τῆς ἀστικῆς ποινῆς) ὁ ὑπερωριακῶς ἐργασθεὶς μισθωτός, κατὰ τὴν ἀρεοπαγιτικὴν ἀπόφασιν, θὰ δικαιοῦται δι' ἑκάστην ὥραν ὑπερωριακῆς ἐργασίας δραχμὰς 96,25 (20 δραχμαὶ συμφωνηθεῖσα ἀρχικῶς καθ' ὥραν ἀμοιβή, ἥτις δέον νὰ προσαυξηθῇ κατὰ 35 δραχμάς, ὅσον εἶναι τὸ ποσὸν τῆς συμφωνηθείσης ἀποζημιώσεως διὰ τὴν ὑπερωριακὴν ἐργασίαν. Σύνολον ἀμοιβῆς καθ' ὥραν 55 δραχμαί, ἐφ' ἧς ὑπολογίζεται ὁ ἀδικαιολόγητος πλουτισμός, προσαυξανόμενος κατὰ 75%, δραχμαὶ 41,25 ἴσον 96,25 δραχμαί).

Δὲν νομίζομεν, ὅτι ὁ νομοθέτης, θεσπίζων τὴν παράγραφον 4 τοῦ ἄρθρου 8 ν.δ. 4020/1959, εἶχεν ὑπ' ὄψιν του τὴν ἐπιβολὴν εἰς τὸν ἐργοδότην τοιούτων ἐξοντωτικῶν ἀστικῶν κυρώσεων. Ἀπεναντίας μάλιστα εἰς τὴν Εἰσηγητικὴν Ἔκθεσιν ἐξηγεῖ, ὅτι αἱ ἀστικαὶ κυρώσεις ἐκ τῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας ἐξικνοῦνται μέχρι τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ὅστις ὑπολογίζεται, ἐφ' ὅσον συντρέχουν εἰδικαὶ συνθῆκαι ἐργασίας, μέχρι τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου (Α.Π. 271/1968, ΕΕΔ 27, 732), προσαυξανομένου κατὰ 75%. Ἑπομένως, ἡ ἀπαγγελλομένη ἀκυρότης ἐντοπίζεται εἰς τὴν περίπτωσιν, ἥτις ἀναφέρεται εἰς τὸν νόμον, καὶ δὲν ἐπεκτείνεται ἐπὶ τῶν συμφωνιῶν, αἵτινες συνάπτονται διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ὕψους τῆς ἀμοιβῆς ἢ τῆς ἀποζημιώσεως τῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας.

IX

Παρεκτὸς ὅμως τούτου, ἡ ὡς ἄνω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἐνῶ εἰς τὴν παράγραφον 4 τοῦ ἄρθρου 8 ν.δ. 4020/1959 δέχεται ἀκυρότητα τῆς συμφωνίας καθορισμοῦ ἀποδοχῶν διὰ τὴν παράνομον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, ἀποκρούει τὸν ἐκπεσμὸν τοῦ ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης καταβληθέντος ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ποσοῦ ἐκ τῶν ἀπαιτήσεων, ἃς ἔχει ὁ μισθωτὸς ἐκ τῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, αἱ ὁποῖαι φυσικὰ ἐπιστηρίζονται εἰς τὸν ἀδικαιολόγητον πλουτισμόν, λόγῳ ἀκυρότητος τῆς συμφωνίας.

Ἐκ τῆς παρανόμου παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ καὶ τῆς καταβολῆς ὑπὸ

τοῦ ἐργοδότου ὡρισμένου ποσοῦ πρὸς αὐτὸν δημιουργοῦνται ἐκατέρωθεν ἀπαιτήσεις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ. Καὶ ἡ ἀπαίτησις τοῦ μισθωτοῦ συνίσταται εἰς τὸ ποσόν, ὅπερ ὠφελήθη ὁ ἐργοδότης ἐκ τῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, τοῦ ἐργοδότου δικαιουμένου εἰς τὴν ἀναζήτησιν τοῦ ποσοῦ, ὅπερ κατέβαλεν ἐκ παρανόμου αἰτίας. Ἔχει γίνει δὲ δεκτὸν ὑπὸ τῆς θεωρίας καὶ τῆς νομολογίας, ὅτι ἀντίθετοι ἀπαιτήσεις, πηγάζουσαι ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ὅταν συναντῶνται (διασταυροῦνται), ἀποσβέννυνται καθ' ὃ μέρος καλύπτονται (πρόκειται περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ καταλοίπου, Saldo theorie) (Ἴδε Πρωτοδικείου Καβάλας 123/1963, ΕΕΔ 22, 1189, *Ι. Καποδίστριαν*, Ἐρμ.ΑΚ, ἄρθρον 659, ἀριθ. 46, τοῦ *ἰδίου*, ΕΕΔ 26, 407, ἔνθα παραπομπὴ εἰς ἡμεδαπὴν καὶ ἀλλοδαπὴν θεωρίαν καὶ νομολογίαν, *Ε. Βουζίκαν*, ΕΕΝ 33, 754, σημ. 4, *Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 16, 355, *Κ. Δημάκην*, ΕΕΔ 17, 342, *Σ. Ἡλιόπουλον*, Ὁ πλουτισμὸς ἐπὶ ἀκύρου ἀμφοτεροβαρῶς συμβάσεως, σελ. 53 ἐπόμ., *Σύνταξιν*, ΕΕΔ 15, 1026). Ἡ ὡς ἄνω σχολιαζομένη ἀπόφασις, διὰ νὰ ὑπερφαλαγγίσῃ ἐν προκειμένῳ τὴν θεωρίαν τῶν καταλοίπων, ἣν δέχεται εἰς ἑτέραν της σκέψιν, προσφεύγει εἰς τὸ πλάσιμα τῆς ἐνσωματώσεως εἰς τὸν μισθὸν τῶν παροχῶν, ἃς κατέβαλεν ὁ ἐργοδότης, δυνάμει συμφωνίας, διὰ τὴν πραγματοποίησιν ὑπερωριακῆς ἐργασίας, καίτοι ἐξ ἀκύρου συμβάσεως, κατὰ τὰς ἀρνὰς τοῦ ἀστικοῦ δικαίου, δὲν θεμελιοῦται ἀξίωσις μισθοῦ, ἀλλ' ἀποζημιώσεως καὶ ἀφήνει ἀνέπαφον τὴν ἀπαίτησιν τοῦ μισθωτοῦ περὶ ἀποζημιώσεως διὰ τὴν παράνομον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν. Ἀντιθέτως (Α.Π. 67/1969, ΕΕΔ 28, 433, *Κατκᾶς*, Ἐνοχ. Δίκ., ἔκδ. Δ', ἄρθρον 659, σελ. 655, ὑποστηρίζων, ὅτι τὰ ποσὰ ἐκ τῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας ἔχουν τὸν χαρακτῆρα τῆς ἀποζημιώσεως). Ἐκ τῶν τοιούτων δὲ νομικῶν συλλογισμῶν νομίζομεν, ὅτι ἄγεται εἰς ἀνεπιεικεῖς κρίσεις, περὶ ὧν γίνεται λόγος ἀνωτέρω.

X

Εἰς τὸ ἕτερον σκέλος τῆς σκέψεώς της ἡ ἀπόφασις δέχεται τὸν συμψηφισμὸν τῆς ἀπαιτήσεως, ἣν ἔχει ὁ ἐργοδότης πρὸς ἀποζημίωσιν, λόγῳ ἀτάκτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἔναντι τοῦ μισθωτοῦ (ἴδε ἀντίθετα σχόλια ΕΕΔ 28, 632), πρὸς τὴν ἀπαίτησιν ἀποζημιώσεως, ἣν ἔχει οὗτος ἐκ τῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας. Καὶ ὁ συμψηφισμὸς αὐτὸς εἶναι σύννομος, διότι πρόκειται περὶ συναντήσεως ἀπαιτήσεων δι' ἀποζημίωσιν, αἵτινες, διασταυρούμεναι, ἀποσβέννυνται καθ' ὃ μέρος καλύπτονται (Saldo theorie, περὶ ἧς γίνεται λόγος ἀνωτέρω). Ἀλλὰ ἡ σκέψις αὐτὴ τῆς ἀποφάσεως ἀντιμάχεται τὴν προηγουμένην, ἥτις δὲν δέχεται τὸν συμψηφισμὸν τῶν ἐκατέρωθεν προκυπτουσῶν ἀπαιτήσεων ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, αἵτινες πηγάζουν ἐκ τῆς ἀκυρότητος τῆς συμφωνίας - τοῦτο δέχεται ἡ ἀπόφασις - περὶ καταβολῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ὡρισμένου ποσοῦ, πέραν τοῦ μισθοῦ, εἰς τὸν μισθωτὸν διὰ τὴν παρασχεθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ παράνομον ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν. Δεχομένη ἡ ἀπόφασις τὴν ἀκυρότητα τῆς τοιαύτης συμφωνίας (*Τούση - Σταυροπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 282, σημ. 4, σελ. 288, σημ. 8), θὰ ἔπρεπε ταυτόχρονα, ἐξ ἐπιεικείας, νὰ ἀχθῇ εἰς τὴν κρίσιν συμψηφισμοῦ τῶν ἐκατέρωθεν ἀξιώσεων, τοῦ τοιούτου συμψηφισμοῦ μὴ προσκρούοντος εἰς τὸ ἄρθρον 664 Α.Κ. (*Ι. Καποδίστριας*, ΕΕΔ 26, 408).

XI

Ἡ νομικὴ κατασκευή, ὅτι ὁ ἐργοδότης ὀφείλει μισθὸν διὰ τὴν παράνομον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν - αὐτὴν τὴν ἔννοιαν ἔχει ἡ υἱοθετουμένη ἑρμηνεία ἐνσωματώσεως εἰς τὸν μισθὸν τῆς συμφωνηθείσης διὰ τὴν ὑπερωριακὴν ἐργασίαν ἀμοιβῆς - καὶ ὅτι ὁ μισθωτὸς διατηρεῖ ἀκέραιον τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ ἀποζημίωσιν διὰ τὴν ὑπερωριακήν του ἀπασχόλησιν, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἀντίκειται εἰς τὰ ἄρθρα 648 καὶ 649 Α.Κ., ἅτινα θεμελιώνουν ἀξίωσιν τοῦ μισθωτοῦ ἐπὶ τὸν μισθὸν μόνον ὅταν ὑπάκειται ἔγκυρος σύμβασις ἐργασίας, ἐπὶ πλέον δὲν εὑρίσκει νομικὸν ἔρεισμα εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 ν.δ. 4020/1959, δι' ὃ καὶ ἄγει εἰς ἀνεπιεικεῖς λύσεις. Μόνον ὁ περιορισμὸς τῆς ἀκυρότητος, περὶ ἧς ἡ παράγραφος 4 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959, εἰς τὴν συμφωνίαν μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ περὶ συμψηφισμοῦ τῶν ἀπαιτήσεων ἐκ τῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας πρὸς τὰς καταβαλλομένας εἰς τὸν

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΣΙΩΠΗΡΑ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Έκπτωσις έκ του μισθού ωφεληθέντων υπό του μισθωτού κατ' άρθρον 656 Α.Κ.

Σιωπηρά αποδοχή αποφάσεως.— Υποκείμεναι εις αναίρεσιν μόνον αι κατά δεύτερον βαθμόν οριστικαί αποφάσεις.— Αναίρεσις κατ' αποφάσεων, εκδιδομένων κατά την εργατικήν διαδικασίαν Νόμου ΓΨΟΔ'.— Ύπαρξις δεδικασμένου.—Λύσις της συμβάσεως εργασίας διά σιωπηράς υπό του μισθωτού καταγγελίας.—Κρίσις Δικαστού και έλεγχος υπό του Αρείου Πάγου.—Αλλαχού προσφορά υπηρεσιών υπό αναγκαστικώς τοποθετηθέντος πολεμιστού ως σιωπηρά καταγγελία συμβάσεως.— Υπερημερία εργοδότου περί την αποδοχήν υπηρεσιών του μισθωτού και έκπτωσις έκ του μισθού κερδηθέντων αλλαχού κατ' άρθρον 656 § 2 Αστικού Κώδικος.

Η καταγγελία της συμβάσεως εργασίας εκ μέρους του μισθωτού, ως δέχεται η κατωτέρω απόφασις του Αρείου Πάγου (υπό της οποίας ανηρέθη διά τον εν αυτή λόγον ή υπ' αριθ. 21138/1968 απόφασις του ως δευτέρου δικάσαντος κατά την εργατικήν διαδικασίαν του νόμου ΓΨΟΔ'/1911 Πρωτοδικείου Αθηνών), μη υποκειμένη εις τύπον τινά, δύναται να γίνη και σιωπηρώς. (Ίδετε και *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ, Εισαγ. άρθρα 669 - 678, αριθ. 63).

Την καταγγελίαν ταύτην, ούσαν μονομερή δικαιοπραξίαν, συνάγει ο Δικαστής της ουσίας εκ της όλης συμπεριφοράς του μισθωτού και των εν γένει πραγματικών περιστατικών, εν όψει και των άρθρων 173 και 200 Αστικού Κώδικος. Εις την περίπτωσιν της αρεοπαγιτικής αποφάσεως επροκείτο περί αναγκαστικώς τοποθετηθέντος πολεμιστού του ά.ν. 1836/1951, ο οποίος κατά τον χρόνον της υπερημερίας του εργοδότου, λόγω της αρνήσεως τούτου προς αποδοχήν της εργασίας, προσέφερεν αλλαχού τας υπηρεσίας του, δεν ηδύνατο να θεωρηθή, άνευ άλλου τινός, ως σιωπηρά καταγγελία της συμβάσεως εργασίας αυτού. (Ίδετε και Α.Π. 246/1961, ΕΕΔ 20, 604).

Ο υπόχρεως εις πρόσληψιν του αναγκαστικώς τοποθετηθέντος πολεμιστού εργοδότης, αρνούμενος να προσλάβη τούτον, περιέρχεται εις υπερημερίαν περί την αποδοχήν των υπηρεσιών του τελευταίου και οφείλει τον μισθόν αυτού (άρθρον 9 ά.ν. 1836/1951, άρθρον 656 Α.Κ.).

Δικαιούται όμως ο εργοδότης να εκπέση εκ του μισθού κατ' άρθρον 656 § 2 Α.Κ. πάν ό,τι ο μισθωτός ωφελήθη εκ της παταιώσεως της εργασίας ή της αλλαχού παροχής αυτής.

Τούτο είναι απόρροια της γενικής αρχής του Δικαίου, ότι η αποζημίωσις γενικώς έχει προορισμόν την εξουδετέρωσιν της ζημίας και όχι να καθιστά πλουσιώτερον ή πρίν τον ζημιωθέντα (*Αλ. Λιτζερόπουλος*, ΕρμΑΚ, υπ' άρθρον 298, *Π. Ζέπος*, Ενοχικόν Δίκαιον, Β' Μέρος, Ειδικόν, τεύχος 3ον, σελ. 355). (Ίδετε εκτενέστερον σημείωσιν μας εν ΕΕΔ 28, 51).

Επομένως, ήτο, ως δέχεται η αρεοπαγιτική απόφασις, εκπεστέα εκ των ζητηθέντων μισθών λόγω της υπερημερίας του εργοδότου ή εν τη αποφάσει ωφέλεια του μισθωτού εκ της κατά τον αυτόν χρόνον προσφοράς του μισθωτού προς παροχήν των υπηρεσιών του εις άλλον εργοδότην.

Άρειου Πάγου 315/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος** Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. **Εύατ. Μπλέτσας** Δικηγόροι οι κ.κ. Χ. Μουζάκης, Β. Βασιλείου

Η περί απαραδέκτου της υπό κρίσιν αν-

μισθωτού των νομίμων αποδοχών, δίδει λύσιν εις τα ανακύπτοντα εν προκειμένω νομικά προβλήματα, λύσιν ανταποκρινομένην εις την γραμματικήν και τελολογικήν ερμηνείαν του νόμου. Όθεν φρονούμεν, ότι η εκ των προτέρων σιωπηρά καταβολή εις τον μισθωτόν των υπό του άρθρου 8 ν.δ. 4020/1959 προβλεπομένων παροχών ή και ανωτέρας πέραν της συμφωνηθείσης αμοιβής, είναι σύννομος, αφού δεν αντιβαίνει εις διάταξιν νόμου τινός και αφού δι' αυτής διασφαλίζεται πλήρως το υπό του νόμου προβλεπόμενον κατώτατον όριον προστασίας του μισθωτού.

αιρέσεως ένστασις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐκ τῆς σιωπηρᾶς κατὰ τὸ ἄρθρον 311, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 312 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἀποδοχῆς τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης πρὸ τῆς ὑπ' αὐτῆς ἀσκήσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀναιρέσεως καὶ συνεπῶς τοῦ ἀμετακλήτου τῆς ἀποφάσεως, εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμος, καθὸ θεμελιουμένη ἐπὶ τῆς ἀπὸ 23.12.1968 δηλώσεως τῆς ἀναιρεσειούσης, ὅτι συμψηφίζει εἰς τὴν ἐπιδικασθεῖσαν ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως ἀπαίτησιν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐκ μισθῶν ὑπερημερίας τὴν κατ' αὐτοῦ ἀπαίτησίν της ἐπιστροφῆς τῆς ὑπ' αὐτῆς καταβληθείσης αὐτῷ ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 ἐκ δραχμῶν 75.130 μετὰ τὴν κήρυξιν ἀκύρου τῆς καταγγελίας τῆς μετ' αὐτοῦ ἐργασιακῆς σχέσεως, ἥτις ἐνεργείᾳ ἐπιδεχομένη τὴν προβαλλομένην ἐξήγησιν τῆς ἀποτροπῆς τῆς ἐκτελέσεως τῆς τελεσιδίκου ἀποφάσεως διὰ τὸ ὅλον ἐπιδικασθὲν ποσὸν καὶ συνεπῶς μὴ περιεχούσης σαφῶς ἀποδοχὴν τῆς ἀποφάσεως κατὰ τὴν ρητὴν περὶ τούτου ἀπαίτησιν τοῦ ἄρθρου 311 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

Ἡ κρινομένη ἀναίρεσις εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀπαράδεκτος, καθ' ὅσον ἀπευθύνεται κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2458/1968 ἀποφάσεως τοῦ Ἐργατοδίκου Ἀθηνῶν, ἐπὶ ἐφέσεως τῆς ὁποίας ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου, διότι ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 571 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐφαρμοστέου ἐκ τῆς δημοσιεύσεως τῆς τελευταίας ἀποφάσεως ἰσχύοντος τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἐπὶ ὑποθέσεως, διελθούσης ἀμφοτέρους τοὺς βαθμοὺς δικαιοδοσίας, μόνον ἡ κατὰ δεύτερον βαθμὸν ἐκδοθεῖσα ὁριστικὴ ἀπόφασις ὑπόκειται εἰς ἀναίρεσιν, οὐχὶ δὲ καὶ αἱ πρωτοβάθμιοι τοιαῦται, αἵτινες ἐνσωματώθησαν εἰς αὐτήν.

Μετὰ τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 37 τοῦ Εἰσαγ. Νόμου τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, δι' οὗ κατηργήθη τὸ β.δ. τῆς 1/1 Λύγούστου 1920 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τοῦ νόμου Γ30Δ' περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν» καὶ πᾶσαι αἱ διατάξεις αἱ ἀναφερόμεναι εἰς ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων αὐτοῦ, περιληφθεῖσαν εἰδικὴν διάταξιν, ὅτι αἱ κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἐκκρεμεῖς δίκαι δικάζονται μέχρις ἀμετακλήτου ἀποφάσεως κατὰ τὰς καταργουμένας διατάξεις, ἔχουσαν σαφῶς τὴν ἔννοιαν τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ καταργουμένου διατάγματος τούτου ἐν τῷ συνόλῳ των ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας εἰσηγμένων ἐν δίκῃ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ὑποθέσεων, τῶν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ διατάγματος τούτου ἐκδικαζομένων μέχρις ἀμετακλήτου ἐκδικάσεώς των, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, καίτοι δημοσιευθεῖσα ἰσχύοντος τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, κρίνεται, καθὸ ἐκδοθεῖσα, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, ἐπὶ διαφορᾶς, ὑπαγομένης εἰς τὴν διαδικασίαν τοῦ ὡς ἄνω δ. δ) τος καὶ κατ' αὐτὴν ἐκδικασθείσης, ἐκκρεμοῦς δὲ πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄνω δ. δ) τος τόσον ὡς πρὸς τὸ παραδεκτὸν τῆς κατ' αὐτῆς ὑπὸ κρίσιν ἀναιρέσεως, ὅσον καὶ ὡς πρὸς τὸ συγχωρητὸν τῶν δι' αὐτῆς προτεινομένων λόγων ἀναιρέσεως, κατὰ παρέκκλισιν τοῦ ἐν ἄρθρῳ 24 § 1 τοῦ Εἰσαγ. Νόμου τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας γενικοῦ κανόνος, ὅτι τὸ παραδεκτὸν τῶν ἐνδίκων μέσων καὶ τὸ ἐπιτρεπτὸν τῶν προσβαλλομένων λόγων κρίνονται κατὰ τὸν νόμον τὸν ἰσχύοντα κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως τῶν ἀποφάσεων καὶ τῶν ἐν ἄρθρῳ 25 § 1 τοῦ αὐτοῦ ὁρισμῶν περὶ ἐφαρμογῆς τῶν ἄρθρων 570 ἕως 580 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας (ὁποκείμεναι εἰς ἀναίρεσιν ἀποφάσεις, δικαίωμα ἀναιρέσεως, λόγοι ἀναιρέσεως) ἐπὶ τῶν ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς αὐτοῦ ἐκδιδομένων ἀποφάσεων. Ὅθεν, δρίζοντος τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ἄνω δ. δ) τος, ὅτι τὸ ἔνδικον μέσον τῆς ἀναιρέσεως κατὰ τῶν κατὰ τὴν διαδικασίαν αὐτοῦ ἐκδιδομένων ἀποφάσεων συγχωρεῖται διὰ τοὺς ἐν ἄρθρῳ 807 Πολιτικῆς Δικονομίας λόγους, μεταξὺ τῶν ὁποίων δὲν περιλαμβάνεται ὁ ἐν τῷ ἄρθρῳ 577 ἐδάφ. 20 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας περιληφθεὶς λόγος τῆς παραμορφώσεως τοῦ περιεχομένου ἀποδεικτικοῦ μέσου, ὁ 4ος λόγος ἀναιρέσεως, δι' οὗ πλήττεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις διὰ παραμόρφωσιν τοῦ περιεχομένου τῶν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένων ἀποδεικτικῶν ἐγγράφων, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος, οἱ διὰ τῶν λοιπῶν δὲ λόγων ἀναιρέσεως ἀποδιδόμεναι εἰς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν δικονομικαὶ παραβάσεις ἐξεταστέαι ὡς παραβάσεις τῶν διατάξεων τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας.

Δεδικασμένον ἐκ τῆς τελεσιδικίας ὑφ'

σταται, κατὰ τὸ ἄρθρον 274 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς πρὸς ἐκεῖνα μόνον τὰ ζητήματα, ἅτινα συνιστοῦν ἀναγκαίαν προϋπόθεσιν πρὸς διάγνωσιν τῆς διαφορᾶς καὶ ὡς τοιαῦτα στηρίζουν τὸ διατακτικὸν τῆς ἐπ' αὐτῆς ἐκδοθείσης τελεσιδίκου ἀποφάσεως.

Ἐν προκειμένῳ, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ἐκτιμήσαν τὸ περιεχόμενον τῆς ὑπ' ἀριθ. 3802/1968 τελεσιδίκου ἀποφάσεώς του, ἐκδοθείσης ἐν προηγουμένῃ μεταξὺ τῶν ἤδη διαδίκων δίκῃ, ἐδέξατο ἀνελέγκτως, ὅτι διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐπεδικάσθησαν, κατ' ἐπικύρωσιν τῆς ἐκκληθείσης ὑπ' ἀριθ. 5207/1967 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΞΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδίκου, οἱ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου διὰ τῆς ἀγωγῆς του αἰτηθέντες μισθοὶ ὑπερημερίας ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς του, ἥτις ἐκρίθη ὑπ' αὐτῆς ἄκυρος, ὡς κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος γενομένη, μέχρι τῆς 23 Μαρτίου 1967. Ἀποφηνάμενον δὲ μετὰ ταῦτα, ὅτι ἐκ τῆς ἐν τῇ εἰρημένῃ ἀποφάσει σκέψεως, ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἀποδοχὴ τῆς ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεώς του εἰς τὴν ἑταιρείαν «...», ἡ ἐκδηλωθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' αὐτοῦ γενομένης τὴν 8 Μαΐου 1967 προσφορᾶς τῶν ὑπηρεσιῶν του πρὸς αὐτὴν καὶ τὴν ἐν συνεχείᾳ δικαστικὴν ἐπιδίωξιν καὶ εἴσπραξιν ἀπὸ τὴν μὴ ἀποδεχθεῖσαν τὴν προσφορὰν ἑταιρείαν ταύτην μισθῶν ὑπερημερίας ἐνέχει πρόθεσιν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου νὰ διακόψῃ τὴν μετὰ τῆς ἀναιρεσειούσης ἐργασιακὴν σύμβασιν καὶ συνιστᾷ καταγγελίαν ἀπὸ μέρους του τῆς συμβάσεως ταύτης, γενομένην τὴν 8.5.1967, δὲν παράγεται ἐν τῇ προκειμένῃ δίκῃ, ἀντικείμενον ἐχούσῃ τοὺς μισθοὺς ὑπερημερίας τοῦ ἐν συνεχείᾳ μέχρι 30 Μαρτίου 1968 χρόνου, τὸ ὁποῖον ἐπεκαλέσθη ἡ ἀναιρεσείουσα δεδικασμένον περὶ τῆς ἀπὸ 8 Μαΐου 1967 καταγγελίας ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου τῆς μεταξύ των ἐργασιακῆς συμβάσεως, διότι τὸ ζήτημα τῆς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐν χρόνῳ μεταγενεστέρῳ τοῦ ἐν τῇ δίκῃ ἐκείνῃ κρισίμου, δὲν ὑπῆρξεν ἀντικείμενον τῆς δίκης, οὔτε ἀπετέλεσεν ἀναγκαίαν προϋπόθεσιν τοῦ κατ' αὐτὴν κριθέντος δικαιώματος, ἐκ περισσοῦ ἐξετασθέν, συνεμορφώθη πρὸς τὴν προδιαληφθεῖσαν δικονομικὴν διάταξιν καὶ ἀπορριπτέος ὡς τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως, ὡς ἀβάσιμος.

Ἡ ὑπὸ τοῦ ἐκμισθωτοῦ διὰ καταγγελίας λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἧς ἡ διάρκεια οὔτε ὡρίσθη, οὔτε ἐκ τοῦ εἴδους καὶ τοῦ σκοποῦ αὐτῆς συνάγεται, νόμιμος κατὰ τὸ ἄρθρον 669 Α.Κ. καὶ μὴ ὑποκειμένη εἰς τύπον τινά, δύναται νὰ γίνῃ καὶ σιωπηρῶς· εἰς τὸν δικαστὴν δὲ τῆς οὐσίας, ἀμφιβάλλοντα περὶ τῆς ἐννοίας τῶν προτεινομένων ὡς ἐκφραζόντων τὴν περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως μονομερῆ δικαιοπρακτικὴν οὐσίωσιν τοῦ ἐκμισθωτοῦ πραγματικῶν περιστατικῶν, ἀπόκειται ἡ ἑρμηνεία τούτων κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἐπὶ πάσης δικαιοπραξίας ἐφαρμοστέων ἑρμηνευτικῶν κανόνων τῶν ἄρθρων 173 καὶ 200 Α.Κ., ἡ παράβασις τῶν ὁποίων, ἐλεγχομένη ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου, βάσει τῶν ἀνελέγκτως δεκτῶν γενομένων ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ τῆς οὐσίας πραγμάτων, ἐπάγεται τὴν κατὰ τὸ ἐδάφιον 17 τοῦ ἄρθρου 807 Πολιτικῆς Δικονομίας ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως.

Ἐν προκειμένῳ, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον δέχεται διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὡς ἀποδειχθέντα, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, προσληφθεὶς τὴν 8.10.1957 ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης ὡς ὑπάλληλος αὐτῆς διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἀπελύθη ὑπ' αὐτῆς κατόπιν ἐγγράφου καταγγελίας τῆς συμβάσεως καὶ καταβολῆς τῆς κατὰ νόμον ἀποζημιώσεως τὴν 1.2.1967, ἡ ἀπόλυσίς του ὅμως ἐκρίθη τελεσιδίκως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5207/1967 ἀποφάσεως τοῦ Ἐργατοδίκου δικαστοῦ, ἐπικυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3802/20.2.1968 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, ἄκυρος ὡς καταχρηστική, ἐπιδικασθέντων αὐτῷ διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως μισθῶν ὑπερημερίας μέχρι τῆς 20 Μαρτίου 1967, ὅτι οὗτος 12 ἡμέρας μετὰ τὴν ἀπόλυσίν του καὶ πρὶν ἐγείρῃ τὴν περὶ τῶν ἐπιδικασθέντων αὐτῷ προειρημένων μισθῶν ὑπερημερίας ἀγωγὴν ἠτήσατο ἀπὸ τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων πολεμιστῶν τὴν ἀναγκαστικὴν τοποθέτησιν αὐτοῦ, ὡς νεοπολεμιστοῦ, παρὰ τῇ ἀναιρεσειούσῃ, τοῦτο ὅμως ἐτοποθέτησεν αὐτὸν εἰς τὴν ἑταιρείαν «...», ἀποτελοῦσαν κατ' οὐσίαν μίαν καὶ τὴν αὐτὴν μετὰ τῆς ἀναιρεσειούσης ἐπιχείρησιν, παρ' ᾗ ἑταιρείᾳ καὶ εἰργάζετο οὗτος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεώς του ὡς ἀπεσπασμένος παρ' αὐτῇ ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης. Ὅτι οὗτος προσῆλθε τὴν 8ην Μαΐου 1967 εἰς τὴν ἑταιρείαν «...», ἵνα ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν, αὕτη ὅμως ἠρνήθη νὰ δεχθῇ τὰς ὑπηρεσίας του, κατόπιν δὲ τούτου οὗτος μὲν ἐμήνυσε τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον αὐτῆς

καὶ ἤγειρε τὴν ἀπὸ 26.8.1967 ἀγωγήν, ἀξιῶν μισθοὺς ὑπερημερίας ἀπὸ 8.5.1967 μέχρι 12.9.1967, ἐπιδικασθέντας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6425/1967 ἀποφάσεως τοῦ Ἐργατοδίκου καὶ εἰσπραχθέντας ὑπ' αὐτοῦ κατόπιν ἐπιταγῆς του ἀπὸ 18.11.1967, ἐπιδόσεως καὶ εἰς τὴν ἀναιρεσείουσαν ἐκ τοῦ προηγουμένου λόγου καὶ περιεγούσης ἐπιφύλαξιν τῶν ἐναντι ἑκάστης τῶν ἑταιρειῶν τούτων δικαιωμάτων του, ἡ δὲ ἑταιρεία «...», ἀφοῦ ἐπὶ μακρὸν προσέφυγεν εἰς τὸ προειρημένον Κεντρικὸν Συμβούλιον κατὰ τῆς τοποθετήσεως, ἤσκησε τὰς ἀπὸ 4.7.1967 καὶ 2.10.1967 αἰτήσεις ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τὸ ὁποῖον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2391/1968 ἀποφάσεώς του ἠκύρωσε τὴν ἀναγκαστικὴν τοποθέτησιν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, παρεμβάντος ἐν τῇ δίκῃ καὶ ὑποστηρίξαντος τὸ κῦρος τῆς τοποθετήσεώς του, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος εἰσέπραξε μετὰ τὴν τελεσιδικίαν τῆς ἀναγνωρισάσης τὸ ἄκυρον τῆς ἀπολύσεώς του ἀποφάσεως τοὺς δι' αὐτῆς ἐπιδικασθέντας αὐτῷ μέχρι 20.3.1967 μισθούς, ἤγειρε δὲ τὴν ἤδη κρινομένην ἀγωγήν, ἀξιῶν τοὺς μισθοὺς ὑπερημερίας τῆς ἐν συνεχείᾳ ἀπὸ 20.3.1967 μέχρι 30.3.1968 χρονικῆς περιόδου, περιλαμβανούσης καὶ τὸν χρόνον, δι' ὃν ἐδικαιώθη καὶ εἰσέπραξε μισθοὺς ὑπερημερίας ἀπὸ τὴν ἑταιρείαν «...». Ἀποφηνάμενον δὲ μετὰ ταῦτα, ὅτι τὰ ἄνω περιστατικὰ καὶ ἰδίως τὰ ἐξ αὐτῶν ἀναγόμενα εἰς τὴν ἀποδοχὴν τῆς τοποθετήσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου εἰς τὴν ἑταιρείαν «...» καὶ τὰς κατ' αὐτῆς δικαστικὰς καὶ ἐξωδίκους ἐνεργείας του, καὶ ἡ ἄσκησις τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς του μετὰ ὅμηνον ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἐπιδικασάσης αὐτῷ μισθοὺς προειρημένης ὑπ' ἀριθ. 5207/1967 ἀποφάσεως, ὡς καὶ ἡ πρὸς τὴν ἀναιρεσείουσαν ἀπὸ 11.11.1967 πρόσκλησίς του καταβολῆς προσθέτου ἀποζημιώσεως δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν του κλπ., ἡ γενομένη μὲ ἐργτὴν ἐπιφύλαξιν τῶν δικαιωμάτων του, δὲν δηλοῦν καταγγελίαν ἐκ μέρους του τῆς μετὰ τῆς ἀναιρεσειούσης ἐργασιακῆς συμβάσεως, διότι εἰς τὰς ὡς ἄνω ἐνεργείας του προέβη οὗτος ἐξ ἀνάγκης, κατόπιν τῆς ἀπολύσεώς του, πρὸς ἐξεύρεσιν ἐργασίας καὶ πόρων διαβιώσεως αὐτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του, ἐξ οὐδενὸς νόμου ὑπόχρεως νὰ παραμείνῃ ἄνεργος κατὰ τὸν χρόνον τῆς μὴ ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν του ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης, ἐξ οὗ παρέπεται, ὅτι ἡ κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον ἀλλαχοῦ προσφορὰ τῶν ὑπηρεσιῶν του δὲν ἐνέχει καθ' ἑαυτὴν καὶ ἄνευ ἑτέρου τινὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως καὶ παραίτησίν του ἐκ τῆς ἀξιώσεώς του διὰ μισθούς, καὶ ὅτι βάσει τῆς κρίσεως ταύτης ἀπορρίψαν, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως, τὸν περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἀπὸ 8.5.1967 ἰσχυρισμὸν τῆς ἀναιρεσειούσης, καὶ ἐπιδικάσαν μισθοὺς ὑπερημερίας διὰ μεταγενέστερον τῆς χρονολογίας ταύτης δεκάμηνον περίπου χρονικὸν διάστημα, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τοὺς προδιαληφθέντας ἑρμηνευτικοὺς τῶν δικαιοπραξιῶν κανόνας, διότι αἱ εἰρημέναι ἀπὸ τῆς τοποθετήσεως παρὰ τῇ ἑταιρείᾳ πράξεις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἅπασαι ἀναγόμεναι εἰς χρόνον προγενέστερον ἐκείνου, καθ' ὃν ἐκρίθη τελεσιδίκως ἄκυρος ἡ ἀπόλυσις του (23.2.1968) καὶ ἀποσκοποῦσαι τὴν ἐξασφάλισιν ἐργασίας εἰς τὴν περίπτωσιν τελικῆς ἥττης του ἐν τῇ μετὰ τῆς ἀναιρεσειούσης δίκῃ, μὴ περιέχουσαι δὲ δήλωσιν βουλήσεως ταύτου, ἀπευθυνομένην πρὸς τὴν ἀναιρεσίβλητον, κρινόμεναι κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς ἀναζητήσεως τῆς ἀληθοῦς βουλήσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ τῆς συναλλακτικῆς καλῆς πίστεως, δὲν ἐκφράζουσι πράγματι δικαιοπρακτικὴν βούλησιν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καταλυτικὴν τῆς μετὰ τῆς ἀναιρεσειούσης συμβάσεως ἐργασίας. Ὅθεν ὁ 2ος λόγος ἀναιρέσεως, καθ' ὅσον μὲν ὑποστηρίζει τὸ ἀντίθετον εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος, καθ' ὃ δὲ μέρος ὑποστηρίζει τὴν ἀπὸ 8.5.1967 καταγγελίαν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου τῆς συμβάσεως βάσει περιστατικῶν ἀναφερομένων εἰς συμπεριφορὰν τούτου ἐν χρόνῳ μεταγενεστέρῳ τοῦ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος, μὴ ὑφισταμένης ἐν τε τῇ Πολιτικῇ Δικονομίᾳ καὶ τῷ Κώδικι Πολιτικῆς Δικονομίας διατάξεως, συγχωρούσης τὴν ἐπὶ τοιούτων περιστατικῶν θεμελίωσιν λόγου ἀναιρέσεως, τοῦ ἐπικαλουμένου ἄρθρου 588 § 2 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἐφαρμοζομένου εἰς τὴν μετ' ἀναίρεσιν ἐκδίκασιν ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου τῆς οὐσίας τῆς ὑποθέσεως.

Τὸ δικάσαν ἐφετεῖον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του δείκνυται, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τοὺς ἰσχυρισμοὺς τῆς ἀναιρεσειούσης, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐπεδίωξε τὴν ἀναγκαστικὴν τοποθέτησίν του εἰς τὴν ἑταιρείαν «...», χωρὶς νὰ πιέζεται ἐξ οἰκονομικῶν ἀναγκῶν, ἀποκρούσαν αὐτοὺς ἐκ τοῦ πράγματος διὰ τῆς ἀποδοχῆς, ὅτι οὗτος ἐπεδίωξε τὴν ἀναγκαστι-

κὴν τοποθέτησίν του εἰς τὴν ἀναιρεσείουσαν, ἀποδεχθεὶς τὴν γενομένην τοιαύτην εἰς τὴν ἑταιρείαν «...» καὶ ἐπιδιώξας τὰ ἐντεῦθεν κατ' αὐτῆς δικαιώματά του, ἐπὶ σκοπῷ ἐξασφαλίσεως ἐργασίας καὶ τῶν οἰκονομικῶν μέσων διαβιώσεώς του, οὐδόλως δὲ ἐδέξατο, ὅτι αἱ ἐπιφυλάξεις τῶν δικαιωμάτων του ἔναντι τῆς ἀναιρεσειούσης, αἱ διατυπωθεῖσαι εἰς τὴν πρὸς τὴν ἑταιρείαν «...» ἀπὸ 18.11.1967 ἐπιταγήν του περὶ πληρωμῆς ἰσχύουν ἔναντι τῆς ἀναιρεσειούσης ὑπὸ οἱανδήποτε ἔννοιαν καὶ δὲν ἀντιφάσκουν πρὸς τὸ σύνολον τῶν λοιπῶν ἐνεργειῶν αὐτοῦ, καὶ ἀπορριπτέοι οἱ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζοντες 3ος καὶ 5ος λόγοι ἀναιρέσεως ὡς ἀβάσιμοι.

Ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 Α.Κ., ὁρίζοντος, ὅτι ἐὰν ὁ μισθωτὴς κατέστη ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας, ἢ ἂν ἕνεκα λόγων ἀφορώντων αὐτὸν καὶ μὴ ὀφειλομένων εἰς ἀνωτέραν βίαν εἶναι ἀδύνατος ἡ ἀποδοχὴ τῆς ἐργασίας, ὁ ἐκμισθωτὴς δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ τὸν μισθόν, δικαιοῦται ὅμως ὁ μισθωτὴς νὰ ἐκπέσῃ ἐκ τοῦ μισθοῦ πᾶν ὅ,τι ὁ ἐκμισθωτὴς ὠφελήθη ἐκ τῆς ματαιώσεως τῆς ἐργασίας ἢ τῆς ἀλλαγοῦ παροχῆς αὐτῆς, σαφῶς συνάγεται, ὅτι ὁ ἐκμισθωτὴς διατηρεῖ τὴν ἀπαίτησιν περὶ τοῦ μισθοῦ καὶ ὅταν ὁ μισθωτὴς δὲν ἀποδέχεται τὴν εἰς αὐτὸν πράγματι καὶ προσηκόντως προσφερομένην ἐργασίαν, εἴτε διότι δὲν θέλει, εἴτε διότι δὲν δύναται ἐκ λόγων κειμένων εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ μὴ ὀφειλομένων εἰς ἀνωτέραν βίαν νὰ ἀποδεχθῇ τὴν προσφοράν, ἡ τοιαύτη δὲ περὶ μισθοῦ ἀπαίτησις του ἐκλείπει ἢ μειοῦται ἀναλόγως, ὅταν οὗτος, ἔχων, ὡς ἐκ τῆς μὴ παροχῆς τῆς ἐργασίας του εἰς τὸν ἀποκρούσαντα τὴν προσφορὰν αὐτῆς μισθωτήν, ἐλεύθερον χρόνον, ἐπορίσθη ἕνεκα τούτου κέρδος, διαθέσας τὴν ἐργασίαν του ἐν ὁμοίᾳ ἢ ἀναλόγῳ σχέσει ἀλλαγοῦ καὶ οὕτω δὲν ἐπῆλθεν αὐτῷ ἡ ἐκ τῆς μὴ ἀπολήψεως τοῦ μισθοῦ περιουσιακὴ στέρησις, οὐδὲ ἡ ἐντεῦθεν βλάβη ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει. Δὲν εἶναι δὲ ἀναγκαῖον ὅπως ἡ ὠφέλεια, ἥτις κατὰ τὴν ἄνω διάταξιν εἶναι ἐκπεστέα ἐκ τοῦ μισθοῦ, προέρχεται ἐξ ἐργασίας αὐτοῦ πράγματι παρασχεθείσης εἰς ἕτερον μισθωτήν, ἀρκούσης καὶ τῆς ὠφελείας, ἣν ἔσχεν οὗτος ἐκ τῆς προσφορᾶς ἁπλῶς τῆς ἐργασίας του, τῆς συνισταμένης εἰς εἰσπραχθέντας μισθοὺς ὑπερημερίας ἀπὸ τὸν μὴ ἀποδεχθέντα τὰς ὑπηρεσίας του ἐργοδότην, διότι ὁ ἐνυπάρχων εἰς τὸ ἄνω ἄρθρον κανὼν δικαίου εἶναι ἡ ὑπὸ τοῦ ἐκμισθωτοῦ ἀπόληψις τῶν ὅσων θὰ ἐλάμβανεν, ἐὰν ἐγίνετο δεκτὴ ἡ προσφορὰ τῆς ἐργασίας του, ἡ ἔκπτωσις δὲ τῶν ὠφελημάτων ἐκ τῆς ἀλλαγοῦ παροχῆς τῆς ἐργασίας του ἀποτελεῖ ἁπλῆν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ, περιλαμβάνουσα καὶ τὴν ὠφέλειαν ἐκ τῆς προσφορᾶς τῆς ἐργασίας του, ὅταν ἡ μὴ ἀποδοχὴ αὐτῆς παρεσπόρισε αὐτῷ κατὰ νόμιον τοιαύτην. Οὐδὲ κωλύει τὴν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἔκπτωσιν τῆς ὠφελείας τὸ δικαίωμα τοῦ ἐξ οὗ προῆλθεν αὐτὴ νὰ ἀναζητήσῃ αὐτήν, μόνον δὲ ἡ ἀπόδοσις αὐτῆς παρεμποδίζει τὴν ἔκπτωσιν.

Ἐν προκειμένῳ, τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον δέχεται, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του δείκνυται, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, τοποθετηθεὶς ἀναγκαστικῶς, μετὰ τὴν ἄκυρον ἀπόλυσιν αὐτοῦ ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης, εἰς τὴν ἑταιρείαν «...», εἰσέπραξε παρ' αὐτῆς, μὴ ἀποδεχθείσης τὴν προσφορὰν τῶν ὑπηρεσιῶν του, μισθοὺς ὑπερημερίας τοῦ ἀπὸ 8.5.1967 ἕως 12.9.1967 χρόνου ἐκ δραχμῶν 54.080. Ἀποφηνάμενον δὲ μετὰ ταῦτα, ὅτι τὸ εἰρημένον ποσὸν δὲν εἶναι ἐκπεστέον ἐκ τοῦ ἐπιδικασθέντος εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον ποσοῦ διὰ μισθοὺς ὑπερημερίας τῆς ἀπὸ 20.3.1967 ἕως 30.3.1968 χρονικῆς περιόδου, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ, ὅτι ἡ παρὰ τῇ καταδαλούσῃ τὸ ποσὸν τοῦτο ἑταιρείᾳ «...» ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἠκυρώθη ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἐπίκειται δὲ ἐκ τούτου ἡ κατ' ἀποδοχὴν τῆς ἐφέσεως τῆς ἑταιρείας «...» ἐξαφάνισις τῆς ἐπιδικασάσης τὸ ἄνω ποσὸν ἀποφάσεως καὶ ἡ ἐπιστροφὴ τοῦ ποσοῦ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, καὶ ἀπορρίψαν ἐκ τούτου τὸ αἴτημα τῆς ἀναιρεσειούσης περὶ ἐκπτώσεως ἐκ τοῦ εἰς βάρος της ἐπιδικασθέντος εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον ποσοῦ τῆς προειρημένης ὠφελείας του, ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὸ ἄρθρον 656 Α.Κ. καὶ ἐκ τούτου ἀναιρετέα ἀποβαίνει κατὰ τοῦτο ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδάφιον 17 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ τὸν 5ον περὶ τούτου ἔκτον λόγον ἀναιρέσεως.

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΩΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ Ν. 2112/1920

Καταγγελία ἀορίστου χρόνου συμβάσεων ἐργασίας

Συμβάσεις ἐργασίας μὲ ὡρισμένην χρονικὴν διάρκειαν, μὴ δικαιολογουμένου τοῦ καθορισμοῦ τῆς διαρκείας ταύτης ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως, ἀλλὰ τεθέντος σκοπίμως πρὸς καταστρατήγησιν τῶν περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως διατάξεων τοῦ Νόμου 2112/1920. - Θεώρησις ὡς ἀορίστου χρόνου καὶ ὑποχρέωσις καταγγελίας ταύτης μετὰ καταβολὴς ἀποζημιώσεως. — Ἄκυρότης ἄλλως καταγγελίας κατ' ἄρθρον 5 § 5 Νόμου 3198/1955.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τὴν ἀναιρετικὴν ὑπ' ἀριθ. 581/1968 ἀπόφασιν τοῦ Β' Πολιτικοῦ Τμήματος (εἰσηγητὴς *Δ. Χατζόπουλος*, ΕΕΔ 28, 152).

Κρίσις τῆς ἀποφάσεως ταύτης ὑπῆρξεν, ὅτι αἱ ἐξ ἀλληλοδιαδόχου συναπτόμεναι ἐν προκειμένῳ συμβάσεις ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου ἐγένοντο, διὰ τοῦ καθορισμοῦ τοῦ ὡρισμένου χρόνου, πρὸς καταστρατήγησιν τῶν περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιαιτέρων ὑποχρεωτικῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2112/1920, ὑπαγομένης οὕτω εἰς τὸν νόμον τοῦτον, καὶ, ἀφοῦ δὲν κατεβλήθη ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις, ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπῆρξεν ἄκυρος (ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1955). (Βλ. καὶ *Ι. Καποδίστριαν*, Ἀλλεπάλληλοι συμβάσεις ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, ΕΕΔ 16, 1125 ἑπ., λοιπὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐν ΕΕΔ 26, 987, ΕΕΔ 27, 77).

Κατὰ τὰ νομολογηθέντα (Α.Π. 429/1967, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 26, 987), ὁ ἐνάγων μισθωτὸς ὀφείλει νὰ ἐπικαλεσθῇ καὶ νὰ ἀναπέρῃ ἐν τῇ ἀγωγῇ του τὸ δικαιολογοῦντα κατὰ νόμον (ἄρθρον 8 § 2 νόμου 2112/1920) περιστατικά, ὅτι δὲν δικαιολογεῖται ὁ καθορισμὸς ὡρισμένου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας καὶ ὅτι ἐγένετο σκοπίμως πρὸς καταστρατήγησιν τοῦ νόμου 2112/1920.

Ἐπανερχόμενοι εἰς τὴν κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴν ἀπόφασιν, σημειοῦμεν, ὅτι ἐκ παραδρομῆς ἀναφέρεται ἐν αὐτῇ, ὅτι τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 2112/1920 ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 547/1937, τοῦ ὁποίου ὄντος, ὅτι τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 2112/1920 καθεαυτὸ ὡρισμένως διὰ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 547/1937, κατὰ τὸ ὁποῖον ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς διαληφθείσης διατάξεως εἶναι, ὅτι οἱαδήποτε σύμβασις, συναπτομένη πρὸ ἢ μετὰ τὴν λύσιν τῆς μισθώσεως ἐργασίας, εἶναι αὐτοδικαίως ἄκυρος, πλὴν ἂν περιέχῃ ἀναγνώρισιν ἢ ἐξόφλησιν εἰδικῶς τῶν ἐκ τοῦ νόμου τούτου ἀξιώσεων τοῦ ὑπαλλήλου ἢ εἶναι μᾶλλον εἰκαίαν διὰ ταύτην.

Διὰ τῆς διατάξεως ταύτης ἠρμηνεύθη ἡ πρώτη παράγραφος τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2112/1920, παρέμεινα δὲ ὡς εἶχεν εἰς τὸ ἀρχικὸν κείμενον ἡ δευτέρα παράγραφος, ἡ ὁποία ὁρίζει, ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου ἐφαρμόζονται ἀσχέτως καὶ ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας μὲ ὡρισμένην χρονικὴν διάρκειαν, ἐὰν ὁ καθορισμὸς τῆς διαρκείας ταύτης δὲν δικαιολογῆται ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως, ἀλλ' ἐτέθη σκοπίμως πρὸς καταστρατήγησιν τῶν περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας διατάξεων τοῦ νόμου τούτου.

Καθορίζει σαφῶς ὁ Νομοθέτης τὴν σημασίαν, ἡ ὁποία εἶναι, ὅτι καὶ ἐπὶ τῆς συμβάσεως ταύτης ἐφαρμόζεται ὁ νόμος 2112/1920.

Ἀρείου Πάγου 344/1969, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δημ. Σίδερης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἐδάγγ. Δημητρακόπουλος, Στ. Ἀμερικάνος

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 547/1937, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας μὲ ὡρισμένην χρονικὴν διάρκειαν, ἐὰν ὁ καθορισμὸς τῆς διαρκείας ταύτης δὲν δικαιολογῆται ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως, ἀλλ' ἐτέθη σκοπίμως πρὸς καταστρατήγησιν τῶν περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως διατάξεων τοῦ ὡς ἄνω νόμου 2112/1920, τότε ἡ σύμβασις αὕτη εἶναι ἄκυρος καὶ δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς σύμβασις ἀορίστου χρόνου καὶ συνεπῶς ὁ ἐργοδότης ὀφείλει νὰ καταγγείλῃ ταύτην καὶ νὰ καταβάλῃ ἀποζημίωσιν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου.

Ἐξ ἄλλου ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 2 § 5 καὶ 3 τοῦ νόμου 3198/1955 σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ παρὰ τοῦ ἐργοδότου καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτι-

τοῦ ὑπαλλήλου, προσληφθέντος ἐν χρόνῳ μὴ ὡρισμένῳ, ἐὰν δὲν γίνῃ ἐγγράφως καὶ δὲν καταβληθῇ εἰς τὸν ἀπολυόμενον ἡ νόμιμος ἀποζημίωσις, αὕτη (καταγγελία) εἶναι ἄκυρος, συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 174 καὶ 180 τοῦ Α.Κ. καὶ ἕνεκα τούτου ἡ σύμβασις θεωρεῖται συνεχιζομένη, ὁ δὲ καταγγείλας ἀκύρως τὴν σύμβασιν ἐργοδότης καθίσταται ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὰ ἄρθρα 349 καὶ 350 Α.Κ., ὑποχρεούμενος ἐντεῦθεν κατὰ τὸ ἄρθρον 656 Α.Κ. εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν μισθῶν.

Ἐν προκειμένῳ ὁ ἐκκαλῶν ἐνάγων διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγῆς διατείνεται, ὅτι τυγχάνει πτυχιοῦχος χημικός, προσελήφθη παρὰ τῆς ἐφεσιβλήτου ἐναγομένης, διατηρούσης ἐργοστάσιον κονσερβῶν, δυνάμει τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων ἐγγράφων διαδοχικῶν συμβάσεων ἐξηρτημένης ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, ἡ πρώτη τῶν ὁποίων συνήφθη τὴν 18 Ἀπριλίου 1963, τῆς τελευταίας λυξάσης τὴν 31 Μαρτίου 1967, ἵνα παράσχῃ αὐτῇ τὰς ὑπηρεσίας του ὡς χημικοῦ τοῦ ἐργοστασίου της, ἀντὶ τοῦ ἑκάστοτε ὑποχρεωτικῶς τεθεσπισμένου ἐλαχίστου ὁρίου μηνιαίου μισθοῦ τῶν μισθωτῶν τῆς κατηγορίας του, ὅτι ὁ ἐνάγων παρέσχε τὰς συμπεφωνημένας ὑπηρεσίας του κατὰ τὰ χρονικὰ διαστήματα, καθ' ἃ προσελήφθη, ἀπολυθεὶς ἅμα τῇ λήξει τῆς τελευταίας τῶν ὡς ἄνω συμβάσεων, χωρὶς νὰ καταβληθῇ αὐτῷ ἀποζημίωσις, ὅτι ὁ καθορισμὸς ὡρισμένης χρονικῆς διαρκείας τῶν συμβάσεων δὲν ἐδικαιολογεῖτο ἐκ τῆς φύσεως αὐτῶν διὰ τοὺς ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερομένους ἐν λεπτομερείᾳ λόγους καὶ ὅτι ἐγένετο σκοπίμως παρὰ τῆς ἐναγομένης πρὸς καταστρατήγησιν τῶν περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας διατάξεων, ὅτι ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἦτο ἄκυρος, ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι δὲν κατεβλήθη αὐτῷ ἡ νόμιμος ἀποζημίωσις, ὅτι, καίτοι οὗτος προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του πρὸς τὴν ἐναγομένην, αὕτη δὲν ἀπεδέχθη ταύτας καὶ ἐξαιτεῖται τὴν πληρωμὴν αὐτῷ παρὰ τῆς ἐναγομένης λόγῳ τῆς ὑπερημερίας της τοὺς μισθούς του ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς του μέχρι τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1967. Οὕτω ἐχουσα ἡ ἀγωγὴ αὕτη εἶναι νόμιμος, συμφώνως πρὸς τὰς διαληφθείσας διατάξεις, καὶ ἐξεταστέα.

Ἐκ τῶν ὑπ' ἀριθ. 1 καὶ 2 τῶν διαδίκων ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἀποδεικτικῶν στοιχείων (ἐνόρκου καταθέσεως, ἐνόρκων βεβαιώσεων καὶ ἐγγράφων) καὶ ἰδίᾳ ἐκ τῆς ἐνόρκου καταθέσεως τοῦ μάρτυρος τῆς ἐναγομένης Θ.Κ., ἐξετασθέντος ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Ναυπλίου, καὶ διαλαμβανομένης εἰς τὰ ὑπ' ἀριθ. 15/1967 σχετικὰ πρακτικά, ἐκ τῶν ἐνόρκων βεβαιώσεων τῶν μαρτύρων τοῦ ἐνάγοντος Α.Κ. καὶ Γ.Χ. ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου Ἄργους καὶ ἀναφερομένων εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 746/1967 ἔκθεσίν του, ὡς καὶ ἐκ τῶν κάτωθι ἀναφερομένων ἐγγράφων, προέκυψαν τὰ ἀκόλουθα: Ἡ ἐφεσίβλητος ἐναγομένη Ἕνωσις Συνεταιρισμῶν διατηρεῖ ἔξωθι τῆς πόλεως τοῦ Ναυπλίου ἐργοστάσιον κονσερβοποιΐας κηπευτικῶν προϊόντων καὶ ὀπωρῶν ὑπὸ τὸν τίτλον «...». Αἱ κυρίως ἐργασίαι τοῦ ἐργοστασίου τούτου, ὡς ἐκ τῆς καθ' ὡρισμένην ἐποχὴν τοῦ ἔτους παραγωγῆς τῶν ἐν αὐτῷ κονσερβοποιουμένων ἐν λόγῳ προϊόντων καὶ ὀπωρῶν, ἄρχονται συνήθως ἀπὸ τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου καὶ παρατείνονται μέχρι τέλους Νοεμβρίου καὶ ἐνίοτε μέχρι τέλους Δεκεμβρίου ἑκάστου ἔτους, ἀλλὰ καὶ μετὰ ταῦτα τοῦτο δὲν παύει λειτουργοῦν, καθ' ὅσον ὡρισμένος ἀριθμὸς ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων ἀσχολεῖται μὲ τὴν ἀνασυσκευασίαν τῶν κρινομένων ὡς πλημμελῶς συσκευασθέντων κυτίων κονσερβῶν καὶ εἰς ἄλλας ἐργασίας. Ὁ ἑκάστοτε ὅμως προσλαμβανόμενος παρὰ τῆς ἐφεσιβλήτου χημικός, λόγῳ τῆς φύσεως τῶν ὑπηρεσιῶν του, συνισταμένων εἰς τὴν τεχνικὴν ἐποπτείαν καὶ διεύθυνσιν τῶν χημικῶν ἐργασιῶν καὶ τῶν μηχανημάτων τοῦ ἐργοστασίου, ἐξυπηρετεῖ διαρκεῖς καὶ οὐχὶ προσωρινὰς ἀνάγκας ταύτης καθ' ὅλον τὸ ἔτος, ἡ τοιαύτη δὲ πρόσληψις, οὖσα καὶ ὑποχρεωτική, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 20/26 Νοεμβρίου 1925, κυρωθέντος ὑπὸ τοῦ ν.δ. τῆς 13/13 Νοεμβρίου 1927 καὶ τούτου ὑπὸ τοῦ νόμου 3514/1928, δὲν διέπεται ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἐ.δ. τῆς 23 Ἰουλίου 1946, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἐ.δ. τῆς 18 Αὐγούστου 1953, καθ' ἃς αἱ Γεωργικαὶ Συνεταιριστικαὶ Ὀργανώσεις δύνανται νὰ προσλαμβάνωσιν ὑπαλλήλους ἐπὶ συμβάσει διαρκείας οὐχὶ μείζονος τοῦ ἔτους μόνον πρὸς ἀντιμετώπισιν προσωρινῶν ὑπηρεσιακῶν ἀναγκῶν. Ἀπὸ τῆς 18 Ἀπριλίου 1963 μέχρι τῆς 31 Ὀκτωβρίου ἰδίου ἔτους ἡ ἐφεσιβλήτου ἐναγομένη προσέλαβεν ὡς χημικὸν τὸν ἐκκαλοῦντα ἐνάγοντα, ὄντα ἔγγαμον καὶ πτυχιοῦχον τῆς Φυσικομαθηματικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, διὰ συμ-

βάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, ὡς τοῦτο προκύπτει ἐκ τοῦ ἀπὸ 14 Ἰουνίου 1963 καταρτισθέντος μεταξὺ τῶν διαδίκων ἰδιωτικοῦ συμφωνητικοῦ. Κατὰ τὴν 15 Ἀπριλίου 1964 ὁ ἐνάγων προσελήφθη καὶ αὖθις παρὰ τῆς ἐναγομένης διὰ συμβάσεως ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους, ἡ διάρκεια τῆς ὁποίας ὡρίσθη μέχρι τῆς 15 Ὀκτωβρίου ἰδίου ἔτους 1964, παρετάθη δὲ εἶτα πρὸ τῆς λήξεώς της, ἀρχικῶς μὲν μέχρι τῆς 30 Νοεμβρίου 1964 καὶ ἀλληλοδιαδόχως μέχρι τῆς 15 Μαρτίου 1965, ὅτε καὶ ἐλύθη. Μετὰ ταῦτα ὁ ἐνάγων προσελήφθη ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ὡς χημικὸς ὑπὸ τοὺς ἰδίους ὅρους διὰ τῆς ἀπὸ 1 Ἀπριλίου 1965 συμβάσεως μέχρι 31 Μαρτίου 1966, ὅτε καὶ ἐλύθη, καὶ τέλος τὴν 15 Ἀπριλίου 1966 προσελήφθη καὶ πάλιν παρὰ τῆς ἐφεσιβλήτου διὰ συμβάσεως ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους, ἧς ἡ διάρκεια ὡρίσθη μέχρι τῆς 31 Μαρτίου 1967, ὡς ταῦτα προκύπτουσιν ἐκ τῶν μεταξὺ τῶν διαδίκων καταρτισθέντων σχετικῶν συμφωνητικῶν, ὅτε τὴν ἐπομένην 1ην Ἀπριλίου 1967 ἐλύθη ὁριστικῶς, ἐπιδοθέντος τῷ ἐκκαλοῦντι τοῦ ἀπὸ 31 Μαρτίου 1967 ἐγγράφου καταγγελίας ἄνευ καταβολῆς αὐτῷ ἀποζημιώσεώς τινος. Καθ' ἅπαντα τὰ ὡς εἴρηται χρονικὰ διαστήματα, καθ' ἃ διήρκουν αἱ ὡς ἄνω συμβάσεις ἐργασίας, ὁ ἐνάγων, ὡς χημικὸς καὶ προϊστάμενος τοῦ τμήματος διομηχανικῆς παραγωγῆς καὶ μηχανημάτων τοῦ ἐργοστασίου, παρέσχε τὰς συμπεφωνημένας ὑπηρεσίας, ἀπασχολούμενος κατὰ τὸ ὡς ἄνω μὲν χρονικὸν διάστημα ἀπὸ Ἀπριλίου μέχρι Δεκεμβρίου ἑκάστου ἔτους εἰς τὰς ῥηθείσας κυρίας ἐργασίας τοῦ ἐργοστασίου, μετὰ δὲ τὴν λῆξιν τούτων καὶ κατὰ τὸν ὑπόλοιπον χρόνον ἀπησχολεῖτο εἰς τὴν ἀνασυσκευασίαν τῶν κυτίων τῶν κονσερβῶν, ἀπαιτοῦσαν πλήρη χημικὴν παρακολούθησιν μετὰ χημικῶν ἀναλύσεων καὶ προσδιορισμῶν πρὸς ἀποφυγὴν ζυμώσεων, ἐπελαμβάνετο τῶν δειγματοληψιῶν τῶν προϊόντων τοῦ ἐργοστασίου, τῶν γενομένων ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων ἐκ διαφόρων πρατηρίων αὐτῆς, παρίστατο κατὰ τὰς ἐνώπιον τοῦ Γενικοῦ Χημείου τοῦ Κράτους ἀναλύσεις, ὑπέβαλε κατὰ γένη τὰς παρατηρήσεις του, ἐπεμελεῖτο τῆς ἐξετάσεως τῆς καταλληλότητος τῆς ἑκάστοτε προμηθευομένης ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ποσότητος λευκοσιδήρου διὰ τὴν κατασκευὴν κυτίων καὶ τῆς ὑποβολῆς δειγμάτων εἰς τὸ Γενικὸν Χημεῖον τοῦ Κράτους, ὡς καὶ εἰς ἄλλας παρεμφερεῖς ἐργασίας. Τὸ δικαστήριον, λαμβάνον ὑπ' ὄψιν τὰ ὡς ἄνω περιστατικὰ καὶ ἴδια: 1) Τὸ γεγονός, ὅτι ἀπὸ τῆς 15 Ἀπριλίου 1964 μέχρι τῆς 31 Μαρτίου 1967, ὁπότε καὶ ἀπελύθη ὁριστικῶς ὁ ἐκκαλῶν, ἦτοι ἐπὶ 2 ἔτη, 11 μῆνας καὶ 15 ἡμέρας, ἡ ἐναγομένη, κατήρτισε μετὰ τοῦ ἐνάγοντος ἐκτὸς συμβάσεις ὡρισμένου χρόνου συνολικῆς διαρκείας χρονικοῦ διαστήματος 2 ἐτῶν, 10 μηνῶν καὶ 16 ἡμερῶν, καθ' ὃ οὗτος προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του πρὸς τὴν ἐναγομένην μὲ ἐνδιαμέσους διακοπὰς μόνον 15 ἡμερῶν (16 Μαρτίου 1965 - 31 Μαρτίου 1965) καὶ 14 ἡμερῶν (1 Ἀπριλίου 1966 μέχρι 14 Ἀπριλίου 1966), ἐξ οὗ συνάγεται, ὅτι δὲν ἦτο δυνατὸν αἱ ἀνάγκαι τῆς ἐναγομένης, αἵτινες ἐξυπηρετοῦντο ἐκ τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τὸν ὡς ἄνω χρόνον, νὰ ἔπαυσαν ὑφιστάμεναι αὐτομάτως κατὰ τὰ ἐν λόγῳ χρονικὰ διαστήματα τῶν 15 καὶ 14 ἡμερῶν, δοθέντος μάλιστα, ὅτι κατὰ τὸ πρὸ τῆς προσλήψεως τοῦ ἐνάγοντος χρονικὸν διάστημα τῶν 12 ἐτῶν (1951 - 1962) αἱ ἀνάγκαι αὗται τῆς ἐναγομένης ἐξυπηρετοῦντο συνεχῶς ὑπὸ τοῦ Δ.Κ., ὅστις εἶχε προσληφθῆ ὡς χημικὸς ὑπὸ ταύτης καὶ προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του καθ' ὅλον τὸν ὡς ἄνω χρόνον (1951 - 1962) ἄνευ διακοπῆς τινος. 2) Ὅτι μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἐνάγοντος (1 Ἀπριλίου 1967) ἡ ἐναγομένη προσέλαβεν ὡς χημικὸν τὸν Α., ἔχοντα τὰ αὐτὰ προσόντα καὶ τὰς αὐτὰς γνώσεις μὲ τὸν ἐνάγοντα, διὰ πέντε ἔτη. 3) Ὅτι ἡ ἐναγομένη ὀλίγον πρὸ τῆς 31 Μαρτίου 1967, ἡμέρας λήξεως τῆς τελευταίας συμβάσεως, ἀπηύθυνε τῷ ἐνάγοντι τὸ ὑπ' ἀριθ. 2997 τῆς 20.3.1967 ἔγγραφόν της, δι' οὗ ἐκάλει τοῦτον νὰ τακτοποιήσῃ τὰς ἐκκρεμότητας τῆς ὑπηρεσίας του καὶ νὰ παραδώσῃ τὰς κλεῖδας τοῦ Χημείου, τὴν λῆξιν δὲ ταύτης τῆς συμβάσεως ἀνήγγειλε καὶ εἰς τὸν Ο.Α.Α.Α., ἐνῶ εἰς τοιαύτας ἐνεργείας δὲν εἶχε προβῆ κατὰ τὰς δύο προηγουμένας λήξεις τῶν συμβάσεων (15 Μαρτίου 1965 καὶ 31 Μαρτίου 1966), ἐξ οὗ προκύπτει, ὅτι ἡ ἐναγομένη δὲν θὰ προσελάμβανε καὶ πάλιν τὸν ἐνάγοντα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν της, ὡς καὶ πράγματι συνέβη μετ' ὀλίγας ἡμέρας, ἄγεται εἰς τὴν κρίσιν, ὅτι ὁ καθορισμὸς τῆς διαρκείας τῶν ὡς ἄνω συμβάσεων ἀπὸ 15 Ἀπριλίου 1964 μέχρι τῆς 31 Μαρτίου 1967, μὲ ἐνδιαμέσους διακοπὰς 15 καὶ 14 ἡμερῶν, δὲν ἐδικαιολογεῖτο ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως καὶ ἐτέθη σκοπίμως πρὸς καταστρατήγησιν τῶν περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς

ὑπαλληλικῆς συμβάσεως διατάξεων τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ δὴ τῆς ἀποφυγῆς τῆς καταβολῆς τῆς εἰς τὸν ἐνάγοντα ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου τούτου καὶ κατ' ἀκολουθίαν ὁ ἐκκαλῶν δέον νὰ θεωρηθῇ, ὅτι συνεδέετο διὰ συμβάσεως ἀορίστου χρόνου. Τὸ δικαστήριον δὲν δύναται νὰ ἀχθῇ εἰς διάφορον κρίσιν ἐκ τοῦ ὅτι ὁ ἐνάγων ἐν τῇ ἀπὸ 8 Ὀκτωβρίου 1965 αἰτήσει του πρὸς τὴν ἀντίδικον ἀποδέχεται, ὅτι αἱ ρηθεῖσαι συμβάσεις δὲν εἶναι διαρκείας, καθ' ὅσον τοῦτο οὐδόλως προδήλως ἔχει τὴν ἔννοιαν τῆς ἀποδοχῆς, ὅτι αὗται εἶναι ὡρισμένου χρόνου, ἀλλ' ὅτι ἡ πρόσληψίς του δὲν εἶχε περιβληθῇ τὸν τύπον τῆς μονιμότητος. Ὅθεν οὐχὶ ὀρθῶς ὁ δικάσας Πρωτοδίκης ἔκρινεν ἀντιθέτως καὶ δέον ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις καὶ, μεταρρυθμιζομένης τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ὡς πρὸς τὴν διάταξιν ταύτης, τὴν ἀπορρίψασαν τὸ πρῶτον κεφάλαιον τῆς ἀγωγῆς, ἐξετασθῇ περαιτέρω αὕτη.

Ἐκ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω ἀποδεικτικῶν στοιχείων προέκυψεν, ὅτι ἡ ἐναγομένη προέβη εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς μετὰ τοῦ ἐνάγοντος ὡς ἄνω συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἀπόλυσίν του τὴν 1 Ἀπριλίου 1967, χωρὶς νὰ καταβάλῃ αὐτῷ τὴν ὡς εἰρηται ἀποζημίωσιν καὶ συνεπῶς αὕτη εἶναι ἄκυρος καὶ ὅτι ὁ ἐνάγων, καίτοι εὐθὺς ἀμέσως προσεφέρθη νὰ ἐκτελέσῃ τὰς συμπεφωνημένας ὑπηρεσίας του πρὸς τὴν ἐναγομένην, αὕτη ἠρνήθη καὶ κατ' ἀκολουθίαν αὕτη, ὡς ὑπερήμερος, εἶναι ὑπόχρεως εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν μισθῶν τοῦ ἐνάγοντος ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς του (1ης Ἀπριλίου 1967) μέχρι τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1967, συμφώνως πρὸς τὰς προεκτεθείσας διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 καὶ 3 τοῦ νόμου 3198/1955 καὶ τοῦ Α.Κ., ὁ ἰσχυρισμὸς δὲ τῆς ἐναγομένης περὶ τοῦ ὅτι ὑπῆρχε παρ' αὐτῇ εὔλογος ἀμφιβολία περὶ τῆς φύσεως τῆς μετὰ τοῦ ἐνάγοντος συμβάσεως ἐργασίας καὶ ὅτι συνεπῶς αὕτη δὲν εἶναι ὑπερήμερος ὡς πρὸς τὴν μὴ ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τούτου, εἶναι ἀπορριπτέος, ἐφ' ὅσον τοιοῦτόν τι δὲν ἀπεδείχθη ἐκ τῶν ἐν λόγῳ ἀποδείξεων.

Ἐκ τῶν ὡς ἄνω ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἀπεδείχθη, ὅτι ὁ ἐνάγων κατὰ τὴν ἀρχικὴν του πρόσληψιν ἐγνωστοποίησεν εἰς τὴν ἐναγομένην μόνον ἑπταετῆ προϋπηρεσίαν, ἐπὶ βάσει τῆς ὁποίας κατεβάλλοντο αὐτῷ αἱ ἑκάστοτε νόμιμοι ἀποδοχαί του. Οὕτω ἐπὶ βάσει τῆς προϋπηρεσίας του ταύτης καὶ τῆς ἐν τῷ μεταξὺ παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει τῆς ἐναγομένης διανυθείσης ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος τὸ ὑποχρεωτικῶς τεθεσπισμένον ἐλάχιστον ὅριον τοῦ μηνιαίου μισθοῦ, ὅπερ ἐδικαιοῦτο λαμβάνειν οὗτος δι' ἅπαντα τὸν χρόνον ἀπὸ τῆς ἀκύρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως, 1 Ἀπριλίου 1967 μέχρι τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1967, ἀνήρχετο εἰς δραχμὰς 6.700, προσαυξάνετο δὲ οὗτος κατὰ 10% δι' ἐπίδομα συζύγου καὶ 10% δι' ἐπίδομα ὑπευθυνότητος, ἤτοι ὁ ἐνάγων ἐδικαιοῦτο λαμβάνειν μηνιαίως ἀποδοχὰς δραχμῶν 8.040, συμφώνως πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 20/1966 ἀπόφασιν διαιτησίας τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐπιστημόνων χημικῶν ἀπάσης τῆς χώρας, κηρυχθείσαν ὑποχρεωτικὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 65980/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. τεῦχος Β' τῆς 29 Ἰουλίου 1966). Ὁ ἐνάγων δὲν ἐπεκαλέσθη, οὔτε ἐπικαλεῖται, ὅτι ἐγνωστοποίησεν εἰς τὴν ἐναγομένην μείζονα χρόνον προϋπηρεσίας διὰ προσαγωγῆς βεβαιώσεως τῶν προηγουμένων ἐργοδοτῶν του, θεωρουμένης ὑπὸ τῆς Ἑνώσεως τῶν Ἑλλήνων Χημικῶν, ὡς ὁρίζουσιν αἱ ὑπ' ἀριθ. 35/1961, 12/1964 καὶ 20/1966 ἀποφάσεις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθεῖσαι ὑποχρεωτικαὶ ἀντιστοίχως διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 6571/1962, 40274/1964, 54641/1964 καὶ 65978/1966 ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ δημοσιευθεῖσαι εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Ἀνεξαρτήτως τούτου ὁ ἐνάγων δὲν καθορίζει ἀκριβεῖς χρόνους προϋπηρεσίας του εἰς προηγουμένους ἐργοδότας, ἡ ἐν τῇ ἐκκαλουμένῃ δὲ ἀποφάσει ἀναφερομένη ὑπ' ἀριθ. 5044 τῆς 15 Σεπτεμβρίου 1967 βεβαίωσις τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Χημικῶν δὲν προσκομίζεται. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω ὁ ἐνάγων δικαιοῦται λαμβάνειν διὰ μισθοὺς ὑπερημερίας 6 μηνῶν τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 48.240, ὅπερ καὶ δέον ὅπως ἐπιδικασθῇ κατὰ μερικὴν παραδοχὴν τοῦ πρώτου κεφαλαίου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, ἐντόκως μὲν τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 24.120 ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς (28 Ἰουνίου 1967), τοῦ δὲ ὑπολοίπου ποσοῦ διὰ μισθοὺς ὑπερημερίας τῶν μηνῶν Ἰουλίου, Αὐγούστου καὶ Σεπτεμβρίου 1967 ἀπὸ τῆς ἑπομένης τῆς λήξεως ἑκάστου μηνός, ἐφ' ὅσον ἡ ἐναγομένη ἦτο ὑπόχρεως νὰ καταβάλλῃ τούτους εἰς τὸ τέλος ἑκάστου μηνός, ἠτήσατο δὲ τοῦτο ὁ ἐνάγων διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς.

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΔΙ' ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΝ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΙΝ

Ρύθμισις τοῦ θέματος διὰ τοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος 61/1968

Θεώρησις, κατ' ἄρθρον 3 § 1 Ν.Δ. 61 1968, ὡς ἐμπροθέσμων τῶν μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τούτου ὑποβληθεισῶν αἰτήσεων πολεμιστῶν δι' ἀναγκαστικὴν τοποθέτησιν καὶ τῶν ἐπὶ τῇ βάσει τούτων τοποθετήσεων ὡς ἐγκύρων.— Τελείωσις τῆς ἀναγκαστικῆς σχέσεως ἐργασίας διὰ τῆς ἐγκαίρου προσελεύσεως τοῦ πολεμιστοῦ πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας.— Δικαιοδοσία Συμβουλίων προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ.

Ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 249/1968 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου διαδίκαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου Γ'ΦΟΔ', ὡς ἐτροποποιήθη, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (εἰσηγητὴς *Π. Κουμουνάκης*, ΕΕΔ 28, 313).

Τὰ προκύψαντα κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ν.δ. 1185/1961, ζήτημα περὶ τῆς προθεσμίας τῶν αἰτήσεων πολεμιστῶν πρὸς ἀναγκαστικὴν τοποθέτησιν εἰς ἐπιχειρήσεις κλπ. (περὶ τοῦ ὁποίου ἀπησχολήθη καὶ ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἴδετε 233/1969, εἰσηγητὴς *Δπ. Λογαρᾶς*, ΕΕΔ 28, 640), ἐρρυθμίσθη πλέον διὰ τοῦ ἄρθρου 3 § 1 τοῦ ν.δ. 61/1968 « περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς κειμένης περὶ προστασίας τῶν πολεμιστῶν νομοθεσίας » (ΕΕΔ 28, 56), τὰ ὁποῖα λαμβάνει ὑπ' ὄψιν ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις. (Ἴδετε καὶ Σ.Ε. 414/1969, εἰσηγητὴς *Χ. Φατούρος*, ΕΕΔ 28, 716).

Ἀρείου Πάγου 357/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Σπ. Γάγγας**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μηλάτσιος, Β. Βασιλείου, Ι. Κωτσόβελος

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 1 τοῦ ν.δ. 61/1968 αἱ αἰτήσεις πολεμιστῶν, αἱ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ὑποβληθεῖσαι εἰς οἱονδήποτε Συμβούλιον προστασίας πολεμιστῶν, λογίζονται ἐμπρόθεσμοι καὶ αἱ ἐπὶ τῇ βάσει τούτων χωρήσασαι τοποθετήσεις ἔγκυροι. Ἡ δὲ διάταξις αὕτη, ἐπαγομένη παράτασιν τῆς προϋφισταμένης ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας μέχρι τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ ὡς ἄνω νόμου, ἤτοι μέχρι τῆς 18 Δεκεμβρίου 1968, κατὰ τὸ ἄρθρον 10 αὐτοῦ, ὡς ἐκ τοῦ τοιούτου περιεχομένου της τροποποιεῖ ἀναδρομικῶς τὰς περὶ προθεσμίας ὑποβολῆς αἰτήσεως προστασίας προϋφισταμένας διατάξεις, ἐντεῦθεν δὲ δύναται νὰ στηρίξῃ τὸ διατακτικὸν ἀποφάσεως, δι' ἧς ἀπερρίφθη, βάσει τῶν προϊσχυουσῶν διατάξεων, ἔνστασις ἀπαραδέκτου τῆς αἰτήσεως λόγῳ ἐκπροθέσμου ὑποβολῆς αὐτῆς. Ὅθεν ἡ αἴτησις προστασίας τοῦ ἀναιρεσιβλήτου εἰς τὸ ἁρμόδιον Συμβούλιον τοποθετήσεως, ὑποβληθεῖσα, κατὰ τὰ ἀνελέγκτως δεκτὰ γενόμενα, τὴν 29.3.1965, ἤτοι πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ὡς ἄνω νόμου, εἶναι, κατὰ τὴν διαληφθεῖσαν διάταξιν, ἐμπρόθεσμος καὶ οἱ πρῶτος καὶ δεύτερος λόγοι ἀναιρέσεως, καθ' οὓς, κατ' ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τοῦ προϊσχύσαντος νόμου, ἐκρίθη τοιαύτη, ἀπορριφθείσης τῆς περὶ ἐκπροθέσμου ὑποβολῆς αὐτῆς ἐνστάσεως, ἀνεξαρτήτως τῆς ὀρθότητος τῶν αἰτιολογιῶν, ἐφ' ὧν ἐστηρίχθη ἡ τοιαύτη ἀπόρριψις, εἶναι ἀπορριπτέοι, ὀρθῶς ἔχοντος, κατὰ τὸ μέρος τοῦτο, τοῦ διατακτικοῦ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως.

Ὁρίζοντος τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ὅτι ὁ βάσει αὐτοῦ τοποθετούμενος πολεμιστὴς ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως αὐτῷ τῆς περὶ τοποθετήσεώς του ἀποφάσεως ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν, στερούμενος, ἄλλως, τῆς διὰ τοῦ νόμου παρεχομένης προστασίας, ἐκτὸς ἐὰν ἡ πάροδος αὐτῆς ἀπράκτου ἦθελε κριθῇ ὡς δεδικαιολογημένη παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου, σαφῶς συνάγεται, ὅτι μόνη ἡ περὶ τοποθετήσεως ἀπόφασις δὲν ἱδρύει τὴν ἐργασιακὴν σχέσιν, τελειουμένην διὰ τῆς ἐγκαίρου προσελεύσεως τοῦ τοποθετουμένου, ἀναλαμβάνοντος ὑπηρεσίαν, ἀφ' ἧς καὶ μόνης, ἑπομένως, ἡ θέσις θεωρεῖται πληρωθεῖσα, καὶ ἐφ' ὅσον δι' αὐτῆς συμπληροῦται ὁ προβλεπόμενος ὑπὸ τοῦ νόμου ἀριθμὸς διορισθέντων τὸ ἁρμόδιον Συμβούλιον στερεῖται ἐφεξῆς δικαιοδοσίας, ὅπως προβῇ εἰς νέαν ἐπὶ πλέον τοποθέτησιν, ἄγουσαν εἰς ὑπέρβασιν τοῦ ὁρισθέντος

ΔΕΔΙΚΑΣΜΕΝΟΝ ΕΞ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Προσφορά ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ διὰ τὴν ὑπερημερίαν τοῦ ἐργοδότου

Ἐπέλευσις ὑπερημερίας ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ κατ' ἄρθρα 350 καὶ 656 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Προσφορὰ ἐφ' ἅπαξ ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ.—Δεδικασμένον ἐξ ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας.—Ἀναγκαία ἡ ὑπὸ τοῦ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος εἰς ἐπιχείρησιν ὡς πολεμιστοῦ μισθωτοῦ προσφορὰ τῶν ὑπηρεσιῶν του καὶ μετὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας.—Ὀφειλὴ τόκων λόγῳ ὑπερημερίας τοῦ ὀφειλέτου περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς παροχῆς, κατ' ἄρθρον 341 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὑφισταμένης δηλ. ἡμέρας πρὸς ἐκπλήρωσιν ταύτης.—Ἔλεγχος νομιμοφροσύνης ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ κατ' Α.Ν. 516/1948.—Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Β' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου (ὑπὸ τῆς ὁποίας ἀνεμρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2207/1967 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν) μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 189/1968 ἀπόφασιν τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου (εἰσηγητὴς **Κων. Κλαμαρῆς**, ΕΕΔ 27, 1460), ἡ ὁποία ἔδεχθη, ὅτι τὸ ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας δεδικασμένον ὑπερισχύει τοῦ ἀντιθέτου δεδικασμένου ἐκ προηγουμένης τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου ἀποφάσεως τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων. (Ἴδετε καὶ λοιπὴν νομολογίαν τοῦ Α.Π. εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 27, 1460).

ἀριθμοῦ. Ὅθεν ἡ προσβαλλομένη, ἥτις ἀπέρριψεν ἔνστασιν τῆς ἀναιρεσειούσης περὶ ἀκυρότητος τῆς γενομένης τοποθετήσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ὡς γενομένης καθ' ὑπέρβασιν τοῦ ὁρισθέντος ἀριθμοῦ διοριστέων, δεδομένου ὅτι εἶχε προηγηθῆ ἀπόφασις τοποθετήσεως, ἐξαντλοῦσα τὸν ἀριθμὸν τοῦτον, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἡ οὕτω προταθεῖσα ἔνστασις δὲν περιεῖχε πλήρη τὰ περιστατικά, ἅτινα κατὰ νόμον ἀπαιτοῦνται πρὸς στήριξιν αὐτῆς, ἤτοι τὸν ἰσχυρισμὸν ὅτι οἱ τοποθετηθέντες προσῆλθον ἐμπροθέσμως, ἀναλαβόντες ὑπηρεσίαν, δὲν ἠξίωσε διὰ τὴν θεμελίωσιν αὐτῆς πλείονα τῶν ἐν τῷ νόμῳ ἀπαιτουμένων, ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἑρμηνεύσασα καὶ ἐφαρμόσασα καὶ οὐδεμίαν ἑτέραν παραβιάσασα, εὐθέως ἢ ἐκ πλαγίου, καὶ κατ' ἀκολουθίαν εἶναι ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου τρίτος τῆς ἀναιρέσεως λόγος, ὡς μὴ βάσιμος, ὡς ἀόριστος δὲ ὡς πρὸς τὴν αἰτίασιν περὶ παραδοχῆς πραγμάτων ὡς ἀληθῶν ἄνευ ἀποδείξεως.

Τῆς εἰρημένης ἀπὸ 29.3.1965 αἰτήσεως ἐμπροθέσμου οὔσης, κατὰ τὰ ἐν τῇ πρώτῃ σκέψει διαλαμβανόμενα, ὁ ἰσχυρισμός, καθ' ὃν οὐδεμία ἑτέρα ὑπεβλήθη ἐμπροθέσμως, εἶναι προεχόντως ἀλυσιτελὴς καὶ ἑπομένως ὁ τέταρτος τῆς ἀναιρέσεως λόγος περὶ μὴ λήψεως ὑπ' ὄψιν μαρτυρικῆς καταθέσεως, ὡς ἀποδεικτικοῦ μέσου, τεινούσης εἰς ἀπόδειξιν αὐτοῦ, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος.

Θὰ ἔπρεπε συνεπῶς, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως, νὰ ὑπάρξῃ ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ, ἐμπροθέσμως ἐμφανισθέντος εἰς τὸν ἐργοδότην κατ' ἄρθρον 8 ἀ.ν. 1836/1951, ἀποκρούσαντα τὴν πρόσληψίν του, ἐπὶ τῶν μισθῶν (ἄρθρον 9 ἀ.ν. 1836/1951, ἄρθρον 656 Α.Κ.), ἐφ' ὅσον ἐκρίθη ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου διοικητικοῦ δικαστηρίου (τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας) δι' ἀποφάσεώς του, ὑποχρεωτικῆς ἔναντι πάντων, τὸ κῦρος τῆς περὶ τοποθετήσεως τοῦ πολεμιστοῦ διοικητικῆς πράξεως.

Περαιτέρω, ἐφ' ὅσον ὁ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθεὶς πολεμιστὴς προσέφερε καὶ ἅπαξ τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὴν ἐργοδότιδα, ἐμφανισθεὶς ἐμπροθέσμως πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας (ἄρθρον 8 ἀ.ν. 1836/1951), ἡ δὲ ἐργοδότις ἠρνήθη τὴν πρόσληψιν, ἰσχυρισθεῖσα ὅτι ἡ περὶ τοποθετήσεώς του διοικητικὴ πρᾶξις δὲν ἦτο νόμιμος, ὅτι ὁ καὶ προσέβαλε ταύτην ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, δεχθέντος ἀντιθέτως τὸ κῦρος τῆς πράξεως, ἐπήργετο καὶ κατὰ τὴν εἰδικὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 καὶ κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ Δικαίου περὶ τῆς ἐφ' ἅπαξ προσφορᾶς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ (ἴδετε καὶ Α.Π. 12/1961, εἰσηγητὴς **Κ. Θανόπουλος**, ΕΕΔ 30, 205, ἔνθα σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί) ἡ ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἡ ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ.

Νέα προσφορὰ ὑπηρεσιῶν καὶ μετὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας δὲν ἀπῃτεῖτο. (Πρβλ. καὶ Α.Π. 410/1951, εἰσηγητὴς **Β. Κυριακόπουλος**, ΕΕΔ 10, 1208, Α.Π. 152/1952,

εἰσηγητής *Β. Μακρῆς*, ΕΕΔ 11, 115).

Ὡς πρὸς τὴν ἀπαίτησιν τόκων βάσει καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 15510/1968 (εἰσηγητὴς *Εὐάγγ. Καραμαγκιώλης*, ΕΕΔ 27, 1065).

Ὡς πρὸς τὴν τήρησιν τῶν περὶ νομιμοφροσύνης διατάξεων διὰ τοὺς ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένους πολεμιστὰς βάσει καὶ Α.Π. 564/1966, εἰσηγητὴς *Β. Πατσουράκος*, ΕΕΔ 26, 108, ἔνθα αἱ σημειώσεις μας καὶ λοιπαί.

Ἀρείου Πάγου 373/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Γ. Καραμάνος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀλ. Βαμβέτσος, Ἀγγ. Καλλιέρος

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσκομισθείσης ἀποφάσεως, ὁ ἀναιρεσίδικος, ἔχων τὰ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 προσόντα, ἐτοποθετήθη ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας τῶν ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ὡς ὑπάλληλος τῆς ἀναιρεσιδίκου Τραπέζης, ἥτις ὅμως δὲν ἀπεδέχθη τὰς ἐμπροθέσμως κατὰ τὴν 20.9.1961 προσφερθείσας ὑπηρεσίας του, ἰσχυριζομένη ὅτι ἡ τοποθέτησίς του δὲν ἦτο νόμιμος. Ὁ ἀναιρεσίδικος ἤγειρε τὴν ἀπὸ 14 Μαρτίου 1962 ἀγωγήν του κατ' αὐτῆς, ζητῶν μισθοὺς ὑπερημερίας, ἐπὶ ταύτης δὲ ἐξεδόθησαν πρωτοδίκως ἡ ὑπ' ἀριθ. 2143/1962 ἀπόφασις τοῦ κατὰ ν. ΓΘΟΔ' δικάζοντος Πρωτοδικείου καὶ κατ' ἔφεσιν ἡ ὑπ' ἀριθ. 18756/1962 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, δι' ὧν ἀπερρίφθη ἡ ἀγωγή, γενομένου τελεσιδίκως δεκτοῦ ὅτι ἡ ἄνω τοποθέτησίς του ἦτο παράνομος καὶ ἡ ἀναιρεσείουσα, μὴ ἀποδεχθεῖσα τὰς ὑπηρεσίας του, δὲν κατέστη ὑπερήμερος. Μετὰ ταῦτα, ἐπὶ προσφυγῆς τῆς ἀναιρεσειούσης, ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 637/1963 ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ἥτις ἀπεφήνατο ἀντιθέτως, ὅτι ἡ τοποθέτησις τοῦ ἀναιρεσιδίκου ὑπῆρξε νόμιμος. Ὑπὸ τὸ δεύτερον τοῦτο ἀντίθετον δεδικασμένον ὁ ἀναιρεσίδικος ἤγειρε τὴν ὑπὸ δίκην ἀπὸ 17.9.1966 ἀγωγὴν κατὰ τῆς ἀναιρεσειούσης, ζητῶν μισθοὺς ὑπερημερίας, καὶ ἐπὶ ταύτης ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2305/1967 ἀπόφασις τοῦ κατὰ τὸν νόμον ΓΘΟΔ' δικάζοντος Πρωτοδικείου καὶ κατ' ἔφεσιν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὑπ' ἀριθ. 22077/1967, δι' ἧς ἐγένετο ἐν μέρει δεκτὴ ἡ ἀγωγὴ ὑπὸ τὴν αἰτιολογίαν ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα ἐτέλει ἐν ὑπερημερίᾳ, ἐφ' ὅσον ἐβεβαιώθη, ὅτι δὲν ἀπεδέχετο τὰς προσηκόντως προσφερθείσας ὑπηρεσίας τοῦ ἀναιρεσιδίκου ἀπὸ 20.3.1962 καὶ ἐφεξῆς, ἀρκούσης τῆς ἐφ' ἅπαξ γενομένης προσφορᾶς του. Δηλονότι ἐγένετο ἐν αὐτῇ δεκτόν, ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα κατέστη ὑπερήμερος ἐκ τῆς μὴ ἀποδοχῆς τῆς ἐφ' ἅπαξ προσφορᾶς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἀναιρεσιδίκου κατὰ τὸν ἄνω χρόνον (πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας) καὶ ἦτο ἀρκοῦσα ἡ προσφορὰ αὕτη καὶ ἡ ἀπόκρουσίς της, διὰ νὰ κριθῇ ὑπερήμερος ἡ ἀναιρεσείουσα καθ' ὅλον τὸν κρίσιμον χρόνον τῆς ἀγωγῆς. Ἡ κρίσις αὕτη τοῦ δικάσαντος δικαστηρίου, μὴ οὖσα ἐπὶ πραγμάτων, ἀλλ' ἐπὶ νομικῆς ἐννοίας, ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ ἀδάσμια τυγχάνουν τὰ ἐναντία ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιδίκου ὑποστηριζόμενα.

Κατ' ἄρθρα 350 καὶ 656 Α.Κ. ἐὰν ὁ ἐργοδότης ἀρνηθῇ νὰ ἀποδεχθῇ τὰς ἐφ' ἅπαξ προσφερθείσας ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ καθίσταται ὑπερήμερος καὶ δὲν εἶναι ἀναγκαῖον καθ' ἅπαντα τὸν κρίσιμον χρόνον νὰ γίνεται ἐπανάληψις τῆς προσφορᾶς καὶ ἀπόκρουσίς της, εἰς τὸν ἐργοδότην δὲ προσήκει νὰ μεριμνήσῃ εἰς ἄρσιν τῆς εἰς ἣν περιέστη ὑπερημερίας, καλῶν τὸν μισθωτὸν εἰς ἀνάληψιν ἐργασίας. Ἐν προκειμένῳ ὅμως ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 18756/1962 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν τελεσιδίκως ἐκρίθη, ὅτι δὲν κατέστη ὑπερήμερος ἡ ἀναιρεσείουσα, ἀρνηθεῖσα νὰ ἀποδεχθῇ τὰς κατὰ τὴν 20.9.1961 προσφερθείσας ὑπηρεσίας τοῦ ἀναιρεσιδίκου, ὡς καὶ καθ' ἅπαντα τὸν ἐν συνεχείᾳ χρόνον, καθ' ὃν κατὰ τὰ ἄνω δὲν ἀπητεῖτο ἡ ἐπανάληψις τῆς προσφορᾶς τῶν ὑπηρεσιῶν του, καθ' ὅσον δὲν εἶχε δημιουργηθῇ ἔγκυρος ἀναγκαστικὴ σύμβασις ἐργασίας, ὑποχρεοῦσα αὐτὴν εἰς πρόσληψιν τοῦ ἀναιρεσιδίκου. Ἡ ἐπὶ τούτου τελεσίδικος ἐπίλυσις τῆς ἀστικοῦ δικαίου διαφορᾶς ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου πολιτικοῦ δικαστηρίου παρέγαγε τὸ ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης ἐπικαλούμενον δεδικασμένον καὶ οἱαδήποτε προσφορὰ ὑπηρεσιῶν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιδίκου μέχρις ἀνατροπῆς τῆς ἐκ τούτου προελθούσης καταστάσεως ἐστερεῖτο ἀξίας. Ἐπῆλθεν ἀκολούθως ἡ ἄνω ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ἐξ ἧς ἐδημιουργήθη νέον δεδικασμένον. Τὸ δεδικασμένον ὅμως τοῦτο ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας δὲν ἀναφέρεται εἰς τὰς ἀστικὰς συνεπείας τῶν πρὸ τῆς ἐκδόσεώς της γενομένων προσφορῶν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἀναιρεσιδίκου καὶ ὅτι ἐὰν ἐξ αὐτῶν ἠδύνατο νὰ καταστῇ ὑπερήμερος ἡ ἀναιρεσει-

ουσα, περὶ οὗ ὑρίσταται ἡ ἀρμοδία κρίσις τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου, ἀλλὰ περιορίζεται εἰς τὸ ἀρμοδίως ὑπ' αὐτοῦ ἐπιλυθὲν ζήτημα, τοῦ νομίμου τῆς ἀποφάσεως τοῦ Κ.Σ.Π.Α., δι' ἣς ἐτοποθετήθη ὁ ἀναιρεσίδικητος ὡς ὑπάλληλος τῆς ἀναιρεσειούσης. Ἀπὸ τοῦ νέου τούτου ἐπικρατοῦντος δεδικασμένου, δηλονότι ὑπὸ τὴν δημιουργηθεῖσαν δι' αὐτοῦ νέαν κατάστασιν πραγμάτων, ἔδει νὰ ὑπάρξῃ νέα ἐφ' ἅπαξ προσφορὰ τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἀναιρεσιδίκητου, ἥτις νὰ ἀποκρουσθῇ, ἵνα ἡ ἀναιρεσείουσα καταστῇ ὑπερήμερος, ἀφοῦ ὑπὸ τὴν παλαιὰν κατάστασιν εἶχε κριθῇ, ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ περιέλθῃ αὕτη εἰς ὑπερημερίαν. Ἐσφαλμένως ἄθεν τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέχθη, ὅτι ἦτο ἀρκοῦσα ἡ πρὸ τῆς ἄνω ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας προσφορὰ τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἀναιρεσιδίκητου, ἵνα καταστήσῃ τὴν ἀναιρεσείουσαν ὑπερήμερον, ἐνῷ ἔδει νὰ ἐρευνήσῃ τὸ στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς ἀποτελοῦν περιστατικὸν ὅτι ἐγένετο προσφορὰ τῶν ὑπηρεσιῶν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιδίκητου καὶ μετὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας καὶ δέον, δεκτοῦ καθισταμένου τοῦ δευτέρου λόγου ἀναιρέσεως, νὰ ἀναιρεθῇ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις κατ' ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικονομίας.

Ἀναιρεθείσης τῆς ἄνω ἀποφάσεως οἱ διάδικοι ἐπανέρχονται εἰς τὴν πρὸ αὐτῆς κατάστασιν. Τὸ Τιμῆμα τοῦτο δέον νὰ κρατήσῃ τὴν ὑπόθεσιν, μὴ χρήζουσαν περαιτέρω διευκρινήσεως (ἄρθρον 597 § 1 καὶ 598 § 3 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας) καὶ ἐπιληφθῇ τῆς ἐκδικάσεως τῶν νομίμως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεισῶν ἀντιθέτων ἐφέσεων κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2305/1967 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, δικάσαντος κατὰ τὴν διαδικασίαν ν. ΓΦΟΔ'.

Ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τοῦ προσαγομένου κεκυρωμένου ἀντιγράφου της, ὁ ἐνάγων προέβαλεν, ὅτι ἀπὸ 20.9.1961 καὶ μέχρι τῆς ἀγωγῆς, τουτέστι καὶ εἰς χρόνον μεταγενέστερον τῆς ἄνω ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὴν ἀναιρεσείουσαν, ἃς αὕτη ἠρνεῖτο νὰ ἀποδεχθῇ. Νομίμως ἄθεν ἠδύνατο ὁ ἀναιρεσίδικητος ἀναφέρεται εἰς τὴν ἐν λόγῳ προσφορὰν τῶν ὑπηρεσιῶν του, ἥτις συνδεομένη μὲ τὸ νόμιμο βάσιμον τῆς ἀγωγῆς, ἐρευνᾶται καὶ αὐτεπαγγέλτως καὶ νομίμως κατὰ τὴν κατ' ἔφεσιν ταύτην δίκην προσάγει καὶ νεώτερα ἀποδεικτικὰ στοιχεῖα, συμφώνως τοῖς ἄρθροις 1, 5, 11, 12, 16 καὶ 20 νόμου ΓΦΟΔ', ἰσχυόντων ἐν προκειμένῳ κατ' ἄρθρον 37 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας πρὸς ἀπόδειξιν αὐτῆς. Ἐκ τῆς ἐνόρκου βεβαιώσεως τοῦ Ε.Α. ἐν τῇ νομίμως προσαγομένῃ καὶ ἐπικαλουμένῃ ὑπ' ἀριθ. 10762/1969 πράξει τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Φ.Π. σαφῶς προκύπτει, ὅτι μετὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας καὶ δὴ τὸ θέρος τοῦ ἔτους 1963 μετέβη ὁ ἀναιρεσίδικητος εἰς τὴν ἀναιρεσείουσαν καὶ προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του, ἃς αὕτη διὰ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων της ἠρνήθη νὰ ἀποδεχθῇ. Περὶ ὑστέρας τοιαύτης ἀποκρουσθείσης προσφορᾶς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἀναιρεσιδίκητου διαλαμβάνει καὶ ἡ ἔνορκος βεβαίωσις τοῦ Γ.Ρ. ἐν τῇ νομίμως προσαγομένῃ καὶ ἐπικαλουμένῃ ὑπ' ἀριθ. 10763/1969 πράξει τοῦ αὐτοῦ συμβολαιογράφου. Ἐπίσης ἐκ τῶν νομίμως προσαγομένων καὶ ἐπικαλουμένων ὑπ' ἀριθ. 25085/865/1966, 56905/1995/1966 καὶ 36055/5579/1966 ἐγγράφων τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας προκύπτει ἡ τῇ αἰτήσει τοῦ ἀναιρεσιδίκητου παρέμβασις τῆς ἁρμοδίας Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου τούτου παρὰ τῇ ἀναιρεσειούσῃ πρὸς ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του καὶ ἡ ἄρνησις αὐτῆς. Πρωτοδίκως ὁ μόνος ἐπ' ἀκροατηρίου ἐξετασθεὶς μάρτυς οὐδὲν διέλαβε περὶ προσφορᾶς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἀναιρεσιδίκητου κατὰ τὸν ἄνω χρόνον, οὐδὲν δὲ ἀντίθετον πρὸς τὰς ἄνω καταθέσεις ἀποδεικτικὸν στοιχεῖον προσάγει ἡ ἀναιρεσείουσα. Ἐν ὄψει πάντων τούτων δέον νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι ὁ ἀναιρεσίδικητος προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του εἰς ταύτην τὴν Ἰούλιον τοῦ ἔτους 1963 καὶ αὕτη παρανόμως ἠρνήθη τὴν ἀποδοχήν των, καταστᾶσα οὕτω ὑπερήμερος. Μόνον ὅθεν ἀπὸ τοῦ χρόνου τούτου εἶναι νόμιμος ὁ βάσιμος ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ καὶ δέον, κατὰ παραδοχὴν τοῦ πρώτου λόγου καὶ ἐν μέρει τοῦ δευτέρου λόγου ἐφέσεως τῆς ἐκκαλούσης ἐναγομένης, νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ ἀντιθέτως ἐχούσα ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, δι' ἧς ἐπεδικάσθησαν τῷ ἐνάγοντι μισθοὶ ὑπερημερίας ἀπὸ 21.9.1961 καὶ ἐντεῦθεν.

Κατὰ τὰ ἐκ τῶν ἀποδείξεων προκύπτοντα ὁ ἐνάγων, τυγχάνων ἀπόφοιτος Γυμνασίου (κατ. Φ.Λ.), ἐτοποθετήθη δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 18/1961 ἀποφάσεως τοῦ Κ.Σ.Π.Α. παρὰ τῇ ἐναγομένῃ εἰς θέσιν ἀνάλογον τῶν προσόντων του, ἔδει, συμφώνως τοῖς ἄρθροις 2, 3, 4, 8 καὶ 9 ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 2657/1953, νὰ προσληφθῇ ὑπ' αὐτῆς ὡς ὑπάλληλος εἰς τὴν πρώ-

την βαθμίδα τῆς ὑπαλληλικῆς της ἱεραρχίας, τοὐτέστιν ὡς ὄγκιμος ταμίας, ἐάσει δὲ τοῦ Κανονισμοῦ της, ὃν διὰ προσχωρήσεως ἀπεδέξατο ὁ ἐνάγων, τῶν ὑπ' ἀριθ. 19313/1961, 21821/1964 καὶ 22728/1966 ἐγκυκλίων διαταγῶν της (περὶ ὧν ὅρα ἔνορκον βεβαίωσιν Ι.Σ. ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 9441/1967 πράξει τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Φ.Π.) καὶ τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων Ἀθηνῶν ὑπ' ἀριθ. 4/1961, 50/1964, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς ὑπὸ ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 114529/1964, καὶ 27/1966, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς ὑπὸ ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 51369/1966, αἱ μηνιαῖαι ἀποδοχαί του ἀνήρχοντο ἀπὸ 1.7.1963 εἰς δραχμὰς 1978, ἀπὸ 1.9.1964 εἰς δραχμὰς 2.117, ἀπὸ 1.1.1965 εἰς δραχμὰς 2.176 καὶ ἀπὸ 1.2.1966 εἰς δραχμὰς 2.502. Διὰ τὸ ἀπὸ 1.7.1963 καὶ μέχρι 30.9.1966 χρονικὸν διάστημα δικαιοῦται ὁ ἐνάγων ἐκ μισθῶν ἐν συνόλῳ δραχμὰς 86.464. Ἐπίσης δικαιοῦται λόγῳ ἐορτῶν δώρων ποσὸν συναλικῶς ἀνερχόμενον εἰς δραχμὰς 9.599. Οὕτω τὸ σύνολον τῆς ἀξιώσεως τοῦ ἐνάγοντος διὰ τὸ ἄνω χρονικὸν διάστημα ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 96.063. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὡς ἀβάσιμος ὁ τρίτος λόγος ἐφέσεως τῆς ἐκκαλούσης Τραπέζης, γίνῃ δὲ ἐν μέρει δεκτὸς ὡς βάσιμος ὁ πρῶτος λόγος ἐφέσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐνάγοντος, ἀπορριφθῇ δὲ οὗτος, καθ' ὅσον δι' αὐτοῦ διώκεται ἡ ἐπιδίκασις ἀνὰ διετίαν προσαυξήσεως μισθοῦ καὶ τοιούτων λόγῳ προαγωγῶν, ἀφοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ τοιοῦτον αἴτημα σαφὲς καὶ ὡρισμένον δὲν περιέχεται, οὐδ' ἐκτίθενται αἱ προϋποθέσεις, ὑφ' ἃς ἔδει νὰ διενεργηθῇ ἡ τοιαύτη προαγωγὴ καὶ προσαύξησις. Μετὰ ταῦτα ἀλυσιτελῶς ἐπάγεται ἐπὶ τούτου ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐνάγοντος ὅρκος τῇ ἐναγομένῃ.

Κατ' ἄρθρον 341 Α.Κ., ἐὰν πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς παροχῆς συμφωνηθῇ ὡρισμένη ἡμέρα, ὁ ὀφειλέτης καθίσταται ὑπερήμερος διὰ μόνης τῆς παρελεύσεως τῆς ἡμέρας ταύτης, κατ' ἄρθρον δὲ 342 Α.Κ. ὁ ὀφειλέτης δὲν καθίσταται ὑπερήμερος, ἐὰν ἡ καθυστέρησις τῆς παροχῆς ὀφείλεται εἰς γεγονός, ὅτι ὁ δὲν ὑπέχει εὐθύνην. Ἐν προκειμένῳ ὑφίσταται δήλη ἡμέρα, καθ' ἣν ἡ ἐναγομένη ὤφειλε νὰ καταβάλῃ τοὺς μισθοὺς καὶ τὰ δῶρα εἰς τὸν ἀναιρεσίδικον, καὶ διὰ μὲν τοὺς μισθοὺς ἦτο ἡ τελευταία ἡμέρα ἑκάστου μηνός, διὰ δὲ τὰ δῶρα ἡ ἡμέρα ἡ ὑπὸ τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ὁριζομένη πρὸς καταβολήν των, μετὰ δὲ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ τὴν ἄνω προσφορὰν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος ὑπεῖχεν εὐθύνην ἡ ἐναγομένη, μὴ καταβαλοῦσα εἰς αὐτὸν τὰς ἀποδοχάς του. Τελοῦσα ὅθεν ἐν ὑπερημερίᾳ ὀφείλει τόκους δι' ἑκάστην παροχήν, ἀφ' ἧς ὡς ἄνω ἔδει αὐτὴ νὰ καταβληθῇ, καὶ ἐσφαλμένως ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης σιγῇ ἀπερρίφθη τὸ αἴτημα τοῦτο τῆς ἀγωγῆς. Δέον ὅθεν νὰ γίνῃ δεκτὸν ὡς βάσιμος ὁ δεύτερος λόγος ἐφέσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐνάγοντος.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1 § 1 καὶ 3 τοῦ ἀ.ν. 516/1948, κυρωθέντος ὑπὸ τοῦ ΜΘ'/1948 Ψηφίσματος, ἄρθρου 2 § 2 τοῦ εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου τούτου ἐκδοθέντος β.δ. ἀπὸ 8.5.1948 καὶ ἄρθρων 4 § 3, 5 § 1, ἐδάφ. 8 § 8 καὶ ἐδάφιον δ' τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 2657/1953, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ὁ ἐάσει τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 τοποθετούμενος ὀφείλει νὰ ὑποβάλῃ δήλωσιν νομιμοφροσύνης εἴτε εἰς τὸν παρ' ᾧ ἐτοποθετήθη ἐργοδότην, εἴτε εἰς τὸ τοποθετῆσαν αὐτὸν Συμβούλιον, πληρουμένου ἐν τῇ δευτέρᾳ περιπτώσει τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιδιωκομένου σκοποῦ, καὶ δὲν εἶναι στοιχεῖον τοῦ κύρους τῆς ἀγωγῆς ἡ ἐν αὐτῇ περὶ τούτου μνεία. Ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ προσλάβῃ τὸν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τούτου τοποθετούμενον ἀφ' ἧς οὗτος προσέλθῃ παρ' αὐτῷ ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου τεταγμένης προθεσμίας πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας. Ἐκ τοῦ νομίμως προσαγομένου καὶ ἐπικαλουμένου ὑπ' ἀριθ. 73252/965/1965 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας (Γραφείων ἀπολυομένων) προκύπτει, ὅτι ὑπεβλήθη ἀρμοδίως ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 4 § 3 ἀ.ν. 516/1948 ἡ περὶ νομιμοφροσύνης δήλωσις, ἐνῷ ἐξ ἄλλου ἐκ τοῦ νομίμως προσαγομένου καὶ ἐπικαλουμένου ὑπ' ἀριθ. 13274/1962 ἀποδεικτικοῦ ἐπιδόσεως τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος Ἀθηνῶν Α.Π. προκύπτει καὶ ἡ εἰς τὴν ἐναγομένην κοινοποίησις τῆς Ἀπορριπτέα ὅθεν ὡς ἀβάσιμα τυγχάνουν τὰ ἐναντία ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ὑποστηριζόμενα δι' ἀναφορᾶς τῶν προτάσεών της τῆς παρούσης συζητήσεως εἰς τὰς τοιαύτας νομίμως προσαγομένας τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας. Ἀπορριπτέος ἐπίσης τυγχάνει καὶ ὁ διὰ τοιαύτης ἀναφορᾶς ἰσχυρισμὸς τῆς ἐκκαλούσης περὶ ἐκπτώσεως τῶν ἀλλαχοῦ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος κερδηθέντων, ὡς ἀπαράδεκτος

ΝΟΣΟΚΟΜΟΙ

ΑΔΙΚΟΠΡΑΞΙΑ ΕΚ ΤΗΣ ΜΗ ΚΑΤΑ ΝΟΜΟΝ ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΕΩΣ ΝΟΣΟΚΟΜΩΝ

Χορηγουμένη εἰς τὸ προσωπικὸν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων οἴκησις καὶ τροφή

Διαβάθμισις νοσοκόμων Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων καὶ ἐξομοίωσις τούτων ἀπὸ μισθολογικῆς ἀπόψεως πρὸς δημοσίους ὑπαλλήλους, δικαιουμένων τοῦ μισθοῦ τῶν ἰσοβάθμων των δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ τῶν εἰς τούτους παρεχομένων προσαυξήσεων καὶ ἐπιδομάτων καὶ ὄχι καὶ τῶν παρεχομένων εἰς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἢ συλλογικῶν συμβάσεων.—Παροχὴ οἰκήσεως καὶ τροφῆς εἰς τὸ νοσηλευτικὸν προσωπικὸν τῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων ἰδιωτικοῦ δικαίου πρὸς ἐξυπηρέτησιν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τῶν Ἱδρυμάτων.—Μὴ παροχὴ οὕτω ἐπιδόματος ἐπὶ πλέον τοῦ μισθοῦ, ἀποκλειομένης τόσον τῆς ἀναλόγου μειώσεως τοῦ μισθοῦ λόγῳ παροχῆς τροφῆς καὶ οἰκήσεως, ὅσον καὶ τοῦ ὑπολογισμοῦ τῆς ἀξίας τῶν παροχῶν τούτων διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ὕψους τῶν ἐπιδομάτων ἢ ἀποζημιώσεων.

Ἀνηρέθη ἐν μέρει ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 26483/1967 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου ΓΨΟΔ'/1912, ὡς ἐτροποποιήθη, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ἔχει ἤδη λυθῆ ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου (297/1967, εἰσηγητὴς **Στ. Σταυρόπουλος**, ΕΕΔ 26, 799) καὶ τοῦτο ἐπαναλαμβάνεται καὶ ὑπὸ τῆς κατωτέρω νεωτέρας ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως (Ἴδετε καὶ Α.Π. 602/1967, Τμ. Β', εἰσηγητὴς **Λ. Κανελλάκος**, ΕΕΔ 27, 86, Α.Π. 79/1969, Τμ. Γ', εἰσηγητὴς **Χρ. Καθάρειος**, ΕΕΔ 28, 654 καὶ ἄλλαι), ὅτι, ἐφ' ὅσον αἱ ἀδελφαὶ νοσοκόμοι τῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων τῶν ὑπαγομένων εἰς τὸν ἔλεγχον ἢ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας (νῦν Ὑπουργείου Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν) διαβαθμίζομεναι δικαιοῦνται τοῦ μισθοῦ τῶν δημοσιοϋπαλληλικῶν βαθμῶν (περὶ τούτου Α.Π. 79/1969, ἔνθ' ἀνωτ. καὶ ἄλλαι), δὲν δικαιοῦνται τῶν παρεχομένων εἰς τοὺς μισθωτοὺς τῆς χώρας προσαυξήσεων ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νυκτερινὰς ὥρας βάσει τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 καὶ 18310/1946 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων.

Ἀρείου Πάγου 311/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Λ. Κανελλάκος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Σιακκῆς, Ἀλ. Διακάκος

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 15 καὶ 18 τοῦ ν.δ. 683/1948 «περὶ διπλωματούχων ἀδελφῶν νοσοκόμων καὶ ἐπισκεπτριῶν» καὶ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν.δ. 3097/1954 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2592/1953 ν.δ. κλπ.», δι' ὧν αἱ νοσοκόμοι τῶν ἰδιωτικοῦ δικαίου νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων, διπλωματοῦχοι τε καὶ πρακτικαί,

---

θάσει τῆς εἰδικῆς ἐπὶ τούτου ἐντάσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος, ὡς μὴ πρωτοδίκως προταθείς. Ἐκτιμώμενος οὕτος ὡς ὀψιγενὴς τυγχάνει καὶ αὐθις ἀπορριπτέος ὡς ἀόριστος, ἀφοῦ δὲν ἐκτίθεται οὐδὲν σαφὲς καὶ συγκεκριμένον περὶ τῶν τοιούτων ἀλλαχοῦ κερδῶν τοῦ ἐκκαλοῦντος.

Ἡ ὁραδεία ἐπιδίωξις τῶν μὴ καταβληθέντων μισθῶν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ δὲν καθιστᾷ τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος καταχρηστικήν. Ἐν προκειμένῳ ἐξ ἄλλου ἀπὸ τῆς ἐν ἔτει 1963 ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ἀφ' ἧς ἐδημιουργήθη ἡ νέα κατάστασις, ὡς ἄνω ἐξετέθη, καὶ ὁ ἐνάγων προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του καὶ μέχρι τοῦ χρόνου ἐγέρσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς (17.9.1966) δὲν παρῆλθε χρονικὸν διάστημα καὶ δὴ ἐν ἀδρανείᾳ, ἀφοῦ ἐκ τῶν ἄνω ἐνόρκων βεβαιώσεων καὶ ἐγγράφων τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας προκύπτει ἡ κατ' ἐπανάληψιν πρὸ τῆς ἀγωγῆς ὄχλησις τῆς ἐναγομένης, ἵνα προσλάβῃ τὸν ἐνάγοντα εἰς τὴν ἣν ἐτοποθετήθη θέσιν. Ἀπορριπτέα ὅθεν ὡς ἀβάσιμα τυγχάνουν καὶ τὰ περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐπιδίκου δικαιώματος ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης ὑποστηριζόμενα.

διαβαθμίζονται εἰς βαθμοὺς τῆς ὑπαλληλικῆς ἱεραρχίας, ἐξομοιούμεναι ἀπὸ μισθολογικῆς ἀπόψεως πρὸς δημοσίους ὑπαλλήλους, προκύπτει σαφῶς, ὅτι αὗται δικαιοῦνται τοῦ μισθοῦ τῶν ἰσοβάθμων τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ τῶν εἰς τούτους παρεχομένων προσαυξήσεων καὶ ἐπιδομάτων, οὐχὶ δὲ καὶ τῶν παρεχομένων εἰς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἢ τοιούτων προβλεπομένων ὑπὸ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ ἀποφάσεων Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων, ἀποκλειομένου διφυοῦς συστήματος ἀμοιβῆς, ὡς τὸ τοιοῦτον ἀποκλείεται καὶ διὰ τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους (ὁλ. Ὁλομελείας Ἀρείου Πάγου 297/1967).

Ἐξ ἄλλου, διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 14 § 4 τοῦ ν.δ. 3796/1957, καθ' ἣν ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ ἄρθρου 15 § 2 τοῦ ν.δ. 683/1948 εἶναι, ὅτι ἡ χορηγουμένη οἰκήσεις καὶ τροφὴ εἰς τὸ νοσηλευτικὸν προσωπικὸν τῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων ἰδιωτικοῦ δικαίου δὲν ἀποτελεῖ μισθὸν ἢ ἄλλο εἶδος ἀποδοχῶν, οὔτε ἀποτιμᾶται εἰς χρῆμα, ἀλλὰ παρέχεται πρὸς ἐξυπηρέτησιν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τῶν ἱδρυμάτων, προδήλως δὲν παρέχεται ἐπίδομα ἐπὶ πλέον τῶν ἀποδοχῶν δημοσίου ὑπαλλήλου, ἀλλ' ἁπλῶς ἀποκλείεται τόσον ἡ ἀνάλογος μείωσις τοῦ μισθοῦ λόγῳ παροχῆς τροφῆς καὶ οἰκήσεως, ὅσον καὶ ὁ ὑπολογισμὸς τῆς ἀξίας τῶν παροχῶν τούτων διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ὕψους τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένων ἐπιδομάτων ἢ ἀποζημιώσεων. Ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, δεξαμένη ἀγωγὴν τῆς ἀναιρεσιβλήτου, στηριζομένην εἰς ἀδικοπραξίαν τοῦ ἀναιρεσείοντος, νοσηλευτικοῦ ἱδρύματος ἰδιωτικοῦ δικαίου, παρ' ᾧ αὕτη ὑπηρέτησεν ὡς πρακτικὴ νοσοκόμος, ὡς μὴ συμμορφωθέντος εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου περὶ προσαρμογῆς τοῦ ὀργανισμοῦ του καὶ ἐν συνεχείᾳ κατατάξεως καὶ προαγωγῆς τῆς ἐναγούσης εἰς βαθμοὺς τῆς ὑπαλληλικῆς ἱεραρχίας καὶ ἀντικειμένου ἔχουσαν τὴν ἐπιδίκασιν ἀποζημιώσεως ἐκ τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τῶν ἀποδοχῶν, ἃς θὰ ἐλάμβανεν αὕτη, ἂν δὲν ἐλάμβανε χώραν ἡ ἀδικοπραξία, καὶ ἐκείνων, ἃς εἰσέπραξε, μισθοδοτουμένη βάσει τῆς ἀπὸ 1.3.1956 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀνδρῶν νοσοκόμων, τεχνιτῶν βοηθῶν ἐργαστηρίων καὶ πρακτικῶν ἀδελφῶν τοῦ «Εὐαγγελισμοῦ» καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5/1961 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ., μὴ ἐκπέσασα δὲ τὰ εἰσπραχθέντα κατὰ τὸ ἀπὸ 1 Φεβρουαρίου 1956 καὶ ἐντεῦθεν χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ αὕτη δὲν ἐθαλαμίζετο, οὐδ' ἐσιτίζετο ἐν τῷ Θεραπευτηρίῳ, δι' ἐπίδομα εἰς χρῆμα τροφῆς, κατοικίας καὶ πλυστικῶν, προβλεπόμενον ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι τοῦτο ὠφείλετο ἐπὶ πλέον τῶν μισθῶν καὶ δώρων βάσει καὶ τῆς μνησθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 14 § 4 τοῦ ν.δ. 3796/1957, ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὴν διάταξιν ταύτην καὶ ἀναιρετέαν ἑαυτὴν ἐν μέρει κατέστησε κατὰ τὴν ἐφαρμοστέαν ἐν προκειμένῳ, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 24 τοῦ Εἰσαγ. Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς ἐκ τοῦ χρόνου ἐκδόσεώς της, διάταξιν τοῦ ἄρθρου 807 ἐδάφιον 17 τῆς προϊσχυσάσης Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ τὸν μοναδικὸν λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου.

Ἡ διὰ τῶν προτάσεων ὑποβαλλομένη αἴτησις τοῦ ἀναιρεσείοντος περὶ ἐπαναφορᾶς τῶν πραγμάτων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἐκουσίας ἐκτελέσεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως κατάστασιν, ὑποβαλλομένη βάσει τοῦ ἄρθρου 597 § 2 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, εἶναι ἀπορριπτέα, διότι τοιαύτη ἐκτέλεσις δὲν ἀποδεικνύεται, οὐδενὸς στοιχείου προσαχθέντος πρὸς τοῦτο κατὰ προαπόδειξιν, ὡς ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ ὁρίζεται.

ΥΠΕΡΩΡΙΑΙ

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΩΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΙΑ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Περίπτωσις έφαρμογής άρθρου 8 § 2 Ν.Δ. 4020/1959 περί παρανόμων ύπερωριών

Ύπαρξις δικαιώματος του μισθωτού επί της αποζημιώσεως άρθρου 8 § 2 Ν.Δ. 4020/1959, εάν παρασχεθή εργασία ύπερ τα άνώτατα επιτρεπόμενα ύπο του Νόμου χρονικά όρια εργασίας και όχι εάν παρεσχέθη εργασία καθ' ύπέρβασιν της εν τη ατομική συμβάσει εργασίας ορίζομένης ημερησίας χρονικής διαρκείας αύτης, ήτοι πλέον της συμφωνηθείσης, άλλα μη ύπερβαινούσης τα διά διατάξεως Νόμου επιτρεπόμενα άνώτατα χρονικά όρια, ή καθ' ύπέρβασιν της εν συλλογική συμβάσει εργασίας ή εν διαιτητική αποφάσει ορίζομένης.—Παροχή κατοικίας εις τους θυρωρούς και ώραι εργασίας.—Μή παροχή κατοικίας και συνέπειαι.

Ἀνεμένη ἐν μέρει ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 16950/1968 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου ΓμΟΔ' Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ἐνδιαφέρον εἶναι, ὅτι ὁ Ἄρειος Πάγος δέχεται ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ ν.δ. 1020/1959 (ΕΕΔ 18, 1271) περὶ ἀποζημιώσεων ἐκ παροχῆς παρανόμων ὑπερωριῶν ἐφαρμόζεται δσάκις ἡ ὑπερωριακὴ ἐργασία παρέχεται ὑπὲρ τὰ καθεστηκυῖα διὰ νόμου ἀνώτατα χρονικὰ ὅρια ἐργασίας καὶ ὄχι ὑπὲρ τὰ δι' ἀτομικῆς ἢ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καθοριζόμενα. (Οὕτω καὶ ἡ Α.Π. 447/1969, Ὁλομελείας, ἡ ὁποία θὰ σχολιασθῇ εἰς τὸ ἑπόμενον, ἴδετε καὶ σχολιάσεις μας ἐν ΕΕΔ 28, 666, ἔνθα καὶ παρακολουθεῖται εἰς τὴν νομολογίαν τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας).

Ἐπρόκειτο εἰς τὴν περίπτωσιν περὶ θυρωροῦ πολυκατοικίας, διὰ τὸν ὁποῖον, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως, ἐζητήθη ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως διὰ τὴν πέραν τῆς εἰς τὰς ἐπικαλουμένας διαιτητικὰς ἀποφάσεις καθοριζομένην διάρκειαν ἐργασίας, μὴ καθοριζομένου, ὡς γίνεται ἐν τῇ ἀναιρετικῇ ἀποφάσει, διὰ νόμου ἀνωτάτου ἐπιτρεπομένου χρονικοῦ ὁρίου διὰ τὴν ἐργασίαν τῶν θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων.

Θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ ὅμως νὰ σημειώσωμεν, ὅτι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 70889/1960 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 20, 197), κατὰ χορήγησιν τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 1020/1959 ἐξουσιοδοτήσεως, ἔχουν καθορισθῇ αἱ ὧραι ἡμερησίας ἀπασχολήσεως τῶν θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Περιχώρων κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀποφάσει ταύτῃ ὁριζόμενα, ἤτοι εἰς 11½ καὶ εἰς 12 ὥρας, διὰ τὴν πέραν τῶν ὁποίων ὑπερωριακὴν ἐργασίαν ἔχει ἐφαρμογὴν ἡ ἀνωτέρω διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ ν.δ. 4020/1959, μὴ ὑποκειμένης, ὡς φαίνεται, ἐν προκειμένῳ τοιαύτης ἀξιώσεως, ἀλλὰ πέραν τῶν δέκα ὡρῶν ἡμερησίως κατὰ τὰς σχετικὰς διαιτητικὰς ἀποφάσεις.

Ἀρείου Πάγου 355/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Σπ. Γάγγας**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Εὐάγγ. Δημητρακόπουλος, Γ. Σταυρόπουλος

Τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ ν.δ. 4020/1959 ὁρίζοντος ὅτι οἱ μισθωτοὶ δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς 75 % τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου των διὰ τὴν παράνομον ὑπερωριακὴν αὐτῶν χρησιμοποίησιν, καὶ δὴ διὰ τὴν ἐπὶ πλέον τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἐπιτρεπομένων ἀνωτάτων ὁρίων ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν ἢ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς» σαφῶς συνάγεται, ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦτο ὑφίσταται, ἐὰν παρασχεθῇ ἐργασία ὑπὲρ τὰ ἀνώτατα ἐπιτρεπόμενα ὑπὸ τοῦ νόμου χρονικὰ ὅρια καὶ ἑπομένως δὲν ἀναγνωρίζεται τοιοῦτον δικαίωμα, ἐὰν παρασχεθῇ ἐργασία καθ' ὑπέρβασιν τῆς ἐν τῇ ἀτομικῇ συμβάσει ἐργασίας ὁριζομένης ἡμερησίας χρονικῆς διαρκείας αὐτῆς, ἤτοι πλέον τῆς συμφωνηθείσης, ἀλλὰ μὴ ὑπερβαινούσης τὰ διὰ τῆς διατάξεως νόμου ἐπιτρεπόμενα ἀνώτατα χρονικὰ ὅρια, ἢ καθ' ὑπέρβασιν τῆς ἐν συλλογικῇ συμβάσει ἐργασίας ἢ ἐν διαιτητικῇ ἀποφάσει, ἐξομοιουμένης πρὸς ἐκείνην, ὁριζομένης καὶ ἀποτελούσης αὐτοδικαίως ὅρον τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἡμερησίας χρονικῆς διαρκείας τῆς ἐργασίας, ἣν δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ ὁ ἐργοδότης, καὶ ἥτις ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸν καταβλητέον μισθόν, ἐφ' ὅσον διὰ τῆς τοιαύτης ὑπερβάσε-

ως δὲν παραδιάζονται τὰ τεθεσπισμένα ἀνώτατα τῆς διαρκείας τῆς ἐργασίας χρονικὰ ὅρια, πέραν τῶν ὁποίων ὑφίσταται νόμιμος ἀπαγόρευσις παροχῆς αὐτῆς. Ὅθεν, μὴ καθοριζομένου διὰ νόμου ἀνωτάτου ἐπιτρεπομένου χρονικοῦ ὁρίου διὰ τὴν ἐργασίαν τῶν θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων, τῶν δὲ ἐν προκειμένῳ ἐφαρμοστέων διὰ τὸ διάστημα ἀπὸ 11.11.1959 μέχρι 15.8.1966, α) ὑπ' ἀριθ. 6/1958 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27625/5486/1958 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, β) ὑπ' ἀριθ. 41/1959 ἀποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐγκριθείσης καὶ κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 14930/1880/1960 ἀποφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, γ) ὑπ' ἀριθ. 14/1962 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 60757/3995/1962 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ δ) ὑπ' ἀριθ. 14/1965 τοῦ αὐτοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐγκριθείσης μετὰ τροποποιήσεων διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 41835/2940/1965 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, περιεχουσῶν ἢ παραπεμπουσῶν εἰς διάταξιν αὐτῶν, καθ' ἣν, ἐν μὴ παροχῇ κατοικίας εἰς τὸν θυρωρόν, ἡ ὑποχρέωσις αὐτοῦ πρὸς ἀντιπαροχὴν τῆς ἐργασίας περιορίζεται εἰς δεκάωρον μόνον τοιαύτην ἡμερησίως, ἢ ὑπὲρ τὸ δεκάωρον τοῦτο παροχὴ ἐργασίας, ἤτοι ὑπὲρ τὴν συμπεφωνημένην διάρκειαν αὐτῆς, ἀφοῦ ἡ ὡς ἄνω ρήτρα ἀποτελεῖ αὐτοδικαίως καὶ τοιαύτην τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως, δὲν θεμελιοῖ δικαίωμα καταβολῆς τῆς ἐξ 75% ἀποζημιώσεως τοῦ ἄρθρου 8 § 2 ν.δ. 4020/1959. Οὕτω δὲ ἀποφηναμένη καὶ ἡ προσβαλλομένη, ἥτις ἀπέρριψε τὸ αἴτημα περὶ καταβολῆς τῆς ὡς ἄνω ἀποζημιώσεως καθ' ὅσον τὸ ἀνωτέρω χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 11.11.1959 μέχρι 15.8.1966, καθ' ὃ ὁ ἀναιρεσείων παρεῖχεν ἐργασίαν ἐπὶ χρονικὴν διάρκειαν, ὑπερβαίνουσαν ἡμερησίως τὸ δεκάωρον, καίπερ δὲν τῷ παρείχετο κατοικία, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ὡς ἄνω διαληφθείσας διατάξεις τοῦ νόμου καὶ τῶν ἰσχυόντων νόμου ἐπεχουσῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων καὶ εἶναι ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου τρίτος λόγος ἀναιρέσεως.

Ἐκ τῶν ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 14/1962 καὶ 14/1965 διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ἐφαρμοστέων διὰ τὸ ἀπὸ 1.7.1962 μέχρι 15.8.1966 χρονικὸν διάστημα καὶ τῶν εἰς ἃ ταῦτα παραπέμπουν διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 70880/13276/18.11.1960 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας προκύπτει, ὅτι ὁ ἰδιοκτήτης πολυκατοικίας ἢ μεγάρου, συνάπτων ἀτομικὴν σύμβασιν ἐργασίας μετὰ θυρωροῦ, ὑποχρεοῦται δυνάμει διατάξεως, διαλαμβανομένης ἐν ταῖς ἀνωτέρω ἀποφάσεσι καὶ ὡς τοιαύτης ἀποτελούσης αὐτοδικαίως ὅρον καὶ τῆς ἀτομικῆς τοιαύτης, νὰ παράσχῃ εἰς τὸν θυρωρὸν τὴν ὑπάρχουσαν καὶ δι' αὐτὸν προοριζομένην κατοικίαν (ὡς καὶ ἀνάλογον φωτισμόν κλπ.). Ἐὰν ὅμως ὁ ἰδιοκτήτης, δι' οἱονδήποτε λόγον, δὲν παρέχῃ, ἄρα καὶ λόγῳ ἀδυναμίας πρὸς τοῦτο, εἰς τὸν θυρωρὸν κατοικίαν, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἀντὶ ἄλλης συνεπείας, ἀκόμη καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ἀδυναμίας παροχῆς ὁρίζεται εἰδικῶς ἐν προκειμένῳ, ὅτι ἐπέρχεται μερικὴ ἀπαλλαγὴ τῆς πρὸς ἐργασίαν ὑποχρεώσεως, περιοριζομένης εἰς δεκάωρον τοιαύτην ἡμερησίως. Ἐκλιπούσης ὅμως τῆς τυχὸν ὑφισταμένης ἀδυναμίας παροχῆς θραδύτερον, ἐὰν οὗτος εἶναι ὁ λόγος τῆς μὴ παροχῆς καὶ οὐχὶ συμφωνία περὶ μὴ παροχῆς, ὁ ἰδιοκτήτης, παραμένων ὀφειλέτης αὐτῆς, δικαιοῦται νὰ παράσχῃ εἰς τὸν θυρωρὸν τὴν κατοικίαν καὶ νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν ὑπὲρ τὸ δεκάωρον παροχὴν ἐργασίας, ὑπὸ τὴν ἀπαραίτητον πάντως κατὰ τὸ ἄρθρον 349 § 2 Α.Κ. προϋπόθεσιν ὅτι θὰ προσῇ εἰς νόμιμον προσφορὰν τῆς παροχῆς καὶ ἡ τοιαύτη προσφορὰ θὰ εἶναι προσήκουσα ἰδίᾳ ἀπὸ ἀπόψεως χρόνου. Δὲν εἶναι δὲ τοιαύτη, ἐὰν ἔλαβε χώραν μετὰ τὴν πάροδον τοῦ εὐλόγου χρόνου, καθ' ὃν ὁ δανειστὴς τῆς παροχῆς θυρωρὸς ἔδει κατὰ τὰς διεπούσας τὴν ἐκπλήρωσιν αὐτῆς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως (ἄρθρον 288 Α.Κ.) νὰ τελῇ ἐν ἀναμονῇ τῆς τοιαύτης προσφορᾶς, καθ' ὅσον ἀντίκειται εἰς τὴν καλὴν πίστιν νὰ ὑποχρεωθῇ οὗτος εἰς ἀδικαιολογήτως μακρὰν ἀναμονήν, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας θὰ περιορίζεται ἐκ τοῦ ἐνδεχομένου τούτου ἐν τῇ ρυθμίσει τῶν καθ' ἑαυτόν. Ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἥτις ἀνελέγκτως ἐδέχθη, ὅτι τὸ ἀναιρεσίβλητον προσέλαβεν ὡς θυρωρὸν τὸν ἀναιρεσείοντα τὴν 11 Ἰανουαρίου 1958, τελοῦν ἐν ἀποκλειστικῇ ἀδυναμίᾳ παροχῆς τῆς ὑπαρχούσης καὶ δι' αὐτὸν προοριζομένης κατοικίας, οὔσης ἤδη ἐκμεμισθωμένης εἰς τρίτον, καὶ ὅτι προσέφερεν αὐτὴν ἐλευθέραν περὶ τὰς ἀρχὰς Ἰουλίου 1962, ἤτοι μετὰ τὴν πάροδον τεσσάρων καὶ ἡμίσεως ἐτῶν, ἄρα μετὰ τὴν πάροδον τοῦ κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως εὐλόγου χρόνου, κατ' ἐσφαλμένην ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν ὡς ἄνω δια-

ΕΡΓΑΣΙΑΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

ΔΙΑΚΡΙΣΙΣ ΣΧΕΣΕΩΣ ΕΞΗΡΤΗΜΕΝΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Καταγγελία ταύτης κατά Νόμους 2112/1920 και 3198/1955

Ὑπαρξις σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἀποτελούσης προϋπόθεσιν ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 5 § 3 Νόμου 3198/1958 καὶ Νόμου 2112/1920, ὁσάκις ὁ παρέχων αὐτὴν ἄνευ προσδιορισμοῦ τῆς διαρκείας τῆς σχέσεως τελεῖ ἐν ἐξαρτήσει πρὸς τὸν πρὸς ὃν ἡ παροχὴ ἐργοδότην, ἐκδηλουμένη διὰ τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ μισθωτοῦ νὰ ἀκολουθῇ τὰς ὁδηγίας αὐτοῦ ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας καὶ νὰ δέχηται τὸν ἔλεγχον αὐτοῦ.— Ἀναίρεσις ἀποφάσεως δι' ἀνεπαρκείας καὶ ἐν μέρει ἀντιφατικὰς αἰτιολογίας, καθιστώσας ἀνέφικτον τὸν ἔλεγχον τῆς ὀρθῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Νόμου.

Ἀνηρέθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 1635/1968 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου ΓΩΟΔ' Πρωτοδικείου Πειραιῶς.

Ἐπρόκειτο περὶ τοῦ ἂν ὁ μισθωτὸς τῆς περιπτώσεως ἐτέλει ἐν σχέσει ἐξηρτημένης ἐργασίας μετὰ τοῦ δεχθέντος τὰς ὑπηρεσίας του καὶ πρὸς διάγνωσιν τῆς σχέσεως ταύτης ἐχρησιμοποιήθη τὸ γνωστὸν κριτήριον, κατὰ τὰ ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ δεκτὰ γενόμενα (Ἴδετε καὶ Α.Π. 261/1966, εἰσηγητὴς *Εὐστ. Μαλλοῦχος*, ΕΕΔ 25, 795, ἔνθα εἰς σημείωσιν μας καὶ παραπομπαὶ εἰς λοιπὴν νομολογίαν καὶ θεωρίαν. Α.Π. 169/1968, εἰσηγητὴς *Κων. Κλαμαρῆς*, ΕΕΔ 27, 1175, Α.Π. 96/1969, εἰσηγητὴς *Δ. Μητράκος*, ΕΕΔ 28, 571), νὰ ὑπάκειται ὁ ἐργαζόμενος εἰς τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ἀποστολὴν τοῦ ἐργοδότου. (Ἴδετε καὶ Σ.Ε. 2261/1968, εἰσηγητὴς *Β. Λεονταρίτης*, ΕΕΔ 27, 1317 διὰ τὴν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἀσφάλισιν).

λιχθεισῶν διατάξεων ἀπεφήνατο, ὑπὸ τὰ δεδομένα ταῦτα, ὅτι ἡ οὕτω γενομένη προσφορά, καὶ δὴ παρὰ τὴν τυχὸν ἐν τῷ μεταξὺ δημιουργίαν πολυμελοῦς οἰκογενείας, ἦτο ἡ προσήκουσα, παρέχουσα δικαίωμα εἰς τὸ ἀναιρεσίβλητον νὰ ἀπαιτήσῃ καὶ ὑποχρεοῦσα τὸν ἀναιρεσείοντα, ἀποκρούσαντα τὴν προσφοράν, νὰ προσφέρῃ ἐφεξῆς δωδεκάωρον ἐργασίαν, καὶ ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ταύτῃ ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος περὶ καταβολῆς αὐτῷ συμπληρωματικῆς ἀμοιβῆς διὰ τὴν τοιαύτην ὑπὲρ τὸ δεκάωρον παρασχεθεῖσαν ἐργασίαν ἀπὸ τῆς 1.7.1962 καὶ ἐφεξῆς μέχρι τῆς 15.8.1966. Κατ' ἀκολουθίαν κατέστη ἀναιρετέα κατὰ τὸ μέρος, καθ' ὃ ἀπερρίφθη ὑπ' αὐτῆς ἡ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀξίωσις τοῦ ἀναιρεσείοντος περὶ καταβολῆς συμπληρωματικῆς ἀμοιβῆς διὰ τὴν τοιαύτην ὑπὲρ τὸ δεκάωρον ἐργασίαν κατὰ τὸ ἀνωτέρω διάστημα, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ τοὺς 1ον καὶ 2ον λόγους ἀναιρέσεως, αἰτιωμένους αὐτῆς ὡς κατὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τοῦ οὐσιαστικοῦ νόμου δεχθεῖσαν, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, ὑπὸ τὰ γενόμενα δεκτά, ὑπεῖχεν ὑποχρέωσιν παροχῆς ἐργασίας μείζονος τοῦ δεκαώρου ἡμερησίως.

Ἀρείου Πάγου 360/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ **Σπ. Γάγγας**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἐλ. Στεφανάκης, Φ. Ἀργυρὸς

Σχέσις ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἀποτελοῦσα προϋπόθεσιν ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 καὶ νόμου 2112/1920, ὑφίσταται ὁσάκις ὁ παρέχων αὐτὴν ἄνευ προσδιορισμοῦ τῆς διαρκείας τῆς σχέσεως τελεῖ ἐν ἐξαρτήσει πρὸς τὸν πρὸς ὃν ἡ παροχὴ ἐργοδότην, ἐκδηλουμένη διὰ τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ μισθωτοῦ νὰ ἀκολουθῇ τὰς ὁδηγίας αὐτοῦ ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας καὶ νὰ δέχηται τὸν ἔλεγχον αὐτοῦ, εἴτε ὁσάκις κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ἀναπτύσσεται πρωτοβουλία τοῦ μισθωτοῦ, μὴ δυναμένη νὰ ἐλεγχθῇ παρὰ τοῦ ἐργοδότου, διὰ τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ πρώτου νὰ παραμείνῃ ἐν ἑτοιμότητι παροχῆς ἐργασίας εἰς τὸν τόπον, ὃν ἤθελε ὑποδείξει ὡς κατάλληλον ὁ τελευταῖος οὗτος καὶ καθ' ὅλην τὴν προβληθεῖσαν χρονικὴν περίοδον, ὑποκείμενος ἐν τούτῳ εἰς τὰς ρυθμιστικὰς ὁδηγίας τοῦ ἐργοδότου. Ἀποκλεισμένης, πάντως, τοιαύτης σχέσεως ἐξαρτήσεως, ὁσάκις ἡ ἐργασία ἐκτελεῖται ὄχι μόνον ἄνευ οἱουδήποτε ἐλέγχου ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ ἴδιον τοῦ ἐκτελοῦν-

τας αὐτὴν κίνδυνον, αὐτοῦ καθορίζοντος καὶ τὴν ἡμερησίαν διάρκειαν, ὡς καὶ τὸν χρόνον καὶ τὰ μέσα ἐκτελέσεως αὐτῆς.

Τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἀνελέγκτως ἐδέξατο ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει, ὅτι ὁ ἀναιρεσίδικητος θὰ μετέβαινε, κατὰ συμπεφωνημένα, τὴν πρωΐαν ἑκάστης ἐργασίμου ἡμέρας εἰς τὰ ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης ὑποδεικνυόμενα ἐργοστάσια διαφόρων πελατῶν της, ἤτοι εἰς ἐργοστάσια, εἰς τὰ ὁποῖα μετεφέροντο μετὰ τὸν ἐκτελωνισμόν των, μερίμνῃ τῆς ἀναιρεσειούσης, πρῶται ὕλαι, καὶ μετ' ἄλλων τριῶν συναδέλφων του θὰ ἐξετέλει τὴν ἐκφόρτωσιν αὐτῶν ἐν τοῖς προαυλίοις τῶν ἐργοστασίων καὶ ἐκεῖθεν τὴν μεταφορὰν αὐτῶν εἰς τὰς ἀποθήκας ἢ εἰς τοὺς τόπους κατεργασίας, λαμβάνων ἀμοιβὴν κατὰ τόνον ἐκ δραχμῶν 15 καὶ 16 ἀντιστοίχως. Ὅτι τὴν ἐργασίαν ταύτην κυρίως ἐξετέλει εἰς τὰς ἐγκαταστάσεις τῆς βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως [illegible] εἰς Λίγάλεω καθ' ὅλας τὰς ἐργασίμους ἡμέρας, ἐργαζόμενος 9 - 10 ὥρας. Ἐπάγεται δὲ ὅτι ὑπὸ τὰ περιστατικὰ ταῦτα δὲν ὑπόκειται σύμβασις μισθώσεως ἔργου, ὡς ἰσχυρίσθη ἡ ἀναιρεσείουσα, ἀλλὰ τοιαύτη ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὡς ὑφισταμένης πλήρους ἐξαρτήσεως, καθ' ὅσον ἐνήργει κατὰ τὰς ὁδηγίας καὶ ὑποδείξεις τῆς ἀναιρεσειούσης, ἰδίᾳ ὡς πρὸς τὸν χρόνον καὶ τόπον παροχῆς ἐργασίας, ἣν ἐξάρτησιν δὲν αἴρει μόνον τὸ περιστατικόν, ὅτι ὁ μισθωτὸς οὗτος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ συναπασχολούμενοι ὡς εἰδικευμένοι φορτοεκφορτωταὶ ἀνέπτυσσον πρωτοβουλίαν ὡς πρὸς τὸν ἀκολουθούμενον τρόπον ἀσκήσεως τῆς ἐργασίας των (ἐκφορτώσεως καὶ μεταφορᾶς τῶν ἐμπορευμάτων) ἢ πρὸς ἐπίτευξιν μείζονος ἀποτελέσματος, συνεπαγομένου αὔξησιν τῆς ἀμοιβῆς των. Μετὰ ταῦτα δὲ κρίναν ἄκυρον, κατὰ τὰς ὡς ἄνω διαληφθείσας διατάξεις, τὴν γενομένην καταγγελίαν τῆς ὡς ἐγαρακτηρίσθη σχέσεως παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου λόγῳ μὴ καταβολῆς τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως, ἐπεδίκασε μισθούς, ὡς ἐκ τῆς ὑπερημερίας τῆς ἀναιρεσειούσης. Οὕτω ὅμως διέλαβεν ἀνεπαρκεῖς καὶ ἐν μέρει ἀντιφατικὰς αἰτιολογίας, καθιστώσας ἀνέφικτον τὸν ἔλεγχον τῆς ὀρθῆς τοῦ νόμου ἐφαρμογῆς, ἤτοι τῆς συνδρομῆς περιστατικῶν, συνιστώντων τὴν ἔννοιαν τῆς σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἀποτελούσης προϋπόθεσιν ἐφαρμογῆς τῶν διαληφθεισῶν διατάξεων. Ἄρα ἐπὶ ζητήματος ἀσκοῦντος οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, καθ' ὅσον ναὶ μὲν δέχεται, ὅτι ὁ ἀναιρεσίδικητος, κατὰ τὰ συμπεφωνημένα, θὰ μετέβαινεν εἰς τὰ ὑποδεικνυόμενα ἐργοστάσια, τοῦτο ὅμως, μὴ ἐνέχον σαφῆ ἐκδήλωσιν ὁδηγίας, δὲν ἐμφαίνει πάντοτε σχέσιν ἐξαρτήσεως, ἀφοῦ δὲν διαφέρει τῆς συμφωνίας ἐκτελέσεως ἔργου μεταφορᾶς διὰ τιμητικῶν παροχῶν. Τοιαύτην θὰ ἐδημιούργει ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἀναιρεσιδίκητου νὰ τίθεται εἰς τὴν διάθεσιν τῆς ἀναιρεσειούσης, εἴτε καθ' ὅλην τὴν ἑβδομάδα, εἴτε καθ' ὡρισμένας ἡμέρας, ἀσχέτως τῆς κατ' αὐτὰς ὑπάρξεως πραγματικῆς ἐργασίας μεταφορᾶς, δικαιούμενος, ἀντιστοίχως, ἀμοιβῆς, ἡ ἐξάρτησις τῆς ὁποίας ἐκ τῆς ἐκτελέσεως μεταφορᾶς, ἤτοι ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος, ἢ βελτίωσις τοῦ ὁποίου, καθ' ἃ ἀντιφατικῶς δέχεται ἡ προσβαλλομένη, ἐπεδιώκετο διὰ τῶν χρησιμοποιουμένων μεθόδων, εἰς διάφορον συμπέρασμα δύναται νὰ ἀγάγῃ. Ἐξ ἄλλου, ναὶ μὲν διαλαμβάνεται ἐν τῇ προσβαλλομένῃ, ὅτι ἡ διάρκεια τῆς ἐργασίας ἐκυμαίνετο εἰς 9 - 10 ὥρας ἡμερησίως, ἀλλὰ δὲν προσδιορίζεται ὑπ' αὐτῆς, ἐὰν ἡ διάρκεια αὕτη, ὑπερβαίνουσα ἄλλωστε τὸ ὀκτάωρον, εἶχεν ὁρισθῇ δεσμευτικῶς παρὰ τῆς ἀναιρεσειούσης, καὶ ἑπομένως ὅτι, περατουμένης τῆς ἐκφορτώσεως πρὸ ταύτης, ὁ ἀναιρεσίδικητος ἔδει νὰ τεθῇ ἐκ νέου εἰς τὴν διάθεσιν τῆς ἀναιρεσειούσης. Ἐνῷ δὲ δὲν ἐκτίθενται περιστατικά, δυνάμενα νὰ θεμελιώσουν σχέσιν ἐξαρτήσεως, ἐκ τῆς χρονικῆς ρυθμίσεως τῆς ἐργασίας παρὰ τῆς ἀναιρεσειούσης ἢ ἐκ τοῦ τόπου παροχῆς τῆς ἐργασίας, ἥτις παρείχετο εἰς τὰ ἐργοστάσια, ἔνθα θὰ διεξήγετο ἡ μεταφορὰ καὶ ἑπομένως δὲν ἐνέχει ἰδιαίτερον σαφῆ χαρακτῆρα ἐξαρτήσεως, καθ' ἃ ἐξετέθη, δὲν διαλαμβάνονται οὐδὲ τοιαῦτα δικαιολογοῦντα τοιαύτην ἐξάρτησιν ἐκ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῆς ἐργασίας, ἥτις, ἀντιθέτως, γίνεται δεκτόν, ὅτι διεξήγετο ἄνευ ἐλέγχου καὶ κατὰ τρόπον ἐπιλεγόμενον παρὰ τοῦ ἀναιρεσιδίκητου πρὸς ἐπίτευξιν μείζονος ἀποτελέσματος. Ὅθεν, δέον νὰ ἀναιρεθῇ ἡ προσβαλλομένη κατὰ τὸ ἄρθρον 577 § 1β Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ τοὺς περὶ τούτου δον καὶ δον λόγους τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΓΩΓΗΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΠΡΟΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΝ ΚΑΘΥΣΤΕΡΟΥΜΕΝΩΝ ΑΠΟΔΟΧΩΝ

Συνέπεια μὴ ἀναφορᾶς τῶν νομίμων τούτων στοιχείων

Στοιχεῖα τῆς ἀγωγῆς τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τοῦ ἐργοδότου του πρὸς κατοβολὴν καθυστερουμένων ἀποδοχῶν, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 648, 649, 653 καὶ 655 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἡ σύμβασις τῆς ἐργασίας, ὁ κατὰ ταύτην καταβλητέος μισθὸς καὶ ἡ παροχὴ τῆς ἐργασίας.—Ἀκυρότης ἄλλως τοῦ δικογράφου τῆς ἀγωγῆς, μὴ συγχωρουμένης τῆς συμπληρώσεως οὐδὲ κατὰ τὴν πρώτην ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως, ἐκτὸς ἂν συντρέχῃ περίπτωσις τῶν ἄρθρων 158 καὶ 160 Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐρευνωμένου τούτου καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος ὑπὸ τοῦ Δικαστοῦ.

Ὑπέκειτο εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου (ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 14267/1967 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμιον ΓΘΟΔ' Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν) ἀγωγὴ ἐκ συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας, ἡ ὁποία ἐκρίθη, ὅτι δὲν ἔφερε τὰ νόμιμα στοιχεῖα αὐτῆς, ὡς προσδιορίζονται εἰς τὴν ἀρεοπαγιτικὴν ἀπόφασιν. (Ἴδετε ἐκ τῶν τελευταίων καὶ Α.Π. 202/1969, εἰσηγητὴς *Γ. Καραμάνος*, ΕΕΔ 28, 775, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαί, Α.Π. 239/1969, εἰσηγητὴς *Δ. Χατζόπουλος*, ΕΕΔ 28, 777, *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 656, ἀριθ. 104, *Τούση - Σταυροπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 178, *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 208 ἑπ., *Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχικόν, Εἰδικόν, ἔκδ. τρίτη, σελ. 656, *Γ. Μπλάτσιον*, ΕΕΔ 11, 612).

Ἀρείου Πάγου 372/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δ. Μητράκος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ.Ν. Νάσλας, Ι. Χαιρετάκης.

Ἐπὶ ἀγωγῆς τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τοῦ ἐργοδότου του πρὸς καταβολὴν καθυστερουμένων ἀποδοχῶν, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 648, 649, 653 καὶ 655 τοῦ Α.Κ., δέον, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 533 § 3 τῆς ἐφαρμοζομένης ἐν προκειμένῳ, ὡς ἐκ τοῦ χρόνου τῆς δημοσιεύσεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, κατ' ἄρθρον 24 τοῦ Εἰσαγ. Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, προϊσχυσάσης Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου ΓΘΟΔ' τοῦ 1912, ἐν τῷ εἰσαγωγικῷ αὐτῆς δικογράφῳ νὰ ἀναφέρεται ἡ σύμβασις τῆς ἐργασίας, ὁ κατὰ ταύτην καταβλητέος μισθός ἢ, ἂν μὴ συνεφωνήθη, ποῖος ὁ σιωπηρῶς συμφωνηθεὶς (εἰθισμένος) καὶ ἡ παροχὴ τῆς ἐργασίας. Ἐν μὴ ἐκθέσει τῶν περιστατικῶν τούτων, ὧν ἡ συμπλήρωσις οὐδὲ καὶ κατ' αὐτὴν τὴν πρώτην ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως συγχωρεῖται, ἐκτὸς ἂν συντρέχῃ περίπτωσις τῶν ἄρθρων 158 καὶ 160 τῆς αὐτῆς Δικονομίας, τὸ δικόγραφον τοῦτο εἶναι ἄκυρον καὶ ἐκ τούτου ἀπαράδεκτον, ἐρευνωμένου τούτου καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ, ὡς ἀναγομένου εἰς τὴν προδικασίαν, ἥτις ἀφορᾷ τὴν δημοσίαν τάξιν.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ δείκνυται ἐκ τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀγωγῆς, ὁ ἀναιρεσείων ἠτήσατο τὴν καταψήφισιν τῆς ἀναιρεσιβλήτου πρὸς καταβολὴν αὐτῷ τοῦ ποσοῦ τῶν 180.000 δραχμῶν νομιμοτόκως ἀπὸ 16.11.1961 ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ, ὅτι δικαιοῦται λαμβάνειν παρὰ τῆς ἀναιρεσιβλήτου ποσὸν 360.000 βελγικῶν φράγκων ἢ ἄλλως τὸ ἰσότιμον αὐτῶν εἰς δραχμὰς δι' ὑπόλοιπον ἀποδοχῶν του διὰ παρασχεθεῖσαν αὐτῇ ἐργασίαν δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ δὴ ὑπαλλήλου διευθυντοῦ τοῦ ἐν Λεοπολδίλ καταστήματος τῆς γυναικείων ὑφασμάτων κατὰ τὰ ἔτη 1954, 1955, 1956, 1957, 1958, 1959 καὶ 1960, ἣν ὀφειλὴν της ἀνεγνώρισεν αὐτῇ ἐγγράφως τὴν 16 Ὀκτωβρίου 1961. Κατὰ τὰ ἐκτιθέμενα ταῦτα πραγματικὰ περιστατικὰ ἀσκεῖται διὰ τῆς ἄνω ἀγωγῆς ἀξίωσις τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἐρειδομένη ἐπὶ μοναδικῆς βάσεως τῆς ἐκ τῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ οὐχὶ ἑτέρας τοιαύτης. Τὸ ἀναγραφόμενον ἐν αὐτῇ περὶ ἐγγράφου ἀναγνωρίσεως παρὰ τῆς ἀναιρεσιβλήτου τῆς ὀφειλῆς της προδήλως ἔχει τὴν ἔννοιαν τῆς ἐπικλήσεως τῆς ἀναγνωρίσεως ὡς ἀποδεικτικοῦ μέσου τῆς ἐκ τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἀπαιτήσεως καὶ οὐχὶ τοιαύτην δημιουργίας ἰδίως ἐξ ἀναγνωρίσεως ὑποχρεώσεως. Οὕτω διατυπούμενον τὸ δικόγραφον τῆς ἀγωγῆς δὲν περιέχει τὰ πρὸς θεμελίωσιν τοῦ ἄνω δικαιώματος τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀπαραίτητα περιστατικά, μὴ ἀναφερο-

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΑΓΩΓΑΙ ΚΑΤΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΝ ΕΚΔΙΚΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Καταβολή δικαστικοῦ ἐνσήμου ἐπὶ ποσοῦ ἀνωτέρου τῶν 15.000 δραχμῶν

Σκοπὸς θεσπίσεως τοῦ δικαστικοῦ ἐνσήμου (ἀγωγοσήμου).—Ἀναγκαία ἡ καταβολὴ τούτου καὶ ἐπὶ ἀγωγῶν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 691 ἐπ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.—Συνέπεια ἐκ τῆς μὴ καταβολῆς τοῦ ἐνσήμου ἡ ἀπόρριψις τῆς ἀγωγῆς.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ (ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐξεφανίσθη διὰ τὸν ἐν λόγῳ ἡ ὑπ' ἀριθ. 317/1969 ἀπόφασις τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν), τὸ Ἐφετεῖον Ἀθηνῶν ἐθεώρησεν ὡς ὀρθὴν τὴν ἐν τῇ νομολογίᾳ τοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (Ἴδετε καὶ ἀντιθέτως ΕΕΔ 28, 317, 930) κρατοῦσαν ἄποψιν, ὅτι καὶ κατὰ τὴν διαδικασίαν ταύτην (ἄρθρα 691 ἐπ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας) ἀπαιτεῖται ἡ καταβολὴ δικαστικοῦ ἐνσήμου διὰ τὰς ἄνω τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 15.000 ἀγωγάς.

Στήριγμα τῆς γνώμης ταύτης τοῦ Ἐφετείου, ἐν ὅσῃ τῆς νομολογίας τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὅτι τοῦ

μένου ἐν αὐτῷ, οὐδ' ἐμμέσως, περιεχομένου τοῦ συμφωνηθέντος ἢ εἰθισμένου μισθοῦ, ὡς καὶ τῆς συμφωνηθείσης ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ παροχῆς αὐτῆς, μὴ ἀρκούσης τῆς γενικῆς καὶ ἀορίστου ἐκφράσεως περὶ συμβάσεως ἐργασίας ὑπαλλήλου - διευθυντοῦ τοῦ καταστήματος τῆς ἀναιρεσιβλήτου καὶ περὶ παροχῆς τοιαύτης ἐργασίας ἐπὶ μίαν, ὡς διαλαμβάνεται ἐν αὐτῷ, ἀπὸ τοῦ ἔτους 1954 μέχρι τοῦ ἔτους 1960 ἑπταετίαν, συμφώνως δὲ πρὸς τὰ ἐν προπαρατεθείσῃ σκέψει, ὡς ἐκ τῆς τοιαύτης ἀοριστίας του εἶναι ἄκυρον. Ὀρθῶς, ἄλλως, οὕτω σκεφθεῖσα κατὰ κύριον λόγον καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ ὁ περὶ τούτου ἀντίθετος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος. Περαιτέρω δὲ ὀρθῶς τὸ δικάσαν δικαστήριον δὲν παρέπεμψε τὴν ἀγωγὴν ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου πρὸς ἐκδίκασιν κατὰ τὴν τακτικὴν διαδικασίαν ἐν σχέσει πρὸς ὅσην ἐξ ἀναγνωρίσεως γρέους, ἀφοῦ τοιαύτην βάσιν, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, δὲν περιέχει αὐτή, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἠδύνατο νὰ ἐρευνήσῃ τὸ δικάσαν δικαστήριον, καὶ ἀπορριπτέος εἶναι ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου 2ος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου.

τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ', ὡς ἐτροποποιήθη, περὶ ἐκδικάσεως τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν δὲν ἀπῃτεῖτο ἡ καταβολὴ δικαστικοῦ ἐνσήμου (ὡς δὲν ἀπῃτεῖτο καὶ διὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικείου τακτικὴν διαδικασίαν διὰ διαφορὰς τοῦ νόμου 551/1915 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων. Ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 28, 143) ὑπῆρξεν, ὅτι ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας κατηργήθησαν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου (ΓΨΟΔ'), ἐκ τῶν ὁποίων συνήγετο καὶ κατὰ τὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ἀρνητικὴ γνώμη, αἱ δὲ ἐργατικαὶ διαφοραί, ὅπως μετὰ πλειόνων ἄλλων, ὑπαγομένων πρότερον εἴτε εἰς τὰς εἰδικὰς διαδικασίας, εἴτε καὶ εἰς τὴν τακτικὴν τοιαύτην, ὑπῆχθησαν εἰς τὴν εἰδικὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 691 - 720 τοῦ Κώδικος.

Ἀλλ' ἂν, συμφώνως τοῦ προηγουμένου νόμου ΓΨΟΔ' καὶ τοῦ Κώδικος τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς πρὸς τὴν καταβολὴν δικαστικοῦ ἐνσήμου, ἐλύθη ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ πρώτου νόμου καὶ πρέπει νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀληθοῦς θελήσεως τοῦ Νομοθέτου καὶ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας τὸ ἐλαττοῦσθαι τῆς διαδικασίας, διὰ τῆς καταβολῆς μειωμένων τελῶν χαρτοσήμου καὶ ἐν γένει δικαστικῶν ἐξόδων (πρβλ. καὶ Α.Π. 136/1953, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 12, 728, διὰ τοὺς πέντε, ἀπαλλασσομένους τῆς καταβολῆς δικαστικοῦ ἐνσήμου, διότι ἄλλως δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ προσφύγουν εἰς τὴν ἐπὶ δικαστηρίου ἐπιδίωξιν τοῦ δικαίου των), οὐδὲν ἐμποδίζει ἀπὸ τῆς διὰ τοῦ Κώδικος θεσπίσεως τῆς εἰδικῆς διαδικασίας περὶ ἐκδικάσεως ἐργατικῶν διαφορῶν, τὸ ὁποῖον νὰ μεταβάλῃ τὴν ἰδιαιτέρως ἀποκαλυπτικὴν διὰ τὴν προστασίαν τοῦ νόμου μικρὰν δικαστικὴν δαπάνην, ἡ ὁποία εἶχε θεσπισθῇ καὶ διαρκούσης τῆς ἰσχύος τῆς διαδικασίας τοῦ νόμου ΓΨΟΔ'. Παρέμεινεν ἡ αὐτὴ δικαστικὴ δαπάνη καὶ ὑπὸ τὸν Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας.

Ἀντιθέτως, ὅταν ὑπὸ τοῦ φορολογικοῦ Νομοθέτου

δρυθμίσθησαν ήδη έπι νέων βάσεων τὰ τέλη χαρτοσήμου εἰς τὰς πολιτικὰς δίκας (ν.δ. 199/1969, ΕΕΔ 28, 809). Ἐκδηλος καθίσταται ἡ μέριμνα τοῦ Νομοθέτου πρὸς ἰδιαιτέραν μεταχείρισιν τῶν ἐχόντων ἀξιώσεις ἐκδικαζομένας κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν (ἄρθρα 691 - 720 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας), χωρὶς νὰ ἐνδιαφέρῃ, ἂν εἰς τὴν διαδικασίαν ταύτην ὑπήχθησαν καὶ πλείονται ἄλλαι διαφοραί, ὑπαγόμεναι πρότερον εἴτε εἰς τὰς εἰδικὰς διαδικασίας, εἴτε καὶ εἰς τὴν τακτικὴν τοιαύτην, ὡς ἐκέπτεται τὸ Ἐφετεῖον, ἀφοῦ πρόθεσις τοῦ Νομοθέτου ὑπῆρξε ν ὰ δ ι α σ υ ν θ ῇ ἡ π ρ ο σ τ α σ ί α κ α τ ὰ λ ό γ ο ν τ ῆ ς ὑ π ά ρ ξ ε ω ς τ ῆ ς κ ρ ί σ ε ω ς, ὡ ς ἐ π ὶ τ ο ῦ ς μ ι σ θ ω τ ο ύ ς, ἀ ν ά γ κ ῃ ς. (Ἴδετε Εἰσηγητικὴν Ἔκθεσιν *Γ. Οἰκονομοπούλου*, ΕΕΔ 18, 1057).

Ἐν ἐπιγέτῃ ἀναλόσει πρέπει νὰ εἴπωμεν, ὅτι, ἀφοῦ εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν προσετέθησαν καὶ ἄλλαι διαφοραὶ (καὶ ποῖαι ἄλλαι; τῶν ἐπαγγελματιῶν καὶ βιοτεχνῶν καὶ τῶν ἡ συναλισμένων εἰς Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, δηλαδὴ προσώπων ἐχομένων τῆς αὐτῆς δικονομικῆς προστασίας), οἱ ἔχοντες ἤδη ἀπὸ τῆς παλαιᾶς διαδικασίας τὸ εὐεργέτημα τῆς μὴ καταβολῆς δικαστικοῦ ἐνσήμου ἀ π ω λ έ σ α ν τ ο ῦ τ ο χ ά ρ ι ν τ ῶ ν ἄ λ λ ω ν, ἢ μᾶλλον πρέπει νὰ εἴπωμεν, ὡς εἶναι τὸ ὀρθόν, ὅτι κ α ὶ τ ὰ γ έ α τ α π τ ω χ ὰ π ρ ο σ ω μ π α ἐ ξ ε σ ώ θ η σ α ν ὡ ς π ρ ὸ ς τ ὴ ν π ρ ο σ τ α σ ί α ν μ έ τ ο χ ο ς μ ι σ θ ω τ ο ύ ς ; Ἐξισώθησαν ἄλλως τε ὁπωσδήποτε ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς δικαστικῆς μειωμένης δαπάνης. (Ἴδετε ν.δ. 199/1969, ΕΕΔ 28, 809).

Ἡ μεγαλυτέρα, ἄλλως τε, κατηγορία τῶν ἠσφαλισμένων εἰς τὸ Ι.Κ.Α., τῶν ὁποίων αἱ διαφοραὶ ὑπήχθησαν εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, κατὰ τὸ ἄρθρον 40 § 2 ἐδάφ. δ' τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ἀπαλλάσσεται τῆς καταβολῆς παντὸς τέλους (Α.Π. 184/1963, ΕΕΔ 22, 694) καὶ συνεπῶς καὶ τῆς καταβολῆς δικαστικοῦ ἐνσήμου.

Σημαίνει οὗτοι, ὑπὸ τὴν γενομένην δεκτὴν ἐρμηνείαν τοῦ νόμου, νὰ ὑποβάλλεται εἰς καταβολὴν δικαστικοῦ ἐνσήμου ὁ μισθωτός, ὁ ὁ π ο ῖ ο ς π ρ ὸ τ ε ρ ο ν δ ὲ ν ὑ π ε β ά λ λ ε τ ο ε ἰ ς τ α ὐ τ η ν, καὶ νὰ ἀ π α λ λ ά σ σ η τ α ι ὁ ἠ σ φ α λ ι σ μ έ ν ο ς, τοῦ ὁποίου ἡ διαφορὰ ὑπήχθη ἤδη εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Αἱ γνωσταὶ ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου ΓΘΟΔ' ἐφαρμοστικαὶ ἀποφάσεις (Ἴδετε ἰδίᾳ τὴν ὑπ' ἀριθ. 559/1951, εἰσηγητὴς *Στ. Μανρομιχάλης*, ΕΕΔ 11, 178), καταλήξασαι εἰς τὴν γνώμην, ὅτι ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν ἐργατικὴν ταύτην διαδικασίαν ἐκδικαζομένων ὑποθέσεων δὲν ἀπῃτεῖτο καταβολὴ δικαστικοῦ ἐνσήμου, ἐχρησιμοποίησαν ὡς ἐπιχείρημα, ὅτι τοῦτο ἔτι μᾶλλον ἐνισχύεται ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 § 1 ν.δ. 1544/1942, καθ' ἣν ὁ ἐναγών, παραλείπων τὴν καταβολὴν τοῦ τέλους δικαστικοῦ ἐνσήμου, δικάζεται ἐρήμην (ἀπορριπτομένης τῆς ἀγωγῆς), ἐνῷ ἐπὶ διαφορῶν τοῦ νόμου ΓΘΟΔ' κατὰ τὸ ἄρθρον 15 τούτου, ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 4 § 6 νόμου 765/1943, καὶ ἐν ἐρημοδικίᾳ ἐρευνᾶται κατ' οὐσίαν ἡ διαφορά.

Τὸ Ἐφετεῖον, κατὰ πλειοψηφίαν ἐκφανεῖσαν γνώμην, δέχεται ἀντιθέτως, ὅτι θὰ ἐφηρμόσθη ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 7 § 1 ν.δ. 1544/1942, διότι αὕτη προβλέπει τὴν ἐρημοδικίαν τοῦ ἐναγόντος διὰ μὴ καταβολὴν δικαστικοῦ ἐνσήμου, ἐνῷ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 712 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας προβλέπει διάφορον εἶδος ἐρημοδικίας καὶ οὕτω δὲν θὰ ἐρευνηθῇ ἡ διαφορὰ κατ' οὐσίαν.

Κάμνει δηλαδὴ τὸ Ἐφετεῖον διάκρισιν, τὴν ὁποίαν ὁ Ἄρειος Πάγος δὲν ἔκαμε, νομολογηθέντος ὑπὸ τούτου ὅτι ἡ προηγουμένη ὁμοίου περιεχομένου διάταξις τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ νόμου ΓΘΟΔ' εἶχε τὴν ἔννοιαν, ὅτι ὁπωσδήποτε ἐπὶ ἐρημοδικίᾳ ἐρευνᾶται κατ' οὐσίαν ἡ διαφορὰ καὶ συνεπῶς ἦτο ἀπροσάρμοστος ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 7 § 1 τοῦ ν.δ. 1544/1942.

Τὸ Ἐφετεῖον ὁπολαμβάνει ἰσχύουσαν καὶ ἐν προκειμένῳ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 7 § 1 τοῦ ν.δ. 1544/1942 καὶ διαχωρίζει οὕτω τὰς συνεπείας ἐκ τῆς πλασματικῆς καὶ πραγματικῆς ἐρημοδικίας.

Τὸ Ἐφετεῖον ἀναφέρει εἰς τὴν ἀπόφασίν του, ὅτι διάκρισις ἀτελείας μόνον διὰ τὰς ἐργατικὰς διαφορὰς ἐπὶ οὐδεμιᾶς διατάξεως δύναται νὰ στηριχθῇ, ἀποδίδον βεβαίως σημασίαν διὰ τὴν ὀρθὴν λύσιν τοῦ ζητήματος εἰς τὴν καθιέρωσιν ἀτελείας.

Ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τὸ καθεστὼς τοῦ νόμου ΓΘΟΔ', ὑπὸ τὸ ὁποῖον ἐκράτησεν ἡ ἄποψις, ὅτι δὲν ἀπῃτεῖτο καταβολὴ δικαστικοῦ ἐνσήμου, αἱ ἐργατικαὶ ἀγωγαὶ καὶ τὰ ἔγγραφα τῆς διαδικασίας δὲν ἦσαν πλέον ἀτελῆ, ἀλλ' ὑπέκειντο εἰς ἰδιαίτερα μικρὰ τέλη (ν.δ. 2561/1953, ΕΕΔ 12, 971), χωρὶς ἐκ τούτων νὰ μεταβληθῇ ἡ ἄποψις ὅτι δὲν ἀπῃτεῖτο καταβολὴ δικαστικοῦ ἐνσήμου μέχρι τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

Τὰ αὐτά, μικρὰ τέλη, ἰσχύουν καὶ κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας (ἄρ-

θρα 691 ἐπ.), μεταβληθέντα προσφάτως καὶ μὲ ἰδιαιτέραν πάλιν μεταχείρισιν ὄχι μόνον τῶν μεταθέσεων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀποβολῶν, τῶν ὁποίων ἐξαιρέσεις ἠπλήχθησαν εἰς τὴν νέαν ἐργατικὴν διαδικασίαν (ν.δ. 199/1969).

∴

Τὸ Ἐφετεῖον, ἑπεξηγοῦν τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 702 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἐν κατὰ τὴν ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν ἐμφανισθῇ καὶ δὲν μετάσχῃ προσηκόντως αὐτῆς εἷς τῶν διαδίκων, ἡ διαδικασία προβαίνει ὡς ἐὰν ἦσαν πάντες οἱ διάδικοι παρόντες», δέχεται ὅτι διὰ μὴ κατάθεσιν ἐγγράφων προτάσεων.

Ἀλλὰ θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ σημειώσωμεν, ὅτι κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν οἱ διάδικοι δὲν ὑποχρεοῦνται νὰ ὑποβάλλουν προτάσεις (ἄρθρον 116 § 3, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 691 § 1, ἴδετε καὶ *Κ. Μπέη*, Αἱ διαδικασίαι ἐνώπιον τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου, σελ. 298).

∴

(Πάντως, ὡς πληροφορούμεθα, ἠσκήθη αἴτησις ἀναιρέσεως κατ' ἀπόφασιν τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἀκολουθήσαντος τὴν αὐτὴν γνώμην, τῆς ὁποίας ἡ συζήτησις ὡρίσθη διὰ τὴν 16 Δεκεμβρίου ἐ.ἔ.).

Ἐφετείου Ἀθηνῶν 1837/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. **Χ. Κοντογεώργος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἐφέτης κ. **Ἀναστ. Τσαπόγας**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἠλ. Δημητριάδης, Ἐμ. Ἀνδριανάκης.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου ΓΨΟΗ'/1912, ὡς ταῦτο αὐθεντικῶς ἠρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 7 § 3 τοῦ ν.δ. 1544/1942 καὶ ἀκολούθως ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν.δ. 4189/1961, ὁσάκις ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου τῆς καταψηφιστικῆς (οὐχὶ ἁπλῶς ἀναγνωριστικῆς) ἀγωγῆς εἶναι ἀνωτέρα τῶν δραχμῶν 15.000 ἐπιβάλλεται τὸ ὑπὸ τῆς διατάξεως ταύτης, ἀναλόγως τῆς ἀξίας τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἀγωγῆς, ὁριζόμενον τέλος (δικαστικὸν ἔνσημον). Ἡ διάταξις αὕτη, ἥτις, εἰρήσθω, ὡς καὶ ἐν τῇ αἰτιολογικῇ ἐκθέσει τῶν Ὑπουργῶν τῆς Δικαιοσύνης (Ν. Δημητρακοπούλου) καὶ Οἰκονομικῶν (Κορομηλᾶ), ἰδιαιτέρως τονίζεται, ἐθεσπίσθη κυρίως διὰ λόγους φορολογικούς, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν λόγον «τῆς καταπολεμήσεως τῆς ὑπεραπαιτήσεως ἢ προπετοῦς κριτιολογίας τοῦ ἐνάγοντος, ἀτυχῶς ἄγαν ἐπιπολαζούσης ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς πρακτικῇ», πέραν τῆς ὑπ' αὐτῆς προβλεπομένης μοναδικῆς ἐξαιρέσεως διὰ τὰς κατὰ τὸν νόμον ΓΨΖ'/1911 ἀσκουμένας ἀγωγὰς περὶ προσωρινῶν μέτρων, οὐδεμίαν ἄλλην εἰσάγει ἐξαίρεσιν, εἴτε ὡς ἐκ τοῦ εἰδικωτέρου ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς, εἴτε ὡς ἐκ τοῦ εἴδους τῆς διαδικασίας, καθ' ἣν αὕτη ἐκδικάζεται. Ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν ὅμως διαφορῶν, τῶν ἐκδικαζομένων κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ', ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 6, 7 § 2 καὶ 12 § 1 τοῦ νόμου τούτου, καθ' ἃς εἷς τὰς κατὰ τὴν διαδικασίαν αὐτοῦ ἐκδικαζομένας διαφορὰς ἐπιβάλλεται ἡ προκαταβολὴ ἐλαχίστου ἐναντὶ τῶν ἐξόδων τῆς δίκης ποσοῦ, ἡ ἐφ' ἁπλοῦ χάρτου γραφὴ τῶν δικογράφων, ἐκθέσεων καὶ ἀποφάσεων καὶ γενικῶς ὅπως ἡ περάτωσις τῆς δίκης εἶναι κατὰ τὸ δυνατὸν ταχυτέρα καὶ ὀλιγοδαπανωτέρα, προκύπτει, ὅτι εἰς ταύτας δὲν ἀπαιτεῖτο ἡ προκαταβολὴ τοῦ ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω νόμου ΓΨΟΗ' προβλεπομένου τέλους δικαστικοῦ ἐνσήμου (Α.Π. 501/1951 καὶ 559/1951, Θέμ. ΞΓ', σελ. 164). Ἤδη ὅμως ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας αἱ διατάξεις αὗται κατηργήθησαν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τούτου Νόμου, αἱ δὲ ἐργατικαὶ διαφοραί, ὁμοῦ μετὰ πλείστων ἄλλων, ὑπαγομένων πρότερον εἴτε εἰς τὰς εἰδικὰς διαδικασίας, εἴτε καὶ εἰς τὴν τακτικὴν τοιαύτην, ὑπήχθησαν εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας θεσπιζομένην εἰδικὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 692 ἕως 720 αὐτοῦ, αἱ διατάξεις τῶν ὁποίων, εἰρήσθω, αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὴν ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν (αἱ τῶν ἄρθρων 710 ἕως 713), ἐπεκτείνονται ἔτι πλέον ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 725, ὁριζόντος, ὅτι ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν ὑποθέσεων τῶν ἀναφερομένων εἰς τὰ ἄρθρα 721 καὶ 722. Ἐν τοῖς διατάξεσι ταύταις τοῦ Κώδικος δὲν ἐπαναλαμβάνονται οἱ ἀνωτέρω ὁρισμοὶ τοῦ νόμου ΓΨΟΔ', ἡ ὑποδομὴ ἑπομένως τῆς ἀπόψεως ὅτι ἐκ μόνου τοῦ γεγονότος ὅτι καθιεροῦται καὶ ὑπὸ τοῦ Κώδικος ἁπλουστέρα διαδικασία συνάγεται θέλησις τοῦ Νομοθέτου περὶ ἀπαλλαγῆς ἁπασῶν τῶν εἰς τὴν διαδικασίαν ταύτην ὑπαγομένων διαφορῶν (διάκρισις ἀτελείας μόνον διὰ τὰς ἐργατικὰς διαφορὰς ἐπὶ οὐδεμιᾶς διατάξεως δύναται νὰ στηριχθῇ) ἐ-

πὸ τῆς καταβολῆς δικαστικοῦ ἐνσήμου θὰ ὑπερηκόντιζε τὸν ὑπὸ τοῦ Νομοθέτου διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τῆς εἰδικῆς ταύτης διαδικασίας ἐπιδιωχθέντα σκοπόν. Οὔτ' ἐξ ἄλλου ἐκ τοῦ ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 7 § 1 τοῦ ν.δ. 1544/1942, ἐν περιπτώσει μὴ καταβολῆς τοῦ ὀφειλομένου τέλους δικαστικοῦ ἐνσήμου, λογίζεται ὁ ἐνάγων ἐρήμην δικασθείς, ἐνῶ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 712 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ὁρίζεται, ὅτι, ἐὰν κατὰ τὴν ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν δὲν ἐμφανισθῇ ἢ ἐμφανισθῇ καὶ δὲν μετάσχῃ προσηκόντως αὐτῆς τις τῶν διαδίκων (διὰ μὴ κατάθεσιν προτάσεων ἢ δι' ἔλλειψιν πληρεξουσιότητος τοῦ παραστάντος δικηγόρου καὶ λοιποὺς δικονομικοὺς λόγους) ἡ διαδικασία προβαίνει, ὡς ἐὰν ἦσαν πάντες οἱ διάδικοι παρόντες, δύναται νὰ συναχθῇ τοιοῦτόν τι, καθόσον ὑπὸ τῶν δύο τούτων διατάξεων προβλέπονται δύο διάφορα εἴδη ἐρημοδικίας, ὑπὸ τῆς μὲν ἐκ τῆς μὴ ἐμφανίσεως ἢ μὴ προσηκούσης συμμετοχῆς εἰς τὴν δίκην τινὸς τῶν διαδίκων, ὁπότε ἡ ὑπόθεσις ἐρευνᾶται κατ' οὐσίαν, ἐνῶ ὑπὸ τῆς ἑτέρας προβλέπεται ἡ ἐρημοδικία τοῦ ἐνάγοντος μόνον ἐκ τῆς μὴ καταβολῆς τοῦ δικαστικοῦ ἐνσήμου, ὁπότε, εἴτε ἐμφανισθέντος, εἴτε μὴ ἐμφανισθέντος τούτου, ἡ ἐν πάσῃ ἄλλῃ περιπτώσει ἐρευνητέα κατ' οὐσίαν ἀγωγὴ του ἀπορρίπτεται ἐκ μόνου τοῦ λόγου τῆς μὴ καταβολῆς δικαστικοῦ ἐνσήμου, διότι τὸ ἀντίθετον, ἤτοι ἡ κατ' οὐσίαν ἔρευνα τῆς ἀγωγῆς, δι' ἣν δὲν κατεβλήθη τὸ ὀφειλόμενον δικαστικὸν ἔνσημον, θὰ καθίστα ἄνευ ἐννοίας τὴν ἐκ τῆς μὴ καταβολῆς τούτου ἐρημοδικίαν του (Α.Π. 66/1945, Θέμ. ΝΣΤ', 275, Γνμδ. Εἰσαγγ. Α.Π. *Δ. Κουσοπούλου*, 7/1952, Θέμ. ΞΓ', 302, Ἐφ. Θεσσαλονίκης 402/1950, Θέμ. ΞΒ', 732). Ἀλλὰ καὶ εἰδικώτερον ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν εἶχε γίνει δεκτὸν πρὸ τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐπὶ τῆς προσομοιαζούσης περιπτώσεως τῆς μὴ προκαταβολῆς τοῦ προστίμου ἐφέσεως, ὅτι ἐκ τῆς τότε ἰσχυούσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ νόμου Γ'ΘΟΔ', καθ' ἣν, ἐν περιπτώσει ἐρημοδικίας, ὁ πρωτοδίκος δικαστὴς καὶ τὸ κατ' ἔφεσιν δικάζον Πρωτοδικεῖον ὑποχρεοῦνται νὰ ἐρευνήσουν αὐτεπαγγέλτως τὴν διαφοράν, δὲν ἐχώρει ἐν μὴ καταβολῇ τοῦ προστίμου ἐφέσεως ἡ αὐτεπάγγελτος ἔρευνα τῆς διαφορᾶς, ἀλλ' ἀπερρίπτετο ἡ ἔφεσις ὡς ἀνυποστήρικτος (Α.Π. 510/1950, Θέμ. ΞΑ', 987). Οὐδὲ δύναται περαιτέρω νὰ ὑποστηριχθῇ τι διάφορον ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου Γ'ΘΟΔ' ἐπετρέπετο ἡ ἀνακοπὴ κατὰ τῶν ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν ἐκδιδομένων ἀποφάσεων δι' ὡρισμένους μόνον λόγους, ἀφοῦ τοῦτο ἰσχύει καὶ νῦν ὡς κανὼν ἄνευ ἐξαιρέσεως οὐ μόνον ἐπὶ τούτων (ἄρθρον 713 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας), ἀλλ' ἐπὶ πάσης γενικῶς περιπτώσεως (ἄρθρον 518 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας). Τούτοις ἀκολούθως ὀρθῶς μὲν τὸ δικάσαν Μονομελὲς Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του ἔκρινεν, ὅτι ὠφείλετο καὶ ἐπὶ τῆς προκειμένης ἐργατικῆς διαφορᾶς ἡ καταβολὴ δικαστικοῦ ἐνσήμου, κατὰ παράβασιν ὅμως τῶν εἰρημένων διατάξεων προέβη εἰς τὴν κατ' οὐσίαν ἔρευναν τῆς ἀγωγῆς καὶ ἐπεδίκασε μέρος τοῦ διὰ ταύτης αἰτηθέντος ποσοῦ καὶ δέον ὅπως, δεκτοῦ καθισταμένου ὡς βασίμου τοῦ περὶ τούτου πρώτου λόγου τῆς ἐφέσεως τοῦ ἀρχικῶς ἐναγομένου, δεδομένου, ὅτι οὔτε ἐν τῷ παρόντι δικηγόρῳ κατεβλήθη δικαστικὸν ἔνσημον, ἐξαφανισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ ἀπορριφθῇ ἡ ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἀγωγὴ τοῦ ἐνάγοντος. Εἶ καὶ ἡ δύναταί τις εἰπεῖν, ὅτι ἐν ἐρημοδικίᾳ λόγῳ μὴ καταβολῆς τοῦ δικαστικοῦ ἐνσήμου ἰσχύουσι τὰ περὶ ἐν γένει ἐρημοδικίας τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας (ἄρθρον 712).

ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΚΔΙΚΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

I

Ἀνακοπή ἐπί ἐρημοδικίας διαδίκου

Ὑποκείμενα εἰς ἀνακοπήν ἐρημοδικίας ἀποφάσεις κατ' ἄρθρον 516 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.— Κρίσις, κατ' ἄρθρον 24 Εἰσαγωγικοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας Νόμου, περί τοῦ παραδεκτοῦ τῶν ἐνδίκων μέσων, τοῦ ἐπιτρεπτοῦ τῶν προβαλλομένων λόγων καί τοῦ τρόπου τῆς ἀσκήσεως κατά τόν Νόμον, τόν ἰσχύοντα κατά τόν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως.— Ἐφαρμογή, κατ' ἄρθρον 25 § 1 Εἰσαγωγικοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας Νόμου, τῶν ἄρθρων 518 καί 519 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἀπό τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Κώδικος καί ἐπί τῶν ἀπό τῆς εἰσαγωγῆς του καί ἐφεξῆς ἐκδιδομένων ἀποφάσεων.— Λόγος ἀνακοπῆς ἡ ἀπουσία ἐξ ἀνωτέρας βίας.— Ἔννοια ἀνωτέρας βίας.

Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 10539/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Στ. Χατζηδάκης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Κιουρκτσόγλου, Γ. Ζορμπαλᾶς

Κατά τό ἄρθρον 518 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας εἰς ἀνακοπήν ἐρημοδικίας ὑπόκεινται 1) αἱ ἐρήμην τινός τῶν διαδίκων ἐκδιδόμενα ἀποφάσεις τῶν εἰρηνοδικείων, τῶν μονομελῶν πρωτοδικείων, τῶν εἰσηγητῶν, τῶν πολυμελῶν πρωτοδικείων καί ἐφετείων, ἐάν ὁ διάδικος δέν ἐκλητεύθη παντάπασιν ἤ δέν ἐκλητεύθη προσηκόντως ἤ ἐμπροθέσμως καί αἱ κατά τήν πρώτην συζήτησιν εἰς ἕκαστον βαθμόν δικαιοδοσίας ἐρήμην τινός τῶν διαδίκων ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις, ἐάν ὁ διάδικος δέν ἠδυνήθη νά παραστῇ λόγῳ ἀνωτέρας βίας ἤ δόλου τοῦ ἀντιδίκου. Κατά τό ἄρθρον δέ 24 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας τό παραδεκτόν τῶν ἐνδίκων μέσων, τό ἐπιτρεπτόν τῶν προβαλλομένων λόγων καί ὁ τρόπος τῆς ἀσκήσεως κρίνονται κατά τόν νόμον τόν ἰσχύοντα κατά τόν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως καί τοῦτο διότι διά τήν βασιμότητα τοῦ ἐνδίκου μέσου τοσον κατά τό οὐσιαστικόν, ὅσον καί κατά τό δικονομικόν δίκαιον, εἶναι κρίσιμος ὁ χρόνος δημοσιεύσεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως (ἄρθρον 551 § 2 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας). Κατ' ἐφαρμογήν δέ τῆς ἀρχῆς ὅτι ἡ δικονομική βασιμότης τῶν ἐνδίκων μέσων ρυθμίζεται ὑπό τοῦ κατά τήν ἔκδοσιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἰσχύοντος δικαίου ὁρίζει τό ἄρθρον 25 § 1 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ὅτι αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 518 καί 519 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἐφαρμόζονται ἐπί τῶν ἀπό τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Κώδικος τούτου καί ἐφεξῆς ἐκδιδομένων ἀποφάσεων, καθ' ἃς ἐπιτρέπεται εἰς ὡρισμένας κατά τά ἀνωτέρω περιπτώσεις καί οὐχί ἀπεριορίστως, ὡς κατά τό προϊσχύσαν δικονομικόν δίκαιον, ἡ ἄσκησις τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἀνακοπῆς ἐρημοδικίας.

Διά τῆς ὑπό κρίσιν ἀνακοπῆς κατά τῆς ὑπ' ἀριθ. 13/1969, ἐρήμην τῶν ἀνακοπτόντων ἐκδοθείσης, ὑπό τήν ἰσχύν τοῦ νέου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἀποφάσεως, ἐφ' ἧς καί ἐφαρμοστέα, ὡς ἐκ τοῦ χρόνου δημοσιεύσεώς της, τυγχάνουσιν αἱ προαπαιτηθεῖσαι διατάξεις Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, οἱ ἀνακόπτοντες ἐπικαλοῦνται, ὅτι κακῶς ἐδικάσθησαν ἐρήμην, διότι ἐκ λόγων ἀνωτέρας βίας δέν ἠδυνήθησαν νά παραστῶσιν ἐγκαίρως κατά τήν συζήτησιν τῆς ὡς ἄνω, ἐφ' ἧς ἡ ἀνακοπτομένη ἀπόφασις, ἀγωγῆς, τῶν λόγων τούτων συνισταμένων ὅτι οὗτοι, ὡς καί ὁ πληρεξούσιος αὐτῶν δικηγόρος, ἀπουσίαζον κατά τήν ὡς ἄνω ἡμέραν, προσέτι δέ διότι ἀκύρως καί ἐμπροθέσμως ἐπεδόθη ἡ ὡς ἄνω ἐφ' ἧς ἡ ἀνακοπτομένη ἀπόφασις ἀγωγή καί περαιτέρω διότι δικασθέντες ἐρήμην ἄπαξ κατά τήν πρώτην συζήτησιν δικαιοῦνται εἰς ἀνακοπήν. Ἡ ἀνακοπή αὕτη νομοτύπως καί ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα, τύπος δεκτή καθίσταται καί ἐξεταστέα περαιτέρω ἀποβαίνει.

Οἱ ἐπικαλούμενοι λόγοι, ἕνεκα τῶν ὁποίων οἱ ἀνακόπτοντες δέν ἠδυνήθησαν, ὅπως παραστῶσι κατά τήν συζήτησιν τῆς ἐφ' ἧς ἡ ἀνακοπτομένη ἀπόφασις ἀγωγῆς, δέν συνιστοῦν περιστατικόν ἀνωτέρας βίας, οἷαν συνιστᾷ πᾶν ἀπρόβλεπτον γεγονός, τό ὁποῖον δέν ἠδύνατο νά ἀποτραπῇ καί διά μέτρων ἄκρας ἐπιμελείας καί συνέσεως. (Α.Π. 630/1963, ΝοΒ 12, 333)(*) καί ὁ πρῶ-

(*) Ἴδετε καί Α.Π. 18/1969, ΕΕΔ 28, 371, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καί λοιπά. Κατά τόν *Κ. Μπέην*, Αἱ Διαδικασίαι ἐνώπιον τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου, σελ. 241, κατά τήν ἐργατικήν

τος λόγος τῆς κρινομένης ἀνακοπῆς εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος. Ἐπίσης ἀπορριπτέοι τυγχάνουσι καὶ ὁ δεύτερος καὶ τρίτος λόγοι, καθόσον ἐκ τῶν προσκομισθέντων κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ὡς ἄνω ἀγωγῆς ἀποδεικτικῶν ἐπιδόσεως 8910 τῆς 14.9.1968 καὶ 8994 τῆς 8.10.1968 τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν Α.Π. προκύπτει, ὅτι εἰς τοὺς ἀνακόπτοντας νομίμως καὶ ἐμπροθέσμως ἐπεδόθη ἀντίγραφον τῆς ὡς ἄνω ἀγωγῆς μετὰ κλήσεως πρὸς συζήτησιν ταύτης διὰ τὴν ὁ Δεκεμβρίου 1968 καὶ συνεπῶς, μὴ ἐμφανισθέντες οὗτοι κατ' αὐτὴν καὶ κατὰ τὴν ἐκφώνησιν τῆς ὑποθέσεως, νομίμως ἐδικάσθησαν ἐρήμην, κατὰ τῶν ἐρήμην δὲ ἀποφάσεων ἰσχύει τὸ καθεστὸς τοῦ νέου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ προϊσχῦσαν δίκαιον, δὲν ἐπιτρέπεται ἀπεριορίστως ἀνακοπὴ ἐρημοδικίας ἐπὶ τοῦ κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν ἅπαξ ἐρήμην δικασθέντος διαδίκου εἰ μὴ μόνον διὰ τοὺς ὡς ἄνω περιοριστικῶς ἀναφερομένους λόγους. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ κρινομένη ἀνακοπὴ δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ὡς ἀβάσιμος, ἐπιβληθῇ δὲ ἡ ἐκ δραχμῶν ἑπτακοσίων (700) δικαστικὴ διαμονὴ τοῦ καθ' οὗ εἰς βάρος τῶν ἀνακοπτόντων.

II

Προσβολὴ ἐγγράφου ὡς πλαστοῦ καὶ ἀναβολὴ τῆς δίκης

Προσβολὴ ἐγγράφου ὡς πλαστοῦ. — Ἀναβολὴ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 259 § 2 καὶ 479 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας συζητήσεως μέχρις ἀμετακλήτου περατώσεως τῆς ποινικῆς διαδικασίας, κρινομένου τοῦ ὡς πλαστοῦ προσβληθέντος ὡς οὐσιώδους διὰ τὴν διάγνωσιν τῆς διαφορᾶς.—Ἄσκησις τῆς ποινικῆς ἀγωγῆς.

Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 687/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Γ. Δημόπουλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Παπαστεργίου, Β. Βενέτης

Τὰς πλείονας τῶν ἐγγραφῶν εἰς τὰ βιβλία ἑβδομαδιαίων ἡμερομισθίων καὶ δὴ τὰς τοιαύτας τῆς 2ας καὶ 9ης Μαρτίου, τῆς 6ης, 21ης καὶ 27ης Ἀπριλίου, τῆς 11ης, 18ης καὶ 25ης Μαΐου καὶ τῆς 8ης, 15ης καὶ 22ας Ἰουνίου προσβάλλει ὁ ἐνάγων ὡς πλαστὰς (νοθευμένας), ἰσχυριζόμενος ὅτι οὗτος ὑπέγραψεν εἰς τὸ τέλος ἑκάστης ἑβδομάδος διὰ τὴν λῆψιν ποσῶν, μὴ ὑπερβαινόντων τὰς δραχμὰς 2.000, καὶ ὅτι ἐκ τῶν ὑστέρων ἠλλοιώθησαν τὰ ποσὰ ταῦτα ὑπὸ τῶν ἐν ταῖς προτάσεσιν αὐτοῦ κατονομαζομένων πλαστογράφων. Ἐν ὄψει τῶν ἄνω καταγγελλομένων καὶ δοθέντος ὅτι τὸ ὡς πλαστὸν κατὰ τὰς ὡς ἄνω ἐγγραφὰς προσβαλλόμενον βιβλίον ἡμερομισθίων εἶναι, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, οὐσιῶδες διὰ τὴν διάγνωσιν τῆς ὑπ' αὐτοῦ κρίσιν διαφορᾶς δέον ὅπως διαταχθῇ, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 259 § 2 καὶ 479 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἡ ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν ὑποθέσεως μέχρις ἀμετακλήτου περατώσεως τῆς ποινικῆς διαδικασίας, ὁριζόντως ὅτι ἡ διὰ τὴν ἀξιόποινον πρᾶξιν ποινικὴ ἀγωγὴ δέον ὅπως, ἐφ' ὅσον δὲν ἀσκηθῇ ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Εἰσαγγελέως, ἀσκηθῇ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης. Περαιτέρω δέον ὅπως κατ' ἄρθρον 38 § 1 τοῦ Κώδικος Ποινικῆς Δικονομίας διαβιβασθῇ τὸ μνησθὲν βιβλίον ἐπιμελείᾳ τοῦ Γραμματέως εἰς τὸν ἁρμόδιον Εἰσαγγελέα μετ' ἀντιγράφων τῆς παρούσης ἀποφάσεως, ὡς καὶ ἀποσπάσματος τῶν προτάσεων τοῦ ἐνάγοντος(*).

III

Παραίτησις ἀπὸ τοῦ δικογράφου τῆς ἀγωγῆς

Παραίτησις ἀπὸ τοῦ δικογράφου τῆς ἀγωγῆς κατ' ἄρθρον 310 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.—Ἐφαρμογή, κατ' ἄρθρον 18 § 1 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου, καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν αὐτοῦ ἐκκρεμουσῶν δικῶν.—Ἀποκλειστικοὶ οἱ κατ' ἄρθρον 307 καὶ 309 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καθοριζόμενοι τρόποι παραιτήσεως.

Πρωτοδίκου Πειραιῶς 1908/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν ν. ΓΘΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Ἀπόστ. Μουστακόπουλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀγ. Χριστοΐλας, Ἀπ. Ρέγκος, Π. Μολωνογιάννης

Κατὰ τὴν διάταξιν ταῦ ἄρθρου 310 τοῦ Κώ-

διαδικασίαν δὲν ἐφαρμόζεται τὸ ἄρθρον 518 ἀριθ. 2 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ἄρθρον, ἀριθ. 1, διότι ἐν ἐρημοδικίᾳ ἐρευνᾶται κατ' οὐσίαν ἡ διαφορά.

(*) Ἴδετε ὑπὸ τὸ προϊσχῦσαν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας δίκαιον νόμον ΓΘΟΔ'/1912 Α.Π. 19/1965, ΕΕΔ 24, 347, ἔνθα σημειώσεις μας.

δικος της Νέας Πολιτικής Δικονομίας, εφαρμοζομένην, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 18 § 1 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τούτου, καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν αὐτοῦ ἐκκρεμουσῶν δικῶν, οἷα καὶ ἡ προκειμένη, ἡ κατὰ τὰ ἄρθρα 307 καὶ 309 παραίτησις ἀπὸ τοῦ δικογράφου τῆς ἀγωγῆς καὶ διὰ ταύτης ἀσκηθέντος δικαιώματος γίνεται ἢ διὰ δηλώσεως, κατατιθεμένης εἰς τὰ πρακτικά, ἢ διὰ δικογράφου, προσαρτωμένου εἰς τὸν φάκελον τῆς δικογραφίας καὶ ἐπιδιδομένου ἐν ἀντιγράφῳ πρὸς τὸν ἀντίδικον τοῦ παραιτουμένου. Οἱ διὰ τῆς διατάξεως ταύτης καθοριζόμενοι τρόποι παραιτήσεως τυγχάνουσιν, ὡς ἐξ αὐτῆς σαφῶς προκύπτει, ἀποκλειστικοὶ καὶ συνεπῶς, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ δίκαιον τῆς προϊσχυσάσης Πολιτικῆς Δικονομίας, μὴ συντρεχούσης οἱασδήποτε τῶν εἰρημένων προϋποθέσεων, ἡ γενομένη παραίτησις στερεῖται ἐννόμων συνεπειῶν, μὴ δυναμένη νὰ ἐπιφέρῃ κατάργησιν τῆς δίκης διὰ τῆς θεωρήσεως τῆς ἀγωγῆς ὡς μὴ ἀσκηθείσης κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 308 § 1 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

Ἐν προκειμένῳ, κατὰ τὴν ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν τῆς ἐπὶ δίκην ἐπαθέσεως, ὁ πληρεξούσιος δικηγόρος τοῦ ἐναγομένου νομικοῦ προσώπου προσεκόμισε τὴν ὑπ' ἀριθ. 10460/22.10.1968 πρᾶξιν τοῦ συμβολαιογράφου Πειραιῶς Α.Π., δι' ἧς ἡ ἐνάγουσα φέρεται παραιτηθεῖσα ἀπὸ τοῦ δικογράφου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς. Συμφώνως ὅμως πρὸς τὰ προεκτεθέντα ἡ τοιαύτη παραίτησις, μὴ γενομένη κατά τινα τῶν ὑπὸ τῆς εἰρημένης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 310 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ὁριζομένων τρόπων, ὡς θὰ ἔδει, ἐφ' ὅσον ἔλαβε χώραν μετὰ τὴν 16ην Σεπτεμβρίου 1968, ἀφ' ἧς ἤρξατο ἰσχύουσα ἡ νέα Πολιτικὴ Δικονομία, δὲν δύναται νὰ ἐπιφέρῃ ἔννομα ἀποτελέσματα καὶ συνεπῶς ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ διατηροῦσα ἀξιώσεις ἀπορρεούσας ἐκ τῆς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένης συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, τυγχάνει ἐρευνητέα, ὡς πρὸς τὸ νόμῳ καὶ οὐσίᾳ βάσιμον αὐτῆς, παραδεκτῶς εἰσαχθεῖσα πρὸς ἐκδίκασιν κατὰ τὴν προκειμένην διαδικασίαν τοῦ διὰ τοῦ Β.Δ. τῆς 1ης Λυγούστου 1920 κωδικοποιηθέντος νόμου ΓΨΟΑ'/1912, οὗτινος αἱ διατάξεις ἐφαρμόζονται ἐν προκειμένῳ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας λόγῳ τῆς κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τούτου ἐκκρεμότητος τῆς παρούσης δίκης.

IV

Ἔνορκοι ἐνώπιον συμβολαιογράφου βεβαιώσεις κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν

Λῆψις ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 691 ἐπ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας περὶ ἐκδικάσεως τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν καὶ τῶν ἐνώπιον συμβολαιογράφου ληφθεισῶν ἐνόρκων βεβαιώσεων κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 711 § 1 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐπιτρέπουσαν τὴν συναγωγὴν ἀποδεικτικῶν στοιχείων καὶ ἐξ ἀποδεικτικῶν μέσων κατὰ παρέκκλισιν τῶν ἄρθρων 357 ἐπ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1237/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Στ. Ἀργυρόπουλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Γραμμένος, Ἐδ. Γγ. Δημητρακόπουλος

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῶν ἐπ' ἀκροατηρίου ἐνορκως ἐξετασθέντων μαρτύρων, τῶν ἐπικαλουμένων καὶ ἐμπροθέσμως κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 710 § 2 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας προσαχθέντων ἐγγράφων, ἐν οἷς καὶ αἱ ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου ἔνορκοι βεβαιώσεις, αἵτινες, συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 711 § 1 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, τεθεῖσαν ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὴν προηγουμένην ταύτην, ἐπιτρέπουσαν δὲ τὴν συναγωγὴν ἀποδεικτικῶν στοιχείων καὶ ἐξ ἀποδεικτικῶν μέσων κατὰ παρέκκλισιν τῶν ἄρθρων 357 καὶ ἑπομ. αὐτῆς, ἑπομένως καὶ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 357, παραδεκτῶς λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν(*), δὲν ἀπεδείχθη ὅτι ἡ ἀπώλεια τοῦ ἐνάγοντος ἐγένετο κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος, ἀντιβαίνουσα δηλονότι εἰς τὴν καλὴν πίστιν καὶ τὰ χρηστὰ ἤθη ἢ τὸν κοινωνικὸν ἢ οἰκονομικὸν σκοπὸν τοῦ δικαιώματος.

(*) Ἀντίθετος ἡ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Λεβαδείας 103/1968, ΕΕΔ 28, 172, ἔνθα σημείωσις μου.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

4. ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Απόλυσις διευθυντοῦ Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων

Ἄρσις διά τοῦ Α.Ν. 31 1967 τῆς μονιμότητος τῶν Διευθυντῶν καί Γενικῶν Διευθυντῶν τῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων, καθώς καί τῶν νομικῶν συμβούλων τούτων, θεωρουμένης ὡς λῆξάσης τῆς ἐργασιακῆς αὐτῶν συμβάσεως, ἀπολυομένων αὐτοδικαίως.—Δυνατός ὁ ἐπαναδιορισμός τούτων ὑπό τάς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀνωτέρου Νόμου.— Παραμονή ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ μέχρι διορισμοῦ νέων ἤ μέχρις ἐκδόσεως τῆς περί ἐπαναδιορισμοῦ ἀποφάσεως.— Δικαίωμα τῶν ὁριστικῶς ἀπολυομένων ἐπί τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ Νόμου 2112 1920.— Ἐπέκτασις τοῦ Α.Ν. 31 1967 διά τοῦ Α.Ν. 105 1967.— Ἀνεφάρμοστον Νόμου 2112 1920 ἐν τῇ διαρκείᾳ τῆς προθεσμίας ἐκδόσεως ἀποφάσεως περί ἐπαναδιορισμοῦ, ὑφισταμένης σχέσεως ἁπλῶς ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου.— Ἀνεφάρμοστον καί διατάξεως ἄρθρου 672 Α.Κ.

Ἀρείου Πάγου 264/1969, Τμ. Β'

Πρωτοκρεῶν ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δ. Χατζόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Βασιλείου, Ν. Φουντεδάκης

Κατά τό ἄρθρον 2 ἀ.ν. 31/1967 ἀπό τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ παρόντος αἴρεται ἡ μονιμότης τῶν διευθυντῶν καί γενικῶν διευθυντῶν καί θεωρεῖται λήξασα ἡ ἐργασιακή αὐτῶν σύμβασις προσφορᾶς ἐργασίας (μονίμων ἤ μή), τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ συνεταιριστικῶν ὀργανώσεων καί τῆς Π.Α.Σ.Ε. Γ.Ε.Σ., καθώς καί τῶν νομικῶν συμβούλων τούτων, ἀπολυομένων τῆς ὑπηρεσίας αὐτοδικαίως ὑπό τήν ἐπιφύλαξιν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ παρόντος ἀ.ν. διά τούς διευθυντάς. Κατά δέ τό ἄρθρον 5 § 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου οἱ κατ' ἐφαρμογήν τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος ἀ.ν. ἀπολυόμενοι γενικοί διευθυνταί, διευθυνταί καί νομικοί σύμβουλοι δύνανται νά ἐπαναδιορισθῶσι μέ τόν ὄν ἐκέκτηντο βαθμόν καί μισθόν, ἐάν ἤθελον κριθῆ νομιμόφρονες, κατά τά ὑπό τοῦ ἀ.ν. 516/1948, κυρωθέντος διά τοῦ ΜΘ'/1948 ψηφίσματος, ὁριζόμενα καί ἐφ' ὅσον κρίνονται κατάλληλοι καί ἱκανοποιοῦν τάς ὑπηρεσιακάς ἀνάγκας, δι' ἀποφάσεως αἰτιολογημένης τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς οἰκείας ὀργανώσεως, ἐκδοθησομένης ἐντός τετραμήνου ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ἀ.ν. προθεσμίας καί ἐγκρινομένης ὑπό τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας ἤ τοῦ οἰκείου Νομάρχου. Οἱ ἐκ τῶν ἀνωτέρω διευθυνταί παραμένουν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ μέχρι διορισμοῦ νέων ἤ μέχρις ἐκδόσεως ὑπό τῶν προσωρινῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων τῆς περί ἐπαναδιορισμοῦ ἀποφάσεως αὐτῶν, λαμβάνοντες ἁπάσας τάς ἀποδοχάς των καί θεωρουμένου τοῦ μέχρι τῆς ὑπό τοῦ Συμβουλίου ἐκδόσεως ἀποφάσεως διανυθέντος χρόνου ὡς τοιούτου πραγματικῆς ὑπηρεσίας. Οἱ ὁριστικῶς δέ ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀπολυόμενοι (§ 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 5 ἀ.ν. 31/1967) λαμβάνουσι τήν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920, ἀναγνωριζομένης ὡς προϋπηρεσίας διά τήν ἐφαρμογήν τοῦ νόμου τούτου μόνον τῆς διανυθείσης τοιαύτης παρά τῇ ὀργανώσει, ἐξ ἧς ἀπελύθησαν, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν διά τόν καθορισμόν τῆς ἀποζημιώσεως μόνον τοῦ ὁσικοῦ μισθοῦ τοῦ κατά τήν ἡμέραν τῆς ἀπολύσεως ὑπαλλήλου (ἄρθρον 4 ἀ.ν. 237/1967). Κατά δέ τό ἄρθρον 1 § 3 ἀ.ν. 105/1967 αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ 21/1967 ἀν. νόμου ἐπεκτείνονται καί ἐπί ἁπάντων τῶν μονίμων ὑπαλλήλων τῶν παντός βαθμοῦ καί κατηγορίας Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων καί Κοινοπραξιῶν, τῆς Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ., τῶν ἑταιρειῶν καί κοινοπραξιῶν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ἰδίου ἀ.ν., καί τῆς Κ.Γ.Δ.Ε.Π. Διά τοῦ ἄρθρου δέ 9 ἀ.ν. 237/1967 ὁρίζεται, ὅτι ἡ ὑπό τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 31/1967 ὁριζομένη τετράμηνος προθεσμία περί ἐπαναδιορισμοῦ τῶν ἐν αὐτῇ ὁριζομένων ὑπαλλήλων καί νομικῶν συμβούλων τῶν ἐν ἄρθροις 1 καί 8 τοῦ ἰδίου ἀ.ν. ὀργανώσεων, ἑταιρειῶν καί κοινοπραξιῶν παρατείνεται ἐπί τετράμηνον, δυναμένη νά παραταθῇ ἐπί ἓν εἰσέτι τετράμηνον δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας. Τά δέ ὑπό τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου ὁριζόμενα ἔχουσιν ἐφαρμογήν καί διά τούς βάσει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 105/1967 ἀν. νόμου ἀπολυομένους ὑπαλλήλους τῶν αὐτῶν ὀργανώσεων, ἑταιρειῶν καί κοινοπραξιῶν. Ἡ δέ ἰσχύς τοῦ παρόντος ἄρθρου ἄρχεται, ἀφ' ἧς ἔληξεν ἡ ὑπό τῶν ἀν. νόμων

31/1967 καὶ 105/1967 τασσομένη προθεσμία ἐπαναδιορισμοῦ τῶν κατ' ἐφαρμογὴν αὐτῶν ἀπολυθέντων ὑπαλλήλων καὶ νομικῶν συμβούλων.

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τούτων ἐν τῇ διαρκείᾳ τῆς προθεσμίας, καθ' ἣν δύναται νὰ ἐκδοθῇ ἀπόφασις ἐπαναδιορισμοῦ τοῦ ὑπαλλήλου τῆς ὀργανώσεως καὶ πρὸ τῆς παρόδου αὐτῆς, ὅτε ὑφίσταται σχέσις ἁπλῶς ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, δὲν ἐφαρμόζεται ὁ νόμος 2112/1920, καθ' ὅσον αὐτὸς προυπόθεσιν ἔχει τοιαύτην ἀορίστου χρόνου, οὐδὲ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 672 Α.Κ., διότι προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς αὐτῆς εἶναι σύμβασις ἐργασίας, μὴ ὑφισταμένη. Ἐὰν δὲ ὁ αὐτοδικαίως κατὰ τὰ ἄνω ἀπολυθεὶς τῆς ὑπηρεσίας ὑπάλληλος ἐπαναδιορισθῇ δι' ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὁ μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως ταύτης χρόνος κατὰ πλάσμα τοῦ νόμου θεωρεῖται διανυθεὶς διὰ πᾶσαν συνέπειαν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ. Παρελθούσης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας ἐπαναδιορισμοῦ, ὅτε ὁ ὑπάλληλος θεωρεῖται ὁριστικῶς ἀπολυθείς, δικαιοῦται οὗτος, κατὰ τὴν ρητὴν διάταξιν, τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ἀγωγή, ἐν ᾗ ἐκτίθεται, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, ὑπάλληλος μόνιμος ὢν τῆς ἐν αὐτῇ Ἑνώσεως Γεωργικῶν Πιστωτικῶν Συνεταιρισμῶν Καρδίτσης καὶ ἑπομένως ἀπολυθεὶς νόμῳ αὐτοδικαίως, παραμένων δὲ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ μέχρι διορισμοῦ νέων ἢ μέχρις ἐκδόσεως τῆς περὶ ἐπαναδιορισμοῦ ἀποφάσεως αὐτοῦ, λόγῳ περικοπῆς ἀπὸ Νοεμβρίου 1967 τοῦ μηνιαίου ἐπιδόματος θέσεως, θεωρῶν τὴν μονομερῆ ταύτην μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ὡς ἄκυρον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐξ μέρους τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ἠτήσατο, ὅπως ἐπιδικασθῇ αὐτῷ ἡ τοῦ νόμου 2112/1920 ἀποζημίωσις, ἰσουμένη πρὸς 24 μισθούς, ἄλλως, ὅτι, ἐὰν ἡ εἰρημένη μεταβολὴ δὲν ἀποτελῇ καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀπαγορεῖ ἀπὸ 1.11.1967 τῆς ὑπηρεσίας, θεωρῶν τὴν μεταβολὴν τῶν ὅρων, ἕνεκεν τῆς μνησθείσης μειώσεως τῶν ἀποδοχῶν, ὡς σπουδαῖον λόγον, παρέχοντα αὐτῷ κατ' ἄρθρον 672 Α.Κ. δικαίωμα καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, αἰτούμενος ὅπως ἀποζημιωθῇ διὰ τῆς καταβολῆς αὐτῷ τῶν μισθῶν αὐτοῦ (εἰδικώτερον διαφορᾶς μεταξὺ μισθῶν καὶ συντάξεως) ἀπὸ 1.11.1967 μέχρι 31.12.1968, ὅτε θὰ ἀπεχώρει τῆς ὑπηρεσίας κατὰ τὴν συνήθη πορείαν τῶν πραγμάτων καὶ οὓς μισθοὺς θὰ εἰσέπραττεν, ὑποκειμένης σχέσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, δὲν στηρίζεται εἰς τὸν νόμον καὶ ὀρθῶς, εἰ καὶ ἐπὶ ἑτέρᾳ αἰτιολογίᾳ, ἀπερρίφθη αὕτη διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, καὶ ἀπορριπτέα ἡ αἴτησις ἀναιρέσεως, δι' ἧς τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζονται.

Ὁ ἀναιρεσείων δέον νὰ καταδικασθῇ εἰς τὴν δαπάνην τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, μὴ καταθέσαντος προτάσεις, ἤτοι διὰ τὴν παράστασιν μόνον τοῦ πληρεξουσίου του δικηγόρου (*).

II. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

1. Ἀποδοχαὶ μισθωτῶν Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ

Ἐφαρμογὴ ἀρχῆς ἴσης μεταχειρίσεως ἐπὶ τῶν προερχομένων ἐκ τῆς τέως Κ.Ε.Τ.Η.Θ. μισθωτῶν τῆς Δ.Ε.Η. καὶ μὴ προσχωρησάντων εἰς τὸν ἰσχύοντα Κανονισμὸν αὐτῆς.— Καθορισμὸς κατωτάτων ὁρίων βασικῶν μηνιαίων μισθῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6 1960 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης.

Ἀρείου Πάγου 301/1969, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κίμων Παυλίδης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μπλάτσιος, Ἀλ. Σταλλαδόπουλος.

Ἡ προκειμένη ὑπόθεσις εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 237/1966 ἀπόφασιν τῆς Ὁλομελείας τοῦ δικαστηρίου τούτου (**), δι' ἧς, μετὰ τὴν ἀναίρεσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 3089/1964 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 284/1965 ἀποφάσεως τοῦ Β' Τμήματος, διὰ τοὺς ἐν ἐδαφίοις 17 καὶ 19 τοῦ ἄρθρου 807 τῆς Πολ. Δικονομίας λόγους καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 638/1965 ἀπόφασιν τοῦ Γ' Τμήματος, παραπέμψασαν τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὴν Ὁλομέλειαν, ἀπεφήνατο αὕτη, ὅτι, ὑπὸ τὰ ἐν τῷ αἰτιολογικῷ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεώς της πραγματικὰ περιστατικά, ἔδει, πρὸς ἐφαρμογὴν τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν καὶ ἡ θέσις καὶ ὁ μισθὸς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου παρὰ τῇ τέως Κρατικῇ Ἐκμεταλλεύσει Τρωγλοδρόμων καὶ Ἠλεκτροφωτισμοῦ Θεσσαλονίκης (Κ.Ε.Τ.Η.Θ.), ὡς καὶ ὁ μι-

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 663/1968 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Καρδίτσης ὡς ἐφετείου.

(**) ΕΕΔ 29, 808.

σθός, ὥστις θὰ κατεβάλλετο αὐτῷ, βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 6/1960 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, ἂν μὴ εἶχε λάβει χώραν ἡ ἔνταξις αὐτοῦ εἰς τὸν Κανονισμὸν τῆς ἀναιρεσειούσης.

Μετὰ τὴν ἐξενεχθεῖσαν διὰ τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως γνώμην, καθ' ἣν ἡ ὑπ' ἀριθ. 6/1960 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐκ τῆς τέως Κρατικῆς Ἐκμεταλλεύσεως Τροχιοδρόμων καὶ Ἠλεκτροφωτισμοῦ Θεσσαλονίκης (Κ.Ε.Τ.Η.Θ.) προερχομένου καὶ μὴ ἐνταχθέντος προσωπικοῦ τῆς Δ.Ε.Η. Θεσσαλονίκης, δι' ἧς καθωρίσθησαν τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τοῦ ἀνωτέρω μὴ διεπομένου ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Δ.Ε.Η. προσωπικοῦ αὐτῆς, χρήζοντος, ὡς ἐκ τῆς ἰδιαζούσης μορφῆς αὐτοῦ καὶ τῶν ὅρων τῆς ἐργασίας, ἰδιαιτέρας μεταχειρίσεως, ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην μισθωτῶν, τῶν προερχομένων δηλονότι ἐκ τῆς τέως Κ.Ε.Τ.Η.Θ. μισθωτῶν τῆς Δ.Ε.Η. καὶ μὴ προσχωρησάντων εἰς τὸν ἰσχύοντα Κανονισμὸν αὐτῆς, πρὸς ἣν γνώμην συνεφώνησε τὸ εἰς ὃ παρεπέμφθη ἡ ὑπόθεσις διὰ τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως πρὸς περαιτέρω ἐκδίκασιν Γ' Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 638/1965 ἀποφάσεώς του. Ἀντιθέτως ἀποφανθεὶς ὁ δικάσας Πρωτοδίκης καὶ δεχθεὶς τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἐφεσιβλήτου κατὰ τὴν κυρίαν βάσιν αὐτῆς περὶ καταβολῆς αὐτῷ διαφορᾶς ἀποδοχῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διαληφθείσης ὑπ' ἀριθ. 6/1960 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, καίτοι οὗτος εἶχε προσχωρήσει εἰς τὸν Κανονισμὸν καταστάσεως προσωπικοῦ τῆς ἐκκαλούσης, ἔσφαλε καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασίς του δέον νὰ ἐξαφανισθῇ, δεκτῶν καθισταμένων τῶν λόγων τοῦ δικογράφου τῆς ἐφέσεως, προβαίνοντος τοῦ δικαστηρίου μετὰ ταῦτα εἰς τὴν ἔρευναν τῆς ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως ἐρειδομένης ἐπικουρικῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς.

Ἐκ τῶν ὑπὸ τῶν διαδίκων προσαγομένων καὶ ἐπικαλουμένων ἐγγράφων, ἐν οἷς καὶ αἱ προσαγόμεναι καὶ ἐπικαλούμεναι ἔνορκοι βεβαιώσεις, καὶ τῆς καταθέσεως τοῦ ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδίκου ἐξετασθέντος μάρτυρος προέκυψαν τὰ ἑξῆς: Ὁ ἐνάγων προσελήφθη τὴν 1 Μαΐου 1943 παρὰ τῆς Κ.Ε.Τ.Η.Θ. ὡς ἔκτακτος γραφεύς, μονιμοποιηθεὶς ὡς τοιοῦτος τὴν 1 Ἰανουαρίου 1945 καὶ μεταφερθεὶς μετὰ τοῦ λοιποῦ προσωπικοῦ τοῦ κλάδου ἠλεκτροφωτισμοῦ τῆς ἐκμεταλλεύσεως ταύτης, εἰς ὃν ὑπηρέτει, συνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 12685/1952 κοινῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, εἰς τὴν δύναμιν τῆς Δ.Ε.Η., παρ' ἧ καὶ προήχθη ἀρχικῶς εἰς βοηθὸν τιμηματάρχην καὶ ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1955 εἰς τιμηματάρχην. Οὗτος ἐν τῇ οἰκείᾳ καταστάσει μισθολογικῶν μεταβολῶν φέρεται ἐνταχθεὶς εἰς τὸ 7ον μισθολογικὸν κλιμάκιον τῶν δραχμῶν 4.300 ἀπὸ τῆς 1 Ἰουνίου 1958, βεβαιοῦται δὲ καὶ ὑπὸ τῶν Ο.Ν., Δ.Χ., Σ.Π., Γ.Μ. καὶ Δ.Δ., διατελεσάντων ὑπαλλήλων τῆς Δ.Ε.Η., ὧν αἱ ἔνορκοι βεβαιώσεις περιέχονται ἐν ταῖς προσαγομέναις σχετικαῖς ἐκθέσεσι καὶ τοῦ ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος Πρωτοδίκου ἐξετασθέντος μάρτυρος Σ.Π., ὅτι ὁ ἐνάγων ἔκτοτε κατεῖχε τὴν θέσιν τοῦ προϊσταμένου τῆς Ὑπηρεσίας Λογιστηρίου περιοχῆς Θεσσαλονίκης, περιλαμβανούσης τέσσαρα τμήματα. Οὗτος ἀπὸ τῆς 22 Ὀκτωβρίου 1950 προσεχώρησεν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 8 Αὐγούστου 1957 Κανονισμοῦ καταστάσεως προσωπικοῦ τῆς ἐναγομένης, καταταγεὶς ἀναδρομικῶς ἀπὸ τῆς 1 Ἰουνίου 1958 εἰς τὸν διοικητικὸν κλάδον τοῦ τακτικοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως ἐπὶ μισθολογικῷ κλιμακίῳ 7ῳ καὶ τοποθετηθεὶς εἰς τὴν θέσιν τοῦ προϊσταμένου τοῦ λογιστηρίου τῆς Διευθύνσεως περιοχῆς Θεσσαλονίκης, εἰς ἣν ὅμως θέσιν διετέλει πράγματι καὶ ἧς τὰ καθήκοντα ἐξετέλει, ὡς εἴρηται, ἀπὸ τῆς 1 Ἰουνίου 1958, καίτοι εἰς τὰ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης προσαγόμενα δελτία ἐκκαθαρίσεως ἀποδοχῶν φέρεται μέχρι τοῦ Ὀκτωβρίου 1959 ὡς τμηματάρχης. Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 78/1962 ἀποφάσεώς του τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς ἐναγομένης ἐνέκρινε τὴν καταβολὴν εἰς τὸ ἐκ τῆς τέως Κ.Ε.Τ.Η.Θ. προερχόμενον καὶ προσχωρῆσαν εἰς τὸν Κανονισμὸν καταστάσεως προσωπικοῦ τῆς Δ.Ε.Η. προσωπικὸν προσωρινοῦ ἐπιδόματος, ἀναδρομικῶς ἀπὸ 22 Φεβρουαρίου 1960, ἐφ' ὅσον χρόνον ἤθελε ἀπαιτηθῇ τοῦτο, προκειμένου αἱ εἰς αὐτὸ καταβαλλόμεναι βάσει τοῦ Κανονισμοῦ καταστάσεως προσωπικοῦ ἀποδοχαὶ νὰ μὴ ὑπολείπωνται τῶν συμφώνως πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 6/1960 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης καταβαλλομένων εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς αὐτῆς διαβαθμίσεως. Διὰ τῆς μεταγενεστέρας ὑπ' ἀριθ. 151/1962 ἀποφάσεώς του τὸ αὐτὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἀπεφάσισεν, ὅτι, συμφώνως πρὸς τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 78/1962 ἀποφάσεως, διὰ τὴν ἐν τῇ ἀποφάσει ταύτῃ προβλεπομένην σύγκρισιν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν, προκειμένου

περὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ προερχομένου ἐκ τῆς τέως Κ.Ε.Τ.Η.Θ. καὶ προσωρήσαντος εἰς τὸν Κανονισμὸν καταστάσεως προσωπικοῦ τῆς Δ.Ε.Η., ἡ διαβάθμισις τοῦ προσωπικοῦ τούτου πρὸ τῆς ὑπαγωγῆς αὐτοῦ εἰς τὰς διατάξεις τοῦ εἰρημένου Κανονισμοῦ. Ἐνῷ δέ, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἀποφάσεων τούτων τοῦ Διοικητικοῦ της Συμβουλίου, ἡ ἐναγομένη εἰς τοὺς ἐκ τῆς τέως Κ.Ε.Τ.Η.Θ. προερχομένους ὑπαλλήλους της καὶ προσωρήσαντας εἰς τὸν Κανονισμὸν καταστάσεως προσωπικοῦ ἐφήρμοσε τὴν ὑπ' ἀριθ. 6/1960 ὡς ἄνω διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἐξήρεσε ταύτης τὸν ἐνάγοντα, ὑπαγόμενον εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν, ὡς κατέχοντα τὴν θέσιν τοῦ προϊσταμένου πρὸ τῆς προσωρήσεώς του εἰς τὸν Κανονισμόν, δι' ὃν λόγον καὶ ἐνετάχθη εἰς αὐτὴν ἀναδρομικῶς ἀπὸ 1ης Ἰουνίου 1958. Οὕτως ἡ διαφορὰ μεταξὺ τῶν καταβληθεισῶν τῷ ἐνάγοντι ἀποδοχῶν καὶ τῶν τοιούτων βάσει τῆς εἰρημένης διαιτητικῆς ἀποφάσεως διὰ τὸ ἐν τῇ ἀγωγῇ χρονικὸν διάστημα ἀνέρχεται εἰς τὰ ἑξῆς ποσά: α) Ἀπὸ 22 Φεβρουαρίου 1960 ἕως 30 Ἀπριλίου 1961 ἔδει νὰ λάβῃ βασικὸν μισθὸν δραχμῶν 5.000 μηνιαίως σὺν προσαυξήσει 25% ἐκ δραχμῶν 1.250 διὰ πέντε τριετίας καὶ ἐν συνόλῳ δραχμὰς 6.250 μηνιαίως, ἀνθ' ὧν ἔλαβε καθ' ὁμολογίαν του δραχμὰς 5.160 μηνιαίως καὶ δικαιοῦται διαφορᾶς ἀποδοχῶν διὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα 14 μηνῶν καὶ 9 ἡμερῶν ἐκ δραχμῶν 17.767. β) Ἀπὸ 1 Μαΐου ἕως 31 Αὐγούστου 1961 ἔδει νὰ λάβῃ βασικὸν μισθὸν δραχμῶν 5.000 μηνιαίως σὺν προσαυξήσει 30% δι' ἓξ τριετίας ἐκ δραχμῶν 1.500 καὶ ἐν συνόλῳ δραχμὰς 6.500 μηνιαίως, ἀνθ' ὧν ἔλαβε καθ' ὁμολογίαν του δραχμὰς 5.160 μηνιαίως καὶ δικαιοῦται διαφορᾶς ἀποδοχῶν διὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα τεσσάρων μηνῶν δραχμὰς 5.360. γ) Ἀπὸ 1 Σεπτεμβρίου 1961 ἕως 30 Ἀπριλίου 1962 ἔδει νὰ λάβῃ τὰς αὐτὰς ὡς ἄνω ἀποδοχὰς ἐκ δραχμῶν 6.500 μηνιαίως, ἀνθ' ὧν ἔλαβε καθ' ὁμολογίαν του δραχμὰς 5.640 μηνιαίως καὶ δικαιοῦται διαφορᾶς ἀποδοχῶν διὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ὀκτὼ μηνῶν, μετὰ τῆς διαφορᾶς δώρου Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, ἐκ δραχμῶν 8.170. δ) Ἀπὸ 1 Μαΐου ἕως 31 Δεκεμβρίου 1962 ἔδει νὰ λάβῃ τὰς αὐτὰς ὡς ἄνω ἀποδοχὰς ἐκ δραχμῶν 6.500 μηνιαίως, ἀνθ' ὧν ἔλαβε καθ' ὁμολογίαν του δραχμὰς 6.110 μηνιαίως καὶ δικαιοῦται διαφορᾶς ἀποδοχῶν διὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ὀκτὼ μηνῶν μετὰ τῆς διαφορᾶς δώρου Χριστουγέννων ἐκ δραχμῶν 3.510. Ἤτοι ὁ ἐνάγων δικαιοῦται νὰ λάβῃ διὰ διαφορὰν ἀποδοχῶν τοῦ ἀνωτέρω χρονικοῦ διαστήματος, βάσει τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 34.807. Δέον ὅθεν νὰ γίνῃ δεκτὴ διὰ τὸ ποσὸν τοῦτο ἡ ρηθεῖσα ἐπικουρικὴ βάσις τῆς ἀγωγῆς.

2. Ἐπιδόματα δι' ἀνθυγιεινὴν ἐργασίαν

Παροχὴ ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ἐργάτας βιομηχανίας τσιμέντων κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 48993/1951 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν. —Δικαιοῦχα πρόσωπα.— Ἔλλειψις τοῦ δικαιώματος τούτου διὰ τοὺς φορτοεκφορτωτὰς ὑλῶν, προσριζομένων δι' ἐργοστάσιον τσιμέντων, ἐκ τοῦ κύτους τῶν πλοίων, προσεγγιζόντων ἐπὶ τῆς προβλῆτος τοῦ λιμένος.

Ἀρείου Πάγου 242/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δ. Χατζόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Καλομοίρης, Κ. Παπασαράντου, Βίκτ. Μελᾶς

Ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 48993/1951 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας «περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς τοὺς ἐργάτας τῆς βιομηχανίας τσιμέντων», ἐκδοθείσης δυνάμει τοῦ ἀ.ν. 28/1944, δι' ἧς ὁρίζεται, ὅτι χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς 20% ἐπὶ τῶν ἑκάστοτε τεθεσπισμένων ἐλαχίστων ὁρίων ἡμερομισθίων μεταξὺ ἄλλων κατηγοριῶν μισθωτῶν ἐργοστασίων τσιμέντων καὶ εἰς τοὺς μεταφορεῖς τσιμέντου καὶ εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους κατὰ τὸ μέγιστον τῆς ὀκταώρου ἐργασίας των εἰς κονιορτοβριθεῖς χώρους, σαφῶς προκύπτει, ὅτι τὸ ἐπίδομα τοῦτο χορηγεῖται εἰς μισθωτοὺς ἐργαζομένους οὕτως καὶ ὑπὸ τὰς ὡς εἴρηται ἀνθυγιεινὰς συνθήκας ἐντὸς τῶν ἐργοστασίων τσιμέντων.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν, κατ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, δέχεται, ὅτι ἐξ αὐτῶν βεβαιοῦται, ὅτι ὁ ἤδη ἀναιρεσείων, ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ μέλους τοῦ Σωματείου Φορτοεκφορτωτῶν Ἐλευσῖνος, εἰργάσθη κατὰ τὸν ἐν τῇ ἀγωγῇ χρόνον ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας καὶ ἡμερομισθίῳ δραχμῶν 108 ὡς ἐκφορτωτὴς εἰς ἐκφορτώσεις πρώ-

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Ἀσφάλισις εἰς Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

1. **Διατάξεις ἄρθρου 1 νόμου 4295/1963, διά τῶν ὁποίων συνεπληρώθησαν αἱ περὶ συνταξιοδοτήσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων διατάξεις τοῦ ν.δ. 3395/1955.—Δικαίωμα τῶν ἀνηκόντων εἰς τὸ μόνιμον, ἔκτακτον ἢ ἐπὶ συμβάσει προσωπικόν τῶν ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων καὶ μὴ δικαιουμένων συντάξεως παρὰ τῶν δικτύων, ἐφ' ὅσον πρὸ τῆς ἀσφαλίσεώς των εἰς τὸ δίκτυον ἦσαν ἠσφαλισμένοι εἰς τὸ Ι.Κ.Α., νὰ ἀναγνωρίσωσιν ὡς χρόνον ἀσφαλίσεως παρ' αὐτῷ καὶ τὴν μεταγενεστέραν ὑπηρεσίαν των εἰς τὸ δίκτυον, ἐπὶ τῇ καταβολῇ εἰσφορῶν κλπ.—Προϋπόθεσις ὅτι πάντες εἶχον ὑπαχθῆ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ δικτύου, μὴ δικαιωθέντα τὰ πρόσωπα ταῦτα συντάξεως ἐλλείψει τῶν νομίμων προϋποθέσεων.**

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 393/1969, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Μαραγκόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Κοντογιάννης**
Δικηγόρος ὁ κ. Στ. Σπετσάκης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς 278/27.6.1967 ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, διὰ τῆς ὁποίας ἀπερρίφθη τελικῶς, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἱστορικῷ εἰδικώτερον ἐκτιθέμενα, αἴτησις τοῦ Δ. Κ. περὶ συνταξιοδοτήσεώς του. Δεδομένου δὲ ὅτι, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης πράξεως προκύπτει, ἡ αἰτοῦσα, ὡς ἡ χήρα τοῦ ἐν τῷ μεταξὺ ἀποβιώσαντος ὡς ἄνω Δ.Κ., εἶχε παρεμβληθῆ εἰς τὴν κατ' ἔφεσιν διαδικασίαν, διὰ τῆς 9319/7.8.1967 αἰτήσεώς της, ἡ ὁποία καὶ ἐξητάσθη κατ' οὐσίαν διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως, παραδεκτῶς καὶ μετὰ συμφέροντος διώκει ἤδη αὕτη τὴν ἀκύρωσιν τῆς πράξεως ταύτης.

Διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως ἐκρίθη, ὅτι ὁ σύζυγος τῆς αἰτούσης δὲν ἐδικαιοῦτο συντάξεως ἐκ μέρους τοῦ Ι.Κ.Α. κατ' ἐφαρμογὴν τῶν εἰδικῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 ν. 4295/1963, διὰ τοῦ ὁποίου συνεπληρώθησαν αἱ περὶ συνταξιοδοτήσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων διατάξεις τοῦ ν.δ. 3395/1955, ὁρισθέντος ὅτι οἱ ἀνήκοντες εἰς τὸ μόνιμον, ἔκτακτον ἢ ἐπὶ συμβάσει ὡς ἄνω προσωπικὸν καὶ μὴ δικαιούμενοι συντάξεως παρὰ τῶν δικτύων δύνανται, ἐφ' ὅσον πρὸ τῆς ἀσφαλίσεώς των εἰς τὸ δίκτυον ἦσαν ἠσφαλισμένοι εἰς τὸ Ι.Κ.Α., νὰ ἀναγνωρίσωσιν ὡς χρόνον ἀσφαλίσεως παρ' αὐτῷ καὶ τὴν μεταγενεστέραν ὑπηρεσίαν των εἰς τὸ δίκτυον, ἐπὶ τῇ καταβολῇ τῶν νενομισμένων εἰσφορῶν κλπ. Συνεπῶς προϋπόθεσις διὰ τὴν ἐφαρ-

---

των ὅλων (ἤτοι κλίνκερ, χώματος καολίνης καὶ χώματος πορσελάνης), προοριζομένων διὰ τὸ ἐργοστάσιον τσιμέντων τῆς ἐναγομένης, ἐκ τοῦ κύτους πλοίων, προσεγγιζόντων ἐπὶ τῆς εἰς τὸ ὄψος τοῦ ἐργοστασίου τῆς ἐναγομένης ἐκτὸς αὐτοῦ καὶ εἰς ἀπόστασιν 80 περίπου μέτρων ἀπὸ τοῦ συγκροτήματος καὶ ἐγκαταστάσεων τοῦ ἐργοστασίου τῆς ἐναγομένης κειμένης προβλῆτος τοῦ λιμένος Ἐλευσῖνος. Ἀποφηνάμενον μετὰ ταῦτα τὸ Πρωτοδικεῖον, διότι ἡ ἐργασία τοῦ ἀναιρεσείοντος δὲν εἶναι τοιαύτη μεταφορέως τσιμέντου, ὁ χῶρος ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος εἶναι ἐκτὸς τοῦ ἐργοστασίου τσιμέντων τῆς ἐναγομένης, χώρων τοῦ ὁποίου δὲν ἀποτελεῖ τὸ κύτος τῶν πρὸς ἐκφόρτωσιν πρώτων ὅλων, προσορμιζομένων ἑκάστοτε εἰς τὴν προβλῆτα τοῦ λιμένος Ἐλευσῖνος πλοίων, δὲν ἦτο παρασχετέον τῷ ἀναιρεσείοντι τὸ ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω κοινῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως προβλεπόμενον ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, καὶ ἀπορρίψαν τὴν ἀγωγὴν τούτου, διώκουσαν τὴν καταδίκην τῆς ἀναιρεσιβλήτου εἰς πληρωμὴν τοῦ εἰρημένου ἐπιδόματος, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς δεξαμένης ταύτην ἀποφάσεως τοῦ Ἐργατοδίκου, τὸ μὲν ὀρθῶς ταύτην ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε, τὸ δὲ πλήρως ἠτιολόγησε τὴν ἀπόφασίν του καὶ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι (*).

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 15613/1968 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

μογήν της διατάξεως ταύτης, συναγομένη καὶ ἐκ τῶν περαιτέρω ὑπ' αὐτῆς ὁριζομένων ὡς πρὸς τοὺς ὑποχρέους διὰ τὴν καταβολὴν τῶν εἰσφορῶν, εἶναι, ὅτι πάντως εἶχον ὑπαχθῆ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ δικτύου τὰ εἰς ἃ ἀφορᾷ πρόσωπα, μὴ δικαιωθέντα συντάξεως ἐλλείψει τῶν νομίμων προϋποθέσεων.

Εἰδικώτερον ἐν προκειμένῳ ἐκρίθη, ὅτι δὲν συνέτρεχεν ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ συζύγου τῆς αἰτούσης ἡ ἀνωτέρω προϋπόθεσις, διότι οὗτος συνδεθεὶς ἀπὸ 1.4.1952 ἕως 26.5.1955 μετὰ τῆς Α.Ε. Σιδηροδρομοι Θεσσαλίας καὶ ἐν συνεχείᾳ μετὰ τῶν Σ.Ε.Κ. διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ μὴ κατέχων ὀργανικὴν θέσιν, δὲν εἶχεν ὑπαχθῆ, ὡς ἔκριναν καὶ αἱ μνημονευόμεναι ἐπίσης ἐν αὐτῇ ἀποφάσεις τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ δικτύου, ἀλλ' εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, ὑπαχθεὶς παραλλήλως μόνον διὰ τὸν κλάδον συντάξεως καὶ ἐπί τι διάστημα εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α.

Ὁ λόγος ἀκυρώσεως, καθ' ὃν κατὰ πλάνην περὶ τὰ πράγματα ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ὁ σύζυγος τῆς αἰτούσης ὑπῆχθη, διὰ τὴν ἀνωτέρω ἀπασχόλησίν του, εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Τ.Σ.Α., διότι τὸ ἀντίθετον προκύπτει ἐκ τοῦ 16586/4328/7.4.1964 ἐγγράφου τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ταμείου τούτου, εἶναι ἀλυσιτελής, ἐφ' ὅσον δὲν ἀμφισβητεῖται ἡ νομιμότης τῆς προεχούσης ὡς ἄνω σχέσεως τῆς προσβαλλομένης πράξεως, καθ' ἣν ὁ ἀνωτέρω δὲν εἶχεν ὑπαχθῆ πάντως εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ δικτύου, ὡς συνδεόμενος μετ' αὐτοῦ διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, καὶ μὴ κατέχων ὀργανικὴν θέσιν, ὅπότε, ἄλλωστε, κατὰ νόμον, ὑπάγεται πράγματι εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Τ.Σ.Α. (Σ.τ.Ε. 158/1951). Ἐξ ἄλλου καὶ κατὰ τὴν ἐν τῷ φακέλῳ ἀπὸ 10.6.1963 ἔκθεσιν ἐλέγχου, συνταχθεῖσαν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπὸ τῶν Σ.Ε.Κ. τηρουμένων στοιχείων, αἱ ὑπὲρ τοῦ Τ.Σ.Α. εἰσφοραὶ τοῦ ἀνωτέρω, παρακρατηθεῖσαι ἀναδρομικῶς ὑπὸ τῶν Σ.Ε.Κ., κατεβλήθησαν δι' ἀγοσῶν ἐνσήμων, ἅτινα καὶ παρεδόθησαν εἰς χεῖράς του ἐπὶ ἀποδείξει.

Μὴ κλονιζομένης, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, τῆς νομιμότητος τῆς αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης πράξεως περὶ μὴ συνδρομῆς τῆς ἀνωτέρω προϋποθέσεως, ἤτοι τῆς ὑπαγωγῆς τοῦ συζύγου τῆς αἰτούσης εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ δικτύου, ἡ ἄρνησις συνταξιοδοτήσεως αὐτοῦ, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν εἰδικῶν ὡς ἄνω διατάξεων τοῦ νόμου 4295/1963, εἶναι νόμιμος, οὖσης ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης ἀδιαφόρου τῆς συνδρομῆς ἢ μὴ τῆς ἑτέρας προϋποθέσεως, ἤτοι τῆς προηγουμένης αὐτοῦ ἀσφαλίσεως εἰς τὸ Ι.Κ.Α. Γενικώτερον δέ, ὡς ἐκ τῆς συντρεχούσης ἰδίᾳ δυνατότητος ἐφαρμογῆς τῶν περὶ διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως διατάξεων, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ αὐτεπαγγέλτως ὑποχρεοῦνται νὰ ἀποβλέπουν τὰ ὄργανα τῆς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ τὰς ὁποίας ἄλλωστε ἐπεκαλέσθη ἡ αἰτοῦσα διὰ τῆς μνημονευθείσης ἀνωτέρω ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων αἰτήσεώς της, τὴν τυχὸν ὀρνητικὴν κρίσιν τῆς προσβαλλομένης πράξεως ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης διὰ τὸ προηγούμενον διάστημα ἐπαγγελίας τοῦ συζύγου τῆς αἰτούσης εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. μετὰ συμφέροντος θὰ ἠμφεσβήτει αὕτη ἐν τῇ προκειμένῃ δίκῃ. Ἀλλ' ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης πράξεως, προκειμένου περὶ τῆς ἀναγνωρίσεως ἐν ἀσφαλίσει παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἡμερῶν ἐργασίας τῆς περιόδου 1.12.1937 ἕως 31.3.1952, δὲν ἔκρινε κατ' οὐσίαν, ἀλλ' ὡς προβληθέντος τοῦ αἰτήματος τὸ πρῶτον διὰ τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω αἰτήσεως τῆς αἰτούσης ἀνέπεμψεν ἐν τούτῳ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ οἰκεῖον Ὑποκατάστημα πρὸς ἔκδοσιν ἀποφάσεως ἐκ μέρους τοῦ Διευθυντοῦ αὐτοῦ. Συνεπῶς ἐπὶ ἐσφαλμένης προϋποθέσεως θεμελιοῦνται ἀφ' ἑνὸς ὁ λόγος ἀκυρώσεως, καθ' ὃν ἀναπαλογήτως ἐκρίθη, ὅτι ὁ σύζυγος τῆς αἰτούσης οὐδέποτε ἠσφαλίσθη εἰς τὸ Ι.Κ.Α. κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα 1937 - 1940 καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ λόγος ἀκυρώσεως ὅτι ἠγνοήθη ἡ ἀπασχόλησις αὐτοῦ κατὰ τὰ ἔτη 1949 - 1952.

2. Προϋποθέσεις δικαιώματος παροχῆς συντάξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. κατ' ἄρθρον 28 § 1 ἀ.ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.— Διαγραφὴ ἐκ τοῦ βιβλιαρίου ἀσφαλίσεως ἡμερῶν ἐργασίας λόγῳ παραλλήλου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἀθηναϊκῶν Ἐφημερίδων.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 649/1969, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Μαραγκόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Θ. Κουρουσόπουλος**
Δικηγόρος ὁ κ. Ὀρ. Σκουτερόπουλος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 387/1954 τῆς 13.6.1967 ἀποφάσεως τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 30 τοῦ νόμου 4476/1965 3ης Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐνστάσεων τοῦ Ι.Κ.Α., ἐπικυρωσάσης τὴν ὑπ' ἀριθ. 4744/21.5.1958 ἀπόφασιν τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Ἀθήναις Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ αὐτοῦ Ἱδρύματος, δι' ἧς ἀπερρίφθη, ἐλλείψει τῶν νομίμων χρονικῶν προϋποθέσεων, ἡ ἀπὸ 30.12.1957

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Χορήγησις ἐφεδρικοῦ ἐπιδόματος εἰς τοὺς ὑπὸ τὰ ὅπλα ἀνακαλουμένους ἐκ τῆς ἐφεδρείας ὑπαλλήλους Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. κλπ.:

Διὰ τοῦ ἀ.ν. 604/1968 (Φ.Ε.Κ. 259/11.11.1968, τεῦχος Α') ὁρίζεται, ὅτι οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι, ὑπάλληλοι Κρατικῶν Ἐκμεταλλεύσεων ἢ παραχωρηθεισῶν ἐπιχειρήσεων ἢ Ἱδρυμάτων, ἐπιχορηγουμένων ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἢ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ὡς καὶ ὑπάλληλοι Τραπεζῶν, ἐκπληρώσαντες τὰς στρατιωτικάς των ὑποχρεώσεις, ἀνακαλούμενοι ὑπὸ τὰ ὅπλα ἐκ τῆς ἐφεδρείας, λαμβάνουσι, διαρκούσης τῆς στρατεύσεώς των, τὰς ἀποδοχὰς τῆς πολιτικῆς των θέσεως ἐκ τῆς ἀντιστοίχου ὑπηρεσίας, ἐξ ἧς προέρχονται, καὶ ὅταν τυχὸν αἱ ἀποδοχαὶ τῆς πολιτικῆς των θέσεως εἶναι κατώτεραι τῶν ἀποδοχῶν τοῦ κατεχομένου ὑπ' αὐτῶν στρατιωτικοῦ βαθμοῦ, οὗτοι λαμβάνουν παρὰ τῆς Στρατιωτικῆς Ὑπηρεσίας τὴν μεταξὺ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ στρατιωτικοῦ βαθμοῦ τῶν καὶ τῶν τοιούτων τῆς πολιτικῆς των θέσεως διαφοράν.

Εἰς οὐδεμίαν ὅθεν περίπτωσιν οἱ ὑπάλληλοι τῶν ὡς ἄνω Ὑπηρεσιῶν, Ἱδρυμάτων ἢ Ἐκμεταλλεύσεων ἢ Τραπεζῶν δικαιοῦνται ἐφεδρικοῦ ἐπιδόματος διὰ τὸ διάστημα τῆς ἀνακλήσεως των ὑπὸ τὰ ὅπλα ἐκ τῆς ἐφεδρείας καὶ τῆς ἐν συνεχείᾳ παραμονῆς των εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατεύματος δι' οἱονδηποτε λόγον (πρὸς ἄσκησιν, μετεκπαίδευσιν κλπ.) καὶ ἀσχέτως τῆς σχέσεως ἐργασίας των ὡς τοιαύτης ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ τῆς ἰδιότητός των ἐν τῷ στρατεύματι.

(Ἐγκύκλιος ὑπ' ἀριθ. 21/1969 Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας).

Ἀσφάλισις εἰς Ὀργανισμὸν Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας δασεργατῶν:

Ἐν σχέσει πρὸς τὴν παρὰ τῷ Ο.Α.Α.Α. ἀσφάλισιν τῶν δασεργατῶν γνωρίζομεν τὰ ἀκό-

---

αἴτησις τοῦ ἤδη αἰτοῦντος, ἠσφαλισμένου, περὶ συνταξιοδοτήσεώς του λόγῳ γήρατος.

Κατὰ τὴν αἰτιολογίαν τῆς προσβαλλομένης πράξεως, αὕτη, στηριχθεῖσα εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 385/1961 ἀπόφασιν τῆς Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ι.Κ.Α., δι' ἧς ἐπεκυρώθη ἡ γενομένη διὰ τῆς ἀπὸ 22.4.1958 πράξεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος Ἐσόδων τοῦ Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν διαγραφὴ ἐκ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ του βιβλιαρίου τοῦ αἰτοῦντος 4609 ἡμερῶν ἐργασίας τῆς περιόδου ἀπὸ τῆς 1.9.1941 μέχρι τῆς 31.12.1956 λόγῳ παραλλήλου ἀσφαλίσεώς του παρὰ τῷ Ταμείῳ Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἀθηναϊκῶν Ἐφημερίδων, ἔκρινεν, ὅτι αἱ μετὰ τὴν ὡς ἄνω διαγραφὴν ἐναπομείνασαι εἰς τὸ βιβλιάριόν του 300 ἡμέραι ἐργασίας ὑπολείπονται κατὰ πολὺ τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν συνταξιοδότησίν του χρονικῶν προϋποθέσεων.

Ἡ κρίσις αὕτη εὑρίσκει νόμιμον ἔρεισμα εἰς τὰς διεπούσας τὴν ἐπίδικον ἀσφαλιστικὴν περίπτωσιν διατάξεις τοῦ ἄρθρου 28 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, καθ' ἃς ὁ παρὰ τῷ Ἱδρύματι ἠσφαλισμένος δικαιοῦται συντάξεως λόγῳ γήρατος, ἐὰν ἐπραγματοποίησε 2500 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας ἢ ἐπραγματοποίησεν ἀνὰ 100 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας καθ' ἕκαστον τῶν ἡμερολογιακῶν ἐτῶν, τῶν ἀμέσως προηγουμένων τοῦ ἔτους, καθ' ὃ συνεπλήρωσε τὸ 65ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, ἢ καθ' ὃ ἐπέβαλε τὴν περὶ ἀπονομῆς αὐτῷ συντάξεως αἴτησίν του μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἀνωτέρω ὁρίων ἡλικίας. Ὅθεν νομίμως ἀπερρίφθη διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως λόγῳ ἐλλείψεως τῶν χρονικῶν, κατὰ νόμον, προϋποθέσεων ἡ περὶ συνταξιοδοτήσεως τοῦ αἰτοῦντος αἴτησις, ἥτις, καθ' ὃ μέρος πλήττει διὰ τῶν ἐν αὐτῇ λόγων τὸ κῦρος τῆς διαγραφῆς τῶν 4609 ἡμερομισθίων, στερεῖται πράγματι κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 385/1961 ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ι.Κ.Α., ἥτις ὅμως τελευταία ἀπόφασις οὔτε προσβάλλεται διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἥτις βάλλει μόνον κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 387/1967 ἀποφάσεως τῆς 3ης Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐνστάσεων, οὔτε δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς συμπροσβαλλομένη, ὡς συνιστῶσα τελείωσιν διαδικασίας ὅλως διαφόρου τῆς διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως τελειωθείσης.

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΟΛ. ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΑΙ

Η ΕΚΔΙΚΑΣΙΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

[Επί παρατηρήσεων επί της καθ' ύλην αρμοδιότητος κατά τον Κώδ. Πολ. Δικ.]

Ὑπό τοῦ κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Δ. ΜΠΑΤΣΙΟΥ, Εἰρηνοδίκου Ἀθηνῶν

Εἰς τὴν δημοσιευομένην ἐν σελ. 897 ἐπόμ. τρ. ἔτους τῆς «Ἐπιθεωρήσεως Ἐργατικοῦ Δικαίου» τεῦχος 14 τῆς 15.7.1969 μελέτην τοῦ κ. *Ἀνδρέου Μαγκλάρα* περὶ τῆς ἐκδικάσεως τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, ἐνῷ ὑποστηρίζεται, καὶ ὀρθῶς, ὅτι, ὁσάκις τὸ ἀντικείμενον τῶν ἐν λόγῳ διαφορῶν δὲν ὑπερβαίνει τὰς δέκα χιλιάδας δραχμάς, ἡ ἐκδίκασίς των ἀνήκει εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Εἰρηνοδικείου, περαιτέρω καὶ ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τοῦ ἄρθρου 16 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ὑποστηρίζεται, ὅτι γενικῶς καὶ ἂν ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου τῶν διαφορῶν, περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 16, δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς 10.000 δραχμάς ἱσταται ἡ ἀρμοδιότης τῶν Μονομελῶν Πρωτοδικείων.

Θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ ἔχωμεν τὴν γνώμην, ὅτι τὸ τελευταῖον τοῦτο συμπέρασμα δὲν ἀποδίδει τὴν ἀλήθειαν τῆς ἑρμηνευομένης διατάξεως ἔννοιαν διὰ τοὺς κάτωθι λόγους:

Κατ' ἀρχὴν καὶ πρὶν ἢ προσεγγίσωμεν εἰς τὸ προπαρασκευαστικὸν τῆς διατάξεως ταύτης ὑλικὸν ἀνάγκη νὰ ἴδωμεν ταύτην ἐν ἀλληλουχίᾳ καὶ ἐν τῷ συστήματι τῆς ρυθμίσεως τῶν περὶ ἁρμοδιότητος τῶν διαφόρων δικαστηρίων διατάξεων τῶν ἄρθρων 14, 15, 17 ἐπόμ. τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, διότι τοιουτοτρόπως θὰ ὁδηγηθῶμεν ἀσφαλέστερον εἰς τὴν ἀνεύρεσιν τοῦ ἀληθοῦς νοήματος τοῦ νόμου καὶ δὴ ἀνεξαρτήτως τῆς ὑποκειμενικῆς τυχὸν γνώμης καὶ βουλήσεως τοῦ νομοθέτου (περὶ τῆς διακρίσεως ἴδετε **Στ. Σταυροπούλου**, Μελετήματα ἰδιωτικοῦ δικαίου, 1963, σελ. 3 ἐπόμ.). Βασικὸν ἐν προκειμένῳ εἶναι τὸ ἄρθρον 14 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, διὰ τοῦ ὁποίου διακρίζεται ἡ ἁρμοδιότης τῶν δύο ἐκ τῶν τριῶν πρωτοβαθμίων δικαιοδοσιῶν:

ζουθα:

Οἱ ἠσφαλισμένοι εἰς τὸ Ι.Κ.Α. διοικητικοὶ διακρίνονται εἰς:

α) Ἐλευθέρους διοικητικούς.

β) Εἰς τὰ μέλη Δασικῶν Συνεταιρισμῶν.

Οἱ ἐλεύθεροι διοικητικοί, καθ' ἃ ἐδέχθη καὶ τὸ Ι.Κ.Α. (Ἐγκ. 212/1967), παρέχουν ἐξηρτημένην ἐργασίαν καὶ ὑπάγονται οἱ μὲν ἐντὸς τῶν ὁρίων ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς τοῦ Ι.Κ.Α. ἀπασχολούμενοι εἰς τὰς περὶ ἀνεργίας καὶ στρατεύσεως διατάξεις, εἰς δὲ τὰς περὶ Λ.Α.Ο.Ε.Μ. διατάξεις ἀνεξαρτήτως τόπου ἀπασχολήσεως.

Ἀντιθέτως τὰ μέλη Δασικῶν Συνεταιρισμῶν δὲν παρέχουν κατὰ κανόνα ἐξηρτημένην ἐργασίαν καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν παρὰ τῷ Ο.Α.Α.Α. ἀσφάλισιν δ' ἅπαντας τοὺς πρὸ αὐτῷ κλάδους (ἀνεργίας - στρατεύσεως, Λ.Α.Ο.Ε.Μ.).

Κατ' ἐξαίρεσιν, ὁσάκις ἀνατίθεται ὑπὸ τοῦ Δημοσίου δασικὴ ἐργασία εἰς τοὺς Δασικοὺς Συνεταιρισμοὺς κατ' ἀποκοπήν, ἡ ἐργασία αὕτη ἀνατίθεται μὲν μέσῳ τοῦ Συνεταιρισμοῦ εἰς τὰ μέλη αὐτοῦ, πλὴν ὅμως ἐργοδότης παραμένει τὸ Δημόσιον, διὰ λογαριασμοῦ τοῦ ὁποίου ἐκτελεῖται καὶ ἡ ἐργασία, ὁπότε πρόκειται περὶ ἐξηρτημένης ἐργασίας. Μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην τὰ μέλη τοῦ Συνεταιρισμοῦ ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀνεργίας ἢ στρατεύσεως, ἐφ' ὅσον ἀπασχολοῦνται εἰς Κέντρον Ἀσφαλίσεως Ι.Κ.Α., εἰς δὲ τοῦ Λ.Α.Ο.Ε.Μ. ἀνεξαρτήτως τύπου ἀπασχολήσεως. Τὰ αὐτὰ εἰδικῶς διὰ τὰ πρόσωπα ταῦτα ἐδέχθη καὶ τὸ Ι.Κ.Α. διὰ τῆς ἐπ' ἀριθ. 281/21.12.1968 ἐγκυκλίου του.

Τέλος διὰ τὴν λῆψιν ὑπ' ὄψιν τῶν ἀντιστοίχων ἡμερῶν διὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ δικαιώματος ἐπὶ τὰς παροχὰς Ο.Α.Α.Α. θὰ ἐρευνᾶται καὶ θὰ διαπιστοῦται ταῦτα ἐκ τῶν ἐπικαλλουμένων ἐνσήμων, ὡς πρὸς δὲ τὴν λῆξιν τῆς ἐργασίας - διὰ τὴν ἐν συνεχείᾳ, συντρεχόντων τῶν λοιπῶν ὅρων τοῦ π.δ. 2961/1954, καταβολὴν ἐπιδόματος ἀνεργίας - δέον νὰ προσκομίζεται βεβαίωσις τοῦ οἰκείου Δασαρχείου περὶ λήξεως τῆς ὁρισμένου χρόνου ἢ ἔργου σχέσεως ἀπασχολήσεως, ὡς καὶ ταύτης βεβαίωσις τοῦ οἰκείου Συνεταιρισμοῦ.

(Ἐγκύκλιος ὑπ' ἀριθ. 12007 1969 Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας).

σιών, ήτοι τοῦ Εἰρηνοδικείου καὶ τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου. Οὗτος, ἐνῷ ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 14 ὁρίζει, ὅτι εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν Εἰρηνοδικείων ὑπάγονται π ᾶ σ α ι αἱ εἰς χρήματα ἀποτιμηταὶ διαφοραί, ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου τῶν ὁποίων δὲν ὑπερβαίνει τὰς δέκα χιλιάδας δραχμάς, ἡ παράγραφος 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 14 ἐπιβάλλει εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν Μονομελῶν Πρωτοδικείων πάσας τὰς εἰς χρήματα ἀποτιμητὰς διαφοράς, ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου τῶν ὁποίων εἶναι ἀνωτέρα μὲν τῶν δέκα χιλιάδων δραχμῶν, δὲν ὑπερβαίνει ὅμως τὰς τεσσαράκοντα χιλιάδας δραχμάς. Διὰ τοῦ ἄρθρου 15 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, κατ' ἐξαίρεσιν τοῦ ἀνωτέρω γενικοῦ κανόνος, ὑπάγονται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν Εἰρηνοδικείων, ἄνευ διακρίσεως τῆς ἀξίας τοῦ ἀντικειμένου αὐτῶν, αἱ ἐν αὐτῷ περιοριστικῶς ἀπαριθμούμεναι διαφοραί, ἐνῷ διὰ τοῦ ἄρθρου 17 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ὑπάγονται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν Μονομελῶν Πρωτοδικείων αἱ ἐν αὐτῷ διαφοραὶ καὶ δὴ ἄνευ διακρίσεως τῆς ἀξίας τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφοράς. Τέλος διὰ τοῦ ἄρθρου 16 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ὑπάγονται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν Μονομελῶν Πρωτοδικείων αἱ εἰς τοὺς ἀριθμοὺς 1 ἕως 10 αὐτοῦ περιοριστικῶς ὡσαύτως ἀπαριθμούμεναι διαφοραί, ἔστω καὶ ἂν ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς ὑπερβαίνῃ τὰς τεσσαράκοντα χιλιάδας δραχμάς. Εἶναι, φρονοῦμεν, ἐντεῦθεν σαφές, ὅτι αἱ ἐν ἄρθρῳ 16 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας διαφοραί, κατ' ἐξαίρεσιν τοῦ ἐν ἄρθρῳ 14 § 2 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας γενικοῦ κανόνος, ὑπάγονται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν Μονομελῶν Πρωτοδικείων, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὕψους τῆς ἀξίας αὐτῶν, μόνον ὅμως ἐφ' ὅσον ὑπερβαίνουν τὰς 10,000 δραχμάς, ἀφοῦ διὰ τοῦ ἐν λόγῳ ἄρθρου 16 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας εἰσάγεται ἐξαίρεσις ὡς πρὸς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου μόνον ὅμως ὡς πρὸς τὸ ἐν τῇ διατάξει τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 14 ἀνώτατον ὅριον τῆς ἁρμοδιότητος ταύτης. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, ἂν ἡ ὑπὸ τοῦ κ. *Μαγκλάρα* ὑποστηριζομένη ἄποψις ἀπέβλεπε τὴν ἀλήθειαν τῆς διατάξεως τοῦ ἐν λόγῳ ἄρθρου 16 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἔννοιαν, ἐμφανίζεται ὁ νομοθέτης περιττολόγων, ἀφοῦ, χωρὶς νὰ ὑφίστατο ἀνάγκη καθιερώσεως ἰδιαιτέρου ἄρθρου, ἂν αὐτὴ ἦτο ἡ βούλησίς του, δὲν εἶχε παρὰ νὰ ἀπαριθμήσῃ, μετὰ τὸν ἀριθμὸν 2 τοῦ ἄρθρου 17, καὶ τὰς περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 16 περιπτώσεις (βλ. *Γ. Μπεκιαρίδη*, Δομ. 23, σελ. 467 ἑπόμ.). Πέραν τῶν ἀνωτέρω, ἐκτὸς ἀπὸ τὰς ἐργατικὰς διαφοράς, διὰ τὰς ὁποίας καὶ ὁ κ. *Μαγκλάρας* ἀποδέχεται, καὶ ὀρθῶς, ὅτι, ἐφ' ὅσον τὸ ἀντικείμενόν των δὲν ὑπερβαίνει τὰς 10,000 δραχμάς, ἐκδικάζονται ὑπὸ τοῦ Εἰρηνοδικείου, εἰς τὸν ἀριθμὸν 7 τοῦ ἄρθρου 16 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας μνημονεύονται πλεῖσται ὅσαι διαφοραί, διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ὁποίων καθιεροῦται ὑπὸ τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας εἰδικὴ διαδικασία, ἡ τῶν ἄρθρων 721 ἑπόμ. τοῦ αὐτοῦ Κώδικος. Ἐν τῷ ἄρθρῳ 723 § 2 ὅμως Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ρητῶς ἀναφέρεται ὡς δικαιοδοτῶν ὁ Εἰρηνοδίκης, δικαιούμενος νὰ παραπέμψῃ τὴν ἐκδίκασιν τῆς διαφορᾶς εἰς τὸ Μονομελὲς Πρωτοδικεῖον κατ' αἴτησιν τοῦ ἐνάγοντος κλπ., πρᾶγμα, ὅπερ σημαίνει, ὅτι καὶ διὰ τὰς ἐν λόγῳ διαφορὰς (διαφόρους ὀνομαστὶ τῶν ἐργατικῶν τοιούτων) τυγχάνει ἁρμόδιον τὸ Εἰρηνοδικεῖον, ἐὰν ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου των δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς 10,000 δραχμάς.

Ἡ γραμματικὴ, ἀλλὰ καὶ λογικὴ αὕτη ἑρμηνεία τῆς περὶ ἧς πρόκειται διατάξεως τοῦ ἄρθρου 16 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας εὐθύλογος ἔρχεται εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὸ προπαρασκευαστικὸν αὐτῆς ἔθικον. Πράγματι ἐν σελ. 6 ἑπόμ. τοῦ πέμπτου τόμου τοῦ Σχεδίου Πολιτικῆς Δικονομίας εὑρίσκομεν τὰς διατυπώσεις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Προσχεδίου τοῦ Εἰσηγητοῦ, εἰς τὰς ὁποίας ἡ προεισαγωγικὴ φράσις τοῦ ἄρθρου 16 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας διετυποῦτο ὡς ἑξῆς: «Τὰ Μονομελῆ Πρωτοδικεῖα εἶναι ἁρμόδια ἄνευ διακρίσεως τῆς ἀξίας τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς καὶ ἐφ' ὅσον τοῦτο ὑπερβαίνει τὰς 25,000 πρὸς ἐκδίκασιν κλπ.», τελικῶς ὅμως καὶ μετὰ συζήτησιν ἐν τῇ Συντακτικῇ Ἐπιτροπῇ τὸ ἄρθρον τοῦτο διετυπώθη ὡς ἐν τῷ κειμένῳ τοῦ ἄρθρου 16 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἄνευ ὅμως προφανοῦς προθέσεως μεταβολῆς τῆς ἐννοίας των ὡς πρὸς τὸ κατώτερον ὅριον τῶν ἐν λόγῳ διαφορῶν, πέραν τοῦ ὁποίου καθίσταται ἁρμόδιον τὸ Μονομελὲς Πρωτοδικεῖον. Μάλιστα κατὰ τὴν σχετικὴν συζήτησιν (βλ. τόμ. 5ος, σελ. 318) ἐγένετο πρότασις ὑπὸ τοῦ *Ι. Σακκέτα*, ὅτι ἦτο ὀρθότερον νὰ διαχωρισθῇ ἡ ὕλη διά τι Εἰρηνοδικεῖα καὶ νὰ τεθῇ εὐθὺς μετὰ τὴν 1ην παράγραφον τοῦ ἄρθρου 2 (ἄρθρον 14 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας), τὸ ἄρθρον 3 (ἄρθρον 15 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας) καὶ νὰ ἀκολουθήσῃ ἰδίων ἄρθρον μὲ τὴν ὕλην τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 (ἄρθρον 14 § 2 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας) καὶ ἔπειτα ν' ἀκολουθήσῃ τὸ ἄρθρον 4 (ἤδη ἄρθρον 16 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας). Μεταξὺ ὅμως τοῦ προπαρασκευαστικοῦ ὑλικοῦ περιλαμβάνονται καὶ τὰ Πρακτικὰ τῆς Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δι-

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΔΙ' ΕΥΡΕΣΙΝ ΑΛΛΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 3198/1955 περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας (ΕΕΔ 14, 502) εἶναι διὰ τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους (ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953, Α.Π. 295/1969, Ὀλομελείας, ΕΕΔ 28, 969) ἡ ἀναλόγως πρὸς τὸν χρόνον ὑπηρεσίας αὐτῶν προειδοποίησις ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου κατὰ τὸν νόμον 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930 (ΕΕΔ 22, 63), περὶ τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἀπολυόμενον (ἰδιωτικὸν ὑπάλληλον μόνον), ἅμα τῇ ἐκπνοῇ τῆς προθεσμίας ταύτης, τὸ ἥμισυ τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω νόμου ἀποζημιώσεως διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας (Ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 99/1967, ΕΕΔ 26 1089, τροποποιήσις περὶ καταβολῆς τοῦ 1/4 τῆς ἀποζημιώσεως κατηργήθη, ἀφ' ἧς ἰσχύει, διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 173/1967, ΕΕΔ 26, 1117).

Κατὰ τὴν Αἰτιολογικὴν Ἔκθεσιν ἐπὶ τοῦ νόμου τούτου ἡ ὑποχρέωσις τῆς πρὸ λογικοῦ χρονικοῦ διαστήματος προειδοποιήσεως τοῦ ἀπολυομένου ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου παρὰ τοῦ ἀπασχολοῦντος αὐτὸν ἐργοδότου ἐπιβάλλεται τόσον ἐκ λόγων δικαιοσύνης, ὅπως τῶν ὑπαλλήλων, ὅσον καὶ ἐκ προνοίας γενικωτέρων κοινωνικῆς. Ἂφ' ἑνὸς εἶναι ἄδικον νὰ ῥίπτεται ἀπροειδοποιήτως εἰς τὸν δρόμον ὑπάλληλος, ὑπηρετήσας πολλάκις ἐπὶ ἀρκετὸν ὡρισμένην ἐπιχείρησιν, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἶναι καὶ κοινωνικῶς ἐπικίνδυνον νὰ ἐγκαταλείπηται αἰφνιδίως ἄνευ ἐργασίας διοπλαιστής, μὴ ἔχων κατὰ κανόνα ἄλλην πρόσοδον.

Ἀλλ' ἡ ὑποχρέωσις τῆς προειδοποιήσεως θὰ ἦτο ἀτελής, ἂν δὲν συνωκολούθει ὁ μισθωτὸς εἰς τὴν προσπάθειάν του νὰ ἐξεύρῃ ἐν τῷ μεταξὺ νέαν ἐργασίαν. (Οὕτω καὶ ἡ ἀπὸ 18 Μαρτίου 1930 Ἔκθεσις τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Σχεδίου Νόμου 1558/1930).

Τὴν ἔλλειψιν τῆς διευκολύνσεως αὐτῆς τοῦ νόμου 2112/1920 θεραπεύει ἤδη τὸ ἰσχῦον ἐπικουρικῶς ἄρθρον 677 Ἀστικοῦ Κώδικος, κατὰ τὸ ὁποῖον ὁ ἐκμισθωτὴς (μισθωτὸς κατὰ τὴν ὁρολογίαν τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου), καταγγελθείσης τῆς συμβάσεως, δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ τὸν ἀναγκαίουντα ἐλεύθερον χρόνον πρὸς εὕρεσιν ἄλλης ἐργασίας, ἐφ' ὅσον ἄλλως δὲν μένει εἰς αὐτὸν πρὸς τοῦτο τοιοῦτος κατάλληλος χρόνος.

Ἡ διάταξις ἐλήφθη ἐκ τοῦ ἄρθρου 629 Γερμ. Α.Κ καὶ ἄρθρου 341 § 1 Ἑλλ. Κώδ. Ἐνοχῶν (*Κ. Καιτσᾶς*, Ἐνοχ. Εἰδικὸν, ἐπ' ἄρθρων 677). Πάντα δὲ συμφωνία, διὰ τῆς ὁποίας περιορίζονται τὰ δικαιώματα τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς διατάξεως, εἶναι ἄκυρος (ἄρθρον 679 Α.Κ.).

Πρόδρομος τῆς διατάξεως ταύτης ὑπῆρξεν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 394/1936 διὰ τοὺς ὑπαλλήλους ξενοδοχείων ὅπου, κατὰ τὴν ὁποίαν «ἰδιοκτῆται ξενοδοχείων, οἵτινες ἔχουσι προειδοποιήσει τὸν μισθωτὸν τῆς ἐπιχειρήσεώς των περὶ τῆς κωνομίας, ἐν σελίδι 616 τῶν ὁποίων ἀντιγράφοντα, προφανῶς ἐξ ἀβλεψίας ἢ λάθους κατὰ τὴν ἐκτύπωσιν, ὅτι ἡ Ἀναθεωρητικὴ Ἐπιτροπή, εἰς ἐρώτησιν τοῦ κ. *Βαμβέτσου*, ἂν αἱ διαφοραὶ τοῦ ἄρθρου 16 θὰ δικάζονται ὑπὸ τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείων καὶ ἂν ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου αὐτῶν δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς 10.000 δραχμάς, ἀπαντᾷ καταφατικῶς, πράγμα, ὅπερ ἔθεσεν ἀφορμὴν εἰς παρερμηνείαν τοῦ ἐν λόγῳ ἄρθρου 16 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας. Τὸ λάθος τοῦτο ἐπεσημάνθη ἤδη ἀπὸ τῶν στηλῶν τῆς ΕΕΔ (τόμ. 27ος σελ. 1114 ἐπόμ.), ἀλλὰ καὶ ὑπὸ ἑτέρων ἐρμηνευτῶν (*Κ. Μπέη*. Αἱ διαδικασίαι ἐνωπίων τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείων, τομ. Ι, σελ. 14 - 15, *Νικ. Ἀποστολοπούλου*. Ἐκδίκασις διεγερασκῶν ἀμοιβῶν κατὰ τὸν νέον Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας, ΝοΒ 16, σελ. 1114 καὶ *Γ. Μπεκιαρίδη*. Ἀρμεν. 23, σελ. 467 ἐπόμ.). Τὰ ἐν Ἀθήναις Δικαστήρια (Εἰρηνοδικεῖον καὶ Μονομελὲς Πρωτοδικεῖον), ἐξ ὅσων ἡμεθα εἰς θέσιν νὰ γνωρίζωμεν, ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νέου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἐδέχθησαν, ὅτι αἱ ἐν τῷ ἄρθρῳ 16 αὐτοῦ ἀναφερόμεναι διαφοραὶ ὑπάγονται εἰς τὸ Μονομελὲς Πρωτοδικεῖον, ἐφ' ὅσον ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου ὑπερβαίνει τὰς 10.000 δραχμάς. Ἐκ τῶν δημοσιευθεισῶν εἰς τὸν νομικὸν Τύπον ἀποφάσεων τὴν ὀρθὴν ταύτην γνώμην ἀκολουθεῖ ἡ ὑπ' ἀριθ. 24/1969 ἀπόφασις τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείων Διωρίσης (Ἀρμ. 23, σελ. 396), ἐνῷ ἀντιθέτως ἡ ὑπ' ἀριθ. 15/1969 ἀπόφασις τοῦ Εἰρηνοδικείου Ρεθύμνης ἐδέχθη, ὅτι καίτοι τὰ ἀξιούμενα δεδουλευμένα μισθώματα ἦσαν κάτω τῶν 10.000 δραχμῶν, ἦτο ἀναρμόδιον τὸ Εἰρηνοδικεῖον πρὸς ἐκδίκασιν τῆς ἐνώπιόν του εἰσαχθείσης ἀγωγῆς (Ἑλληνικὴ Δικαιοσύνη 10, σ. 303 - 304).

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ἰουλίου 1969

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

238 1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως τοῦ ν.δ. 169 1969 περί τακτοποιήσεως ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ Ν.Π.Δ.Δ.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 139 τῆς 16 Ἰουλίου 1969)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

Ἡ πρώτη παράγραφος τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 169/1969(*) ἀντικαθίσταται ὡς ἐξῆς ἰσχυσεν ὡς ἀκολούθως :

Οἱ μή, δι' οἱονδήποτε λόγον, διοριζόμενοι, οἱ ἐμπίπτοντες εἰς τὰς ἐξαιρέσεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 1, ὡς καὶ οἱ ἔχοντες τὰ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος προσόντα διορισμοῦ, διὰ τὸ μέχρι τοῦ διορισμοῦ των χρονικὸν διάστημα, ἔκτακτοι ὑπάλληλοι παρεμένουν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ, μετατρεπομένης τῆς μετὰ τοῦ Δημοσίου σχέσεως αὐτῶν εἰς σχέσιν μισθώσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀορίστου διαρκείας, ἐξαιρέσει τῶν δικηγόρων, ἡ σχέσις τῶν ὁποίων διέπεται ὑπὸ τῶν περὶ αὐτῶν κειμένων διατάξεων. Οἱ κατὰ τὰ ὡς ἄνω παραμένοντες ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἀπολύονται μόνον κατόπιν αἰτιολογημένης ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου ἢ ἐν πάσῃ περιπτώσει ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 65ου ἔτους τῆς ἡλικίας των. Τῶν ὁριζομένων τῆς παρούσης παραγράφου ἐξαιρεῖται τὸ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου πάσης κατηγορίας καλλιτεχνικῶν προσωπικῶν τῶν Θεατρικῶν Ὀργανισμῶν, ὥτινος ἡ πρόσληψις καὶ ἡ σχέσις ἐργασίας διέπεται ὑπὸ τῶν συμβατικῶν ὅρων, τῶν διατάξεων τῶν ἰσχυόντων ὀργανισμῶν καὶ εἰδικῶν νόμων καὶ τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας.

Ἄρθρον 2

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀνατρέχει εἰς τὸν χρόνον τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 169/1969.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Ἰουλίου 1969

—

247 1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καταβολῆς εἰς δόσεις τῶν πρὸς τοὺς Ὀρ-

(*) ΕΕΔ 28, 596.

καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας αὐτοῦ, ὀφείλουν νὰ παρέχουν εἰς τοῦτον ἄδειαν ἡμερησίως πρὸς ἐξεύρεσιν ἐργασίας.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 19/19 Νοεμβρίου 1935 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐργατικῶν τινων νόμων ἐπεχειρήθη ἡ γενίκευσις τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης, δριοθέντος, ὅτι «διαρκοῦντος τοῦ χρόνου τῆς καταγγελίας ὁ προειδοποιηθεὶς ὑπάλληλος δύναται νὰ ἀπουσιάζῃ ἐπὶ δύο ὥρας ἡμερησίως ἢ ἐπὶ τετράωρον ἀνὰ πᾶσαν δευτέραν ἡμέραν πρὸς ἀναζήτησιν ἐργασίας, εἰδοποιῶν σχετικῶς τὸν ἐργοδότην ἀπὸ τῆς προτεραίας», ἀλλ' ἡ διάταξις αὕτη, ὡς καὶ αἱ λοιπαί, πλὴν τοῦ ἄρθρου 13 αὐτοῦ, ἀνεστάλη διὰ τοῦ ἀ.ν. 25/25 Ἰανουαρίου 1936 μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς συγκλήσεως τῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς καὶ ἐπὶ δίμηνον μετὰ ταύτην, τελικῶς δὲ διὰ τοῦ δ.δ. 1/1 Μαΐου 1936 παρετάθη, καὶ περαιτέρω ἡ ἀναστολή (ἀορίστως).

Ἐκ τῆς μόνης ἐφαρμοζομένης γενικῶς (καὶ διὰ τὰς μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος συμβάσεις ἐργασίας) διατάξεως τοῦ ἄρθρου 677 Ἀστικοῦ Κώδικος προκύπτουσι τὰ ἑξῆς:

α) Ὅτι ὁ ἐργαζόμενος ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν ἐργοδότην, ὅπως τῷ χορηγήσῃ τὴν ἄδειαν (ἐλεύθερον χρόνον) πρὸς εὕρεσιν ἄλλης ἐργασίας. (Οὕτω καὶ *Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 677, ἀριθ. 6).

β) Ὅτι ὁ ἀναγκαῖος ἐλεύθερος χρόνος δὲν ἐξικνεῖται καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ χρόνου προειδοποιήσεως κατὰ τὸν νόμον 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, ὁ ὁποῖος δύναται νὰ φθάσῃ καὶ μέχρι 24 μηνῶν (ἀνώτατον ὅριον χρόνου προειδοποιήσεως), ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ διαρκέσῃ πέραν τῶν 15 ἡμερῶν, ὅσος εἶναι ὁ χρόνος προειδοποιήσεως τοῦ μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 669 Ἀστικοῦ Κώδικος, τὸν ὁποῖον ἔχει ὑπ' ὄψιν της ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 677, διότι ἄλλως θὰ καθιεροῦτο ἐπὶ καταγγελίας συμβάσεως κατὰ τὸν νόμον 2112/1920 μείζων τῆς τοῦ ἄρθρου 667 ὑποχρέωσις. (Οὕτω καὶ *Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 677, ἀριθ. 11, *Κ. Καυκάς*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, 4η ἔκδοσις, σελ. 773 ἑπ.).

γ) Ὅτι, ἐν ἀρνήσει τοῦ ἐργοδότου πρὸς παροχὴν τῆς ἀδείας, ὡς καὶ περὶ τοῦ ἀναγκαιοῦντος χρόνου αὐτῆς, δὲν δικαιοῦται ὁ ἐργαζόμενος ἄνευ ἀδείας τοῦ ἐργοδότου νὰ ἀπουσιάζῃ (ὡς ὑποστηρίζεται ἐν Ἐργατικῷ Δικαίῳ *Α. Τούσῃ - Στ. Σταυροπούλου*, σελ. 440), ἀλλ' εἶναι ζήτημα κρίσεως τοῦ Δικαστηρίου. (Οὕτω καὶ *Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 677, ἀριθ. 17, Προέδρου Πρωτοδικῶν Ἀθηνῶν 5364/1966, ΕΕΔ 25, 1210. Προέδρου Πρωτοδικῶν Ἀθηνῶν 10995/1966, ΕΕΔ 25, 1211).

δ) Ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ χρόνου τῆς ἀδείας ταύτης δὲν περικόπτεται ὁ μισθός. (Οὕτω καὶ *Α. Τούσῃ - Στ. Σταυροπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 441, σημ. δ, συμπεράσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 1209 ἑπ., ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

γανισμούς Κοινωνικής Ασφαλίσεως καθυστερουμένων οφειλών.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 143 της 25 Ιουλίου 1969)

Πρατάσει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, απηφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον 1

1) Δι' αποφάσεων του Διοικητού του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή των υπό τούτου κατά τας κειμένας διατάξεις εξουσιοδοτουμένων οργάνων ή των Διοικητικών Συμβουλίων των Ασφαλιστικών Οργανισμών, των διεπομένων υπό της υπ' αριθ. 83/1963 Πράξεως του Υπουργικού Συμβουλίου και των υπ' αριθ. 11/1967, 116/1967, 192/1967, 296/1967, 411/1968, 530/1968 και 692/1968 αποφάσεων του Εθνικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής, ως προς την εξόφλησιν των καθυστερουμένων ασφαλιστικών εισφορών, δύνανται να γίνονται δεκταί αιτήσεις επαγωγής εις την υπό των ανωτέρω αποφάσεων θεσπιζομένην ρύθμισιν, υποβαλλόμεναι παρά οφειλετών, οίτινες δεν υπηχθησαν εις ταύτην, είτε λόγω μη υποβολής αιτήσεως, είτε λόγω εκπροθέσμου υποβολής ταύτης ή απώλεσαν την ευχέρειαν εξοφλήσεως εις δόσεις λόγω μη εμπροθέσμου καταβολής δόσεώς τινος.

2) Η κατά την προηγουμένην παράγραφον ρύθμισις παρέχεται υπό τον όρον της καταβολής των ποσών των δόσεων, τα οποία έδει να είχον καταβληθή, εάν η οφειλή υπήγετο εξ υπαρχής εις την ρύθμισιν, προσαυξημένα κατά τα υπό των γενικών διατάξεων αναλογούντα επ' αυτών πρόσθετα τέλη, υπολογιζόμενα από της λήξεως της προθεσμίας καταβολής εκάστης δόσεως και της μη υπάρξεως οφειλής εξ απαιτητών κατά τον χρόνον της καταβολής εκάστης δόσεως τρεχουσών εισφορών, αναγομένων εις το από 1.5.1968 και εφεξής χρονικόν διάστημα.

3) Τα οφειλόμενα μέχρι της δημοσιεύσεως του παρόντος ποσά δόσεων δύνανται, κεφαλαιοποιούμενα, μετά των κατά την παράγραφον 2 προσθέτων τελών, να εξοφληθούν, εφ' όσον συντρέχουν και αι λοιπαί προϋποθέσεις της παραγράφου ταύτης, και εις ισοπόσους μηνιαίας δόσεις, αριθμού ίσου προς τον αριθμόν των κατά την δημοσίευσιν του παρόντος υπολειπομένων εκ των αρχικώς προβλεφθεισών 48 δόσεων.

Εάν τα ως άνω ποσά καταβληθούν εφ' άπαξ εντός του επομένου της δημοσιεύσεως του παρόντος μηνός, απαλλάσσονται των κατά την παράγραφον 2 προσθέτων τελών.

4) Η μη εμπρόθεσμος καταβολή δόσεώς τινος της ρυθμισθείσης οφειλής συνεπάγεται την προσαύξησιν ταύτης, κατά τα υπό των γενικών διατάξεων αναλογούντα επ' αυτής πρόσθετα τέλη, υπολογιζόμενα από της λήξεως της προθεσμίας καταβολής εκάστης δόσεως.

Άρθρον 2

1) Αι πάσης φύσεως οφειλαί προς τους κατά την δημοσίευσιν του παρόντος υπαγομένους υπό την εποπτείαν του Υπουργείου Κοινωνικών Υπηρεσιών Ασφαλιστικούς Οργανισμούς, τους μη διεπομένους υπό των εν τω προηγουμένω άρθρω αναφερομένων αποφάσεων, αι αναγόμεναι εις το μέχρι της 30.4.1968 χρονικόν διάστημα, εξοφλούνται εις (30) τριάκοντα ισοπόσους μηνιαίας δόσεις, της πρώτης καταβαλλομένης εντός του επομένου της δημοσιεύσεως του παρόντος μηνός.

2) Η κατά την προηγουμένην παράγραφον ρύθμισις παρέχεται υπό τον όρον, ότι ουδέν ποσόν θα οφείλεται εξ απαιτητών κατά τον χρόνον της καταβολής εκάστης δόσεως τρεχουσών εισφορών, αναγομένων εις το από 1.5.1968 και εφεξής χρονικόν διάστημα.

Άρθρον 3

1α) Από της δημοσιεύσεως του παρόντος και μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1969 αι οφειλαί έναντι του Ταμείου Νομικών και του Κλάδου Επικουρικής Ασφαλίσεως Δικηγόρων, αι προερχόμεναι α) εξ ασφαλιστικών εισφορών, αναφερομένων εις τα άρθρα 18 § 3 και 19 § 1 του νόμου 4307/1966 περί ρυθμίσεως θεμάτων τινών των δικηγόρων, των συμβολαιογράφων, τροποποιήσεως του Κώδικος περί Ταμείου Νομικών και άλλων τινών διατάξεων και β) εξ ασφαλιστικών εγκλημάτων των ετών 1953 - 1968 εξοφλούνται υπό τους όρους και τας προϋποθέσεις τας αναφερομένας εις το άρθρον 19 §§ 1 και 2 του άνω νόμου 4307/1966.

β) Από της δημοσιεύσεως του παρόντος και μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1969 αι προς το Ταμείον Προνοίας Δικηγόρων Αθηνών οφειλαί των ησφαλισμένων αυτού εξοφλούνται υπό τους όρους και τας προϋποθέσεις τας αναφερομένας εις το άρθρον 23 του νόμου 4307/1966.

2) Διά την εξόφλησιν των προς το Ταμείον Συντάξεων Αυτασφαλίσεως Υγειονομικών οφειλών εφαρμόζονται τα κατωθι:

α) Η εν άρθρω 2 του α.ν. 302/1968 ορισθείσα ανατρεπτική προθεσμία προς υποβολήν εκ μέρους των ησφαλισμένων του Τ.Σ.Α.Υ. αιτήσεως διά την κατα δόσεις εξόφλησιν της κατά τας

διατάξεις τοῦ ἄρθρου τούτου προκειτούσης ὀφειλῆς των παρατείνεται ἐπὶ ἑξάμηνον ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος.

6) Παρεχομένης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας ταύτης καθίσταται ἀμέσως ἀπαιτητὴ ἡ ὀφειλὴ ἐν τῷ συνόλῳ της.

γ) Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 ἕως 3 τοῦ ἀ.ν. 302/1968 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τῆς περὶ Τ.Σ.Α.Τ. νομοθεσίας» ἐφαρμόζονται, ἀφ' ἧς ἴσχυσαν, καὶ ἐπὶ ἀσφαλιστικῶν περιπτώσεων, ἐπελθουσῶν πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τούτου, ἐφ' ὅσον μέχρι ταύτης δὲν εἶχεν ἐκδοθῇ ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου περὶ συνταξιοδοτήσεως.

Τυχὸν πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τούτου καταβληθέντα ποσὰ πρὸς ἐξόφλησιν τῶν κατὰ τὰς προϊσχυούσας τοῦ νόμου τούτου διατάξεις ὀφειλῶν τῶν ἐκ κεφαλαίου, τόκων καὶ προσθέτων τελῶν δὲν ἐπιστρέφονται. Ἐπὶ τοιούτων καταβολῶν, ἐὰν μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ὡς ἄνω νόμου δὲν εἶχε παρέλθει τὸ ὑπὸ τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ ν.δ. 3348/1955 ὁριζόμενον τετράμηνον, ὡς ἀφετηρία τῆς ἀσφαλιστικῆς παροχῆς ὁρίζεται ἡ χρονολογία δημοσιεύσεως τοῦ ἀ.ν. 302/1968.

δ) Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 302/1968 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τῆς περὶ Τ.Σ.Α.Τ. νομοθεσίας» ἐφαρμόζονται καὶ διὰ τὰς ὀφειλὰς ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1969 καὶ ἐφεξῆς ἐξ εἰσφορῶν κλινῶν, περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 6 § 3 τοῦ ν.δ. 3348/1955.

ε) Αἱ ἱδρυθεῖσαι κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1968 ὀφειλαὶ ἐξ εἰσφορῶν κλινῶν θέλουσαν ἐξοφληθῇ ἄνευ ἐπιβαρύνσεώς τινος διὰ 24 μηνιαίων δόσεων ἀπὸ τοῦ ἑπομένου τῆς ὑπὸ τοῦ Τ.Σ.Α.Τ. κοινοποιήσεως τοῦ σχετικοῦ λογαριασμοῦ μηνός, κατόπιν αἰτήσεως τῶν ὀφειλετῶν, ὑποβαλλομένης εἰς τὸ Τ.Σ.Α.Τ. ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος.

στ) Παρεχομένης ἀπράκτου τῆς πρὸς ὑποβολὴν αἰτήσεως προθεσμίας ἢ ἐν καθυστερήσει καταβολῆς δόσεως πέραν τοῦ ἑνὸς μηνὸς ἡ ἱδρυθεῖσα ἐκ κεφαλαίου ὀφειλὴ ἐξ εἰσφορᾶς κλινῶν καθίσταται ἀμέσως ἀπαιτητή.

ζ) Ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀ.ν. 302/1968 ἐφαρμόζεται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος καὶ διὰ τὰς ὀφειλὰς ἐξ ἐργοδοτικῶν εἰσφορῶν τῶν Δημοτικῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων.

η) Ἐξοφληθεῖσα μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος κατὰ κεφάλαιον ὀφειλὴ τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀπαλλάσσοντα τῶν ὀφειλομένων τόκων, τυχὸν ὅμως καταβληθέντες τόκοι δὲν ἐπιστρέφονται.

θ) Παρεχομένη κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου εὐχέρεια ἐξοφλήσεως δὲν ἰσχύει ἐπὶ περιπτώσεων συνταξιοδοτήσεως, ἐφαρμοζομένων ἐν προκειμένῳ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ ν.δ. 3348/1955.

ι) Ἡ προθεσμία πρὸς θεώρησιν τῶν ἐναέμων τοῦ Κλάδου Προνοίας Ἠσφαλισμένων τοῦ Τ.Σ.Α.Τ. τῶν ἐτῶν 1966, 1967 καὶ 1968 παρατείνεται ἐπὶ τρίμηνον ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος.

Τῆς θεωρήσεως ταύτης δικαιοῦνται καὶ οἱ ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1967 μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1968 καταστάντες συνταξιοῦχοι.

Ἄρθρον 4

1) Ἀναγκαστικὰ μέτρα πρὸς ἐξασφάλισιν ἀπαιτήσεων τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως οὐδαμῶς ἐπηρεάζονται ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος νόμου.

2) Ἡ μὴ ἐμπροθέσμως καταβολὴ δόσεως τινος τῆς κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 καὶ 3 τοῦ παρόντος ρυθμισθείσης ὀφειλῆς συνεπάγεται ἐπιβάρυνσιν τοῦ ποσοῦ τῆς δόσεως διὰ προσθέτου τέλους 1% δι' ἑκαστον δεκαήμερον καθυστερήσεως, ἐπιβαλλόμενον ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας τοῦ δεκαημέρου. Τὸ ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ἐπιβαλλόμενον πρόσθετον τέλος δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ 50% τῆς βασικῆς ὀφειλῆς.

Ἄρθρον 5

1) Ὀφειλαὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἐκ κυρίων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, περιλαμβανομένων καὶ τῶν συνεισπραττομένων ὑπὲρ τούτου ὑπὲρ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως Ἐργατικοῦ Δυναμικοῦ καὶ Αὐτονόμου Ὀργανισμοῦ Ἐργατικῆς Κατοικίας, ἀναγομένων εἰς χρονικὰς περιόδους μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1968, μὴ ὑπερβαίνουσα τὰς χιλίας (1.000) δραχμὰς ἐν συνόλῳ κατὰ ὀφειλέτην καὶ μὴ ἐξοφληθεῖσα μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, ἀποσβέννυνται.

Ἐπίσης ὑπὸ τὰς αὐτὰς ὡς ἄνω προϋποθέσεις ἀποσβέννυνται καὶ τὰ αὐτοτελῆ πρόσθετα τέλη μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν χιλίων (1.000) δραχμῶν.

2) Ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀπόσβεσις τελεῖ ὑπὸ τὴν ἀπαιτήτων προϋπόθεσιν τῆς μὴ ὑπάρξεως ὀφειλῆς ἐκ κυρίας εἰσφορᾶς ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1969 καὶ ἐφεξῆς ἢ ὑφισταμένης ταυτότης, ἐὰν αὕτη ἐξοφληθῇ ὁλοσχερῶς ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς δη-

μπαιτέσεως τοῦ παρόντος.

3) Τῆς περὶ ἧς ἡ παράγραφος 1 ἀποσβέσεως ἐξαιροῦνται αἱ πρὸς τὸν Εἰδικὸν Λογαριασμὸν Δώρου Ἐργατοτεχνιτῶν Οἰκοδομῶν εἰσφοραί.

Ἄρθρον 6

1) Αἱ κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ὀφειλαὶ τῶν μετόχων τοῦ Ταμείου Συντάξεων Μηχανικῶν καὶ Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων, ὡς καὶ τῶν δικαιουμένων συντάξεως, μὴ πω ἀπονεμηθείσης, ἐκ μηνιαίων εἰσφορῶν τοῦ ἑδαφίου α' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 2326/1940, ὑπολογιζόμεναι βάσει τοῦ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ἰσχύοντος ποσοῦ τῆς μηνιαίας εἰσφορᾶς ἄνευ προσαυξήσεως ἐκ τόκων ὑπερημερίας, ἐξοφλοῦνται εἰς 30 ἀτόκους μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης ταύτων καταβλητέας ἐντὸς τοῦ τρίτου ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἡμερολογιακοῦ μηνός. Ἐν περιπτώσει μὴ ἐμπροθέσμου καταβολῆς δόσεώς τινος ὀφείλεται ἐπ' αὐτῆς τόκος ὑπερημερίας ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ μηνός, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἔδει νὰ καταβληθῇ. Τὰ ἀνωτέρω ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ ὀφειλῶν ἐξ ἀναγνωρίσεως τοῦ συνταξίμου χρόνου. Ἐν περιπτώσει καθυστερήσεως ἓξ συνεχῶν δόσεων, καθίστανται ληξιπρόθεσμοι ἅπασαι αἱ μὴ καταβληθεῖσαι δόσεις, προσαυξανόμεναι μὲ τόκον ὑπερημερίας ἀφ' ἧς κατέστη ἀπαιτητὴ ἡ πρώτη καθυστερηθεῖσα δόσις.

2) Αἱ κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ὀφειλαὶ τῶν μετόχων τοῦ Ταμείου, ὡς καὶ τῶν δικαιουμένων συντάξεως, μήπω ἀπονεμηθείσης, ἐκ κρατήσεως ἐπὶ τῶν ἀμοιβῶν αὐτῶν ἐκ μισθωτῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἑδαφίου ι' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 2326/1940, κεφαλαιοποιούμεναι ἄνευ τόκων, ἐξοφλοῦνται εἰς 30 μηνιαίας ἀτόκους δόσεις, ἐφ' ὅσον διὰ ταύτας ὑποβληθῇ εἰς τὸ Ταμεῖον δήλωσις τοῦ ὑποχρέου ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος. Ἡ δήλωσις δέον νὰ περιλαμβάνῃ στοιχεῖα τοῦ ἐργοδότου, παρ' ᾧ κατεβλήθησαν αἱ ἀποδοχαὶ καὶ τὰ ποσὰ τῶν καταβληθεισῶν ἀποδοχῶν μετὰ τῶν ἀντιστοίχων χρονικῶν διαστημάτων. Ὁ ὑπολογισμὸς τῶν ὀφειλῶν γίνεται δι' ἐφαρμογῆς τοῦ ποσοστοῦ 1% τοῦ ἑδαφίου ι' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀνωτέρω 2326/1940 ἀναγκαστικοῦ νόμου ἐπὶ τῶν ἐν τῇ δηλώσει πασῶν τῶν πάσης φύσεως ἀμοιβῶν ἐκ μισθωτῶν ὑπηρεσιῶν, ὡς αὗται εἶχον κατὰ τὸν χρόνον τῆς εἰσπράξεως των ὑπὸ τῶν δικαιούχων.

Διὰ τὰς μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 1945 ἀμοιβὰς ἐκ μισθωτῶν ὑπηρεσιῶν θεωρεῖται, πρὸς ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης διατάξεως, ὅτι αὗται ἀνέρχονται εἰς τὸ ποσὸν τῶν 6.000 μηνιαίως. Ἡ πρώτη τῶν δόσεων τυγχάνει πληρωτέα ἐντὸς τοῦ ἑπομένου ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς πρὸς ὑποβολὴν δηλώσεως προθεσμίας ἡμερολογιακοῦ μηνός. Ἐν περιπτώσει μὴ ἐμπροθέσμου καταβολῆς δόσεώς τινος ὀφείλεται τόκος ὑπερημερίας ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ μηνός, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἔδει νὰ καταβληθῇ, ἐν καθυστερήσει δὲ ἓξ συνεχῶν δόσεων καθίστανται ληξιπρόθεσμοι ἅπασαι αἱ μὴ καταβληθεῖσαι δόσεις, προσαυξανόμεναι μὲ τόκον ὑπερημερίας, ἀφ' ἧς κατέστη ἀπαιτητὴ ἡ πρώτη καθυστερηθεῖσα δόσις.

Ἐν περιπτώσει ἐξακριβώσεως μὴ δηλωθεισῶν ἀμοιβῶν ἢ καταβολῆς ἀμοιβῶν ἐπὶ πλέον τῶν δηλωθέντων ποσῶν, κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις ὀφείλεται τὸ ποσοστὸν τῆς εἰσφορᾶς τοῦ ἑδαφίου ι' τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἀ.ν. 2326/1940 μετὰ τοῦ τόκου ὑπερημερίας, λογιζομένου ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ ἔτους, εἰς ἣ ἀναφέρονται, καὶ μέχρι τῆς ἐξοφλήσεώς των. Ἡ βεβαίωσις τῆς εἰσφορᾶς εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην μετ' ἐνδείξεως τοῦ χρόνου ἐνάρξεως τῶν τόκων γίνεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, κοινοποιουμένης εἰς τὸν ὑποχρεον.

3) Δι' ὀφειλὰς πρὸς τὸ Ταμεῖον, ὧν ἡ ἐξόφλησις δὲν ρυθμίζεται ὑπὸ τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος ν.δ.

4) Ἡ ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ἀ.ν. 115/1967 προβλεπομένη προθεσμία ὑποβολῆς αἰτήσεων εἰς τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Μηχανικῶν καὶ Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων διὰ τὴν ἀναγνώρισιν προϋπηρεσίας παρατείνεται καὶ αὐθις ἐπὶ ἑξάμηνον ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος.

5) Κυρώσεις τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 2326/1940, ἐπιβληθεῖσαι δι' εἰσφοράς, ἐπαγομένας εἰς τὴν ρύθμισιν τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου, αἴρονται.

6) Ὀφειλαὶ τόκων ἐκ ρυθμίσεως μετόχων τοῦ Ταμείου τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου, δι' ἃς ἐξεδόθησαν ὑπὸ τῶν ὀφειλετῶν μετόχων γραμμάτια εἰς διαταγὴν τοῦ Ταμείου Συντάξεων Μηχανικῶν καὶ Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων, μήπω ἐξοφληθέντα, ἀποσβέννυνται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, τὰ δὲ γραμμάτια ἐπιστρέφονται εἰς τοὺς ἐκδότας.

7) Γάμοι μετόχων δύνανται νὰ δηλωθῶσιν εἰς τὸ Ταμεῖον ἐντὸς ἑξαμήνου προθεσμίας ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, ἐπὶ τῇ καταβολῇ ἀτόκως τοῦ ἰσχύοντος ποσοῦ. Ἐντὸς τῆς αὐτῆς προθε-

σμίας δύναται να δηλωθώσι και γεννήσεις ή βαπτίσεις τέκνων μετόχων άνευ των συνεπειών της παραγράφου 3 του άρθρου 5 του από 4.12.1940 β. δ/τος.

8) Ποσά καταβληθέντα ή αποδοθέντα εις το Ταμείον Συντάξεων Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων προ της ενάρξεως της ισχύος του παρόντος εκ κρατήσεως 1%, περί ης το εδάφιον β' της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του ά.ν. 2326/1940, δεν επιστρέφονται, ουδέ συμψηφίζονται προς τυχόν έτέρας προς το Ταμείον υποχρεώσεις των καταβαλόντων ή παρακρατησάντων.

Άρθρον 7

Εν τέλει της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του ά.ν. 1846/1951 προστίθεται η ακόλουθος διάταξις:

Χρονικά περίοδοι απασχολήσεως προσώπων υπαγομένων εις την ασφάλισιν έτέρου ή πλην του Ι.Κ.Α. ή φορέως κυρίας ασφαλίσεως, δι' ας καταβλήθησαν εις το Ι.Κ.Α. αί υπ' της διεπούσης τούτο γενικής νομοθεσίας προβλεπόμεναι εισφοραί λογίζονται ως χρόνος υποχρεωτικής ασφαλίσεως παρά τω Ι.Κ.Α., εάν παρήλθε διάστημα δύο τουλάχιστον ετών από του τέλους εκάστης χρονικής περιόδου, χωρίς να έχουν επιστραφή αί αχρεωστήτως καταβληθείσαι εισφοραί.

Άρθρον 8

1) Οφειλαί προς τους Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφαλίσεως δια τ. μεχρι της 31 Δεκεμβρίου 1968 χρονικού διαστήματος εξ εισφορών δι' απασχοληθέντας εις οικοδομάς ανεγερθείσας δια δανείων βάσει των μέχρι τούδε εγκριθέντων υπό του Υπουργείου Κοινωνικών Υπηρεσιών προγραμμάτων αυτοστεγάσεως επί τη βάσει των διατάξεων των υπ' αριθ. 330/1960, 692/1961, 460/1965 και 775/1964 β.δ. εξοφλούνται εις τεσσαράκοντα οκτώ (48) μηνιαίας δόσεις, απαλλασσόμεναι παντός προσθέτου τέλους, της πρώτης τούτων καταβαλλομένης εντός του μεθεπομένου της δημοσιεύσεως του παρόντος μηνός.

2) Η μη εμπροθέσμος καταβολή δόσεώς τινος της κατα την παράγραφον 1 του παρόντος ρυθμισθησομένης οφειλής συνεπάγεται την προσαύξησιν ταύτης κατά τα υπό των γενικών διατάξεων αναλογούντα επ' αυτής πρόσθετα τέλη, υπολογιζόμενα από της λήξεως της προθεσμίας καταβολής εκάστης δόσεως.

Άρθρον 9

Κύρωσις Πράξεων

Κυροΰνται, άφ' ης ισχυσαν, αί κάτωθι πράξεις:

α) Η υπ' αριθ. 83/1967 πράξις του Υπουργικού Συμβουλίου, δημοσιευθείσα εις το υπ' αριθ. 19/11.5.1967 Φ.Ε.Κ., τεύχος Α'.

β) Η υπ' αριθ. 11/1967 απόφασις του Εθνικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής, δημοσιευθείσα εις το υπ' αριθ. 102/16.6.1967 Φ.Ε.Κ., τεύχος Α'.

γ) Η υπ' αριθ. 116/1967 απόφασις του Εθνικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής, δημοσιευθείσα εις το υπ' αριθ. 143/22.8.1967 Φ.Ε.Κ., τεύχος Α'.

δ) Η υπ' αριθ. 132/1967 απόφασις του Εθνικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής, δημοσιευθείσα εις το υπ' αριθ. 168/2.10.1967 Φ.Ε.Κ., τεύχος Α'.

ε) Η υπ' αριθ. 269/1967 απόφασις του Εθνικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής, δημοσιευθείσα εις το υπ' αριθ. 214/28.11.1967 Φ.Ε.Κ., τεύχος Α'.

στ) Η υπ' αριθ. 411/1968 απόφασις του Εθνικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής, δημοσιευθείσα εις το υπ' αριθ. 37/20.2.1968 Φ.Ε.Κ., τεύχος Α'.

ζ) Η υπ' αριθ. 630/1968 απόφασις του Εθνικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής, δημοσιευθείσα εις το υπ' αριθ. 183/20.8.1968 Φ.Ε.Κ., τεύχος Α'.

η) Η υπ' αριθ. 692/1968 απόφασις του Εθνικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής, δημοσιευθείσα εις το υπ' αριθ. 236/7.10.1968 Φ.Ε.Κ., τεύχος Α'.

θ) Η υπ' αριθ. 450/15.3.1968 απόφασις του Εθνικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής, έχουσα ως ακολούθως:

Το Εθνικόν Συμβούλιον Οικονομικής Πολιτικής, λαβόν υπ' όψιν το υπ' αριθ. 724/2.3.1968 έγγραφον του Υπουργείου Συντονισμού, ως και σχετικήν επί του εν επικεφαλίδι θέματος εισήγησιν του Υπουργού Συντονισμού και προς τον σκοπόν ενισχύσεως της δραστηριότητος των τεχνικών εταιρειών των εκτελουσών έργα του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, αποφασίζει ομοφώνως, όπως: Εργοληπτικά Δημοσίων Έργων, οφείλοντες εις το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ως και εις έτέρους Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφαλείας, ληξιπροθέσμους δόσεις εξ εισφορών, δικαιούνται εφεξής άνευ οιουδήποτε συνεπειών εκπροθέσμου ή απωλείας γενομένης ήδη ρυθμίσεως καταβολής εις δόσεις προγενεστέρων οφειλών των να εξοφλώσι ταύτας δι' εκχωρήσεως προς το οικείον Ταμείον του Ι.Κ.Α. και των

ἑτέρων Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλείας ἀνεξοφλήτων ἀπαιτήσεων των κατά τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, προερχομένων ἐξ ἐγκεκριμένων πιστώσεων δημοσίων ἐν γένει ἔργων τοῦ Προγράμματος Δημοσίων Ἐπενδύσεων.

1) Ἡ ὑπ' ἀριθ. 494/15.5.1968 ἀπόφασις τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Οἰκονομικῆς Πολιτικῆς, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

«Περὶ κατατάξεως τῶν ἁλιεργατῶν εἰς τὴν αὐτὴν μισθολογικὴν κλάσιν μὲ τοὺς ἀνειδικεύτους ἐργάτας».

Τὸ Ἐθνικὸν Συμβούλιον Οἰκονομικῆς Πολιτικῆς, λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὰ ὑπ' ἀριθ. 22324/1713/30.3.1968 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας, ὡς καὶ σχετικὴν ἐπὶ τοῦ ἐν ἐπικεφαλίδι θέματος εἰσήγησιν τοῦ Ὑπουργοῦ Βιομηχανίας, ὡς καὶ τὴν σύμφωνον γνώμην τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἀποφασίζει ὁμοφώνως τὴν κατάταξιν τῶν ἁλιεργατῶν εἰς τὴν αὐτὴν μισθολογικὴν κλάσιν μὲ τοὺς ἀνειδικεύτους ἐργάτας, τροποποιουμένης ἀναλόγως τῆς σχετικῆς περὶ κατατάξεως τῶν ἁλιεργατῶν εἰς ἀνωτέραν τῆς τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου μισθολογικῆς κλάσεως ἀποφάσεως τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, διὰ τοὺς ἐν τῷ ἀνωτέρω ἐγγράφῳ τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας ἀναφερομένους λόγους.

ια) Ἡ ὑπ' ἀριθ. 4/29.11.1968 ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς Συντονισμοῦ Οἰκονομικῆς Πολιτικῆς, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

Ἡ Ἐπιτροπὴ Συντονισμοῦ Οἰκονομικῆς Πολιτικῆς, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν:

1) Τὴν ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως χαραχθεῖσαν δημιχανικὴν πολιτικὴν καὶ ἀναληφθεῖσαν προσπάθειαν διὰ τὴν προώθησιν καὶ ἐνθάρρυνσιν νέων δημιχανικῶν ἐπενδύσεων εἰς τὸν ἰδιωτικὸν τομέα.

2) Τὴν ἀνάγκην κρατικῆς συμπαραστάσεως πρὸς τὰς δημιχανίας ἐκείνας, αἱ ὁποῖαι ὁραχρονίως ἀντιμετωπίζουν δυσχερείας ταμειακοῦ χαρακτῆρος καὶ ρευστότητος, παρὰ τὴν ἀποδεδειγμένην ἀνταγωνιστικότητά των ἐπὶ ἐθνικοῦ καὶ διεθνοῦς ἐπιπέδου.

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 327/20.12.1967 ἀπόφασιν τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Οἰκονομικῆς Πολιτικῆς, δι' ἧς ἐρυθμίσθη ὁ τρόπος ἐξοφλήσεως τῶν πρὸς τὸ Δημόσιον ὀφειλῶν τῆς ἑταιρείας κατὰ τρόπον ὥστε νὰ διασφαλισθῇ ἡ ταμειακὴ ἰσορροπία τῆς «Κεραμεικὸς» - «Lagenthal» καὶ νὰ καταστῇ πραγματοποιήσιμος ἡ ἀναληψις τοῦ ἐγκριθέντος ἤδη δανείου ἐξ 25.000.000 δραχμῶν ἀπὸ τῆς Ε.Τ.Β.Α. πρὸς τὴν ἑταιρείαν πρὸς ἐκσυγχρονισμὸν καὶ ἐπέκτασιν τῶν ἐγκαταστάσεών της καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ὑπογραφὴ τοῦ δανειστικοῦ συμβολαίου καθυστέρησεν ἐπὶ ἓν ἔτος περίπου, μὴ ἐπακολουθήσασα τὴν ἀναπτυξιν τοῦ ταμειακοῦ προγράμματος τῆς ἑταιρείας, τὸ ὁποῖον εἶχεν δομικῶς στηριχθῇ εἰς τὴν διὰ τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως ρύθμισιν.

4) Τὸ γεγονός, ὅτι βάσει προσφάτου ἐκτιμήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ νόμου 2190, ἄρθρον 9, τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου ἡ καθαρὰ περιουσία τῶν ὑπὸ συγχώνευσιν ἐπιχειρήσεων «Κεραμεικὸς» Α.Π.Ε. καὶ «Κεραμεικὸς» - «Lagenthal» Α.Ε. ὁμοῦ ἀνέρχεται εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 67.155.000, τὸ ὁποῖον ἐπαρκεῖ ἀπὸ πλευρᾶς ἐγγυήσεων πρὸς διασφάλισιν τοῦ δανείου τῆς Ε.Τ.Β.Α. πρὸς τὰς ἑταιρείας «Κεραμεικὸς» Α.Π.Ε. καὶ «Κεραμεικὸς» - «Lagenthal» Α.Ε.

5) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 65011/2231/15.11.1968 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, ἀποφαίζει ὁμοφώνως τὰ κάτωθι:

1) Ὅπως ἐνσωματωθοῦν τὰ ἐκ συμβιβασμοῦ χρέη τοῦ «Κεραμεικοῦ» Α.Π.Ε. καὶ «Κεραμεικὸς» - «Lagenthal» Α.Ε. τοῦ νόμου 3956 μετὰ τῶν λοιπῶν ἐκτὸς συμβιβασμοῦ χρεῶν εἰς ἑνιαῖον λογαριασμὸν πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ἐν συνεχείᾳ χειμαιοτῆς ἀποπληρωμῆς αὐτῶν.

2) Ὅπως κλιμακωθῇ ἡ πρὸς τὸ Δημόσιον καταβολὴ τῶν δηλωθησῶν καὶ βεβαιωθησῶν ἢ μὴ μέχρις ἐκδόσεως τῆς παρούσης ὀφειλῶν τοῦ «Κεραμεικοῦ» Α.Π.Ε. καὶ «Κεραμεικὸς» - «Lagenthal» Α.Ε. ὑπὸ τὸν ὅρον, ὅτι ἡ ἐπιχείρησις ἀναλόγως θὰ εἶναι ἐνήμερος ἔναντι τοῦ Δημοσίου πρὸς τὰς τρεχούσας ὑποχρεώσεις της, ὡς ἀκολούθως:

1969 1.500.000 (Ἀπὸ Ἰουλίου ἕως Δεκεμβρίου).

1970 2.000.000 (Ἀπὸ Ἰανουαρίου ἕως Δεκεμβρίου).

1971 2.000.000 (Ἀπὸ Ἰανουαρίου ἕως Δεκεμβρίου).

1972 3.000.000 (Ἀπὸ Ἰανουαρίου ἕως Δεκεμβρίου).

1973 3.000.000 (Ἀπὸ Ἰανουαρίου ἕως Δεκεμβρίου).

Τὰ δὲ ὑπόλοιπα κατὰ τὴν περίοδον 1974 - 1976 εἰς ἰσοπόσους δόσεις.

3) Ὅπως κλιμακωθῇ ἡ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. καταβολὴ τῶν παλαιῶν καὶ τρεχουσῶν μέχρι σήμερον ὀφειλῶν τοῦ «Κεραμεικοῦ» Α.Π.Ε. καὶ τοῦ διαδόχου αὐτοῦ σχήματος «Κεραμεικὸς» - «Lagenthal» Α.Ε. ἄνευ προσαυξήσεων καὶ ἄνευ ἐκπτώσεως τοῦ ἐκ τῶν εὐεργετημάτων τῶν ὑπ' ἀριθ. 11/5.6.1967 καὶ 630/16.8.1968 ἀποφάσεων ἡ

μών περί καθυστερουμένων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ἐπὶ τὸν ὄρον τῆς ἀνελλιποῦς ἐκπληρώσεως τῶν τρεχουσῶν ὑποχρεώσεων τῆς ἐπιχειρήσεως πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ὡς ἀκολούθως:

1969 1.000.000 (Ἀπὸ Ἰουλίου ἕως Δεκεμβρίου).

1970 1.500.000 (Ἀπὸ Ἰανουαρίου ἕως Δεκεμβρίου).

1971 2.000.000 (Ἀπὸ Ἰανουαρίου ἕως Δεκεμβρίου).

1972 2.500.000 (Ἀπὸ Ἰανουαρίου ἕως Δεκεμβρίου).

1973 3.000.000 (Ἀπὸ Ἰανουαρίου ἕως Δεκεμβρίου).

Τὰ δὲ ὑπόλοιπα κατὰ τὴν περίοδον 1974 - 1976 εἰς ἰσοπσύους δόσεις.

Ἄρθρον 10

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, πλὴν ἂν ἄλλως ὁρίζεται εἰς τὰς ἐπὶ μέρους διατάξεις.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ἰουλίου 1969

—

ΒΑΣΙΛΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

371 1969 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ ἀπὸ 4 Μαΐου 1955 β.δ. «περὶ ὀργανώσεως λειτουργίας τοῦ Κλάδου Ἀσθενείας τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἐμπορικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος (Φ.Ε.Κ. 146 8 Ἰουνίου 1955, τεῦχος Α΄).

(Ε.Κ. τ. Α΄ φ. 110 τῆς 12 Ἰουνίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 3083/1954 «περὶ τροποποιήσεως τῆς περὶ διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας καὶ θεσπίσεως ἀσφαλιστικῶν τινων διατάξεων», ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τοιαύτας τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ ν.δ. 1/1968 «περὶ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ Ὑπουργείων». 2) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 6/5 Φεβρουαρίου 1969 συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς ΙΕ΄ περιόδου. 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 331/1969 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ ἀπὸ 4 Μαΐου 1955 β.δ. «περὶ ὀργανώσεως λειτουργίας τοῦ Κλάδου Ἀσθενείας τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἐμπορικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος» τροποποιεῖται ὡς κάτωθι:

«1. Αἱ ἰσφαλισμέναι τοῦ Ταμείου, οὐχὶ καὶ αἱ συνταξιοῦχοι τούτου, δικαιοῦνται ἐπὶ ἓξ ἑβδομάδας πρὸ τοῦ τοκετοῦ καὶ ἐπὶ ἴσον χρόνον μετ' αὐτὸν ἡμερησίου ἐπιδόματος κυοφορίας καὶ λοχείας.

Ἡ ἡμέρα ἐνάρξεως τῆς πρὸ τοῦ τοκετοῦ περιόδου ἀνικανότητος, λόγῳ κυοφορίας, ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ θεράποντος ἰατροῦ τοῦ Ταμείου καὶ λήγει πάντοτε τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῆς ἕκτης ἑβδομάδος, ἐὰν δὲ ὁ τοκετὸς ἐπέλθῃ πρὸ τοῦ καθορισθέντος χρονικοῦ σημείου λήγει τὴν ἡμέραν τοῦ τοκετοῦ, ἐκτὸς ἐὰν ἐκ πλάνης τοῦ ἰατροῦ ἡμέρα ἐνάρξεως ἀνικανότητος κυοφορίας ἔχῃ καθορισθῇ εἰς χρονικὸν διάστημα μικρότερον τῶν ἓξ ἑβδομάδων πρὸ τοῦ τοκετοῦ, ὁπότε ἐπιτρέπεται ἡ συνέχισις τῆς παροχῆς τοῦ ἐπιδόματος μέχρι συμπληρώσεως ἐν συνόλῳ 84 ἡμερῶν διὰ τὸν τοκετὸν καὶ τὴν λοχείαν.

Ἐὰν ἐκ πλάνης τοῦ ἰατροῦ ὡς πρὸς τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἡμέρας τοῦ τοκετοῦ οὗτος λαμβάνῃ χώραν μετὰ τὴν ἐκπνοὴν τῶν ἓξ (6) ἑβδομάδων οὐδαμῶς ἀναιρεῖται τὸ δικαίωμα τῆς γυναικός, ὅπως λάβῃ ἀποζημίωσιν καὶ διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τὸ μεσολαβοῦν ἀπὸ τῆς πιθανῆς ἡμέρας τοκετοῦ καὶ τῆς πραγματικῆς τοιαύτης».

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῶν Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Ἰουνίου 1969

—

444 1969 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως καὶ προσθήκης διατάξεών τινων εἰς τὸ ἀπὸ 3.8.1957 β.δ. «περὶ ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ Κλάδου Ἀσθενείας τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Τύπου Ἀθηνῶν».

(Ε.Κ. τ. Α΄ φ. 132 τῆς 10 Ἰουλίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 6 καὶ 13 τοῦ ν.δ. 3572/1952 «περὶ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Τύπου Ἀθηνῶν», ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τοιαύτας τοῦ ἄρθρου 36 § 7 τοῦ ν.δ. 1/1968 «περὶ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ Ὑπουργείων». 2) Γνώμας τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Τύπου Ἀθηνῶν, διατυπωθείσας κατὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. 3039/24.10.

1967 καὶ 3837/7.1.1969 συνεδριάσεις αὐτοῦ, 3) Γνώμας τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθείσας κατὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. 61/18.12.1968 καὶ 69/5.3.1969 συνεδριάσεις αὐτοῦ τῆς ΙΕ' περιόδου, 4) Τὰς ὑπ' ἀριθ. 117/1969 καὶ 329/1969 γνωμοδοτήσεις τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Εἰς τὸ ἀπὸ 3.8.1957 ἓ.δ. «περὶ ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ Κλάδου Ἀσθενείας τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Τύπου Ἀθηνῶν» (Φ.Ε.Κ. 158/22.8.1957, τεῦχος Α'), ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, ἐπέρχονται αἱ κάτωθι τροποποιήσεις καὶ συμπληρώσεις.

Ἄρθρον 1

Ἐν ἄρθρῳ 3 προστίθεται παράγραφος 5, ἔχουσα οὕτω:

«5. Κατ' ἐξαίρεσιν καὶ μόνον διὰ τὸ ἡμερολογιακὸν ἔτος 1969 δικαιοῦνται παροχῶν ἀσθενείας καὶ μητρότητος οἱ ἠσφαλισμένοι τοῦ Ταμείου, ὡς καὶ τὰ μέλη οἰκογενείας αὐτῶν, ἐφ' ὅσον περιῆλθον εἰς ἀνεργίαν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1967 καὶ δὲν ἐπραγματοποίησαν τὰς κατὰ τὰς ἀνωτέρω παραγράφους προϋποθέσεις».

Ἄρθρον 2

Ἐν τέλει τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 13 προστίθεται ἑδάφιον, ἔχον οὕτω:

«Ἡ ἐν ἀλλοδαπῇ νοσηλεία ἀποδεικνύεται ἐκ βεβαιώσεως τοῦ θεραπευτηρίου, εἰς ὃ ἔλαβε χώραν ἡ νοσηλεία, θεωρουμένης παρὰ τῆς οἰκείας Ἑλληνικῆς Προξενικῆς Ἀρχῆς ἢ ἐν ἐλλείψει ταύτης παρὰ τῆς ἐγχωρίου Ἀστυνομικῆς ἢ ἄλλης ἁρμοδίας Δημοσίας Ἀρχῆς».

Ἄρθρον 3

Αἱ παράγραφοι 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 18 τροποποιοῦνται ὡς κάτωθι :

«2. Πᾶσα προσθετικὴ ὀδοντικὴ ἐργασία ἐκτελεῖται διὰ συνήθων ὑλικῶν, ἀποκλειομένης τῆς χρησιμοποιήσεως χρυσοῦ ἢ ἄλλου πολυτίμου μετάλλου ἢ πορσελάνης, πλὴν τῶν ἀνοξειδώτων κραμάτων παρεχομένων διὰ τὴν κατασκευὴν μερικῶν ὀδοντοστοιχιῶν (ticonium- vitalium κλπ.). Ἐὰν ὁ ἠσφαλισμένος ἀπαιτήσῃ τὴν χρησιμοποίησιν χρυσοῦ ἢ ἄλλου πολυτίμου μετάλλου ἢ πορσελάνης ὀφείλει νὰ καταβάλῃ τὴν προκύπτουσαν ἐπὶ πλέον δαπάνην εἰς ὑλικόν».

«3. Ἡ ἐπιδιόρθωσις ὀδοντικῶν προσθέσεων συνεπείᾳ φθορᾶς ἐκ συνήθους χρήσεως δύναται νὰ ζητηθῇ ἀπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου μόνον μετὰ πάροδον τριετίας ἀπὸ τῆς ὁριστικῆς παραδόσεως αὐτῶν, τῆς ἀνάγκης ἐπιδιορθώσεως ἀποδεικνυομένης διὰ βεβαιώσεως τοῦ οἰκείου ἰατροῦ, ἀντικατάστασις δὲ καταστραφεισῶν τοιούτων μόνον μετὰ πάροδον πενταετίας.

Προσθήκη ὀδόντος εἰς ὑπαρχούσαν ὀδοντοστοιχίαν ἢ συμπλήρωσις δι' ἀκρυλικοῦ ταύτης ἢ συγκόλλησις θραυσθείσης δὲν ὑπάγεται εἰς τοὺς ἀνωτέρω χρονικοὺς περιορισμούς.

Ἐφ' ὅσον συντρέχουν εἰδικοὶ πρὸς τοῦτο λόγοι (ἀσθητὴ συρρίκνωσις τῶν οὐλῶν, ἀφαίρεσις ὑπολοίπων ὀδόντων κλπ.) τὸ Ταμεῖον ὑποχρεοῦται εἰς ἀλλαγὴν τῆς βάσεως μετὰ προσθήκης ὀδόντων ἢ ἐπαναλήψεων τῆς ὀδοντοστοιχίας διὰ τῶν αὐτῶν ὀδόντων ἢ ἀλλαγὴν τῆς φύσεως τῆς προσθέσεως ἀπὸ ἀκινήτου (γεφύρας) εἰς κινητὴν (μερικὴν ὀδοντοστοιχίαν) ἢ καὶ μερικῆς ὀδοντοστοιχίας εἰς ὁλικὴν τοιαύτην, οὐχὶ ὅμως πάντως πρὸ τῆς παρελεύσεως δεκαοκταμήνου ἀπὸ τῆς παραδόσεως ταύτης.

Προσθέσεις, ἀπολεσθεῖσαι ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου ἢ καταστραφεῖσαι, λόγῳ μὴ κανονικῆς χρήσεως, δὲν ἀντικαθίστανται ὑπὸ τοῦ Ταμείου.

Ἄρθρον 4

Τὸ τελευταῖον ἑδάφιον τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 19 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως :

«Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον θέλει καθορίσει δι' ἀποφάσεως του τὰ ὑποβλητέα πρὸς βεβαίωσιν τῆς ὑποβολῆς εἰς λουτροθεραπείαν δικαιολογητικά, ἅτινα καὶ δέον νὰ προσάγονται εἰς τὸ Ταμεῖον ὑπὸ τῶν δικαιωθέντων λουτροθεραπείας μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν των ἐκ τοῦ τόπου τῶν λουτρῶν».

Ἄρθρον 5

Τὸ α' ἑδάφιον τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 21 τροποποιεῖται ὡς κάτωθι :

«Τὸ ἐπίδομα καταβάλλεται εἰς τὸν δικαιοῦχον ἢ τὸν νομίμων αὐτοῦ ἀντιπροσώπων ἅμα τῇ διαπιστώσει τῆς ἀνικανότητος καὶ διὰ τὸν ἁρμοδίως καθορισθέντα χρόνον διαρκείας αὐτῆς. Τὸ ἐπίδομα ἀσθενείας καταβάλλεται καὶ διὰ τὰς μὴ ἐργασίμους ἡμέρας».

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Ἰουνίου 1969

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

64279 4317 1969 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀ-

ριθ. 2/1969 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Βόλου «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν λατομείων Ν. Μαγνησίας»

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 442 τῆς 8 Ἰουλίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν. δ. 3755/1957, 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 2/1969 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Βόλου «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν λατομείων Ν. Μαγνησίας», 3) τὴν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 63612/4231/1.7.1969 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας διατυπωθεῖσαν ὑπ' αὐτῆς διαφωνίαν, 4) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 παράγραφος 2 ἐδάφ. 6' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Ἀμοιβῆς καὶ Ὅρων Ἐργασίας τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου Ἐργασίας, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 3.7.1969, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, πλὴν τοῦ σημείου τοῦ ἀναφερομένου εἰς τὸ ἡμερομίσθιον τῶν βαριοκόπων, καὶ 5) τὸ γεγονὸς ὅτι: α) Ἐπειδὴ τὰ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1969 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Βόλου καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν μὲν μηχανοδόρων, μαστολαδόρων, ἀποκολλητῶν ἐπισφαλῶν ὄγκων καὶ τροχοδοτῶν εἶναι ὑψηλότερα τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἀντιστοίχων εἰδικοτήτων τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὸν Νομὸν Πειραιῶς καὶ τὰς περιοχὰς Ἐλευσῖνος καὶ Μεγάρων, τῶν δὲ γομωτῶν, πυροδοτῶν καὶ βαριοκόπων τυγχάνουσι χαμηλότερα τῶν ταυτίτων τῶν ἀντιστοίχων εἰδικοτήτων τῶν ὡς ἄνω περιφερειῶν, ἅτινα καθορίσθησαν προσφάτως διὰ διαιτητικῶν ἀποφάσεων καὶ ἰσχύουσιν ἀπὸ 1.5.1969, δέον, ὅπως πρὸς ἀποκατάστασιν ἑνότητος εἰς τὴν μισθολογικὴν ρύθμισιν καὶ ἀποτροπὴν μείζονος, δι' ὡρισμένην περιοχήν, ἐπιβαρύνσεως τροποποιηθῇ ἡ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Βόλου, κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς παρούσης εἰδικώτερον ὁριζόμενα, καὶ β) ἐπειδὴ ἐξ ἄλλου ἐν τῇ εἰρημένῃ διαιτητικῇ ἀποφάσει διαλαμβάνεται διάταξις, καθ' ἣν «ἡ ἰσχὺς αὐτῆς ἄρχεται ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ἰσχύος τῆς προγενεστέρας ταυτίτης», δέον ὅπως τροποποιουμένης ταύτης ὁρισθῇ ὡς ἡμερομηνία ἐνάρξεως ἰσχύος αὐτῆς ἡ 5.5.1969 (ἡμέρα, καθ' ἣν ἐξεδόθη, δεδομένου ὅτι ἡ διαδικασία διὰ τὴν ἔκδοσιν ταύτης ἐπεραιώθη πρὸ τῆς παρόδου τῶν νομίμων προθεσμιῶν), ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν μετὰ τροποποιήσεως τὴν ὑπ' ἀριθ. 2/1969 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Βόλου «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν λατομείων Ν. Μαγνησίας», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ἑνώσεως Λατόμων Μαγνησίας ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν : 1) Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Βόλου, 2) Ἐπαγγελματικοῦ καὶ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Βόλου καὶ 3) Συνδέσμου Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων Ν. Μαγνησίας καὶ ἧς τὸ διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν ὡς κατωτέρω, ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια ἀμοιβῆς (ἡμερομίσθια) τῶν ἐργατοτεχνιτῶν λατομικῶν ἐργασιῶν Ν. Μαγνησίας καθορίζονται κατὰ κατηγορίας ὡς ἀκολούθως:

α) Μηχανόδροι, πιστολαδόροι καὶ ἀποκολληταὶ ἐπισφαλῶν ὄγκων, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 140.

β) Γομωταὶ καὶ πυροδόται, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 130.

γ) Τροφοδόται τριβείων καὶ σπαστήρων, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 120 καὶ

δ) Βαριοκόποι, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 135.

2) Τὸ ὡράριον ἐργασίας τοῦ Σαββάτου ὁρίζεται εἰς 6.30' συνεχεῖς ὥρας.

3) Παρέχεται ἡ δυνατότης εἰς τὰ ἐνδιαφερόμενα μέρη ὅπως κατόπιν ἰδίας ἑκάστοτε συμφωνίας ἐφαρμόζουν τὸ συνεχὲς ὡράριον κατὰ περιόδους τοῦ ἔτους ἢ καὶ μονίμως, εἴτε γενικῶς, εἴτε μεμονωμένως.

4) Ἐπιβάλλεται εἰς τοὺς ἐργοδότας, ὅπως α) καταβάλλουν ὁλόκληρον τὸ ἡμερομίσθιον τῶν ἐργαζομένων, ἐν περιπτώσει διακοπῆς, μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας, συνεπείᾳ ἀπροσφόρων δι' ἐργασίαν καιρικῶν συνθηκῶν καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι οἱ ἐργαζόμενοι θὰ εὑρίσκωνται εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας καὶ εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἐργοδότου μέχρι τέρατος τοῦ ὡραρίου, β) κατασκευάσουν ἐν τῷ ἐργοταξίῳ κατάλληλον χῶρον ἀναπαύσεως καὶ ἐνδιατήσεως, ὡς καὶ μεσημβρινῆς ἀναπαύσεως, εἰς δὲ τὰ μόνιμα ἐργοτάξια, λατομείων κυρίως, ἐγκαταστήσουν καὶ ψηγεῖον διὰ τὴν τοποθέτησιν καὶ συντήρησιν τῶν τροφίμων τῶν ἐργαζομένων, ὡς καὶ τὴν παροχὴν ψυχροῦ ὕδατος κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας, γ) παρέχουν ἐπαρκὲς ὕδωρ, κατάλληλον διὰ πόσιν καὶ καθαρισμόν, δ) παρέχουν κατὰ χρῆσιν μίαν φόρμαν ἐργασίας μεθ' ἑνὸς ζεύγους ὑποδημάτων ἐργασίας ἀνὰ ἑξάμηνον τοὐλάχιστον καὶ ε) καταβάλλουν τὰς δεδουλευμένας ἀποδοχὰς εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 6ης Μαΐου 1969.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Ἰουλίου 1969

—

63264/4213/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 42/1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού 306 Εργοστασίου Βάσεως Τηλεπικοινωνιών Υπουργείου Εθνικής Αμύνης».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 434 της 3 Ιουλίου 1969)

Αναστέλλομεν επί 3μηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 3.10.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 42/1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού 306 Εργοστασίου Βάσεως Τηλεπικοινωνιών Υπουργείου Εθνικής Αμύνης» (πράξις καταθέσεως εις Ειρηνοδικείον Αθηνών 88/12.10.1966) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 30 Ιουνίου 1969

—

63265/4212/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 11/1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών κοπτών ανδρικών και γυναικείων ενδυμάτων Α.Π.Π.».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 434 της 3 Ιουλίου 1969)

Αναστέλλομεν επί 3μηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 8.10.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 11/1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών κοπτών ανδρικών και γυναικείων ενδυμάτων Α.Π.Π., εγκριθείσης διά της υπ' αριθ. 37142/1966 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 231, τεύχος Β' της 19.4.1966) (**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 1 Ιουλίου 1969

63263/4214/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 6/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των φορτοεκφορτωτών υπεραστικών λεωφορείων και φορτηγών αυτοκινήτων άπασης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 434 της 3 Ιουλίου 1969)

Αναστέλλομεν επί 3μηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 10.10.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 6/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των φορτοεκφορτωτών υπεραστικών λεωφορείων και φορτηγών αυτοκινήτων άπασης της χώρας», εγκριθείσης μετά τροποποιήσεως διά της υπ' αριθ. 60987/1967 κοινής αποφάσεως των Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 388, τεύχος Β' της 12.6.1967) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 1 Ιουλίου 1969

—

66603/4444/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 47/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού Γραφείων των Ανωνύμων Εταιρειών και λοιπών ιδιωτικών επιχειρήσεων άπασης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 452 της 17 Ιουλίου 1969)

Αναστέλλομεν επί 2μηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 14.9.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 47/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού Γραφείων των Ανωνύμων Εταιρειών και λοιπών Ιδιωτικών Επιχειρήσεων άπασης της χώρας», εγκριθείσης μετά τροποποιήσεως διά της υπ' αριθ. 5537/1968 κοινής αποφάσεως των Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 33, τεύχος Β' της 18.1.1968) (**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 14 Ιουλίου 1969

—

66601/4442/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 4/1968

(*) ΕΕΔ 26, 1495.
(**) ΕΕΔ 25, 635.

(*) ΕΕΔ 26, 842.
(**) ΕΕΔ 27, 197.

ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν μακαρονοτεχνιτῶν ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 452 τῆς 17 Ἰουλίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓξ μῆνας χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 19.10.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 4/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν μακαρονοτεχνιτῶν ἁπάσης τῆς χώρας», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 61345/1968 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 237, τεῦχος Β' τῆς 15.5.1968)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Ἰουλίου 1969

—

66602 4443 1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 3 1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως λεωφορείων Ἀστικοῦ Κ.Τ.Ε.Λ. Πατρῶν».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 452 τῆς 17 Ἰουλίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓξ μῆνας χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 19.9.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 3 1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως λεωφορείων ἀστικοῦ Κ.Τ.Ε.Λ. Πατρῶν» (πράξεις καταθέσεως εἰς Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν 68 καὶ 69/23.8.1967).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Ἰουλίου 1969

—

55780 3513 1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος τῶν παντοπωλείων καὶ λοιπῶν τινων καταστημάτων ἐμπορίας τροφίμων τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων Πειραιῶς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 453 τῆς 19 Ἰουλίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀπὸ 8/13.4.1932 π.δ. «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.», ὡς συνεπληρώθη διὰ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 3789/1957 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῆς Ἐργατικῆς Νομοθεσίας», 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4020/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων», 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 69756/1895/1967 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν λειτουργίας τῶν παντοπωλείων, ἐδωδιμοπωλείων, οἰναποτοπωλείων, τυροπωλείων, καφεκοπτείων καὶ λοιπῶν καταστημάτων ἐμπορίας τροφίμων καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν», 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 87/1969 αἴτησιν τοῦ Συνδέσμου Οἰναποτοπωλῶν Πειραιῶς, 5) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 53/1969 γνώμην τῆς Ὁμοσπονδίας Παντοπωλῶν - Ἐδωδιμοπωλῶν καὶ Παντοπωλῶν Ἑλλάδος, 6) Τὴν ἀπὸ 19.5.1969 γνώμην τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Ἐδωδιμοπωλῶν Πειραιῶς, 7) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 45/1969 γνώμην τοῦ Συνδέσμου Παντοπωλοϋπαλλήλων Πειραιῶς «Ἡ Ἀνάστασις», 8) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 329/1969 γνώμην τοῦ Συνδέσμου Συνοικιακῶν Παντοπωλῶν καὶ Οἰναποτοπωλῶν Πειραιῶς «Οἱ Δώδεκα Ἀπόστολοι», 9) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 6611 Φ. 65/23.5.1969 γνώμην τῆς Ἀστυνομικῆς Διευθύνσεως Πειραιῶς, 10) Τὴν ἀπὸ 26.6.1969 γνωμοδότησιν τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου Ἐργασίας, ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν τὰς ὥρας ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος τῶν κάτωθι καταστημάτων τροφίμων :

1) Παντοπωλείων, ἐδωδιμοπωλείων, οἰναποτοπωλείων, τυροπωλείων καὶ καφεκοπτείων.

2) Ὀπωροπωλείων καὶ λαχανοπωλείων, ἐφ' ὅσον πωλοῦν καὶ εἴδη παντοπωλείου.

3) Ἀμιγῶν ὀπωροπωλείων καὶ λαχανοπωλείων.

4) Ἀλλαντοπωλείων καὶ ζυθοαλλαντοπωλείων, ἐξαιρέσει τῶν ζυθοαλλαντοπωλείων, εἰς τὰ ὁποῖα τὸ ἐπικρατέστερον εἶδος εἶναι ἡ διάθεσις ζύθου καὶ ποτῶν.

5) Καταστημάτων ξηρῶν καρπῶν καὶ ζαχαροειδῶν προϊόντων, ἐφ' ὅσον πωλοῦν καὶ εἴδη παντοπωλείου.

6) Καταστημάτων πωλήσεως τροφίμων δι' αὐτοεξυπηρετήσεως (σέλφ σέρβις) ἐξαιρέσει τῶν τοιούτων τύπου ἐστιατορίων.

7) Καταστημάτων καὶ πρατηρίων ποτῶν, ἐφ' ὅσον πωλοῦν καὶ ἄλλα εἴδη παντοπωλείου πλὴν τῶν ποτῶν.

8) Καταστημάτων τυποποιημένων καὶ κατεψυγμένων προϊόντων.

9) Πρατηρίων πωλήσεως γάλακτος (ΕΒΓΑ,

(*) ΕΕΔ 27, 715.

ΑΣΠΡΟ, ΑΣΤΥ κλπ.), ἐφ' ὅσον πωλοῦν καὶ εἴδη παντοπωλείου, ὡς ἀκολούθως :

Τῆς περιοχῆς τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων Περαιῶς, Νικαίας, Κερατσινίου, Κορυδαλλοῦ, Μοσχάτου, Δραπετσώνας, Νέου Φαλήρου, Ἁγ. Ἰωάννου Ρέντη, Περάματος.

Ἀπὸ 1.5 - 30.6 καὶ 1.9 - 30.9 :

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 7.45' - 1.30' καὶ 6 - 8.30' μ.μ., Τετάρτην 7.45' π.μ. - 1.30' μ.μ., Σάββατον 7.45' π.μ. - 1.30' μ.μ. καὶ 5.30' - 9 μ.μ.

Ἀπὸ 1.7 - 31.8:

Τρίτην, Πέμπτην, Παρασκευὴν 7.45' π.μ. - 1.30' μ.μ. καὶ 5.45' - 8.30' μ.μ.

Δευτέραν, Τετάρτην 7.45' π.μ. - 2.15' μ.μ., Σάββατον 7.45' π.μ. - 2 μ.μ. καὶ 5.45' - 9 μ.μ.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Ἰουλίου 1969

—

63155 3928 1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθιερώσεως τῆς ἑορτῆς τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς (26.7) ὡς ἡμέρας ὁλοκληρωτικῆς ἀργίας διὰ τὰ καταστήματα ὀπτικῶν καὶ φωτοοπτικῶν εἰδῶν τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 457 τῆς 19 Ἰουλίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 748/1966 ν.δ. «περὶ κωδικοποιήσεως, καταργήσεως, τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τῆς κειμένης νομοθεσίας περὶ ἑβδομαδιαίας καὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως καὶ ἡμερῶν ἀργίας», 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 59608/7.6.1967 κοινὴν ἀπόφασιν Ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας «περὶ διατηρήσεως καὶ συνθέσεως Συμβουλίων καὶ Ἐπιτροπῶν παρὰ τῇ Κεντρικῇ Ὑπηρεσίᾳ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὡς καὶ τὴν περὶ συγχωνεύσεως Λογαριασμῶν», 3) Τὴν ἀπὸ 30.4.1969 αἴτησιν τοῦ Συλλόγου Ὀπτικῶν Βορείου Ἑλλάδος, 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 772/1969 σύμφωνον γνώμην τοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου Θεσσαλονίκης, 5) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 48/22/3768/1969 ὁμοίαν τῆς Διευθύνσεως Ἀστυνομίας Θεσσαλονίκης, 6) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 87239/1969 τοιαύτην τῆς Νομαρχίας Θεσσαλονίκης, 7) Τὴν ἀπὸ 10.6.1969 γνωμοδότησιν τοῦ Τμήματος Διακανονισμοῦ Ἐργασίας τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου Ἐργασίας, ἀποφασίζομεν:

Καθιεροῦμεν τὴν ἑορτὴν τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς (26/7) ὡς ἡμέραν ὁλοκληρωτικῆς ἀργίας διὰ τὰ καταστήματα ὀπτικῶν καὶ φωτοοπτικῶν εἰδῶν τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Ἰουλίου 1969

—

70506 4/69 1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας

Περὶ κυρώσεως συλλογικῆς συμβάσεως ὑλιεργατῶν γρί - γρί κόλπου Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 458 τῆς 19 Ἰουλίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : Τὴν ἐπιβληθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5200/13.6.1969 ἀναφορᾶς τοῦ Κεντρικοῦ Λιμεναρχείου Θεσσαλονίκης ἀπὸ 1.6.1969 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς ὑλιεργατῶν γρί - γρί ἡμέρας, περιοχῆς Θεσσαλονίκης, ἰδόντες τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Ν.Δ. 3276/1944 «περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐν τῇ ναυτικῇ ἐργασίᾳ», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη καὶ ἰσχύει σήμερον, ἀποφασίζομεν :

1) Κυροῦμεν τὴν ὑπογραφεῖσαν τὴν 1ην Ἰουνίου 1969 μεταξὺ τῶν πλοιοκτητῶν ἁλιευτικῶν συγκροτημάτων γρί - γρί περιφερείας Θεσσαλονίκης καὶ τῶν ἐκπροσώπων τοῦ Ἁλιεργατικοῦ Συνδέσμου Θεσσαλονίκης συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς τῶν ἁλιεργατῶν τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ ἐν λόγῳ ἁλιευτικὰ πλοῖα, ἡ ἰσχὺς τῆς ὁποίας ὁρίσθη ἀπὸ 1ης τοῦ μηνὸς Ἰουνίου 1969 μέχρι καταγγελίας ταύτης ὑπό τινος τῶν συμβαλλομένων μελῶν.

2) Ἡ παροῦσα μετὰ τοῦ κειμένου τῆς συλλογικῆς συμβάσεως δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 27 Ἰουνίου 1969

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας πλοιοκτητῶν γρί - γρί ἡμέρας καὶ ἁλιεργατῶν Συνδέσμου Θεσσαλονίκης

Ἐν Θεσσαλονίκῃ σήμερον τὴν 1ην τοῦ μηνὸς Ἰουνίου τοῦ ἔτους 1969 μεταξὺ τῶν κάτωθι ἐπογεγραμμένων ἀφ' ἑνὸς τῶν πλοιοκτητῶν : 1) Ἰωάννου Κιουρτζῆ, 2) Ἀντωνίου Τσιπούρα, 3) Σταύρου Κιουρτζῆ, 4) Κωνσταντίνου Κιουρτζῆ, 5) Κωνσταντίνου Παζαροπαύλου, 6) Κωνσταντίνου Θ. Κιουρτζῆ, 7) Παναγιώτου Καμπούρογλου, 8) Δημητρίου Τζέλλα, 9) Ἀνδρονίκου Μαριόλα, 10) Ἐμμανουὴλ Μαριόλα, 11) Πέτρου

Κουλούρη, 12) Ἰωάννου Τηγανίτα καὶ 13) Εὐαγγέλου Κιουρτζῆ καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν ἐκπροσώπων τῶν ἁλιεργατῶν : 1) Ἰωάννου Μάγνη, προέδρου τοῦ Συνδέσμου Ἁλιεργατῶν Θεσσαλονίκης, καὶ 2) Γ. Πενταπούλου, γενικοῦ γραμματέως τοῦ ἄνω Συνδέσμου, ἀμφοτέρων δεόντως ἐξουσιοδοτημένων ἐκ μέρους τῶν ἁλιεργατῶν δι' ἐπιγραφῆς τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, τῶν δὲ πλοιοκτητῶν συμβαλλομένων ἕκαστος δι' ἑαυτόν, συνεφωνήθησαν καὶ συνωμολογήθησαν τὰ ἑξῆς :

Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης, ἥτις ἄρχεται ἀπὸ σήμερον, καθορίζονται ὡς ἀκολούθως οἱ ὅροι ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς τῶν πληρωμάτων ἁλιευτικῶν συγκροτημάτων τύπου γρι - γρί ἡμέρας περιοχῆς Κεντρικοῦ Λιμεναρχείου Θεσσαλονίκης.

Ἄρθρον 1

Καθαρὸν ἁλίευμα θεωρεῖται τὰ ἐναπομένοντα ποσὰ χρημάτων μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν κάτωθι ἐξόδων : α) Καυσίμων διὰ τὴν κίνησιν τῶν μηχανῶν, β) τροφοδοσίας ἐργαζομένων, γ) ἐξόδων συνοδοῦ διὰ τὴν παρακολούθησιν τῆς διαθέσεως τῶν ἁλιευμάτων, δ) μεταφορικῶν ἐν γένει ἐξόδων διὰ τὴν διακίνησιν τῶν ἁλιευμάτων ἀπὸ τοῦ τόπου τῆς παραγωγῆς εἰς τὸν τόπον τῆς διαθέσεως, ὡς ἐπίσης καὶ τοῦ ἀντιτίμου τῶν προστατευτικῶν μέσων, ἤτοι πάγου, χάρτου, λινάτσας ἢ καραβοπανιῶν (τέντες) διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ἁλιευμάτων, ε) προμηθείας τοῦ ἰχθυεμπόρου ἐκ πέντε τοῖς ἑκατὸν (5%), στ) ἐξ ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν διὰ φθοράν καὶ συντήρησιν δικτύων, ζ) τῶν καταβαλλομένων ἐν γένει ἐξόδων κατὰ τὴν ἐκφόρτωσιν, ζύγισιν καὶ διαμοιράτησιν τοῦ ἁλιεύματος εἰς τὴν ἰχθυόσκαλαν Θεσσαλονίκης, η) ποσοστὸν εἴκοσι λεπτῶν (0,20) κατὰ κιλὸν ἁλιευμένων ἰχθύων διὰ φθοράν ἱματισμοῦ τῶν ἁλιεργατῶν, θ) ποσοστὸν μηδὲν κόμμα μηδὲν πέντε λεπτῶν (0,05) κατὰ κιλὸν διὰ τὴν ἐξ ἡμισείας διανομὴν μεταξὺ τῶν ὀργανώσεων πλοιοκτητῶν καὶ ἁλιεργατῶν καὶ ι) τὰ ἀσφάλιστρα τῶν ἁλιεργατῶν κατὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας. Ἡ ἡμέρα ἀναχωρήσεως καὶ ἡ ἡμέρα τῆς παύσεως τῆς ἐργασίας θὰ ὑπολογίζωνται ὡς μία ἐργάσιμος ἡμέρα ὡς πρὸς τὰ ἀσφάλιστρα, ὡς καὶ ια) τῶν τυχὸν ἐκτάκτων αἰκτῶν ἐξόδων πλοιοκτητῶν - ἁλιεργατῶν σχετικῶν μὲ τὴν ἐργασίαν γρι - γρί ἡμέρας.

Ἄρθρον 2

Μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ὡς ἄνω ἐξόδων καὶ διαπανῶν τὸ ἐναπομένον καθαρὸν χρηματικὸν ποσὸν θὰ διανέμεται μεταξὺ τῶν ἁλιεργατῶν καὶ πλοιοκτητῶν κατὰ τὴν ἑξῆς ἀναλογίαν: Τὰ ἑξήκοντα τοῖς ἑκατὸν (60%) εἰς τοὺς ἁλιεργάτας, τὰ τεσσαράκοντα δὲ τοῖς ἑκατὸν (40%) εἰς τοὺς πλοιοκτήτας.

Ἄρθρον 3

Τὸ ποσὸν τῶν εἴκοσι λεπτῶν (0,20) κατὰ κιλὸν ἁλιευμένων ἰχθύων θὰ κατατίθεται κατὰ μῆνα εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος πρὸς σχηματισμὸν κεφαλαίου διὰ τὴν φθορὰν ἱματισμοῦ τῶν ἁλιεργατῶν καὶ θὰ διανέμεται εἰς τούτους ἅπαξ ἢ δὶς τοῦ ἔτους. Κατὰ τὰ λοιπὰ θέλουν ἰσχύσει ἐπ' αὐτοῦ αἱ ἤδη ἰσχύουσαι διατάξεις ἐπὶ τῶν γρί - γρί γνάτου.

Ἄρθρον 4

Τὸ ποσοστὸν τῶν μηδὲν κόμμα μηδὲν πέντε λεπτῶν (0,05) θὰ διανέμεται μεταξὺ τῶν ὀργανώσεων πλοιοκτητῶν καὶ ἁλιεργατῶν πρὸς ἀντιμετώπισιν κοινῶν προσπαθειῶν διὰ καλυτέρευσιν καὶ ἀξιοποίησιν τῆς διὰ τῶν γρί - γρί ἡμέρας παραγωγῆς.

Ἄρθρον 5

Ρυθμίζεται τὸ σύστημα τῆς «κότας», κατὰ τὸ ὁποῖον ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται εἰς τὴν παράδοσιν ποσότητος ἰχθύων εἰς ἕκαστον ἁλιεργάτην ἀναλόγως τῆς ἁλιευομένης ποσότητος ὡς ἑξῆς: Ἀπὸ 300 ἕως 700 κιλὰ ἀνὰ ἓν κιλὸν κατὰ ἁλιεργάτην ἐκ τῆς ποικιλίας τῶν ἁλιευομένων ἰχθύων καὶ ἀπὸ 701 κιλὰ καὶ ἄνω ἀνὰ δύο κιλὰ κατὰ ἁλιεργάτην. Αἱ ἀνωτέρω ἀναλογίαι ἰσχύουν ἅπαξ καθ' ἕκαστον εἰκοσιτετράωρον.

Ἄρθρον 6

Τὸ ἁλίευμα ἀπὸ τοῦ τόπου τῆς παραγωγῆς εἰς τὸν τόπον τῆς καταναλώσεως θὰ συνοδεύηται παρὰ ἁλιεργάτου, μέλους τοῦ πληρώματος (συνοδοῦ), κοινῆς ἐμπιστοσύνης τῶν πλοιοκτητῶν καὶ ἁλιεργατῶν. Οἱαδήποτε κατάχρησις τῆς ἐμπιστοσύνης ταύτης θὰ καταγγέλλεται εἰς τὸ Κεντρικὸν Λιμεναρχεῖον Θεσσαλονίκης παρὰ τοῦ πλοιοκτήτου καὶ τοῦ πληρώματος.

Ἄρθρον 7

Ἁλιεργάται τοῦ ὡς ἄνω συμβεβλημένου Συνδέσμου εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἤθελον λάβει προκαταβολὰς (πλάτικα) παρ' οἱουδήποτε πλοιοκτήτου, εἶναι ὑποχρεωμένοι πρὸς ἐπάνδρωσιν τοῦ σκάφους αὐτοῦ καὶ δὲν δύνανται νὰ ἀποτελέσουν μέλη πληρώματος ἄλλου σκάφους πρὸ τῆς καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἐξοφλήσεως τῆς ληφθείσης προκαταβολῆς. Ἄλλως ὁ Σύνδεσμος Ἁλιεργατῶν, κρίνων κατὰ περίπτωσιν, θὰ λαμβάνῃ τὰ ἐνδεδειγμένα μέτρα κατὰ τῶν ἁλιεργατῶν τούτων.

Ἄρθρον 8

Οὐδεὶς ἁλιεργάτης κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ταξιδίου δύναται δι' οἱονδήποτε λόγον νὰ ἐγκα-

ταλείψη προσωρινώς ή ὁριστικῶς τὸ σκάφος, εἰμὴ μόνον εἰς περιπτώσεις ἀνωτέρας βίας, ἀλλ' οὔτε καὶ ὁ πλοιοκτήτης δύναται νὰ ἐκδιώξῃ ἁλιεργάτην ἐκ τῆς ἐργασίας κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ταξιδίου. Κατὰ τῶν ἁλιεργατῶν, οἵτινες ἤθελον τυχὸν ἐγκαταλείψει τὸ σκάφος κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ταξιδίου, θὰ ἐφαρμόζεται ὁ Κανονισμὸς τοῦ Συνδέσμου Ἁλιεργατῶν, ἄλλως θὰ ἀποστερῆται οὗτος τοῦ μεριδίου του.

Ἄρθρον 9

Ἡ διοίκησις τοῦ Συνδέσμου Ἁλιεργατῶν Θεσσαλονίκης ὑποχρεοῦται, ὅπως μεριμνᾷ καὶ ἐλέγχῃ τὴν ἐν γένει καλὴν σωματοφορίαν, προθυμίαν κατὰ τὴν ἐργασίαν καὶ τὴν καλὴν πίστιν, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ τηροῦν τὰ μέλη τοῦ Συνδέσμου πρὸς εὐόδωσιν τοῦ ἁλιευτικοῦ ἔργου, ὡς ἐπίσης νὰ ἐλέγχῃ καὶ ἐπιτηρῇ τὴν διάθεσιν τοῦ ἁλιεύματος.

Ἄρθρον 10

Τὸ ποσοστὸν τῶν 60% ἐκ τοῦ καθαροῦ ἁλιεύματος, τὸ ὁποῖον ἀνήκει εἰς τοὺς ἁλιεργάτας, θὰ λάβῃ διανέμεται μεταξὺ των ὡς ἑξῆς:

α)	Ψαροκαπετάνιος	2½	μερίδια
β)	Μηχανικὸς	1¾	»
γ)	Γιομάκι	1¾	»
δ)	Πρωρεὺς	1½	»
ε)	Σκαπαλιαδῶρος	1⅛	»
στ)	Εἰδικευμένοι ἁλιεργάται	1¼	»
ζ)	Οἱ λοιποὶ ἁλιεργάται ἀνὰ	1	μερίδιον
η)	Σύνδεσμος Ἁλιεργατῶν Θεσσαλονίκης	1	μερίδιον

Ἡ ὡς ἄνω διανομὴ τῶν μεριδίων θὰ γίνεται πάντοτε ἐνώπιον ὅλων τῶν ἐργαζομένων καὶ παρουσίᾳ ἀντιπροσώπου τοῦ Συνδέσμου.

Ἄρθρον 11

Τὸ μερίδιον τῶν ἁλιευτικῶν συγκροτημάτων γρὶ - γρὶ ἡμέρας θὰ πραγματοποιῆται καθ' ἕκαστον ταξίδιον, ἡ διάρκεια τοῦ ὁποίου δὲν θὰ ὑπερβαίνῃ τὰς εἴκοσι πέντε (25) ἡμέρας ἐργασίας. Θὰ ἀκολουθῇ πενθήμερος ἀνάπαυσις τῶν μελῶν τοῦ πληρώματος ἑκάστου σκάφους καὶ ἐν συνεχείᾳ θὰ γίνεται ἡ ἀναχώρησις δι' ἐργασίαν ἑκάστου σκάφους κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ πλοιοκτήτου.

Ἄρθρον 12

Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ταξιδίου ὑποστῇ ἀβαρίαν τὸ σκάφος ἢ ἡ μηχανὴ αὐτοῦ, πλήρως καὶ προσηκόντως ἀποδεδειγμένη, διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ὁποίας ἤθελεν ἀπαιτηθῇ διάρκεια μείζων τῶν πέντε (5) ἡμερῶν, καὶ τοῦ χρόνου τούτου πλήρους καὶ προσηκόντως ἀποδεδειγμένου καὶ κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν κανόνων τῆς κοινῆς πείρας καὶ λογικῆς, τότε τὸ σκάφος τοῦτο θὰ δύναται νὰ ἐργασθῇ καὶ κατὰ τὸ διάστημα τῆς διὰ τοῦ ἄρθρου 11 τῆς παρούσης χρονικοῦ διαστήματος τῆς πενθημέρου ἀργίας τῶν συγκροτημάτων.

Ἄρθρον 13

Γρὶ - γρί, ἐργαζόμενα ὡς γρὶ - γρὶ ἡμέρας καὶ ὡς τοιαῦτα νυκτός (μὲ εἰδικὸν φωτισμόν), ὑποχρεοῦνται καὶ ταῦτα νὰ τηροῦν τὸ πενθήμερον ἀναπαύσεως τῶν γρὶ - γρὶ ἡμέρας κατὰ τὸ ἄρθρον 11 τῆς παρούσης.

Ἄρθρον 14

Δι' ὁλόκληρον τὴν διάρκειαν τῆς ἐτησίας σωζόν εἰς τὰ κοινὰ ἔξοδα τοῦ συγκροτήματος θὰ προστίθεται καὶ ποσὸν χιλίων πεντακοσίων (1500) δραχμῶν διὰ τὴν ἀγορὰν τιμωνῶν τοῦ δυθομέτρου τῶν συγκροτημάτων.

Ἄρθρον 15

Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις ἰσχύει μέχρις οὗ καταγγελθῇ εἴτε παρὰ τῶν πλοιοκτητῶν ἢτοι κοινοῦ ἐνεργοῦντων, εἴτε παρὰ τοῦ Συνδέσμου Ἁλιεργατῶν καὶ μετὰ πάροδον ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς τοιαύτης καταγγελίας.

Ἐφ' ᾧ συνετάγη ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις καὶ ἐπογράφεται νομίμως ὡς ἔπεται παρουσίᾳ καὶ τοῦ Ὑπολιμενάρχου Θεσσαλονίκης.

Οἱ συμβαλλόμενοι

Οἱ πλοιοκτῆται ἐργοδόται. Οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν ἁλιεργατῶν

(Ὑπογραφαί)

—

68934 4525/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ μὴ ἐγκρίσεως τῆς ἀπὸ 16.6.1969 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας «περὶ ἑρμηνείας τῆς ἀπὸ 22.1.1969 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 470 τῆς 23 Ἰουλίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957. 2) Τὴν ἀπὸ 16.6.1969 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας «περὶ ἑρμηνείας τῆς ἀπὸ 22.1.1969 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων ἁπάσης τῆς χώρας». 3) Τὰς ἐπ' αὐτῆς διαφωνίας τῶν Ὑπουρ-

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΑΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ ΕΠΙ ΤΟΥ Ν.Δ. 185)1969 ΠΕΡΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ (*)

Προς την Α.Ε. τον Αντιβασιλέα

Εξοχώτατε,

Ο νόμος 281 του 1914 περί σωματείων έθι-

γείων Συντονισμού και Εργασίας, διατυπωθείσας διά των υπ' αριθ. 32360/2091/1969 και 68931/4525/1969 εγγράφων των αντιστοίχως. 4) Σχετικήν γνωμοδότησιν του κατ' άρθρον 2 § 2 εδάφ. Β' του ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Αιτοιβής και Όρων Εργασίας του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, μετονομασθέντος βάσει του ν.δ. 186/1969 εις Ανώτατον Συμβούλιον Εργασίας, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 21.7.1969, ην και αποδεχόμεθα. 5) Το γεγονός ότι (καθ' ά άλλωστε προκύπτει εκ της αντιπαραβολής της υπό κρίσιν συλλογικής συμβάσεως προς την ερμηνευομένην διάταξιν) εν τη ουσία επιχειρείται υπό μορφήν ερμηνείας ή θέσπισις νέου κανόνος δικαίου και δη με αναδρομικήν ισχύν, καθιερούντος καθεστώς, το οποίον εις ουδένα κλάδον μισθωτών ισχύει, θέλει δε δημιουργήσει αδικαιολογήτους οικονομικάς επιβαρύνσεις εις Οργανισμούς, εξυπηρετούντας σοβαροτάτους οικονομικούς και κοινωνικούς σκοπούς. Άλλωστε και αν ήθελεν υποτεθή ότι υφίσταται ανάγκη ερμηνείας της επιμάχου διατάξεως αρμόδια προς τούτο τυγχάνουν τα Διοικητικά Διαιτητικά Δικαστήρια κατ' άρθρον 15 § 2 του νόμου 3239/1955, διαδικασία, καθ' ην θά ήδύνατο να αντιμετωπισθή το θέμα τούτο, αποφαίζομεν:

Δεν εγκρίνομεν την από 16.6.1969 συλλογικήν σύμβασιν εργασίας «περί ερμηνείας της από 22.1.1969 συλλογικής συμβάσεως εργασίας προσωπικού Γεωργικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων άπασης της χώρας», καταρτισθείσαν και υπογραφείσαν μεταξύ αφ' ενός της Πανελληνίου Συνομοσπονδίας Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών, αφ' ετέρου δε της Ομοσπονδίας Συνεταιριστικών Υπαλλήλων Γεωργικών Οργανώσεων Ελλάδος και κατατεθείσαν ημίν την 3.7.1969, συνταχθέντος προς τούτο του υπ' αριθ. 997/3.7.1969 πρακτικού καταθέσεως, διά τους εν τω σκεπτικώ της παρούσης αναφερομένους λόγους.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 23 Ιουλίου 1969

σεν εις την χώραν μας τας βασικας αρχας του συνεταιρίζεσθαι και ο νόμος 2151 του 1920 περί επαγγελματικών σωματείων απεσαφήνισε και συνεπλήρωσε τας βασικάς αρχάς του συνεταιρίζεσθαι δι' επαγγελματικούς σκοπούς, οι δε νόμοι 4879/1931 και 5420/1932 προσδιώρισαν τα δικαιώματα των δημοσίων υπαλλήλων. Οι νόμοι ούτοι εξακολουθούν να ισχύουν ως προς τα ουσιώδη σημεία των, πλην όμως επέστησαν τας επιδράσεις δύο ακόμη περιόδων και νομοθετημάτων, ήτοι του Αστικού Κώδικος, ισχύσαντος από του 1946 και διαλαμβάνοντος περί νομικών προσώπων εν γένει και περί σωματείων ειδικώτερον, καθώς και των διεθνών συμβάσεων εργασίας υπ' αριθ. 87 και 98 περί συνδικαλιστικής ελευθερίας και ελευθέρων συλλογικών διαπραγματεύσεων, αι οποίαι επικυρώθησαν υπό της Ελλάδος διά των ν.δ. 4204 και 4205 του 1961 και ισχύουν από του 1962 ως εσωτερικόν δίκαιον. Αι διατάξεις αυται συμπληρωθείσαι εις ουσιώδη σημεία διά του ν.δ. 4361/1964, εκωδικοποιήθησαν διά του ν.δ. 667/1968 εις εφαρμογήν συστάσεως, την οποίαν διετύπωσε το 1966 η Επιτροπή Συνδιαλλαγής, η σωματωθείσα διά κοινής αποφάσεως του Οικονομικού και Κοινωνικού Συμβουλίου του Ο.Η.Ε. και της Διεθνούς Οργανώσεως Εργασίας κατά το 1950. Τέλος διά του ά.ν. 257/1968 ερρυθμίσθησαν ειδικά τινα ζητήματα αφορώντα τας επαγγελματικάς οργανώσεις των γαιεργατών.

Παρά ταύτα η ελληνική νομοθεσία περί επαγγελματικών σωματείων εμφανίζεται ελλιπής και θεωρείται διεθνώς αναχρονιστική. Διά την συμπλήρωσιν αυτής εζητήσαμεν κατά τον παρελθόντα Αύγουστον από την Διεθνή Οργάνωσιν Εργασίας να βοηθήση την Ελλάδα διά της αποστολής εμπειρογνωμόνων, οι οποίοι να γνωμοδοτήσουν περί των επενεκτέων εις την νομοθεσίαν περί επαγγελματικών σωματείων μεταβολών, πλην όμως το Διοικητικόν Συμβούλιον της Δ.Ο.Ε. επεφυλάχθη να αποφασίση μέχρις αποσαφηνίσεως των παραπόνων, τα οποία εκφεύγουν ενώπιον αυτού περί παραβάσεως υπό της Ελλάδος των ως άνω διεθνών συμβάσεων εργασίας. Κατόπιν τούτου και αφού ελάβομεν γνώσιν των υπομνημάτων,

(*) ΕΕΔ 28, 680.

τὰ ὁποῖα ἐπέβαλον ἡμῖν αἱ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις ἐργοδοτῶν - μισθωτῶν καὶ τὰ ὁποῖα ἀμυδρῶς ἅπτονται τοῦ θέματος, προήλθομεν εἰς τὴν κατάρτισιν τοῦ ὑπὸ κρίσιν νομοσχεδίου, ἡ ἐπείγουσα ἀνάγκη τοῦ ὁποίου ἀπέβη καταφανής. Διὰ τοῦ ὑπὸ κρίσιν ν.δ., ἐνῷ διατηρεῖται ἡ ἰσχύουσα νομοθεσία, δίδονται λύσεις εἰς δυσχερῆ προβλήματα τοῦ ἑλληνικοῦ συνδικαλισμοῦ, προσηρμοσμένα πρὸς τὰς διεθνεῖς συμβάσεις ἐργασίας καὶ τὸ νέον Σύνταγμα, ἀνάλογοι δὲ πρὸς τὰς Εὐρωπαϊκὰς ἰδίᾳ χώρας, αἱ ὁποῖαι πολλὰ προβλήματα τὰ ἔχουν ἀντιμετωπίσει διὰ τῆς διαμορφώσεως ἠθικῶν κανόνων καὶ συνηθειῶν.

Εἰδικώτερον:

Διὰ τοῦ ἄρθρου 1 ἐπαναλαμβάνεται καὶ ἀποσαφηνίζεται ἡ ἰσχύουσα διὰ τὰς διαφόρους κατηγορίας ἐπαγγελματικῶν σωματείων νομοθεσία.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 2 καθορίζεται, ὅτι ἕκαστος ἐργάτης ἢ ὑπάλληλος, μετέχων εἰς μίαν ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν τῆς προτιμήσεώς του, ἐξαντλεῖ τὸ συνταγματικόν του δικαίωμα τοῦ συνταιριάζεσθαι εἰς τὸν ἐπαγγελματικὸν τομέα καὶ τοῦτο διότι παρετηρήθη πολλαπλὴ συμμετοχή, νοθεύουσα τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς ἐκπροσωπήσεως, διότι οἱ ἐγγραφόμενοι εἰς πλείονα σωματεῖα, ἀντὶ νὰ ἀφοσιοῦνται εἰς τοὺς ἰδίους σκοποὺς τοῦ σωματείου, καταμερίζουν τὴν δραστηριότητά των μεταξὺ πλειόνων καὶ διὰ τοῦ ἀνταγωνισμοῦ ἀπειλοῦν νὰ ἐπιφέρουν βλάβην εἰς τὰ συμφέροντα τῶν σωματείων καὶ ἐκτρέπονται τοῦ καταστατικοῦ των.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 3 ρυθμίζεται τὸ θέμα τῆς ἀπεργίας, δεδομένου ὅτι δὲν ὑφίστατο νομοθετικὴ διάταξις περὶ τῆς ἐννοίας τῆς ἀπεργίας, ἡ δὲ νομολογία κυμαίνεται, σαφὴς δὲ εἶναι ἡ ἀνάγκη ἐννοιολογικοῦ προσδιορισμοῦ καὶ καθορισμοῦ τῶν πλαισίων αὐτῆς (παράγρ. 1 καὶ 5).

Διευκρινίζεται ἐπίσης, ὅτι ἡ ἀπεργία εἶναι δικαίωμα τῶν συνδεομένων διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ὄχι τῶν συνδεομένων διὰ ταυτότητος πρὸς τὸ Δημόσιον (ἄρθρον 19 § 6 νέου Συντάγματος) καὶ ἐπὶ πλέον, ὅτι ἀπεργία, προστατευομένη ὑπὸ τοῦ νόμου, εἶναι ἡ ἀποβλέπουσα εἰς καθαρῶς ἐπαγγελματικοὺς σκοπούς (ἄρθρον 19 § 5 νέου Συντάγματος). Διὰ τῆς παραγράφου 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἀποσαφηνίζεται τὶ προϊσχύον ἄρθρων 8 § 14 ν.δ. 661/1968, ὑπὸ τοῦ ὁποίου ἐπετρέπετο ἡ κήρυξις ἀπεργίας ἄνευ προηγουμένης ἀποφάσεως οἱουδήποτε ὀργάνου τοῦ σωματείου, ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 8 δὲ τοῦ νόμου 2151 ἐπεβάλλετο μόνον καταταλτικῶς ἡ προσφυγὴ εἰς τὴν γενικὴν συνέλευσιν, ἡ ὁποία ἐν τῇ πράξει οὐδέποτε συνεκαλεῖτο. Ἤδη ἀρίεται ἐλευθερία εἰς τὰ καταστατικὰ νὰ προσδιορίσουν τὸ ἁρμόδιον ὄργανον συμφώνως πρὸς τὰς διεθνεῖς συμβάσεις ἐργασίας, πλὴν ὅμως ἐπιβάλλεται ἡ ἀρχὴ τῆς πλειοψηφίας, ἐνῷ διὰ τῆς ἐπακολουθούσης παραγράφου 3 καθορίζεται, ὅτι διὰ τὴν συνέχισιν τῆς ἀπεργίας πέραν τῶν τριῶν ἡμερῶν ἀπαιτεῖται ὁπωσδήποτε ἀπόφασις τῆς γενικῆς συνελεύσεως, λαμβανομένη δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας. Τέλος, διὰ τῆς παραγρ. 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὁρίζεται ὑποχρέωσις τῶν διοικούντων νὰ ἐξαιρεῖν τῆς ἀπεργίας πρόσωπα ἀπαραίτητα διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν ἐγκαταστάσεων, ὑποκείμενα ἄλλως εἰς τὴν αὐστηρὰν ἀστικὴν κύρωσιν ἀπωλείας τῆς προστασίας τῶν νόμων 2112 τοῦ 1920 καὶ 3198 τοῦ 1955 περὶ ἀποζημιώσεως τῶν ἀπολυομένων ἐκ τῆς ἐργασίας συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νομοσχεδίου.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 4 § 1 ὑπομνήσκεται ὑφισταμένη διάταξις τοῦ ἄρθρου 18 § 2 τοῦ νόμου 3239, καθ' ἣν τιμωρεῖται ἡ ἀπεργία, ὅταν ἐκδηλώνεται ἐντὸς τῶν προθεσμιῶν, αἱ ὁποῖαι ἐτάχθησαν διὰ τὴν ἐπίλυσιν συλλογικῆς διαφορᾶς καὶ τοῦτο ὡς ἐκδήλωσις κακῆς πίστεως καὶ ἀναγνωρίσεως τῆς νομίμου διαδικασίας, διὰ δὲ τοῦ ἄρθρου 4 § 2 εἰσάγεται ἡ ἀρχή, ὅτι οἱ ἐργαζόμενοι εἰς ὡρισμένας ἐπιχειρήσεις, θεωρουμένας κοινῆς ὠφελείας, περὶ τῶν ὁποίων καὶ τὸ ἄρθρον 294 Ποινικοῦ Κώδικος προβλέπει ποινὰς ὑφ' ὡρισμένας προϋποθέσεις, ὑποχρεοῦνται νὰ ἐποβάλλουν ἀπαραιτήτως πᾶσαν διένεξίν των εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ἀρχὴν καὶ τὸν ἐργοδότην καὶ νὰ δύνανται νὰ ἀποφασίσουν περὶ ἀπεργίας μόνον μετὰ παρέλευσιν προθεσμίας καὶ ἐφ' ὅσον αἱ ἁρμόδιοι δὲν ἐκίνησαν τὴν νόμιμον διαδικασίαν πρὸς ἐπίλυσιν τῆς διαφορᾶς διὰ συνδιαλλαγῆς.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 6 § 1 συμπληροῦνται αἱ ἰσχύουσαι διατάξεις (ἄρθρον 12 § 3 ν.δ. 667/1968) τὰ ἄρθρα 86 - 91 Ἀστικοῦ Κώδικος περὶ διαλύσεως ὀργανώσεων, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ νέον Σύνταγμα (ἄρθρον 19 § 3) καὶ ἐπὶ πλέον διὰ τῆς παραγράφου 2 εἰσάγεται ἡ δυνατότης ἐκπτώσεως ἀπὸ τῆς ἰδιότητος τοῦ μέλους διοικήσεως ἢ ἐποπτείας καὶ ἀντιπροσώπου ἐν γένει, τῶν ὁποίων ἡ δρᾶσις ἀντίκειται εἰς τὴν ἀνωτέρω συνταγματικὴν διάταξιν. Ἡ νέα αὕτη ἀρχή, ἐνῷ φαίνεται δυσμενὴς διά τινα πρόσωπα, εἶναι εὐνοϊκὴ διὰ τὴν διευκόλυνσιν τῆς συνδικαλιστικῆς ὀργανώσεως, διότι συμβαίνει συχνὰ ἡ μὲν πλειονηφία τῶν μελῶν νὰ ἀποβλέπῃ εἰς ἐπαγγελματικοὺς σκοπούς, πρόσωπά δέ τινα, ἐπιτυγχάνοντα νὰ ἐλέγχουν τὴν σειρᾶδα τῆς ὀργανώσεως, ἐνεργοῦν κατὰ τὸ δοκοῦν, παραβιάζοντα καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς πλειοψηφίας, ἐναντίον δὲ τῶν παραβάσεων αὐτῶν τὰ

ανύπαρκτα καὶ ἀθῶα μέλη ἔχουν μόνον μέσον προστασίας τὴν δυσχερῆ διαδικασίαν συγκλήσεως συνελεύσεως διὰ τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ, ἐνῷ διὰ τῆς τιθεμένης διατάξεως καὶ τὰ μέλη καὶ ὁ ἀρμόδιος διὰ τὴν τήρησιν τοῦ νόμου Εἰσαγγελεὺς δύνανται νὰ εἰσαγάγωσιν αἴτησιν ἐκπτώσεως τῶν ἐνόχων εἰς τὸ δικαστήριον. Διὰ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, ἐπίσης, ἀποσαφηνίζεται, ὅτι ἡ περιουσία διαλυθεισῶν ἢ διαλυομένων ὀργανώσεων περιέρχεται εἰς ἑτέρων ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν τοῦ αὐτοῦ σκοποῦ, κατὰ παρέκκλισιν τῆς τεθείσης ὑπὸ τῆς ΑΒ Συντακτικῆς Πράξεως ἀρχῆς ὅτι περιέρχεται εἰς τὸ Δημόσιον. Ἡ ἀνάγκη τῆς διατάξεως αὐτῆς προκύπτει λόγῳ τῆς ὑφισταμένης ἐνώπιον τῆς Δ.Ο.Ε. κατηγορίας ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐδήμευσε τὴν περιουσίαν τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων.

Τὸ ἄρθρον 7 ἐπαναλαμβάνει διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 Ν.Δ. 667/1968, πλὴν ὅμως εἰς τὸ τελευταῖον ἐδάφιον προβλέπει, ὅπως τὰ μεγάλου ἀριθμοῦ σωματεῖα δύνανται νὰ μετέχουν εἰς τὰ συνέδρια τῶν σωματειακῶν Ἑνώσεων δι' ἀριθμοῦ ἀντιπροσώπων ἀναλογούντος εἰς τὸ 1/5 τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ συνέδρων, ἐνῷ τὸ προϊσχῦον ν.δ. περιώριζε τὴν δυνατότητα αὐτὴν μόνον εἰς τὸ 1/10. Τοῦτο ἔχει σημασίαν, ἀφ' ἑνὸς διότι τὸ 1/5 ἰσχυσεν ἀπὸ τοῦ 1914 μέχρι τοῦ 1964, ἀφ' ἑτέρου δὲ διότι διὰ τοῦ ὑπερμέτρου περιορισμοῦ δυνατότητος ἐκπροσωπήσεως τῶν μεγάλου ἀριθμοῦ μελῶν σωματείων ὁ ἔλεγχος τῶν σωματειακῶν Ἑνώσεων περιέρχεται εἰς μικρὰ καὶ ἐνίοτε ἀνύπαρκτα σωματεῖα.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 8 τίθεται τέρμα εἰς τὴν ἔλλειψιν βιβλίων δημοσιότητος περὶ τῆς ὑπάρξεως ἐργατικῆς ἐπαγγελματικῆς τινος ὀργανώσεως, λόγῳ τοῦ ἀπιθάνου ἀριθμοῦ καταχωρήσεων, αἱ ὁποῖαι ὑπάρχουν εἰς τὰ βιβλία τοῦ Πρωτοδικείου βάσει διατάξεως ἰσχυούσης ἀπὸ τοῦ 1914. Πολλαὶ ἐξ αὐτῶν εἶναι ἀπὸ μακροῦ ἀδρανεῖς, ἄλλαι δὲ ἀμφισβητουμένης νομικῆς ὑποστάσεως. Πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ συνδικαλισμοῦ, ὡς λειτουργήματος ἐντὸς τοῦ Κράτους καὶ τῶν νόμων, θὰ ἐπέλθῃ ἡ ἀνανέωσις τῶν μητρώων τῶν ἐπαγγελματικῶν ἐργατικῶν ὀργανώσεων.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 9 λαμβάνεται μέριμνα, ὅπως ἡ διοίκησις, ἐπιστασία καὶ ἐν γένει ἐκπροσώπησις ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων ἀνατίθεται ἀποκλειστικῶς εἰς μέλη ὀργανώσεως, ἀσκοῦντα τὸ ἐπάγγελμα, τὸ ὁποῖον ἐκπροσωποῦν, ὥστε νὰ ἔχουν ἄμεσον ἐπαφὴν μὲ τὰ προβλήματα τῶν μελῶν. Διὰ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ρυθμίζονται τὰ ζητήματα τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἀπασχολουμένων κατὰ πλήρη ἀπασχόλησιν εἰς ἐργατικὰς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις, αἱ ὁποῖαι ἀποχωροῦν, διότι ἀπὸ μακροῦ ἔπαυσαν νὰ ἔχουν σχέσιν μὲ τὸ ἐργατικὸν ἐπάγγελμα. Ἡ παρεχομένη ἀποζημίωσις ἔχει σκοπὸν νὰ διευκολύνῃ τοὺς ἐνδιαφερομένους νὰ ἀναπροσαρμοσθοῦν ἐπαγγελματικῶς. Ἐπίσης διὰ τοῦ ἄρθρου 9 παρέχεται ἡ δυνατότης λήψεως ἀδείας ἀπουσίας τῶν ἐκπροσώπων ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων παρὰ τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν αὐτῶν πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν συνδικαλιστικῶν των καθηκόντων.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 10 καθορίζονται ἀνώτερα ἐπίπεδα μισθῶν καὶ ἀποζημιώσεων, τὰς ὁποίας δύνανται νὰ καταβάλλουν ἐφεξῆς ἐργατικαὶ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις, θεσπιζομένης τῆς ἀρχῆς ὅτι δὲν δύνανται νὰ ὑπερβαίνουν τὰς ἀποδοχὰς καὶ προσαυξήσεις τῶν ὑπαλλήλων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν. Τοῦτο ἀποβλέπει, ὅπως αἱ ὀργανώσεις δυνηθοῦν νὰ ἀνταποκριθοῦν εἰς τὰς δαπάνας των δι' ἰδίων πόρων προερχομένων ἐκ τῶν συνδρομῶν τῶν μελῶν των, ἐνῷ, ἐξ ἄλλου, λαμβάνεται μέριμνα διὰ τοῦ ἄρθρου 11 πρὸς τακτοποίησιν τῶν ὑποχρεώσεων, τὰς ὁποίας ἀνέλαβον ὑπὸ ἄλλας περιστάσεις ἔναντι ἐκπροσώπων καὶ ὑπαλλήλων αὐτῶν.

Λαμβάνομεν ὅθεν τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλωμεν Ὑμῖν ὑπὸ τὴν κρίσιν Σας τὸ ὡς ἄνω νομοθετικὸν διάταγμα, ἡ ἀνάγκη τοῦ ὁποίου ὑπηγορεύθη ἐκ τῶν ὡς ἄνω λόγων καὶ παρακαλοῦμεν, ὅπως προβῆτε τοῦτο διὰ τῆς ὑπογραφῆς Ὑμῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Ἀπριλίου 1969

Ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας

Ἀπ. Βογιατζῆς

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Δικονομικά

Υπό της Συντάξεως

Από την επί του Προσχεδίου Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας (άρθρα περί εργατικής διαδικασίας) Εισηγητικήν Έκθεσιν του εκ των μελών της Συντακτικής Επιτροπής *Γ. Οικονομοπούλου* (ΕΕΔ 18, 1062 επ.) παραλαμβάνομεν, κατ' αποσπάσματα, τας ακολούθους σκέψεις: Η διαδικασία εκδικάσεως των ατομικών διαφορών εργασίας πρέπει να είναι απλή και οικονομική (σελ. 1068), ιδιαιτέρα δε προσοχή πρέπει να καταβληθή κατά την κατάρτισιν των διατάξεων, αι οποίαι θα ορίζουν τα δικαστικά έξοδα της διαδικασίας των εργατικών διαφορών, και σκόπιμον είναι να εκφρασθή αύξησις της Επιτροπής, όπως μειωθούν ταύτα εις το ελάχιστον δυνατόν όριον. Η απαρξις μειωμένων δικαστικών εξόδων έχει μεγίστην σημασίαν διά την επιτυχίαν της διαδικασίας των εργατικών διαφορών.

Την αρχήν αύτην υιοθέτησε και ο φορολογικός Νομοθέτης διά του προσφάτου ν.δ. 199/1969 (ΕΕΔ 28, 809), ρυθμίσας τα εις τας πολιτικάς δίκας τέλη χαρτοσήμου, ηκολούθει δε και το προϊσχύον του νόμου τούτου φορολογικόν δίκαιον.

Θά έλεγέ τις λοιπόν, ότι, αφού πρόκειται περί δαπανών, αί οποίαι, κατά τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, υπέβαλλον εις την αυτήν εργατικήν διαδικασίαν, κοινά δι' όλας θά ήσαν τα τέλη και τα εν γένει δικαστικά έξοδα προς απονομήν της δικαιοσύνης εις τα ιδιαιτέρως προστατευόμενα δικονομικώς πρόσωπα.

Εν τούτοις, ως έχει σήμερον το νομοθετικόν καθεστώς, οι έχοντες το δικαίωμα της ιδιαιτέρας αυτής δικονομικής προστασίας (άρθρα 691 επ. Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας) διαχωρίζονται εις τας εξής κατηγορίας:

α) Των εν γένει μισθωτών, οι οποίοι έχουν διαφοράς εκ παροχής εξηρτημένης εργασίας ή εξ αφορμής αυτής κατά των εργοδοτών των (άριθ. 1 άρθρου 691 Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας και άριθ. 2, 3 αυτού), οι οποίοι πληρώνουν τα μειωμένα κατά το ν.δ. 199/1969 τέλη, διά να έχουν την προστασίαν της εργατικής διαδικασίας.

β) Των στρατευομένων μισθωτών, οι οποίοι έχουν διαφοράς εκ του νόμου 3514/1928, οι οποίοι απαλλάσσονται παντός τέλους (άρθρον 5 § 2 ν.δ. 199/1969), ενώ δεν υπάρχει έδη υπό τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας διαδικασία νόμου 3514/1928, των εξ αυτών διαφορών υπαγομένων εις την του άρθρου 691 επ. εργατικήν διαδικασίαν.

γ) Των ηφαλισμένων εις άλλους, πλην του Ι.Κ.Α., Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφαλίσεως, αί διαφοραί των οποίων εκ της σχέσεως ασφαλίσεως υπάγονται εις την εργατικήν διαδικασίαν, οι οποίοι πληρώνουν τα μειωμένα κατά το ν.δ. 199/1969 τέλη της εργατικής διαδικασίας.

δ) Των ηφαλισμένων εις το Ι.Κ.Α., οί οποίοι, κατά το άρθρον 40 § 2, εδάφ. δ' του α.ν. 1846/1951 περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων, διατηρηθέν εν ισχύϊ διά του άρθρου 7 του ν.δ. 199/1969, απαλλάσσονται παντός τέλους διά την αναγνώρισιν, εν καστικήν επιδίωξιν ή πραγματοποίησιν των παροχών του Ι.Κ.Α.

Πέραν του ζητήματος αν ο διαχωρισμός των ηφαλισμένων εις τους του Ι.Κ.Α. και των άλλων Ασφαλιστικών Οργανισμών προς ιδιαιτέραν μεταχείρισιν των πρώτων εναρμονίζεται προς την περί ισότητος επιταγήν του Συντάγματος προκύπτουν άκρως τα εξής:

Αν ήθελε κρατήσει η νομολογιακή άποψις ότι και κατά την εργατικήν διαδικασίαν επί αγωγών ποσού ανωτέρου των 15.000 δραχμών απαιτείται η καταβολή δικαστικού ενσήμου (εγγίζοντος ήδη τις 100.000 δραχμάς το χιλιόδραχμον) (περί της οποίας απόψεως ίδετε ανωτέρω, σελ. 980 επ.), τότε, από νομοθετικής πλέον απόψεως, θά συμβαίνουν τα εξής περίεργα:

Επί της πρώτης περιπτώσεως (των εν γένει μισθωτών) θά καταβάλλεται δικαστικόν ένσημον, επί ποινή άλλως απορρίψεως της αγωγής.

Επί της δευτέρας περιπτώσεως, των στρατευομένων μισθωτών, δέν θά καταβάλλεται δικαστικόν ένσημον διά τας εκ του νόμου 3514/1928 διαφοράς των, αφού η διαδικασία διεξάγεται άτελώς, ενώ διά τους αυτούς μισθωτούς θά καταβάλλεται δικαστικόν ένσημον διά την περί αποζημιώσεως του νόμου 2112/1920 απαίτησίν των, ή οποία δέν είναι διαφορά εκ του νόμου 3514.

Επί της τρίτης περιπτώσεως των ηφαλισμένων εις άλλους, πλην του Ι.Κ.Α., Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφαλίσεως θά καταβάλλεται δικαστικόν ένσημον.

Επί της τετάρτης περιπτώσεως, των ηφαλισμένων εις το Ι.Κ.Α., δέν θά καταβάλλεται, αφού απαλλάσσονται παντός τέλους και συνεπώς και της καταβολής δικαστικού ενσήμου.

Εδώσαμεν μίαν εικόνα των συμβαινόντων διά την απονομήν της δικαιοσύνης κατά την εργατικήν διαδικασίαν, τα οποία δέν συνάδουν προς την τάξιν δικαίου, ενώ σκοπός της διαδικασίας αύτης είναι η κοινή διά της απλής και οικονομικής αυτής διαδικασίας προστασία.

Δέν θέλομεν να είπωμεν, ότι δέν είναι καλή ή δι' ωρισμένην κατηγορίαν δικαιούχων απαλλαγή από των τελών χαρτοσήμου και του δικαστικού ενσήμου. Αλλά είναι πώς να το είπωμεν; άντικοινωνικόν ως προς τα δικαστικά ένσημον να διαχωρίζονται οί δικαιούχοι εις πλουσίους και πένητας, ενώ δέν διαφέρει η οικονομική θέσις των, ή οποία πάντως δέν είναι θέσις πλουσίου.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 28ος - Τεῦχος 16ον (670)

Ἀθῆναι, 15 Αὐγούστου 1969

ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΘΕΝΤΟΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ

[Μετὰ τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 6 § 1 Ν.Δ. 61/1968 ἀντικατάστασιν τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Α.Ν. 1836/1951]

Ὑπὸ τοῦ κ. ΣΠΥΡ. Γ. ΛΙΜΟΥΡΗ, πρώην Πρωτοδίκου

Διὰ τοῦ ἀντικαταστήσαντος τὸ ἄρθρον 11 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ἄρθρου 6 § 1 τοῦ ν.δ. 61/1968 ὁρίζονται τὰ ἑξῆς: «1. Ὁ ὑπόχρεως τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ παρόντος δύναται νὰ αἰτήσηται ὁποτεδήποτε παρὰ τοῦ τοποθετήσαντος παρ' αὐτῷ τὸν πολεμιστὴν Συμβουλίου τὴν ἀντικατάστασιν τούτου δι' ἑτέρου μετὰ προηγουμένην δεκαπενθήμερον τοὐλάχιστον πραγματικὴν ἀπασχόλησιν τούτου παρ' αὐτῷ. 2. Ἐν τῇ αἰτήσει ὁ ὑπόχρεως δέον ὅπως ἐπικαλῆται λόγους συνιστῶντας εἴτε ἀνυπαίτιον ἀκαταλληλότητα τοῦ πολεμιστοῦ διὰ πᾶσαν παρ' αὐτῷ ἐργασίαν, εἴτε ὑπαίτιον τοιαύτην, ὀφειλομένην εἰς φυγοπονίαν ἢ ἀδιαφορίαν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του ἢ ἀνάρμοστον καὶ ἀντιπειθαρχικὴν συμπεριφοράν. 3. Τὸ ἁρμόδιον Συμβούλιον μετὰ προηγουμένην διαπίστωσιν τῶν προβαλλομένων λόγων ἀκαταλληλότητος τοῦ τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ ὑποχρεοῦται νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἀντικατάστασιν τούτου. 4. Ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου δέον ὅπως ληφθῇ καὶ ἐπιδοθῇ ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως. 5. Ἐν ἀποδοχῇ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς περὶ ἀντικαταστάσεως αἰτήσεως ἢ ἐν ἀπράκτῳ παρόδῳ τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω διμήνου ὁ ὑπόχρεως δύναται νὰ προβῇ ἄνευ προσφυγῆς εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ ἄρθρου 7 ἀ.ν. 244/1936 καὶ 771/1937 εἰς καταγγελίαν τῆς μετὰ τοῦ πολεμιστοῦ συμβάσεως ἐργασίας, τηρῶν τὰς περὶ καταγγελίας τῆς ἀορίστου χρόνου σχέσεως ἐργασίας κειμένας διατάξεις».

Ἐκ τῆς παραβολῆς τοῦ κειμένου τῶν διατάξεων τούτων τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 61/1968 πρὸς τὸ κείμενον τῆς δι' αὐτῶν ἀντικατασταθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου τούτου εἶχεν ἀντικατασταθῇ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 2657/1953, διαπιστοῦται, ὅτι εἰς τὸ προϊσχύσαν νομοθετικὸν τοῦτο καθεστὼς ἐπηνέχθησαν οὐσιώδεις μεταβολαὶ διὰ τοῦ νεωτέρου ὡς ἄνω νομοθετήματος, ἐκ τῆς ἐρμηνείας τοῦ ὁποίου συνάγονται τὰ ἑξῆς:

1. Παρέχεται, ἐν πρώτοις, διὰ τοῦ νέου τούτου νομοθετήματος εἰς τὸν ἐργοδότην ἡ εὐχέρεια νὰ αἰτήσηται **ὁποτεδήποτε** παρὰ τοῦ τοποθετήσαντος παρ' αὐτῷ τὸν προστατευόμενον πολεμιστὴν Συμβουλίου τὴν ἀντικατάστασιν τούτου δι' ἑτέρου.

Οὕτω, ἐνῷ κατὰ τὴν ἀντικατασταθεῖσαν παλαιὰν διάταξιν ἡ μετὰ τὴν πάροδον τῆς τασσομένης δι' αὐτῆς (ὡς καὶ διὰ τῆς νέας διατάξεως) δεκαπενθημέρου προθεσμίας πρὸς δοκιμασίαν τοῦ τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου, ὅπως αἰτήσηται τὴν ἀντικατάστασιν τούτου, δὲν ἐχώρει ἀπεριορίστως καθ' ἅπαν τὸ χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ διαρκεῖ ἡ ἀναγκαστικὴ σχέσις ἐργασίας, ἀλλ' ἐτέλει, κατὰ τὴν κρατήσασαν ἄποψιν (Α.Π. 82/1967, ΕΕΔ 26, 491, Α.Π. 48/1967, ΕΕΔ 26, 432), ὑπὸ τὸν αὐτονόητον περιορισμὸν τῆς ἐντὸς εὐλόγου χρόνου ἀσκήσεως αὐτοῦ, ὑποκειμένης, ἄλλως, εἰς τὴν ἐκ τῶν ἄρθρων 200, 281 καὶ 288 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος συναγομένην συναλλακτικὴν καλὴν πίστιν καὶ τὴν μὴ ἀσκη-

σιν τοῦ δικαιώματος κατὰ προφανῆ ὑπέρβασιν τοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος τούτου, διὰ τῆς νέας διατάξεως (§ 1 ἄρθρου 6 ν.δ. 61/1968) τὸ ρηθὲν δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου δύναται νὰ ἀσκηθῇ ὁποτεδήποτε, ἄνευ, δηλονότι, χρονικοῦ τινος περιορισμοῦ, ἀρκεῖ μόνον νὰ ἔχῃ παρέλθει ἡ πρὸς δοκιμασίαν τοῦ τοποθετηθέντος τασσομένη 15ήμερος προθεσμία.

2. Ἐν τῇ περὶ ἀντικαταστάσεως αἰτήσει του ὁ ὑπόχρεως ἐργοδότης δέον, ὅπως ἐπικαλῆται τοὺς λόγους, οἵτινες ἐπιβάλλουσι τὴν αἰτουμένην ἀντικατάστασιν.

Ἐπομένως ἡ μὴ ἐπίκλησις τοιούτων λόγων καθιστᾷ ἀπαράδεκτον τὴν αἴτησιν.

Κατὰ τὴν προϊσχύσασαν διάταξιν δὲν ἀπῃτεῖτο ἐπίκλησις τοιούτων λόγων. Οὐδεμίαν ὑποχρέωσιν εἶχεν ὁ ἐργοδότης νὰ δικαιολογήσῃ τὴν περὶ ἀντικαταστάσεως αἴτησίν του (Α.Π. 48/1967 καὶ 82/1967, ἔνθ' ἀνωτ.). Διότι τὸ δικαίωμά του, ὅπως αἰτήσηται τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ παρ' αὐτῷ τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ, δὲν ἐξηρτᾶτο ἐκ τῆς ὑπάρξεως λόγου τινός, πολλῷ δ' ἧττον ἐκ τῆς διαπιστώσεως τοῦ οὐσίᾳ βασίμου τοιούτου λόγου δι' ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Συμβουλίου (Α.Π. 304/1967, ΕΕΔ 26, 940).

Ἤδη, ὅμως, κατὰ τὴν νέαν διάταξιν, ἀπαιτεῖται, ὡς προείρηται, δικαιολόγησις τῆς περὶ ἀντικαταστάσεως αἰτήσεως.

3. Ὁ ἐν τῇ αἰτήσει ἐπικαλούμενος λόγος ἀντικαταστάσεως τοῦ τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ δύναται νὰ συνιστᾷ εἴτε ἀνυπαίτιον ἀκαταλληλότητα τούτου πρὸς πᾶσαν παρὰ τῷ ὑποχρέῳ ἐργοδότῃ ἐργασίαν, εἴτε ὑπαίτιον ἀκαταλληλότητα αὐτοῦ, ὀφειλομένην εἰς φυγοπονίαν ἢ ἀδιαφορίαν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του ἢ εἰς ἀνάρμοστον καὶ ἀντιπειθαρχικὴν συμπεριφοράν.

α) Ἡ ἀνυπαίτιος ἀκαταλληλότης τοῦ πολεμιστοῦ δέον νὰ εἶναι ἀπόλυτος. Νὰ ἐκτείνηται, δηλονότι, εἰς πᾶσαν παρὰ τῷ ὑποχρέῳ ἐργοδότῃ ἐργασίαν. Ἐάν, συνεπῶς, ἐν τῇ ἐπιχειρήσει ἢ ἐκμεταλλεύσει τοῦ ἐργοδότου ὑπάρχῃ ἐργασία, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὁποίας εἶναι κατάλληλος ὁ τοποθετούμενος πολεμιστής, δὲν δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ αἰτήσηται τὴν ἀντικατάστασιν, ἐπικαλούμενος ἀνυπαίτιον ἀκαταλληλότητα τούτου, ἔστω καὶ ἂν πράγματι ὑφίσταται τοιαύτη διὰ τὰς λοιπὰς παρ' αὐτῷ ἐργασίας. Τοῦτο συνάδει καὶ πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 § δ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, καθ' ἣν οἱ τοποθετούμενοι χρησιμοποιοῦνται ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν ἀναλόγως τῶν σωματικῶν αὐτῶν ἱκανοτήτων, γραμματικῶν ἢ τεχνικῶν γνώσεων καὶ λοιπῶν προσόντων αὐτῶν.

β) Ἡ ὑπαίτιος ἀκαταλληλότης τοῦ τοποτηθέντος πολεμιστοῦ δύναται νὰ ὀφείλεται εἴτε εἰς φυγοπονίαν ἢ ἀδιαφορίαν αὐτοῦ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας, ἣ ὁποία τῷ ἀνατίθεται, εἴτε εἰς ἀνάρμοστον καὶ ἀντιπειθαρχικὴν συμπεριφοράν του.

Ὡς ἀνάρμοστος συμπεριφορὰ εἶναι χαρακτηριστέα πᾶσα πρᾶξις ἢ ἐνέργειά του, ἀντίθετος πρὸς τοὺς στοιχειώδεις κανόνας εὐπρεπείας, αἵτινες δέον νὰ διέπωσι τὰς προσωπικὰς σχέσεις καὶ τὴν ἐν γένει συμπεριφορὰν τοῦ τοποθετουμένου ἔναντι τοῦ ὑποχρέου ἐργοδότου ἢ τῶν ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιχειρήσει συναδέλφων του, ἀκόμη δὲ καὶ ἔναντι τῶν πελατῶν τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης.

Ὡς ἀντιπειθαρχικὴ συμπεριφορὰ εἶναι χαρακτηριστέα πᾶσα πρᾶξις ἢ παράλειψις τοῦ τοποθετηθέντος, ἀντιβαίνουσα πρὸς τὸν ὑπάρχοντα κανονισμὸν ἐργασίας, ἢ, ἐν ἐλλείψει τοιούτου κανονισμοῦ, πρὸς τὰς γενικὰς ὁδηγίας καὶ κατευθύνσεις, ἃς παρέχει ὁ ἐργοδότης, ἐντὸς τῶν πλαισίων ἀσκήσεως τοῦ διευθυντικοῦ δικαιώματός του, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεώς του.

4. Τὸ Συμβούλιον, εἰς ὃ ὑποβάλλεται ἡ περὶ ἀντικαταστάσεως αἴτησις, δὲν ὑποχρεοῦται νὰ ἀντικαταστήσῃ ὁπωσδήποτε τὸν τὸν περὶ οὗ πρόκειται πολεμιστήν.

Ἔχει ἐξουσίαν εἴτε νὰ δεχθῇ, εἴτε ν' ἀπορρίψῃ τὴν αἴτησιν. Ἡ ἐξουσία του ὅμως αὕτη εἶναι χρονικῶς περιωρισμένη. Διότι ἡ ἐπὶ τῆς αἰτήσεως ἀπόφασίς του δέον νὰ ἐκδοθῇ ἐντὸς προθεσμίας δύο (2) μηνῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς αὐτῇ τῆς αἰτήσεως ταύτης. Ἡ προθεσμία δὲ αὕτη, ὡς σαφῶς, ἐκ τῆς διατυπώσεως τῆς σχετικῆς διατάξεως, συνάγεται, εἶναι ἀνατρεπτικὴ καὶ συνεπῶς ἐπὶ ταύτης ἐγουσιν ἐφαρμογὴν αἱ περὶ ἀποσβεστικῆς προθεσμίας διατάξεις τῶν ἄρθρων 279, 280, 241, 242 καὶ 243 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ὡς τὸ τελευταῖον τούτων ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 54 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας (ἀ.ν. 44/1967). Οὕτως ἡ προθεσμία αὕτη, ὡς τασσομένη ἐν τῷ νόμῳ, λαμβάνεται αὐτεπαγγέλτως ὑπ' ὄψιν, ἡ δὲ παραίτησις ἀπὸ ταύτης εἶναι ἄκυρος. Ἄρχεται τὴν ἐπιοῦσαν τῆς ἡμέρας, καθ'

ήν υπεβλήθη εἰς τὸ Συμβούλιον ἡ περὶ ἀντικαταστάσεως αἴτησις καὶ λήγει διὰ τῆς παραλεύσεως ὁλοκλήρου τῆς τελευταίας ἡμέρας καὶ ἐὰν αὕτη εἶναι κατὰ νόμιον ἑορτάσιμος διὰ τῆς παρελεύσεως ὁλοκλήρου τῆς ἐπομένης ἐργασίμου. Οὕτως δὲ τῆς προθεσμίας ταύτης ὡρισμένης κατὰ μῆνα, ἕκαστος μὴν αὐτῆς ὑπολογίζεται εἰς τριάκοντα ἡμέρας, ὥστε αὕτη νὰ συνίσταται εἰς ἑξήκοντα (60) ἡμέρας.

Κατ' ἀκολουθίαν τούτων ἡ μετὰ τὴν πάροδον τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας ἐκδιδομένη ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου εἶναι ἀνίσχυρος, ὡς καθ' ὑπέρβασιν ἐξουσίας ἐκδοθεῖσα.

β. Τὸ ἀρμόδιον Συμβούλιον, διαπιστοῦν τὴν ἀκρίβειαν τῶν ἐν τῇ αἰτήσει προβαλλομένων λόγων ἀκαταλληλότητος τοῦ τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ, ὑπογρεοῦται νὰ ἐπιτρέψῃ διὰ σχετικῆς ἀποφάσεώς του τὴν ἀντικατάστασιν αὐτοῦ.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη τοῦ Συμβουλίου περὶ ἀποδοχῆς τῆς ὑποβληθείσης αὐτῷ αἰτήσεως ἀντικαταστάσεως, ἐκδιδομένη, καθ' ἃ προείρηται, ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας τῶν δύο (2) μηνῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως, δέον καὶ νὰ ἐπιδοθῇ ἐντὸς τῆς αὐτῆς προθεσμίας. Δὲν ὁρίζεται ἐν τῷ νόμῳ εἰς ποῖον δέον αὕτη νὰ ἐπιδοθῇ, οὔτε ἐπιμελεία τίνος γίνεται ἡ ἐπίδοσις. Δεθέντος, ὅμως, ὅτι ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐνδιαφέρει τόν τε αἰτήσαντα τὴν ἀντικατάστασιν ἐργοδότην, ὅστις, καθ' ἃ παρακατιὸν ἐκτεθήσεται, δύναται, κατόπιν αὐτῆς, νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν, καὶ τὸν περὶ οὗ ἡ αἴτησις πολεμιστήν, ὅστις, μὴ ἐπιθυμῶν, ἐνδεχομένως, τὴν ἀντικατάστασίν του, δικαιοῦται νὰ προσβάλῃ τὴν ἀπόφασιν, ἡ ἐπίδοσις αὐτῆς δέον νὰ γίνῃ πρὸς ἀμφοτέρους. Δέον δὲ αὕτη νὰ συντελεσθῇ, ἐπιμελείᾳ τοῦ Συμβουλίου, ἐντὸς τῆς αὐτῆς δεκαημέρου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας, ἧς ἀπράκτου παρεργομένης καθίσταται καὶ πάλιν ἀνενεργὸς ἡ ἀπόφασις.

6. Ἐὰν τὸ Συμβούλιον διαπιστώσῃ τὴν ἀνακρίβειαν τῶν ἐν τῇ αἰτήσει προβαλλομένων λόγων, ὑποχρεοῦται ἐντὸς τῆς αὐτῆς, ὡς ἄνω, δεκαημέρου προθεσμίας ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς αὐτῷ τῆς αἰτήσεως ν' ἀπορρίψῃ αὐτήν.

Ἡ ἀπορριπτικὴ αὕτη ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου δὲν χρήζει ἐπιδόσεως πρὸς τὸν αἰτήσαντα ἐργοδότην. Τοῦτο συνάγεται ἐκ τῶν ἐν συνδυασμῷ διατάξεων τῶν παραγράφων 3 καὶ 4 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 61/1968, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ πρώτη, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ μόνον ἡ δευτέρα τούτων ἀναφέρεται, προβλέπει μόνον τὴν περίπτωσιν τῆς ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου ἀποδοχῆς τῆς περὶ ἀντικαταστάσεως αἰτήσεως, καθ' ἣν καὶ ἐπιτάσσει τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἀποφάσεως, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν περίπτωσιν ἀπορρίψεως τῆς αἰτήσεως, περὶ ἧς οὐδεμίαν μνείαν ποιεῖται.

7. Ἐν ἀποδοχῇ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς περὶ ἀντικαταστάσεως αἰτήσεως ἢ ἐν ἀπράκτῳ παρόδῳ τῆς κατὰ τ' ἀνωτέρω διμήνου προθεσμίας ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως, ἐντὸς τῆς ὁποίας καὶ μόνον ἔχει ἐξουσίαν, ὡς προείρηται, ν' ἀποφασίσῃ τὸ Συμβούλιον, ὁ ὑπόχρεως ἐργοδότης δύναται νὰ προβῇ, ἄνευ προσφυγῆς εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244/1936 καὶ ἀ.ν.771/1937, εἰς καταγγελίαν τῆς μετὰ τοῦ πολεμιστοῦ ὑφισταμένης ἀναγκαστικῆς συμβάσεως ἐργασίας, τηρῶν τὰς περὶ καταγγελίας τῆς ἀορίστου χρόνου σχέσεως ἐργασίας κειμένας διατάξεις.

Ἤτοι ὑποχρεοῦται: 1) Νὰ τηρήσῃ, ὁπωσδήποτε, τὸν ἔγγραφον τύπον ἐν τῇ καταγγελίᾳ αὐτοῦ καὶ 2) νὰ καταβάλῃ τὴν κατὰ νόμιον ἀποζημίωσιν, ἐὰν ὀφείληται τοιαύτη, ἐάν, δηλονότι, ἔχῃ παρέλθει δίμηνον ἀπὸ τῆς παρ' αὐτῷ τοποθετήσεως τοῦ πολεμιστοῦ χρονικὸν διάστημα.

Οὕτω, τόσον ἡ ἀποδοχὴ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς περὶ ἀντικαταστάσεως αἰτήσεως, ὅσον καὶ ἡ ἄπρακτος πάροδος τοῦ διμήνου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ὀφείλει ν' ἀποφανθῇ τὸ Συμβούλιον ἐπὶ τοιαύτης αἰτήσεως, δὲν ἐπάγεται, ὡς συνέβαινεν ὑπὸ τὸ προϊσχῦσαν νομοθετικὸν καθεστώς, τὴν ἀπαλλαγὴν τοῦ ἐργοδότου, διὰ τὸν ἐφεξῆς χρόνον, πάσης εὐθύνης ἐκ τοῦ νόμου 1836/1951 ἢ ἄλλου νόμου ἀπορρεούσης, ἐναντι τοῦ οὕτινος ἐζητήθη ἡ ἀντικατάστασις πολεμιστοῦ, ἀλλ' ἀπαιτεῖται, ὁπωσδήποτε, νομότυπος καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου διὰ τὴν τοιαύτην ἀπαλλαγήν του.

Ἡ καταγγελία αὕτη δέον, ἐπὶ πλέον, νὰ γίνῃ καὶ ἐντὸς εὐλόγου χρόνου ἀπὸ τῆς ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου ἀποδοχῆς τῆς περὶ ἀντικαταστάσεως αἰτήσεως ἢ ἀπὸ τῆς ἀπράκτου παρόδου τῆς διμήνου προθεσμίας, ἐντὸς τῆς ὁποίας ὀφείλει, καθ' ἃ προείρηται, ν' ἀποφανθῇ τὸ Συμβούλιον ἐπὶ τῆς αἰτήσεως ταύτης. Ἐν ἐναντία περιπτώσει ἡ καταγγελία

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΣΥΝΤΑΓΜΑ

ΕΠΕΜΒΑΣΙΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ ΕΙΣ ΕΡΓΑ ΤΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ

Παραγραφή απαιτήσεων κατά τοῦ Δημοσίου κατά Ν.Δ. 169/1969

Ἀνεπίτρεπτος, κατά τάς διατάξεις τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος, ἡ ἐπέμβασις τῆς Νομοθετικῆς Ἐξουσίας εἰς τὰ ἔργα τῆς Δικαστικῆς, ἐπιλαμβανομένης τῆς λύσεως διαφορῶν, ὡς καὶ ἡ κήρυξις ἀκύρων τῶν τετελεσμένων πράξεων τῆς Δικαστικῆς Ἀρχῆς.— Ἔλλειψις ὅμως δεσμεύσεως τῆς Νομοθετικῆς Ἐξουσίας πρὸς ρύθμισιν διὰ νέων κανόνων δικαίου δικαιωμάτων, κτηθέντων βάσει προϊσχυόντων Νόμων καὶ ἀναγνωρισθέντων διὰ δικαστικῶν ἀποφάσεων, ἔστω καὶ τελεσιδίκων.— Ἀπόσβεσις ἀπαιτήσεων κατὰ τοῦ Δημοσίου ὑπὸ τοῦ Ν.Δ. 169/1969 διὰ διατάξεως μὴ ἀσχέτου πρὸς τὸ ρυθμιζόμενον διὰ τούτου θέμα.

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 113/1968 ἀποφάσεως τοῦ Β' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου (εἰσηγητὴς Στ. Σταυρόπουλος, ΕΕΔ 27, 1399) παρεπέμφθη εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὡς γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος, τὸ ζήτημα ἂν, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 904 Ἀστικοῦ Κώδικος, εἰς ἣν περίπτωσιν ὁ προσληφθεὶς ὑπὸ Στρατιωτικῆς Ὑπηρεσίας βάσει τοῦ ἄρθρου 24 § 1 τοῦ νόμου 4436/1929, ὡς τεχνίτης, εἰργάσθη ὡς ὑπάλληλος καὶ ἄξιοι τὴν ἀμοιβήν, ἣν θὰ κατέβαλλε τὸ Δημόσιον εἰς ἕτερον μισθωτόν, ὃν θὰ ἀπησχόλει κατόπιν ἐγκύρου συμβάσεως, ἐπενήχθη ὡς προϋπόθεσις διὰ τὴν ὑποχρέωσιν ἀποζημιώσεως τῆς ὠφελείας ὑπὸ τίνος νομίμου ὅρου θὰ καθίστατο δυνατὴ ἡ σύναψις ἐγκύρου συμβάσεως μεταξὺ Δημοσίου καὶ ἐργαζομένου καὶ ὃν προβλέπηται ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων διορισμὸς εἰς τὴν θέσιν, εἰς ἣν ἐγένετο ἡ ἄκυρος πρόσληψις, οὕτως ὥστε νὰ μὴ γεννᾶται ἀξίωσις ἐπὶ τῶν πλουτισμῶν, ὁσάκις ἐλλείπει διάταξις νόμου, ἐπιτρέπουσα τὴν τοιαύτην πρόσληψιν.

Ἐπῆλθεν ὅμως ἐν τῷ μεταξὺ τὸ ν.δ. 169/1969 «περὶ τακτοποιήσεως ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ Ν.Π.Δ.Δ.» (ΕΕΔ 28, 596), διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ὁποίου, ἀφοῦ ἐρρυθμίσθη τὸ θέμα, ἀπαγορευομένης τῆς χρησιμοποιήσεως ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ εἰς ἐργασίαν διαφόρων τῆς δι' ἣν τοῦτο προσελήφθη, διὰ τοῦ ἄρθρου 12 § 2 ὡρίσθη, ὅτι αἱ ἐκ λόγου ἀπαιτήσεις, ἐφ' ὅσον ἡ γενεσιουργὸς τούτων αἰτία δύναται ν' ἀποκρουσθῇ ὡς κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος (ἄρθρον 281 Α.Κ.) γενομένη.

Ἐξ ἄλλου γωρεῖ παραίτησις ἀπὸ τοῦ ἐπὶ τὴν καταγγελίαν ταύτην δικαιώματος τοῦ ὑποχρέου ἐργοδότου. Τοῦτο συνάγεται σαφῶς ἐκ τῆς ἐν τῇ οἰκείᾳ διατάξει (§ 5) φράσεως «ὁ ὑπόχρεως δ ύ ν α τ α ι νὰ προβῇ... εἰς τὴν καταγγελίαν...».

Ἡ μὴ τήρησις τῶν νομίμων διατυπώσεων ἄρθρου 5 § 3 νόμου 3198/1955) ἐν τῇ ἀνωτέρω καταγγελίᾳ ἐπάγεται τὴν ἀκυρότητα αὐτῆς, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας ὁ ἐργοδότης, ἀρνούμενος ν' ἀποδεχθῇ τὴν προσηκόντως προσφερομένην αὐτῷ ἐργασίαν τοῦ περὶ οὗ πρόκειται πολεμιστοῦ, καθίσταται ὑπερήμερος καὶ ὑποχρεοῦται, ὅπως καταβάλῃ αὐτῷ τὸν συμβατικὸν ἢ τὸν νόμιμον μισθόν του ἀπὸ τῆς ἀκύρου καταγγελίας καὶ ἐφεξῆς, καθ' ἅπαντα τὸν χρόνον, καθ' ὃν διαρκεῖ ἡ ὑπερημερία του.

Ἐν περιπτώσει ἀπορρίψεως ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς περὶ ἀντικαταστάσεως αἰτήσεως, ὁ ὑπόχρεως ἐργοδότης δὲν δικαιοῦται εἰς καταγγελίαν τῆς μετὰ τοῦ παρ' αὐτῷ τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ ὡρισμένης ἀναγκαστικῆς σχέσεως ἐργασίας εἰμὴ μόνον κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244/1936 καὶ ἀ.ν. 771/1937 καὶ ἐφ' ὅσον συντρέχουν αἱ προϋποθέσεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς τοῦτο νῦν ἰσχύει, ἢ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3198/1955, ὡς τοῦτο συνεπληρώθη ὑπὸ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3789/1957 (ἄρθρον 5 ν.δ. 61/1968).

τία ἀνάγεται εἰς τὸ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ν.δ. τούτου χρονικὸν διάστημα καὶ διὰ τὰς ὁποίας δὲν ἐξεδόθησαν ἀμετάκλητοι δικαστικαὶ ἀποφάσεις, κηρύσσονται παραγεγραμμέναι ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τούτου, αἱ δὲ τυχὸν περὶ τοιούτων ἀπαιτήσεων ἐκκρεμεῖς δίκαι καταργοῦνται αὐτοδικαίως.

Ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔκρινε, κατ' ἀρχήν, ὅτι σχέσιν πρὸς τὸ ἄρθρον 80 § 6 τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος, καθ' ἣν διάταξις νόμου, ἄσχετος πρὸς τὸ κύριον περιεχόμενον αὐτοῦ, εἶναι ἄκυρος (Ἴδετε **Γ. Μ. Σχινᾶ**, ΕΕΔ 28, 709), ὅτι ἡ ἀνωτέρω διάταξις δὲν εἶναι ἄσχετος πρὸς τὸ κύριον περιεχόμενον τοῦ νόμου τούτου καὶ ὅτι δὲν ἀντίκειται εἰς τὰς συνταγματικὰς διατάξεις περὶ διακρίσεως τῶν Ἐξουσιῶν, Νομοθετικῆς ἀπὸ τῆς Δικαστικῆς.

Τὸ ζήτημα ἔχει κατ' ἐπανάληψιν ἀπασχολήσει τὴν θεωρίαν καὶ νομολογίαν, ἡ ἄποψις δὲ τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου εἶναι ἡ κρατήσασα ἐν τῇ νομολογίᾳ. (Ἴδετε προχείρως τὴν Α.Π. 162/1962, Τμ. Α', εἰσηγητὴς **Ν. Χαραλάμπης**, ΕΕΔ 21, 1499, **Α. Μάνεση**, εἰς σχόλιον ΕΕΝ κδ', 948 ἑπ., πρβλ. ὅμως **Γ. Μπαλῆ**, Γενικαὶ Ἀρχαὶ § 10 καὶ ἐν Θέμ. ΝΖ', σελ. 33 ἑπ., **Φραγκίσταν**, Δικαστικὴ Ἀνεξαρτησία, σελ. 21, **Ἀλ. Βαμβέτσον**, Θέμ. ΞΙ', σελ. 589).

Ἀρείου Πάγου 444/1969, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. **Ἀθ. Γεωργίου**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Ρεγκάκος, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Γ. Τζωάννος, Κ. Κοντογιαννάκης

Καὶ μὲν κατὰ τὸν κανόνα τῶν ἄρθρων 2, 3, 43 ἑπ., 95 ἐπομ. τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος ἡ Νομοθετικὴ Ἐξουσία δὲν δύναται νὰ ἐπεμβαίνῃ εἰς τὰ ἔργα τῆς Δικαστικῆς, ἐπιλαμβανομένη τῆς λύσεως διαφορῶν, ἐφ' ὧν μόνη ἡ τελευταία αὕτη δικαιοῦται νὰ ἀποφαίνεται (ἄρθρον 106 ἐπόμ. τοῦ Συντάγματος), οὔτε νὰ κηρύσσῃ ἀκύρους καὶ οὐδέποτε λαβοῦσα ὑπαρξιν τὰς τετελεσμένας πράξεις τῆς Δικαστικῆς Ἀρχῆς, ἀλλ' ὅμως διὰ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων καὶ τῆς τοιαύτης τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Α.Κ. περὶ μὴ ἀναδρομικῆς δυνάμεως τῶν νόμων οὐδόλως ἡ Νομοθετικὴ Ἐξουσία δεσμεύεται νὰ ρυθμίσῃ διὰ νέων κανόνων δικαίου δικαιώματα κτηθέντα βάσει προϊσχυόντων νόμων καὶ ἀναγνωρισθέντα διὰ δικαστικῶν ἀποφάσεων, ἔστω καὶ τελεσιδίκων, ἤτοι δύναται νὰ μεταβάλῃ τὴν ἐνέργειαν, ἣν ἔννομος σχέσις εἶχεν ὑπὸ τὸν παλαιὸν νόμον, ἢ νὰ ὁρίσῃ καὶ αὐτὴν τὴν ἀπόσβεσιν ὑφισταμένων δικαιωμάτων, μὴ ὑποκειμένη κατὰ τοῦτο εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν δικαστηρίων, πλὴν ἂν ἡ προσβολὴ κεκτημένων δικαιωμάτων ἀντίκειται εἰς ἐπιταγὴν τοῦ Συντάγματος καὶ δὴ τὴν τοῦ ἄρθρου 21 αὐτοῦ, ἥτις δὲν περιλαμβάνει τὰς ἐνοχικὰς σχέσεις.

Ἐν προκειμένῳ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως (ὑπ' ἀριθ. 23096/1966 τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν), ὡς ἐκ ταύτης δείκνυται, ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, ὅστις προσελήφθη μὲν βάσει τοῦ ἄρθρου 24 § 1 τοῦ νόμου 4436/1929 ὡς ἐργατοτεχνίτης διὰ διαταγῆς τοῦ Γ.Ε.Σ., παρεῖχεν ὅμως πράγματι ὑπηρεσίας ἀκτινολόγου εἰς στρατιωτικὸν νοσοκομεῖον, ἐδικαιοῦτο νὰ ἀξιώσῃ, ἀκύρου οὔσης τῆς ὡς ἄνω συμβάσεως, τὴν ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας, ἣν ἀπεκόμισε τὸ Δημόσιον ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦτου ἐκτελέσεως ἔργων ἀκτινολόγου, ἐφ' ὅσον ἀπέφυγε τὴν καταβολὴν ἀποδοχῶν εἰς ἕτερον πρόσωπον, ὅπερ θὰ προσελάμβανε διὰ τῆς νομίμου διαδικασίας, ἐπεδικάσθη δέ, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεων, τὸ ἐν τῇ ὑπὸ δίκην ἀγωγῇ ἐπίδικον ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας (διὰ τὸ ἐν αὐτῇ διάστημα ἀπὸ 1.1.1960 ἕως 31.1.1965). Ἐπηκολούθησεν ὅμως τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως ταύτης καὶ τῆς διὰ τῆς μνησθείσης ὑπ' ἀριθ. 413/1968 ὁμοίας τοῦ Β' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου παραπομπῆς τῆς ἀσκηθείσης ἀναιρέσεως εἰς τὴν Ὁλομέλειαν πρὸς λύσιν τοῦ ἀνακύψαντος ζητήματος περὶ τῶν προϋποθέσεων τῆς ὑποχρεώσεως ἀποδόσεως τῆς ὡς εἴρηται ὠφελείας ἡ ἔκδοσις τοῦ ν.δ. 169/1969 περὶ τακτοποιήσεως ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 12 § 1 τοῦ ὁποίου, μὴ ἄσχετον πρὸς τὸ ρυθμιζόμενον διὰ τοῦ νομοθετήματος τούτου θέμα (ὅλ. καὶ ἄρθρον 5 § 1 αὐτοῦ), ἀπαιτήσεις κατὰ τοῦ Δημοσίου, τοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ νόμου 4436/1929 περὶ προσλαμβανομένου εἰς τὸν στρατὸν ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ προσληφθέντος ἐκτάκτου ἐργατικοῦ προσωπικοῦ ὑπὸ Στρατιωτικῶν Ὑπηρεσιῶν, διὰ συμπληρωματικὴν ἀμοιβὴν ἢ ἀποζημίωσιν ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὁ προσληφθεὶς ἀπησχολήθη εἰς ἐργασίαν προσιδιάζουσαν εἰς ὑπάλληλον ἢ ἐν

ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἰσχὺς εὐνοϊκωτέρων ὅρων μετὰ τὴν παῦσιν ἰσχύος αὐτῆς

Ἐφαρμογὴ τῶν νομίμως καταρτισθεισῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ τῶν τὴν θέσιν αὐτῶν ἐπεχουσῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων καὶ ἐπὶ τῶν προϋφισταμένων ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας, αἵτινες θεωροῦνται περιέχουσαι ἔκτοτε αὐτοδικαίως καὶ τοὺς ἐν συλλογικῇ συμβάσει ἢ διαιτητικῇ ἀποφάσει περιεχομένους ὅρους.—Δυνατὴ ἡ ὑπὸ τῶν διαιτητικῶν δικαστηρίων τροποποίησις καὶ ρύθμισις ἐκ νέου ὑφισταμένων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, μὴ ἐπαγομένης ὅμως τῆς παύσεως τῆς ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας διὰ διαιτητικῆς ἀποφάσεως μεταβολὴν καὶ εἰς τοὺς εὐνοϊκωτέρους ὅρους τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων.—Παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ οἰκοδόμων κατὰ Σάββατον.

(*) Ἡ κατωτέρω δημοσιευομένη ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀφορᾷ εἰς τὸ πρόβλημα τῆς ἐνεργείας τῶν κανόνων - τῶν κανονιστικῶν ὅρων, ὡς ἀποκαλοῦνται εἰς τὴν ἀπόφασιν - τῆς συλλογικῆς συμβάσεως. Ἡ ἀπόφασις ἐξετάζει τέσσαρας ἐφεξῆς τοῦ πολυσχιδοῦς καὶ θεμελιώδους αὐτοῦ προβλήματος τοῦ δικαίου τῶν συλλογικῶν συμβάσεων: α) τὴν χρονικὴν ἰσχὺν τῶν κανόνων, β) τὸν τρόπον τῆς ἐνεργείας των ἐπὶ τῶν ἀτομικῶν σχέσεων ἐργασίας, γ) τὴν ἰσχὺν τῶν ἀτομικῶν σχέσεων ἐργασίας μετὰ τὴν διαμόρφωσιν αὐτῶν ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως καὶ δ) τὴν σχέσιν εὐνοϊκωτέρων ὅρων προγενεστέρας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πρὸς δυσμενεστέρους ὅρους νεωτέρας τοιαύτης.

(*) Σχόλιον *Δ. Κ. Καλομοίρη*, Δ.Ν., Δικηγόρου.

γένει διάφορον τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τῆς περὶ προσλήψεως συμβάσεως, εἶναι ἀπαράδεκτοι, ἀπαιτήσεις δέ, περὶ ὧν ἡ παράγραφος αὕτη, ἐφ' ὅσον ἡ γενεσιουργὸς τούτων αἰτία ἀνάγεται εἰς τὸ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος χρονικὸν διάστημα καὶ διὰ τὰς ὁποίας δὲν ἐξεδόθησαν ἀμετάκλητοι δικαστικαὶ ἀποφάσεις, κηρύσσονται παραγεγραμμέναι ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, αἱ δὲ τυχὸν περὶ τοιούτων ἀπαιτήσεων ἐκκρεμεῖς δίκαι καταργοῦνται αὐτοδικαίως. Ἐπαμύνεται, ἐν ὄψει τοῦ ὅτι, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, ἡ ἀνατροπὴ ὑφισταμένων ἐνοχικῶν δικαιωμάτων, καὶ ἂν ἡ ἐξ ὧν πηγάζουν ταῦτα ἔννομος σχέσις ἔχῃ ρυθμισθῇ διὰ τελεσιδίκου ἀποφάσεως, δὲν ἀντίκειται εἰς τὴν διαληφθεῖσαν συνταγματικὴν ἀρχὴν τῆς διακρίσεως τῶν Ἐξουσιῶν, δέον νὰ κηρυχθῇ κατηργημένη ἡ διὰ τῆς ἀπὸ 3 Αὐγούστου 1965 ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἐδραζομένης ἐπὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ἐγερθεῖσα δίκη καὶ συμψηφισθῇ ἡ δικαστικὴ δαπάνη, ὡς ἐκ τοῦ ὅτι ἡ κατάργησις αὕτη συνιστᾷ κατάλυσιν τῆς ἐννόμου σχέσεως τῆς δίκης.

Ἐπὶ τῶν γενομένων δεκτῶν ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως λόγων παρατηρητέα τὰ ἑπόμενα:

I. Οἱ κανόνες τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καταλαμβάνουν καὶ ρυθμίζουν ὄχι μόνον τὰς κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἰσχύος αὐτῶν θεμελιουμένας σχέσεις ἐργασίας, ἀλλὰ καὶ ἐκείνας τὰς σχέσεις ἐργασίας, αἱ ὁποῖαι ὑφίστανται καὶ λειτουργοῦν ἤδη, καθ' ὃν χρόνον οἱ κανόνες οὗτοι τίθενται ἐν ἰσχύϊ. Αὐτὴ εἶναι ἡ κρατοῦσα σήμερον εἰς τὴν ἐπιστήμην ἄποψις (*Καποδίστριας*, Ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, σ. 333· *Καλομοίρης*, ΕΕΔ 14, 1185· *Τούσης - Σταυράκουλος*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σ. 173· Hueck - Nipperdey II, σ. 530· Hueck - Nipperdey - Stahlhacke, TVG⁴ § 4, Anm. 45· Nikisch, II, σ. 381· Richardi, Kollektivgewalt und Individualwille bei der Gestaltung des Arbeitsverhältnisses 1968 σ. 130). Ἡ ἐνέργεια αὕτη δὲν συνιστᾷ γνησίαν, ἀλλὰ μὴ γνησίαν ἀναδρομικότητα (βλ. *Δεληγιάννη*, Μαθήματα ἐργατικοῦ δικαίου· Wiedemann, RdA 59, σ. 154, ἰδία σ. 158. Πρβλ. καὶ Richardi, ἔνθ' ἀνωτ.), διότι ἡ ἰσχὺς τοῦ κανόνος δὲν ἀνατρέχει εἰς χρόνον προγενέστερον τῆς ἰσχύος αὐτοῦ ὁ κανὼν καταλαμβάνει ἁπλῶς ἐννόμους σχέσεις, τῶν ὁποίων τὰ παραγωγικὰ αἴτια συνετελέσθησαν ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἰσχύος προγενεστέρου κανόνος (πρβλ. ὡσαύτως *Καλομοίρη*, Ἐργατικὸν δίκαιον, σελ. 122). Ὑποστηρίζεται, ὅτι ἡ ἐπενέργεια αὕτη τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐπὶ ἤδη συσταθεισῶν σχέσεων εἶναι ἀναγκαία πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἀμέσου καὶ ἀναγκαστικῆς ἐνεργείας τῶν συλλογικῶν κανόνων ἐπὶ τῶν ἐννόμων σχέσεων τῶν ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως διεπομένων (*Καποδίστριας*, ἔνθ' ἀνωτ., ὅπου ἡ Hueck - Nipperdey, ἔνθ' ἀνωτ.).

Η κατωτέρω παρατιθεμένη απόφασις του Αρείου Πάγου δέν άπεμακρύνθη τών απόψεων κοτών, κρίνασα, ότι οί όροι της συλλογικής συμβάσεως καταλαμβάνουν καί προϋφισταμένας άτομικάς συμβάσεις.

II. Αμφιβόλου ορθότητος είναι ή δευτέρα σκέψις της αποφάσεως, καθ' ήν αί άτομικαί συμβάσεις θεωρούνται περιέχουσαι τους έν τή συλλογική συμβάσει ή αποφάσει διαιτησίας περιεχομένους όρους. Βεβαίως τούτο ορίζει καί ό νόμος 3239/1955 έν άρθρω 3 § 1. Η αποστολή όμως του Δικαστικού δέν είναι νά έπαναλαμβάνη τας διατάξεις του νόμου, άλλά νά τας έρμηνεύη. Καί τούτο άκριβώς, δηλ. τήν έρμηνείαν της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του νόμου 3239/1955, παρέλειψεν ή απόφασις.

Η διάταξις αύτη του νόμου 3239/1955 αποτελεί κακήν κληρονομίαν από τον νόμον περί συλλογικών συμβάσεων της 21.11.1935, το άρθρον 3 του οποίου ώριζε περίπου τά αύτά. Όταν έθεσπίσθη ό νόμος του 1935 υφίστατο διχογνωμία είς τήν επιστήμην ώς πρός τήν φύσιν των όρων της συλλογικής συμβάσεως καί τόν τρόπον της επενεργείας των έπί των άτομικών σχέσεων έργασίας. Συνεζητείτο δηλ. τότε, άν οί κανονιστικοί όροι της συλλογικής συμβάσεως υπεισέρχωνται είς τήν άτομικήν σχέσιν καί διαμορφούν αύτήν εσωτερικώς ή άν καταλαμβάνουν αύτήν έκ των άνω καί κυριαρχούν έπ' αύτης, ώς οί κανόνες του δικαίου. (Βλ. διά τό προϊσχύσαν δίκαιον *Καποδίστριαν*, ένθ' άνωτ., σ. 281, ύποσ. 1 καί τας έκεί παραπομπάς). Ο Νομοθέτης του νόμου 3239/1955 παρέλαβε τήν διάταξιν ώς είχεν είς τόν νόμον του 1935, χωρίς προφανώς νά τήν συγχείση πρός τας επελθούσας έν τώ μεταξύ εξελίξεις, κυρίως πρός τήν κρατήσασαν καί υπό τήν ισχύν του νόμου του 1935 άποψιν, ότι οί κανονιστικοί όροι της συλλογικής συμβάσεως είναι κανόνες δικαίου. (Βλ. παραπομπάς είς *Καλομοίρην*, ΕΕΔ 20, 619, ΕΕΔ 24, 769 έπ.). Άφ' ότου ή επιστήμη καί ή νομολογία καί δή του Αρείου Πάγου έχαρακτήρισαν τούς κανονιστικούς όρους της συλλογικής συμβάσεως ώς κανόνας δικαίου, ή υποστήριξις της εσωτερικής ενεργείας των κανονιστικών όρων αποτελεί άσυνέπειαν. Η διάταξις του άρθρου 3 § 1 του νόμου 3239/1955 δέν έχει τήν έννοιαν, ότι οί όροι της συλλογικής συμβάσεως υπεισέρχονται είς τας άτομικάς σχέσεις έργασίας, ή οποία ήτο δυνατόν νά άποδοθή είς τό άρθρον 3 του νόμου του 1935, άλλ' ότι αί τελευταίαι διαμορφούνται ώς άν περιείχον τους όρους της συλλογικής συμβάσεως. Η μεταβολή της έννοίας της διατάξεως παρά τήν όμοιότητα της διατυπώσεως καταφαίνεται καί έκ του όρου «αύτοδικαίως», τόν οποίον συμπεριέλαβε τό άρθρον 3 § 1 του νόμου 3239/1955, δστις δέν υπήρχεν είς τόν νόμον του 1935 καί δστις υποδηλοί τήν άμεσον ενέργειαν, τό κύριον δηλ. χαρακτηριστικόν του κανόνος δικαίου. (Βλ. ΕΕΔ 20, 619). Οί όροι της συλλογικής συμβάσεως ενεργούν ώς αναγκαστικόν συμπληρωτικόν δίκαιον, υπό τήν έννοιαν, ότι αί άντίθετοι συμφωνίαι καθίστανται άκυροι καί επιτάσσονται ώρισμέναι έννομοι συνέπειαι. (Ennecccerus - Nipperdey, Allgemeiner Teil[15] 1, § 49, σ. 303, υπό 2b Hueck-Nipperdey II[7], σ. 535 - 536).

Ούτω ή εφαρμογή των όρων της συλλογικής συμβάσεως έπί της άτομικής σχέσεως δέν σημαίνει, ότι ούτοι καθίστανται περιεχόμενον αύτης, άλλ' ότι ή έννομος συνέπεια της αντιθέσεως της άτομικής συμβάσεως πρός τήν συλλογικήν είναι ή εφαρμογή των όρων της τελευταίας.

Ήδη ή θεωρία της εσωτερικής ενεργείας των όρων της συλλογικής συμβάσεως έργασίας, δηλ. της άληθούς ενσωματώσεως αύτης είς τήν άτομικήν σχέσιν, έχει σχεδόν ολοσχερώς εγκαταλειφθή (Hueck-Nipperdey, II[7], σ. 536, 539, υποσ. 21· Durand, Traité de Droit du Travail III, No 202, σ. 573, Ασαφής Nikisch, II[2], σ. 386 έπ., αντιφάσκων καί πρός τά είς συλ. 399 υποστηριζόμενα).

III. Τό πρώτον σφάλμα της αποφάσεως έπί τόσον βασικού θέματος τήν αποστερεί της λογικής προϋποθέσεως διά τήν εξεύρεσιν της ορθής λύσεως καί των λοιπών ζητημάτων.

1. Ούτω έκρίθη, ότι μετά τήν λύσιν της συλλογικής συμβάσεως αί άτομικαί συμβάσεις έξακολουθούν ισχύουσαι, ώς διεμορφώθησαν αναγκαστικώς (όμοίως έδέχθη καί ή Α.Π. 123/1961, ΕΕΔ 20, 620). Καί αύτή ή σκέψις άποδίδει τό τελευταίον έδάφιον της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του νόμου 3239/1955. Όπως ό Νομοθέτης, άφού ώρισε, καταφέρων τήν διάταξιν του προϊσχύσαντος νόμου, ότι αί άτομικαί συμβάσεις περιέχουν τους όρους της συλλογικής, διά νά άποφύγη τούς κινδύνους της καταργήσεως της άτομικής συμβάσεως μετά τήν λήξιν της συλλογικής, έθέσπισε τήν διάταξιν του άρθρου 1 § 2 έδάφ. τελευταίον, ούτω καί ή απόφασις, άφού δέν απέδωσεν είς τήν παράγραφον 1 του άρθρου 2 τήν ορθήν της έννοιαν, κατέληξεν είς δογμένην έρμηνείαν του άρθρου 1 § 2 έδάφ. τε-

λαιτέαν. Η ορθή έννοια της διατάξεως αύτης είναι ότι οι όροι της συλλογικής συμβάσεως και μετά το πέρας της ισχύος αύτης έξακολουθούν να ισχύουν και να ρυθμίζουν τας υπ' αύτων καταλαμβανομένας άτομικάς σχέσεις εργασίας, δύνανται όμως να καταργηθούν ανά πάσαν στιγμήν δι' αντιθέτου συμφωνίας των μερών. Τούτο σημαίνει, ότι οι όροι της συλλογικής συμβάσεως μετά το πέρας της ισχύος αύτης εξακολουθούν να ισχύουν **ά μ έ σ ω ς μ έ ν, π λ ή ν ο ύ χ ί ά ν α γ κ α σ τ ι κ ώ ς** (**Hueck - Nipperdey**, II', σ. 538 επ. **Durand**, No 203, σ. 577 - 578 ***Καλομοίρης***, ΕΕΔ 20, 618 επ., ΕΕΔ 15, 3 επ.). Οδηγούμεθα δηλαδή εις τους κανονιστικούς όρους της συλλογικής συμβάσεως (**Hueck - Nipperdey** II', § 27, υποσ. 10, σ. 537 «**Sie gehen überhaupt nicht in etwas ein**»). Συνεπώς ζήτημα εξακολουθήσεως της ισχύος της άτομικής σχέσεως μετά την λήξιν της ισχύος της συλλογικής συμβάσεως δεν δύναται να τεθή, διότι ή λήξις της τελευταίας δεν είναι δυνατόν να συμπαρασύρη εις λήξιν και την πρώτην.

2. Ιδιαιτέρας σημασίας είναι ή τελευταία σκέψις της αποφάσεως, καθ' ην οι αυνοίκωτεροι όροι της προγενεστέρας συλλογικής συμβάσεως εξακολουθούν να ισχύουν «καθ' όλην την διάρκειαν της εργασιακής σχέσεως και ούχι μόνον μέχρι της αντικαταστάσεως των δι' έτέρας ρυθμίσεως. Τούτο διότι, κατά την απόφασιν, θεωρούνται συμφωνηθέντες και ούτοι. Ο συνδυασμός της αρχής της ευνοϊκωτέρας μεταχειρίσεως μέ την θεωρίαν της υπεισελεύσεως των κανονιστικών όρων της συλλογικής συμβάσεως εις την άτομικήν σχέσιν έχει ως αποτέλεσμα την αναγνώρισιν **δ ι α χ ρ ο ν ι κ ο ύ ς ί σ χ ύ ο ς** εις τους ευνοϊκωτέρους όρους της προγενεστέρας συλλογικής συμβάσεως. Τούτο σημαίνει, ότι αι άτομικαί σχέσεις εργασίας μόνον επί το ευνοϊκώτερον δύνανται να τροποποιηθούν υπό της συλλογικής συμβάσεως και συνεπώς, ισχυούσης της άτομικής σχέσεως, μόνον οι ευνοϊκώτεροι όροι των νεωτέρων συλλογικών συμβάσεων δύνανται να ισχύσουν. Η άποψις αύτη, ξένη προς τον τρόπον της σκέψεως και την μέθοδον του εργατικού δικαίου, συνιστά δαρύτατον σφάλμα.

α) Η συλλογική σύμβασις σκοπόν δεν έχει την δημιουργίαν **in perpetuum** ευνοϊκωτέρου καθεστώτος διά τους μισθωτούς, αλλά την συλλογικήν υπό των οργανώσεων θέσπισιν γενικών αναγκαστικών ελαχίστων ορίων προς προστασίαν των μισθωτών από την συντριπτικήν οικονομικήν υπεροχήν του εργοδότου. Ο κίνδυνος ούτος δεν ηρίσταται, όταν εις την νέαν ρύθμισιν προβαίνουν και πάλιν τα συλλογικά όργανα εργατών και μισθωτών. Είναι αυτονόητον, ότι δυνατόν να υπάρξουν περιπτώσεις, εις τας οποίας επιβάλλεται συνεπεία των οικονομικών συνθηκών μία δυσμενεστέρα διά τους μισθωτούς ρύθμισις, χωρίς τούτο να σημαίνη και την άσκησιν πιέσεως επί του καθ' έκαστον μισθωτού εκ μέρους του οικονομικώς ισχυροτέρου εργοδότου του, εφ' όσον ή συμμετοχή των οργανώσεων εξασφαλίζει την ισότητα των δύο μερών κατά τας διαπραγματεύσεις. Ορθώς γίνεται δεκτόν, ότι οι όροι της νεωτέρας συλλογικής συμβάσεως εφαρμόζονται επί των ήδη υφισταμένων σχέσεων εργασίας και άν έτι είναι δυσμενέστεροι (***Τούσης - Σταυρόπουλος***, σ. 473, υποσ. 36) από το προϊσχύσαν καθεστώς, είτε τούτο διεμορφώθη συλλογικώς, είτε δι' ατομικής συμφωνίας. Η νεωτέρα συλλογική σύμβασις καταργεί την προγενεστέραν, ανεξαρτήτως ευνοϊκωτέρας ρυθμίσεως, ως ο νεώτερος νόμος καταργεί τον αντιθέτου περιεχομένου παλαιότερον.

ε) Εάν ή άποψις της αποφάσεως ήτο ορθή, τότε ουδέποτε θά ήτο δυνατή ή έναρξις της ισχύος των κανόνων της συλλογικής συμβάσεως ένεκα της δι' όλας τας εμπιπτούσας εις το πεδίον ισχύος αύτης σχέσεις εργασίας, διότι ή λύσις εκάστης τοιούτων επέρχεται εις διάφορον χρόνον. Το αποτέλεσμα θά ήτο, ότι θά υπήρχον συλλογικαί συμβάσεις, αί οποίαι επί ουδεμιάς ή επί ελαχίστων μόνον εννόμων σχέσεων θά εφαρμόζοντο. Διότι, πρό της λύσεως των ατομικών σχέσεων, αί οποίαι θά **περιείχον** ευνοϊκωτέρους όρους παλαιοτέρας συλλογικής συμβάσεως και συνεπώς πρό της δυνατότητος εφαρμογής της νεωτέρας, θά συνήπτετο άλλη συλλογική σύμβασις, αλλά και αύτης ή ισχύς θά ήτο προβληματική. Τα τοιαύτα εν όψει των συνεχών και διαδεχομένων αλλήλας εις βραχύν σχετικώς διαστήματα συλλογικών ρυθμίσεων. Την πραγματικότητα όμως αύτην του δικαίου των συλλογικών συμβάσεων την ήγνόησεν ή απόφασις του Αρείου Πάγου ολοσχερώς.

γ) Περισσότερον αίσθητή γίνεται ή άποψις της αποφάσεως εις τας επιχειρήσεις, εις τας οποίας ισχύει δρίων ηλικίας. Προφανώς αί σχέσεις εργασίας των μισθωτών των επιχειρήσεων αύτων θά ήτο δυνατόν να διέπωνται μόνον από ευνοϊκωτέρας ρυθμίσεις. Και τούτο δι' ολόκληρον την απαγγελματικήν των ατακτοδρομίαν. Ούτω όμως θά εδημιουργείτο πλήρης ακινησία εις τους όρους εργασίας, διότι διαρκής ευνοϊκωτέρα διά τους μισθωτούς εξέλιξις των όρων εργασίας είναι αδύνατος υπό καθεστώτος ελευθέρας οικονομίας, εις

τὸ ὁποῖον οἱ ὅροι ἐργασίας διαμορφοῦνται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου τῆς προσφορᾶς καὶ τῆς ζητήσεως. Ἀλλὰ καὶ ἡ οἰκονομικὴ ἀνάγκη τῆς ἐλαστικότητος τῶν ὅρων ἐργασίας ἠγνοήθη ἀπὸ τὴν ἀπόφασιν.

β) Μία ἄλλη συνέπεια, ἀνήκουσα μᾶλλον εἰς τὸν θεωρητικὸν χῶρον, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ ἀπέληγεν ἡ παραδοχὴ τῶν ἀπόψεων τῆς ἀποφάσεως, εἶναι ὅτι ἡ ἰσχὺς τοῦ κανόνος τοῦ δικαίου θὰ ἐξηρτᾶτο ἀπὸ τὴν βούλησιν τῶν ὑποκειμένων τῆς ρυθμίσεως αὐτοῦ. Οὕτω τὰ μέρη τῆς ἀτομικῆς σχέσεως, ἀναλόγως τοῦ χρόνου διαρκείας αὐτῆς, θὰ καθωρίζουν πότε θὰ παύσῃ ἡ ἰσχὺς τῶν κανόνων τῆς προγενεστέρας συλλογικῆς συμβάσεως καὶ πότε θὰ ἀρχίσῃ ἡ ἰσχὺς τῆς νεωτέρας. Ποίαν ὅμως δημοσίας τάξεως κανόνος ἡ ἰσχὺς παύει διὰ τῆς βουλήσεως τῶν ὑποκειμένων του;

Ἀληθῶς, αἱ ἀπόψεις τῆς ἀποφάσεως, ἐν ἀντιθέσει πρὸς πολλὰς προσφάτους ἀποφάσεις τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου (Α.Π. 55/1969, 242/1969, 387/1969) εἶναι λιαν φιλεργατικαί. Τὸ γεγονὸς ὅμως τοῦτο καὶ μόνον δὲν ἀρκεῖ, διὰ νὰ προσδώσῃ εἰς τὴν ἀπόφασιν καὶ νομικὴν ὀρθότητα. Τὸ σφάλμα της εὑρίσκεται βασικῶς εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς ἐσωτερικῆς ἐνεργείας τῶν κανονιστικῶν ὅρων τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, θεωρίας ὑποστηριχθείσης πρὸ 40ετίας καὶ ἤδη πλήρως ἐγκαταλειφθείσης. Αἱ λοιπαὶ ἀπαράδεκτοι σκέψεις της ἔρχονται ὡς συνέπεια τοῦ ἀρχικοῦ σφάλματος.

Περαιτέρω ἐλάττωμα τῆς ἀποφάσεως εἶναι ὅτι, ὡς αἱ περισσότεραι τῶν ἀποφάσεων τοῦ δικαστηρίου αὐτοῦ, ἐπαναλαμβάνει στερεοτύπως τὸν νόμον, χωρὶς νὰ ἐπιχειρήσῃ νὰ τὸν διαπλάσῃ καὶ νὰ τοῦ προσδώσῃ τὴν πλέον πρόσφορον διὰ τὴν πρακτικὴν ἔννοιαν. Ὅταν πράγματι προσπαθῇ νὰ δώσῃ μίαν ἑρμηνείαν - καὶ τοῦτο συμβαίνει εἰς τὴν τελευταίαν σκέψιν - εἶναι ἤδη δεσμία τῆς ἀτυχοῦς διατυπώσεως τοῦ νόμου καὶ καταλήγει ἐκ τοῦ λόγου τούτου εἰς νομικῶς ἀνορθοδόξους καὶ πρακτικῶς ἀνεφαρμόστους λύσεις.

Ἀρείου Πάγου 353/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Ἀντ. Κοζύρης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Καλδής, Γ. Ι. Οἰκονομόπουλος

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1 §§ 2, 3 καὶ 4 § 2, 15 § 1 καὶ 19 § 2 ν. 3239/1955, ὡς ἡ τελευταία ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 § 8 ν.δ. 3755/1957, καὶ τοῦ ὑπ' αὐτῶν ἐπιδιωκομένου σκοποῦ τῆς ἐπιλύσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας μεταξὺ ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ὡς πρὸς τοὺς ὅρους ἢ τὰς συνθήκας ἢ καὶ τὴν ἀμοιβὴν τῆς ἐργασίας, σαφῶς προκύπτει, ὅτι αἱ καταρτισθεῖσαι νομίμως συλλογικαὶ συμβάσεις καὶ αἱ τὴν θέσιν αὐτῶν ἐπέχουσαι διαιτητικαὶ ἀποφάσεις καταλαμβάνουσιν ὡς πρὸς τὴν λυθεῖσαν διαφορὰν καὶ τὰς προϋφισταμένας καὶ ἰσχυούσας ἀτομικὰς συμβάσεις ἐργασίας, αἵτινες θεωροῦνται περιέχουσαι ἐκτοτε αὐτοδικαίως καὶ τοὺς ἐν τῇ συλλογικῇ συμβάσει ἢ διαιτητικῇ ἀποφάσει περιεχομένους ὅρους καὶ αἵτινες ἐξακολουθοῦσιν ἰσχύουσαι μέχρι τῆς λήξεώς των, ὡς διεμορφώθησαν ἀναγκαστικῶς, πλὴν τῶν ἐν αὐταῖς, εἴτε ὑπὸ τῶν μερῶν, εἴτε καὶ ἀναγκαστικῶς τεθέντων εὐεργετικῶν ὅρων, οἵτινες εἶναι ἐπικρατέστεροι. Καὶ περαιτέρω ὅτι ναὶ μὲν τὰ διαιτητικὰ Δικαστήρια δύνανται νὰ τροποποιοῦν καὶ ρυθμίζουν ἐκ νέου ὑφισταμένας συλλογικὰς συμβάσεις, ἡ παῦσις ὅμως τῆς ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας διὰ διαιτητικῆς ἀποφάσεως δὲν ἐπάγεται μεταβολὴν καὶ εἰς τοὺς εὐνοϊκωτέρους ὅρους τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων, ὡς εἶχον διαμορφωθῇ διὰ τῶν κανονιστικῶν διατάξεων τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, διότι θεωροῦνται καὶ οὗτοι ὡς συμφωνηθέντες καὶ ἰσχύουσι καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως καὶ οὐχὶ μόνον μέχρι τῆς ἀντικαταστάσεως των δι' ἑτέρας ρυθμίσεως. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 7 τῆς ὑπ' ἀριθ. 5/1964 διαιτητικῆς ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων ἀπάσης τῆς χώρας, ἧς ἡ ἰσχὺς ἤρξατο ἀπὸ τῆς 27.3.1964, ὁρίζουσα ὅτι τὸ προβλεπόμενον ὑπὸ τῆς παραγρ. 5 αὐτῆς, ὡς καὶ τῆς παραγρ. 1 τῆς ἀπὸ 14.3.1962 ἐθνικῆς διεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐξάωρον διὰ τὴν κατὰ Σάββατον ἐργασίαν, δὲν ἰσχύει εἰς διοτεχνίας, διομηχανίας κλπ., ἀπασχολούσας μισθωτοὺς οἰκοδόμους, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ μονίμων συνεργείων, ἀπαρτιζομένων ἐξ αὐτῶν, δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας, καταρτισθεισῶν πρὸ τῆς εἰρημένης ἀπὸ 14.3.1962 συλλογικῆς συμβάσεως, τροποποιηθείσης ἐν τούτῳ ὑπὸ τῆς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως, διότι ὁ περὶ ἐξαώρου ὅρος τῆς κατὰ Σάββατον ἐργασίας τῆς συλλογικῆς ταύτης συμβάσεως, ἐνσωματωθεὶς εἰς τὰς ἀτομικὰς συμβάσεις ἐργασίας τῶν οἰκοδόμων, ὡς εὐεργετικός, θεωρεῖται περιεχόμενος ἐν αὐταῖς καὶ ἐξακολουθεῖ ἰσχύων μέχρι λύσεως αὐτῶν. Δεχθεὶς σθεν ὁ δικάσας εἰς α' βαθμὸν Ἐργατοδίκης, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του προκύπτει, ὅτι οἱ εἰς μόνιμα συνεργεῖα διο-

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΗ ΑΥΞΗΣΙΣ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΔΙΑ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ

Ἰσχυρισμὸς περὶ καταργήσεως τῆς διατάξεως διὰ τοῦ νέου Συντάγματος

Ἡμερομηνία ἐνάρξεως ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐν περιπτώσει ἐκδόσεως αὐτῆς μετὰ τὴν πάροδον τῶν νομίμων προθεσμιῶν.— Ἰσχυρισμὸς ὅτι ἡ διάταξις τοῦ Νόμου 3239/1955 περὶ ἀναδρομικῆς αὐξήσεως ἀποδοχῶν κατηργήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 136 § 1 τοῦ Συντάγματος, ὡς ἀντικειμένη εἰς τὸ ἄρθρον 82 § 2 αὐτοῦ, δι' οὗ ὁρίζεται, ὅτι «φόρος ἢ ἄλλο οἱονδήποτε οἰκονομικὸν βάρος» δὲν δύναται νὰ ἐπιβληθῇ διὰ Νόμου ἀναδρομικῆς ἰσχύος.

Ἠκυρώθη διὰ τὴν ἐν τῇ κατωτέρω ἀποφάσει τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας λόγον ἡ ὑπ' ἀριθ. 16/1967 ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν «περὶ ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ζαφείων, ὑποζαφείων, πλυντηρίων κλπ. Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Περιχώρων» (ΕΕΔ 26, 589).

Ὁ νόμος 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας ὁρίζει (ἄρθρον 15 § 6 νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 § 2 τοῦ ν.δ. 3755/1957 καὶ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 186/1969, ΕΕΔ 28, 688), ὅτι ἐν περιπτώσει ἐκδόσεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως μετὰ τὴν πάροδον τῶν εἰς τὸν νόμον τοῦτον ὁριζομένων προθεσμιῶν διαδικασίας ἐνώπιον τῶν ὀργάνων ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας ἡ ἡμερομηνία ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος ταύτης δὲν δύναται νὰ μεταθῇ εἰς χρόνον μεταγενέστερον τῆς ἐπομένης ἀπὸ τῆς παρόδου τῶν προθεσμιῶν αὐτῶν ἡμέρας (Ἴδετε διὰ τὸ θέμα σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 27, 1092, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς τὴν νομολογίαν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας καὶ τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων), ἄλλως ἡ σχετικὴ διαιτητικὴ ἀπόφασις εἶναι ὡς πρὸς τοῦτο ἄκυρος.

Ταῦτα δέχεται καὶ ἡ κατωτέρω νεωτέρα ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ὑποβλήθη ὑπὸ τοῦ παρεμβαίνοντος Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων ὁ ἰσχυρισμός, ὅτι ἡ ἀνωτέρω διάταξις τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ ἀναδρομικῆς αὐξήσεως ἀποδοχῶν ἀντιβαίνει εἰς τὸ ἄρθρον 82 § 3 τοῦ νέου Συντάγματος, καθ' ὃ φόρος ἢ ἄλλο οἱονδήποτε οἰκονομικὸν βάρος δὲν δύναται νὰ ἐπιβληθῇ διὰ νόμου ἀναδρομικῆς ἰσχύος, καὶ συνεπῶς κατ' ἄρθρον 136 αὐτοῦ, καθ' ὃ ὅλοι οἱ νόμοι καὶ τὰ διατάγματα, καθ' ὅσον ἀντιβαίνουν εἰς τὸ Σύνταγμα, καταργοῦνται καὶ οὗτοι δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς καταργηθεῖσα ἡ ἀνωτέρω διάταξις.

Ἡ διάταξις αὕτη τοῦ Συντάγματος εἶναι νέα; (Ἴδετε καὶ *Γ. Βαβαρέτου*, Τὸ Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος, 1968, σελ. 90).

Προκειμένου περὶ φόρου, ὁ ὁποῖος ἔχει δημοσιονομικὸν χαρακτῆρα, δὲν τίθεται ζήτημα περὶ τῆς ἐννοίας τῆς συνταγματικῆς διατάξεως.

Ἐτέθη εἰς τὸ παρελθόν, ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τοῦ προηγουμένου Συντάγματος, καὶ τίθεται ἴδιον ζήτημα, ἂν αἱ ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ ἀπέβαινον εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ φόρου ἢ πάντως τοῦ οἰκονομικοῦ βάρους.

Κατὰ τὴν Α.Π. 507/1965, Ὁλομελείας (εἰσηγητὴς *Κ. Παυλίδης*, ΕΕΔ 24, 1485), καὶ αἱ ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ (μολονότι δὲν συνιστῶν φόρον ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 60 § 2 τοῦ προηγουμένου Συντάγματος, Σ.Ε. 2179/1965, εἰσηγητὴς *Γ. Παναγιούλης*, ΕΕΔ 25, 10, ἴδετε καὶ λοιπὴν νομολογίαν τοῦ Σ.Ε. καὶ τὴν Α.Π. εἰς σημείωσίν μας ΕΕΔ 25, 41) ἀποτελοῦν οἰκονομικὸν βάρος. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 69/1963, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Θ. Καμπέρης*, ΕΕΔ 22, 403).

Τὸ ζήτημα εἶναι ἴδιον, ἂν εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ ὁ-

μηχανικῶν ἐπιχειρήσεων ἀπασχολούμενοι οἰκοδόμοι ὑποχρεοῦνται εἰς 8ωρον ἐργασίαν καὶ κατὰ Σάββατον καὶ ἀπορρίψας τὴν ὑπὸ ἐκείνην ἀγωγὴν κατὰ τὸ κεφάλαιον, ὅπερ ἀφορᾷ ἀποζημίωσιν τοῦ ἐνάγοντος, ἐργασθέντος, καθ' ἃ ἀνελέγκτως ἔκρινεν, ὡς τεχνίτου οἰκοδόμου εἰς μόνιμον συνεργεῖον τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ἀπὸ τὸν Μάϊον 1961 μέχρι τῆς 29.6.1965, δι' ἐργασίαν κατὰ Σάββατον πέραν τοῦ ἐξαώρου, τοῦ ἀπὸ 27.3.1964 καὶ ἐντεῦθεν χρονικοῦ διαστήματος, ψευδῶς ὑμνήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς μνησθείσας διατάξεις καὶ ἀναιρετέαν τὴν ἀπόφασίν του κατέστησε, κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου μοναδικὸν λόγον ἀναιρέσεως (*).

(*) Ἀνεκρίθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 3110/1966 Ἐργατοδίκου Ἀθηνῶν.

ρον «άλλο οἱονδήποτε οἰκονομικὸν βάρος» τοῦ ἄρθρου 83 τοῦ Συντάγματος ἡμίπτη ἡ περίπτωσις τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τὸ ὁποῖον βεβαίως δὲν ἔλαβε θέσιν ἐπὶ τοῦ ζητήματος διὰ τὸν ἐν τῇ ἀποφάσει του λόγον.

Ὑπὸ καταφατικὴν γνώμην εἶναι προβληματικὴ ἡ διαλὴ λειτουργία τοῦ νόμου περὶ ἀλλοιογενῶν διαφορῶν ἐργασίας, ἀφοῦ ὑπὸ τοῦτον σκοπεῖται ἡ προσαρμογὴ τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν πρὸς τὰς ὡρισμένας κατὰ τὴν ἐπίλυσιν τῆς διενέξεως οἰκονομικὰς συνθήκας, ὡς δικαίου ἀνταλλάγματος παροχῆς τῶν προσφερθεισῶν ὑπηρεσιῶν, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται πάντως νὰ θεωρηθῇ «οἰκονομικὸν βάρος» τοῦ ἐργοδότου.

Ἂν δικαιολόγησις τῆς συνταγματικῆς διατάξεως εἶναι ἡ προστασία τῶν πολιτῶν ἀπὸ κίνδυνον ἀτυχίας ἢ ἄλλου οἰκονομικοῦ βάρους (*Γ. Βαβαρέτος*, ἔνθ' ἀνωτ.), ἐγειρομένης διενέξεως κατὰ τὸν νόμον 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας καὶ ἀκολουθουμένης τῆς κατὰ ταῦτον διαδικασίας, ὁ ἐργοδότης δὲν κίνδυνεύει διὰ τῆς ἐπιβολῆς αὐξήσεων ἀποδοχῶν, ἀφοῦ αὐτὰ εἶναι τὸ ἀποβλεπόμενον διὰ τῆς διενέξεως.

Ὑπὸ καταφατικὴν γνώμην θὰ εἶναι προβληματικὴ καὶ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου 1777/1951 περὶ δώρων μισθωτῶν καθ' ὑστέρας, ἀφοῦ σκοπὸς τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως εἶναι ἡ αὔξησις τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν ἀναδρομικῶς ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς μιᾶς ἑορτῆς εἰς τὴν ἄλλην (Χριστουγέννων καὶ Πάσχα).

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1724/1969, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ Σύμβουλος κ. **Δ. Τσιμαράτος**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Μ. Μουζουράκης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Λαμπρόπουλος, Κ. Γεωργόπουλος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 16/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, καθ' ὃ μέρος τὸ δι' αὐτῆς χορηγηθὲν εἰς ὡριαμένας κατηγορίας ἐργαζομένων ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ὡρίσθη καταβλητέον ἀπὸ τῆς 1ης Φεβρουαρίου 1967 καὶ οὐχὶ ἀπὸ τῆς 27ης Ἰουλίου 1965.

Ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀσκεῖται μετ' ἐννόμου συμφέροντος, δεδομένου ὅτι ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐξεδόθη ἐπὶ ἐφέσεως τοῦ αἰτοῦντος Συνδέσμου κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 15/1966 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, προσαχθέντων δὲ καὶ τῶν ἐγγράφων νομιμοποιήσεως αὐτοῦ ἡ αἴτησις αὕτη, κατατεθεῖσα καὶ ἐμπροθέσμως, τυγχάνει τύπους δεκτὴ καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν.

Μετ' ἐννόμου συμφέροντος καὶ παραδεκτῶς ἐξ ἀπόψεως νομιμοποιήσεως, ἅτε προσαχθέντων τῶν εἰκείων ἐγγράφων, παρεμβαίνει εἰς τὴν δίκην πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς αἰτήσεως διὰ νομοτύπως κατατεθέντος καὶ κοινοποιηθέντος δικογράφου ὁ ἐκ τῶν μεταεχόντων τῆς ἐπιλυθείσης διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως διενέξεως Σύνδεσμος Ἑλλήνων Βιομηχάνων.

Ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου 7 § 2 τοῦ ν.δ. 3755/1957 «περὶ αὐξήσεως ἀναδρομικῶς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν κλπ.», προστεθεῖσα εἰς τὸ ἄρθρον 15 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», παράγραφος 6, ὁρίζει ἐν ἐδαφίῳ α' ὅτι: «Ἐν περιπτώσει ἐκδόσεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως μετὰ τὴν πάροδον τῶν ἐν τῷ παρόντι ὁριζομένων προθεσμιῶν διαδικασίας ἐνώπιον τῶν ὀργάνων ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας ἡ ἡμερομηνία ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος ταύτης δὲν δύναται νὰ μετατεθῇ εἰς χρόνον μεταγενέστερον τῆς ἑπομένης ἀπὸ τῆς παρόδου τῶν προθεσμιῶν τούτων ἡμέρας», ἡ ἡμέρα δὲ αὕτη εἶναι, συμφώνως τοῖς ἄρθροις 11, 12 καὶ 14 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν διὰ τῆς παραγράφου 1 τοῦ μνησθέντος ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἡ 39ὴ ἡμέρα ἀπὸ τῆς παραπομπῆς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας εἰς διαιτησίαν τῆς οἰκείας συλλογικῆς διαφοράς.

Ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ παρεμβαίνοντος, ὅτι ἡ ἀνωτέρω διάταξις κατηργήθη δυνάμει τοῦ ἄρθρου 136 § 1 τοῦ Συντάγματος τοῦ 1968, ὡς ἀντικειμένη εἰς τὸ ἄρθρον 82 § 3 τοῦ αὐτοῦ Συντάγματος, δι' οὗ ὁρίζεται, ὅτι «φόρος ἢ ἄλλο οἱονδήποτε οἰκονομικὸν βάρος δὲν δύναται νὰ ἐπιβληθῇ διὰ νόμου ἀναδρομικῆς ἰσχύος», εἶναι ἀβάσιμος. Διότι, ἀσχέτως τοῦ ζητήματος ἂν εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ οἰκονομικοῦ βάρους, περὶ οὗ ἡ συνταγματικὴ αὕτη ἀπαγόρευσις, περιλαμβάνηται καὶ ἡ περίπτωσις, καθ' ἣν, ὡς ἐν προκειμένῳ, ὁ νόμος ὁρίζει ἀναδρομὴν τῆς χορηγουμένης διὰ διοικητικῆς πράξεως αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν, πάντως ἐν τῇ ἐπιδίκῳ περιπτώσει δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἡ διαληφθεῖσα συνταγματικὴ διάταξις, διότι ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις εἶναι προγενεστέρα τῆς 15ης

ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΚΗΡΥΞΕΩΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΚΤΕΛΕΣΤΗΣ

Δημοσίευσις εἰς Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ κυκλοφορία φύλλου αὐτῆς

"Απαράδεκτος προσβολή δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως αὐτοτελῶς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὡς μὴ κεκτημένης καθ' ἑαυτὴν ἐκτελεστότητα.— Προθεσμία δημοσιεύσεως ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διαιτητικῆς ἀποφάσεως εἰς Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ τροποποιήσεως ἢ μὴ ἐγκρίσεως ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας.— Ἔναρξις προθεσμιῶν.— Ἡμερομηνία φύλλου Ἐφημερίδος Κυβερνήσεως καὶ πραγματικὴ αὐτοῦ κυκλοφορία.

Κατὰ τὸν νόμον 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957 (ΕΕΔ 17, 207 ἐπ.) καὶ προσφάτως διὰ τοῦ ν.δ. 186/1969 (ΕΕΔ 28, 685), τὸ κῦρος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ τῆς πρὸς ταύτην ἐξομοιουμένης διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὁλοκληροῦται διὰ τῆς ἐντὸς τῶν νομίμων προθεσμιῶν κηρύξεως ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ταύτης ἐκτελεστῆς ἢ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ἀνωτέρω νόμου 3239/1955 τροποποιήσεως αὐτῆς ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας.

Ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας χαρακτηρίζει τὰς προθεσμίας ταύτας ὡς ἀνατρεπτικάς (Ἴδετα καὶ Σ.Ε. 1388/1956, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Δ. Τσιμαράτος*, ΕΕΔ 15, 798) καὶ ἀριθμοῦσα τὸν νόμον καθορίζει τὴν ἔναρξιν τούτων.

Ἐπανέρχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως του εἰς τὰ παρὰ τοῦτου νομολογηθέντα, ὅτι ἡ πραγματικὴ κυκλοφορία τοῦ φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, εἰς τὴν ὁποίαν δημοσιεύεται ἡ κυροῦσα τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἢ διαιτητικὴν ἀπόφασιν ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ, πρέπει νὰ συμπίπτῃ πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως. (Ἴδετα ἐκ τῶν τελευταίων τὴν Σ.Ε. 2950/1967, εἰσηγητὴς *Τ. Δημητρακάκης*, ΕΕΔ 27, 205, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαί).

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1437/1969, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. **Χ. Παναγιωτόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Κ. Κακούρης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Δημητρακόπουλος, Σ. Σπετσάκης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 22725/20.2.1968 (Φ.Ε.Κ. Β' 202) κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, δι' ἧς ἐνεκρίθη, μετὰ τροποποιήσεως, ἡ ὑπ' ἀριθ. 11/1968 ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, ἀφορῶσα τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὑπαλλήλων τῆς αἰτούσης ἑταιρείας, ὡς καὶ τῆς ἐγκριθείσης ταύτης ἀποφάσεως.

Ἐκ τῶν προσαγομένων ἐν ἐπισήμῳ μεταφράσει τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν α) ἀπὸ 10.11.1968 ἐγγράφου τοῦ σιηναγοῦ Ἀεροπορίας Πάττερσον τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς καὶ β) ὑπ' ἀριθ. 7628/28.1.1969 πληρεξουσίου ἐγγράφου τῆς αἰτούσης ἑταιρείας προκύπτει, ὅτι ἡ αἰτοῦσα τυγχάνει ἑταιρεία ἱδρυθεῖσα ἐν τῇ Πολιτείᾳ τῆς Νέας Γιόρκης τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, μὲ ἕδραν ἐν τῇ πόλει Μαριέττα τῆς Πολιτείας Γεωργί-

---

Νοεμβρίου 1968, χρονολογίας ἰσχύος τοῦ νέου Συντάγματος.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, ἡ ἀπολήξασα εἰς τὴν ἔκδοσιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως συλλογικὴ διαφορὰ ἐργασίας παρεπέμφθη εἰς διαιτησίαν τὴν 18ην Ἰουνίου 1965 (ἐγγραφον ὑπ' ἀριθ. 56742/4127/18.6.1965 Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας), ἡ δὲ ἀπόφασις αὕτη ὥρισεν ὡς χρόνον καταβολῆς τοῦ δι' αὐτῆς χορηγηθέντος ἐπιδόματος τὴν 1ην Φεβρουαρίου 1967, ἤτοι ἡμέραν κατὰ πολὺ μεταγενεστέραν τῆς ὑπὸ τῆς προδιαληφθείσης καὶ ἐχούσης ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογήν, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, διατάξεως τοῦ νόμου τασσομένης ὡς ἀνωτάτου ὁρίου ἐνάρξεως ἰσχύος πάσης διαιτητικῆς ἀποφάσεως. Συνεπῶς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν χρονικὴν ταύτην ὑπέρβασιν, εἶναι μὴ νόμιμος, ὡς βασίμως προβάλλεται διὰ τοῦ μοναδικοῦ λόγου ἀκυρώσεως, καὶ τυγχάνει οὕτως ἀκυρωτέα κατὰ τὸ σημεῖον τοῦτο.

Κατὰ ταῦτα δέον ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, ἀπορριπτομένης τῆς παρεμβάσεως.

ας τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, καὶ ὅτι ἡ ἑταιρεία αὕτη ἔχει διορίσει τὸν κ. Τζών Δ. Τάμπεην, ἀντιπρόεδρον αὐτῆς, ὡς ἀντιπρόσωπον αὐτῆς ἐν Ἑλλάδι, ἵνα ἀσκῇ πάσας τὰς ὑπὸ ἐμπορικοῦ ἀντιπροσώπου ἀσκουμένας ἐξουσίας, νὰ διορίζῃ ἄλλους πληρεξουσίους, νὰ παρίσταται ἐνώπιον τῶν ἐν Ἑλλάδι Δικαστικῶν Ἀρχῶν, νὰ λαμβάνῃ πᾶν δικαστικὸν μέτρον, γενικῶς νὰ ἐνεργῇ καὶ νὰ πράττῃ ὅ,τι δεῖ καὶ εἶναι ἀναγκαῖον διὰ τὴν προάσπισιν τῶν δικαιωμάτων, συμφερόντων καὶ περιουσιακῶν στοιχείων τῆς ἑταιρείας ἐν Ἑλλάδι κλπ. Ἐν ὄψει τούτων ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, ἀσκηθεῖσα ὑπὸ τοῦ ὑπογράφοντος ταύτην δικογράφου, διορισθέντος δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1081/1969 πληρεξουσίου τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Γ.Π. ὑπὸ τοῦ ρηθέντος Τζών Τάμπεην, παραδεκτῶς ἀσκεῖται, ἀπὸ ἀπόψεως ἐνεργητικῆς νομιμότητος.

Ἡ ὑπὸ κρίσιν παρέμβασις, ἀσκουμένη κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Σωματείου Ἐργατοτεχνιτῶν καὶ Ὑπαλλήλων Ξένων Ἀποστολῶν καὶ ἐμπίπτουσα εἰς τοὺς σκοποὺς τοῦ σωματείου συμφώνως πρὸς τὸ καταστατικὸν αὐτοῦ, ὡς ταῦτα προκύπτουν ἐκ τῶν προσαγομένων κεκυρωμένων ἀντιγράφων τούτων, νομίμως δὲ καὶ ἐμπροθέσμως κοινοποιηθεῖσα εἰς τοὺς κυρίους διαδίκους, τύποις δεκτὴ καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν τυγχάνει.

Ἡ προσβαλλομένη ὑπ' ἀριθ. 11/1968 ἀπόφασις διαιτησίας ἀπαραδέκτως προσβάλλεται διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως αὐτοτελῶς, ὡς μὴ κεκτημένη καθ' ἑαυτὴν ἐκτελεστότητα.

Κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 20 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.» (Φ.Ε.Κ. 125), ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 7 § 2 τοῦ ν.δ. 3755/1957 (Φ.Ε.Κ. 182): «1) Πᾶσα πρᾶξις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἀφορῶσα τὴν δημοσίευσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ τὴν κύρωσιν καὶ δημοσίευσιν ἀποφάσεως διαιτησίας εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, δὲν δύναται νὰ ἐκδοθῇ πρὸ τῆς παρελεύσεως πενθημέρου ἀπὸ τῆς παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας καταθέσεως τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως διαιτησίας, οὐδὲ νὰ καθυστερήσῃ πλέον τῶν 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς τοιαύτης καταθέσεως ἢ κοινοποιήσεως. 2) Ἐν ἡ περιπτώσει συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἢ ἀπόφασις διαιτησίας ἀντιτίθεται εἰς τὴν γενικὴν ἢ εἰδικὴν οἰκονομικὴν ἢ κοινωνικὴν-πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως οἱ Ὑπουργοὶ Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, δι' ἠιτιολογημένης κοινῆς ἀποφάσεώς των, ἐκδιδομένης μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 28 Συμβουλίου καὶ ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παρελεύσεως τῆς κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον δεκαημέρου προθεσμίας καὶ δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, δύνανται νὰ τροποποιοῦν ἢ νὰ μὴ ἐγκρίνουν, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, τὴν συλλογικὴν ταύτην σύμβασιν ἐργασίας ἢ ἀπόφασιν διαιτησίας».

Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως ἡ ἐν αὐτῇ τασσομένη προθεσμία πρὸς ἐνέργειαν τῆς Διοικήσεως εἶναι ἀνατρεπτική, ἀφετηρία δὲ τῆς ἀνατρεπτικῆς ταύτης προθεσμίας εἶναι ἡ ἡμέρα πρωτοκολλήσεως τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας. Ἡ ὑπὸ τῆς παρεμβάσεως ὑποστηριζομένη ἄποψις, καθ' ἣν ἀφετηρία τῆς προθεσμίας εἶναι ἡ ἡμέρα τῆς τελευταίας χρονικῶς γενομένης κοινοποιήσεως, εἴτε ἡ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον εἶναι αὕτη, εἴτε ἡ πρός τινα τῶν ἐνδιαφερομένων, δὲν δύναται ν' ἀνεύρῃ ἔρεισμα οὔτε εἰς τὴν ἄνω παρατεθεῖσαν διάταξιν, οὔτε εἰς τὸ ἄρθρον 14 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ὁρίζοντος ὅτι αἱ ἀποφάσεις διαιτησίας κοινοποιοῦνται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας καὶ εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους, διότι ἡ πρὸς τοὺς ἐνδιαφερομένους κοινοποίησις σκοπεῖ ἁπλῶς τὴν διευκόλυνσιν αὐτῶν, ὅπως λάβωσι γνῶσιν καὶ παρακολουθήσωσι τὴν διαδικασίαν τελειώσεως τῆς πράξεως. Οὔτε τὸ γεγονὸς ὅτι ἅμα τῇ λήξει ἀπράκτου τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας ἐνεργείας τῆς Διοικήσεως ἄρχεται κατὰ τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου 207 δεκαήμερος προθεσμία, καθ' ἣν ἕκαστον τῶν ἐν διενέξει μερῶν δύναται νὰ καταθέσῃ τὴν ἀπόφασιν διαιτησίας εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν, δύναται νὰ ἀγάγῃ εἰς τὴν ὑπὸ τῆς παρεμβάσεως ὑποστηριζομένην ἄποψιν, διότι σκοπὸς τοῦ νόμου εἶναι νὰ ὁρίσῃ ἐνιαίαν διὰ πάντας τοὺς ἐνδιαφερομένους, εὐχερῶς δυναμένην νὰ γνωσθῇ ὑπ' αὐτῶν καὶ μὴ ὑποκειμένην εἰς ἀμφισβητήσεις, ἀφετηρίαν τῆς προθεσμίας, τοιαύτη δὲ εἶναι προδήλως ἡ ἡμέρα πρωτοκολλήσεως τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας.

Ἡ ἄνω παρατεθεῖσα διάταξις, ἐπιτάσσουσα τὴν ἐντὸς ὡρισμένης προθεσμίας δημοσίευσιν τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως εἰς τὴν Ἐφη-

ΥΠΕΡΩΡΙΑΙ

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΩΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΙΑ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Περίπτωσις έφαρμογής άρθρου 8 Ν.Δ. 4020/1959 περί ύπερωριών

Άμοιβαί καί αποζημιώσεις απασχολουμένων καθ' ύπερωρίαν μισθωτών. — Σκοπός άρθρου 8 Ν.Δ. 4020/1959. — Εφαρμογή προκειμένου περί υπερβάσεως των διά Νόμου ή κατ' εξουσιοδότησιν αύτου εκδιδομένων βασ. διαταγμάτων τεθεσπισμένων χρονικών όρίων εργασίας καί όχι καί επί υπερβάσεως ευνοικωτέρου ωραρίου δι' ατομικής ή συλλογικής συμβάσεως εργασίας ή διαιτητικής αποφάσεως. — Ώραι εργασίας προσωπικού επιχειρήσεων πετρελαιοειδών.

Υπό τής κατωτέρω αποφάσεως τής Ολομελείας του Αρείου Πάγου, εις τήν οποίαν παρεπέμφθη πρός επίλυσιν τό απασχολήσαν αύτήν ζήτημα, ως γενικωτέρου ενδιαφέροντος, υπό τής Α.Π. 161/1969, Τμ. Β', γίνεται δεκτόν, ότι, κατά τήν έννοιαν του άρθρου 8 του ν.δ. 4020/1959 (ΕΕΔ 18, 1272), τής οριζομένης εν αύτώ αποζημιώσεως έξ 75% επί του καταβαλλομένου ωρομισθίου δέν δικαιούνται οί εργαζόμενοι πέραν των χρονικών όρίων εργασίας, τά οποία τίθενται (ευνοικώτερα των του νόμου) εις συλλογικήν σύμβασιν εργασίας, άλλά μόνον οί εργαζόμενοι υπέρ τά ανώτατα διά νόμου τεθειμένα χρονικά όρια εργασίας (Ίδετε ούτω καί Α.Π. 355/1969, εισηγητής *Σπ. Γάγγας*, ΕΕΔ 28, 985, συμφώνους σημειώσας μας εν ΕΕΔ 28, 606, ένθα καί παραπομπαί εις νομολογίαν των δικαστηρίων τής ουσίας).

Ο καθορισμός διά συλλογικής συμβάσεως εργασίας ή τής προς ταύτην εξομοιουμένης κατά τόν νόμον διαιτητικής αποφάσεως ώρών εργασίας ευνοικωτέρων των του νόμου είναι δυνατός (Σ.Ε. μερίδα τής Κυβερνήσεως, σκοπεί, όπως εντός τής προθεσμίας ταύτης καθίσταται εις πάντας πρόσιτόν τό κείμενον αύτής, τούτο δέ εξασφαλίζεται διά τής πραγματικής κυκλοφορίας του φύλλου τής Εφημερίδος τής Κυβερνήσεως, εν ώ ή πράξις έχει καταχωρισθή, ήτοι άφ' ής καί μόνον κατέστη δυνατή ή ελευθέρα διάθεσις του φύλλου εις πάντα ενδιαφερόμενον, εν ώ καί δέον όπως ή εν τώ φύλλω αναγραφομένη ημερομηνία εκδόσεως του συμπίπτη μέ τήν πραγματικήν κυκλοφορίαν αύτου. Συνεπώς τό Συμβούλιον τής Επικρατείας, ελέγχον τό κύρος υπουργικής αποφάσεως, εκδοθείσης κατ' εφαρμογήν τής ανωτέρω διατάξεως, δέν δεσμεύεται εκ τής επί του φύλλου τής Εφημερίδος τής Κυβερνήσεως, εν ή αύτη εδημοσιεύθη, αναγραφομένης ημερομηνίας, άλλά όφείλει, προβαλλομένου σχετικού λόγου, ως εν προκειμένω, νά ελέγξη άν ή ημερομηνία αύτη συμπίπτη μέ τήν ημέραν τής πραγματικής, υπό τήν ρηθείσαν έννοιαν, κυκλοφορίας του φύλλου, καθ' όσον εκ τής τελευταίας ταύτης ημέρας εξαρτάται ή νόμιμος καί δή ή εμπρόθεσμος τελείωσις τής υπουργικής αποφάσεως (άντι άλλων Σ.Ε. 2072/1967).

Εν προκειμένω εκ των στοιχείων του φακέλου προκύπτει, ότι ή υπ' άριθ. 11/1968 απόφασις του Δευτεροβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου εκρωτοκολλήθη εις τό Υπουργείον Εργασίας τήν 30.3.1968, ή δέ προσβαλλομένη κοινή υπουργική απόφασις εδημοσιεύθη εις τό υπ' άριθ. 202 φύλλον του Β' τεύχους τής Εφημερίδος τής Κυβερνήσεως, τό οποίον, ως προκύπτει εκ του υπ' άριθ. 8579/8.6.1968 έγγράφου τής Υπηρεσίας του Εθνικού Τυπογραφείου, έτέθη εις τήν διάθεσιν του κοινού άπό τής πρωίας τής 28.4.1968. Κατ' ακολουθίαν ή προσβαλλομένη κοινή υπουργική απόφασις, τελειωθείσα μετά τήν πάροδον τής 20ήμερου προθεσμίας τής οριζομένης υπό τής αποπερατωθείσης διατάξεως, καθίσταται ακυρωτέα ως αναρμοδίως κατά χρόνον εκδοθείσα, κατά τόν άσαμον περί τούτου λόγον τής υπό κρίσιν αιτήσεως, παρελκούσης τής έρευνης των κατ' αύτής προβαλλομένων λοιπών λόγων ακυρώσεως.

12ο 1964, εισηγητής *Β. Ρώτης*, ΕΕΔ 23, 388, ένθ. και λοιπαί παραπομπαί), του αυτού. Εισηγητής επί της ανωτέρω αποφάσεως του Συμβουλίου Επικρατείας, ΕΕΔ 23, 885).

Η παροχή όμως εργασίας πέραν των καθοριζομένων τοιούτων ωρών εργασίας και μέχρι των νομίμων τοιούτων, κατά τα νομολογηθέντα (Πρωτοδικείου Αθηνών 17055/1968, εισηγητής *Ιακ. Πασχαλίδης*, ΕΕΔ 27, 1264, ένθ. και λοιπαί παραπομπαί), εμπίπτει εις την έννοιαν του άρθρου 650 Αστικού Κώδικος, ήτοι παροχής εργασίας πέραν της συμφωνηθείσης, διά την οποίαν οφείλεται συμπληρωματική αμοιβή κατά τους όρους της ανωτέρω διατάξεως.

(Ανηρέθη υπό της αποφάσεως της Ολομελείας του Αρείου Πάγου ή υπ' αριθ. 2369/1968 απόφασις του ως εφετείου δικάσαντος κατά την εργατικήν διαδικασίαν νόμου ΓΦΟΔ'/1911 Πρωτοδικείου Αθηνών).

Αρείου Πάγου 147/1969, Ολομελείας

Πρόεδρος ο κ. **Αθ. Γεωργίου**

Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. **Αντ. Κοζύρης**

Δικηγόροι οι κ.κ. Σ. Πάλλης, Λ. Μαρούλης

Κατά την παράγραφον 1 του άρθρου 8 του ν.δ. 4020/1959 μισθωτοί, απασχολούμενοι πέραν των δι' έκάστην κατηγορίαν επιτρεπομένων ανωτάτων χρονικών ορίων διαρκείας της ημερησίας εργασίας, κατόπιν αδείας της Αρχής και καθ' ας περιπτώσεις επιτρέπεται τούτο, δικαιούνται, διά την πέραν των 60 ωρών ετησίως τοιαύτην απασχόλησίν των, αμοιβής, δι' έκάστην ώραν, ίσης προς το καταβαλλόμενον ωρομίσθιον, ηυξημένου κατά 50%, εάν υπό άλλων διατάξεων δεν προβλέπεται υψηλοτέρα αμοιβή. Διά τας μέχρι των 60 ωρών ετησίως πραγματοποιουμένας υπερωρίας εξακολουθούν ισχύουσαι αι κείμεναι διατάξεις. Υπό δε της παραγράφου 2 του αυτού άρθρου ορίζεται, ότι μισθωτοί, απασχολούμενοι επί πλέον των δι' έκάστην κατηγορίαν επιτρεπομένων ανωτάτων ορίων υπερωριακής απασχολήσεως ή άνευ αδείας της Αρχής, πέραν των εκ των αργιών του αδικαιολογήτου πλουτισμού απαιτήσεών των, δικαιούνται και αποζημιώσεως ίσης προς 75% του καταβαλλομένου ωρομισθίου των.

Εκ του συνδυασμού των διατάξεων τούτων και του επιδιωκομένου σκοπού, τηρήσεως των θεσπιζομένων χρονικών ορίων εργασίας, προς περιστολήν των παραβιάσεων, σαφώς συνάγεται, ότι τα δι' αυτών, ως άνω, οριζόμενα έχουσιν εφαρμογήν μόνον προκειμένου περί υπερβάσεως των διά νόμου ή κατ' εξουσιοδότησιν αύτου εκδιδομένων βασιλικών διαταγμάτων τεθεσπισμένων χρονικών ορίων εργασίας, ουχί δε και επί υπερβάσεως ευνοϊκωτέρου ωραρίου, όπερ έθετεν ατομική ή συλλογική σύμβασις εργασίας ή διαιτητική απόφασις. Όθεν το δικαστήριον της ουσίας, δεχθέν, ως εκ της προσβαλλομένης αποφάσεώς του δείκνυται, ότι ο αναιρεσίβλητος, προσληφθείς ως υπάλληλος εις τα Γραφεία της αναιρεσειούσης Ανωνύμου Εταιρείας, ασκούσης επιχείρησιν εμπορίας υγρών καυσίμων και πετρελαιοειδών εν γένει, εν Ελλάδι, και επί οκτάωρον εργασθείς καθ' έκάστην των εργασίμων ημερών, επί 20 ημέρας μηνιαίως, ήτοι κατά μίαν ώραν ημερησίως πέραν των χρονικών ορίων του άρθρου 5 της από 17.11.1950 συλλογικής συμβάσεως εργασίας, δι' ής προβλέπεται διά το υπαλληλικόν προσωπικόν Γραφείων των επιχειρήσεων πετρελαιοειδών διάρκεια εργασίας καθ' εβδομάδα 42 ωρών συνολικώς, ήτοι ωράριον ευνοϊκώτερον του διά του άρθρου 2 π.δ. της 27 Ιουνίου/4 Ιουλίου 1932 οριζομένου, ισχύοντος δε και επί των άνω επιχειρήσεων, τοιούτου των 8 ωρών ημερησίως και 48 ωρών, και ακολούθως επιδικάσαν, εκτός των άλλων, περί ων δεν πρόκειται, και αποζημίωσιν ίσην προς 75% του ωρομισθίου του ενάγοντος, του από 12.11.1959 και εντεύθεν διαστήματος επί του αντιστοίχου ποσού της υπερεργασίας, ψευδώς τας εν αρχή διατάξεις ηρμήνευσε και εφήρμοσε και αναιρετέαν εν τούτω την απόφασίν του κατέστησε, κατά τον βάσιμον περί τούτου τρίτον λόγον του αναιρετηρίου.

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ

ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΧΕΣΕΩΣ ΕΜΜΙΣΘΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ

Ένστασις έργοδότου περί μή τηρήσεως διαδικασίας νομιμοφροσύνης

Καταχρηστική ή καταγγελία σχέσεως έμμισθου δικηγόρου, γενομένη άνευ υπηρεσιακής ανάγκης και αποκλειστικώς ένεκεν πολιτικών λόγων, επί τω τέλει διορισμού πολιτικού φίλου άλλου κόμματος. — Διορισμός ή πρόσληψις εις Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, οίον το Ι.Κ.Α., μετά τήρησιν των περί νομιμοφροσύνης διατάξεων του Α.Ν. 516/1948.—Ένστασις έντολέως περί ακυρότητος της συμβάσεως, μη διαπιστωθείσης νομίμως της νομιμοφροσύνης.—Καταχρηστική άσκησις ταύτης κατ' άρθρον 281 Αστικού Κώδικος.—Επαναφορά των πραγμάτων εις την πρό της εκτελέσεως της αποφάσεως κατάστασιν.

Προσεβλήθη υπό εμμίσθου δικηγόρου Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου (του Ι.Κ.Α.) γενομένη υπό τούτου καταγγελία της σχέσεως ως καταχρηστική, διότι αύτη εγένετο άνευ υπηρεσιακής ανάγκης και αποκλειστικώς ένεκεν πολιτικών λόγων, παριστατικά, τα οποία, ως δέχεται ή κατωτέρω αρεοπαγιτική απόφασις, ερχομένη μετά την αναιρετικήν Α.Π. 20/1969, Γ' Τμήματος, συνιστώσαν πράγματι καταχρηστικήν άσκησιν του δικαιώματος της καταγγελίας, κατ' άρθρον 281 Α.Κ. (βλ. και Α.Π. 848/1954, εισηγητής *Μ. Παντελής*, ΕΕΔ 14, 71, τας δ' οποίας περιπτώσεις υπήρξε καταγγελία συμβάσεως έργασίας υπαλλήλου Δήμου, χωρίς να δύναται δεδικαιολογημένη τις αίτια ή να συντρέχωσι λόγοι, αναγόμενοι εις την προστασίαν των συμφερόντων των, επί τη μοναδική σκοπώ της προσλήψεως έτέρου εις την θέσιν του προς εξυπηρέτησιν προσώπου, διακειμένου φιλικώς προς την διοίκησιν του Δήμου). Πάντως ή εκ της ακυρότητος άγουσα υπόκειται εις την τριετίαν αποκλειστικήν προθεσμίαν άρθρου 6 § 1 νόμου 3198/1955 (Α.Π. 120/1967, Ολομελείας, εισηγητής *Στ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 26, 479).

Ως προς την ένστασιν του εργοδότου περί ακυρότητος της συμβάσεως λόγω μη τηρήσεως των περί νομιμοφροσύνης διατάξεων βλ. και Α.Π. 553/1966, εισηγητής *Β. Πατσουράκος*, ΕΕΔ 26, 99, ένθα εις σημείωσιν μας και λοιπαί.

Αρείου Πάγου 391/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. **Δ. Χατζόπουλος**
Δικηγόροι οι κ.κ. Ι. Σαββόπουλος, Κ. Διαλεκτός, Πάρεδρος Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

Εκ των ένορκων καταθέσεων των μαρτύρων, των προσαγομένων και επικαλουμένων εγγράφων αποδεικνύονται τα εξής: Ο ενάγων, δικηγόρος παρά τω Πρωτοδικείω Καλαμάτας, προσελήφθη υπό του Ι.Κ.Α. ως τοιούτος δια συμβάσεως αορίστου χρόνου από του 1956 έτους δια το Περιφερειακόν Υποκατάστημα Καλαμάτας. Ούτος ήσκει τα καθήκοντα αυτού μετά ζήλου, ευσυνειδήτως και λίαν επιτυχώς. Είχεν υπερτριακονταετή συνεχή δικηγορικήν υπηρεσίαν, επιστημονικήν πείραν, ήτο έγγαμος, προστάτης τετραμελούς οικογενείας και αδελφός δύο εν πολέμω θανόντων στρατιωτών. Δι' αποφάσεως του Διοικητού του Ι.Κ.Α. της 19 Ιανουαρίου 1965 απελύθη ούτος, χωρίς να υπάρχη υπηρεσιακός λόγος, δικαιολογών την απόλυσιν. Αύτη εγένετο αποκλειστικώς εκ πολιτικών λόγων, ήτοι διότι ανήκεν ούτος εις το κόμμα της Εθνικής Ριζοσπαστικής Ενώσεως και διωρίσθη, ότε ή χώρα ευρίσκετο υπό του κόμματος τούτου, και προς μόνον τον σκοπόν, ίνα προσληφθή εις την κενωθησομένην θέσιν ο διά ταυτοχρόνου πράξεως προσληφθείς εις ταύτην δικηγόρος Κ.Ν., ήτοι άνθρωπος, ανήκων εις την Ένωσιν Κέντρου και φίλος του Υπουργού Εσωτερικών κατά την απόλυσιν. Ο Κ.Ν. είναι άγαμος, νεώτερος και κατά την ηλικίαν και κατά την δικηγορίαν του ενάγοντος. Διά του Β.Δ. δε της 13/23 Αυγούστου 1940 έχει διαγραφή εκ του στελέχους των εφέδρων αξιωματικών ένεκεν αντεθνικών ενεργειών στρεφομένων εις την υπονόμευσιν της εθνικής αμύνης της χώρας και προπαγάνδαν τείνουσαν προς τον αυτόν σκοπόν. Η ούτω γενομένη, κατ' άρθρα 63 § 5 αριθ. 4, 94 Κώδικος Δικηγόρων (ν. 3026/1954) καταγγελία υπό του αναιρεσιβλήτου, Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, της μετά του αναιρεσείοντος δικηγόρου υφισταμένης συμβάσεως περί παροχής νομικών υπηρεσιών, άνευ υπηρεσιακής ανάγκης και αποκλειστικώς ένε-

κεν πολιτικῶν λόγων, ἐπὶ τῷ τέλει διορισμοῦ πολιτικοῦ φίλου τῆς Ἑνώσεως Κέντρου, εἶναι καταχρηστική, ὡς γενομένη καθ' ὑπέρβασιν προφανῆ τῶν ὁρίων τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. καὶ δὴ ὡς ἀντικειμένη εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη καὶ τὸν κοινωνικὸν καὶ οἰκονομικὸν σκοπὸν τοῦ δικαιώματος, τοῦθ' ὅπερ ἐπάγεται κατ' ἄρθρα 174, 178, 180 Α.Κ. τὴν ἀκυρότητα αὐτῆς. Ὅθεν εἶναι βάσιμος οὐσίᾳ ἡ ἐνδικος ἀναγνωριστικὴ ἀγωγὴ ἀναγνωρίσεως ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας.

Κατὰ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 3 τοῦ νόμου 516/1948, κυρωθέντος διὰ τοῦ ΜΘ' Ψηφίσματος, ὑποχρεοῦνται τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, οἷον τυγχάνει καὶ τὸ ἐναγόμενον, νὰ ἀπαιτῶσιν ἐφεξῆς διὰ τὸν διορισμὸν ἢ πρόσληψιν τῶν πάσης φύσεως ὑπαλλήλων των, ἐπὶ πλέον τῶν ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων ἀπαιτουμένων προσόντων, ἐπὶ ποινῇ ἐξ ὑπαρχῆς ἀκυρότητος τοῦ διορισμοῦ καὶ ἀπειλῇ ποινικῶν κυρώσεων, ὅπως οἱ διοριζόμενοι ἢ προσλαμβανόμενοι τυγχάνωσι νομιμόφρονες, τῆς νομιμοφροσύνης των διαπιστουμένης κατὰ τὴν διαγραφομένην διαδικασίαν ὑπὸ τοῦ εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου τούτου ἐκδοθέντος Β.Δ. τῆς 7/8 Μαΐου 1948. Ἐπὶ τῇ βάσει τούτων προτείνει τὸ ἐναγόμενον, τὸ πρῶτον νῦν, τὴν ἔνστασιν ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως, ἐπὶ τῷ ὅτι δὲν διεπιστώθη νομίμως ἡ ἐθνικοφροσύνη τοῦ ἐνάγοντος. Δεδομένου ὅμως, ὅτι, ὡς δὲν ἀμφισβητεῖται, ἀπὸ τῆς ἐν ἔτει 1956 προσλήψεως τοῦ ἐνάγοντος μέχρι τῆς κατὰ τὰ ἄνω ἀπολύσεως αὐτοῦ δὲν ἠμφεσβητήθη παρ' οὐδενὸς ἡ τοιαύτη ἐθνικοφροσύνη του, ὅστις προσεκόμισε τὴν ἀπόφασιν περὶ τοιαύτης, ἐκδοθείσης ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου συμβουλίου διὰ τὸν διορισμόν του εἰς ἑτέραν θέσιν πρὸ τῆς συνομολογήσεως τῆς μετὰ τοῦ ἐναγομένου συμβάσεως, προσέτι ὅτι τὸ τελευταῖον δὲν ἀπηρθύνθη, ὡς ὑπεχρεοῦτο, πρὸς τὸ ἁρμόδιον συμβούλιον νομιμοφροσύνης, διὰ τὴν βεβαίωσιν τῆς νομιμοφροσύνης τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἢ παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐν τῇ προκειμένῃ δίκῃ τὸ πρῶτον πρότασις τῆς εἰρημένης ἀκυρότητος ἀντίκειται προφανῶς εἰς τὴν καλὴν πίστιν, τὰ χρηστὰ ἤθη καὶ τὸν κοινωνικὸν σκοπὸν τοῦ δικαιώματος, συνιστῶσα καταχρηστικήν, κατ' ἄρθρον 281 Α.Κ., ἄσκησιν δικαιώματος, ἀνεπίτρεπτον κατὰ τὴν βάσιμον ἀντένστασιν τοῦ ἐνάγοντος. Ὅθεν εἶναι ἡ ἔνστασις αὕτη ἀπορριπτέα.

Κατὰ συνέπειαν τῶν ἐν ταῖς πρόσθεν αἰτιολογίαις εἰρημένων, ἡ τοῦ Πρωτοδικείου Καλαμάτας ἀπόφασις, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ ἀναγνωριστικὴ τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀγωγή, εἶναι ἐσφαλμένη. Ὅθεν δέον αὕτη, ὅπως ἀφανισθῇ ἐν τούτῳ καὶ κατὰ τοὺς βασίμους λόγους ἐφέσεως, δεκτῆς καθισταμένης ταύτης καὶ ἐπὶ τῷ τέλει παραδοχῆς τῆς ἀγωγῆς.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 597 § 2 Κώδικος Πολιτ. Δικονομίας ἐὰν ἀποδεικνύεται προαποδεικτικῶς ἐκουσία ἢ ἀναγκαστικὴ ἐκτέλεσις τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως ὁ Ἄρειος Πάγος, ὑποβαλλομένης αἰτήσεως διὰ τῶν προτάσεων ἢ δι' αὐτοτελοῦς δικογράφου, διατάσσει τὴν ἐπαναφορὰν τῶν πραγμάτων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἐκτελέσεως κατάστασιν. Ἡ διάταξις αὕτη ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τοῦ Τμήματος παραπομπῆς (ἄρθρον 599 § 3 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας). Κατὰ δὲ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως ἡ ἁρμοδιότης τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει, περιορίζεται μόνον εἰς τὴν ἐπιταγὴν περὶ ἐπαναφορᾶς τῶν πραγμάτων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀναιρεσιαλλοιωθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, ἄνευ ἐρεύνης τυχὸν προτεινομένων ὑπὸ τοῦ καθ' οὗ αὐτοτελῶν ἰσχυρισμῶν, οὕσης ἀπαραδέκτου τῆς προτάσεως τοιούτων ἐν τῇ εἰρημένῃ διαδικασίᾳ. Ὅθεν ἐν προκειμένῳ, ἐφ' ὅσον ὁ ἀναιρεσείων (ἐνάγων) αἰτεῖται, διὰ τῶν προτάσεων, ὅπως διαταχθῇ ἡ ἐπαναφορὰ τῶν πραγμάτων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀναιρεθείσης ὑπ' ἀριθ. 103/1967 ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου Ναυπλίου κατάστασιν, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως ὑποχρεωθῇ ὁ ἀναιρεσίδικος (ἐναγόμενος) καὶ καταβάλῃ τὸ εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης καταβληθὲν εἰς αὐτὸν ποσὸν τῶν δραχμῶν 1350, διὰ δαπάνην ἐπιδικασθεῖσαν ὑπὸ ταύτης, τῆς καταβολῆς ἀποδεικνυομένης ἐκ τῆς προσαγομένης ἀποδείξεως ἐξοφλήσεως, δέον ἡ αἴτησις νὰ γίνῃ δεκτή, ὑποχρεουμένου τοῦ ἀναιρεσιβλήτου νὰ πληρώσῃ τῷ ἀναιρεσείοντι τὸ διαληφθὲν ποσὸν τῶν δραχμῶν 1350, ἀπορριπτομένης τῆς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου προταθείσης ἐνστάσεως συμψηφισμοῦ ἑτέρας ἀπαιτήσεως.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΟΙΚΕΙΟΘΕΛΩΣ ΠΡΟΣΛΗΦΘΕΝΤΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

Έξομοίωσις τῆς προστασίας πρὸς τοὺς ἀναγκαστικῶς προσληφθέντας

Ὑπαγωγή, κατ' ἄρθρον 7 § 15 Νόμου 4507/1966, τῶν ἄνευ τῆς διαδικασίας τοῦ Α.Ν. 1836/1951 διοριζομένων ἢ προσληφθέντων μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τούτου δικηγόρων ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Ὀργανισμῶν, Ἐπιχειρήσεων ἢ Ἱδρυμάτων, Συνεταιρισμῶν, ἐφ' ὅσον κέκτηνται τὰς προϋποθέσεις τοῦ Νόμου ἢ τὰς διατάξεις τοῦ Α.Ν. 1836/1951.—Ὑποχρέωσις τούτων πρὸς ὑποβολὴν εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν των πρακτικοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Α.Ν. 1836/1951.— Ἀπόλυσις μόνον κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς ἄρθρου 7 Α.Ν. 244/1936 καὶ 771/1937.— Χαρακτὴρ Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ὡς ἐπιχειρήσεως.—Ἐκδίκασις διαφορᾶς πολεμιστῶν δικηγόρων κατ' ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Ἐπικυρώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 24439/1968 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ὑφίστ. Γ' Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Πέραν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, κατὰ τὴν ὁποίαν τὰ Κοινωφελῆ Ἱδρύματα, αἱ Τράπεζαι καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν πρόσληψιν ἑνὸς δικηγόρου ἐκ τῶν προστατευομένων ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου διὰ ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΚΔ 20, 1926) (περὶ τῆς ὁποίας ἴδετε ΕΕΔ 28, 21, ἔνθα νομολογία τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας), τὸ ἄρθρον 7 § 15 ἐδάφ. α' τοῦ νόμου 4507/1966 ἐπεξέτεινεν, ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῷ προϋποθέσεις, τὴν προστασίαν τῶν ἀποκατεστημένων πρὸ αὐτοῦ προσληφθέντων δικηγόρων τοῦ Δημοσίου, τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Ὀργανισμῶν, Ἐπιχειρήσεων ἢ Ἱδρυμάτων καὶ Συνεταιρισμῶν, ἐξισώσαν τὴν προστασίαν ταύτην πρὸς τοὺς ἀναγκαστικῶς διοριζομένους εἰς τὰ ἐν τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 3 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 Νομικὰ Πρόσωπα, Κοινωφελῆ Ἱδρύματα καὶ Τραπέζας.

Μὲ τοιαύτην περίπτωσιν ἀπησχολήθη ἡ κατωτέρω ἀναιρεσιβλητικὴ ἀπόφασις.

Ἀρείου Πάγου 430/1969, Τμ. Β'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Σπ. Γάγγας**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἰάκ. Γρίτσης, Ἀλ. Σακελλαροπούλου.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 7 § 15 ἐδ. α' τοῦ νόμου 4507/1966 «δικηγόροι πολεμισταί, διορισθέντες ἢ προσληφθέντες μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, ἄνευ τῆς διαδικασίας τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 εἰς τὸ Δημόσιον, Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, Ὀργανισμούς, Ἐπιχειρήσεις ἢ Ἱδρύματα, Συνεταιρισμούς, ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ἐφ' ὅσον κέκτηνται τὰς προϋποθέσεις ταύτας». Κατὰ δὲ τὸ ἐδάφιον β' τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου «οἱ ἀνωτέρω ὑποχρεοῦνται νὰ ὑποβάλουν εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν των ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος πρακτικὸν τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἀ.ν. 1836/1951».

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτων πρὸς τὴν τοιαύτην τοῦ ἄρθρου 7 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4185/1961, καθ' ἣν οἱ τοποθετηθέντες ἀπολύονται (ἐκτὸς τῆς πρώτης ἐν αὐτῷ περιπτώσεως) μόνον κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244/1936 καὶ 771/1937, σαφῶς συνάγεται, ὅτι πάντες οἱ μέχρι τοῦ ν. 4507/1966 προσληφθέντες οἰκειοθελῶς (οὐχὶ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἀ.ν. 1836/1951) δικηγόροι πολεμισταὶ ὑπάγονται εἰς τὰς προστατευτικὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ἄνευ ἀριθμητικοῦ τινος περιορισμοῦ καὶ δὴ τοῦ περιορισμοῦ τοῦ ἄρθρου 3 § 3 ἀ.ν. 1836/1951, εἰς ὃν οὐδόλως ἀναφέρεται ἡ διαληφθεῖσα διάταξις καὶ ὅστις ἰσχύει μόνον ὡς πρὸς τοὺς ἐν αὐτῷ ἐργοδότας, ἀλλὰ καὶ μόνον διὰ τὴν ὑποχρεωτικὴν πρόσληψιν δικηγόρων καθ' ὑπέρβασιν τῶν προβλεπομένων θέσεων, καὶ ἑπομένως ἀπολύονται μόνον κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν α) ὅτι ἡ ἰδιότης αὐτῶν ἀνεγνωρίσθη ὑπὸ τῆς οἰκείας Ἐπιτροπῆς καὶ β) ὑπεβλήθη τὸ περὶ τούτου πρακτικὸν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἓξ μηνῶν.

Ἐξ ἄλλου, εἰς τὴν ἔννοιαν τῶν ἐπιχειρήσεων, οἱ παρὰ τῶν ὁποίων προσληφθέντες δικηγόροι προστατεύονται, ὑπάγεται, ὡς

προκύπτει καὶ ἐκ τοῦ σκοποῦ τοῦ νόμου, πασα ὠργανωμένη οἰκονομικὴ μονάς, τῆς ὁποίας ἡ δραστηριότης δικαιολογεῖ τὴν ἀπασχόλησιν δικηγόρων ἐπὶ παγίᾳ ἀντιμισθίᾳ, εἰδικώτερον δὲ ἡ ἀποβλέπουσα εἰς τὴν ἐπίτευξιν κερδους ὑπὸ τὴν μορφὴν πλεονάσματος, οἷα καὶ ἡ ἀναιρεσίβλητος Ἀγροτικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, ἤτις, κατὰ τὸν ἱδρυτικὸν αὐτῆς νόμον 4332/1929, σκοπὸν ἔχει ἰδίᾳ τὴν διαμεσολάβησιν μεταξὺ προσφορᾶς καὶ ζητήσεως κεφαλαίων, τὴν ἐνάσκησιν τῆς ἀγροτικῆς πίστεως καὶ τὴν παροχὴν δανείων ἐντόκων, διαθέτουσα πρὸς τοῦτο τὰς παρ' αὐτῇ γινομένας δεκτὰς καταθέσεις, καὶ τὴν συστηματοποίησιν τῆς ἐμπορίας τῶν γεωργικῶν προϊόντων. Ὅθεν, ἐφ' ὅσον, κατὰ τὰ ἀνελέγκτως γενόμενα δεκτά, ὁ ἀναιρεσείων προσελήφθη τὸ 1964, ἤτοι πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 4507/1966 ὡς δικηγόρος παρὰ τῷ Ὑποκαταστήματι Ἀμφίσσης, ἀναγνωρίσθη δὲ ὡς πολεμιστὴς δι' ἀποφάσεως τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου, τοῦ ὁποίου τὸ ὑπ' ἀριθ. 15/20.5.1966 πρακτικὸν ὑπεβλήθη, κοινοποιηθὲν πρὸς τὴν ἀναιρεσείουσαν ἐντὸς τῆς ἐξαμήνου προθεσμίας, κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν διαληφθεισῶν διατάξεων ἡ προσβαλλομένη ἔκρινεν ἄκυρον τὴν καταγγελίαν τῆς εἰκαιθελῶς καταρτισθείσης μετ' αὐτοῦ ἐννόμου σχέσεως τῆς παροχῆς δικηγορικῶν ὑπηρεσιῶν ἐπὶ παγίᾳ ἀντιμισθίᾳ καὶ περαιτέρω ἐπεδίκασεν αὐτήν, ὡς ἐκ τῆς ὑπερημερίας τῆς ἀναιρεσιούσης, ἐφ' ὅσον ἐξακολουθεῖ ὑφισταμένη ἡ ὡς ἄνω ἔννομος σχέσις, καὶ εἶναι ἀπορριπτέοι οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος καὶ τρίτος λόγοι ἀναιρέσεως.

Αἱ ἐν τῷ δευτέρῳ λόγῳ τοῦ ἀναιρετηρίου διαλαμβανόμεναι αἰτιάσεις περὶ τοῦ ὅτι α) δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ὁ νομίμως προταθεὶς ἰσχυρισμὸς ὅτι εἶχεν ἤδη προσληφθῇ ἀναγκαστικῶς δικηγόρος, ὑπηρετῶν κατὰ τὴν πρόσληψιν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἄρα ὁ τελευταῖος οὗτος δὲν προστατεύεται, ἀφοῦ διὰ τῆς ὡς ἄνω προσλήψεως καὶ τῆς διατηρήσεως αὐτοῦ ἐν ὑπηρεσίᾳ ἐξηντλεῖτο ὁ ἀριθμὸς ὄχι μόνον τῶν ὑποχρεωτικῶς προσληπτέων, ἀλλὰ καὶ τῶν προστατευομένων καὶ β) δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν πρὸς ἀπόδειξιν αὐτοῦ ἐπικληθέντα καὶ προσαχθέντα ἀποδεικτικὰ μέσα, ὡς πρὸς τὰ ὁποῖα παρεβιάσθησαν οἱ ὁρισμοὶ τοῦ νόμου ἐν σχέσει πρὸς τὴν δύναμιν αὐτῶν, εἶναι προεχόντως ἀπορριπτέοι ὡς ἀπαράδεκτοι, καθὸ ἀναφερόμενοι εἰς ἐπουσιώδη κατὰ τὰ ἐν τῇ πρώτῃ σκέψει διαληφθέντα ἰσχυρισμόν. Ἡ δὲ αἰτίασις περὶ λήψεως ὑπ' ὄψιν τοῦ χρόνου καταγγελίας τῆς σχέσεως, ἀντὶ τοῦ χρόνου προσλήψεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἵνα κριθῇ ἐὰν ὑπηρέτει παρὰ τῇ ἀναιρεσειούσῃ δικηγόρος ἀναγκαστικῶς προσληφθείς, ὡς ἀλυσιτελής.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 3 ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 8 § 9 γ. 2057/1953, ἡ ἐκδίκασις τῶν ἐκ τοῦ νόμου τούτου ἀπορρεουσῶν διαφορῶν περὶ καταβολῆς μισθοδοσίας τῶν τοποθετουμένων παρὰ τῶν ἀρμοδίων Συμβουλίων πολεμιστῶν, ἀφ' ἧς προσῆλθον πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας, ὑπήχθη ἀδιαστίκτως εἰς τὴν διαδικασίαν τοῦ ν. ΓΞΟΔ' καὶ ἑπομένως καὶ ἡ ἀξίωσις τῶν ἄνω τοποθετηθέντων δικηγόρων διὰ τὴν καταβολὴν τῆς ἀντιμισθίας αὐτῶν. Ἀφ' ἧς ὅμως καὶ οἱ μὴ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντες, ἀλλ' εἰκαιθελῶς προσληφθέντες δικηγόροι, ὑπήχθησαν εἰς τὴν προστασίαν τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 καὶ τούτων ἡ ἀγωγὴ περὶ καταβολῆς τῆς ἀντιμισθίας αὐτῶν ὑπάγεται εἰς τὴν ὡς ἄνω διαδικασίαν καὶ τὴν καθ' ὅλην ἀρμοδιότητα τοῦ κατ' αὐτὴν ὁριζομένου Πρωτοδικείου. Ὅθεν ὀρθῶς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου, δι' ἐπικυρώσεως τῆς πρωτοδίκου τοιαύτης, ἀπέρριψεν ἔνστασιν καθ' ὅλην ἀναρμοδιότητος τοῦ δικάσαντος εἰς πρῶτον βαθμὸν Πρωτοδίκου πρὸς ἐκδίκασιν τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου δικηγόρου περὶ καταβολῆς αὐτῷ τῆς νομίμου ἀντιμισθίας καὶ εἶναι ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου τέταρτος τῆς ἀναιρέσεως λόγος.

Τῆς ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου δεξαμένης, μὴ προσβαλλομένης δὲ κατὰ τοῦτο, ὅτι ἕδρα τῆς ἀναιρεσειούσης εἶναι αἱ Ἀθῆναι, ὀρθῶς περαιτέρω αὐτὴ ἀπέρριψεν ἔνστασιν ἀναρμοδιότητος κατὰ τόπον τοῦ κατὰ τὸν νόμον ΓΞΟΔ' Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, ἅτε τοιούτου τῆς κατοικίας τῆς ἐναγομένης, καὶ εἶναι ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου πέμπτος τῆς ἀναιρέσεως λόγος.

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΠΡΟΣΘΕΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΜΟΙΒΗ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟΝ 659 ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΟΣ

Προσαύξησις μισθοῦ δι' ἑκτὸς ἕδρας διανυκτερεύσεις διπλωματούχων μηχανικῶν

Βασικοὶ μηνιαῖοι μισθοὶ διπλωματούχων Ἀνωτάτων Σχολῶν μηχανικῶν, τῶν εἰδικοτήτων μηχανολόγου κλπ. κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 43739/1951 ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας.—Προσαύξησις τοῦ μισθοῦ διὰ τὰς ἐκτὸς ἕδρας διανυκτερεύσεις δι' ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας.—Ὑπολογισμὸς αὐτῆς ἐπὶ τῶν ἑκάστοτε νομίμων μηνιαίων ἀποδοχῶν αὐτῶν καὶ ὄχι ἐπὶ τῶν τυχὸν καταβαλλομένων ἀνωτέρων συμβατικῶν.—Παροχὴ ἐργασίας ἐντὸς τοῦ νομίμου ὡραρίου ἐργασίας ἄνευ ποσοτικῆς ἐπιβαρύνσεως τῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἄνευ χρονικῆς ἐπαυξήσεως αὐτῆς.—Ἔλλειψις δικαιώματος συμπληρωματικῆς ἀμοιβῆς κατ' ἄρθρον 659 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 19964/1968 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου ΓΦΟΔ', ὡς ἐτροποποιήθη, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως, ἐζητήθη ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ καὶ συμπληρωματικὴ ἀμοιβὴ κατ' ἄρθρον 659 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἡς δυνάμει δέχεται ἡ ἀπόφασις, ἐφ' ὅσον τὸ Πρωτοδικεῖον ἐδέχθη, ὅτι αἱ ὑπηρεσίαι ἦσαν τῆς αὐτῆς φύσεως καὶ παρασχέθησαν ἐντὸς τοῦ νομίμου ὡραρίου ἐργασίας ἄνευ ποσοτικῆς ἐπιβαρύνσεως τῆς ἀπασχολήσεώς του καὶ ἄνευ χρονικῆς ἐπαυξήσεως αὐτῆς, δὲν ὑπῆρχε διὰ τὸν μισθωτὸν δικαίωμα συμπληρωματικῆς ἀμοιβῆς κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 659 Ἀστικοῦ Κώδικος. (Ἴδετε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 27, 150 ἐπ., ἔνθα ὁμολογία πρὸ τῆς Α.Π. 662/1967, εἰσηγητής *Κ. Ζαχαρῆς*, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 28, 11 ἐπ., ἔνθα ἐπίσης παραπομπαὶ εἰς Νικολαΐδην καὶ νομολογίαν, πρὸ τῆς Α.Π. 508/1968, εἰσηγητὴς *Χ. Καβάρνος*, ΕΕΔ 28, 12).

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι αἱ ἐν τῇ ἀποφάσει ἀποζημιώσεις διὰ διανυκτερεύσεις ἐκτὸς ἕδρας ὑπολογίζονται, ὡς δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἐπὶ τῶν καθοριζομένων ἑκάστοτε κατωτάτων ὁρίων μισθῶν, ὑπὸ τὴν αὐτὴν δὲ ἔννοιαν κεῖται καὶ ἡ γενικὴ διὰ τοὺς μισθωτοὺς τῆς χώρας ὑπ' ἀριθ. 21091/1946 ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας περὶ προσθέτου ἀποζημιώσεως διὰ τοὺς ἐκτὸς ἕδρας ἀπασχολουμένους μισθωτούς (ΕΕΔ 12, 146). (Ἴδετε ἐκτενέστερον σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 26, 1067).

Οὕτε τὰ κατὰ τὸν νόμον 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη, Διοικητικὰ Διαιτητικὰ Δικαστήρια, οὔτε καὶ ἡ προαιρετικὴ ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, ἐκδοθεῖσα δυνάμει τῆς ἐκ τοῦ (καταργηθέντος ἤδη) ἀ.ν. 28/1944 ἐξουσιοδοτήσεως, ἀπορρέει ἐξουσία πρὸς καθορισμὸν ἐπιδομάτων ἐπὶ τῶν καταβαλλομένων δι' ἀτομικῆς συμβάσεως μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ ἀνωτέρων τῶν νομίμων ἀποδοχῶν.

Μένει κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐλευθέρας συμβάσεως διατηροῦνται ἐν ἰσχύι οἱ δι' ἀναγκαστικῶν συμβάσεων ὡρισμένοι εὐνοϊκώτεροι ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν μισθωτῶν, ἐφαρμοζομένοι πρὸς τοὺς ὑποχρεωτικῶς κατὰ νόμον τηρουμένους κανονιστικοὺς ὅρους τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ τῶν πρὸς αὐτὰς ἐξομοιουμένων διαιτητικῶν ἀποφάσεων.

Ἀρείου Πάγου 314/1969. Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Ἀντ. Κοζύρης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ζ. Ἀντωνιάδης, Ν. Μασουρίδης

Διὰ μὲν τῆς παραγράφου 1 τῆς ἰσχυούσης νομίμου ἐχούσης ὑπ' ἀριθ. 43739/1951 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας καθωρίσθησαν οἱ μηνιαῖοι βασικοὶ μισθοὶ τῶν διπλωματούχων Ἀνωτάτων Σχολῶν μηχανικῶν, τῶν εἰδικοτήτων μηχανολόγου, ἠλεκτρολόγου, μεταλλειολόγου καὶ ναυπηγοῦ, τῶν ὑπηρετούντων παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, πλὴν τῶν ὑπηρετούντων εἰς Ὀργανισμούς, διεπομένους ὑπὸ ἐγκεκριμένων ἐσωτερικῶν κανονισμῶν, διὰ δὲ τῆς παραγράφου 4 τῆς ἰδίας ἀποφάσεως ὡρίσθη, ὅτι οἱ περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοί, ταξιδεύοντες ἐκτὸς ἕδρας δι' ὑπηρεσίαν, δικαιοῦνται πλὴν τῶν ὁδοιπορικῶν καὶ λοιπῶν ἐξόδων διαμονῆς καὶ προσαυξήσεως, ἴσης πρὸς τὸ 1/20 τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν των δι' ἑκάστην ἐκτὸς ἕδρας δια-

νυκτέρευσιν.

Έκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ θεσπιζομένη προσαύξησις τῶν μισθῶν τῶν ἐν αὐταῖς μισθωτῶν διὰ τὰς ἐκτὸς ἕδρας διανυκτερεύσεις τούτων, δι' ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας, εἶναι ὑπολογιστέα μόνον ἐπὶ τῶν ἑκάστοτε νομίμων μηνιαίων ἀποδοχῶν αὐτῶν καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν τυχὸν καταβαλλομένων ἀνωτέρων συμβατικῶν τοιούτων. Ἀντίθετον δὲν προκύπτει οὔτε ἐκ τῆς παραγράφου Ν τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, ὁριζούσης, ὅτι τυχὸν καταβαλλόμεναι ὑψηλότεραι ἀποδοχαὶ τῶν διὰ ταύτης καθοριζομένων δὲν μειοῦνται. Ἐὰν ἐσκοπεῖτο ὑπολογισμὸς τῆς προσαυξήσεως ταύτης ἐπὶ διαφόρου βάσεως καὶ δὴ ἐπὶ τῶν συμβατικῶν ἀποδοχῶν, ἡ ὑπουργικὴ ἀπόφασις θὰ διελάμβανε περὶ τούτου ρητῶς. Ὅθεν, ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις, δεξαμένη, ὡς καὶ ἡ δι' αὐτῆς κυρουμένη πρωτόδικος, ὅτι ἡ προσαύξησις τῶν ἀποδοχῶν, ἧς ἐδικαιοῦτο ὁ ἀναιρεσείων, διπλωματοῦχος μηχανικὸς ὤν, τῶν εἰδικοτήτων μηχανολόγου, πολιτικοῦ μηχανικοῦ καὶ μεταλλειολόγου, διὰ τὰς ἐκτὸς ἕδρας, πρὸς ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας, διανυκτερεύσεις του, ἰσοῦται πρὸς τὸ 1/20 οὐχὶ τῶν κατὰ τὴν σύμβασιν ἐργασίας μηνιαίων ἐκ δραχμῶν 20.500 ἀποδοχῶν αὐτοῦ, ἀλλὰ τῶν κατωτέρου ποσοῦ νομίμων τοιούτων, ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος τοῦ ἀναιρετηρίου λόγος, ὡς ἀβάσιμος, εἶναι ἀπορριπτέος.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς τρίτης καὶ τετάρτης αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον ἐδέξατο, μετ' ἐκτίμησιν πάντων τῶν προσαχθέντων ἀποδεικτικῶν στοιχείων, ὅτι, ὁσάκις ὁ ἀναιρεσείων ἀπησχολήθη ἐπιτρεπτῶς κατὰ τὰς Κυριακὰς εἰς ἐκτελούμενα ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ὑπαίθρια τεχνικὰ ἔργα, ἐτύγχανεν ἀναπαύσεως κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἀντιστοίχου ἑβδομάδος. Μετὰ ταῦτα δὲ τοῦτο καὶ βάσει τῶν δεκτῶν γενομένων, ὡς ἀποδειχθέντων, πραγματικῶν περιστατικῶν, ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, καθ' ὃ κεφάλαιον διώκει τὴν πληρωμὴν αὐτῷ καὶ ἀποζημιώσεως διὰ στέρησιν ἑβδομαδιαίων ἀναπαύσεών του, ὡς κατ' οὐσίαν ἀβάσιμον. Ὅθεν, ὁ δεύτερος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου, ὅτι ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἄνευ ἀποδείξεως ἐθεώρησεν ὡς ἀληθές, ὅτι εἰς τὸν ἐνάγοντα παρείχοντο ἕτεραι ἡμέραι ἀναπαύσεως, πλὴν τῶν Κυριακῶν, εἶναι ἀπορριπτέος, καθὸ ἐπὶ ἀναληθοῦς ἐρειδόμενος προϋποθέσεως, δι' ὅσον δὲ πλήττει καὶ ἀνέλεγκτον ἐπὶ πραγμάτων κρίσιν, ὡς ἀπαράδεκτος.

Δεξαμένη περαιτέρω ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὅτι ἐκ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω ἀποδεικτικῶν στοιχείων, ἤτοι πάντων τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσκομιζομένων ἐγγράφων, ἐν οἷς καὶ ἡ ἔνορκος ἐνώπιον συμβολαιογράφων βεβαίωσις μαρτύρων, τῶν ἐκατέρωθεν ἐκτεθέντων καὶ τῆς ἐν γένει διαδικασίας, βεβαιοῦται, ὅτι συνεφωνήθη ὅπως παρέχῃ ὁ ἐνάγων τὰς ὑπηρεσίας του, ὁσάκις παρίστατο ἀνάγκη, καὶ εἰς τὴν ἀδελφὴν τῆς ἐναγομένης ἑταιρείαν Α.Ε. Ναυπηγεῖα Ἐλευσῖνος ἀντὶ τοῦ ἰδίου συμπεφωνημένου μισθοῦ, καὶ ὅτι αἱ ὑπηρεσίαι αὗται ἦσαν τῆς αὐτῆς φύσεως, παρασχέθησαν δὲ καὶ ἐντὸς τοῦ νομίμου ὡραρίου ἐργασίας, ἄνευ ποσοτικῆς ἐπιβαρύνσεως τῆς ἀπασχολήσεώς του καὶ ἄνευ χρονικῆς ἐπαυξήσεως αὐτῆς, μετὰ ταῦτα δὲ κρίναν τὸ δικάσαν ἐφετεῖον, διὰ σαφοῦς καὶ πλήρους αἰτιολογίας, ὅτι δὲν πρόκειται περὶ παροχῆς προσθέτων, πέραν τῶν συμφωνηθεισῶν, ὑπηρεσιῶν, καὶ ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν δικαιοῦται διὰ τοιαύτας ὑπηρεσίας ἰδιαιτέρας ἀμοιβῆς, ὀρθῶς ταῦτο τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 659 Α.Κ. ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, ἣν οὐδ' ἐκ πλαγίου παρεβίασε, δι' ὃ καὶ ὁ ὕστατος τοῦ ἀναιρετηρίου λόγος, κατ' ἀμφότερα τὰ σκέλη αὐτοῦ, ὡς ἀβάσιμος εἶναι ἀπορριπτέος, δι' ὅσον δὲ πλήττει κρίσιν περὶ τὰ πράγματα, ὡς ἀπαράδεκτος (*).

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 19964/1968 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

ΙΑΤΡΟΙ

ΑΠΟΧΩΡΗΣΙΣ ΛΟΓΩ ΥΓΕΙΑΣ ΙΑΤΡΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Ἀποζημίωσις αὐτῶν καὶ προθεσμία κοινοποιήσεως ἀγωγῆς

Δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἴσης μὲ τὴν κατ' ἄρθρον 94 τοῦ Ν.Δ. 3026/1954 «περὶ Κώδικος τῶν Δικηγόρων» ἀποζημίωσιν τῶν ἀποχωρούντων λόγῳ ὑγείας ἰατρῶν Ὀργανισμῶν, ἐπιχειρήσεων καὶ ἐν γένει Νομικῶν Προσώπων.—Ἀνεφάρμοστον διατάξεως ἄρθρου 6 § 2 Νόμου 3198/1955 περὶ ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἀγωγῆς.— Ὑποβολὴ εἰς φόρον κληρονομίας τῶν ἐπιδίκων περιουσιακῶν στοιχείων.

Ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 19756/1968 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ἠξιώθη ὑπὸ κληρονόμων ἰατροῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 2 τοῦ ν.δ. 3623/1956, ὡς συνεπληρώθη καὶ ἐτροποποιήθη διὰ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ νόμου 3796/1957, ἀποζημίωσις, ἡ ὁποία παρέχεται καὶ εἰς τοὺς λόγῳ ὑγείας ἀποχωροῦντας ἰατρούς.

Ἡ ἀποζημίωσις αὕτη κατ' ἄρθρον 1 § 5 τοῦ ν.δ. 4111/1960 εἶναι ἴση πρὸς τὴν ἀποζημίωσιν τῶν δικηγόρων ἐπὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως αὐτῶν κατ' ἄρθρον 94 τοῦ ν.δ. 3026/1954 «περὶ Κώδικος τῶν Δικηγόρων».

Ἐκ τοῦ ὅτι κατὰ τὸ προηγούμενον τῆς τελευταίας διατάξεως νομοθετικῶν καθεστὼς ἡ ἀποζημίωσις τῶν ἐν λόγῳ προσώπων ἰσοῦτο πρὸς τὴν κατὰ τὸν νόμον 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, ἀποζημίωσιν, προέκυψε καὶ εἰς τὸ παρελθὸν τὸ ζήτημα, ἂν ἐφηρμόζετο εἰς τὴν περίπτωσιν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 3198/1955 περὶ ἀποκλειστικῆς ἐξαμήνου προθεσμίας ἀγωγῆς διὰ τὰς ἐν λόγῳ ἀξιώσεις.

Τὸ ζήτημα ἐλύθη ἀρνητικῶς, μὲ τὴν αἰτιολογίαν, ὅτι ἐπρόκειτο περὶ παραφυσικῆς εἰς τὸν νόμον 2112/1920 διὰ τῶν ὑπολογισμῶν τῆς ἀποζημιώσεως (Α.Π. 313/1965, εἰσηγητὴς *Α. Ρουσάκης*, ΕΕΔ 31, 858).

Αὕτη εἶναι καὶ ἡ ὅποια τῆς κατωτέρω νεωτέρας ἀρειοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία προσθέτει, ὅτι καὶ ἡ παραφυσικὴ αὕτη ἔπαυσεν ἰσχύουσα μετὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 § 5 τοῦ ν.δ. 4111/1960, ἡ ὁποία παραπέμπει διὰ τὴν ἀποζημίωσιν εἰς τὸ ἄρθρον 94 τοῦ Κώδικος περὶ Δικηγόρων.

Ἀρείου Πάγου 328/1969, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. **Ἀθ. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Καν. Κλαμαρῆς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Σταυρόπουλος, Γ. Δίκαιος

Κατὰ τὸ ἄρθρον 4 § 2 τοῦ ν.δ. 3623/1956 «περὶ καθορισμοῦ κατωτάτων ὁρίων ἰατρικῆς ἀμοιβῆς καὶ συνθηκῶν ἐργασίας τῶν ἰατρῶν», ὡς ἡ παράγραφος αὕτη συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 17 § 4 τοῦ νόμου 3796/1957 καὶ ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 § 2 τοῦ ν.δ. 4111/1960, ἰατροί, ὑπηρετοῦντες εἰς ὀργανισμούς, ἐπιχειρήσεις καὶ ἐν γένει εἰς πάσης φύσεως νομικὰ πρόσωπα, ἀπαλλασσόμενοι τῶν καθηκόντων των λόγῳ καταργήσεως θέσεως ἢ ἀπογωρροῦντες τῆς θέσεώς των λόγῳ ὑγείας ἢ ἀπολυόμενοι τῆς θέσεώς των διὰ μονομεροῦς λύσεως τῆς συμβάσεως ἢ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων περὶ πολυθεσίας, δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως, ἴσης μὲ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ἄρθρου 94 τοῦ ν.δ. 3026/1954 «περὶ τοῦ Κώδικος τῶν Δικηγόρων», ὡς ἰσχύει τοῦτο.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ἀναλέγκτους ἐκτιμῶν τὰς παρὰ τῶν διαδίκων προσκομισθείσας ἀποδείξεις καὶ ἀναποδείξεις ἐπὶ τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 841/1967 προδικαστικῆς ἀποφάσεώς του ἐπιδιλγηθέντος τοῖς ὕδη ἀναιρεσιδλήτοις θέματος ἀποδείξεως, δέχεται, ὅτι ἐξ αὐτῶν πλήρως ἀπεδείχθησαν τὰ κάτωθι πραγματικὰ περιστατικά: 1) Ὅτι ὁ Κ.Β., ἰατρός, σύζυγος τῆς ἐξ ὧν ἀναιρεσιδλήτων Β.Κ. καὶ πατὴρ τῶν λοιπῶν ἐξ τούτων, ἀποδιώσας τὴν 23 Μαΐου 1963 κατέλιπε κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου του ὡς ἐγγυτέρους συγγενεῖς του τοὺς ὕδη ἀναιρεσιδλήτους ἐνάγοντας. 2) Ὅτι οὗτος προσελήφθη παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν - Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοποιῶν ὡς ἐμμισθος ἰατρὸς καὶ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου δυνάμει τῆς ὑπ' ἀρ. 11620/27.3.1947 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἀναλαδὼν δὲ ὑπηρεσίαν ἀπὸ 10.1.1947 εἰργάσθη ἔκτοτε παρ' αὐτῷ ὑπὸ τὴν ὡς ἄνω ἰδιότητά του ἐπὶ μισθῷ ἀνελθόντι εἰς 4.042

δραχμὰς μηνιαίως, ὅστις κατεβλήθη αὐτῷ καὶ κατὰ Φεβρουάριον 1963, τελευταῖον μῆνα, καθ' ὃν ἐμισθοδοτήθη παρὰ τοῦ ἀνωτέρω Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου, ὅπερ ἔκτοτε διέκοψε τὴν μισθοδοσίαν του, διότι ὁ ἀνωτέρω ἰατρὸς ἀρκετοὺς μῆνας πρότερον ἀπουσίαζεν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας του συχνάκις, ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου 1963 δὲ οὐδόλως μετέβαινεν ἐκεῖ, δεικνύων πλήρη ἀδιαφορίαν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων του λόγῳ ψυχικῆς νόσου, ἐξ ἧς οὗτος προσεβλήθη, μεταξὺ τῶν χαρακτηριστικῶν γνωρισμάτων τῆς ὁποίας εἶναι καὶ ἡ μόνωσις, ἀδράνεια καὶ ἐγκατάλειψις πάσης ἐπαγγελματικῆς δραστηριότητος, ὡς ταῦτα διεπιστώθησαν, ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, διὰ τῆς ἀπὸ 26.2.1963 γνωματεύσεως τῶν ἰατρῶν Ι.Π., Γ.Π. καὶ Α.Δ. 3) Ὅτι ἡ Δευτεροβάθμιος Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ αὐτοῦ Ταμείου, πρὸς ἣν διεβιβάσθη ἡ ἀνωτέρω γνωμάτευσις, ἵνα ἀποφανθῇ, ἐὰν ὁ πάσχων εἶναι ἱκανὸς διὰ τὴν ἄσκησιν τοῦ ἰατρικοῦ ἐπαγγέλματός του, ἀνέβαλε τὴν λῆψιν ὁριστικῆς ἀποφάσεως, ἵνα οὗτος ἐν τῷ μεταξὺ εἰσαχθῇ εἰς κλινικὴν καὶ ὑποβληθῇ εἰς εἰδικὴν θεραπείαν. Ὡς δὲ παραιτέρω δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, οὗτος πράγματι, φρονεῖδι καὶ δαπάναις τῶν οἰκείων καὶ φίλων του, εἰσήχθη εἰς νευρολογικὴν κλινικήν, ἔνθα καὶ ἀπεδίωσε τὴν 23.3.1963 ἐκ καρδιακῆς προσολῆς, προκληθείσης ἐκ τῶν ἠλεκτροσόκ, εἰς τὰ ὁποῖα ὑπεβλήθη. Ταῦτα δεχθὲν τὸ Πρωτοδικεῖον καὶ ἐπὶ τούτοις κρῖναν, ὅτι ὑπὸ τὰ περιστατικά, ὑφ' ἃ διεκόπη ἡ παροχὴ τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ὡς εἴρηται δικαιοπαρόχου τῶν ἐναγόντων, ἤδη ἀναιρεσιβλήτων, καὶ ἐπῆλθε συνεπεία τῆς διακοπῆς τῶν ὑπηρεσιῶν του καὶ ἡ παῦσις τῆς μισθοδοσίας ἐκείνου παρὰ τοῦ Ταμείου ἀπὸ τῆς 26.2.1963, δέον νὰ θεωρῆται οὗτος ὡς ἀποχωρήσας τῆς θέσεώς του λόγῳ ὑγείας κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ὡς ἄνω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 4 § 2 τοῦ ν.δ. 3623/1956, ἀκολούθως δὲ δεχθὲν τὴν ἀγωγὴν τῶν ἤδη ἀναιρεσιβλήτων, διὼκουσαν ἀποζημίωσιν διὰ τὴν παρὰ τῶν ἀρμοδίων ὀργάνων τοῦ ὡς εἴρηται Ταμείου παράνομον ἀπόρριψιν τῆς αἰτήσεώς των περὶ καταβολῆς αὐτοῖς τῆς κατὰ τὴν διάταξιν ταύτην ἀποζημιώσεως, ὀρθῶς ταύτην ἐφήρμοσε καὶ ἠρμήνευσεν, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος λόγος ἀναιρέσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως εἶναι, ὡς ἀβάσιμος, ἀπορριπτέος.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον, κατ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων ἐπὶ τοῦ διὰ τῆς ρηθείσης προδικαστικῆς ἀποφάσεως τοῦ ἐπιδεχθέντος τοὺς ἤδη ἀναιρεσιβλήτους θέματος ἀποδείξεως, ἐδέχθη ὡς ἀποδειχθέν, ὅτι οὗτοι, σύζυγος καὶ τέκνα τοῦ ὡς εἴρηται ἰατροῦ, ἦσαν οἱ μόνοι ἐγγύτεροι κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου του συγγενεῖς αὐτοῦ. Ταῦτα δεχθὲν καὶ ἀπορρίψαν τὴν κατὰ τῆς ἀγωγῆς αὐτῶν ἀντιταχθεῖσαν παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἔνστασιν ἐλλείψεως παρ' αὐτοῖς ἐνεργητικῆς νομιμοποιήσεως, εἰς οὐδεμίαν ὑπέπεσεν παράβασιν, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 2ος λόγος ἀναιρέσεως, πρῶτον σκέλος, τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, εἶναι, ὡς ἀβάσιμος, ἀπορριπτέος.

Κατὰ τὰ ἄρθρα 4 § 3 καὶ 17 § 8 τοῦ νόμου 1644/1919 τὰ κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου τοῦ κληρονομουμένου ἐπίδικα περιουσιακὰ στοιχεῖα ὑποβάλλονται εἰς φόρον κληρονομίας μετὰ τὴν καθ' οἱανδήποτε τρόπον ἀναγνώρισιν αὐτῶν, ἀφ' ἧς καὶ μόνον ἄρχεται ἡ πρὸς ἐγχείρισιν τῆς δηλώσεως πρὸς τὸν Οἰκονομικὸν Ἔφορον περὶ τῶν στοιχείων τούτων προθεσμία. Ἐξ ἄλλου, ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 3198/1956, ὁρίζουσα, ὅτι πᾶσα ἀξίωσις μισθωτοῦ περὶ καταβολῆς ἢ συμπληρώσεως τῆς κατὰ τὸν νόμον 2112 ἀποζημιώσεως τυγχάνει ἀπαράδεκτος, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ ἀγωγὴ δὲν ἐκοινοποιήθη ἐντὸς ἐξαμήνου, ἀφ' ἧς κατέστη ἀπαιτητή, δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 4 ν.δ. 3623/1956, ὡς συνεπληρώθη καὶ ἐτροποποιήθη διὰ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ νόμου 3796/1957 ἀποζημιώσεως λόγῳ ἀποχωρήσεως τοῦ ἰατροῦ τῆς θέσεώς του διὰ λόγους ὑγείας. Ἡ ὑπ' αὐτῆς δὲ (παράγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 3623/1956) παραπομπὴ εἰς τὸν νόμον 2112 ἐγένετο μόνον διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως, ἀλλὰ καὶ ἡ παραπομπὴ αὕτη ἔπαυσεν ἰσχύουσα μετὰ τὴν θέσπισιν τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4111/1960, δι' ἧς, τροποποιηθείσης τῆς ὡς εἴρηται διατάξεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3623/1956, ὡρίσθη, ὅτι ἡ ἀποζημίωσις αὕτη «εἶναι ἴση μὲ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ἄρθρου 94 τοῦ ν.δ. 3026/1954 «περὶ τοῦ Κώδικος τῶν Δικηγόρων», ὡς ταῦτα ἰσχύει. Ὅθεν καὶ ἂν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δὲν ἀπήντησεν, ἀλλὰ σιγῇ, ὡς ἰσχυρίζεται τὸ ἀναιρεσεῖον, ἀντιπαρῆλθε τὰς παρ' αὐτοῦ κατὰ τῆς ἀγωγῆς τῶν ἀναιρεσιβλήτων ἀντιταχθείσας ἐνστάσεις: 1) περὶ ἀπαραδέκτου τῆς ἀγωγῆς τῶν λόγω

ΑΔΕΙΑΙ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

ΑΠΟΔΟΧΑΙ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΚΑΤΑ ΔΙΑΡΚΕΙΑΝ ΑΔΕΙΑΣ ΑΥΤΩΝ ΚΑΤ' ΕΤΟΣ

Παροχή είδικοῦ ἐπιδόματος εἰς προσωπικὸν Ο.Τ.Ε.

Δικαίωμα μισθωτοῦ, κατ' ἄρθρον 3 §§ 1 καὶ 3 Α.Ν. 539/1945, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀδείας αὐτοῦ τῶν συνήθων ἀποδοχῶν, τῶν ὁποίων θὰ ἐδικαιοῦτο, ἐὰν ἀπησχολεῖτο παρὰ τῇ ὑποκειμένῃ ἐπιχειρήσει κατὰ τὸν ἀντίστοιχον χρόνον.—Ἔννοια ἀποδοχῶν.—Ὑπαγωγὴ εἰς τούτους καὶ εἰδικοῦ «ἐπιδόματος βελτιώσεως συσσιτίου» κατὰ Γενικὸν Κανονισμὸν Ο.Τ.Ε.

Ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 18667/1968 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Κατὰ τὴν ἐρμηνευομένην ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 § 1 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 περὶ ἀδείας μισθωτῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀδείας του ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται τῶν συνήθων ἀποδοχῶν, ὧν θὰ ἐδικαιοῦτο, ἐὰν ἀπησχολεῖτο παρὰ τῇ ὑποκειμένῃ ἐπιχειρήσει κατὰ τὸν ἀντίστοιχον χρόνον (βλ. καὶ ἄρθρον 3 τῆς διὰ τοῦ νόμου 2081/1952 κυρωθείσης Διεθνοῦς Συμβάσεως (ΕΕΔ 19, 806), κατὰ δὲ τὴν παράγραφον 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν ὡς ἄνω ἀποδοχῶν περιλαμβάνονται καὶ αἱ παντὸς εἴδους πρόσθετοι ἢ συμπληρωματικαὶ τακτικαὶ ἀποδοχαὶ (ἀντίτιμον τροφῆς, ἐπιδόματα κλπ.).

Ἡ ἐξαίρεσις τῆς τυχὸν παρεχομένης κατοικίας καταργήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 § 2 τοῦ ν.δ. 4547/1966, ΕΕΔ 25, 1223, συνεπῶς συνυπολογίζεται καὶ τὸ ἀντίτιμον τῆς παρεχομένης τυχὸν κατοικίας, τὸ ὁποῖον εἶναι ζήτημα πραγματικὸν (βλ. σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 1289).

Ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων (βλ. καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 823), ἔνθα παραπομπαὶ καὶ εἰς λοιπὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου) συνυπολογίζει εἰς τὰς ἀποδοχὰς ἀδείας τοῦ μισθωτοῦ τῆς περιπτώσεως καὶ τὸ ἐν αὐτῇ ἀναφερόμενον ἐπίδομα.

Ἀρείου Πάγου 468/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δ. Μητράκος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Μιχ. Δημουλίτσας, Θ. Παπαδόπουλος

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 §§ 1 καὶ 3 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀδείας τοῦ μισθωτοῦ οὗτος δικαιοῦται τῶν συνήθων ἀποδοχῶν, ὧν θὰ ἐδικαιοῦτο, ἐὰν ἀπησχολεῖτο παρὰ τῇ ὑποκειμένῃ ἐπιχειρήσει κατὰ τὸν ἀντίστοιχον χρόνον, καὶ ὅτι ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν ἀποδοχῶν περιλαμβάνονται καὶ αἱ παντὸς εἴδους πρόσθετοι ἢ συμπληρωματικαὶ τακτικαὶ ἀποδοχαὶ (ἀντίτιμον τροφῆς, ἐπιδόματα κλπ.), πλὴν τῆς τυχὸν παρεχομένης κατοικίας. Ἐπίσης, κατὰ τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 20 τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ κυρωθέντος διὰ τοῦ ἀπὸ 18 Αὐγούστου 1953 β.δ. Γενικοῦ Κανονισμοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης, ἀποδοχαὶ ἀδείας τοῦ προσωπικοῦ νοοῦνται αἱ τακτικαὶ ἀποδοχαί, τὰς ὁποίας θὰ ἐλάμβανεν ἀπὸ τὸν Ο.Τ.Ε. κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀδείας του, ἂν παρεῖχε τὰς ὑπηρεσίας του.

Ἐκ τῶν ἄνω διατάξεων σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν ἐν αὐταῖς ἀναφερομένων ἀποδοχῶν συμπεριλαμβάνονται πᾶσαι αἱ ὑφ' οἱανδήποτε μορφὴν τακτικῶς καὶ μονίμως γενόμεναι παροχαὶ εἰς τὸν μισθωτόν, χάριν οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη τοιαύτη γενικῶς παρεχομένη καὶ συνδεομένη πρὸς τὸ εἶδος τῆς παρεχομένης ἢ παρασχετέας ἐργασίας, ἀποτελοῦσα οὕτω ἀντάλλαγμα τῆς ἐργασίας, ἐνσωματούμενον εἰς

μὴ κατὰ νόμιον ἐμπροθέσμου παρ' αὐτῶν ὑποβολῆς δηλώσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 46 τοῦ νόμου 1644/1919, διὰ τὴν διὰ τῆς ἀγωγῆς των διωκομένην ἀπαίτησίν του, ἐπίδικον οὖσαν, καὶ 2) περὶ παραγραφῆς ταύτης δυνάμει τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ ὡς εἴρηται νόμου 3198/1955, εἰς οὐδεμίαν ὑπέπεσε παράβασιν, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 2ος λόγος ἀναιρέσεως, δεύτερον καὶ τρίτον σκέλος τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, εἶναι, ὡς ἀβάσιμος, ἀπορριπτέος (*).

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 19756/1968 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

ΠΑΡΟΧΗ ΕΙΣ ΑΝΑΠΗΡΟΥΣ ΠΟΛΕΜΟΥ ΑΔΕΙΑΣ ΑΕΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΚΑΙ ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

Προϋποθέσεις τοῦ δικαιώματος καὶ ἀποζημίωσις διὰ μὴ παροχὴν τῆς ἀδείας

Ὑποχρέωσις τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, ὡς καὶ τῶν πάσης φύσεως ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, Δήμων καὶ Κοινοτήτων, πρὸς παροχὴν τῆς προβλεπομένης ἀδείας δι' ἀεροθεραπείαν ἀναπήρων πολέμου, μετ' ἀπόφασιν τῆς εἰδικῆς ἐξ ἰατρῶν Ἐπιτροπῆς περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ἀεροθεραπείας, γνωστοποιουμένης εἰς τὸν ἐργοδότην.—Ὑποχρέωσις ἐργοδότου εἰς ἀποζημίωσιν, κατ' ἄρθρα 335 καὶ 401 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐν ἀρνήσει αὐτοῦ πρὸς χορήγησιν τῆς ἀδείας.

Ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 17169/1966 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμιμα ΓΦΟΔ' Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Τὸ δικαίωμα ἀδείας ἀεροθεραπείας καὶ λουτροθεραπείας τῶν ἀναπήρων πολέμου προβλέπεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 53 τοῦ ἀ.ν. 1324/1949 (ΕΕΔ 8, 1054), κυρωθέντος διὰ τοῦ νόμου 1487/1950 (ΕΕΔ 9, 818).

Ἀλλ' ὡς δέχεται καὶ ἡ νεωτέρα αὐτὴ ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου (ἴδετε καὶ Α.Π. 408/1967, εἰσηγητὴς *Εὐστ. Μαλλιθχος*, ΕΕΔ 26, 1115, Α.Π. 20/1968, εἰσηγητὴς *Ἀντ. Κοζύρης*, ΕΕΔ 27, 481) τὸ δικαίωμα τοῦτο συνδέεται πρὸς τὰς ἐν τῇ ἀποφάσει ἀναφερομένας προϋποθέσεις.

Ὑφισταμένων τῶν προϋποθέσεων τούτων καὶ ἀρνουμένου τοῦ ἐργοδότου πρὸς χορήγησιν τῆς ἀδείας γεννᾶται τὸ δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν, διὰ τῆς ἀνορθώσεως τῆς ζημίας, τὴν ὁποίαν ὑπέστη ἐκ τῆς στερήσεως τῆς ἀδείας καὶ συνισταμένην εἰς τὰς ἀποδοχὰς τῆς ἀδείας. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 588/1955, εἰσηγητὴς

τὸν μισθόν.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ κατ' ἔφεσιν δικάσαν Πρωτοδικεῖον, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων, ἐδέξατο, ὅτι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 381/1955 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς ἀναιρεσειούσης ἐχορηγήθη ἐπίδομα εἰς τὸ ραδιοτεχνικὸν προσωπικὸν τῶν ἀκραίων ἐκτὸς τῶν πόλεων κειμένων σταθμῶν ἀσυρμάτου, εἰς ὃ περιελαμβάνετο καὶ ὁ ἀναιρεσίβλητος, ἀπὸ 1.1.1961 μέχρι 31.12.1965, πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς δυσχεροῦς εἰς τοὺς σταθμοὺς τούτους διαβιώσεως τῶν μισθωτῶν του καὶ τῆς δαπάνης, τὴν ὁποίαν συνεπήγετο ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν «ἐπίδομα βελτιώσεως συσσιτίου», ἔκτοτε δὲ κατεβάλλετο τοῦτο εἰς τοὺς ἐν λόγῳ μισθωτούς, ὡς καὶ εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του τακτικῶς καὶ μονίμως. Μετὰ ταῦτα κρίναν, ὅτι διὰ τῆς ἀποδοχῆς τοῦ ἐπιδόματος τούτου παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καταρτισθῇ μεταξὺ τῶν διαδίκων σιωπηρῶς σύμβασις ὅπως τοῦτο ἀποτελῇ τμῆμα τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ, καταβαλλόμενον ὡς ἀντάλλαγμα, ἐκ τούτου δὲ ὅτι καὶ ἡ παροχὴ αὕτη ἦτο συνυπολογιστέα εἰς τὰς ἀποδοχὰς ἀδείας τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἀκολούθως δὲ ἀπορρῖψαν τῷ λόγῳ τούτῳ ὡς ἀδάσιμον τὴν περὶ τοῦ ἐναντίου ἔφεσιν τῆς ἀναιρεσειούσης, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας οὐσιαστικοῦ περιεχομένου διατάξεις καὶ οὐδεμίαν ἄλλην, οὐδ' ἐκ πλαγίου παρεβίασε, διαλαβὸν ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει του σαφεῖς καὶ ἐπαρκεῖς αἰτιολογίας, οὐδαμῶς δὲ ἀορίστους, ἀνεπαρκεῖς ἢ ἀντιφατικὰς καὶ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου, ἐκ τῶν ἐδαφίων 17 καὶ 19 τοῦ ἄρθρου 807 τῆς ἐφαρμοζομένης ἐν προκειμένῳ προϊσχυσάσης Πολ. Δικονομίας, ὡς ἐκ τοῦ χρόνου τῆς ἐκδόσεως τῆς προσβαλλομένης κατ' ἄρθρον 24 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀδάσιμοι.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

I. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

1. Αποδοχαί εργατοτεχνικού προσωπικού Β. Ναυστάθμου Σαλαμίνος κλπ.

Καθορισμός διά της ὑπ' ἀριθ. 12 1966 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πειραιῶς κατωτάτων ὁρίων βασικῶν ἡμερομισθίων τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Β. Ναυστάθμου Σαλαμῖνος καὶ λοιπῶν Ὑπηρεσιῶν Β. Ναυτικοῦ, πλὴν περιοχῆς Κρήτης.—Ἐφαρμογὴ ἐπὶ ἠλεκτροτεχνιτῶν τῆς ἀπὸ 15 Ἰουλίου 1965 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἠλεκτροτεχνιτῶν βιομηχανίας.

Ἀρείου Πάγου 310/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος** Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κίμων Παυλίδης** Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Ραγκάκος, Πάρεδρος Ναυτικοῦ Συμβουλίου Κρήτους, Ἀχ. Ἀποστόλου

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 12/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πειραιῶς, ἐγκριθείσης μετὰ τροποποιήσεως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 106051/9488 τῆς 14/14 Νοεμβρίου 1966 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, κα-

---

Κ. Σούρλας, ΕΕΔ 11, 1333).

Ἀρείου Πάγου 436/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος** Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Χρ. Κομοτοῦρος** Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀνδρ. Γεωργιάδης, Σ. Πάλλης

Κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 52 § 2 τοῦ ἀν. 1324/1949, κυρωθέντος ὑπὸ τοῦ νόμου 1487/1950, οὐδεὶς ἀνάπηρος ὀφ μεταβαίνῃ εἰς Κέντρα λουτροθεραπείας, ἐὰν προηγουμένως εἰδικαὶ ἐξ ἰατρῶν Ἐπιτροπαί, ὧν ἡ συγκρότησις, ὀργάνωσις καὶ λειτουργία θέλει καθορισθῇ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, δὲν ἀποφανθοῦν, ὅτι ὁ ἀνάπηρος ἔχει ἀνάγκην λουτροθεραπείας. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 53 τοῦ ἰδίου νόμου αἱ Δημόσιαι Ὑπηρεσίαι, ὡς καὶ πάσης φύσεως ἰδιωτικαὶ ἐπιχειρήσεις. Δῆμοι καὶ Κοινότητες, ὑποχρεοῦνται, ὅπως καθ' ὑπέρβασιν τῆς ὑπὸ τῶν οἰκείων νόμων καὶ κανονισμῶν προβλεπομένης ἀδείας παρέχωσιν εἰς τοὺς ἀναπήρους ὑπαλλήλους των κατ' ἔτος 30ήμερον ταιαύτην μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν πρὸς μετάβασιν τούτων εἰς Κέντρα λουτροθεραπείας, ἀεροθεραπείας κλπ., ὡς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ὁρίζεται.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων, συνδυαζομένων πρὸς τὴν τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ ὡς ἄνω ἀ.ν. 1324, ταφῶς προκύπτει, ὅτι ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται, ὅπως χορηγήσῃ εἰς τὸν ἀνάπηρον καθ' ἕκαστον ἡμερολογιακὸν ἔτος τριακονθήμερον ἄδειαν ἀεροθεραπείας, ἐφ' ὅσον ἀποφανθῇ εἰδικὴ ἐξ ἰατρῶν Ἐπιτροπή, συγκροτουμένη καὶ λειτουργοῦσα κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 52 § 2 ἀ.ν. 1324 ὁριζόμενα, περὶ τοῦ ὅτι ἡ ἀεροθεραπεία εἶναι ἀναγκαία εἰς τὸν ὑπάλληλον τοῦτον, καθορισθῇ ὁ χρόνος καὶ ὁ τρόπος τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀεροθεραπείας ταύτης, γνωστοποιήσῃ ὁ ὑπάλληλος οὗτος τὴν βεβαιωθεῖσαν, ὡς ἀνωτέρω, ἀνάγκην τῆς ἀεροθεραπείας του εἰς τὸν ἐργοδότην αὐτοῦ καὶ αἰτήσηται τὴν ὡς ἄνω ἄδειαν μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν, ὁπότε, ἐν ἀρνήσει τοῦ ἐργοδότου νὰ χορηγήσῃ τὴν αἰτηθεῖσαν ταύτην ἄδειαν, ὑποχρεοῦται οὗτος, κατ' ἄρθρα 335 καὶ 691 Α.Κ., εἰς ἀποζημίωσιν, ἀφοῦ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 53 τοῦ ρηθέντος νόμου, ἡ προβλέπουσα τὴν τοιαύτην ἄδειαν, ρητῶς παραπέμπει, ὡς πρὸς τὰς προϋποθέσεις τῆς παροχῆς ταύτης, εἰς τὴν τοῦ ἄρθρου 52, ἤτις, ὡς ἐξ αὐτῆς καὶ ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ της πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 51 καὶ 53 προκύπτει, ὁρίζει ὡς προϋποθέσεις τῆς μεταβάσεως διὰ λουτροθεραπείαν καὶ συνεπῶς καὶ τῆς πρὸς τοῦτο ἀδείας τὰς ἀνωτέρω ταιαύτας. Ὅθεν, ταῦτα εἰπὸν καὶ τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὡς ἐκ τοῦ συνόλου αὐτῆς προκύπτει, καὶ ἀπορρίψαν, δι' ἐπικυρώσεως τῆς ἐκκληθείσης πρωτοδίκου ἀποφάσεως, τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, κατὰ τὸ περὶ καταβολῆς ἀποζημιώσεως αἴτημα, διὰ τὴν μὴ χορηγηθεῖσαν αὐτῷ τριακονθήμερον ἄδειαν ἀεροθεραπείας, κατὰ τὰ ἐν αὐτῇ ἔτει δι' ἔλλειψιν τῶν ὡς ἄνω προϋποθέσεων, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας διατάξεις, ὁ δὲ ἐναντίος μεταδικὸς λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

θωρίσθησαν τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν ἡμερομισθίων τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Βασιλικοῦ Ναυστάθμου Σαλαμῖνος καὶ λοιπῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ, πλὴν περιοχῆς Κρήτης, τοῦ μὲ σχέσιν ἰδιωτικοῦ δικαίου συνδεομένου μετὰ τοῦ Δημοσίου. Διὰ τῆς παραγράφου 5 τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὡρίσθη, ὅτι αἱ ἐκάστοτε ἰσχύουσαι διὰ τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας ἢ ὁμοία ἐκτάσεως διαιτητικαὶ ἀποφάσεις καὶ ἐφ' ὅσον δὲν περιέχουν ἐν αὐταῖς ἐξαίρεσιν τοῦ Δημοσίου, ὡς καὶ αἱ τοιαῦται περὶ γημικῶν καὶ λοιποῦ ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ, ὑπαλληλικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ Γραφείων ἀνωνύμων ἑταιρειῶν καὶ ἐπιχειρήσεων καὶ προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων πετρελαιοειδῶν, ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ὁμοίων κατηγοριῶν μισθωτῶν, τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰ συνεργεῖα τοῦ Βασιλικοῦ Ναυστάθμου Σαλαμῖνος καὶ λοιπά, περὶ ὧν ἡ ὡς εἴρηται διαιτητικὴ ἀπόφασις. Ὑπηρεσίας τοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν, ὅτι αἱ ὑπὸ τῶν εἰρημένων ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων καθοριζόμεναι ἑκάστοτε ἀποδοχαὶ δὲν ὑπολείπονται τῶν διὰ τῆς αὐτῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως καθοριζομένων διὰ τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν ἀποδοχῶν.

Κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῆς διαληφθείσης διαιτητικῆς ἀποφάσεως, προκειμένου περὶ τῶν εἰς τὰς ὡς ἄνω Ὑπηρεσίας τοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ ἀπασχολουμένων ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἠλεκτροτεχνιτῶν, ἐφαρμογὴν ἔχουσιν ἡ ἀπὸ 15 Ἰουλίου 1965 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἠλεκτροτεχνιτῶν βιομηχανίας, κατατεθεῖσα παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 112 τῆς 11 Αὐγούστου 1965 πράξεως καταθέσεως, καὶ κοινοποιηθεῖσα εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 12 Αὐγούστου 1965, ἡ ἀπὸ 9 Ὀκτωβρίου 1965 συμπληρωματικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἠλεκτροτεχνιτῶν βιομηχανίας, δημοσιευθεῖσα εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 99638/7066 τῆς 23/30 Ὀκτωβρίου 1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, καὶ ἡ ἀπὸ 15 Ἰουλίου 1966 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἠλεκτροτεχνιτῶν βιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας, δημοσιευθεῖσα εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 72862/6817 τῆς 2/2 Αὐγούστου 1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, αἵτινες, ἀφορῶσαι τοὺς μισθωτοὺς ὡρισμένου ἐπαγγέλματος ὅλης τῆς χώρας, ἔχουσι τὸν χαρακτῆρα ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, οὐχὶ δὲ ἡ ἀπὸ 25 Ἰουνίου 1965 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἠλεκτροτεχνιτῶν ἐργαζομένων εἰς ἠλεκτρολογικὰ καταστήματα, ἠλεκτροτεχνουργεῖα, ἀτμόπλοια, οἰκοδομάς, ἀνελκυστῆρας, ἠλεκτροβιομηχανουργεῖα κλπ. ἁπάσης τῆς χώρας, κηρυχθεῖσα ὑποχρεωτικὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 88888/6353 τῆς 23/24 Σεπτεμβρίου 1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, οὔτε ἡ ἀπὸ 17 Αὐγούστου 1966 ὁμοία, ἀφορῶσα τοὺς εἰς τὰς αὐτὰς ἐπιχειρήσεις ἐργαζομένους ἠλεκτροτεχνίτας, κηρυχθεῖσα ὑποχρεωτικὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 107171/9592 τῆς 15/22 Νοεμβρίου 1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, αἵτινες δύο τελευταῖαι συλλογικαὶ συμβάσεις δὲν ἀφορῶσι τοὺς διεπομένους ὑπὸ τῶν προμνησθεισῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἠλεκτροτεχνίτας βιομηχανίας.

Ἐν προκειμένῳ, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέχθη διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὅτι ὡς πρὸς τὸν ἀναιρεσίδικον, προσληφθέντα ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ ἠλεκτροτεχνίτου, εἰς τὰ συνεργεῖα τοῦ Βασιλικοῦ Ναυστάθμου Σαλαμῖνος, ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ περιέχουσαι εὐνοϊκωτέρας διατάξεις ἀπὸ 25 Ἰουνίου 1965 καὶ 17 Ἰουλίου 1966 ὡς ἄνω συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας καὶ οὐχὶ αἱ ἀπὸ 15 Ἰουλίου 1965, 9 Ὀκτωβρίου 1965 καὶ 15 Ἰουλίου 1966 συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας ἠλεκτροτεχνιτῶν βιομηχανίας, ἐπὶ τῶν ἐφαρμοσθεισῶν ὑπ' αὐτοῦ ὡς ἄνω συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καθώρισε τὰς ἀποδοχὰς τοῦ ἀναιρεσιδίκου διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 14 Μαρτίου 1966 μέχρι 18 Φεβρουαρίου 1967, ἀκολούθως δέ, μεταρρυθμισαν ἐν μέρει τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν, ἐδέχθη τὴν ἀγωγὴν τούτου διὰ ποσὸν δραχμῶν 14.335. Οὕτως ὅμως ἀποφηνάμενον, παρεβίασε τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις οὐσιαστικοῦ δικαίου καὶ ἐντεῦθεν ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασίν του κατὰ τὸ σχετικὸν μέρος, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδάφ. 17 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ τοὺς πρώτους καὶ τρίτους λόγους ἀναιρέσεως.

Μετὰ τὴν ἀναίρεσιν, τῶν διαδίκων ἐπανερχομένων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, κατὰ τὸ ἀναιρούμενον

μέρος, τὸ Τμῆμα τοῦτο, κρατοῦν παρ' ἑαυτῷ τὴν ὑπόθεσιν πρὸς περαιτέρω ἐκδίκασιν, κατὰ τὸ ἄρθρον 598 § 3 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς μὴ χρήζουσαν περαιτέρω διευκρινήσεως, δέον νὰ προσῇ εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς ἀπὸ 6 Σεπτεμβρίου 1967 ἐφέσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2852/1967 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΦΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν.

Ὁ δικάσας Πρωτοδίκης ἐδέξατο ὡς βεβαιωθέντα ἐκ τῶν ἀποδείξεων τὰ ἑξῆς πραγματικὰ περιστατικά, τῆς ἀποφάσεώς του μὴ πλημμελῶς κατὰ τοῦτο διὰ λόγου τινὸς ἐφέσεως: Ὅτι ὁ ἐνάγων, ἔγγαμος ὢν μεθ' ἑνὸς ἀνηλίκου τέκνου, μὴ ἐργαζομένου, προσελήφθη τὴν 1 Ὀκτωβρίου 1958 παρὰ τοῦ ἐναγομένου δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας εἰς τὸ συνεργεῖον Βασιλικοῦ Ναυστάθμου Σαλαμῖνος ὡς ἠλεκτροτεχνίτης, ὅτι ἐκτήσατο τὴν ὑπ' ἀριθ. 3402/1962 ἄδειαν τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας, ὅτι ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ταύτην εἰργάσθη καθ' ὅλον τὸ ἐν τῇ ἀγωγῇ χρονικὸν διάστημα, πλὴν χρονικοῦ διαστήματος 4 ἡμερῶν ἀπὸ 14 Μαρτίου 1966, καὶ ὅτι κατεβλήθησαν αὐτῷ ἀποδοχαὶ μέχρι μὲν τῆς 31 Δεκεμβρίου 1966 ἐκ δραχμῶν 2.450 μηνιαίως, ἔκτοτε δὲ ἐκ δραχμῶν 3.318 μηνιαίως. Κατὰ ταῦτα αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ ἐνάγοντος, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐφαρμοστέων ὡς πρὸς αὐτὸν ἀπὸ 15 Ἰουλίου 1965 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἠλεκτροτεχνιτῶν βιομηχανίας, τῆς ἀπὸ 9 Ὀκτωβρίου 1965 συμπληρωματικῆς ταυτότης καὶ τῆς ἀπὸ 15 Ἰουλίου 1966, ἀνέργονται εἰς τὰ ἑξῆς ποσά, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν, ὅτι κατὰ τὸ κρίσιμον χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 14 Μαρτίου 1966 μέχρι 18 Φεβρουαρίου 1967 ὁ ἐνάγων εἶχε συμπληρώσει ἀπὸ τῆς ἀποκτήσεως τῆς ἀδείας ἠλεκτροτεχνίτου 3 ἔτῶν ὑπηρεσίαν, ἀλλ' οὐχὶ 7 ἐτῶν τοιαύτην, καὶ συνέτρεχον αἱ ὑπὸ τῶν συλλογικῶν τούτων συμβάσεων ἀπαιτούμεναι προϋποθέσεις διὰ τὴν χορήγησιν ἐπιδόματος οἰκογενειακῶν βαρῶν διὰ τὴν σύζυγον καὶ ἓν τέκνον, καθ' ἃ ἐβεβαιώθη, ἤτοι: α) διὰ τὸ ἀπὸ 14 Μαρτίου μέχρι 14 Ἰουλίου 1966 χρονικὸν διάστημα μηνιαίος μισθὸς δραχμαὶ 2.200, ἐπίδομα πολυετίας 5% δραχμαὶ 110, ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν 15%, ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω βασικοῦ μισθοῦ, ηὐξημένου διὰ τοῦ ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας, δραχμαὶ 346,50, σύνολον μηνιαίων ἀποδοχῶν δραχμαὶ 2.656,50, β) διὰ τὸ ἀπὸ 15 Ἰουλίου 1966 μέχρι καὶ 18 Φεβρουαρίου 1967 χρονικὸν διάστημα μηνιαίος μισθὸς δραχμαὶ 2.500, ἐπίδομα πολυετίας 5% δραχμαὶ 125, ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν 15%, ὑπολογιζόμενον ὡς ἄνω, δραχμαὶ 394, σύνολον μηνιαίων ἀποδοχῶν δραχμαὶ 3.019. Οὕτω ἡ ὑπὲρ τοῦ ἐνάγοντος διαφορὰ ἀποδοχῶν διὰ τὸ ἀνωτέρω χρονικὸν διάστημα ἀνέρχεται εἰς τὰ ἑξῆς ποσά: α) διὰ τὸ ἀπὸ 14 Μαρτίου μέχρι καὶ 14 Ἰουλίου 1966 μεταξὺ τῶν καταβληθεισῶν αὐτῷ ἀποδοχῶν ἐκ δραχμῶν 2.450 μηνιαίως καὶ τῶν καταβλητέων ἐκ δραχμῶν 2.656,50 μηνιαίως, ἤτοι 4 μηνῶν καὶ μιᾶς ἡμέρας, πλὴν χρονικοῦ διαστήματος 4 ἡμερῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, εἰς δραχμὰς 825 καὶ δραχμὰς 24,60 ἐκ διαφορᾶς δώρου Πάσχα 1966 (3 ἑπταήμερα ἀπὸ 14 Μαρτίου ἕως 9 Ἀπριλίου 1966) συμφώνως τῇ ὑπ' ἀριθ. 31436/3200 τῆς 30 Μαρτίου / 4 Ἀπριλίου 1966 ἀποφάσει τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, β) διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 15 Ἰουλίου μέχρι καὶ 31 Δεκεμβρίου 1966 μεταξὺ τῶν καταβληθεισῶν αὐτῷ ἀποδοχῶν ἐκ δραχμῶν 2.450 μηνιαίως καὶ τῶν καταβλητέων ἐκ δραχμῶν 3.019 μηνιαίως, ἤτοι πέντε μηνῶν καὶ 16 ἡμερῶν, εἰς δραχμὰς 3.149 καὶ δραχμὰς 569 ἐκ διαφορᾶς δώρου Χριστουγέννων 1966 - Νέου Ἔτους 1967, συμφώνως τῇ ὑπ' ἀριθ. 116800/10240 τῆς 12/14 Δεκεμβρίου 1966 ἀποφάσει τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, γ) διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου μέχρι 18 Φεβρουαρίου 1967 οὐδεμία διαφορὰ ὀφείλεται, διότι αἱ καταβληθεῖσαι τῷ ἐνάγοντι ἀποδοχαὶ ἐκ δραχμῶν 3.318 μηνιαίως εἶναι μεγαλύτεραι τῶν καταβλητέων ἐκ δραχμῶν 3.019 μηνιαίως. Κατὰ ταῦτα τὸ ποσόν, ὅπερ δικαιοῦται νὰ λάβῃ ὁ ἐνάγων παρὰ τοῦ ἐναγομένου διὰ τὴν ἀνωτέρω αἰτίαν, ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 4.567,50. Ἤμαρτεν ὅθεν ὁ πρωτοδίκως δικάσας Πρωτοδίκης, ἐπιδικάσας τῷ ἐνάγοντι διὰ διαφορὰν ἀποδοχῶν τοῦ εἰρημένου χρονικοῦ διαστήματος δραχμὰς 9.726 καὶ μεταρρυθμιστέαν ὡς πρὸς τοῦτο κατέστησε τὴν ἐκκαλουμένην ἀπόφασίν του κατὰ τὸν βάσιμον ἐν μέρει μόνον λόγον ἐφέσεως, ἐπὶ τῷ τέλει νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀγωγὴ διὰ δραχμὰς 4.567,60, ἐντόκως πρὸς 6% ἐτησίως, κατὰ τὸ ἄρθρον 21 τοῦ κανονιστικοῦ διατάγματος τῆς 26 Ἰουνίου / 10 Ἰουλίου 1944 «περὶ Κώδικος τῶν νόμων περὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου».

2. Επιδόματα διαχειριστικών λαθών προσωπικού Κ.Τ.Ε.Λ.

Δικαίωμα επιδόματος διαχειριστικών λαθών των ταμιών και των υπαλλήλων, των μονίμως απασχολουμένων με διαχείρισιν χρημάτων. — Εφαρμογή επί παντός υπαλλήλου των Κ.Τ.Ε.Λ., παγίως διαχειριζομένου χρήματα, συνεπώς και επί υπαλλήλων του προσωπικού της κινήσεως των Κ.Τ.Ε.Λ., οίτινες διέπονται μισθολογικώς υπ' άλλων διαιτητικών αποφάσεων, απασχολουμένων παραλλήλως προς τα καθήκοντα αυτών ως υπαλλήλων της κινήσεως, μονίμως με διαχείρισιν χρημάτων.—Νόμιμος η ανάληψις υπό υπαλλήλου της κινήσεως των Κ.Τ.Ε.Λ. της εκτελέσεως παραλλήλως προς τα έργα του και υπηρεσίας, υπαγομένης εις το προσωπικόν των Γραφείων, κατά την ελευθερίαν των συμβάσεων.

Άρειου Πάγου 346/1969, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Αρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Αρεοπαγίτης κ. **Εὐστ. Μπλέτσας**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Αλ. Σακελλαρόπουλος, Ι. Γεωργακάκης

Και το Τμήμα τούτο σύμφωνον έχει γνώμην προς την υπό της αναιρετικής υπ' αριθ. 580/1968 (Τμ. Β') (*) αποφάσεως εξενεχθείσαν επί του νομικού ζητήματος, ήτοι, ότι επί ισοχρόνου απασχολήσεως υπαλλήλου των Κ.Τ.Ε.Λ. εις πλείονας εργασίας αυτού, διαφόρως αμειβομένας, ως αι εργασίαι του σταθμάρχου και του γραφέως, προσήκει αυτώ το ήμισυ εξ εκατέρου των προβλεπομένων μισθών.

Ως δείκνυται εκ της αγωγής του εκκαλούντος Κ.Τ.Ε.Λ. και της ανταγωγής των εφεσιβλήτων, δι' αυτών ήχθη εν δίκη το ζήτημα, αν οι εφεσίβλητοι, οίτινες, κατά τα εκατέρωθεν ομολογούμενα, προσελήφθησαν υπό του εκκαλούντος ως σταθμάρχαι και υπηρετούσιν ως τοιούτοι, ανήκοντες εντεύθεν εις το προσωπικόν κινήσεως αυτού, όπερ διέπεται μισθολογικώς υπό των υπ' αριθ. 14/1964 και 41/1966 αποφάσεων του Δ.Δ.Δ. Αθηνών, δικαιούνται από 18 Οκτωβρίου 1964 και εφεξής του υπό των υπ' αριθ. 33/1965 και 13/1967 αποφάσεων του αυτού διαιτητικού δικαστηρίου, των διεπουσών μισθολογικώς το προσωπικόν Γραφείων αυτού, προβλεπομένου επιδόματος διαχειριστικών λαθών και τους ταμίας και τους υπαλλήλους τους μονίμως απασχολουμένους με την διαχείρισιν χρημάτων, εκ του λόγου, ότι ούτοι, από της προειρημένης χρονολογίας, κατόπιν συμπράξεως συμφωνίας μετά του εκκαλούντος, απασχολούνται, παραλλήλως προς τα καθήκοντα αυτών ως σταθμαρχών, με έργα ανήκοντα εις το προσωπικόν των Γραφείων του Κ.Τ.Ε.Λ., συνιστάμενα εις μόνιμον αυτών διαχείρισιν χρημάτων.

Η διάταξις, ή περιεχομένη εις τας υπ' αριθ. 33/1965 και 13/1967 αποφάσεις του Δ.Δ.Δ. Αθηνών, ήτις ορίζει, ότι εις τους ταμίας και τους υπαλλήλους, τους μονίμως απασχολουμένους με διαχείρισιν χρημάτων, παρέχεται επίδομα διαχειριστικών λαθών εκ δραχμών 300, όπερ ωρίσθη διά της δευτέρας εις δραχμάς 350 (τεθείσα εις τας διεπούσας τους όρους αμοιβής και εργασίας του προσωπικού των Γραφείων των Κ.Τ.Ε.Λ. ως άνω διαιτητικάς αποφάσεις εκ του λόγου ότι εις το προσωπικόν τούτο ανήκει κατά κανόνα ή μόνιμος διαχείρισις χρημάτων), έχει εφαρμογήν, ως εκ της γενικότητος και του σκοπού αυτής, επί παντός υπαλλήλου των Κ.Τ.Ε.Λ. (παγίως διαχειριζομένου χρήματα, συνεπώς και επί υπαλλήλων του προσωπικού της κινήσεως των Κ.Τ.Ε.Λ., οίτινες διέπονται μισθολογικώς υπό άλλων διαιτητικών αποφάσεων) των απασχολουμένων, παραλλήλως προς τα καθήκοντα αυτών ως υπαλλήλων της κινήσεως, μονίμως με διαχείρισιν χρημάτων. Είναι δε νόμιμος ή δια συμφωνίας ανάληψις υπό υπαλλήλου της κινήσεως των Κ.Τ.Ε.Λ. της εκτελέσεως, παραλλήλως προς τα ανήκοντα αυτώ έργα, και υπηρεσίας υπαγομένης εις το προσωπικόν των Γραφείων, συμφώνως προς τον κανόνα της ελευθερίας των συμβάσεων, όστις έχει εφαρμογήν και επί της συνομολογήσεως των όρων της συμβάσεως εργασίας, και τας διατάξεις των άρθρων 648, 651, 652 και 659 Α.Κ., ουδόλως αποκλειομένης τοιούτου περιεχομένου συμβάσεως εκ των ως άνω διαιτητικών αποφάσεων, είτε εκ των διεπουσών το προσωπικόν κινήσεως των Κ.Τ.Ε.Λ. υπ' αριθ. 14/1964 και 51/1966 τοιούτων, ουδεμία των οποίων επιβάλλει εις τα Κ.Τ.Ε.Λ. την υποχρέωσιν μη χρησιμοποιήσεως των υπαλλήλων της κινήσεως εις έργα υπαλλήλων Γραφείου και αντιθέτως. Περαιτέρω, εφ' όσον ή ανατε-

(*) ΕΕΔ 28, 250.

θείσα παράλληλος ὑπηρεσία συνίσταται εἰς τὴν μόνιμον διαχείρισιν χρημάτων ἢ ἐπάγεται τοιαύτην διαχείρισιν, προσήκει εἰς τὸν ὑπάλληλον, ἔστω καὶ μὴ διεπόμενον ὑπὸ τῶν σχετικῶν μὲ τὸ προσωπικὸν Γραφείων διαιτητικῶν ἀποφάσεων, τὸ ὑπὸ τῶν τελευταίων παρεχόμενον ἐπίδομα διαχειριστικῶν λαθῶν ἐν τῷ συνόλῳ του, ἅτε τῆς ἄνω διατάξεως παρεχούσης αὐτὸ εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους μὲ διαχείρισιν χρημάτων ἄνευ διακρίσεως παραλλήλου ἀπασχολήσεώς των καὶ εἰς ἄλλην ἐργασίαν.

Ἐν προκειμένῳ, ἐκ τοῦ συνόλου τοῦ ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ, τὸ δικαστήριον κρίνει, ὅτι ἐπαρκῶς ἐβεβαιώθη, ὅτι οἱ ἐφεσίβλητοι ἀπὸ τῆς 18.10.1966 καὶ ἐφεξῆς, παραλλήλως πρὸς τὰ ἔργα αὐτῶν ὡς σταθμαρχῶν εἰς τὰ σταθμαρχεῖα τοῦ ἐκκαλοῦντος Κ.Τ.Ε.Λ. Ναούσης, Βεροίας καὶ Θεσσαλονίκης, ἐξετέλεσαν ἀνατεθέντα αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος διὰ λόγους τεκνομιῶν καὶ ἔργα κείμενα ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 ἀριθ. 4 τοῦ ν.δ. 25.6/6.8.1956 ὁριζομένων καθηκόντων των ὡς σταθμαρχῶν, ἐκδίδοντες μονίμως εἰσιτήρια εἰς τοὺς ἐπιβάτας τῶν ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐξυπηρετουμένων γραμμῶν μετὰ εἰσπράξεως τοῦ ἀντιτίμου αὐτῶν καὶ παραλαμβάνοντες τὰς ἀσυνοδεύτους ἀποσκευάς, ὧν εἰσπράττουν τὰ κόμιστρα, καὶ περαιτέρω ἀσχολούμενοι μὲ τὰς συναφεῖς καὶ τὰς ἐκ τῶν εἰσπράξεων τούτων, αἵτινες ἀνήρχοντο ἡμερησίως ἐπὶ τῶν τοπικῶν ἑρμολογίων εἰς 3.500 - 4.000 δραχμὰς καὶ ἐπὶ τῶν ὑπεραστικῶν ἑρμολογίων εἰς 8.000 ἕως 10.000 δραχμάς, ἀπορρεούσας ἀναγκαίας ἐργασίας, ὡς ἡ σύνταξις καταστάσεων τῶν ἐκδοθέντων κατὰ γραμμὴν εἰσιτηρίων καὶ παραληφθεισῶν ἀποσκευῶν καὶ τῶν εἰσπραχθέντων ἐξ ἑκάστης αἰτίας χρημάτων, ἐπιμελούμενοι τέλος τῆς παραδόσεως τῶν χρημάτων τούτων μετὰ τῶν καταστάσεων καὶ σχετικῶν δικαιολογητικῶν εἰς τὸν ἀρμόδιον ὑπάλληλον τοῦ Γραφείου τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ. κατ' ἑκάστην λῆξιν τῆς ὑπηρεσίας των. Καθ' ἃ ὁμολογεῖ ἄλλως τε ἐν τῇ ἀγωγῇ του τὸ ἐκκαλοῦν Κ.Τ.Ε.Λ., ὅπερ ἀδιαλείπτως πειρᾶται νὰ ἐμφανίσῃ τὴν ἐργασίαν του ταύτην, ἣν ἀποκαλεῖ διαχειριστικήν, ἀνήκουσαν εἰς τὰ ἔργα τῶν ὡς σταθμαρχῶν. Ἡ ἐργασία αὕτη ἐπαγομένη τὴν καθημερινὴν καὶ συνεπῶς μόνιμον ἀπασχόλησιν τῶν ἐφεσιβλήτων μὲ ἔργα, ἀποτέλεσμα τῶν ὁποίων εἶναι ἡ διαχείρισις χρημάτων τοῦ ἐκκαλοῦντος ὑπ' αὐτῶν, προσβίβει αὐτοῖς, ἀσχέτως τῆς παραλλήλου ἀπασχολήσεώς των ὡς σταθμαρχῶν καὶ τοῦ χρόνου τῆς ἡμερησίας ἀπασχολήσεώς των εἰς τὰ εἰρημένα παράλληλα ἔργα, τὴν ἰδιότητα τῶν μονίμως ἀπασχολουμένων εἰς διαχείρισιν χρημάτων, οἵτινες δικαιοῦνται τοῦ ὑπὸ τῶν προδιαληφθεισῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων προβλεπομένου ἐπιδόματος διαχειριστικῶν λαθῶν. Ταῦτα δὲ δεξαμένη ἐκ τῶν ἀποδείξεων καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ κατ' ἀποδοχὴν τῆς ἀνταγωγῆς τῶν ἐφεσιβλήτων ἀποφηναμένη αὐτοὺς δικαιουμένους τοῦ προαναφερθέντος ἐπιδόματος λογιστικῶν λαθῶν, ὀρθῶς ἐξετίμησε τὰς ἀποδείξεις καὶ ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὴν προδιαληφθεῖσαν διάταξιν τῶν ὑπ' ἀριθ. 33/1965 καὶ 13/1967 διαιτητικῶν ἀποφάσεων καὶ ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι εἰ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζοντες μοναδικοὶ δύο λόγοι τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, ὡς οὗτοι ἀναπτύσσονται διὰ τῶν προτάσεων.

II. ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ

Στοιχεῖα ὑπαλληλικῆς ἰδιότητος μισθωτοῦ

Ἐφοδιασμὸς δι' ἄδειας ὡς πρὸς τὸν χειρισμὸν μηχανημάτων ἐπιβλέψεως (συντηρήσεως) κλπ. ἀνελκυστήρων καὶ ἠλεκτροκινήτων μηχανημάτων ἀνυψώσεως καὶ μεταφορᾶς.—Εἰς ποίους χορηγεῖται.—Στοιχεῖα ὑπαλληλικῆς ἰδιότητος μισθωτοῦ.— Παροχὴ ἐργασίας χειριστοῦ μηχανήματος, ἀποτιοῦσης, πλὴν τῆς σωματικῆς ἐνεργείας, τεχνικὰς γνώσεις, ἐξειδικευμένην ἐμπειρίαν καὶ πρωτοβουλίαν.— Ὑπαλληλικὴ ἰδιότης τοῦ μισθωτοῦ.

Ἀρείου Πάγου 262/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Λ. Κανελλάκος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Σταυρόπουλος, Γρ. Λεοντής

Τὸ ν.δ. τῆς 25.5/14.6.1938 «περὶ χορηγήσεως ἀδείων ἐκτελέσεως καὶ πτυχίων ἐπιβλέψεως (συντηρήσεως) κλπ. ἀνελκυστήρων καὶ ἠλεκτροκινήτων μηχανημάτων ἀνυψώσεως καὶ μεταφορᾶς», ἐκδοθὲν βάσει τοῦ νόμου 5422/1934 καὶ προβλέπων περὶ ἀδείων, χορηγουμένων εἰς τοὺς ἐγκαταστάτας καὶ συντηρητὰς τῶν ἐν αὐτῷ ἠλεκτροκινήτων μηχανημάτων, ἀπῄτησε δι' ἄρθρου 20 αὐτοῦ τὸν ἐφοδιασμὸν δι' ἀδείας, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν χειρισμὸν τοιούτων μηχανημάτων, μόνων τῶν χειριστῶν ἀνελκυστήρων προσώπων, χάριν προδήλως τῆς ἀσφαλείας τῶν μεταφερομένων. Τὸ ἐπακολουθήσαν βασιλικὸν διάταγμα τῆς 7.6/31.7.1946 «περὶ χορηγήσεως πτυχίων χειριστῶν ἠλεκτροκινήτων ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων (πλὴν ἀνελκυστή-

ρων) . προβλέπων περί ἐφοδιασμοῦ δι' ἄδειας τῶν χειριζομένων ἡλεκτροκίνητα ἀνυψωτικὰ μηχανήματα, δὲν καθορίζει τὰ μηχανήματα, διὰ τὸν χειρισμὸν τῶν ὁποίων ἀπαιτεῖται ἄδεια. Ἐκ τῶν διατάξεων ὅμως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ διατάγματος τούτου, καθ' ἃς ἄδεια χειριστοῦ ἡλεκτροκινήτων ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων χορηγεῖται διὰ τοὺς ἐφεξῆς ἀσχολη θησομένους κατόπιν ἐξετάσεων 1) εἰς τοὺς ἔχοντας νὰ ἐπιδείξωσι πρακτικὴν ἐξάσκησιν ἐν τῇ εἰδικότητι ταύτῃ, 4 τοὐλάχιστον ἐτῶν καὶ ἡλικίαν 21 ἐτῶν συμπεπληρωμένην, 2) εἰς τοὺς κατόχους ἄδειας ἐξασκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ ἡλεκτροτεχνίτου καὶ ἔχοντας νὰ ἐπιδείξωσι πρακτικὴν ἐξάσκησιν τοὐλάχιστον 6 μηνῶν καὶ 3) εἰς τοὺς ἔχοντας νὰ ἐπιδείξωσι πρακτικὴν ἐξάσκησιν εἰς πᾶσης φύσεως ἡλεκτρικὰς ἐγκαταστάσεις τοὐλάχιστον 4 ἐτῶν καὶ ἑνὸς ἔτους εἰς τὸν χειρισμὸν ἀνυψωτικῶν ἡλεκτροκινήτων μηχανημάτων καὶ ἡλικίαν 21 ἐτῶν συμπεπληρωμένην, συνάγεται, ὅτι ἄδεια χειριστοῦ ἀπαιτεῖται διὰ τὰ μὴ ἁπλᾶ καὶ ὁπωσδήποτε σημαντικῆς ἰσχύος ἡλεκτροκίνητα ἀνυψωτικὰ μηχανήματα. Ἐντεῦθεν καὶ ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 2, 3 καὶ 4 τοῦ ἐδ. τῆς 4/5.10.1951 «περὶ ἐπιβλέψεως τῆς λειτουργίας, χειρισμοῦ καὶ συντηρήσεως μηχανημάτων ἐκτελέσεως τεχνικῶν ἔργων» διὰ τῶν ὁποίων, προκειμένου περὶ χειρισμοῦ ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων πάσης φύσεως ἄδεια ἀπαιτεῖται, ὅταν ταῦτα εἶναι ἰσχύος ἄνω τῶν 20ΗΡ, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἐφαρμοστέου τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω νόμου 6422 ἐκδοθέντος ἐδ. τῆς 8.8/8.3.1935 «περὶ ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος μηχανοδηγοῦ καὶ πρακτικοῦ μηχανικοῦ κινητηρίων μηχανῶν κ.λ.π.» καὶ τὰς τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἐπακολουθήσαντος ἐδ. τῆς 30.1/5.2.1937 «περὶ ἐπιβλέψεως τῆς λειτουργίας καὶ συντηρήσεως κινητηρίων μηχανῶν κ.λ.π.», δι' ὧν τὸ αὐτὸ ὅριον ἰσχύος τίθεται διὰ τὴν ὑποχρέωσιν ἐφοδιασμοῦ δι' ἄδειας προκειμένου περὶ ἀτμομηχανῶν καὶ κινητηρίων μηχανῶν ἐσωτερικῆς καύσεως συνάγεται λογικῶς, ὅτι ὁ χειριστὴς ἡλεκτροκινήτου ἀνυψωτικοῦ μηχανήματος ἀνατίθεται ὑποχρεωτικῶς εἰς ἀδειοῦχον ὅταν τοῦτο εἶναι ἰσχύος μείζονος τῶν 20ΗΡ. Ὅθεν ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις, δεχθεῖσα ἀναλελέγκτως, ὅτι ὁ ἀναιρεσίδικος, προσληφθεὶς παρὰ τῆς ἀναιρεσιδίκου ἀρχικῶς ὡς ἐργάτης, ἀπησχολήθη κατὰ τὸν κρίσιμον χρόνον ὡς χειριστὴς κυρίως ἀνυψωτικοῦ, ἀλλὰ καὶ μεταφορικοῦ, μηχανήματος, κινουμένου δι' ἠλεκτρισμοῦ παραγομένου διὰ συσσωρευτῶν καὶ ἰσχύος 9 ½ ΗΡ, χρησιμοποιουμένου δὲ διὰ τὴν μεταφορὰν ἐντὸς τοῦ ἐργοστασίου τῆς ἀναιρεσιβλήτου καὶ στοιβασίαν δεμάτων βάμβακος καὶ κρίνασα, ὅτι ἡ ἐργασιακὴ μεταξὺ τῶν διαδίκων σύμβασις ἦτο ἄκυρος, ὡς ἐκ τοῦ ὅτι ἐκεῖνος ἐστερεῖτο ἀδείας χειριστοῦ ἡλεκτροκινήτου μηχανήματος, ἐπιδικάσασα δὲ εἰς αὐτὸν ἀποζημίωσιν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, συνισταμένην εἰς τὸν μισθόν, ὅστις θὰ κατεβάλλετο εἰς ἀδειοῦχον χειριστήν, ψευδῶς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ἀναιρετέαν ἑαυτὴν κατέστησε κατὰ τοῦτο, συμφώνως τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 807 ἐδάφιον 17 Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐφαρμοστέα ἐν προκειμένῳ κατ' ἄρθρον 24 τοῦ Εἰσ.Ν.Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς ἐκ τοῦ χρόνου ἐκδόσεως τῆς ἄνω ἀποφάσεως καὶ κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου πρῶτον λόγον ἀναιρέσεως.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 3514/1928, ἄρθρον 10 τοῦ νόμου 1234/1918, ὡς ἐτροποποιήθη δι' ἄρθρου 7 νόμου 4558/1930 καὶ ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953, ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος θεωρεῖται ὁ κατὰ κύριον ἐπάγγελμα ἀπασχολούμενος ἐπὶ ἀντιμισθίᾳ, ἀνεξαρτήτως τρόπου πληρωμῆς, καὶ παρέχων ἐργασίαν ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικήν. Δεχθεῖσα ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὅτι ὁ χειρισμὸς τοῦ ἐν λόγῳ μηχανήματος, διαθέτοντος δύο κινητῆρας, ὧν ὁ εἷς διὰ τὴν προώθησιν καὶ ὁ ἕτερος διὰ τὴν ἀνύψωσιν ἐπὶ δύο περονῶν τοποθετουμένου φορτίου μέχρις ἑνὸς τόννου πρὸς στοιβασίαν εἰς ὕψος μέχρι 4 μέτρων καὶ ἔχοντος πηδάλιον, πέδας, ποδομοχλόν, ταχύτητας διὰ τὴν πρὸς τὰ πρόσω καὶ ὀπίσθεν κίνησιν καὶ διακόπτην (μίζαν) διὰ τὴν ἐκκίνησιν, ἀπαιτεῖ, πλὴν τῆς σωματικῆς ἐνεργείας, τεχνικὰς γνώσεις, ἐξειδικευμένην ἐμπειρίαν καὶ πρωτοβουλίαν, ὀρθῶς καὶ δι' ἐπαρκοῦς αἰτιολογίας ἦχθη εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι τὸ ἔργον τοῦτο, ὃν κατὰ κύριον χαρακτῆρα πνευματικόν, προσέδωκεν εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου, ἀπορριπτέος δὲ ὡς ἀβάσιμος τυγχάνει ὁ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, διὰ τῆς δευτέρας αὐτῆς αἰτιολογίας, ἔκρινεν, ὅτι ἡ ἔφεσις τῆς ἀναιρεσιούσης, τυγχάνουσα ὡς τοιαύτη ἀπαράδεκτος διὰ μὴ καταβολὴν τῶν

τελῶν συζητήσεως καὶ ἐκπρόθεσμον καταδολὴν κατ' ἄρθρον 772 τῆς προϊσχυσάσης Πολιτικῆς Δικονομίας παραδόλου, ἔδει νὰ ἐξετασθῇ ὡς ἀντέφεσις, καθ' ὃ μέρος ἀφεώρα τὰ διὰ τῆς ἐφέσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐκκληθέντα κεφάλαια. Ἐν δὲ τῷ διατακτικῷ αὐτῆς διέλαβε ρητὴν διάταξιν περὶ ἀπορρίψεως τῆς ἀντεφέσεως κατ' οὐσίαν. Ἐντεῦθεν συνάγεται σαφῶς, ὅτι ἡ ἀντέφεσις ἐκρίθη ἀπορριπτέα ἐν τῷ συνόλῳ της καὶ συνεπῶς οὐδεμία ἔλλειψις τοῦ διατακτικοῦ ὑφίσταται σχετικῶς. Ὁ δὲ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων τελευταῖος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ἀναιρουμένης ἐν μέρει τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως κατὰ τὰ ἀνωτέρω καὶ τῆς ὑποθέσεως χρῃζούσης διευκρινήσεως, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, δέον αὐτὴ νὰ παραπεμφθῇ πρὸς περαιτέρω ἐκδίκασιν εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ ὁριζόμενον Τμῆμα, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 598 § 3 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, συμψηφιζομένης τῆς δικαστικῆς δαπάνης τῆς παρούσης καὶ τῆς κατ' ἔφεσιν δίκης κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 180 § 1 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας (*).

III. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΝΕΟΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Καταχρηστικὴ ἄσκησις δικαιώματος μισθώτου

Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότιδος περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ, ὑπαγομένου εἰς τὸν Νόμον 1799/1942, κατὰ Νόμον 971/1949, ὡς ἐκ τοῦ ὅτι οὐδέποτε μέχρι τῆς ἀπολύσεως του, οὔτε καὶ μετέπειτα, προσῆγαγε βεβαίωσιν διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῶν ἐκ τοῦ Νόμου τούτου εὐεργετημάτων, οὐδὲ ἐδήλωσέ τι περὶ τῆς ὡς ἀγωνιστοῦ τῆς Ἐθνικῆς ἀντιστάσεως ἰδιότητός του καὶ τῶν ἐκ τοῦ Νόμου 971/1949 δικαιωμάτων του, οὔτε καὶ μετὰ τὴν ἀπόλυσιν του καὶ μέχρι τῆς ἀγωγῆς, τὴν ὁποίαν ἤγειρε μετὰ δεκαπενταετίαν.—Ἀναίρεσις ἀποφάσεως, μὴ λαβούσης ὑπ' ὄψιν τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον, ἀσκοῦντα οὐσιώδη ἐπιρροήν, ὡς θεμελιοῦντα τὴν κατ' ἄρθρον 281 Α.Κ. ἔνστασιν.

(*) Ἀνῃρέθη ἐν μέρει ἡ ὑπ' ἀριθ. 20586/1968 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

Ἀρείου Πάγου 148/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δημ. Μητ.άκος**

Συνήγοροι οἱ κ.κ. Ι. Παππᾶς, Ι. Παπάκης

Ὡς δείκνυται ἐκ τῶν ἐνώπιον τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου ὑποβληθεισῶν προτάσεων τῆς ἀναιρεσειούσης κατὰ τὴν συζήτησιν, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, αὕτη, πρὸς ἀπάκρουσιν τῆς κατ' αὐτῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, προέβαλεν, ὅτι ἡ ἄσκησις τοῦ ἐκ τοῦ νόμου 971/1949 προταθέντος δικαιώματος του εἶναι καταχρηστική, ὡς ἐκ τοῦ ὅτι οὗτος, ὑποβαλών πρὸς τὴν ἀναιρεσείουσαν δήλωσιν νομιμοφροσύνης ἀπὸ 13.8.1949 (ἐπικειμένης τῆς ἐντάξεως τῶν ὑπαλλήλων της), ἀνέφερε μὲν πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν ἐντάξεως, ὅτι ὑπάγεται εἰς τὸν νόμον 1799, ἀλλ' οὐδέποτε πρὸς αὐτήν, οὔτε καὶ πρὸς τὴν ἀναιρεσείουσαν καὶ μέχρι τῆς ἀπολύσεώς του (27.7.1953), οὔτε καὶ μετέπειτα, προσήγαγε σχετικὴν βεβαίωσιν διὰ τὴν ἀναγνώρισιν αὐτῷ τῶν ἐκ τοῦ νόμου τούτου εὐεργετημάτων, πάντως δὲ περὶ τῆς ὡς ἀγωνιστοῦ τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως ἰδιότητός του καὶ τῶν ἐκ τοῦ νόμου 971/1949 δικαιωμάτων του οὐδὲν ἐδήλωσεν, οὔτε καὶ μετὰ τὴν ἀπόλυσιν του καὶ μέχρι τῆς ἀγωγῆς, ἣν ἤγειρε μετὰ δεκαπενταετίαν. Τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον τῆς ἀναιρεσειούσης, εἰ καὶ ἀσκοῦντα οὐσιώδη εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς πρκειμένης δίκης ἐπιρροήν, ὡς θεμελιοῦντα τὴν κατ' ἄρθρον 281 Α.Κ. ἔνστασιν, δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν του καὶ δὴ ἐν τῷ συνόλῳ του τὸ δικάσαν δικαστήριον, ἐρευνῆσαν τοῦτον, καθ' ἃ ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του ἐμφαίνεται, μόνον ὡς πρὸς τὸ ὅτι ἐπὶ μακρὸν χρόνον ὁ ἀναιρεσίβλητος δὲν διεξεδίκησε τὰς ἐπιδίκους ἀξιώσεις του, οὐδ' ἐδήλωσε τὴν 13.8.1949, ὅτε ὑπέβαλε σχετικὴν δήλωσιν πρὸς τὴν ἀναιρεσείουσαν, τὴν ἐπικαλουμένην ἰδιότητά του ὡς μέλους τῆς ἐθνικῆς ὀργανώσεως, ἀπορρίψαν τοῦτον, κατ' ἀκολουθίαν δὲ καὶ τὴν ἔφεσιν τῆς ἀναιρεσιβλήτου κατὰ τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως, δι' ἧς ἀνεγνωρίσθη δικαίωμα προαγωγῆς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου. Οὕτω πράξαν τὸ δικαστήριον ἐσφάλη καὶ ἀναιρετέαν ἐντεῦθεν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του ταύτην κατὰ τὸ ἐδ. 7 τοῦ ἄρθρου 807 τῆς προϊσχυσάσης Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐφαρμοζομένης ἐν προκειμένῳ κατ' ἄρθρον 24 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονο-

μίας καὶ τὸν τοιαύτην ἔννοιαν ἔχοντα ζῶν λόγον ἀναιρέσεως (*).

IV. ΝΑΥΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ

1. Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ναυτικοῦ καὶ ἔξοδα παλιννοστήσεως

Βάσις ἀγωγῆς ναυτικοῦ περὶ ἐπιδικάσεως εἰς αὐτὸν κατ' ἄρθρα 74 καὶ 78 Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου ἐξόδων παλιννοστήσεώς του, ὡς καταγγελθείσης ὑπ' αὐτοῦ τῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας (ναυτολογήσεως) εἰς λιμένα τῆς ἀλλοδαπῆς, λόγῳ τοῦ ὅτι ὁ πλοίαρχος τοῦ σκάφους, εἰς ὃ ὑπηρέτησεν, ὑπέπεσεν ἐναντί του εἰς βαρεῖαν παράβασιν τῶν καθηκόντων του.—Κρίσις ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου ὡς ἀναποδείκτου, ἐπιδίκασις ὅμως τῶν ἐξόδων παλιννοστήσεως, δεχθείσης ὅτι ἐκ τῶν ἀποδείξεων προέκυψεν, ὅτι ἡ σύμβασις ἐλύθη κοινῇ τῶν διαδίκων συναινέσει.—Ἀναίρεσις τῆς ἀποφάσεως, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπῆρχε τοιαύτη βάσις ἐν τῇ ἀγωγῇ.

Ἀρείου Πάγου 142/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Γ. Καραμάνος**
Δικηγόρος ὁ κ. Χρ. Κωστρομπας

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὡς ἐκ ταύτης δείκνυται, τὴν μόνην βάσιν τῆς ὑπὸ δίκην ἀγωγῆς, δι' ἧς ὁ ἀναιρεσίβλητος ζητεῖ κατ' ἄρθρα 74 καὶ 78 Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου τὴν ἐπιδίκασιν τῶν ἐξόδων παλιννοστήσεως του, ὡς καταγγελθείσης ὑπ' αὐτοῦ τῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας των (ναυτολογήσεως) εἰς λιμένα τῆς ἀλλοδαπῆς, λόγῳ τοῦ ὅτι ὁ πλοίαρχος τοῦ σκάφους, εἰς ὃ ὑπηρέτει, ὑπέπεσεν ἐναντί του εἰς βαρεῖαν παράβασιν τῶν καθηκόντων του, ἔκρινεν ὡς ἀναπόδεικτον, ἐπεδίκασεν ὅμως τὰ ἔξοδα ταῦτα παλιννοστήσεως, δεχθεῖσα, ὅτι ἐκ τῶν ἀποδείξεων προέκυψεν, ὅτι ἡ σύμβασις τῶν διαδίκων ἐλύθη κοινῇ τούτων συναινέσει καὶ δικαιοῦται οὗτος ταῦτα ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης. Ἐφ' ὅσον ὅμως τοιαύτη βάσις ἐν τῇ ἀγωγῇ δὲν ὑπῆρχεν, ἀνεπιτρέπτως ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἐξετάθη εἰς ἔρευναν, ἐὰν ἐδικαιοῦτο ὁ ἀναιρεσίβλητος τὰ ἔξοδα παλιννοστήσεως ἐξ ἑτέρας αἰτίας μὴ ἐν τῇ ἀγωγῇ περιεχομένης καὶ βάσιμος τυγχάνει ὁ πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως, δέον δὲ αὐτὴ νὰ ἀναιρεθῇ, κατ' ἄρθρον 807 ἐδ. 7 Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς δεχθεῖσα πράγματα μὴ προταθέντα, ἅτινα εἶχον οὐσιώδη ἐπιρροὴν ἐπὶ τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης (*).

2. Ἐφαρμοστέαι ἐπὶ συμβάσεως ναυτικῆς ἐργασίας διατάξεις

Σύμβασις ναυτικῆς ἐργασίας ἐκείνη, διὰ τῆς ὁποίας προσλαμβάνεταί τις, ἵνα παράσχῃ τὰς ὑπηρεσίας του ὡς μηχανοδηγοῦ ἐπὶ πλοίων χωρητικότητος καθαρᾶς ἄνω τῶν 10 κόρων, προσδιορισμένου δὲ νὰ ἐνεργῇ μεταφορὰς πραγμάτων εἰς οἱανδήποτε θαλασσίαν περιοχὴν ἢ τὴν ρυμούλκησιν ἢ ἄλλην ναυτιλιακὴν ἐργασίαν.—Ἀποδείξεις, ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἰσχύος τοῦ ἄρθρου 337 Ἐμπορικοῦ Νόμου, καὶ διὰ μαρτύρων, ὅταν δὲν ἐτηρεῖτο ναυτολόγιον.— Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ τῆς συμβάσεως ταύτης τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 656 καὶ 669 Α.Κ., ὡς καὶ τῶν τοῦ Νόμου 2112 1920.— Ἐφαρμογὴ πρὸ τοῦ Νόμου 3816 1958 τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 361 Ἐμπορικοῦ Νόμου καὶ μετὰ τὸν Νόμον τοῦτον τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 72.—Καταγγελία συμβάσεως ναυτολογήσεως ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου.—Ἐπαναφορὰ τῶν πραγμάτων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀποφάσεως κατάστασιν κατ' ἄρθρον 597 § 2 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

Ἀρείου Πάγου 157/1969, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Χρ. Καθάρειος**
Δικηγόρος ὁ κ. Εὐαγγ. Κεργούλας

(**) Καὶ τὸ δικαστήριον τοῦτο σύμφωνον ἔχει πρὸς τὴν ἐξενεχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ παραπέμψαντος Τμήματος γνώμην, ὅτι ἡ σύμβασις, δι' ἧς προσλαμβάνεταί τις, ἵνα παράσχῃ τὰς ὑπηρεσίας του ὡς μηχανοδηγοῦ ἐπὶ πλοίου χωρητικότητος καθαρᾶς ἄνω τῶν 10 κόρων, προσδιορισμένου δὲ νὰ ἐνεργῇ μεταφορὰς πραγμάτων ἐν οἱαδήποτε θαλασσία περιοχῇ ἢ τὴν ρυμούλκησιν ἢ ἄλλην ναυτιλιακὴν ἐργασίαν.

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 22084/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐκτὸς ἐδ.

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2280/1968 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς ὡς ἐκτὸς ἐδ.

(**) Μετὰ τῆς Α.Π. 63/1968, Τμ. Β', ΕΕΔ 27, 169.

είναι ταιαύτη ναυτικής έργασίας, ήτις, ύπό τό κράτος τής ισχύος τού άρθρου 337 τού Ε.Ν., ότε καταρτίσθη ή μεταξύ των διαδίκων σύμβασις, ηδύνατο να αποδειχθή και διά μαρτύρων, όταν δέν ετηρείτο ναυτολόγιον. Και περαιτέρω, ότι επί τής συμβάσεως ταύτης ουδεμίαν έχουσιν εφαρμογήν αί διατάξεις των άρθρων 656 και 669 τού Α.Κ., ως και αί τοιαύται τού νόμου 2112/1920, ως ούτος μεταγενεστέρως ετροποποιήθη, αλλά πρό μέν τού νόμου 3816/1958 «περί κυρώσεως τού Κώδικος Ιδιωτικού Ναυτικού Δικαίου» είχεν εφαρμογήν ή διάταξις τού άρθρου 361 τού Ε.Ν., μετά δε τον νόμον τούτον ή διάταξις τού άρθρου 72. Κατ' αμφοτέρας δ'μως ταύτας ο πλοίαρχος δύναται να καταγγείλη την σύμβασιν ναυτολογήσεως κατά πάντα χρόνον άνευ τηρήσεως προθεσμίας τινός, οπότε ο απολυόμενος υπό τό κράτος τού νέου νόμου δικαιούται τής αποζημιώσεως των άρθρων 75 και 76 τού ως είρηται νόμου 3816/1958. Τούτων δθεν δεκτών γενομένων δέον να ερευνηθή περαιτέρω κατ' ουσίαν ή υπό τής προσβαλλομένης αποφάσεως απορριφθείσα αγωγή και τα κατ' αυτής παράπονα τής κρινομένης εφέσεως.

Εκ τής καταθέσεως τού ενώπιον τού δικάσαντος πρωτοδίκου εξετασθέντος μάρτυρος τού ενάγοντος, τής περιεχομένης εν τω προσαγομένω τη προσβαλλομένη αποφάσει πρακτικώ συνεδριάσεως εν νομίμω αντιγράφω, των λοιπών αυτόθι αναφερομένων δηλώσεων των διαδίκων, ως και πάντων των προσαγομένων και επικαλουμένων εγγράφων, διά την εξ αυτών συναγωγήν βεβαιώσεων, αρκούσα βεβαιώσις προέκυψεν εξ αυτών, ότι ο ενάγων προσελήφθη εν τη υπηρεσία τής εναγομένης εταιρείας διά συμβάσεως εργασίας αορίστου χρόνου υπό τού νομίμου εκπροσώπου αυτής από τού Αυγούστου 1948, προσέφερε δε ούτος εκτοτε τας υπηρεσίας του ως μηχανικός εις τα πλωτά μέσα τής εναγομένης τα ευρισκόμενα εν τω λιμένι τής Θεσσαλονίκης και προωρισμένα διά την μεταφοράν πραγμάτων και την ρυμούλκησιν ετέρων πλωτών ειδών. Ειδικώτερον, ο ενάγων είργάσθη ως μηχανικός επί των ρυμουλκών «π.τ.», «...» και «...» μέχρι τής κατά την 1ην Αυγούστου 1964 καταγγελίας τής συμβάσεως εργασίας. Ως δε προκύπτει εκ των υπό τής αναιρεσειούσης προσαγομένων από 15 Μαρτίου 1965 και 18 Φεβρουαρίου 1966 βεβαιώσεων τού Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας τα ως είρηται ρυμουλκά είναι χωρητικότητος καθαράς άνω των 10 κόρων έκαστον και δή τό μέν «...» 10,38 κόρων, τό δε «...» 32,04 κόρων, εις ταύτα δε είργάζετο ούτος κατά την τελευταίαν δεκαετίαν. Συνεπώς είναι πρόδηλον, ότι ή καταρτισθείσα και διέπουσα τούς διαδίκους σύμβασις είναι ναυτιλιακή τοιαύτη, διεπομένη υπό των εν τη προηγηθείση σκέψει αναφερομένων διατάξεων των άρθρων 72, 75 και 76 τού νόμου 3816/1958. Κατ' αυτάς δε ή σύμβασις ναυτολογήσεως δύναται κατά πάντα χρόνον να λυθή διά καταγγελίας υπό τού πλοιάρχου, μη υποχρεουμένου να τηρήση προθεσμίαν τινά, ή δε αποζημίωσις τού απολυομένου εις την περίπτωσιν ταύτην συνίσταται εις ποσόν ίσον προς τον μισθόν 15 ημερών.

Εν προκειμένω εβεβαιώθη, ότι ή εναγομένη εταιρεία μετά την νομίμως γενομένην καταγγελίαν τής συμβάσεως προσέφερε προς τον ενάγοντα ως αποζημίωσιν το ποσόν των δραχμών 8.300 και δι' ημερομισθια υπερημερίας δραχμάς 1.555, τούτου δε αρνηθέντος την παραλαβήν παρακατέθηκε ταύτα υπέρ τού ενάγοντος εις το Ταμείον Παρακαταθηκών και Δανείων, ως τούτο δείκνυται εκ τού προσαγομένου από 15 Φεβρουαρίου 1969 πιστοποιητικού τού Ταμείου τούτου. Συνεπώς ή κρινομένη αγωγή, διώκουσα την αναγνώρισιν ως άκύρου τής γενομένης καταγγελίας τής συμβάσεως εργασίας επί τω λόγω, ότι δέν κατέβαλεν ή εναγομένη την αποζημίωσιν τού νόμου 2112/1920, ήτοι τούς μισθούς 12 μηνών, και περαιτέρω την καταδίκην ταύτης εις καταβολήν μισθών υπερημερίας, δέον να απορριφθή ως νόμω και ουσία αβάσιμος. Εις το αυτό δθεν συμπέρασμα κατέληξασα και ή προσβαλλομένη πρωτοβάθμιος απόφασις τού δικάσαντος Πρωτοδίκου Θεσσαλονίκης, ορθώς έκρινε, τα δε αντιθέτως υποστηριζόμενα εν τη κρινομένη έφέσει είναι απορριπτέα ως αβάσιμα.

Κατά τό άρθρον 597 § 2 τού Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας, εάν αποδεικνύεται προαποδεικτικώς εκουσία ή αναγκαστική εκτέλεσις τής αναιρεθείσης αποφάσεως, ο Άρειος Πάγος, υποβαλλομένης αιτήσεως διά των προτάσεων, διατάσσει διά τής αναιρετικής αποφάσεως την επαναφοράν των πραγμάτων εις την προ τής εκτελέσεως κατάστασιν. Κατά δε το άρθρον 599 § 3 τού αυτού Κώδικος ή ως είρηται διάταξις εφαρμόζεται και επί τού δικαστηρίου τής παραπομπής. Η αίτησις δ-

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΣΥΝΘΕΣΙΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

Γενικαί έπί τοῦ θέματος έφαρμοζόμεναι άρχαί

Συγκρότησις Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν.— Ὑποχρεωτική ἡ πρόσληψις πάντων τῶν μελῶν συλλογικοῦ ὀργάνου διοικήσεως, τακτικῶν καὶ ἀναπληρωματικῶν, ὁσάκις τοῦτο συνέρχεται ὄχι εἰς τακτὰς ἡμέρας.

Δέχεται καὶ ἡ κατωτέρω αὐτὴ ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἐν ὁμοιογίᾳ πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦτου νομολογούμενα (Σ.Ε. 3145/1968, εἰσηγητὴς *Β. Ράϊης*, ΕΕΔ 28, 366, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαί), ὅτι διὰ τὴν νόμιμον σύνθεσιν τῶν συλλογικῶν ὀργάνων διοικήσεως ἀπαιτεῖται, ὁσάκις αἱ συνεδριάσεις δὲν γίνονται εἰς τακτὰς ἡμέρας, ἡ πρόσκλησις πάντων τῶν μελῶν, τακτικῶν καὶ ἀναπληρωματικῶν.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 652/1969, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Μαραγκόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Γ. Παναγιούλας**
Δικηγόρος ὁ κ. Γ. Δημητρίου

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 1454/28.9.1967 ἀποφάσεως τῆς Ἐκδικαστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, δι' ἧς ἀπερρίφθη τελικῶς τὸ περὶ συνταξιοδοτήσεως ἐκ τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου λόγῳ ἀναπηρίας αἴτημα τοῦ καὶ νῦν αἰτοῦντος.

Δυνάμει τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 4/1967 περὶ ἀποκαταστάσεως εὐρυθμίας εἰς τὴν λειτουργίαν τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Ὀργανισμῶν κλπ., ὡς αὕτη συνεπληρώθη καὶ ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 19/1967, ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 59608/3224/7.6.1967 κοινὴ ἀπόφασις τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, δι' ἧς ὡρίσθη, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ Ἐφέσεων τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν συγκροτεῖται ἐξ α) τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ Κοινωνικῆς Ἀσφαλείας, ὡς προέδρου, β) ἑνὸς Παρέδρου τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ προέδρου, γ) τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Διευθύνσεως Συντάξεως καὶ Προνοίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, δ) ἑνὸς ἀντιπροσώπου τῶν μισθωτῶν ἐκ τῆς τάξεως τῶν αὐτοκινητιστῶν καὶ ε) ἑνὸς ἀντιπροσώπου τῶν ἐργοδοτῶν ἐκ τῆς τάξεως τῶν αὐτοκινητιστῶν. Ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις συνεπληρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 12980/603/29 Ἰανουαρίου 1968 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως, Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, ὁρισθέντος ὅτι, ἀντὶ τῶν ἀνωτέρω, ὡς μέλος ὑπὸ στοιχεῖον α) τῆς ὡς ἄνω

θεν τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ἡ ὑποβαλλομένη διὰ τῶν προτάσεων, ὅπως ὑπογρεωθῇ ὁ ἀναιρεσίβλητος καὶ ἐπιστρέψῃ τὸ ἐκ δραχμῶν 8.965 ποσόν, ὅπερ αὕτη ἐκουσίως μὲν, ἀλλ' εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ἀναιρεθείσης ὑπ' ἀριθ. 4633/1967 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης κατέβαλε, κατόπιν ἐπιδόσεως αὐτῇ ἀντιγράφου τῆς ἀποφάσεως ταύτης μετ' ἐπιταγῆς παρὰ πόδας αὐτῆς πρὸς πληρωμήν, εἶναι νόμιμος κατὰ τὰς ὡς εἴρηται διατάξεις. Προκύπτοντος δὲ ἐκ τῆς προσαγομένης καὶ ἐπικαλουμένης ἀπὸ 23 Σεπτεμβρίου 1967 ἀποδείξεως τοῦ ἐν δίκῃ παραστάντος πληρεξουσίου δικηγόρου τοῦ ἐναγοντος Δ.Δ., ὅτι ἔλαβεν αὐτὸς τὸ ἀνωτέρω ποσὸν διὰ λογαριασμοῦ τοῦ ἐντολέως του καὶ εἰς ἐξόφλησιν τῆς ὡς ἄνω ἐπιταγῆς πρὸς πληρωμήν, δέον νὰ γίνῃ δεκτὸν καὶ κατ' οὐσίαν τὸ αἴτημα τοῦτο καὶ διαταχθῇ ἡ ἀπόδοσις τῶν καταβληθέντων εἰς τὴν ἀναιρεσείουσαν.

Επιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Τ.Σ.Α. μετέχει : «Ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς Κοινωνικῆς Ἀσφαλείας ἢ ἀνώτατος ὑπάλληλος τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου ἐπὶ βαθμοῦ 3ῳ ἢ 2ῳ ὡς πρόεδρος αὐτῆς...». Ἐκ παραλλήλου πρὸς τὰ ἀνωτέρω ὡρίσθη ἐν τέλει τῆς πρώτης ἐκ τῶν ὡς ἄνω μνημονευθεισῶν δύο κοινῶν ἀποφάσεων ὅτι: «Ὡς πρὸς τὰς ἀποδείξεις, τὸν τρόπον συγκροτήσεως, τὴν λῆψιν ἀποφάσεων, τὴν θητείαν, ἀπαρτίαν καὶ ὁρισμὸν εἰσηγητῶν καὶ γραμματέων ἰσχύουν ἀναλόγως αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 8, 9, 10 καὶ 11 ἐκ.δ. 459/1965», ἤτοι τοῦ ἐκ.δ., δι' οὗ εἶχον πρότερον καθορισθῆ τὰ τῆς συγκροτήσεως κλπ. τῶν διατηρηθεισῶν ἐπὶ βάσει τῶν προϊσχυσάντων νόμων ἐπιτροπῶν καὶ συμβουλίων. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐν τοῖς ἄνω διατάξεων καὶ πράξεων καὶ ἐν ὄψει ἀκριβῶς αὐτῶν, πλὴν τῆς ὑπ' ἀριθ. 12980/603/29 Ἰανουαρίου 1968 κοινῆς ἀποφάσεως, ἥτις ἐξεδόθη μετὰ ταῦτα καὶ συνεπληρώθη τὸ ὅλον νομικὸν καθεστώς, τὸ διέπον τὸ θέμα τῆς συγκροτήσεως καὶ συνθέσεως τῆς κατὰ τὰ ἄνω Ἐπιτροπῆς, ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 66388/4731/5.8.1967 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας, δι' ἧς καθωρίσθησαν ὡς μέλη τῆς παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας διατηρηθησομένης Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Τ.Σ.Α. ἐπὶ τριετῆ θητείαν οἱ: α) Γενικὸς Διευθυντὴς Κοινωνικῆς Ἀσφαλείας, πρόεδρος, β) Δημήτριος Λιακατᾶς, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, γ) Διευθυντὴς τῆς Διευθύνσεως Συντάξεων καὶ Προνοίας, δ) Γεώργιος Πανόπουλος, ἐκπρόσωπος τῶν μισθωτῶν, καὶ ε) Κοσμᾶς Μαστροκόλιας, ἐκπρόσωπος τῶν ἐργοδοτῶν, ἁπάντων ὡς μελῶν, μὲ ἀναπληρωτὰς αὐτῶν ἀντιστοίχως τοὺς : β) Κ. Διαλεκτόν, Πάρεδρον Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, γ) Παν. Παυλάκην, Διευθυντὴν τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, δ) Μιχ. Ζωάκον, ἐκπρόσωπον τῶν μισθωτῶν, καὶ ε) Ἠλίαν Τσάκην, ἐκπρόσωπον τῶν ἐργοδοτῶν.

Συμφώνως πρὸς γενικὰς ἀρχάς, διεπούσας τὰ τῆς συγκροτήσεως καὶ συνθέσεως τῶν συλλογικῶν ὀργάνων τῆς Διοικήσεως, ἰσχυούσας, ἐφ' ὅσον ἐλλείπουσιν εἰδικαὶ διατάξεις ρυθμίζουσαι κατὰ τρόπον διάφορον τὰ αὐτὰ θέματα, ὁσάκις συλλογικόν τι ὄργανον συνέρχεται οὐχὶ εἰς τακτὰς ἡμέρας, εἶναι ὑποχρεωτικὴ ἡ πρόσκλησις ἁπάντων τῶν μελῶν αὐτοῦ, τακτικῶν καὶ ἀναπληρωματικῶν, καὶ ἡ ἀποδεδειγμένη γνῶσις τῆς προσκλήσεως ταύτης, δημιουργουμένης ἄλλως ἀκυρότητος τῆς συνθέσεως τοῦ ὀργάνου, ἂν τοῦτο δὲν συνετέθη ἐν τινι συγκεκριμένῃ περιπτώσει ἐκ πάντων τῶν τακτικῶν μελῶν του καὶ δὲν ἀποδεικνύεται ἐν περιπτώσει μὴ συμμετοχῆς μέλους τινὸς ἡ γνῶσις τῆς προσκλήσεως ἐκ μέρους τοῦ τε μὴ συμμετασχόντος μέλους καὶ τοῦ νομίμου αὐτοῦ ἀναπληρωτοῦ.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς δείκνυται ἐξ αὐτῆς τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 18978/13 Μαρτίου 1969 ἐγγράφου τοῦ Τ.Σ.Α., αἱ μὲν συνεδρίαι τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Τ.Σ.Α. κατὰ τὴν περίοδον, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, δὲν ἐλάμβανον χώραν εἰς τακτὰς ἡμέρας, εἰς δὲ τὴν συγκεκριμένην ἡμέραν, καθ' ἣν συνεδρίασεν ἡ Ἐπιτροπή, καὶ ἐξέδωκε τὴν προσβαλλομένην (28.9.1967), ταύτης μετέσχον οἱ Π. Πανάρετος, Διευθυντὴς Ὑπουργείου Ἐργασίας, καὶ Γ. Πανόπουλος, ἐκπρόσωπος τῶν μισθωτῶν αὐτοκινητιστῶν, καὶ Κοσμᾶς Μαστροκόλιας, ἐκπρόσωπος τῶν ἐργοδοτῶν αὐτοκινητιστῶν», χωρὶς ἐξ οὐδενὸς στοιχείου νὰ προκύπτῃ, ὅτι τὰ μὴ μετασχόντα τῆς συνεδριάσεως λοιπὰ τακτικὰ καὶ ἀναπληρωματικὰ μέλη ἔλαβον γνῶσιν τῆς σχετικῆς προσκλήσεως καὶ δὲν μετέσχον τῆς συνεδριάσεως διά τινα τῶν ἐν τῷ νόμῳ προβλεπομένων λόγων. Ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τυγχάνει ἀκυρωτέα διὰ κακὴν σύνθεσιν τοῦ ἐκδόντος ταύτην ὀργάνου συμφώνως πρὸς τὸν σχετικὸν λόγον ἀκυρώσεως, ὁπωσδήποτε προβαλλόμενον.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

"Ασφάλισις εἰς τὸ "Ιδρυμα Κοινωνικῶν 'Ασφαλίσεων

4. Δικαίωμα συντάξεως, ἐν περιπτώσει θανάτου ἠσφαλισμένου τοῦ Ι.Κ.Α., καὶ τῶν γονέων αὐτοῦ, ἐὰν ἡ συντήρησις των ἐπεβάρυνε κυρίως τὸ θανὸν τέκνον των, ἐὰν τοῦτέστι, κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 28 § 6 τοῦ Α.Ν. 1846 1951, ἡ συμβολὴ τοῦ θανόντος τέκνου εἰς τὴν συντήρησιν τῶν γονέων του ἦτο οὐσιώδης.—Ἐξάρτησις τοῦ οὐσιώδους ἢ μὴ τῆς συμβολῆς ταύτης.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 845/1969, Τμ. Α'

Πρόεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Μαραγκόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Θ Κουρουσόπουλος**
Δικηγόρος ὁ κ. Στ. Σπετσάκης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 601/1.4.1968 ἀποφάσεως τῆς 1ης Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ι.Κ.Α., δι' ἧς ἀπερρίφθη τελικῶς ἡ ἀπὸ 26.8.1966 αἴτησις τῶν ἤδη αἰτούντων περὶ συνταξιοδοτήσεώς των λόγῳ θανάτου τοῦ υἱοῦ των Ι.Χ., ἠσφαλισμένου, ἐξαφανισθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 32/24.3.1967 ἀποφάσεως τῆς παρὰ τῷ ἐν Ἡρακλείῳ Κρήτης Περιφερειακῷ Καταστήματι τοῦ αὐτοῦ Ἱδρύματος Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς περὶ ἀποδοχῆς τῆς αἰτήσεως ταύτης.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 28 § 6 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἐν περιπτώσει θανάτου ἠσφαλισμένου τοῦ Ι.Κ.Α. δικαιοῦνται συντάξεως καὶ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἐὰν ἡ συντήρησις των ἐπεβάρυνε κυρίως τὸ θανὸν τέκνον των, ἐὰν τοῦτέστι, κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης, ἡ συμβολὴ τοῦ θανόντος τέκνου εἰς τὴν συντήρησιν τῶν γονέων ἦτο οὐσιώδης. Τὸ οὐσιῶδες δὲ ἢ μὴ τῆς συμβολῆς ταύτης ἠρτηται, κατ' ἐκτίμησιν τῶν καθ' ἕκαστα πραγματικῶν περιστατικῶν, οἷον τῆς προσόδου τοῦ θανόντος, τῶν τυχὸν ἐξ οἱουδήποτε ἄλλων πηγῶν ἐσόδων τῶν γονέων, τῆς καταστάσεως τῆς ὑγείας των, τῆς συμβολῆς εἰς τὴν συντήρησιν αὐτῶν, τῶν λοιπῶν τυχὸν τέκνων των, ἐκ τῆς κρίσεως ἑάν, ἀφαιρουμένης τῆς προσόδου τοῦ θανόντος, οἱ γονεῖς δύνανται νὰ ἐξασφαλίσωσι τὸ κατὰ τὰς κρατούσας ἑκάστοτε συνθήκας καὶ τὰ δεδομένα τῆς κοινῆς πείρας ἐλάχιστον ὅριον συντηρήσεώς των.

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῆς προσβαλλομένης πράξεως ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ὁ πρῶτος τῶν αἰτούντων (πατὴρ) ἡλικίας 58 ἐτῶν, πραγματοποιήσας μέχρι τοῦ ἔτους 1958 ὡς ἠσφαλισμένος τοῦ Ι.Κ.Α. 1600 ἡμέρας ἐργασίας, ἀπασχολεῖται ἤδη κατὰ τὰς προϊούσας ὥρας ὡς πλανόδιος ἀπορολαχανοπώλης, διαθέτων μικρὸν ἱππόζυγιον μετὰ διτρόχου ἁμάξης, ὅτι ἡ μήτηρ ἀπασχολεῖται ἐποχιακῶς, πραγματοποιήσασα ἀπὸ τοῦ ἔτους 1957 μέχρι τοῦ ἔτους 1962, 496 ἡμέρας ἐργασίας, καὶ ὅτι ὁ θανὼν υἱός των, ἐργαζόμενος εἰς σιδηρουργεῖον ἀπὸ τοῦ ἔτους 1962, ἐπραγματοποίησε, συμφώνως τῷ ἀσφαλιστικῷ των βιβλιαρίῳ, κατὰ τὸ ἔτος 1966 καὶ δὴ μέχρι τῆς 4.8.1966, ὅτε ἐπέστη θανατηφόρων ἐργατικῶν ἀτυχημα, 45 μόνον ἡμέρας ἐργασίας. Ἐν ὄψει δὲ τούτων ἀπερρίφθη τὸ περὶ συνταξιοδοτήσεως αἴτημα τῶν αἰτούντων, ἐπὶ τῇ σκέψει ὅτι δὲν ἦτο οὐσιώδης ἡ συμβολὴ τοῦ θανόντος υἱοῦ των εἰς τὴν συντήρησίν των, καθ' ὅσον οὗτοι ἐξησφάλιζον τὸ ἐλάχιστον ὅριον τῆς συντηρήσεώς των ἐκ τῆς ἐργασίας των. Ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου ὅμως καὶ δὴ ἐκ τῶν ἐνώπιον τῆς ἐκδούσης τὴν ὑπ' ἀριθ. 32/1967 ἀπόφασιν Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς μαρτυρικῶν καταθέσεων προκύπτει, ὅτι ὁ πατήρ, ὢν συνεχῶς ἀσθενής, ὡς πάσχων ἐξ ἀρθροπαθείας καὶ χολοκυστίτιδος, δὲν εἰργάζετο ἀποδοτικῶς καὶ ὅτι ὁ θανὼν εἰργάζετο, πέραν τῆς εἰς τὸ σιδηρουργεῖον ἀπασχολήσεώς του, καὶ εἰς οἰκοδομικὰς ἐργασίας, χωρὶς νὰ ἐπικολλᾷ ἔνσημα, λαμβάνων ἡμερομίσθιον. Τὸ οὐσιῶδες τοῦτο γεγονός, ὅπερ, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὑγείαν τοῦ αἰτοῦντος, εἶχε διαπιστώσει καὶ ἡ ἀπὸ 9.2.1960 Ἔκθεσις ἐλέγχου, οὐδόλως ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν, οὐδ' ἐξετίμησεν ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, ἥτις ἄλλωστε οὐδὲν συγκεκριμένον στοιχεῖον, ἀφορῶν εἰς τὸ ὕψος τῶν προσόδων τῶν αἰτούντων καὶ τῶν ἀναγκῶν συντηρήσεώς των, παραθέτει. Ὑπὸ τοιούτους ὅρους ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις ἐλέγχεται ὡς ἀνεπαρκῶς ἠτιολογημένη, τούτῳ δὲ τῷ λόγῳ, βασίμως προβαλλομένῳ, τυγχάνει ἀκυρωτέα.

Κατὰ ταῦτα δέον ὅπως ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις

γίνη δεκτή.

2. Δικαίωμα μειωμένης συντάξεως ἀναπηρίας ἢ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς ἢ συντάξεως γήρατος ἡσφαλισμένου τοῦ Ι.Κ.Α. κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 28 Α.Ν. 1846/1951, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 5 § 5 Νόμου 4104/1960.—Ἔννοια τῆς διατάξεως.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 858/1969, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Μαραγκόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Χ. Φατοῦρος**
Δικηγόρος ὁ κ. Γ. Παπαθανασίου

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἡ αἰτοῦσα, συνταξιοῦχος τοῦ Ι.Κ.Α., ζητεῖ ἐμπροθέσμως τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 350/1968 ἀποφάσεως τῆς Τακτικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὑποκαταστήματος Πειραιῶς τοῦ Ἱδρύματος τούτου, καθ' ἣν μέρος δι' αὐτῆς ἀπενεμήθη εἰς αὐτὴν σύνταξις λόγῳ γήρατος μειωμένη κατὰ 20%, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 § 5 τοῦ νόμου 4104/1960.

Εἰς τὴν διὰ τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 4104/1960 προστεθεῖσαν παράγραφον 14 εἰς τὸ ἄρθρον 28 τοῦ Α.Ν. 1846/1951 ὁρίζεται, ὅτι: «Ἐφ' ὅσον δὲν ἔχει παρέλθει πενταετία ἀπὸ τῆς ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως εἰς τινα περιοχὴν ἢ ἐπαγγελματικὴν κατηγορίαν, πρόσωπα τὰ πρῶτον ὑπαχθέντα εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἐν τῇ περιοχῇ ἢ ἐπαγγελματικῇ ταύτῃ κατηγορίᾳ δικαιοῦνται συντάξεως ἀναπηρίας ἢ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς ἢ συντάξεως γήρατος, μειωμένης κατὰ 20%, ἐφ' ὅσον ἔχουν πραγματοποιήσει 1000 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας ἐν τῇ αὐτῇ περιοχῇ ἢ ἐπαγγελματικῇ κατηγορίᾳ καὶ ἔχουν καταστῇ ἀνάπηροι κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς παραγράφου 2 ἢ ἔχουν συμπληρώσει τὸ κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὅριον ἡλικίας... Μετὰ τὴν πάροδον τῆς πενταετίας ἀπὸ τῆς ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως καὶ δι' ἕκαστον διανυόμενον ἐπὶ πλέον ἔτος προστίθενται εἰς τὰς ὡς ἄνω χιλίας ἡμέρας ἐργασίας ἀνὰ 175 κατὰ μέσον ὅρον μέχρι συμπληρώσεως τῶν ὑπὸ τῶν παραγράφων 1, 1α, 1β, 5 ἢ 6 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζομένων χρονικῶν προϋποθέσεων διὰ τὴν ἀπονομὴν συντάξεως γήρατος, ἀναπηρίας ἢ θανάτου, ὅπως τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως ὑπολογίζεται ἄνευ τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω μειώσεως».

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τούτων, ἀφορωσῶν εἰδικῶς εἰς τοὺς ἡσφαλισμένους, οἵτινες, ὡς ἐκ τῆς περιοχῆς, ἔνθα ἐργάζονται, ἢ τῆς ἐπαγγελματικῆς κατηγορίας, εἰς ἣν ἀνήκουν, ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. συνεπείᾳ τῆς πρώτου ἐπεκτάσεως ταύτης εἰς τὴν ἐν λόγῳ περιοχὴν ἢ κατηγορίαν, ἐὰν μὲν ὁ ἀσφαλιστικὸς κίνδυνος διὰ τὴν λόγῳ γήρατος ἢ ἀναπηρίας συνταξιοδότησιν ἐπέλθῃ ἐντὸς τῆς πρώτης πενταετίας ἀπὸ τῆς κατὰ τ' ἀνωτέρω ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως, εἰς τὸν ἡσφαλισμένον ἀπονέμεται σύνταξις μειωμένη κατὰ 20%, ἐφ' ὅσον ἔχει πραγματοποιήσει χιλίας ἐν συνόλῳ ἡμέρας ἐργασίας, ἐὰν δὲ ὁ ἀσφαλιστικὸς κίνδυνος ἐπέλθῃ μετὰ τὴν πάροδον τῆς ὡς ἄνω πρώτης πενταετίας ὁ ἡσφαλισμένος δικαιοῦται τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω μειωμένης κατὰ 20% συντάξεως, ἐφ' ὅσον ἐπὶ πλέον τῶν ἀνωτέρω χιλίων ἡμερῶν ἔχει πραγματοποιήσει καὶ ἀνὰ 175 ἡμέρας ἐργασίας κατὰ μέσον ὅρον δι' ἕκαστον πέραν τῆς πενταετίας διανυόμενον ἐπὶ πλέον ἔτος, μόνον δὲ μετὰ τὴν πραγματοποίησιν ὑπὸ τοῦ ἡσφαλισμένου τοῦ κατὰ τας περὶ ὧν διατάξεις τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ Α.Ν. 1846/1951 ἀπαιτουμένων γενικῶς ἀριθμοῦ ἡμερῶν ἐργασίας ἀπονέμεται εἰς τοῦτον πλήρης σύνταξις. Ἄλλως λέγουσιν ἡ διάταξις, ἡ ἰσχύουσα μετὰ τὴν πάροδον τῆς πρώτης πενταετίας ἀνὰ 175 ἡμέρας ἐργασίας δι' ἕκαστον ἐπὶ πλέον διανυόμενον ἔτος, σκοπὸν ἔχει, ὅπως ἐξισορροπήσῃ τὴν μειωμένην κατὰ 20% σύνταξιν καὶ μετὰ τὴν πενταετίαν ταύτην εἰς τοὺς ἡσφαλισμένους, οἵτινες δὲν ἐπρόλαβον νὰ συμπληρώσουν τὰς διὰ τὴν ἀπονομὴν πλήρους συντάξεως ἀπαιτουμένας βάσει τῶν περὶ ὧν διατάξεων χρονικὰς προϋποθέσεις. Ὅθεν τὸ προβαλλόμενον ὑπὸ τῆς αἰτούσης ὅτι, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν προαναφερθεισῶν διατάξεων, εἰς περίπτωσιν ἐπελεύσεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου μετὰ τὴν πάροδον τῆς πρώτης πενταετίας ἀπονέμεται πλήρης σύνταξις, ἐφ' ὅσον ὁ ἡσφαλισμένος ἔχει ἐπὶ πλέον τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω χιλίων ἡμερῶν ἐργασίας καὶ ἀνὰ 175 τοιαύτας καθ' ἕκαστον διανυόμενον ἐν ἀσφαλίσει πέραν τῆς πενταετίας ἔ-

τος καὶ χωρὶς ἔτι νὰ ἔχῃ συμπληρώσει τὰς κατὰ τὰς παγίας διατάξεις τοῦ εἰρημένου ἄρθρου 28 χρονικὰς προϋποθέσεις, εἶναι ἀπορριπτέον ὡς νόμῳ ἀβάσιμον.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς ἐδέχθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, προκύπτει δὲ ἐκ τοῦ φακέλου καὶ δὲν ἀμφισβητεῖται ὑπὸ τῆς αἰτούσης, αὕτη εἰργάσθη ὡς οἰκότριτος ὑπηρέτρια εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Τ. ποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Πειραιῶς, ἔνθα ἡ ἀσφάλισις ἐπεξετάθη τὴν 15.2.1961 διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7265/31.1.1961 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐπραγματοποίησε δὲ μέχρι τῆς 30.6.1967, ὅτε, ὡς γεννηθεῖσα τὸ ἔτος 1907, συνεπλήρωσε τὸ ὅριον ἡλικίας, 1700 ἐν συνόλῳ ἡμέρας ἐργασίας, ἐναντι τῶν κατὰ τὰς παγίας διατάξεις ἀπαιτουμένων 3550 ἡμερῶν ἐν τῇ ἀσφαλίσει. Ἑπομένως ὀρθῶς, συμφώνως πρὸς τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτιθέντα, ἀπενεμήθη εἰς αὐτὴν μειωμένη κατὰ 20% σύνταξις βάσει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 § 5 τοῦ νόμου 4104/1960, τὰ δὲ περὶ τοῦ ἀντιθέτου καὶ περὶ παραβιάσεως τῶν ἀρχῶν τῆς χρηστῆς διοικήσεως προβαλλόμενα διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμα.

3. Κανονισμὸς βαρέων καὶ ἀνθυγιεινῶν ἐπαγγελμάτων τοῦ Ι.Κ.Α.— Ὑπαγωγὴ εἰς αὐτὸν ἐκ τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰς βιομηχανίας καὶ βιοτεχνίας ἐλαστικοῦ τῶν ζωμωτῶν κλπ. —Ἔλλειψις δικαιώματος συντάξεως λόγῳ γήρατος μὴ ὑπαγομένων εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην τῶν ἠσφαλισμένων.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 852/1969, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Μαραγκόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Β. Ρώτης**

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ζητεῖται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 349 τῆς 24.11.1967 ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ἀπορριψάσης τὸ αἴτημα περὶ συνταξιοδοτήσεως λόγῳ γήρατος τῆς αἰτούσης.

Ὁ Κανονισμὸς βαρέων καὶ ἀνθυγιεινῶν ἐπαγγελμάτων τοῦ Ι.Κ.Α. (ἄρθρον 1 § 1 περ. κδ' τῆς ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 101960/1. 653 τῆς 16/21.12.1963, Φ.Ε.Κ. 567 Β', ἄρθρον 104 § 1 περ. κδ' τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως Ι.Κ.Α. – ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 55575/I.479 τῆς 18.11/17.12.1965, Φ.Ε.Κ. Β' 816, ἀποφάσεις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 22737/I.139 τῆς 17/28.3.1966, Φ.Ε.Κ. 181 Β') περιλαμβάνει εἰς αὐτόν, ἐκ τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰς βιομηχανίας καὶ βιοτεχνίας ἐλαστικοῦ, τοὺς ζωμωτὰς (καλανδρεῖς), τοὺς παρασκευαστὰς κόλλας, τοὺς συγκολλητάς, τοὺς παρασκευαστὰς μιγμάτων, τοὺς πρεσσαριστὰς κοπῆς καὶ ἐφήσεως, τοὺς κλιβανεῖς, τοὺς βαφεῖς δι' ἐμβαπτίσεως καὶ τοὺς ἀναζωμωτάς.

Ἡ αἰτοῦσα δὲν ἐδικαιοῦτο συντάξεως λόγῳ γήρατος λόγῳ ἐλλείψεως τῶν ἐλαχίστων προϋποθέσεων καὶ μὴ ὑπαγωγῆς εἰς τὸν ὡς ἄνω Κανονισμόν, διότι, κατὰ τὴν προσβαλλομένην πρᾶξιν, καίτοι εἰργάζετο εἰς βιομηχανίαν ἐλαστικοῦ ἐπιτρέπεται κατὰ τὸ πλεῖστον χρονικὸν διάστημα τῆς ἀπασχολήσεώς της ἐργασίαν ἐργατρίας εἰς τὸ τμῆμα συσκευασίας, ἐνίοτε δὲ ἀπησχολεῖτο καὶ μὲ τὸν καθαρισμὸν τῶν διαφόρων προϊόντων τῆς ἐπιχειρήσεως, ὡς ἐλαστικῶν κλπ.». Ἡ τοιαύτη κρίσις τυγχάνει ὀρθὴ εἰς τὰς ἐκθέσεις τῆς διεξαχθείσης ὑπὸ τοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Λιγάλεω σχετικῆς ἐρεύνης, καθ' ἣν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν αἱ μισθοδοτικαὶ καταστάσεις τῆς ἐπιχειρήσεως, τὰ μισθολόγια τοῦ Ι.Κ.Α., πληροφορίαι παρὰ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ, ἑνὸς μετόχου καὶ ἑνὸς μισθωτοῦ τῆς Βιομηχανίας. Τὰ ἐν λόγῳ στοιχεῖα ἐκτιμᾷ ἡ προσβαλλομένη ὡς ἐπικρατέστερα τῶν προσκομισθέντων παρὰ τῆς ἐνδιαφερομένης, ἤτοι μιᾶς ἰδιογράφου βεβαιώσεως ἑνὸς συνταξιούχου, διατελέσαντος Προϊσταμένου τοῦ Προσωπικοῦ τῆς Ἑταιρείας, καὶ μιᾶς ἑτέρας τοῦ τέως Προϊσταμένου τοῦ Λογιστηρίου αὐτῆς. Νομίμως, ὅθεν, καὶ ἐπαρκῶς αἰτιολογεῖται ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, ἀπορριπτέοι δὲ ὡς ἀβάσιμοι ἐλέγχονται οἱ περὶ τοῦ ἀντιθέτου ἰσχυρισμοὶ τῆς αἰτήσεως.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙ' ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΝ ΑΠΟΛΥΟΜΕΝΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Περὶ τῆς νομικῆς φύσεως τῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου παρεχομένης εἰς τοὺς μισθωτοὺς κατὰ τὴν ἀπόλυσίν των ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930, ὑπεστηρίχθησαν ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ διάφοροι ἀπόψεις. Οὕτω ὅτι εἶναι ποινή, ἡ ὁποία ἐπιβάλλεται εἰς τὸν παραβαίνοντα τὴν νόμιμον ὑποχρέωσίν του ὅπως προβῇ εἰς ταχτικὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας (*Ι. Καποδίστριας*, Ἑρμηνεία Ἐργατικοῦ Δικαίου, 1937, σελ. 439, Ἐφετ. Ἀθηνῶν 657/1934, ΕΕΝ α' σελ. 481), ὅτι εἶναι μικτῆς μορφῆς, δηλαδὴ ἀποζημίωσις κατ' ἀποκοπὴν διὰ τὴν ἐνδεχομένην ἐκ τῆς ἀπολύσεως ζημίαν καὶ ἐπίθημα ὑπὸ τύπον ἀνταμοιβῆς διὰ τοὺς κόπους, τοὺς ὁποίους κατέβαλεν ὁ μισθωτὸς κατὰ τὴν ἐν τῇ ἐπιχειρήσει ἐργασίαν του (*Ἀλ. Λιτζερόπουλος*, Θέμ. ΝΒ', σελ. 358), ἢ κατ' ἀποκοπὴν καὶ κατὰ τακτήριον ρύθμισιν τῶν σχέσεων ὑπαλλήλου καὶ ἐργοδότου, εἰς τὸν ὁποῖον ἐπιβάλλεται ποινικὴ ἐμπορικὴν ἄρσις (Α.Π. 1/1937, ΕΕΝ δ' 323), εἶδος ἐπιθήματος προνοίας ἀπὸ τὰς ἀφορμὰς ὑπὲρ τοῦ ἐργοδότου εἰσφορᾶς τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὴν ἐργασίαν του (*Γρ. Κασιμάτης*, ΕΕΔ 1, 150), ἀπαίτησις ἐκ τοῦ νόμου ὑπὲρ τοῦ μισθωτοῦ, ἡ ὁποία δημιουργεῖται λανθανόντως ὡς μετοχὴ ἐπὶ τῆς ἐπιχειρήσεως (*Κ. Δημάκης*, ΕΕΔ 2, 230, ὁ αὐτός, ΕΕΔ 7, 151), ὑποχρέωσις ex lege (*Β. Βασιλείου*, εἰς Nikisch, σελ. 439). (Ἴδετε καὶ *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 333, καθ' ἣν πρόκειται περὶ ἀποζημιώσεως κατ' ἀποκοπὴν διὰ τὴν ἐπελθοῦσαν ἀπώλειαν τῆς θέσεως, *Τούση - Σταυροπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 369, σημ. 29, καθ' ὃς εἶναι παροχὴ ex lege).

Οἱονδήποτε δὲν θεωρεῖται μισθὸς καὶ δὲν ἀπολαμβάνει τῆς προστασίας τοῦ μισθοῦ, ἤτοι τοῦ ἀνεκχωρήτου, ἀκατασχέτου κλπ., ὡς αἱ περὶ τούτων διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (Ἴδετε καὶ Α.Π. 786/1964, ΕΕΔ 24, 146, Α.Π. 318/1965, ΕΕΔ 24, 803, Α.Π. 326/1966, ΕΕΔ 25, 860).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 25 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ὡς ἡ παράγραφος 4 αὐτοῦ ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4476/1965 (ΕΕΔ 24, 716), ὡς ἡμερήσιος μισθὸς διὰ τὴν κατάταξιν τῶν ἠσφαλισμένων εἰς ἀσφαλιστικὰς κλάσεις νοοῦνται αἱ πᾶσης φύσεως ἀποδοχαὶ τούτων εἰς χρῆμα καὶ εἰς εἶδος, τῶν τελευταίων τούτων ἀποτιμωμένων εἰς χρῆμα δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α.

Ὡς ἀποδοχαὶ νοοῦνται αἱ πᾶσης φύσεως παροχαὶ τοῦ ἐργοδότου πρὸς τὸν ἠσφαλισμένον, πλὴν ὡρισμένων ἐκτάκτων παροχῶν κοινωνικοῦ χαρακτῆρος, ὁρισθησομένων διὰ Κανονισμοῦ.

Ὡς τοιαῦται ἔκτακτοι παροχαὶ κοινωνικοῦ χαρακτῆρος ὡρίσθησαν διὰ Κανονισμοῦ, ἐγκριθέντος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 26, 1279), 1) διὰ δῶρα λόγῳ α) τοῦ γάμου τῶν ἠσφαλισμένων ἢ τῶν τέκνων των, β) γεννήσεως τέκνων τῶν ἠσφαλισμένων καὶ 2) διὰ ἐπίθημα εἰς εἰσαγγελιαν θανόντος ἠσφαλισμένου.

Εἶναι λοιπὸν φανερόν, ὅτι ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112/1920 δὲν ἐμπίπτει εἰς τὰς διὰ καταβολὴν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν εἰσφοράς. (Πρβλ. καὶ Α.Π. 181/1961, ΕΕΔ 20, 533 διὰ τὴν προσαύξησιν τῶν ἀποδοχῶν κατὰ 100% ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς χορήγησιν τῆς κατὰ τὸν ἀ.ν.539/1945 κατ' ἔτος ἀδείας, ἡ ὁποία, ὡς ἀποζημίωσις, δὲν ἐμπίπτει εἰς τὴν ἔννοιαν τῶν ἀποδοχῶν).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 15 § 18 ἐδ. Α' δ' τοῦ Κώδικος τῶν νόμων περὶ τελῶν χαρτοσήμου (διάταγμα 25.7.1931, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 § 2 ἐ.δ. 18.7.1950) ἡ ἐξόφλησις, μεταξὺ ἄλλων, καὶ τῆς κατὰ νόμον 2112/1920 ἀποζημιώσεως ὑπόκειται εἰς τέλος χαρτοσήμου 1% ἀναξαρτήτως ποσοῦ.

Κατὰ τὴν Α.Π. 384/1966, Τμ. Β' (ΕΕΔ 25, 1182) τὸ τέλος χαρτοσήμου τῆς ἐξωδικαστικῆς ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920 ἀποδεικτέως ἐβάρυνεν ἐξ ὁλοκλήρου τὸν ἐργοδότην, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἀκολουθήσασαν Α.Π. 209/1968, Ὁλομέλειαν (ΕΕΔ 27, 666), καθ' ἑρμηνείαν τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ νόμου 2053/1952, κατὰ τὸ ὁποῖον τὸ ἐπὶ τῶν ἐξοφλητικῶν ἀποδείξεων λήψεως μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων χαρτόσημον βαρύνει ἐξ ἡμισείας τοὺς ἐργοδότας καὶ τοὺς ἐργαζομένους, ἐγένετο δεκτόν, ὅτι τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἐπὶ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920.

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΙΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

[Ἑρμηνευτική ὑπ' ἀριθ. 9264 1969 Ἐγκύκλιος τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν]

Κοινοποιοῦμεν τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 199/1969 ν.δ. «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς περὶ τελῶν χαρτοσήμου νομοθεσίας», δημοσιευθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 105/6.6.1969 Φ.Ε.Κ., τ. Α' (*), καὶ παρέχομεν τὰς ἀκολούθους ὁδηγίας διὰ τὴν ὀρθὴν ἐφαρμογὴν αὐτῶν.

Γενικά: 1) Διὰ τῶν κοινοποιουμένων διατάξεων, ὧν ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουλίου 1969 (ἄρθρον 8 § 1), ἐπιδιώκεται, βασικῶς, ἡ ἐναρμόνισις τῶν διατάξεων τοῦ Κώδικος Χαρτοσήμου πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νέου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας (ἀ.ν. 44/1967), παραλλήλως δὲ καὶ ἡ ἁπλοποίησις τοῦ συστήματος ἐπιβολῆς καὶ εἰσπράξεως τῶν τελῶν χαρτοσήμου ἐπὶ τῶν ἐγγράφων τῆς πολιτικῆς διαδικασίας.

Μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ νέου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, διὰ τοῦ ὁποίου, ὡς γνωστόν, ἐγένοντο καὶ ὡρισμένα τροποποιήσεις καὶ μεταβολαὶ εἰς τὴν διαδικασίαν ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων (π.χ. εἰσαγωγὴ τοῦ θεσμοῦ τοῦ εἰσηγητοῦ δικαστοῦ, αὐτεπαγγέλτου κοινοποιήσεως ἀποφάσεων κλπ.), ὡς καὶ εἰς τὴν ὁρολογίαν πολλῶν δικαστικῶν ἐγγράφων, κατέστη ἀναγκαία ἡ τροποποίησις τῶν διατάξεων τοῦ Κώδικος Χαρτοσήμου τῶν ἐπιβαλλουσῶν τὰ τέλη χαρτοσήμου ἐπὶ τῶν ἐγγράφων τῆς πολιτικῆς διαδικασίας, καθ' ὅσον αἱ διατάξεις αὐτὼν δὲν ἐνημονίζοντο πλέον πρὸς τὰς διατάξεις τῆς νέας Δικονομίας.

Τὰ τέλη χαρτοσήμου ἐπὶ τῶν ἐγγράφων τῆς πολιτικῆς διαδικασίας ἐπεβάλλοντο, ὡς γνωστόν, βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ Κώδικος Χαρτοσήμου, ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστον διαδικαστικῶν ἐγγράφων, δι' ὡρισμένα δ' ἔγγραφα εἰσεπράττοντο καὶ τὰ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 67298/1952 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Δικαιοσύνης καὶ Οἰκονομικῶν ὁριζόμενα τέλη ἀντιγραφικῶν δικαιωμάτων (ἀντιγραφόσιμα).

Τὸ προϊσχῦσαν τοῦτο σύστημα ἐπιβολῆς καὶ εἰσπράξεως τῶν τελῶν χαρτοσήμου καὶ ἀντιγραφικῶν δικαιωμάτων ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστον ἐγγράφων τῆς πολιτικῆς διαδικασίας ἐνεφάνιζε σοβαρὰ μειονεκτήματα.

Ἐν πρώτοις, οἱ διάδικοι δὲν ἠδύναντο νὰ γνωρίζουν ἐκ τῶν προτέρων τὸ συνολικὸν ὕψος τῆς ἐκ τελῶν χαρτοσήμου ἐπιβαρύνσεώς των. Ἐξ ἄλλου, ἡ ἐπιβολὴ καὶ ἡ εἴσπραξις τῶν τελῶν χαρτοσήμου ἐφ' ἑκάστου φύλλου ἐγγράφου συνεπήγετο μεγάλην ἀπασχόλησιν τῆς Γραμματείας τῶν Δικαστηρίων, ὡς καὶ τῶν δικηγόρων τῶν διαδίκων, ὁ τρόπος δὲ οὗτος εἰσπράξεως τῶν τελῶν ἐδυσχέραινε τὸν ἔλεγχον πρὸς διαπίστωσιν τῆς νομίμου ἢ μὴ σημάνσεως τῶν ἐγγράφων τούτων.

2) Διὰ τῶν διατάξεων τοῦ κοινοποιουμένου ν. δ/τος αἴρονται τὰ προαναφερθέντα μειονεκτήματα καὶ αἱ ἀτέλειαι τοῦ προϊσχύσαντος νόμου.

Οὕτω, ἐναρμονίζονται αἱ σχετικαὶ διατάξεις τῶν τελῶν χαρτοσήμου πρὸς τὴν ὁρολογίαν τῶν ἐγγράφων καὶ διαδικασιῶν τῆς νέας Πολιτικῆς Δικονομίας, ἑνοποιοῦνται τὰ τέλη χαρτοσήμου ἐπὶ τῶν ἐγγράφων τῆς πολιτικῆς διαδικασίας καὶ τὰ τέλη ἀντιγραφικῶν δικαιωμάτων καὶ καθορίζονται ἐκ τῶν προτέρων εἰς ὡρισμένον ποσὸν δι' ἕκαστον βαθμὸν δικαιοδοσίας καὶ καθ' ὑπόθεσιν τὰ ἐν λόγῳ τέλη.

Ἐξ ἄλλου, εἰς τὰς πλείστας τῶν περιπτώσεων, τὰ διὰ μίαν ὑπόθεσιν τακτικῆς διαδικασίας τέλη ὁρίζονται διὰ τῶν νέων διατάξεων κατώτερα τῶν συνολικῶς σήμερον καταβαλλομένων τελῶν χαρτοσήμου καὶ ἀντιγραφικῶν δικαιωμάτων.

(*) ΕΕΔ 28, 809.

40 τοῦ ν.δ. 3323/1955 περὶ φορολογίας τοῦ εἰσοδήματος, εἰσόδημα ἐκ μισθωτῶν ὑπηρεσιῶν εἶναι..., κατὰ δὲ τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἰδίου ἄρθρου 1 δὲν θεωρεῖται εἰσόδημα ἐκ μισθωτῶν ὑπηρεσιῶν καὶ δὲν ὑπόκειται εἰς φόρον... β) ἡ ἀποζημίωσις, ἡ καταβαλλομένη δυνάμει τοῦ νόμου 2112/1920 «περὶ ἀπολύσεως καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ κατὰ τὸ τμῆμα αὐτῆς τὸ ἀντιστοιχοῦν εἰς τὸ πολλαπλάσιον τῶν ἑξακοσίων τριάκοντα χιλιάδων (3.000) ἡμερησίως, τὸ ὁποῖον ὑπερχειμένου φοτοστιαίως εἰς φόρον 10%, παρακρατούμενον κατὰ τὴν πληρωμήν. (Ἴδετε καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1946/1966, ΕΕΔ 26, 755).

Περαιτέρω διά των κοινοποιουμένων νέων διατάξεων καθιεροῦται εἰς πλείστας περιπτώσεις ρητή ἐξαίρεσις ἐκ τοῦ ἰσχύοντος, κατά τό ἄρθρον 24 § 1 τοῦ Κώδικος Τελῶν Χαρτοσήμου, κανόνος, καθ' ὃν τά κατά συνέχειαν φύλλα τῶν εἰς πάγιον τέλος χαρτοσήμου ὑποκειμένων ἐγγράφων ὑπόκεινται εἰς τό αὐτό τέλος, εἰς ὃ ὑπόκειται καί τό πρῶτον φύλλον.

Βάσει τῶν νέων τούτων διατάξεων, τά κύρια δικόγραφα, τά ἀπευθυνόμενα ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, θά ὑπόκεινται ἑφεξῆς εἰς χαρτοσήμανσιν μόνον τοῦ πρώτου φύλλου αὐτῶν.

Διευκρινίζεται πάντως, ὅτι, εἰς ἃς περιπτώσεις δέν ὁρίζεται τοῦτο ρητῶς, τά κατά συνέχειαν φύλλα θά σημαίνωνται μέ τό αὐτό τέλος τοῦ πρώτου φύλλου, βάσει τῆς προαναφερθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 24 § 1 τοῦ Κώδικος Τελῶν Χαρτοσήμου.

Εἰδικώτερον: 1) Διά τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ κοινοποιουμένου νομοθ. διατάγματος ἀντικαθίστανται αἱ διατάξεις τῶν ὑπό στοιχεία Α-Ε καί Ι τίτλων τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ Κώδικος Τελῶν Χαρτοσήμου.

Διά τῶν διατάξεων τούτων προβλέπεται ἡ ἐπιβολή τελῶν χαρτοσήμου ἐπί δύο κυρίως ἐγγράφων τῆς πολιτικῆς διαδικασίας, ἤτοι α) ἐπί τοῦ εἰσαγωγικοῦ τῆς δίκης ἐγγράφου (ἀγωγῆς, ἀνακοπῆς, αἰτήσεως, ἐφέσεως, ἀναιρέσεως κλπ.) καί β) ἐπί τῶν πρωτάσεων τῆς πρώτης συζητήσεως ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου.

Πάντα τά λοιπά ἔγγραφα, τά συνταασόμενα κατά τήν διάρκειαν τῆς πολιτικῆς διαδικασίας, δέν θά ὑπόκεινται εἰς τέλη χαρτοσήμου, πλήν ἐλαχίστων, μικρᾶς πρακτικῆς σημασίας, ἐξαιρέσεων.

Κατωτέρω ἐπισημαίνομεν, ἐνδεικτικῶς, ἔγγραφα τινά τῆς πολιτικῆς διαδικασίας, μή ὑποκείμενα πλέον εἰς τέλη χαρτοσήμου, ἤτοι:

Γνωστοποιήσεις μαρτύρων.

Κλήσεις πρός περαιτέρω συζήτησιν ὑποθέσεων ἢ πρός συζήτησιν ματαιωθείσης ὑποθέσεως.

Πρακτικά ἀναβολῆς συζητήσεως ὑποθέσεως.

Ἐκθέσεις ἐξετάσεως μαρτύρων (διεξαγωγαί).

Ἐκθέσεις ὁρκίσεως πραγματογνωμόνων, ἐκθέσεις πραγματογνωμοσύνης.

Προτάσεις τῶν ἑπομένων τῆς πρώτης συζητήσεως τῆς ὑποθέσεως ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου (ἐκτός ἐάν ὑπερβαίνουσι τά πέντε φύλλα, ὁπότε ὑπόκεινται εἰς τά οἰκεῖα τέλη διά τά ἐπί πλέον φύλλα).

Ἐκθέσεις ἀσκήσεως ἐνδίκων μέσων.

Πρακτικά δικαστηρίων, πρωτότυπα ἀποφάσεων (ἐξαιρέσει τῶν περιπτώσεων τῶν ἀναφερομένων εἰς τόν τίτλον Δ' τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ Κώδικος Τελῶν Χαρτοσήμου, ὡς ἤδη ἀντικαθίστανται).

Δικόγραφα προσθέτων λόγων ἀσκήσεως ἐνδίκων μέσων.

Δικόγραφα προτάσεων κατά τήν συζήτησιν ἀνακοπῆς ἢ ἀναψηλαφήσεως.

2) Δι' ὡρισμένας ἐκ τῶν περιπτώσεων τῆς προηγουμένης παραγράφου λεκτέα καί τά ἑξῆς:

α) Προκειμένου περί τῶν ἐκθέσεων ἐνώπιον τῶν γραμματέων τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων (εἰς πᾶσαν περίπτωσιν) αὗται συντάσσονται ἀτελῶς, ἐκτός ἐάν δι' εἰδικῆς διατάξεως προβλέπεται καταβολή τέλους.

β) Τέλη συζητήσεως, ἀπό τήν μέχρι σήμερον γνωστήν ἔννοιαν, δέν ὑφίστανται πλέον. Καί τοῦτο, διότι τά τέλη ταῦτα ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν κατά τόν καθορισμόν τοῦ τέλους χαρτοσήμου τῶν προτάσεων τῶν διαδίκων κατά τά ὁριζόμενα ἐν τίτλῳ Β' τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ Κώδικος Χαρτοσήμου, ὡς ἤδη ταῦτα τροποποιεῖται διά τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ κοινοποιουμένου ν. δ/τος.

γ) Ἐπί συμπληρώσεως τοῦ δικογράφου τῆς ἀγωγῆς, τῇ ὑποδείξει τοῦ δικαστοῦ, οὐδέν τέλος ὀφείλεται.

δ) Διά τήν συζήτησιν ὑποθέσεως ἑρήμην τινός τῶν διαδίκων ὁ παρών διάδικος ὑποχρεοῦται νά χαρτοσημάνῃ μόνον τάς ἰδίας αὐτοῦ προτάσεις, χωρίς νά καταβάλῃ τό τέλος τῶν ἀπόντων καί τῶν ἀντιδίκων των.

ε) Ἡ ἔννοια τῆς διατάξεως τοῦ τελευταίου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 8 τοῦ τίτλου Β' τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ Κώδικος Χαρτοσήμου, ὡς ἤδη ἀντικαθίσταται, εἶναι ὅτι διά τήν ἐκδίκασιν τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως ἀρμοδιότητος πολυμελοῦς πρωτοδικείου καταβάλλονται ὑφ' ἑκάστων τῶν διαδίκων κατά τήν πρώτην συζήτησιν ἅπαξ τέλη προτάσεων ἐνώπιον τοῦ εἰσηγητοῦ καί ἅπαξ τοιαῦτα τέλη ἐνώπιον τοῦ πολυμελοῦς πρωτοδικείου, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐάν ἐπελήφθη ταύτης ὁ εἰσηγητής ἢ τό πολυμελές πρωτοδικεῖον μίαν ἢ πλείονας φοράς.

στ) Τό ἑκατοντάδραχμον τέλος τό προβλεπόμενον ὑπό τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ τίτλου Δ' τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ Κώδικος Χαρτοσήμου, ὡς ἤδη ἀντικαθίσταται διά τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἑρμηνευομένου νομ. δ/τος, ὑποκατέστησε τό τέλος τῶν αἰτήσεων προσωρινῶν μέτρων εἰς τάς περί νομῆς διαφοράς, ἐπιβάλλεται δέ ἐπί τοῦ πρώτου μόνον φύλλου τῶν πρακτικῶν συνεδριάσεων (τῶν λοιπῶν φύλλων μή ὑποκειμένων εἰς τέλος). Τοῦτο προκύπτει ἐκ τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τῆς ὡς εἴρηται παραγράφου, δοθέντος ὅτι εἰσπράττεται κατά τήν κατάθεσιν τῆς αἰτήσεως, ἤτοι εἰς χρόνον, καθ' ὃν δέν δύναται νά εἶναι ἐκ

τῶν προτέρων γνωστὸς ὁ ἀριθμὸς τῶν φύλλων τοῦ πρακτικοῦ.

3) Ὡς συνάγεται ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 3 καὶ 6 τοῦ κοινοποιηθέντος ν. δ/τος, διὰ τὰ ἀντίγραφα τὰ ἐκδιδόμενα παρὰ τῶν γραμματέων των πολιτικῶν δικαστηρίων (π.χ. ἀντίγραφα ἀποφάσεων, ἀντίγραφα ἐγγράφων δικογραφιῶν, ἀντίγραφα ἑταιριῶν κλπ.) ὀφείλονται τὰ ἐν αὐταῖς τέλη χαρτοσήμου, κατὰ περίπτωσιν, οὐχὶ δὲ καὶ τέλη ἀντιγραφοσήμου.

Διὰ τὰ ἀντίγραφα ὅμως τὰ ἐκδιδόμενα παρὰ τῶν λοιπῶν δικαστικῶν ἀρχῶν (γραμματέων ποινικῶν δικαστηρίων κλπ.) ὀφείλονται ἐπὶ πλέον τοῦ τέλους χαρτοσήμου καὶ τέλη ἀντιγραφοσήμου, ὡς μέχρι τοῦδε. Προκειμένου περὶ τῶν ἀντιγράφων τῶν ἐγγραφων τῶν αὐτεπαγγέλτως κοινοποιουμένων ὑπὸ τῆς Γραμματείας τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, θεσπίζεται, διὰ τῶν αὐτῶν διατάξεων, ἀπαλλαγὴ τούτων ἀπὸ τῶν τελῶν χαρτοσήμου.

4) Διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ κοινοποιηθέντος νομοθετικοῦ διατάγματος καθιεροῦται νέος τρόπος εἰσπράξεως τῶν δικαστικῶν τελῶν, ἐπὶ σκοπῷ ἀποφυγῆς τῶν ὑπὸ τῶν προϊσχυουσῶν διατάξεων παρεμβαλλομένων δυσχερειῶν εἰς τὴν καταβολὴν τῶν τελῶν τούτων καὶ τῆς ἀσκόπου ἀπασχολήσεως τῶν ὑπηρεσιῶν καὶ τῶν δικηγόρων τῶν διαδίκων.

Οὕτω, μέχρι ποσοῦ 250 δραχμῶν, τὰ τέλη καταβάλλονται εἴτε δι' ἐπικολλήσεως κινητοῦ ἐπισήματος, εἴτε δι' ἀποδεικτικοῦ πληρωμῆς. Ἐὰν τὰ τέλη ὑπερβαίνουν τὸ ποσὸν τῶν 250 δραχμῶν, καταβάλλονται δι' ἀποδεικτικοῦ πληρωμῆς Δημοσίου Ταμείου, ἐκτὸς ἐὰν ἡ ἔκδοσις τοιούτου ἀποδεικτικοῦ καθίσταται δυσχερής, ὁπότε ὁ προϊστάμενος τοῦ δικαστηρίου δύναται, τῇ προφορικῇ αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου, νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν καταβολὴν τοῦ τέλους δι' ἐπικολλήσεως κινητοῦ ἐπισήματος δι' ἁπλῆς σημειώσεως των, καταχωρουμένης ἀτελῶς ἐπὶ σημειωμένου ἐγγράφου.

5) Διὰ τοῦ ἄρθρου 7 διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ ἅπασαι αἱ διατάξεις τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ τοῦ Εἰσαγωγικοῦ αὐτοῦ Νόμου, ὡς καὶ αἱ διατάξεις ἑτέρων νόμων, δι' ὧν καθιεροῦται ὁλικὴ ἢ μερικὴ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τῶν τελῶν χαρτοσήμου.

6) Διὰ τοῦ ἄρθρου 8 ἀφ' ἑνὸς μὲν ρυθμίζεται ὁ τρόπος τῆς σημάνσεως τῶν ἐγγράφων ἐπὶ ἐκκρεμῶν κατὰ τὴν ἔναρξιν ἰσχύος τοῦ κοινοποιουμένου ν. δ/τος (1.7.1969) ἀγωγῶν καὶ δικῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ καθιεροῦται τρόπος ὁριστικῆς καὶ ἀμέσου ἐπιλύσεως ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου τοῦ οἰκείου δικαστηρίου ἢ τοῦ δικάζοντος δικαστοῦ πάσης ἀμφισβητήσεως περὶ τὸ ποσὸν τῶν ὀφειλομένων τελῶν ἐπὶ ὑποθέσεων ἢ ἐγγράφων τῆς πολιτικῆς διαδικασίας.

Εἰδικώτερον, ἐπὶ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἐν λόγῳ ἄρθρου δέον νὰ σημειωθῶσι τὰ ἑξῆς:

α) Εἰσαγωγικὰ ἔγγραφα δίκης καὶ δικόγραφα ἀσκήσεως ἐνδίκων μέσων, κατατιθέμενα ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ νομοθετικοῦ τούτου διατάγματος (1.7.1969), ὡς καὶ τὰ ἐφεξῆς ἔγγραφα ἐν γένει (πρωτότυπα ἢ ἀντίγραφα) τὰ συνταασσόμενα μετὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, ὑπόκεινται εἰς τὰ τέλη τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ τοῦ κοινοποιουμένου νομοθετικοῦ διατάγματος, ἐφαρμοζομένων ἅμα καὶ τῶν δι' αὐτοῦ καθιερουμένων ἀπαλλαγῶν. Οὕτω, ἀντίγραφα ἀγωγῶν, ἐκδιδόμενα μετὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, δὲν ὑπόκεινται εἰς τέλος χαρτοσήμου ἢ ἀντιγραφοσήμου, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν ἀφορῶσι προγενεστέραν δίκην.

β) Ὡσαύτως, ἐπὶ ἀγωγῆς ἢ ἐφέσεως κλπ., κατατεθείσης καὶ μὴ συζητηθείσης κατὰ τὴν ἔναρξιν ἰσχύος τοῦ ν. δ/τος, ὀφείλονται διὰ τὴν προγματοποιηθησομένην συζήτησιν μετὰ τὴν ἰσχὺν τούτου τὰ τέλη τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ τῶν διατάξεων αὐτοῦ.

γ) Ἐπὶ κατωτέρας ἐκδικάσεως ὑποθέσεως ἡ κλῆσις πρὸς ἐκ νέου συζήτησιν αὐτῆς, ὡς καὶ ἡ κλῆσις πρὸς προτέρου συζήτησιν ὑποθέσεως καὶ τὰ ἀντίγραφα τῶν κλήσεων, ὑπόκεινται εἰς τὰ παλαιὰ τέλη. Ἀπὸ τῆς συζητήσεως ὅμως τῆς ὑποθέσεως, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς συζητήσεως ταύτης, θὰ ἐφαρμοσθῶσιν αἱ διατάξεις τοῦ νομοθετικοῦ τούτου διατάγματος, συμφώνως πρὸς τὰς ὁποίας ἂν μὲν πρόκειται περὶ πρώτης συζητήσεως θὰ καταβληθῶσι τὰ διὰ ταύτην προβλεπόμενα ὑπ' αὐτοῦ τέλη τῶν προτάσεων, ἂν δὲ περὶ δευτέρας κλπ. οὐδὲν τέλος θὰ καταβληθῇ κ.ο.κ.

δ) Προκειμένου περὶ ὑποθέσεων ἐκκρεμουσῶν ἐνώπιον ἐντεταλμένου δικαστοῦ, κατὰ τὰς σχετικὰς διατάξεις τῆς παλαιᾶς Πολιτικῆς Δικονομίας, αἱ ἐκθέσεις μαρτυρικῶν ἐξετάσεων καὶ τὰ ἀντίγραφα αὐτῶν ὑπόκεινται εἰς τὰ κατὰ τὰς προϊσχυούσας διατάξεις τέλη.

Κατὰ τὰ λοιπὰ αἱ διατάξεις τοῦ κοινοποιουμένου νομοθετικοῦ διατάγματος δὲν χρήζουσιν εὐρυτέρας ἀναπτύξεως, οὖσαι σαφεῖς.

Ἐπὶ τούτοις, κρίνομεν ἀπαραίτητον, ὅπως ἐπιστήσωμεν τὴν προσοχὴν ὑμῶν ἐπὶ τῆς ἀνάγκης τῆς μετὰ πάσης ἐπιμελείας ναμίων διαγραφῆς τῶν κινητῶν ἐπισημάτων, δι' ὧν θὰ σημαίνωνται τὰ ἔγγραφα κλπ., περὶ ὧν γίνεται λόγος εἰς τὸ κοινοποιούμενον νομοθετικὸν διάταγμα, ὡς καὶ τῆς

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

163/1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί κυρώσεως της μεταξύ του Βασιλείου της Ελλάδος και του Βασιλείου των Κάτω Χωρών συμβάσεως περί Κοινωνικής Ασφαλείας.

(Ε.Κ. τ. Α΄ φ. 91 της 15 Μαΐου 1969)

Πρότασει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

Κυρούται και ισχύει νόμου η κατά την 13ην Σεπτεμβρίου 1966 υπογραφείσα εν Αθήναις μεταξύ της Ελλάδος και των Κάτω Χωρών Σύμβασις περί Κοινωνικής Ασφαλείας, έχουσα ως κατωτέρω εν Ελληνική μεταφράσει και Γαλλικώ πρωτοτύπω.

Εν Αθήναις τη 7 Απριλίου 1969

Σ ύ μ β α σ ι ς

Μεταξύ του Βασιλείου της Ελλάδος και του Βασιλείου των Κάτω Χωρών περί Κοινωνικής Ασφαλείας.

Η Α.Μ. ο Βασιλεύς των Ελλήνων

και

Η Α.Μ. η Βασίλισσα των Κάτω Χωρών

εν τη επιθυμία των όπως διακανονίσουν τας σχέσεις επί του θέματος των Κοινωνικών Ασφαλίσεων μεταξύ των δύο Χωρών, αποφάσισαν, όπως προς τον σκοπόν τούτον συνάψουν Σύμβασιν και διορίσαν, ως προς τούτο, τους πληρεξουσίους των, ήτοι:

Η Α.Μ. ο Βασιλεύς των Ελλήνων τον Ιωάννην Τσάμπαν, Υπουργόν των Εξωτερικών.

Η Α.Μ. η Βασίλισσα των Κάτω Χωρών τον Βαρόνον Van Lynden, πρεσβευτήν των Κάτω Χωρών, οίτινες, εν τη ομοιδιότητι των, συνεφώνησαν επί των ακολούθων διατάξεων:

Τίτλος 1

Γενικαί Διατάξεις

Άρθρον 1

1) Η παρούσα Σύμβασις έχει εφαρμογήν:

α) Εν Ελλάδι:

1) Επί της γενικής νομοθεσίας περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ήτις καταλαμβάνει τους μισθωτούς και τους προς τούτοις εξομοιουμένους διά την περίπτωσιν ασθενείας, μητρότητος, αναπηρίας, εργατικού ατυχήματος, επαγγελματικής ασθενείας, γήρατος και θανάτου.

2) Επί της νομοθεσίας περί των ειδικών συστημάτων των καλυπτομένων ωρισμένας κατηγορίας μισθωτών κατά των ανωτέρω κινδύνων.

3) Επί της νομοθεσίας της ασφαλίσεως ανεργίας των μισθωτών.

4) Επί της νομοθεσίας περί οικογενειακών επιδομάτων.

β) Εις τας Κάτω Χώρας επί της νομοθεσίας της αφορώσης:

1) Την ασφάλισιν ασθενείας (παροχαί εις χρήμα και εις είδος εν περιπτώσει ασθενείας και μητρότητος).

2) Την ασφάλισιν αναπηρίας, γήρατος και προώρου θανάτου διά τους μισθωτούς, συμπεριλαμβανομένων και των αυξήσεων των συντάξεων.

3) Την γενικήν ασφάλισιν γήρατος.

4) Την γενικήν ασφάλισιν χηρών και ορφανών.

5) Την ασφάλισιν ατυχημάτων εργασίας και επαγγελματικών ασθενειών, συμπεριλαμβανομένων των αυξήσεων των συντάξεων.

6) Την ασφάλισιν ανεργίας.

7) Τα οικογενειακά επιδόματα.

8) Τα ειδικά συστήματα ασφαλίσεως προσώπων, απασχολουμένων παρ' επιχειρήσεων εκμεταλλεύσεως ανθρακωρυχείων.

Ο όρος «νομοθεσία» περιλαμβάνει ενδεχομένως και τους κανονισμούς.

2) Η παρούσα Σύμβασις θά έχη όμοίαν εφαρμογήν επί πασών των νομοθεσιών ή κανονιστικών πράξεων, αι οποίαι εκτροποποιήθησαν ή συνεπλήρωσαν ή θά τροποποιήσουν ή θά συμπληρώ-

---

επί των περιπτώσεων καταβολής των τελών δι' αποδεικτικού πληρωμής του Δημοσίου Ταμείου μνείας επί των σημειωμένων εγγράφων του αριθμού και της ημερομηνίας εκδόσεως του σχετικού αποδεικτικού πληρωμής, όπερ και θά προσαρτάται εις τά έγγραφα.

σουν τὰς ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀναφερομένας νομοθεσίας.

Θὰ ἔχῃ δυνατὸν ἐφαρμογήν:

α) Ἐπὶ νομοθετικῶν ἢ κανονιστικῶν πράξεων καλυπτουσῶν ἕνα νέον κλάδον τῆς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἐφ' ὅσον ἐπέλθῃ πρὸς τοῦτο συμφωνία μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων Μερῶν.

β) Ἐπὶ νομοθετικῶν ἢ κανονιστικῶν πράξεων, αἵτινες θὰ ἐπεκτείνουν τὰ ὑπάρχοντα συστήματα εἰς νέας κατηγορίας δικαιούχων, ἐφ' ὅσον ἡ Κυβέρνησις τοῦ ἐνδιαφερομένου συμβαλλομένου Μέρους δὲν ἀντιτίθεται πρὸς τοῦτο, τῆς τοιαύτης ἀντιρρήσεως κοινοποιουμένης εἰς τὸ ἕτερον τῶν συμβαλλομένων Μερῶν ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς γνωστοποιήσεως τῆς ἐπισήμου δημοσιεύσεως τῶν ἐν λόγῳ πράξεων.

3) Αἱ διατάξεις τῆς παρούσης Συμβάσεως δὲν θὰ ἔχουν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν ναυτικῶν τῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας εἰμὴ κατόπιν συναφείας συμπληρωματικοῦ συμφώνου.

4) Αἱ ὁμοιόδιαι Ἀρχαὶ ἀπὸ τὴν ἐννοιαν τῆς παρούσης Συμβάσεως εἶναι ἀπὸ Ἑλληνικῆς πλευρᾶς ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας καὶ Ὁλλανδικῆς πλευρᾶς ὁ Ὑπουργὸς τῶν Κοινωνικῶν Ὑποθέσεων καὶ τῆς Δημοσίας Ὑγείας.

Ἄρθρον 2

1) Αἱ διατάξεις τῆς παρούσης Συμβάσεως ἔχουν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν μισθωτῶν ἢ τῶν πρὸς τούτους ἐξομοιουμένων, τῶν ἐπαγομένων ἢ ἐπαχθέντων εἰς τὴν νομοθεσίαν τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων Μερῶν, ὑπηκόων τοῦ ἑνὸς τῶν Μερῶν τούτων, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν μελῶν οἰκογενείας αὐτῶν.

2) Αἱ διατάξεις τῆς παρούσης Συμβάσεως δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν τακτικῶν διπλωματικῶν καὶ προξενικῶν ὑπαλλήλων, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν ἀνηκόντων εἰς τὰ Γραφεῖα τῶν Πρεσβειῶν ἢ Προξενείων, οὔτε ἐπὶ τῶν προσωπων, ἅτινα, ἀνήκοντα εἰς τὴν δημοσίαν διοίκησιν τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων Μερῶν, ἀποστέλλονται παρὰ τῆς Κυβερνήσεώς των ἐπὶ ταῦ ἐδάφους τοῦ ἑτέρου συμβαλλομένου Μέρους.

Ἄρθρον 3

Οἱ ὑπήκοοι ἑκατέρου τῶν συμβαλλομένων Μερῶν, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τῆς παρούσης Συμβάσεως, ὑποκεινται εἰς τὰς ὑποχρεώσεις καὶ ἀπολαμβάνουν τῶν εὐεργετημάτων τῶν νομοθεσιῶν, τῶν ἀπαριθμουμένων εἰς τὸ ἄρθρον 1, ἐφ' οὗς ὅρους καὶ οἱ ὑπήκοοι τοῦ ἑτέρου Μέρους.

Ἄρθρον 4

1) Ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 2ου, αἱ συντάξεις αἱ χορηγούμεναι δυνάμει τῶν νομοθεσιῶν τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων Μερῶν, συμπεριλαμβανομένων τῶν αὐξήσεων, οὐδεμίαν μείωσιν, τροποποίησιν, ἀναστολήν, κατάργησιν ἢ δήμευσιν δύνανται νὰ ὑποστοῦν ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ὁ δικαιοῦχος κατοικεῖ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ συμβαλλομένου Μέρους, εἰς τὸ ὁποῖον δὲν εὑρίσκεται ὁ ὀφειλέτης Ἀσφαλιστικὸς Ὀργανισμός.

2) Αἱ παροχαὶ τῆς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων Μερῶν καταβάλλονται εἰς τοὺς ὑπηκόους τοῦ ἑτέρου συμβαλλομένου Μέρους, τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τρίτου Κράτους, ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους καὶ ἐν τῷ αὐτῷ μέτρῳ, ὡς ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ ὑπηκόων τοῦ πρώτου Μέρους, κατοικούντων ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ τρίτου τούτου Κράτους.

Ἄρθρον 5

1) Αἱ διατάξεις τῆς παρούσης Συμβάσεως δὲν δύνανται νὰ δημιουργήσουν ἢ διατηρήσουν δικαίωμα δυνάμει τῶν διατάξεων τῶν νομοθεσιῶν τῶν συμβαλλομένων Μερῶν διὰ χορήγησιν περισσοτέρων παροχῶν τῆς αὐτῆς φύσεως ἢ περισσοτέρων παροχῶν, ἀναφερομένων εἰς τὴν αὐτὴν περίοδον ἀσφαλίσεως ἢ ἐξομοιουμένων πρὸς ταύτην, ἐκτὸς ἐὰν πρόκειται περὶ ἀσφαλίσεως ἀναπηρίας καὶ γήρατος καὶ ἀσφαλίσεως θανάτου (συνταξεις) καὶ λαμβάνῃ χώραν ἐπιμερισμὸς τῆς δαπάνης μεταξὺ τῶν Ὀργανισμῶν τῶν δύο συμβαλλομένων Μερῶν.

2) Αἱ ρήτρα μειώσεως ἢ ἀναστολῆς αἱ προβλεπόμεναι ὑπὸ τῆς νομοθεσίας ἑνὸς συμβαλλομένου Μέρους, εἰς περίπτωσιν συρροῆς μιᾶς παροχῆς μὲ ἄλλας παροχὰς κοινωνικῆς ἀσφαλείας ἢ μὲ ἄλλα εἰσοδήματα ἢ λόγῳ ἀπασχολήσεως, ἐφαρμοζονται ἔστω καὶ ἐὰν πρόκειται περὶ παροχῶν κτηθεισῶν ὑπὸ συστήματα τοῦ ἑτέρου συμβαλλομένου Μέρους ἢ πρόκειται περὶ εἰσοδημάτων κτηθέντων ἢ προερχομένων ἐξ ἀπασχολήσεως, λαμβανούσης χώραν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ἑτέρου συμβαλλομένου Μέρους.

3) Ἐφ' ὅσον ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἐν λόγῳ κανόνος θὰ ἐπέφερε μείωσιν ἢ ἀναστολὴν τῶν παροχῶν, ὀφειλομένων δυνάμει τῆς νομοθεσίας καὶ τῶν δύο συμβαλλομένων Μερῶν, ἑκάστη τούτων δὲν δύναται νὰ μειωθῇ ἢ ἀνασταλῇ διὰ ποσὸν ἀνώτερον τοῦ ἡμίσεος τοῦ ποσοῦ, ὅπερ δὲν θὰ κατεβάλλετο.

4) Ἐν τούτοις ἡ προηγουμένη παράγραφος δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς παροχαὶ τῆς αὐτῆς φύσεως ἀποκτῶνται συμφώνως

πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 19 τῆς παρούσης Συμβάσεως.

5) Ἐφ' ὅσον ἡ ἐφαρμογὴ τῆς παραγράφου 2 ἐπιφέρει μείωσιν ἢ ἀναστολὴν ἐκκαθαρισμένης παροχῆς συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 18 καὶ 19, διὰ τὴν μείωσιν ἢ τὴν ἀναστολὴν δέον, ὅπως λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν μόνον τμῆμα τῶν παροχῶν, εἰσοδημάτων ἢ ἀποδοχῶν, καθοριζόμενον ἀναλόγως τῆς διαρκείας τῶν πραγματοποιηθεισῶν περιόδων συμφώνως πρὸς τὸ ἐδάφιον δ' τῆς πρώτης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 19.

Τίτλος ΙΙ

Διατάξεις καθοριζουσαι τὴν ἐφαρμοστέαν νομοθεσίαν.

Ἄρθρον 6

Ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος τίτλου οἱ μισθωτοὶ ἢ οἱ πρὸς τοῦτοις ἐξομοιούμενοι, οἱ ἀπασχολούμενοι ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων Μερῶν, ὑπάγονται εἰς τὴν νομοθεσίαν τοῦ Μέρους τούτου, ἔστω καὶ ἐὰν θεωροῦνται ἀκόμη ὡς διαμένοντες ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ἄλλου Μέρους ἢ ἐὰν ὁ ἐργοδότης των ἢ ἡ ἕδρα τῆς ἐπιχειρήσεως, εἰς ἣν ἀπασχολοῦνται, εὑρίσκεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ἑτέρου Μέρους.

Ἄρθρον 7

Ἡ εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον τεθεμένη ἀρχὴ περιλαμβάνει τὰς ἀκολούθους ἐξαιρέσεις.

α) Οἱ μισθωτοὶ ἢ οἱ πρὸς τούτους ἐξομοιούμενοι, οἵτινες διαμένουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων Μερῶν καὶ ἀποσπῶνται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ἑτέρου συμβαλλομένου Μέρους ὑπὸ τῆς ἐπιχειρήσεως, ἡ ὁποία τοὺς ἀπασχολεῖ κανονικῶς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ πρώτου Μέρους, ἐξακολουθοῦν νὰ ὑπάγωνται εἰς τὴν Νομοθεσίαν τοῦ Μέρους τούτου, ὡς ἐὰν ἀπησχολοῦντο ἐπὶ τοῦ ἐδάφους αὐτοῦ, κατὰ τοὺς 12 πρώτους μῆνας τῆς ἀπασχολήσεώς των ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ἄλλου Μέρους. Ἐὰν ἡ διάρκεια τῆς ἐν λόγῳ ἀπασχολήσεως παρατείνεται πέραν τῶν 12 μηνῶν, ἡ νομοθεσία τοῦ πρώτου Μέρους ἐξακολουθεῖ νὰ ἐφαρμόζεται διὰ μίαν νέαν περίοδον 12 μηνῶν τὸ πολύ, ἐφ' ὅσον ἡ ἀρμοδία Ἀρχὴ τοῦ δευτέρου Μέρους δώσῃ τὴν συγκατάθεσίν της πρὸ τῆς λήξεως τῆς πρώτης περιόδου τῶν 12 μηνῶν.

β) Οἱ μισθωτοὶ ἢ οἱ πρὸς τούτους ἐξομοιούμενοι, οἱ ὑπηρετοῦντες εἰς ἐπιχείρησιν, ἐνεργοῦσαν διὰ λογαριασμὸν ἄλλου ἢ δι' ἴδιον αὐτῆς λογαριασμὸν μεταφορᾶς ἐπιβατῶν ἢ ἐμπορευμάτων, σιδηροδρομικῶς, ὁδικῶς, ἀεροπορικῶς ἢ διὰ θαλάσσης, ἢ ἀλιείαν καὶ ἔχουσαν τὴν ἕδραν αὐτῆς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων Μερῶν, οἱ ὁποῖοι ἀπασχολοῦνται ὡς προσωπικὸν κινήσεως, ὑπάγονται εἰς τὴν νομοθεσίαν τοῦ συμβαλλομένου Μέρους, ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ὁποίου ἔχει τὴν ἕδραν της ἡ ἐπιχείρησις. Οἱ ἐκ τούτων εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ ἐπιχείρησις ἔχει ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ἑτέρου συμβαλλομένου Μέρους ὑποκατάστημα ἢ μόνιμον ἀντιπροσωπείαν, οἱ περὶ αὐτὴν ἀπασχολούμενοι ὑπάγονται εἰς τὴν νομοθεσίαν τοῦ συμβαλλομένου Μέρους, ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ὁποίου εὑρίσκεται τὸ ὑποκατάστημα ἢ ἡ μόνιμος ἀντιπροσωπεία.

Ἄρθρον 8

1) Ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2, αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 ἔχουν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν μισθωτῶν ἢ τῶν πρὸς τούτους ἐξομοιουμένων, τῶν ἀπασχολουμένων εἰς διπλωματικὰς ἢ προξενικὰς θέσεις τῶν συμβαλλομένων Μερῶν ἢ ἐπὶ τῶν τελούντων εἰς τὴν προσωπικὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἐκπροσώπων τῶν ἐν λόγῳ θέσεων.

2) Ἐν τούτοις οἱ ἐν τῇ πρώτῃ παραγράφῳ τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀναφερόμενοι, οἱ ὁποῖοι τυγχάνουν ὑπήκοοι τοῦ συμβαλλομένου Μέρους, ὅπερ ἀντιπροσωπεύεται ὑπὸ τῆς ἐν λόγῳ διπλωματικῆς ἢ προξενικῆς ἀρχῆς, δύνανται ἐντὸς προθεσμίας τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἀπασχολήσεώς των ἢ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τῆς παρούσης Συμβάσεως, νὰ ἐπιλέξουν τὴν ἐφαρμογὴν τῆς νομοθεσίας τοῦ ἀντιπροσωπευομένου Κράτους.

Ἄρθρον 9

Αἱ ἁρμόδιαι Ἀρχαὶ τῶν συμβαλλομένων Μερῶν δύνανται διὰ κοινῆς συμφωνίας νὰ προβλέπουν ἐξαιρέσεις ἀπὸ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 6 ἕως 8 τῆς παρούσης Συμβάσεως ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμοστέαν νομοθεσίαν δι' ὡρισμένους ἐργαζομένους ἢ ὁμάδας ἐργαζομένων.

Τίτλος ΙΙΙ

Εἰδικαὶ διατάξεις

Κεφάλαιον 1ον

Ἀσθένεια, μητρότης καὶ θάνατος (παροχαὶ χηρείας)

Ἄρθρον 10

Διὰ τὴν ἀπόκτησιν, διατήρησιν ἢ ἀνάκτησιν τοῦ δικαιώματος εἰς παροχάς, ἐφ' ὅσον μισθωτὸς ἢ πρὸς τοῦτον ἐξομοιούμενος ἔχει ὑποχρεωθῇ διαδοχικῶς ἢ ἀλληλοδιαδόχως εἰς τὴν νομοθεσίαν τῶν δύο συμβαλλομένων Μερῶν, αἱ περίοδοι ἀσφαλίσεως καὶ οἱ πρὸς ταύτας ἐξομοιούμενοι,

αἱ πραγματοποιούμεναι ὑπὸ τὰ συστήματα ἀσφαλίσεις τῆς νομοθεσίας ἑκάστων τῶν συμβαλλομένων Μερῶν, συνυπολογίζονται, ἐφ' ὅσον δὲν συμπίπτουν χρονικῶς.

Ἄρθρον 11

1) Ὁ μισθωτὸς ἢ ὁ πρὸς τοῦτον ἐξομοιούμενος, ὁ ἔχων πραγματοποιήσει περιόδους ἀσφαλίσεως ἢ ἐξομοιουμένας πρὸς ταύτας βάσει τῆς νομοθεσίας ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων Μερῶν, μεταβαίνων ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ἑτέρου συμβαλλομένου Μέρους, ἔχει δικαίωμα δι' ἑαυτὸν καὶ διὰ τὰ μέλη οἰκογενείας του, ὅταν εὑρίσκονται ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ ἐδάφους, εἰς παροχὰς προβλεπομένας ὑπὸ τῆς νομοθεσίας τοῦ δευτέρου συμβαλλομένου Μέρους, ὑπὸ τὰς ἀκολούθους προϋποθέσεις.

α) Ἐφ' ὅσον ἦτο ἱκανὸς πρὸς ἐργασίαν κατὰ τὴν τελευταίαν εἴσοδόν του εἰς τὸ ἔδαφος τοῦ ἐν λόγῳ συμβαλλομένου Μέρους.

β) Ἐφ' ὅσαν ὑπῆχθη εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν μετὰ τὴν τελευταίαν εἴσοδόν του εἰς τὸ ἐν λόγῳ ἔδαφος.

γ) Ἐφ' ὅσαν πληροῖ τὰς προϋποθέσεις, τὰς ἀπαιτουμένας ὑπὸ τῆς νομοθεσίας τοῦ δευτέρου συμβαλλομένου Μέρους, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ συνυπολογισμοῦ περιόδων τοῦ προβλεπομένου εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον.

2) Ἐὰν εἰς τὰς ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου προβλεπομένας περιπτώσεις ὁ μισθωτὸς ἢ ὁ πρὸς τοῦτον ἐξομοιούμενος δὲν πληροῖ τοὺς ὅρους τοὺς διαλαμβανομένους εἰς τὰ ἐδάφια α', β' καὶ γ' τῆς ἐν λόγῳ παραγράφου καὶ ἐφ' ὅσον ὁ ἐν λόγῳ ἐργαζόμενος θὰ εἶχεν εἰσέτι δικαίωμα εἰς παροχὰς δυνάμει τῆς νομοθεσίας τοῦ συμβαλλομένου Μέρους, ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ὁποίου ἠσφαλίσθη κατὰ τὸν τελευταῖον χρόνον πρὸ τῆς μεταφορᾶς τῆς κατοικίας του, ἐὰν οὗτος εὑρίσκετο ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τούτου, διατηρεῖ τὸ δικαίωμα εἰς παροχὰς ἐπὶ χρονικὴν περίοδον 21 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς τελευταίας ἡμέρας τῆς ὑπαγωγῆς του εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν τοῦ Μέρους τούτου. Ὁ Ὀργανισμὸς τοῦ ἐν λόγῳ Μέρους δύναται νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν Ὀργανισμὸν τοῦ τόπου διαμονῆς, ὅπως ἐξυπηρετήσῃ τὰς παροχὰς εἰς εἶδος συμφώνως πρὸς τὴν διαδικασίαν τῆς ὑπὸ τοῦ τελευταίου τούτου Ὀργανισμοῦ ἐφαρμοζομένης νομοθεσίας.

Ἄρθρον 12

1) Μισθωτὸς ἢ πρὸς τοῦτον ἐξομοιούμενος, ἠσφαλισμένος εἰς Ὀργανισμὸν τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων Μερῶν καὶ διαμένων ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ἐν λόγῳ Μέρους, ἔχει δικαίωμα εἰς παροχάς, ἐπὶ προσκαίρου διαμονῆς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ἑτέρου συμβαλλομένου Μέρους, ἐφ' ὅσον ἡ κατάστασις τῆς ὑγείας του καθιστᾷ ἀναγκαίαν ἄμεσον ἰατρικὴν περίθαλψιν, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς νοσοκομειακῆς ταιαύτης.

2) Μισθωτὸς ἢ πρὸς τοῦτον ἐξομοιούμενος, δικαιούμενος παροχῶν εἰς βάρος Ὀργανισμοῦ τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων Μερῶν, ὅστις διαμένει ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ἐν λόγῳ Μέρους, διατηρεῖ τὸ δικαίωμα τοῦτο, ὅταν μεταφέρῃ τὴν κατοικίαν του ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ἑτέρου συμβαλλομένου Μέρους. Ἐν τούτοις πρὸ τῆς μεταφορᾶς κατοικίας ὁ ἐργαζόμενος δέον ὅπως λάβῃ τὴν ἄδειαν τοῦ ἁρμοδίου Ὀργανισμοῦ, τὴν ὁποίαν οὗτος δὲν δύναται νὰ ἀρνηθῇ εἰ μὴ κατόπιν ἰατρικῆς γνωματεύσεως τοῦ ἐν λόγῳ Ὀργανισμοῦ, βεβαιούντος ὅτι ἡ κατάστασις τῆς ὑγείας τοῦ ἐργαζομένου ἐπιτρέπει τὴν μεταφορὰν τῆς κατοικίας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ἑτέρου συμβαλλομένου Μέρους.

3) Ἐφ' ὅσον μισθωτὸς ἢ πρὸς τοῦτον ἐξομοιούμενος ἔχει δικαίωμα εἰς παροχάς, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν προηγουμένων παραγράφων, αἱ παροχαὶ εἰς εἶδος ἐξυπηρετοῦνται παρὰ τοῦ Ὀργανισμοῦ τοῦ τόπου διαμονῆς του ἢ τῆς νέας κατοικίας του, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς ὑπὸ τοῦ ἐν λόγῳ Ὀργανισμοῦ ἐφαρμοζομένης νομοθεσίας, ἰδιαιτέρως εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ἔκτασιν καὶ τὸν τρόπον ἐξυπηρετήσεως τῶν παροχῶν εἰς εἶδος. Πάντως ἡ διάρκεια ἐξυπηρετήσεως τῶν ἐν λόγῳ παροχῶν εἶναι ἡ προβλεπομένη ὑπὸ τῆς νομοθεσίας τῆς ἁρμοδίας Χώρας.

4) Εἰς τὰς ὑπὸ τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου προβλεπομένας περιπτώσεις ἡ παροχὴ προθέσεων, τῶν μεγάλων συσκευῶν καὶ ἄλλων παροχῶν εἰς εἶδος μεγάλης σπουδαιότητος τελεῖ ὑπὸ τὴν προ�ϋπόθεσιν, ἐκτὸς ἀπολύτως ἐπειγουσῶν περιπτώσεων, τῆς ἐγκρίσεως τοῦ ἁρμοδίου Ὀργανισμοῦ.

5) Αἱ παροχαὶ εἰς χρῆμα ἐξυπηρετοῦνται εἰς τὰς ὑπὸ τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου προβλεπομένας περιπτώσεις, συμφώνως πρὸς τὴν νομοθεσίαν τῆς ἁρμοδίας Χώρας. Αἱ ἐν λόγῳ παροχαὶ δύνανται νὰ ἐξυπηρετοῦνται παρὰ τοῦ Ὀργανισμοῦ τῆς ἑτέρας Χώρας διὰ λογαριασμοῦ τοῦ ἁρμοδίου Ὀργανισμοῦ, συμφώνως πρὸς τὴν ὑπὸ Διοικητικοῦ Κανονισμοῦ ὁρισθησομένην διαδικασίαν.

6) Αἱ διατάξεις τῶν προηγουμένων παραγράφων ἔχουν ἀνάλογον ἐφαρμογὴν ἐπὶ μελῶν

οἰκογενείας κατὰ τὴν προσκαιρον αὐτῶν διαμονὴν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ἑτέρου συμβαλλομένου Μέρους, ἢ ὁσάκις ταῦτα μεταφέρουν τὴν διαμονὴν των ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ἑτέρου συμβαλλομένου Μέρους, μετὰ τὴν ἐπαλήθευσιν τοῦ κινδύνου ἀσθενείας ἢ μητρότητος.

Ἄρθρον 13

1) Τὰ μέλη οἰκογενείας μισθωτοῦ ἢ πρὸς τοῦτον ἐξομοιουμένου, ὅστις ὑπάγεται εἰς Ὀργανισμὸν τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων Μερῶν, δικαιοῦνται τῶν εἰς τὸ εἶδος παροχῶν, ἐφ' ὅσον διαμένουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ἑτέρου συμβαλλομένου Μέρους, ὡς ἐὰν ὁ ἐργαζόμενος ὑπήγετο εἰς τὸν Ὀργανισμὸν τοῦ τόπου διαμονῆς του. Ἡ ἔκτασις, ἡ διάρκεια καὶ ἡ διαδικασία ἐξυπηρετήσεως τῶν ἐν λόγῳ παροχῶν καθορίζονται συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς ὑπὸ τοῦ ἐν λόγῳ Ὀργανισμοῦ ἐφαρμοζομένης νομοθεσίας.

2) Ὅταν τὰ μέλη οἰκογενείας μεταφέρουν τὴν διαμονὴν των ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς ἁρμοδίας Χώρας, δικαιοῦνται παροχῶν, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς νομοθεσίας τῆς ἐν λόγῳ Χώρας. Ὁ κανὼν οὗτος ἔχει ὁμοίως ἐφαρμογὴν διὰκας τὰ μέλη οἰκογενείας ἐδικαιώθησαν ἤδη διὰ τὴν αὐτὴν περίπτωσιν ἀσθενείας ἢ μητρότητος παροχῶν, καταβληθεισῶν ὑπὸ τῶν Ὀργανισμῶν τοῦ συμβαλλομένου Μέρους, ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ὁποίου διέμενον πρὸ τῆς μεταφορᾶς. Ἐὰν ἡ ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Ὀργανισμοῦ ἐφαρμοζομένη νομοθεσία προβλέπῃ ἀνωτάτην διάρκειαν καταβολῆς παροχῶν, ἡ ἀμέσως πρὸ τῆς μεταφορᾶς τῆς διαμονῆς πραγματοποιηθεῖσα περίοδος καταβολῆς παροχῶν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν.

3) Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου δὲν ἔχουν ἐφαρμογήν, ὅταν μέλη οἰκογενείας, τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὴν παράγραφον 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἀσκοῦν εἰς τὴν Χώραν διαμονῆς ἐπαγγελματικὴν δραστηριότητα ἢ λαμβάνουν σύνταξιν, παρεχομένην εἰς αὐτοὺς δικαίωμα εἰς παροχὰς εἰς εἶδος.

4) Ὡς μέλη οἰκογενείας ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν προηγουμένων παραγράφων λογίζονται τὰ πρόσωπα, τὰ θεωρούμενα ὡς μέλη οἰκογενείας, συμφώνως πρὸς τὴν νομοθεσίαν τοῦ συμβαλλομένου Μέρους, ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ὁποίου κατοικοῦν.

Ἄρθρον 14

Εἰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ παρόντος κεφαλαίου θὰ παρεῖχεν εἰς μισθωτὸν ἢ πρὸς τοῦτον ἐξομοιούμενον ἢ εἰς μέλος οἰκογενείας τοῦτου δικαίωμα εἰς παροχὰς μητρότητος δυνάμει τῶν νομοθεσιῶν τῶν συμβαλλομένων Μερῶν, ὁ ἐνδιαφερόμενος θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν ἐφαρμογήν της ἐν ἰσχύϊ νομοθεσίας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ συμβαλλομένου Μέρους, ἐν ᾧ ἔλαβε χώραν ἡ γέννησις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν, ἐν τῷ μέτρῳ τοῦ ἀναγκαίου, τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τῆς παρούσης Συμβάσεως συναπολογισμοῦ τῶν περιόδων.

Ἄρθρον 15

1) Ὅταν ὁ δικαιοῦχος συντάξεων, ὁριζομένων κατὰ τὰς νομοθεσίας ἀμφοτέρων τῶν συμβαλλομένων Μερῶν, διαμένῃ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ἑνὸς τούτων καὶ δικαιοῦται παροχῶν εἰς εἶδος κατὰ τὴν νομοθεσίαν τοῦ Μέρους τούτου, αἱ παροχαὶ αὗται πρὸς τοῦτον καὶ τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας του ἐξυπηρετοῦνται παρὰ τοῦ Ὀργανισμοῦ τοῦ τόπου διαμονῆς του, ὡς εἶν ἦτο δικαιοῦχος συντάξεως ὁριζομένης δυνάμει μόνον τῆς νομοθεσίας τοῦ τόπου διαμονῆς του. Αἱ ἐν λόγῳ παροχαὶ βαρύνουν τὸν Ὀργανισμὸν τοῦ τόπου διαμονῆς.

2) Ὁσάκις ὁ δικαιοῦχος συντάξεως, ὁριζομένης δυνάμει τῆς νομοθεσίας ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων Μερῶν διαμένῃ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ἑτέρου συμβαλλομένου Μέρους, ὡς εἰς εἶδος παροχαί, ὧν δικαιοῦται δυνάμει τῆς νομοθεσίας τοῦ πρώτου Μέρους, χορηγοῦνται εἰς αὐτὸν καὶ τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας του ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ τοῦ τόπου διαμονῆς των.

3) Ἐὰν ἡ νομοθεσία ἑνὸς συμβαλλομένου Μέρους προβλέπῃ κρατήσεις εἰς βάρος τοῦ δικαιοῦχου τῆς συντάξεως, διὰ τὴν κάλυψιν τῶν εἰς εἶδος παροχῶν, ὁ ὀφειλέτης τῆς συντάξεως Ὀργανισμός, τὸν ὁποῖον βαρύνουν αἱ εἰς εἶδος παροχαί, δικαιοῦται ὅπως εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀναφερομένας περιπτώσεις προβαίνῃ εἰς τὰς ἐν λόγῳ κρατήσεις.

Ἄρθρον 16

1) Αἱ δυνάμει τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 11, τῶν παραγράφων 1, 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 12, τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 13 καὶ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 15 τῆς παρούσης Συμβάσεως χορηγούμεναι παροχαὶ ἀποδίδονται παρὰ τῶν ἁρμοδίων Ὀργανισμῶν εἰς τοὺς Ὀργανισμούς, οἱ ὁποῖοι ἐξυπηρέτησαν αὐτάς.

2) Ἡ ἀπόδοσις καθορίζεται καὶ πραγματοποιεῖται καθ' ὃν τρόπον ὁρίσει διοικητικὸς Κανονισμός. Ἡ ἀπόδοσις θὰ δύναται νὰ κανονίζηται καὶ δι' ἐφ' ἅπαξ καταβαλλομένων ποσῶν.

Ἄρθρον 17

1) Ὁσάκις μισθωτὸς ἢ πρὸς τοῦτον ἐξομοιούμενος ὑπαχθεὶς εἰς τὴν νομοθεσίαν ἑνὸς συμβαλλομένου Μέρους ἢ δικαιοῦχος συντάξεως ἢ μέλος οἰκογενείας του ἀποθάνῃ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ

έτέρου Μέρους, ὁ θάνατος θεωρεῖται ὅτι ἐπῆλθεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ πρώτου Μέρους.

2) Ὁ ἀρμόδιος Ὀργανισμὸς διαρύνεται μὲ τὸ ἐπίδομα θανάτου, ἔστω καὶ ἂν ὁ δικαιοῦχος εὑρίσκεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ἑτέρου συμβαλλομένου Μέρους.

Κεφάλαιον 2ον

Ἀναπηρία, γῆρας καὶ θάνατος (συντάξεις)

Τμῆμα Ι

Γενικότητες

Ἄρθρον 18

1) Διὰ τὴν ἀπόκτησιν, διατήρησιν ἢ ἀνάκτησιν τοῦ δικαιώματος εἰς παροχὰς ὁσάκις ἰσφαλισμένος ἔχει ἐναχθῆ διαδοχικῶς ἢ ἀλληλοδιαδόχως εἰς τὴν νομοθεσίαν τῶν δύο συμβαλλομένων Μερῶν, αἱ κατὰ τὴν νομοθεσίαν ἑκατέρου τούτων πραγματοποιηθεῖσαι περίοδοι ἀσφαλίσεως καὶ αἱ πρὸς ταύτας ἐξομοιούμεναι συνυπολογίζονται, ἐφ' ὅσον δὲν συμπίπτουν χρονικῶς.

2) Ὁσάκις ἐπὸ τῆς νομοθεσίας ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων ἡ παροχὴ ὡρισμένων πλεονεκτημάτων ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς προϋποθέσεως ὅτι αἱ περίοδοι ἀσφαλίσεως ἐπραγματοποιήθησαν εἰς ἐπάγγελμα ὑπαγόμενον εἰς εἰδικὸν σύστημα ἀσφαλίσεως διὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ εἰσοργετήματος τῶν παροχῶν τούτων συνυπολογίζονται μόνον αἱ περίοδοι, αἱ πραγματοποιηθεῖσαι δυνάμει τῶν ἀντιστοίχων εἰδικῶν συστημάτων ἀσφαλίσεως τοῦ ἑτέρου συμβαλλομένου Μέρους, ὡς καὶ αἱ περίοδοι αἱ πραγματοποιηθεῖσαι ἐν τῷ αὐτῷ ἐπαγγέλματι δυνάμει ἑτέρων συστημάτων τοῦ ἐν λόγῳ συμβαλλομένου Μέρους, ἐφ' ὅσον δὲν συμπίπτουν χρονικῶς. Ἐὰν παρὰ τὸν συνυπολογισμὸν τῶν ἐν λόγῳ περιόδων ὁ ἰσφαλισμένος δὲν πληροῖ τὰς προϋποθέσεις, αἱ ὁποῖαι ἐπιτρέπουν τὴν ἀπόκτησιν τῶν εἰρημένων εἰσοργετημάτων, αἱ περὶ ὧν πρόκειται περίοδοι συνυπολογίζονται ὁμοίως διὰ τὴν ἀπόκτησιν δικαιώματος εἰς παροχὰς τοῦ γενικοῦ συστήματος τῶν συμβαλλομένων Μερῶν.

3) Ἐὰν αἱ περίοδοι ἀσφαλίσεως καὶ αἱ πρὸς ταύτας ἐξομοιούμεναι δυνάμει τῆς νομοθεσίας ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων Μερῶν τίνα ἐν τῷ συνόλῳ κατώτεραι τῶν ἓξ μηνῶν οὐδεμία παροχὴ χορηγεῖται δυνάμει τῆς νομοθεσίας ταύτης. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ αἱ ἀνωτέρω περίοδοι λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν ἀπόκτησιν, διατήρησιν καὶ τὴν ἀνάκτησιν τοῦ δικαιώματος εἰς παροχὰς ἐκ μέρους τοῦ ἑτέρου συμβαλλομένου Μέρους, ἀλλὰ δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ κατ' ἀναλογίαν ὀφειλομένου ποσοῦ, κατὰ τὸ ἄρθρον 19, παράγραφος 1, ἐδάφιον β' τῆς παρούσης Συμβάσεως. Πάντως, ἡ παροῦσα διάταξις δὲν ἐφαρμόζεται, ἐὰν τὸ δικαίωμα εἰς παροχὰς ἀπεκτήθη δυνάμει τῆς νομοθεσίας τοῦ πρώτου συμβαλλομένου Μέρους ἐπὶ τῇ βάσει μόνων τῶν ὑπὸ τὴν νομοθεσίαν ταύτην πραγματοποιηθεισῶν περιόδων.

Ἄρθρον 19

1) Αἱ παροχαί, τὰς ὁποίας κατὰ τὸ ἄρθρον 18 τῆς παρούσης Συμβάσεως ἰσφαλισμένος ἢ οἱ ἐπιζῶντες αὐτοῦ δύνανται ν' ἀξιώσουν δυνάμει τῶν νομοθεσιῶν τῶν συμβαλλομένων Μερῶν, κατ' ἃς ὁ ἰσφαλισμένος ἐπραγματοποίησε περιόδους ἀσφαλίσεως ἢ ἐξομοιουμένας πρὸς ταύτας, ἐκκαθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

α) Ὁ Ὀργανισμὸς ἑκατέρου τῶν συμβαλλομένων Μερῶν καθορίζει σημφώνως πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ νομοθεσίαν ἐὰν ὁ ἐνδιαφερόμενος συγκεντρώνῃ τὰς ἀπαιτουμένας προϋποθέσεις διὰ τὴν ἀπόκτησιν δικαιώματος εἰς τὰς ὑπὸ τῆς ἐν λόγῳ νομοθεσίας προβλεπομένας παροχάς, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ συνυπολογισμοῦ τῶν περιόδων τῶν προβλεπομένων εἰς τὰ προηγούμενα ἄρθρον.

β) Ἐὰν τὸ δικαίωμα ἀποκτᾶται δυνάμει τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου, ὁ εἰρημένος Ὀργανισμὸς προσδιορίζει διὰ τὴν τάξιν τὸ ποσὸν τῆς παροχῆς, εἰς ἣν ὁ ἐνδιαφερόμενος θὰ ἐδικαιοῦτο, εἰὰν ποσὰ αἱ περίοδοι ἀσφαλίσεως ἢ αἱ πρὸς ταύτας ἐξομοιούμεναι, συνυπολογιζόμεναι κατὰ τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερόμενα, εἶχον πραγματοποιηθῆ ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ νομοθεσίαν. Βάσει τοῦ εἰρημένου ποσοῦ, ὁ Ὀργανισμὸς καθορίζει τὸ ὀφειλόμενον ποσὸν κατ' ἀναλογίαν τῆς διαρκείας τῶν πραγματοποιηθεισῶν περιόδων ὑπὸ τὴν εἰρημένην νομοθεσίαν πρὸ τῆς ἐπαληθεύσεως τοῦ κινδύνου ἐν σχέσει πρὸς τὴν συνολικὴν διάρκειαν τῶν πραγματοποιηθεισῶν περιόδων ὑπὸ τὰς νομοθεσίας τῶν συμβαλλομένων Μερῶν πρὸ τῆς ἐπαληθεύσεως τοῦ κινδύνου. Τὸ ποσὸν τοῦτο ἀπαιτεῖται τὴν αρχὴν τῶν ἐνδιαφερομένην ὀφειλομένην παροχὴν ὑπὸ τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Ὀργανισμοῦ.

γ) Ἐὰν ὁ ἐνδιαφερόμενος, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον συνυπολογισμοῦ τῶν περιόδων δὲν πληροῖ ἐν δεδομένῃ στιγμῇ τὰς ὑπὸ τῶν ἐφαρμοστέων νομοθεσιῶν ἀπαιτουμένας προϋποθέσεις, ἀλλὰ πληροῖ μόνον τὰς προϋποθέσεις μιᾶς ἐξ αὐτῶν, τὸ ποσὸν τῆς παροχῆς προσδιορίζεται σημφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἐδαφίου β' τῆς παρούσης παραγράφου.

δ) Ἐὰν ὁ ἐνδιαφερόμενος δὲν πληροῖ ἐν ὅ-

δομένη στιγμή τις ὑπό τῶν ἐφαρμοστέων νομοθεσιῶν ἀπαιτουμένας προϋποθέσεις, ἀλλά πληροί τάς προϋποθέσεις μιᾶς ἐξ αὐτῶν, χωρίς νά παρίσταται ἀνάγκη ὅπως ἐπικαλεσθῇ τόν συνυπολογισμόν τῶν περιόδων, τῶν πραγματοποιηθεισῶν ὑπό τάς ἄλλας νομοθεσίας, τό ποσόν τῆς παροχῆς προσδιορίζεται δυνάμει μόνον τῆς νομοθεσίας, βάσει τῆς ὁποίας κτᾶται τό δικαίωμα, καί λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν μόνον τῶν περιόδων τῶν πραγματοποιηθεισῶν ὑπό τήν νομοθεσίαν ταύτην.

8) Εἰς τας ἐν τοῖς ἐδαφίοις γ' καί δ' τῆς παρούσης παραγράφου ἀναφερομένας περιπτώσεις αἱ ἤδη ἐκκαθαρισθεῖσαι παροχαί ἀναθεωροῦνται συμφώνως πρός τάς διατάξεις τοῦ ἐδαφίου δ' τῆς παρούσης παραγράφου, ἐφ' ὅσον πληροῦνται αἱ προϋποθέσεις αἱ ἀπαιτούμεναι ὑπό τῶν ἄλλων νομοθεσιῶν, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τοῦ κατά τό προηγούμενον ἄρθρον συνυπολογισμοῦ τῶν περιόδων.

21 Ἐάν τό ποσόν τῆς παροχῆς, ἣν ὁ ἐνδιαφερόμενος δύναται νά ἀξιώσῃ ἄνευ ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 διά μόνας τάς περιόδους ἀσφαλίσεως καί τας πρός ταύτας ἐξομοιουμένας, τάς πραγματοποιηθείσας δυνάμει τῆς νομοθεσίας ἑνός συμβαλλομένου Μέρους, εἶναι ἀνώτερον τοῦ συνόλου τῶν παροχῶν τῶν προκυπτουσῶν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς προηγουμένης παραγράφου τοῦ παόντος ἄρθρου, δικαιοῦται οὗτος ἐκ μέρους τοῦ Ὀργανισμοῦ τοῦ εἰρημένου Μέρους συμπληρώματος ἴσου πρός τήν διαφοράν.

31 Ὑπό τήν ἐπιφύλαξιν τῆς διατάξεως τοῦ ἐδαφίου δ' τῆς παρ. γράφου 1 τοῦ παόντος ἄρθρου καί τοῦ ἄρθρου 22 οἱ ἐνδιαφερόμενοι, οἵτινες δύνανται νά ἐπικαλῶνται τάς διατάξεις τοῦ παόντος κεφαλαίου, δέν δύνανται ν' ἀξιώσουν δικαίωμα συντάξεως δυνάμει μόνον τῶν διατάξεων τῆς νομοθεσίας ἑνός συμβαλλομένου Μέρους.

Τμῆμα 2
Εἰδικαί διατάξεις

Ἄρθρον 20

1) Ὁ μισθωτός ἤ ὁ πρός τοῦτον ἐξομοιούμενος ἠσφαλισμένος κατά τήν Ὀλλανδικήν νομοθεσίαν περί γενικῆς ἀσφαλίσεως γήρατος καί τήν τοιαύτην περί γενικῆς ἀσφαλίσεως χηρῶν καί ὀρφανῶν παραμένει ἠσφαλισμένος καθ' ὅλην τήν περίοδον προσκαίρου ἤ διαρκοῦς ἀνικανότητός του πρός ἐργασίαν λόγῳ ἀσθενείας, ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἤ ἐπαγγελματικῆς νόσου παρεχούσης δικαίωμα εἰς παροχάς εἰς χρῆμα ἐκ μέρους Ὀλλανδικοῦ Ὀργανισμοῦ, ἐάν τό ποσοστόν τῆς ἀνικανότητός του πρός ἐργασίαν ἀνέρχεται εἰς ὀλιγώτερον τῶν 15 ἐκατοστιαίων μονάδων.

2) Ἡ ἡλικία 65 τοὐλάχιστον ἐτῶν σύζυγος τοῦ κατά τήν Ὀλλανδικήν νομοθεσίαν περί γενικῆς ἀσφαλίσεως γήρατος ἠσφαλισμένου, διαμένουσα ἐν Ἑλλάδι ἀσφαλίζεται ὡσαύτως ἐκτός, ἀναλόγως τῆς περιπτώσεως, διά τήν περίοδον:

α) Κατά τήν ὁποίαν θά εἶχε συγχρόνως πραγματοποιήσει περιόδους ἀσφαλίσεως ἤ εἰσφορῶν ἤ περιόδους ἰσοδυνάμους κατά τήν νομοθεσίαν Ἑλληνικοῦ συστήματος ἐποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως γήρατος.

β) Κατά τήν ὁποίαν δικαιοῦται συντάξεως γήρατος συμφώνως πρός ἓν τοιοῦτον σύστημα.

Ἄρθρον 21

Οἱ Ὀλλανδικοί Ὀργανισμοί δύνανται νά ἐπολογίζουν τάς συντάξεις τῆς γενικῆς ἀσφαλίσεως γήρατος καί τάς τοιαύτας ἀναπηρίας, γήρατος καί προσώρου θανάτου διά τούς μισθωτούς, ὡς καί τάς ποσοστιαίας προσαυξήσεις τῶν συντάξεων τούτων ἀμέσως καί ἀποκλειστικῶς ἀναλόγως πρός τάς περιόδους ἀσφαλίσεως καί τάς πρός ταύτας ἐξομοιουμένας, πραγματοποιηθείσας κατά τήν σχετικήν νομοθεσίαν.

Ἄρθρον 22

1) Ἐάν ἡ περίπτωσις μισθωτοῦ ἤ πρός τοῦτον ἐξομοιούμενος ὑπήχθη διαδοχικῶς ἢ ἀλληλοδιαδόχως εἰς τάς ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 στοιχείων α' ἀριθμός 4 καί στοιχείων β' ἀριθμοί 1 καί 2 ἀναφερομένας νομοθεσίας, οἱ ἐπιζῶντες αὐτοῦ δύνανται νά ἀξιώσουν μόνον δικαίωμα εἰς παροχάς, προβλεπομένας ὑπό τῆς νομοθεσίας, εἰς ἣν ὑπήγετο ὁ ἐργαζόμενος κατά τήν ἡμερομηνίαν τοῦ θανάτου του.

2) Ὁσάκις ὁ ἐργαζόμενος ὑπήχθη τελευταίως εἰς τήν Ἑλληνικήν νομοθεσίαν, ἀναφερομένην ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 στοιχείων β' ἀριθμοί 1 καί 2 αἱ περίοδοι ἀσφαλίσεως καί αἱ πρός ταύτας ἐξομοιούμενοι, πραγματοποιηθεῖσαι ὑπό τήν Ὀλλανδικήν νομοθεσίαν, ἀναφερομένην ἐν τῷ ἄρθρῳ 1, στοιχείων α', ἀριθμοί 2 καί 4, ἐφ' ὅσον ἔχουν πραγματοποιηθῆ πρό τῆς 1ης Ὀκτωβρίου 1959, λαμβάνονται ὡσαύτως ὑπ' ὄψιν διά τόν καθορισμόν τοῦ δικαιώματος εἰς παροχήν δυνάμει τῆς Ἑλληνικῆς νομοθεσίας.

Ἄρθρον 23

1) Αἱ προσωρινα συντάξεις, αἱ προβλεπόμεναι ὑπό τῆς Ὀλλανδικῆς νομοθεσίας περί γεν-

κής ασφαλίσεως γήρατος διά τά πρόσωπα τά άγοντα τό 65ον έτος της ηλικίας των κατά την 1ην Ιανουαρίου 1957, παρέχονται εις τούς Έλληνας υπηκόους, υφ' άς προϋποθέσεις παρέχονται εις τούς Ολλανδούς υπηκόους.

2) Τά προσωρινά πλεονεκτήματα τά προβλεπόμενα υπό της Ολλανδικής νομοθεσίας περί γενικής ασφαλίσεως - γήρατος διά τά πρόσωπα ηλικίας άνω των 15 έως 65 έτών συμπεπληρωμένων κατά την 1ην Ιανουαρίου 1957 παρέχονται καί εις τούς Έλληνας υπηκόους, υφ' άς προϋποθέσεις παρέχονται καί εις τούς Ολλανδούς υπηκόους.

Άρθρον 24

Τά εκ των μεταβατικών διατάξεων της Ολλανδικής νομοθεσίας περί γενικής ασφαλίσεως χηρών καί ορφανών έτσι θανάτων επελθόντος πρό της 1ης Οκτωβρίου 1968 άπορρέοντα πλεονεκτήματα παρέχονται καί εις τούς Έλληνας, υφ' άς προϋποθέσεις παρέχονται εις τούς Ολλανδούς υπηκόους.

Άρθρον 25

Αί διατάξεις του άρθρου 4 παράγραφος 1 της παρούσης Συμβάσεως δέν εφαρμόζονται:

α) Εις τάς προσωρινάς συντάξεις τας χορηγουμένας δυνάμει του άρθρου 23 παράγραφος 1 της παρούσης Συμβάσεως.

β) Εις τάς προσωρινάς συντάξεις καί πλεονεκτήματα, αναφερόμενα εν τοίς προηγουμένοις άρθροις, τά χορηγούμενα εις τούς Ολλανδούς υπηκόους.

Άρθρον 26

Όσάκις μισθωτός ή προς τούτον εξομοιούμενος ησφαλίσθη υποχρεωτικώς δυνάμει της Ελληνικής νομοθεσίας πρό του 65ου έτους της ηλικίας του καί πραγματοποιεί εν συνεχεία εις τάς Κάτω Χώρας έμμισθον εργασίαν ή εξομοιουμένην προς ταύτην,

α) Δέν αποκλείεται της ασφαλίσεως κατα την εν τω άρθρω 1 στοιχείον α' αριθμός 2 αναφερομένην νομοθεσίαν υπό την προϋπόθεσιν πάντως νά μή έχη φθάσει την ηλικίαν των 65 έτών, νά μή απολαμβάνη αντιμισθίας τινός παρεχούσης εις αυτόν το δικαίωμα της εξαιρέσεως εκ της υπαγωγής εις την ασφάλισιν ή νά μή αποκλείεται της ασφαλίσεως δυνάμει έτέρας διατάξεως της εν λόγω νομοθεσίας.

β) Διά τον καθορισμόν του δικαιώματος εις παροχήν κατά την νομοθεσίαν της χώρας ταύτης θεωρείται ως υπαχθείς εις την ασφάλισιν της εν λόγω νομοθεσίας πρό της ηλικίας των 65 έτών.

γ) Διά τον υπολογισμόν παροχής τινος εκ της νομοθεσίας ταύτης θεωρείται ως ησφαλισμένος από της στιγμής, καθ' ην έχει φθάσει την ηλικίαν των 65 έτών.

Κεφάλαιον 3ον

Εργατικά άτυχήματα καί επαγγελματικαί ασθένειαι.

Άρθρον 27

Εάν διά τον υπολογισμόν του βαθμού αναπηρίας εν περιπτώσει εργατικού ατυχήματος ή επαγγελματικής ασθενείας, δυνάμει της νομοθεσίας του ενός των συμβαλλομένων Μερών, ή νομοθεσια αύτη προβλέπη οητώς ή σιωπηρώς ότι τά εργατικά άτυχήματα ή αί επαγγελματικαί ασθένειαι, τά επελθόντα πρότερον, λαμβάνονται υφ' όψιν, τό αυτό θά συμβαίνη δι' εργατικά άτυχήματα καί τας επαγγελματικάς ασθενείας, τά επελθόντα πρότερον υπό την νομοθεσίαν του έτέρου συμβαλλομένου Μέρους, ως εάν είχον επέλθει υπό την νομοθεσίαν του πρώτου Μέρους.

Άρθρον 28

Εάν ο μισθωτός ή προς τούτον εξομοιούμενος τυχών αποζημιώσεως δι' επαγγελματικήν ασθένειαν υπό του αρμοδίου Οργανισμού του ενός των συμβαλλομένων Μερών άξιοι παροχάς δι' επαγγελματικήν ασθένειαν της αυτής φύσεως δυνάμει της νομοθεσίας του έτέρου Μέρους, υποχρεούται όπως παράσχη εις τον αρμόδιον Οργανισμόν του τελευταίου Μέρους τας αναγκαίας πληροφορίας σχετικώς μέ τας εκκαθαρισθείσας πρότερον παροχάς διά την επανόρθωσιν της περί ης πρόκειται επαγγελματικής ασθενείας.

Ο οφειλέτης Οργανισμός των νέων παροχών θά λάβη υπ' όψιν τας προγενεστέρας παροχάς ως εάν είχον χορηγηθή εις βάρος τούτου.

Κεφάλαιον 4ον

Ανεργία

Άρθρον 29

1) Όσάκις ησφαλισμένος υπήχθη διαδοχικώς ή αλληλοδιαδόχως εις την νομοθεσίαν αμφοτέρων των συμβαλλομένων Μερών, αί περίοδοι ασφαλίσεως καί αί προς ταύτας εξομοιούμεναι, πραγματοποιηθείσαι υπό την νομοθεσίαν εκατέρου των Μερών, συνυπολογίζονται, εφ' όσον δέν συμπίπτουν χρονικώς διά την κτήσιν, διατήρησιν ή ανάκτησιν του δικαιώματος εις παροχάς.

2) Ο μισθωτός ή προς τούτον εξομοιούμενος, έχων πραγματοποιήσει ασφαλιστικάς περι-

όδους ή ἐξομοιουμένας τοιαύτας βάσει τῆς νομοθεσίας τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων Μερῶν, μεταβαίνων ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ἑτέρου συμβαλλομένου Μέρους, δικαιοῦται κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διαμονῆς του ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ ἐδάφους τῶν παροχῶν ἀνεργίας, αἵτινες προβλέπονται ὑπὸ τῆς νομοθεσίας τοῦ δευτέρου συμβαλλομένου Μέρους, ὑπὸ τὰς ἀκολούθους προϋποθέσεις:

α) Νὰ ἔχῃ ἐπιχθῇ εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν ἀνεργίας μετὰ τὴν τελευταίαν εἴσοδον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τούτου.

β) Νὰ πληροῖ τὰς ἀπαιτουμένας ὑπὸ τῆς νομοθεσίας τοῦ δευτέρου συμβαλλομένου Μέρους προϋποθέσεις, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ συνυπολογισμοῦ τῶν περιόδων ὃν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ.

Ἄρθρον 30

1) Ἄνεργος, ἀποκτήσας δικαίωμα παροχῶν δυνάμει τῆς νομοθεσίας τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων Μερῶν, μεταφέρων τὴν διαμονήν του ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ἑτέρου συμβαλλομένου Μέρους, διατηρεῖ τὸ δικαίωμα τοῦτο καθ' ἀνώτατον ὅριον κατὰ τὴν διάρκειαν μιᾶς χρονικῆς περιόδου, μὴ ὑπερβαινούσης τὴν περίοδον, καθ' ἣν θὰ ἐδικαιοῦτο τῶν παροχῶν βάσει τῆς νομοθεσίας τῆς χώρας τῆς τελευταίας ἀπασχολήσεως. Πρὸ τῆς μεταφορᾶς τῆς διαμονῆς του ὁ ἄνεργος ὑποχρεοῦται νὰ γνωστοποιήσῃ τὴν ἐν λόγῳ μεταφορὰν εἰς τὸν ἁρμόδιον Ὀργανισμὸν τῆς χώρας τῆς τελευταίας ἀπασχολήσεως.

2) Αἱ παροχαί, τὰς ὁποίας δικαιοῦται ὁ ἄνεργος βάσει τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου, καταβάλλονται εἰς αὐτὸν παρὰ τοῦ Ὀργανισμοῦ τοῦ τόπου διαμονῆς, συμφώνως πρὸς τὴν ἐφαρμοζομένην νομοθεσίαν ὑπὸ τοῦ ἐν λόγῳ Ὀργανισμοῦ.

3) Ὁ Ὀργανισμὸς τῆς Χώρας τῆς τελευταίας ἀπασχολήσεως ὑποχρεοῦται νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὸν Ὀργανισμόν, ὅστις ἐχορήγησε τὰς παροχὰς ἀνεργίας τῆς προηγουμένης παραγράφου, ποσὸν ἴσον πρὸς τὰ 85% τοῦ πραγματικοῦ ποσοῦ τῶν ἐν λόγῳ παροχῶν.

Κεφάλαιον 5ον

Οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα

Ἄρθρον 31

Ἐὰν ἡ νομοθεσία τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων Μερῶν ἐξαρτᾷ τὴν κτῆσιν τοῦ δικαιώματος οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων ἀπὸ τὴν πραγματοποίησιν περιόδων ἀσφαλίσεως ἢ ἐξομοιουμένου πρὸς αὐτὰς ὁ ἁρμόδιος Ὀργανισμὸς τοῦ ἐν λόγῳ Μέρους λαμβάνει ὑπ' ὄψιν ἐν τῷ μέτρῳ τοῦ ἑνὸς τέρου τῶν συμβαλλομένων Μερῶν.

Ἄρθρον 32

1) Μισθωτὸς ἢ πρὸς ταῦτα ἐξομοιούμενος, ἀσφαλισμένος συμφώνως πρὸς τὴν νομοθεσίαν τοῦ ἑνὸς συμβαλλομένου Μέρους καὶ ἔχων τέκνα διαμένοντα ἢ ἐκπαιδευόμενα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ἑτέρου Μέρους, δικαιοῦται διὰ τὰ εἰρημένα τέκνα, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν, τυχούσης περιπτώσεως, τοῦ συνυπολογισμοῦ τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερομένων περιόδων οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς νομοθεσίας τοῦ πρώτου συμβαλλομένου Μέρους, ἀκόμη καὶ ἐὰν ὁ ἐργαζόμενος διαμένῃ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ἑτέρου Μέρους.

2) Δικαιοῦχοι συντάξεως, αἵτινες δυνάμει τῆς νομοθεσίας ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων Μερῶν ἔχουν δικαίωμα εἰς οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα δικαιοῦνται τῶν ἐπιδομάτων τούτων, ἔστω καὶ ἂν αὐτοὶ ἢ τὰ τέκνα των διαμένουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ἑτέρου συμβαλλομένου Μέρους.

3) Ἂν κατὰ τὴν ἰδίαν περίοδον ὀφείλονται οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα διὰ τὸ αὐτὸ τέκνον, δυνάμει τῶν νομοθεσιῶν ἀμφοτέρων τῶν συμβαλλομένων Μερῶν, τὰ οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα τὰ ὀφειλόμενα δυνάμει τῆς νομοθεσίας τοῦ συμβαλλομένου Μέρους, εἰς τὸ ἔδαφος τοῦ ὁποίου τὸ τέκνον διαμένει ἢ ἀνατρέφεται, καταβάλλονται ἄνευ περιορισμοῦ, τὰ δὲ οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα τὰ ὀφειλόμενα δυνάμει τῆς νομοθεσίας τοῦ ἑτέρου συμβαλλομένου Μέρους καταβάλλονται μόνον καθ' ὅσον εἶναι μεγαλύτερα ἀπὸ τὰ ὀφειλόμενα δυνάμει τῆς νομοθεσίας τοῦ πρώτου Μέρους.

Τίτλος IV

Διάφοροι διατάξεις

Ἄρθρον 33

1) Αἱ ἁρμόδιαι Ἀρχαί.

1) Θὰ λαμβάνουν πάντα τὰ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης Συμβάσεως ἀναγκαῖα διοικητικὰ μέτρα.

2) Θὰ ἀνακοινοῦν ἀμοιβαίως πᾶσαν πληροφορίαν σχετικῶς μὲ τὰ λαμβανόμενα μέτρα διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης Συμβάσεως.

3) Θὰ ἀνακοινοῦν ἀμοιβαίως πᾶσαν πληροφορίαν σχετικῶς μὲ τὰς τροποποιήσεις τῆς νομοθεσίας αὐτῶν, δυναμένης νὰ τροποποιήσουν ἐνδεχομένως τὴν ἐφαρμογήν της.

2) Αἱ ἁρμόδιαι Ἀρχαὶ θὰ δύνανται διὰ κοινῆς συμφωνίας νὰ προβλέψουν εἰδικὰς διατάξεις πρὸς ρύθμισιν τυχούσης περιπτώσεως τῆς καταστάσεως εἰδικῶν κατηγοριῶν ἐργαζομένων.

ἴδια τῶν ναυτικῶν καὶ τῶν προσώπων, ἅτινα ἀπασχολοῦνται εἰς ἐπιχειρήσεις ἐκμεταλλεύσεως ἀνθρακοφορείων.

Ἄρθρον 34

Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης Συμβάσεως αἱ Ἀρχαὶ καὶ οἱ Ὀργανισμοί, οἱ ἐπιφορτισμένοι μὲ τὴν ἐκτέλεσίν της, θὰ παρέχουν ἀμοιβαίως ὑπηρεσίαν καὶ θὰ ἐνεργοῦν ὡς ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ ἐφαρμογῆς τῆς ἰδίας αὐτῶν νομοθεσίας.

Ἄρθρον 35

1) Τὸ εἰσπρακτέον τῶν ἀπαλλαγῶν ἢ μειώσεων φόρων, χαρτοσήμων ἀντιγράφων ἢ κατοχυρώσεων, προβλεπομένων ὑπὸ τῆς νομοθεσίας τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων Μερῶν διὰ τὰ ὑποβαλλόμενα ἔγγραφα ἢ δικαιολογητικὰ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς νομοθεσίας τοῦ Μέρους τούτου, ἐπεκτείνεται καὶ εἰς τὰ ἀντίστοιχα ἔγγραφα δικαιολογητικά, τὰ ἐκδιδόμενα διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς νομοθεσίας τοῦ ἑτέρου συμβαλλομένου Μέρους ἢ τῆς παρούσης Συμβάσεως.

2) Πᾶσαι αἱ πράξεις, δικαιολογητικὰ ἔγγραφα, ὑποβαλλόμενα εἰς ἐκτέλεσιν τῆς παρούσης Συμβάσεως, ἀπαλλάσσονται τῆς θεωρήσεως νομιμοποιήσεως τῶν διπλωματικῶν καὶ προξενικῶν Ἀρχῶν, ὡς καὶ τῶν δικαιωμάτων Γραμματείας αὐτῶν.

Ἄρθρον 36

1) Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης Συμβάσεως οἱ Ὀργανισμοὶ θὰ ἀλληλογραφοῦν ἀπ' εὐθείας μεταξύ των εἰς τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν.

2) Οἱ Ὀργανισμοὶ καὶ αἱ Ἀρχαὶ τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων Μερῶν δὲν δύνανται νὰ ἀπορρίπτουν αἰτήσεις ἢ ἕτερα ἔγγραφα, ἀπευθυνόμενα πρὸς αὐτοὺς λόγῳ τοῦ ὅτι εἶναι συντεταγμένα εἰς τὴν ἐπίσημον γλῶσσαν τοῦ ἑτέρου συμβαλλομένου Μέρους.

Ἄρθρον 37

Αἱ αἰτήσεις, δηλώσεις ἢ προσφυγαί, αἵτινες θὰ ἔπρεπε νὰ ὑποβάλλωνται διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς νομοθεσίας ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων Μερῶν ἐντὸς ὡρισμένης προθεσμίας εἰς Ἀρχήν, Ἵδρυμα ἢ ἕτερον Ὀργανισμὸν τοῦ ἐν λόγῳ Μέρους, γίνονται δεκταί, ἐὰν ὑποβάλλωνται ἐντὸς τῆς αὐτῆς προθεσμίας εἰς ἀντίστοιχον Ἀρχήν, Ἵδρυμα ἢ ἕτερον Ὀργανισμὸν τοῦ ἑτέρου συμβαλλομένου Μέρους. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ Ἀρχή, τὸ Ἵδρυμα ἢ ὁ Ὀργανισμός, εἰς ὃν ὑπεβλήθησαν, διαβιβάζει ἄνευ καθυστερήσεως τὰς ἐν λόγῳ αἰτήσεις, δηλώσεις ἢ προσφυγὰς εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ἀρχήν, Ἵδρυμα ἢ Ὀργανισμὸν τοῦ πρώτου Μέρους εἴτε ἀπ' εὐθείας, εἴτε τῇ μεσολαβήσει τῶν ἁρμοδίων Ἀρχῶν τῶν συμβαλλομένων Μερῶν.

Ἄρθρον 38

1) Οἱ Ὀργανισμοὶ ἑνὸς συμβαλλομένου Μέρους, οἱ ὁποῖοι, δυνάμει τῆς παρούσης Συμβάσεως, εἶναι ὀφειλέται παροχῶν εἰς χρῆμα εἰς τοὺς δικαιούχους, εὑρισκομένους ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ἑτέρου συμβαλλομένου Μέρους, ἐξοφλοῦν ἐγκύρως εἰς τὴν νομισματικὴν μονάδα τοῦ πρώτου Μέρους. Ὅσάκις εἶναι ὀφειλέται ποσῶν πρὸς Ὀργανισμοὺς εὑρισκομένους ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ἑτέρου συμβαλλομένου Μέρους, ὑποχρεοῦνται νὰ ἐκκαθαρίσουν ταῦτα εἰς τὴν νομισματικὴν μονάδα τοῦ τελευταίου τούτου Μέρους.

2) Αἱ μεταφοραὶ ποσῶν, τὰς ὁποίας συνεπάγεται ἡ ἐκτέλεσις τῆς παρούσης Συμβάσεως, θὰ λαμβάνουν χώραν συμφώνως πρὸς τὰς ἐν ἰσχύϊ σχετικὰς συμφωνίας μεταξὺ ἀμφοτέρων τῶν συμβαλλομένων Μερῶν κατὰ τὸν χρόνον τῆς μεταφορᾶς.

Ἄρθρον 39

1) Πᾶσα ἀμφισβήτησις μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων Μερῶν ἀναφορικῶς μὲ τὴν ἑρμηνείαν ἢ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης Συμβάσεως θὰ ἀποτελῇ ἀντικείμενον ἀμέσων διαπραγματεύσεων μεταξὺ τῶν ἁρμοδίων Ἀρχῶν τῶν συμβαλλομένων Μερῶν.

2) Ἐὰν ἡ ἀμφισβήτησις δὲν δύναται οὕτω νὰ ἐπιλυθῇ ἐντὸς ἑξαμήνου προθεσμίας ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν διαπραγματεύσεων, θὰ ὑποβάλλεται εἰς διοικητικὴν ἐπιτροπήν, ἧς ἡ σύνθεσις καὶ ἡ διαδικασία θὰ καθορίζωνται διὰ συμφωνίας μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων Μερῶν. Ἡ διαιτητικὴ Ἐπιτροπὴ θὰ πρέπει νὰ ἐπιλύσῃ τὴν διένεξιν συμφώνως πρὸς τὰς θεμελιώδεις ἀρχὰς καὶ τὸ πνεῦμα τῆς παρούσης Συμβάσεως. Αἱ ἀποφάσεις ταύτης θὰ εἶναι ὑποχρεωτικαὶ καὶ ὁριστικαί.

Ἄρθρον 40

1) Ὁσάκις Ὀργανισμὸς τοῦ ἑνὸς συμβαλλομένου Μέρους κατέβαλεν εἰς τὸν δικαιοῦχον παροχὴν προκαταβολήν, ὁ ἐν λόγῳ Ὀργανισμὸς ἢ τῇ αἰτήσει αὐτοῦ ὁ ἁρμόδιος Ὀργανισμὸς τοῦ ἑτέρου Μέρους δύναται νὰ παρακρατήσῃ τὴν προκαταβολὴν ἀπὸ τὸ ποσόν, τὸ ὁποῖον ὁ δικαιοῦχος ἔχει λαμβάνειν παρὰ τούτου.

2) Ὁσάκις δικαιοῦχος ἀπελάμβανε βοηθείας ἐξ ἑνὸς συμβαλλομένου Μέρους κατὰ τὴν διάρκειαν περιόδου, δι' ἣν εἶχε δικαίωμα παροχῶν εἰς χρῆμα, τὰ ποσὰ τῶν ἐν λόγῳ παροχῶν

παρακρατοῦνται ὑπὸ τοῦ καταβάλλοντος ταῦτα Ὀργανισμοῦ τῇ αἰτήσει τοῦ Ἱδρύματος βοηθείας καὶ διὰ λογαριασμὸν αὐτοῦ, μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν καταβληθέντων βοηθημάτων.

Τίτλος V

Μεταβατικαὶ καὶ τελικαὶ διατάξεις

Ἄρθρον 41

1) Ἡ παροῦσα Σύμβασις δὲν γεννᾷ δικαίωμα καταβολῆς παροχῶν διὰ περίοδον προγενεστέραν τῆς ἡμερομηνίας ἐνάρξεως ἰσχύος αὐτῆς.

2) Πᾶσα περίοδος ἀσφαλίσεως ἢ ἐξομοιουμένη πρὸς αὐτήν, πραγματοποιηθεῖσα δυνάμει τῆς νομοθεσίας τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων Μερῶν πρὸ τῆς ἡμερομηνίας ἐνάρξεως ἰσχύος τῆς παρούσης Συμβάσεως, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ δικαιώματος εἰς παροχὰς γεννομένου συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης Συμβάσεως.

3) Ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου σύνταξις ὀφείλεται, δυνάμει τῆς παρούσης Συμβάσεως, καὶ ἐὰν ἔτι ἀναφέρεται εἰς γεγονὸς λαβὸν χώραν πρὸ τῆς ἡμερομηνίας ἐνάρξεως ἰσχύος αὐτῆς. Πρὸς τοῦτο πᾶσα σύνταξις, ἡ ὁποία δὲν ἐξεκαθαρίσθη ἢ ἡ ὁποία ἀνεστάλη λόγῳ τῆς ἐθνικότητος τοῦ ἐνδιαφερομένου ἢ λόγῳ τῆς διαμονῆς αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ἑτέρου συμβαλλομένου Μέρους, θὰ ἐκκαθαρίζεται αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου ἢ θὰ ἀναβιοῖ ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τῆς παρούσης Συμβάσεως ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν ὅτι δὲν ἔλαβε χώραν διακανονισμὸς τῶν δικαιωμάτων τῶν προγενεστέρως ἐκκαθαρισθέντων διὰ καταβολῆς ἐφ' ἅπαξ ποσοῦ.

4) Ὡς πρὸς τὰ δικαιώματα, τὰ ὁποῖα προκύπτουν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς προηγουμένης παραγράφου, αἱ ὑπὸ τῶν νομοθεσιῶν τῶν συμβαλλομένων Μερῶν προβλεπόμεναι διατάξεις, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀπόλειαν καὶ τὴν παραγραφὴν τῶν δικαιωμάτων δὲν δύνανται νὰ ἀνταχθοῦν εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους, ἐὰν ἡ σχετικὴ αἴτησις ἐπεβλήθη ἐντὸς προθεσμίας 2 ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τῆς παρούσης Συμβάσεως. Ἐὰν ἡ αἴτησις ἐπεβλήθη μετὰ τὴν ἐκπνοὴν τῆς ἐν λόγῳ προθεσμίας, τὸ δικαίωμα εἰς παροχάς, τὸ ὁποῖον δὲν ἀπωλέσθη ἢ δὲν παρεγράφη, ἀποκτᾶται ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς αἰτήσεως, ἐκτὸς ἐὰν ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ περισσότεραι εὐνοϊκαὶ διατάξεις τῆς νομοθεσίας τοῦ ἑνὸς συμβαλλομένου Μέρους.

Ἄρθρον 42

Ἡ παροῦσα Σύμβασις ὡς πρὸς τὸ Βασίλειον τῶν Κάτω Χωρῶν θὰ ἐφαρμόζεται εἰς τὸ ἐν Εὐρώπῃ Βασίλειον.

Ἄρθρον 43

Ἡ παροῦσα Σύμβασις θὰ ἐπικυρωθῇ καὶ τὰ κυρωτικὰ ἔγγραφα θ' ἀνταλλαγοῦν ἐν Χάγῃ τὸ ταχύτερον δυνατόν.

Ἄρθρον 44

Ἡ παροῦσα Σύμβασις θέλει τεθῇ ἐν ἰσχύϊ τὴν 1ην τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἐκείνου, καθ' ὃν ἔχουν ἀνταλλαγῇ τὰ κυρωτικὰ ἔγγραφα.

Ἄρθρον 45

Ἡ παροῦσα Σύμβασις συνάπτεται διὰ διάρκειαν ἑνὸς ἔτους, θὰ ἀνανεοῦται σιωπηρῶς ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος, ἐκτὸς καταγγελίας, ἥτις δέον νὰ γνωστοποιῆται τρεῖς τοὐλάχιστον μῆνας πρὸ τῆς ἐκπνοῆς τῆς ἐτησίας περιόδου.

Ἄρθρον 46

1) Εἰς περίπτωσιν καταγγελίας τῆς παρούσης Συμβάσεως, πᾶν δικαίωμα κτηθὲν κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεών της θὰ διατηρηθῇ.

2) Τὰ ὑπὸ θεμελίωσιν δικαιώματα, τὰ σχετικὰ πρὸς περιόδους ἀσφαλίσεως, πραγματοποιηθείσας πρὸ τῆς ἡμερομηνίας ἰσχύος τῆς καταγγελίας, δὲν ἐξαλείφονται λόγῳ τῆς καταγγελίας. Ἡ διατήρησις των θὰ καθορισθῇ διὰ κοινῆς συμφωνίας διὰ τὸν μεταγενεστέρων χρόνων ἐλλειψι τοιαύτης συμφωνίας ὑπὸ τῆς διεπούσης τὸν ἐνδιαφερόμενον Ὀργανισμὸν νομοθεσίας.

Ἐφ' ᾧ οἱ ὑπογράψαντες πληρεξούσιοι ὑπέγραψαν τὴν παροῦσαν Σύμβασιν.

Ἐγένετο ἐν Ἀθήναις εἰς διπλοῦν τὴν 13 Σεπτεμβρίου 1968 εἰς Γαλλικὴν γλῶσσαν.

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

240/1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ συμπληρώσεως τῶν κειμένων διατάξεων περὶ προσόντων προαγωγῆς τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 144 τῆς 25 Ἰουλίου 1969)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1) Κατὰ τὰς προαγωγὰς εἰς τὸν δον βαθμὸν ὑπαλλήλων τοῦ Δημοσίου καὶ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν, πλὴν

των ἄλλων τυπικῶν καὶ οὐσιαστικῶν προσόντων, τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦνται κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ ἱκανότης τοῦ ὑπαλλήλου νὰ ἀνταποκριθῇ πληρέστερον παντὸς ἄλλου ἐκ τῶν ἐχόντων τὰ προσόντα προαγωγῆς εἰς τὰ καθήκοντα τῆς θέσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ ἀρχαιότης ἐν τῷ βαθμῷ.

2) Ἀποφάσεις Ὑπηρεσιακῶν Συμβουλίων ἢ ἄλλων ἁρμοδίων ὀργάνων περὶ προαγωγῶν, μὴ τελεσφορηθεῖσαι διὰ τῆς δημοσιεύσεως μέχρι τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ παρόντος, ἀναπέμπονται εἰς τὰ Ὑπηρεσιακὰ Συμβούλια πρὸς ἐπανάκρισιν, βάσει καὶ τῶν κριτηρίων τῆς προηγουμένης παραγράφου.

Ἄρθρον 2

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ἰουλίου 1969

—

252/1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ προσμετρήσεως προϋπηρεσίας δημοσίων πολιτικῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπαλλήλων Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς τριακονταπενταετοῦς πραγματικῆς ὑπηρεσίας.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 151 τῆς 7 Αὐγούστου 1969)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1) Διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 125 § 4 τοῦ Συντάγματος τριακονταπενταετοῦς πραγματικῆς δημοσίας ὑπηρεσίας προσμετρεῖται πᾶσα πραγματικὴ προϋπηρεσία τῶν δημοσίων πολιτικῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων, διανυθεῖσα εἰς τὸ Δημόσιον ἢ εἰς Ὀργανισμὸν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλο Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, ἐφ' οἱαδήποτε ὑπαλληλικὴ σχέσει, δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἐφ' ὅσον αὕτη ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀναγνωρίζεται ὡς συντάξιμος ἐπὶ τοῦ Δημοσίου, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν καὶ προσμετρηθῇ εἴτε κατὰ τὸν διορισμόν, τὴν ἔνταξιν ἢ μονιμοποίησιν τοῦ ὑπαλλήλου, εἴτε διὰ τὴν ἀπόκτησιν βαθμοῦ, εἴτε διὰ τὴν καθ' οἱονδήποτε τρόπον μισθολογικὴν ἢ ὑπαλληλικὴν του ἐξέλιξιν.

2) Διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς τριακονταπενταετοῦς πραγματικῆς ὑπηρεσίας τῶν ὑπαλλήλων τῶν Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου προσμετρεῖται πᾶσα ἑτέρα πραγματικὴ ὑπηρεσία τούτων, διανυθεῖσα ἐν Ὀργανισμῷ Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως ἢ Νομικῷ Προσώπῳ Δημοσίου Δικαίου καὶ τῷ Δημοσίῳ ἐφ' οἱαδήποτε σχέσει, δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἐφ' ὅσον αὕτη ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀναγνωρίζεται ὡς συντάξιμος παρὰ τοῦ παρ' ᾧ ὑπηρετεῖ ὁ ὑπάλληλος Ὀργανισμοῦ Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως ἢ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, ἀφ' ἑτέρου δὲ αὕτη ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ἢ προσμετρηθῇ ὑπὸ τοὺς ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ὅρους.

Ἄρθρον 2

Οἱ παρὰ τῷ Δημοσίῳ, τοῖς Ὀργανισμοῖς Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως καὶ ἄλλοις Νομικοῖς Προσώποις Δημοσίου Δικαίου ὑπηρετοῦντες ἐφ' οἱαδήποτε σχέσει ὑπάλληλοι ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ παρόντος δηλώσουν ὑπευθύνως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 105/1969 «περὶ ἀτομικῆς εὐθύνης τῶν δηλούντος ἢ δεδηλωκότος» πᾶσαν ὑπηρεσίαν ἢ προϋπηρεσίαν αὐτῶν, ἀναγνωριζομένην κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ὡς πραγματικήν.

Ἄρθρον 3

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Αὐγούστου 1969

—

ΒΑΣΙΛΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

504/1969 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ μειώσεως τῶν ἐργοδοτικῶν εἰσφορῶν τῶν καταβαλλομένων ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α., ἀναλογουσῶν ἐπὶ μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων δαπανωμένων διὰ τὴν παραγωγὴν χειροκτίων ἐξαγομένων εἰς ἀλλοδαπήν.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 154 τῆς 8 Αὐγούστου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 5 καὶ 7 τοῦ νόμου 2861/1954 «περὶ μέτρων ἐνισχύσεως τῆς ἐξαγωγῆς βιομηχανικῶν καὶ ἄλλων ἐγχωρίων προϊόντων». 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4231/1962 «περὶ μέτρων ἀφορώντων εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἐξαγωγικοῦ ἐμπορίου», δι' ὧν ἐπαναφέρονται ἐν ἰσχύϊ αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 5 καὶ 7 τοῦ νόμου 2861/1954. 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 167/1969 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τῶν Ἡμετέ-

ρων έπί τοῦ Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν, Ἐμπορίου, Βιομηχανίας καί Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν Ὑπουργῶν, ἀπεφασίσαμεν καί διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Ἐπί περιπτώσεων ἐξαγωγῆς χειροκτίων αἱ ὑπό τοῦ Ι.Κ.Α. καταβαλλόμεναι ἐργοδοτικαί εἰσφοραί ἐπί τῶν μισθῶν καί ἡμερομισθίων τῶν ἀπασχολουμένων διά τήν παραγωγήν των μειοῦνται, καθοριζομένου ἴσου πρός τάς ὑπό τῶν μισθωτῶν καταβαλλομένας τοιαύτας.

Εἷς τόν Ἡμέτερον ἐπί τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργόν ἀνατίθεμεν τήν δημοσίευσιν καί ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ἰουλίου 1969

—

478 1969 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως τοῦ ἐδαφίου β' τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀπό 19/7/13.8.1956 β.δ. «περί συστάσεως παρά τῷ Ταμείῳ Προνοίας Ὑπαλλήλων Ο.Α.Π. Κλάδου Ἀρωγῆς», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διά τῶν ὑπ' ἀριθ. 456/1961 καί 793/1968 β. διαταγμάτων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 145 τῆς 25 Ἰουλίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ ν.δ. 1/1968 «περί Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καί Ὑπουργείων». 2) Τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2942/1954 «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τῶν περί Ο.Α.Π. καί περί Δημοσίων Ταμείων κειμένων διατάξεων». 3) Τήν ὑπ' ἀριθ. 378/1969 γνώμην τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τῶν Ἡμετέρων ἐπί τῶν Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας καί Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν Ὑπουργῶν, ἀπεφασίσαμεν καί διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Ἡ διά τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 793/1968 β.δ. προστεθεῖσα διάταξις ἐν τέλει τοῦ ἐδαφίου β' τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀπό 19-7/13.8.1956 β.δ. «περί συστάσεως παρά τῷ Ταμείῳ Προνοίας Ὑπαλλήλων Ο.Α.Π. Κλάδου Ἀρωγῆς», ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διά τοῦ ὑπ' ἀριθ. 456/1961 β.δ., τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως: «Ἐν περιπτώσει θανάτου συνταξιούχου Ο.Α.Π. ἢ Ι.Κ.Α., ἐάν ἡ χήρα σύζυγος τυγχάνῃ συνταξιοῦχος Ο.Α.Π. ἢ Ι.Κ.Α., ἐφ' ὅσον αὕτη ἐπιλέξῃ τήν σύνταξιν τοῦ συζύγου της δικαιοῦται καί ποσοστοῦ 50% ἐπί τῆς ἀτομικῆς της συντάξεως ἐκ τοῦ Κλάδου Ἀρωγῆς, ὑπό τήν προϋπόθεσιν τῆς ἐκδόσεως ἀποφάσεως τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἢ τοῦ Ι.Κ.Α. περί χορηγήσεως εἰς αὐτήν συντάξεως λόγῳ θανάτου τοῦ συζύγου της, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀναστολῆς καταβολῆς ταύτης.

Ἐπίσης ἐάν ἡ χήρα συνταξιοῦχος Ο.Α.Π. ἢ Ι.Κ.Α. ἐπιλέξῃ τήν ἀτομικήν της σύνταξιν δικαιοῦται αὕτη καί ποσοστοῦ 50% ἐκ τοῦ Κλάδου Ἀρωγῆς ἐπί τοῦ ἀναλογοῦντος αὐτῇ ποσοστοῦ ἐκ τῆς συντάξεως τοῦ συζύγου της, ἐφ' ὅσον ἐκδοθῇ ἀπόφασις τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἢ τοῦ Ι.Κ.Α. χορηγήσεως συντάξεως εἰς ταύτην λόγῳ θανάτου τοῦ συζύγου της, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀναστολῆς καταβολῆς ταύτης.

Εἰς ἀμφοτέρας τάς περιπτώσεις τό δεύτερον μηνιαῖον οἰκονομικόν δοθέν δέν δύναται νά εἶναι κατώτερον τοῦ ἑκάστοτε προβλεπομένου κατωτάτου ὁρίου.

Εἷς τόν Ἡμέτερον ἐπί τῶν Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν Ὑπουργόν ἀνατίθεμεν τήν δημοσίευσιν καί ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Ἰουλίου 1969

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

68601 4519/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 40/1967 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν χημικῆς βιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 480 τῆς 25 Ἰουλίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ἤτοι μέχρις 27.10.1969, τήν ἐπέλευσιν τῶν ἐνώσεων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 40/1967 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν Χημικῆς Βιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας», ἐγκριθείσης μετά τροποποιήσεως διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 134264/1967 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καί Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 724, τεῦχος Β' τῆς 8.12.1967)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ἰουλίου 1969

—

(*) ΕΕΔ 27, 62.

68602 4520 1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 37/1969 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού εστιατορίων, ζυθεστιατορίων κλπ. άπασης της χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 480 της 25 Ιουλίου 1969)

Ανιστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 25.10.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 37/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού εστιατορίων, ζυθεστιατορίων κλπ. άπασης της χώρας», εγκριθείσης διά της υπ' αριθ. 55044/1967 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 404, τεύχος Β' της 20.6.1967)(*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 19 Ιουλίου 1969

—

68603 4521 1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 36/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού καφενείων, ζαχαροπλαστείων και γαλακτοπωλείων άπασης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 480 της 25 Ιουλίου 1969)

Ανιστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 25.10.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 36/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού καφενείων, ζαχαροπλαστείων και γαλακτοπωλείων άπασης της χώρας», εγκριθείσης διά της υπ' αριθ. 55043/1967 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 404, τεύχος Β' της 20.6.1967)(**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 19 Ιουλίου 1969

—

(*) ΕΕΔ 26, 850.

(**) ΕΕΔ 26, 1040, *Σημ. ΕΕΔ*: Η ανωτέρω υπουργική απόφασις ηκυρώθη διά της υπ' αριθ. 419/1969 αποφάσεως του Συμβουλίου Επικρατείας (ΕΕΔ 28, 703).

43/3 4800 1969 Απόφ. Υπουργού Κοινωνικών Υπηρεσιών

Περί τροποποιήσεως ενίων διατάξεων των άρθρων 8, 11 και 22 του Καταστατικού του Ταμείου Συντάξεων και Προνοίας Προσωπικού Αγροτικής Τραπέζης της Ελλάδος.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 367 της 7 Ιουνίου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του νόμου 2868/1922, εν συνδυασμώ προς τας τοιαύτας του άρθρου 59 § 1 του ά.ν. της 11 Νοεμβρίου 1935 «περί οργανισμού του Υπουργείου Εργασίας», ως ούτο αυθεντικώς ηρμηνεύθη διά του άρθρου 1 του ά.ν. 694/1937 «περί αυθεντικής ερμηνείας, συμπληρώσεως και τροποποιήσεως διατάξεών τινων της ασφαλιστικής νομοθεσίας». 2) Πρότασιν του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Συντάξεων και Προνοίας Προσωπικού Αγροτικής Τραπέζης της Ελλάδος, υποβληθείσαν ημίν διά της υπ' αριθ. 2/369/3 Απριλίου 1969 αναφοράς του Ταμείου. 3) Γνώμην του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως, διατυπωθείσαν κατά την υπ' αριθ. 73/23 Απριλίου 1969 συνεδρίασιν αυτού της ΙΕ' περιόδου, αποφασίζομεν:

Εις το Καταστατικόν του Ταμείου Συντάξεων και Προνοίας Προσωπικού Αγροτικής Τραπέζης επέρχονται αι κάτωθι τροποποιήσεις και προσθήκαι:

1) Το εδάφιον δ' της παραγράφου 1 και η παράγραφος 3 του άρθρου 8 τροποποιούνται ως ακολούθως:

α. «Ιδ. Μετά είκοσι πέντε ετών συντάξιμων υπηρεσίαν, εφ' όσον έχει συμπεπληρωμένον το πεντηκοστόν πέμπτον έτος της ηλικίας του».

β. «3. Εξαιρετικώς το θήλυ προσωπικόν της Τραπέζης έχει δικαίωμα συντάξεως μετά είκοσι πέντε (25) ετών συντάξιμον υπηρεσίαν, εφ' όσον έχει συμπεπληρωμένον το τεσσαρακοστόν πέμπτον (45ον) έτος της ηλικίας του».

2) Η παράγραφος 1, το εδάφιον α' της παραγράφου 2 και η παράγραφος 7 του άρθρου 11 τροποποιούνται ως ακολούθως:

α. «1» Η σύνταξις συνίσταται εις ανάλογα προς τον συντάξιμον χρόνον υπηρεσίας του ησφαλισμένου ποσοστά, ως ταύτα καθορίζονται εν παραγράφω 2 της παρούσης, λογιζόμενα επί του συνταξίμου μισθού.

Ως συντάξιμος μισθός νοείται ο μέσος όρος του οργανικού μισθού του βαθμού ή των βαθμών, εις έφερεν ο ησφαλισμένος κατά το τελευταίον προ της εξόδου του εικοσιτετράμηνον, προσαυξανόμενος μόνον κατά τα νομίμως απονεμηθέντα αυτώ επιδόματα πολυτέκνου παραμονής εν τω αυ-

τῷ βαθμῷ καὶ τῇ ὑπηρεσίᾳ, ἐφ' ὧν κατεβλήθησαν αἱ ὑπὲρ τοῦ Ταμείου εἰσφοραί».

6. «2α. Εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἐδαφίων α', β', γ', δ', ε' τῆς παραγράφου 1 καὶ τὰς περιπτώσεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 8 τὰ ποσοστὰ τῆς συντάξεως τῶν δικαιούχων συνίστανται εἰς 2/100 δι' ἕκαστον συντάξιμον ἔτος μέχρις 25 ἐτῶν συντάξιμου ὑπηρεσίας καὶ 3/100 δι' ἕκαστον ἔτος ἀπὸ τοῦ 26ου μέχρι καὶ τοῦ 35ου ἔτους συντάξιμου ὑπηρεσίας, πέραν τοῦ ὁποίου, συμπληρουμένου συνολικοῦ ποσοστοῦ συντάξεως 80% τῶν συντάξιμων ἀποδοχῶν, οὐδεμία αὔξησις τῶν ὡς ἄνω ποσοστῶν ἐπιτρέπεται.

γ. «Ἰα. Αἱ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης τροποποιήσεως ἀπονεμηθεῖσαι συντάξεις, ὑπολογιζόμεναι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἐφ' ὅσον εἶναι ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῶν διατάξεων τούτων προβλεπομένων, ἀναθεωροῦνται καὶ μειοῦνται ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ ἑπομένου μηνὸς τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης εἰς τὰ βάσει τοῦ παρόντος προκύπτοντα ποσά.

Αἱ μέχρι τέλους τοῦ μηνὸς ἰσχύος τῆς παρούσης καταβληθεῖσαι συντάξεις δὲν ἐπιστρέφονται.

«6. Εἰδικῶς προκειμένου περὶ ἐκείνων ἐκ τῶν συνταξιούχων, τῶν ὁποίων μειοῦται ἡ σύνταξις ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου κατὰ τὰ ἐπ' αὐτῶν κτηθέντα δικαιώματα, βάσει τῆς ἀπονεμηθείσης καὶ καταβαλλομένης ἤδη αὐτοῖς συντάξεως, διὰ τοῦ περιορισμοῦ τοῦ ποσοῦ ταύτης, παρέχεται, ἐξαιρετικῶς εἰς αὐτοὺς δυνάμει τοῦ παρόντος, τὸ δικαίωμα ὅπως δι' αἰτήσεώς των, ἐπαυξανομένης ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ὁ μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, ζητήσωσι τὴν ἀναγνώρισιν ὡς συντάξιμων πλασματικῆς ὑπηρεσίας τόσων ἐτῶν, κατ' ἀνώτατον ὅριον, ὅσα ἐπαρκοῦν διὰ τὴν διατήρησιν τῶν καθορισθέντων ποσοστῶν συντάξεως κατὰ τὴν γενομένην εἰς αὐτοὺς ἀπονομὴν συντάξεως. Ἡ οὕτω ἀναγνωριζομένη προϋπηρεσία, ἀποτελοῦσα μοναδικὴν περίπτωσιν παροχῆς δικαιώματος εἰς συνταξιούχους ἱσοβαλοῦς αἰτήσεως ἀναγνωρίσεως προϋπηρεσίας, ἐξαγοράζεται διὰ καταβολῆς παρὰ τοῦ συνταξιούχου κατὰ μῆνα ἀσφαλίστρου ἴσου πρὸς 15% ἢ ὅσου ποσοστοῦ ἀσφαλίστρων ἰσχύει ἐξ εἰσφορᾶς ἐργοδότου καὶ ἠσφαλισμένου κατὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῆς προϋπηρεσίας ταύτης ἐπὶ τοῦ ἐκαθαρισθέντος κατὰ τὴν ἀπονομὴν τῆς συντάξεως συντάξιμου μισθοῦ του. Τὸ σύνολον τῆς οὕτω καθοριζομένης ὀφειλῆς καταβάλλεται ἐφ' ἅπαξ, ἐφ' ὅσον δέχεται τοῦτο ὁ αὐτῶν, ἄλλως εἰς δόσεις, καθοριζομένας ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, οὐχὶ ὅμως πλείονας τῶν 60. Εἰς περίπτωσιν θανάτου τοῦ αὐτοῦντος πρὸ τῆς ἀποπληρωμῆς τῶν δόσεων, ἡ καταβολὴ αὐτῶν συνεχίζεται ὑπὸ τῶν δικαιοδόχων των ἄνευ μειώσεως τοῦ ποσοῦ αὐτῶν καὶ μέχρι πλήρους ἐξοφλήσεως».

31) Εἰς τὸ ἄρθρον 22 ἐπέρχονται αἱ κάτωθι τροποποιήσεις καὶ προσθῆκαι:

α. Ἡ παράγραφος 4 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«4. Τὸ καταβλητέον ἐφ' ἅπαξ βοήθημα ὁρίζεται:

«α. Διὰ τοὺς δικαιούχους τῶν ὑπὸ στοιχεῖα Α' καὶ Β' κατηγοριῶν τῆς παραγράφου 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἐφ' ὅσον ὁ ἀποβιώσας ἢ ὁ καταστὰς ἀνίκανος ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς Τραπέζης εἶχε παρὰ τῇ Α.Τ.Ε. ὑπηρεσίαν ἀπὸ 1 μέχρι 5 ἐτῶν ἀναλόγως, ἀπὸ 20 μέχρι 40 ἑκατοστὰ τοῦ τελευταίου ἐτησίου μισθοῦ του, ὡς οὗτος καθορίζεται ἐν τῷ ἑπομένῳ ἐδαφίῳ β' τῆς παρούσης παραγράφου, δι' ἕκαστον ἔτος ὑπηρεσίας πέραν τῶν 5 ἐτῶν τὸ ἐφ' ἅπαξ βοήθημα ὑπολογίζεται δι' ἐφαρμογῆς κλίμακος ποσοστῶν, ὡς ταῦτα καθορίζονται ἐν τῷ ἑπομένῳ ἐδαφίῳ β' τῆς παρούσης παραγράφου, διὰ τοὺς δικαιούχους τῆς Γ' κατηγορίας τῆς παραγράφου 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἐπιφυλασσομένων τῶν διατάξεων τοῦ ἐδαφίου α' τῆς παραγράφου 5 τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Τὸ ἄνω τῶν ἓξ μηνῶν χρονικὸν διάστημα λογίζεται ὁλόκληρον ἔτος.

Διὰ τὸ κάτω τοῦ ἑξαμήνου χρονικὸν διάστημα ἐπιστρέφονται αἱ ὑπὲρ τοῦ Κλάδου Προνοίας εἰσφοραὶ αὐτοῦ, ηὐξημέναι εἰς τὸ διπλάσιον».

«β. Διὰ τοὺς δικαιούχους τῆς ὑπὸ στοιχεῖον Γ' κατηγορίας τῆς παραγράφου 2 τοῦ παρόντος ἤτοι τοὺς συμπληρώσαντας τὸ κεκανονισμένον ὅριον ἡλικίας, καθὼς καὶ τοὺς ἀποχωροῦντας ὑποχρεωτικῶς ἐκ τῆς Τραπέζης, τὸ ἐφ' ἅπαξ βοήθημα ὁρίζεται ὡς ἀκολούθως:

Ἐὰν ὁ ἀποχωρῶν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἠσφαλισμένος ἔχῃ πραγματικὴν παρὰ τῇ Α.Τ.Ε. ὑπηρεσίαν μονίμου ὑπαλλήλου, ἠσφαλισμένην εἰς τὸν Κλάδον Προνοίας, ἄνω τῶν 5 ἐτῶν, δικαιοῦται βοηθήματος διὰ μὲν τὰ 5 ἔτη ἴσου πρὸς τὰ 20 ἑκατοστὰ τοῦ τελευταίου ἐτησίου μισθοῦ του, προστιθεμένων δι' ἕκαστον ἐπὶ πλέον ἔτος, ἢ ἄνω τῶν 6 μηνῶν χρονικὸν κλάσμα, 4 ἑκατοστῶν δι' ἕκαστον ἐπὶ πλέον ἔτος μέχρι συμπληρώσεως 10ετοῦς πραγματικῆς παρὰ τῇ Α.Τ.Ε. ὑπηρεσίας μονίμου ὑπαλλήλου, 8 ἑκατοστῶν δι' ἕκαστον ἔτος πέραν τῆς ἄνω 10ετοῦς ὑπηρεσίας παρὰ τῇ Α.Τ.Ε. καὶ μέχρι συμπληρώσεως 15ετοῦς μονίμου ὑπηρεσίας, ἐπὶ τοῦ ἐτησίου μισθοῦ του, πέραν δὲ τῆς ἄνω 15ετοῦς ὑπηρεσίας παρὰ τῇ Α.Τ.Ε. δι' ἕκαστον ἐπὶ πλέον ἔτος καὶ μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 32ου

έτους πραγματικής παρά τῇ Α.Τ.Ε. ὑπηρεσίας μονίμου ἐπαλλήλου, 10 ἑκατοστῶν δι' ἑκαστον ἔτος **ἐπὶ τοῦ ἐτησίου μισθοῦ** του. Ὡς ἐτήσιος μισθὸς ἐν προκειμένῳ λογίζεται τὸ σύνολον τῶν καταβληθέντων ὀργανικῶν (βασικῶν) μισθῶν τοῦ τελευταίου ἔτους, προσαυξημένων μόνον κατὰ τὰς χορηγηθείσας προσαυξήσεις λόγῳ πολυετίας καὶ εὐδοκίμου ὑπηρεσίας ἔν τε τῷ αὐτῷ βαθμῷ καὶ τῇ ὑπηρεσίᾳ».

Εἰς τὴν παράγραφον 5 προστίθεται δεύτερον ἐδάφιον, ἔχον οὕτω:

«Δεδικαιολογημένη μέχρις ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς αἰτήσεως τοῦ δικαιούχου καθυστέρησις καταβολῆς τοῦ ἀπονεμηθέντος ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος, οἷον λόγῳ ταμειακῆς δυσχερείας τοῦ Ταμείου, ἀντικειμενικῆς ἀδυναμίας συγκλήσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ ἐν γένει ἀνωτέρας βίας, τούτων δὲ παστοποιουμένων δι' ἡτιολογημένης ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, δὲν θεμελιοῖ ἀξίωσιν τοῦ δικαιούχου πρὸς ἐξήγησιν τόκων ἐπ' αὐτοῦ ἔναντι τοῦ Ταμείου».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Μαΐου 1969

—

68964 4583 1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 18 1969 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ὁδηγῶν ἀνελκυστήρων (ἀσανσέρ) μεγάρων κλπ. περιοχῆς Α.Π.Π.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 494 τῆς 5 Αὐγούστου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239/1955. 2) Γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 28 τοῦ νόμου 3239/1955 Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, μετονομασθέντος βάσει τοῦ ν.δ. 184/1969 εἰς Ἀνώτατον Συμβούλιον Ἐργασίας, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 17.7.1969, καὶ 3) τὴν ὑπ' ἀριθ. 18/1969 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ὁδηγῶν ἀνελκυστήρων (ἀσανσέρ) μεγάρων κλπ. περιοχῆς Α.Π.Π.», ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ὑποχρεωτικὴν διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἀφορᾷ αὕτη, τὴν ὑπ' ἀριθ. 18/1969 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὁδηγῶν ἀνελκυστήρων (ἀσανσέρ) μεγάρων κλπ. περιοχῆς Α.Π.Π.». (Πρᾶξις καταθέσεως εἰς Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν 41/10.4.1969) (*).

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Αὐγούστου 1969

—

73486 4732 1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 35/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ὑγρῶν καὶ ξηρῶν συσσωρευτῶν (μπαταριῶν - ξηρῶν ἠλεκτρικῶν στηλῶν), ἐργαζομένων εἰς τὰ καθ' ἅπασαν τὴν χώραν ἐργοστάσια, ἐργαστήρια καὶ συνεργεῖα κατασκευῆς καὶ ἐπισκευῆς».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 494 τῆς 5 Αὐγούστου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓνιαυτὸν χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 4.11.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐντὸς ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 35/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ὑγρῶν καὶ ξηρῶν συσσωρευτῶν (μπαταριῶν - ξηρῶν ἠλεκτρικῶν στηλῶν), ἐργαζομένων εἰς τὰ καθ' ἅπασαν τὴν χώραν ἐργοστάσια, ἐργαστήρια καὶ συνεργεῖα κατασκευῆς καὶ ἐπισκευῆς, ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 101005/1968 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας) (**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Αὐγούστου 1969

—

41 1 Σ.125 1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν

Περὶ τροποποιήσεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν Κλάδου Προνοίας τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀσθενείας καὶ Προνοίας Λιμενεργατῶν Πειραιῶς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 512 τῆς 9 Μαΐου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: α) Τὰ ἄρθρα μόνον τοῦ

(*) ΕΕΔ 28, 622.

(**) ΕΕΔ 27, 1169.

ά.ν. 727/1937, δ) τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ά.ν. 11.11.1935, ὡς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ά.ν. 694/1937, γ) τὸ ν.δ. 2520/1955, δ) τὸ ἀπὸ 30.4.1946 ν.δ., κυρωθὲν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν.δ., ε) τὴν ὑπ' ἀριθ. 1722/125/18.7.1968 ἀναφορὰν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀσθενείας καὶ Προνοίας Λιμενεργατῶν Πειραιῶς, στ) τὴν γνώμην Σ.Κ.Α., ὑπ' ἀριθ. 63/15.1.1969 συνεδριάσεως αὐτοῦ, τῆς ΙΕ' περιόδου, ἀποφασίζομεν:

1) Ὅπως ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν Κλάδου Προνοίας τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀσθενείας καὶ Προνοίας Λιμενεργατῶν Πειραιῶς τροποποιηθῇ ὡς ἀκολούθως:

2) Αἱ παροχαὶ Προνοίας ἀπαιτελοῦνται:

α) Διὰ τοὺς ἐπόπτας καὶ ἀρχιεργάτας, ἐφ' ὅσον ἔχουσι συμπεπληρωμένην δεκαετῆ πραγματικὴν ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίαν ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ταύτην.

αα) Ἐκ τοῦ βασικοῦ ποσοῦ τεσσαράκοντα μιᾶς χιλιάδων τετρακοσίων ἑβδομήκοντα μιᾶς χιλιάδων τετρακοσίων ἑβδομήκοντα (41.470) καὶ

αβ) Ἐκ προσαυξήσεως δραχμῶν τεσσάρων χιλιάδων ἑκατὸν ἑξήκοντα (4.160) δι' ἕκαστον ἔτος πέραν τῆς δεκαετοῦς πραγματικῆς ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίας.

β) Διὰ τοὺς ἐργάτας, ἐφ' ὅσον ἔχουσι 10ετῆ πραγματικὴν ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίαν.

βα) Ἐκ τοῦ βασικοῦ ποσοῦ δραχμῶν τριάκοντα ἑπτὰ χιλιάδων ἑκατὸν ὀγδοήκοντα (37.180) καὶ

ββ) Ἐκ προσαυξήσεως δραχμῶν τριῶν χιλιάδων ἑπτακοσίων ἑβδομήκοντα (3.770) δι' ἕκαστον ἔτος πέραν τῆς 10ετοῦς πραγματικῆς ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίας.

Ἡ παροῦσα ἐφαρμόζεται διὰ τοὺς ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου 1968 καὶ ἐφεξῆς διαγραφομένους ἐκ τῶν μητρώων τοῦ Ο.Λ.Π. ἠσφαλισμένους παρὰ τῷ Κλάδῳ Προνοίας τοῦ Ταμείου.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ἀπριλίου 1969

—

Φ. Δ1 1403/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Α.Ε. Οἰνοποιΐας, Ζυθοποιΐας, Οἰνοπνευματοποιΐας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 289 τῆς 30 Ἀπριλίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ά.ν. 1654/1939 «περὶ ἱδρύσεως Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἑταιρειῶν Οἰνοποιΐας, Ζυθοποιΐας καὶ Οἰνοπνευματοποιΐας», ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς ταυτὰς τοῦ ἄρθρου 59 § 1 τοῦ ά.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ά.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας», 2) Γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Α.Ε. Οἰνοποιΐας, Ζυθοποιΐας, Οἰνοπνευματοποιΐας, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 262/1968 ἀναφορᾶς του, 3) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. 865/1968, συνεδρίασις 68ὴ τῆς ΙΕ' περιόδου τῆς 26.2.1969), ἀποφασίζομεν:

Εἰς τὸ ἄρθρον 6 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Α.Ε. Οἰνοποιΐας, Ζυθοποιΐας, Οἰνοπνευματοποιΐας ἐπέρχονται αἱ κάτωθι τροποποιήσεις, συμπληρώσεις:

1) Τὸ ἐδάφιον β' τῆς παραγράφου 1 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«β') Ἡ μηνιαία σύνταξις διὰ τοὺς ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουλίου 1969 ἐξερχομένους τῆς ὑπηρεσίας ἠσφαλισμένους εἶναι συναρτησις τοῦ συνταξίμου μισθοῦ καὶ τοῦ συνταξίμου χρόνου, σύγκειται δὲ ἐκ βασικῆς συντάξεως, ὡς αὕτη καθορίζεται ἐν τῷ κατωτέρω πίνακι, ἀντιστοιχούσης εἰς 20ετῆ σύνταξιμον ὑπηρεσίαν καὶ ἐκ προσαυξήσεων δι' ἕκαστον συντάξιμον ἔτος πέραν τῆς 20ετίας, ὡς ἀκολούθως:

Συντάξιμος μισθὸς	Βασικὴ σύνταξις
1.000 - 2.000	465
2.001 - 3.000	505
3.001 - 4.000	545
4.001 - 5.000	585
5.001 - 6.000	620
6.001 - 7.000	660
7.001 - 8.000	700
8.001 - 9.000	740
9.001 -10.000	780
10.001 -15.000	855
15.001 -20.000	930
20.000 καὶ ἄνω	1.160

Οἱ ἀνωτέρω δὲν δικαιοῦνται ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἡμερομηνίας τῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2829/Υ.23/14.

1.1966 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας ἐγκριθείσης ἐπὶ τῆς συντάξεως αὐξήσεως κατὰ 15%, ὡς καὶ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6259/016/3.3.1967 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας χορηγηθείσης τοιαύτης κατὰ 12%.

2) Ἐν τέλει τῆς παραγράφου 2 προστίθεται ἐδάφιον ε', ἔχον οὕτω:

«ε') Αἱ ὑπὸ τοῦ Ταμείου καταβαλλόμεναι εἰς ἐξελθόντας ἢ ἐξερχομένους μέχρι καὶ τῆς 30 Ἰουνίου 1969 συντάξεις αὐξάνονται κατὰ ποσοστὸν 20%».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Ἀπριλίου 1969

—

68605/4523/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Α.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἀλλαντοβιομηχανίας Α.Π.Π.».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 470 τῆς 23 Ἰουλίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓξ μηνῶν χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 22.10.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Α.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἀλλαντοβιομηχανίας Α.Π.Π.», ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 17928/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 115 τεύχος Β' τῆς 28.2.1966)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ἰουλίου 1969

—

68604/4522/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 26/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Α.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων ζαχαροπλαστικῆς τέχνης ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 470 τῆς 23 Ἰουλίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 25.10.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 26/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Α.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων ζαχαροπλαστικῆς τέχνης ἁπάσης τῆς χώρας», ἐγκριθείσης μετὰ τροποποιήσεως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 55566/1967 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 361, τεῦχος Β' τῆς 2.6.1967)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ἰουλίου 1969

—

69420/4578/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 16ης Ἰουνίου 1969 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τεχνιτῶν καὶ βοηθῶν Μηχανολογικῆς Ὑπηρεσίας Δήμου Ἀθηναίων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 470 τῆς 23 Ἰουλίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ἰδίως τοῦ ν.δ. 3755/1957 καὶ τοῦ ν.δ. 186/1969, ἀποφαινόμεθα:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ὑμῖν τὴν 5.7.1969, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 996/1969 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἧς ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας
τεχνιτῶν καὶ βοηθῶν Μηχανολογικῆς Ὑπηρεσίας
Δήμου Ἀθηναίων

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν 16ην Ἰουνίου 1969, ἡμέραν Δευτέραν καὶ ὥραν 12ην, συνελθόντες εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ Δήμου Ἀθηναίων αἱ' μὲν ὁ Δημήτριος Ρίτσος, Δήμαρχος Ἀθηναίων, ἐξουσιοδοτημένος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 93/1963 ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Δήμου Ἀθηναίων, ἐγκριθείσης διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 23569/16.4.1969 καὶ 41650/5.6.1969 ἀποφάσεων τῆς Νομαρχίας Ἀττικῆς, καὶ αἱ' ἑτέρου οἱ Ἀλέξανδρος Βιταλιώτης καὶ οἱ Δημήτριος Παινέσης, πρόεδρος καὶ γενικὸς γραμματεὺς ἀντιστοίχως τῆς Ἑνώσεως Τεχνιτῶν καὶ Βοηθῶν Μηχανολογικῆς Ὑπηρεσίας Δήμου Ἀθηναίων, νομίμως ἐξουσιοδοτηθέντες διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1 πρακτικοῦ τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῆς 26ης Ὀκτωβρίου 1968, ὡς καὶ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 5 πρακτικοῦ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς 26 Ὀκτωβρίου 1968, συνετρονήσαμεν τὴν ἰσχύουσαν τῆς παρούσης συμβάσεως ἐργασίας καὶ ὁμοφώνως ἀποδεχόμεθα τοὺς κατωθι ὅρους:

Ἄρθρον 1

Τὰ ἡμερομίσθια εἰς τοὺς ἐργαζομένους τῆς Μηχανολογικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Δήμου Ἀθηναίων καθορίζονται κατ' εἰδικότητας ὡς ἑξῆς:

	Δραχμαί
α) Ἐργοδηγὸς	128
β) Ἀρχιτεχνίτης	122

(*) ΕΕΔ 25, 565.

(*) ΕΕΔ 26, 843.

	Δραχμαί
γ) Τεχνίτης	116
δ) Φύλαξ	113
ε) Βοηθός όδηγού	113
στ) Έργάτης	113
ζ) Έργάτρια	93

Άρθρον 2

Χορηγείται επίδομα άνθυγιεινής εργασίας εκ ποσοστού 2% επί τού καθοριζομένου υπό της παρούσης ημερομισθίου εις τους εργαζομένους της Διευθύνσεως Μηχανολογικών και καλυπτομένους υπό της παρούσης συλλογικής συμβάσεως εργασίας.

Άρθρον 3

Χορηγείται επίδομα οικογενειακών βαρών εκ 200 δραχμών μηνιαίως εις τους έγγάμους άνεξαρτήτως τέκνων.

Άρθρον 4

Χορηγείται εις τους περί ων η παρούσα ειδικόν επίδομα πολυετούς υπηρεσίας, ανερχόμενον εις 5% επί τού καθοριζομένου υπό της παρούσης ημερομισθίου εις τους έχοντας συμπληρώσει η συμπληρούντας 3ετή υπηρεσίαν, εις 10% εις τους έχοντας συμπληρώσει η συμπληρούντας 10ετή υπηρεσίαν.

Άρθρον 5

Εις τους περί ων η παρούσα παρέχονται:

α) Κατ' έτος εν ζεύγος υποδημάτων, μία στολή θερινή η χειμερινή εκ περιτροπής.

β) Ανά 3ετίαν εν ειδικόν αδιάβροχον.

γ) Κατά μήνα εν χιλιόγραμμον σάπωνος.

Άρθρον 6

Η ισχύς της παρούσης άρχεται από 1ης Νοεμβρίου 1968.

Τυχόν καταβαλλόμενα υποδοχαί ανώτερα των διά της παρούσης καθοριζομένων δέν δύνανται να μειωθώσιν.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 23 Ιουλίου 1969

—

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

5/1969 Απόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Αθηνών

Περί των όρων αμοιβής τού προσωπικού διοικήσεως και διαχειρίσεως των Ε.Κ.Τ.Ε.Α. Αθηνών - Πειραιώς, Κ.Τ.Ε.Υ.Α. (υπεραστικών) και Κ.Τ.Ε.Α. (αστικών) λεωφορείων (*).

Μεταρρυθμίζει εν μέρει την υπ' αριθ. 9/1969 απόφασιν τού Π.Α.Δ.Δ. Αθηνών(*), ής τα διατακτικά διατυπούται ως κάτωθι:

1) Τα κατώτατα όρια βασικών μισθών τού προσωπικού διοικήσεως και διαχειρίσεως, ανεξαρτήτως φύλου, τού Ε.Κ.Τ.Ε.Α. (Αθηνών - Πειραιώς), των Κ.Τ.Ε.Υ.Α. (υπεραστικών λεωφορείων άπάσης της χώρας), των Κ.Τ.Ε.Α. (αστικών κλπ. λεωφορείων λοιπής χώρας, πλην Ο.Α.Σ. Θεσσαλονίκης) καθορίζονται ως ακολούθως:

Α) Λογισταί - γραμματείς - ταμίαι - προϊστάμενος κινήσεως.

	Δραχμαί
Κατά την πρόσληψιν	2.785
Μετά την συμπλήρωσιν 3ετίας	3.190
Μετά την συμπλήρωσιν 6ετίας	3.660
Μετά την συμπλήρωσιν 9ετίας	4.140
Μετά την συμπλήρωσιν 12ετίας	4.615
Μετά την συμπλήρωσιν 15ετίας	5.090
Μετά την συμπλήρωσιν 20ετίας	5.565
Μετά την συμπλήρωσιν 25ετίας	6.110

Δι' έκαστον συμπεπληρωμένον, επί πλέον των 25 ετών συμπεπληρωμένων, έτος υπηρεσίας το ως άνω τελευταίον κλιμάκιον βασικού μισθού των δραχμών 6.110 αύξάνεται κατά ποσόν δραχμών 105 μέχρι συμπληρώσεως βασικού μισθού δραχμών 6.635.

Β) Γραφείς ή δακτυλογράφοι, βοηθοί ταμίου, βοηθοί γραμματέως, βοηθοί λογιστού, έκδόται εισιτηρίων:

	Δραχμαί
Κατά το 1ον και 2ον έτος υπηρεσίας	2.450
Κατά το 3ον και 4ον έτος υπηρεσίας	2.550
Κατά το 5ον και 6ον έτος υπηρεσίας	2.750
Κατά το 7ον και 8ον έτος υπηρεσίας	3.000
Κατά το 9ον και 10ον έτος υπηρεσίας	3.175
Κατά το 11ον και 12ον έτος υπηρεσίας	3.350
Κατά το 13ον και 14ον έτος υπηρεσίας	3.600
Κατά το 15ον και 16ον έτος υπηρεσίας	3.800
Κατά το 17ον και 18ον έτος υπηρεσίας	4.000
Κατά το 19ον και 20ον έτος υπηρεσίας	4.175

Δι' έκαστον διανυόμενον επί πλέον των 20 ετών συμπεπληρωμένων έτος υπηρεσίας το ως ά-

(*) Κατετέθη παρά τω Γραμματεί τού Ειρηνοδικείου Αθηνών κατ' άρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης της υπ' αριθ. 56 της 4.6.1969 πράξεως καταθέσεως, και εκοινοποιήθη εις το Υπουργείον Εργασίας.

(*) Σημ. Εν διενέξει μέρει άφ' ενός ή Πανελλήνιος Ένωσις Υπαλλήλων Γραφείων Λογιστών Κ.Τ.Ε.Α. και άφ' ετέρου: 1) Πανελλαδική Ομοσπονδία Αυτοκινητιστών Υπεραστικών Συγκοινωνιών, 2) Πανελλαδική Ομοσπονδία Επαγγελματιών Ιδιοκτητών Αστικών Λεωφορείων.

νου τελευταίου κλιμάκιον βασικού μισθού των δραχμών 1.175 αὐξάνεται κατὰ ποσὸν δραχμῶν 130 μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ 5.475.

Οἱ ἐκ τῶν ἀνωτέρω ὑπαλλήλων, κατεχόμενοι ἢ κτώμενοι πτυχίου Ἀνωτάτης Σχολῆς, δικαιοῦνται τοῦ βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ, τοῦ καθοριζομένου ὑπὸ τοῦ ἀμέσως ἀνωτέρου κλιμακίου, εἰς ὃ οὗτοι ὑπάγονται βάσει τοῦ χρόνου πραγματικῆς ὑπηρεσίας καὶ προϋπηρεσίας των, ὡς αὕτη ὁρίζεται διὰ τῆς παρούσης.

Γ) Κλητῆρες, φύλακες:

Οἱ ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου 1967 καθορισθέντες βασικοὶ μισθοὶ τῶν κλητήρων διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 14/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Α. Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28700/1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. Β' 193/20.3.1967), καθορίζονται προσηυξημένοι ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης (21.10.1968) κατὰ ποσοστὸν 15%.

Π) Οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα:

Τὰ ὡς ἄνω καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν προσαυξάνονται διὰ ἐπιδόματος οἰκογενειακῶν βαρῶν, ὁριζομένων ὡς ἀκολούθως:

α) Διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην καὶ μὴ συνταξιοδοτουμένην σύζυγον ἐκ ποσοστοῦ 10%, παύει δὲ χορηγούμενον ἐν περιπτώσει χηρείας ἢ διαζεύξεως.

β) Διὰ τὰ τέκνα ἐκ ὧν δι' ἕκαστον καὶ μέχρι τριῶν (3) τέκνων, ἐφ' ὅσον τὰ μὲν ἐκ τούτων ἄρρενα εἶναι ἡλικίας κάτω τῶν 18 ἐτῶν καὶ δὲν ἐργάζονται, τὰ δὲ θήλεα κάτω τῶν 20 ἐτῶν, ἄγαμα καὶ δὲν ἐργάζονται. Τῶν ἀποδιδζόντων τέκνων, ἀρρένων ἢ θηλέων, εἰς Ἀνωτέρας ἢ Ἀνωτάτας Σχολὰς ἡ ἐπιδότησις παρατείνεται μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 21ου ἔτους τῆς ἡλικίας, πάντως δὲ οὐχὶ πέραν τῆς διαρκείας τῶν σπουδῶν.

ΙΙΙ) Ἐπίδομα διαχειριστικῶν λιθῶν:

Εἰς τοὺς ταμίας καὶ τοὺς ὑπαλλήλους τοὺς ἀπασχολουμένους μὲ διαχείρισιν χρημάτων παρέχεται ἐπίδομα διαχειριστικῶν λιθῶν ἐκ δραχμῶν 300 μηνιαίως.

IV) Προϋπηρεσία:

α) Ὁ κατὰ τ' ἀνωτέρω κατὰ ἔτη ὑπηρεσίας καθορισμὸς τοῦ βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα μαθητῶν γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὑπηρεσίας καὶ πραγματικῆς ἐργασίας παρὰ τῷ εἰς ἃ ὑπηρετῶν Ε.Κ.Τ.Ε.Α., Κ.Τ.Ε.Τ.Α. ἢ Κ.Τ.Ε.Α., προσαυξανόμενος καὶ κατὰ τὴν παρ' ἄλλῃ ἰδιωτικῇ ἐπιχειρήσει, Δημοσίῳ, Ν.Π.Δ.Δ. κλπ. πραγματικὴν προϋπηρεσίαν εἰς δημόσιον καθηκόντα, ἀναδρομικῶς μέχρι τοῦ πρώτου διορισμοῦ. Δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ προϋπηρεσία συνταξιούχων, ἥτις προσμετρηθῇ διὰ τὴν χορήγησιν τῆς συντάξεως. Προκειμένου περὶ τῶν λογιστῶν προσμετρεῖται καὶ ἡ ἐν ἰδίῳ λογιστικῷ Γραφείῳ, ἐπισήμως λειτουργήσαντι, ἄσκησις τοῦ ἐπαγγέλματος (λογιστοῦ καὶ βοηθοῦ λογιστοῦ ὡς ἐνιαίου λογιζομένου), ἥτις ἀποδεικνύεται διὰ βεβαιώσεως τοῦ ἁρμοδίου οἰκονομικοῦ ἐφόρου. Κατὰ παῖσαν περίπτωσιν ὡς προϋπηρεσία λογίζεται καὶ ὁ διανυθεὶς χρόνος ὑπηρεσίας εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως παρ' οἱῳδήποτε συγκοινωνιακῇ γραμμῇ διὰ λεωφορείων αὐτοκινήτων (ἤτοι Κοινὰ Διεθνῶν, Κοινὰ Τομεῖα, Κ.Τ.Ε.Α. κλπ.).

β) Ἡ προϋπηρεσία τῶν νεοπροσλαμβανομένων ἀποδεικνύεται δι' ἰσενθύνου δηλώσεως αὐτῶν, κατατιθεμένης ἅμα τῇ προσλήψει εἰς τὸν ἐργοδότην καὶ συνοδευομένης ἐντὸς τριμήνου προθεσμίας ἀπὸ τῆς προσλήψεως ὑπὸ τῶν ἀπαραιτήτων πιστοποιητικῶν. Ἐὰν διὰ τῶν πιστοποιητικῶν τούτων ἀποδεικνύεται προϋπηρεσία μείζων τῆς ἐν τῇ δηλώσει ἀναφερομένης ἢ ἰσοβληθῶσι πιστοποιητικὰ προϋπηρεσίας, χωρὶς νὰ ἔχῃ κατατεθῇ σχετικὴ δήλωσις κατὰ τὴν πρόσληψιν, τὸ δικαίωμα διὰ τὴν ἀπόληψιν τοῦ βάσει τῆς προϋπηρεσίας ταύτης ὑψηλοτέρου μισθοῦ γεννᾶται ἀπὸ τῆς καταθέσεως τῶν πιστοποιητικῶν τούτων.

γ) Ἡ προϋπηρεσία τῶν ἤδη ὑπηρετούντων μισθωτῶν, ἐφ' ὅσον μέχρι σήμερον δὲν ἔχουσιν ὑποβάλει σχετικὰ πιστοποιητικά, ἀποδεικνύεται ὁμοίως διὰ δηλώσεων, συνοδευομένων ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐκ τῶν ἀπαραιτήτων πιστοποιητικῶν, ἐφαρμοζομένων κατὰ τὰ λοιπὰ ἀναλόγως τῶν ἀνωτέρω διατάξεων.

V) Ἡ ἐτησία ἄδεια ἀναπαύσεως παρέχεται σημερόνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 539/1945 μὲ βάσιν τὰς 12 ἐργασίμους ἡμέρας.

VI) Ἐν ἡ περιπτώσει αἱ ἑκάστοτε ἰσχύουσαι ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας ἢ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις διὰ τὸ προσωπικὸν Γραφείων καὶ τὸ λογιστικὸν τοιοῦτον τῶν ἐν Ἑλλάδι πάσης φύσεως ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων καθορίζουσιν ὑψηλότερα κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν ἀπὸ τὰς ἐν τῇ παρούσῃ, ἐφαρμόζονται αὐτὰ ὡς πρὸς τοὺς εὐνοϊκωτέρους ὅρους.

VII) Τυχὸν καταβαλλόμενα πέραν τῶν ἀνωτέρω πάγια ποσὰ εἰς τοὺς περὶ ὧν ἡ παροῦσα δὲν συμψηφίζονται εἰς τὰς διὰ ταύτης χορηγουμένας εἰς τούτους αὐξήσεις. Τυχὸν καταβαλλόμενοι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 21ης Ὀκτωβρίου 1968.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη τῇ 6.5.1969.

Ἐδημοσιεύθη τῇ 13.5.1969.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Ασφαλιστικαί διαφοραί

Υπό της Συντάξεως

Επί αναφοράς σωματείου συνταξιούχων (τοῦ Συνδέσμου Συνταξιούχων Ι.Κ.Α. Αθηνῶν καὶ Νέας Ἰωνίας), σχετικῶς μὲ τὰ τέλη χαρτοσήμου ἐπὶ διαφορῶν μεταξὺ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ τῶν εἰς αὐτοὺς ἠσφαλισμένων, τὸ Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 12068 τῆς 11 Ἰουνίου ἔ.ἔ. ἐγγράφου του ἀπήντησεν ὡς ἑξῆς : «Δυνάμει τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 691 τοῦ ἀ.ν. 44/1967 «περὶ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας» κατὰ τὴν εἰδικὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 692 ἕως 720 τοῦ αὐτοῦ Κώδικος (ἐργατικαὶ διαφοραὶ) δικάζονται καὶ αἱ διαφοραὶ μεταξὺ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ τῶν εἰς αὐτοὺς ἠσφαλισμένων ἢ τῶν δικαιούχων αὐτῶν ἢ τῶν κατὰ νόμον δικαιουμένων ἐκ τῆς σχέσεως ἀσφαλίσεως. Κατ' ἀκολουθίαν, ὅπου ἐκ τῶν κειμένων διατάξεων προβλέπονται μειωμένα τέλη διὰ τὰς ἐνώπιον δικαστηρίων ἐργατικὰς διαφοράς, τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὰς διαφορὰς μεταξὺ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ τῶν εἰς αὐτοὺς ἠσφαλισμένων».

Βεβαίως, ἐφ' ὅσον καὶ αἱ ἐν λόγῳ διαφοραὶ δικάζονται ἤδη κατὰ τὴν διαδικασίαν ἐργατικῶν διαφορῶν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, θὰ ἰσχύσουν τὰ μειωμένα, ἐν σχέσει πρὸς τὰς ἄλλας διαφοράς, τέλη χαρτοσήμου τοῦ ν.δ. 199/1969 (ΕΕΔ 28, 809) διὰ τὰς ἐργατικὰς διαφοράς.

Εἰδικῶς ὅμως διὰ τοὺς εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἠσφαλισμένους, ἀφοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 199/1969 ὡρίσθη, ὅτι διὰ τῶν διατάξεών του δὲν θίγονται αἱ διατάξεις ἑτέρων νόμων, δι' ὧν καθιεροῦται πλήρης ἢ μερικὴ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τῶν τελῶν χαρτοσήμου, δὲν ἐθίγη καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 40 § 2 ἐδάφιον δ' τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ἡ ὁποία ὁρίζει, ὅτι «πᾶσαι αἱ πράξεις δικαστικαί, διοικητικαὶ καὶ ἐξώδικοι πρὸς ἀναγνώρισιν, δικαστικὴν ἐπιβίωξιν ἢ πραγματοποίησιν τῶν παροχῶν τοῦ Ι.Κ.Α. ἀπαλλάσσονται παντὸς τέλους...».

Ἡ ἔννοια τῆς διατάξεως εἶναι, ὅτι εἰς τὴν ἀπαλλαγὴν περιλαμβάνονται καὶ αἱ περιπτώσεις, καθ' ἃς σκοπεῖται διὰ δικαστικῆς ἐπιβιώξεως ἢ πραγματοποίησις τῆς παροχῆς ὡς ἀνόρθωσις προϋγενομένης ζημίας ἐκ τῆς παρανόμου ἐνεργείας τῶν ἀρμοδίων ὀργάνων τοῦ Ἱδρύματος, ἀρνηθέντων παρὰ τὸν νόμον τὴν ἀναγνώρισιν καὶ χορήγησιν τῆς παροχῆς εἰς τὸν δικαιούμενον τοιαύτης. (Ὅπως ἡ Α.Π. 106/1956, ΕΕΔ 15, 816, ἔνθα καὶ ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας διὰ τὴν ἀτέλειαν τῶν ἐνδίκων αὐτοῦ αἰτήσεων δυνάμει τῆς αὐτῆς διατάξεως).

Ὡς ἀνόρθωσις ζημίας ἐκδικάζεται ἤδη κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἡ ἀξίωσις τῶν ἠσφαλισμένων καὶ συνταξιούχων. (Ἴδετε ΕΕΔ 28, 925).

Ἡ ἀτέλεια περιλαμβάνει καὶ τὴν μὴ καταβολὴν δικαστικοῦ ἐνσήμου (Α.Π. 106/1956, ἔνθ' ἀνωτ.), παρὰν τοῦ ζητήματος ἂν ὁ ἐξ ἄλλης τῆς διαφορᾶς κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἀπαιτῆται ἢ ὄχι ἡ καταβολὴ δικαστικοῦ ἐνσήμου (περὶ τοῦ ὁποίου ἴδετε ΕΕΔ 28, 990).

Ἄλλο εἶναι τὸ ζήτημα, ἂν κατὰ τὴν περὶ τούτου συνταγματικὴν ἀρχὴν δύναται νὰ ἐντοπίζηται ἡ ἀτέλεια εἰς μόνους τοὺς ἠσφαλισμένους καὶ συνταξιούχους τοῦ Ι.Κ.Α., ἐξαιρουμένων τῶν ἐκ τοῦ αὐτοῦ Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἠσφαλισμένων.

Ἐπείγουσα ἀνάγκη

Ὁ λόγος εἶναι πάλιν διὰ τὸ δικαστικὸν ἔνσημον ἐπὶ ἀγωγῶν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Ἐφ' ὅσον περὶ τῆς καταβολῆς του ἐγεννήθησαν ἔριδες εἰς τὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν νομολογίαν ἀντιθέσεως γνωμῶν, ἡ ἔρις τῶν ὁποίων εἶναι ἐπείγουσα, ἐν ὀνόματι τῆς δικαστικῆς προστασίας, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἔχουν πρωτίστως οἱ μισθωταί, παρίσταται ἐπείγουσα ἡ ἀνάγκη νομοθετικῆς ρυθμίσεώς του. Ἡ ἀπὸ τῆς καταβολῆς τοῦ ἐνσήμου ἀπαλλαγὴ ἐναρμονίζεται καὶ πρὸς τὴν ἐκδηλουμένην διὰ τοῦ ν.δ. 199/1969 ἰδιαιτέραν μεταχείρισιν, μὲ ἠλαττωμένα ἐπὶ δικῶν τέλη χαρτοσήμου, τῶν μισθωτῶν καὶ τῶν λοιπῶν, διὰ τὰς κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν διαφοράς των.

Εἶναι σύμφωνος ἄλλως τε καὶ πρὸς τὰς ἀντιλήψεις τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης, ὡς ἡ ἐν ΕΕΔ 28, 339 Ἐγκύκλιός του.

Νέα ἀπὸ τὸν Ἄρειον Πάγον

—Ἐξεδόθη προσφάτως ἀπόφασις τοῦ Β' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου (127/1969), ἡ ὁποία θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὸ ἑπόμενον, δεχθεῖσα ὅτι πρὸ κειμένου περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, ἐν ὀνόματι τοῦ ἐργοδότου νομικοῦ προσώπου, ὑπὸ φυσικοῦ προσώπου, νομίμως ἐκ τοῦ καταστατικοῦ ἐκπροσωποῦντος αὐτὸ καὶ οὐχὶ ἁπλῶς πληρεξουσιότητος, δὲν ἀπαιτεῖται διὰ τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας καὶ ἐπίδειξις εἰς τὸν μισθωτὸν πληρεξουσίου ἐγγράφου, τὸ ὁποῖον συμβαίνει μόνον ἐπὶ ἐκουσίας ἀντιπροσωπεύσεως καὶ δὲν ἐπιδέχεται ἀνάλογον ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τοὺς νομίμους ἀντιπροσώπους, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ διοικῶν καὶ ἐκπροσωπῶν τὸ νομικὸν πρόσωπον. (Ἀντίθετος ἡ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 208/1969, ΕΕΔ 28, 920).

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 28ος - Τεύχος 17ον (671)

Ἀθῆναι, 1 Σεπτεμβρίου 1969

Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΑΤΟΧΥΡΩΣΙΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

[Ἡ ἀναθεώρησις τῆς 52ας Διεθνοῦς Συμβάσεως]

Ὑπὸ τοῦ κ. ΛΕΩΝ. ΝΤΑΣΙΟΥ, Δικηγόρου

Μεταξὺ τῶν θεμάτων τῆς ἡμερησίας διατάξεως τῆς 53ης Συνόδου τῆς Διεθνοῦς Συνδιασκέψεως Ἐργασίας, ἡ ὁποία συνῆλθεν εἰς τὴν Γενεύην ἀπὸ 4 - 26 Ἰουνίου 1969, ἦτο καὶ τὸ θέμα τῆς ἀναθεωρήσεως τῆς 52ας Διεθνοῦς Συμβάσεως «περὶ ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν», ψηφισθείσης ὑπὸ τῆς 20ῆς Συνόδου τοῦ ἔτους 1936 (1).

Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1961 ἡ Διεθνὴς Συνδιάσκεψις Ἐργασίας εἶχεν ἤδη ἐπισημάνει τὴν ἀνάγκην τῆς ἀναθεωρήσεως τῆς Διεθνοῦς ταύτης Συμβάσεως, ὡς μὴ ἀνταποκρινομένης πλέον εἰς τὰς μεταπολεμικὰς συνθήκας ἐργασίας καὶ τὰς ἀνάγκας τῶν ἐργαζομένων καὶ εἶχεν ἀναθέσει εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Διεθνοῦς Ὀργανισμοῦ Ἐργασίας (B.I.T.), ὅπως ἐξετάσῃ τὸ θέμα καὶ φέρῃ τοῦτο εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν μιᾶς τῶν προσεχῶν Συνδιασκέψεων, μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν ἀναθεώρησιν τῶν περὶ ἀδείας ἀναπαύσεως διατάξεων, ὥστε αὗται ν' ἀνταποκρίνωνται εἰς τὰς τεχνολογικοοικονομικὰς ἐξελίξεις καὶ τὰς σημερινὰς ἀπαιτήσεις τῆς ζωῆς.

Πράγματι τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον, ἀφοῦ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὴν ἐμπεριστατωμένην ἔκθεσιν τῆς Ὑπηρεσίας τοῦ B.I.T., εἰς τὴν ὁποίαν ἀναφέρονται καὶ αἱ ὑποδείξεις τῶν Κυβερνήσεων τῶν Μελῶν - Κρατῶν, μετὰ τῶν σχετικῶν παρατηρήσεων ἐπὶ τῆς ἰσχυούσης ἐθνικῆς νομοθεσίας ἑκάστης χώρας, εἰσήγαγε τὸ θέμα εἰς πρώτην συζήτησιν κατὰ τὴν τελευταίαν Σύνοδον τῆς Συνδιασκέψεως, ὑπὸ τῆς ὁποίας καὶ παρεπέμφθη εἰς εἰδικὴν Ἐπιτροπὴν ἐξ ἀντιπροσώπων τῶν Κυβερνήσεων, ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων, πρὸς ἐπεξεργασίαν τοῦ Σχεδίου νέας Διεθνοῦς Συμβάσεως.

Πρέπει νὰ σημειωθῇ, ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς ἀδείας κατέστη πλέον ἓν ἐκ τῶν βασικωτέρων δικαιωμάτων τῶν ἐργαζομένων, εἰς τινας δὲ χώρας, ὅπως εἰς τὴν Ἰταλίαν, κατωχυρώθη καὶ συνταγματικῶς, ἐνῷ εἰς τὰς περισσοτέρας ἐξ αὐτῶν ἐφαρμόζονται ἤδη εὐνοϊκώτεραι τῆς Διεθνοῦς Συμβάσεως διατάξεις, εἰσαχθεῖσαι εἴτε διὰ τῆς ἐθνικῆς των νομοθεσίας, εἴτε διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἢ κανονισμῶν ἐργασίας τῶν Ὀργανισμῶν καὶ Ἐπιχειρήσεων. Ἐν τούτοις καὶ παρὰ τὰς ἰδιομορφίας εἰς ἑκάστην χώραν χρήζει μιᾶς διεθνοῦς ρυθμίσεως, ὥστε ν' ἐξασφαλίζηται τὸ minimum τῆς προστασίας εἰς τοὺς ἐργαζομένους ὅλων τῶν Μελῶν - Κρατῶν τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως Ἐργασίας.

Τὸ ὑπὸ τῆς Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκπονηθὲν σχέδιον, τοῦ ὁποίου αἱ κυριώτεραι διατάξεις ἐκτίθενται κατωτέρω, ἐν συσχετισμῷ πρὸς τὰς ἰσχυούσας, ὑπεβλήθη ἐνώπιον τῆς Συνδιασκέψεως, ἥτις καὶ τὸ ἐψήφισε κατὰ τὴν

---

(1) Ἡ Διεθνὴς αὕτη Σύμβασις ἔχει ἐπικυρωθῆ μέχρι σήμερον ὑπὸ 43 Κρατῶν, ἐκ τῶν 121 Μελῶν - Κρατῶν τοῦ Διεθνοῦς Ὀργανισμοῦ Ἐργασίας, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ Ἑλλάς, ἥτις ἐπεκύρωσε ταύτην διὰ τοῦ νόμου 2081/1952, ὅστις προηγουμένως διὰ τοῦ ἀ.ν. 539/1945 εἶχε θεσπίσει διατάξεις προσηρμοσμένας εἰς τὰς τῆς Διεθνοῦς ταύτης Συμβάσεως ταυτότης.

συνεδρίασιν τῆς 23 Ἰουνίου 1969, παρέπεμψε δὲ τοῦτο εἰς δευτέραν συζήτησιν κατὰ τὴν προσεχῆ Σύνοδον τοῦ ἔτους 1970, καθ' ἣν θὰ γίνῃ ἡ τελικὴ ἐπ' αὐτοῦ συζήτησις διὰ τὴν ὁριστικὴν διατύπωσιν τῆς νέας Διεθνοῦς Συμβάσεως.

1. Ἔκτασις ἐφαρμογῆς τῆς Συμβάσεως.

Τὸ σχέδιον τῆς νέας Διεθνοῦς Συμβάσεως, τὸ ὁποῖον ἡ Εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπεξειργάσθη εἰς 14 συνεδριάσεις της, καθ' ἃς ὑπεβλήθησαν καὶ συνεζητήθησαν 80 προτάσεις τροποποιήσεων καὶ συμπληρώσεων, ἐπιφέρει οὐσιώδεις μεταρρυθμίσεις εἰς τὸ σύστημα τῶν ἀδειῶν τόσον ὡς πρὸς τὴν διεύρυνσιν τοῦ κύκλου τῶν εἰς αὐτὸ ὑπαγομένων μισθωτῶν, ὅσον καὶ ὡς πρὸς τὴν ἔκτασιν καὶ διασφάλισιν τοῦ δικαιώματος.

Κατ' ἀρχὴν αἱ διατάξεις τῆς νέας Συμβάσεως ἀφορῶν τὸ minimum τῆς προστασίας τῶν ἐργαζομένων, ἐν σχέσει πρὸς τὸ δικαίωμα τῆς ἀδείας, καὶ θὰ εἰσαχθοῦν εἴτε διὰ τῆς ἐθνικῆς νομοθετικῆς ὁδοῦ, εἴτε διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, τῶν δικαστικῶν ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἢ τῶν κανονισμῶν τῶν ἀρμοδίων διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν μισθῶν Ὀργανισμῶν ἢ καὶ διὰ παντὸς ἄλλου τρόπου, ἐφ' ὅσον εἰς ἑκάστην χώραν δὲν θὰ ὑφίστανται διατάξεις ἐξασφαλίζουσαι ἴσην τοὐλάχιστον προστασίαν.

Τοῦτο προεβλέφθη, ἵνα μὴ ὑφίστανται παράλληλοι διατάξεις, ρυθμίζουσαι κατὰ διάφορον τρόπον τὰς προϋποθέσεις ἢ τὴν ἔκτασιν τοῦ δικαιώματος καὶ δημιουργῆται ἐντεῦθεν ἀμφιβολία ὡς πρὸς τὰ ἰσχύοντα [2], ἂν καὶ ρητῶς ὁρίζεται ἐν ἄρθρῳ 19 § 8 τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως Ἐργασίας, ὅτι αἱ εὐνοϊκώτεραι διὰ τοὺς ἐργαζομένους διατάξεις τῆς ἐθνικῆς νομοθεσίας ἑκάστης χώρας ὑπερισχύουν τῶν διατάξεων τῶν Διεθνῶν Συμβάσεων.

Κατὰ τὴν ἰσχύουσαν ἤδη 52αν Σύμβασιν τὸ πεδίον τῆς ἐφαρμογῆς της περιορίζεται εἰς τοὺς μισθωτοὺς τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 αὐτῆς ἀναφερομένων ἐπιχειρήσεων, παρέχεται δὲ τὸ δικαίωμα εἰς τὴν ἀρμοδίαν Ἀρχὴν ἑκάστης χώρας, ὅπως, μετὰ γνώμην τῶν κυριωτέρων ἐργοδοτικῶν καὶ ἐργατικῶν ὀργανώσεων, καθορίζῃ τὴν διαχωριστικὴν γραμμὴν μεταξὺ τῶν ὑπαγομένων καὶ τῶν μὴ ὑπαγομένων εἰς τὴν Σύμβασιν ἐπιχειρήσεων. Ἡ τοιαύτη ἔκτασις ἐφαρμογῆς τῆς Συμβάσεως ταύτης διηυρύνθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 98 τοῦ 1954 Συμβάσεως (recommandation) ἐφ' ὅλων τῶν ἐργαζομένων, ἐξαιρουμένων τῶν ναυτικῶν, τῶν εἰς τὴν γεωργίαν ἐργαζομένων καὶ τῶν ἀπασχολουμένων εἰς ἐπιχειρήσεις ἢ ἐγκαταστάσεις, εἰς τὰς ὁποίας ἀπασχολοῦνται μόνον τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας τοῦ ἐργοδότου [3].

Ἤδη εἰς τὸ Σχέδιον τῆς νέας Συμβάσεως δὲν συμπεριελήφθησαν αἱ ἀνωτέρω ἐξαιρέσεις καὶ οὕτω ἡ Σύμβασις θὰ ἔχῃ καθολικὴν ἐφαρμογὴν ἐφ' ὅλων τῶν ἐργαζομένων. Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ὑπεβλήθησαν ὑπὸ τῶν ἐργοδοτικῶν ἀντιπροσώπων προτάσεις περὶ ἐξαιρέσεως πολλῶν κατηγοριῶν μισθωτῶν, ὡς τοῦ οἰκιακοῦ προσωπικοῦ, τῶν γεωργικῶν ἐργατῶν, ὡς πρὸς τοὺς ὁποίους προβλέπει ἡ ὑπ' ἀριθ. 101 Διεθνὴς Σύμβασις, ἥτις δὲν ἐπεκυρώθη εἰσέτι ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος, τῶν ναυτικῶν, τῶν ἀπασχολουμένων εἰς ἐπιχειρήσεις, εἰς τὰς ὁποίας ἀπασχολοῦνται ἀποκλειστικῶς τὰ μέλη τῶν ἐργοδοτῶν [4], πλὴν ὅμως αὗται ἀπερρίφθησαν καὶ ἐν τέλει ἐγένετο δεκτὴ ἡ πρότασις τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἐργαζομένων περὶ τῆς καθολικότητος τῆς συμβάσεως, ὡς ἐξασφαλιζούσης τὸ minimum τῆς προστασίας τῶν ἐργαζομένων, τῆς ὁποίας πρέπει νὰ ἀπολαμβάνῃ πᾶς ἐργαζόμενος.

2. Διάρκεια τῆς ἀδείας

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 52ας Συμβάσεως τὸ ἐλάχιστον ὅριον τῆς διαρκείας τῆς ἐτησίας ἀ-

---

(2) Παρ' ἡμῖν ἐδημιουργήθη μία τοιαύτη σύγχυσις ἐκ τῆς διὰ τοῦ νόμου 2081/1952 ἐπικυρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 52 Συμβάσεως, ὁριζούσης διατάξεις τῆς ὁποίας προεβλέποντο διάφοροι ρυθμίσεις ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 539/1945 προβλεπομένης ταυτότητος καὶ ἰδίως ὡς πρὸς τὸν κύκλον τῶν προστατευομένων μισθωτῶν, διότι ἡ Σύμβασις καθορίζει ἀναλυτικῶς τὸ πεδίον τῆς ἐφαρμογῆς της στενώτερον τοῦ ἀ.ν. 539/1945.

(3) Ὁμοίας ἐξαιρέσεις προβλέπει παρ' ἡμῖν καὶ ὁ ἀ.ν. 539/1945 (ἄρθρον 1).

(4) Τὰς προτάσεις ταύτας τῶν ἐργοδοτικῶν ἀντιπροσώπων ἠθέτησαν καὶ ὑπεστήριξαν καὶ οἱ Κυβερνητικοὶ ἀντιπρόσωποι τῶν Κάτω Χωρῶν καὶ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ἐνῷ ἡ Ἑλλὰς συνετάχθη πρὸς τὴν ἐργατικὴν πρότασιν.

δείας καθορίζεται εἰς 6 ἐργασίμους ἡμέρας, δι' ὑπηρεσίαν ἑνὸς ἔτους, μὲ πρόβλεψιν ὅπως ἡ ἐθνικὴ νομοθεσία ἑκάστης χώρας δώσῃ βαθμιαίαν αὔξησιν, ἀναλόγως πρὸς τὰ ἔτη τῆς ὑπηρεσίας καὶ κατὰ τοὺς ὑπ' αὐτῆς τιθεμένους ὅρους (5).

Διὰ τῆς 98 Συστάσεώς της, ψηφισθείσης κατὰ τὴν Σύνοδον τοῦ 1954, ἡ Συνδιάσκεψις εἶχε συστήσει εἰς τὰ Μέλη - Κράτη, ὅπως τὴν ἀνωτέρω κατὰ κατώτατον ὅριον ὁριζομένην διάρκειαν αὔξήσωσιν εἰς δύο ἑβδομάδας, ἤτοι εἰς 12 ἐργασίμους ἡμέρας, μὴ συμπεριλαμβανομένων τῶν διακοπῶν λόγῳ ἀσθενείας, ἀτυχήματος, οἰκογενειακῶν συμβάντων, στρατιωτικῆς ὑποχρεώσεως, ἀσκήσεως τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων, ἀσκήσεως καθηκόντων εἰς συνδικαλιστικὰς ὀργανώσεις, διεξαγωγῆς ὑποθέσεων ἐν τῇ διοικήσει τῶν ἐπιχειρήσεων ἢ μεσολαβήσασης ἀκουσίας ἀργίας.

Ἡ Σύστασις αὕτη ἔτυχεν ἐφαρμογῆς, ὡς πρὸς τὰ χρονικὰ ὅρια, εἰς τὰς πλείστας χώρας (6), ἐλάχιστοι δὲ διετήρησαν τὸ κατώτατον ὅριον τῶν 6 ἢ καὶ ὀλιγωτέρων ἐργασίμων ἡμερῶν (7).

Ἡ Γραμματεία τοῦ B.I.T., ἐκτιμῶσα τὰς διαμορφωθείσας ἐκ τῆς τεχνολογικῆς ἐξελίξεως συνθήκας ἐργασίας, προέτεινε κατώτατον ὅριον ἀδείας τῆς νέας Συμβάσεως τὰς δύο ἑβδομάδας, μὲ ηὐξημένην διάρκειαν διὰ τοὺς κάτω τῶν 18 ἐτῶν ἀνηλίκους. Ἡ ὁμὰς ὅμως τῶν ἐργατικῶν ἀντιπροσώπων προέτεινε τὸν καθορισμὸν τοῦ κατωτάτου ὁρίου εἰς τρεῖς ἑβδομάδας, μὲ τὴν αἰτιολογίαν ὅτι ἡ νέα Σύμβασις δὲν πρέπει νὰ ἐπικυρώσῃ τὴν κρατοῦσαν ἤδη κατάστασιν, ἀλλὰ νὰ θεσπίσῃ διεθνεῖς κανόνας διὰ μακρὸν χρονικὸν διάστημα τοῦ μέλλοντος, προάγουσα τὴν θέσιν τῶν ἐργαζομένων, ἐν ὄψει τῆς σημειουμένης ραγδαίας οἰκονομικοτεχνικῆς ἐξελίξεως, ἥτις ἀπαιτεῖ μεγαλυτέραν ἔντασιν τῶν ἀνθρωπίνων δυνάμεων, διὰ τὴν ἀναπλήρωσιν τῶν ὁποίων εἶναι ἀπαραίτητος μακροτέρα ἐτησία ἀνάπαυσις αὐτῶν.

Μετὰ μακρὰν συζήτησιν ἡ Ἐπιτροπὴ κατέληξε διὰ σχετικῆς πλειοψηφίας εἰς τὴν υἱοθέτησιν τῆς προτάσεως ταύτης καὶ οὕτω τὸ Σχέδιον τῆς νέας Συμβάσεως προβλέπει ἐλάχιστον ὅριον ἐτησίας ἀδείας τριῶν ἑβδομάδων δι' ὑπηρεσίαν ἑνὸς ἔτους, μὲ τὴν διάκρισιν ὅτι οἱ ἀνήλικοι κάτω τῶν 18 ἐτῶν θὰ δικαιοῦνται ἀνωτέρας τοῦ κατωτάτου τούτου ὁρίου ἀδείας. Ἐπίσης γίνεται πρόβλεψις, ὅπως καὶ οἱ μὴ συμπληρώσαντες ὑπηρεσίαν ἑνὸς ἔτους δικαιοῦνται μειωμένης ἀδείας, ἀναλόγου πρὸς τὸν χρόνον τῆς ὑπηρεσίας, ἐφ' ὅσον ἔχουσι συμπληρώσει τὸν βασικὸν χρόνον, μετὰ τὴν πάροδον τοῦ ὁποίου δημιουργεῖται τὸ δικαίωμα.

3. Προϋποθέσεις διὰ τὴν χορήγησιν τῆς ἀδείας

Ἡ ἰσχύουσα ὑπ' ἀριθ. 52 Σύμβασις προβλέπει ὡς βασικὴν προϋπόθεσιν διὰ τὴν δημιουργίαν τοῦ δικαιώματος ἐπὶ τῆς ἀδείας συνεχῆ ἀπασχόλησιν ἑνὸς ἔτους (8). Ἡ ἔννοια τῆς συνεχοῦς ὑπηρεσίας προεκάλεσε σοβαρὰς ἀμφισβητήσεις ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῆς Συμβάσεως, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ στεροῦνται τῆς ἐτησίας ἀδείας ἐργαζόμενοι, οἵτινες διέκοψαν ἐπ' ὀλίγον τὴν ἐργασίαν των διὰ λόγους ἀφορῶντας εἴτε αὐτούς, εἴτε τὸν ἐργοδότην, εἴτε καὶ ἐκ τυχαίων περιστατικῶν ἢ ἠλλαξαν ἐν τῷ μεταξὺ ἐργοδότην (9). Ἤδη εἰς τὸ

(5) Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων ταύτων διετυπώθη τὸ ἄρθρον 8 τοῦ Α.ν. 539/1945, δι' οὗ ἡ διάρκεια τῆς ἀδείας καθορίσθη κατὰ κατώτατον ὅριον διὰ μὲν τοὺς ἐργάτας εἰς 6 ἐργασίμους ἡμέρας, διὰ δὲ τοὺς ὑπαλλήλους εἰς 8 ἐργασίμους ἡμέρας, μὲ περαιτέρω αὔξησιν κατὰ μίαν ἡμέραν ἀνὰ ἑξάμηνον ὑπηρεσίαν, πέραν τοῦ βασικοῦ χρόνου τοῦ ἑνὸς ἔτους καὶ μέχρι 12 - 26 ἡμερῶν, ἀναλόγως τῆς κατηγορίας εἰς ἣν ἐπάγονται.

(6) Ὅπως π.χ. Ὁμοσπονδιακὴ Γερμανία, Λουξεμβούργον, Κάτω Χῶραι, Αὐστραλία, Καμπούν, Λιβύη, Φιλανδία, Γαλλία, Νορβηγία, Φιλιππῖναι, Κολομβία, Βουλγαρία, Γιουγκοσλαυία κλπ.

(7) Ὅπως π.χ. ἡ Ἰαπωνία, τὸ Μεξικόν, ἡ Πορτογαλία (4 ἡμέραι), ἡ Μαλαισία (5 ἡμέραι), ὁ Καναδᾶς, ἡ Κίνα, ἡ Κύπρος, αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι, ἡ Ἑλλάς, ἡ Ἑλβετία κλπ. (6 ἡμέραι).

(8) Τὴν ἰδίαν προϋπόθεσιν ἀπαιτεῖ καὶ παρ' ἡμῖν ὁ Α.ν. 539.

(9) Παρ' ἡμῖν ἡ νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐδέχθη, ὅτι συνεχὴς ἀπασχόλησις ὑπάρχει, ὅταν ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἀναλίσκωνται ἐντελῶς ἢ ταὐλαχίστον οὐσιωδῶς αἱ σωματικαὶ καὶ πνευματικαὶ δυνάμεις, ὡς συμβαίνει εἰς τοὺς κατὰ πλῆρες ὡράριον ἐργασίας ἡμερησίως ἀπασχολουμένους (Α.Π. 167/1969, ΕΕΔ 27, σελ. 606, Α.Π. 874/1965, ΕΕΔ 24, σελ. 855, λοιπὴν δὲ νομολογίαν ἐν ΕΕΔ 26, σελ.

Σχέδιον τῆς νέας Συμβάσεως (ἄρθρον 7) διὰ τὴν δημιουργίαν τοῦ δικαιώματος τῆς ἀδείας ἀπαιτεῖται ἓν κατωτάτον ὅριον ὑπηρεσίας, τὸ ὁποῖον θὰ προσδιορίζεται ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Ἀρχῆς ἢ τοῦ οἰκείου Ὀργανισμοῦ καὶ τὸ ὁποῖον δὲν θὰ εἶναι ἀνώτερον τῶν ἓξ μηνῶν. Οὕτω οὐ μόνον περιορίζεται ὁ ὁμοιόκος χρόνος τῆς ὑπηρεσίας ἀπὸ ἓν ἔτος εἰς ἓξ μῆνας κατ' ἀνώτατον ὅριον, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ὁποίου θὰ ἔχῃ δικαίωμα ἀδείας ὁ μισθωτός, ἀλλὰ καὶ ἀποφεύγεται ἡ λέξις «συνεχής», ὥστε ν' ἀποκλείεται ἡ δυσμενὴς διὰ τοὺς ἐργαζομένους ἐφαρμογὴ τῆς διατάξεως. Κατόπιν τούτου ἀδείας δικαιοῦται καὶ ὁ ἔχων διακεκομμένην ἐργασίαν ἢ τοιαύτην μὲ μειωμένον ὡράριον ἐργασίας, ὡς καὶ ὁ μεταβάλλων ἐργοδότην ἐντὸς τοῦ ἰδίου ἔτους, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ἀνωτέρω βασικοῦ χρόνου ἐργασίας.

4. Τρόπος ὑπολογισμοῦ τῆς ἀδείας

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 52 Σύμβασις χρησιμοποιεῖ ὡς τρόπον ὑπολογισμοῦ τῆς ἐτησίας ἀδείας τὰς ἐργασίμους ἡμέρας. Τὸ ἴδιον σύστημα ἠκολούθησε παρ' ἡμῖν ὁ ἀ.ν. 539/1945, ὅπως καὶ αἱ νομοθεσίαι πολλῶν ἄλλων χωρῶν (10). Ἀντιθέτως ἡ ὑπ' ἀριθ. 98 τοῦ 1954 Σύστασις (recommandation) τὸ minimum τῆς ἀδείας καθορίζει εἰς ἑβδομάδας (11). Τὸ σύστημα τοῦτο ἀκολουθεῖ ἤδη, καὶ τὸ Σχέδιον τῆς νέας Διεθνοῦς Συμβάσεως, καθορίζον τὸ minimum τῆς ἀδείας εἰς τρεῖς ἑβδομάδας δι' ὑπηρεσίαν ἑνὸς ἔτους. Ἡ διαφορὰ μεταξὺ τῶν δύο συστημάτων δὲν ἔχει πρακτικὴν ἀξίαν εἰμὴ μόνον εἰς ὅσας περιπτώσεις ἡ ἑβδομαδιαία ἐργασία περιορίζεται εἰς πέντε ἐργασίμους ἡμέρας, ὅτε ἡ διάρκεια τῆς ἀδείας, ὁριζομένη εἰς ἑβδομάδας, περιλαμβάνει μειωμένον ἀριθμὸν ἐργασίμων ἡμερῶν. Κατὰ τὸ σχέδιον δὲν συνυπολογίζονται εἰς τὴν διάρκειαν τῆς ἀδείας αἱ ἡμέραι ἐπισήμων καὶ συνήθων ἑορτῶν, εἴτε αὐταὶ ἐμπίπτουν εἰς τὸν χρόνον αὐτῆς, εἴτε ὄχι. Κατ' ἐξαίρεσιν θὰ δικαιοῦνται τὰ Μέλη - Κράτη νὰ θεσπίζουν διατάξεις, ἐπιτρεπούσας τὸν συνυπολογισμὸν τῶν ἑορτῶν τούτων, ἐφ' ὅσον συμπίπτουν κατὰ τὴν τρίτην ἑβδομάδα τῆς ἀδείας καὶ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι τὸ σύνολον τῶν ἐξαιρετέων ἑορτῶν θὰ ὑπερβαίνῃ τὰς ἓξ κατ' ἔτος (12). Δὲν διευκρινίζεται ὅμως ἂν εἰς τὰς ἐξαιρετέας ἑορτὰς συμπεριλαμβάνονται καὶ αἱ μὴ πληρωνόμεναι τοιαῦται, ἐν ὄψει τοῦ ὅτι εἰς χώρας τινὰς (Γαλλίαν, Βέλγιον, Τσεχοσλοβακίαν) ἐξαιροῦνται τῆς ἀδείας μόνον αἱ πληρωνόμεναι ἑορταί (13). Πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ἐνδεχομένων ἀμφισβητήσεων θὰ πρέπει νὰ ὁρισθῶσιν αἱ ἐξαιρούμεναι ἑορταὶ καὶ νὰ συμπεριληφθῶσιν ἐκεῖναι μόνον δι' ὅσας ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται εἰς πληρωμὴν ἀποδοχῶν, εἰς ὅσας δὲ χώρας δὲν ὑπάρχει τοιαύτη ὑποχρέωσις αἱ ἑορταὶ αὐταὶ νὰ καθορίζονται ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Ἀρχῆς, διότι ἡ ἔννοια τῆς «συνήθους ἑορτῆς» ποικίλλει κατὰ τόπον. Εἰς τὴν διάρκειαν τῆς ἀδείας δὲν συνυπολογίζονται ἐπίσης, κατὰ τὸ Σχέδιον τῆς Συμβάσεως, αἱ περιλαμβανόμεναι ἢ μὴ ἐν αὐτῇ ἡμέραι, καθ' ἃς ὁ ἐργαζόμενος εἶναι ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν λόγῳ ἀσθενείας ἢ ἀτυχήματος.

Κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 52 Σύμβασιν δὲν συνυπολογίζονται αἱ λόγῳ ἀσθενείας δικαιοπαί τῆς ἐργασίας (14). Ἡ τοιαύτη διατύπωσις

---

(10) Ὡς ἡ Ὁμοσπονδιακὴ Γερμανία, ἡ Βραζιλία, ἡ Βουλγαρία, ἡ Οὐγγαρία, ἡ Ἱσπανία, ἡ Γαλλία, ἡ Νορβηγία, ἡ Γιουγκοσλαυία κλπ.

(11) Τὸ σύστημα τοῦτο ἀκολουθοῦν αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς, ἡ Πολωνία, ἡ Νέα Ζηλανδία, ἡ Σουηδία, ἡ Τσεχοσλοβακία κλπ. Εἰς τὸ Βέλγιον, τὴν Δανίαν, τὴν Φιλλανδίαν καὶ τὴν Οὐρουγουάην ἡ διάρκεια τῆς ἀδείας ὑπολογίζεται εἰς συνεχεῖς ἡμέρας, ἐξαιρουμένων τῶν ἡμερῶν ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως. Εἰς ἄλλας δὲ δὲ χώρας (Ἀργεντινήν, Ἰσραήλ, Ἡνωμένην Δημοκρατίαν Ἀραβίας, Ρουμανίαν, Περοῦ) ὑπολογίζονται ἅπασαι αἱ ἡμέραι, ἄνευ ἐξαιρέσεώς τινος.

(12) Κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 52 Σύμβασιν ἐξαιροῦνται τῆς ἀδείας αἱ κατὰ νόμον ἢ ἔθιμον ἑορτάσιμοι ἡμέραι. Τὴν αὐτὴν διατύπωσιν ἔχει καὶ ὁ νόμος 539/1945.

(13) Τὸ ἴδιον συμβαίνει καὶ παρ' ἡμῖν.

(14) Παρ' ἡμῖν κατὰ τὸν ἀ.ν. 539/1945 δὲν συνυπολογίζονται αἱ ἡμέραι ἀσχολίας ἐκ τῆς ἐργασίας λόγῳ βραχείας σχετικῶς ἀσθενείας (ἄρθρον 2 § 6), ὡς τοιαύτη δὲ θεωρεῖται ἡ ἀσθένεια, ἥτις δὲν διαρκεῖ πέραν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930 καθοριζομένων ὡρῶν. Εἰς τὴν Γαλλί-

ήδύνατο νὰ δημιουργήσῃ ἀμφισβητήσεις ὡς πρὸς τὸν σαθμὸν τῆς ἀσθενείας, δι' ὃ καὶ ἀπητήθη οὐ μόνον ἀσθένεια, ἀλλὰ καὶ ἀνικανότης ἐξ αὐτῆς πρὸς ἐργασίαν, προσετέθη δὲ καὶ τὸ ἀτύχημα.

Δὲν ἀναφέρεται εἰς τὸ Σχέδιον ἡ διακοπὴ τῆς ἐργασίας λόγῳ μητρότητος κατὰ τὸν πρὸ τοῦ τοκετοῦ καὶ τὸν μετ' αὐτὸν χρόνον καὶ συνεπῶς ἡ ἐθνικὴ νομοθεσία ἑκάστης χώρας δύναται νὰ ρυθμίζῃ τὴν περίπτωσιν ταύτην, συνυπολογιζούσα ἢ μὴ τὸν χρόνον τοῦτον εἰς τὴν ἄδειαν (15).

Τόσον ἡ ὑπ' ἀριθ. 52 Σύμβασις, ὅσον καὶ τὸ Σχέδιον τῆς νέας Συμβάσεως δὲν προβλέπουσιν ἄλλας περιπτώσεις διακοπῆς τῆς ἐργασίας, ἐκτὸς τῶν δύο ἀνωτέρω. Αἱ ἐθνικαὶ ὅμως νομοθεσίαι τῶν Μελῶν - Κρατῶν προβλέπουσι πλείστας ἄλλας περιπτώσεις, ὅπως τὴν προσωρινὴν λῆξιν τῆς συμβάσεως λόγῳ ἐλλείψεως ἐργασίας ἢ δι' ἐπιτρεπομένας ἀπουσίας (Γαλλία, Μαρόκον (16), εἰς ἀπουσίας ὀφειλομένας εἰς οἰκογενειακὰ γεγονότα (Ἰσραήλ, Σενεγάλη, Κεντρικὴ Ἀφρική), εἰς στράτευσιν (Ἑλλάς, Βέλγιον, Γαλλία, Ἰσραήλ, Μαρόκον, Νορβηγία, Γιουγκοσλαυία), εἰς ἀπεργίαν ἢ ἀνταπεργίαν (Ἑλλάς, Βέλγιον, Ἰσραήλ), πρὸς ἄσκησιν πολιτικῶν δικαιωμάτων (Βέλγιον, Γιουγκοσλαυία)

αν δὲν συνυπολογίζονται αἱ ἡμέραι ἀσθενείας, ἐφ' ὅσον ἡ ἐξ αὐτῆς διακοπὴ ἐργασίας δὲν λύει τὴν ἀπομένην σύμβασιν ἐργασίας (Διάτ. 1936, ἄρθρον 4).

(15) Καὶ παρ' ἡμῖν ὁ ἀ.ν. 539/1945 δὲν ἀναφέρει περὶ τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας λόγῳ τοκετοῦ. Εἰς τὴν Γαλλίαν, Φιλλανδίαν, Ἰσραήλ, Μαρόκον δὲν γίνεται μείωσις τῆς ἐτησίας ἀδείας ἐκ τοῦ ὅτι ἡ ἐργαζομένη διέκοψε τὴν ἐργασίαν λόγῳ μητρότητος. Ἀντιθέτως εἰς ἄλλας χώρας (Κανάδα) ἡ λαμβάνουσα τὴν ἄδειαν μητρότητος δὲν δικαιοῦται τῆς ἐτησίας ἀδείας ἀναπαύσεως.

(16) Παρ' ἡμῖν δημιουργεῖται θέμα ὡς πρὸς τὸν χρόνον τῆς διαθεσιμότητος λόγῳ περιορισμοῦ τῆς ἐργασίας, ὑποστηρίζεται δὲ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑπολογισθῇ εἰς τὴν ἄδειαν (Ἀγαλλόπουλος, Ἐργ. Δίκ., σελ. 248).

κλπ. (17). Λόγῳ τῆς κρατούσης ἰδιοσυγκρασίας εἰς ἑκάστην χώραν ἀπεφεύχθη ἡ διατύπωσις ἐν τῷ Σχεδίῳ ἑτέρων περιπτώσεων, ἐκτὸς τῶν δύο ἀνωτέρω βασικῶν τοιούτων, ἀφέθη δὲ εἰς τὰς ἐθνικὰς νομοθεσίας, ὅπως ρυθμίζωσι τὴν λεπτομέρειαν ταύτην.

δ. Τμηματικὴ χορήγησις τῆς ἀδείας

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 52 Σύμβασις προβλέπει, ὅτι ἡ ἐθνικὴ νομοθεσία ἑκάστης χώρας δύναται, κατ' ἐξαίρεσιν, νὰ ἐπιτρέπῃ τὴν τμηματικὴν χορήγησιν τῆς ἀδείας, ἀλλὰ μόνον ὡς πρὸς τὸ τμῆμα αὐτῆς, τὸ χορηγούμενον καθ' ὑπέρβασιν τοῦ κατωτάτου ὁρίου τῶν ἓξ ἐργασίμων ἡμερῶν. Εἰς πλείστας δὲ χώρας ἡ ἐθνικὴ νομοθεσία ἔχει προβλέψει τὴν τοιαύτην τμηματικὴν χορήγησιν τῆς ἀδείας (18).

Ἤδη διὰ τοῦ Σχεδίου τῆς νέας Συμβάσεως προβλέπεται, ὅπως τὴν τμηματικὴν χορήγησιν τῆς ἀδείας ἐπιτρέπουσιν, ἀναλόγως τῶν περιστάσεων, αἱ ἁρμόδιαι Ἀρχαὶ ἑκάστης χώρας, ἐκτὸς ἐὰν ὑπάρχῃ ἀντίθετος συμφωνία μεταξὺ τοῦ ἐργοδότου καὶ τοῦ ἐνδιαφερομένου μισθωτοῦ ἢ τῶν ὀργανώσεων αὐτῶν καὶ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν, ὅτι τὸ ἓν τῶν τμημάτων τῆς ἀδείας θὰ εἶναι ὁπωσδήποτε διαρκείας τοὐλάχιστον δύο ἑβδομάδων. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐξυπηρετοῦνται καὶ αἱ ἐπιχειρήσεις, ἀλλὰ καὶ οἱ μισθωτοὶ προστατεύονται ἐκ τῆς τυχὸν καταστρατηγήσεως τῆς ἀδείας, ἥτις δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἐκπληρώσῃ ἐπαρκῶς τὸν

---

(17) Παρ' ἡμῖν ὁ ἀ.ν. 539/1945 προβλέπει ἐκτὸς τῆς ἀσθενείας τὴν στράτευσιν, ἀπεργίαν, ἀνταπεργίαν καὶ ἀνωτέρα βίαν.

(18) Παρ' ἡμῖν ὁ ἀ.ν. 539/1945 ἀναφερόμενος εἰς ἄδειαν «ἀλλεπαλλήλων ἡμερῶν» καθιερεῖ τὴν συνεχῆ ἄδειαν, ἐκρίθη δὲ ὑπὸ τῆς νομολογίας ὅλως ἡ συμφωνία περὶ χορηγήσεως τῆς ἀδείας τμηματικῶς (Α.Π. 319/1948, ΕΕΔ 8, σελ. 637). Ὁμοίως συνεχῆ ἄδειαν προβλέπουσιν αἱ νομοθεσίαι τῆς Βιρμανίας, Κολομβίας, Ἰρλανδίας, Ἱσπανίας καὶ Περοῦ. Ἀντιθέτως ἡ Βραζιλία, Βουλγαρία, Νέα Ζηλανδία, Γιουγκοσλαυία.

σκοπὸν αὐτῆς.

6. Προθεσμία χορηγήσεως τῆς ἀδείας

Τὸ θέμα τῆς χρονολογίας, ἐντὸς τῆς ὁποίας πρέπει νὰ χορηγηθῇ ἡ ἄδεια, δημιουργεῖ δύο διακεκριμένας περιπτώσεις, ἐχούσας ἀλληλοεξάρτησιν. Ἡ πρώτη ἀφορᾷ τὸν τρόπον προσδιορισμοῦ τῆς χρονολογίας, καθ' ἣν θὰ πρέπει νὰ χορηγηθῇ ἡ ἄδεια, καὶ ἡ δευτέρα τὴν δυνατότητα ἢ μὴ τῆς ἀναβολῆς τῆς ἀδείας διὰ τὸ ἑπόμενον ἔτος.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 52 Σύμβασις οὐδὲν διαλαμβάνει περὶ τούτων. Τὸ κενὸν τοῦτο συνεπλήρωσεν ἡ Διεθνὴς Συνδιάσκεψις Ἐργασίας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 98 τοῦ 1954 Συστάσεώς της, συστήσασα εἰς τὰ ἐπικυρώσαντα τὴν Σύμβασιν Κράτη, ὅπως ἡ ἐθνικὴ των νομοθεσία προβλέψῃ τὸν καθορισμὸν τῆς προθεσμίας ταύτης διὰ τῆς συμφωνίας μεταξὺ ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων, ἱκανοποιουμένης τῆς προσωπικῆς ἐπιθυμίας τῶν τελευταίων κατὰ τὸ μέτρον τοῦ δυνατοῦ καὶ ἐφ' ὅσον τὸ ἐπιτρέπουν αἱ ἀνάγκαι τῆς ἐπιχειρήσεως ([19]).

Κατὰ τὸ Σχέδιον τῆς νέας Συμβάσεως ἡ ἐτησία ἄδεια, κατὰ τὸ κατώτατον αὐτῆς ὅριον, δέον νὰ συμφωνῆται ἐντὸς μιᾶς προθεσμίας ἑνὸς ἔτους, κατ' ἀνώτατον ὅριον, ὑπολογιζομένης ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ ἔτους, καθ' ὃ ἐδημιουργήθη τὸ δικαίωμα τῆς ἀδείας, ἡ δὲ ἀκριβὴς χρονολογία τῆς ἀδείας πρέπει νὰ ὁρίζεται κατόπιν συμφωνίας μεταξὺ ἐργοδοτῶν καὶ ἐνδιαφερομένων μισθωτῶν ἢ διὰ μιᾶς κοινῆς ἀποφάσεως τῶν ὀργανώσεων αὐτῶν, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν ἀναγκῶν τῆς ἐπιχειρήσεως πρὸς ἀπασχόλησιν τῶν μισθωτῶν καὶ τῶν παρεχομένων εἰς τοὺς ἐργαζομένους δυνατοτήτων πρὸς ἀνάπαυσιν. Ὡς πρὸς τὸ τμῆμα τῆς ἀδείας, ὅπερ θὰ ὑπερβαίνῃ τὸ ὑπὸ τῆς Συμβάσεως προβλεφθησόμενον κατώτατον ὅριον, ἐπιτρέπεται ἡ ἀναβολὴ τῆς χορηγήσεως πέραν τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας τοῦ ἑνὸς ἔτους.

Τέσσαρα τὰ ὅρια τῆς περιόδου, ἐντὸς τῶν ὁποίων θὰ χορηγῆται ἡ ἄδεια, ὅσον καὶ τὸ τμῆμα τῆς ἀδείας, ὅπερ θὰ χορηγηθῇ ἐντὸς αὐτῆς, δέον νὰ καθορίζωνται ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ἀρχῆς, κατόπιν γνώμης τῶν ἐργοδοτικῶν καὶ ἐργατικῶν ὀργανώσεων, ἢ διὰ συλλογικῶν διαπραγματεύσεων ἢ καθ' οἱονδήποτε ἄλλον τρόπον κατὰ τὰ ἐν τῇ πρακτικῇ ἑκάστης χώρας κρατοῦντα.

Διὰ τῶν διατάξεων τούτων τοῦ Σχεδίου ἀπεσκοπήθη ἡ καλυτέρα ἐξυπηρέτησις τῶν ἐργαζομένων διὰ τῆς κατὰ τὸ δυνατὸν χορηγήσεως τῆς ἀδείας εἰς τὸν προσφορώτερον δι' αὐτοὺς χρόνον, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ διαταράσσεται ἡ λειτουργία τῆς ἐπιχειρήσεως. Ἡ λύσις δὲ τῆς διὰ κοινῆς συμφωνίας, εἴτε ἀπ' εὐθείας, εἴτε διὰ τῶν ὀργανώσεων, εἶναι ἡ πλέον ὀρθοτέρα, ἔχει δὲ αὕτη ἐπιτύχει εἰς ὅσας χώρας ἐφαρμόζεται· ἤδη.

7. Αἱ ἀποδοχαὶ τῆς ἀδείας

Κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 52 Σύμβασιν εἰς τοὺς λαμβάνοντας τὴν ἄδειαν δέον νὰ παρέχηται δι' ὅλην τὴν διάρκειαν αὐτῆς εἴτε ἡ συνήθης μισθοδοσία, ὑπολογιζομένη κατὰ τὸν ὑπὸ τῆς

---

(19) Παρ' ἡμῖν κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ νόμου 539/1945 ἡ χρονικὴ περίοδος τῆς χορηγήσεως τῆς ἀδείας κανονίζεται μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ, τοῦ πρώτου ὑποχρεουμένου νὰ χορηγήσῃ τὴν αἰτηθεῖσαν ἄδειαν τὸ πολὺ ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκ τοῦ δευτέρου διατυπώσεως τῆς σχετικῆς αἰτήσεως. Κατὰ δὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 § 15 τοῦ νόμου 4504/1966 ἡ ἄδεια παρέχεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου πρὸ τῆς λήξεως τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους, ἔστω καὶ ἂν δὲν ἐζητήθη ἀπὸ τοῦ μισθωτοῦ.

Εἰς τὴν Γαλλίαν ὁ Code du travail (ἄρθρον 54 τοῦ II βιβλίου) προβλέπει, ὅτι, ἐφ' ὅσον δὲν προσδιορίζεται ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ὁ χρόνος χορηγήσεως τῆς ἀδείας, οὗτος προσδιορίζεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, μετὰ γνώμην τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἐργαζομένων, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῆς οἰκογενειακῆς καταστάσεως καὶ τῆς ἀρχαιότητος ἑκάστου ἐργαζομένου. Εἰς τὴν Πολωνίαν οἱ ἐργαζόμενοι ἔχουσι τὸ δικαίωμα, ὅπως διὰ κοινῆς ἀποφάσεως των προτείνουν εἰς τὸν ἐργοδότην των τὴν σειρὰν καὶ τὸν χρόνον χορηγήσεως τῶν ἀδειῶν.

έθνικῆς νομοθεσίας καθοριστέον τρόπον, ηὐξημένη κατὰ τὸ ἀντίτιμον τῆς εἰς εἶδος ἀμοιβῆς των, ἐὰν δικαιοῦνται τοιαύτης, εἴτε ἡ διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προβλεπομένη τοιαύτη. Καὶ τὸ Σχέδιον τῆς νέας Συμβάσεως (ἄρθρον 12) κατὰ τὸν αὐτὸν περίπου τρόπον καθορίζει τὰς καταβλητέας ἀποδοχὰς τῆς ἀδείας, ἀφήνει ὅμως σαφῶς νὰ συναχθῇ, ὅτι αὗται θὰ προκαταβάλλωνται κατὰ τὸν χρόνον τῆς λήψεως τῆς ἀδείας, ἐνῶ συγχρόνως ἀναθέτει εἰς τὴν ἀριοδίαν Ἀρχὴν ἢ τὸν οἰκεῖον Ὀργανισμὸν ἑκάστης χώρας τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ἀντιτίμου τῆς τυχὸν εἰς εἶδος καταβαλλομένης ἀμοιβῆς πρὸς ἀποφυγὴν ἀμφισβητήσεων. Ἐπὶ μὴ παγίων ἀποδοχῶν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὁ μέσος ὅρος αὐτῶν ([20]).

Εἰς ἄλλας χώρας, ὅπως εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ τὴν Μεγάλην Βρεταννίαν, ὁ τρόπος προσδιορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῆς ἀδείας καθορίζεται διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, λαμβάνεται δὲ συνήθως πρόνοια, ὅπως αὗται εἶναι σχετικῶς ηὐξημέναι πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ἐκτάκτων ἐξόδων, τὰ ὁποῖα δημιουργεῖ ἡ χρησιμοποίησις τῆς ἀδείας πρὸς πλήρη ἀνάπαυσιν καὶ ἀνανέωσιν τῶν ἀνθρωπίνων δυνάμεων ([21]). Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐπροτάθη παρὰ τῇ Ἑλλάδος ὁ διπλασιασμὸς τῶν ἀποδοχῶν τῶν πρώτων δύο ἑβδομάδων τῆς ἀδείας, ὥστε νὰ ἔχῃ τὴν εὐχέρειαν ὁ ἐργαζόμενος νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὰς δαπάνας μεταφορᾶς καὶ παραμονῆς του εἰς τὴν ἐξοχὴν ἢ εἰς εἰδικὰ θέρετρα.

8. Γενικὸν συμπέρασμα

Ὡς ἐκ τῶν ἀνωτέρω προκύπτει, τὸ Σχέδιον τῆς νέας Συμβάσεως βελτιώνει αἰσθητῶς τοὺς ὅρους τῆς ἐτησίας ἀδείας τῶν ἐργαζομένων ὡς πρὸς τὴν διάρκειαν αὐτῆς, τὴν ἐπέκτασιν ἐφ' ὅλων τῶν μισθωτῶν, τὸν χρόνον τῆς χορηγήσεως καὶ τὴν κατὰ συνέχειαν χορήγησιν αὐτῆς. Ἀφήνει ὅμως πολλὰ κενά, τὰ ὁποῖα θὰ πρέπει νὰ συμπληρωθοῦν ὑπὸ τῆς ἐθνικῆς νομοθεσίας ἑκάστης χώρας. Τὸ σοβαρώτερον κενὸν εἶναι ἡ ἔλλειψις κυρώσεων διὰ τὰς παραβάσεις καὶ ἡ ἀπαγόρευσις τῆς ἀπασχολήσεως τῶν ἐν ἀδείᾳ τελούντων μισθωτῶν, ὥστε ἡ ἄδεια νὰ χρησιμοποιῆται πράγματι διὰ τὴν ἀνάπαυσιν, θέματα, τὰ ὁποῖα ἔχει ἤδη ρυθμίσει ἡ ἑλληνικὴ νομοθεσία.

Εἰδικῶς ὅμως ὡς πρὸς τὴν ἐνιαίαν ρύθμισιν τῆς ἀδείας τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὴν γεωργίαν καὶ τοὺς ναυτικοὺς πρέπει νὰ σημειωθῇ, ὅτι αὕτη δὲν προσφέρεται λόγῳ τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν ἐργασίας καὶ ὀρθότερον θὰ ἦτο ἡ ἐτησία ἄδεια αὐτῶν νὰ ρυθμισθῇ δι' εἰδικῶν διατάξεων.

---

(20) Παρ' ἡμῖν ἡ ἀν. 539/1945 διὰ τῶν καθορισμῶν τῶν ἀποδοχῶν εἰς τοὺς κατ' ἀποκοπὴν ἢ κατ' ἄλλον παρόμοιον τρόπον ἀμειβομένους λαμβάνει ὑπ' ὄψιν τὸν μέσον ὅρον τῶν καταβληθεισῶν κατὰ τὸ τελευταῖον πρὸ τῆς χορηγήσεως τῆς ἀδείας τρίμηνον. Ὀρθότερον θὰ ἦτο νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν μακροτέρου χρονικοῦ διαστήματος αἱ ἀποδοχαί.

(21) Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐθεσπίσθη παρ' ἡμῖν διὰ τοῦ νόμου 4504/1966 (ἄρθρον 3) τὸ ἐπίδομα ἀδείας.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ

ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Μεταβίβασις περιουσίας ή επιχειρήσεως κατ' άρθρον 479 Αστικού Κώδικος

Συμμετοχή εις σύνθεσιν Πρωτοδικείου, ως εφετείου κατά την εργατικήν διαδικασίαν, Ειρηνοδικου.—Εύθύνη μεταβιβάσαντος και αποκτώντος περιουσίαν ή επιχείρησιν κατ' άρθρον 479 Αστικού Κώδικος.—Έννοια διατάξεως.—Αδέσμευτον δικαστού υπό δικονομικών τύπων κατ' εργατικήν διαδικασίαν Νόμου Γ'ΟΔ'.—Μεταβολή προσώπου του εργοδότου κατ' άρθρον 6 Νόμου 2112 και άρθρον 9 Β.Δ. 16/18 Ιουλίου 1920.—Έννοια τούτων, εν συνδυασμώ προς άρθρον 479 Αστικού Κώδικος.—Υπαρξις δεδικασμένου κατ' άρθρον 274 Πολιτικής Δικονομίας.—Ελλειψις τούτου επί απορρίψεως αγωγής ως αορίστου.—Απαράδεκτος λόγος αναιρέσεως, μη προταθέντος σχετικού ισχυρισμού εις το Δικαστήριον της ουσίας.

Επεκυρώθη υπό της κατωτέρω αποφάσεως του Αρείου Πάγου ή υπ' αριθ. 362/1968 απόφασις του ως εφετείου δικάσαντος κατά την εργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Σύρου.

Κατά την διάταξιν του άρθρου 6 του νόμου 2112/1920 περί καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας ιδιωτικών υπαλλήλων (όμοία και ή διάταξις του άρθρου 9 του Β.Δ. της 16/18 Ιουλίου 1920 περί επεκτάσεως του νόμου 2112/1920 και επί των εργατών, τεχνιτών και μισθωτών) ή μεταβολή του προσώπου του εργοδότου, δι' οιασδήποτε επαγομένη, ούδαμώς επηρεάζει την ισχύν των υπό των υπαλλήλων διατάξεων αυτού. (Ίδετε περί της εννοίας της ανωτέρω διατάξεως Α.Π. 218/1968, είσηγητής *Στ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 27, 734, ένθα εις σημειώσεις μας και λοιπή νομολογία, Α.Π. 198/1969, είσηγητής *Ι. Γεωργακόπουλος*, ΕΕΔ 28, 712, σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 28, 792).

Η ευθύνη αμφοτέρων των εργοδοτών (παλαιού και νέου) δια τας μέχρι της μεταβιβάσεως της περιουσίας ή επιχειρήσεως απαιτήσεις των μισθωτών απορρέει, ως δέχεται και ή κατωτέρω αναιρεσιβαλλομένη απόφασις (ίδετε και Α.Π. 140/1968, είσηγητής *Κ. Ζαχαρής*, ΕΕΔ 27, 551, ένθα εις σημειώσεις μας και λοιπαί), εκ του άρθρου 479 Αστικού Κώδικος και υπό τας προϋποθέσεις αυτού.

Αρείου Πάγου 366/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. **Β. Παταουράκος**
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. **Δ. Χατζόπουλος**
Δικηγόροι οι κ.κ. Αλ. Σακελλαροπουλος, Ανδρ. Δρακάκης.

Εις την σύνθεσιν του κατ' άρθρον 16 Β.Δ. 1 Αυγούστου 1920 δικάζοντος έφεσιν κατ' αποφάσεως Εργατοδίκου Πρωτοδικείου δύναται να μετέχη Ειρηνοδίκης εις αναπλήρωσιν κωλυομένου Πρωτοδίκου (άρθρον 278 Οργανισμού Δικαστηρίων). Όθεν μη βάσιμος ο περί του εναντίου πρώτος λόγος αναιρέσεως εκ του άρθρου 807 παράγραφος 1 Πολιτικής Δικονομίας.

Το άρθρον 479 Α.Κ. καθιερούν σωρευτικήν αναδοχήν ex lege, περιωρισμένην μόνον μέχρι της αξίας των μεταβιβαζομένων περιουσιακών στοιχείων. Ο δε δανειστής δικαιούται να εναγάγη κατ' αρέσκειαν οιονδήποτε των συνοφειλετών ή να εναγάγη πάντας αμού ή χωριστά συγχρόνως ή διαδοχικώς, εν όσω δεν εγένετο καταβολή του χρέους. Η ειρημένη διάταξις διά την ευθύνην του αποκτώντος ούδαμώς απαιτεί να εγνώριζεν ούτος την ύπαρξιν των χρεών κατά τον χρόνον της μεταβιβάσεως, ούδε απαιτείται, ίνα ταύτα έχωσιν αναγνωρισθή δικαστικώς κατά τον χρόνον αυτής, και απορριπτέος είναι ο αντίθετος δεύτερος λόγος αναιρέσεως κατά τα 4ον και δον σκέλη αυτού.

Κατά την έννοιαν της διατάξεως του άρθρου 367 Α.Κ., καθ' ην «σύμβασις περί μεταβιβάσεως ολοκλήρου της ενεστώσης περιουσίας ή ποσοστού αυτής ή περί συστάσεως επικαρπίας επί ταύτης, απαιτείται να γίνη ενώπιον συμβολαιογράφου», δεν εμπίπτουν εις αυτήν μεταβιβάσεις αμάδων πραγμάτων ή δικαιωμάτων. Όθεν είναι απορριπτέος ο αντίθετος δεύτερος λόγος αναιρέσεως κατά το 2ον σκέ-

λος αὐτοῦ.

Κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 5, 12, 16 καὶ 20 τοῦ νόμου ΓΞΟΔ' «περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν», κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ὁποίου ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὁ δικάσας, ἀδέσμευτος δικονομικῶν τύπων, ἀνευρίσκει τὴν ἀλήθειαν βάσει τῶν ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ τιθεμένων ὑπὸ τῶν διαδίκων στοιχείων. Ὅθεν εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς πρὸς τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 807 παράγραφος 8 Πολιτικῆς Δικονομίας αἰτίασιν οἱ τρίτος, ἕνατος καὶ ἐν μέρει ὁ πέμπτος λόγοι ἀναιρέσεως.

Κατὰ τὰ ἄρθρα 6 παράγραφος 1 τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ 9 ν.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 ἡ ὁποιαδήποτε ἐπερχομένη μεταβολὴ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου οὐ μόνον τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὑπὲρ τοῦ μισθωτοῦ διατάξεων τῶν νομοθετημάτων τούτων δὲν ἐπηρεάζει, ἀλλ' ἐπάγεται συνάμα, ἐν περιπτώσει διατηρήσεως τοῦ ἐργαζομένου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, καὶ τὴν διὰ τὸ μέλλον ὑποκατάστασιν τοῦ νέου ἐργοδότου εἰς τὰς ἐκ τῆς προϋφισταμένης σχέσεως ἐργασίας ἀπορρεούσας ὑποχρεώσεις καὶ δικαιώματα. Ἀφ' ἑτέρου εὐθύνη αὐτοῦ διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν μέχρι τῆς μεταβολῆς παραχθεισῶν ἀπαιτήσεων τοῦ μισθωτοῦ δημιουργεῖται, ἐὰν συντρέχουν αἱ ἐν ἄρθρῳ 479 Α.Κ. ὁριζόμεναι προϋποθέσεις, καθ' ἃς ἀρκεῖ νὰ περιέλθῃ εἰς τὸν νέον φορέα ἡ περιουσία ἢ ἐπιχειρήσεις ὡς σύνολον διὰ πράξεως ἐν ζωῇ. Ἐνέχεται δὲ ἐντεῦθεν μετὰ τοῦ μεταβιβάσαντος εἰς ὁλόκληρον ὁ ἀποκτῶν μέχρι τῆς ἀξίας τῶν μεταβιβασθέντων πρὸς αὐτὸν περιουσιακῶν στοιχείων, ἡ τυχὸν ὅμως ἀνεπάρκεια τοῦ ἐνεργητικοῦ τῆς μεταβιβασθείσης ἐπιχειρήσεως ἢ περιουσίας μόνον δι' ἐνστάσεως τοῦ οὕτωσὶ εὐθυνομένου δύναται νὰ προταθῇ.

Ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις, ὡς καὶ ἡ εἰς ἣν ἀναφέρεται αὐτὴ ἀπόφασις τοῦ Ἐργατοδικείου Πρωτοδικείου Σύρου, δέχονται ἀναλέγκτως ἐκ τοῦ πράγματος, ὅτι ὁ ἐνάγων, ἔγγαμος ὢν καὶ ἀπασχολούμενος εἰς κινηματογραφικὰς ἐπιχειρήσεις ἀπὸ τοῦ ἔτους 1955, προσελήφθη τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1964 ὑπὸ τῶν τότε ἰδιοκτητῶν τῆς ἐν Σύρῳ λειτουργούσης ἐπιχειρήσεως προβολῆς κινηματογραφικῶν ταινιῶν ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Λίντο Κ.Σ., Σ.Χ., Κ.Φ. καὶ τῶν κληρονόμων Α.Γ.», ἵνα ἐργάζηται εἰς τὴν ρηθεῖσαν ἐπιχείρησιν ὡς ὑπάλληλος, ἤτοι ἐλεγκτὴς εἰσιτηρίων, ἔτι δὲ παρέχῃ βοηθητικὰς ὑπηρεσίας ὡς θυρωρός, ταξιθέτης. Οὗτος παρέσχε τὰς ὑπηρεσίας του πρὸς τὴν ἐπιχείρησιν ταύτην καὶ εἰδικῶς εἰς τὸ κινηματοθέατρον αὐτῆς αὐτόθι μέχρι τῆς 11 Μαρτίου 1968, ἐκτὸς διακοπῆς ἀπὸ 16.11.1965 μέχρι Ἰανουαρίου 1966 λόγῳ διακοπῆς τῆς λειτουργίας τοῦ κινηματογράφου. Ἀκολούθως τὴν ἐπιχείρησιν κινηματογράφου ἤρχισεν ἐκμεταλλευόμενος ὁ ἀναιρεσείων κατὰ συνέχειαν τῆς ἐκμεταλλεύσεως τούτου ὑπὸ τῆς ἑταιρείας, πρὸς ἣν μετεβιβάσθη, διὰ πωλήσεως ἡ ἐπιχείρησις κινηματογράφου, πωληθέντων αὐτῷ ἀπάντων τῶν μηχανημάτων καὶ σκευῶν, ὥστε ἀπέκτησε καὶ τὸ κτίριον, εἰς ὃ αὐτὴ ἐστεγάζετο, παρὰ τοῦ ἰδιοκτήτου αὐτοῦ. Πρὸς τὸν νέον κύριον τῆς ἐπιχειρήσεως ὁ ἀναιρεσίβλητος παρέσχε τὰς ὑπηρεσίας του μέχρι τῆς 27 Μαρτίου 1968, ὅτε οὗτος ἐγγράφως κατήγγειλε τὴν σύμβασιν. Ὑπὸ τὰ δεδομένα ταῦτα συντρέχουν οἱ ὅροι τῆς ἐν ταῖς ἄνω διατάξεσι διαδοχῆς ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιχειρήσει καὶ ὀρθῶς, εἰ καὶ ἐπὶ ἑτέρᾳ αἰτιολογίᾳ, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐπεδίκασεν ἀξιουμένας διαφορὰς ἀποδοχῶν καὶ ἀποζημίωσιν διὰ καταγγελίαν καὶ μὴ βάσιμοι εἶναι οἱ λόγοι ἀναιρέσεως 2ος, σκέλος 1ον, 5ος καὶ 6ος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 274 Πολιτικῆς Δικονομίας δεδικασμένον ἀποτελοῦσιν αἱ τελεσίδικοι ὁριστικαὶ ἀποφάσεις τῶν δικαστηρίων, αἱ κατ' οὐσίαν τέμνουσαι τὴν διαφοράν. Ὅθεν, ἐφ' ὅσον τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας δέχεται, ὅτι διὰ τῆς 22.6.1968 ἀποφάσεως τοῦ Ἐργατοδικείου Σύρου ἀπερρίφθη προγενεστέρα ἀγωγὴ ὡς ἀόριστος, οὗ ἕνεκεν δὲν ὑφίσταται δεδικασμένον, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ὁ ἀντίθετος τέταρτος λόγος ἀναιρέσεως.

Ὁ 7ος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ὡς ἀπαράδεκτος ἀπορριπτέος, διότι πλήττει τὴν περὶ πραγμάτων κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, μὴ ὀφισταμένης παραβάσεως κανόνος δικαίου (ἄρθρον 810 § 1 Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 6 νόμου 3810/1957). Ὁ δὲ 2ος, κατὰ τὸ τρίτον αὐτοῦ σκέλος, εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς ἐρειδόμενος ἐπὶ τῆς ἐσφαλμένης προϋποθέσεως, ὅτι ἡ Κ.Φ. ὑπῆρξεν ἐπὶ χρόνον πρὸ τῆς πωλήσεως μόνη τῆς ἐπιχειρήσεως κινηματογράφου κυρία. Ὁ ὄγδοος λόγος ἀναιρέσεως, καθ' ὃν ἐπεδικάσθησαν τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ προσαυξήσεις λόγῳ πολυετείας καὶ οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος, ἄνευ γνωστοποιήσεως τούτων, εἶναι ὡς ἀπαράδεκτος ἀπορριπτέος, ἐφ' ὅσον δὲν ἰσχυρίζεται ὁ ἀναιρεσείων, ὅτι προέτεινε τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον εἰς τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας (ἄρ-

ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΑΛΛΗΛΙΚΗΣ ΙΔΙΟΤΗΤΟΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Ἀπασχολούμενοι ἀμέσως διὰ τὴν βιομηχανικὴν παραγωγήν

Θεώρησις ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου παντὸς προσώπου, κατὰ κύριον ἐπάγγελμα ἀσχολουμένου ἐπὶ ἀντιμισθίᾳ, ἀνεξαρτήτως τρόπου πληρωμῆς, εἰς ὑπηρεσίαν ἰδιωτικοῦ καταστήματος, γραφείου ἢ ἐν γένει ἐπιχειρήσεως εἰς οἱασδήποτε ἐργασίας καὶ παρέχοντος ἐργασίαν ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικήν.—Χρησιμοποίησις μισθωτῶν ἐν τῇ παραγωγῇ.—Ἀναγκαῖα διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν αὐτῶν ὡς ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐξιδιασμένη ἐμπειρία, θεωρητικὴ μόρφωσις καὶ ἰδία ἀνάπτυξις πρωτοβουλίας καὶ ἀνάληψις εὐθύνης ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας, ὑπερτερούντος ἐν ἀναπτύξει τῶν προσόντων τούτων τοῦ πνευματικοῦ στοιχείου.—Στοιχεῖα ἰδιότητος μισθωτοῦ ὡς ἐργάτου.

Ὑπεχρεώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 784/1968 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐμπτυκτὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης.

Ἐπρόκειτο περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953 (ΕΕΔ 12, 1213). (Ἴδετε διὰ τὸ θέμα ἐκ τῶν τελευταίων Α.Π. 305/1969, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς Δ. Καρελλάκος, ΕΕΔ 28, 968).

Ὁ διαχωρισμὸς τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου ἀπὸ τοῦ ἐργάτου ἐνδιαφέρει ὄχι μόνον διὰ τὴν κατὰ τὸν νόμον 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, καταγγελίαν τῆς σχέσεως ἐργασίας, ἀλλὰ γενικῶς διὰ πάντα τὰ δικαιώματα τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ὑπαλληλικῆς ἰδιότητός του, ὡς εἶναι, ἐπὶ παραδείγματι, διὰ τὰ ἐκ τοῦ ν.δ. 539/1945 περὶ ἀδείων μισθωτῶν, τῆς ἰδιότητος τοῦ ὑπαλλήλου κρινομένης ἐπὶ τῇ βάσει τῶν γενικῶν κριτηρίων τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 633/1966, εἰσηγητὴς *Κ. Ζαχαρῆς*, ΕΕΔ 26, 361, ἔνθα σημειώσεις μας).

Ἀρείου Πάγου 370/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Ι. Γεωργακόπουλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Ζαγγίδης, Α. Νικολετόπουλος, Ι. Παστιάς.

Κατὰ μὲν τὴν πρώτην παράγραφον τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 3514/1928, ὡς τοῦτο τροποποιηθὲν καὶ συμπληρωθὲν δι' ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 4558/1930 ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953, ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος θεωρεῖται πᾶν πρόσωπον, κατὰ κύριον ἐπάγγελμα ἀσχολούμενον ἐπ' ἀντιμισθίᾳ, ἀνεξαρτήτως τρόπου πληρωμῆς, εἰς ὑπηρεσίαν ἰδιωτικοῦ καταστήματος, γραφείου ἢ ἐν γένει ἐπιχειρήσεως ἢ οἱασδήποτε ἐργασίας καὶ παρέχον ἐργασίαν ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικήν. Κατὰ δὲ τὴν δευτέραν παράγραφον τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου δὲν θεωροῦνται ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι οἱ ὑπηρέται πάσης κατηγορίας, καθὼς καὶ πᾶν ἐν γένει πρόσωπον, τὸ ὁποῖον χρησιμοποιεῖται ἐν τῇ παραγωγῇ ἀμέσως ὡς βιομηχανικός, βιοτεχνικὸς καὶ ἐπαγγελματικὸς ἢ γεωργικὸς ἐργάτης ἢ ὡς βοηθὸς ἢ μαθητευόμενος τῶν ἐν λόγῳ κατηγοριῶν ἢ παρέχον ὑπηρετικὰς ἐν γένει ἐργασίας.

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν συνδυαζομένων τούτων διατάξεων διακρίνονται τῆς κατηγορίας τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, μεταξὺ ἄλλων, οἱ ἀμέσως διὰ τὴν βιομηχανικὴν παραγωγὴν ἀπασχολούμενοι, διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν τῶν ὁποίων ὡς ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων δὲν ἀρκεῖ ἡ ἄσκησις εἰς χειρισμὸν καὶ τὴν ρύθμισιν τῶν μηχανικῶν μέσων, διὰ τῶν ὁποίων ὡς ἐκ τῆς ἀλματώδους τεχνολογικῆς προόδου ἀναπληροῦται ἡ καταβολὴ μυϊκῆς δυνάμεως, οὐδ' ἡ πάρεργος ἀπασχόλησις εἰς γραφικὴν ἐργασίαν, ἀλλ' ἀπαιτεῖται ἐξιδιασμένη ἐμπειρία, θεωρητικὴ μόρφωσις καὶ ἰδία ἀνάπτυξις πρωτοβουλίας καὶ ἀνάληψις εὐθύνης ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας, καθ' ὅσον μόνον ἐν ἀναπτύξει τῶν προσόντων τούτων τὸ πνευματικὸν στοιχεῖον ἐν τῇ ἐργασίᾳ ὑπερτερεῖ τοῦ σωματικοῦ.

Κατὰ τὰ ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δεκτὰ γενόμενα ἐκ τῶν ἀποδείξεων ὁ

θρον 811 § 2 Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 7 νόμου 3816/1957). Δὲν πρόκειται δὲ ἐν προκειμένῳ περὶ τῶν ἐν τῇ παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 811 Πολιτικῆς Δικονομίας περιπτώσεων.

ἀναιρεσείων προσελήφθη τὴν 28.7.1951 ὑπὸ τῆς δικαιοπαρόχου τῆς ἐναγομένης (ἤδη δευτέρας τῶν ἀναιρεσιβλήτων) διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, καταρτισθείσης μετὰ τῶν νομίμων ἐκπροσώπων της, ἵνα παρέχῃ τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὸ ἐν Θεσ)νίκῃ ἐργοστάσιον κεραμοποιΐας, ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του δὲ μέχρι τοῦ ἔτους 1955 ἐργάσθη οὗτος ὡς ἀνθρακεὺς καὶ ὀχηθὸς ὑλοτόμου εἰς τοὺς κλιβάνους ὀπτήσεως τῶν κεράμων, πλίνθων καὶ λοιπῶν εἰδῶν. Ἔκτοτε ἀπὸ τοῦ ἔτους 1955 τῷ ἀνετέθη ἐργασία «ὑλοτόμου», εἰς τὴν ὁποίαν ἀπησχολήθη συνεχῶς καὶ μετὰ τὴν γενομένην τὴν 18 Φεβρουαρίου 1964 μεταβίβασιν τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ κεραμοποιείου εἰς τὴν ἐναγομένην μέχρι καὶ τῆς 15.12.1966. Ὅτι ὡς πρὸς τὴν ἐργασίαν ταύτην ἐβεβαιώθησαν τὰ ἑξῆς περιστατικά: Τὸ ὡς εἰρηται ἐργοστάσιον, ἐκτὸς ἄλλων μηχανημάτων καὶ ἐγκαταστάσεων, διαθέτει διὰ τὴν ὀπτησιν τῶν κεράμων καὶ πλίνθων δύο πτέρυγας κλιβάνων πλινθίνων τύπου Ζ.Ζ (Ζίκ - Ζάκ). Ἑκάστη πτέρυξ ἔχει τεθλασμένον μῆκος 164 μέτρων καὶ ἀποτελεῖται ἐξ εἴκοσι συνεχομένων διαμερισμάτων, εἰς ἃ διαδοχικῶς τοποθετοῦνται πρὸς ὀπτησιν προϊόντα. Ἡ ὀπτησις τούτων, πραγματοποιουμένη διὰ λιγνίτου, ἄρχεται ἀπὸ τοῦ πρώτου διαμερίσματος καὶ προχωρεῖ ἀπὸ τοῦ ἑνὸς πρὸς τὸ ἕτερον μέχρι τοῦ τελευταίου καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Ἕκαστον διαμέρισμα ἔχει ἀγωγὸν εἰσαγωγῆς δι' ἁπλοῦ χειρισμοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος καὶ ἕτερον ἐξαγωγῆς τοῦ θερμοῦ ἀέρος, ὅστις διοχετεύεται εἰς τὰ ξηραντήρια. Ἐπίσης ἔχει ἐπὶ τῆς ὀροφῆς 21 θέσεις, ἔνθα προσαρμόζονται ἰσάριθμοι συσκευαί, ἀποκαλούμεναι θερμιάστραι, αἱ ὁποῖαι κινοῦνται διὰ τροχῶν καὶ χωροῦσι περὶ τὰ 15 χιλιόγραμμα λιγνίτου διοχετευομένου δι' αὐτῶν ἐντὸς τῶν διαμερισμάτων διὰ τὴν ὀπτησιν, ὡς ἐπίσης καὶ ἕτεραι 21 ὁπαὶ κεκλεισμέναι στεγανῶς διὰ διαφανοῦς ὕλης, διὰ τῶν ὁποίων παρακολουθεῖται ἡ ὀπτησις. Ὁ ἐνάγων εἰργάζετο ἐπὶ ὀκτάωρον εἰς μίαν τῶν ἐναλλασσομένων τριῶν ὁμάδων τοῦ εἰκοσιτετραώρου (6 - 14 ἢ 14 - 22 ἢ 22 - 6). Κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας του οὗτος ἐλάμβανε γνῶσιν δελτίου (σημειώματος) τοῦ προαγομένου συναδέλφου του, ἀναγράφοντος τὸ εἶδος καὶ τὴν ποιότητα τῶν ἐντὸς τῶν διαμερισμάτων κεραμικῶν παρασκευασμάτων, τῶν ὁποίων συνεχίζετο ἡ ὀπτησις, ἤλεγχεν, ἐὰν αἱ θύραι ἦσαν καλῶς κεκλεισμέναι καὶ ὑπέγραφε δελτίον, ἀναγράφον τὸν ἀριθμὸν τοῦ διαμερίσματος καὶ τὸ σημεῖον αὐτοῦ, ἀπὸ τοῦ ὁποίου συνεχίζετο ὑπὸ τούτου ἡ ὀπτησις. Ἂν συνεχείᾳ ἀνήρχετο ἐπὶ τῆς ὀροφῆς τοῦ κλιβάνου, ὅπου αἱ ὁπαὶ τῶν διαμερισμάτων, καὶ περιερχόμενος ταύτας μὲ τὴν σειρὰν παρηκολούθει τὴν ὀπτησιν διὰ τῶν ὀφθαλμῶν του ἐκ τῆς ἐκπεμπομένης ἀνταυγείας τοῦ χρωματισμοῦ τῶν ὀπτωμένων προϊόντων καὶ ἄλλων ἐνδείξεων καὶ ἀναλόγως πρὸς τὴν ἀπαιτουμένην διὰ τὴν καλὴν ὀπτησιν τοῦ προϊόντος θερμοκρασίαν ἐρρύθμιζε δι' ἁπλοῦ χειρισμοῦ τὰς θερμιάστρας, ὥστε ἐκ τούτων νὰ πίπτῃ ἐντὸς τοῦ διαμερίσματος περισσοτέρα ἢ ὀλιγωτέρα κόνις λιγνίτου ἢ διοχέτευεν ἀτμοσφαιρικὸν ἀέρα ἢ ἐξῆγε θερμόν. Ἀναλόγως πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς ὀπτήσεως παρηκολούθει τὴν ἐντὸς τῶν θερμιαστρῶν ποσότητα λιγνίτου καὶ ἔδιδεν ἐντολὴν εἰς τὸν ἀνθρακέα διὰ τὴν πλήρωσιν αὐτῶν, ὡς καὶ διὰ τὴν μεταφορὰν των ἐκ τῆς θέσεως τοῦ διαμερίσματος, ὅπου, κατὰ τὴν κρίσιν του, εἶχεν ἐκτελεσθῇ ἡ ὀπτησις εἰς ἑτέρας τοιαύτας, κρίνων οὕτω ποτὲ συνετελέσθη ἡ ὀπτησις καὶ πρέπει νὰ διακοπῇ, διὰ νὰ συνεχισθῇ εἰς ἕτερον διαμέρισμα. Κατὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ὀκταώρου του συνέτασσε δελτίον μὲ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ὀπτήσεως, τὴν διάρκειαν αὐτῆς, τὸν ἀριθμὸν τῶν διαμερισμάτων, μέχρι τῶν ὁποίων ἐπροχώρησεν αὕτη, διὰ τὴν ἐνημέρωσιν τοῦ ἑπομένου συναδέλφου του, καὶ ὑπέγραφε τοῦτο, ὢν ὑπεύθυνος διὰ τὴν ἐκτελεσθεῖσαν ἐργασίαν. Κατὰ τὸ θέρος ἐντὸς τοῦ ὀκταώρου ἐπραγματοποιεῖτο συνήθως ὀπτησις μέχρι 45 - 50 μέτρων, ἐνῶ τὸν χειμῶνα μέχρι 16 μέτρων. Ὁ ἐνάγων εἶχε περιωρισμένας γραμματικὰς γνώσεις (Δημοτικοῦ Σχολείου), ἐστερεῖτο θεωρητικῆς τινος μορφώσεως καὶ τὴν ἐργασίαν του ἐξετέλει μὲ τὴν ἀποκτηθεῖσαν ἁπλῆν πεῖραν του, καθ' ὃν χρόνον εἰργάσθη ὡς ἀνθρακεύς, καὶ ὅτι ἡ γραφικὴ ἀπασχόλησίς του διήρκει ὀλίγα λεπτὰ τῆς ὥρας. Ὑπὸ τὰ ὡς ἄνω δεκτὰ γενόμενα ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως πραγματικὰ περιστατικὰ ἡ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐκτελουμένη ἐργασία ἦτο κατὰ κύριον χαρακτῆρα σωματικὴ, τοῦ πνευματικοῦ στοιχείου μετέχοντος κατὰ μικρὸν μέρος ἐν αὐτῇ. Συνεπῶς ὁ ἀναιρεσείων δὲν εἶχε τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν προμνησθεισῶν διατάξεων. Τοῦτο δεχθεῖσα καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ ἀπορρίψασα, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοδίκου τοιαύτης, τὴν ἀγωγήν, καθ' ὃ μέρος αὕτη διώκει τὴν ἐπιδίκασιν διαφορᾶς

ἀποδυχῶν, προεργομένας ἐκ τῆς γοργγήσεως εἰς τὸν ἐνάγοντα ἐπιδόματος ἀδείας ἐργάτου καὶ οὐχὶ ὑπαλλήλου, ὡς καὶ ἀποδυχὰς ὑπερημερίας συνεπείᾳ ἀκυρότητος τῆς ὡς ἄνω καταγγελίας λόγῳ μὴ καταβολῆς τῷ ἀναιρεσείοντι τῆς προσηκούσης εἰς ὑπάλληλον ἀποζημιώσεως, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς εἰρημένας οὐσιαστικοῦ δικαίου διατάξεις καὶ ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ὁ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 807 § 17 Πολ. Δικονομίας ἐπηρειδόμενος ὑπὸ τὸν προσήκοντα χαρακτηρισμὸν τῆς ἀποδιδομένης δι' αὐτοῦ πλημμελείας, ὑπὸ στοιχεῖον Β', λόγος ἀναιρέσεως.

Ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐγένετο ὅτι αὐτῆς δεκτὸν ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, προσληφθεὶς ὑπὸ τῆς δικαιοπαρόχου τῆς ἐναγομένης κατὰ τὸ ἔτος 1951, ἀπησχολήθη ἔκτοτε μέχρι τοῦ ἔτους 1955 ὡς ἀνθρακεὺς εἰς τοὺς κλιβάνους ὀπτήσεως τῶν κεράμων, ἀπὸ δὲ τοῦ ἔτους 1955 καὶ ἐντεῦθεν οὗτος ἀπησχολεῖτο ὡς ψήστης, ἐργαζόμενος εἰς τοὺς δύο ἐν λειτουργίᾳ κλιβάνους, ὁ εἷς τῶν ὁποίων ἤρξατο λειτουργῶν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1953. Λόγῳ τῆς εἰς ἀμφοτέρους τοὺς κλιβάνους ἀπασχολήσεώς του ἐλάμβανε τὸ νόμιμον ἡμερομίσθιον τοῦ ψήστου, ἀλλὰ καὶ πρόσθετον ἀμοιβήν, αὐξηθεῖσαν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1958 εἰς δραχμὰς 200 καθ' ἑβδομάδα. Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1963 καὶ ἐντεῦθεν λόγῳ περιορισμοῦ τῆς ζητήσεως τῶν προϊόντων τοῦ κεραμοποιείου τῆς ἐναγομένης αὕτη προέβαινε καὶ συνεχίζει νὰ προβαίνῃ κατὰ τοὺς χειμερινοὺς μῆνας εἰς ἀπόλυσιν μέρους ἐκ τοῦ προσωπικοῦ της. Οὕτω ἐπὶ δύο ἢ τρεῖς μῆνας ἑκάστου χειμῶνος ἡ δικαιοπάροχος τῆς ἐναγομένης καὶ αὐτὴ ἐν συνεχείᾳ διατηρεῖ ἐν λειτουργίᾳ μόνον τὸν ἕνα ἐκ τῶν δύο (ἐν λειτουργίᾳ κατὰ τοὺς λοιποὺς μῆνας) κλιβάνων, χρησιμοποιοῦσα τοὺς τρεῖς ψήστας (ἕκαστον δι' ἓν ὀκτάωρον) καὶ ἕνα μόνον ἀνθρακέα, ὅστις ἐργάζεται ἀπὸ 8 π.μ. μέχρι 5 μ.μ. Τὰς ὑπολοίπους ὥρας τοῦ εἰκοσιτετραώρου ὁ ψήστης ἐκτελεῖ καὶ τὴν πρόσθετον ἐργασίαν τοῦ ἀνθρακέως, λαμβάνων ἀπὸ τοῦ ἔτους 1964 καὶ ἐντεῦθεν πλὴν τοῦ νομίμου ἡμερομισθίου του καὶ δραχμὰς 100 ἑβδομαδιαίως (ἀντὶ τῶν 200 τῶν ὑπολοίπων μηνῶν) ἐν ὄψει τοῦ ὅτι κατὰ τοὺς μῆνας τούτους ἡ ὀπτησις τῶν κεράμων περιορίζεται εἰς τὸ 40% τῆς κατὰ τοὺς ὑπολοίπους μῆνας τοιαύτης. Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1962 τὸ σύστημα τοῦτο ἐργασίας ἀπεδέχθη καὶ ὁ ἐνάγων, ὅστις ἔκτοτε κατὰ τοὺς μνησθέντας 2 - 3 μῆνας ἑκάστου ἔτους εἰργάζετο ὑπὸ τοὺς ἄνω ὅρους. Τὸν Νοέμβριον 1966 ὅμως οὗτος, ὅταν τοῦ ὑπεδείχθη, ὅπως ἀρχίσῃ ἐργαζόμενος ὡς ἄνω, διεμαρτυρήθη, καὶ ἠξίωσεν, ὅπως διατεθῇ εἰς αὐτὸν ἀνθρακεὺς καθ' ὅλον τὸ ὀκτάωρόν του. Ὅταν δὲ ὁ ῥηθεὶς διευθυντὴς τῷ παρετήρησεν «ἐμεῖς κυττάζουμε νὰ μὴ κλείσῃ τὸ ἐργοστάσιον καὶ σὺ ζητᾶς δουλειά», οὗτος ἀπήντησε «νὰ μὲ ἀπολύσετε» καὶ οὕτω ἡ ἐναγομένη συνεπείᾳ ἀποκλειστικῶς τῆς ἀρνήσεως τοῦ ἐνάγοντος ὅπως ἐργασθῇ ὡς κατὰ τοὺς προηγουμένους χειμῶνας προέβη εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεώς του. Ὅτι ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις ταύτας ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἐναγομένης εἶναι ἔγκυρος καὶ δὲν ἀντίκειται εἰς τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ. Ἐγένετο δὲ κατόπιν τῆς ἀντισυμβατικῆς συμπεριφορᾶς τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ ἰδίου προτιμήσεως τῆς ἀπολύσεώς του ἀντὶ τῆς συμμορφώσεως αὐτοῦ πρὸς τὰς συμβατικάς του ὑποχρεώσεις. Ἐξ ἄλλου τὰ ἀνωτέρω περιστατικὰ ἀποκλείουσι τὴν ἀντεκδίκησιν καὶ καταδεικνύουσι τὸ ἀβάσιμον τοῦ ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅτι ἠναγκάσθη νὰ ἐργασθῇ πρόσθετον ἐργασίαν διὰ λόγους ὑγείας. Ταῦτα δεχθεῖσα καὶ ἡ προσβαλλομένη καὶ συνακολούθως ἀπορρίψασα τὴν ἀνωτέρω ἀγωγήν, καθ' ὅσον αὕτη διώκει ἀποδοχὰς ὑπερημερίας καὶ λόγῳ ἀκυρότητος τῆς ῥηθείσης καταγγελίας ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., ὀρθῶς αὐτὴ τὴν οὐσιαστικοῦ δικαίου διάταξιν τοῦ ἄρθρου τούτου ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε, περιέχουσα πλήρη καὶ σαφῆ αἰτιολογίαν. Ἡ μνεία δὲ ὑπ' αὐτῆς καὶ ἡ ἐπίκλησις τοῦ ἐκ τοῦ ἄρθρου 659 Α.Κ. δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου ἀποτελεῖ πρόσθετον ἐπιχείρημα τῆς ἀποφάσεως, ἀφοῦ ἡ παροχὴ τῆς ῥηθείσης προσθέτου ἐργασίας τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐστηρίζετο εἰς εἰδικὴν συμφωνίαν τῶν διαδίκων. Ὅθεν ἀμφότεροι οἱ ὑπὸ στοιχεῖον Β' λόγοι ἀναιρέσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 807 §§ 17 καὶ 19 Πολ. Δικονομίας εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι.

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΙΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΩΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Αρμοδιότης Συμβουλίων διά τοποθετήσεις είς επιχειρήσεις μέ Περιφερειακάς Υπηρεσίας.

Αναγκαστική πρόσληψις πολεμιστών του Α.Ν. 1836/1951 είς επιχειρήσεις μέ Υποκαταστήματα ή Περιφερειακάς Υπηρεσίας.— Έλλειψις κωλύματος διά την υπό του Τοπικού Συμβουλίου τοποθέτησιν, δικαιουμένου τοιαύτης είς τάς υπό του Κεντρικού Συμβουλίου καθωρισμένας θέσεις της προηγουμένως υπό του Τοπικού Συμβουλίου γενομένης, εφ' όσον ο βάσει ταύτης πρότερον τοποθετηθείς δέν ανέλαβεν υπηρεσίαν και δέν απασχολείται κατά τον χρόνον της μεταγενεστέρας αναγκαστικής τοποθετήσεως έτέρου.

Επεκράτησε υπό της κατωτέρω αποφάσεως του Αρείου Πάγου ή υπ' αριθ. 16735/1967 απόφασις του ως άνω δικάσαντος κατά την εργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Αθηνών (είσηγητής *Ι. Μητρέπης*, ΕΕΔ 26, 1332), ότι:

Επρόκειτο περί αναγκαστικής τοποθετήσεως του άρθρου 1 του α.ν. 1836/1951 είς την Δημοσίαν Επιχείρησιν Ηλεκτρισμού (Δ.Ε.Η.), ή οποία κατά τά νομολογηθέντα (βλέπε ΕΕΔ 25, 534), υπάγεται υποχρεώσεων προσλήψεως πολεμιστών του ανωτέρω νόμου.

Η τοποθέτησις τοιούτου είς επιχειρήσεις μέ Υποκαταστήματα ή Περιφερειακάς Υπηρεσίας (ως έχει ή Δ.Ε.Η.), συνιζάνει κατά τά εν άρθρω 6 § 5 του α.ν. 1836/1951 οριζόμενα. (Βλέπε Σ.Ε. 1792/1966, εισηγητής *Αθ. Υφαντής*, ΕΕΔ 25, 1119, ένθα αι σημειώσεις μας και λοιπαί παραπομπαί).

Άρειου Πάγου 365/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. **Δ. Χατζόπουλος**
Δικηγόροι οι κ.κ. Γ. Μελετιος, Β. Βασιλείου

Κατά τό άρθρον 3 α.ν. 1836/1951 πάσα επιχείρησις ή εκμετάλλευσις, ως και αι επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις κοινής ωφελείας, μή επιχορηγούμεναι υπό του Δημοσίου, έστω και αν αύται έχουν μορφήν Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, εφ' όσον απασχολούν κατά την έκδοσιν της περί τοποθετήσεως αποφάσεως προσωπικόν πλέον των 15, υποχρεούνται, όπως προσλαμβάνωσι πολεμιστάς εκ των του άρθρου 1 § 1 κατά ποσοστόν 7% του παρ' εκάστης τούτων απασχολουμένου προσωπικού, ανεξαρτήτως της υπάρξεως ή μή κενών θέσεων. Τό δέ άρθρον 6 § 5 του αυτού αν. νόμου ορίζει, ότι, προκειμένου περί των εν άρθροις 3 και 4 υποχρέων, άτινα έχουσιν υποκαταστήματα ή Υπηρεσίας πλείονας της μιας περιφερείας, τό Συμβούλιον της έδρας αυτών καθορίζει τό σύνολον των προσληπτέων, ως και τό αναλογούν είς έκαστον Υποκατάστημα ή Περιφερειακήν Υπηρεσίαν ποσοστόν, διά την τοποθέτησιν του οποίου αρμόδια είναι παρατέρω τά οικεία Τοπικά Συμβούλια. Κατά την έννοιαν των διατάξεων των ως άνω άρθρων 3, 6 § 5, ως και της τοιαύτης του άρθρου 8 του άνω α.ν. 1836/1951, δέν αποτελεί κώλυμα διά την υπό του Τοπικού Συμβουλίου τοποθέτησιν, δικαιουμένου, κατά τον νόμον τούτον, τοιαύτης είς τάς υπό του Κεντρικού Συμβουλίου καθωρισμένας θέσεις, ή προηγουμένως υπό τούτου (Τοπικού) γενομένη, εφ' όσον ο βάσει ταύτης πρότερον τοποθετηθείς δέν ανέλαβεν υπηρεσίαν και δέν απασχολείται κατά τον χρόνον της μεταγενεστέρας αναγκαστικής τοποθετήσεως έτέρου. Και κατά τό άρθρον 9 § 8 του αυτού α.ν. 1836/1951 ή παράβασις των διατάξεων τούτου επάγεται και την αστικήν ευθύνην του υπογρέου.

Ως εκ της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως του ως εφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου δείκνυται, τούτο δέχεται ανελέγκτως εκ του πράγματος, ότι τό Κεντρικόν Συμβούλιον προστασίας απολυομένων, προβάν είς την κατανομήν του ποσοστού υποχρεωτικής προσλήψεως πολεμιστών παρά της αναιρεσιβλήτου, ώρισεν ως προσληπτέους εν τω νομώ Εύβοίας διά της υπ' αριθ. 137/1.10.1965 αποφάσεως τέσσαρας εργατοτεχνίτας. Διά δέ του υπ' αριθ. 353/1965 πρακτικού του Τοπικού Συμβουλίου προστασίας απολυομένων πολεμιστών νομού Εύβοίας εγκαταστάθη ο αναιρεσίβλητος, κατ' εφαρμογήν της ειρημένης αποφάσεως του Κ.Σ.Π.Α., παρά τη αναιρεσειούση εν τω νομώ Εύβοίας. Οι δέ διά του υπ' αριθ. 352/1965 προηγουμένου πρακτικού

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ

Ἐνέργεια αὐτῆς δι' ἐκπροσωποῦντος τοῦτο φυσικοῦ προσώπου

Συναγόμενα ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 67, 68, 70, 211 καὶ 669 § 2 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ἀναγκαῖος, προκειμένου περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, ἐν ὀνόματι τοῦ ἐργοδότου Νομικοῦ Προσώπου, ὑπὸ φυσικοῦ προσώπου, νομίμως ἐκ τοῦ καταστατικοῦ ἐκπροσωποῦντος αὐτό καὶ οὐχὶ δυνάμει πληρεξουσιότητος, ἁπλῆ δήλωσις βουλήσεως, μὴ ἀπαιτουμένης διὰ τὸ κῦρος τῆς πράξεως καὶ ἐπιδείξεως εἰς τὸν μισθωτὸν πληρεξουσίου ἐγγράφου, ὅπερ συμβαίνει μόνον ἐπὶ ἐκουσίας ἀντιπροσωπεύσεως καὶ δὲν ἐπιδέχεται ἀνάλογον ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τοὺς νομίμους ἀντιπροσώπους, ἐν οἷς καὶ ὁ διοικῶν καὶ ἐκπροσωπῶν τὸ Νομικὸν Πρόσωπον.

Ἀναιρέθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 208/1969 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (εἰσηγητὴς **Στ. Χριστοτσάκης**, ΕΕΔ 28, 920).

Ἐπρόκειτο περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἀπαλλήλου Νομικοῦ Προσώπου, γενομένης ὑπὸ ἐξουσιοδοτημένου παρὰ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου ὀργάνου αὐτοῦ, δεχθέντος τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὅτι δὲν εἶχον εἰς τὴν περίπτωσιν ἐφαρμογὴν τὰ ἐπὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας διὰ πληρεξουσίου ὡς πρὸς τὴν ἐπίδειξιν τοῦ πληρεξουσίου ἐγγράφου. (Ἴδετε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 28, 920, ἔνθα καὶ παραπομπαὶ εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν, ἐπὶ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως).

τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου τοποθετηθέντες τέσσαρες ἐργατοτεχνῖται, βάσει τῆς προειρημένης 137/1.10.1965 ἀποφάσεως τοῦ Κ.Σ.Π.Α., δὲν εἶχον ἐμφανισθῆ, οὐδὲ ἀναλάβει ὑπηρεσίαν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἄνω τοποθετήσεως παρ' αὐτῆ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου. Καὶ μετὰ ταῦτα ἀποφηνάμενον τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, διότι ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, τοποθετηθεὶς διὰ τῆς προμνησθείσης ἀποφάσεως ὡς ἐργάτης, ὡς ἀπολαύων προστασίας τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 καὶ ἐμφανισθεὶς εἰς τὴν ἀναιρεσείουσαν τὴν 12.1.1966 πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας, δὲν ἐγένετο δεκτός, ὅτι δικαιοῦται οὗτος τῶν ἀξιουμένων ἡμερομισθίων τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ χρόνου, ὀρθῶς ἐφήρμοσε καὶ ἠρμήνευσε τὰς ἄνω διατάξεις, ἔχει δὲ ἡ ἀπόφασις αὐτοῦ πλήρη καὶ σαφῆ αἰτιολογίαν, ἐφικτὸν καθιστῶσα τὸν ἔλεγχον τῆς ὀρθῆς ἐφαρμογῆς τῶν διαληφθεισῶν διατάξεων, μὴ στερουμένη οὕτω νομίμου βάσεως καὶ ὁ περὶ ἐναντίου λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

ἀποφάσεως).

Ἀρείου Πάγου 427/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Ἀντ. Κοζύρης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Στ. Μανεσσῆς, Σπ. Φεσσιάν

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 67, 68, 70, 211 καὶ 669 § 2 Α.Κ. σαφῶς συνάγεται, προκειμένου περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, ἐν ὀνόματι τοῦ ἐργοδότου νομικοῦ προσώπου, ὑπὸ φυσικοῦ προσώπου, νομίμως ἐκ τοῦ καταστατικοῦ ἐκπροσωποῦντος αὐτό, καὶ οὐχὶ δυνάμει πληρεξουσιότητος, ἀπαιτεῖται πρὸς συντέλεσιν τοῦ μονομεροῦς τούτου συναλλάγματος ἁπλῆ δήλωσις βουλήσεως, ἐπὶ τῷ τοιούτῳ σκοπῷ, μὴ ἀπαιτουμένης διὰ τὸ κῦρος τῆς πράξεως καὶ ἐπιδείξεως εἰς τὸν μισθωτὸν πληρεξουσίου ἐγγράφου, ὅπερ, κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 226 Α.Κ., συμβαίνει μόνον ἐπὶ ἑκουσίας ἀντιπροσωπεύσεως καὶ δὲν ἐπιδέχεται ἀνάλογον ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τοὺς νομίμους ἀντιπροσώπους, ἐν οἷς καὶ ὁ διοικῶν καὶ ἐκπροσωπῶν τὸ νομικὸν πρόσωπον.

Ἐτέρωθεν καὶ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 18 § 2 καὶ 22 τοῦ νόμου 2190/1920 «περὶ ἀνωνύμων ἑταιρειῶν» ὁρίζεται, ὅτι τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς ἀνωνύμου ἑταιρείας δύναται διὰ τοῦ καταστατικοῦ του νὰ ἀναθέσῃ καὶ εἰς ἕτερον τὴν ἐκπροσώπησιν τῆς ἑταιρείας ἐν γένει, ἢ εἰς ὡρισμένου μόνον εἴδους πράξεων, μεταξὺ τῶν ὁποίων καταλέγεται καὶ ἡ ἀπόλυσις τοῦ προσωπικοῦ, ἂν ἀπαιτῆται ταύτη, καὶ περὶ ἧς ἀποφαίνεται ὁ οὕτω ἐξουσιοδοτηθείς.

Ἐν προκειμένῳ τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας, ὡς ἐκ τῆς τετάρτης αἰτιολογίας τῆς

ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΥΠΟ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΩΣ ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗΣ

Κρίσις τοῦ Δικαστηρίου ἐπὶ τῶν ἀποδειχθέντων πραγματικῶν περιστατικῶν

Ἔλλειψις δεδικασμένου ἐπὶ τῇ βάσει ἀποφάσεως, ἧτις ἀνηρέθη.—Ἰσχυρισμὸς μισθωτοῦ, κατὰ τὸν ὁποῖον ἡ ἀπόλυσις του ἀπετέλει ἐφαρμογὴν σχεδίου κατατρομοκρατήσεως τοῦ προσωπικοῦ.—Κῦρος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ, ὡς μὴ καταχρηστικῆς, γενομένης τῆς ἀπολύσεώς του συνεπείᾳ κλονισμοῦ τῆς πρὸς αὐτὸν ἐμπιστοσύνης, μὴ ἀποδειχθέντος οὕτω τοῦ ἀνωτέρω ἰσχυρισμοῦ του.

Κεῖται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 611/1968 ἀπόφασιν τῆς Ὁλομελείας αὐτοῦ (εἰσηγητὴς Σ. Γάγγης, ΕΚΔ 28, 286), ἡ ὁποία ἐπέβαλε, κατ' ἀρχήν, ἐπ.. κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀνυπαίτιως προφανῶς εἰς τὴν καλὴν πίστιν καὶ εἶναι ἄκυρος ἡ καταγγελία τῆς ἀορίστου χρόνου ἐργασιακῆς σχέσεως, ὁσάκις ὁ ἐργοδότης προβαίνει εἰς αὐτὴν πρὸς ἐκφοβισμὸν τῶν λοιπῶν ἐργαζομένων ἐν τῇ ἐπιχειρήσει, ἵνα οὗτοι ὑποχωρήσωσιν εἰς παραλείψεις ἀσκήσεως νομίμου δικαιώματος καὶ ὄχι εἰς μὴ ἄσκησιν συνδικαλιστικῆς δραστηριότητος ἐντὸς τῶν νομίμων πλαισίων πρὸς ἐκπλήρωσιν νομίμων ἐργατικῶν αἰτημάτων.

Ὡς ὅμως γίνεται ἐν προκειμένῳ δεκτόν, δὲν ἀπεδείχθη τοῦτο εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφα-

προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του δείκνυται, ἐδέξατο ἀναλέγκτως τὰ κατωθι: Ὅτι κατὰ τὰ ἄρθρα 6, 9 καὶ 10 τοῦ καταστατικοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης ἀνωνύμου ἑταιρείας τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον αὐτῆς δύναται νὰ ἀναθέτῃ τὴν ἐνάσκησιν τῶν δικαιωμάτων καὶ ἁρμοδιοτήτων αὐτοῦ εἰς μέλη τούτου ἢ εἰς ὑπαλλήλους τῆς ἑταιρείας, αἱ ἐργασίαι δὲ αὐτῆς διευθύνονται ὑπὸ διοικοῦντος συμβούλου, ὁριζομένου δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐκ μελῶν αὐτοῦ, ὃν, ἀπόντα, ἐλλείποντα ἢ κωλυόμενον, ἀναπληροῖ ἕτερον μέλος τούτου, ὁριζόμενον ὑπ' αὐτοῦ, καὶ ὅτι τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον διὰ μὲν τῆς ὑπ' ἀριθ. 28/21.6.1961 ἀποφάσεως αὐτοῦ παρέσχεν εἰς τὸν διοικοῦντα σύμβουλον Π.Α. καὶ τὴν ἐξουσίαν, ὅπως καταγγέλλῃ τὰς μετὰ τῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν τῆς ἑταιρείας ὑφισταμένας συμβάσεις ἐργασίας, δι' ἑτέρας δὲ μεταγενεστέρας ὑπ' ἀριθ. 157/1967 ἀποφάσεώς του, χορηγήσαν 25 ἡμερῶν ἄδειαν τὴν 4.8.1967 εἰς τὸν ἐν λόγῳ διοικητικὸν σύμβουλον ὥρισεν ἀναπληρωτὴν αὐτοῦ τὸν Λ.Π., εἰς ὃν ἀνέθηκεν ἅπασας τὰς ἁρμοδιότητας καὶ ἐξουσιοδοτήσεις τοῦ διοικοῦντος συμβούλου. Καὶ περαιτέρω ἐδέξατο τὸ δικάσαν δικαστήριον, ὅτι ὁ ἀναιρεσίδικος, ὑπάρχων συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, προσελήφθη ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης, ἵνα προσφέρῃ αὐτῇ τὰς ὑπηρεσίας του ὡς ὑπάλληλος, ὅτι ἕνεκεν καταργήσεως τῆς ἀρχικῆς θέσεως τοῦ δημοσιογράφου, εἰς τὴν ἐτοποθετήθη, καὶ τῆς ἀρνήσεώς του ὅπως συνεχίσῃ τὴν προσφορὰν τῶν ὑπηρεσιῶν του εἰς ἑτέραν θέσιν, ἡ ἐναγομένη, διὰ τοῦ διοικοῦντος συμβούλου καὶ νομίμου αὐτῆς ἐκπροσώπου Λ.Π., ἀναπληρούντος τὸν ἐν ἀδείᾳ τακτικὸν Π.Α., ἐκοινοποίησεν αὐτῷ τὴν ἀπὸ 7.9.1967 ἔγγραφον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐπὶ δὲ περαιτέρω καὶ ὅτι δὲν ἐπεδείχθησαν ἀμελλητὶ εἰς τὸν μισθωτὸν καὶ τὰ πληρεξούσια ἔγγραφα, δι' ὧν ἀνετέθη εἰς τὸν καταγγείλαντα τὴν σχέσιν ἡ ἐξουσία καταγγελίας τῶν μετὰ τῶν ὑπαλλήλων συμβάσεων, ὡς καὶ ἡ ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, δι' ἧς παρεσχέθη τῷ ἰδίῳ ἡ ἐξουσία ἀναπληρώσεως τοῦ ἀπουσιάζοντος τακτικοῦ. Καὶ μετὰ ταῦτα ἀπεφήνατο, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἄκυρον τὴν καταγγελίαν, λόγῳ μὴ ἐπιδείξεως τῶν εἰρημένων ἐγγράφων, καὶ δέσμιον τὴν ἀγωγὴν, ὡς πρὸς τὸ αἰτητικὸν τῆς περὶ πληρωμῆς μισθῶν ὑπερημερίας. Οὕτω ὅμως ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις τοῦ οὐσιαστικοῦ νόμου, καθ' ὃσον δὲν ἀπῃτεῖτο ἐπίδειξις τῶν εἰρημένων ἐγγράφων, ἅτε τοῦ καταγγείλαντος τὴν σύμβασιν εἰρημένου Λ.Π. ὄντος νομίμου ἀντιπροσώπου τῆς ἀναιρεσειούσης καὶ οὐχὶ ἐκαστοτε πληρεξουσίου ταύτης, καὶ ἀναιρετέαν τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ κατέστησε, κατὰ τὸν δέσμιον καὶ τοιαύτην ἔννοιαν ἔχοντα πρῶτον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου.

σεως.

Άρείου Πάγου 396/1969, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κίμων Παυλίδης**

Διαγγέλλουσι οἱ κ.κ. Ι. Καποδίστριας, Β. Βασιλείου

Ὁ ἐφεσίβλητος ἐνάγων προτείνει ἔνστασιν δεδικασμένου ἐκ τῶν ὑπ' ἀριθ. 30 καὶ 81 τοῦ 1968 ἀποφάσεων τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Πατρῶν, δι' ὧν, ὡς ἐξ αὐτῶν, προσαγομένων, προκύπτει, ἐγένοντο δεκταὶ ἀγωγαὶ αὐτοῦ κατὰ τῆς ἐκκαλουμένης περὶ πληρωμῆς μισθῶν χρόνου μεταγενεστέρου τοῦ εἰς ὃν ἀναφέρεται ἡ ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις τοιούτου, τοῦ δικάσαντος Πρωτοδίκου δεχθέντος, ὅτι ὑπάρχει δεδικασμένον ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 1547/1967 ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Πατρῶν, ἥτις, ὡς ἄνω εἴρηται, ἀντρέθη, μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν διαληφθεισῶν ἀποφάσεων διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 611/1968 ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου. Κατὰ ταῦτα αἱ ἐπικαλούμεναι ὡς ἄνω ἀποφάσεις δὲν ἀποτελοῦσι δεδικασμένον ἐν τῇ προκειμένῃ δίκῃ, ἐν ᾗ κρίνεται τὸ ζήτημα τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας τῆς μεταξὺ τοῦ ἐνάγοντος καὶ τῆς ἐναγομένης συμβάσεως ἐργασίας, ὅπερ συνιστᾷ ἀναγκαίαν τοῦ δικαιώματος προϋπόθεσιν, ἐφ' ἧς ἐστηρίχθησαν αἱ ρηθεῖσαι ἀποφάσεις καὶ ἑπομένως ἡ περὶ δεδικασμένου ἔνστασις τοῦ ἐφεσιβλήτου εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμος.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος Πρωτοδίκου ἐξετασθέντων μαρτύρων, περιεχομένων ἐν τοῖς ταυταρίθμοις τῇ ἐκκαλουμένῃ ἀποφάσει πρακτικοῖς συνεδριάσεως, τῶν ἐνώπιον συμβολαιογράφων ἐνόρκων βεβαιώσεων, περὶ ὧν αἱ ἐπικαλούμεναι καὶ προσαγόμεναι σχετικαὶ ἐκθέσεις, καὶ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ὑπὸ τῶν διαδίκων ἐγγράφων οὐδόλως ἀπεδείχθη ὁ ἐφ' οὗ ἀρείδεται ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἐφεσιβλήτου ἰσχυρισμός, καθ' ὃν ἡ ἀπόλυσις αὐτοῦ ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης ἀποτελεῖ ἐφαρμογὴν σχεδίου κατατρομοκρατήσεως τοῦ προσωπικοῦ, τὸ ὁποῖον αὕτη προσπαθεῖ νὰ διατηρῇ ὑπὸ τὸν ἄμεσον φόβον καὶ τὸ ἄγχος, ὅτι τὴν ἑπομένην ἡμέραν ἢ τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας ὁ μισθωτὸς δὲν θὰ γνωρίζῃ, ἐὰν θὰ ἔχῃ θέσιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν της ἢ θὰ προΐσταται τοῦ τμήματός του, ὅτι ὁ ἐπιδιωκόμενος διὰ τῆς γενομένης ἀπολύσεως σκοπὸς συνίσταται εἰς τὴν δημιουργίαν αἰσθήματος φόβου, ἄγχους καὶ ἀνησυχίας διὰ τὴν ἐργασίαν ἑνὸς ἑκάστου, ἀνεξαρτήτως τῶν προσφερομένων θυσιῶν ἐκ μέρους τοῦ ἐργαζομένου, δι' ὃν λόγον ἐπελέγη πρὸς ἀπόλυσιν ὁ ἐνάγων, ἐκ τῶν ἀρίστων μισθωτῶν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἵνα οὕτως ἐπιτευχθῇ ὁ ἐκφοβισμὸς τῶν ὑπαλλήλων, καὶ ὅτι ἡ ἀπόλυσις αὕτη ἀποτελεῖ συνέχειαν ἀπολύσεων ἑτέρων ἀρίστων ὑπαλλήλων, τοῦτο προφανῶς σχεδίου, τείνοντος νὰ καταστήσῃ διὰ τοῦ αἰσθήματος τῆς ἀσφαλείστητος καὶ τῆς φοβίας συνθήκας τοιαύτας εἰς τοὺς ἐργαζομένους, ὥστε οὗτοι οὐδεμίαν σκέψιν νὰ ποιοῦνται δι' ἱκανοποίησιν νομίμων καὶ δικαίων ἐκ τῆς ἐργασίας ἀξιώσεών των. Οὐδεὶς τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων ἐβεβαίωσεν, ὅτι ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος ἐγένετο πρὸς τοιοῦτον σκοπόν, ἐκτὸς τοῦ μάρτυρος αὐτοῦ Λ.Μ., ἐκφέροντος τὴν γνώμην ὅτι «τὸν ἐνάγοντα τὸν ἀπέλυσαν δι' ἐκφοβισμὸν τῶν λοιπῶν ὑπαλλήλων», ἣν γνώμην δὲν στηρίζει εἰς ὡρισμένα πραγματικὰ περιστατικά, τῆς ἀσαφοῦς καὶ ἀορίστου ταύτης καταθέσεως μὴ δυναμένης νὰ παράσχῃ ἀπόδειξιν περὶ τῶν ἀνωτέρω περιστατικῶν. Ἀντιθέτως οἱ μάρτυρες τῆς ἐναγομένης κατέθεσαν, ὅτι ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος ἐγένετο, διότι ἐκ τοῦ ἐνεργηθέντος ὑπὸ τοῦ λογιστοῦ Π.Κ., τῇ ἐντολῇ τῆς ἐναγομένης, ἐλέγχου ἐν σχέσει μὲ τὰς καταβληθείσας δι' ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν εἰς τὸ προσωπικὸν ταύτης ἀποζημιώσεις κατὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον 1967, εἰς τὰ δικαιολογητικὰ τοῦ ἀμοιβίου τιμήματος, οὗτινος προϊστατο ὁ ἐνάγων, προέκυψαν ἐπὶ πλέον καταβληθεῖσαι διαφοραὶ εἰς τοὺς ἐν τῇ ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Λίγιου Α.Α. καταθέσει τοῦ ἐνεργήσαντος τὸν ἔλεγχον ὡς ἄνω λογιστοῦ ἀναφερομένους, συνεπείᾳ δὲ τούτου ἐκλονίσθη ἡ πρὸς τὸν ἐνάγοντα ἐμπιστοσύνη τῆς ἐναγομένης, ὡς περὶ τούτου βεβαιοῖ ὁ ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδίκου ἐξετασθεὶς μάρτυς καὶ προϊστάμενος τοῦ λογιστηρίου αὐτῆς Λ.Θ. Ὅθεν, ἀντιθέτως ἀποφανθεὶς ὁ δικάσας Πρωτοδίκης καὶ δεχθεὶς τὴν ἐπὶ ἀκυρότητι τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς κατὰ παράβασιν δικαιώματος γενομένης, ἀγωγὴν τοῦ ἐφεσιβλήτου καὶ ἐπιδικάσας αὐτῷ ἀποζημίωσιν ὑπερημερίας, ἔσφαλε καὶ ἡ ἐγκαλουμένη ἀπόφασις τοῦ δέον νὰ ἐξαφανισθῇ κατὰ τοὺς περὶ τούτου πρώτου καὶ δευτέρου λόγους τῆς ἐφέσεως, ἐπὶ τῷ τέλει νὰ ἀπορριφθῇ ἡ ἀγωγὴ ὡς ἀβάσιμος.

ΜΟΝΟΜΕΡΗΣ ΥΠΟ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΟΡΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Αποδοχή ταύτης ύπό τοῦ μισθωτοῦ σιωπηρῶς καί συνέπειαι

Κοινά Ταμεία Εισπράξεων Λεωφορείων Αὐτοκινήτων.—Συγχώνευσις εἰς ἓν δύο ἤ πλειόνων Κ.Τ.Ε.Λ.—Νομιμοποίησις πρός συνέχισιν δίκης, ἐπελθούσης ἐν ἐπιδικίᾳ τῆς συγχωνεύσεως. — Χορήγησις ἀποζημιώσεως δι' ἑκάστην ἐκτός ἔδρας τῆς ἐπαγγελματικῆς κατοικίας διανυκτέρευσιν εἰς ὁδηγούς καί εἰσπράκτορας, ὑπηρετοῦντας εἰς ὑπεραστικάς λεωφορειακάς γραμμάς.—Ἔννοια ἐπαγγελματικῆς κατοικίας.—Δυνατή ἡ ὑπό τοῦ μισθωτοῦ ἀποδοχή τῆς ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου μεταβολῆς τῆς ἐπαγγελματικῆς κατοικίας καί σιωπηρῶς, ὁπότε καταρτίζεται ἔγκυρος κατ' ἀρχήν σύμβασις περί μεταβολῆς ὅρου ἐργασίας, στερουσα τόν μισθωτόν τοῦ δικαιώματος νά ἀξιώσῃ τήν τήρησιν τοῦ ἀρχικοῦ συμβατικοῦ ὅρου

Ἐπρόκειτο, εἰς τήν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, περί μονομεροῦς ὑπό τοῦ ἐργοδότου καί ἐλαπτικῆς διά τόν μισθωτόν μεταβολῆς ὅρου συμβάσεως ἐργασίας (Ἴδετε περί αὐτῆς ἐκ τῶν τελευταίων τήν Α.Π. 658/1968, εἰσηγητής *Δ. Χατζόπουλος*, ΕΕΔ 28, 231, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καί λοιπαί), τήν ὁποίαν ὅμως ἀπεδέχθη σιωπηρῶς ὁ μισθωτός καί οὕτω δέν ἐγεννήθησαν ἐξ αὐτῆς δικαιώματά του ἐκ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112/1920 ἤ νά τηρηθῇ ὁ ὅρος τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως, ὁ ὁποῖος ἐτροποποιήθη ὑπό τοῦ ἐργοδότου, ὡς δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτική αὕτη ἀπόφασις. (Ἴδετε καί σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 28, 447 ἐπί τῆς ἀποκλινούσης τούτων Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 25193/1968, εἰσηγητής *Ν. Καμπαλλιέρος*, ΕΕΔ 28, 448, Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 3110/1967, Πρωτοδίκης *Στ. Ζωγραφίδης*, ΕΕΔ 26, 1389, ἔνθα σημειώσεις μας καί παραπομπαί εἰς νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου).

Ἀρείου Πάγου 166/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Χρ. Κομοτούρος**

Δικηγόρος ὁ κ. Ἀναστ. Παπαδημητρίου

Ἐκ τῶν συνδεδυασμένων διατάξεων τῶν ἄρθρων 5 § 8, 9 § 1, 17 καί 18 τοῦ νόμου 2119/1952 προκύπτει τοῦτο μέν, ὅτι ἕκαστον Κοινόν Ταμεῖον Εἰσπράξεων Λεωφορείων Αὐτοκινήτων, ἀποτελοῦν ἰδιότυπον συγκοινωνιακήν ἐπιχείρησιν κοινῆς ὠφελείας, κέκτηται ἰδίαν περιουσίαν, προωρισμένην πρός ἐξυπηρέτησιν ὡρισμένου σκοποῦ, ἤτοι διά τήν ἀποζημίωσιν τῶν ἰδιοκτητῶν ἀποσυρομένων τῆς κυκλοφορίας καί ἀχρηστευομένων λεωφορείων, τοῦτο δέ, ὅτι ἐν συγχωνεύσει, ὑπό τούς ὅρους τοῦ ἄρθρου 5 § 8 δύο ἤ πλειόνων Κ.Τ.Ε.Λ. εἰς ἕν, περιέρχονται τά κατ' ἰδίαν περιουσιακά στοιχεῖα τοῦ συγχωνευομένου Κ.Τ.Ε.Λ. εἰς τό εἰς ὃ γίνεται ἡ συγχώνευσις, μεταβιβαζομένων εἰς αὐτό τῶν δικαιωμάτων καί ὑποχρεώσεων ἐκείνου, ὑποχρεουμένου ἀπ' εὐθείας ἐκ τοῦ νόμου εἰς ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων τούτων, ὥστε, ἐπελθούσης ἐν ἐπιδικίᾳ τοιαύτης συγχωνεύσεως, τό εἰς ὃ ἡ συγχώνευσις Κ.Τ.Ε.Λ. νομιμοποιεῖται πρός συνέχισιν τῆς δίκης, ἀντί τοῦ συγχωνευθέντος. Ὅθεν, συγχωνευθέντος κατά τά ἐν τῇ αἰτήσει ἀναιρέσεως ἐκτιθέμενα, πρό τῆς ἀσκήσεως αὐτῆς, διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 196320 τῆς 6/18.10.1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν τοῦ 13ου Κ.Τ.Ε.Λ. Λιτωλοακαρνανίας εἰς τό 3ον Κ.Τ.Ε.Λ. Ἰωαννίνων, νομιμοποιεῖται μόνον τό τελευταῖον ἐν τῇ ἀσκήσει τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως ἀναιρέσεως καί οὐχί τό 13ον Κ.Τ.Ε.Λ., οὗσης ὡς πρός αὐτό τῆς αἰτήσεως ἀπαραδέκτου.

Ἡ ὑπό κρίσιν αἴτησις ἀναιρέσεως τοῦ 3ου Κ.Τ.Ε.Λ. εἶναι κατ' ἄρθρον 812 Πολ. Δικονομίας, ἐφαρμοζομένου ἐν προκειμένῳ κατ' ἄρθρον 24 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολ. Δικονομίας, ὡς ἐκ τοῦ χρόνου τῆς ἐκδόσεως τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων, ἀπαράδεκτος, καθ' ὅσον προσβάλλονται δι' αὐτῆς αἱ ὑπ' ἀριθ. 40 καί 71/1967 ἀποφάσεις τοῦ Εἰρηνοδίκου, ἐκ γραφικῆς παραδρομῆς ἀναφερομένων ὑπό τούς ἀριθμούς 39 καί 61/1967, αἵτινες ἐκκληθεῖσαι ἐπεκυρώθησαν ὑπό τῆς συμπροσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 197/1968 ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου.

Ἐκ τῆς παραγράφου 4 τῆς ὑπ' ἀριθ. Δ/1948 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 23398/2835 τοῦ 1948 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, καθ' ἣν εἰς τούς ὁδηγούς καί εἰσπράκτορας τούς ὑπηρετοῦντας εἰς τάς

ὑπεραστικὰς λεωφορειακὰς γραμμὰς χορηγεῖται ἀποζημίωσις ἴση πρὸς τὸ 1/25 τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν αὐτῶν δι' ἑκάστην ἐκτὸς ἕδρας τῆς ἐπαγγελματικῆς των κατοικίας διανυκτέρευσιν, ὡς ἠρμηνεύθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 23/1957 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 15 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8169/1946 τοῦ 1958 ἀποφάσεως τοῦ ἰδίου ὡς ἄνω Ὑπουργοῦ, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ὡς τόπος ἐπαγγελματικῆς κατοικίας τῶν εἰς τὰς ὑπεραστικὰς λεωφορειακὰς γραμμὰς ὑπηρετούντων ὁδηγῶν καὶ εἰσπρακτόρων αὐτοκινήτων λογίζεται ὁ τόπος, ἔνθα προσέρχονται οὗτοι μονίμως ἢ συνήθως ἐπὶ τῇ βάσει τῆς συμβάσεως ἐργασίας πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας, μὴ δυναμένης νὰ θεωρηθῇ ὡς τοιαύτης τῆς παρὰ τῷ εἰς ὃ οὗτοι ὑπηρετοῦσι λεωφορείῳ περιφερείας τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ. Ἡ μεταβολὴ τοῦ ὁρισθέντος διὰ τῆς συμβάσεως τόπου τῆς ἐπαγγελματικῆς κατοικίας τῶν ὡς ἄνω μισθωτῶν δὲν περιλαμβάνεται εἰς τὰ ὅρια τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 652 Α.Κ. διευθυντικοῦ δικαιώματος τοῦ Συμβουλίου τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ., οὐδὲ παρέχεται αὐτῷ τοιοῦτον δικαίωμα ἐκ τῶν ἄρθρων 5 § 1 καὶ 15 § 1 τοῦ νόμου 2119/1952, ἐν περιπτώσει μεταβολῆς τῆς ἕδρας τῆς συγκοινωνιακῆς ἐπιχειρήσεως.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς ἐκ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 197/1967 ἀποφάσεως δείκνυται, τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον Μεσολογγίου ἐδέξατο, κατ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσίδικος προσελήφθη κατὰ τὸ ἔτος 1950 δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, καταρτισθείσης μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Δ.Δ., ἐνεργοῦντος κατ' ἐντολὴν καὶ διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δ.Σ. τοῦ ἀναιρεσείοντος 13ου Κ.Τ.Ε.Λ., ὡς εἰσπράκτωρ τοῦ εἰς τὴν δύναμιν αὐτοῦ ἐντεταγμένου ὑπ' ἀριθ. 74747 Δ.Χ. λεωφορείου αὐτοκινήτου ὑπεραστικῶν γραμμῶν, ὁρισθέντος ρητῶς κατὰ τὴν κατάρτισιν τῆς συμβάσεως ὡς τόπου ἐπαγγελματικῆς κατοικίας του, ὑπὸ τὴν ἐκτεθεῖσαν ἔννοιαν, τῆς πόλεως τῆς Ναυπάκτου, εἰργάσθη δὲ ἔκτοτε ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ταύτην παρὰ τῷ ὡς ἄνω ἀναιρεσείοντι, προσερχόμενος καὶ ἀναλαμβάνων ὑπηρεσίαν, ἑκάστην συνήθως πρωΐαν, εἰς Ναύπακτον, μέχρι τῆς 1ης Φεβρουαρίου 1967, ὅτε τὸ ἀναιρεσεῖον τοῦτο, μετ' ἀπόφασιν τοῦ Δ.Σ. αὐτοῦ, μετέβαλε μονομερῶς τὴν ὡς ἄνω ἐπαγγελματικὴν κατοικίαν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ὁρίσαν ὡς τοιαύτην τὴν πόλιν τοῦ Ἀγρινίου, εἰς ὃν τόπον ἐξηκολούθησεν οὗτος νὰ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του, ἐπὶ ὁλικῇ αὐτοῦ ὀλάδῃ. Μετὰ ταῦτα, κρίναν ὅτι ἡ γενομένη ὡς ἄνω μονομερὴς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ὀλαπτικὴ μεταβολὴ τῆς ἐπαγγελματικῆς κατοικίας τοῦ ἀναιρεσιβλήτου δὲν ἦτο νόμιμος, ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, οἱ δὲ ἐναντίοι πρῶτος, δεύτερος καὶ τρίτος λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀπαραδέκτως ἀόριστοι.

Ἡ ὀλάπτουσα τὸν μισθωτὸν ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, κατὰ μονομερῆ τροποποίησιν τῆς συμβάσεως, μεταβολὴ τῆς ἐπαγγελματικῆς του κατοικίας, δύναται νὰ γίνῃ ἀποδεκτὴ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ καὶ σιωπηρῶς διὰ πράξεων συμπερασματικῶς ἐμφαινουσῶν τὴν πρὸς ἀποδοχὴν δούλησίν του, οἷαν ἀποδοχὴν ἐμφαίνει ἡ ὑπὸ τοῦτου προσφορὰ τῶν ὑπηρεσιῶν του ὑπὸ τὸν νέον τοῦτον ὅρον καὶ λῆψις τῶν ὧν δικαιοῦται κατὰ νόμον ἀποδοχῶν δυνάμει τοῦ νέου ὅρου. Διὰ τῆς τοιαύτης ἀποδοχῆς καταρτίζεται μετὰ τοῦ ἐργοδότου ἔγκυρος κατ' ἀρχὴν σύμβασις περὶ μεταβολῆς τοῦ ὡς ἄνω ὅρου ἐργασίας, στερουμένου τὸν μισθωτὸν τοῦ δικαιώματος νὰ ἀξιώσῃ τὴν τήρησιν τοῦ ἀρχικοῦ συμβατικοῦ ὅρου.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 197/1968 ἀποφάσεως, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον δέχεται, ὅτι δὲν προέκυψεν, ὅτι ὁ ἀναιρεσίδικος συνήνεσε ρητῶς ἢ σιωπηρῶς εἰς τὴν ὡς ἄνω ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος 13ου Κ.Τ.Ε.Λ. μεταβολὴν τῆς ἐπαγγελματικῆς του κατοικίας, διότι μετέβαινεν εἰς Ἀγρίνιον, ἀφοῦ διεμαρτυρήθη διὰ τὴν μεταβολὴν ταύτην ἐπανειλημμένως πρὸς τὴν διοίκησιν ἐκείνου καὶ ἐπεφυλάχθη ρητῶς τῶν νομίμων δικαιωμάτων του, εἰς πᾶ-

σαν πρὸς αὐτὸν καταβολὴν χρημάτων ἔναντι τῆς προσφερθείσης ἐργασίας του, ἀπορρίψαν μετὰ ταῦτα τὸν κατὰ τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, διωκούσης τὴν ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 5/1948 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν προβλεπομένην ἀποζημίωσιν, διὰ τὰς κατὰ τὸ ἀπὸ 1.2.1967 ἕως 31.5.1967 χρονικὸν διάστημα διανυκτερεύσεις του ἐν Ἀγρινίῳ, ἀντιταχθέντα ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσείοντος περὶ ἀποδοχῆς τῆς μεταβολῆς τοῦ περὶ τῆς ἐπαγγελματικῆς του κατοικίας συμβατικοῦ ὅρου. Ὡς ὅμως προκύπτει ἐκ τῶν προτάσεων τοῦ ὡς ἄνω ἀναιρεσείοντος, τῶν ὑποβληθεισῶν κατὰ τὴν συζήτησιν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ εἰρημένη ὑπ' ἀριθ. 197/1968 ἀπόφασις, τὸ ἀναιρεσεῖον προσέβαλε τὸν ἰσχυρισμὸν περὶ σιωπηρᾶς ἀποδοχῆς τῆς ὡς ἄνω μεταβολῆς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, οὐ μόνον διὰ τῆς κατὰ τὸν κρίσιμον χρόνον προσφορᾶς τῶν ὑπηρεσιῶν του εἰς τὴν ὁρισθεῖσαν νέαν ἐπαγγελματικήν κατοικίαν του, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς λήψεως ὑπ' αὐτοῦ τῆς κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον κατὰ νόμον ἀποζημιώσεως, διὰ πάσας τὰς διανυκτερεύσεις του εἰς τὴν πόλιν τῆς Ναυπάκτου, ἤτοι ἐκτὸς τῆς νέας ἐπαγγελματικῆς του κατοικίας (Ἀγρίνιον). Ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος, ἐν τῷ συνόλῳ του ἐκτιμηθεὶς, ἦκει, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, διότι ἐκ τῶν ὡς ἄνω πράξεων τοῦ ἀναιρεσιβλήτου συνάγεται σιωπηρὰ δήλωσις βουλήσεως περὶ ἀποδοχῆς τῆς εἰρημένης μεταβολῆς τῆς ἐπαγγελματικῆς του κατοικίας, ἡ δὲ διαμαρτυρία καὶ ἐπιφύλαξις του διὰ τὴν γενομένην τροποποίησιν τῆς συμβάσεως εἶναι ἄνευ ἐπιρροῆς, ὡς ἀντικειμένη εἰς τὴν ὡς εἴρηται πραγματικὴν κατάστασιν τῆς ἀποδοχῆς τῆς τροποποιήσεως τοῦ προμνησθέντος συμβατικοῦ ὅρου. Τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, δι' ὃ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδ. 7 Πολ. Δικονομίας, εἰς ὃ ἐμπίπτουσιν αἱ ἐν τῷ τετάρτῳ λόγῳ τοῦ ἀναιρετηρίου ἐκτιθέμεναι αἰτιάσεις.

Ἀναιρουμένης τῆς προσβαλλομένης ὡς ἄνω ἀποφάσεως καὶ τῶν διαδίκων ἐπανερχομένων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀποφάσεως ταύτης κατάστασιν δέον νὰ διακρατηθῇ ἡ ὑπόθεσις, ὡς μὴ χρήζουσα περαιτέρω διευκρινήσεως, χωρήσῃ δὲ τὸ δικαστήριον εἰς τὴν ἔρευναν τῆς νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης ἐφέσεως κατὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 49 καὶ 71/1967 ἀποφάσεων τοῦ Εἰρηνοδικείου Ναυπάκτου, αἵτινες ἐδέχθησαν τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἐφεσιβλήτου, ὡς ἐὰν πάντες οἱ διάδικοι ἦσαν παρόντες (ἄρθρα 507 § 1, 508 § 3 καὶ 712 Κώδικος Πολ. Δικονομίας, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρα 24 καὶ 12 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ αὐτοῦ Νόμου).

Ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων καὶ τῆς ἐν γένει διαδικασίας ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος κατὰ τὸν κρίσιμον χρόνον, δι' ὃν διώκεται, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, διὰ τῆς ἀγωγῆς ἡ ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 5/1948 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν προβλεπομένη ἀποζημίωσις διὰ διανυκτερεύσεις του ἐν Ἀγρινίῳ, ἤτοι ἀπὸ 1.2.1967 ἕως 31.5.1967, προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὴν ὁρισθεῖσαν ὑπὸ τοῦ 13ου Κ.Τ.Ε.Α. ἐπαγγελματικήν του κατοικίαν (Ἀγρίνιον), ἅμα δὲ ἔλαβε παρ' αὐτοῦ (13ου Κ.Τ.Ε.Α.) τὴν κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον ὡς ἄνω ἀποζημίωσιν διὰ τὰς διανυκτερεύσεις του εἰς τὴν πόλιν τῆς Ναυπάκτου, ἤτοι ἐκτὸς τῆς ὡς ἄνω ἐπαγγελματικῆς του κατοικίας καὶ δὴ τὴν 23.3.1967, 17 καὶ 29.4.1967, ὡς καὶ 1.5.1967. Ἐκ τῶν πράξεων τούτων τοῦ ἐφεσιβλήτου συνάγεται, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἔκτῃ σκέψει, σιωπηρὰ δήλωσις βουλήσεώς του περὶ ἀποδοχῆς τῆς εἰρημένης μεταβολῆς τῆς ἐπαγγελματικῆς του κατοικίας, οὔσης ἐντεῦθεν ἀσαφίμου τῆς ἀγωγῆς. Ὅθεν δέον, δεκτοῦ καθισταμένου τοῦ σχετικοῦ λόγου ἐφέσεως, ὡς ἀνεπτύχθη διὰ τῶν ὡς ἄνω προτάσεων τοῦ ἐκκαλοῦντος, νὰ ἐξαφανισθῶσιν αἱ ἐκκαλούμεναι ἀποφάσεις καὶ ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΜΕΤ' ΑΞΙΟΠΟΙΝΟΝ ΠΡΑΞΙΝ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Χρόνος ὑποβολῆς μηνύσεως καὶ μετ' αὐτὴν καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας

Δυνατὴ ἡ ἄνευ ἀποζημιώσεως καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ, ἐὰν ἐναντίον αὐτοῦ ὑπεβλήθη μήνυσις δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας.—Ἀπαλλαγὴ τῆς κατηγορίας καὶ συνέπεια.—Ἀναγκαία ἡ ὑποβολὴ μηνύσεως πρὸ τῆς καταγγελίας συμβάσεως, ἀδιαφόρου οὔσης τῆς χρονικῆς ἀποστάσεως ἀπὸ τῆς μηνύσεως μέχρι τῆς καταγγελίας.—Δυνατὴ ἡ ὑποβολὴ τῆς μηνύσεως καὶ ἐκ μέρους τρίτου ἢ καὶ αὐτεπαγγέλτως.—Ἀνήκουσα εἰς τὸ ποινικὸν δικαστήριον κρίσις περὶ τοῦ κατ' οὐσίαν βασίμου ἢ μὴ τῆς ἀξιοποίνου πράξεως.—Ἰσχυρισμὸς μισθωτοῦ περὶ ἀπολύσεώς του ἐκ λόγων ἐκδικήσεως.—Ἀπαγόρευσις ἀπολύσεως μισθωτοῦ κατὰ διάρκειαν τῆς ἀδείας κατ' Α.Ν. 539/1945 καὶ ὄχι πάσης ἄλλης ἀδείας ἀσχέτου πρὸς τὸν Νόμον τοῦτον.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὑπῆρξε καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ, κατόπιν ὑποβολῆς κατὰ τοῦτου μηνύσεως δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν, διαπραχθεῖσαν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του, ὁπότε δὲν ὑπαγορεύθη ὁ ἐργοδότης εἰς τήρησιν τῶν διὰ τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας διατυπώσεων τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 (ἄρθρον 7 νόμου 3198/1955).

Δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, μεταξὺ τῶν ἄλλων, ὅτι εἶναι ἀδιάφορος ἡ χρονικὴ ἀπόστασις μεταξὺ τῆς ὑποβολῆς τῆς μηνύσεως καὶ τῆς κοινοποιήσεως τοῦ ἐγγράφου τῆς καταγγελίας, τῆς ὑποβολῆς τῆς μηνύσεως προηγουμένης πάντοτε τῆς καταγγελίας, ἐφ' ὅσον ὁ νόμος ὁρίζει «... ἂν ὑποβληθῇ μήνυσις».

Ἡ ἔννοια τῆς διατάξεως εἶναι, ὅτι πρέπει νὰ διαπιστωθῇ ἡ ἀπόλυσις εἰς αἰτιώδη σύνδεσιν πρὸς τὴν ἀξιόποινον πρᾶξιν καὶ διὰ τῆς τοιαύτης ἐννοίας πληροῦται ἡ βούλησις τοῦ Νομοθέτου νὰ βεβαιοῦται, ὅτι ἡ ἀπόλυσις τοῦ μισθωτοῦ γίνεται συνεπείᾳ τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῇ ἀνασκήσει τῆς ὑπηρεσίας του διαπράξεως ἀξιοποίνου πράξεως, ἧς ἕνεκεν ἀδύνατος καθίσταται ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου διατήρησις τοῦ μισθωτοῦ ἐν τῇ ἐργασίᾳ. (Ἴδετε Α.Π. 657/1952, εἰσηγητὴς *Ἀντ. Χιμάρτος*, ΕΕΔ 12, 69, Α.Π. 171/1954, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 13, 693).

Ταῦτα δὲν ἔχουν τὴν ἔννοιαν, ὅτι ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται ἀμέσως μὲ τὴν ὑποβολὴν τῆς μηνύσεως νὰ προβῇ εἰς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλ' ὀφείλει πάντως νὰ ἐνεργήσῃ αὐτὴν ἐντὸς χρόνου τοιούτου, ὥστε νὰ μὴ φαίνεται νὰ θεωρηθῇ, ὅτι παρῃτήθη τοῦ δικαιώματός του τούτου, παρασχὼν συγγνώμην εἰς τὸν μισθωτὸν ἢ ἀφήσας νὰ ὑπονοηθῇ, ὅτι ἡ ἀξιόποινος πρᾶξις δὲν ἐμποδίζει τὴν συνέχισιν τῆς συμβάσεως. (Ἴδετε διὰ τὸ δικαίωμα καταγγελίας διὰ σπουδαῖον λόγον τῆς παραγράφου 626 Γερμ. Κώδικος (ἄρθρον 672 ἑλληνικοῦ). A. Nikisch, Ἐργ. Δίκαιον, ἑλλ. μετάφρ. σελ. 112, *Κ. Κουκάν*, Ἐνοχ., ὑπ' ἄρθρον 672). (Ἐπὶ τοῦ θέματος αἱ Πρωτοδικεῖα Ἀθηνῶν 5262/1954, εἰσηγητὴς *Σ. Ράγκος*, ΕΕΔ 13, 646, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 2945/1954, Πρωτοδίκης *Ν. Παπαϊκολάου*, ΕΕΔ 15, 646).

Δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον καὶ ταῦτα εἶναι σημειωτέον πρὸς τὰ νομολογηθέντα (ΕΕΔ 26, 930), ὅτι ἡ δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν μήνυσις κατὰ τοῦ μισθωτοῦ δύναται νὰ ὑποβληθῇ καὶ ἐκ μέρους τρίτου καὶ αὐτεπαγγέλτως, ἀρκεῖ δεδομένου ἡ ἀξιόποινος πρᾶξις νὰ ἔχῃ σχέσιν μὲ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας ἢ ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως. (Ἴδετε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 20, 661, ΕΕΔ 22, 239, ἔνθα παραπομπαί).

Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 97/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου ΓΧΟΔ' κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ἰω. Ντεγιάννης**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Στ. Χριστονάκης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Δημόπουλος, Κ. Καρρᾶς

Διὰ τῆς ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ὁ ἐνάγων ἐξέθεσεν, ὅτι δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου προσελήφθη κατὰ τὴν 13.4.1960 ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ὡς περιποιητὴς τοῦ ἐνταῦθα ζαχαροπλαστείου του ὑπὸ τὸν διακριτικὸν τίτλον «...» καὶ προσέφερεν ἔκτοτε τὴν ἐργασίαν του μέχρι τῆς 7.8.1967, ὅτε ἀπελύθη ἀκύρως ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου, ἠτήσατο δὲ τὴν ἐπιδίκασιν αὐτῷ μισθῶν ὑπερημερίας καὶ ἐπικουρικῶς τὴν καταβολὴν τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως.

Ὁ Πρωτοδίκης ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν ὡς ἀβάσιμον, διὰ τῆς ἤδη ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως αὐτοῦ, καθ' ἧς παραπονεῖται ὁ ἐνάγων διὰ τῶν ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἐφέσει του καὶ κα-

τωτέρω έκτιθεμένων λόγων.

Συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 5 τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ 6 Β.Δ. 16/18.7.1920 ὁ ἐργοδότης δύναται νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ἐργασίας μισθωτοῦ ἄνευ προειδοποιήσεως καὶ ἄνευ ἀποζημιώσεως, ἐὰν ἐναντίον τούτου (ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου) ὑπεβλήθη μήνυσις δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν, διαπραχθεῖσαν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας, ἢ ἀπηγγέλθη κατ' αὐτοῦ κατηγορία δι' ἀδίκημα, φέρον χαρακτῆρα τοὐλάχιστον πλημμελήματος. Ἐὰν δὲ ὁ μισθωτὸς ἀπαλλαγῇ διὰ βουλεύματος ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως τῶν ὡς ἄνω κατηγοριῶν, δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ τὴν νόμιμον ἀποζημίωσίν του καὶ ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἐπ' αὐτοῦ αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 3198/1955 (ἄρθρον 7 τοῦ τελευταίου τούτου νόμου).

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν παρατιθεμένων διατάξεων ἀρκεῖ νὰ ἐχώρησεν οἱαδήποτε ἀξιόποινος πρᾶξις, ἀδιαφόρως βαθμοῦ, κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας, ἐνῷ ἡ ἐκτὸς ὑπηρεσίας λαβοῦσα χώραν ἀξιόποινος πρᾶξις πρέπει νὰ φέρῃ χαρακτῆρα τοὐλάχιστον πλημμελήματος καὶ νὰ ἀσκῇ ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ἡ ὑποβολὴ τῆς μηνύσεως πρέπει νὰ προηγῆται χρονικῶς τῆς κοινοποιήσεως τοῦ ἐγγράφου τῆς καταγγελίας (*Τούση - Σταυροπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον § 49, σελ. 380-381, *Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 357 ἑπ., Α.Π. 471/1954, ΕΕΔ 13, 693, 92/1963, ΕΕΔ 22, 413), ἀδιαφόρου οὔσης τῆς χρονικῆς ἀποστάσεως τῶν δύο τούτων γεγονότων. Τοῦτο συνάγεται ἐκ τῆς σαφοῦς γραμματικῆς διατυπώσεως τῶν προδιαληφθεισῶν διατάξεων, ἀναφερουσῶν «... ἐὰν ὑπεβλήθη μήνυσις», ἄνευ ἄλλου τινὸς χρονικοῦ περιορισμοῦ, καὶ δὴ ὅτι ἡ μήνυσις αὕτη δέον νὰ ἔχῃ ὑποβληθῆ μέχρι τοὐλάχιστον τῆς προτεραίας τῆς ἡμέρας τῆς ἀπολύσεως. Διὰ τῆς ἐν λόγῳ ἐκδοχῆς πληροῦται ἡ βούλησις τοῦ Νομοθέτου, ἀπαιτοῦντος τὴν βεβαίωσιν ὅτι ἡ ἀπόλυσις τοῦ μισθωτοῦ ἐπέρχεται ὡς συνέπεια τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῇ ἐνασκήσει τῆς ὑπηρεσίας του διαπράξεως ἀξιοποίνου πράξεως, ἀσκούσης ἄμεσον ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας, ἧς ἕνεκεν καθίσταται δυσχερὴς ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου διατήρησις αὐτοῦ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ του (Α.Π. 657/1952, Θεμ. ΞΔ', 38, 346/1952, Θέμ. ΞΓ', 572).

Ἐξ ἄλλου, τοῦ νόμου μὴ ὁρίζοντος τὸ ἐναντίον, ἡ δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν μήνυσις δὲν περιορίζεται εἰς μόνον τὸν ἐργοδότην, ἀλλὰ δύναται νὰ ὑποβληθῇ καὶ ἐκ μέρους τρίτου ἢ καὶ αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅμως, ὅτι ἡ ἀξιόποινος πρᾶξις ἔχει σχέσιν μὲ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ἢ ἀσκεῖ ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως, τοῦθ' ὅπερ ἀπόκειται εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου (Α.Π. 409/1967, ΕΕΔ 26, 932, 10/1953, ΕΕΔ 12, 188).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, τὰ ἑξῆς πραγματικὰ περιστατικά. Δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὁ ἐνάγων προσελήφθη τὴν 13.4.1960 ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου καὶ ἀπησχολήθη ἐκτοτε παρ' αὐτοῦ ὡς περιποιητὴς εἰς τὸ ἐνταῦθα ζαχαροπλαστεῖον του, ὑπὸ τὸν διακριτικὸν τίτλον «...». Τὴν ἑσπέραν τῆς 4 Αὐγούστου 1967, καθ' ὃν χρόνον ὁ ἐνάγων ἐξετέλει τὴν ἀνατεθειμένην αὐτῷ ὑπηρεσίαν τῆς περιποιήσεως πελατῶν, ἔλαβε χώραν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ταμίου τοῦ καταστήματος Ν.Π. ἐπεισόδιον, συνεπείᾳ γενομένης ὑπὸ τοῦ τελευταίου εἰς τὸν περιποιητὴν αὐστηρᾶς παρατηρήσεως, σχέσιν ἐχούσης μὲ τὴν εἰς πελάτας τοῦ ζαχαροπλαστείου προσφορὰν παραγγελθέντων γλυκισμάτων, ἄνευ προηγουμένης ἐν τῷ ταμείῳ τοῦ καταστήματος καταχωρίσεως τῆς τιμῆς αὐτῶν (μαρκαρίσματος), καθ' ἃ ἐπεισόδιον οὗτος (ἐνάγων) ἀπηύθυνε κατ' ἐκείνου τὰς ἐξυβριστικὰς φράσεις «εἶσαι ξεκούτης, δὲν ξέρεις τί σοῦ γίνεται, εἶσαι ἠλίθιος, ἄστα τὰ χωροφυλακίστικα, δὲν ἔχεις μυαλό, ... ἐσὺ εἶσαι κλέφτης καὶ παληάνθρωπος, θὰ σοῦ δείξω ἐγώ». Διὰ τὴν τοιαύτην ἀξιόποινον πρᾶξιν τοῦ ἐνάγοντος ὁ Ν.Π. ὑπέβαλε κατ' αὐτοῦ τὴν ἀπὸ 5.8.1967 ἔγκλησιν ἐπὶ ἐξυβρίσει, ἥτις ἐνεχειρίσθη εἰς τὸν Εἰσαγγελέα τῶν ἐνταῦθα Πλημμελειοδικῶν τὴν 7.8.1967 καὶ περὶ τὴν 12ην μεσημβρινήν, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς ἐπὶ τοῦ σώματος τοῦ ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ προσαγομένου ἐγκλητηρίου ἐγγράφου σημειουμένης πράξεως ἐγχειρίσεως. Ἐν τῷ ἰδίῳ ἐγγράφῳ τῆς ἐγκλήσεως περιείχετο καὶ μήνυσις τοῦ ἐναγομένου κατὰ τοῦ ἐνάγοντος δι' ἑτέρας ἀξιοποίνους παραβάσεις τούτου, πραχθείσας κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας του (ἀπάτη εὐτελοῦς ἀξίας καὶ ὑπεξαίρεσις εὐτελοῦς ἀξίας). Τὴν αὐτὴν ἡμέραν καὶ περὶ ὥραν 5 μ.μ. ἐκοινοποιήθη εἰς τὸν ἐνάγοντα διὰ νομοτύπου θυροκολλήσεως τὸ ἀπὸ 7.8.1967 ἔγγραφον καταγγελίας ἐκ μέρους τοῦ ἐναγομένου τῆς

ὑποκειμένης ἐργασιακῆς συμβάσεως. Ἀκολούθως ὁ ἐνάγων κατεδικάσθη ἀμετακλήτως διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 134/1968 ἀποφάσεως τοῦ Τριμελοῦς Πλημμελειοδικείου Ἀθηνῶν ἐπί τῇ ὡς ἄνω ἐξυβρίσει εἰς φυλάκισιν 15 ἡμερῶν, ἀπαλλαγείς τῶν λοιπῶν πράξεων. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν βεβαιωθέντων τούτων περιστατικῶν καί ἐν ὄψει τοῦ ὅτι ἡ ὑπό τοῦ ἐνάγοντος διάπραξις τῆς ὡς ἄνω, ἐφ' ἧς ἡ καταδίκη, ἐξυβρίσεως ἔχει ἄμεσον σχέσιν μέ τήν ἐκτέλεσιν τῆς ἀνατεθειμένης εἰς αὐτόν τοῦ περιποιητοῦ τοῦ εἰρημένου ζαχαροπλαστείου ὑπηρεσίας, ἐφ' ὅσον αὕτη ἔλαβε χώραν κατά τήν διάρκειαν τῆς ἐργασίας καί ἐδημιούργησε δυσμενεῖς ἐντυπώσεις μεταξύ τῶν πελατῶν τοῦ καταστήματος, ἡ μετά τήν ὑποβολήν τῆς σχετικῆς μηνύσεως καί συνεπείᾳ ταύτης γενομένη ὑπό τοῦ ἐναγομένου καταγγελία τῆς ἐπιδίκου ἐργασιακῆς συμβάσεως ἐγκύρως ἐχώρησε. Τό γεγονός ὅτι τήν ἐγκλησιν ἐπί τῇ δι' ἣν κατεδικάσθη ὁ ἐνάγων πράξει τῆς ἐξυβρίσεως, ὑπέβαλεν ὁ ὡς ἄνω τρίτος ταμίας τοῦ καταστήματος, ὡς καί ὅτι διά τάς λοιπάς ὑπό τοῦ ἐναγομένου καταμηνυθείσας πράξεις (ὑπεξαιρέσεως εὐτελοῦς ἀξίας καί ἀπάτης εὐτελοῦς ἀξίας) ἠθωώθη οὗτος (ἐνάγων), δέν ἀσκεῖ ἔννομον ἐπιρροήν, ἐφ' ὅσον διά τῆς πρώτης περιπτώσεως πληροῦνται πᾶσαι αἱ δι' ἀζήμιον καταγγελίαν τῆς ἐπιδίκου συμβάσεως προϋποθέσεις τοῦ νόμου.

Ἐξ ἄλλου, τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας οὔσης μονομεροῦς δικαιοπραξίας, ἀπευθυντέας πρός ἕτερον πρόσωπον καί τελειουμένης ἀφ' ἧς αὕτη ἀνεκοινώθη εἰς τοῦτο (*Ἀπαλῆς*, Γενικαί Ἀρχαί § 33), νομίμως ἐν προκειμένῳ ἐκοινοποιήθη εἰς τόν ἐνάγοντα τό ἔγγραφον τῆς ἀπολύσεως μετά παρέλευσιν 5 ὡρῶν ἀπό τῆς ὑποβολῆς τῆς κατ' αὐτοῦ μηνύσεως, ἀδιαφόρως ἄν ἀμφότερα ταῦτα συνέβησαν τήν ἰδίαν ἡμέραν. Ὅθεν οὕτως ἀποφανθείς καί ὁ Πρωτοδίκης καί ἀπορρίψας τήν τό προεκτεθέν περιεχόμενον καί αἴτημα ἔχουσαν ἔνδικον ἀγωγήν ὡς ἀβάσιμον, ὀρθῶς ἔκρινεν, οἱ περί τοῦ ἀντιθέτου δέ συναφεῖς λόγοι τῆς ὑπό κρίσιν ἐφέσεως ὡς ἀβάσιμοι ἀπορριπτέοι ἀποβαίνουν.

Ἐκ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω ἀποδείξεων δέν ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος ἐγένετο ἐκ λόγων ἐκδικήσεως καί προσωπικῆς ἐμπαθείας τοῦ ἐναγομένου πρός αὐτόν καί οὐχί συνεπείᾳ τῆς ρηθείσης ἐπί ἐξυβρίσει μηνύσεως, ἥτις, κατά τούς ἰσχυρισμούς τοῦ ἐνάγοντος, ὑπῆρξεν ἁπλῶς «προσχηματική ἀφορμή». Καί ναί μέν προέκυψεν, ὅτι ἀπό τοῦ ἔτους 1965 καί ἐφεξῆς αἱ σχέσεις τῶν διαδίκων εἶχον ὀξυνθῆ σοβαρῶς, ὁ δέ ἐναγόμενος ἐξέφρασεν αἴσθημα ἀντιπαθείας πρός τόν ἐνάγοντα, πλήν δέν ἐβεβαιώθη, ὅτι τοῦτο ὑπῆρξεν ἡ αἰτία τῆς ἀπολύσεως του. Ἄλλωστε καί ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς καταγγελίας ὁ ἐναγόμενος ὡς λόγον ἀπολύσεως τοῦ ἐνάγοντος ἐπικαλεῖται τήν παρ' αὐτοῦ ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας του διάπραξιν ἀξιοποίνων πράξεων, μή ἀπαιτουμένης περαιτέρω ἐξειδικεύσεως καί τῆς δι' ἣν ἡ ἐπακολουθήσασα καταδίκη συγκεκριμένης ἀξιοποίνου πράξεως (Α.Π. 368/1962, ΕΕΔ 21, 841). Τό γεγονός ὅτι εἰς τό ἐν λόγῳ ἔγγραφον γίνεται μνεία ἐνδεικτικῶς διά τῆς φράσεως «ἰδίᾳ» - περί τινος ὑπεξαιρέσεως τῆς 4.8.1967, δι' ἣν ἠθωώθη ὁ ἐνάγων, δέν μεταβάλλει τήν ἐπί τοῦ προκειμένου κρίσιν. Συνεπῶς ὑπό τάς προεκτεθείσας περιστάσεις γενομένη ἡ καταγγελία τῆς ὑποκειμένης συμβάσεως δέν συνιστᾷ κατάχρησιν δικαιώματος ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., τοῦτο δέ δεξάμενος καί ὁ Πρωτοδίκης οὐδόλως ἐσφάλη, ὁ περί τοῦ ἀντιθέτου δέ 5ος λόγος τῆς ἐφέσεως εἶναι ἀβάσιμος καί ἀπορριπτέος.

Ἐκ τῆς διαταξεως τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2112/1920 ἀσφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ κρίσις περί τοῦ κατ' οὐσίαν βασίμου ἢ μή τῆς ἀποζαθείσης εἰς τόν ἀπολυόμενον μισθωτόν ἀξιοποίνου πράξεως ἀπέκειτο εἰς τό ποινικόν Δικαστήριον (Α.Π. 185/1958, ΔΕΝ 14, 638), ἡ ἀπόφασις δέ αὐτοῦ ἔχει ὑπέρ ἑαυτῆς τό ἀμάχητον τεκμήριον, ὅτι ἡ πρᾶξις, δι' ἣν ἡ καταδίκη ἢ ἀθώωσις, ἠρευνήθη, ὑφ' ὅλας αὐτῆς τάς ἀπόψεις (*Μπουροπούλου*, Ἑρμηνεία Κώδικος Ποιν. Δικονομίας, ὑπ' ἄρθρον 57, σημ. 14). Κατ' ἀκολουθίαν ὁ 4ος λόγος τῆς ἐφέσεως, δι' οὗ ὑποστηρίζεται, ὅτι τήν δι' ἣν ἡ καταδίκη ἀξιόποινον πρᾶξιν τῆς ἐξυβρίσεως διέπραξεν ὁ ἐνάγων ἐν πλήρει συγχύσει τελῶν, λόγῳ δεδικαιολογημένης ἀγανακτήσεώς του ἕνεκα προηγηθείσης ἐναντι αὐτοῦ ἀναρμόστου συμπεριφορᾶς τοῦ παθόντος Ν.Π., τυγχάνει ἀπαράδεκτος, ὡς προσκρούων εἰς τό ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ ποινικοῦ Δικαστηρίου προκύπτον δεδικασμένον ὅτι ὁ ἐκκαλῶν ἐξετέλεσε τήν ἀξιόποινον πρᾶξιν τῆς ἐξυβρίσεως.

Διά τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 § 6 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 «περί χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τούς μισθωτούς ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν»,

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΔΙΑ ΣΠΟΥΔΑΙΟΝ ΛΟΓΟΝ

Δικαίωμα εύλόγου άποζημιώσεως κατ' άρθρον 674 Άστικοῦ Κώδικος

Δυνατή, κατ' άρθρον 672 Άστικοῦ Κώδικος, καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας διά σπουδαῖον λόγον.—Ἔννοια σπουδαίου λόγου.—Ἐπιδίκασις ὑπό τοῦ Δικαστηρίου εὐλόγου ἀποζημιώσεως ὑπέρ τοῦ μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 674 Άστικοῦ Κώδικος, ἐπί μεταβολῆς περιουσιακῶν σχέσεων ἐργοδότου.— Ἐκδίκασις κατά διαδικασίαν ἄρθρου 691 ἐπ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

Περιπτώσεις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως ὑπῆρξε καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, ὑφισταμένου σπουδαίου λόγου, κατ' ἄρθρον 672 Ἀστικοῦ Κώδικος, ζητηθείσης μετά ταῦτα εὐλόγου ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρον 674 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Αἱ ἀνωτέρω διατάξεις δέν ἔχουν ἐφαρμογήν ἐπί συμβάσεων ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, διεπομένων ὑπό τοῦ νόμου 2112/1920, ἐν συνδυασμῷ πρός τόν νόμον 3198/1955, διότι ἐπ' αὐτῶν κατ' ἄρθρον 38 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τοῦ Α.Κ. Νόμου ἐφαρμόζεται ἀποκλειστικῶς ὁ νόμος 2112/1920. (Ἴδετε *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ, Εἰσαγωγικός Νόμος, ὑπ' ἄρθρον 38, Α.Π. 443/1954, εἰσηγητής *Στ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 13, 686 καί ἄλλαι).

Εἰς τήν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως ὑπῆρξε πράγματι, ὡς δέχεται αὕτη, σπουδαῖος λόγος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου καί κατ' ἐφαρμογήν τοῦ ἄρθρου 674 Ἀστικοῦ Κώδικος ἐπεδικάσθη ὑπό τοῦ Δικαστοῦ εὔλογος ἀποζημίωσις, περί τοῦ ποσοῦ τῆς ὁποίας κρίνει κυριαρχικῶς ὁ Δικαστής τῆς οὐσίας, μή ὑποκειμένης τῆς κρίσεώς του εἰς τόν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου (*Ι.Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 671, ἀριθ. 6). (Ἴδετε ἐπί τῷ θέματι καί Πρωτοδικεῖου Θεσσαλονίκης 2012/1967, εἰσηγητής *Δ. Παπαγεωργίου*, ΕΕΔ 26, 1119, σχετικάς μέν ἐν ΕΕΔ 17, 767, ἔνθα καί παραπομπαί εἰς θεωρίαν καί νομολογίαν).

καθ' ἣν ἀπαγορεύεται εἰς τόν ἐργοδότην νά ἀπολύσῃ τόν μισθωτόν διαρκούσης τῆς χορηγηθείσης εἰς τοῦτον ἀδείας, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ὁ ἐργοδότης δέν ἔχει τό δικαίωμα νά ἀπολύσῃ τόν μισθωτόν καθ' ἅπαντα τόν χρόνον διαρκείας τῆς χορηγηθείσης αὐτῷ ἐτησίας ἀδείας. Ἡ προστασία αὕτη συνάδει πρός τόν σκοπόν τῆς ἀδείας, ἐπιτυγχανομένου οὕτω, ὅπως ὁ μισθωτός δυνηθῇ καί ἀναπαυθῇ πράγματι διά τῆς ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας του πρός τόνωσιν τῶν σωματικῶν καί πνευματικῶν του δυνάμεων, ἀπερίσπαστος δέ καί ἄνευ τοῦ φόβου ὅτι δύναται, διαρκούσης τῆς ἀδείας του, νά στερηθῇ τῆς ἐξ ἧς ἀποζῇ ἀπασχολήσεώς του (*Τούσης - Σταυροπούλου*, ἔνθ' ἀνωτ. § 44, σελ. 315). Ἡ ἀπαγόρευσις ὅμως αὕτη ἀφορᾷ μόνον τήν ἀπόλυσιν, ἥτις γίνεται διαρκούσης τῆς ὑπό τοῦ νόμου 539/1945 προβλεπομένης ἀδείας, οὐχί δέ καί πάσης ἄλλης ἀδείας ἀσχέτου πρός τόν νόμον τοῦτον, τήν ὁποίαν συμβατικῶς χορηγεῖ ὁ ἐργοδότης εἰς τόν μισθωτόν πρός κάλυψιν ἐκτάκτου φύσεως ἀναγκῶν αὐτοῦ (Α.Π. 319/1949, ΕΕΔ 8, 637, Πρωτ. Κερκ. 188/1967, ΕΕΔ 26, 1265).

Κατ' ἀκολουθίαν ὁ 6ος λόγος ἐφέσεως, δι' οὗ ὑποστηρίζεται τό ἄκυρον τῆς γενομένης καταγγελίας τῆς ἐπιδίκου ἐργασιακῆς συμβάσεως, ἐπί τῷ λόγῳ, ὅτι αὕτη ἔλαβε χώραν καθ' ὃν χρόνον ὁ ἐνάγων, κατόπιν ἀδείας, ἀπουσίαζεν ἐκ τῆς ἐργασίας του καί εὑρίσκετο παρά τό πλευρόν τῆς θαρύτατα ἀσθενοῦς μητρός του, εἶναι νόμῳ ἀβάσιμος καί ἀπορριπτέος.

Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 685/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Β. Ξενικάκης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Τσιτσιγκᾶς, Σ. Χριστου, Π. Γεωργίου, δικαστικός ἀντιπρόσωπος τοῦ Δημοσίου

Κατά τό ἄρθρον 672 Α.Κ. «ἑκάτερον τῶν μερῶν δικαιοῦται κατά πᾶσαν περίπτωσιν νά καταγγείλῃ τήν σύμβασιν ἐργασίας διά σπουδαῖον λόγον ὁπωσδήποτε ἄνευ τηρήσεως προθεσμίας. Διά συμφωνίας δέν δύναται νά ἀποκλεισθῇ τό δικαίωμα τοῦτο».

Ἐξ ἄλλου, κατά τό ἄρθρον 674 τοῦ αὐτοῦ Κώδικος, «ἐάν ὁ σπουδαῖος λόγος, δι' ὃν ἐχώρησεν ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ καταγγελία, ὀφείλεται εἰς ἐπελθοῦσαν μεταβολήν τῶν προσωπικῶν ἢ περιουσιακῶν αὐτοῦ σχέσεων, δύναται τό δικαστήριον κατά τήν κρίσιν του νά ἐπιδικάσῃ εἰς τόν ἐκμισθωτήν εὔ-

λογον αποζημίωσιν».

Έκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι εἶναι δυνατὴ ἡ καταγγελία παρ' ἑκατέρου τῶν μερῶν διὰ σπουδαῖον λόγον καὶ ὡς τοιοῦτος ἀναγνωρίζεται ἡ μεταβολὴ τῶν προσωπικῶν ἢ περιουσιακῶν σχέσεων τοῦ μισθωτοῦ. Διὰ τοῦ ἄρθρου 674 Α.Κ. δηλονότι ἀντιμετωπίζεται περίπτωσις καταγγελίας μόνον ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου διὰ σπουδαῖον λόγον, ἐπελθόντα ἀνεξαρτήτως ὑπαιτιότητος αὐτοῦ, ἀλλ' ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως λόγῳ μεταβολῆς τῶν προσωπικῶν ἢ περιουσιακῶν σχέσεων τοῦ μισθωτοῦ ὁ ἐργαζόμενος δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ καὶ τὸ Δικαστήριον δύναται νὰ τῷ ἐπιδικάσῃ εὔλογον κατὰ τὴν κρίσιν του ἀποζημίωσιν, ἥτοι τοιαύτην μειωμένην κατὰ τὰς συγκεκριμένας περιστάσεις καὶ τὰ συντρέχοντα τελολογικὰ κριτήρια (*Zέπος*, Ἐνοχικὸν Δίκαιον, τόμος Β', σελ. 382, Ε.Α. 1941/1966, ΕΕΔ 26. 1309).

Ἐν προκειμένῳ ὁ ἐνάγων ἐκτίθησιν ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ του, ὅτι κατὰ τὰς ἀρχὰς Ἰανουαρίου 1942 προσελήφθη, δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ὑπὸ τῆς ἐναγομένης Ἑταιρείας, ἥτις κατὰ τὰς μετὰ τοῦ Δημοσίου συμβάσεις διαχειρίζεται καὶ διαθέτει ἐπὶ προμηθείᾳ τὰ εἴδη μονοπωλίου (ἅλας, πυρεῖα, παιγνιόχαρτα κλπ.), ὡς ὑπάλληλος - διαχειριστὴς τῶν εἰδῶν τούτων εἰς τὴν ἐν Νέᾳ Χαλκηδόνι ἀποθήκην τοῦ Μονοπωλίου καὶ ὅτι ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ταύτην προσέφερεν αὐτῇ τὰς συμπεφωνημένας ὑπηρεσίας του μέχρι τῆς 9.11.1967, ὅτε συνεπείᾳ καταργήσεως τῆς ἐν λόγῳ ἀποθήκης δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἐκδοθείσης βάσει τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 3803/1957, ἡ ἐναγομένη προέβη εἰς καταγγελίαν τῆς μετ' αὐτοῦ ἐργασιακῆς συμβάσεως, οὔσης ὡρισμένου χρόνου, ὅτε τοῦ προσωπικοῦ ταύτης ἀποχωροῦντος κατὰ νόμον ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 62ου ἔτους τῆς ἡλικίας του. Ἀκολούθως ὁ ἐνάγων, ἰσχυριζόμενος ὅτι ἡ ἀνωτέρω καταγγελία ἐγένετο ἐκ μέρους τῆς ἐναγομένης διὰ σπουδαῖον λόγον, ἀναγόμενου εἰς ἐπελθοῦσαν μεταβολὴν τῶν περιουσιακῶν αὐτῆς σχέσεων, αἰτεῖται, ὅπως ὑποχρεωθῇ αὐτὴ καὶ τῷ καταβάλῃ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 100.000, μετὰ τῶν νομίμων τόκων, δι' εὔλογον ἀποζημίωσιν αὐτοῦ λόγῳ τῆς προώρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Οὕτως ἔχουσα ἡ ἀγωγὴ αὕτη, δι' ἣν κατεβλήθη τὰ προσῆκον τέλος δικαστικοῦ ἐνσήμου, εἶναι νόμιμος, κατὰ τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις, ὡς καὶ τὰς τοιαύτας τῶν ἄρθρων 346 Α.Κ. καὶ 969 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, παραδεκτῶς δὲ εἰσαγομένη πρὸς ἐκδίκασιν κατὰ τὴν προκειμένην εἰδικὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 691 ἐπ. τοῦ Κώδικος τούτου δέον νὰ ἐξετασθῇ κατ' οὐσίαν.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ταυταρίθμων τῇ παρούσῃ πρακτικῶν συνεδριάσεως, κατὰ τὴν ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς παρενέβη προσθέτως ὑπὲρ τῆς ἐναγομένης Ἑταιρείας τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον καὶ ἠτήσατο τὴν ἀπόρριψιν ταύτης, καθ' ὃ ἔχον ἔννομον πρὸς τοῦτο συμφέρον, ὡς ὑπόχρεον πρὸς ἀποζημίωσιν τῆς ἐναγομένης ἐν περιπτώσει ἥττης της. Ἡ παρέμβασις αὕτη νομίμως ἠσκήθη ἐν τῇ προκειμένῃ διαδικασίᾳ προφορικῶς κατὰ τὴν δικάσιμον (ἄρθρα 237 καὶ 694 § 1) καὶ δέον νὰ συνεκδικασθῇ μετὰ τῆς ἀγωγῆς, λόγῳ τῆς μετ' αὐτῆς συναφείας της.

Ἀπεδείχθησαν, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, τὰ ἀκόλουθα: Ὁ ἐνάγων προσελήφθη ὑπὸ τῆς ἐναγομένης Ἑταιρείας διαχειρίσεως εἰδῶν μονοπωλίου κατὰ τὰς ἀρχὰς Ἰανουαρίου 1942, δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, λῆγούσης ἅμα τῇ συμπληρώσει παρ' αὐτοῦ συντάξιμου ὑπηρεσίας 38 ἐτῶν ἢ τοῦ 62ου ἔτους τῆς ἡλικίας του κατ' ἄρθρον 1 § 1 τοῦ ἀ.ν. 2432/1940, ὡς διαχειριστὴς τῆς ἐν Νέᾳ Χαλκηδόνι εἰδικῆς ἀποθήκης εἰδῶν μονοπωλίου, ὑπὸ τὴν ἰδιότητα δὲ ταύτην προσέφερε τὰς συμπεφωνημένας ὑπηρεσίας του πρὸς τὴν ἐναγομένην μέχρι τῆς 9.11.1967, ὅτε ἦγε τὸ 57ον ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ εἶχε συντάξιμον ὑπηρεσίαν 26 περίπου ἐτῶν. Κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην ἡμερομηνίαν ἡ ἐναγομένη Ἑταιρεία προέβη εἰς καταγγελίαν τῆς μετ' αὐτοῦ συμβάσεως ἐργασίας, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός, θεωρήσας ἀσύμφορον διὰ τὸ Δημόσιον τὴν λειτουργίαν ὡρισμένων εἰδικῶν ἀποθηκῶν μονοπωλίου, δι' ἀποφάσεώς του, δημοσιευθείσης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τὴν 31 Ὀκτωβρίου 1967, κατήργησε ταύτας, ἐν αἷς περιελαμβάνετο καὶ ἡ τοιαύτη τῆς Νέας Χαλκηδόνος, εἰς ἣν ὑπηρέτει οὗτος (ἐνάγων). Ἡ διαταχθεῖσα κατάργησις ἐβασίσθη ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 3803/1957, δι' οὗ ὁρίζεται, ὅτι «δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν

δύνανται νά συνιστῶνται εἰδικαί ἀποθῆκαι εἰδῶν μονοπωλίου κατ' ἐκτίμησιν τῶν ἑκάστοτε τοπικῶν ἀναγκῶν καταναλώσεως, ὡς ἐπίσης καί νά καταργῶνται αὐταί». Ἐν ὄψει τούτων ἡ ὑπό τῆς ἐναγομένης ἐργοδότιδος Ἑταιρείας ἐπιχειρηθεῖσα καταγγελία τῆς μετά τοῦ ἐνάγοντος συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου δι' ἀδυναμίαν ἀπασχολήσεως αὐτοῦ συνεπείᾳ τῆς κατόπιν διαταγῆς τῆς Ἀρχῆς ἐπελθούσης παύσεως τῆς λειτουργίας τῆς δι' ἣν προσελήφθη, ἵνα προσφέρῃ τάς ὑπηρεσίας του ἀποθήκης, παρίσταται ὡς ἐκ σπουδαίου λόγου γενομένη. Ὁ σπουδαῖος δέ οὗτος λόγος, δι' ὃν ἐχώρησεν ἡ καταγγελία ἐκ μέρους τῆς ἐναγομένης ἐργοδότιδος, ἀνάγεται προδήλως καί εἰς μεταβολήν τῶν περιουσιακῶν αὐτῆς σχέσεων, ἀφοῦ διά τῆς παύσεως τῆς λειτουργίας τῆς εἰρημένης ἀποθήκης της ἐμειώθησαν ἀσφαλῶς καί τά κέρδη ταύτης, οὐδεμίαν ἔχοντος σημασίαν τοῦ γεγονότος, ὅτι αἱ ἐκ τῆς διαθέσεως τῶν εἰδῶν μονοπωλίου εἰσπράξεις ἀνήκουσι κατά κύριον λόγον εἰς τό παρεμβαῖνον Ἑλληνικόν Δημόσιον, παρ' οὗ μόνον προμήθειαν (ποσοστά) εἰσπράττει αὐτη, δυνάμει τῶν μετ' αὐτοῦ συμβάσεων, τά δέ ἀντιθέτως ὑπό ταύτης ὑποστηριζόμενα ἀποτελούμενα κρίνονται ὡς ἀβάσιμα. Ὁ ἰσχυρισμός, ἐξ ἄλλου, τῆς ἐναγομένης καί τοῦ προσθέτως ὑπέρ αὐτῆς παρεμβάντος Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, ὅτι ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει δέν δύναται νά τύχῃ ἐφαρμογῆς ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 674 Α.Κ., καθ' ὅσον ὁ σπουδαῖος λόγος, δι' ὃν ἐχώρησεν ἡ καταγγελία, ἀναφέρεται εἰς γεγονός ἀνωτέρας βίας, οἷον ἀποτελεῖ καί ἡ κατόπιν νομίμου διαταγῆς τῆς Ἀρχῆς διακοπή ἤ κατάργησις τῆς ἐπιχειρήσεως ἐν ὅλῳ ἤ ἐν μέρει, δέον νά ἀπορριφθῇ κατά τήν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου ὡς ἀβάσιμος, διότι, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι ἐν τῇ κρινομένῃ περιπτώσει τό Δημόσιον δρᾷ οὐχί ὡς ἐπιτάσσουσα Ἀρχή πρός περιφρούρησιν τῆς δημοσίας τάξεως, ἀλλ' ὡς ἐπιχειρηματίας (fiscus) πρός περιφρούρησιν τῶν συμφερόντων τῆς παρ' αὐτοῦ ἀσκουμένης ἐπιχειρήσεως πρός πώλησιν τῶν μονοπωλιακῶν εἰδῶν (πυρείων, πετρελαίου, ἅλατος, παιγνιοχάρτων), ἡ ἐναγομένη ἐτέλει ἐν γνώσει τῆς προαναφερθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 3803/1957, ἀφ' ἧς αὐτη ἐθεσπίσθη καί ἑπομένως ἐγνώριζεν, ὅτι ἦτο δυνατόν τό Δημόσιον νά προβῇ εἰς κατάργησιν τῆς ἀποθήκης, ἐν ᾗ ὑπηρέτει ὁ ἐνάγων, δεδομένου μάλιστα, ὅτι, ὡς ἀπεδείχθη καί κατά τό παρελθόν (1964), τό παρεμβαῖνον εἶχε προβῇ, βάσει τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, εἰς κατάργησιν τοιούτων ἀποθηκῶν, ὥστε, ἐν ὄψει τούτων, ἠδύνατο αὐτη (ἐναγομένη) νά προβλέψῃ καί τήν ἐν προκειμένῳ κατάργησιν τῆς ἐν ᾗ ὑπηρέτει ὁ ἐνάγων ἀποθήκης. Συνεπῶς, ἐλλείψει τοῦ στοιχείου τοῦ ἀπροβλέπτου, δέν ὑφίσταται ἐνταῦθα ἀνωτέρα βία, ἀλλ' ἁπλῶς γεγονός τυχηρόν, οὗτινος ὅμως τόν κίνδυνον φέρει πάντοτε ὁ ἐργοδότης (*Καποδίστριας*, ἐν Ἑρμ.Α.Κ. ὑπ' ἄρθρον 672, ἀριθ. 44 - 46). Μετά ταῦτα τό Δικαστήριον, λαμβάνον ὑπ' ὄψιν τάς ἐν γένει περιστάσεις τῆς ὑποκειμένης περιπτώσεως, ἰδίᾳ δέ α) τήν ἔλλειψιν πταίσματος τόσον τοῦ ἐνάγοντος, ὅσον καί τῆς ἐναγομένης ἐν τῇ διαμορφώσει τῆς τήν πρόωρον καταγγελίαν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἐπιβαλούσης καταστάσεως, β) τάς συνθήκας, ὑφ' ἃς ἐπῆλθεν ἡ μεταβολή τῶν περιουσιακῶν σχέσεων τῆς ἐναγομένης ἐργοδότιδος, γ) τήν ἐκ τῆς ἀπωλείας τῶν μισθῶν (ἐκ δραχμῶν 3.705 μηνιαίως), οὓς θά εἰσέπραττεν ὁ ἐνάγων κατά τό χρονικόν διάστημα (ἐκ πέντε περίπου ἐτῶν) ἀπό τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως μέχρι τοῦ χρόνου λήξεως τῆς συμβάσεως (συμπληρώσεως τοῦ 62ου ἔτους τῆς ἡλικίας του), ἀποθετικήν αὐτοῦ ζημίαν, δ) τήν ἐν γένει οἰκονομικήν κατάστασιν αὐτοῦ, ὄντος ἤδη συνταξιούχου καί λαμβάνοντος σύνταξιν ἐκ δραχμῶν 2.174 μηνιαίως, καθώς καί τήν τοιαύτην τῆς ἐναγομένης, καί ε) τόν χρόνον, καθ' ὃν ὁ ἐνάγων ὑπηρέτησε παρά τῇ ἐναγομένῃ, καί τόν χρόνον, ὅστις ὑπελείπετο διά τήν κανονικήν λῆξιν τῆς ὡρισμένου χρόνου συμβάσεώς του ἐργασίας, κρίνει, ὅτι εἶναι ἐπιδικαστέα εἰς τοῦτον (ἐνάγοντα) εὔλογος, κατ' ἄρθρον 674 τοῦ Α.Κ., ἀποζημίωσις, λόγῳ τῆς ὑπό τῆς ἐναγομένης προώρου διά σπουδαῖον λόγον καταγγελίας τῆς ὑποκειμένης ἐργασιακῆς συμβάσεως καί ὅτι ἡ ἀποζημίωσις αὕτη δέον ὅπως προσδιαριοθῇ εἰς τό ποσόν τῶν δραχμῶν 25.000, καθ' ὃ δέον νά γίνῃ δεκτή ἡ ὑπό κρίσιν ἀγωγή, ἀπορριπτομένης ταύτης κατά τό ἐπί πλέον αἰτούμενον ποσόν, ὡς καί τῆς ὑπέρ τῆς ἐναγομένης ἀσκηθείσης προσθέτου παρεμβάσεως. Ἡ δικαστική δαπανη δέον νά συμψηφισθῇ ἐν μέρει μεταξύ ἐνάγοντος καί ἐναγομένης λόγῳ τῆς ἐν μέρει νίκης καί ἥττης ἑκάστου τούτων (ἄρθρον 180 § 1 Κώδικος Πολ. Δι-

ΑΔΕΙΑΙ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΔΕΙΑΣ ΚΑΤ' ΕΤΟΣ ΜΕΤ' ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΑΣΤΥΦΥΛΑΚΩΝ

Ἀποζημίωσις διὰ μὴ χορηγηθεῖσαν κατ' Α.Ν. 539/1945 ἄδειαν

Ἔλλειψις δικαιώματος ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τῶν ἀντιστοίχων ἡμερῶν ἀδείας τῶν προσθέτων ἀστυφυλάκων καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ὅτι ἐπὶ τούτων ἐφαρμόζεται ὡς πρὸς τὰς ἀδείας ἀναπαύσεως ἡ διὰ τοὺς τακτικοὺς ἀστυνομικοὺς ὑπαλλήλους διάταξις περὶ ἀδειῶν κατ' ἔτος καὶ οὐχὶ ὁ Α.Ν. 539/1945.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφεξῆς δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὑπῆρξε παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ προσθέτου ἀστυφύλακος (περὶ τῆς σχέσεως τοῦ ὁποίου ἴδετε ΕΕΔ 27, 1526, ἔνθα νομολογία) καὶ προέκυψε τὸ ζήτημα τοῦ εἶναι ἄδειας ἐδικαιοῦτο οὗτος.

Πρέπει νὰ εἶναι ὀρθόν, ὅτι τὰ πρόσωπα ταῦτα, ἀπασχολούμενα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν φυσικῶν ἢ νομικῶν προσώπων καὶ δικαιούμενα, κατὰ εἰδικὴν διάταξιν (ἴδετε Α.Π. 321/1966, εἰσηγητὴς *Μ. Ζαφειρόπουλος*, ΕΕΔ 25, 879), τοῦ διπλασίου τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀστυφυλάκων, δὲν ὑπάγονται, ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα ἀδείας κατ' ἔτος, εἰς τὸν κοινὸν περὶ μισθωτῶν ἀ.ν. 539/1945, μετὰ τοῦ ὁποίου δικαιώματος συνεστάτικαὶ τὸ κατ' ἄρθρον 3 § 16 τοῦ νόμου 4504/1966 (ΕΕΔ 25, 439) ἐπίδομα ἀδείας, ἡ παροχὴ τοῦ ὁποίου εἶναι ἀπροσάρμοστος εἰς τὴν περίπτωσιν.

Δικαιοῦται συνεπῶς ὁ πρόσθετος ἀστυφύλαξ τῆς διὰ τοὺς τακτικοὺς ἀστυφύλακας προβλεπομένης ἐκ τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Ἀστυνομικοῦ Σώματος ἀδείας.

Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 2786/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου ΓΩΟΔ' κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ι. Κατσαντώνης**
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Δ. Χρονόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Παπαπαύλου, Λ. Ἀνδριανάτος

Διὰ τῆς ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἐφεσίβλητος ἐξέθηκεν, ὅτι προσελήφθη τὴν 17.9.1954 παρὰ τοῦ ἐναγομένου Ὀργανισμοῦ Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος (Ο.Τ.Ε.) ὡς πρόσθετος ἀστυφύλαξ, διορισθεὶς παρ' αὐτῷ νομίμως κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων, ὅτι ἀπησχολήθη ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ταύτην συνεχῶς ἐκτοτε παρ' ἐκείνῳ ἐπὶ συμβάσει μισθώσεως ἐργασίας μέχρι τῆς 17.1.1968, ὅτε ἀπενώρησεν, ὡς καταληφθεὶς ὑπὸ τοῦ ὁρίου ἡλικίας, ὅτι κατὰ τὰ ἡμερολογιακὰ ἔτη 1963 μέχρι καὶ 1967, καίτοι ἠτήσατο παρὰ τοῦ ἐργοδότου Ο.Τ.Ε. τὴν χορήγησιν αὐτῷ ἀδείας ἀναπαύσεως ἐκ τριάκοντα (30) ἀλλεπαλλήλων ἐργασίμων ἡμερῶν μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν καθ' ἕκαστον ἡμερολογιακὸν ἔτος, ἃς ἐδικαιοῦτο, οὐχ ἧττον ὁ ἐναγόμενος Ο.Τ.Ε. ἐχορήγησεν αὐτῷ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἔτη ἠλαττωμένην ἄδειαν κατὰ τὰ ἐν αὐτῇ εἰδικώτερον. Ἐπὶ τούτοις ἠτήσατο ὁ ἐνάγων, ὅπως ὑποχρεωθῇ ὁ ἐναγόμενος καὶ καταβάλῃ αὐτῷ τὰς ἀντιστοίχους ἀποδοχὰς τῶν μὴ χορηγηθεισῶν ἡμερῶν ἀδείας καθ' ἕκαστον τῶν ἀνωτέρω ἐτῶν, ηὐξημένας κατὰ 100%. Ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, δεχθεῖσα ὅτι ἐπὶ τῶν προσθέτων ἀστυφυλάκων δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ὁ ἀ.ν. 539/1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν», ἀλλ' ὅτι οὗτοι δικαιοῦνται καθ' ἕκαστον ἡμερολογιακὸν ἔτος μηνιαίας κανονικῆς ἀδείας μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 136 § 1 τοῦ ἀπὸ 25.10 - 4.11.1958 Β.Δ. «περὶ Κανονισμοῦ τοῦ Ἀστυνομικοῦ Σώματος», ἐπεδίκασεν εἰς τὸν ἐνάγοντα, κατὰ μερικὴν παραδοχὴν τῆς ἀγωγῆς του, τὰς ἀντιστοίχους ἀποδοχὰς τῶν μὴ χορηγηθεισῶν in natura ἡμερῶν ἀδείας, ἄνευ τῆς αἰτηθείσης προσαυξήσεως 100%, ὡς μὴ ὑφισταμένου, καθ' ἃ δέχεται, πταίσματος τοῦ

κονομίας). (Εἰρήσθω, ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν αἰτεῖται διὰ τῶν προτάσεων του καταδίκην τοῦ παρεμβαίνοντος εἰς τὴν δικαστικὴν δαπάνην ἐπὶ τῆς παρεμβάσεως). Τὸ αἴτημα περὶ κηρύξεως τῆς παρούσης προσωρινῶς ἐκτελεστῆς δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὡς κατ' οὐσίαν ἀβάσιμον, καθ' ὅσον, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, δὲν συντρέχει ἐν προκειμένῳ ἐξαιρετικός τις πρὸς τοῦτο λόγος, οὔτε καὶ ἡ καθυστέρησις τῆς ἐκτελέσεως δύναται νὰ ἐπιφέρῃ ζημίαν τινὰ εἰς τὸν ἐνάγοντα.

ἐναγομένου. Κατὰ τῆς τοιαύτης κρίσεως τῆς ἐκκαλουμένης παραπονεῖται ἤδη ὁ ἐναγόμενος Ὀργανισμός διὰ τοῦ μοναδικοῦ τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως λόγου, ἀναγομένου εἰς ψευδῆ ἑρμηνειαν καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου.

Καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ἔτι ὅτι ἐπὶ τῶν προσθέτων ἀστυφυλάκων, τῶν διοριζομένων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν νομικοῦ ἢ φυσικοῦ προσώπου, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 55 τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀστυνομίας Πόλεων (κωδ. νόμος 2458/1953 διὰ τοῦ Φ.Δ. 31.12.1957/20.1.1958, Φ.Ε.Κ. 11/1958), ἐφαρμόζεται, ὡς πρὸς τὰς ἀδείας ἀναπαύσεως, ἡ διὰ τοὺς τακτικοὺς ἀστυνομικοὺς ὑπαλλήλους προβλέπουσα διάταξις τοῦ ἄρθρου 138 § 1 τοῦ ἀπὸ 25.10/4.11.1958 Φ.Δ. «περὶ Κανονισμοῦ τοῦ Ἀστυνομικοῦ Σώματος», καθ' ἣν «ἕκαστος ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος μετὰ συμπλήρωσιν ἐνιαυσίου ἐν τῷ Σώματι ὑπηρεσίας δικαιοῦται καθ' ἕκαστον ἡμερολογιακὸν ἔτος μηνιαίας κανονικῆς ἀδείας μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν» καὶ οὐχὶ ὁ ἀ.ν. 539/1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν» (βλ. ὑπὲρ τῆς καταφατικῆς ἀπόψεως τὴν προσαγομένην ὑπ' ἀριθ. 997/1967 Γνωμ. Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους), οὔτε ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 138 τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Ἀστυνομικοῦ Σώματος, οὔτε ὑπὸ ἄλλης διατάξεως νόμου καθιεροῦται ὑποχρεώσις καταβολῆς ἀποζημιώσεως εἰς τοὺς προσθέτους ἀστυφύλακας, περιλαμβανούσης τὰς συνήθεις ἀποδοχὰς αὐτῶν τοῦ χρόνου τῆς μὴ χορηγηθείσης in natura ἀδείας ἀναπαύσεως, ἀφοῦ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ καὶ οἱ τακτικοὶ ἀστυφύλακες, τὰς ἀποδοχὰς τῶν ὁποίων ἐκεῖνοι (πρόσθετοι ἀστυφύλακες) ἀκολουθοῦν (ἄρθρον 55 Ὀργανισμοῦ τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων, πρβλ. Α.Π. 234/1953, ΝοΒ 1, σ. 352, Α.Π. 321/1956, ΕΕΔ 25, σελ. 879), κατ' οὐδεμίαν διάταξιν νόμου δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τῶν ἀντιστοίχων ἡμερῶν ἀδείας, δι' ἃς οὗτοι δὲν ἐποιήσαντο χρῆσιν ταύτης, ἀλλὰ συνέχισαν ἐργαζόμενοι. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων ἐν προκειμένῳ ὁ ἐναγὼν πρόσθετος ἀστυφύλαξ, λαβὼν παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος - ἐναγομένου ἐργοδότου του Ο.Γ.Ε. ἀδείας ἀναπαύσεως, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀ.ν. 539/1945, κατὰ τὰ ἡμερολογιακὰ ἔτη 1963 - 1967, ἤτοι ἐξ 22 ἡμερῶν καθ' ἕκαστον ἔτος μέχρι τοῦ 1965 καὶ ἐξ 23 ἡμερῶν ἐκτοτε, ὡς δέχεται ἡ ἐκκαλουμένη, μὴ πληττομένη κατὰ τοῦτο καὶ προκύπτει ἄλλως τε ἐκ τῶν ἐν ὄψει ἀποδεικτικῶν στοιχείων, ἤτοι τῆς καταθέσεως τοῦ ἐνώπιον τοῦ πρωτοδίκως δικάσαντος ἐνόρκως ἐξετασθέντος μάρτυρος, κατὰ τὸ ἐπικαλούμενον καὶ προσαγόμενον ταυταριθμον τῇ ἐκκαλουμένῃ πρακτικὸν συνεδριάσεως καὶ πάντων τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων, δὲν δικαιοῦται ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὰς ἀντιστοίχους ἀποδοχὰς τῶν ἡμερῶν ἀδείας πέραν τοῦ ὡς ἄνω ἀριθμοῦ καὶ μέχρι τοῦ ἀριθμοῦ 30, καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ἔτι ὅτι ἔδει νὰ χορηγηθῇ αὐτῷ μηνιαῖο καθ' ἕκαστον ἡμερολογιακὸν ἔτος ἄδεια ἀναπαύσεως συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 138 § 1 τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Ἀστυνομικοῦ Σώματος. Ὅθεν ἐσφαλῆ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἀντιθέτως ἀποφηναμένη καὶ ἐπιδικάσασα εἰς τὸν ἐφεσίβλητον - ἐνάγοντα τοιαύτην ἀποζημίωσιν ἐκ δραχμῶν ἐν ὅλῳ 5.026, ἐφ' ᾧ καὶ κατὰ παραδοχὴν ἐν τούτῳ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως τοῦ ἐναγομένου Ὀργανισμοῦ κατὰ τὸν σχετικὸν αὐτῆς λόγον δέον νὰ μεταρρυθμισθῇ, ἐπὶ τῷ τέλει νὰ ἀπορριφθῇ ἐξ ὁλοκλήρου ἡ ἀγωγή, ἤτοι καὶ κατὰ τὸ αἴτημα περὶ ἐπιδικάσεως τῶν ἀντιστοίχων ἀποδοχῶν τῶν μὴ χορηγηθεισῶν in natura ἡμερῶν ἀδείας μέχρι τοῦ ἀριθμοῦ 30 καθ' ἕκαστον τῶν ἀναφερομένων ἡμερολογιακῶν ἐτῶν.

ΕΠΙΒΛΑΒΕΙΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΕΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΔΙΑ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΔΕΙΑΣ ΚΑΤ' ΕΤΟΣ

Προϋπόθεσις τοῦ δικαιώματος ἐλαχίστης ἀδείας κατ' Α.Ν. 539/1945

Δικαίωμα ηὐξημένης ἀδείας 12 ἡμερῶν κατ' ἐλάχιστον ὅριον κατ' ἔτος τῶν ἀπασχολουμένων εἰς ἐπιβλαβῆ διὰ τὴν ὑγείαν των ἢ εἰς ἰδιαιτέρως κοπιώδη ἔργα, τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸ ἄρθρον 2 § 5 Α.Ν. 539/1945 ἢ εἰς τὰ κατ' ἐξουσιοδότησιν ἐκδιδόμενα διατάγματα, ἀνεξαρτήτως ἂν δι' ἄλλων διατάξεων καὶ δι' ἄλλους σκοποὺς χαρακτηρίζωνται αἱ ἀπασχολήσεις ὡς βαρεῖαι ἢ ἀνθυγιειναί, ὡς διὰ τὴν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἀσφάλισιν.

Κατὰ τὴν διατύπωσιν τοῦ ἄρθρου 2 § 5 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 περὶ ἀδείων μισθωτῶν (ΕΕΔ 10, 806 ἐπ.) ἐπιβάλλεται ἄδεια κατ' ἔτος μετ' ἀποδοχῶν οὐχὶ ὀλιγωτέρα τῶν 12 ἀλλεπαλλήλων ἐργασίμων ἡμερῶν εἰς τοὺς ἐν τῇ διατάξει μισθωτούς, οἱ ὁποῖοι ἐκτελοῦν κατὰ κανόνα ἔργα ἐπιβλαβῆ διὰ τὴν ὑγείαν των ἢ ἰδιαιτέρως κοπιώδη, ἐπιφυλαχθέντος τοῦ διὰ δ.δ., προκαλουμένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, καθορισμοῦ καὶ ἄλλων, πλὴν τῶν ἀνωτέρω, ἐπιβλαβῶν ἢ ἰδιαιτέρως κοπιωδῶν διὰ τοὺς μισθωτοὺς ἀπασχολήσεων. (Ἴδετε τοιαῦτα διατάγματα ἐν ΕΕΔ 19, 808).

Μὴ ἐκδοθέντος συναφῶς διὰ τὴν κατηγορίαν τοῦ ἐνάγοντος, ὡς δέχεται ἡ κατωτέρω δικαστικὴ ἀπόφασις, ὁριστικοῦ διατάγματος εἰδικῶς διὰ τὸ δικαίωμα ἀδείας, οὗτος δὲν ἐδικαιοῦτο τῆς ἐλαχίστης ἀδείας τοῦ νόμου.

Ὁ χαρακτηρισμὸς τοῦ ἐπαγγέλματος ὡς ἀνθυγιεινοῦ διὰ τὰ ἐκ τῆς ἀσφαλίσεως εἰς τὸ Ι.Κ.Α. δικαιώματα τοῦ μισθωτοῦ εἶναι βεβαίως ἐντελῶς ἄσχετος πρὸς τὸ δικαίωμα ἀδείας, ὡς εἶναι καὶ ἄσχετος διὰ τὴν παροχὴν ἐπιδόματος δι' ἀνθυγιεινὴν ἐργασίαν, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸν νόμον 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας χορηγοῦνται διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐὰν δὲν ἔχουν χορηγηθῆ πρὸ αὐτοῦ διὰ τῶν κατὰ τὸν ἀ.ν. 28/1944 ἐκδιδομένων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, αἱ ὁποῖαι διατηροῦν τὸ κῦρος των καὶ μετὰ τὸν νόμον 3239/1955 (ἄρθρον 41).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 585/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου ΓΧΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Εὐάγγ. Ἀνδριανός**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἐμμ. Ἀνδριανάκης, Ι. Καπελλᾶς

Ἐκ τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 2 ἀ.ν. 539/1945 σαφῶς συνάγεται, ὅτι τῆς ηὐξημένης ἀδείας τῶν δώδεκα ἡμερῶν κατ' ἐλάχιστον ὅριον δικαιοῦνται οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς ἐπιβλαβῆ διὰ τὴν ὑγείαν των ἢ ἰδιαιτέρως κοπιώδη ἔργα, τὰ ἀναφερόμενα ρητῶς εἰς τὸν ἐν λόγῳ νόμον ἢ εἰς τὰ κατ' ἐξουσιοδότησιν ἐκ τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τῆς αὐτῆς παραγράφου ἐκδιδόμενα διατάγματα. Ὅτι ἡ ἀπαρίθμησις εἶναι περιοριστικὴ καὶ οὐχὶ ἐνδεικτικὴ προκύπτει ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς προβλέψεως περὶ ἐκδόσεως διαταγμάτων διὰ τὴν ἐπαγωγὴν καὶ ἄλλων ἀπασχολήσεων εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἐπιβλαβῶν διὰ τὴν ὑγείαν ἢ ἰδιαιτέρως κοπιωδῶν, διότι ἄλλως θὰ ἦρκει ἡ γενικὴ διάταξις τοῦ πρώτου ἐδαφίου καὶ ἡ ἐν τοῖς πράγμασι συνδρομὴ τῶν ὅρων τοῦ ἐπιβλαβοῦς ἢ τοῦ ἰδιαιτέρως κοπιώδους τῆς ἀπασχολήσεως. Συνεπῶς ἐργασία, μὴ ἐπαγομένη ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 539/1945 ἢ ὑπὸ βασιλικοῦ διατάγματος, ἐκδιδομένου κατ' ἐξουσιοδότησιν ἐκ τοῦ νόμου τούτου καὶ προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἐπιβλαβῶν διὰ τὴν ὑγείαν ἢ ἰδιαιτέρως κοπιωδῶν, δὲν παρέχουν εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς ταύτας ἐνήλικας τὸ δικαίωμα, ὅπως τύχωσι τῆς ηὐξημένης ἀδείας ἐκ δώδεκα τοὐλάχιστον ἐργασίμων ἡμερῶν, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν ἐν τοῖς πράγμασιν αἱ ἀσχολίαι αὗται εἶναι ἐπιβλαβεῖς ἢ κοπιώδεις (Α.Π. 538/1960, ΕΕΔ 19, 839) καὶ ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν δι' ἄλλων διατάξεων καὶ δι' ἄλλους σκοποὺς χαρακτηρίζωνται ὡς βαρεῖαι ἢ ἀνθυγιειναί.

Ἐν προκειμένῳ ἐκτίθεται ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ ὅτι ὁ ἐνάγων ἀπησχολήθη ἐπὶ ἓν καὶ πλέον ἔτος ὡς ἐργάτης συντηρήσεως γραμμῶν τῶν ἠλεκτρικῶν σιδηροδρόμων, ὅτι ἡ τοιαύτη ἐργασία του ἦτο καὶ ἐχαρακτηρίσθη δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (τῆς ΙΑ' ἀριθ. 22737/1966), ἐκδοθείσης δυνάμει τῶν περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων διατάξεων (ἄρθρα 2 καὶ 16 ἀ.ν. 1846/1951 καὶ 1 καὶ 5 ν.δ. 3710/1957) ὡς ἀνθυγιεινὴ καὶ βαρεῖα καὶ ὅτι, παρὰ ταῦτα, ἔτυχε κατὰ τὸ 1967 ἀδείας ἐξ ἐργασίμων ἡμερῶν καὶ οὐχὶ δωδέκα, ὡς ἐδικαιοῦτο δυνάμει τοῦ ἄρθρου 2 § 5 ἀ.ν. 539/1945, διόκειται δὲ νὰ ὑποχρεωθῆ ὁ ἐναγόμενος νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἐνάγοντα ἀποζημίωσιν διὰ τὴν μὴ χορήγησιν τῆς ἐπὶ πλέον ἀδείας, προσηυξημένην κατὰ 100% λόγῳ πταίσματός του. Οὕτως ἔχουσα ἡ ἀγωγὴ εἶναι ἀπορριπτέα ὡς νόμῳ ἀβάσιμος, διότι ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀπασχόλησις τοῦ ἐνάγοντος δὲν ἔχει χαρακτηρι-

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΠΑΘΟΝΤΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΚΑΤΑ ΝΟΜΟΝ ΠΕΡΙ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ

Ἐκδίκασις ἀγωγῆς κατ' ἐργατικὴν διαδικασίαν Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας

Ἀπαιτήσεις ἐκ τοῦ Νόμου 551/1915 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων.—Ἐκδίκασις ὑπὸ τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου κατὰ τὴν διαδικασίαν ἄρθρου 691 ἐπ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.—Μὴ καταβολὴ δικαστικοῦ ἐνσήμου κατὰ τὴν ἀνωτέρω διαδικασίαν.—Ἐφαρμογὴ Νόμου 551/1915 καὶ ἐπὶ Νομικῶν Προσώπων Ἰδιωτικοῦ Δικαίου.—Ὑπαιτιότης παθόντος.—Ἀποζημίωσις ἐπὶ μερικῆς διαρκοῦς ἀνικανότητος.—Ἀναπροσαρμογὴ ἀποζημιώσεων.—Νοσήλεια καὶ ἰατρικὰ ἔξοδα παθόντος.—Ὀφειλὴ τόκων.

Ἀντικείμενον τῆς δίκης ὑπῆρξεν ἀξίωσις μισθωτοῦ ἐπιχειρήσεως, παθόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, πρὸς ἀποζημίωσίν του κατὰ τὸν νόμον 551/1915, ὡς ἐτροποποιήθη, περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογήν, δεδέντος ὅτι ὁ παθὼν δὲν ὑπήγετο εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., ὁπότε ὁ ἐργοδότης θὰ ἀπηλλάσσετο τῆς ἐκ τοῦ ἀνωτέρω νόμου εὐθύνης πρὸς ἀποζημίωσιν (ἄρθρον 60 ἀ.ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, βλ. τὰ ΕΕΔ 26, 233).

Δέχεται ἡ κατωτέρω δικαστικὴ ἀπόφασις καὶ ὀρθῶς ἐδέχθη (βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 27, 1491, Ἀν. *Μαλάτσιον* ΕΕΔ 27, 1256), ὅτι καὶ ἡ διαφορὰ αὕτη, οὖσα ἐκ τῶν τοῦ ἄρθρου 691 Κώδικος Πολ. Δικονομίας, νομίμως εἰσήχθη πρὸς ἐκδίκασιν ἐνώπιον τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου. Ἄλλης γνώμης ὁ Στ. Σταυρόπουλος, Ἑρμηνεία Κώδικος Πολ. Δικονομίας, σελ. 915, καθ' ἃς βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 27, 1491).

Δέχεται ἡ κάτωθι ἀπόφασις, ὅτι ἐπὶ ἀγωγῶν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 691 ἐπ. Κώδικος Πολ. Δικονομίας ποσοῦ ἀνωτέρου τῶν δραχμῶν 15.000 δὲν ἀπαιτεῖται καταβολὴ δικαστικοῦ ἐνσήμου. (Ἀντίθετος ἡμῖν ἡ μεταγενεστέρα Ἐφετείου Ἀθηνῶν 1837/1969, εἰσηγητὴς Ἀν. *Τσαπόγας*, ΕΕΔ 28, 990, ἔνθα σημειώσεις μας).

Κατὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν συνέβη τὸ ἐν προκειμένῳ ἐργατικὸν ἀτύχημα ἴσχυεν ὡς πρὸς τὴν ἀναπροσαρμογὴν τῶν ἐκ τοῦ ἀνωτέρω νόμου ἀποζημιώσεων ἡ ἐφαρμοζομένη ὑπὸ τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως ὑπ' ἀριθ. 38901/7501/1957 ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Δημοσίων Ἔργων, Συγκοινωνιῶν, Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας (ΕΕΔ 27, 156).

Ἰσχύουσα νῦν ἡ ὑπ' ἀριθ. 20240/1778/1968 ἀπόφασις τῶν αὐτῶν Ὑπουργῶν (ΕΕΔ 27, 456, ἴδετε περὶ τοῦ θέματος σημειώσεις ἡμῶν ἐν ΕΕΔ 27, 578).

Ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ἀποζημιώσεως κατὰ τὸν ἐν λόγῳ εἰδικὸν νόμον 551/1915, ἡ πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου ἀπορρέει ἐκ τῆς ἀντικειμενικῆς εὐθύνης αὐτοῦ, χωρὶς νὰ ἐρευνᾶται ἡ ὑπαιτιότης αὐτοῦ, οὔτε καὶ ἡ ὑπαιτιότης τοῦ παθόντος μισθωτοῦ, πλὴν ἂν ὑπῆρξεν ἡ ἐν ἄρθρῳ 16 τοῦ νόμου τούτου ἀμέλεια τούτου, ὁπότε ὁ δικαστὴς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ μειώσῃ κατὰ τὴν κρίσιν του τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως, ὄχι ὅμως κάτω τοῦ ἡμίσεως αὐτῆς, ὡς καὶ ἂν ὁ παθὼν ἐκ προθέσεως προεκάλεσε τὸ ἀτύχημα, ὁπότε δὲν παρέχεται δικαίωμα ἀποζημιώσεως. (Ἴδετε ἐκτενέστερον σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 27, 1413).

Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Κεφαλληνίας 90/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Κ. Τσαμαδὸς**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Γεράκης, Π. Ἀγγελάτος

Ἡ κρινομένη ἀγωγὴ ἀποζημιώσεως ἐξ ἐργα-

σθῆ ὡς ἐπιβλαβὴς διὰ τὴν ὑγείαν ἢ ἰδιαιτέρως κοπιώδης οὔτε διὰ τοῦ ἀ.ν. 539/1945, οὔτε διὰ βασιλικοῦ διατάγματος, ἐκδοθέντος προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατ' ἐξουσιοδότησιν ἐκ τοῦ νόμου τούτου. Ὁ χαρακτηρισμὸς ὡς βαρείας καὶ ἀνθυγιεινῆς τῆς ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἐπισκευῆς καὶ συντηρήσεως σιδηροδρομικῶν γραμμῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22737/Ι.199/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 25, 499), δι' ἧς, ἐκδοθείσης κατ' ἐξουσιοδότησιν ἐκ τῶν ἄρθρων 2 καὶ 16 ἀ.ν. 1846/1951 καὶ 1 καὶ 5 ν.δ. 3710/1957, ἐτροποποιήθησαν τὰ ἄρθρα 101 καὶ 106 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α., εἶναι ἄσχετος πρὸς τὸν ἀ.ν. 539/1945 καὶ ἐγένετο πρὸς ρύθμισιν θεμάτων κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως καὶ ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν σχετικῶν διατάξεων, οὐχὶ δὲ πρὸς τὸν σκοπὸν ὑπαγωγῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τούτων εἰς τὰς περὶ ηὐξημένης ἀδείας διατάξεις.

τικοῦ ἀτυχήματος (νόμος 551/1915) ἁρμοδίως ἀφορεται πρὸς ἐκδίκασιν ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου τούτου, δικάζοντος κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 691 ἐπ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας. Τοῦτο δὲ διότι ἡ ρηθεῖσα διαφορὰ περιλαμβάνεται εἰς τὰς ἀναφερομένας εἰς τὸ Κεφάλαιον Η' τῶν εἰδικῶν διαδικασιῶν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας τοιαύτας, ἐκδικαζομένας κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 692 - 720 τοῦ αὐτοῦ Κώδικος (ἐργατικαὶ διαφοραί) καὶ δὴ εἰς τὴν γενικὴν διατύπωσιν τοῦ ἄρθρου 691 ἀριθ. 1 αὐτοῦ, ὁρίζοντος ὅτι κατὰ τὴν ἄνω εἰδικὴν διαδικασίαν δικάζονται αἱ διαφοραὶ ἐκ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ἢ καὶ ἐξ οἱασδήποτε ἄλλης αἰτίας ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς κλπ., ἐνῷ, ἐξ ἄλλου, κατ' ἄρθρον 37 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, καταργοῦνται πᾶσαι αἱ διατάξεις, αἱ ὁποῖαι ἀναφέρονται εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐν ἄρθρῳ 691 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας διαφορῶν.

Ἐτέρωθεν ἐκ τῆς διατυπώσεως τοῦ ἄρθρου 52 ἐδάφ. 8 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου, ὁρίζοντος ὅτι διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ν.δ. τῆς 24 Ἰουλίου / 25 Αὐγούστου 1920 περὶ εὐθύνης ἐξ ἀτυχημάτων συνάγεται, ὅτι καταργηθεῖσα ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ ἀνωτέρω νόμου, ἡ ἀναφερομένη εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Εἰρηνοδίκου, ἀνεξαρτήτως ποσοῦ, συμφώνως καὶ πρὸς τὴν προμνησθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 37 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας (*Γ. Οἰκονομοπούλου*, Εἰσήγησις περὶ τῶν νόμων 551 καὶ εἰδικῶς περὶ τοῦ ἄρθρου 15 αὐτοῦ ἐν ΕΕΔ 18, 1071, ἀριθ. 15, *ἀλλαχ.* ΕΕΔ 27, 1448, Contra *Σταυρόπουλος*, ὑπ' ἄρθρον 691 § 12, σελ. 915).

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, ἱστορικῶν μὲν ἐχουσα ὅτι ὁ ἐναγων ὑπέστη παραμόρφωσιν τῆς ἄκρας δεξιᾶς χειρός, καθ' ὃν χρόνον ἠσχολεῖτο μὲ τὸν καθαρισμὸν τοῦ ἀναβατορίου τοῦ ἐλαιοτριβείου τοῦ ἐναγομένου, παρ' οὗ εἶχε προσληφθῆ διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, κατὰ τὰ λεπτομερῶς ἐν αὐτῇ ἐκτιθέμενα, αἰτηται δὲ τὴν καταψήφισιν τοῦ ἐναγομένου πρὸς παροχὴν αὐτῷ ἀποζημιώσεως ἐκ δραχμῶν 75.845, ἀντιστοιχούσης εἰς τὴν ἣν ἐκ τοῦ ἀτυχήματος ὑπέστη διαρκῆ μερικὴν ἀνικανότητα πρὸς πᾶσαν ἐργασίαν, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ νόμου εἶναι νόμιμος βάσις, ἔρεισμα εὑρίσκουσα εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 551/1915, ὡς ἐκωδικοποιήθη ὑπὸ τοῦ β. διτος τῆς 24 Ἰουλίου / 25 Αὐγούστου 1920 καὶ ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 1765/1930 καὶ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ν. 5241/1931. Ἐρευνητέα ἐπομένως κατ' οὐσίαν ἀποβαίνει, μὴ ἰσοκειμένη εἰς τὴν καταβολὴν τέλους δικαστικοῦ ἐνσήμου, καὶτοι τὸ αἰτούμενον δι' αὐτῆς ποσὸν ὑπερβαίνει τὰς δραχμὰς 15.000, πραγματι ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου ΓΞΟΔ' ἐπικράτησεν ἡ ἄποψις ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται ἡ καταβολὴ δικαστικοῦ ἐνσήμου ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν, κυρίως ἐπὶ τῇ σκέψει ὅτι ἡ ἀπειλουμένη μοναδικὴ κύρωσις ἐν περιπτώσει παραλείψεως καταβολῆς αὐτοῦ, ἦτοι ἡ ἐρημοδικία, ἦτο νόμῳ ἀνεπίτρεπτος (Α.Π. 501 καὶ 559/1951, ἴδε ΕΕΔ 11, 88 καὶ 178). Ἡ αὐτὴ ὅμως λύσις προσήκει καὶ ὑπὸ τὸν Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας, δεδομένου ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 712 αὐτοῦ καὶ ἂν ἀκόμη δὲν ἐμφανισθῇ ἢ δὲν ἐμφανισθῇ προσηκόντως τις τῶν διαδίκων, ἡ διαδικασία προβαίνει ὡς ἐὰν ἦσαν πάντες οἱ διάδικοι παρόντες, ἦτοι καὶ νῦν εἶναι νόμῳ ἀνεπίτρεπτος ἡ ἐρημοδικία. Ἡ λύσις αὕτη, ἄλλως τε, ἐνισχύεται καὶ πρὸς τὴν πρόθεσιν τοῦ νομοθέτου, ὅπως οἱ ἐργαζόμενοι ἐπιτυγχάνουν τὴν λύσιν τῶν διαφορῶν των διὰ διαδικασίας ὀλιγοδαπάνου, ρητῶς τονισθέντος ὅτι ἡ ὕπαρξις μειωμένων δικαστικῶν ἐξόδων ἔχει μεγίστην σημασίαν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς διαδικασίας τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν (*Γ. Οἰκονομοπούλου*, ἔνθ' ἀνωτ. ἀριθ. 12, 13, ὑπ' ἀριθ. 19365/1969 ἐγκύκλ. Ὑπουργείου Δικαιοσύνης, Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Πατρῶν 43/1969, ΕΕΔ 28, 379, σημ. *Κοτζιᾶ*, ἐπὶ τὴν ἀντίθετον 61/1969 Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Πατρῶν, ΕΕΔ 28, 381, σχόλιον *Σεντάκεως*, ΕΕΔ 28, 143, *Ἀμπατζῆ*, Αἱ ἐργατικαὶ διαφοραὶ καὶ τὸ δικαστικὸν ἔνσημον, ΕΕΔ 28, 263, Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 907/1968, ΕΕΔ 28, 469, *Δεληκωστοπούλου - Σιναπόπουλου*, Ἑρμηνεία Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας Β', σελ. 5ε).

Ἀπεδείχθησαν τὰ ἀκόλουθα πραγματικὰ περιστατικά: Ὁ ἐναγων, μὴ ὢν ἠσφαλισμένος εἰς τὸ Ι.Κ.Α., προσελήφθη παρὰ τοῦ ἐναγομένου ἐλαιουργικοῦ συνεταιρισμοῦ, διατηροῦντος ἐν Χανδάκοις Κεφαλληνίας ἐλαιοτριβεῖον ἐκτὸς τῆς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς Ι.Κ.Α., διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὡς ἐργάτης - μηκτικὸς μηχανικός, τὴν 22.11.1965 ἀντὶ ἡμερομισθίου 100 δραχμῶν. Τὴν 17ην Φεβρουαρίου 1968 κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του ὡς χειριστοῦ καὶ συντηρητοῦ τῶν κινητηρίων καὶ λοιπῶν μηχανημάτων τοῦ ἄνω ἐλαιοτριβείου, ἔνεκα τῆς ἀμελείας τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐναγομένου καὶ τοῦ ἐπιβλέποντος μηχανικοῦ, οἵτινες δὲν ἐμερίμνησαν νὰ κατασκευασθῇ εἰς τὸ ἐλαιοτριβεῖον σταθερὰ καὶ ἐπίνδυνος ἄνοδος πρὸς καθαρισμὸν τῶν μηχανημάτων, ἀλλ' ἐχρησιμοποίουν ὡς ἄνοδον τὴν πλάκα

του σπαστήρος, ὁ ἐνάγων, ἀνελθών ἐπὶ τῆς πλωρᾶς τοῦ σπαστήρος πρὸς καθαρισμὸν τοῦ ἀγωγοῦ ταρίου, ὠλίσθησεν ἕνεκα ὀλισθηρότητος ταύτης ἐκ τῶν ἐλαιολιπάνσεων καὶ ἐν τῇ προσπαθείᾳ του ὅπως στηριχθῇ ἐπί τινος σημείου πρὸς ἀποφυγὴν τῆς πτώσεώς του ἐπὶ τοῦ ἐδάφους εὑρέθη ἡ δεξιὰ ἄκρα χεὶρ του ἐντὸς τοῦ στομίου τοῦ σπαστῆρος, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ὑποστῇ συντριπτικὰ κατάγματα μετ' ἀποσπάσεως τῶν δύο πρώτων φαλάγγων τοῦ δείκτου καὶ παρυμένου δακτύλων τῆς ὡς ἄνω χειρὸς του καὶ καταγματα συντριπτικὸ μετ' ἀποσπάσεως τῆς πρώτης ἀντιχειρὸς φάλαγγος τοῦ μεσαίου δείκτου καὶ τοῦ ἀντίχειρος τῆς ἰδίας χειρός του. Συνεπείᾳ τοῦ ἀνωτέρω ἀτυχήματος αἱ διατηρηθεῖσαι ὑπόλοιποι φάλαγγες τῶν δακτύλων του ἀπενεκρώθησαν. Τὰ ἀνωτέρω πραγματικὰ περιστατικὰ διεπιστώθησαν καὶ ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 135, 142/1966 καὶ 751/1966, ἀντιστοίχως, ἀποφάσεων τοῦ Τριμελοῦς Πλημμελειοδικείου Κεφαλληνίας καὶ τοῦ Δικαστηρίου τῶν ἐν Πάτραις Ἐφετῶν, δι' ὧν κατεδικάσθη ὁ ἐπιβλέπων μηχανικὸς τοῦ ἐναγομένου συνεταιρισμοῦ ἐπὶ σωματικῇ βλάβῃ ἐξ ἀμελείας. Τὰ δὲ ἀποδεχθέντα ὡς ἄνω πραγματικὰ περιστατικὰ προδήλως τὸ ἐπελθὸν ἀτύχημα συνδέεται μετὰ τῆς ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἐκτελουμένης ἐργασίας ἐν σχέσει αἰτίου καὶ ἀποτελέσματος, ἐπὶ τὴν ἔννοιαν ὅτι ἕνεκεν τῆς ἐργασίας ἐδημιουργήθησαν αἱ ἰδιαίτερα ἐκείνα πραγματικαὶ συνθῆκαι, αἱ ἑκάστοτε ἀναγκαῖαι διὰ τὴν ἐπέλευσιν τοῦ ἀτυχήματος καὶ αἵτινες δὲν θὰ ἐλάμβανον χώραν ἄνευ ἐκείνης (Α.Π. 727/1964, ΝοΒ 13, 557).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 ἐδ. 2 τοῦ νόμου 551, ὡς κωδικοποιηθεὶς καὶ τροποποιηθεὶς ἰσχύει νῦν, εἰς τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου τούτου ἀποζημίωσιν, εἰς ἣν ὑποχρεοῦνται κατὰ τὸν ἐν ἐδαφίῳ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 2 οἱ ἐργοδόται οἰκοδομικῶν καὶ ἄλλων τεχνικῶν ἔργων καὶ οἱ κύριοι ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων ἐκ τῶν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένων, ὑποχρεοῦται καὶ τὸ Δημόσιον καὶ πᾶν ἐν γένει νομικὸν πρόσωπον ἀπασχολοῦν ἀπ' εὐθείας ἐργάτας ἢ ὑπαλλήλους εἰς ταυτὰς ἐργασίας ἢ ἐπιχειρήσεις. Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης, ἐφαρμοζομένης καὶ ἐπὶ νομικῶν προσώπων ἰδιωτικοῦ δικαίου, οἷος εἶναι ὁ συνεταιρισμός, ὡς μὴ ποσομένης ταύτης οὐδεμιᾶς διακρίσεως, διὰ τὴν ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 1 εὐθύνην τῶν νομικῶν προσώπων ἀδιαμέσως ἀπαιτεῖται, ὅπως αἱ ἐργασίαι καὶ ἐπιχειρήσεις, καθ' ἃς ἐπῆλθε τὸ ἀτύχημα εἰς τοὺς ἐν αὐταῖς χρησιμοποιουμένους ὑπὸ τούτων ἐργάτας ἢ ὑπαλλήλους, φέρωσιν, ὡς πρὸς ταῦτα, τὸν χαρακτῆρα κερδοσκοπικῆς ἐπιχειρήσεως, ὡκεῖ μόνον νὰ εἶναι ἐκ τῶν ἐν τῷ πρώτῳ ἐδαφίῳ χρησιμοποιουμένων, ἤτοι νὰ πρόκειται περὶ ἐργασίας, ἥτις, ἐὰν ἐνηργεῖτο ὑπὸ ἰδιώτου, θὰ ἔφερε τὸν χαρακτῆρα τινὸς τῶν ἐν τῷ ἐδαφίῳ 1 τοῦ ἄρθρου 2 ἐργασιῶν ἢ ἐπιχειρήσεων (Α.Π. 257/1957, ΝοΒ 5, 862, Α.Π. 311/1938, Θέμ. ΜΘ', 84, Πρωτ. Τρικ. 15/1964, Ἀρχ. Νομολ. ΙΣΤ', 61). Ἀπορριπτέα, ὅθεν, εἶναι τὰ ἐναντία ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ὑποστηριζόμενα.

Ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου, ὅτι ὁ ἐνάγων εἶναι συνεταῖρος τοῦ ἐπελθόντος αὐτῷ ἀτυχήματος, τῷ λόγῳ δὲ τούτου δέον ὅπως μὴ ἐπιδικασθῇ αὐτῷ ἀποζημίωσις, ἄλλως περιορισθῇ αὐτὴ εἰς ποσοστὸν 10%, εἶναι ἀπορριπτέος, καθ' ὅσον οὐδεμίαν ἐπιρροὴν ἀσκεῖ ἡ συνδρομὴ ἰδίας τοῦ παθόντος ἰδιοτητος (ἀμελείας) ἐν τῇ ἐπελεύσει τοῦ ἀτυχήματος διὰ τῶν προαδιορισμῶν τῆς ἐπιδικασθησομένης ἀποζημιώσεως, ἥτις ἀμέσως δὲν δικαίτει τὸν αἰτιώδη σύνδεσμον μεταξὺ ἐργασίας καὶ ἀτυχήματος, ἀλλ' ὡς μόνον ἀποτέλεσμα ἔχει, ἐν συνδρομῇ τῶν ἐν ἄρθρῳ 16 § 4 ν. 551 προϋποθέσεων, τὴν κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστοῦ μείωσιν τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, ἐξαιρουμένης μόνης τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν ὁ παθὼν ἐνήργησεν ἐκ δόλου (Α.Π. 727/1964, ΝοΒ 13, 557). Δὲν ἰσχυρίζεται δὲ ὁ ἐναγόμενος συνεταιρισμός, ὅτι ὁ παθὼν ἀδικαιολογήτως παρέλειψε διατάξεις ἰσχυόντων νόμων ἢ διαταγμάτων περὶ τῶν ὅρων ἀσφαλείας ἢ κανονισμῶν περὶ αὐτῶν, ἐκδοθέντων ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Δημοσίας Ἀρχῆς ἢ ἐκδοθέντων μὲν ὑπὸ τοῦ κυρίου τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐπικυρωθέντων δὲ ὑπὸ τῆς Ἀρχῆς, ὡς καὶ ὅτι οἱ κανονισμοὶ οὗτοι ἦσαν ἀνηρτημένοι κατὰ τρόπον εὐαναγνωστον εἰς κατάλληλα μέρη τοῦ τόπου τῆς ἐργασίας (ἄρθρον 16 § 4).

Ἐκ τῶν προεκτεθέντων ἀποδεικτικῶν μέσων καὶ ἰδία ἐκ τῆς διενεχθείσης, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου, πραγματογνωμοσύνης παρὰ τῶν χειρουργῶν ἰατρῶν Σ.Μ. καὶ Γ.Μ., συνεκτιμωμένης καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2343/1968 ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου τοῦ Ο.Γ.Α., ἡ πρὸς ἐργασίαν ἀνικανότης τοῦ ἐνάγοντος τόσον διὰ τὸ ἐπ' αὐτοῦ ἀσκούμενον, κατὰ τὸν χρόνον τοῦ ἀτυχήματος, ἐπάγγελμα ἐργάτου ἐλαιοτριβείου, ὅσον καὶ διὰ πᾶν ἕτερον ἐπάγγελμα (Α.Π. 83/1963, ΕΕΔ 28, 521), ἀνέρχεται εἰς ποσοστὸν 70%.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 2 β.δ. τῆς 21 - 7/25.8.1920 περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ εὐθύνης πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ἐξ ἀτυχήματος ἐν τῇ ἐργασίᾳ παθόντων ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 νόμου 4705/1930 καὶ ἄρθρου μόνου νόμου 5211/1931 περὶ αὐθεν-

τικής ἑρμηνείας τοῦ ἄρθρου 1 § 2 τοῦ νόμου 4705/1930), ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 ἀποζημίωσις ἐν περιπτώσει μερικῆς διαρκοῦς ἀνικανότητος περιλαμβάνει τὸ ἐξαπλάσιον τοῦ μισθοῦ, καθ' ὃ ἠλαττώθη ἢ δύναται νὰ ἐλαττωθῇ τὸ ἐτήσιον ἐκ μισθοῦ εἰσόδημα τοῦ παθόντος, οὐδέποτε δὲ εἶναι ὀλιγώτερον τῶν δραχμῶν 22.000. Ἐπὶ ἐλαττώσεως δὲ ἐπερβαινούσης, μετὰ τὸν ὡς ἄνω ἐξαπλασιασμόν, τὸ ποσὸν τῶν 30.000 δραχμῶν, ἡ ἀποζημίωσις συνίσταται εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο τῶν 30.000 δραχμῶν, ηὐξημένη διὰ τοῦ ἑνὸς τετάρτου τοῦ ποσοῦ, καθ' ὃ ὑπάρχει ἡ ὑπέρβασις. Διὰ τὴν ἀναπροσαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω ποσῶν ἐφαρμοστέα τυγχάνει ἡ ὑπ' ἀριθ. 38904/7594/1957 ἀπόφασις Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Δημοσίων Ἔργων, Συγκοινωνιῶν, Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας καὶ Ἐργασίας, ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τῆς ὁποίας ἐπήλθε τὸ κρινόμενον ἐργατικὸν ἀτύχημα. Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ρηθέντος β.δ., πρὸς καθορισμὸν τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἄρθρα ἀποζημιώσεως τὸ μὲν ἔτος λογίζεται πλήρες, ὁ δὲ ἐτήσιος μισθός, προκειμένου περὶ ἐργασίας μὴ διαρκοῦς, ὡς παρεχομένης εἰς ἐπιχειρήσεις συνήθως ἀργούσας ἐπὶ ὡρισμένον διάστημα τοῦ ἔτους, ὑπολογίζεται τὸ μὲν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀντιμισθίας τῆς ληφθείσης ὑπὸ τοῦ παθόντος κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀπασχολήσεώς του παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἔλαβε χώραν τὸ ἀτύχημα, τὸ δὲ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πραγματοποιηθεισῶν παρ' αὐτοῦ λοιπῶν ἀπολαυῶν ἐκ τῆς ἐργασίας του, κατὰ τὸ ὑπολειπόμενον πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ πρὸ τοῦ ἀτυχήματος δωδεκαμήνου χρονικὸν διάστημα (Α.Π. 84/1960, ΔΕΝ 373, σελ. 359).

Ἐν προκειμένῳ ἀπεδείχθη, ὅτι ὁ ἐνάγων ἀπασχολήθη εἰς τὸ ἐλαιουργεῖον τοῦ ἐναγομένου συνεταιρισμοῦ, ὅπερ, λόγῳ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας ὡς ἐποχιακῆς, ἀργεῖ ἐπὶ ὡρισμένον διάστημα τοῦ ἔτους ἀπὸ 22.11.1965 ἕως 17.2.1966, πραγματοποιήσας 88 ἡμερομίσθια πρὸς 100 δραχμὰς ἕκαστον (σύνολον 8.800), πρὸ τοῦ χρόνου δὲ τούτου ἀνιδρομικῶς μέχρι συμπληρώσεως δωδεκαμήνου ἐπραγματοποίησεν 150 ἡμερομίσθια ὡς γεωργικὸς ἐργάτης, ἐργασθεὶς εἰς κτήματα τοῦ πατρός του καὶ τρίτων, ἐπ' ἀμοιβῇ 120 δραχμῶν ἡμερησίως, ὡς ἐπίσης ἀπασχολήθη καὶ εἰς τὸ ἐν Χωνδάτοις ἀντλητικὸν συγκρότημα τοῦ ὑδρογείου ἐπὶ δίωρον ἡμερησίως, παραλλήλως πρὸς τὰς ἄλλας ἀσχολίας του, ἀμειβόμενος διὰ δραχμῶν 600 μηνιαίως, πλέον δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, λαβὼν ἐντεῦθεν ἐν συνόλῳ 8.100 δραχμάς (ἤτοι 12 μῆνες Χ 600 = 7.200 + 1.300 δῶρον Χριστουγέννων 1965 βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 116100/8130 τῆς 9/14 Δεκεμβρίου 1965 κοινῆς ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας + 600 δῶρον Πάσχα βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 39.700/2772 τῆς 14/17 Ἀπριλίου 1965 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν αὐτῶν Ὑπουργῶν). Ἦτοι σύνολον ἀποδοχῶν 8.800 + + 8.100 + 18.000 = 34.900. Τὸ ποσὸν τοῦτο, πολλαπλασιαζόμενον ἐπὶ 0,70 (βαθμὸς ἀνικανότητος), δίδει 24.430. Τὸ ἐξαπλάσιον δὲ τούτου εἶναι 146.580. Ἐξ αὐτοῦ ἀφαιροῦνται 30.000 καὶ προστίθεται τὸ τέταρτον τοῦ ὑπολοίπου 116.580 δραχμαί, ἤτοι 29.145, ὁπότε ἔχομεν σύνολον 59.145. Εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο δέον ὅπως προστεθῇ καὶ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 2.552, ἀντιπροσωπεῦον νοσήλια καὶ ἰατρικά, καθ' ὅσον ἐκ τῶν ἀποδείξεων προέκυψεν, ὅτι πράγματι ὁ ἐνάγων κατέβαλε τὸ ποσὸν τοῦτο. Λέον, ὅθεν, ὅπως ὑποχρεωθῇ ὁ ἐναγόμενος συνεταιρισμὸς καὶ καταβάλῃ τῷ ἐνάγοντι τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 61.697 (59.145 + 2.552). Οἱ διὰ τῆς ἀγωγῆς αἰτούμενοι τόκοι εἶναι ὑπολογιστέοι ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς κρινομένης ἀγωγῆς καὶ οὐχὶ ἀπὸ τῆς ἐγέρσεως (Α.Π. 8.1966) τῆς διὰ τυπικοὺς λόγους ἀπορριφθείσης πρώτης ἀγωγῆς, ὡς ἀβασίμως ἐπισημαίνει ὁ ἐνάγων ἐν Ἰαζῇ, εἰς Ἐφ.Α.Κ., ἐπ' ἄρθρου 346, ἀριθ. 2).

Κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου συντρέχων ἐξαιρετικοὶ πρὸς τοῦτο λόγοι, ἐγκείμενοι εἰς τὴν παντελῆ ἀπορίαν τοῦ ἐνάγοντος, λόγῳ μεγάλου βαθμοῦ τῆς ἀναπηρίας των, καὶ δέον ὅπως ἡ παροῦσα κηρυχθῇ προσωρινῶς ἐκτελεστὴ διὰ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 30.000 (ἄρθρον 969 § 1 ν' Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας).

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΣΥΝΤΑΓΜΑ

Συνταγματική διάταξις περί ισότητος των Ελλήνων ενώπιον του Νόμου

Θέσπισις κανόνος δικαίου, ρυθμίζοντος υποχρεωτικώς την συμπεριφοράν του Νομοθέτου, μή δικαιουμένου νά είσάγη έξαιρέσεις από των παρ' αύτου τιθεμένων γενικών κανόνων δικαίου, άναφερομένας είς πρόσωπα, τελούντα υπό τάς αύτάς ή όμοίας πραγματικάς περιστάσεις και ένεχούσας αύθαίρετον διαστολήν, άγουσαν είς άνισότητα δικαίου.— Έπιτρεπτή πάντως ή θέσπισις έξαιρέσεων, όταν συντρέχουν ειδικώτεραι πραγματικαί καταστάσεις, αίτινες καθιστούν σκόπιμον και δικαιολογούν την διάφορον αύτών μεταχείρισιν έκ λόγων ιδίω γενικωτέρου ή δημοσίου συμφέροντος.— Άντισυνταγματική ή διάταξις του άρθρου 10 § 7 Ν.Δ. 4579 1966.

Άρείου Πάγου 358/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Άντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εισηγητής ο Άρεοπαγίτης κ. **Σπ. Γάγγας**
Δικηγόροι οι κ.κ. Ι. Παπάλης, Ι. Ρασσιάς

Διά της συνταγματικής διατάξεως, καθ' ήν «οι Έλληνες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου», θεσπίζεται κανών δικαίου ηυξημένης τυπικής δυνάμεως, ρυθμίζων υποχρεωτικώς την συμπεριφοράν του νομοθέτου, μή δικαιουμένου νά είσάγη έξαιρέσεις από των υπ' αύτου τιθεμένων γενικών κανόνων δικαίου, άναφερομένας είς πρόσωπα, τελούντα υπό τάς αύτάς ή όμοίας πραγματικάς περιστάσεις, συνεπαγομένας την υπαγωγήν αύτων είς τους γενικούς τούτους κανόνας και ως εκ τούτου ένεχούσας αύθαίρετον διαστολήν, άγουσαν είς άνισότητα δικαίου. Επιτρεπομένης πάντως της θεσπίσεως έξαιρέσεων, όταν συντρέχουν, ως πρός τά πρόσωπα, είς ά άναφέρονται αύται, ειδικώτεραι πραγματικαί καταστάσεις, αίτινες καθιστούν σκόπιμον και δικαιολογούν την διάφορον αύτών μεταχείρισιν, έκ λόγων, ιδίω, γενικωτέρου ή δημοσίου συμφέροντος.

Έν προκειμένω, κατά τά δεκτά γενόμενα, ο άναιρεσείων είχε συνάψει σύμβασιν έθελουσίας έξόδου μετά της άναιρεσιβλήτου, ήτις άνέλαβε την υποχρέωσιν καταβολής αύτω της διαφοράς μεταξύ της συντάξεως, ής θά έτύγχανεν άπογωρών πρό της λήξεως της ώρισμένου χρόνου συμβάσεως έργασίας, ήτοι πρό της συμπληρώσεως του προβλεπομένου ορίου ήλικίας, και του μείζονος μισθού, όν θά έλάμβανε παραμένων έν τή υπηρεσία μέ τον αύτόν βαθμόν, όν έφερε κατά την έξοδόν του, μέχρι της συμπληρώσεως του ως άνω ορίου, μετά την συμπλήρωσιν του οποίου θά περιωρίζετο είς την σύνταξιν. Η δέ σύμβασις αύτη, παρά την γενικήν διάταξιν του ν.δ. 2510/1953, δι' ής κατηργήθησαν, τροποποιηθείσαι, αί τοιαύτης φύσεως συμβάσεις, αί συναπτόμεναι μεταξύ υπαλλήλων και τινων Τραπεζών, έν αίς και ή άναιρεσιβλήτος, διετηρήθη έν ισχύϊ ως πρός τον άναιρεσείοντα κατ' έξαίρεσιν, καθ' ανήκοντα είς κατηγορίαν των νόμων 971/1949 και 1104/1949 έθνικών οργανώσεων άντιστάσεως δυνάμει του άρθρου 8 του αύτου ν.δ., λήξασα διά της συμπληρώσεως του τεθέντος ορίου ήλικίας, μετά την οποίαν ο άναιρεσείων ήγειρε την ένδικον αγωγήν, δι' ής ήξίωσεν, όπως συνεχισθή καταβαλλομένη, αύτω ή διαφορά, παρά την συμβατικήν λήξιν της τοιαύτης υποχρεώσεως της άναιρεσιβλήτου, δυνάμει της διατάξεως του άρθρου 10 § 7 του ν.δ. 4579/1966, καθ' ήν «αί έν τω άρθρω 8 του ν.δ. 2510/1953 προβλεπόμεναι συμβάσεις ή συμφωνίαι των ανηκόντων είς τινα των κατηγοριών των νόμων 971/1949 και 1104/1949 έξακολουθούν ισχύουσαι και μετά την καταλυψιν των δικαιούχων υπό του ορίου ήλικίας».

Διά της διαληφθείσης ως άνω διατάξεως εισάγεται έξαίρεσις υπό των γενικών κανόνων δικαίου, καθ' ούς ο μισθός αποτελεί αντάλλαγμα της παρεχομένης έργασίας και, κατά κανόνα, καταβάλλεται μετά την λήξιν αυτής (άρθρα 648 και 655 Α.Κ.), ως και υπό του καθιερουμένου διά του άρθρου 371 Α.Κ. τοιούτου, καθ' ον αί καταρτιζόμεναι συμβάσεις δεσμεύουν τά μέρη, άρα ισχύουν μόνον έφ' όσον χρόνον συνεφωνήθη, ως και των γενικών όρων κοινωνικής ασφαλίσεως, καθ' ούς μετά την επέλευσιν της ασφαλιστικής περιπτώσεως παύει ή υποχρέωσις καταβολής μισθού. Η δέ έξαίρεσις αύτη άγει είς άνισότητα μεταχειρίσεως ού μόνον μεταξύ των υπαλλήλων των ως άνω Τραπεζών των ανηκόντων είς τινα κατηγορίαν των νόμων 987 και

1104/1949 ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν λοιπῶν ὑπαλλήλων ἀφ' ἑτέρου, ὡς ἐκ τῆς ἰδιότητος τῶν πρώτων καὶ τῶν παρ' αὐτῶν προσενεχθεισῶν ὑπηρεσιῶν, ἀλλὰ κυρίως μεταξὺ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Τραπεζῶν τούτων τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ μὲν προελθόντες εἰς σύμπραξιν ἐθελουσίας ἐξόδου εὑνοοῦνται, κατὰ παρέκκλισιν ἐκ τῶν ὡς ἄνω γενικῶν κανόνων καὶ ἀρχῶν, ἐνῶ πάντες οἱ λοιποὶ ἐξακολουθοῦν ὑπαγόμενοι εἰς αὐτούς, διαμευόμενοι ἐκ τῶν καταρτισθεισῶν μετὰ τῶν ὡς ἄνω Τραπεζῶν συμβάσεων ἐργασίας, ληγουσῶν κατὰ τὸν συμφωνηθέντα ὡρισμένον χρόνον, ἀφοῦ περιορίζονται εἰς τὸ δικαίωμα συντάξεως ἐκ τοῦ οἰκείου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, καὶ, κατ' ἀκολουθίαν, καθιεροῦ αὐθαίρετον διαστολὴν μεταξὺ προσώπων τελούντων ὑπὸ τὰς αὐτὰς πραγματικὰς περιστάσεις, προσκρούουσα εἰς τὴν διαληφθεῖσαν συνταγματικὴν ἐπιταγήν, καὶ, ὡς ἐκ τούτου, στερουμένη ἰσχύος. Ὅθεν οὕτω ἀποφηναμένη καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου, ἥτις ἀπέρριψε τὴν ἔνδικον ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος περὶ καταβολῆς μέρους τοῦ μισθοῦ, ὃν ἐλάμβανε κατὰ τὴν ἀποχώρησίν του, καὶ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς εἰδικῆς περὶ τούτου συμφωνίας καὶ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ὁρίου ἡλικίας, ὡς νόμιμο ἀβάσιμον, ὡς ἐκ τῆς ἀντιθέσεως τῆς ἐφ' ἧς ἐρείδετο διατάξεως νόμου πρὸς τὴν διαληφθεῖσαν διάταξιν τοῦ Συντάγματος, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὴν τελευταίαν ταύτην καὶ οὐδεμίαν ἑτέραν παρεβίασεν εὐθέως ἢ ἐκ πλαγίου, μεθ' ὃ εἶναι ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου μοναδικὸς τῆς ἀναιρέσεως λόγος (*).

II. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

1. Μισθὸς προσλαμβανομένου ὑπὸ τοῦ Δημοσίου προσωπικοῦ

1. Ἐξουσιοδότησις, κατ' ἄρθρον 8 § 3 Ν.Δ. 2500/1953, τῶν Ὑπουργῶν ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον εἰς τὸν καθορισμὸν τοῦ μισθοῦ παντὸς ἐπὶ συμβάσει προσλαμβανομένου ὑπαλλήλου κατ' ἀναφορὰν πρὸς ἕνα τῶν μισθῶν τῆς μισθολογικῆς κλίμακος τῶν τακτικῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὄχι εἰς τὴν παροχὴν πρὸς ἐκείνους τῶν ἐν γένει ἀποδοχῶν τούτων.

(*) Ἐπεκυρώθη, ἡ ὑπ' ἀριθ. 431/1968 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

Ἀρείου Πάγου 120/1969, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δημ. Σίδερης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀντ. Καρυοφύλλης, Κ. Γ̓ώρτσης, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους

(*) Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο συμφωνεῖ πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ Β' Τμήματος ἐξενεχθεῖσαν γνώμην διὰ τῆς ὡς ἄνω ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως ὅτι ἐκ τοῦ ἄρθρου 8 § 3 τοῦ ν.δ. 2500/1953, καθ' ὃ «ὁ μισθὸς τῶν ἐπὶ συμβάσει ὑπαλλήλων ὁρίζεται διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, κατ' ἀναφορὰν δὲ πάντοτε πρὸς ἕνα τῶν μισθῶν τῆς κλίμακος τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 1520/1950, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 1537/1950», σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ δι' αὐτοῦ παρασχεθεῖσα ἐξουσιοδότησις εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τὸν ἁρμόδιον Ὑπουργὸν ἀναφέρεται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον εἰς τὸν καθορισμὸν τοῦ μισθοῦ παντὸς ἐπὶ συμβάσει προσλαμβανομένου ὑπαλλήλου κατ' ἀναφορὰν πρὸς ἕνα τῶν μισθῶν τῆς μισθολογικῆς κλίμακος τῶν τακτικῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων καὶ οὐχὶ εἰς τὴν παροχὴν πρὸς ἐκείνους τῶν ἐν γένει ἀποδοχῶν τούτων καὶ ὅτι συνεπῶς εἰς περίπτωσιν ἀναπροσαρμογῆς τῶν μισθῶν τῶν τακτικῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων οἱ ἐπὶ συμβάσει τοιοῦτοι λαμβάνουσι τὸν ἀναπροσαρμοζόμενον μισθόν, οὐχὶ δὲ καὶ τὰ εἰς ἐκείνους χορηγούμενα ἐπιδόματα καὶ προσαυξήσεις (οἰκογενειακόν, πολυετίας καὶ τριετιῶν) ἐκτὸς εἰδικοῦ ὁρισμοῦ.

Ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων μετὰ τὴν ἀναίρεσιν τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως εἰς τὴν πρὸ ταύτης κατάστασιν (ἄρθρον 832 Πολιτικῆς Δικονομίας) δέον νὰ ἐρευνηθῇ ἡ ἔφεσις τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 489/1966 ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν.

Ὁ πρωτόδικος δικαστὴς κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν ὡς ἄνω διατάξεων ἔκρινεν, ὅτι ὁ ἐνάγων κατὰ τὸ ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1960 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1964 χρονικὸν διάστημα ἐδικαιοῦτο λαμβάνειν μόνον τὸν βασικὸν μισθὸν τοῦ ἀντιστοίχου βαθμοῦ τῆς ὑπαλληλικῆς ἱεραρχίας, ὃν ἐκάστοτε προσελαμβάνετο, προσαυξημένου διὰ τοῦ ἐπιδόματος ἀκριβείας τῶν δημοσίων ὑπαλ-

(*) Μετὰ τὴν Α.Π. 243/1968, Τμ. Β'.

λήλων, άνευ ούδενός έτέρου έπιδόματος έκ των γεγραμμένων είς ταύτους διά τους προδιαληφθέντας λόγους, καί άπέρριψεν έν συνεχεία διά της έκκαλουμένης αποφάσεως του την ύπό κρίσιν άγωγήν ώς πρός τό αίτημα περί πληρωμής τω ένάγοντι ποσού δραχμών 30.957, αντιστοιχούντος είς μή καταβληθέντα αύτω έπιδόματα (οικογενειακόν, πολυετίας καί τριετιών) κατά τό ρηθέν χρονικόν διάστημα καί ως πρός τό έτερον αίτημα περί πληρωμής ποσού δραχμών 6.460, όπερ κατά τόν ένάγοντα έδει νά καταβληθή αύτω έπί πλέον διά δώρα Πάσχα καί Χριστουγέννων κατά τόν αύτόν ως άνω χρόνον, λόγω μή συνυπολογισμού είς ταύτα των έν λόγω έπιδομάτων. Όθεν απορριπτέος ό περί του αντιθέτου σχετικός λόγος έφέσεως ως αβάσιμος.

Ή ύπό κρίσιν άγωγή καί ως πρός τά αίτήματα περί πληρωμής τω ένάγοντι ποσού δραχμών 37.417 ως αποζημίωσιν δι' έργασίαν του κατά τάς Κυριακάς καί ποσού δραχμών 64.836 δι' αποζημίωσίν του λόγω υπερωριακής έργασίας τριών ωρών ημερησίως κατά τό από 1 Απριλίου 1960 μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 1964 χρονικόν διάστημα απερρίφθη ως αβάσιμος διά της ως άνω πρωτοδίκου αποφάσεως, ό κατά της απορριπτικής δέ διατάξεως ταύτης προβληθείς λόγος έφέσεως περί πλημμελούς εκτιμήσεως των προσκομισθεισών αποδείξεων απερρίφθη διά της ως είρηται αποφάσεως του ως έφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου, ήτις όμως, ως πρός την διάταξιν ταύτην, δέν ανηρέθη, έφ' όσον δέν ήσκήθη κατ' αύτης αίτησις αναιρέσεως ύπό του ενάγοντος καί συνεπώς δέν δύναται ούδέ νά έρευνηθή ό ως άνω σχετικός λόγος έφέσεως.

Τό ως έφετείου δικάσαν Πρωτοδικείον διά της ρηθείσης αποφάσεώς του (αναιρεθείσης έν μέρει), δεξάμενον έν μέρει την ύπό κρίσιν έφεσιν κατά της έν λόγω πρωτοδίκου αποφάσεως ως πρός τάς διατάξεις της, δι' ών απερρίφθησαν τά αιτήματα της αγωγής περί πληρωμής τω ένάγοντι α) των δεδουλευμένων αποδοχών του από 1 Ιανουαρίου 1965 μέχρι 16 Φεβρουαρίου 1965, β) της αναλογίας δώρου του Πάσχα 1965 καί γ) της αποζημιώσεως αδείας καί επιδόματος αδείας 1965, μεταρρύθμισε ταύτην καί εδέξατο την αγωγήν ως πρός τά αιτήματα ταύτα καί επεδίκασε τω ενάγοντι α) ποσόν δραχμών 4.504 δι' αποδοχάς του από 1 Ιανουαρίου 1965 μέχρι 16 Φεβρουαρίου 1955, εξ ών ποσόν δραχμών 3.303 διά βασικόν μισθόν καί επίδομα ακριβείας καί τό υπόλοιπον ποσόν διά τά ως άνω επιδόματα (οικογενειακόν, πολυετίας καί τριετιών), β) ποσόν δραχμών 625 δι' αναλογίαν δώρου Πάσχα 1965, εξ ών ποσόν δραχμών 444 υπελογισθη επί τη βάσει του βασικού μισθού καί τό υπόλοιπον επί τη βάσει των εν λόγω επιδομάτων καί γ) ποσόν δραχμών 4.504 δι' αποζημιώσιν αδείας καί επιδόματος αδείας 1965, εξ ών ποσόν δραχμών 3.303 υπελογίσθη, επίσης επί τη βάσει του ως άνω βασικού μισθού καί επιδόματος ακριβείας καί τό υπόλοιπον επί τη βάσει των ως είρηται επιδομάτων. Ωσαύτως ως πρός τό τελευταίον αίτημα της υπό κρίσιν άγωγής περί πληρωμής τω ενάγοντι ποσού δραχμών 6.460, δι' αποζημιώσίν του λόγω απολύσεώς του, ό μέν πρωτόδικος δικαστής έδέχθη τούτο έν μέρει διά της εκκαλουμένης αποφάσεώς του καί επεδίκασεν αύτω ποσόν δραχμών 4.404, αντιστοιχούν εις δύο βασικούς μισθούς μετά του επιδόματος ακριβείας, κατ' άρθρον 10 § 4 ν.δ. 4352/1964 καί υπ' αριθ. 956 καί 976/1947 Πράξεις Υπουργικού Συμβουλίου, τό δέ Πρωτοδικείον ως δικαστήριον δευτέρου βαθμού, επί τη αίτιολογία ότι ή πρωτόδικος απόφασις δέν πλήττεται ως πρός την ως άνω διάταξιν διά λόγου εφέσεως, επεδίκασε καί τούτο τω ενάγοντι τό αύτό ποσόν διά της ως άνω αποφάσεώς του. Ή ως άνω όμως απόφασις του ως εφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου ανηρέθη κατά τά προδιαληφθέντα μόνον ως πρός τας διατάξεις, δι' ών εκρίθη, ότι ό ενάγων δικαιούται των ως άνω επιδομάτων (οικογενειακόν, πολυετίας καί τριετιών), ουχί δέ καί ως πρός τας διατάξεις της, δι' ών επεδικάσθησαν τά άνωτέρω ποσά επί τη βάσει του βασικού μισθού καί του επιδόματος ακριβείας καί αίτινες διατηρούσι την ισχύν των καί κατά συνέπειαν συμφώνως πρός ταύτας τό εναγόμενον είναι υπόχρεον νά καταβάλη τω ενάγοντι διά τας ως άνω αίτίας ποσόν εν συνόλω δραχμών 11.454, εντόκως κατά τά εν αύτη οριζόμενα, όπερ έχει υπολογισθή επί τη βάσει του βασικού μισθού καί του επιδόματος ακριβείας, ως καί τό εφειλόμενον Δημόσιον αποδέχεται διά των προτάσεών του (εν τέλει) τής προκειμένης συζητήσεως, ουχί δέ καί επί πλέον ποσόν δραχμών 2.583, όπερ επεδικάσθη επί τη βάσει των ως άνω μη οφειλομένων επιδομάτων.

2. Καταργήσεις, κατ' άρθρον 6 § 1 Ν.Δ. 2500

1953, των κειμένων διατάξεων, δι' ων επιτρέπεται η πρόσληψις υπαλλήλων εις τας Δημοσίας Υπηρεσίας διά σχέσεως ιδιωτικού δικαίου, εφ' όσον δεν ήθελον διατηρηθή διά Β.Δ.—Καθορισμός μισθού πάντοτε κατ' αναφοράν προς ένα των μισθών της κλίμακος του άρθρου 1 Νόμου 1502/1950, ως ετροποποιήθη.—Καθορισμός μισθού ιδιωτικού προσωπικού εις έργα του Υπουργείου Δημοσίων Έργων.

Αρείου Πάγου 168/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Αρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυράπουλος**

Εισηγητής ὁ Αρεοπαγίτης κ. **Γ. Καραμάνος**

Δικηγόροι οι κ.κ. Α. Καραμιχαλάτης, Γ. Ανδρικόπουλος, Πάρεδρος Νομικού Συμβουλίου Κράτους

Κατ' άρθρον 8 § 1 ν.δ. 2500/1953 καταργούνται αι κείμεναι διατάξεις, δι' ων επιτρέπεται η πρόσληψις υπαλλήλων εις τας Δημοσίας Υπηρεσίας διά σχέσεως ιδιωτικού δικαίου, εφ' όσον δεν ήθελον διατηρηθή διά ν.δ., προκαλουμένου υπό του αρμοδίου Υπουργού και του Υπουργού Συντονισμού, κατά την παράγραφον δε 3 του αυτού άρθρου ο μισθός των επί συμβάσει υπαλλήλων καθορίζεται διά κοινής αποφάσεως των Υπουργών Οικονομικών και του αρμοδίου Υπουργού πάντοτε κατ' αναφοράν προς ένα των μισθών της κλίμακος του άρθρου 1 ν. 1502/1950, ως ετροποποιήθη υπό του άρθρου 2 ν. 1537/1950». Βάσει του άνω νόμου διά του από 17/30.10.1953 ν.δ. των Υπουργών Συντονισμού και αρμοδίου Υπουργού διετηρήθη εις ισχύν ο νόμος 2212/1952, ο προβλέπων περί προσλήψεως ιδιωτικού προσωπικού εις τα έργα Δ.Ο.Σ. και Ο.Κ.Α. Υπουργείου Δημοσίων Έργων, άλλ' ο μισθός και του κατά τούτον προσλαμβανομένου προσωπικού καθορίζεται κατά τα εν άρθρω 8 § 3 νόμου 2500 άνω οριζόμενα. Το αυτό ωρίσθη διά τας προσλήψεις του τεχνικού προσωπικού Υπουργείου Δημοσίων Έργων διά του άρθρου 8 § 2 του νόμου 2767/1954, καθ' ο επί του τεχνικού τούτου προσωπικού, περί ού το άρθρον 7 του ν.δ. 2386/1953, έχει εφαρμογήν ή διάταξις του άρθρου 8 § 3 ν.δ. 2500/1953, ήτις αναφέρεται εις τας κλίμακας μισθού των νόμων 1502 και 1537/1950.

Διά της υπό δίκην αγωγής, ως εκ του δικογράφου ταύτης δείκνυται, ο αναιρεσείων διπλωματούχος υπομηχανικός εζήτησε τα δώρα των εορτών των ετών 1962 έως 1964 μέ βάσιν την κατά μήνα εις αυτόν καταβαλλομένην αντιμισθίαν, ως εργασθείς παρά τω αναιρεσιβλήτω Δημοσίω από του Φεβρουαρίου 1959 βάσει συμβάσεως εξηρτημένης εργασίας εις το Γραφείον Νομισηγανικού Καστοριάς επί μηνιαίω μισθώ 4.500 δραχμών. Κατά τας οικείας υπουργικάς αποφάσεις τα δώρα των εορτών της χρονικής ταύτης περιόδου καθορίζονται βάσει των κατωτάτων νομίμων ορίων των αποδοχών. Εν τοις άνω νόμοις 1502 και 1537 του 1950 προβλέπονται 4 κατηγορίαι υπομηχανικών. Λύεται μετά τον νόμον 1811/1951 περί Υπαλληλικού Κώδικος διά του άρθρου 6 εδαφ. Β' του νόμου 2366/1953 έσχον καθιολογικήν ένταξιν εις την του Κώδικος κλίμακα, διά δε της υπ' αριθ. 1020/1958, άρθρων 1 § 4, Πράξεως Υπουργικού Συμβουλίου καθορίσθησαν κατά βελτίωσιν αι αποδοχαί τούτων μεταξύ του 4ου και 10ου βαθμού. Τέλος υπό του άρθρου 60 § 2 του ν.δ. 863 της 29.12.1960 περί διαρθρώσεως Υπουργείου Συγκοινωνιών και Δημοσίων Έργων (Ε.Κ. 210 τεύχος Α') ωρίσθη, ότι οι διπλωματούχοι υπομηχανικοί των προσηρτημένων Σχολών του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου έχουν κατωτάτην βαθμίδα τον 8ον βαθμόν υπό αντίστοιχον βασικόν μισθόν της άνω Πράξεως Υπουργικού Συμβουλίου δραχμών 1620 μηνιαίως σύν τω επιδόματι ακριβείας. Κατ' ακολουθίαν τούτων, εφ' όσον οι ισχυρισμοί του αναιρεσείοντος εξετάσθησαν υπό την ως άνω έννοιαν, αύτη περιέχει άπαντα τα κατά νόμον στοιχεία, ίνα καθορισθή η περί δώρων αξίωσις του αναιρεσείοντος και εσφαλμένως ή προσβαλλομένη απόφασις απέρριψε ταύτην ως αόριστον. Δέον όθεν κατά παραδοχήν του δευτέρου λόγου αναιρέσεως συμφώνως τω άρθρω 807 § 17 Πολιτικής Δικονομίας να αναιρεθή η προσβαλλομένη απόφασις (*).

2. Μισθός προσωπικού Δημοσίας Επιχειρήσεως Ηλεκτρισμού

Αγωγή αποζημιώσεως, κατά τους περί αδικαιολογήτου πλουτισμού διατάξεις, ως εκ της παροχής υπηρεσιών θέσεως ανωτέρας και διά μείζονος μισθού της υπό του μισθωτού κατεχομένης αμειβομένης εν τη Δημοσία Επιχειρήσει Ηλεκτρισμού.—Κρίσις του Δι-

(*) Ανηρέθη ή υπ' αριθ. 119/1968 απόφασις του Πρωτοδικείου Καστοριάς ως εφετείου.

κατηγορίου τῆς οὐσίας.—Ἀπαράδεκτος λόγος ἀναιρέσεως διὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τοῦ Κανονισμοῦ Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Δ.Ε.Η., καθ' ὅσον δὲν συνιστᾷ νόμον καὶ δὴ οὐσιαστικόν.

Ἀρείου Πάγου 234/1969, Τμ. Β'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Λ. Κανελλάκος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ποδ. Μητσόπουλος, Γ. Μητσόπουλος

Ὑποκειμένης ἀγωγῆς ἀποζημιώσεως κατὰ τὰς διατάξεις περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ὡς ἐκ τῆς παροχῆς ὑπηρεσιῶν θέσεως ἀνωτέρας καὶ διὰ μείζονος μισθοῦ τῆς ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος κατεχομένης ἀμειβομένης, ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις ἐδέχθη, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, τὰ ἑξῆς: Ὁ ἀναιρεσείων, καταταγεὶς ὡς χειριστὴς λεβήτων εἰς τὸ μισθολογικὸν κλιμάκιον 9 τῆς κατηγορίας Γ1 τοῦ Κανονισμοῦ καταστάσεως τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀναιρεσιβλήτου Δ.Ε.Η., εἰς ὃν καὶ προσεγώρησε, παρεῖχε κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα 1.1.1961 μέχρι 31.12.1963, ὡς ἐκτελῶν χρέη βοηθοῦ μηχανικοῦ φυλακῆς, ὑπηρεσίας τοῦ μισθολογικοῦ κλιμακίου 7 τῆς κατηγορίας Β4 δάσει ἀκύρου ἐργασιακῆς σχέσεως, διότι αἱ προβλεπόμεναι διὰ τὸ κλιμάκιον τοῦτο θέσεις ἦσαν κατειλημμέναι καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν ἠδύνατο νὰ προαχθῇ οὗτος εἰς αὐτό, κατὰ συνέπειαν δὲ τῆς κρίσεως της ταύτης ἐπεδίκασεν εἰς αὐτόν, κατὰ μερικὴν ἀποδοχὴν τῆς ἀγωγῆς, τὴν διαφορὰν ἀποδοχῶν τῶν ὡς ἄνω κλιμακίων ὡς ἀποζημίωσιν. Διὰ τὸ μεταγενέστερον χρονικὸν διάστημα 1.1.1964 μέχρις 22.7.1966 ἡ ἀπόφασις ἐδέχθη ὅτι ἐξέλιπε τὸ στοιχεῖον τῆς ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως διὰ τὴν παροχὴν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος τῶν ὑπηρεσιῶν βοηθοῦ μηχανικοῦ φυλακῆς, καθ' ὅσον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 530/1963 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἐτροποποιήθησαν ὁ Κανονισμὸς Καταστάσεως Προσωπικοῦ καὶ ὁ Κανονισμὸς Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας αὐτῆς, καταργηθεισῶν τῶν περιοριστικῶς καθοριζομένων θέσεων τοῦ προσωπικοῦ καὶ ὁρισθεισῶν ἐφεξῆς τῶν κατηγοριῶν τῶν μισθωτῶν ἀναλόγως καὶ τῶν τυπικῶν αὐτῶν προσόντων, εἰς τρόπον ὥστε, διὰ τὴν κατηγορίαν τῶν βοηθῶν μηχανικοῦ φυλακῆς, νὰ προβλέπωνται τὰ μισθολογικὰ κλιμάκια 10, 9, 8 καὶ 7, νὰ δύνηται δὲ οὕτω διὰ τὴν τοιαύτην ἐργασίαν νὰ χρησιμοποιηθῇ μισθωτὸς καὶ κατωτέρου κλιμακίου ἐκείνου, εἰς ὃ ὁ ἀναιρεσείων εἶχεν ἀρχικῶς καταταγῇ, ἡ τοῦ κλιμακίου 8, εἰς ὃ οὗτος προήχθη ἐν τῷ μεταξύ, μεταταγείς ἅμα ἐκ τῆς κατηγορίας Γ1 εἰς τὴν κατηγορίαν Β4. Τὰ περιστατικὰ ταῦτα ἦσαν ἐπαρκῆ διὰ τὴν στήριξιν τῆς κρίσεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι κατὰ τὸ μεταγενέστερον τοῦτο χρονικὸν διάστημα δὲν ἐδικαιοῦτο ὁ ἀναιρεσείων ἀπαιτῶν ὡς ἀποζημίωσιν διαφορὰς ἀποδοχῶν ὅτι ἀδικαιολογήτων πλουτισμὸν τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ἀφοῦ ἠδύνατο αὐτὴ νὰ ἀπολαύσῃ τῶν παρ' αὐτοῦ παρεχομένων ὑπηρεσιῶν, καταβάλλουσα εἰς ἕτερον μισθωτὸν ἀποδοχὰς καὶ κατωτέρας ἔτι τῶν ὧν ἐκεῖνος ἐδικαιοῦτο κατὰ τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ὡς ἐκ περισσοῦ δὲ αὐτὴ ἐδέξατο, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, ἐξακολουθήσας καὶ μετὰ τὴν 1.1.1964 νὰ παρέχῃ ἀδιαμαρτυρήτως τὰς ὑπηρεσίας βοηθοῦ μηχανικοῦ φυλακῆς μὲ ἀποδοχὰς τοῦ κλιμακίου 8, ἀπεδέχθη ἐλαπτικὴν μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως. Ὅθεν ὁ πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως, ὅτι τὸ τελευταῖον τοῦτο ἐδέξατο τὸ Πρωτοδικεῖον, καίτοι ἡ ἀναιρεσίβλητος δὲν ὑπέβαλε σχετικὸν ἰσχυρισμόν, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀλυσιτελής, ὡς τοιοῦτος δὲ εἶναι ἀπορριπτέος καὶ ὁ δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως, προσάπτων εἰς τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας, ὅτι διὰ τὸν σχηματισμὸν τῆς κρίσεώς του ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐπουσιώδους περιστατικοῦ δὲν ἐξετίμησε τὰ ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ ἀναφερόμενα ἔγγραφα.

Ἡ κρίσις τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι ἡ μετάταξις καὶ προαγωγὴ ἅμα τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἡ καθιστῶσα ἐπιτρεπτὴν τὴν ὑπ' αὐτοῦ κατάληψιν τῆς θέσεως βοηθοῦ μηχανικοῦ φυλακῆς ἐπῆλθεν ἀπὸ 1.1.1964, ἀναγομένη εἰς πράγματα, εἶναι ἀνέλεγκτος καὶ ὁ τρίτος λόγος ἀναιρέσεως, καθ' ὅσον ἀμφισβητεῖ τὴν ὀρθότητα τῆς τοιαύτης κρίσεως, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος. Ὡς τοιοῦτος δὲ εἶναι οὗτος ἀπορριπτέος καὶ καθ' ὅσον αἰτιᾶται τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως διὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τοῦ Κανονισμοῦ Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας τῆς ἀναιρεσιβλήτου, καθ' ὅσον οὗτος, ἐκδοθεὶς δάσει τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ ἀπὸ 28/28.1.1951 ν.δ. «περὶ ὀργανώσεως τῆς Δ.Ε.Η.» ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπιχειρήσεως ταύτης, Νομικοῦ Προσώπου Ἰδιωτικοῦ Δικαίου κατ' ἄρθρον 3 τοῦ ν.δ. 3789/1957, ἄνευ παρεμβολῆς ἐγκρίσεως ἢ κυρώσεως πολιτειακοῦ ἢ κυβερνητικοῦ ὀργάνου, πρὸς ρύθμισιν ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐργασιακῶν σχέσεων, δὲν συνι-

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

1. Ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. πρόσωπα.—Ἀναγκαία ἡ παροχὴ ἐξηρτημένης ἐργασίας ἔναντι ἀμοιβῆς.— Κρίσις ἑκάστοτε ἐπὶ τῇ βάσει τῶν συνθηκῶν ἑκάστης περιπτώσεως ἂν ὁ προσφέρων τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ ὑποβάλληται εἰς τοιαύτην ὑπηρεσιακὴν σχέσιν ἔναντι τοῦ πρὸς ὃν παρέχεται ἡ ἐργασία, ὥστε νὰ θεωρηθῇ ὡς πληρῶν τὴν προϋπόθεσιν τοῦ Νόμου περὶ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ἢ ἀπεναντίας διατηρῇ ἐλευθερίαν ἐνεργείας, ὅτε δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν ἀσφάλισιν.—Παροχὴ ἐργασίας δυνάμει συμβάσεως ἔργου.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1336/1969, Τμ. Α΄

Προσδεύων ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Μαραγκόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Γ. Παναγιούλας**
Δικηγόρος ὁ κ. Π. Διαλεκτός, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀνέρεσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 718/27.3.1968 ἀποφάσεως τῆς παρὰ τῷ Ἱδρύματι Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, δι' ἧς ἀπορριφθὲν ἔφεσις τοῦ αἰτοῦντος κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 230/17.8.1967 ἀποφάσεως τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Βόλου, ἧτις ἀπέρριψεν αἴτησιν θεραπείας κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7823/22.8.1966 ἀποφάσεως τοῦ διευθυντοῦ τοῦ αὐτοῦ Ὑποκαταστήματος, δι' ἧς ἐγένετο δεκτόν, ὅτι δὲν δύναται νὰ ἀναγνωρισθοῦν ὑπὸ αὐτοῦ 4 - 5 ἡμέραι ἐργασίας μηνιαίως, ἃς ἐπραγματοποίησεν ὁ αἰτῶν εἰς τὰ Γενικὰ Νοσοκομεῖα Βόλου ὡς ἀπολήγοντος ἰματισμοῦ ἀπὸ τοῦ 1957 μέχρι τῆς 31.12.1965, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ, ὅτι οὗτος δὲν παρέσχεν ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἔναντι ἀμοιβῆς εἰς τὸν ὡς ἄνω ἐργοδότην, μεθ' οὗ συνεδέετο διὰ συμβάσεως ἐκτελέσεως ἔργου καὶ συνεπῶς δὲν ὑπήγετο εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κανονισμῶν Ἀσφαλίσεως» εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. ὑπάγονται τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς χώρας παρέχουν ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἔναντι ἀμοιβῆς, ἐπὶ δυσχεροῦς δὲ διακρίσεως ἐξηρτημένης ἢ μὴ ἐργασίας προσώπου τινὸς τοῦτο θεωρεῖται ὑπαγόμενον εἰς τὴν ἀσφάλισιν. Συνεπῶς, ἵνα πρόσωπόν τι θεωρηθῇ ὡς ἠσφαλισμένον παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., δέον, κατ' ἀρχήν, νὰ παρέχῃ ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἔναντι ἀμοιβῆς ἡ τοὐλάχιστον νὰ γεννᾶται πράγματι δυσχέρεια περὶ τὴν διάκρισιν τῆς παρεχομένης ὑπ' αὐτοῦ ἐργασίας ὡς ἐξηρτημένης ἢ μή, κρινομένου ἑκάστοτε ἐπὶ τῇ βάσει τῶν συνθηκῶν ἑκάστης περιπτώσεως, ἂν ὁ προσφέρων τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ ὑποβάλληται εἰς τοιαύτην ὑπηρεσιακὴν σχέσιν ἔναντι τοῦ πρὸς ὃν παρέχεται ἡ ἐργασία, ὥστε νὰ θεωρηθῇ ὡς πληρῶν τὴν προϋπόθεσιν τοῦ νόμου περὶ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ἢ ἀπεναντίας διατηρῇ ἐλευθερίαν ἐνεργείας ἐν τῇ παροχῇ τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ, ὅτε δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν ἀσφάλισιν.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἡ Ἐπιτροπὴ Ἐφέσεων, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ περιεχόμενον τοῦ φακέλλου, ἐν οἷς καὶ τὴν εἰδικῶς ἐν τῇ προσβαλλομένῃ μνημονευομένην βεβαίωσιν ὑπ' ἀριθ. 2152/1966 τοῦ Γενικοῦ Νοσοκομείου Βόλου, ἐδέχθη, ὅτι αἱ ὑπηρεσίαι, ἃς παρεῖχεν ὁ αἰτῶν εἰς τὸ ἄνω Νοσοκομεῖον κατὰ τὴν περίοδον 1957 - 1965, συνιστώσας εἰς καθαρισμὸν τοῦ ἰματισμοῦ τοῦ Νοσοκομείου ἁπλῆς τῆς ὕλης μάδος καὶ ἐπὶ δίωρον περίπου, δι' ἃς ἐλάμβανεν ἀμοιβὴν 250 δραχμῶν κατὰ περίπτωσιν, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ χαρακτηρισθοῦν ἐπὶ τὰς λοιπὰς συνθήκας, ὑφ' ἃς παρείχοντο αὗται, ὡς ἡ παρ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου πληρωμὴ τοῦ βοηθοῦ των κ.λπ., ὡς ἐξηρτημένη ἐργασία, συνιστῶσα σύμβασιν ἐκ-

---

στάξ. παρὰ τὴν δημοσίευσιν του εἰς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, νόμων καὶ δημοσίων (*).

(*) Ἐπακολουθεῖ ἡ ὑπ' ἀριθ. 2348/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου. Ἴδετε περὶ τῆς φύσεως τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Δ.Ε.Η. καὶ Α.Π. 729/1967, ΕΕΔ 27, 368, 369, ἐνθα σημειώσεις μας.

γων. Ταύτα δεχθείσα ἡ προσβαλλομένη τὸ μὲν ὀρθῶς τὸν νόμον ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε, τὸ δὲ ἡτιολογημένως ἀπεφάνθη ἐπὶ τοῦ τεθέντος αὐτῇ ζητήματος τῆς φύσεως τῶν παρασχεθεισῶν παρὰ τοῦ αἰτοῦντος ὑπηρεσιῶν ὡς ἐξηρτημένης ἢ μὴ ἐργασίας, ὅτερ καὶ ἀπετέλει προϋπόθεσιν διὰ τὴν ὑπαγωγὴν ἢ μὴ τοῦ αἰτοῦντος εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. κατὰ τὴν ἐπίδικον κατὴ περίοδον καί, συνεπῶς, οἱ ἐπὶ τῆς ἀντιθέτου ἐκδοχῆς ἐρειδόμενοι σχετικοὶ λόγοι τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως τυγχάνουν ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι, ὡς καὶ ἡ αἴτησις ἐν τῷ συνόλῳ της(*).

2. Συνυπολογισμός, κατ' ἄρθρον 8 Νόμου 4476 1965, διὰ τὴν θεμελίωσιν δικαιώματος συντάξεως λόγῳ γήρατος, μέχρι τῆς συμπληρώσεως τῶν χρονικῶν προϋποθέσεων τοῦ Νόμου καὶ τῶν ἡμερῶν, καθ' ἃς ὁ ἠσφαλισμένος ἐδικαιώθη συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ἐντὸς τῆς τελευταίας πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας δεκαετίας.— Ἔννοια διατάξεως.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 912/1969, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Μαραγκόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Κοντογιάννης**

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς 777/26.4.1968 ἀποφάσεως τῆς 4ης Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, διὰ τῆς ὁποίας ἀπερρίφθη τελικῶς τὸ περὶ συνταξιοδοτήσεως λόγῳ γήρατος αἴτημα τῆς αἰτούσης, ἐλλείψει τῶν χρονικῶν προϋποθέσεων.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 8 ν. 4476/1965 ἐθεσπίσθη, ὅτι διὰ τὴν θεμελίωσιν δικαιώματος συντάξεως λόγῳ γήρατος συνυπολογίζονται, μέχρι τῆς συμπληρώσεως τῶν χρονικῶν προϋποθέσεων τοῦ νόμου, καὶ αἱ ἡμέραι, καθ' ἃς ὁ ἠσφαλισμένος ἐδικαιώθη συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ἐντὸς τῆς τελευταίας πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας δεκαετίας. Διὰ δὲ τῆς προσβαλλομένης πράξεως ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ἡ αἰτοῦσα, ἔχουσα συμπληρώσει τὸ ὅριον ἡλικίας τὴν 1.7.1960 καὶ πραγματοποιήσει ἀπὸ 1.4.1943 ἕως 31.7.1949 ἐν ἀσφαλίσει 1893 ἡμέρας ἐργασίας, ἀφ' δὲ 1.8.1950 ἕως 29.2.1952 720 ἡμέρας ἐν συνταξιοδοτήσει λόγῳ ἀναπηρίας, ἦτοι ἐν συνόλῳ κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως 2613 ἡμέρας ἀσφαλίσεως, δὲν ἐδικαιοῦτο συντάξεως λόγῳ γήρατος, ὡς μὴ συγκεντροῦσα τὰς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 νόμου 4104/1960 ἀπαιτουμένας 3200 ἡμέρας ἀσφαλίσεως διὰ τὸ ἔτος 1965, ὅτε ἰσχυσε καὶ δὴ ἀπὸ 1.7.1965 ἡ μνημονευθεῖσα διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 νόμου 4476/1965 καθ' ἣν ἦτο δυνατὴ ἡ ἐφαρμογὴ αὐτῆς, στηριζομένης ἀναδρομικῆς δυνάμεως.

Ἐκ τῆς διατυπώσεως τῆς διατάξεως ταύτης τοῦ ἄρθρου 8 νόμου 4476/1965, διὰ τῆς ὁποίας ἀναγνωρίσθη, καθ' ὅσον ἀπαιτεῖται διὰ τὴν θεμελίωσιν καὶ μόνον τοῦ δικαιώματος, ὡς διανυθεὶς ἐν ἀσφαλίσει, ὁ περὶ οὗ πρόκειται χρόνος συνταξιοδοτήσεως λόγῳ ἀναπηρίας, ἐνεχούσης δέ, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς της, ἀναδρομήν, ἀφοῦ ἀναγνωρίζει ἐκ τῶν ὑστέρων ὡς τοιοῦτον χρόνον, μὴ ἔχοντα τὸν χαρακτῆρα ταῦτον κατὰ τὸν χρόνον τῆς πραγματοποιήσεώς του, μὴ ποιουμένης δὲ περαιτέρω τινὰ διάκρισιν, προκύπτει, ὅτι ὁ χρόνος οὗτος ἀναγνωρίσθη δι' ἅπαντας τοὺς εἰς σχέσιν ἀσφαλίσεως μετὰ τοῦ Ἱδρύματος τελοῦντας κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος αὐτῆς καὶ δικαιωμένους ὅπως ἐπιδιώξωσι μετὰ ταῦτα τὴν συνταξιοδότησιν λόγῳ γήρατος.

Ἐξ ἑτέρου, ἡ γενικὴ ἀρχή, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἠσφαλισμένος, ὁ ὁποῖος ἐπὶ τῇ καταλήρει ἐπὶ τοῦ ὁρίου ἡλικίας ἔχει πραγματοποιήσει τὰς τότε ἰσχυούσας διὰ τὴν ἀπονομὴν συντάξεως γήρατος χρονικὰς προϋποθέσεις καὶ συνεπῶς ἀποκτήσει τὸ περὶ συντάξεων δικαίωμα, δὲν στερεῖται τούτου, ἐὰν συνεχίσῃ ἐργαζόμενος καὶ μετὰ ταῦτα, ἔστω καὶ ἐὰν μετεβλήθη ἐπὶ τὸ δυσμενέστερον ἐξ ἀπόψεως τῶν χρονικῶν προϋποθέσεων ἡ νομοθεσία, ἡ Σ.τ.Ε. 816/1954, 1410/1963, 1970/1965) ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῆς εἰδικωτέρας περιπτώσεως τοῦ μνημονευθέντος ἄρθρου 5 νόμου 4104/1960, ὥστε ὁ ἔχων πραγματοποιήσει, ὅτι κατελήφθη ὑπὸ τοῦ ὁρίου ἡλικίας, τὸν διὰ τὸ ἀντίστοιχον ἔτος ἀπαιτούμενον πρὸς συνταξιοδότησιν τῶν ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐργασίας, δὲν στερεῖται τοῦ δικαιώματος τούτου, ἐὰν συνεχίσῃ ἐργαζόμενος, ἔστω καὶ ἂν δὲν συγκεντρώσῃ τὸν ηὐξημένον ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐργασίας, ὁ ὁποῖος, ὡς ἐκ τῆς ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ προοδευτικῆς κλίμακος, ἀπαιτεῖται διὰ τὸ ἔτος ὑποβολῆς τῆς περὶ συνταξιοδοτήσεως αἰτήσεως. Συνεπῶς ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις εἶναι ἀκυρωτέα, ὡς κατ' ἐσφαλμένην ἑρμηνείαν τῶν ὡς ἄνω διατάξεων κρίνασα ἐπὶ τῇ προκειμένῃ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἡ αἰτοῦσα δὲν δικαιοῦται συντάξεως, ὡς μὴ συγκεντροῦσα τὰς χρονικὰς προϋποθέσεις τοῦ ἔτους 1965, ἐνῷ ἔδει νὰ ἐρευνήσῃ κατὰ πόσον αὕτη εἶχε πραγματοποιήσει τὰς χρονικὰς προϋποθέσεις τοῦ ἔτους 1960,

---

(*) Ἴδετε σχετικῶς καὶ Σ.Ε. 1892/1968, ΕΕΔ 27, 1227, Σ.Ε. 2261/1968, ΕΕΔ 27, 1317, Α.Π. 25/1969, ΕΕΔ 28, 664, ἔνθα σημειώσεις μας.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΕΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΣ ΑΥΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΠΟΝ (*)

Β.Δ. 17.4.1956 «περί καθορισμού της περιφερείας των Γραφείων Επιθεωρήσεως και Εύρέσεως Εργασίας περιοχής τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης και Διαδεχομένου και συστάσεως νέων ταυτών».

α) Γραφείων Επιθεωρήσεως και Εύρέσεως Εργασίας Αθηνών,

Η περιφέρεια του Γραφείου Επιθεωρήσεως και Εύρέσεως Εργασίας Αθηνών ορίζεται ως ακολούθως:

Στήλη Ολυμπίου Διός - οδός Διονυσίου Αρεοπαγίτου - Αγίου Παύλου προς Αγίαν Μαρίναν. Εκείθεν κατ' ευθείαν προς Αγίους Ασωμάτους - οδός Αγίων Ασωμάτων, εν συνεχεία οδός Θερμοπυλών μέχρι συμβολής ταύτης μετά της οδού Μ. Αλεξάνδρου και διά ταύτης προς οδόν Αγίου Κωνσταντίνου. Διά της οδού Αγίου Κωνσταντίνου μέχρι της οδού Μενάνδρου και δι' αυτής προς Βάθην και οδόν Αχαρνών. Διά της οδού Αχαρνών μέχρις Αγίου Μελετίου, εν συνεχεία δε ταύτης προς οδόν Φυλλίδος Νέγρη και δι' αυτής προς οδόν Βελβενδού - Τυρκοβούνια, δυτικήν πλευράν Γηροκομείου και διά της οδού Παπαδά προς οδόν Μεσογείων. Διά της οδού Μεσογείων μέχρι Βασιλίσσης Σοφίας και δι' αυτής προς λεωφόρον Βασιλέως Κωνσταντίνου - Στάδιον - λεωφόρον Όλγας - Στήλης Ολυμπίου Διός.

β) Γραφείων Επιθεωρήσεως και Εύρέσεως Εργασίας Νέας Ιωνίας,

Η περιφέρεια του Γραφείου Επιθεωρήσεως και Εύρέσεως Εργασίας Νέας Ιωνίας ορίζεται ως ακολούθως:

Από δυτικών ορίων Δήμου Μενιδίου και διά του δυτικού σκέλους του ρέματος Ποδονίφτη μέχρι νοτίας πλευράς εργοστασίου Χρυσαλλίς προς ανατολικόν σκέλος και διά τούτου προς Νότον μέχρις οδού Τσούντα - Σαραντοπόρου και δι' αυτών μέχρι της συμβολής των μετά της λεωφόρου Νέας Ιωνίας. Εν συνεχεία δε δι' αυτής μέχρι της συμβολής της μετά της οδού Αχαρνών.

γ) Γραφείων Επιθεωρήσεως και Εύρέσεως Εργασίας Ραφ.

Η περιφέρεια του Γραφείου Επιθεωρήσεως και Εύρέσεως Εργασίας Ραφ ορίζεται ως ακολούθως:

Οδός Αθηνών από της συμβολής της μετά της Ιεράς οδού, εν συνεχεία δε μέχρι της οδού Αχιλλέως - Θερμοπυλών - Αγίων Ασωμάτων μέχρις ομωνύμου Εκκλησίας και έκειθεν κατ' ευθείαν προς Θησείον - Αγίαν Μαρίναν διά παρυφών άλσους Αστεροσκοπείου προς οδόν Δημοφώντος μέχρις συμβολής οδού Λουρέων. Εν συνεχεία προς οδόν Αλούπης μέχρις συναντήσεως οδού Πειραιώς και διά ταύτης μέχρι ποταμού Κηφισού και εν συνεχεία διά του ρέματος προς Ηγγάδαν - δυτικήν πλευράν Νεκροταφείου - πρόποδας Αιγάλεω.

δ) Γραφείων Επιθεωρήσεως και Εύρέσεως Εργασίας Νέου Φαλήρου.

Από άκτης Φαλήρου διά του Κηφισού μέχρι

όπερ, κατά τα υπό της ιδίας πράξεως γενόμενα δεκτά, η ιδιότης κατελήφθη υπό του ορίου ηλικίας, ήτοι τάς 2.500 ημέρας εργασίας, συνυπολογιζομένων και των ημερών συνταξιοδοτήσεως αυτής, λόγω αναπηρίας, αι οποίαι συγκεντρούν τας προς τούτο προϋποθέσεις κατά το εκτεθέν άρθρον 8 ν. 4476/1965.

(*) Εκοινοποιήθη διά της υπ' αριθ. 34847/1969 Εγκυκλίου του Οργανισμού Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού, όπου σημειούται ότι η περιφερειακή αρμοδιότης των Γραφείων Εύρέσεως Εργασίας της τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης ταυτίζεται με την ταυτήν των οικείων Επιθεωρήσεων Εργασίας, πλην του Γραφείου Εύρέσεως Εργασίας Αθηνών, το οποίον περιλαμβάνει εκτός των ορίων της οικείας Επιθεωρήσεως Εργασίας κέντρον Αθηνών και τας περιοχάς των Δήμων και Κοινοτήτων Χολαργού, Αγίας Παρασκευής, Αμαρουσίου, Μελισσίων και Κηφισίας (Ο.Δ. 31.1.1956, Φ.Ε.Κ. 70/21.2.1956, τ. Α').

συναντήσεως σιδηροδρομικής γραμμής Σ.Π.Α.Π. - Σ.Ε.Κ. καὶ διὰ ταύτης μέχρις ἐργοστασίου Σ.Π.Α.Π. Ἐκεῖθεν διὰ τῆς ὁδοῦ Μαντσαπούλου εἰς γέφυραν Καλαμάκι καὶ ἐν συνεχείᾳ δι' ὁδοῦ Νέας Κοσίνης (Ἅλως Συντάγματος) εἰς συμβολὴν Πέλλης πρὸς ὁδὸν Νεορίων καὶ δι' αὐτῆς πρὸς Πασσαλιμάνι.

ε) Γραφείων Ἐπιθεωρήσεως καὶ Εὑρέσεως Ἐργασίας Καλλιθέας.

Κηφισὸς ποταμὸς (Φαλήρου) μέχρις ὁδοῦ Πειραιῶς, ἐν συνεχείᾳ δὲ μέχρις ὁδοῦ Ἁλώσεως - ὁδοῦ Δομβίων μέχρις ὁδοῦ Δημοφόντος, διὰ ταύτης δέ, διὰ περιφυγῶν τοῦ ἄλσους Ἀστεροσκοπείου, εἰς Ἁγίαν Μαρίναν, ὁδὸς Ἀποστόλου Παύλου - Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου μέχρι λεωφόρου Συγγροῦ (Στήλη Ὀλυμπίου Διός), διὰ τῆς λεωφόρου Συγγροῦ - Ἀναπαύσεως - Βουλιαγμένης καθ' ὅλον τὸ δυτικὸν τμῆμα αὐτῆς μέχρι Γλυφάδας, ἐκεῖθεν δὲ δι' ἀμφοτέρων τῶν πλευρῶν περιλαμβάνει τὴν μέχρι Βαρκίζης διήκουσαν γραμμήν.

στ) Γραφείων Ἐπιθεωρήσεως καὶ Εὑρέσεως Ἐργασίας Βύρωνος.

Ἀπὸ Γλυφάδας διὰ τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς ὁδοῦ Βουλιαγμένης μέχρις ὁδοῦ Ἀναπαύσεως - λεωφόρου Συγγροῦ - Στήλης Ὀλυμπίου Διός - Βασιλίσσης Ὄλγας - Στάδιον, Βασιλέως Κωνσταντίνου μέχρι Βασιλίσσης Σοφίας, ἐν συνεχείᾳ μέχρις ὁδοῦ Μεσογείων, δι' αὐτῆς δὲ μέχρι Σχολῆς Χωροφυλακῆς καὶ ἐκεῖθεν διὰ τῆς εὐθείας νοητῆς γραμμῆς πρὸς Ὑμηττόν.

ζ) Γραφείων Ἐπιθεωρήσεως καὶ Εὑρέσεως Ἐργασίας Πειραιῶς.

Ἀπὸ Μικρὸν Καραβᾶν καὶ ἐν συνεχείᾳ μέχρις ὁδοῦ Ἁγίας Λαύρας - ὁδὸς Ἱπποκράτους - Θωμαΐων - 25ης Μαρτίου - Ἀχαΐας πρὸς ἐργοστάσιον Δηλαβέρη καὶ ἐν συνεχείᾳ πρὸς ἐργοστάσιον Σ.Π.Α.Π. μέχρι συναντήσεως ὁδοῦ Ἀραχώβης, ἐκεῖθεν δὲ διὰ τῆς ὁδοῦ Μαντσαπούλου μέχρι τῆς συναντήσεως της μετὰ τῆς ὁδοῦ Πόλης καὶ δι' αὐτῆς πρὸς Γηροκομεῖον - Ράλλειον Μνῆμα καὶ μέχρι Πασσαλιμάνι. Περαιτέρω διὰ τῆς παραλίας τῆς περικλειούσης τὴν Πειραϊκὴν Χερσόνησον μέχρι τοῦ Σταθμοῦ Λαυρίου καὶ ἐκεῖθεν διὰ τῆς ὁδοῦ Ἁγίου Δημητρίου μέχρι Μικροῦ Καραβᾶ.

η) Γραφείων Ἐπιθεωρήσεως καὶ Εὑρέσεως Ἐργασίας Κηφισιᾶς.

Ἀπὸ Ἁγίου Φιλίππου διὰ τῶν ἐπὶ τῶν Τουρκοβουνίων ὁρίων τοῦ Δήμου Νικαίας μέχρις ὁδοῦ Σαλαμῖνος καὶ ἐκεῖθεν πρὸς Μικρὸν Καραβᾶν, ἐκεῖθεν δὲ κατὰ μῆκος τῆς ὁδοῦ Ἁγίου Δημητρίου μέχρι Σταθμοῦ Λαυρίου.

θ) Γραφείων Ἐπιθεωρήσεως καὶ Εὑρέσεως Ἐργασίας Νικαίας.

Ἀπὸ Ἁγίου Φιλίππου καὶ διὰ τῶν ἐπὶ τῶν Τουρκοβουνίων ὁρίων τοῦ Δήμου Νικαίας μέχρι τῆς ὁδοῦ Σαλαμῖνος καὶ ἐκεῖθεν διὰ ταύτης μέχρι Μικροῦ Καραβᾶ, ἐν συνεχείᾳ δὲ μέχρις Ἁγίας Λαύρας - ὁδὸς Ἱπποκράτους - Θωμαΐων - 25ης Μαρτίου - Ἀχαΐας πρὸς ἐργοστάσιον Δηλαβέρη καὶ ἐν συνεχείᾳ πρὸς ἐργοστάσιον Σ.Π.Α.Π. Ἐκεῖθεν διὰ τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Σ.Ε.Κ. μέχρι συναντήσεως αὐτῆς μὲ τὸν Κηφισὸν καὶ ἐκεῖθεν διὰ ρέματος πρὸς Πηγάδαν - Γ' Νεκροταφείων - πρόποδας Αἰγάλεω.

ι) Γραφείων Ἐπιθεωρήσεως καὶ Εὑρέσεως Ἐργασίας Βορείων Προαστίων Ἀθηνῶν μὲ ἔδραν τὸ Χαλάνδριον.

Περιλαμβάνει τὴν νοητὴν γραμμὴν ἀπὸ Ὑμηττοῦ πρὸς Σχολεῖον Χωροφυλακῆς, ὁδὸς Μεσογείων, δι' αὐτῆς δὲ μέχρι τῆς συναντήσεως τῆς ὁδοῦ Παπιδᾶ καὶ διὰ ταύτης πρὸς βορείαν πλευρὰν τῶν Τουρκοβουνίων. Ἐν συνεχείᾳ μέχρι Καμάρες - ὁδὸς Εὐριπίδου Χοϊδᾶ μέχρι Σταθμοῦ Νέας Φιλοθέης - σιδηροδρομικὴ γραμμὴ Λαυρίου - νοητὴ γραμμὴ νεκροταφείων - Παλαιοῦ Ἡράκλειον - λεωφόρων Ἀμαρουσίου καὶ ἐκεῖθεν διὰ τῆς εὐθείας νοητῆς γραμμῆς πρὸς Πάρνηθα.

ια) Γραφείων Ἐπιθεωρήσεως καὶ Εὑρέσεως Ἐργασίας Περιστερίου.

Κατὰ μῆκος λεωφόρου Ἀθηνῶν ἀπὸ τοῦ σημείου συμβολῆς ταύτης μὲ τὴν Ἱερὰν ὁδὸν καὶ μέχρι τῆς ὁδοῦ Ἀχιλλέως. Ἀπὸ τῆς ὁδοῦ Ἀχιλλέως καὶ διὰ τῆς ὁδοῦ Θερμοπυλῶν μέχρι τῆς ὁδοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, ἐν συνεχείᾳ δὲ δι' αὐτῆς μέχρι τῆς συναντήσεως τῆς ὁδοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου. Ἀπὸ τῆς ὁδοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου μέχρι τῆς ὁδοῦ Μενάνδρου καὶ διὰ ταύτης μέχρι πλατείας Βάθης. Ἐν συνεχείᾳ κατὰ μῆκος τῆς ὁδοῦ Ἀχαρνῶν μέχρι σημείου συναντήσεως μὲ τὴν ὁδὸν Ἰακωβάτων, ἐκεῖθεν δὲ ἐν συνεχείᾳ πρὸς λεωφόρον Νέας Ἰωνίας μέχρις ὁδοῦ Γκαίμη, ἐκεῖθεν δὲ διὰ τῆς ὁδοῦ Νιρβάνα μέχρι 3 Γεφυρῶν καὶ ἐκεῖθεν πρὸς Βουρῶν διὰ τοῦ ρέματος Παδονίφτη διὰ τῆς νοητῆς γραμμῆς μέχρι Μενιδίου.

Α/Α	Γ.Ε.Ε.	Βασ. Διάταγμα ή Διάφορες περί συστάσεως καὶ ἐπεκτάσεως Γ.Ε.Ε.	Περιφερειακὴ δικαιοδοσία	Παρατηρήσεις
1)	Ἀγρινίου	α) Ἀπὸ 9.8.1955 Β.Δ. (Φ.Ε.Κ. 229/25.8.1955, τ. Α΄).	α) Περιφερειακὴ ἁρμοδιότης ἐντὸς τῆς περιφερείας τῆς πόλεως.	
		β) Ἀπὸ 11.6.1960 Β.Δ. (Φ.Ε.Κ. 86, τ. Α΄ τῆς 17.6.1960).	β) Ἐπεξετάθησαν τὰ ὅρια πεδιάδα Ἀγρινίου, περιφέρειαν Μακρυνείας, Ἐπαρχίαν Μεσολογγίου, Χρυσοβεργίου, Αὐσιμαχείας, Ἀγγελοκάστρου καὶ περιφέρειαν Ἀχελώου ποταμοῦ.	
2)	Ἀθηνῶν	α) Υπ' ἀριθ. 42901/28.8.1957 ἀποφάσεως Υπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 181, τ. Β' τῆς 3.9.1957) καὶ	α) Περιλαμβάνει τὰς περιφερείας Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Ἀθηνῶν - Καλλιθέας - Νέας Ἰωνίας - Περιστερίου καὶ Βύρωνος καὶ	Μέχρι συστάσεως ἰδίων Γ.Ε.Ε. διὰ τὰς περιφερείας ταύτας.
		β) Ἀπὸ 31.1.1956 Β.Δ. (Φ.Ε.Κ. 70, τ. Α' τῆς 21.2.1956).	β) Ἐγένετο ἐπέκτασις τῶν ὁρίων τοῦ Γραφείου εἰς Δήμους καὶ Κοινότητας Χαϊδαρίου, Ἁγίας Παρασκευῆς, Ἀμαρουσίου - Μελισσίων καὶ Κηφισίας.	
3)	Αἰγίου	Ἀπὸ 30.10.1954 Β.Δ. (Φ.Ε.Κ. 283, τ. Α' τῆς 16.11.1954).	Τὰ ὅρια ταυτίζονται μὲ τὰ τοιαῦτα τοῦ Ι.Κ.Α. Αἰγίου.	
4)	Ἀλεξανδρουπόλεως	Ἀπὸ 30.10.1954 Β.Δ. (Φ.Ε.Κ. 283, τ. Α' τῆς 16.11.1954).	Τὰ ὅρια τοῦ Γραφείου ταυτίζονται μὲ τὰ ταιαῦτα τοῦ Ι.Κ.Α. Ἀλεξανδρουπόλεως.	
5)	Ἀμφίσσης	Ἀπὸ 3.6.1961 Β.Δ. (Φ.Ε.Κ. 99, τ. Α' τῆς 20.6.1961).	Τὰ ὅρια τοῦ Γραφείου ἐπεκτείνονται ἐφ' ὅλου τοῦ Νομοῦ Φωκίδος.	
6)	Ἄργους	Υπ' ἀριθ. 483/1966 Β.Δ. (Φ.Ε.Κ. 120, τ. Α' τῆς 11.6.1966).	Τὰ ὅρια τοῦ Γραφείου ἐπεκτείνονται εἰς τὴν Ἐπαρχίαν Ἄργους.	
7)	Ἄρτης	Ἀπὸ 9.8.1955 Β.Δ. (Φ.Ε.Κ. 229, τ. Α' τῆς 25.8.1955).	Ἡ περιφερειακὴ ἁρμοδιότης τούτου περιορίζεται ἐντὸς τῆς περιφερείας τῆς πόλεως.	
8)	Βεροίας	Υπ' ἀριθ. 35278/18.9.1946 ἀποφάσεως Υπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 171, τ. Β' τῆς 18.10.1946).	Ἡ περιφερειακὴ δικαιοδοσία τοῦ Γραφείου ἐκτείνεται ἐφ' ὅλης τῆς περιφερείας τοῦ Νομοῦ.	
9)	Γιαννιτσῶν	Υπ' ἀριθ. 274/22.4.1965 Β.Δ. (Φ.Ε.Κ. 63, τ. Α' τῆς 22.4.1965).	Τὰ ὅρια τοῦ Γραφείου ἐκτείνονται ἐπὶ τῆς Ἐπαρχίας Γιαννιτσῶν.	
10)	Βόλου	Υπ' ἀριθ. 42901/28.8.1957 ἀποφάσεως Υπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 181, τ. Β' τῆς 3.9.1957).	Τὰ ὅρια τοῦ Γραφείου ταυτίζονται μὲ τὰ τοιαῦτα τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Βόλου.	

Α/Α Γ.Ε.Ε.	Βασ. Διάταγμα ἢ ἀπόφασις περὶ συστάσεως καὶ ἐπεκτάσεως Γ.Ε.Ε.	Περιφερειακὴ δικαιοδοσία	Παρατηρήσεις
11) Γρεβενῶν	Υπ' ἀριθ. 275/22.4.1965 (Φ.Ε.Κ. 69, τ. Α' τῆς 22.4.1965).	Τὰ ὅρια τοῦ Γραφείου ἐκτείνονται ἐφ' ὅλου τοῦ Νομοῦ Γρεβενῶν.	
12) Δράμας	Ἀπὸ 9.8.1955 (Φ.Ε.Κ. 223, τ. Α' τῆς 25. 8. 1955).	Ἡ περιφερειακὴ ἁρμοδιότης τοῦ Γραφείου περιορίζεται ἐντὸς τῆς περιφερείας τῆς πόλεως Δράμας.	
13) Ἐδέσσης	Υπ' ἀριθ. 35275/18.9.1946 ἀπόφασις Υπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 171, τ. Β' 18. 10.1946).	Ἡ περιφερειακὴ δικαιοδοσία τοῦ Γραφείου ἐκτείνεται ἐφ' ὅλης τῆς περιφερείας τοῦ Νομοῦ, πλὴν τῆς Ἐπαρχίας Γιαννιτσῶν.	
14) Ἐλευσῖνος	Υπ' ἀριθ. 6988/1.2.1939 ἀποφασις Υπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 57 τ. Β' τῆς 28.2. 1939).	Τὰ ὅρια τοῦ Γραφείου ταυτίζονται μὲ τὰ τοιαῦτα τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Ἐλευσῖνος.	
15) Ζακύνθου	Υπ' ἀριθ. 272/22.4.1965 δ.δ. (Φ.Ε.Κ. 64, τ. Α' τῆς 22.4.1965).	Τὰ ὅρια τοῦ Γραφείου ἐκτείνονται ἐφ' ὅλου τοῦ Νομοῦ Ζακύνθου.	
16) Ἠγουμενίτσης	α) Υπ' ἀριθ. 273/22.4.1965 δ.δ. (Φ.Ε.Κ. 69, τ. Α' τῆς 22.4.1965) καὶ β) Υπ' ἀριθ. 725/10.3.1966 δ.δ.	α) Τὰ ὅρια τοῦ Γραφείου ἐκτείνονται ἐφ' ὅλου τοῦ Νομοῦ Θεσπρωτίας καὶ β) Τὰ ὅρια τοῦ Γραφείου περιλαμβάνουν τὸν Δῆμον Ἠγουμενίτσης.	
17) Ἡρακλείου	Υπ' ἀριθ. 6990/1.2.1939 ἀπόφασις Υπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 57, τ. Β' τῆς 28.2. 1939).	Τὰ ὅρια τοῦ Γραφείου ταυτίζονται μὲ τὰ τοιαῦτα τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Ἡρακλείου.	
18) Θεσσαλονίκης	Υπ' ἀριθ. 42961/28.8.1937 ἀπόφασις Υπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 181, τ. Β' τῆς 3.9.1937).	Ἡ περιφερειακὴ δικαιοδοσία τοῦ Γραφείου ταυτίζεται μὲ τὴν τοιαύτην τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Θεσσαλονίκης.	
19) Θηβῶν	Υπ' ἀριθ. 668/2.11.1963 δ.δ. (Φ.Ε.Κ. 190, τ. Α' τῆς 6.11.1963).	Τὰ ὅρια τοῦ Γραφείου περιορίζονται ἐντὸς τῆς ἐπαρχίας Θηβῶν.	
20) Ἰωαννίνων	Υπ' ἀριθ. 44813/1.9.1950 ἀπόφασις Υπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 148, τ. Β' τῆς 1.9.1950).	Περιλαμβάνει τὴν περιφέρειαν τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Ἰωαννίνων.	
21) Καβάλας	Υπ' ἀριθ. 42901/28.8.1937 ἀπόφασις Υπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 181, τ. Β' τῆς 3. 9.1937).	Τὰ ὅρια τοῦ Γραφείου ταυτίζονται μὲ τὰ τοιαῦτα τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Καβάλας.	

Α/Α	Γ.Ε.Ε.	Βασ. Διάταγμα ή απόφασις περί συστάσεως και επεκτάσεως Γ.Ε.Ε.	Περιφερειακή δικαιοδοσία	Παρατηρήσεις
22)	Καισαριανής	α) Β.Δ. (Φ.Ε.Κ. 81, τ. Α' της 24.4.1954) και β) από 15.4.1960 Δ.Δ. (Φ.Ε.Κ. 68, τ. Α' της 20.5.1960).	α) Η περιφερειακή δικαιοδοσία ταύτην περιλαμβάνει την περιφέρειαν του οικείου Τ.Α.Κ. καταστήματος Ι.Κ.Α. β) Τα όρια των Γραφείου ταυτίζονται με τα τοιαύτα της Επιθεωρήσεως Εργασίας Βόρειου.	
23)	Καλλιθέας	Υπ' αριθ. 34875/5.7.1938 αποφάσεως Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 148, τ. Β' της 22.7.1938).	Περιλαμβάνει την περιφέρειαν της Επιθεωρήσεως Εργασίας Καλλιθέας (τροποποίησις της υπ' αριθ. 42991/1937 αποφάσεως).	
24)	Καλαμάτας	Υπ' αριθ. 48747/16.9.1938 αποφάσεως Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 216, τ. Β' της 30.9.1938).	Περιλαμβάνει την περιφέρειαν της Επιθεωρήσεως Εργασίας Καλαμάτας.	
25)	Καρδίτσης	Από 16.3.1958 Δ.Δ. (Φ.Ε.Κ. 43, τ. Α' της 29.3.1958).	Τα όρια του Γραφείου ταυτίζονται με τα διοικητικά όρια του Νομού Καρδίτσης.	
26)	Κερκύρας	Υπ' αριθ. 32883/16.9.1946 αποφάσεως Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 171, τ. Β' της 18.10.1946).	Περιλαμβάνει την περιφέρειαν της Επιθεωρήσεως Εργασίας Κερκύρας.	
27)	Κερατσινίου	Από 9.8.1955 Δ.Δ. (Φ.Ε.Κ. 229, τ. Α' της 25.8.1955).	Η περιφερειακή αρμοδιότης περιορίζεται εντός της περιφερείας της εν λόγω πόλεως.	
28)	Κερκυλλησίας	α) Υπ' αριθ. 35279/18.9.1946 αποφάσεως Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 171, τ. Β' της 18.10.1946) και β) από 10.4.1959 Δ.Δ. (επέκτασις).	α) Η διοικητική περιφέρεια εκτείνεται εφ' όλης της περιφερείας του Νομού και β) Επεκτείνονται αι αρμοδιότητες του Γραφείου και εις την πόλιν του Δηδυμοτείχου.	
29)	Κάτω	Υπ' αριθ. 600/26.6.1965 Δ.Δ. (Φ.Ε.Κ. 130, τ. Α' της 12.7.1965).	Τα όρια του Γραφείου επεκτείνονται εις τους Δήμους Σικυώνος και τας Κοινότητας Άσσου, Βέλου, Κοκκωνίου, Βραχατίου, Δερβενίου, Άνω και Κάτω Δημηνιού και Ξυλοκάστρου.	
30)	Κοζάνης	Από 9.8.1955 Δ.Δ. (Φ.Ε.Κ. 229, τ. Α' της 25.8.1955)	Η περιφερειακή αρμοδιότης ταύτην περιορίζεται εντός της περιφερείας της εν λόγω πόλεως.	

Α/Α Γ.Ε.Ε.	Βασ. Διαταγμα ἢ ἀπόφασις περί συστάσεως καὶ ἐπεκτάσεως Γ.Ε.Ε.	Περιφερειακή δικαιοδοσία	Παρατηρήσεις
31) Κωπαηνῆς	'Τπ' ἀριθ. 34875/5.7.1938 ἀποφάσεως 'Υπουργοῦ 'Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 148, τ. Β' τῆς 22.7.1938).	Περιλαμβάνει τὴν περιφέρειαν τῆς Ἐπαθεωρήσεως 'Εργασίας Κωπαηνῆς καὶ 'Αλεξανδρουπόλεως.	
32) Κορίνθου	α) 'Από 9.8.1955 Β.Δ. (Φ.Ε.Κ. 229, τ. Α' τῆς 25.8.1955). β) 'Τπ' ἀριθ. 393/29.5.1965 Β.Δ. γ) 'Τπ' ἀριθ. 560/29.6.1966 Β.Δ. καί δ) 'Από 16.5.1958 Β.Δ.	α) Ἡ περιφερειακή ἁρμοδιότης τούτου περιορίζεται ἐντὸς τῆς περιφερείας τῆς πόλεως Κορίνθου. β) Τὰ ὅρια ἐπεξετάθησαν εἰς περιοχὴν 'Ισθμίας. γ) 'Επεξετάθησαν τὰ ὅρια εἰς τὰς Κοινότητας Ζευγολατιοῦ, Λεχαίου, Περαγκλίου καὶ "Ασσου Κορινθίας καὶ δ) 'Επεξετάθησαν τὰ ὅρια καὶ εἰς τὴν περιφέρειαν Λουτρακίου.	
33) Λαμίας	Β.Δ. (Φ.Ε.Κ. 84, τ. Α' τῆς 24.4.1954).	Τὰ ὅρια τοῦ Γραφείου τούτου ταυτίζονται μὲ τὰ ταυτα τοῦ 'Υποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Λαμίας.	
34) Λαρίσης	'Τπ' ἀριθ. 35279/18.9.1946 ἀποφάσεως 'Υπουργοῦ 'Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 171, τ. Β' τῆς 18.10.1946).	Τὰ ὅρια τοῦ Γραφείου ἐκτείνονται ἐφ' ὅλης τῆς περιφερείας τοῦ Νομοῦ.	
35) Λασιθίου	'Από 10.12.1964 Β.Δ. (Φ.Ε.Κ. 249, τ. Α' τῆς 18.12.1964).	Τὰ ὅρια τοῦ Γραφείου ἐκτείνονται ἐφ' ὅλου τοῦ Νομοῦ Λασιθίου.	
36) Λαυρίου	Β.Δ. (Φ.Ε.Κ. 84, τ. Α' τῆς 24.4.1954).	Ἡ περιφερειακή δικαιοδοσία τούτου περιλαμβάνει τὰς περιφερείας τοῦ 'Υποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Λαυρίου.	
37) Λευκάδος	'Τπ' ἀριθ. 35279/18.9.1946 ἀποφάσεως 'Υπουργοῦ 'Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 171, τ. Β' τῆς 18.10.1946).	Ἡ περιφερειακή δικαιοδοσία τούτου ἐκτείνεται ἐφ' ὅλης τῆς περιφερείας τοῦ Νομοῦ.	
38) Μεγάρων	'Τπ' ἀριθ. 272/22.4.1965 Β.Δ. (Φ.Ε.Κ. 69, τ. Α' τῆς 22.4.1965).	Εἰς τὸ διάταγμα δὲν ἀναφέρεται ἡ δικαιοδοσία τοῦ Γραφείου (ἕδρα τοῦ Γραφείου ἡ πόλις τῶν Μεγάρων).	

Α/Α Γ.Ε.Ε.	Βασ. Διάταγμα ή απόφαση περί συστάσεως και έπεκτάσεως Γ.Ε.Ε.	Περιφερειακή δικαιοδοσία	Παρατηρήσεις
39) Μυτιλήνης	'Τπ' αριθ. 32827/23.6.1938 αποφάσεως 'Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 133, τ. Β' της 5.7.1938).	Περιλαμβάνει την περιφέρειαν της Επιθεωρήσεως Εργασίας Λέσβου.	
40) Νιαούστης	'Τπ' αριθ. 35279/18.8.1940 αποφάσεως 'Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 171 τ. Β' της 18.10.1940).	Η περιφερειακή δικαιοδοσία του Γραφείου εκτείνεται εφ' όλης της περιφερείας του Νομού.	
41) Ναυπλίου	α) Από 3.8.1955 Δ.Δ. (Φ.Ε.Κ. 229, τ. Α' της 25.8.1955).	α) Η περιφερειακή αρμοδιότης περιορίζεται εντός της περιφερείας της εν λόγω πόλεως.	
	β) Από 23.10.1959 Δ.Δ. και	β) Διά του διατάγματος τούτου επεξετάθησαν τα όρια εις την πόλιν των Άργους και	
	γ) Από 11.10.1957 Δ.Δ. (Φ.Ε.Κ. 228, τ. Α' της 11.11.1957).	γ) Διά του διατάγματος τούτου επεξετάθησαν τα όρια εις περιοχάς Τίρυνθος και Μυκάλησσης της Επαρχίας Ναυπλίας.	
42) Νέας Ιωνίας	α) 'Τπ' αριθ. 34875/5.7.1938 αποφάσεως 'Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 138, τ. Β' της 22.7.1938) και	α) Τα όρια του Γραφείου ταυτίζονται με τα τοιαύτα της Επιθεωρήσεως Εργασίας Νέας Ιωνίας, και β) Τα όρια του Γραφείου επεξετάθησαν εις την Κοινότητα Λεκάνης.	
	β) 'Τπ' αριθ. 561/29.6.1966 Δ.Δ. (Φ.Ε.Κ. 152, τ. Α' 29.6.1966).		
43) Νέου Φαλήρου	Από 9.8.1955 Δ.Δ. (Φ.Ε.Κ. 229, τ. Α' της 25.8.1955).	Η περιφερειακή αρμοδιότης περιορίζεται εντός της περιφερείας της πόλεως.	
44) Νεαπόλεως	Από 29.5.1959 Δ.Δ. (Φ.Ε.Κ. 129, τ. Α' της 30.6.1959).	Τα όρια του Γραφείου ταυτίζονται με τα τοιαύτα της αυτής Επιθεωρήσεως Εργασίας.	
45) Ξάνθης	'Τπ' αριθ. 3176/16.1.1940 αποφάσεως 'Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 40, τ. Β' της 6.2.1940).	Τα όρια του Γραφείου ταυτίζονται με τα τοιαύτα της Επιθεωρήσεως Εργασίας Ξάνθης.	
46) Πατρών	'Τπ' αριθ. 42931/28.8.1937 αποφάσεως 'Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 181, τ. Β' της 3.9.1937).	Τα όρια του Γραφείου ταυτίζονται με τα τοιαύτα της Επιθεωρήσεως Εργασίας Πατρών.	

Α/Α Γ.Ε.Ε.	Βασ. διάταγμα ή απόφασις περί συστάσεως και έπεκτάσεως Γ.Ε.Ε.	Περιφερειακή δικαιοδοσία	Παρατηρήσεις
47) Πειραιώς	'Τπ' άριθ. 42203/28.8.1957 αποφάσεως 'Υπουργού Έργασίας (Φ.Ε.Κ. 181, τ. Β' της 3.9.1957).	Περιλαμβάνει τας περιφερείας Πειραιώς, Νέου Φαλήρου, Κοκκινιάς και Κερατσινίου.	Μέχρι συστάσεως ιδίων Γ.Ε.Ε. διά τας περιφερείας ταύτας.
48) Περιστερίου	'Από 29.5.1959 Β.Δ. (Φ.Ε.Κ. 129, τ. Α' της 30.6.1959).	Τα όρια του Γραφείου τούτου ταυτίζονται με τα τοιαύτα της Επιθεωρήσεως Εργασίας.	
49) Πρεβέζης	'Τπ' άριθ. 251/22.1.1965 Β.Δ. (Φ.Ε.Κ. 69, τ. Α' της 22.3.1965).	Τα όρια εκτείνονται εφ' όλου του Νομού Πρεβέζης.	
50) Πτολεμαΐδος	'Από 25.6.1957 Β.Δ. (Φ.Ε.Κ. 127, τ. Α' της 13.7.1957).	Τα όρια περιορίζονται εντός της Επαρχίας Εορδαίας.	
51) Πύργου	'Τπ' άριθ. 35279/18.9.1946 αποφάσεως 'Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 171, τ. Β' της 18.10.1946).	Η περιφερειακή δικαιοδοσία εκτείνεται εφ' όλης της περιφερείας του Νομού.	
52) Ρεθύμνου	'Τπ' άριθ. 635/1965 Β.Δ. (Φ.Ε.Κ. 146, τ. Α' της 29.7.1965).	Η περιφερειακή δικαιοδοσία εκτείνεται εφ' όλου του Νομού.	
53) Ρόδου	Β.Δ. (Φ.Ε.Κ. 84, τ. Α' της 24.4.1951).	Η περιφερειακή δικαιοδοσία ταύτου περιλαμβάνει τας περιφερείας των νήσων 'Υποκαταστημάτων Ι.Κ.Α.	
54) Ροής (Περιστερίου)	'Τπ' άριθ. 6987/1.2.1939 αποφάσεως 'Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 57/28.2.1939 τ. Β').	Περιλαμβάνει την περιφέρειαν της Επιθεωρήσεως Εργασίας Ροής.	
55) Σάμου (Καρλόβασι)	'Τπ' άριθ. 35279/18.9.1946 αποφάσεως 'Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 171, τ. Β' της 18.10.1946).	Η περιφερειακή δικαιοδοσία του Γραφείου εκτείνεται εφ' όλης της περιφερείας του Νομού.	
56) Σερρών	'Τπ' άριθ. 6986/1939 αποφάσεως 'Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 57, τ. Β' της 28.2.1939).	Περιλαμβάνει την περιφέρειαν της Επιθεωρήσεως Εργασίας Σερρών.	
57) Σύρου	'Τπ' άριθ. 48330/27.9.1938 (Φ.Ε.Κ. 225, τ. Β' της 8.10.1938).	Περιλαμβάνει την περιφέρειαν της Επιθεωρήσεως Εργασίας Σύρου.	

Α/Α Γ.Ε.Ε.	Βασ. Διάταγμα ἢ ἀπόφασις περὶ συστάσεως καὶ ἐπεκτάσεως Γ.Ε.Ε.	Περιφερειακὴ δικαιοδοσία	Παρατηρήσεις
58) Τρικάλων	'Υπ' ἀριθ. 55279/18.9.1946 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 171, τ. Β' τῆς 18.10.1946).	Ἡ περιφερειακὴ δικαιοδοσία τοῦ Γραφείου ἐκτείνεται ἐφ' ὅλης τῆς περιφερείας τοῦ Νομοῦ Τρικάλων.	
59) Τριπόλεως	'Υπ' ἀριθ. 588/21.6.1965 Δ.Δ. (Φ.Ε.Κ. 128, τ. Α' τῆς 9.7.1965).	Τὰ ὅρια τοῦ Γραφείου ἐκτείνονται ἐφ' ὅλου τοῦ Νομοῦ Ἀρκαδίας.	
60) Φλωρίνης	α) Ἀπὸ 17.7.1954 Δ.Δ. (Φ.Ε.Κ. 186 τ. Α' τῆς 30.7.1954) καὶ β) 'Υπ' ἀριθ. 197 Δ.Δ. (Φ.Ε.Κ. 38, τ. Α' τῆς 25.3.1967).	α) Τὰ ὅρια ταυτίζονται μὲ τὰ τοιοῦτα τοῦ Ι.Κ.Α. Φλωρίνης καὶ β) Τὰ ὅρια ἐπεξετάθησαν εἰς Δῆμον Ἀμυνταίου καὶ Κοινότητα Βέγορων, Ξινὸν Νερὸν καὶ Λεχοβον.	
61) Χαλκίδος	α) 'Υπ' ἀριθ. 6985/1.2.1939 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 57, τ. Β' τῆς 28.2.1939) καὶ β) Ἀπὸ 31.8.1957, 26.7.1959 καὶ 25.6.1960 Δ.Δ.	α) Περιλαμβάνει τὴν περιφέρειαν τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Χαλκίδος. Ἡ ἁρμοδιότης τοῦ Γραφείου ἐπεξετάθη εἰς περιοχὰς Νέας Ἀρτάκης καὶ Βασιλικοῦ, εἰς χωρίον Χαλὰς καὶ εἰς περιοχὴν Νέας Λαμψάκου.	
62) Χανίων	'Υπ' ἀριθ. 6983/1.2.1939 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 57, τ. Β' τῆς 28.2.1939).	Περιλαμβάνει τὴν περιφέρειαν τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Χανίων.	
63) Χίου	'Υπ' ἀριθ. 55279/18.9.1946 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 171, τ. Β' τῆς 18.10.1946).	Ἡ περιφερειακὴ δικαιοδοσία ἐπεκτείνεται ἐφ' ὅλης τῆς περιφερείας τοῦ Νομοῦ Χίου.	

Σημ. Κ.Ε.Δ.: Ὁ Ὀργανισμὸς Ἀπασχολήσεως Ἐργατικοῦ Δυναμικοῦ, ὡς μετωνομάσθη διὰ τοῦ ν.δ. 212/1969 ὁ Ὀργανισμὸς Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 63/1969 Ἐγκυκλίου του πρὸς τὸ Γραφεῖα Εὑρέσεως Ἐργασίας ἐξαίρει τὴν σημασίαν τῆς ὑπαγωγῆς τῶν Γραφείων τούτων εἰς τὸν Ὀργανισμὸν Ἀπασχολήσεως Ἐργατικοῦ Δυναμικοῦ καὶ παρέχει γενικὰς ὁδηγίας περὶ τῆς ἐκπληρώσεως τῆς ἀποστολῆς των.

Ἰδιαιτέρως ἐπισταται ἡ προσοχὴ τῶν Γραφείων ἐπὶ τοῦ ὅτι εἶναι ἀνεγκλίτων αἱ πρὸς ἔπιβολὴν προστίμων νὰ ἐπιδίδονται εἰς τοὺς ἐργοδότας ἀθεμιτῶν καὶ ἐπὶ τόπου, μόνον δὲ ἐπὶ ἀναπολλήτου κωλύματος ἡ ἐπίδοσις νὰ γίνεται διὰ συστημένης ἐπιστολῆς καὶ πάντοτε ἐντὸς εὐλόγου χρόνου (τὸ ὁριστικὸν ἐντὸς τριημέρου) ἀπὸ τῆς συντάξεως τῆς πράξεως.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΔΕΙΑΣ ΜΕΤ' ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΜΑΤΟΣ ΑΔΕΙΑΣ ΟΙΚΟΣΙΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Ἡ κατὰ παρέκτασιν ἔκτασις τοῦ δικαιώματος κανονικῆς καὶ ἐτησίας ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν καθορίζεται διὰ τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 καὶ τοῦ ἄρθρου 1 τῆς διὰ τοῦ νόμου 2081/1952 κυρωθείσης ἐπ' ἀριθ. 52 Διεθνοῦς Συμβάσεως (ΕΕΔ 19, 886 ἐπ.).

Κατὰ τὴν παράγραφον ὅμως 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀνωτέρω ἀ.ν. 539/1945 διὰ διαταγμάτων, προκαλουμένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δύναται νὰ ὁρισθῇ, ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου ἰσχύουν καὶ ὑπὲρ τῶν προσώπων, τὸν ἀντὶ μισθοῦ ἀπασχολουμένων εἰς τὰς ναυτιλιακάς, τὰς ἁλιευτικάς, τὰς γεωργικάς, κτηνοτροφικὰς ἢ δασικὰς ἐπιχειρήσεις, ὡς καὶ ὑπὲρ τοῦ οἰκοσίτου ὑπηρετικοῦ ἢ ἄλλου προσωπικοῦ, καὶ νὰ ἐξασφαλισθῇ εἰδικώτερον ἡ ὑπὲρ αὐτῶν ἐφαρμογή του.

Τοῦτο, ὡς ὑποστηρίχθη (*Ι. Καποδίστριας*, Ἑρμ.ΑΚ, ἐπ' ἄρθρα 666 - 667, ἀριθ. 3, σημείωσις μας ἐν ΕΕΔ 18, 534, 21, 663, 23, 87, 24, 831), ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι ὁ Νομοθέτης τοῦ ἀ.ν. 539/1945, ὁ ὁποῖος διατηρήθη ἐν ἰσχύϊ καὶ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (*Ι. Καποδίστριας*, Ἑρμ.ΑΚ, Εἰσαγωγικὸς Νόμος, ἄρθρον 38, ἀριθ. 11, Α.Π. 516/1954, ΕΕΔ 13, 767), ἐξέρχεται τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου τούτου, μεταξὺ τῶν ἄλλων, καὶ ἐπὶ τοῦ οἰκοσίτου προσωπικοῦ ἐκ τῆς ἐκδόσεως ὑπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας τοῦ κατ' ἐξουσιοδότησιν αὐτοῦ σχετικοῦ διατάγματος, διὰ τοῦ ὁποίου θὰ ἐξασφαλισθῇ εἰδικώτερον ἡ ὑπὲρ αὐτοῦ ἐφαρμογή των, ὡς δρίζεται ἐν τῷ νόμῳ.

Παρὰ ταῦτα ἐκφράζουν ἐν τῇ νομολογίᾳ (Α.Π. 202/1959, ΕΕΔ 18, 585 διὰ τὰς γεωργικὰς ἐπιχειρήσεις, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 892/1966, ΕΕΔ 25, 484, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 16225/1967, ΕΕΔ 26, 1152, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 21292/1967, διὰ τὸ οἰκότιτον προσωπικόν, ΕΕΔ 27, 363), ὅτι ἐφαρμόζονται ἐν προκειμένῳ σημπληρωματικῶς τὰ ἄρθρα 666 καὶ 667 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. (Οὕτω καὶ *Α. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 243, ἴδετε καὶ *Τούση - Σταυροπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 301, *Κ. Κυκκά*, Ἐνοχ. Εἰδικὸν, ἔκδ. 4η, σελ. 685).

Ἡ συμπληρωματικὴ ὅμως ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἐφαρμόζεται, ἐφ' ὅσον ὑφίσταται κενὸν ἐν τῇ ἐργατικῇ νομοθεσίᾳ, ὁπουδήποτε ἂν ὑπάρχει ἐν προκειμένῳ, τοῦ εἰδικοῦ ἀ.ν. 539/1945 ρυθμίζοντος τὴν περίπτωσιν διὰ τῆς ἐκδόσεως διατάγματος, τὸ ὁποῖον δὲν ἐξεδόθη εἰσέτι. (*Ι. Καποδίστριας*, Ἑρμ.ΑΚ, ἐπ' ἄρθρα 666 - 667, ἀριθ. 7 ἐπ.).

Ἄξιον μάλιστα ἰδιαιτέρας προσοχῆς εἶναι, ὅτι ὁ Νομοθέτης καὶ ἐν τῷ χρόνῳ ἰσχύος τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἐπεκράτησε διὰ τοῦ νόμου 2081/1952 (ΕΕΔ 11, 827) τῆς ἐπ' ἀριθ. 52 Διεθνοῦς Συμβάσεως, ἡ ὁποία, ὡς ὁ ἀ.ν. 539/1945, ἐξαιρεῖ τὸ δικαίωμα τῆς ἀπολύμου ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν τοῦ οἰκοσίτου ὑπηρέτου, ὡς καὶ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὴν ναυτιλίαν ἐργασίας καὶ εἰς τὴν γεωργίαν (Ἴδετε Κλητορικὴν Ἔκθεσιν νόμου 2081/1952, ΕΕΔ 11, 830), ἐξαιρέσεως δηλαδὴ τὴν ὁποίαν διὰ μεταστροφῆς τῆς Διεθνοῦς Συμβάσεως εἰς ἐσωτερικὸν δίκαιον (*Γ. Μαριδάκης*, ΕΕΔ 9, 968, Α.Π. 634/1965, ΕΕΔ 25, 340) νὰ μὴ ἐφαρμόζωνται οἱ νόμοι περὶ ἀδείων διὰ τὰ ὡς ἄνω πρόσωπα, ὁπότε ἀποκρούεται ἡ γνώμη, ὅτι ὑπάρχει κενὸν δικαίου καὶ ὅτι πρέπει νὰ γίνεται συμπληρωματικὴ ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Παραπέμπεται ἐκ τούτου ἡ σκέψις εἰς τοὺς ἐργατικοὺς νόμους πλήρης τοῦ Νομοθέτου.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 666 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ὁ μισθωτὴς ἐργασίας (ἐργοδότης κατὰ τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον), καταναλίσκουσης ἐντελῶς ἢ οὐσιωδῶς τῆς παραγωγικῆς ἀνάμεσα του ἐργασίας (μισθωτοῦ κατὰ τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον), δύναται νὰ χορηγῇ κατ' ἔτος εἰς αὐτὸν ἄδειαν τοιαύτην ὀλιγωτέρων ἑπτὰ ἐργασίμων ἡμερῶν, ἐὰν ἡ σχέσις τῆς παυθείσης ἐκτίσθη ἄνω τοῦ διακοσιοστοῦ ἀπὸ ἔτους ἐργασίας, δεκαπέντε ἡμερῶν, ἐὰν ἡ σχέσις ὑφίστατο ἀπὸ πλέον ἑνὸς ἔτους, εἴκοσι ἡμερῶν, ἐὰν ἡ σχέσις ὑφίστατο ἀπὸ δεκαπέντε ἐτῶν. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀδείας ὁ ἐκμισθωτὴς δικαιοῦται εἰς τὸν μισθόν.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 667 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἡ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἄδεια παρέχεται εἰς τὴν ἐκ τῶν συνθηκῶν τῆς ἐργασίας ὑπάρχουσαν ἐπαχθῆ καὶ δὲν ὑπολογίζεται εἰς τὸν χρόνον τῆς ἀδείας ὁ χρόνος, κατ' ὃν ὁ ἐκμισθωτὴς (μισθωτὴς), κωλυόμενος νὰ ἐργασθῇ, δικαιοῦται εἰς τὸν μισθόν. Ὁ μισθωτὴς (ἐργοδότης) δὲν ὑποχρεοῦται εἰς χορήγησιν ἀδείας, ἐφ' ὅσον ὁ ἐκμισθωτὴς (μισθωτὴς) κατήγγειλε τὴν σύμβασιν.

Προκειμένου περὶ τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀ.ν. 539/1945 περὶ ἀδείων μισθωτῶν διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 3755/1957 ἐγένοντο καθορισμοὶ αἱ ἐκ τῆς ἀνήκεως τοῦ ἐργαζόμενου πρὸς παροχὴν τῆς ἀδείας ἐτήσιαι συνέπειαι: Ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν μισθωτὸν χάριν τῆς ἀδείας του ἑπτὰ ἡμερῶν ἀποδοχάς, τὰς ἀντιστοίχους ἀποδοχὰς τῶν ἡμερῶν ἀδείας, ὑφισταμένης κατὰ τὸ ἄρθρον 666. (Ἴδετε διὰ τὸ θέμα Α.Π. 93/1969, ΕΕΔ 28, 508).

Ἡ διάταξις αὕτη, ἀναλογουμένη εἰς τὰς ἀδείας κατὰ τὴν ἀ.ν. 539/1945, ὁπὸν ἰσχύον τμῆμα ἐπιτελεῖ, δὲν εἶναι ἐφαρμοστέα εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἄρθρων 666 - 667 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀλλὰ θὰ ἐφαρμοσθῇ, ὅτι ἐφαρμόζεται καὶ διὰ τοὺς δικαιοῦ-

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

268/1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί προσλήψεως προσωπικού έπί συμβάσει ιδιωτικού δικαίου παρά τῷ Κρατικῷ Θεάτρῳ Βορείου Ἑλλάδος.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 160 τῆς 18 Αὐγούστου 1969)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1) Μέχρι τῆς καταρτίσεως καὶ θέσεως ἐν ἰσχύι τοῦ κατ' ἄρθρον 13 § 1 τοῦ ν.δ. 4370/1964 ὀργανισμοῦ ἐσωτερικῆς λειτουργίας τοῦ Κρατικοῦ Θεάτρου Βορείου Ἑλλάδος (Κ.Θ.Β.Ε.) καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει διὰ χρονικὸν διάστημα οὐχὶ πέραν τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1970 ἐπιτρέπεται, πρὸς κάλυψιν ἐκτάκτων καὶ κατεπειγουσῶν εἰς προσωπικὰς ἀνάγκας διὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ Θεάτρου, ἡ δι' ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ πρόσληψις, ἐπὶ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου ὁρισμένου χρόνου, τοῦ κάτωθι κατὰ κατηγορίας καὶ κατ' ἀνώτατον ὅριον προσωπικοῦ:

α) Διοικητικῶν προσωπικῶν	5
β) Καλλιτεχνικῶν προσωπικῶν	36
γ) Καλλιτεχνικῶν προσωπικῶν (διὰ τὸν χορὸν Ἀρχαίου Δράματος)	38
δ) Τεχνικῶν προσωπικῶν	40
ε) Βοηθητικῶν προσωπικῶν	24

2) Οἱ κατὰ τ' ἀνωτέρω προσλαμβανόμενοι, ἐὰν δὲν ἀπολυθῶσιν ἐνωρίτερον δι' ἄλλην αἰτίαν, ἀπολύονται αὐτοδικαίως ἅμα τῇ θέσει ἐν ἰσχύι τοῦ ὀργανισμοῦ Κ.Θ.Β.Ε. ἢ, ἐν πάσῃ περιπτώσει, τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1970.

3) Ἡ ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ ν.δ. 4370/1964 προβλεπομένη προθεσμία πρὸς ἔκδοσιν τοῦ ὀργανισμοῦ ἐσωτερικῆς λειτουργίας τοῦ Κ.Θ.Β.Ε. παρατείνεται μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1970.

Ἄρθρον 2

1) Διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ηὐξημένων ἀναγκῶν τοῦ Κ.Θ.Β.Ε., ἐμφανιζομένων κατ' ἔτος διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα μεταξὺ Ἀπριλίου - Ὀκτωβρίου, λόγῳ συγχρόνου λειτουργίας πλειόνων κλιμακίων τοῦ Θεάτρου εἰς πλείστους πόλεις τῆς Ἑλλάδος καὶ ἀλλοδαπῆς, ἀναβιβάσεως ἀρχαίων τραγῳδιῶν κατὰ τὰς καλλιτεχνικὰς τουριστικὰς ἐκδηλώσεις καὶ ἐκτάκτου κατὰ τὸ θέρος ἐμφανίσεως διακεκριμένων καλλιτεχνῶν, ἐπιτρέπεται, ἐπὶ πλέον τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 προσωπικοῦ, ἡ πρόσληψις ἐπὶ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου ὁρισμένου χρόνου καὶ τοῦ κάτωθι κατὰ κατηγορίας καὶ κατ' ἀνώτατον ὅριον προσωπικοῦ:

α) Διοικητικῶν προσωπικῶν	6
β) Καλλιτεχνικῶν προσωπικῶν	25
γ) Τεχνικῶν προσωπικῶν	39
δ) Βοηθητικῶν προσωπικῶν	27

2) Ἡ διατήρησις ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον προσλαμβανομένου προσωπικοῦ δὲν ἐπιτρέπεται ἑκάστοτε πέραν τῆς 31ης Ὀκτωβρίου.

Ἄρθρον 3

Αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος προσλαμβανομένου ἐπὶ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ ὁρίζονται δι' ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Προεδρίας Κυβερνήσεως, Οἰκονομικῶν καὶ Βορείου Ἑλλάδος ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κρατικοῦ Θεάτρου Βορείου Ἑλλάδος.

Ἄρθρον 4

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημο-

χους ἀδείας τοῦ ἀ.ν. 539/1945 μισθωτούς πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, καταβάλλεται δηλαδὴ ἀποζημίωσις, ἡ ὁποία ἰσοῦται πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τῆς ἀδείας συμφώνως πρὸς τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου. (Πρβλ. Α.Π. 568/1955, ΕΕΔ 14, 1333).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 16 τοῦ νόμου 4504/1966 (ΕΕΔ 25, 439) οἱ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολούμενοι παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ μισθωτοὶ δικαιοῦνται κατ' ἔτος ἐπιδόματος ἀδείας, ἴσου πρὸς τὸ σύνολον τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 539/1945 ἢ ἄλλων διατάξεων καθοριζομένων ἡμερῶν ἀδείας ἀναπαύσεως μιᾶς ἀποδοχῶν, ἂν δικαιοῦται ἕκαστος μισθωτός, ὑπὸ τὸν περιορισμὸν ὅτι τὸ ἐπίδομα τοῦτο δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς ἀποδοχὰς ἑνὸς ὑπηρέτου διὰ τοὺς ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἀμειβομένους, τῶν 13 δὲ ἐργασίμων ἡμερῶν διὰ τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἢ κατὰ μονάδα ἐργασίας ἢ ἐπὶ ποσοστοῖς ἢ κατ' ἄλλον τρόπον ἀμειβομένους μισθωτούς. Τὸ ὡς ἄνω ἐπίδομα καταβάλλεται ὁμοῦ μετὰ τῶν ἀποδοχῶν τῆς ἀδείας ἀναπαύσεως τῶν μισθωτῶν.

Δὲν ἔχομεν νομολογιακὰ δεδομένα περὶ τοῦ ἀνὰ χεῖρας ἐπιδόματος τούτου δικαιοῦται καὶ τὸ οἰκεῖον τῶν προσωπικῶν τῆς περιπτώσεως, ὑποστηρίζεται ὅμως ἡ καταφατικὴ γνώμη. (Ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 481. *Ἀβ. Καραλῆν*, Ἐπιθεώρησις Ὑπουργείου Ἐργασίας, τεῦχος 1, σελ. 156, Ἐγκύκλ. Ι.Κ.Α. ἐν ΕΕΔ 26, 1088).

συνέσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Αὐγούστου 1969

—

ΒΑΣΙΛΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

518 1969 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 161 τῆς 18 Αὐγούστου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 78/1969 ν.δ. «περὶ αὐξήσεως τοῦ μισθοῦ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν, καὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου», 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 581/1969 γν. μοδάτησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Ἐργασίας καὶ Συγκοινωνιῶν, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

Ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1968 ὁ βασικὸς μηνιαῖος μισθὸς τοῦ μονίμου, ὡς καὶ τοῦ ἐπὶ σχέσει δημοσίου δικαίου ἐκτάκτου καὶ ἐπὶ συμβάσει προσωπικοῦ τῶν Σιδηροδρόμων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, τοῦ κατέχοντος ὀργανικὴν θέσιν, ὁρίζεται ὡς ἀκολούθως.

I. Προσωπικοῦ Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας

Α'. Ἀνωτάτων ὑπαλλήλων:

	Δραχμαί
1) Γενικοῦ Διευθυντοῦ	10.200
2) Ἀναπληρωτοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ	9.500
3) Διευθυντοῦ Βοηθοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ	9.500

Β'. Τεχνικοῦ προσωπικοῦ:

1) Διευθυντοῦ τεχνικοῦ	8.500
2) Διευθυντοῦ βοηθοῦ τεχνικοῦ ὁ)ντοῦ	7.500
3) Ἀρχιμηχανικοῦ	6.900
4) Ὑπαρχιμηχανικοῦ	6.500
5) Ἐπιθεωρητοῦ μηχανικοῦ	5.600
6) Τμηματάρχου μηχανικοῦ	5.100
7) Ὑποτμηματάρχου μηχανικοῦ	4.900
8) Μηχανικοῦ ἐν γένει	4.600
9) Δοκίμου μηχανικοῦ	3.800
10) Ὑπομηχανικοῦ Α'	5.000
11) Ὑπομηχανικοῦ Β'	4.500
12) Ὑπομηχανικοῦ Γ'	4.000
13) Ὑπομηχανικοῦ Δ'	3.500
14) Δοκίμου ὑπομηχανικοῦ	3.000
15) Ἀρχισχεδιαστοῦ	4.000
16) Σχεδιαστοῦ Α'	3.500
17) Σχεδιαστοῦ Β'	3.000
18) Τεχνικοῦ βοηθοῦ Α'	4.800
19) Τεχνικοῦ βοηθοῦ Β'	4.400
20) Τεχνικοῦ βοηθοῦ Γ'	4.000
21) Τεχνικοῦ βοηθοῦ Δ'	3.500
22) Χημικοῦ διπλωματούχου	4.500

Γ'. Διοικητικοῦ προσωπικοῦ:

1) Διευθυντοῦ Διοικητικοῦ	8.500
2) Διευθυντοῦ Οἰκονομικῶν Ὑπηρεσιῶν	8.500
3) Προϊσταμένου Ὑπηρεσίας	6.900
4) Ὑποπροϊσταμένου Ὑπηρεσίας	6.300
5) Τμηματάρχου Α'	5.000
6) Τμηματάρχου Β'	4.200
7) Εἰσηγητοῦ	3.700
8) Γραμματέως Α' ἢ λογιστοῦ Α'	3.600
9) Γραμματέως Β' ἢ λογιστοῦ Β'	3.200
10) Ὑπογραμματέως ἢ ὑπαλλογιστοῦ	2.800
11) Γραφέως	2.300
12) Δοκίμου γραφέως	1.800

Δ'. Λοιποῦ προσωπικοῦ:

1) Προϊσταμένης δακτυλογράφων	3.500
2) Δακτυλογράφων Α'	3.000
3) Δακτυλογράφου Β'	2.300
4) Μεταφραστοῦ	4.200
5) Ἠλιογράφων Α'	3.300
6) Ἠλιογράφου Β'	2.800
7) Βοηθοῦ ἠλιογράφου	2.500
8) Τηλεφωνητοῦ ἢ τηλεφωνητρίας	2.300
9) Ἐπόπτου φυλάκων (ἀρχιφύλακος)	3.200

Ε'. Ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ:

1) Ἀρχικλητῆρος	2.600
2) Κλητῆρος ἢ θυρωροῦ	2.500
3) Καθαριστρίας (μισθοῦ δραχμῶν 1041)	1.400
4) Καθαριστρίας (μισθοῦ δραχμῶν 800)	1.200

II. Προσωπικοῦ Ἐκμεταλλεύσεως

Α'. Προσωπικῶν Σταθμῶν:

1) Ἀρχιεπιθεωρητοῦ	6.000
2) Ἐπιθεωρητοῦ	5.300
3) Σταθμάρχου Α'	4.500
4) Σταθμάρχου Β'	4.000
5) Σταθμάρχου Γ'	3.400
6) Βοηθοῦ Σταθμοῦ Α'	2.900
7) Βοηθοῦ Σταθμοῦ Β'	2.600
8) Βοηθοῦ Σταθμοῦ Γ'	2.300
9) Μαθητευομένου βοηθοῦ	1.700

	Δραχμαί
10) Στασιάρχου Α'	2.900
11) Στασιάρχου Β'	2.600
12) Αρχιτηλεγραφητού	3.800
13) Τηλεγραφητού Α'	3.200
14) Τηλεγραφητού Β'	2.700
15) Τηλεγραφητού ή τηλεφωνητού	2.300
16) Αρχιελιγμοδηγού	2.900
17) Ελιγμοδηγού ή αρχικλειδούχου	2.700
18) Κλειδούχου	2.300
19) Μαθητευομένου κλειδούχου	1.600

Β'. Προσωπικού κινήσεως:

1) Αρχιελεγκτού	3.800
2) Ελεγκτού	3.500
3) Προϊσταμένου αμαξοστοιχιών	3.200
4) Οδηγού	2.700
5) Τροχοπεδητού	2.300
6) Μαθητευομένου τροχοπεδητού	1.600

Γ'. Προσωπικού αποθηκών:

1) Αρχιεπιστάτου αποθηκών	3.300
2) Επιστάτου	3.000
3) Ζυγιστού	2.400
4) Φορτωτού	2.200
5) Εργάτου αποθηκών	2.200

Δ'. Βοηθητικού προσωπικού:

1) Φύλακος νυκτός	2.200
2) Φύλακος ημέρας	2.100
3) Καθαριστού ή καθαριστρίας	2.100
4) Φανοκόρου	2.100

III. Προσωπικού έλξεως και όλκού

1) Εργοστασιάρχου - Επιθεωρητού έλξεως	5.900
2) Εργοστασιάρχου	5.700
3) Υπεργοστασιάρχου	5.200
4) Εργοδηγού τεχνικού	4.500
5) Αρχιτεχνίτου "	3.600
6) Τεχνίτου Α' "	3.100
7) Τεχνίτου Β' "	2.700
8) Βοηθού τεχνίτου "	2.300
9) Μαθητευομένου τεχνίτου "	1.300
10) Μηχανοστασιάρχου	5.600
11) Υπομηχανοστασιάρχου Α'	5.100
12) Υπομηχανοστασιάρχου Β'	4.700
13) Μηχανοδηγού	3.500
14) Μηχανοδηγού Ελιγμών	3.100
15) Θερμαστού	3.100
16) Αρχιεργάτου "	3.200
17) Υπαρχιεργάτου "	2.700
18) Εργάτου "	2.200
19) Λιπαντού	2.100
20) Φανοκόρου	2.100
21) Φύλακος νυκτός	2.200
22) Φύλακος ημέρας	2.100
23) Σημειωτού "	2.700
24) Καθαριστού	2.100

IV. Προσωπικού συντηρήσεως Γραμμής

1) Επιθεωρητού τηλεγραφητού Α'	4.500
2) Επιθεωρητού τηλεγραφητού Β'	4.300
3) Διπλωματούχων ηλεκτροτεχνιτών	3.400
4) Εργοδηγού τεχνικού	4.500
5) Αρχιτεχνίτου εν γένει "	3.600
6) Τεχνίτου Α' "	3.100
7) Τεχνίτου Β' "	2.700
8) Βοηθού τεχνίτου "	2.300
9) Μαθητευομένου τεχνίτου "	1.300
10) Εργοδηγού Γραμμής	3.800
11) Αρχιεργάτου Γραμμής	3.400
12) Υπαρχιεργάτου Γραμμής	2.900
13) Εργάτου Γραμμής "	2.200
14) Εργοδηγού τηλεγράφων	3.800
15) Αρχιτηλεγραφοφύλακος	3.400
16) Τηλεγραφοφύλακος	2.900
17) Φύλακος Γραμμής	2.300
18) Φύλακος ισοπέδου διαβάσεως	2.000
19) Φυλακίδος ισοπέδου διαβάσεως	1.800
20) Φύλακος νυκτός	2.200
21) Φύλακος ημέρας	2.100
22) Σημειωτού "	2.700

V. Προσωπικού αυτοκινήτων

1) Επάπτου αυτοκινήτων	2.400
2) Οδηγού αυτοκινήτων Α'	3.100
3) Οδηγού αυτοκινήτων Β'	2.800
4) Οδηγού αυτοκινήτων Γ'	2.800
5) Βοηθού και εισπρακτορος	2.200

VI. Υγειονομικού προσωπικού

Α'. Επιστημονικού:

1) Αρχιάτρου	8.300
2) Επιθεωρητού ιατρού	8.300
3) Επιάτρου επάπτου ιατρού	6.300
4) Ιατρού πλήρους απασχολήσεως	5.000
5) Ιατρού τριών ημισείας πενταώρων απασχολήσεως	5.500
6) Ιατρού δύο πέμπτων απασχολήσεως	4.300
7) Ιατρού μιάς πέμπτης απασχολήσεως	3.500

Β'. Νοσηλευτικού:

1) Νοσοκομείων ιατρείων Α'	2.700

	Δραχμαί
2) Νοσοκόμου ἰατρείων Β'	2.100
3) Νοσοκόμου ἰατρείων Γ'	1.800
Γ'. Ὑγειονομικοῦ:	
1) Ἀρχιτεχνίτου ἀπολυμαντοῦ *	3.600
2) Τεχνίτου Α' ἀπολυμαντοῦ *	3.100
3) Τεχνίτου Β' ἀπολυμαντοῦ *	2.700
4) Βοηθοῦ τεχνίτου ἀπολυμαντοῦ *	2.300
Δ'. Λοιποῦ:	
1) Ἐργάτου *	2.200

VII. Δικαστικῆς Ὑπηρεσίας

1) Νομικοῦ Συμβούλου Α'	7.600
2) Νομικοῦ Συμβούλου Β'	7.600
3) Βοηθοῦ Νομικοῦ Συμβούλου Α'	5.200
4) Βοηθοῦ Νομικοῦ Συμβούλου Β'	4.000
5) Ἐξωτερικοῦ δικηγόρου Α'	5.200
6) Ἐξωτερικοῦ δικηγόρου Β'	4.800
7) Ἐξωτερικοῦ δικηγόρου Γ'	4.000

VIII. Προσωπικοῦ ἀποθηκῶν ὑλικοῦ

1) Ταξιθέτου *	3.700
2) Βοηθοῦ ταξιθέτου *	3.100
3) Ἐργάτου ταξιθέτου *	2.200
4) Ἀρχιεργάτου *	3.200
5) Ὑπαρχιεργάτου *	2.700
6) Ἐργάτου *	2.200
7) Φύλακος νυκτός	2.200
8) Φύλακος ἡμέρας	2.100

IX. Προσωπικοῦ Μηχανογραφικῆς Ὑπηρεσίας

1) Προϊσταμένου χειριστοῦ	3.800
2) Χειριστοῦ Α'	3.400
3) Χειριστοῦ Β'	2.800
4) Χειριστοῦ Γ'	2.300

X. Εἰδικῶν κατηγοριῶν προσωπικοῦ τέως ΣΠΑΠ

Α'. Ὑπηρεσίας ἕλξεως καὶ ὕλικοῦ:	
1) Ἀρχιηχανοδηγοῦ	3.600
Β'. Λιτοκινήτων:	
1) Ἀμαξοστασιάρχου	3.300
Γ'. Ὑγειονομικοῦ:	
1) Ἰατροῦ μὲ περιορισμένην ἀπασχόλησιν, καθοριζομένην δι' ἀποφάσεως τῆς Διοικήσεως	
Κατηγορίας Α'	3.400
» Β'	3.100
» Γ'	2.800
» Δ'	2.400
» Ε'	1.800
» ΣΤ'	1.400
» Ζ'	1.200

Δ'. Δικαστικῆς Ὑπηρεσίας:

	Δραχμαί
1) Προϊσταμένου Δικαστικοῦ	7.600
2) Δικηγόρου Α'	6.600
3) Δικηγόρου Β'	6.300
4) Δικηγόρου Γ', Δ' καὶ Ε'	5.200

Ἄρθρον 2

Τὸ ἡμερομίσθιον προσωπικῶν τῶν Σ.Ε.Κ., χαρακτηριζομένων ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ τοῦ παρόντος δι' ἀστερίσκου, θὰ αὐξηθῇ κατὰ τὸ ἓν εἰκοστὸν πέμπτον (1/25) τῶν ἀποδοχῶν, ὡς αὗται καθορίζονται διὰ τοῦ παρόντος δ.διατάγματος, δι' ἑκάστην ἡμέραν ἐργασίας.

Ἄρθρον 3

Οἱ ἐν ἄρθρῳ 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος δ. διατάγματος μισθοὶ προσαυξάνονται κατὰ τὰς προσαυξήσεις τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τῆς κειμένης νομοθεσίας λόγῳ πολυετοῦς συνολικῆς καὶ ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ ὑπηρεσίας.

Ἄρθρον 4

1) Εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τῶν Σιδηροδρόμων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους παρέχονται τὰ κάτωθι ἐπιδόματα κατὰ τὰς περὶ αὐτῶν διατάξεις τῆς κειμένης νομοθεσίας.

Α'. Γενικὰ ἐπιδόματα :

α) Τὸ κοινωνικὸν ἐπίδομα.

β) Τὸ ἐπίδομα διαχειριστικῶν λαθῶν.

γ) Τὰ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα καὶ ἀδείας ἐπιδόματα.

Β'. Εἰδικὰ ἐπιδόματα :

Τὸ ἐκ 15% καὶ 10% ἀπὸ 1 Μαρτίου 1968 εἰδικὸν ἐπίδομα τῶν τεχνικῶν ὑπαλλήλων, περὶ οὗ ἡ παράγραφος Β2 τοῦ ἐδαφίου 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ δ.δ. 211/1968 «περὶ καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ.».

2) Διατηροῦνται τὰ ὑπὸ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ δ.δ. 211/1968 προσωρινὰ ἐπιδόματα, ὡς ταῦτα ἔχουσι διαμορφωθῇ, μειούμενα κατὰ τὰ 3/4 τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τῶν δια τοῦ παρόντος καθοριζομένων νέων βασικῶν μισθῶν καὶ τῶν βασικῶν μισθῶν τῆς 31 Δεκεμβρίου 1967, προσαυξημένων κατὰ τὸ ἐπίδομα ἀκριβείας.

Οἱ διοριζόμενοι καὶ οἱ προαγόμενοι ὑπάλληλοι τῶν Σ.Ε.Κ. λαμβάνουσι τὰ προσωρινὰ ἐπιδόματα τὰ καταβαλλόμενα εἰς τοὺς ὁμοιοβάθμους τοῦ κλάδου, εἰς ὃν ἀνήκουν.

3) Καταργοῦνται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1968 τὸ ἐπίδομα ἀκριβείας καὶ τὸ ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ

ὑπ' ἀριθ. 649/1965 ὑ.δ. προβλεπόμενον προσωρινὸν ἐπίδομα τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως καὶ ἔλξεως, ὡς καὶ τοῦ προσωπικοῦ αὐτοκινήτων.

Ἄρθρον 5

1) Αἱ διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ τῶν δεντρευσεῶν ἀπολαυῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ., κυρωθέντος διὰ τοῦ ἀπὸ 19.1.1926 διατάγματος (Φ.Ε.Κ. 26/1926, τεῦχος Α'), ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη, διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν Σ.Ε.Κ. ἐπὶ τὰς ἀκολούθους τροποποιήσεις:

α) Καταργεῖται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἑπομένου τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος μηνὸς ἡ εἰς τοὺς μηχανοδηγοὺς καὶ θερμαστὰς παρεχομένη ἀμαθὴ οἰκονομία.

β) Εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας, τὸ μετακινούμενον ἐκτὸς ἕδρας πρὸς ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας, παρέχεται ἡμερησία ἐκτὸς ἕδρας ἀποζημίωσις κατὰ τὰς περὶ δημοσίων πολιτικῶν ἢ παλλήλων ἰσχυούσας διατάξεις.

Ἄρθρον 6

Οἱ ὑπὸ τοῦ παρόντος ὁριζόμενοι βασικοὶ μισθοὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σιδηροδρόμων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους αὐξάνονται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1969 κατὰ 5%.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Αὐγούστου 1969

—

527 1969 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ βοηθῶν Ἐπιτρόπου Διοικήσεως.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 162 τῆς 18 Αὐγούστου 1969).

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2/1968 «περὶ Ἐπιτρόπου Διοικήσεως» (*), 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 507/1969 γνωμοδότησιν τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ 3) τὴν ὑπ' ἀριθ. 602/1969 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Προθυπουργοῦ, ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1) Πρὸς ἐπικουρίαν τοῦ Ἐπιτρόπου Διοικήσεως ἐν τῇ ἀσκήσει τῶν ἁρμοδιοτήτων του συνιστῶνται: α) Μία θέσις ἀναπληρωτοῦ Ἐπιτρόπου Διοικήσεως, ἐπὶ ἀποδοχαῖς Συμβούλου τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, β) τρεῖς θέσεις βοηθῶν Ἐπιτρόπου Διοικήσεως ἐπὶ ἀποδοχαῖς Παρέδρου τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου καὶ γ) ἑννέα θέσεις βοηθῶν Ἐπιτρόπου Διοικήσεως ἐπὶ ἀποδοχαῖς Εἰσηγητοῦ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

2) Ὡς βοηθοὶ Ἐπιτρόπου Διοικήσεως διορίζονται διὰ 6ετοῦς, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Προθυπουργοῦ, ἐπὶ τριετεῖ θητείᾳ, εἰς μὲν τὰς ἐν λοιπῷ α' καὶ β' τῆς προηγουμένης παραγράφου θέσεις πτυχιοῦχοι Ἀνωτάτων Σχολῶν τῆς ἡμεδαπῆς ἢ ἀλλοδαπῆς, διακριθέντες εἰς τὸν δημόσιον βίον διὰ τὴν ἐπιστημονικὴν ἢ ἐπαγγελματικὴν των δρᾶσιν, εἰς δὲ τὰς ἐν ἐδαφίῳ γ' θέσεις εἴτε πτυχιοῦχοι Νομικῆς, ἔχοντες τὰ προσόντα πρὸς διορισμὸν εἰς θέσιν εἰσηγητοῦ παρὰ τῷ Συμβουλίῳ Ἐπικρατείας, εἴτε πτυχιοῦχοι Νομικῆς ἢ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν ἢ Ἀνωτάτης Σχολῆς Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν ἢ Παντείου Σχολῆς Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν ἢ ἰσοτίμων Σχολῶν τῆς ἀλλοδαπῆς, κεκτημένοι προσθέτους πτυχίου μεταπτυχιακῶν σπουδῶν ἀλλοδαπῆς, ἐφ' ὅσον οἱ τελευταῖοι δὲν ὑπερέβησαν τὸ τεσσαρακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των.

Ἄρθρον 2

1) Μέχρι τῆς διὰ διορισμοῦ πληρώσεως τῶν ἐν τῇ παραγράφῳ 1 τοῦ προηγουμένου ἄρθρου θέσεων δύναται δι' ἀποφάσεως τοῦ Προθυπουργοῦ καὶ τοῦ ἁρμοδίου κατὰ περίπτωσιν Ὑπουργοῦ νὰ ἀνατίθενται τὰ καθήκοντα τῆς μὲν ἐπὶ στοιχείου α' θέσεως εἰς Σύμβουλον τοῦ Α.Σ.Α.Υ. ἢ Νομικὸν Σύμβουλον τοῦ Κράτους ἢ Γενικὸν Ἐπιθεωρητὴν Διοικήσεως ἢ ἀνώτατον ἀξιωματικὸν τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, τῶν ἐπὶ στοιχείου β' θέσεων εἰς Πάρεδρον τοῦ Α.Σ.Α.Υ. ἢ τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους ἢ ἐπὶ τῷ βαθμῷ ὑπαλλήλων ἢ ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, καὶ τῶν ἐπὶ στοιχείου γ' θέσεων εἰς Δικαστικὸν Ἀντιπρόσωπον τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους ἢ διοικητικὸν ὑπάλληλον ἐπὶ βαθμοῦ 3ῳ ἢ 2ῳ. Ὁ χρόνος τῆς ὑπηρεσίας τῶν εἰς οὓς ἀνατίθενται καθήκοντα βοηθῶν Ἐπιτρόπου θεωρεῖται διανυθεὶς κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν, εἰς ἣν οὗτοι ἀνήκουσιν.

Εἰς τὸν Προθυπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Αὐγούστου 1969

—

528 1969 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ὀργανώσεως καὶ διαρθρώσεως τῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ἐπιτρόπου Διοικήσεως καὶ συν-

(*) ΕΕΔ 28, 53.

θέσεως τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 162 τῆς 18 Αὐγούστου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ ν.δ. 2/1968 περὶ Ἐπιτρόπων Διοικήσεως. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 508/1969 γνωμοδότησιν τοῦ Α.Σ.Δ.Τ. 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 603/1969 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τῶν Ἡμετέρων Πρωθυπουργοῦ καὶ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1) Συνιστᾶται παρὰ τῷ Ἐπιτρόπῳ Διοικήσεως Ὑπηρεσία ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν Γραμματεία Ἐπιτρόπου Διοικήσεως. Ἡ Ὑπηρεσία αὕτη, τελοῦσα ὑπὸ τὸν Ἐπίτροπον, ἔργον ἔχει τὴν γραμματειακὴν ἐξυπηρέτησιν καὶ τὴν ἐν γένει ἐπικούρησιν αὐτοῦ καὶ τῶν βοηθῶν του ἐν τῇ ἐκπληρώσει τῶν καθηκόντων των. Τὸ ἀντικείμενον τῆς ἁρμοδιότητος τῆς Ὑπηρεσίας ταύτης κατανέμεται κατὰ τμήματα ὡς ἀκολούθως:

Τμῆμα Α'

Εἰς τὸ τμῆμα τοῦτο ἀνήκουν: α) Ἡ τήρησις τοῦ γενικοῦ πρωτοκόλλου καὶ ἡ διεκπεραίωσις τῆς ἀλληλογραφίας, ἡ τήρησις τοῦ ἀρχείου τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἡ ἐν γένει γραμματειακὴ ἐξυπηρέτησις, ὡς καὶ ἡ καθ' ὅλον ἐπικούρησις τοῦ Ἐπιτρόπου καὶ τῶν βοηθῶν αὐτοῦ ἐν τῇ ἐνασκήσει τῶν καθηκόντων των.

Τμῆμα Β'

Εἰς τὸ τμῆμα τοῦτο ἀνήκουν: α) Ἡ μέριμνα διὰ τὴν κατ' ἐντολὴν τοῦ προϊσταμένου τῆς Ὑπηρεσίας ἐκκαθάρισιν τῶν ἀποδοχῶν καὶ ἀποζημιώσεων τοῦ πάσης κατηγορίας προσωπικοῦ, ὡς καὶ διὰ τὴν ἐπίλυσιν παντὸς ἑτέρου θέματος ἁφορῶντος τοῦτο. β) Ἡ μέριμνα διὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν λοιπῶν πάσης φύσεως δαπανῶν τῶν ἀναγκαιουσῶν διὰ τὴν λειτουργίαν τῆς Ὑπηρεσίας. γ) Ἡ μέριμνα διὰ τὴν προμήθειαν παντὸς ὑλικοῦ ἀναγκαιοῦντος τῇ Ὑπηρεσίᾳ καὶ γενικώτερον ἡ τακτοποίησις παντὸς οἰκονομικῆς φύσεως θέματος ἁφορῶντος εἰς αὐτήν.

2) Ἡ διαίρεσις τῶν τμημάτων εἰς Γραφεῖα, ὁ μεταξὺ αὐτῶν καθορισμὸς τῶν ἁρμοδιοτήτων, ἡ τοποθέτησις καὶ κατανομὴ τοῦ προσωπικοῦ εἰς ταῦτα, ὡς καὶ πᾶσα λεπτομέρεια ἀφορῶσα εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῶν τμημάτων καὶ Γραφείων ρυθμίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ἐπιτρόπου Διοικήσεως.

Ἄρθρον 2

Προσωπικόν

Μόνιμοι ὑπάλληλοι:

Αἱ θέσεις τῶν μονίμων ὑπαλλήλων τῆς Ὑπηρεσίας Γραμματείας διαμορφοῦνται εἰς τοὺς κατωτέρω ὁριζομένους κλάδους, κατηγορίας καὶ βαθμούς.

Α' Κατηγορία

Κλάδος Α' Διοικητικός

α) Μία θέσις Διευθεντοῦ ἐπὶ βαθμοῖς 3ῳ - 2ῳ.

β) Δύο θέσεις τμηματαρχῶν ἐπὶ βαθμοῖς 5ῳ - 4ῳ.

γ) Ἐννέα θέσεις ἐπὶ βαθμοῖς 8οι - 6ῳ.

Ὡς προσὸν διορισμοῦ εἰς τὸν εἰσαγωγικὸν βαθμὸν ὁρίζεται τὸ πτυχίον τῆς Νομικῆς ἢ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν ἢ Ἀνωτάτης Σχολῆς Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν ἢ Παντείου Σχολῆς Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν ἢ ἰσοτίμου Σχολῆς τῆς ἀλλοδαπῆς ἢ Ἀνωτάτης Βιομηχανικῆς Σχολῆς.

Β' Κατηγορία

Κλάδος Β2 δακτυλογράφων

α) Ἓξ (6) θέσεις ἐπὶ βαθμοῖς 11ῳ - 6ῳ.

Ὡς προσὸν διορισμοῦ εἰς τὸν εἰσαγωγικὸν βαθμὸν ὁρίζεται τὸ ἀπολυτήριον τοῦ Γυμνασίου ἢ ἄλλης ἰσοτίμου Σχολῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως.

Κλάδος Β2 δακτυλογράφων

Ἑπτὰ δακτυλογράφοι ἐπὶ βαθμοῖς 11ῳ - 6ῳ.

Ὡς προσὸν διορισμοῦ εἰς τὸν εἰσαγωγικὸν βαθμὸν ὁρίζεται ἀπολυτήριον Γυμνασίου ἢ ἄλλης ἰσοτίμου Σχολῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως καὶ ἀρτία γνῶσις τῆς ἑλληνικῆς δακτυλογραφίας.

Γ1 Κατηγορία κλητήρων

Πέντε θέσεις ἐπὶ βαθμοῖς 13ῳ - 9ῳ.

Ὡς προσὸν διορισμοῦ εἰς τὸν εἰσαγωγικὸν βαθμὸν ὁρίζεται τὸ ἀπολυτήριον τοῦ ἑξαταξίου Δημοτικοῦ.

Γ2 Κατηγορία χειριστοῦ πολυγράφου

Μία θέσις χειριστοῦ πολυγράφου καὶ φωτοτυπικοῦ μηχανήματος ἐπὶ βαθμοῖς 12ῳ - 9ῳ.

Ὡς προσὸν διορισμοῦ εἰς τὸν εἰσαγωγικὸν βαθμὸν ὁρίζεται τὸ ἀπολυτήριον ἑξαταξίου Δημοτικοῦ καὶ πλήρης γνῶσις χειρισμοῦ πολυγράφου καὶ φωτοτυπικοῦ μηχανήματος.

Προσωπικὸν ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Δύο φύλακες καὶ δύο καθαρίστριαι, προσλαμ-

διατομένου επί σχέσει ιδιωτικού δικαίου.

Άρθρον 5

Προϊστάμενοι και αναπληρώσεις

1) Της Γραμματείας προίσταται ο επί 2ει ή 3ει βαθμώ υπάλληλος, ων υπευθύνως έναντι του Επιτρόπου διά την εύρυθμον λειτουργίαν της.

2) Τον Προϊστάμενον της Γραμματείας, ελλείποντα, άπόντα ή κωλυόμενον, αναπληροί ο αρχαιότερος επί βαθμώ 4ω – 5ω υπάλληλος της Γραμματείας ή ο υπό του Επιτρόπου οριζόμενος έτερος υπάλληλος. Τον Προϊστάμενον τμήματος ελλείποντα, άπόντα ή κωλυόμενον, αναπληροί ο τμηματάρχης του ετέρου τμήματος ή ο υπό του Επιτρόπου οριζόμενος υπάλληλος του αυτού ή άλλου τμήματος.

Άρθρον 4

Υπηρεσιακά Συμβούλια

Αρμοδιότητες Υπηρεσιακών Συμβουλίων επί του προσωπικού της Γραμματείας άσκούν τα οικεία Υπηρεσιακά Συμβούλια του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβερνήσεως.

Εις αμφότερα τα Συμβούλια εισηγείται ο προϊστάμενος της Γραμματείας ή ο νομίμως αναπληρωτής αυτού.

Άρθρον 5

Επί μίαν διετίαν από της ενάρξεως της ισχύος του παρόντος επιτρέπεται ή διά πράξεως του Προθυπουργού, εκδιδομένης μετά γνώμην των κατ' άρθρον 3 Υπηρεσιακών Συμβουλίων, πλήρωσις των εν άρθρω 2 θέσεων άνευ διαγωνισμού και εις βαθμών ανωτέρων του εισαγωγικού αναλόγως των τυπικών και ουσιαστικών προσόντων των υποψηφίων.

Άρθρον 6

Μετάταξις

Η πλήρωσις υπαρχουσών των θέσεων του άρθρου 2 του παρόντος δύναται να συντελεσθή και διά μετατάξεως υπαλλήλων εξ άλλων Υπουργείων και Δημοσίων Υπηρεσιών επί τω αυτώ ή μισθολογικώς αντιστοίχω βαθμώ. Η τοιαύτη μετάταξις ενεργείται κατά παρέκκλισιν από πάσης ισχυούσης διατάξεως διά κοινής αποφάσεως του Προθυπουργού και αρμοδίου κατά περίπτωσιν Υπουργού, εκδιδομένης μετά γνώμην των οικείων Υπηρεσιακών Συμβουλίων και δημοσιευομένης εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Οι μετατασσόμενοι εξακολουθούν υπαγόμενοι εις τα Ταμεία Συντάξεως και Ασφαλίσεως, εις α μετείχον προ της μετατάξεως των.

Άρθρον 7

Αποσπάσεις

Επιτρέπεται ή εις τας εν άρθρω 2 του παρόντος θέσεις αποσπασις υπαλλήλων εξ οιασδήποτε άλλης Υπηρεσίας, Κεντρικής ή Περιφερειακής, ή Οργανισμού Δημοσίου Δικαίου, ως και στρατιωτικών, διά κοινών αποφάσεων του Προθυπουργού και του αρμοδίου εις εκάστην περίπτωσιν Υπουργού, κατά παρέκκλισιν από πάσης άλλης διατάξεως. Η απόσπασις αύτη είναι ισοχρονιστική διά τε τον υπάλληλον και την Υπηρεσίαν. Ο χρόνος υπηρεσίας των αποσπωμένων λογίζεται διά πάσαν συνέπειαν ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας εν τη οργανική θέσει.

Άρθρον 8

Αι δαπάναι της Υπηρεσίας του Επιτρόπου Διοικήσεως εντέλλονται διά μεν το έτος 1969 εις βάρος των πιστώσεων του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβερνήσεως, διά δε τας επομένας τούτου έτη εις βάρος των πιστώσεων του φορέως, ον θα βαρύνωνται αι δαπάναι της Γενικής Διευθύνσεως του Γραφείου του Προθυπουργού. Αι δαπάναι αύται εκτελούνται διά της παρά τω Υπουργείω Προεδρίας Κυβερνήσεως Υπηρεσίας Εντελλομένων Εξόδων.

Άρθρον 9

Εις τους Προθυπουργούς και Υπουργόν Οικονομικών ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Εν Αθήναις τη 14 Αυγούστου 1969

—

313 1969 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεων τινων του από 7.9.10.1958 β.δ. «περί συστάσεως και οργανώσεως του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Υπαλλήλων Ραδιοφωνίας.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 30 της 15 Μαΐου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του άρθρου 12 του ν.δ. 3778/1957 «περί διατάξεων αμαρφώσεως το Εθνικόν Ίδρυμα Ραδιοφωνίας κλπ.», 2) Γνώμην του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Υπαλλήλων Ραδιοφωνίας και Τουρισμού, υποβληθείσαν ημίν διά της υπ' αριθ. 1971/3.10.1968 αναφοράς του, 3) Την υπ' αριθ. 278 από 8 Απριλίου 1969 γνωμοδότησιν του Συμβουλίου της Επικρατείας, προτάσει του Ημετέρου επί των Κοινωνικών Υπηρεσιών Υπουργού, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

Εις το από 7/9.10.1958 β.δ. «περί συστάσεως

καὶ ὀργανώσεως τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ραδιοφωνίας» ἐπέρχονται αἱ κάτωθι τροποποιήσεις καὶ συμπληρώσεις:

Ι. Ἡ παράγραφος δ τοῦ ἄρθρου 8 καταργεῖται.

ΙΙ. Α'. Ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 11 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«1) Δικαίωμα εἰς τὴν ἀπολήψιν τακτικοῦ περιοδικοῦ βοηθήματος ἔχει πᾶς ἠσφαλισμένος εἰς τὰς ἀκολούθους περιπτώσεις:

α) Ἐὰν ὁ ἠσφαλισμένος ἀποχωρήσῃ λόγῳ παραιτήσεως ἐκ τῆς Ὑπηρεσίας, διακοπτομένης τῆς περαιτέρω ἀσφαλίσεως, καὶ ἔχει συμπληρώσει τοὐλάχιστον 300 μῆνας συντελίμου ὑπηρεσίας.

β) Ἐὰν ὁ ἠσφαλισμένος ἀποχωρήσῃ τῆς ὑπηρεσίας λόγῳ πειθαρχικῆς καταδίκης καὶ ἔχει διανύσει 300 τοὐλάχιστον μῆνας συντελίμου ὑπηρεσίας.

γ) Ἐὰν ὁ ἠσφαλισμένος ἀποχωρήσῃ τῆς ὑπηρεσίας ἐξ οἱασδήποτε ἄλλης αἰτίας, πλὴν τῆς περαιτέρω πειθαρχικῆς καταδίκης, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ πανώλων ὑπαλλήλων, ἢ λόγῳ καταγγελίας ἢ λήξεως τῆς συμβάσεως, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ὑπαλλήλων ἐπὶ συμβάσει δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ἔχει συμπληρώσει τοὐλάχιστον 240 μῆνας συντελίμου ὑπηρεσίας.

δ) Ἐὰν ὁ ἠσφαλισμένος ἀποχωρήσῃ τῆς ὑπηρεσίας λόγῳ ὑρίου ἡλικίας ἢ λόγῳ ὁπωσδήποτε συνταξιοδοτήσεώς των ὑπὸ τοῦ φορέως κυρίας ἀσφαλίσεως λόγῳ γήρατος, κεκτημένοι δὲ τοὐλάχιστον 180 μῆνας συντελίμου ὑπηρεσίας παρὰ τῷ Ταμείῳ.

ε) Ἐὰν ὁ ἠσφαλισμένος ἀποχωρήσῃ τῆς ὑπηρεσίας λόγῳ ἀτυχήματος ἢ νοσήματος ψυχικοῦ ἢ σωματικοῦ, καθιστῶντος τοῦτον ἀνίκανον διὰ τὴν περαιτέρω ἄσκησιν τῶν καθηκόντων του καὶ ἔχει διανύσει τοὐλάχιστον 120 μῆνας συντελίμου ὑπηρεσίας.

στ) Ἐὰν ὁ ἠσφαλισμένος καταστῇ ἀνίκανος πρὸς πᾶσαν ἐργασίαν λόγῳ ἀτυχήματος ἢ νόσου, ἐπισυμβάντος ἐν ὑπηρεσίᾳ καὶ προδήλως καὶ ἀναμφισβητήτως προελθόντος ἐκ ταύτης καὶ ἕνεκα ταύτης.

Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὁ ἠσφαλισμένος θεωρεῖται ὡς ἔχων συμπληρώσει 240 μῆνας συντελίμου ὑπηρεσίας, ἀνεξαρτήτως χρόνου ἀσφαλίσεως, ἐφ' ὅσον δὲν συντρέχει ἑτέρα πλέον εὐνοϊκὴ περίπτωσις.

ζ) Ἠσφαλισμέναι γυναῖκες ἔγγαμοι, ἐν χηρείᾳ ἢ ἐν διαζυγίῳ μετ' ἀνηλίκων τέκνων, δικαιοῦνται τακτικοῦ περιοδικοῦ βοηθήματος, ἐφ' ὅσον ἀποχωρήσαν τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἔχουν συμπληρώσει 180 τοὐλάχιστον μῆνας συντελίμου ὑπηρεσίας.

η) Ἠσφαλισμέναι γυναῖκες (αἱ) ἔγγαμοι καὶ (αἱ) ἐν χηρείᾳ ἢ ἐν διαζυγίῳ ἄνευ τέκνων, δικαιοῦνται τακτικοῦ περιοδικοῦ βοηθήματος, ἐφ' ὅσον ἀποχωρήσουν τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἔχουν συμπληρώσει 240 τοὐλάχιστον μῆνας συντελίμου ὑπηρεσίας.

Β'. Ἡ παράγραφος 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

«2) Εἰς ἀπόληψιν βοηθήματος δικαιοῦνται καὶ οἱ δικαιοδόχοι θανόντος ἠσφαλισμένου, ἐφ' ὅσον οὗτος εἶχε συμπληρώσει τοὐλάχιστον 120 μῆνας συντελίμου ὑπηρεσίας, ἐκτὸς ἐὰν ὁ θάνατος ἐπῆλθεν ἐκ περιπτώσεως προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ ἑδαφίου στ' § 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἦτοι ἐν ὑπηρεσίᾳ καὶ ἕνεκα ταύτης, ὁπότε ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ οἰκείου ἑδαφίου.

Γ'. Ἡ παράγραφος 2 λαμβάνει τὸν ἀριθμὸν 3.

Δ'. Ἡ παράγραφος 3 λαμβάνει τὸν ἀριθμὸν 4.

ΙΙΙ. Τὸ ἑδάφιον δ' τῆς παραγράφου 1 καὶ ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 13 τροποποιοῦνται ὡς κάτωθι:

«δ) Οἱ ἐν τῷ μέλλοντι διοριζόμενοι ἐγγραφῆς εἰς τὸ Ταμεῖον ὑποβάλλονται πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος. Διὰ τοὺς ἐν τῷ παρόντι ἑδαφίῳ ἀναφερομένους τὸ δικαίωμα ἐξαγορᾶς καὶ προσμετρήσεως προϋπηρεσιῶν δὲν δύναται νὰ ἀσκηθῇ εἰμὴ μετὰ πάροδον 10ετοῦς ἐν πραγματικῇ ἀσφαλίσει ὑπηρεσίας.

«2) Ἡ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου δυναμένη νὰ ἐξαγορασθῇ καὶ προσμετρηθῇ ὡς ἐν ἀσφαλίσει διανυθεῖσα προϋπηρεσία δὲν δύναται ὁπωσδήποτε νὰ ὑπερβῇ τοὺς 60 μῆνας, ἐξαιρέσει τῶν κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ὑπηρετούντων, οἵτινες δύνανται νὰ ἐξαγοράσουν καὶ προσμετρήσωσιν 120 μῆνας».

ΙV. Αἱ παράγραφοι 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 15 τροποποιοῦνται ὡς ἀκολούθως:

«1) Ὡς ἀποδοχαί, βάσει τῶν ὁποίων ὑπολογίζεται τὸ ἀπονεμόμενον περιοδικὸν βοήθημα, νοοῦνται αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ τελευταίου μηνὸς τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἠσφαλισμένου ὡς κατωτέρω καθορίζονται.

Ἐὰν κατὰ τὸ διάστημα τοῦ τελευταίου 12μήνου ὁ ἢ οἱοδήποτε συμβάσει τελῶν ἠσφαλισμένος ἔλαβε διαφόρους κατὰ μῆνα ἀποδοχὰς τότε πρὸς ὑπολογισμὸν τούτων λαμβάνεται ὁ μέσος ὅρος τῶν ἀποδοχῶν ὁλοκλήρου τοῦ 12μήνου τούτου.

«2) Ὡς ἀποδοχαὶ νοοῦνται διὰ τοὺς μονίμους

ὑπαλλήλους ἢ τοὺς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου ὑπαγομένους δημοσίους ὑπαλλήλους ὁ ἑκάστοτε βασικὸς μισθός, τὰ ἐπιδόματα πολυετοῦς ὑπηρεσίας, οἰκογενειακῶν βαρῶν, καθὼς καὶ αἱ μισθολογικαὶ διαφοραὶ λόγῳ εὐδοκίμου παραμονῆς εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν ἢ ἐξαντλήσεως ἱεραρχίας, καθὼς καὶ ἡ συνταξιοδοτικὴ εἰσφορά, ἐφ' ὅσον καὶ ἐπ' αὐτῆς καταβάλλεται ἀσφάλιστρον».

V. Ἐν τέλει τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 17 προστίθεται ἐδάφιον δ', ἔχον οὕτω:

«δ) Τὰ ἀνάπηρα καὶ ἀνίκανα πρὸς ἐργασίαν τέκνα τοῦ ἠσφαλισμένου δικαιοῦνται ἀπολήψεως ζωηθήματος, ἀνεξαρτήτως ὁρίου ἡλικίας, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι παραμένουν ἄγαμα, τῆς ἀναπηρίας των ἢ ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν βεβαιουμένης διὰ γνωματεύσεως τῶν ἁρμοδίων Ὑγειονομικῶν ὀργάνων τοῦ οἰκείου φορέως κυρίας ἀσφαλίσεως».

VI. Τὸ ἐδάφιον ε' τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 30 καταργεῖται, τὰ δὲ ἐδάφια γ', δ' καὶ ε' μεταγραμματίζονται ἀντιστοίχως εἰς δ', γ' καὶ δ'.

VII. Τὰ μνημονευόμενα ἐδάφια δ' καὶ ε' τῆς παραγράφου 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 12 καὶ εἰς τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ Ν.Δ. 367/1966 μεταγραμματίζονται ἀντιστοίχως εἰς ε' καὶ στ'.

Εἰς τοὺς αὐτοὺς ὡς ἄνω Ὑπουργοὺς ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Μαΐου 1969

—

273/1969 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἀναγνωρίσεως παρὰ τῷ Μετοχικῷ Ταμείῳ Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων ὡς συμμετοχικῆς πάσης συνταξίμου προϋπηρεσίας καὶ ἄλλων τινῶν συναφῶν διατάξεων.

(Φ.Ε.Κ. τ. Α' φ. 80 τῆς 5 Μαΐου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: α) Τὸ ἄρθρον 5 § 1 τοῦ νόμου 4752/1930 «περὶ τροποποιήσεως ταῦ ὀργανισμοῦ καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων», β) Τὰς ὑπ' ἀριθ. 17/8.10.1968 καὶ 19/26.11.1968 ἀποφάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων καὶ γ) τὴν ὑπ' ἀριθ. 752/13.11.1968 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Ἐγκρίνονται αἱ ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων προτεινόμεναι τροποποιήσεις διαφόρων διατάξεων περὶ τοῦ Ταμείου τούτου, ἀφορώσαι εἰς τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τῶν μετόχων αὐτοῦ, συγκείμεναι ἐκ τριῶν (3) ἄρθρων καὶ παρατιθέμεναι κατωτέρω:

Ἄρθρον 1

1) Οἱ μετὰ τὴν 1.1.1954 καταστάντες καὶ ἑφεξῆς καθιστάμενοι μέτοχοι τοῦ Μ.Τ.Π.Υ. δικαιοῦνται τῇ αἰτήσει των νὰ ἀναγνωρίσουσι παρ' αὐτῷ ὁποτεδήποτε πᾶσαν πολιτικὴν ἢ στρατιωτικὴν προϋπηρεσίαν των, ἀναγνωριζομένην ὡς πραγματικὴν συντάξιμον κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις, ἐπὶ τῇ καταβολῇ κρατήσεων, ἴσων κατὰ ποσοστὸν πρὸς τὰς ἰσχυούσας κατὰ τὸ ἀναγνωριζόμενον διάστημα.

Αἱ κρατήσεις αὗται, ὑπολογιζόμεναι ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ τοῦ αἰτοῦντος, κατὰ τὸν χρόνον καθορισμοῦ τῆς ὀφειλῆς του καὶ κεφαλαιοποιούμεναι ὑποχρεωτικῶς ὡς ἔντοκον δάνειον, ἐξοφλοῦνται εἰς 50 μηνιαίας δόσεις, παρακρατουμένας ἐκ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ὀφειλέτου ἢ, ἐν περιπτώσει ἀποχωρήσεως ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, ἐκ τοῦ καταβαλλομένου μερίσματος, διατηρουμένου ἅμα τούτῳ τοῦ δικαιώματος ἀμέσου ἐξοφλήσεως.

Εἰς περίπτωσιν καταβολῆς παρὰ τοῦ αἰτοῦντος τὴν ἀναγνώρισιν κρατήσεων ὑπὲρ τοῦ Ταμείου κατὰ τὸν ἀναγνωριζόμενον χρόνον συνεπείᾳ τῆς τότε ἰδιότητός του, τὸ προβαλληθὲν ποσὸν ὑπολογισμοῦ τῶν ὀφειλομένων κρατήσεων μειοῦται εἰς τὸ ἥμισυ.

2) Οἱ ἀπὸ τῆς 1.1.1954 καὶ μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἐξελθόντες τῆς ὑπηρεσίας, καταστάντες δὲ μέτοχοι μετὰ τὴν χρονολογίαν ταύτην καὶ μὴ τυχόντες μερίσματος ἐκ τοῦ Μ.Τ.Π.Υ. λόγῳ μὴ προσμετρήσεως τῆς κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ὑπηρεσίας των ἢ τυχόντες μὲν μερίσματος, ἀλλὰ ἄνευ προσμετρήσεως ταύτης, δύνανται νὰ αἰτήσωσι τὴν ἀναγνώρισιν ταύτης κατ' ἀνάλογον ἐφαρμογὴν τῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ὁριζομένων.

Ἡ οὕτω ἀναγνωριζομένη ὑπηρεσία μετατρέπεται εἰς τὸ ἥμισυ διὰ τὸν χρόνον τὸν ὑπερβαίνοντα ἐκεῖνον, ὅστις ἀπαιτεῖται, βάσει τῶν κειμένων διατάξεων, πρὸς θεμελίωσιν τοῦ δικαιώματος μερισματοδοτήσεως.

Ἡ καταβολὴ τοῦ δυνάμει τῆς παρούσης παραγράφου ἀπονεμομένου μερίσματος ἀνατρέχει εἰς τὴν χρονολογίαν ὑποβολῆς τῆς κατὰ τὰς διατά-

ξεις τοῦ παρόντος περὶ ἀναγνωρίσεως ὑπηρεσίας αἰτήσεως.

Ἄρθρον 2

1. Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος καταργεῖται πᾶσα διάταξις, θεσπίζουσα ὑποχρέωσιν τῶν μεριζματούχων τοῦ Μ.Τ.Π.Υ. περὶ προσκομίσεως, κατὰ τὴν εἴσπραξιν τοῦ μερίσματός των, βεβαιώσεως τῆς Ἀστυνομικῆς, Λιμενικῆς, Κωμικῆς ἢ ἑτέρας Ἀρχῆς διὰ τὸ ἀμετάβλητον τῆς προσωπικῆς αὐτῶν καταστάσεως.

Ἐφεξῆς τὸ ἀμετάβλητον τῶν προϋποθέσεων πληρωμῆς τοῦ μερίσματος θὰ βεβαιοῦται κατὰ τὴν καταβολὴν τοῦ μερίσματος τῆς πρώτης τριμηνίας ἑκάστου ἔτους δι' ἐπευθύνου δηλώσεως τοῦ μεριζματούχου ἢ τοῦ ἀντιπροσώπου τούτου (πληρεξουσίου, ἐπιτρόπου, κηδεμόνος ἢ ἀντιλήπτορος), συνταχθησομένης ἐπὶ τῆς ἐξοφλητικῆς ἀποδείξεως τοῦ μερίσματος, ἐφ' ὅσον ὁ μεριζματούχος διαμένει ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλληνικότητος.

Διὰ τοὺς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ διαμένοντας ἐξακολουθήσουν ἰσχύοντα τὰ συναφῆ ἐξ ἐπιταγῆς τοῦ νόμου ἐφαρμοζόμενα σήμερον.

2) Γενικῶς, προκειμένου περὶ τῆς ταυτότητος τοῦ μεριζματούχου, τοῦ ἀμεταβλήτου τῆς προσωπικῆς καταστάσεως καὶ τοῦ γνησίου τῆς ὑπογραφῆς αὐτοῦ, ἐφαρμόζονται ἀναλόγως τὰ ἑκάστοτε ἰσχύοντα περὶ συντάξεων, καταβαλλομένων ὑπὸ τοῦ Λημοσίου Ταμείου εἰς πολιτικοὺς συνταξιούχους.

Ἄρθρον 3

Πᾶσα διάταξις, ἀντικειμένη εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος, καταργεῖται.

Εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Ἀπριλίου 1969

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

73671/4737/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 4 1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Α.Δ.Α. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν φυλάκων, νυκτοφυλάκων καὶ θυρωρῶν βιομηχανικῶν κλπ. ἐπιχειρήσεων περιοχῆς Ἐλευσίνος - Ἀσπροπύργου».

(Φ.Ε.Κ. τ. Β' φ. 516 τῆς 12 Αὐγούστου 1969)

Ἀνασταλλομεν ἐπὶ ἓξ μῆνας χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 24.11.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐντύμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 4/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Α.Δ.Α. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν φυλάκων, νυκτοφυλάκων καὶ θυρωρῶν βιομηχανικῶν κλπ. ἐπιχειρήσεων περιοχῆς Ἐλευσίνος - Ἀσπροπύργου. (Πρᾶξις κατατεθεῖσα εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν 11/6.3.1968) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Ἰουλίου 1969

—

130912 8637 1969 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ἀποζημιώσεως τῶν μελῶν τῶν Ὑπηρεσιακῶν Συμβουλίων τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας καὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐποπτευομένων Ὀργανισμῶν.

(Φ.Ε.Κ. τ. Β' φ. 513 τῆς 12 Αὐγούστου 1969)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 176/1969 περὶ καταβολῆς ἀμοιβῶν εἰς τοὺς μετέχοντας Συμβουλίων καὶ Ἐπιτροπῶν, ἀποφασίζομεν:

Ὁρίζομεν ἀπὸ τῆς Ἰανουαρίου 1969 τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ Προέδρου, τῶν μελῶν, Εἰσηγητῶν, καὶ τῶν Γραμματέων τῶν παρὰ τοῖς Ὑπηρεσίαις τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας λειτουργούντων Ὑπηρεσιακῶν Συμβουλίων, ἤτοι τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας, τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως Ἐργατικοῦ Δυναμικοῦ, τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἐργατικῆς Κατοικίας καὶ τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας, ὡς ἀκολούθως:

I. Ὑπηρεσιακὰ Συμβούλια Ὑπουργείου:

Τοῦ Προέδρου εἰς δραχμὰς χιλίας (1000) μηνιαίως, τῶν μελῶν καὶ τῶν Εἰσηγητῶν εἰς δραχμὰς ἑπτακοσίας (700) μηνιαίως.

Τῶν Γραμματέων εἰς δραχμὰς ἑξακοσίας (600) μηνιαίως.

Ἡ ὡς ἄνω ἀποζημίωσις καταβάλλεται ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι θὰ λάβῃ χώραν μία (1) τοὐλάχιστον συνεδρίασις.

II. Ὑπηρεσιακὰ Συμβούλια Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως Ἐργατικοῦ Δυναμικοῦ, Ἐργατικῆς Ἑστίας καὶ Ἐργατικῆς Κατοικίας:

Τοῦ Προέδρου πεντακοσίας (500), τῶν μελῶν καὶ τοῦ Εἰσηγητοῦ 400 καὶ τοῦ Γραμματέως τριακοσίας (300) ἐπὶ τὴν προϋπόθεσιν σημει-

(*) ΕΕΔ 27, 388.

τοχής εἰς δύο (2) συνεδριάσεις μηνιαίως.

Εἰς τοὺς ἀναπληρωτὰς καταβάλλεται ἀμοιβὴ κατὰ λόγον συμμετοχῆς τούτων εἰς τὰς συνεδριάσεις τοῦ Συμβουλίου, μειουμένης ἀναλόγως τῆς ἀμοιβῆς τῶν ἀναπληρουμένων.

Οἱ μετέχοντες εἰς πλείονα Ὑπηρεσιακὰ Συμβούλια τοῦ Ὑπουργείου θὰ λαμβάνουν ἀποζημίωσιν ἐκ τοῦ ἑνὸς ἐξ αὐτῶν.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Ἰουλίου 1969

—

75350 4808 1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τῶν ὑπ' ἀριθ. 48721/3136 30.5.1969, 55409 3494/17.6.1969 καὶ 61816 3886 7.7.1969 ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 524 τῆς 18 Αὐγούστου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ π.δ. τῆς 8/13.4.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.», 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν. δ. 4020/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων», 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 34348/6409/1965 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν λειτουργίας ἐμπορικῶν καταστημάτων καὶ ἐργασίας τοῦ ἀπασχολουμένου ἐν αὐτοῖς προσωπικοῦ αὐτῶν», 4) Γνώμας τῶν Ἐμπορικῶν Συλλόγων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, ὡς καὶ τηλεγραφικὰς ἀναφορὰς καταστηματαρχῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς περὶ καταργήσεως τοῦ προαιρετικοῦ ὡραρίου λειτουργίας τῶν καταστημάτων, 5) Ὑποβληθέντα ἡμῖν παρὰ τῶν ἁρμοδίων Ἐπιθεωρήσεων Ἐργασίας στατιστικὰ στοιχεῖα περὶ τοῦ ἐφαρμοσθέντος ὡραρίου λειτουργίας ἐνίων κατηγοριῶν καταστημάτων, περὶ ὧν αἱ ὑπ' ἀριθ. 48721/1969, 55409/1969 καὶ 61816/3886/1969 ἡμέτεραι ἀποφάσεις κατὰ τὴν δοκιμαστικὴν περίοδον ἐφαρμογῆς παρὰ τῶν καταστηματαρχῶν προαιρετικοῦ ὡραρίου, συνεχῶς ἢ διακεκομμένων, ἀποφασίζομεν:

Τροποποιοῦντες ἐν μέρει τὰς ὑπ' ἀριθ. 48721 / 3136 / 30.5.1969, 55409 / 3494 / 17.6.1969 καὶ 61816/3886/7.7.1969 ἡμετέρας ἀποφάσεις(*), ὁρίζομεν, ὅπως τὸ δι' αὐτῶν καθοριζόμενον ὡράριον λειτουργίας ἑνίων κατηγοριῶν καταστημάτων ἐφαρμόζεται ἐφεξῆς ἀμοιομόρφως, καταργουμένων τῶν διατάξεων τῶν τροποποιουμένων ἀποφάσεων, τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν προαιρετικὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἐν λόγῳ ὡραρίου ὑπὸ τῶν οἰκείων καταστηματαρχῶν.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, κοινοποιηθήσηται δὲ πρὸ τῆς δημοσιεύσεως πρὸς ἐφαρμογήν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Αὐγούστου 1969

(*) ΕΕΔ 28, 815, ΕΕΔ 28, 943.

—

73717 4759/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 2.4.1969 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Ρόδου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 503 τῆς 8 Αὐγούστου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3750/1957 καὶ τοῦ ν.δ. 186/1969, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 2.7.1969, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 999/1969 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἧς ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Ἐν Ρόδῳ σήμερον 2αν τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου, ἡμέραν Τετάρτην καὶ ὥραν 12ην μεσημβρινὴν τοῦ ἔτους 1969, συνελθόντες ἐν τῷ Δημοτικῷ Καταστήματι Ρόδου, οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς ὁ Γεώργιος Βρούχος, Δήμαρχος Ρόδου, ἐνεργῶν ὡς νομίμως ἐκπρόσωπος τοῦ Δήμου Ρόδου, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ 1) Ἠλίας Ζαχαριάδης, πρόεδρος τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Διοικησίου, 2) Ἰωάννης Κωντράκης, πρόεδρος τοῦ Σωματείου Ὁδοκαθαριστῶν Δήμου Ρόδου, 3) Μηνᾶς Ζωίδης καὶ 4) Σωτήριος Μπαλοῦρδος, ἀμφότεροι μέλη τοῦ αὐτοῦ σωματείου, ἐνεργοῦντες ἐν προκειμένῳ ὡς νομίμοι ἐκπρόσωποι τοῦ σωματείου τούτου, οὗτινος τυγχάνουν μέλη οἱ εἰς ἀμφοτέρους ἡ παροῦσα σύμβασις ἡμερομίσθιοι ἐργάται τοῦ Δήμου Ρόδου, ἀμφότεροι δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι ὁ μὲν πρῶτος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 94/31.3.1969 πράξεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, οἱ δὲ δεύτεροι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 13.3.1969 ἀποφάσεως τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως, ἅτινα ἐκπροσωποῦν σωματεῖον, συνεφώνησαν τὰ κάτωθι, ὡς καὶ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας:

1) Καθορίζει τὸ βασικὸν ἡμερομίσθιον τῶν ἀσχολουμένων εἰς τὸ συνεργεῖον ὁδοκαθαρισμοῦ Δή-

μου Ρόδου ὡς ἑξῆς:

α) Ἐπιστάτου δραχμαὶ 114.

β) Ἐπάστου καθαριότητος δραχμαὶ 111.

γ) Ὁδηγοῦ τρακτέρων (διπόνων) δραχμαὶ 111.

δ) Ὁδοκαθαριστοῦ καὶ ἐργάτου ἀποκομιδῆς καὶ μεταφορᾶς ἀπορριμμάτων δραχμαὶ 108.

ε) Γυναικὸς ἀφοδευτηρίων δραχμαὶ 92.

2) Χορηγεῖ ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ἅπαντας τοὺς ἀνωτέρω ἐκ ποσοστοῦ 12%, ὑπολογιζομένων ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω καθοριζομένων ἡμερομισθίων.

3) Χορηγεῖ ἐπίδομα γάμου ἐκ δραχμῶν 150 μηνιαίως εἰς ἅπαντας τοὺς ἀνωτέρω, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι αἱ σύζυγοι αὐτῶν δὲν ἐργάζονται.

4) Ὁρίζει, ὅπως εἰς ἕκαστον τῶν ὡς ἄνω ἐργαζομένων ὁ Δῆμος Ρόδου χορηγῇ μίαν στολὴν θερινὴν καὶ μίαν χειμερινήν, ἓν ζεῦγος ἐλαστικῶν ὑποδημάτων, ἓν ζεῦγος χειρωμάτων, ἓν ἀδιάβροχον καὶ ἓν χιλιόγραμμον σάπωνος μηνιαίως, ἅτινα ἀνήκοντα εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Δήμου Ρόδου θὰ χησιμοποιῶνται ὑπὸ τῶν ἐργαζομένων καὶ θὰ ἀντικαθίστανται ὅμα τῇ φθορᾷ των.

5) Ὁρίζει ἔναρξιν τῆς παρούσης ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου 1969.

Ἡ παροῦσα συνετάγη εἰς τόσα πρωτότυπα ὅσα καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη καὶ κατὰ ἓν ἐπὶ πλέον πρὸς κατάθεσίν του εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ἀρχήν, ἐναγνωσθεῖσα δὲ καὶ βεβαιωθεῖσα ὑπογράφεται παρὰ τῶν συμβαλλομένων.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Αὐγούστου 1969

—

74783/4746/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 3.6.1969 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατῶν καθαριότητος Δήμου Πατρέων.

(Ε.Κ. τ. Β' ἀ. 503 τῆς 8 Αὐγούστου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ἐπὶ τοῦ ν.δ. 3755/1957 καὶ τοῦ ν.δ. 186/1969, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, καταρτισθεῖσα ἥμεν τὴν 19.7.1969, συνταχθέντος περὶ τούτου τοῦ ὑπ' ἀριθ. 998/1969 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἧς ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις
ἐργατῶν καθαριότητος Δήμου Πατρέων

Ἐν Πάτραις σήμερον τὴν 3ην Ἰουνίου 1969 ἡμέραν ὑπογεγραμμένοι ὅφ' ἑνὸς μὲν Τσιρώνης, Δήμαρχος Πατρέων, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ Δημ. Κουτούλης, πρόεδρος, καὶ Ἀναστ. Παπακώς, γενικὸς γραμματεὺς τοῦ Συλλόγου Ἐργατῶν Καθαριότητος "Ὁ Ἅγιος Νεκτάριος", νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τῶν ἀπὸ 8.3.1969 καὶ 10.3.1969 πρακτικῶν συνεδριάσεως Γενικῆς Συνελεύσεως καὶ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐνεργοῦντες κατ' ἐξουσιοδότησιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 274/1969 ἀποφάσεως τοῦ Δημοτ. Συμβουλίου, νομοποιηθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 32441/3.5.1969 τοιαύτης τῆς Νομαρχίας Ἀχαΐας, καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 339/1969 τοιαύτης, νομιμοποιηθείσης ὡσαύτως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 33990/28.5.1969 τῆς Νομαρχίας Ἀχαΐας, προεβημεν εἰς τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἰσχούσης ὡς ἀκολούθως:

Διὰ τὸ προσωπικὸν τοῦ Δήμου, τὸ συνδεόμενον διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ἀνήκον εἰς τὰ ἀκόλουθα συνεργεῖα ὁρίζονται αἱ κατωθι ἐπιδοχαί:

1) Βασικὸν ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 113 διὰ τοὺς:

Ἐργάτας καθαριότητος, ὑδρίαυλα ἐγκαταστάσεις σκεπαρνιάστους, καθαριστὰς λαχαναγορᾶς καὶ ἐπιστάτην καθαριότητος τοῦ συνεργείου καθαριότητος καὶ κατεδαφίσματος.

2) Βασικὸν ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 90 διὰ τοὺς:

α) Καθαριστρίας συνεργείων δημοτικῶν ἀποχωρητηρίων.

β) Ἐργατρίας καθαριότητος τοῦ συνεργείου καθαριότητος καὶ κατεδαφίσματος ὁδῶν.

3) Ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, ὑπολογιζόμενον εἰς ποσοστὸν 12% ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω καθοριζομένων βασικῶν ἡμερομισθίων διὰ τὸ προσωπικὸν τὸ ἀναφερόμενον ἐν παραγράφοις 1 καὶ 2 τῆς παρούσης.

4) Εἰς τοὺς ἡμερομισθίους τοὺς μὴ δικαιουμένους ἐπιδόματος ὑπέγραψαν παρὰ τοῦ Εἰδικοῦ Ἀναμορφωτικοῦ Ταμείου Ἀνεργίας θὰ χορηγῆται τοιοῦτον ἐπίδομα ἐκ μέρους τοῦ Δήμου, ἀνερχόμενον εἰς δραχμὰς 125 μηνιαίως, ἐπὶ τῇ προσκομίσει βεβαιώσεων, ὅτι δὲν ἐργάζεται ἡ σύζυγος

καὶ ὅτι δὲν λαμβάνει ἐπίδομα.

5) Εἰς ἕκαστον ἡμερομίσθιον θὰ χορηγῆται ἀνὰ μίαν θερινὴ καὶ μίαν χειμερινὴν στολὴν καὶ ἓν ζεῦγος ἀρβυλῶν.

Εἰς τοὺς ἀσχολουμένους εἰς τὴν καθαριότητα θὰ χορηγοῦνται ἐπὶ πλέον δεύτερα περισκελῆ θερινὰ ἓν ζεῦγος χειροκτίων καὶ ἓν πηλίκιον.

Αἱ στολαὶ ἐργασίας θὰ χορηγοῦνται κατὰ μῆνα Μάϊον (αἱ θερινα!) καὶ κατὰ μῆνα Νοέμβριον (αἱ χειμερινα!) ἑκάστου ἔτους, κατὰ τὰ εἰδικώτερον δι' ἀποφάσεως καθοριζόμενα.

6) Ὁμοίως θὰ χορηγῆται ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων (μποτῶν) εἰς τοὺς ἡμερομισθίους τῶν κάτωθι συνεργείων τοὺς ἀσχολουμένους εἰς ἐργασίας, δι' ἃς ἀπαιτεῖται ἡ χρῆσις ἐλαστικῶν ὑποδημάτων.

α) Καθαριότητος καὶ καταβοθρέγματος (ἀδροκαθαριστὰς καὶ φορτωτὰς ἀπορριμμάτων).

β) Δημοτικῶν ἀποχωρητηρίων.

7) Εἰς τοὺς ἐργάτας καθαριότητος θὰ χορηγῆται ἐπίσης ἀνὰ ἓν ἀδιάβροχον.

Τὰ ἐν παραγράφοις 6 καὶ 7 εἴδη θὰ ἀντικαθίστανται ἅμα τῇ φθορᾷ των καὶ ἐφ' ὅσον παραδίδονται εἰς τὴν ὁμοδίαν ὑπηρεσίαν τὰ φθαρέντα.

Ταῦτα θὰ χρησιμοποιοῦνται, ἐφ' ὅσον παρίσταται ἀνάγκη, καὶ θὰ ἐπιστρέφωνται πρὸς φύλαξιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μετὰ τὴν χρῆσιν των.

Ὁμοίως θὰ παρέχονται καθ' ἕκαστον μῆνα ἀνὰ 1200 γραμμάρια σάπωνος καὶ 600 γραμμάρια οἰναπνεύματος εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν ἀναφερομένων ἐν τῇ παρούσῃ συνεργείων α) καθαριότητος καὶ καταβοθρέγματος καὶ β) καθαριότητος δημοτικῶν ἀποχωρητηρίων.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ὁρίζεται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1969, ἡ διάρκεια δὲ ταύτης ἀορίστου χρόνου, ἐφαρμοζομένης τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου κ § 2 τοῦ ν.δ. 186/1969.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Αὐγούστου 1969

—

73669 4735 1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας Περὶ κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 41 1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν βιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 503 τῆς 8 Αὐγούστου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239/1955, 2) Γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 28 τοῦ νόμου 3239/1955 Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, μετονομασθέντος βάσει τοῦ ν.δ. 184/1969 εἰς Ἀνώτατον Συμβούλιον Ἐργασίας, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 17.7.1969, καὶ 3) τὴν ὑπ' ἀριθ. 41/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν βιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας», ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ὑποχρεωτικὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 41/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν βιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας», ἐγκριθεῖσαν μετὰ τροποποιήσεως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 145795/6833/1968 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 678 τ. Β' τῆς 5.12.1968), διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἀφορᾷ αὕτη, πλὴν ἐκείνων, ἐφ' ὧν ἔχει ἐφαρμογὴν ἡ ἀπὸ 8.5.1968 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἠλεκτροτεχνιτῶν τῶν ἐργαζομένων εἰς ἠλεκτρολογικὰ καταστήματα κλπ. ἁπάσης τῆς χώρας, κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 63468/1968 ἀπόφασιν ἡμῶν (Φ.Ε.Κ. 267 τ. Β' τῆς 31.5.1968)(*).

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Αὐγούστου 1969

—

73670 4738 1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 45 1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ λιθογραφεῖα χάρτου, λιθογραφεῖα μετάλλου, βαθυτυπίας καὶ χαλκογραφίας, ὡς καὶ διὰ τοὺς ἐκτελοῦντας οἱανδήποτε λιθογραφικὴν ἐργασίαν καθ' ἅπασαν τὴν χώραν».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 503 τῆς 8 Αὐγούστου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς πα-

(*) ΕΕΔ 28, 114.

ραφράτων 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955, 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου Ἐργασίας, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 31.7.1969, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓξ μῆνας χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 9.11.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 45/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Α. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ λιθογραφεῖα χάρτου, λιθογραφεῖα μετάλλων, βαθυτυπίας καὶ χαλκογραφίας, ὡς καὶ διὰ τοὺς ἐκτελοῦντας οἱανδήποτε λιθογραφικὴν ἐργασίαν καθ' ὅλην τὴν χώραν», ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 98402/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 624 τ. Β' τῆς 21.10.1966) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Αὐγούστου 1969

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν διθειούχου ἄνθρακος Ἐλευσῖνος (**).

Ἐν Ἀθήναις, σήμερον τὴν 31ην Μαρτίου 1969, οἱ ὑπογεγραμμένοι: α) Κωνσταντῖνος Ἀνδρεόπουλος, ἐκπροσωπῶν τομέως τὸν ἐν Ἀθήναις ἑδρεύοντα Σύνδεσμον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Σύνδεσμος Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ Ε.Π.Ε.», ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ὡς α' ἀντιπροέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ, καὶ β) Ἰων. Παπαδημητρίου, ἐκπροσωπῶν τὴν ἐν Ἀθήναις Ὁμοσπονδίαν ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ὁμοσπονδία Ἐργατοϋπαλλήλων Χημικῆς Βιομηχανίας Ἑλλάδος» (Ο.Ε.Χ. Β.Ε.) ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ὡς γενικοῦ γραμματέως αὐτῆς, ἀμφότεροι δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι πρὸς ὑπογραφὴν τῆς παρούσης, συνωμολόγησαν τὰ ἑξῆς:

1) Διὰ τῆς παρούσης ρυθμίζονται αἱ ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν εἰς τὸ ἐργοστάσιον διθειούχου ἄνθρακος Ἐλευσῖνος ἐργαζομένων ἐργατοτεχνιτῶν, τῶν μὴ ὑπαγομένων εἰς ἑτέρας ὁμοεπαγγελματικὰς κλαδικὰς συλλογικὰς συμβάσεις, ὡς κατωτέρω:

α) Ἅμα τῇ εἰσόδῳ εἰς τὸν κλάδον καὶ συντρεχουσῶν τῶν προϋποθέσεων τῆς γενικῆς ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ἤτοι ἡλικίας 18 ἐτῶν καὶ ἑνὸς ἔτους ὑπηρεσίας παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἢ 19 ἐτῶν ἄνευ προϋπηρεσίας, θὰ λαμβάνουν τὸ ἑκάστοτε καθοριζόμενον ἡμερομίσθιον τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου.

β) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑνὸς ἔτους ὑπηρεσίας εἰς τὸν κλάδον, δραχμαὶ 111.

γ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τριῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας εἰς τὸν κλάδον, δραχμαὶ 115.

δ) Οἱ ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἀμειβόμενοι διϋλισταὶ καὶ τεχνῖται φούρνων, δραχμαὶ 3.280.

2) Ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω βασικῶν ἡμερομισθίων καὶ μισθῶν παρέχονται αἱ κάτωθι προσαυξήσεις:

α) Ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ τριάκοντα πέντε ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (35%).

β) Οἰκογενειακὸν ἐπίδομα ἐκ 10% διὰ τὴν σύζυγον (ἐφ' ὅσον δὲν ἐργάζεται) καὶ 5% δι' ἕκαστον τέκνον καὶ μέχρι τριῶν τέκνων, ἐφ' ὧν τὰ μὲν ἄρρενα εἶναι ἡλικίας κάτω τῶν 18 ἐτῶν καὶ δὲν ἐργάζονται, τὰ δὲ θήλεα εἶναι κάτω τῶν 20 ἐτῶν, ἄγαμα καὶ δὲν ἐργάζονται.

γ) Ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ πέντε ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (5%) δι' ἑκάστην πενταετίαν ἐργασίας, διανυθεῖσαν ἐν τῷ ἐργοστασίῳ καὶ μέχρι πέντε πενταετιῶν.

3) Εἰς τοὺς τεχνίτας παραγωγῆς καὶ βοηθοὺς τῶν χορηγεῖται κατ' ἔτος ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων.

4) Εἰς τοὺς οἷς ἀπορρεῖ ἡ παροῦσα μισθωτοὺς χορηγεῖται ἡμερησίως ½ ὀκᾶ γάλακτος εἰς εἶδος.

5) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Μαρτίου 1969, ὁρίζεται δὲ ἡ διάρκεια ταύτης διετής.

6) Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καταργεῖται πᾶσα προγενεστέρα σχετικὴ διάταξις.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(*) ΕΕΑ 25, 1357.

(**) Κατετέθη παρὰ τῷ γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 53 τῆς 16.5.1969 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Έπίκαιρα

[Έπί τής έορτής τής 15ης Αύγούστου]

Ύπό τής Συντάξεως

Κατ' άπόλυτον τών γενικών άρχών τού Δικαίου, κατά τάς οποίας δέν όφείλεται άντιπαροχή άνευ παροχής (άρθρον 380 Άστικού Κώδικος και είδικώς διά τήν σύμβασιν έργασίας άρθρον 648), έχει καθιερωθή ύπό τού Νομοθέτου (άρθρον 2 ν.δ. 3755/1957, ΕΕΔ 16, 1062) ύποχρέωσις τών έργοδοτών πρός καταβολήν ποσού ίσου πρός τό ήμερομίσθιόν των και διά μόνους τούς ήμερομισθίους μισθωτούς, οί οποίοι δέν άπησχολήθησαν έκ λόγων, μή όφειλομένων είς αύτούς κατά τάς είς τήν διάταξιν ταύτην έορτάς, αί οποίαι έχουν χαρακτηρισθή ώς ήμέραι άργίας.

Μεταγενεστέρως και είδικώς διά τού άρθρου 1 τού ό.ν. 748/1966 (ΕΕΔ 25, 1160) ώρίσθη ώς ήμέρα ύποχρεωτικής άργίας και ή έορτή τής Κοιμήσεως τής Θεοτόκου (15 Αύγούστου).

Ούτω όμως έκ τής διατάξεως αύτής, ή οποία είσήχθη κατά τήν έκ τού άρθρου 1 § 3 τού νόμου 4304/1966 έξουσιοδότησιν τού Ύπουργού Έργασίας, ούτε έξ άλλης διατάξεως έπιβάλλεται ή διά τήν ήμέραν ταύτην πλήρωμή ήμερομισθίου είς τούς μή έργασθέντας ήμερομισθίους μισθωτούς.

Ή άπαγόρευσις τής έργασίας (όπως έκ τών καιρίων διατάξεων, ό.ν. 748/1966, άπαγορεύεται) έχει ώς συνέπειαν νά μή έπιτρέπηται έκ μέρους τού μισθωτού προσφορά ύπηρεσιών και συνεπώς γά μή ύπάρχη και δικαίωμα ήμερομισθίου.

Προκειμένου ήδη περί μισθωτού, ό οποίος άμείβεται διά μηνιαίου μισθού, έφ' όσον και ούτος δέν είργάσθη κατά ήμέραν άργίας, δέν έχει άξίωσίν τινα κατά τού έργοδότου, μόνον δέν μειούται ό μισθός (*Κ. Τριαντάφυλλόπουλος*, Είσηγητική Έκθεσις Προσχεδίου Συμβάσεως Έργασίας, ΕΕΔ 1, 906).

Έξ άλλου, δέν τίθεται ζήτημα προσαυξήσεως άμοιβής κατά 75% δυνάμει τής υπ' άριθ. 8880/1946 ύπουργικής άποφάσεως, ώς τροποποιήθη, διά τής υπ' άριθ. 20825/1951 ίδιας (ΕΕΔ 12, 388), δι' όσους νομίμως είργάσθησαν κατά τήν άργίαν τής 15 Αύγούστου (εις όσας έπιχειρήσεις και έργασίας έπιτρέπεται ή κατά ταύτην παροχή έργασίας κατά τα όριζόμενα είς τό ό.ν. 748/1966), διότι ή έορτή αύτη δέν συμπεριλαμβάνεται μεταξύ έκείνων, διά τάς οποίας έχει καθορισθή ή προσαύξησις τής άμοιβής τών μισθωτών (άρθρον 2 ν.δ. 3755/1957), ούτε έκ τού έπομένου ό.ν. 748/1966, διά τού οποίου καθιερώθη και ή ήμέρα αύτη ώς ήμέρα άργίας, προκύπτει ύποχρέωσις έφαρμογής τών διά τής άνωτέρω ύπουργικής άποφάσεως διαλαμβανομένων ώς πρός τήν άμοιβήν τών μισθωτών, άφού άλλως δέν ύπάρχει πρός τούτο νομοθετική έξουσιοδότησις. (Ίδετε διά τό θέμα και σημείωσιν μας έν ΕΕΔ 26, 981, 1048).

Γραφεία Εύρέσεως Έργασίας

Δημοσιεύονται άνωτέρω, σελ. 1128 έπ., οδηγίαι τών Περιφερειών Γραφείων Εύρέσεως Έργασίας και τής κατά τόπον άρμοδιότητος αύτών.

Ή δημοσίευσις δέν έχει μόνον πληροφοριακόν χαρακτήρα. Έχει πρακτικόν ένδιαφέρον και χρησιμότητα, διότι ή έκπλήρωσις τών νομίμων ύποχρεώσεων ένώπιον αύτών τών έργοδοτών και μισθωτών και ή ένώπιον τών τελικώτατα έκπλήρωσις τών ύποχρεώσεων τών Γραφείων τούτων, τα οποία κατά τα πρόσφατον ν.δ. 213/1969 περί όργανώσεως και Διοικήσεως τού Όργανισμού Άπασχολήσεως Έργατικού Δυναμικού (ΕΕΔ 28, 871), ως μετονομάσθη ό Όργανισμός Άπασχολήσεως και Άντιμετωπίσεως Άνεργίας, άποτελούν Ύπηρεσίαν τού Όργανισμού τούτου, συνδέονται πρός τήν γνώσιν τών είναι τα καιρίως Γραφεία Εύρέσεως Έργασίας.

Ούτω, κατά τό άρθρον 9 τού ν. 3198/1955, ό καταγγέλλων τήν σχέσιν έργασίας έργοδότης ύποχρεούται, όπως έντός προθεσμίας 8 ήμερών άπό τής παραδόσεως τού έγγράφου τής καταγγελίας είς τόν έπολυόμενον άναγγείλη τήν έπ' αύτού ένεργηθείσαν καταγγελίαν είς τήν άρμοδίαν Ύπηρεσίαν τού Όργανισμού Άνεργίας, ώς και είς τό άρμόδιον Γραφείον Εύρέσεως Έργασίας.

Έξ άλλου, τα άρμόδια Γραφεία Εύρέσεως Έργασίας έχουσιν έκ τού νόμου άποστολήν την τοποθέτησιν άνέργων είς έργασίας (σχετική ή παλαιοτέρα ύπ' άριθ. 63303/8507/1967 άπόφασις τού Ύπουργού Έργασίας «περί διαδικασίας τοποθετήσεως άνέργων είς έργασίας», ΕΕΔ 26, 989) και άρμοδιότητα έπίσης νά έπιβάλλουν τα κατά νόμον πρόστιμα διά τήν έκ μέρους τών έργοδοτών παράβασιν τών περί προσλήψεως μισθωτών διατάξεων (ίδετε σημείωσιν μας έν ΕΕΔ 25, 621).

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 28ος • Τεύχος 18ον (672)

Ἀθῆναι, 15 Σεπτεμβρίου 1969

ΠΑΡΟΧΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΙΑΦΟΡΟΥ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΗΘΕΙΣΗΣ

(ΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΟΝ ΧΡΟΝΟΝ ΚΑΙ ΤΟΠΟΝ)

[Ὑποχρέωσις τοῦ μισθωτοῦ, κῦρος τῆς συμβάσεως, ἀποζημίωσις μισθωτοῦ, ὑπέρβασις τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας]

Ὑπὸ τοῦ κ. Δ. Κ. ΚΑΛΟΜΟΙΡΗ, Δ. Ν., Δικηγόρου

Α'. Θέσις τοῦ προβλήματος

1. Τεχνίται τηλεοράσεως προσελήφθησαν, διὰ νὰ χρησιμοποιοῦνται εἰς τὸ service τῆς περιφερείας τοῦ Διοικήσεως Πρωτευούσης, ἀντὶ μηνιαίου μισθοῦ δέκα χιλιάδων (10.000) δραχμῶν. Ἡ ἀπασχόλησις εἰς τὸ service συνίσταται εἰς

τὴν ἐπισκευὴν τῶν συσκευῶν τηλεοράσεως καὶ τὴν ρύθμισιν αὐτῶν πρὸς τοὺς τηλεοπτικοὺς σταθμούς.

Ἡ ἐπέκτασις τοῦ τηλεοπτικοῦ δικτύου καὶ εἰς τὰς ἐπαρχίας ἐδημιούργησε τὴν ἀνάγκην, ὅπως οἱ ἐν λόγῳ τεχνίται μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐργασίας των εἰς τὸ κεντρικὸν κατάστημα τῆς ἐπιχειρήσεως, ἤτοι ἀφοῦ συμπληρώσουν τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια ἐργασίας, 7 π.μ. ἕως 3 μ.μ., εἰς τὸ service, μεταβαίνουν καὶ εἰς ἐπαρχιακὰς πόλεις κειμένας ἐντὸς τῆς ἐμβελείας τῶν τηλεοπτικῶν πομπῶν πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν κάτωθι ἐργασιῶν:

τοποθέτησιν κεραιῶν τηλεοράσεως πρὸς ἐκτέλεσιν δοκιμῆς λήψεως καὶ ἐπίδειξιν τῆς συσκευῆς καὶ τῆς λήψεως. Ἐνίοτε οὗτοι ἀπασχολοῦνται καὶ μὲ service εἰς τὰς ἐπαρχίας.

Αἱ ἐργασίαι αὗται δὲν ἐκτελοῦνται καθημερινῶς, ἀλλ' ὅταν ζητηθῇ ἡ ἐπίδειξις ἀπὸ καταστήματα ἐπαρχιακῆς πόλεως ἢ ὅταν ἡ διεύθυνσις ἀποφασίσῃ τὴν ἐπίδειξιν τῶν συσκευῶν τηλεοράσεως πρὸς διάδοσιν αὐτῶν καὶ ἐπέκτασιν τῆς ἐπιχειρηματικῆς της δραστηριότητος εἰς ὡρισμένην ἐπαρχιακὴν πόλιν ἢ περιφέρειαν.

Αἱ ἐν λόγῳ ἐργασίαι εἶναι δυνατὸν νὰ παρατείνωνται ἐντὸς ἑνὸς ἀπογεύματος ἢ μιᾶς νυκτός, ὅτε τὴν πρωΐαν τῆς ἐπομένης οἱ τεχνίται εὑρίσκονται εἰς τὸ ἐργοστάσιον καὶ ἐργάζονται κανονικῶς εἰς τὸ service. Εἰς ὡρισμένας ὅμως περιπτώσεις τοὺς δίδεται ἐντολή, εἴτε ἐκ τῶν προτέρων, εἴτε μεταγενεστέρως, ἐνῷ εὑρίσκονται ἤδη εἰς ἑτέραν πόλιν, νὰ συνεχίσουν τὴν ἐπίδειξιν ἢ τὰς δοκιμὰς λήψεως εἰς ἄλλην ἢ ἄλλας πόλεις. Εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτὰς δὲν εὑρίσκονται τὴν ἐπομένην πρωΐαν εἰς τὴν κανονικὴν των ἐργασίαν, ἐκ τῆς ὁποίας δύνανται νὰ ἀπουσιάσουν ἐπὶ μίαν ἢ δύο ἡμέρας.

2. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω διαγραφεισῶν ἐργασιῶν, αἱ ὁποῖαι ἐκτελοῦνται ὑπὸ τῶν ἐν λόγῳ τεχνιτῶν τηλεοράσεως, προκύπτει, ὅτι οὗτοι βασικῶς ἐκτελοῦν δύο εἴδη ἐργασίας:

α) τὴν καθαρῶς τεχνικὴν ἐργασίαν τοῦ service καὶ

β) ἐν συνεχείᾳ ταύτης τὴν εἰς τὰς ἐπαρχιακὰς πόλεις κατὰ κύριον λόγον δοκιμὴν λήψεως καὶ ἐπίδειξιν τῶν συσκευῶν, καθ' ὅσον, ὡς ἐλέχθη ἤδη, οὗτοι ἐνίοτε παρέχουν καὶ ὑπηρεσίας service.

Ἐκ τῆς διττῆς αὐτῆς ἀπασχολήσεως ἀνακύπτουν τὰ κάτωθι ἐρωτήματα:

α) Ἡ ὑπὸ τῶν τεχνιτῶν τηλεοράσεως

παρεχομένη δευτέρα ἐργασία, δηλ. ἡ τῆς δοκιμῆς λήψεως καὶ ἐπιδείξεως τῶν συσκευῶν εἰς ἐπαρχιακὰς πόλεις, περιλαμβάνεται εἰς τὴν ἀρχικὴν σύμβασιν, εἶναι αἱ ἐργασίαι αὗται συναφεῖς πρὸς ἐκείνας, τὰς ὁποίας οἱ τεχνῖται ἀνέλαβον νὰ παρέχουν διὰ τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως, καὶ συνεπῶς ὑφίσταται ὑπογρέωσις παροχῆς ταύτης δυνάμει τοῦ ἄρθρου 650 τοῦ Α.Κ.· ἢ ἀποτελοῦν ἐργασίας διαφόρους, ξένας πρὸς τὰς ὑπὸ τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως προβλεπομένας καὶ παρεχομένας δυνάμει ταύτης, αἱ ὁποῖαι παρέχονται ἐπὶ τῇ βάσει νέας συμβάσεως;

β) Ἡ δευτέρα ἐργασία, εἴτε αὐτὴ παρέχεται δυνάμει τῆς ἀρχικῆς, εἴτε δυνάμει νέας συμβάσεως, παρέχεται ἐγκύρως καὶ ποία δέον νὰ εἶναι ἡ ἀμοιβὴ τῶν τεχνιτῶν δι' αὐτήν;

γ) Ἀπὸ ποίου χρονικοῦ σημείου θεωρεῖται, ὅτι οἱ τεχνῖται ἀπασχολοῦνται εἰς τὴν δευτέραν ἐργασίαν, ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεώς των, ὅτε ὁ χρόνος μεταβάσεως θὰ θεωρηθῇ ὡς χρόνος ἐργασίας ἢ ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐργασίας ταύτης μετὰ τὴν ἄφιξίν των εἰς τὴν ἄλλην πόλιν, ὅτε ὁ χρόνος μεταβάσεως δὲν θὰ ὑπολογισθῇ ὡς ἐργάσιμος χρόνος; καὶ

δ) Ἐὰν συνεπείᾳ τῆς δευτέρας ἐργασίας, ἡ ὁποία ἤθελε τυχὸν διαρκέσει καὶ τὴν ἑπομένην ἢ καὶ τὰς περαιτέρω ἡμέρας, ὁ μισθωτὸς κωλυθῇ νὰ παράσχῃ τὴν κανονικήν, τὴν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως ἐργασίαν του, θὰ λάβῃ τὸν μισθὸν ἐκ τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως καὶ εἰς δέον νὰ εἶναι εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ἡ ἀποζημίωσις του διὰ τὴν δευτέραν ἀπασχόλησιν;

Β'. Ἀπαντήσεις

I

Εἰς τὰ ἀνωτέρω τεθέντα προβλήματα προσήκουν αἱ ἑπόμεναι λύσεις:

1. α) Κατὰ κανόνα τὸ εἶδος τῆς παρεχομένης ἐργασίας καθορίζεται ὑπὸ τῆς συμβάσεως. Ἐὰν εἰς τὴν σύμβασιν δὲν γίνεται εἰδικὴ μνεία περὶ τοῦ εἴδους τῆς ἐργασίας ἢ δὲν συνήφθη εἰδικὴ συμφωνία, τὸ εἶδος τῆς ἐργασίας καθορίζει ὁ ἐργοδότης ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ διευθυντικοῦ του δικαιώματος (1).

Συμφωνία περὶ τοῦ εἴδους τῆς ἐργασίας, ἥτις δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ εἶναι ρητή, προκύπτει συχνὰ ἐκ τοῦ συνόλου τῶν περιστάσεων, ὑφ' ἃς συνήφθη ἡ σύμβασις. Ἐν προκειμένῳ δέον νὰ λαμβάνεται πάντοτε ὑπ' ὄψιν ἡ καλὴ πίστις (Α.Κ. 281, 288) (2).

β) Οὕτω, ἐλλείψει ἀντιθέτου συμφωνίας, ὁ μισθωτὸς ὑπογρεοῦται νὰ ἐκτελέσῃ, ἐφ' ὅσον τοῦ ἤθελε ζητηθῇ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου του, ἐργασίας, τὰς ὁποίας ἀναλαμβάνουν συνήθως, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, μισθωτοὶ τῆς αὐτῆς εἰδικότητος.

Τοῦτο ἰσχύει καὶ διὰ τὰς καλουμένας παρεμφερεῖς ἐργασίας.

Πρέπει νὰ διακρίνωμεν μεταξὺ «συμπληρωματικῶν ἐργασιῶν» (Nebenbeschäftigungen) καὶ παρεμ-

---

(1) Βλ. *Βερροιόπουλον*, Παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ διευθυντικοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου, ΕΕΔ 15, σ. 817 ἑπ. (825), *Καποδίστριαν*, ΈρμΑΚ, ἄρθρων 652, σημ. 24 τῶν αὐτόθι, Συνδικαλιστικὴ δίκαιος ἐργαζομένου καὶ ἄσκησις δικαιωμάτων ἐργοδότου, ΕΕΔ 22, σ. 1912· *Καρακατσάνην*, Ἡ ἔννομος τάξις τῆς ἐκμισθώσεως, σ. 249· Hueck-Nipperdey, Lehrbuch des Arbeitsrechts, I7, σ. 200· Nikisch, Arbeitsrecht I3, σ. 285· Bobrowski-Gaul, Das Arbeitsrecht im Betrieb4, σ. 117 (D I 3)· Molitor, AR-Blattei, Arbeitspflicht I D II· Durand, Traité de Droit du Travail I, No 352 (σ. 450)· Camerlynck, Traité de Droit du Travail, I 1968, Contrat du Travail, No 101 (σ. 176).

(2) Hueck, ἐν Hueck-Nipperdey, ἔνθ' ἀνωτ., σ. 200, ὅπου χαρακτηριστικῶς λέγει:

«Ἐν προκειμένῳ δέον νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἡ συμφωνία δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ εἶναι ρητή. Μία συμφωνία περὶ τοῦ εἴδους τῆς ἐργασίας προκύπτει συχνὰ μᾶλλον ἐκ τοῦ συνόλου τῶν περιστάσεων τῆς συνάψεως τῆς συμβάσεως. Εἰς τὸ σημεῖον ἀκριβῶς τοῦτο ὀφείλεται ἡ σημαντικὴ σημασία τοῦ ἄρθρου 242 BGB» (πρόκειται περὶ τοῦ ἀντιστοιχοῦντος εἰς τὸ ἄρθρον 288 Α.Κ. περὶ τῆς καλοπίστου ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως ἄρθρων τοῦ Γερμανικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος), «κατὰ τὸ ὁποῖον ὁ ὀφειλέτης ὑποχρεοῦται νὰ ἐκτελέσῃ τὴν παροχήν, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν».

λήλων ἀπασχολήσεως (Nebentätigkeit)(3).

Π α ρ ε μ φ ε ρ ε ῖ ς ἐ ρ γ α σ ί α ι εἶναι αἱ συγγενεῖς καὶ τελοῦσαι ἐν συναφείᾳ πρὸς τὴν κυρίαν ἐργασίαν, ὡς π.χ. τὸ στρώσιμον τῶν τραπεζῶν ἐστιατορίου καὶ τὸ καθάρισμα αὐτῶν ὑπὸ τοῦ σερβιτόρου, ἡ συντήρησις τῆς μηχανῆς τοῦ αὐτοκινήτου - ἄλλαγὴ ἐλαίων, λίπανσις κλπ. - ὑπὸ τοῦ ὁδηγοῦ. Αὗται παρέχονται κατὰ κανόνα πρὸς τὸν αὐτὸν ἐργοδότην, εἶναι δὲ δυνατὸν ἡ παροχή των νὰ ἔχῃ ἢ μὴ συμφωνηθῇ ρητῶς.

Ἡ π α ρ ά λ λ η λ ο ς ἀ π α σ χ ό λ η σ ι ς εἶναι ἡ δ ι α ρ κ ο ύ σ η ς τ ῆ ς σ χ έ σ ε ω ς ἐ ρ γ α σ ί α ς π α ρ ο χ ὴ ἐ ξ η υ τ η μ έ ν η ς ἐ ρ γ α σ ί α ς δ υ ν ά μ ε ι ἄ λ λ η ς σ υ μ β ά σ ε ω ς τοῦ αὐτοῦ ἢ ἄλλου εἴδους πρὸς ἕτερον ἐργοδότην(4).

Ἡ π α ρ ά λ λ η λ ο ς ἀ π α σ χ ό λ η σ ι ς τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἐργοδότου δὲν ἀποκλείεται. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ὀρθότερον εἶναι νὰ γίνεται λόγος περὶ παροχῆς ἐξωσωματικῶν ἐργασιῶν(5).

Εἶναι ζήτημα ἑκάστοτε ἐκτιμήσεως κατὰ πόσον αἱ παρεχόμεναι ἐργασίαι παρέχονται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως ἢ ἐὰν συνήφθη νέα σύμβασις.

Αἱ παρεμφερεῖς ἐργασίαι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ καθορισθοῦν ἐκ τῶν προτέρων λόγῳ τῆς πολυμορφίας τῶν σχέσεων καὶ τῆς διαρκοῦς ἐξελίξεως (6).

γ) Ἄλλας ἐργασίας ἐκτὸς αὐτῶν ὁ ἐργοδότης δὲν δύναται νὰ ἀξιώσῃ ἀπὸ τὸν μισθωτόν, ἐφ' ὅσον οὗτος δὲν ἀποδέχεται νὰ προσφέρῃ τοιαύτας.

Διαφόρως ἔχει τὸ ζήτημα εἰς τὰς περιπτώσεις τῆς ἐ π ε ι γ ο ύ σ η ς ἀ ν ά γ κ η ς (7) κλπ., εἰς τὰς ὁποίας ὁ μισθωτὸς ὑποχρεοῦται νὰ παράσχῃ διαφόρους ἀπὸ τὰς συμφωνηθείσας ἢ συνήθως παρεχομένας ὑπηρεσίας, ὅπ. ἐργασίαν ἐ ξ ω σ υ μ ά τ ι κ ή ν (8) κατὰ τὸ ἄρθρον 659 Α.Κ.

Ἡ ὑποχρέωσις αὐτὴ τοῦ μισθωτοῦ φέρεται ὡς ἐκδήλωσις τῆς ὑ π ο χ ρ ε ω τ ι κ ῆ ς π ί σ τ ε ω ς, ἣν ὑπέχει οὗτος ἔναντι τοῦ ἐργοδότου του (9) ἐκ τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως. Συνεπῶς ἐδῶ ἀπαλείφεται ἡ ὕπαρξις δευτέρας νέας συμβάσεως, ἀφοῦ ἡ ὑποχρέωσις παροχῆς τῶν ἐξωσωματικῶν ὑπηρεσιῶν εἶναι ἀπόρροια βασικῆς ὑποχρεώσεως τῆς ἤδη ὑφισταμένης συμβάσεως.

δ) Εἶναι αὐτονόητον, ὅτι εἶναι εὐχερέστερον διὰ τὸν ἐργοδότην νὰ ἀξιώσῃ παρὰ δικῶς ἢ ἅπαξ μόνον ἀπὸ τὸν μισθωτὸν τὴν παροχὴν ἐξωσωματικῶν ἐργασιῶν (10).

Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν θὰ θεωρηθῇ, ὅτι ἡ παροχὴ τῆς διαφόρου ἀπὸ τῆς συμφωνηθείσης ἐργασίας εἶναι ἀπόρροια τῆς ἐκ τῆς ὑφισταμένης συμβάσεως ὑποχρεώσεως πίστεως τοῦ μισθωτοῦ.

Τοὐναντίον ἡ τακτικὴ παροχὴ διαφόρου τῆς συμφωνηθείσης ἐργασίας δηλοῖ τὴν τροποποίησιν τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως, ἐὰν παρέχεται ἀντὶ τῆς ἀρχικῶς συμφωνηθείσης, ἢ τὴν σύναψιν ἄλλης συμβάσεως, ἐὰν παρέχεται παραλλήλως πρὸς τὴν ἀρχικῶς συμφωνηθεῖσαν.

ε) Ἐν οὐδεμιᾷ ἄλλῃ περιπτώσει ἐκτὸς τῶν ἀ-

(3) Βλ., περὶ τῆς τελευταίας Monjau, AR - Blattei, Nebentätigkeit des Arbeitnehmers I.

(4) Βλ. Molitor, AR - Blattei, Arbeitspflicht I G πρβλ. καὶ Monjau, AR-Blattei, Nebentätigkeit des Arbeitnehmers I.

(5) Βλ. Landesarbeitsgericht Bremen ἐν Ἐργατικῶν Ἐφετείου Βρέμης 1 20.9.1950, Arbeitsrechtliche Praxis 1952, I Nr 110 μετὰ σημειώσεων σχολίων τοῦ Hueck.

(6) Hueck, ἔνθ' ἀνωτ., σ. 200, ὑποσ. 9. «Λόγῳ τῆς πολυμορφίας τῶν πραγματικῶν σχέσεων δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τεθοῦν γενικοὶ κανόνες περὶ τοῦ ποῖα εἴδη ἐργασιῶν καὶ παρεμφερῶν ἀπασχολήσεων δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ ἀξιώσῃ ἀπὸ τὸν μισθωτόν. Ἔλλειψις εἰδικῆς σημασίας ἢ ἀπόφασις ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ εἶδος καὶ τὴν ἔκτασιν τῆς ἐκμεταλλεύσεως, τὴν θέσιν τοῦ μισθωτοῦ εἰς αὐτὴν καὶ ἀπὸ τὰς ἐπαγγελματικὰς τοπικὰς, ὡς καὶ τὰς συνηθείας τῆς ἐκμεταλλεύσεως.

(7) Περὶ τῆς ἐκτάκτου ἀνάγκης ὡς προϋποθέσεως ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 659 Α.Κ. βλ. Α.Π. 508/1968, ΕΕΝ 28, σ. 12.

(8) Hueck - Nipperdey, ἔνθ' ἀνωτ., σ. 201· Molitor, AR - Blattei, Arbeitspflicht I D II μετὰ παραπομπῶν εἰς τὴν νομολογίαν τοῦ Γερμανικοῦ Ἐργατικοῦ Ἀκυρωτικοῦ· Nikisch, ἔνθ' ἀνωτ., σ. 285· ὁ αὐτός, Das Direktionsrecht des Arbeitgebers und seine Grenzen, der Betriebs-Berater 1950, σ. 538 ἑπ. (539)· Bobrowski-Gaul, ἔνθ' ἀνωτ.

(9) Hueck - Nipperdey, ἔνθ' ἀνωτ., σ. 201.

(10) Hueck - Nipperdey ἔνθ' ἀνωτ., σ. 200· πρβλ. καὶ Molitor, ἔνθ' ἀνωτ.

νωτέρω ὑπὸ γ΄ δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ ὑποχρεώσῃ τὸν μισθωτὸν εἰς παροχὴν ἐργασίας, ἐπιφερούσης δριστικὴν μεταβολὴν τῆς ἀπασχολήσεώς του πρὸς ὄλάβην αὐτοῦ (11).

Ὁ ἐργοδότης δύναται νὰ προτείνῃ τὴν μεταβολὴν εἰς τὸν μισθωτὸν ἢ νὰ τὸν ἀπολύσῃ (12). Σαφῶς ὁρίζεται τοῦτο ὑπὸ τῶν (13) Durand καὶ Kamerlynck (14).

Ἡ ὁλαπτικὴ μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως θὰ εἶχεν ἐν προκειμένῳ σημασίαν, ἂν οἱ μισθωτοὶ ἐθεώρουν ἑαυτοὺς ὁλαπτομένους ἐκ τῆς παροχῆς τῆς δευτέρας ἐργασίας εἰς τὰς ἐπαρχίας. Ἠδύ, ἐφ' ὅσον οἱ μισθωτοὶ ἀπεδέχθησαν νὰ παρέχουν ταύτην, δὲν δύναται νὰ τεθῇ ζήτημα ὁλαπτικῆς μεταβολῆς (15).

2. Τὰ αὐτὰ ἐγένοντο δεκτὰ καὶ ὑπὸ τῆς νομολογίας τοῦ Ἀρείου Πάγου (16) καὶ τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (17), κριθέντος ὅτι ἡ πρόσθετος εἰς ἄλλην ἐργασίαν ἀπασχόλησις τοῦ μισθωτοῦ ἀποτελεῖ διαφορὸν σύμβασιν, ἐφ' ἧς ἐφαρμόζονται ἄλλοι ἢ οἱ διέποντες τὴν ἀρχικὴν σύμβασιν κανόνες.

3. α) Ἐκ τῶν πραγματικῶν δεδομένων καὶ ἐκ τῆς συγκρίσεως τῶν δύο ἀπασχολήσεων, ἤτοι τῆς ἐπισκευῆς καὶ ρυθμίσεως τηλεοπτικῶν συσκευῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς δοκιμῆς λήψεως καὶ ἐπιδείξεως αὐτῶν εἰς τὰς ἐπαρχιακὰς πόλεις ἀφ' ἑτέρου, προκύπτει, ὅτι ἡ δευτέρα ἀπασχόλησις, ἥτις ἤρξατο εἰς χρόνον μεταγενέστερον τῆς πρώτης, συνιστᾷ νέαν σύμβασιν διάφορον τῆς πρώτης, ἡ ὁποία καταλαμβάνεται καὶ ρυθμίζεται ὑπὸ ἑτέρων κανόνων.

β) Ἡ ἄποψις αὕτη τῆς συνάψεως νέας συμβάσεως ἐνισχύεται ἐκ τῶν ἑξῆς:

αα) Ὁ σκοπὸς τῶν δύο ἐργασιῶν εἶναι διάφορος. Ἡ ἐπισκευὴ καὶ ρύθμισις τηλεοπτικῶν συσκευῶν εἶναι καθαρῶς τεχνικὴ ἐργασία, δι' ἣν ἀπαιτοῦνται εἰδικαὶ τεχνικαὶ γνώσεις. Τὰς γνώσεις δὲ αὐτὰς κέκτηνται οἱ ἐν λόγῳ τεχνῖται.

Ἡ δοκιμὴ λήψεως καὶ ἡ ἐπίδειξις τῶν συσκευῶν ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν διάδοσιν καὶ πώλησιν τῶν προϊόντων τῆς ἐπιχειρήσεως, πρόκειται δηλ. μᾶλλον περὶ ἐργασίας ἐμπορικῆς. Τοῦτο μαρτυρεῖ, ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει πρόκειται περὶ ἐργασίας διαφόρου τῆς ἀρχικῶς συμφωνηθείσης καὶ παρεχομένης εἰς τὴν περιφέρειαν τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης.

ββ) Ἡ ἐπίδειξις τῶν συσκευῶν δὲν εἶναι συναφὴς ἐργασία μὲ τὴν ἐπισκευὴν καὶ ρύθμισιν ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ἐκτεθεῖσαν ἔννοιαν τῶν συναφῶν ἐργασιῶν. Τοὐναντίον πρόκειται περὶ ἐξωσυμβατικῆς ἐρ-

---

(11) Α.Π. 130/1960, ΕΕΔ 19, σ. 152· 56/1963, ΕΕΔ 22, σ. 112· *Βεργοπάπουλος*, ΕΕΔ 15, σ. 817 (825)· *Καρακατσάνης*, ἔνθ' ἀνωτ., σ. 251.

(12) *Καρακατσάνης*, ἔνθ' ἀνωτ.

(13) Durand, Traité de Droit du Travail II, No 110, σ. 185.

«Ἡ δυνατότης ἑκάστου μέρους νὰ προτείνῃ εἰς τὸ ἕτερον μίαν τροποποίησιν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως εἶναι ἔμμεσος ἐνάργεια τοῦ ἄρθρου 23, τὸ ὁποῖον δίδει εἰς ἑκάστον συμβαλλόμενον τὸ δικαίωμα νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ἐργασίας ἀορίστου χρόνου. Ἡ τροποποίησις τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως δὲν ἀποτελεῖ εἰμὴ μίαν ἐκ τῶν δυνατοτήτων τῆς λύσεως. Τὸ ἓν μέρος προτείνει τὴν συνέχισιν τῆς συμβατικῆς σχέσεως ὑπὸ ἄλλους συνθήκας. Συνοδεύει τὴν πρότασίν του μὲ καταγγελίαν διὰ τὴν περίπτωσιν ἀρνήσεως».

(14) Camerlynck, Traité de Droit du Travail I, Contrat de Travail, No 102 (σ. 178), ὅστις ἐπαναλαμβάνει αὐτολέξει τὸν Durand, ἔνθ' ἀνωτ.

(15) Ὁ Ἄρειος Πάγος εἰς τὴν 64ν ἀριθ. 166/1969 ἀπόφασίν του, ΕΕΔ 28, σ. 1105, ἔκρινεν, ὅτι, ἂν ὁ μισθωτὸς παρέχῃ τὴν ἀξιωθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἐργασίαν, ἣν θεωρεῖ ὁλαπτουσαν αὐτόν, δὲν ἱδρύεται ὁλαπτικὴ μεταβολή, καὶ ἂν ἦτο ἐπιτρεπτὴ ἡ ἀξίωσις.

(16) Α.Π. 442/1964, ΕΕΔ 28, 907. Ἐκρίθη περίπτωσις νυκτοφύλακος, ἀπασχολουμένου τὴν ἡμέραν δευτερεύοντος μὲ ἐργασίαν ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου· Α.Π. 287/1968, ΕΕΔ 27, σ. 825. Ἐκρίθη περίπτωσις πολιτοφύλακος παρέχοντος ἀπασχόλησιν ἐντὸς τοῦ νομίμου ὁρίου τῆς ὀκταώρου μόνον τοῦ ὠσθοῦ τῆς πολιτοφυλακῆς. Πρβλ. καὶ Α.Π. 662/1967, ΕΕΔ 27, σ. 150.

(17) Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 1008/1968, ΕΕΔ 27, σ. 482. Ἐκρίθη περίπτωσις σερβιτόρου, ἐκ τῶν ὁποίων ἀνετέθη προσθέτως, ὅπως ἀνὰ τρίμηνον μεταβαίνῃ εἰς τὴν ἀγορὰν πρὸς προμήθειαν καὶ μεταφορὰν τροφίμων. Βλ. καὶ τὰ αὐτόθι σχόλια τῆς Συντάξεως ΕΕΔ, ΕΕΔ 27, σ. 481.

γ α σ ί α ς, μή περιλαμβανομένης εἰς τὰς ἀρχικῶς ὑπὸ τῶν μισθωτῶν ἀναληφθείσας ὑποχρεώσεις.

γγ) Οὐδεμίαν ἐπίδρασιν ἀσκεῖ τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ τεχνῖται μεταβαίνοντες εἰς τὰς ἐπαρχιακὰς πόλεις ἐκτελοῦν, ἐὰν παραστῇ ἀνάγκη, καὶ ἐπισκευὰς συσκευῶν, διότι ἡ ἀπασχόλησις αὕτη εἶναι σπανία καὶ τοὺς ἀπασχολεῖ ἐπὶ ἐλάχιστον χρόνον.

δδ) Ἡ ἐργασία δὲν παρέχεται ἐ κ τ ά κ τ ω ς, ἀλλὰ συνήθως καὶ διαρκῶς. Οὕτω δὲν ὑφίσταται ὑποχρέωσις τῶν μισθωτῶν πρὸς παροχὴν αὐτῆς δυνάμει τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 650 Α.Κ. ([18]).

γ) Ἐφ' ὅσον οἱ μισθωτοὶ ἔστερξαν εἰς τὴν παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτῶν καὶ δὲν ἐθεώρησαν τὸ γεγονός, ὅτι τοὺς ἐζητήθη νὰ παράσχουν ἑτέρας ὑπηρεσίας, πλὴν ἐκείνων, διὰ τὰς ὁποίας προσελήφθησαν, πέραν τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων καὶ ἐκτὸς τοῦ ἀρχικῶς συμφωνηθέντος τόπου παροχῆς τῆς ἐργασίας ὡς ὁλαπτικὴν μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως, εὑρισκόμεθα ἐ ν ὡ π ι ο ν ἀ λ λ ή ς ν έ α ς σ υ μ β ά σ ε ω ς.

II

Ἐδείχθη ἀνωτέρω, ὅτι ἡ ἐργασία εἰς τὰς ἐπαρχιακὰς πόλεις παρέχεται ἐπὶ τῇ βάσει νέας συμβάσεως διαφόρου τῆς ἀρχικῆς, δι' ἧς οἱ μισθωτοὶ εἶχον ἀναλάβει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ παρέχουν ἐργασίαν ἐπισκευῆς καὶ ρυθμίσεως συσκευῶν εἰς τὴν ἕδραν τῆς ἐπιχειρήσεως, ὅηλ. εἰς τὴν περιφέρειαν τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης. Ἤδη ἀνακύπτει τὸ ζήτημα τοῦ κύρους τῆς συμβάσεως αὐτῆς καὶ τῆς ἀμοιβῆς τῆς ἐπὶ τῇ βάσει ταύτης παρεχομένης ἐργασίας.

1. Ἡ ὕπαρξις σχέσεως ἐργασίας αὐτὴ καὶ μόνη δὲν παρεμποδίζει τὸν μισθωτὸν νὰ συνάψῃ καὶ ἑτέραν σύμβασιν ἐργασίας μετὰ τοῦ αὐτοῦ ἢ ἄλλου προσώπου. Τοῦτο εἶναι ἀπόρροια τῆς ἀρχῆς τῆς ἐλευθερίας τῶν συμβάσεων. Βεβαίως δύνανται νὰ ὑπάρξουν ἐξαιρέσεις ([19]), ἐὰν διὰ τῆς συνάψεως τῆς νέας συμβάσεως παραβιάζωνται ἡ ὑποχρέωσις πίστεως, ἡ ἀπαγόρευσις ἀνταγωνισμοῦ καὶ αἱ π ρ ο σ τ α τ ε υ τ ι κ α ὶ τ ῆ ς ἐ ρ γ α σ ί α ς δ ι α τ ά ξ ε ι ς.

Εἰς τὸ ὑπὸ ἐξέτασιν θέμα συντρέχει προφανῶς ἡ τελευταία περίπτωσις, ὅηλ. ἡ δευτέρα ἀπασχόλησις γίνεται κατὰ παράβασιν τῶν προστατευτικῶν διατάξεων καὶ δὴ τῶν περὶ χ ρ ο ν ι κ ῶ ν ὁ ρ ί ω ν ἐ ρ γ α σ ί α ς τοιούτων.

Ὁ ἐργοδότης, ὅστις ἀπασχολεῖ τὸν μισθωτὸν προσθέτως, δυνάμει ἑτέρας συμφωνίας, εἰς ἄλλας ἐργασίας, ὀφείλει νὰ τηρῇ τοὺς ὑπὸ τοῦ νόμου τεθειμένους περιορισμοὺς τῆς χρονικῆς διαρκείας τῆς ἐργασίας ([20]).

Ἡ ἀνάγκη τῆς τηρήσεως τῶν χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἶναι τόσον ἐπιτακτική, ὥστε νὰ γίνεται δεκτόν, ὅτι ὁ συνυπολογισμὸς τῆς χρονικῆς διαρκείας τῶν διαφόρων ἀπασχολήσεων γωρεῖ καὶ ὅταν ἡ ἐργασία παρέχηται πρὸς διαφόρους ἐργοδότας ([21]).

2. Ἡ συμφωνία περὶ παροχῆς ἐργασίας πέραν τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας, ἐξαιρουμένων τῶν ῥητῶς εἰς τὸν νόμον ἀναφερομένων περιπτώσεων καὶ τηρουμένων τῶν ἐν αὐτῷ προϋποθέσεων, εἶναι ἄκυρος ὡς προσκρούουσα εἰς ἀπαγορευτικὴν διάταξιν νόμου

---

(18) *Καποδίστριας*, Ἑρμ.Α.Κ. ἄρθρον 650, σημ. 18.

«Ἐὰν ἡ ἀνάγκη παροχῆς ἐπὶ πλέον ἐργασίας δὲν εἶναι ἔκτακτος καὶ παροδική, ἀλλ' ἐμφανίζεται ὡς διαρκής, ὁ ἐκμισθωτὴς δὲν ὑποχρεοῦται νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὴν αἴτησιν τοῦ μισθωτοῦ ὅπως παρέχῃ διαρκῶς ἐργασίαν ἐπὶ πλέον τῆς συμφωνηθείσης, διότι τοῦτο θὰ ἰσοδυνάμει πρὸς ὑποχρέωσιν αὐτοῦ ν' ἀποδεχθῇ τὴν ἐπὶ τοῦ μισθωτοῦ μονομερῆ εἰς βάρος αὐτοῦ μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως, ἥτις ὑποχρέωσις ἐπ' οὐδενὸς νόμου τῷ ἐπιβάλλεται».

(19) Βλ. M o n j a u, AR - Blattei, Nebentätigkeit des Arbeitnehmers I A - G.

(20) M o n j a u, AR - Blattei, Nebentätigkeit des Arbeitnehmers I D.

«Αἱ περὶ χ ρ ο ν ι κ ῶ ν ὁ ρ ί ω ν ἐ ρ γ α σ ί α ς διατάξεις θὰ ἐφαρμοσθοῦν καὶ ἐπὶ παραλλήλου ἀπασχολήσεως. Αἱ διατάξεις αὗται σκοποῦν τὴν προστασίαν τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ ὑπερκοπώσεων καὶ κινδύνους τῆς ὑγείας. Τοῦτο ἐπιτυγχάνεται τότε μόνον, ὅταν οἱ διάφοροι χρόνοι ἐργασίας συνυπολογίζονται καὶ τὸ ἐπιτρεπτὸν χρίνεται κατὰ τὸ σύνολον τοῦ χρόνου ἐργασίας».

(21) Οὕτω ὁ M o n j a u, ἔνθ' ἀνωτ., συνεχίζει:

«Σημαντικώτερον εἶναι νὰ φροντίζῃ ὁ ἐργοδότης διὰ τὴν τήρησιν τῶν προστατευτικῶν διατάξεων. Ἐφ' ὅσον γνωρίζει ἢ πρέπει κατὰ τὰς συνθήκας νὰ ὑποθέσῃ, ὅτι ὁ μισθωτὸς ἀπασχολεῖται καὶ ἀλλαχοῦ, πρέπει νὰ διαπιστώσῃ ἐπὶ πόσον χρόνον ἐργάζεται εἰς τὴν ἄλλην θέσιν, διὰ νὰ τηρήσῃ τὸ ἀνώτατον ὅριον ἐργασίας».

(Α.Κ. 174) (22).

Εν άρθρω 16 § 3 του π.δ. της 27/6-4.7. 1932 περί κωδικοποιήσεως και συμπληρώσεως των περί ωκταώρου εργασίας διατάξεων ορίζεται, ότι:

«Ο εργοδότης δεν επιτρέπεται να απασχολήση κατά την αυτήν ημέραν εργασίας εργάτας ή υπαλλήλους εργασθέντας εις έτερον εργοστάσιον ή έτερον τόπον εργασίας, καθ' όλον τον νόμιμον χρόνον ημερησίας εργασίας. Δύναται μόνον να απασχολήση εργάτας εργασθέντας κατά την αυτήν ημέραν παρ' άλλοις εργοδόταις ολιγωτέρας των υπό του παρόντος καθοριζομένων ωρών, αλλά μόνον διά τον χρόνον τον απαιτούμενον προς συμπλήρωσιν του νομίμου ανωτάτου ορίου ημερησίας εργασίας».

Εκ της διατάξεως ταύτης συνάγεται, ότι ουχί ή αρχικώς συμφωνηθείσα, αλλ' ή πρόσθετος, ή δευτέρα απασχόλησις είναι απηγορευμένη και συνεπώς και ή συμφωνία περί ταύτης είναι άκυρος (23).

3. Δεδείσης της ακυρότητος της συμφωνίας ανακύπτει το ζήτημα της αποζημιώσεως των μισθωτών διά την πρόσθετον εργασίαν, την οποίαν παρέχουν μετά το πέρας των νομίμων χρονικών ορίων εργασίας των, μεταβαίνοντες εις επαρχιακάς πόλεις.

α) Παρ' ημίν υφίσταται διαφωνία, ότι παρέχων εργασίαν δύναται άκυρου συμβάσεως, λόγω υπερβάσεως των νομίμων χρονικών ορίων εργασίας, μισθωτός δεν έχει αξίωσιν εκ της συμβάσεως, αλλ' εκ του αδικαιολογήτου πλουτισμού (άρθρον 904 Α.Κ.) (24). Συνίσταται δε ή αξίωσις αύτη εκ του αδικαιολογήτου πλουτισμού εις την ωφέλειαν, ήν προσεπορίσθη ο εργοδότης, δηλ. εις πάν ότι ούτος θα εδαπάνα, προσλαμβάνων αναγκαίως, διά τας υπηρεσίας ταύτας, δυνάμει εγκύρου συμβάσεως, έτερον μισθωτόν, διαθέτοντα τας αυτάς ικανότητας και προσόντα προς τον εργασθέντα και τελούντα υπό τας αυτάς περιστάσεις (25).

β) Ο επακριβής καθορισμός της ωφελείας του εργοδότου εις την περίπτωσιν αύτην δεν είναι δυνατός. Θα πρέπει εις εκάστην περίπτωσιν να ερευνηθή τί λαμβάνουν έτεροι μισθωτοί, παρέχοντες την αυτήν εργασίαν υπό τας αυτάς συνθήκας και έχοντες τα αυτά προσόντα.

Πάντως θα πρέπει να αποκλεισθούν αι εξής περιπτώσεις:

αα) Ο υπολογισμός του μισθού διά την δευτέραν εργασίαν επί τη βάσει του μισθού του καταβαλλομένου διά την πρώτην εργασίαν. Εάν π.χ. ο μισθωτός απησχολήθη εις την δευτέραν εργασίαν επί τριάκοντα ώρας τον μήνα και ο μηνιαίος μισθός του ανέρχεται εις δραχμάς δέκα χιλιάδας δεν θα του καταβληθούν δι' εκάστην ώραν πεντήκοντα δραχμαί (=10.000:25 : 8=50). Εκτός εάν τοιούτον τι συνεφωνήθη, πράγμα το οποίον ουδαμού προκύπτει εις την υπό κρίσιν περίπτωσιν.

ββ) Ο χρόνος της απασχολήσεως του μισθωτού εις την δευτέραν εργασίαν δεν θα θεωρηθή ως υπερωριακή απασχόλησις, διότι δεν παρέχεται ως συνέχεια της αρχικής απασχολήσεως, αλλ' επί τη βάσει νέας αναλήψεως υποχρεώσεως κατά τας ανωτέρω γενομένας διακρίσεις. Υφίσταται μεν χρονική συνέχεια της απασχολήσεως, αλλ' ουχί και ενότης της αιτίας. Συνεπώς ή αποζημίωσις του μισθωτού διά την δευτέραν απασχόλησιν δεν θα υπολογισθή μη βάσιν τον μισθόν τον προβλεπόμενον υπό της αρχικής συμβάσεως, προσαυξημένον κατά 75%.

Εις αμφοτέρας τας περιπτώσεις ο αποκλεισμός του υπολογισμού του μισθού - ερμότερον της αποζημιώσεως κατά τας αρχάς του αδικαιολογήτου πλουτισμού - επί τη βάσει του μισθού του οφειλομένου διά την αρχικήν απασχόλησιν είναι απόρροια της υπάρξεως δύο

(22) *Καποδίστριας*, Έρμ.ΑΚ. άρθρων 659, σημ. 32, 43· *Τούσης - Σταυρόπουλος*, σ. 282· πρβλ. και *Αγαλλόπουλον*, Εργατικών Δίκαιον, σ. 135. Εκ της Νομολογίας ΟΔ, Α.Π. 422/1964, ΕΕΔ 23, σ. 907· Πρωτοδικείον Αθηνών 4008/1968, ΕΕΔ 27 σ. 482· πρβλ. σχετικώς και Α.Π. 60/1962, ΕΕΔ 21, σ. 522· 528/1962, ΕΕΔ 21, σ. 1417.

(23) Α.Π. 422/1964, ΕΕΔ 23, σ. 907· Πρωτοδικείον Αθηνών 4008/1968, ΕΕΔ 27, σ. 482· *Τούσης - Σταυρόπουλος*, ένθ' ανωτ.

(24) Βλ. τας ανωτέρω εν υποσ. 22 παραπομπάς.

(25) Βλ. τας ανωτέρω εν υποσ. 23 παραπομπάς, επί δε Α.Π. 510/1964, ΕΕΔ 23, σ. 977 και Ολομελείας Α.Π. 345/1965, ΕΕΔ 24, σ. 849.

διαφόρων ἀπ' ἀλλήλων συμβάσεων.

Ἐὰν ὑποθέσωμεν, ὅτι ἡ δευτέρα σύμβασις δὲν ἦτο ἄκυρος λόγῳ ὑπερβάσεως τοῦ ἀνωτάτου χρονικοῦ ὁρίου ἐργασίας, εἰς τὸν μισθωτὸν δὲν θὰ ὠφείλετο ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 659 § 2 Α.Κ. συμπληρωματικὴ ἀμοιβή, κανονιζομένη ἀναλόγως τοῦ συμφωνηθέντος μισθοῦ, ἥτις προϋποθέτει ὑπαγρέωσιν παροχῆς ἐργασίας ποσοτικῶς - κυρίως - ἢ ποιοτικῶς διαφόρου τῆς ἀρχικῶς συμφωνηθείσης, ἀλλ' ὁ κατὰ τὰ ἄρθρα 649 καὶ 653 Α.Κ. εἰθισμένος μισθός, δηλ. πᾶν ὅ,τι συνήθως καταβάλλεται δι' ἐργασίας παρομοίας ἢ ἀναλόγους πρὸς τὰς παρεχομένας [26].

Σαφῶς λαμβάνει θέσιν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τὸ Ἐργατικὸν Ἐφετεῖον τῆς Βρέμης [27], καθ' ὅ:

«Κατὰ κανόνα ὁ συμβατικὸς μισθὸς δὲν παρέχεται μόνον διὰ πᾶσαν ἐργασίαν ἐντὸς τοῦ κανονικοῦ χρόνου ἐργασίας, ἀλλὰ καὶ δι' ὑπερεργασίαν (ὑπερωρίας), παρεχομένην ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς σχέσεως ἐργασίας καὶ δὴ ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν ἡ παροχὴ τῆς ἐργασίας περιλαμβάνῃ συμβατικῶς ἀνειλημμένας ἐργασίας ἢ μή. Π.χ. δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀμφιβολία, ὅτι ὁ βοηθὸς ἀρτοποιοῦ, ὁ ὁποῖος ἀπασχολεῖται μὲ τὴν ἐκφόρτωσιν ἁλεύρου πέραν τοῦ κανονικοῦ χρόνου ἐργασίας, δύναται νὰ ἀξιώσῃ καὶ διὰ τὴν ἐπιφορίαν τὸν μισθὸν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως τῶν βοηθῶν ἀρτοποιῶν. Ἄλλως ἔχουν τὰ πράγματα τότε μόνον, ὅταν αἱ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἐκτὸς τοῦ συμβατικοῦ χρόνου ἐργασίας παρεχόμεναι ἐργασίαι εἰς οὐδένα τελοῦν ὅμως σύνδεσμον μὲ τὰς ἀνειλημμένας συμβατικῶς ἀπασχολήσεις. Ἐὰν παρέχεται ἐργασία ξένη πρὸς τὴν συμβατικὴν ἐκτὸς τοῦ συμβατικοῦ χρόνου ἐργασίας ἡ συμβατικὴ ἢ ἡ ἐκ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως συμφωνία περὶ μισθοῦ δὲν ἐφαρμόζεται... Εἰς αὐτὴν τὴν περίπτωσιν δὲν πρόκειται περὶ συμβατικῆς, ἀλλὰ περὶ ἐξωσυμβατικῆς ἐργασίας, διὰ τὴν ὁποίαν δὲν θὰ ἐφαρμοσθῇ ἄνευ ἑτέρου αἱ συμβατικαὶ ὧραι ἐργασίας καὶ αἱ περὶ μισθοῦ διατάξεις. Ἐφ' ὅσον εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν δὲν ἐγένετο συμφωνία περὶ τοῦ μισθοῦ, διὰ τὴν ἐξωσυμβατικὴν ἐργασίαν θὰ καταβληθῇ ἡ κατὰ τὴν παράγραφον 612 Η Β.Γ.Β. (ἀντίστοιχος διάταξις τοῦ ἄρθρου 649 τοῦ ἡμετέρου Α.Κ.) συνήθης, δηλ. ἡ κατὰ κανόνα διὰ διὰ τὴν ἐργασίαν αὐτὴν συλλογικῶς προβλεπομένη ἀμοιβή».

ΠΙ

1. α) Ὁ χρόνος μεταβάσεως εἰς τὴν δευτέραν ἐργασίαν δὲν θὰ θεωρηθῇ ὑπερωριακὴ ἀπασχόλησις διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐπισημαίνεται, ὅτι ὁ χρόνος μεταβάσεως εἰς τὴν ἐργασίαν δὲν θεωρεῖται οὕτως ἢ ἄλλως χρόνος ἐργασίας, καθ' ὅσον ἡ μετάβασις πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας συνιστᾷ ὑποχρέωσιν τοῦ μισθωτοῦ. Πρόκειται περὶ χρόνου διατιθεμένου ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ ἰδίου τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὴν ἐργασίαν, διὰ τὴν ὁποίαν θὰ λάβῃ τὸν μισθόν [28].

Συνεπῶς ὁ χρόνος ἐνάρξεως τῆς νέας ἀπασχολήσεως εἶναι ὁ χρόνος, καθ' ὃν οἱ μισθωτοὶ ἀρχίζουν νὰ παρέχουν πράγματι ἐργασίαν καὶ οὐχὶ ὁ χρόνος, ὁ ὁποῖος ἀπαιτεῖται διὰ τὴν μετάβασίν των εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας.

β) Εἶναι ἀδιάφορον τὸ θέμα τῆς μεταβάσεως καὶ ἐπιστροφῆς τοῦ μισθωτοῦ εἰς ἕτερον τόπον πρὸς παροχὴν ἐργασίας παρεχομένης ξυνάμει τῆς κυρίας ἢ μόνης συμβάσεως καὶ ἐντὸς τῶν κανονικῶν του χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ὁ ἐν λόγῳ χρόνος συνυπολογίζεται εἰς τὸν χρόνον ἐργασίας καὶ τυγὸν ὑπέρβασις τοῦ νομίμου χρονικοῦ ὁρίου, λόγῳ τῆς μεταβάσεως καὶ τῆς ἐπιστροφῆς, συνιστᾷ ὑπερωρίαν [29].

2. α) Εἰς τοὺς ἐν λόγῳ μισθωτοὺς διὰ τὴν μετάβασιν εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς πόλεις καὶ τὴν ἐκεῖ παραμονήν των κατὰ τὴν νύκτα δέον νὰ καταβάλλεται καὶ ἐπίδομα διὰ τὴν ἐκτὸς ἑ-

---

(26) Βλ. *Καποδίστριαν*, ΣυμΑΚ, ἐπ' ἄρθρου 659.

(27) LAG Bremen, Arbeitsrechtliche Praxis 1952, Nr. 110, Leitsatz II, σ. 617, μετὰ συμφώνου σχολίου τοῦ H u e c k (σ. 618).

(28) A.H. 26/1960, ΕΕΔ 19, σ. 279· 580/1962, ΕΕΔ 22, σ. 21· *Τούσης - Σταυρόπουλος*, σ. 145, ὑποσ. 14. Βλ. καὶ Γερμανικὸν Ὁμοσπονδιακὸν Ἐργατικὸν Ἀκυρωτικὸν (BAG) AP Nr. 1, 2 zu § 611 BGB (Wegezeit) H u e c k - N i p p e r d e y I², σ. 210.

(29) Οὕτω BAG 8.12.1960 μετὰ συμφωνοῦντος σχολίου τοῦ S c h n o r r v. C a r o l s f e l d, AP Nr. 1 zu § 611 BGB (Wegezeit) B o b r o w s k i - G a u l, Das Arbeitsrecht im Betrieb², σ. 127 (D III 3)· H u e c k - N i p p e r d e y, I², σ. 210. Βλ. καὶ *Τούσην - Σταυρόπουλον*, ἔνθ' ἀνωτ.

δρας διανυκτέρευσιν (Ο.Α. 21094/1946) ([30])

β) Θά ήτο δυνατόν νά άντιταχθῆ, ὅτι, ἐφ' ὅσον οὗτοι διά τῆς δευτέρας συμφωνίας ἀναλαμβάνουν νά παρέχουν ὑπηρεσίας εἰς ἐπαρχιακάς πόλεις, ἔστω καί προσκαίρως, δέν δικαιοῦνται τοῦ ἐπιδόματος τούτου ([31]).

Ἐν τούτοις, ἐφ' ὅσον ἡ ἐκ τῆς κυρίας βασικῆς συμβάσεως ἐργασία παρέχεται εἰς τήν περιοχήν Ἀθηνῶν, ὁ ἐργοδότης, ἀποστέλλων τούς μισθωτούς εἰς ἐπαρχιακάς πόλεις προσκαίρως, ἔστω καί δυνάμει ἑτέρας συμβάσεως, ὀφείλει νά καταβάλλῃ εἰς αὐτούς τό ἐπίδομα διά διανυκτέρευσιν ἐκτός ἑδρας ἐπί τῇ βάσει τῆς ὑπογραφούσης προνοίας.

γ) Ὁ ὑπολογισμός τοῦ ἐπιδόματος τούτου θά γίνῃ ἐπί τῇ βάσει τοῦ μισθοῦ τοῦ ὀφειλομένου διά τήν δευτέραν σύμβασιν καί οὐχί ἐκείνου τῆς πρώτης συμβάσεως. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐπί τῇ βάσει τοῦ νομίμου κατωτάτου ὁρίου τοῦ προβλεπομένου διά τήν ἐργασίαν ταύτην καί οὐχί ἐπί τῇ βάσει τοῦ πράγματι καταβαλλομένου μισθοῦ.

3. Τοῦτ' αὐτό ἰσχύει καί διά τά ὁδοιπορικά ἔξοδα, ἅτινα προβλέπονται ὑπό τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω 21094/1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ἤ, ἐφ' ὅσον ἔχει συμφωνηθῆ ρητῶς ἤ σιωπηρῶς ἡ καταβολή ὁδοιπορικῶν ἐξόδων ἤ καταβάλλονται ὁδοιπορικά ὑπό τοῦ ἐργοδότου, ὅτε ἡ καταβολή των δέον νά θεωρηθῆ συμφωνηθεῖσα.

IV

Κάν συνεπείᾳ τῆς δευτέρας ἀπασχολήσεως ὁ μισθωτός δέν δυνηθῆ νά παράσχῃ τάς ἐπί τῇ βάσει τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως ὑπηρεσίας του, ἀνακύπτει τό ζήτημα τῶν ἀποδοχῶν του διά τήν ἀπολεσθεῖσαν κυρίαν ἐργασίαν του. Τοῦτο βεβαίως εἶναι τό κατ' ἐξαίρεσιν συμβαῖνον εἰς τήν προκειμένην περίπτωσιν.

Πάντως χάριν τῆς πληρότητος δέον ὅπως ἐρευνηθῆ:

1. Κατ' ἀρχήν, ἐφ' ὅσον ὁ μισθωτός δέν ἐργάσθη εἰς τήν κυρίαν του ἐργασίαν, δέν θά λάβῃ καί τόν μισθόν, ὁ ὁποῖος ἀντιστοιχεῖ εἰς αὐτήν. Ἐδῶ ὅμως ὁ μισθωτός δέν ἀπέχει αὐθαιρέτως ἀπό τήν ἐργασίαν του, ἀλλά διότι ἀπασχολεῖται ὑπό τοῦ αὐτοῦ ἐργοδότου ἀλλαχοῦ. Τήν παροχήν τῆς δευτέρας ἐργασίας ἀξιοῖ ὁ ἐργοδότης, ἔστω καί διά τῆς συνάψεως δευτέρας ἀκύρου συμβάσεως. Ὁ ἐργοδότης εἶναι ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος φέρει τήν εὐθύνην καί τόν κίνδυνον τῆς λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεώς του καί ὁ μόνος, ὁ ὁποῖος θά καθορίσῃ εἰς ποῖον τομέα θά ἐνταθῆ ἡ δραστηριότης αὐτῆς. Ἀνεξαρτήτως συνεπῶς τῆς συνάψεως δευτέρας συμβάσεως διαφόρου τῆς πρώτης, ὁ ἐργοδότης ἔχει τό διευθυντικόν δικαίωμα νά ὁρίσῃ ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῆς ἐπιχειρήσεώς εἰς ποίαν ἐκ τῶν δύο ἐργασιῶν θά ἀπασχοληθῆ ὁ μισθωτός. Ἐφ' ὅσον ὁ ἐργοδότης ἀναθέτει εἰς τόν μισθωτόν τήν ἐκτέλεσιν ἐργασίας ἐκ τῆς δευτέρας συμβάσεως, συνέπεια τῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ εἰς τήν ἐργασίαν ταύτην εἶναι ὅτι ὁ ἐργοδότης δέν δύναται νά ἀποδεχθῆ τάς διά τῆς πρώτης συμβάσεως, τῆς κυρίας συμβάσεως, συμπεφωνημένας ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, καθιστάμενος οὕτω ὑπερήμερος περί τήν ἀποδοχήν αὐτῶν (656 Α.Κ.).

2. Ἡ μή ἀποδοχή τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ ὀφείλεται, ὡς ἐλέχθη, εἰς τήν ἐξουσίαν, τήν ὁποίαν ἔχει ὁ ἐργοδότης, ὡς φορεύς τῆς ἐπιχειρηματικῆς δραστηριότητος νά ἀποφασίζῃ περί τῆς λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεώς του καί νά χρησιμοποιῇ τάς εἰς τήν διάθεσίν του ἐργατικάς δυνάμεις κατά τόν πλέον πρόσφορον διά τήν ἐπιχείρησιν τρόπον. Τό γεγονός ὅμως τοῦτο ἀνήκει προφανῶς εἰς τήν σφαῖραν τοῦ ἐργοδότου, διότι ἀφορᾷ εἰς τό συμφέρον αὐτοῦ. Ἄρα οὗτος θά φέρῃ τό βάρος τῆς ζημίας ἐκ τῆς μή παροχῆς τῶν ἐκ τῆς πρώτης συμβάσεως ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ καί ὑπογρεοῦται νά καταβάλῃ τόν μισθόν.

Ἡ λύσις αὕτη ἀπορρέει ἐκ τῆς κρατούσης σήμερον θεωρίας τῶν σφαιρῶν, καθ' ἣν τόν κίνδυνον τῆς ζημίας φέρει ἐκεῖνος, εἰς τήν σφαῖραν τοῦ ὁποίου προέκυψεν αὐτη. Οὕτω ὁ Hueck ([32]) λέγει ([33]):

«... τότε ἐκρύπτησαν ἡ καλουμένη θεωρία

([30]) Βλ. σχετικῶς Δημητρακοπούλου, Ἐργατική Νομοθεσία 1967, σ. 297.

([31]) Βλ. Δημητρακόπουλον, ἔνθ' ἀνωτ. καί τούς ἐκεῖ παραπομπάς εἰς τήν νομολογίαν τῶν Πρωτοδικείων.

([32]) Hueck-Nipperdey, I', σ. 350/351.

([33]) Βλ. καί Nikisch, Arbeitsrecht I'.

τῶν ἀφαιρέσεων. Καὶ αὐτὴν τὴν ζημίαν δὲν τὴν φέρει ἐκεῖνος, εἰς τὴν σφαῖραν τοῦ ὁποίου αὕτη ἀνήκει. Οὕτος κατὰ κανόνα εἶναι ὁ ἐπιχειρηματίας. Αὐτὸς εἶναι ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ὀργανώνει τὰ μέσα παραγωγῆς εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν (περὶ τῆς ἐννοίας τῆς «ἐκμεταλλεύσεως» βλ. *Καλομοίρη*, Ἐργατικὸν δίκαιον, σ. 84 ἐπ. 1), εἰς αὐτὸν περιέρχεται τὸ ἐκ τῆς ἐπιχειρήσεως κέρδος, τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν γενικὰ ἐπίπλατον καὶ αὐτὸν εἶναι εἰς τὴν ἰδικήν του σφαῖραν δίκαιον, δι' αὐτὸ εἶναι δίκαιον καὶ ὅν ταπεινοῦται εἰς τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου, ὅπως αὐτὸς φέρῃ τὸν κίνδυνον διὰ ταῦτα γεγονότα. Ἄρα κατὰ κανόνα πρέπει νὰ ἀναγνωρισθῇ ἡ περὶ μισθοῦ ἀξίωσις.

3. Τὰς ἐκ τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως ἀποδοχὰς διὰ τὴν ἀπολεσθεῖσαν ἐργασίαν ὁ μισθωτὸς θὰ λάβῃ μειωμένας κατὰ τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως, ἡ ὁποία θὰ τοῦ χορηγηθῇ διὰ τὴν ἀπασχόλησίν του εἰς τὴν δευτέραν ἐργασίαν, κατὰ τὸ ἄρθρον 656 ἐδ. 2 Α.Κ.

V

Ἐν συμπεράσματι αἱ ἀπαντήσεις εἰς τὰ ἀνωτέρω ὑπὸ Α' τεθέντα ἐρωτήματα δύνανται νὰ συνοψισθοῦν ὡς ἑξῆς:

1. Ἡ ὑπὸ τῶν τεχνιτῶν τηλεοράσεως παρεχομένη δευτέρα ἐργασία τῆς δοκιμῆς λήψεως καὶ ἐπιδείξεως τηλεοπτικῶν συσκευῶν εἶναι ἐργασία διαφόρου τῆς ἀρχικῶς συμφωνηθείσης, τὴν ὁποίαν ὁ μισθωτὸς δὲν ὑποχρεοῦται νὰ παράσχῃ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 659 τοῦ Α.Κ., ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως. Συνεπῶς αὕτη παρέχεται δυνάμει νέας συμβάσεως καταρτισθείσης σιωπηρῶς.

2. α) Ἡ δευτέρα σύμβασις εἶναι ἄκυρος, διότι παρέχεται πέραν τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ, δηλ., πέραν τοῦ ὀκταώρου. Συνεπῶς δι' αὐτὴν δὲν ὀφείλεται ὁ εἰθισμένος κατὰ τὰ ἄρθρα 649 καὶ 653 Α.Κ. μισθός, ἀλλ' ἀποζημίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ.

β) Ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ διαφόρου τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως δὲν δύναται νὰ τεθῇ ζήτημα ἀποζημιώσεως τοῦ μισθωτοῦ δι' ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν.

3. Ὁ χρόνος μεταβάσεως εἰς τὸν τόπον, ἔνθα θὰ παρασχεθῇ ἡ δευτέρα ἐργασία, δὲν θεωρεῖται ὡς χρόνος ἐργασίας.

Πάντως ὀφείλονται:

α) Ἐπίσημα λόγῳ διανυκτερεύσεως ἐκτὸς ἕδρας, ἐὰν ὁ μισθωτὸς διανυκτερεύσῃ πράγματι, καὶ

β) ὁδοιπορικά, δηλ. ἔξοδα μεταβάσεως καὶ ἐπιστροφῆς.

4. Ἐὰν λόγῳ τῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὴν δευτέραν ἐργασίαν ὁ ἐργοδότης δὲν ἀποδεχθῇ τὰς ὀφειλομένας δυνάμει τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως ὑπηρεσίας αὐτοῦ, οὗτος - ὁ ἐργοδότης - ὀφείλει τὸν μισθὸν ἐκ τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως, δικαιοῦται ὅμως νὰ παρακρατήσῃ ἐξ αὐτοῦ ὅ,τι κατέβαλεν εἰς τὸν μισθωτὸν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς δευτέρας συμβάσεως.

Πέραν τῶν ἀνωτέρω ὁ ἐργοδότης οὐδεμίαν ἄλλην ὑποχρέωσιν ὑπέχει ἔναντι τῶν μισθωτῶν διὰ τὴν ὑπ' αὐτῶν παρεχομένην ἐπὶ τῇ βάσει τῆς δευτέρας, νέας συμβάσεως, διάφορον τῆς ἀρχικῶς συμφωνηθείσης καὶ παρεχομένης πέραν τοῦ νομίμου χρονικοῦ ὁρίου καὶ εἰς τόπον διάφορον τοῦ προβλεπομένου διὰ τὴν ἀρχικῶς συμφωνηθεῖσαν ἐργασίαν.

σ. 604 καὶ Γ', σ. 430, ὅπου καὶ πλουσία νομολογία τοῦ Γερμανικοῦ Ἀκυρωτικοῦ καὶ τοῦ Γερμανικοῦ Ἐργατικοῦ Ἀκυρωτικοῦ· Staudinger - Nipperdey, BGB[11], § 615, σημ. 32 ἐπ., 37 ἐπ.· Kaskel - Dersch, Arbeitsrecht[5], σ. 168· Schnorr v. Carolsfeld, Arbeitsrecht[2], σ. 220· Bobrowski - Gumi, Das Arbeitsrecht im Betrieb[3], σ. 82 (c III 3).

Βασικαὶ εἶναι αἱ θεμελιώδεις τὴν θεωρίαν τῶν συμπόρων δύο πρῶται ἀποφάσεις τοῦ Γερμανικοῦ Ἀκυρωτικοῦ, RG 6.2.1923, RG 106, σ. 272 καὶ τοῦ Γερμανικοῦ Ἐργατικοῦ Ἀκυρωτικοῦ, RAG 20.6.1928, RAG 3, σ. 116. Αἱ ἀπόψεις αὗται ἐγένοντο δεκταὶ καὶ ὑπὸ τοῦ Γερμανικοῦ Ὁμοσπονδιακοῦ Ἐργατικοῦ Ἀκυρωτικοῦ (BAG). Βλ. AP Nr. 2 καὶ 3 zu § 615 BGB, αἵτινες χαρακτηρίζουν τὴν θεωρίαν τῶν συμπόρων ὡς «λογικὴν καὶ δικαίαν». Πρβλ. καὶ BAG 7.11.1958, AP Nr. 1 zu § 611 BGB (Film).

Πρβλ. ἡμῖν βλ. *Καποδίστριαν*, Ἐρμ.ΑΚ, ἄρθρον 656, σημ. 30.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΕΡΓΑΤΙΚΟΝ ΑΤΥΧΗΜΑ ΚΑΤΑ ΜΕΤΑΒΑΣΙΝ ΔΙ' ΕΡΓΑΣΙΑΝ

Αἰτιώδης σύνδεσμος μεταξὺ ἐργασίας καὶ ἀτυχήματος

Χορήγησις παροχῶν ἀσφαλίσεως, κατ' ἄρθρον 34 § 1 Α.Ν. 1846/1951, μὴ ἀπαιτουμένης τῆς συμπληρώσεως τῶν καθοριζομένων ἡμερῶν ἐργασίας, ἐὰν τὸ δεμελιοῦν τὰ τῶν παροχῶν δικαίωμα ὠφείλετο εἰς ἀτύχημα ἐπελθὸν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς.—Ἔννοια ἀτυχήματος.—Θεώρησις ὡς τοιούτου καὶ τοῦ ἐπισυμβάντος κατὰ τὴν μετάβασιν τοῦ ἠσφαλισμένου ἐκ τῆς οἰκίας του εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας ἢ καὶ κατὰ τὴν ἐπιστροφήν του ἐκ ταύτης διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως οἱουδήποτε μεταφορικοῦ μέσου ἐκ τῶν ἐν κοινῇ χρήσει τοιούτων, ἀρκεῖ νὰ ὑφίσταται αἰτιώδης σύνδεσμος μεταξὺ τῆς ἐργασίας καὶ τοῦ ἀτυχήματος.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 31 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» (περὶ τῆς ὁποίας ἴδετε **Χ. Ἀγαλλοπούλου**, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, σελ. 249 ἑπ.) ὁ παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἠσφαλισμένος δικαιοῦται τῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν ἐν περιπτώσει ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς.

Ὁ ὅρος τίθεται ὡς καὶ εἰς τὸν νόμον 551/1915 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, καθιερούντα ἀντικειμενικὴν εὐθύνην δι' ἀποζημίωσιν τοῦ παθόντος παρὰ τοῦ ἐργοδότου του καὶ τῆς ὁποίας, ὡς γνωστόν, προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένου παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., ἀπαλλάσσεται ὁ ἐργοδότης (ἄρθρον 60 ἀ.ν. 1846/1951).

Ἵνα ὅμως ὑπάρξῃ ἐργατικὸν ἀτύχημα κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν περὶ τούτου νόμων πρέπει νὰ ἀποδεικνύεται σύνδεσμος μεταξὺ τοῦ ἀτυχήματος καὶ τῆς ἐργασίας καὶ ὑπὸ τοιαύτην προϋπόθεσιν ἐρμηνεύεται καὶ τὸ ἀτύχημα, τὸ ὁποῖον συνέβη εἰς τὸν μισθωτὸν κατὰ τὴν μετάβασίν του εἰς τὴν ἐργασίαν ἢ κατὰ τὴν ἐπιστροφήν του μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἐργασίας.

Αὐτὴ ὑπῆρξεν ἡ περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἡ ὁποία ἠκολούθησε τὰ ὑπὸ τούτου νομολογηθέντα. (Ἴδετε καὶ Σ.Ε. 814/1969, εἰσηγητὴς **Θ. Κουρουσόπουλος**, ΕΕΔ 28, 816, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαί, ὡς καὶ ἀναφορὰ εἰς τὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἡ ὁποία, ἀπαιτοῦσα ἤδη ἡ νομολογία τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, δέχεται, ὅτι θεωρεῖται ὡς ἐργατικὸν ἀτύχημα ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον συνέβη εἰς τὸν μισθωτὸν καθ' ὁδὸν μόνον ὅταν ἡ παρ' αὐτοῦ χρῆσις τοῦ μεταφορικοῦ μέσου τοῦ ἐργοδότου ἐγένετο εἴτε κατ' ἀκολουθίαν τῆς συνδέσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐργασιακῆς σχέσεως, βάσει τῆς ὁποίας ὑπαχρεοῦτο ἐκεῖνος εἰς τὴν μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἐργασίας μεταφορὰν του δι' ἰδίου μεταφορικοῦ μέσου, εἴτε, ἐν ἀνυπαρξίᾳ τοιαύτης, ἡ χρῆσις τοῦ μεταφορικοῦ μέσου τοῦ ἐργοδότου νὰ ἐγένετο ἐκ τῆς οἰκίας δουλήσαι τοῦ μισθωτοῦ, ἀλλὰ τῇ πρὸς τοῦτο ὑποδείξει τοῦ ἐργοδότου πρὸς αὐτόν, ὁπότε θεωρεῖται τὸ ἀτύχημα, λόγῳ τοῦ συνδέσμου του πρὸς τὴν ἐργασίαν, ὡς ἐργατικόν. (Ἴδετε ἐκ τῶν ταλαντεύσεων τὴν Α.Π. 517/1969, εἰσηγητὴς **Α. Κωστήρης**, ΕΕΔ 29, 30, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπὴ νομολογία). (Διὸ τὰ ἐν Γαλλίᾳ ἴδετε ΕΕΔ 25, 356).

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1455/1969, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Μαραγκόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Ν. Μπουρόπουλος**
Διαγγέλλων ὁ κ. Κ. Διαλεκτός, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 111 τῆς 6 Μαρτίου 1968 ἀποφάσεως τῆς Α' Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐνστάσεων τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Συντάξεων Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν, δι' ἧς ἐκρίθη, ὅτι ὁ αἰτῶν δὲν ἐδικαιοῦτο συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας, καθ' ὅσον τὸ μὲν ἐπισυμβὰν αὐτῷ τὴν 11ην Ἰουλίου 1964 ἀτύχημα δὲν ἦτο ἐργατικόν, ἅτε μὴ ὑφισταμένου αἰτιώδους συνδέσμου μεταξὺ τοῦ ἀτυχήματος καὶ τῆς ἐργασίας τοῦ αἰτοῦντος, ὁ

των σημαιρῶν. Κατ' αὐτὴν τὴν ζημίαν δέον να φέρῃ ἐκεῖνος, εἰς τὴν σημαίραν τοῦ ὁποίου αὕτη ἀντιφέρῃ. Οὕτως κατὰ κανόνα εἶναι ὁ ἐπιχειρηματίας. Αὐτὸς εἶναι ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος δύναται τὰ μέσα παραγωγῆς εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν· ἰδὲ περὶ τῆς ἐννοίας της «ἐκμεταλλεύσεως» Βλ. *Καλομοίρη*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σ. 84 ἑπ. Ἐξ αὐτῶν ἀπορέγεται τὸ ἐκ τῆς ἐπιχειρήσεως κέρδος, τὰ ὁποῖα εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν γενόμενα ἐπιβάτων κατὰ κανόνα εἰς τὴν ἰδικήν του σημαίραν δικαίου, δι' οὗτο εἶναι δίκαιον καὶ ἀντιποκόπτον εἰς τὸς γενικὸς ὁρόχος τοῦ δικαίου, ὅπως αὐτὸς φέρῃ τὸν κίνδυνον διὰ τοιαῦτα γεγονότα. Ἄρα κατὰ κανόνα πρέπει νὰ ἀναγνωσθῇ ἡ περὶ μισθοῦ ἀξίωσις.

3. Ἐὰς ἐκ τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως ἀποζεχὰς διὰ τὴν ἀπολεσθεῖσαν ἐργασίαν ὁ μισθωτὸς θὰ λάσῃ μειωμένας κατὰ τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως, ἡ ὁποία θὰ τοῦ χορηγηθῇ διὰ τὴν ἀπασχόλησίν του εἰς τὴν δευτέραν ἐργασίαν, κατὰ τὸ ἄρθρον 656 ἐδ. 2 Α.Κ.

V

Ἐν συμπεράσματι αἱ ἀπαντήσεις εἰς τὰ ἀνωτέρω ὑπὸ Λ' τεθέντα ἐρωτήματα δύνανται νὰ συνοψισθοῦν ὡς ἑξῆς:

1. Ἡ ὑπὸ τῶν τεχνιτῶν τηλεοράσεως παρεχομένη δευτέρα ἐργασία τῆς δοκιμῆς λήψεως καὶ ἐπιδείξεως τηλεοπτικῶν συσκευῶν εἶναι ἐργασία διάφορος τῆς ἀρχικῶς συμφωνηθείσης, τὴν ὁποίαν ὁ μισθωτὸς δὲν ὑποχρεοῦται νὰ παράσχῃ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 659 τοῦ Α.Κ., ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως. Συνεπῶς αὕτη παρέχεται δυνάμει νέας συμβάσεως καταρτισθείσης αἰωπηρῶς.

2. α) Ἡ δευτέρα σύμβασις εἶναι ἄκυρος, διότι παρέχεται πέραν τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ, δηλ. πέραν τοῦ ὀκταώρου. Συνεπῶς δι' αὐτὴν δὲν ὀφείλεται ὁ εἰθισμένος κατὰ τὰ ἄρθρα 649 καὶ 653 Α.Κ. μισθός, ἀλλ' ἀποζημίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ.

β) Ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ διαφόρου τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως δὲν δύναται νὰ τεθῇ ζήτημα ἀποζημιώσεως τοῦ μισθωτοῦ δι' ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν.

3. Ὁ χρόνος μεταβάσεως εἰς τὸν τόπον, ἔνθα θὰ παρασχεθῇ ἡ δευτέρα ἐργασία, δὲν θεωρεῖται ὡς χρόνος ἐργασίας.

Πάντως ὀφείλονται:

α) Ἐπίδομα λόγῳ διανυκτερεύσεως ἐκτὸς ἕδρας, ἐὰν ὁ μισθωτὸς διανυκτερεύσῃ πράγματι, καὶ

β) ὁδοιπορικά, δηλ. ἔξοδα μεταβάσεως καὶ ἐπιστροφῆς.

4. Ἐὰν λόγῳ τῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὴν δευτέραν ἐργασίαν ὁ ἐργοδότης δὲν ἀποδεχθῇ τὰς ὀφειλομένας δυνάμει τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως ὑπηρεσίας αὐτοῦ, οὗτος - ὁ ἐργοδότης - ὀφείλει τὸν μισθὸν ἐκ τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως, δικαιοῦται ὅμως νὰ παρακρατήσῃ ἐξ αὐτοῦ ὅ,τι κατέβαλεν εἰς τὸν μισθωτὸν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς δευτέρας συμβάσεως.

Πέραν τῶν ἀνωτέρω ὁ ἐργοδότης οὐδεμίαν ἄλλην ὑποχρέωσιν ὑπέχει ἔναντι τῶν μισθωτῶν διὰ τὴν ὑπ' αὐτῶν παρεχομένην ἐπὶ τῇ βάσει τῆς δευτέρας, νέας συμβάσεως, διάφορον τῆς ἀρχικῶς συμφωνηθείσης καὶ παρεχομένης πέραν τοῦ νομίμου χρονικοῦ ὁρίου καὶ εἰς τόπον διάφορον τοῦ προβλεπομένου διὰ τὴν ἀρχικῶς συμφωνηθεῖσαν ἐργασίαν.

σ. 804 καὶ 1ο, σ. 490, ὅπου καὶ πλουσία νομολογία τοῦ Γερμανικοῦ Ἀνωτάτου καὶ τοῦ Γερμανικοῦ Ἐργατικοῦ Ἀνωτάτου· Staudinger - Nipperdey, BGB[11], § 615, σημ. 52 ἑπ., 57 ἑπ.· Kaskel - Dersch, Arbeitsrecht[5], σ. 168· Schnorr v. Carolsfeld, Arbeitsrecht[2], σ. 220· Bobrowski - Gaul, Das Arbeitsrecht im Betrieb[2], σ. 82 I c III 3 1.

Βασικαὶ εἶναι αἱ θεμελιώδεις τὴν θεωρίαν τῶν σημαιρῶν δύο πρῶται ἀποφάσεις τοῦ Γερμανικοῦ Ἀνωτάτου, RG 6.2.1923, RG 106, σ. 272 καὶ τοῦ Γερμανικοῦ Ἐργατικοῦ Ἀνωτάτου, RAG 20.6.1928, RAG 3, σ. 116. Αἱ ἀποφάσεις αὗται ἐγένοντο δεκταὶ καὶ ὑπὸ τοῦ Γερμανικοῦ Ὁμοσπονδιακοῦ Ἐργατικοῦ Ἀνωτάτου [BAG]. Βλ. AP Nr. 2 καὶ 3 zu § 615 BGB, αἵτινες χωριστηρίσουν τὴν θεωρίαν τῶν σημαιρῶν ὡς «λογικὴν καὶ δικαίαν». Πρβλ. καὶ BAG 7.11.1958, AP Nr. 1 zu § 611 BGB (Film).

Πρβλ. ἡμῖν ἐπ. *Καπολίστριαν*, ΕρμΑΚ, ὑπόμνημα ἄρθ. 648, σημ. 38.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΜΟΝΟΜΕΡΗΣ ΒΛΑΠΤΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΟΡΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Έννοια αὐτῆς καὶ συνέπεια ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἀποδοχῆς

Μονομερής ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εἰς βάρος τοῦ μισθωτοῦ μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἄρθρον 7 νόμου 2112/1920.—Ἔννοια.—Ρύθμισις ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου παντὸς θέματος, ἀναγομένου εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῆς ἐπιχειρήσεώς του ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν.—Παροχὴ ἐργασίας εἰς Κ.Τ.Ε Λ.—Συγκατάθεσις μισθωτοῦ εἰς τὴν βλαπτικὴν δι' αὐτὸν μεταβολὴν ὅρων συμβάσεως.

Ὑπέκειτο ἔφεσις ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου Ναυπλίου κατ' ἀποφάσεως τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Ναυπλίου ἐπὶ ἐργατικῆς διαφορᾶς κατὰ τὴν γνώμην διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 691 ἐπ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

Κατ' ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων πᾶσα μονομερὴς μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως, βλάπτουσα τὸν ὑπάλληλον, θεωρεῖται καταγγελία ταύτης, ἐὰν ἦ ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου.

Ὡς μονομερὴς βλαπτικὴ μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως ἐργασίας θεωρεῖται ἡ ἐπιφερομένη εἰς τὸν μισθωτὸν ἄμεσον ἢ ἔμμεσον ὑλικὴν ἢ ἠθικὴν βλάβην αὐτοῦ (Πρβλ. ἐκ τῶν τελευταίων τὴν Α.Π. 658/1968, εἰσηγητὴς Δ. Χατζόπουλος, ΕΕΔ 28, 231, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαί), παρέχει δὲ εἰς τὸν μισθωτὸν δικαίωμα, ἀποχωροῦντα ἐκ τῆς ἐργασίας, νὰ ζητήσῃ τὴν κατὰ νόμον 2112/1920 ἀποζημίωσιν, ὡς ἐζήτησεν ἐν προκειμένῳ ὁ ἐνάγων, μὴ θέλων νὰ ἀποκρούσῃ τὴν μεταβολήν, ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955, καὶ νὰ ζητήσῃ μισθοῦ ὑπερημερίας λόγῳ παραβάσεως τοῦ νόμου τούτου. (Πρβλ. ΕΕΔ 28, 231, ἔνθα ἀναφορὰ εἰς τὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου).

Ἀλλά, κατὰ τὰ νομολογηθέντα (Α.Π. 136/1963, σειρᾶς μόνον ἀριθμοῦ ἡμερῶν ἐργασίας.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δέχεται καὶ δὲν ἀμφισβητεῖ ὁ αἰτῶν, οὗτος ἐπραγματοποίησεν ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ι.Κ.Α. 689 ἐν συνόλῳ ἡμέρας ἐργασίας, ἤτοι ὀλιγωτέρας τῶν κατὰ τὰς παρατεθείσας διατάξεις ἀπαιτουμένων 750 ἡμερῶν ἐργασίας καὶ, συνεπῶς, ὁ αἰτῶν δὲν δικαιοῦται συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ἐξ ἀτυχήματος ἐκτὸς ἐργασίας. Ὁ δὲ ἰσχυρισμὸς τοῦ αἰτοῦντος, ὅτι οἱ μὴ συμπληρώσαντες τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἀποτελοῦν ἰδίαν ἐπαγγελματικὴν κατηγορίαν, δικαιούμενοι συντάξεως ἀναπηρίας ἐξ ἀτυχήματος ἐκτὸς ἐργασίας, ἐὰν ἐπραγματοποίησαν μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους 500 ἡμέρας ἐργασίας ἢ ἔχουν πραγματοποιήσει 150 ἡμέρας ἐργασίας ἐντὸς τῶν πέντε ἐτῶν τῶν ἀμέσως προηγουμένων τῆς συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, ἀπορριπτέος κρίνεται, ὡς νόμῳ ἀβάσιμος. Ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος ἐπικαλουμένων διατάξεων ἡ μὲν διάταξις τοῦ ἄρθρου 30 § 1 τοῦ ν.δ. 2698/1953 κατηργήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4104/1960 καὶ ἀφεώρα εἰς τὸ ποσόν, ἐφ' οὗ ὑπολογίζεται ἡ ἀσφαλιστικὴ εἰσφορὰ τῶν μὴ συμπληρωσάντων τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἠσφαλισμένων, ἡ δὲ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 § 5 τοῦ ν.δ. 4104/1960 ἀφορᾷ εἰς ἐπέκτασιν τῆς ἀσφαλίσεως εἰς τοπικὴν περιοχὴν ἢ ἐπαγγελματικὴν κατηγορίαν καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 12 § 6 τοῦ αὐτοῦ ν.δ. 4104/1960 ἀφορᾷ εἰς ἠσφαλισμένους, ἔχοντας συμπληρώσει τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἤτοι διὰ τῶν διατάξεων τούτων ρυθμίζονται θέματα ἐλάχιστα ἄσχετα πρὸς τὴν κρινομένην ὑπόθεσιν. Κατ' ἀκολουθίαν νομίμως ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἠρνήθη τῷ αἰτοῦντι τὴν χορήγησιν συντάξεως ἀναπηρίας, ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι τὸ μὲν ἐπισυμβὰν αὐτῷ ἀτύχημα δὲν ἦτο ἐργατικόν, διότι μὴ ὑφισταμένου αἰτιώδους συνδέσμου μεταξὺ τοῦ ἀτυχήματος καὶ τῆς ἐργασίας, ὁ δὲ αἰτῶν ἐστερεῖτο τῶν κατὰ τὸν νόμιμον ἀπαιτουμένων χρονικῶν προϋποθέσεων διὰ τὴν συνταξιοδότησιν ἐξ ἀτυχήματος ἐκτὸς ἐργασίας. Ὅθεν ἀπορριπτέα ἀποβαίνει ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις.

δὲ αἰτῶν ἐστερεῖτο τῶν χρονικῶν προϋποθέσεων, ἤτοι δὲν ἐκέκτητο τὰς κατὰ νόμον ἀπαιτουμένας 750 ἡμέρας ἐργασίας, διὰ τὴν χορήγησιν συντάξεως ἐξ ἀτυχήματος ἐκτὸς ἐργασίας.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 34 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων δι' τὴν χορήγησιν τῶν παροχῶν τῆς ἀσφαλίσεως δὲν ἀπαιτεῖται ἡ συμπλήρωσις τῶν καθοριζομένων ἐν ἄρθροις 28, 31, 32 καὶ 35 ἡμερῶν ἐργασίας, ἐὰν τὸ γεγονὸς τὸ θεμελιοῦν τὸ τῆς παροχῆς δικαίωμα ὀφείλεται εἰς ἴδιον συμβάν, ἐπελθὸν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς. Ἀφ' ἑτέρου, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 8 § 4 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω νόμου, ἀτύχημα εἶναι τὸ ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἢ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης ἴδιον συμβάν. Κατὰ τὴν ἀληθῆ δὲ ἔννοιαν τῶν διατάξεων τούτων ὡς ἐργατικὸν ἀτύχημα θεωρεῖται καὶ τὸ ἀπὸ συμβὰν κατὰ τὴν μετάβασιν τοῦ ἠσφαλισμένου ἐκ τῆς οἰκίας του εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας του ἢ καὶ κατὰ τὴν ἐπιστροφήν του ἐκ ταύτης διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως οἱουδήποτε μεταφορικοῦ μέσου ἐκ τῶν ἐν κοινῇ χρήσει τοιούτων, ἀρκεῖ νὰ ὑφίσταται ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει αἰτιώδης σύνδεσμος μεταξὺ τῆς ἐργασίας καὶ τοῦ ἀτυχήματος.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἀναφερομένη ρητῶς εἰς τὴν ἔγγραφον εἰσήγησιν τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Συντάξεων, δέχεται, ὅτι ὁ αἰτῶν, ἀπασχολούμενος ὡς τεχνίτης εἰς τὸ Νέα Ἰωνία, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ταρσοῦ 5, ἐργοστάσιον ἠλεκτρικῶν καὶ πλαστικῶν κατασκευῶν Ν.Γ.Α. καὶ Σία, ἀπεχώρησε περὶ ὥραν 15ην τῆς 11 Ἰουλίου 1964 ἐκ τοῦ τόπου τῆς ἐργασίας του καί, ἐπιβιβασθεὶς μοτοποδήλατον, περιήρχετο τὰς ὁδοὺς τῆς περιοχῆς Νέας Ἰωνίας, περὶ ὥραν δὲ 15 καὶ 40', ἤτοι μετὰ παρέλευσιν 40' ἀπὸ τῆς ἀποχωρήσεώς του ἐκ τοῦ τόπου τῆς ἐργασίας, ἐτραυματίσθη ἐκ συγκρούσεως τοῦ ὑπ' ἐπέβαινε μοτοποδηλάτου μετὰ λεωφορείου πόλλιαν εἰς τὴν ὁδὸν Ἐλευθερίου Βενιζέλου καὶ παρὰ τὴν συμβολὴν τῆς ἀνωνύμου ὁδοῦ ἐργατικῶν πολυκατοικιῶν, ἐνῷ κατηυθύνετο πρὸς «Σίδερα Βλάχου», ἤτοι εἰς ὁδὸν ἄσχετον καὶ μὴ ἄγουσαν τοῦτον εὐθέως εἰς τὴν ἐν Νέᾳ Ἰωνίᾳ καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Κορακῆ 10 οἰκίαν του. Ὑπὸ τὰ πραγματικὰ ταῦτα περιστατικὰ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δέχεται, ὅτι τὸ ἀτύχημα ἔλαβε χώραν ἐν διαδρομῇ μὴ τελούσῃ ἐν συναφείᾳ πρὸς τὴν ἐπαγγελματικὴν δραστηριότητα τοῦ αἰτοῦντος, μὴ ἔχοντος τὴν πρόθεσιν νὰ ἐπιστρέψῃ κατ' εὐθείαν ἐκ τοῦ τόπου τῆς ἐργασίας του εἰς τὴν οἰκίαν του καὶ συνεπῶς ἡ ἐπαγγελματικὴ δραστηριότης δὲν τελεῖ ἐν αἰτιώδει συνδέσμῳ πρὸς τὸ ἐπισυμβὰν αὐτῷ ἀτύχημα. Οὕτως ἔχουσα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ ἀναφέρουσα συγκεκριμένως τὰ ἐν τῷ φακέλῳ στοιχεῖα, ἐφ' ὧν ἐστηρίχθησαν αἱ ἐν αὐτῇ περιεχόμεναι διαπιστώσεις (Ἔκθεσις Τμήματος Ἀτυχημάτων Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν, Ἔκθεσις ἀριθμοῦ ὀργάνου Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Νέας Ἰωνίας, ἀντίγραφον ἐκ τοῦ βιβλίου συμβάντων Χωροφυλακῆς Νέας Ἰωνίας καὶ σχετικῶν διαγραμμάτων, εἰς ὃ ἀπεικονίζεται ὁ τόπος ἐργασίας, ὁ τόπος κατοικίας, ὁ τόπος τοῦ ἀτυχήματος, ἡ πορεία, ἣν ἠκολούθησεν ὁ αἰτῶν μετὰ τὴν ἀποχώρησιν του ἐκ τῆς ἐργασίας, καὶ ἡ συνήθως ἀκολουθουμένη ὑπ' αὐτοῦ ὁδός, ὁδηγοῦσα τοῦτον εὐθέως εἰς τὴν οἰκίαν του) παρίσταται νομίμως καὶ ἐπαρκῶς αἰτιολογημένη, δεδέντος ἄλλωστε, ὅτι ἐν τῇ ὑποβληθείσῃ ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος αἰτήσει θεραπείας κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος οὐδεὶς ἰσχυρισμὸς προεβλήθη, δικαιολογῶν τὴν παρέκκλισιν ἐκ τῆς συνήθους διαδρομῆς, ἣν ὁ αἰτῶν ἠκολούθει διὰ τὴν ἐπιστροφήν εἰς τὴν οἰκίαν του, τὰ δὲ ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν αἰτήσει διαλαμβανόμενα περὶ δεδικαιολογημένης παρεκκλίσεως ἀπὸ τῆς συνήθους διαδρομῆς οὐ μόνον ἀπαραδέκτως προβάλλονται τὸ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἀλλὰ καὶ ἀορίστως διατυποῦνται, ἐφ' ὅσον δὲν ἀναφέρονται οἱ λόγοι, οἵτινες κατέστησαν ἀναγκαίαν τὴν παρέκκλισιν ταύτην, καί, συνεπῶς, δὲν δύνανται νὰ κλονίσουν τὴν αἰτιολογίαν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως.

Κατὰ τὴν ἐφαρμοστέαν ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ὑποθέσει παράγραφον 1ο τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 4104/1960, δι' οὗ ἐτροποποιήθη τὸ ἄρθρον 28 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὁ ἠσφαλισμένος παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. δικαιοῦται συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας, ἐὰν ἐπραγματοποίησε 1500 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας, ἐξ ὧν 300 τοὐλάχιστον ἐντὸς τῶν πέντε ἐτῶν, τῶν ἀμέσως προηγουμένων ἐκείνου, καθ' ὃ κατέστη ἀνάπηρος. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 34 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ἐὰν τὸ γεγονὸς τὸ θεμελιοῦν τὸ εἰς παροχὴν δικαίωμα ὀφείλεται εἰς ἴδιον συμβάν, μὴ ἐπελθὸν ὅμως ἐν τῇ ἐκτελέσει ἢ ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐργασίας, διὰ τὴν χορήγησιν τῶν παροχῶν ἀρκεῖ ἡ συμπλήρωσις τοῦ ἡμι-

ρεσίας γραμματέως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου. Ἐξ ἄλλου τὰ καθήκοντα τοῦ ταμίου συνίστανται, κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου, εἰς τὴν διεξαγωγὴν ἁπάσης τῆς ταμιακῆς ὑπηρεσίας, εἰς τὴν ἐνέργειαν τῶν εἰσπράξεων καὶ πληρωμῶν τοῦ Κ.Τ.Ε.Α., ὑπὸ τοῦ λογιστοῦ ἐκδιδομένων ἐντολίων, εἰς τὴν τήρησιν ἐνημέρων καὶ προσφόρων πρὸς ἔλεγχον ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν τῶν βιβλίων τοῦ ταμείου καὶ τῶν βοηθητικῶν τοιούτων. Ἐπίσης εἰς τὴν καθ' ἑκάστην μερίμναν διὰ τὴν παρὰ ταῖς Τραπέζαις καὶ εἰς τοὺς κεκανονισμένους εἰδικοὺς λογαριασμοὺς κατάθεσιν τῶν εἰσπράξεων καὶ παντὸς ποσοῦ ἀνήκοντος εἰς τὸ Κ.Τ.Ε.Α. Διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 420/30.1.1967 ἐγγράφου τοῦ προέδρου τοῦ Τοπ Κ.Τ.Ε.Α. Ἀργολίδος τὰ καθήκοντα τοῦ ἐκκαλοῦντος ὡς γενικοῦ γραμματέως καὶ ταμίου καθωρίσθησαν εἰδικώτερον εἰς τὴν ὑποχρέωσιν αὐτοῦ, ὅπως ἀπάσας τὰς ὑποβαλλομένας ἐντὸς τῆς ἑβδομάδος ἀναφορὰς τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Κ.Τ.Ε.Α., ὡς καὶ πάντα τὰ ἔγγραφα τῶν διαφόρων Ὑπηρεσιῶν, ὑποβάλλῃ εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ Κ.Τ.Ε.Α. ἑκάστην Δευτέραν. Ἐπίσης εἰς τὴν ὑποχρέωσιν αὐτοῦ, ὅπως ὑποβάλλῃ καὶ ἀντίγραφον τοῦ ταμιακοῦ ὑπολοίπου μετὰ τῶν καταθέσεων τῶν Τραπεζῶν, ἐνεργῇ δὲ τὰς πληρωμάς, βάσει ἐνταλμάτων καὶ μόνον, ἐκδιδομένων ὑπὸ τοῦ λογιστηρίου, ἐξαιρουμένων τῶν προκαταβολῶν τοῦ προσωπικοῦ, τὸ ὕψος τῶν ὁποίων δὲν θὰ ὑπερβαίνῃ τὸ 80 % τοῦ συνόλου τῶν ἀποδοχῶν, τηρῇ τὸ ἀρχεῖον τοῦ Κ.Τ.Ε.Α., ὡς καὶ τῶν ἀποθηκῶν τῶν εἰσιτηρίων καὶ ἐντύπων, ἐφοδιάζων ἐγκαίρως τοὺς σταθμούς, καὶ εἰσηγῆται τὴν διενέργειαν διαγωνισμοῦ διὰ προμήθειαν τῶν ἐντύπων, τηρῶν πρὸς τοῦτο εἰδικὸν φάκελον. Ὁ ἐκκαλῶν διετήρησε τὰς ὡς ἄνω θέσεις του καὶ παρέσχε τὰς εἰρημένας ὑπηρεσίας καὶ μετὰ τὴν συγχώνευσιν τοῦ ὡς εἴρηται ἀρχικοῦ ἐργοδότου αὐτοῦ Τοπ Κ.Τ.Ε.Α. Ἀργολίδος εἰς τὸ ἐφεσίβλητον Τον Κ.Τ.Ε.Γ.Α. Πελοποννήσου, βάσει τῆς κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 5 § 8 τοῦ νόμου 2119/1952 ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 196360/6.10.1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν (Φ.Ε.Κ. 629/1967, τεῦχος Β'), ὅπερ, συνεχίζον τὴν ὑπὸ τοῦ Τοπ Κ.Τ.Ε.Α. ἀσκουμένην συγκοινωνιακὴν ἐπιχείρησιν, ὑπεισῆλθεν αὐτοδικαίως ἐκ τοῦ νόμου εἰς τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις αὐτοῦ, τὰς ἀπορρεούσας ἐκ τῆς μετὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος ὡς ἄνω συμβάσεως ἐργασίας, ἅτις ἔκτοτε ὑπηρέτει ὡς γραμματεὺς καὶ ταμίας τοῦ ἐν Ναυπλίῳ Τοπ ταμείου αὐτοῦ (τοῦ ἐφεσιβλήτου). Διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 235 ἀπὸ 21.3/2.4.1968 ἐ.δ., οὗτινος ἡ ἰσχὺς ἤρξατο μετὰ ἕνα μῆνα ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του (ἄρθρον 22 αὐτοῦ), ἐπῆλθε μεταβολὴ εἰς τὴν διάρθρωσιν τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐφεσιβλήτου διὰ τῆς τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ὡς ἄνω ἀπὸ 25.6/6.8.1956 ὁμοίου. Δι' αὐτοῦ προβλέπεται καὶ θέσις προϊσταμένου κινήσεως, ἥτις δὲν ὑφίστατο εἰς τὸν δι' αὐτοῦ τροποποιηθέντα κανονισμὸν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Κ.Τ.Ε.Α. Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ὡς ἄνω κανονισμοῦ ὁ προϊστάμενος κινήσεως ἐντάσσεται εἰς τὸ προσωπικὸν διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως, ὡς καὶ ὁ γραμματεὺς καὶ ταμίας, τὰ δὲ καθήκοντα αὐτοῦ, κατὰ τὸ ἄρθρον 7 § 11 τοῦ αὐτοῦ κανονισμοῦ, συνίστανται εἰς τὸ προϊστασθαι ὁλοκλήρου τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως καὶ τῶν ἐκδοτῶν εἰσιτηρίων, εἰς τὴν σύνταξιν καὶ παρακολούθησιν τῶν κυκλωμάτων καὶ τῶν ὡρῶν ἐργασίας τῶν λειτουργείων, εἰς τὴν παρακολούθησιν τῆς κινήσεως τῶν γραμμῶν καὶ εἰς ἐπέμβασιν, ἐφ' ὅσον παρίσταται ἀνάγκη, διὰ τὴν εἰς λειτουργεῖα καὶ προσωπικὴν ἐνίσχυσιν τῶν γραμμῶν. Τὰ καθήκοντα τοῦ μὲν ταμίου καὶ ὑπὸ τὸν τροποποιηθέντα κανονισμὸν παρέμειναν τὰ αὐτά, ὡς καὶ πρότερον (ἄρθρον 7 § 3 αὐτοῦ), τοῦ δὲ γραμματέως συνίστανται εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐν γένει ὑπηρεσίας τοῦ γραμματέως τοῦ Κ.Τ.Ε.Α., ὡς καὶ πάσης ἀνατιθεμένης αὐτῷ ἐργασίας παρὰ τοῦ προέδρου τοῦ Κ.Τ.Ε.Α., εἰς τὴν τήρησιν τοῦ γενικοῦ μητρώου τοῦ τακτικοῦ καὶ ἐκτάκτου προσωπικοῦ καὶ τῶν πρακτικῶν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ Κ.Τ.Ε.Α., ὡς καὶ εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἐν γένει ἀλληλογραφίας τοῦ Κ.Τ.Ε.Α., μὴ ἐπαναλαμβανομένου ἁπλῶς τοῦ χαρακτηρισμοῦ αὐτοῦ ὡς βοηθοῦ τοῦ λογιστηρίου. Ὁ ταμίας ὅμως, ἐν ὄψει τῶν διατάξεων τοῦ ὡς ἄνω κανονισμοῦ (ἄρθρον 7 § 4), τελεῖ ὑπὸ τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ἐποπτείαν τοῦ λογιστοῦ. Μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ὡς ἄνω τροποποιηθέντος κανονισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Κ.Τ.Ε.Α. τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἐν τῇ ἐνασκήσει τοῦ διευθυντικοῦ αὐτοῦ δικαιώματος ὅπως ρυθμίζῃ πᾶν θέμα, ἀναγόμενον εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ τὴν λειτουργίαν τῆς ἐπιχειρήσεως πρὸς ἐπίτευξιν τῶν σκοπῶν αὐτῆς, κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 4.5.1968 ἀπεφάσισε διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 9 πράξεώς του τὴν ἵδρυσιν ἐν

εἰσηγητὴς *Κ. Ψιλόπουλος*. ΕΕΔ 22, 1045, Α.Π. 585/1966, εἰσηγητὴς *Στ. Μανρομιχάλης*, ΕΕΔ 14, 1321, Α.Π. 166/1969, εἰσηγητὴς *Χ. Κομοτούρος*. ΕΕΔ 28, 1105), ἂν ὁ πειθαρχῶς ἀπεδεχθὴ τὴν μεταβολήν, συναπτεται νέα σύμβασις καὶ οὐδὲν δίκαιωμα δι' αὐτὸν γεννᾶται.

Ἡ κατωτέρω ἐφετειακὴ ἀπόφασις τὴν ἐθεώρησεν ὡς προκειμένην συντελεσθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἐλαφρικὴν ὑπὸ ὑλικὴν ἢ ἠθικὴν ἐποψιν μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἄλλως δεχεται, ὅτι ὁ μισθωτὸς ἀπεδέχθη τὴν μεταβολήν.

Ἐφετείου Ναυπλίου 119/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρόεδρος ὁ κ. **Π. Παπακωνσταντίνου**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἔφεδρος κ. **Σωτ. Λιβανός**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἐλλάγγ. Λαμπάρης, Δ. Καλαμπτιανός

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 143/1968 ἀποφάσεως τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Ναυπλίου, ἐκδοθείσης κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 691 ἐπ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἠσκήθη, δεκτὴ τύποις καθίσταται καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν, καταλληλίνων καὶ τῶν νομίμων τελῶν συζητήσεως.

Διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγαγγῆς ὁ ἐνάγων, ἐπικαλούμενος σύμβασιν ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου μετὰ τοῦ ἐναγομένου ἐργοδότου αὐτοῦ καὶ περαιτέρω ἀπὸ μέρους τοῦ τελευταίου μονομερῆ ὀλαπτικὴν δι' αὐτὸν μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, ἰσοδυναμοῦσαν μὲ καταγγελίαν αὐτῆς, διώκει τὴν καταψήφισιν τοῦ ἐναγομένου εἰς καταβολὴν τῆς ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 δικαιουμένης ἀποζημιώσεως μετὰ τῶν ἀποδεχθέντων τῶν ἡμερῶν ἀδείας τοῦ ἔτους 1968, προσαυξημένων κατὰ 100%. Τὴν ἀγωγὴν ταύτην, κρίνασα ὀρθῶς ὡς νόμιμον ἐξαιρέσει τῆς προσαυξήσεως κατὰ 100% τῆς ἀποζημιώσεως διὰ τὴν μὴ χορηγηθεῖσαν ἄδειαν, ἀπέρριψεν ἐν συνόλῳ κατ' οὐσίαν ἐπὶ ταῖς ἐν αὐτῇ αἰτιολογίαις ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, καθ' ἧς ἤδη παραπονεῖται ὁ ἐνάγων διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεώς του.

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112/1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», ὁρίζούσης, ὅτι πᾶσα μονομερὴς μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως, ὀλάπτουσα τὸν ὑπάλληλον, θεωρεῖται ὡς καταγγελία ταύτης, δι' ἣν ἰσχυούσιν αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ ὀλάπτουσα τὸν ὑπάλληλον μονομερὴς ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς ἀορίστου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας, ἐπιφέρουσα εἰς τὸν μισθωτὸν ἄμεσον ἢ ἔμμεσον ὑλικὴν ἢ ἠθικὴν βλάβην, παρέχει εἰς τὸν τελευταῖον τὸ δικαίωμα νὰ θεωρήσῃ τὴν μεταβολὴν ταύτην ὡς καταγγελίαν, νὰ ἀπόσχῃ τῆς ἐργασίας του καὶ νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ ἐργοδότου τὴν καταβολὴν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀνωτέρω νόμου ἀποζημιώσεως. Ὡς δὲ συνάγεται ἐκ τοῦ ἄρθρου 652 Α.Κ., εἰς τὸν ἐργοδότην ἀνήκει ἡ ρύθμισις παντὸς θέματος, ἀναγομένου εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ τὴν λειτουργίαν τῆς ἐπιχειρήσεως αὐτοῦ πρὸς ἐπίτευξιν τῶν ἐν γένει σκοπῶν αὐτῆς, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν βεβαίως, ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦτο πρέπει νὰ ἀσκῆται ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις ἐν ὄψει τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν (Α.Π. 677/1966, 89/1967, 249/1967, ΝοΒ 15, 617, 788 καὶ 994 509/1967, ΝοΒ 16, 88).

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῆς ἐπανεκτιμήσεως τῆς καταθέσεως τοῦ ἐνώπιον τοῦ πρωτοβαθμίου δικαστηρίου ἐνόρκως ἐξετασθέντος μάρτυρος, τῆς περιεχομένης εἰς τὰ ταυτάριθμα τῇ ἐκκαλουμένῃ πρακτικά, ἁπάντων τῶν ἐκατέρωθεν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων, ἐκτιμωμένων καὶ τῶν ἐκ τούτων μὴ πληρούντων τοὺς ὅρους τοῦ νόμου (ἄρθρον 711 § 1 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας), τῶν ἐκατέρωθεν διαιτεθομένων καὶ τῆς ἐν γένει διαδικασίας ἀπεδείχθησαν τὰ ἑξῆς: Ὁ ἐκκαλῶν (ἐνάγων) τὴν 1.5.1954 συνάψας συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου προσελήφθη παρὰ τοῦ Ἰου Κ.Τ.Ε.Λ. Ἀργολίδος ὡς ὑπάλληλος, ἀπασχολούμενος ἔκτοτε μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ μηνὸς Ἰουνίου 1968 εἰς τὸ ἐνταῦθα Κεντρικὸν Γραφεῖον αὐτοῦ ὡς γραμματεύς, ἀσκῶν παραλλήλως καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ ταμίου. Τὰ καθήκοντα τοῦ γραμματέως, ὡς ταῦτα διαγράφονται εἰς τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ Β.Δ. τῆς 26.6/6.8.1956 «περὶ ἐκδόσεως κανονισμοῦ προσωπικοῦ τῶν Κοινῶν Ταμείων Εἰσπράξεων Λειτουργείων Αὐτοκινήτων κλπ.», ὡς συνεπληρώθη διὰ τῶν ἀπὸ 3.6/16.8.1957 καὶ 205/1960 ὁμοίων, συνίστανται εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐκτέλεσιν πάσης ἀνατιθεμένης σχετικῆς ὑπηρεσίας τοῦ λογιστηρίου καὶ τοῦ ταμείου, ὧν οὗτος εἶναι βοηθός (σχετ. Α.Π. 217/1967, ΝοΒ 15, 974), ὡς καὶ τῆς ὑπη-

ταστάσεως του θά άπεγώρει οίκειοθελώς άπο 1.10.1968. Υπό τά ώς άνω πραγματικά περιστατικά δέν δύναται νά γίνη λόγος περί μονομερούς όλαπτικής διά τόν έκκαλούντα μεταβολής των όρων της έργασιακής συμβάσεως, έπενεγκούσης είς αύτόν άμεσον ή έμμεσον ύλικήν ή ήθικήν βλάβην. Ώς είναι πρόδηλον έκ της άναθέσεως είς τόν έκκαλούντα των καθηκόντων του προϊσταμένου κινήσεως ούδεμία ήθική μείωσις έπήλθεν είς αύτόν, διότι ή θέσις αύτη, άνήκουσα, ώς προελέχθη, είς τό προσωπικόν της διοικήσεως και διαχειρίσεως του καθ' ού, ώς και αί τοιαύται του γραμματέως και ταμίου, είναι θέσις προϊσταμένου, ούχι δέν είναι ή του γραμματέως ή του ταμίου, ώστε νά μή δύναται νά χαρακτηρισθή ώς υποδεεστέρα έκείνων. Περί τούτου προκύπτει έμμεσος, πλήν σαφής, όμολογία του έκκαλούντος έκ της έν τοίς πρακτικοίς της πρωτοβαθμίου δίκης δηλώσεως τούτου, έν ή ούτος έπάγεται ότι ώς γραμματεύς του Κ.Τ.Ε.Α. δέν είχεν ύπό τάς διαταγάς του ή τήν έποπτείαν του κανένα πρόσωπον, ένώ ώς προϊστάμενος του Γραφείου είχεν ύπό τάς διαταγάς του και τήν έποπτείαν του τό προσωπικόν των λεωφορείων. Έξ άλλου τά καθήκοντα του προϊσταμένου κινήσεως, ώς ταύτα έξετέθησαν και περιλαμβάνονται και έν τη ύπ' άριθ. Γ13.2 της 21.6.1968 έγγράφω του έφεσιβλήτου πρός τόν έν Ναυπλίω τόμέα αύτου, εί και διάφορα, δέν είναι κατώτερα έκείνων του ταμίου και γραμματέως, άλλ' ούδέ και έπί πλέον κοπιώδη, ώς τούτο προκύπτει έκ της άπλης συγκρίσεως των πρός άλληλα. Πράγματι και κατά τό ώς άνω έγγραφον τά καθήκοντα του προϊσταμένου κινήσεως συνίστανται είς τό προϊστασθαι του προσωπικού κινήσεως, είς τήν σύνταξιν των κυκλωμάτων των δρομολογίων, είς τήν τήρησιν διαφόρων προγραμματισμού και άπολογισμού των δρομολογίων, σειράς δρομολογίων κατά γραμμήν, διαφόρων άπωλειών, διανυκτερεύσεων, άργιών και τεμών των όδηγών και είσπρακτόρων, ώς και διαφόρων ύπηρεσίας είσπρακτόρων. Τά έν τη έφ' ής ή έκκαλουμένη άπόφασις άγωγή άναφερόμενα ώς έκτελούμενα ύπό του έκκαλούντος καθήκοντα έν τη θέσει του ώς προϊσταμένου κινήσεως άνταποκρίνονται, σημφώνως πρός τό άνωτέρω έγγραφον του έφεσιβλήτου, είς τά τοιαύτα του όνηθεύ του προϊσταμένου κινήσεως, ό όποίος είναι ύφιστάμενος του τελευταίου και, ώς προελέχθη, ήτο διορισμένος παρά τη έκκαλούντι τοιούτος ύπάλληλος, όστις και έξετέλει ταύτα. Τό έπικαλούμενον ύπό του έκκαλούντος περιστατικόν, ότι ώς προϊστάμενος του Γραφείου κινήσεως ήτο έκτεθειμένος είς τάς ύβρεις του προσωπικού κινήσεως, είναι άνευ σημασίας έν προκειμένω, δοθέντος ότι ούτος ώς άμεσος προϊστάμενος του έν λόγω προσωπικού είχε τήν εύχέρειαν νά πατάξη πάσαν άπρεπή κατ' αύτου συμπεριφοράν των ύφισταμένων του, ένώ έξ έτέρου και έν τη άνασκήσει των καθηκόντων του γραμματέως και ταμίου του τοιούτου είχεν όπωσδήποτε καθημερινάς έπαφάς και συναλλαγάς μετά του προσωπικού τούτου και μάλιστα χωρίς τήν εύχέρειαν του άμέσου προϊσταμένου νά πατάξη πάσαν τυχόν άπρεπή κατ' αύτου συμπεριφοράν. Άλλα και άπο ύλικης άπόψεως ούδεμία έπήλθεν είς τόν έκκαλούντα βλάβη, άφου, ώς και ό ίδιος συνομολογεί, ούδεμία μείωσις των άποδοχών του έπήλθε συνεπεία της ώς άνω μεταβολης, διά δέ τήν πραγματοποιουμένην έν τη νέα του θέσει ύπερωριακήν άπασχόλησιν ήμείβετο ούτος ίδιαιτέρως. Τέλος κλονισμός της ύγείας του έκ της άναθέσεως είς ταύτον των ώς άνω καθηκόντων του προϊσταμένου κινήσεως ούδόλως προέκυψεν έκ της προδιαληψείσης άποδεικτικής διαδικασίας, ούδέ ισχυρίσθη ούτος, ότι προσεβλήθη έκ νόσου τινός έκ του ώς άνω λόγου. Μετά ταύτα, έν προκειμένω, ούδείς δύναται νά γίνη λόγος περί μονομερούς μεταβολης όλαπτικής διά τόν έκκαλούντα των όρων της συμβάσεως έργασίας. Έν πάση όμως περιπτώσει και έπί τη άποκρουσμένη ύπό του δικαστηρίου τούτου έκδοχη δέον νά γίνη δεκτόν, ότι ή έπί τετράμηνον περίπου άνευ διαμαρτυρίας έκτέλεσις ύπό του έκκαλούντος των καθηκόντων του προϊσταμένου κινήσεως έχει όπωσδήποτε συγκατάθεσιν αύτου είς τήν παρά του έργοδότου έφεσιβλήτου τροποποίησιν των όρων της συμβάσεως, ήτις συγκατάθεσις μετέβαλε τήν μονομερή τροποποίησιν είς διμερή τοιαύτην, καταρτισθείσης ούτω νέας συμβάσεως τροποποιητικής της πρώτης (Εξ. τοῦτ. *Καποδίστριον*, ἐν ΕρμΑΚ. ὑπ' ἀριθμ. 6/62 Α.Κ. ἀριθ. 43). Όθεν τά αύτά δεκτέα και ή έκκαλουμένη άπόφασις και άπορριπτέα τήν έφ' ής αύτη άγωγήν έν τη συνόλω, ήτις και κατά τό αίτημα περί καταβολής του ωσθέντων ήμερών άδείας 1968 άφου ή έργασιακή σύμβασις δέν έλύθη δι' άφορμήν βαρύνουσαν τό έφεσίβλητον, ούδόλως έσφαλε περί τήν έκτίμησιν των προσαχθεισών αύτη άποδείξεων

Ναυπλίω, ὡς καὶ εἰς ἄλλας πόλεις τῆς περιφερείας του, κεντρικοῦ Γραφείου κινήσεως, ἐπηνδρωμένου ἐκ τῶν ὑπηρετούντων εἰς τὸν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ Τομέα τοῦ ἐφεσιβλήτου ὑπαλλήλων, οὗτινος ἡ λειτουργία ὡρίσθη διὰ τὴν 1 Ἰουνίου 1968. Ἡ ἄσκησις τοῦ ὡς ἄνω διευθυντικοῦ δικαιώματος ὑπῆρξε πράγματι καλόπιστος, ἀφοῦ διὰ τῆς συστάσεως τοῦ ὡς ἄνω Γραφείου κινήσεως τὸ ἐφεσίβλητον ἀπέβλεψεν οὐχὶ εἰς ἕτερόν τινα λόγον, καὶ δὴ τοιοῦτον ἀντικείμενον εἰς τὴν καλὴν πίστιν, ἐν ὄψει τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, καὶ ἐπὶ ἀνοσίῳ βλάβῃ τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἀλλὰ μόνον εἰς τὴν διοργάνωσιν τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἀσκουμένης ἐπιχειρήσεως εἰς τελειότερον συγκοινωνιακὸν ὀργανισμόν, λειτουργοῦντα ἀρτιώτερον συμφώνως πρὸς τὰς συγχρόνους ἀντιλήψεις, διότι δι' αὐτοῦ θὰ ἦτο δυνατὸν ἐκ τοῦ σύνεγγυς νὰ παρακολουθῇ καὶ ρυθμίζῃ πᾶν θέμα ἀφορῶν τὴν δρομολόγησιν καὶ κίνησιν τῶν ἐξυπηρετούντων τὰς γραμμὰς τῆς περιφερείας τοῦ Τομέως λεωφορείων (σχετ. Α.Π. 240/1967, ΝοΒ 15, 984). Τὰ καθήκοντα τοῦ ἱδρυθέντος Γραφείου κινήσεως Ναυπλίου τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τοῦ ἐφεσιβλήτου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 11 τῆς 7.6.1968 πράξεώς του ἀνέθεσεν ἀρχήθεν εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα, ὃν ἐθεώρει ἱκανὸν καὶ ἔμπειρον ὑπάλληλον, οἷος καὶ πράγματι ἦτο, ὁσηθὲν δὲ αὐτοῦ διώρισε τὸν Α.Β. Ὁ ἐκκαλῶν ἀπεδέχθη τὴν θέσιν ταύτην, ἠτήσατο μόνον ὅπως ἐλθῃ ἐκ Τριπόλεως εἰδικὸς ὑπάλληλος ὅπως κατατοπίσῃ τοῦτον ἐπὶ τῶν νέων καθηκόντων του, τοῦθ' ὅπερ καὶ ἐγένετο (ὅλ. ἰδίᾳ σχετικὴν δήλωσιν τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῆς πρωτοβαθμίου δίκης). Ὁ ἐκκαλῶν ἀνέλαβε τὰ νέα του καθήκοντα ἀπὸ τῶν ἀργῶν τοῦ μηνὸς Ἰουνίου 1968 καὶ ἤσκησε ταῦτα ἀδιαμαρτυρήτως μέχρι τῆς 10 Ἰουλίου 1968, ὅτε ἀπηύθυνε πρὸς τὸ ἐφεσίβλητον ἀναφοράν, δι' ἧς δὲν παρεπονεῖτο περὶ μονομεροῦς βλαπτικῆς δι' αὐτὸν μεταβολῆς τῶν ὅρων τῆς μετὰ τοῦ τελευταίου ἐργασιακῆς συμβάσεως, ἀλλὰ ἀφοῦ ἐκθέτει ἐν αὐτῇ τοὺς λόγους, δι' οὓς δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀνταποκριθῇ μέχρι τότε εἰς τὰ νέα καθήκοντά του, χωρὶς ν' ἀποδίδῃ ὑπαιτιότητά τινα εἰς τὸ ἐφεσίβλητον, ζητεῖ, ἐφ' ὅσον συμφωνεῖ καὶ τοῦτο εἰς τὸν ὑπ' αὐτοῦ ὑποδεικνυόμενον νέον τρόπον δρομολογήσεως τῶν λεωφορείων τοῦ τομέως του, νὰ ἀποσταλῇ ὑπάλληλον κινήσεως τοῦ κεντρικοῦ λογιστηρίου, ἵνα ἀφ' ἑνὸς μὲν διαπιστώσῃ τὰς ἐν Ναυπλίῳ ἐπικρατούσας συνθήκας δρομολογήσεως λεωφορείων, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐκμάθῃ αὐτὸς «ἐκ τοῦ πλησίον τὴν ἐργασίαν τοῦ ὑπαλλήλου κινήσεως», ἄλλως ἐν μὴ ὑιοθετήσει τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ὑποδεικνυομένου τρόπου δρομολογήσεως τῶν λεωφορείων νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τοῦτον νὰ ἐργασθῇ ἐκ περιτροπῆς εἰς τοὺς σταθμοὺς Ἄργους - Ναυπλίου - Γαλατσᾶ καὶ Κρανιδίου, ἵνα οὕτω καταστῇ ἄξιος τῶν προσδοκιῶν τῆς διοικήσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου, «διὰ τὸ καλόν», ὡς ἐν αὐτῇ ἐπάγεται, «καὶ τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ τοῦ προσωπικοῦ του, ἵνα μὴ μειωθῇ περισσότερον» προδήλως ἐξ ἀντιδράσεων τῶν λεωφορειούχων τοῦ τομέως του, εἰς τὸν ὑπ' αὐτοῦ ὑποδεικνυόμενον νέον τρόπον δρομολογήσεως, λόγῳ τῶν ἰδίων αὐτῶν οἰκονομικῶν συμφερόντων, διὰ τὰ ὁποῖα ποιεῖται διεξοδικῶς μνείαν ἐν τῇ ἀναφορᾷ του. Οὕτως ὁ ἐφεσίβλητος ἐξηκολούθησε παρέχων τὰς νέας ὑπηρεσίας του ἄνευ διαμαρτυρίας τινός, μέχρι τῆς 11.9.1968, ὅτε ὑπέβαλε πρὸς τὸν πρόεδρον τοῦ ἐφεσιβλήτου αἴτησιν, δι' ἧς παρακαλεῖ τοῦτον, ἐν ὄψει τοῦ ὅτι ἐθεώρει ἑαυτὸν ἀπατυχόντα ἐν τῇ νέᾳ του θέσει, παρὰ τὰς περὶ τοῦ ἀντιθέτου προσπαθείας του, ἀντικαταστήσῃ αὐτόν, προσφερόμενος νὰ ἀναλάβῃ «οἱανδήποτε ἑτέραν ὑπηρεσίαν εἰς τὸν Τομέα». Ἐν συνεχείᾳ τὴν 18.9.1968 ὑπέβαλε νέαν αἴτησιν, δι' ἧς παρεκάλει, ὅπως διὰ τοὺς ἐν τῇ ὡς ἄνω ἀπὸ 10.7.1968 ἀναφορᾷ του ἐκτιθεμένους λόγους, ὡς καὶ διὰ λόγους ὑγείας, τοὺς ὁποίους δὲν καθορίζει, ἀντικαταστήσῃ τοῦτον ἐν τῇ θέσει τοῦ προϊσταμένου κινήσεως, καθ' ὃν «ἄλλως ἤθελεν ἀποχωρήσει οἰκειοθελῶς ἀπὸ τῆς 1ης Ὀκτωβρίου 1968», χωρὶς νὰ ἀναφέρῃ οὐδὲν περὶ βλαπτικῆς δι' αὐτὸν μεταβολῆς τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, ἀντιθέτως μάλιστα, ἐν τέλει τῆς αἰτήσεώς του, εὐχαριστεῖ τὴν διοίκησιν τοῦ ἐφεσιβλήτου διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν ἐπιδειχθεῖσαν ἐμπιστοσύνην καὶ ἐκτίμησιν. Τὴν 4.10.1968 ὁ ἐκκαλῶν ἐκοινοποίησε πρὸς τὸ ἐφεσίβλητον τὴν ἀπὸ 30.9.1968 ἐξώδικον δήλωσίν του, δι' ἧς τὸ πρῶτον ἐδήλου πρὸς αὐτό, ὅτι θεωρεῖ ὡς μονομερῆ βλαπτικὴν δι' αὐτὸν μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἐκάλεσε τοῦτο, ὅπως ἐντὸς προθεσμίας 48 ὡρῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεώς της ἐπαναφέρῃ τοῦτον εἰς τὴν προτέραν του θέσιν, ἄλλως καταβάλῃ αὐτῷ τὴν νόμιμον λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920, ἐγώ, ὡς προελέχθη, εἰς τὴν ἀπὸ 18.9.1968 αἴτησίν του εἶχε δηλώσει, ὅτι εἰς περίπτωσιν μὴ ἀντικα-

άγωγήν διά τῆς ἐκκαλουμένης, καθ' ἃς παραπονοῦνται ἀμφότεροι οἱ διάδικοι διά κακήν ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων καί ἐσφαλμένην ἐφαρμογήν τοῦ νόμου.

Ὑποκειμένης τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 Α.Κ. ἀγωγῆς περί ἐπιδικάσεως μισθῶν ὑπερημερίας, λόγῳ ἀκύρου ἀπολύσεως, δέν ἀπαιτεῖται διά τήν πληρότητα αὐτῆς ἡ ἔκθεσις τῶν λόγων τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως, ἀφοῦ ἡ ἀκυρότης τῆς ἀπολύσεως δέν ἀποτελεῖ στοιχεῖον τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς, ἀλλ' ἐκ προοιμίου ἀντίστασιν κατά τῆς τυχόν προβληθησομένης ὑπό τῆς ἐναγομένης κατηλυτικῆς τῆς ἀγωγῆς ἐνστάσεως περί ἀπολύσεως (Ὀλομ. Α.Π. 171/1961, ΕΕΔ 29, 1961). Ὅθεν εἶναι ἀπορριπτέος ὁ περί ἀορίστου τοῦ περί μισθῶν ὑπερημερίας κεφαλαίου τῆς ἀγωγῆς, λόγῳ τοῦ ὅτι δέν γίνεται ἐν αὐτῇ μνεία τῶν λόγων ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας, πρόσθετος λόγος ἐφέσεως τῆς ἐναγομένης ὡς ἀβάσιμος.

Ἐβεβαιώθησαν, κατά τήν ἐκ τῶν ἐνώπιον χρῖσιν τοῦ Δικαστηρίου ταύτην, τά ἑξῆς περιστατικά:

Ὁ ἐνάγων προσελήφθη παρά τῆς ἐναγομένης τήν 20.5.1960 διά συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καί ἀπησχολήθη μέχρι μέν τῆς 30.11.1960 ὡς νυκτοφύλαξ, ἔκτοτε δέ ὡς φύλαξ, εἰς ἐναλασσομένας φυλακάς (βάρδιας), καλύπτουσας ὁλόκληρον τό 24ωρον, τοῦ ἐν Δαυρίῳ ἐργοστασίου ἐπεξεργασίας ξύλου καί κατασκευῆς πυρείων αὐτῆς, ἀπασχοληθείς μέχρι τῆς 21.5.1968, ὅτε καταγγέλθη ἡ σύμβασίς του, καταβληθείσης αὐτῷ ἀποζημιώσεως ἐκ δραχμῶν 4.185, ἐνῷ ἔδει νά τῷ καταβληθῇ, βάσει τῆς ὑπερβαινούσης τά πέντε, ἀλλ' οὐχί καί τά δέκα ἔτη ὑπηρεσίας του, καί τοῦ ἐκ δραχμῶν 155 ἡμερομισθίου, ὅπερ κατεβάλλετο αὐτῷ κατά τόν τελευταῖον πρό τῆς ἀπολύσεώς του μῆνα ἐπί καθεστώτος πλήρους ἀπασχολήσεως τοιαύτης ἐκ δραχμῶν 26 ἡμερομισθίου Χ 155 = 4.030 + ἀναλογία δώρων καί ἐπιδόματος ἀδείας 672) 4.702. Ὁ ἰσχυρισμός τῆς ἐναγομένης ὅτι τό καταβαλλόμενον εἰς αὐτόν ἡμερομίσθιον κατά τόν χρόνον τῆς ἀπολύσεώς του ἦτο δραχμαί 115 βεβαιοῦται ἀναληθής ἰδίᾳ ἐκ τοῦ προσαγομένου ἀντιγράφου τῆς ἀναγγελίας τῆς ἀπολύσεως πρός τόν Ὀργανισμόν Ἀνεργίας, εἰς ὃν ἀναγράφεται ὡς τοιοῦτον τό ποσόν τῶν δραχμῶν 155, βάσει τοῦ ὁποίου ἄλλως τε καί ἡ ἐναγομένη ἐπέλεγισε ταύτην, μή συνυπολογίσασα, ὡς ἔδει, καί τήν ἀναλογίαν δώρων καί ἐπιδόματος ἀδείας. Ὁμοίως ἀβάσιμος εἶναι ὁ ἰσχυρισμός τῆς ἐναγομένης ὅτι κατέβαλεν ὡς ἀποζημίωσιν διά τήν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως καί δραχμάς 873, διότι ἰδίᾳ ἐκ τῆς προσαγομένης φορτωτικῆς τῆς σχετικῆς ἐξοφλητικῆς ἀποδείξεως προκύπτει, ὅτι τό ποσόν τοῦτο κατεβλήθη δι' ἑτέραν αἰτίαν (καθυστερουμένας ἀποδοχάς, ἐπιδόματα καί ἀποζημιώσεις). Περαιτέρω ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 καί 8 τοῦ νόμου 2112/1920 προκύπτει μέν, ὅτι ἡ μή καταβολή ὁλοκλήρου τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως καθιστᾷ τήν καταγγελίαν τῆς ἀορίστου χρόνου συμβάσεως ἄκυρον, πλήν ἡ ἐντεῦθεν προκύπτουσα ἀκυρότης εἶναι σχετική ὑπέρ τοῦ ἐπαλλήλου, ὥστε δύναται, θεωροῦν ταύτην ἔγκυρον, νά ἀπαιτήσῃ τήν καταβολήν τῆς ἀποζημιώσεως διά τήν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως (Ὀλομελείας Α.Π. 566/1968, ΕΕΔ 28, 150, Α.Π. 612/1968, Α.Ε.Ν. 25, 139, Α.Π. 54/1966, ΕΕΔ 25, 333), αἱ δηλωτικαί ὅμως τῆς παραιτήσεως πράξεις ἢ παραλείψεις τοῦ δικαιούχου δέον νά ὦσι τοιαῦται, ὥστε ἐξ αὐτῶν ἀναμφισβητήτως νά συνάγεται καί τρανῶς νά ἀποδεικνύεται ἡ παραίτησις, οὐδεμίαν περί τοῦ σκοποῦ αὐτῶν καταλείπουσα ἀμφιβολίαν (Α.Π. 461/1965, ΕΕΔ 24, 1359). Παραίτησις ὅμως τοῦ μισθωτοῦ τόσον ἀπό τάς ἀξιώσεις ὅπως ζητήσῃ τήν καταβολήν τοῦ ὑπολοίπου ἀποζημιώσεως, ὅσον καί μισθῶν ὑπερημερίας λόγῳ ἀλλιλοῦς καταβολῆς ταύτης, εἶναι ἄκυρος, ὡς ἀντίθετος πρός τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 νόμου 2112 καί 679 Α.Κ. Ὅθεν ἐκ τῆς παρά τῆς ἐναγομένης ἐπικαλουμένης δηλώσεως τοῦ ἐνάγοντος, τῆς περιεχομένης εἰς τήν προσαγομένην ἀπό 21.5.1968 ἐξοφλητικήν ἀπόδειξιν, ὅτι ἔχει ἐξοφληθῇ ὁλοσχερῶς διά παντά τά ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας καί τοῦ νόμου 2112 δικαιώματά του καί οὐδεμίαν ἔχει ἡ διατηρεῖ ἀξίωσιν κατά τῆς ἐναγομένης, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀκυρότητος αὐτοῦ δέν προκύπτει παραίτησις τοῦ ἐνάγοντος εἰδικῶς ἀπό τοῦ δικαιώματος προσβολῆς τῆς καταγγελίας ὡς ἀκύρου, ἄτε τῆς ὡς ἄνω δηλώσεως μή πληρούσης τούς προεκτεθέντας ὅρους, ὡς μή συναγομένης κατά τρόπον ἀναμφίβολον ἐξ αὐτῆς παραιτήσεως ταύτης ἐκ τοῦ προεκτεθέντος δικαιώματος του. Μετά ταῦτα, ἀκύρου οὔσης τῆς καταγγελίας καί ἀρνουμένης τῆς ἐναγομένης τήν ἀποδοχήν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος δικαιοῦται οὗτος μισθοῦ ὑπερημερίας τοῦ διαστήματος 21.5.1968 - 10.7.1968, ἦτοι ἡμέρας 42 πρός 115 δραχμάς ἡμερησίως, εἰς ἃ ποσόν οὗτος διά τῆς ἀγωγῆς περιώρισε τήν ἀξίωσίν του δι' ἑκάστην ἡμέραν ἀντί τῶν δραχμῶν 155, ἃς ἐδικαιοῦτο, καί ἐν ὅλῳ 4.830, ληχθείσα ὅθεν ἡ Εἰρηνοδίκης ὅτι ἐδικαιοῦτο ἐκ τῆς ὡς ἄνω αἰτίας δραχμάς 8.750 ἐσφαλε καί δέον ὅπως μεταρρυθμισθῇ ἐν τούτῳ ἡ ἐκκαλουμένη κατά τόν ἐν μέρει βάσιμον πρῶτον λόγον ἐφέσεως τῆς ἐνα-

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΓΩΓΗΣ ΕΠΙ ΑΚΥΡΟΥ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Καταβολή έλλιποῦς ἀποζημιώσεως μισθωτοῦ καὶ συνέπεια

Ἀγωγή μισθωτοῦ ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 Ἀστικοῦ Κώδικος περὶ ἐπιδικάσεως μισθῶν.—Μὴ ἀναγκαία ἡ ἔκδοσις τῶν λόγων ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως, τῆς ἀκυρότητος μὴ ἀποτελούσης στοιχεῖον τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς.—Ἀκυρότης ἀπολύσεως κατ' ἄρθρον 5 § 3 Νόμου 3198/1955 λόγῳ μὴ καταβολῆς ὁλοκλήρου τῆς ἀποζημιώσεως.—Σχετικὴ ἡ ἐξ αὐτοῦ ἀκυρότης.—Ἀπαιτήσεις περὶ καταβολῆς ἀποζημιώσεως.—Ἀκυρότης παραιτήσεως ἀπὸ ταύτης.—Ἀποζημιώσεις ἐκ παροχῆς παρανόμων ὑπερωριῶν.—Χρόνος παραγραφῆς αὐτῶν.—Πρόσθετοι ἀμοιβαὶ διὰ παροχὴν ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς καὶ νύκτας.—Χρόνος παραγραφῆς αὐτῶν.—Νόμιμος μισθὸς νυκτοφυλάκων.—Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 281 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Μεταβίβασις ὑποθέσεως εἰς τὸ Ἐφετεῖον.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου ΓΘΟΔ' ὑπῆρξεν ἄκυρος καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας φύλακος ἐργοστασίου λόγῳ μὴ καταβολῆς πλήρους τῆς ὀφειλομένης εἰς τοῦτον ἀποζημιώσεως κατὰ τὸ ἄρθρ. 16/18 Ἰουλίου 1920 (ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1955).

Δέχεται, μεταξὺ τῶν ἄλλων, τὸ Πρωτοδικεῖον ἐν ἐρημοδικίᾳ πρὸς τὰ νομολογηθέντα (Α.Π. 239/1969, εἰσηγητὴς Δ. *Χατζόπουλος* ΕΕΔ 28, 777, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί, ΕΕΔ 28, 775), ὅτι ἐπὶ ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ, ὁπότε ὑπόκειται ἡ ἐκ συμβάσεως ἀγωγή, δὲν ἀποτελεῖ στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς ἡ ἀκυρότης τῆς ἀπολύσεως, ἡ ὁποία πρέπει νὰ περιέχῃ τὰ ἐκ τῆς συμβάσεως στοιχεῖα τῆς ἀγωγῆς (περὶ τῶν ὁποίων ἴδετε καὶ Α.Π. 372/1969, εἰσηγητὴς *Δ. Μητράκος*, ΕΕΔ 28, 989).

Δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον ἐπίσης, ὅτι ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 ἀκυρότης τῆς ἀπολύσεως μισθωτοῦ εἶναι σχετική. (Ἴδετε καὶ συμφώνως Α.Π. 54/1966, εἰσηγητὴς *Δ. Κακίδης*, ΕΕΔ 25, 333, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαί, Α.Π. 202/1969, εἰσηγητὴς *Γ. Καραμάνος*, ΕΕΔ 28, 776).

Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 735/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου ΓΘΟΔ' κατ' ἔφεσιν.

Πρόεδρος ὁ κ. **Ι. Ντεγιάννης**
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Χ. Γεωργακόπουλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Ἀγγελόπουλος, Δ. Δάμης.

Φέρονται πρὸς συζήτησιν αἱ ὑπὸ κρίσιν ἀντιθετοι ἐφέσεις κατὰ τῆς (αὐ) ἀριθ. 134/1968 ἀποφάσεως τῆς κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ν. ΓΘΟΔ / 1911 δικαζούσης Εἰρηνοδίκου Λαυρίου.

Κατ' ἄρθρον 16 τοῦ νόμου ΓΘΟΔ'/1911, ἐφαρμοζομένων ἐν προκειμένῳ κατ' ἄρθρον 37 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἔφεσις κατ' ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ὡς ἄνω νόμου δικάσαντος Πρωτοδίκου συγχωρεῖται ἐντὸς ὀκταημέρου ἀπὸ τῆς καινοποιήσεως ταύτης, ἡ προθεσμία ὅμως αὕτη δὲν τρέχει κατ' ἄρθρον 193 § 2 Πολιτικῆς Δικονομίας κατὰ τοῦ καινοποιήσαντος, ἀλλὰ μόνον ἔναντι αὐτοῦ. Ὅθεν, μὴ ἐπικαλουμένων τῶν διαδίκων καινοποίησιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ δι' ἣν ἡ ἐναγομένη πρὸς τὸν ἐνάγοντα, παρέπεται, ὅτι δὲν ἤρξατο ἡ προθεσμία τῆς ἐφέσεως καὶ ὅτι αἱ νομοτέρως ἀσκηθεῖσαι ὡς ἄνω ἔφεσις ἀσκήθησαν καὶ ἐμπροθέσμως, ἀπορριπτεμένων τῶν περὶ τοὐναντίον ἰσχυρισμῶν τῆς ἐναγομένης.

Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ δικογράφου τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγῆς, ὁ ἐνάγων, ἐπικαλούμενος σύμβασιν ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, δυνάμει τῆς ὁποίας παρεῖχε τὰς ὑπηρεσίας του ὡς φύλαξ τοῦ ἐν Λαυρίῳ ἐργοστασίου τῆς ἐναγομένης ἀπὸ 20.3.1960 ἕως 21.5.1968, ὅτε ἀπελύθη ἀκύρως λόγῳ μὴ καταβολῆς αὐτῷ τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως, ἠτήσατο μεταξὺ ἄλλων, περὶ ὧν δὲν πρόκειται ἐν προκειμένῳ, τὴν ἐπιδίκασιν α) μισθῶν ὑπερημερίας του διαστήματος 28.5.1968 ἕως 10.3.1968, β) ἀποζημιώσεως λόγῳ παροχῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς ἐπὶ τετραωρον ἡμερησίως κατὰ τὸ διάστημα 20.3.1960 ἕως 30.11.1963, πλέον προσαυξήσεως 75% ἐπὶ ταύτης ἐκ δραχμῶν 13.387, γ) προσαυξήσεως 75% καὶ 25% ἀντιστοίχως λόγῳ ἀπασχολήσεώς του κατὰ Κυριακὰς καὶ νύκτας ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του μέχρι 1.7.1963 δραχμῶν 15.960. Ἡ Εἰρηνοδίκης ἐδέχθη ἐν μέρει τὴν

καὶ οὐδένα νόμιον παραβίασεν, ἡ δὲ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζουσα ἔφεσις εἶναι ἀπορριπτέα ἐν τῷ συνόλῳ της, καταδικαζομένου ἅμα τοῦ ἐκκαλοῦντος εἰς τὴν τοῦ ἐφεσιβλήτου δικαστικὴν δαπάνην τοῦ βαθμοῦ τούτου, ὡς ἐν τῷ διατακτικῷ.

Διά τό διάστημα 20.5. έως 30.8.1960 δραχμάς (ήμερ. 47,50 : 8 = 5,90 X 75% = 4,40 X 2 = 8,80 X 14 Κυριακάς =) 123. β) Διά τό διάστημα 1.9. έως 30.11.1960 δραχμάς (ημερομίσθιον 52:8 = 6,50 X 75% = 4,90 X 2 = 9,80 X 12 Κυριακάς =) 117,60, άτινα ποσά θά κατέβαλλεν ή έναγομένη είς έτερον τών αύτών μέ τόν ένάγοντα προσόντων, έγκύρως έργαζόμενον διά την έκτέλεσιν της ώς άνω έργασίας, καταστάσα ούτω κατά τα ποσά ταύτα άδικαιολογήτως πλουσιωτέρα είς βάρος της περιουσίας του. Δεχθείσα όθεν ή Εφετειδίκης ότι παραγράφησαν αί άξιώσεις τού ένάγοντος δι' έργασίαν κατά τάς Κυριακάς καί νύκτας τού διαστήματος μέχρι 1.7.1962, περιλαμβανομένων καί τών άνωτέρω, ίσφαλώς καί δέον όπως, μεταρρυθμιζομένης της έκκαλουμένης κατά τον έν μέρει βάσιμον τον λόγον έφέσεως τού ένάγοντος, δέον όπως επιδικασθώσιν αύτώ τά ώς άνω ποσά, απορριπτομένου ήδη ώς άβασίμου τού β' λόγου της έφέσεως της εναγομένης. Ρητέον ένταύθα, ότι ή προβληθείσα δήλωσις τού ένάγοντος, ή διαλαμβανομένη είς την από 21.5. 1968 εξωδικητικήν απόδειξιν, δι' ής ούτος αναγνωρίζει, ότι έχει εξοφληθή άλοσχερώς δι' άπαντα τά εκ της συμβάσεως δικαιώματά του καί ότι ούδεμίαν έχει ή διατηρεί άξίωσιν κατά της εναγομένης μεταξύ άλλων καί δι' υπερωρίας, νυκτερινήν εργασίαν καί εργασίαν κατά Κυριακάς, ήν ορθώς απεδέχετο ή εναγομένη, καί επί τη εκδοχή ότι εγίνετο επί προθέσει άφέσεως χρέους άποτελεί μέν σύμβασιν παραιτήσεως από ενοχικού δικαιώματος, έχουσα τά αποτελέσματα άφέσεως χρέους, πλην ούδεμίαν έχει έννομον συνέπειαν, ούσης άνευρου της παραιτήσεως τού εναγομένου από δικαιωμάτων αναγνωριζομένων είς αύτόν άμέσως ή εμμέσως υπό διατάξεων δημοσίας τάξεως, ώς αί άξιώσεις διά παρανόμους υπερωρίας καί εργασίαν κατά Κυριακάς καί νύκτας (Α.Π. 386/1967, ΕΕΔ 26, 891). Κατ' ακολουθίαν είναι απορριπτέος ό σχετικός πρόσθετος λόγος έφέσεως της εναγομένης.

Η άδράνεια τού ένάγοντος επί ικανόν χρόνον όπως άσκήση τά δικαιώματά του, όπως άξιούται την καταβολήν αύτώ αποζημιώσεως διά παρασχεθείσαν κατά τά έτη 1960 - 1963 παράνομον υπερωριακήν εργασίαν καί προσαυξήσεις δι' εργασίαν κατά Κυριακάς καί νύκτας τού αύτού χρονικού διαστήματος, εν συνδυασμώ προς την υπ' αύτού υπογραφείσαν την 21.5.1968 δήλωσιν ότι ούδεμίαν διατηρεί άξίωσιν κατά της εναγομένης καί ή εκ τούτων δημιουργηθείσα είς την εναγομένην πεποίθησις ότι δέν επρόκειτο ό ένάγων νά άσκήση τά ώς άνω δικαιώματα τον δέν καθιστά κατοχυρωτικήν κατ' άρθρον 281 Α.Κ. την έγερσιν της υπό κρίσιν αγωγής, μή ληστευμένης προσηκόντως υπερβάσεως τών υπό της ώς εί'ρηται διατάξεως τεθεμένων αντικειμενικών ορίων διά την άσκησιν τών δικαιωμάτων, καί είναι απορριπτέος ό σχετικός πρόσθετος λόγος έφέσεως της εναγομένης.

Κατά τάς διατάξεις τών άρθρων 785, 782 καί 774 Πολιτικής Δικονομίας, εφαρμοζομένης εν προκειμένω κατ' άρθρον 37 Εισαγωγικού Νόμου Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας, διά της άσκήσεως τού ενδίκου μέσου της έφέσεως μεταβιβάζεται ή υπόθεσις είς τό δευτεροβάθμιον δικαστήριον, όπερ κέκτηται την αύτην εξουσίαν, ώς καί τό πρωτοβάθμιον, ώς πρός τό εισαγωγικόν της δίκης έγγραφον, δυνάμενον καί άνευ προβολής ειδικού παραπόνου να εξετάση οίκοθεν τι νόμω βάσιμον της αγωγής καί την απορρίψη, εάν στερήται αύτη τών υπό τού νόμου απαιτουμένων στοιχείων, άρκεί νά αίτήται την απόρριψιν αύτης ό εκκαλών καί νά μή εκδοθή επιβλαβέστερα δι' αύτόν απόφασις άνευ αντιρρήσεως (άρθρον 779 Πολιτικής Δικονομίας) (Α.Π. 392/1966, Αρχ. Νομ. ΙΖ , σελ. 1951). Εξ έτέρου ή εκ τού άρθρου 304 Α.Κ. αγωγή άδικαιολογήτου πλουτισμού είναι επιδοθητικής φύσεως, δυναμένη νά ασκηθή, όταν ελλείπουσαν αί προϋποθέσεις της εκ της συμβάσεως αγωγής. Όθεν, της εκκαλούσης εναγομένης αίτουμένης διά της έφέσεως την απόρριψιν της αγωγής ή επί κρίσιν αγωγή, καθ' όσον δι' αύτης διώκεται, όπως υποχρεωθή ή εναγομένη είς απόδοσιν της ωφελείας, ήν άπεκόμισεν εκ της παροχής υπό τού ένάγοντος εργασίας κατά Κυριακάς καί νύκτας εντός τού νομίμου ωραρίου των κατά τό διάστημα από 1.1.1958 έως 1.7.1963, ώς καθιστάμενος αδικαιολογήτως πλουσιωτέρα είς βάρος της περιουσίας των, είναι απορριπτέα ώς μή νόμιμος, εφ' όσον ό ένάγων περί τών ώς άνω αξιώσεών των δύναται να εγείρη την εκ της συμβάσεως αγωγήν. Ταύτης απορριπτέα ώς νόμω αβάσιμος είναι ή αγωγή καθ' όσον δι' αύτης διώκεται ή επιδίκασις τών αξιώσεων τού ένάγοντος τού διαστήματος 1.7. 1962 έως 31.12.1962.

γομένης.

Έκ τῶν αὐτῶν ἀποδεικτικῶν μέσων ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐναγων κατὰ τὸ διάστημα ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του μέχρι 30.11.1960 εἰργάζετο ἐπὶ δίωρον ἡμερησίως ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, πέραν τοῦ νομίμου ὡραρίου τῶν 8 ὡρῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ π.δ. 27/6.4/7.1932). Δι' ἑκάστην τῶν ὡς ἄνω ὡρῶν ὑπερωριακῆς ἐργασίας οὗτος ἐδικαιοῦτο δραχμὸν (60 ἡμερομίσθιον, ὅπερ ἐλάμβανεν, :8) 7,50, ὡσὰς θὰ κατέβαλλεν ἡ ἐναγομένη εἰς ἕτερον μισθωτὸν ἐγκύρως ἐργαζομένων, τῶν αὐτῶν μὲ τὸν ἐνάγοντα προσόντων καὶ ἱκανότητος διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὡς ἄνω ἐργασίας, καθ' ἃ πάσαν κατάστασιν ἡ ἐναγομένη ἀδικαιολογήτως πλουσιωτέρα εἰς βάρος τῆς περιουσίας τοῦ ἐνάγοντος, ὡς καὶ προσαύξησαν 75% ἐπ' αὐτῆς κατ' ἄρθρον 8 § 2 νόμου 4020/1959, ἤτοι δραχμὰς 5,60 καὶ ἐν ὅλῳ 12,10, ἀνθ' ὧν κατέβαλλεν αὐτῷ ἡ ἐναγομένη δι' ἑκάστην ὥραν δραχμὰς 10, ὡς ἰδίᾳ ἐκ τῶν μισθοδοτικῶν καταστάσεων προκύπτει, καὶ συνεπῶς δικαιοῦται αὐτὸς (225 ἡμέραι Χ 2 = 450 ὧραι Χ 2,10 = 945). Λεχθείσα ὅθεν ἡ Εἰρηνοδίκης, ὅτι ὁ ἐνάγων ἔλαβεν ὅ,τι ἐδικαιοῦτο ἐκ τῆς ὡς ἄνω αἰτίας ἔναντι καὶ δέον ὅπως, μεταρρυθμιζομένης τῆς ἐκκαλουμένης κατὰ τὸν ἐν μέρει βάσιμον πρώτον λόγον ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος, ἐπιδικασθῇ αὐτῷ τὸ ὡς ἄνω ποσόν.

ΑΙ ὡς ἄνω ἀξιώσεις τοῦ ἐνάγοντος ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ λόγῳ παροχῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ὅσον καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ ν.δ. 4020/1959, μὴ ἀμοιβομένου μισθοῦ ἢ περαιτέρω παροχῆς, δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 250 Α.Κ. ὁριζομένην δετῆ παραγραφήν, ἀλλὰ εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 249 Α.Κ. ὁριζομένην γενικὴν εἰκοσαετῆ τοιαύτην (Α.Π. 286/1967, Α.Ε.Ν. 23, 589). Κατ' ἀκολουθίαν αὐτῶν γεννηθεῖσα ἐν ἔτει 1960, δὲν ὑπέκειντο εἰς παραγραφήν, ὡς ἀβασίμως ἰσχυρίζεται ἡ ἐναγομένη, καὶ εἶναι ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου πρόσθετος λόγος ἐφέσεως αὐτῆς.

Κατὰ τὴν ὑ.ἀ. 8900/1948, ὡς συνεπληρώθη ὑπὸ τῆς 25825/1951 ὁμοίας, εἰς τοὺς μισθωτούς, τοὺς ἀπασχολουμένους ἐπτοεπτῶς κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς κατὰ νόμον ἐξαιρετέας ἑορτάς, παρέχεται προσθέτως ἀμοιβή, ἀνερχομένη εἰς 75% τοῦ νομίμου μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου των. Κατὰ δὲ τὴν 18310/1946 ὁμοίαν εἰς τοὺς κατὰ τὴν νύκτα ἀπασχολουμένους μισθωτοὺς παρέχεται προσαύξησις 25% ἐπὶ τοῦ νομίμου μισθοῦ των. Αἱ ἀξιώσεις τῶν μισθωτῶν διὰ τὰς ὡς ἀνω προσθέτους ἀμοιβὰς καὶ ἀξιώσεις ἐκ μισθῶν ὑπόκεινται εἰς τὴν πεντατῆ παραγραφὴν τοῦ ἄρθρου 250 Α.Κ. (Α.Π. 635/1964, ΕΕΔ 24, 211). Εἰς ἣν περίπτωσιν ὅμως ἡ ἐργασία κατὰ Κυριακὰς καὶ νύκτας παρεσχέθη καθ' ὑπερωρίαν παράνομον, ἤτοι ἀκόμη, ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται τὰς ὡς ἄνω προσαυξήσεις ὡς ἀποζημίωσιν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, καθ' ὅσον ὁ ἐργοδότης ὠφελήθη, μὴ ἀπασχολήσας ἄλλους μισθωτούς, εἰς οὓς θὰ κατέβαλλε τὰς ὡς ἄνω προσθέτους ἀμοιβάς (Α.Π. 442/1964, Δ.Ε.Ν. 20, 568), ὁπότε ἡ ἀξίωσις τοῦ ὑποκειται κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτιθέμενα εἰς τὴν 20ετῆ παραγραφὴν τοῦ ἄρθρου 249 Α.Κ. Ὅθεν αἱ ἀξιώσεις τοῦ ἐνάγοντος δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς (ἡ ἀπασχόλησις τοῦ ἐπετρέπετο κατ' ἄρθρον 2 § 3 π. δ/τος 8/14.3.1930) καὶ νύκτας τοῦ διαστήματος μέχρι 31.12.1962, καθ' ὃ μέρος ἡ ἐργασία παρεσχέθη ἐντὸς τοῦ νομίμου ὡραρίου του ἐπέκειναν εἰς τὴν παροχὴν αὐτήν, καθ' ὃ μέρος ὅμως παρεσχέθη καθ' ὑπερωρίαν παράνομον δὲν παρεγράφησαν. Κατὰ τὸ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντα ὁ ἐνάγων ἀπησχολήθη ὑπερωριακῶς κατὰ τὸ διάστημα 20.3.1960 μέχρι 30.11.1960 καὶ δὴ ἐπὶ δίωρον ἡμερησίως, μετὰ ταῦτα δὲ εἰργάζετο ἐπὶ ὡρῶν, ἤτοι ἐγκύρως. Διὰ τὸ διάστημα ὅμως μέχρι 30.8.1960 δὲν δικαιοῦται ἀποζημίωσιν διὰ τὴν νυκτερινὴν ἐργασίαν, ἣν παρέσχε, διότι εἰς αὐτόν, ἀπασχολούμενον ἀποκλειστικῶς κατὰ τὸ ὡς ἄνω διάστημα ἐς νυκτοφύλακα, κατεβάλλετο ἡμερομίσθιον 60 δραχμῶν, ἤτοι πλέον τοῦ νομίμου, προσηυξημένον κατὰ 25% (ἡμερομισθίων ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας 28.8.1958 δραχμαὶ 47,50 πλέον 11,90 ἴσον 59,40), ὅπερ θὰ κατέβαλλεν εἰς ἕτερον ἐγκύρως ἐργαζομενον νυκτοφύλακα (ὑ.ἀ. 27017/1953, Α.Π. 97/1965, Δ.Ε.Ν. 21, 259) καὶ συνεπῶς οὐδεμίαν ὠφέλειαν ἀπεκόμισεν ἐκ τῆς ἐργασίας του ἡ ἐναγομένη, μὴ καταστᾶσα ἀδικαιολογήτως πλουσιωτέρα. Ἀπὸ τῆς 1.9.1960 καὶ ἐντεῦθεν ὅμως μέχρι 30.11.1960, ὅτε ἔδει νὰ καταβάλῃ εἰς ἕτερον ἐγκύρως ἐργαζόμενον διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἄνω ἐργασίας τῶν αὐτῶν μὲ τὸν ἐνάγοντα προσόντων καὶ ἱκανότητος δραχμὰς 60 (59 ἡμερομίσθιον ὑ.ἀ. 58200/1960 σὺν 25% προσαύξησις ἴσον 13) καὶ συνεπῶς κατέστη ἀδικαιολογήτως πλουσιωτέρα εἰς βάρος τοῦ ἐνάγοντος δι' ἕκαστον δίωρον (νυκτερινῆς) ἐργασίας, καθ' ἣ ἀπησχολεῖτο ἀκόμη ὁ Χ 2/8 ἴσον 1,25 δραχμὰς καὶ δι' 30 ἡμέρας κατὰ 112,50 δραχμάς.

Πρωτίστως ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων διὰ τὴν παρασχεθεῖσαν κατὰ τὸ αὐτὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα (20.3 ἕως 30.11.1960) ἐργασίαν του κατὰ Κυριακὰς δὲν ἐλάμβανε προσαύξησιν 75% καὶ συνεπῶς διὰ τὴν δίωρον παράνομον κατὰ Κυριακὴν ὑπερωριακὴν ἐργασίαν του δικαιοῦται ὡ

ναντι συμπεφωνημένου μισθοῦ, ἡν ἐργασίαν του δέον νὰ παρέχῃ διαρκῶς καθ' ὅλον τὸν χρόνον τῆς μισθώσεως, ἐὰν οὗτος εἶναι ὡρισμένος, ἄλλως μέχρι τῆς νομίμου καταγγελίας αὐτῆς, ἀσχέτως δὲ τοῦ ἔργου, ὅπερ θὰ ἐκπληρώσῃ δι' αὐτῆς κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον. Ἀντιθέτως, ἐὰν τις ἀναλαμβάνῃ νὰ κατασκευάσῃ ἢ φέρῃ εἰς πέρας καὶ παραδώσῃ ὡρισμένον ἔργον, ἀποτελοῦν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐργασίας του, ἀδιαφόρως τοῦ χρόνου, ὅστις θὰ χρειασθῇ διὰ τοῦτο, κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἔργου νὰ μὴ δεσμεύεται πλέον ἐναντι τοῦ μισθωτοῦ, ληγούσης τῆς μεταξὺ αὐτῶν συμβάσεως, πρόκειται περὶ συμβάσεως μισθώσεως ἔργου (*Καυκᾶ*, Ἐνοχικὸν Δίκαιον, ὑπ' ἄρθρον 648 § 2, *Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 25 ἑπ., *Καποδίστριας*, ἐν ΕρμΑΚ, §§ 89 ἕως 95, *Ζέπου*, Ἐνοχ. Δίκ., τόμ. Β' § 11, 1, σελ. 317, ἔκδ. 1948, *Ἀποστολίδου*, Ἐνοχ. Δίκ., ἄρθρον 648 § 5, Α.Π. 58/1963, ΝοΒ 11, σελ. 736, Α.Π. 430/1960, ΝοΒ 9, σελ. 62, Α.Π. 470/1954, ΝοΒ 11, σελ. 1032, Γνωμοδότησις Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους 1204/1968, Δ.Ε.Ν., ἔτος 1969, σελ. 40). Ἕτερον διακριτικὸν γνώρισμα μεταξὺ τῶν δύο τούτων συμβάσεων εἶναι, ὅτι ἐπὶ μὲν τῆς συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας ὁ ἐκμισθωτής, ἵνα, ὡς ἀπαιτεῖ τὸ ἄρθρον 652 Α.Κ., ἐκτελέσῃ μετ' ἐπιμελείας καὶ προσοχῆς τὴν ἀναληφθεῖσαν παρ' αὐτοῦ ἐργασίαν, πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ συμμορφοῦται ἀκριβῶς πρὸς τὰς ὁδηγίας καὶ ἐντολὰς τοῦ κυρίου ἢ τοῦ νομίμου ἀντιπροσώπου του, διατελῶν οὕτω πρὸς αὐτὸν εἰς σχέσιν ἐξηρτήσεως, ἐνῷ ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἔργου ὁ ἐργολάβος, ὑποχρεούμενος εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου καὶ παράδοσιν αὐτοῦ εἰς τὸν ἐργοδότην, φέρων δὲ ἅμα καὶ τὸν κίνδυνον αὐτοῦ μέχρι τῆς παραδόσεώς του (698 Α.Κ.), δὲν ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ συμμορφοῦται πρὸς τὰς ὁδηγίας ἢ συμβουλὰς τοῦ ἐργοδότου, εὐθυνόμενος ἔναντι αὐτοῦ διὰ τὰ τυχὸν ὑφιστάμενα ἐλαττώματα τοῦ ἔργου (ἄρθρα 688 - 691 Α.Κ.) (*Καυκᾶ*, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 428 - 429, *Ἀποστολίδου*, Ἐνοχ. Δίκ., ἔνθ' ἀνωτ.). Ἐπὶ πλέον ἐπὶ μισθώσεως ἔργου ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ἔργου δέον νὰ ἐπιτυγχάνεται διὰ μόνης τῆς προσωπικῆς ἢ δι' ὑποκαταστάτου καὶ βοηθοῦ ἐργασίας τοῦ ἐργολάβου. Ὅθεν, ἐὰν ἡ παροχὴ τῆς ἐργασίας ἀποβλέπῃ μὲν εἰς ὡρισμένον ἀποτέλεσμα, ἡ ἐπίτευξις ὅμως τούτου κεῖται ἐντὸς τῆς ἐξουσίας καὶ τῆς δυνάμεως τοῦ τὴν ἐργασίαν παρέχοντος, ὅστις ἀναλαμβάνει οὐχὶ νὰ παράσχῃ τὸ ἀποτέλεσμα, ἀλλ' ἁπλῶς νὰ πράξῃ τὸ καθ' ἑαυτόν, ὥστε νὰ διευκολυνθῇ ἡ ἐπίτευξις τοῦ ἀποτελέσματος, πρόκειται μίσθωσις ἐργασίας καὶ οὐχὶ μίσθωσις ἔργου, διότι παρέχεται κυρίως ἐργασία καὶ οὐχὶ ἀποτέλεσμα (*Καποδίστριας*, ἐν ΕρμΑΚ, ἔνθ' ἀνωτ., § 97). Οὕτως ὁ ἀναλαμβάνων διὰ συμφωνίας ἐπ' ἀμοιβῇ ὡς ποιμὴν τὴν βόσκησιν ἐφ' ὡρισμένον χρόνον τοῦ ποιμνίου ἑτέρου ὑπάσχεται νὰ πράξῃ τὸ καθ' ἑαυτόν, δηλαδὴ νὰ παράσχῃ ἐργασίαν ὡς τοιαύτην, ἀλλὰ δὲν ὑπάσχεται, διότι δὲν ἔχει ἐξουσίαν καὶ τὴν δύναμιν νὰ ὑποσχεθῇ ὡρισμένον ἀποτέλεσμα. Εἶναι δὲ σημαντικώταται αἱ πρακτικαὶ συνέπειαι ἐκ τοῦ χαρακτηρισμοῦ τῆς συμβάσεως ὡς τοιαύτης μισθώσεως ἐργασίας ἢ μισθώσεως ἔργου. Οὕτως ἅπαντες οἱ νόμοι, οἱ προβλέποντες τὴν προστασίαν τοῦ μισθοῦ τοῦ ἐργαζομένου, ὡς καὶ τὸ διάταγμα τῆς 1.8.1920 «περὶ κωδικοποιήσεως τοῦ νόμου ΓΞΟΔ' περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ τῶν ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν» (ἰσχύον πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Νέου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας), ἔχουν ἐφαρμογὴν μόνον ἐπὶ μισθώσεως ἐργασίας, οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ συμβάσεως μισθώσεως ἔργου (*Καυκᾶς*, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 426, *Καποδίστριας*, ἔνθ' ἀνωτ. § 103).

Ἐβεβαιώθησαν (οὐ μήν, ἀλλὰ καὶ ἀπεδείχθησαν) κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τὰ ἑξῆς πραγματικὰ περιστατικά : Τὴν 12ην Νοεμβρίου 1967 συνήφθη μεταξὺ τῶν διαδίκων συμφωνία, δι' ἧς ὁ ἐνάγων (ἐφεσίβλητος) ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν ἔναντι τοῦ ἐναγομένου (ἐκκαλοῦντος) ὅπως προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του ὡς ποιμένος διὰ τὴν βόσκησιν τοῦ ἐξ 131 προβάτων ποιμνίου τοῦ τελευταίου, ἐπὶ χρονικὸν διάστημα ἑνὸς ἔτους, ἀντὶ συμφωνηθέντος ἀνταλλάγματος (ἀμοιβῆς) δραχμῶν 1000 μηνιαίως, προστιθεμένων εἰς τὴν ἀμοιβὴν ταύτην ἐξόδων διατροφῆς του, ἐνδύσεως, ὑποδήσεως καὶ παροχῆς κλινοσκεπασμάτων καὶ ὑπὸ τὸν πρόσθετον ὅρον, ὅτι ὁ ἐναγόμενος θὰ ἐπεβαρύνετο ἐπὶ πλέον μὲ τὰ ἔξοδα τροφῆς (ζωοτροφῶν κ.λ.π.) τῶν 20 προβάτων τοῦ ἐνάγοντος, τὰ ὁποῖα οὗτος θὰ ἔσωζε καὶ θὰ ἔβοσκε μετὰ τῶν ζώων τοῦ ἐναγομένου, ὅτι εἰς ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως ταύτης πράγματι ὁ ἐνάγων παρέσχε τὰς εἰρημένας ὑπηρεσίας του συνεχῶς ἀπὸ 12:

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΙΑΚΡΙΣΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΞΗΡΤΗΜΕΝΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΣΕΩΣ ΕΡΓΟΥ

Άξιώσεις μισθωτῶν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν

Μὴ ἀναγκαία ἡ κατάθεσις παραβόλου ἐφέσεως ὑπὸ τὸ καθεστὼς τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.—Ἐκδίκασις ἐφέσεως ἐπὶ ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων κατὰ τὰς προϋφισταμένας περὶ ἐργατικῆς διαδικασίας διατάξεις τοῦ Νόμου ΓΞΟΔ' — Διάκρισις συμβάσεως περὶ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀπὸ συμβάσεως μισθώσεως ἔργου.—Ἐκδίκασις τῶν ἐκ συμβάσεως περὶ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀξιώσεων κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Ὑπὸ τὴν γενικὴν ἀρχήν, ὅτι οἱ ἐργατικοὶ νόμοι καὶ ἡ εἰδικὴ περὶ ἐργατικῶν διαφορῶν διαδικασία (ἤτοι ἄρθρον 691 ἐπ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας) ἐφαρμόζονται ἐπὶ συμβάσεων περὶ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας (ἐκόμην καὶ ἡ ἀσφαλιστικὴ ρυθμισία, ὅπου αὕτη ἀναφέρεται εἰς ἀσφάλισιν μισθωτῶν, ἴδετε Σ.Ε. 1336/1969, εἰσηγητής *Γ. Παναγιωτόπουλος*, ΕΕΔ 28, 1126, ἔνθα αἱ σημειώσεις μας καὶ λοιπαί), ἐνδιαφέρει ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου ΓΞΟΔ' Πρωτοδικείου Ἔβρου περὶ τῆς διακρίσεως τῆς συμβάσεως περὶ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀπὸ τῆς τοιαύτης μισθώσεως ἔργου. (Ἴδετε διὰ τὸ θέμα καὶ *Γ. Καποδίστριον*, Ἐρμ.Κ., ὑπ' ἄρθρον 648, ἀριθ. 89 ἐπ., Α.Π. 371/1966, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 25, 977, ἔνθα αἱ σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Ὑπὸ τὰ ἀποδειχθέντα πραγματικὰ περιστατικὰ δὲν δύναται νὰ διαφισβητηθῇ, ὅτι ὑπῆρξε σύμβασις περὶ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας, ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, καὶ νομίμως ἐξεδικάσθη ἡ διαφορὰ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΞΟΔ', ὡς αὕτη ἐφαρμόζεται καὶ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας (ἄρθρον 691 ἐπ.). (Ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 27, 1520, ἔνθα καὶ παράθεσις προπαρασκευαστικῶν ἐργασιῶν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας).

Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου Ἔβρου 20/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος καὶ Εἰσηγητὴς ὁ κ. **Παυσ. Λαμνίδης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Ὀρφανός, Λ. Κωνσταντόπουλος

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1968 ἀποφάσεως τοῦ παρὰ τῷ Πρωτοδικείῳ Ἔβρου ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΞΟΔ' ἐκδικαζομένων ἐργατικῶν διαφορῶν νομίμως ὁρισθέντος Ἐργατοδίκου, νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα, τύποις δεκτὴ καθίσταται καὶ ἐρευνητέα κατ' οὐσίαν, ὡς ἐκ περισσοῦ καταβληθέντος καὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 17/1968 τριπλοτύπου παραβόλου ἐφέσεως, καίτοι ἤδη ὑπὸ τὸ καθεστὼς τοῦ Κώδικος τῆς Νέας Πολιτικῆς Δικονομίας δὲν ἀπαιτεῖται τοιοῦτον (σχετ. ἄρθρα 512 - 517 καὶ 529 - 555). Εἰρήσθω, ὅτι ἡ παροῦσα διαφορὰ εἶναι ἐκδικαστέα κατὰ τὰς καταργουμένας διατάξεις τοῦ νόμου ΓΞΟΔ' «περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν» συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 37 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας (16.9.1968) ἦτο αὕτη ἐκκρεμὴς ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῶν σχετικῶν διατάξεων (ἄρθρα 156, 475 ἐδ. 1, 553 ἐδ. 2 καὶ 575) τῆς προϊσχυούσης Πολιτικῆς Δικονομίας (*Σταυροπούλου*, Ἑρμηνεία Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἄρθρον 224/1) καὶ ἁρμοδίως εἰσήχθη ἐνώπιον τοῦ (καταργηθέντος ἤδη) Πρωτοδικείου Ἔβρου, ὅπερ ἐξακολουθεῖ νὰ παραμένῃ ἁρμόδιον διὰ τὸ ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ προγενεστέρου δικαίου ἀσκηθὲν ὧδε ἔνδικον μέσον τῆς ἐφέσεως, κατ' ἄρθρον 9 § 2 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας (*Κ. Μπέη*, Ἡ συνέχισις τῶν ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων § 15, σελ. 49, 50).

Ὁ χαρακτὴρ τῆς συμβάσεως ἐν ἑκάστῃ συγκεκριμένῃ περιπτώσει ὡς συμβάσεως ἐργασίας ἢ τοιαύτης μισθώσεως ἔργου κρίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπὸ τῶν ἄρθρων 648 καὶ 652 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀφ' ἑνός, καὶ τοῦ ἄρθρου 681 Α.Κ., ἀφ' ἑτέρου, καθοριζομένων κριτηρίων. Κατὰ ταῦτα σύμβασις μισθώσεως ἐργασίας ὑφίσταται, ὅταν τὸ ἓν μέρος (ἐκμισθωτὴς) ὑπόσχεται νὰ παράσχῃ εἰς τὸ ἕτερον (μισθωτὴν) ἐφ' ὡρισμένον ἢ ἀόριστον χρόνον τὴν ἐργασίαν του, ἔ-

4623/1968, εἰσηγητής Ν. *Καβαλλιέρος*, ΕΕΔ 27, 933, ἔνθα σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί). (Περὶ τῆς ἀποτιμήσεως ταύτων εἰς χρῆμα, ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 28, 938).

Ἡ παροχὴ αὕτη, συγκαταλεγομένη μεταξὺ τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ, συνυπολογίζεται καὶ εἰς τὰ δῶρα μισθῶν κατὰ τὰς ἑορτὰς τῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα κατὰ τὰ νομολογηθέντα (Α.Π. 573/1966, εἰσηγητὴς *Κ. Χουζδάκης*, ΕΕΔ 26, 20, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 2554/1967, εἰσηγητὴς *Ἀθ. Πούλος*, ΕΕΔ 27, 297).

Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 3249/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου ΓΞΟΔ΄ κατ' ἔφεσιν

Προεδρεύων ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ι. Γρίβας**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Παν. Θεοδωρόπουλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀνδρ. Λαμπρόπουλος, Β. Βασιλείου

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2845/1968 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΞΟΔ΄/1911 δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα, ἁρμοδίως φέρεται πρὸς συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου, κατὰ τὰς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 37 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ 16 τοῦ μνησθέντος νόμου, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ἐκκρεμοῦς κατὰ τὴν Εἰσαγωγὴν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας δίκης (Α.Π. 169/1969, ΕΕΔ 28, 641), τύποις δεκτὴ καθίσταται καὶ ἐρευνητέα ἀπαδαίνει κατ' οὐσίαν.

Διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγῆς ἡ ἐναγομένη (ἐκκαλοῦσα), ἐπικαλουμένη σύμβασιν ἐξηρτημένης ἐργασίας, δυνάμει τῆς ὁποίας αὕτη κατὰ τὸ ἀπὸ 26.11.1964—6.4.1967 χρονικὸν διάστημα παρεσχε τὰς ὑπηρεσίας της εἰς τὴν ἐναγομένην, διατηροῦσαν ἐπιχείρησιν κατασκευῆς ουσσωρευτῶν ξηρῶν στοιχείων, ὡς ἐργάτρια, ἠτήσατο τὴν ἐπιδίκασιν εἰς αὐτὴν τῶν ἐν αὐτῇ ποσῶν, ἀντιστοιχούντων εἰς τὴν ἀποζημίωσίν της, λόγῳ μὴ παροχῆς κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιβαλλομένης ποσότητος ½ ὀκᾶς ἢ 650 γραμμαρίων γάλακτος, συνισταμένης τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης εἰς τὴν ἰσόποσον ἀξίαν τῆς μὴ χορηγηθείσης διὰ τὰ ἐν αὐτῇ ἡμερομίσθια κλπ. ἐν λόγῳ ποσότητος γάλακτος. Κατὰ τῆς ἀπορριψάσης τὴν ἐν λόγῳ ἀγωγὴν ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, κριθέντος παρ' αὐτῆς ὅτι προϋπόθεσις χορηγήσεως τῆς ἐν λόγῳ παροχῆς εἶναι ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργαζομένου παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ ἀνθυγιεινὰς συνθήκας, παραπονεῖται ἡ ἐνάγουσα (ἐκκαλοῦσα) διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, ἰσχυριζομένη, ὅτι ἡ ἐν λόγῳ παροχὴ δίδεται καὶ ὅταν ἡ ἐργασία τοῦ δικαιούχου δὲν εἶναι ἀνθυγιεινή.

Ἐν τῇ ἀγομένῃ πρὸς κρίσιν ἐν προκειμένῳ διαφορᾷ ἐφαρμογὴν κατ' ἀρχὴν ἔχουσιν αἱ κάτωθι παρατιθέμεναι συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας καὶ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, διὰ τῶν ἀκολούθων διατάξεων τῶν ὁποίων ὡρίσθησαν τὰ ἑξῆς: Α) Διὰ τῆς παραγράφου 9 τῆς ἀπὸ 28.2.1940 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (Δ.Ε.Ν. 1947, 511), δι' ἧς, ὡς ἐν αὐτῇ ὁρίζεται, ἐκωδικοποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν ἅπασαι αἱ ἀφορῶσαι τὰ καταστήματα καὶ ἐπιχειρήσεις (πλὴν βιομηχανικῶν ἐργοστασίων καὶ ἠλεκτροπαραγωγῆς) πάσης μορφῆς φύσεως, μηδὲ τῶν ἀτμοπλοϊκῶν ἐξαιρουμένων, διατάξεις τῶν μέχρι τότε ἰσχυουσῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας τῆς 22.12.1936 τῶν μαθητευομένων ἠλεκτρολόγων, τῆς 10.3.1937 τῶν ἠλεκτρολόγων καὶ τῆς 28.8.1937 τῶν ἠλεκτρικῶν ἐργοστασίων θεσπίζεται, ὅτι «εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς ἐργοστήρια αὐτοτελῆ ἢ μή, ἔνθα γίνεται πλήρωσις, κατασκευὴ καὶ ἐπισκευὴ συσσωρευτῶν (μπαταριῶν), τεχνίτας, βοηθοὺς καὶ μαθητευομένους, θὰ χορηγῆται ἐκ μέρους τῶν ἐργοδοτῶν ἡμίσεια ὀκὰ γάλακτος ἡμερησίως, χειρόκτια καὶ ὑποδήματα (μπότες) ἐξ ἐλαστικοῦ. Β) Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 17/1961 ἀποφάσεως διαιτησίας τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν (Δ.Ε.Ν. 17, σελ. 574), δι' ἧς καθωρίσθησαν τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν ἡμερομισθίων τῶν εἰς τὰ καθ' ἅπασαν τὴν χώραν ἐργοστάσια, ἐργαστήρια καὶ συνεργεῖα κατασκευῆς καὶ ἐπισκευῆς ὑγρῶν καὶ ξηρῶν συσσωρευτῶν (μπαταριῶν - ξηρῶν ἠλεκτρικῶν στηλῶν) ἀπασχολουμένων ἐργατοτεχνιτῶν, ὡρίσθη μεταξὺ τῶν ἄλλων 1) «ὅτι ἀπὸ 1.5.1961 εἰς τοὺς ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐργαζομένους εἰς τὴν κατασκευὴν ὑγρῶν συσσωρευτῶν χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 10 % ἐπὶ τῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων. Τῆς παροχῆς τοῦ ἐπιδόματος τούτου ἐξαιροῦνται α) οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς ἐπισκευὰς συσσωρευτῶν (μπαταριῶν) ἐντὸς συνεργείων αὐτοκινήτων ἢ ἐντὸς βιοτεχνικῶν ἐργαστηρίων,

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΠΑΡΟΧΑΙ ΕΙΣ ΕΙΔΟΣ ΠΡΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ ΕΚ ΛΟΓΩΝ ΥΓΙΕΙΝΗΣ

Ἀποζημίωσις παρὰ τοῦ ἐργοδότου διὰ μὴ παροχὴν αὐτοῦ

Παροχὴ καθ' ἡμέραν γάλακτος εἰς ἐργαζομένους εἰς ἐπιχειρήσεις κατασκευῆς συσσωρευτῶν ξηρῶν στοιχείων.—Χορηγήσεις χάριν καὶ ἕνεκεν τῆς ἐργασίας καὶ δι' αὐτήν καὶ ὄχι πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τῆς ἐπιχειρήσεως.— Χαρακτὴρ ὡς μισθοῦ καὶ συνυπολογισμὸς τόσον εἰς τὰ χορηγούμενα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Πάσχα καὶ Χριστουγέννων δῶρα, ὅσον καὶ εἰς τὰς ἀποδοχὰς κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κατὰ τὸν Α.Ν. 539/1945 ἀδείας.—Ἀποτίμησις τῆς παροχῆς εἰς χρῆμα.— Δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἐπὶ μὴ χορηγήσεως τῆς παροχῆς.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 25 τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 207 ἐπ.) προκειμένου περὶ ἀποδοχῶν εἰς εἶδος, προβλεπομένων ὑπὸ συλλογικῆς ἢ ἀτομικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἢ ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν μισθωτὸν τὸ εἰς χρῆμα ἀντίτιμον αὐτοῦ, ἐξαιρουμένων τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς αἱ εἰς εἶδος παροχαὶ ἐπιβάλλονται ἐκ λόγων ὑγιεινῆς ἢ ἀσφαλείας τῶν μισθωτῶν.

Ἡ παροχή, περὶ τῆς ὁποίας ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἧς ἔφεσιν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ'ΘΔ', ἐπιβάλλεται ἐκ λόγων ὑγιεινῆς, ἐφ' ὅσον δὲν ἐχορηγήθη ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου γεννᾶται ὑπὲρ τοῦ μισθωτοῦ δικαίωμα ἀποζημιώσεως κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου, ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον. (Ἴδετε καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν

11.1967 μέχρι 13.3.1968 καὶ δὴ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν, παρακολούθησιν καὶ κατὰ τὰς ὁδηγίας τοῦ ἐναγομένου, διὰ τὴν ἐπιμελῆ ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας. Ὅτι τὴν 13ην Μαρτίου 1968, ἕνεκα ἀναφυείσης μεταξὺ τῶν διαδίκων ἔριδος, ὁ ἐνάγων ἀπεχώρησε καὶ οὕτω, λυθείσης τῆς συμβάσεως, ἐματαιώθη ἡ περαιτέρω ἐκτέλεσις αὐτῆς. Ὅτι ἐναντὶ τῆς ἀμοιβῆς του, συμπεσουμένης εἰς τὸ ποσὸν δραχμῶν 4.000 (1000 Χ 4) ὁ ἐνάγων ἔλαβε μόνον δραχμὰς 500, δικαιούμενος εἰσέτι ποσὸν δραχμῶν 3.500. Ἐκ τῶν ἐκτιθεμένων ἀνωτέρω περιστατικῶν σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ ἔνδικος σύμβασις εἶχε χαρακτῆρα συμβάσεως ἐργασίας καὶ δὴ τοιαύτης παροχῆς (στενῶς) ἐξηρτημένης ἐργασίας ἐναντὶ μισθοῦ. Ὀρθῶς, ὅθεν, καὶ ἁρμοδίως ὁ πρωτοβαθμίως δικάσας δικαστὴς ἐπελήφθη τῆς ἐκδικάσεως τῆς ἀγωγῆς συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ρηθέντος κωδικοποιηθέντος νόμου Γ'ΘΔ', ὡς ἰσχύει τροποποιηθείς (Α.Π. 435/1962, ΕΕΔ 21, 1034, Α.Π. 679/1965, ΕΕΔ 21, 157) καὶ, δεχθεὶς ταύτην ὡς νόμῳ καὶ οὐσίᾳ βάσιμον, ἐπεδίκασε τὸ ἀνωτέρω ποσὸν δραχμῶν 3.500. Ἑπομένως ἀμφότεροι οἱ λόγοι τῆς ἐφέσεως, συνιστάμενοι, ὁ πρῶτος εἰς τὸν ἰσχυρισμόν, ὅτι δὲν ὑπόκειται σύμβασις ἐργασίας, ἀλλὰ τοιαύτη μισθώσεως ἔργου καὶ ὅτι ἑπομένως ἔδει ὅπως ὁ πρωτοδίκως δικάσας δικαστὴς κηρύξῃ ἑαυτὸν ἀναρμόδιον καὶ ὁ δεύτερος, δι' οὗ ἐμμέσως προβάλλεται, ὅτι τὸ πρωτοβάθμιον δικαστήριον ἐσφαλμένως ἐξετίμησε τὰς ἀποδείξεις, ἐλέγχονται ἀπορριπτέοι, ὡς ἀβάσιμοι.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ ἔφεσις.

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 542 ἐπ. τοῦ ἀπὸ 16 Σεπτεμβρίου 1968 ἰσχύοντος Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας προκύπτει σαφῶς, ὅτι διὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἐφέσεως δὲν ἀπαιτεῖται ἡ κατάθεσις παραβόλου, αἱ διατάξεις δὲ αὗται ἔχουν ἐφαρμογήν, κατὰ τὸ ἄρθρον 25 § 3 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ εἰρημένου Κώδικος, καὶ ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς αὐτοῦ ἀσκηθεισῶν ἐφέσεων (**Κ. Μπέης**, Συνέχισις ἐκκρεμῶν δικῶν § 5 σελ. 52, πρβλ. Α.Π. 423/1968, ΝοΒ 16, σελ. 1054). Ἑπομένως δέον νὰ ἐπιστραφῇ εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα τὸ ἐκ προνοίας καταβληθὲν παράβολον διὰ τὴν συζήτησιν τῆς περὶ ἧς πρόκειται ἐφέσεως, χωρήσασαν ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τοῦ εἰρημένου Κώδικος.

έργάζωνται ὑπό ἀνθυγιεινας ἤ μή συνθήκας. Διότι διά τούς τελευταίους, δι' ἄλλης διατάξεως παρέχεται τοιλάχιστον ἀπό 1.5.1961 ἐπίδομα ὑπό τάς ἐκτεθείσας προϋποθέσεις ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 10% ἐπί τῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων, οὗτοι δέ προδήλως δικαιοῦνται καί τῆς εἰς εἶδος ρηθείσης παροχῆς, ἐνῷ οἱ πρῶτοι μόνον τῆς τελευταίας καί οὐχί τοῦ ἐπιδόματος. Β) Ὅτι τῆς ἐν λόγῳ ἐξ 650 γραμμαρίων γάλακτος παροχῆς δικαιοῦνται, κατά τήν σαφῆ ἔννοιαν τῶν ἄνω διατάξεων, οἱ ἐργαζόμενοι οὐχί μόνον εἰς ἐργαστήρια, ἔνθα γίνεται πλήρωσις, κατασκευή καί ἐπισκευή συσσωρευτῶν, ὡς ἐργάται, τεχνῖται, βοηθοί κ.λ.π., ἀλλά καί εἰς τά ἐργοστάσια, ὡς περί τούτου ἐμμέσως, πλήν σαφῶς, προκύπτει ἐκ τῶν ὑπ' ἀριθ. 17/1961, 21/1964, 8/1966, 33/1968 διαιτητικῶν ἀποφάσεων καί τῆς ἀπό 14.4.1964 συλλογικῆς συμβάσεως (Πρωτ. Ἀθ. 25532/1967). Γ) Ὅτι τῆς ἐν λόγῳ παροχῆς δικαιοῦνται ἐπίσης πάντες οἱ ἐργάται, τεχνῖται κλπ., οἱ ἐργαζόμενοι εἰς ἐργοστάσια ἤ ἐργαστήρια, ἔνθα γίνεται πλήρωσις, κατασκευή καί ἐπισκευή συσσωρευτῶν, ἀνεξαρτήτως ἐάν πρόκειται περί ὑγρῶν ἤ ξηρῶν τοιούτων, τοῦ νομοθέτου μή ποιουμένου διάκρισιν ἰδίᾳ ἐν τῇ παραγράφῳ 9 τῆς ἀπό 28.2.1940 συλλογικῆς συμβάσεως, ἀλλ' ἀντιθέτως γενικῶς ἐκφραζομένου ἐν αὐτῇ. Εἰρήσθω, ὅτι ἡ ρηθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 17/1961 διαιτητική ἀπόφασις διαλαμβάνει περί τῶν ἐργαζομένων εἰς τήν πλήρωσιν κλπ. ὑγρῶν καί ξηρῶν συσσωρευτῶν, τό αὐτό δέ πράττει καί ἡ ὑπ' ἀριθ. 35/1968 τοιαύτη. Ἐκ τοῦ ὅτι δέ ἡ ἀπό 14.4.1964 συλλογική σύμβασις, ἡ ὑπ' ἀριθ. 21/1964 διαιτητική ἀπόφασις καί ἡ ὑπ' ἀριθ. 8/1966 τοιαύτη διαλαμβάνουσιν, ἡ μέν πρώτη περί τῶν ἐργαζομένων εἰς τήν πλήρωσιν κλπ. τῶν ξηρῶν συσσωρευτῶν, αἱ δέ τελευταῖαι περί τῶν τοιούτων εἰς τήν πλήρωσιν κλπ. τῶν ὑγρῶν συσσωρευτῶν, δέν συνάγεται, ὅτι τῆς ἐν λόγῳ παροχῆς δικαιοῦνται μόνον οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τήν πλήρωσιν κλπ. ὑγρῶν συσσωρευτῶν, ἐφ' ὅσον ἅπασαι παραπέμπουσιν εἰς τήν ὑπ' ἀριθ. 17/1961 διαιτητικήν ἀπόφασιν, ἥτις διαλαμβάνει περί ἀμφοτέρων, αὕτη δέ παραπέμπει εἰς τήν ἀπό 28.2.1940 συλλογικήν σύμβασιν, ἥτις, ὡς ἐλέχθη, δέν ποιεῖται διάκρισιν μεταξύ ἐργαζομένων εἰς τήν ἐπισκευήν κλπ. ὑγρῶν συσσωρευτῶν καί τῶν τοιούτων εἰς τήν πλήρωσιν κλπ. τῶν ξηρῶν (Πρωτ. Ἀθ. 279/1969, 25532/1967).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθησαν, κατά τήν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου, τά κάτωθι: Ἡ ἐνάγουσα προσελήφθη τήν 25.11.1964 παρά τῆς ἐναγομένης (ἐφεσιβλήτου) ἐν Ἀθήναις ἐδρευούσης, νομίμως ὑφισταμένης Ε.Π.Ε., ὑπό τήν ἐπωνυμίαν «...» καί διά τοῦ νομίμου αὐτῆς ἐκπροσώπου, ὡς ἐργάτρια, δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καί ἀπησχολήθη ἔκτοτε ὑπό τήν ἀνωτέρω ἰδιότητα εἰς τήν ὑπό τῆς πρώτης διατηρουμένην ἐπιχείρησιν κατασκευῆς ξηρῶν συσσωρευτῶν (μπαταριῶν ξηρῶν ἠλεκτρικῶν στηλῶν) συνεχῶς μέχρι καί τῆς 6.4.1967, ὅτε ἐλύθη νομίμως ἡ ἐκ τῆς συμβάσεως ταύτης ὑφισταμένη μεταξύ τῶν διαδίκων ἐργασιακή σχέσις. Πρόδηλον καθίσταται, ὅτι, ὑπό τά βεβαιωθέντα ὡς ἄνω περιστατικά, ἐν ὄψει τῶν ἐν τῇ ἡγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντων, περί τῆς ὀρθῆς ἐννοίας τῶν ἀφορωσῶν τήν χορήγησιν τῆς ρηθείσης ἐξ 650 γραμμαρίων ἡμερησίως παροχῆς γάλακτος διατάξεων τῶν ἄνω συλλογικῶν συμβάσεων καί διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ἡ ἐνάγουσα ἐδικαιοῦτο τῆς ἐν λόγῳ παροχῆς, ἐφ' ὅσον εἰργάζετο ὑπό τήν ρηθεῖσαν ἰδιότητα παρά τῇ ἐναγομένῃ ἐπιχειρήσει κατασκευῆς ξηρῶν συσσωρευτῶν. Ἄλλως καί ἐπί τῇ ἐκδοχῇ ὅτι ἡ ἐν λόγῳ παροχή χορηγεῖται μόνον εἰς τούς ἐργαζομένους εἰς ἐργαστήρια καί ὄχι εἰς βιομηχανικά ἐργοστάσια κατασκευῆς συσσωρευτῶν καί αὐθις ἐδικαιοῦτο ταύτης ἡ ἐνάγουσα, ἐφ' ὅσον δέν ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ ἐπιχείρησις τῆς ἐναγομένης εἶναι βιομηχανική, ὑπό τήν κρατοῦσαν ἐν τῇ οἰκονομικῇ ἐπιστήμῃ ἔννοιαν (Α.Π. 224/1965, 486/1965). Ὅθεν, ἀντιθέτως κρίνασα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καί ἀπορρίψασα διά τῶν ρηθέντα λόγον τήν ἀγωγήν τῆς ἐναγούσης, διώκουσαν τήν καταψήφισιν τῆς ἐναγομένης εἰς τήν πληρωμήν τῶν ἐν αὐτῇ ποσῶν ὡς ἀποζημίωσιν ἰσουμένην πρός τήν ἀποτίμησιν τῆς, ἐν λόγῳ εἰς εἶδος μή χορηγηθείσης ὑπ' αὐτῆς (ἐναγομένης) παροχῆς τῆς ἄνω ποσότητος γάλακτος ἡμερησίως κατά τήν ἐν τῇ ἀγωγῇ χρονικήν περίοδον, ἐσφαλῆ περί τήν ὀρθήν ἑρμηνείαν καί ἐφαρμογήν τῶν παρατεθεισῶν διατάξεων καί δέον ὅπως, δεκτοῦ καθιστωμένου, ὡς βασίμου, τοῦ πρώτου καί μοναδικοῦ λόγου τῆς ὑπό κρίσιν ἐφέσεως, μεταρρυθμισθῇ αὕτη καί ἐξετασθῇ περαιτέρω ἡ ἀγωγή.

Ἡ ὡς εἴρηται ἐξ 650 γραμμαρίων παροχή ἡμερησίως εἰς τούς δικαιούχους ὡς ἄνω

έφ' όσον δέν κατασκευάζουν σκελετούς έκ μολύβδου καί δέν κονιορτοποιοῦν μόλυβδον καί β) οί έργαζόμενοι είς τό τμῆμα ξυλουργείου καί μηχανουργείου, έφ' όσον τά τμήματα ταῦτα λειτουργοῦν είς χώρους άποκεχωρισμένους άπό τούς χώρους, είς οὕς κατασκευάζονται σκελετοί έκ μολύβδου καί κονιορτοποιεῖται μόλυβδος (§ 3)» καί 2) «ὅτι αί διατάξεις τῆς παραγράφου 9 τῆς άπό 28.2.1940 συλλογικῆς συμβάσεως έργασίας ήλεκτρολόγων καταστημάτων διατηροῦνται έν ίσχύϊ». Γ) Διά τῆς άπό 14.4.1964 συλλογικῆς συμβάσεως έργασίας (Δ.Ε.Ν. 20, 373), δι' ής καθωρίσθησαν τά κατώτατα όρια ήμερομισθίων τῶν είς τά έργοστάσια κατασκευῆς ξηρῶν συσσωρευτῶν (μπαταριῶν - ξηρῶν ήλεκτρικῶν στηλῶν) άπασχολουμένων έργατοτεχνιτῶν, ώρίσθη έν παραγράφῳ 3, ὅτι «αί μή άντικείμεναι τῇ παρούσῃ διατάξεις τῆς ὑπ' άριθ. 17/1961 ὡς άνω άποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Άθηνῶν έξακολουθοῦν ίσχύουσαι». Δ) Διά τῆς ὑπ' άριθ. 42855/1964 άποφάσεως Ύπουργοῦ Έργασίας (Φ.Ε.Κ. 212 Β', ΕΕΔ 23, 763) περί κηρύξεως έκτελεστῆς τῆς ὑπ' άριθ. 21/2964 άποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Άθηνῶν, δι' ής καθωρίσθησαν τά κατώτατα όρια βασικῶν ήμερομισθίων τῶν είς τά καθ' άπασαν τήν χώραν έργοστάσια, έργαστήρια καί συνεργεῖα κατασκευῆς καί έπισκευῆς ὑγρῶν συσσωρευτῶν (μπαταριῶν) άπασχολουμένων έργατοτεχνιτῶν, ώρίσθη έν παραγράφῳ 2 αὐτῆς, ὅτι «κατά τά λοιπά ίσχύουσιν αί μή άντικείμεναι τῇ παρούσῃ διατάξεις τῆς ὑπ' άριθ. 17/1961 ὡς άνω άποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Άθηνῶν, κατατεθείσης είς τό Εἰρηνοδικεῖον (πρᾶξις καταθέσεως 88/1961)». Ε) Διά τῆς ὑπ' άριθ. 57680/1966 άποφάσεως τοῦ Ύπουργοῦ Έργασίας «περί έγκρίσεως μετά τροποποιήσεως τῆς ὑπ' άριθ. 8/1966 άποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς κλπ.» (Φ.Ε.Κ. Β' 385, ΕΕΔ 25, 1090), δι' ής καθωρίσθησαν τά κατώτατα όρια τῶν ήμερομισθίων τῶν καθ' άπασαν τήν χώραν έργαζομένων είς έργοστάσια, έργαστήρια καί συνεργεῖα κατασκευῆς καί έπισκευῆς ὑγρῶν συσσωρευτῶν ὡρίσθησαν α) ὅτι τά «ὡς άνω καθοριζόμενα κατώτατα όρια ήμερομισθίων προσαυξάνονται δι' έπιδόματος άνθυγιεινῆς έργασίας έκ ποσοστοῦ 10%, οὕτινος έξαιροῦνται οί άπασχολούμενοι ὡς άνω, περί ὧν ή παράγραφος 3 τῆς ὑπ' άριθ. 17/1961 άποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Άθηνῶν, σύν τῇ προσθήκῃ καί έφ' όσον άπασχολοῦνται καί έντός «βιομηχανικῶν έργοστασίων», β) Έν παραγράφῳ 3 αὐτῆς, ὅτι «ἡ διά προγενεστέρων διατάξεων προβλεπομένη χορήγησις 650 γραμμαρίων γάλακτος έξακολουθεῖ παρεχομένη είς τούς είς οὕς έχορηγήθη διά τούτων δικαιούχους μισθωτούς» καί γ) έν παραγράφῳ 5, ὅτι «κατά τά λοιπά ίσχύουσιν αί μή άντικείμεναι τῇ παρούσῃ διατάξεις τῆς ὑπ' άριθ. 21/1964 άποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Άθηνῶν (ἡ άμέσως άνωτέρα) καί ΣΤ) Διά τῆς ὑπ' άριθ. 101005/1968 άποφάσεως τοῦ Ύπουργοῦ Έργασίας (Φ.Ε.Κ. 377 Β', Δ.Ε.Ν. 24, 716) «περί κηρύξεως έκτελεστῆς τῆς ὑπ' άριθ. 35/1968 άποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Άθηνῶν, δι' ής καθωρίσθησαν τά κατώτατα όρια βασικῶν ήμερομισθίων τῶν είς καθ' άπασαν τήν χώραν έργοστάσια, έργαστήρια καί συνεργεῖα κατασκευῆς καί έπισκευῆς ὑγρῶν καί ξηρῶν συσσωρευτῶν (μπαταριῶν - ξηρῶν ήλεκτρικῶν στηλῶν) άπασχολουμένων έργατοτεχνιτῶν», ώρίσθη έν παραγράφῳ 2 αὐτῆς, ὅτι «είς τούς έργαζομένους είς έργαστήρια αὐτοτελῆ ἢ μή, ἔνθα γίνεται πλήρωσις, κατασκευή καί έπισκευή συσσωρευτῶν (μπαταριῶν), τεχνίτας, βοηθούς καί μαθητευομένους χορηγοῦνται έκ μέρους τῶν έργοδοτῶν 650 γραμμάρια γάλακτος ἡμερησίως».

Έκ τῆς άλληλουχίας τῶν συνδεδυασμένων ὡς άνω διατάξεων τῶν παρατεθεισῶν συλλογικῶν συμβάσεων καί διαιτητικῶν άποφάσεων, φερουσῶν χαρακτῆρα έθνικῶν όμοιοεπαγγελματικῶν τοιούτων, ὡς έπιλυθεισῶν δι' αὐτῶν διαφωνιῶν μεταξύ τῶν έν αὐταῖς γενικωτέρας σημασίας έργατικῶν καί έργοδοτικῶν όργανώσεων (άρθρον 7 § 1 έδαφ. β' ν. 3239/1955, έρμηνευομένων κατά τό γράμμα, τό πνεῦμα καί τόν δι' αὐτῶν έπιδιωκόμενον σκοπόν, έν ὄψει, ὅτι έπί νομοθετήσεως κατά παραπομπήν, μή άποκλειομένην έκ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 3239/1955 (Α.Π. 512/1963, ΕΕΔ 22, 1379), ἤτοι είς τήν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ νομοθέτης παραπέμπει πρός συμπλήρωσιν διατάξεων νόμου τινός είς έτερον νόμον, αί διατάξεις τοῦ είς ὃν ἡ παραπομπή νόμου άποτελοῦσι, κατά τήν κρατοῦσαν έν τῇ έρμηνείᾳ τῶν νόμων άρχήν, μέρος όλοκληρωτικόν τοῦ παραπέμποντος (Α.Π. 481/1967, ΕΕΔ 34, 911), συνάγονται σαφῶς τά κάτωθι. Α) Ἡ ὑπό τῶν ρηθεισῶν διατάξεων θεσπιζομένη παροχή 650 γραμμαρίων γάλακτος παρέχεται είς τούς έν αὐτῇ δικαιούχους, άνεξαρτήτως έάν οὗτοι

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΔΙΑ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΕΔΡΑΣ ΟΔΗΓΩΝ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

Άγωγή κατά τοῦ εἰς ὃ ἐντάσσεται τὸ λεωφορεῖον Κ.Τ.Ε.Λ.

Συγχώνευσις Κ.Τ.Ε.Λ. εἰς προερχόμενον ἐξ αὐτῆς νέον νομικὸν πρόσωπον Κ.Τ.Ε.Υ.Λ.—Μεταβιβάσεις ἐκ τοῦ Νόμου εἰς τοῦτο τῶν δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων τοῦ πρώτου.— Ἐπικλήσεως συγχωνεύσεως ἐν ἐπιδικίᾳ.—Νομιμοποιήσεως τοῦ εἰς ὃ ἡ συγχώνευσις πρὸς συνέχισιν τῆς δίκης ἀντὶ τοῦ συγχωνευθέντος.—Νομιμοποιήσεως τῶν ὁδηγῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων κατὰ τῶν ἰδιοκτητῶν αὐτῶν καὶ ὄχι κατὰ τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ. διὰ τὰς ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας ἀξιώσεις των, τελούντων ἐν συμβάσει ἐργασίας μετὰ τῶν ἰδιοκτητῶν.— Ἀξιώσεις ἀποζημιώσεως διὰ διανυκτερεύσεις ἐκτὸς ἕδρας.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2 ἐρευνητοῦ δικαστοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου 1849 Πρωτοδικείου Λαρίσης ὑπάρξασα παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ ὁδηγοῦ λεωφορείου αὐτοκινήτου Κ.Τ.Ε.Λ., συγχωνευθέντος εἰς Κ.Τ.Ε.Υ.Λ. μετ' ἀπόφασιν τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν.

Δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, ὅτι εἰς τὸ εἰς ὃ γίνεται ἡ συγχώνευσις Ταμεῖον μεταβιβάζονται ἐκ τοῦ νόμου τὰ δικαιώματα καὶ αἱ ὑποχρεώσεις τοῦ προσωπικοῦ καὶ οὕτω ἐνημιοποιεῖται τὸ ἐν πρακτικῷ Ταμεῖον πρὸς ἔσκησιν τῆς ἐξεταζομένης ἀγωγῆς. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 580/1968, εἰσηγητὴς *Δ. Κανελλόπουλος*, ΕΕΔ 28, 250, Α.Π. 160/1969, εἰσηγητὴς *Χ. Κομοτούρος*, ΕΕΔ 28, 1165, πρβλ. καὶ Πρωτοδικεῖον Βεροίας 765/1968, εἰσηγητὴς *Ἐμμ. Ἀντωνίου*, ΕΕΔ 27, 1219, Πρωτοδικεῖον Ἄρτης 11/1968, Πρωτοδίκης *Κ. Παπαλάκης*, ΕΕΔ 27, 1222).

Ἔχει νομολογηθῆ (Α.Π. 687/1955, εἰσηγητὴς

ἀγωντος ἦτο ἐνεπαφορεν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 50627/1963 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 24, 888), ἥτις ὅριον ὑπερέβαινεν αὐτὸς, καθ' ὃσον, προστρεχομένης πρὸς ἐργασίαν τὴν 9.30' προϊνὴν ὥραν καθ' ἑκάστην, εἰργάζετο μέχρι 8.30' μεταμεσημβρινῆς καὶ εἶτα ἀπὸ τῆς 7.30' ἀπογευματινῆς ὥρας μέχρι τῆς 11ης νυκτερινῆς. Προκύπτων οὕτω συνολικῶς 9½ ὥρας ἐργασίας αὐτοῦ ἡμερησίως, ἐξ ὧν ἡ ἡμίσεια ὥρα ἀπετέλει ὑπερωριακὴν ἐργασίαν καὶ δὴ παρανόμων, παρασχεθεῖσαν ἀκύρως, καθ' ὃ ἀντὶ ἀδείας τῆς ἁρμοδίας Ἀρχῆς, ἐξ οὗ θεμελιοῦται ἡ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ αἴτησις τοῦ ἐναγοντος (ἄρθρον 904 Α.Κ.) περὶ ἀποζημιώσεώς του διὰ τοῦ ἀντιστοίχου ὡρομισθίου, ὅπερ ὠφελήθη ἀδικαιολογήτως ἐκ τῆς ἐργασίας του ἡ ἐναγομένη, ἀπαγορεύσασα τὴν χαταβολὴν του εἰς ἕτερον ἀρτιτέρων τῆς αὐτῆς ἱκανοτητος καὶ πείρας, ὃν θὰ ἔδει ἀναγκαίως νὰ ἀπασχολήσῃ ἐγκύρως ἀντὶ τοῦ ἐνάγοντος καὶ ὅπερ ὡρομίσθιον, καθ' ἃ ἐβεβαιώθη, θὰ ἦτο τὸ αὐτὸ πρὸς τὸ εἰς τὸν ἐνάγοντα πράγματι καταβαλλόμενον.

Ἐβεβαιώθη περαιτέρω, ὅτι ὁ ἐνάγων, ἀμειβόμενος ἐπὶ ποσοστοῖς κατὰ νόμον, εἰσέπραττε, κατὰ μέσον ὅρον, ἡμερησίως 185 δραχμάς, ὅπερ ποσὸν συμπίπτει μὲ τὸν ὑπολογισθέντα τῆς καταβληθείσης αὐτῷ ἀποζημιώσεως ἐκ τῶν ἀποδοχῶν 7 ἡμερῶν, ὃν ἐδικαιοῦτο λόγῳ τῆς γενομένης καταγγελίας τῆς ἐνδίκου ἐργασιακῆς συμβάσεως, δι' ἣν ἀποζημίωσιν τῷ κατεδικάσθησαν 1.300 δραχμαί (βλ. τὸ σχετικὸν ἔγγραφον τῆς καταγγελίας), ἰσοῦμένῳ πρὸς τὰς ὡς ἄνω ἀποδοχὰς τῶν 7 ἡμερῶν, προσαυξημένος κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῶν 47 ἡμερομισθίων ἐτησίως, δώρων καὶ τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας (ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 185 σὺν δραχμαὶ 29 δι' ἀναλογίαν δώρων καὶ ἐπιδόματος ἴσον δραχμαὶ 214 Χ 7 δραχμαὶ 1.498). Εἰς τὸ ἀνωτέρω καταβαλλόμενον ἡμερομίσθιων ἀναλογεῖ ὡρομίσθιον 20,56 δραχμῶν (δραχμαὶ 185 διὰ 9).

Κατόπιν πάντων τῶν ἀνωτέρω προκύπτων δι' ὁλόκληρον τὸ κρίσιμον ἀπὸ 1.5.1966 μέχρι 1.11.1967 χρονικὸν διάστημα 263 ὥρας παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, εἰς ἃς ἀναλογεῖ, βάσει τοῦ βεβαιωθέντος ὡς ἄνω ὡρομισθίου τῶν 20,56 δραχμῶν, συνολικὴ ἀποζημίωσις 5.403 δραχμῶν (ὥραι 263 Χ δραχ. 20,56), προσαυξανομένη κατὰ 7% κατὰ τὸ ἄρθρον 8 § 2 τοῦ ν.δ. 1020/1959, ἤτοι κατὰ 4.055 δραχμάς. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ποσῶν ὁ ἐνάγων εἰσέπραξε τὰ πρῶτον, ἤτοι τὸν καθ' ὥραν μισθόν, ὃν ἐλάμβανεν ἐκ ποσοστῶν ἐπὶ τῶν λογαριασμῶν τῶν πελατῶν, οἷς ἐξυπηρέτει κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας του. Ὀφείλεται ὅθεν αὐτῷ ἡ ὀφθεῖσα περαιτέρω προσαύξησις τῶν 4.055 δραχμῶν, ἀποδοτέων αὐτῷ ἀντὶ τῶν 11.150, ἃς ἐσφαλμένως ἐνέδικασεν ὁ δικάσας Πρωτοδίκης.

ΥΠΕΡΩΡΙΑΙ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΔΙΑ ΠΑΡΟΧΗΝ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΥΠΕΡΩΡΙΩΝ

Παροχή έργασίας ὑπὸ σερβιτόρου ἐστιατορίου ἐπὶ ποσοστοῖς

Νόμιμοι ὧραι ἐργασίας σερβιτόρων ἐστιατορίων.— Ἀπαιτήσεις διὰ παροχὴν παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας κατ' ἄρθρον 8 Ν.Δ. 4020/1959.— Ὑπολογισμὸς ἀποζημιώσεως διὰ καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας.

Ἐπρόκειτο, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐξετάσθη κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ⌀ΜΔ', περὶ παροχῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας ὑπὸ σερβιτόρου ἐστιατορίου, ἐπὶ ποσοστοῖς, διὰ τὴν ὁποίαν εἶχεν, ὡς δέχεται τὸ μισθωτοὺς χορηγεῖται προδήλως χάριν καὶ ἕνεκεν τῆς ἐργασίας καὶ δι' αὐτήν, οὐχὶ δὲ πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τῆς ἐπιχειρήσεως, εἰς ἣν οὗτοι ἐργάζονται, ἐπιβαλλομένη δὲ δι' ὑποχρεωτικῶν κανόνων δικαίου, κατὰ τὰς παρατεθείσας διατάξεις καὶ τῶν τοιούτων τῶν ἄρθρων 648 ἐπόμ. Α.Κ., ἔχει χαρακτῆρα μισθοῦ (Α.Π. 163/1966, 377/1966, ΕΕΔ 25, 599 καὶ 986) καὶ ὡς τοιαύτη συνυπολογίζεται τόσον εἰς τὰ χορηγούμενα δῶρα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα καὶ Χριστουγέννων, ὅσον εἰς τὰς ἀποδοχὰς κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς παρεχομένης εἰς αὐτοὺς ἀδείας, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 539/1945 καὶ ἐπὶ τοῦ ἐπιδόματος τούτων (Α.Π. 326/1966, 573/1966, 256/1966, 246/1966). Διὰ τὴν ἀποτίμησιν δὲ τῆς ἐν λόγῳ παροχῆς, κατὰ τὰ ἐν τῇ θεωρίᾳ ὑποστηριζόμενα (*Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 163, *Τούση - Σταυροπούλου*, § 26, σελ. 147, σημ. 18) καὶ τῇ νομολογίᾳ κρατοῦντα (Α.Π. 69/1948, ΕΕΔ 7, 235) θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τὸ ποσόν, ὅπερ θὰ ἐδαπάνα ὁ μισθωτός, ἂν ἐπρομηθεύετο τὸ περὶ οὗ πρόκειται εἶδος ἐκ τῆς ἀγορᾶς (Πρωτ. Ἀθ. 25532/1967).

Ἐξ ἄλλου, τέλος, ἐπὶ μὴ χορηγήσει ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τῆς ἐν λόγῳ εἰς εἶδος παροχῆς εἰς τοὺς ἄνω μισθωτούς, γεννᾶται ἐκ τῶν συνδεδυασμένων διατάξεων τῶν ἄρθρων 383 ἐπομ. Α.Κ. ὑποχρέωσις αὐτῶν, ὅπως καταβάλλωσιν ὑπὲρ τῶν πρώτων τὴν αἰτουμένην ἐκ τῆς μὴ ἐκπληρώσεως τῆς παροχῆς ἀποζημίωσιν, ἰσουμένην ὡς ἄνω (Πρωτ. Ἀθ. 279/1969).

Πρωτοδικείου, ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959 (ΕΕΔ 18, 1271), κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπιβάλλεται, ἐκτὸς τῆς κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαιτήσεως τοῦ μισθωτοῦ, καὶ ἡ κατὰ 50% προσαύξησις ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου προμισθίου (περὶ τῆς ἐννοίας τούτου βλ. Α.Π. 262/1966, εἰσηγητὴς *Ἐυστ. Μαλλοῦχος*, ΕΕΔ 25, 806, Α.Π. 544/1966, εἰσηγητὴς *Κ. Ψιλόπουλος*, ΕΕΔ 25, 1515, Α.Π. 712/1967, εἰσηγητὴς *Ἐυστ. Μαλλοῦχος*, ΕΕΔ 27, 216).

Ἐφ' ὅσον ἔχουν καθορισθῇ νόμιμοι ὧραι ἐργασίας, ἡ ὑπέρβασις τούτων ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς παρέχει τὸ δικαίωμα τῆς ἀποζημιώσεως κατὰ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν, ἀδιαφόρως τρόπου ἀμοιβῆς τοῦ μισθωτοῦ. (Βλ. καὶ διὰ τοὺς κατ' ἀποκοπὴν ἀμειβομένους Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 1623/1968, εἰσηγητὴς *Ν. Καραλλιέρος*, ΕΕΔ 27, 993, σημείωσις μας ἐν ΕΕΔ 24, 1192, καὶ διὰ τὴν παροχὴν ἐργασίας ἀντὶ χρονικοῦ μισθοῦ καὶ συγχρόνως καὶ ἀμοιβῆς ἔδρας τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἐργασίας Α.Π. 712/1967, εἰσηγητὴς *Ἐυστ. Μαλλοῦχος*, ΕΕΔ 27, 216).

Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 363/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου Γ⌀ΜΔ' κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ι. Ντεγιάννης**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ἠλ. Θεοτοκᾶτος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Βάγιας, Ἀντ. Ἀναγνωστόπουλος

Ἐδικαιώθησαν τὰ ἀκόλουθα: Ὁ ἐναγων, προσληφθεὶς ἐπὶ ἐργασιακῇ συμβάσει τὴν 1.5.1966 ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου, διατηροῦντος μικρὸν ἐστιατόριον (οἰνομαγειρεῖον) δ' κατηγορίας, ἀπησχολήθη ἔκτοτε καὶ μέχρι τῆς 2.11.1967 ὡς σερβιτόρος εἰς τὸ ἐστιατόριον, ὅπερ εἶχε μετρίαν κίνησιν, μὲ 15 τραπέζια καὶ λιακὴν πελατείαν, ἐξυπηρετουμένων καὶ ὑπὸ ἑνὸς εἰσέτι σερβιτόρου καὶ δύο βοηθῶν. Τὸ νόμιμον ὡράριον ἡμερησίας ἐργασίας τοῦ ἐν-

μουσῶν ὑποθέσεων κατὰ τὸν νέον Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας, σελ. 65, *Μυρίαν θήν*, Ε.Ε.Δ 27, σελ. 785), τύποις δεκτὴ καθίστα ται καὶ ἐρευνητέα κατ' οὐσίαν ἀποβαίνει.

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 5 ἕως 9 τοῦ νόμου 2119/1952, καθ' ἃς συνιστῶνται, ἐπὶ σκοπῷ ὀργανώσεως τῶν διὰ λεωφορείων αὐτοκινήτων συγκοινωνιῶν, Κοινὰ Ταμεῖα Εἰσπράξεως Λεωφορείων, εἰς ἃ ἐντάσσονται τὰ κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος αὐτοῦ κυκλοφοροῦντα καὶ νομίμως τοποθετημένα εἰς τὰς γραμμὰς αὐτῶν λεωφορεῖα καὶ ἕκαστον τῶν ὁποίων ἀποτελεῖ ἴδιον νομικὸν πρόσωπον ἰδιωτικοῦ δικαίου, μὲ μέλη ὑποχρεωτικῶς τοὺς ἰδιοκτήτας τῶν λεωφορείων, ἅτινα θὰ ἀπαρτίζουν τὴν εἰς λεωφορεῖα δύναμιν αὐτῶν καὶ θὰ κυκλοφοροῦν εἰς τὰς γραμμὰς τῆς περιφερείας των, συνδυαζομένων πρὸς τὰς τοιαύτας τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ἰδίου νόμου, συμπληρωθέντος διὰ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 33 τοῦ ν.δ. 3334/1955 καὶ ἀντικατασταθέντος δι' ἄρθρου 17 τοῦ ν.δ. 3390/1959, καὶ τοῦ ἄρθρου 1 § 3 ἐδαφ. β' τοῦ ἀπὸ 25.6/16.8.1956 β.δ. «περὶ ἐκδόσεως κανονισμοῦ προσωπικοῦ τῶν Κ.Τ.Ε.Λ. κλπ.», δι' ὧν ὁρίζεται, ὅτι αἱ δαπάναι ἐκμεταλλεύσεως ἑκάστου λεωφορείου αὐτοκινήτου (κινήσεως, συντηρήσεως, χρηματικῶν ποινῶν κλπ.) βαρύνουν ἀποκλειστικῶς τὸν ἰδιοκτήτην αὐτοῦ καὶ ὅτι εἰδικῶς οἱ ὁδηγοὶ λεωφορείων (τακτικοὶ καὶ ἐφεδρικοὶ) ἀποτελοῦν μὲν προσωπικὸν τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν λεωφορείων, παρ' ὧν προσλαμβάνονται καὶ οἵτινες εἶναι ἐργοδόται των, ἡ ἀντιμισθία ὅμως τούτων (ὁδηγῶν) καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ οἰκείου Κ.Τ.Ε.Λ., σαφῶς προκύπτει τὸ μέν, ὅτι τὰ ὡς εἴρηται Κοινὰ Ταμεῖα βαρύνονται μὲ τὰς δαπάνας λειτουργίας των, ἐν αἷς περιλαμβάνονται, κατὰ τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 17 § 2 ἐδαφ. β' τοῦ ν.δ. 3990/1959, καὶ αἱ ἀντιμισθίαι τῶν σταθμαρχῶν, ἐλεγκτῶν καὶ εἰσπρακτόρων, τὸ δέ, ὅτι δὲν βαρύνονται ταῦτα (Κ.Τ.Ε.Λ) καὶ μὲ τὰς δαπάνας τῶν ἀντιμισθίων καὶ λοιπῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀποδοχῶν τῶν ὁδηγῶν τῶν εἰς ταῦτα ἐντεταγμένων λεωφορείων, οἵτινες, προσλαμβανόμενοι παρὰ τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν αὐτοκινήτων, οὓς βαρύνουν αἱ σχετικαὶ δαπάναι, ἐν τῇ καταβολῇ τῶν ὁποίων τὸ Κ.Τ.Ε.Λ. ἐνεργοῦν ὡς διαχειρίσται καὶ νόμιμοι ἐκπρόσωποι τῶν ἰδιοκτητῶν, τελοῦν ἐν συμβάσει ἐργασίας μετὰ τῶν τελευταίων τούτων, καθ' ὧν καὶ μόνον νομιμοποιοῦνται στρεφόμενοι διὰ τὰς ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας παντὸς εἴδους ἀξιώσεις, δοθέντος μάλιστα, ὅτι οὗτοι, μὴ ἐνταχθέντες εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν Κ.Τ.Ε.Λ., οὐδόλως περιελήφθησαν εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου (ἄρθρον 17 § 2 ἐδάφ. 2 τοῦ ν.δ. 3390) γενομένην ἀπαρίθμησιν, οὖσαν περιοριστικήν, τῶν μισθοδοτουμένων ὑπὸ τῶν Κ.Τ.Ε.Λ. (Α.Π. 72/1966, ΕΕΝ 33, σελ. 800, Α.Π. 185/1958, ΝοΒ 6, σελ. 831, Α.Π. 687/1955, ΝοΒ 4, σελ. 453, Πρωτοδικείου Καλαμῶν 15/1965, Δ.Ε.Ν. 21, σελ. 448, πρβλ. καὶ Α.Π. 462/1966, ΕΕΝ 34, σελ. 177, Α.Π. 516/1965, ΝοΒ 14, σελ. 429). Κατ' ἀκολουθίαν τούτων ὁ πρῶτος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, δι' οὗ τὸ ἐκκαλοῦν διατείνεται, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος, ὁδηγὸς τυγχάνων λεωφορείου, ἐντεταγμένου εἰς τοῦτο, δὲν νομιμοποιεῖται παθητικῶς ἑνάγων τὸ εἰς ταῦτο συγχωνευθὲν 15ον Κ.Τ.Ε.Λ. Λαρίσης, νόμῳ βάσιμος παρίσταται, ἐν ὄψει τῶν ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης παραγράφου ἐκτεθέντων, καθ' ὅσον ἡ μνημονευθεῖσα ἀγωγὴ τοῦ ἐφεσιβλήτου στρέφεται κατὰ τοῦ ὡς ἄνω Κ.Τ.Ε.Λ. καὶ οὐχὶ κατὰ τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ λεωφορείου, εἰς ὃ ἦτο ὁδηγὸς ὁ ἐφεσίβλητος. Ὅθεν οὐχὶ ὀρθῶς ἔκρινεν ἡ ἐκκαλουμένη, δι' ὃ καὶ δέον ὅπως, κατ' ἀποδοχὴν τοῦ λόγου τούτου τῆς ἐφέσεως, ἐξαφανισθῇ ἡ προσβαλλομένη, διακρατηθῇ ἡ παροῦσα ὑπόθεσις παρὰ τῷ δικαστηρίῳ τούτου καὶ δικασθῇ αὕτη κατά τε τὸ νόμῳ καὶ οὐσίᾳ βάσιμον (συνδ. ἄρθρου 25 § 3 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, 551 § § 1 καὶ 2 καὶ 553 § 1 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ὅρα *Σταυρόπουλον*, Ἑρμηνεία Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, σελ. 746, *Μπέην*, Ἡ συνέχισις τῶν ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων κατὰ τὸν Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας, σελ. 52), ἀτε παρελκούσης τῆς ἐρεύνης τῶν ὑπολοίπων λόγων τῆς κρινομένης ἐφέσεως.

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, διώκουσα τὴν καταψήφισιν τοῦ εἰς τὸ ἐκκαλοῦν συγχωνευθέντος 15ου Κ.Τ.Ε.Λ. Λαρίσης εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ ἐν αὐτῇ ἀναφερομένου ποσοῦ, ἀπορρέοντος ἐξ ἀποζημιώσεως δι' ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος πραγματοποιηθείσας ἐκτὸς ἕδρας διανυκτερεύσεις, δέον ὅπως, κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ἐκτεθέντων, ἀπορριφθῇ ὡς ἀπαράδεκτος, ἐλλείψει παθητικῆς νομιμοποιήσεως (ἄρθρα 67 καὶ 68 Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἄρθρον 37 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας), δυναμένης νὰ

Γ. Χατζηδάκης, ΕΕΔ 15, 37, Α.Π. 144/1956, εἰσηγητής *Γ. Βαμβουλάκης*, ΕΕΔ 15, 319, Α.Π. 185/1958, εἰσηγητής *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 17, 111), ὅτι οἱ ἄρχοντες λειτουργιῶν καὶ εἰσπράκτορες ἔχουσιν ἐργοδότην αὐτῶν τὸν ἰδιοκτήτην τοῦ ἐντεταγμένου εἰς τὸ Κοινὸν Ταμεῖον λεωφορείου, καθ' ὃ νομιμοποιεῖται ἡ ἀγωγή, ἀλλὰ τοῦτο πρὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ν.δ. 3990/1959, κατὰ τὴν ὁποίαν αἱ ἐκπάνω λειτουργίαι ἑκάστου Κ.Τ.Ε.Λ. θεωροῦνται ὡς γενικὰ ἔξοδα καὶ βαρύνουσι τοῦτο, περιλαμβάνονται δὲ εἰς αὐτὰ αἱ ἀντιμισθίαι τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν (ἴδετε Α.Π. 516/1965, εἰσηγητὴς *Β. Πατσουράκος*, ΕΕΔ 25, 19, ἔνθα εἰς σημείωσιν μίαν καὶ λοιπάς), συνεπῶς νομιμοποιεῖται ἡ ἀγωγὴ στρεφομένη κατὰ τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ. (ἴδετε καὶ Α.Π. 527/1966, Β' Τμήματος, εἰσηγητὴς *Ι. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 25, 1518, Α.Π. 200/1967, Γρ. Γ', εἰσηγητὴς *Κ. Κονιαβίτης*, ΕΕΔ 28, 809, Α.Π. 156/1969, εἰσηγητὴς *Χ. Κομοτοβρος*, ΕΕΔ 28, 1105, ἐπισυγκλήσεως καὶ περὶ τῆς ἐννοίας τῆς ἐν προκειμένῳ παροχῆς, ἀποζημιώσεως διὰ διαγνωστερεύσεως ἐκτὸς ἕδρας).

Πολυμελὲς Πρωτοδικεῖον Λαρίσης 64/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου ΓΞΟΔ' κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Χρ. Χριστοφορίδης**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ἀντ. Παπαθεοδώρου**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀθ. Χατζηαναγνώστου, Γ. Δουκελόπουλος

Ἐκ τῆς διατυπώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 196360/18.10.1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν «περὶ συγχωνεύσεως Κ.Τ.Ε.Λ. ὑπεραστικῶν γραμμῶν», ἐκδοθείσης συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 5 § 8 τοῦ νόμου 2119/1952 καὶ ἐφαρμοσθείσης ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεώς της, σαφῶς προκύπτει, ὅτι τὸ 15ον Κ.Τ.Ε.Λ. ὑπεραστικῶν γραμμῶν τοῦ νομοῦ Λαρίσης συνεχωνεύθη μετὰ τῶν ἑτέρων τοιούτων τῶν νομῶν Καρδίτσης, Τρικάλων, Μαγνησίας καὶ Πιερίας εἰς ἓν τοιοῦτον, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Κοινὸν Ταμεῖον Εἰσπράξεων Ὑπεραστικῶν Λεωφορείων Κ.Τ.Ε.Υ.Λ., ὑπ' ἀριθ. 4, ἑδρεῦον εἰς Λάρισαν, πρωτεύουσαν τοῦ νομοῦ Λαρίσης.

Ἐτέρωθεν ὁ νόμος 2119/1952 «περὶ τῶν διὰ τῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων συγκοινωνιῶν», ὁρίζων ἐν ἄρθρῳ 5 § 8, ὅτι «δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν, μετὰ πρότασιν τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου καὶ σύμφωνον γνώμην τοῦ Συμβουλίου Αὐτοκινήτων, δύναται, ἐπὶ σκοπῷ καλυτέρας ἐξυπηρετήσεως τῶν ἀναγκῶν κυκλοφορίας καὶ ἐξισώσεως τῶν συνθηκῶν ἐκμεταλλεύσεως, νὰ συγχωνευθῶσι δύο ἢ πλείονα Κ.Τ.Ε.Λ. εἰς ἓν ἢ καὶ γραμμαὶ ἑνὸς Κ.Τ.Ε.Λ. νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς ἕτερον», ἐπιτρέπει τὴν τοιαύτην συγχώνευσιν ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς περιελεύσεως τῶν κατ' ἰδίαν περιουσιακῶν στοιχείων τοῦ συγχωνευομένου Κ.Τ.Ε.Λ., ὄντος νομικοῦ προσώπου ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ διεπομένου ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ρηθέντος νόμου (ἄρθρον 9 § 1 νόμου 2119/1952, ὁρα Ὁλομ. Α.Π. 314/1962, ΕΕΔ 29, σελ. 767, Α.Π. 580/1968, ΕΕΔ 28, σελ. 250, Α.Π. 422/1964, ΕΕΔ 23, σελ. 783), εἰς τὸ εἰς ὃ γίνεται ἡ συγχώνευσις, εἰς ὃ μεταβιβάζονται καὶ τὰ δικαιώματα καὶ αἱ ὑποχρεώσεις ἐκείνου, καὶ ὑποχρεοῦται τὸ ἐκ τῆς συγχωνεύσεως προερχόμενον νέον νομικὸν πρόσωπον (Κ.Τ.Ε.Υ.Λ.) ἀπ' εὐθείας ἐκ τοῦ νόμου εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν τελευταίων τούτων κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὴν αὐτὴν ἔκτασιν (Α.Π. 580/1968, ἔνθ' ἀνωτ.). Τοιαύτης δὲ συγχωνεύσεως ἐπελθούσης ἐν ἐπιδικίᾳ τὸ εἰς ὃ ἡ συγχώνευσις Κ.Τ.Ε.Υ.Λ. νομιμοποιεῖται πρὸς συνέχισιν τῆς δίκης, ἀντὶ τοῦ συγχωνευθέντος (Α.Π. 580/1968, ἔνθ' ἀνωτ., Πρωτοδικείου Βεροίας 765/1968, ΕΕΔ 27, σελ. 1219). Κατ' ἀκολουθίαν τούτων τὸ ἐκκαλοῦν 4ον Κ.Τ.Ε.Υ.Λ. Λαρίσης νομιμοποιεῖται ἐνεργητικῶς εἰς τὴν ἄσκησιν τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 14/1968 ἀποφάσεως τοῦ δικάσαντος κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΞΟΔ' Πρωτοδίκου Λαρίσης, ἐκδοθείσης ἐπὶ ἀγωγῆς τοῦ ἐφεσιβλήτου κατὰ τοῦ 15ου Κ.Τ.Ε.Λ. Λαρίσης, καθ' ὅσον ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 196360/1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν γενομένη συγχώνευσις αὐτοῦ εἰς τὸ ἐκκαλοῦν ἐπῆλθεν ἐν ἐπιδικίᾳ τῆς ὡς ἄνω ἀγωγῆς. Ὅθεν ἡ ρηθεῖσα ἔφεσις, ἀσκηθεῖσα νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως (ἄρθρον 10 νόμου ΓΞΟΔ') κατὰ τῆς ρηθείσης ἀποφάσεως καὶ εἰσαχθεῖσα ἤδη παραδεκτῶς πρὸς συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ Πολυμελοῦς τούτου Δικαστηρίου, ὡς καταστᾶσα ἐκκρεμὴς πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας (συνδ. ἄρθρων 37 καὶ 9 §§ 2 καὶ 3 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ὁρα *Μπέης*, Ἡ συνέχισις τῶν ἐκκρε-

ρων των εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα και ολοκλήρου του χρόνου παροχής των υπηρεσιών του, εκ προσαυξήσεως 75% και 25% αντιστοίχως διά την πραγματοποιηθείσαν εργασίαν κατά τας Κυριακάς και νυκτερινάς ώρας, εξ αποζημιώσεως δι' υπερωριακήν εργασίαν μετά της προσαυξήσεως του ν.δ. 4020/1959 και εκ παρανόμως παρακρατηθέντος τμήματος εκ των αποδοχών του. Διά της εκκαλουμένης αποφάσεως έγινε μερικώς δεκτή ή αγωγή διά το ποσόν των 1.164,95 δραχμών κατά τα κεφάλαια περί προσαυξήσεων διά την εργασίαν κατά τας Κυριακάς και νύκτας από της 1.1.1955 και εφεξής, κατ' αυτής δε παραπονείται ο ενάγων διά της εφέσεώς του, προβάλλων εσφαλμένην εκτίμησιν των αποδείξεων και εφαρμογήν του νόμου.

Η αποδοχή αποφάσεως υπό του διαδίκου, ήτις καθιστά ταύτην απρόσβλητον υπ' αυτού δι' ενδίκων μέσων, δύναται να γίνη είτε δικαστικώς κατά το άρθρον 486 Πολιτικής Δικονομίας, είτε εξωδίκως κατά τας περί δικαιοπραξιών διατάξεις του Αστικού Κώδικος, εις αμφοτέρας δε τας περιπτώσεις δύναται να είναι ρητή ή σιωπηρά, δι οκεί να συνάγεται εκ πράξεων, εμφανουσών αναγκαίως τον περί αποδοχής σκοπόν (Α.Π. 791/1964, Α.Π. 86/1967). Τοιούτος όμως σκοπός δεν εξάγεται εκ του γεγονότος ότι υπό του εν μέρει νικήσαντος διαδίκου εισεπράχθη το καταβληθέν αυτοβούλως υπό του ηττηθέντος αντιδίκου του επιδικασθέν ποσόν της απαιτήσεώς του μετά της δικαστικής δαπάνης, εφ' όσον η είσπραξίς των συνωδεύθη υπό συγχρόνου ρητής επιφυλάξεως περί άσκήσεως ένδίκου μέσου κατά της αποφάσεως διά το απορριφθέν μέρος της, διότι η επιφύλαξις αύτη, μη αντιφάσκουσα εις την ουσιώδη έννοιαν της ως άνω πράξεως του νικήσαντος διαδίκου, αποκλείει τον σκοπόν αποδοχής (Α.Π. 521/1953, 107/1960, 270/1963). Επομένως, εφ' όσον, ως προκύπτει εκ των προσαγομένων εγγράφων και ιδία της υπό χρονολογίαν 27.8.1968 αποδείξεως περί καταβολής 1,065 δραχμών εις τον δικηγόρον Γ.Α., ενεργούντα ως πληρεξούσιον του ενάγοντος, κατεβλήθη αυτοβούλως υπό του ενάγομένου, άνευ προηγουμένης καταδικαστικής εκτελεστής προς αυτόν, τα επιδικασθέν υπό της πρωτοδίκου αποφάσεως ποσόν μετά της εκ 400 δραχμών δικαστικής δαπάνης, ούτος δε διετύπωσε ρητήν επιφύλαξιν κατά την είσπραξιν του ποσού τούτου περί παντός εν γένει δικαιώματος του ενάγοντος και ειδικώτερον «προς άσκησιν παντός ενδίκου μέσου κατά της ανωτέρω αποφάσεως», καθίσταται πρόδηλον, ότι δεν απολέσθη δι' αυτόν το δικαίωμα προς άσκησιν εφέσεως κατά της αποφάσεως ταύτης διά το απορριφθέν μέρος της απαιτήσεως του, ως άβασίμως διατείνεται ο εναγόμενος και ως εκ τούτου είναι απορριπτέα η περί απαραδέκτου της υπ' αυτόν εφέσεως ένστασις αύτου.

Εβεβαιώθησαν τα ακόλουθα επί της προκειμένης διαφοράς. Διά συμβάσεως εξηρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου, καταρτισθείσης την 13.4.1960 μετά των νομίμων εκπροσώπων της ομορρύθμου εταιρείας υπό την επωνυμίαν «...», ο ενάγων προσελήφθη και παρέσχεν εκτοτε τας υπηρεσίας του ως σερβιτόρος εις το επιταλλαττόμενον υπ' αυτής ζαχαροπλαστείον «...», τας οποίας εξηκολούθησε να παρέχη και μετά την 1.1.1965, άφ' ότου η ως άνω επιχείρησις περιήλθεν εις τον εναγόμενον, καταστάντα εργοδότην του από του χρόνου τούτου και εφεξής, μέχρι της 7.8.1967, ότε ακελύθη δι' εγγράφου καταγγελίας της συμβάσεως. Κατά την διάρκειαν του κρισίμου χρόνου ειδικώτερον, από της 1.1.1965 μέχρι της λύσεως της συμβάσεως (δοθέντος ότι δεν πλήττεται η απόφασις καθ' ο μέρος απέρριψε την αγωγήν δι αοριστίαν και έλλειψιν παθητικής νομιμοποιήσεως, όσον αφορά τας εισαχθείσας αξιώσεις του μέχρι της αναλήψεως της επιχειρήσεως ατομικώς υπό του εναγομένου) ο ενάγων εκτός των νομίμων ποσοστών της ειδικότητος του, τα οποία δεν αποτελούν αντικείμενον της παρούσης δίκης, ελάμβανε τον προβλεπόμενον υπό των υπ' αριθ. 1.5.1964 και 56/1967 αποφάσεων του Δ.Δ.Α.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού καφενείων, ζαχαροπλαστείων κλπ. πάσης της χώρας», κηρυχθεισών εκτελεστών διά των υπ' αριθ. 8331/1965 και 53043/1967 αποφάσεων Υπουργού Εργασίας, νόμιμον συμβολικόν μισθόν, ανερχόμενον κατά μήνα εις 315,30 δραχμάς μέχρι της 31.7.1966, εις 357,55 δραχμάς από 1.8.1966 και εις 440 δραχμάς από 1.2.1967 και εφεξής, όμοιον μετα της προσαυξήσεως 10% λόγω οικογενειακών βαρών, ως εδικήθη η μη πληττομένη εις το σημείον τούτο πρωτοδίκως απόφασις. Κατά το αυτό επίσης χρονικόν διάστημα δεν εβεβαιώθη, ότι ούτος επραγματοποίησεν εργασίαν πέραν του νομίμου δικαιώματος του, άνω των 10 ωρών ημερησίως μέχρι της 31.12.1965 και 9 ωρών από της 1.1.1966 μέχρι της λύσεως της συμβάσεως, βάσει των υπ' αριθ. 15193/1951 και 117057/1965 αποφάσεων Υπουργού Εργασίας.

Ορθώς, όθεν, έκρινεν επί του ανωτέρω θέματος ο δικάσας Εργατοδίκης, απορρίψας ως άβασιμον το κεφάλαιον περί επιδικάσεως αποζημιώσεως δι' υπερωριακήν εργασίαν μετά της προβλεπομένης υπό του άρθρου 8 § 2 ν.δ. 4020/1959 προσαυξήσεως 75%, και συνεπώς είναι απορριπτέ

ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΝΟΜΙΜΟΙ ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΠΟΙΗΤΩΝ (ΣΕΡΒΙΤΟΡΩΝ) ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΩΝ

Παροχή ἐργασίας κατά Κυριακάς καὶ νύκτας, δῶρα δι' ἑορτάς

Ἀποδοχή ἀποφάσεως ὑπό τοῦ διαδίκου, καθιστῶσα ταύτην ἀπρόσβλητον ὑπ' αὐτοῦ δι' ἐνδίκων μέσων.—Νόμιμοι ὧραι ἐργασίας περιποιητῶν (σερβιτόρων) ζαχαροπλαστείου.—Πρόσθετος ἀμοιβὴ δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νύκτας δυνάμει τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 καὶ 18310/1946 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων.—Ὑπολογισμὸς ταύτης ἐπὶ τοῦ εἰς χρῆμα καταβαλλομένου παγίου συμβολικοῦ μισθοῦ.—Ὑπολογισμὸς δώρων καθ' ἑορτὰς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου ΓΨΟΔ' Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὁ παρασχὼν παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ σερβιτόρου ζαχαροπλαστείου.

Αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν μισθωτῶν τῆς κατηγορίας ταύτης καθορίζονται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1968 δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 117057/7680/1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ καθορισμοῦ ὥρων ἡμερησίας ἐργασίας τῶν περιποιητῶν (σερβιτόρων) καὶ τῶν βοηθῶν αὐτῶν καὶ λοιποῦ προσωπικοῦ κουζίνας, τοῦ ἀπασχολουμένου εἰς καφενεῖα, καφὲ - μπάρ, ἀναψυκτήρια, ζαχαροπλαστεῖα, καφεζαχαροπλαστεῖα, γαλακτοπωλεῖα (ΕΕΔ 25, 250), πρότερον δὲ δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 15105/1951 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 10, 540) (εἰς ἔλκα).

Οἱ μισθωτοὶ τῆς περιπτώσεως δικαιοῦνται, ἐκτὸς τῶν νομίμων ποσοστῶν αὐτῶν, καὶ συμβολικοῦ μισθοῦ κατὰ τὰς ἐπικαλουμένας ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου διαιτητικὰς ἀποφάσεις. (Ἡ ὑπ' ἀριθ. 36/1967 διαιτητικὴ ἀπόφασις, ΕΕΔ 26, 1040, ἐχωρήθη ἤδη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 419/1969 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ΕΕΔ 28, 703).

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως ἐζητήθη ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ νὰ ἐπιδικασθῇ εἰς αὐτὸν καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ συμβολικοῦ μισθοῦ ἡ κατὰ 75% προσαύξησις δυνάμει τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 καὶ 18310/1946 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων (ΕΕΔ 12, 388) δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νύκτας, ὡς καὶ τὰ ἐπὶ τῇ βάσει πάλιν τοῦ συμβολικοῦ μισθοῦ «δῶρα» δι' ἑορτὰς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, ταῦτα δὲ ἐπιδικάζει τὸ Πρωτοδικεῖον. (Ἴδετε καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 1323/1967, εἰσηγητὴς Θ. *Μέκαλης*, ΕΕΔ 26, 1128).

Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1976/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου ΓΨΟΔ' κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ι. Ντεγιάννης**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ν. Καβαλλιέρος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Δημόπουλος, Κ. Καρρᾶς

Διὰ τῆς ἀπὸ 11.4.1968 ἀγωγῆς του, ὡς μὴ ἔγκυρος ἐξελπισθείς, παραδεκτῶς διὰ τῶν ὑποβληθεισῶν προτάσεων τῆς πρωτοδίκου δίκης, ὁ ἐνάγων, ἐπικαλούμενος, ὅτι, τυγχάνων πτυχιοῦχος τῆς Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων, προσελήφθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, καταρτισθείσης τὴν 13.4.1960 καὶ ἀπασχοληθὴ ἔκτοτε ὡς σερβιτόρος τοῦ διατηρουμένου ὑπ' αὐτοῦ ζαχαροπλαστείου «...» μέχρι τῆς 7.8.1967, ὅτε ἀπελύθη, ἀμειβόμενος διὰ τοῦ ἐκάστοτε νομίμου συμβολικοῦ μηνιαίου μισθοῦ, πλέον τῶν νομίμων ποσοστῶν τῆς εἰδικότητός του, ἐζήτησε τὴν ἐπιδίκασιν 39.638 δραχμῶν, συνισταμένων εἰδικώτερον ἐκ τῶν μὴ καταβληθέντων δώ-

---

ἐξεταθῇ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου καὶ αὐτεπαγγέλτως (Α.Π. 631/1962, ΝοΒ 11, σελ. 467).

Ἀπορριπτομένης τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς δέον ὅπως διαταχθῇ ἡ ἐπιστροφὴ τοῦ κατατεθέντος προστίμου εἰς τὸ καταβαλὸν αὐτὸ ἐκκαλοῦν, διότι δὲν ὑφίσταται τοιαύτη ὑποχρέωσις ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας (συνδ. ἄρθρου 25 § § 2 καὶ 3 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, 512 ἕως 517 καὶ 542 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ὅρα Ἐφετείου Ἀθηνῶν 2122/1968, Ἀρμενόπουλος 1969, σελ. 141, Ἐφετείου Ἀθηνῶν 2115/1968, Ἀρμενόπουλος 1969, σελ. 137) καὶ καταδικασθῇ ὁ ἐφεσίβλητος εἰς τὰ δικαστικὰ ἔξοδα ἀμφοτέρων τῶν βαθμῶν (συνδ. ἄρθρων 178, 185 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ 14 § 2 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας).

ΣΩΜΑΤΕΙΑ

ΔΙΑΛΥΣΙΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ ΚΑΤ' ΑΙΤΗΣΙΝ ΤΗΣ ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΗΣ ΑΡΧΗΣ

Άρμοδιότης έποπτεύοντος Νομάρχου δι' ύποβολήν της αιτήσεως

Διάλυσις σωματείου κατ' άρθρον 105 Άστικού Κώδικος.—Άρμοδιότης Νομάρχου ώς εποπτευούσης Άρχής πρό και μετά το ν.δ. 4361/1964.—Διάλυσις σωματείου λόγω έγκαταλείψεως του σκοπού αύτου, συναγομένης έκ της μακράς άδρανείας του.—Παραδεκτή ή εισαγωγή της αιτήσεως ένώπιον του Πρωτοδικείου κατά την διαδικασίαν της εκουσίας δικαιοδοσίας κατ' άρθρα 785 και 833 Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας.

Κατά το άρθρον 105 του Άστικού Κώδικος, εφαρμοζομένου και επί επαγγελματικών σωματείων, το σωματείον δύναται να διαλυθή δι' αποφάσεως του Πρωτοδικείου επί τη αιτήσει... ή της Εποπτευούσης Άρχής... άν ένεκα μακράς άδρανείας συνάγηται έγκατάλειψις του σκοπού αυτού. (Ίδετε και άρθρον 12 του κωδικοποιητικού της περί επαγγελματικών σωματείων νομοθεσίας ν.δ. 607/1968, ΕΕΔ 27, 1358).

Έν προκειμένη τη αίτησει διαλύσεως του σωματείου υπέβαλεν ή Νομάρχης Κορινθίας, ως Εποπτεύουσα Άρχή, των εν τη περιφερεία του Πρωτοδικείου Κορίνθου σωματείων (άρθρον 5 § 5 νόμου 3200/1955).

Επί ζητημάτων, τα οποία προκύπτουν εκ της εφαρμογής της ανωτέρω διατάξεως, εν συνδυασμώ προς την περί επαγγελματικών σωματείων νομοθεσίαν, απησχόλήθη, το Πρωτοδικείον Κορίνθου διά της κατωτέρω απορρασεώς του.

Πολυμελούς Πρωτοδικείου Κορίνθου 214/1969

Πρόεδρος ό κ. **Κ. Πούλος**
Εισηγητής ό Πρωτοδίκης κ. **Δ. Κατσιρέας**
Δικηγόρος ό κ. Ν. Γιαμπουράνης

Μέχρι της δημοσιεύσεως του ν.δ. 4361/1964 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεων τινων της περί επαγγελματικών σωματείων νομοθεσίας» εποπτεύουσαν Άρχήν επί των επαγγελματικών σωματείων, νομιμοποιουμένην κατα το άρθρον 105 Α.Κ. εις υποβολήν αιτήσεως διαλύσεως τοιούτων σωματείων διά τους εν τώ άρθρω τούτω λόγους, απετέλει αναμφιβόλως και ό οικείος Νομάρχης, της αρμοδιότητος αύτου θεμελιουμένης επί των άρθρων 29 του νόμου 281/1914 «περί σωματείων», 14 του αναγκ. νόμου 1179/1938 «περί Νομαρχιών», 5 § 5 του νόμου 3200/1955 «περί διοικητικής αποκεντρώσεως», εν συνδυασμώ προς το άρθρον 2 του ϑ.δ. της 23.11.1956 «περί επεκτάσεως των αρμοδιοτήτων του Νομάρχου επί θεμάτων αρμοδιότητος του Υπουργείου Εργασίας», και 25 § 10 του ϑ.δ. 864/1960 «περί οργανισμού του Υπουργείου Εσωτερικών» (*Κ. Δημάκης*, εν ΕΕΔ 18, 466 επ., *Συνταξις* ΕΕΔ 24, 324, Ε. Π. 189/1961, ΝοΒ 10, 1120, Πρωτ. Αθηνών 719/1961, ΕΕΝ 28, 233). Και μετά όμως τα άρθρον 1 § 1 του ν.δ. 4361/1964, όρισαν ότι «τα άρθρα 29, 30, 32 και 33 του νόμου 281/1914 αι παράγραφοι 1, 4 και 5 του άρθρου 14 του ά.ν. 1179/1938, ώς και ή παράγραφος 10 του άρθρου 25 του ϑ.δ. 864/1960, δέν έχουσιν εφαρμογήν επί των επαγγελματικών σωματείων, δέν επήλθε μεταβολή τις εις τα ανωτέρω, καθ' όσον διά της εν λόγω διατάξεως έσκοπήθη, κατά την άληθή αύτης έννοιαν, ή κατάργησις της εποπτείας και επεμβάσεως του Νομάρχου εις τα της λειτουργίας των επαγγελματικών σωματείων, ούχι δέ και της αρμοδιότητος αύτου προς υποβολήν αιτήσεων διαλύσεως τοιούτων σωματείων δια τους εν άρθρω 105 Α.Κ. λόγους. Ή τοιαύτη έννοια της προπαρατεθείσης διατάξεως του άρθρου 1 § 1 του ν.δ. 4361/1964 συνάγεται σαφώς εκ της επί του εν λόγω ν.δ. εισηγητικής εκθέσεως (Ίδετε ταύτην εν ΕΕΔ 23,1132), διαλαμβανούσης ότι διά του ανωτέρω άρθρου έσκοπήθη «ή προσαρμογή της εσωτερικής νομοθεσίας προς την υπ' αριθ. 87 διεθνή σύμβασιν, κυρωθείσαν και υπό της Ελλάδος διά του υπ' αριθ. 4204/1961 ν. δ)τος, και ή κατάργησις διατάξεων, αίτινες, έρχόμεναι ευθέως αντίθετοι προς τας ανωτέρω εκτεθείσας αρχάς και κανόνας, καθιερούν επέμβασιν διοικητικήν ή εποπτείαν υπεράγαν αύστηράν εις τα της λειτουργίας των επαγγελματικών σωματείων, φθάνουσαν μέχρι κηρύξεως έκ-

ος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου δεύτερος (κατὰ σειρὰν τοῦ ἐφετηρίου) λόγος τῆς ἐφέσεως.

Ἐβεβαιώθη πρωτοβ. ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ κρισίμου χρόνου ὁ ἐναγων εἰργάσθη ἐπιτρεπτῶς, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 16 π.δ. τῆς 8.3.1930, τὸ ν.δ. τῆς 30.8.1937 καὶ τὸ ἄρθρον 7 ἐδάφ. στ' ν.δ. 748/1966, ἐπὶ τρεῖς Κυριακὰς καὶ ἑξαιρετέας ἑορτὰς κατὰ μέσον ὅρον μηνιαῖως, εἰς μίαν τῶν καθοριζομένων τριῶν φυλακῶν (βάρδιες), ἀναπαυόμενος τὴν ἑτέραν Κυριακὴν καὶ συγκεκριμένως ἐπὶ 57 Κυριακὰς καὶ νόμιμον ἑξαιρετέας ἑορτὰς ἀπὸ 1.1.1965 μέχρι 31.7.1966, ἐπὶ 18 ταυτὰς ἡμέρας ἀπὸ 1.8.1966 μέχρι 31.7.1967 καὶ ἐπὶ 19 ταυτὰς ἡμέρας ἀπὸ 1.2.1967 μέχρι 7.8.1967, μὴ βεβαιωθέντος τοῦ ἰσχυρισμοῦ αὐτοῦ, ὅτι εἰργάζετο καθ' ἑκάστην Κυριακὴν καὶ ὅτις ἐν γένει τὰς ἑξαιρετέας ἑορτάς, οὔτε τοῦ δεκτοῦ γενομένου ἐπὶ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἐναγομένου, ὅτι ἡ ταυτὴ ἀπασχόλησις, εἰς τὸν συνέβαινε καθ' ἑκάστην τρίτην Κυριακήν. Ἡ κρίσις αὕτη τοῦ δικαστηρίου ἐξάγεται ἰδίᾳ ἐκ τῶν προανεφερομένων καταστάσεων περὶ τῆς ἐργασίας καὶ ἀναπαύσεως, ἐκ τῶν ὁποίων προκύπτει, ὅτι ἡ ἀπασχόλησις τῶν «σερβιτόρων» τοῦ καταστήματος καθωρίζετο κατὰ τρόπον, ὥστε ἕκαστος ἐξ αὐτῶν νὰ ἐργάζεται ἐπὶ τρεῖς Κυριακὰς κατὰ μέσον ὅρον κατὰ μῆνα εἰς μίαν τῶν φυλακῶν (βάρδιες) τῆς ἡμέρας ταύτης, ἀναπαυόμενος τὴν ἑτέραν, ἀναφερομένων οὕτω πλήρως τῶν ἀντιθέτων καταθέσεων τῶν ἐπιμελείᾳ τῶν διαδίκων μερῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων. Διὰ τὴν ἐργασίαν δὲ ταύτην δικαιοῦται ὁ ἐνάγων νὰ λάβῃ τὴν μὴ καταβληθεῖσαν εἰς αὐτὸν καὶ προβλεπομένην ὑπὸ τῶν ἐπ' ἀριθ. 8990/1946 καὶ 25825/1951 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων προσαύξησιν 75%, ὑπολογιζομένην μόνον ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω εἰς χρῆμα καταβαλλομένου μηνιαίου συμβολικοῦ μισθοῦ του (Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 1323/1967, ΕΕΔ 26, 1123, ὅλ. σχόλιον *Δημητρακοπούλου*, Ἐργ. Νομ. Γ', σελ. 295), ἀνερχομένην εἰς 1.310 δραχμὰς ἐν συνόλῳ καὶ εἰδικώτερον εἰς 718,20 δραχμὰς μέχρι τῆς 31.7.1966, εἰς 257,40 δραχμὰς μέχρι 31.7.1967 καὶ εἰς 334,40 δραχμὰς ἔκτοτε καὶ μέχρι τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως. Ἑπομένως, δεχθεῖσα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ὅτι οὗτος ἐδικαιοῦτο ἐκ τῆς ὀρθείσης αἰτίας συνολικῶς 641,60 δραχμάς, ἐσφαλμένως ἐξετίμησε τὰ ἐκ τῆς διαδικασίας προκύψαντα πραγματικὰ περιστατικὰ καὶ δέον νὰ μεταρρυθμισθῇ κατὰ μερικὴν παραδοχὴν τοῦ τρίτου λόγου ἐφέσεως, δεκτοῦ γενομένου τοῦ κεφαλαίου τούτου τῆς ἐπιδίκου ἀξιώσεως διὰ τὸ ἀνωτέρω χρηματικὸν ποσόν. Ἐβεβαιώθη ἐπίσης, ὅτι ὁ ἐνάγων καθ' ὅλον τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τῆς 1.1.1965 καὶ ἐφεξῆς ἐπραγματοποίησε νυκτερινὴν ἐργασίαν μεταξὺ τῆς 10ης νυκτερινῆς καὶ τῆς 6ης πρωϊνῆς ὥρας ἐπὶ 150 νύκτας ἐν συνόλῳ καὶ συγκεκριμένως ἐπὶ 84 νύκτας μέχρι τῆς 31.7.1966, ἐπὶ 39 νύκτας μέχρι τῆς 31.1.1967 καὶ ἐπὶ 27 νύκτας ἀπὸ 1.2.1967 μέχρι τῆς 7.8.1967, μὴ βεβαιωθείσης μεγαλυτέρας ταυτὴς ἀπασχολήσεως αὐτοῦ, διὰ τὴν ὁποίαν ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ τὴν προβλεπομένην ὑπὸ τῶν ἐπ' ἀριθ. 18510/1946 καὶ 25825/1951 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων προσαύξησιν 25% ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω νομίμου (συμβολικοῦ) μισθοῦ του. Ὀρθῶς, ὅθεν, ὑπὸ τοῦ δικάσαντος Ἐργατοδίκου ἐπιδικάσθη ἐκ τῆς ὡς ἄνω αὐτῆς ποσὸν 523,50 δραχμῶν, ὡς πρὸς τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ὁποίου δὲν πλήττεται ἡ πρωτοδίκως ἀπόφασις, ἐφ' ὅσον δὲν ἤθελε γίνει δεκτὴ ἡ ἀπορρίπτουσα τοῦ ἐνάγοντος περὶ πραγματοποιήσεως μεγαλυτέρας νυκτερινῆς ἐργασίας, καὶ ὡς ἐκ τούτου δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὁ ἀντίθετος τέταρτος λόγος τῆς ἐφέσεως.

Κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἐκδοθεισῶν βάσει τοῦ ἀ.ν.1777/1951, κυρωθέντος ὑπὸ τοῦ ν. 1901/1951, ἐπ' ἀριθ. 33700/1965, 116109/1965, 51436/1966, 116860/1966, 36980/1967 καὶ 136263/1967 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, αἱ διὰ μικτοῦ συστήματος, ἤτοι διὰ νομίμων (συμβολικῶν) μισθῶν καὶ διὰ ποσοστῶν ἀμειβόμενοι μισθωτοί, μεταξὺ τῶν ὁποίων συμπεριλαμβάνονται καὶ οἱ σερβιτόροι τῶν ζαχαροπλαστείων, καφενείων καὶ ἄλλων κατηγοριῶν καταστημάτων, δικαιοῦνται νὰ λάβουν τὰ δι' αὐτῶν καθοριζόμενα «δῶρα» ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα τῶν ἐτῶν 1965, 1966 καὶ 1967, ὑπολογιζόμενα ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ πραγματικῶς καταβαλλομένου συμβολικοῦ μηνιαίου μισθοῦ των. Τὰ ποσὰ δὲ ταῦτα εἶναι ἀνεξάρτητα τῶν λαμβανομένων ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω μισθωτῶν συνεπείᾳ τῆς ἐπιβληθείσης ὑπὸ τῶν προαναφερομένων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων αὐξήσεως τῶν ποσοστῶν των ἐπὶ τῶν λογαριασμῶν τῶν πελατῶν καὶ παρέχονται ἐπὶ πλέον τούτων, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς ἀμειβομένους μόνον διὰ ποσοστῶν, οἱ ὁποῖοι δικαιοῦνται τῆς αὐξήσεως ἐπὶ τῶν ποσοστῶν ἄνευ ἄλλης τινὸς παροχῆς. Κατ' ἀκολουθίαν, ἐσφαλμένως ὑπὸ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ὁ ἐνάγων, ἀμειβόμενος διὰ τοῦ ἀνωτέρω μικτοῦ συστήματος, δὲν ἐδικαιοῦτο δώρων ἑορτῶν, βάσει τοῦ καταβαλλομένου εἰς αὐτὸν μηνιαίου συμβολικοῦ μισθοῦ του, ἀπορριφθέντος τοῦ σχετικοῦ κεφαλαίου τῆς ἀγωγῆς καὶ συνεπῶς δέον νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ ἀπόφασις αὕτη, κατὰ παραδοχὴν τοῦ πρώτου λόγου τῆς ἐφέσεως. Ἐπιδικασθῇ δὲ κατόπιν τούτου ἐκ τῆς ὀρθείσης αἰτίας ποσὸν 1.388 δραχμῶν ἐν συνόλῳ.

ΕΦΕΥΡΕΣΕΙΣ

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΕΠΙ ΤΩΝ ΥΠ' ΑΥΤΩΝ ΕΦΕΥΡΕΣΕΩΝ

Ἀποζημίωσις ἐφευρέτου μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 668 Ἀστικοῦ Κώδικος

Ἐκδίκασις τῆς περὶ ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρον 668 Ἀστικοῦ Κώδικος ἀγωγῆς κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 691 ἐπ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας περὶ ἐκδικάσεως τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν.—Χρόνος παραχραφῆς ἀπαιτήσεως καὶ διακοπὴ αὐτοῦ.—Ἔννοια ἐφευρέσεως κατ' ἄρθρον 668 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ἀποζημίωσις ἐφευρέτου μισθωτοῦ.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 668 Ἀστικοῦ Κώδικος ἐφευρέσεις, γενόμεναι ὑπὸ τοῦ ἐκμισθωτοῦ (μισθωτοῦ κατὰ τὴν ὁρολογίαν τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου) κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας, ἀνήκουσιν εἰς αὐτόν, ἐκτὸς ἐὰν αὗται ἀποτελοῦσι τὴν ἀνατεθειμένην εἰς τὸν ἐκμισθωτὴν ἐργασίαν· ἢ ἂν ὁ μισθωτὴς (ἐργοδότης κατὰ τὴν ὁρολογίαν τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου) ἐπιφυλάξῃ ἑαυτῷ τὰ ἐπ' αὐτῶν δικαιώματα. Ἐν περιπτώσει τοιαύτης ἐπιφυλάξεως τοῦ μισθωτοῦ δικαιοῦται ὁ ἐκμισθωτὴς εἰς ἰδιαιτέραν ἀμοιβήν.

Ἡ διάταξις (περὶ τῆς ὁποίας ἴδετε *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Τὰ δικαιώματα τῶν μισθωτῶν ἐπὶ τῶν ἐφευρέσεών των, ΕΕΔ 5, 163 ἑπ., *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ, *ὑπ'* ἄρθρου 668, ἀριθ. 1 ἑπ., *Π. Ζέπον*, Ἐνοχικὸν Ἐἰδικὸν Β', σελ. 363, *Κ. Κυκκά*, Ἐνοχικὸν Εἰδικόν, *ὑπ'* ἄρθρον 668, *Ἠλ. Σημάν*, ΕΕΔ 7, 349) ἐλήφθη ἐκ τοῦ ἄρθρου 1 §§ 2 καὶ 3 τοῦ νόμου 2527/1920 περὶ διπλωμάτων εὑρεσιτεχνίας καὶ 343 Ἐλβετικοῦ Κώδικος Ἐνοχῶν καὶ εἶναι διάταξις ἀναγκαστικοῦ δικαίου (ἄρθρον 679 Α.Κ.).

Μὲ τοιοῦτον θέμα ἀπησχολήθη ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ἐνδιαφέρουσα καὶ λόγῳ τοῦ ὅτι σπανίως τὰ δικαστήρια ἀσχολοῦνται ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ, ἂν δὲν κάμνωμεν λάθος, εἶναι ἐκ τῶν μοναδικῶν εἰς τὸ θέμα ἀποφάσεων κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 803/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν.
Πρωτοδίκης ὁ κ. **Στ. Χατζηδάκης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Λαμπάκης, Ι. Φωντζίλας, Χ. Μουζάκης.

Ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ ὁ ἐναγων ἐκθέτει, ὅτι παρὰ τῇ ἐναγομένῃ ἑταιρείᾳ, δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ὁρίστου χρόνου, προσελήφθη κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον 1957 ὡς μηχανολόγος ἠλεκτρολόγος, ἀποσπασθεὶς ὑπὸ τοῦ μηνὸς Μαΐου 1962 εἰς τὴν δευτέραν ἐναγομένην ἑταιρείαν, ἥτις καὶ ἐτοποθέτησεν αὐτὸν ἐπικεφαλῆς τοῦ τεχνικοῦ τμήματός της. Ὅτι κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα παροχῆς τῶν ὡς ἄνω ὑπηρεσιῶν του προέβη εἰς τινας ἐφευρέσεις, ἀφορώσας εἰς τὴν ἀναβαθμὴν τῶν φιαλῶν ὑγραερίου τῆς δευτέρας ἐναγομένης δι' ἐμβαπτίσεως ἐντὸς εἰδικοῦ ὑγροῦ καὶ τὴν ἀντικατάστασιν τῶν μέχρι τοῦδε μεταλλικῶν πωμάτων τῶν φιαλῶν δι' εἰδικῶν πλαστικῶν πωμάτων μετ' ἀσφαλιστικῆς ταινίας, ἰδικῆς του ἐπινοήσεως, μείζονος ἀσφαλείας, δι' ὧν ἐπινοήσεων ἐπετυγχάνετο οἰκονομικώτερος καὶ εἰς μείζονα ἀριθμὸν πωματισμὸς τῶν φιαλῶν. Ὅτι αἱ ἐναγόμεναι, ἐπὶ τῇ ὑποσχέσει καταβολῆς αὐτῷ μιᾶς δικαίας καὶ εὐλόγου ἀντιπαροχῆς, ἣν ἐν τέλει δὲν τῷ κατέβαλον, ἐποιήσαντο χρῆσιν τῶν ὡς ἄνω ἐφευρέσεών του, ἐξ ὧν καὶ ἐπετεύχθησαν αἱ ἐν τῇ ἀγωγῇ εἰδικώτεραι πρὸς ὄφελος των οἰκονομίαι. Διὸ καὶ ὀφείλουσαι νὰ ὑποχρεωθῶσι καὶ καταβάλωσιν αὐτῷ διὰ τὴν ὡς ἄνω αἰτίαν μετὰ τὸν διὰ τῶν ἐγγράφων προτάσεών του γενόμενον παραδεκτῶς περιορισμὸν τῆς ἀγωγῆς δραχμὰς 107.500, νομιμοτόκως ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς, κηρυσσομένης τῆς παρούσης προσωρινῶς ἐκτελεστῆς. Οὕτως ἔχουσα ἡ κρινομένη ἀγωγή, ὡμοιδῶς εἰσάγεται κατὰ τὴν προκειμένην διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 691 ἐπ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰ ἄρθρα 269 τοῦ ἰδίου Κώδικος, ἐξ ἧς ὑπάγονται αἱ διαφοραὶ ἐκ τῆς παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ἢ καὶ ἐξ οἱασδήποτε ἄλλης αἰτίας ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς, οἷα καὶ ἡ κρινομένη διαφορά, ὡς ἀπορρέουσα ἐκ τῆς ἐπικαλουμένης ὡς πρόσθεν συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἐξ ἧς ἐφευρὲν τῆς ὁποίας καὶ ἐδημιουργήθη καὶ ἡ περὶ ἀναμορφωτικοῦ καθ' ὕλην τοῦ δικαστηρίου τούτου ἐνστασις τῶν ἐναγομένων, εἶναι ἀβάσιμος καὶ

καὶ κατ' οὐσίαν βασίμου, διαταχθῇ ἡ διάλυσις τοῦ ἐν λόγῳ σωματείου καὶ ἐπιβληθῇ ἡ δικαστικὴ δαπάνη τῆς παρούσης εἰς βάρος τῆς περιουσίας αὐτοῦ, ὡς ὑπαιτίου διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς δίκης (ἄρθρον 792 ἐδ. 8' Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας).

πτώτου τῆς διοικήσεώς των», οὐδαμοῦ δὲ μνημονευούσης, ὡς καταργουμένην καὶ τὴν ἁρμοδιότητα τῆς Διοικητικῆς Ἀρχῆς πρὸς ὑποβολὴν εἰς τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον αἰτήσεως πρὸς διάλυσιν ἐπαγγελματικοῦ σωματείου διὰ τοὺς ἐν ἄρθρῳ 105 Α.Κ. λόγους, ὡς καὶ ἐκ τοῦ ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀνωτέρω ν.δ. 4204/1961 ἀπεκλείσθη μόνον ἡ διὰ τῆς διοικητικῆς ὁδοῦ, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ διὰ τῆς δικαστικῆς τοιαύτης, διάλυσις ἢ ἀναστολὴ τῶν ἐργασιῶν τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων, ἐὰν δὲ ἐθεωρεῖτο ἀφαιρεθεῖσα ἀπὸ τῶν Νομαρχῶν ἡ ἁρμοδιότης πρὸς ὑποβολὴν αἰτήσεων διαλύσεως ἐπαγγελματικῶν σωματείων διὰ ἕδραν νὰ γίνῃ δεκτόν, ὡς ἐκ τῆς καταργήσεως τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ νόμου 281/1914, ὅτι κατηργήθη ἡ τοιαύτη ἁρμοδιότης, καὶ τῶν λοιπῶν ἐν τῷ προμνησθέντι ἄρθρῳ 29 τοῦ νόμου 281/1914 μνημονευομένων διοικητικῶν ὀργάνων (Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας), ὁπότε δὲν θὰ ὑφίστατο ἐποπτεύουσα Ἀρχή, ἁρμοδία διὰ τὴν κίνησιν τῆς διαδικασίας τῆς διὰ τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ διαλύσεως τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων, ἐνῷ πάντῃ βέβαιον τυγχάνει ὅτι τοιαύτη ἄτοπος συνέπεια οὐδόλως ἐπεδιώχθη, ὡς τοῦτο δείκνυται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 12 § 3 τοῦ β.δ. 667/1968 «περὶ κωδικοποιήσεως τῆς κειμένης περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων νομοθεσίας» ἐπανελήφθη ἡ δυνατότης τῆς δικαστικῆς διαλύσεως τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων κατόπιν αἰτήσεως τῆς ἐποπτευούσης Ἀρχῆς. Εἰρήσθω ἐνταῦθα, ὅτι δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐποπτεύουσα Ἀρχή, ἁρμοδία πρὸς ὑποβολὴν αἰτήσεως διαλύσεως ἐπαγγελματικῶν σωματείων, ὁ Εἰσαγγελεὺς Πρωτοδικῶν, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 53 τοῦ β.δ. τῆς 15/20.5.1920 «περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων», καθ' ὅσον τὸ ἐν λόγῳ β. διάταγμα μόνον κατὰ τὰ ἄρθρα 18 - 29 αὐτοῦ ἐξεδόθη συμφώνως πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ νόμου 2151/1920 παρασχεθεῖσαν νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν, ἐνῷ κατὰ τὰς λοιπὰς αὐτοῦ διατάξεις, ἐν αἷς καὶ ἡ τοῦ ἄρθρου 53 αὐτοῦ, ἐξεδόθη ἄνευ τοιαύτης ἐξουσιοδοτήσεως καὶ συνεπῶς στερεῖται ἰσχύος (ἴδε *Καποδίστριαν*, ἐν Ἑρμ.Λ.Κ. ἄρθρον 12, Εἰσαγωγικοῦ Νόμου, ἀριθ. 4, Γνωμοδότησιν Εἰσαγγ. Πρ. Καλαμάτας 6/1963, ΝοΒ 12, 295 καὶ αὐτόθι περαιτέρω παραπομπάς).

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἐν τῇ ἠγουμένῃ τῆς παρούσης σκέψει ἐκτεθέντων ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις τοῦ Νομάρχου Κορινθίας, δι' ἣν ἐτηρήθη ἡ νόμιμος προδικασία, ἐπιδοθέντος καὶ ἀντιγράφου ταύτης τῷ παρὰ τῷ Δικαστηρίῳ τούτῳ Εἰσαγγελεῖ, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσαγομένης ὑπ' ἀριθ. 2182/31.3.1969 ἐκθέσεως ἐπιδόσεως τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος τῶν ἐν Κορίνθῳ Πρωτοδικῶν Ι.Τ., διώκουσα τὴν διάλυσιν τοῦ ἐν αὐτῇ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου λόγῳ ἐγκαταλείψεως τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ, συναγομένης ἐκ τῆς μακρᾶς ἀδρανείας του, ἁρμοδίως καὶ παραδεκτῶς εἰσάγεται ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου κατὰ τὴν προκειμένην διαδικασίαν τῆς ἑκουσίας δικαιοδοσίας, συνῳδὰ τοῖς ἄρθροις 785 § 1 περίπτ. α' καὶ 833 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, καὶ νόμιμος τυγχάνει, ἐρειδομένη ἐπὶ τῶν ἄρθρων 105 Α.Κ. καὶ 12 § 3 β.δ. 667/1968, τοῦ αἰτοῦντος Νομάρχου νομιμοποιουμένου, κατὰ τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις, εἰς ὑποβολὴν τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως. Δέον, ὅθεν, ὅπως ἐρευνηθῇ ἡ αἰτησις κατ' οὐσίαν, προβῇ δὲ ἡ συζήτησις, ὡς ἐὰν εἶχεν ἐμφανισθῇ καὶ τὸ οὐτινος ζητεῖται ἡ διάλυσις σωματεῖον (ἄρθρον 800 § 2 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας), καθ' ὅσον τοῦτο, καίτοι νομίμως καὶ ἐμπροθέσμως κλητευθὲν ἐντολῇ τοῦ Προέδρου τοῦ δικαστηρίου τούτου, ὅπως παραστῇ κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς αἰτήσεως (ἴδετε προσαγομένην ὑπ' ἀριθ. 2185/3.4.1969 ἔκθεσιν ἐπιδόσεως τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω δικαστικοῦ κλητῆρος), οὐδόλως παρέστη κατ' αὐτήν.

Ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων, ἰδίως δὲ ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 77/47/58/3.12.1958 ἐγγράφου τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Ξυλοκάστρου πρὸς τὴν Νομαρχίαν Κορινθίας καὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 77/47/6α/26.1.1968 ὁμοίου τοῦ Ἀστυνομικοῦ Τμήματος Ξυλοκάστρου πρὸς τὴν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς Κορινθίας, ἀπεδείχθη, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ὅτι τὸ ἐν τῇ αἰτήσει σωματεῖον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Σύλλογος σφαγέων καὶ ἐκδορέων Ξυλοκάστρου», ἐγγραφὲν εἰς τὸ παρὰ τῷ δικαστηρίῳ τούτῳ τηρούμενον βιβλίον σωματείων κατὰ τὸ ἔτος 1939 δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 546/1939 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου, τελεῖ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1953 ἐν παντελεῖ ἀδρανείᾳ, τῆς διοικήσεώς του μὴ προβαινούσης εἰς οὐδεμίαν ἐνέργειαν πρὸς ἐπιδίωξιν τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ, ὥστις οὕτω παρίσταται ὡς ὁριστικῶς ἐγκαταλειφθείς. Ὅθεν, δέον ὅπως, δεκτῆς καθισταμένης τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ὡς

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

1. Αποδοχαί πρακτικών μηχανικών

Επίβλεψις της λειτουργίας χειρισμού και συντηρήσεως μηχανημάτων εκτελέσεως τεχνικών έργων.—Τίνα μηχανήματα θεωρούνται ως απλαί εγκαταστάσεις.—Διάκρισις μηχανημάτων εις ειδικότητας.—Παροχή εργασίας απαιτούσης αντίστοιχον πτυχίον πρακτικού μηχανικού.— Κρίσις του Δικαστηρίου περί ακυρότητος της συμβάσεως εργασίας και δικαιώματος μισθωτού επί των αποδοχών πρακτικού μηχανικού γ' τάξεως βάσει των αρχών του αδικαιολογήτου πλουτισμού.

Άρειου Πάγου 261/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. **Κίμων Παυλίδης**
Δικηγόροι οι κ.κ. Χρ. Μυριάνθης, Αγ. Αποστόλου

Κατά μεν το άρθρον 1 του βασιλικού διατάγματος της 4/5 Οκτωβρίου 1951 «περί επιλέψεως της λειτουργίας, χειρισμού και συντηρήσεως μηχανημάτων εκτελέσεως τεχνικών έργων», εκδοθέντος συμφώνως τοις άρθροις 3 και 5 του νόμου 6422/1934, τα πάσης φύσεως κινητά και μεταφερτά μηχανήματα εκτελέσεως τεχνικών έργων μετά κινητήριου μηχανής ισχύος μέχρις 600 ίππων ως προς την επίβλεψιν της λειτουργίας, τον χειρισμόν και την συντήρησιν αυτών θεωρούνται ως απλαί εγκαταστάσεις και διέπονται υπό των διατάξεων αυτού, κατά δε το άρθρον 2 του ιδίου διατάγματος, ως τούτο ετροποποιήθη διά του άρθρου 1 του υπ' αριθ. 22 της 30 Δεκεμβρίου 1959/22 Ιανουαρίου 1960 β. δ/τος τα κατά το ανωτέρω άρθρον 1 κινητά και μεταφερτά μηχανήματα διακρίνονται εις τας εν αυτώ καθοριζομένας 3 ειδικότητας, εις την ειδικότητα δε Γ' μηχανημάτων επεξεργασίας υλικών περιλαμβάνονται και οι αεροσυμπιεσταί. Περαιτέρω εν άρθρω 4 § 1 εδ. δ' του αυτού ως άνω από 4/5 Οκτωβρίου 1951 β.δ. ορίζεται ότι ουδείς δύναται να ασκή υπευθύνων επίβλεψιν λειτουργίας, ούτε να είναι χειριστής ή να ενεργή την συντήρησιν παντός μεταβατού μηχανήματος της εν άρθρω 2 ειδικότητος Γ' ισχύος άπο 20 μέχρις 600 ίππων, εάν δεν είναι εφωδιασμένος δι' αντιστοίχου πτυχίου πρακτικού μηχανικού ή μηχανοδηγού, αναλόγως της ισχύος της κινητήριου μηχανής, εκδιδομένου συμφώνως προς τας διατάξεις του νόμου 6422/1934 και των βάσει τούτου εκδοθέντων διαταγμάτων. Εκ των ανωτέρω διατάξεων σαφώς συνάγεται, ότι εις την ειδικότητα Γ' του άρθρου 2 του ως είρηται από 4/5 Οκτωβρίου 1951 β.δ. περιλαμβάνονται μόνον οι κινητοί ή μεταφερτοί αεροσυμπιεσταί, ουχί δε και οι μονίμως εγκατεστημένοι εις τόπον τινά, και μόνον διά την υπευθύνων επίβλεψιν της λειτουργίας, τον χει-

---

τοιαύτη μεταγενεστέρα συμφωνία. Ο ενάγων, ως εβεβαιώθη περαιτέρω, κατόπιν συμφωνίας του μετά της εναγομένης παρεχώρησεν αυτή την χρήσιν της εν λόγω εφευρέσεώς του επί καταβολή εύλογου αμοιβής, ην ή εναγομένη μέχρι τούδε δεν τω κατέβαλεν. Συνεπώς, λαμβανομένης υπ' όψιν της οικονομικής σημασίας δια την εναγομένην της ως άνω εφευρέσεως, εκ της εκμεταλλεύσεως της οποίας εξεικονομήθη δαπάνη ετησίως εκ δραχμών 300.000, λόγω του αλιγοδαπανηροτέρου και εις ελάσσονα χρόνον πωματώσεως των φιαλών διαμερίσματος, και περαιτέρω των παρασχεθεισών εις τον ενάγοντα υπό της εναγομένης μέσων, ως εκ της χρησιμοποιήσεως των μηχανικών αυτής εγκαταστάσεων, και του καταβαλλομένου αυτώ μισθού, ανερχομένων κατά τον χρόνον της ως άνω εφευρέσεώς του εις το ποσόν των 8.500 δραχμών, ή δικαιωμένη υπ' αυτού εν συνόλω αμοιβή δέον όπως προσδιορισθή εις το ποσόν των 100.000 δραχμών (άρθρων 371 Α.Κ.). Ως προς το θέμα της αναβαφής των φιαλών διά εμβαπτίσεως ταύτων ορθώς ότι η μέθοδος αύτη, γνωστή ούσα προ πολλού εν Ελλάδι, εφαρμοζομένη και παρ' άλλων επιχειρήσεων, και ήτις, ως αδιάφορος και μη αποτελεσματική, εγκατελείφθη ήδη παρά της εναγομένης, δεν απαιτεί ειδικάς εφευρέσεις. Και συνεπώς, λαμβανομένου υπ' όψιν και του περιστατικού, ότι η εναγομένη επεχορήθη εις αναβαφήν των φιαλών διά πιστολίου, λόγω του προϊόντος της κατασκευής της δι' εμβαπτίσεως πραγματοποιουμένης βαφής, εξ ης αύτη εξεμοθη αύτη, ο ενάγων ορθώς δικαιούται αμοιβής, και κατά το μέτρον τούτο ή αγωγή δέον όπως αποφανθή ως ή βάσιμος. Όθεν ή αγωγή δέον όπως γίνηται εν μέρει δεκτή διά το ποσόν των 100.000

ἀπορριπτέα. Δέον ὅθεν ὅπως ἐξετασθῇ αὕτη περαιτέρω κατὰ τε τὸ νόμιμο καὶ οὐσίᾳ βάσιμον αὐτῆς, ὅτι καταλιφθέντος καὶ τοῦ προσήκοντος δικαστικοῦ ἐνσήμου μετὰ τῶν ἐπ' αὐτοῦ ἀναλογούντων ποσοστῶν ὑπὲρ Τ.Σ.Ν., Ο.Α.Μ.Α. καὶ Τ.Π. Α.Α. Ἡ ἔνστασις τῶν ἐναγομένων περὶ παραγραφῆς τῆς ἐνδίκου ἀξιώσεως λόγῳ παρόδου πενταετίας ἀπὸ τῶν ὡς ἄνω ἐφενρέσεων μέχρι τοῦ χρόνου ἐγέρσεως τῆς κρινομένης ἀγωγῆς (ἄρθρον 250 § 17 Α.Κ.) εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέα, καθ' ὅσον διὰ τῆς ἀπὸ 17.5.1967 ἐξωδίκου δηλώσεως καὶ διαμαρτυρίας τοῦ ἐναγοντος πρὸς τὰς ἐναγομένας, νομίμως ἐπιδοθείσης αὐτοῖς, ὤχλησε ταύτας περὶ τῆς ἐνδίκου ἀξιώσεώς του, διακοπείσης οὕτω πρὸ τῆς συμπληρώσεως τῆς τῆς ἐν λόγῳ παραγραφῆς (ἄρθρον 260 ἐπ. Α.Κ.).

Ὡς συνάγεται ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 668 Α.Κ., πᾶσα ἐφεύρεσις, ἥτις νοεῖται πᾶσα ἀνθρωπίνη ἐπινόησις, δι' ἧς παράγεται ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει νέον τι χρήσιμον ὄργανον, ἄγνωστον πρότερον, ἢ νέα τις ἄγνωστος καὶ μὴ ἐφιστημένη πρότερον μέθοδος παραγωγῆς τῆς ἐργασίας των, ἀνήκει κατὰ κανόνα εἰς αὐτόν, ἐστω καὶ ἂν αὐτὸς ἐχρησιμοποίησε μηχανήματα ἢ ἄλλα ἐργαλεῖα τοῦ μισθωτοῦ, ἐκτὸς ἐὰν αἱ ἐπιτευχθεῖσαι ἐφευρέσεις ἀποτελοῦσι τὴν ἀνατεθειμένην αὐτῷ ἐργασίαν, ἐὰν δηλονότι τῷ ἀνετέθη ὡς μόνη ἐργασία καὶ ἀπασχόλησίς του ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ νὰ ἐνεργῇ πειράματα καὶ νὰ ἐφευρίσκῃ νέους τρόπους κατασκευῆς ὡρισμένων εἰδῶν κλπ. ἢ ἐὰν ὁ μισθωτὴς διὰ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διὰ μεταγενεστέρου τοιούτης ἐπεφύλαξεν εἰς ἑαυτὸν τὸ ἐπὶ τῶν ὑπὸ τοῦ ἐκμισθωτοῦ γενομένων ἐφευρέσεων δικαίωμα (*Γώγος - Σταυροπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 339, *Μιχαηλίδης - Νουάρος* ἐν ΕρμΑΚ, ἐπ' ἄρθρων 14 τοῦ Εἰσαγ. Νόμων Α.Κ. § 7, 8, *Κανκά*, Ἐνοχ., ἐπ' ἄρθρων 668).

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνόρκως ἐπ' ἀκροατηρίῳ ἐξετασθέντων μαρτύρων, τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσκομιζομένων ἐγγράφων, ἐν οἷς καὶ αἱ ἐνώπιον συμβολαιογράφου ἔνορκοι καταθέσεις, καὶ τῆς ἐν γένει ἀποδεικτικῆς διαδικασίας πλήρως ἐβεβαιώθησαν τὰ ἑξῆς: Ὁ ἐνάγων, δυναμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, προσελήφθη τὴν 8ην Ὀκτωβρίου 1957 παρὰ τῆς πρώτης ἐναγομένης ἑταιρείας ὡς μηχανολόγος ἠλεκτρολόγος, ἀπὸ τοῦ ἔτους δὲ 1962 ἀπεσπάσθη, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς δευτέρας ἐναγομένης ἑταιρείας, πρὸς ἣν ἐξηκολούθησε προσφέρων τὰς ὑπηρεσίας του ἐπὶ τὴν ὡς ἄνω, ἐφ' ἧ προσελήφθη, ἰδιότητα, μέχρι τῆς ὑπὸ τῆς πρώτης ἐναγομένης ἑταιρείας γενομένης καταγγελίας τῆς κρινομένης συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἀπολύσεώς του ἐκ τῆς ὑπηρεσίας. Μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς δευτέρας ἐναγομένης ἑταιρείας οὐδεμία ἐργασιακὴ σχέσις ὑφίσταται, δεδομένου ὅτι, ὡς καὶ οὗτος συνομολογεῖ, προσελήφθη παρὰ τῆς πρώτης ἐναγομένης, ἥτις καὶ προέβη εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς κρινομένης συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἀπέλυσεν αὐτὸν τῆς ὑπηρεσίας καὶ συνεπῶς ὡς πρὸς τὴν δευτέραν ταύτην ἐναγομένην ἑταιρείαν ἡ ἀγωγὴ δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ὡς παθητικῶς ἀνομιμοποίητος. Ἐβεβαιώθη περαιτέρω, ὅτι ὁ ἐνάγων, διαρκούσης τῆς προσφορᾶς τῶν ὡς ἄνω ὑπηρεσιῶν του ὡς μηχανολόγου ἠλεκτρολόγου, ἐπενόησε μέθοδον πωματώσεως τῶν φιαλῶν ὑγραερίων διὰ πλαστικοῦ κοχλιωτοῦ πώματος, μετὰ προσηρμοσμένης ἐν αὐτῷ ἀσφαλιστικῆς ταινίας, δι' οὗ ἐπιτυγχάνεται ἔναντι τῶν μέχρι τῆς ἐν λόγῳ ἐφευρέσεως χρησιμοποιουμένων μεταλλικῶν πωμάτων καλυτέρα ἀσφάλεια ἔναντι ἀποκοχλιώσεως. Διὰ τῆς ἐν λόγῳ ἐπινοήσεως, λόγῳ τῆς ἐλαχίστης δαπάνης κατασκευῆς τῶν ἐν λόγῳ πωμάτων, ἀντιστοιχούσης εἰς 80 λεπτὰ περίπου, καὶ τῆς ἐπιτυγχανομένης ταχυτέρας πωματώσεως τῶν φιαλῶν ὑγραερίου, ἡ ἐναγομένη ὠφελήθη σημαντικῶς, διὰ τὴν ἐν λόγῳ δὲ ἐφεύρεσίν του, μὴ οὖσαν ἐπαρκῶς γνωστὴν ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὸν χρόνον δηλώσεώς της εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐμπορίου, ἔλαβε παρὰ τοῦ ἐν λόγῳ Ὑπουργείου τὸ ἐπικαλούμενον καὶ προσκομιζόμενον ὑπ' ἀριθ. Σ3718/1964 δίπλωμα εὑρεσιτεχνίας (ὅπερ καὶ προσκομιζομένην ἀπὸ 15.10.1965 ἔκθεσιν πραγματογνωμοσύνης τῶν καθηγητῶν τοῦ Πολυτεχνείου Μ. Θεοφανοπούλου καὶ Ἑλ. Παπαδανιήλ). Ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐναγομένης ὅτι ἡ ὡς ἄνω ἐπινόησις ἦτο γνωστὴ ἐν Ἑλλάδι δὲν ἀντιποκρίνεται εἰς τὴν ἀλήθειαν, καθ' ὅσον ναὶ μὲν παρ' ἄλλων ἑταιρειῶν, ὡς ἐβεβαιώθη, ἐχρησιμοποιοῦντο πλαστικὰ πώματα, πλὴν ὅμως ταῦτα διέφερον ἀπὸ ἐφάρμοσις κατασκευῆς τοῦ ὡς ἄνω ἐπινοηθέντος ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος πώματος, καὶ ἰδιαιτέρως κατὰ τὴν ὡς ἄνω ταινίαν ἀσφαλείας, ἣν πρῶτος ἐπενόησεν ὁ ἐνάγων ἐν Ἑλλάδι, ἐχρησιμοποίησε δὲ καὶ ἐξακολουθεῖ χρησιμοποιοῦσα ἡ ἐναγομένη. Ὁ ἰσχυρισμὸς περαιτέρω τῆς ἐναγομένης, ὅτι ἡ ἐν λόγῳ ἐφεύρεσις, ἐὰν ἤθελε θεωρηθῇ ὡς τοιαύτη, ἀνετέλει τὴν ἀνατεθειμένην εἰς τὸν ἐνάγοντα ἐργασίαν, ἢ ἄλλως αὐτὴ ἐπεφύλαξεν ἑαυτῇ τὸ ἐπ' αὐτῆς δικαίωμα (ἄρθρον 668 Α.Κ.), δὲν εἶναι ἐπίσης ἀληθὴς, καθ' ὅσον ἐκ τῆς προσαγομένης ἀπὸ 8.10.1957 συμβάσεως ἐργασίας δὲν προκύπτει ποσῶς ἐν λόγῳ ἰσχυρισμὸς αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσκομιζομένων λοιπῶν ὡς πρόσθεν ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἀδιαμφιβόλως ἐβεβαιώθη, ὅτι ὑπῆρξε

λογία, ότι εις την κατά το άρθρον 2 του μνησθέντος από 4/5 Οκτωβρίου 1951 βασιλικού διατάγματος ειδικότητα Γ' μηχανημάτων επεξεργασίας ύλικού περιλαμβάνονται και οι μονίμως εγκατεστημένοι εντός του μηχανοστασίου των μεταλλείων της αναιρεσειούσης αεροσυμπιεστάι και τη επαλλήλω τοιαύτη, ότι ή υπό του ενάγοντος εκτελουμένη εργασία συνίστατο εις το να θέτη εις λειτουργίαν το κινούμενον διά μηχανής εσωτερικής καύσεως ηλεκτροπαραγωγόν ζεύγος και διά της παραγομένης υπ' αύτού ενεργείας τους αεροσυμπιεστάς και να παρακολουθή υπευθύνως την λειτουργίαν τούτων. Ούτως όμως απορριφθέν το δικάσαν Πρωτοδικείον, το μεν παρεδέχθη τας προμνησθείσας διατάξεις ουσιαστικού δικαίου, το δε εστέρησε την απόφασιν του νομίμου όρους, καθ' όσον, ενώ εν αρχή της τρίτης αιτιολογίας της προσβαλλομένης αποφάσεως του δέχεται ως προκύψαν εκ των αποδείξεων, ότι εν τω μηχανοστασίω των μεταλλείων της αναιρεσειούσης ήτο εγκατεστημένον εν ηλεκτροπαραγωγόν ζεύγος (ηλεκτρογεννήτρια) κινούμενον διά κινητήρος 69 HP, χωρίς όμως και να καθορίζη εάν ο κινητήρ ούτος ήτο εσωτερικής καύσεως, διά της κατωτέρω επικουρικής αιτιολογίας εκτίθησιν, ότι ή εργασία του αναιρεσιβλήτου συνίστατο «εις το να θέτη εις λειτουργίαν το κινούμενον διά μηχανής εσωτερικής καύσεως ηλεκτροπαραγωγόν ζεύγος», διαλαβόν ούτως ανεπαρκείς αιτιολογίας επί ζητήματος άσκοθντος ουσιώδη επιρροήν εις την έκβασιν της δίκης, και εντεύθεν αναιρετέαν κατέστησε την απόφασίν του κατά το άρθρον 807 εδ. 17 και 19 της Πολιτικής Δικονομίας και τον περί τούτου πρώτον λόγον αναιρέσεως.

Μετά την άναίρεσιν, ή υπόθεσις, χρήζουσα περαιτέρω διευκρινήσεως, δέον να παραπεμφθή εις το υπό του Κανονισμού οριζόμενον Γ' τμήμα του δικαστηρίου τούτου διά την κατ' ουσίαν εκδίκασιν, συμφώνως τω άρθρω 598 § 3 του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας (*).

2. Αποδοχαί ιδιωτικού προσωπικού Υπηρεσιών και Ιδρυμάτων Υπουργείου Γεωργίας

Όροι αμοιβής και εργασίας του επί σχέσει ιδιωτικού δικαίου προσωπικού των Υπηρεσιών και Ιδρυμάτων Υπουργείου Γεωργίας κατά την υπ' αριθ. 7 1967 διαιτητικήν απόφασιν και υπ' αριθ. 34/1966 όμοιαν.—Παροχή επιδόματος εύδοκίμου υπηρεσίας δι' εκάστην τετραετίαν.—Λήψις υπ' όψιν και του προ της ισχύος τούτων χρόνου εύδοκίμου υπηρεσίας.

Άρείου Πάγου 367/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εισηγητής ο Άρεοπαγίτης κ. **Δ. Χατζόπουλος**
Δικηγόροι οι κ.κ. Εύαγ. Φρόντιμος, Κ. Μαντζίδης

Διά της υπ' αριθ. 7/1967 αποφάσεως του Η.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς περί των όρων αμοιβής και εργασίας του επί σχέσει ιδιωτικού δικαίου προσωπικού των Υπηρεσιών και Ιδρυμάτων Υπουργείου Γεωργίας, κηρυχθείσης εκτελεστής διά της υπ' αριθ. 42012/2917/1964 αποφάσεως Υπουργού Εργασίας, δημοσιευθείσης εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ισχυούσης από 4 Ιανουαρίου 1964, καθορίσθη το κατώτατον όριον ημερομισθίου ειδικευμένου εργάτου εις δραχμάς 66, επί πλέον δε, ότι οι μισθωτοί ούτοι δικαιούνται και επιδόματος εύδοκίμου υπηρεσίας εκ ποσοστού 10% δι' εκάστην τριετίαν και μέχρι τριών τριετιών, υπολογιζομένου επί του κατά τα ανωτέρω ημερομισθίου. Προσέτι επί τη περιπτώσει ταύτη ο έγγαμος μισθωτός δικαιούται επιδόματος συζύγου εκ ποσοστού 10%, υπολογιζομένου επί του βασικού μισθού, προσαυξημένου κατά τα επίδομα εύδοκίμου υπηρεσίας. Διά δε της υπ' αριθ. 34/1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, αφορώσης τας αποδοχάς κλπ. των εργατοϋπαλλήλων των Υπηρεσιών και Ιδρυμάτων του Υπουργείου Γεωργίας, των συνδεομένων μετ' αυτού διά σχέσεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου, κηρυχθείσης εκτελεστής διά της υπ' αριθ. 68305/6484/1966 αποφάσεως Υπουργού Εργασίας, δημοσιευθείσης εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και ισχυούσης από 1ης Ιανουαρίου 1966, καθορίσθη το κατώτατον όριον βασικού μηνιαίου μισθού του ζευγίτου εις δραχμάς 2.000. Το κατώτατον δε τούτο όριον βασικού μηνιαίου μισθού προσαυξάνεται δι' επιδόματος εύδοκίμου υπηρεσίας εκ ποσοστού 8% δι' εκάστην τετραετίαν και μέχρι τριών τετραετιών. Το ούτω δε διαμορφούμενον κατώτατον όριον βασικού μηνιαίου μισθού προσαυξάνεται δι' επιδόματος συζύγου εκ ποσοστού 10%. Κατά την έννοιαν δε των αποφάσεων τούτων των διαιτητικών δικαστηρίων διά τον υπολογισμόν του απαιτουμένου χρόνου προς συμπλή-

(*) Άναιρεση ή υπ' αριθ. 20223/1967 απόφασις του Πρωτοδικείου Αθηνών ως εφετείου.

ρισμὸν ἢ τὴν συντήρησιν τῶν πρώτων ἀπαιτεῖται πτυχίον πρακτικοῦ μηχανικοῦ ἢ μηχανοδηγοῦ, κατὰ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις, οὐχὶ δὲ καὶ τῶν μονίμως ἐγκατεστημένων. Ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ προεδρικοῦ διατάγματος τῆς 8/8 Μαρτίου 1935 «περὶ ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος μηχανοδηγοῦ καὶ πρακτικοῦ μηχανικοῦ κινητηρίων μηχανῶν, ὡς καὶ θερμιαστῶν καὶ τοῦ βασιλικοῦ διατάγματος τῆς 30 Ἰανουαρίου/5 Φεβρουαρίου 1937 «περὶ ἐπιβλέψεως τῆς λειτουργίας καὶ συντηρήσεως μηχανῶν καὶ ἀτμολεβήτων» διέπονται τὰ τῆς ἐπιβλέψεως, τῆς λειτουργίας καὶ συντηρήσεως τῶν ἐμβολοφόρων ἀτμομηχανῶν καὶ ἀτμοστροβίλων, μηχανῶν ἐσωτερικῆς καύσεως καὶ ὑδραυλικῶν τροχῶν καὶ ὑδροστροβίλων, δι' ἣν, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ κινητηρίων μηχανῶν ἰσχύος 20 ἵππων καὶ ἄνω, ἀπαιτεῖται τὸ κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις δίπλωμα ἢ πτυχίον.

Ἐν προκειμένῳ, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέχθη, κατὰ τὴν ἐκ τῆς ἐκτιμήσεως τῶν ἀποδείξεων συγκροτισθεῖσαν κρίσιν του, ὅτι ἐβεβαιώθησαν τὰ ἑξῆς περιστατικά: Ὅτι ὁ ἐνάγων ἀναιρεσίδικος προσελήφθη ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἀναιρεσιούσης ἐν ἔτει 1952, ἀρχικῶς ὡς ἐργάτης καὶ ἔπειθ' ὡς χειριστὴς ἡλεκτροκινήτων ἀεροσυμπιεστῶν, εἰς τὰ ἐν τῇ περιοχῇ Κασσάνδρας μεταλλεῖα αὐτῆς, τοποθετηθεὶς ἐν συνεχείᾳ εἰς τὸ μηχανοστάσιον τῶν μεταλλείων, ἔνθα εἶναι ἐγκατεστημένα μηχανήματα τῆς ἐργοδότιδος ἑταιρείας διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῆς λειτουργίας τῶν μεταλλείων της, εἰς τὸ ὁποῖον ἀπησχολήθη καθ' ὅλην τὴν κρισίμων χρονικὴν περίοδον ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1959 καὶ ἑξῆς. Ὅτι ἐντὸς τοῦ ὡς ἄνω μηχανοστασίου εὑρίσκοντο μονίμως ἐγκατεστημένοι α) ἓξ ἡλεκτροκίνητοι ἀεροσυμπιεστὰι δυνάμεως 55 ἵππων οἱ δύο μικρότεροι ἐξ αὐτῶν, 60, 135, 330 καὶ 350 ἵππων ἀντιστοίχως, β) ἓν ἡλεκτροπαραγωγὸν ζεῦγος (ἡλεκτρογεννήτρια), κινούμενον διὰ κινητῆρος 60 ἵππων, γ) ἐπτὰ πίνακες ἐλέγχου διανομῆς ἡλεκτρικοῦ ρεύματος καὶ δ) ἓξ πίνακες μετὰ μαχαιρωτῶν διακοπτῶν, αὐτομάτων διακοπτῶν προστασίας τοῦ κινητῆρος καὶ διαφόρων ὀργάνων ἐλέγχου (ἀμπερομέτρων, βολτομέτρων κλπ.), χαρισμοποιουμένων διὰ τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν λειτουργίαν τοῦ κινητῆρος ἑκάστου τῶν ἓξ ἀεροσυμπιεστῶν καὶ τοῦ ἡλεκτροπαραγωγοῦ ζεύγους. Ὅτι ὁ ἐνάγων ἔθετεν εἰς κίνησιν τὸ ἀνωτέρω ἡλεκτροπαραγωγὸν ζεῦγος διὰ μετακινήσεως διακόπτου, ἐρρύθμιζε τὸ βολτὰζ αὐτοῦ, παρηκολούθει καὶ ἤλεγχε τὴν καλὴν λειτουργίαν διὰ τῶν ὀργάνων ἐλέγχου, τοῦ βολτομέτρου καὶ τῶν ἀμπερομέτρων τοῦ ζεύγους καὶ ἔθετε τὸ ἀναγκαῖον ὕδωρ καὶ ἔλαιον. Ὅτι ἐν συνεχείᾳ ἔθετεν εἰς κίνησιν τοὺς ἀεροσυμπιεστὰς διὰ σειρᾶς ἐνεργειῶν καὶ χειρισμῶν διὰ τῶν ὑπαρχόντων διακοπτῶν, ἐρρύθμιζε τὴν ἀντίστασιν καὶ μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ὁμαλῆς λειτουργίας τοῦ κινητῆρος ἔλλειε τὰς βαλβίδας τοῦ μηχανήματος καὶ τὰ ρυμπινέτα ἐξαερισμοῦ, τὰ ὁποῖα εἶχεν ἀνοίξει προηγουμένως, διὰ νὰ θέτῃ τοῦτον εἰς κίνησιν. Ὅτι ἕκαστος τῶν ἀνωτέρω ἀεροσυμπιεστῶν ἔχει ἕνα ἀεροθάλαμον, ἐπικοινωνοῦντα μὲ ἕνα μεγάλον κεντρικὸν ἀεροθάλαμον, ἐκ τοῦ ὁποίου ἐκκινοῦν τὰ δίκτυα σωληνώσεων πρὸς τὰ διάφορα σημεῖα τοῦ ἐργοταξίου, εἰς τὰ ὁποῖα κινοῦνται τὰ πιστολέτα διὰ τοῦ παραγομένου ὑπὸ τῶν ἀεροσυμπιεστῶν καὶ διογετευομένου διὰ τῶν σωληνώσεων πεπιεσμένου ἀέρος. Ὅτι, ἀναλόγως πρὸς τὰς λαμβανομένας τηλεφωνικῶς ἐντολὰς ἀπὸ τὸν εὑρισκόμενον ἐκτὸς τοῦ μηχανοστασίου μηχανικὸν τοῦ ἔργου, ὁ ἐνάγων ἐρρύθμιζε τὴν διογέτευσιν τοῦ πεπιεσμένου ἀέρος πρὸς τὰ διάφορα σημεῖα λειτουργίας τῶν ὁμάδων πιστολέτων. Ὅτι ἀκολούθως ἤλεγχε, μέσῳ τῶν εὑρισκομένων ἐπὶ τῶν ἀεροσυμπιεστῶν ὀργάνων, τὴν πίεσιν τοῦ διογετευομένου ἀέρος, αὐξάνων ἢ περιορίζων ταύτην διὰ καταλλήλων χειρισμῶν, παρηκολούθει τὴν πίεσιν τοῦ ἐλαίου τῶν ὡς ἄνω μηχανημάτων διὰ τῶν μανομέτρων, τὴν κυκλοφορίαν τοῦ ὕδατος, τὴν θερμοκρασίαν τῶν ἀεροσυμπιεστῶν, ἤλεγχε τοὺς πίνακας ἐλέγχου διανομῆς ρεύματος εἰς τὸ ἐργοτάξιον καὶ παρηκολούθει διὰ τῆς ὁράσεως καὶ τῆς ἀκοῆς τὴν λειτουργίαν τῶν ἀεροσυμπιεστῶν, ἀναφέρων εἰς τὸν προϊστάμενον ἐργοδηγὸν τὰς διαπιστουμένας τυχὸν ἀνωμαλίας, διὰ τὴν ρύθμισιν τῶν ὁποίων καὶ τὴν ἐπισκευὴν τῶν ἐμφανιζομένων βλαβῶν ὑπῆρχεν εἰδικὸν συνεργεῖον. Βάσει δὲ τῶν δεκτῶν γενομένων ὡς ἄνω πραγματικῶν περιστατικῶν ἀπεφήνατο τὸ Πρωτοδικεῖον, ὅτι διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην τοῦ ἐνάγοντος ἀπῃτεῖτο τὸ ἀντίστοιχον πτυχίον πρακτικοῦ μηχανικοῦ καὶ ὅτι οὗτος, στερούμενος τοῦ πτυχίου τούτου καὶ ἐντεῦθεν οὔσης ἀκύρου τῆς ἐργασιακῆς σημβάσεως, δικαιοῦται τῶν ἀξιουμένων ἀποδοχῶν πρακτικοῦ μηχανικοῦ γ' τάξεως, βάσει τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ἐπὶ τῇ αἰτιο-

μένας τριετίας... τὰς κοινοποιηθείσας ὑμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 250/26.1.1950 ἐγκυκλίου μας, ἥτις περιελάμβανε καὶ πίνακα τῆς ἀντιστοιχούσης αὐξήσεως ἐπὶ ἑνὸς ἑκάστου πλασματικοῦ (προπολεμικοῦ) μισθοῦ. Ἡ αὔξησις δίδεται ἐπὶ τῶν βασικῶν ἀποδοχῶν ἑκάστου. Τὰ διάφορα ἐπιδόματα (θέσεως, ἐπιθεωρήσεως, ἐνοικίου κλπ.) παραμένουν ἀμετάβλητα, ὡς ἔχουσι ταῦτα καθορισθῇ δι' ἕνα ἕκαστον δικαιούμενον, 3) ὅτι αἱ πλασματικαὶ (προπολεμικαὶ) ἀποδοχαὶ μετατρέπονται εἰς σημερινὰς δραχμάς, βάσει τοῦ πίνακος προσαρμογῆς τῶν ἰσχυουσῶν εἰσέτι ἐθνικῶν συλλογικῶν συμβάσεων τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου 1947 μὲ τὰς μετέπειτα δοθείσας ἐπ' αὐτῶν προσαυξήσεις κλπ., 3) ὅτι δι' ἐξεύρεσιν τῶν πλασματικῶν (προπολεμικῶν) μισθῶν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ὑπαγομένου εἰς εἰδικὰς κλαδικὰς συλλογικὰς συμβάσεις (ναγγαικοί κλπ.) ἡ Ε.Η.Ε. ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τοὺς νῦν λαμβανομένους παρ' αὐτοῦ, βάσει τῶν ἐν λόγῳ συλλογικῶν συμβάσεων, μισθοὺς (πλὴν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων) καὶ ἀνήγαγεν αὐτούς, κατ' ἀντίστροφον τρόπον, συμφώνως μὲ τὸν πίνακα προσαρμογῆς τῶν ἐθνικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ὑπαλλήλων τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου 1947, ὡς ἀνεφέρθη ἀνωτέρω, 4) ὅτι ἐπὶ τῶν νέων ἐξαγομένων ἀποδοχῶν (εἰς σημερινὰς δραχμὰς) θὰ ὑπολογίζηται τὸ οἰκογενειακὸν ἐπίδομα κλπ. Οἰκόθεν δὲ νοεῖται, ὅτι, ἐφ' ὅσον μεταγενεστέρως οἱ ἐργαζόμενοι δικαιωθῶσιν ἀπὸ τὰς κλαδικὰς αὐτῶν συμβάσεις μεγαλυτέρων τῶν καθοριζομένων ἤδη διὰ τῶν αὐξήσεων τριετίας ἀποδοχῶν λόγῳ ἀποκτήσεως ἀνωτέρου πτυχίου ἢ ἄλλου τινὸς λόγου, θὰ λαμβάνωσιν οὗτοι τὰς ἀνωτέρας ταύτας ἀποδοχάς. Ἐκ τῶν ὡς ἄνω ὅρων, εἰς οὓς ὁ ἐνάγων προσεγώρησε, καὶ αἵτινες ἀπετέλεσαν τὴν βάσιν τοῦ συμβατικοῦ καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν, καταφαίνεται, ὅτι ὁ μνησθεὶς τρόπος προσδιορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων τῆς Ε.Η.Ε., τὰς ὁποίας ἀνέλαβεν ἡ ἐναγομένη, ἦτο πλεονεκτικὸς ἐν σχέσει μὲ τὰς ἀπολαυὰς ὑπαλλήλων τῆς αὐτῆς κατηγορίας ἄλλων ἀνωνύμων ἑταιρειῶν καὶ ὅτι ἡ κατὰ τριετίαν αὔξησις τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν δὲν ἐπραγματοποιεῖτο διὰ παροχῆς ἐπιδόματος ἐκ 10% ἐπὶ τοῦ ἑκάστοτε βασικοῦ μισθοῦ, ὡς ὁ ἐνάγων ἐν τῇ ἀγωγῇ του διατείνεται, ἀλλ' αὕτη ἐγεγηγείτο διὰ τοῦ ἀνωτέρω ἐκτεθέντος τρόπου ἀναπροσαρμογῆς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν ἀνὰ τριετίαν, ἥτις καὶ ἐγένετο, ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἐνάγοντα (ἐκκαλοῦντα). Περαιτέρω ἐκ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἐδεσαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων, παρέχων ὑπηρεσίαν ὀκταώρου λογιστοῦ παρὰ τῇ Ἑταιρείᾳ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1955, ἐνῷ προγενεστέρως ἐξετέλει ὑπηρεσίας εἰσπράκτορος, ἐδικαιοῦτο λαμβάνειν κατὰ τὸ ἐπίδικον χρονικὸν διάστημα τοῦ ἔτους 1961, ὡς ἔχων ἐξαετῆ ὑπηρεσίαν, συνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 25/1960 διαιτητικῆς ἀποφάσεως δραχμὰς 1.800 μηνιαίως καὶ ἀπὸ 23.1961 μέχρι 5.12.1961 δραχμὰς 1.860 μηνιαίως. Ἀντ' αὐτῶν ὁ ἐνάγων ἐλάμβανε κατὰ τριετίαν ἀπὸ 1.1.11958 ἕως 31.12.1960 ἀρχικῶς μὲν βασικὸν μισθὸν ἐκ δραχμῶν 1795, ὅμοῦ μετὰ τῆς χορηγηθείσης αὐτῷ τριετίας, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ὡς ἄνω ἐγκυκλίων, ἐπὶ πλέον δὲ αὐτῶν καὶ τὸ οἰκογενειακὸν ἐπίδομα μέχρις 1.9.1958, ὅτε ἡ Ἑταιρεία τῷ ἐχορήγησεν οἰκειοθελῶς αὔξησιν τοῦ βασικοῦ μισθοῦ ἐκ δραχμῶν 105, ἀνελθόντος οὕτω τούτου εἰς δραχμὰς 1.900. Ἀπὸ 16.4.1959, ὅτε ὁ ἐνάγων κατέστη ὑπάλληλος τῆς ἐναγομένης, ἐξηκολούθησε νὰ λαμβάνῃ τὰς αὐτὰς ἀποδοχὰς τῶν 1.900 δραχμῶν βασικοῦ μισθοῦ καὶ τὸ ἐκ 10% ἐπίδομα συζύγου, ὅπερ ἀπὸ 1.12.1959 αὐξήθη εἰς 15% λόγῳ ἀποκτήσεως τέκνου. Τὴν 1.1.1961, ὅτε ὁ ἐνάγων συνεπλήρωσε νέαν τριετίαν, αἱ ἀποδοχαὶ του ἀναπροσηρμόσθησαν συμφώνως πρὸς τὴν εἰρημένην ἐγκύκλιον. Οὕτω τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 1.900 τοῦ βασικοῦ μισθοῦ, ἀναχθὲν εἰς προπολεμικὰς δραχμάς, συμφώνως πρὸς τὸν πίνακα, ἀνῆλθεν εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 7.500. Εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο προσετέθη αὔξησις δραχμῶν 1.400 καὶ οὕτω τὸ σύνολον περιλαμβάνει δραχμὰς 8.900. Τὸ πλασματικὸν (προπολεμικὸν) τοῦτο ποσόν, ἀναχθὲν αὖθις εἰς νέας δραχμὰς βάσει τοῦ αὐτοῦ πίνακος, ἀπέδωκε τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 2.037, ὅπερ καὶ ἐλάμβανεν οὗτος μέχρι τῆς 5.12.1961, ὅτε καὶ ἀπελύθη. Ὁμοῦ δὲ μετὰ τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ ἐλάμβανεν εἰσέτι καὶ τὸ ὡς ἄνω ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ 15% μέχρι τῆς 1.4.1961, ἔκτοτε δὲ ποσοστὸν 20% λόγῳ ἀποκτήσεως καὶ δευτέρου τέκνου. Ἐντεῦθεν ἔπεται, ὅτι αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τὸν κρίσιμον ὡς ἄνω χρόνον ὄχι μόνον δὲν ὑπελείποντο τῶν νομίμων τοιούτων, ἀλλ' ὑπερέβαινον ταύτας. Συνεπῶς ἡ ἀγωγὴ αὕτη, διώκουσα διαφορὰς ἀποδοχῶν, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι αἱ λαμβανόμεναι ἦσαν ἀνώτεραι τῶν νομίμων τοιούτων, εἶναι ἀπορριπτέα, ὡς οὐσίᾳ ἀβάσιμος. Εἰς τὸ αὐτὸ ἔθνος συμπέρα-

ρειαν των τριετιών (τετραετιών) διά την παροχήν από του άνω χρόνου ισχύος των αποφάσεων του επιδόματος ευδοκίμου υπηρεσίας λαμβάνεται υπ' όψιν και ο προ της ισχύος τούτων χρόνος ευδοκίμου υπηρεσίας.

Εν προκειμένω, το ως εφετείον δικάσαν Πρωτοδικείον εδέξατο, διά της προσβαλλομένης αποφάσεως, ως εκ ταύτης δείκνυται, ότι, εφ' όσον από της 4.1.1964 και 1.1.1966, χρόνου ενάρξεως ισχύος των άνω διαιτητικών αποφάσεων, μέχρι της 15ης Ιανουαρίου 1967, ότε απεχώρησεν ο ενάγων της εργασίας του παρά τη εναγομένη, δεν είχε διανυθή τριετής ή τετραετής πραγματική υπηρεσία, υπό τας αναγνωριζομένας υπ' αυτών άνω ειδικότητας, δεν εδικαιούτο ο αναιρεσείων προαυξήσεων, λόγω επιδόματος ευδοκίμου υπηρεσίας και περαιτέρω επί τη βάσει τούτου προαυξήσεων επιδόματος συζύγου, και μεταρρυθμίσαν την απόφασιν του Εργατοδίκου, ήτις είχεν επιδικάσει ταύτα, απέρριψε την αγωγήν. Περαιτέρω ή απόφασις επεδίκασεν επίδομα συζύγου εκ 10%, υπολογιζόμενον επί του βασικού ημερομισθίου, ουχί δε επί τούτου προαυξημένου κατά το επίδομα ευδοκίμου υπηρεσίας. Ούτως αποφηνάμενον το εκδόν την αναιρεσιβαλλομένην απόφασιν Πρωτοδικείον, ψευδώς ήρμήνευσε και εσφαλμένως εφήρμοσε τας διαληφθείσας διατάξεις και αναιρετέαν την απόφασίν του κατέστησε κατά το άρθρον 807 εδ. 17 Πολιτικής Δικονομίας και τους βασίμους λόγους αναιρέσεως (*).

3. Αποδοχαί προσωπικού Δημοσίας Επιχειρήσεως Ηλεκτρισμού

1. Αύξησις αποδοχών δυνάμει της υπ' αριθ. 290 1952 Εγκυκλίου της Ελληνικής Ηλεκτρικής Εταιρείας.— Υπολογισμός επί των πλασματικών (προπολεμικών) αποδοχών του προσωπικού.— Πλεονεκτικός ο τρόπος προσδιορισμού των αποδοχών των υπαλλήλων της Ελληνικής Ηλεκτρικής Εταιρείας, τάς υποχρεώσεις της οποίας ανέλαβεν ή Δ.Ε.Η., εν σχέσει με τάς απολαυάς υπαλλήλων της αυτής κατηγορίας άλλων Ανωνύμων Εταιρειών.

(*) Ανεφάνη ή υπ' αριθ. 96/1968 απόφασις του Πρωτοδικείου Ρεθύμνης ως εφετείου.

Αρείου Πάγου 383/1959, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ο Αρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. **Χρ. Καθάρειος**

Δικηγόροι οι κ.κ. Κόλλιας Δημητρακόπουλος, Γ. Μπλάτσιος

(*) Ως δείκνυται εκ του δικογράφου της από 7.2.1966 ενώπιον του Εργατοδίκου αγωγής, εφ' ής έκρινεν ή προσβαλλομένη απόφασις, ο ενάγων (έκκλων) εζήτησε να καταδικασθή ή εναγομένη και τω καταβάλη εν όλω δραχμάς 9.430 διά διαφοράν των αποδοχών του χρόνου από 1.1.1961 μέχρι της 5.12.1961, ότε απελύθη, διότι, ως υποστηρίζει, ενώ ως εσωθές λογιστού εδικαιούτο α) δυνάμει της υπ' αριθ. 25/1960 διαιτητικής αποφάσεως βασικού μισθού εκ δραχμών 2.340 έλάμβανε μόνον δραχμάς 2.020 και β) ενώ εδικαιούτο δυνάμει των υπ' αριθ. 250/26.1.1950 και 290/19.7.1952 εγκυκλίων της Ηλεκτρικής Εταιρείας επιδόματος (προσαυξήσεως) εκ 10% καθ' έκάστην τριετίαν, ή εναγομένη παρέλειψε να χορηγήση τας αυξήσεις ταύτας, ως και την διαφοράν των δώρων των Χριστουγέννων και Πάσχα του ιδίου έτους 1961.

Τόσον εκ της καταθέσεως του ενόρκως ενώπιον του δικάσαντος δικαστού εξεταθέντος μάρτυρος, περί ού το ταυτάριθμον τη προσβαλλομένη απόφασει πρακτικόν, όσον και εκ πάντων των υπό των διαδίκων νομίμως προσαγομένων και εν ταις προτάσεσι της προκειμένης συζητήσεως επικαλουμένων εγγράφων, διά την εξ αυτών συναγωγήν δεδικαιώσεων, δεόντως δε πάντων των στοιχείων τούτων εκτιμωμένων καθ' εαυτά και εν συναρτήσει προς άλληλα, αρκούντως εδεδαιώθη και κατά την κρίσιν του δικαστηρίου τούτου, ότι δεν οφείλονται προσαυξήσεις κατά τριετίαν. Και τούτο διότι εν τη υπ' αριθ. 290/19.7.1952 εγκυκλίω της Ε.Η.Ε. προς άπαντα τα υποκαταστήματα αυτής, αναφερομένη εις θέμα αυξήσεως των αποδοχών του προσωπικού λόγω πολυετίας, επί συμπληρώσεως τριετίας από 1.1.1949 - 1.1.1952 και εις το κεφάλαιον Λ' αυτού των Γενικών Διατάξεων εκτίθεται «1) ότι ή αύξησις υπολογίζεται επί των πλασματικών (προπολεμικών) αποδοχών του προσωπικού και κυμαίνεται από 10% εις τους ανωτάτους μισθούς μέχρις 25% διά τους κατωτάτους, όπως έγένετο και διά τας προηγου-

(*) Μετά την Α.Π. 590/1968, Ολομελείας, ΕΕΔ 28, 325.

πος, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 342 Α.Κ., δὲν κατέστη αὕτη (ἐκκαλοῦσα) ἄγνωστος ἀπὸ τῆς καθυστερήσεως ὑπερήμερος καὶ ὑπόχρεως εἰς καταβολὴν τόκων, ὡς ἐσφαλμένως ἔκρινεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις. Δέον ὅθεν, δεκτῶν καθισταμένων τῶν τρίτου καὶ πέμπτου λόγων ἐφέσεως, νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως περιορισθῇ ἡ δι' αὐτῆς ἐπιδικασθεῖσα τῷ ἐφεσιβλήτῳ ἀπαίτησις εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 15.039 (18.232 - 3.193 ἐπίδομα ὑπερωριῶν κλπ. = 15.039) καταβλητέον νομιμοτόκως ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς.

3. Παροχὴ ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 12/1960 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰ ἐργοστάσια παραγωγῆς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος Κερατσινίου καὶ Νέου Φαλήρου καὶ κατ' ἐπέκτασιν εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰς ὑπογείους καὶ ἐναερίους γραμμὰς χαμηλῆς καὶ ὑψηλῆς τάσεως.—Παροχὴ καὶ εἰς τοὺς μὴ ἀνήκοντας εἰς τὰς Ὑπηρεσίας ταύτας, τοὺς ἐκτάκτως ἀπασχολουμένους εἰς τὰς ἐπικινδύνους ἐργασίας, ἀλλὰ μόνον διὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν οὗτοι ἀπασχολοῦνται καὶ ἐκτίθενται εἰς τὸν ἐκ τούτου κίνδυνον.

Ἀρείου Πάγου 400/1969, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Εὐστ. Μπλέτσας**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Παπαδημητρίου, Κ. Ἀνδριανόπουλος

Νομίμως φέρεται ἡ ὑπόθεσις πρὸς περαιτέρω συζήτησιν, ἀναπεμφθεῖσα εἰς τὸ Τμῆμα τοῦτο διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 609/1968 ἀποφάσεως τῆς Ὀλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου (*), δι' ἧς, λυθείσης τῆς διαφωνίας μεταξὺ τοῦ Β' Τμήματος καὶ τοῦ Τμήματος τούτου (ἀπόφ. 371/1968), ἐκρίθη, ὅτι τὸ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 12/1960 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν παρεχόμενον ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ 12% ἐπὶ τῶν βασικῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰ ἐργοστάσια παραγωγῆς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος Κερατσινίου καὶ Νέου Φαλήρου καὶ, κατ' ἐπέκτασιν, εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰς ὑπογείους καὶ ἐναερίους γραμμὰς χαμηλῆς καὶ ὑψηλῆς τάσεως, παρέχεται καὶ εἰς τοὺς μὴ ἀνήκοντας εἰς τὰς Ὑπηρεσίας ταύτας, τοὺς ἐκτάκτως ἀπασχολουμένους εἰς τὰς ὡς εἴργται ἐπικινδύνους ἐργασίας, ἀλλὰ διὰ τὸν χρόνον μόνον, καθ' ὃν οὗτοι ἀπασχολοῦνται καὶ ἐκτίθενται εἰς τὸν ἐκ τούτου κίνδυνον.

Μετὰ ταῦτα, ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, εἶναι ἐξεταστέα ἡ ἀπὸ 2 Μαΐου 1960 νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα ἔφεσις τοῦ ἐναγόντος κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1821/1966 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΞΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος Πρωτοδίκου ἐπ' ἀκροατηρίου ἐξετασθέντων μαρτύρων καὶ τοῦ συνδυασμοῦ αὐτῶν πρὸς πάντα τὰ ὑπὸ τῶν διαδίκων ἐπικαλούμενα καὶ προσαγόμενα ἔγγραφα ἀρκούντως βεβαιοῦται, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν ἠλεκτροτεχνίτης οὐδέποτε κατὰ τὰ ἔτη τῆς ὑπηρεσίας του παρὰ τῇ Η.Ε.Α.Π. καὶ ἐν συνεχείᾳ παρὰ τῇ ἐφεσιβλήτῳ Δ.Ε.Η. εἰργάσθη εἰς τὸ συνεργεῖον γραμμῶν, ἤτοι τὸ συνεργεῖον συντηρήσεως τῶν ἐναερίων καὶ ὑπογείων γραμμῶν ὑψηλῆς καὶ χαμηλῆς τάσεως, ἀνήκων καθ' ὅλα τὰ ἔτη τῆς ὑπηρεσίας του μέχρι τῆς 31.12.1965 εἰς τὸ συνεργεῖον τῶν μετρητῶν, ὅπερ, διάφορον τοῦ συνεργείου γραμμῶν, ἀπασχολεῖται μὲ τὴν τοποθέτησιν, ἀλλαγὴν καὶ σύνδεσιν μετρητῶν εἰς ἰδιωτικὰ καὶ δημόσια κτίρια, ἐργοστάσια, ἀποθήκας καὶ στύλους δημοτικοῦ φωτισμοῦ. Οἱ εἰς τὸ συνεργεῖον τοῦτο ἐργαζόμενοι ἐκτελοῦν τὸ πλεῖστον τῶν εἰς τὴν ἀριθμητικότητα αὐτοῦ ἀνηκουσῶν προειρημένων ἐργασιῶν ἄνευ κινδύνου ἠλεκτροπληξίας, διότι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας τὸ πᾶσης ἐντάσεως ἠλεκτρικὸν ρεῦμα διακόπτεται, μόνον δὲ αἱ ἐργασίαι ἀλλαγῆς κλπ. μετρητῶν παλαιοῦ τύπου (γαλλικῶν) καὶ αἱ εἰς τοὺς ἐπὶ τῶν δημοτικῶν στύλων φωτισμοῦ ἐκτελούμεναι γίνονται ὑπὸ τάσιν ἠλεκτρικοῦ ρεύματος καὶ συνεπῶς ἐνέχουσι κίνδυνον. Ἀπερρέφων δὲ αἱ ἐπικινδύνου ἐργασίαι τοῦ ἐκκαλοῦντος μέρος τοῦ ἡμερησίου νομίμου ὡραρίου τῆς ἐργασίας καὶ δὴ μὴ ὑπερβαῖνον τὸ τέταρτον τοῦ ὡραρίου τούτου, ἤτοι τὸ δίωρον, διὰ τὸ ὁποῖον ὁ ἐκκαλῶν δικαιοῦται ἀνάλογον μέρος ἐκ τοῦ παρεχομένου ὑπὸ τῆς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 12/1960 διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, συμφώνως πρὸς τὰ ὑπὸ τῆς ἄνω ἀποφάσεως τῆς Ὀλομελείας κριθέντα. Ὅθεν, ἀποφανθεῖσα ἀντιθέτως ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ ἀ-

(*) ΕΕΔ 28, 325.

σια καταλήξασα καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ Ἐργατοδίκου ὀρθῶς ἔκρινε, τὰ δὲ ἐναντία παράπονα τῆς κρινομένης ἐφέσεως εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμα.

2. Παροχὴ ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 12/1960 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν εἰς τοὺς ἠλεκτροτεχνίτας Δ.Ε.Η., καίτοι μὴ ἐντεταγμένους εἰς τὰς ὑπογείους καὶ ἐναερίους γραμμὰς χαμηλῆς καὶ ὑψηλῆς τάσεως.— Ὀφειλὴ τόκων.— Δεδικαιολογημένη πλάνη ἐργοδότιδος περὶ τὴν ὕπαρξιν ὑποχρεώσεως ἐκ τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως, μὴ καταστάσης τῆς ἐργοδότιδος ἄνευ ὀχλήσεως ἀπὸ τῆς καθυστερήσεως ὑπερημέρου καὶ ὑποχρέου εἰς καταβολὴν τόκων, κατ' ἐφαρμογὴν ἄρθρου 342 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἀρείου Πάγου 398/1969, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Ζαχαρῆς**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Ἀνδρικόπουλος, Δ. Παπαδημητρίου

(*) Ἐκ τῶν κατατεθέντων ἐνόρκως ἐξετασθέντων μαρτύρων καὶ ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος (ἐνάγων), προσληφθεὶς διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας παρὰ τῇ Η.Ε.Α.Π. ὡς ἠλεκτροτεχνίτης, κεκτημένος τὴν κατὰ νόμον ἄδειαν, εἰργάσθη παρ' αὐτῇ καὶ τῇ διαδόχῳ της ἐκκαλούσῃ Δ.Ε.Η. κατὰ τὸ ἀπὸ 1.1.1961 μέχρι 31.3.1966 χρονικὸν διάστημα, ὃν ἐντεταγμένος νομίμως εἰς τὴν ὑπηρεσίαν γενικῆς ἐκμεταλλεύσεως, παραγωγῆς, διανομῆς καὶ πωλήσεως ἠλεκτρικοῦ ρεύματος. Συγκεκριμένως ἀπησχολεῖτο 1) εἰς τὴν συντήρησιν ὑπογείων καὶ ἐναερίων ὑποσταθμῶν 6600, ἔνθα καταλήγουν καὶ ἐξ ὧν ἐκκινοῦν αἱ ἠλεκτροφόροι γραμμαί, οὗσαν ἐργασίαν ἐπὶ ἠλεκτροφόρων γραμμῶν χαμηλῆς καὶ ὑψηλῆς τάσεως, καθ' ἣ συναφῆ πρὸς τὴν λειτουργίαν τοῦ ἐναερίου καὶ ὑπογείου δικτύου, 2) εἰς τὴν συντήρησιν τῶν ἐλαιοδιακοπτῶν καὶ διακοπτῶν ἀέρος πελατῶν, ἀνερχόμενος εἰς στύλους 4 - 7 μέτρων ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, 3) εἰς χειρισμοὺς διὰ τὴν ἀπομόνωσιν καὶ ἐπαναφορὰν ρεύματος 22000 καὶ 6600 καὶ 4) εἰς διατρήσεις ὑπογείων ἠλεκτροφόρων καλωδίων 6600. Ὅτι εἰς τὰς ἐργασίας ταύτας ἀπησχολεῖτο κατὰ πλήρες ὡράριον, ἐξετέλει δὲ αὐτὰς ὑφ' οἱασδήποτε καιρικὰς συνθήκας, ὡς καὶ οἱ ἠλεκτροτεχνῖται ἐπιγείων, ὑπογείων καὶ ἐναερίων γραμμῶν χαμηλῆς καὶ ὑψηλῆς τάσεως. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν περιστατικῶν τούτων δικαιοῦται οὗτος, κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 12/1960 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, κατατεθείσης νομίμως τῷ γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν καὶ κοινοποιηθείσης εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, τοῦ ὑπὸ ταύτης (ἀποφάσεως) παρεχομένου ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ 12% ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ του καὶ οὐχὶ πάντως ἀνωτέρου τῶν δραχμῶν 480 μηνιαίως, καίτοι μὴ ἐντεταγμένος εἰς τὰς ὑπογείους καὶ ἐναερίους γραμμὰς χαμηλῆς καὶ ὑψηλῆς τάσεως (Ὁλομ. Α.Π. 609 καὶ 610/1968). Ὀρθῶς ὅθεν ἔκρινεν οὗτοι σκεφθεὶς διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως καὶ ὁ πρωτοδίκως δικάσας, αἱ δὲ ἀντίθετοι πρῶτος καὶ δεύτερος λόγοι ἐφέσεως εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι.

Ὀρθῶς διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως (ἐκκαλουμένης) ὑπελογίσθη καὶ ἐπὶ τοῦ ἀνω ἐπιδόματος ἡ ἀναλογία τῶν ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα ὡρῶν, ἀνερχομένη, κατὰ τὰ βεβαιωθέντα, εἰς δραχμὰς 2.875, ὁ δὲ ἐναντίος τέταρτος λόγος ἐφέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ἐκ τῶν ὡς εἰρηται ἀποδεικτικῶν στοιχείων δὲν ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος κατὰ τὸ προμνησθὲν χρονικὸν διάστημα εἰργάσθη ὑπερωριακῶς τὴν νύκτα καὶ κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτάς, ὡς ἐσφαλμένως ἐδέχθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐπιδικάσασα αὐτῷ διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ἐπίδομα ἐκ δραχμῶν 3.193. Ἐτέρωθεν ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ ἐκ μέρους τῆς ἐκκαλούσης καθυστέρησις τῆς ὀλοσχεροῦς ἐξοφλήσεως τῆς ἐπιδίκου ὀφειλῆς της ὠφείλετο εἰς δεδικαιολογημένην πλάνην της περὶ τὴν ὕπαρξιν τῆς τοιαύτης ὑποχρεώσεώς της, λόγῳ τῆς ἀσαφείας τῶν διατάξεων τῆς προμνησθείσης ὑπ' ἀριθ. 12/1960 διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὡς πρὸς τοὺς δικαιούχους τοῦ δι' αὐτῆς καθορισθέντος ἐπιδόματος καὶ τῆς ἐντεῦθεν ἀναφυείσης διαφωνίας, ἥτις τελικῶς ἤρθη διὰ τῶν προαναφερθεισῶν ἀποφάσεων τῆς Ὁλομελείας τοῦ δικαστηρίου τούτου. Συνε-

(*) Βλ. καὶ Α.Π. 541/1968, Η' Τμήματος.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Κατώτατα όρια αμοιβής των εργατοτεχνιτών από 1.5.1969 και εφεξής.—Εφαρμογή τούτων και διά τους με κυμαινομένας αποδοχάς αμειβομένους.—Αποτίμησις των εις είδος παροχών δι' ασφαλιστικάς εισφοράς:

Υπομνήσκομεν ήμιν, ότι διά της ΐπ' αριθ. 12.3.1968 εθνικής γενικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας (σχετική ΐπ' αριθ. 126333/5430/15.3.1968 αποφασις Υπουργού Εργασίας, Φ.Ε.Κ. 471 Β' 20.3.1968, εγκύκλιος Ι.Κ.Α. 220/1968) τα κατώτατα όρια βασικών ημερομισθίων των παρ' οιουδήποτε εργοδότη δυναμει σχέσεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου απασχολουμένων εργατοτεχνιτών (αρρένων, θηλέων και μαθητευομένων, αμφοτέρων των φύλων) καθ' άπασαν την χώραν, τα ισχύσαντα κατά την 30.9.1968 και αυξηθέντα από 1.10.1968 κατά 7%, αυξάνονται περαιτέρω από 1ης Μαΐου 1969 κατά ποσοστόν 8%.

I) Νέα κατώτατα ημερομίσθια από 1.5.1969.

Τά βάσει της ως άνω αυξήσεως διαμορφούμενα κατώτατα ημερομίσθια, ως και τα αντίστοιχα τεκμαρτά τοιούτον, εφ' ων υπολογίζονται τα υπέρ Ι.Κ.Α. εισφοραί, έχουν ως κατωθι:

	ημερομίσθιον από 1.5.69	τεκμ. ημερ.	μισθολ. κλάσις
1) Αρρένων (ενηλίκων)	103,50	100	10η
2) Θηλέων (ενηλίκων)	86,25	100	10η
3) Μαθητευομένων αμφοτέρων των φύλων			
α) Άνω τῆ προσλήψει των	43,15	50	6η
β) Μετά παρόδον διετίας από της προσλήψεως	57,50	60	7η

II) Υποχρεωτική ασφάλισις βάσει κατωτάτων ορίων ημερομισθίων.

Δεδομένου ότι τα υπό των συλλογικών συμβάσεων εργασίας καθοριζόμενα ημερομίσθια αποτελούν ελάχιστα όρια αμοιβής (ημερομίσθια ασφαλείας) των εργατοτεχνιτών καθ' άπασαν την χώραν, η ασφάλισις παρά τῷ Ι.Κ.Α. των εργατοτεχνιτών και μαθητευομένων δέν δύναται να πραγματοποιήται βάσει ημερομισθίου κατωτέρου τοῦ αντιστοίχου τεκμαρτοῦ, εἰς ὃ ἑκάστη κατηγορία ἐξ τούτων ἐκάγεται.

III) Κατώτατα όρια τεκμαρτών ημερομισθίων των με κυμαινομένας αποδοχάς αμειβομένων μισθωτών.

Μισθωτοί αμειβόμενοι με κυμαινομένας αποδοχάς (ὧν τα τεκμαρτά ημερομίσθια καθορίζονται κατ' έτος, βάσει τοῦ μέσου ὅρου των τεκμαρτομένων μηνιαίων αποδοχών των δι' αποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α.) δέν δύνανται ὡς γνωστόν νά κατατάσσονται εἰς τεκμαρτόν ημερομίσθιον κατώτερον τοῦ αντιστοιχοῦντος εἰς τό ἑκάστοτε ισχύον κατώτερον ὅριον αμοιβῆς των εργατοτεχνιτών άπάσης της χώρας.

Τά ὡς ἄνω ὁριζόμενα διά της παραγράφου III της ΐπ' αριθ. 622/51/17.12.1968 αποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., κυρωθείσης διά της ΐπ' αριθ. 984//1968 εγκυκλίου διατυγῆς.

Καίτοι ὅπωσθεν νοείται, ἐν τούτοις πρός ὅρον τυχόν αμφιβολιῶν σημειοῦται, ὅτι δέν ἔχει ἐφαρμογήν ἡ διά της ΐπ' αριθ. 23/1968 εγκυκλίου διατυγῆς ἡμῶν διατυπωθεῖσα ἀναστολή ἐφαρμογῆς τοῦ πίνακος κατατάξεως των με κυμαινομένας αποδοχάς αμειβομένων μισθωτῶν ἔτους 1969 μέχρις ἐγκρίσεως τούτων παρά τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Οἰκονομικῆς Πολιτικῆς εἰς τήν ὡς ἄνω περίπτωσιν (καθορισμοῦ τεκμαρτοῦ ημερομισθίου κατωτέρου τοῦ ὑπό της συλλογικῆς συμβάσεως ὁριζομένου).

Συντόμως ἀπό 1ης Μαΐου 1969 θά τύχουν ἐφαρμογῆς εἰς ἁπάσας τάς περιπτώσεις ὡς κατώτατα ὅρια διά τήν παρά τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφάλισιν των μισθωτῶν τά κατώτατα ὅρια ἀμοιβῆς των εργατοτεχνιτῶν ἁπάσης της χώρας, ὡς ἐν παραγράφῳ I της παρούσης.

IV. Ἀποτιμήσις χορηγουμένων παροχῶν εἰς εἶδος.

Διά τήν ἀποτίμησιν των χορηγουμένων ὑπό αὐτῶν εἰς εἶδος παροχῶν εἰς τούς θεσμοθετούς ἐνοικιοστάσιον (ἀπόφασις 38846/1568/21.3.1968 των

πορρίψασα τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἐσφαλμένως ἐξετίμησε τὰς ἀποδείξεις καὶ δέον, δεκτοῦ καθισταμένου ὡς βασίμου τοῦ μοναδικοῦ σχετικοῦ λόγου ἐφέσεως, νὰ μεταρρυθμισθῇ, ἀφανιζομένου τοῦ διατακτικοῦ αὐτῆς.

Ἐξεταζομένης περαιτέρω τῆς ἀγωγῆς καὶ λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἀναφερομένων ἐν σχέσει μὲ τὴν βεβαιωθεῖσαν μερικὴν ἀπασχόλησιν τοῦ ἐνάγοντος εἰς ἐργασίας ἐκτελουμένας εἰς γραμμὰς ὑπὸ τάσιν ἠλεκτρικοῦ ρεύματος καὶ προσθέτως: 1) ὅτι τὸ ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 12/1960 διαιτητικῆς ἀποφάσεως δὲν δύναται, κατὰ ρητὴν διάταξιν, νὰ εἶναι ἀνώτερον τῶν 480 δραχμῶν μηνιαίως διὰ τοὺς κατὰ πλήρες ὡράριον ἐργασίας ἀπασχολουμένους εἰς ἐπικινδύνους ἐργασίας, 2) ὅτι ἡ ἀξίωσις τοῦ ἐνάγοντος διὰ τὸ ἐπίδομα τοῦτο τοῦ μέχρι τῆς 31.12.1959 χρόνου παρίσταται παραγεγραμμένη, κατὰ τὰ ἄρθρα 250 § 17, 251 καὶ 253 Α.Κ. καὶ τὴν ὰάσιμον περὶ τούτου ἔνστασιν τῆς ἐναγομένης, 3) ὅτι τὸ οἰκογενειακὸν ἐπίδομα συζύγου καὶ τέκνων ἐπιπροστίθεται μόνον ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου καὶ τῆς προσαυξήσεως λόγῳ τριετιῶν, ὡς τοῦτο προκύπτει ἐκ τῶν ἀπὸ 27.2.1964 καὶ 5.8.1965 συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας «περὶ αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν τῆς Η.Ε.Α.Η.» καὶ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ Κανονισμοῦ καταστάσεως τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐναγομένης, οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ἀνθυγιεινοῦ ἐπιδόματος, 4) ὅτι ἐκ τῶν αὐτῶν ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἀποδείξεων δὲν βεβαιοῦται ἡ ὑπερωριακὴ ἢ ἡ κατὰ τὰς Κυριακὰς ἢ ἄλλας μὴ ἐργασίμους ἡμέρας ἀπασχόλησις τοῦ ἐνάγοντος εἰς ἐργασίας ὑπὸ τάσιν ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, 5) ὅτι διὰ τοὺς ἀπὸ 1.1.1960 μέχρι τῆς 31.12.1965 μήνας, ἀνερχομένους, συμπεριλαμβανομένων τῶν δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, εἰς 76,5, τὸ ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, ὑπολογιζόμενον εἰς 120 δραχμὰς ἐκ τῆς ἀπασχολήσεως τοῦ ἐνάγοντος εἰς ἐπικινδύνους ἐργασίας κατὰ τὸ τέταρτον μόνον τοῦ νομίμου ἡμερησίου ὡραρίου ἐργασίας, συμποσοῦται εἰς τὸ ποσὸν τῶν 9.180 δραχμῶν καὶ 6) ὅτι ὡς ἐκ τῆς διατάξεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 12/1960 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, παρεχούσης τὸ ἐπίδομα εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰς ὑπογείους καὶ ἐναερίους γραμμὰς ὑψηλῆς καὶ χαμηλῆς τάσεως, ἡ ἐναγομένη ἐτέλει ἐν δεδικαιολογημένῃ ἀμφιβολίᾳ περὶ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῆς καὶ ἐπὶ τῶν μὴ μονίμως καθ' ὅλον τὸ νόμιμον ὡράριον τῆς ἐργασίας ἀπασχολουμένων εἰς ἐργασίας προκαλούσας τὸν αὐτὸν κίνδυνον, εἰς ὃν ὑπόκεινται οἱ μονίμως ἐκτελοῦντες ἐργασίας εἰς τὰς γραμμὰς ὑψηλῆς ἢ χαμηλῆς τάσεως καὶ συνεπῶς αὕτη δὲν κατέστη ὑπερήμερος ἐκ τῆς μὴ καταβολῆς τοῦ ἐπιδόματος εἰς τὸν ἐνάγοντα, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 342 Α.Κ., περιλαμβάνοντος καὶ τὴν περίπτωσιν τῆς δεδικαιολογημένης ἀμφιβολίας τοῦ ὀφειλέτου περὶ τῆς ὑπάρξεως τῆς ὑποχρεώσεως αὐτοῦ. Δέον, ἄρα, ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ νὰ γίνῃ κατ' οὐσίαν δεκτὴ ἐν μέρει, ἤτοι διὰ τὸ ἄνω ποσὸν τῶν 9.180 δραχμῶν, ἀπορριπτομένη κατὰ τὰ αἰτήματα αὐτῆς περὶ ἐπιδόματος διὰ χρόνον ἐργασίας προγενέστερον τῆς 1.1.1960, διὰ χρόνον ὑπερωριακῆς ἐργασίας καὶ ἐπαύξησιν τοῦ ἐπιδόματος λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν καὶ περὶ τόκων τῶν ἐπιδικασθέντων ἐπιδομάτων ἀπὸ τοῦ χρόνου ληξιπροθέσμου ἑκάστης παροχῆς.

σὸν συνταχθείσας εἰς βάρος τούτων Π.Ε.Ε.

γ) Νὰ ἀναστείλουν πᾶσαν δίωξιν τῶν ἐργοδοτῶν ἐκ μέρους τῶν Δημοσίων Ταμείων ἢ τῶν Ταμιακῶν Ὑπηρεσιῶν τῶν Ὑποκαταστημάτων Ι.Κ.Α. μέχρις ἐκκαθαρίσεως κατὰ τὰ ὡς ἄνω (α - β) τοῦ λογαριασμοῦ τῶν καταβλητέων εἰσφορῶν διὰ τὸ ἀπὸ 1.2.1967 καὶ ἑξῆς χρονικὸν διάστημα.

(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 81/1969 Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α.).

Ἐπιδόματα ἀνεργίας αὐτοδικαίως ἐπανελθόντων εἰς ἐργασίαν ἀνηφώνως πρὸς τὸ Ν.Δ. 190/1969 :

Ἐπὶ τεθέντος ἡμῖν ἐρωτήματος περὶ τοῦ ἐὰν συντρέχῃ περίπτωσις ἀνακλήσεως τῶν ἀποφάσεων περὶ ἐπιδοτήσεως λόγῳ ἀνεργίας καὶ ἀναζητήσεως τῶν καταβληθέντων ἐπιδομάτων ἐπὶ προσώπων ἀπολυθέντων δυνάμει τῶν Θ' καὶ Ι' Συντακτικῶν Πράξεων καὶ ἐπαναπροσληφθέντων δυνάμει τοῦ ν.δ. 190/1969, κατόπιν καὶ σχετικῆς γνωμοδοτήσεως ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου τῆς παρ' ἡμῖν Νομικῆς Ὑπηρεσίας, γνωρίζομεν τὰ κατωθι:

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ὡς ἄνω ν. δίγμα δὲν καταβάλλονται ἀποδοχαὶ εἰς τοὺς αὐτοδικαίως ἐπανερχομένους κατὰ τὰς διατάξεις αὐτοῦ ἐπαλλήλους (μέχρι τοῦ ἴσου βαθμοῦ) διὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκτὸς ὑπηρεσίας παραμονῆς των, δὲν δύνανται νὰ ἀναζητηθοῦν τυχὸν καταβληθέντα ἐπιδόματα ἀνεργίας ἐντὸς τῆς αὐτῆς περιόδου, ἐκ μόνου τοῦ λόγου ὅτι ἡ ὑπηρεσία αὕτη λογίζεται ὡς χρόνος πραγματικῆς ὑπηρεσίας δι' ἅπασας τὰς λοιπὰς συνεπείας. Ἡ τοιαύτη λύσις ἄλλωστε ἰσχύει καὶ ἐπὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 31 τοῦ ν.δ. 2698/1953, καθ' ὃ μόνον, ἐφ' ὅσον πρόκειται ἠθέλον καταβληθῆ ἀποδοχαὶ ἐπομερίας λόγῳ ἀκυρώσεως τῆς ἀπολύσεως, ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ παρακρατήσῃ καὶ ἀποδώσῃ εἰς τὸν Ὀργανισμὸν τὰ ἀχρεωστήτως εἰσπραχθέντα ἐπιδόματα.

Λὲν χωρεῖ ὅθεν ἀναζήτησις τῶν ἐπιδομάτων ἀνεργίας διὰ τὰ περὶ ὧν πρόκειται πρόσωπα καὶ διὰ τὴν χρονικὴν περίοδον, καθ' ἣν ταῦτα δὲν ἔτυχον ἀποδοχῶν ἢ ἑτέρας τινὸς παροχῆς.

(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 87/1969 Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως Ἐργατικοῦ Δυναμικοῦ).

Ἐπιδότησις λόγῳ ἀνεργίας τῶν τελουσῶν εἰς κατάστασιν κυοφορίας καὶ λοχείας :

Παρετηρήθη ἐσχάτως, ὅτι σημαντικὸς ἀριθμὸς αἰτήσεων θερμῶς ὑποβάλλεται εἰς τὴν παρ' ἡμῖν Ε.Ε.Α.Δ. ἐκ μέρους γυναικῶν ἠσφαλισμένων, ὧν ἡ λόγῳ ἀνεργίας ἐπιδότησις ἔχει διακοπῇ λόγῳ ἀρνήσεως ταύτων νὰ ἀναλάβωσι προσωρινὴν κατάλληλον ἀπασχόλησιν καὶ τοῦτο διὰ διαφόρους δικαιολογίας.

Ἡ προβαλλομένη ἐν τούτοις λίαν συνήθως δικαιολογία συνίσταται εἰς τὸ ὅτι ἡ ἐνδιαφερομένη δὲν δύναται νὰ ἐργασθῇ, ὡς εὑρισκομένη εἰς κατάστασιν ἐγκυμοσύνης ἢ λοχείας.

Καὶ ἐὰν μὲν ἡ τοιαύτη αἰτιολογία ἀναγεται εἰς χρόνον προγενέστερον τῆς 42ας ἡμέρας πρὸ τοῦ τοκετοῦ (καταστάσεως κυοφορίας) ἢ μεταγενέστερον τῆς 42ας ἡμέρας μετ' αὐτὸν (καταστάσεως λοχείας) οὐδὲν πρόβλημα γεννᾶται, διότι ἡ ἠσφαλισμένη θὰ ἀποδεχθῇ τὴν προσωρινὴν ἀπασχόλησιν ἢ ἀδικαιολογήτως θὰ ἀρνηθῇ ταύτην, ὁπότε θὰ ἐπακολουθήσῃ διακοπὴ τῆς ἐπιδοτήσεως ἢ τέλος θὰ ἐπακολουθήσῃ ἀδυναμίαν ἀναλήψεως ἐργασίας λόγῳ τοῦ τοκετοῦ καὶ τῶν ἐξ αὐτοῦ ἀναμφιλέκτων ἐκδηλώσεων (ἀναμφίλεκτος ἔξοδος τοῦ τοκετοῦ), ἀδυναμία, ἥτις ἐπιβεβαιουμένη ὑπὸ ἰατροῦ τοῦ Ι.Κ.Α. δύναται νὰ ὁδηγήσῃ εἰς προσωρινὴν ἀναστολὴν τῆς ἐπιδοτήσεως.

Ἐὰν ὅμως ἡ ἐνδιαφερομένη ἄγῃ τὴν περίοδον τῶν ἓξ (6) ἑβδομάδων πρὸ ἢ ἓξ (6) ἑβδομάδων μετὰ τὸν τοκετὸν δύνε νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν ἰδίων τὰ ἀκόλουθα:

Ὡς γνωστόν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 22 τοῦ ν.δ. 2961/1954, ὅταν ἡ ἠσφαλισμένη δὲν εἶναι διαθέσιμος πρὸς ἀπασχόλησιν, ἐπέρχεται ἀναστολὴ τῆς ἐπιδοτήσεως τοῦ ὡς ἀνέργου.

Ἡ ἐργαζομένη ἐπίτοκος ἢ ἐν λοχείᾳ διατελοῦσα γίνη κατὰ τὸ διάστημα τῶν ἓξ ἑβδομάδων πρὸ καὶ ἓξ μετὰ τὸν τοκετὸν συμφώνως πρὸς τὸν νόμον ΑΚΘ' /1912 καὶ τὸ ἄρθρον 3 τῆς κυρωθείσης διὰ τοῦ νόμου 2274/1920 διεθνοῦς συμβάσεως τῆς Οὐασιγκτῶνος δὲν νὰ ἀπέχῃ τῆς ἐργασίας της, ἀσχέτως ἐὰν κατὰ τὸ αὐτὸ διάστημα δικαιοῦται ἢ μὴ ἐπιδόματος μητρότητος ἢ μέρους τῶν ἀποδοχῶν της ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω, ἐπειδὴ αὕτη ἐξ ἐπιταγῆς τοῦ νόμου δὲν εἶναι διαθέσιμος πρὸς ἀπασχόλησιν κατὰ τὰς 42 ἡμέρας πρὸ καὶ 42 μετὰ τὸν τοκετόν, ἀσχέτως ἐὰν διὰ τὸ αὐτὸ διάστημα δικαιοῦται ἢ μὴ ἐπιδόματος λοχείας ἢ χορηγίας, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ παραπέμπεται πρὸς λογασίαν, ἀλλὰ διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ὑφίσταται λόγος ἀναστολῆς καὶ τῆς λόγῳ ἀνεργίας ἐπιδοτήσεως ἢ ἀναστολὴ τῆς ἐνάρξεως ταύτης.

Πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν τεχνικῶν δυσχερειῶν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν μὴ ταλαιπωρίαν ἢ ἐνοχλησιν τῶν δικαιούχων τὴν Ὑπηρεσίαν δέον νὰ προβαίνουν εἰς ἀναστολὴν ἐπὶ τῇ ἐγγράφῳ δηλώσει τῆς δικαιούχου ὅτι αὕτη ἄγει τὸν δεκάμηνα τῆς

Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας, Φ.Ε.Κ. 130/Β 22.3.1968, εγκύκλιος Ι.Κ.Α. 89/1968) έχουν εφαρμογήν από 1.5.1969 και εφεξής τα νέα κατώτατα όρια αμοιβής των εργατοτεχνιτών.

Η αποτίμησις των εις είδος παροχών (κατοικίας, αναλόγου φωτισμού, θερμάνσεως, ύδατος, αερίου και ηλεκτρικού ρεύματος Τ3) από 1.5.1968 και εφεξής θα γίνεται ως κάτωθι:

α) Επί αρρένων θεριστών, ημερομίσθιον ανειδικεύτου εργάτου 102,50 Χ 26πλάσιον = 2.691 Χ 19%, αποτίμησις παροχών εις είδος δραχμαί 511.

β) Επί θηλέων θεριστών, ημερομίσθιον ανειδικεύτου εργατρίας 86,25 Χ 26πλάσιον = 2.242,50 Χ 19%, αποτίμησις παροχών εις είδος δραχμαί 426.

Επί των νομίμων αποδοχών των θεριστών θα προστίθενται κατά μήνα τα ως άνω ποσά από 1.5.1968 δραχμαί 511 επί αρρένων και δραχμαί 426 επί θηλέων προς καθορισμόν του συνολικού ποσού των αποδοχών των, εφ' ων υπολογίζονται αι υπέρ Ι.Κ.Α. εισφοραί.

Επισπεύδομεν ιδιαιτέρως την προσοχήν των επί του ελέγχου αμοιβών υπαλλήλων προς εφαρμογήν των δια της παραύσης παρεχομένων οδηγιών.

(Εγκύκλ. υπ' αριθ. 73/1969 Διοικήσεως του Ι.Κ.Α.)

Αποδοχαί θεριστών πολυκατοικιών κατόπιν της υπ' αριθ. 1095/1969 αποφάσεως του Συμβουλίου Επικρατείας.

Γνωρίζομεν ημίν τα κάτωθι:

Ι) Δια της υπ' αριθ. 1095/1.4.1969 αποφάσεως του Συμβουλίου της Επικρατείας(*) ηκυρώθη η υπ' αριθ. 38846/22.5.1968 κοινή απόφασις των Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας επί των όρων αμοιβής και εργασίας των θεριστών πολυκατοικιών και μεγάρων απάσης της χώρας, περί ης η υπ' αριθ. 89/1968 εγκύκλιος διαταγή ημών.

Κατόπιν της ως άνω αποφάσεως του Συμβουλίου Επικρατείας επανέρχεται εν ισχύϊ η προγενεστέρα επί του ως άνω θέματος υπ' αριθ. 41835/2940/22.4.1965 απόφασις των Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας, περί ης η υπ' αριθ. 139/26.5.1965 εγκύκλιος διαταγή μας, ως και το υπ' αριθ. 19882/29.2.1968 γενικόν έγγραφον ημών, δι' ού εκοινοποιήθη ημίν το υπ' αριθ. 9883/417/29.1.1968 έγγραφον του Υπουργείου Εργασίας.

ΙΙ. Κατά τα ως άνω, δια τον υπολογισμόν των υπέρ Ι.Κ.Α. εισφορών των θεριστών δέον να λαμβάνονται υπ' όψιν αι αποδοχαί αι οριζόμεναι δια της μνημονευθείσης υπ' αριθ. 41835/2940/22.4.1965 υπουργικής αποφάσεως (εγκύκλιος 139/1965), παρούσης των περιπτώσεων, καθ' ας αι αποδοχαί των θεριστών θα υπολείπωνται του εκάστοτε από 1.2.1967, ημέρας ισχύος της ανωρθώσεως αποφάσεως, ισχύσαντος κατωτάτου ημερομισθίου ανειδικεύτου εργάτου ή εργατρίας, ο οποίος έχει ως κάτωθι:

α') Από 1.2.1967 - 30.6.1967, δι' άρρενας δραχμαί 80 και δια θήλεις δραχμαί 70 (εθνική γενική συλλογική σύμβασις 14.2.1960, εγκύκλ. Ι.Κ.Α. 56/1967).

β') Από 1.7.1967 - 30.9.1968, δι' άρρενας δραχμαί 90 και δια θήλεις δραχμαί 75 (εθνική γενική συλλογική σύμβασις 14.2.1967, εγκύκλ. Ι.Κ.Α. 56/1967).

γ') Από 1.10.1968 - 30.4.1969, δι' άρρενας δραχμαί 96,50 και δια θήλεις δραχμαί 80,25 (εθνική γενική συλλογική σύμβασις 12.3.1968, εγκ. Ι.Κ.Α. 220/1968).

δ') Από 1.5.1969 και εφεξής δι' άρρενας δραχμαί 103,50 και δια θήλεις δραχμαί 86,25 (εθνική γενική συλλογική σύμβασις 12.9.1968, εγκύκλ. Ι.Κ.Α. 220/1968).

ΙΙΙ. Ευνόητον τυγχάνει, ότι αι υπέρ Ι.Κ.Α. εισφοραί δια το από 1.2.1967 και εφεξής χρονικόν διάστημα θα υπολογίζωνται επί των πράγματι καταβληθεισών αποδοχών (εις χρήμα) εις τους θεριστάς πολυκατοικιών, εις ας περιπτώσεις αύται είναι ανώτεραι των προκυπτουσών ήδη αποδοχών των, βάσει των ως άνω διαταγών (εγκύκλιος 139/1965 και υπ' αριθ. 19882/29.2.1968 γενικόν έγγραφον).

ΙV. Δια την αντιμετώπισιν προκυπτόντων ήδη θεμάτων εν τω υπολογισμώ των υπέρ Ι.Κ.Α. εισφορών βάσει της ανωρθωθείσης διατητικής αποφάσεως και των νομίμων αποδοχών τούτων, ως εν τη παρούση αναφέρεται, αι αμοιβαί Υπηρεσιακών των Υποκαταστημάτων Ι.Κ.Α. δέον όπως προβούν εις τας εξής ενεργείας:

α) Να υπολογίσουν τας πράγματι καταβλητέας εισφοράς από 1.2.1967 και εφεξής διά τους θεριστάς πολυκατοικιών, βάσει νομίμων αποδοχών ή πράγματι καταβληθεισών ως ανωτέρω, παραγράφων ΙΙ και ΙΙΙ.

β) Να φέρουν εις πίστωσιν των οικείων εργοδοτών τυχόν επί πλέον καταβληθείσας εισφοράς ή επί μη υπάρξεως ληξιπροθέσμου οφειλής να επιστρέφουν ταύτας εις τους οικείους εργοδότας τη αιτήσει των ή μειώσουν κατά το αναλογούν πο-

(*) ΕΕΔ 28, 700.

γική συμβάσει καθοριοθέντας όρους, άκεραιομένων των τυχόν άντιθέτων συμφωνιών. "Οροι άτομικών συμβάσεων έργασίας εύνοικότεροι διά τόν μισθωτόν των διαπραγματευομένων είς συλλογικήν σύμβασιν έργασίας είναι επικρατέστεροι». Έκ τής διατάξεως ταύτης πλέον ή σαφώς προκύπτει ή βούλησις του νομοθέτου, όπως πάσα άτομική σύμβασις έργασίας, καταρτισμένη παρά τινος τών δεσμευομένων έκ της συλλογικής συμβάσεως, θεωρείται ώς περιλαμβάνουσα αύτοδικαίως τούς έν αύτή όρους καί ώς παρέχουσα πάντα τά έκ της ύπάρξεως τοιούτων όρων δικαιώματα (2). Έν άλλαις λέξεσι, λόγω της σαφεστάτης διατάξεως του άρθρου 3 § 1 του νόμου 3239/1955, ό έρμηνευτής αύτής είναι υποχρεωμένος νά δεχθή, ότι οί όροι της συλλογικής συμβάσεως καθίστανται περιεχόμενον της άτομικής συμβάσεως έργασίας τών έξ αύτής δεσμευομένων μερών, άνεξαρτήτως του άν, άπό θεωρητικής άπόψεως, ή τοιαύτη λύσις είναι επιδεκτή ή όχι. Διότι, έν όψει τόσον σαφούς νομοθετικής επιταγής, έρμηνεία αύτής contra legem άποκλείεται κατά τάς γενικάς άρχάς (3).

III. Περαιτέρω έν άρθρω 4 § 2, έδ. τελευταίον, του νόμου 3239/1955 όρίζεται, ότι ή καταγγελία της συλλογικής συμβάσεως έπάγεται την λύσιν πάσης δεσμεύσεως της καταγγελλούσης όργανώσεως καί της πρός ήν ή καταγγελία τοιαύτης διά τό μέλλον, αί έφιστάμεναι όμως έν συνεχεία της καταγγελθείσης συλλογικής συμβάσεως άτομικαί συμβάσεις έργασίας ίσχύουν μέχρις ού νομίμως λυθώσιν. Τούτο σημαίνει, ότι οί όροι της συλλογικής συμβάσεως καί μετά την καταγγελίαν αύτής έξακολουθούν νά ίσχύουν καί νά ρυθμίζουν τάς ύπ' αύτών καταλημβανομένας άτομικάς σχέσεις έργασίας, ώς ίσχυον μέχρι τότε, ήτοι άναγκαστικώς, μέχρι της νομίμου λύσεως έκάστης άτομικής συμβάσεως έργασίας (4). Χαρακτηριστικόν της όρθότητος της καί έπί του ζητήματος τούτου δοθείσης ύπό της σχολιαζομένης άποφάσεως του 'Αρείου Πάγου λύσεως είναι τό γεγονός ότι, ένώ ό νομοθέτης είχε την εύκαιρίαν νά τροποποιήση ή έστω νά διευκρινήση την έρμηνευομένην διάταξιν τού τελευταίου έδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του νόμου 3239/1955 διά του τροποποιήσαντος την παράγραφον ταύτην άρθρου 8 του προσφάτου ν.δ. 186/1969 «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως του νόμου 3239/1955 κλπ.» (Φ.Ε.Κ. α' 86/1969, ΕΕΔ 28, 685), έν τούτοις άφησε ταύτην άθικτον, παρ' όλον ότι, κατά τεκμήριον, ήτο ένήμερος της περί της άληθούς αύτής έννοίας ίδρυσαμένης διχογνωμίας.

IV. Έκ τών άνωτέρω εκτεθέντων παρέπεται ή όρθότης καί της τελευταίας σκέψεως της σχολιαζομένης άποφάσεως, καθ' ην οί εύνοικότεροι όροι της προγενεστέρας συλλογικής συμβάσεως έξακολουθούν νά ίσχύουν καθ' όλην την διάρκειαν της έργασιακής σχέσεως καί ούχι μόνον μέχρι της άντικαταστάσεώς των δι' έτέρας ρυθμίσεως. Καί ή λύσις αύτη είχεν άπό μακρού χρόνου γίνει δεκτή έν τε τή νομολογία καί τή θεωρία (5).

V. Άνεξαρτήτως όμως της όρθότητος της άπό της σχολιαζομένης άποφάσεως του 'Αρείου Πάγου γενομένης έφαρμογής είς την έπί τήν κρίσιν του τεθείσαν περίπτωσιν τών άνωτέρω έπικαλουμένων διατάξεων του νόμου 3239/1955, ό,ποσοδήποτε ή ύπ' αύτής δοθείσα είς την συγκεκριμένην ταύτην περίπτωσιν λύσις έπεβάλλετο έκ ρητών διατάξεων της έπί του 'Ακυρωτικού έφαρμοσθείσης ύπ' άριθ. 5/1964 άποφάσεως του Δ.Δ. Α.Δ. 'Αθηνών «περί τών όρων άμοιβής καί έργασίας τών έργατοτεχνιτών οίκοδόμων άπάσης της χώρας», κηρυχθείσης έκτελεστής διά της ύπ' άριθ. 22310/1229/1964 άποφάσεως του Υπουργού 'Εργασίας (ΕΕΔ 23, 491) καί υποχρεωτικής διά της ύπ' άριθ. 54640/1964 όμοίας του αύτου Υπουργού (ΕΕΔ 23, 883). Οΰτω, ένώ διά του άρθρου 5 του διατακτικού της περί ής ό λόγος διαιτητικής άποφάσεως είχον όρισθή αί ώραι της κατά Σάββατον άπασχολήσεως τών ύπ' αύτής διε-

(2) Οΰτω καί *Τούσης - Σταυρόπουλος*, σελ. 474 σημ. 37. Βλ. καί Α.Π. 484/1959 καί 664/1962 έν ΕΕΔ 18, 1366 καί 22, 148. Πρβλ. καί *Β. Βασιλείου*, έν ΕΕΔ 9, 3.

(3) Βλ. προχείρως *Μπαλή*, Γενικαί 'Αρχαί Εκδ. 6η § 7.

(4) Οΰτω Α.Π. 123/1961, ΕΕΔ 20, 620 καί *Τούσης - Σταυρόπουλος*, ένθ' άνωτ., σελ. 484 σημ. 14. 'Αντίθετος *Α. Κ. Καλομοίρης*, ένθ' άνωτ., σελ. 1032, καί ΕΕΔ 20, 618 έπ.

(5) Βλ. Α.Π. 123/1961, ΕΕΔ 20, 620, καί *Τούσην - Σταυρόπουλον*, ένθ' άνωτ., σ. 485, ρητώς καί κατά λέξιν διχομένους ότι «ή λύσις της ίσχύος της συλλογικής συμβάσεως έργασίας δέν έπάγεται μεταβολήν είς τούς όρους τών άτομικών συμβάσεων, ούς είχον διαμορφωθή δια τών κανονιστικών διατάξεων της συλλογικής συμβάσεως, άλλ' έξακολουθούν ούτοι ίσχύοντες (μετενέργεια της συλλογικής συμβάσεως), ήτοι θεωρούνται καί πρωτέρω ώς συμφωνηθέντες διά της ά τ ο μ ι κ ή ς συμβάσεως έργασίας καί δύνανται νά καταργηθούν μ ό ν ο ν καθ' ον τρόπον όρίζει ό νόμος (άρθρον 4 § 2 του νόμου 3239/1955)», ήτοι διά της νομίμου λύσεως της άτομικής συμβάσεως έργασίας.

ΝΟΜΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΝΩΜΑΙ

ΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΙ ΤΗΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

[Ἐξ ἀφορμῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 353/1969 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ΕΕΔ 28, 1033 ἐπ.]

Ὑπὸ τοῦ κ. ΜΑΡΙΟΥ ΔΑΛΙΑΝΗ, Δικηγόρου

Ι. Ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐπιληφθεῖσα καὶ αὐθις μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 123/1961 ἀπόφασιν τοῦ αὐτοῦ Δικαστηρίου (ΕΕΔ 20, 620) τοῦ ζητήματος τῆς ἐνεργείας τῶν κανονιστικῶν ὅρων τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἐδέξατο ὅ,τι εἶχε δεχθῆ συνεπτυγμένως καὶ ἡ ἐν λόγῳ προγενεστέρα ἀπόφασις τοῦ Ἀκυρωτικοῦ, ἤτοι :

1ον) Ὅτι αἱ νομίμως καταρτισθεῖσαι συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας καὶ αἱ πρὸς αὐτὰς ἐξομοιούμεναι διαιτητικαὶ ἀποφάσεις καταλαμβάνουσιν, ὡς πρὸς τὴν λιθεῖσαν διαφοράν, καὶ τοὺς προϋφισταμένους καὶ ἰσχυούσας ἀτομικὰς συμβάσεις ἐργασίας.

2ον) Ὅτι αἱ τελευταῖαι αὗται θεωροῦνται περιέχουσαι ἐκτὸς αὐτοδικαίως καὶ τοὺς ἐν τῇ συλλογικῇ συμβάσει ἢ διαιτητικῇ ἀποφάσει περιεχομένους ὅρους.

3ον) Ὅτι αἱ ἀτομικαὶ συμβάσεις ἐργασίας ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι μέχρι τῆς νομίμου λήξεώς των, ὡς διεμορφώθησαν ἀναγκαστικῶς ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, πλὴν τῶν ἐν αὐτῇ, εἴτε ὑπὸ τῶν μερῶν, εἴτε καὶ ἀναγκαστικῶς τεθέντων εὐνοϊκῶν ὅρων, οἵτινες εἶναι ἐπικρατέστεροι, καὶ

4ον) Ὅτι ἡ λοιπὸς τῆς ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας διὰ διαιτητικῆς ἀποφάσεως δὲν ἐπάγεται μεταβολὴν καὶ εἰς τοὺς εὐνοϊκωτέρους ὅρους τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ὡς εἶχον διαμορφωθῆ διὰ τῶν κανονιστικῶν διατάξεων τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, διότι θεωροῦνται καὶ αὗται ὡς συμφωνηθέντες καὶ ἰσχύουσαι καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως καὶ οὐχὶ μόνον μέχρι τῆς ἀντικαταστάσεώς των δι' ἑτέρας ρυθμίσεως.

Λόγῳ τῆς σοβαρότητος τῶν διὰ τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως λυθέντων ζητημάτων τοῦ συλλογικοῦ ἐργατικοῦ δικαίου καὶ τοῦ γεγονότος ὅτι διὰ τῆς ὑπ' αὐτῆς δοθείσης εἰς τὰ τρία τελευταῖα τούτων λύσεις, αὕτη ἐπεκρίθη[1], δὲν εἶναι ἄσκοπον νὰ ἐρμηνευθῇ εἰς γενικὰς γραμμὰς ἡ ὀρθότης τῶν λύσεων τούτων.

ΙΙ. Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 1 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.» (Φ.Ε.Κ. α' 125/1955, ΕΕΔ 14, 601 καὶ ἐπ.) «ἀτομικὴ σύμβασις ἐργασίας, καταρτιζομένη παρὰ τινας τῶν δεσμευομένων ὑπὸ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, θεωρεῖται περιέχουσα αὐτοδικαίως ἐκείνους τοὺς ὅρους τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, οἵτινες ἀφορῶσι τὴν σχέσιν ἐργασίας τῶν συμβαλλομένων ἐν τῇ ἀτομικῇ συμβάσει μερῶν, ἐφ' ὅσον οἱ ὅροι οὗτοι δὲν ἀντίκεινται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ἢ εἰς ἄλλας διατάξεις ἀναγκαστικοῦ δικαίου ἢ εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη ἢ εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν ἢ εἰς τὴν κοινωνικὴν οἰκονομίαν». Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης συνάγεται ὅτι ἡ ἀτομικὴ σύμβασις ἐργασίας, ἡ ὁποία ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς ἀποτελεῖ ἰδιωτικὴν σύμβασιν, ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ κανονιστικὴν σύμβασιν, ἐφ' ὅσον ἡ ἀτομικὴ σύμβασις ἐργασίας καταρτίζεται παρὰ τινας τῶν δεσμευομένων ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διατάξεως ταύτης ἡ ἐπικρατοῦσα ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ τῇ νομολογίᾳ ἄποψις εἶναι ὅτι ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς ἀναγκαστικὸν δίκαιον, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀρχῆς τῆς εὐνοϊκωτέρας διατάξεως (Günstigkeitsprinzip), ἡ ὁποία ἐπικρατεῖ ἐν τῷ ἐργατικῷ δικαίῳ καὶ ἐπιτρέπει τὴν ἐπιβολὴν ὑπὲρ τοῦ ἐργαζομένου ὅρων εὐνοϊκωτέρων τῶν ἐκ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπορρεόντων (βλ. Σχόλιον τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως ὑπὸ *Δ. Κ. Καλομοίρη*, ἐν ΕΕΔ 28, 1036 καὶ ἐπ. καὶ ἰδίᾳ, σελ. 1052 στήλ. α' § 2 ἐν fine.

καήσεως.

Ἅμα τῇ ἀναστολῇ θὰ λαμβάνῃ αὕτη γνῶσιν, ὅτι δέον νὰ δηλώσῃ τὴν ἡμερομηνίαν τοῦ τοκετοῦ, ἐπιδεικνύουσα πρὸς τοῦτο ἢ ληξιαρχικὴν πρᾶξιν γεννήσεως ἢ τὸ βιβλιάριον ἀσθενείας, εἰς ὃ ἐτέθη ἡ σχετικὴ ἔνδειξις περὶ τῆς χρονολογίας τοῦ τοκετοῦ, ὁπότε καὶ θὰ γίνεται πλέον ἡ ὁριστικὴ ἀναστολὴ διὰ τὸν ἀντίστοιχον χρόνον.

Ἐὰν ἡ ἠσφαλισμένη ἔτυχεν ἐπιδόματος πρὸ τοῦ τοκετοῦ καὶ διὰ διάστημα ἡμέρων ἐλάττων τῶν 42 ἡμερῶν, θὰ γίνεται ἀνάλογος μετατόπισις τῆς ἡμερομηνίας λήξεως τῆς ἀναστολῆς διὰ τὸ μετὰ τὸν τοκετὸν χρονικὸν διάστημα.

Διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν 42 ἡμερῶν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν ὅλαι αἱ ἡμέραι τοῦ μηνός, ὡς ἀφετηρία δὲ διὰ τὸν ὑπολογισμὸν λαμβάνεται ἡ προηγουμένη τοῦ τοκετοῦ διὰ τὸ πρὸ αὐτοῦ 42ήμερον, ἢ ἑπομένη δὲ αὐτοῦ διὰ τὸ μετὰ τὸν τοκετὸν 42ήμερον.

Οἱ ἐπὶ τοῦ ἐλέγχου, τῶν ἐγγραφῶν ἢ πληροφοριῶν ὑπάλληλοι δέον νὰ παραπέμπουν τὰς ἐνδιαφερομένας εἰς τὸ ἀντίστοιχον Γραφεῖον ἢ νὰ ἐνεργοῦν τὰ δέοντα διὰ τὴν ὁμαλοποίησιν τῆς παρούσης, λαμβάνοντες πάντοτε ὑπ' ὄψιν εἰς τὴν ὅλην συμπεριφορὰν αὐτῶν τὴν ἰδιάζουσαν κατάστασιν τῶν περὶ ὧν πρόκειται ἠσφαλισμένων.

(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 62/1969 Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως Ἐργατικοῦ Δυναμικοῦ).

---

[1] Βλ. Σχόλιον τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως ὑπὸ *Δ. Κ. Καλομοίρη*, ἐν ΕΕΔ 28, 1036 καὶ ἐπ. καὶ ἰδίᾳ, σελ. 1052 στήλ. α' § 2 ἐν fine.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΘΑΝΑΤΟΣ ΕΚ ΣΥΓΚΟΠΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ ΩΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΝ ΑΤΥΧΗΜΑ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Διὰ τὴν ὕπαρξιν ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 551/1915 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, ὁ ὁποῖος ἀναφέρεται εἰς τὴν ὑποχρέωσιν τῶν ἐργοδοτῶν πρὸς ἀποζημίωσιν (ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α.), καὶ τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων διὰ τὰς ἀσφαλιστικὰς παροχάς, πρέπει νὰ θεωρῆται τοῦτο εἰς βίαιον συμβὰν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς.

Ὡς βίαιον συμβὰν νοεῖται βιαία καὶ αἰφνιδία ἐπενέργεια ἐξωτερικοῦ αἰτίου, ἤτοι περιστατικοῦ ξένου πρὸς τὴν ὀργανικὴν σύστασιν τοῦ παθόντος καὶ νὰ ὑπάρχῃ σύνδεσμος αἰτίου καὶ ἀποτελέσματος μεταξὺ ἐργασίας καὶ βιαίου συμβάντος. (Ἴδετε Α.Π. 227/1958, ΕΕΔ 17, 526, Α.Π. 351/1958, ΕΕΔ 17, 633, Α.Π. 72/1960, ΕΕΔ 19, 331, Σ.Ε. 712/1959, ΕΕΔ 18, 530 καὶ ἄλλας, *Α. Γιδόπουλον*, Θέμ. ΛΕ', 632, *Γ. Ροϊλόν*, Περὶ ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου § 13, *Χ. Οἰκονόμου*, Δίκαιον Ἐργατικῶν Ἀτυχημάτων κλπ. §§ 97, 103).

Ὅτε ἔχει σημασίαν ἡ προϋπάρχουσα κατάστασις τῆς ὑγείας τοῦ παθόντος, ὅπως ἡ νόσος νὰ ἐπιδεινώθη ἢχι ἐκ βαθμιαίας ἐξασθενήσεως τοῦ ὀργανισμοῦ συνεπείᾳ τοῦ εἴδους τῆς ἀναλαμβανομένης ἐργασίας, ἀλλ' ἕνεκα τῆς ἐν συγκεκριμένῃ περιπτώσει συνεχίσεως αὐτῆς ὑπὸ συνθήκας ἀσυνήθεις, ἐκτάκτους ἢ ἐξαιρετικάς, λόγῳ τῶν ὁποίων κατεπονήθη βαρύτατα ὁ ὀργανισμὸς τοῦ πάσχοντος (Α.Π. 696/1964, ΕΕΔ 24, 82, ἔνθα εἰς σημείωσιν μακρὰ καὶ λοιπαὶ παραπομπαί, Α.Π. 352/1965, ΕΕΔ 24, 1106, ἴδετε καὶ *Χ. Οἰκονόμου*, ἔνθ' ἀνωτ., § 176, σελ. 203, *Γ. Ροϊλόν*, ἔνθ' ἀνωτ. § 13, *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, σελ. 252 ἑπ.).

Ὑπὸ τοιαύτην θεώρησιν θὰ κριθῇ καὶ ὁ θάνατος μισθωτοῦ ἐκ συγκοπῆς τῆς καρδίας.

Οὕτω κατὰ τὰ ἐκ τῆς νομολογίας δεδομένα θεωρεῖται ὡς ἐργατικὸν ἀτύχημα:

α) Ὁ θάνατος ἐκ τῆς ἀνωτέρω αἰτίας, ὁ ὁποῖος συνέβη ἐνῷ ὁ παθὼν ἠσχολεῖτο δι' ἐντατικῆς συνεχοῦς ἐργασίας του, οὐσιωδῶς λίαν κοπιώδους καὶ ἐνεργουμένης ἐν μεγίστῃ ταχύτητι διὰ τὴν ἐκφόρτωσιν ξύλων ἐκ πλοίου (Α.Π. 488/1950, ΕΕΔ 9, 1040).

β) Ὁ θάνατος συνεπείᾳ ἐντόνου ψυχικοῦ κλονισμοῦ ἢ συγκινήσεως, προκληθείσης ἐξ ἐξωτερικοῦ αἰτίου, οἷον φόβου, ἀπειλῆς ἢ ἄλλου ἐξαιρετικοῦ γεγονότος καὶ ἂν εἰς τὸ ἀτύχημα συνετέλεσε παθολογικὴ προδιάθεσις τοῦ παθόντος. (Ἐπρόκειτο περὶ πλοιάρχου πλοίου, ὁ ὁποῖος ὑπέστη ἰσχυρὸν ψυχικὸν κλονισμὸν καὶ ἀπέβιωσε συνεπείᾳ διαίρου ἐμπεσοδίου ἐπιβάτου) (Α.Π. 72/1960, ΕΕΔ 19, 335).

γ) Ὁ θάνατος συνεπείᾳ ἐπιδεινώσεως τῆς παθήσεως μισθωτοῦ ἕνεκεν ἐργασίας ὑπὸ δυσμενεῖς διὰ τὴν ὑγείαν του συνθήκας. (Ἐπρόκειτο περὶ θαλαμηπόλου φορτηγοῦ πλοίου, ὁ ὁποῖος, ἐνῷ τοῦτο κατέπλεεν εἰς ξένον λιμένα, κατελήφθη ὑπὸ ἰσχυρῶν πόνων εἰς τὴν στηθικὴν χώραν μετὰ καρδιακῶν ἀνωμαλιῶν, ἐξετασθεὶς δὲ εὑρέθη πάσχων ἐκ χρονίας ὑπερτάσεως, ταχυκαρδίας καὶ ἐνημονικῆς αἰμοφορήσεως καὶ συνεστήθη παρὰ τοῦ ἰατροῦ μὴ ἐπιβάρυνσίς του εἰς τὸ πλοῖον, εἰμὴ δι' ἐλαφρᾶς ἐργασίας καὶ θεραπευτικὴ ἄγνοια διὰ χαπιάκων, παρὰ ταῦτα ὅμως ἐξηκολούθησε νὰ ἐκτελῇ τὴν αὐτὴν, ὡς πρότερον ἐργασίαν, μὴ συμμορφωθέντος τοῦ πλοιάρχου πρὸς τὴν ὑπόδειξιν τοῦ ἰατροῦ κατὰ τὸ μεσολαβήσαν χρονικὸν διάστημα, ἀποβιώσαντος τοῦ ναυτικοῦ ἐκ θρομβώσεως τῆς στεφανιαίας ἀρτηρίας) (Α.Π. 199/1962, ΕΕΔ 21, 1118).

Δὲν ἐκρίθησαν ὅμως, ὅτι πληροῦν τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος αἱ ἑξῆς περιπτώσεις:

α) Ὁ θάνατος ἐκ συγκοπῆς καρδίας, μὴ ἀποδειχθέντος ὅτι ὠφείλετο ἀποκλειστικῶς εἰς ἐξαιρετικὰς συνθήκας καὶ δὴ ἐντατικὴν καὶ συνεχῆ καὶ κοπιώδη ἐργασίαν. (Ἐπρόκειτο περὶ ναύτου φορτηγοῦ πλοίου) (Α.Π. 383/1955, ΕΕΔ 14, 750).

β) Ὁ θάνατος ὑπαλλήλου ἐκ συγκοπῆς τῆς καρδίας, λαβούσης χώραν ἀκαριαίως, χωρὶς νὰ δύνανται νὰ θεωρηθῇ, ὅτι ἐπῆλθε συνεπείᾳ ἐπιδράσεως ἐξωτερικοῦ γεγονότος, ὅπερ νὰ τελῇ ἐν αἰτιώδει σχέσει μὲ τὴν ἐργασίαν, δοθέντος, ὅτι ἡ ἐργασία, τὴν ὁποίαν ἐξετέλει ὁ παθών, ἦτο ἡ συνήθης λοιπὴ ἐργασία ἑνὸς ἱκανοῦ ὑπαλλήλου (Σ.Ε. 1370/1957, ΕΕΔ 16, 815).

πομένων ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων εἰς ἕξ, εἰς ὅσους, δηλαδή, εἶχον ὁρισθῆ αὐτοῖ ὑπὸ τῆς ἀπὸ 14.3.1962 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων, διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ διατακτικοῦ τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὡρίσθησαν τὰ ἑξῆς : «Ἡ παροῦσα (ἤτοι ἡ διαιτητικὴ αὕτη ἀπόφασις) ἰσχύει ἐν τῷ συνόλῳ τῆς καὶ οὐχὶ μόνον ἡ παράγραφος αὐτῆς ἡ «δὲν ἐφαρμοζεται εἰς βιομηχανίας... ἀπασχολούσας μισθωτοὺς τῶν ἀνωτέρω εἰδικοτήτων, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ μονίμων συνεργείων, ἀπαρτιζομένων ἐξ αὐτῶν», ὡς δὲ προκύπτει ἐκ τῆς σχολιαζομένης ἀποφάσεως ἡ ἀναρεθεῖσα πρωτοδίκως ἀποφασις εἶχεν ἀνελέγκτως δεχθῆ, ὅτι ὁ ἀναρεσιόλογος ἀπασχολεῖται ὑπὸ τῆς ἀναρεσιβλήτου βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως εἰς μόνιμα συνεργεῖα ἐκτελέσεως οἰκοδομικῆς φύσεως ἐργασιῶν. Ἐπομένως διὰ τοὺς ἐργατοτεχνίτας οἰκοδόμους, τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς μόνιμα συνεργεῖα βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων ἡ ὑπ' ἀριθ. 5/1964 διαιτητικὴ ἀποφασις θεωρεῖται ὡς μὴ ἐκδοθεῖσα, ὡς μηδέποτε ἰσχύσασα, ἀφοῦ ἤτοι ἐξαιρεῖ τῆς ἐφαρμογῆς της τὴν κατηγορίαν ταύτην τῶν μισθωτῶν. Καὶ ἐρωτᾶται, ὑπὸ ποίας συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας ἡ διαιτητικὴ ἀποφάσεως θὰ διέπονται κατὰ τὸν μετὰ τὴν ἔναρξιν ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 5/1964 διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ ἐφεξῆς χρόνον αἱ μεταξὺ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων ἀπασχολουμένων εἰς μόνιμα συνεργεῖα αὐτῶν ἐργασιακαὶ συμβάσεις, αἱρομένης, προδήλως, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ καλύπτωνται ὑπὸ οὐδεμιᾶς συλλογικῆς ρυθμίσεως; Εἰς τὸ ἐρώτημα τοῦτο μία καὶ μόνη προσήκει ὀρθὴ ἀπάντησις, ὅτι δηλαδὴ αἱ ἐργασιακαὶ αὗται συμβάσεις θὰ ἐξακολουθοῦν διεπόμεναι ὑπὸ τῆς ὑφ' ἧς μέχρι τότε διείποντο ἀπὸ 14.3.1962 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων, ἥτις, ὡς ἀορίστου χρόνου τοιαύτη καὶ οὐδόλως καταγγελθεῖσα, ἐξακολουθεῖ ἰσχύουσα μέχρι τῆς μήπω εἰσέτι γενομένης καταγγελίας αὐτῆς. Ἐὰν δὲ παρέμενε τυχὸν καὶ ἡ ἐλαχίστη ἀμφιβολία ὡς πρὸς τὴν ὀρθότητα τῆς ἀπόψεως ταύτης, αὕτη αἴρεται διὰ ἁπλῆς ἀναγνώσεως τῆς παραγράφου 9 τοῦ διατακτικοῦ τῆς ἐρμηνευομένης ὑπ' ἀριθ. 5/1964 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, καθ' ἣν «τυχὸν ἰσχύουσαι εὐνοϊκότεραι διὰ τοὺς μισθωτοὺς συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας ἢ ἀποφάσεις διαιτησίας ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι. Ὡσαύτως ἐξακολουθοῦν ἰσχύοντες οἱ εὐνοϊκώτεροι ἐν γένει ὅροι ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς». Εἶναι τόσον σαφὴς καὶ ἀνεπίδεκτος διαφορουμένης ἑρμηνείας ἡ ἐν λόγῳ διάταξις, ὥστε οὐδεμία ἀμφιβολία καταλείπεται περὶ τοῦ ὅτι δι' αὐτῆς ἐπεβλήθη ἢ διὰ τὸν καὶ μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος αὐτῆς καὶ ἐφεξῆς χρόνον ἐξακολουθήσας τῆς ἰσχύος τῶν προϊσταμένων εὐνοϊκοτέρων διὰ τοὺς μισθωτοὺς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως. Ἐφ' ὅσον δὲ ἐν προκειμένῳ διὰ τοὺς ἐργατοτεχνίτας οἰκοδόμους, τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς μονιμα συνεργεῖα βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, ἡ ἀπὸ 14.3.1962 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας εἶναι ἀσφαλῶς εὐνοϊκοτέρα ὡς πρὸς τὸ κρίσιμον ἐν προκειμένῳ θέμα τῆς διαρκείας της κατὰ Σάββατον ἐργασίας αὐτῶν πάσης ἄλλης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἢ νομοθετικῆς διατάξεως, διότι εἶναι ἡ μόνη, ἥτις καθορίζει διὰ τὴν κατηγορίαν ταύτην τῶν μισθωτῶν ἑξάωρον τὴν κατὰ Σάββατον ἀπασχόλησιν αὐτῶν, ἄνευ μειώσεως τοῦ νομίμου ἡμερομισθίου των, ἐπιβάλλεται νὰ γίνῃ δεκτὸν καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου ὅτι τὸ καθορίζον ὡσὰν τὴν κατὰ Σάββατον ἀπασχόλησιν πάντως ἀδιακρίτως ἐργατοτεχνίτων οἰκοδόμων ἄρθρον 1 τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ἀπὸ 14.3.1962 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐξηκολούθησεν ἐφαρμοζόμενον ἐπ' αὐτῶν καὶ μετὰ τὴν ἰσχὺν τῆς ὑπ' ἀριθ. 5/1964 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὡς ὀρθῶς ἐδέχθη ἡ σχολιαζομένη ἀπόφασις.

είρηται αποφάσεων.

5) Οι ιδιοκτήται των εμπορικών καταστημάτων, ως και των φαρμακείων, υποχρεούνται εις παροχήν δύο μεταμεσημβρινών αργιών κατά το χρονικόν διάστημα μέχρι 15.9, ήτοι έκάστης Τετάρτης και Σαββάτου, μιας δε μεταμεσημβρινής αργίας δια το από 15.9 μέχρι 15.10 χρονικόν διάστημα, ήτοι του Σαββάτου, προκειμένων περί εμπορικών καταστημάτων, και της Τετάρτης διά τα καταστήματα τροφίμων και διά το χρονικόν διάστημα από 1.9 - 15.10.

6) Έκαστος εργοδότης υποχρεούται, όπως υποβάλη εις διπλούν κατάστασιν προς θεώρησιν εις την αρμοδίαν Επιθεώρησιν Εργασίας, εις ην θα εμφαίνηται το εκ' αυτού απασχολούμενον προσωπικόν, αι ώραι μεσημβρινής διακοπής, ως και αι ημέραι μεταμεσημβρινής αργίας, και ήτις κατάστασις θα αναρτάται εις εμφανές μέρος του καταστήματος.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως, κοινοποιηθήσεται δε προς της δημοσιεύσεως.

Εν Αθήναις τη 22 Αυγούστου 1969

—

81110/5142/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας Περί καθορισμού ωρών λειτουργίας εμπορικών καταστημάτων, τροφίμων εν γένει, κουρείων - κομμωτηρίων και ινστιτούτων αισθητικής πολεοδομικού συγκροτήματος Αθηνών.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 515 της 1 Σεπτεμβρίου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του άρθρου 5 του π.δ. της 8/13.4.1952 περί κωδικοποιήσεως των διατάξεων των νόμων περί χρονικών ορίων εργασίας εις τα καταστήματα κλπ., 2) Τας διατάξεις του άρθρου 1 του ν.δ. 4020/1959 περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων εργατικών τινων νόμων, 3) Τας κειμένας διατάξεις περί ωρών ημερησίας ή εβδομαδιαίας απασχολήσεως προσωπικού, αποφαίζομεν:

1) Καθορίζομεν τα χρονικά όρια λειτουργίας εμπορικών καταστημάτων, τροφίμων εν γένει, φαρμακείων, καθαριστηρίων - βαφείων, κουρείων - κομμωτηρίων και ινστιτούτων αισθητικής, ως και των μικτών καταστημάτων αυτοεξυπηρετήσεως (εμπορικών και τροφίμων) πολεοδομικού συγκροτήματος Αθηνών και δια το χρονικόν διάστημα από 1.9.1969 μέχρι 15.10.1969 ως ακολούθως:

Καθ' έκάστην από 06.00' έως 22.00' ώρας υπό τον όρον ότι το υποχρεωτικών ωράριον λειτουργίας παραμένει ως έχει, ήτοι επί 5 ώρας εκάστην προϊάν και επί 3 ώρας έκαστον απόγευμα τοιλάχιστον.

2) Έκαστος καταστηματάρχης δύναται προαιρετικώς να ακολουθήση συνεχές ωράριον εργασίας από 06.00' έως 22.00' ώρας υπό τον όρον ότι θα συστήση δύο ομάδας εργασίας δίωρου διαρκείας έκάστη.

Εάν δεν προτιμηθή υπό του καταστηματάρχου το ανωτέρω συνεχές ωράριον εργασίας με δύο φυλακάς (βάρδια) θα δύναται ούτος να διατηρή ανοικτόν το κατάστημά του κατά την μεσημβρινήν διακοπήν, καθώς επίσης και μετά το τρίωρον υποχρεωτικόν απογευματινόν άνοιγμα υπό τον όρον ότι δεν θα απασχολή το αυτό προσωπικόν.

Η διάρκεια της ημερησίας εργασίας του υπαλληλικού προσωπικού δεν δύναται να υπερβή εν πάση περιπτώσει τας εννέα (9) ώρας ημερησίως και τας 48 εβδομαδιαίως.

Το υπαλληλικόν προσωπικόν δικαιούται καθ' έκάστην μεσημβρινής αναπαύσεως από 14.00' έως 17.00' ώρας, εξαιρέσει του προσωπικού των κομμωτηρίων - ιχθυοπωλείων, κουρείων - κομμωτηρίων και ινστιτούτων αισθητικής, όπερ θα εξακολουθήση απασχολούμενον καθ' άς ώρας απασχολείτο μέχρι σήμερον.

Αι διατάξεις της παρούσης δεν έχουν εφαρμογήν επί ενίων κατηγοριών καταστημάτων, δι' ά εφαρμόζεται συνεχές ωράριον, καθοριοθέν διά των υπ' αριθ. 48721/3136, 55409/3494, 61816/3886 ημετέρων αποφάσεων, ως αύται τροποποιήθησαν διά της υπ' αριθ. 75550/4808/9.8.1969 ομοίας και διά το χρονικόν διάστημα ισχύος των ως είρηται αποφάσεων.

Οι ιδιοκτήται των εμπορικών καταστημάτων, ως και των φαρμακείων υποχρεούνται εις παροχήν δύο μεταμεσημβρινών αργιών κατά το χρονικόν διάστημα μέχρι 15.9, ήτοι έκάστης Τετάρτης και Σαββάτου, μιας δε μεταμεσημβρινής αργίας δια το από 15.9 μέχρι 15.10 χρονικόν διάστημα, ήτοι του Σαββάτου προκειμένων περί εμπορικών καταστημάτων και της Τετάρτης διά τα καταστήματα τροφίμων και δια το χρονικόν διάστημα από 1.9 - 15.10.

Έκαστος καταστηματάρχης υποχρεούται, όπως υποβάλη εις διπλούν κατάστασιν προς θεώρησιν εις την αρμοδίαν Επιθεώρησιν Εργασίας, εις ην θα εμφαίνηται το εκ' αυτού απασχολούμενον προσωπικόν, αι ώραι μεσημβρινής διακοπής, ως και αι ημέραι μεταμεσημβρινής αργίας, και ήτις κατάστασις θα αναρτάται εις εμφανές μέρος του καταστήματος.

Η υπ' αριθ. 78355/5010/1969 ημετέρα απόφασις ανακαλείται.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως, κοινοποιηθήσεται δε προ

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

264/1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί αντικαταστάσεως του έδαφίου 5 του άρθρου 71 του ά.ν. 1854/1951 «περί απονομής των πολιτικών και στρατιωτικών συντάξεων».

(Φ.Ε.Κ. τ. Α' φ. 165 της 22 Αυγούστου 1969)

Πρωτάρχη του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον 1

Το έδαφιον 5 του άρθρου 71 του ά.ν. 1854 του 1951 «περί απονομής των πολιτικών και στρατιωτικών συντάξεων» αντικαθίσταται, αφ' ης ισχύει, ως ακολούθως:

«5) Το έδαφιον 1 του άρθρου 8 του διατάγματος της 31 Οκτωβρίου 1935 «περί απονομής κλπ.» εφαρμόζεται διά τους μέχρι της δημοσιεύσεως του παρόντος ι ά.ν. 1854 του 1951 διατελέσαντας Υπουργούς ή Υφυπουργούς, της συντάξεως των κανονιζομένης κατά πάσας τας διατάξεις του παρόντος και βάσει των 80% του εκάστοτε μηνιαίου μισθού Υπουργών.

Άρθρον 2

1) Η κατά το προηγούμενον άρθρον αναγνωριζομένη σύνταξις ή ή αύξησις της ήδη καταβαλλομένης ταύτης άρχεται από της πρώτης του μηνός της χρονολογίας εκδόσεως της σχετικής πράξεως κανονισμού συντάξεως ή αποφάσεως του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

2) Διά τον κανονισμόν ή την αύξησιν της υπό του άρθρου 1 προβλεπομένης συντάξεως εφαρμοστέα τυγχάνει ή διάταξις του άρθρου 1 του ν.δ. 1605 του 1966 «περί αυξήσεως των συντάξεων του Δημοσίου, αναπροσαρμογής αυτών κατόπιν της εφαρμογής του ενιαίου μισθολογίου και άλλων τινών συνταξιοδοτικών διατάξεων».

Άρθρον 3

Αι διατάξεις του ά.ν. 557 του 1968 «περί αντικαταστάσεως του άρθρου μόνου του ά.ν. 197 του 1967 περί τρόπου συνταξιοδοτήσεως επί ειδικών τινων περιπτώσεων» εξακολουθούσαι εφαρμοζόμεναι διά τας υπ' αυτού προβλεπομένας περιπτώσεις.

Εν Αθήναις τη 18 Αυγούστου 1969

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

78555/5010/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας Περί καθορισμού ωρών λειτουργίας εμπορικών καταστημάτων, τροφίμων εν γένει, κουρείων - κομμωτηρίων και ινστιτούτων αισθητικής πολεοδομικού συγκροτήματος Αθηνών.

(Φ.Ε.Κ. τ. Β' φ. 540 της 23 Αυγούστου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του άρθρου 5 του π.δ. της 8/13.4.1932 «περί κωδικοποιήσεως των διατάξεων των νόμων περί χρονικών ορίων εργασίας εις τα καταστήματα κλπ.», 2) Τας διατάξεις του άρθρου 1 του ν.δ. 4020/1959 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων εργατικών τινων νόμων», 3) Τας κειμένας διατάξεις περί ωρών ημερησίας ή εβδομαδιαίας απασχολήσεως του προσωπικού καταστημάτων, αποφασίζομεν:

1) Καθορίζομεν τας ώρας λειτουργίας εμπορικών καταστημάτων, τροφίμων εν γένει, κουρείων - κομμωτηρίων και ινστιτούτων αισθητικής, φαρμακείων, ως και των μικτών καταστημάτων αυτοαξιοποιήσεως (εμπορικών και τροφίμων) πολεοδομικού συγκροτήματος Αθηνών και δια το χρονικόν διάστημα από 1.9.1969 μέχρι 15.10.1969 ως ακολούθως:

Καθ' εκάστην από 6ης έως 22ας ώρας.

2) Η διαρκεια της ημερησίας εργασίας του υπαλληλικού προσωπικού δεν δύναται να υπερβή τας εννέα (9) ώρας ημερησίως και τας 48 καθ' εβδομάδα.

3) Το υπαλλήλικον προσωπικόν δικαιούται καθ' εκάστην μεσημβρινής αναπαύσεως από 14ης έως 17ης ώρας, εξαιρέσει του προσωπικού των χρυσοπωλείων - ιχθυοπωλείων - κουρείων - κομμωτηρίων και ινστιτούτων αισθητικής, όπερ θα εξακολουθήση απασχολούμενον καθ' ας ώρας απησχολείτο μέχρι σήμερον.

Κατά την διάρκειαν της διακοπής της εργασίας του υπαλληλικού προσωπικού το κατάστημα δύναται να παραμείνη ανοικτόν, απαγορευομένης όμως της απασχολήσεως του τακτικού υπαλληλικού προσωπικού, όπερ δικαιούται αναπαύσεως λόγω μεσημβρινής διακοπής.

4) Αι διατάξεις της παρούσης δεν έχουν εφαρμογήν επί ενίων κατηγοριών καταστημάτων, δι' ά εφαρμόζεται συνεχές ωράριον, καθορισθέν διά των υπ' αριθ. 48721/3136, 55409/3494, 61816/3886 ημετέρων αποφάσεων, ως αύται τροποποιήθησαν διά της υπ' αριθ. 75350/4858/9.8.1969 δμοίας και διά το χρονικόν διάστημα ισχύος των ως

τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐπιστημόνων χημικῶν ἀπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 549 τῆς 2 Σεπτεμβρίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓξ μῆνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 5.12.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 5/1968 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐπιστημόνων χημικῶν ἀπάσης τῆς χώρας», ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 83189/1968 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 307, τεῦχος Β' τῆς 1.7.1968) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Σεπτεμβρίου 1969

—

80511.5055/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 5/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὁδηγῶν τουριστικῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων (πούλμαν) περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 530 τῆς 28 Αὐγούστου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓξ μῆνας χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 28.11.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 5/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὁδηγῶν τουριστικῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων (πούλμαν) περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς» (πρᾶξις καταθέσεως εἰς Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν 12/14.3.1968) (**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Αὐγούστου 1969

—

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

11/1969 Ἀπόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πειραιῶς

Περὶ αὐξήσεως τῶν βασικῶν μισθῶν τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Χημικῶν Προϊόντων καὶ Λιπασμάτων(***).

Διὰ ταῦτα

Ἐπιλέον τὴν μετεξὺ τοῦ Συλλόγου Ὑπαλλήλων Ἑταιρείας Λιπασμάτων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων διένεξιν.

Ἀποφαίνεται ὡς ἀκολούθως:

Οἱ βασικοὶ μηνιαῖοι μισθοὶ τοῦ Ὀργανισμοῦ Διαβαθμίσεως καὶ Μισθοδοσίας Ὑπαλλήλων καὶ τοῦ Ὀργανισμοῦ Καταστάσεως Ὑπαλλήλων Ἐπαρχιακῆς Γεωπονικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Χημικῶν Προϊόντων καὶ Λιπασμάτων, οἱ καθοριισθέντες διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 45/1967 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ὡς ἀναπροσαρμοσθέντες ἐν συνεχείᾳ δι' ἀποφάσεων τῆς Διαιτησίας τῆς Ἑταιρείας καὶ ἰσχύοντα τὴν 14ην Ἰουνίου 1969, προσαυξάνονται ὡς ἀκολούθως:

1) Ὁ βασικὸς μισθὸς τεμαχιστῶν, μηχανικῶν - χημικῶν - γεωπόνων Α' κλάσεως, μηχανικῶν Α' τῆς κλάσεως Β' καὶ ἐπαρχιακῶν γεωπόνων ὅλων τῶν κατηγοριῶν προσαυξάνεται κατὰ ποσοστὸν 8% (ὀκτὼ τοῖς ἑκατόν).

2) Ὁ βασικὸς μισθὸς γραμματέων, μηχανικῶν Β', Γ' καὶ Δ' τῆς Β' κλάσεως, σχεδιαστῶν Α' κατηγορίας, γραφέων, παραδοτῶν, ἐργοδηγῶν, ἐπιστατῶν, βοηθῶν χημείων, σχεδιαστῶν κατηγορίας Β' καὶ κλητήρων προσαυξάνεται κατὰ ποσοστὸν 10% (δέκα τοῖς ἑκατόν).

Πέραν τῶν ὡς ἄνω βασικῶν μισθῶν ἐξακολουθοῦν χορηγούμενα τὰ ἐπιδόματα οἰκογενειακῶν βαρῶν, πολυετοῦς ὑπηρεσίας καὶ παρομοίης εἰς τὸν πάτον βαθμόν, ὡς καθορίζονται εἰς τὸ 13ον ἄρθρον τοῦ Ὀργανισμοῦ Διαβαθμίσεως καὶ Μισθοδοσίας τῶν Ὑπαλλήλων καὶ εἰς τὸ 10ον ἄρθρον τοῦ Ὀργανισμοῦ Καταστάσεως Ὑπαλλήλων Ἐπαρχιακῆς Γεωπονικῆς Ὑπηρεσίας, ὡς καὶ πᾶν ἕτερον ἐπίδομα, χορηγούμενον μέχρι τοῦδε πέραν τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν.

3) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 15ης Ἰουνίου 1969.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 22ᾳ Ἰουλίου 1969.

—

ΣΤΑΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Περὶ ὅρων ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς ἐργατοτεχνιτῶν ἐλαστικοῦ Θεσσαλονίκης(*).

Ἐν Θεσσαλονίκῃ σήμερον τὴν 8ην Μαΐου 1969, ἐν τοῖς Γραφείοις τοῦ Συνδέσμου Βιομηχάνων

(*) ΕΕΔ 27, 906.

(**) ΕΕΔ 27, 589.

(***) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Πειραιῶς, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη δι' ἄρθρου 8 ν. δ. 186/1969, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 239 τῆς 19.8.1969 πράξεως καταθέσεως, καὶ παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 69 τῆς 22.8.1969 πράξεως καταθέσεως.

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Θεσσαλονίκης κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 2 τῆς 5.6.1969 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

της δημοσιεύσεως προς εφαρμογήν.

Εν Αθήναις τη 30 Αυγούστου 1969

—

65824/4185/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί καθιερώσεως εκ περιτροπής Κυριακής άργιας εις τα πρατήρια υγρών καυσίμων Δήμου Ηρακλείας Σερρών.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 553 της 3 Σεπτεμβρίου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 7 του υπ' αριθ. 748/1966 ν.δ. «περί κωδικοποιήσεως, καταργήσεως, τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των διατάξεων της κειμένης νομοθεσίας περί εβδομαδιαίας και Κυριακής αναπαύσεως και ημερών άργιας», 2) Την υπ' αριθ. 59608/1967 κοινήν απόφασιν Αντιπροέδρου της Κυβερνήσεως και Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας «περί διατηρήσεως και συνθέσεως Συμβουλίων και Επιτροπών παρά τη Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εργασίας, ως και περί συγχωνεύσεως Λογαριασμών», 3) Την από 8.1.1969 αίτησιν των πρατηριούχων υγρών καυσίμων του Δήμου Ηρακλείας Σερρών, 4) Την υπ' αριθ. 10/1969 σύμφωνον γνώμην της Ενώσεως Επαγγελματιών και Βιοτεχνών Ηρακλείας, 5) Την από 5.5.1969 αμοιβαίαν του Σωματείου εργατοτεχνιτών και ιδιωτικών υπαλλήλων Ηρακλείας «Η Νίκη», 6) Την υπ' αριθ. 20/2/72γ/1969 γνώμην του Αστυνομικού Τμήματος Ηρακλείας, 7) Την υπ' αριθ. 24405/1969 σύμφωνον γνώμην της Νομαρχίας Σερρών, 8) Την από 5.7.1969 γνωμοδότησιν του Τμήματος Δικαιονομικού Εργασίας του Ανωτάτου Συμβουλίου Εργασίας, αποφασίζομεν:

Καθιερούμεν εκ περιτροπής άργίαν κατά τας Κυριακάς και νόμω εορτάς άργίας εις τα πρατήρια υγρών καυσίμων Δήμου Ηρακλείας Σερρών, της σειράς αυτών οριζομένης υπό της αρμοδίας Επιθεωρήσεως Εργασίας.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 24 Ιουλίου 1969

—

120/2/9418/1969 Απόφ. Υπουργού Κοινωνικών Υπηρεσιών

Περί αυξήσεως κατά ποσοστόν 10ο/ο των χορηγουμένων υπό του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Αεροπορικών Επιχειρήσεων συντάξεων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 550 της 2 Σεπτεμβρίου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Την παράγραφον 4 άρθρου 1 του ν.δ. 4577/1966, 2) Το υπ' αριθ. 14786/16.5.1955 έγγραφον της Νομισματικής Επιτροπής, 3) Το υπ' αριθ. 3348/1928/11.2.1969 έγγραφον της παρ' ημίν Αναλογιστικής Υπηρεσίας, 4) Τας υπ' αριθ. 296/6/6.1.1967, 185/42/24.3.1969 και 396/74/15.5.1969 αναφοράς του ως άνω Ταμείου, ιδόντες τα ανωτέρω, αποφασίζομεν:

Από της 1ης Σεπτεμβρίου ε.έ. αυξάνονται κατά ποσοστόν δέκα (10) τοις εκατόν αι υπό του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Αεροπορικών Επιχειρήσεων χορηγούμεναι συντάξεις.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 9 Αυγούστου 1969

—

81345/5120/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 1/1968 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του εργατοτεχνικού και υπαλληλικού προσωπικού του Βασιλικού Ναυστάθμου Σαλαμίνος.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 549 της 2 Σεπτεμβρίου 1969)

Αναστέλλομεν επί δύο χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 2.12.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 1/1968 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του εργατοτεχνικού και υπαλληλικού προσωπικού του Βασ. Ναυστάθμου Σαλαμίνος», κηρυχθείσης εκτελεστής διά της υπ' αριθ. 45619/1968 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 169, τεύχος Β' της 4.4.1968).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 1 Σεπτεμβρίου 1969

—

81347/5118/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 12/1965 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του διδακτικού προσωπικού των Τεχνικών και Επαγγελματικών Σχολών».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 549 της 2 Σεπτεμβρίου 1969)

Αναστέλλομεν επί δύο χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 3.12.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 12/1965 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του διδακτικού προσωπικού των Τεχνικών και Επαγγελματικών Σχολών» (πράξις καταθέσεως εις Ειρηνοδικείον Αθηνών 53/29.4.1965).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 1 Σεπτεμβρίου 1969

—

81346/5119/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 3/1968 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ Πειραιώς «περί

εἰς βιομηχανικὰς καὶ βιοτεχνικὰς γίνεται ὡς κάτωθι:

Β'. Βιομηχανικαὶ ἐπιχειρήσεις λογίζονται αἱ τυροκομικαὶ ἐπιχειρήσεις, αἱ ὁποῖαι ἐφοδιασμέναι ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας δι' ἀδείας λειτουργίας βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως καὶ εἶναι ἐφοδιασμέναι μὲ ὅλα τὰ σύγχρονα βιομηχανικὰ μηχανικὰ μέσα.

Πᾶσαι αἱ λοιπαὶ τυροκομικαὶ ἐπιχειρήσεις λογίζονται ὡς βιοτεχνικαί, ἔστω καὶ ἂν ἀνήκουν εἰς πρόσωπον, διατηροῦν ἀλλαχοῦ βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν κατὰ τὰ ὡς ἄνω.

Τὰ κατώτατα ἡμερομίσθια τῶν ἐργαζομένων εἰς τυροκομεῖα, τυροκομικὰ ἐργοστάσια, βιομηχανίας, τυροκομίας καὶ τυροκομικὰς ἐπιχειρήσεις ἐν γένει ἁπάσης τῆς χώρας καθορίζονται ὡς κάτωθι:

	Βιομηχ. ἐπιχειρ.	Βιοτεχν. ἐπιχειρ. Δραχμαί
1) Τεχνίται καὶ φοντίνας προβιόλων καὶ γενικῶς τυρῶν εὐρωπαϊκοῦ τύπου	200	200
2) Τεχνίται χασερίων	185	185
3) Τεχνίται γραβιέρας	160	160
4) Τεχνίται χαλαστηρίου	145	145
5) Τεχνίται φέτας - γιαούρτης	145	145
6) Τεχνίται κεφαλοτύρης - ζημοτύης - κόφτης	135	135
7) Τεχνίται μπασκατζήδες	125	125
8) Τροφοσυντηρηταὶ καὶ ἁλατισταὶ ἀποθηκῶν	125	125
9) Παραλήπται γάλακτος ἀπασχολούμενοι καὶ εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν αὐτοῦ	125	125
10) Παραλῆπται γάλακτος, μὴ ἀπασχολούμενοι καὶ εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν αὐτοῦ	110	110
11) Βοηθοὶ γενικῶς ὅλων τῶν κατηγοριῶν	110	110
12) Ἐργάται ἀνειδίκευτοι	105	105
13) Ἐργάτριαι	90	90
14) Μαθητευόμενοι μέχρι 17 ἐτῶν	60	60
15) Μαθητευόμενοι ἄνω τῶν 17 ἐτῶν καὶ μέχρι 18 ἐτῶν	65	65

Αἱ ὡς ἄνω ἀμοιβαὶ καθορίζονται δι' ὀκτάωρον ἐργασίαν γενικῶς, συμφώνως τῷ ἄρθρ. 6 τοῦ Δ. τῆς 14/24.8.1936 διὰ τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις καὶ δι' ὀκτάωρον ἐπίσης ἐργασίαν διὰ τὰς βιοτεχνικὰς ἐπιχειρήσεις, συμφώνως τῇ ὑπ' ἀριθ. 111092/6186/1967 ἀποφάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Διὰ τὴν πέραν τῶν ὡς ἄνω χρονικῶν ὁρίων ἐργασίαν εἰς τὰς βιοτεχνικὰς τυροκομικὰς ἐπιχειρήσεις καὶ μέχρι τῆς 10ώρου πραγματικῆς τοιαύτης ἀπασχολήσεως θὰ καταβάλλεται ἡ ἀντιστοιχοῦσα ἀμοιβὴ τῶν δύο ὡρῶν ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ηὐξημένης κατὰ 25% σὺν τῷ καταβαλλομένῳ ἡμερομισθίῳ δι' ἅπαν τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τῶν βιοτεχνικῶν ἐπιχειρήσεων (ἄρθρ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὑπ' ἀριθ. 28187/1522/18.3.1967 ι).

Γ'. Καθορισμὸς τυπικῶν καὶ οὐσιαστικῶν προσόντων τεχνιτῶν καὶ βοηθῶν τυροκόμων.

α) Τεχνίτης εἶναι ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος κέκτηται πτυχίον τυροκομικῆς σχολῆς ἐσωτερικοῦ ἢ ἐξωτερικοῦ καὶ ἔχει ἀπὸ τοὐλάχιστον προϋπηρεσίαν ὡς βοηθὸς εἰς ἀνεγνωρισμένας τυροκομικὰς ἐπιχειρήσεις ἢ ὁ ἔχων ἀπὸ προϋπηρεσίαν εἰς διαφόρους ἐπιχειρήσεις.

β) Ζυμωτὴς - κόφτης - κεφαλοτύρης: Εἶναι ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος κέκτηται πτυχίον τυροκομικῆς σχολῆς ἐσωτερικοῦ ἢ ἐξωτερικοῦ καὶ ἔχει ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν ὡς βοηθὸς κασεροτεχνίτου ἢ ὁ ἔχων ἀπὸ προϋπηρεσίαν ὡς βοηθὸς κασεροτεχνίτου εἰς ἀνεγνωρισμένας τυροκομικὰς ἐπιχειρήσεις.

γ) Βοηθός: Εἶναι ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος κέκτηται πτυχίον τυροκομικῆς σχολῆς ἐσωτερικοῦ ἢ ἐξωτερικοῦ ἄνευ συμπληρώσεως τῆς ὡς ἄνω προϋπηρεσίας ἢ ὁ ἔχων ἀπὸ προϋπηρεσίαν εἰς ἀνεγνωρισμένας τυροκομικὰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἀσχολεῖται ἀμέσως εἰς τὴν παραγωγικὴν διαδικασίαν.

δ) Ἐργάται: Πάντες οἱ μὴ πληροῦντες τοὺς ὡς ἄνω ὅρους καὶ οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς βοηθητικὰς χειρωνακτικὰς ἐργασίας.

ε) Γυναῖκες: Τὸ θῆλυ προσωπικὸν τῶν τυροκομείων ὑπόκειται εἰς τὰς ὡς ἄνω διακρίσεις προϋπηρεσίας καὶ ἀπασχολήσεως.

στ) Μαθητευόμενοι: Οἱ κάτω τῶν 18 ἐτῶν ἀνεξαρτήτου φύλου.

Αἱ ὡς ἄνω διακρίσεις θὰ ἐμφαίνωνται εἰς τὴν κατὰ τὴν πρόσληψιν ὑπογραφομένην σύμβασιν ἐργασίας.

Δ'. Βιβλιάριον ἐπαγγελματικῆς ἱκανότητος.

Τὰ βιβλιάρια ἐπαγγελματικῆς ἱκανότητος θὰ εἶναι ἑνιαίου τύπου καὶ θὰ ἐκδίδωνται μὲν ὑπὸ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατοτεχνιτῶν καὶ Ὑπαλλήλων Γάλακτος, θὰ χορηγοῦνται ὅμως ὑπὸ ἐπιτροπῶν, ἀποτελουμένων ἐξ ἴσου ἀριθμοῦ ἀντιπροσώπων τῆς Ὁμοσπονδίας Τυροπαραγωγῶν καὶ Ἐμπόρων Ἑλλάδος καὶ τῆς ὡς ἄνω Ὁμοσπονδίας τῶν ἐργαζομένων (Π. Ο. Ε. Τ. Γ. Τ. Π.) ἢ τῶν κατὰ τόπους σωματείων μελῶν αὐτῆς.

Ἡ χορήγησις τῶν ὡς ἄνω βιβλιαρίων ἐπαγ-

Μακεδονίας - Θράκης, οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς: 1) Σωτ. Ἰ. Στυλιανοῦ, 2) Ἀχιλλεὺς Λ. Ἐλαιοτόπουλος, ἐκπρόσωποι τοῦ Συνδέσμου Βιομηχάνων, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ: 1) Βασ. Βασιλειάδης, 2) Μιχ. Θεοδωρίδης καὶ 3) Νικ. Καρασάββας, ἐκπρόσωποι τοῦ ἐνταῦθα ἀνεγνωρισμένου Συνδέσμου (σωματείου) Ἐργατῶν Τεχνιτῶν Ἐλαστικοῦ Θεσσαλονίκης, ἅπαντες νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι ἀπὸ τὰ ὀργανώσεις, ἃς ἐκπροσωποῦσιν, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως, δι' ἧς καθορίζονται ἡ ἀμοιβὴ καὶ οἱ ὅροι ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἐλαστικοῦ Θεσσαλονίκης ὡς κάτωθι:

Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἐλαστικοῦ τῆς Εἰρηνοδικειακῆς Περιφερείας Θεσσαλονίκης καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

Α'. Εἰδικευμένοι ἐργάται:

Ζυμωταί, καλαντῆδες, κάπτια σόλων καὶ λεγόνων διὰ χειρὸς καὶ πιεστηρίων, μονταρισταί, ὀρθοπλιαστοί, ταξινομηταὶ καλαποδίων, συσκευασταὶ καὶ ἐκτελεσταὶ παραγγελιῶν ἑτοίμων ὑποδημάτων, γιδιασταὶ καὶ μονταρισταὶ φορτίων ἐπὶ καλάποδος, γιδιάστρια φωτὸς φορτίων, κορδελλιάστρια, σολιδόρος, κλιβανιστής, πρεσσαριστοὶ κατὰ κιὶ ἡμιάτους, παρασκευασταὶ μιγμάτων (χημείων καὶ φαίνων), σολληνατορεῖ, κατασκευασταὶ γόμας, μπουτενζαδόροι, φρεζαδόροι, χειρισταὶ μηχανοκινήτων κοπτικῶν μηχανῶν, ὡς καὶ ἐργάται ἀνεγνωρισμένης ἐλαστικῶν αὐτοκινήτων γενικά.

	Ἄνδρες	Γυναῖκες
	Δραχ.	Δραχ.
Τὸ πρῶτον προσλαμβανόμενοι	105	88
Μετὰ ἑξαμηνον προϋπηρεσίαν	110	92
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἔτους προϋπηρεσίας	118	100

Β'. Ἀνειδίκευτοι ἐργάται:

	Δραχμαί
Τὸ πρῶτον προσλαμβανόμενοι	103,50
Μετὰ ἓν ἔτος ὑπηρεσίας	108
Μετὰ δύο ἔτη ὑπηρεσίας	113

Γ'. Ἐργάτριαι:

Τὸ πρῶτον προσλαμβανόμεναι	86,50
Μετὰ ἑξαμηνον προϋπηρεσίαν	87
Μετὰ ἓν ἔτος	89
Μετὰ τρία ἔτη καὶ ἕως δέκα	92
Μετὰ 10 ἔτη	94

Ὡς προϋπηρεσία νοεῖται ἡ παρ' οἱουδήποτε ἐργοδότῃ τοῦ κλάδου, ἀποδεικνυομένη καὶ διὰ τοῦ βιβλιαρίου τοῦ Ι.Κ.Α.

Ὡς πρὸς τὸ ἤδη χορηγούμενον ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ 10% παραμένει χορηγούμενον εἰς τὸ αὐτὸ ὕψος καὶ ἔκτασιν, ὡς διεμορφώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 15187/1966 τροποποιητικῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 45/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν(*).

Εἰς ἃς περιπτώσεις ἐντὸς τῶν ἐργοστασίων ἐλαστικῶν λειτουργοῦν τμήματα κατασκευῆς δερματίνων ὑποδημάτων, ὡς πρὸς τὴν σχέσιν ἐργασίας τῶν ἐν αὐτῷ ἐργαζομένων θέλει ἰσχύσει τὸ ἄρθρον 4 τῆς ἀπὸ 1ης Αὐγούστου 1967 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ὑποδηματεργατῶν ἁπάσης τῆς χώρας (Φ.Ε.Κ. 535 τ. Β' τῆς 28.8. 1967)(**).

Λοιποὶ ὅροι:

Ὡς πρὸς τοὺς λοιποὺς ὅρους παραμένουν ἐν ἰσχύϊ τὰ καθορισθέντα διὰ τῆς ἀπὸ 22 Φεβρουαρίου 1962 συλλογικῆς συμβάσεως προβλεπόμενα, ὡς ἐτροποποιήθησαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24357/1002/1968 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 88 τ. Β' τῆς 23.2. 1968)(***).

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Μαΐου 1968.

Οἱ συμβαλλόμενοι

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τυροκομείων, τυροκομικῶν ἐργοστασίων, βιομηχανιῶν τυροκομίας καὶ τυροκομικῶν ἐπιχειρήσεων ἐν γένει ἁπάσης τῆς χώρας(****).

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν 23ην Ἀπριλίου 1969 οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἐκπρόσωποι: α) Κων. Ζαφόλιας καὶ Κ. Σίμος, νόμιμοι ἐκπρόσωποι τῆς Ὁμοσπονδίας Τυρεμπόρων καὶ Τυροπαραγωγῶν Ἑλλάδος, β) Σπ. Βλαχάκης, πρόεδρος, καὶ Κ. Βογιατζῆς, γενικὸς γραμματεύς, νόμιμοι ἐκπρόσωποι τῆς Γενικῆς Συναμοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, γ) Θ. Παντελὴς καὶ Λ. Ἀγγελούσης, νόμιμοι ἐκπρόσωποι τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατοτεχνιτῶν καὶ Ὑπαλλήλων Γάλακτος, Τροφίμων καὶ Ποτῶν, ἅπαντες δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι ἀπὸ τὰ ὀργανώσεών των, ἀπεφάσισαν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἁπάσης τῆς χώρας, δι' ἧς καθορίζονται τὰ ἀκόλουθα:

Α'. Διάκρισις βιομηχανιῶν καὶ βιοτεχνιῶν:

Ἡ διάκρισις τῶν τυροκομικῶν ἐπιχειρήσεων

(*) ΕΕΔ 25, 961.

(**) ΕΕΔ 26, 1167.

(***) ΕΕΔ 27, 384.

(****) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 61 τῆς 11.6. 1969 πράξεως καταθέσεως.

χνικῆς ἐπιχειρήσεως, ὡς καὶ τῶν συναφῶν τυροκομικῶν ἐπιχειρήσεων, ὑποχρεοῦται νὰ παρακρατῇ δι' ἑφ' ἅπαξ δηλώσεως τοῦ ἐργαζομένου ἓν συμβατικῶν ἡμερομισθίων ἀνειδικεύτου ἐργάτου ὑπὲρ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατοτεχνιτῶν καὶ Ὑπαλλήλων Γάλακτος, Τροφίμων καὶ Ποτῶν κατὰ τὸ τέλος τῆς περιόδου, ὅπερ θὰ κατατεθῇ εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν Ἑλλάδος καὶ εἰς τὸν ὑπ' ἀριθ. 180830 εἰδικὸν Λογαριασμὸν τῆς Π.Ο.Ε.Τ.Τ.Τ.Π., βάσει τοῦ ἄρθρου 87 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Θ'. Εἰδικαὶ διατάξεις.

1) Ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἐπιτρέπεται εἰς τὰς ἀτομικὰς συμβάσεις ἐργασίας νὰ περιέχωνται ὅροι ἀντιτιθέμενοι εἰς τὴν ἰσχύουσαν ἐργατικὴν νομοθεσίαν ἢ δυσμενέστεροι τῶν ἐν τῇ παρούσῃ διαλαμβανομένων διατάξεων, πλὴν τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν προβλέπεται εἰδικότης διάφορος ἐκείνης, τὴν ὁποίαν ἀναγράφει τὸ ἐπαγγελματικὸν βιβλιάριον, μετὰ ἑπτανθήμερον δηλώσεως τοῦ συμβαλλομένου.

2) Τὰ μέχρι σήμερον καταβαλλόμενα ἡμερομίσθια δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν, ἐφ' ὅσον εἶναι ἀνώτερα τῶν καθοριζομένων.

3) Αἱ χορηγούμεναι αὔξήσεις λογίζονται ἀπὸ 1.4.1969, ἡμερομηνίας ἐνάρξεως τῆς παρούσης.

Οἱ συμβαλλόμενοι

—

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Περὶ ὅρων ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς τῶν νεκροκομιστῶν Θεσσαλονίκης (*).

Ι. Α'. Ὅροι ἀμοιβῆς:

	Δραχμαί
1) α) Φόρτωρ ἐξωτερικῶν Νο 45 ἄτομα 5 (ἕκαστος)	110
β) Φόρτωρ Α' κατηγορίας Νο 35 ἄτομα 4 (ἕκαστος)	85
γ) Φόρτωρ Β' κατηγορίας (σωμάκιν) Νο 22 ἄτομα 4 (ἕκαστος)	70
δ) Φόρτωρ Γ' κατηγορίας (ρόμπα) Νο 22 ἄτομα (ἕκαστος)	62
2) Ῥόμπα στεφανοκομισταί (ἕκαστος)	50
3) α) Μεταφορὰ νεκροῦ ἄτομα 2 (ἕκαστος)	60
β) Μεταφορὰ εἰδῶν κηδείας δι' ὧν ἄτομα 2 (ἕκαστος)	56
γ) Μεταφορὰ εἰδῶν κηδείας δι' αὐτοκινήτου	42
4) Ἄλλαγμα νεκροῦ	75
5) Ξύρισμα νεκροῦ	70
6) Μνημόσυνον σμύρνιν	65
7) Διακόσμησις ἐκκλησίας	56
8) Ἐπιστροφὴ ἀντικειμένων διακοσμήσεως	62
9) Ἄδεια ταφῆς	49
10) Τοιχοκόλλησις ἀναγγελιῶν	49

ΙΙ. Β'. Λοιποὶ ὅροι ἐργασίας:

1) Εἰς τὴν πρώτην ἑκάστου μηνὸς τὸ Σωματεῖον Νεκροκομιστῶν ἀποστέλλει ὑποχρεωτικῶς εἰς τὸ Σωματεῖον Ἐργολάβων Κηδειῶν Θεσσαλονίκης πίνακα τῶν διαθεσίμων μελῶν του διὰ τὴν προσληψίν των ὑπὸ τῶν ἐργολάβων κηδειῶν πρὸς τέλεσιν κηδειῶν καὶ μνημοσύνων.

2) Ἕκαστος ἐργολάβος κηδειῶν Θεσσαλονίκης διὰ τὴν τέλεσιν τῶν ἀναλαμβανομένων ὑπ' αὐτοῦ κηδειῶν ἀπευθύνεται εἰς τὸ Σωματεῖον Νεκροκομιστῶν νὰ ἐκ τοῦ πίνακος τῶν διαθεσίμων μελῶν του αἰτεῖται τὴν ἀποστολὴν τῶν κατ' ἀπόλυτον ἐκλογὴν του νεκροκομιστῶν πρὸς τέλεσιν τῆς κηδείας. Εἰς περίπτωσιν κωλύματος ἑνὸς ἢ περισσοτέρων ἐκ τῶν ἐπιλεγομένων ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου, τότε ἐπιλέγει ἕτερον ἢ ἑτέρους ἐκ τῶν διαθεσίμων κατ' ἀπόλυτον δικαίωμά του. Εἰς περίπτωσιν ἀνεπαρκείας τῶν διαθεσίμων διὰ τὴν κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἐργολάβου, τότε οὗτος δικαιοῦται προσλήψεως ἐλευθέρων ἐργατῶν διὰ τὴν τέλεσιν τῆς κηδείας.

3) Οἱ ἐπιλεγέντες ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου κηδειῶν νεκροκομισταὶ ὀφείλουν νὰ προσέλθουν εἰς τὸν ὁριαθησόμενον ὑπ' αὐτοῦ τόπον ἐκφορᾶς τοῦ νεκροῦ 20 λεπτὰ ἐνωρίτερον τοῦ ὁριαθησομένου χρόνου ἐκφορᾶς. Τὸ σωματεῖον νεκροκομιστῶν, τῇ αἰτήσει παντὸς ἐργολάβου κηδειῶν, ἐπιβάλλει ποινὰς εἰς τὰ μέλη του, τὰ μὴ συμμορφούμενα πρὸς τὴν ἄνω ὑποχρέωσίν των. Αἱ ποιναὶ ἄρχονται ἀπὸ ἐπιπλήξεως καὶ προστιμίου ἐπὶ τοῦ σωματείου των μέχρι θέσεως ἐκτὸς σωματείου ἀπὸ μιᾶς ἑβδομάδος μέχρι τριῶν μηνῶν εἰς περίπτωσιν ὑποτροπῆς.

4) Οἱ νεκροκομισταὶ ὀφείλουν νὰ προσέρχωνται ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 3 τῆς παρούσης καθαροί, ξυρισμένοι, μὲ κομμένα μαλλιά, βαμμένα ὑποδήματα, καθαρὸν ὑποκάμισον, εὐπρεπεῖς καὶ κόσμιοι, νὰ ὑπακούουν δὲ εἰς τὰς διατυπώσεις τοῦ ἀναλαμβάνοντος τὴν κηδείαν ἐργολάβου ἢ τὰς τοῦ ἐπικηδείου, ὥστε νὰ ἐπιτυγχάνεται κατὰ τρόπον

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν κατ' ἄρθρον 20 ν. 3239/1955, συνταχθείσης τῇ ὑπ' ἀριθ. 44 τῆς 22.4.1969 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκαταχωρίθη εἰς τὸ Πρωτόκολλον Ἐργασίας.

γελματικῆς ἱκανότητος θὰ γίνεται βάσει κανονισμοῦ, συνταχθησομένου ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω Ὁμοσπονδιῶν, θὰ ἐμφαίνουν δὲ τὴν εἰδικότητα ἑκάστου βάσει πιστοποιητικῶν προϋπηρεσίας, ἐπισχετικῶς χορηγουμένων ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν καὶ λοιπῶν ὅρων καὶ στοιχείων, τὰ ὁποῖα ἤθελον καθορισθῆ ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω κανονισμοῦ.

Τὰ ὡς ἄνω ἐπαγγελματικὰ βιβλάρια θὰ θεωροῦνται κατ' ἔτος ὑπὸ μικτῶν ἐπιτροπῶν, ἀποτελουμένων ἐξ ἰσαρίθμων ἀντιπροσώπων καὶ ἐργοδοτῶν καὶ ἐργατῶν.

Τὰ ὡς ἄνω χορηγούμενα βιβλάρια ἐπαγγελματικῆς ἱκανότητος δὲν ἀποτελοῦν δικαιωτικὰ κατοχυρώσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τῶν τυροκόμων, οὔτε δεσμεύουν τοὺς ἐργοδότας (τυροκαραγωγούς), ὅπως προσλάβουν τὸ προσωπικὸν τῶν ἐπιχειρήσεών των ἐκ τῶν κατόχων βιβλαρίων ἐπαγγελματικῆς ἱκανότητος τυροκόμων.

Ε'. Γενικοὶ ὅροι διομηχανικῶν καὶ βιοτεχνικῶν ἐπιχειρήσεων.

1) Ἑκάστη τυροκομικὴ ἐπιχείρησις, εἴτε βιομηχανική, εἴτε βιοτεχνική, ὑποχρεοῦται νὰ ἐφοδιάζῃ τοὺς ἐν αὐτῇ ἐργαζομένους μὲ μίαν φορμαν ἢ μαλούζαν ἐργασίας, ποδιές, καπέλλα καὶ ὑποδήματα ἐλαστικὰ εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὰς ἀποθήκας καὶ θαλάμους τύρεως συντηρητὰς καὶ ἁλατιστάς, ἐπὶ πλέον μὲ ἕνα μπουφὰν μάλλινον, ἕνα πουλόβερ μάλλινον καὶ ἕνα παντελόνι μάλλινον, ἅπινα ἀνήκουν εἰς τὴν κυριότητα τῆς ἐπιχειρήσεως. Ἅπαντα τὰ ὡς ἄνω παρεχορούμενα εἴδη ρουχισμοῦ δέον ὅπως πλένονται δὶς τῆς ἑβδομάδος μὲ ἔξοδα τῆς ἐπιχειρήσεως.

2) Τὰ τυροκομεῖα δέον νὰ πληροῦν τὰς κειμένας διατάξεις περὶ ὑγιεινῆς τυροκομείων καὶ ἐργοστασίων.

3) Τὰ τυροκομεῖα ὑποχρεοῦνται νὰ εἶναι ἐφωδιασμένα μὲ καθ' ὅτι πλήρη φαρμακευτικῶν εἰδῶν πρὸς παροχὴν πρώτων βοηθειῶν εἰς ἐνδεχόμενα ἀτυχήματα.

Ἕκαστος ἐργοδότης ὑποχρεοῦται γ' ἀσφαλίζῃ τὸ προσωπικόν του εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τῆς ἕδρας τῆς ἐπιχειρήσεώς του, ἔστω καὶ ἐὰν ἡ περιοχὴ εἰς ἣν εὑρίσκεται τὸ τυροκομεῖον, δὲν ὑπάγεται εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ἐφ' ὅσον οἱ ἐργαζόμενοι ἔχουν μόνιμον κατοικίαν εἰς ἐπαρχίαν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἀσφαλιστικὰς περιοχὰς καὶ κέκτηνται ἀσφαλιστικὰ βιβλάρια.

5) Αἱ τυροκομικαὶ ἐπιχειρήσεις ὑποχρεοῦνται, ὅπως δι' ἕκαστον παραγόμενον εἶδος τυροῦ ἀπασχολοῦν καὶ ἕνα τεχνίτην ἀναλόγου εἰδικότητος. Τὸ λοιπὸν προσωπικὸν καθορίζεται ἀναλόγως τῶν μηχανολογικῶν ἐγκαταστάσεων ἑκάστης ἐπιχειρήσεως κατ' ἐλευθέραν κρίσιν.

ΣΤ'. Εἰδικοὶ ὅροι.

Αἱ βιοτεχνικαὶ τυροκομικαὶ ἐπιχειρήσεις ὑποχρεοῦνται πλὴν τῆς χρηματικῆς ἀμοιβῆς καὶ εἰς παροχὴν εἰς ὅλον τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν θρεπτικῆς καὶ ἐπαρκοῦς τροφῆς, ὡς καὶ κλίνης ὕπνου.

2) Καθ' ἑκάστην γαλακτοκομικὴν περίοδον ἕκαστος τεχνίτης βιοτεχνικῆς καὶ μόνον τυροκομικῆς ἐπιχειρήσεως ἢ βοηθὸς δικαιοῦται τῶν κάτωθι εἰδῶν παραγωγῆς τῆς τυροκομικῆς ἐπιχειρήσεως πλέον τοῦ μισθοῦ του, ἐφ' ὅσον ἐργάσθη καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν της ἢ ἄλλως ἀναλόγου ποσοστοῦ.

Τεχνίτης α) 4 κεφάλια κασέρι ἢ κεφαλοτύρι ἢ γραβιέρα ἢ ἀνάλογον ποσότητα εἰς κιλὰ ἄλλου εἴδους παραγομένου σκληροῦ τυροῦ καὶ 15 κιλὰ βουτύρου λειωμένου ἢ

β) 40 κιλὰ φέτα ἢ τελεμὲ ἢ ἄλλο εἶδος μαλακοῦ τυροῦ ἢ γιαούρτης καὶ 15 κιλὰ βουτύρου λειωμένου.

Βοηθός: α) 2 κεφάλια κασέρι ἢ κεφαλοτύρι ἢ γραβιέρα ἢ ἀνάλογον ποσότητα εἰς κιλὰ ἢ ἄλλου εἴδους παραγομένου σκληροῦ τυροῦ καὶ 7 κιλὰ βουτύρου λειωμένου ἢ

β) 20 κιλὰ φέτα ἢ τελεμὲ ἢ ἄλλου εἴδους παραγομένου μαλακοῦ τυροῦ ἢ γιαούρτης καὶ 7 κιλὰ βουτύρου λειωμένου.

Ταῦτα ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι παράγονται ἀμφότερα τὰ ὡς ἄνω προϊόντα, ἄλλως δικαιοῦνται μόνον τὴν ποσότητα τοῦ παραγομένου προϊόντος.

3) Ἐὰν τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τῶν τυροκομικῶν ἐπιχειρήσεων δὲν εἶναι ἀσφαλισμένον εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης εἰς περίπτωσιν ἀσθενείας νὰ παράσχῃ τὴν ἀποτιμημένην ἰατροφαρμακευτικὴν περίθαλψιν εἰς τὴν ἕδραν τοῦ τυροκομείου ἐπὶ ἡμέρων. Ἐν περιπτώσει δὲ παρατάσεως τῆς ἀσθενείας ὁ ἐργοδότης καταβάλλει εἰς τὸν ἀσθενήσαντα ἐργατοτεχνίτην εἰκοσαήμερον ἀποζημίωσιν σὺν τῇ ἀμοιβῇ τῆς ὀκταημέρου νοσηλείας του ἐν τῇ ἕδρᾳ τοῦ τυροκομείου, ἡ δὲ σύνταξις θεωρεῖται λυθεῖσα ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἐργοδότου.

Ζ'. Ἀπαλλαγὴ διομηχανικῶν τυροκομικῶν ἐπιχειρήσεων.

α) Αἱ διομηχανικαὶ τυροκομικαὶ ἐπιχειρήσεις ἀπαλλάσσονται τῆς παροχῆς τροφῆς, ἔστω καὶ παροχὸν εἰς εἶδος.

Η'. Εἰσφοραὶ ἐργαζομένων.

Πᾶς ἐργοδότης εἴτε διομηχανικῆς, εἴτε βιοτε-

ἐν Ἀναίσῃ ἐργοστάσιον τῆς «Θεσσαλικῆς» Βιομηχανίας πολτοῦ καὶ χάρτου Α.Ε. ἐργαζομένων:

Τμῆμα ἀχύρου καὶ γενικῶν καθηκόντων.

	Δραχμαί
Ἐπόπτης	5.000
Βοηθός	126
Ἐργάται ἄνω τῆ προσλήψει	105
Ἐργάται μετὰ ἑξάμηνον	115

Τμῆμα συντηρήσεως αὐτοκινήτων καὶ τρακτέρ.

Ἀρχιτεχνίτης (ἐπιβλέπων)	5.000
Τεχνίτης	158
Ἠλεκτρολόγος ὀχημάτων	140
Βοηθοί	108
Βοηθοὶ μετὰ ἔτος	120

Ζυγισταί

Εἷς ἕκαστον ζυγιστὴν μισθός	3.300

Τμῆμα ἀχυροκοπτικῶν

Ἀρχιτεχνίτης	138
Ἐργάται	105
Ἐργάται μετὰ ἑξάμηνον	110

Τμῆμα πολτοῦ

Πάντια δραστῆρ

Χειριστὴς δρασμοῦ	160
Βοηθός	125

Πλυντήρια

Χειριστὴς	160
Βοηθός	125

Ἄνω κόσκινα

Χειριστὴς	150

Κάτω κόσκινα

Χειριστὴς	140

Λευκαντήρια

Χειριστὴς λευκάνσεως	160
Βοηθός	125

Ἀσβεστης

Χειριστὴς προετοιμασίας ἀσβέστου	140

Χλώριον

Χειριστὴς προετοιμασίας χλωρίου	145

Τμῆμα προετοιμασίας πολτοῦ διὰ παραγωγὴν χάρτου

	Δραχμαί
Ἀρχιεργάτου ἁλέσεως (ρεφάν)	148
Μυλωθροὶ - ρετανάδες - χειρισταὶ δραστήρων (παρασκευὴ κόλλας)	130
Βοηθος	110
Βοηθὸς μετὰ ἑξάμηνον	120
Χειριστὴς πυλιμάστερ	124
Βοηθὸς	105
Βοηθὸς μετὰ ἑξάμηνον	114

Τμῆμα παραγωγῆς χάρτου χαρτοσακητικαὶ μηχαναί

	Δραχμαί
Μηχανοδηγὸς Χ)Μ	4.300
Μηχανοδηγὸς Χ)Μ μετὰ τριετίαν	4.650
Μηχανοδηγὸς Χ)Μ μετὰ ἑξαετίαν	5.000
Βοηθὸς Α΄	148
Πρεσσαδόρος Χ)Μ	124
Βοηθὸς Β΄	122

Καλαισομηχανή (μαδρέν)

Χειριστὴς	122

Καλάνδρα

Χειριστὴς (ὁδηγὸς)	3.750
Βοηθὸς Α	124
Βοηθὸς Β΄	115

Περιτυλικτική

Χειριστὴς (ὁδηγὸς)	138
Βοηθὸς Α΄	118
Βοηθὸς Β΄	112

Κοπτικὴ μηχανή

Χειριστὴς (ὁδηγὸς)	3.650
Βοηθὸς Α΄	120
Βοηθὸς Β΄	112

Πρέσσα ἀποκομμάτων

Χειριστὴς	118
Βοηθὸς	112

Τμῆμα διαλογῆς καὶ χρισταὶ κλάρκ

	Δραχμαί
Ἐπόπτης διαλογῆς	5.000
Προϊστάμενος διαλογῆς	4.000
Βοηθὸς προϊσταμένου	3.500
Ἐργάτρια διαλογῆς	85
Ἐργάτρια μετὰ ἑξάμηνον	95
Χειριστὴς γκιλοτίνας	130

Τμῆμα ὑδραγωγείου καὶ ἀντλιοστασίου Πηνειοῦ

	Δραχμαί
Χειριστὴς ἀντλιῶν καὶ φίλτρων (ὑπεύθυνος δεξαμενῶν)	130
Χειριστὴς ἀντλιῶν Πηνειοῦ	122

Τμῆμα ὀργάνων (αὐτοματισμοὶ)

Ἀρχιτεχνίτης	4.000
Τεχνίτης	145
Βοηθὸς	120

Τμῆμα χημείου

Βοηθὸς προϊσταμένου	3.800
Παρασκευασταί	3.100
Δειγματολήπται	130
Δοκιμασταὶ χάρτου	3.100

Ξυλουργείον

Ἀρχιτεχνίτης	165
Τεχνίτης	150
Βοηθὸς	130

Ταεύθυνος καντίνας

Μάγειρος	125

Ὁδηγὸς τρακτέρ

Ὁδηγοὶ τρακτέρ	128

Εἰς τοὺς μαθητευομένους ἀμφοτέρων τῶν φύ-

πειθαρχικών κομιστής της τελέσεώς της καὶ τὸ ἐν γένει ὕψος αὐτῆς.

5) Οἱ νεκροκομισταὶ ὀφείλουν νὰ προσέρχωνται εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ νεκροῦ μὲ ἀπόλυτον σεβασμὸν καὶ εὐγένειαν πρὸς τὸν νεκρὸν καὶ τὰ πενθοῦντα μέλη τῆς οἰκογενείας καὶ μὲ νεκρικὴν σιγὴν νὰ παρέχωνται πᾶσαν δυνατὴν περιποίησιν πρὸς τὸν νεκρόν.

6) Ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς εἰς τοὺς νεκροκομιστὰς μέλη τοῦ Σωματείου Νεκροκομιστῶν Θεσσαλονίκης νὰ ἀναλαμβάνουν δι' ἴδιον λογαριασμὸν ἐργολαβικὰς κηδείας ἢ νὰ διατηροῦν ψιετοπωλεῖα ἢ καταστήματα πωλήσεως εἰδῶν κηδείας, ὡς καὶ διαμεσολάβησις ἐπὶ ὁιανδήποτε Γραφείων κηδειῶν.

7) Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν οἱ ἐργολάβοι ἀναλαμβάνουν κηδείας ἐκτὸς πόλεως Θεσσαλονίκης εἰς χωρία καὶ εἰς τὸ σανατόριον Ἀσβεστοχωρίου καὶ ἀποστέλλουν νεκροκομιστάς, ἡ ἀμοιβὴ τούτων διπλασιάζεται καὶ τὰ ἔξοδα μεταβάσεως των βαρύνουν τοὺς ἐργολάβους.

8) Τὸ ἄλλαγμα τοῦ νεκροῦ, ἡ μεταφορὰ τραπέζης, ψιετόπων καὶ λοιπῶν εἰδῶν διακοσμήσεως, ὡς καὶ τὸ ξύρισμα τριχῶν τοῦ νεκροῦ, θὰ ἀνατίθεται εἰς τοὺς νεκροκομιστάς.

9) Ἡ μεταφορὰ τῶν μανουαλίων ἀπὸ τὴν οἰκίαν τοῦ νεκροῦ εἰς τὸ αὐτοκίνητον, ἀπ' τὸ αὐτοκίνητον εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ τάνάπαλιν, ἡ διανομὴ τῶν κηρίων ἐντὸς τῆς ἐκκλησίας καὶ ἡ κράτησις τῆς εἰκόνος κατὰ τὸν ἀποχαιρετισμὸν τοῦ νεκροῦ θὰ γίνεται ὑπὸ τῶν νεκροκομιστῶν, ὡς βοηθητικὴ ὑπηρεσία τῆς κηδείας ἀπασχολήσεως των ἄνευ προσαυξήσεως τῆς ἀμοιβῆς των.

10) Κατὰ τὴν μεταφορὰν τοῦ νεκροῦ θὰ χρησιμοποιοῦνται μέλη τοῦ Σωματείου Νεκροκομιστῶν ἢ εἷς νεκροκομιστὴς καὶ εἷς ὑπάλληλος τῶν Γραφείων κηδειῶν, ἐκτὸς ἐὰν ἡ οἰκία τοῦ νεκροῦ εὑρίσκεται εἰς ὑψομετρικὴν ἀνωθεν τοῦ τρίτου ὀρόφου, ὅτε θὰ χρησιμοποιοῦνται τρεῖς νεκροκομισταὶ καὶ εἷς ὑπάλληλος ἢ ὁ ἴδιος ὁ ἐργολάβος, ἐκτὸς ἐὰν οἱ οἰκεῖοι τοῦ νεκροῦ δὲν ἐπιθυμοῦν τὴν χρησιμοποίησιν τῶν προσώπων τούτων, ὅτε οὐδεὶς προσλαμβάνεται.

11) Τυχοκολλήσεις ἀναγγελιῶν, ἐν ἀνεπαρκείᾳ ὑπαλλήλων τοῦ ἐκτελοῦντος τὴν κηδείαν Γραφείου κηδειῶν, θὰ γίνωνται ὑπὸ τῶν νεκροκομιστῶν.

12) Εἰς περίπτωσιν ἀριθμητικῆς ἀνεπαρκείας τῶν μελῶν τοῦ Σωματείου Νεκροκομιστῶν διὰ τὴν κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τῶν ἐργολάβων κηδειῶν εἰς στεφανοκομιστάς, τότε οἱ ἐλεύθεροι προσλαμβανόμενοι ἐργάται ὡς στεφανοκομισταί, ἀσχέτως ἡμέρας ἀπασχολήσεώς των, θὰ λαμβάνουν ὡς ἀμοιβὴν δραχμὰς 50.

13) Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν τὰ μέλη τοῦ Σωματείου Νεκροκομιστῶν, ἐν ἀνεπαρκείᾳ ἐλευθέρων ἐργατῶν ὡς στεφανοκομιστῶν, μεταφέρουσι κατὰ τὴν κηδείαν ὡς στεφανοκομισταὶ δύο στεφάνους, ἡ ἀμοιβή των διπλασιάζεται κατὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας, κατὰ δὲ τὰς Κυριακὰς καὶ ἐξαιρεσίμους προσαυξάνεται αὕτη μόνον κατὰ 25 δραχμάς.

14) Ἡ προσαύξησις κατὰ 75% διὰ τὰς ὑπερωρίας τῶν νεκροκομιστῶν καὶ στεφανοκομιστῶν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἐξαιρεσίμους ἡμέρας ὑπολογίζεται ἐπὶ τῆς ἀμοιβῆς ἑκάστου τούτων καὶ ἀναλόγως τοῦ ὡρομισθίου ἀπασχολήσεως των, καθοριζομένης δὶ' ἧς προσαυξήσεως τούτης ἐν πάσῃ περιπτώσει εἰς δραχμὰς 20 δι' ἕκαστον τούτων καὶ δι' ἑκάστην κηδείαν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἐξαιρεσίμους ἡμέρας τελουμένην.

15) Τυχὸν καταβαλλόμενα ἐπὶ πλέον ἀμοιβαὶ εἰς τοὺς νεκροκομιστάς, ὡσεὶ εἰδικῆς τυχὸν συμφωνίας, διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ.

16) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 21ης Φεβρουαρίου 1969, ἡμέρας ἐπαγρυπνήσεως τῆς ὑπὸ τῶν νομίμων ἐκπροσώπων τοῦ Σωματείου Νεκροκομιστῶν Θεσσαλονίκης καὶ τοῦ Συλλόγου Ἐργολάβων Κηδειῶν Θεσσαλονίκης.

Οἱ συμβαλλόμενοι

—

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Περὶ ὥρων ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς ἐργατοτεχνιτῶν ἐργοστασίου «Θεσσαλικὴ» Α.Ε. Βιομηχανίας πολτοῦ καὶ χάρτου Λαρίσης» (*).

Ἐν Λαρίσῃ σήμερον τὴν 7ην Μαΐου 1969, ἡμέραν Τετάρτην καὶ ὥραν 14ην, ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Νομοῦ Λαρίσης, οἱ κατωθι ἐπογεγραμμένοι, ἀφ' ἑνὸς μὲν ὁ Γεώργιος Λεόντιος, ἐκπρόσωπος τοῦ Συνδέσμου Βιομηχάνων Νομοῦ Λαρίσης, ἀφ' ἑτέρου δὲ οἱ 1) Γ. Ἰωαννίδης, 2) Γρηγ. Σαΐτης καὶ 3) Ἰωάν. Τσιμπίδας, ἐκπρόσωποι τοῦ Σωματείου Ἐργατοϋπαλλήλων Ἐργοστασίου Πολτοῦ καὶ Χάρτου Λαρίσης, ἅπαντες νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι ὑπὸ τῶν ὀργανώσεών των, ὡς ἐκ τῶν ἐπισυναπτομένων ἐγγράφων ἐμφαίνεται, συνωμολογήσαμεν καὶ συνηπεδεχθημεν τὴν ἐπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς ρυθμίζονται οἱ ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν εἰς τὸ

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ Εἰρηνοδικείου Λαρίσης, κατ' ἄρθρον 23 νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 2030 τῆς 21.6.1969 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Μισθωτοί του Δημοσίου

[Αποζημίωσις δι' άδειαν επί απολύσεως]

Υπό της Συντάξεως

Διά του άρθρου 12 § 4 του ν.δ. 169/1969 περί τακτοποιήσεως εκτάκτων υπαλλήλων των Δημοσίων Υπηρεσιών και Ν.Π.Δ.Δ. (ΕΕΔ 28, 596), καταργηθεισών των προϊσχυουσών διατάξεων της παραγράφου 7 του άρθρου 24 του νόμου 4464/1965 (ΕΕΔ 24, 688), ερρυθμίσθη πλήρως η αποζημίωσις λόγω απροειδοποιήτου καταγγελίας της αορίστου χρόνου συμβάσεως εργασίας των επί σχέσει ιδιωτικού δικαίου υπαλλήλων, των παρεχόντων υπηρεσίας προς το Δημόσιον και τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου.

Διά της παραγράφου 5 του αυτού άρθρου 12 ερρυθμίσθη η αποζημίωσις λόγω απροειδοποιήτου καταγγελίας της αορίστου χρόνου συμβάσεως εργασίας του εργατοτεχνικού προσωπικού, του παρέχοντος τας υπηρεσίας του εις το Δημόσιον και τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, καθοριζομένη συμφώνως προς τας διά του Α.Ν. 913/1949 κυρωθείσας Πράξεις του Υπουργικού Συμβουλίου υπ' αριθ. 916/1947 και 976/1947 περί αποζημιώσεως απολυομένων μισθωτών του Δημοσίου (ΕΕΔ 13, 431).

Μετά τας διατάξεις ταύτας ανέκυψε το ζήτημα, αν εξακολουθή ισχύουσα δια το Δημόσιον και τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου η διάταξις του άρθρου 4 § 5 του Α.Ν. 539/1945 περί αδείων μισθωτών, κατά την οποίαν «της μισθώτης, απολυόμενος δι' ακαιρίαν, εκρίνουσαν των εργοδότην, πριν ή λάβη την οφειλομένην αυτώ ετησίαν άδειαν, δικαιούται αποζημιώσεως ίσης προς τας αποδοχάς, άς θα ελάμβανεν, εν ήθελε τύχει της αδείας του. Σχετική διά το επίδομα αδείας και η διάταξις του άρθρου 3 § 16 του νόμου 1504/1966 (ΕΕΔ 25, 435).

Το Υπουργείον Εργασίας εις έγγραφόν του (46018/1969), ερμηνεύον τας διατάξεις του άρθρου 12 § 5 του ανωτέρω ν.δ. 169/1969, εκφράζει την γνώμην, ότι, εφ' όσον διά των επαναφερομένων εν ισχύι Πράξεων του Υπουργικού Συμβουλίου ρυθμίζεται μόνον η αποζημίωσις λόγω απροειδοποιήτου καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας του ειδικού προσωπικού του Δημοσίου και των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, δεν δικαιούται διά την απόλυσίν των οιασδήποτε άλλης αποζημιώσεως ή βοηθήματος εις βάρος του Δημοσίου, από της ισχύος του ν.δ. 169/1969 οι απολυόμενοι υπό του Δημοσίου και των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου εργατοτεχνίται δεν δικαιούνται αποζημιώσεως διά μη ληφθείσαν άδειαν και επίδομα αδείας.

Άλλ' εκ των εν όψει ημών νομολογιακών δεδομένων πρέπει να σημειώσωμεν, προς αποφυγήν παρερμηνείας, ότι η γνώμη του Υπουργείου Εργασίας δεν είναι ορθή προς τον νόμον.

Το ζήτημα εγεννήθη και παλαιότερον, κατά τον πρώην ίσχυσαν των ανωτέρω Πράξεων του Υπουργικού Συμβουλίου επί του Δημοσίου (προ της διατάξεως του άρθρου 24 του νόμου 4464/1965) και τότον η γνώμη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ως π.χ. αριθ. 968/1955, ΕΕΔ 14, 1061), όσον και του Αρείου Πάγου ταλικώς (Α.Π. 280/1950, ΕΕΔ 15, 651), δεχθέντος, ότι η έννοια των Πράξεων του Υπουργικού Συμβουλίου, ότι το προσωπικόν του Δημοσίου υπέρτερα αποζημιώσεως ή βοηθήματος δικαιούται εις βάρος του Δημοσίου, είναι, ότι η έτερα αποζημίωσις αναφέρεται εις αυτό τούτο το γεγονός της απολύσεως, ενώ η αποζημίωσις των ήμερων αδείας δεν είναι αποζημίωσις διά την απόλυσιν, αλλά διά τον λόγον της απολύσεως παταίνουν της λήψεως της ετησίας αδείας, ήτοι δι' αυτήν η απόλυσις αποτελεί την άσκησιν και όχι την αιτίαν.

Θα ήτο άλλως και κατά τας διατάξεις του άρθρου 12 του ν.δ. 169/1969 παράλογον να αποκλείεται του δικαιώματος της αποζημιώσεως διά μη ληφθείσαν άδειαν το εργατοτεχνικόν προσωπικόν, υπό την αποκρουσθείσαν ως μη ορθήν έννοιαν των Πράξεων του Υπουργικού Συμβουλίου και να δικαιούνται ταύτης οι υπάλληλοι, διά τους απλουστευτικούς κατά την παράγραφον 1 του άρθρου 12 του ν.δ. 169/1969 δεν προκύπτει ζήτημα καταγγίσεως των διατάξεων του άρθρου 4 § 5 Α.Ν. 539/1945, εφ' όσον διά της διατάξεως ρυθμίζεται μόνον η αποζημίωσις λόγω απροειδοποιήτου καταγγελίας της συμβάσεώς των.

Νέα από τον Άρειον Πάγον

—Δι' αποφάσεως του Β' Τμήματος του Αρείου Πάγου (368/1969) παρεπέμφθη εις την Ολομέλειαν του Αρείου Πάγου, ως γενικωτέρου ενδιαφέροντος, το ζήτημα εάν οι όροι συλλογικής συμβάσεως εργασίας (από 20.8.1946), περί ης ο λόγος η Α.Π. 626/1968 (ΕΕΔ 28, 239) έχουν κανονιστικόν χαρακτήρα και εν οιαδήποτε περιπτώσει είναι δυνατή η καταγγελία αυτής προ του μαρτίου της συλλογικής συμβάσεως εργασίας, ως έγινε δεκτόν υπό της Α.Π. 626/1968.

—Δι' αποφάσεως του Β' Τμήματος του Αρείου Πάγου (424/1969) παρεπέμφθη εις την Ολομέλειαν του Αρείου Πάγου, ως γενικωτέρου ενδιαφέροντος, το ζήτημα, εάν εις την κατά το άρθρον 24 § 7 του νόμου 4464/1965 καταγγελίαν των μισθωτών του Δημοσίου και Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου υπήγετο και ο Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς.

λων καταβάλλεται το υπό της εκάστοτε ισχυούσης εθνικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας οριζόμενον ημερομίσθιον και υπό τας εν αυτή οριζομένας προϋποθέσεις.

Εις τους εργαζομένους εις το τμήμα αχύρων (απαδασία - αποστοβισία και τροφοδότησις αχυροσπαστικών μηχανών) καταβάλλεται επίδομα ανθυγιεινής εργασίας εξ 8%.

Εις τους εργαζομένους εις το τμήμα πολτού (πάντια - βραστήρ - λευκαντήρια και πλυντήρια) καταβάλλεται επίδομα ανθυγιεινής εργασίας εκ 10%.

Εις τους εργαζομένους εις τα τμήματα άσβεστου - χλωρίου - κάλλιας και καολίνης καταβάλλεται επίδομα ανθυγιεινής εργασίας εκ 12%.

Εις άπαντας τους ανωτέρω τους δικαιουμένους επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας θα χορηγούνται ημερησίως 500 γραμμάρια γάλα.

Εις άπαν το εργατοτεχνικόν προσωπικόν της επιχειρήσεως θα χορηγήται κατ' έτος ανά μία φορμή και εν ζεύγος υποδημάτων, ανήκοντα εις την κυριότητα του εργοδότου και αντικαθιστάμενα εις περίπτωσιν φθοράς.

Εις τους εργαζομένους εις το τμήμα του αχύρου εκτός των ανωτέρω θα χορηγήται εν αδιάβροχον και εν ζεύγος χειροκτίων.

Τυχόν καταβαλλόμενα ανώτερα των υπό της παρούσης καθοριζομένων αποδοχών δεν δύνανται να μειωθώσιν.

Η ισχύς της παρούσης άρχεται από 1ης Μαΐου 1969.

Οι συμβαλλόμενοι

—

Διορθώσεις ημαρτημένων

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 433 της 2 Ιουλίου 1969)

Εις το υπ' αριθ. 370 (τ. Β') της 11.6.1969 Φ.Ε.Κ.(*), εις ο καταχωρήθη η υπ' αριθ. 57147/3782/11.6.1969 απόφασις του Υπουργού Εργασίας περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 28/1969 αποφάσεως του Π.Α.Δ.Α. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού Στρατιωτικών Καταστημάτων, Υπηρεσιών και Εργοστασίων, αρμοδιότητος Αρχηγείου Στρατού» επιφέρεται η κάτωθι διόρθωσις:

Το εις το Κεφ. Α' «απαλλήλικον προσωπικόν» παράγρ. α' γραφείς, δακτυλογράφοι, τηλεφωνητοί, αποθηκάριοι, σημειωταί, αρχειοφύλακες, εισαγωγείς, εξαγωγείς, εξακριβωταί όλικών, σχεδιαστοί, ασχολούμενοι κυρίως με γραφικήν εργασίαν, και εις την στήλην «Άνδρες», αναφερόμενον ημερομίσθιον «Μετά την συμπλήρωσιν 15ετούς υπηρεσίας», εκ δραχμών 144,75, διορθούται εις το ορθόν 143.75.

—

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 446 της 12 Ιουλίου 1969)

Η εν τη παραγράφω δ' «επίδομα αποφοίτων Σχολών Τουριστικών Επαγγελμάτων» του όρου 4 του Κεφαλ. Α' του διατακτικού της υπ' αριθ. 45590/1969 αποφάσεως των Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας «περί εγκρίσεως μετά τροποποιήσεως της υπ' αριθ. 26/1969 αποφάσεως του Δ.Α.Δ.Α. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των ξενοδοχοϋπαλλήλων όλης της χώρας», δημοσιευθείσης εις το υπ' αριθ. 321 τεύχος Β' της 12.5.1969 Φ.Ε.Κ.(**) λέξις «ανωτέρω», διορθούται εις το ορθόν «κατωτέρω».

(*) ΕΕΔ 28, 889.
(**) ΕΕΔ 28, 713.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Ὑπαγωγὴ χρόνου προϋπηρεσίας εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ σύνταξίμου

Ἀσφάλισις δικηγόρων ἢ ἐπὶ συμβάσει δικαστικῶν συμβούλων, παρεχόντων τὰς νομικὰς ὑπηρεσίας των πρὸς Νομικὰ Πρόσωπα Ἰδιωτικοῦ Δικαίου ἢ Τραπέζας ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ εἰς τὰ ὑφιστάμενα διὰ τὸ προσωπικὸν των Ταμεῖα κυρίας ἀσφαλίσεως. — Χρόνος προυπηρεσίας αὐτῶν ὡς συντάξιμος. — Αἴτησις περὶ ἀναγνωρίσεως αὐτῆς καὶ ὑπολογισμὸς εἰσφορῶν.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ ν.δ. 3790/1957 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τινων τοῦ Κώδικος περὶ Δικηγόρων ὡρίσθη, ὅτι δικηγόροι ἢ ἐπὶ συμβάσει δικαστικοὶ σύμβουλοι, παρέχοντες τὰς καθαρῶς νομικὰς ὑπηρεσίας των ἐπὶ ἐτησίᾳ ἢ μηνιαίᾳ ἀμοιβῇ πρὸς Νομικὰ Πρόσωπα Ἰδιωτικοῦ Δικαίου ἢ Τραπέζας, ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς καὶ παρὰ τοῖς ταχθεῖσιν ἐπὶ τούτοις Ταμείοις κυρίας ἀσφαλίσεως, τοῦ πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ἀνωτέρω νομοθ. διατάγματος διαδραμόντος χρόνου παροχῆς αὐτοῖς τῶν ἐργασιῶν τοῦ δικηγόρου ἢ δικαστικοῦ συμβούλου λογιζομένου ὁλοκλήρου ὡς συντάξιμου.

Οἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀσφαλιζόμενοι ἐγγράφονται ἀντιστοίχως μὲ ὁλοκλήρους τὰς κατὰ τὸ καταστατικὸν τοῦ Ταμείου ἐκάστου ἐργοδότην καὶ ἐργαζόμενον κρατήσεις ἐπ' ἀπαντα τὸν χρόνον τοῦτον ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μέσου ὅρου τῶν ὑπ' αὐτῶν λαμβανομένων ἀποδοχῶν κατὰ τὴν τελευταίαν πρὸ τῆς ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν πενταετίαν ἀνευ ὁλομελοῦς προσαυξήσεως.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 4272/1962 τροποποιήθη ἡ ἀνωτέρω διάταξις, ὁρισθέντος, ὅτι ἡ διὰ ταύτης προβλεπομένη ἀσφάλισις εἶναι μὲν ὑποχρεωτική, ἐκτὸς ἂν οἱ εἰς ταύτην ὑπαγόμενοι δηλώσουν, ὅτι δὲν ἐπιθυμοῦν τὴν παρὰ τοῖς Ταμείοις ἀσφάλισιν ἐντὸς προθεσμίας τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς προσλήψεώς των, διὰ προστιθείσης δὲ διὰ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου διατάξεως ὡρίσθη, ὅτι ἡ προθεσμία δηλώσεως τῆς μὴ ὑποταγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἄρχεται διὰ τοὺς κατὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου τούτου ἐργαζομένους δικηγόρους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 1 § 13 τοῦ ν.δ. 1577/1966 ὡρίσθη, ὅτι ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ ν.δ. 3790/1957 ἐφαρμοσθήσεται καὶ ἐπὶ τῶν ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ δικηγόρων καὶ νομικῶν συμβούλων τῶν ἐργοδοτικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, ὧν τὸ σύνηθες ἡμερήσιον προσωπικὸν ὑπερβαίνει τοὺς 20 καὶ ἀσφαλίζεται εἰς τὸ Ι.Κ.Α.

Ὡς προϋπηρεσία νοεῖται ἡ ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ δικηγόρου ἢ νομικοῦ συμβούλου (Σ.Ε. 1096/1968, εἰσηγητὴς Γ. Κοντογιάννης, ΕΕΔ 27, 1265).

Θέμα ἤδη τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἶναι ὁ τρόπος ἀναγνωρίσεως

τὰ κοινωνικὰ δικαιώματα τοῦ Συντάγματος πρόβλεψις περὶ τῆς ἐπιβαλλομένης εἰδικῆς μερίμνης τοῦ Κράτους ὑπὲρ τῶν πολυτέκνων οἰκογενειῶν, ἀναπήρων πολέμου καὶ χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἐν πολέμῳ πεσόντων (ἄρθρον 26 § 3) δὲν ὀδηγεῖ, διὰ τὰ ἐκ τῶν ἄνω προσώπων προστατευόμενα ὑπὸ τῆς περὶ πολεμιστῶν νομοθεσίας, εἰς ἀναγνώρισιν εὐθείας ἐκ ταύτης μεταβολῆς καὶ εἰς ὅ,τι αὐτὸ τοῦτο τὸ Σύνταγμα, κατὰ περιστολὴν τῶν ὀργανωτικῶν τῆς δημοσίας διοικήσεως ἰσχυόντων κανόνων, καθιέρωσεν ὡς ἀντικειμένων ἀπαγορευτικοῦ, μετ' ἐμφάσεως, κανόνος.

Ἐξ ἄλλου, ὡς ῥητῶς ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 124 § 3 τοῦ Συντάγματος προκύπτει, ἡ ἀπαγόρευσις ὁρᾷ εἰς τοὺς ἐκτάκτους ὑπαλλήλους καὶ οὐχὶ εἰς τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικόν.

Κατὰ ταῦτα καὶ ἡ Ὁλομέλεια συμφωνεῖ μὲ τὴν δοθεῖσαν ἤδη λύσιν ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 81/1969 γνωμοδοτήσεως τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 28ος - Τεύχος 19ον (673)

Ἀθῆναι, 1 Ὀκτωβρίου 1969

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΛΗΨΙΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΥΠΟ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ Ν.Π.Δ.Δ.

[Γνωμοδότησις ὑπ' ἀριθ. 896/1969 Ὀλομελείας Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους]

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος Κράτους κ. ΑΘΑΝ. ΤΟΜΑΡΑΣ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ἐὰν δύνανται, κατὰ τὰς διατάξεις τῆς κειμένης περὶ πολεμιστῶν νομοθεσίας, νὰ τοποθετῶνται πολεμισταὶ ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων Συμβουλίων εἰς τὸ Δημόσιον ἢ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου κατὰ τὴν εἰς τοὺς σχετικοὺς νόμους ὁριζομένην ἀναλογίαν (7%) διὰ τὸ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολούμενον παρ' αὐτοῖς προσωπικὸν μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ἄρθρου 124 τοῦ Συντάγματος καί, ἐν ἀποφατικῇ περιπτώσει, ἐὰν ἡ ἀπαγόρευσις εἶναι γενικὴ ἢ περιλαμβάνῃ μόνον τοὺς τοποθετουμένους ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου.

Ἡ Ὀλομέλεια τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους ἐκ τῶν κ.κ. *Χ. Γεωργιοπούλου*, Ἀντιπροέδρου, προεδρεύοντος, *Ε. Κουρουσοπούλου*, *Α. Καλλέργη*, *Κ. Κωνσταντινίδη*, *Ἀθ. Τομαρᾶ*, *Ι. Καραμπελοπούλων*, *Ἐρ. Μέλλιου*, *Ν. Μπλιάτσου*, *Α. Γιαννουλάτου*, *Πλ. Μαχουγιάννη*, Νομικῶν Συμβούλων, *Ε. Κουρτικάκη*, *Χ. Καλογεροπούλου* καὶ *Α. Παπαγιαννοπούλου*, Παρέδρων, ἐγνωμοδότησεν ἐπὶ τοῦ ὑποβληθέντος ἐρωτήματος μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 81/1969 γνωμοδοτήσεως τοῦ Γ' Τμήματος ὡς ἀκολούθως:

Ἐπὶ τοῦ ἐρωτήματος τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, ἐὰν μετὰ τὴν ἔναρξιν ἰσχύος τοῦ νέου Συντάγματος ἡ τοποθέτησις βάσει τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς οὗτος ἰσχύει, προστατευομένων ὑπὸ τούτου πολεμιστῶν παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Στατιστικῇ Ὑπηρεσίᾳ καὶ εἰς θέσεις ἐκτὸς τῶν ὀργανικῶν ἱδρυμένων ὑποχρέωσιν ταύτης πρὸς πρόσληψιν τοῦ τοποθετηθέντος, τὸ οἰκεῖον Τμῆμα ἀπεφάνθη ἀρνητικῶς, κατ' ἐπίκλησιν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 124 § 3 τοῦ Συντάγματος, θετούσης κανόνα δικαίου ἀπαγορευτικὸν τῆς προσλήψεως ἐκτάκτων ὑπαλλήλων παρὰ τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Δημοσίου κλπ., εἴτε ἡ πρόσληψις γίνεται εἰκαιοθελῶς, εἴτε ἀναγκαστικῶς, κατὰ τὴν εἰδικὴν πρόβλεψιν τῆς προστατευτικῆς τῶν πολεμιστῶν νομοθεσίας, ἐφ' ὅσον δὲν πρόκειται περὶ ἐφαρμογῆς τῆς ἐξαιρέσεως τῆς ἄνω συνταγματικῆς διατάξεως, καθ' ἣν ἐπιτρέπεται ἡ πρόσληψις ὑπαλλήλων ἐπὶ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου, βάσει εἰδικοῦ νόμου, ὁρίζοντος τὸ ἔκτακτον ἢ κατεπείγον τῆς ἀνάγκης καὶ τὴν διάρκειαν τῆς ὑπηρεσίας τῶν προσλαμβανομένων, ὡς πράγματι δὲν ἐπρόκειτο εἰς τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν τοῦ ἐρωτήματος διὰ τὴν Ε.Σ.Υ.Ε., εἰς τὴν νομοθεσίαν τῆς ὁποίας δὲν προβλέπεται ἡ ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ ἐπιτρεπτοῦ τοῦ Συντάγματος πρόσληψις προσκαίρου προσωπικοῦ ἐκτὸς ὀργανικῶν θέσεων (Ν.Σ.Κ. 1486/1968).

Ἐπὶ τοῦ ἐπαναδιατυπωθέντος ἐρωτήματος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ὑπὸ γενικὴν διατύπωσιν ἡ Ὀλομέλεια δὲν εὑρίσκει λόγους νὰ ἀποστῇ τῶν ὑπὸ τοῦ Τμήματος γενομένων δεκτῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ τεθειμένου προβλήματος, διότι οὔτε ὁ ἀναγκαστικὸς χαρακτὴρ τῆς δημιουργουμένης διὰ τῆς τοποθετήσεως πολεμιστοῦ σχέσεως κάμπτει τὸν συνταγματικὸν κανόνα, οὔτε ἐλαττοῦνται οὐσιωδῶς αἱ δυνατότητες, καὶ μάλιστα μετὰ τόσα ἔτη ἐφαρμογῆς τῶν προστατευτικῶν διατάξεων, πρὸς τακτοποίησιν τῶν πολεμιστῶν, ὑπὲρ ὧν μάλιστα διὰ τοῦ τελευταίου σημπληρωματικοῦ νόμου, τοῦ ν.δ. 61/1968, ἐλήφθησαν πρόσθετα προστατευτικὰ μέτρα. Ἡ εἰς

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΕΜΜΙΣΘΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ ΕΠΙ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΣΧΕΣΕΩΣ

Αὐτοδικαία λῆξις σχέσεως κατ' ἄρθρον 1 ν.δ. 4230/1962

Δικαίωμα, κατ' ἄρθρον 94 Ν.Δ. 3026/1954, τοῦ ἐπὶ παγίᾳ ἀντιμισθίᾳ παρέχοντος τὰς ὑπηρεσίας του δικηγόρου τῆς προβλεπομένης ἀποζημιώσεως, διατηρουντος ἅμα μέχρι πλήρους καταβολῆς ταύτης καὶ τὸ δικαίωμα πρὸς ἀνάληψιν τῆς συμπεφωνημένης ἀντιμισθίας του, τότε μόνον ὅταν ἡ συμβατικὴ σχέσις λυθῇ κατά τινα τῶν ἐν τῇ ἀνωτέρω διατάξει τρόπον.—Αὐτοδικαία λῆξις σχέσεως κατ' ἄρθρον 1 §§ 2 καὶ 3 Ν.Δ. 4230/1962, μὴ δυναμένων νὰ τύχωσιν ἀναλόγου ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 94 Ν.Δ. 3026/1954.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 94 τοῦ ν.δ. 3026/1954 περὶ Κώδικος τῶν Δικηγόρων, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 § 1 τοῦ ν.δ. 3790/1957, ὁ ἐπὶ παγίᾳ ἀμοιβῇ παρέχων τὰς νομικὰς ὑπηρεσίας αὐτοῦ δικηγόρος, λαμβάνων τῆς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐντολέως του σχέσεως, κατὰ τὸν ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ τρόπον, δικαιοῦται τῆς καθοριζομένης ἀποζημιώσεως καὶ ἐν περιπτώσει λύσεως τῆς συμβάσεως διὰ καταγγελίας τοῦ ἐντολέως ὁ δικηγόρος δικαιοῦται νὰ λαμβάνῃ τὴν συμπεφωνημένην ἀμοιβήν του μέχρι πλήρους καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως. (Ἴδετε διὰ τὸ θέμα Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 25546/1966, εἰσηγητὴς *Παν. Θεοδωρόπουλος*, ΕΕΔ 26, 172, καὶ τὰς ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως ταύτης γενομένας παραπομπάς).

Εἰς τὴν περίπτωσιν ἧς ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις δὲν ἐπρόκειτο περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐντολέως, ἀλλ' ἡ λύσις τῆς συμβάσεως ἐπῆλθεν αὐτοδικαίως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 §§ 2 καὶ 3 τοῦ ν.δ. 4230/1962 καὶ συνεπῶς, ὡς φέρεται ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις (ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 176/1964 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν), δὲν εἶχον ἐφαρμογὴν αἱ ἀνωτέρω διατάξεις τοῦ ἄρθρου 94 τοῦ Κώδικος περὶ Δικηγόρων περὶ ἀποζημιώσεως καὶ περὶ δικαιώματος λήψεως τῶν συμπεφωνημένων ἀποδοχῶν μέχρι καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως.

Ἀρείου Πάγου 219/1969, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. **Ἀθαν. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Κονιαβίτης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Ζήρας, Π. Κυλλήνης.

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 94 τοῦ Κώδικος τῶν Δικηγόρων, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 § 1 τοῦ ν.δ. 3790/1957, ὁ ἐπὶ παγίᾳ ἀμοιβῇ παρέχων τὰς νομικὰς ὑπηρεσίας αὐτοῦ δικηγόρος, λαμβάνων τῆς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐντολέως του σχέσεως, κατὰ τὸν ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ τρόπον, δικαιοῦται τῆς καθοριζομένης ἀποζημιώσεως καὶ ἐν περιπτώσει λύσεως τῆς συμβάσεως διὰ καταγγελίας τοῦ ἐντολέως ὁ δικηγόρος δικαιοῦται νὰ λαμβάνῃ τὴν συμπεφωνημένην ἀμοιβήν του μέχρι πλήρους καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως. Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης ἐπομένως ἐξάγεται ὅτι ὁ δικηγόρος, ὁ ὁποῖος παρέχει τὰς ὑπηρεσίας του ἐπὶ παγίᾳ ἀμοιβῇ, ἔχει δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἐν περιπτώσει λύσεως τῆς συμβάσεως διὰ καταγγελίας ἐκ μέρους τοῦ ἐντολέως, ἐφ' ὅσον ἡ λύσις τῆς συμβάσεως δὲν ὀφείλεται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου, τὸ ποσὸν τῆς εἰσφορᾶς θέλει ὑπολογισθῇ ἐπὶ τοῦ μέσου ὅρου τῶν ἀποδοχῶν τῆς πενταετίας 1952 - 1957, αἵτινες οὕτω θὰ καθίσταντο σταθεραί, θὰ ἦγεν εἰς τὸ ἄτοπον αἱ καταβληθησόμεναι εἰσφοραὶ νὰ δύνανται νὰ καταβληθοῦν ὁπωσδήποτε πρὸ τῆς ἐξόδου τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου, ἄνευ οἱασδήποτε λόγῳ τῆς καθυστερήσεως οἰκονομικῆς διὰ τὸν ἀσφαλιζόμενον μεταβολῆς, πρᾶγμα, ὅπερ ἀσφαλῶς ἀντίκειται πρὸς τὴν βούλησιν τοῦ νομοθέτου, ὁ ὁποῖος, ἐὰν πράγματι ἀπέβλεπεν εἰς τὴν ἀνωτέρω σταθεροποίησιν, θὰ ἔθετε δεσμευτικοὺς ὡς πρὸς τὴν προθεσμίαν περιορισμοὺς ὡς πρὸς τὴν ὑποβολὴν τῶν αἰτήσεων περὶ ἀναγνωρίσεως προϋπηρεσίας.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς δείκνυται ἐξ αὐτῶν τῶν προσβαλλομένων πράξεων, ὁ αἰτῶν ἐζήτησε διὰ τῆς ἀπὸ 27 Ἀπριλίου 1964 αἰτήσεώς του, ὅπως ὑπαχθῇ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 7.8.1946 ἕως 31.10.1957, καθ' ὃ οὗτος παρεῖχε πρὸ τῆς ἐν ἔτει 1957 ὑπαγωγῆς του διὰ τοῦ ν.δ. 3790/1957 εἰς τὸ Ταμεῖον τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένας ὡς ἀναγνωριστέας ὑπηρεσίας. Τὸ Ταμεῖον ἐδέχθη, κατ' ἀρχήν, τὴν ταιαύτην αἴτησιν, πλὴν ὅμως, χαρακτηρίσαν τὴν αἴτησιν τοῦ 1964 ὡς ἐκπρόθεσμον, ἐφύλαξε τὴν μέθοδον ὑπολογισμοῦ τῶν ὀφειλομένων εἰσφορῶν βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 31 τοῦ καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου, ὑπολογίσαν ταύτας βάσει τοῦ μέσου ὅρου τῶν ἀποδοχῶν τῆς πενταετίας τῆς προηγηθείσης τῆς ἐξόδου τοῦ αἰτοῦντος τῆς ὑπηρεσίας του, ἤτοι τῆς 14.6.1967. Οὕτω ὅμως ἀπεφεύχθη τὸ Ταμεῖον παρεβίασε τὰς ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει διατάξεις, ὡς αὗται ἠρμηνεύθησαν, δεδομένου ὅτι ὤφειλε νὰ λάβῃ ὡς βάσιν ὑπολογισμοῦ τῶν παρὰ τοῦ αἰτοῦντος ὀφειλομένων εἰσφορῶν τὴν πενταετίαν τὴν προηγηθεῖσαν τῆς ἐν ἔτει 1964 ὑποβολῆς παρ' αὐτοῦ τῆς σχετικῆς αἰτήσεως καὶ νὰ ὑπολογίσῃ τὰς εἰσφορὰς ταύτας βάσει τοῦ μέσου ὅρου τῶν ἀποδοχῶν τῆς πενταετίας 1959 - 1964. Συνεπῶς αἱ προσβαλλόμεναι ἀποφάσεις τυγχάνουν ἀκυρωτέαι διὰ παράβασιν νόμου, συμφώνως πρὸς τὸν σχετικὸν λόγον τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, βασίμως προβαλλόμενον.

τῆς προϋπηρεσίας ὡς συνταξίμου.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 925/1969, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Μαραγκόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Γ. Παναγιούλας**
Δικηγόρος ὁ κ. Θ. Ζούκας

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῶν ὑπ' ἀριθ. 2353/20.3.1968 καὶ 2367/3.5.1968 ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων, καθ' ὃ μέρος δι' αὐτῶν καθωρίσθη εἰς δραχμὰς 50.480 τὸ ποσὸν, τὸ καταβλητέον παρὰ τοῦ αἰτοῦντος δικηγόρου διὰ τὴν ἀναγνώρισιν ὡς συνταξίμου τῆς προϋπηρεσίας αὐτοῦ ἀπὸ τῆς 7.8.1946 μέχρι τῆς 31.12.1957.

Τὸ ἔδαφιον α' τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ ν.δ. 3798/1957 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τοῦ Κώδικος περὶ Δικηγόρων, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 1272/1962 περὶ ἐπεκτάσεως τῶν κατὰ τὸ ἔτος 1961 ληφθέντων ὑπὲρ τῶν ὑποψηφίων δικηγόρων μέτρων κλπ., ὁρίζει, ὅτι: «Δικηγόροι ἢ ἐπὶ συμβάσει δικασταὶ σύμβουλοι, παρέχοντες τὰς καθαρῶς νομικὰς ὑπηρεσίας των πρὸς Νομικὰ Πρόσωπα Ἰδιωτικοῦ Δικαίου ἢ Τραπέζας ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ (ἑτησίᾳ ἢ μηνιαίᾳ κλπ.) ἀμοιβῇ, εἶχι κατωτέρα τῆς κατ' ἐφαρμογὴν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 92 τοῦ ν.δ. 3026/1954 ὁριζομένης ἀμοιβῆς διὰ τῶν ἐκδιδομένων ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης, ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς καὶ παρὰ τοῖς τυχὸν ὑφισταμέναις διὰ τὸ προσωπικὸν τούτων Ταμείοις κυρίας ἀσφαλίσεως, ἐκτὸς ἂν δηλώσωσιν, ὅτι δὲν ἐπιθυμοῦσι τὴν παρ' αὐτοῖς ἀσφάλισιν, ἐντὸς προθεσμίας τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς προσλήψεώς των. Ὁλόκληρος ὁ πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 3798/1957 διαθραμὼν χρόνος παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ δικηγόρου ἢ δικαστικοῦ συμβούλου πρὸς τὰ αὐτὰ Πρόσωπα ἢ Τραπέζας λογίζεται ὡς συντάξιμος. Οἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀσφαλιζόμενοι βαρύνονται ἀντιστοίχως μὲ ὁλοκλήρους τὰς κατὰ τὸ καταστατικὸν τοῦ Ταμείου βαρυνούσας τὸν ἐργοδότην καὶ ἐργαζόμενον κρατήσεις δι' ὅλον τὸν χρόνον τοῦτον, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μέσου ὅρου τῶν ὑπ' αὐτῶν ληφθεισῶν ἀποδοχῶν κατὰ τὴν τελευταίαν πρὸ τῆς ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν πενταετίαν ἄνευ εὐδεμιᾶς προσαυξήσεως, ἐφαρμοζομένων κατὰ τὰ λοιπὰ τῶν διατάξεων τῶν οἰκείων καταστατικῶν».

Ἡ ἀνωτέρω διάταξις, ἀφορῶσα ἀποκλειστικῶς τὰς ἐν αὐτῇ κατηγορίας δικηγόρων καὶ τὴν ὑπαγωγήν των εἰς τοὺς ἐν αὐτῇ Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς, δέον ὅπως θεωρηθῇ κατισχύουσα τῶν διατάξεων τῶν κατ' ἰδίαν Ἀσφαλιστικῶν Ταμείων, ὡς εἰδικὴ διὰ τὰ δι' αὐτῆς ρυθμιζόμενα θέματα, τῶν καταστατικῶν τῶν Ταμείων ἐφαρμοζομένων μόνων ἐπὶ τῶν θεμάτων, ὅ' ἃ δὲν ἐπρονόησεν αὐτη.

Τὸ θέμα τῆς ὑπαγωγῆς τοῦ χρόνου προϋπηρεσίας τῶν δικηγόρων εἰς τοὺς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς, εἰς οὓς ἡ ἀνωτέρω διάταξις προέβλεψε τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν, ρυθμίζεται εὐθέως ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, ἥτις ὁρίζει ὅτι: «Ὁλόκληρος ὁ πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 3798/1957 διαθραμὼν χρόνος παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ δικηγόρου ἢ δικαστικοῦ συμβούλου πρὸς τὰ αὐτὰ Πρόσωπα ἢ Τραπέζας λογίζεται ὡς συντάξιμος», προσδιοριζομένου περαιτέρω καὶ τοῦ τρόπου ἐξοφλήσεως τῶν εἰς τὸν ἀνω χρόνον ἀντιστοιχουσῶν εἰσφορῶν, καὶ συνεπῶς ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, ὡς εἰδικῶς ρυθμιζομένου, δὲν ὑφίσταται ἔδαφος ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τῶν καταστατικῶν τῶν κατ' ἰδίαν Ταμείων, αἵτινες ἀφορῶν τὸν τρόπον ἀναγνωρίσεως προϋπηρεσίας.

Κατὰ τὴν ἀληθῆ τοῦ νομοθέτου βούλησιν ὁ λογισμὸς ὡς συνταξίμου τοῦ χρόνου προϋπηρεσίας, περὶ οὗ πρόκειται ἡ ἀνωτέρω παρατεθεῖσα διάταξις τοῦ ἄρθρου 31, γίνεται κατόπιν αἰτήσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου, ἔστις δὲν δεσμεύεται ἐκ προθεσμίας τινὸς διὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς τοιαύτης αἰτήσεως περὶ ὑπαγωγῆς τοῦ παρ' αὐτοῦ διανυθέντος χρόνου προϋπηρεσίας εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ συνταξίμου, τοῦ νόμου μὴ θεσπίσαντος καὶ διὰ τοῦτο μὴ προβλέψαντος τοιαύτην προθεσμίαν. Ἡ μετάθεσις ὅμως τοῦ χρόνου τῆς τοιαύτης ὑπαγωγῆς διὰ τῆς καθυστερήσεως τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς αἰτήσεως εἰς χρόνον μεταγενέστερον, ἔχει ὡς συνέπειαν, ὅτι καὶ ἡ πενταετία, ἥτις κατὰ νόμον λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν διὰ τὴν προϋπηρεσίαν καταβληθησομένων εἰσφορῶν, θέλει ὑπολογισθῇ ἀπὸ τῆς καταθέσεως τῆς αἰτήσεως, ἀφ' ἧς δέον νὰ θεωρηθῇ, ὅτι γίνεται ἡ ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν διὰ τὸν χρόνον τῆς προϋπηρεσίας. Ἀντίθετος ἐκδοχή, δεχομένη, ὅτι, ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως περὶ ὑπαγωγῆς καὶ χρόνου πρὸ τοῦ 1957

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΧΕΣΕΩΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ ΑΝΤΙ ΠΑΓΙΑΣ ΑΝΤΙΜΙΣΘΙΑΣ

Καταβολή συμπεφωνημένης άντιμισθίας μέχρι καταβολής τῆς ἀποζημιώσεως

Παροχή ἐνστάσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος μόνον ἐπὶ ἀσκήσεως δικαιωμάτων ἐκ διατάξεων οὐσιαστικοῦ δικαίου, μὴ παρεχομένης ἐπὶ δικαιώματος ἐκ δικονομικοῦ δικαίου.—Ἰσχυρισμὸς περὶ παραιτήσεως δικαιούχου τῆς ἀπαιτήσεώς του ἐκ βραδείας ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματός του.—Ἰσχυρισμὸς περὶ μὴ καταβολῆς ἀποζημιώσεως δικηγόρου διὰ καταγγελίαν τῆς σχέσεως λόγῳ εὐλόγου ἀμφιβολίας περὶ τὸ ὕψος αὐτῆς.—Λῆξις σχέσεως κατ' ἄρθρον 4 Α.Ν. 65/1967, μὴ ρυθμίζοντος περίπτωσιν καταγγελίας τῆς σχέσεως πρὸ τούτου.—Δικαίωμα δικηγόρου πρὸς λῆψιν συμπεφωνημένης ἀμοιβῆς του μέχρι καταβολῆς τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 94 Κώδικος περὶ Δικηγόρων ἀποζημιώσεως.—Δῶρα καθ' ἑορτάς.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἐφετειακῆς ἀποφάσεως ὅτι πρόῃξε καταγγελία σχέσεως ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ δικηγόρου ἐκ μέρους τοῦ ἐντολέως αὐτοῦ καὶ διότι δὲν κατεβλήθη ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 94 τοῦ νόμου 3026/1954 περὶ Κώδικος Δικηγόρων ἀποζημίωσις ἐξητήθη ὑπὸ τοῦ δικηγόρου ἡ καταβολὴ εἰς αὐτὸν τῶν κατὰ τὴν κοινὴν διάταξιν συμπεφωνημένων ἀποδοχῶν του μέχρι τῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως.

Ἐν τῇ μεταξὺ δίκῃ ἐπικλήθη ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Α.Ν. 65/1967, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐθεμιτοποιήθη λῆξασα ἡ ἰσχύσασα ἢ ἰσχύουσα ἐμμίσθου ἐντολῆς ἢ ὅτου ἐπανεθήποτε μορφὴν σταθερᾶς παροχῆς νομικῶν ὑπηρεσιῶν ὑπὸ νομικῶν ἢ δικαστικῶν συμβούλων καὶ δικηγόρων τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ νόμου τούτου ἀναφερομένων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (περίπτωσις τῆς ἀποφάσεως) καὶ προέκυψε τὸ ζήτημα, ἂν ἠδύνατο νὰ ἐπιδικασθοῦν εἰς τὸν ἐνάγοντα δικηγόρου συμπεφωνημέναι ἀποδοχαὶ πέραν τοῦ χρόνου τούτου.

Τὸ ζήτημα ἐλύθη ὑπὸ τοῦ Ἐφετείου καταφατικῶς.

Θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ σημειώσωμεν, ὅτι ναὶ μὲν ἡ ὑποχρέωσις τῆς καταβολῆς τῶν ἀποδοχῶν τοῦ δικηγόρου δὲν θεσπίζεται ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς συνέπεια ἀκροάτου τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως, ἥτις κατὰ τὴν αὐτὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 94 τοῦ Κώδικος περὶ Δικηγόρων λύεται διὰ καὶ ἀπὸ τῆς καταγγελίας (Ἐφετεῖον Πατρῶν 8/1959, εἰσηγητὴς Θ. *Κακίσης*, ΕΕΔ 18, 825. Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 25546/1966, εἰσηγητὴς *Παν. Θεοδωροπούλος*, ΕΕΔ 26, 172), ἀλλ' ἐθεσπίσθη πρὸς ἐξαναγκασμὸν τοῦ ἐντολέως πρὸς καταβολὴν τὸ ταχύτερον τῆς ἀποζημιώσεως, ἀλλά, νομίζομεν, ὅτι προϋποθέτει νὰ ἦτο δυνατὴ κατὰ νόμον ἡ διατήρησις τῆς θέσεως τοῦ δικηγόρου, ἔχοντος τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἐντολέως. (Ὑπὲρ ἡ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 25546/1966, ἔνθ' ἀνωτέρω, ἀναφερομένη καὶ εἰς τὴν Α.Π. 38/1965, ΝοΒ 14, 728).

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου κατέστησαν ταῦτα ἐκ τοῦ νόμου (ἄρθρον 4 Α.Ν. 65/1967) ἀδύνατα, ἀφοῦ ἀπεκόπη δι' αὐτοῦ αὐτοδικαίως ἡ σιωπηρὰ παροχὴ ὑπηρεσιῶν καὶ δὲν ἠννοοῦντο οὔτω καὶ συμπεφωνημέναι ἀποδοχαί, ἐπὶ τῶν ὁποίων νὰ ἔχῃ ὁ δικηγόρος δικαίωμα.

Ἐφετείου Ναυπλίου 7/1969

Πρόεδρος ὁ κ. **Π. Παπακωνσταντίνου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἔφετης κ. **Κ. Παρασκευόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Οἰκονομόπουλος, Κ. Ἡλιόπουλος

Αἱ λόγῳ συναφείας συνεκδικαζόμεναι ὑπὸ κρίσιν ἀντίθετοι ἐφέσεις κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 909/1968 ὁριστικῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Καλαμάτας, νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσαι, τύποις δεκταὶ καθίστανται καὶ ἐξεταστέαι κατ' οὐσίαν ἀποβαίνουσι, καταβληθέντων τῶν τελῶν συζητήσεως μόνον διὰ τὴν ἔφεσιν τοῦ Κ.Π. (ὅρα ὑπ' ἀριθ. 620/1968 διπλότυπον εἰσπράξεως), οὐχὶ καὶ διὰ τὴν ἔφεσιν τοῦ Ι.Κ.Α., ἅτε τούτου ἀπαλλασσομένου τῆς καταβολῆς τελῶν κατ' ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 3210/1955.

I. Ἐπὶ τῆς ἐφέσεως τοῦ ἐναγομένου.

Ἐπὶ ἀσκήσεως δικονομικοῦ καθαρῶς δικαιώματος, οἷον εἶναι ἡ ἐπίκλησις δεδικασμένου, ἀπορρέοντος κατ' ἄρθρα 273 καὶ 274 τῆς Πολ. Δικονομίας ἐκ τελεσιδίκου ἀποφάσεως, ἐκδοθείσης μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων περὶ τοῦ ἰδίου ἀντικειμένου, δὲν δύναται νὰ ἀντιταχθῇ ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. ἔνστασις, ὡς παρεχομένη μόνον ἐπὶ ἀσκήσεως δικαιωμάτων στηριζομένων ἐπὶ διατάξεων τοῦ οὐσιαστικοῦ δικαίου (πρβλ. Α.Π. 567/1967, ΝοΒ 16, 167, Α.Π. 375/1967, ΝοΒ 15, 1146).

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῆς ἐν νομίμῳ ἀντιγράφῳ προσαγομένης καὶ ἐπι-

ν.δ. 3026/1954 περὶ Κώδικος τῶν Δικηγόρων», ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 3790/1957, σαφῶς συνάγεται, ὅτι ὁ ἐπὶ παγίᾳ ἀντιμισθίᾳ παρέχων τὰς ὑπηρεσίας του δικηγόρος δικαιοῦται τῆς διὰ τῶν τοιούτων διατάξεων προβλεπομένης ἀποζημιώσεως, διατηρῶν ἅμα μέχρι πλήρους καταβολῆς ταύτης καὶ τὸ δικαίωμα πρὸς ἀπόληψιν τῆς συμπεφωνημένης ἀντιμισθίας του, τότε μόνον ὅταν ἡ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐντολέως του συμβατικὴ σχέσις λυθῇ κατά τινα τῶν ἀποκλειστικῶς ὁριζομένων τρόπων, ἤτοι: α) διὰ καταγγελίας τοῦ ἐντολέως, β) διὰ πτωχεύσεως ἢ διαλύσεως τῆς ἐντολίδος ἑταιρείας καὶ γ) διὰ πτωχεύσεως τοῦ ἐντολέως. Δὲν περιλαμβάνεται ὅμως μεταξὺ τῶν περιπτώσεων τούτων, οὐδὲ δύναται νὰ τύχῃ ἀναλόγου ἐφαρμογῆς δι' ἔλλειψιν ταυτότητος τοῦ νομικοῦ λόγου καὶ ἡ λύσις τῆς αὐτῆς σχέσεως συνεπείᾳ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1 §§ 2 καὶ 3 τοῦ ν.δ. 4230/1962, δι' ὧν θεσπίζεται, ὅτι ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου λήγει αὐτοδικαίως καὶ ἄνευ ἀποζημιώσεως ἡ ὑπηρεσία - πλὴν ἄλλων προσώπων - καὶ τοῦ νομικοῦ συμβούλου παρὰ τῇ ἀναιρεσιβλήτῃ Δ.Ε.Η. Ἐτέρωθεν ὡς τοιαύτη «ἀποζημίωσις» τοῦ ἰδίου νόμου δὲν νοεῖται καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 94 τοῦ ν.δ. 3026/1954 προβλεπομένη ἀποζημίωσις, τοσοῦτο μᾶλλον, καθ' ὅσον ἡ τελευταία αὕτη ἐρείδεται, ὡς εἴρηται, ἐπὶ διαφόρου βάσεως καὶ προϋποθέσεως.

Ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ἐκδὸν ταύτην Ἐφετεῖον κατὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ γενομένην καὶ μὴ πλημμελῆ διὰ λόγου τινὸς ἀναιρέσεως ἐκτίμησιν τοῦ δικογράφου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς τοῦ ἤδη ἀναιρεσείοντος ἐδέχθη, ὅτι αὕτη θεμελιοῦται ἐπὶ τοῦ προμνησθέντος ἄρθρου 94 τοῦ ν.δ. 3026/1954 καὶ κατέληξεν εἰς ἀπόρριψιν τῆς ἐφέσεως τοῦ αὐτοῦ ἀναιρεσείοντος κατὰ τῆς ἀπορριψάσης τὴν τοιαύτην ἀγωγὴν του πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ, «ὅτι ἀπολυθέντος τοῦ ἐκκαλοῦντος (νῦν ἀναιρεσείοντος), ὡς διὰ τῆς ἀγωγῆς του συνομολογεῖται, οὐχὶ διὰ καταγγελίας τῆς ἐφεσιβλήτου (νῦν ἀναιρεσιβλήτου), ἀλλὰ δυνάμει τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 4230/1962, οὔτος οὔτε ἀποζημιώσεως ἐδικαιοῦτο κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 94 τοῦ Κώδικος περὶ Δικηγόρων, ὡς τοῦτο κατὰ τὰ ἄνω ἀντικατεστάθη, οὔτε δικαιοῦται λαμβάνειν τὸ διὰ τῆς ἀγωγῆς του αἰτούμενον ποσὸν τῶν δραχμῶν 20.800, τὸ ἀντιστοιχοῦν εἰς τὴν συμπεφωνημένην ἀντιμισθίαν του διὰ τὸν μῆνα Ἰούλιον 1962, καθ' ὅσον κατὰ τὴν διάταξιν τῆς τελευταίας παραγράφου τοῦ ἄνω ἄρθρου 94 τοῦ Κώδικος περὶ Δικηγόρων ἡ καταβολὴ ταύτης προϋποθέτει καθυστέρησιν ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, ἥτις ὅμως ἐν προκειμένῳ δὲν ὀφείλεται ὑπὸ τῆς ἐφεσιβλήτου», καὶ δὴ προδήλως ἐκ τοῦ ὅτι δὲν ἔλαβε χώραν ἐκ μέρους της καταγγελία τῆς σχέσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος ὡς νομικοῦ συμβούλου ἐκείνης. Οὕτω δὲ σκεφθὲν καὶ ἀποφανθὲν τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον τὸ μὲν περιέλαβεν ἐν τῇ ἀποφάσει του ἐπαρκεῖς καὶ καθιστώσας ἔφικτὸν τὸν ἀκυρωτικὸν ἔλεγχον αἰτιολογίας, τὸ δὲ ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας διατάξεις καὶ οὐδεμίαν ἑτέραν παρεβίασεν.

Ἐξ ἄλλου καὶ ἐν ὄψει τῶν ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτιθεμένων δὲν ἔσφαλε περαιτέρω τὸ Ἐφετεῖον, τόσον μὴ προβὰν εἰς ἀνάλογον ἐφαρμογὴν τῆς ὡς ἄνω περὶ καταγγελίας διατάξεως τοῦ ἄρθρου 94 τοῦ ν.δ. 3026/1954 καὶ ἐν τῇ παρούσῃ περιπτώσει, ὅσον καὶ μὴ λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὅτι θεωρεῖται ἀπολυθεὶς τῆς ὡς ἄνω θέσεώς του διὰ καταγγελίας τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἐκ τοῦ ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον ἐν τῇ ἰδιότητί του ὡς τοῦ μόνου κυρίου ταύτης, ὑποκαταστήσαν ἑαυτὸ εἰς τὴν θούλησίν της, προέβη διὰ τῆς ἐν τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 1 § 2 τοῦ ν.δ. 4230/1962 δηλώσεώς του εἰς τὴν διὰ καταγγελίας λύσιν τῆς μετὰ τῆς ἀναιρεσιβλήτου συμβάσεώς του, ἅτε τοῦ τοιούτου ἰσχυρισμοῦ μὴ ὄντος οὐσιώδους, ἀφοῦ πρόκειται περὶ νομοθετικῆς ἐπιταγῆς καὶ οὐχὶ περὶ δικαιοπραξίας τοῦ Δημοσίου. Μετὰ ταῦτα, μὴ ὑποκειμένης καταγγελίας τῆς διαληφθείσης συμβάσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου, εἶναι ὅλως μάταιον νὰ ἐρευνηθῇ τὸ (ἐφ' οὗ ὡς ἐκ περισσοῦ ἠσχολήθη τὸ Ἐφετεῖον) ζήτημα περὶ τῆς συνταγματικότητος ἢ μὴ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἰδίου ἄνω ν.δ. 4230/1962, τῆς θεσπιζούσης τὴν ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀποζημιώσεως λύσιν ἁπασῶν τῶν ἐν παραγράφῳ 1 καὶ 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου σχέσεων, ἐν αἷς καὶ ἡ ἐπίμαχος. Ὅθεν εἶναι ἀπορριπτέοι ἀφ' ἑνὸς μὲν ὡς ἀβάσιμοι, ἀφ' ἑτέρου ὡς ἀλυσιτελεῖς, πάντες οἱ ἀντίθετοι λόγοι ἀναιρέσεως, ἤτοι ὁ μοναδικὸς τοῦ κυρίου δικογράφου καὶ οἱ 1ος καὶ 2ος τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων.

του (πρόλ. Α.Π. 411/1965, ΕΕΔ 24, σ. 1353).

Εν προκειμένω ή εφ' ής εξεδόθη ή εκκαλουμένη απόφασις αγωγή, διώκουσα τα εν τη ηγουμένη σκέψει εκτιθέμενα, ηγέρθη την 27 Οκτωβρίου 1967, ήτοι μετά πάροδον 32 μηνών από της απολύσεως του ενάγοντος, ή μετά τέσσαρα χρόνων όμως έγερσις της αγωγής, άνευ ετέρου τινός, εν όψει μάλιστα του ότι προηγουμένως ηγέρθη και έτερα δι' αξιώσεις προγενεστέρου χρόνου, κατά τα προεκτεθέντα, ουδόλως αντιβαίνει εις τας διατάξεις του άρθρου 281 του Αστικού Κώδικος. Ούτε εκ μόνης της τοιαύτης βραδύτητος δύναται να συναχθή ή υπό του εναγομένου επικαλουμένη παραίτησις του ενάγοντος της ενδίκου αξιώσεώς του, τοιθ' όπερ άλλως τε αποκλείεται, καθ' όσον αι περί ελαχίστου όρίου της παγίας αμοιβής των δικηγόρων διατάξεις, θεσπισθείσαι εκ λόγων γενικωτέρου κοινωνικού συμφέροντος, είναι δημοσίας τάξεως (Α.Π. 331/1967, ΝοΒ 15, 1070).

Εξ άλλου, ο ισχυρισμός του εναγομένου ότι ή μη καταβολή της καταβληθείσης ήδη μετά τον κρίσιμον εν προκειμένω χρόνον, ήτοι την 22.6.1968, εκ δραχμών 50.963 αποζημιώσεως του ενάγοντος οφείλεται εις εύλογον αμφιβολίαν περί το ύψος αυτής, είναι απορριπτέος, διότι και αληθής υποτιθέμενος ουδεμίαν άσκει επιρροήν εις την προκειμένην δίκην, καθ' ήν πρόκειται να κριθή το κύρος της απολύσεως του ενάγοντος και να επιδικασθώσιν αποδοχαί υπερημερίας, αλλ' επελθούσης ήδη της λύσεως της συμβάσεως θα επιδικασθή λόγω μη καταβολής της υπό του άρθρου 94 του Κώδικος Δικηγόρων αποζημιώσεως ή υπό του αυτού άρθρου προβλεπομένη παγία αμοιβή και δώρα δια χρόνον μεταγενέστερον της καταγγελίας της συμβάσεως. Πέραν τούτου είναι απορριπτέος ο εν λόγω ισχυρισμός και ως απαράδεκτος, διότι προσκρούει εις το υπό του ενάγοντος επικαλούμενον δεδικασμένον, όπερ απορρέει εκ της ως άνω υπ' αριθ. 29/1967 τελεσιδίκου αποφάσεως του Πρωτοδικείου Καλαμάτας, δι' ής απερρίφθη ο ανωτέρω ισχυρισμός και εκρίθη, ότι ο ενάγων μέχρι της καταβολής της νομίμου αποζημιώσεως δικαιούται της υπό του άρθρου 94 του Κώδικος Δικηγόρων προβλεπομένης παγίας αμοιβής του, ήν και επεδίκασε δια τον κρίσιμον εκείνον χρόνον. Όθεν, ταύτα δεχθείσα ή επικαλουμένη απόφασις και απορρίψασα τους προεκτεθέντας ισχυρισμούς του εναγομένου, ορθώς έκρινεν, ο τα αντίθετα δε υποστηρίζων αντίστοιχος λόγος εφέσεως αυτού δέον να απορριφθή ως αβάσιμος.

Το άρθρον 4 του ά.ν. 65/1967 «περί τροποποιήσεως, συμπληρώσεως και κωδικοποιήσεως εις ενιαίον κείμενον των διατάξεων των ά.ν. 4/1967 και 19/1967 κλπ.» ορίζει, ότι «η θητεία ή έμμισθος εντολή ή υφ' οιανδήποτε μορφήν σύμβασις παροχής νομικών υπηρεσιών υπό νομικών ή δικαστικών συμβούλων και δικηγόρων των εν άρθρω 2 του παρόντος... αναφερομένων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου... θεωρείται λήξασα μετά 10 ημέρας από της ισχύος του παρόντος... Εις τους κατ' εφαρμογήν του παρόντος άρθρου απολυομένους ουδεμία αποζημίωσις καταβάλλεται εξ οιασδήποτε πηγής». Η ανωτέρω διάταξις, προβλέπουσα τας εν ενεργεία συμβάσεις κατά τον χρόνον της ισχύος αυτού και ορίζουσα ότι οι κατ' εφαρμογήν αυτής απολυόμενοι ουδεμιάς αποζημιώσεως δικαιούνται, δεν ρυθμίζει και την προκειμένην περίπτωσιν, καθ' ήν ή μεταξύ των διαδίκων σύμβασις έλυθη από της καταγγελίας της (31.1.1965), ήτοι πρό της ισχύος του ρηθέντος αναγκαστικού νόμου, και κατ' εφαρμογήν του άρθρου 94 του ν.δ. 3026/1954 «περί Κώδικος των Δικηγόρων» ο απολυθείς δικηγόρος προς αντιμετώπισιν των αναγκών του, αίτινες προέκυψαν εκ της λύσεως της συμβάσεως και προς τον σκοπόν όπως εξασφαλισθή ή άνευ αναβολής εκ μέρους του καταγγείλαντος την σύμβασιν εντολέως καταβολή της αποζημιώσεως, δικαιούται να λαμβάνη την παγίαν αμοιβήν του και τα δώρα Χριστουγέννων και Πάσχα μέχρι πλήρους καταβολής της υπό του αυτού άρθρου προβλεπομένης αποζημιώσεως. Επί τη βάσει των ανωτέρω ο ενάγων, όστις, καθ' ά συνομολογείται, κατά τον κρίσιμον της αγωγής χρόνον δεν έλαβε την νόμιμον αποζημίωσίν του και κατά την υπ' αριθ. 29/1967 τελεσίδικον απόφασιν του Πρωτοδικείου Καλαμάτας πρό της εγέρσεως της πρώτης αγωγής εντός εύλογου χρόνου ώγλησε το εναγόμενον Ίδρυμα προς καταβολήν των οφειλομένων μισθών του, δικαιούται να λαμβάνη την συμπεφωνημένην αμοιβήν του και μετά την ισχύν του ως άνω αναγκαστικού νόμου. Όθεν ή εκκαλουμένη απόφασις επιδικάσασα αμοιβήν του ενάγοντος και δια τον μετά την ισχύν του ρηθέντος αναγκαστικού νόμου χρόνον και εφεξής ορθώς

καλουμένης ὑπ' ἀριθ. 29/1967 ὁριστικῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Καλαμάτας, ἐκδοθείσης ἐπὶ προγενεστέρας ἀγωγῆς τοῦ αὐτοῦ ἐνάγοντος (Κ.Η.) κατὰ τοῦ αὐτοῦ ἐναγομένου (Ι.Κ.Α.), δι' ἧς ἐδιώκετο ἡ ἀναγνώρισις ὡς ἀκύρου τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἐνάγοντος, ὑπηρετοῦντος παρὰ τῷ ἐναγομένῳ ὡς δικηγόρου ἐπὶ παγίᾳ μηνιαίᾳ ἀμοιβῇ, καὶ ἡ καταστολή, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, καὶ τῆς νομίμου μηνιαίας ἀμοιβῆς του ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς του καὶ ἐφεξῆς (1.2.1965 μέχρι 30.4.1965), ἀλλως λόγῳ μὴ καταβολῆς τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 94 τοῦ Κώδικος Δικηγόρων προβλεπομένης ἀποζημιώσεως, ἐδιώκετο κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἡ παγία ἀμοιβὴ τοῦ ἀνωτέρω χρονικοῦ διαστήματος, ἐγένετο δὲ αὐτῇ δεκτόν, ὅτι ὁ ἐνάγων, τυγχάνων ἀπὸ τῆς 1ης 9.1933 δικηγόρος, προσελήφθη τὴν 26 Ἰουλίου 1956 ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἐπὶ παγίᾳ μηνιαίᾳ ἀντιμισθίᾳ, διὰ νὰ παρέχῃ τὰς νομικάς του ὑπηρεσίας εἰς τὸ ἐν Καλαμάτᾳ Ὑποκατάστημα τοῦ ἐναγομένου, καὶ ὑπηρέτησε παρ' αὐτῷ, παρέχων τὰς συμφωνηθείσας ὑπηρεσίας του ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του μέχρι τῆς 31 Ἰανουαρίου 1965, ὅτε ἀπελύθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου, τὴν δὲ ἀπόλυσιν ταύτην ἔκρινεν ὡς νόμιμον καὶ ἀκολούθως, λόγῳ μὴ καταβολῆς τῆς ὑπὸ τοῦ ρηθέντος ἄρθρου 94 τοῦ Κώδικος Δικηγόρων προβλεπομένης ἀποζημιώσεως, ὑπεχρέωσε τὸν ἐναγόμενον νὰ καταβάλῃ τῷ ἐνάγοντι, ἐκτὸς τῶν ἄλλων κονδυλίων, τὴν συμπεφωνημένην ἀμοιβήν του ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς του μέχρι τῆς 30 Ἀπριλίου 1965. Κατὰ τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως, καθ' ἃ συνομολογεῖται, ἤσκησαν ἀμφότεροι οἱ διάδικοι ἐφέσεις, αἵτινες ἀπερρίφθησαν, ἡ μὲν τοῦ ἐνάγοντος δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 103/1967 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου ὡς κατ' οὐσίαν ἀβάσιμος, ἡ δὲ τοῦ ἐναγομένου ὡς ἐκπρόθεσμος δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 79/1968 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου. Μετὰ τὴν τελεσιδικίαν τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως ὁ ἐνάγων ἤγειρε τὴν ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγήν, δι' ἧς, ἐπικαλούμενος τὸ ἐκ τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως δεδικασμένον, ἠτήσατο ἐπίσης λόγῳ μὴ καταβολῆς τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως τὴν παγίαν ἀμοιβήν του διὰ τὸν μεταγενέστερον ἐν αὐτῇ χρόνον, ἤτοι ἀπὸ 1 Μαΐου 1965 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1967, καὶ τὰ δῶρα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Πάσχα καὶ Χριστουγέννων τῶν ἐτῶν 1965, 1966 καὶ 1967. Ἡ ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς ταύτης ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις ἐδέχθη, ὅτι ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 29/1967 τελεσιδίκου ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Καλαμάτας ἀπορρέει, κατὰ τὰ ἄρθρα 273 καὶ 274 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, τὸ ἐπικληθὲν δεδικασμένον ὡς πρὸς τὰ κριθέντα ὡς ἄνω περιστατικὰ καὶ ἐπεδίκασε διὰ τὴν προεκτεθεῖσαν αἰτίαν ἐν συνόλῳ δραχμὰς 133.868 (δραχμὰς 120.800 δι' ἀντιμισθίαν καὶ δραχμὰς 13.068 διὰ δῶρα), ἀπορρίψασα τὴν ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου διατυπωθεῖσαν ἔνστασιν περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐνάγοντος ἐν τῇ προβολῇ τοῦ δεδικασμένου τούτου ὡς ἀβασίμου. Ἐπὶ τῆς ἐπικλήσεως τοῦ ὡς ἄνω δεδικασμένου, ὡς ἀφορῶντος καθαρῶς δικονομικὸν δικαίωμα, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, δὲν δύναται νὰ ἀντιταχθῇ ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 τοῦ Α.Κ. ἔνστασις. Πέραν τούτου καὶ κατ' οὐσίαν ἐρευνωμένη αὕτη εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμος, διότι ἐκ τοῦ ὅτι τὸ ἐναγόμενον Ι.Κ.Α. κατ' ἄρθρον 19 § 1 ἀ.ν. 1846/1951 ἀπολαύει τῶν προνομίων τοῦ Δημοσίου καὶ ὁ πρὸς ὃν εἶχεν ἀναθέσει τὴν ἄσκησιν τῆς ἐφέσεως πληρεξούσιος δικηγόρος του Φ. Π. δυνάμει τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀ.ν. 4/1967 ἀπελύθη αὐτοδικαίως καὶ ἀκολούθως μετὰ τὸν ἐπαναδιορισμόν του ἀσθενήσας ἀπεδίωσε τὴν 12ην Σεπτεμβρίου 1967 καὶ οὕτω, ἐνῷ ἡ ὑπ' ἀριθ. 29/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Καλαμάτας ἐκοινοποιήθη τὸν Μάϊον τοῦ 1967, ἡ ἔφεσις κατ' αὐτῆς ἠσκήθη τὴν 16 Δεκεμβρίου 1967, ἤτοι δὲ ἐκ τοῦ ὅτι κατ' αὐτῆς τὸ Ι.Κ.Α. ἤσκησεν ἀναίρεσιν, συζητουμένην τὴν 15 Ἰανουαρίου 1969, δὲν δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ ὁσίμως, ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἐπίκλησις τοῦ ἐν λόγῳ δεδικασμένου ἀντιβαίνει εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. Ὅθεν, ταῦτα δεχθεῖσα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ ἀπορρίψασα τὴν ἔνστασιν περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ ἀνωτέρω δικαιώματος τοῦ ἐνάγοντος, ὀρθῶς ἔκρινεν, ὁ τὰ ἀντίθετα δὲ ὑποστηρίζων σχετικὸς λόγος ἐφέσεως τοῦ ἐναγομένου δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὡς ἀβάσιμος.

Μόνη ἡ παράλειψις τοῦ ἐνάγοντος ὅπως ἀσκήσῃ τὸ δικαίωμά του ἐπὶ οἱονδήποτε χρόνον πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ ἀπαιτουμένου τοιούτου διὰ τὴν παραγραφὴν αὐτοῦ δὲν καθιστᾷ καταχρηστικήν, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 281 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, τὴν ἔγερσιν περὶ αὐτοῦ ἀγωγῆς, μὴ δημιουργουμένης ἐντεῦθεν ἀντιθέσεώς τινος πρὸς τὴν καλὴν πίστιν ἢ τὰ χρηστὰ ἤθη ἢ τὸν κοινωνικὸν ἢ οἰκονομικὸν σκοπὸν τοῦ δικαιώματος τού-

ΛΗΞΙΣ ΣΧΕΣΕΩΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΔΙΟΡΙΣΘΕΝΤΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Παραφύλαξις προστασίας αὐτῶν καὶ μετὰ τὸν Α.Ν. 283/1968

Δυνατή, κατ' ἄρθρον 2 Α.Ν. 283/1968, ἡ λῆξις τῆς θητείας ἢ ἐμμίσθου ἐντολῆς ἢ ὑφ' οἱανδήποτε μορφὴν συμβάσεως παροχῆς νομικῶν ὑπηρεσιῶν ὑπὸ νομικῶν ἢ δικαστικῶν συμβούλων ἢ δικηγόρων τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 αὐτοῦ Ὑπηρεσιῶν, Νομικῶν Προσώπων, Δημοσίων Ἐπιχειρήσεων, Ὀργανισμῶν, Τραπεζῶν κλπ.—Ἐξαίρεσις τῶν τοποθετηθέντων ἀναγκαστικῶς εἰς τὰ ὡς ἄνω Νομικὰ Πρόσωπα κλπ. δικηγόρων ὡς πολεμιστῶν τοῦ Α.Ν. 1836/1951.

Ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ὡς Ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Νόμου ΓΨΟΔ' Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ἡ ὑπ' ἀριθ. 733/1969 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν (Πρωτοδίκης *Δ. Ματσιώτας*, ΕΕΔ 28, 159).

Ἐνδιαφέρει ἡ ἀπόφασις αὕτη τοῦ Πρωτοδικείου, διαχρμένη ὅτι διὰ τῶν ἄρθρων 2 καὶ 3 τοῦ ἀ.ν. 283/1968 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀ.ν. 65/1967 κλπ.» (ΕΕΔ 27, 309) παρεφυλάχθη ἡ νομοθετικὴ προστασία τῶν ἀναγκαστικῶς διορισθέντων ὡς δικηγόρων πολεμιστῶν (περίπτωσις τῆς ἀποφάσεως). (Ἴδετε καὶ σημειώσεις ἀνωνύμου μας ἐν ΕΕΔ 28, 158, ἀντίθετος ἡ ὑπ' ἀριθ. 1163/1968 γνωμοδότησις τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, εἰσηγητὴς *Ἀθ. Τομαρᾶς*, ΕΕΔ 27, 1385. Ἴδετε καὶ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 692/1969, Πρωτοδίκης *Στ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 28, 721).

Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4677/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου ΓΨΟΔ' κατ' ἔφεσιν.

Πρόεδρος ὁ κ. **Ι. Ντεγιάννης**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ι. Κατσαντώνης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Στ. Ἀμερικάνος, Εὐτ. Σφυγγατάκης

Ὡς δείκνυται ἐκ τοῦ δικογράφου τῆς ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγῆς, ὁ ἐνάγων ἐξέθεσεν, ὅτι ἀπολαύων τῶν προστατευτικῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 προσελήφθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου Ὀργανισμοῦ ὡς ἔμμισθος δικηγόρος καὶ ὑπὸ τὴν ἰδιότητα του ταύτην παρεσχε τὰς ὑπηρεσίας του ἀπὸ 1.7.1965 μέχρις 28.6.1968, ὅτε ἀπελύθη, πλὴν ὅμως ἀκύρως, διὰ τοὺς ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκτιθεμένους λόγους, καὶ ἠτήσατο, μεταξὺ ἄλλων, τὴν καταβολὴν ἀποδοχῶν ὑπερημερίας. Ὁ Πρωτοδίκης ἐδέχατο ἐν μέρει τὴν ἀγωγήν, κατὰ δὲ τῆς ἀποφάσεως του ταύτης παραπονεῖται ὁ ἐναγόμενος Ὀργανισμός διὰ τῶν κάτωθι ἐρευνωμένων λόγων ἐφέσεως.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀ.ν. 283/1968 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν ἀ.ν. 65/1967, 116/1967 καὶ 246/1967 «περὶ ἀποκαταστάσεως εὐρυθμίας εἰς τὴν λειτουργίαν τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, Ν.Π.Δ.Δ. κλπ.» δι' ἀποφάσεων τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν δύναται νὰ θεωρῆται λῆξασα ἡ θητεία ἢ ἔμμισθος ἐντολὴ ἢ ὑφ' οἱανδήποτε μορφὴν σύμβασις παροχῆς νομικῶν ὑπηρεσιῶν ὑπὸ νομικῶν ἢ δικαστικῶν συμβούλων ἢ δικηγόρων τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ παρόντος νόμου Ὑπηρεσιῶν, Νομικῶν Προσώπων, Δημοσίων Ἐπιχειρήσεων, Ὀργανισμῶν, Τραπεζῶν κλπ. Κατὰ δὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἡ ἰσχὺς τούτου, οὗτινος αἱ διατάξεις, ὡς ἔχουσι, κατισχύουσι πάσης ἑτέρας, ἄρχεται ἀπὸ τῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεως του.

Ἐξ ἄλλου, κατ' ἄρθρον 4 §§ 1 καὶ 2 τοῦ ἀ.ν. 65/1967, ἡ θητεία ἢ ἔμμισθος ἐντολὴ ἢ ἡ ὑφ' οἱανδήποτε μορφὴν σύμβασις παροχῆς νομικῶν ὑπηρεσιῶν ὑπὸ νομικῶν ἢ δικαστικῶν συμβούλων καὶ δικηγόρων τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ παρόντος ἀναφερομένων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Δημοσίων Ἐπιχειρήσεων, Ὀργανισμῶν, Τραπεζῶν καὶ λοιπῶν Νομικῶν Προσώπων, πλὴν τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων, θεωρεῖται λῆξασα μετὰ δέκα ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος. Ἐξαιροῦνται τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου τούτου: α) τὰ θύματα καὶ οἱ ἀνάπηροι πολέμου, ὡς καὶ οἱ στρατιωτικοὶ τῶν πολεμικῶν

ἔκρινεν, ὁ τὰ ἀντίθετα δὲ ὑποστηρίζων ἀντιστοίχως λόγος ἐφέσεως τοῦ ἐναγομένου δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὡς ἀβάσιμος.

ΙΙ. Ἐπὶ τῆς ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος.

Αἱ ἰσχύν νόμου ἐχουσαι ὑπ' ἀριθ. 39703/2772/1955, 116400/8130/1965, 31436/3203/1966 καὶ 116800/10246/1966 κοιναὶ ἀποφάσεις τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, δι' ὧν προβλέπεται ἡ εἰς τοὺς συνδεομένους διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου μισθωτοὺς ἀπάσης τῆς χώρας χορήγησις δώρου ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα καὶ Χριστουγέννων τῶν ἐτῶν 1965 καὶ 1966, ἴσου τοῦ μὲν πρώτου πρὸς τὸ ἥμισυ ἑνὸς μηνιαίου μισθοῦ, τοῦ δὲ δευτέρου πρὸς ἕνα μηνιαῖον μισθὸν διὰ τοὺς ἐπὶ μισθῷ ἀμειβομένους, ἐν ἄρθρῳ 4 § 9 ὁρίζουσιν ὑπὸ τὰς ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς παρούσης προϋποθέσεις καὶ διακρίσεις δικαιοῦνται δώρου οἱ ἐπὶ μισθῷ νομικοὶ σύμβουλοι, δικηγόροι, μηχανικοὶ κλπ. τῶν πάσης φύσεως νομικῶν προσώπων καὶ ἐπιχειρήσεων ἐν γένει.... τὸ δῶρον ἁπάντων τῶν ἀνωτέρω ὑπολογίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ καταβαλλομένου εἰς ἕκαστον μηνιαίου μισθοῦ. Οἱ ἐν τούτοις ἀμειβόμενοι βάσει συλλογικῶν συμβάσεων ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων δικαιοῦνται δώρου, ὑπολογιζομένου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐν αὐταῖς καθοριζομένων ἀποδοχῶν».

Ἐξ ἄλλου αἱ προβλέπουσαι εἰς τοὺς αὐτοὺς ὡς ἄνω μισθωτοὺς τὴν χορήγησιν δώρου ἑορτῶν Πάσχα καὶ Χριστουγέννων τοῦ ἔτους 1967, ἴσου πρὸς τὰ δῶρα τῶν προηγουμένων ἐτῶν, ὑπ' ἀριθ. 36980/2080/1967 καὶ 136253/7232/1967 κοιναὶ ἀποφάσεις τῶν αὐτῶν Ὑπουργῶν ὁρίζουσιν ἐν μὲν τῷ ἄρθρῳ 3 § 4 ὡσαύτως δικαιοῦνται δώρου ὑπὸ τοὺς ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 (§§ 1 καὶ 2) καὶ 2 (§ 1) τῆς παρούσης ὅρους καὶ προϋποθέσεις καὶ οἱ ἐπὶ μισθῷ νομικοὶ σύμβουλοι, δικηγόροι καὶ λοιπὸν ἐπιστημονικὸν προσωπικὸν τῶν πάσης φύσεως νομικῶν προσώπων καὶ ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων», ἐν δὲ τῷ ἄρθρῳ 2 § 1 «τὸ ὡς ἄνω δῶρον θέλει ὑπολογισθῇ βάσει τῶν πράγματι καταβαλλομένων κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς παρούσης... Ὡς καταβαλλόμενος μισθὸς νοεῖται ἐν προκειμένῳ τὸ σύνολον τῶν εἰς χρῆμα τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ, ἐξαιρουμένων μόνον τῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας, τῶν ὁδοιπορικῶν ἐξόδων, τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας καὶ τῶν παροχῶν εἰς εἶδος».

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς προβλεπούσας τὴν χορήγησιν δώρου ἐπὶ ταῖς ὡς ἄνω ἑορταῖς εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ὑπ' ἀριθ. 85798/916/1965, 293601/2446/1965, 73904/1966, 283509/1870/1966, 86162/1967 καὶ 298688/1967 ἀποφάσεις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, καθ' ἃς τὸ ἐπὶ ἐνέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικόν, ὡς καὶ οἱ νομικοὶ σύμβουλοι τῶν Ν.Π.Δ.Δ. οἱ μὴ μισθοδοτούμενοι βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1538/1950 θὰ τύχωσι δώρου κατὰ τὰ ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας ὁριζόμενα, σαφῶς προκύπτει, ὅτι οἱ νομικοὶ σύμβουλοι καὶ δικηγόροι τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, μὴ μισθοδοτούμενοι βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1538/1950, θὰ λάβωσι δῶρον ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα καὶ Χριστουγέννων τῶν ἐτῶν 1965, 1966 καὶ 1967 ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης σκέψεως ἀναφερομένων κοινῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καὶ οὐχὶ τῶν τελευταίων ἐκ τούτων τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, δι' ὧν προβλέπεται ἡ καταβολὴ δώρου εἰς τοὺς συνδεομένους διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου μισθωτοὺς καὶ τοὺς δικηγόρους τοὺς μισθοδοτουμένους κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1538/1950.

Ἐν προκειμένῳ ὁ ἐνάγων, ὅστις, ὡς προεξετέθη, προσελήφθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἐπὶ μηνιαίᾳ παγίᾳ ἀντιμισθίᾳ ὡς δικηγόρος καὶ ὡς τοιοῦτος παρέσχε τὰς νομικάς του ὑπηρεσίας ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του (27.7.1956) μέχρι τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐναγομένου (31.1.1965), χωρὶς νὰ εἰσπράξῃ κατὰ τὸν κρίσιμον ἐν προκειμένῳ χρόνον τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 94 τοῦ Κώδικος περὶ Δικηγόρων προβλεπομένην ἀποζημίωσιν, καθ' ἃ συνομολογεῖται, δὲν μισθοδοτεῖται βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1538/1950, δι' ὧν προβλέπεται τὸ μισθολόγιον τῶν τακτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, εἰς ὃ οὗτος δὲν ἀνήκει, ἀλλὰ συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 92 § 2 τοῦ Κώδικος περὶ Δικηγόρων. Ἑπομένως τὸ καταβλητέον εἰς τοῦτον δῶρον ἐπὶ ταῖς ἀνωτέρω ἑορταῖς διέπεται ὑπὸ τῶν προαναφερθεισῶν κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΑΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΟΥ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

Μεταβολή προσώπου τοῦ ἐργοδότου καὶ δικαιώματα μισθωτοῦ

Ὑπεισέλευσις, κατ' ἄρθρον 6 § 1 Νόμου 2112/1920, τοῦ ἐν τῇ ἐπιχειρήσει διαδόχου, ἀνεξαρτήτως τῆς μορφῆς τῆς διαδοχῆς, εἰς τὴν ἔννομον σχέσιν ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας, τῆς συναφθείσης μεταξὺ τοῦ προκατόχου καὶ τῶν ὑπαλλήλων.—Δυνατὴ ἡ ὑπὸ τοῦ νέου ἐργοδότου καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑφ' οὓς ὅρους καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ προκατόχου αὐτοῦ.—Συμφωνία μεταξὺ προκατόχου ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ περὶ μὴ δυνατῆς ἀπολύσεως, εἰμὴ μόνον δι' ἀπρεπῆ καὶ ὑβριστικὴν συμπεριφορὰν τοῦ μισθωτοῦ ἢ δι' ὀλιγωρίαν καὶ ραθυμίαν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του.—Δέσμευσις καὶ τοῦ διαδόχου αὐτοῦ ἐν τῇ ἐπιχειρήσει.

Ἀντίθετος πρὸς τὴν σύσταση ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, ἡ ὁποία δύναται νὰ λυθῇ πρὸ τοῦ πέρατος τοῦ καθορισμένου χρόνου αὐτῆς διὰ σοβαροὺς λόγους κατ' ἄρθρον 672 Ἀστικοῦ Κώδικος, εἰς τὰς συμβάσεις ἐργασίας ἀορίστου χρόνου εἶναι ἐλευθέρα ἡ ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου καταγγελία αὐτῶν ἀνὰ πᾶντα χρόνον καὶ ἄνευ ὑπάρξεως λόγου, δικαιολογοῦντος αὐτήν, ἀσκεῖ μόνον νὰ μὴ ἐμπίπτῃ εἰς τὰ ὅρια ἀπαγορεύσεως ἀσκήσεως τῶν δικαιωμάτων γενικῶς, τὰ ὁποῖα

τεθέντος (σχόλιον ΕΕΔ 28, σελ. 458). Τοιοῦτον, ὅμως, σκοπὸν προφανῶς δὲν εἶχεν ὁ ἀ.ν. 283/1968, ὅστις ὁπωσδήποτε δὲν ἐσκόπει περιστολὴν τῆς πρὸς τοὺς πολεμιστάς, θύματα κλπ. παρεχομένης προστασίας καὶ ἀντικατάστασιν πολεμιστῶν διὰ μὴ πολεμιστῶν. Τοῦτο μάλιστα δὲν ἐσκόπει, ὅταν λόγος τῆς ἀπολύσεως εἶναι ἡ ἀνεπάρκεια τῆς ἐπιχειρήσεως, ὅπως διατηρήσῃ τὸν ἀνάπηρον ἢ πολεμιστὴν ἐν ὑπηρεσίᾳ, ἀφοῦ διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην εἶναι δυνατὴ ἡ ἀπόλυσις κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244/1936 καὶ ἀ.ν. 771/1937 (ἄρθρ. 7 § 3γ ἀ.ν. 1836/1951), κύριος δὲ σκοπὸς τῶν ἀ.ν. 65/1967 καὶ 283/1968 δὲν ἦτο ἡ ἐνέργεια οἰκονομιῶν, ἀλλ' ἡ ἀποκατάστασις τῆς εὐρυθμίας διὰ τῆς ἀπολύσεως χαριστικῶς διορισθέντων προσώπων.

Ἐκ τῶν προσαγομένων καὶ ἐπικαλουμένων ἐγγράφων, τῶν ὑπὸ τῶν διαδίκων ἐκτιθεμένων καὶ τῆς ἐν γένει διαδικασίας ἐβεβαιώθη, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ὅτι ὁ ἐνάγων, ἀπολαύων τῶν προστατευτικῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, προσελήφθη ὑπὸ τῶν νομίμων ἐκπροσώπων τοῦ ἐναγομένου Ὀργανισμοῦ ὡς ἔμμισθος δικηγόρος καὶ ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ταύτην παρέσχε τὰς ὑπηρεσίας του ἀπὸ 1.7.1965 μέχρις 28.6.1968, ὅτε, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 151249/21.6.1968 ἀποφάσεως τοῦ ἐποπτεύοντος τὸν ἐναγόμενον Ὀργανισμὸν ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 712/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. τοῦ ἐκκαλοῦντος, δι' ἧς προετάθη ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἐφεσιβλήτου καὶ ἑνὸς πολεμιστοῦ δικηγόρου, λόγῳ οἰκονομικῆς ἀνεπαρκείας τοῦ Ὀργανισμοῦ ὅπως θαστάσῃ τὴν μισθοδοσίαν αὐτῶν, ἐθεωρήθη λήξασα ἡ μετ' αὐτοῦ ἐξηναγκασμένη ἐργασιακὴ σύμβασις περὶ παροχῆς τῶν νομικῶν του ὑπηρεσιῶν καὶ ἀπελύθη ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως, ἤτοι ἀπὸ τῆς 28.6.1968. Ἡ ἀπόλυσις ὅμως αὕτη τοῦ ἐνάγοντος, γενομένη, ἐν ὄψει καὶ τῶν ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντων, ἄνευ ἀποφάσεως τῆς ἁρμοδίας πρὸς τοῦτο Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 771/1937 ἢ τοῦ ἁρμοδίου πρὸς ἐπιβολὴν πειθαρχικῶν ποινῶν Συμβουλίου καὶ τῆς συνδρομῆς τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἰσχύει νῦν, περιοριστικῶς ἀναφερομένων λόγων, εἶναι ἄκυρος καὶ συνεπῶς ὁ ἐναγόμενος Ὀργανισμός, μὴ ἀποδεχόμενος τὰς προσηκόντως προσφερθείσας ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος, κατέστη ἐκτοτε ὑπερήμερος, ὑποχρεούμενος ἐντεῦθεν, κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ., εἰς τὴν καταβολὴν αὐτῷ τῶν ἐκ δραχμῶν 9.570 ἀποδοχῶν τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ χρονικοῦ διαστήματος, ὡς πρὸς τὸ ὕψος τῶν ὁποίων καὶ δὲν πλήττεται ἡ ἐκκαλουμένη. Ὅθεν, ὁ Πρωτοδίκης, οὕτω ἀποφηνάμενος, ὀρθῶς ἔκρινε, καὶ ἡ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζουσα ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὡς ἀβάσιμος, καταδικαζομένου ἅμα τοῦ ἐκκαλοῦντος εἰς τὴν δικαστικὴν δαπάνην τοῦ ἐφεσιβλήτου.

καταστάσεων, καὶ β) οἱ τοποθετηθέντες ἀναγκαστικῶς εἰς τὰ ὡς ἄνω ναμικὰ πρόσωπα κλπ. ὡς πολεμισταί ἢ ἐμπίπτοντες εἰς τὰς εὐεργετικὰς διατάξεις τῶν νόμων 751/1948 καὶ 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθησαν οὗτοι μεταγενεστέρως. Τέλος, κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ἀ.ν. 283/1968, δι' ἀποφάσεων τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως, τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ κατὰ περίπτωσιν ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ ἢ προκειμένου περὶ Ἐπαρχιῶν τοῦ οἰκείου Ὑπουργοῦ διορίζονται τὰ εἰς ἀντικατάστασιν τῶν ἑκάστοτε ἀπολυομένων ἢ παραιτουμένων πρόσωπα.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτων συνάγεται, ὅτι εἰς τὴν παρεχομένην διὰ τοῦ ἀ.ν. 283/1968 πρὸς τοὺς ἁρμοδίους Ὑπουργοὺς ὡς ἄνω δυνητικὴν εὐχέρειαν, ὅπως κηρύττωσι λελυμένην τὴν σχέσιν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰς Δημοσίας Ὑπηρεσίας, Ν.Π.Δ.Δ., Ὀργανισμοὺς κλπ. δικηγόρων ἢ δικαστικῶν συμβούλων, δὲν περιλαμβάνονται οἱ ἀνάπηροι, τὰ θύματα πολέμου, οἱ ἀξιωματικοὶ τῶν πολεμικῶν καταστάσεων καὶ οἱ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντες πολεμισταὶ δικηγόροι, οἵτινες, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῆς κατ' ἐξοχὴν δημοσίας τάξεως περὶ πολεμιστῶν εἰδικῆς νομοθεσίας, ἀποτελούσης οὐσιαστικὴν ἐκδήλωσιν κοινωνικῆς πολιτικῆς τοῦ Κράτους ἔναντι τῶν διὰ τὴν πατρίδα ἀγωνιζομένων προσώπων, ἀπολαμβάνουσι διαρκοῦς προστασίας ὡς πρὸς τὴν ἀπόλυσιν. Ἐκ τῶν προδιαληφθεισῶν γενικῶν διατάξεων τοῦ νεωτέρου νόμου 283/1968, συμπληρωματικῶς, ὡς ἐρρήθη, τῶν προεκδοθέντων ὡς ἄνω νόμων «περὶ ἀποκαταστάσεως εὐρυθμίας εἰς τὰς Δημοσίας καὶ λοιπὰς Ὑπηρεσίας», ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ὅλου περιεχομένου τοῦ νόμου τούτου οὐδόλως προκύπτει, ὅτι ὁ νομοθέτης ἠθέλησε νὰ καταργήσῃ τὴν εἰδικὴν προστασίαν ὡς πρὸς τὴν ἀπόλυσιν τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων πολεμιστῶν δικηγόρων καὶ νομικῶν συμβούλων, ἄνευ παρεμβάσεως τῆς ὑφισταμένης ὑπὸ τῶν εἰδικῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 7 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἰσχύει μετὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4185/1961, ἁρμοδίας Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244/1936 καὶ 771/1937, ἢ προκειμένου περὶ Δημοσίου καὶ Ν.Π.Δ.Δ. τοῦ ἁρμοδίου πρὸς ἐπιβολὴν πειθαρχικῶν ποινῶν Συμβουλίου καὶ τῆς συνδρομῆς τῶν ἐν αὐταῖς περιοριστικῶς ἀναφερομένων εἰδικῶν λόγων ἀπολύσεως. Ἄλλως τε ὁ νεώτερος ὡς ἄνω ἀ.ν. 283/1968 εἶναι συμπληρωματικός, ὡς καὶ οὗτος ἐπιγράφεται, τοῦ ἀ.ν. 65/1967 καὶ συνεπῶς ἰσχύουσι, συμπορευόμεναι πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ πρώτου, καὶ αἱ διατάξεις τοῦ τελευταίου καὶ ἰδίᾳ ἡ τοιαύτη τοῦ ἄρθρου 4 § 2, ἥτις ρητῶς ἐξῃρεσε τῆς αὐτοδικαίας ἀπολύσεως, μεταξὺ ἄλλων, τοὺς ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντας πολεμιστὰς δικηγόρους καὶ νομικοὺς συμβούλους ἐκ τῶν κατεχομένων παρ' αὐτῶν τοιούτων θέσεων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Τραπεζῶν, Ὀργανισμῶν καὶ λοιπῶν Νομικῶν Προσώπων, ἣν ἐξαίρεσιν καὶ δὲν ἐπανέλαβεν ὁ νεώτερος νόμος ὡς ἐξυπακουομένην, ἐν ὄψει μάλιστα καὶ τοῦ γεγονότος, ὅτι οὗτος εἶναι ἀφ' ἑνὸς μὲν συμπληρωματικὸς τοῦ προγενεστέρου νόμου καὶ ἀφ' ἑτέρου γενικὸς νόμος, καὶ ὡς τοιοῦτος δὲν ἠδύνατο νὰ καταργήσῃ τὴν ἐν λόγῳ εἰδικὴν διάταξιν, ὡς καὶ τὰς προδιαληφθείσας εἰδικὰς διατυπώσεις, αἵτινες ρυθμίζουσιν ἐξαντλητικῶς καὶ καθ' ὡρισμένην διαδικασίαν τὴν ἀπόλυσιν τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων πολεμιστῶν (*Γ. Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαί, ἐκδ. ὀγδόη, § 6, σελ. 15-16), οὐδὲ καὶ συνάγεται τοιαύτη καταργητικὴ πρόθεσις τοῦ νομοθέτου ἐξ ὅλου τοῦ περιεχομένου τοῦ νεωτέρου τούτου νόμου. Ἀντιθέτως ἐκδοχὴ θὰ κατέληγεν εἰς τὸ ἀποτέλεσμα νὰ εἶναι δυνατὴ ἡ ἀπόλυσις θυμάτων ἀναπήρων πολέμου ἢ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων ἄνευ τηρήσεως τῶν διατυπώσεων τοῦ ἄρθρου 7 § 2 καὶ 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 καὶ ἡ εἰς τὴν θέσιν αὐτῶν τοποθέτησις, κατ' ἄρθρον 5 τοῦ ἀ.ν. 283/1968, ἑτέρων προσώπων, μὴ ἐχόντων τὴν ἰδιότητα τοῦ θύματος πολέμου ἢ ἀναπήρου ἀναγκαστικῶς τοποθε-

παρά τῷ ἄνω ἐργοδότῃ του, προσφέρων τὴν αὐτὴν ἐργασίαν, ἣν προσέφερε μέχρι τῆς συντάξεως τοῦ συμφωνητικοῦ, καὶ ὅτι ὁ ἐργοδότης αὐτοῦ δὲν δύναται νὰ τὸν ἀπολύσῃ εἰμὴ μόνον δι' ἀποδεδειγμένην ἀπρεπῆ καὶ ὀθριστικὴν συμπεριφορὰν ἐναντί του ἢ δι' ἀποδεδειγμένην ὀλιγωρίαν ἢ ραθυμίαν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του. Τὴν 1ην Ἀπριλίου 1966 ἡ ἐπιχείρησις ταῦ ἀρχικοῦ ἐργοδότου περιῆλθεν ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὴν ἐκκαλοῦσαν ἑταιρείαν περιωρισμένης εὐθύνης, ἥτις ἠρξατο τὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς ἐπιχειρήσεως. Ἡ ἐκκαλοῦσα ὑπεισῆλθεν εἰς τὴν ἐπιχείρησιν, ὡς αὕτη προὔφιστατο, καὶ ἀνέλαβε ταύτην ὡς ἐνιαίαν οἰκονομικὴν μονάδα μεθ' ὅλων τῶν κτισμάτων, ἐγκαταστάσεων, μηχανημάτων, χώρων ἐκμεταλλεύσεως, διατηρήσασα ἅπαν τὸ προσωπικὸν τοῦ πρώην ἐργοδότου, ὅπερ ἐξηκολούθησε νὰ παρέχῃ τὰς ὑπηρεσίας του, ὡς καὶ πρότερον, ἄνευ οὐδεμιᾶς μεταβολῆς. Ἀντικείμενον ἐκμεταλλεύσεως τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ μετὰ τὴν μεταβολὴν ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἐργοδότου ἦτο ἡ κοπὴ, διαμόρφωσις καὶ ἐμπορία μαρμάρων εἰς τὸν αὐτὸν χῶρον, ἔνθα καὶ πρότερον. Πλήρης ταυτότης ὑφίστατο ἐν τῇ ἐπιχειρήσει, δεδομένου ὅτι μετεβλήθη μόνον τὸ πρόσωπον τοῦ ἐργοδότου. Ὁ ἐφεσίβλητος καὶ μετὰ τὴν κατὰ τὴν 1ην Ἀπριλίου 1966 γενομένην μεταβολὴν ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἐργοδότου ἐξηκολούθησε νὰ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὴν ἐκκαλοῦσαν, ὑφ' ἣν ἰδιότητα προσελήφθη καὶ εἰργάσθη εἰς τὸν δικαιοπάροχον τῆς ἐκκαλούσης, ἤτοι ὡς ἐργάτης πλατείας κοπῆς μαρμάρων, τῆς ἐργασίας του συνισταμένης συνεχῶς μέχρι τῆς ἀπολύσεώς του εἰς φόρτωσιν καὶ ἐκφόρτωσιν μαρμάρων ἐκ τοῦ χώρου τοποθετήσεως τῶν τεχνικῶς διαμορφωθέντων τεμαχίων μαρμάρων. Τὴν 16.1.1968 ἡ ἐκκαλοῦσα κατήγγειλε τὴν ὁρίστου χρόνου σύμβασιν τοῦ ἐφεσιβλήτου, καινοποιήσασα εἰς ταῦτον τὸ προσαγόμενον καὶ ἐπικαλούμενον ἔγγραφον καταγγελίας, ὑπογεγραμμένον ὑπὸ τοῦ ἐκπροσώπου τῆς ἐκκαλούσης καὶ τοῦ ἐφεσιβλήτου, διατυπώσαντος ἐπιφύλαξιν ὡς πρὸς τὰ ἐκ τῆς ἀπολύσεως προκύπτοντα δικαιώματά του. Ὁ ἐν τῷ ἐγγράφῳ νομίμως τεθεὶς περιορισμὸς τοῦ δικαιώματος καταγγελίας (*Κ. Κανκᾶ*, Ἐνοχικὸν Δίκαιον, σελ. 629 σημ. 9α, *Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 315) δεσμεύει καὶ τὴν ὑπεισελθοῦσαν εἰς ἅπαντα τὰ δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις τοῦ πρώην ἐργοδότου ἐκκαλοῦσαν. Ἐβεβαιώθη δέ, ὅτι ἡ ἐκκαλοῦσα εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐτέλει ἐν γνώσει ταῦ τοιούτου δεσμευτικοῦ ὅρου, ἀφορῶντος τὴν σύμβασιν ἐργασίας τοῦ ἐφεσιβλήτου, μὴ προβάλλουσα ἀλλωστε τοιοῦτόν τι. Ἀντιθέτως ἀποδέχεται τὴν τοιαύτην γνῶσιν, δεδομένου, ὅτι ἰσχυρίζεται μόνον μὴ δέσμευσιν ταύτης ἐκ τοῦ προδιαληφθέντος ὅρου. Ἡ ἐκκαλοῦσα δὲν ἐπικαλεῖται, ὅτι ἡ καταγγελία ἐγένετο συνεπείᾳ συνδρομῆς λόγου τινὸς ἐκ τῶν περιοριστικῶς ἀναφερομένων ἐν τῷ ἄνω ἐγγράφῳ. Ὡσαύτως ἐβεβαιώθη, ὅτι αἱ ἐργασίαι τῆς ἐκκαλουσης ἐξηκολούθησαν, ὡς καὶ πρότερον, καὶ ὑφίσταντο ὑπὸ τὴν αὐτὴν νομικὴν μορφήν, μηδεμιᾶς ἐπελθούσης μεταβολῆς καὶ μετὰ τὴν κατὰ τὴν 16.1.1968 γενομένην καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, μεθ' ἧς ὁ ἐφεσίβλητος συνεδέετο. Ὑπὸ τὰ ἐκτιθέμενα περιστατικὰ ἡ ἐκκαλοῦσα δὲν ἐδικαιοῦτο νὰ προβῇ εἰς καταγγελίαν τῆς ὁριστου χρόνου συμβάσεως, ἄνευ συνδρομῆς τῶν ἐν τῇ ἀνωτέρω συμφωνίᾳ μνημονευομένων ὅρων. Καταγγείλασα, ὅθεν, τὴν σύμβασιν τὴν 16.1.1968 ἄνευ δικαιώματος καὶ μὴ ἀποδεχθεῖσα ἀδικαιολογήτως τὰς προσφερομένας ὑπηρεσίας τοῦ ἐφεσιβλήτου, καίτοι ἡ ἐπιχείρησις ἐλειτούργει, ὡς καὶ πρότερον, περιέστη εἰς ὑπερημερίαν ἀπὸ 16.1.1968 μέχρι τῆς 11.4.1968, χρόνου ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς, καὶ ὑπόχρεως κατέστη, ἵνα καταβάλῃ τὰ ἡμερομίσθια τοῦ ἄνω χρόνου κατὰ τὰ ἄρθρα 349, 350, 648, 653, 656 Α.Κ. Ταῦτα δεξάμενος καὶ ὁ δικάσας Πρωτοδίκης καὶ ἐπιδικάσας μισθοὺς ὑπερημερίας τοῦ προδιαληφθέντος χρονικοῦ διαστήματος, μὴ πλημμελῆς τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ὡς πρὸς τὸ ὕψος τοῦ ἐπιδικασθέντος ποσοῦ, λόγῳ ὑπερημερίας τῆς ἐκκαλούσης, ὀρθῶς τὸν νόμον ἡρμήνευσε καὶ τὰς προσαχθείσας ἀποδείξεις ἐξετίμησε καὶ ἀπορριπτέος ἐλέγχεται ὁ πρῶτος λόγος κατὰ τὸ πρῶτον αὐτοῦ σκέλος καὶ ὁ δεύτερος λόγος τῆς ἐφέσεως. Παρέλκει δὲ ἡ ἔρευνα τοῦ δευτέρου σκέλους ταῦ πρώτου λόγου ἐφέσεως, δι' ὧν πλήττεται ἡ ἐπικουρικὴ σκέψις τῆς ἐκκαλουμένης περὶ ἰδιότητος τοῦ ἐφεσιβλήτου ὡς ὑπαλλήλου καὶ ὀφειλῆς ἀναλόγου ἀποζημιώσεως διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως, ἐφ' ὅσον ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ἡ ἐκκαλοῦσα κατέστη ὑπερήμερος συνεπείᾳ τῆς ἄνευ δικαιώματος γενομένης καταγγελίας. Κατ' ἀκολουθίαν δέον, ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις.

καθορίζονται εἰς τὸ ἄρθρον 281 Ἀστικοῦ Κώδικος.

[Ἐπιφυλάσσεται ἡ περίπτωσις δεσμεύσεως τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἐργοδότου ἐξ εἰδικοῦ νόμου, κατὰ προνόμιον τοῦ μισθωτοῦ, ὡς π.χ. τῶν ἐξέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν, πολεμιστῶν τοῦ ἔ.ν. 1890/1951 καὶ ἄλλων].

Δυνάμει δὲ τῆς ἐλευθερίας τῶν συμβάσεων, ἡ ὁποία ἀναγνωρίζεται ἐκ τοῦ ἄρθρου 361 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐφ' ὅσον δὲν προσκρούει εἰς εἰδικὸν ἀπαγορευτικὸν κανόνα (*Γ. Μπαλῆς*, Γενικαὶ Ἀρχαὶ § 77), δύναται νὰ συμφωνηθῇ μεταξὺ τοῦ ἐργοδότου καὶ τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἐν συμβάσει ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὅτι ἡ ἀπόλυσις τοῦ τελευταίου θὰ γίνεται διὰ λογικῆς λόγου, ὡς εἶναι ἡ περίπτωσις τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου.

Περαιτέρω, ἐπὶ μεταβολῆς τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου, δοθέντος ὅτι, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ἄρθρου 9 Β.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920 ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν, ὁ νέος ἐργοδότης ὑπεισέρχεται ἐκ τοῦ νόμου εἰς τὰς ἐναντὶ τοῦ μισθωτοῦ ὑποχρεώσεις κυρίως καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας (Ἴδετε ἐκ τῶν τελευταίων τὴν Α.Π. 366/1969, εἰσηγητὴς *Δ. Χατζόπουλος*, ΕΕΔ 28, 1036, ἔνθα εἰς σημείωσιν μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί), ἐπεται, ὅτι, ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, ὁ νέος ἐργοδότης, εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἀξιωμένου ἐκ τῆς μεταξὺ τοῦ πρώτου ἐργοδότου καὶ τοῦ μισθωτοῦ καταρτισμένης συμβάσεως ἐργασίας, ὅρος τῆς ὁποίας ὑπῆρξεν ἡ ἀπόλυσις διὰ δεδικαιολογημένον, κατὰ τὴν σύμβασιν, αἴτιον. (Ἴδετε καὶ *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 315).

Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 367/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου Γ'ΘΔ' κατ' ἔφεσιν.

Πρόεδρος ὁ κ. **Ι. Ντεγιάννης**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Γ. Σταθέας**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Θωμᾶς, Ι. Σκαλτσᾶς

Ὁ ἐνάγων ἐν τῇ ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγῇ ἰσχυρίσθη, ὅτι τὴν 15.8.1957, δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, προσελήφθη παρὰ τοῦ Ν. Χ. καὶ ἀπὸ 31.3.1966 προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὴν ἐναγομένην, εἰς ἣν μετεβιβάσθη ἡ ἐπιχείρησις ἐξ ὁλοκλήρου, καὶ εἰς ἣν ἐξηκολούθησε νὰ προσφέρῃ τὰς ἐργασίας του μέχρι τῆς 16.1.1968, ὅτε ἀπελύθη. Ἠτήσατο δέ, ὅπως κηρυχθῇ ἄκυρος ἡ γενομένη καταγγελία καὶ ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη νὰ καταβάλῃ μισθοὺς ὑπερημερίας ἀπὸ 16.1.1968 - 11.4.1968. Ὁ δικάσας Πρωτοδίκης ἐδέξατο τὴν ἀγωγήν. Ἤδη ἡ ἐκκαλοῦσα παραπονεῖται διὰ τοὺς ἐν τῇ ἐφέσει λόγους.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 6 § 1 τοῦ ν. 2112/1920 ἡ μεταβολὴ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου, ὁπωσδήποτε ἐπερχομένη, οὐδαμῶς ἐπηρεάζει τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὑπὲρ τοῦ ὑπαλλήλου, ἐργάτου ἢ ὑπηρέτου διατάξεων αὐτοῦ. Ἐκ τῆς ἄνω διατάξεως προκύπτει, ὅτι ὁ ἐν τῇ ἐπιχειρήσει διάδοχος, ἀνεξαρτήτως τῆς μορφῆς τῆς διαδοχῆς, ἐὰν δὲν πρόκειται περὶ ἐπιχειρήσεως νέας ἐξ ὁλοκλήρου, διακεκριμένης τῆς προϋφισταμένης, ὑπεισέρχεται εἰς τὴν ἔννομον σχέσιν ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας, τῆς συναφθείσης μεταξὺ τοῦ προκατόχου καὶ τῶν ὑπαλλήλων, εἰς τρόπον ὥστε, διατηρουμένης πλήρως καὶ αὐτοδικαίως τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, ἡ ἐν τῇ ἐπιχειρήσει θέσις τοῦ προσωπικοῦ εἶναι οἵα θὰ ἦτο, ἐὰν ἀπ' ἀρχῆς τῆς συμβάσεως συνήπτετο μετὰ τοῦ νέου ἐργοδότου. Ὁ νέος ἐργοδότης ὑπεισέρχεται εἰς τὰς ἐκ τῆς προϋφισταμένης σχέσεως ἐργασίας ἀπορρέοντα δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις, ἀνεξαρτήτως τοῦ τρόπου ἐπελθούσης διαδοχῆς. Συνεπῶς ὁ νέος ἐργοδότης δύναται νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ὑφ' οὓς ὅρους καὶ ὁ προκάτοχος αὐτοῦ (Α.Π. 218/1968, ΕΕΔ 27, 734, Α.Π. 140/1968, ΕΕΔ 27, 551, Α.Π. 274/1965, ΕΕΔ 24, 979, Α.Π. 158/1965, ΕΕΔ 24, 530, *Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, παράγραφος 8 καὶ αὐτόθι παραπομπαί).

Ἐβεβαιώθησαν τὰ κάτωθι πραγματικὰ περιστατικά: Ὁ ἐφεσίβλητος, δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, προσελήφθη τὴν 15.8.1957 ὑπὸ τοῦ Ν.Χ. εἰς τὸ ἐν Ἀμαρουσίῳ Ἀττικῆς ἐργοστάσιον κοπῆς μαρμάρων ὡς ἐργάτης πλατείας (φορτοεκφορτωτὴς μαρμάρων). Ἡ ἐργασία του συνίστατο εἰς τὸ νὰ προβαίνῃ εἰς φορτώσεις καὶ ἐκφορτώσεις τεμαχίων μαρμάρων, ἅτινα ἀπεκόπτοντο δι' εἰδικῶν μηχανημάτων καὶ διεμορφώνοντο καταλλήλως. Δυνάμει τοῦ ἀπὸ 3.8.1965 ἰδιωτικοῦ συμφωνητικοῦ ὁ Ν.Χ. καὶ ὁ ἐφεσίβλητος συνεφώνησαν, μεταξὺ ἄλλων, περὶ ὧν δὲν πρόκειται, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος θὰ συνεχίσῃ ἐργαζόμενος

ξεως, δι' ὃ καὶ ὁ μηνιαῖος αὐτοῦ μισθὸς δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸν συμφωνηθέντα τοιοῦτον ἐκ δραχμῶν 6.000 κατ' ἐφαρμογὴν τῆς παραγράφου 9 τῆς ὑπ' ἀριθ. 31/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν λογιστῶν καὶ βοηθῶν λογιστῶν», καθ' ἣν οἱ ὑπὸ τῆς διαιτητικῆς ταύτης ἀποφάσεως προβλεπόμενοι μισθοὶ ἰσχύουν δι' ἡμερησίαν ἀπασχόλησιν κατὰ πλήρες νόμιμον ὡράριον. Ἀλλωστε ἐξ οὐδενὸς ἀποδεικτικοῦ στοιχείου προέκυψεν, ὅτι τὴν ἐπικαλουμένην εἰκοσιοκταετῆ προϋπηρεσίαν του, βάσει τῆς ὁποίας αἰτεῖται διὰ τῆς ἀγωγῆς ὑπέρτερον τοῦ συμφωνηθέντος μηνιαίου μισθόν, ἐγνωστοποίησεν ὁ ἐνάγων εἰς τὸν ἐναγόμενον διὰ προσκομίσεως τῶν σχετικῶν βεβαιώσεων ἐντὸς τριμήνου, ὡς ἐπιβάλλεται ἐκ τῆς παραγράφου 8 τῆς ὡς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἵνα ἡ προϋπηρεσία αὕτη ληφθῇ ὑπ' ὄψιν (βλ. Α.Π. 474/1966, ΕΕΔ 25, σελ. 1388, σχόλιον ΕΕΔ ἐν τόμῳ 24, σελ. 434). Ἐν ὄψει τῶν προεκτεθέντων ἀπορριπτέαι τυγχάνουσιν ὡς ἀβάσιμοι αἱ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου προβαλλόμεναι ἐνστάσεις περὶ κατὰ τόπον ἀναρμοδιότητος τοῦ δικαστηρίου τούτου καὶ περὶ ἐλλείψεως παθητικῆς νομιμοποιήσεως καὶ δὴ ἡ μὲν πρώτη, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 692 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐφ' ὅσον ὁ τόπος παροχῆς τῆς ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος ἦτο ὁ Πειραιεύς, ἡ δὲ δευτέρα, διότι ἐργοδότης τοῦ ἐνάγοντος ὑπῆρξεν ὁ ἴδιος ὁ ἐναγόμενος καὶ οὐδὲν ἕτερον φυσικὸν ἢ νομικὸν πρόσωπον. Περαιτέρω δὲν κρίνεται ἀναγκαία ἡ ἐπιβολὴ τοῦ ὑπὸ τοῦ ἐνανομένου ἐπαχθέντος τῷ ἐνάγοντι ὅρκου περὶ τοῦ ἐάν οὗτος εἰργάζετο, ἐφ' ὅσον πλήρως ἀπεδείχθη κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ὅτι ὁ τελευταῖος οὗτος, καθημερινῶς προσερχόμενος, ἔθετεν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἐναγομένου τὰς ὑπηρεσίας του, τῆς περιωρισμένης ἀπασχολήσεως του ἐν τῇ ἐργασίᾳ μὴ ἀποστερούσης τοῦτον τοῦ συμφωνηθέντος μισθοῦ, οὗτινος ἡ πρὸς καταβολὴν ὑποχρέωσις θὰ ἐξηλείφετο μόνον διὰ τῆς νομοτύπου καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως (ἄρθρα 438 § 3 καὶ 711 § 4 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας). Κατὰ συνέπειαν δέον νὰ γίνῃ δεκτὸν ὡς βάσιμον καὶ κατ' οὐσίαν τὸ ἀφορῶν τοὺς δεδουλευμένους μισθοὺς τῶν μηνῶν Ἰουλίου, Αὐγούστου καὶ Σεπτεμβρίου 1968 πρῶτον ἀγωγικὸν κεφάλαιον διὰ συνολικὸν ποσὸν ἐκ δραχμῶν 18.000, ὑπολογιζομένου τοῦ μηνιαίου μισθοῦ, βάσει τοῦ συμφωνηθέντος ποσοῦ ἐκ δραχμῶν 6.000.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 2112/1920 πᾶσα μονομερὴς μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως, βλάπτουσα τὸν ὑπάλληλον, θεωρεῖται ὡς καταγγελία ταύτης, δι' ἣν ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου. Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἀπαραιτήτως προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς αὐτῆς εἶναι ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως ἐπὶ βλάβῃ τοῦ ὑπαλλήλου, οὐχὶ δὲ καὶ ἄλλη τις ἐνέργεια τούτου ἐπὶ βλάβῃ μὲν τοῦ ὑπαλλήλου, ἀλλὰ μὴ ἀντικειμένη τοῖς συμπεφωνημένοις ὅροις τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως, ἐξ οὗ παρέπεται, ὅτι ἡ καθυστέρησις καταβολῆς ὀφειλομένων ἀποδοχῶν, μὴ ἐπιφέρουσα μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως, δὲν θεωρεῖται ὡς καταγγελία ταύτης, ἐκτὸς ἐάν ἡ καθυστέρησις αὕτη ἐγένετο σκοπίμως καὶ πρὸς ἐξαναγκασμὸν τοῦ ὑπαλλήλου πρὸς παραίτησιν (Α.Π. 98/1953, ΝοΒ 1, σελ. 121).

Ἐν προκειμένῳ δὲν προέκυψε, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ὅτι ἡ καθυστέρησις τῆς ἐκ μέρους τοῦ ἐναγομένου καταβολῆς τῶν ὀφειλομένων τῷ ἐνάγοντι, ὡς εἴρηται, ἀποδοχῶν ἐγένετο ἐπὶ τῷ ἀποκλειστικῷ σκοπῷ ἐξαναγκασμοῦ τούτου εἰς ἀποχώρησιν, ἡ δὲ περὶ τούτου κατάθεσις τοῦ μάρτυρος ἀποδείξεως, ἀπορρέουσα προδήλως ἐξ ὑποκειμενικῆς κρίσεως, δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσῃ ἀσφαλὲς στοιχεῖον πρὸς μόρφωσιν ἀντιθέτου γνώμης, τοσούτῳ δὲ μᾶλλον καὶ ἐν ὄψει τῶν ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω μάρτυρος ἐν κατακλεῖδι βεβαιουμένων, ὅτι οὐδόλως ἐκινήθη τὸ πλοῖον τοῦ ἐναγομένου, ὅτι δὲν ἔγινεν ἐργασία καὶ ὅτι τὸ πλοῖον ἀφῃρέθη ἀπὸ τὸν ἐναγόμενον διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἐξ ὧν σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ καθυστέρησις πληρωμῆς τῶν ὀφειλομένων ὑπῆρξεν ἀπόρροια οἰκονομικῶν δυσχερειῶν, μὴ συνιστῶσα ἐντεῦθεν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως, συμφώνως τῇ προπαρατεθείσῃ διατάξει τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112/1920, καὶ μὴ δυναμένη νὰ δικαιολογήσῃ τὴν διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς προβαλλομένην περαιτέρω ἀξίωσιν ἀποζημιώσεως, ἥτις καὶ τυγχάνει ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμος, ἐφ' ὅσον ὁ ἐνάγων ἐξ ἰδίας αὐτοῦ πρωτοβουλίας ἀπεχώρησε τῆς ὑπηρεσίας του ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1968 καὶ ἐφεξῆς. Οὕτως δὲ ἀποχωρήσας ὁ ἐνάγων δὲν δικαιοῦται τῆς περαιτέρω αἰτουμένης ἀποζημιώσεως ἀδείας ἔτους 1968, ἡ ἐπιδίκασις τῆς ὁποίας προϋ-

ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΙΣ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΔΙ' ΕΞΑΝΑΓΚΑΣΜΟΝ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΠΡΟΣ ΠΑΡΑΙΤΗΣΙΝ

Γνωστοποίησις προϋπηρεσίας λογιστοῦ διά δικαίωμα νομίμων ἀποδοχῶν

Ἐφαρμογή ὑπ' ἀριθ. 31 1968 διαιτητικῆς ἀποφάσεως περί ἀποδοχῶν λογιστῶν.—Ὑποχρέωσις γνωστοποιήσεως προϋπηρεσίας ἐντός τριμήνου ἀπό ταύτης.— Ἔννοια ἄρθρου 7 Νόμου 2112/1920 περί μονομεροῦς ὑπό ἐργοδότου καί βλαπτικῆς διά τόν μισθωτόν μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας.— Τοιαύτη καί ἡ καθυστέρησις καταβολῆς ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ, ἐφ' ὅσον ἐγένετο σκοπίμως καί δι' ἐξαναγκασμόν τοῦ μισθωτοῦ πρός παραίτησιν.—Ἀποζημίωσις διά μή χορηγηθεῖσαν κατ' ἄρθρον 5 § 5 Α.Ν. 539/1945 ἄδειαν καί ἐπίδομα ἀδείας.

Μόνη ἡ καθυστέρησις τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου κατ' οὐδεμίαν διάταξιν νόμου ἀποτελεῖ καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας (Α.Π. 370/1948, εἰσηγητής *Ν. Κάτελας*, ΕΕΔ 7, 23, Α.Π. 587/1960, εἰσηγητής *Ι. Ἀποστολόπουλος*, ΕΕΔ 10, 15).

Ἁπλῶς ὁ ἐργοδότης τελεῖ ἐν ὑπερημερίᾳ περί τήν καταβολήν τῶν ἀποδοχῶν, πρός ἐξασφάλισιν τῶν ὁποίων, ὑποκειμένης κατ' ἐπιλογήν καθυστερήσεως, ὁ μισθωτός ἔχει δικαίωμα ἐπισχέσεως τῆς ἐργασίας του κατ' ἄρθρον 325 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὅτε ὁ ἐργοδότης περιέρχεται εἰς ὑπερημερίαν καί ὀφείλει καί τόν μισθόν τοῦ μή παρέχοντος τήν ἐργασίαν του μισθωτοῦ (Α.Π. 504/1967, εἰσηγητής *Στ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 36, 1501, ἔνθα σημειώσεις μας καί κοιναί παραπομπαί).

Ἔχει ἐπίσης ὁ μισθωτός δικαίωμα νά ἐπιδιώξῃ τήν ποινικήν καταδίκην τοῦ ἐργοδότου κατ' ἀ. 690/1945.

Τῆς ὕλης ἔχει νομολογηθῆ (Α.Π. 89/1951, εἰσηγητής *Ε. Κολοκούρης*, ΕΕΔ 19, 358, Α.Π. 98/1953, εἰσηγητής *Α. Χαμάρτος*, ΕΕΔ 12, 111, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 13818/1952, εἰσηγητής *Στ. Ἰωαννάκας*, ΕΕΔ 12, 412, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1118/1957, εἰσηγητής *Σ. Λιμούρης*, ΕΕΔ 16, 231, Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 1779/1959, εἰσηγητής *Αἰμ. Παπαγεωργίου*, ΕΕΔ 19, 1251), κατά τήν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112/1920 θεωρεῖται ὡς μονομερής βλαπτική μεταβολή ὅρου συμβάσεως ἐργασίας καί ἡ ὑπό τοῦ ἐργοδότου καθυστέρησις τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ, ὅταν αὕτη εἶναι ἀδικαιολόγητος καί γίνεται ἐπί σκοπῷ ἐξαναγκασμοῦ τοῦ μισθωτοῦ εἰς παραίτησιν, εἰς τόν δικαστήν δέ ἀπόκειται νά κρίνῃ περί τούτου.

Εἰς τήν παρίστασαν ὅμως τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως, ὡς δέχεται αὕτη, δέν προέκυψε τοιαύτη πρόθεσις τοῦ ἐργοδότου, ἀλλ' ἡ καθυστέρησις τῶν ἀποδοχῶν ὠφείλετο εἰς οἰκονομικάς αὐτοῦ δυσχερείας.

Ταῦτα ἐν ἀναφορᾷ πρός τόν νόμον 2112/1920 ἐπί συμβάσεων ἐργασίας ὡρισμένου χρονικοῦ διαστήματος.

Προκειμένου περί συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, ἡ καταγγελία τῶν ὁποίων διέπεται ὑπό τοῦ ἄρθρου 672 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἡ μή πληρωμή ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου τοῦ συμφωνημένου μισθοῦ δύναται νά δικαιολογήσῃ καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ διά σπουδαίους λόγους (*Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, ἐπ' ἄρθρων 672, Α.Π. 201/1954, εἰσηγητής *Στ. Μανωλεμιχάλης*, ΕΕΔ 13, 349).

Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Πειραιῶς 85/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. **Ἀπόστ. Μουστακόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Φαφαλιός, Δ. Δήμου

Δυνάμει συμβάσεως περί παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας, καταρτισθείσης ἐνταῦθα τήν 1ην Ἀπριλίου 1968, προσελήφθη ὁ ἐνάγων εἰς τήν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐναγομένου, ἵνα ἐργασθῇ ὡς ὑπάλληλος λογιστής ἐναντί μηνιαίου μισθοῦ ἐκ δραχμῶν 6.000 εἰς τό ἐν Πειραιεῖ ἐφοπλιστικόν Γραφεῖον τοῦ τελευταίου τούτου, εἰς ὃ καί προσήρχετο οὗτος, προσφέρων ἔκτοτε τάς ὑπηρεσίας του μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου 1968, ὅτε, λόγῳ μή καταβολῆς δεδουλευμένων μισθῶν, ἐκοινοποίησεν ὁ ἐνάγων πρός τόν ἐναγόμενον τήν ἀπό 30.9.1968 ἐξώδικον δήλωσίν του, δι' ἧς κατέστησεν αὐτῷ γνωστόν, ὅτι ἐθεώρει τήν σύμβασιν ὡς λυθεῖσαν διά καταγγελίας ταύτης παρ' αὐτοῦ καί ἠτήσατο τήν ὑπό τοῦ ν. 2112/1920 προβλεπομένην ἀποζημίωσιν. Περαιτέρω προέκυψεν, ὅτι, καίτοι προσήρχετο ὁ ἐνάγων εἰς τόν ἀνωτέρω συμφωνηθέντα τόπον παροχῆς ὑπηρεσιῶν καθημερινῶς, ἐν τούτοις δέν εἰργάζετο κατά πλήρες νόμιμον ὡράριον ἡμερησίας ἐργασίας, λόγῳ τῆς λίαν περιωρισμένης κινήσεως τοῦ Γραφείου, ὡς συνάγεται καί ἐξ αὐτῆς τῆς καταθέσεως τοῦ μάρτυρος ἀποδεί-

μέχρι τῆς 7 Νοεμβρίου 1968, ὅτε ἡ ἐναγομένη ἔπαυσε νὰ δέχηται τὰς προσηκόντως προσφερομένας ὑπὸ τούτου ὑπηρεσίας, καταγγείλασα τὴν ἐπίδικον σύμβασιν, καθ' ὑπέρβασιν τῶν ὑπὸ τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν ἐπιβαλλομένων ὁρίων καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ καὶ κοινωνικοῦ σκοποῦ τοῦ ἐν λόγῳ δικαιώματός της, ἔτι δὲ ἄνευ καταβολῆς αὐτῷ πλήρους τῆς κατὰ νόμον ἀποζημιώσεως, διώκει δὲ δι' ἀποφάσεως, κηρυσσομένης προσωρινῶς ἐκτελεστῆς, κυρίως μέν, ὅπως ἡ οὕτω πως γενομένη καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας του κηρυχθῇ ἄκυρος, διὰ τοὺς ἐκτεθέντας λόγους, ἐπιδικασθῶσι δὲ αὐτῷ αἱ οἰκεῖαι μισθοὶ ὑπερημερίας, ἐπικουρικῶς δέ, ὅπως, λογιζομένης τῆς ἐπιδίκου καταγγελίας ὡς ἐγκύρου, ὑποχρεωθῇ ὁ ἐναγόμενος καὶ καταβάλῃ αὐτῷ τὸ ἐν τῇ ἀγωγῇ χρηματικὸν ποσόν, ὡς διαφορὰν τῆς ὡς εἴρηται ἐλλιποῦς ἀποζημιώσεώς του, περαιτέρω δὲ τὰ ἐν αὐτῇ ὡσαύτως ἀναφερόμενα χρηματικὰ ποσά, μετὰ τῶν νομίμων τόκων ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς μέχρις ἐξοφλήσεως, ἀφορῶντα α) ἀποζημίωσίν του λόγῳ μὴ χορηγηθείσης αὐτῷ τῆς ἀδείας τῶν ἐτῶν 1964, 1965, 1966 καὶ 1967, μετὰ τῶν οἰκείων ἐπιδομάτων, β) ἀποζημίωσίν του ἐκ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, γ) προσαύξησιν 75% ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν του λόγῳ ἐργασίας του κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ λοιπὰς ἐξαιρεσίμους ἡμέρας καὶ δ) ἀποζημίωσιν λόγῳ παρασχεθείσης νυκτερινῆς ἐργασίας. Οὕτως ἐχούσης ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, ἐξεταστέα ὡς πρὸς τὸ νόμῳ θάσιμον αὐτῆς κατὰ τὰ καθ' ἕκαστον κεφάλαιά της.

Ἐκ τῶν συνδεδυασμένων διατάξεων τῶν ἄρθρων 1 ν. 2112/1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας κλπ.» καὶ ἄρθρου 2 § 2 Β.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ ν. 2112 καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν» σαφῶς συνάγεται, ὅτι σύμβασις ὡρισμένου χρόνου, προηγηθεῖσα τῆς τελευταίας, ἐφ' ἧς ἡ ἀπόλυσις, ἀορίστου χρόνου τοιαύτης, δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς κατὰ τὸν ν. 2112/1920 ἀποζημιώσεως. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς προκαταβλητέας ἀποζημιώσεως ὑπολογίζεται μόνον τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τῆς μετατροπῆς τῆς ὡρισμένου χρόνου συμβάσεως εἰς ἀορίστου χρόνου τοιαύτην μέχρι τῆς ἀπολύσεως τοῦ ὑπαλλήλου (Α.Π. 596/1949, ΕΕΔ 9, σελ. 157, Πρωτ. Ἀθ. 3636/1955, ΕΕΔ 14, σελ. 771, Πρωτ. Ἀθ. 6156/1961, ΔΕΝ 18, σελ. 393, *Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον § 2 κεφ. 2 περ. α', σελ. 355).

Περαιτέρω κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ προμνησθέντος ν. 2112/1920 προϋπόθεσις, ἵνα ἡ ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου μονομερὴς καὶ θλαπτικὴ διὰ τὸν μισθωτὸν μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας θεωρηθῇ ὡς καταγγελία ταύτης, εἶναι ἡ μὴ ἀποδοχὴ ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ τῆς, ὡς διείληπται, μεταβολῆς (Α.Π. 382/1966, ΕΕΔ 25, 981, 436/1963, ΕΕΔ 22, 1045). Ἐξ ἄλλου ἡ ἐξ οἰκονομοτεχνικῶν λόγων κατάργησις θέσεως τινος μισθωτοῦ ἐναπόκειται, κατ' ἄρθρον 662 Α.Κ., εἰς τὴν διακριτικὴν ἐξουσίαν τοῦ ἐργοδότου, ἀρκεῖ αὐτὴ νὰ γίνεται κατὰ τρόπον, τὸν ὁποῖον προσδιορίζει ὁ ἐπιδιωκόμενος ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ σκοπὸς τοῦ διὰ τῆς ἐργασίας διοσπορισμοῦ του καὶ ἐντὸς πάντοτε τῶν πλαισίων τῶν ὑπὸ τῶν ἄρθρων 200, 288 καὶ 281 Α.Κ. διαγραφομένων χρηστῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν.

Ἐν προκειμένῳ προέκυψαν, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, τὰ ἑξῆς πραγματικὰ περιστατικά: Κατὰ μῆνα Ἰούνιον 1963 ἡ ἐναγομένη, προκειμένου νὰ προβῇ εἰς τὴν δημιουργίαν ἐγκαταστάσεων ξηραντηρίων καὶ ἀποθηκῶν καπνῶν ἐν τῇ περιοχῇ Τρικάλων Ἡμαθίας, προέβη εἰς τὴν πρόσληψιν τοῦ ἀπαιτουμένου πρὸς τοῦτο ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ, συγκαταλεγομένου μεταξὺ τούτου καὶ τοῦ ἐνάγοντος. Ἡ μεταξὺ ἐναγομένης καὶ μισθωτῶν συναφθεῖσα οἰκεία σύμβασις ἐργασίας ἦτο καθαρῶς ὡρισμένου χρόνου τοιαύτη, μέλλουσα νὰ λυθῇ αὐτοδικαίως κατὰ μῆνα Δεκέμβριον 1964, ὅτε προεβλέ-

ΧΡΟΝΟΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΔΙ' ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΝ ΝΟΜΟΥ 2112/1920

Ὑπολογισμὸς ἀποζημιώσεως ἀπολυομένων ἐργατῶν καὶ τεχνιτῶν

Μὴ λῆψις ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 ἐπὶ ἀπολύσεως μισθωτοῦ τοῦ χρόνου προηγηθείσης συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου.—Μονομερὴς βλαπτικὴ μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἄρθρον 7 Νόμου 2112/1920.—Ἐξουσία ἐργοδότου πρὸς κατάρρησιν δέσεώς τινος μισθωτοῦ ἐξ οἰκονομικοτεχνικῶν λόγων.—Νόμιμοι ὧραι ἐργασίας φυλάκων καπνοπαθηκῶν καὶ ξηραντηρίων καπνοῦ.—Ἀξίωσις ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἐπὶ παροχῆς ἐργασίας παρανόμως.—Παροχὴ ἐργασίας φύλακος κατὰ Κυριακάς.—Ἀποζημίωσις διὰ μὴ χορηγηθεῖσαν ἄδειαν κατ' Α.Ν. 539/1945.—Νυκτερινὴ ἐργασία φύλακος.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως ὑπῆρξε καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, τῆς ὁποίας προηγήθη σύμβασις ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου.

Δοθέντος, ὅτι ἡ δι' ἀπόλυσιν ἀποζημίωσις τοῦ μισθωτοῦ ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας του (νόμος 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930, ἐ.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920), δέχεται ἡ δικαστικὴ αὕτη ἀπόφασις, ὅτι εἰς τὸν χρόνον ὑπηρεσίας τοῦ κατὰ τὴν καταγγελίαν τελοῦντος ἐν σχέσει ἐργασίας ἀορίστου χρόνου μισθωτοῦ δὲν θὰ ὑπολογισθῇ ὁ χρόνος ὑπηρεσίας αὐτοῦ ἐν σχέσει πρότερον ὡρισμένου χρόνου. (Ἴδετε περὶ τοῦ θέματος σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 27, 181 ὑπὸ τὸν τίτλον «χρόνος ὑπηρεσίας ἐν συμβάσει ὡρισμένου χρόνου δι' ἀποζημίωσιν νόμου 2112/1920», ἔνθα παραπομπαὶ εἰς σύμφωνον νομολογίαν).

Ἡ δι' ἀπόλυσιν ἀποζημίωσις τῶν ἐργατῶν, ὡς ἡ περίπτωσις τῆς ἀποφάσεως, καθορίζεται ὑπὸ τοῦ ἐ.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920, ἀποτελεῖται δὲ ἐξ ἀποδοχῶν τῶν ἐργασίμων ἡμερῶν, αἱ ὁποῖαι ἐμπίπτουν εἰς τὴν προθεσμίαν καταγγελίας, ὡς δέχεται καὶ ἡ ἐν λόγῳ δικαστικὴ ἀπόφασις. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 545/1958, εἰσηγητὴς Θ. Σταυρόπουλος, ΕΕΔ 16, 819, Πρωτοδικεῖον Θεσσαλονίκης 2215/1968, εἰσηγητὴς Ν. Ζήκος, ΕΕΔ 27, 622).

Διὰ τὰς ὥρας ἐργασίας τῶν ἐπὶ οἱασδήποτε ἐργοδότῃ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένων θυρωρῶν, φυλάκων καὶ νυκτοφυλάκων, ἐξαιρέσει τῶν θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων, ἰσχύει ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1936 ἡ ὑπ' ἀριθ. 63982/5263/1936 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδοθεῖσα κατὰ χορὸν τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 2 § 1 τοῦ ν.δ. 4020/1959 ἐξουσιοδοτήσεως (ΕΕΔ 26, 1358).

Τέλος κατὰ τὰ περὶ τοῦ ἐ.δ. 748/1966 (ΕΕΔ 25, 1160), ὅσον καὶ μετὰ ταῦτα, εἶναι ἐπιτετραμμένη κατὰ Κυριακὰς ἡ παροχὴ ἐργασίας φυλάξεως (Α.Π. 138/1956, εἰσηγητὴς Στ. Μαυρομιχάλης, ΕΕΔ 15, 416), συνεπῶς ἔχει ἐπὶ τῶν παρεχόντων ταύτην μισθωτῶν ἐφαρμογὴν ἡ ὑπ' ἀριθ. 8803/1946 ὑπουργικὴ ἀπόφασις, ἡ ἁρμοζούσης ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/1951 ὁμοίας (ΕΕΔ 12, 385), περὶ ποσοστιαίας ἀμοιβῆς κατὰ τοῦτο.

Μονομελὴς Πρωτοδικεῖου Θεσσαλονίκης 336/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Ἀνδρ. Κατράκης**

Συνήγοροι οἱ κ.κ. Ἀθ. Γιαννοῦσης, Ἀντ. Δαιτσαγλίδης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ἐργατικῆς διαφορᾶς ὁ ἐνάγων ἐκτίθησιν, ὅτι δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, καταρτισθείσης ἐνταῦθα τὴν 3 Ἰουνίου 1963 μετὰ τοῦ ἐκπροσώπου τῆς ἐναγομένης ἑταιρείας, εἰργάσθη παρὰ τῇ τελευταίᾳ ὡς φύλαξ τῶν ἐν Τρικάλοις ξηραντηρίων καπνῶν αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὡς ἄνω χρονολογίας

ποθέτει κατ' ἄρθρον 5 § 5 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 «ἀπόλυσιν» τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, οὐδὲ τοῦ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 § 16 τοῦ νόμου 4504/1966 προβλεπομένου ἐπιδόματος ἀδείας ἰδίου ἔτους, ὅπερ παρέχεται ὑφ' ἃς προϋποθέσεις χορηγεῖται εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἡ ἄδεια μετ' ἀποδοχῶν (Α.Π. 375/1965, ΕΕΔ 24, σελ. 855, ἐγκύκλιος Ὑπουργείου Ἐργασίας ὑπ' ἀριθ. 49771/3722/1964, ΕΕΔ 23, σελ. 815-817, σχόλιον ΕΕΔ ἐπὶ τῆς Πρωτ. Ἀθηνῶν 21014/1965 ἐν τόμῳ 24, σελ. 1499, Πρωτ. Ἀθηνῶν 20759/1966, ΕΕΔ 25, σελ. 1396). Ἀπορριπτέα, συνεπῶς, τυγχάνουσιν, ὡς ἀβάσιμα, τὰ σχετικὰ ἀγωγικὰ κεφάλαια.

προβλεπομένων ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν, ἐν αἷς καὶ αἱ καπναποθῆκαι καὶ τὰ καπνεργοστάσια, καθορίζεται εἰς 8 ὥρας καθ' ἑκάστην ἡμέραν καὶ εἰς 48 ὥρας καθ' ἑβδομάδα. Ἡ διαταξις δὲ αὕτη εἶναι ἐφαρμοστέα διὰ τὴν ταυτότητα τοῦ νομικοῦ λόγου καὶ ἐπὶ τῶν εἰς εἰδικὰ οἰκήματα λειτουργούντων ξηραντηρίων καπνοῦ, ἐν αἷς, πέραν τῆς καθαρᾶς ἐργασίας ξηράνσεως τῶν φύλλων τοῦ καπνοῦ, ἐπακολουθεῖ στοιβασία καὶ παραμονὴ τούτων ἐν αὐτοῖς ἐπ' ἀρκετῷ χρόνῳ, μείζονι συνήθως τῶν 8 μηνῶν. Καὶ ναὶ μὲν, προκειμένου περὶ ἀνωνύμων ἑταιρειῶν, οἷα καὶ ἡ ἐναγομένη, ὡρίσθη διὰ τοῦ ἄρθρου 7 § 1 ἐδ. α' τοῦ ἀ.ν. 547/1937, ὅτι αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν φυλάκων Τραπεζῶν καὶ ἀνωνύμων ἑταιρειῶν ἐν γένει δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνωσι τὰς 10 ὥρας καθ' ἑκάστην, πλὴν ὅμως αὕτη δὲν δύναται νὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς ἐπὶ τῶν φυλάκων τῶν ὡς ἄνω ἀποθηκῶν καπνοῦ, διότι ἐν τῷ χρόνῳ τῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεως τοῦ ὡς εἴρηται ἀ.ν. 547/1937 ἰσχυεν ἤδη κατὰ τὰ προρρηθέντα διὰ τοὺς εἰρημένους φύλακας ὡς ἀνώτατον ἐπιτρεπτὸν ὅριον ἐργασίας τὸ ὀκτάωρον, κατὰ δὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἐδάφ. β' τῆς παραγράφου 1 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 7 τοῦ μνησθέντος ἀναγκαστικοῦ νόμου τὰ περὶ δεκαώρου κατ' ἀνώτατον ὅριον ἡμερησίας ἐργασίας τῶν περὶ ὧν τὸ ἐδάφ. α' αὐτοῦ μισθωτῶν «ἐφαρμόζονται, ἐφ' ὅσον μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ἡ ἡμερησία ἐργασία τῶν προσώπων τούτων δὲν ἦτο ὀλιγωτέρων ὡρῶν, ὁπότε ἐφαρμόζονται αἱ ὧραι αὗται ἐργασίας» (σχετ. Α.Π. 40/1966, ΕΕΔ 25, σελ. 400, 278/1966, ΕΕΔ 25, σελ. 1063).

Περαιτέρω ὑπὶ ἀκύρου προσφορᾶς ἐργασίας ὁ τὴν ἐργασίαν του παρέχων μισθωτὸς δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ πρὸς ὃν προσέφερε ταύτην ἐργοδότου ὡς ἀποζημίωσιν διὰ τὴν παρασχεθεῖσαν ἐργασίαν του τὸ ποσὸν, ὅπερ θὰ κατέβαλλεν ἐκεῖνος, ἵνα μισθώσῃ διὰ τὸν αὐτὸν χρόνον τὴν ἐργασίαν τρίτου τοῦ αὐτοῦ ἐπαγγέλματος καὶ τῆς ἰδίας ἱκανότητος καὶ καθ' ὃ κατέστη πλουσιώτερος, ὡς ἀποφυγὼν τὴν εἰς τρίτον καταβολὴν τῆς δαπάνης (Α.Κ. 904). Ἡ ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου δὲ πλουτισμοῦ αὕτη ἀξίωσις εἶναι ἀντίστοιχος οὐχὶ τοῦ συμφωνημένου μεταξὺ μισθωτοῦ καὶ ἐργοδότου μισθοῦ, ἀλλὰ ἐκείνου, τὸν ὁποῖον ὁ ἐργοδότης θὰ κατέβαλλεν εἰς ἕτερον μισθωτόν, συγκεντροῦντα τὰ αὐτὰ πρὸς τὸν ἐνάγοντα προσόντα (Α.Π. 124/1960).

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ π.δ. τῆς 8.14.3.1930 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως» ἡ ὑποχρέωσις ἀναπαύσεως κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 αὐτοῦ ὁριζομένας ἑορτασίμους ἡμέρας δὲν ἐπιβάλλεται καὶ εἰς τὰς βιομηχανίας καὶ βιοτεχνίας, αἵτινες ἀσκοῦμεναι ἐν ὑπαίθρῳ ἐπηρεάζονται ἐκ τῶν καιρικῶν μεταβολῶν. Εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην συγκαταλέγονται προφανῶς καὶ τὰ εἰδικὰ ξηραντήρια καπνοῦ, ἀφοῦ ἡ συλλογὴ τοῦ καπνοῦ καὶ ἡ εἰς τὰ ξηραντήρια εἰσαγωγὴ του προδήλως ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὰς ἑκάστοτε κρατούσας καιρικὰς συνθήκας. Ἐξ ἄλλου δέ, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 9 ἀριθ. 3 τοῦ αὐτοῦ διατάγματος, ἐπιτρεπτῶς, διεξάγονται κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ λοιπὰς ἑορτασίμους ἡμέρας ἐργασίαι φυλάξεως καὶ ἐποπτείας ἐργοστασίων καὶ ἐργαστηρίων, οἷα διὰ τὴν ταυτότητα τοῦ νομικοῦ λόγου δέον νὰ θεωρηθῶσι καὶ τὰ εἰδικὰ ξηραντήρια καπνῶν, ἐν ὄψει τῆς ἐν αὐτοῖς λαμβανούσης χώραν ἐπεξεργασίας (διαλογῆς κλπ.) τοῦ καπνοῦ. Ὡσαύτως διὰ τοῦ ἄρθρου 7 § 4 ἐδάφ. α' τοῦ ἀπὸ Νοεμβρίου 1966 ἰσχύοντος ὑπ' ἀριθ. 748/1966 βασιλικοῦ διατάγματος αἱ διατάξεις περὶ ὑποχρεωτικῆς ἀναπαύσεως καθ' ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ἡμέρας ἀργίας δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ μισθωτῶν ἀπασχολουμένων εἰς ἐργασίαν φυλάξεως, ἀνεξαρτήτως τοῦ εἴδους καὶ τῆς μορφῆς τῆς ἐπιχειρήσεως. Περαιτέρω, κατὰ τὴν διάταξιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν, ἥτις, ἐκδοθεῖσα κατ' ἐξουσιοδότησιν δυνάμει τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν. 28/1944, ὡς οὗτος ἰρ-

πετο ἡ περάτωσις τοῦ ὅλου ἔργου, τοῦθ' ὅπερ καὶ ἐγένετο. Κατὰ μῆνα δὲ Ἰανουάριον 1965, προκειμένου ἡ ἐναγομένη νὰ θέσῃ εἰς λειτουργίαν τὰ ὡς εἴρηται ξηραντήρια, ἦλθεν εἰς συμφωνίαν μετὰ τοῦ ἐνάγοντος, δυνάμει τῆς ὁποίας οὗτος προσελαμβάνετο, διὰ νέας συμβάσεως ἀορίστου πλέον χρόνου, ὡς φύλαξ τῶν ὡς ἄνω ἐγκαταστάσεών της. Ὁ ἐνάγων προσέφερεν ἔκτοτε τὰς ὑπὸ τὴν ρηθεῖσαν ἰδιότητα ὑπηρεσίας του εἰς τὴν ἐναγομένην μεχρὶ καὶ τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου 1968, ὅτε, ἀποφασίσασα αὕτη τὴν διάλυσιν τῶν ἐν τῇ προρρηθείσῃ περιοχῇ ξηραντηρίων της, προυτίθετο συγχρόνως νὰ προβῇ εἰς τὴν ἀπόλυσιν, διὰ τῆς καταβολῆς τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως, τοῦ ἐνάγοντος, ὡς ἐκ τῆς ἐπερχομένης ἐντεῦθεν ἀνυπαρξίας τῆς θέσεως τοῦ φύλακος τῶν ξηραντηρίων ἐκείνων. Ἐδέχθη ὅμως ὁ ἐνάγων, ἵνα μὴ παραμείνῃ ἐκτὸς ἐργασίας, ὅπως προσφέρῃ εἰς τὸ ἑξῆς τὰς ὑπηρεσίας του ὡς ἐργάτης, συνεχιζομένης τῆς ἐπιδίκου συμβάσεως εἰς ἕτερα, παραπλήσια τῶν καταργουμένων, ξηραντήρια τῆς ἐναγομένης, εἰς ἃ καὶ ἀνέλαβεν ἐργασίαν ἀπὸ 7 Ὀκτωβρίου 1968, ἐναντὶ τῶν αὐτῶν, σημειωθήτω, ὡς καὶ πρότερον, ἀποδοχῶν του. Ἐν ὄψει ὅμως τῆς ἐκδηλουμένης δυσφορίας τοῦ ἐνάγοντος διὰ τὴν νέαν του θέσιν καὶ τῆς παραλλήλου ἀπροθυμίας του ὅπως ἐργάζηται ἀποδοτικῶς εἰς αὐτήν, ἠναγκάσθη ἡ ἐναγομένη νὰ καταγγείλῃ κατὰ τὴν 7ην Νοεμβρίου 1968 τὴν ἐπίδικον σύμβασιν ἐργασίας. Καὶ εἶναι βέβαιον, ὅτι ἅμα τῇ καταργήσει τῶν ὡς διειλήφθη ξηραντηρίων καὶ πρὶν ἢ ὁ ἐνάγων ἀποδεχθῇ τὴν ὡς ἐργάτου παροχὴν τῆς ἐργασίας του, ἐξεδήλωσε τὴν θούλησίν του πρὸς τὴν ἐναγομένην, ὅπως τοποθετηθῇ ὡς φυλαξ ξηραντηρίων ἑτέρας περιοχῆς, τοῦτο ὅμως καθίστατο ἀνέφικτον διὰ τὴν ἐναγομένην, δεδομένου, ὅτι εἰς ἕκαστον ξηραντήριον προεβλέπετο ἡ θέσις ἑνὸς μόνον φύλακος, πᾶσαι δὲ αὗται ἦσαν συμπεπληρωμέναι κατὰ τὸν κρίσιμον ἐκεῖνον χρόνον, ἐφ' ᾧ ἡ τοποθέτησις τοῦ ἐνάγοντος εἰς μίαν ἐκ τούτων ἐτέλει ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τῆς ἀπολύσεως ἑνὸς ἐκ τῶν ἐν αὐταῖς ὑπηρετούντων φυλάκων. Ὑπὸ τὰ πραγματικὰ ταῦτα περιστατικὰ ἡ μετάταξις τοῦ ἐνάγοντος ἐκ τῆς θέσεως τοῦ φύλακος εἰς τὴν τοιαύτην τοῦ ἐργάτου καὶ θλαπτικὴ λογιζομένη, ὡς καὶ ἡ μετὰ ταῦτα ἀπόλυσις τούτου ἐκ τῆς τελευταίας θέσεώς του, οὐδαμῶς δύναται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἀντικείμεναι εἰς τὰ ὑπὸ τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν καθιερούμενα ὅρια καὶ συνεπῶς οὐδεμιᾶς ἀκυρότητος πασχούσης τῆς ἐπιδίκου καταγγελίας ἀπορριπτέα ἐστὶν ἡ ἐπὶ τῆς βάσεως ταύτης ἐρειδομένη ἀγωγικὴ ἀξίωσις. Περαιτέρω, ἐφ' ὅσον, καθ' ἃ ἐγένετο δεκτόν, ὁ χρόνος ἐνάρξεως τῆς ἐπιδίκου συμβάσεως ἐργασίας, ὡς ἀορίστου τοιαύτης, ἄρχεται ἀπὸ 1.1.1964, μὴ ὑπολογιζομένου τοῦ ἀπὸ Ἰουνίου 1963 μέχρις Ἰανουαρίου 1964 χρονικοῦ διαστήματος (ἅτε ὑποκειμένης κατ' αὐτὸ συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου), δὲν εἶχεν ὁ ἐνάγων μέχρι τοῦ χρόνου τῆς ἀπολύσεώς του (7.11.1968) συμπεπληρωμένην ὑπηρεσίαν 5 ἐτῶν καὶ ἐντεῦθεν ἡ ἐπὶ τῇ ἐπιδίκῳ καταγγελίᾳ δικαιουμένη ὑπὸ τούτου ἀποζημίωσις ἀντιστοιχεῖ, κατ' ἄρθρον 3 τοῦ Β.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920, εἰς τὰς ἀποδοχὰς 13 ἡμερῶν καὶ οὐχὶ εἰς τοιαύτας 30 ἡμερῶν, ὡς διατείνεται, ἐκλαμβάνων ὡς χρόνον καταρτίσεως τῆς συμβάσεως τὴν 3 Ἰουνίου 1963 (ἅτε κατηρτίσθη ἡ ὡρισμένου χρόνου τοιαύτη), ἐφ' ᾧ δέον ὅπως, καταβληθείσης, ὡς δὲν ἀμφισβητεῖται, τῆς τοιαύτης τῶν 13 ἡμερῶν, ἀπορριφθῇ καὶ ἡ ἐπικουρικῶς στηρίζουσα τὴν ὡς εἴρηται ἀξίωσιν βάσις τῆς ἀγωγῆς (ἀκυρότης καταγγελίας λόγῳ μὴ καταβολῆς πλήρους τῆς κατὰ νόμον ἀποζημιώσεως), ὡς ἀβάσιμος.

Διὰ τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ π.δ. τῆς 27.6/4.7.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων», ἐκδοθέντος κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ν. 2269/1920 «περὶ κυρώσεως τῆς συμβάσεως τῆς Διεθνοῦς Συνδιασκέψεως Ἐργασίας τῆς Οὐασιγκτῶνος», τοῦ ἔτους 1929, ὁ χρόνος ἐργασίας τῶν μισθωτῶν τῶν ἐν τῷ διατάγματι

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΕΩΣ ΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΜΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

Παροχὴ ὑπηρεσίας ὑπὸ ἀλλοδαποῦ καὶ προϋπηρεσία εἰς ἀλλοδαπήν

Ἔννοια προϋπηρεσίας λογιστῶν, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν διὰ τὸ ὕψος τῶν νομίμων ἀποδοχῶν αὐτῶν.—Ἀπόδειξις ταύτης.—Λῆψις ὑπ' ὄψιν καὶ προϋπηρεσίας εἴς τε τὴν ἡμεδαπὴν ἢ ἀλλοδαπὴν καὶ ἀνεξαρτήτως τῆς ὑπηκοότητος τοῦ μισθωτοῦ.— Χρόνος ἀπασχολήσεως λογιστῶν διὰ τὴν λῆψιν τοῦ νομίμου μισθοῦ των.

Ἐπρόκειτο, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς, ὡς ἐφεσείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΘΔ', περὶ ἐφαρμογῆς τῶν ὑπ' ἀριθ. 25/1960 (ΕΕΔ 19, 1417), 37/1963 (ΕΕΔ 23, 180) καὶ 17/1966 (ΕΕΔ 25, 707) διαιτητικῶν ἀποφάσεων περὶ ἀποδοχῶν λογιστῶν.

Δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, ὅτι διὰ τὸ νόμιμον ὕψος τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν τούτων λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν καὶ ἡ προϋπηρεσία τούτων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ. (Σύμφωνος γνώμη καὶ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἴδετε ΕΕΔ 27, 1230).

Ὡς πρὸς τὸν μισθὸν ἐκ τοῦ χρόνου ἀπασχολήσεως κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 25/1960 διαιτητικὴν ἀπόφασιν σημειοῦται, ὅτι ὁ περὶ τούτου ὑπ' ἀριθ. 8 ὅρος τῆς διαιτητικῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ἔχει ἀκυρωθῇ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2162/1962 ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (εἰσηγητὴς *Χ. Παναγιωτόπουλος*, ΕΕΔ 22, 282), ὡς ἀντικείμενος, κατὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, εἰς τὸν νόμον 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, καὶ συνεπῶς τόσον κατὰ τὴν διαιτητικὴν ταύτην ἀπόφασιν, ὅσον καὶ κατὰ τὰς μεταγενεστέρας, ὁ νόμιμος μισθὸς προϋποθέτει πλήρη ἀπασχόλησιν τῶν λογιστῶν.

Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου Πειραιῶς 1317/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου ΓΘΔ' κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ἐμμ. Διαλυνᾶς**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Κ. Ποταμιάνος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Χρίβας, Γ. Καρανάσος

Ἡ παράγραφος VII τῆς ὑπ' ἀριθ. 17/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας λογιστῶν καὶ βοηθῶν λογιστῶν τῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων», ὁρίζουσα «ὡς προϋπηρεσίαν τῶν λογιστῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω νοεῖται ἡ παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ, φυσικῷ ἢ νομικῷ προσώπῳ, ἢ καὶ ἐν ἰδίῳ λογιστικῷ Γραφείῳ, ἐπισήμως λειτουργοῦντι, ἄσκησις τοῦ ἐπαγγέλματος, ἀποδεικνύεται δὲ διὰ βεβαιώσεως τοῦ ἐργοδότου, ἢ κατὰ περίπτωσιν τοῦ ἁρμοδίου οἰκονομικοῦ ἐφόρου», ἐν ὄψει καὶ τοῦ σκεπτικοῦ τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως, εἰς ὃ ἀναφέρεται «ἡ ἤδη ἰσχύουσα διάταξις τῆς ὑπ' ἀριθ. 37/1963 ἀποφάσεως οὐδόλως ἀποκλείει, ἐν ἀντικειμενικῇ ἀδυναμίᾳ ἐκδόσεως τοῦ πιστοποιητικοῦ προϋπηρεσίας, τὴν ἀπόδειξιν ταύτης κατ' ἄλλον νόμιμον τρόπον», ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι ὡς προϋπηρεσία, καθιστῶσα τὸν μισθωτὸν περισσότερον πεπειραμένον καὶ ἕνεκα τούτου ἀποδοτικώτερον, συνεπαγομένη καταβολὴν μεγαλυτέρου μισθοῦ, νοεῖται οἱαδήποτε τοιαύτη, παρασχεθεῖσα εἴς τε τὴν ἡμεδαπὴν ἢ ἀλλοδαπὴν καὶ ἀνεξαρτήτως τῆς ὑπηκοότητος τοῦ μισθωτοῦ, δοθέντος ὅτι ἡ λογιστικὴ μέθοδος εἶναι μία καὶ ἡ αὐτή, τὰ δὲ προσαγόμενα πιστοποιητικὰ εἶναι ἀποδεικτικὰ τῆς προϋπηρεσίας, χωρὶς νὰ ἀποκλείεται ἡ ἐν ἀντικειμενικῇ ἀδυναμίᾳ κτήσεως αὐτῶν ἀπόδειξις ταύτης καὶ δι' ἄλλων ἀποδεικτικῶν στοιχείων καὶ εἰδικώτερον, ὅταν ὁ μισθωτὸς εἶναι Ἕλλην ἀπελαθεὶς ἐκ Τουρκίας, δι' ὃν ἰσχύει τὸ ν.δ. 4378/1964 καὶ τὸ ἄρθρον 1 ν.δ. 4377/1964, καθ' ὃ τελευταῖον τὸ παρ' αὐτοῦ ἀσκούμενον ἐπάγγελμα καὶ ὁ χρόνος ἀσκήσεως του πιστοποιοῦνται διὰ βεβαιώσεως τῆς οἰκείας Ἑλληνικῆς Προξενικῆς Ἀρχῆς. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω ἀπορριπτέος κρίνεται ὁ πρῶτος λόγος ἐφέσεως, καθ' ὃν ἡ προσβαλλομένη ἐσφαλε, δεχθεῖσα ὅτι εἰς τὴν προϋπηρεσίαν τοῦ ἐφεσιβλήτου προσμετρεῖται καὶ ἡ τοιαύτη ἡ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν καὶ οὐδεμίαν ἐπίπτωσιν κέκτηται τὸ γεγονός, ὅτι ἐν Ἑλλάδι καὶ Τουρκίᾳ, λόγῳ τοῦ διαφόρου φορολογικοῦ συστήματος, τηροῦνται διάφορα λογιστικὰ βιβλία, ἀφοῦ πάντως ὁ ἐνάγων ἀπησχολεῖτο ὡς λογιστής,

μηνεύθη αὐθεντικῶς διά τοῦ ἀ.ν. 866/1966, ἔχει ἰσχύν νόμου, ἡρμηνεύθη δὲ διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/154.1952 ἀποφάσεως τῶν αὐτῶν Ὑπουργῶν, ἐκδοθείσης δυνάμει τῶν αὐτῶν διαταξεων, παρέχεται αὔξησις 75% ἐπί τῶν ὑποχρεωτικῶς τεθεσπισμένων ἐλαχίστων ὁρίων μισθῶν καί ἡμερομισθίων εἰς ἅπαν τό κατά τάς Κυριακάς καί ἄλλας ἐκ τοῦ νόμου καθιερωμένας ὡς μή ἐργασίμους ἡμέρας τοῦ ἔτους ἀπασχολούμενον προσωπικόν παντός ἐν γένει τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ἐπιχειρήσεων καί ἐργασιῶν, πλήν τῶν ρητῶς καί περιοριστικῶς ἐν αὐτῇ ἐξαιρουμένων περιπτώσεων. Εἰς τήν ἔννοιαν δέ τῶν ἐλαχίστων ὁρίων «μισθῶν» διαλαμβάνεται προδήλως καί πᾶσα προσαύξησις, ἣν λαμβάνει ὁ μισθωτός συνεπείᾳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας, οἰκογενειακῶν βαρῶν κλπ.

Περαιτέρω δέν θεμελιοῦται δικαίωμα τοῦ ἐνάγοντος πρός ἀποζημίωσιν βάσει τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1 §§ 2 καί 4 τοῦ ν. 539/1945, ἕνεκα μή χορηγήσεως αὐτῷ ἀδείας κατά τό ἔτη 1964, 1965, δοθέντος ὅτι οὐδαμῶς, καθ' ἃ προέκυψεν, ἐζητήσατο οὗτος ταύτην παρά τῆς ἐναγομένης καθ' οἱονδήποτε τρόπον (διά τό ἔτος 1966 δέν αἰτεῖται ἀποζημίωσιν). Προέκυψεν ὅμως, ὅτι ἡ ἐναγομένη δέν ἐχορήγησεν εἰς τόν ἐνάγοντα τήν ἣν ἐδικαιοῦτο ἄνευ αἰτήσεως μετά τήν ἰσχύν τοῦ ν. 4504/1966 ἐκ 14 ἡμερῶν ἄδειαν τοῦ ἔτους 1967, δι' ἣν, ἐν ὄψει τῆς ἐπελθούσης ὑπερημερίας τῆς ἐναγομένης καί τοῦ ἐντεῦθεν διπλασιασμοῦ τῆς οἰκείας ἀποζημιώσεως (ἄρθρον 5 § 1 ἀ.ν. 539/1945), δικαιοῦται μετά τοῦ οἰκείου ἐπιδόματος δραχμάς 4.182 (ἡμέραι ἀδείας 14 Χ 102 καταβαλλόμενον ἡμερομίσθιον = 1.428 + προσαύξησις 100% = 2.856 + ἐπίδομα 13 ἡμερῶν Χ 102 = 1.326 = 4.182).

Πλήρως προέκυψεν, ὅτι ὁ ἐνάγων οὐδεμίαν νυκτερινήν ὑπηρεσίαν (ὥρα 22.00 ἕως 06.00 ἑπομένης), δι' ἣν νά δικαιοῦται ἀμοιβῆς, προσέφερεν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς ἐναγομένης. Ἡ μετά τό πέρας τῆς ἐργασίας του παραμονή τοῦ φύλακος μετά τῆς οἰκογενείας του εἰς οἰκίσκον, ὅστις τῷ εἶχε παραχωρηθῆ ὑπό τῆς ἐναγομένης ἐντός τοῦ χώρου τῶν ἐγκαταστάσεων αὐτῆς πρός κατοικίαν του, δέν δύναται προδήλως νά λογισθῇ ὡς ἐργασία προστατευομένη ὑπό τῶν διατάξεων τῶν οἰκείων νόμων καί συλλογικῶν συμβάσεων περί ἐλαχίστου ὁρίου ἀμοιβῆς καί περί προσαυξήσεων διά νυκτερινήν ἐργασίαν, καθ' ὅσον αἱ τελευταῖαι αὗται διατάξεις, ἐλλείψει ἀντιθέτου ἐν τῇ συμβάσει προθέσεως τῶν μερῶν, ἐφαρμόζονται μόνον ὑπό καθεστώς πλήρους ἀπασχολήσεως τοῦ ἐργάτου κατά τάς κεκανονισμένας δι' ἑκάστην περίπτωσιν ὥρας ἐργασίας ἢ τούλάχιστον τῆς διατηρήσεως ἐν ἐγρηγόρσει τῶν σωματικῶν ἢ πνευματικῶν δυνάμεων αὐτοῦ πρός χρησιμοποίησιν αὐτῶν ὑπό τοῦ ἐργοδότου ἀνά πᾶσαν στιγμήν (πρβλ. Α.Π. 67/1966, ΕΕΔ 25, σελ. 401, 509/1966, ΕΕΔ 25, σελ. 23). Οὐδαμῶς δέ ἐν προκειμένῳ δύναται νά συναχθῇ πρόθεσις τῶν μερῶν «σιωπηρᾶς συμφωνίας τούτων» περί καταβολῆς οἱασδήποτε διά τήν ταιαύτην παραμονήν τοῦ ἐνάγοντος ἀμοιβῆς, ἀφοῦ τοὐναντίον αὐτή καθ' ἑαυτήν ἡ διαμονή τοῦ ἐνάγοντος μετά τῆς οἰκογενείας του ἐντός τοῦ χώρου τῶν ἐγκαταστάσεων ἐπί οἰκίσκου τῆς ἐναγομένης ἐνεῖχε τήν ὠφέλειαν διά τοῦτον τῆς ἀπαλλαγῆς δαπάνης πρός μίσθωσιν καταλύματος εἰς τόπον πλησίον τῆς ἐργασίας του. Ἐξ ἄλλου ἡ ἐπί τέσσαρα ἔτη παροχή τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ τῇ ἀπολήψει τῶν συμπεφωνημένων μισθῶν του, ἄνευ ἐπιφυλάξεως ἢ διαμαρτυρίας τινός διά τήν καταβολήν προσθέτου, ἐπί τῇ νυκτερινῇ ἁπλῇ σωματικῇ παρουσίᾳ του, μισθοῦ, σαφῶς ἐνέχει τήν ἔλλειψιν τῆς ὡς διειλήφθαι σιωπηρᾶς προθέσεως.

ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΝΟΜΙΜΟΙ ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Έπί τίνων έφαρμόζεται τὸ έπτάωρον κατ' άρθρον 7 Α.Ν. 547/1937

Καθιέρωσις τῆς ἑπταώρου ἐργασίας διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, τῶν μὴ ἀσχολουμένων μὲ βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἐργασίας καὶ μόνον διὰ τοὺς εἰς τὰ Γραφεῖα αὐτῶν ἀπασχολουμένους ὑπαλλήλους, μὴ ἐφαρμοζομένης τῆς ἑπταώρου ἐργασίας ἐπὶ τοῦ ἀπασχολουμένου εἰς τὰ καταστήματα τούτων προσωπικοῦ.— Περίπτωσις παροχῆς ἐργασίας λογιστοῦ.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφαρτείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου Γ'ΦΟΔ', ὑπῆρξε παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ λογιστοῦ εἰς Ἀνώνυμον Ἑταιρείαν, λειτουργοῦσαν ὑπὸ τὴν μορφὴν ἐμπορικῆς ἐπιχειρήσεως.

Ἔχει γίνει δεκτόν (Α.Π. 333/1967, Ὀλομελείας, εἰσηγητὴς **Στ. Σταυρόπουλος**, ΕΕΔ 26, 873), ὅτι προκειμένου περὶ λογιστοῦ Ἀνωνύμου Ἑταιρείας, ἀσκούσης βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν, αἱ νόμιμοι ὧραι ἐργασίας αὐτοῦ εἶναι ὀκτώ (8), ἀνεξαρτήτως ἂν ἡ ἐργασία παρέχηται εἰς τὰ Γραφεῖα καὶ εἰς καθωρισμένον τμῆμα, ἄσχετον πρὸς τὸ ἐργοστάσιον, τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 § 3 τοῦ ἀ.ν. 547/1937 περὶ ἑπταώρου ἐργασίας τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ τῶν Τραπεζῶν μὴ ἐχούσης εἰς τὴν περίπτωσιν ἐφαρμογήν (Ἴδετε καὶ Α.Π. 125/1968, Τμ. Β', εἰσηγητὴς **Ἀ. Καναλλάκος**, ΕΕΔ 27, 549. Ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Εἰς τὴν περίπτωσιν ὅμως τῆς ἀποφάσεως ἐπρόκειτο περὶ παροχῆς ἐργασίας εἰς Ἀνώνυμον Ἑταιρείαν, μὴ ἀσκούσαν κατὰ τὰ παραδεκτὰ γενόμενα βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν, τότε δὲ ἡ νόμιμος διάρκεια ὡρῶν ἐργασίας ἦτο, ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, ἡ τῶν ἑπτὰ (7) ὡρῶν κατὰ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν τοῦ ἄρθρου 7 § 3 τοῦ ἀ.ν. 547/1937. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 192/1969, εἰσηγητὴς **Σπ. Γάγγης**, ΕΔΔ 28, 633).

Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1992/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου Γ'ΦΟΔ' κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ἰω. Ντεγιάννης**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Στ. Χριστονάκης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀλ. Λιπατζῆς, Στ. Ζερβόπουλος

Διὰ τοῦ ἄρθρου 7 § 3 τοῦ ἀ.ν. 547/1937 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τινων ἐργατικῶν τινων νόμων» ὡρίσθη, ὅτι «ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ ἀπὸ 8.4.1932 π.δ. ... ὁριζομένη ἀκτάωρος διάρκεια τῆς ἡμερησίας ἐργασίας τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ τῶν Τραπεζῶν ὁρίζεται τοῦ λοιποῦ εἰς 7 ὥρας». Ὡς ὅμως προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρου 16 ἐδάφιον γ' τοῦ ἀνωτέρω π.δ., αἱ διατάξεις αὐτοῦ καὶ συνεπῶς καὶ τὸ προπαρατεθὲν ἄρθρον 18, ὡς ἐτροποποιήθη, κατὰ τὰ εἰρημένα, «δὲν ἐφαρμόζεται εἰς τὰς διαφόρους βιομηχανίας καὶ βιοτεχνίας». Ἐκ τούτων συνάγεται σαφῶς, ὅτι ἡ ἑπτάωρος ἐργασία καθιερώθη δι' ἅπαντας τοὺς ὑπαλλήλους τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, τῶν μὴ ἀσχολουμένων μὲ βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἐργασίας (Α.Π. Ὀλ. 393/1967, ΕΕΔ 26, 873, Α.Π. 478/1966, ΕΕΔ 25, 1386). Αἱ ἀνωτέρω διατάξεις περὶ ἑπταώρου ἡμερησίας ἐργασίας τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν λόγῳ ἐπιχειρήσεων ἀφοροῦν μόνον τοὺς ἐν τοῖς Γραφείοις τούτων ἀπασχολουμένους ὑπαλλήλους, ἤτοι τοὺς παρέχοντας κατὰ κύριον λόγον πνευματικὴν ἐργασίαν, ἀναγομένην εἰς διοίκησιν, οἰκονομικὴν διαχείρισιν, γραφήν, ἀρίθμησιν, ἢ σχεδιάσματα, καὶ ἀφορῶσαν τὴν λειτουργίαν τῆς Ἀνωνύμου Ἑταιρείας ὡς τοιαύτης, δὲν ἔχουν δὲ ἐφαρμογὴν προκειμένου περὶ τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἰδίων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν τοῦ ἀπασχολουμένου ἐν τοῖς παρ' αὐτῶν διατηρουμένοις καταστήμασι, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ προπαρατεθέντος π.δ. τῆς 8/13.4.1932, ἤτοι τοῦ ἐργαζομένου εἰς τὸν ἀνοικτὸν ἢ κλειστὸν τόπον, ὅπου συνήθως ἐνεργοῦνται ἀγοραπωλησίαι εἰδῶν, ὑλικῶν ἢ προϊόντων, φυσικῶν ἢ βιοτεχνικῶν ἢ βιομηχανικῶν. Ἐντεῦθεν προκύπτει διάκρισις μεταξὺ ἐργασίας Γραφείου, ἀφορώσης ἀποκλειστικῶς τὸ Γραφεῖον τῆς

οὔτε οὐσιώδη σημασίαν κέκτηται τὸ γεγονός, ἂν ὁ ἐνάγων ἦτο ἡμεδαπός ἢ ἀλλοδαπός, ὅπερ ἀναφέρεται ἐν τῇ ἀποφάσει ἱστορικῶς. Δοθέντος δέ, ὅτι βεβαιοῦται, ὅτι ὁ ἐνάγων εἶναι Ἕλλην, ἀπελαθεὶς ἐκ Τουρκίας τὸ ἔτος 1958, βεβαιοῦται ἐντεῦθεν ἀντικειμενικὴ ἀδυναμία, δικαιολογοῦσα τὴν δι' ἄλλων ἀποδεικτικῶν μέσων ἀπόδειξιν προϋπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος, ἥτις βεβαιοῦται ἐκ τῶν προσαχθεισῶν βεβαιώσεων, ἀλλὰ καὶ ἀποδεικνύεται καὶ ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 15979/1963 πιστοποιητικοῦ τοῦ Προξένου Κωνσταντινουπόλεως, νομίμως ἐκδοθέντος καὶ κατ' ἀκολουθίαν πληροῦντος τὴν διὰ τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν, διαμενόντων εἰς Κωνσταντινούπολιν, βεβαίωσιν τῆς προϋπηρεσίας του, ὀρθῶς αὕτη ἐθεωρήθη βεβαιωθεῖσα παρὰ τοῦ κατὰ πρῶτον βαθμὸν δικάσαντος Πρωτοδίκου καὶ ἀπορριπτέα τὰ ἐναντία διὰ τοῦ δευτέρου λόγου ἐφέσεως ὑποστηριζόμενα καὶ δή, ὅτι ἡ προϋπηρεσία τοῦ ἐνάγοντος δὲν ἀπεδείχθη διὰ τοῦ ὑπὸ τῆς ἄνω διατάξεως ὁριζομένου τρόπου καὶ ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν ἐβεβαιώθη τοιαύτη.

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25/1960 ἀποφάσεως Δ.Δ. Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐν παραγράφῳ 8, ὁρίζεται, ὅτι τὰ ἐλάχιστα ὅρια μισθοῦ καθορίζονται δι' ἀπασχόλησιν 3½ ὡρῶν τοὐλάχιστον ἡμερησίως, δι' ἴσσονα δὲ χρόνον ἡ ἀμοιβὴ ὁρίζεται δι' ἐλευθέρας συμφωνίας, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν ἀνωτέρω καθοριζομένων κατωτάτων ὁρίων ἐν συσχετισμῷ μὲ τὸν χρόνον ἀπασχολήσεως, τὸ αὐτὸ δὲ ἰσχύει καὶ διὰ τοὺς κατ' ἀποκοπὴν ἀπασχολουμένους. Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης σαφῶς συνάγεται, ὅτι οἱ ἀπασχολούμενοι λογισταὶ πλέον τῶν 3½ ὡρῶν δικαιοῦνται ὁλοκλήρου τοῦ μισθοῦ πλήρους ἀπασχολήσεως. Ἡ ἐπακολουθήσασα ὑπ' ἀριθ. 37/1963 καὶ ἡ ἤδη ἰσχύουσα ὑπ' ἀριθ. 17/1966 Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ὁρίζουν, ὅτι αἱ ἀνωτέρω καθοριζόμεναι βασικαὶ ἀποδοχαὶ τῶν λογιστῶν ἰσχύουν δι' ἀπασχόλησιν κατὰ πλήρες νόμιμον ὡράριον ἡμερησίας ἐργασίας.

Ἐκ τῶν μνησθεισῶν διατάξεων σαφῶς συνάγεται, ὅτι διὰ τῶν ἄνω ἀποφάσεων ἐλήφθη πρόνοια, ὅπως μὴ ἐπέρχεται μείωσις τῶν ἀποδοχῶν τῶν διὰ τῶν μνησθεισῶν ἀποφάσεων καθοριζομένων ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν ἐκ τοῦ λόγου, ὅτι οὗτοι ἀπησχολοῦντο ὀλιγώτερον τοῦ νομίμου ὡραρίου, πάντως οὐχὶ ὀλιγώτερον τῶν 3½ ὡρῶν, καὶ κατ' ἀκολουθίαν οἱ οὕτω ἀπασχολούμενοι ἐν τῷ μέλλοντι θὰ δικαιοῦνται ὁλοκλήρου τοῦ μισθοῦ, ἐφ' ὅσον θὰ ἀπασχολοῦνται κατὰ πλήρες ὡράριον, ἄλλως θὰ καταβάλλεται εἰς αὐτοὺς ἡ ἀναλογία, ὡς τοῦτο ρητῶς ἀναφέρεται ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς τετάρτης σκέψεως τῆς ἐν λόγῳ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, χωρὶς ὅμως ἐκ τούτου νὰ ἀποκλείεται καὶ συμφωνία ἀντίθετος, περιορίζουσα τὰς ὥρας ἐργασίας ἄνευ ἀναλόγου μειώσεως. Δοθέντος δέ, ὅτι κατὰ τὴν τρίτην σκέψιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 17/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἀπερρίφθη τὸ αἴτημα μειώσεως τῶν ὡρῶν ἐργασίας εἰς 7 καὶ 6, παρέπεται, ὅτι ὁ ἐνάγων ἐφεσίβλητος, μὴ ὢν ὑπάλληλος Α.Ε. ὑπεχρεοῦτο εἰς 8ωρον ἐργασίαν. Ἐκ τῶν προσαχθεισῶν βεβαιώσεων προκύπτει, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος ἀπησχολεῖτο ἀπὸ 9 π.μ. ἕως 2.30' μ.μ., ἤτοι ἐπὶ 5½ ὥρας, ἐν ὄψει δὲ τοῦ χρόνου προϋπηρεσίας του ὡς λογιστοῦ, συνυπολογιζομένου καὶ τοῦ εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν τοιαύτου, ὁ μηνιαῖος αὐτοῦ μισθὸς ἦτο 5.385 (5.220 + 165 ἐπίδομα γάμου) καὶ κατ' ἀκολουθίαν δικαιοῦται ἀναλόγου μισθοῦ πρὸς τὰς ὥρας ἐργασίας του, ἤτοι 3.702 μηνιαίως, δὲν ἐβεβαιώθη δὲ ὅτι τοῦ κατεβάλλετο ὁ ὀλιγώτερος μισθὸς δυνάμει συμφωνίας, λόγῳ τοῦ ὅτι ἀπησχολεῖτο ὀλιγώτερον τοῦ 8ώρου, ἤτις ἄλλως θὰ ἦτο ἄκυρος, καθ' ὃ μέρος θὰ προσέκρουεν εἰς τὰς ἄνω διατάξεις, οὔτε ὡσαύτως συμφωνία περὶ καταβολῆς πλήρων ἀποδοχῶν διὰ τὴν ὑπ' ἔλαττον 8ώρου ἀπασχόλησίν του. Κατ' ἀκολουθίαν ὁ τρίτος λόγος ἐφέσεως, καθ' ὃν διὰ πεντάωρον ἀπασχόλησιν ὁ ἐνάγων ἐδικαιοῦτο μειωμένου μισθοῦ, βάσιμος παρίσταται, διότι βεβαιοῦται ὅτι ἀπησχολεῖτο 5½ ὥρας, οὐχὶ ὅμως ἐπὶ τῇ ἀβασίμῳ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἡ μείωσις ἐγένετο δυνάμει συμφωνίας, ὡς μὴ βεβαιωθέντος τοῦ γεγονότος αὐτοῦ, ἀλλὰ διότι τοῦτο ὁρίζεται ὑπὸ τῆς ἐν προκειμένῳ ἐφαρμοστέας ὡς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως, δι' ὃ ἔσφαλεν ἡ ἐκκαλουμένη δεχθεῖσα τὸ ἐναντίον.

ΔΗΜΟΣΙΟΝ

ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΥΠΟ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΧΩΝ

Έξαιρέσεις άπό τοῦ ἀπαγορευτικοῦ ἐπί τοῦ θέματος κανόνος

Ἀποκλεισμός, κατ' ἄρθρον 58 § 1 Α.Ν. 1854/1951 τῆς καταβολῆς ὑπό τοῦ Δημοσίου Ταμείου συντάξεως καί ἀποδοχῶν συγχρόνως, ὡς ἀποδοχῶν νοουμένων παντός ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου καταβαλλομένου χρηματικοῦ ποσοῦ ὡς ἀνταλλάγματος προσφερομένης ὑπηρεσίας.—Ἀπόκλισις ἐκ τῆς ἀπαγορευτικῆς ἀρχῆς.—Παροχή ἐργασίας ὑπό συνταξιούχου καθηγητοῦ εἰς Παιδαγωγικήν Ἀκαδημίαν.—Ἀξίωσις ἀποζημιώσεως ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, λόγῳ ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως, ἐλλείψει ἐγγράφου.

Ἐπρόκειτο, εἰς τήν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, περί ἀγωγῆς κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν νόμου ΓΦΟΔ', περί παροχῆς ἐργασίας εἰς τό Δημόσιον ὑπό συνταξιούχου τοῦ Δημοσίου καί προέκυψε τό ζήτημα, ἄν ἡ περίπτωσις του ἐνέπιπτεν εἰς τήν ἀπαγορευτικήν περί λήψεως συγχρόνως συντάξεως καί ἀποδοχῶν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 58 τοῦ ἀ.ν. 1854/1951, ἀρνητικῶς δέ, διά τόν ἐν τῇ ἀποφάσει του λόγον, ἀπεφάνθη τό Πρωτοδικεῖον.

Δηλαδή, παρατίθεται, ὅτι ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ. ἀγωγή ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ (λόγῳ ἀκυρότητος τῆς μετά τοῦ Δημοσίου συμβάσεως, ἐλλείψει ἐγγράφου) δέν ἀποκλείεται ἐπί τοῦ Δημοσίου (Α.Π. 470/1956, εἰσηγητής Στ. *Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 18, 76, Α.Π. 666/1957, εἰσηγητής *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 17, 65), τό Πρωτοδικεῖον, ἀποκλειόμενης τοιαύτης ἀγωγῆς, ἐπιδικάζει κατά τήν ἀνωτέρω διάταξιν τήν ὀφειλομένην ἀποζημίωσιν.

Περί τοῦ ὅτι ἡ ἀγωγή ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ δέν ἀποκλείεται ἐπί τοῦ Δημοσίου, προκύπτει ἐκ τῆς προσφάτου διατάξεως τοῦ ἄρθρου 12 § 1 τοῦ ν.δ. 169/1969 (ΕΕΔ 28, 596), καθ' ἣν «ἀπαιτήσεις κατά τοῦ Δημοσίου τοῦ κατά τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ νόμου 4136/1929 προληχθέντος εἰς τόν στρατόν ἐκτάκτου ἐργατικοῦ προσωπικοῦ ὑπό Στρατιωτικῶν Ὑπηρεσιῶν διά συμπληρωματικήν ἀμοιβήν ἢ ἀποζημίωσιν ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ... χρόνου καί παραγεγραμμέναι».

Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1993/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου ΓΦΟΔ' κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ἰω. Ντεγιάννης**

Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ν. Καβαλλιέρος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Ρεντζεπέρης, δικαστικός ἀντιπρόσωπος τοῦ Δημοσίου, Ι. Δασκαλάκης.

Διά τῆς ἀπό 15.2.1968 ἀγωγῆς του ὁ ἐνάγων, ἐπικαλούμενος ὅτι, τυγχάνων συνταξιοῦχος καθηγητής τῆς μουσικῆς ἀπό τῆς 31.12.1963 λόγῳ καταλήψεώς του ὑπό τοῦ ὁρίου ἡλικίας, ὑπηρετήσας μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης εἰς τήν Παιδαγωγικήν Ἀκαδημίαν Θεσσαλονίκης, προσελήφθη διά συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ὑπό τοῦ ἐναγομένου

ἀγούσης, διότι ἀπέφυγε δαπάνην, τήν ὁποίαν ἀναγκαίως θά κατέβαλλεν, ὡς ἐβεβαιώθη, διά νά μισθώσῃ τάς ὑπηρεσίας ἄλλου ὑπαλλήλου λογιστηρίου, ἔχοντος τά προσόντα καί τήν ἱκανότητα τῆς ἐναγούσης, ὅστις θά παρεῖχε τήν ἐργασίαν αὐτῆς ἐγκύρως ἐντός τοῦ νομίμου ὡραρίου (7ώρου) καί θά ἐλάμβανεν ἀνάλογον ἀμοιβήν. Ὁ πλουτισμός οὗτος δι' ἑκάστην ὥραν ὑπερεργασίας εἶναι ἴσος πρός τό ἑκάστοτε ὡρομίσθιον τῆς ἐναγούσης, διότι καί ὁ προσλαμβανόμενος κατά τά ἀνωτέρω ἕτερος ὑπάλληλος τόν αὐτόν θά ἐλάμβανε μισθόν.

Ἐσφάλη δθεν ὁ Πρωτοδίκης περί τήν ὀρθήν ἑρμηνείαν καί ἐφαρμογήν τῶν προπαρατεθειμένων διατάξεων, δεξάμενος ὅτι ἡ ἐνάγουσα ὑπεχρεοῦτο εἰς θώρον ἐργασίαν καί ἀπορρίψας ἐκ ταύτου τό οἰκεῖον Β' κεφάλαιον τῆς ἀγωγῆς, καί δέον ὅπως, δεκτοῦ καθισταμένου τοῦ 1ου λόγου τῆς ἐφέσεως, μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐπί τῷ τέλει νά γίνῃ δεκτή ἐν μέρει κατά τό εἰρημένον κεφάλαιόν της ἡ ἀγωγή (διά δραχμάς 38.146,50).

Ἀνωνύμου Ἑταιρείας καὶ ὁμοίας ἐργασίας, τελούσης ἐν ἀμέσῳ συναφείᾳ πρὸς τὴν παρ' αὐτῆς ἀσκουμένην ἐπιχείρησιν. Ἡ συνάφεια δέον νὰ ὑφίσταται ὡς πρὸς τὸ εἶδος τῆς παρεχομένης ἐργασίας, ἤτις δέον νὰ εἶναι ἀλληλένδετος καὶ νὰ συναρτᾶται φυσικῶς πρὸς τὴν παραγωγικὴν ἢ ἐμπορικὴν δραστηριότητα τῆς ὑπὸ τῆς Ἀνωνύμου Ἑταιρείας ἀσκουμένης ἐπιχειρήσεως, καὶ ὡς πρὸς τὸν χρόνον τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας, ἤτις δέον νὰ τελῇ ἐν ἀμέσῳ συνδέσμῳ πρὸς τὴν ὡς ἄνω δραστηριότητα τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ κατὰ συνέπειαν νὰ εὑρίσκεται καὶ εἰς χρονικὸν σύνδεσμον πρὸς τὴν διαδικασίαν ταύτην, ἀδιαφόρου οὔσης τῆς τοπικῆς ἀποστάσεως τοῦ χώρου, εἰς ὃν εἶναι ἐστεγασμένον τὸ Γραφεῖον, καὶ τοῦ χώρου, ἐν τῷ ὁποίῳ διεξάγεται ἡ πρὸς τὰς ἐργασίας ταύτου συναρτωμένη βιομηχανικὴ ἢ ἐμπορικὴ δραστηριότης τῆς Ἀνωνύμου Ἑταιρείας (*Κποδιάτριπας*, ἐν ΕΕΔ 26, σελ. 401 ἐπ.).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ ἐναγομένη Ἀνώνυμος Ἑταιρεία ἀσχολεῖται μὲ εὐρείας κλίμακος ἐμπορίαν φαρμάκων καὶ λοιπῶν φαρμακευτικῶν καὶ ἰατρικῶν εἰδῶν, τοῦθ' ὅπερ ἀποτελεῖ τὴν ἀποκλειστικὴν δραστηριότητά της, μὴ βεβαιωθέντος ὅτι ἐκ παραλλήλου ἀσκεῖ καὶ βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν καὶ εἰδικώτερον ὅτι αὐτὴ διὰ τῆς διαθέσεως σοβαρῶν κεφαλαίων καὶ ἐκτεταμένης χρησιμοποιήσεως μηχανημάτων ἢ χημικῶν μέσων καὶ εἰδικευμένου προσωπικοῦ παράγει, διὰ τῆς κατεργασίας τῆς πρώτης ὕλης, νέα φαρμακευτικὰ προϊόντα, ἢ ἐξευγενίζει τὰ ὑπάρχοντα, βελτιώνουσα τὴν ποιότητα αὐτῶν, ἢ δι' ἐπεξεργασίας προετοιμάζει ταῦτα πρὸς πώλησιν ἢ περαιτέρω ἐκβιομηχάνισιν (Α.Π. 670/1966, ΕΕΔ 26, 280). Τοιοῦτόν τι ἀλλωστε οὔτε ἡ ἰδία (ἐναγομένη) ἰσχυρίσθη, ἀποδέχεται δὲ ἑαυτὴν ὡς ἐμπορικὴν ἐπιχείρησιν διὰ τοῦ συνόλου τῶν ὑποβαλλομένων ἰσχυρισμῶν της. Ὡς καὶ ἀνωτέρω ἐλέχθη, ἡ ἐνάγουσα ἀπησχολεῖτο εἰς τὸ λογιστήριον τῆς ἐναγομένης καθ' ὅλην τὴν κρίσιμον περίοδον τῆς παρ' αὐτῇ ὑπηρεσίας της, ἐξαιρέσει δὲ τοῦ ἀπὸ 1.9.1967 ἕως 31.1.1968 χρόνου, αὐτὴ εἰργαζετο καθημερινῶς ἐπὶ 8ωρον. Τοῦτο προκύπτει σαφῶς ἐκ τῶν ἄνω ἀποδείξεων, δὲν ἀμφισβητεῖται ἄλλωστε καὶ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης, ἤτις ἁπλῶς ὑποστηρίζει, ὅτι τοῦτο εἶναι πράγματι τὸ νόμιμον ὡράριον ἐργασίας τοῦ ὑπαλλήλικοῦ προσωπικοῦ της. Λαμβανομένου ὅμως ὑπ' ὄψιν, ὅτι τὸ ἐν λόγῳ λογιστήριον, παρεκτὸς τῆς ὑφισταμένης τοπικῆς ἀποστάσεως, δὲν ἐτέλει, ὡς ἐβεβαιώθη, ἐν ἀμέσῳ συνδέσμῳ καὶ λειτουργικῇ συναφείᾳ πρὸς τὴν ἐν μόνῃ τῇ ἐκμεταλλεύσει τοῦ ὡς ἄνω φαρμακείου ἐκδηλουμένην ἐμπορικὴν δραστηριότητα τῆς ἐναγομένης, οὐδὲ καὶ εὑρίσκετο ἐν διαρκεῖ χρονικῷ συνδέσμῳ πρὸς τὴν ἐν αὐτῷ συναλλακτικὴν διαδικασίαν, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ἦτο δυνατὴ ἡ ἀκώλυτος λειτουργία τοῦτου καὶ ἄνευ τῆς ταυτοχρόνου (καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῶν ἐν τῷ φαρμακείῳ ἐνεργουμένων ἀγοραπωλησιῶν) ἐργασίας τοῦ λογιστηρίου, δὲν δύναται νὰ τύχῃ ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογῆς ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ Β.Δ. 398/4.7.1963 «περὶ κανονισμοῦ τῶν χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας ἐν τοῖς φαρμακείοις», καθ' ἣν αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ εἰς ταύτην ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ καθορίζονται κατ' ἀνώτατον ὅριον εἰς 8 ἡμερησίως καὶ εἰς 48 ἑβδομαδιαίως. Συνεπῶς τὸ νόμιμον ὡράριον ἐργασίας τῆς ἐναγούσης, ἐν ὄψει τῶν προεκτεθέντων, ἦτο 7ωρον, καὶ οὐχὶ 8ωρον, ὡς ἀβασίμως ἰσχυρίζεται ἡ ἐναγομένη. Κατ' ἀκολουθίαν, ἡ ἐνάγουσα καθ' ἑκάστην ἐργάσιμον ἡμέραν τῆς ὡς ἄνω περιόδου (1.8.1961 ἕως 31.8.1967) ἐπραγματοποίει μιᾶς ὥρας ὑπερεργασίαν καὶ ταύτην ἄνευ τῆς κατὰ νόμον ἀδείας τῆς Ἀρχῆς. Κατὰ τὴν περιοδον ἀπὸ 1.9.1967 καὶ ἐφεξῆς ἡ καθ' ἡμέραν ἐργασία τῆς ἐναγούσης, λόγῳ τῆς προσθέτου, συνεπείᾳ τοῦ τοκετοῦ, ἐν τῷ οἴκῳ ἀπασχολήσεώς της, δὲν ὑπερέβαινε τὸ ἄνω νόμιμον ὡράριον. Ἐκ τῆς παροχῆς τῆς ἐν λόγῳ παρανόμου ἐργασίας, ἡ περὶ τῆς ὁποίας συμφωνία τῶν μερῶν ἦτο ἄκυρος (ἄρθρα 174, 180 Α.Κ.), ἡ ἐναγομένη κατέστη ἀδικαιολογήτως πλουσιωτέρα εἰς βάρος τῆς ἐν-

δευτικόν ίδρυμα όφείλεται άκριβῶς εἰς τὸ γεγονός, ὅτι ἦτο ἀδύνατος ἡ ἀντικατάστασις αὐτοῦ δι' ἄλλου καθηγητοῦ τῆς εἰδικότητός του εἰς τὸ μέσον τῆς σχολικῆς περιόδου καὶ εἰς τὴν ἐθνικὴν ἀνάγκην, τὴν ὁποίαν ἐξυπηρετεῖ ἡ μουσικὴ ἐκπαίδευσις τῶν σπουδαστῶν τῶν Παιδαγωγικῶν Ἀκαδημιῶν, ὅπερ καὶ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου δὲν ἀμφισβητεῖται. Συνεπῶς τὸ συνομολογούμενον ὑπὸ τοῦ ἰδίου μισθωτοῦ περιστατικόν, ὅτι κατὰ τὸν κρίσιμον χρόνον τῆς παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν του ἐλάμβανε σύνταξιν ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, δὲν ἀποκλείει τὴν ἀξίωσίν του ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ κατὰ τοῦ ἐναγομένου διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἀποδοχῶν του, ἐφ' ὅσον τοῦτο ἠδύνατο ἐγκύρως νὰ προσλάβῃ ἕτερον συνταξιοῦχον καθηγητὴν τῆς αὐτῆς εἰδικότητος, εἰς τὸν ὁποῖον θὰ κατέβαλλε τὴν προβλεπομένην ὑπὸ τῶν κατωτέρω ἀναφερομένων διατάξεων νόμιμον ἀμοιβήν, συντρεχόντων τῶν ἀνωτέρω ὅρων. Ὀρθῶς ὡθεν ὁ δικάσας Ἐργατοδίκης ἔκρινε, καίτοι ὑπὸ διάφορον αἰτιολογίαν, ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν στερεῖται τοῦ δικαιώματος πρὸς ἀπόληψιν τῶν ἀποδοχῶν του κατὰ τὴν ἐπιβοηθητικὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, λόγῳ ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως, ἐλλείψει ἐγγράφου καταρτίσεως της, καὶ ὡς ἐκ τούτου εἶναι ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος τῆς ἐφέσεως. Ἐκ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἐβεβαιώθη περαιτέρω, ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ προαναφερομένου κρισίμου χρόνου οὗτος ἐπραγματοποίησε 378 ὥρας διδασκαλίας ἐν συνόλῳ, ὑπὸ σχέσιν ἐξηρτημένης ἐργασίας εἰς τὴν Παιδαγωγικὴν Ἀκαδημίαν Θεσσαλονίκης, δι' ἑκάστην τῶν ὁποίων ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ 30 δραχμάς, συμφώνως πρὸς τὰς ἐκδοθείσας εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ἄρθρου 14 § 5 ἀ.ν. 1502/1950 καὶ προσαγομένας ὑπ' ἀριθ. 248736/1955 καὶ 310920/1956 ἀποφάσεις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἤτοι 11.340 δραχμὰς ἐν συνόλῳ. Ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος, ὅστις ἐγένετο δεκτὸς ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ὅτι δι' ἑκάστην ὥραν διδασκαλίας ἐδικαιοῦτο ἀμοιβῆς ἐκ 40 δραχμῶν, δὲν εἶναι βάσιμος, διότι, ὡς σαφῶς προκύπτει ἐκ τῶν ἀνωτέρω ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, τὸ ποσὸν τοῦτο καταβάλλεται εἰς τοὺς ἰδιώτας τοὺς διδάσκοντας εἰς τὰς ἐν αὐταῖς καθοριζομένας Σχολάς, μεταξὺ τῶν ὁποίων συμπεριλαμβάνονται καὶ αἱ Παιδαγωγικαὶ Ἀκαδημίαι, μόνον ἐφ' ὅσον οὗτοι εἶναι κάτοχοι πτυχίου Ἀνωτάτης Σχολῆς, περιοριζόμενον εἰς 30 δραχμάς, ἐὰν στεροῦνται τοῦ ἐν λόγῳ πτυχίου. Ἐν προκειμένῳ δὲ ὁ ἐνάγων δὲν ἐκθέτει εἰς τὴν ἀγωγὴν ἢ εἰς τὰς προτάσεις του, ἐὰν εἶναι πτυχιοῦχος Ἀνωτάτης Σχολῆς, οὔτε ἐξάγεται τοιοῦτόν τι ἐκ τῶν προσαγομένων εἰς τὸν φάκελον τῆς δικογραφίας ἐγγράφων καὶ εἰδικώτερον ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2526/1964 πράξεως τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, διὰ τῆς ὁποίας καθωρίσθη τὸ ποσὸν τῆς καταβλητέας εἰς αὐτὸν συντάξεως, ἐν ὄψει τῆς ὑπηρεσίας καὶ τοῦ βαθμοῦ του ὡς καθηγητοῦ τῆς Ὠδικῆς, χωρὶς νὰ γίνεται μνεία περὶ τῶν τίτλων σπουδῶν του. Ἡ κρίσις αὕτη περὶ τοῦ ὅτι οὗτος ὑπήγετο εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἀμειβομένων δι' ἀποζημιώσεως 30 δραχμῶν δι' ἑκάστην ὥραν διδασκαλίας ἐνισχύεται ἀλλωστε καὶ ἐκ τοῦ προσαγομένου ὑπὸ τοῦ ἰδίου ὑπ' ἀριθ. 29756/16.3.1968 ἐγγράφου τῆς Διευθύνσεως Ἐκπαιδεύσεως Διδακτικοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας, ἀπευθυνομένης πρὸς τὸ Γραφεῖον τοῦ Νομικοῦ Συμβούλου τοῦ Ὑπουργείου, εἰς τὸν ὁποῖον ἐξιστορεῖται ἡ πορεία τῆς ὑπὸ κρίσιν ὑποθέσεως καὶ γίνεται ρητὴ μνεία, ὅτι τὸ νομιμον ὡρομίσθιόν του ἀνήρχετο εἰς 30 δραχμάς. Ἑπομένως ὁ Ἐργατοδίκης, δεχθεὶς ὅτι ὁ ἐνάγων ἐπραγματοποίησε 393 ὥρας διδασκαλίας, ἠκαιούμενος ἀμοιβῆς 40 δραχμῶν δι' ἑκάστην, καὶ ἐπιδικάσας τὸ αἰτηθὲν ποσὸν τῶν 15.720 δραχμῶν, ἐσφαλμένως ἐξετίμησε τὰ ἐκ τῆς διαδικασίας προκύψαντα πραγματικὰ περιστατικὰ καὶ ἐφήρμοσε τὰς παρατεθείσας διατάξεις καὶ δέον νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις κατὰ μερικὴν παραδοχὴν τοῦ δευτέρου λόγου ἐφέσεως, λεπτομερέστερον διὰ τῶν προτάσεων ἀναπτυσσομένου.

Δημοσίου καὶ παρέσχε τὰς ὑπηρεσίας του ὡς καθηγητὴς τοῦ ἀνωτέρω μαθήματος εἰς τὸ αὐτὸ ἐκπαιδευτικὸν ἵδρυμα ἀπὸ τῆς 8.1.1964 μέχρι τῆς λήξεως τοῦ σχολικοῦ ἔτους τὴν 6.7.1964, πραγματοποιήσας 393 ὥρας διδασκαλίας, ἐζήτησε τὴν ἐπιδίκασιν 15.720 δραχμῶν, βάσει τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως καὶ ἐπικουρικῶς τῆς τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀγωγῆς. Διὰ τῆς ἐπικαλουμένης ἀποφάσεως ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀγωγὴ κατὰ τὴν ἐπικουρικὴν βάσιν της, κατ' αὐτῆς δὲ παραπονεῖται τὸ ἐναγόμενον διὰ τῆς ἐφέσεώς του, προβάλλον ἐσφαλμένην ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου.

Ἐκ τῆς ἐν γένει διαδικασίας, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ἐβεβαιώθησαν τὰ ἀκόλουθα ἐπὶ τῆς προκειμένης διαφορᾶς : Ὁ ἐνάγων ὑπηρέτει ἀπὸ ἐτῶν ὡς καθηγητὴς τῆς μουσικῆς εἰς τὴν Παιδαγωγικὴν Ἀκαδημίαν Θεσσαλονίκης, κατέχων ὀργανικὴν θέσιν εἰς αὐτήν, μισθοδοτούμενος ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, μέχρι τῆς 31.12.1963, ὅτε ἀπεχώρησε τῆς ἐνεργοῦ ὑπηρεσίας, συνταξιοδοτηθείς. Κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀποχωρήσεώς του, ἥτις ἔλαβε χώραν εἰς τὸ μέσον περίπου τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1963 - 1964, καθίστατο ἀνέφικτος ἡ ἀντικατάστασις αὐτοῦ δι' ἄλλου καθηγητοῦ τῆς εἰδικότητός του, διότι ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ ἀνωτέρω Παιδαγωγικὴ Ἀκαδημία ἐστερεῖτο ἑτέρου καθηγητοῦ τῆς μουσικῆς, ἀφ' ἑτέρου δὲ οἱ καθηγηταὶ Γυμνασίων τῆς περιοχῆς Θεσσαλονίκης εἶχον ὑπερκαλύψει τὰς ὥρας διδασκαλίας των καὶ δὲν ἠδύναντο νὰ διαθέσουν χρόνον διὰ τὴν διδασκαλίαν τοῦ μαθήματος τούτου εἰς τὰ λειτουργοῦντα ἓξ τμήματα σπουδαστῶν τῆς Ἀκαδημίας. Πρὸς ἀποτροπὴν τῆς ἀπειλουμένης διακοπῆς τοῦ ὑποχρεωτικοῦ τούτου, κατὰ τὸ σχετικὸν ἀναλυτικὸν πρόγραμμα, μαθήματος εἰς τὸ μέσον τῆς σχολικῆς περιόδου καὶ τῆς στερήσεως σημαντικοῦ ἀριθμοῦ σπουδαστῶν ἀπὸ τῆς ἀναγκαίας διὰ τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος των μουσικῆς ἐκπαιδεύσεως ὁ ἐνάγων ἐξηκολούθησε τὴν διδασκαλίαν τῆς θεωρητικῆς, ἐνοργάνου καὶ ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς εἰς ὅλα τὰ τμήματα τῆς Ἀκαδημίας καὶ εἰδικώτερον εἰς τὰ τρία τμήματα τῶν πρωτοετῶν καὶ εἰς ἰσάριθμα τμήματα τῶν δευτεροετῶν σπουδαστῶν της μέχρι πέρατος τοῦ σχολικοῦ ἔτους, ἀνατεθείσης εἰς αὐτὸν τῆς διδασκαλίας ταύτης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 101478/1964 πράξεως τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας, ἐπὶ καταβολῇ τοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τῶν οἰκείων διατάξεων ὡρομισθίου, κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 97/1964 συμφώνου γνωμοδοτήσεως τοῦ Α.Σ.Δ.Ε.Π., προκληθείσης συνεπείᾳ τῆς ὑπ' ἀριθ. 93/1964 ἀναφορᾶς τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ τῆς Ἀκαδημίας, εἰς τὴν ὁποίαν οὗτος ἐξέθετε λεπτομερῶς τοὺς ἀνωτέρω λόγους, οἵτινες ἐπέβαλον τὴν συνέχισιν τῆς παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος. Ὑπὸ τοὺς ὅρους τούτους ὁ τελευταῖος εἰργάσθη ἀπὸ τῆς 8.1.1964 μέχρι τῆς 29.6.1964, ὅτε ἔληξεν ἡ διδασκαλία τῶν μουσικῶν μαθημάτων, καὶ ἐπὶ 18 ὥρας καθ' ἑβδομάδα, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς προσαγομένης ὑπ' ἀριθ. 1271/1967 βεβαιώσεως τῆς ὡς ἄνω Ἀκαδημίας, χωρὶς νὰ λάβῃ μέχρι τοῦδε τὴν δικαιουμένην ἀμοιβήν.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 58 § 1 ἀ.ν. 1854/1951 ἀποκλείεται ἡ καταβολὴ ὑπὸ τοῦ Δημοσίου Ταμείου διπλῆς συντάξεως ἢ συντάξεως καὶ ἀποδοχῶν συγχρόνως, ὡς ἀποδοχῶν νοουμένων παντὸς ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου καταβαλλομένου χρηματικοῦ ποσοῦ ὡς ἀνταλλάγματος προσφερομένης ὑπηρεσίας ὑπὸ μορφὴν ἀποδοχῶν ἢ μηνιαίας ἢ ἡμερησίας ἀποζημιώσεως ἢ ἀντιμισθίας καὶ ἂν ἔτι ἡ πρὸς τὸ Δημόσιον σχέσις ρυθμίζεται ὑπὸ τῶν κανόνων τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἢ ἡ καταβολὴ τῶν ἀποδοχῶν ἐνεργῆται ἐξ ἰδίων κονδυλίων τοῦ προϋπολογισμοῦ ἢ ἔτι δαπάνης ἀνασυγκροτήσεως ἢ οἱουδήποτε λογαριασμοῦ τοῦ Δημοσίου. Ἀπὸ τῆς εὐρείας ταύτης ἀπαγορευτικῆς ἀρχῆς εἰσάγει ἀπόκλισιν ἡ διάταξις τῆς ἑπομένης παραγράφου 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 58, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐξαιρετικῶς ἐπιτρέπεται κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἡ καταβολὴ ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου συντάξεως καὶ ἀποδοχῶν εἰς συνταξιούχους ἐν γένει ὑπηρετοῦντας ἢ προσλαμβανομένους ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ἐκτάκτων ὑπαλλήλων ἢ ὑπηρετῶν ἢ ἡμερομισθίων ἢ ἐπὶ συμβάσει, ἐφ' ὅσον ἡ διατήρησις αὐτῶν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἢ ἡ πρόσληψίς των κρίνεται προφανῶς συμφέρουσα εἰς τὸ Δημόσιον λόγῳ σπανίας εἰδικότητος αὐτῶν ἢ λόγῳ ἐθνικῶν ἀνάγκων, μὴ λογιζομένης μόνον ὡς συνταξίμου τῆς ὑπηρεσίας των εἰς τὴν θέσιν ταύτην. Ἐν προκειμένῳ, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα εἰς τὴν προηγουμένην αἰτιολογίαν, ἡ ἀνάθεσις εἰς τὸν ἐνάγοντα τῆς διδασκαλίας τῶν μουσικῶν μαθημάτων μετὰ τὴν ἀποχώρησίν του ἐκ τῆς ἐνεργοῦ ὑπηρεσίας εἰς τὸ αὐτὸ ἐκπαι-

εἰδικότητος τοῦ παιδιάτρου καὶ τοῦ μαιευτῆρος, ἣν ἐγκατέλειψεν. Συνεπῶς κατὰ τὸν ρηθέντα χρόνον ὁ ἐνάγων ἐδικαιοῦτο λαμβάνειν διὰ μισθὸν 20 μηνῶν καὶ 15 ἡμερῶν καὶ δῶρα ἑορτῶν Πάσχα καὶ Χριστουγέννων δραχμὰς 19.803 ἐν συνόλῳ. Κατ' ὀρθὴν ἄρα ἐκτίμησιν τῶν ὡς ἄνω ἀποδεικτικῶν στοιχείων ὁ πρωτόδικος δικαστὴς ἔκρινεν ὡς ἀνωτέρω καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου λόγος ἐφέσεως.

Διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 3623/1956, ὡς ἐτροποποιήθη, διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4111/1960, ὡς ἐκ τοῦ συνόλου τούτων προκύπτει καὶ τοῦ σκοποῦ, εἰς ὃν δι' αὐτῶν ἀπέβλεψεν ὁ νομοθέτης, ἐπεδιώχθη ἡ ἀπὸ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ (16 Νοεμβρίου 1956) κατὰ τρόπον ὁμοιόμορφον ρύθμισις τοῦ ὕψους τῆς μισθοδοσίας καὶ ὁμοιότης τῶν ἰατρῶν ἐν γένει κατ' ἐλάχιστον ὅριον τῶν ἀπασχολουμένων εἰς πάντα τὰ ἐν ἄρθρῳ 1 ἀναφερόμενα πρόσωπα, ἐν οἷς περιλαμβάνονται καὶ αἱ ἰδιωτικαὶ χειρουργικαὶ κλινικαί, καταργηθείσης πάσης ἀντιθέτου διατάξεως εἰδικοῦ ἢ γενικοῦ νόμου ὡς πρὸς τὸν τρόπον καὶ ποσὸν τῆς ἀμοιβῆς τῶν ἰατρῶν (ἄρθρον 13 τοῦ νομοθετικοῦ διατάγματος). Συνεπῶς ἀπὸ τῆς ἐναρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ἐν λόγῳ νομοθετικοῦ διατάγματος διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐνάγοντος ἐφαρμογὴν ἔχουσιν αἱ σχετικαὶ διατάξεις τούτου. Καὶ ναὶ μὲν ἐν αὐτῷ ὁρίζεται ρητῶς τὸ κατώτερον ὅριον ἀποδοχῶν τῶν ἄνευ εἰδικότητος ἰατρῶν, οἵτινες ὑπηρετοῦσιν ὡς ἐσωτερικοὶ ὑγιεῖς εἰς ἰδιωτικὰς κλινικάς, ὡς εἶναι καὶ ὁ ἐνάγων, πλὴν ἡμῖν ὡς πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τῶν ἰατρῶν τούτων δέον ὅπως ἐφαρμοσθῶσι κατ' ἀναλογίαν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νομοθετικοῦ διατάγματος, αἱ ἰσχύουσαι διὰ τοὺς τακτικοὺς ἀνειδικεύτους ὑγιεῖς, τοὺς ὑπηρετήσαντας εἰς νοσηλευτικὰ ἱδρύματα πάσης κατηγορίας, καὶ αἵτινες ὁρίζουσιν, ὅτι αἱ ἀποδοχαὶ τούτων εἶναι ἴσαι πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τῶν πολιτικῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ὀγδόου βαθμοῦ, λαμβανομένου δὲ ὑπ' ὄψιν, ὅτι αἱ ἀποδοχαὶ τῶν δημοσίων τούτων ὑπαλλήλων ἀπὸ μὲν τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου 1954 μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου 1958 ἀνήρχοντο εἰς 1.200 δραχμὰς μηνιαίως, συμφώνως πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 131 τῆς 16/18 Φεβρουαρίου 1954 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπὸ δὲ τῆς 1 Ὀκτωβρίου 1958 μέχρι τέλους Φεβρουαρίου 1961 ἀνήρχοντο εἰς δραχμὰς 1.400 μηνιαίως καὶ εἰς δραχμὰς 119 δι' ἑπίδομα ἀκριβείας, συμφώνως πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 1020 τῆς 25.11.1958 Πράξιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἔπεται, ὅτι ὁ ἐνάγων κατὰ τὸ ἀπὸ 16.11.1956 μέχρι τῆς ἀποχωρήσεώς του (28 Φεβρουαρίου 1961) χρονικὸν διάστημα δικαιοῦται λαμβάνειν μετὰ τῶν δώρων τοῦ Πάσχα καὶ Χριστουγέννων ποσὸν ἐν συνόλῳ δραχμῶν 80.251. Ὀρθῶς νομίμως ἄρα ὁ δικάσας Πρωτοδίκης ἔκρινεν, ὅτι ὁ ἐνάγων ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ δι' εἰθισμένων μισθῶν ἀπὸ μὲν τῆς 16.11.1956 - 31.12.1958 ποσὸν δραχμῶν 1.200 μηνιαίως, ἔκτοτε δὲ καὶ μέχρι τῆς ἀποχωρήσεώς του δραχμὰς 1.500 μηνιαίως, καὶ δέον ὅπως γίνῃ δεκτὸς ἐν μέρει ὁ σχετικὸς λόγος ἐφέσεως καὶ μεταρρυθμισθῇ ὡς πρὸς τοῦτο ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις.

II. Ἐπὶ τῆς ἐφέσεως τοῦ ἐναγομένου.

Ἐκ τοῦ ἄρθρου 260 Α.Κ., ὁρίζοντος ὅτι ἡ παραγραφὴ διακόπτεται διὰ τῆς καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἀναγνωρίσεως τῆς ἀξιώσεως τοῦ ὑποχρέου, συνάγεται, ὅτι ἀρκεῖ διὰ τὴν διακοπὴν τῆς παραγραφῆς πᾶσα ἐνέργεια τοῦ ὀφειλέτου ἔναντι τοῦ δανειστοῦ, μαρτυροῦσα, ὅτι ὁ ὀφειλέτης, τελῶν ἐν πλήρει ἐπιγνώσει τῆς ἀξιώσεως τοῦ δανειστοῦ, θεωρεῖ ταύτην ὑφισταμένην, εἰς τρόπον, ὥστε νὰ μὴ παρίσταται ἀναγκαία ἡ ἔγερσις τῆς οἰκείας ἀγωγῆς.

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῶν ὡς ἄνω ἀποδεικτικῶν στοιχείων προέκυψεν, ὅτι ὁ ἐναγόμενος καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως καὶ μετὰ τὴν λύσιν ταύτης κατέβαλε κατὰ διάφορα χρονικὰ διαστήματα πρὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀγωγῆς διάφορα ποσά, ἀνερχόμενα ἐν συνόλῳ εἰς δραχμὰς 61.000, μετὰ δὲ τὴν κοινοποίησιν τῆς ἀγωγῆς καὶ ποσὸν 10.000 δραχμῶν ἔναντι τῆς ἐπιδίκου ἀξιώσεως, κατὰ τὴν κρίσιν δὲ τοῦ δικαστηρίου, συγκριτισθείσαν ἐκ τῶν ἐν λόγῳ στοιχείων, αἱ μερικαὶ αὗται καταβολαὶ μαρτυροῦσιν, ὅτι ὁ ἐναγόμενος ἐτέλει ἐν γνώσει τῶν ὡς ἄνω ἀξιώσεων τοῦ ἐνάγοντος καὶ ἐθεώρει ταύτας ὑφισταμένας καὶ συνεπῶς διὰ τούτων διεκόπη ἡ παραγραφὴ δι' ἀναγνωρίσεως, ὡς ὀρθῶς ἔκρινε καὶ ὁ πρωτόδικος δικαστής, καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου λόγος ἐφέσεως.

Διὰ τῆς ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 56/1969 ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας ἐκρίθη, ὅτι κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 5 § 1 τοῦ νόμου 1843/1951 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τοῦ ἀ.ν. 1565/1939 περὶ Κώδικος ἀσκήσεως τοῦ ἰατρικοῦ ἐπαγ-

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΙΑΤΡΟΙ

Μισθοδοσία ιατρών

Ρύθμισις διά τοῦ Ν.Δ. 3623/1956, ὡς ἐτροποποιήθη διά τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Ν.Δ. 4111/1960, κατά τρόπον ὁμοιόμορφον τοῦ ὕψους τῆς μισθοδοσίας καὶ ἀμοιβῆς τῶν ἰατρῶν ἐν γένει κατ' ἐλάχιστον ὅριον, τῶν ἀπασχολουμένων εἰς πάντα τὰ ἐν ἄρθρῳ 1 πρόσωπα, μεταξὺ τῶν ὁποίων περιλαμβάνονται καὶ αἱ ἰδιωτικαὶ χειρουργικαὶ κλινικαί, καταργηθείσης πάσης ἀντιθέτου διατάξεως.—Ἀποδοχαὶ τῶν ἀνευ εἰδικότητος ἰατρῶν, τῶν ὑπηρετούντων ὡς ἐσωτερικοὶ βοηθοὶ εἰς ἰδιωτικὰς κλινικάς.—Διακοπὴ παραγραφῆς κατ' ἄρθρον 260 Ἀστικοῦ Κώδικος δι' ἀναγνωρίσεως τῆς ἀξιώσεως.—Ἀπαγόρευσις καταλήψεως πλειόνων τῆς μιᾶς θέσεων.—Ἰσχυρισμὸς περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος ἰατροῦ.

Ἀρείου Πάγου 467/1969, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δημ. Σίδερης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Δασόπης, Γ. Θεοτοκάτος

(*) Διὰ τῆς ἀπὸ 25 Μαΐου 1964 ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ὁ ἐνάγων ἰσχυρίσθη, ὅτι ἀπὸ τοῦ Μαρτίου 1956 προσελήφθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ὡς ἐσωτερικὸς βοηθὸς ἰατρὸς εἰς τὴν χειρουργικήν κλινικήν του, δυνάμει συμβάσεως ἀορίστου χρόνου, ἀντὶ τοῦ νομίμου μισθοῦ, καὶ παρέσχε τὰς ὑπηρεσίας του μέχρι τῆς 28 Φεβρουαρίου 1961, ὁπότε καὶ ἀπεχώρησεν, ὅτι οὗτος δικαιοῦται νὰ λάβῃ 1) ποσὸν δραχμῶν 20.680 διὰ μισθούς του καὶ δῶρα ἑορτῶν διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1 Μαρτίου 1955 μέχρι 15 Νοεμβρίου 1956 ἐκ δραχμῶν 940 μηνιαίως καὶ 2) ποσὸν δραχμῶν 185.200 διὰ μισθούς καὶ δῶρα διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 16 Νοεμβρίου 1956 μέχρι τῆς ἀποχωρήσεώς του (28 Φεβρουαρίου 1961) πρὸς δραχμὰς 3.200 μηνιαίως, δυνάμει τοῦ νόμου 3623/1956, ὅτι ἐναντι τούτων ὁ ἐναγόμενος κατέβαλεν αὐτῷ ποσὸν δραχμῶν 6.100 καὶ ἐξαιτεῖται τὸ ὑπόλοιπον ἐκ δραχμῶν 184.803. Ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς ταύτης ἐξεδόθη ἡ ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 7642/1964 ἀπόφασις τοῦ Ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου, δι' ἧς ἀπερρίφθησαν αἱ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου προβληθεῖσαι ἐνστάσεις περὶ παραγραφῆς τῆς ἐπιδίκου ἀξιώσεως καὶ ἀκυρότητος τῆς ὡς ἄνω συμβάσεως προσλήψεως τοῦ ἐνάγοντος καὶ ἐγένετο δεκτὴ ἐν μέρει ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ διὰ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 25.433 καὶ καθ' ἧς ἀποφάσεως ἠσκήθησαν αἱ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσεις.

Ι. Ἐπὶ τῆς ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος.

Ἐκ τῶν ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἀποδεικτικῶν στοιχείων, ἤτοι ἐνόρκων καταθέσεων καὶ ἐγγράφων, καὶ ἰδίᾳ 1) ἐκ τῆς ἐνόρκου καταθέσεως τοῦ ἐνώπιον τοῦ ὡς ἄνω Πρωτοδίκου ἐξετασθέντος μάρτυρος Ν.Κ., 2) ἐκ τῆς ἐνόρκου βεβαιώσεως τῆς μάρτυρος Μ.Τ., 3) ἐκ τῶν ἐνόρκων βεβαιώσεων τῶν μαρτύρων Γ.Π. ἰατροῦ, καὶ Ν.Ν. ἰατροῦ, 4) ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. ΕΓ 602/1954 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ 5) ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 71889/9649/1964 πιστοποιητικοῦ τοῦ Τ.Σ.Α. προέκυψαν τὰ ἀκόλουθα: Ὁ ἐνάγων, κάτοχος ὢν ἀδείας ἀσκήσεως τοῦ ἰατρικοῦ ἐπαγγέλματος, ἄνευ ὅτου εἰδικότητός τινος, προσελήφθη καὶ εἰργάσθη ὡς ἐσωτερικὸς βοηθὸς εἰς τὴν Ἀθήναις ἰδιωτικὴν χειρουργικὴν κλινικὴν τοῦ ἐναγομένου, δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀπὸ τοῦ μηνὸς Μαρτίου 1955 μέχρι τέλους Φεβρουαρίου 1961, ὅτε καὶ ἀπεχώρησεν. Ἡ μὴ συμφωνία περὶ πληρωμῆς ὡρισμένου μισθοῦ δὲν ἐγένετο, πλήν, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἡ ὡς ἄνω ἐργασία ἐν ταῖς κλινικαῖς παρείχετο κατὰ τὰς συνήθεις περιστάσεις μόνον ἐπὶ μισθῷ, δέον ὅπως λογισθῇ ὡς μισθὸς σιωπηρῶς συμφωνηθεὶς καὶ ὃν δικαιοῦται νὰ λάβῃ ὁ ἐνάγων κατὰ τὸ ἀπὸ 1 Μαρτίου 1955 μέχρι 15 Νοεμβρίου 1956 χρονικὸν διάστημα ὁ εἰθισμένος τοιοῦτος καὶ ὅστις ἀνέρχεται εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 960 μηνιαίως, δοθέντος, ὅτι εἰς τὸν ἐνάγοντα κατόπιν συμφωνίας παρείχετο τροφὴ καὶ κατοικία ἐν τῇ κλινικῇ καὶ, ὅτι οὗτος εἶχε καὶ ἐλευθέρας ὥρας, καθ' ἃς ἠσκεῖτο καὶ εἰς ἄλλας κλινικὰς διὰ τὴν ἀπόκτησιν

(*) Μετὰ τὰς Α.Π. 258/1966, Β' Τμήματος, ΕΕΔ 25, 803, 145/1968, Γ' Τμήματος, ΕΕΔ 27, 631, 56/1969, Ὁλομελείας Α.Π. ΕΕΔ 28, 451.

βάσεως τοῦ ἔτους 1924 καὶ μέχρι τῆς κατὰ τὰ ἄνω ἐπελθούσης λύσεως τῆς συμβατικῆς σχέσεως κατὰ τὴν 20.12.1967 καὶ μὲ βάσιν τὰς τοῦ τελευταίου μηνὸς ἀποδοχάς του ἐξ ἀμφοτέρων τῶν συμβάσεων. Οὕτω ὅμως κρίναν τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐπεστήριξε τὴν ἀπόφασίν του ἐπὶ ἀνεπαρκῶν αἰτιολογιῶν καὶ ἀντιφατικῶν σκέψεων καὶ κατέστησε ταύτην ἐλλείφει νομίμου βάσεως ἀναιρετέαν κατ' ἄρθρον 577 § 1θ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας. Δέον ὅθεν νὰ γίνῃ ἐν μέρει δεκτὸς ὁ πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως (*).

III. ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Ἀποζημιώσεις ὑπαλλήλων κατὰ τὸ Ν.Δ. 173/1967

Ἀνεπίτρεπτος κατ' ἄρθρον 4 § 1 Α.Ν. 173/1967 ὑπέρβασις τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 300.000 τῆς ὑπὸ τῶν Ταμείων Προνοίας ἢ Κλάδων Προνοίας χορηγουμένης ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως, ὅπως τῇ ἐξόδῳ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, εἰς τοὺς ὑπαλλήλους Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Τραπεζῶν, Ἐπιχειρήσεων καὶ Ὀργανισμῶν κοινῆς ὠφελείας ἢ ἐπιχορηγουμένων ὑπὸ τοῦ Κράτους, ἐφ' ὅσον ἡ εἰς τὸ Ταμεῖον ἢ τὸν Κλάδον εἰσφορὰ τοῦ ἐργοδότου ὑπερβαίνει κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐξόδου τὸ διπλάσιον τῆς εἰσφορᾶς τοῦ ὑπαλλήλου ἢ ὑφίσταται ὑπὲρ τοῦ Ταμείου ἢ τοῦ Κλάδου κοινωνικὸς πόρος ἢ ἐν γένει ἐπιβάρυνσις τρίτων.—Ἔννοια τῆς διατάξεως.—Ὑπάλληλοι τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Στρατοῦ.

Ἀρείου Πάγου 470/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Λ. Κανελλάκος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Ἀρτινός, Σ. Ἀλεξίου

Κατὰ τὸ ἄρθρον 4 § 1 τοῦ ἀ.ν. 173/1967 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀ.ν. 99/1967 περὶ ἐλέγχου ὑμαδικῶν ἀπολύσεων κλπ.» ἡ ὑπὸ τῶν Ταμείων Προνοίας ἢ Κλάδων Προνοίας χορηγουμένη ἐφ' ἅπαξ ἀποζημίωσις, ὅπως τῇ ἐξόδῳ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, εἰς ὑπαλλήλους Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Τραπεζῶν, Ἐπιχειρήσεων καὶ Ὀργανισμῶν κοινῆς ὠφελείας ἢ ἐπιχορηγουμένων ὑπὸ τοῦ Κράτους, δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ ποσὸν τῶν 300.000 δραχμῶν, ἐφ' ὅσον ἡ εἰς τὸ Ταμεῖον ἢ τὸν Κλάδον εἰσφορὰ τοῦ ἐργοδότου ὑπερβαίνῃ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐξόδου τὸ διπλάσιον τῆς εἰσφορᾶς τοῦ ὑπαλλήλου ἢ ὑφίσταται ὑπὲρ τοῦ Ταμείου ἢ τοῦ Κλάδου κοινωνικὸς πόρος ἢ ἐν γένει ἐπιβάρυνσις τρίτου.

Κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης ὁ δι' αὐτῆς θεσπιζόμενος περιορισμὸς ἰσχύει ἐν συνδρομῇ τῆς ἑτέρας τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων προϋποθέσεων, ἤτοι πρὸς ἐφαρμογὴν αὐτοῦ ἀρκεῖ ἢ ἡ εἰσφορὰ τοῦ ἐργοδότου, οἷος νοεῖται ὁ δεχόμενος τὰς ὑπηρεσίας τῶν μετόχων τοῦ Ταμείου ἀντὶ μισθοῦ, νὰ ὑπερβαίνῃ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐξόδου τοῦ ὑπαλλήλου τὸ διπλάσιον τῆς εἰσφορᾶς τούτου ἢ νὰ ὑφίσταται ὑπὲρ τοῦ Ταμείου κοινωνικὸς πόρος ἢ ἐν γένει ἐπιβάρυνσις τρίτου, οἷος συγχάνει πᾶν φυσικὸν ἢ νομικὸν πρόσωπον πλὴν τοῦ ἐργοδότου, ἀδιαφόρου ὄντος τοῦ μεγέθους τοῦ πόρου ἢ τῆς ἐπιβαρύνσεως εἰς τὴν δευτέραν ταύτην περίπτωσιν.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 30 § 5 τοῦ κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀ.ν. 6/1937 ἐκδοθέντος ὁ.δ. τῆς 3/8.2.1937 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν ἀφορώντων τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Στρατοῦ διατάξεων, προστεθείσαν δι' ἄρθρου 9 § 10 τοῦ εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 995/1944 ἐκδοθέντος καὶ δι' ἄρθρου 6 τοῦ ἀν. νόμου 1678/1944 κυρωθέντος κ.ὁ. τῆς 29.2/25.3.1944 «περὶ τροποποιήσεως, συμπληρώσεως καὶ ἀντικαταστάσεως διατάξεων ἀφορωσῶν τὴν ὀργανικὴν σύστασιν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Στρατοῦ καὶ τῶν σχετιζομένων πρὸς τοῦτο ὑπηρεσιῶν», ἅπαντες οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Στρατοῦ, ὄντος Ν.Π.Δ.Δ. κατ' ἄρθρον 1 τοῦ ἀ.ν. 550/1937 καὶ ἐπέχοντος θέσιν ἐργοδότου ὡς πρὸς αὐτούς, καθίστανται μέτοχοι τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου, ἔχοντος τὸν χαρακτῆρα Ταμείου Προνοίας, ὑφίσταται εἰσφορὰ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Στρατοῦ, ἥτις, κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 30 § 3 τοῦ πρώτου τῶν ὡς ἄνω διαταγμάτων, ἠδύνατο νὰ φθάσῃ τὸ ποσὸν τῶν 100.000 δραχμῶν, κατὰ δὲ τὸ ἀντικατασταθὲν τὴν διάταξιν ταύτην ἐδάφιον θ τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ δευτέρου τῶν ἀνωτέρω διαταγμάτων καθορίζεται ἑκάστοτε δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ εἰσαγομένου, ἐγκριθείσης δι' ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐθνικῆς Ἀμύνης καὶ Οἰκονομικῶν. Ἡ εἰσφορὰ

(*) Ἀνεβλήθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 25015/1968 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

γέλματος, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ν. 3319/1955, ἡ ὑπὸ τῆς διατάξεως ταύτης θεσπιζομένη ἀπαγόρευσις καταλήψεως πλειόνων θέσεων παρ' ἰατρῶν ἀφορᾷ τὰς πέραν τῆς πρώτης τοιαύτας καὶ συνεπῶς δὲν θίγεται ἐξ αὐτῆς τὸ κῦρος τῆς ἀφορώσης τὴν πρώτην θέσιν συμβάσεως. Ἐφ' ὅσον δὲ ἡ ἀπόφασις αὕτη τῆς Ὁλομελείας εἶναι δεσμευτικὴ διὰ τὸ Τμῆμα τοῦτο, ὡς πρὸς τὴν ἑρμηνείαν τῶν ὡς ἄνω διατάξεων, οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμοὶ τοῦ ἐναγομένου εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀπαράδεκτοι.

Ὁ ἰσχυρισμὸς περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος τῆς περὶ πληρωμῆς τῶν μισθῶν του ἀξιώσεως, ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι οὗτος διετήρει καὶ ἑτέραν θέσιν, ὅτι ἐξεπαιδεύετο καὶ εἰς ἄλλα ἰδρύματα πρὸς ἀπόκτησιν εἰδικότητος καὶ ταυτοχρόνως ἐμισθοδοτεῖτο καὶ παρὰ τοῦ ἐναγομένου διὰ χρημάτων καὶ παροχῆς τροφῆς καὶ κατοικίας καὶ ὅτι μετὰ τρία καὶ ἥμισυ ἔτη, προέβαλε συμπληρωματικὰς ἀπαιτήσεις εἶναι ἀπορριπτέος, διότι καὶ ἀληθῆ ἂν εἶναι τὰ ὡς ἄνω περιστατικὰ ἡ ἄσκησις ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος τοῦ ἐν λόγῳ δικαιώματος διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν μισθῶν του δι' ὑπηρεσίας, ἃς πράγματι προσέφερεν εἰς τὸν ἐναγόμενον, δὲν εἶναι καταχρηστικὴ καὶ δὲν ὑπερβαίνει τὰ ὅρια τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν χρηστῶν ἠθῶν.

II. ΕΡΓΑΣΙΑΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Αὐτοτελεῖς συμβάσεις ἐξηρτημένης ἐργασίας

Κατάρτισις δύο αὐτοτελῶν συμβάσεων ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἑκάστης ἐξ αὐτῶν καταρτισθείσης εἰς διάφορον χρόνον διὰ διάφορον ἀντικείμενον, καὶ καθορισμὸς ἐν ἑκατέρᾳ τούτων διαφόρως τοῦ τρόπου ἀμοιβῆς τοῦ μισθωτοῦ.— Ἔλλειψις ἐπιπτώσεώς τινος ἐπὶ τῆς ἑτέρας τῆς ἀντισυμβατικῆς συμπεριφορᾶς τοῦ ἐργοδότου εἰς τὴν μίαν τῶν ἄνω συμβάσεων.—Ἀναίρεσις ἀποφάσεως δικαστηρίου ἐλλείψει νομίμου βάσεως.

Ἀρείου Πάγου 437/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Γ. Καραμάνος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Παγουλάτος, Π. Παπαδογιάννης

Τὸ δικάσαν κατ' ἔφεσιν Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ἐδέξατο, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, ζωγράφος τὸ ἐπάγγελμα, προσελήφθη ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, καταρτισθείσης τὸ ἔτος 1924, ἵνα κατασκευάζῃ μακέττας διαφημίσεως τῶν κινηματογραφικῶν ταινιῶν, αἵτινες προσελάλοντο εἰς τοὺς ἐνταῦθα ὑπὸ τὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς κινηματογράφου, ὑπὸ παγίαν μηνιαίαν ἀμοιβήν. Τὸ ἔτος 1964 δι' ἑτέρας συμβάσεως τῶν ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ἀνέλαβεν ὁ ἀναιρεσίβλητος νὰ κατασκευάζῃ εἰς τὴν ἀναιρεσείουσαν προσθέτως διαφημιστικὰς πινακίδας (πανὼ) καὶ διακοσμήσεις (ντεκόρ) ἀορίστου ἀριθμοῦ ὑπὸ συμφωνηθεῖσαν ἀμοιβὴν κατὰ μονάδα ἐργασίας, διεδέχθη δὲ εἰς τὴν νέαν τακτικὴν πρόσθετον ταύτην ἐργασίαν του ἕτερον, ἄχρι τότε τακτικῶς ἐργαζόμενον παρ' αὐτῇ ζωγράφον καὶ ἀποχωρήσαντα ἐκ τῆς ἐργασίας ταύτης, καὶ ἀπεκέρδαινε πλείονα τῆς πρώτης. Τὰς ὑπὸ ἀμφοτέρας τὰς ἄνω μορφὰς ἐργασίας του ἐξετέλει συνεχῶς ἀπὸ τοῦ ἄνω χρόνου μέχρι τῆς 20.12.1967, τελῶν ὑπὸ νομικὴν καὶ ἐπαγγελματικὴν ἐξάρτησιν, ὑποχρεούμενος νὰ τὰς διεκπεραιώνῃ ἐμπροθέσμως εἰς καθοριζομένον ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης ἴδιον χῶρον ὑπὸ τὰς ὑποδείξεις καὶ γενικῆς φύσεως ὁδηγίας της. Σαφὲς ἐκ τούτων καθίσταται, ὅτι τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέχθη, ὅτι κατηρτίσθησαν δύο αὐτοτελεῖς συμβάσεις ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἀφοῦ ἑκάστη ἐξ αὐτῶν φέρεται καταρτισθεῖσα εἰς διάφορον χρόνον, διὰ διάφορον ἀντικείμενον, καὶ ἐν ἑκατέρᾳ τούτων καθορίσθη διαφόρως ὁ τρόπος ἀμοιβῆς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου. Κατ' ἀκολουθίαν τούτου ἔδει νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι ἡ ἀντισυμβατικὴ συμπεριφορὰ τῆς ἀναιρεσειούσης εἰς μίαν τῶν ἄνω συμβάσεων δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ἐπίπτωσίν τινα ἐπὶ τῆς ἑτέρας. Παρὰ ταῦτα ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει ἐγένετο δεκτὸν ἀντιθέτως, ὅτι ἡ ἄρνησις τῆς ἀναιρεσειούσης κατὰ τὴν 21.12.1967 νὰ ἀποδεχθῇ τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, τὰς προσφερομένας ἐξάσει τῆς δευτέρας ἄνω συμβάσεως, ἐνείχε ὀλαπτικὴν δι' αὐτὸν μεταβολὴν καὶ τῶν ὅρων τῆς πρώτης, ἐκτιμωμένων ἀμφοτέρων τῶν συμβάσεων ὡς μέρη μιᾶς ἐνιαίας συμβάσεως ἄνευ αἰτιολογίας τινός, καίτοι αὕτη ἦτο ἀναγκαία μετὰ τὰ ἄνω γενόμενα δεκτά, ὑπὸ τοιαύτην δὲ ἐκτίμησιν ἐπεδικάσθη εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον ἡ τοῦ ν. 2112 ἀποζημίωσις μὲ ὑπολογισμὸν ὅλου τοῦ διελθόντος χρόνου ἀπὸ τῆς καταρτίσεως τῆς πρώτης συμ-

του, ἢ εἰς ἃς περιπτώσεις ἡ συνδρομὴ τῶν προϋποθέσεων πρὸς θεμελίωσιν τῆς ἰσοχρεώσεως τοῦ Ἱδρύματος πρὸς παροχὴν συντάξεως λόγῳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἐπῆλθε μεταγενεστέρως τοῦ θανάτου συμβάντος δι' ἐπιδεινώσεις τῆς ὑγείας του ἀσφαλισμένου, πλὴν εἰς τὰς τελευταίας ταύτας περιπτώσεις ὁ δικαιοῦμενος δέον νὰ προβάλῃ σαφῶς ἐνώπιον τῆς Διοικήσεως ταύτης τοὺς σχετικοὺς ἰσχυρισμούς του πρὸ τῆς συνδρομῆς τῶν ἐξαιρετικῶν ὅρων τοῦ νόμου ἢ τῆς ἐπαγομένης ἐπιδεινώσεως τῆς ὑγείας του, ἵνα οὗτος ἡ Διοίκησις, ἐν ὄψει τῶν προβληθέντων, προβῇ εἰς ἔλεγχον καὶ κρίσιν περὶ τούτων, ἀποκλειομένης τῆς προβολῆς τοῦ σχετικοῦ ἰσχυρισμοῦ τὸ πρῶτον κατὰ τὴν ἐπὶ ἀκυρώσει δίκην. Ἐφ' ὅσον, ἑπομένως, ὁ αἰτῶν ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, ὀφείλει ἐκ τῶν ἀνωτέρω λόγων τῶν συνχωρούντων τὸν κατὰ παρέκκλισιν τῶν κειμένων ὡς πρὸς τὴν προθεσμίαν δηλώσεως τοῦ ἀτυχήματος ἰσχυόντων προσβολὴν ἐνώπιον τῆς Διοικήσεως, ἀπευθύνων τὸν τὸ πρῶτον ἐνώπιον ταύτης ἰσχυρισμὸν περὶ ἐπιδεινώσεως τῆς ὑγείας του, αἰτιολογοῦσαν τὸ ἐκπρόθεσμον τῆς ἐκ μέρους του ὑποβολῆς δηλώσεως ἀτυχήματος καὶ κατ' ἀκολουθίαν ὁ ἐπὶ τῆς ἀντιθέτου ἐκδοχῆς ἐρειδόμενος πρῶτος λόγος τῆς ἐπὶ κρίσιν αἰτήσεως ἀκυρώσεως τυγχάνει ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Διὰ τοῦ ἑτέρου λόγου ἀκυρώσεως προβάλλεται, ὅτι ἐσφαλμένως ἐκτιμήθη ἐξ ὧν ἀπεδείχθη ἡ προηγηθεῖσα τῆς προσβαλλομένης πράξεως γνωμοδότησις τῆς Πρωτοβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς, διὰ νὰ δυνηθῇ οὗτος νὰ ἀσκήσῃ ἐντὸς 10 ἡμερῶν, ὡς ὁρίζει ὁ νόμος, προσφυγὴν ἐνώπιον τῆς Δευτεροβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ι.Κ.Α., παραβιασθεισῶν οὕτω τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 28, τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 26 καὶ τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ μέτρου ὡς ἄνω Κανονισμοῦ Ἀσφαλιστικῆς Ἀρμοδιότητος, ἡ παράβασις τῶν ὁποίων ἐπιφέρει τὸ κῦρος καὶ τῆς ἐπὶ τῆς ἄνω γνωμοδοτήσεως στηριζομένης καὶ τῶν προσβαλλομένης πράξεως. Ἡ ἐπὶ τῇ βάσει ὅμως τῶν ὡς ἄνω διατάξεων ἀποτυπουμένη πράγματι καινοποίησις τῶν ἀποφάσεων τῶν Πρωτοβαθμίων Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν, θεσπισθεῖσα ἐπὶ τῷ τέλει ἵνα παρασχεθῇ εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον ἡ δυνατότης, ἵνα ἐντὸς τῶν νομίμων προθεσμιῶν ὑποβάλῃ ἐνώπιον τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς τὰς τυχὸν ἀντιρρήσεις του, καλύπτεται πλήρως διὰ τῆς ἀποδεδειγμένης γνώσεως τῶν ἀποφάσεων τούτων, ἀφ' ἧς καὶ ἄρχεται ἡ κατὰ τὰ ἄνω προθεσμία προσβολῆς των.

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου προκύπτει, ὅτι ὁ αἰτῶν ἔλαβε γνῶσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 1432/16.6.1965 γνωμοδοτήσεως τῆς Πρωτοβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς 25.11.1965, ἀφ' ἧς προσέβαλε δι' ἐνστάσεως τὴν ὑπ' ἀριθ. 14137/23.8.1965 ἀπόφασιν τοῦ διενεργήσαντος τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἀποφάσει μνημονεύεται καὶ ὁ ἀριθμὸς καὶ τὸ περιεχόμενον τῆς ὡς ἄνω γνωμοδοτήσεως καὶ δὲν προσέφυγε κατ' αὐτῆς ἐντὸς τῶν νομίμων προθεσμιῶν, τὸ μὲν ἐκλιπὸν ὁ παραλειφθεὶς τύπος τῆς κοινοποιήσεως, τὸ δὲ νομίμως ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις ἔλαβεν ἰσχὺν ἀφ' ἧς τὴν ἀνωτέρω γνωμοδότησιν, ὡς καταστᾶσαν ὁριστικὴν διὰ τῆς μὴ ἐμπροθέσμου ἀπὸ τῆς κατὰ τὰ ἄνω γνώσεώς της προσβολῆς της. Ὅθεν ὁ ἐπὶ τῆς ἀντιθέτου ἐκδοχῆς ἐρειδόμενος δεύτερος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως δὲν εὐστοθεῖ.

Κατὰ ταῦτα ἡ ἐπὶ κρίσιν αἴτησις τυγχάνει ἀπορριπτέα ἐν τῷ συνόλῳ της.

2. Ἀπονομὴ συντάξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς ἠσφαλισμένον λόγῳ ἀναπηρίας ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ὁσάκις ἡ ἀναπηρία αὐτοῦ ἐχαρακτηρίσθη κατὰ Νόμον ἀπόλυτος.—Ὑποχρέωσις εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ ποσοῦ τῆς ἀπονεμητέας συντάξεως.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 407/1969, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Μαραγκόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Γ. Παναγιούλας**
Δικηγόρος ὁ κ. Μ. Καββαδίας

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 609/1960 ἀποφάσεως τῆς ὡς Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ ν. 4478/1965 τοῦ Ι.Κ.Α., δι' ἧς καθορίσθη τελικῶς τὸ εἰς τὸν αἰτοῦντα ἀπονεμητέον ποσὸν συντάξεως ἐκ τοῦ ὡς ἄνω Ἱδρύματος λόγῳ ἀναπηρίας.

Ἡ παράγραφος 7 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 4104/1960 ὁρίζει, ὅτι «οὐδεμία σύνταξις μετὰ τῶν πάσης φύσεως προσαυξήσεων, χορηγουμένη ἐφεξῆς εἰς ἠσφαλισμένον τοῦ Ι.Κ.Α., βάσει τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νομοθετικοῦ διατάγματος, δύναται νὰ εἶναι μακροτέρα τῆς ἧς θὰ κατεβάλλετο εἰς αὐτόν, ἐὰν τὸ ποσὸν ταύτης ὑπελογίζετο κατὰ τὰς ἰσχυούσας πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος διατάξεις». Κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως ταύτης, προκειμένου περὶ συνταξιοδοτήσεως ἠσφαλισμένου τοῦ Ι.Κ.Α., μετὰ τὴν ἐνάρξιν τῆς ἰσχύος αὐτῆς, αἱ Ὑπηρεσίαι τοῦ Ἱδρύματος ὀφείλουν νὰ ὑπολογίζουν τὸ ποσὸν τῆς ἀ

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

1. Δήλωσις τοῦ ἐπελθόντος βιαίου συμβάντος, ἀπόρροια τοῦ ὁποίου εἶναι ἡ μερικὴ ἢ ὁλικὴ ἀναπηρία τοῦ ἠσφαλισμένου, πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. περὶ τῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς ἔλαβε χώραν τοῦτο, ἐντὸς τῶν ὁριζομένων ἀνατρεπτικῶν προθεσμιῶν.— Παρεκτάσεις τῶν προθεσμιῶν διὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς δηλώσεως κατὰ παρέκκλισιν τῶν καγίως ἰσχυόντων, εἰς ἃς περιπτώσεις τοῦτο ρητῶς ὁρίζεται ἐν τῷ Νόμῳ ἢ εἰς ἃς περιπτώσεις ἡ συνδρομὴ τῶν προϋποθέσεων πρὸς θεμελίωσιν τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς παροχὴν συντάξεως λόγῳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἐπῆλθε μεταγενεστέρως τοῦ βιαίου συμβάντος δι' ἐπιδεινώσεως τῆς ὑγείας τοῦ ἠσφαλισμένου.— Ὑποχρεώσεις ἠσφαλισμένων.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 408/1969, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Μαραγκόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Γ. Παναγιούλας**
Δικηγόρος ὁ κ. Στ. Σπετσάκης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 400/Σ. 57/14.6.1967 ἀποφάσεως τῆς Β' Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐντάσεων ἄρθρου 30 ν. 4476/1965, δι' ἧς ἀπορρίφθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 203678/10.1.1965 αἴτησις τοῦ ἤδη αἰτοῦντος περὶ συνταξιοδοτήσεώς του λόγῳ ἀναπηρίας ἐκ τοῦ ὡς ἄνω Ἱδρύματος.

Ἐν περιπτώσει ἐπελεύσεως βιαίου συμβάντος, ἀπόρροια τοῦ ὁποίου εἶναι ἡ μερικὴ ἢ ὁλικὴ ἀναπηρία τοῦ ἠσφαλισμένου, δέον ὅπως ἐντὸς τῶν ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλιστικῆς Ἁρμοδιότητος τοῦ Ι.Κ.Α. (ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὑπ' ἀριθ. 57410/13.1.1938 (33 Β'), ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρα 8 καὶ 34 τοῦ ἀ.ν. 1846 περὶ Ι.Κ.Α. ὁριζομένων ἀνατρεπτικῶν προθεσμιῶν, γίνεται πρὸς τὸ Ἵδρυμα δήλωσις περὶ τῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς ἔλαβε χώραν τὸ ἀτύχημα, ἵνα οὕτω ἐξακριβωθῇ ἡ συνδρομὴ ἢ μὴ τῶν προϋποθέσεων συνταξιοδοτήσεως τοῦ ἠσφαλισμένου λόγῳ ἀναπηρίας, ὡς καὶ τοῦ χαρακτῆρος τοῦ ἀτυχήματος ὡς ἐργατικοῦ ἢ μή. Καὶ συγχωροῦνται μὲν ὡρισμέναι παρεκτάσεις τῶν ὡς ἄνω προθεσμιῶν διὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς σχετικῆς δηλώσεως κατὰ παρέκκλισιν τῶν καγίως ἰσχυόντων εἰς ἃς περιπτώσεις ρητῶς τοῦτο ἐν τῷ νόμῳ ὁρίζε-

αὐτῆ, καίτοι μὴ τελοῦσα ἐν ἀμέσῳ ποσοτικῷ συσχετισμῷ πρὸς τὴν εἰσφορὰν τῶν ὡς εἴρηται μετόχων τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἀποτελεῖ ἐργοδοτικὴν εἰσφορὰν ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς προπαρατεθείσης διατάξεως τοῦ ἀ.ν. 1703/1967 κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν ταύτης. Ὀρθῶς ἄθεν τὴν ἐδέχθη ὡς τοιαύτην τὸ ἐκδὸν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν δικαστήριον, διὰ τῆς προδικαστικῆς ἀποφάσεώς του, ἐφ' ἧς ἐστηρίχθη καὶ ἡ ὁριστικὴ τοιαύτη, ἀξιώσαν διὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ὑπὸ τῆς διατάξεως ταύτης θεσπιζομένου ποσοτικοῦ περιορισμοῦ νὰ ὑπερβαίνῃ αὐτὴ ἐν σχέσει μὲ τὸν ἀναιρεσίβλητον, ἀποχωρήσαντα ὑπάλληλον τοῦ Μ. Τ. Σ., λόγῳ ὁρίου ἡλικίας καὶ δικαιούμενον ἐφ' ἅπαξ ἐσηθύματος παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος Ταμείου, τὸ διπλάσιον τῆς κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐξόδου του ἐκ τῆς ὑπηρεσίας κρατήσεως ἐκ τῶν ἀποδοχῶν του ὑπὲρ τοῦ τελευταίου τούτου. Ὁ δὲ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Ὁ τε δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως περὶ ἐλλείψεως νομίμου βάσεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως διʼ ἀνεπάρκειαν τῆς αἰτιολογίας ταύτης καὶ ὁ τρίτος τοιοῦτος περὶ ἐσφαλμένης ὑπαγωγῆς τῶν παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος προταθέντων πραγματικῶν περιστατικῶν εἰς τὴν νομικὴν ἔννοιαν τῆς καταχρήσεως δικαιώματος εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι καὶ ἀνεπίδεκτοι δικαστικῆς ἐκτιμήσεως, καθʼ ὅσον δὲν καθορίζεται ἐν τῷ ἀναιρετηρίῳ, χάριν τῆς ἀπαραιτήτου νομικῆς πληρότητος τῶν λόγων τούτων, οὔτε εἰς τί συνίσταται ἡ ἀνεπάρκεια τῆς αἰτιολογίας, οὔτε ποῖα γεγονότα ἐπροτάθησαν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας, πρὸς θεμελίωσιν τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. ἐνστάσεως (*).

(*) Ἐπεκυρώθησαν αἱ ὑπ' ἀριθ. 1411/1968 καὶ 2460/1968 ἀποφάσεις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Ι. ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΡΓΑΤΟΤΕΧΝΙΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Περιληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): 1) Ἐὰν ὑφίστανται διατάξεις, ὁριζουσαι τὰ χρονικὰ ὅρια ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καὶ δὴ τοῦ προσωπικοῦ καθαριότητος καὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων, τῶν συνδεομένων διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, καὶ 2) ἐὰν ὑφίστανται διατάξεις, ὁριζουσα ἀμοιβὴν Ἀσχήμ διὰ τὴν χορήγησιν ἀδείων ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως τῶν προαναφερομένων μισθωτῶν.

Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Τμ. Α΄

Γνωμοδότησις 743/1969

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Χ. Κωστόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. **Ἀθαν. Τομαρᾶς**

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. *Κ. Κωνσταντινίδης, Ι. Καραμπελόπουλος, Ἔρρ. Μέλιος*, Νομικοὶ Σύμβουλοι, *Δ. Βενιζέλος, Α. Χατκάλης*, Πάρεδροι.

Ἐπὶ τοῦ προσθέν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Ι) Κατ' ἀρχὴν παρατηρεῖται, ὅτι διὰ τοῦ ἐρωτήματος δὲν τίθεται πρόβλημα νομοκρηνευτικόν, ἀναγομενον δηλαδὴ εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ἀλλὰ ζητοῦνται πληροφορίαι περὶ ὑπάρξεως ἢ μὴ διατάξεων ἐπὶ συγκεκριμένου θέματος.

ΙΙ) Ἡ νομολογία (Πρωτ. Ἀθ. 3829/1957, ΕΕΔ 16, σελ. 603 καὶ 2200/1961, ΔΕΝ 17, σελ. 394) καὶ οἱ συγγραφεῖς (ὅλ. *Τούσης - Σταυρόπουλον*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 117) ἔχουν δεχθῆ, ὡς ἐν τῷ ἐρωτήματι σημειοῦται, ὅτι δὲν ὑφίστανται νόμιμον ὡράριον ἐργασίας διὰ τοὺς συνδεομένους μετὰ τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ὑπαλλήλους ἢ ἐργατοτεχνίτας, διότι αἱ μὲν διατάξεις τῶν ἄρθρων 38 ν. 1726/1951 καὶ 9 ν. 2262/1952 (νῦν ἄρθρα 58 καὶ 60 Κ.Δ. 406/1963), καθορίζουσα χρονικὰ ὅρια ἐργασίας, ἀφορῶν εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τούς κατέχοντας νενομοθετημένας ὀργανικὰς θέσεις καὶ συνδεομένους μετὰ τῶν Δήμων ἢ Κοινοτήτων διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου, αἱ δὲ διατάξεις τῶν Κ.Δ. 27.6/4.7.1932 καὶ 8/13.4.1932 δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῶν εἰς τοὺς Δήμους ἐργαζομένων.

Ἀπομένει συνεπῶς ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 659 Α.Κ., ὁριζουσα ὅτι, ἐὰν παρίστη ἀνάγκη ἐργασίας ἐπὶ πλέον τῆς συμφωνηθείσης ἢ τῆς συνήθους, ὁ μισθωτὸς ὑποχρεοῦται εἰς ταύτην, ἐὰν εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐκτελέσῃ αὐτὴν καὶ ἡ ἄρνησίς του θὰ προσέκρουεν εἰς τὴν καλὴν πίστιν, καὶ δικαιοῦται εἰς συμπληρωματικὴν ἀμοιβήν, κανονιζομένην ἀνὰ λόγον τοῦ συμφωνηθέντος μισθοῦ καὶ τῶν εἰδικῶν περιστάσεων. Ὡς γίνεται δεκτὸν συνήθως (ὅλ. *Καποδίστριαν*, Ἑρμηνεία Α.Κ. 659, ἀριθ. 8 - 19, *Τούσην - Σταυρόπουλον*, ἔνθ. ἀν. σελ. 135), προϋποθέσεις τῆς ἀξιώσεως ἀμοιβῆς διὰ τὴν ἐπὶ πλέον ταύτην ἐργασίαν εἶναι, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, καὶ α) ἡ ἀνάγκη ἐκτελέσεως ἐργασίας ἐπὶ πλέον τῆς συμφωνηθείσης ἢ τῆς συνήθους, καθ' ἣν ἀπροβλέπτως καὶ προσκαίρως καὶ β) ἰκανότης φυσιολογικὴ πρὸς παροχὴν ταύτης ἐκ τοῦ μισθωτοῦ.

ΙΙ. ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΔΙ' ΑΔΕΙΑΝ ΑΠΟΛΥΟΜΕΝΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Περιληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ἐὰν οἱ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ὑπάλληλοι τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ἀπολυόμενοι ἐκ τῆς ὑπηρεσίας των, δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως διὰ μὴ λῆψιν ἀδείας, ὡς καὶ ἐπιδόματος ἀδείας, μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 169/1969.

Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Τμ. Διακοπῶν

Γνωμοδότησις 782/1969

Προεδρεύων ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. **Ἀντ. Καλλέργης**

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. **Ἀθαν. Τομαρᾶς**

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. *Π. Σαφιανόπουλος, Κ. Κωνσταντινίδης*, Νομικοὶ Σύμβουλοι, *Γ. Ἀντωνόπουλος, Β. Γκούμας*, Πάρεδροι.

Ἐπὶ τοῦ προσθέν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Ἡ παράγραφος Γ τοῦ ἄρθρου 24 ν. 1161/

τάξεως.

Οὕτω ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τυγχάνει ὀκυροτέα διὰ παράβασιν νόμου, ἡ δὲ ἐνθύμιος εἶναι ἀναπεμπτέα εἰς τὴν Διοίκησιν διὰ τὴν ὀρθήν, κατὰ τὰ ἄνω, ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου.

απονεμητέας συντάξεως τοσον επί τη βάσει της αρχικής διατάξεως του άρθρου 29 § 1 του ά.ν. 1846/1951, όσον κυ επί τη βάσει της διά του άρθρου 6 του ά.ν. 4104/1960 τροποποιηθείσης διατάξεως της αύτης ως άνω παραγράφου 1 του άρθρου 29 του ιδίου ά.ν. 1846/1951, δι' ής μετεβλήθη ριζικως ο τρόπος του υπολογισμού των υπό του Ι.Κ.Α. γενικώς απονεμομένων συντάξεων λογω αναπηρίας και γήρατος και εν συνεχεία νά απονείμωσιν εις τον ησφαλισμένον την εκ των ανωτέρω πλέον ευνοϊκην δι' αύτόν σύνταξιν. Ειδικώς, εις ην περίπτωσιν η σύνταξις απονέμεται λογω αναπηρίας, οφειλομένης εις εργατικον άτύχημα, επαυξηθέντος προς τούτοις άνω δύο υπολογισμών του ποσού της συντάξεως θέλουν χωρήσει, κατ' εφαρμογήν της πλαισ διατάξεως της παραγράφου 2 του άρθρου 29 του ά.ν. 1846/1951 και της τροποποιησάσης αύτην νεωτέρας διατάξεως του άρθρου 6 του ν.δ. 4104/1960, δύο νέοι καθορισμοί της χορηγητέας συντάξεως, εκ των οποίων δε εξευρισκομένων βάσει των εν τοις άνω τεσσάρων ποσών θέλει απονεμηθή εις τον ησφαλισμένον η πλέον ευνοϊκή δι' αύτόν σύνταξις, συμφώνως προς την εν αρχή της παραύσης παρατεθείσαν διάταξιν της παραγράφου 7 του άρθρου 12 του ν.δ. 4104/1960.

Επέρχεται η μεν παράγραφος 10 του άρθρου 29 του ά.ν. 1846/1951 ορίζει, ότι «το ποσόν των επί τοις του Ι.Κ.Α. καταβαλλομένων βασικών συντάξεων λογω αναπηρίας προσαυξάνεται κατά 50%, εφ' όσον ο ανάπηρος ευρίσκεται διαρκώς εις κατάστασιν απαιτούσαν συνεχή επίβλεψιν, περιποίησιν και συμπαράστασιν έτερου προσώπου (πλήρης αναπηρία)», η δε παράγραφος 11 του αύτου άρθρου αρχικώς μεν ώριζεν, ότι «το συνολικόν ποσόν της απονεμητέας εις τον δικαιούχον βασικής συντάξεως λογω αναπηρίας ή γήρατος μετά των προσαυξήσεων λογω οικογενειακών βαρών εν ουδεμιά περιπτώσει δύναται να είναι ανώτερον του 85πλασίου του τεκμαρτού ημερομισθίου της ασφαλιστικής κλάσεως, βάσει του οποίου επελογίσθη η σύνταξις», εν συνεχεία, βάσει της τροποποιήσεως, ήτις επηνέχθη εις την τελευταίαν ταύτην διάταξιν διά της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του ν.δ. 4104/1960, αύτη ώριζεν, ότι το σύνολον της απονεμητέας εις τον δικαιούχον συντάξεως μετά των πάσης φύσεως προσαυξήσεων, πλην της περί ης η προηγουμένη παράγραφος προσαυξήσεως λογω απολύτου αναπηρίας, εν ουδεμιά περιπτώσει δύναται να είναι ανώτερον του 85πλασίου του εκάστοτε ισχύοντος τεκμαρτού ημερομισθίου της ασφαλιστικής κλάσεως, βάσει της οποίας επελογίσθη η σύνταξις...», τέλος κατόπιν της τροποποιήσεως, ήτις εγένετο εις την παράγραφον 11 του άρθρου 29 διά της παραγράφου 2 του άρθρου 12 του ν. 4178/1965 περί προσθέτου παρά τω Ι.Κ.Α. προνοητικής ασφαλίσεως κλπ., η διάταξις αύτη ορίζει νύν, ότι «επιφυλασσομένης της εφαρμογής της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου το συνολικόν ποσόν της απονεμητέας εις τον δικαιούχον συντάξεως μετά των πάσης φύσεως προσαυξήσεων, πλην της προσαυξήσεως λογω απολύτου αναπηρίας, εν ουδεμιά περιπτώσει δύναται να είναι ανώτερον του 85πλασίου του εκάστοτε ισχύοντος τεκμαρτού ημερομισθίου της ασφαλιστικής κλάσεως, βάσει της οποίας επελογίσθη η σύνταξις».

Εξ απασών των εν ταις ηγουμένας σκέψεσι αναφερθεισών διατάξεων προκύπτει, ότι βασικις η Διοίκησις πρόκειται να απονείμη σύνταξιν εις ησφαλισμένον λογω αναπηρίας εξ εργατικού ατυχήματος και βασικώς η αναπηρία αύτου εχαρακτηρίσθη, κατά νόμον, απόλυτος, οφείλει πρώτον να εξεύρη το ποσόν της απονεμητέας συντάξεως επί τη βάσει των τεσσάρων διατάξεων, αίτινες ειδικώτερον μνημονεύονται εν τη 2η σκέψει της παραύσης, και να απονείμη εις τον ησφαλισμένον την πλέον ευνοϊκην δι' αύτόν σύνταξιν και δεύτερον, λαμβάνουσα πλέον ως βασικήν σύνταξιν την ούτω κατά τα άνω εν τη συγκεκριμένη περιπτώσει απονεμηθείσαν σύνταξιν άνευ βεβαίως τυχόν προσαυξήσεων λογω οικογενειακών βαρών, να υπολογίση επ' αύτης το επίδομα απολύτου αναπηρίας (50%), το προβλεπόμενον υπό της παραγράφου 10 του άρθρου 29, ύπερ δέον ο τοιούτος παράσχη εις τον ησφαλισμένον πλήρες και άνευ των υπό της παραγράφου 11 του αύτου άρθρου 29 περιορισμών ανωτάτου ορίου, ίνα ούτω κατισχύη δυνατή εν τοις πράγμασι η επίτευξις του ειδικού σκοπού, δι' ον προεβλέφθη το ως άνω επίδομα, ή πρόσληψις δηλονότι προσώπου συμπαριστωμένου και βοηθούντος τον απολύτως ανάπηρον, λογω της ανάγκης, ην ούτος έχει της τοιαύτης βοηθείας.

Εν προκειμένω η Διοίκησις, ως δείκνυται εκ των επιλλήλων σκέψεων της προσβαλλομένης αποφάσεως, δεν ηκολούθησε την ανωτέρω μέθοδον, αλλ' επελόγισε το ποσόν του επιδόματος της απολύτου αναπηρίας ουχί επί τη βάσει του εις την συγκεκριμένην περίπτωσιν εξευρεθέντος ποσού της απονεμητέας συντάξεως, πέραν δε αύτου επήγαγε το επίδομα τούτο εις τον περιορισμόν της παραγράφου 11 του άρθρου 29, εις ον δεν υπάγεται εν πάση περιπτώσει λογω του ότι τούτο είναι, ως ανωτέρω ελέχθη, αυτοτελές και ανεξάρτητον παντός περιορισμού, ισορροπούντος εκ της ως άνω δια-

εἰς τὸ προσωπικὸν ἑκάστου Κ.Τ.Ε.Α. ἀνήκει: α) εἰς τὸν Πρόεδρον τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, β) εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον καὶ γ) εἰς τὸ Πειθαρχικὸν Συμβούλιον, ὅπερ ἐπιλαμβάνεται ἐπίσης καὶ τῆς ἐκδικάσεως τῶν ἀσκουμένων ἐφέσεων τῶν εἰς τοιαύτην ὑποκειμένων ἑτέρων πειθαρχικῶν ἀποφάσεων, κατὰ τὰς διατυπώσεις τῶν σχετικῶν ἄρθρων τοῦ δ.δ. 25.6/6.8.1956, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ δ.δ. 235/1968.

Τὰ ἀνωτέρω πειθαρχικὰ ὄργανα εἶναι ὄργανα τῆς ἐπιχειρήσεως λειτουργούσης τῇ ἀδείᾳ τοῦ Κράτους (ἄρθρον 1 § 1 ν. 2119/1952), συνεστημένης δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν (ἄρθρον 5 § 1 ν. 2119/1952) καὶ τελούσης ὑπὸ τὸν ἐν γένει ἔλεγχον καὶ τὴν ἐποπτείαν τοῦ τελευταίου τούτου (ἄρθρον 22 § 1 ν. 2119/1952). Εἰς τὴν τοιαύτην ρύθμισιν τῶν διοικητικῶν ἁρμοδιοτήτων οὐδεμίαν μεταβολὴν ἐπέφερεν ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 8 ἄρθρου 36 ν.δ. 1/1968, δι' ἧς μετεφέρθησαν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας αἱ περὶ ἀπασχολήσεως καὶ ὅρων ἐργασίας ἁρμοδιότητες ἐξ ἁπάντων τῶν λοιπῶν Ὑπουργείων, πλὴν τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, ὡς μετεφέρθη ἐπίσης εἰδικῶς ἐκ τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Μεταφορῶν τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν ἡ Διεύθυνσις Προσωπικοῦ καὶ Ἐργασίας Μεταφορῶν, δι' ἧς καὶ καθ' ἣν μέρος ἠσκοῦντο αἱ ἐν λόγῳ κρατικαὶ ἁρμοδιότητες περὶ ἀπασχολήσεως καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ αὐτοκινήτων καὶ σιδηροδρόμων. Συνεπῶς τὰ συλλογικὰ ὄργανα τοῦ πειθαρχικοῦ ἐλέγχου ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Κ.Τ.Ε.Α. τυγχάνουν συλλογικὰ ὄργανα τοῦ νομικοῦ τούτου προσώπου, συγκροτούμενα, καθ' ἃ ὁρίζεται εἰς τὸ ἄρθρον 21 (παλιὸν 15) τοῦ δ.δ. 25.6/6.8.1956, ὡς ταῦτα ἰσχύει μετὰ τὸ δ.δ. 235/1968.

ΙΙΙ. Ἐπίσης ἡ ἁρμοδιότης διὰ τὴν ἐπιβολὴν ποινῶν εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς Α.Ε. «Α.Σ.Π.Α.» ἀνήκει α) εἰς τὸν Διοικοῦντα Σύμβουλον τῆς Ἑταιρείας, β) εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον, γ) εἰς τὸ Πρωτοβάθμιον Πειθαρχικὸν Συμβούλιον, ἐπιλαμβανόμενον ἐπίσης καὶ τῆς ἐκδικάσεως ἐφέσεων κατὰ ὡρισμένων πειθαρχικῶν ἀποφάσεων καὶ δ) εἰς τὸ Δευτεροβάθμιον Πειθαρχικὸν Συμβούλιον, δικάζον ἐπὶ ἐφέσει κατ' ἀποφάσεων, ἐπιβαλλουσῶν τὰς βαρυτέρας τῶν ποινῶν (ἄρθρα 24 καὶ 33 δ.δ. 612/1965).

Τὰ ἀνωτέρω πειθαρχικὰ ὄργανα εἶναι ἐπίσης ὄργανα τῆς Ἑταιρείας, διεπομένης ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ της καὶ τῶν ἰδιαιτέρων ὁρισμῶν τῆς ἰδρυτικῆς περὶ αὐτῆς νομοθεσίας, δημιουργούσης ἁρμοδιότητας προεχόντως τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν καὶ ἑτέρων, ὡς πρὸς τὰ κεφάλαια ταύτης, Ὑπουργῶν (Π.Τ.Σ. 163/1959, Π.Τ.Σ. 165/1959, ν.δ. 4209/1961, ν.δ. 4246/1962, ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν Ζ.7046/24.5/8.6.1963, ν.δ. 4354/1964, ν.δ. 4416/1964 καὶ ν.δ. 108/19691. Ὑπ' αὐτὴν τὴν ρύθμισιν τῶν ἁρμοδιοτήτων οὐδεμίαν ἐπίσης μεταβολὴν ἐπέφερεν ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 36 ν.δ. 1/1968 καὶ συνεπῶς ἡ περὶ Πειθαρχικῶν Συμβουλίων τῆς Α.Ε. «Α.Σ.Π.Α.» διάταξις τοῦ ἄρθρου 36 δ.δ. 612/1965 ἐφαρμόζεται, ὡς ἔχει ἀπὸ ἀπόψεως συνθέσεως καὶ λειτουργίας, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διδομένης λύσεως, ὅτι ταῦτα ἀποτελοῦν συλλογικὰ ὄργανα τῆς Ἑταιρείας, εἰς τὴν ἐποπτείαν τῆς ὁποίας, ὡς νομικοῦ προσώπου, δὲν ἔχει ἀνάμιξιν τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

IV. Οἱ ὁρισμοὶ τῶν ἄρθρων 21 (παλιὸν 15) δ.δ. 25.6/6.8.1956, ὡς ταῦτα ἰσχύει, καὶ 36 δ.δ. 612/1965 καθορίζουν ρητῶς εἰς ποίαν ἐκ τῶν ἐπαλλήλων, τῶν μετεχόντων τῶν Πειθαρχικῶν Συμβουλίων, ἀνήκει ἡ προεδρία ταύτων.

V. Κατὰ ταῦτα εἰς τὸ ἐρώτημα προσήκει καταφατικὴ ἀπάντησις.

IV. ΓΕΝΙΚΑ ΚΑΤΩΤΑΤΑ ΟΡΙΑ ΜΙΣΘΩΝ ΚΑΙ ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΩΝ

Παράλειψις ἐσωτερικοῦ (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ἐὰν αἱ προσαυξήσεις Κυριακῆς καὶ νυκτερινῆς ἐργασίας (10% καὶ 25%) τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων δὲν τὰ συνυπολογίζονται πρὸς ἐξεύρεσιν τοῦ ὁρίου ἐξαρχάσεως τῶν γενικῶν κατωτάτων ὁρίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῶν ἐκάστοτε ἰσχυουσῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας.

Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Τμ. Διακοπῶν

Γνωμοδότησις 328/1969

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ε. Κουρουσόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. **Ἀθαν. Τομαρᾶς**

Λοιπὰ μέλη : Οἱ κ.κ. *Ἐφρ. Μέλλιος, Ι. Ματαράγκας*, Νομικοὶ Σύμβουλοι, *Κ. Τζουρτζῆς, Ι. Ἀθανασόπουλος*, Πάρεδροι.

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν γενικῶν κατωτάτων ὁρίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, τῶν ὁριζομένων ὑπὸ τῶν ἐκάστοτε ἰσχυουσῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, εἰς τοὺς ἐπαγομένους εἰς τὴν ρύθμισιν ἐπιδεκτέρων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργα-

1965 ὥριζεν, ὅτι αἱ κείμεναι διατάξεις τῶν ν. 2112/1920, ἄρθρου 8 ν. 3198/1955, ν. 5789/1957 καὶ 539/1945 περὶ ἀποζημιώσεως λόγῳ λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰσχύουν ἐφεξῆς καὶ διὰ τοὺς ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου μισθωτούς, τοὺς προσφέροντας ὑπηρεσίας πρὸς τὸ Δημόσιον καὶ τὰ Ν.Π.Δ.Δ., ἐξαιρέσει τῶν μισθωτῶν τῶν κεκτημένων τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐξ ἰδίας ὑπηρεσίας συνταξιούχων τοῦ Δημοσίου ἢ Ν.Π.Δ.Δ.

Ἡ ἄνω διάταξις δὲν ἦτο ἡ πρώτη ἀναγνωρίσασα τὰ ἐκ τοῦ ἀ.ν. 539/1945 πηγάζοντα δικαιώματα τῶν μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου, δεδομένον ὅτι καὶ πρὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ ἄνω νόμου (ν. 4464/1965), ἐπὶ τὸ καθεστὸς τῆς ρυθμιζομένης ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 ἀ.ν. 913/1949 ἀποζημιώσεως τῶν ἀπολυομένων μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου, εἶχε γίνει δεκτόν, ὅτι εὐθέως αἱ διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 539/1945 καὶ δὴ αἱ τοῦ ἄρθρου 5 αὐτοῦ ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τοῦ εἰς τὸ Δημόσιον ὑπηρετοῦντος διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ (Γνμδ. Ν.Σ.Κ. 114/1949, ΕΕΔ 9, σελ. 33, 965/1955, ΕΕΔ 14, σελ. 1061, Α.Π. 280/1956, ΕΕΔ 15, σελ. 651, Γνμδ. Νομικοῦ Συμβουλίου Ὑπουργείου Ἐργασίας 9/1964, ΕΕΔ 24, σελ. 176).

Ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἑδαφ. γ΄ § 4 ἄρθρου 12 ν.δ. 169/1969 κατηργήθησαν αἱ διατάξεις τῆς ἀνωτέρω παραγράφου 7 ἄρθρου 24 ν. 4464/1965, αἱ μνημονευόμεναι καὶ τῶν ἀ.ν. 539/1945, μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν προηγουμένων ἑδαφίων ταύτης ρύθμισιν, ὑπὸ διάφορον σύνταξιν, τῆς ἀποζημιώσεως λόγῳ ἀπροσδοκήτου καταγγελίας τῆς ἀορίστου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου ὑπαλλήλων, τῶν παρεχόντων ὑπηρεσίας πρὸς τὸ Δημόσιον καὶ τὰ Ν.Π.Δ.Δ., ὡς καὶ τῶν ἐκ τούτων ἀπολυομένων λόγῳ συμπληρώσεως τοῦ 65ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, δὲν παρέπεται, ὅτι ἐφεξῆς δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 539/1945 ἐπὶ τῶν μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου, διότι βασικῶς καὶ κυρίως ἡ ἐφαρμογὴ τούτων δὲν ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ συστήματος τῆς ἀναγνωριζομένης λόγῳ ἀπολύσεως ἀποζημιώσεως, οὔτε συνάπτεται πρὸς ἐφαρμογὴν ὡρισμένης καὶ μόνον διατάξεως περὶ τοῦ ἄνω ἀντικειμένου.

Ἐξ ἄλλου, τὸ ἐπίδομα ἀδείας, ἀναγνωρισθὲν τελικῶς ἐπὶ τοῦ ν.δ. 4504/1966 ὑπὲρ πάντων τῶν ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένων παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ μισθωτῶν καὶ καταβαλλόμενον ὁμοῦ μετὰ τῶν ἀποδοχῶν τῆς ἀδείας ἀναπαύσεως αὐτῶν, ὧν ἀποδοχῶν καὶ ἀδείας δικαιοῦνται καὶ οἱ μισθωτοὶ τοῦ Δημοσίου, δικαιολογεῖται καὶ ὑπὲρ τῶν τελευταίων τούτων ἐπὸ τοὺς ὅρους τοῦ νόμου καὶ ἄνευ ἑτέρας διατυπώσεως ἢ ἀνάγκης εἰδικῆς ρυθμίσεως, ἐπαβαλλομένης δήθεν ἐκ τῶν νεωτέρων περὶ ἀποζημιώσεως λόγῳ ἀπολύσεως τῶν μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου διατάξεων τῆς νομοθεσίας.

Κατὰ ταῦτα εἰς τὸ ἐρώτημα πρέπει καταφατικὴ ἀπάντησις(*).

III. ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΤΩΝ Κ.Τ.Ε.Λ. ΚΑΙ Α.Ε. Α.Σ.Π.Α.

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ἐὰν τὰ Πειθαρχικὰ Συμβούλια τῶν Κ.Τ.Ε.Λ. (ἄρθρον 15 ἐ.δ. 20/6.8.1956) καὶ τῆς Α.Ε. Α.Σ.Π.Α. (ἄρθρον 36 ν.δ. 612/1965) θεωροῦνται ὡς συλλογικὰ ὄργανα τῶν ἐπιχειρήσεων τούτων καὶ, ἐν ἀπαρατήκῃ περιπτώσει, πρόεδρος ἐκ τῶν 20ῶν μετεχόντων ἐκπροσώπων ὑπαλλήλων (Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν καὶ Ὑπουργείου Ἐργασίας) ἔχει τὸ προσδιόρισμα κατὰ τὴν σύνθεσιν.

Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Τμ. Διακοπῶν

Γνωμοδότησις 923/1969

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ε. Κουρουσόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. **Ἀθαν. Τομαρᾶς**

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. *Ἐρρ. Μέλλιος, Ι. Ματαράγκας*, Νομικοὶ Σύμβουλοι, *Κ. Τζώρτζης, Ι. Ἀθανασούλας*, Πάρεδροι.

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

1) Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 369/1969 γνωμοδοτήσεως τοῦ Α΄ Τμήματος ἐκρίθη, ἐξ ἀφορμῆς τῆς διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 36, παραγράφος 8, ν.δ. 1/1968 γενομένης μεταφορᾶς ἁρμοδιοτήτων ἐκ τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, ὅτι, ἐφ' ὅσον τὰ λειτουργοῦντα συμβούλια (προσωπικοῦ, προϊσταμένων, πειθαρχικὰ κτλ.) τῶν σιδηροδρομικῶν ἐπιχειρήσεων ἀποτελοῦν συλλογικὰ ὄργανα τοῦ αὐτοῦ νομικοῦ προσώπου, ὅπερ, ὡς τοιοῦτον, τελεῖ ὑπὸ ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν ἐξικολουθητικῶς, οὐδεμία μεταβολὴ ἐπέρχεται εἰς τὰ τῆς συνθέσεως καὶ συγκροτήσεως αὐτῶν ἐκ τοῦ περιστατικοῦ, ὅτι ὡρισμένα, ἐπὶ τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην ἔκτασιν, ἐκ τῶν κρατικῶν ἁρμοδιοτήτων ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ γενικῶς περιέρχονται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

ΙΙ) Ἡ ἁρμοδιότης διὰ τὴν ἐπιβολὴν ποινῶν

(*) Ἴδετε καὶ σημείωσιν μας ἐν ΕΕΔ 28, 1216.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

285 1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως του ά.ν. 248 1967 «περί συστάσεως Ενιαίου Δημοσιογραφικού Οργανισμού Επικουρικής Ασφαλίσεως και Περιθάλψεως, ως και άλλων τινών διατάξεων»(*).

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 182 της 11 Σεπτεμβρίου 1969)

Προτάσει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίσομεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

1) Η παράγραφος 3 του άρθρου 15 του ά.ν. 248/1967 «περί συστάσεως Ενιαίου Δημοσιογραφικού Οργανισμού Επικουρικής Ασφαλίσεως και Περιθάλψεως, ως και άλλων τινών διατάξεων», τροποποιείται, όπως ισχύουν, ως ακολούθως:

«3. Το προϊόν του ως άνω αγγελιοσήμου, εισπραττόμενον κατά τα εν άρθρω 12 του παρόντος οριζόμενα, κατατίθεται εις ίδιον λογαριασμόν παρά τη Εθνική Τραπέζη της Ελλάδος υπό τον τίτλον «Λογαριασμός Αγγελιοσήμου Περιοδικού Τύπου», εντός τεσσαρακοντα πέντε (45) ημερών από του τέλους του μηνός της πραγματοποιήσεως του, διατίθεται δε δια κοινής αποφάσεως του Πρωθυπουργού, ως Υπουργού Προεδρίας της Κυβερνήσεως, και του Υπουργού Κοινωνικών Υπηρεσιών υπέρ κοινωνικοασφαλιστικών ή άλλων σκοπών υπ' ωφελείαν των απασχολουμένων εν γένει εις τον τύπον.

Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως και αι συναφείς διατάξεις της πρώτης περιόδου της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του παρόντος».

2) Οφειλαί εξ αγγελιοσήμου, αναγόμεναι εις το χρονικόν διάστημα μέχρι της ισχύος του παρόντος, εξοφλούνται, εφ' όσον δεν έχων κατατεθή εις τον «Λογαριασμόν Αγγελιοσήμων Περιοδικού Τύπου» ή εις δεσμευμένην κατάθεσιν παρά τη Τραπέζη, άτοκως εις είκοσι τέσσαρας (24) ίσας μηνιαίας δόσεις, της πρώτης καταβλητέας εντός του μεθεπομένου μηνός από της δημοσιεύσεως του παρόντος.

Εν Αθήναις τη 8 Σεπτεμβρίου 1969

---

292 1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί παρατάσεως της κατ' άρθρον 1 του νομοθετικού διατάγματος υπ' αριθ. 5/1968 αναστολής (*).

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 184 της 15 Σεπτεμβρίου 1969)

Προτάσει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίσομεν και διατάσσομεν:

Άρθρον 1

Η κατ' άρθρον 1 του νομοθετικού διατάγματος υπ' αριθ. 5 της 26/28 Νοεμβρίου 1968 «περί αναστολής της ισχύος διατάξεων του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας και του Εισαγωγικού αυτού Νόμου (ά.ν. 44/1967)» αναστολή της εφαρμογής του εδαφίου 1 του άρθρου 51 του Εισαγωγικού Νόμου του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας και της παραγράφου 1 του άρθρου 737 του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας παρατείνεται και εν έτος από της λήξεώς της, ήτοι μέχρι της 16ης Σεπτεμβρίου 1970.

Άρθρον 2

Η ισχύς του παρόντος άρχεται από της δημοσιεύσεως αυτού εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 15 Σεπτεμβρίου 1969

του κατ' άρθρον 656 Αστικού Κώδικος, εφ' όσον ο εργοδότης παρεχώρησε εις υπαρχηγίαν παροχήν των καταλλήλων υπηρεσιών του.

Περίπτωσιν, ως η περί της οποίας ο λόγος, αντιμετώπισεν η Πρωτοδικείον Αθηνών 1447/1967 ΕΕΔ 26, 818).

Αναγκαστικώς τοποθετηθείς εις Δήμον εγκρίσει αποσπάσεως καθηκόντων. Εδέχθη όμως η αγωγή αύτου εκ της δομής των απορριπτέων και παρά ταύτα ο Δήμος επέμενεν εις την απασχόλησιν του μισθωτού εις το είδος τούτο της εργασίας.

Υπό τα περιστατικά ταύτα, έδεχθη η απόφασις, ότι η άσκησις του δικαιώματος του αναγομένου νά προσδιορίζη, κατ' άρθρον 652 Α.Κ., τα είς ά θά παρείχεν ο ένάγων τας υπηρεσίας του τμήμα του Δήμου, υπερέβαινε τα υπό του άρθρου 281 Α.Κ. τιθέμενα όρια, δι' ά και ο εργοδότης, μη δεχόμενος τας υπηρεσίας του μισθωτού, κατέστη υπερήμερος και υπόχρεως εις την καταβολήν του μισθού.

(*) ΕΕΔ 27, 112.

(*) ΕΕΔ 27, 1555.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΙΣ ΥΠΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 5 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 (ΕΕΔ 20, 1227) οἱ τοποθετούμενοι ὑπὸ τῶν Συμβουλίων πολεμιστὰὶ χρησιμοποιοῦνται ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν, ἀναλόγως τῶν σωματικῶν αὐτῶν ἱκανοτήτων, γραμματικῶν ἢ τεχνικῶν γνώσεων, εἰς μίαν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένων ἰδιοτήτων, ἤτοι ὡς ὑπάλληλοι, ἐργατοτεχνῖται ἢ ὑπηρέται, ἀπαγορευομένης τῆς ὑπὸ τῶν Συμβουλίων τοποθετήσεως εἰς εἰδικὴν θέσιν (Σ.Ε. 1218/1964, ΕΕΔ 23, 731, ἔνθα εἰς σημείωσιν μακρὰ καὶ λοιπαί).

Πέραν ὅμως τῆς εἰδικῆς αὐτῆς διατάξεως, ἡ ὁποία ἀναφέρεται εἰς τὸν ἐργοδότην τὸ δικαίωμα τῆς κατὰ δίκαιον πάντως κρίσεως (Α.Π. 256/1953, ΕΕΔ 11, 671, Α.Π. 654/1953, ΕΕΔ 13, 256, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 2542/1956, ΕΕΔ 15, 421, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 3570/1964, ΕΕΔ 24, 649) χρησιμοποιήσεως τῶν πολεμιστῶν, ἀφιερωμένων τούτου εἰς τὸ λεγόμενον διευθυντικὸν δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου (περὶ τοῦ ὁποίου ἴδετε *Ι. Καποδίστρια*, Ἐρμ.ΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 652, ἀριθ. 12, *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 82, 231, 366, *Τούση - Σταυροπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 132, *Π. Κ. Βεργοπούλου*, ΕΕΔ 15, 817, Α.Π. 286/1965, ΕΕΔ 24, 1166, ἔνθα εἰς σημείωσιν μακρὰ καὶ λοιπαί, Α.Π. 249/1967, ΕΕΔ 26, 803), ὑπάρχει ἡ ἐναντι τοῦ μισθωτοῦ γενικῶς ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου, προκύπτουσα ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ πρώτου ἐπιβαλλομένης προνοίας, ἐκφραζομένης καὶ δι' εἰδικῶν ἐξασφαλιστικῶν τῆς ζωῆς καὶ ὑγείας τῶν μισθωτῶν διατάξεων, νὰ λαμβάνῃ τὰ κατάλληλα ἐκεῖνα μέτρα, τὰ ὁποῖα θὰ συντελέσουν καὶ κατὰ τὴν καλὴν πίστιν εἰς τὴν ὁμαλὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀναγκαστικῆς ἐκ τοῦ νόμου συμβάσεως ἐργασίας.

Οὕτω μόνον θὰ ἀποκρούσῃ ὁ ἐργοδότης ὡς ἀμιπράτων (ἄρθρον 351 Ἀστικοῦ Κώδικος) εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἐργασίας. (Ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 26, 884, ὑπὸ τὸν τίτλον «Σύμπραξις ἐργοδότου μετὰ τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἐργασίας»).

Ὑπὸ τοιαύτην θεώρησιν ἀποκρούεται ὑπὸ τοῦ νόμου ἡ χρησιμοποίησις τοῦ πολεμιστοῦ, οὗτινος ἡ ὑγεία αὐτοῦ εἶναι ἐνδεχομένως ἀπειλημμένη ἐκ τῶν κακουχιῶν τοῦ πολέμου, εἰς εἶδος ἐργασίας, τὸ ὁποῖον εἶναι ἐπικίνδυνον διὰ τὴν ὑγείαν αὐτοῦ, ἐνῷ δὲν εἶναι τοιοῦτον δι' ἄλλον μισθωτόν, ἀπολαμβάνοντα τῆς συνήθους ὑγείας.

Οὕτω π.χ. δὲν εἶναι ἐπιτρεπτὴ ἡ χρησιμοποίησις πολεμιστοῦ, τοῦ ὁποίου τὰ κάτω ἄκρα ἔχουν βλαβῆ ἐκ κρυοπαγημάτων κατὰ τὸν πόλεμον, εἰς χῶρον ἐργασίας, ἔνθα συγκεντροῦται ὑγρασία ἐξ ἀκαθάρτων ὑδάτων, ῥεόντων ἐκ τῆς ἐπεξεργασίας προϊόντων τοῦ ἐργοστασίου, ἐνῷ εἶναι δυνατὴ ἡ χρησιμοποίησις εἰς σὴν ἐργασίαν αὐτὴν ἄλλου μισθωτοῦ, χωρὶς τὸν ἄμεσον κινδύνου τῆς ὑγείας του, ὡς τῆς τοῦ πολεμιστοῦ.

Τοῦτο πρακλῆται καὶ ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἀντικατεστάθη (ΕΕΔ 20, 1231), κατὰ τὴν ὁποίαν ἀπόλυσις τῶν τοποθετηθέντων καὶ ἐφεξῆς τοποθετουμένων ἀπαγορεύεται, κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244/1936 καὶ ἀ.ν. 771/1937, μεταξὺ τῶν ἄλλων... ε) δι' ἀποδεδειγμένην ἀνεπάρκειαν ἢ ἀκαταλληλότητα, μὴ ὀφειλομένην εἰς τὰ τραύματα... (Ἴδετε ἰσχύουσαν γῦν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 61/1968, ΕΕΔ 28, 56).

Διάφορος ρύθμισις θὰ ἦτο ἀναίρεσις τῆς νομοθετικῆς προστασίας τῶν προσώπων τῆς κατηγορίας ταύτης, κριθέντων ἀξίων τῆς προστασίας, λόγῳ ἀκριβῶς τῶν διὰ τὴν Πατρίδα ἀγώνων των, ἐκ τῶν ὁποίων ἐπῆλθε ζημία εἰς τὴν σωματικὴν ἀκεραιότητα καὶ ὑγείαν των.

Ἐκ τῆς παρανόμου εἰς τὴν περίπτωσιν συμπεριφορᾶς τοῦ ἐργοδότου γεννᾶται τὸ δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ, προσαρομένου εἰς παροχὴν τῶν προσηκουσῶν ὑπηρεσιῶν, νὰ ζητήσῃ τοὺς μισθοὺς κλπ.

σίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων μισθωτοὺς ἐπολογίζεται ὁ ὑπὸ τῶν τελευταίων τούτων ὁριζόμενος βασικὸς μισθὸς ἢ ἡμερομίσθιον μετὰ τῶν τακτικῶν ἐπιδομάτων, οὐχὶ δὲ καὶ τὰ ἐπιδόματα ἐκεῖνα, ἅτινα χορηγοῦνται κατὰ περίπτωσιν ἐξ ἀφορμῆς πυροχῆς ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς ἢ νύκτας, βάσει τῶν διατάξεων τῶν ἀποφάσεων Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 8900/1946, 18310/1946 καὶ 25825/1951.

τό Ταμείον δέν διαθέτει ιδιόκτητον μεταφορικόν μέσον καί ἐφ' ὅσον ἦτο ἀναγκαῖα κατά βεβαίωσιν τῆς Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ταμείου, διορύνων τό Ταμεῖον.

ζ) Κατ' ἐξαίρεσιν καί μόνον εἰς περιπτώσεις αα) βαρείας καρδιοπαθείας, ββ) βαρείας ἐγκεφαλικῆς σημφορήσεως, γγ) βαρείας δυσεξίας, δδ) βαρέος τραυματισμοῦ τοῦ κρανίου, εε) βαρέος ἀγγειακοῦ ἐπεισοδίου τοῦ ἐγκεφάλου καί στ) ἕξεως πνευμονικοῦ οἰδήματος, καθ' ἃς μετά σύμφωνον ἐκ τῶν ὑστέρων γνώμην τῆς Πρωτοβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ταμείου κρίνεται ἀνεπίτρεπτος ἡ μετακίνησις τοῦ ἀσθενοῦς πρός εἰσαγωγήν αὐτοῦ εἰς θεραπευτήριον, ἐπιτρέπεται ἡ ἀναγνώρισις τῶν ἐξόδων τῆς εἰκοσαημέρου παρεχομένης εἰς αὐτόν περιθάλψεως, ἐφ' ὅσον ἐγένετο ἀναγγελία τοῦ περιστατικοῦ εἰς τό Ταμεῖον ἐντός 48 ὡρῶν, ἢ ἄλλως ἀπό τῆς ἡμερομηνίας τῆς ἐκπροθέσμου ἀναγγελίας.

Ἡ τοιαύτη οἰκοσκοσηλεία δέν δύναται νά ὑπερβῇ τάς 30 ἡμέρας καί ἐν ἐξαιρετικῇ περιπτώσει τάς τεσσαράκοντα συνολικῶς, καταβάλλονται δέ ὑπό τοῦ Ταμείου αἱ ἀμοιβαί τῶν ἀπορριπτήρων, κατά τήν γνώμην τῆς Πρωτοβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς αὐτοῦ, ἰατρικῶν ἐπισκέψεων καί παρακλινικῶν ἐξετάσεων, ἀφ' ἑνός, βάσει τοῦ ἰσχύοντος διά τούς Ἀσφαλιστικούς Ὀργανισμούς σχετικοῦ τιμολογίου, καί ἀφ' ἑτέρου ἡ ἀξία τῶν χορηγουμένων φαρμάκων. Τό σύνολον πάντως τῶν ἀνωτέρω δέν δύναται ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει νά ὑπερβῇ τό ποσόν τῶν ἡμερησίων νοσηλείων τῆς Βας θέσεως τοῦ θεραπευτηρίου «Ὁ Εὐαγγελισμός», δι' ὅσας ἡμέρας παρασχεθῇ ἡ ὡς ἄνω οἰκοσκοσηλεία (ἄνευ συμμετοχῆς τοῦ ἠσφαλισμένου).

2) Ἡ παράγραφος 6 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ Β.Δ. 56/1961, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπό τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Β.Δ. 20/1965 (Φ.Ε.Κ. Β/12.1.1965, τεῦχος Α'), ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

«6. Δύναται, ἐπίσης, νά ἐγκριθῇ ὑπό τῆς Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ταμείου, ἐκ τῶν ὑστέρων, ἡ εἰσαγωγή ἀσθενοῦς εἰς θεραπευτήριον συμβεβλημένον ἢ μή, ἐφ' ὅσον ἀναγγελθῇ αὕτη εἰς τό Ταμεῖον ἐντός 48 ὡρῶν ἀπό τῆς ἡμέρας τῆς εἰσαγωγῆς του, μή συμπεριλαμβανομένης, καί διαπιστωθῇ ἐφ' αὐτῆς, ὅτι πράγματι ὁ ἠσφαλισμένος εἶχεν ἀνάγκην νοσοκομειακῆς περιθάλψεως. Παρεχομένης ἀνοράκτου τῆς προθεσμίας ταύτης, ἡ νοσηλεία ἀναγνωρίζεται ἀπό τῆς ἐκπροθέσμου ἀναγγελίας, καταβαλλομένων καί τῶν ἐξόδων τῆς τυχόν γενομένης ἐν τῷ μεταξύ ἐπεμβάσεως. Ἐπί περιστατικῶν, ἐπί τῶν ὁποίων ἀποδεικνύεται ὅτι ἡ μή ἐμπροθέσμως ἀναγγελία ὀφείλεται εἰς λόγους ἀνωτέρας βίας καί ἡ ὁποία ὅμως, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἐπραγματοποιήθη τοὐλάχιστον τρεῖς ἡμέρας πρό τῆς ἐξόδου τοῦ ἀσθενοῦς ἐκ τοῦ θεραπευτηρίου, δύναται, κατά τήν κρίσιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, νά ἀναγνωρίζεται ἐξ ὁλοκλήρου ἡ νοσηλεία τοῦ ἀσθενοῦς, ἐφ' ὅσον διαπιστωθῇ ὑπό τῆς Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ταμείου, ὅτι οὗτος εἶχε πράγματι ἀνάγκην νοσοκομειακῆς περιθάλψεως. Ἐπί περιπτώσεων, καθ' ἃς ἡ παραμονή τοῦ ἀσθενοῦς εἰς τό θεραπευτήριον δέν διήρκεσε πέραν τῶν 3 ἡμερῶν, ἡ προθεσμία τῆς ἀναγγελίας τῆς εἰσαγωγῆς του παρατείνεται κατά 48 εἴτε ὥρας καί ἀναγνωρίζονται τα ἔξοδα νοσηλείας, ἐφ' ὅσον καί πάλιν διαπιστωθῇ ὑπό τῆς Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ταμείου, ὅτι οὗτος εἶχεν ἀνάγκην νοσοκομειακῆς περιθάλψεως, ἐκτός ἐάν πρόκειται περί ἀτυχήματος, βεβαιουμένου ὑπό τῆς Ἀρμοδίας Ὑπηρεσίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἢ Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς, ὁπότε συγχωρεῖται ἡ παράλειψις τῆς ἀναγγελίας».

3) Ἐξ ἄλλου τέλος τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ Β.Δ. 56/1961 προστίθεται δεύτερον ἐδάφιον, ἔχον οὕτω:

«Δύναται, ἐπίσης, ν' ἀναγνωρίζεται γενομένη νοσηλεία καί ν' ἀποδίδῃ ὁμοίως τό Ταμεῖον ὅ,τι θά κατέβαλλεν δι' νοσηλείαν ἐν Ἑλλάδι εἰς ἠσφαλισμένον, ἐφ' ὅσον εὑρισκόμενος δι' ἄλλην αἰτίαν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐπαγορεύθη νά νοσηλευθῇ ἐκεῖσε δι' ἐκτάκτους ἐκδηλωθείσαν ἀσθένειαν, χορήσασαν ἐπειγούσης θεραπείας εἰς θεραπευτήριον, ὑπό τήν προϋπόθεσιν τῆς ἐκτιμήσεως καί βεβαιωτεμένης διαπιστώσεως τῆς τοιαύτης ἀνάγκης, ἥτις δέν ἐπέτρεπε τήν ἀναβολήν τῆς νοσηλείας του, ὑπό τῆς Πρωτοβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ταμείου, ἐκ τῶν ὑστέρων, καί βάσει ἐπαρκῶν δικαιολογητικῶν ὑποβαλλομένων ὑπ' αὐτοῦ.

Ἄρθρον 2

Μετά τό δεύτερον ἐδάφιον τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ Β.Δ. 56/1961, ὡς ἀντικατεστάθη διά τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Β.Δ. 20/1965 (Φ.Ε.Κ. Β/12.1.1965, τεῦχος Α'), προστίθεται τρίτον ἐδάφιον, ἔχον οὕτω:

«Ἐξαιρετικῶς καί ἐφ' ὅσον χρόνον τό Ταμεῖον θά χορηγῇ νοσοκομειακήν μόνον περίθαλψιν θεωρεῖται ταμειακῶς ἐνημερούμενος πρός χορήγησιν περιθάλψεως ὁ ἠσφαλισμένος, ἐφ' ὅσον δέν ὀφείλει πρός τό Ταμεῖον ἐκ πάσης αἰτίας ποσόν ἀνώτερον τῶν δύο μηνιαίων εἰσφορῶν τῆς ἀσφαλιστικῆς κατηγορίας, εἰς ἣν εἶναι κατατεταγμένος, ὑπό τόν ὅρον τῆς ἐξοφλήσεως αὐτῶν πρό τῆς χορηγήσεως τοῦ εἰσιτηρίου ἢ πρό τῆς καταβο-

ΒΑΣΙΛΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

476 1969 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των άρθρων 6, 10 και 18 του υπ' αριθ. 56/1961 β. δ/τος «περί συστάσεως παρά τω Ταμείω Ασφαλίσεως Εμπόρων Ειδικού Κλάδου Υγειονομικής Περιθάλψεως».

(Φ.Ε.Κ. τ. Α' φ. 142 της 24 Ιουλίου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις των άρθρων 3 και 4 του ν.δ. 4096/1960 «περί ρυθμίσεως θεμάτων τινών του Ταμείου Ασφαλίσεως Εμπόρων», εν συνδυασμώ προς τας ταυτάς της παραγράφου 7 του άρθρου 36 του ν.δ. 1/1968 «περί Υπουργικού Συμβουλίου και Υπουργείων», 2) Γνώμην του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Ασφαλίσεως Εμπόρων, διατυπωθείσαν εις απόφασιν, ληφθείσαν κατά την υπ' αριθ. 1507/2.7.1968 συνεδρίασιν αυτού, 3) Γνώμην του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως (αριθ. πρωτ. 470/1968, συνεδρίασις 43η της ΙΕ' περιόδου της 1.8.1968), 4) Την υπ' αριθ. 84/1969 γνωμοδότησιν του Συμβουλίου της Επικρατείας, προτάσει του Ημετέρου επί των Κοινωνικών Υπηρεσιών Υπουργού, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον 1

1) Η παράγραφος 4 του άρθρου 6 του ν.δ. 56/1961, ως ετροποποιήθη και συνεπληρώθη υπό α) των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου 4 του ν.δ. 20/1965 (Φ.Ε.Κ. 6/12.1.1955, τεύχος Α') και β) της παραγράφου Β' του άρθρου μόνου του ν.δ. 35/1967 (Φ.Ε.Κ. 8/24.1.1967, τεύχος Α'), αντικαθίσταται ως κάτωθι:

«4. α) Η εν θεραπευτηρίω περίθαλψις περιλαμβάνει την εις νοσοκομείον, κλινικήν ή σανατόριον νοσηλείαν μετά των αναγκαίων παρακλινικών εξετάσεων, ειδικών θεραπειών και φαρμάκων, δσάκις ο ασθενής λόγω της φύσεως της ασθενείας του έχει ανάγκην εισαγωγής εις θεραπευτήριον.

β) Η περίθαλψις αύτη δεν δύναται να υπερβή δια την αυτήν ασθένειαν τους έξ μήνας εντός συνεχούς χρονικού διαστήματος δύο ετών από της αρχικής εισόδου εις το θεραπευτήριον. Παράτασις μέχρι δύο εισέτι μηνών δύναται να επιτραπή εις εξαιρετικάς περιπτώσεις κατόπιν αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου μετά γνώμην της οικείας Υγειονομικής Επιτροπής.

γ) Η εν θεραπευτηρίω περίθαλψις παρέχεται υπό τών μετά του Ταμείου συμβεβλημένων θεραπευτηρίων και εις θέσιν, δι' ην τα υπό του Ταμείου καταβαλλόμενα νοσήλεια δεν θα είναι ανώτερα εκείνων, άτινα θα κατεβάλλοντο υπό τούτων δια την νοσηλείαν εις θέσιν Β6' του θεραπευτηρίου «Ο Ευαγγελισμός».

Δύναται ο ασθενής να νοσηλευθή εις θέσιν, δι' ην θα κατεβάλλοντο νοσήλεια ανώτερα της Β6' τοιούτης του θεραπευτηρίου ο «Ο Ευαγγελισμός», υποχρεούται όμως ούτος εις την καταβολήν άπ' ευθείας εις το θεραπευτήριον της επί πλέον διαφοράς, ήτις βαρύνει εξ ολοκλήρου αυτόν.

δ) Το Ταμείον δύναται να συνάπτη συμβάσεις διά την νοσηλείαν ασθενών εις την Γ' θέσιν. Εν τη περιπτώσει ταύτη δεν έχουσιν εφαρμογήν αι διατάξεις του άρθρου 2 του ν.δ. 241/1962 (Φ.Ε.Κ. 60/1962, τ. Α') περί συμμετοχής ησφαλισμένου εις τας δαπάνας νοσηλείων.

Όμοίως το Ταμείον Ασφαλίσεως Εμπόρων δύναται να συνάπτη τοιαύτας συμβάσεις διά νοσηλείαν ασθενών και εις την Β6' θέσιν. Εν τοιαύτη περιπτώσει τα υπό του Ταμείου καταβαλλόμενα νοσήλεια δεν θα είναι ανώτερα εκείνων, άτινα θα κατεβάλλοντο υπό τούτου δια την νοσηλείαν εις θέσιν Β6' του θεραπευτηρίου «Ευαγγελισμός», της συμμετοχής του ησφαλισμένου οριζομένης εις ποσοστόν, καθοριζόμενον υπό του Διοικητικού Συμβουλίου δια γενικής αποφάσεως και μέχρι 45% επί του συνόλου των δαπανών της νοσηλείας των.

ε) Εις περίπτωσιν, καθ' ην ο ησφαλισμένος πάσχει εκ παθήσεως, δι' ην είναι αναγκαία ιδιάζουσα χειρουργική επέμβασις, μη δυναμένη να ενεργηθή παρά μόνον υπό ορισμένων ειδικευμένων προς τούτο ιατρών, κατά την περί τούτου γνωμάτευσιν της Πρωτοβαθμίου Υγειονομικής Επιτροπής, δύναται να νοσηλεύεται εις μη συμβεβλημένον θεραπευτήριον ή εις συμβεβλημένον, άλλα τη επιμελεία του ειδικού ως άνω μη συμβεβλημένου ιατρού.

Εν περιπτώσει νοσηλείας εις μη συμβεβλημένον θεραπευτήριον το Ταμείον καταβάλλει μόνον τα νοσήλεια εν γένει, άτινα θα κατέβαλλεν, εάν ο ασθενής ενοσηλεύετο εν τω θεραπευτηρίω «Ο Ευαγγελισμός», μη ειθισμένων δια την τιχήν επί πλέον δαπάνην, ήτις καταβάλλεται υπό του ασθενούς.

Επίσης το Ταμείον καταβάλλει την δαπάνην της αμοιβής του ειδικού χειρουργού ιατρού, μη δυναμένην να υπερβή το υπό των ισχυόντων διαταγμάτων περί αμοιβής ιατρών οριζόμενον ποσόν δι' εξαιρετικός δυσκολίας επεμβάσεις.

στ) Τα έξοδα μεταφοράς ασθενούς εις θεραπευτήριον δι' ασθενοφόρου αυτοκινήτου, εφ' όσον

από 4.7 - 17.7.1965 Β.Δ. «περί κανονισμού των χρονικών ορίων εργασίας εν τοίς φαρμακείοις», 2) Τας διατάξεις του άρθρου 1 του ν.δ. 4020/1959 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων εργατικών τινων νόμων», 3) Την από 18.6.1969 σύμφωνον αίτησιν του Φαρμακευτικού Συλλόγου Πειραιώς και του Συλλόγου Φαρμακοϋπαλλήλων Πειραιώς, αποφασίζομεν:

Καθορίζομεν τας ώρας ανοίγματος, μεσημβρινής διακοπής και κλεισίματος των φαρμακείων Πειραιώς, περιξ Λιμένος, Κοινοτήτων και Συνοικισμών ως ακολούθως :

Από 16.6 - 16.9 :

Δευτέραν, Τρίτην, Πέμπτην και Παρασκευήν: 7.45' π.μ. - 1.30' μ.μ. και 5.15' μ.μ. - 8.15' μ.μ.

Τετάρτην και Σάββατον : 7.45' π.μ. - 2.15' μ.μ.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως, κοινοποιηθήσεται δε προ της δημοσιεύσεως προς εφαρμογήν.

Εν Αθήναις τη 7 Ιουλίου 1969

—

61816/3886/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί καθορισμού ωραρίου εργασίας καταστημάτων πωλήσεως ζυγιστικών οργάνων, κρεατομηχανών κλπ. Αθηνών - Πειραιώς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 537 της 4 Σεπτεμβρίου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν : 1) Τας διατάξεις του άρθρου 5 του π.δ. της 8/13.4.1932 «περί κωδικοποιήσεως και συμπληρώσεως των διατάξεων των νόμων περί χρονικών ορίων εργασίας εις τα καταστήματα κλπ.», 2) Τας διατάξεις του άρθρου 1 του ν.δ. 4020/1959 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων εργατικών τινων νόμων», 3) Την υπ' αριθ. 94948/6409/1965 ημετέραν απόφασιν «περί καθορισμού ωρών λειτουργίας εμπορικών καταστημάτων και εργασίας του πάσης φύσεως προσωπικού αυτών», 4) Γνώμας των ακρίων επαγγελματικών οργανώσεων εργοδοτών και μισθωτών, αποφασίζομεν :

Καθορίζομεν τας ώρας λειτουργίας των καταστημάτων πωλήσεως ζυγιστικών οργάνων, κρεατομηχανών κλπ. Αθηνών - Πειραιώς ως ακολούθως :

Από 1.7. - 31.8 καθ' έκαστην από 7.30' π.μ. - 3.30' μ.μ.

Το διά της παρούσης καθοριζόμενον συνεχες ωράριον των ως άνω καταστημάτων δεν έχει εφαρμογήν επί των καταστημάτων των αυτών κατηγοριών, των άπαξ αι ιδιοκτήται δεν επιθυμούν την εφαρμογήν αυτού.

Καταστηματάρχαι, μη επιθυμούντες την επαγγελίαν του καταστήματος των εις τας υπό της παρούσης καθοριζομένας ώρας συνεχούς λειτουργίας, υπάγονται υποχρεωτικώς εις το ωράριον λειτουργίας των εμπορικών καταστημάτων, το καθορισθέν διά της υπ' αριθ. 44211/2881/1969 αποφάσεως ημών μετά προηγουμένην κατάθεσιν εις την Διμοδίαν Επιθεώρησιν Εργασίας εφ' άπαξ δηλώσεως των εντός 10ημέρου από της ισχύος της παρούσης περί του ωραρίου (συνεχούς ή διακεκομμένου), όπερ επιθυμούν να ακολουθούν.

Εις αμφοτέρας τας περιπτώσεις αναρτάται υποχρεωτικώς εις εμφανές μέρος της προθήκης του καταστήματος των το ακολουθούμενον υπ' αυτών ωράριον.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως, κοινοποιηθήσεται δε προ της δημοσιεύσεως προς εφαρμογήν.

Εν Αθήναις τη 7 Ιουλίου 1969

—

83679/5218/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί δημοσιεύσεως εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της από 9.6.1969 συλλογικής συμβάσεως εργασίας του τεχνικού προσωπικού της Ολυμπιακής Αεροπορίας Α.Ε.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 569 της 8 Σεπτεμβρίου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του νόμου 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν και συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως υπό του ν.δ. 3755/1957 και του ν.δ. 186/1969, αποφασίζομεν :

Όπως δημοσιευθή εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος Β') η εν θέματι συλλογική σύμβασις εργασίας, κατατεθείσα ημίν την 18.8.1969, συνταχθέντος προς τούτο του υπ' αριθ. 1060/1969 πρακτικού καταθέσεως, ήτις έχει ως ακολούθως:

Ειδική οικονομική συλλογική σύμβασις

Εν Αθήναις σήμερον την 9ην Ιουνίου 1969 μεταξύ της εν Αθήναις (Όθωνος 8) εδρευούσης Ανωνύμου Εταιρείας υπό την επωνυμίαν «Ολυμπιακή Αεροπορία Α.Ε.», νομίμως εκπροσωπουμένης υπό α) Α. Τόμπρα, εντεταλμένου αντιπροέδρου, και β) Α. Ζαμπέλλα, εντεταλμένου διευθυντού, αφ' ενός, και της Ενώσεως Πτυχιούχων Τεχνικών Πολιτικής Αεροπορίας (Ε.Π.Τ.Π.Α.), νομίμως εκπροσωπουμένης υπό των προέδρου και γενικού γραμματέως αυτής

λής των έξόδων νοσηλείας του. Εἰς περίπτωσιν ὀφειλῆς μεγαλυτέρου ποσοῦ δικαιοῦται τῶν ἐξόδων νοσηλείας του μόνον ἐφ' ὅσον ἡ ἐξόφλησις αὐτοῦ πραγματοποιηθῇ πρὸ τῆς ἐξόδου του ἐκ τοῦ θεραπευτηρίου».

Ἄρθρον 3

Τὰ δύο τελευταῖα ἐδάφια τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ Ν.Δ. 56/1961, ὡς ταῦτα προσετέθη διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ Ν.Δ. 212/1964 (Φ.Ε.Κ. 68/24.4.1964, τεῦχος Α'), ἀντικαθίστανται ὡς κάτωθι:

«Ὡσαύτως ἐπιτρέπεται ἡ ἐνέργεια, ἄνευ παραμονῆς τοῦ ἀσθενοῦς εἰς θεραπευτήριον καὶ κατόπιν σχετικῆς πρὸς τοῦτο γνωματεύσεως τοῦ θεραπευτηρίου: α) Μικρῶν χειρουργικῶν ἐπεμβάσεων, β) μεταγγίσεως αἵματος, ἐπὶ διεγνωσμένης περιωρισμένης μορφῆς μεσογειακῆς ἀναιμίας, γ) ἀρτηριογραφιῶν, δ) φλεβογραφημάτων, ε) λεμφογραφημάτων, στ) ἠλεκτροεγκεφαλογραφημάτων, ζ) Scanning, οἱουδήποτε ὀργάνου καὶ η) στειρωτηρίσεων.

Ἐπὶ πασῶν τῶν ὡς ἄνω περιπτώσεων χορηγοῦνται τὰ αὐστηρῶς ἀπαραίτητα φάρμακα, τὰ χρησιμοποιούμενα τόσον κατὰ τὰς χειρουργικὰς μικροεπεμβάσεις, ὅσον καὶ διὰ τὰς εἰδικὰς ἐξετάσεις».

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῶν Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Ἰουλίου 1969

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

82243 5184 1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 6 1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Α.Δ.Α. Πειραιῶς περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν βαφείων, καθαριστηρίων, σιδηρωτηρίων, πλυντηρίων, τυποβαφείων, φινιριστηρίων κλπ. ἁπάσης τῆς χώρας».

(Φ.Ε.Κ. τ. Β' φ. 557 τῆς 4 Σεπτεμβρίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓξ μῆνας χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 4.12.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννοίων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 6/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Α.Δ.Α. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν βαφείων, καθαριστηρίων, σιδηρωτηρίων, πλυντηρίων, τυποβαφείων, φινιριστηρίων κλπ. ἁπάσης τῆς χώρας». (Πρᾶξις κατατέθεσα εἰς Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν 18/19.6.1968 (*).

(*) ΕΕΔ 27, 915.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Σεπτεμβρίου 1969

—

56954 3621 1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κλεισίματος κομμωτηρίων περιοχῆς Ἀθηνῶν κατὰ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τοῦ Σαββάτου καὶ διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.7 - 31.8.

(Φ.Ε.Κ. τ. Β' φ. 557 τῆς 4 Σεπτεμβρίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ π.δ. τῆς 8/13.4.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.», 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4/20/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἑνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων», 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. Φ.20463/1/5.11.1964 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας κουρείων - κομμωτηρίων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Θεσσαλονίκης» καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 23153/1955 ἰδικήν, 4) Γνώμην τῆς Ἀστυνομικῆς Διευθύνσεως Ἀθηνῶν, 5) Γνώμας τῶν οἰκείων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, ἐργοδοτῶν καὶ μαθητῶν, ἐπὶ τῶν ὡρῶν ἐνάρξεως καὶ λήξεως τῆς λειτουργίας τῶν κομμωτηρίων περιοχῆς Ἀθηνῶν, ἀποφασίζομεν:

Τροποποιοῦντες τὴν ὑπ' ἀριθ. 9659.1/6200/1963 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας κουρείων - κομμωτηρίων περιοχῆς Ἀθηνῶν καὶ περιξ Δήμων, Κοινοτήτων, Συνοικισμῶν καὶ Ν. Προαστίων» καὶ καθ' ὅ μέρος ἀφορᾷ αὐτὴ τὰ ἀμιγῆ κομμωτήρια γυναικείων κομμώσεων περιοχῆς Δήμου Ἀθηναίων, ὁριζόμεν ὅπως ταῦτα (ἀμιγῆ κομμωτήρια γυναικείων κομμώσεων Δήμου Ἀθηναίων) παραμένουν κλειστὰ καὶ κατὰ τὰς μεταμεσημβρινὰς ὥρας ἑκάστου Σαββάτου (πλὴν τῆς Τετάρτης), τῆς ἐργασίας τοῦ Σαββάτου παρατεινομένης μέχρι τῆς 3ης μ.μ. ὥρας καὶ διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.7. - 31.8.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Ἰουλίου 1969

—

60485 3833 1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν λειτουργίας φαρμακείων περιφερείας Πειραιῶς καὶ πέριξ Δήμων, Κοινοτήτων καὶ Συνοικισμῶν.

(Φ.Ε.Κ. τ. Β' φ. 557 τῆς 4 Σεπτεμβρίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ

μεταξύ ἀφ' ἑνὸς μὲν τῆς ἐν Ἀθήναις ("Οθωνος 8) ἐδρευούσης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν "Ολυμπιακὴ Ἀεροπορία Α.Ε.", νομίμως ἐκπροσωπουμένης ὑπὸ τοῦ Θεοδώρου Γαρουφαλίδη, προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ αὐτῆς Συμβουλίου, ἀφ' ἑτέρου δὲ τῆς Ἑνώσεως Χειριστῶν Πολιτικῆς Ἀεροπορίας (Ε.Χ.Π.Α.), νομίμως ἐκπροσωπουμένης ὑπὸ τῶν Ἐμμανουὴλ Γαλάδη καὶ Ἐμμανουὴλ Φασουλᾶ, προέδρου καὶ γενικοῦ γραμματέως τοῦ Διοικητικοῦ αὐτῆς Συμβουλίου, ὡς καὶ τῆς Ἑνώσεως Ἱπταμένων Πολιτικῆς Ἀεροπορίας (Ε.Ι.Π.Α.), νομίμως ἐκπροσωπουμένης ὑπὸ τῶν Α. Γαβριηλίδη καὶ Γ. Βαλασοπούλου, προέδρου καὶ γενικοῦ γραμματέως τοῦ Διοικητικοῦ αὐτῆς Συμβουλίου, συνεφωνήθησαν καὶ ἐγένοντο ἀμοιβαίως ἀποδεκτὰ τὰ κάτωθι:

Κεφάλαιον Α'.

1) Τὸ μισθολόγιον, περιέχον τὰς πάσης φύσεως μηνιαίας ἀποδοχὰς τῶν χειριστῶν (κυβερνητῶν καὶ συγκυβερνητῶν) καθορίζεται κατὰ τοὺς ἀκολούθους δύο πίνακας:

Μισθολογικὴ κλίμαξ κυβερνητῶν

Τύπος ἀεροσκάφους / Ἔτη ὑπηρεσίας	DC-3	DC-6B	B-727	B-707
	Ποσὰ εἰς δραχμάς			
1	14.000	17.500	22.000	27.000
2	14.500	18.000	22.500	27.500
3	15.000	18.500	23.000	28.000
4	15.500	19.000	23.500	28.500
5	16.000	19.500	24.000	29.000
6	16.500	20.000	24.500	29.500
7	17.000	20.500	25.000	30.000
8	17.500	21.000	25.500	30.500
9	18.000	21.500	26.000	31.000
10	18.500	22.000	26.500	31.500
11	19.000	22.500	27.000	32.000
12	19.500	23.000	27.500	32.500
13	20.000	23.500	28.000	33.000
14	20.500	24.000	28.500	33.500
15	21.000	24.500	29.000	34.000
16	21.500	25.000	29.500	34.500
17	22.000	25.500	30.000	35.000
18	22.500	26.000	30.500	35.500
19	23.000	26.500	31.000	36.000
20	23.500	27.000	31.500	36.500
21	24.000	27.500	32.000	37.000
22	24.500	28.000	32.500	37.500
23	25.000	28.500	33.000	38.000
24	25.500	29.000	33.500	38.500
25	26.000	29.500	34.000	39.000
26	26.500	30.000	34.500	39.500
27	27.000	30.500	35.000	40.000
28	27.500	31.000	35.500	40.500
29	28.000	31.500	36.000	41.000
30	28.500	32.000	36.500	41.500
31	29.000	32.500	37.000	42.000
32	29.500	33.000	37.500	42.500
33	30.000	33.500	38.000	43.000
34	30.500	34.000	38.500	43.500
35	31.000	34.500	39.000	44.000

Εἰς τὰ ὡς ἄνω ποσὰ προστίθενται κατ' ἔτος δραχμαὶ 500 καὶ μέχρις 15 ἐτῶν ἐν συνόλῳ ὡς ἐπίδομα εἰδικῆς πείρας ἑκάστου τύπου ἀεροσκάφους.

Νεοπροσλαμβανόμενοι κατ' εὐθείαν ὡς κυβερνῆται, χωρὶς νὰ διέλθουν ἀπὸ τὸ στάδιον τοῦ συγκυβερνήτου, παραμένουν εἰς τὸ πρῶτον μισθολογικὸν ὅριον τοῦ πίνακος ἐπὶ τριετίαν.

Μισθολογικὴ κλίμαξ συγκυβερνητῶν

Τύπος ἀεροσκάφους / Ἔτη ὑπηρεσίας	DC-3	DC-6B	B-727	B-707
	Ποσὰ εἰς δραχμάς			
1	14.375	18.585	23.375	28.375
2	15.300	18.850	23.490	28.490
3	15.825	19.175	23.725	28.725
4	15.950	19.500	24.050	29.050
5	16.275	19.825	24.375	29.375
6	16.600	20.150	24.700	29.700
7	16.975	20.475	25.025	30.025
8	17.250	20.800	25.350	30.350
9	17.575	21.125	25.675	30.675
10	17.900	21.450	26.000	31.000
11	18.225	21.775	26.325	31.325
12	18.550	22.100	26.650	31.650
13	18.875	22.425	26.975	31.975
14	19.200	22.750	27.300	32.300
15	19.525	23.075	27.625	32.625

Εἰς τὰ ὡς ἄνω ποσὰ προστίθενται κατ' ἔτος δραχμαὶ 500 καὶ μέχρις 15 ἐτῶν ἐν συνόλῳ ὡς ἐπίδομα εἰδικῆς πείρας ἑκάστου τύπου ἀεροσκάφους.

Νεοπροσλαμβανόμενοι συγκυβερνῆται παραμένουν εἰς τὸ πρῶτον μισθολογικὸν ὅριον τοῦ πίνακος ἐπὶ τριετίαν.

2) Κατ' ἐξαίρεσιν οἱ μέχρι σήμερον ἀπασχοληθέντες κυβερνῆται καὶ συγκυβερνῆται ἐπὶ αἰγυπτίων C-47 καὶ 4B, ὡς καὶ οἱ πρὸς τούτοις παρὰ τῆς Ὀλυμπιακῆς Ἀεροπορίας ἐξομοιωθέντες λόγῳ ἀρχαιότητος, λογίζονται μόνον ὡς πρὸς τὸ ὕψος τῶν ἀποδοχῶν των ἀπὸ 1.1.1969 εἰς τὴν μισθολογικὴν κλίμακα τῶν κυβερνητῶν καὶ συγκυβερνητῶν τῶν ἀεροσκαφῶν τύπου B-727.

3) Εἰς τὰς διὰ τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καθοριζομένας μηνιαίας ἀποδοχὰς τῶν χειριστῶν περιλαμβάνονται πᾶσαι αἱ κατὰ τὴν ἐναρξιν ἰσχύος ταύτης χορηγούμεναι ἀμοιβαὶ ἢ παροχαὶ ἐφ' οἱασδήποτε μορφὴν ἢ αἰτίαν, ἰδίᾳ δὲ τὰ ποσοστιαῖα ἐπιδόματα (οἰκογενειακὸν καὶ πολυετοῦς ὑπηρεσίας).

4) Διὰ τὴν εὕρεσιν καὶ ὑπολογισμὸν τοῦ ὕψους τῶν ἀποδοχῶν καὶ μόνον προσμετρῶνται ἅπαντα τὰ ἔτη προϋπηρεσίας τοῦ χειριστοῦ, ἅπαξ ἐπαγματοποίησιν συντόμως εἰς ἑλληνικὰς πολιτικὰς ἀεροπορικὰς ἑταιρείας. Κατ' ἐξαίρεσιν διὰ τοὺς ὑπηρετοῦντας τὴν 1.1.1969 προσμετρῶνται ἅπαν-

Γ. Καλαζά και Γ. Γεωργιάδη, ως και της Ένώσεως Τεχνικών Έναερίων Μεταφορών (Ε.Τ.Ε.Μ.), νομίμως εκπροσωπουμένης ύπό των προέδρου και γενικού γραμματέως αύτής Ε. Γκόκα και Ν. Χατζηαντωνίου άφ' ετέρου, συνεφωνήθησαν και έγίνοντο άμοιβαίως και άνεπιφυλάκτως άποδεκτά τα κάτωθι:

Α) Βασικός μηνιαίος μισθός δι' άπαν το τεχνικόν προσωπικόν της «Ολυμπιακής Αεροπορίας Α.Ε.» καθορίζεται ώς κάτωθι:

α) Διά τον μηχανικόν Α' 6.200 δραχμαί μηνιαίως.

β) Διά τον μηχανικόν Β' 5.700 δραχμαί μηνιαίως.

γ) Διά τον άρχιτεχνίτην Α' 5.200 δραχμαί μηνιαίως.

δ) Διά τον άρχιτεχνίτην Β' 4.800 δραχμαί μηνιαίως.

ε) Διά τον τεχνίτην Α' 4.300 δραχμαί μηνιαίως.

στ) Διά τον τεχνίτην Β' 3.900 δραχμαί μηνιαίως.

ζ) Διά τον τεχνίτην Γ' 3.400 δραχμαί μηνιαίως.

Β) Το τεχνικόν έπίδομα καθορίζεται εις δραχμάς τετρακοσίας (400) μηνιαίως.

Γ) Το έπίδομα υπηρεσίας έν πτήσει καθορίζεται εις δραχμάς διακοσίας (200) άνά ώραν πτήσεως.

Δ) Τα έπιδόματα αεροτεχνικών πτυχίων Τ.Π.Α. καθορίζονται ώς κάτωθι:

α) Εις τους έχοντας έν πτυχίον DC - 3 δραχμαί 250 μηνιαίως.

β) Εις τους έχοντας δύο ή και περισσότερα πτυχία DC - 3 δραχμαί 350 μηνιαίως.

γ) Εις τους έχοντας έν πτυχίον DC - 6B δραχμαί 350 μηνιαίως.

δ) Εις τους έχοντας δύο ή και περισσότερα πτυχία DC - 6B δραχμαί 700 μηνιαίως.

ε) Εις τους έχοντας έν πτυχίον DC - 6B και έν ή περισσότερα έπί των DC-3 θά χορηγήται το σύνολον των δύο ώς άνωτέρω καθοριζομένων έπιδομάτων.

Γενικώς ορίζεται, ότι το σύνολον των ώς είρηται έπιδομάτων δέν δύναται να ύπερβαίνη κατ' άνώτατον όριον τάς 700 δραχμάς μηνιαίως.

στ) Εις τους έχοντας άμφότερα τα πτυχία ΠΑ και ΠΠ ή μόνον το πτυχίον ΙΗ ή ΙΣ, ΙΟ, Boeing 727 δραχμαί 800 μηνιαίως.

ζ) Εις τους έχοντας έν πτυχίον ΠΑ ή ΠΠ, Boeing 727 δραχμαί 400 μηνιαίως.

η) Εις τους έχοντας άμφότερα τα πτυχία ΠΑ και ΠΠ ή μόνον το πτυχίον ΙΗ ή ΙΣ ΙΟ, Boeing 707 δραχμαί 900 μηνιαίως.

θ) Εις τους έχοντας έν πτυχίον ΠΑ, ή ΠΠ, Boeing 707 δραχμαί 450 μηνιαίως.

Ε) Οι όροι της παρούσης συλλογικής συμβάσεως, οι ρυθμίζοντες τας άποδοχάς του τεχνικού προσωπικού, θά έχουν άναδρομικήν έφαρμογήν άπό της Ίανουαρίου 1969.

Η παρούσα ειδική οικονομική συλλογική σύμβασις άντικαθιστά οίανδήποτε προγενεστέρων μισθολογίων του τεχνικού προσωπικού, διεπόμενων έπό του Ν.Δ. 411/1965, της έπ' άριθ. 56/1966 άποφάσεως του Π.Α.Α.Δ. Άθηνών ή άλλου τινός άναγκαστικού κανόνος δικαίου, επικρατεί δέ πάντων τούτων ώς ευμενεστέρα.

Αι λοιπαί διατάξεις του Κεφαλαίου 4, Μέρους Δ' του έν ισχύι Κανονισμού Έργασίας, του κυρωθέντος διά του Ν.Δ. 701/1964, δέν μεταφέρονται εις την παρούσαν συλλογικήν σύμβασιν, παραμένουσι δέ ώς έχουν εις αυτόν και έξακολουθούν ισχύουσαι ώς μέχρι τώδε.

Οι συμβαλλόμενοι

(Έπονται υπογραφαί)

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τη 8 Σεπτεμβρίου 1969

—

8Δ6Ε0-5220 969 Άπόφ. Υπουργού Έργασίας

Περί δημοσιεύσεως εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της άπό 6.8.1969 συλλογικής συμβάσεως έργασίας χειριστών (κυβερνητών και συγκυβερνητών) και ιπταμένων μηχανικών Ολυμπιακής Αεροπορίας Α.Ε.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 569 της 8 Σεπτεμβρίου 1969)

Έχοντες ύπ' όψιν τας διατάξεις του νόμου 3239/1955, ώς τροποποιήθησαν και συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως έπό του ν.δ. 3755/1957 και του ν.δ. 186/1969, αποφασίζομεν:

Όπως δημοσιευθή εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος Β') ή έν θέματι συλλογική σύμβασις έργασίας, κατατεθείσα ήμιν την 18.8.1969, συνταχθέντος προς τούτο του έπ' άριθ. 1001/1969 πρακτικού καταθέσεως, ής έχει ώς άκολούθως:

Ειδική συλλογική σύμβασις έργασίας

Έν Άθήναις σήμερον την 6ην Αυγούστου 1969

βάσεως, αἱ ἀμοιβαὶ τῶν ἐπιμένων μηχανικῶν.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς πρὸς ἀμφότερα τὰ κεφάλαια αὐτῆς ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1969 καὶ λήγει τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1970.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Σεπτεμβρίου 1969

—

85571/5232/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1969 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Α.Δ. Πατρῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως λεωφορείων τοῦ Ἀστικοῦ Κ.Τ.Ε.Λ. Πατρῶν».

(Ε.Κ. τ. Β' ἀ. 585 τῆς 16 Σεπτεμβρίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι ὑπ' ἀριθ. 2/1969 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Α.Δ. Πατρῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῶν: 1) Συλλόγου Ὁδηγῶν καὶ Εἰσπρακτόρων Αὐτοκινήτων Ἀστικοῦ καὶ Ὑπεραστικοῦ Κ.Τ.Ε.Λ. Νομοῦ Ἀχαΐας, 2) Συλλόγου Σταθμαρχοελεγκτῶν Ἀστικοῦ Κ.Τ.Ε.Λ. Πατρῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ καὶ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου, καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Καθορίζει τοὺς βασικοὺς μηνιαίους μισθοὺς τῶν ὁδηγῶν, εἰσπρακτόρων, σταθμαρχῶν, ἐλεγκτῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ. Ἀστικῆς περιοχῆς Πατρῶν ὡς κάτωθι:

	ἀπὸ 20.4.1969 ἕως 18.8.1969	καὶ ἀπὸ 19.8.1969 καὶ ἑξῆς
Ὁδηγὸς	2.750	2.900
Εἰσπράκτωρ	2.500	2.650
Σταθμάρχης	2.750	2.900
Ἐλεγκτὴς	2.475	2.600

2) Οἱ ὡς ἄνω μηνιαῖοι βασικοὶ μισθοὶ προσαυξάνονται διὰ τῶν ἀκολούθων ἐπιδομάτων:

α) Παλαιότητος ὑπηρεσίας ἐκ ποσοστοῦ πέντε ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (5%) ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ἑκάστης τριετίας πραγματικῆς ὑπηρεσίας ἢ προϋπηρεσίας καὶ μέχρι συμπληρώσεως ἐν συνόλῳ πέντε (5) τριετιῶν.

Ὡς τοιαύτη προϋπηρεσία θεωρεῖται γενικῶς μὲν ἡ ἐν συνόλῳ διανυθεῖσα ταυτίτη ἀσχέτως ἐργοδότου οἱαδήποτε εἰδικότητι τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως, ἤτοι σταθμάρχου, ἐλεγκτοῦ, εἰσπράκτορος καὶ ὁδηγοῦ, ὡς καὶ ἡ τυχὸν ὑπάρχουσα ταυτίτη ὡς ἐπαλλήλου παρὰ τοῖς Γραφείοις τῶν τέως Κ.Τ.Ε.Λ. Κοινῶν Λειτουργιῶν καὶ Κοινῶν Ταμείων.

Εἰδικῶς διὰ τοὺς ὁδηγοὺς ὡς προσμετρουμένη ὑπηρεσία θεωρεῖται καὶ ἡ πραγματικὴ ταυτίτη ὡς ὁδηγοῦ αὐτοκινήτων οἱασδήποτε κατηγορίας παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ. Ἡ προϋπηρεσία τῶν νεοπροσλαμβανομένων ἐπαλλήλων ἀποδεικνύεται διὰ ἐπευθύνων δηλώσεων αὐτῶν, κατατιθεμένων ἅμα τῇ προσλήψει των εἰς τὸν ἐργοδότην, συνοδευομένων ἐντὸς τριμήνου προθεσμίας ἀπὸ τῆς προσλήψεως ἀπὸ τῶν ἀπαραιτήτων πιστοποιητικῶν. Ἐὰν διὰ τῶν πιστοποιητικῶν τούτων ἀποδεικνύεται προϋπηρεσία μείζων τῆς ἐν τῇ δηλώσει ἀναφερομένης ἢ ἐπιβάλλωσα πιστοποιητικὰ προϋπηρεσίας, χωρὶς νὰ ἔχῃ κατατεθῇ σχετικὴ δήλωσις κατὰ τὴν πρόσληψιν, τὸ δικαίωμα διὰ τὴν ἐπόλεγην βάσει τῆς προϋπηρεσίας ταύτης ἐνηλικίου μισθοῦ γεννᾶται ἀπὸ τῆς καταθέσεως τῶν πιστοποιητικῶν τούτων.

Ἡ προϋπηρεσία τῶν ἤδη ὑπηρετούντων μισθωτῶν, ἐφ' ὅσον μέχρι σήμερον δὲν ἔχουσιν ἐπιβάλλει σχετικὰ πιστοποιητικά, ἀποδεικνύεται ὁμοίως διὰ δηλώσεων, συνοδευομένων ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἀπὸ τῶν ἀπαραιτήτων πιστοποιητικῶν, ἐφαρμοζομένων κατὰ τὰ λοιπὰ ἀναλόγως τῶν ἀνωτέρω διατάξεων. Τὰ πιστοποιητικὰ προϋπηρεσίας λογίζεται τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως ἐπιστρέφοντα εἰς τὸν μισθωτὸν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου.

β) Οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ ποσοστοῦ δέκα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (10%) διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην ἢ μὴ ἀντιμισθοδοτουμένην σύζυγον καὶ πέντε ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (5%) δι' ἕκαστον καὶ μέχρι τριῶν τέκνων, ἐφ' ὅσον ταῦτα δὲν ἔχουσιν ἐπιβῆ τὰ μὲν ἄρρενα τὸ δέκατον ὄγδοον ἔτος, τὰ δὲ θήλεα τὸ εἰκοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των, τυγχάνουσιν ἄγαμα καὶ δὲν ἐργάζονται.

Εἰς τὴν περίπτωσιν ὅμως, καθ' ἣν τὰ τέκνα (ἄρρενα ἢ θήλεα) σπουδάζουν, ἡ χορήγησις τοῦ σχετικοῦ ἐπιδόματος ἐξακολουθεῖ καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ἀνωτέρω ἡλικίας, μέχρι πέρατος τῶν σπουδῶν των, ἀλλ' οὐχὶ ὅμως πέραν τῆς πενταετίας. Τὸ ἐκ πέντε τοῖς ἑκατὸν ἐπίδομα τέ-

τα τὸ ἔτη προϋπηρεσίας, ἅτινα ἐπραγματοποίησαν συνεχῶς ἢ διακεκομμένως εἰς ἑλληνικὰς πολιτικὰς ἀεροπορικὰς ἑταιρείας.

Ἡ προσμέτρησις τοῦ χρόνου ἄρχεται ἀφ' ὅτου ὁ χειριστὴς διετέθη δι' ἐντολῆς τῆς πρώτης τῶν συμβαλλομένων πρὸς ἐνάσκησιν ἐπενθύνων καθηκόντων συγκυβερνήτου.

3) Ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως δὲν θίγονται, οὐδὲ δύνανται νὰ μειωθοῦν αἱ ἐν γένει καταβαλλόμεναι σήμερον ἀποδοχαὶ τῶν χειριστῶν ἐν πάσῃ οἱαδήποτε περιπτώσει.

Κεφάλαιον Β'.

1) Τὸ μισθολόγιον, περιέχον τὰς πάσης φύσεως μηνιαίας ἀποδοχὰς τῶν παρὰ τῇ πρώτῃ τῶν συμβαλλομένων ἱπταμένων μηχανικῶν, καθορίζεται κατὰ τὸν ἀκολουθοῦντα πίνακα.

α) Κλιμαξ Ἱπταμένων μηχανικῶν

Τύπος αὐτ/	DC - 6B	B - 727	B - 707
Ἔτη ὑπηρεσίας	Ποσὰ εἰς δρ.		
1	14.540	17.980	22.320
2	14.850	18.290	22.630
3	15.160	18.630	22.940
4	15.470	18.910	23.250
5	15.780	19.220	23.560
6	16.090	19.530	23.870
7	16.400	19.840	24.180
8	16.710	20.150	24.490
9	17.020	20.460	24.800
10	17.330	20.770	25.110
11	17.640	21.080	25.420
12	17.950	21.390	25.730
13	18.260	21.700	26.040
14	18.570	22.010	26.350
15	18.880	22.320	26.660
16	19.190	22.630	26.970
17	19.500	22.940	27.280

Εἰς τὰ ὡς ἄνω ποσὰ προστίθενται κατ' ἔτος 500 δραχμαὶ καὶ μέχρις ἓξ ἐτῶν ἐν συνόλῳ ὡς ἐπίδομα εἰδικῆς πείρας ἐφ' ἑκάστου τύπου ἀεροσκάφους.

2) Διὰ τὸν ὑπολογισμὸν 1 τοῦ ὕψους τῶν ἀποδοχῶν προσμετροῦνται ἅπαντα τὰ ἔτη ὑπηρεσίας, τὰ ὁποῖα ἐπραγματοποίησαν οἱ ἱπτάμενοι μηχανικοὶ συνεχῶς εἰς ἑλληνικὰς πολιτικὰς ἀεροπορικὰς ἑταιρείας.

Ἡ προσμέτρησις τοῦ χρόνου προϋπηρεσίας ἀρχεται ἀφ' ἧς ὁ ἱπτάμενος μηχανικὸς διετέθη δι' ἐντολῆς τῆς πρώτης τῶν συμβαλλομένων πρὸς ἐνάσκησιν ἐπενθύνων καθηκόντων. Ἡ διαφορὰ μέχρι καὶ ἓξ (6) μηνῶν εἰς τὴν ἡμερομηνίαν ἀναθέσεως ἐπενθύνων καθηκόντων ἐν τῇ πρώτῃ τῶν συμβαλλομένων, προκειμένου δι' ἱπτάμενους μηχανικοὺς ὑπηρετοῦντας εἰς διαφορετικοὺς τύπους ἀεροσκαφῶν, δὲν ὑπολογίζεται διὰ τυχὸν μισθολογικὴν ἐξίσωσίν των.

Κατ' ἐξαίρεσιν οἱ μέχρι σήμερον ἀπασχοληθέντες ἱπτάμενοι μηχανικοὶ ἐπὶ ἀεροσκαφῶν τύπου Comet 4B, ὡς καὶ οἱ πρὸς τούτοις παρὰ τῆς Ὀλυμπιακῆς Ἀεροπορίας ἐξομοιωθέντες λόγῳ ἀρχαιότητος, λογίζονται μόνον ὡς πρὸς τὸ ὕψος τῶν ἀποδοχῶν των ἀπὸ 1.1.1969 εἰς τὴν μισθολογικὴν κλίμακα τῶν ἱπταμένων μηχανικῶν τῶν ἀεροσκαφῶν τύπου B - 727, πλὴν διὰ τὴν κατατα βολὴν αὐτοὺς τοῦ ἐπιδόματος εἰδικῆς πείρας ἡ προσμέτρησις τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας εἰς τὸν τύπον τοῦ ἐν λόγῳ ἀεροσκάφους ἄρχεται ἀφ' ὅτου διετέθησαν δι' ἐντολῆς τῆς πρώτης τῶν συμβαλλομένων πρὸς ἐνάσκησιν ἐπενθύνων καθηκόντων ἱπταμένων μηχανικῶν B - 727. Νεοπροσλαμβανόμενοι ἱπτάμενοι μηχανικοὶ παραμένουν εἰς τὸ πρῶτον μισθολογικὸν ὅριον τοῦ πίνακος ἐπὶ μίαν τριετίαν.

3) Οἱδήποτε ἱπτάμενος μηχανικὸς δικαιοῦται νὰ λαμβάνῃ μηνιαίας ἀποδοχὰς μείζονας τῶν τοῦ συγκυβερνήτου τοῦ ὑπηρετοῦντος ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ τύπου ἀεροσκάφους καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ ἔτη ὑπηρεσίας παρὰ τῇ πρώτῃ τῶν συμβαλλομένων.

Εἰς τὰς διὰ τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ὡρισμένας μηνιαίας ἀποδοχὰς τῶν ἱπταμένων μηχανικῶν περιλαμβάνονται πᾶσαι αἱ κατὰ τὴν ἔναρξιν ἰσχύος ταύτης χορηγούμεναι ἀμοιβαὶ ἢ παροχαὶ ἐφ' οἱαυδήποτε μορφὴν ἢ αἰτίαν, ἰδίᾳ δὲ τὰ ποσοστιαῖα ἐπιδόματα (οἰκογενειακὸν καὶ πολυετοῦς ὑπηρεσίας).

Ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς παρούσης συμβάσεως οὐδεὶς τῶν ὑπηρετούντων ἱπταμένων μηχανικῶν δύναται νὰ ὑποστῇ μείωσιν τῶν πάσης φύσεως ἀποδοχῶν του.

4) Εἰδικῶς οἱ παρὰ τῇ πρώτῃ τῶν συμβαλλομένων ὑπηρετοῦντες ἀεροναυτίλοι ἐπάγονται εἰς τὴν μισθολογικὴν κλίμακα τῶν ἱπταμένων μηχανικῶν ἐπὶ ἀεροσκαφῶν τύπου DC - 6B, ὁποσοδήποτε δὲ ἐντὸς τῶν μεγίστων τούτου χρονικῶν ὁρίων καὶ τῶν πρὸς αὐτὰ ἀντιστοίχων ἀποδοχῶν.

Οἱ ἀεροναυτίλοι δὲν δικαιοῦνται τοῦ διὰ τοὺς ἱπταμένους μηχανικοὺς καθιερωμένου ἐπιδόματος εἰδικῆς πείρας, κατὰ τὰ λοιπὰ δὲ ἐφαρμόζονται ἐπ' αὐτῶν ἅπασαι αἱ διατάξεις τῆς παρούσης συμ-

σίας (Φ.Ε.Κ. 312, τ. Β' της 5.7.1968) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 10 Σεπτεμβρίου 1969

—

84447/5266/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 3/1968 αποφάσεως του Δ.Δ.Α.Α. Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των μισθωτών γκαράζ και πρατηρίων βενζίνης Α.Π.Π.».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 574 της 11 Σεπτεμβρίου 1969)

Ανανεούμεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 12.12.1969, την επέλευσιν των ένόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 3/1968 αποφάσεως του Δ.Δ.Α.Α. Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των μισθωτών γκαράζ και πρατηρίων βενζίνης Α.Π.Π.». (Πράξις κατατεθείσα εις Ειρηνοδικείον Αθηνών 27/27.4.1968) (**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 10 Σεπτεμβρίου 1969

—

84448/5265/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 47/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Α.Α. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού Γραφείων των ανωνύμων εταιρειών και λοιπών ιδιωτικών επιχειρήσεων άπασης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 574 της 11 Σεπτεμβρίου 1969)

Ανανεούμεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 14.12.1969, την επέλευσιν των ένόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 47/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Α.Α. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού Γραφείων των ανωνύμων εταιρειών και λοιπών ιδιωτικών επιχειρημάτων άπασης της χώρας», εγκριθείσης μετά τροποποιήσεως διά της υπ' αριθ. 5537/1968 κοινής αποφάσεως των Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 23, τ. Β' της 18.1.1968) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 10 Σεπτεμβρίου 1969

—

85961/5333/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 25/1968 αποφάσεως του Π.Δ.Α.Α. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των τεχνιτών παρασκευαστών των εργαζομένων εις επιστημονικά εργαστήρια βιοχημείας, μικροβιολογίας κλπ. Αθηνών - Προαστίων».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 589 της 18 Σεπτεμβρίου 1969)

Ανανεούμεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 17.12.1969, την επέλευσιν των ένόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 25/1968 αποφάσεως του Π.Δ.Α.Α. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των τεχνιτών παρασκευαστών, των εργαζομένων εις τα επιστημονικά εργαστήρια βιοχημείας, μικροβιολογίας κλπ. Αθηνών - Προαστίων», εγκριθείσης μετά τροποποιήσεως διά της υπ' αριθ. 72717/1968 κοινής αποφάσεως των Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 276, τ. Β' της 6.6.1968) (**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 16 Σεπτεμβρίου 1969

—

9 δις/1298/2/1969 Απόφ. Υπουργού Κοινωνικών Υπηρεσιών

Περί τροποποιήσεως της παραγράφου 2 του άρθρου 17 του Καταστατικού του Ταμείου Προνοίας Προσωπικού Ελληνικών Σιδηροδρόμων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 316 της 10 Μαΐου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν: α) Το άρθρον 59 § 1 του α.ν. 11.11.1935, ως ηρμηνεύθη διά του άρθρου 1 του α.ν. 694/1937, β) το γ.δ. 2520/1953, γ) το από 30.4.1946 ν.δ., κυρωθέν διά του υπ' αριθ. 1392/1949 ν.δ., δ) την παράγραφον 7 του άρθρου 36 του ν.δ. 1/1968, ε) την υπ' αριθ. 141/1969 διαφοράν του Ταμείου Προνοίας Προσωπικού Ελληνικών Σιδηροδρόμων, στ) την γνώμην Σ.Κ.Α.

(*) ΕΕΔ 27, 974.
(**) ΕΕΔ 27, 654.

(*) ΕΕΔ 27, 197.
(**) ΕΕΔ 27, 907.

κνων δέν δύναται νά εἶναι κατώτερον τοῦ ἐκ τοῦ Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν (Δ.Α.Ο.Ε.Μ.) παρεχομένου ἑκάστοτε ἐπιδόματος.

3) Ἐπί τοῦ συνόλου τῶν ἀνωτέρω καθοριζομένων ἀποδοχῶν ὑπολογίζονται τά ἐπιδόματα Κυριακῶν, ἑορτῶν, νυκτερινῆς ἐργασίας, ὡς καί ἡ λόγῳ ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ἀποζημίωσις.

4) Εἰδικῶς διά τήν καταβολήν τῶν δώρων ἑορτῶν εἰς τούς ἀνωτέρω μισθωτούς οἱ κατά τά ὡς ἄνω βασικοί μισθοί μετά τῶν προσαυξήσεων καί ἐπιδομάτων λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας καί οἰκογενειακῶν βαρῶν πρός κάλυψιν τῆς ἐξ εἴκοσι πέντε ἐπί τοῖς ἑκατόν (25%) λόγῳ νυκτερινῆς ἐργασίας καί ἑβδομήκοντα πέντε ἐπί τοῖς ἑκατόν (75%) λόγῳ ἐργασίας Κυριακῶν καί ἐξαιρεσίμων ἑορτῶν ἀπαιτήσεως τῶν μισθωτῶν διά τόν προσδιορισμόν τοῦ ὀφειλομένου δώρου ποσοῦ προπαυξάνονται κατά δώδεκα ἐπί τοῖς ἑκατόν (12%), δι' οὗ ποσοστοῦ ἐξαντλεῖται πλήρως πᾶσα ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ἀπαίτησις τῶν μισθωτῶν.

5) Εἰς τό περί οὗ ἡ παροῦσα προσωπικόν παρέχεται ἡ ὑπό τοῦ ἀ.ν. 539/1945 (ἄρθρον 2, παράγραφος 1, ἐδάφιον α' καί παράγραφος 2) προβλεπομένη ἐτησία ἄδεια μέ βάσιν τάς δώδεκα (12) ἐργασίμους ἡμέρας.

6) Εἰς τούς εἰσπράκτορας χορηγεῖται ἐπί πλέον τῶν ὡς ἄνω καθοριζομένων ἀποδοχῶν των καί ἐπίδομα διαχειριστικῶν λαθῶν ἐξ ἑκατόν δραχμῶν μηνιαίως, καί

7) Κατά τά λοιπά ἰσχύουσιν αἱ μή ἀντικείμεναι τῇ παρούσῃ διατάξεις, ὡς καί τυχόν ὑφιστάμενοι εὐνοϊκώτεροι ὅροι ἐργασίας καί ἀμοιβῆς.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Σεπτεμβρίου 1969

—

82417/5185/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας Περί περαιτέρω παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πληρωμάτων ποταμοπλοίων φερόντων φορτίον ὑγρῶν καυσίμων ὑλῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 560 τῆς 5 Σεπτεμβρίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπί δίμηνον χρονικόν διάστημα, ἤτοι μέχρι 5.11.1969, τήν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ἀπό 18.1.1967 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πληρωμάτων ποταμοπλοίων φερόντων φορτίον ὑγρῶν καυσίμων ὑλῶν (Φ.Ε.Κ. 201, τεῦχος Β', τῆς 22.3.1967) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Σεπτεμβρίου 1969

—

83951/5247/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας Περί παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 4/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Α.Α.Δ. Πειραιῶς «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ἐν γένει τῶν ἐπιχειρήσεων ποτοποιίας καί ὀξοποιίας ἀπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 570 τῆς 10 Σεπτεμβρίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ἤτοι μέχρι 10.12.1969, τήν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 4/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Α.Α.Δ. Πειραιῶς «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ἐν γένει τῶν ἐπιχειρήσεων ποτοποιίας καί ὀξοποιίας ἀπάσης τῆς χώρας». (Πράξις κατατέθεισα εἰς Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν 39/3.3.1967) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Σεπτεμβρίου 1969

—

84446/5267/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας Περί παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Α.Α.Δ. Χανίων «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ὑπηρετούντων εἰς τάς εἰδικάς ἀποθήκας καυσίμων τοῦ Βασ. Ναυστάθμου Κρήτης ὑπαλλήλων καί ἐργατοτεχνιτῶν».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 574 τῆς 11 Σεπτεμβρίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ἤτοι μέχρις 11.12.1969, τήν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Α.Α.Δ. Χανίων «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ὑπηρετούντων εἰς τάς εἰδικάς ἀποθήκας καυσίμων τοῦ Βασ. Ναυστάθμου Κρήτης ὑπαλλήλων καί ἐργατοτεχνιτῶν», ἐγκριθείσης μετά τροποποιήσεως διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 52476/1968 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καί Ἐργα-

(*) ΕΕΔ 26, 460.

(**) ΕΕΔ 26, 650.

ρθτια συντάξεως λόγω γήρατος, ἐάν κατά τὴν ἐπιβολὴν τῆς αἰτήσεως ἔχῃ συμπληρώσει τὸ 65ον ἔτος τῆς ἡλικίας του ἢ ἡ ἠσφαλισμένη τὸ 60ὸν καὶ ἐπραγματοποίησεν ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ταμείου ἀπὸ τῆς ἱδρύσεώς του τὸν ὑπὸ τῶν ἀκεί-ων διατάξεων τῆς ἑκάστοτε διεπούσης τὸ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας προβλεπόμενον διὰ τὰ ἄνω ὅρια ἡλι-κίας ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐργασίας.

Εἰδικῶς διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 4104/1960 δικαιοῦνται συντάξεως οἱ ἠσφαλισμένοι, οἱ πληροῦντες τὰς προϋποθέσεις ταύτης, ἐφ' ὅσον δὲν τυγχάνουν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπονομῆς τῆς συντάξεως συνταξιοῦχοι ἑτέρου Ὀργανισμοῦ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἰσχύ-ος τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 2 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

2) Ὁ ἠσφαλισμένος, ὁ ἔχων πραγματοποιή-σει τὸν ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁ-ριζόμενον ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐργασίας, κατὰ τὰ εἰ-δικώτερον ἐν αὐτῇ ὁριζόμενα, ἐφ' ὅσον ἔτυχε συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ἐκ τοῦ φορέως κυρί-ας ἀσφαλίσεως, δικαιοῦται ταύτης συντάξεως καὶ ἐκ τοῦ Ταμείου, μὴ ἀπαιτουμένης τῆς ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος προβλεπομένης διαπιστώ-σεως τῆς ἀναπηρίας, ἣν ἀντικαθιστᾷ ἐν προκει-μένῳ ἡ ἀπόφασις τοῦ φορέως κυρίας ἀσφαλίσε-ως. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἀπαίτεται ὑπὸ τοῦ Ταμείου ἡ κεκινουμένη σύνταξις διὰ τὸν ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως τοῦ κυρίου φορέως ὁριζόμενον χρόνον συνταξιοδοτήσεως, παρατεινομένης ἀναλό-γως τῆς συνταξιοδοτήσεως ὑπὸ τοῦ Ταμείου, ἐφ' ὅσον παρατείνεται καὶ ἡ συνταξιοδότησις ἐκ τοῦ φορέως κυρίας ἀσφαλίσεως, ἐπιφυλασσομένης τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ Κανονισμοῦ Παρο-χῶν.

Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 5 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

2) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου δύναται νὰ ζητήσῃ ὁποτεδήποτε νέαν ὑγειονομι-κὴν ἐξέτασιν τοῦ λόγῳ ἀναπηρίας συνταξιούχου, ἐνεργουμένην ἐπίσης κατὰ τὰ ἀνωτέρω παρὰ τῶν Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ Ι.Κ.Α., ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς ἡ σύνταξις μετετράπη εἰς σύνταξιν λόγῳ γήρατος, συμφώνως πρὸς τὴν πα-ράγραφον 5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος.

Τὸ ἄρθρον 7 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

Ἄρθρον 7

Ποσὸν συντάξεως λόγῳ γήρατος ἢ ἀναπηρίας.

1) Ἡ ὑπὸ τοῦ Ταμείου χορηγουμένη μηνιαία σύνταξις λόγῳ γήρατος καὶ ἀναπηρίας ἀποτελεῖ-ται ἐκ βασικοῦ ποσοῦ καὶ προσαυξήσεων.

α) Τὰ βασικὰ ποσὰ τῆς μηνιαίας συντάξεως καθορίζεται ἴσον πρὸς 50% τοῦ ἑκάστοτε παρε-χομένου ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. βασικοῦ ποσοῦ τῆς συν-τάξεως.

β) Αἱ προσαυξήσεις ὑπολογίζονται κατὰ τὰ ὁ-ριζόμενα ὑπὸ τῆς νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. περὶ προσαυξήσεων τοῦ ὑπὸ τούτου παρεχομένου βασι-κοῦ ποσοῦ συντάξεως βάσει τοῦ ἀριθμοῦ ἡμε-ρῶν ἐργασίας τῶν πραγματοποιηθεισῶν ἐν τῇ ἀ-σφαλίσει τοῦ Ταμείου.

2) Τὸ ποσὸν τῆς καταβαλλομένης βασικῆς συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας προσαυξάνεται κατὰ 50%, ἐφ' ὅσον ὁ ἀνάπηρος εὑρίσκεται διαρκῶς εἰς κατάστασιν ὑπαιτιόσου συνεχῆ ἐπίβλεψιν, περι-ποίησιν καὶ συμπαράστασιν ἑτέρου προσώπου (ἀ-πόλυτος ἀναπηρία).

3) Τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως τῶν λόγῳ φυμα-τιώσεως συνταξιούχων τοῦ Ταμείου προσαυξάνε-ται δι' εἰδικοῦ ἐπιδόματος φυματικοῦ, ἀνερχομέ-νου εἰς δραχμὰς ἑκατὸν (100) κατὰ μῆνα, μὴ μεταβιβαζομένου εἰς τοὺς δικαιοδόχους των. Ἡ καταβολὴ τοῦ ἐν λόγῳ ἐπιδόματος ἄρχεται ἀπὸ τοῦ μεθεπομένου τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρού-σης μηνός.

4) Εἰς τοὺς λόγῳ φυματιώσεως συνταξιούχους καταβάλλεται τὸ καθοριζόμενον διὰ τῶν ἑκάστοτε ἰσχυουσῶν εἰδικῶν διατάξεων ἐπίδομα ἀεροθερα-πείας.

5) Τὸ ποσὸν τῆς ὑπὸ τοῦ Ταμείου παρεχομέ-νης μηνιαίας συντάξεως δὲν δύναται νὰ εἶναι κα-τώτερον τῶν δραχμῶν τετρακοσίων (400).

Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 8 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

2) Τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως, εἰς ἣν δικαιοῦται ἕκαστον τέκνον, ἰσοῦται πρὸς τὰ εἴκοσιν ἑκατοστὰ (20%) τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως τοῦ θανόντος (θανούσης).

Προκειμένου ὅμως περὶ τέκνου ὀρφανοῦ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν γονέων ἢ κατὰ τὸ πραγματωθὲν ἐδαφιον σύνταξις αὐτοῦ τριπλασιάζεται.

Τὸ σύνολον πάντως τῶν συντάξεων τῆς χή-ρας (χήρου) καὶ τῶν τέκνων δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως τοῦ θανόντος (θανούσης) καὶ μὴ ὑπαρχούσης χήρας (χή-ρου) δικαιουμένης συντάξεως τὰ ἐξήκοντα ἑκατο-στὰ (60%) τοῦ ἐν λόγῳ ποσοῦ.

Ἐὰν τὸ σύνολον τῶν συντάξεων ὑπερβαίνῃ τὸ

της ΐπ' άριθ. 71/19.3.1969 συνεδριάσεως αύτοῦ ΙΕ' περιόδου, ἀπεφασίσαμεν:

1) Ὅπως ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Προνοίας Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων τροποποιηθῇ ὡς ἀκολούθως:

«Ὡς βάσις μισθοῦ διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ἐφ' ἅπαξ λαμβάνεται ὁ μέσος ὅρος τῶν μισθῶν, τοὺς ὁποίους ἐλάμβανεν ὁ μέτοχος κατὰ τὴν τελευταίαν διετίαν πρὸ τῆς ἐξόδου του ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἢ τοῦ θανάτου του. Ὡς μισθὸς νοεῖται ὁ ἑκάστοτε βασικὸς μισθὸς ἐνεργείας μετὰ τῶν προσαυξήσεων λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας καὶ παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, τὸ προσωρινὸν λόγῳ προαγωγῆς ἐπίδομα, ὡς καὶ αἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 διενεργούμεναι ἀπολαβαὶ μὲ ἀνώτατον ὅριον μισθοῦ τὸν ὡς καθορίζεται ἀνώτερον μισθὸν τοῦ τεχνικοῦ διευθυντοῦ τῶν Σ.Ε.Κ. Ἀντίθετος πρὸς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης γενικὴ ἢ εἰδικὴ διάταξις τῆς διατάξης τὸ Ταμεῖον νομοθεσίας καταργεῖται».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Ἀπριλίου 1969

—

Φ.12 1692/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν

Περὶ προσθήκης ἑδαφίου η' εἰς τὴν παράγραφον 5 τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ Κανονισμοῦ Κλάδου Συντάξεων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Η.Ε.Α.Π. καὶ Ε.Η.Ε.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 316 τῆς 1ης Μαΐου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: α) Τὸ ἄρθρον 5 νόμου 2868/1922, β) Τὴν παράγραφον 1 ἄρθρου 59 ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ Ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», γ) Τὸ ἄρθρον 1 ἀ.ν. 694/1937, δ) Τὸ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν.δ. «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ, τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», ε) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν.δ. στ) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 1424/1968 ἀναφορὰν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Η.Ε.Α.Π. καὶ Ε.Η.Ε. ζ) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (συνεδριάσεως 69/5.3.1969), ἀποφασίζομεν:

Εἰς τὴν παράγραφον 5 τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ Κανονισμοῦ Κλάδου Συντάξεων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Η.Ε.Α.Π. καὶ Ε.Η.Ε. προστίθεται ἑδάφιον η', ἔχον ὡς ἀκολούθως:

«η) Τὰ ἐπιδόματα ἐπιστημονικῆς ἀποδόσεως καὶ προσθέτου ἀπασχολήσεως, ἅπινα καταβάλλει ἡ Δ.Ε.Η. εἰς τοὺς ἐκ τῶν ἠσφαλισμένων τοῦ Ταμείου πτυχιούχους Ἀνωτάτων Σχολῶν καὶ τοὺς κατέχοντας διευθυντικὴν θέσιν ἀντιστοίχως.

Τὰ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐπιδόματα ὑπολογίζονται κατὰ τὴν ἀπονομὴν συντάξεως πρὸς καθορισμὸν τοῦ συνταξίμου μισθοῦ τῶν ἠσφαλισμένων τοῦ Ταμείου, ἀφ' ἧς ἡμερομηνίας ταῦτα ἐπεβλήθησαν εἰς τὰς κατὰ τὸν Κανονισμὸν τοῦ Κλάδου Συντάξεων προβλεπομένας ἀσφαλιστικὰς κρατήσεις».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Ἀπριλίου 1969

—

2038 Σ.121/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑποδηματεργατῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 248 τῆς 8 Ἀπριλίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὸ ἄρθρον 59 παράγραφος 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ Ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς αὐθεντικῶς ἑρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς ἀσφαλιστικῆς νομοθεσίας», 2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2520/1953 ν.δ. «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται ἡ διαδικασία, ἡ διαγραφομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 περὶ Ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλπ.», 3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1946 ν.δ. «περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ, τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1392/1949 ν.δ. 4) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑποδηματεργατῶν, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4225/9.11.1968 ἀναφορᾶς του, 5) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α., συνεδριάσεως 63ης τῆς ΙΕ' Περιόδου τῆς 15.1.1969), ἀποφασίζομεν:

Εἰς τὸν Κανονισμὸν Παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑποδηματεργατῶν ἐπέρχονται αἱ κάτωθι τροποποιήσεις καὶ συμπληρώσεις:

Ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 1 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«1) Ὁ ἠσφαλισμένος παρὰ τῷ Ταμείῳ δικαι-

ἑπτά (7) κατὰ κεφαλὴν καὶ μέχρι σφαγίσεως αὐτῶν.

3) Διὰ τὰ ἀμνοερίφια γάλακτος ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς σφαγίσεως αὐτῶν καὶ ἐντεῦθεν δραχμαὶ δέκα (10) κατὰ κεφαλήν.

β) Εἰς τὰ ἀνωτέρω δικαιώματα συμπεριλαμβάνονται: 1) ἡ αὔξησις αὐτῶν κατὰ 15%, 2) παρεχομένων νομίμων δικαίωμα 20% λόγῳ ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, 3) δικαίωμα Ι.Κ.Α. καὶ 4) φόρτωσις ἐσφαγμένων ζώων καὶ τεμαχισμὸς αὐτῶν.

Β'. Πρόσθετοι ὅροι.

Οἱ ἐργοδόται τῆς πόλεως Κυπαρισσίας ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν πρόσληψιν καὶ ἀπασχόλησιν ἐκδορασφαγέων, δι' ἀδείας ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος, ἐφοδιασμένων ὑπὸ τοῦ ἐν λόγῳ σωματείου καὶ εἰς περίπτωσιν σφαγῆς καὶ ἐκδορᾶς εἰς χώρους ἐκτὸς τῶν Δημοτικῶν Σφαγείων Κυπαρισσίας, ὑπαγομένης ὅμως τῆς περιφερείας εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Τριφυλλίας καὶ ἐφ' ὅσον χρόνον ἰσχύει ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις.

Πρὸς τοῦτο οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται, ὅπως εἰδοποιοῦν ἐγκαίρως τὸν πρόεδρον τοῦ ἀνωτέρω σωματείου, προκειμένου νὰ ἐκτελέσουν τοιαύτην σφαγὴν ἐκτὸς τῆς πόλεως Κυπαρισσίας, πρὸς παραχώρησιν τοῦ ἀναγκαιοῦντος ἀριθμοῦ ἐργατῶν διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ὡς ἄνω ἐργασίας. Ἐν περιπτώσει ἀδυναμίας παραχωρήσεως ἐκ μέρους τοῦ σωματείου, οὗτοι δὲν θὰ δικαιοῦνται οὐδεμιᾶς ἀμοιβῆς. Ἐπίσης οἱ ἐν λόγῳ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐξασφαλίζουν τὴν μεταφορὰν τῶν ἐκδορασφαγέων ἢ τὴν καταβολὴν τῶν ἀναλόγων χιλιομέτρων εἰσιτηρίων αὐτῶν.

Διὰ τὴν σφαγὴν καὶ ἐκδορὰν ἐντὸς τῆς πόλεως, εἰς τὰ σφαγεῖα Κυπαρισσίας, οἱ ἐργοδόται οὐδεμίαν ὑποχρέωσιν ἔχουν νὰ εἰδοποιοῦν τοὺς ἐκδορασφαγεῖς. Οὗτοι ὑποχρεοῦνται νὰ παρευρίσκωνται κατὰ τὰς ὥρας τῆς σφαγῆς εἰς τὸ σφαγεῖον τουλάχιστον ἓν μέλος ἐκ τοῦ σωματείου. Οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται νὰ μεταφέρουν τὰ πρὸς σφαγὴν ζῶα εἰς τὸ σφαγεῖον μέχρι τῆς 10ης προϊούσης ἑκάστην ἡμέραν σφαγῆς, οἱ δὲ ἐκδορεῖς ὑποχρεοῦνται μέχρι τῆς 12ης μεσημβρινῆς καὶ ἡμισείας (12,30') νὰ ἔχουν ἀποστρατώσει τὴν ἐκδορὰν ἁπάντων τῶν σφαγίων.

Τὰ ἐσφαγμένα ζῶα δέον νὰ ἐπιμελῶνται μετὰ πάσης προσοχῆς, ὡς καὶ τὰ ἐντόσθια αὐτῶν, ἡ δὲ ἐκδορὰ τῶν ἐσφαγμένων ζώων θὰ πληροῖ τὰς ἰσχυούσας ἀγορανομικὰς ἀποφάσεις.

Τὰ δικαιώματα ἀμοιβῆς σφαγῆς καὶ ἐκδορᾶς θὰ εἰσπράττωνται κατὰ τὰ κεκανονισμένα παρὰ τῶν κρεοπωλῶν ὑπὸ νομίμως ἐξουσιοδοτουμένων μέλους τοῦ σωματείου αὐτῶν, ὅπερ χορηγεῖ εἰς τοὺς κρεοπώλας ἀντίστοιχον ἀπόδειξιν ἐπογεγραμμένην παρ' αὐτοῦ.

Οἱ κρεοπῶλαι ὑποχρεοῦνται, ὅπως κατὰ τὰς ἑορτὰς τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Πάσχα καταβάλλουσι τὸ ἐκάστοτε ὑπὸ τῶν οἰκείων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καθοριζόμενον ποσοστὸν ἐπὶ τοῦ ἄνευ τιμολογίου σφαγῆς καὶ ἐκδορᾶς πρὸς ἐπὶ τὴν ὑπὸ τῶν ἐκδορασφαγέων τοῦ καθοριζομένου δώρου τῶν ἑορτῶν τούτων.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης καθορίσθη διὰ δύο (2) ἔτη κοινῇ συναινέσει τῶν ἐνδιαφερομένων.

Οἱ συμβαλλόμενοι

—

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Προσωπικοῦ Ἀσφαλιστικῶν Ἐπιχειρήσεων (*).

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν 17ην Ἰουλίου 1969 οἱ ἐπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς Ἀλέξ. Α. Κράλλης, πρόεδρος τοῦ ἐν Ἀθήναις ἱδρυθέντος ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ἐπὶ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἕνωσις τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἐργαζομένων Ἀσφαλιστικῶν Ἑταιρειῶν», Γεώργιος Βαβὰς, ἀντιπρόεδρος τῆς αὐτῆς Ἑνώσεως, καὶ Ἀλεξ. Φ. Ταμπουρᾶς, γενικὸς γραμματεὺς αὐτῆς, ἐνεργοῦντες ἐν προκειμένῳ ὡς ἐκπρόσωποι καὶ ἐντολοδόχοι τῆς ρηθείσης Ἑνώσεως, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἐπισυναπτομένου ὧδε ἀποσπάσματος πρακτικοῦ συνεδριάσεως τῆς 9ης Ἰουλίου 1969 τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτῆς, καὶ ἀφ' ἑτέρου Δημοσθένης Ξενθάκουλος, Γιολάνδα Παγκάρα καὶ Κωνσταντῖνος Τούμπης, ἐκπροσωποῦντες νομίμως τὸν «Σύλλογον Ὑπαλλήλων Ἀσφαλιστικῶν Ἐπιχειρήσεων (ὁδὸς Κολοκοτρώνη 11, Ἀθῆναι 1, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἐπισυναπτομένου ὧδε ἀποσπάσματος πρακτικοῦ συνεδριάσεως τῆς 15ης Ἰουλίου 1969 τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Συλλόγου, ὅπαντες δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι παρὰ τῶν Ὀργανώσεων, ἃς ἐκπροσωποῦσαν, ἀπεμάσησαν καὶ συνεπεδέχθησαν ὑπὸ τὰς ρηθείσας ἰδιότητάς των τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης, δι' ἧς τροποποιεῖται ὡς κάτωθι ἡ ὑπ' ἀριθ. 13/1968 ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν.

Πρὸς τὸν σκοπὸν ἀναπροσαρμογῆς πρὸς τὰς

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 78 τῆς 12.9.1969 πράξεως καταθέσεως.

ὅρια τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου ἡ σύνταξις ἑκάστου δικαιουμένου μειοῦται ἀναλόγως.

Ἡ παράγραφος 4 τοῦ ἄρθρου 8 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

4) Ὡς σύνταξις τοῦ θανόντος (θανούσης) διὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τῶν ποσοστῶν τῶν συντάξεων τῶν περὶ ὧν τὸ παρὸν ἄρθρον μελῶν οἰκογενείας λογίζεται τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως, τὸ ὁποῖον ἐλάμβανεν ὁ θανὼν (θανοῦσα) συνταξιοῦχος, ἢ εἰς ὃ θὰ ἐδικαιοῦτο ὁ θανών, ἂν κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ θανάτου του καθίστατο ἀνάπηρος ἐκ τῆς πάσης, ἐξ ἧς ἀπεβίωσεν, ἄνευ πάντως τῆς προσαυξήσεως, περὶ ἧς ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 7.

Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 10 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

2) Τὸ δικαίωμα εἰς σύνταξιν λήγει εἰς τὸ τέλος τοῦ μηνός, καθ' ὃν ἐπῆλθεν ὁ θάνατος τοῦ συνταξιούχου, ἢ ὁ ἀνάπηρος ἐκρίθη ἱκανὸς παρὰ τῆς ὁμοιοδίας Ὑγιεινομικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἐπὶ χήρας, εἰς τὸ τέλος τοῦ μηνός, καθ' ὃν συνῆψε νέον γάμον.

Ἡ παράγραφος 7 τοῦ ἄρθρου 14 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

7) Ἐφ' ὅσον προσήκεται ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου ἀπόφασις συνταξιοδοτήσεως τοῦ ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως, λαμβάνεται ἐπ' ὄψιν ἐπαχρεωτικῶς ἡ γενομένη δεκτὴ ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ τούτου ἡλικία τοῦ ἠσφαλισμένου.

Ἡ διάταξις αὕτη ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ πάσης ἐκκρεμοῦς αἰτήσεως συνταξιοδοτήσεως, ἐπὶ τῆς ὁποίας δὲν ἔχει ἐκδοθῆ εἰσέτι ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου.

Ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 15 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

1) Αἱ συντάξεις ἀπονέμονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ., ἐπὶ τῇ ὑποβολῇ εἰς τὸ Ταμεῖον αἰτήσεως μετὰ πλήρων δικαιολογητικῶν παρὰ τοῦ ἠσφαλισμένου, ἢ, ἐν περιπτώσει θανάτου τούτου, παρὰ τῶν περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 3 μελῶν οἰκογενείας, ἢ, καθ' ἁπάσας τὰς περιπτώσεις, παρὰ τῶν νομίμων αὐτῶν πληρεξουσίων.

Τὸ Δ.Σ., ἐφ' ὅσον τὰ ἐπισυναπτόμενα τῇ αἰτήσει δικαιολογητικὰ εἶναι πλήρη, ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐντὸς δύο (2) μηνῶν τὸ βραδύτερον ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως ἐκδώσῃ τὴν ἐπ' αὐτῆς ἀπόφασίν του.

Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἡ συμπλήρωσις τῶν ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν πραγματοποιηθῇ εἰς χρόνον μεταγενέστερον τῆς ἡμερομηνίας ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως περὶ ἀπονομῆς συντάξεως, ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω προθεσμία τῶν δύο (2) μηνῶν ἄρχεται ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τοῦ τελευταίου δικαιολογητικοῦ.

Τὸ ἄρθρον 18 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

Ἄρθρον 18

Πᾶσα διάταξις, ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα κανονισμόν, καταργεῖται.

Εἰς περίπτωσιν ἀμφισβητήσεως ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν διατάξεώς τινος ἐφαρμόζεται κατ' ἀναλογίαν ἡ νομοθεσία τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Μαρτίου 1969

—

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Περὶ ὅρων ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς ἐκδοροσφαγέων Κυπαρισσίας (*).

Ἐν Κυπαρισσίᾳ σήμερον τὴν 1ην Μαρτίου 1969 ἡ ὑπογεγραμμένη Ἐπιτροπή, ἀποτελουμένη ἐκ τῶν: 1) Ψιλοπούλου Νικ., προέδρου Συλλόγων Κρεοπωλῶν, ἀφ' ἑνός, 2) Παναγοπούλου Παν., συμβούλου Σωματείου Ἐκδοροσφαγέων Κυπαρισσίας, 3) Σωτηροπούλου Παν., προέδρου τοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου Κυπαρισσίας, συνελθοῦσα ἐν τῷ καταστήματι τοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου Κυπαρισσίας κατόπιν αἰτήσεως πρὸς τοῦτο τοῦ Σωματείου Ἐκδοροσφαγέων, μετὰ τὴν καταγγελίαν παρὰ τοῦ σωματείου τούτου τῆς ἀπὸ 10.7.1961 ἰσχυσάσης τοιαύτης, ἀπεφάσισε τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς καθορίζονται οἱ ὅροι ἐργασίας, ὡς καὶ ἡ ἀμοιβὴ τῶν ἐκδοροσφαγέων Κυπαρισσίας.

Α'. Διὰ τὴν σφαγὴν καὶ ἐκδοράν.

1) Διὰ τοὺς βόας καὶ μόσχους, ἀνεξαρτήτως βάρους, κατὰ κεφαλήν, δραχμαὶ ἑβδομήκοντα (80).

2) Διὰ τοὺς χοίρους, ἀνεξαρτήτως βάρους, δραχμαὶ πεντήκοντα (50) κατὰ κεφαλήν.

3) Διὰ τὰ προβατοειδῆ καὶ αἰγοειδῆ δραχμαὶ δέκα πέντε (15) κατὰ κεφαλήν.

4) Διὰ τὰ ἀμνοερίφια γάλακτος δραχμαὶ

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 50 τῆς 6.5.1969 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Κατάστασις

Ἐμφαίνουσα τὰς κατηγορίας μισθωτῶν δικαιουμένων παρ' ἐργοδοτῶν ἐπιδόματος συζύγου, γάμου, οἰκογενειακῶν βαρῶν ἢ τέκνων (*)

Ἐργοδόται ἢ κατηγορία μισθωτῶν ἢ εἶδος ἐπιχειρήσεων	Ἐπίδομα συζύγου ἢ γάμου ἢ οἰκογενειακῶν βαρῶν	Ἐπίδομα τέκνων
Α.Β.Υ.Π.		
(Βλέπε λέξιν Κρατικαὶ Ὑπηρεσίαι)		
Ἀεροπορικαὶ Ἑταιρεῖαι		
α) Προσωπικὸν πασῶν πλὴν Ὀλυμπιακῆς	165	—
β) Ἱπτάμενοι - τεχνικοὶ Ὀλυμπιακῆς	10%	5%
γ) Ὑπάλληλοι Ὀλυμπιακῆς	165	—
Ἀνελκυστῆρες		
α) Τεχνικὸν προσωπικὸν ἐργαζόμενον εἰς ἐπιχειρήσεις ἢ τεχνικὰ Γραφεῖα ἐγκαταστάσεως ἢ συντηρήσεως ἠλεκτρικῶν ἀνελκυστήρων Ἀθηνῶν (τεχνῖται, συντηρηταί)	10%	5%
β) Ὁδηγοὶ ἀνελκυστήρων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων	10%	—
Ἀνθοκηπουροί		
(Βλέπε λέξιν Δενδροκηπουροί)		
Ἀνώνυμοι Ἑταιρεῖαι		
Προσωπικὸν Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ πάσης φύσεως ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας (βιομηχανικῶν, ἐπαγγελματικῶν κλπ.)	10%	—
Ἀρτοϋπάλληλοι Θεσσαλονίκης	150	—
Α.Σ.Ο. Αὐτόνομος Σταφιδικὸς Ὀργανισμός	10%	5%
Ἀσφαλιστικαὶ ἐπιχειρήσεις		
α) Προσωπικὸν ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων	10%	5%
β) Προσωπικὸν ἀσφαλιστικῶν τραπεζικῶν ἐπιχειρήσεων	10%	5%
Ἀτμοπλοϊκαὶ καὶ πρακτορειακαὶ ἐπιχειρήσεις ἁπάσης τῆς χώρας (Ὑπαλληλικὸν προσωπικὸν)	10%	—
Αὐτοκίνητα		
α) Προσωπικὸν κινήσεως ὑπεραστικῶν λεωφορείων	10%	5%
β) Προσωπικὸν κινήσεως (ὁδηγοί, εἰσπράκτορες, σταθμάρχαι - ἐλεγκταὶ) Α.Σ.Π.Α. - Κ.Τ.Ε.Α. ἀστικῶν	10%	5%
γ) Ὑπαλληλικὸν καὶ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν Γραφείων Κ.Τ.Ε.Α. ἁπάσης τῆς χώρας, πλὴν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Ο.Α.Σ. Θεσσαλονίκης	150	5%
δ) Προσωπικὸν Γραφείων ἀστικῶν Κ.Τ.Ε.Α. περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων	10%	5%
ε) Τουριστικαὶ λεωφορεῖα (πούλ-		

(*) Ἐκοινοποιήθη ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας (ἤδη Ἀπασχολήσεως Ἐργατικοῦ Δυναμικοῦ) πρὸς τὰς Ὑπηρεσίας αὐτοῦ διὰ τῶν ἐπ' ἀριθ. 11 καὶ 43/1969 Ἐγκυκλίων.

ἰσχυούσας νῦν οἰκονομικὰς συνθήκας τῶν κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν τῶν ἀσφαλιστικῶν ἐπαλλήλων τὰ κατώτατα ταῦτα ὅρια μηνιαίων μισθῶν, τὰ προβλεπόμενα ὑπὸ τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως, αὐξάνονται, καθοριζόμενα ἀπὸ 1ης Ἰουνίου 1969, κατὰ εἰδικότητα, κατὰ φῦλον καὶ ἀναλόγως τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας παρὰ τῇ αὐτῇ ἢ παρ' ἄλλαις ἀσφαλιστικαῖς ἐπιχειρήσεσιν, ὡς ἀκολούθως:

1) Κατὰ τὴν πρόσληψιν διὰ τοὺς ἔχοντας ἡλικίαν κάτω τῶν 20 ἐτῶν:

	Δραχμαί
Ἄρρενες ὑπάλληλοι	2.150
Θήλεις ὑπάλληλοι	1.950
Εἰσπράκτορες ἄρρενες	2.040
Ὑπηρετικὸν προσωπικόν	1.700

2) Διὰ τοὺς ἔχοντας ἡλικίαν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων καὶ ἄνω:

α) Κατὰ τὸ 1ον καὶ 2ον ἔτος ὑπηρεσίας:

Ἄρρενες ὑπάλληλοι	2.550
Θήλεις ὑπάλληλοι	2.150
Εἰσπράκτορες ἄρρενες	2.550
Ὑπηρετικὸν προσωπικόν	2.550

β) Κατὰ τὸ 3ον καὶ 4ον ἔτος ὑπηρεσίας:

Ἄρρενες ὑπάλληλοι	2.850
Θήλεις ὑπάλληλοι	2.490
Εἰσπράκτορες ἄρρενες	2.600
Ὑπηρετικὸν προσωπικόν	2.600

γ) Κατὰ τὸ 5ον καὶ 6ον ἔτος ὑπηρεσίας:

Ἄρρενες ὑπάλληλοι	3.140
Θήλεις ὑπάλληλοι	2.750
Εἰσπράκτορες ἄρρενες	2.630
Ὑπηρετικὸν προσωπικόν	2.640

δ) Κατὰ τὸ 7ον καὶ 8ον ἔτος ὑπηρεσίας:

Ἄρρενες ὑπάλληλοι	3.480
Θήλεις ὑπάλληλοι	2.920
Εἰσπράκτορες ἄρρενες	2.890
Ὑπηρετικὸν προσωπικόν	2.630

ε) Κατὰ τὸ 9ον καὶ 10ον ἔτος ὑπηρεσίας:

Ἄρρενες ὑπάλληλοι	3.670
Θήλεις ὑπάλληλοι	3.110
Εἰσπράκτορες ἄρρενες	3.000
Ὑπηρετικὸν προσωπικόν	2.720

στ) Κατὰ τὸ 11ον καὶ 12ον ἔτος ὑπηρεσίας:

Ἄρρενες ὑπάλληλοι	3.890
Θήλεις ὑπάλληλοι	3.330
Εἰσπράκτορες ἄρρενες	3.110
Ὑπηρετικὸν προσωπικόν	2.780

ζ) Κατὰ τὸ 13ον καὶ 14ον ἔτος ὑπηρεσίας:

Ἄρρενες ὑπάλληλοι	4.110
Θήλεις ὑπάλληλοι	3.560
Εἰσπράκτορες ἄρρενες	3.220
Ὑπηρετικὸν προσωπικόν	2.840

η) Κατὰ τὸ 15ον καὶ 16ον ἔτος ὑπηρεσίας:

Ἄρρενες ὑπάλληλοι	4.290
Θήλεις ὑπάλληλοι	3.850
Εἰσπράκτορες ἄρρενες	3.470
Ὑπηρετικὸν προσωπικόν	2.860

θ) Κατὰ τὸ 17ον καὶ 18ον ἔτος ὑπηρεσίας:

Ἄρρενες ὑπάλληλοι	4.510
Θήλεις ὑπάλληλοι	4.070
Εἰσπράκτορες ἄρρενες	3.690
Ὑπηρετικὸν προσωπικόν	2.920

ι) Κατὰ τὸ 19ον καὶ 20ὸν ἔτος ὑπηρεσίας:

Ἄρρενες ὑπάλληλοι	4.730
Θήλεις ὑπάλληλοι	4.230
Εἰσπράκτορες ἄρρενες	3.800
Ὑπηρετικὸν προσωπικόν	2.970

ια) Διὰ πᾶν ἔτος ὑπηρεσίας πλέον τῶν 20 ἐτῶν οἱ μισθοὶ τοῦ τελευταίου κλιμακίου προσαυξάνονται μηνιαίως ὡς ἀκολούθως:

Ἄρρενες ὑπάλληλοι	κατὰ δραχμὰς	110
Θήλεις ὑπάλληλοι	» »	90
Εἰσπράκτορες ἄρρενες	» »	85
Ὑπηρετικὸν προσωπικόν	» »	50

Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐξακολουθοῦν νὰ ἰσχύουν αἱ διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 13/1968 ὡς ἄνω ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν(*).

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Ἰουλίου 1969

Οἱ συμβαλλόμενοι

Σημ. ΕΕΔ: Ταυτοσήμου περιεχομένου συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐπεγράφη τὴν 14.8.1969 μεταξὺ τῆς «Ἑνώσεως Ἀσφαλιστῶν Ἑλλάδος» ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ ἰδίου Συλλόγου Ὑπαλλήλων Ἀσφαλιστικῶν Ἐπιχειρήσεων, ἀφ' ἑτέρου, ἥτις κατετέθη εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 77/12.9.1969 πράξεως καταθέσεως.

(*) ΕΕΔ 27, 780.

Έργοδόται ἢ κατηγορία μισθωτῶν ἢ εἶδος ἐπιχειρήσεων	Ἐπίδομα συζύγου ἢ γάμου ἢ οἰκογενειακῶν βαρῶν	Ἐπίδομα τέκνων
λέγχου Μονίμων Ὁδοστρωμάτων Ἀθηνῶν καὶ Εἰδικοῦ Ταμείου Μονίμων Ὁδοστρωμάτων	150	—
γ) Δενδροανθοκηπουροὶ εἰς ἑτέρας ἀπασχολήσεις δὲν λαμβάνουν ἐπίδομα συζύγου παρὰ τοῦ ἐργοδότου	—	—
Δ.Ε.Η.		
Ἅπαν τὸ προσωπικόν	10%	5%
Δ.Ε.Φ.Α.		
(Δημοτικὴ Ἐπιχείρησις Φωταερίου Ἀθηνῶν)		
Ἅπαν τὸ προσωπικόν	10%	5%
Δῆμοι		
Ἐργατοτεχνικῶν προσωπικῶν τῶν Δήμων: Ἀθηναίων, Αἰγάλεω, Ἁγ. Ἀναργύρων, Ἁγίας Βαρβάρας, Ἁγίου Ἰωάννου Ρέντη, Ἁγίας Παρασκευῆς, Ἀγρινίου, Βεροίας, Βόλου, Βύρωνος, Γαλατσίου, Δαφνῆς, Ἐλευσῖνος, Ἑρμουπόλεως Σύρου, Ἡλιουπόλεως, Ἡρακλείας Σερρῶν, Ἡρακλείου Κρήτης, Θεσσαλονίκης, Ἰωαννίνων, Καβάλας, Καισαριανῆς, Καλαμακίου, Καλλιθέας, Καλύμνου, Καρδίτσης, Κατερίνης, Κερκύρας, Κοζάνης, Κορυδαλλοῦ, Λαγκαδᾶ, Λαρίσης, Μοσχάτου, Νεαπόλεως Θεσσαλονίκης, Νέας Ἐρυθραίας, Νέας Ἰωνίας Ἀττικῆς, Νέας Ἰωνίας Βόλου, Νέων Ἡρακλείου Ἀττικῆς, Νέων Λιοσίων, Νέας Σμύρνης, Νέας Φιλαδελφείας, Πατρέων, Παλαιοῦ Φαλήρου, Πειραιῶς, Περιστερίου, Πρεβέζης, Πτολεμαΐδος, Ρόδου, Ρεθύμνης, Σερρῶν, Σιταγῶνος, Θεσσαλονίκης, Ταύρου, Ὑμηττοῦ, Φλωρίνης, Χαϊδαρίου, Χαλκηδόνος, Ἄνω Λιοσίων,	100 ἕως 200	
Γιαννιτσῶν, Ναούσης, Χανίων.		
Δημόσιον		
(Βλέπε Κρατικαὶ Ἐπιχειρήσεις)		
Διεθνὴς Ἑταιρεία Κλιναμαξῶν		
Προσωπικόν	100	—
Διθειούχου ἀνθρακος Ἐλευσῖνος		
Προσωπικόν	10%	5%
Δικηγορικὰ Γραφεῖα, Συμβολαιογραφεῖα		
Προσωπικόν	150	—
Ε.Η.Σ. (Ἑλληνικοὶ Ἡλεκτρικοὶ Σιδηρόδρομοι)		
Ἅπαν τὸ προσωπικόν	10%	5%
Ε.Ε.Σ. (Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρός)		
Ἅπαν τὸ προσωπικόν, πλὴν τοῦ νοσηλευτικοῦ	10%	—
Ἐμπορικὰ καταστήματα		
α) Προσωπικῶν ἰχθυοπωλείων Α.Π.Π.	10%	—
β) Προσωπικῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων ἁπάσης τῆς χώρας	150	—
γ) Προσωπικῶν καταστημάτων χονδρικῆς πωλήσεως	150	—
δ) Προσωπικῶν λιχανιαγορῶν (ἐπάλληλοι - πωληταί)	10%	—
ε) Προσωπικῶν ὀπωροπωλῶν καὶ λαχανοπωλῶν ἁπάσης τῆς χώρας (λαναπωληταί) λαμβάνων ἐπίδομα παρὰ τοῦ ἐργοδότου των	10%	—
στ) Προσωπικῶν καταστημάτων χονδρικῆς πωλήσεως σιγαρέττων	180	—
ζ) Προσωπικῶν παντοπωλείων, ἰδιοδιμοπωλείων, οἰνοπαντοπωλείων, καφενοπτείων καὶ τυροπωλείων ἁπάσης τῆς χώρας (πωληταί, πακετάρισται, ταμίαι κλπ.)	165	—
Ἐμφανισταί, χειρισταὶ ἀ-		

Έργοδόται ἢ κατηγορίαι μισθωτῶν ἢ εἴδος ἐπιχειρήσεων	Ἐπίδομα συζύγου ἢ γάμου ἢ οἰκογενειακῶν βαρῶν	Ἐπίδομα τέκνων
μαγ) ὁδηγοί	10%	5%
στ) Προσωπικόν γενικῶς Ο.Α.Σ. Θεσσαλονίκης	10%	5%
ζ) Ὁδηγοί φορτηγῶν αὐτοκινήτων πάσης φύσεως ἁπάσης τῆς χώρας καὶ αὐτοκινήτων ἐκπαιδευτηρίων, αὐτοκινήτων νοσοκομείων, κλινικῶν διὰ μεταφορὰν ἀσθενῶν, τῶν αὐτοκινήτων τῶν ἐπιχειρήσεων ἐν γένει διὰ μεταφορὰν τοῦ προσωπικοῦ των	10%	—
Πλὴν ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων δημοσίας καὶ ἰδιωτικῆς χρήσεως Νομοῦ Μεσσηνίας, εἰς οὓς χορηγεῖται 10% διὰ τὴν σύζυγον ἢ 5% δι' ἕκαστον τέκνον μέχρι τριῶν.		
η) Ὁδηγοὶ αὐτοκινήτων Ε.Β.Α.	10%	—
θ) Ὁδηγοὶ αὐτοκινήτων Ι.Χ. πολυτελείας	10%	—
Αὐτοκινητοστάσια		
α) Πλύνται, γρασσαρισταὶ γκαράζ καὶ πρατηρίων βενζίνης Α.Π.Π.	150	—
β) Ἐργατοτεχνῖται καὶ ἐπάλληλοι πλυντηρίων αὐτοκινήτων καὶ πρατηρίων βενζίνης Θεσσαλονίκης	150	—
Γερανοδηγοί		
α) Χειρισταὶ ἐκσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν καὶ φορτωτικῶν μηχανημάτων παντὸς τύπου συστήματος καὶ λειτουργίας, τῶν ἀπασχολουμένων εἰς λατομεῖα πέτρας ἢ χώματος (χωματερές), ἀσβεστοποιεῖα καὶ πάσης φύσεως λατομικὰς ἐργασίας ἁπάσης τῆς χώρας πλὴν μεταλλείων	165	—
β) Χειρισταὶ τῶν ἀνωτέρω μηχανημάτων, ἀπασχολούμενοι εἰς λατομεῖα μαρμάρων δὲν		

Έργοδόται ἢ κατηγορίαι μισθωτῶν ἢ εἴδος ἐπιχειρήσεων	Ἐπίδομα συζύγου ἢ γάμου ἢ οἰκογενειακῶν βαρῶν	Ἐπίδομα τέκνων
λαμβάνουν ἐπίδομα συζύγου παρὰ τοῦ ἐργοδότου των	—	—
γ) Χειρισταὶ ἐκσκαπτικῶν καὶ ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων (πλὴν ἠλεκτροκινήτων) ἁπάσης τῆς χώρας βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργοστασίων	10%	—
δ) Χειρισταὶ ἠλεκτροκινήτων ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργοστασίων	10%	5%
ε) Χειρισταὶ ἐκσκαπτικῶν καὶ ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων, ὡς καὶ γρωτρυπανισταί, μεταλλείων καὶ λιγνιτωρυχείων δὲν λαμβάνουν ἐπίδομα συζύγου παρὰ τοῦ ἐργοδότου των	—	—
στ) Χειρισταὶ τῶν ἀνωτέρω μηχανημάτων καὶ γρωτρυπανισταί, ἀπασχολούμενοι εἰς τεχνικὰ ἔργα, δὲν λαμβάνουν ἐπίδομα συζύγου παρὰ τοῦ ἐργοδότου των	—	—
Γεωπόνοι		
α) Δημοσίου ἁπάσης τῆς χώρας	10%	—
β) Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν	10%	5%
Δασολόγοι		
Πτυχιοῦχοι Δασολογικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης καὶ Γενικῆς Διευθύνσεως Δασῶν Ὑπουργείου Γεωργίας	10%	—
Δενδροανθοκηπουροί		
α) Δενδροανθοκηπουροὶ Δήμου Ἀθηναίων	100	—
β) Δενδροανθοκηπουροὶ Δήμου Πειραιῶς, Δήμου Νικαίας, Ἐπιτροπῆς Ὀλυμπίων καὶ Κληροδοτημάτων, Ἀνωτάτης Γεωπονικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν, Ἐπιτροπῆς Κήπων καὶ Δενδροστοιχιῶν, Γραφείων Ἐ-		

Έργοδόται ἢ κατηγορίαι μισθωτῶν ἢ εἶδος ἐπιχειρήσεων	Ἐπίδομα συζύγου ἢ γάμου ἢ οἰκογενειακῶν βαρῶν	Ἐπίδομα τέκνων
σιασῶν Ἐλευσῖνος	10%	—
δ) Νυκτοφύλακες Δήμων Πατρέων	150	—
ε) Νυκτοφύλακες καταστημάτων κυρίων πάσης φύσεως (δὲν λαμβάνουν ἐπίδομα συζύγου παρὰ τοῦ ἐργοδότου)	—	—
Καταστήματα (Βλέπε λέξιν Ἐμπορικὰ καταστήματα)		
Καφενεῖα (Βλέπε λέξιν Ζαχαροπλαστεῖα)		
Κινηματογραφικαὶ ἐπιχειρήσεις		
Προσωπικῶν κινηματογραφικῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας, ἤτοι χειριστοί, βαηθοί, ἐλεγκταί, ταμίαι	150	—
Κλινικαί (Βλέπε λέξιν Νοσοκομεῖα)		
Κρατικαὶ Ὑπηρεσίαι		
α) Ἅπαν τὸ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικὸν τοῦ Δημοσίου ἢ Ν.Π.Δ.Δ., εἰς ὃ καταβάλλεται ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ δραχμῶν 80 ἢ 200 συμφώνως ταῖς ὑπ' ἀριθ. 1031/1958 καὶ 130/1959 Π.Τ.Σ.		
β) Ἐθνικὸν Ἵδρυμα Ραδιοφωνίας (εἰσπράκτορες)	180	—
Στρατιωτικαὶ Ὑπηρεσίαι		
α) Ἅπαν τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικόν, ὅπερ ἀπασχολεῖται εἰς τὰ συνεργεῖα Βασιλικοῦ Ναυστάθμου Σαλαμῖνος καὶ περιοχῆς Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ τὸ προσωπικὸν τοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ, τὸ προσλαμβανόμενον βάσει τοῦ ἄρθρου 3 ν.δ. 2015/1953, ὡς καὶ ἐν γένει τὸ μὲ σχέσιν ἰδιωτικοῦ δικαίου συνδεόμενον μετὰ τοῦ Βασιλικοῦ Ναυστάθμου προσωπικόν. Διὰ τὸ ἐπιστημονικόν, ὑπαλληλικὸν καὶ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν ἰσχύουν αἱ ἑκάστοτε ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις	200	—
β) Ἅπαν τὸ εἰς τὰς Στρατιωτικὰς Ὑπηρεσίας, καταστήματα, ἐργοστάσια κλπ. ἁρμοδιότητος Γ.Ε.Σ., ἐργαζόμενον προσωπικόν, περιλαμβανομένου καὶ τοῦ ταπείτου, οὗτινος αἱ ἀποδοχαὶ καὶ λοιποὶ ὅροι ἐργασίας ἔχουσι ρυθμισθῆ δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, δεσμευουσῶν τὸ Δημόσιον, ἐφ' ὅσον διὰ τῶν τελευταίων δὲν καθορίζονται εὐνοϊκώτεροι ὅροι ἀποδοχῶν καὶ ἐργασίας	150	—
γ) Προσωπικὸν Ἐθνικῆς Μετεωρολογικῆς Ὑπηρεσίας Γ.Ε.Α. (ὑπαλληλικόν, ὑπηρετικόν)	168	—
δ) Προσωπικὸν Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων	150	—
ε) Προσωπικὸν 303 προκεχωρημένων ἐργοστασίου βάσεως Λαρίσης	100	—
στ) Ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν Βασιλικοῦ Ναυστάθμου Κρήτης	150	—
ζ) Ὑπαλληλικὸν προσωπικὸν Βασιλικοῦ Ναυστάθμου Κρήτης	160	—
η) Ἅπαν τὸ εἰς τὰς Στρατιωτικὰς Ὑπηρεσίας, καταστήματα, ἐργοστάσια κλπ. ἁρμοδιότητος Γ.Ε.Σ. ἀπασχολούμενον προσωπικόν. Ὁμοίως ραπτεργάται, ἀπασχολούμενοι εἰς στρατιωτικὰ		

Έργοδόται ἢ κατηγορίαι μισθωτῶν ἢ εἶδος ἐπιχειρήσεων	Ἐπίδομα συζύγου ἢ γάμου ἢ οἰκογενειακῶν βαρῶν	Ἐπίδομα τέκνων
κτινοδιαγνωστικῶν καὶ ἀκτινολογικῶν ἐργαστηρίων (Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων)	10%	—
Ἐργαστήρια βιοχημείας		
Παρασκευασταί, ἐργαζόμενοι τεχνικοὶ παρασκευασταὶ εἰς τὰ ἐντὸς κλινικῶν λειτουργοῦντα ἐπιστημονικὰ ἐργαστήρια βιοχημείας, μικροβιολογικὰ κλπ. Ἀθηνῶν - Προαστίων	150	—
Εὐαγγελισμός		
(Βλέπε λέξιν Νοσηλευτικὰ Ἱδρύματα - Νοσοκομεῖα)	10%	
Ἑταιρεία Ὑδάτων		
(Ἅπαν τὸ ἐντεταγμένον προσωπικὸν - μόνιμον)	10%	5%
Ἑταιρεία Διαχειρίσεως Εἰδῶν Μονοπωλίου Ἑλληνικοῦ Δημοσίου	10%	5%
Ἑταιρεία Χημικῶν Προϊόντων καὶ Λιπασμάτων	10%	5%
Ἐφημερίδες		
α) Συντάκται ἡμερησίων ἐφημερίδων Ἀθηνῶν	150	100
β) Συντάκται ἡμερησίων ἐφημερίδων Θεσσαλονίκης, Στερεᾶς Ἑλλάδος, Εὐβοίας, Πελοποννήσου	150	100
γ) Βοηθητικῶν προσωπικῶν ἐφημερίδων ἡμερησίου τύπου (Διανεμηταί, κλητῆρες, φύλακες)	165	—
Ζαχαροπλαστεῖα		
α) Προσωπικὸν καφενείων, καφὲ μπάρ - ὀυζερί, ζαχαροπλαστείων, γαλακτοπωλείων, ἀναψυκτηρίων κλπ. ἁπάσης τῆς χώρας (μπάρμαν, ταμπῆδες, μαγκαδόροι, βοηθητικὸν προσωπικὸν κουζίνας ἢ μασιέ, σερβιτόροι)	10%	—
β) Προσωπικὸν ἑστιατορίων (δὲν λαμβάνει ἐπίδομα συζύγου παρὰ τοῦ ἐργοδότου των)	—	—
γ) Τεχνῖται ζαχαροπλαστικῆς (δὲν λαμβάνουν ἐπίδομα συζύγου παρὰ τοῦ ἐργοδότων των)	—	—
Ἠλεκτρικὴ Ἑταιρεία Μεταφορῶν	10%	5%
Ἠλεκτροτεχνῖται		
α) Ἠλεκτροτεχνῖται βιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας	10%	5%
β) Ἠλεκτροτεχνῖται Δήμων καὶ Κοινοτήτων ἁπάσης τῆς χώρας	10%	5%
γ) Ἠλεκτροτεχνῖται καταστημάτων κλπ.	10%	5%
δ) Ἠλεκτροτεχνῖται περιελκυστικαὶ ἁπάσης τῆς χώρας	10%	—
ε) Ἠλεκτροτεχνικῶν προσωπικῶν ἀπασχολουμένων εἰς ἠλεκτρικὰς ἐπιχειρήσεις παραγωγῆς καὶ διανομῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας, μὴ ἐξαιρουμένης ἀπὸ τῆς Δ.Ε.Η.	10%	5%
Ἠλεκτροσυγκολληταί		
(Κάτοχοι ἀδείας, ἁπάσης τῆς χώρας)	10%	—
Θερμασταί		
Πρακτικοὶ μηχανικοί, θερμασταὶ ἐξωτερικῆς καὶ ἐσωτερικῆς καύσεως, συντηρηταὶ μηχανῶν (κάτοχοι ἀδείας)	10%	5%
Θυρωροί		
α) Θυρωροὶ - φύλακες, νυκτοφύλακες ἐργοστασίων ἁπάσης τῆς χώρας	150	—
β) Θυρωροὶ πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων ἁπάσης τῆς χώρας	150	—
γ) Φύλακες, νυκτοφύλακες καὶ θυρωροὶ βιομηχανικῶν ἐργο-		

Έργοδόται ἢ κατηγορίαι μισθωτῶν ἢ εἴδος ἐπιχειρήσεων	Ἐπίδομα συζύγου ἢ γάμου ἢ οἰκογενειακῶν βαρῶν	Ἐπίδομα τέκνων
γατοτεχνικῶν)	10%	5%
δ) Βοηθητικῶν προσωπικῶν καὶ ἐργατοτεχνιτῶν 1) Εὐαγγελισμός, 2) Νοσοκομείων Παίδων «Ἁγία Σοφία», 3) Σπηλιοπούλειον Νοσοκομείων «Ἁγία Ἑλένη», 4) Ἀρσακαίτειον Θεραπευτηρίων, 5) Μαιευτηρίων Μαρίκας Ἠλιάδη, 6) Ὀφθαλμιατρείων Ἀθηνῶν, 7) Πολυκλινικὴ Ἀθηνῶν, 8) Γερουλάνειον Ἵδρυμα Ἀθηνῶν, 9) Νοσοκομείων «Ἀποστ. Παῦλος» (Κ.Α.Τ.)	10%	5%
γ) Νοσηλευτικῶν προσωπικῶν τοῦ Δρομοκαϊτείου Θεραπευτηρίου	175	5%
δ) Νοσηλευτικῶν προσωπικῶν τῶν ἰδιωτικῶν κλινικῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων	10%	5%
ε) Σύγχρονοι Γενικαὶ Κλινικαὶ Ἀθηνῶν (Πολυκλινικὴ Ἀθηνῶν) βοηθητικῶν καὶ ἐργατοτεχνικῶν προσωπικῶν	10%	5%
στ) Κλινικαὶ ἰδιωτικαὶ - βοηθητικῶν καὶ ἐργατοτεχνικῶν προσωπικῶν (θεωροί, φύλακες, καθαρίστριαι, τραπεζοκόμοι κτλ.) ἰδιωτικῶν κλινικῶν Ἀθηνῶν - Προαστίων	10%	5%
Νυκτοφύλακες		
(Βλέπε λέξιν Φύλακες)		
Ξενοδοχοϋπάλληλοι		
α) Τὸ προσωπικὸν ξενοδοχείων (πλὴν μαγείρων)	165	—
β) Τὸ προσωπικὸν ξενοδοχείων θερινῶν διαμονῶν καὶ λουτροπόλεων (δὲν λαμβάνει ἐπίδομα συζύγου ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου)	—	—
Ξυλεμπορικὰ καταστήματα Ἡρακλείου Κρήτης		
Ὑπαλληλικὸν προσωπικόν	150	40

Έργοδόται ἢ κατηγορίαι μισθωτῶν ἢ εἴδος ἐπιχειρήσεων	Ἐπίδομα συζύγου ἢ γάμου ἢ οἰκογενειακῶν βαρῶν	Ἐπίδομα τέκνων
Ὁδηγοί		
(Βλέπε λέξιν Αὐτοκίνητα)		
Οἰνοπνευματοποιεῖα - ποτοποιεῖα		
Ἐργατοτεχνῖται ἁπάσης τῆς χώρας	150	—
Ὁλυμπιακὴ Ἀεροπορία		
(Βλέπε λέξιν Ἀεροπορικαὶ Ἐπιχειρήσεις)		
Ὀπτικά		
Ἀπασχολούμενοι εἰς ἐργασίας κατασκευῆς καὶ πωλήσεως ὀπτικῶν ἐν γένει εἰδῶν ἁπάσης τῆς χώρας	150	—
Ὀρθοπεδικοί		
Ἐργατοτεχνῖται ὀρθοπεδικῶν εἰδῶν	100	—
Ὀργανισμὸς Ὑδρεύσεως καὶ Ἠλεκτροφωτισμοῦ Λαρίσης		
Ἅπαν τὸ τακτικόν, ἐπιλλήλικὸν καὶ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικόν	10%	5%
Π.Α.Ε.Γ.Α.		
Προνομιοῦχος Ἀνώνυμος Ἑταιρεία Γενικῶν Ἀποθηκῶν Ἑλλάδος	10%	5%
Παντοπωλεῖα		
(Βλέπε λέξιν Ἐμπορικὰ καταστήματα)		
Παρασκευασταί		
Ἐργαζόμενοι τεχνικοὶ παρασκευασταὶ εἰς τὰ ἐντὸς κλινικῶν λειτουργοῦντα ἐργαστήρια βιοχημείας - μικροβιολογίας κλπ. Ἀθηνῶν - Προαστίων, ὡς καὶ ἐπιστημονικὰ ἐργαστήρια	150	—
Περιελικταὶ ἠλεκτροτεχνῖται		
Τεχνῖται περιελικταὶ ἁπάσης τῆς χώρας	10%	—
Πλοῦτται αὐτοκινήτων		
(Βλέπε λέξιν Αὐτοκινητοστάσιμα)		
Ποτοποιεῖα		
(Βλέπε λέξιν Οἰνοπνευματοποιεῖα)		

Έργοδόται ἢ κατηγορίαι μισθωτῶν ἢ εἴδος ἐπιχειρήσεων	Ἐπίδομα συζύγων ἢ γάμου ἢ οἰκογενειακῶν βαρῶν	Ἐπίδομα τέκνων
καταστήματα ὁμοιοδιότητος Γ.Ε.Θ.Α.	150	—
θ) Δυνάμεις τῶν Η.Π.Α. ἐν Ἑλλάδι (ἅπαν τὸ ἀπασχολούμενον προσωπικὸν δὲν λαμβάνει ἐπίδομα συζύγου)	—	—
ι) Προσωπικῶν, ἀπασχολουμένων εἰς τὴν συντήρησιν ἀμερικανικῶν ἀεροδρομίων (δὲν λαμβάνει ἐπίδομα συζύγου)	—	—
ια) Ὁδηγοὶ αὐτοκινήτων Ε.Β.Α.	10%	—
ιβ) Κρατικοῦ Ὀργανισμοῦ Μηχανημάτων Δημοσίων Ἔργων (τεχνῖται, σημαιοταί, φύλακες, ἀνειδίκευτοι ἐργάται (δὲν λαμβάνουν ἐπίδομα συζύγου). Ἕτερα εἰδικότητες ἀκολουθοῦν οἰκείας συλλογικὰς συμβάσεις	—	—
Ὑπουργεῖον Γεωργίας		
Τὸ πάσης φύσεως ἐπαλληλικὸν καὶ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, ἤτοι:	10%	—
α) Τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Γεωργίας, τῆς Διευθύνσεως Κτηνιατρικῆς καὶ τῶν Γενικῶν Ὑπηρεσιῶν		
β) Τῆς Υ.Ε.Β.		
γ) Τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Δασῶν		
δ) Τῆς Ι.Γ.Ε. Μηχανολογίας		
ε) Τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου Κτηνοτροφίας καὶ Δασῶν		
στ) Τῶν Ταμείων Γεωργίας, Κτηνοτροφίας καὶ Δασῶν		
ζ) Τῶν ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου Γεωργίας, Κτηνοτροφίας καὶ Δασῶν οἰκονομικῶς ἐξυπηρετουμένων λοιπῶν Ὑπηρεσιῶν, Σταθμῶν καὶ Ἱδρυμάτων τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας		
η) Τῶν Ταμείων Προστασίας Ἐλαιοπαραγωγῆς μόνον ὡς πρὸς τοὺς ἀποθηκαρίους		
Κρεοπωλεῖα		
α) Προσωπικῶν χρεοπωλείων Θεσσαλονίκης, Βόλου, Νέας Ἰωνίας Βόλου 180 ἢ 120		
β) Προσωπικῶν χρεοπωλείων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Περιχώρων. Τεμαχισταὶ χρέατος δὲν λαμβάνουν παρὰ τοῦ ἐργοδότου των ἐπίδομα συζύγου. Ζυγισταί, ταμίαι κλπ. θεωροῦνται ὡς ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι καὶ λαμβάνουν.		
Κ.Τ.Ε.Λ.		
(Βλέπε λέξιν Αὐτοκίνητα)		
Λεωφορεῖα		
(Βλέπε λέξιν Αὐτοκίνητα)		
Λογισταί		
Λογισταὶ καὶ βοηθοὶ αὐτῶν ἁπάσης τῆς χώρας	165	—
Χειρισταὶ λογιστικῶν μηχανῶν χαρακτηρίζονται ὡς βοηθοὶ λογιστῶν (ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 54871/7.5.1358).		
Μηχανικοί		
α) Διπλωματοῦχοι Ἀνωτάτων Σχολῶν (μηχανολόγοι - ἠλεκτρολόγοι, μεταλλειολόγοι - ναυπηγοί	10%	5%
β) Πρακτικοὶ μηχανικοί - θερμασταί	10%	5%
Μονοπώλια		
(Βλέπε λέξιν Ἑταιρεῖα Διαχειρίσεως Εἰδῶν Μονοπωλίου Ἑλληνικοῦ Δημοσίου)		
Νοσηλευτικὰ Ἱδρύματα		
α) Εἰσαγγελισμός (ἅπαν τὸ προσωπικόν, διοικητικόν, νοσηλευτικόν, βοηθητικόν, ἐρ-		

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Ἀναγκαστικὴ πρόσληψις πολεμιστῶν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου καὶ Ν.Π.Δ.Δ.

Ἀνωτέρω, σελ. 1217, δημοσιεύεται Γνωμοδότησις τῆς Ὀλομελείας τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους ἐργομένη μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 81/1969 Γνωμοδότησιν Τμήματος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου, ἡ ὁποία ἀναφέρεται εἰς τὴν πρόσληψιν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου πολεμιστῶν τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐκτάκτων ὑπαλλήλων, μετὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 124 § 3 τοῦ Συντάγματος (1968).

Σημειοῦμεν, ὅτι ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἐπελήφθη ἤδη τὸ Δικαστήριον καὶ, ἀντιθέτως πρὸς τὴν ἐκφραθεῖσαν γνώμην ὑπὸ τοῦ Τμήματος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους (ἡ ὁποία καὶ ἡ τῆς Ὀλομελείας αὐτοῦ), ἡ ὁποία ἀναφέρεται εἰς τὴν ἀπόφασίν του, τὸ Μονομελὲς Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1991/1969 ἀποφάσεώς του (Πρωτοδίκης ὁ κ. Ἐδάγγ. Ἀνδριανὸς) ἐδέχθη ὡριστα μένην, εἰς τὴν περίπτωσιν, ὑποχρέωσιν τοῦ Δημοσίου, ἀναλόγων τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 124 § 3 τοῦ Συντάγματος.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη θὰ ἀναδημοσιευθῇ εἰς τὸ ἑπόμενον.

Διαγωνισμός

Δοκιμίων Δικαστικῶν Ἀντιπροσώπων παρὰ τῷ Νομικῷ Συμβουλίῳ τοῦ Κράτους

Τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους γνωστοποιεῖ, ὅτι δι' ἀποφάσεως τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν προεκηρύχθη διὰ τὴν 20ὴν Ὀκτωβρίου 1969 διαγωνισμὸς πρὸς πλήρωσιν τῶν παρ' αὐτῷ θεσπισθεισῶν δύο (2) κενῶν ὀργανικῶν θέσεων δοκίμων δικαστικῶν ἀντιπροσώπων.

Πληροφορίαι καὶ ὑποβολὴ αἰτήσεων εἰς τὴν Γραμματείαν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους (Κάνιγγος 29, Ἀθῆναι).

(Ἐκ τῆς Γραμματείας τοῦ Ν.Σ.Κ.).

Πένθη

Μιχαὴλ Ζαφειρόπουλος

Ἀρεοπαγίτης

Εἶναι πράγματι δύσκολον εἰς ἕνα, ὁ ὁποῖος ἐγνώρισεν ἐκ τοῦ πλησίον ὡς ἄνθρωπον καὶ δικαστὴν τὸν Μιχαὴλ Ζαφειρόπουλον, νὰ σκιαγραφήσῃ μὲ ὀλίγας γραμμὰς τὴν εὐγενῆ καὶ πολυπλευρον, θὰ ἔλεγον, προσωπικότητά του. Ὁ ἐξαίρετος φίλος, εἰ φνιδίως ἀπελθὼν τοῦ κόσμου τούτου, ἦτο πρὸ πάντων ἕνας ὁλοκληρωμένος «ἄνθρωπος», μὲ αἰσθήματα εὐγενῆ, χαρακτῆρα ἀθῶον καὶ ἀκέραιον, μὲ χαριεντίσεις ἐγκαρδίους καὶ ἀνεπιτήδευτον τὸ χιοῦμορ, μὲ ἀγάπην καὶ ἐνδιαφέρον πρὸς τοὺς συνανθρώπους. Ἀρχαὶ ἠθικαί, συναισθήματα εὐθύνης καὶ προσφορᾶς εἰς τὴν κοινωνικὴν ζωήν, ἐκ θεία χριστιανικὴ πίστις τὸν κατεῖχον καὶ κατηύθυνον τὴν πορείαν του πρὸς τὴν «ἔργων ἄσκησιν τῆς ἀρετῆς». Σπανία ἐπιστημονικὴ κατάρτισις καὶ πνευματικὴ καλλιέργεια εὐρυτάτη συνέθετον μίαν ἰσορροπημένην σκέψιν καὶ κρίσιν ἐπάνω εἰς κάθε ζήτημα, τὸ ὁποῖον τὸν ἀπησχόλει, εἴτε ὡς δικαστήν, εἴτε ὡς κοινωνικῶν ἀτομῶν. Ὡς δικαστὴς ἀπὸ τῆς κατωτέρας βαθμίδος μέχρι τῆς ἀνωτάτης ἄσκησε παντοῦ τὴν ἀρραγίδα τοῦ δικαίου καὶ σεβάσμιον κύρος τοῦ. Ἡ ἐποχή, κατ' ἣν διετέλεσε Πρόεδρος τοῦ Τμήματος Οἰκογενειακοῦ Δικαίου εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν, ἄφηκεν ἀνεξάλειπτον εἰς τὴν μνήμην ὅλων, οἱ ὁποῖοι διῆλθον ἀπὸ τὴν ἕδραν του, ὡς διάδικοι ἢ δικηγόροι, τὴν ἀνάμνησιν τῆς εὐθυκοιτίας του καὶ τοῦ ἀνθρωπισμοῦ, τὸν ὁποῖον ἐξεδήλωνεν εἰς κάθε περίπτωσιν. Ἀφιέρωνεν ὥρας εἰς ἑκάστην αἰθούσης συζήτησιν μὲ τοὺς γνωσιμένους συζύγους εἰς τὴν προσπάθειαν τῆς συμφιλιώσεώς των καὶ τὴν ἀναζήτησιν τῶν καλλιτέρων διὰ τὰ τέκνα των δρόμων ἐπικοινωνίας. Ἐπόνει ἀληθῶς διὰ τὰ οἰκογενειακὰ δράματα καὶ εἰ ἀποφάσεις του ἐδείκνυον μὲ πόσην περίσκεψιν εἶχεν ἐγκύψει εἰς κάθε δικαζομένην ὑπόθεσιν καὶ εἶχε φθάσει εἰς τὴν κρίσιν του.

Ὁ γράφων τὰς γραμμὰς αὐτὰς εἶχε τὴν τύχην νὰ συνυπηρετήσῃ μὲ τὸν ἀοιδιμον, τότε ἀνεύρων ἀξιωματικὸν αὐτοκινήτων, εἰς τὸ ἀλβανικὸν μέτωπον. Μὲ ἱκανοποίησιν ἐνθυμεῖται, ὅτι καὶ ἐκεῖ ὁ ἀξιωματικὸς Ζαφειρόπουλος ἔβλεπε τὰς ἀνεξαντλήτους δυνάμεις τοῦ θάρσους, περιφρονήσεως πρὸς τὸν κίνδυνον, τοὺς κόπους. Ζαικυνῶν πάντοτε τὴν ἀγάπην του πρὸς τοὺς στρατιώτας του, τοὺς ὁποίους ἐνεψύχωνε καὶ ἐμόλυνεν μὲ τὸ παράδειγμά του καὶ τὴν ἀπλότητα τῶν τρόπων του.

Ἀλλὰ καὶ τὰ ἐπιστημονικὰ καὶ πνευματικά, γενικώτερον, ἐνδιαφέροντα τοῦ ἀπελθόντος φίλου ἦσαν διαρκῆ καὶ σημαντικά. Τὸ ἔργον του εἰς τὴν ἐπιτροπείαν τοῦ Ἐνοικιοστασίου, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν σύνταξιν τῶν σχετικῶν νομοθετημάτων, ἦτο πολύτιμον εἰς τοὺς καιροὺς ἐκείνους, ὅπου οἱ ἐνοικιοστασιακαὶ ὑποθέσεις ἀπησχόλουν μεγάλο μέρος τῆς δικηγορικῆς πρακτικῆς. Ἡ ἐπιστημοσύνη του, ἀλλὰ καὶ ἡ σαφήνεια τοῦ ὕφους του, εἶχον ἐπιτύχει, ὥστε τὰ δυόλια του νὰ εἶναι ἀπαραίτητα διὰ νομικοὺς καὶ δικαζομένους καὶ εἰ εἰς αὐτὰ παρακολουθοῦν νὰ στηρίζουν, κατὰ τὸ πλεῖστον, τὰ αἰτιολογικὰ τῶν σχετικῶν ἀποφάσεων.

Ἐκτὸς τῆς νομικῆς συγγραφῆς ὁ λαμπρὸς αὐτὸς δικαστὴς ἦτο καὶ ἕνας ἐξαιρετικὸς πνευματικὸς ἄνθρωπος μὲ ἀνησυχίας καὶ ἐρευνητικὴν διάθεσιν, τὸ ὑπαίσιον τῶν ἀπαρρόδων εἰς τὴν ἐλευθέραν ὁρμὴν του. Ἡ ποίησις δὲν τοῦ ἦτο ἀδιάφορος καὶ οἱ γλαυκοὶ στίχοι του δεικνύουν τὴν εὐαισθησίαν τῆς ψυχῆς του. Ἡ μετάφρασις τοῦ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγελίου εἶναι μία λαμπρὰ ἐργασία, ἡ ὁποία θὰ ἔπρεπε νὰ ἴδῃ τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος· τὸ αὐτὸ καὶ αἱ μεταφράσεις του ἀξιολόγων ξένων λογοτεχνημάτων.

Πολλὰ θὰ εἶχε νὰ προσθέσῃ ἀκόμη αὐτός, ὁ ὁποῖος θὰ ἐπιχειρεῖ νὰ ἀναλύσῃ πληρέστερον τὴν ὁλοκληρωμένην προσωπικότητα τῆς ἐξαίρετου αὐτῆς φυσιογνωμίας, ἡ ὁποία μᾶς ἄφηκε τόσον πικρόν. Ὅσοι τὸν ἐγνώρισαν ζῶν θὰ ἐνθυμοῦνται τὴν ἀκτινοβολίαν τῆς εὐφυΐας του καὶ τοῦ χαρακτῆρος του καὶ θὰ διατηρήσουν μίαν πρόσφατον θλῖψιν, ὅτι δικασταὶ καὶ ἄνθρωποι, ὡς ὁ Μιχαὴλ Ζαφειρόπουλος, εἶναι σπάνιοι εἰς τὴν ἐποχήν μας. Εἰς τὸν κῶνον τῆς αἰωνίας γαλήνης ὁ Μιχαὴλ Ζαφειρόπουλος θὰ εὕρῃ τὴν θέσιν, ἡ ὁποία τοῦ ἀξίζει.

Κ.Χ.

Έργοδόται ή κατηγορίαι μισθωτών ή είδος επιχειρήσεων	Επίδομα συζύγου ή γάμου ή οικογενειακών βαρών	Επίδομα τέκνων
Πρακτικοί - μηχανικοί - θερμασταί - συντηρηταί		
Άπασης της χώρας (κάτοχοι άδειας)	10%	5%
Πρακτορειακοί υπάλληλοι ποντοπλοΐας	200	
Πρατήρια βενζίνης και γκαράζ		
Υπάλληλοι, πωληταί, γρασσαδόροι, φύλακες κλπ.	150	—
Προνομιούχος Α.Ε. Γενικών Αποθηκών Ελλάδος		
(Βλέπε λέξιν Π.Α.Ε.Γ.Α.)		
Πτυχιούχοι Δασολογικής Σχολής Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και Γενικής Διευθύνσεως Δασών Υπουργείου Γεωργίας	10%	—
Ραδιοτεχνίται - ραδιοηλεκτρολόγοι (Κάτοχοι άδειας)	10%	5%
Στρατιωτικαί Υπηρεσίαι (Βλέπε λέξιν Κρατικαί Υπηρεσίαι)		
Συμβολαιογραφεία (Βλέπε λέξιν Δικηγορικά Γραφεία)		
Συνεταιρισμοί		
Προσωπικόν Γεωργικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων	10%	5%
Συντάκται (Βλέπε λέξιν Εφημερίδες)		
Συντηρηταί μηχανών (Βλέπε λέξιν Θερμασταί)		
Σωματεία - Ιδρύματα μη επαγγελματικά και Ενώσεις αυτών		
Προσωπικόν Γραφείων	185	—
Τράπεζαι		
Άπαν το προσωπικόν «ταμιακών»	10%	5%
Υγραέρια, επιχειρήσεις υγραερίων		
Υπαλληλικόν και υπηρετικόν προσωπικόν	150	—
Υπουργείον Γεωργίας Υ.Ε.Β. (Βλέπε λέξιν Κρατικαί Υπηρεσίαι)		
Φαρμακεία		
α) Υπάλληλοι φαρμακοποιοί επιστήμονες	10%	5%
β) Άπαν το προσωπικόν φαρμακείων (υπαλληλικόν, υπηρετικόν)	180	—
Φορτοεκφορτωταί υπεραστικών λεωφορείων και φορτηγών αυτοκινήτων		
Άπασης της χώρας	5 δραχ. ημερησίως	3 δραχ.
Φύλακες (βλ. Θυρωροί)		
Φωταέριον (βλ. Δ.Ε.Φ.Α.)		
Χειρισταί ακτινοδιαγνωστικών και εμφανισταί ακτινογραφικών εργαστηρίων Α.Π.Π.	10%	—
Χειρισταί εκσκαφέων κλπ. (Βλέπε λέξιν Γερανοδηγοί)		
Χημικοί επιστήμονες		
Άπασης της χώρας	10%	5%
Χημικά προϊόντα - λιπάσματα (Βλέπε λέξιν Εταιρεία Χημικών Προϊόντων και Λιπασμάτων)		
Ωσκόποι Α.Π.Π.	150	—
(*) Βασιλικός Ναύσταθμος Κρήτης		
Εργατοτεχνικόν και υπαλληλικόν προσωπικόν	200	—
Δήμος Αρταίων		
(Εργατοτεχνικόν προσωπικόν)	100-150	—
Εφημερίδες		
α) Συντάκται ημερησίων εφημερίδων Αθηνών	10%	5%
β) Συντάκται ημερησίων εφημερίδων Θεσσαλονίκης, Στερεάς Ελλάδος και Εύβοιας	10%	5%
Τεχνικοί ιατρικών μηχανημάτων	10%	—
Χειρισταί ασυρμάτων και τηλετυπιστών εδάφους άπασης της χώρας	10%	—

(*) Κατά συμπληρωματικήν κατάστασιν.

έργασίας», ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, οὐδὲν κώλυμα ὑφίσταται, ὅπως αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας καὶ κατὰ συνεκδοχὴν καὶ αἱ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, χορηγοῦσαι ἐπιδόματα μισθῶν, ὁρίζουν, ὅτι ταῦτα δὲν θὰ συμψηφίζωνται εἰς τυχὸν καταβαλλόμενον ἐπὶ πλέον τοῦ κατωτάτου ὁρίου ποσὸν ἡμερομισθίου.

Διὰ τῆς ῥήτρας, ὅτι τὸ χορηγούμενον ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας δὲν θὰ συμψηφίζεται εἰς τὸ ἐπὶ πλέον τοῦ κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου καταβαλλόμενον ποσὸν ἀκοπεῖται ἡ μὴ διατάραξις ἐκ τῆς χορηγήσεως τοῦ ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας τῆς ὑφισταμένης εὐμενεστέρας μισθολογικῆς μεταχειρίσεως τοῦ μισθωτοῦ, δοθέντος, ὅτι ἡ εὐμενεστέρα αὕτη μεταχείρισις θὰ ἀνετρέπετο διὰ τοῦ τοιούτου συμψηφισμοῦ. Ἡ διατήρησις αὕτη τοῦ ἐπιπέδου εὐνοϊκωτέρας μεταχειρίσεως διὰ τοῦ μὴ συμψηφισμοῦ τοῦ ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἶναι ἐπιτρεπτή, καθ' ὅσον διὰ τῆς διατηρητικῆς ταύτης ῥήτρας οἱ εὐνοϊκώτεροι ὅροι τῆς συλλογικῆς συμβάσεως καὶ κατὰ συνεκδοχὴν τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως (καταβολὴ ἀποδοχῶν ἐπὶ πλέον τῶν κατωτάτων ὁρίων) δὲν ἀποκτοῦν ἀναγκαστικὴν ἐνέργειαν ὡς κανόνες δικαίου, ἀλλ' ἁπλῶς ἐξ ἀφορμῆς τῆς συλλογικῆς συμβάσεως καὶ μόνον ἀπαγορεύεται ἡ δυσμενεστέρα μεταβολή των, χωρὶς νὰ ἀποκλείεται ἡ ἐξ ἄλλων λόγων, οἷον διὰ συμφωνίας τῶν μερῶν, κατάργησις τῶν εὐνοϊκωτέρων ὅρων. (Οὕτω ἐν Γερμανίᾳ, Hueck-Nipperdey, Lehrbuch des Arbeitsrechts, ἔκδοσις 6η, τόμ. ΙΙ, σελ. 423, Ende mann, ArbBlattei, D. Tarifohnerhohung C I).

Κατ' ἀκολουθίαν, μὴ ὑποκειμένης περιπτώσεως ἐξοπλισμοῦ τῶν καταβαλλομένων μισθῶν διὰ κανονιστικῆς ἐνεργείας, ὁπότε καὶ μόνον θὰ ἐγεννᾶτο ζήτημα κύρους τῆς διατάξεως (Σ.Ε. 746/1957, ΕΕΔ 16, 443), οὐδεμία ἀκυρότης δημιουργεῖται ἐκ τοῦ μὴ συμψηφισμοῦ (καταλογισμοῦ) τοῦ ἀνθυγιεινοῦ ἐπιδόματος εἰς τὰς ὑπερτέρας τῶν κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχάς.

Β) Ὡς πρὸς τὸ δεύτερον ζήτημα τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς ἰσχύος τῆς προϊνηστθείσης διατάξεως τῆς παραγράφου 4 τῆς ὑπ' ἀριθ. 21/1961 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ μὴ συμψηφισμοῦ τοῦ ἀνθυγιεινοῦ ἐπιδόματος παρατηροῦμεν τὰ ἑξῆς:

Βεβαίως τὸ ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ ὁριζόμενον, ὅτι «τὸ ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ὑπολογίζεται ἐπὶ τοῦ ἑκάστοτε ἰσχύοντος κατωτάτου ὁρίου βασικοῦ ἡμερομισθίου», δὲν δύναται νὰ δημιουργήσῃ ὑποχρέωσιν πέραν τοῦ χρονικοῦ ὁρίου ἰσχύος τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ νὰ ἀποκλείσῃ τὴν εἰς τὸ μέλλον διὰ νέας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἀλλοίαν ρύθμισιν.

Ἀλλ' ἐν προκειμένῳ ἡ ἰσχὺς τῆς διατάξεως ταύτης καὶ μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 40/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν δὲν ἀπορρέει ἐξ αὐτῆς ταύτης, ἀλλὰ διότι, ὡς κειμένη διάταξις, ῥητῶς διετηρήθη ἐν ἰσχύϊ διὰ τοῦ ὅρου ΙΙ τῆς νεωτέρας ὑπ' ἀριθ. 40/1968 διαιτητικῆς ταύτης ἀποφάσεως, ὁριζούσης, ὅτι: «Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουν αἱ κείμεναι διατάξεις, ἐν αἷς περιλαμβάνεται καὶ ἡ προϊνηστθεῖσα περὶ ἀνθυγιεινοῦ ἐπιδόματος καὶ μὴ συμψηφισμοῦ του διάταξις τῆς ὑπ' ἀριθ. 21/1961 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἥτις εἶχε διατηρηθῇ ἐν ἰσχύϊ καὶ διὰ τῶν προϊσχυσασῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων καὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας 13/1963 (ὁ.ἀ. 56671/1963, Φ.Ε.Κ. Β' 291/1.7.1963) ο.σ.ἀ. 17.4.1964 (ὁ.ἀ. 40280/1964, Φ.Ε.Κ. Β' 170/14.5.1964), ο.σ.ἐ. 7.8.1965 (ὁ.ἀ. 82313/1965, Φ.Ε.Κ. Β' 575/4.9.1965), ο.σ.ἐ. 11.5.1966 (ὁ.ἀ. 51946/1966, Φ.Ε.Κ. Β' 338/2.6.1966). Εἰδικῶς διὰ τὸ ἀνθυγιεινὸν ἐπίδομα διαιτητικὴ ἀπόφασις 35/1963 (ὁ.ἀ. 354/1964, Φ.Ε.Κ. Β' 2/7.1.1964), διαιτητικὴ ἀπόφασις 44/1964 (ὁ.ἀ. 122/1965, Φ.Ε.Κ. Β' 2/4.1.1965).

Ἑπομένως, ἐφ' ὅσον ἡ ἰσχὺς τῆς διατάξεως περὶ μὴ συμψηφισμοῦ τοῦ ἀνθυγιεινοῦ ἐπιδόματος ἀπορρέει ἐκ τῆς μεταγενεστέρας ὑπ' ἀριθ. 40/1968 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὑφισταμένης νομοθετήσεως κατὰ παραποιμπήν, οὐδόλως δύναται νὰ θεωρηθῇ καταργηθεῖσα ἡ διάταξις αὕτη ἐκ τῆς παύσεως τῆς ἰσχύος τῆς θεσπιζούσης ταύτην ἀρχικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 28ος · Τεύχος 20ον (674)

Ἀθῆναι, 15 Ὀκτωβρίου 1969

ΔΙΑΤΗΡΗΤΙΚΑΙ ΡΗΤΡΑΙ ΕΙΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΒΑΣ. Π. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, Δικηγόρου

Ἱστορικόν : Διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 21/1961 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐγκριθείσης διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 57943/1961 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. Β' 267/8.8.1961), τὰ μὲν ἐπεξετάθη τὸ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 57644/1951 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας καθοριζόμενον ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας καὶ ἐπὶ ἑτέρων εἰδικοτήτων ἐργατοτεχνιτῶν κεραμοποιΐας (καμινευτῶν κ. ἄ.), τὸ δὲ ἐχορηγήθη τὸ πρῶτον τοιοῦτον ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ 10% ἐπὶ τῶν ἰσχυόντων κατωτάτων ἡμερομισθίων καὶ εἰς ἐργατοτεχνίτας κεραμοποιΐας ἑτέρων εἰδικοτήτων (τροφοτῶν κ.ἄ.).

Ἐν παραγράφῳ 4 τῆς διαιτητικῆς ταύτης ἀποφάσεως (21/1961) ὡρίσθη, ὅτι : «Τὸ ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ὑπολογίζεται ἐπὶ τοῦ ἑκάστοτε ἰσχύοντος κατωτάτου ὁρίου βασικοῦ ἡμερομισθίου καὶ προστίθεται εἰς τὸ πραγματικῶς καταβαλλόμενον ἡμερομίσθιον τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα ἐργατοτεχνιτῶν, ἀπαγορευομένου τοῦ συμψηφισμοῦ τούτου εἰς τὴν ὀφειλομένην διαφορὰν μεταξὺ κατωτάτου ὁρίου καὶ καταβαλλομένου ἡμερομισθίου».

Προϊστήθηκε, ἐν ὄψει τῆς διατάξεως ταύτης, ἐὰν μετὰ τὴν ἐπελθοῦσαν αὔξησιν τῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν κεραμοποιῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 40/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐγκριθείσης μετὰ τροποποιήσεως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 114057/1968 ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. Β' 605/28.11.1968), εἶναι ἐπιτετραμμένος ὁ συμψηφισμὸς (καταλογισμὸς) τοῦ χορηγουμένου ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, ὑπολογιζομένου ἤδη ἐπὶ τῶν νέων ἰσχυόντων κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων, πρὸς τυχὸν καταβαλλόμενον ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἐπὶ πλέον τοῦ κατωτάτου τούτου ὁρίου ἡμερομισθίου ποσόν, εἰς τρόπον ὥστε, ἐὰν τὸ ἐπὶ πλέον καταβαλλόμενον ποσὸν καλύπτῃ καὶ τὸ ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας (ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τοῦ κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου), ὁ μισθωτὸς οὐδὲν νὰ δικαιοῦται νὰ λάβῃ, ἐὰν δὲ δὲν καλύπτῃ τοῦτο νὰ δικαιοῦται νὰ λάβῃ τὴν ὑφισταμένην διαφοράν.

Ἡ γνώμη μου ἐπὶ τοῦ τεθέντος ὡς ἄνω ἐρωτήματος εἶναι ἡ ἑξῆς:

Ὑφισταμένης ἐν προκειμένῳ εἰδικῆς ρυθμίσεως ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ὅρου 4 τῆς προμνησθείσης ὑπ' ἀριθ. 21/1961 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ., ρητῶς ἀπαγορευούσης τὸν τοιοῦτον συμψηφισμὸν τοῦ ἀνθυγιεινοῦ ἐπιδόματος πρὸς τὴν ὀφειλομένην διαφορὰν μεταξὺ κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου καὶ καταβαλλομένου ἐπὶ πλέον ποσοῦ, δὲν ὑπάρχει κενὸν δικαίου, ὥστε νὰ καλυφθῇ ἑρμηνευτικῶς κατ' ἄλλον τρόπον. Συνεπῶς ἀδικαίωτος γίνεται ἐπίκλησις τῆς ὑπ' ἀριθ. 693/1967 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου (ΕΕΔ 27, 159), ὡς ἀντιθέτως κρινάσης, καθ' ὅσον ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις, ἣν ἐφήρμοσε, δὲν περιεῖχεν εἰδικὴν διάταξιν περὶ ἀπαγορεύσεως τοῦ συμψηφισμοῦ τοῦ ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, ἐὰν διάταξιν δὲν περιεῖχε καὶ ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις, ἣν εἶχεν ὑπ' ὄψιν της ἡ Α.Π. 74/1969, ΕΕΔ 28, 518. Τὰ μόνα ζητήματα, τὰ ὁποῖα γεννῶνται, εἶναι: α) Ἐὰν ἡ διάταξις αὕτη τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως εἶναι ἔγκυρος καὶ β) Ἐὰν διετηρήθη ὑπὸ τὸ κράτος ἰσχύος τῆς νεωτέρας ὑπ' ἀριθ. 40/1968 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν.

Α) Ὡς πρὸς τὸ πρῶτον ζήτημα φρονοῦμεν, ὅτι ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν

δοθέντος ὅτι ὁ νομοθέτης ρητῶς ὥρισεν, ὅτι μόνον εἰς περίπτωσιν ἐπελεύσεως τῆς λήξεως τῆς θητείας μελῶν κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος διαρκείας τῆς θητείας λογίζεται τὸ συμβούλιον ἐν νομίμῳ συγκροτήσει διὰ τῶν ἀποτελούντων, ἂν ὑπερβαίνουν τὸ ½ πλέον ἑνός, καὶ συνεπῶς εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν προφανῶς τὸ συμβούλιον δὲν θεωρεῖται ἐν νομίμῳ συγκροτήσει. Διοριζομένης νέας διοικήσεως ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου διὰ τὸν ὑπόλοιπον τῆς θητείας χρόνον (ὁλ. παρεμπιπτόντως ἐπὶ παραιτήσεως μελῶν ἄνευ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, ὁπότε, ἐπερχομένης ὁλοκληρωτικῆς ἐκπτώσεως, διορίζεται νέον συμβούλιον κατ' ἄρθρον 69 Α.Κ., Πρόεδρος Πρωτοδικῶν Ἀθηνῶν 1851/1955, ΝοΒ 13, 136 καὶ *Γ. Μπαλῆ*, Γενικαὶ Ἀρχαί, § 18, *Γιαννοπούλου*, Γενικαὶ Ἀρχαί, § 1, σελ. 178).

Ἐπομένως ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, δι' ἧς οἱ αἰτοῦντες διατείνονται, ὅτι τὸ ἀνατραπὲν σωματεῖον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἐργατοϋπαλληλικὸν Κέντρον Θεσσαλονίκης» στερεῖται ἤδη διοικήσεως κατόπιν τῆς ἰσχύος τοῦ ὡς ἄνω νομ. διατάγματος, ἐν ὄψει τοῦ ὅτι ἐννέα ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ ἐλήξεν ἡ θητεία, ἔχει τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, ἵνα στερουμένων τῶν ἀναλόγων χαρακτηριθέντων ἀπασχολήσεως, ἡ τοιαύτη δὲ λῆξις, ἐπελθοῦσα πρὸ τοῦ τελευταίου ἔτους διαρκείας τῆς θητείας των ἐπέφερε τὴν ἔκπτωσιν ὁλοκλήρου τῆς διοικήσεως καὶ ὅτι συνεπῶς συντρέχει περίπτωσις διορισμοῦ νέας διοικήσεως, αἰτοῦνται δὲ τὸν προσωρινὸν διορισμὸν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου νέας διοικήσεως, μέχρι λήξεως τοῦ χρόνου διαρκείας τῆς θητείας, νόμῳ βάσιμος τυγχάνει, ἐρειδομένη ἐπὶ τῶν προδιαληφθεισῶν ὡς ἄνω διατάξεων, ἀρμοδίως φερομένη ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου κατὰ τὴν προκειμένην διαδικασίαν (ἄρθρον 830 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἄρθρον 3 § 3 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ 62 Α.Κ.), προδήλου δὲ ὄντος τοῦ ἐννόμου συμφέροντος τῶν αἰτούντων διὰ τὴν ὁμαλὴν λειτουργίαν τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου, ἅτε τοῦ πρώτου ἐκ τῶν σωματείων - μέλους τοῦ ἀνωτέρω Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου (53 καὶ προσαγόμενον ἀπὸ 22.5.1969 πρακτικὸν διοικητικοῦ συμβουλίου ὡς ἄνω σωματείου περὶ λήψεως ἀποφάσεως καὶ ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ προέδρου πρὸς ὑποβολὴν τῆς προκειμένης αἰτήσεως), τοῦ δὲ δευτέρου μέλους τοῦ ἐν λόγῳ σωματείου, καὶ δέον ὅπως ἐξετασθῇ κατ' οὐσίαν, ἀπορριπτομένων τῶν ἐναντίων ἰσχυρισμῶν τῶν νομίμως διὰ δικογράφου παρεμβαινόντων 1) Συνδέσμου Ἐργατῶν - Τεχνιτῶν Ἐλαστικοῦ, 2) Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου, ὡς καὶ τῶν ἰσχυρισμῶν αὐτῶν περὶ ἀντισυνταγματικότητος τῶν κειμένων διατάξεων, ἅτε τούτων συμπροσκομιζομένων πρὸς τὸ ἰσχύον Σύνταγμα, τοῦ δὲ νομοθέτου δυναμένου νὰ θεσπίσῃ τὴν ὕπαρξιν ὡρισμένων προσόντων διὰ τὴν ἐκλογὴν καὶ κατάληψιν θέσεως μέλους διοικήσεως σωματείων, χωρὶς τοῦτο νὰ προσκρούῃ εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι τὸ δεύτερον τῶν παρεμβαινόντων δὲν νομιμοποιεῖται εἰς παρέμβασιν, ἀφοῦ ἡ παλαιὰ διοίκησις αὐτοῦ ἐξέπεσεν ἤδη καὶ συνεπῶς δὲν ὑπάρχει ἐκπροσώπησις τούτου.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς βεβαιοῦται ἐκ τῆς ἐν γένει διαδικασίας καὶ ἐκατέρωθεν ὁμολογεῖται, ἡ διοίκησις τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Θεσσαλονίκης ἐξελέγη κατὰ τὴν γενικὴν συνέλευσιν τῆς 7.10.1968 καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν διανύει τὸ τελευταῖον ἔτος τῆς θητείας της, οὐδὲ ἐρωτηθέν, δυνάμει δὲ τῆς μνησθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 9 § 4 τοῦ ν.δ. 185/1969 ἔληξεν ἡ θητεία ἐννέα μελῶν τῆς διοικήσεως, ὡς μὴ ἐχόντων τὰ προσόντα τὰ ἀπαιτούμενα ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως. Ἡ τοιαύτη λῆξις τῆς θητείας τῶν ὡς ἄνω ἐννέα μελῶν, ἐπελθοῦσα κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος διαρκείας τῆς θητείας τῆς διοικήσεως, ἐπέφερε, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγωγμένῃ σκέψει ἐκτιθέμενα, τὴν ἔκπτωσιν ὁλοκλήρου τῆς διοικήσεως καὶ δέον ὅπως διορισθῇ προσωρινὴ διοίκησις ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου διὰ τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς θητείας τῆς διοικήσεως, ἀποτελουμένη ἐκ τῶν ἐν τῇ διατακτικῇ προσώπων, ἅτινα κέκτηνται τὰ ὡς ἄνω ἀπαιτούμενα προσόντα καὶ κρίνονται κατάλληλα πρὸς τοῦτο, μὴ ὑπαρχούσης δεσμευούσης τινὸς ὡς πρὸς τὸν διορισμὸν τούτων, ἐν ὄψει τοῦ ὅτι πρόκειται περὶ προσωρινοῦ διορισμοῦ μέχρι λήξεως τοῦ ὑπολοίπου χρόνου τῆς θητείας τῆς διοικήσεως, γνωσθείσης ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου.

Ἐπομένως δέον ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, κατὰ τὰ ἐν τῇ διατακτικῇ, ἀπορριπτομένων τῶν παρεμβάσεων καὶ καταδικαζομένων τῶν παρεμβαινόντων εἰς τὴν δικαστικὴν δαπάνην.

Διάφορος πρὸς τὴν γνώμην τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως εἶναι ἡ γνώμη τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Θεσσαλονίκης.

Ἐφετεῖον Θεσσαλονίκης 671/1969

Πρόεδρος καὶ Εἰσηγητὴς ὁ Ἔφέτης κ. **Σπ. Κόλλας**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Γεραγιάννης, Θ. Πίρος, Ἀλ. Ἠλιακόπουλος.

Αἱ ὑπὸ κρίσιν δύο ἐφέσεις τῶν πρωτοδίκως διὰ δικογράφων κυρίως παρεμβάντων ἀνεγνωρισμένων ἐνταῦθα ἐδρευόντων σωματείων καὶ δὴ 1) τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Θεσσαλονίκης καὶ 2) τοῦ Συνδέσμου Ἐργατῶν Τεχνιτῶν Ἐλαστικοῦ Θεσσαλονίκης, κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 706/1969 ἀποφάσεως τοῦ

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΣΩΜΑΤΕΙΑ

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ

Μεταβολαί εἰς τὴν ἰσχύουσαν Νομοθεσίαν διὰ τοῦ Ν.Δ. 185/1969

Προϋποθέσεις ἐκλογῆς καὶ ἀναλήψεως καθηκόντων μελῶν διοικήσεως ἐπαγγελματικῶν ἐργατικῶν σωματείων μετὰ τὸ Ν.Δ. 185/1969.—Διορισμὸς προσωρινῆς διοικήσεως κατ' ἄρθρον 69 Ἀστικοῦ Κώδικος.— Περιπτώσεις διορισμοῦ ὁλοκλήρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.— Ἔννοια διατάξεων Ν.Δ. 185/1969.—Ἔκφρασις βουλήσεως νομικοῦ προσώπου ἐπὶ πολυμελοῦς διοικήσεως κατ' ἄρθρον 65 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Πρόσωπα αἰτούμενα τὸν διορισμὸν προσωρινῆς διοικήσεως σωματείου κατ' ἄρθρον 69 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ὁ Μονομελὴς Πρωτοδικεῖον Θεσσαλονίκης (διαδικασία ἐκουσίας δικαιοδοσίας) διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 708/1969 ἀποφάσεώς του ἔδεχθη τὰ ἑξῆς:

Κατὰ τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν.δ. 185/1969 «περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τῆς περὶ ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων νομοθεσίας» ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος αὐτοῦ λήγει αὐτοδικαίως ἡ θητεία τῶν μελῶν ἐκείνων τῆς διοικήσεως ἐπαγγελματικῶν ἐργατικῶν σωματείων ἢ ἑνώσεων ἐπαγγελματικῶν ἐργατικῶν σωματείων, ὅτινα κατὰ τὴν ἀμέσως προηγουμένην τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἐξαετίαν δὲν ἔχουν πραγματοποιήσει ὑπὸ σχέσιν πραγματικῆς προσφορᾶς ὑπηρεσιῶν ἐξηρτημένης ἐργασίας 100 τοὐλάχιστον ἡμερομισθίων κατ' ἔτος ἢ 600 ἐν συνόλῳ, ἐκ τῶν ὁποίων 50 τοὐλάχιστον ἐτησίως, κατὰ δὲ τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 5 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ κατὰ τὴν προγουμένην παράγραφον ἐπιβαλλομένη λῆξις τῆς θητείας ἐπέρχεται κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος τῆς κατὰ τὸ οἰκεῖον καταστατικὸν προβλεπομένης διαρκείας της, τὸ συλλογικὸν ὄργανον λογίζεται ἐν νομίμῳ συγκροτήσει, μὲ τὰ ἀπομένοντα μέλη, μέχρι λήξεως τῆς θητείας των, ἐφ' ὅσον μετὰ πρόσκλησιν τῶν καλουμένων ἀναπληρωματικῶν ἢ καὶ ἐν ἀνυπαρξίᾳ τοιούτων ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς τῶν μεταχόντων δὲν εἶναι μικρότερος τοῦ ½ πλέον ἑνὸς τῆς πλήρους συνθέσεως, ἄλλως διορίζεται διοίκησις κατ' ἄρθρον 69 τοῦ Α.Κ. διὰ τὸ ὑπόλοιπον τῆς θητείας.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων σαφῶς προκύπτει, ὅτι μόνον εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν τὰ ἀπομένοντα μέλη μετὰ τῶν καλουμένων τυχὸν ἀναπληρωματικῶν τοιούτων ἔχόντων τὰ ὡς ἄνω προσόντα ὑπερβαίνουν τὸ ἥμισυ πλέον ἑνὸς τῆς πλήρους συνθέσεως καὶ διανύουν τὸ τελευταῖον ἔτος τῆς θητείας συγκροτοῦν ἐφεξῆς τὸ συλλογικὸν ὄργανον (συμβούλιον), ἄλλως εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν διορίζεται διοίκησις κατ' ἄρθρον 69 Α.Κ. ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου διὰ τὸ ὑπόλοιπον τῆς θητείας, δηλονότι, ἐφ' ὅσον ἡ λῆξις τῆς θητείας μέλους ἢ μελῶν ἐπέρχεται εἰς ἄλλον χρονικὸν σημεῖον τῆς θητείας καὶ οὐχὶ κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος αὐτῆς, ἡ τοιαύτη λῆξις ὡς ἀποτέλεσμα ἔχει τὴν ἔκπτωσιν ὁλοκλήρου τῆς διοικήσεως, ἥτις οὕτω διορίζεται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, μόνον δὲ ὅταν ἡ λῆξις τῆς θητείας μέλους ἢ μελῶν ἐπέλθῃ κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος τῆς θητείας λογίζεται ἡ διοίκησις ὡς νομίμως συγκροτήσασα διὰ τῶν ἀπομενόντων μελῶν, ἐφ' ὅσον κατ' ἀριθμὸν ὑπερβαίνουν τὸ ἥμισυ πλέον ἑνός.

Ἡ ἀποψις αὕτη, περὶ τῆς ὡς ἄνω ἐννοίας τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, ἐνισχύεται καὶ ἐκ τῶν λοιπῶν διατάξεων τοῦ ὡς ἄνω νομ. διατάγματος, σκοπούντος τὴν ἐξυγίανσιν τῶν διοικητικῶν συμβουλίων τῶν σωματείων καὶ δευτεροβαθμίων ἐργατικῶν ὀργανώσεων καὶ τὴν ἀποκάθαρσιν τῶν ἐχόντων διακοπῇ τῆς ἐπαγγελματικῆς των ἀπασχολήσεως καὶ μετεχόντων αὐτῶν ἄνευ πραγματικῆς ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος, ἐπερχομένης τῆς ἐκπτώσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου διὰ τῆς λήξεως τῆς θητείας μελῶν τούτου πρὸ τῆς διανύσεως τοῦ τελευταίου ἔτους τῆς ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ προβλεπομένης θητείας καὶ διοριζομένων πλέον εἰς τὴν διοίκησιν προσώπων κατακλήλων, ἐχόντων ἐπαγγελματικὴν δραστηριότητα καὶ συνδικαλιστικὴν τοιαύτην, ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου.

Διάφορον συμπέρασμα ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συναχθῇ,

τοὐλάχιστον τὸ ἥμισυ τῶν εἰς τῆς πλήρους κατὰ τὸ καταστατικὸν συνθέσεως, ἡ διοίκησις λογίζεται εὑρισκομένη δι' αὐτῶν ἐν νομίμῳ συγκροτήσει μέχρι τοῦ τέλους τῆς θητείας, ὥστε δὲν ὑπάρχει ἔλλειψις συμβουλίου ἐκ τῆς τοιαύτης ἐλλιπούς συνθέσεως καὶ λόγος δικαιολογῶν διορισμὸν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, οὔτε μελῶν διοικήσεως, ἀριθμοῦ ἴσου πρὸς τὰ ἀπογωρήσαντα, οὔτε ἄλλως καὶ κατὰ μείζονα λόγον διορισμοῦ νέας ἐν συνόλῳ διοικήσεως, ἐνῷ, ἂν ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐναπομεινάντων μελῶν διοικήσεως, τῆς διανυούσης τὸ τελευταῖον ἔτος, εἶναι μικρότερος τοῦ ἡμίσεος σὺν ἑνὸς τῆς πλήρους κατὰ τὸ καταστατικὸν συνθέσεως, τότε ἐκπίπτει κατὰ ρητὴν τοῦ νόμου ἐπιταγὴν ὁλόκληρον τὸ συμβούλιον καὶ διορίζεται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου νέα προσωρινὴ διοίκησις, κατ' ἄρθρον 69 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, διὰ τὸν ὑπόλοιπον τῆς θητείας χρόνον, μετὰ τὴν πάροδον τοῦ ὁποίου θὰ διενεργηθοῦν κανονικῶς ἀρχαιρεσίαι βάσει τοῦ ἰσχύοντος καταστατικοῦ. Ὁ προαναφερθεὶς ἡμῖν νόμος, ὡς σαφῶς ἐκ τοῦ περιεχομένου του προκύπτει, δὲν διέλαβε διάταξιν, ρυθμίζουσαν τὸ ἐπακόλουθον τῆς συνεπείᾳ τῶν διατάξεων αὐτοῦ λήξεως τῆς θητείας ἑνὸς ἢ πλειόνων μελῶν τῆς διοικήσεως, εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν δὲν διανύει αὐτὴ κατὰ τὸ καταστατικὸν τῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως τὸ τελευταῖον τῆς θητείας ἔτος, προφανῶς διότι ὁ νομοθέτης ἠθέλησε τότε νὰ ἔχωσιν ἐφαρμογὴν αἱ ἤδη ἰσχύουσαι περὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ διατάξεις. Διάφορος ἄποψις ἀντιτίθεται εἰς τὴν γραμματικὴν καὶ λογικὴν τῆς ὅλης παραγράφου δ τοῦ ἄρθρου 9 ἐπεξεργασίαν, τὸ δὲ τελευταῖον ἐδάφιον τῆς παραγράφου αὐτῆς, ἀρχόμενον διὰ τῆς λέξεως «ἄλλως», ἀσφαλῶς ἀναφέρεται εἰς περίπτωσιν ἀντιθέτου τῆς προηγηθείσης παραγράφου, πάντοτε ὅμως ἐπὶ συμβουλίου διανύοντος τὸν τελευταῖον τῆς διαρκείας του κατὰ τὸ οἰκεῖον καταστατικὸν ἐνιαυτόν, καθορίζον ἁπλῶς, ὅτι, ἂν τὰ ἐναπομείναντα μέλη δὲν καλύπτωσιν, ὡς προβλέπεται ἐν τῷ ἐδαφίῳ πρώτῳ, τοὐλάχιστον τὸ ἥμισυ πλέον ἑνὸς τῆς πλήρους συνθέσεως, τότε δέον νὰ διορισθῇ διοίκησις κατ' ἄρθρον 69 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος διὰ τὸν ὑπόλοιπον τῆς θητείας τοῦ συμβουλίου χρόνον.

Ἀνεξαρτήτως τούτων, ἂν ἡ παράγραφος δ ἤθελεν εἰδικῶς νὰ ρυθμίσῃ ἐν ἐκπτώσει μελῶν τινων τοῦ συμβουλίου βάσει τοῦ ἄνω νόμου καὶ τὸ θέμα τῆς τύχης τῶν συμβουλίων κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν, ἤτοι καὶ ὅταν ταῦτα δὲν διανύωσι τὸ τελευταῖον ἔτος, ἀναμφιβόλως ἀλλοίαν θὰ εἶχε διατύπωσιν καὶ θὰ ἔθετε γενικὸν ἁπλούστερον ὁρισμόν, ὅτι ἡ βάσει τοῦ ν. 185 λήξεις τῆς θητείας οἱουδήποτε μέλους τοῦ συμβουλίου συνεπάγεται ἔλλειψιν διοικήσεως μὲ μόνην τὴν ἐξαίρεσιν τῆς πρώτης παραγράφου. Εἰρήσθω προσθέτως, ὅτι ἀντίθετος ἑρμηνεία θὰ κατέληγεν εἰς ἐπὶ μακρὸν ἀναστολὴν τῆς ἐλευθερίας τοῦ συνεταιρίζεσθαι καὶ θὰ παριώριζε τὴν συνδικαλιστικὴν ἐλευθερίαν, δοθέντος, ὅτι ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς ἐλευθερίας τοῦ συνεταιρίζεσθαι ἐμπεριέχεται καὶ ἡ ἐλευθερία τοῦ διοικεῖν τὴν ἐργατικὴν ὀργάνωσιν (Σ.Ε. 310/1961, ΕΕΔ 29, 398), τοῦτο δὲ θὰ προσέκρουεν εἰς τὸ Σύνταγμα, ἄλλως δὲ εἰς τὴν διὰ τοῦ νόμου 4204/1961 κυρωθεῖσαν ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος ὑπ' ἀριθ. 87 Διεθνῆ Σύμβασιν περὶ συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας καὶ προστασίας τοῦ συνδικαλιστικοῦ δικαιώματος, ἐνῶ ἐκ τοῦ συνόλου τοῦ ὡς εἴρηται νομοθετήματος 185 καὶ ἰδίᾳ τῶν ἐν ἀρχῇ μνημονευομένων διατάξεων αὐτοῦ, οὐ μόνον δὲν προκύπτει τοιοῦτόν τι, ἀλλ' ἀντιθέτως σαφῶς διαλάμπει τις κατὰ πᾶσαν ὑπ' αὐτοῦ ρυθμιζομένην περίπτωσιν τὴν βούλησιν τοῦ νομοθέτου νὰ ἐνδιαφέρεται νὰ μὴ θίγῶσι τὰ ἐξ ἀρχαιρεσιῶν προερχόμενα συμβούλια καὶ νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ ἀπρόσκοπτος καὶ ὁμαλὴ λειτουργία τῶν συνδικαλιστικῶν ἐργατικῶν ὀργανώσεων, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ συνεταιρίζεσθαι καὶ τὸν σεβασμὸν τῆς ἰσχυούσης ὡς ἄνω Διεθνοῦς Συμβάσεως, παρεμβάλλει δὲ τὸν ὅλως προσωρινὸν διορισμὸν διοικήσεως ὑπὸ τῆς Δικαστικῆς Ἀρχῆς λίαν περιοριστικῶς μόνον ὁσάκις ἐπιβάλλεται ταῦτα ἐκ τῶν περιστάσεων, εἴτε λόγῳ τῆς ὀξύτητος τοῦ χρόνου πρὸς λῆξιν τῆς θητείας τοῦ συμβουλίου, εἴτε ἵνα μὴ μείνῃ ἀκυβέρνητον τὸ σωματεῖον, ὁδηγούμενον ἅμα εἰς ἐκλογὰς πρὸς ἀνάδειξιν αἱρετῆς διοικήσεως, ἀποκλειομένης ἐκ τούτου κατ' ἀναλογίαν ἐφαρμογῆς ἐπὶ περιπτώσεως συμβουλίου, μὴ διανύοντος τὸ τελευταῖον τῆς θητείας του ἔτος, ἀφοῦ ἄλλως τε καὶ ἐν σιγῇ τοῦ καταστατικοῦ ἢ τῶν περὶ σωματείων νόμων περὶ τῆς τότε τύχης τῆς διοικήσεως ἐν ἐκπτώσει μελῶν τινων ἐπέρχεται ρύθμισις τοῦ θέματος ἄνευ παρεμβολῆς τοῦ ἄρθρου 9 § δ βάσει τῆς εἰδικῆς περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 § 9 τοῦ ν.δ. 667/1968, ταυτοσήμου τῆς γενικῆς τοιαύτης τοῦ ἄρθρου 69 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, σημειώνω ταῖς ὁποίαις ὁ διορισμὸς διοικήσεως εἶναι ὅλως προσωρινὸς καὶ

ἐνταῦθα Μονομελοῦς Πρωτοδικείου, δικάσαντος κατὰ τὴν διαδικασίαν τῆς ἐκουσίας διαδικασίας καὶ διορίσαντος προσωρινὴν διοίκησιν εἰς τὸ πρῶτον τῶν ἄνω παρεμβάντων νομικῶν πρόσωπον, λόγῳ ἐλλείψεως διοικήσεως, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν ἐκ τῶν νῦν ἐφεσιβλήτων 1) ἐνταῦθα ἐπίσης ἐδρεύοντος ἀναγνωρισμένου ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἕνωσις Μηχανικῶν καὶ Ὑπαλλήλων Κινηματογράφων Βορείου Ἑλλάδος» καὶ 2) Κ.Β., μέλους τοῦ προαναφερομένου σωματείου, ἀπορρίψαντος ἄμα τὰς ἄνω παρεμβάσεις, νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσας, τύποις δεκταὶ καθίστανται, συνεκδικαζόμεναι, λόγῳ προδήλου συναφείας αὐτῶν, κατόπιν καὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 50 καὶ 51/1969 ἀποφάσεων τοῦ Συμβουλίου Τριμέλους Διακοπῶν τοῦ Δικαστηρίου τούτου, δι' ὧν ἐκηρύχθη κατεπείγουσα ἡ συζήτησις καὶ συνετάγη ἡ προθεσμία ἐπιδόσεως, τηρηθείσης δὲ καὶ τῆς νομίμου προδικασίας καὶ ἐπιδοθέντος νομίμως κατ' ἄρθρον 805 § 2 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἀντιγράφου τῶν ὡς εἴρηται ἐφέσεων μετὰ τῆς κάτωθι αὐτῶν πράξεως τοῦ γραμματέως, ὁριζούσης δικάσιμον τὴν ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης ἀναφερομένην τοιαύτην πρὸς τὸν παρὰ τῷ δικαστηρίῳ τούτῳ Εἰσαγγελέα, κληθέντα ἅμα ὅπως παραστῇ κατὰ τὴν συζήτησιν, ὡς δείκνυται ἐκ τῶν ὑπ' ἀριθ. 10725 Β' καὶ 10727 Β' ἀπὸ 5 Ἰουλίου 1969 ἀποδεικτικῶν τοῦ ἐνταῦθα δικαστικοῦ κλητῆρος Ν.Μ., ἐρευνητέαι οὐσία ἀποβαίνουσιν αἱ ἐν λόγῳ ἐφέσεις, αἵτινες ὡσαύτως παραδεκτῶς ἠσκήθησαν καὶ ἐκδικαστέαι εἰσὶ κατὰ τὴν αὐτὴν ὡς ἄνω διαδικασίαν τῆς ἐκουσίας δικαιοδοσίας, συμφώνως πρὸς τὰς συνδυαζομένας διατάξεις τῶν ἄρθρων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, 5 § 9 τοῦ ὁ.ν. 667/1968 «περὶ κωδικοποιήσεως τῆς κειμένης περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων νομοθεσίας», ἄρθρου 3 § 2 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς καὶ 784 καὶ ἑπομένων τοῦ τελευταίου τούτου Κώδικος, ἰδίᾳ δὲ τῶν ἄρθρων 785, 832 καὶ 807 αὐτοῦ.

Κατ' ἄρθρον 9 § 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 185/1969 νομοθ. διατάγματος «περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων» «ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος δὲν δύνανται νὰ ἐκλέγωνται, οὐδὲ καθ' οἱονδήποτε τρόπον νὰ ἀναλαμβάνουν καθήκοντα ὡς μέλη διοικήσεως ἢ ὡς ἐκπρόσωποι, καθ' οἱανδήποτε περίπτωσιν, ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων α) οἱ μὴ ἔχοντες πραγματοποιήσει κατὰ τὴν ἀμέσως προηγουμένην τῆς ἡμέρας τῆς διεξαγωγῆς ἀρχαιρεσιῶν ἐξαετίαν ὑπὸ σχέσιν πραγματικῆς προσφορᾶς ἐξηρτημένης ἐργασίας τοὐλάχιστον 100 ἡμερομίσθια κατ' ἔτος ἢ 600 ἐν συνόλῳ, ἐκ τῶν ὁποίων πεντήκοντα τοὐλάχιστον ἐτησίως, ἀποδεικνυόμενα ἐκ στοιχείων τοῦ φορέως τῆς κυρίας ἀσφαλίσεως, εἰς ἣν ὑπάγονται, καὶ β) οἱ μὴ τυγχάνοντες τακτικὰ μέλη τῆς ὀργανώσεως». Ἐπίσης κατὰ τὴν παράγραφον 4 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 9 «ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος λήγει αὐτοδικαίως ἡ θητεία τῶν μελῶν ἐκείνων τῆς διοικήσεως ἐπαγγελματικῶν ἐργατικῶν σωματείων ἢ ἑνώσεων ἐπαγγελματικῶν σωματείων, ἅτινα κατὰ τὴν ἀμέσως προηγουμένην τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος ἐξαετίαν δὲν ἔχουν πραγματοποιήσει ὑπὸ σχέσιν πραγματικῆς προσφορᾶς ὑπηρεσιῶν ἐξηρτημένης ἐργασίας 100 τοὐλάχιστον ἡμερομίσθια κατ' ἔτος ἢ 600 ἐν συνόλῳ, ἐκ τῶν ὁποίων 50 τοὐλάχιστον ἐτησίως, ἀποδεικνυόμενα ἐκ στοιχείων τοῦ φορέως τῆς κυρίας ἀσφαλίσεως, εἰς ἣν ὑπάγονται». Τέλος, κατὰ τὴν ἑπομένην παράγραφον 5 τοῦ ἰδίου ἄρθρου 9 «εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ἐπιβαλλομένη λῆξις τῆς θητείας ἐπέρχεται κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος τῆς κατὰ τὸ οἰκεῖον καταστατικὸν προβλεπομένης διαρκείας της, τὸ συλλογικὸν ὄργανον λογίζεται ἐν νομίμῳ συγκροτήσει μὲ τὰ ἀπομένοντα μέλη μέχρι λήξεως τῆς θητείας των, ἐφ' ὅσον μετὰ πρόσκλησιν τῶν κατὰ τὸ καταστατικὸν καὶ τὸν νόμον καλουμένων ὡς ἀναπληρωματικῶν τῶν ἐξερχομένων ἢ καὶ ἐν ἀνυπαρξίᾳ τοιούτων ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς τῶν μετεχόντων δὲν εἶναι μικρότερος τοῦ ½ πλέον ἑνὸς τῆς πλήρους συνθέσεως». Ἄλλως διορίζεται διοίκησις κατ' ἄρθρον 69 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος διὰ τὸ ὑπόλοιπον τῆς θητείας». Δῆλον καθίσταται ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ πασῶν τῶν ἄνω διατάξεων, ὅτι ἂν ἡ θητεία ὡρισμένων μελῶν τῆς διοικήσεως ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων ἢ ἑνώσεων ἔληξε ὑπὸ τοῦ εἰρημένου νομοθετήματος ἐκ τοῦ ὅτι δὲν συγκεντροῦν τὰς προϋποθέσεις αὐτοῦ ἀπὸ ἀπόψεως πραγματικῆς προσφορᾶς ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἐφ' ὅσον ἡ τοιαύτη ἀπογώρησις αὐτῶν ἐπέρχεται κατὰ τὸ τελευταῖον, συμφώνως πρὸς τὸ ἰσχύον καταστατικὸν αὐτῶν, τῆς θητείας τοῦ συμβουλίου ἔτος, τότε, ἂν ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς τῶν ἀπομεινάντων μελῶν διοικήσεως εἶναι

Α. *Τούση*, Τὰ Νομικὰ Πρόσωπα, ἑρμηνεία ὑπὸ ἄρθρον 69). Τέλος, ὡς συνάγεται ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 80, 66 καὶ 98 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ τῶν ταυτοσημων διατάξεων τῶν ἄρθρων 2 καὶ 5 ἐδάφιον α' τοῦ προαναφερομένου περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων διατάγματος, ἡ ἔγερσις ἀγωγῆς ἢ ἡ ἄσκησις ἐνδίκου μέσου καὶ γενικῶς ἡ διεξαγωγὴ πολιτικῆς δίκης ἀνάγεται, κατ' ἀρχήν, εἰς τὴν δικαιοδοσίαν ὁλοκλήρου τῆς διοικήσεως τοῦ σωματείου, ἔστω καὶ ἂν κατὰ τὸ καταστατικὸν μόνος ὁ πρόεδρος ἐκπροσωπῇ τὸ νομικὸν πρόσωπον ἐπὶ δικαστηρίῳ, ἐντεῦθεν δὲ παρέπεται, ὅτι ἀπαιτεῖται εἰς τὰ ἀνωτέρω θέματα ἀπόφασις τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, ἵνα δι' αὐτῆς νομοτύπως ἐκφράσῃ τὸ σωματεῖον τὴν βούλησίν του πρὸς διενέργειαν τῶν ἄνω πράξεων (Σ.Ε. 915/1958, ΝοΒ 6, σελ. 1193), καίτοι βεβαίως μετὰ ταῦτα, ὑπαρχούσης σχετικῆς διατάξεως ἐν τῷ καταστατικῷ, μόνος ὁ πρόεδρος, ὡς ἐκπρόσωπος αὐτοῦ, παρέχει εἰς τὸν διορισθέντα δικηγόρον τὴν πρὸς παράστασιν πληρεξουσιότητα.

Ἐκ πάντων τῶν νομοτύπως προσαγομένων ἀποδεικτικῶν στοιχείων καὶ ἰδίᾳ ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσκομιζομένων ὑπὸ πάντων τῶν διαδίκων ἐγγράφων (ἐν ὄψει ὅτι μάρτυρες δὲν ἐξητάσθησαν, οὔτε πρωτοδίκως, οὔτε κατ' ἔφεσιν) ἀποδεικνύεται, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ὅτι τὸ ἐκ τῶν ἤδη ἐκκαλούντων, πρωτοδίκως διὰ δικογράφου κυρίως παρεμβάν, Ἐργατοϋπαλληλικὸν Κέντρον Θεσσαλονίκης καὶ αἰτησάμενον τὴν ἀπόρριψιν τῆς περὶ διορισμοῦ προσωρινῆς διοικήσεως ἐνδίκου αἰτήσεως, κατ' ἄρθρον 21 τοῦ ἰσχύοντος καταστατικοῦ αὐτοῦ ἐκπροσωπεῖται μὲν ὑπὸ τοῦ προέδρου του, πλὴν κατ' ἄρθρον 14 τοῦ ἰδίου καταστατικοῦ διοικεῖται ὑπὸ τριακονταμελοῦς συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένου εἰς αὐτὸ καὶ τοῦ προέδρου, ἐκλεγομένων τῶν μελῶν αὐτοῦ κατ' ἄρθρον 18 § 3 διὰ μίαν τριετίαν, ἡ διοίκησις δὲ συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 1 § 1 ἔχει δικαιοδοσίαν νὰ ἀποφασίζῃ ἐπὶ παντὸς θέματος, ἐπομένως καὶ περὶ ἀσκήσεως ἐνδίκου μέσου, ὡς καὶ ἐγέρσεως ἀγωγῆς διὰ πλειοψηφίας τῶν παρόντων, εὑρισκομένη ἐν ἀπαρτίᾳ, ὅταν παρίστανται 16 τοὐλάχιστον μέλη ἐκ τῆς ἄνω ὑπαρχούσης ὀργανικῆς της συνθέσεως, ἐκλεγομένων ἐξ ἄλλου, κατ' ἄρθρον 16 τοῦ αὐτοῦ καταστατικοῦ, καὶ δέκα ἀναπληρωματικῶν μελῶν διοικήσεως, ἅτινα καλοῦνται εἰς τὴν διοίκησιν κατὰ σειρὰν ἐπιτυχίας, εὐθὺς ὡς δι' οἱονδήποτε λόγον χηρεύσῃ ὁριστικῶς ἡ θέσις τακτικοῦ τινος μέλους τοῦ συμβουλίου. Ὡσαύτως ἀπεδείχθη, ὅτι κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 9 § 4 τοῦ ν.δ. 185/1969 κατὰ τὸν ὅσιμον ἰσχυρισμὸν τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις αἰτήσεως ἔληξεν αὐτοδικαίως ἡ θητεία τῶν ἀκολούθων ἐννέα τακτικῶν μελῶν τῆς ἄνω τριακονταμελοῦς διοικήσεως, ἥτις εἶχεν ἐκλεγῇ τὴν 7 Ὀκτωβρίου 1968, ὡς ἐκ τοῦ ὅτι οὗτοι (τὰ ἐννέα αὐτὰ μέλη) κατὰ τὴν ἀμέσως προηγουμένην τοῦ νόμου ἐξαετίαν δὲν εἶχον πραγματοποιήσει ὑπὸ σχέσιν πραγματικῆς προσφορᾶς ὑπηρεσιῶν ἐξηρτημένης ἐργασίας 100 τοὐλάχιστον ἡμερομισθια κατ' ἔτος ἢ 600 ἐν συνόλῳ, ἐκ τῶν ὁποίων 50 τοὐλάχιστον ἐτησίως καὶ δὴ τῶν 1)... Περαιτέρω ὅμως τὸ ἄνω παρεμβὰν Ἐργατοϋπαλληλικὸν Κέντρον ἀντέταξε τὸν ἰσχυρισμόν, ὅτι, παρὰ τὴν τυχὸν ἀποχώρησιν τῶν μελῶν αὐτῶν τοῦ συμβουλίου, ὑπάρχει διοίκησις, καθ' ὅσον τὰς οὕτω κενωθείσας θέσεις κατέλαβον συμφώνως πρὸς τὸ καταστατικὸν ἰσάριθμα ἀναπληρωματικὰ μέλη, πλὴν ἐκ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω ἀποδείξεων προέκυψεν, ὅτι εἶναι ὅσιμος ὁ παραδεκτῶς ἀντιταχθεὶς καὶ προβληθεὶς ὑπὸ τῶν αἰτούντων κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην (ἴδε πρωτόδικα πρακτικὰ ἐν συνδυασμῷ πρὸς προτάσεις των) συμπληρωματικὸς ἰσχυρισμός, ὅτι ὡς ἐπὶ πλέον ἐξηκριβώθη μετὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς αἰτήσεως ἔληξεν αὐτοδικαίως ἡ θητεία πλὴν τῶν ἐν τῇ αἰτήσει ἀναφερομένων 9 μελῶν τοῦ συμβουλίου καὶ ἑτέρων τεσσάρων καὶ δὴ τῶν .... οἵτινες ἐμπίπτουσι καὶ οὗτοι εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 9 § 4, καθ' ὅσον κατὰ τὴν ἀμέσως προηγουμένην ἐξαετίαν δὲν ἔχουσι πραγματοποιήσει ὑπὸ σχέσιν πραγματικῆς προσφορᾶς ὑπηρεσιῶν ἐξηρτημένης ἐργασίας τὰ ὑπὸ τῆς διατάξεως αὐτῆς ἀπαιτούμενα ἡμερομίσθια, τούτου ἐμφαινομένου καὶ ἐκ τῶν προσαγομένων στοιχείων τοῦ φορέως τῆς κυρίας ἀσφαλίσεως, εἰς ἣν ὑπάγονται, ἤτοι τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων (ἴδε σχετικὰς 36802 - 36807 ἀπὸ 10.6.1969 βεβαιώσεις ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Θεσσαλονίκης) καὶ κατὰ συνέπειαν ὁπωσδήποτε παραμένει ἐλλιπὲς τὸ διοικητικὸν συμβούλιον κατὰ 3 μέλη καὶ ἐν συμμετοχῇ τῶν ἐκ τοῦ καταστατικοῦ 10 ὑπαρχόντων ἀναπληρωματικῶν.

Κατ' ἀκολουθίαν, συμφώνως πρὸς τὰ ἐν τῇ ἀμέσως ἡγουμένῃ αἰτιολογίᾳ ἐκτιθέμενα, ἰδίᾳ ἐν τέλει αὐτῆς, ἕνεκα ἐλλιποῦς συνθέσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου δὲν δύναται

μέχρις ἐκλογῆς (Ἰω. Ἀποστολοπούλου, Ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν, ἐκδ. 4η, § 437, Δ. Γιαννοπούλου, Γενικαὶ Ἀρχαί, ἑρμηνεία ὑπὸ ἄρθρον 69, Α. Τούση, Γενικαὶ Ἀρχαί, § 44, σημ. 15), καὶ δὲν γίνεται ὑποχρεωτικῶς μέχρι τέλους τοῦ ἀπομένοντος χρόνου θητείας, ὡς κατὰ εἰσαγομένην παρέκκλισιν θεσπίζεται ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 9 § 5 τοῦ νόμου 185, ὅλως κατ' ἐξαίρεσιν, ὅταν ὁ ἀνωτέρω διορισμὸς λαμβάνῃ χώραν κατὰ τὸ τελευταῖον τῆς θητείας τοῦ συμβουλίου ἔτος καὶ τὰ ἐναπομείναντα μέλη εἶναι ὀλιγώτερα τοῦ ἡμίσεως πλέον ἑνὸς τῆς ὀργανικῆς συνθέσεως. Δέον εἰς πάντα ταῦτα νὰ προστεθῇ, ὅτι ὑπὸ τὰ ἄνω δεδομένα ἡ ὑπ' ἀριθ. 52588 ἀπὸ 29 Μαΐου 1969 ἑρμηνευτικὴ ἐγκύκλιος τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας πρὸς τὰς Ἐπιθεωρήσεις Ἐργασίας (ἴδε ταύτην ἐν Ἐπιθεωρήσει Ἐργατικοῦ Δικαίου, τόμος 28ος, σελ. 793 - 795) ἐν τῇ 10ῃ παραγράφῳ της εἰς μὲν τὸ ἐδάφιον α' ὀρθῶς ἀντιμετωπίζει τὸ θέμα, καθαρίζουσα, συμφώνως πρὸς τὰ προεκτεθέντα, ὅτι «ἡ παράγραφος 5 τοῦ ἄρθρου 9 (ἄνευ διακρίσεως ἐδαφίων) σαφῶς ἀναφέρεται εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ λῆξις τῆς θητείας τῶν μὴ πληρούντων τὰς προϋποθέσεις τοῦ νόμου μελῶν ἐπέρχεται κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος τῆς θητείας», περαιτέρω δμως εἰς ταῦτα ἀντιφάσκουσα, ὑποστηρίζει ἐν τῷ ἑπομένῳ ἐδαφίῳ αὐτῆς ὑπὸ τύπον διευκρινήσεως, ὅτι «εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ λῆξις τῆς θητείας δὲν εὑρίσκεται εἰς τὸ τελευταῖον ἔτος, τότε ἀντικαθίστανται τὰ ἀπερχόμενα μέλη κατὰ τὴν διαδικασίαν τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 9... συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 69 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος», ἤτοι κατὰ τὴν εἰσαγομένην παρέκκλισιν μέχρι τέλους τῆς θητείας, ἐνῷ ἡ ἀποψις αὕτη δὲν εὑρίσκει ἔρεισμα οὔτε εἰς τὸ γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ εἰρημένου νομοθετήματος, ἀλλ' οὔτε καὶ εἰς τὸν σκοπὸν αὐτοῦ, ὅστις εἶναι νὰ ἀπομακρύνῃ ἁπλῶς ἐκ τῶν διοικήσεων τῶν ἐργατικῶν ὀργανώσεων τὰ πρόσωπα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἀπὸ πολλοῦ ἔπαυσαν νὰ παρέχωσιν ἐξηρτημένην ἐργασίαν καὶ νὰ ἔχωσιν ἐπαγγελματικὸν δεσμὸν καὶ ταυτότητα συμφερόντων καὶ ἐπιδιώξεων μετὰ τῶν ὑπ' αὐτῶν διοικουμένων, διὰ τῆς παραδοχῆς δὲ τῆς προεκτεθείσης ἀποκρουομένης ἑρμηνείας, ἣν δίδει τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τῆς ἐγκυκλίου, ἀπαραδέκτως θὰ ἐπεξετείνετο ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἀνωτέρω ἐξαιρετικῆς διατάξεως εἰς πᾶσαν γενικῶς περίπτωσιν, παρὰ τὴν ἐκφρασθεῖσαν ἐμμέσως ἀντίθετον θέλησιν τοῦ νομοθέτου, ἀντιστρατευομένης αὐτὴν εἰς τὰς ἐπιδιώξεις τοῦ νόμου.

Ἐτέρωθεν, κατὰ τὴν διδομένην ἐν τῇ ἐπιστήμῃ ἑρμηνείαν τῶν περὶ διοικήσεως ἐν γένει τῶν νομικῶν προσώπων διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ ἰδίᾳ τοῦ ἄρθρου 65 αὐτοῦ ἐπὶ πολυμελοῦς διοικήσεως, ὁσάκις δηλαδὴ τὸ καταστατικὸν διὰ τὴν διαχείρισιν καὶ πρὸς τρίτους ἐκπροσώπησιν τοῦ νομικοῦ προσώπου κατέστησε συλλογικὸν ὄργανον, ἡ βούλησις τούτου ἐκφράζεται δι' ἀποφάσεώς του, ἡ ὁποία προϋπόθεσιν ἔχει σύσκεψιν ἐν συμβουλίῳ μετὰ προηγουμένην πρόσκλησιν, ὥστε νὰ γίνῃ ἀνταλλαγὴ γνωμῶν καὶ ἀκουσθῶσι καὶ τὰ ἐπιχειρήματα τῶν μελῶν αὐτοῦ, ἔστω καὶ μειοψηφούντων (Γ. Μπαλῆ, Γενικαὶ Ἀρχαί, σελ. 276 - 277, σημ. 15, Α. Τούση, Τὰ Νομικὰ Πρόσωπα, ἑρμηνεία ὑπὸ τὸ ἄρθρον 65, Α. Τούση, Γενικαὶ Ἀρχαί, § 44, σημ. 6), εἰς τρόπον ὥστε καὶ ἐν ἁπλῇ μὴ κλητεύσει μέλους τοῦ συμβουλίου δὲν δύναται νὰ λειτουργήσῃ ἐγκύρως τὸ συλλογικὸν αὐτὸ ὄργανον τῆς διοικήσεως καὶ νὰ λάβῃ ἀποφάσεις, κατὰ μείζονα δὲ λόγον τὸ αὐτὸ σημαίνει καὶ ἐν ἐκπτώσει ἢ ἀπομακρύνῃ, ἐξ οἱουδήποτε λόγου, μέλους τινὸς τοῦ συμβουλίου, ἐξ οὗ καὶ γίνεται δεκτόν, ὅτι ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει, ἐφ' ὅσον ἤθελε χηρεύσει ὁριστικῶς καὶ μία ἔστω θέσις τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, ἐν ἐλλείψει διατάξεως τοῦ νόμου ἢ τοῦ καταστατικοῦ ἄλλως ρυθμιζούσης τὸ θέμα ἢ προβλεπούσης ἀντικατάστασιν δι' ἀναπληρωματικοῦ, ἀναστέλλεται εὐθὺς ἀμέσως, αὐτοδικαίως, ἡ δικαιοδοσία τῶν ἀπομενόντων μελῶν, ὡς παραγόντων τοῦ συλλογικοῦ ὀργάνου, καὶ ἂν ἔτι οὗτοι ἀποτελοῦσι πλειοψηφίαν, λόγος διὰ τὸν ὁποῖον ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 69 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ τῆς ἀκριβῶς ὁμοίας διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 § 9 τοῦ Ν.Δ. 667/1968 «περὶ κωδικοποιήσεως τῆς κειμένης περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων νομοθεσίας» θεωρεῖται κατὰ νόμον, ὅτι ὑπάρχει ἔλλειψις διοικήσεως, ἥτις παρέχει βάσει τῶν διατάξεων αὐτῶν ἐξουσίαν διορισμοῦ προσωρινῆς τοιαύτης, οὐ μόνον ὅταν ἐκλείψῃ ὁλόκληρον τὸ συμβούλιον, ἀλλὰ καὶ ὅταν δι' οἱονδήποτε λόγον ἐλλείπωσι καὶ ἓν ἢ πλείονα μέλη αὐτοῦ (Α.Π. 255/1958, ΕΕΝ τόμ. 26ος, σελ. 561, Ἰω. Ἀποστολοπούλου, Ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν, ἐκδ. 4η, § 437, ἐν σελ. 564, Α. Τούση, Γενικαὶ Ἀρχαί, σελ. 276 - 277, σημ. 15,

διεξαγωγήν συλλογικών διαπραγματεύσεων μέ τούς οίκείους έργοδότας καί τάς έργοδοτικάς όργανώσεις πρός σύναψιν συλλογικών συμβάσεων ή προσφυγής αύτών είς τά διοικητικά όργανα (ίδέ ίδία άρθρον 2 καταστατικού Έργατοϋπαλληλικού Κέντρου Θεσσαλονίκης), έκ τής μή ύπάρξεως δέ είς αύτό διοικήσεως έναργές καθίσταται, ότι άτονεί ή έπιδίωξις τών έν λόγω σκοπών έπί ζημία καί τών έπαγγελματικών σωματείων καί τών μελών αύτών.

Έτέρωθεν, ώς άποδεικνύεται έκ τού προσαγομένου ύπ' άριθ. 165 άπό 22 Μαΐου 1969 πρακτικού συνεδριάσεως τού συμβουλίου τού άνω έφεσιβλήτου σωματείου, ή ύπάρχουσα διοικησις αύτού νομοτύπως άπεφάσισεν, ύπαρχούσης άπαρτίας κατά τά καταστατικόν, νά έπιδιωχθή ό δικαστικός διορισμός προσωρινής διοικήσεως είς τό Έργατοϋπαλληλικόν Κέντρον, ύποβαλλομένης είς τό δικαστήριον σχετικής αίτήσεως, ούδεμία δέ άκυρότης ύπάρχει έκ τού ότι, ώς προκύπτει έκ τού εγγράφου πρακτικού, δέν μετέσχεν ό συμβούλος Γ. Μ., άφού άναγράφεται ότι είναι «άδικαιολογήτως άπών», προφανώς έν τή έννοία ότι δέν παρέστη, καίτοι έκλήθη προσηκόντως, ούχί δέ, ώς άβασίμως ύποστηρίζεται ύπό τού έκκαλούντος, ότι ώς δήθεν δείκνυται έκ τού άνω έγγράφου άνακύπτει άκυρότης τής άποφάσεως λόγω τής μή κλητεύσεως τού προμνησθέντος συμβούλου. Δέον νά προστεθή, ότι κατά τήν παρούσαν συζήτησιν προσκομίζεται έπί πλέον ύπό τού αύτού έφεσιβλήτου σωματείου καί τό ύπ' άριθ. 183 άπό 10 Ίουλίου 1969 μεταγενέστερον πρακτικόν συνεδριάσεως τού συμβουλίου, δι' ού νομοτύπως κατά τό καταστατικόν έλήφθη ή πρόσθετος άπόφασις διεξαγωγής τής παρούσης έκκλήτου δίκης πρός άπόκρουσιν τών άσκηθεισών έφέσεων. Έντεύθεν άβασίμως παραπονείται τό έκκαλούν σωματείον «Σύνδεσμος Έργατών Τεχνιτών Έλαστικού Θεσσαλονίκης» είς τήν κρινομένην έφεσίν του, ότι έδει νά άπορριφθή πρωτοδίκως ή αίτησις έλλείψει νομιμοποιήσεως τών αίτούντων, ώς καί διότι ύπάρχει διοίκησις, καί άπορριπτέοι είσίν οί σχετικοί πρώτος καί τέταρτος ύπό στοιχείον δ' τού έν λόγω έφετηρίου λόγοι.

Διά τών δευτέρου καί τρίτου τής έφέσεως λόγων παραπονείται τό έκκαλούν σωματείον «Σύνδεσμος Έργατών καί Τεχνιτών Έλαστικού Θεσσαλονίκης», ότι κατά παράβασιν τών διατάξεων τού Συντάγματος καί τού ν.δ. 4204/1961, κυρώσαντος τήν ύπ' άριθ. 87 Διεθνή Σύμβασιν, άπεμακρύνθησαν διά τού νομικού τών 185/1969 έκ τής διοικήσεως τών έπαγγελματικών όργανώσεων τά μέλη τούτων, τά μή πληρούντα τάς προϋποθέσεις αύτού καί μάλιστα άπαραδέκτως κατά τρόπον άναδρομικόν, άμα δέ ότι καί περί τής διοικήσεως τών νομικών αύτών προσώπων διατάξεις προσκρούουσιν έπίσης είς τό Σύνταγμα καί τήν άνωτέρω Διεθνή Σύμβασιν. Καί αί αίτήσεις αύται άόριστοι καί άπορριπτέαι είσί κατά τά έν τή δευτέρα τής παρούσης αίτιολογία άναφερόμενα, διότι έξ ούδεμιάς διατάξεως τού νόμου 185/1969 έθίγη τό δικαίωμα τού συνεταιρίζεσθαι, τό όποίον προστατεύεται διά τού άρθρου 19 τού ίσχύοντος Συντάγματος, ώς καί ή δυνατότης τών έργαζομένων νά έκφωνούν, ώς πρότερον, τά καταστατικά καί τούς κανονισμούς τών έπαγγελματικών όργανώσεών των, έκλέγοντες έλευθέρως τούς είς αύτάς άντιπροσώπους των, καί νά όργανώσουν τά τής διοικήσεως έν γένει αύτών άνευ κρατικών έπεμβάσεων, κατευθύνοντες οί ίδιοι άδιαστόλως τήν δράσιν καί τό πρόγραμμά των, ώς άπαιτεί ή ύπ' άριθ. 87 Διεθνής Σύμβασις, ή κυρωθείσα ύπό τού ν.δ. 4204/1961. Εύδικώτερον τά άρθρα 9 § 1 έως 5 τού ώς είρηται 185 νομοθετήματος δέν δύνανται νά στηριζώσι άντίθετον έπιχείρημα, διότι άπλώς τά πρόσωπα μόνον έκεΐνα, καί μάλιστα άνευ διακρίσεως πολιτικών πεποιθήσεων, άτινα άπό πολλού έπαυσαν πράγματι νά άνήκωσιν έπαγγελματικώς είς τάς τάξεις τών ύπ' αύτών διοικουμένων, οίονεί κατ' έπάγγελμα άποκλειστικώς άσχολούμενα μόνον μέ τήν διεύθυναιν τών έπαγγελματικών σωματείων, έξ ού δέον νά γίνη άποδεκτόν, ότι άντιθέτως διά τού ληφθέντος μέτρου ένισχύθη τό δικαίωμα τού συνεταιρίζεσθαι καί ή συνδικαλιστική έλευθερία, άφού κατόπιν τούτου αί διοικήσεις τών σωματείων τών έργαζομένων περιέρχονται είς ιδίους τούς φυσικούς φορείς αύτών έπ' ώφελεία τής τε συνεταιριστικής ίδέας καί τής καλώς νοουμένης συνδικαλιστικής άντιλήψεως. Τέλος ώς πρός τήν έπικαλουμένην ύπαθενέργειαν τού νόμου 185 ίσχύν δέον νά λεχθή, ότι κατ' άρχήν κατά τήν κρατούσαν έπιστημονικήν άποψιν γίνεται δεκτόν, ότι ό νομοθέτης έν τή παντοδυναμία του δύναται νά δώση είς τόν νόμον άναδρομικήν δύναμιν, μή έμποδιζόμενος νά άνατρέψη καί κεκτημένα έτι δίκαια, έκτός μόνον έκείνων, άτινα

κατὰ νόμον νὰ λειτουργήσῃ αὐτό, τούτου ἐξισουμένου καὶ πρὸς ἔλλειψιν διοικήσεως, καὶ ἑπομένως θὰ ἐστερεῖτο οἱουδήποτε κύρους ἡ τυχὸν παρ' αὐτοῦ ληφθεῖσα, διὰ παρανόμου συμμετοχῆς καὶ τῶν ἄνω ἐκπεσόντων ὡσαύτως τεσσάρων μελῶν, ἀπόφασις περὶ ἀσκήσεως ἐφέσεως κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἥτις ἄλλως καὶ δὲν προέκυψε νὰ ἐλήφθη, ἀφοῦ δὲν προσάγεται, καίτοι ἀπαιτεῖται αὕτη κατὰ τὸν νόμον καὶ τὸ καταστατικόν. Ἐκ τῶν αὐτῶν λόγων ἀποδεικνύεται καὶ ὅτι ὁ παραστὰς κατὰ τὴν παροῦσαν ἔκλητον δίκην ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Θεσσαλονίκης Σ.Π. δὲν ἦτο τοιοῦτος, ἀφοῦ περιλαμβάνεται μεταξὺ τῶν μελῶν, ὧν αὐτοδικαίως ἔληξεν ἡ θητεία. Συναπῶς, ἐλλείψει νομιμοποιήσεως τοῦ ἐπὶ δικαστηρίῳ παραστάντος ὡς ἐκπροσώπου τοῦ νομικοῦ προσώπου, ἄλλως δὲ καὶ ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως διοικήσεως, μὴ ἀσκηθείσης νομίμως καὶ τούτου τοῦ προκειμένου ἐνδίκου μέσου ἀπορριπτέα ἐστὶν ἡ ἔφεσις τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου. Εἰρήσθω, ὡς ἐκ περισσοῦ, ὅτι τὸ προσαγόμενον ὑπὸ ἡμερομηνίαν 26 Μαΐου 1969 πρακτικὸν συνεδριάσεως τοῦ ἄνω ἐλλιποῦς συμβουλίου ἀποφασίζει μόνον τὴν ἀσκηθεῖσαν παρέμβασιν καὶ οὐχὶ τὴν ἄσκησιν τῆς προκειμένης ἐφέσεως κατὰ τῆς μεταγενεστέρως ἐκδοθείσης τὴν 4 Ἰουνίου 1969 ἀποφάσεως. Ὡσαύτως δέον νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἐκ τοῦ αὐτοῦ λόγου ἀπερρίφθη καὶ πρωτοδίκως ἡ ὡς εἴρηται παρέμβασις. Ἀντιθέτως, ὡς δείκνυται ἐκ τῶν προσαγομένων ἐγγράφων καὶ ἰδίᾳ τοῦ σχετικοῦ ἀπὸ 4 Ἰουνίου 1969 πρακτικοῦ συνεδριάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ ἑτέρου τῶν ἐκκαλούντων Συνδέσμου Ἐργατῶν Τεχνιτῶν Ἐλαστικοῦ Θεσσαλονίκης, ἡ διοίκησις τούτου, ὑπαρχούσης πλήρους συνθέσεως καὶ ἐν νομίμῳ ἀπαρτίᾳ, ἀπόντος δὲ μόνον τοῦ Β. Δ., ὅστις, καίτοι ἐκλήθη, δὲν παρέστη, ἔλαβε νομότυπον ἀπόφασιν πρὸς ἄσκησιν καὶ συζήτησιν τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως καὶ ἑπομένως, ὑπαρχούσης καὶ νομίμου ἐκπροσωπήσεως, νομιμοποιεῖται τὸ ἐν λόγῳ σωματεῖον ἐν τῇ ἀσκήσει τοῦ προκειμένου νομίμως συζητουμένου ἐνδίκου μέσου του, ἐν ὄψει μάλιστα τοῦ ὅτι ἐκ τῆς προσαγομένης ἀπὸ 25 Μαΐου 1969 ἀποφάσεως τοῦ συμβουλίου, νομοτύπως ἐπίσης ληφθείσης, ὑπαρχούσης ἀπαρτίας, ἐν ἀπουσίᾳ τῶν μὴ παραστάντων Χ. Τ. καὶ Β.Δ., ἀφοῦ προκύπτει, ὅτι οὗτοι ἐκλήθησαν προηγουμένως νὰ μετάσχωσι τῆς συνεδριάσεως, ἐλήφθη ἀπόφασις περὶ ἀσκήσεως τῆς γενομένης παρεμβάσεως πρὸς ἀπόρριψιν τῆς ὑποβληθείσης αἰτήσεως διὰ τὸν διορισμὸν προσωρινῆς διοικήσεως.

Ὡς γίνεται παγίως δεκτόν, ὁ διορισμὸς προσωρινῆς διοικήσεως νομικοῦ ἐν γένει προσώπου κατ' ἄρθρον 69 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ προκειμένου περὶ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου κατὰ τὴν ταυτόσημον διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 § 9 τοῦ ν.δ. 667/1968 γίνεται τῇ αἰτήσει παντὸς νομικοῦ προσώπου, ἀλλὰ καὶ τρίτου ἀκόμη, ὅστις ἀντλεῖ ἐκ τοῦ διορισμοῦ ἄμεσον ἢ καὶ ἔμμεσον συμφέρον πρὸς λειτουργίαν τῆς διοικήσεως γενικῶς τοῦ νομικοῦ προσώπου (Ἰω. Ἀποστολοπούλου, Ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν, ἔκδ. 4η § 437 καὶ σημ. 10, Γ. Μαυλῆ, Γενικαὶ Ἀρχαί, ἔκδ. 5η § 18, Α. Τούση, Γενικαὶ Ἀρχαί, § 44 ἀριθ. 10, σημ. 15 ἐν σελ. 277 - 278, Δ. Γιαννοπούλου, Γενικαὶ Ἀρχαί, ἑρμηνεία ὑπὸ σχετικὸν ἄρθρον ἐν σελ. 179, ἀ.ν. 255/1958, ΕΕΝ 26, σελ. 561, Ἐφ. Θεσσαλονίκης 437/1957, ΕΕΝ 25, σελ. 145). Κατ' ὀρθὴν ὅθεν τοῦ νόμου ἐφαρμογὴν ἐδέξατο ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὅτι νομιμοποιοῦνται οἱ αἰτοῦντες, ἤδη ἐφεσίβλητοι, εἰς τὴν ὑποβολὴν τῆς αἰτήσεως διορισμοῦ προσωρινῆς διοικήσεως εἰς τὸ Ἐργατοϋπαλληλικὸν Κέντρον Θεσσαλονίκης, ἀφοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐν ταῖς ὑπ' ἀριθ. 2 καὶ 3 αἰτιολογίαις δεκτὰ γενόμενα τοῦτο ἐστερεῖτο διοικήσεως, καὶ ἐν ὄψει τοῦ ὅτι ἔχουσι προφανῶς οἱ ἄνω αἰτοῦντες ἔννομον πρὸς τοῦτο συμφέρον, ἀφοῦ ἐκ τῶν προσαγομένων ἐγγράφων ἀποδεικνύεται, ὅτι τὸ μὲν ἐξ αὐτῶν σωματεῖον «Ἕνωσις Μηχανικῶν καὶ Ὑπαλλήλων Κινηματογράφων Βορείου Ἑλλάδος» ἀνήκει εἰς τὴν δύναμιν τοῦ ἐν λόγῳ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου, ὁ δὲ Κ. Β. εἶναι μέλος τῆς τελευταίας ταύτης ἐργατικῆς ὀργανώσεως καὶ παρέχει κατ' ἐπάγγελμα ἐξηρτημένην ἐργασίαν καὶ ἐν τῇ ἰδιότητί των ταύτῃ βασίμως ἰσχυρίζονται, ὅτι ἐξυπηρετοῦντο τὰ ἐπαγγελματικὰ καὶ ἀτομικὰ συμφέροντά των διὰ τῆς κανονικῆς λειτουργίας τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου, τὸ ὁποῖον ἐξ αὐτοῦ τοῦ προορισμοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐκ τοῦ καταστατικοῦ του προκύπτοντος σκοποῦ του εἶναι τεταγμένον, σὺν ἄλλοις, νὰ παρακολουθῇ τὰ ἐπαγγελματικά, οἰκονομικὰ καὶ κοινωνικὰ ζητήματα τῶν μελῶν τῶν εἰς αὐτὸ ἀνηκόντων σωματείων, νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἐργατικῆς καὶ κοινωνικῆς νομοθεσίας καὶ νὰ ὑποβοηθῇ τὰ σωματεῖα τῆς δυνάμεώς του εἰς τὴν

καιοδοσία ταύτης (πρβλ. Α.Π. 255/1958, ΕΕΝ 26, σελ. 561), ἄρα καὶ τῶν ἀπομεινάντων μελῶν καὶ δέον ἐν προκειμένῳ νὰ διορισθῶσι πάντα τὰ μέλη τοῦ τριακονταμελοῦς συμβουλίου μέχρι τῆς δι' ἐκλογῶν πληρώσεως τῶν 3 κενῶν θέσεων, ὁπότε πάντως αὐτοδικαίως θὰ ἀποκατασταθῶσιν εἰς τὴν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων των (καὶ μέχρι τέλους τῆς θητείας αὐτῶν) καὶ τὰ ὡς ἄνω 27 μέλη τοῦ συμβουλίου. Δέον νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἡ ἐπὶ μόνου τοῦ ἄνω σημείου διχογνωμία ἁπλῆν θεωρητικὴν ἀξίαν κέκτηται, διότι, ὡς κατωτέρω ἐκτεθήσεται, καὶ αὐτὴ ἡ πλειοψηφία κρίνει διοριστέα εἰς τὴν προσωρινὴν διοίκησιν καὶ τὰ 27 ἐν ὅλῳ μέλη τοῦ συμβουλίου (17 τακτικὰ καὶ 10 ἀναπληρωματικά), ὧν δὲν ἔλαβεν αὐτοδικαίως ἡ θητεία κατὰ τὸν νόμον 185. Μετὰ ταῦτα ἐκ τοῦ συνόλου τῶν προσαγομένων ἀποδείξεων ἀποδεικνύεται, κατὰ τὴν ὁμόφωνον κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ὅτι συντρέχουσῶν πασῶν τῶν νομίμως προϋποθέσεων, ὡς καὶ τοῦ κατεπείγοντος, διοριστέοι τυγχάνουσι κατὰ μερικὴν παραδοχὴν τῆς ἐνδίκου αἰτήσεως ὡς μέλη τῆς τριακονταμελοῦς προσωρινῆς διοικήσεως τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Θεσσαλονίκης οἱ ἐν τῷ διατακτικῷ ἀναφερόμενοι, οἵτινες κρίνονται κατάλληλοι, ὁ ἐξ αὐτῶν δὲ Γ.Π., ὡς πρόεδρος καὶ εἶναι ἅπαντες ἐργαζόμενοι μισθωτοί, μέλη ἐπαγγελματικῶν ἐργατικῶν σωματείων, ἀνηκόντων εἰς τὴν δύναμιν τῆς ἄνω ὀργανώσεως, συγκεντρούντες ἅμα καὶ τὰς προϋποθέσεις ἐκλογιμότητος βάσει τοῦ ν.δ. 185/1969 καὶ ὧν ὁ διορισμὸς δὲν ἀποκλείεται ὑπὸ τοῦ νόμου ἢ τοῦ καταστατικοῦ, ἀφοῦ τηρουμένης ὡρισμένης διαδικασίας δύνανται καὶ αὐτοὶ νὰ ἐκλεγῶσιν εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ ἄνω νομικοῦ προσώπου. Ἐκ τῶν οὕτω διοριζομένων οἱ 1) Γ.Π., ὅστις κατὰ τὰ προεκτεθέντα διορίζεται πρόεδρος, 2) Κ.Β. καὶ 3) Ι.Χ. προτείνονται ὑπὸ τῶν ἤδη ἐφεσιβλήτων αἰτούντων, οἱ δὲ λοιποὶ 27 ἦσαν αἱρετὰ μέλη τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ν.δ. 185/1969 καὶ τῶν ὁποίων δὲν ἔληξεν ἡ θητεία βάσει τοῦ νομοθετήματος τούτου, περὶ τῆς καταλληλότητος δὲ τῶν τελευταίων συνηγορεῖ ἡ ἐν τῷ παρελθόντι εὐδόκιμος συνδικαλιστικὴ δρᾶσις αὐτῶν, ἐφ' ὅσον ἐκ παραλλήλου δὲν προσάγεται περὶ τῶν προσώπων αὐτῶν οὐδὲν δυσμενὲς στοιχεῖον, δυνάμενον νὰ στηρίξῃ καὶ κατ' ἐλάχιστον δικανικὴν κρίσιν περὶ μὴ διορισμοῦ των, διοριζομένων ἅμα κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ καὶ 10 ἀναπληρωματικῶν, ἵνα οὗτοι ἐν κωλύματι ἢ ἀπαχωρήσει δι' οἱανδήποτε λόγον, διοριζομένων, συμπληρῶν τὴν διοριζομένην διοίκησιν κατὰ σειρὰν διορισμοῦ αὐτῶν. Ἐξ ἄλλου ὁ διορισμὸς τοῦ προέδρου γίνεται ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, δεδομένου ὅτι καὶ κατὰ τὸ καταστατικὸν ἀπ' εὐθείας οὗτος ἐκλέγεται καὶ οὕτω ἐνδείκνυται καὶ ἐν προκειμένῳ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ἐνῷ διὰ τὰ λοιπὰ ἀξιώματα τοῦ συμβουλίου δέον νὰ γίνῃ ἀμέσως ἐκλογὴ διὰ μυστικῆς μεταξὺ τῶν διοριζομένων ψηφοφορίας, ἐφ' ὅσον καὶ κατὰ τὸ καταστατικὸν ἡ ἀνάδειξις εἰς αὐτὰ δὲν ἐπέρχεται δι' ἀπ' εὐθείας ἐκλογῆς, ὡς πρὸς τὸ ὑπ' ἀριθ. 3 διοριζόμενον κατόπιν προτάσεως τῶν αἰτούντων δὲν προκύπτει ἐξ οὐδενὸς στοιχείου, ὅτι αὐτὸς εἶναι καὶ τὸ αἱρετὸν μέλος τοῦ συμβουλίου, καθ' ὅσον τοῦ τελευταίου δὲν ἀναφέρεται πατρώνυμον καὶ προφανῶς πρόκειται περὶ ἀνωνύμου διοριζομένου ἀπ' εὐθείας καὶ ἐν τελευταίῳ. Τέλος κατὰ τὴν ὀρθοτέραν ἄποψιν ἐπὶ τῆς ἑρμηνείας τοῦ ἄρθρου 69 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἥτις εἶναι ἀσφαλῶς ἐφαρμοστέα καὶ ἐπὶ τῆς ταυτοσήμου διατάξεως τοῦ ἄρθρου 9 § 5 τοῦ περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων κωδικοποιημένου διατάγματος, κατὰ τὸν διορισμὸν προσωρινῆς διοικήσεως δύνανται νὰ καθορισθῶσιν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἐκ τῶν περιστάσεων ἐπιβαλλόμενοι ἢ ἐνδεικνύμενοι περιορισμοὶ εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν διοριζομένων κατὰ τὴν διάρκειαν ἀσκήσεως τῶν καθηκόντων των (*Α. Τούσης*, Γεν. Ἀρχαὶ § 44, σημ. 15). Ἐν προκειμένῳ κρίνεται, ὅτι ἡ διοριζομένη διοίκησις δύναται νὰ ἀσκῇ πᾶσαν ἐκ τοῦ καταστατικοῦ ἀπορρέουσαν δικαιοδοσίαν καὶ μόνον καθορίζεται τρίμηνον διάστημα, εἰς ὃ χρονικῶς περιορίζεται ὁ διορισμός, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἡ προθεσμία αὕτη ἀνέτως ἐπαρκεῖ πρὸς διεξαγωγὴν τῶν ἐκλογῶν πρὸς ἀνάδειξιν τῶν τριῶν ἐλλειπόντων μελῶν τοῦ συμβουλίου.

προστατεύονται ὑπὸ τοῦ Συντάγματος (*Γ. Μπαλῆ*, Γενικαὶ Ἀρχαί, ἐκδ. 5η § 10), πλὴν ἐν προκειμένῳ τοιούτου ζητήματος δὲν γεννᾶται, διότι ὁ προκείμενος νόμος δὲν ρυθμίζει παρωχημένα γεγονότα ἢ σχέσεις, οὐδὲ προσβάλλει κεκτημένα δικαιώματα, καθορίζων μόνον, ὡς πρὸς τὸ ἐνδιαφέρον τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν θέμα, τὰ προσόντα, τὰ ὁποῖα δέον ἐφεξῆς νὰ ἔχωσιν οἱ διοικοῦντες τὰ ἐπαγγελματικὰ ἐργατικὰ σωματεῖα.

Κατόπιν τῶν ἐν ἀρχῇ ὑπ' ἀριθ. 2 καὶ 3 αἰτιολογιῶν παρέπεται, ὅτι ἡμαρτημένως τὸ πρωτόδικον δικαστήριον δεξάμενον τὴν αἴτησιν πρώτη βάσει τοῦ ἄρθρου 9 § 5 τοῦ ν.δ. 185/1969, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 69 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, εἰς τὸν διορισμὸν τριακονταμελοῦς προσωρινῆς διοικήσεως εἰς τὸ Ἐργατοϋπαλληλικὸν Κέντρον Θεσσαλονίκης μέχρις 7 Ὀκτωβρίου 1971, ἤτοι διὰ τὸ ὑπόλοιπον τῆς τριετοῦς θητείας τοῦ ὑπάρχοντος κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ἄνω νομοθετήματος αἱρετοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, ἐνῷ συμφώνως πρὸς τὰ ἐν ταῖς ἄνω αἰτιολογίαις δεκτὰ γενόμενα, ὡς ἐκ τοῦ ὅτι τὸ συμβούλιον αὐτὸ δὲν διῆγε τὸ τελευταῖον τῆς διαρκείας του ἔτος, δὲν εἶχον ἐφαρμογὴν αἱ ἄνω διατάξεις, ἀλλὰ τὸ ἄρθρον 5 § 9 τοῦ ν.δ. 667/1968 «περὶ κωδικοποιήσεως τῆς κειμένης περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων νομοθεσίας», τὸ ὁποῖον ἐξακολουθεῖ ἰσχῦον καὶ ρυθμίζον τὸ ἀνακύπτον ζήτημα, ὅπερ ἄλλος τὴν αὐτὴν ἢθελεν εὕρει λύσιν καὶ ἐν εὐθείᾳ ἐφαρμογῇ τῆς ταυτοσήμου διατάξεως τοῦ ἄρθρου 69 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἄνευ τῆς παρεμβολῆς τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 185/1969, ἥτις δὲν ἔχει θέσιν ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει καὶ θὰ ἔδει κατὰ νόμιον νὰ διορισθῇ προσωρινὴ διοίκησις μέχρι τῆς ἐνεργείας νέων ἀρχαιρεσιῶν, τῆς σχετικῆς ἐκλογῆς διεξαγομένης οὐχὶ μετὰ τὴν ἄνω χρονολογίαν (7.10.1971), ἀλλὰ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἰσχύοντος καταστατικοῦ, ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ὁποίου, καθ' ἃ προκύπτει ἰδίᾳ ἐκ τοῦ ἄρθρου 18 § 4 αὐτοῦ, κατ' ἀναλογίαν ἐφαρμοζομένου, ἐν ἀπουσίᾳ ἢ ἀπροθυμίᾳ διοικήσεως ἐνεργοῦνται νέαι ἐκλογαί, ὅταν προφανῶς διὰ τῶν κατ' ἄρθρον 16 ἀναπληρωματικῶν μελῶν δὲν καθίσταται δυνατὴ ἡ λειτουργία τῆς διοικήσεως, δοθέντος ἐκ παραλλήλου καὶ ὅτι κατ' οὐδεμίαν διάταξιν τοῦ αὐτοῦ καταστατικοῦ ἢ τοῦ περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων νόμου ἢ τῶν διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος περὶ νομικῶν προσώπων καὶ σωματείων ἐν γένει προβλέπεται ἡ ἐπὶ μακρὸν καὶ πέραν τῆς ὁρισθείσης προσωρινότητος ὑπαρξις διοικητικοῦ συμβουλίου διοριζομένου καὶ μὴ ἐκλεγομένου. Δεκτοῦ ὄντος καθιερωμένου ὡς βασίμου τοῦ τεκμηρίου ὑπὸ στοιχείων α' λόγου τῆς ἀνω κρινομένης ἐφέσεως δέον κατ' ἄρθρον 533 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας νὰ ἐξαφανισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ δικασθῇ ἡ ὑπόθεσις κατ' οὐσίαν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τούτου, παρελκούσης ἐκ τούτου τῆς ἐρεύνης τοῦ πέμπτου καὶ τελευταίου λόγου τοῦ ἐφετηρίου περὶ τῶν διορισθέντων καὶ καταλλήλων προσώπων, ἀφοῦ αὐτὴ κατὰ τὸ ἰσχῦον καταστατικὸν θὰ εὑρίσκεται διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον ἄλλως περὶ αὐτοῦ θὰ ἀσχοληθῇ κατωτέρω εὐθέως τὸ δικαστήριον ἐν τῇ κατ' οὐσίαν ἐρεύνῃ τῆς διαφορᾶς.

Εἰ καὶ ἡ δύναται τις εἰπεῖν ὅτι κατόπιν πασῶν τῶν προηγουμένων τῆς παρούσης αἰτιολογιῶν καὶ ἰδίᾳ τῶν ὑπ' ἀριθ 2 καὶ 3, ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως τριῶν μελῶν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Θεσσαλονίκης, δὲν ὑπάρχει βεβαίως κατὰ νόμιον διοίκησις, δυναμένη νὰ ἀσκήσῃ τὰ καθήκοντά της, καὶ δέον νὰ διορισθῇ τοιαύτη, διοριζομένων ὄμως πρὸς τοῦτο ἰσαρίθμων πρὸς τὰς κενὰς θέσεις προσώπων, τὰ ὁποῖα θὰ ὑπεισέλθωσιν εἰς τὰς τρεῖς θέσεις τῶν ἀποχωρησάντων, αἵτινες δὲν ἔνουσι πληρωθῇ δι' ἀναπληρωματικῶν, χωρὶς ἐκ τούτου νὰ θεμιτὸν τὰ ἀπομένοντα 27 αἱρετὰ μέλη, ὧν δὲν ἔληξεν ἡ θητεία (17 τακτικὰ καὶ 10 ἀναπληρωματικά), ἐν ὄψει τοῦ ὅτι διὰ τῆς τοιαύτης συμπληρώσεως δημιουργεῖται κατὰ νόμιον δυνατότης λειτουργίας τοῦ συλλογικοῦ ὀργάνου τῆς τριακονταμελοῦς διοικήσεως, δοθέντος ὅτι δὲν διορίσθη ὑπὸ τοῦ Μονομελοῦς οὐδὲν ἐκ τῶν ἀπομεινάντων 27 αἱρετῶν μελῶν τακτικῶν καὶ ἀναπληρωματικῶν τοῦ συμβουλίου ἐν πληρότητι, μέχρι τῆς δι' ἐκλογῆς ἀναδείξεως τῶν μελλόντων ὁριστικῶς νὰ καταλάβωσι τὰς τρεῖς θέσεις τῶν ἐξελθόντων (*Ἰω. Ἀποστολοπούλου*, Ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν, ἐκδ. 4η § 437, ἐν σελ. 564. *Δ. Γιανοπούλου*, Γενικαὶ Ἀρχαί, ἑρμηνεία ὑπὸ τὸ ἄρθρον 69 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἐν ἀριθμ 2 στοιχ. Β' καὶ ἀριθ. 4. *Α. Τούση*, Γενικαὶ Ἀρχαί, § 44, σημ. 15). Ἐν τούτοις κατὰ τὴν κρατήσασαν παρὰ τῷ δικαστηρίῳ γνώμην, ὡς ἐκ τῆς προκυψάσης ἐλλείψεως διοικήσεως, ἀτονεῖ ἡ ἐν γένει δι-

κόν ποσοστόν αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τοῦτο, ἐφ' ὅσον τὰ ἄνω στοιχεῖα μετεβιβάσθησαν μεμονωμένως, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν συνεφωνήθη ἡ μεταβίβασις τοῦ ἐνεργητικοῦ τῆς περιουσίας ἢ ἐπιχειρήσεως καθ' ὅλα τὰ ἀπαρτίζοντα αὐτὴν ἐπὶ μέρους στοιχεῖα, διότι εἰς τὴν τελευταίαν περίπτωσιν ἡ ὡς ἄνω γνῶσις τοῦ ἀποκτῶντος προκύπτει ἀφ' ἑαυτῆς ἐκ τῆς συμβάσεως (βλέπε *Μιχαηλίδην - Νουάρον*, αὐτόθι, ἀριθ. 9 καὶ 10).

Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐκ τοῦ ἄρθρου τούτου προκύπτουσιν εἰδικώτερον τὰ ἑξῆς : α) ὁ δανειστὴς δύναται διὰ τὰς ἀνηκούσας εἰς τὴν μεταβιβασθεῖσαν περιουσίαν ἢ ἐπιχείρησιν ἀπαιτήσεις του νὰ στραφῇ κατὰ προτίμησιν εἴτε κατὰ τοῦ μεταβιβάσαντος ὀφειλέτου του, εἴτε κατὰ τοῦ ἀποκτῶντος τρίτου, διαδοχικῶς ἢ συγχρόνως, εἰς τὴν πρώτην δὲ περίπτωσιν ἀνεξαρτήτως γνώσεως ἢ μὴ αὐτοῦ (δανειστοῦ) τῆς γενομένης μεταβιβάσεως, οὐδενὸς σχετικοῦ περιορισμοῦ τιθεμένου ὑπὸ τοῦ εἰρημένου ἄρθρου, β) ὡς ἀνήκοντα εἰς τὴν μεταβιβασθεῖσαν περιουσίαν ἢ ἐπιχείρησιν χρέη (καὶ ἀντιστοίχως ἀπαιτήσεις τοῦ δανειστοῦ) νοοῦνται τὰ προερχόμενα ἐξ ὑφισταμένης κατὰ τὸν χρόνον τῆς μεταβιβάσεως ἐνοχῆς καὶ ἂν τελῶσιν ὑπὸ αἴρεσιν ἢ προθεσμίαν, πέραν δὲ τούτων καὶ τὰ προερχόμενα ἐκ μεταγενεπτέρας ἀλλοιώσεως ἢ ἐπεκτάσεως τῆς ἄνω ἐνοχῆς, ἀφοῦ καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ ἐνοχὴ παραμένει μία καὶ ἡ αὐτὴ καὶ δὲν εἶναι νέα, ἑπομένως δὲ περιλαμβάνονται καὶ οἱ μετέπειτα τόκοι, ὡς καὶ ἐπιδικασθεῖσαι δικαστικαὶ δαπάναι ἐν δίκῃ μεταξὺ τοῦ δανειστοῦ καὶ τοῦ μεταβιβάσαντος (βλ. *Μπαλῆ*, Ἐνοχικόν, § 174/7 καὶ § 4/5, Ἐφετείου Ἀθηνῶν 1828/1951, ΕΕΝ ιθ' 412), γ) ὁ δανειστὴς πρὸς εὐδοκίμησιν τῆς κατὰ τοῦ ἀποκτῶντος ἀγωγῆς του ὀφείλει νὰ ἐπικαλεσθῇ καὶ ἀποδείξῃ, συμφώνως καὶ πρὸς τοὺς περὶ βάρους τῆς ἀποδείξεως κανόνας τοῦ ἄρθρου 248 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, τὴν σύναψιν τῆς περὶ μεταβιβάσεως συμβάσεως καὶ τὰς κατὰ τοῦ μεταβιβάσαντος ἄνω ἀπαιτήσεις του, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν πρὸς ἐξόφλησιν τούτων ἐπάρκειαν τοῦ ἐνεργητικοῦ τῆς μεταβιβασθείσης περιουσίας ἢ ἐπιχειρήσεως, ἅτε τοῦ ἐναντίου ἀποτελοῦντος τὴν βάσιν ἐνστάσεως καταλυτικῆς τοῦ δικαιώματός του κατὰ τοῦ ἀποκτῶντος, ὃν ὁ τελευταῖος ὀφείλει νὰ προτείνῃ καὶ ἀποδείξῃ (βλ. *Μιχαηλίδην - Νουάρον*, ἔνθ' ἀνωτ. ἀριθ. 25, 48 ἑπ., Α.Π. 774/1964, ΕΕΔ 24, 152), δ) ὅτι πρὸς ἐξεύρεσιν τῆς ἀξίας τοῦ ἄνω ἐνεργητικοῦ, προκειμένου περὶ μεταβιβάσεως ἐπιχειρήσεως, λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν οὐ μόνον τὰ ἀνήκοντα εἰς αὐτὴν πράγματα καὶ δικαιώματα, ἀλλὰ καὶ τὰ λοιπὰ στοιχεῖα, ἅτινα αὐτή, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ἁπλῆν ὁμάδα περιουσίας, περιλαμβάνει, ἤτοι καὶ ἡ πελατεία, ἡ φήμη, ἡ πίστις, τὰ ἀπόρρητα τῆς ἐπιχειρήσεως, ἡ ὀργάνωσις κλπ., διότι ταῦτα κυρίως εἶναι τὰ προσδιδόντα εἰς τὴν ἐπιχείρησιν οἰκονομικὴν ἀξίαν (βλ. *Μπαλῆ*, Γενικαὶ Ἀρχαί, § 184), ε) ὅτι ὁ ἀποκτῶν, ὢν κατὰ τὰ εἰρημένα εἰς ὁλόκληρον συνοφειλέτης τῶν χρεῶν τοῦ μεταβιβάσαντος, δύναται νὰ προτείνῃ κατὰ τοῦ ἐνάγοντος δανειστοῦ ὅλας τὰς ἐνστάσεις, ἃς εἶχεν ὁ μεταβιβάσας (παλαιὸς ὀφειλέτης) κατὰ τὸν χρόνον τῆς μεταβιβάσεως τῆς περιουσίας ἢ ἐπιχειρήσεως (ἄρθρον 473 Α.Κ.), ἐπὶ πλέον δὲ καὶ τὰς μεταγενεστέρως γεννηθείσας, ἐφ' ὅσον εἶναι ἐκ τῶν ἐνεργουσῶν ἀντικειμενικῶς (ἄρθρον 483 Α.Κ.), ὡς ἡ ἔνστασις περὶ καταβολῆς (βλ. *Μιχαηλίδην - Νουάρον*, ἔνθ' ἀνωτ., ἀριθ. 19, τὸν αὐτὸν ἐν Ἑρμ.Α.Κ. 477, ἀριθ. 21, *Ζέπου*, Ἐνοχικόν, Μέρος Γεν., ἔκδ. 6' § 35, IV, 3, *Μπαλῆ*, ἔνθ' ἀνωτ. ξ*174/4) καὶ στ) ὅτι ὁ ἀποκτῶν ὡς εἰδικὸς διάδοχος τοῦ μεταβιβάσαντος τὴν ἐπιχείρησιν ἐνάγεται κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΞΟΔ (ἐφαρμοζομένου ἐν προκειμένῳ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 37 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας) διὰ χρέη τοῦ τελευταίου, πηγάζοντα ἐκ σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, καὶ ἂν δὲν διατελῇ εἰς τοιαύτην σχέσιν μετὰ τοῦ ἐνάγοντος δανειστοῦ, ἅτε τοῦ νόμου τούτου ὁρίζοντος ἁπλῶς ἐν ἄρθρῳ 1 ὅτι διὰ τὰ χρέη ταῦτα ἐνάγεται καὶ ὁ διάδοχος τοῦ ἐργοδότου, χωρὶς νὰ ἀξιοῖ ἕτέραν προϋπόθεσιν (πρβλ. Α.Π. 72/1955, ΕΕΔ 14, 319).

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν διατάξεων τούτων ἡ ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγή, δι' ἧς ὁ ἐνάγων, ἰσχυριζόμενος ὅτι ἀπησχολήθη ὡς ὑπάλληλος εἰς τὴν ἐν Ἐλευσῖνι ἐπιχείρησιν ποτοποιείου καὶ ποτοπωλείου τοῦ πατρὸς τοῦ ἐναγομένου Μ. Φ., ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἀπὸ τῆς κατὰ μῆνα Αὐγούστου τοῦ ἔτους 1947 προσλήψεώς του μέχρι τῆς 23.9.1964, ὅτε ἀπελύθη, καὶ ὅτι ἐν ἔτει 1966 ὁ ἐν λόγῳ ἐργοδότης του διὰ δωρεᾶς, νομοτύπως συναφθείσης, μετεβίβασεν εἰς τὸν ἐναγόμενον υἱόν του τὴν ἄνω ἐπιχείρησίν του μεθ' ἁπάν-

ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ

ΑΞΙΩΣΕΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΜΕΤΑ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΙΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ

Έννοια καὶ ἐφαρμογὴ ἄρθρου 479 Ἀστικοῦ Κώδικος

Εὐθύνη τοῦ ἀποκτῶντος, ἐπὶ διὰ συμβάσεως μεταβιβάσεως περιουσίας ἢ ἐπιχειρήσεως, κατ' ἄρθρον 479 Ἀστικοῦ Κώδικος, παραλλήλως μετὰ τοῦ μεταβιβάζοντος, ἐναντι τοῦ δανειστοῦ.— Ἔννοια ἄρθρου 479 Ἀστικοῦ κώδικος — Ἐκδίκασις ἀχωρήτου μισθωτοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Νόμου ΓΨΟΔ', ἐφαρμοζομένην ἐπὶ τῶν ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων κατ' ἄρθρον 37 Εἰσαγωγικοῦ Κώδικος Πολιτ. Δικονομίας Νόμου.— Ἀξιώσεις μισθωτοῦ μετ' ἀθώωσιν ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου μεθ' ὑποβολὴν μηνύσεως δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ὑφ' ἑφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου ΓΨΟΔ' Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἐνήχθη κατὰ ταύτην ἀποκτήσας ἐπιχείρησιν πρὸς καταβολὴν ὀφειλομένων εἰς τὸν ἐνάγοντα μισθωτὸν ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας, τῆς κατὰ τοῦ διαδόχου τοῦ ἐργοδότου ἀξιώσεως στηριχθείσης εἰς τὸ ἄρθρον 479 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἐν πρώτοις τὸ Πρωτοδικεῖον δέχεται, ὅτι καὶ ἡ διαφορὰ αὕτη ὑπήγετο εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' (ἐξ ἧς ἄρθρον 691 ἐπ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας), ἐξ ὧν ἐν τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 1 ἐδ. δ' νόμου 1968/1944 (τελευταία τροποποίησις τοῦ νόμου ΓΨΟΔ') ὡρίζετο, ὅτι ἐκδικάζονται καὶ ἀξιώσεις τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τοῦ διαδόχου τοῦ ἐργοδότου.

Τὸ τὴν αὐτὴν διατύπωσιν ἔχει τεθῆ καὶ τὸ ἄρθρον 691 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας περὶ τῆς νέας ἐργατικῆς διαδικασίας, καθ' ἣν δικάζονται 1) αἱ διαφοραὶ μεταξὺ ἐργαζομένων καὶ τῶν ἐργοδοτῶν ἢ τῶν διαδόχων αὐτῶν...

Ἐνδιαφέροντα περαιτέρω εἶναι τὰ περὶ τοῦ ἄρθρου 479 Ἀστικοῦ Κώδικος δεκτὰ γενόμενα ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου. (Ἴδετε ἐκ τῶν τελευταίων καὶ τὴν Α.Π. 366/1969, εἰσηγητὴς *Δ. Χατζόπουλος*, ΕΕΔ 28, 1086, λοιπὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου εἰς σημείωσιν μας ἐν ΕΕΔ 27, 551).

Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1821/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Ν. ΓΨΟΔ' κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ἰω. Ντεγιάννης**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Στ. Ζωγραφίδης**

Διεκηδύκησαν οἱ κ.κ. Γ. Δαμασκηνός, Ι. Βούλτσης

Ὁρίζων τὸ ἄρθρον 479 Ἀστικοῦ Κώδικος ὅτι, ἐὰν διὰ συμβάσεως μεταβιβάσθη περιουσία ἢ ἐπιχείρησις, ὁ ἀποκτῶν εὐθύνεται ἐναντι τοῦ δανειστοῦ μέχρι τῆς ἀξίας τῶν μεταβιβαζομένων στοιχείων διὰ τὰ εἰς τὴν περιουσίαν ἢ τὴν ἐπιχείρησιν ἀνήκοντα χρέη, ὅτι ἡ εὐθύνη τοῦ μεταβιβάζοντος ἐξακολουθεῖ ὑφισταμένη καὶ ὅτι ἀντίθετος συμφωνία μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων εἰς βλάβην τῶν δανειστῶν εἶναι ἄκυρος ἐναντι τούτων, καθιεροῖ εὐθύνην τοῦ ἀποκτῶντος περιουσίαν ἢ ἐπιχείρησιν, μεταβιβασθεῖσαν αὐτῷ διὰ συμβάσεως μετὰ τοῦ ὀφειλέτου κατὰ τὸ σύνολον τῶν ἀπαρτιζόντων ταύτην περιουσιακῶν στοιχείων, παραλλήλως μετὰ τοῦ μεταβιβάζοντος ἐναντι τοῦ δανειστοῦ καὶ ἄνευ συμβάσεως μετὰ τούτου διὰ τὰ ἀνήκοντα εἰς τὴν περιουσίαν ἢ τὴν ἐπιχείρησιν κατὰ τὸν χρόνον τῆς μεταβιβάσεως χρέη μέχρι τῆς ἀξίας τῶν μεταβιβασθέντων περιουσιακῶν στοιχείων, δημιουργουμένης οὕτω παθητικῆς εἰς ὁλόκληρον ἐνοχῆς μεταξὺ τοῦ μεταβιβάζοντος καὶ ἀποκτῶντος, ἐξ ὧν ὁ πρῶτος εὐθύνεται ἀπεριορίστως (ὡς καὶ πρότερον) δι' ὅλης τῆς ἀτομικῆς του περιουσίας εἰς πληρωμὴν τῶν χρεῶν, ὁ δὲ δεύτερος περιωρισμένως μέχρι τῆς ἀξίας τῶν μεταβιβασθέντων περιουσιακῶν στοιχείων, τῆς τοιαύτης σωρευτικῆς ἐκ τοῦ νόμου ἀναδοχῆς διὰ τὸν τελευταῖον ἐπερχομένης καὶ παρὰ τὴν θέλησιν αὐτοῦ, ἔτι δὲ καὶ ἐν ἀγνοίᾳ τούτου τελοῦντος περὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ χρέους, τοῦ νόμου μὴ ἀπαιτοῦντος σχετικὴν γνῶσιν (βλ. *Μπαλῆ*, Ἐνοχικὸν § 174/6, *Μιχαηλίδην - Νουάρον*, ἐν ΕρμΑΚ 479, ἀριθ. 1 ἐπ., 18α, 19 ἐπ.). Ζήτημα γνώσεως τοῦ ἀποκτῶντος ὡς προϋποθέσεως ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 479 Α.Κ. δύναται νὰ τεθῇ ἐν σχέσει πρὸς ἕτερον περιστατικόν, ἤτοι περὶ τοῦ ἂν τὰ μεταβιβασθέντα περιουσιακὰ στοιχεῖα ἀποτελοῦν τὸ μόνον ἐνεργητικὸν τῆς περιουσίας ἢ σημαντι

και την είσπραξιν τοῦ Τμήματος αὐτῶν. Ειδικώτερον, παρελάμβανε τὰ προϊόντα τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ μετέφερε ταῦτα πεζῇ ἢ δι' ὀχήματος, ἀναλόγως τῆς ποσότητος, εἰς τὰ καταστήματα τῶν πελατῶν, παρ' οἷς ἐξέδιδε τὰ οἰκεῖα τιμολόγια ἢ δελτία πωλήσεως καὶ εἰσέπραττε τὸ τίμημα, ἡ μεταφορὰ δὲ αὕτη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1961 ἐγένετο διὰ τρικύκλου μηχανοκινήτου ὀχήματος τῆς ἐπιχειρήσεως, ὅπερ ὡδήγει ὁ ἴδιος, ἀπὸ δὲ τοῦ ἔτους 1963 καὶ μέχρι τῆς κατὰ τὰ κατωτέρω ἀπολύσεώς του διὰ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου τῆς αὐτῆς ἐπιχειρήσεως, ὁδηγουμένου ὑπὸ πρὸς τοῦτο διωρισμένου ὁδηγοῦ, ἐφ' οὗ ἐπέβαινεν ὁ ἐνάγων, προκειμένου μόνον νὰ ἐκδώσῃ τὰ τιμολόγια καὶ εἰσπράξῃ τὰ χρήματα. Συνεπῶς ἀπὸ τοῦ ἔτους 1961 ὁ ἐνάγων παρεῖχεν ἐργασίαν κατὰ κύριον χαρακτῆρα πνευματικήν, προσδίδουσαν αὐτῷ, κατὰ τὸ ἀντικειμενικὸν κριτήριον τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 1234/1918, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 4558/1930 καὶ ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953, τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου, βάσει τῆς ὁποίας, ἀπολυθεὶς οὗτος τὴν 23.9.1964, ἐδικαιοῦτο τῆς ὑπὸ τοῦ ν. 2112/1920 (ἄρθρα 1 καὶ 3) προβλεπομένης διὰ τοὺς ἀπροειδοποιήτως ἀπολυομένους ὑπαλλήλους ἀποζημιώσεως, ἀνερχομένης ἐν προκειμένῳ εἰς δραχμὰς 24.375 (13 μῆνες Χ 1875 δραχμάς), λαμβανομένου ἅμα ὑπ' ὄψιν ἀφ' ἑνὸς ὅτι, ὡς ἐκ τῶν εἰρημένων ἀποδείξεων ἐβεβαιώθη, ὁ ἐνάγων κατὰ τὸν τελευταῖον πρὸ τῆς ἀπολύσεώς του μῆνα, ὑπὸ καθεστῶς πλήρους ἀπασχολήσεως, ἐλάμβανεν ὡς μισθὸν δραχμὰς 1875, δὲν αἰτεῖται δὲ τὸν συνυπολογισμὸν καὶ τὰς ἀναλογίας τῶν τακτικὰς ἐπίσης ἀποδοχὰς ἀποτελούντων δώρων ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα καὶ ἐπιδόματος ἀδείας, καὶ ἀφ' ἑτέρου, ὅτι οὔτε ὁ ἐναγόμενος ἰσχυρίζεται, οὔτε ἐκ τῶν ἀποδείξεων ἐβεβαιώθη ἢ ἐπιθανολογήθη, ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀνάθεσις εἰς τὸν ἐνάγοντα τῆς προεκτεθείσης ὑπαλληλικῆς ἐργασίας εἶχε τὴν ἔννοιαν, κατὰ τὴν βούλησιν τῶν μερῶν, ρητῶς ἢ σιωπηρῶς ἐκφρασθεῖσαν, συναφεῶς νέας συμβάσεως καὶ καταργήσεως τῆς ἀρχικῆς τοιαύτης, ἐντεῦθεν δὲ εἶναι ἐν προκειμένῳ συνυπολογιστέος διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως καὶ ὁ χρόνος τῆς ὑπηρεσίας του ἐνάγοντος ὡς ἐργάτου (βλ. Ὁλομελείας Ἀ. ρείου Πάγου 575/1960, ΕΕΔ 20, 36). Μετὰ ταῦτα ὁ ἐνάγων ἤγειρε τὴν ἀπὸ 23.10.1964 ἀγωγὴν τοῦ ἐνώπιον τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΞΟΔ' δικάζοντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, αἰτούμενος τὰς ἀποδοχὰς αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ἄνω κατὰ τὴν 23.9.1964 ἀπολύσεώς του, προσθάλλων ταύτην ὡς ἄκυρον, ἡ ἀγωγὴ του ὅμως αὕτη ἀπερρίφθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 714/1965 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ὁ ἐνάγων ἀπελύθη συνεπείᾳ ὑποθληθείσης κατ' αὐτοῦ μηνύσεως συμφώνως πρὸς τὰ ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2112/1920 ὁριζόμενα, ἡ ἀπόφασις δὲ αὕτη ἐπεκυρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22168/1966 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου. Κηρυχθεὶς ἀθῷος τῆς συνεπείᾳ τῆς ἄνω μηνύσεως διατυπωθείσης κατ' αὐτοῦ κατηγορίας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 11799/4.5.1966 ἀποφάσεως τοῦ Τριμελοῦς Πλημμελειοδικείου Ἀθηνῶν, ἥτις κατέστη ἀμετάκλητος (βλ. ὑπ' ἀριθ. 222/29.9.1966 πιστοποιητικὸν τοῦ ἀρμοδίου γραμματέως), ἤγειρεν οὗτος κατὰ τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἐργοδότου του τὴν ἀπὸ 24.7.1966 δευτέραν ἀγωγήν του, ἀξιῶν τὴν καταβολὴν παρ' ἐκείνου τῆς ὀφειλομένης αὐτῷ ὡς ὑπαλλήλου ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, ἡ ἀγωγὴ του δὲ αὕτη ἐγένετο ἐν μέρει δεκτὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 282/1967 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἐπιδικασθείσης εἰς τὸν ἐνάγοντα ἀποζημιώσεως ἐργάτου, κατὰ τὸ 6.δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920, ἐκ δραχμῶν 4.500, πλέον τῶν νομίμων τόκων ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς. Τὸ ποσὸν τοῦτο μετὰ τῶν ἐν τῷ μεταξὺ τόκων κατέβαλεν εἰς τὸν ἐνάγοντα ὁ ἐναχθεὶς ἐργοδότης του τὴν 31.1.1967 (βλ. ἰδίᾳ τὴν ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἡμερομηνίαν ἀπόδειξιν καταβολῆς), ἀσκηθείσης ὅμως ὑπὸ τοῦ πρώτου ἐφέσεως ἐξεδόθη ἡ προμνησθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 19899/1967 ἀποφάσεις τοῦ δικαστηρίου τούτου, δι' ἧς ἀνεγνωρίσθη ἡ ὑπαλληλικὴ ἰδιότης τοῦ ἐνάγοντος καὶ ἐπεδικάσθη αὐτῷ ὡς ἀποζημίωσις κατὰ τὸν νόμον 2112/1920 ποσὸν δραχμῶν 24.375, ἤτοι τὸ αὐτὸ ποσόν, ὅπερ καὶ αὐθις κατὰ τὰ προεκτεθέντα, κρίνεται ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου ὡς ὀφειλόμενον ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης εἰς τὸν ἐνάγοντα - πλέον τῶν νομίμων τόκων καὶ δικαστικῆς δαπάνης ἐκ δραχμῶν 1700. Ἡ τελευταία αὕτη ἀπόφασις δὲν ἐξετελέσθη, διότι ὁ ἐνταλθεὶς πρὸς τοῦτο δικαστικὸς κλητήρ, μεταβὰς τὴν 21.1.1968 εἰς τὸ κατάστημα τοῦ ἐργοδότου τοῦ ἐνάγοντος, ἐπληροφορήθη παρ' ἐκείνου, ὅτι τὸ κατάστημα

των τῶν ἀπαρτιζόντων αὐτὴν περιουσιακῶν στοιχείων, αἰτεῖται τὴν καταψήφισιν τοῦ ἐναγομένου εἰς τὴν καταβολὴν δραχμῶν 24.375 δι' ἀποζημίωσιν αὐτοῦ (ἐνάγοντος) ἐπὶ τῇ ἀνωτέρω ἀπολύσει του, πλέον τῶν νομίμων ἐκτοτε τόκων καὶ τῆς δια τῆς ὑπ' ἀριθ. 19899/1967 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου - δικάσαντος ὡς ἐφετείου ἐπὶ ἀγωγῆς τοῦ ἰδίου (ἐνάγοντος) κατὰ τοῦ ἄνω ἐργοδότου του (πατρὸς τοῦ ἐνάγοντος) - ἐπιδικασθείσης αὐτῷ (ἐνάγοντι), μετὰ τῆς ἄνω κυρίας ἀπαιτήσεώς του, δικαστικῆς δαπάνης ἐκ δραχμῶν 1700, εἶναι νόμιμος, ἐρειδομένη ἐπὶ τῶν προεκτεθεισῶν διατάξεων, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τοιαύτας τῶν ἄρθρων 648, 649, 653 καὶ 346 Α.Κ. καὶ 1 καὶ 3 τοῦ νόμου 2112/1920, συννόμως δὲ ἀφ' ἑνὸς ἀπευθύνεται κατὰ τοῦ ἐναγομένου, ὡς εἰδικοῦ διαδόχου τοῦ ἐργοδότου τοῦ ἐνάγοντος, καὶ παραδεκτῶς ἀφ' ἑτέρου ἠγέρθη ἐνώπιον τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΞΟΔ' δικάζοντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, ταῦτα δὲ εἰπὼν καὶ ὁ δικαστὴς οὗτος διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του ὀρθῶς τὸν νόμον ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε, τὰ ἐναντία δὲ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ὑποστηριζόμενα ὑπὸ τύπον λόγων ἀντεφέσεως, παραδεκτῶς διὰ τῶν πρατάσεών του ἀσκουμένης, δέον νὰ ἀπορριφθῶσιν ὡς μὴ νόμιμα. Περαιτέρω ἀπορριπτέοι ὡς μὴ νόμιμοι τυγχάνουσι κατὰ τὰς προεκτεθείσας διατάξεις καὶ οἱ ἰσχυρισμοὶ αὐτοῦ α) ὅτι κατὰ τὸν χρόνον τῆς μεταβιβάσεως ἐτέλει ἐν ἀγνοίᾳ τῆς ἐπιδίκου ἀπαιτήσεως τοῦ ἐνάγοντος καὶ τῆς ἐν γένει περιουσιακῆς καταστάσεως τοῦ πατρός του, ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ δὲ ὅτι ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος κατὰ τὸ δεύτερον σκέλος του ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι ὁ ἐναγόμενος ἠγνόει, ὅτι τὰ μεταβιβασθέντα αὐτῷ περιουσιακὰ στοιχεῖα ἐκάλυπτον σημαντικὸν μέρος τῆς περιουσίας τοῦ δικαιοπαρόχου πατρός του, συνιστῷ ἁπλῆν ἄρνησιν τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς, καὶ δὴ τοῦ ἐν αὐτῇ ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἐνάγοντος ὅτι εἰς τὸν ἐναγόμενον μετεβιβάσθησαν οὐχὶ μεμονωμένα περιουσιακὰ στοιχεῖα, ἀλλ' ἡ ἐπιχείρησις ἐν τῷ συνόλῳ της, β) ὅτι ὁ ἐνάγων συνέχισε τὸν κατὰ τοῦ πατρός του δικαστικὸν ἀγῶνα, καίτοι ἔλαβε γνῶσιν τῆς γενομένης ἐν τῷ μεταξὺ μεταβιβάσεως καὶ γ) ὅτι αἱ ἐπίδικοι ἀπαιτήσεις τοῦ ἐνάγοντος ἐγεννήθησαν μετὰ τὴν μεταβίβασιν ταύτην ἐπὶ τῷ λόγῳ, κατὰ τὸν αὐτὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἐναγομένου, ὅτι ἡ ἐπιδικάσασα ταύτας εἰς βάρος τοῦ διακαισπαρόχου πατρός του ὡς εἴρηται ὑπ' ἀριθ. 19899/1567 ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τούτου ἐξεδόθη μετὰ τὴν ὡς ἄνω μεταβίβασιν, ἄλλως διότι ὁ ἐνάγων ἀπελύθη συνεπείᾳ ὑποβληθείσης κατ' αὐτοῦ μηνύσεως δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν, διαπραχθεῖσαν ἐν τῇ ἐξασκήσει τῆς ὑπηρεσίας του, ἐντεῦθεν δὲ ἡ ἐπὶ τὴν ἀποζημίωσιν ἀξίωσίς του ἐτέλει ὑπὸ τὴν αἴρεσιν τῆς ἀπαλλαγῆς του ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου, λαβούσης χώραν μετὰ ἐπίσης τὴν ἄνω μεταβίβασιν, εἶναι δὲ εἰδικώτερον νόμῳ ἀβάσιμος καὶ ὁ τελευταῖος οὗτος ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου, καθ' ὅσον ἡ ἄνω ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου δὲν εἶναι διαπλαστικὴ (δημιουργικὴ) τοῦ σχετικοῦ δικαιώματος τοῦ ἐνάγοντος, ἀλλ' ἀναγνωριστικὴ τούτου (βλ. *Μπαλή*, Γενικαὶ Ἀρχαί, § 28 καὶ ἰδίᾳ *Τούσης* Γενικαὶ Ἀρχαί, § 190 καὶ § 62 VI), ὡς ὑπὸ αἵρεσιν δὲ ἡ ἐκ τοῦ δικαιώματος τούτου ἀπαίτησις τοῦ ἐνάγοντος δὲν ἀποκλείεται, ὡς ἐρρήθη, τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 479 Α.Κ., οὔτε καὶ αἱ μεταγενεστέρως γενηθεῖσαι παρεπόμεναι ἐκ τόκων καὶ δικαστικῆς δαπάνης ἀπαιτήσεις του. Οἱ λοιποὶ ὅμως ἰσχυρισμοὶ τοῦ ἐναγομένου περὶ ἀνεπαρκείας τῆς μεταβιβασθείσης αὐτῷ περιουσίας καὶ περὶ ἐξοφλήσεως μέρους τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ ἐνάγοντος ὑπό τε τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τοῦ ἰδίου μετὰ τὴν μεταβίβασιν, κατὰ τὰ ἐν ταῖς ἑπομένοις λεπτομερέστερον ἐκτιθέμενα, ὑποβαλλόμενοι ἐπίσης ὑπὸ τύπον λόγων ἀντεφέσεως, τυγχάνουσι νόμιμοι καὶ ἐρευνητέοι κατ' οὐσίαν, συνιστῶντες ἐνστάσεις καταλυτικὰς τῆς ἀγωγῆς.

Ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου, τὰ ἑξῆς: Ὁ ἐνάγων προσελήφθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ πατρὸς τοῦ ἐναγομένου κατ' Αὔγουστον τοῦ ἔτους 1947 ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, δυνάμει τῆς ὁποίας ἀπησχολήθη ἐκτοτε εἰς ἐργασίας ἐν τῷ ἐν Ἐλευσῖνι ποτοποιείῳ καὶ ποτοπωλείῳ ἐκείνου κατὰ κύριον χαρακτῆρα σωματικάς, οἷον εἰς τὸ πλύσιμον δοχείων καὶ φιαλῶν τοῦ ἐργαστηρίου τῆς ἐπιχειρήσεως, τὸν πωματισμὸν τῶν φιαλῶν, τὴν ἐπ' αὐτῶν ἐπικόλλησιν ἐντύπων ἐπιγραφῶν (ἐτικετῶν), τὴν φόρτωσιν καὶ ἐκφόρτωσιν τῶν δοχείων καὶ εἰς ἄλλας παρεμφερεῖς ἐργασίας. Ἀπὸ τοῦ ἔτους ὅμως 1960 καὶ ἐφεξῆς ὁ ἐνάγων ἤρξατο ἀπασχολούμενος καθ' ὅλον τὸ ὡράριον τῆς ἐργασίας του ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν πώλησιν τῶν προϊόντων τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης

'ΕρμΑΚ, άριθ. 15, ένθα και λοιπαί παραπομπαί), έκ των προδιαληφθεισών δε αποδείξεων έβεβαιώθη, ότι ή ως άνω υποσχετική σύμβασις έξεπληρώθη υπό του υποχρέου δωρητού διά της μεταβιβάσεως έκτοτε των ως είρηται καθ' έκαστον στοιχείων της επιχειρήσεως, συντελεσθείσης, ως προς μεν τα κινητά πράγματα (βαρέλια, εργαλεία κλπ.) διά της παραδόσεως τούτων εις τον δωρεοδόχον, ως προς δε τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία, ήτοι την πελατείαν, φήμην κλπ., διά μόνης της άνω συμβάσεως, δοθέντος ότι μεταξύ των τελευταίων δεν περιλαμβάνονται, καθ' ά και εκ των κατωτέρω εκτιθεμένων προκύπτει, και τοιαύτα, δι' ά απαιτείται ιδιαίτερος τρόπος ή τύπος μεταβιβάσεως (βλ. *Μιχαηλίδην Νουάρον*, ένθ' άνωτ. άριθ. 7 και 15). Περαιτέρω εκ των υπ' όψιν αποδείξεων έβεβαιώθη, ότι ή μεταβιβασθείσα επιχείρησις ώφιστατο από δεκαετίας, ότι αύτη διέθετε καλήν οργάνωσιν, χρησιμοποιουσα, ως ερρήθη, και ίδια μεταφορικά μέσα προς διανομήν των προϊόντων της, ως και ίδιον εργαστήριον προς παραγωγήν αυτών, εμφιάλωσιν κλπ., ότι αύτη, λόγω και του άνω μακρού της βίου, είχεν εξησφαλισμένην φήμην και ικανήν πελατείαν, ότι ή πορεία των εργασιών της ουδόλως εμειώθη, παρά την δημιουργίαν τελευταίως χρεών, οφειλομένων, ως και υπό του ενάγοντος ομολογείται, εις οικογενειακάς περιπετείας του προκατόχου πατρός, ήτοι εις άσχετα προς την οντότητα της επιχειρήσεως αίτια, και ότι, συνεπώς πάντων τούτων, εκ μόνων των άυλων τούτων στοιχείων της επιχειρήσεως (φήμης, πελατείας, οργανώσεως, καλής πορείας εργασιών) και αν δηλαδή δεν ήθελον συνυπολογισθή τα υλικά αυτής στοιχεία (εργαλεία, εγκαταστάσεις κλπ.), αύτη δύναται να θεωρηθή, ότι κατά τον χρόνον της μεταβιβάσεώς της, ως και κατά τον μετέπειτα τοιούτον μέχρι της άγωγής, διέθετεν ενεργητικόν, ούτινος ή οικονομική αξία υπερκαλύπτει το επίδικον χρέος, ανερχόμενον, μετ' αφαίρεσιν του ήδη καταβληθέντος παρά του παλαιού οφειλέτου μέρους (δραχμών 4.500) εις δραχμάς 21.575 (24.375 + 1700—4.500), πλέον των τόκων, οφειλομένων, βάσει των προεκτεθέντων, επί ποσού δραχμών 19.875 (24.375—4.500), επί του πρόσθεν δε ολικού ποσού των δραχμών 21.575 (προκύπτοντος εκ της προσθήκης και της επιδικασθείσης διά της υπ' άριθ. 19899/1968 αποφάσεως του δικαστηρίου τούτου δικαστικής δαπάνης των δραχμών 1700) από 19.8.1968 (ότε κατά το προσαγόμενον αποδεικτικόν εκοινοποιήθη εις τον παλαιόν οφειλέτην ή επιδικάσασα εις βάρος του την άνω δαπάνην δικαστική απόφασις).

Ακολούθως πάσι τοιούτοις έδει ή ένστασις του ενεγομένου περί ανεπαρκείας της μεταβιβασθείσης αυτώ περιουσίας να απορριφθή ως κατ' ουσίαν αβάσιμος, γίνη δε δεκτή ή τοιαύτη περί καταβολής μέρους της οφειλής, και μετά ταύτα γίνη δεκτή ή υπό δίκην αγωγή (βεβαιουμένη καθ' όλα τα θεμελιούντα αυτήν πραγματικά περιστατικά) διά το πρόσθεν ποσόν των δραχμών 21.575 μετά των ειρημένων τόκων, δεχθείς δε ταύτην ο πρωτοδίκως δικάσας διά δραχμάς 3.000, μετά παραδοχήν εν μέρει της πρώτης ενστάσεως (περί ανεπαρκείας του ενεργητικού), αγνή δε απορρίψιν της δευτέρας (περί μερικής καταβολής), εσφαλε περί την ορθήν εκτίμησιν των εκατέρωθεν αποδείξεων κατά τους βασίμους αντιστοίχως μόνον λόγον της υπό κρίσιν εφέσεως του ενάγοντος και σχετικόν τοιούτον της αντεφέσεως του εναγομένου και δέον, δεκτών καθισταμένων τούτων και απορριπτομένου του έτέρου λόγου της αντεφέσεως, δι' ού ο ενάγομενος παραπονείται διά την μη παραδοχήν εν όλω της περί ανεπαρκείας ενστάσεώς του, ούσης, ως ερρήθη, απορριπτέας εν όλω, να μεταρρυθμισθή η εκκαλουμένη απόφασις, επί τω τέλει να γίνη δεκτή η ένδικος αγωγή διά το ρηθέν ποσόν των δραχμών 21.575, πλέον των τόκων, εκπιπτομένων όμως και εκ τούτου δραχμών 3.500, καταβληθεισών υπό του ενεγομένου κατά την σχετικήν ένστασιν αυτού μετά την έκδοσιν της εκκαλουμένης αποφάσεως (βλ. ιδία την από 19.8.1968 απόδειξιν καταβολής) και δη των δραχμών 3.000 διά την κυρίαν απαίτησιν, των δραχμών 100 διά τους τόκους και των υπολοίπων δραχμών 400 διά την επιδικασθείσαν πρωτοδίκως δικαστικήν δαπάνην, μεταρρυθμιζομένης δε της αυτής αποφάσεως και κατά την περί δικαστικής ταύτης δαπάνης διάταξίν της χάριν του ενιαίου της εκτελέσεως, να καταδικασθή ο ενάγομενος, ως κατά το πλείστον ηττώμενος, εις μέρος της δικαστικής δαπάνης του ενάγοντος αμφοτέρων των βαθμών (άρθρον 211 § 3 της Πολιτικής Δικονομίας εν συνδυασμώ προς το άρθρον 20

τοῦτο περιῆλθεν εἰς τὸν ἀπουσιάζοντα τότε ἐξ αὐτοῦ λόγῳ στρατεύσεως υἱόν του καὶ ἤδη ἐναγόμενον διὰ δωρεᾶς ἐν ζωῇ (βλ. Ἰδίᾳ τὴν ὑπ' ἀριθ. 125 τῆς 29.1.1968 Ἐκθεσιν ἀναγκαστικῆς κατασχέσεως κινητῶν τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος παρὰ τῷ Εἰρηνοδικείῳ Ἐλευσῖνος Χ.Κ.).

Εἰς τὸ συνταγὲν περὶ τῆς δωρεᾶς ταύτης ὑπ' ἀριθ. 10086 τῆς 28.1.1965 συμβόλαιον τοῦ συμβολαιογράφου Ἐλευσῖνος Μ.Α., προαγόμενον ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ καὶ ἐπικαλούμενον ἑκατέρωθεν, ἀναγράφονται κατὰ τὰ κύρια αὐτοῦ σημεῖα τὰ ἑξῆς ἐπὶ λέξει: «Ὅτι ὁ πρῶτος Μ.Φ. (ἐργοδότης τοῦ ἐνάγοντος) ἔχει εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν αὐτοῦ κυριότητα, νομὴν καὶ κατοχὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 2 τῆς 3.4.1964 ἄδειαν ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος ποτοποιοῦ, δι' ἧς λειτουργεῖ νομίμως καὶ ἐκμεταλλεύεται τὸ ἐνταῦθα καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Νικολαΐδου ἀριθ. 67 ποτοποιεῖον αὐτοῦ. Ὅτι τὴν ἄδειαν ταύτην μετὰ πάντων τῶν ἐπ' αὐτῆς καὶ ἐξ αὐτῆς δικαιωμάτων του, προσωπικῶν καὶ πραγματικῶν, τῶν συναφῶν τούτοις ἀγωγῶν καὶ ἐνστάσεων, ὡς καὶ τῶν περὶ νομῆς παραγγελμάτων του, ἐπίσης μετὰ τῶν ἐν τῷ ποτοποιείῳ ἐγκαταστάσεων, ἤτοι δύο (2) λαζανῶν, ὀκτὼ (8) βαρελίων στίβας καὶ λοιπῶν βοηθητικῶν μέσων κατασκευῆς ποτῶν, ὁ διαληφθεὶς Μ. Φ. δωρεῖται ἀπὸ τοὐδε καὶ διὰ δωρεᾶς ἐν ζωῇ πρὸς τὸν ἑτέρωθεν συμβαλλόμενον υἱόν του Δ. Φ. (ἤδη ἐναγόμενον), ἀποδεχόμενον τὴν δωρεὰν ταύτην. Ὅτι ἀπαγορεύεται εἰς τὸν δωρεοδόχον ἢ καθ' οἱονδήποτε τύπον μεταβίβασις τῆς ὡς ἄνω ἀδείας μετὰ τῶν ἐγκαταστάσεων ἢ σύστασις ἐπ' αὐτῆς οἱουδήποτε ἐμπραγμάτου βάρους, μετὰ δὲ τὸν θάνατον αὐτοῦ θέλει περιέλθει ἡ ἄδεια αὕτη εἰς τοὺς ἐξ αἵματος πλησιεστέρους συγγενεῖς του. Ὅτι εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ δωρεοδόχος ἤθελε παύσει ἀσκῶν τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ποτοποιοῦ, ὑποχρεοῦται νὰ διαθέσῃ καθ' οἱονδήποτε τύπον τὴν ὡς ἄνω ἄδειαν μόνον εἰς τὴν θυγατέρα τοῦ δωρητοῦ . . . Ὡρίσθη δὲ παρὰ τῶν συμβαλλομένων ἡ ἀξία τῆς δωρουμένης ἀδείας μετὰ τῶν ἄνω κινητῶν πραγμάτων εἰς δραχμὰς 15.000». Ἐκ τοῦ τοιούτου περιεχομένου τοῦ ἄνω συμβολαίου, ἑρμηνευομένου ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν (ἄρθρον 200 Α.Κ.), ἐν ὄψει καὶ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 173 Α.Κ., καθ' ἣν κατὰ τὴν ἑρμηνείαν τῆς δηλώσεως βουλήσεως ἀναζητεῖται ἡ ἀληθὴς βούλησις ἄνευ προσηλώσεως εἰς τὰς λέξεις, σαφῶς συνάγεται, ὅτι διὰ τοῦ συμβολαίου τούτου δὲν ἠθελήθη, κατὰ τὴν ἀληθῆ βούλησιν τῶν μερῶν, ἡ μεταβίβασις μεμονωμένων στοιχείων τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ δωρητοῦ (τῶν ἐν τῷ συμβολαίῳ τούτῳ ρητῶς κατονομαζομένων), ἀλλ' αὐτῆς ταύτης τῆς ἐπιχειρήσεως, ὡς συνόλου, τοῦτο δὲ εἰδικώτερον προκύπτει τὸ μὲν ἐκ τῆς ἐπιδειχθείσης ἐπιμελείας τῶν συμβαλλομένων ὅπως τηρήσωσι τὸν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 367 τοῦ Α.Κ. ἀπαιτούμενον διὰ τὸ ἔγκυρον τῆς μεταβιβάσεως ἐνεστώσης περιουσίας, οἵα καὶ ἡ ἐπιχείρησις, τύπον τοῦ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου, ὅστις οὐδόλως πρὸς τοῦτο ἀπῃτεῖτο προκειμένου περὶ μεταβιβάσεως μεμονωμένων κινητῶν πραγμάτων, ἀρκούσης διὰ τὸ ἔγκυρον ταύτης καὶ ἁπλῆς παραδόσεως τῶν πραγμάτων τούτων (ἄρθρον 498 § 2 Α.Κ.), τὸ δὲ ἐκ τῆς ἰδιαιτέρας σημασίας, ἣν διὰ τοῦ συμβολαίου τούτου προσέδωκαν οἱ συμβληθέντες εἰς τὴν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένην ἄδειαν ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος ποτοποιοῦ, καταφανῶς ἐκλαβόντες ταύτην, ἀνεξαρτήτως ἂν ὀρθῶς ἢ πεπλανημένως, ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν προέχον καὶ ἀπαραίτητον διὰ τὴν λειτουργίαν τῆς ἐπιχειρήσεως στοιχεῖον, τὸ οὕτω δὲ ἐμμέσως πλὴν σαφῶς, ἐκδηλωθὲν ἐνδιαφέρον τῶν μερῶν περὶ τῆς τύχης τῆς ἐπιχειρήσεως μετὰ τὴν σύμβασιν καὶ τῆς ἐξασφαλίσεως τῆς λειτουργίας αὐτῆς ὑπὸ τὸν νέον φορέα ἐκφράζει τὴν ἀληθῆ βούλησιν τῶν συμβληθέντων περὶ τοῦ πραγματικοῦ σκοποῦ, εἰς ὃν διὰ τῆς συναφθείσης μεταξὺ των συμβάσεως ἀπέβλεψαν, τῆς μεταβιβάσεως δηλονότι αὐτῆς τῆς ἐπιχειρήσεως ὡς τοιαύτης, καὶ οὐχὶ μεμονωμένων στοιχείων ταύτης, ὁ εἰς τὰ ὁποῖα περιορισμὸς τοῦ συμβολαίου καὶ ἡ ἐν αὐτῷ μνεία τινῶν μόνον μικρᾶς ἀξίας οὐδόλως ἀποκλείεται νὰ ἐγένετο διὰ καθαρῶς φορολογικοὺς λόγους.

Ἐφ' ὅσον ἔθεν, κατὰ τὰ ὡς ἄνω βεβαιωθέντα περιστατικά, διὰ τοῦ καταρτισθέντος δωρητηρίου συμβολαίου ἀνελήφθη ἡ ὑποχρέωσις πρὸς μεταβίβασιν τῆς ἐπιχειρήσεως ὡς συνόλου, ἡ ὑποχρέωσις αὕτη, ἐλλείψει ἀντιθέτου συμφωνίας, ἐπεκτείνεται, κατ' ἀνάλογον ἐφαρμογὴν τοῦ ἑρμηνευτικοῦ κανόνος τοῦ ἄρθρου 370 Α.Κ., καὶ ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστον ἀντικειμένων τῆς ἐπιχειρήσεως, ἤτοι καὶ ἐπὶ τῶν μὴ ρητῶς μνημονευομένων ἐν τῷ συμβολαίῳ (βλ. *Μιχαηλίδην - Νουάρον*, ἐν

ἐργασίαν, μὴ δικαιούμενος ἐντεῦθεν ἐπὶ πλέον ἀμοιβῆς, ἐκτὸς ἐὰν διὰ τῆς παροχῆς τῆς ἄνω προσθέτου ἐργασίας αὐξάνῃ οὐσιωδῶς κατὰ ποσὸν ἡ ἀρχικὴ ἢ καθωρίσθη εἰδικῶς τὸ εἶδος ταύτης (βλ. σχετικῶς *Καποδίστριαν*, ἐν ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 652, ἀριθ. 24, καὶ ἄρθρον 659, ἀριθ. 17, 18, 29, 30 καὶ 31, Α.Π. 296/1968, 437/1966, 182/1962, ΕΕΔ 27, 810, 25, 1446, 21, 532).

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ ἐβεβαιώθη εἰδικώτερον, ὁ ἐνάγων ἐτοποθετήθη τὴν 20.7.1957 εἰς τὸ Ὑποκατάστημα Πατρῶν τῆς ἐναγομένης κυρίως ὡς διαχειριστὴς τῶν ἐκεῖ Γενικῶν αὐτῆς Ἀποθηκῶν, ἐν ὄψει καὶ τοῦ κλάδου προσωπικοῦ (διαχειριστοῦ), εἰς ὃν ὀργανικῶς ἀνῆκε, τὰ ἀνατεθέντα δὲ αὐτῷ παραλλήλως καθήκοντα προϊσταμένου τοῦ λογιστηρίου τοῦ αὐτοῦ Ὑποκαταστήματος ἦσαν παρεμφερῆ πρὸς τὰ πρῶτα καὶ ἐπαυσιώδους ἀπὸ ἀπόψεως ἐπιβαρύνσεως τοῦ ἐνάγοντος σημασίας, καθ' ὅσον ἡ ὅλη ἐν τῷ λογιστηρίῳ ὑπηρεσία, οὖσα πλήρως ὠργανωμένη, διεξαγομένη βάσει προκαθωρισμένου ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν συστήματος, ἐξετελεῖτο ὑπὸ ἐπαρκῶν καὶ ἐμπείρων ὑπαλλήλων, ὁ ἐνάγων δὲ περιωρίζετο εἰς τὴν ἁπλῆν αὐτῶν ἐποπτείαν. Περαιτέρω οὐδόλως ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων ἤσκησε ποτέ, διαρκούσης τῆς ὑπηρεσίας του εἰς τὸ ἄνω Ὑποκατάστημα Πατρῶν, καὶ καθήκοντα ἰσυνδιευθυντοῦ.

Κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 2 § 1 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 πᾶς μισθωτὸς μετὰ συνεχῆ ἀπασχόλησιν εἰς τινα τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 ἐπιχειρήσεων, Ὀργανισμῶν κλπ. ἐπὶ χρονικὸν διάστημα τοὐλάχιστον 12 μηνῶν δικαιοῦται καθ' ἕκαστον ἡμερολογιακὸν ἔτος ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν, τῆς ὁποίας ἡ διάρκεια ὁρίζεται ἐν τῷ ἰδίῳ ἄρθρῳ, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 5 § 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου πᾶσα συμφωνία μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ, περιλαμβάνουσα τὴν ἐγκατάλειψιν τοῦ εἰς ἄδειαν δικαιώματος μισθωτοῦ ἢ τὴν παραίτησιν τούτου ἀπὸ τοῦ ἐν λόγῳ δικαιώματος, καὶ ἐὰν προβλέπῃ τὴν καταβολὴν εἰς αὐτὸν ἐπηυξημένης ἀποζημιώσεως, θεωρεῖται ἀνύπαρκτος.

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὴν εἰς τὴν ἄνω παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἐν λόγῳ νόμου γενομένην προσθήκην ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἐργοδότης, ἀρνούμενος τὴν χορήγησιν εἰς μισθωτὸν αὐτοῦ τῆς νομίμου κατ' ἔτος ἀδείας του, ὑποχρεοῦται, ὅπως ἅμα τῇ λήξει τοῦ ἔτους, καθ' ὃ δικαιοῦται ἀδείας ὁ μισθωτός, καταβάλῃ εἰς αὐτὸν τὰς ἀντιστοίχους ἀποδοχὰς τῶν ἡμερῶν ἀδείας, ἠὐξημένας κατὰ 100%, κατὰ τὴν σαφῆ δὲ ἔννοιαν τῆς τελευταίας διατάξεως διὰ τὴν καταβολὴν τοῦ ὑπ' αὐτῆς ὁριζομένου ποσοῦ, φέροντος τὸν χαρακτῆρα ἀποζημιώσεως ὡς ἀστικῆς ποινῆς, ἀπαιτεῖται καὶ ἡ συνδρομὴ πταίσματος τοῦ ὑποχρέου ἐργοδότου, ἀρκούσης καὶ ἐλαφρᾶς ἀμελείας κατὰ τὸν ἐν ἄρθρῳ 330 Α.Κ. κανόνα, ἀφοῦ δὲν ὁρίζεται ἄλλο τι ἐν τῷ ὡς ἄνω νόμῳ (βλ. Α.Π. 515/1965, 414/1964, ΕΕΔ 25, 10, 24, 779).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων ποισούμενος χρῆσιν τῆς χορηγηθείσης αὐτῷ διὰ τοῦ προσαγομένου ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 1935/9.7.1966 ἐγγράφου τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ εἰς ὃ ὑπηρέτει τότε Καταστήματος Ἀθηνῶν τῆς ἐναγομένης ἀδείας ἔτους 1966, ἐξ 26 ἐργασίμων ἡμερῶν, ἤτις, ἀρξαμένη τὴν 11.7.1966, ἐπρόκειτο νὰ λήξῃ τὴν 9ην τοῦ ἑπομένου μηνός, ἀπεδέχθη εἰς Κιάτον Κορινθίας, ἔνθα παρεθέριζε μετὰ τῆς οἰκογενείας του, πρότασιν τοῦ προϊσταμένου τοῦ ἐκεῖ Πρακτορείου τῆς ἐναγομένης, ὅπως ἀναπληρώσῃ αὐτόν, προκειμένου νὰ ἀναχωρήσῃ ἐπ' ἀδείᾳ, τὴν σχετικὴν δὲ κατόπιν τούτου εἰσήγησιν τοῦ τελευταίου ἐδέχθη ἡ διοίκησις τῆς ἐναγομένης διὰ τοῦ προσαγομένου ὑπ' ἀριθ. 345 τῆς 19.7.1966 ἐγγράφου της, μεθ' ἃ καὶ δὴ ἀπὸ τῆς ἑπομένης παρέλαβεν ὁ ἐνάγων τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Πρακτορείου καὶ παρέμεινεν εἰς Κιάτον μετὰ τῆς οἰκογενείας του μέχρι τῆς κατὰ τὴν 16.8.1967 ἐπανόδου τοῦ ἄνω προϊσταμένου, λαβών, ἐκτὸς τῶν ἀποδοχῶν του, καὶ ἀποζημίωσιν διὰ τὴν ταιαύτην ἐκτὸς ἕδρας ὑπηρεσίαν του ἐκ δραχμῶν 5.600. Ἐν ὄψει τῶν βεβαιωθέντων τούτων περιστατικῶν, κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν διαληφθεισῶν διατάξεων τοῦ νόμου ὁ πρωτοδίκως δικάσας ἐπεδίκασεν εἰς τὸν ἐνάγοντα ὡς ἀποζημίωσιν τὰς ἀντιστοίχους πρὸς τὰς ἡμέρας μὴ χρησιμοποιηθείσης ἀδείας (18) ἀποδοχὰς αὐτοῦ, προσηυξημένας κατὰ 100%, διότι ἀφ' ἑνὸς ἡ ἀπὸ τῆς ἀδείας ταύτης παραίτησις τοῦ ἐνάγοντος, ἀνεξαρτήτως τῆς προκαλεσάσης αὐτὴν αἰτίας ἢ τοῦ δι' αὐτῆς ἐπιδιωχθέντος σκοποῦ (παροχὴ οἱῳδήποτε ἐπιπόνου ἐργασίας εἰς τόπον παραθερισμοῦ, λήψις ἀποζημιώσεως ἐκτὸς ἕδρας) ῥητῶς ὑπὸ τῶν ἐν λόγῳ διατάξεων θεωρεῖται ὡς ἄκυρος, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὑφίσταται πταίσμα τῶν ὀργάνων τῆς ἐναγομένης, ἐγκείμενον εἰς αὐτὴν τὴν ἐκ μέρους των ἀποδοχὴν τῆς περὶ τῆς παραιτήσεως δηλώσεως τοῦ ἐνάγοντος, κα-

ΑΔΕΙΑΙ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΜΕΤ' ΑΡΝΗΣΙΝ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΠΡΟΣ ΧΟΡΗΓΗΣΙΝ ΑΔΕΙΑΣ

Είδος έκτελεστέας ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἐργασίας

Ὑποχρέωσις τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τοῦ ἄρθρου 652 Ἀστικοῦ Κώδικος πρὸς ἐκτέλεσιν ἐντὸς τοῦ ἐκ τοῦ Νόμου ἢ τῆς συμβάσεως καθωρισμένου ὡραρίου ἐργασίας καὶ πάσης ἀνατιθεμένης εἰς αὐτὸν παρεμφεροῦς πρὸς τὴν ἀρχικῶς συμφωνηθεῖσαν ἐργασίαν, μὴ δικαιουμένου ἐπὶ πλέον ἀμοιβῆς, ἐκτὸς ἐὰν διὰ τῆς παροχῆς τῆς προσθέτου ἐργασίας αὐξάνῃ οὐσιωδῶς κατὰ ποσὸν ἡ ἀρχικὴ ἢ καθωρίσθη εἰδικῶς τὸ εἶδος αὐτῆς.—Δικαίωμα ἀδείας μισθωτῶν κατ' ἔτος κατ' Α.Ν. 539/1945.—Ἀποζημίωσις δι' ἄρνησιν ἐργοδότου πρὸς χορήγησιν τῆς ἀδείας κατ' ἄρθρον 3 Ν.Δ. 3755/1957.—Χρόνος μεταβάσεως τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας

Τὸ εἶδος τῆς ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ προσδιορίζεται διὰ τῆς περὶ παροχῆς τῆς ἐργασίας συμβάσεως. (Ἴδετε *Ι. Καποδίστριαν*, Ἐρμ.ΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 652, σχ. 12).

Ἐὰν συνεφωνήθη μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ ἡ παροχὴ καὶ ἐργασίας ἄλλης, ἐκτὸς ἐκείνης, τὴν ὁποίαν ὁ μισθωτὸς ὀφείλει νὰ παράσχῃ ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀσχέτως τῆς ἐν ἄρθρῳ 659 Ἀστικοῦ Κώδικος περιπτώσεως, ὁ ἐργοδότης ὀφείλει νὰ καταβάλῃ, ἐν ἐλλείψει συμφωνίας, τὸν εἰθισμένον μισθόν, λογιζόμενον ὡς σιωπηρῶς συμφωνηθέντα, ἐὰν ἡ ἐργασία κατὰ τὰς συνήθεις περιστάσεις παρέχηται μόνον ἐπὶ μισθῷ (Α.Π. 437/1966, εἰσηγητὴς *Ἀντ. Φλῶρος*, ΕΕΔ 29, 1146).

Ἐὰν δὲν προσδιωρίσθη διὰ τῆς συμβάσεως τὸ εἶδος τῆς ἐργασίας ἀνήκει εἰς τὸ διευθυντικὸν δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου ὁ προσδιορισμὸς αὐτοῦ. (Ἴδετε *Ι. Καποδίστριαν*, ἔνθ' ἀνωτ., σχ. 12, *Γ. Σχινᾶ*, Ἔννομα ἀποτελέσματα μεταβολῆς εἴδους ἐργασίας, ΕΕΔ 23, 321, *Ἀντ. Βάγιαν*, Ὁ μονομερὴς προσδιορισμὸς τῆς παροχῆς ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας, ΕΕΔ 27, 528).

Τὸ ἄρθρον 659 Ἀστικοῦ Κώδικος ἀφορᾷ εἰς μόνον τὴν κατὰ χρόνον αὔξησιν τῆς συμφωνηθείσης ἐργασίας καὶ ὄχι ἁπλῶς εἰς τὴν κατὰ ποσότητα ἐπιβάρυνσιν αὐτῆς. (Ἴδετε σημείωσίν μας ἐν ΕΕΔ 27, 151, ἔνθα παρατίθενται καὶ αἱ προπαρασκευαστικαὶ ἐργασίαι τῆς διατάξεως).

Ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ὄν ἀπεδείχθη, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, ἀνάθεσις καθηκόντων ἄλλων ἢ τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως, ἀλλὰ ταῦτα ἐχρήσιμευσαν ὡς παραμετρικὰ πρὸς τὰ ἀνατεθειμένα εἰς τὸν ἐναγόμενον.

Ἀπηχολήθη τὸ Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του καὶ ἐπὶ τῆς ἀρνήσεως τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 3755/1957 (ΕΕΔ 16, 1082) περὶ ἀποζημιώσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐπὶ ἀρνήσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς χορήγησιν τῆς νομίμου κατ' ἔτος ἀδείας (Ἴδετε ἐκτενεστέρων σημείωσίν μας ἐν ΕΕΔ 28, 168) καὶ δοθέντος, ὅτι, κατ' ἀναμολογίαν (Ἴδετε ΕΕΔ 28, 368, ἔνθα νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου), ἀπαιτεῖται νὰ ὑπάρξῃ ἀπαίτησις τοῦ ἐργοδότου διὰ τὴν ὑποχρέωσιν καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως, τὸ Πρωτοδικεῖον ἠρμήνευσεν ἐν προκειμένῳ ὅν ὑπῆρξεν ἀπαίτησις τοῦ ἐργοδότου καὶ ἔκρινεν, ὅτι ὑπῆρξε.

Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 189/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου ΓΞΟΔ' κατ' ἔφεσιν.

Πρόεδρος ὁ κ. **Ἰω. Ντεγιάννης**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Στ. Ζωγραφίδης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Κωνσταντάρας, Α. Παπαλιᾶς

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἐφαρμοζομένου ἐν προκειμένῳ, ὡς ἐκ τοῦ χρόνου καταρτίσεως τῆς ἐπιδίκου συμβάσεως, προϊσχύοντος Δικαίου (ἄρθρον 24 τοῦ Εἰσ.ΝΑΚ), ἥτις ἐπανελήφθη καὶ διὰ τῆς παραγράφου α' τοῦ ἄρθρου 652 Α.Κ. (βλ. *Κυτικά* Ἐνοχικόν, ὑπὸ τὸ ἄρθρον τοῦτο), καθ' ἣν ὁ ἐργαζόμενος ὀφείλει νὰ ἐκτελῇ μετ' ἐπιμελείας τὴν ἀναληφθεῖσαν ἐργασίαν, προκύπτει σαφῶς, ὅτι οὗτος ὀφείλει νὰ ἐκτελῇ ἐντὸς τοῦ ἐκ τοῦ νόμου ἢ τῆς συμβάσεως καθωρισμένου ὡραρίου καὶ πᾶσαν ἀνατιθεμένην αὐτῷ παρεμφερῆ πρὸς τὴν ἀρχικῶς συμφωνηθεῖσαν

τοῦ νόμου ΓΞΟΔ' καὶ 37 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας) ἐκ δραχμῶν 2.000 καὶ μετ' ἀφαίρεσιν τῶν ὡς ἄνω καταβληθεισῶν διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν δραχμῶν 400 ἐκ δραχμῶν 1600.

ΚΥΡΙΟΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΔΙΑ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Παροχή έργασίας ὑπὸ συνταξιούχου δημοσίου ὑπαλλήλου

Σύμβασις περὶ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας εἰς ἰδιώτην ὑπὸ συνταξιούχου δημοσίου ὑπαλλήλου.—Ἀναγκαία διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν νόμων 2112/1920 καὶ 3198/1955 περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἡ ἀπασχόλησις κατὰ κύριον ἐπάγγελμα.—Ἔννοια κυρίου ἐπαγγέλματος.

Ἔχει γίνει δεκτόν (Α.Π. 321/1965, εἰσηγητὴς *Κ. Παυλίδης*, ΕΕΔ 21, 1169, ἴδετε καὶ σημείωσιν μας ἐν ΕΕΔ 21, 1064, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν), ὅτι, ἐφ' ὅσον ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953 διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν τινος ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου ἀπαιτεῖ τὴν κατὰ κύριον ἐπάγγελμα παροχὴν ἐργασίας ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, δικαιοῦται τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, διὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ὁ οὕτω

ἐπιβάσεως τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 54 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας Νόμου, ἀντικατασταθείσης τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 243 Α.Κ., ὁρίσθη, ὅτι, ἂν ἡ προθεσμία εἶναι ὡρισμένη κατὰ μῆνα, ἑκαστος μὴν ὑπολογίζεται εἰς τριάκοντα ἡμέρας (ἴδετε καὶ σημείωσιν μας ἐν ΕΕΔ 27, 1161).

Ἡ κατωτέρω δικαστικὴ ἀπόφασις ὑπολογίζει οὕτω τὴν προθεσμίαν. (Ἴδετε περὶ τῆς διατάξεως ταύτης ἄρθρον 6 § 1 νόμου 3198/1955, ἐν σχέσει πρὸς τὰ ἄρθρα 216 καὶ 224 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, σημείωσιν μας ἐν ΕΕΔ 28, 84, ἔνθα παραπομπαί).

Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1601/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν.

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Παῦλος Μοσχονᾶς**.

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀθ. Καλλίτσης, Χ. Πλατανίτης.

Ἀπεδείχθησαν: Ἡ ἐνάγουσα προσελήφθη τὴν 3ην Ἰουνίου 1968 παρὰ τῆς ἐναγομένης ἐν Ἀθήναις ἐδρευούσης ὁμορρύθμου ἑταιρίας ἐπὶ τὴν ἐπωνυμίαν «...», διὰ τοῦ τμήματος ἐκπροσώπου αὐτῆς, ὡς πωλήτρια ραφῆς πλεκτῶν εἰδῶν (καὶ οὐχὶ προϊσταμένη τοῦ ἐργαστηρίου πλέκτρια, καθ' ἃ ἀβασίμως διατείνεται), δυνάμει συμβάσεως μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἐκτοτε δὲ ἀπασχολήθη ἐπὶ τὴν ἀνωτέρω ἰδιότητα εἰς τὸ παρ' αὐτῆς διατηρούμενον ἐντεῦθεν ἐργαστήριον πλεκτῶν μέχρι 29.12.1968, ὅτε, ἀρνουμένη νὰ κατεβάλῃ τὰς ὀφειλομένας αὐτὴν ἀσφαλιστικὰς εἰσφορὰς (Ι.Κ.Α.) τῆς χρονικῆς περιόδου ἀπὸ 11 Νοεμβρίου 1968 καὶ ἐντεῦθεν, ἀπεχώρησεν ἐκουσίως, λυθείσης οὕτω τῆς μεταξὺ των ὑφισταμένης ἐργασιακῆς σχέσεως. Τὴν 12ην Ἰανουαρίου 1969 προσῆλθεν ἡ ἐνάγουσα εἰς τὸ ἐργαστήριον τῆς ἐναγομένης κατόπιν τῆς ἀπὸ 11.1.1969 σχετικῆς προσκλήσεώς της (ὡρα προσκομιζόμενον ἀντίγραφον ταύτης), πλὴν ὅμως ἠρνήθη νὰ ἐργασθῇ λόγῳ μὴ ἀποδοχῆς τοῦ ἐπ' αὐτῆς τεθέντος ὅρου περὶ καταβολῆς παρὰ τῆς ἐργοδότιδος (ὑπηρεσίας καὶ τοῦ βαρύνοντος αὐτὴν (τὴν ἐνάγουσαν) τμήματος τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν (ὡρα ἰδίᾳ κατάθεσιν τῆς ἐπ' ἀκροατηρίου ἐξετασθείσης μαρτυρος τῆς ἐναγομένης). Συμφώνως περὶ μεταθέσεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ βάρους, μὴ ἀποδειχθείσης, ἀλλωστε, ἐν προκειμένῳ, εἶναι ὑπόρρος (Πρωτ. Ἀθηνῶν 21116/1968, Ε.Α.Κ.Α. 1, 660), ἡ ἄρνησις δὲ τῆς ἐναγούσης ὅπως καταβάλῃ τὸ βαρύνον αὐτὴν τμῆμα τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν Ι.Κ.Α. ἀποτελεῖ νόμιμον λόγον ἐκπρόθεσμου καταγγελίας τῆς συμβάσεως, ἄνευ οἱασδήποτε ἀποζημιώσεως, βάσει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 26 § 1 ἀ.ν. 1846/1951, ἥτις καὶ δὲν κατηργήθη διὰ τοῦ νόμου 3198/1955 (Πρωτ. Ἀθηνῶν 22763/1967, κατ' ἔφεσιν, ΝοΒ 16, 524). Ὅθεν ἀβασίμως ἡ ἐνάγουσα ἐπικαλεῖται ἄκυρον ἀπόλυσιν καὶ αἰτεῖται μισθοὺς ὑπερημερίας διὰ τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ 2 Ἰανουαρίου 1969 ἕως 12.4.1969 (χρονολογία ἀγωγῆς), ἀπορριπτέα δὲ κρίνεται ἡ ἀγωγὴ κατὰ τὸ σχετικὸ πρῶτον καὶ δεύτερον κεφάλαιά της. Ταύτης, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι ἡ ἀγωγὴ αὕτη ἀπαραδέκτως ἀσκεῖται, κατὰ τὸ αὐτῷ ταύτῳ, διότι κατετέθη τὴν 12ην Ἀπριλίου 1969, ἤτοι μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 6 § 1 νόμου 3198/1955 προβλεπομένης ἀποσβεστικῆς προθεσμίας, ἥτις ἤρξατο τὴν 30ὴν Δεκεμβρίου 1968 (ἄρθρων 241 Α.Κ. καὶ συνεπληρώθη τὴν 29ην Μαρτίου 1969 διὰ τῆς παρελεύσεως 90 ἡμερῶν (ἄρθρα 242 καὶ 243 § 2 Α.Κ., ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 54 Εἰσ. Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας).

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΔΙ' ΑΡΝΗΣΙΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ

Προθεσμία ἀγωγῆς ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως μισθωτοῦ

Συμφωνία μεταξύ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ περὶ μεταθέσεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ βάρους.— Νόμιμος λόγος, κατ' ἄρθρον 26 § 1 Α.Ν. 1846/1951, ἐγκύρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἄνευ οἱασδήποτε ἀποζημιώσεως, λόγῳ ἀρνήσεως τοῦ μισθωτοῦ πρὸς καταβολὴν τοῦ βαρύνοντος τοῦτον μέρους τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α.— Ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἀγωγῆς ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως, κατ' ἄρθρον 6 § 1 Νόμου 3198/1955, καὶ ὑπολογισμὸς αὐτῆς.

Ὑπέκειτο ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστοῦ τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας ἀγωγὴ ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως, ὡς ὑποστηριζθεῖσα ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ.

Ἀπεδείχθη δέ, ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις του, ὅτι ἡ ἐνάγουσα ἀπεμπρήσθη οἰκειοθελῶς, διότι ἠρνήθη νὰ καταβάλῃ τὰς βαρυνούσας αὐτὴν ἀσφαλιστικὰς εἰσφορὰς καὶ ἄλλως τε ἡ ἀρνησις αὐτῆς ὅπως καταβάλῃ τὸ βαρύνον αὐτὴν τμῆμα τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν Ι.Κ.Α. ἀποτελεῖ νόμιμον λόγον ἐγκύρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἄνευ οἱασδήποτε ἀποζημιώσεως βάσει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 26 § 1 α.ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

Θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ ὅμως νὰ σημειώσωμεν ὡς πρὸς τὴν τελευταίαν ταύτην διάταξιν, ὅτι αὐτὴ ἀναφέρεται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἡσφαλισμένων, οἱ ὁποῖοι λαμβάνουν ἀμοιβὴν ὄχι ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, ἀλλὰ παρὰ τρίτων, ὡς οἱ ὑπάλληλοι ξενοδοχείων, ἐστιατορίων, κομμωτηρίων κλπ. (Βλ. τὰ καὶ *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, ἐκδ. 1955, σελ. 169).

Προκειμένου περὶ μισθωτοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ὁ μισθὸς ἢ τὸ ἡμερομίσθιον, ὁ ἐργοδότης κατὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου ὑποχρεοῦται νὰ παρακρατῇ τὰ τμήματα τῶν εἰσφορῶν, τὰ ὁποῖα βαρύνουν τοὺς ἡσφαλισμένους. Ἐὰν ὁ ἐργοδότης δὲν ἐκπληρώσῃ τὴν ὑποχρέωσίν του ταύτην ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς πληρωμῆς τῶν μισθῶν, ἡ καταβολὴ τῆς τε ἐργοδοτικῆς καὶ τῆς εἰσφορᾶς τῶν ἡσφαλισμένων βαρύνει τὸν ἐργοδότην. (Ἄρθρον 26 § 3 α.ν. 1846/1951).

Ἡ ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως μισθωτοῦ ἀγωγὴ ὑπόκειται εἰς τὴν τριμηνον ἀποκλειστικὴν προθεσμίαν

θὰ συνιστῶσαν καθ' ἑαυτὴν παράβασιν τῆς ὑποχρεώσεως τῶν πρὸς παροχὴν πλήρους τῆς ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος δικαιουμένης ἀδείας, ἐπιτασσομένης ὑπὸ δημοσίας τάξεως κανόνος δικαίου καὶ μηδόλως ἐξαρτωμένης ἐκ τῆς θελήσεως τοῦ δικαιούχου, τοῦθ' ὅπερ αὐτοὶ ὤφειλον καὶ ἠδύναντο νὰ γνωρίζωσι, καταβάλλοντες τὴν εἰς τὰς συναλλαγὰς ἐπιβαλλομένην ἐπιμέλειαν, πολλῷ μᾶλλον ὡς ἐκπροσωποῦντες ἐργοδότριαν ἑταιρείαν τῆς σοβαρότητος καὶ τῆς ὀργανώσεως τῆς ἐναγομένης, ἐν ὄψει μάλιστα τοῦ ὅτι ὁ ἐνάγων ἐπεφυλάχθη νὰ λάβῃ τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἀδείας του. Ἀπορριπτέος ὅθεν ὁ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως τῆς ἐναγομένης κατὰ τὸ σχετικὸν σκέλος αὐτῆς.

Ὁ ἐνάγων ὁμολογεῖ διὰ τῶν προτάσεών του, ὅτι ἡ ὑπερωριακή του ἀπασχόλησις συνίστατο εἰς τὸν διατιθέμενον ὑπ' αὐτοῦ χρόνον διὰ τὴν μετάβασίν του εἰς τὸν ἐν Ἐλευσῖνι τόπον τῆς ἐργασίας του καὶ τὴν ἐπιστροφήν του ἐκεῖθεν, πλήν, κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ π.δ. τῆς 27 Ἰουνίου / 4 Ἰουλίου 1932 «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων», ὡς ὧραι ἐργασίας δὲν νοοῦνται αἱ ἀπαιτούμεναι καὶ διατιθέμεναι πρὸς μετάβασιν εἰς τὸν τόπον ἐργασίας, καὶ δὴ ἀδιαφόρως ἂν οὗτος εἶναι πλησίον ἢ μακρὰν τῆς κατοικίας τοῦ μισθωτοῦ (Βλ. σχετικῶς Α.Π. 315/1965, 560/1962, 26/1960, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 2721/1960, ΕΕΔ 25, 1334, 22, 21, 19, 279 καὶ 409), ὁ ἰσχυρισμὸς δὲ τοῦ ἐνάγοντος ὅτι ἦτο ὑποχρεωμένος νὰ ἐμφανίζεται εἰς τὸ Κατάστημα Ἀθηνῶν πρὸ τῆς μεταβάσεώς του εἰς τὸ Πρακτορεῖον Ἐλευσῖνος καὶ νὰ ἐπανέρχεται εἰς τὸ αὐτὸ Κατάστημα Ἀθηνῶν μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἡμερησίας του ἐν Ἐλευσῖνι ἐργασίας ἐξ οὐδενὸς στοιχείου τῆς διαδικασίας ἐβεβαιώθη ὡς ἀληθής.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Χρονικά όρια έργασίας έργατοτεχνικού προσωπικού Δημοσίου

Έφαρμογή των περί χρονικών ορίων έργασίας διατάξεων και επί του έργατοτεχνικού προσωπικού του Δημοσίου.—Νόμιμον ωράριον έργασίας τυπογραφείων.— Επιτρεπτή ή καθιέρωσις ολιγωτέρων ωρών έργασίας δι' ατομικής συμβάσεως ή διά συλλογικής και κατά συνεκδοχήν διαιτητικής αποφάσεως.— Ρύθμισις του θέματος επί του Δημοσίου— Επαναφορά του νομίμου ωραρίου, άρνησις συμμορφώσεως του μισθωτού και καταγγελία συμβάσεως έργασίας υπό του Δημοσίου, μη θεωρουμένης ως καταχρηστικώς άσκησιν. Έλλειψις ακυρότητος της καταγγελίας συμβάσεως μισθωτών του Δημοσίου εκ της μη τηρήσεως διατυπώσεων Νόμου 3198/1955.—Διάπραξις πειθαρχικού παραπτώματος και αποζημίωσις.— Απόσβεσις απαιτήσεων κατά του Δημοσίου κατ' άρθρον 12 Ν.Δ. 169/1969.— Αποζημίωσις δι' άδειαν και επίδομα αδείας.

Περίπτωσις της κατωτέρω αποφάσεως του Πρωτοδικείου Αθηνών, ως εκείνου κατά την εργατικήν διαδικασίαν του νόμου ΓΦΟΔ', υπήρξεν απόλυσις μισθωτού του Δημοσίου υπό την ισχύν της διατάξεως του άρθρου 24 του νόμου 4464/1965 (ΕΕΔ 24, 688), κατά την οποίαν αι κείμεναι διατάξεις του νόμου 2112/1920 περί αποζημιώσεως λόγω λύσεως της συμβάσεως εργασίας ισχύουσιν εφεξής και διά τους επί σχέσει ιδιωτικού δικαίου μισθωτούς, τους προσφέροντας υπηρεσίας προς το Δημόσιον (και τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου).

Δέχεται το Πρωτοδικείον (και ταύτα τελεί εν αρμονία και προς την κρατήσασαν νομολογιακήν άποψιν, ίδετε και Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 2215/1968, εισηγητής *Ν. Ζήκας*, ΕΕΔ 27, 622, ένθα και σημειούμεν σημειώσεις μας), ότι η ανωτέρω διάταξις εκάλυπτε και τους εργάτας, τεχνίτας και υπηρέτας του Δημοσίου διά της εφαρμογής του Β.Δ. 16/18 Ιουλίου 1920. (Ίδετε και σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 28, 723 επί της αντιθέτου αποφάσεως Πρωτοδικείου Αθηνών 683/1969, Πρωτοδίκης *Ευάγγ. Καλλίτσης*, ΕΕΔ 28, 724).

Ενδιαφέρον επίσης είναι το υπό του Πρωτοδικείου δεκτόν γενόμενον, ότι άφοι διά της εφαρμογής του Β.Δ. 16/18 Ιουλίου 1920 επί των ανωτέρω μισθωτών του Δημοσίου έπαυσαν ισχύουσαι αι υπ' αριθ. 856 και 976/1947 Πράξεις του Υπουργικού Συμβουλίου, δεν ηδύνατο να δεχθή τις ότι οι μισθωταί αύτοι απελύθησαν συνεπεία διαπράξεως πειθαρχικού ή ποινικού παραπτώματος, ως ορίζεται εις τας Πράξεις του Υπουργικού Συμβουλίου. (Ίδετε και Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 2215/1968, ένθ' ανωτ., σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 26, 1214).

Η αποζημίωσις των απολυομένων ήδη μισθωτών του Δημοσίου ρυθμίζεται άλλως διά της διατάξεως του άρθρου 12 § 4 του ν.δ. 169/1969 (ΕΕΔ 28, 596) (περί του οποίου ίδετε σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 28, 734).

Ως προς την διάταξιν του άρθρου 12 § 1 του ν.δ. 169/1969, περί της οποίας απησχολήθη το Πρωτοδικείον, ίδετε και Α.Π. 444/1969, Όλομε-

---

του οι μάρτυρες του ενάγοντος, κατεβάλλετο αυτώ μισθός εκ 3.500 δραχμών, δώρα Χριστουγέννων και Πάσχα, ως και άδεια, ως ταύτα πάντα ωμολογούντο υπό της προτάσεως του ενάγοντος. Εν όψει τούτων, δια να τύχη της προστασίας των περί καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας εργατικών νόμων (2112/1920 και 3198/1955), οίτινες προβλέπουν την καταβολήν αποζημιώσεως εις τον απολυθέντα, είναι ανάγκη πρωτίστως να απασχολήται ούτος κατά κύριον επάγγελμα, θεωρούμενος ως τοιούτον εκείνο, εις ο ήδη ή προτέρα συνήθης απασχόλησις προσδιορίζει την εν τη κοινωνία θέσιν αυτού, ο ενάγων, όστις, ως ο ίδιος αναφέρει εις την αγωγήν του, διετέλεσεν έως το έτος 1964 τελωνειακός διευθυντής, ήτοι δημόσιος υπάλληλος, συνταξιοδοτηθείς έκτοτε, δεν δύναται να θεωρηθή ιδιωτικός υπάλληλος εν τη εννοία των ανωτέρω διατάξεων εκ του ότι παρέσχε μετά την λήψιν της συντάξεώς του παρείχεν υπηρεσίας προς τω εναγομένω και συνεπώς δεν δικαιούται αποζημιώσεως λόγω καταγγελίας της συμβάσεως. Η υπό κρίσιν όθεν αγωγή, δι' ης ο ενάγων κατά μεν την κρίσιν βάσει αυτής, επικαλούμενος ακυρότητα της γενομένης καταγγελίας, λόγω μη καταβολής αποζημιώσεως, διώκει μισθούς υπερημερίας, ως και κατά την επικουρικήν, δι' ης διώκεται καταβολή αποζημιώσεως λόγω καταγγελίας, είναι απορριπτέα.

κατὰ κύριον ἐπάγγελμα παρέχων τὰς ὑπηρεσίας του ὡς ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος. (Ἴδετε περὶ τοῦ κυρίου ἐπαγγέλματος *Γ. Α. Τρίτη*, Θεμελιώδεις ἔννοιαι τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, ἔκδ. 1965, σελ. 97 ἐπ., ἔνθα παραπομπὴ εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν καὶ κριτικὴ τῶν ὑποστηριχθεισῶν ἀπόψεων).

Οὕτω καὶ ἡ κατωτέρω δικαστικὴ ἀπόφασις, ἐχουσα ὑπ' ὄψιν κύτης περιπτώσεως συνταξιούχου δημοσίου ὑπαλλήλου, παρέχοντος ὑπηρεσίας εἰς ἰδιώτην, ἀποφαίνεται, ὅτι δὲν ἐδικαιοῦτο οὗτος τῆς ἀπαζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ δὲν εἶχεν ἐφαρμογὴν εἰς τὴν περίπτωσιν διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὁ νόμος 3198/1955. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 321/1965, ἔνθ' ἀνωτ., τῆς ὁποίας περίπτωσις ὑπῆρξε παροχὴ ἐργασίας παρεργως καὶ ἐπ' ἐσκαιρίᾳ ὑπὸ μὴ χαρακτηριζομένου ὡς κατὰ κύριον ἐπάγγελμα ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου).

Βεβαίως, ἂν ἐπρόκειτο περὶ δημοσίου ὑπαλλήλου ἐν ἐνεργείᾳ, ὁ ὁποῖος παρεῖχεν ὑπηρεσίας εἰς ἰδιώτην, δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος κατὰ κύριον ἐπάγγελμα, ὥστε νὰ δικαιοῦται, ἀπολυόμενος, τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, θὰ ἦτο μᾶλλον ἡ μετὰ τοῦ ἰδιώτου σύμβασις του ἄκυρος, ἐφ' ὅσον δὲν ἐπληροῦντο αἱ προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ νόμου 1811/1951 περὶ Κώδικος καταστάσεως δημοσίων ὑπαλλήλων. (Ἴδετε ΕΕΔ 26, 752, ἔνθα νομολογία τῶν δικαστηρίων).

Οἱ συνταξιοῦχοι ὅμως τοῦ Δημοσίου, ὡς ἡ περίπτωσις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως, κατὰ σημεῖον διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 § 1 ἐδ. δ' τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων (ΕΕΔ 10, 638), οἱ παρέχοντες ἐργασίαν, ὑπαγομένην εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἐδαφίου α', ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς καὶ αὐτοδικαίως εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., ὀφείλοντες παρέχοντες ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἔναντι ἀμοιβῆς, κατὰ κύριον ἐπάγγελμα, ὡς ἀντικαταστάθεντος τοῦ ἄρθρου 2 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 4476/1965 (ΕΕΔ 24, 749) ὡρίσθη.

Ταῦτα σημαίνουν, ὅτι δὲν ἀρκεῖται τὸ πρότερον ἐπάγγελμα τοῦ συνταξιούχου, ἀλλ' ἐὰν κατὰ τὴν παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του ἐπὶ σχέσει ἐξηρτημένης ἐργασίας ἔχῃ καὶ ἄλλην ἐπαγγελματικὴν ἀπασχόλησιν, ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν ὁποίαν ἡ ἄλλη αὕτη ἤθελε κριθῇ ὄχι ὡς κυρία ἐν ὄψει τοῦ δι' ἑκατέραν ταύτην διατιθεμένου χρόνου καὶ τῆς καταβαλλομένης ἀμοιβῆς, ὡς ἔχει δεχθῇ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας. (Ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 24, 1064, Α.Π. 173/1951, εἰσηγητὴς *Ι. Ἠλιόπουλος*, ΕΕΔ 10, 568, περιπτώσεις τῆς ὁποίας ὑπῆρξεν ἀσφάλισις στρατιωτικοῦ συνταξιούχου εἰς τὸ Ι.Κ.Α.).

Ἔχουν ἀκόμη προβλεφθῆ εἰδικαὶ ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ ἐν περιπτώσει ἀπασχολήσεως συνταξιούχων τοῦ Δημοσίου κλπ. (ἄρθρον 10 §§ 1, 2 ν.δ. 4104/1960, ΕΕΔ 19, 1155.

Κατὰ σημεῖον διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 νόμου 3464/1955 (ΕΕΔ 15, 165) οἱ ἐργαζόμενοι ἐξ ἰδίου δικαιώματος συνταξιοῦχοι τοῦ Δημοσίου ἢ τῶν πάσης φύσεως Ὀργανισμῶν τοῦ Δημοσίου Δικαίου ἐξαιροῦνται τῆς ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας, ὡς δὲ ἐνομολογήθη (Α.Π. 322/1957, εἰσηγητὴς *Ι. Τσαχαρῆς*, ΕΕΔ 10, 643), περιπτώσεως τῆς ὁποίας ὑπῆρξε καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας συνταξιούχου τοῦ Δημοσίου, ἡ ἐκ τῆς ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας ἐξαίρεσις ἀφορᾷ ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 2961/1954, τοῦτ' ἐστὶ τὰ μὲν πόρισματα ταῦτα στεροῦνται τῶν δι' αὐτοῦ ὁριζομένων παροχῶν ἀνεργίας, οὐδόλως ὅμως ἡ ἰδιότης τοῦ συνταξιούχου τοῦ Δημοσίου ἀποκλείει τὴν προσβολὴν ἐκ μέρους τῆς παρὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου γενομένης ἀπολύσεώς του ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου.

Τὸ συμπέρασμα εἶναι, ὅτι ἔτσαμε καὶ ἐν προκειμένῳ, μετὰ τὰ ἀνωτέρω σημειωθέντα, νὰ τηρηθῶν αἱ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας διατυπώσεις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 νόμου 3198/1955.

Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1348/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Εὐάγγ. Δασκαλάκης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Ζήλος, Γ. Μπουτόπουλος

Ἀπεδείχθη, ὅτι ὁ ἐνάγων, παρέχων καὶ πολιτικὰς ὑπηρεσίας, ἦτοι ὅταν ἦτο διευθυντὴς Τελωνείων, τὰς συμβουλὰς του ὡς πρὸς τὰς τελωνειακὰς ἐπιθέσεις τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ἐναγομένου, εἰσπράττετο μετὰ τὴν συνταξιοδότησίν του, ἦτοι ἀπὸ 1.6.1964, προσφέρων ἀσαύτως τὰς ὑπηρεσίας του ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως τελωνειακῶν ἐπιθέσεων ἕως τὴν 31.12.1968, ὅτε διὰ τῆς ἀπὸ 30.12.1968 ἐντολῆς του ὁ ἐναγόμενος ἐδήλωσεν αὐτῷ, ὅτι διακόπτει τὴν περαιτέρω συνεργασίαν του. Τὸ ὅτι ἡ μεσολαβοῦσα τοὺς διαδίκους σχέσις ἦτο τῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας δὲν ἀναιρεῖται ἐκ τοῦ ὅτι ὁ ἐνάγων, λόγῳ τῆς προσωπικῆς γνωριμίας του μετὰ τοῦ ἐναγομένου καὶ τῆς φύσεως τῆς ἐκτελουμένης ἐργασίας, δὲν εἶχε σαφῶς καθορισμένον ὡράριον, οὔτε δύναται νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι δι' ἁπλῆς συμβουλῆς ἅπαξ τοῦ μηνός, ὡς ἰσχυρίζον-

σαράκοντα ὀκτὼ ὡρῶν καθ' ἑβδομάδα, δέον ὅπως ἐπιτρέπηται ὑπὸ τοῦ νόμου ἢ καθιεροῦται ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων δεσμευουσῶν καὶ τὸ Δημόσιον. Εἰς πᾶσαν ἑτέραν περίπτωσιν καὶ ἐφ' ὅσον ἐπιτακτικαὶ ὑπηρεσιαι καὶ ἀνάγκαι ἐπιβάλλουν τὴν τοιαύτην μείωσιν, διότι ἄλλως εἶναι ἀνεπίτρεπτος αὕτη, δέον ὅπως συνοδεύηται αὕτη (μείωσις) καὶ μὲ ἀνάλογον ἐλάττωσιν τῶν ἀποδοχῶν, ὥστε νὰ μὴ ἐπέρχηται οὐδεμία ζημία διὰ τὸ Δημόσιον (βλ. ad hoc ὑπ' ἀριθ. 148/1966 γνωμοδότησιν Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, ἐν Ε.Ε.Δ. 25, 331). Τυχὸν δὲ μονομερῆ ὑπὸ τῶν ὀργάνων τοῦ Δημοσίου μείωσις τοῦ ὡς ἀνω νομίμου ὡραρίου ἐργασίας τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τοῦ συνδεομένου μετὰ τοῦ Δημοσίου διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἄνευ ἀντιστοίχου μειώσεως τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν καὶ χωρὶς νὰ ὑφίσταται διάταξις νόμου, ἐπιτρέπουσα τοῦτο εἰς αὐτά, ἀποτελεῖ πρᾶξιν, κειμένην ἐκτὸς τοῦ κύκλου τῆς ἁρμοδιότητός των, καὶ ὡς τοιαύτη, ἤτοι ὡς ἐκδοθεῖσα κατὰ παράβασιν τῶν περὶ ἁρμοδιότητος κανόνων, τυγχάνει ἄκυρος καὶ δὲν δεσμεύει τὸ νομικὸν πρόσωπον τοῦ Δημοσίου συμφώνως καὶ πρὸς τὰ ἄρθρα 68 καὶ 70 τοῦ Α.Κ. τὰ ἔχοντα ἐφαρμογὴν, κατ' ἄρθρον 104 τοῦ Εἰσ.Ν.Α.Κ., καὶ ἐπὶ τῶν πράξεων τῶν ὀργάνων τοῦ Δημοσίου τῶν ἀναγομένων εἰς ἐννόμους σχέσεις τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, οὐδὲ δημιουργεῖ δικαίωμα ὑπὲρ τῶν ἐργαζομένων καὶ διὰ τὸ μέλλον ἐπὶ ταύτῃ καθοριοθέντος μειωμένου ὡραρίου ἐργασίας, δι' ὃν λόγον καὶ δύναται τὸ Δημόσιον, ὅπως διὰ νέων πράξεων αὐτοῦ καταργήσῃ τὰς ὡς ἄνω ἀκύρως ἐκδοθείσας καὶ ἐπαναφέρῃ τὸ νόμιμον ἐν προκειμένῳ ὡράριον τῶν ὀκτὼ ὡρῶν καθ' ἑκάστην ἐργάσιμον ἡμέραν καὶ τῶν τεσσαράκοντα ὀκτὼ καθ' ἑβδομάδα (βλ. ad hoc ὑπ' ἀριθ. 148/1966 γνωμοδότησιν Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, ἔνθ' ἀνωτ., καὶ σχετικῶς Κυριακοπούλου, Ἑλληνικὸν Διοικητικὸν Δίκαιον, Ἔκδοσις Δ', τόμος Β' § 25, σελ. 27 - 28 καὶ 30, Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐν Ὁλομελείᾳ 518/1955, Θέμ. ΞΣΙ', σελ. 665).

Ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, τὰ ἀκόλουθα πραγματικὰ περιστατικά: Βάσει τῆς ἀπὸ 10.2.1964 ἡμερησίας διαταγῆς τοῦ Διοικητοῦ τῆς Μονάδος τοῦ ἐνταῦθα Στρατιωτικοῦ Τυπογραφείου, τῆς ἐκδοθείσης κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 8445/278/701068/17.12.1963 εἰδικῆς πρὸς τοῦτο ἐξουσιοδοτικῆς διαταγῆς τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Στρατοῦ (Γ.Ε.Σ.), τῆς ἐρειδομένης ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 24 § 1 τοῦ νόμου 4436/1929, ὁ ἐνάγων προσελήφθη διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου καὶ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀνανεωθείσης ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους ἐπ' ἀόριστον τὴν 10.2.1964, ἵνα προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του ὡς ἡμερομίσθιος ἐργατοτεχνίτης εἰς τὸ ἐνταῦθα Στρατιωτικὸν Τυπογραφεῖον. Εἰς ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως ταύτης προσέφερεν οὗτος τὰς ὑπηρεσίας του ὡς τυπογράφος στοιχειοθέτης εἰς τὸ ρηθὲν τυπογραφεῖον συνεχῶς ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του μέχρι τῆς 1.6.1968, ὅτε τὸ ἐναγόμενον Δημόσιον προέβη εἰς καταγγελίαν τῆς ἐνδίκου συμβάσεως ἐργασίας. Εἰδικώτερον αἱ συνθῆκαι, ὑφ' ἃς ἐλαβε χώραν ἡ καταγγελία αὕτη, ἐβεβαιώθη, ὅτι ἔχουσιν ὡς ἀκολούθως: Παρὰ τὴν ἔλλειψιν εἰδικῆς ἐγγράφου ἢ προφορικῆς συμφωνίας κατὰ τὴν πρόσληψιν τοῦ ἐνάγοντος ἢ καὶ μεταγενεστέρως περὶ ἀπασχολήσεώς του ἐπὶ μειωμένου ὡραρίου ἐργασίας, ἤτοι ἐπὶ ἓξάωρον ἡμερησίως, δεδομένου ὅτι οὐδεὶς τῶν μαρτύρων καταθέτει τι τὸ συγκεκριμένον ἐπ' αὐτοῦ, οὐδὲ προσάγεται ἔγγραφόν τι ἀποδεικτικὸν στοιχεῖον, δυνάμενον νὰ βεβαιώσῃ τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον τοῦ ἐνάγοντος, ἀντιθέτως δὲ ἐκ τοῦ προσαγομένου καὶ ἐπικαλουμένου ἰδιωτικοῦ συμφωνητικοῦ καταρτίσεως τῆς συμβάσεως, προκύπτει, ὅτι ὡς χρόνος ἡμερησίας ἀπασχολήσεως ὡρίσθη ρητῶς ὁ ὑπὸ τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας ὁριζόμενος τοιοῦτος, τὰ ἑκάστοτε ὄργανα τοῦ Δημοσίου, αὐταβούλως ἐνεργοῦντα, ἠνείχοντο, τοὐτέστιν ἐπέτρεπον αἰωνίως, ὅπως, τόσον ὁ ἐνάγων, ὅσον καὶ τὸ λοιπὸν ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τοῦ τυπογραφείου, ἀπασχολοῦνται ἐπὶ ἓξάωρον ἡμερησίως, ἤτοι συμφώνως πρὸς τὸ πρόγραμμα ἡμερησίας ἐργασίας τοῦ μονίμου προσωπικοῦ τοῦ συνδεομένου μετὰ τοῦ Δημοσίου διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου, ἄνευ ἀντιστοίχου μειώσεως τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν, οὕτω δὲ ὁ ἐνάγων καὶ οἱ λοιποὶ συναδελφοί του ἀπησχολεῖτο συνεχῶς ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του μέχρι τοῦ πρώτου δεκαημέρου τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου τοῦ ἔτους 1968 ἐπὶ ἓξάωρον ἡμερησίως. Ἡ τοιαύτη ὅμως, κατ' ἀνοχὴν τῶν ὀργάνων τοῦ Δημοσίου, ἀπασχόλησις τοῦ ἐνάγοντος καὶ τῶν συναδέλφων αὐτοῦ ἐπὶ μειωμένον ὡράριον ἐργασίας, μὴ ὑφισταμένης μάλιστα διατάξεως νόμου, παρεχούσης εἰς αὐ-

ζείας, εἰσηγητής Στ. Σταυρόπουλος, ΕΕΔ 28, 1028.

Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4758/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου ΓΞΟΔ' κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος κ. κ. **Ι. Γρίβας**

Εἰσηγητής ὁ ἐμμισθος Πάρεδρος κ. **Π. Γιολδάσης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Θ. Θεοδωρόπουλος, Χ. Φραγκούλης, δικαστικός ἀντιπρόσωπος Δημοσίου

Αἱ ὑπὸ κρίσιν ἀντίθετοι ἐφέσεις κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 395/1969 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΞΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσαι καὶ καταβληθέντων τῶν κατὰ νόμον τελῶν συζητήσεως μετὰ τοῦ οἰκείου παραβόλου ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος - ἐνάγοντος μόνον, κατὰ τὰς ἐχούσας ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογήν, βάσει τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ Εἰσ. Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, διατάξεις τῆς προϊσχυσάσης Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ τοῦ ρηθέντος νόμου ΓΞΟΔ', ἅτε τοῦ ἐκκαλοῦντος - ἐναγομένου Δημοσίου μὴ ὑπαχρεουμένου εἰς καταβολὴν τοιούτων, τύπαις δεκταὶ καθίστανται καὶ συνεκδικαστέαι λόγῳ τῆς προδήλου μεταξὺ των συναφείας (ἄρθρα 21, 172 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας).

Διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγῆς ὁ ἐναγων, ἐπικαλούμενος νομοτύπως καταρτισθεῖσαν σύμβασιν ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ἀορίστου χρόνου, βάσει τῆς ὁποίας προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὸ ἐναγόμενον Δημόσιον, ἀντὶ συμφωνηθείσης ἐξαώρου ἐργασίας ἡμερησίως, ὡς τυπογράφος στοιχειοθέτης εἰς τὸ ἐνταῦθα Στρατιωτικὸν Τυπογραφεῖον (ἤτοι τὸ Τυπογραφεῖον τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Στρατοῦ) ἀπὸ 8.2.1964 ἕως 31.5.1968, ὅτε ἀπελύθη ἐκ λόγων ἐκδικήσεως διὰ μὴ συμμόρφωσιν του εἰς τὴν ἀποτελοῦσαν μονομερῆ ζλαπτικὴν μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως εἰς βάρος αὐτοῦ παράνομον διαταγὴν τῶν ὀργάνων τοῦ ἐναγομένου περὶ ἀπασχολήσεώς του ἐφ' ἑξῆς ἐπὶ ὀκτάωρον ἡμερησίως, ἠτήσατο, ἀκύρου οὔσης τῆς καταγγελίας, ὡς κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος καὶ ἐκ λόγων ἐκδικήσεως γενομένης, ὅπως ὑποχρεωθῇ τὸ ἐναγόμενον, ἵνα καταβάλῃ εἰς αὐτὸν τὸ ἐν αὐτῇ ποσὸν διὰ μισθοὺς ὑπερημερίας κατὰ τὸ ἀπὸ 31.5.1968 ἕως 31.10.1968 χρονικὸν διάστημα, ἐπικουρικῶς δὲ τὴν νόμιμον ἀποζημίωσιν λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως μετὰ τῆς ἀναλογούσης ἀποζημιώσεως διὰ μὴ χορήγησιν ἀδείας καὶ ἐπιδόματος ἀδείας κατὰ τὸ ἔτος τῆς ἀπολύσεως. Ἡ ἀγωγὴ αὕτη ἐγένετο ἐν μέρει δεκτὴ κατὰ τὴν ἐπικουρικήν της βάσιν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, καθ' ἃς παραπονοῦνται ἤδη ἀμφότεροι οἱ διάδικοι διὰ τοὺς ἐν ταῖς ἀντιθέτοις ἐφέσεσί των καὶ ὡς κατωτέρω λόγους.

Αἱ περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας διατάξεις τοῦ ἀπὸ 27.6/4.7.1932 πρ. δ)τος περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων, ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Δημοσίου, τοῦ συνδεομένου μετ' αὐτοῦ διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν, ὅτι ἰσχύει τὸ αὐτὸ ὡράριον ἐργασίας, ὅπερ θὰ ἴσχυεν, ἐὰν ὁ μισθωτὸς προσέφερε τὰς αὐτὰς ὑπηρεσίας του εἰς ἰδιωτικὴν ἐπιχείρησιν (βλ. ὑπ' ἀριθ. 53/1964 γνωμοδότησιν Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους ἐν ΕΕΔ 23, 304, Πρωτ. Ἀθηνῶν 18043/1962 καὶ 18524/1965, ἐν ΕΕΔ 21, 1320 καὶ 25, 31 καὶ σχετικῶς Α.Π. 181/1964, ἐν ΕΕΔ 23, 463). Οὕτω, ἐφ' ὅσον κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 1 στοιχεῖον Η' καὶ 2 τοῦ ρηθέντος πρ. δ)τος τὸ νόμιμον ὡράριον τῶν ἀπασχολουμένων εἰς ἰδιωτικὰ τυπογραφεῖα μισθωτῶν ἀνέρχεται εἰς ὀκτὼ ὥρας ἡμερησίως καὶ 48 ἑβδομαδιαίως, ἑπομένως τὸ αὐτὸ νόμιμον ὡράριον ἐργασίας ἰσχύει καὶ διὰ τὸ ἀπασχολούμενον ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν εἰς στρατιωτικὸ τυπογραφεῖα. Τὸ νόμιμον δὲ τοῦτο χρονικὸν ὡράριον ἐργασίας ἀποτελεῖ τὸ ἀνώτατον ὅριον, ἀπαγορευομένης τῆς θεσπίσεως μείζονος τοιούτου. Ἡ καθιέρωσις ὅμως ὡρῶν ἐργασίας ὀλιγωτέρων τῶν ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων καθοριζομένων τυγχάνει γενικῶς ἐπιτρεπτή, δυναμένη νὰ λάβῃ χώραν εἴτε διὰ τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας, εἴτε διὰ τῶν συλλογικῶν τοιούτων καὶ κατὰ συνεκδοχὴν τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων (βλ. Σ.Ε. ἐν Ὁλομελείᾳ 129/1964, ἐν ΕΕΔ 23, 389). Εἰδικῶς ὅμως ὡς πρὸς τὸ Δημόσιον, ἐν ὄψει τῆς ἰδιαζούσης φύσεως αὐτοῦ καὶ τῶν εἰδικῶν διατάξεων, δι' ὧν ρυθμίζεται ἡ ὑπ' αὐτοῦ παραίτησις ἀπὸ ἀξιώσεώς του, οἵαν ἀποτελεῖ καὶ ἡ ἐπὶ ταῖς αὐταῖς ἀποδοχαῖς μείωσις τῶν ὡρῶν ἐργασίας τῶν παρ' αὐτῷ ἐργαζομένων ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἵνα εἶναι ὑποχρεωτικὴ καὶ ὡς πρὸς αὐτὸ ἡ μείωσις τῶν ὡρῶν ἐργασίας ἐπὶ ἔλαττον τοῦ ὀκταώρου καθ' ἑκάστην ἡμέραν καὶ τῶν τεσ-

τητός της λόγω άντιθέσεως πρός τό άρθρον 281 Α.Κ.), έφ' ής στηρίζει ό ένάγων τήν άκυρότητα τής γενομένης καταγγελίας τής συμβάσεως κατ' άντένταση καί καθ' ύποφοράν διά τής άγωγής του, ίνα στηριξη τήν άξίωσίν του περί μισθῶν ὑπερημερίας, δεδομένου, ὅτι ἡ μή τήρησις τῶν διατυπώσεων τοῦ νόμου 3198/1955 δέν ἐπάγεται ἀκυρότητα τῆς γενομένης ὑπό τοῦ Δημοσίου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἄρθρον 60 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διά τοῦ ἄρθρου 48 § 2 τοῦ νόμου 2698/1953, οὐδείς δύναται νά γίνῃ λόγος περί ἐπιδικάσεως μισθῶν ὑπερημερίας εἰς τόν ἐνάγοντα. Ὀρθῶς ὅθεν ὁ δικάσας Πρωτοδίκης, εἰ καί ἐπί ἄλλῃ ἐν μέρει αἰτιολογίᾳ, ἀπέρριψε τήν κρινομένην ἀγωγήν κατά τήν κυρίαν βάσιν της, τήν διωκουσαν μισθούς ὑπερημερίας διά τόν ἀνωτέρω λόγον ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως, πάντα δέ τά ἐναντία ὑπό τοῦ ἐκκαλοῦντος - ἐνάγοντος διά τοῦ συνόλου τοῦ δικογράφου τῆς κρινομένης ἐφέσεώς του ὑποστηριζόμενα, δι' ὧν παραπονεῖται ἐν γένει διά τήν ἀπόρριψιν τῆς ὡς ἄνω κυρίας βάσεως τῆς ἀγωγῆς του, ἀπορριπτέα κρίνονται ὡς ἀβάσιμα.

Ναί μέν κατά τάς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν ὑπ' ἀριθ. 956/1947 καί 976/1947 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, τῶν κυρωθεισῶν διά τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀ.ν. 913/1949 καί αὐθεντικῶς ἑρμηνευθεισῶν διά τοῦ ἄρθρου 48 § 1 τοῦ ν.δ. 2698/1953, τό ὑπό τούτων προβλεπόμενον ἐφ' ἅπαξ βοήθημα καταβάλλεται καί εἰς τούς δι' οἱονδήποτε λόγον ἀπολυομένους μισθωτούς τοῦ Δημοσίου, μεθ' οὗ οὗτοι συνδέονται διά συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καί ἀορίστου χρόνου, ἐξαιρέσει τῶν ἀπολυομένων διά ποινικόν ἤ πειθαρχικόν ἀδίκημα, εἰς οὓς δέν ὀφείλεται τοιοῦτον (βλ. Α.Π. 232/1958, ἐν ΝοΒ 6, 915), πλήν ὅμως ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 24 § 7 τοῦ νόμου 4464/1965, τῆς ὁριζούσης ὅτι «αἱ κείμεναι διατάξεις τῶν νόμων 2112/1920, ἄρθρου 8 νόμου 3198/1955, νόμων 3789/1957 καί 539/1945 περί ἀποζημιώσεως λόγω λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰσχύουν ἐφεξῆς καί διά τούς ἐπί σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου μισθωτούς, τούς προσφέροντας ὑπηρεσίας πρός τό Δημόσιον καί τά Ν.Π.Δ.Δ., ἐξαιρέσει τῶν μισθωτῶν τῶν κεκτημένων τήν ἰδιότητα τοῦ ἐξ ἰδίας ὑπηρεσίας συνταξιούχου τοῦ Δημοσίου ἤ Ν.Π.Δ.Δ.», σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἀπό τῆς ἰσχύος τῆς διατάξεως ταύτης, ἤτοι ἀπό τῆς 29.4.1965 καί διά τούς ἐπί σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου μισθωτούς, ἤτοι τους τε ὑπαλλήλους καί τούς ἐργατοτεχνίτας, τούς προσφέροντας τάς ὑπηρεσίας των εἰς τό Δημόσιον, ἐπί τῇ ἀπολύσει αὐτῶν, ἐφαρμόζονται ἐξ ὁλοκλήρου ὡς πρός τήν ἀποζημίωσιν αἱ κείμεναι διατάξεις τοῦ νόμου 2112/1920 καί τοῦ ἀπό 16/18 Ἰουλίου 1920 θ.δ. καί οὐχί αἱ ἀνωτέρω πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου (βλ. Πρωτ. Θεσσαλονίκης 2215/1968, ἐν ΕΕΔ 27, 622), αἵτινες ἀπό τῆς ἰσχύος τῆς ρηθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 24 § 7 τοῦ νόμου 4464/1965 κατηργήθησαν σιωπηρῶς κατ' ἄρθρον 2 τοῦ Α.Κ. (βλ. περί τούτου Α.Π. 319/1968, ἐν ΕΕΔ 27, 1086). Συνεπῶς εἰς τούς ἀπολυομένους ἀπό τῆς ἰσχύος τοῦ προδιαληφθέντος ἄρθρου 24 § 7 τοῦ νόμου 4464/1965 καί ἐντεῦθεν ὑπαλλήλους καί ἐργατοτεχνίτας τοῦ Δημοσίου ὀφείλεται ἡ κατά τόν νόμον 2112/1920 καί τό θ.δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 λόγῳ τῆς ἀπολύσεώς των ἀποζημίωσις καί ἂν ἔτι ἡ ἀπόλυσις αὕτη ἔλαβε χώραν συνεπείᾳ πειθαρχικοῦ παραπτώματος, διότι, κατά τάς διατάξεις τῶν νομοθετημάτων τούτων (ἤτοι ἄρθρου 5 § 1 νόμου 2112/1920 καί 6 § 2 τοῦ θ.δ. τῆς 16/18.7.1920), ὁ μισθωτός στερεῖται τῆς ὑπ' αὐτῶν προβλεπομένης ἀποζημιώσεως μόνον ἐάν ὑπεβλήθη κατά τοῦ μισθωτοῦ μήνυσις δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν, διαπραχθεῖσαν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ὑπηρεσίας του, ἡ ἀπηγγέλθη κατ' αὐτοῦ κατηγορία δι' ἀδίκημα ἐν γένει, φέρον χαρακτῆρα τοὐλάχιστον πλημμελήματος, οὐχί δέ καί ἐάν ὑπέπεσεν οὗτος εἰς πειθαρχικόν ἁπλῶς παράπτωμα (βλ. Πρωτ. Θεσσαλονίκης, ἔνθ' ἀνωτ.). Ὀρθῶς, ὅθεν, ὁ δικάσας δικαστής,

τὰ ἐξουσίαν καὶ ἁρμοδιότητα πρὸς καθορισμὸν μειωμένου ὡραρίου ἐργασίας, δὲν ἐδέσμευε τὸ Δημόσιον, οὐδὲ ἐδημιούργησεν ὑπὲρ τοῦ ἐνάγοντος καὶ τῶν συναδέλφων αὐτοῦ δικαίωμα καὶ διὰ τὸ μέλλον ἐπὶ τῆς οὕτω κατ' ἀνοχὴν ἀπασχολήσεως ἐπὶ μειωμένου ὡραρίου ἐργασίας, δι' ὃν λόγον ἠδύνατο τὸ Δημόσιον νὰ ἐπαναφέρῃ ὁποτεδήποτε τὸ νόμιμον ὡράριον ἐργασίας. Οὕτω κατὰ τὸ πρῶτον δεκαήμερον τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου τοῦ ἔτους 1969, κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. Φ.479/1120/236837/10.6.1968 Γενικῆς Διαταγῆς τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Γ.Ε.Σ. «περὶ ἐφαρμογῆς ἐφεξῆς εἰς τὸ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικὸν τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ νομίμου ὀκταώρου ἡμερησίως, μειωμένου διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὸ Στρατιωτικὸν Τυπογραφεῖον κατὰ ἡμίσειαν ὥραν», ὁ Διοικητὴς τοῦ Τυπογραφείου ἠξίωσεν ἀπὸ τὸν ἐνάγοντα καὶ τοὺς συναδέλφους αὐτοῦ, ὅπως τοῦ λοιποῦ ἀπασχολοῦνται ἐπὶ ἑπτὰ καὶ ἡμίσειαν ὥραν ἡμερησίως. Τόσον ὁ ἐνάγων, ὅσον καὶ οἱ λοιποὶ συνάδελφοί του, συνεμορφώθησαν πρὸς τὴν αἴτησιν ταύτην, καὶ εἰργάζοντο ἐπὶ 7½ ὥρας ἡμερησίως μέχρι τῆς 16.5.1968. Παραλλήλως ὅμως, κατόπιν ἐνεργειῶν αὐτῶν, ἡ Ὁμοσπονδία Μισθωτῶν Τύπου καὶ Βιομηχανίας Χάρτου διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 794/2.4.1968 καὶ 801/16.4.1968 ἐγγράφων της ἠτήσατο τὴν παρέμβασιν τοῦ Πρωθυπουργοῦ διὰ τὴν ρύθμισιν τοῦ ἀνακύψαντος ζητήματος ἐκ τῆς μὴ ἐφαρμογῆς ἐξαώρου ἐργασίας καὶ διὰ τὸ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικὸν τοῦ Στρατιωτικοῦ Τυπογραφείου. Τὰ ἐγγραφα ταῦτα τὸ Ὑπουργεῖον Προεδρίας διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 8502/Δ1/3.5.1968 ἐγγράφου του διεβίβασεν εἰς τὴν ἁρμοδίαν Διεύθυνσιν Πολιτικοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης μὲ τὴν παράκλησιν ὅπως δοθοῦν αἱ δέουσαι ὁδηγίαι εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ὑπηρεσίαν πρὸς ὁριστικὴν ρύθμισιν τοῦ θέματος, ὅπερ ἔγγραφον ἐκοινοποίησε καὶ εἰς τὴν ρηθεῖσαν Ὁμοσπονδίαν Μισθωτῶν Τύπου καὶ Βιομηχανίας Χάρτου. Λαβόντες γνῶσιν τοῦ ἐγγράφου τούτου τοῦ Ὑπουργείου Προεδρίας ὅ τε ἐνάγων καὶ οἱ λοιποὶ συνάδελφοί του ἀπὸ τὸν πρόεδρον τοῦ σωματείου των, ἀντὶ νὰ ἀναμείνουν τὰ τελικὰ ἀποτέλεσμα τῶν ἐνεργειῶν τούτων, ἠρνήθησαν ἀπὸ τῆς 17.5.1968 νὰ συμμορφωθοῦν πρὸς τὴν ρηθεῖσαν διαταγὴν τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Γ.Ε.Σ. καὶ μετὰ παρέλευσιν ἑξαώρου ἡμερησίας ἐργασίας ἀπεχώρησαν αὐθαιρέτως ἐκ τῆς ἐργασίας. Τοῦτο ἔπραξαν συνεχῶς μέχρι τῆς 1.6.1968, παρὰ τὰς συστάσεις τοῦ Διοικητοῦ τῆς Μονάδος νὰ συμμορφωθοῦν πρὸς τὸ καθορισθὲν ἡμερήσιον ὡράριον ἐργασίας τῶν 7½ ὡρῶν ἡμερησίως (βλ. ἰδίᾳ προσαγόμενα καὶ ἐπικαλούμενα ἔγγραφα Ὑπουργείου Προεδρίας, διαταγὴν Ἀρχηγοῦ Γ.Ε.Σ. καὶ πόρισμα διενεργηθείσης ἐνόρκου διοικητικῆς ἐξετάσεως). Κατόπιν τούτων τὸ ἐναγόμενον προέβη τὴν 2.6.1968 εἰς καταγγελίαν τῆς ἐνδίκου συμβάσεως ἐργασίας καὶ τῶν τοιούτων τῶν συνδεόντων αὐτὸ μὲ τοὺς λοιποὺς συναδέλφους τοῦ ἐνάγοντος. Ἐν ὄψει τῶν βεβαιωθέντων τούτων περιστατικῶν καὶ τοῦ ἐπίσης βεβαιωθέντος περιστατικοῦ, ὅτι τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους, κατόπιν σχετικοῦ ἐρωτήματος, ἀπεφάνθη ἐν ἔτει 1966, ὅτι ἡ Διοίκησις δύναται ἀζημίως νὰ ἐπαναφέρῃ τὸ νόμιμον ὀκτάωρον εἰς τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπηρεσιῶν, τὸ δικαστήριον κρίνει, ὅτι ἡ ὑπὸ τὰς προεκτεθείσας συνθήκας ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐναγομένου Δημοσίου πρὸς καταγγελίαν τῆς ἐνδίκου συμβάσεως ἐργασίας δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὅτι ἀντίκειται εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., ἤτοι ὅτι ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τούτου ἐκ μέρους τοῦ ἐναγομένου ὑπερέβη προφανῶς τὰ ὅρια τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἢ ἐκ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος, ἢ ὅτι ἡ ἐπαναφορὰ τοῦ νομίμου ὡραρίου συνιστᾷ μονομερῆ διὰ τὸν ἐνάγοντα θλαπτικὴν μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ συνεπῶς, ἐγκύρου οὔσης τῆς καταγγελίας ἀπὸ τῆς πλευρᾶς ταύτης (ἤτοι τῆς κατὰ τὸν ἐνάγοντα ἀκυρό-

έργασίαν προσδιάζουσαν εἰς ὑπάλληλον ἢ ἐν γένει διάφορον τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τῆς περὶ προσλήψεως συμβάσεως, εἶναι ἀπαράδεκτοι. Ἀπαιτήσεις, περὶ ὧν ἡ προηγουμένη παράγραφος, ἐφ' ὅσον ἡ γενεσιουργὸς τούτων αἰτία ἀνάγεται εἰς τὸ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος χρονικὸν διάστημα καὶ διὰ τὰς ὁποίας δὲν ἐξεδόθησαν ἀμετάκλητοι δικαστικαὶ ἀποφάσεις, κηρύσσονται παραγεγραμμέναι ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, αἱ δὲ τυχὸν περὶ ταιούτων ἀπαιτήσεων ἐκκρεμεῖς δίκαι καταργοῦνται αὐτοδικαίως. Συνεπῶς καὶ ἐάν ἤθελε γίνει δεκτόν, ὅτι ὁ ἐνάγων δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν ἐντεῦθεν προκύπτουσαν διαφορὰν μεταξὺ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ἐργάτου, λόγῳ ἀπολύσεως, καὶ τῆς τοιαύτης τοῦ ὑπαλλήλου, ὡς ἀποζημίωσιν ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι, ἐνῷ προελήφθη ὡς ἐργάτης, ἀπησχολήθη εἰς ἐργασίαν προσιδιάζουσαν εἰς ὑπάλληλον (βλ. περὶ τούτου Α.Π. 413/1968, ἐν ΕΕΔ 27, 1399, παραπέμψασαν τὸ ἀνακῦψαν ζήτημα εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου), πρᾶγμα, ὅπερ καὶ ζητεῖ ὁ ἐνάγων διὰ τῆς ἐπικουρικῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς του, ἤδη ἡ ἀξίωσις αὕτη τοῦ ἐναγοντος, ὡς γεννηθεῖσα πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ρηθέντος νομοθετικοῦ διατάγματος, ἐκηρύχθη παραγεγραμμένη ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ, ἤτοι ἀπὸ τῆς 21.4.1969, καὶ ἡ παροῦσα ἐκκρεμὴς δίκη ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τοῦτο τῆς ἀγωγῆς θεωρεῖται αὐτοδικαίως καταργηθεῖσα, κατὰ τὸν περὶ τούτου βάσιμον πρόσθετον λόγον ἐφέσεως τοῦ ἐναγομένου.

Κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 5 § 5 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 «πᾶς μισθωτός, ἀπολυόμενος δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην, πρὶν ἢ λάβῃ τὴν ὀφειλομένην αὐτῷ ἐτησίαν ἄδειαν, δικαιοῦται ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὰς ἀποδοχάς, ἃς θὰ ἐλάμβανεν, ἐὰν ἤθελε τύχει τῆς ἀδείας του», κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 3 § 16 ἐδ. γ τοῦ νόμου 4504/1966 εἰς περίπτωσιν καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἄνευ πταίσματος τοῦ μισθωτοῦ, πρὶν οὗτος συμπληρώσῃ παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ δωδεκάμηνον συνεχῆ ἀπασχόλησιν ἀφ' ἧς προσελήφθη ἢ ἀφ' ἧς ἔλαβε τὸ ἐπίδομα τοῦ προηγουμένου ἔτους, δικαιοῦται μέρους τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος ἀναλόγου πρὸς τὸν χρόνον τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, ἥτις διέρρευσεν ἀπὸ τῆς προσλήψεως ἢ ἀπὸ τῆς λήψεως τοῦ προηγουμένου ἐπιδόματος μέχρι τῆς ἡμέρας λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ἡ ὑπὸ τὰς προεκτεθείσας ὅμως ὡς ἄνω συνθήκας ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὅτι ἐγένετο δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην (ἐναγόμενον - Δημόσιον) ἢ ἄνευ πταίσματος τοῦ ἐνάγοντος μισθωτοῦ, καὶ συνεπῶς ὁ ἐνάγων οὔτε ἀποζημιώσεως διὰ μὴ λῆψιν ἀδείας κατὰ τὸ ἔτος τῆς ἀπολύσεως δικαιοῦται, οὔτε ἀναλογίας ἐπιδόματος λόγῳ ἀπολύσεως του πρὸ τῆς συμπληρώσεως δωδεκαμήνου, ἀφ' ἧς ἔλαβε τὸ ἐπίδομα τοῦ προηγουμένου ἔτους, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀπορριπτέον κρίνεται ὡς ἀβάσιμον τὸ σχετικὸν τούτου κονδύλιον τῆς ἀγωγῆς. Ἄλλως ὀφεν κρίνας ὁ δικάσας δικαστὴς καὶ ἐπιδικάσας διὰ τὴν ἀνωτέρω αἰτίαν εἰς τὸν ἐνάγοντα ἀντιστοίχως τὸ ποσὸν 1980 καὶ 1190,60 δραχμῶν ἐσφαλε καὶ δέον τῷ λόγῳ τούτῳ, κατὰ παραδοχὴν τοῦ σχετικοῦ πρώτου κατὰ τὸ δεύτερον αὐτοῦ σκέλος λόγου ἐφέσεως τοῦ ἐναγομένου, ὅπως, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ἀπορριφθῇ ὡς ἀβάσιμος ἡ κρινομένη ἀγωγὴ κατὰ τὸ κεφάλαιον τοῦτο.

έδεχθη, ότι καί ὁ ἐνάγων δικαιοῦται ἀποζημιώσεως λόγῳ καταγγελίας τῆς ἐνδίκου συμβάσεως ἐργασίας, πάντα δὲ τὰ ἐναντία ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος - ἐναγομένου διὰ τοῦ σχετικοῦ πρώτου λόγου ἐφέσεως ὑποστηριζόμενα, ὅτι δηλαδὴ δὲν δικαιοῦται τοιαύτης ἀποζημιώσεως καὶ ὁ ἐνάγων ὡς ἀπολυθεὶς ἕνεκα πειθαρχικοῦ παραπτώματος, ἀπορριπτέα κρίνονται ὡς ἀβάσιμα.

Ὑπὸ τοῦ προπαρατεθέντος ἄρθρου 24 § 1 τοῦ νόμου 4436/1929, βάσει τοῦ ὁποίου, καθ' ἃ ἀνωτέρω ἐβεβαιώθη, προσελήφθη ὁ ἐνάγων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐναγομένου Δημοσίου, ὁρίζεται, ὅτι πρὸς θεραπείαν αὐξομειουμένων ἑκάστοτε ἀναγκῶν ἐνίων Στρατιωτικῶν Ὑπηρεσιῶν εἰς τὸ «ἐργατικὸν» προσωπικὸν ἀναγράφεται κατ' ἔτος ἐν ἰδίῳ κεφαλαίῳ καὶ ἄρθρῳ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν εἰδικὴ πίστωσις, ἣν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν κατανέμει μεταξὺ τῶν περὶ ὧν πρόκειται Ὑπηρεσιῶν, καθορίζων διὰ διαταγῆς του μηνιαῖον ἢ τριμηνιαῖον δι' ἑκάστην ὑπηρεσίαν ποσόν, ἐντὸς δὲ τοῦ ποσοῦ τούτου ὁ Διευθυντὴς τῆς οἰκείας Ὑπηρεσίας δύναται νὰ προσλαμβάνῃ ἡμερομισθίως τὸ ἑκάστοτε ἀπαραίτητον τῇ Ὑπηρεσίᾳ «ἐργατικὸν» προσωπικὸν καὶ νὰ διατηρῇ αὐτὸ ἐν ἐργασίᾳ, μέχρις οὗ ἐκλείψῃ ἡ ἀνάγκη, ἥτις ἤγαγεν εἰς τὴν πρόσληψίν του. Ἡ σαφὴς ἔννοια τῆς εἰδικῆς ταύτης διατάξεως εἶναι, ὅτι, ἐὰν, κατὰ παράβασιν αὐτῆς, εἰς τὸν κατ' ἐφαρμογὴν της προσληφθέντα ὡς ἐργάτην ἀνετέθη ὑπὸ τῆς προισταμένης του Ὑπηρεσίας ἡ ἐκτέλεσις ἐργασίας οὐχὶ ἐργάτου, ἀλλὰ τοιαύτης ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικῆς, οὗτος δὲν δύναται ἐκ τοῦ γεγονότος τούτου νὰ προβάλῃ κατὰ τοῦ ἐργοδότου Δημοσίου ἀξιώσεις πέραν τῶν πηγαζουσῶν ἐκ τῆς ἐγκύρως μετὰ τούτου συναφθείσης ὑπ' αὐτοῦ συμβάσεως πρὸς παροχὴν ὑπηρεσιῶν ἐργάτου (βλ. Α.Π. 91/1958, ἐν ΝοΒ 6, 677, Α.Π. 113/1964, ἐν ΕΕΔ 23, 334). Ἐκ τούτων παρέπεται, ὅτι ὁ ἐνάγων, ὡς προσληφθεὶς κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ρηθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 24 § 1 τοῦ νόμου 4436/1929, ἵνα προσφέρῃ ὑπηρεσίας ἐργάτου, δικαιοῦται, λόγῳ καταγγελίας τῆς ἐνδίκου συμβάσεως ἐργασίας, ἀποζημιώσεως ἐργάτου καὶ οὐχὶ ὑπαλλήλου, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν προσέφερε πράγματι ὑπηρεσίας ἐργάτου ἢ κατὰ παράβασιν τῆς ρηθείσης διατάξεως ἀνετέθη εἰς αὐτὸν ὑπὸ τῆς προϊσταμένης του ὑπηρεσίας ἡ ἐκτέλεσις ἐργασίας ὑπαλλήλου, οἵαν συνιστᾷ τῷ ὄντι ἡ ἀνατεθεῖσα εἰς αὐτὸν ἐκτέλεσις τῆς ἐργασίας τοῦ τυπογράφου στοιχειοθέτου (βλ. περὶ τῆς ὑπαλληλικῆς ἰδιότητος τοῦ στοιχειοθέτου τυπογράφου Α.Π. 239/1958, 673/1958 καὶ 745/1958, ἐν ΝοΒ 6, 920, 7, 169, 7, 385). Ἄλλως ὅθεν κρίνας ὁ δικάσας δικαστὴς καὶ ἐπιδικάσας εἰς τὸν ἐνάγοντα ἀποζημίωσιν ὑπαλλήλου ἐσφαλε καὶ δέον, τῷ λόγῳ τούτῳ, κατὰ παραδοχὴν τοῦ σχετικοῦ δευτέρου λόγου ἐφέσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος - ἐναγομένου, ὅπως, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως τὸ διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ἐπιδικασθὲν ποσὸν τῶν 10.010 δραχμῶν περιορισθῇ εἰς τὸ ποσὸν τῶν 1944 δραχμῶν, ὅπερ προσήκει εἰς τὸν ἐνάγοντα βάσει τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας του καὶ τοῦ δεκατοῦ γενομένου κατὰ τὴν ἀπόλυσίν του ἐκ δραχμῶν 197 ἡμερομισθίου του ὑπὸ τῆς μὴ προσβαλλομένης ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως (ἤτοι: 13 ἡμερομίσθια Χ 127 δραχμαὶ = 1651 + 293 δραχμαὶ δι' ἀναλογίαν δώρων ἑορτῶν καὶ ἐπιδόματος ἀδείας = 194 δραχμαί).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 12 §§ 1 καὶ 2 τοῦ ν.δ. 169/1969 (Φ.Ε.Κ. τεῦχος Α', φύλλον 65 τῆς 21.4.1969) ἀπαιτήσεις κατὰ τοῦ Δημοσίου τοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ νόμου 4436/1929 «περὶ προσλαμβανομένου εἰς τὸν στρατὸν ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ» προσληφθέντος ἐκτάκτου ἐργατικοῦ προσωπικοῦ ὑπὸ Στρατιωτικῶν Ὑπηρεσιῶν, ὡς καὶ ἀπαιτήσεις τῶν προσώπων ἐν γένει, περὶ ὧν ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος, διὰ συμπληρωματικὴν ἀμοιβὴν ἢ ἀποζημίωσιν ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι ὁ προσληφθεὶς ἀπησχολήθη εἰς

ἐντεῦθεν παθητικὴς τίς ὁλόκληρον ἐνοχῆς μεταξὺ τοῦ μεταβιβάζοντος καὶ τοῦ ἀποκτῶντος, ὅτε ὁ τελευταῖος εὑθύνεται πρὸς ἐξόφλησιν τῶν γενομένων χρεῶν τοῦ προηγουμένου, καθ' ὃ σημεῖον ταῦτα καλύπτονται διὰ τοῦ ἐπιχειρητικοῦ τῆς μεταβιβασθείσης ἐπιχειρήσεως ἢ περιουσίας (ΟΛ. Α.Π. 774/1964, ΕΕΔ 24, 152, Α.Π. 158/1965, αὐτόθι, σελ. 530, Πρωτ. Καλαμάτας 38/1965, αὐτόθι, σελ. 1289).

Ἐν προκειμένῳ προέκυψε, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ὅτι ἡ ἐνάγουσα προσελήφθη τὴν 20ὴν Σεπτεμβρίου 1962 διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Π.Γ., ἐργασθεῖσα ἔκτοτε ὡς ἐπάλληλος τοῦ παρ' αὐτοῦ διατηρουμένου ἐνταῦθα ἐκτελωνιστικοῦ Γραφείου, ὅτι κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον ἔτους 1967 ἀπεβίωσεν ὁ ἀνωτέρω ἐργοδότης, οὗτινος ἡ ἐπιχείρησις ἐκτελωνιστικῶν ἐργασιῶν περιῆλθεν εἰς τὴν κατὰ τὴν 15ὴν Ἀπριλίου 1967 συσταθεῖσαν πρώτην τῶν ἐναγομένων ὁμόρρυθμον ἑταιρείαν, ὁμόρρυθμα μέλη τῆς ὁποίας τυγχάνουσιν οἱ λοιποὶ ἐναγόμενοι καὶ ὅτι ἡ ἐνάγουσα ἐξηκολούθησε παρέχουσα τὰς ὑπηρεσίας της ἄνευ οἱασδήποτε διακοπῆς πρὸς τοὺς νέους ἐργοδότας της, λαμβάνουσα μηνιαῖον μισθὸν μέχρι μὲν καὶ τοῦ Αὐγούστου 1967 ἐκ δραχμῶν 2.200, ἔκτοτε δὲ καὶ ἐφεξῆς ἐκ δραχμῶν 2.500, μέχρι τῆς 25ης Σεπτεμβρίου 1968, ὅτε καὶ ἀπελύθη διὰ συνομερούς καταγγελίας τῆς συμβάσεώς της ἐκ μέρους τῶν ἐργοδοτῶν της. Οἱ ἐναγόμενοι, μὴ ἀμφισβητοῦντες εἰδικῶς τὸν ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερόμενον χρόνον τῆς ἀρχικῆς προσλήψεως καὶ ἀπολύσεως τῆς ἐναγούσης, ὡς καὶ τὰς ἀποδοχὰς αὐτῆς, ἰσχυρίζονται, ὅτι ἡ παρ' αὐτῶν ἀσκουμένη ἐπιχείρησις διεκπεραιώσεως ἐκτελωνιστικῶν ὑποθέσεων οὐδεμίαν ἔχει σχέσιν πρὸς τὴν ταυτάριν τοῦ ἀποβιώσαντος Π.Γ., τῆς ὁποίας οὐδεμία ἀπὸ μέρους των διαδοχὴ ἔλαβε χώραν καὶ ὅτι ἡ ἐνάγουσα, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀνωτέρω, προσελήφθη καὶ αὐθις παρ' αὐτῶν τὴν 15ην Ἀπριλίου 1967. Ὁ τοιοῦτος ὅμως ἰσχυρισμὸς τῶν ἐναγομένων, ἐφ' ᾧ ἐρείδεται καὶ ἡ ὅλη κατὰ τῆς ἀγωγῆς ἐναράσιμος αὐτῶν, δὲν ἀνταποκρίνεται κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου πρὸς τὴν πραγματικότητα, καθ' ὅσον, ὡς καὶ ἀνωτέρω ἐλέχθη, πλήρως ἀπεδείχθη, ὅτι ἡ ἀπὸ μέρους των ἀσκουμένη ὡς ἄνω ἐπιχείρησις ἀποτελεῖ ἐν τῇ πραγματικότητι συνέχειαν τῆς τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον ἐχούσης ταυτάριν τοῦ Π.Γ., τοῦθ' ὅπερ ἐπιρρώνυται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι αἱ ἐργασίαι τοῦ Γραφείου ταύτου οὐδόλως διεκόπησαν ἐκ τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἐνῷ ἐξ ἄλλου ἡ ὑπὸ τῶν δευτέρου, τρίτου καὶ τετάρτης τῶν ἐναγομένων (ὧν ἡ τελευταία τυγχάνει σύζυγος τοῦ ἄνω ἀποβιώσαντος) συσταθεῖσα ὁμόρρυθμος ἑταιρεία ἄσκει τὰς ἐργασίας της ἐν τῷ αὐτῷ Γραφείῳ καὶ ὑπὸ τὸν διακριτικὸν τίτλον «Γραφεῖον Ἐκτελωνιστικῶν Ἐργασιῶν Π.Γ.», χρησιμοποιοῦσα τὸ αὐτὸ προσωπικόν, τὸν ὁποῖον περιελαμβάνετο καὶ τὸ ἐπίδικον χρονικὸν διάστημα καὶ ἡ ἐναγομένη, ὡς καὶ τὴν αὐτὴν ἐπίπλωσιν, διατηροῦσα ὁμοῦ τὴν ἰδίαν πελατείαν, ὡς μετὰ κατηγορηματικότητος καὶ ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως ἐβεβαίωσεν ὁ ἐπ' ἀκροατηρίου ἐξετασθεὶς μάρτυς ἀποδείξεως. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ἐπελθοῦσα ὡς ἄνω μεταβολὴ ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἐργοδότου δύναται νὰ παραβλάψῃ τὰ δικαιώματα τῆς ἐναγούσης, τὰ ἀπορρέοντα ἐκ τοῦ συνολικοῦ χρόνου παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν της, συμφώνως πρὸς τὴν προκαταρκτικῶς διάταξιν τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ συνεπῶς νομίμως καὶ βασίμως αὕτη αὐτὰ κατὰ τὰ κατωτέρω ειδικώτερον ἐκτιθέμενα καὶ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1 καὶ 3 τοῦ νόμου 2112/1920, 5 § 1 καὶ 6 § 2 καὶ 3 τοῦ νόμου 3198/1955, 2 §§ 1 καὶ 2 καὶ 3 § 1 τοῦ Ν.Δ. 539/1945, 3 § 16 τοῦ νόμου 4361/1964, ὡς καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 26980/2080/1967 ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, διαφορᾶς ἀποζημιώσεως ἀπολύσεως, ταυτάριν ἀδείας ἔτους 1968 καὶ ἐπιδόματος ἀδείας ἰδίου ἔτους, ὡς καὶ τοῦ Δώρου Πάσχα ἔτους 1967, ἀξιώσεις, αἵτινες τὸ πρῶτον κατέστησαν ἀπαιτητὰ ἐν τῷ προσώπῳ τῶν ἐναγομένων μεταγενεστέρων ἐργοδοτῶν της. Ἀνεπιθέτως ὅμως οὐχὶ νομίμως αὕτη ἡ ἐνάγουσα διαφόρων δεδουλευμένων ἀποδοχῶν συνεπείᾳ προσαυξήσεως τοῦ μισθοῦ αὐτῆς κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1964 ἕως 31ης Ἰανουαρίου 1966, καθ' ὅσον, ἵνα θεμελιωθῇ καὶ τὸν ἐναγομένους ἢ ὡς ἄνω ἀξίωσις, καταστατικὸν ἀπαιτητὴ ἤδη ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ προηγουμένου ἐργοδότου, ἔδει νὰ εἶχε μεσολαβήσει μεταβίβασις τῆς ἐπιχειρήσεως διὰ πράξεως ἐν ζωῇ συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 479 τοῦ Α.Κ., προϋποθέσεως μὴ συντρέχουσα ἐν προκειμένῳ. Ἀπορριπτέων συνεπῶς τυγχάνει τὸ περὶ τῆς ἐν λόγῳ ἀξιώσεως τέταρτον ἀγωγικὸν κεφάλαιον.

ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Εύθύνη νέου έργοδότου διά τάς πρό αύτοῦ άξιώσεις τοῦ μισθωτοῦ

Έννοια άρθρου 6 § 1 Νόμου 2112/1920.— Άνεπηρέαστον τῆς έφαρμογῆς του Νόμου 2112/1920, έάν ή έπιχείρησις περιήλθεν είς άλλο πρόσωπον καθ' οίονδήποτε τρόπον καί ύφ' οίανδήποτε νομικήν μορφήν, μή στερουμένων τῶν μισθωτῶν τῶν έκ του Νόμου 2112/1920 δικαιωμάτων, ώς καί τῶν τοιούτων, τῶν άφορώντων είς τούς μισθούς κλπ., τοῦ νέου έργοδότου ύπεισερχομένου είς τάς έκ τῆς σχέσεως έργασίας ύποχρεώσεις.— Εύθύνη νέου έργοδότου διά τάς ύπό τόν προηγούμενον γεννηθείσας άξιώσεις τῶν μισθωτῶν (δεδουλευμένου μισθού) ύπό τάς προϋποθέσεις του άρθρου 479 Άστικού Κώδικος.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως ἦτο ἡ μεταβολή του προσώπου τοῦ ἐργοδότου καί ἐξ αὐτῆς ἀξιώσεις τῆς μισθωτοῦ κατά τοῦ νέου ἐργοδότου.

Πράγματι, ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις, κατά τήν ἔννοιαν τῆς διατάξεως του ἄρθρου 6 § 1 του νόμου 2112/1920 (ὁμοία καί ἡ διάταξις του ἄρθρου 9 του ἀπό 10/18 Ἰουλίου 1920 Β.Δ. περί ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920 ἐπί τῶν ἐργατῶν κλπ.), ἵνα ἐφαρμόζεται εἰς πάσαν περίπτωσιν εἶναι, ἐν συνεχίζεται ἡ αὐτή ἐπιχείρησις (ἴδετε Α.Π. 123/1965, εἰσηγητής *Κ. Παπαιωάννου*, ΕΕΔ 24, 1197, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καί λοιπαί, Α.Π. 612/1966, εἰσηγητής *Μ. Ζαφειρόπουλος*, ΕΕΔ 26, 97, Α.Π. 218/1968, εἰσηγητής *Στ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 27, 704, Α.Π. 198/1968, εἰσηγητής *Ι. Γεωργακόπουλος*, ΕΕΔ 28, 712, Α.Π. 309/1969, εἰσηγητής *Δ. Χατζόπουλος*, ΕΕΔ 28, 1036).

Ἐφ' ὅσον ὑπάρξῃ τοῦτο, γεννᾶται εὐθύνη τοῦ νέου φορέως τῆς ἐπιχειρήσεως εἰς ἔκτασιν, περί τῆς ὁποίας ἐσημειώσαμεν ἐν ΕΕΔ 28, 702 ἐπί τῶν εἰδικῶν Ἐξελίξεις σχέσεως ἐργασίας ἐπί μεταβολῆς τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου.

Εὐθύνη ὅμως καί τοῦ νέου φορέως τῆς ἐπιχειρήσεως διά τάς ἐπί τοῦ προηγουμένου φορέως κατ' αὐτῆς γεννηθείσας ἀξιώσεις ὑφίσταται μόνον ἐν συνδρομῇ τῶν ὅρων τοῦ ἄρθρου 479 Ἀστικοῦ Κώδικος (περί τῶν ὁποίων ἴδετε ἀνωτέρω, σελ. 1293, τήν Πρωτοδικείου Ἀθ. 1821/1969 καί τά αὐτόθι σημειούμενα).

Τοῦτα δέχεται καί ἡ κατωτέρω δικαστική ἀπόφασις, ἐν ἀσαφείᾳ πρός τά νομολογηθέντα.

Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Πειραιῶς 40/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν.

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Ἀπ. Μουστακόπουλος**

Διαγράφουν οἱ κ.κ. Β. Βενέτης, Γ. Παπαθεναστίου

Κατά τήν σαφῆ καί ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως του ἄρθρου 6 § 1 του ν. 2112/1920, καθ' ἣν ἐν τῇ μεταβολῇ του προσώπου του ἐργοδότου, ἀποδήποτε ἐπιγχωμένη, οὐδαμῶς ἐπιτρέπεται ἡ ἐφαρμογή τῶν ὑπό του ἐπιλλήλων διατάξεων του νόμου τούτου, ἐάν ἐπιχείρησις περιήλθεν ἀπό τόν πρότερον ἀσκοῦντα ταύτην εἰς ἄλλο πρόσωπον καθ' οἱανδήποτε τρόπον καί ὑφ' οἱανδήποτε νομικήν μορφήν, εἴτε δηλαδή διά μεταβιβαστικῆς ἐκουσίας ἤ ἀναγκαστικῆς διαδοχῆς ἤ ἄλλης οἱασδήποτε ἐπικαταστάσεως ἤ ἀλλαγῆς, εἴτε διά μιᾶς ἤ πλειόνων πράξεων ἀπ' εὐθείας ἤ διά παρενθέτων προσώπων, οἵ μέχρι τότε ἐργαζόμενοι εἰς αὐτήν ἐπίλλήλοι, ὑπαγόμενοι εἰς τάς διατάξεις τοῦ ρηθέντος νόμου 2112/1920, οὐδαμῶς στεροῦνται τῶν ἐκ τοῦ νόμου τούτου ἀπορρεόντων δικαιωμάτων, ὡς καί τῶν τοιούτων τῶν ἀφορώντων εἰς τούς μισθούς, τάς ἐν γένει ἀποδοχάς, τούς ὅρους καί τάς συνθήκας τῆς ἐργασίας των, τοῦ νέου ἐργοδότου ὑπεισερχομένου εἰς ἁπάσας τάς ἐκ τῆς ὑφιστωμένης σχέσεως ἐργασίας ἀπορρεούσας ὑποχρεώσεις, εἰς τρόπον ὥστε ἐν τῷ ὑπολογισμῷ τῆς ἀποζημιώσεως διά τήν περίπτωσιν καταγγελίας τῆς συμβάσεως τῶν ἡμερῶν τῆς ἐτησίας ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν καί τῶν ἑκάστοτε δώρων ἑορτῶν Χριστουγέννων καί Πάσχα νά λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν καί ὁ παρά τῷ προηγουμένῳ ἐργοδότῃ διανυθείς χρόνος ἀπασχολήσεως (βλ. Α.Π. 493/1965, ΕΕΔ 24, 1197, Α.Π. 612/1966, ΕΕΔ 26, 97 καί ὡς πρός τόν ὑπολογισμόν τῆς ἀδείας εἰδικώτερον Α.Π. 462/1966, ΕΕΔ 25, 1394). Ἐντεῦθεν ὅμως οὐδαμῶς παρέπεται, ὅτι ὁ νέος ἐργοδότης ὑπόκειται εἰς τήν πληρωμήν καί τῶν μέχρι τῆς διαδοχῆς παραχθεισῶν ἀπαιτήτων τῶν μισθωτῶν, ἥτις δύναται νά διορίνῃ ταύτην μόνον ἐν συνδρομῇ τῶν ἐν ἄρθρῳ 479 του Α.Κ. ὁριζομένων προϋποθέσεων. Διά τήν ἐφαρμογήν δέ τοῦ ἄρθρου τούτου δέν εἶναι μέν ἀπαραίτητος ἡ ὕπαρξις νομικοῦ δεσμοῦ μεταξύ τοῦ πρώην καί τοῦ νῦν κυρίου τῆς ἐπιχειρήσεως ἤ περιουσίας, πρέπει ὅμως ἡ περιουσία ἤ ἐπιχείρησις ὡς σύνολον νά περιῆλθεν εἰς τόν νέον φορέα διά πράξεως ἐν ζωῇ, δημιουργουμένης

αν τῶν ἄρθρων 691 ἐπ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας δέον νὰ ἐξετασθῇ κατ' οὐσίαν.

Ἀπεδείχθησαν, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, τὰ ἑξῆς : Ὁ ἐνάγων, ὑπαγόμενος εἰς τὰς διατάξεις τῶν νόμων περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, ἐτοποθετήθη ὡς ὑπάλληλος ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου εἰς τὴν Ἐθνικὴν Στατιστικὴν Ὑπηρεσίαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 204/9.1.1969 ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ. Τὴν 10.1.1969 ἐνεφανίσθη εἰς τὴν ἐν λόγῳ Ὑπηρεσίαν πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας, πλὴν δὲν ἐγένετο δεκτὸς οὔτε τότε, οὔτε κατὰ τὰς μεταγενεστέρας ἐμφανίσεις του. Τὸ ἐναγόμενον ἰσχυρίζεται, ὅτι ἐφ' ὅσον δι' ἄρθρου 124 § 3 τοῦ Συντάγματος τοῦ 1968 ἀπαγορεύεται ἡ πρόσληψις ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τοῦ Δημοσίου ὑφ' οἱονδήποτε τύπον καὶ δὲν ὑπάρχει εἰδικὸς νόμος, ἐπιτρέπων τὴν πρόσληψιν ἐκτάκτων ὑπαλλήλων ἐπὶ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου εἰς τὴν Ἐθνικὴν Στατιστικὴν Ὑπηρεσίαν, ὑπὸ τοὺς διὰ τῆς συνταγματικῆς ταύτης διατάξεως διαγραφομένους ὅρους καὶ προϋποθέσεις, δὲν ὑφίσταται ἡ κατὰ νόμον δυνατότης διὰ τὴν πρόσληψιν τοῦ ἐνάγοντος. Ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος εἶναι ἀβάσιμος, διότι ὑφίσταται εἰδικὴ διάταξις νόμου, πληροῦσα τοὺς ὅρους τοῦ Συντάγματος, δυνάμει δὲ ταύτης ὑπηρετεῖ ἤδη εἰς τὴν ἐν λόγῳ Ὑπηρεσίαν προσωπικὸν ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, εἰς τὸ ὁποῖον περιλαμβάνονται καὶ 103 ὑπάλληλοι ἄρρενες. Ἡ διάταξις αὕτη εἶναι ἡ τοῦ ἄρθρου 21 ν.δ. 3627/1956 περὶ ὀργανώσεως τῆς Ἐθνικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἑλλάδος, διὰ τοῦ ὁποίου προβλέπεται ἡ πρόσληψις ἐκτάκτου ἢ ἡμερομισθίου προσωπικοῦ διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν ἀπογραφῶν.

Κατ' ἀρχὴν δέον νὰ παρατηρηθῇ, ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται, ὅπως ὁ περὶ οὗ ἡ παράγραφος 3 ἐδ. β' ἄρθρου 124 τοῦ Συντάγματος νόμος εἶναι μεταγενέστερος τούτου, ἀλλ' ἀρκεῖ, ὅπως εἶναι συμφωνος πρὸς τὰς συνταγματικὰς ἐπιταγάς. Τὸ ἀντίθετον ἄγει εἰς δημιουργίαν δυσχερειῶν εἰς τὴν λειτουργίαν τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, αἱ ὁποῖαι, καίτοι θὰ εἶχον ἀνάγκην ἐκτάκτου προσωπικοῦ, θὰ ἔπρεπε νὰ ἀναμείνουν τὴν ἐπανάληψιν τῶν κειμένων διατάξεων εἰς νόμους μεταγενεστέρους ἁπλῶς τοῦ Συντάγματος. Οἱ ἀναγραφόμενοι ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ὅροι διὰ τὴν πρόσληψιν ἐκτάκτου προσωπικοῦ τῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας περιλαμβάνονται καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 21 ν.δ. 3627/1956. Πράγματι ὁρίζεται ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω συνταγματικῆς διατάξεως, ὅτι διὰ τὴν πρόσληψιν ὑπαλλήλων ἐπὶ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπαιτεῖται εἰδικὸς νόμος (προφανῶς ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς εἰδικῆς προβλέψεως καὶ οὐχὶ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν, ὅτι δέον νὰ περιέχῃ μόνον διατάξεις περὶ προσλήψεως τοιούτων ὑπαλλήλων) καὶ ὅπως ὁ νόμος οὗτος ὁρίζῃ τὸ ἔκτακτον ἢ κατεπείγον τῆς ἀνάγκης καὶ τὴν διάρκειαν τῆς ὑπηρεσίας τῶν προσλαμβανομένων. Τὸ ἄρθρον 21 ν.δ. 3627/1956 εἶναι εἰδικὴ διάταξις, διότι προβλέπει εἰδικῶς περὶ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τῆς ἀνωτέρω Ὑπηρεσίας, ὁρίζει τὸ ἔκτακτον τῆς ἀνάγκης, διαλαμβάνων, ὅτι τὸ ἔκτακτον προσωπικὸν προσλαμβάνεται διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν ἀπογραφῶν ἢ ἐρευνῶν, αἱ ὁποῖαι δὲν διενεργοῦνται διαρκῶς, ἀλλὰ μόνον ὁσάκις ἐκτάκτως διατάσσονται, καὶ τὴν διάρκειαν τῆς ὑπηρεσίας τῶν προσλαμβανομένων, διαλαμβάνων, ὅτι τὸ προσωπικὸν τοῦτο προσλαμβάνεται δι' ὡρισμένον χρονικὸν διάστημα (τὸ ὁποῖον κατ' ἐξουσιοδότησιν ἐκ τοῦ νόμου τούτου ὁρίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ) καὶ ἀπολύεται αὐτομάτως ἅμα τῇ παρόδῳ τοῦ χρόνου τούτου. Συνεπῶς εἶναι δυνατὴ ἡ τοποθέτησις πολεμιστῶν εἰς τὴν ἀνωτέρω Ὑπηρεσίαν καὶ εἶναι δυνατὴ καὶ ἐπιβεβλημένη ἡ πρόσληψις τούτων, ἐφ' ὅσον συντρέχουν καὶ αἱ λοιπαὶ νόμιμοι προϋποθέσεις (ἀντίθετος γνωμοδότησις Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους 81/1969).

Περαιτέρω τὸ ἐναγόμενον προβάλλει ἀκυρότητα τῆς ἀναγκαστικῶς συναφθείσης συμβάσεως μετὰ τοῦ ἐνάγοντος, ἐπὶ τοῖς λόγοις, ὅτι οὗτος δὲν προσεκόμισε πιστοποιητικὸν κοινωνικῶν φρονημάτων καὶ ὅτι δὲν συνετάγη περὶ τῆς συμβάσεως ἔγγραφον. Οἱ ἰσχυρισμοὶ οὗτοι εἶναι ἀπορριπτέοι, διότι αἱ παραλείψεις αὗται ἀφείλονται εἰς ὑπαιτιότητα τοῦ ἐναγομένου, τὸ ὁποῖον, μὴ ἀποδεχόμενον ὡς ἔγκυρον τὴν τοποθέτησιν καὶ ἀπρακτοῦν τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος, οὔτε τὴν σύνταξιν ἐγγράφου ἐπιτρέπει, οὔτε τὴν διαδικασίαν βεβαιώσεως τῆς νομιμοφροσύνης τοῦ ἐνάγοντος ἐκίνησε, καίτοι ὁ ἐνάγων ὑπέβαλε δήλωσιν νομιμοφροσύνης εἰς τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον προστασίας πολεμιστῶν ὁμοῦ μετὰ τῆς αἰτήσεώς του πρὸς τοποθέτησιν καὶ εἰς τὸ ἐναγόμενον δι' ἐξωδίκου προσκλήσεώς του. Ἡ Ἐθνικὴ Στατιστικὴ Ὑπηρεσία ἀπησχόλει κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς περὶ το-

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΙΣ ΕΚ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Ἀναγκαστική πρόσληψις πολεμιστῶν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου

Ἀναγκαστική τοποθέτησις πολεμιστῶν τοῦ Α.Ν. 1836/1951 εἰς τὸ Δημόσιον.—Ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 124 § 3 ἐδάφιον δ' τοῦ Συντάγματος.—Δυνατή ἡ τοποθέτησις πολεμιστῶν εἰς τὴν Στατιστικὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Δημοσίου, ὑφιστομένης εἰδικῆς διατάξεως, τῆς τοῦ ἄρθρου 21 Ν.Δ. 3627/1956, προβλεπούσης περὶ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τῆς ἀνωτέρω Ὑπηρεσίας.—Ἄρνησις ἀποδοχῆς ὑπηρεσιῶν τοῦ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ καὶ ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ. — Νομιμοφροσύνη τοποθετηθέντος.

Ὡς ἔχει ἐρμηνευθῆ (Α.Π. 37/1966, εἰσηγητὴς *Β. Πατσουράκος*, ΕΕΔ 25, 338, ἐνθα σημειώσεις μας, γνωμοδοτήσεις Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους 6/1961, εἰσηγητὴς *Μ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 21, 742, ὅμοια 647/1968, εἰσηγητὴς *Τ. Ντόκας*, ΕΕΔ 27, 109), ἡ κατὰ τὸν ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη, ἀναγκαστικὴ πρόσληψις πολεμιστῶν ἐκφεύγει καὶ τὰ Δημόσιον καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, ἀνεξαρτήτως ὑπάρξεως κενῆς θέσεως (Ἴδετε καὶ Σ.Ε. 414/1969, εἰσηγητὴς *Χ. Φατούρος*, ΕΕΔ 28, 716).

Διότι ἔρμα τῆ δημοσιευθείσῃ τὴν 15ην Νοεμβρίου 1968 Συντάγματι τῆς Ἑλλάδος ἐν ἄρθρῳ 124 § 3 αὐτοῦ ὁρίζει, ὅτι «ἀπαγορεύεται πρόσληψις ἐκτάκτων ὑπαλλήλων ὁπ' οἱονδήποτε τύπον. Κατ' ἐξαίρεσιν ἐπιτρέπεται ἡ πρόσληψις ὑπαλλήλων ἐπὶ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὅταν εἰδικοῦ νόμου, ὁρίζοντος τὸ ἐκτακτον ἢ κατεπείγον τῆς ἀνάγκης, ὡς καὶ τὴν διάρκειαν τῆς ὑπηρεσίας τῶν προσλαμβανομένων», προσκόφε τὸ ζήτημα, ἂν μετὰ τὴν ἀνωτέρω συνταγματικὴν διάταξιν δύναται νὰ γίνεται πρόσληψις πολεμιστῶν τοῦ ἀνωτέρω νόμου ὡς ὑπαλλήλων.

Ἀρνητικὴ εἶναι ἡ γνώμη τῆς Ὀλομελείας τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους (εἰσηγητὴς *Α. Γομπάρας*, ΕΕΔ 28, 1217) καὶ καταφατική, εἰς τὴν περίπτωσιν, ἡ τῆς κατωτάτου δικαστικῆς ἀποφάσεως.

Ὡς παρατηρεῖται (*Γ. Α. Βαβαρέτου*, Τὸ Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος, σελ. 127), ἐκ τῆς ἀνωτέρω συνταγματικῆς διατάξεως δὲν ἐξάγεται σαφῶς, ἂν εἰδικὸς νόμος θὰ ὁρίζῃ τὰς ἐκτάκτους καὶ κατεπειγούσας ἀνάγκας περιστάσεις, καθ' ἃς θὰ εἶναι δυνατὴ ἡ πρόσληψις ἐκτάκτων ἐπὶ συμβάσει ὡρισμένου χρόνου ἢ ἂν δι' ἑκάστην ἔκτακτον περίστασιν θὰ ἐκδίδεται εἰδικὸς νόμος.

Δύναται, νομίζομεν, βασίμως νὰ συναχθῆ, ὅτι διὰ τῆς ἀνωτέρω συνταγματικῆς διατάξεως ἀπηγορεύθη ἀπαρεγκλίτως πρόσληψις ἑφεξῆς ἐκτάκτων ὑπαλλήλων καὶ μόνον, κατ' ἐξαίρεσιν, ἐπετράπη ἡ ἔκδοσις ἐκδηλουμένου εἰδικοῦ νόμου ὑπὸ τοὺς περιορισμοὺς αὐτοῦ πρόσληψις ὑπαλλήλων ἐπὶ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἐνῶ, ἐξ ἄλλου, ὁρίσθη εἰς τὴν αὐτὴν διάταξιν, ὅτι νόμος ὁρίζει τὰ τῶν ἤδη ὑπηρετούντων ἢ οἱανδήποτε σχέσιν ἐκτάκτων ὑπαλλήλων, περὶ τῶν ὁποίων καὶ εἰς ἐκτέλεσιν τῆς συνταγματικῆς αὐτῆς διατάξεως ἐξεδόθη τὸ ν.δ. 169/1969 περὶ τακτοποιήσεως ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τῶν Δημοσίων Υπηρεσιῶν κλπ. (ΕΕΔ 28, 500). (Ὅπου καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. Α.Π.1/6.1.1969 Ἐγκύκλιος τοῦ Ὑπουργείου Προεδρίας Κυβερνήσεως περὶ ὁδηγιῶν διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ν.δ. 169/1969).

Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1991/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Εὐάγγ. Ἀνδριανὸς**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Νικολόπουλος, Ι. Ἰωαννίδης

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, δι' ἧς διώκεται νὰ ὑποχρεωθῇ τὸ ἐναγόμενον νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἐνάγοντα πολεμιστήν, ὅστις ἐτοποθετήθη δι' ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου προστασίας πολεμιστῶν ὡς ὑπάλληλος τῆς Ἐθνικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἑλλάδος καὶ δὴ εἰς θέσιν καταληπτέαν ὑπὸ προσωπικοῦ ὑπηρετοῦντος ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου, τὰς ἀποδοχὰς τοῦ ταύ χρόνου, καθ' ὃν, καίτοι ὁ ἐνάγων ἐμφανισθεὶς ἐμπροθέσμως, εἶχε θέσει εἰς τὴν διάθεσιν του τὰς ὑπηρεσίας του, τὸ ἐναγόμενον Δημόσιον ἐτέλει ἐν ὑπερημερίᾳ περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τούτων, νομιμοτάκως ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς, εἶναι νόμῳ βάσιμος, ἐρειδομένη ἐπὶ τῶν ἄρθρων 293, 340, 346, 349, 350, 351 καὶ 648 ἐπ. Α.Κ. καὶ τῶν ἀ.ν. 1836/1951, ν.δ. 2657/1953, ν.δ. 4185/1961 καὶ ν.δ. 61/1968, ἁρμοδίως δὲ φερομένη πρὸς συζήτησιν κατὰ τὴν διαδικασί-

ως», σαφῶς συνάγεται, ὅτι κατὰ τὴν προκειμένην ἀποκλειστικὴν διαδικασίαν ἐκδικάζονται διαφοραί, εἰς ἃς ὡς ἀντίδικοι παρίστανται ἐναντι τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ οἱ παρ' αὐτῷ ἠσφαλισμένοι ἢ οἱ διάδοχοι αὐτῶν ἢ οἱ κατὰ νόμον δικαιούμενοι ἐκ τῆς σχέσεως ἀσφαλίσεως, οὐχὶ δὲ καὶ διαφοραί, ἐν αἷς ὁ πρὸς ὃν ἀντιδικεῖ ὁ Ὀργανισμὸς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως δὲν φέρει τὴν ἰδιότητα τοῦ ἠσφαλισμένου ἢ τοῦ διαδόχου αὐτοῦ ἢ δὲν ἐξαρτᾷ δικαιώματα ἐκ τῆς σχέσεως ἀσφαλίσεως. Δὲν ὑπάγονται συνεπῶς εἰς τὴν ἁρμοδιότητα ταύτην αἱ ἀναφυόμεναι μεταξὺ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ τῶν διαφόρων ἐργοδοτῶν διαφοραί, συνεπείᾳ μὴ καταβολῆς ὑπὸ τῶν τελευταίων τῶν βαρυνουσῶν αὐτοὺς εἰσφορῶν, δοθέντος, ὅτι αὗται μὲν προέρχονται ἐκ σχέσεως ἀσφαλίσεως, δὲν εἶναι ὅμως διαφοραὶ μεταξὺ Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ προσώπων ἠσφαλισμένων εἰς αὐτόν, ἀφοῦ τὴν τελευταίαν ταύτην ἰδιότητα τοῦ «ἠσφαλισμένου» δὲν φέρει προδήλως ὁ ἐργοδότης, τοῦθ' ὅπερ ὅμως, κατὰ τὴν σαφῆ διατύπωσιν τοῦ ἑρμηνευομένου ἄρθρου, τίθεται ὡς μία ἐκ τῶν προϋποθέσεων προσφυγῆς τῶν ἐνδιαφερομένων εἰς τὴν παροῦσαν εἰδικὴν καὶ ἀποκλειστικὴν διαδικασίαν. Ὅτι δὲ αὕτη εἶναι ἡ ἔννοια τῆς προκειμένης διατάξεως, ἐκφράζουσα τὴν ἀληθῆ βούλησιν τοῦ νομοθέτου, οἵα προδήλως εἶναι ἡ ταχεῖα καὶ ἡ ὀλιγοδάπανος ἐπίλυσις διαφορῶν, ἐν αἷς ὡς διάδικοι παρίστανται καὶ ἐργαζόμενοι, συνάγεται καὶ ἐκ τοῦ περιεχομένου τῶν προπαρασκευαστικῶν ἐπὶ τῆς διατάξεως ταύτης συζητήσεων τῆς ἐπὶ τοῦ Κώδικος Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῆς ἀποδεκτῆς γενομένης ὑπ' αὐτῆς οἰκείας εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως, ἐν ᾗ ρητῶς γίνεται μνεία, ὅτι κατὰ τὴν διαδικασίαν ταύτην δέον νὰ ἐκδικάζωνται «διαφοραὶ μεταξὺ ἐργαζομένων καὶ Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν, ἐν τοῖς ὁποίοις εἶναι οὗτοι ἠσφαλισμένοι ὑποχρεωτικῶς συνεπείᾳ τῆς σχέσεως ἐργασίας» καὶ ἀλλαχοῦ «ἐννοεῖται, ὅτι κατὰ τὴν διαδικασίαν ταύτην δικάζονται αἱ μεταξὺ ἐργαζομένων καὶ Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν διαφοραί, ἐφ' ὅσον ὑπάγονται εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια κλπ.» (ἴδετε Πρακτικὰ Σχεδίου, τόμ. 5ος, σελ. 156, 460, Ἀναθεωρητικῆς, ὑπ' ἀριθ. 3 καὶ 223 συνεδριάσεως αὐτῆς). Οὐδαμοῦ δὲ τῶν συζητήσεων τούτων ἢ τῆς προμνησθείσης εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως γίνεται μνεία περιστατικῶν τοιούτων, ἐξ ὧν ἔστω ἐμμέσως νὰ συνάγηται ἡ κρίσις, ὅτι ἐσκοπήθη ὅπως κατὰ τὴν προκειμένην διαδικασίαν δύνανται νὰ εἰσαχθῶσι πρὸς ἐπίλυσιν διαφοραὶ μεταξὺ Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν καὶ τῶν μὴ παρ' αὐτοῖς ἠσφαλισμένων ἐργοδοτῶν. Κατ' ἀκολουθίαν τούτοις, ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων (Ι.Κ.Α.), ἐν ᾗ ἐκτίθησι τοῦτο, ὅτι ὁ ἐναγόμενος ἐργοδότης δὲν κατέβαλεν αὐτῷ τὰς ὰς ὑπεχρεοῦτο κατὰ νόμον νὰ καταβάλῃ ἐργοδοτικὰς εἰσφορὰς ὡς καὶ τὰς τοιαύτας τοῦ παρ' αὐτῷ ἀπασχολουμένου ἐργατικοῦ προσωπικοῦ, αἰτούμενον ἤδη τὴν καταμήφισιν τούτου εἰς τὴν καταβολὴν των, ἀναρμοδίως ἤχθη ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου κατὰ τὴν προκειμένην εἰδικὴν καὶ ἀποκλειστικὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 692 ἕως 720 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ δέον ὅπως, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 609 ἰδίου Κώδικος, διαταχθῇ ἡ ἐκδίκασις τῆς ὑποθέσεως ταύτης κατὰ τὴν τακτικὴν του διαδικασίαν.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ

ΕΚΔΙΚΑΣΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΚΑΤ' ΕΡΓΑΤΙΚΗΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΝ

Έννοια άρθρου 691 Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας

Έκδίκασις κατά την εργατικήν διαδικασίαν των άρθρων 692 έπ. τού Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας των διαφορών, είς τάς όποίας ώς άντίδικοι παρίστανται έναντι τών Άσφαλιστικών Όργανισμών οί παρ' αύτῷ ήσφαλισμένοι ή οί διάδοχοι αύτών ή οί κατά νόμον δικαιούμενοι έκ τής σχέσεως άσφαλίσεως καί όχι τών διαφορών, είς τάς όποίας άντιδικεί ό Όργανισμός Κοινωνικής Άσφαλίσεως προς μή φέροντα τήν ιδιότητα τού ήσφαλισμένου — Άπαράδεκτος κατά τήν έργατικήν διαδικασίαν άγωγή τού Ίδρύματος Κοινωνικών Άσφαλίσεων κατ' έργοδότου διά πληρωμήν καθυστερουμένων άσφαλιστικών εισφορών.

Ή λύσις, τήν όποίαν έδωκεν είς τό άπασχολοῦν τό κατά τήν έργατικήν διαδικασίαν Μονομελές Πρωτοδικεῖον Θεσσαλονίκης, διά τής κατωτέρω άποφάσεώς του, ζήτημα εἶναι άσφαλῶς ή προκύπτουσα έκ τοῦ νόμου,

ποθετήσεως τοῦ ἐνάγοντος ὑποφάσεως 103 ὑπαλλήλους ἄρρενας ἐπί σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου. Ὁ ἐνάγων ἐτοποθετήθη ὡς ὑπάλληλος, τό ἐναγόμενον δέ ὑπεχρεοῦτο νά τόν χρησιμοποιήσῃ ἀναλόγως τῶν σωματικῶν του ἱκανοτήτων καί τῶν γραμματικῶν ἤ τεχνικῶν του γνώσεων. Οὗτος ἰσχυρίζεται, ὅτι εἶναι τυπογράφος μέ δεκαπενταετῆ προϋπηρεσίαν, ζητεῖ δέ ἀνάλογον ἡμερομίσθιον ἐκ δραχμῶν 132. Δέν ἀπεδείχθη, ὅτι τό ἐναγόμενον εἶχε τήν δυνατότητα νά χρησιμοποιήσῃ τόν ἐνάγοντα ὡς τυπογράφον, ἀντιθέτως δέ ἐν ὄψει τοῦ γεγονότος, ὅτι τό ἔκτακτον προσωπικόν τῆς ἀνωτέρω Ὑπηρεσίας εἶναι προσωπικόν τῶν ἀπογραφῶν, ὁ ἐνάγων ἠδύνατο νά χρησιμοποιηθῇ μόνον ὡς ὑπάλληλος. Ὁ μισθός ὑπαλλήλου, ἡλικίας ἀνωτέρας τῶν 25 ἐτῶν ἄνευ προϋπηρεσίας, οἵος καί ὁ ἐνάγων, ἀνῆρχετο κατά τό κρίσιμον ἐν προκειμένῳ χρονικόν διάστημα, καθ' ὃ τό ἐναγόμενον ἐτέλει ἐν ὑπερημερίᾳ περί τήν ἀποδοχήν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος, ἤτοι ἀπό 10.1.1969 ἕως 10.5.1969, εἰς 2.100 δραχμάς μηνιαίως κατά τήν ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ Δ.Δ. Ἀθηνῶν καί συνεπῶς οὗτος δικαιοῦται διά μισθούς ὑπερημερίας 8.400 δραχμάς (2.100 Χ 4 = 8.400). Τό ποσόν τοῦτο δέον νά ἐπιδικασθῇ τῷ ἐνάγοντι.

Διά τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 691 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐν συνδυασμῷ πρός τά ἄρθρα 16 κ.ἑξ., ἠννοήθη νά ἐκδικάζωνται κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν αἱ διαφοραί μεταξύ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καί τῶν εἰς αὐτούς ἠσφαλισμένων ἤ τῶν διαδόχων αὐτῶν ἤ τῶν κατά νόμον δικαιουμένων ἐκ τῆς σχέσεως ἀσφαλίσεως, ὁπόταν δέν ὑπάρξει ἡ περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως. (Ἴδετε σημείωσιν μας ἐν ΕΕΔ 27, 1095, ἔνθα καί ἀναφορά εἰς τάς προπαρασκευαστικάς τῆς διατάξεως ἐργασίας, Σ.Ε. 388/1969, εἰσηγητής Ἀντ. *Ταβουλάρης*, ΕΕΔ 28, 564, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καί λοιπαί παρατεθεῖσαι, Μονομελές Πρωτοδικεῖον Πειραιῶς 181/1969, Πρωτοδίκης Ἀπ. *Μουστακόπουλος*, ΕΕΔ 28, 925).

Ὁ ἐργοδότης εὐθύνεται ἔναντι τοῦ Ι.Κ.Α. διά μή καταβολήν τῶν εἰσφορῶν (τόσον τῶν ἑαυτοῦ, ὅσον καί τῶν ἠσφαλισμένων) (Χ. *Ἀγαλλοπούλου*, Κοινωνική Ἀσφάλισις, ἐκδ. 1955, σελ. 159), οὕτω δέ ἡ διαφορά δέν εἶναι ταυτόσημος μεταξύ τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ καί τῶν παρ' αὐτῷ ἠσφαλισμένων.

Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, 1099/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν.
Πρωτοδίκης ὁ κ. **Ἀνδρ. Κατράκης**
Δικηγόρος ὁ κ. Ι. Σαρρῆς

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 691 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ὁριζούσης, ὅτι «κατα τήν εἰδικήν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 692 ἕως 720 δικάζονται 1) 2) 3) 4) καί 5) αἱ διαφοραί μεταξύ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καί τῶν εἰς αὐτούς ἠσφαλισμένων ἤ τῶν διαδόχων αὐτῶν ἤ τῶν κατά νόμον δικαιουμένων ἐκ τῆς σχέσεως ἀσφαλισε-

της.—Νόμιμοι ἀποδοχαί τούτου.

Ἀρείου Πάγου 418/1969, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δημ. Σίδερης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Εὐάγγ. Δημητρακόπουλος, Γ. Μπλάτσιος

(*) Ὡς συνάγεται ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, ὁ ἐκκαλῶν ἐνάγων ἰσχυρίζεται, ὅτι διὰ μισθώσεως συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας προσελήφθη τὴν 1 Δεκεμβρίου 1950 παρὰ τῆς Ἑλληνικῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας (Ε.Η.Ε.) ὡς λογιστὴς καὶ προσέφερεν εἰς ταύτην τὰς ὑπηρεσίας του μέχρι τῆς 15 Ἀπριλίου 1959, ὅτε αἱ ἐγκαταστάσεις καὶ ἀκίνητα ταύτης ἐξηγοράσθησαν ὑπὸ τῆς ἐφεσιβλήτου ἐναγομένης, ἔκτοτε δὲ προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του ταύτας ὡς λογιστὴς καὶ πρὸς τὴν ἐναγομένην μέχρι τῆς 31 Ὀκτωβρίου 1964, ὅτι οὗτος (ἐκκαλῶν) συνεπλήρωσε τὴν 1ην Δεκεμβρίου 1959 τριετίαν καὶ τὴν 1ην Δεκεμβρίου 1962 τετάρτην τριετίαν ἀπασχολήσεώς του καὶ δικαιοῦται προσαυξήσεως 10% δι' ἑκάστην τριετίαν ἐπὶ τοῦ ἑκάστοτε βασικοῦ του μισθοῦ, ὅτι ἡ ἐναγομένη καίτοι εἶναι ὑπόχρεως εἰς τὴν καταβολὴν τῆς ἐν λόγῳ προσαυξήσεως, κατὰ τὰ συμφωνηθέντα μετὰ τῆς ὡς ἄνω Ἑταιρείας (Ε.Η.Ε.), αὐτὴ (ἐναγομένη) κατέβαλεν αὐτῷ τὸν βασικὸν μισθόν του καὶ ἕτερα ἐπιδόματα, ἄνευ τῆς προσαυξήσεως ταύτης, καὶ ἐξαιτεῖται, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, καὶ τὴν πληρωμὴν τῆς ἕνεκεν τούτου προκυπτούσης διαφορᾶς.

Ἐκ τῶν ὑπὸ τῶν διαδίκων ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἀποδεικτικῶν στοιχείων (ἐκθέσεως ἐξετάσεως μάρτυρος, ἐνόρκων βεβαιώσεων καὶ ἐγγράφων) καὶ ἰδίᾳ 1) ἐκ τῆς καταθέσεως τοῦ μάρτυρος Δ.Ι., τοῦ ἐξετασθέντος ἐνόρκως ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, καὶ περιεχομένης εἰς τὰ σχετικὰ ὑπ' ἀριθ. 2074/1965 πρακτικά, 2) ἐκ τῶν ἐνόρκων βεβαιώσεων τῶν μαρτύρων Θ.Ζ. καὶ Γ.Ζ., τῶν ἐξετασθέντων ἐνώπιον τῆς συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Α.Α. καὶ περιεχομένων εἰς τὰς σχετικὰς ἐκθέσεις ὑπ' ἀριθ. 8796/1966 καὶ 6923/1965, 3) ἐκ τῶν ἐνόρκων βεβαιώσεων τῶν μαρτύρων Σ.Π., Ι.Σ. καὶ Π.Γ., τῶν ἐξετασθέντων ἀντιστοίχως ἐνώπιον συμβολαιογράφων Ἀθηνῶν, Χανίων καὶ Καλαμάτας καὶ περιεχομένων εἰς τὰς σχετικὰς ὑπ' ἀριθ. 146/1967, 24644/1967 καὶ 11813/1966 ἐκθέσεις των, ὡς καὶ ἐκ τῶν κάτωθι ἀναφερομένων ἐγγράφων προέκυψαν τὰ ἀκόλουθα: 1) Ὅτι ἡ ἐφεσιβλήτως ἐναγομένη κατὰ τὴν ἐξαγορὰν ὑπὸ ταύτης τῶν ἐγκαταστάσεων κλπ. τῆς ὡς ἄνω Ἑταιρείας (Ε.Η.Ε.) διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 36184 τῆς 29 Ἀπριλίου 1959 συμβολαίου τοῦ συμβολαιογράφου Κορίνθου Κ.Π., ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως διατηρήσῃ ἀπὸ τῆς 16 Ἀπριλίου 1959 εἰς τὴν ὑπηρεσίαν της τὸ προσωπικὸν τῆς ἐν λόγῳ Ἑταιρείας Ε.Η.Ε. καὶ ὑποκατάστῃ διὰ τὸν ἐφεξῆς χρόνον εἰς ἅπασας τὰς ἐναντι τοῦ προσωπικοῦ τούτου ὑποχρεώσεις ταύτης. 2) Ὅτι μεταξὺ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἑταιρείας Ε.Η.Ε. ἦτο καὶ ὁ ἐκκαλῶν ἐνάγων, ὅστις εἶχε προσληφθῇ ὑπ' αὐτῆς ἀπὸ τῆς 1ης Δεκεμβρίου 1950, κατ' ἀρχὰς ὡς ἀπολυκάριος καὶ εἶτα ὡς λογιστὴς καὶ διετηρήθη ὡσαύτως ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ὡς τοιοῦτος καθ' ὅλον τὸ ἐν τῇ ἀγωγῇ χρονικὸν διάστημα (16 Ἀπριλίου 1959 - 31 Ὀκτωβρίου 1964), ὡς μὴ ἐνταγθεὶς δὲ εἰς τὸ μόνιμον προσωπικὸν ταύτης ἀνῆκεν εἰς τὸ ἐκτακτον τοιοῦτον καὶ δὲν ὑπῆγετο εἰς τὸν κανονισμὸν καταστάσεως προσωπικοῦ, ἀλλὰ διείπετο ἀπὸ τὸ προϊσχύον καθεστὼς τῆς ἐξαγοραλλείου ἐπιχειρήσεως καὶ τὰς ἐφεξῆς ἐκδιδομένας εἰδικὰς διατάξεις, Ὁ ἐνάγων καὶ προηγουμένως, ἦτοι ἀπὸ τῆς 15 Ἰουλίου 1948 μέχρι τῆς 2 Ὀκτωβρίου 1950, εἶχεν ἀπασχοληθῇ ὡς βοηθὸς λογιστοῦ εἰς τὴν Ἕνωσιν Ἀγελαδοτρόφων Συνεταιρισμῶν Ἀττικῆς, ὀφείλει συμβάσεως μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, 3) Ἐκ τῶν ὑπ' ἀριθ. 250/1950 καὶ 290/1952 ἐγκυκλίων τῆς ἐν λόγῳ Ἑταιρείας Ε.Η.Ε. προκύπτει μέν, ὅτι αὕτη ἦτο ὑπόχρεως νὰ προσαυξήσῃ τοὺς βασικοὺς μισθοὺς τοῦ προσωπικοῦ της ἀνὰ τριετίαν διὰ προσαυξήσεως κυμαινομένης ἀπὸ 10% διὰ τοὺς ἀνωτέρους μισθοὺς μέχρι 25% διὰ τοὺς κατωτέρους τοιούτους, ἀλλὰ προκύπτει συγχρόνως ἐκ τούτων καὶ ἰδίᾳ ἐκ τῆς παραγράφου 4 τῆς ὑπ' ἀριθ. 290/1952 ἐγκυκλίου, ὅτι ἐὰν μετὰ τὴν προσαύξησιν ταύτην τοῦ βασικοῦ μισθοῦ τοῦ μισθωτοῦ δι' ὡρισμένην τριετίαν καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν ταύτης ἤθελε καθορισθῇ βασικὸς μισθὸς τούτου, εἴτε διὰ συλλογικῆς συμβάσεως, εἴτε δι' ἀποφάσεως Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου, εἴτε δι' ἀποφάσεως τῆς ἐργοδότιδος, ἀνώτερος τοῦ ὡς

(*) Μετὰ τὴν Α.Π. 195/1968, Τμ. Β', ΕΕΔ 27, 889.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Στοιχεία άγωγής μισθωτού διά καταβολήν ύπό έργοδότου άποδοχών

Άναγκαίου, κατ' άρθρον 533 § 3 Πολιτικής Δικονομίας, ή έκθεσις είς τό δικόγραφον τής άγωγής τών παραγωγικών τού άξιουμένου δικαιώματος γεγονότων κατά τά ούσιώδη αύτού στοιχεία.— Στοιχεία άγωγής, δι' ής διώκεται ή καταβολή είς τόν μισθωτόν ύπό τού έργοδότου τών άποδοχών αύτού, ή σύμβασις έργασίας, ό συμπεφωνημένος ή είθισμένος μισθός καί ή παροχή τής έργασίας. —Διάδικος είς τήν πολιτικήν δίκην.— Άνάθεσις έργασίας είς έλεύθερον έργάτην φορτοεκφορτώσεων ύπό προέδρου σωματείου, είς ό είχεν άνατεθή ή διενέργεια φορτοεκφορτώσεων.—Μισθωτής τής έργασίας καί ύπόχρεων είς καταβολήν άποδοχών τό νομικόν πρόσωπον.

Άρείου Πάγου 390/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δημ. Χατζόπουλος**
Δικηγόρος ὁ κ. Π. Πέννας

Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρου 533 § 3 Πολιτικῆς Δικονομίας, εἰς τὸ δικόγραφον τῆς ἀγωγῆς δέον νὰ ἐκτίθενται τὰ παραγωγικὰ τοῦ ἀξιουμένου δικαιώματος γεγονότα κατὰ τὰ οὐσιώδη αὐτῶν στοιχεῖα. Ἐπὶ δὲ ἀγωγῆς, δι' ἧς διώκεται ἡ καταβολὴ εἰς τὸν μισθωτὸν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ, δέον νὰ περιέχωνται ἐν τῷ δικογράφῳ αὐτῆς ἡ σύμβασις ἐργασίας, ὁ συμπεφωνημένος ἢ εἰθισμένος μισθὸς καὶ ἡ παροχὴ τῆς ἐργασίας (ἄρθρα 648, 649, 653, 655 Α.Κ.) (*). Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 67 Πολιτικῆς Δικονομίας ἐκεῖνος μόνον δύναται νὰ εἶναι διάδικος εἰς πολιτικὴν δίκην, ὅστις ὑπερασπίζεται ἐν αὐτῇ ἄμεσον ἰδιωτικὸν αὐτοῦ συμφέρον.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον δέχεται, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος προσελήφθη ὑπάλληλος συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας παρὰ τοῦ ἐντεταλμένου προέδρου τοῦ ἀναιρεσείοντος σωματείου, εἰς ὃ εἶχεν ἀνατεθῇ ἡ διενέργεια τῶν φορτοεκφορτώσεων τοῦ ἐργοστασίου σακχάρεως Πλατέος, τὸ ὁποῖον, λόγῳ πληθώρας ἐργασίας καὶ ἀδυναμίας τῶν μελῶν του, δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὴν παρουσιαζομένην ἐργασίαν, ἵνα ἐργασθῇ ἐν αὐτῷ ὡς ἐλεύθερος ἐργάτης φορτοεκφορτωτής, καὶ ὅτι ὡς τοιοῦτος προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του, μεθ' ἑτέρων μονίμων καὶ ἐλευθέρων ἐργατῶν κατὰ τὰς ἐν αὐτῇ περιόδους, πλὴν τὸ ἐναγόμενον δὲν κατέβαλεν αὐτῷ τὴν νόμιμον ἀντιμισθίαν, ἣν ἐδικαιοῦτο, καὶ ἣτις καθωρίζετο κατὰ τόννον καὶ κατὰ περίπτωσιν φορτοεκφορτουμένης σακχάρεως καὶ ἠτήσατο τὴν ἐπιδίκασιν τῶν ὀφειλομένων αὐτῷ διαφορῶν. Κατὰ τὰ περιστατικὰ ταῦτα, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 648 τοῦ Α.Κ., μισθωτὴς τῆς ἐργασίας καὶ ὑπόχρεως εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ μισθοῦ κατέστη τὸ νομικὸν πρόσωπον τοῦ ἀναιρεσείοντος. Εἶναι δὲ ἡ ἀγωγὴ καὶ ὁρισμένη, ὡς περιέχουσα τὰ ὑπὸ τῶν προειρημένων διατάξεων ὁριζόμενα στοιχεῖα. Δεχθὲν ἄρα τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον τὰ ἀνωτέρω καὶ ἀπορρίψαν τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ ἀναιρεσείοντος περὶ ἐλλείψεως παθητικῆς νομιμοποιήσεως καὶ περὶ ἀοριστίας τῆς νομίμου κατὰ τὰ ἄνω ἀγωγῆς, εἰς οὐδεμίαν ὑπέπεσε παράβασιν καὶ εἶναι ἀπορριπτέοι οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγοι ἀναιρέσεως (*).

ΙΙ. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

1. Άποδοχαί λογιστού Δημοσίας Έπιχειρήσεως Ήλεκτρισμού

Πρόσληψις ύπό τής Έλληνικής Ήλεκτρικής Έταιρείας μισθωτού ώς λογιστού καί προσφορά ύπηρεσιών μετέπειτα είς τήν Δημοσίαν Έπιχείρησιν Ήλεκτρισμού, έξαγοράσασαν τάς έγκαταστάσεις καί τά άκίνητα ταύ-

(*) Ἴδετε διὰ τὸ θέμα καὶ ΕΕΔ 28, 775, 777, ἔνθα καὶ λοιπὴ νομολογία τοῦ Α.Π., ΕΕΔ 28, 1169, ἔνθα νομολογία τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 332/1968 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς ὡς ἐφετείου.

τερας τοῦ ἐν λόγῳ βασικοῦ μισθοῦ τῶν δραχμῶν 1890, προσαυξημένου κατὰ τὰ ὡς εἴρηται ποσὰ τῶν τριῶν τριετιῶν κατὰ τὸν ρηθέντα τρόπον καὶ δι' ἀναγωγῆς εἰς προπολεμικὰς καὶ εἶτα εἰς μεταπολεμικὰς δραχμὰς καὶ ἀνερχομένου εἰς δραχμὰς 2.344. Ὀρθῶς οὕτω ἔκρινε καὶ ὁ δικάσας Πρωτοδίκης, ἀπορριπτέος δὲ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου λόγος ἐφέσεως.

Ἐκ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω ἀποδεικτικῶν στοιχείων προκύπτει, ὅτι κατὰ τὴν 1ην Δεκεμβρίου 1962 ὁ ἐνάγων συνεπλήρωσε τετάρτην τριετίαν, κατὰ τὸν χρόνον δὲ τοῦτον, συμφώνως πρὸς τὴν ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 25/1960 διαιτητικὴν ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ., λόγῳ τοῦ ὅτι ἀνεγνωρίσθη εἰς τοῦτον ἡ ὡς ἄνω προϋπηρεσία εἰς τὴν Ἕνωσιν Ἀγελαδοτρόφων, δικαιοῦτο λαμβάνειν καὶ ἐλάμβανε 1) ὡς μηνιαῖον βασικὸν μισθὸν ποσὸν δραχμῶν 3.000, 2) ποσοστὸν 10% ἐπὶ τούτου, συμφώνως πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 426/1962 ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς ἐναγομένης, ἤτοι ποσὸν δραχμῶν 3.300, 3) ποσὸν δραχμῶν 330 διὰ τὴν τετάρτην τριετίαν, ὅπερ ἐδέχθη νὰ καταβάλῃ καὶ κατέβαλεν ἡ ἐναγομένη πρὸς τὸν ἐνάγοντα κατὰ παρέκκλισιν τοῦ ὡς ἄνω τρόπου ὑπολογισμοῦ (δι' ἀναγωγῆς εἰς προπολεμικὰς δραχμάς), ἀπεδέχθη δὲ τοῦτο καὶ ὁ ἐνάγων, ὡς τοῦτο προκύπτει ἰδίᾳ ἐκ τῆς ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου 1965 βεβαιώσεως αὐτῆς ταύτης τῆς ἐναγομένης καὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3441 τῆς 22 Ἀπριλίου 1963 ἐγγράφου τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ ταύτης πρὸς τὴν Διεύθυνσιν Οἰκονομικῶν Ὑπηρεσιῶν, 4) ποσὸν δραχμῶν 117 δι' ἐπίδομα φωτισμοῦ, ἤτοι ἐδικαιοῦτο λαμβάνειν κατὰ Δεκέμβριον 1962 ὁ ἐνάγων ἐν συνόλῳ ποσὸν δραχμῶν 3.747, ὅπερ καὶ ἀνεγνώρισε καὶ κατέβαλεν ἡ ἐναγομένη, ὡς τοῦτο δείκνυται ἐκ τῆς ὡς ἄνω βεβαιώσεως καὶ ὑπ' ἀριθ. 3441/1963 ἐγγράφου. Ἐκτὸς ὅμως τούτων ὁ ἐνάγων ἐδικαιοῦτο λαμβάνειν καὶ τὸ ἐπίδομα φωτισμοῦ ἐκ δραχμῶν 150 κατὰ τὸν ὡς ἄνω χρόνον (Δεκέμβριος 1962) διὰ τοὺς ἐν τῇ ἐγκαλουμένῃ ἀποφάσει λόγους (ὡς πρὸς τὸ ὁποῖον ἡ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἀσκηθεῖσα ἀντέφεσις ἀναφορικῶς πρὸς τὴν διάταξιν ταύτην ἀπερρίφθη διὰ τῆς ρηθείσης ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, καθ' ἧς δὲν ἠσκήθη ἀναίρεσις). Συνεπῶς ὁ ἐνάγων κατὰ μῆνα Δεκέμβριον 1962 ἐδικαιοῦτο λαμβάνειν ἀποδοχὰς ἐν συνόλῳ 3.897 δραχμῶν, ἐφ' ὅσον δὲ ἔλαβε ποσὸν δραχμῶν 3.747, δικαιοῦται οὗτος νὰ λάβῃ εἰσέτι τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 150 καὶ οὐχὶ ὀρθῶς ὁ πρωτόδικος δικαστὴς ἔκρινεν, ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν ἐδικαιοῦτο τῆς ὡς ἄνω προσαυξήσεως 10% λόγῳ τετάρτης τριετίας καὶ ὅτι, ἐφ' ὅσον οὗτος ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ κατὰ μῆνα Δεκέμβριον 1962 δραχμὰς 3.567 καὶ ἔλαβε δραχμὰς 3.747, οὐδὲν δικαιοῦται νὰ λάβῃ ἐπὶ πλέον. Ὅθεν δέον ὅπως γίνῃ δεκτὸς ἐν μέρει ὁ σχετικὸς λόγος ἐφέσεως.

Ἐκ τῶν αὐτῶν ἐπίσης ἀποδεικτικῶν στοιχείων προκύπτει, ὅτι ὁ βασικὸς μισθὸς τοῦ ἐνάγοντος ἀπὸ τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου 1963 καθωρίσθη εἰς δραχμὰς 3.400 συμφώνως πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 37/1963 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀπὸ τοῦ χρόνου ὅμως τούτου ἔπαυσε καὶ ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 426/1962 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς ἐναγομένης χορηγηθεῖσα αὔξησις, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἐκκαλουμένῃ ἀποφάσει ἐκτιθέμενα, καθ' ἃς ὡς πρὸς τοῦτο δὲν ἠσκήθη ἔφεσις ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος. Κατ' ἀκολουθίαν, συμφώνως πρὸς τὰ ἀνωτέρω, ἂν δὲν ἐξεδίδετο ἡ ἐν λόγῳ ὑπ' ἀριθ. 37/1963 ἀπόφασις, ὁ ἐνάγων κατὰ τὸν ὡς ἄνω χρόνον (Ἰανουάριον 1963) θὰ ἐλάμβανεν, ἐκτὸς τῶν ὡς εἴρηται ἐπιδομάτων, βασικὸν μισθὸν δραχμῶν 3.000 καὶ 10% διὰ τὴν τετάρτην τριετίαν, ἤτοι ποσὸν δραχμῶν 3.300, ὅπερ εἶναι μικρότερον τοῦ διὰ τῆς ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 37/1963 ἀποφάσεως καθοριοσθέντος βασικοῦ μισθοῦ ἐκ δραχμῶν 3.400 καὶ συνεπῶς, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, ὁ ἐνάγων ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1963 καὶ ἑξῆς δὲν δικαιοῦται τῆς ἐν λόγῳ προσαυξήσεως, ἀλλὰ μόνον τοῦ βασικοῦ τούτου μισθοῦ ἐκ δραχμῶν 3.400, τοῦ ἐπιδόματος φωτισμοῦ ἐκ δραχμῶν 117 καὶ κινήσεως ἐκ δραχμῶν 150, ἤτοι ἐν συνόλῳ δραχμῶν 3.667, ἐφ' ὅσον δὲ ἔλαβε κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον δραχμὰς 3.747, οὐδὲν ἕτερον ποσὸν ἔχει λαμβάνειν, ὡς ὀρθῶς περὶ τούτου ἔκρινε καὶ ὁ πρωτόδικος δικαστὴς καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου λόγος ἐφέσεως.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 35α τοῦ Κανονισμοῦ καταστάσεως προσωπικοῦ, προστεθὲν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 41/1963 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς ἐναγομένης «αἱ ἀποδοχαὶ μὴ ἐντεταγμένων (ἐκτάκτων) ὑπαλλήλων ὑφ' οἱανδήποτε σχέσιν ἐργασίας τελούντων μετὰ τῆς ἐπιχειρήσεως, αἵτινες δὲν συμπίπτουν πρός τι τῶν ἐν ἄρθρῳ 3 τοῦ κανονισμοῦ, προσαρμόζονται πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τοῦ ἀμέσως ἀνωτέρω κλιμακίου».

Ἐν προκειμένῳ, ἐφ' ὅσον, κατὰ τὰ ἀνω-

ἄνω βάσει τῶν ἐγκυκλίων προσαυξηθέντος βασικοῦ μισθοῦ, τότε δὲν θὰ καταβάλλεται εἰς τὸν μισθωτὸν ὁ ἐν λόγῳ προσηυξημένος μισθός, ἀλλὰ θὰ λαμβάνῃ οὗτος μόνον τὸν ἀνώτερον τοῦτον μισθὸν ἄνευ τῆς προσαυξήσεως. Ὡς πρὸς τὴν ἀνεύρεσιν τοῦ νέου μετὰ τὴν ἐν λόγῳ προσαύξησιν ἑκάστης τριετίας βασικοῦ μισθοῦ ἐκ τῶν ρηθεισῶν ἐγκυκλίων προκύπτει, ὅτι πρὸς τοῦτο λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὁ καταβαλλόμενος τὴν ἡμερομηνίαν, καθ' ἣν ὁ μισθωτὸς συνεπλήρωσε τὴν τριετῆ ὑπηρεσίαν του βασικὸς μισθός, συμβατικὸς ἢ τοιοῦτος βάσει ὑποχρεωτικῆς νομίμου ρυθμίσεως, ὡς καὶ τὰ παρεχόμενα ἐπιδόματα, πλὴν ἐκείνων τῶν οἰκογενειακῶν βαρῶν, καὶ τὸ ἄθροισμα τῶν τοιούτων ἀποδοχῶν ἀνάγεται εἰς προπολεμικὰς ἀποδοχὰς βάσει τῶν πινάκων ἀντιστοιχίας προπολεμικῶν πρὸς μεταπολεμικὰς ἀποδοχὰς τῆς ἀπὸ 4 Ἀπριλίου 1947 συλλογικῆς συμβάσεως καὶ τῶν συμπληρωματικῶν δύο ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου 1947 ὁμοίων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ὡς οἱ τοιοῦτοι πίνακες ἐτροποποιήθησαν μεταγενεστέρως διὰ τῶν γενομένων νομίμων αὐξήσεων κατὰ 30% καὶ 100 δραχμὰς διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 29488/1949 καὶ 2750/1951 ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, ἐπὶ τῶν οὕτω δὲ ἀνευρισκομένων προπολεμικῶν ἀποδοχῶν ἐχορηγεῖτο ἡ ὡς ἄνω προσαύξησις (10% - 25%), ἥτις ἐποικίλλεν ἀναλόγως τοῦ ὕψους τοῦ δεδομένου προπολεμικοῦ μισθοῦ καὶ αἱ οὕτω διαμορφούμεναι προπολεμικαὶ ἀποδοχαὶ ἀνήγοντο ἀκολούθως εἰς μεταπολεμικὰς ἀποδοχὰς βάσει τῆς ἀντιστοιχίας τοῦ πίνακος τῶν ὡς εἴρηται συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας τοῦ ἔτους 1947 καὶ τὸ ἀνευρισκόμενον ποσὸν ἀπετέλει πλέον τὰς βασικὰς ἀποδοχὰς τοῦ μισθωτοῦ τὰς καταβλητέας κατὰ τὴν συμπληρουμένην ἑκάστοτε τριετίαν ὑπηρεσίας. Ἐκ πάντων τούτων συνάγεται, ὅτι ἡ ὡς εἴρηται προσαύξησις δὲν ἀποτελεῖ παροχὴν ἐπιδόματος ἐκ 10% ἐπὶ τοῦ ἑκάστοτε βασικοῦ μισθοῦ τοῦ μισθωτοῦ, ἀλλὰ συνιστᾷ προσαύξησιν τῶν κατὰ τὸ τέλος ἑκάστης τριετίας βασικῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ, ἰσχύουσαν διὰ τὴν προσεχῆ τριετίαν, ἐνσωματουμένην ἐν τῷ βασικῷ μισθῷ καὶ μέρος τούτου ἀποτελοῦσαν, ὡς τοιαύτην δὲ (γενομένης δεκτῆς τῆς σχετικῆς προτάσεως ὑπὸ τῶν ἐργαζομένων παρὰ τῇ Ε.Η.Ε. ὡς πρὸς τὸν ὅρον τοῦτον τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως), ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν καὶ ἡ ἐναγομένη, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, νὰ καταβάλῃ. Κατ' ὀρθὴν ὅθεν ἐκτίμησιν τῶν ὡς ἄνω ἀποδεικτικῶν στοιχείων καὶ ἑρμηνείαν τῶν ἐν λόγῳ ἐγκυκλίων ὁ πρωτόδικος δικαστὴς ἔκρινεν ὡς ἀνωτέρω καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου λόγος ἐφέσεως.

Ἐκ τῶν ὡς ἄνω ἀποδεικτικῶν στοιχείων προκύπτει, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν ἐνάγων κατὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν προσελήφθη ὑπὸ τῆς ἐναγομένης (16 Ἀπριλίου 1959), ἐλάμβανε βασικὸν μισθὸν ἐκ δραχμῶν 1890, ὃ' ἐπίδομα φωτισμοῦ δραχμῶν 117, δι' ἐπίδομα κινήσεως δραχμῶν 150 καὶ διὰ Διανεμητικὸν Λογαριασμὸν δραχμῶν 19. Τὸν αὐτὸν βασικὸν μισθὸν (δραχμῶν 1890) ἐλάμβανεν ὁ ἐνάγων κατὰ τὴν 1ην Δεκεμβρίου 1959, ὁπότε οὗτος συνεπλήρωσε τὴν τρίτην τριετίαν καὶ ἐδικαιοῦτο τῆς ὡς ἄνω προσαυξήσεως, τὸ ποσὸν δὲ τοῦτο, ἀναγόμενον εἰς προπολεμικὰς δραχμὰς συμφώνως πρὸς τὰς ποσοδιαλαχθείσας συλλογικὰς συμβάσεις καὶ ὑπουργικὰς ἀποφάσεις, ἰσοῦται πρὸς τὸ ποσὸν τῶν 7.420 προπολεμικῶν δραχμῶν, ὅπερ, προστιθεμένου καὶ τοῦ δι' ἑκάστην τριετίαν καθοριζομένου ὑπὸ τῆς Ε.Η.Ε. ποσοῦ προσαυξήσεως ἐκ δραχμῶν 1400, ἀνέρχεται εἰς τὸ ποσὸν τῶν 8.800 προπολεμικῶν δραχμῶν καὶ ὅπερ πάλιν, ἀναγόμενον εἰς μεταπολεμικὰς δραχμάς, ἰσοῦται πρὸς δραχμὰς 2.027. Λαμβανομένου ὅμως ὑπ' ὄψιν, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν ἀπὸ τῆς 1ης Δεκεμβρίου 1959 ἐδικαιοῦτο λαμβάνειν καὶ ἕλασσον μηνιαῖον μισθὸν δραχμῶν 2.500, ὡς ἔχων συμπεπληρωμένην προϋπηρεσίαν 9 ἐτῶν, συμφώνως πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 25/1960 διαιτητικὴν ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ., ἥτις ἀνώτερον τοῦ ὡς ἄνω ποσοῦ τῶν δραχμῶν 2.027, ἕπεται, ὅτι, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, δὲν δικαιοῦται τῆς ὡς ἄνω προσαυξήσεως ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου 1959, ἥτις τῆς ἐνάρξεως τῆς τρίτης τριετίας μέχρι τῆς λήξεως ταύτης 30 Νοεμβρίου 1962, δοθέντος, ὅτι κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ὁ βασικὸς οὗτος μισθός του ἐκ δραχμῶν 2.500 ηὐξήθη πλειότερον (κατὰ τὰ ἐν τῇ ἐκκαλουμένῃ ἀποφάσει ἐκτιθέμενα). Εἰρήσθω, ὅτι καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ἔτι, ὅτι ἡ ἐναγομένη ἦτο ὑπόχρεως τὴν 1ην Δεκεμβρίου 1959 νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἐνάγοντα οὐ μόνον τὴν προσαύξησιν τῆς τρίτης τριετίας, ἀλλὰ καὶ τὰς προσαυξήσεις τῶν δύο προηγουμένων τριετιῶν, καθ' ἃς ὑπηρέτει ὡς ὑπάλληλος τῆς Ε.Η.Ε., πάλιν οὗτος δὲν δικαιοῦται τῶν προσαυξήσεων τούτων ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου 1959, ἐφ' ὅσον ὁ ὡς ἄνω βασικὸς μισθὸς ἐκ δραχμῶν 2.500 εἶναι ἀνώ-

σταθμούς ἐν τοῖς ἐργοστασίοις τῆς περιφερείας Ἀθηνῶν ἀπασχολήσεως.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δέχεται, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, κατ' ἀνέλεγκτον περὶ πραγμάτων κρίσιν, ὅτι ὁ ἐνάγων ἠλεκτροτεχνίτης, ἐντεταγμένος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν καταμετρητῶν καὶ ἐλέγχου ὑποσταθμῶν διομηχανιῶν περιφερείας Ἀθηνῶν, ἀπησχολεῖτο, κατὰ τὸν ἐπίδικον χρόνον ἀπὸ 1.1.1960 μέχρι 28.2.1967, κατὰ τὰ 4/5 τοῦ καθ' ἑκάστην νομίμου ὀκταώρου, μεταβαίνων καθ' ἑκάστην εἰς ἐργοστάσια τῆς περιφερείας Ἀθηνῶν, εἰς ἃ εἶναι ἐγκατεστημένα ὑποσταθμοὶ ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας ὑψηλῆς τάσεως, μὲ τὴν καταμέτρησιν τῆς καταναλωθείσης ποσότητος ἠλεκτρικοῦ ρεύματος καὶ μὲ τὸν ἔλεγχον τῆς αὐτομάτου συσκευῆς (ὡρολογίου) πρὸς διαπίστωσιν τῆς ὁμαλῆς ἢ μὴ λειτουργίας ταύτης. Ἐξετίθετο εἰς τὸν ἐκ τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος κίνδυνον, λόγῳ τοῦ ὅτι ἦτο ἀπαραίτητον νὰ ἀπασχολῆται εἰς σημεῖον κείμενον ἐγγύτατα πρὸς τοὺς μετασχηματιστὰς μὲ ρεύμα ὑψηλῆς τάσεως καὶ ἐντὸς ἠλεκτρισμένου καὶ ἐπικινδύνου χώρου, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν, ὅτι εἰς τοὺς ἀνωτέρω ὑποσταθμοὺς ἐκκινοῦν καὶ καταλήγουν ἠλεκτροφόροι καὶ ἐν πολλοῖς ἀκάλυπτοι γραμμαὶ ὑψηλῆς καὶ χαμηλῆς τάσεως. Καὶ παραιτέρω, ὅσον τούτων ἀπαφήνατο, ὅτι λόγῳ τῆς τοιαύτης ἀπασχολήσεώς του δικαιοῦται ὁ ἀναιρεσίβλητος κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον τοῦ διαληφθέντος ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας. Ἀλλ' ἡ ἀπόφασις, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἐπιδικαζόμενον ἐπίδομα μέχρις ἐνάρξεως ἰσχύος τῆς 28/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐνῷ, ὡς δέχεται, καταλήγουν εἰς τοὺς χώρους ἐργασίας γραμμαὶ ὑψηλῆς καὶ χαμηλῆς τάσεως, δὲν ὁρίζει καὶ τίς ἡ σχέσις τούτων πρὸς τὰς ἐν τοῖς ὑποσταθμοῖς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐκτελουμένας ἐργασίας καταμετρήσεως καταναλώσεως ἠλεκτρικοῦ ρεύματος καὶ ἐλέγχου αὐτομάτου συσκευῆς, πρὸς διαπίστωσιν τῆς ὁμαλῆς ἢ μὴ λειτουργίας ταύτης. Οὕτω δὲ δὲν καθορίζεται ἀπασχόλησις εἰς ἠλεκτροφόρους γραμμὰς πρὸς ἐκτέλεσιν ἐργασιῶν συναφῶν πρὸς τὴν λειτουργίαν τοῦ ἐναερίου ἢ ὑπογείου δικτύου. Ἕνεκεν τοῦ ἀνεπαρκοῦς ἐν τούτῳ τῆς αἰτιολογίας ἐπὶ τοῦ ἄνω ζητήματος, ἀσκοῦντος οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, ἀνέφικτος καθίσταται ὁ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔλεγχος τῆς ὀρθῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἄνω διατάξεων, ὡς πρὸς δὲ τὸ ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς αὐτῆς 28/1965 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν καὶ ἐφεξῆς ἐπιδικαζόμενον ἐπίδομα, τὰ εἰρημένα δεξαμένη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἐσφαλμένως ὑριμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ἄνω διατάξεις. Ὅθεν εἶναι ἀναιρετέα ἡ ἀπόφασις κατ' ἄρθρον 807 §§ 17 καὶ 19 Πολιτικῆς Δικονομίας (*).

3. Ἀποδοχαὶ προσωπικοῦ Ἀνωνύμου Τεχνικῆς Ἑταιρείας Ὑδραυλικῶν καὶ Ἐξυγιαντικῶν Ἔργων

Ἀποδοχαὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἀνωνύμου Τεχνικῆς Ἑταιρείας Ὑδραυλικῶν καὶ Ἐξυγιαντικῶν Ἔργων (ΥΔΡΕΞ.) — Παροχὴ προσθέτου ἐπιδόματος εἰς χειριζομένους ἐπικρουστικὰ μηχανήματα εἰς συνεργεῖα ὑπαίθρου μόνον καὶ καθ' ὅσον χρόνον οὗτοι ἀπασχολοῦνται εἰς τὸν χειρισμὸν τῶν μηχανημάτων.

Ἀρείου Πάγου 469/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δημ. Μητράκος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Τσούτης, Ἀγ. Ἀποστόλου

Διὰ τῆς ἀπὸ 30.4.1963 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, κυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 43261/1963 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, νομίμως δημοσιευθείσης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τ. Β', ἀριθ. 213) καὶ ἀφορώσης τὰς ἀποδοχὰς τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ ἀξίας ἔργων τῆς Ἀνωνύμου Τεχνικῆς Ἑταιρείας Ὑδραυλικῶν καὶ Ἐξυγιαντικῶν Ἔργων (ΥΔΡΕΞ.) Α.Ε. καθορίζεται 1) διὰ τοὺς ἀνειδικεύτους ἐργάτας (χειματουργικῶν ἐργασιῶν, σκυροσανιδώ-

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 20019/1968 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετεῖον. Ἴδετε διὰ τὸ θέμα καὶ Α.Π. 398/1969, ΕΕΔ 28, 1195, Α.Π. 400/1969, ΕΕΔ 28, 1196.

τέρω, ὁ ἐνάγων, κατὰ μῆνα Φεβρουάριον 1963 ἐλάμβανεν ἀποδοχὰς δραχμῶν 3.667 καὶ τὸ ἐπόμενον μισθολογικὸν κλιμάκιον ἦτο τὸ ἑνατον, εἰς ὃ ἀντιστοιχοῦσι δραχμαὶ 3.800, ἕπεται, ὅτι ὁ ἐνάγων ἀπὸ 1 Φεβρουαρίου 1963 μέχρι τῆς 15 Σεπτεμβρίου 1963 ἐδικαιοῦτο λαμβάνειν καὶ ἐλάμβανε βασικὸν μισθὸν δραχμῶν 3.800 μηναίως, ὡς ὀρθῶς καὶ περὶ τούτου ἔκρινεν ὁ δικάσας Πρωτοδίκης καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος ἐφέσεως.

Ἀπορριφθείσης τῆς ἀντεφέσεως τῆς ἐναγομένης κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως διὰ τῆς ὡς εἴρηται 10730/1967 ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου, καθ' ἧς δὲν ἠσκήθη ἀναίρεσις, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, αὕτη (πρωτόδικος ἀπόφασις) διατηρεῖ τὴν ἰσχύν της ὡς πρὸς τὸ ἐπιδικασθὲν τῷ ἐνάγοντι ποσὸν ἐκ δραχμῶν 10.336.

Κατὰ τὰ ἀνωτέρω δέον ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἐν μέρει ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις καὶ μεταρρυθμιζομένης τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ καὶ διὰ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 150, ἐκτὸς τῶν ἐπιδικασθέντων διὰ ταύτης ὡς ἄνω ποσῶν.

2. Παροχὴ ἐπιδόματος δι' ἀνθυγιεινὴν ἐργασίαν εἰς ἐργαζομένους εἰς Δημοσίαν Ἐπιχείρησιν Ἠλεκτρισμοῦ

Παροχὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 12 1960 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐχούσης ἰσχὺν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐπιδόματος δι' ἀνθυγιεινὴν ἐργασίαν ἐπὶ τῶν βασικῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰ κεντρικὰ ἐργοστάσια παραγωγῆς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος ἐν Νέῳ Φαλήρῳ καὶ Κερατσινίῳ.— Ἐπέκτασις καὶ εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰς ὑπογείους καὶ ἐναερίους γραμμὰς χαμηλῆς καὶ ὑψηλῆς τάσεως.—Δικαίωμα τῶν ὁπωσδήποτε ἀπασχολουμένων εἰς τὰς ἠλεκτροφόρους γραμμὰς πρὸς ἐκτέλεσιν ἐργασιῶν, συναφῶν πρὸς τὴν λειτουργίαν τοῦ ἐναερίου ἢ ὑπογείου δικτύου τῆς Δ.Ε.Η.—Χρόνος ἀπασχολήσεως.

Ἀρείου Πάγου 425/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Ἀντ. Κοζύρης**
Συνήγοροι οἱ κ.κ. Κ. Ἀνδριανόπουλος, Δ. Παπαδημητρίου

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 12/1960 § 2 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, νομίμως καταθεθείσης παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν καὶ κοινοποιηθείσης εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας, ἰσχὺν δὲ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐχούσης, κατὰ τὰ ἄρθρα 19 καὶ 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ταῦτα ἐτροποποιήθησαν διὰ τῶν ἄρθρων 8 καὶ 10 τοῦ νόμου 3755/1957, παρέχεται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ 12% ἐπὶ τῶν βασικῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, μὴ δυνάμενον νὰ εἶναι ἀνώτερον τῶν 480 δραχμῶν μηναίως, εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰ δύο κεντρικὰ ἐργοστάσια παραγωγῆς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος ἐν Νέῳ Φαλήρῳ καὶ Κερατσινίῳ. Τοῦτο διὰ τῆς παραγράφου 3 τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ἐπεκτείνεται καὶ εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰς ὑπογείους καὶ ἐναερίους γραμμὰς χαμηλῆς καὶ ὑψηλῆς τάσεως.

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως τοῦ εἰρημένου ἐπιδόματος, λόγῳ τοῦ ἐπικινδύνου τῆς ἐργασίας, δικαιοῦνται οἱ ὁπωσδήποτε ἀπασχολούμενοι εἰς τὰς ἠλεκτροφόρους γραμμὰς πρὸς ἐκτέλεσιν ἐργασιῶν συναφῶν πρὸς τὴν λειτουργίαν τοῦ ἐναερίου ἢ ὑπογείου δικτύου, καίτοι μὴ ἐντεταγμένοι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἄνω γραμμῶν, ὡς ὑποκείμενοι εἰς τοὺς αὐτοὺς κινδύνους. Τὸ δὲ ἐπίδομα τοῦτο παρέχεται προκειμένου περὶ τῶν προσώπων τούτων, ἅτινα μὴ ἀνηκόντων εἰς τὰς ἄνω ὑπηρεσίας, ἀλλ' ἐκτάκτως ἀπασχολουμένων εἰς τὰς ἐπικινδύνους ἐργασίας, διὰ τὸν χρόνον μόνον, καθ' ὃν οὗτοι ἀπασχολοῦνται καὶ ἐκτίθενται εἰς τὸν ἐκ τούτων κίνδυνον. Διὰ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28/1965 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν τὸ διὰ τῆς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 12/1960 καθορισθὲν ἐκ 12% καὶ εἰς δραχμὰς 480 μηναίως κατ' ἀνώτατον ὅριον ἐπίδομα χορηγεῖται ἀπὸ τῆς ἰσχύος αὐτῆς (1.8.1964) εἰς τὰς ἐν αὐτῇ κατηγορίας μισθωτῶν παρὰ τῇ Δ.Ε.Η. περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, ὡς καὶ εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὸν ὑποσταθμὸν Ὁμονοίας. Κατὰ δὲ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης τοῦ εἰρημένου ἐπιδόματος δὲν δικαιοῦνται ἐκ τῶν μισθωτῶν παρὰ τῇ Δ.Ε.Η. περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς οἱ εἰς ὑπο-

ΞΕΝΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Ἐπιμελείᾳ τοῦ κ. Ι. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΙΣ ΥΠΕΡ ΤΑ ΝΟΜΙΜΑ ΧΡΟΝΙΚΑ ΟΡΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἀπόφασις Γερμανικοῦ Ἐργατικοῦ Ἀκυρωτικοῦ τῆς 14.12.1967, δημοσιευομένη εἰς τὸ προσφάτως κυκλοφορῆσαν τεῦχος τῆς Arbeitsrechtliche Praxis, Nr. 2, zu § 1 AZO.

Ὁ νόμος περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας (Arbeitszeitordnung) ἐφαρμόζεται, ἐφ' ὅσον ἡ ἐργασία παρέχεται ἐν ἐργασιακῇ σχέσει καὶ χωρὶς νὰ ἔχῃ ἰδιαιτέραν σημασίαν τὸ ἂν ἡ ἀπασχόλησις τοῦ ἐργαζομένου εἶναι κυρία ἢ παρεπομένη, διὰ βραχὺν ἢ μικρὸν χρόνον, ἢ πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς παρ' ἄλλων παρεχομένης ἐργασίας (Denecke, Arbeitszeitordnung, 6η ἔκδ., § 1, ἀριθ. 7, Groninger, AZO, § 1, ἀριθ. 1, Zmarzlik, AZO, § 1, ἀριθ. 7). Αἱ διατάξεις περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας προβλέπουν ἐπίσης καὶ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν εἷς ἐργαζόμενος ἀπασχολεῖται εἰς πλείονας θέσεις (§ 2 ἐδάφ. 3, ἐπεδάφ. 2 ΑΖΟ). Διὰ τοῦτο ἰδιαιτέρως ἐξετάζεται ἡ περίπτωσις τῆς ἀπασχολήσεως εἰς πλείονας ἐργοδότας (Denecke, ἔνθ' ἀνωτ., § 2, ἀριθ. 14, Groninger, ἔνθ' ἀνωτ., § 2, ἀριθ. 7, Zmarzlik, ἔνθ' ἀνωτ., § 2, ἀριθ. 18). Ἐν τοιαύτῃ ὅμως περιπτώσει δέον, ὅπως τὸ σύνολον τοῦ χρόνου ἀπασχολήσεως μὴ ὑπερβαίνῃ τὰ νόμιμα ἀνώτατα ὅρια τοῦ χρόνου ἐργασίας.

Ἀντιθέτως πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεως γενομένην δεκτὴν ἐκδοχὴν δὲν δύναται νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι ἡ συναφθεῖσα σύμβασις ὁδηγεῖ εἰς ὑπέρβασιν τοῦ ἐπιτρεπτοῦ συνολικοῦ χρόνου ἐργασίας καθ' ὅλας τὰς προβλεπομένας ἡμέρας τῆς τελευταίας ἑβδομάδος τῶν Ἀποκρέω, μέχρι καὶ τῆς τελευταίας Κυριακῆς αὐτῶν. Ὡς δέχεται τὸ Ἐργατικὸν Ἐφετεῖον ὁ ἐργαζόμενος, συμφωνήσας νὰ ἐργάζεται ἐπὶ 41½ ὥρας ἑβδομαδιαίως εἰς ἐκτέλεσιν τῆς κυρίας ἐργασιακῆς σχέσεως αὐτοῦ, εἶχε τὴν νόμιμον ἱκανότητα νὰ ἐργασθῇ κατὰ τὸ τελευταῖον Σάββατον τῶν Ἀποκρέω καὶ πρωϊτέρως ἐπὶ 6¾ ὥρας μέχρι τοῦ μεσονυκτίου, διὰ τὸν ἐργοδότην του. Ἐπὶ πόσον χρόνον ἡ ἐργασία αὕτη παρετάθη μετὰ τὸ μεσονύκτιον καὶ ἐκτὸς τῆς Κυριακῆς δὲν ἀναφέρεται ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει. Ἀλλὰ κατὰ τὴν τελευταίαν Κυριακὴν τῶν Ἀποκρέω, ὁ ἐργαζόμενος ἠδύνατο νὰ ἐξακολουθήσῃ παρέχων τὴν ἐργασίαν του, χωρὶς νὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὁ ἐπιτρεπτὸς συνολικὸς χρόνος ἐργασίας ἀνὰ ὥρων δι' 6 ἐργασίμους ἡμέρας παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ. Διότι ὁ νόμος περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας, κατὰ βάσιν, δὲν ἀσχολεῖται μὲ τὴν ἐργασίαν τῆς Κυριακῆς, τῆς ὁποίας τὸ ἐπιτρεπτὸν ἢ μὴ ρυθμίζεται ἐν §§ 105δ ἐπ. τοῦ ἐπαγγελματικοῦ νόμου. (Βλ. καὶ ἀπόφασιν Γερμ. Ἐργατ. Ἀκυρωτικοῦ ἐν ἐπισήμῳ συλλογῇ ἀποφάσεων αὐτοῦ, τόμ. 9, σελ. 300, Denecke, ἔνθ' ἀνωτ., § 3, ἀριθ. 2, Groninger, ἔνθ' ἀνωτ., § 3, ἀριθ. 1, Zmarzlik, ἔνθ' ἀνωτ., § 3, ἀριθ. 9). Συμφώνως πρὸς τὴν παράγραφον 105ι τοῦ ἐπαγγελματικοῦ νόμου οὐδεμία ἰσχύουσα ἀπαγόρευσις πρὸς παροχὴν ἐργασίας μουσικοῦ καθ' ἡμέραν Κυριακήν. Ἐφαρμόζονται δὲ ἐπ' αὐτοῦ μόνον αἱ διατάξεις τοῦ νόμου περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας, αἱ ἀφορῶσαι τὰ διαλείμματα καὶ τὴν νυκτερινὴν ἐργασίαν καὶ ὅταν ἀκόμη ἡ ἐργασία παρέχεται τὴν Κυριακήν (§§ 12, 18, 19). Τοὐναντίον ὅμως δὲν ἐφαρμόζεται ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 3 περὶ διαρκείας τοῦ χρόνου ἐργασίας (Denecke καὶ Zmarzlik, ἔνθ' ἀνωτ.)(*).

(*) Σημ. ΕΕΔ: Ἴδετε δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὴν κατὰ τὸ ἡμέτερον δίκαιον Α.Π. 387/1969 (Ὁλομελείας), ΕΕΔ 28, 860.

των, φορτωτών καὶ ἐν γένει μεταφορῶν κλπ.) ἡμερομισθίων δραχμῶν 70, 72 καὶ 74, 2) διὰ τοὺς τεχνίτας (ξυλουργούς, κτίστας, κονιαστάς, σιδηρουργούς, μηχανοτεχνίτας, ἠλεκτρομηχανοτεχνίτας, ἠλεκτροσυγκολλητάς, ἠλεκτροσυγκολλητὰς ἀερίου, ἠλεκτροσυγκολλητὰς ἀερίου ὑπὸ πίεσιν, ἠλεκτροσυγκολλητὰς ἀερίου ὑπὸ πίεσιν ἐπὶ σωλήνων, ἠλεκτροσυγκολλητὰς ἀερίου ὑπὸ πίεσιν ἐπὶ σωλήνων ἐν θέσει, ἠλεκτροσυγκολλητὰς ἀερίου ὑπὸ πίεσιν ἐπὶ σωλήνων ἐν θέσει ἐν ὑπαίθρῳ, ἠλεκτροσυγκολλητὰς ἀερίου ὑπὸ πίεσιν ἐπὶ σωλήνων ἐν θέσει ἐν ὑπαίθρῳ ἐν ὕψει, ἠλεκτροσυγκολλητὰς ἀερίου ὑπὸ πίεσιν ἐπὶ σωλήνων ἐν θέσει ἐν ὑπαίθρῳ ἐν ὕψει ἐν ἀνωμάλῳ ἐδάφει, ἠλεκτροσυγκολλητὰς ἀερίου ὑπὸ πίεσιν ἐπὶ σωλήνων ἐν θέσει ἐν ὑπαίθρῳ ἐν ὕψει ἐν ἀνωμάλῳ ἐδάφει ἐν ὑπογείοις, ἠλεκτροσυγκολλητὰς ἀερίου ὑπὸ πίεσιν ἐπὶ σωλήνων ἐν θέσει ἐν ὑπαίθρῳ ἐν ὕψει ἐν ἀνωμάλῳ ἐδάφει ἐν ὑπογείοις καὶ ἐν ὑπονόμοις, ἠλεκτροσυγκολλητὰς ἀερίου ὑπὸ πίεσιν ἐπὶ σωλήνων ἐν θέσει ἐν ὑπαίθρῳ ἐν ὕψει ἐν ἀνωμάλῳ ἐδάφει ἐν ὑπογείοις καὶ ἐν ὑπονόμοις ἐν ἀνωμάλῳ ἐδάφει, ἠλεκτροσυγκολλητὰς ἀερίου ὑπὸ πίεσιν ἐπὶ σωλήνων ἐν θέσει ἐν ὑπαίθρῳ ἐν ὕψει ἐν ἀνωμάλῳ ἐδάφει ἐν ὑπογείοις καὶ ἐν ὑπονόμοις ἐν ἀνωμάλῳ ἐδάφει ἐν ὑπογείοις, ἠλεκτροσυγκολλητὰς ἀερίου ὑπὸ πίεσιν ἐπὶ σωλήνων ἐν θέσει ἐν ὑπαίθρῳ ἐν ὕψει ἐν ἀνωμάλῳ ἐδάφει ἐν ὑπογείοις καὶ ἐν ὑπονόμοις ἐν ἀνωμάλῳ ἐδάφει ἐν ὑπογείοις καὶ ἐν ὑπονόμοις, ἠλεκτροσυγκολλητὰς ἀερίου ὑπὸ πίεσιν ἐπὶ σωλήνων ἐν θέσει ἐν ὑπαίθρῳ ἐν ὕψει ἐν ἀνωμάλῳ ἐδάφει ἐν ὑπογείοις καὶ ἐν ὑπονόμοις ἐν ἀνωμάλῳ ἐδάφει ἐν ὑπογείοις καὶ ἐν ὑπονόμοις ἐν ἀνωμάλῳ ἐδάφει ἐν ὑπογείοις καὶ ἐν ὑπονόμοις, ἠλεκτροσυγκολλητὰς ἀερίου ὑπὸ πίεσιν ἐπὶ σωλήνων ἐν θέσει ἐν ὑπαίθρῳ ἐν ὕψει ἐν ἀνωμάλῳ ἐδάφει ἐν ὑπογείοις καὶ ἐν ὑπονόμοις ἐν ἀνωμάλῳ ἐδάφει ἐν ὑπογείοις καὶ ἐν ὑπονόμοις ἐν ἀνωμάλῳ ἐδάφει ἐν ὑπογείοις καὶ ἐν ὑπονόμοις ἐν ἀνωμάλῳ ἐδάφει ἐν ὑπογείοις καὶ ἐν ὑπονόμοις, ἠλεκτροσυγκολλητὰς ἀερίου ὑπὸ πίεσιν ἐπὶ σωλήνων ἐν θέσει ἐν ὑπαίθρῳ ἐν ὕψει ἐν ἀνωμάλῳ ἐδάφει ἐν ὑπογείοις καὶ ἐν ὑπονόμοις

ασφαλισμένου καὶ ἐργοδότου, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπήγετο κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας.

Παρέχεται ὅμως ἡ εὐχέρεια, ὅπως διὰ τῆς ὑποβαλλομένης ἐγγράφου δηλώσεως περὶ συνεχίσεως τῆς προαιρετικῆς ἀσφαλίσεως ἐπιλέξῃ ὁ αὐτὸν καὶ ἐπιχθῇ διὰ τὴν καταβολὴν τῆς εἰσφορᾶς εἰς μίαν τῶν δύο ἀμέσως κατωτέρων ἀσφαλιστικῶν κλάσεων, εἰς ἣν ὑπήγετο κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας του.

Ταῦτα δύναται νὰ αἰτήσηται ὁ προσχωρῶν εἰς τὴν προαιρετικὴν ἀσφάλισιν κατὰ τὴν ἔναρξιν ταύτης ἢ καὶ μετὰ ταῦτα, πάντως ἐντὸς τῆς προθεσμίας τῶν 12 μηνῶν εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν, ἐντὸς δὲ εὐλόγου χρόνου εἰς τὴν δευτέραν, πάντως ὅμως πρὸ τῆς συνταξιοδοτήσεως του εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις ταύτας.

Ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιλογῆς τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως κατὰ τὴν πλειοψηφήσασαν γνώμην τοῦ Συμβουλίου, ἀποτελουμένου ἐκ τῶν κ.κ. *Ε. Κουρουσοπούλου*, Ἀντιπροέδρου, *Κ. Τσαγκαράκη*, *Πλ. Σοφιανοπούλου*, *Α. Γιαννουλάτου*, *Π. Καρδογιαννοπούλου*, Νομικῶν Συμβούλων, καὶ τῶν ἐχόντων γνώμην Παρέδρων κ.κ. *Ι. Ματαράγκα*, *Κ. Διαλεκτοῦ*, *Γ. Ἀνδρικοπούλου*, *Α. Παπαγιαννοπούλου* καὶ *Β. Κωτσαρίδη*, ἡ ἐπιλογὴ τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως θέλει γίνει μόνον εἰς κατωτέραν κλάσιν ἐκείνης, εἰς ἣν κατετάγη ἢ ἐπελέξατο ὁ συνεχίζων τὴν προαιρετικὴν ἀσφάλισιν, ἐνῶ κατὰ τὴν ἐξενεχθεῖσαν γνώμην τοῦ μειοψηφήσαντος Νομικοῦ Συμβούλου κ. *Καραμπελοπούλου* ἡ ἐν λόγῳ τῶν ἄνω διατάξεις, ὁριζούσης ὅτι ὁ συνεχίζων τὴν ἀσφάλισιν καταβάλλει τὴν εἰσφορὰν τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, εἰς ἣν ὑπήγετο κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας, ἢ εἰς μίαν τῶν δύο ἀμέσως κατωτέρων αὐτῆς, εἶναι ὅτι ὁ συνεχίζων τὴν προαιρετικὴν ἀσφάλισιν δικαιοῦται νὰ αἰτήσηται, ἐντὸς τῆς προθεσμίας πάντοτε, τὴν ὑπαγωγήν του καὶ εἰς ἀνωτέραν κλάσιν ὡς ἄνω μέχρι ἐκείνης, εἰς ἣν ὑπήγετο κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας του.

(*Ἐγκύκλ. Ι.Κ.Α. ὑπ' ἀριθ. 92/1969*).

Ἀσφαλιστικὴ σχέσις μισθωτῶν ἐπὶ διακοπῇ τῶν ἐργασιῶν ἐπιχειρήσεως ἄνευ καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως:

Κοινοποιοῦμεν εἰς ὑμᾶς ἀμέσως κατωτέρω πρὸς ἐκτέλεσιν τὴν ὑπ' ἀριθ. 450/1969 γνωμοδότησιν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους περὶ τοῦ ἐν τῇ περιλήψει θέματος, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα.

Γνωμοδότησις 450/1969 Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους (Τμ. Β').

Περίληψις ἐρωτήματος: Ποία ἡ ἀσφαλιστικὴ σχέσις τῶν μισθωτῶν ἐπὶ διακοπῇ τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἄνευ καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως.

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3198/1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων» (Α' 98) ἡ καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως ὁρισμένου ἔγκυρος, ὑφ' ὅσον γίνῃ ἐγγράφως καὶ καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις (ἄρθρον 5 § 3). Ὁ καταγγέλλων τὴν ἐργασιακὴν σύμβασιν ἐργοδότης ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐντὸς προθεσμίας ὀκτὼ (8) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παραδόσεως τοῦ ἐγγράφου τῆς καταγγελίας εἰς τὸν ἀπολυόμενον ἀναγγείλῃ τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐνεργηθεῖσαν καταγγελίαν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν Τηρεσίων τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας (Ο.Α.Α.Α.) καὶ εἰς τὸ Γραφεῖον Εὑρέσεως Ἐργασίας (ἄρθρον 5 § 1). Ἐπὶ ἀκύρου καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως ὁ ἐργαζόμενος, ἀνεξαρτήτως τοῦ δικαιώματος καταγγελίας ὑπ' αὐτοῦ τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως καὶ ἀξιώσεως αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ἐκ ταύτης ἀποζημιώσεως, δικαιοῦται διὰ πᾶσαν ἀξίωσιν ἀπορρέουσαν ἐκ τῆς ἀκύρου καταγγελίας νὰ προσέλθῃ δι' ἀγωγῆς κοινοποιουμένης ἐντὸς τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας (ἄρθρον 6 § 1) ἢ νὰ προβῇ εἰς ἐπίσχεσιν τῆς προσφερομένης παρ' αὐτοῦ ἐργασίας, μέχρις οὗ ὁ ἐργοδότης ἐκπληρώσῃ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ὑποχρέωσιν (ἄρθρα 325 καὶ 329 Α.Κ., Α.Π. 201/1954, Θέμ. ΞΕ', 435). Ἐπίσης ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται διὰ πᾶσαν ἀξίωσιν περὶ καταβολῆς ἢ συμπληρώσεως τῆς κατὰ τὸν νόμον 2112, ὡς ἐτροποποιήθη, ἢ τῆς κατὰ τὸ ὑ.δ. τῆς 16/18.7.1920 ἀποζημιώσεως ἐπὶ ἀκύρου καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, νὰ προσέλθῃ δι' ἀγωγῆς κοινοποιουμένης ἐντὸς ἑξαμήνου ἀφ' ἧς κατέστη δικαιωθεὶς ἡ ἀξίωσις του (ἄρθρον 6 § 2 νόμου 3198/1955).

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 ν.δ. 2511/1953 περὶ ἐλέγχου ὁμαδικῶν ἀπολύσεων, ὁμαδικαὶ ἀπολύσεις ὑπὸ ἐπιχειρήσεων ἀπασχολουσῶν πλέον τῶν 50 μισθωτῶν εἶναι ἄκυροι καὶ αἱ σχετικαὶ καταγγελίαι τῆς σχέσεως ἐργασίας θεωροῦνται ὡς μηδέποτε γενόμεναι, ἐὰν πρὸ τῆς παρελεύσεως μηνὸς ἀπὸ τῆς ἀναγγελίας αὐτῶν εἰς τὸ ἁρμόδιον Γραφεῖον Εὑρέσεως Ἐργασίας

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Προθεσμίαι άσκήσεως δικαιώματος δι' άλλαγήν ασφαλιστικής κλάσεως προαιρετικώς συνεχίζοντος την ασφάλισιν:

Κοινοποιούμεν κατωτέρω την ΐα' άριθ. 511/1969 Γνωμοδότησιν του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ην έπεδεχόμεθα, προς γνώσιν σας.

Κατόπιν ταύτης οι προαιρετικώς συνεχίζοντες την ασφάλισίν των πριν ή καταστούν συνταξιούχοι δύνανται να αίτήσωνται την άλλαγήν της ασφαλιστικής κλάσεως άπό την μεγαλυτέρων έκείνης, εις ην κατετάγησαν, προς την μικροτέραν ταυτην, έντός των ύπό του νόμου έπιτρεπομένων ορίων, έφ' όσον κατά την ύποβολήν της σχετικής προς τούτο αίτήσεως πληρούνται αι κατωθι προϋποθέσεις του άρθρου 41 του α.ν. 1846/1951, ώς έτροποποιήθη.

α'. Προκειμένου περί των συνεχιζόντων προαιρετικώς την άσφάλισιν βάσει 500 ήμερών έργασίας έντός της τελευταίας πενταετίας το δικαίωμα της άλλαγής της ασφαλιστικής κλάσεως προς τα κάτω δύναται να άσκηθή,

αα') Έντός της προθεσμίας των δώδεκα μηνών άπό της τελευταίας ήμέρας έργασίας καί

ββ') Πρό της συμπληρώσεως του 60ού έτους της ήλικίας προκειμένου περί άρρένων ή των 55ων προκειμένου περί θηλέων.

β) Προκειμένου περί των συνεχιζόντων προαιρετικώς την άσφάλισιν βάσει 3.000 ήμερών έργασίας τό ώς άνω δικαίωμα δύναται νά άσκηθή έντός ετούτου χρόνων, άπό του διενθυντού του οίκείου Υποκαταστήματος προσδιοριζομένου, τούτου μή δυναμένου νά παρρβή την διετίαν άπό της ένάρξεως της συνεχίσεως προαιρετικώς της άσφαλίσεως καί πάντως πρό της συμπληρώσεως των άνωτέρω ορίων ήλικίας άντιστοίχως.

Ή κατάταξις εις την νέαν κλάσιν άρχεται άπό του χρόνου της αίτήσεως.

Γνωμοδότησις 511/1969 Νομικού Συμβουλίου Κράτους (Τμ. Β').

Περίληψις έρωτήματος: *Άν έφίσταται δικαίωμα καί προθεσμία άσκήσεως άλλαγής ασφαλιστικής κλάσεως προαιρετικώς συνεχίζοντος την ασφάλισιν, κατ' άρθρον 41 Α.Ν. 1846/1951.*

Κατά την διάταξιν της παραγράφου 1 του άρθρου 41 του α.ν. 1846/1951 περί Ι.Κ.Α., ώς αύτη άντικατεστάθη άπό του άρθρου 16 § 1 του νόμου 4478/1965, πρόσωπον διατελέσαν ήσφαλισμένον παρά τω Ι.Κ.Α. δικαιούται νά συνεχίση (προαιρετικώς) την άσφάλισίν του εις ένα ή πλείονας κλάδους αύτου: α) έαν έντός των άμέσως του της τελευταίας ήμέρας έργασίας του έν τη άσφαλίσει του Ιδρύματος πέντε έτων έχη πραγματοποιήσει εις την άσφάλισιν τοιούτων 500 ήμέρας έργασίας καί ύποβάλη έγγράφως δήλωσιν έντός προθεσμίας 12 μηνών άπό της τελευταίας άσφαλίσεως του εις το Ι.Κ.Α., β) έαν έχη πραγματοποιήσει άποτελέσματε 3.000 ήμέρας έργασίας εις την άσφάλισιν, άνεξαρτήτως του χρόνου ύποβολής της κατά τα άνωτέρω δηλώσεως του.

Περαιτέρω έν παραγράφω 2 του αύτου άρθρου δρίζεται, ότι τό ούτω συνεχίζον την άσφάλισιν πρόσωπον δύναται να καταβάλλη κατά μήνα όλόκληρον το ποσόν της εισφοράς ήσφαλισμένου καί έργοδότου της ασφαλιστικής κλάσεως, εις την όποίαν ύπήγετο κατά την ήμέραν της διακοπής της έργασίας του, ή εις μίαν των δύο κατωτέρων αύτης ασφαλιστικών κλάσεων.

Έκ του γράμματος καί του πνεύματος των διατάξεων τούτων παρέχεται κατά την όμοφώνον γνώμην του Νομικού Συμβουλίου εύχέρεια εις τους διατελέσαντας ήσφαλισμένους εις το Ι.Κ.Α., όπως συνεχίσουν προαιρετικώς μεθ' αύτο την άσφάλισίν των εις ένα ή πλείονας κλάδους αύτου, έφ' όσον συγκεντρούν τας έν αύταις προϋποθέσεις καί λοιπάς έν τω νόμω τοιούτας, ύποβάλλον δέ σχετικήν περί τούτου έγγραφον δήλωσιν:

α) Έντός 12 μηνών άπό της τελευταίας ήμέρας έργασίας, έάν το δικαίωμα θεμελιούται έπί 500 ήμερών έργασίας, πραγματοποιηθεισών εις την άσφάλισιν έντός των άμέσως πρό της τελευταίας ήμέρας έργασίας πέντε έτών, καί

β) Άνεξαρτήτως χρόνου ύποβολής της έγγράφου δηλώσεως, έάν το δικαίωμα της συνεχίσεως προαιρετικώς της άσφαλίσεως θεμελιούται έπί 3.000 ήμερών έργασίας, οποτεδήποτε πραγματοποιηθεισών.

Ο συνεχίζων την προαιρετικήν ταύτην άσφάλισιν καταβάλλει (§ 2 άρθρου 41 του α.ν. 1846/1951) κατά μήνα όλόκληρον την εισφοράν, ή

γραμματέως εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους καὶ τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας (ἄρθρον 11 § 4), γ) ὅτι κατ' ἀποφάσεων τοῦ Πρωτοβαθμίου ἐπιτρέπεται ἡ ἄσκησις ἐφέσεως ὑπὸ τινος τῶν ἐν διενέξει ὀργανώσεων ἐνώπιον τοῦ Δευτεροβαθμίου ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας, ἧς παρερχομένης ἀπράκτου ἡ ἀπόφασις λογίζεται ὁριστικὴ καὶ κηρύσσεται, κατὰ τὸν νόμον, ἐκτελεστὴ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κλπ. (ἄρθρον 12 § 1) καὶ γ) ὅτι τὸ τοῦ τρόπου παραστάσεως τῶν ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων διαιτησίας κλπ. ὁρίζοντα διὰ δ.διαταγμάτων, ἐκδιδομένων τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ἄρθρον 16), ταῦτα δὲ πράγματι ἐξεδόθησαν τὰ δ.δ. 17/24.8.1955 καὶ 717/1960 (τροποποιητικόν), ὁρίζοντα ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν δύνανται νὰ παρίστανται καὶ ὑποστηρίζωσι τὰς ἀπόψεις των αἱ ἐκπρόσωποι τῶν ἐνδιαφερομένων, προσκαλούμενοι ἐγγράφως (βλ. σχετικῶς Σ.Ε. 1469/1968, ΕΕΔ 27, 1156), ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν ὁ πρόεδρος, ἀφοῦ διευκολύνῃ τὸ τέλειον παραδεκτὸν τῆς προσφυγῆς, δίδει τὸν λόγον εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους ἐπὶ τῆς οὐσίας τῆς διαφορᾶς, ἕκαστον δὲ τῶν μελῶν τοῦ δικαστηρίου δύναται νὰ ἀπευθύνῃ πρὸς αὐτοὺς ἐρωτήσεις καὶ ὅτι περὶ τῶν ἀπόψεων τῶν ἐνδιαφερομένων δύνανται νὰ κατατεθῇ παρ' αὐτῶν πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως καὶ ἔγγραφον σημείωμα.

Τέλος, ἐν διαρρήδην, λέγει περαιτέρω ὁ νόμος, τῆς ἐκπροσωπευτικῆς ἰκανότητος ὀργανώσεώς τινος ἀποφαίνεται ὁ Πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου, ἐν ἐλλείψει δὲ ἐπαγγελματικῆς ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως κλπ. γενικῶς ὁρμοδία ἐκπροσωπευτικὴ ὀργάνωσις θεωρεῖται τὸ ὁρμόδιον Ἐμπορικὸν Ἐπιμελητήριον (ἄρθρον 23), προσθέτει δὲ συναφῶς τὸ δ.δ. 17/24.8.1955, ὅτι διαρκούσης τῆς διαδικασίας ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων μεταβολὴ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου δὲν ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῆς προόδου αὐτῆς, ἡ δὲ ἐκδοθησομένη ἀπόφασις ἰσχύει καὶ διὰ τὸν διάδοχον (ἄρθρον 6).

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω προκύπτει, ὅτι ναὶ μὲν ἡ ὑποχρεωτικὴ διαιτησία κεῖται κατὰ εἰδικὴν διαδικασίαν, δι' ἐνεργείας τῶν ὁρμοδίων κρατικῶν ὀργανώσεων, πρὸς ἔκδοσιν ὑπὸ εἰδικοῦ διοικητικοῦ συλλογικοῦ ὀργάνου ἀποφάσεως, πλὴν ὅμως δι' αὐτῆς ἐπιλύεται ἤδη ἀνακύψασα καὶ μὴ διευθετηθεῖσα συλλογικὴ διαφορὰ ἐργασίας μεταξὺ ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων καὶ ἐργατικῶν τοιούτων, ἀφορῶσα εἰς τοὺς ὅρους, συνθήκας ἢ ἀμοιβὴν ἐργασίας. Ἐντεῦθεν ἐξάγεται, ὅτι συμμετοχὴ εἰς τὴν διαδικασίαν τῶν ἐν διενέξει μερῶν δὲν εἶναι ἁπλῶς ἐπιβαλλομένη, ἀλλ' ἀπαραίτητος καὶ συνεπῶς ἡ μεταβολὴ τοῦ προσώπου ἔχει συνεπείας ἐπὶ τῆς διαδικασίας.

Καὶ περὶ μὲν τῶν μεταβολῶν τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου καὶ τῆς ἐν ἐλλείψει ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως ἐκπροσωπήσεως τοῦ ἐργοδοτικοῦ μέρους ὑφίστανται αἱ ὡρισμέναι ἄνω μνημονευθεῖσα διατάξεις, ἐνῷ περὶ τῶν ἐργατικῶν ὀργανώσεων οὐδὲν σχετικὸν λέγεται, πλὴν τῶν γενικῶν ὁρισμῶν περὶ τῶν διαπροσώπων διὰ τὴν ἔξαρσιν τῆς ἀντιπροσωπευτικῆς πρὸς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ὀργανώσεως.

Ἐξ ἄλλου ἡ ὑπὸ διαιτησία ἔχει καὶ ἔξοχον τὴν μορφὴν ἐπιλύσεως δικαστικῆς διαφορᾶς, παρ' ὅλον ὅτι αἱ ἐκδιδόμεναι ὑπὸ τῶν ὀνομαζομένων διαιτητικῶν δικαστηρίων ἀποφάσεις διαφέρουν οὐσιωδῶς τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων.

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω κρίνεται, ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διαδικασίας ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας διαλύσεως τῆς ἐν διενέξει ἐπαγγελματικῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως, ὡς ἡ κατόπιν τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου περὶ καταστάσεως πολιορκίας ἐπελθοῦσα, ματαιοῦται τὴν πρόοδον τῆς διαδικασίας ταύτης, ἐφ' ὅσον αὕτη δὲν εὑρίσκεται εἰς τὸ τελευταῖον στάδιον, ἀπὸ τοῦ ὁποίου συμμετοχὴ τῆς ὀργανώσεως εἰς τὴν διαδικασίαν δὲν προβλέπεται διὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεως.

Ὁ ἐπὶ δικαιοδοσίας τῆς ἀστικῆς δίκης κανὼν τῶν ἄρθρων 208 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ 102 Κώδικος Φορολογικῆς Δικονομίας, καθ' ὃν ἡ δίκη διακόπτεται, ἐὰν μέχρι τοῦ πέρατος τῆς προφορικῆς συζητήσεως, μετὰ τὴν ὁποίαν ἐκδίδεται ἡ ἀπόφασις, ἀποθάνῃ τις τῶν διαδίκων κλπ., δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ ἐπὶ ματαιώσεως τῆς διαιτητικῆς δίκης, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ἡ διάλυσις τοῦ ἐργατικοῦ ἐν διενέξει σωματείου μετὰ τὸ πέρας τῆς διαδικασίας δὲν ἐμποδίζει τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεως (μεταβολὴ κατὰ τὸ στάδιον διασπείσεως), ἐνῷ τοιαύτην ἐμποδίζει ἡ πρὸ τοῦ πέρατος τῆς διαδικασίας μεταβολή.

Ἀντίθετος ἐξ ἄλλου λύσις δὲν δίδεται ἐν τῶν ὁρισμῶν τῆς νομοθεσίας (βασικῆς καὶ ἐκτὸς) περὶ τῆς τύχης τῆς πτωχεύσεως τῶν διαλυομένων ἐπαγγελματικῶν σωματείων, διότι αἱ σχετικαὶ διατάξεις (ἄρθρα 77, 83, 105, 104, 105, 106 Α.Κ., ἄρθρων 1 τ.δ. 12/4/1961, ἄρθρων 1 ἀ.ν. 454/1968) ἀναφέρονται εἰς τὴν μετὰ τὴν ἔκλειψιν τῆς προσωπικότητος τοῦ σωματείου τύχην τῆς περιουσίας αὐτοῦ.

Κατὰ ταῦτα εἰς τὸ ἐρώτημα προσήκει ἡ ἀπάντησις, ὅτι ἡ ἐκκρεμοῦσα διαιτητικὴ διαδικασία, κατὰ τὸν χρόνον διαλύσεως ὑπὸ τῆς Στρατιωτικῆς Ἀρχῆς τῆς ἐν διενέξει ἐργατικῆς ὀργανώσεως, ἐφ' ὅσον δὲν εὑρίσκεται αὕτη εἰς τὸ τελευταῖον στάδιον, ἀπὸ τοῦ ὁποίου συμμετοχὴ τῆς ὀργανώσεως δὲν προβλέπεται διὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεως, δὲν δύναται νὰ συνεχισθῇ.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Διάλυσις ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων δι' ἀποφάσεως τῆς Στρατιωτικῆς Ἀρχῆς καὶ ἐκκρεμεῖς συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας.

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ποία ἡ ἐκβασις τῶν ἐκκρεμουσῶν πρὸς ἐπίλυσιν ἐνώπιον τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου 3239/1955 προβλεπομένων Διοικητικῶν Δικαστηρίων συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ἐγερθεισῶν ὑπὸ ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν μισθωτῶν, αἵτινες διελύθησαν δι' ἀποφάσεως τῆς ἀρμοδίας Στρατιωτικῆς Ἀρχῆς ἀπὸ 21.1.1967.

Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Τμ. Α'

Γνωμοδότησις 741/1969

Πρόεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Χ. Κωστόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. **Ἀθαν. Τομαρᾶς**

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. *Κ. Κωνσταντινίδης, Ἐρρ. Μέλλιος, Π. Κυριαζοπουλος*, Νομικοὶ Σύμβουλοι, *Μ. Σταυρόπουλος, Δ. Βενιζέλος*, Πάρεδροι.

Ἐπὶ τοῦ προσθέν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Ὁ νόμος 3239/1955 ὁρίζει, ὅτι: α) ἐν ἀποτυχίᾳ τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 αὐτοῦ διεξαγομένων διαπραγματεύσεων διὰ τὴν ἐπίλυσιν συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας (ὡς τοιαύτης νοουμένης πάσης διενέξεως μεταξὺ ὀργανώσεως ἐργοδοτῶν καὶ ὀργανώσεως μισθωτῶν, ἀφορώσης εἰς τοὺς ὅρους ἢ τὰς συνθήκας ἢ τὴν ἄμοιβὴν ἐργασίας ἢ διὰ συναφεῖς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας συντάσσεται ἐντὸς τῆς τασσομένης προθεσμίας πορίσμα τοῦ μεσολαβήσαντος κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις ὀργάνου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῆς διαπιστώσεων καὶ πορισμῶν αὐτοῦ (ἄρθρον 9 § 1, ἐδάφιον α'), β) ὅτι ἡ οὕτω συνταχθεῖσα ἔκθεσις ἀποβάλλεται ἀμελλητὶ καὶ ἐντὸς τῆς τασσομένης προθεσμίας εἰς τὴν ἀκέραιον Διεύθυνσιν τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἥτις παραπέμπει ταύτην εἰς τὸ ἁρμόδιον ὄργανον διαιτησίας (ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφιον α') καὶ γ) ὅτι ἡ σύνταξις τῆς ἐκθέσεως καὶ ἡ ὑποβολὴ αὐτῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας ἀναγράφονται ἐγγράφως εἰς τὰς λαβούσας μέρος εἰς τὰς διαπραγματεύσεις ὀργανώσεις, ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας δὲ τῆς ἀνακοινώσεως ταύτης ἄρχεται ἡ κατ' ἄρθρον 18 § 2 τοῦ νόμου προθεσμία (ἀπαγορεύσεως διακοπῆς ἐργασίας κλπ.) (ἄρθρον 9 § 2, ἐδάφιον δ').

Ἐπίσης ὁ ἀνωτέρω νόμος ὁρίζει: α) ὅτι τὸ συνεργόμενον πρὸς ἐπίλυσιν τῆς διαφορᾶς διαιτητικὸν δικαστήριον ἐρευνᾷ πάντα τὰ στοιχεῖα αὐτῆς, καλεῖ πρὸς ἐξέτασιν τοὺς ἐνδιαφερομένους, ἐξετάζει μάρτυρας κλπ. (ἄρθρον 11 § 2, δ) ὅτι αἱ ἀποφάσεις κοινοποιοῦνται ἐπιμελείᾳ τοῦ

δὲν τύχουσιν αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου μετὰ σύμφωνον γνώμην τῆς ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. ταύτην προβλεπομένης ἐπιτροπῆς τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὅστις δύναται νὰ παρατείνῃ τὴν τοῦ μηνὸς προθεσμίαν ἐπὶ ἕνα εἰσέτι μῆνα. Αἱ οὕτω ἐνεργηθεῖσαι ἀπολύσεις μετὰ παρέλευσιν τριμήνου καὶ ἂν δὲν ἐγκριθήσαν, διότι ἐθεωρήθησαν ὡς μὴ δεδικαιολογημέναι, ἐφ' ὅσον ἐτηρήθη ἡ σχετικὴ διαδικασία τοῦ νόμου τούτου, καθίστανται ἐν πάσῃ περιπτώσει ἔγκυροι. Πάντως ἡ ἔγκρισις αὐτῶν δὲν θίγει τὰς ἐκ τῆς κειμένης νομοθεσίας (νόμων 2112 καὶ 6.δ. 16/18.7.1929) καθοριζομένας ἀποζημιώσεις, ὡς καὶ τὴν προβλεπομένην διαδικασίαν διὰ τὴν ἐγκυρότητα τῶν ἀτομικῶν ἀπολύσεων.

Οὕτω ἐπὶ ἀκύρου καταγγελίας ἐργασιακῆς συμβάσεως, ἐφ' ὅσον ἐντὸς τριμήνου δὲν ἐκανονοποιήθη ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἀγωγὴ διὰ τὴν ἀπορρέουσαν ἐκ ταύτης ἀξίωσιν ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν του ἢ ἐπὶ ἀμαδικῶν ἀπολύσεων, ἐφ' ὅσον τηρηθείσης τῆς διαδικασίας τοῦ νόμου 2511/1953 παρῆλθε τρίμηνον ἀπὸ τῆς ἀναγγελίας αὐτῶν εἰς τὸ Γραφεῖον Εὑρέσεως Ἐργασίας, αἱ καταγγελίαι τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως καθίστανται ἔγκυροι.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω, ἐπὶ τῆς περιπτώσεως τῆς ἐν Ἐδέσσῃ ἐπιχειρήσεως, ἥτις ἔπαυσε νὰ δέχηται τὰς ὑπηρεσίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν αὐτῆς ἀπὸ 31.8.1967, αἵτινες, καθ' ἃ ἀναφέρεται ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 238/18.1.1969 ἐγγράφῳ τοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Ἐδέσσης, παρεπέμφθησαν ὑπ' αὐτῆς εἰς τὸ Γραφεῖον Εὑρέσεως Ἐργασίας καὶ ἐπεδοτήθησαν λόγῳ ἀνεργίας μέχρις 21.2.1968, χωρὶς οὗτοι νὰ προβῶσι ποτὲ εἰς ἐπάνοδον τῆς ἐργασίας των, οὐδὲ εἰς τὴν ἐμπρόθεσμον κοινοποίησιν ἀγωγῆς διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἀποδοχῶν των, ἐγκυροποιηθεισῶν οὕτω τῶν ἀπολύσεων, ἡ διαδραμοῦσα ἀπὸ τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας χρόνος δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἐν ἀσφαλίσει.

(Ἐγκύκλ. Ι.Κ.Α. ὑπ' ἀριθ. 95/1969).

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

298/1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί προσλήψεως ὑπό τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὀργανισμοῦ Τουρισμοῦ ὑπαλλήλων ἐπί σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 195 τῆς 27 Σεπτεμβρίου 1969)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1) Πρὸς ἀντιμετώπισιν κατεπειγουσῶν ἀναγκῶν, ἀνακυψασῶν ἐκ τῆς ηὐξημένης τουριστικῆς κινήσεως καὶ τοῦ ὄγκου τοῦ προγράμματος δημοσίων ἐπενδύσεων, τῆς ἐκ τούτων αὐξήσεως τῶν μέσων ἐντονωτέρας προβολῆς καὶ ἐποπτείας, ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Ὀργανισμὸν Τουρισμοῦ ὅπως διὰ χρονικὸν διάστημα, πάντως οὐχὶ πέραν τῆς 31 Δεκεμβρίου 1970, προσλάβῃ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικὸν ἐντὸς τῶν ἀκολούθων ἀριθμητικῶν ὁρίων.

Α) Διοικητικοὺς ὑπαλλήλους μέχρις ἑκατὸν τριάκοντα πέντε (135), ἤτοι: α) πεντήκοντα (50) πτυχιούχους Ἀνωτάτων Σχολῶν, ἐξ ὧν τριάκοντα (30) γνωρίζοντας ἄριστα μίαν τοὐλάχιστον ξένην γλῶσσαν, β) τεσσαράκοντα πέντε (45) κεκτημένους ἀπολυτηρίου Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, ἐξ ὧν τριάκοντα (30) γνωρίζοντας ἄριστα μίαν τοὐλάχιστον ξένην γλῶσσαν, γ) δέκα πέντε (15) δακτυλογράφους, ἐξ ὧν δέκα (10) εἰς μίαν ξένην γλῶσσαν, καὶ δ) εἴκοσι πέντε (25) εἰδικῶν προσόντων καὶ πείρας ἐπὶ θεμάτων τουρισμοῦ.

Β) Τεχνικοὺς ὑπαλλήλους μέχρις εἴκοσι τέσσαρας (24), ἤτοι: α) Α' κατηγορίας δέκα τρεῖς (13) καὶ β) Β' κατηγορίας ἕνδεκα (11).

Γ) Βοηθητικοὺς καὶ ὑπηρετικοὺς προσωπικοὺς μέχρι δέκα πέντε (15).

2) Ἡ πρόσληψις τοῦ περὶ οὗ ἡ προηγουμένη παράγραφος προσωπικοῦ ἐπιτρέπεται μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ, ἐκδιδομένην προτάσει τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὀργανισμοῦ Τουρισμοῦ, μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ.

3) Αἱ πᾶσης φύσεως ἀποδοχαὶ καὶ ἀποζημιώσεις τοῦ ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος προσληφθησομένου προσωπικοῦ ὁρίζονται διὰ κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Οἰκονομικῶν, ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὀργανισμοῦ Τουρισμοῦ, μετὰ γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου, βαρυνόντων δὲ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὀργανισμοῦ Τουρισμοῦ.

Ἄρθρον 2

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Σεπτεμβρίου 1969

—

287/1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ἑδαφ. 2 ἄρθρου 58 τοῦ ἀ.ν. 1854/1951 καὶ ἐπὶ τῶν μετακλητῶν ἢ ἐπὶ θητείᾳ προσλαμβανομένων ὑπαλλήλων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 182 τῆς 11 Σεπτεμβρίου 1969)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1) Ἡ διάταξις τοῦ ἑδαφίου 2 τοῦ ἄρθρου 58 τοῦ ἀ.ν. 1854/1951 «περὶ ἀπονομῆς τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν συντάξεων» ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῶν μετακλητῶν ἢ ἐπὶ θητείᾳ προσλαμβανομένων ὑπαλλήλων.

2) Καθ' ἅπασας τὰς περιπτώσεις, περὶ ὧν ἡ

4558/1930, διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ὁποίου ἐθεσπίσθη τὸ 1/4 (τότε, πρὸ τοῦ νόμου 3198/1955) τῆς ἀποζημιώσεως εἰς τοὺς προειδοποιουμένους, διὰ τὴν ἀπόλυσιν των ὑπαλλήλους, προκύπτει ὅτι πλέον ἐννοιαν δίδεται ἡ ἀποζημίωσις: Ἰσοπεδοῦται - γράφεται - πεπικῶς τὸ γνωστὸν αἴτημα τοῦ ὑπαλληλικοῦ κόσμου, ζητοῦντος νὰ καταργηθῇ ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου νὰ προειδοποιῇ τοὺς ὑπαλλήλους, ἀπολυομένους, καὶ νὰ ὁρισθῇ, ὅτι οὗτος ὑποχρεοῦται ἐν πάσῃ περιπτώσει εἰς τὴν παγκοσμίᾳ ἀποζημίωσιν, ἣν ἐπιβάλλει ὁ νόμος εἰς τὴν περίπτωσιν μὴ προειδοποιήσεως... Πάντως δὲν ἐθεωρήσαμεν ἐπὶ τοῦ παρόντος εὔθετον τὴν περίπτωσιν, ὅπως μεταβάλωμεν ριζικῶς σήμερον θεμελιώδη διάταξιν τοῦ νόμου 2112, ἀποδεχθέντες μόνον ὅπως ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται ἐν περιπτώσει προειδοποιήσεως εἰς μικρὸν σχετικῶς ἀποζημίωσιν τοῦ ὑπαλλήλου διὰ τοῦ τετάρτου τοῦ ποσοῦ, τὸ ὁποῖον ἔδει νὰ καταβάλῃ παρασιωπῶν τὴν προθεσμίαν».

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΕΠΙ ΤΑΚΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ νόμου 3198/1955 (ΕΕΔ 14, 502), ἐὰν διὰ τῆς καταγγελίας τίθεται ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, προβλεπομένη προθεσμία, προκειμένου μόνον περὶ ὑπαλλήλων, ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἀπολυόμενον, ἐπὶ τῇ ἐκπνοῇ τῆς προθεσμίας ταύτης, τὸ ἥμισυ τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω νόμου ἀποζημιώσεως διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω ἀποζημιώσεως δικαιοῦνται καὶ οἱ ὑπάλληλοι, ἀπασχολοῦντες τῆς ἐργασίας τῇ συγκαταθέσει τοῦ ἐργοδότου αὐτῶν διαρκοῦντος τοῦ χρόνου τῆς προμηνύσεως.

Ἐπὶ διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 99/1967, ΕΕΔ 26, 1089, περιορισμὸς τῆς ἀνωτέρω ἀποζημιώσεως εἰς τὸ 1/4 δὲν ἴσχυσε, καταργηθείσης τῆς διατάξεως ταύτης διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 173/1967, ΕΕΔ 26, 1417).

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 3198/1955, ὁ ὑπολογισμὸς τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἀπολυομένων μισθωτῶν γίνεται ἐπὶ βάσει τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνός (ἐννοεῖται ὁ τῆς καταγγελίας, Α.Π. 729/1954, ΕΕΔ 14, 13), ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως.

Ὡς τακτικαὶ ἀποδοχαὶ ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως νοοῦνται αἱ ἀποδοχαί, τὰς ὁποίας θὰ ἐλάμβανεν ὁ μισθωτός, ἐὰν ἀπησχολεῖτο καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας πλήρως (Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 25888/1966, ΕΕΔ 26, 669, σημείωσις μας ἐν ΕΕΔ 23, 814).

Οὕτω, ἐφ' ὅσον ἡ ἐν λόγῳ διάταξις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3198/1955 ὁρίζει, ὅτι ὁ προειδοποιούμενος διὰ τὴν ἀπόλυσίν του ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος (μόνον) δικαιοῦται ἅμα τῇ ἐκπνοῇ τῆς προθεσμίας προειδοποιήσεως τὸ ἥμισυ τῆς προβλεπομένης ἀποζημιώσεως διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, δὲν δύναται νὰ γεννηθῇ ἀμφιβολία περὶ τῆς ἐννοίας ταύτης, ὅτι δηλαδὴ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ προβλεπομένη ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920 ἀποζημίωσις, τὴν ὁποίαν θὰ κατεβάλλεν ὁ ἐργοδότης, ἐὰν ὁ μισθωτὸς ἀπελύετο ἀπροειδοποιήτως, ἐν τῇ ἐννοίᾳ δὲ τῆς προβλεπομένης ἀποζημιώσεως εἶναι ἔχει μόνον ὁ κατὰ χρόνον ὑπηρεσίας ὑπολογισμός, κατ' ἄρθρον 1 νόμου 1161/1920, ἀλλὰ καὶ ὁ κατὰ τὸν νόμιμον τρόπον καθ' ὕλην ὑπολογισμὸς αὐτῆς, ὁ ὁποῖος καθορίζεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3198/1955, ἤτοι ἐπὶ βάσει τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ τοῦ τελευταίου μηνὸς τῆς καταγγελίας ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως.

Οὐδεμίαν περαιτέρω σημασίαν ἔχει, ὅτι ἡ κατὰ τὸν νόμιμον τοῦτον τρόπον διαγνωσθεῖσα ἤδη ἀποζημίωσις θὰ καταβληθῇ ἅμα τῇ ἐκπνοῇ τῆς προθεσμίας προειδοποιήσεως, κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὁποίας εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ ἔχουν ἐπέλθει μισθολογικαὶ μεταβολαὶ διὰ τὸν μισθωτόν, εἴτε πρὸς τὰ ἄνω, εἴτε πρὸς τὰ κάτω, διότι ὁ νόμος δὲν ὁρίζει ἄλλον τρόπον ὑπολογισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταβολῆς, ἀλλ' ἁπλῶς, ὅτι καθίσταται ἀπαιτητὴ καὶ δικαιτικῶς ἐπισπεύδει μὲ ἀπὸ τῆς ἐκπνοῆς τῆς προθεσμίας προειδοποιήσεως, ἐφ' ἧς ἄρχεται καὶ ἡ ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἀγωγῆς τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 3198/1955.

Ἡ σαφὴς αὐτὴ ἔννοια τῆς διατάξεως προκύπτει ἀμέσως καὶ ἐκ τοῦ ἐν ταύτῃ τεθέντος ὅτι τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω ἀποζημιώσεως δικαιοῦνται καὶ οἱ ὑπάλληλοι, ἀπασχολοῦντες τῆς ἐργασίας τῇ συγκαταθέσει τοῦ ἐργοδότου αὐτῶν διαρκοῦντος τοῦ χρόνου τῆς προμηνύσεως.

Τοῦτο σημαίνει, ὅτι ἐπιτρέπει ὁ νόμος τὴν ἀντὶ τοῦ χρόνου τῆς ἐκπνοῆς τῆς προθεσμίας προειδοποιήσεως καταβολὴν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπομωλήσεως τοῦ ὑπαλλήλου διαρκοῦντος τοῦ χρόνου τῆς προμηνύσεως, τῇ συγκαταθέσει δηλονότι τοῦ ἐργοδότου, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν πάντοτε, ὅτι ἔχει ἤδη κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταγγελίας σχηματισθῇ ἡ ἀποζημίωσις, ὡς ἀνωτέρω ἐσχηματίσθη, διότι, ἐὰν ἡ ἔννοια τοῦ νόμου ἦτο ὅτι λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως (τοῦ ½) ὁ χρόνος τῆς καταβολῆς αὐτῆς, τότε θὰ ἔπρεπε νὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν καὶ ὁ χρόνος τῆς ἀπομωλήσεως τοῦ ὑπαλλήλου διαρκοῦντος τοῦ χρόνου τῆς προμηνύσεως, ἀλλὰ ταῦτα εἶναι λογικῶς ἀδιανόητα.

Ἐκ τῆς Εἰσηγητικῆς Ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ νόμου

ὧν καὶ τῶν λοιπῶν ἐν ἄρθρῳ 1 § 1 τοῦ ν.δ. 2/1968 «περὶ Ἐπιτρόπου Διοικήσεως Ὀργανισμῶν καὶ Νομικῶν Προσώπων πρὸς διαπίστωσιν τῆς ἐφαρμογῆς ἐν τῇ λειτουργίᾳ των τοῦ νόμου καὶ τῶν ἀρχῶν τῆς χρηστῆς διοικήσεως, καὶ β) τῆς ἐπιτηρήσεως ἐπὶ διανομῆς τῶν κρατικῶν ὀργάνων δικαιοῦται, ὅπως προέρχηται εἰς ἔρευναν, τὸ μὲν ἐπὶ πάσης ὑποθέσεως ἁρμοδιότητος τῶν Δημοσίων Διοικητικῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ τῶν ἐποπτευομένων Νομικῶν Προσώπων καὶ Ὀργανισμῶν, τὸ δὲ ἐπὶ τῆς συμπεριφορᾶς, ἔν τε τῇ ἐπιχειρήσει καὶ ἐκτὸς αὐτῆς τῶν πάσης κατηγορίας ὑπαλλήλων τούτων, ἐξ ἀπόψεως ἤθους, ἀξιοπρεπείας καὶ ἐντιμότητος.

2) Τὴν κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ἔρευναν ὁ Ἐπίτροπος Διοικήσεως διεξάγει αὐτοπροσώπως ἢ διὰ τινος τῶν βοηθῶν του, εἰδικῶς ἑκάστοτε παρ' αὐτοῦ ἐντελλομένων, κατ' ἐντολὴν τοῦ Πρωθυπουργοῦ ἢ αὐτεπαγγέλτως ἢ ἐπὶ τῇ ἀναφορᾷ ἰδιωτῶν, ἐὰν κρίνῃ τοῦτο σκόπιμον.

3) Αἱ ὑπὸ τοῦ Ἐπιτρόπου Διοικήσεως διατασσόμεναι ἔρευναι δὲν ἀναστέλλουν τὴν ροὴν τῶν περὶ ὧν αὗται ὑποθέσεων.

Ἄρθρον 2

1) Αἱ Δημόσιαι Ὑπηρεσίαι, ὡς καὶ τὰ ἐν ἄρθρῳ 1 § 1 τοῦ ν.δ. 2/1968 Νομικὰ Πρόσωπα καὶ Ὀργανισμοί, ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ Ἐπιτρόπου παρέχωσι πᾶσαν πληροφορίαν ἢ στοιχεῖον ἀναγκαῖον αὐτῷ πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ ἔργου του.

2) Ἐν τῇ παροχῇ τῶν κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον στοιχείων καὶ πληροφοριῶν ἢ τῇ ἐξετάσει ὑπὸ τοῦ Ἐπιτρόπου τῶν κρατικῶν ὀργάνων ὡς μαρτύρων δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἐπὶ τούτων ἐπίκλησις τοῦ καθήκοντος τῆς ἐχεμυθείας, ἐξαιρέσει τῶν ἀπορρήτων τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικήν, τὴν ἐθνικὴν ἄμυναν καὶ ἀσφάλειαν.

3) Περὶ τῆς συνδρομῆς τοῦ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ἀπορρήτου, ἐν προβολῇ ὑπὸ τοῦ κρατικοῦ ὀργάνου, ἀποφαίνεται ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ Ἐπιτρόπου Διοικήσεως ὁ Πρωθυπουργός.

Ἐὰν δὲ οὗτος χαρακτηρίσῃ τὸ αἰτούμενον στοιχεῖον ὡς ἀπορρήτου χαρακτῆρος, τὸ κρατικὸν ὄργανον ὀφείλει νὰ παράσχῃ τοῦτο εἰς τὸν Ἐπίτροπον καὶ νὰ μαρτυρήσῃ ἐπ' αὐτοῦ.

4) Πᾶς ἰδιώτης, καλούμενος ὑπὸ τοῦ Ἐπιτρόπου Διοικήσεως, ὅπως μαρτυρήσῃ ἐπὶ ὑποθέσεως ἐρευνωμένης παρ' αὐτοῦ, ὀφείλει, ἐπιφυλασσομένης τῆς ἰσχύος τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 212 καὶ 222 τῆς Ποινικῆς Δικονομίας, νὰ πράξῃ τοῦτο, παρέχων γενικῶς τὰ ὑπὸ τοῦ Ἐπιτρόπου αἰτούμενα στοιχεῖα.

Ἄρθρον 3

Ὁ Ἐπίτροπος, ἐνεργῶν ἐν τῇ ἁρμοδιότητί του πρὸς διαπίστωσιν τῆς ὑπὸ τῶν κρατικῶν καὶ λοιπῶν ὀργάνων διαπράξεως παραβάσεων ἢ παραπτωμάτων, δικαιοῦται, ὅπως προβαίνῃ εἰς προανάκρισιν ἢ ἀνάκρισιν.

2) Ἡ διεξαγωγὴ προανακρίσεως ἢ ἀνακρίσεως διενεργεῖται αὐτοπροσώπως ὑπὸ τοῦ Ἐπιτρόπου ἢ τῶν ἑκάστοτε ἐντελλομένων βοηθῶν αὐτοῦ. Οὐχ ἧττον ὁ διεξάγων τὴν ἀνάκρισιν ἢ προανάκρισιν δικαιοῦται νὰ ἀναθέσῃ κατὰ τὴν κρίσιν των τὴν διενέργειαν ἔν τε τῇ ἕδρᾳ του καὶ ἐκτὸς αὐτῆς μεμονωμένων ἀνακριτικῶν πράξεων εἰς ἀνώτερον διοικητικὸν ὑπάλληλον ἢ ἄξιωματικὸν τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων ἢ τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας. Κατὰ τὴν διενέργειαν τῶν προανακριτικῶν ἢ ἀνακριτικῶν πράξεων συμπράττει μετὰ τοῦ διεξάγοντος αὐτὰς ὡς γραμματεὺς πρόσωπον παρ' αὐτοῦ ὁριζόμενον.

3) Ἡ μετάβασις τῶν βοηθῶν τοῦ Ἐπιτρόπου Διοικήσεως ἐκτὸς ἕδρας των πρὸς διενέργειαν ἐξετάσεων ἢ ἄλλων ἀνακριτικῶν πράξεων ἐπιτρέπεται μόνον μετ' ἔγκρισιν τοῦ Ἐπιτρόπου.

Ἄρθρον 4

1) Ἡ προανάκρισις συνίσταται εἰς πρακτικὴν ἄτυπον συλλογὴν πληροφοριῶν καὶ στοιχείων περὶ τῆς εἰκαζομένης παραβάσεως. Ἐὰν ἐκ τῶν συγκεντρωμένων στοιχείων, διὰ τὴν ἀξιολόγησιν τῶν ὁποίων καταρτίζεται πάντοτε ἔκθεσις ὑπὸ τοῦ διεξάγοντος τὴν ἐξέτασιν, δὲν ἴθελε διαπιστωθῇ ἡ διάπραξις οἱασδήποτε παραβάσεως, γνωστοποιεῖται τοῦτο ἐγγράφως ἐπιτελεῖ τοῦ Ἐπιτρόπου εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν, εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῆς ὁποίας ἀνήκει ἡ ὑπόθεσις, δι' ἣν ἡ ἐξέτασις, καὶ τὸν προϊστάμενον ἢ ἐποπτεύοντα αὐτὴν Ὑπουργόν.

2) Ἐπὶ τὴν περιπτώσιν, καθ' ἣν ἐν τῇ προανακριτικῇ ἐξετάσει πιθανολογηθῇ ἡ διάπραξις παραπτώματος διατάσσεται πάντοτε ἡ διεξαγωγὴ ἀνακρίσεως.

Ἄρθρον 5

Σκοπὸς τῆς ἀνακρίσεως εἶναι ἡ συλλογὴ τῶν ἀπαραιτήτων στοιχείων πρὸς βεβαίωσιν τῆς εὐθύνης τῶν ὀργάνων τῶν Δημοσίων Διοικητικῶν Ὑπηρεσιῶν ἢ τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ ν.δ. 2/1968 Ὀργανισμῶν καὶ Νομικῶν Προσώπων συμμορφώσεως ἢ μὴ ἐν τῇ ἐνασκήσει τῶν καθηκόντων των πρὸς τὸν νόμον καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς χρηστῆς διοικήσεως.

ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ διάταξις, τὸ σύνολον συντάξεως καὶ ἀποδοχῶν δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς πάσης φύσεως ἀποδοχάς: α) γενικοῦ διευθυντοῦ διὰ τοὺς ὑπηρετοῦντας ἢ προσλαμβανομένους ἐπὶ βαθμῷ 2ῳ καὶ κατωτέρων καὶ β) Ὑπουργοῦ διὰ πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν.

Ἄρθρον 2

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἑπομένου μηνὸς τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Σεπτεμβρίου 1969

—

307/1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ κυρώσεως διατάξεών τινων τοῦ ὑπ' ἀριθ. 622/1969 β. διατάγματος περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Ἐπιτρόπου Διοικήσεως τηρητέας διαδικασίας πρὸς διακρίβωσιν τῶν ὑπὸ τῶν ὀργάνων τῆς Διοικήσεως, τῶν ὑπαλλήλων τῶν Ν.Π.Δ.Δ. καὶ Ὀργανισμῶν διαπραττομένων παραπτωμάτων καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων περὶ βοηθῶν Ἐπιτρόπου Διοικήσεως(*).

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 199 τῆς 4 Ὀκτωβρίου 1969)

Πρωτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1) Κυροῦνται, ἰσχύοντα νόμον, ἡ παράγραφος 4 τοῦ ἄρθρου 6 καὶ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 622/1969 β.δ., ἔχοντα αὐτούς:

α) Ἄρθρον 6 παράγραφος 4 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 622/1969 β.δ. «Ἐὰν οἱ καλούμενοι πρὸς ἐξέτασιν ὑπεισθήσωσιν ἄπρεπῆ τινα, ὁ Ἐπίτροπος Διοικήσεως ἐκδίδει κατ' αὐτῶν ἔνταλμα ἀφέσεως προσαγωγῆς, ἐκτελούμενον διὰ τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς».

β) Ἄρθρον 8 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 622/1969 β.δ. «1. Οἱ δημόσιοι διοικητικοὶ ὑπάλληλοι, ὡς καὶ οἱ ὑπάλληλοι τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 § 1 τοῦ ν.δ. 2/1968 Ὀργανισμῶν καὶ Νομικῶν Προσώπων, καλούμενοι ὑπὸ τοῦ Ἐπιτρόπου Διοικήσεως, ὀφείλουσι ἐντὸς δέκα πέντε (15) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰς αὐτοὺς ἐπιδόσεως τῆς προσκλήσεώς του, ὅπως ἐπαβάλλουσι διὰ τῆς ὑπηρεσίας των εἰς αὐτὸν ἔγγραφον δήλωσιν περὶ τῆς περιουσιακῆς καταστάσεως τῶν ἰδίων, ὡς καὶ τῶν περὶ ὧν ἡ παράγραφος 4 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 4351/1964 συγγενῶν των.

2) Οἱ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ὑπάλληλοι ἐπὶ τῇ εἰδικῇ ἐντολῇ τοῦ Ἐπιτρόπου Διοικήσεως ὀφείλουσι νὰ βεβαιώσωσιν ἐνόρκως τὴν ἀλήθειαν τῆς δηλώσεώς των καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν παρ' αὐτῶν δηλουμένην περιουσιακὴν κατάστασιν τῶν ἰδίων καὶ τῶν συζύγων αὐτῶν.

3) Ὁ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ὅρκος δίδεται ὑπὸ τοῦ δηλοῦντος ἐνώπιον τοῦ Ἐπιτρόπου Διοικήσεως ἢ τοῦ παρ' αὐτοῦ ὁριζομένου ἑτέρου ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ ν.δ. 2/1968 Ὑπηρεσιῶν, Ὀργανισμῶν καὶ Νομικῶν Προσώπων, συνταχθησομένης περὶ τῆς ὁρκωμοσίας ἐκθέσεως».

Ἄρθρον 2

Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 622/1969 β.δ. περὶ βοηθῶν Ἐπιτρόπου Διοικήσεως εἶναι ὅτι αἱ ἐν αὐτῷ καθοριζόμεναι ὡς καταβλητέαι εἰς τὸν ἀναπληρωτὴν τοῦ Ἐπιτρόπου Διοικήσεως καὶ τοὺς βοηθοὺς αὐτοῦ ἀποδοχαὶ περιλαμβάνουσιν οὐ μόνον τὸν βασικὸν μισθόν, ἀλλὰ καὶ τὰ πάσης φύσεως ἐπιδόματα καὶ παροχὰς ἐν γένει τὰ καταβαλλόμενα εἰς τοὺς μονίμους κρατικοὺς λειτουργούς, μεθ' ὧν μισθολογικῶς κατὰ περίπτωσιν ἐξομοιοῦνται.

Ἄρθρον 3

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Σεπτεμβρίου 1969

—

ΒΑΣΙΛΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

622/1969 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Ἐπιτρόπου Διοικήσεως τηρητέας διαδικασίας πρὸς διακρίβωσιν τῶν ὑπὸ τῶν ὀργάνων τῆς Διοικήσεως τῶν ὑπαλλήλων τῶν Ν.Π.Δ.Δ. καὶ Ὀργανισμῶν διαπραττομένων παραπτωμάτων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 192 τῆς 22 Σεπτεμβρίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: α) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ ν.δ. 2/1968 «περὶ Ἐπιτρόπου Διοικήσεως» καὶ β) τὴν ὑπ' ἀριθ. 703/1969 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Πρωτάσει τοῦ Ἡμετέρου Πρωθυπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1) Ὁ Ἐπίτροπος Διοικήσεως ἐν τῇ ἐνασκήσει τῆς εἰς αὐτὸν ἀναγνωριζομένης ἁρμοδιότητος α) τῆς παρακολουθήσεως τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσι-

(*) Ἴδετε ἀμέσως κατωτέρω.

ΥΠΟΤΡΙΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

78673/4967/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως υποχρεωτικής της από 18.11.1968 συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατοτεχνιτών βαφείων - τυποβαφείων - καθαριστηρίων κλπ. Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 596 της 22 Σεπτεμβρίου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του νόμου 3239/1955, 2) Γνωμοδότησιν του κατ' άρθρον 28 του νόμου 3239/1955 Ανωτάτου Συμβουλίου Εργασίας, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού την 31.7.1969 και εποβληθείσαν ημίν διά του υπ' αριθ. 253/1969 εγγράφου του, και 3) Την εν θέματι συλλογικήν σύμβασιν εργασίας, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν υποχρεωτικήν καθ' όλας αύτης τας διατάξεις δια πάντας τους εργοδότας και μαθητούς του επαγγέλματος, όπερ αφορά αύτη την από 18.11.1968 συλλογικήν σύμβασιν εργασίας των εργατοτεχνιτών βαφείων - τυποβαφείων - καθαριστηρίων κλπ. Θεσσαλονίκης (Φ.Ε.Κ. 721, τεύχος Β', της 23.12.1968) (*).

Η ισχύς της παρούσης άρχεται από της δημοσιεύσεώς της εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 11 Σεπτεμβρίου 1969

—

87608/5440/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 7/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών μωσαϊκών πλακών εκ τσιμέντου Θεσσαλονίκης».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 608 της 25 Σεπτεμβρίου 1969)

Αναστέλλομεν επί δώδεκα χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 25.12.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 7/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών μωσαϊκών πλακών εν τσιμέντου Θεσσαλονίκης», εγκριθείσης μετά τροποποιήσεως διά της υπ' αριθ. 145301/1967 κοινής αποφάσεως των Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 769, τεύχος Β', της 30.12.1967) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 22 Σεπτεμβρίου 1969

—

89061/5503/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 2/1968 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Χανίων «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του εργατοτεχνικού προσωπικού Β. Ναυστάθμου Κρήτης».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 619 της 27 Σεπτεμβρίου 1969)

Αναστέλλομεν επί δώδεκα χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 27.12.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 2/1968 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Χανίων «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του εργατοτεχνικού προσωπικού Β. Ναυστάθμου Κρήτης», εγκριθείσης μετά τροποποιήσεως διά της υπ' αριθ. 58899/1968 κοινής αποφάσεως των Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 231, τεύχος Β', της 8.5.1968).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 27 Σεπτεμβρίου 1969

—

89062/5504/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 9/1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του διαχειριστικού προσωπικού Ε.Δ.Ε.Μ.Ε.Δ.».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 619 της 27 Σεπτεμβρίου 1969)

Αναστέλλομεν επί δώδεκα χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 27.12.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 9/1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του διαχειριστικού προσωπικού Ε.Δ.Ε.Μ.Ε.Δ.», εγκριθείσης διά της υπ' αριθ. 30310/1966 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 193, τεύχος Β', της 30.3.1966) (**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερί-

(*) ΕΕΔ 28, 135.

(**) ΕΕΔ 25, 589.

(*) ΕΕΔ 27, 125.

ἢ πρὸς διακρίβωσιν τῆς διαγωγῆς τῶν ὑπαλλήλων τούτων, ἔν τε τῇ ὑπηρεσίᾳ καὶ ἐκτὸς αὐτῆς, ἐξ ἀκόρεως ἤθους, ἀξιοπρεπείας καὶ ἐντιμότητος.

Ἄρθρον 6

1) Ἀνακριτικαὶ πράξεις εἶναι:
Α) Ἡ αὐτοψία.
Β) Ἡ ἐξέτασις μαρτύρων.
Γ) Ἡ πραγματογνωμοσύνη.

2) Ἡ αὐτοψία ἐνεργεῖται καθ' ὅλα τὰ στάδια τῆς ἀνακρίσεως ὑπὸ τοῦ διεξάγοντος αὐτὴν ἢ ἑτέρου παρ' αὐτοῦ ὁριζομένου ὑπαλλήλου, ἐκ τῶν ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ παρόντος, εἰς τόπους ἢ πράγματα, εἰς ἃ περιλαμβάνονται καὶ τὰ δημόσια ἔγγραφα ἢ τὰ κατατεθειμένα ἰδιωτικὰ τοιαῦτα παρ' οἱασδήποτε Δημοσίᾳ Ἀρχῇ, Ὀργανισμῷ ἢ Νομικῷ Προσώπῳ ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ ν.δ. 2/1968 διαλαμβανομένων.

3) Οἱ μάρτυρες ἐξετάζονται ἐνόρκως κατὰ τὰς οἰκείας διατάξεις τῆς Ποινικῆς Δικονομίας ἐν τῷ τόπῳ τῆς κατοικίας ἢ διαμονῆς αὐτῶν καὶ ἐν τῷ Γραφείῳ τοῦ διενεργοῦντος τὴν ἐξέτασιν.

4) Ἐὰν οἱ κεκλημένοι πρὸς ἐξέτασιν ἀπειθήσωσιν ὅπως ἐμφανισθῶσιν, ὁ Ἐπίτροπος Διοικήσεως ἐκδίδει κατ' αὐτῶν ἔνταλμα ἀπλῆς προσαγωγῆς, ἐκτελούμενον διὰ τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς.

5) Ἂν πρὸς διάγνωσιν ἢ κρίσιν ἐπὶ οἱουδήποτε γεγονότος ἢ στοιχείου τῆς ἐξεταζομένης ὑποθέσεως ἀπαιτοῦνται εἰδικαὶ γνώσεις ἐπιστήμης ἢ τέχνης ἢ ἐμπειρία ἰδιάζουσα, ὁ διεξάγων τὴν ἀνάκρισιν διορίζει ὡς πραγματογνώμονας δημοσίους ὑπαλλήλους ἢ ἀξιωματικοὺς τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων ἢ τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας ἢ ἰδιώτας, οἵτινες ὁρκίζονται πρὸ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἔργου των κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Ποινικῆς Δικονομίας. Ὡς πρὸς τὰ κωλύματα πρὸς διορισμὸν τῶν πραγματογνωμόνων ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 188 τοῦ Κώδικος Ποινικῆς Δικονομίας.

6) Ὁ διορισμὸς ἰδιωτῶν ὡς πραγματογνωμόνων, ὅστις δὲν εἶναι ὑποχρεωτικός δι' αὐτούς, συντελεῖται ὑπὸ τοῦ διεξάγοντος τὴν ἀνάκρισιν μετ' ἔγκρισιν τοῦ Ἐπιτρόπου Διοικήσεως.

Ἄρθρον 7

1) Ἂν ἐκ τῆς διεξαχθείσης ἀνακρίσεως, διὰ τὴν ἀξιολόγησιν τῶν στοιχείων τῆς ὁποίας συντάσσεται πάντοτε ἔκθεσις ὑπὸ τοῦ διεξάγοντος αὐτήν, δὲν προκύπτῃ οἱαδήποτε παράβασις, τοῦτο γνωστοποιεῖται ἐγγράφως ὑπὸ τοῦ Ἐπιτρόπου Διοικήσεως πρὸς τὴν Ὑπηρεσίαν, εἰς ἣν ἀνήκει ἡ δι' ἣν ἐξέτασις ὑπόθεσις καὶ τὸν προϊστάμενον ἢ ἐποπτεύοντα αὐτὴν Ὑπουργόν.

2) Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἐκ τῆς διεξαχθείσης ἀνακρίσεως διαπιστωθῇ ἡ διάπραξις ποινικοῦ ἀδικήματος, ὁ Ἐπίτροπος Διοικήσεως ἀνακοινοῖ τοῦτο κατ' ἄρθρον 81 τοῦ Κώδικος Ποινικῆς Δικονομίας πρὸς τὸν εἰσαγγελέα διὰ τὴν ἄσκησιν τῆς δεούσης ποινικῆς διώξεως κατὰ τῶν ὑπευθύνων, διαβιβάζων ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ πρὸς αὐτὸν πάντα τὰ ἐν τῷ φακέλῳ ἔγγραφα στοιχεῖα. Ὑποδεικνύει εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ὑπηρεσίαν διὰ τοῦ προϊσταμένου ἢ ἐποπτεύοντος αὐτὴν Ὑπουργοῦ τὴν θεραπείαν τῶν παραπόνων τοῦ ἀνωτέρω μνημονευθέντος, ἐφ' ὅσον εἶναι βάσιμα, καὶ τὴν ἄσκησιν τῆς δεούσης πειθαρχικῆς διώξεως κατὰ τοῦ παρανομήσαντος ὀργάνου πρὸς ἐπιβολὴν τῶν ἀναλόγων κυρώσεων.

3) Κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν ὁ Ἐπίτροπος Διοικήσεως δικαιοῦται, ὅπως ἀντὶ νὰ αἰτήσηται τὴν διώξιν τοῦ ὑπαλλήλου διὰ τῶν ἁρμοδίων κατὰ τὰς οἰκείας ὀργανικὰς διατάξεις προϊσταμένων του νὰ τὸν διώξῃ ὁ ἴδιος πειθαρχικῶς ἐνώπιον τῶν ἁρμοδίων πειθαρχικῶν συμβουλίων.

Ἄρθρον 8

1) Οἱ δημόσιοι διοικητικοὶ ὑπάλληλοι, ὡς καὶ οἱ ὑπάλληλοι τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 § 1 τοῦ ν.δ. 2/1968 Ὀργανισμῶν καὶ Νομικῶν Προσώπων, καλούμενοι ὑπὸ τοῦ Ἐπιτρόπου Διοικήσεως ὀφείλουσιν ἐντὸς δέκα πέντε (15) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰς αὐτοὺς ἐπιδόσεως τῆς προσκλήσεώς του, ὅπως ἐποβάλλουσι διὰ τῆς Ὑπηρεσίας των εἰς αὐτὸν ἔγγραφον δήλωσιν περὶ τῆς περιουσιακῆς καταστάσεως τῶν ἰδίων, ὡς καὶ τῶν περὶ ὧν ἡ παράγραφος 4 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν. 4351/1964 συγγενῶν των.

2) Οἱ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ὑπάλληλοι ἐπὶ τῇ εἰδικῇ ἐντολῇ τοῦ Ἐπιτρόπου Διοικήσεως ὀφείλουσι νὰ βεβαιώσωσιν ἐνόρκως τὴν ἀλήθειαν τῆς δηλώσεώς των καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν παρ' αὐτῶν δηλουμένην περιουσιακὴν κατάστασιν τῶν ἰδίων καὶ τῶν συζύγων αὐτῶν.

3) Ὁ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ὅρκος δίδεται ὑπὸ τοῦ δηλοῦντος ἐνώπιον τοῦ Ἐπιτρόπου Διοικήσεως ἢ τοῦ παρ' αὐτοῦ ὁριζομένου ἑτέρου ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ ν.δ. 2/1968 Ὑπηρεσιῶν, Ὀργανισμῶν καὶ Νομικῶν Προσώπων, συνταχθησομένης περὶ τῆς ὁρκοδοσίας ἐκθέσεως.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον Πρωθυπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Σεπτεμβρίου 1969

—

Χαρταποιίας Ε.Γ. Λαδοπούλου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 638 της 1ης Όκτωβρίου 1969)

Αναστέλλομεν επί χρονικόν διάστημα ενός μηνός είσπτ, ήτοι μέχρι 3.11.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της από 22.5.1968 συλλογικής συμβάσεως εργασίας του εργατικού προσωπικού της εν Πάτραις ιδρυνούσης Α.Ε. Χαρταποιίας Ε.Γ. Λαδοπούλου (πράξις καταθέσεως Ειρηνοδικείου Αθηνών 47/18.6.1968)(*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 1 Οκτωβρίου 1969

—

90803/5594/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 3/1967 του Δ.Δ.Δ.Α. Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών επεξεργασίας ρητίνης άπασης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 639 της 2 Οκτωβρίου 1969)

Αναστέλλομεν επί 1 μηνός χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 2.11.1969, την έπέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 3/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Α. Πειραιώς περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών επεξεργασίας ρητίνης άπασης της χώρας» (πράξις καταθέσεως εις Ειρηνοδικείον Αθηνών 29/26.4.1967)(**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 2 Οκτωβρίου 1969

—

124/1/9872/1969 Απόφ. Υπουργού Κοινωνικών Υπηρεσιών

Περί εγκρίσεως αποφάσεως Διοικητικού Συμβουλίου του Τ.Ε.Α.Α. περί χορηγήσεως οικονομικής ενισχύσεως εις συνταξιούχους.

(Ε.Κ. τ. Β' 636 της 30 Σεπτεμβρίου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν : α) Την παράγραφον 3 του άρθρου 1 ν.δ. 4577/1966, β) Τα άρθρον 22 ν.δ. 676/1966, γ) Τας υπ' αριθ. 1391/1965 και 1423/1966 αποφάσεις της Νομισματικής Επιτροπής, δ) Την υπ' αριθ. 4717/23.6.1969 αναφοράν του Τ.Ε.Α.Α. ε) Το υπ' αριθ. 1923/9.8.1969 έγγραφον της Νομισματικής Επιτροπής, αποφαίζομεν:

Εγκρίνομεν την απόφασιν του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Αρτοποιών, την ληφθείσαν κατά την υπ' αριθ. 60/18.6.1969 συνεδρίασιν αυτού, περί χορηγήσεως εις έκαστον των συνταξιούχων αυτού εκτάκτου οικονομικής ενισχύσεως κατά το τρέχον έτος, ίσης προς το ποσόν μιάς μηνιαίας συντάξεως, κατά τα ειδικώτερον υπό της Νομισματικής Επιτροπής εν τω εκθέσει υπό στοιχείον (δ) σχετικώ έγγράφω της οριζόμενα.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 25 Σεπτεμβρίου 1969

—

58898/11351/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί επεκτάσεως της ασφαλίσεως ανεργίας εις τους όδοστάτας Νομού Δωδεκανήσου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 635 της 30 Σεπτεμβρίου 1969)

Ο Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 11 του ν.δ. 2961/1954 «περί συστάσεως Οργανισμού Απασχολήσεως και Ασφαλίσεως Ανεργίας» και 2) Την υπ' αριθ. 28050/14.6.1969 αναφοράν του Ο.Α.Ε.Α., δι' ής υπεβλήθη ημίν απόσπασμα πρακτικών της υπ' αριθ. 1161/23.5.1969 συνεδριάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου αυτού, καθ' ην απεφασίσθη η επέκτασις της ασφαλίσεως ανεργίας εις τους όδοστάτας Νομού Δωδεκανήσου, αποφαίζομεν:

Επεκτείνομεν την ασφάλισιν του κλάδου ανεργίας εις τους όδοστάτας Νομού Δωδεκανήσου από της υπαγωγής τούτων εις την ασφάλισιν των κλάδων ασθενείας και μητρότητος Ι.Κ.Α., ήτοι από 1.6.1969.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 30 Ιουνίου 1969

—

72035/2/1969 Απόφ. Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας

Περί κυρώσεως συλλογικής συμβάσεως πλοιοκτητών αλιείας και αλιεργατών Πατρών.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 612 της 26 Σεπτεμβρίου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν 1) Τας διατάξεις του ά.ν.

(*) ΕΕΔ 27, 1251.

(**) ΕΕΔ 26, 642.

δος της Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τῇ 27 Σεπτεμβρίου 1969

—

89063/5505/1969 Άπόφ. Ύπουργού Έργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της ὑπ' ἀριθ. 2/1964 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Α. Άθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού Κεντρικής Υπηρεσίας της Εταιρείας Διαχειρίσεως Ειδών Μονοπωλίου Ελληνικού Δημοσίου (Ε.Δ.Ε.Μ.Ε.Δ)».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 619 της 27 Σεπτεμβρίου 1969)

Άναστέλλομεν επί χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 27.12.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της ὑπ' ἀριθ. 2/1964 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Α. Άθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού Κεντρικής Υπηρεσίας της Εταιρείας Διαχειρίσεως Ειδών Μονοπωλίου Ελληνικού Δημοσίου (Ε.Δ.Ε.Μ.Ε.Δ.)», εγκριθείσης διά της ὑπ' ἀριθ. 22307/1964 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 93, τεύχος Β', της 20.3.1964) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τῇ 27 Σεπτεμβρίου 1969

—

89064/5506/1969 Άπόφ. Ύπουργού Έργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της ὑπ' ἀριθ. 27/1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Α. Άθηνών «περί αὐξήσεως των αποδοχών του προσωπικού των εν αὐτῇ αναφερομένων Τραπεζών».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 619 της 27 Σεπτεμβρίου 1969)

Άναστέλλομεν επί χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 31.12.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της ὑπ' ἀριθ. 27/1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Α. Άθηνών «περί αὐξήσεως των αποδοχών του προσωπικού των εν αὐτῇ αναφερομένων Τραπεζών», εγκριθείσης διά της ὑπ' ἀριθ. 51369/1966 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 366, τεύχος Β'_ της 2.6.1966) (**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τῇ 27 Σεπτεμβρίου 1969

—

(*) ΕΕΔ 23, 444.

(**) ΕΕΔ 25, 759.

90201/5584/1969 Άπόφ. Ύπουργού Έργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατοτεχνιτών ελαστικού άπάσης της χώρας (πλην Θεσσαλονίκης).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 638 της 1ης Όκτωβρίου 1969)

Άναστέλλομεν επί χρονικόν διάστημα ενός μηνός, ήτοι μέχρις 1.11.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της από 21.2.1968 συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατοτεχνιτών ελαστικού άπάσης της χώρας (πλην Θεσσαλονίκης) (πρᾶξις καταθέσεως Ειρηνοδικείου Άθηνών 13/16.3.1968) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τῇ 1 Όκτωβρίου 1969

—

90202/5582/1969 Άπόφ. Ύπουργού Έργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατών παραγωγής και συσκευασίας άμύλου, άμυλοσακχάρου και φρουκτολίνης άπάσης της χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 638 της 1ης Όκτωβρίου 1969)

Άναστέλλομεν επί χρονικόν διάστημα ενός μηνός, ήτοι μέχρις 1.11.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της από 11.5.1968 συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατών παραγωγής και συσκευασίας άμύλου, άμυλοσακχάρου και φρουκτολίνης άπάσης της χώρας (Φ.Ε.Κ. 280, τεύχος Β', της 7.6.1968) (**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τῇ 1 Όκτωβρίου 1969

—

90203/5583/1969 Άπόφ. Ύπουργού Έργασίας

Περί περαιτέρω παρατάσεως της ισχύος συλλογικής συμβάσεως εργασίας του εργατικού προσωπικού της εν Πάτραις εδρευούσης Α.Ε.

(*) ΕΕΔ 27, 531.

(**) ΕΕΔ 27, 967.

τοῦ ἐργοδότου κατὰ τὴν ἔναρξιν ἑκάστου ἁλιευτικοῦ μηνὸς (σκοτάδι) προκαταβολὴν (πλάτικα) βάσει συμφωνίας μεταξὺ ἁλιεργάτου καὶ κυβερνήτου ἑκάστου ἁλιευτικοῦ συγκροτήματος. Ἐπίσης θὰ λαμβάνῃ ἀνὰ τριήμερον μίαν κοῦπαν σιγαρέττων τῶν 88 τοιούτων.

Ἄρθρον 8

Συμφωνεῖται «προκάδα» 8% ἐπὶ τῶν ἀκαθαρίστων εἰσπράξεων τοῦ καθημερινοῦ ἁλιεύματος. Τοῦτο θὰ πωλῆται ἐν τῷ συνόλῳ του εἰς τὸ ἐν τῇ ἀγορᾷ πρατήριον ἑκάστου συγκροτήματος. Ἡ προκάδα θὰ διανέμεται ἐξ ἴσου εἰς ὁλόκληρον τὸ προσωπικὸν τοῦ συγκροτήματος, ἤτοι ἁλιεργάτας καὶ ναυτολογημένον πλήρωμα τοῦ πρωτοκάϊκου. β) ἀσχέτως τῆς ὡς ἄνω καθοριζομένης «προκάδας» τὸ προσωπικὸν τοῦ συγκροτήματος δικαιοῦται μεσημβρινοῦ φαγητοῦ, μαγειρευομένου ἢ μὴ κατὰ τὰς περιστάσεις μεγέθους τοῦ πλοιοκτήτου, ἀπὸ ὃ δὲ τελλάρι ἁλιεύματος καὶ ἄνω δικαιοῦται ἁλιεύματος 1 τελλάρου, ὡς καὶ ἄρτου διὰ τὰ ἐσπερινὰ φαγητά.

Ἄρθρον 9

Οἱ πλοιοκτῆται ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν ἐπικόλλησιν εἴκοσι πέντε (25) ἐνσήμων δι' ἑκάστον ἐργάτην εἰς τὰ ἀσφαλιστικὰ των βιβλιάρια καθ' ἕκαστον «σκοτάδι».

Ἄρθρον 10

Οἱ πλοιοκτῆται θὰ προσλαμβάνουν πρὸς ἐπανδρωσιν τῶν σκαφῶν των προσωπικὸν κατὰ 60% κατὰ προτίμησιν ἐκ τῶν μελῶν τοῦ σωματείου ἁλιεργατῶν, ἡ ἰδιότης τῶν ὁποίων θὰ ἀποδεικνύεται διὰ σημειώματος τοῦ σωματείου ἁλιεργατῶν.

Ἄρθρον 11

Ἐν ἡ περιπτώσει ὁ λαβὼν προκαταβολὴν ἁλιεργάτης τοῦ σωματείου δὲν προσέλθῃ πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας ἢ διακόψῃ ἀδικαιολογήτως ταύτην τὸ σωματεῖον ἁλιεργατῶν ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν πλοιοκτήτην τοῦ συγκροτήματος τὴν παρ' αὐτοῦ χορηγηθεῖσαν προκαταβολήν.

Τοιαύτην ὑποχρέωσιν δὲν ἔχει τὸ σωματεῖον ἁλιεργατῶν δι' ἁλιεργάτας μὴ μέλη ταύτου.

Ἄρθρον 12

Ὁ λαμβάνων προκαταβολὴν δὲν ὑποχρεοῦται νὰ ἐπιστρέψῃ ταύτην ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, ἐφ' ὅσον αὐτὴ δὲν κατέστη δυνατὸν νὰ κολληθῇ ἐκ τοῦ ἀναλογοῦντος μεριδίου ταύτου.

Ἄρθρον 13

Ἕκαστος πλοιοκτήτης ὑποχρεοῦται νὰ παραδίδῃ καθ' ἑκάστον ἁλιευτικὸν μῆνα (σκοτάδι) εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ σωματείου ἁλιεργατῶν ὀνοματικὸν πίνακα τῶν ἀπασχοληθέντων εἰς τὸ συγκρότημα τοῦ ἁλιεργατῶν.

Ἄρθρον 14

Καθημερινῶς θὰ γίνεται ἔλεγχος ἐσόδων καὶ ἐξόδων ἑκάστου ἁλιευτικοῦ σκάφους παρ' ἀντιπροσώπου τοῦ πληρώματος, μὴ ἀποκλειομένου ταυτοχρόνου ἐλέγχου καὶ παρὰ τοῦ προέδρου τοῦ ἀνωτέρω συλλόγου.

Ἄρθρον 15

Συμφωνεῖται ἐποχιακὴ ἀργία τῶν ἁλιευτικῶν συγκροτημάτων κατὰ τὴν Μεγάλην Παρασκευήν, Μεγάλον Σάββατον καὶ Κυριακὴν τοῦ Πάσχα, κατὰ δὲ τὸν ἁλιευτικὸν μῆνα (σκοτάδι) αἱ ἡμέραι ἐργασίας νὰ μὴ ὑπερβαίνουν τὰς 26.

Ἄρθρον 16

Οἱ πλοιοκτῆται ὑποχρεοῦνται νὰ γνωστοποιοῦν εἰς τὸ πλήρωμα λογαριασμὸν καθημερινῆς εἰσπράξεως, καθὼς καὶ τὴν παρακράτησιν, ἧς αὐτὴ ὁρίζεται ἐν ἄρθρῳ 1.

α) Αἱ ὑπὲρ τοῦ Ν.Α.Τ. καὶ Ι.Κ.Α. εἰσφοραὶ θὰ καταβάλλωνται ἐπὶ τῶν ὑποχρεώσεων ἐργοδότου καὶ ἁλιεργάτου κατὰ τὴν ἰσχὺν τῶν νόμων καθοριζομένην ἀναλογίαν.

Ἄρθρον 17

Ἰσχὺς τῆς παρούσης συμφωνεῖται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐπικυρώσεως παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας μέχρι τέλους τῆς ἁλιευτικῆς περιόδου τοῦ 1969, παρατεινομένη αὐτομάτως καὶ κατὰ τὴν ἀμέσως ἑπομένην ἁλιευτικὴν περίοδον, ἐφ' ὅσον δὲν καταγγελθῇ μέχρι τῆς 31.1.1969 δι' ἐγγράφου δηλώσεως, κοινοποιουμένης ἀπαραιτήτως καὶ εἰς τὸ Κεντρικὸν Λιμεναρχεῖον Πατρῶν.

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἀπόφ. Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ο.Τ.Ε. «Περὶ ἐγκρίσεως νέου Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε.».

(Ε.Κ. τ. Β΄ φ. 568 τῆς 8 Σεπτεμβρίου 1969) (*)

90804.5595/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 42 1966

(*) Σημ. ΕΕΔ: Ἀποτελεῖται ἐξ 68 ἄρθρων καὶ ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

3276/1944 «περί συλλογικών συμβάσεων έν τῇ γεωργικῇ ἐργασίᾳ», ὡς αὕτος ἐτροποποιήθη καὶ ἰσχύει σήμερον, 2) Τὴν ἀπὸ 2.8.1969 ἰσταγωγεῖσαν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας μεταξὺ τῶν ἁλιευτικῶν συγκροτημάτων κυκλικῶν δικτύων περιοχείας Πατρῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ Συνδέσμου Ἐργατῶν Ἁλιέων Πλοιαρίων Κυκλικῶν Δικτύων (Γρί - Γρί) «Ὁ Ἀπόστολος Ἀνδρέας» ἀφ' ἑτέρου, ἀποφασίζομεν:

1) Κυροῦμεν τὴν ὡς ἄνω συλλογικὴν σύμβασιν, πλὴν τῶν ἄρθρων ὑπ' ἀριθ. 6, 10 καὶ 11 αὐτῆς, ὧν ἡ ἐφαρμογὴ ἐπαφίεται εἰς τὴν ἐλευθέραν βούλησιν τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν.

2) Ἡ παροῦσα κοινοποιηθήτω δεόντως καὶ δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 27 Αὐγούστου 1969

Συλλογικὴ σύμβασις
Συλλόγου τῶν ἐν Πάτραις ἁλιέων διὰ μετρελαιομηχανῶν «Ὁ Ἀπόστολος Ἀνδρέας»

Ἐν Πάτραις σήμερον τὴν 9 Αὐγούστου 1969 οἱ ὑποφαινόμενοι ἀφ' ἑνὸς μὲν Γεώργιος Τσακνάκης καὶ Θωμᾶς Μοσχόπουλος, πρόεδρος καὶ γενικὸς γραμματεὺς ἀντιστοίχως τοῦ ἐντεῦθεν ἑδρεύοντος συλλόγου τῶν ἐν Πάτραις ἁλιέων «Ὁ Ἀπόστολος Ἀνδρέας», νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι καὶ ἐκπροσωποῦντες τοῦτον, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ κατωθι ἀναφερόμενοι πλοιοκτῆται ἁλιευτικῶν σκαφῶν, τέτοιων «γρί - γρί» νυκτός, 1) Γκολὲς Σπυρίδων, 2) Μώρκοβιτς Φώτιος, 3) Κοσμᾶς Φλεβῆς, 4) Ἠλίας Κακκανόπουλος, 5) Καλογερᾶτος Γεώργιος, 6) Κωνσταντινόπουλος Ἰωάννης, 7) Ἀρβανίτης Δημήτριος, συνελθόντες πρὸς κατάρτισιν συλλογικῆς συμβάσεως συνεφώνησαν τὰ κατωθι:

Ἄρθρον 1

Ρυθμίζεται ἡ σχέσις ἐργασίας τῶν ἁλιεργατῶν, τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ ἁλιευτικὰ συγκροτήματα «γρί - γρί» περιοχῆς Πατρῶν - Αἰγίου. Τὰ μέλη τοῦ ἀνωτέρω σωματείου, ὅταν θὰ προσληφθοῦν πρὸς ἐργασίαν εἰς τὰ ἁλιευτικὰ συγκροτήματα «γρί - γρί» τῶν ἀνωτέρω πλοιοκτητῶν, θὰ ἀμείβωνται παρὰ τοῦ πλοιοκτήτου ἐργοδότου διὰ συμμετοχῆς εἰς τὰς μηνιαίας εἰσπράξεις ἐκ τῆς ἀξίας τῶν ἁλιευομένων ἰχθύων κατὰ τὰ κατωτέρω λεπτομερῶς ἐν τοῖς ἑπομένοις ἄρθροις καθοριζόμενα.

Ἄρθρον 2

Ἀπὸ τὴν ἡμερησίαν ἐκκαθάρισιν λογαριασμοῦ θὰ ἀφαιροῦνται:

α) 2% ποσοστὸν ὑπὲρ Ἰχθυοσκάλας Πατρῶν, β) ἔξοδα πάγου, γ) τελωνειακὰ τέλη, δ) προμήθεια ἐκ ποσοστοῦ 6% ὑπὲρ τοῦ πωλητοῦ ἁλιεύματος, ε) δραχμαὶ 0,15 κατὰ χιλιόγραμμον διὰ λογαριασμὸν τοῦ κυβερνήτου τοῦ ἁλιευτικοῦ σκάφους, στ) δύο καὶ ἥμισυ (2½) χιλιόγραμμα ἁλεύματος ἐξ ἑκάστων τελλάρων διὰ λογαριασμὸν τοῦ πλοιοκτήτου.

Ἄρθρον 3

Εἰς τὸ τέλος ἑκάστου «σκοταδιοῦ» θὰ ἀφαιροῦνται ἐπὶ τὴν γενικὴν εἰσπραξιν τὰ κάτωθι ποσά:

α) Καυσίμων ὕλης καὶ λιπαντικῶν.

β) Ἀντικαταστάσεως φθαρέντων ἢ ἀπολεσθέντων ἀντιλλικτικῶν (ἤτοι σίδηρα, σημαδούρες, ἀμάντια κλπ.), καὶ

γ) Τροφοδοσίας, ὡς αὕτη καθορίζεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 8 § 2.

Ἄρθρον 4

Ἐπίσης θὰ καταβάλλεται τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν τριῶν χιλιάδων (3.000) εἰς τὸ σωματεῖον, ἐφ' ὅσον τὸ σκάφος πραγματοποιήσῃ εἰσπράξεις ὀγδοήκοντα πέντε χιλιάδων (85.000), ἐκ τῶν ἀκαθαρίστων ἐσόδων, τὰ ὁποῖα θὰ διανέμονται εἰς τὸ ἐργαζόμενον πλήρωμα ὡς οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις κατὰ τοὺς χειμερινοὺς μῆνας τῆς ἀνεργίας. Τὸ ἀνωτέρω χρηματικὸν ποσὸν θὰ παρακρατῆται ὑπὸ τῶν πλοιοκτητῶν καὶ θὰ κατατίθεται εἰς τὸ σωματεῖον ἁλιεργατῶν «Ὁ Ἀπόστολος Ἀνδρέας» ἢ εἰς τὸ ἐν Πάτραις Ὑποκατάστημα τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος, ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἀνωτέρω σωματείου ἐντὸς τοῦ πρώτου δεκαημέρου ἀπὸ τῆς λήξεως ἑκάστου ἁλιευτικοῦ μηνὸς (σκοταδιοῦ) πρὸς τὸν σκοπὸν διανομῆς των εἰς τοὺς ἐργασθέντας ἁλιεργάτας.

Ἄρθρον 5

Ἐκ τῆς ὑπολοίπου εἰσπράξεως ὁ πλοιοκτήτης θὰ λαμβάνῃ τριάκοντα τρία (33) μερίδια ἐκ τοῦ συνόλου τῶν μεριδίων, μὴ δυναμένων τούτων νὰ ὑπερβῶσι τὰ ἐννήκοντα τέσσαρα.

Ἄρθρον 6

Ὁ κυβερνήτης ἑκάστου ἁλιευτικοῦ συγκροτήματος παρακρατεῖ ἓν μερίδιον ἐκ τοῦ συνόλου τῶν μεριδίων καὶ καταθέτει εἰς τὸ συμβαλλόμενον σωματεῖον ἁλιεργατῶν πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 11 πηγαζούσης ὑποχρεώσεως τοῦ σωματείου τούτου.

Ἄρθρον 7

Ἕκαστος ἁλιεργάτης δέον νὰ λαμβάνῃ παρὰ

καφενείων, ζαχαροπλαστείων και γαλακτοπωλείων άπάσης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 650 της 3 Όκτωβρίου 1969)

Άνιστέλλομεν επί τριήμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 25.1.1970, την επέλευσιν των εντός αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 36/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού καφενείων, ζαχαροπλαστείων και γαλακτοπωλείων άπάσης της χώρας, εγκριθείσης διά της υπ' αριθ. 55045/1967 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 404, τεύχος Β', της 20.6.1967) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 2 Όκτωβρίου 1969

—

71309.8.69 1969 Απόφ. Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας

Περί των όρων εργασίας και αμοιβών των πληρωμάτων των ρυμουλκών και άκάτων της «Νέας Ανωνύμου Εταιρείας της Διώρυγος Κορίνθου Α.Ε.».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 656 της 6 Όκτωβρίου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν: α) Το γεγονός ότι, παρά τας καταβληθείσας εκ μέρους των ενδιαφερομένων μερών προσπαθείας και τας μεσολαβητικάς τοιαύτας της Υπηρεσίας Τ.Ε.Ν., δεν κατέστη δυνατή η σύναψις νέων συλλογικών συμβάσεων εργασίας και αμοιβών των πληρωμάτων των ρυμουλκών και άκάτων της «Νέας Ανωνύμου Εταιρείας της Διώρυγος Κορίνθου». β) Την υπ' αριθ. 38974/3452/18.5.1968 απόφασιν ημών περί κυρώσεως συμφωνητικού παρατάσεως και τροποποιήσεως της από 17.12.1966 συλλογικής συμβάσεως εργασίας, καθοριζούσης τους όρους εργασίας και τας αμοιβάς των πληρωμάτων της «Νέας Ανωνύμου Εταιρείας της Διώρυγος Κορίνθου». γ) Την υπ' αριθ. 43599/3955/30.5.1968 απόφασιν ημών περί κυρώσεως της από 6.5.1968 συλλογικής συμβάσεως εργασίας, καθοριζούσης τους όρους εργασίας και τας αμοιβάς των πληρωμάτων των άκάτων της «Νέας Ανωνύμου Εταιρείας της Διώρυγος Κορίνθου Α.Ε.». δ) Την παρασχεθείσαν διά της υπ' αριθ. 87/5.8.1969 πράξεως αυτού εξουσιοδότησιν του Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίζομεν:

Ορίζομεν ως κατωθι τους όρους εργασίας και τας αμοιβάς των εν ταις ρυμουλκοίς και άκάτοις της «Νέας Ανωνύμου Εταιρείας της Διώρυγος Κορίνθου Α.Ε.» απασχολουμένων πληρωμάτων, εκπροσωπουμένων υπό του σωματείου εργατοτεχνιτών ναυτεργατών και υπαλλήλων της Διώρυγος Κορίνθου.

Άρθρον 1

Αποδοχαί

Ο μηνιαίος μισθός των πληρωμάτων ρυμουλκών και άκάτων ορίζεται ως ακολούθως:

Α'. Ρυμουλκών:

	Δραχμαί
α) Κυβερνήτης Ρ)Κ Α'	4.620
Κυβερνήτης Ρ)Κ Β'	4.305
Κυβερνήτης Ρ)Κ Γ'	3.990
β) Μηχανικός Ρ)Κ Α'	5.618
Μηχανικός Ρ)Κ Β'	5.145
Μηχανικός Ρ)Κ Γ'	4.725
γ) Βοηθοί μηχανής (μηχανοδηγοί) Α'	3.780
Βοηθοί μηχανής (μηχανοδηγοί) Β'	3.570
Βοηθοί μηχανής (μηχανοδηγοί) Γ'	3.003
δ) Δόκιμος μηχανικός	3.003
ε) Ναύκληρος	3.150
στ) Ναύτης Α'	3.119
Ναύτης Β'	2.940
Ναύτης Γ'	2.625
ζ) Ναυτόπαις	1.890
η) Θερμαστής (λιπαντής)	3.570
θ) Άνθρακείς (καθαριστής)	2.625

Β'. Άκάτων:

α) Οι απασχολούμενοι ως κυβερνήται άκάτων Α' δραχμαί 4.095.

Οι απασχολούμενοι ως κυβερνήται άκάτων Β' δραχμαί 3.885.

β) Οι απασχολούμενοι ως μηχανοδηγοί άκάτων Α' δραχμαί 3.885.

Οι απασχολούμενοι ως μηχανοδηγοί άκάτων Β' δραχμαί 3.675.

γ) Οι απασχολούμενοι ως χειρισταί άκάτων δραχμαί 3.045.

δ) Οι απασχολούμενοι ως ναύται άκάτων δραχμαί 2.835.

Άρθρον 2

1) Αί δι' έκάστην κατηγορίαν προσδιοριζόμεναι εν τω άρθρω 1ω της παρούσης αποδοχαί θα

(*) ΕΕΔ 26, 1039.

αποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ 306 Ἐργοστασίου Βάσεως Τηλεπικοινωνιῶν Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης».

(Ε.Κ. τ. Β' ἀ. 650 τῆς 3 Ὀκτωβρίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 3.1.1970, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 42/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ 306 Ἐργοστασίου Βάσεως Τηλεπικοινωνιῶν Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης (ἀρξῆς καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 88/12.11.1968) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ὀκτωβρίου 1969

—

90807/5598/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 31/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ἑστιατορίων, ζυθεστιατορίων κλπ. ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' ἀ. 651 τῆς 3 Ὀκτωβρίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 25.1.1970, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 31/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ἑστιατορίων, ζυθεστιατορίων κλπ. ἁπάσης τῆς χώρας», ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 55044/1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 404, τεῦχος Β' τῆς 26.6.1967) (**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ὀκτωβρίου 1969

—

90805/5596/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 11/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν κοπτῶν ἀνδρικῶν καὶ γυναικείων ἐνδυμάτων Α.Π.Π.».

(Ε.Κ. τ. Β' ἀ. 650 τῆς 3 Ὀκτωβρίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 8.1.1970, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 11/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν κοπτῶν ἀνδρικῶν καὶ γυναικείων ἐνδυμάτων Α.Π.Π., ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 37142/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 231, τεῦχος Β', τῆς 19.4.1966) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ὀκτωβρίου 1969

—

90806/5597/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 6/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν φορτοεκφορτωτῶν ὑπεραστικῶν λεωφορείων καὶ φορτηγῶν αὐτοκινήτων ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' ἀ. 650 τῆς 3 Ὀκτωβρίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 10.1.1970, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 6/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν φορτοεκφορτωτῶν ὑπεραστικῶν λεωφορείων καὶ φορτηγῶν αὐτοκινήτων ἁπάσης τῆς χώρας, ἐγκριθείσης μετὰ τῆς τροποποιήσεως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 60987/1967 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 388, τεῦχος Β', τῆς 12.6.1967) (**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ὀκτωβρίου 1969

—

90808/5599/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 36/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ

(*) ΕΕΔ 26, 1193.
(**) ΕΕΔ 26, 850.

(*) ΕΕΔ 25, 633.
(**) ΕΕΔ 26, 842.

σώματα, εἰς τὴν μεταφορὰν κενῶν κιβωτίων ξυλίνων ἢ χαρτίνων διὰ τῶν χειρῶν, εἰς τὴν σκούπαν καὶ διὰ τὴν τοποθέτησιν τῶν κενῶν κιβωτίων ἐπὶ τῶν χειραμαξῶν εἰς τὰ πόστα τῶν συνεργείων τῆς Παναγαλείου Ἑνώσεως Συνεταιρισμῶν καὶ εἰς τὴν διαλογὴν δι' ὥρον ἐργασίαν, δραχμαὶ 92.

2) Τὸ ἥμισυ ἡμερομίσθιον τῶν ἀνωτέρω εἰδικοτήτων, δραχμαὶ 60.

Ἄρθρον 2

Διὰ τὰς ἐργαζομένας σταφιδεργατρίας εἰς τὰς εἰδικότητας τῶν κάτωθι ἐργασιῶν.

1) Αἱ ἐργαζόμεναι ὡς ἀπαλλιδόρια εἰς τὸ φτιάρια, εἰς τὴν μεταφορὰν πλήρων μπαγγέλων καὶ τζιβιερῶν σταφίδος καὶ εἰς τὴν μεταφορὰν μπούκας ἀέρος, φιλῶν, ὡς καὶ τὸ τάϊσμα τῶν μηχανῶν, δι' ὥρον ἐργασίαν, δραχμαὶ 105.

2) Αἱ ἐργαζόμεναι εἰς τὸ ζύγι, εἰς τὸ μπρκάρισμα χαρτίνων ἢ ξυλίνων κιβωτίων, τὴν μεταφορὰν ὕδατος διὰ τὴν κοπτικήν, δι' ὥρον ἐργασίαν, δραχμαὶ 105.

3) Αἱ ἐργαζόμεναι εἰς τὸ γάζωμα διὰ τῶν μηχανῶν τῶν χαρτοκιβωτίων σταφίδος καὶ αἱ ἐργαζόμεναι εἰς ἁπάσας τὰς ἐργασίας τοῦ σκαρώματος τῶν χαρτοκιβωτίων, ὡς καὶ αἱ τυχὸν ἐργαζόμεναι ἐπὶ τοῦ κολλήματος τῶν ταινιῶν ἐπὶ τῶν συσκευασμάτων χαρτοκιβωτίων, δι' ὥρον ἐργασίαν, δραχμαὶ 105.

4) Αἱ ἐργαζόμεναι εἰς τὴν μεταφορὰν πλήρων κιβωτίων σταφίδος χαρτίνων ἢ ξυλίνων ἀπὸ τὸ ζυγιστήριον εἰς τὸν λάγκον τῶν καρφωτάδων, ὡς καὶ εἰς τὴν πόστων, δι' ὥρον ἐργασίαν, δραχμαὶ 105.

5) Αἱ ἐργαζόμεναι εἰς ἁπάσας γενικῶς τὰς ἐργασίας τῆς παραλαβῆς σταφιδοκάρπου τῶν σταφιδεργοστασίων, ὡς καὶ τῆς Παναγαλείου Ἑνώσεως τῶν Συνεταιρισμῶν, δι' ὥρον ἐργασίαν, δραχμαὶ 105.

6) Αἱ ἐργαζόμεναι διὰ τὴν φόρτωσιν καὶ ἐκφόρτωσιν πλήρων κιβωτίων σταφίδος ξυλίνων ἢ χαρτίνων, ὡς καὶ κενῶν τοιούτων ἐπὶ τῶν χειραμαξῶν, δι' ὥρον ἐργασίαν, δραχμαὶ 105.

7) Ἅπασαι αἱ ἐργαζόμεναι εἰς τὸν τροφοδότην Παναγαλείου Ἑνώσεως Συνεταιρισμῶν διὰ τὴν ἐκφόρτωσιν πλήρων ξυλίνων κιβωτίων σταφίδος, ὡς καὶ κενῶν τοιούτων διὰ τὴν τροφοδοσίαν τῶν μηχανημάτων, δι' ὥρον ἐργασίαν, δραχμαὶ 105.

8) Ἅπασαι αἱ ἐργαζόμεναι εἰς τὰ πόστα τῶν συνεργείων τῆς Παναγαλείου Ἑνώσεως Συνεταιρισμῶν, ἤτοι ἀπαλλιδόρια φτιάρια, καὶ εἰς ἁπάσας τὰς ἐργασίας τῶν συνεργείων, δι' ὥρον ἐργασίαν, δραχμαὶ 105.

9) Αἱ ἐργαζόμεναι εἰς τὰ κόσκινα τῆς Παναγαλείου Ἑνώσεως τῶν Συνεταιρισμῶν, δι' ὥρον ἐργασίαν, δραχμαὶ 105.

10) Αἱ ἐργαζόμεναι εἰς τὰ πιεστήρια τῶν σταφιδεργοστασίων, ὡς καὶ τὰ πιεστήρια τῆς Παναγαλείου Ἑνώσεως τῶν Συνεταιρισμῶν, δι' ὥρον ἐργασίαν, δραχμαὶ 105.

11) Τὸ ἥμισυ ἡμερομίσθιον τῶν ἀνωτέρω εἰδικοτήτων, δραχμαὶ 70.

Λοιπαὶ ὧραι

1) Σταφιδεργάτριαι, καλούμεναι δι' ἐργασίαν καὶ ἐργαζόμεναι πέραν τῆς μιᾶς καὶ ἡμισείας ὥρας καὶ μέχρι τεσσάρων ὡρῶν ἐργασίας, ἀνεξαρτήτως παύσεως ἐργασίας ἀπὸ οἱανδήποτε αἰτίαν, θὰ ἀμείβωνται διὰ τοῦ ὡς ἄνω καθοριζομένου ἡμίσεος ἡμερομισθίου κατ' εἰδικότητα ἐργασίας. Ἐπίσης δὲ αἱ ἀπασχολούμεναι ἄνευ τῶν τεσσάρων ὡρῶν ἐργασίας θὰ ἀμείβωνται δι' ὁλοκλήρου τοῦ ἡμερομισθίου, ἀνεξαρτήτως αἰτίας παύσεως τῆς ἐργασίας κατ' εἰδικότητα ἐργασίας, ἐκτὸς ἀνωτέρας βίας (στασίμου μηχανήματος ἢ διακοπῆς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος).

2) Εἰδικῶς διὰ τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὴν παραλαβὴν σταφιδοκάρπου παρὰ τῆς Παναγαλείου Ἑνώσεως Συνεταιρισμῶν δέον ὅπως κατὰ τὴν τοποθέτησιν τῶν πλήρων ξυλίνων κιβωτίων σταφίδος ἐπὶ τῶν χειραμαξῶν, ἅτινα εἶναι τοποθετημένα ἐπὶ τοῦ δαπέδου καὶ ποστάζοντα καὶ μεταφέρονται παρὰ τῶν ἐργατριῶν, ἀπασχολῶνται τρεῖς ἐργάτριαι διὰ τὸν ἀνωτέρω σκοπόν, δεδομένου ὅτι ἡ περιεκτικότης των ἀνέρχεται εἰς 60 κιλὰ κατὰ κιβώτιον καθαρόν.

Ἐπίσης κατὰ τὴν μεταφορὰν τῶν πλήρων κιβωτίων σταφίδος διὰ τῶν χειραμαξῶν νὰ ἀπα-

καταβάλλονται τῷ ἐκμισθωτῇ ἐπὶ τὴν προϋπόθεσιν, ὅτι οὗτος καθ' ὅλον τὸ ἔτος θὰ ἀπασχολῆται εἰς τὴν ἐργασίαν, ἣν ἡ κατηγορία αὕτη ἐξυπηκούει.

2) Εἰς τὸν προσδιοριζόμενον ἐν ἄρθρῳ 1ῳ μηνιαῖον μισθὸν μιᾶς ἑκάστης καὶ ἁπασῶν τῶν κατηγοριῶν περιλαμβάνονται πάντα τὰ ἐφ' οἱονδήποτε ὀνομασίαν ἢ χαρακτηρισμὸν ἐπιδόματα (ὡς λ.χ. γάμου, τέκνων, τροφοδοσίας, πολυετοῦς ὑπηρεσίας κλπ.) ἢ πρόσθετοι ἀμοιβαί, ἐξαιρέσει τῶν ἀμοιβῶν τυχὸν ὑπερωριακῆς ἐργασίας.

Ἐπὶ τοῦ ἐν ἄρθρῳ 1ῳ μισθοῦ ὑπολογίζονται πᾶσαι αἱ νόμιμοι ἐπιβαρύνσεις (χαρτόσημον, Ο.Γ.Α., παρακράτησις προκαταβολῆς, φόρος εἰσοδήματος, ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ κλπ.), καταλογιζόμεναι μεταξὺ ἐργοδότου καὶ ἐργαζομένου ὡς ὁ νόμος ὁρίζει.

3) Δεδομένης τῆς φύσεως τῆς λειτουργίας τῆς Διώρυγος Κορίνθου, αὕτη ὑποχρέον νὰ παρέχῃ τὴν δυνατότητα διαπλοῦ της καθ' ὅλον τὸ 24ωρον καὶ καθ' ἁπάσας ἀνεξαιρέτως τὰς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος, ἀνεξαρτήτως κινημάτων ἢ οἱωνδήποτε ἄλλων ἀργιῶν, τὰ πληρωμὰτα τῶν φυσικῶν καὶ ἀκατίων ὑποχρεοῦνται, ὅπως παρέχουν τὰς ὑπηρεσίας των καθ' ὅλας τὰς ὥρας τοῦ 24ωρου καὶ καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος καὶ τοῦ ἔτους. Κατὰ δὲ (2) Κυριακὰς ὅμως ἑκάστου μηνὸς θὰ καταβάλληται εἰς τὰ περὶ οὗ ὁ λόγος πληρώματα ἡξημένων ἡμερομισθίων κατὰ ἑβδομήκοντα πέντε τοῖς ἑκατὸν (75%).

4) Τὸ περιεχόμενον τῆς ἐργασιακῆς παροχῆς καὶ ἡ φύσις καὶ ἡ ἔκτασις των, εἰς ἃς ὑποχρεοῦνται εἰς ἕκαστος καὶ ἅπαντες οἱ ἐπὸ τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως καταλαμβανόμενοι, θὰ εἶναι τὸ αὐτὸ ἀκριβῶς ὡς μέχρι σήμερον ἰσχύει δι' ἕνα ἕκαστον, ἐν ὄψει τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῶν ἰδιομορφιῶν, ἃς παρουσιάζει ἡ Διῶρυξ.

5) Τυχὸν καταβαλλόμενα μείζονες ἀποδοχαὶ συμψηφίζονται πρὸς τὰς διὰ τῆς παρούσης προσδιοριζομένας.

΄Αρθρον 3

΄Ισχύς

Τὰ ἐν ἄρθροις 1 καὶ 2 ὁριζόμενα ἰσχύουν ἀναδρομικῶς διὰ μὲν τὰ πληρώματα τῶν φυσικῶν ἀπὸ 1ης ΄Απριλίου 1969, διὰ δὲ τὰ τοιαῦτα τῶν ἀκάτων ἀπὸ 1ης Μαΐου 1969 μέχρι τῆς 31. 12.1969, ἐκτὸς ἐὰν ἐν τῷ μεταξὺ συναφθῇ νέα συλλογικὴ σύμβασις δι' ἐλευθέρων διαπραγματεύσεων μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων ἢ ἐκδοθῇ νεωτέρα ἀπόφασις ἡμῶν, ἀποκλειομένης τῆς προβολῆς οἱωνδήποτε ἄλλων ἀξιώσεων τῶν ἐκμισθωτῶν, ἀτομικῶς ἢ ἐν τῷ συνόλῳ, ἐντὸς τοῦ τρέχοντος ἔτους.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 29 Αὐγούστου 1969

—

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Σταφιδεργατῶν Αἰγίου(*).

Ἐν Αἰγίῳ σήμερον τὴν 12ην τοῦ μηνὸς Αὐγούστου ἔτους 1969 οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς οἱ Φυσιδίκαιος Μπάρρ, σταφιδοεξαγωγεύς, ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πατρῶν, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 7331/8.8.1969 ἐξουσιοδοτήσεως τούτου, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ Γεώργιος Μπαλῆς, πρόεδρος τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Αἰγίου, νομίμως ἐξουσιοδοτημένος παρὰ τοῦ συλλόγου δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. πράξεως γενικῆς συνελεύσεως 53/15.6.1969 καὶ 202/27.7.1969 πράξεως Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 359/7.8.1969 ἀποφάσεως Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου, καὶ Μπουρνάζου Νίκη, μέλος τοῦ Συλλόγου Σταφιδοπυροσκεπαστρῶν κλπ. Αἰγίου ἡ «Ἀλληλοβοήθεια», διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. πράξεως 53/15.6.1969 γενικῆς συνελεύσεως καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. πράξεως 202/27.7.1969, συνελθόντες εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου Αἰγίου, ἅπαντες νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι ὑπὸ τῶν ὀργανώσεών των, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὴν ἀνάγκην ἀναπροσαρμογῆς τῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς κατωτέρω συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ συλλόγου, διὰ ἧς καθορίζονται τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν σταφιδεργατριῶν Αἰγίου, ὡς καὶ λοιποὶ ὅροι, ἔχοντες ὡς κάτωθι, ἤτοι:

΄Αρθρον 1

Διὰ τὰς ἐργαζομένας σταφιδεργατρίας εἰς τὰς εἰδικότητας τῶν κάτωθι ἐργασιῶν:

1) Αἱ ἐργαζόμεναι εἰς τὰς μάστρες, σώλια,

(*) Κατετέθη παρὰ τὸ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Αἰγίου, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 8 ν. Δ. 186/1969, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 1 τῆς 17.9.1969 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

ΑΠΟ ΟΣΑ ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ

Ἐφευρέσεις μισθωτῶν

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25.9.1969

Ἀξιότιμε κ. Διευθυντά

Ἐν σελ. 1188 τ. Ε. τοῦ ἡμετέρου ἐγκρίτου περιοδικοῦ, ἐν τῇ ὁποίᾳ δημοσιεύεται ἡ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 803/1969, ἀναφέρατε ἐν τῷ ἡμετέρῳ σχολίῳ, ὅτι τὰ δικαστήρια ἀσχολοῦνται σπανίως μὲ τὸ θέμα τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως (ἐφευρέσεις μισθωτῶν), αὐτὴ δὲ εἶναι καὶ ἡ μοναδικὴ ἐκδοθεῖσα κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Πράγματι οὕτως ἔχει τὸ ζήτημα καὶ ὀρθῶς ἐπισημαίνεται τοῦτο ὑφ' ὑμῶν. Ἐπ' αὐτοῦ δὲ θὰ ἐπεθύμουν νὰ προσθέσω ὀλίγα τινὰ περὶ τῆς παγιωθείσης ἐν τῇ νομολογίᾳ ἀπόψεως ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀσκοῦντος δυσχερῆ θέσιν.

Διὰ τῆς Α.Π. 708/1963 (Ἀρμ. XIX, 31) ἐγένοντο δεκτὰ τὰ κάτωθι:

«Ἐφευρέσεις, γενόμεναι ὑπὸ τοῦ ἐργαζομένου μισθωτοῦ, κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας, ἀνήκουσιν εἰς τοῦτον. Ἐξαιρέσει ἐκ τοῦ κανόνος τούτου ὑφίστανται εἰς τὰς ἑξῆς περιπτώσεις: α) Ἐὰν ἡ ἐφεύρεσις ἀποτελῇ τὴν ἀντικειμένην εἰς τὸν μισθωτὸν ἐργασίαν, β) Ἐὰν ὁ ἐργοδότης ἀπεφάλιξεν ἑαυτῷ τὸ ἐπὶ τῶν ἐφευρέσεων δικαίωμα. Ἵνα συντρέξῃ ἡ πρώτη τῶν ὡς ἄνω περιπτώσεων, δέον ὅπως ἡ ἐφεύρεσις εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἀναπτυχθείσης πρὸς τὸν ἐργοδότην ἐφευρετικῆς δραστηριότητος διὰ τῆς συμβάσεως ἐργασίας, εἴτε μόνης, εἴτε παραλλήλως πρὸς ἑτέραν σύμβασιν (καλουμένης παραλλήλου ἀπασχολήσεως (περὶ ἧς ἴδε *Δ. Καλομοίρη*, Παροχὴ ἐργασίας διαφόρου τῆς συμφωνηθείσης, ΕΕΔ 28, 1155).

Χαρακτηριστικὸν ἐν προκειμένῳ εἶναι, ὅτι ἡ ὡς ἄνω ἀπόφασις δέχεται – καὶ τοῦτο εἶναι, φρονοῦμεν, τὸ πλέον ἐνδιαφέρον – ὅτι ἡ ἐφεύρεσις δὲν ἀνήκει εἰς τὸν ἐργοδότην, ἂν καὶ ἐν οὕτως ἔδωσεν ἐντολὴν πρὸς τὸν ἐργαζόμενον, ὅπως παραλλήλως πρὸς τὴν κυρίαν του ἀπασχόλησιν (μὴ ἔχουσαν σχέσιν πρὸς ἐφευρετικὴν δραστηριότητα) ἀσχοληθῇ καὶ μὲ ὡρισμένας ἐφευρέσεις. Εἰς τὴν γνώμην ταύτην καταλήγει ἡ ἐν προκειμένῳ ἀπόφασις, ἐκ τοῦ ἑξῆς: τὸ πνεῦμα τοῦ νομοθέτου εἶναι, ὅτι αἱ ἐφευρέσεις δέον νὰ ἀνήκωσιν εἰς τὸν μισθωτὸν καὶ μόνον κατ' ἐξαίρεσιν εἰς τὸν ἐργοδότην, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρου 608 Α.Κ. καὶ ἄρα ἐπιβάλλεται στενὴ ἑρμηνεία τῆς διατάξεως ταύτης.

Πρὸς τί, ὡς ἄνω ἀπόφασιν ἀναφώνησε καὶ ἡ Α.Π. 443/1964, Τμ. Γ' (Ἀρμ. XIX, 36).

Σημειωτέον, ὅτι τόσον ἡ Πρωτ. Θεσσαλονίκης 3066/1962 (Ἀρμ. XIX, 40), ὅσον καὶ ἡ Ἐφετείου Θεσσαλονίκης 20/1963 (Ἀρμ. XIX, 37), ἐδέχθησαν τὰ ἀντίθετα.

Ἡ ἀνωτέρω ὅμως ἀπορριπτικὴ ἀπόφασις ἀνήρεσε τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ἐφετείου, ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι κεῖται ἐξέχουσα τὰ ἀνωτέρω, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ δεχθῇ, ὅτι διὰ τῆς ἁπλῆς ἐντολῆς τοῦ ἐργοδότου συνήφθη νέα σύμβασις μισθώσεως τῆς ἐφευρετικῆς δραστηριότητος τοῦ ἐργαζομένου.

Σημειωτέον πρὸς τὴν ἐν θέματι ἀρνητικὴν ἀπόφασιν εἶναι καὶ τὸ κατόθι παρατιθέμενον ἐκτεταμένον σχόλιον.

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω, φρονοῦμεν, ὅτι τὸ θέμα ἐλύθη ὑπὸ τοῦ Ἀκυρωτικοῦ διὰ τῶν ὡς ἄνω ὀρθῶν σκέψεών του. Πάντως δέον ὅπως μὴ διαφύγῃ τῆς προσοχῆς ὑμῶν, ὅτι ἡ ὡς ἄνω ἀρνητικὴ ἀπόφασις δέχεται, ὅτι ἀνήκει εἰς τὸν μισθωτὸν ἡ ἐφεύρεσις καὶ ὅταν αὕτη παρέλθῃ κατόπιν ἁπλῆς ἐντολῆς τοῦ ἐργοδότου, καθ' ὅσον εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν δέον νὰ ἐρμηνεύεται τυχὸν ὑπάρχουσα ἐν τῇ ἐντολῇ ἐπιφύλαξις τῆς ἐφευρέσεως ὑπὲρ τοῦ ἐργοδότου, ὅπερ συχνάκις, ὡς γνωστόν, ἀρνούντος σπουδαίου ζητήματος ἐν ὄψει τῆς διατυπώσεως τοῦ ἄρθρου 608 Α.Κ., ὅπερ ὁμιλεῖ γενικῶς περὶ ἐπιφυλάξεως, μὴ ὑποβαλλόντων ταύτην ὑπὸ οἱανδήποτε τύπον, ἀναμένων νὰ λάβῃ χώραν καθ' οἱονδήποτε τρόπον.

Μετὰ τιμῆς
Γ. Π. Κοίτσης

—

Ἀνακοίνωσις

Ἐξ ἀφορμῆς τῶν νομικῶν περιοδικῶν ἐπαναλαμβάνεται καὶ τοῦθ' ἡ καὶ ταλαιπώρως ἀνακοινοῦται ἡ ἑξῆς παράκλησις, ὅπως οἱ ἀποστέλλοντες συγγράμματα (ἄρθρα, μελέτας, διδακτορικὰς κλπ) εἰς τὰ περιοδικὰ μὴ ἀποστέλλουν ταύτην ταυτοχρόνως καὶ εἰς ἄλλα νομικὰ περιοδικά. Διότι εἶναι δυνατὸν ἡ αὐτὴ ἐργασία νὰ δημοσιεύεται διαδοχικῶς εἰς πλείονα περιοδικά, δημιουργουμένης οὕτω τῆς ἐντυπώσεως ὅτι τὸ ἓν περιοδικὸν ἀντιγράφει τὸ δημοσιευθὲν εἰς ἕτερον ἐργασίας. Τὴν αὐτὴν πάσα ἐργασία πρέπει νὰ ἔχῃ ἐν τέλει τῆς δικαίωμα ὅτι «δὲν ἐστάλη εἰς ἄλλα περιοδικά».

Νομικὸν Βῆμα, Ἕνωσις Ἑλλήνων Νομικῶν, Ἀρχεῖον Νομολογίας, Νέον Δίκαιον, Ἑλληνικὴ Δικαιοσύνη, Ἐπιθεώρησις Ἐργατικοῦ Δικαίου.

σχολοῦνται δέο ἐργάτριαι λόγῳ τοῦ ὑπερόγκου βάρους τῶν πλήρων κιβωτίων καὶ τῆς μεγάλης ἀποστάσεως τῆς μεταφορᾶς τούτων. Ἐπίσης δὲ καὶ εἰς τὴν παραλαβὴν ν' ἀπασχολῶνται ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἐργατριῶν τρεῖς ἐργάτριαι διὰ τὴν τοιαύτην θέτησιν τῶν πλήρων κιβωτίων στιφίδος ἐπὶ τῶν χειρομαξῶν λόγῳ τοῦ μεγάλου βάρους των. Γενικῶς τὸ βάρος τοῦ ἀποτιθεμένου τῶν πλήρων κιβωτίων στιφίδος ἐπὶ τῶν χειρομαξῶν δὲν ἐπιτρέπεται νὰ εἶναι ἀνώτερον τοῦ βάρους τῶν 8 κιβωτίων. Τὰ ἀνωτέρω ἰσχύουν διὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν τὰ τοποθετούμενα μεταφερόμενα καὶ παραλαμβανόμενα πλήρη στιφιδοκιβώτια δὲν τυγχάνουν ὁμοειδοῦς μὲ τὰ τοιαῦτα τῶν ἑτέρων ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν τὰ ἀνωτέρω κιβώτια τῆς Παναγαλείου Ἑνώσεως τῶν Συνεταιρισμῶν τυγχάνουν ὁμοίου βάρους μὲ τὰ τοιαῦτα τῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, ἡ ἀριθμητικὴ σύνθεσις τοῦ προσωπικοῦ ὁρίζεται ἡ αὐτὴ μὲ τὴν ταυτήν τῶν ὁμοειδῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων.

3) Αἱ ἀπασχολούμεναι στιφιδεργάτριαι παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν πρὸ τῆς ἐναρξεως ἐργασίας ἢ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς δώρου ἐργασίας των θὰ ἀμείβωνται ἀναλόγως τῆς ἐργαζομένης ἐποχικῆς τοιαύτης κατὰ τὸν νόμον.

4) Καθορίζεται σύστημα ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς ἀνεργίας τοῦ κλάδου τῶν στιφιδεργατριῶν Λίγιου, τῶν ἐργοδοτῶν ὑποχρεουμένων ὅπως καθ' ἑκάστην ἑβδομάδα ἐναλλάσσουσι τὸ προσωπικόν των, προσλαμβάνοντες νέον τοιοῦτον. Διατηροῦσι μόνιμον τὸ δικαίωμα, ὅπως ἀπασχολῶν οἱ μὲν στιφιδοξαγωγεῖς 10 ἐργατρίας, ἡ δὲ Παναγάλειος Ἕνωσις Συνεταιρισμῶν 25 τοιαύτας, λόγῳ εἰδικῶν συνθηκῶν, μέλη τοῦ συλλόγου, ἐξαιρούμενα τῆς ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας.

5) Ὁρίζεται κράτησις τριῶν δραχμῶν κατὰ ἡμερομίσθιον ἐπὶ τῶν ἐργαζομένων στιφιδεργατριῶν Λίγιου μελῶν τοῦ συλλόγου, ἰδία δὲ κράτησις καὶ ἐπὶ τῶν καταβαλλομένων παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, ἡ ὁποία θὰ παρακρατῆται παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν καὶ θὰ ἀποδίδεται εἰς τὸν οἰκεῖον Σύλλογον Στιφιδεργατῶν κλπ. Λίγιου. «Ἡ Ἀλληλοβοήθεια», ἐντὸς τοῦ πρώτου 10ημέρου τοῦ ἑπομένου μηνός, εἰσπραττομένων κατάπιν δικλοτύπου ἀποδείξεως τοῦ συλλόγου, τὸ προϊὸν τῆς ὁποίας θὰ διατίθεται διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ συλλόγου καὶ διὰ τὰς λοιπὰς ὑποχρεώσεις τούτου ἐναντι τῶν ἀνωτέρω συνδικαλιστικῶν ὀργανώσεων, εἰς ἃς τυχὸν ἀνήκει. Ἐάν δὲ καθορίζεται, ὅπως κατὰ τὴν διανομὴν τῶν δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα εἰς τὰς στιφιδεργατρίας παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν μελῶν τοῦ συλλόγου γίνεται κράτησις τῶν ὀφειλομένων μηνιαίων συνδρομῶν παρ' ἑκάστης στιφιδεργατρίας παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν, τῇ ὑποδείξει τοῦ συλλόγου, ἅτινα θὰ καταβάλλωνται εἰς τὸν σύλλογον κατόπιν ἀποδείξεως ὑπογεγραμμένης παρὰ τῆς προέδρου καὶ γραμματέως τοῦ συλλόγου καὶ τὰ ὁποῖα θὰ καταχωροῦνται εἰς τὸ διπλότυπον εἰσπράξεως περὶ τῆς τιμίου τούτου καὶ διὰ λογαριασμὸν ἑκάστης στιφιδεργατρίας, ἐναντι τῶν ὀφειλομένων συνδρομῶν, ἅτινα θὰ εἰσέρχωνται εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ συλλόγου ὡς νόμιμον ἔσοδον.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου ἔτους 1969, συνετάγη εἰς 10πλοῦν καὶ ὑπεγράφη. Ἔλαβον δὲ ἀνὰ ἓν ἕκαστος τῶν συμβαλλομένων, τῶν λοιπῶν κατατεθησομένων φρουτίδι τοῦ συλλόγου εἰς τὸ Ταμεῖον Ἐργασίας καὶ λοιπὰς ὑπηρεσίας διὰ τὴν νόμιμον ἔγκρισιν καὶ δημοσίευσιν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Οἱ συμβαλλόμενοι

ταγγελίας τῆς συμβάσεως καὶ καταβολὴ τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως, κατ' ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1955), νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν περαιτέρω ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως ὑπὸ τοὺς ὑφισταμένους ὅρους, ἀξιῶν τὴν καταβολὴν παντὸς ὅ,τι ἐκ τῆς συμβάσεως ταύτης δικαιοῦται. Ἐν περιπτώσει δέ, καθ' ἣν ὁ ἐργοδότης ἀρνεῖται νὰ δεχθῇ τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας ὑπὸ τοὺς μέχρι τοῦδε ὑφισταμένους ὅρους, καθίσταται ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς προσηκόντως προσφερομένης ἐργασίας καὶ ὀφείλει τὸν συμφωνηθέντα μισθὸν κατ' ἄρθρον 656 ΑΚ.

Ἐκ τῆς ἀνωτέρω ὅμως διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 νόμου 2112/1920 καὶ τῶν ἐξ αὐτῆς παρεχομένων εἰς τὸν ἐργαζόμενον εὐχερειῶν σύνδολος ἕπεται, ὅτι ἡ ἀορίστου χρόνου σύμβασις ἐργασίας τοῦ ὑπαλλήλου, ὅστις ἀπορρίπτει τὴν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου γενομένην μονομερῆ μεταβολήν, καθίσταται διαρκὴς εἰς τὸ διηνεκὲς καὶ δὲν λύεται, ὡς πᾶσα ἄλλη διαρκὴς σύμβασις ἀορίστου χρόνου, ἤτοι διὰ καταγγελίας ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν μερῶν. Κατ' ἀκολουθίαν καὶ εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ ἐργαζόμενος, ἀπορρίψας τὴν εἰς βάρος του γενομένην μονομερῆ μεταβολήν, ἐνέμεινεν εἰς τὴν περαιτέρω ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως ὑπὸ τοὺς μέχρι τοῦδε ὅρους, ὁ ἐργοδότης δὲν χάνει τὸ δικαίωμά του νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ὑπὸ τὰς νομίμους προϋποθέσεις, ἤτοι δι' ἐγγράφου δηλώσεως καὶ καταβολῆς τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως, διότι τοῦτο ἀποτελεῖ τὸν μόνον τρόπον, ὅπως ἐπιτύχῃ τὴν κατ' ἄρθρον 361 ΑΚ διὰ νέας συμβάσεως τροποποίησιν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἥτις τροποποίησις ἀποτελεῖ νόμιμον δικαίωμά του, ἐφ' ὅσον ἡ σύμβασις δὲν συνήφθη ἐφ' ὡρισμένων χρόνων.

2. Λογικὸν συμπέρασμα τῶν σκέψεων τούτων εἶναι, ὅτι δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἐμπίπτουσα εἰς τὴν ἔννοιαν καταχρήσεως δικαιώματος καταγγελία, εἰς ἣν προβαίνει ὁ ἐργοδότης πρὸς τὸν ἀποκλειστικὸν σκοπὸν νὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὴν σύμβασιν ἐργασίας, τῆς ὁποίας ὁ ἐργαζόμενος ἀρνεῖται τὴν τροποποίησιν. Διότι, ἐφ' ὅσον ἡ σύμβασις ἔχει συναφθῇ ἐπ' ἀορίστου χρόνου καὶ ἄρα δύναται νὰ καταγγελθῇ ὁπωσδήποτε ὑφ' ἑκατέρου τῶν μερῶν, τηρουμένων μόνον τῶν νομίμων διατυπώσεων, δύναται πολλῷ μᾶλλον νὰ καταγγελθῇ ἡ σύμβασις, ὅταν ὁ ὑπάλληλος δὲν στέργῃ εἰς τὴν τροποποίησιν αὐτῆς ὑπὸ δυσμενεστέρους δι' αὐτὸν ὅρους. Διάφορος λύσις, ἀρνουμένη ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐκ τοῦ λόγου τούτου εἰς τὸν ἐργοδότην τὸ δικαίωμα καταγγελίας τῆς ἀορίστου χρόνου συμβάσεως, θὰ ἦγεν εἰς τὸ ἀπαράδεκτον συμπέρασμα, ὅτι ὁ ἐργοδότης, μολονότι συνάψας τὴν σύμβασιν ἐπ' ἀόριστον χρόνον, δηλαδὴ μὲ τὸ δικαίωμα νὰ καταγγείλῃ ταύτην ὁπωσδήποτε, τηρῶν τοὺς ὅρους τοῦ νόμου, δὲν δικαιοῦται νὰ ἐπιδιώξῃ τροποποίησιν αὐτῆς, ἀλλ' εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ τὴν ἐκτελῇ ἐπ' ἄπειρον ὑπὸ τοὺς συμφωνηθέντας ὅρους. Τοιαύτη ὅμως ἔκβασις θὰ ἦτο νομικῶς ἀστήρικτος, διότι κατὰ βασικὸν κανόνα τοῦ δικαίου πᾶσα διαρκὴς ἐνοχικὴ σύμβασις, καὶ εἰδικώτερον ἡ σύμβασις ἐργασίας, συνιστᾶται ἐπ' ἀόριστον ἢ ἐφ' ὡρισμένων χρόνων, ἀλλὰ σύμβασις ἐνοχικὴ διαρκοῦσα εἰς τὸ διηνεκὲς δὲν ὑπάρχει.

3. Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἄλλης σκοπιᾶς ἐρευνωμένου τοῦ ζητήματος καθίσταται φανερόν, ὅτι κατὰ τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις ὁ ἐργοδότης δὲν ἐμποδίζεται νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν: Ἐὰν ὁ ἐργοδότης ἀρνηθῇ νὰ δεχθῇ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐργαζομένου προσηκόντως προσφερομένην ἐργασίαν ὑπὸ τοὺς μέχρι τοῦδε συνομολογημένους ὅρους, καθίσταται, ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη, ὑπερήμερος δανειστής καὶ ὀφείλει τὸν μισθόν. Ἔχει ὅμως ἄμεσον συμφέρον νὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὴν ὑπερημερίαν του, διὰ νὰ κλεισθῇ ἡ ἐκ ταύτης ἀνοιγεῖσα πληγὴ τῆς ὑποχρεώσεως πληρωμῆς μισθοῦ, χωρὶς νὰ λαμβάνῃ ἐργασίαν, τῆς ὁποίας ἡ παροχὴ τοῦ εἶναι ἀνεπιθύμητος. Εἷς δὲ ἐκ τῶν λυσιτελεστέρων τρόπων λήξεως τῆς ὑπερημερίας ταύτης εἶναι καὶ ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως. Ἄνευ τοιαύτης ἐνεργείας ὁ ἐργοδότης θὰ παραμείνῃ ἐσαεὶ ὑπερήμερος δανειστής, μὲ τὴν συνέπειαν ὑποχρεώσεως πληρωμῆς τοῦ μισθοῦ ἐπ' ἄπειρον.

4. Τέλος καὶ ἀπὸ τρίτης ἀπόψεως ἐρευνωμένου τοῦ ζητήματος καταλήγομεν εἰς τὸ αὐτὸ συμπέρασμα: Ἐφ' ὅσον κατ' ἄρθρον 7 νόμου 2112/1920 ἡ μονομερὴς μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἰς βάρος τοῦ ὑπαλλήλου ἰσοῦται πρὸς καταγγελίαν αὐτῆς, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ καταχρηστικὴ ἡ μετὰ τὴν ἄρνησιν τοῦ ὑπαλλήλου νὰ δεχθῇ τὴν μονομερῆ ταύτην μεταβολὴν καταγγελία τῆς συμβάσεως ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, διότι ταύτην ἀκριβῶς (δηλαδὴ τὴν καταγγελίαν) ὁρίζει καὶ ὁ νόμος ὡς συνέπειαν τῆς μὴ ἀποδοχῆς τῆς μεταβολῆς ὑπὸ τοῦ ἐργαζομένου. Δηλαδὴ ὁ ἐργοδότης, καταγγέλλων ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὴν σύμβασιν, δὲν κάμνει τίποτε

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 28ος - Τεύχος 21ον (675)

Ἀθῆναι, 1 Νοεμβρίου 1969

ΑΠΟΚΡΟΥΣΙΣ ΜΟΝΟΜΕΡΟΥΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΙΩ. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ

Ἡ κατωτέρω (σελ. 1356) δημοσιευομένη ὑπ' ἀριθ. 1285/1969 καὶ αἱ πρὸς ταύτην ὅμοιαι ὑπ' ἀριθ. 1286 ἕως 1293/1969 ἀποφάσεις τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης δίδουν, ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἀπολύσεως τοῦ ὑπαλλήλου, ὅστις ἀπέκρουσε τὴν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἐπιδιωχθεῖσαν μονομερῆ μεταβολὴν τῶν ὅρων ἐργασίας εἰς βάρος αὐτοῦ, λύσεις, δυναμένας νὰ ὁδηγήσουν εἰς ἄτοπα συμπεράσματα. Δι' ὃ καὶ ἐνδείκνυται ἡ ἐγγυτέρα μελέτη τῶν ἀποφάσεων τούτων.

I

1. Τὸ Μονομελὲς Πρωτοδικεῖον Θεσσαλονίκης δέχεται, ὅτι, ἐφ' ὅσον ὁ ἐργοδότης προέβη εἰς μονομερῆ μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς ἀορίστου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας, ὁ δὲ ὑπάλληλος, ἀποκρούσας τὴν ἐπιδιωχθεῖσαν μονομερῆ μεταβολὴν εἰς βάρος του, ἐνέμεινεν εἰς τὴν περαιτέρω ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τοὺς μέχρι τοῦδε ὅρους, καὶ μάλιστα ἤγειρε περὶ τούτου ἀγωγήν, ἥτις καὶ ἐγένετο τελεσιδίκως δεκτή, ὁ ἐργοδότης δὲν δικαιοῦται νὰ προβῇ εἰς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως. Τοῦτο δέ, διότι μία καταγγελία, ἡ ὁποία γίνεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ὁ ἐργαζόμενος ἀπέκρουσε τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐπιδιωχθεῖσαν μονομερῆ μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως, ἀποτελεῖ κατάχρησιν δικαιώματος καὶ ὡς τοιαύτη ἀποκρούεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 281 ΑΚ. Ἡ σκέψις ὅμως αὕτη τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἀποφάσεων εἶναι κατὰ βάσιν λίαν ἐπισφαλής.

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 νόμου 2112/1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», καθ' ἣν πᾶσα μονομερὴς μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως, βλάπτουσα τὸν ὑπάλληλον, θεωρεῖται καταγγελία αὐτῆς, διότι ἦν ἰσχύουσαν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἰδίου νόμου, ὁριζούσαν, ὅτι ἡ ἀπόλυσις ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, προσληφθέντος ἐπ' ἀορίστου χρόνον, δὲν δύναται νὰ λάβῃ χώραν ἄνευ προηγουμένης καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, συνάγεται, ὅτι ὁ ὑπάλληλος, ὁ συνδεόμενος διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, τοῦ ὁποίου ἡ σύμβασις μεταβληθῇ μονομερῶς καὶ εἰς βάρος αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, ἔχει τὰς ἑξῆς ἐπιλογάς: Ἢ νὰ δεχθῇ ρητῶς ἢ σιωπηρῶς τὴν εἰς βάρος του γενομένην μονομερῆ μεταβολήν, ὅτε, τῆς μεταβολῆς καθιστωμένης διμεροῦς (συμβατικῆς), ἡ σύμβασις ἐξακολουθεῖ ἰσχύουσα ὑπὸ τοὺς νέους ὅρους. Ἢ νὰ μὴ δεχθῇ τὴν εἰς βάρος του μονομερῆ μεταβολὴν καὶ νὰ θεωρήσῃ ταύτην ὡς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως, ὅτε δικαιοῦται, ἀπομένων τῆς ἐργασίας, νὰ ζητήσῃ τὴν κατὰ νόμον ἀποζημίωσιν διὰ τὴν γενομένην καταγγελίαν. Ἢ, ἀποκρούων τὴν εἰς βάρος του γενομένην μεταβολήν, νὰ ἀξιώσῃ τὴν περαιτέρω ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως ὑπὸ τοὺς μέχρι τοῦδε ὅρους, μέχρι νομίμου λήξεως αὐτῆς.

Κατὰ τὴν ἀνάσκησιν τῆς τρίτης ταύτης ἐπιλογῆς ὁ ἐργαζόμενος δύναται, πρωτείνων τὸ ἄκυρον τῆς γενομένης μονομεροῦς μεταβολῆς, ἐξισουμένης πρὸς καταγγελίαν, λόγῳ μὴ τηρήσεως τῶν νομίμων τύπων (ἔγγραφος δήλωσις περὶ τῆς μονομεροῦς μεταβολῆς - κα-

τέλεσιν των συμβάσεων έργασίας, ώς αύται είχον άρχήθεν συνομολογηθή, ούδεν ήμπόδιζε το Ταμείον να επιδιώξη την λήξιν των συμβάσεων τούτων. Αντίθετος γνώμη θα μας οδήγει εις το εξόφθαρτον αποτέλεσμα: Καταγγελία, γινομένη μετά την έκδοσιν της δικαστικής αποφάσεως επί της πρώτης αγωγής, να θεωρήται καταχρηστική. Αλλά και καταγγελία, γινομένη μετά την έκδοσιν αποφάσεως επί της δευτέρας αγωγής, να θεωρήται καταχρηστική. Πολλώ δε μάλλον να θεωρηθή καταχρηστική καταγγελία, γινομένη μετά την έκδοσιν αποφάσεως επί τρίτης αγωγής, ούτως ώστε να διαιωνίζεται επ' άπειρον ή σύμβασις έργασίας υπό τους αρχικούς όρους, χωρίς να δυνηθή ποτέ ο εργοδότης να απαλλαγή διά το μέλλον των άπαξ συμβατικώς αναληφθεισών υποχρεώσεων αυτού.

Προ παρομοίας περιπτώσεως ευρεθείς ο Άρειος Πάγος, δηλαδή περιπτώσεως, καθ' ήν, μετά την πρώτην δικαστικήν αναγνώρισιν της γενομένης καταγγελίας ως καταχρηστικής, εθεωρήθη ως καταχρηστική και ή μετ' αυτήν επακολουθήσασα δευτέρα καταγγελία, είς τρόπον ώστε να συνεχίζεται επ' άπειρον ή αορίστου χρόνου σύμβασις έργασίας, παρά την ρητώς και επανειλημμένως εκδηλουμένην επιθυμίαν του εργοδότου να λήξη αύτη, απεφάνθη διά της υπ' αριθ. 664/1956 αποφάσεώς του (ΕΕΔ 16, σελ. 131), ότι έδει να παύση ή εκ της πρώτης άκυρου καταγγελίας προκύψασα υπερημερία του εργοδότου κατά τινα τρόπον, και ουχί υποχρεωτικώς διά της επαναπροσλήψεως του υπαλλήλου, και ότι μετά την έκδοσιν της πρώτης αποφάσεως, δι' ής εκηρύχθη άκυρος ή γενομένη καταγγελία ως καταχρηστική, διεκόπη ή αρμονική συνεργασία, ήτις δέον να υφίσταται μεταξύ εργοδότου και υπαλλήλου και ήτις, οπωσδήποτε επελθούσα, όσάκις αύτη είναι το κίνητρον της υπέρ του εργοδότου καταγγελίας, δεν καθιστά αύτη καθ' εαυτήν μόνη άκυρον την καταγγελίαν κατά το άρθρον 281 ΑΚ, διότι άλλως θα περιωρίζετο υπέρ το δέον ή ενάσκησις αύτης υπό του εργοδότου, δικαιουμένου να κρίνη περί του συμφέροντός του διά την συνέχισιν ή μή της συμβάσεως έργασίας.

Εκ της αποφάσεως ταύτης του Αρείου Πάγου προκύπτει σαφώς, ότι δεν είναι δυνατή ή διαιώνισις μιας συμβάσεως έργασίας αορίστου χρόνου, εκ του λόγου, ότι προηγήθη ή έκδοσις δικαστικής αποφάσεως αποδεχθείσης αγωγήν του εργαζομένου κατά του ήδη καταγγέλλοντος την σύμβασιν αυτού εργοδότου.

III

Ας ίδωμεν τώρα, αν έχη σημασίαν τινά εις την κρίσιν περί του κύρους των απολύσεων το γεγονός, ότι ως αιτιολογία τούτων αναφέρονται, πλην του οικονομικού λόγου, και πλημμέλειαι των απολυθέντων υπαλλήλων εν τη εκτελέσει των καθηκόντων των.

Αί περί ών ο λόγος αποφάσεις του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, διά να καταλήξουν εις το συμπέρασμα, ότι αί γενόμεναι απολύσεις αποτελούν κατάχρησιν δικαιώματος, λαμβάνουν υπ' όψιν και το δι' έκαστον των εναγόντων αποδειχθέν περιστατικόν, ότι «ο ένάγων καθ' όλην την διάρκειαν της παρά τω εναγομένω απασχολήσεώς του είχεν επιδείξει ικανόν υπηρεσιακόν ζήλον, αποδοτικότητα, έξαίρετον ήθος, άμεμπτον συμπεριφοράν και εξετέλει με αφοσίωσιν και ευσυνειδησίαν τα ανατεθειμένα αυτώ καθήκοντα».

Ταύτα όμως διαλαμβάνουσαι αί ενταύθα σχολιαζόμεναι δικαστικαί αποφάσεις αποδεικνύουν αφ' εαυτών ότι παρεξήγησαν το αντικείμενον της διαφοράς και την έννοιαν της μονομεροῦς μεταβολής. Διότι νόμιμος προϋπόθεσις της μονομεροῦς μεταβολής πάσης διαρκοῦς συμβάσεως αορίστου χρόνου δεν είναι, ότι το έτερον μέρος υπέπεσεν εις παράπτωμά τι ενδοσυμβατικόν ή εξωσυμβατικόν, ώστε να ερευνάται, αν ο εις όφος του οποίου ενέγνετο ή μεταβολή είναι συνεπής ή όχι προς τας υποχρεώσεις του. Η μονομερής μεταβολή δεν είναι πειθαρχική ποινή, ώστε να πρέπει να εξετάζεται ή ηθική και επαγγελματική ποιότης του έτέρου μέρους.

Αλλά και αί περαιτέρω σκέψεις των εν λόγω αποφάσεων στερούνται νομίμου βάσεως. Εν τούτοις - σκέπτονται αί αποφάσεις αύται - το εναγόμενον, προτιθέμενον να απολύση τον ενάγοντα, άμα τη εγέρσει της προδρχθείσης αγωγής, διέταξεν έτησιον διοικητικόν έλεγχον επί της υπηρεσιακής αποδόσεως πάντων των πολιτών υπαλλήλων, ενώ κατά τα προγενέστερα έτη ουδέποτε είχεν ενεργήσει τοιούτον έλεγχον, επί τω προφανεί σκοπώ όπως διακριβούν πλημμελείας εν τη εκτελέσει της υπηρεσίας των, προβή ακολούθως, επί τη αιτιολογία ταύτη, εις την απόλυσιν των μη ε-

πλέον ἐκείνου, τὸ ὁποῖον καὶ ὁ ὑπάλληλος ἐδικαιοῦτο νὰ θεωρήσῃ, ὅτι ἔκαμεν ἤδη, ὁ ἐργοδότης.

δ. Τὰ τῆς μονομεροῦς μεταβολῆς τῆς ἀορίστου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας ἀντιμετωπίζονται ἐν Γερμανίᾳ διὰ τῆς μεθοδεύσεως τῆς λεγομένης τροποποιητικῆς καταγγελίας (Änderungskündigung). Διὰ ταύτης ὁ καταγγέλλων τὴν σύμβασιν ἐργασίας (ὅστις εἶναι συνήθως ὁ ἐργοδότης) ἐπιδιώκει νὰ ἐπιτύχῃ τροποποίησιν τῶν ὑφισταμένων ὅρων ἐργασίας ὑπὲρ αὐτοῦ. Δηλοῖ δέ, ὅτι καταγγέλλει τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ὅτι ἣν περίπτωσιν ὁ ἐργαζόμενος δὲν ἀποδεχθῇ εἴτε τὴν ἀνάληψιν ἐργασίας διαφόρου τῆς συμφωνηθείσης, εἴτε τὴν μετάθεσιν αὐτοῦ εἰς ἄλλον τόπον ἐργασίας, εἴτε τὸν καθορισμὸν μικροτέρου μισθοῦ ἢ διαφόρων ὑπολογισμῶν αὐτοῦ (ἐντὸς ὁρίων πάντοτε τῶν κατωτάτων ὁρίων τῶν ἰσχυουσῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας). Ἀλλὰ καὶ ὁ ἐργαζόμενος δύναται νὰ προβῇ εἰς τροποποιητικὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας δι' ἣν περίπτωσιν ὁ ἐργοδότης δὲν ἀποδεχθῇ τὴν ὑπὸ τοῦ καταγγέλλοντος προτεινομένην αὔξησιν τοῦ καταβαλλομένου μισθοῦ. Ἡ τροποποιητικὴ καταγγελία γίνεται συνήθως ὑπὸ εὔλογον προθεσμίαν, μετὰ πάροδον τῆς ὁποίας, ἐὰν τὸ ἕτερον μέρος δὲν προβῇ εἰς δήλωσιν ἀποδοχῆς τῆς προτεινομένης τροποποιήσεως, ἡ σύμβασις θεωρεῖται καταγγελθεῖσα. Τὸ ἐπιτρεπτὸν μιᾶς τοιαύτης τροποποιητικῆς καταγγελίας ἔχει σήμερον γενικῶς ἀναγνωρισθῇ («Die Zulässigkeit einer solchen Änderungskündigung ist heute allgemein anerkannt», Hueck-Nipperdey, Lehrbuch des Arbeitsrechts I, 7η ἐκδ. 1967, § 56, IV 2, σελ. 550, Nikisch, Arbeitsrecht, I, 3η ἐκδ. 1961, § 18, IV, σελ. 699 ἑπ.).

6. Ἀναγνωριζομένου οὕτω γενικῶς καὶ ἀναμφισβητήτως τοῦ δικαιώματος ἑκατέρου τῶν μερῶν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου νὰ προβαίνῃ εἰς καταγγελίαν ταύτης ἐπὶ τῷ σκοπῷ ἐξαναγκασμοῦ τοῦ ἑτέρου ὅπως ἀποδεχθῇ τὴν προτεινομένην τροποποίησιν, εἶναι προφανές, ὅτι εὑρίσκονται ἐκτὸς τῆς νομικῆς πραγματικότητος αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος ἀποφάσεις τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, αἵτινες ἐδέχθησαν, ὅτι καταγγελία τῆς ἀορίστου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας, γινομένη ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ὁ ἐργαζόμενος ἠρνήθη νὰ ἀποδεχθῇ τὴν προταθεῖσαν αὐτῷ ὀλαπτικὴν μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως, ἀποτελεῖ κατάχρησιν δικαιώματος. Τοιαύτη ἐκδοχή, ἐξαναγκάζουσα τὸν ἐργοδότην νὰ συνεχίζῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑποχρεώσεών του, ὡς αὐταὶ ἀρχῆθεν συνεφωνήθησαν, χωρὶς νὰ δικαιοῦται ποτὲ νὰ θέσῃ τέρμα εἰς ταύτας, ἔστω καὶ παρὰ τὴν θέλησιν τοῦ ἐργαζομένου (προκειμένης πάντοτε συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου), εἶναι τι νομικῶς ἀκατανόητον.

Δέον νὰ τονισθῇ, ἰδιαιτέρως, ὅτι, ἐφ' ὅσον ὁ ἐργαζόμενος ἠρνήθη νὰ δεχθῇ τὴν προταθεῖσαν αὐτῷ τροποποίησιν τῆς συμβάσεως, οὐδεμία ἄλλη ὁδὸς ἀπέμενεν εἰς τὸν ἐργοδότην πρὸς ἀπαλλαγήν του ἀπὸ τῶν ἠὐξημένων ὑποχρεώσεών του διὰ τὸ μέλλον, ἐκτὸς τῆς ἐγγράφου καταγγελίας τῆς συμβάσεως καὶ τῆς καταβολῆς τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως. Ὁ δὲ ἐργαζόμενος δὰ ἠδύνατο τότε νὰ δεχθῇ τὴν σύναψιν νέας συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τοὺς προταθέντας νέους ὅρους ἢ μὴ δεχόμενος τοῦτο νὰ ἀποχωρήσῃ ὁριστικῶς, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ὁρίζει καὶ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 2112/1920.

II

Τὰ ἀνωτέρω οὐδαμῶς παραλλάσσουν ἐκ τοῦ ὅτι εἰς τὰς ὑποθέσεις, ἐφ' ὧν ἔκρινε τὸ Δικαστήριον τῆς Θεσσαλονίκης, οἱ ὑπάλληλοι, περὶ ὧν ὁ λόγος, οὐ μόνον ἠρνήθησαν νὰ δεχθοῦν τὴν ὑπὸ τοῦ Ταμείου ἐπιδιωχθεῖσαν τροποποίησιν, ἀλλὰ καὶ ἤγειραν ἀγωγὴν καὶ ἐπέτυχον τὴν ἔκδοσιν δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἐπιδικασάσης εἰς αὐτοὺς τελεσιδίκως ὀφειλομένας ἀποδοχάς. Αἱ ἀποδοχαὶ ἐπεδικάσθησαν - καὶ ὀρθῶς ἐπεδικάσθησαν - διότι τὸ Ταμεῖον, παρὰ τὴν ἄρνησιν τῶν ὑπαλλήλων τούτων νὰ δεχθοῦν τὴν τροποποίησιν τῶν ὅρων τῶν συμβάσεων ἐργασίας αὐτῶν, ἀντὶ νὰ προβῇ ἀμέσως εἰς καταγγελίαν τῶν συμβάσεων, περιέκοψε τὸ ποσὸν τῶν ἀποδοχῶν των. Τὸ γεγονὸς ὅμως, ὅτι οἱ ὑπάλληλοι κατέφυγον εἰς τὸ δικαστήριον καὶ ὅτι ἡ ἀπαίτησις αὐτῶν ἀνεγνωρίσθη καὶ ἐπεδικάσθη ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου οὐδόλως ἠμπόδιζε τὸ Ταμεῖον νὰ προβῇ εἰς τὴν πρᾶξιν ἐκείνην, τὴν ὁποίαν ἐδικαιοῦτο νὰ κάμῃ καὶ ἐνωρίτερον, καὶ πρὸ τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς, δηλαδὴ εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Διότι, καὶ ἂν ἀκόμη αἱ καταγγελίαι ἐγένοντο ἐκ τοῦ λόγου ὅτι οἱ ὑπάλληλοι προσέφυγον εἰς τὸ δικαστήριον, ζητοῦντες τὴν ἐκ-

γάρον δικαίωμα ἀδείας κατ' ἀ.ν. 539/1945 περὶ χορηγήσεως πρὸς τοὺς μισθωτοὺς ἀδείων μετ' ἀποδοχῶν, δικαίωμα ἐπιδόματος ἀδείας κατ' ἄρθρον 3 νόμου 4504/1966 καὶ ἀποζημίωσιν δι' μὴ χορηγηθείσαν κατ' ἄρθρον 3 ν.δ. 3755/1957 ἀδείων, κατ' οὐθείαν δηλαδὴ ἐφαρμογὴν διατάξεων, αἱ ὁποῖαι ἀναφέρονται εἰς μισθωτούς.

Θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ ἔτι νὰ σημειώσωμεν, ὅτι παρωράθη ἡ εἰδικὴ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 § 4 τοῦ ν.δ. 4507/28.3.1966, κατὰ τὴν ὁποίαν καὶ περὶ ἀδείας διατάξεις τοῦ νόμου 539/1945 ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ τῶν δικηγόρων καὶ νομικῶν ἢ δικαστικῶν συμβούλων, παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας αὐτῶν πρὸς τοὺς ἐντολεῖς των κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 63 § 1 τοῦ νόμου 3026/1954. Οἱ αὐτοὶ ὡς ἄνω δικηγόροι καὶ νομικοὶ ἢ δικαστικοὶ σύμβουλοι δικαιοῦνται καὶ τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας, τοῦ χορηγουμένου κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 551/1963 ν.δ., ἀναλόγως ἐφαρμοζομένου.

Πρὸ τῶν διατάξεων τούτων, τῶν ὁποίων ἡ ἰσχὺς ἤρξατο ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως των, οἱ δικηγόροι οὗτοι δὲν ἐδικαιοῦντο ἀδείας κατὰ τὸν ἀ.ν. 539/1945, ἀφοῦ δὲν εἶναι μισθωτοί (Α.Π. 3/1963, εἰσηγητὴς *Γ. Βαρσάμου*, ΕΕΔ 22, 1109. Ἴδετε περὶ τῆς σχέσεως τοῦ δικηγόρου καὶ Α.Π. 110/1967, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς **Στ. Σταυρόπουλος**, ΕΕΔ 26, 179), οὔτε καὶ ἐπιδόματος ἀδείας.

Προέδρου Ἐφετῶν Ἀθηνῶν 250/1968

Προεδρεύων ὁ Ἔφεδρος κ. **Ἀρ. Καλύβας**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Σιριόπουλος, Ἀλ. Μαρκόπουλος

Κατ' ἄρθρον 38 Εἰσαγ. Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας πᾶσαι αἱ διατάξεις, αἱ ὁποῖαι ἀναφέρονται εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐν ἄρθρῳ 721 αὐτοῦ διαφορῶν (ἐν αἷς καὶ διὰ τὰς ἀμοιβὰς καὶ τὰ ἔξοδα δικηγόρων), καταργοῦνται, αἱ κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν ὅμως τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἐκκρεμεῖς δίκαι, μέχρις ἀμετακλήτου ἀποφάσεως, δικάζονται κατὰ τὰς καταργουμένας διατάξεις. Ἡ ὑπὸ κρίσιν ὅθεν ἔφεσις κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1151/1968 ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν Ἀθηνῶν, ἐκδοθείσης ἐπὶ πίνακος ἐκκαθαρίσεως δικηγορικῆς ἀμοιβῆς καὶ ἐξόδων τοῦ ἐκκαλοῦντος κατὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου (τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου Σύλλογος τῶν Ὑπαλλήλων Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος) νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως κατ' ἄρθρα 186 καὶ 187 ν. δ. 3026/1954 «περὶ Κώδικος τῶν δικηγόρων» ἀσκηθεῖσα, τύποις δεκτὴ καὶ κατ' οὐσίαν ἐξεταστέα καθίσταται.

Διὰ τοῦ ἀπὸ 18.4.1968 πίνακος ὁ αἰτῶν καὶ ἤδη ἐκκαλῶν, ἐκθέτων ὅτι ὑπὸ τοῦ καθ' οὗ (ἐφεσιβλήτου) Συλλόγου τῶν Ὑπαλλήλων τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης προσελήφθη ἀπὸ τοῦ Ἀπριλίου 1965 ὡς δικηγόρος ἐπὶ παγίᾳ ἀντιμισθίᾳ καὶ προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του μέχρι τῆς 17ης Νοεμβρίου 1967, ὅτε καταγγέλθη ἐγγράφως ἡ σύμβασις, ἠτήσατο τὴν ἐπιδίκασιν α) τῆς ὀφειλομένης ἀμοιβῆς του μέχρι τῆς 17.11.1967 ἐκ δραχμῶν 68.190, β) τῆς λόγῳ καταγγελίας ἀποζημιώσεως ἐκ δραχμῶν 14.373, γ) τῆς μέχρι τοῦ πίνακος ἀντιμισθίας του λόγῳ μὴ καταβολῆς τῆς διὰ τὴν καταγγελίαν ἀποζημιώσεως ἐκ δραχμῶν 23.955 καὶ δ) τῶν ὀφειλομένων ἐξόδων ἐκ δραχμῶν 1225 καὶ ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἀπορρίψασα τὸν πίνακα.

Κατ' ἄρθρον 7 § 1 ἀ.ν. 430/1968 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τοῦ Ὀργανισμοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς περὶ ταύτης Νομοθεσίας» ἐντεταγμένοι ἢ ἐπὶ συμβάσει δικηγόροι τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, παρέχοντες νομικὰς ἐν γένει ὑπηρεσίας ἢ διαζάγοντες δίκας Ὀργανισμῶν, Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων, Ἑταιρειῶν καὶ Κοινοπραξιῶν τοῦ ἄρθρου 8 ν.δ. 3874/1958, ἐλεγχομένων ὑπὸ τῆς Α.Τ.Ε. ἢ ἐξαρτωμένων ἐξ αὐτῆς, ὡς καὶ Ταμείων Ἀσφαλίσεως, Ὑγείας, Συνεταιρισμῶν καὶ Συλλόγων τοῦ προσωπικοῦ Α.Τ.Ε., οὐδεμιᾶς ἀμοιβῆς δικαιοῦνται. Ἐπίσης οὐδεμιᾶς ἀποζημιώσεως δικαιοῦνται οὗτοι λόγῳ καταγγελίας ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω Νομικῶν Προσώπων τῆς μετ' αὐτῶν συμβάσεως παροχῆς νομικῶν ὑπηρεσιῶν. Κατὰ δὲ τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἰδίου ἄρθρου ὑφιστάμεναι ἀξιώσεις ἀμοιβῆς ἢ ἀποζημιώσεως ἐκ τῶν εἰρημένων αἰτιῶν ὑπηρετούντων ἢ ὑπηρετησάντων ὑπὸ τὰς ἄνω ἰδιότητας παρὰ τῇ Α.Τ.Ε. δικηγόρων ἀποσβέννυνται, καταργουμένων ἅμα ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τῶν ἐκκρεμῶν δικῶν εἰς οἱονδήποτε βαθμὸν καὶ ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος τοῦ 1952 (οὗτινος ἡ ἰσχὺς δὲν ἀνεστάλη διὰ τῆς Β' Συνταγματικῆς Πράξεως τῆς 5/6 Μαΐου 1967), ὁρίζον «ὅτι οἱ Ἕλληνες εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τοῦ νόμου καὶ οἱ Ἕλληνες πολῖται συνεισφέρουσιν ἀδιακρίτως εἰς τὰ δημόσια βάρη ἀναλόγως τῶν δυνάμεών των», καθιεροῖ οὐ μόνον ἰσότητα ἐνώπιον τοῦ νόμου, ἀλλὰ καὶ ἰσότητα τοῦ νόμου, δεσμεῦον οὕτω καὶ τὸν νομοθέ-

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΣΥΝΤΑΓΜΑ

ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΙΣΟΤΗΤΟΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

Άντισυνταγματικότης διατάξεων Α.Ν. 430/1968

Έκδίκασις διαφορών έξ άμοιβής δικηγόρων.—Έννοια άρθρου 5 του Συντάγματος 1952 περί Ισότητος των Έλλήνων ένώπιον του Νόμου.—Κήρυξις διατάξεων του Α.Ν. 430/1968 περί άμοιβών δικηγόρων ώς άντισυνταγματικών.—Άδεια και έπίδομα άδείας δικηγόρων έπί παγία άντιμοιβία.

Κατ' ένιαίαν γνώμην της θεωρίας και νομολογίας ή διάταξις του άρθρου 5 του Συντάγματος 1952, την οποίαν έχει υπ' όψιν της ή κατωτέρω δικαστική απόφασις (ταυτίζουσα το άρθρον 7 του ισχύοντος ήδη Συντάγματος, περί του οποίου ίδετε *Γ. Α. Βαβαρέτου*, Το Σύνταγμα της Ελλάδος, σελ. 12), περί ισότητος των Ελλήνων ένώπιον του νόμου, δεσμεύει τον νομοθέτην, απαγορεύουσα την υπ' αυτού άνισον ρύθμισιν έχει όπου θά έδει να υπάρχη όμοια μεταχείρισις (*Α. Σβώλου - Γ. Βλάχου*, Το Σύνταγμα της Ελλάδος, σελ. 187, ένθα παραπομπαί, *Ηλ. Κυριακοπούλου*, Διοικητικόν Δίκαιον, έκδ. δευτέρα, σελ. 1153 επ., Α.Π. 503/1967, Ολομέλεια, εισηγητής *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 27, 4, ένθα εις σημειώσεις μας και επί παλ. Α.Π. 358/1969, εισηγητής *Σπ. Γώγος*, ΕΕΔ 28, 1121).

Γίνεται δεκτόν συγχρόνως, ότι δύναται ο νομοθέτης να αποκλίνη της αρχής ταύτης, όταν υπάρχουν λόγοι δημοσίου και κοινωνικού συμφέροντος, τούτου αποκειμένου εις την κρίσιν των δικαστηρίων (Α.Π. 553/1967, Ολομέλεια, ένθ' ανωτ.).

Υπό τα δεδομένα ταύτα ή κατωτέρω απόφασις του Προέδρου Εφετών Αθηνών, υποκειμένων αξιώσεων δικηγόρου επί παγία αντιμοιβία παρασχόντος τας νομικάς του υπηρεσίας εις επαγγελματικόν σωματείον, κρίνει αντισυνταγματικάς εν μέρει διατάξεις ειδικού νομοθετήματος περί αποσβέσεως αξιώσεων τούτου.

Η απόφασις αναγνωρίζει εις τον δημιουργόν δικη-

πιθυμητών εις τοῦτο πωλητῶν του, οἵτινες δὲν ἀπεδέχοντο τὴν πρότασίν του περὶ μειώσεως τῶν ἀποδοχῶν των καὶ διεξεδίκουν δικαστικῶς τὰς ὑπ' αὐτοῦ παρακρατουμένας ἀμοιβάς των, ἵνα οὕτω ἀποφευχθῇ ἡ δυσμενὴς ἐντύπωσις, ἣν θὰ προεκάλει ἡ κοινοποίησις τῆς περὶ ἀπολύσεως ἀποφάσεως τὴν ἐπομένην τοῦ τέρματος τοῦ μεταξύ των δικαστικοῦ ἀγῶνος».

Ἐκθέτουσαι δὲ περαιτέρω τὰ διαπιστωθέντα πραγματικὰ περιστατικὰ αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος δικαστικαὶ ἀποφάσεις δέχονται, ὅτι «καίτοι παρόμοιαι παραλείψεις ἐβάρυνον σχεδὸν ὅλους τοὺς πωλητὰς ἐνσήμων, τὸ ἐναγόμενον προέβη εἰς τὴν ἀπόλυσιν μόνον τῶν ἀσκησάντων ἐναντίον του ἀγωγὰς καὶ μὴ ἀποδεχθέντων τὴν προρρηθεῖσαν ὀλαπτικὴν μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας».

Ἐξηγήσαμεν ἀνωτέρω διὰ τίνας λόγους δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς καταχρηστικὴ μία καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἡ ὁποία γίνεται ἐκ τοῦ λόγου, ὅτι ὁ ὑπάλληλος δὲν ἐδέχθη μονομερῆ μεταβολὴν εἰς βάρος του. Ἡ ἄποψις αὕτη δὲν ἐπηρεάζεται οὔτε ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι ὁ ὑπάλληλος, ἀποκρούσας τὴν μεταβολήν, ἤγειρε καὶ ἀγωγὴν πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως, ἀλλ' οὔτε καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι ὁ ἐργοδότης, ἀντὶ νὰ καταγγείλῃ ἀμέσως καὶ ἄνευ ἄλλου τινὸς τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ὡς εἶχε δικαίωμα, προέβη καὶ εἰς ἄλλας ἐνεργείας (λ.χ. διακρίβωσιν πλημμελειῶν ἐν τῇ παροχῇ τῆς ἐργασίας), εἰς ἃς ἠδύνατο καὶ νὰ μὴ προβῇ. Τὸ ὅτι ὅμως προέβη καὶ εἰς τοιαύτας ἐνεργείας, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι, ὅτι οὕτω θὰ καθίστατο βασιμώτερον τὸ καθ' ἑαυτὸ βάσιμον δικαίωμά του νὰ προβῇ ἀμέσως εἰς τὰς ἀπολύσεις, οὐδόλως δύναται νὰ μεταβάλῃ τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματός του εἰς προφανῆ ὑπέρβασιν τῶν ἐν ἄρθρῳ 281 ΑΚ ὁρίων.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ ΥΠΟ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΣΧΕΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συνέπεια ἐκ τῆς παραλείψεως ἐνεργείας αὐτῆς

Τήρησις διὰ τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας τῶν διατυπώσεων τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955, μὴ ἀπαιτουμένης διὰ τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας τῆς ἀναγγελίας αὐτῆς εἰς τὸν Ὀργανισμὸν Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας καὶ εἰς τὸ ἁρμόδιον Γραφεῖον Εὑρέσεως Ἐργασίας.—Ἐπιβολὴ ἐπὶ παραλείψεως αὐτῆς μόνον ποινικῶν κυρώσεων κατὰ τοῦ ἐργοδότου.

Ἀντιθέτως πρὸς τὰ προσληφθέντα ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 118/1945, ὁ ἰσχύων ἤδη νόμος 3198/1955 περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων δὲν συνεδόκασε τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας πρὸς τὴν παράλειψιν τῆς ἀναγγελίας αὐτῆς κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 9 αὐτοῦ ὁριζόμενα.

Τοῦτο ἐξάγεται σαφῶς ἐκ τοῦ νόμου, ἀπαγγελλομένης ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας μόνον ὅταν δὲν ἐγένη ἐγγράφως καὶ δὲν καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη εἰς τὸν ἀπολυόμενον ἀποζημίωσις (ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1955), προκύπτει δὲ ἐπὶ πλέον καὶ ἐκ τῶν ἐν τῇ Βουλῇ συζητήσεων κατὰ τὴν ψήφισιν τοῦ νόμου. (Ἴδετε πρακτικὰ τῆς Βουλῆς ἐν ΕΕΔ 14, 506, 6ο στήλη, ἔνθα καταχωρίζεται καὶ σχετικὴ δήλωσις τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας).

Ἡ παράλειψις τῆς ἀναγγελίας τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας ἐπάγεται τὰς ποινάς, αἱ ὁποῖαι ὁρίζονται εἰς τὴν παράγραφον 4 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 2656/1953 «περὶ ὀργανώσεως καὶ ἐλέγχου τῆς ἀγορᾶς ἐργασίας» (ΕΕΔ 12, 1212), ἅς ὁρίζει τὸ ἄρθρον 9 τοῦ νόμου 3198/1955, καὶ ὑποχρέωσιν ἀποζημιώσεως τοῦ μισθωτοῦ παρὰ τοῦ ἐργοδότου δι' ἐνδεχομένην ζημίαν αὐτοῦ ἐκ τῆς ἐγκύρου στερήσεως ἐπιδόματος ἀνεργίας διὰ τῆς ἀποζημιωτικῆς ἀγωγῆς ἐκ τῶν ἄρθρων 298, 914 Ἀστικοῦ Κώδικος. (Ἴδετε ἐκτενέστερον περὶ τῆς ἀναγγελίας καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 27, 1231, ἔνθα παρατίθενται καὶ τὰ στοιχεῖα τῆς ἀναγγελίας). (Ἴδετε καὶ *Τούση - Σταυροπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 379 ἑπ.).

Ἐπὶ τοῦ θέματος ἀπησχολήθη τὸ Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του.

Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4131/1969

Δικαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου ΓΧΟΔ' κατ' ἔφεσιν.

Πρόεδρος ὁ κ. **Ἰω. Ντεγιάννης**
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ἠλ. Θεοτοκᾶτος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Πύρρος, Ἀρ. Σοφιανός

Ἐβεβαιώθησαν τὰ ἀκόλουθα: Ὁ ἐνάγων, προσληφθεὶς ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου τὴν 1.6.1965 ἐπὶ ἐργασιακῇ συμβάσει ἀορίστου χρόνου, ἀπησχολήθη ἔκτοτε ὡς ψήστης κρεάτων καὶ ἰχθύων εἰς τὸ ἐν τῇ περιοχῇ «Τζιτζιφιές» Ἀθηνῶν ἐστιατόριον - ταβέρναν Γ' κατηγορίας τοῦ ἐργοδότου μέχρι τῆς 10.11.1967, ὅτε ἀπελύθη δι' ἐγγράφου καταγγελίας τῆς συμβάσεως καὶ ταυτοχρόνου καταβολῆς αὐτῷ τῆς οἰκείας ἀποζημιώσεως. Ἡ τήρησις τῶν διατυπώσεων τούτων, ἧν δὲν ἀρνεῖται ὁ ἐνάγων, ἀρκεῖ διὰ τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας, κατὰ τὴν ρητὴν περὶ τούτου διάταξιν τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3198/1955, μὴ ἀπαιτουμένης διὰ τὸ κῦρος αὐτῆς τῆς περαιτέρω ἀναγγελίας τῆς καταγγελίας εἰς τὸν Ὀργανισμὸν Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας (Ο.Α.Α.Α.) καὶ εἰς τὸ ἁρμόδιον Γραφεῖον Εὑρέσεως Ἐργασίας. Ἡ ὑποχρέωσις τῆς τοιαύτης ἀναγγελίας ἐπιβάλλεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ὡς ἄνω νόμου, πλὴν ἡ παράβασις αὐτῆς συνεπάγεται τὰς ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ ἀναφερομένας ποινικὰς μόνον κυρώσεις κατὰ τοῦ ἐργοδότου, οὐχὶ ὅμως καὶ ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας, ἥτις παραμένει ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον ἐτηρήθησαν αἱ λοιπαὶ ὡς ἄνω διατυπώσεις (*Τούση - Σταυροπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σ. 373 - 374, *Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 327). Κατὰ συνέπειαν παρίσταται νόμῳ ἀβάσιμος ὁ περὶ βάσιν τῆς πρώτης ἀγωγικῆς ἀξιώσεως συνιστῶν ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐνάγοντος, ὅτι ἡ καταγγελία τῆς ἐνδίκου ἐργασιακῆς συμβάσεως τυγχάνει ἄκυρος ἐλλείψει ἀναγγελίας της κατὰ τὰ ἀνωτέρω καὶ ἑπομένως ἀβάσιμος καὶ ἡ περὶ μισθῶν ὑπερημερίας λόγῳ ἀκύρου ἀπολύσεως ἀξίωσις, τὴν ὁποίαν οὕτως ὀρθῶς ἀπέρριψεν ὁ δικάσας Πρωτοδίκης.

την, δστις ἐν τῇ ρυθμίσει οὐσιωδῶς ὁμοίων πραγμάτων, σχέσεων ἢ καταστάσεων καὶ κατηγοριῶν προσώπων δὲν δύναται νὰ νομοθετῇ κατὰ διάφορον μεταχείρισιν, εἰσάγων ἐξαιρέσεις καὶ ποιούμενος ἐν γένει διακρίσεις, εἰ μὴ μόνον ἐὰν ἡ διάφορος μεταχείρισις ὑπαγορεύεται ἐκ τῆς ἀνάγκης προστασίας τοῦ κοινωνικοῦ καὶ γενικώτερον τοῦ δημοσίου συμφέροντος, κατ' ἀντικειμενικὴν κρίσιν, ὑποκειμένην εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν δικαστηρίων (Α.Π. Ὁλομελείας 111 / 1967, ΝοΒ 15, 798, Α.Π. 177/1967, ΝοΒ 15, 888, Α.Π. 170/1966, ΝοΒ 14, 1008, Α.Π. 352/1963, ΝοΒ 12, 717). Ἡ προπαρατεθεῖσα διάταξις τοῦ ἄρθρου 7 ἀ.ν. 430/1968, καθ' ὃ μέρος δι' αὐτῆς στεροῦνται τῆς νομίμου ἀμοιβῆς διὰ παρασχεθεῖσαν ἐργασίαν (δεδουλευμένων μισθῶν), ὡς καὶ τῶν συνεπείᾳ ταύτης προσθέτων παροχῶν, ἐκ τῆς εὐρυτάτης κατηγορίας τῶν μισθωτῶν καὶ τῆς στενωτέρας ταυτότης τῶν ἐπὶ παγίᾳ ἀντιμισθίᾳ παρεχόντων πρὸς Νομικὰ Πρόσωπα τὰς ὑπηρεσίας των δικηγόρων, μόνον οἱ ἐν αὐτῇ ἀναφερόμενοι, ὅπου οὐδεμιᾶς ἀνάγκης προστασίας τοῦ κοινωνικοῦ ἢ δημοσίου συμφέροντος ὑπαγορευομένη καὶ ἐρχομένη εἰς ὀξεῖαν ἀντίθεσιν πρὸς τὸ κοινὸν περὶ δικαίου αἴσθημα, καθ' ὃ ἀπαλλοτριοῦσα ἄνευ ἀνταλλάγματος τὴν ἐργασίαν μιᾶς κατηγορίας μισθωτῶν, εἶναι ἄκυρος ὡς προσκρούουσα εἰς τὴν περὶ ἰσότητος διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἐν ἰσχύϊ Συντάγματος τοῦ 1952. Καθ' ὃ μέρος ὅμως ἀποσβέννυται ἡ ἀξίωσις ἀποζημιώσεως διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως καὶ ἡ συναφὴς πρὸς ταύτην ἀξίωσις ἐπὶ τῶν μισθῶν μέχρι καταβολῆς τῆς ὡς ἄνω ἀποζημιώσεως, ἐν ὄψει τοῦ ὅτι κατὰ καιροὺς καὶ δι' ἄλλας κατηγορίας μισθωτῶν ὑπηρετούντων εἰς Νομικὰ Πρόσωπα ἐκρίθη ἀναγκαία καὶ ἐγένετο ὁμοία ρύθμισις ἐπὶ σκοπῷ ἀπαλλαγῆς πάντων ἀπὸ δυσαναλόγων οἰκονομικῶν βαρῶν, παρακωλυόντων τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ γενικωτέρου κοινωνικοῦ ἢ δημοσίου σκοποῦ των, ἡ αὐτὴ διάταξις δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἀσυμβίβαστος πρὸς τὴν προεκτεθεῖσαν ἔννοιαν τῆς καθιερουμένης ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Συντάγματος ἰσότητος.

Ἐκ τῶν ὑποβαλλομένων ὑπὸ τῶν διαδίκων ἰσχυρισμῶν καὶ τῶν προσκομιζομένων ὑπ' αὐτῶν ἐγγράφων ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν, ὢν διωρισμένος δικηγόρος καὶ παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ, εἶχε προσληφθῆ ἀπὸ τοῦ Ἀπριλίου 1965 ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου Συλλόγου τῶν Ὑπαλλήλων τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης ὡς δικηγόρος αὐτοῦ, ἐπὶ παγίᾳ μηνιαίᾳ ἀντιμισθίᾳ, καὶ προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του μέχρι τῆς 17ης Νοεμβρίου 1967, ὅτε καταγγέλθη ἡ σύμβασις ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου, κατεβλήθη δὲ εἰς αὐτὸν ἀμοιβὴ μόνον μέχρι τέλους Μαΐου 1967 ἐκ δραχμῶν 3.000 μηνιαίως. Βάσει τῶν κατ' ἄρθρον 92 § 2 ν.δ. 3026/1954 περὶ Κώδικος τῶν Δικηγόρων ἐκδοθεισῶν ὑπ' ἀριθ. 128494/1954, 21337/1959, 58798-58799/1961 καὶ 76680/1964 ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης ἡ ἀντιμισθία τοῦ ἐκκαλοῦντος ἀνήρχετο κατὰ τὴν πρόσληψίν του εἰς 4.356 δραχμάς, αὐξηθεῖσα ἀπὸ 1ης Μαΐου 1967 εἰς 4.791 δραχμὰς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 38804/1967 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ. Συνεπῶς δικαιοῦται νὰ λάβῃ ὁ ἐκκαλῶν τὴν ἐπὶ πλέον διαφορὰν ἐκ δραχμῶν 1356 μηνιαίως ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του μέχρι τέλους Ἀπριλίου, ἀνερχομένην εἰς 32.544 δραχμάς, τὴν διαφορὰν τοῦ Μαΐου 1967 ἐκ δραχμῶν 1791 καὶ ὁλόκληρον τὸν μισθὸν ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου μέχρι τῆς 17ης Νοεμβρίου 1967 ἐκ δραχμῶν 26.358. Ἐπὶ πλέον ὀφείλεται εἰς αὐτὸν βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 31436/3209/1966 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας ἡ διαφορὰ τοῦ δώρου τοῦ Πάσχα 1966 ἐκ δραχμῶν 678, βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 116800/10240/1966 ἀποφάσεως τῶν αὐτῶν Ὑπουργῶν ἡ διαφορὰ τοῦ δώρου Χριστουγέννων 1966 ἐκ δραχμῶν 1356 καὶ βάσει τῶν ἄρθρων 4 καὶ 5 ἀ.ν. 539/1945, ὡς συνεπληρώθησαν τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 νόμου 4504/1966 καὶ τὸ δεύτερον ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 ν.δ. 3755/1957, ὀφείλονται ἡ διαφορὰ ἐπιδόματος ἀδείας τοῦ 1966 ἐκ δραχμῶν 678, τὸ ἐπίδομα ἀδείας τοῦ ἔτους 1967 ἐκ δραχμῶν 2.395 καὶ ἰσόποσος ἀποζημίωσις διὰ μὴ χορηγηθεῖσαν ἄδειαν τοῦ ἰδίου ἔτους. Ἦτοι ἐκ τῶν ὡς ἄνω αἰτίων δικαιοῦται νὰ λάβῃ ὁ ἐκκαλῶν δραχμὰς 68.190. Τὰ κονδύλια τῶν δικαστικῶν δαπανῶν διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἐν τῷ πίνακι δύο δικῶν εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀόριστα, ἐφ' ὅσον δὲν ἀναφέρονται ἀναλυτικῶς αἱ καθ' ἕκαστον δαπάναι (Ἀποστολοπούλου, Ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν, ἐκδ. 6η, ἀριθ. 62). Δέον, σθεν γινομένης ἐν μέρει δεκτῆς τῆς ἐφέσεως καὶ ὡς κατ' οὐσίαν βασίμου καὶ μεταρρυθμιζομένης ἐν μέρει τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως νὰ κηρυχθῇ ἐκτελεστὸς ὁ πίναξ διὰ ποσὸν δραχμῶν 68.190.

καθορισμοῦ ἐκείνων ἐκ τῶν μισθωτῶν, οἵτινες, ὡς ἔχοντες ἰδιότητα ὑπαλλήλου, ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2112. Ὁρίζει δὲ ὅτι εἰς τὸ κυρίως ξενοδοχειακὸν προσωπικὸν ὑπάγονται, πλὴν ἄλλων, καὶ οἱ μάγειροι καὶ ὅτι ἐκ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Β' κατηγορίας χαρακτηρίζονται ὡς ὑπάλληλοι πάντες οἱ ἐργαζόμενοι εἰς ξενοδοχεῖα πολυτελείας καὶ τουριστικὰ τοιαῦτα, ἐξαιρουμένων τῶν βοηθῶν θυρωρῶν κλπ. καὶ βοηθῶν ἐν γένει, τῶν μὴ συμπληρωσάντων τριετῆ ἐν ξενοδοχείῳ ὑπηρεσίαν. Ἐπίσης ὁρίζει, ὅτι χαρακτηρίζονται ὡς ὑπάλληλοι πάντες οἱ πτυχιοῦχοι τῆς Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων. Ἐξ ἄλλου τὸ ἄρθρον 29 ν.δ. 3430/1955 ὁρίζει, ὅτι οἱ ἀπὸ 1.1.1952 καὶ ἐφεξῆς τὸ πρῶτον ἐργαζόμενοι εἰς ξενοδοχεῖα θεωροῦνται ὑπάλληλοι, ὡς πρὸς τὴν σχέσιν ἐργασίας, μόνον ἐφ' ὅσον κέκτηνται πτυχίου Τουριστικῆς ἢ Ξενοδοχειακῆς Σχολῆς τῆς ἡμεδαπῆς ἢ ἀλλοδαπῆς καὶ ἔχουν διετῆ τοὐλάχιστον ὑπηρεσίαν ἐν ξενοδοχείῳ.

Βεβαιοῦται, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ὅτι ὁ ἐνάγων, προσληφθεὶς τὴν 25.6.1963 παρὰ τοῦ ἀρμοδίου ὀργάνου τῆς ἐναγομένης, ἐνταῦθα ἐδρευούσης ἀνωνύμου ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Α.Ε. Τουριστικῶν Ξενοδοχείων ...», διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὡς μάγειρος Α', παρέσχεν ἔκτοτε τὴν συμφωνηθεῖσαν ἐργασίαν του εἰς τὸ ἐνταῦθα λειτουργοῦν τουριστικὸν ξενοδοχεῖον πολυτελείας ταύτης «...» μέχρι 12.10.1967, καθ' ἣν κατηγγέλθη ἐγγράφως ἡ ἐργασιακὴ του σύμβασις καταβληθείσης αὐτῷ ἀποζημιώσεως ἐκ δραχμῶν 3.315. Ἀπησχολήθη δὲ οὗτος καὶ ἐπὶ 3 κατὰ μέσον ὅρον Κυριακὰς μηνιαίως, ἐπιτρεπτῶς κατ' ἄρθρον 8 ἐδάφ. 9 ν.δ. τῆς 8/14.3.1930 καὶ 7 ἐδάφ. Θ' ὑπ' ἀριθ. 748/1966 β.δ. Ὡς μισθὸς τούτου συνεφωνήθη τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 5.000 μηνιαίως, αὐξηθὲν ἀπὸ 1.4.1964 εἰς δραχμὰς 5.200, πλέον τροφῆς, ἀποτιμωμένης εἰς δραχμὰς 250 μηνιαίως, ρητῶς ὅμως συνεφωνήθη περαιτέρω κατὰ τὴν πρόσληψίν του, ὅτι ὁ μισθὸς του οὗτος, κατὰ τὸ πέραν τοῦ νομίμου ποσόν του, θὰ καλύπτῃ, πλὴν ἄλλων ἀξιώσεών του, καὶ τὴν δικαιουμένην ὑπ' αὐτοῦ προσαύξησιν δι' ἐργασίαν του κατὰ τὰς Κυριακάς, καὶ ὅτι κατὰ τὸ καταβαλλόμενον εἰς αὐτὸν μηνιαίως ἔναντι τῆς ἀπαιτήσεώς του ταύτης ποσόν. Ἀπασχόλησις τοῦ ἐνάγοντος εἰς ξενοδοχεῖα πολυτελείας καὶ τουριστικὰ τοιαῦτα μέχρι τῆς 31.12.1951 καὶ παροχὴ εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τῆς ἐναγομένης ἐργασίας ἀρχιμαγείρου, ἤτοι τοιαύτης περὶ τὴν ἐπίβλεψιν καὶ τὸν ἔλεγχον τοῦ ἐργαζομένου εἰς αὐτὸ προσωπικοῦ κουζίνας, δὲν βεβαιοῦται.

Ὑπὸ τὰ ὡς ἄνω περιστατικὰ ὁ ἐνάγων, μὴ ἐργασθεὶς μέχρι τῆς 31.12.1951 εἰς ξενοδοχεῖα πολυτελείας καὶ τουριστικὰ τοιαῦτα καὶ μὴ τυγχάνων πτυχιοῦχος Τουριστικῆς ἢ Ξενοδοχειακῆς Σχολῆς τῆς ἡμεδαπῆς ἢ ἀλλοδαπῆς, οὐδὲ παράσχων ἐργασίαν ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικήν, οἵα δὲν τυγχάνει ἡ ἐργασία τοῦ μαγείρου, δὲν θεωρεῖται ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 10 κωδ. νόμου 3514/1928 καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν δικαιοῦται διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς ἐργασιακῆς του συμβάσεως τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920 ἀποζημιώσεως, ἀλλὰ τῆς τοιαύτης τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ β.δ. τῆς 16/18.7/1920, ἣν διερχομένην εἰς δραχμὰς (5.450-25 = 218 Χ 13) 2.834 + (5.450 + 2.725) = 8.175 : 12 = 681 : 2 = 341 ἀναλογία δώρων ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς + (2.834 : 12 = 236 : 2 = 118 ἀναλογία ἐπιδόματος ἀδείας) 3.293 ἔλαβε, καθ' ἃ εἴρηται οὕτος ἐξ ὁλοκλήρου. Συνεπῶς οὕτω ἀποφανθεὶς καὶ ὁ Πρωτοβάθμιος καὶ ἀπορρίψας τὸ αἴτημα τῆς ἐφ' ἧς ἔκρινεν ἀγωγῆς περὶ ἐπιδικάσεως εἰς τὸν ἐνάγοντα τῆς αἰτουμένης δι' αὐτῆς διαφορᾶς ἀποζημιώσεως διὰ τὴν ἀπόλυσίν του, δὲν ἐσφαλε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου μοναδικὸς λόγος ἐφέσεως τούτου δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὡς ἀβάσιμος.

Περαιτέρω ἡ σύμβασις ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος, πάσχουσα ἀκυρότητα λόγῳ μὴ ἐφοδιασμοῦ του διὰ βιβλιαρίου ὑγείας συμφώνως πρὸς τὰς σχετικὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 1101/1955 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ἐκδοθείσης κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 1 νόμου 2520/1940, ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῶν διαδίκων τὴν 20.4.1966, καθ' ἣν, τοῦ ἐνάγοντος ἐφοδιασθέντος διὰ τοῦ προσαγομένου βιβλιαρίου ὑγείας, συνέτρεχον ἅπαντα τὰ διὰ τὴν ἔγκυρον κατάρτισίν της κατὰ νόμον ἀπαιτούμενα στοιχεῖα, ἡ δὲ τοιαύτη ἐπικύρωσις ταύτης, ἐν ἀμφιβολίᾳ, ἤτοι, ἐφ' ὅσον δὲν συνάγεται ἄλλοία πρόθεσις τῶν συμβαλλομένων, ἔχει κατ' ἄρθρον 183 § 2 Α.Κ. ἀναδρομικὴν ἐνοχικὴν ἐνέργειαν, γεννωμένης μεταξὺ τῶν μερῶν ἀμοιβαίας ὑποχρεώσεως πρὸς πᾶσαν παροχήν, πρὸς ἣν θὰ ὑπεχρεοῦντο, ἐὰν ἡ σύμβασις ἦτο ἀρχῆθεν ἔγκυρος (Α.Π.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΕΙΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ

Διάκρισις προσωπικοῦ εἰς ὑπαλλήλους καὶ ἐργάτας

Διάκρισις, κατ' ἄρθρον 1 ν.δ. 1828/1942, προσωπικοῦ ξενοδοχείων.— Τίνες θεωροῦνται ὡς ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι.— Παροχὴ ἐπιτρεπτὴ ἐργασίας κατὰ Κυριακάς.—Συμφωνία μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ περὶ καλύψεως τῆς κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 προσαυξήσεως ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς διὰ τοῦ ὑπερτέρου τοῦ νομίμου καταβαλλομένου μισθοῦ.—Παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ μαγείρου, μὴ θεωρουμένου ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου καὶ καταβλητέα διὰ τὴν ἀπόλυσιν ἀποζημίωσις.—Ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας ἕνεκεν ἐλλείψεως ὑγιείας.—Ἐπικύρωσις ὅμως ἀναδρομικῶς διὰ τοῦ ἐφοδιασμοῦ τοῦ μισθωτοῦ ὑστέρως.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφαπτομένη κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ΄, ὑπῆρξε καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ (μαγείρου), ἐργαζομένου εἰς ξενοδοχεῖον, καὶ προέκυψε τὸ ζήτημα, ἂν οὗτος ἐχαρακτηρίζετο ὡς ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος, ἵνα δικαιοῦται τῆς διαφορᾶς τῆς ἀποζημιώσεως δι' ἀπόλυσιν, τὴν ὁποίαν, θεωρούμενος κατ' αὐτὸν ὡς ὑπάλληλος, ἐζήτησεν.

Κατὰ τὰ νομολογηθέντα (ἴδετε ΕΕΔ 11, 1212, ἀριθ. 7) οἱ ἀρχιμάγειροι, ἐφ' ὅσον ἡ ἐργασία των ἀπαιτεῖ ἐμπειρίαν καὶ τέχνην, θεωρητικὴν ἅμα καὶ πρακτικὴν μόρφωσιν, παρεχομένην τῇ ἐσχολῇ καὶ ἄλλων μαγείρων εἰς πολυτελῆ μάλιστα ἐστιατόρια, θεωροῦνται ὑπάλληλοι κατὰ τὰ στοιχεῖα τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 1231/1918 (ὡς ἀντικατεστάθη ἤδη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953).

Τοιαύτην ὅμως ἐργασίαν, ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, δὲν ἀπεδείχθη, ὅτι παρεῖχεν ὁ ἐνάγων.

Ἀπέμενεν, ἂν κατὰ τὴν εἰδικὴν περὶ τῶν ἐργαζομένων εἰς ξενοδοχεῖα νομοθεσίαν (περὶ τῆς ὁποίας ἴδετε ΕΕΔ 11, 1211, ἔνθα ἀπαρίθμησις τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου, ἴδετε καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 174/1969) εἰσηγητὴς **Στ. Χριστοφάκης**, ΕΕΔ 28, 582), ὁ μισθωτὸς οὗτος ἐθεωρεῖτο ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος, ἀλλ' ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον δὲν συνέτρεχαν αἱ περὶ αὐτοῦ προϋποθέσεις τῆς εἰδικῆς νομοθεσίας.

Ὡς παγίως γίνεται ἐν τῇ νομολογίᾳ δεκτόν (ἴδετε Α.Π. 573/1960, εἰσηγητὴς **Κ. Θανόπουλος**, ΕΕΔ 20, 85, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ παραπομπὰς εἰς τὴν νομολογίαν τῶν δικαστηρίων), τοῦτο δὲ ἀκολουθεῖται ἤδη καὶ ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου, εἶναι ἐπιτρεπτὴ ἡ μεταξὺ τοῦ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ συμφωνία περὶ καλύψεως τῶν διὰ τὰς Κυριακὰς κλπ. προσαυξήσεων ἀμοιβῆς διὰ τοῦ συμφωνουμένου ὑπερτέρου τοῦ νομίμου μισθοῦ, ὡς συνέβαινεν εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου. (Ἴδετε περὶ ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς καὶ νυκτερινὰς ὥρας σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 28, 101).

Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4126/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου ΓΨΟΔ΄ κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ἰω. Ντεγιάννης**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ἰω. Πρεμέτης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Καραμητσάνης, Θ. Σούλης

Ὁ ἐνάγων ἰσχυρίσθη διὰ τῆς ἀπὸ 3.1.1968 ἀγωγῆς του, ὅτι παρέσχεν εἰς τὴν ἐναγομένην, εἰς ἐκτέλεσιν συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, τὴν ἐργασίαν του ὡς μαγείρου ἀπὸ τῆς 25.6.1963 μέχρι τῆς 22.10.1967, καθ' ἣν ἀπελύθη, ἀπασχοληθεὶς καὶ κατὰ τὰς Κυριακάς. Ἠτήσατο δὲ δι' αὐτῆς τὴν διαφορὰν τῆς καταβληθείσης ἀπὸ τῆς δικαιουμένης ἀποζημιώσεως διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς ἐργασιακῆς του συμβάσεως καὶ προσαύξησιν διὰ τὴν ἐργασίαν του κατὰ Κυριακάς. Ἐπὶ ταύτης ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἥτις τὴν ἐδέχθη ἐν μέρει μόνον ὡς πρὸς τὸ δεύτερον αἴτημά της, ἀπορρίψασα ταύτην κατὰ τὰ λοιπά. Κατ' αὐτῆς δὲ παραπονοῦνται ἀμφότεροι οἱ διάδικοι διὰ τοὺς κατωτέρω ἐρευνωμένους λόγους ἐφέσεών των.

Τὸ ν.δ. 1828/1942, διατηρηθὲν ἐν ἰσχύι δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 26.9/20.12.1946 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, διακρίνει ἐν ἄρθρῳ 1 τὸ προσωπικὸν τῶν ξενοδοχείων α) εἰς προσωπικὸν διευθύνσεως, Γραφείων καὶ διαχειρίσεως, β) εἰς κυρίως ξενοδοχειακὸν προσωπικὸν καὶ γ) εἰς τεχνικὸν καὶ βοηθητικὸν τοιοῦτον, ἐπὶ τῷ τέλει χαρακτηρισμοῦ τούτου εἰς ὑπαλληλικὸν καὶ μὴ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς σχέσεως ἐργασίας καὶ τοῦ

προκειμένη τὸ δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ πρὸς λῆψιν τῶν συμπεφωνημένων πρὸ τῆς μειώσεως των ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀποδοχῶν, μὴ θεωρουμένου ὅτι ὁ μισθωτὸς ἀπεδέχθη τὴν μεταβολήν, ἡ ὁποία ἰσοῦται πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως. Ἀκυρον ὅμως διότι δὲν ἐτηρήθησαν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 3198/1955, ἐξ οὗ καὶ ἡ ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου, δικαίωμα εἶχεν οὗτος νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ἐργασίας ἐγκύρως κατὰ νόμον 3198/1955, ὡς ἐπὶ βάθους ἐκ μέρους αὐτοῦ πλέον ἀποδόσεως.

Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 1285/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. **Β. Ξενικάκης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Καρδασιάδης, Ν. Ταΐχος

Ὡς σαφῶς προκύπτει ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., αὕτη ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου πρὸς καταγγελίαν τῆς ἀορίστου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας, τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τούτου ὑποκειμένης εἰς τὴν δικαστικὴν κρίσιν, ἐὰν αὕτη ἐγένετο κατὰ τὰς ὑπαγορεύσεις τῆς καλῆς πίστεως καὶ δὲν ἀντίκειται εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη ἢ εἰς τὸν κοινωνικὸν ἢ οἰκονομικὸν σκοπὸν τοῦ δικαιώματος, ἡ δὲ προφανὴς ὑπέρβασις τῶν ὁρίων τούτων, ἀπαγορευομένη ὑπὸ τοῦ νόμου, δύναται νὰ ἀγάγῃ εἰς ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας κατὰ τὸ ἄρθρον 174 Α.Κ. Ταιαύτη δὲ ἀντίθεσις πρὸς τοὺς διαληφθέντας ὁρισμοὺς τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. ὑφίσταται καὶ ὅταν ἀποκλειστικὸν κίνητρον διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπῆρξεν ἡ ἱκανοποίησις τοῦ αἰσθήματος ἐκδικήσεως, ὑφ' οὗ κατεῖχετο ὁ ἐργοδότης κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταγγελίας, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ὁ μισθωτὸς ἠρνήθη νὰ παραιτηθῇ νομίμων δικαιωμάτων του καὶ ἤγειρε κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴν περὶ πληρωμῆς καθυστερουμένων ἀποδοχῶν του (Α.Π. 575/1968, ΕΕΔ 28, 153, 753/1965, ΕΕΔ 25, 92, 6/1963, ΕΕΔ 22, 334, 399/1957, ΕΕΝ 24, 842, 642/1952, ΕΕΔ 12, 71).

Ἐν προκειμένῳ ἀπεδείχθησαν, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, τὰ κάτωθι πραγματικὰ περιστατικά: Ὁ ἐνάγων προσελήφθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου Ταμείου (Ταμεῖον Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος) περὶ τὰ τέλη Ὀκτωβρίου 1954 δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ὡρισμένου χρόνου, μετατραπείσης ἀκολούθως εἰς ἀορίστου διαρκείας (κατ' ἄρθρον 671 Α.Κ.), ὡς ὑπάλληλος διὰ τὴν εἰσπραξιν τῶν εἰσφορῶν τῶν ἠσφαλισμένων παρ' αὐτῷ ἐπαγγελματιῶν καὶ βιοτεχνῶν τοῦ ἀσφαλιστικοῦ διαμερίσματος Θεσσαλονίκης, ἀντὶ μηνιαίου μισθοῦ, καθορισθέντος εἰς ποσοστὰ ἐπὶ τῶν πραγματοποιουμένων ὑπ' αὐτοῦ εἰσπράξεων. Τὰ ποσοστὰ ταῦτα, ἅτινα κατεβάλλοντο καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς συναδέλφους τοῦ ἐνάγοντος, ἐμειώθησαν πολλάκις κατὰ τὸ παρελθόν, ἰδιαὶ δὲ ὁσάκις συνέβαινε νὰ αὐξάνωνται αἱ μηνιαῖαι εἰσφοραὶ τῶν παρὰ τῷ ἐναγομένῳ ἠσφαλισμένων ἢ νὰ πραγματοποιῆται νέα καὶ δὴ εἰς ἀνωτέραν κλάσιν κατατάξις τούτων. Διὰ τὴν ἐπίτευξιν ὅμως τῆς τοιαύτης μειώσεως συνήπτετο πάντοτε μεταξὺ τοῦ ἐναγομένου καὶ τῶν ὑπαλλήλων (ἐπιμελητῶν εἰσπράξεων) αὐτοῦ ἔγγραφος συμφωνία καὶ δὲν ἤρκει ἡ διὰ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐναγομένου λῆψις σχετικῆς πρὸς τοῦτο ἀποφάσεως, καθ' ὅσον τοιοῦτον δικαίωμα (μειώσεως τῶν ποσοστῶν) δὲν διετήρησεν ὑπὲρ αὐτοῦ τὸ ἐναγόμενον οὔτε ἀρχικῶς κατὰ τὴν σύναψιν τῶν ἐπὶ μέρους συμβάσεων προσλήψεως τῶν ὡς ἄνω ὑπαλλήλων του, οὔτε καὶ μεταγενεστέρως. Κατὰ τὸ ἀπὸ 1 Σεπτεμβρίου ἕως 31 Δεκεμβρίου 1967 χρονικὸν διάστημα αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ ἐνάγοντος, ὡς καὶ τῶν λοιπῶν συναδέλφων του, ἀνήρχοντο εἰς ποσοστὰ ἐκ 4% μὲν ἐπὶ τῶν πραγματοποιουμένων ὑπ' αὐτοῦ εἰσπράξεων μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν 40.000 δραχμῶν, ἐκ 5% δὲ ἐπὶ τῶν πέραν τοῦ ποσοῦ τούτου πραγματοποιουμένων. Περὶ τὰς ἀρχὰς Ἰανουαρίου 1968, ἐν ὄψει ἐπικειμένης αὐξήσεως τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν κατὰ 70% καὶ τῆς ἐντεῦθεν ἀναμενομένης ἀναλόγου αὐξήσεως τῶν εἰσπράξεων τῶν πωλητῶν ἐνσήμων, τὸ ἐναγόμενον ἔλαβεν ἀπόφασιν, ὅπως μειώσῃ τὰ ἀνωτέρω ποσοστὰ ἀμοιβῆς τούτων ἀπὸ 1.1.1968 εἰς 3% διὰ τὰς ἐντὸς τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης εἰσπράξεις καὶ 4% διὰ τὰς ἐκτὸς τῆς πόλεως ταύτης τοιαύτας, ἀνεξαρτήτως ποσοῦ. Τὴν ἀπόφασιν ταύτην τοῦ ἐναγομένου ἀπεδέχθη ὁ ἐνάγων καὶ περὶ τὰς ἀρχὰς Φεβρουαρίου 1968 ὑπέγραψε σχετικὸν περὶ τούτου συμφωνητικόν. Μετὰ παρέλευσιν ὅμως ὀλίγων μηνῶν καὶ συγκεκριμένως περὶ τὰ τέλη Ἰουνίου 1968, ἐνῷ οὐδεμία νέα αὔξησις τῶν εἰσπράξεων ἐπρόκειτο νὰ λάβῃ χώραν, τὸ ἐναγόμενον Ταμεῖον διὰ τοῦ Διοικητικοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου ἔλαβε μονομερῶς τὴν ἀπόφασιν,

ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗ ΥΠΟ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Άρνησις μισθωτοῦ πρὸς συναίνεσιν εἰς βλαπτικὴν μεταβολὴν ὅρων συμβάσεως

Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ ἐπὶ τοῦ δικαιώματος ἐργοδότου πρὸς καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας.—Ὑπαρξις ἀντιθέσεως πρὸς τὸ ἄρθρον 281 Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ ὅταν ἀποκλειστικὸν κίνητρον διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ὑπῆρξεν ἡ ἱκανοποίησις τοῦ αἰσθήματος ἐκδικήσεως τοῦ ἐργοδότου ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ὁ μισθωτὸς ἠρνήθη νὰ παραιτηθῇ νομίμων δικαιωμάτων του καὶ ἤγειρε κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴν περὶ πληρωμῆς καθυστερουμένων ἀποδοχῶν του.—Μονομερὴς ὑπὸ ἐργοδότου μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως ἐργασίας, μὴ συναινέσαντος τοῦ μισθωτοῦ.—Ἔγερσις ἀγωγῆς κατὰ τοῦ ἐργοδότου.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου.—Θεώρησις αὐτῆς ὡς καταχρηστικῶς ἀσκηθείσης.

Τὸ Μονομελὲς Πρωτοδικεῖον Θεσσαλονίκης, δικάζον κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 681 ἐπ. Κώδικος Πολ. Δικονομίας, δέχεται, ὅτι, ἐπὶ τὰ ἀποδειχθέντα πραγματικὰ περιστατικά, συνέτρεξεν ἐν προκειμένῳ καταχρηστικὴ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος, καὶ ἔσχθη ὑπὸ ὑπερημερίαν τοῦ ἐργοδότου ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐπαυξηθεῖσαν κατὰ τὸν μισθόν του (ἄρθρα 349, 656 Α.Κ.) (Ἴδετε ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως ταύτης, *Ι. Καποδίστριαν*, ἀνωτέρω, σελ. 1345).

Ἡ σύμβασις αὕτη, ὡς ἔχει κριθῇ (Σ.Ε. 179/1961, εἰσηγητὴς *Γ. Χαρπουρῆς*, ΕΕΔ 20, 558, Πρωτοδίκου Καβάλας 25/1962, Πρωτοδίκης: *Εὐάγγ. Ἀνδρεάδης*, ΕΕΔ 21, 1396 καὶ ἄλλαι), εἶναι σύμβασις ἐξηρτημένης ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Δ

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως, περὶ τὰ τέλη Ἰανουαρίου 1968 τὸ ἐναχθὲν Ταμεῖον, ὡς ἐργοδότης, μετέβαλε μονομερῶς καὶ βλαπτικῶς διὰ τὸν μισθωτὸν τὸν περὶ ἀποδοχῶν του ὅρον τῆς συμβάσεως, μειώσαν ταύτας, συμβατικῶς συμφωνημένας.

Ὁ μισθωτὸς ἠρνήθη νὰ ἀποδεχθῇ τὴν μεταβολήν, οὗτος δὲ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112/1920, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν νόμον 3198/1955, ἐφ' ὅσον ἡ μονομερὴς βλαπτικὴ μεταβολὴ ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας θεωρεῖται ὡς καταγγελία ταύτης ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, τῷ παρείχετο τὸ δικαίωμα ἢ νὰ ἀπέχωρήσῃ τῆς ὑπηρεσίας του, ἀξιῶν τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920, ἢ διότι, ἰσχύοντος διὰ τὴν ἔγκυρον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ νόμου 3198/1955 (ἄρθρον 5 § 3), ἐὰν ἐπιμένῃ εἰς τὴν παροῦσαν του θέσιν, νὰ ζητήσῃ τὴν καταβολὴν τῶν συμφωνηθεισῶν ἀποδοχῶν του (ἄνευ τῆς μειώσεως αὐτῶν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου) ἐκ τῆς ἐκ τοῦ νόμου τούτου (3198/1955) ὑπαρξεως τοῦ ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν συμπαφωνημένων ὑπηρεσιῶν του. (Ἴδετε ΕΕΔ 28, 231 σημείωσιν μας, ἔνθα καὶ παραπομπαὶ εἰς νομολογίαν, ΕΕΔ 28, 447).

Ὡς ὅρως προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως, ὁ μισθωτὸς, παρὰ τὴν γνωστοποιηθεῖσαν εἰς αὐτὸν μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως συνέχισε ἐργαζόμενος καὶ ἐπ' ἀγωγῆς του ἐζήτησε νὰ τῷ καταβληθῇ ἡ διαφορὰ τῶν ἀποδοχῶν του, ἃ προκόπτουσα ἐκ τῆς μειώσεως αὐτῶν, ἡ ὁποία καὶ ἐπεδικάσθη ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου πρὸ τῆς ἀπολύσεως κατ' αὐτοῦ δι' ἄλλης ἀποφάσεως.

Δεδομένου ὅτι, ὡς ἔχει νομολογηθῇ, ἡ βλαπτουσα τὸν μισθωτὸν μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας δύναται νὰ γίνῃ ἀποδεκτὴ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ καὶ σιωπηρῶς, οὗτω ἀποδοχὴν ἀποτελεῖ ἡ ὑπὸ τούτου προσφορὰ τῶν ὑπηρεσιῶν του ὑπὸ τὸν νέον τοῦτον ὅρον καὶ ἡ λῆψις τῶν ἀποδοχῶν του δυνάμει τοῦ νέου ὅρου (Α.Π. 166/1969, εἰσηγητὴς *Χ. Κοκοτόβρος*, ΕΕΔ 28, 1165, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαί), θὰ ἠδύνατο εἰς τὴν περίπτωσιν νὰ συναχθῇ, ὅτι ἐπῆλθε καὶ ἐν προκειμένῳ ἀποδοχὴ τῆς γενομένης μεταβολῆς.

Παραιτέρω ἡ διαμαρτυρία του διὰ τὴν γενομένην τροποποίησιν τῆς συμβάσεως, ὡς ἐδέχθη ἐπὶ ὁμοίας περιπτώσεως ἡ Α.Π. 166/1969, δὲν ἀνατ., ἦτο ἄνευ ἐπιρροῆς, ὡς ἀντικειμένη εἰς τὴν πραγματικὴν κατάστασιν τῆς ἀποδοχῆς τῆς προτεινομένης τροποποιήσεως τοῦ συμβατικοῦ ὅρου.

Ἀλλὰ καὶ ἂν θεωρηθῇ, ὅτι ὀλίστατο πράγματι ἐν

293/1956, ΕΕΔ 15, 650, Α.Π. 42/1957, ΕΕΔ 16, 193) καὶ τὰ ἀντιθέτως ὑποστηριζόμενα παρὰ τῆς ἐναγομένης κρίνονται ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμα.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΜΕΤΑ ΔΙΑΠΡΑΞΙΝ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΑΔΙΚΗΜΑΤΟΣ

Ἀπαλλαγὴ τῆς κατηγορίας καὶ καταβολὴ ἀποζημιώσεως Νόμου 2112/1920

Ἐφαρμογὴ τριμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἀγωγῆς ἄρθρου 6 § 1 Νόμου 3198/1955 ἐπὶ πάσης ἀκύρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, οἷον καὶ ἐπὶ καταχρήσεως δικαιώματος.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μεθ' ὑποβολὴν κατὰ τοῦ μισθωτοῦ μηνύσεως δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας του.—Προθεσμία ἀγωγῆς.—Ἐφαρμογὴ Νόμου 3198/1955 καὶ ἐπὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἀπαλλαγέντος τῆς κατηγορίας μισθωτοῦ.—Μὴ καταβολὴ ἀποζημιώσεως καὶ συνέπεια.—Καταβολὴ ἐλλιποῦς ἀποζημιώσεως Νόμου 2112/1920.—Ἄκυρότης ἐκ τούτου καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως, ὁ ἐνάγων μισθωτὸς ἀπελύθη τὴν 23.12.1966 συνεπείᾳ ὑποβολῆς κατ' αὐτοῦ μηνύσεως δι' ἀδίκημα εἰς βαθμὸν πλημμελήματος κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας του, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3198/1955, χωρὶς νὰ τῷ καταλογισθῇ ἀποζημίωσις.

Ἀθωωθέντος ὅμως τοῦ μισθωτοῦ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως αὐτός, ὡς ὁρίζει ἡ ἀνωτέρω διάταξις, ἐκοινοποίησεν εἰς τὸν ἐργοδότην του τὴν ἀπαλλακτικὴν ἀπόφασιν τὴν 5.12.1968 καὶ ὁ ἐργοδότης κατέβαλε τὴν 19.12.1968 χρηματικὸν ποσὸν ὡς ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920, τὸ ὁποῖον ὅμως, ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις, ὑπελείπετο κατὰ πολὺ τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως του.

Ἐκ τούτου τοῦ λόγου καὶ κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955, ἔχοντος ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ νόμου τούτου ὁριζόμενα, ἐφ' ὅσον καταβληθῇ ἐλλιπὴς ἀποζημίωσις, ἀναγνωρίσθη ἡ ὑπαρξις μέρους τοῦ ἐργοδότου καὶ ἡ ἐξ αὐτῆς ὑποχρέωσις του καταβολῆς τοῦ μισθοῦ, μὴ ὑφισταμένης εὐλόγου ἀμφιβολίας τοῦ ἐργοδότου περὶ τὴν καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως. (Ἴδετε Α.Π. 167/1968, εἰσηγητὴς **Κ. Ψιλόπουλος**, ΕΕΔ 27, 665, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας παραπομπαὶ καὶ εἰς λοιπάς).

Ἐξ ἄλλου, ὀρθῶς δὲν ἀναγνωρίσθη δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ πρὸς λῆψιν μισθοῦ του ἀπὸ τῆς συνεπείᾳ τῆς μηνύσεως καταγγελίας τῆς συμβάσεως, διότι κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν σχετικῶν διατάξεων (ἄρθρον 5 νόμου 2112/1920 καὶ ἄρθρον 7 νόμου 3198/1955), ὁ μισθωτός, ἀπαλλασσόμενος τῆς κατηγορίας, δικαιοῦται μόνον τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112/1920, τὴν ὁποίαν καὶ ὀφείλει νὰ καταβάλῃ ὁ ἐργοδότης ἅμα τῇ κοινοποιήσει ἀπὸ τοῦ μισθωτοῦ πρὸς αὐτὸν τῆς ἀπαλλακτικῆς ἀποφάσεως, ἐκ τῆς μὴ καταβολῆς τῆς ὁποίας περιέρχεται εἰς ὑπερημερίαν καὶ ὀφείλει τὸν μισθὸν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως. (Οὕτω καὶ Α.Π. 255/1968, εἰσηγητὴς **Κ. Ψιλόπουλος**, ΕΕΔ 27, 735, Α.Π. 300/1961, εἰσηγητὴς **Γ. Βιρσάμου**, ΕΕΔ 20, 789, σημ. μας ἐν ΕΕΔ 14, 712, ΕΕΔ 16, 283, ἴδετε καὶ **Χ. Ἀγαλλοπούλου**, Ἐργα-

---

Ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου, ὅτι ταῦτα ὅλως ἀορίστως προέβαλε κατὰ τὴν συζήτησιν, ὅτι ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος καὶ τῶν λοιπῶν συναδέλφων του ἐγένετο δι' οἰκονομικοὺς λόγους, οὐδαμῶς ἀπεδείχθη. Ὑπὸ τὰ πραγματικὰ ταῦτα περιστατικὰ ἡ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπερέβη προφανῶς τὰ ὅρια τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν χρηστῶν ἠθῶν καὶ ἐκ τοῦ κοινωνικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος τούτου καὶ ὡς ἐκ τῆς ἐντεῦθεν ἀκυρότητός της ἡ ἔνδικος σύμβασις ἐργασίας θεωρεῖται συνεχιζομένη, ὑποχρέου ὄντος τοῦ ἐναγομένου, ὡς ἐκ τῆς ὑφισταμένης ὑπερημερίας του περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν προσηκόντως προσενεχθεισῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος εἰς τὴν καταβολὴν τῶν ἀποδοχῶν του, αἵτινες, ἐν δίκῃ τῶν εἰσπράξεών του, ἂς θὰ ἐπραγματοποίει κατὰ τὸν κρίσιμον χρόνον (19.4.1969 ἕως 19.7.1969) ἐκ δραχμῶν 235.000 κατὰ μέσον ὅρον μηνιαίως, οἷον ποσὸν εἰσέπραξε καὶ καθ' ἕκαστον τῶν ἀμέσως πρὸ τῆς ἀπολύσεώς του τριῶν μηνῶν, ἀνέρχονται εἰς δραχμὰς 7.050 μηνιαίως (235.000 Χ 3% = 7.050) καὶ συνολικῶς εἰς δραχμὰς 21.150. Ἔσθεν, δέον ὅπως γίνῃ δεκτὴ κατὰ τὸ ποσὸν τοῦτο ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ (παρελκούσης μετὰ ταῦτα τῆς ἐρεύνης τῶν λοιπῶν λόγων ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας, ὡς καὶ τοῦ ἐπικουρικοῦ τῆς ἀγωγῆς αἰτήματος) καὶ ὑποχρεωθῇ τὸ ἐναγόμενον εἰς τὴν καταβολὴν αὐτοῦ πρὸς τὸν ἐνάγοντα νομιμοτόκως ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς μέχρις ἐξοφλήσεως (ἄρθρον 346 Α.Κ.), κηρυχθῇ δὲ ἡ παροῦσα προσωρινῶς ἐκτελεστή, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 971, ἀριθ. 4, Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

ὅπως μειώσῃ ἐκ νέου τὰ ὡς ἄνω ποσοστὰ ἀμοιβῆς τῶν ὑπαλλήλων του (ἐπιμελητῶν εἰσπράξεων) εἰς 2% ἀθροικρίτως (ἤτοι κατὰ τὸ 1/3 διὰ τὰς ἐντὸς καὶ 1/2 διὰ τὰς ἐκτὸς ἕδρας εἰσπράξεις των), ἐκάλεσε δὲ τούτους, ὅπως ὑπογράψωσιν ἔγγραφον περὶ τούτου συμφωνίαν. Ὁ ἐνάγων ἠρνήθη νὰ ἀποδεχθῇ τὴν πρότασιν ταύτην τοῦ ἐναγομένου καὶ ἀντέδρασε πάραυτα εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐπιχειρουμένην θλαπτικὴν μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας, δηλώσας εἰς τοῦτα, προφορικῶς τε καὶ ἐγγράφως, ὅτι δὲν συναινεῖ εἰς τὴν τοιαύτην μεταβολὴν καὶ ὅτι ἐμμένει εἰς τοὺς ὅρους τῆς τελευταίας μεταξὺ των συμβάσεως, ὑφ' οὓς καὶ θὰ ἐξηκολούθει νὰ προσφέρῃ αὐτῷ τὰς ὑπηρεσίας του. Παρὰ ταῦτα τὸ ἐναγόμενον, στηριχθὲν εἰς μόνην τὴν ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ του Συμβουλίου, ἀπὸ τοῦ μηνὸς Ἰουλίου 1968 καὶ ἐφεξῆς κατέβαλλε τὰς ἀποδοχὰς τοῦ ἐναγοντος οὐχὶ βάσει τῶν συμφωνηθέντων μετ' αὐτοῦ κατὰ τὰς ἀρχὰς Φεβρουαρίου 1968 ὡς ἄνω ποσοστῶν (3% κα. 4%), ἀλλὰ ἐπὶ τῇ βάσει τοιούτων μειωμένων εἰς 2%. Ὁ ἐνάγων, κατόπιν τούτου, ἠγειρε τὴν ἀπὸ 11.9.1968 ἀγωγήν του κατὰ τοῦ ἐναγομένου, ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς δὲ ταύτης ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 901/1968 ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τούτου, δι' ἧς καὶ ὑπεχρεώθη τὸ ἐναγόμενον, ὅπως τῷ καταβάλῃ τὰς δικαιουμένας ὑπ' αὐτοῦ διαφορὰς ἀποδοχῶν τῶν μηνῶν Ἰουλίου 1968 ἕως καὶ Νοεμβρίου 1968 ἐκ δραχμῶν 2.876 ἐν συνόλῳ.

Τὸ ἐναγόμενον μετὰ ταῦτα προέβη εἰς τὴν ἀπὸ 10.4.1969 ἔγγραφον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, καιροπαιηθεῖσαν εἰς τὸν ἐνάγοντα τὴν 19.4.1969 καὶ ἀπὸ τῆς τελευταίας ταύτης χρονολογίας ἔπαυσε νὰ ἀποδέχηται τὰς ὑπὸ τοῦ ἀντιδίκου του προσηκόντως προσφερομένας ὑπηρεσίας, προδήλως ἐκ μόνου τοῦ λόγου ὅτι οὗτος ἠρνήθη νὰ ἀποδεχθῇ τὴν προταθεῖσαν θλαπτικὴν μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἠγειρε κατ' αὐτοῦ τὴν ὡς εἴρηται ἀγωγὴν περὶ πληρωμῆς τῶν παρακρατουμένων ὑπὸ τούτου διαφορῶν ἀποδοχῶν του.

Περαιτέρω ἀπεδείχθη, ὅτι ὁ ἐνάγων καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς παρὰ τῷ ἐναγομένῳ ἀπασχολήσεώς του εἶχεν ἐπιδείξει ἄριστον ὑπηρεσιακὸν ζῆλον, ἀποδοτικότητα, ἐξαιρετὸν ἦθος, ἄμεπτον συμπεριφορὰν καὶ ἐξετέλει μὲ ἀφοσίωσιν καὶ εὐσυνειδησίαν τὰ ἀνατεθειμένα αὐτῷ καθήκοντα. Ἐν τούτοις τὸ ἐναγόμενον, προτιθέμενον νὰ ἀπολύσῃ τοῦτον, ἅμα τῇ ἐγέρσει τῆς προρρηθείσης ἀγωγῆς του, διέταξεν ἐτήσιον διοικητικὸν ἔλεγχον ἐπὶ τῆς ὑπηρεσιακῆς ἀποδόσεως παντὸς τῶν πωλητῶν ἐνσήμων, ἐνῷ κατὰ τὰ προγενέστερα ἔτη οὐδέποτε εἶχεν ἐνεργήσει παρόμοιον ἔλεγχον, ἐπὶ τῷ προφανεῖ σκοπῷ ὅπως διακριβοῦν πλημμελείας, ἐπὶ τῇ ἐκτελέσει τῆς ὑπηρεσίας των, προβῇ ἀκολούθως ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ταύτῃ εἰς τὴν ἀπόλυσιν τῶν μὴ ἐπιθυμητῶν εἰς τοῦτο πωλητῶν του, οἵτινες δὲν ἀπεδέχοντο τὴν πρότασιν του περὶ μειώσεως τῶν ἀποδοχῶν των καὶ διεξεδίκουν δικαστικῶς τὰς ὑπ' αὐτοῦ παρακρατουμένας ἀμοιβάς των, ἵνα οὕτω ἀποφευχθῇ ἡ δυσμενὴς ἐντύπωσις, ἣν θὰ προεκάλει ἡ κοινοποίησις τῆς περὶ ἀπολύσεως ἀποφάσεως τὴν ἐπομένην τοῦ τέρματος τοῦ μεταξὺ των δικαστικοῦ ἀγῶνος. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι κατὰ τὸν διενεργηθέντα ὡς ἄνω ἔλεγχον εἰς βάρος τοῦ ἐνάγοντος διεπιστώθησαν πράγματι ὡρισμέναι ἐκ τῶν ὡς εἴρηται πλημμελειῶν, συνισταμένων κυρίως εἰς τὸ ὅτι δὲν ἀπέστειλε πρὸς ὡρισμένους ἠσφαλισμένους προσκλήσεις περὶ καταβολῆς εἰσφορῶν ἢ δὲν ἐπεδωσεν εἰς ἄλλους πράξεις ἐπιβολῆς καθυστερουμένων εἰσφορῶν, δὲν εἰσέπραξε πρόσθετα τέλη, ἅτινα ὅμως θὰ εἰσέπραττε, δὲν ἐπέβαλε κατὰ τῶν καθυστερούντων μηνύσεις καὶ δὲν προέβη εἰς τὰς οἰκείας ἀνακατατάξεις τῶν κλάσεων. Ἀνεξαρτήτως ὅμως τῆς βασιμότητος τῶν πλημμελειῶν τούτων, αἵτινες εἶναι συνήθεις εἰς ὅλους τοὺς πωλητας ἐνσήμων, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας των, ὀφειλομένων ἐν μέρει καὶ εἰς αὐτὴν ταύτην τὴν τακτικὴν τοῦ ἐναγομένου, ὅπερ δὲν θέλει νὰ ἐνασκῇ πάντοτε καταπιεστικὴν πολιτικὴν εἰς βάρος τῶν ἠσφαλισμένων αὐτοῦ, δι' ἣν λόγον καὶ προβαίνει ἐκάστοτε εἰς τὰς ἐπικαλουμένας «κεφαλαιοποιήσεις» τῶν ὀφειλομένων αὐτῷ εἰσφορῶν, οὐδέποτε κατὰ τὸ παρελθὸν εἶχεν ἀλέγξει τοὺς ὡς εἴρηται μισθωτοὺς του διὰ παρομοίας παραλείψεις. Ὅτι δέ, ἐν παση περιπτώσει, οὐδὲ πόρρωθεν αἱ εἰρημέναι πλημμέλειαι ἀπετέλεσαν τὴν αἰτίαν τῆς ἀπολύσεως αὐτοῦ, συνάγεται καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι, καίτοι παρόμοιαι παραλείψεις ἐβάρυνον σχεδὸν ὅλους τοὺς πωλητὰς ἐνσήμων (ἐπιμελητὰς εἰσπράξεων), τὸ ἐναγόμενον προέβη εἰς ἀπόλυσιν μόνον τῶν ἀσκησάντων ἐναντίον του ἀγωγὰς καὶ μὴ ἀποδεχθέντων τὴν προρρηθεῖσαν θλαπτικὴν μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

σμίαν καὶ ὡς ἐκ τούτου θὰ πρέπει οὗτος (μισθωτὸς) νὰ κοινοποιήσῃ τὴν ἐν λόγῳ ἀγωγὴν ἐντὸς τῆς προθεσμίας ταύτης, ἀρχομένης ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως, ἐφ' ὅσον ἡ ἀποκλειστικὴ προθεσμία εἶναι ὁ χρόνος ζωῆς τοῦ δικαιώματος (Α.Π. 527/1965, ΝοΒ 14, σελ. 458, 552/1966, ΕΕΔ 26, 99 κ.ἑ.). Παρέπεται δέ, ὅτι ἐν ἡ περιπτώσει τῆς πρώτης καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐπαναλυθῇσι καὶ ἑτέρα τοιαύτη, τὴν ἀκυρότητα ἀμφοτέρων τῶν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ, ἢ ὡς εἴρηται τρίμηνος ἀποσβεστικὴ προθεσμία ἀκυρότητος ἑκάστης τούτων εἶναι αὐτοτελὴς καὶ ἀνεξάρτητος τῆς ἑτέρας, εἰς τρόπον ὥστε ἐπὶ ἀσκήσεως ἀγωγῆς πρὸς ἀκύρωσιν τῆς δευτέρας καταγγελίας (ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ ταύτης) νὰ μὴ ἀναβιώσῃ ἢ ἄλλως ἀποσβεσθεῖσα ἀξίωσις πρὸς ἀκύρωσιν τῆς πρώτης καταγγελίας. Ἡ αὐτὴ λύσις προσήκει καὶ ὅταν ἡ πρώτη καταγγελία λαμβάνῃ χώραν συνεπείᾳ ἐπιβολῆς μηνύσεως κατὰ τοῦ μισθωτοῦ διά τινα τῶν ἐν τῷ νόμῳ περιλαμβανομένων ἀξιοποίνων πράξεων, ἡ δὲ δευτέρα (καταγγελία) ὑπερχεται λόγῳ ἐκδόσεως ἀπαλλακτικῆς ἀποφάσεως ἐπὶ τῇ ὡς εἴρηται πράξει «κακοπούσα» αὕτη (καταγγελία) τὴν καταβολὴν τῆς μὴ ὀφειλθὲν καταβληθείσης, λόγῳ ὑποβολῆς τῆς μηνύσεως, εἰς τὸν μισθωτὸν ἀποζημιώσεως, δοθέντος, ὅτι ἡ ὑποβολὴ τῆς μηνύσεως οὐδαμῶς κωλύει τὴν ἐπὶ τοῦ μισθωτοῦ ἔγερσιν ἀγωγῆς πρὸς ἀκύρωσιν τῆς ἐπακολουθησάσης ταύτην (μήνυσιν) καταγγελίας (πρώτης καταγγελίας), ἐπικαλουμένου ὡς λόγους ἀκυρότητος τοιούτους ἀνεξαρτήτους τῆς μηνύσεως (οἷον καταχρήσεως δικαιώματος κλπ.), ἢ δὲ εὐχέρεια ἢ μὴ τοῦ δικαστηρίου (ἐν ὄψει ἐργατικῆς διαδικασίας) ὅπως, κατ' ἄρθρον 259 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, διατάξῃ τὴν ἀναβολὴν τῆς πολιτικῆς δίκης μέχρι πέρατος τῆς ποινικῆς τοιαύτης, εἶναι ἀσφαλῶς διάφορος τοῦ προεκτεθεμένου θέματος.

Ἐν προκειμένῳ, διὰ τῆς ἐπὶ χρίσιν ἀγωγῆς, κατὰ τὴν κυρίαν βάσιν αὐτῆς, διώκεται, καθ' ἃ ἐρρήθη, νὰ ἀναγνωρισθῇ ἡ ἀκυρότης τῆς ἀπὸ 23.12.1966 γενομένης καταγγελίας τῆς ἐπιδίκου συμβάσεως ἐργασίας, ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ἐκείνου τοῦ ἐναγομένου ὑπερβαίνει προφανῶς τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως, τῶν χρηστῶν ἠθῶν καὶ τοῦ κοινωνικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος ὅρια ἐγενομένη ἐκ λόγων ἐκδικήσεως καὶ ἄνευ σταθμίσεως τῶν συγκρουομένων ἀλλοκότων συμφερόντων τῶν μισθωτῶν. Κατετέθη ὅμως αὕτη παρὰ τῷ δικαστηρίῳ τούτῳ τὴν 11.3.1969 καὶ ἐκοινοποιήθη τῷ ἐναγομένῳ τὴν 15.3.1969, ἤτοι μετὰ παρέλευσιν πολλοῦ χρόνου ἀπὸ τῆς ἐκπνοῆς τῆς ὡς διειλημμένης τριμήνου προθεσμίας. Ἐκ τοῦ γεγονότος δὲ ὅτι τῆς ὡς ἄνω καταγγελίας ἐπακολούθησε καὶ ἡ ἀπὸ 19.12.1968 τοιαύτη καὶ δὴ συνεπείᾳ τῆς ἐπελθούσης ἀθωώσεως τοῦ ἐναγοντος ἐκ τῆς ἐχούσης ἀπαγγελθῇ κατ' αὐτοῦ ἐκτοτε (ἀπὸ πρώτης καταγγελίας) κατηγορίας ἐπὶ ἀξιοποίνῳ πράξει (ὡς κατωτέρω), ἧς τὴν ἀκυρότητα (δευτέρας καταγγελίας) ἐπικαλεῖται ὡσαύτως ὁ ἐνάγων λόγῳ μὴ καταβολῆς ὁλοκλήρου τῆς κατὰ νόμον ἀποζημιώσεως, δὲν ἐπέρχεται ἀναβίωσις τῆς μετὰ πάροδον τριμήνου ἀπὸ τῆς πρώτης καταγγελίας ἀποσβεσθείσης ἀξιώσεώς του, ὅπως ἐπιδιώξῃ τὴν ἀκύρωσιν τῆς καταγγελίας ἐκείνης (πρώτης) διὰ τῶν ἐκτεθέντα λόγων, ἀφοῦ οἱ ἐπικαλούμενοι διὰ ταύτην λόγοι ἀκυρότητος, ἔκτοτε γεννηθέντες, εἶναι ἀνεξάρτητοι τῆς δευτέρας καταγγελίας, μὴ ἔχοντες δηλαδὴ ὡς προυποθέσιν τῆς γενέσεώς των τὴν ὕπαρξιν ταυτης, ἧτις ἄλλως τε ἐν κατὰ δίκῃ τοῦ ἐναγοντος εἰδικῶς θὰ ἐλάμβανε χώραν, ἐνῷ, ἐξ ἄλλου (ὡς ἐρρήθη), ἡ ἔκδοσις τῆς ποινικῆς ἀποφάσεως (ἐκδικασις τῆς ἀξιοποίνου πράξεως) δὲν συνιστᾷ νομικὴν, οὕτως εἰπεῖν, προϋπόθεσιν τῆς ἐπιδιώξεως ἀκυρώσεως τῆς ἀρχικῆς καταγγελίας, διὰ λόγους ξένους πρὸς τὴν μήνυσιν. Ὅθεν ἡ ἐπὶ χρίσιν ἀγωγὴ εἶναι κατὰ τὴν ὡς εἴρηται κυρίαν βάσιν αὐτῆς ἀπαράδεκτος καὶ ἐντεῦθεν ἀπορριπτέα.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 2112/1920 δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ἄνευ τηρήσεως προθεσμίας τινός, ἐὰν ἐναντίον τοῦ ἑπαλλήλου ἐπιβληθῇ μήνυσις δι' ἀξιοποίνων πράξεων, διαπραχθεισῶν ἐν τῇ ἐξασκήσει τῆς ὑπηρεσίας του ἢ ἀπηγγελθῇ κατ' αὐτοῦ κατηγορία δι' ἀδίκημα ἐν γένει, ἕνεκα χαρακτῆρα τοὐλάχιστον πλημμελήματος. Ἐπάλληλος, ἀπαλλαγεὶς ἀπὸ βουλεύματος ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως τῶν ὡς ἄνω κατηγοριῶν, δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου τούτου ἀποζημίωσιν. Ἐξ ἄλλου, διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3198/1955, ὁρίσθη, ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ μισθωτῶν ἀπολυομένων συνεπείᾳ ἐπιβολῆς κατ' αὐτῶν μηνύσεως, συμφώνως πρὸς τὰ ἐπὶ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2112 ὁριζόμενα. Ἐὰν ὅμως ἐπακολουθήσῃ ἀπαλλαγὴ τοῦ μισθωτοῦ διὰ βουλεύματος ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως, αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος (ν. 3198) ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἀπὸ τῆς εἰς τὸν ἐργοδότην κοινοποιήσεως ὑπὸ τοῦ ἐνδιαφερομένου τοῦ ἀπαλλακτικοῦ βουλεύματος ἢ τῆς ἀποφάσεως.

Ἐκ τῶν συνδεδυασμένων τούτων διατάξεων σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἀφ' ἧς ἐπακολουθήσῃ ἀπαλλαγὴ ἐκ τῆς κατηγορίας τοῦ ἀπολυθέντος,

τικόν Δίκαιον, σελ. 359).

Εἰς τὴν περίπτωσιν ὅμως δὲν ὑπάρχουν δύο καταγγελίαι τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς γίνεται περὶ τούτου λόγος, μία δηλαδὴ μετὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς μηνύσεως καὶ ἄλλη μετὰ τὴν κοινοποίησιν τῆς ἀπαλλακτικῆς ἀποφάσεως, ἀλλ' ἡ ἀρχικὴ καὶ μόνη καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἧς μονομερῶς ἔλυσεν ὁ ἐργοδότης, ἡ ὁποία ἔγκυρος ἐγένετο, ἔτι ἐγένετο, δυνάμει τῶν προπαρατεθεισῶν διατάξεων, διότι ὅμως δὲν κατεβλήθη ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις μετὰ τὴν κοινοποίησιν τῆς ἀθωωτικῆς τοῦ μισθωτοῦ δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἠδύνατο νὰ προσληφθῇ ὡς ἄκυρος (ἔχει ὅμως ἀναδρομικὸν) καὶ νὰ ἐξισωθοῦν οἱ μισθοὶ τοῦ μισθωτοῦ. (Ἴδετε Α.Π. 255/1968, εἰσηγητής *Κ. Ψιλόπουλος*, ΕΕΔ 27, 735).

Περαιτέρω, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου νομολογηθέντα (Α.Π. 109/1967, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 26, 632), αἱ ἐν ἄρθρῳ 6 τοῦ νόμου 3198/1955 ἀποκλειστικαὶ προθεσμίαι ἀγωγῆς ἄρχονται ἀπὸ τῆς εἰς τὸν ἐργοδότην κοινοποιήσεως τῆς ἀπαλλακτικῆς ἀποφάσεως τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 566/1968, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Κ. Ψιλόπουλος*, ΕΕΔ 28, 150 ἐπὶ περιπτώσεως ἀκριβείας ἀπαραδέκτου τῆς ποινικῆς δίκης).

Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 970/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Ἀνδρ. Κατράκης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κλ. Στογιαννόπουλος, Γ. Μούτσιος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ἐκτίθεται ὁ ἐναγων, ὅτι τὸ περιεχόμενον ταύτης ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἐκτιμᾶται, ὅτι προσληφθεὶς κατὰ τὴν 1.1.1957 δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου (Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος), ὡς πωλητὴς ἐναΐμων, ἀντὶ τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων ποσοστῶν ἐπὶ τῶν πραγματοποιουμένων εἰσπράξεων, εἰργάσθη παρ' αὐτῷ μέχρι τῆς 16.11.1966, ὅτε τὸ ἐναγόμενον ἔπαυσε νὰ ἀποδέχηται τὰς προσηκούσας προσφερομένας ὑπηρεσίας του, τὴν δὲ 23.12.1966 συνεπείᾳ ἀσθενείας κατ' αὐτοῦ μηνύσεως ἐπὶ πλημμελήματι, ἐρομένῳ ὡς διαπραχθέντι ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ του, κατήγγειλε καὶ ἐγγράφως τὴν ἐπίδικον σύμβασιν ἐργασίας, πλὴν ὅμως δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 1339/1968 ἀποφάσεως τοῦ Τριμελοῦς Ἐφετείου Θεσσαλονίκης ἀπηλλάγη τῆς ἀποδοθείσης αὐτῷ ἀξιοποίνου πράξεως, μεθ' ἣν τὸ ἐναγόμενον τὴν 19.12.1968 ἐκοινοποίησεν εἰς τοῦτον νέον ἔγγραφον καταγγελίας τῆς μεταξὺ των συμβάσεως ἐργασίας, χωρὶς ὅμως νὰ κατεβάλῃ εἰς τοῦτον ὁλοκλήρων τὴν δικαιουμένην ἐπὶ τῇ ἀπολύσει του ἀποζημίωσιν, ὅτι ἦσαν ἄκυρα, τόσον ἡ πρώτη ὡς ἄνω ἀπὸ 23.12.1966 ἀπόλυσίς του, διότι ἐγένετο καθ' ὑπερβασιν τῶν ὁρίων τῆς καλῆς πίστεως, τῶν χρηστῶν καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν καὶ δὴ διὰ λόγους καθαρῶς ἐνδιαφέροντος καὶ διότι ἀπελύθη, καίτοι ὢν ἄριστος ἐπάλληλος καὶ οἰκονομικῶς ἀσθενής, ἐνῶ ἐπετηρήθησαν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἕτεροι ὑπάλληλοι κατώτεροι αὐτοῦ εἰς τὴν ὑπηρεσιακὴν ἀπόδοσιν καὶ οἰκονομικῶς εὐρωστότεροι, ὅσον καὶ ἡ δευτέρα ἀπὸ 19.12.1968 (εἶναι ἄκυρος), ὡς μὴ καταβληθείσης αὐτῷ ὁλοκλήρου τῆς κατὰ νόμον ἀποζημιώσεως, τέλος, ὅτι δὲν κατεβλήθησαν αὐτῷ τὰ ἐπὶ τῶν ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα χορηγούμενα δῶρα τῶν ἐτῶν 1966 καὶ 1968. Διὸ ἠδύκει νῦν διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς κυρίως μὲν ὅπως, κηρυσσομένης ἄκυρον ἑκάστης τῶν ὡς εἴρηται καταγγελιῶν, διὰ τοὺς ἐκτεθέντας λόγους, ἐπιδικασθῶσιν αὐτῷ αἱ οἰκεῖαι μισθοὶ ὑπερημερίας κατὰ τὸ ἀπὸ 23.12.1966 μέχρι 10.1.1968 χρονικὸν διάστημα, ἐπικουρικῶς δὲ ὅπως, ἐν ᾗ περιπτώσει ἤθελε κριθῇ, ὅτι ἐγκύρως ἀπελύθη ἐκ τῆς ὑπηρεσίας των, ἐπιδικασθῇ αὐτῷ ἡ διαφορὰ μεταξὺ καταβληθείσης καὶ καταβλητέας κατὰ νόμον ἐπὶ τῇ ἐπιμάχῳ ἀπολύσει του ἀποζημιώσεως, περαιτέρω δὲ τὰ μὴ καταβληθέντα αὐτῷ ὡς ἄνω δῶρα. Οὕτως ἔχουσα ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ ἐρευνητέα τυγχάνει ὡς πρὸς τὸ νόμῳ καὶ οὐσίᾳ βάσιμον αὐτῆς.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 6 § 1 τοῦ νόμου 3198 τοῦ 1955 πᾶσα ἀξίωσις μισθωτοῦ, πηγάζουσα ἐξ ἀκύρου καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας, τυγχάνει ἀπαράδεκτος, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ ἀγωγὴ δὲν ἐκοινοποιήθη ἐντὸς τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας. Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης, τοσοῦτον γενικῶς ἐκφραζομένης καὶ θεσπισθείσης ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς ἄρσεως τῆς ἀβεβαιότητος τοῦ ἐργοδότου περὶ τοῦ κύρους τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας καὶ τῶν ἐκ ταύτης ὑποχρεώσεών του, σαφῶς προκύπτει, ὅτι αὕτη ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ πάσης ἐξ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας πηγαζούσης ἀξιώσεως καὶ ἀδιακρίτως ἂν ἡ ἀκυρότης προέρχηται ἐκ παραβάσεως ἐργατικοῦ νόμου ἢ ὀφείλεται εἰς ἕτερόν τινα λόγον. Ἑπομένως καὶ ἡ ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ, ἡ ἐρειδομένη ἐπὶ ἀκύρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, συνεπείᾳ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου τοῦ οἰκείου δικαιώματος του (καταγγελίας συμβάσεως), ὑπόκειται εἰς τὴν οἰηθεῖσαν τρίμηνον ἀποκλειστικὴν προθε-

γοντος, άπαίαν (εξλογον άμφιβολίαν) άλλωστε ούδὲ τοῦτο τὸ ἐναγόμενον ἐπικαλεῖται, πρὸς ἣν, ἐξ ἄλλου, δὲν ἰσοδυναμεῖ ἡ ἐπικαλουμένη ὑπὸ ταύτου ἁπλῆ «παραδρομὴ» (σφάλμα) ἐν τῷ καθορισμῷ τῆς ἀποζημιώσεως, δοθέντος, ὅτι ἐν αὐτῇ (παραδρομῇ) ἐνυπάρχει τὸ στοιχεῖον τῆς ἱματιότητος, ἡ ἔλλειψις μόνον τοῦ δαπάνου ἐν τῇ πρώτῃ περιπτώσει (εὔλογον ἀμφιβολίαν) καθιστᾷ τὴν ἄλλως πλημμελῶς γενομένην καταγγελίαν ἔγκυρον. Ἐπὶ τοσούτῳ δὲ μᾶλλον, καθ' ὅσον ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει ρητῶς ἐδήλωσεν ὁ ἐνεγγων εἰς τὸν ὁρισθέντα ἐκπρόσωπον τοῦ ἐναγομένου, ὅτι ἡ καταβαλλομένη αὐτῷ ἀποζημίωσις τῶν 15.172 δραχμῶν δὲν εἶναι ἡ προσηκουσα, ἐπιφυλάσσεται δὲ νὰ προσβάλῃ τὴν ἀπόλυσίν του, τῷ λογῳ τούτῳ, ὡς ἄκυρον ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, ἐφ' ᾧ ὤφειλε τοῦτο (ἐναγόμενον) νὰ προβῇ εἰς ἐπανεξέτασιν τοῦ καταβλητέου ὕψους τῆς ἐπιδίκου ἀποζημιώσεως, πρὸς ἀναικάλυψιν παρεισφρήσαντος τυχὸν σφάλματος κατὰ τὸν καθορισμὸν ταύτης (πρβλ. Π.Α. 711/1964, ΕΕΔ 25, 277). Ἐντεῦθεν ἀπόκρουον κυθίσταται τὸ ἐναγόμενον, ὡς ἐκ τῆς ἐπελθούσης ἐκπρομερίας των, εἰς τὴν καταβολὴν τῶν οἰκείων κατὰ τὸ ἀπὸ 5.12.1968 (χρόνος, καθ' ὃν ἐκοινοποιήθη ἡ προμνημονευθεῖσα ἀπαλλακτικὴ ἀπόφασις) μέχρι 10.1.1968 (χρόνος μέχρις οὗ αὐτοῦνται) χρονικὸν διάστημα μισθῶν ἐκπρομερίας, τοῦτέστι τὸ ποσὸν, ὅπερ κατὰ τὴν συνήθη πορείαν τῶν πραγμάτων θὰ ἐλάμβανεν ὁ ἐνάγων ὡς ποσοστὸν ἐπὶ τῶν ὡς διειλημμένα εἰσπράξεών του, ἐὰν δὲν ἀπεκρούετο ἡ προσφορὰ τῆς ἐργασίας του καὶ ὅπερ, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν προγενεστέρων εἰσπράξεών του, θὰ ἀνήρχετο εἰς δραχμὰς 5.250. Δὲν εἶναι δέ, μετὰ ταῦτα, δυνατὴ ἡ ἔρευνα τοῦ περὶ συμπληρώσεως τῆς ἐπὶ τῇ ἐνδίκῳ ἀπολύσει τοῦ ἐνάγοντος ἀποζημιώσεως ἐπιβοηθητικοῦ κεφαλαίου τῆς ἀγωγῆς.

Περαιτέρω τὸ ἐναγόμενον δέον νὰ καταβάλῃ τῷ ἐνάγοντι ὡς μισθοὺς ὑπερημερίας τοῦ προδιαληφθέντος ἀπὸ 16.11.1966 μέχρι 23.12.1966 χρονικοῦ διαστήματος, καθ' ὃ, ὡς ἐρρήθη, καίτοι δὲν κατήγγειλε τὴν ἐπίδικον σύμβασιν ἐργασίας δὲν ἀπεδέχετο τὰς ἐργασίας του, τὸ ἥμισυ τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἐξευρισκόμενον ποσὸν τῶν δραχμῶν 5.550. Περαιτέρω τὸ ἐναγόμενον δὲν κατέβαλε τῷ ἐνάγοντι τὸ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1966 ὀφειλόμενον δῶρον, ὅπερ δυνάμει τῆς ἐπ' ἀριθ. 116800/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 1.900. Καθ' ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τὸ αἴτημα περὶ ἐπιδικάσεως τῶν οἰκείων ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα 1967 καὶ Χριστουγέννων 1967 δώρων τοῦτο τυγχάνει μὴ νόμιμον, δοθέντος ὅτι ἀπὸ τῆς 23.12.1966, ἔνθα ἔλαβε χώραν ἡ ὡς διείληπται καταγγελία τῆς ἐπιδίκου συμβάσεως, ἐλύθη ὁ μεταξὺ τῶν διαδίκων ἐργασιακὸς δεσμός, ἡ δὲ ἀκυρότης τῆς ἑτέρας ἀπὸ 19.12.1968 καταγγελίας δὲν ἔχει, καθ' ἃ ἐγένετο δεκτόν, ἀναδρομικὴν ἐνέργειαν, πλήττουσα δηλονότι καὶ τὴν πρώτην ὡς ἄνω καταγγελίαν τῆς ἐπιδίκου συμβάσεως, εἰμὴ παράγει τὰς συνεπείας της μόνον διὰ τὸ μέλλον. Ὅθεν δέον ὅπως, δεκτῆς γιγνομένης ἐν μέρει τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, ὑποχρεωθῇ ὁ ἐναγόμενος καὶ καταβάλῃ τῷ ἐνάγοντι τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 12.700 (5.250 + 5.550 + 1.900) νομιμοτόκως ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς μέχρις ἐξοφλήσεως, κηρυχθῇ δὲ ἡ παροῦσα προσωρινῶς ἐκτελεστὴ διὰ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 6.000.

συνεπείᾳ ἀποβολῆς κατ' αὐτοῦ μηνύσεως, μισθωταῦ καὶ κοινοποιηθῇ τὸ ἀπαλλακτικὸν βούλευμα ἢ ἡ ἀπόφασις πρὸς αὐτόν, ἀνακύπτει καὶ τότε μόνον ἐποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου περὶ τηρήσεως τῶν ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω νόμων ἀπαιτουμένων διὰ τὸ κῦρος τῆς ἀπολύσεως διατυπώσεων. Κατὰ συνέπειαν ἀπὸ ταύτης καὶ μόνον δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς οἰκείας συμβάσεως διὰ τὴν μὴ τήρησιν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τῶν ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω νόμων διαγραφομένων διατυπώσεων καὶ τῶν ἐντεῦθεν εἰς βάρος ταύτου (ἐργοδότου) συνεπειῶν καὶ οὐχὶ ἀναδρομικῶς ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς συνεπείᾳ τῆς ἀποβολῆς τῆς μηνύσεως γενομένης καταγγελίας, ὡς ἀλυσιτελῶς ὑποστηρίζει ὁ ἐνάγων (πρβλ. Α.Π. 300/1961, ΕΕΔ 29, 789, Α.Π. 409/1967, ΕΕΔ 26, 932, Π.Α. 13115/1961, ΕΕΔ 29, 1330, *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 352).

Ἐν προκειμένῳ προέκυψαν, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, τὰ ἑξῆς πραγματικὰ περιστατικά: Ὁ ἐνάγων προσελήφθη τὴν 1.1.1957 ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος (Τ.Ε.Π.Ε.), δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὡς πωλητὴς ἐνσήμων, ἀντὶ τῆς ἐπὶ ποσοστοῖς συμφωνηθείσης ἀμοιβῆς εἰς 4% ἐπὶ τῶν πραγματοποιουμένων εἰσπράξεων, μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν 40.000 δραχμῶν, καὶ εἰς 3% διὰ τὰς ἄνω τῶν 40.000 δραχμῶν πραγματοποιουμένας εἰσπράξεις καὶ προσέφερεν ἔκτοτε τὰς ἐπὶ τὴν ὑπηρεσίαν ἰδιάτητα ὑπηρεσίας του μέχρι τῆς 16.11.1966, ὅτε τὸ ἐναγόμενον, χωρὶς νὰ καταγγείλῃ, δι' οἱανδήποτε λόγον, τὴν μεταξὺ τούτου καὶ ἐνάγοντος σύμβασιν ἐργασίας, ἔπαυσε νὰ δέχηται τὰς προσφερομένας ὑπὸ τοῦ τελευταίου προσφερομένας ὑπηρεσίας, καταστὰν οὕτως ἐκπρόθεσμον περὶ τὴν ἀποδοχὴν τούτων καὶ ὑποχρέων ἐντεῦθεν, κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ., εἰς τὴν καταβολὴν τῶν οἰκείων μισθῶν ὑστερημερίας, ὡς κατωτέρω. Τὴν 23.12.1966 τὸ ἐναγόμενον, ἐπὶ τῇ ἀποβολῇ μηνύσεως εἰς βάρος τοῦ ἐναγομένου ἐπὶ «καταπλάσει καὶ παραβάσει καθήκοντος», κατήγγειλεν ἐγγράφως τὴν ἐπίδικον σύμβασιν ἐργασίας, ἐπὶ τῷ ὡς εἴρηται λόγῳ, μθ' ὃ, ἀπαγγελθείσης κατ' αὐτοῦ κατηγορίας ἐπὶ ὑπεξαιρέσει, ἀπηλλάγη ἀμετακλήτως «μετὰ προηγουμένην κατηδίκην ὑπὸ τοῦ Πλημμελειοδικείου Θεσσαλονίκης» δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 1339/1968 ἀποφάσεως ταῦ Τριμελοῦς Ἐφετείου Θεσσαλονίκης, ἧτις ἐπεδόθη εἰς τὸ ἐναγόμενον τὴν 5.12.1968. Ταῦτα δὲ τὴν 19 ἰδίου μηνὸς κατήγγειλε τὴν περὶ ἧς πρόκειται σύμβασιν ἐργασίας, καταβαλὸν ὡς ἀποζημίωσιν εἰς τὸν ἐνάγοντα ἐπὶ τῇ αἰτίᾳ ταύτῃ τὸ ποσὸν τῶν 15.172 δραχμῶν. Ἐφ' ᾧ ἐρευνητέον περαιτέρω καθίσταται, ἐὰν τὸ προκείμενον χρηματικὸν ποσὸν καλύπτῃ πλήρως τὴν δικαιουμένην ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος, ἐπὶ τῇ ἐπιδίκῳ ἀπολύσει του, ἀποζημίωσιν. Ὁ μέσος ὅρος τῶν πραγματοποιηθεισῶν ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ποσοστιαίων ἀποδοχῶν κατὰ τοὺς δύο πρὸ τῆς ἀπολύσεώς του μῆνας ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως, ἤτοι ἐν ὄψει ταῦ ὅτι κατ' αὐτούς ἐπὶ ἓν ἑπταήμερον ἦτο λόγῳ ἀσθενείας ἐκτὸς ὑπηρεσίας ἀπὸ 8.9.1966 μέχρι 15.11.1966, ἀνῆλθον, καθ' ἃ ἐκ ταῦ προσαγομένου καὶ ἐπικαλουμένου βιβλιαρίου τοῦ ἐνάγοντος ἐπικολλήσεως ἐνσήμων τοῦ Ι.Κ.Α. δείκνυται, εἰς 8.373 δραχμάς, ἤτοι μηνιαίως εἰς δραχμὰς 4.186,50. Λαμβανομένου δὲ περαιτέρω ὑπ' ὄψιν τοῦ ἀπὸ 1.1.1957 μέχρι 23.12.1966 χρόνου ὑπηρεσίας του, ὄντος μείζονος τῶν 8 καὶ ἐλάσσονος τῶν 10 ἐτῶν, ἡ ὀφειλομένη πρὸς τὸν ἐνάγοντα ἀποζημίωσις λόγῳ καταγγελίας ἰσοῦται, κατ' ἄρθρον 1 νόμου 2112/1920, πρὸς τὰς ἀποδοχὰς πέντε μηνῶν, ἤτοι πρὸς δραχμὰς 20.932,5 (4.186,5 Χ 5 = 20.932,5), εἰς ἃς ὅμως δέον νὰ προστεθῶσι καὶ ἡ ἀναλογία τῶν ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα χορηγουμένων δώρων καὶ ἡ τοιαύτη τοῦ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 3 § 16 τοῦ νόμου 15.4/1966 χορηγουμένου ἐπιδόματος ἀδείας, δοθέντος ὅτι ἀμφότερα (δῶρα καὶ ἐπίδομα) ἀπετέλουν αὐχὶ ἔκτακτον οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν, εἰμὴ πρόσθετον παγίαν συμοχὴν πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ μισθοῦ, ἐξ οὗ πηγάζεται, ὅτι καὶ ταῦτα συνυπολογίζονται εἰς τὴν καταβλητέαν ἀποζημίωσιν λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως (Α.Π. 326/1966, ΕΕΔ 27, 810 καὶ Α.Π. 361/1962, ΕΕΔ 32, 907), συνίστανται δὲ ὁμοῦ αὗται εἰς δραχμὰς 330 μηνιαίως (250 δώρων Πάσχα + 1.900 δώρων Χριστουγέννων καὶ δὴ συμφώνως τοῖς ἐπ' ἀριθ. 31436/1966 καὶ 116800/1966 ἀποφάσεσι ταῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας + 1.112,5 ἐπίδομα ἀδείας συμφώνως ταῖς ἀποδοχαῖς τοῦ μηνὸς Ἰουνίου 1966 = 3.962 : 12 = 330) καὶ διὰ τοὺς πέντε μῆνας εἰς δραχμὰς 1650 (330 Χ 5 = 1650). Κατ' ἀκολουθίαν ἡ συνολικῶς ὀφειλομένη εἰς τὸν ἐνάγοντα ἀποζημίωσις, ἐπὶ τῇ ἐνδίκῳ αἰτίᾳ, ἀνῆρχετο εἰς δραχμὰς 22.582,50. Τοῦ ποσοῦ δὲ τοῦτου ὑπολείπεται κατὰ πολὺ ἢ ὡς ἄνω ἐκ δραχμῶν 15.172 καταβληθεῖσα ἀποζημίωσις καὶ συνεπῶς, ὡς ἐκ τοῦ λόγου τούτου, καθίσταται ἄκυρος ἡ ἐπίμαχος ὡδε καταγγελία τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων συμβάσεως ἐργασίας. Κἀκεῖθεν συνάγεται, ὅτι ἡ τοιαύτη ἐλλιπὴς καταβολὴ τῆς ἄνω ἀποζημιώσεως δὲν δύναται νὰ ἀποδοθῇ εἰς ἀδικαίωτον ἔνλογον ἀμφιβολίαν τοῦ ἐναγομένου περὶ τὴν ὕπαρξιν οἱανδήποτε προσδιωριστικοῦ ταύτης παρά-

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΛΗΨΙΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΥΠΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Χρησιμοποίησις τούτων ἀναλόγως τῶν προσόντων των καὶ τῶν ἀναγκῶν

Ὑποχρέωσις, κατ' ἄρθρον 8 § 1 Α.Ν. 1836/1951, πάσης ἐπιχειρήσεως, ἢ ἐκμεταλλεύσεως κλπ. εἰς πρόσληψιν πολεμιστῶν.—Ὑπολογισμὸς προσωπικοῦ ἐπὶ ἐπιχειρήσεων μὲ καταστήματα ἢ περιφερειακὰς ὑπηρεσίας εἰς διαφόρους περιοχὰς τῆς χώρας.—Τοποθέτησις ὑπὸ τῶν Συμβουλίων ὡς ὑπαλλήλων, ἐργατοτεχνιτῶν ἢ ὑπηρετῶν, ἄνευ εἰδικωτέρου προσδιορισμοῦ τῶν ὑπὸ τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως ἀνατεθησομένων καθηκόντων.—Ἀκυρότης τῆς πράξεως τοποθετήσεως, χρησιμοποιουμένου τοῦ πολεμιστοῦ κατὰ δικαίαν κρίσιν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀναλόγως τῶν προσόντων του καὶ τῶν ἀναγκῶν τῆς ἐπιχειρήσεως.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου 1903, ὑπῆρξεν ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις πολεμιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 εἰς Ὀργανισμὸν (Ο.Τ.Ε.), εἰς τὸν ὁποῖον ἡ ὑπὸ τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ τοποθέτησις ἐγένετο κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 6 § 5 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ὁριζόμενα, προκειμένου περὶ ὑπαχρέων ἐκ τοῦ νόμου, ἐχόντων Ὑποκαταστήματα ἢ Περιφερειακὰς Ὑπηρεσίας. (Ἴδετε σχετικῶς Σ.Ε. 1792/1966, εἰσηγητὴς Ἀθ. Ταούσσας ΕΕΔ 25, 1119, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί, Α.Π. 365/1969, εἰσηγητὴς Δ. Χαϊζόπουλος, ΕΕΔ 28, 1101).

Δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, ὅτι κατὰ νόμον δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ὑπὸ τῶν Συμβουλίων εἰδικωτέρου προσδιορισμὸς τῆς ἐργασίας τῶν ἀναγκαστικῶς

θεσμίας ἀπὸ τῆς ἀναγγελίας εἰς τὸ Γραφεῖον Εὑρέσεως Ἐργασίας Νέας Ἰωνίας πρὸς ὑποβολὴν τῆς σχετικῆς αἰτήσεως, ἐκ τούτου δὲ θεωροῦνται ἄκυροι (ἄρθρον 1 § 1 ἀ.ν. 99/1967, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 § 1 ἀ.ν. 173/1967). Ἀπὸ τῆς ρηθείσης καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἐκτοτε συνεχῶς οὐδεὶς τῶν ἀπολυθέντων, ἐν οἷς καὶ ὁ ἐνάγων, διεμαρτυρήθη διὰ τὴν τοιαύτην ἀπόλυσίν του ἢ προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του, τὸ πρῶτον δὲ περὶ τὰ μέσα Φεβρουαρίου 1969 δεκαμελὴς περίπου ὁμὰς ἐκ τούτων, ἐπικαλουμένη ἀκυρότητα τῶν ἀπολύσεων ἐκ τῆς παρελεύσεως τῆς ἀνωτέρω ὀκταημέρου προθεσμίας, ἐπεσκέφθη διαδοχικῶς τοὺς μηχανικόν, ἐργοδηγὸν καὶ προϊστάμενον λογιστηρίου τῆς ἐναγομένης, οἵτινες, κατόπιν ἐπικοινωνίας μετὰ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ ἐργοστασίου τῆς ἐναγομένης, ἀνεκοίνωσαν αὐτοῖς τὴν ἐκ τῆς συμπληρώσεως τοῦ προσωπικοῦ προκύπτουσαν δυσχέρειαν καὶ ἐντεῦθεν ἀδυναμίαν ἐπαναπροσλήψεως των (ὅρα ἰδίᾳ καταθέσεις τῶν ἀνωτέρω μαρτύρων). Ἤδη ὁ ἐνάγων ἐπικαλεῖται ἀκυρότητα τῆς τοιαύτης ἀπολύσεως καὶ αἰτεῖται μισθοὺς ὑπερημερίας ἀπὸ 21.11.1968 ἕως 10.3.1969. Ὑπὸ τὰ ἀνωτέρω περιστατικὰ ἡ ἀγωγὴ αὕτη (ὑπὸ χρονολογίαν 10.3.1968) ἀπαραδέκτως ἀσκεῖται, διότι κατετέθη τὴν 17ην Μαρτίου 1969, τοὐτέστι μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 6 § 1 νόμου 3198/1955 προβλεπομένης ἀποσβεστικῆς προθεσμίας, ἥτις ἤρξατο τὴν 21ην Νοεμβρίου 1968 (ἄρθρον 241 Α.Κ.) καὶ συνεπληρώθη τὴν 18ην Φεβρουαρίου 1969 διὰ τῆς παρελεύσεως 90 ἡμερῶν (ἄρθρα 242 καὶ 243 § 2 Α.Κ., ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 54 Εἰσαγ. Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας). Ἀναστολὴ τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας δὲν ἐπῆλθε, καθ' ὅσον ἐκ τοῦ συνόλου τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων οὐδόλως ἀπεδείχθη δολία ἐνέργεια τῶν ἐκπροσώπων τῆς ἐναγομένης διὰ σκοπίμου παρελκυστικῆς συζητήσεως πρὸς ἀποτροπὴν ἀσκήσεως τῆς ἐνδίκου ἀξιώσεως μέχρι συμπληρώσεως τῆς τριμήνου προθεσμίας, πάντα δὲ τὰ ἐναντία περὶ τούτου ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ὑποστηριζόμενα ἀβάσιμα καὶ ἀπορριπτέα. Ἀκολούθως τούτοις, δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, καταδικασθῇ δὲ περαιτέρω ὁ ἐνάγων εἰς τὴν δικαστικὴν δαπάνην τῆς ἐναγομένης (ἄρθρον 178 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας).

ΕΛΕΓΧΟΣ ΥΠΟ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΟΜΑΔΙΚΩΝ ΑΠΟΛΥΣΕΩΝ

Παράλειψις έμπροθέσμου πρὸς τὸν Ὑπουργὸν αἰτήσεως δι' ἔγκρισιν

Ὁμαδικαὶ ἀπολύσεις μισθωτῶν μὴ τυχοῦσαι ἐγκρίσεως ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, παρελθούσης ἀπράκτου τῆς νομίμου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν αἰτήσεως δι' ἔγκρισιν.—Ἀκυροτης τούτων κατ' ἄρθρον 1 Α.Ν. 99/1967.— Ἀπαράδεκτος ἀγωγὴ περὶ πληρωμῆς μισθοῦ μετὰ πάροδον τῆς τριμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἀγωγῆς κατ' ἄρθρον 6 § 1 νόμου 3198/1955.—Ὑπολογισμὸς τῆς προθεσμίας.

Περὶ ἐλέγχου ὁμαδικῶν ἀπολύσεων προβλέπει ὁ ἀ.ν. 99/1967 (ΕΕΔ 26, 1089) καὶ ὁ τροποποιητικὸς τούτου ἀ.ν. 173/1967 (ΕΕΔ 26, 1117), ἐπὶ τῶν ὁποίων νόμων ἀσυηρίχθη ἡ ἀγθεῖσα εἰς δίκην ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ τῆς περιπτώσεως τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως.

Ἡ περίπτωσις αὕτη ἐνέπιπτεν εἰς τοὺς ἀνωτέρω νόμους, ἀφοῦ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεως τῶν μισθωτῶν ἴσχυεν ἡ κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ νόμου ἐκδοθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 9683Π/17011/1968 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ καθορισμοῦ ποσοστοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 99/1967 περὶ ἐλέγχου ὁμαδικῶν ἀπολύσεων (ΕΕΔ 27, 1172).

Ἡ ἰσχύσασα ἤδη, καὶ ἐπὶ τὸ ἑξαμηνον τοῦ ἔτους 1969 ἡ ὑπ' ἀριθ. 5088Π/11411/1969 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ΕΕΔ 28, 940).

Ἡ ἀκυρότης τῶν ἀπολύσεων ἐν προκειμένῳ συνίστατο, ὡς δέχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις, εἰς τὸ ὅτι, ἐνῷ κατὰ τὸν νόμον (ἄρθρον 1 § 1 ἀ.ν. 99/1967, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ ἀ.ν. 173/1967, ἔπρεπε νὰ πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Ἐργασίας αἴτησις περὶ ἐγκρίσεως τῶν ἀπολύσεων ἐπὶ τούτου νὰ ὑποβληθοῦν ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἕξι ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀναγγελίας αὐτῶν, παρῆλθεν ἄπρακτος ἡ προθεσμία αὕτη. (Ἴδετε ἐπὶ τοῦ κύρους καὶ *Ζ. Κ. Ἀγραφιώτην*, ΕΕΔ 27, 1193 ἐπ.).

Δεδομένης ὅμως ἀκύρου ἀπολύσεως, ἔπρεπε, ὡς δέχεται καὶ τὸ Πρωτοδικεῖον, νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3198/1955 περὶ τριμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἐπιδόσεως ἀγωγῆς, διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ὁποίας, ἐκτὸς τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ἴδετε καὶ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1604/1969, Πρωτοδίκης *Π. Μοσχονᾶς*, ΕΕΔ 28, 1001.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 253 Α.Κ., ἀναλογικῶς ἐφαρμοζόμενον κατ' ἄρθρον 270 Α.Κ., ἡ ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἀγωγῆς ἐν προκειμένῳ ἀνατέλλει, ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ δικαιοῦχος ἀπετράπη τῆς ἀσκήσεως τῆς ἀξιώσεως του διὰ δόλου τοῦ ὑπόχρεου, ὡς τοιοῦτου νοουμένου καὶ πάσης σκοπίμου παρελκυστικῆς συζητήσεως, κατευθυνομένης εἰς τὴν ἀπραξίαν τοῦ δικαιοῦχου καὶ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ χρόνου τῆς προθεσμίας (*Γ. Μπαλῆ*, Γενικαὶ Ἀρχαὶ § 161, Α.Π. 582/1957, εἰσηγητὴς *Στ. Μανωλεδάκης*. ΕΕΔ 16, 1322, ἔνθα σημειώσεις μας).

Ὡς ὅμως δέχεται τὸ Μονομελὲς Πρωτοδικεῖον, δὲν ἀπεδείχθη τοιοῦτόν τι εἰς τὴν περίπτωσιν.

Μονομελὲς Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 1590/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν.

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Παῦλος Μοσχονᾶς**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Χαλκιτσᾶς, Ἀγγ. Ἀγαπητός

Ἀπεδείχθησαν τὰ ἑπόμενα: Ὁ ἐνάγων προσελήφθη κατὰ μῆνα Αὔγουστον 1967 παρὰ τῆς ἐναγομένης ἐν Ἀθήναις ἑδρευούσης ἀνωνύμου ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Α.Ε. ...», διὰ τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου αὐτῆς, ὡς ἀνειδίκευτος ἐργάτης, δυνάμει συμβάσεως μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἐκτοτε δὲ ἀπησχολήθη εἰς τὸ ἐν Νέᾳ Ἰωνίᾳ Ἀττικῆς ἐργοστάσιον αὐτῆς συνεχῶς μέχρις 20 Νοεμβρίου 1968, ὅτε ἀπελύθη κατόπιν ἐγγράφου καταγγελίας τῆς συμβάσεως καὶ καταβολῆς τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως. Μετὰ τοῦ ἐνάγοντος ἀπελύθησαν συγχρόνως καὶ ἕτεροι 42 ἐργάται, ἡ καταγγελία δὲ τῆς συμβάσεως τούτων ἐγένετο λόγῳ τῆς κατὰ Νοέμβριον 1968 μεταφορᾶς τοῦ ἀνωτέρω ἐργοστασίου ἐκ Νέας Ἰωνίας εἰς Κόρινθον καὶ τῆς ἀρνήσεως των ὅπως συνεχίσωσι τὴν ἀπασχόλησιν εἰς τὸν νέον τόπον ἐργασίας, μὴ οὔσης ἐφικτῆς τῆς διατηρήσεως τούτων εἰς τὸ ἐν Νέᾳ Ἰωνίᾳ προσωρινὸν παράρτημα τοῦ ἐργοστασίου (δύο μόναν μηχανήματα καὶ ἐλάχιστον ἐργατικὸν προσωπικὸν ὑπὸ τὸν ἐργοδηγὸν Ι.Κ.). Αἱ ἀνωτέρω ἀπολύσεις δὲν ἔτυχον τῆς ἀπαιτουμένης ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, λόγῳ παρελεύσεως ἀπράκτου τῆς ὀκταημέρου ἀνατρεπτικῆς προ-

προθέσμως πρός ἀνάληψιν ὑπηρεσίας τήν 3.2.1967, μή γενόμενος δεκτός παρά τῶν προστηθέντων ὑπό τοῦ ἐκκαλοῦντος ἀρμοδίου ὑπαλλήλου του. Τῆς ὡς ἄνω περί τοποθετήσεως τοῦ ἐνάγοντος ἀποφάσεως εἶχε προηγηθῆ, ὡς συνομολογεῖται, ἡ ὑπ' ἀριθ. 297/1966 ἀπόφασις τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, διά τῆς ὁποίας τοῦτο τό Συμβούλιον τῆς ἕδρας τοῦ ἐκκαλοῦντος Ο.Τ.Ε. προέβη εἰς τόν καθορισμόν τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν προσληπτέων ὑπό τοῦ ἐκκαλοῦντος πολεμιστῶν καί εἰς νέαν κατανομήν αὐτῶν εἰς τάς ἀνά τήν χώραν Περιφερειακάς Ὑπηρεσίας αὐτοῦ. Διά τόν Νομόν Λέσβου ὥρισε τόν ἀριθμόν τῶν προσληπτέων εἰς πέντε ἄρρενας τεχνικούς ὑπαλλήλους (ὅρα προσαγόμενον ἐν ἀντιγράφῳ ὑπ' ἀριθ. 777/12.11.1966 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας). Ὁ ὑπό τῆς ἄνω ἀποφάσεως εἰδικώτερος προσδιορισμός τῶν προσληπτέων ὑπαλλήλων ὡς τεχνιτῶν ἀντίκειται εἰς τάς προδιαληφθείσας διατάξεις, διότι ἐνέχει καθορισμόν κατηγορίας προσληπτέων εἰδικώτερον τοῦ ὑπ' αὐτῶν προβλεπομένου, ὅστις ἀπαλήγει εἰς προσδιορισμόν τῶν ἀνατεθησομένων εἰς τόν τοποθετούμενον καθηκόντων, ὃν ὁ νόμος (ἄρθρον 3 § 5 νόμου 1836/1951) ἐπεφύλαξεν εἰς τόν παρ' ᾧ τοποθετεῖται ὁ πολεμιστής ἐργοδότην. Ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω, ἡ ὡς ἄνω ἀπόφασις ἐλέγχεται ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ ὡς παράνομος, κατά τήν ἐν προκειμένῳ παρεμπίπτουσαν περί τοῦ κύρους της κρίσιν τοῦ δικαστηρίου (Α.Π. 426/1960, ΕΕΔ 19, 1441, 576/1960, ΕΕΔ 20, 150, 118/1962, ΕΕΔ 21, 394) καί ὡς ἐκ τούτου στερεῖται ἐν τούτῳ οἱουδήποτε ἀποτελέσματος, λογιζομένη ὡς νόμῳ ἀνύπαρκτος. Ὅθεν, ἡ τοποθέτησις τοῦ ἐνάγοντος ὡς ὑπαλλήλου εἰς τήν Περιφερειακήν Ὑπηρεσίαν Μυτιλήνης τοῦ ἐκκαλοῦντος, γενομένη ἐντός τοῦ ἀριθμοῦ τῶν προσληπτέων ὑπαλλήλων τοῦ προβλεπομένου ὑπό τῆς ρηθείσης ἀποφάσεως τοῦ Κ.Σ.Π.Α., ἦτις κατά τά λοιπά ἦτο ἔγκυρος (Α.Π. 256/1953, *Κυριακοπούλου*, Ἑλληνικόν Διοικητικόν Δίκαιον §§ 82 καί 83), ἐγένετο νομίμως ὑπό τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου, οὗσα, ὡς ἐκ τούτου, ἔγκυρος καί ἰσχυρά. Ἐν συνεχείᾳ ἡ παρά τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐπικαλουμένη ὑπ' ἀριθ. 22/1968 ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Συμβουλίου τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ νόμου 2637/1953, δι' ἧς ἠκυρώθη ἡ τοποθέτησις τοῦ ἐνάγοντος, ὡς μή νόμιμος, διότι οὗτος δέν ἐτοποθετήθη ὑπό τήν ἰδιότητα τοῦ τεχνικοῦ ὑπαλλήλου, ὡς ὥριζεν ἡ ὑπ' ἀριθ. 297/1966 ἀπόφασις τοῦ Κ.Σ.Π.Α. (ὅρα προσαγόμενον ἀπό 23.11.1968 ἔγγραφον τοῦ Δευτεροβαθμίου Συμβουλίου τοῦ ἄρθρου 11 ν.δ. 2657/1953) εἶναι παράνομος, ὡς ἐρειδομένη ἐπί ἐσφαλμένης προϋποθέσεως, ἀφοῦ τό Κ.Σ.Π.Α. δέν εἶχεν ἐξουσίαν, ὡς προεξετέθη, ὅπως προβῇ εἰς εἰδικώτερον προσδιορισμόν τῆς κατηγορίας τῶν ὡς ὑπαλλήλων προσληπτέων πολεμιστῶν, ὡς ἐκ τούτου δέ στερεῖται οἱουδήποτε ἐννόμου ἀποτελέσματος, λογιζομένη, κατά τήν παρεμπίπτουσαν ἔρευναν τοῦ κύρους της, ὡς νόμῳ ἀνύπαρκτος. Τέλος τό γεγονός, ὅτι ἡ τοποθέτησις τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐγένετο τήν 15.12.1966, ἐνῷ τό Κ.Σ.Π.Α. διά τῆς ρηθείσης ἀποφάσεώς του (297/1966) εἶχεν ὁρίσει, ὅτι ἡ τοποθέτησις τῶν πολεμιστῶν παρά τῶν Τοπικῶν Συμβουλίων εἰς τάς ὑπ' αὐτοῦ κατανεμηθείσας θέσεις ἔδει νά γίνῃ μέχρι 20.10.1966, δέν καθιστᾷ τήν τοποθέτησιν ἄκυρον, ἀφοῦ οὔτε ὁ ἐκκαλῶν ἰσχυρίζεται, οὔτε ἐβεβαιώθη, ὅτι μέχρι τῆς τοποθετήσεως τοῦ ἐνάγοντος εἶχον συμπληρωθῆ αἱ θέσεις τῶν πολεμιστῶν Λέσβου, οὔτε ὅτι ἐτροποποιήθη ἡ κατανομή αὐτῶν διά νεωτέρας ἀποφάσεως τοῦ Κ.Σ.Π.Α. Δεχθείς ὀθεν ὁ Πρωτοδίκης, ὅτι ἡ τοποθέτησις τοῦ ἐφεσιβλήτου - ἐνάγοντος ἦτο ἔγκυρος καί ἐπιδικάσας αὐτῷ μισθούς ὑπερημερίας, διά τό ὕψος τῶν ὁποίων οὐδεμία προβάλλεται αἰτίασις, συνεπείᾳ τῆς ἀρνήσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος νά δεχθῇ τάς προσηκόντως προσφερομένας ὑπηρεσίας του κατ' οὐδέν ἐσφαλε καί εἶναι ἀπορριπτέος ὁ περί τοῦ ἐναντίου μοναδικός λόγος ἐφέσεως, ὡς καί οἱ διά τῶν προτάσεων προβαλλόμενοι πρόσθετοι τοιοῦτοι.

τοποθετουμένων πολεμιστών, άλλα τοποθετούνται αύτοι άπό μίαν τών οριζομένων εις τον νόμον ίδιοτήτων, ήτοι ύπαλλήλου, έργατοτεχνίτου ή ύπηρέτου και τούτο είναι σύμφωνον πρός τά νομολογηθέντα. (Ίδετε σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 28, 1255, ένθα παραπομπαί εις νομολογίαν).

Πολυμελούς Πρωτοδικείου Άθηνών 4960/1969

Διαδικασία έργατικών διαφορών Νόμου 3604 κατ' έφεσιν

Προεδρεύων ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ι. Κατσαντώνης**
Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. **Χ. Γεωργακόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Μιχ. Δημολίτσας, Ι. Κωτσόπουλος

Ὁ ἐνάγων διά τῆς ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀποφασις ἀγωγῆς του ἐξέθηκεν, ὅτι δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/15.12.1966 ἀποφάσεως τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων Νομοῦ Λέσβου ἐτοποθετήθη ὡς ὑπάλληλος τοῦ ἐν Μυτιλήνῃ Ὑποκαταστήματος τοῦ ἐναγομένου (Ο.Τ.Ε.), ἐμφανισθείς δὲ ἐμπροθέσμως πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας δὲν ἐγένοντο δεκταὶ αἱ ὑπηρεσίαι του καὶ ἠτήσατο, ὅπως ἐπιδικασθῶσιν αὐτῷ μισθοὶ ὑπερημερίας τοῦ χρονικοῦ διαστήματος 3.2.1967 ἕως 3.8.1967. Ὁ Πρωτοδίκης ἐδέχθη ἐν μέρει τὴν ἀγωγὴν διὰ τῆς ἐκκαλουμένης, καθ' ἧς παραπονεῖται ὁ ἐναγόμενος διὰ τοῦ κατωτέρω ἐρευνωμένου λόγου ἐφέσεως.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 1 ἀ.ν. 1836/1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας τῶν ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ κλπ.» πᾶσα ἐπιχείρησις ἢ ἐκμετάλλευσις, ὡς καὶ αἱ ἐπιχειρήσεις ἢ ἐκμεταλλεύσεις κοινῆς ὠφελείας, ἐφ' ὅσον ἀπασχολοῦν προσωπικὸν πλέον τῶν 15, ὑποχρεοῦνται εἰς πρόσληψιν πολεμιστῶν ἐκ τῶν τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ νόμου τούτου κατὰ ποσοστὸν 7% τοῦ παρ' αὐτῇ ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ, ἀνεξαρτήτως ὑπάρξεως ἢ μὴ κενῆς θέσεως. Κατὰ δὲ τὴν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, ὁ ἀριθμὸς τῶν τοποθετουμένων ὡς ὑπαλλήλων ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν εἰς τὰς ὑποχρέους ἐπιχειρήσεις δέον νὰ εἶναι ἀνάλογος τῶν παρ' αὐταῖς ὑπηρετούντων ὑπαλλήλων, ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν, ὑπολογιζόμενος κατ' ἄρθρον 3 § 2 ν.δ. 4185/1961 κεχωρισμένως ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ κατὰ φῦλον καὶ ἐπαγγελματικὴν ἰδιότητα, ἤτοι ὡς ὑπαλλήλων, ὑπηρετῶν ἢ ἐργατοτεχνιτῶν, ἀπασχολουμένου συνολικῶς ὑπὸ τῆς ὑποχρέου ἐπιχειρήσεως προσωπικοῦ. Προκειμένης ἐπιχειρήσεως, διατηρούσης πλὴν τοῦ Κεντρικοῦ αὐτῆς Καταστήματος καὶ Καταστήματα ἢ Περιφερειακὰς Ὑπηρεσίας εἰς διαφόρους περιοχὰς τῆς χώρας ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς τῶν ἀναγκαστικῶς προσληπτέων προσώπων ὑπολογίζεται κατ' ἄρθρον 6 § 5 ἀ.ν. 1836/1951 παρὰ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἕδρας τῆς ἐπιχειρήσεως ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ὑπ' αὐτῆς εἰς τε τὸ Κεντρικὸν Κατάστημα καὶ τὰ Ὑποκαταστήματα ἢ Περιφερειακὰς Ὑπηρεσίας ἀπασχολουμένου συνολικῶς ἐν γένει προσωπικοῦ, τὸ Συμβούλιον δὲ τοῦτο καθορίζει καὶ τὸ ἀναλογοῦν εἰς ἕκαστον Ὑποκατάστημα ἢ Περιφερειακὴν Ὑπηρεσίαν ποσοστὸν προσληπτέων, διὰ τὴν τοποθέτησιν τῶν ὁποίων ἁρμόδια εἶναι περαιτέρω τὰ οἰκεῖα τοπικὰ Συμβούλια. Τέλος ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1 §§ 1, 2, 5, καὶ 9 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 σαφῶς προκύπτει, ὅτι τὰ ἁρμόδια Συμβούλια δέον νὰ τοποθετῶσι τοὺς ὑπὸ τοῦ νόμου προστατευομένους εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις ὑπὸ μίαν τῶν ἐν ἄρθρῳ 3 § 2 μνημονευομένων ἰδιοτήτων, ἤτοι τοῦ ὑπαλλήλου ἢ ἐργατοτεχνίτου ἢ ὑπηρέτου, ὁ δὲ ἐν τῇ πράξει τοποθετήσεως εἰδικώτερος προσδιορισμὸς τῶν ὑπὸ τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως ἀνατεθησομένων εἰς τὸν τοποθετηθέντα καθηκόντων, ὡς ἀντικείμενος εἰς τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 3, καθ' ἣν ὁ τοποθετούμενος χρησιμοποιεῖται κατὰ δικαίαν κρίσιν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀναλόγως τῶν προσόντων του καὶ τῶν ἀναγκῶν τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως, καθιστᾷ τὴν πρᾶξιν ἄκυρον κατὰ τὸ τοιοῦτον τοῦ εἰδικωτέρου προσδιορισμοῦ μέρος της (Α.Π. 256/1953, ΕΕΝ Κ' 820, Σ.Ε. 1218/1964, ΕΕΔ 23, 731, Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 4146/1964).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθησαν κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τὰ ἑξῆς περιστατικά: Ὁ ἐφεσίβλητος, συγκεντρῶν τὰ ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 καὶ ν.δ. 4185/1961 ἀπαιτούμενα προσόντα, ἐτοποθετήθη δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/15.12.1966 ἀποφάσεως τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ Νομοῦ Λέσβου εἰς τὴν Περιφερειακὴν Ὑπηρεσίαν Μυτιλήνης τοῦ ἐκκαλοῦντος Ὀργανισμοῦ Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος, ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου, ἐνεφανίσθη δὲ ἐμ-

πό τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, ἄνευ ἐκδόσεως διοικητικῆς ἢ ἄλλης τινὸς περὶ ἀπολύσεώς των πράξεως. Ἐξαιροῦνται τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου: α) τα θύματα καὶ οἱ ἀνάπηροι πολέμου, ὡς καὶ οἱ στρατιωτικοὶ τῶν πολεμικῶν καταστάσεων καὶ β) οἱ τοποθετηθέντες ἀναγκαστικῶς εἰς τὰ ὡς ἄνω Νομικὰ Πρόσωπα κλπ. ὡς πολεμισταὶ ἢ ἐμπίπτοντες εἰς τὰς εὐεργετικὰς διατάξεις τῶν νόμων 751/1948 καὶ 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθησαν οὗτοι μεταγενεστέρως», σαφῶς προκύπτει, ὅτι ὁ νομοθέτης, ὅστις ἐπὶ σκοπῷ ἀποκαταστάσεως τῆς εὐρυθμίας εἰς τὴν λειτουργίαν τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, Ν.Π.Δ.Δ., Ὀργανισμῶν κλπ., ἀπεφάσισε τὴν λῆξιν τῆς θητείας καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς ὑπηρετούντων νομικῶν ἢ δικαστικῶν συμβούλων καὶ δικηγόρων, εἰς ἔνδειξιν ἀναγνωρίσεως τῆς προσφορᾶς τῶν ὑπηρετησάντων εἰς τὰς τάξεις τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων τῆς χώρας πρὸς καταστολὴν τῆς κατὰ τοῦ Ἔθνους συμμοριακῆς δράσεως, παρεφύλαξε τὴν ἐκ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 προστασίαν καὶ τῶν πολεμιστῶν δικηγόρων, ἡ ἐκ τῶν Ὑπηρεσιῶν, εἰς ἃς οὗτοι ὑπηρέτουν, ἀπόλυσις τῶν ὁποίων μόνον κατὰ τὴν ὑπὸ τῶν προστατευτικῶν αὐτῶν νόμων ὁριζομένην διαδικασίαν ἦτο δυνατή. Ἐν ὄψει ὅθεν τῆς διὰ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀνωτέρω ἀν. νόμου ἐπιδιωχθείσης προστασίας καὶ τῶν πολεμιστῶν δικηγόρων δέον νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι ἡ διὰ τῆς παραγρ.7 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἰδίου νόμου παραχεθεῖσα εὐχέρεια εἰς τοὺς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένους Ὑπουργούς, ὅπως καταργῶσι θέσεις νομικῶν ἢ δικαστικῶν συμβούλων ἢ δικηγόρων τῶν ἐν τῇ παραγράφῳ 1 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου Ν.Π.Δ.Δ. καὶ Ὀργανισμῶν, ἀναφέρεται εἰς θέσεις μὴ πολεμιστῶν δικηγόρων, προβλεπομένας ὑπὸ εἰδικῶν διατάξεων καὶ κανονισμῶν. Ἀντίθετος ἑκδοχὴ θὰ καθίστα ἄνευ ἀντικειμένου τὴν προαναφερθεῖσαν κατοχύρωσιν τῶν πολεμιστῶν δικηγόρων, αἱ θέσεις τῶν ὁποίων θὰ ἠδύνατο ὁποτεδήποτε νὰ καταργηθῶσι καὶ οὕτω θὰ ἐπετυγχάνετο ἡ ἀπόλυσις αὐτῶν κατὰ τρόπον διάφορον τοῦ ὑπὸ τῶν προστατευτικῶν διατάξεων αὐτῶν ὁριζομένου. Διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἐπακολουθήσαντος ἀ.ν. 283/1968 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν ἀ.ν. 65/1967, 116/1967 καὶ 246/1967» ὡρίσθη, ὅτι «δι' ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν δύναται νὰ θεωρῆται λήξασα ἡ θητεία ἢ ἡ ἔμμισθος ἐντολὴ ἢ ἡ ὑφ' οἱανδήποτε μορφὴν σύμβασις παροχῆς νομικῶν ὑπηρεσιῶν ὑπὸ νομικῶν ἢ δικαστικῶν συμβούλων ἢ δικηγόρων τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ παρόντος νόμου Ὑπηρεσιῶν, Νομικῶν Προσώπων, Δημοσίων Ἐπιχειρήσεων, Ὀργανισμῶν, Τραπεζῶν κλπ.», διὰ δὲ τοῦ ἄρθρου 7 αὐτοῦ, ἡ ἔννοια τοῦ ὁποίου εἶναι ταυτόσημος πρὸς τὴν τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀ.ν. 65/1967, ὡρίσθη, ὅτι «ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀν. νόμου, οὗτινος αἱ διατάξεις, ὡς ἔχουσι, κατισχύουσι πάσης ἑτέρας, ἄρχεται ἀπὸ τῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεώς του».

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων, συνδυαζομένων καὶ πρὸς τὰς προαναφερθείσας τοιαύτας, ἰδίᾳ δὲ ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς τῶν ἄρθρων 4 § 7 τοῦ ἀ.ν. 65/1967 καὶ 2 τοῦ ἀ.ν. 283/1968, σαφῶς προκύπτει, ὅτι διὰ τοῦ τελευταίου ἀν. νόμου, ἡ ἔκδοσις τοῦ ὁποίου ἐκρίθη ἀναγκαία διὰ τὴν ὁλοκλήρωσιν τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς εὐρυθμίας εἰς τὴν λειτουργίαν διαφόρων Ὑπηρεσιῶν, ἐσκοπήθη ἐπέκτασις τῆς εὐχερείας τῶν εἰρημένων Ὑπουργῶν καὶ ἐπὶ ἄλλων Ὑπηρεσιῶν, πλὴν τῶν περιοριστικῶς ἐν ἄρθρῳ 4 § 7 τοῦ ἀ.ν. 65/1967 ἀναφερομένων Ν.Π.Δ.Δ. καὶ Ὀργανισμῶν καὶ οὐχὶ ἡ παροχὴ εὐχερείας ἀπολύσεως ἐκ τοῦ συνόλου τῶν προστατευομένων μόνον τῶν δικηγόρων, ὅπερ, ἐὰν ἤθελε γίνει δεκτόν, θὰ ἐνεφάνιζε τὸν νομοθέτην διασπῶντα κατὰ τὰ πρόσωπα τὴν προστασίαν τῶν ἐξαιρεθέντων τῆς λήξεως τῆς συμβάσεως αὐτῶν. Ἐκ τούτων παρέπεται, ὅτι ἡ δι' ἧς ἀπολύεται ὁ πολεμιστὴς δικηγόρος ἐκ τῆς παρὰ Τραπέζῃ θέσεώς του

ΣΧΕΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΔΙΟΡΙΣΘΕΝΤΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Ἐξαίρεσις λήξεως αὐτῆς κατ' Α.Ν. 283/1968

Ὑπαγωγὴ ἀξιώσεως δικηγόρου ἐκ τῆς σχέσεως αὐτοῦ μετὰ τοῦ δεχομένου τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 721 ἐπ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.—Παραφύλαξις τῆς προστασίας τῶν πολεμιστῶν δικηγόρων ἐκ τῆς λήξεως τῆς σχέσεως κατὰ τὸν Α.Ν. 65/1967.—Τὸ αὐτὸ καὶ μετὰ τὸν Α.Ν. 283/1968.—Ἀνίσχυρος ἀπόφασις Ὑπουργῶν περὶ λήξεως τῆς σχέσεως τούτων.—Ἰσχυρισμὸς περὶ ἀπολύσεως συνεπείᾳ διαταγῆς τῆς Ἀρχῆς καὶ περὶ ἐκπτώσεως κερδηθέντων ἀλλαχοῦ.

Ὡς προκύπτει καὶ ἐκ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν παγιοῦται παρὰ τοῖς δικαστηρίοις ἡ ἄποψις ὅτι οἱ ἀναγκαστικῶς διορισθέντες πολεμισταὶ ἔμμισθοι δικηγόροι δὲν δύνανται νὰ ἀπολυθοῦν, θεωρουμένης ὡς λήξάσης τῆς σχέσεως αὐτῶν δυνάμει τοῦ ἀ.ν. 283/1968 δι' ἀποφάσεως τῶν ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ Ὑπουργῶν. (Ἴδετε καὶ συμφώνως Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 733/1969, Πρωτοδίκης *Δ. Ματσώτας*, ΕΕΔ 28, 159, Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1077/1969, εἰσηγητὴς *Ι. Κατσαντώνης*, ΕΕΔ 28, 1226, διὰ τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ἀνωτέρω Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 733/1969 ἀπόφασις, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 28, 158).

Ἡ διαταγὴ τῆς Ἀρχῆς ἀποτελεῖ λυτέραν αἰτίαν, ὅταν ὅμως αὕτη τυγχάνῃ τύπου καὶ οὐσίᾳ νόμιμος (Α.Π. 170/1957, εἰσηγητὴς *Στ. Μανρομιχάλης*, ΕΕΔ 16, 376, Α.Π. 10/1958, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς* ΕΕΔ 17, 185, ἔνθα καὶ λοιπαί).

Συνεπῶς, ὡς δέχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις, δὲν ἐφίστατο ἐν προκειμένῳ ἀπαλλαγὴ τῆς ἀπορριπτούσης τὴν ἀναψηλάφησιν τῆς Ἐνταῦθα Τραπέζης πρὸς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ ἐκ τῆς ὑπερημερίας αὐτῆς περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ δικηγόρου.

Ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ὀφειλέτου τοῦ μισθοῦ περὶ κατατλογισμοῦ εἰς τοῦτον τῶν ἀλλαχοῦ κερδηθέντων, ἀποδεικτέος ὑπὸ τοῦ πρώτου (*Ι. Καποδίστριας*, Κρ.ΙΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 656, ἀριθ. 112), πρέπει, ὡς δέχεται καὶ ἡ ἐν λόγῳ ἀπόφασις, νὰ εἶναι ὡρισμένος καὶ ἐπιδεκτικὸς ἐκτιμήσεως, ἄλλως ἀπορρίπτεται ὡς ἀόριστος. (Οὕτω καὶ αἱ Α.Π. 305/1953, εἰσηγητὴς *Γ. Βαρσάμου*, ΕΕΔ 12, 726, Α.Π. 695/1954, εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 13, 1288, καὶ λοιπὴ νομολογία).

Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1922/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Πρ. Ἀσημιάδης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Παπαναστασίου, Σ. Κίνιας

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, δι' ἣν κατεβλήθη τὸ προσῆκον δικαστικὸν ἔνσημον μετὰ τῶν ἐπ' αὐτοῦ ποσοστῶν ὑπὲρ Τ.Σ.Ν., Τ.Π.Δ.Α. καὶ Ο.Α.Δ.Μ.Α., διώκουσα τὴν ἐπιδίκασιν τῷ ἐνάγοντι δικηγόρῳ τῶν μηνιαίων ἐκ τῆς παρὰ τῇ ἐναγομένῃ ἀπασχολήσεως αὐτοῦ ἀποδοχῶν του, ὑπάγεται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ δικαστηρίου τούτου, δικαζόντος κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 721 ἐπ. τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ οὐχὶ κατὰ τὴν τοιαύτην τῶν ἄρθρων 691 ἐπ. αὐτοῦ, καὶ δέον ὅπως συνῳδὰ τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 609 § 2 τοῦ ἰδίου Κώδικος διατοχθῇ ἡ ἐκδίκασις αὐτῆς κατὰ τὴν διαδικασίαν, κατὰ τὴν ὁποίαν δικάζεται, καὶ, καταβληθέντων τῶν τελῶν τῆς παρούσης, ἐξετασθῇ κατ' οὐσίαν.

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀ.ν. 65/1967 «περὶ τροποποιήσεως, συμπληρώσεως καὶ κωδικοποιήσεως εἰς ἐνιαῖον κείμενον τῶν διατάξεων τῶν ἀναγκαστικῶν νόμων ὑπ' ἀριθ. 4/1967 καὶ 19/1967 «περὶ ἀποκαταστάσεως εὐρυθμίας εἰς τὴν λειτουργίαν τῶν Δημοσίων Υπηρεσιῶν, Ν.Π.Δ.Δ. κλπ.», καθ' ἃς «ἡ θητεία ἢ ἔμμισθος ἐντολὴ ἢ ἡ ὑφ' οἱανδήποτε μορφὴν σύμβασις παροχῆς νομικῶν ὑπηρεσιῶν ὑπὸ νομικῶν ἢ δικαστικῶν συμβούλων καὶ δικηγόρων τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ παρόντος ἀναφερομένων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Δημοσίων Ἐπιχειρήσεων, Ὀργανισμῶν, Τραπεζῶν καὶ λοιπῶν Νομικῶν Προσώπων θεωρεῖται λήξασα μετὰ δέκα ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος. Οἱ προσφέροντες τὰς ὡς ἄνω ὑπηρεσίας θεωροῦνται αὐτοδικαίως ἀπολυθέντες μετὰ 11 ἡμέρας ἀ-

ΘΥΡΩΡΟΙ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΩΝ

ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΧΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΠΟΣΟΥ ΔΙΑ ΠΡΟΣΛΗΨΙΝ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΝ

Περίπτωσις συμβάσεως θυρωροῦ πολυκατοικίας

Ἀκυρότης συμβάσεως περὶ καταβολῆς ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὴν πρόσληψιν ἢ τὴν διατήρησιν αὐτοῦ εἰς τὴν ἐργασίαν ὡρισμένου χρηματικοῦ ποσοῦ, ἐφ' ὅσον ἡ καταβολὴ αὕτη συνεπάγεται κράτησιν ἡμερομισθίων καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει μείωσιν τοῦ νομίμου ἐλαχίστου ὁρίου ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ.—Δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ εἰς ἀπόδοσιν τοῦ δοθέντος χρηματικοῦ ποσοῦ διὰ τῆς ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀγωγῆς.—Ἰσχυρισμὸς περὶ τοῦ ὅτι δὲν σώζεται ὁ πλουτισμός.

Ζητηθεὶς ἐνδιαφέροντος ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς, τῆς ὁποίας περίπτωσις διέρξεν ἀπόδοσις εἰς τὴν ἐνάγουσαν θυρωρὸν πολυκατοικίας τοῦ ἐν αὐτῇ χρηματικοῦ ποσοῦ διὰ τὴν παραχώρησιν τῆς ἐν τῇ πολυκατοικίᾳ θέσεως θυρωροῦ. (Ἴδετε ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ Α.Π. 601/1967, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 27, 81, Α.Π. 130/1968, εἰσηγητὴς *Κ. Ψιλόπουλος*, ΕΕΔ 27, 624, Α.Π. 86/1969, εἰσηγητὴς *Γ. Σίδερης*, ΕΕΔ 28, 659).

Δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς ἐν τῇ ἀποφάσει του συλλογιστικῆς, ὅτι ἡ συμφωνία αὕτη εἶναι ἄκυρος καὶ δικαιοῦται ἡ θυρωρὸς εἰς ἀπαίτησιν τοῦ δοθέντος χρηματικοῦ ποσοῦ διὰ τῆς ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀγωγῆς. (Ἴδετε καὶ σημείωσίν μας ἐν ΕΕΔ 27, 81).

Ἡ λύσις, τὴν ὁποίαν ἔδωκε τὸ Πρωτοδικεῖον εἰς τὸ προκείμενον ζήτημα, συμβάλλει εἰς τὴν παροῦσαν τοῦ ἐμπορίου θέσεων θυρωρῶν πολυκατοικιῶν, ἡ κίνησις τοῦ ὁποίου ἐκδηλοῦται καὶ εἰς τὰς «μικρὰς ἀγγελίας» τῶν καθημερινῶν ἐφημερίδων.

Ἔχει νομολογηθῆ (Α.Π. 136/1968, ἐνθ' ἀνωτ.), ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τῶν περὶ ἐργατικῆς διαδικασίας διατάξεων τοῦ νόμου ΓΩΚΔ'/1911, ὡς ἐτροποποιήθη, ὅτι ἡ περὶ ἧς ἐπρόκειτο ἀγωγὴ δὲν ὑπήγετο εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ἀλλ' εἰς τὴν τακτικὴν τοιαύτην, οὕτω δὲ ἐξεδικάσθη καὶ ἐν προκειμένῳ ἡ διαφορὰ αὕτη.

Δύναται, ὅμως, νομίζομεν, νὰ ὑποστηριχθῇ ὑπὸ τὴν ἰσχύουσαν ἤδη διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 601 ἐπ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ὅτι καὶ ἡ διαφορὰ αὕτη εἶναι ἐκδικαστέα κατὰ τὴν διαδικασίαν ταύτην.

Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου Πειραιῶς 1128/1969

Πρόεδρος ὁ κ. **Π. Κωνσταντινόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Στέργιος Βάλλας**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Πατρινός, Κ. Κυριακόπουλος

Ἡ προκειμένη ὑπόθεσις νομίμως φέρεται πρὸς περαιτέρω συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 647/1969 ἀπόφασιν τοῦ Εἰσηγητοῦ, δι' ἧς ἐκηρύχθη περαιωμένη ἡ ἐνώπιον αὐτοῦ διαδικασία καὶ παρεπέμφθη ἡ ὑπόθεσις αὕτη ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου ὡς ὥριμος διὰ τὴν ἔκδοσιν ὁριστικῆς ἀποφάσεως.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 9 τῆς διὰ τοῦ νόμου 3248/1955 κυρωθείσης ὑπ' ἀριθ. 95 Διεθνοῦς Συμβάσεως «περὶ προστασίας τοῦ ἡμερομισθίου» ἀπαγορεύεται πᾶσα κράτησις ἐπὶ τῶν ἡμερομισθίων, ἀκροθιγῆ τὴν ἄμεσον ἢ ἔμμεσον καταβολὴν ποσοῦ ἐκ μέρους ἐργαζομένου πρὸς ἐργοδότην ἢ πρὸς ἀντιπρόσωπον αὐτοῦ ἢ πρὸς οἱονδήποτε μεσάζοντα (ὡς λ.χ. πράκτορα ἐπιφορτισμένον μὲ τὴν στρατολόγησιν ἐργατικοῦ δυναμικοῦ) καὶ ἀποβλέπουσα εἰς τὴν ἐξεύρεσιν ἢ τὴν διατήρησιν ἀπασχολήσεως. Ὁ ὅρος «ἡμερομίσθιον» ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς ὡς ἄνω συμβάσεως, κατ' ἄρθρον 1 αὐτῆς, σημαίνει - οἱαδήποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ ὀνομασία καὶ ὁ τρόπος τοῦ ὑπολογισμοῦ - τὴν ἀμοιβὴν ἢ τὰς ἀπολαυάς, τὰς δυναμένας νὰ ἀποτιμηθοῦν εἰς χρῆμα καὶ νὰ καθορισθοῦν διὰ συμφωνίας ἢ διὰ τῆς ἐθνικῆς νομοθεσίας πρὸς ὀφειλόμενα δυνάμει συμβάσεως μισθώσεως ὑπηρεσιῶν, γραπτῆς ἢ προφορικῆς, συναφθείσης ὑπὸ ἐργοδότου διὰ μισθωτόν, εἴτε δι' ἐργασίαν ἐκτελεσθεῖσαν ἢ μέλλουσαν νὰ ἐκτελεσθῇ, εἴτε δι' ὑπηρεσίας, προσφερθείσας ἢ μελλούσας νὰ προσφερθοῦν. Κατὰ δὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 680 § 3 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος οἱ πρὸς τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἀντιτιθέμενοι ὅροι τῶν κατ' ἰδίαν συμβάσεων ἐργασίας, ἐφ' ὅσον δὲν εἶναι εὐνοϊκώτεροι διὰ τὸν μισθωτόν, εἶναι ἄκυροι, ἀντὶ δὲ τούτων ἰσχύουν οἱ ὅροι τῆς συλλογικῆς συμβάσεως.

Ἐν ὄψει τῶν ὡς ἄνω διατάξεων καὶ τῶν

ὑπουργική ἀπόφασις εἶναι νομικῶς ἀνίσχυρος καὶ ἡ Τράπεζα, ἀρνουμένη νὰ ἀποδεχθῇ μετὰ τὴν ἀπόλυσιν αὐτοῦ τὰς ὑπηρεσίας τούτου, καθίσταται ὑπερήμερος καὶ ἐντεῦθεν ὑπόχρεως εἰς τὴν καταβολὴν τῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ.

Ἐν προκειμένῳ ἐξ ἁπάντων τῶν προσαγομένων ἐγγράφων ἀπεδείχθησαν τὰ ἀκόλουθα: Δυνάμει ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ὁ ἐνάγων, δικηγόρος Ἀθηνῶν ὢν καὶ λαβών μέρος εἰς τὸν ἀγῶνα κατὰ τῶν συμμοριτῶν, ἐτοποθετήθη ἀναγκαστικῶς παρὰ τῇ ἐναγομένῃ ὡς τοιοῦτος καὶ παρεῖχεν αὐτῇ τὰς ὑπηρεσίας του ἀπὸ τῆς 5.1.1949 ἕως καὶ τῆς 11.2.1969, καθ' ἣν ἡ ἐναγομένη ἐκοινοποίησεν αὐτῷ τὴν ὑπ' ἀριθ. Υ.425/1.2.1969 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, δι' ἧς ἐθεωρεῖτο λήξασα ἡ μετ' αὐτοῦ σύμβασις καὶ ἠρνήθη ἀπὸ τῆς αὐτῆς νὰ ἀποδεχθῇ τὰς ὑπηρεσίας τούτου. Ἡ ἐν λόγῳ ὑπουργικὴ ἀπόφασις, ἐκδοθεῖσα δυνάμει τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 283/1968, ἦτο, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, λόγῳ τῆς συνομολογουμένης ἰδιότητος τοῦ ἐνάγοντος ὡς πολεμιστοῦ, ἀνίσχυρος, δι' ὃ καὶ ἡ ἐναγομένη, ἀρνηθεῖσα ἔκτοτε τὰς ὑπηρεσίας αὐτοῦ, αἱ μηνιαῖαι ἀποδοχαὶ τοῦ ὁποίου ἀνήρχοντο, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ὑπὸ τῆς ἐναγομένης προσαγομένης ἀπὸ 23.5.1969 βεβαιώσεως, εἰς 11.896 δραχμάς, κατέστη ὑπερήμερος καὶ ἐντεῦθεν ὑπόχρεως εἰς τὴν καταβολὴν τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἀπὸ τῆς 15.2.1969 ἕως τῆς 30.4.1969 χρονικοῦ διαστήματος, ἀνερχομένων μετὰ τοῦ δώρου Πάσχα 1969 εἰς 35.688 δραχμάς (11.896 Χ 3 μῆνας). Ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐναγομένης περὶ ἀρνήσεως τῆς ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος συνεπείᾳ διαταγῆς τῆς Ἀρχῆς εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος, οὐ μόνον διότι ἡ δι' ἧς ἀπελύθη ὁ ἐνάγων ἐκ τῆς θέσεώς του ἀπόφασις ἐξεδόθη τῇ εἰσηγήσει της, ἀλλὰ καὶ διότι αὕτη, ἥτις ἔχει ὀργανωμένην Νομικὴν Ὑπηρεσίαν, ἐγίγνωσκεν, ὅτι ἡ εἰρημένη ἀπόφασις ἦτο ἀνίσχυρος καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν ὑπεχρεοῦτο νὰ συμμορφωθῇ πρὸς αὐτήν.

Ἡ ἔνστασις τῆς ἐναγομένης περὶ ἐκπτώσεως τῶν ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἐκ τῆς ἀσκήσεως τοῦ λειτουργήματός του ὡς δικηγόρου παρὰ τοῖς λοιποῖς, πλὴν τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, δικαστηρίοις, παρ' οἷς κατὰ τὸν κανονισμὸν αὐτῆς δὲν ἐπετρέπετο νὰ ἀσκῇ οὗτος τὸ λειτούργημα αὐτοῦ, κηρυχθέντων, ἄνευ προσδιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ ἢ τοὐλάχιστον τῶν ἐξ αὐτῶν εἰσπραχθέντων χρηματικῶν ποσῶν, ἅτινα ἔδει νὰ ἀναφέρωνται κατ' ἄρθρον 271 ἐδ. 1 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας διὰ τὴν πληρότητα τῆς ἐνστάσεως, εἶναι παντελῶς ἀόριστος καὶ ἀπορριπτέα, δι' ὃ καὶ ὁ πρὸς ἀπόδειξιν αὐτῆς ἐπαγόμενος ὅρκος δὲν θέλει ἐπιβληθῇ. Ὅτι ὁ ἐνάγων ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως αὐτοῦ εἰσπράττει παρὰ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπέζης Ἑλλάδος καὶ Κτηματικῆς χρηματικὸν ποσὸν 7.328 δραχμῶν κατὰ μῆνα, ἵνα καὶ τοῦτο ἐκτεθῇ ἐκ τῶν αἰτουμένων ἀποδοχῶν του, ὡς ὑποστηρίζει ἡ ἐναγομένη, δὲν ἀπεδείχθη.

Ἐπὶ πᾶσι τούτοις δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ καὶ ὡς κατ' οὐσίαν βάσιμος καὶ ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη, ἵνα καταβάλῃ τῷ ἐνάγοντι χρηματικὸν ποσὸν 35.688 δραχμῶν μετὰ τοῦ νομίμου τόκου ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως αὐτῆς, κηρυχθῇ ἡ παροῦσα κατὰ τὰ ἄρθρα 971 § 4 καὶ 969 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας προσωρινῶς ἐκτελεστή, διότι ἡ ἐπιφράδυνσις τῆς ἐκτελέσεως αὐτῆς διὰ τὸ πέραν τοῦ ὁρίου τοῦ ἄρθρου 971 § 4 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ποσὸν θὰ ἐπιφέρῃ σημαντικὴν ζημίαν εἰς αὐτόν, καὶ καταδικασθῇ ἡ ἐναγομένη εἰς τὴν δικαστικὴν δαπάνην αὐτοῦ (ἄρθρα 178 καὶ 193 § 2 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας).

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ ΚΑΤΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ Ή ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Διατήρησις διατάξεων περί δικαστικών πρανομίων τοῦ Δημοσίου

Ἀνεπίτρεπτος ἡ προσωρινὴ ἐκτέλεσις ἀποφάσεως κατὰ τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ, ἀπολαμβανούσης τῶν δικαστικῶν προνομίων τοῦ Δημοσίου.—Διατήρησις τῶν προνομίων τούτων καὶ μετὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.—Ἔννοια τῆς διατάξεως.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 970 § 1 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας προσωρινὴ ἐκτέλεσις δὲν δύναται νὰ διαταχθῇ 1) κατὰ τοῦ Δημοσίου...

Κατὰ τὸ ἄρθρον 51 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας Νόμου ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Κώδικος καταργοῦνται... 3) αἱ διατάξεις νόμων, αἱ ἀποκλείουσαι τὴν προσωρινὴν ἐκτέλεσιν κατὰ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου...

Διατυπούσα τὴν ἀνωτέρω διάταξιν ἡ Ἀναθεωρητικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Σχεδίου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας (ἴδετε Πρακτικὰ Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς, σελ. 705) ἐδήλωσεν, ὅτι ἡ διάταξις αὕτη, ἡ ἀποκλείουσα τὴν προσωρινὴν ἐκτέλεσιν κατὰ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, δὲν ἀφορᾷ τὰ Δημόσια, τὰ ὁποῖα, κατὰ τὴν κρατοῦσαν ἐν τῇ νομολογίᾳ διάκρισιν, δὲν συγκαταλέγεται μεταξὺ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου. Περὶ τοῦ Δημοσίου περιελήφθη ἐν τῷ Κώδικι εἰδικὴ διάταξις (ἄρθρον 970), ἀποκλείουσα τὴν κατὰ τούτου προσωρινὴν ἐκτέλεσιν.

Τὸ ζήτημα εἶναι ἴδιον καὶ περὶ τούτου ἀπησχολήθη τὸ Μονομελὲς Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν, ἂν εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς προσωρινῆς ἐκτελέσεως κατὰ τοῦ Δημοσίου ὑπάγωνται καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου (ἐπρόκειτο περὶ τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ), τὰ ὁποῖα δι' εἰδικῶν διατάξεων ἀπολαύουσι τῶν δικαστικῶν προνομίων τοῦ Δημοσίου.

Καταφατικὴ εἶναι ἡ γνώμη τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου.

Σημειωτέον ὅτι κατὰ τὴν Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 125/1969 (Πρωτοδίκης *Ι. Γρίβας*) δὲν συγχωρεῖται καὶ ἀναγκαστικὴ ἐκτέλεσις κατὰ τῆς Δ.Ε.Η.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀνακοπή, διώκουσα τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἀπὸ 24.10.1968 ἐπιταγῆς πρὸς πληρωμήν, γεγραμμένης κατωθι ἀντιγράφου ἐξ ἀπογράφου τῆς ὑπ' ἀριθ. 19019/1968 ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν καὶ τῆς βάσει ταύτης ἐπισπευδομένης ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι κατὰ τῆς ἀνακοπτούσης Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ (Δ.Ε.Η.), βάσει τῆς κειμένης νομοθεσίας, οὐκ ἐπιτρέπεται οὔτε ἀναγκαστικὴ ἐκτέλεσις, οὔτε κοινοποίησις ἐπιταγῆς, κατὰ τὰ ἐν αὐτῇ εἰδικώτερον ἐκτιθέμενα, εἶναι νόμιμος (ἄρθρον 995 ἐπ. Κ.Π.Δ.) καὶ ἐρευνητέα κατ' οὐσίαν, καὶ ἄνευ καταβολῆς τελῶν συζητήσεως, ὡς ἐκ τῆς ἀτελείας, ἧς κατὰ νόμον ἀπολαύει ἡ ἀνακόπτουσα (ἄρθρον 35 ἐ.ν. 28/28.1.1951).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 2097/1952 κατὰ τοῦ Δημοσίου δὲν συγχωρεῖται ἐκτέλεσις δικαστικῶν ἀποφάσεων (πολιτικῶν ἢ ποινικῶν δικαστηρίων ἢ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἢ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου) ἐπιδικαζουσῶν χρηματικὰς ὀφειλὰς ἢ δικαστικῶν εἰς βάρος αὐτοῦ καὶ ἐν γένει παντὸς ἐκτελεστικοῦ διπλογράφου ἀναγνωριστικῶν τοιούτων ὀφειλῶν. Ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω ὀφειλῶν τοῦ Δημοσίου δὲν συγχωρεῖται ἐπίδοσις ἐπιταγῆς πρὸς πληρωμὴν τούτων, πᾶσα δὲ τοιαύτη γενομένη καὶ μὴ πληρωθεῖσα μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἢ τυχὸν γενησομένη οὐδόλως ὑπαγορεύει τὸ Δημόσιον.

Ἐξ ἑτέρου ἐκ τῶν συνδιαλαμβανομένων διατάξεων τῶν ἄρθρων 51 ἐδ. 3 ἐ.ν. 44/1967 (Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας) καὶ 970 ἐδάφ. 1' Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ὁριζόντων τοῦ μὲν πρώτου ὅτι αἱ διατάξεις νόμων, αἱ ἀποκλείουσαι τὴν προσωρινὴν ἐκτέλεσιν κατὰ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, καταργοῦνται ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, τοῦ δὲ δευτέρου, ὅτι δὲν δύναται νὰ διαταχθῇ προσωρινὴ ἐκτέλεσις κατὰ τοῦ Δημοσίου, τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων, σαφῶς προκύπτει, ὅτι αἱ ὡς εἴρηται διατάξεις τοῦ ἐδαφίου 3 τοῦ ἄρθρου 51 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας δὲν δύνανται νὰ ἐφαρμόζωνται καὶ πρὸ-

τοιούτων τῶν ἄρθρων 174, 178 καὶ 180 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἡ συμβασις μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ περὶ καταβολῆς ὑπὸ τοῦ δευτέρου τούτων διὰ τὴν πρόσληψιν ἢ τὴν διατήρησιν αὐτοῦ εἰς τὴν ἐργασίαν ὡρισμένου χρηματικοῦ ποσοῦ, ἐφ' ὅσον ἡ καταβολὴ αὕτη συνεπάγεται κράτησιν ἡμερομισθίων καὶ ἐν παση περιπτώσει μείωσιν τοῦ διὰ συλλογικῆς συμβάσεως, διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἢ ἄλλου κανόνος δικαίου κατωχυρωμένου ἐλαχίστου ὁρίου τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ, εἶναι ἄκυρος καὶ ὡς ταιαύτη λογίζεται ὡς μὴ γενομένη, διότι ἀντίκειται εἰς ἀπαγορευτικὴν διάταξιν νόμου καὶ δὴ εἰς τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις καὶ ἀντιβαίνει εἰς τα χρηστὰ ἤθη, ἐφ' ὅσον διὰ τῆς δικαιοπραξίας ταύτης λαμβάνει χώραν ἐκμετάλλευσις τῆς ἀνάγκης πρὸς ἐργασίαν, ἐντεῦθεν δὲ ὁ λήπτης τῆς χρηματικῆς παροχῆς ἐργοδότης, ὡς καθιστάμενος ἄνευ νομίμου αἰτίας πλουσιώτερος εἰς βάρος τῆς περιουσίας τοῦ μισθωτοῦ, ὑποχρεοῦται εἰς ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας, ὡς ἂν εἶχεν ἐπιδοθῆ ἕκτοτε ἡ ἀγωγή, ἤτοι μετὰ τοῦ νομίμου τόκου ἀπὸ τῆς καταβολῆς, συμφώνως πρὸς τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεις τῶν ἄρθρων 904 καὶ 911, ἀριθ. 2 τοῦ Α.Κ. (σχετ. Α.Π. 601/1967, ΕΕΔ 27, 85).

Ἐν τῇ προκειμένῃ ἀγωγῇ ἐκτίθεται, ὅτι ἐν Πειραιεῖ τῇ 1ῃ Ἰουνίου 1966 προῆλθεν ἡ ἐνάγουσα μετὰ τῆς πρώτης τῶν ἐναγομένων ἑταιρείας, νομίμως ἐκπροσωπουμένης ὑπὸ τοῦ διαχειριστοῦ καὶ ὁμορρύθμου μέλους αὐτῆς δευτέρου τούτων, εἰς συμφωνίαν, δι' ἧς προσελήφθη ἐπὶ διετίαν ὡς θυρωρὸς εἰς τὴν ἐν Πειραιεῖ καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ... πολυκατοικίαν ἀντὶ τοῦ ὑπὸ τῆς οἰκείας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καθοριζομένου ἐλαχίστου νομίμου μισθοῦ, πλὴν διὰ τὴν τοιαύτην πρόσληψίν της εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην ὑπεχρεώθη νὰ καταβάλῃ 70.000 δραχμάς, καθ' ὃ ποσὸν ἐμειώθη τὸ κατώτατον ὅριον τῶν νομίμων ἀποδοχῶν αὐτῆς. Οὕτως ἔχουσα κατὰ τὸ ἱστορικὸν ἡ ἀγωγὴ αὕτη καὶ διώκουσα ὅπως ὑποχρεωθῶσιν οἱ ἐναγόμενοι, ἕκαστος εἰς ὁλόκληρον, εἰς ἀπόδοσιν τοῦ ὡς ἄνω χρηματικοῦ ποσοῦ μετὰ τοῦ νομίμου αὐτοῦ τόκου ἀπὸ τῆς καταβολῆς καὶ τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ μετὰ τοῦ νομίμου τόκου ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς μέχρις ἐξοφλήσεως, εἶναι νόμῳ βάσιμος, στηριζομένη εἰς τὰς προδιαληφθείσας διατάξεις, ὡς καὶ τὰς τοιαύτας τῶν ἄρθρων 296 § 1 καὶ 346 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ 22 τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου.

Οἱ ἐναγόμενοι πρωτίστως ὁμολογοῦν, ὅτι κατηρτίσθη ἡ ἐν τῇ ἀγωγῇ διαλαμβανομένη σύμβασις καὶ ὅτι κατεβλήθη διὰ τὴν ἐν αὐτῇ αἰτίαν ὑπὸ τῆς ἐνάγουσης τὸ ποσὸν τῶν 70.000 δραχμῶν, ἀλλ' ἰσχυρίζονται περαιτέρω α) ὅτι διὰ τῆς ὡς ἄνω συμβάσεως συνεφωνήθη προσθέτως, ὅτι ἡ ἐνάγουσα ἐδικαιοῦτο νὰ μεταβιβάσῃ τὸ ἐκ τῆς θέσεώς της ὡς θυρωροῦ δικαίωμά της πρὸς οἱονδήποτε τρίτον μετὰ τὴν δι' οἱονδήποτε λόγον λύσιν τῆς μ.τ' αὐτῆς συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας, λαμβάνουσα αὐτὴ τὸ τυχὸν χρηματικὸν ποσόν, ὅπερ θὰ κατέβαλλεν ὁ νέος θυρωρὸς καὶ β) ὅτι κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς δὲν ἐτύγχανον πλέον πλουσιώτεροι, καθ' ὅσον τὸ ληφθὲν χρηματικὸν ποσὸν διετέθη ἕκτοτε διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς πολυκατοικίας. Οἱ ὡς ἄνω ἰσχυρισμοὶ τῶν ἐναγομένων χρήζουν ἀπορρίψεως ὡς μὴ νόμιμοι καὶ δὴ ὁ μὲν πρῶτος τούτων διότι τὸ παρασχεθὲν εἰς τὴν ἐνάγουσαν δι' ἧθεν δικαίωμα τῆς λήψεως παρὰ τοῦ νέου θυρωροῦ χρηματικοῦ ποσοῦ ἀντίκειται εἰς τὸν νόμον καὶ ἀντιβαίνει εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη, κατὰ τὰ εἰρημένα, ὁ δὲ δεύτερος διότι οὗτοι διὰ τῆς διαθέσεως τοῦ ληφθέντος χρηματικοῦ ποσοῦ διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς πολυκατοικίας ἀπέφυγον ἀντίστοιχον δαπάνην καὶ οὕτω σωζεται ὁ πλουτισμός των. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ἀγωγὴ αὕτη δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ ὡς καὶ οὐσίᾳ βάσιμος.

Κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου δέον νὰ κηρυχθῇ ἡ παροῦσα προσωρινῶς ἐκτελεστή, κατὰ παράδοχὴν τῆς παρεπομένης σχετικῆς αἰτήσεως τῆς ἐναγούσης, καθ' ὅσον συντρέχουν πρὸς τοῦτο ἐξαιρετικοὶ λόγοι καὶ ἰδίᾳ ἐν ὄψει τῆς δικαστικῆς ὁμολογίας τῶν ἐναγομένων (ἄρθρον 969 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας).

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

I. ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΑΤΩΝ

Ἀποζημίωσις καταστάντων ἀνικάνων ὑπαλλήλων

Κανονισμός Προσωπικοῦ Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων.—Ἰσχύς τούτου ὡς Νόμου.—Καταβολὴ διπλασίας τῆς κατὰ τὸν Νόμον περὶ καταγγελίας συμβάσεως τῶν ὑπαλλήλων παρεχομένης ἀποζημιώσεως εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς ἀνωτέρω Ἑταιρείας, τὸ ἀπολυόμενον ἕνεκα σωματικῆς ἢ πνευματικῆς νόσου, συνεπαγομένης διαρκῆ ἀνικανότητα πρὸς παροχὴν τῆς ἀνατεθειμένης ὑπηρεσίας.—Διαπίστωσις τῆς ἀνικανότητος.—Ἀγωγὴ ἀποζημιώσεως διὰ παρανομίαν, συνισταμένην εἰς ὑπαίτιον παράλειψιν τῆς Ἑταιρείας ὅπως ἀπολύσῃ τὸν ὑπάλληλον πρὸ τῆς καταλήψεώς του ὑπὸ τοῦ ὁρίου ἡλικίας λόγῳ ἀνικανότητος συνεπείᾳ νόσου.—Κρίσις τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας.

Ἀρείου Πάγου 471/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Λ. Κανελλάκος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Μανωλοράκης, Σ. Γκαβάλος

Κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 1 ἐδ. ε' τοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ἐ-

---

Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ, κατ' ἄρθρον 970 § 1 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐφ' ὅσον αὕτη ἀπολαύει τῶν δικαστικῶν προνομίων τοῦ Δημοσίου, συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 4 τοῦ νόμου 1468/1950, 35 καὶ 36 τοῦ Β.Δ. τῆς 28.1.1951 «περὶ ὀργανώσεως τῆς διοικήσεως τῆς Δ.Ε.Η.». Σημειωτέον, ὅτι τὸ ὡς ἄνω προνόμιον ἐξακολουθεῖ ὑφιστάμενον καὶ μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ἄρθρου 51 § 2 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, δι' οὗ κατηργήθησαν αἱ διατάξεις αἱ ἀποκλείουσαι τὴν προσωρινὴν ἐκτέλεσιν κατὰ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, διότι ἡ διάταξις αὕτη ἀφορᾷ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα, ἅτινα ἀπολαύουσι τοῦ ἀνωτέρω προνομίου ἐξ ἰδίου δικαίου καὶ οὐχὶ κατὰ παραπομπὴν τῶν προνομίων τοῦ Δημοσίου, μεταξὺ τῶν ὁποίων περιλαμβάνεται καὶ ἡ ἀπαγόρευσις προσωρινῆς ἐκτελέσεως.

χοντος ἰσχύν νόμου, ὡς κυρωθέντος διὰ τοῦ κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ν. 3752/1929 ἐκδοθέντος Β.Δ. τῆς 20.1/18.2.1946 περὶ κυρώσεως τοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ τῆς Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων κλπ., εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς Ἑταιρείας ταύτης τὸ ἀπολυόμενον ἕνεκα σωματικῆς ἢ πνευματικῆς νόσου, συνεπαγομένης διαρκῆ ἀνικανότητα πρὸς παροχὴν τῆς ἀνατεθειμένης ὑπηρεσίας καὶ διαπιστουμένης παρ' Ἐπιτροπῆς, συγκειμένης ἐξ ἑνὸς μέλους τῆς Ἀνωτάτης Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Στρατοῦ, ἑνὸς ἰατροῦ, ὑποδεικνυομένου ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας καὶ ἑνὸς ἰατροῦ, ὑποδεικνυομένου ὑπὸ τοῦ ἐνδιαφερομένου, κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ ὁριζόμενα, καὶ κατὰ τῆς γνωματεύσεως τῆς ὁποίας ἐπιτρέπεται ἔφεσις ἐνώπιον τῆς ἐν Ἀθήναις Δευτεροβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ι.Κ.Α., καταβάλλεται ἀποζημίωσις διπλασία τῆς κατὰ νόμον περὶ καταγγελίας συμβάσεως τῶν ὑπαλλήλων παρεχομένης.

Κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης ἡ κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον διαπίστωσις τῆς ἕνεκεν νόσου ἀνικανότητος ἰσχύει, ἐφ' ὅσον ἠκολουθήθη ἡ δι' αὐτῆς καθοριζομένη διαδικασία. Προκειμένης ὅμως ἀγωγῆς ἀποζημιώσεως διὰ παρανομίαν, συνισταμένην εἰς ὑπαίτιον παράλειψιν τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ὅπως ἀπολύσῃ τὸν ὑπάλληλον πρὸ τῆς καταλήψεώς του ὑπὸ τοῦ ὁρίου ἡλικίας λόγῳ ἀνικανότητος συνεπείᾳ νόσου, καίτοι ὑφίστατο καὶ θὰ διεπιστοῦτο παρὰ τῆς ὡς ἄνω Ἐπιτροπῆς ἰατρῶν ἂν ἐκαλεῖτο αὕτη νὰ ἀποφανθῇ σχετικῶς, ἤτοι στηριζομένης εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 914, 297 καὶ 298 Α.Κ., οἷα τυγχάνει καὶ ἡ ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις ἀγωγὴ τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἡ κρίσις τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας, μὴ περιοριζομένη εἰς τὴν διαπίστωσιν τῆς παραλείψεως προκλήσεως τῆς γνωματεύσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν ἰατρῶν, ἀλλ' ἐκτεινομένη καὶ ἐπὶ γεγονότος, ὅπερ ἄνευ τῆς τοιαύτης παραλείψεως θὰ ἐλάμβανε χώραν κατὰ τὸ παρελθόν, ἤτοι περὶ τοῦ ὅτι θὰ ἐγνωμάτευεν ἡ ἐν λόγῳ Ἐπιτροπὴ περὶ τῆς ἀνικανότητος συνεπείᾳ νόσου, ἐπελθούσης καθ' ὃν χρόνον ὁ ἐνάγων ἐτέλει ἐν ὑπηρεσίᾳ, σχηματίζεται ἐξ ὅσων πάντων τῶν ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ τεθέντων ἀποδεικτικῶν στοιχείων. Ὅθεν οὕτω σχηματισθὲν

καμένου περί Δημοσίου, άτε τούτου μή συγκαταλεγομένου μεταξύ των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και συνεπώς μή όντος τοιούτου (άρθρ. Πρακτικών Συντακτικής Επιτροπής Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας, συνεδρίασις 273, σελ. 705). Ούτω και μετά την Εισαγωγήν του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας κατά του Ελληνικού Δημοσίου ούτε αναγκαστική εκτέλεσις χωρεί, ούτε προσωρινή τοιαύτη. Ειδικώτερον ή διάταξις του άρθρου 8 του ως άνω νόμου 2097/1952 διατηρήθη εν ισχύϊ και μετά την Εισαγωγήν του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας και δεν έθίγη υπό του άρθρου 1, εδαφίου α' του Εισαγωγικού αύτου Νόμου, δι' ής ορίζεται, ότι καταργείται πάσα άλλη διάταξις αντικειμένη εις τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ή αφορώσα τα υπό τούτου ρυθμιζόμενα θέματα, πλήν αν εις τον παρόντα νόμον ορίζεται άλλως. Και τούτο διότι διά της γενικής ταύτης διατάξεως καταργείται άναμφιβόλως πάσα διάταξις, είτε αντικειμένη εις τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, είτε αφορώσα τα υπ' αύτου ρυθμιζόμενα θέματα, ή Κώδιξ Πολιτικής Δικονομίας όμως ούδέν διέλαβε περί αναγκαστικής εκτελέσεως κατά του Δημοσίου και ώς εκ τούτου και μετά την εφαρμογήν του εξακολουθεί ισχύουσα ή διάταξις του άρθρου 8 του ρηθέντος νόμου 2097/1952. Και ταύτα πάντα ανεξαρτήτως του ότι ο νεώτερος γενικός νόμος δύναται καταργεί παλαιότερον ειδικόν.

Παραιτέρω εκ των συνδεδυασμένων διατάξεων των άρθρων 1 § 2 και 3 § 2 του νόμου 1468/1950 περί ιδρύσεως Δημοσίας Επιχειρήσεως Ηλεκτρισμού, ώς τροποποιήθη δι' α.ν. 1672/1951 και εκυρώθη διά νόμου 2113/1952, των άρθρων 35 και 36 ε.δ. της 28/28.1.1951 περί οργανώσεως της Διοικήσεως της Δημοσίας Επιχειρήσεως Ηλεκτρισμού και των άρθρων 3 §§ 1 και 2 του ν.δ. 3783/1957 «περί λογιστικού έτους και περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των περί οργανώσεως της Δημοσίας Επιχειρήσεως Ηλεκτρισμού διατάξεων» σαφώς προκύπτει, ότι ή Δ.Ε.Η. είναι μέν Νομικόν Πρόσωπον Ιδιωτικού Δικαίου (Α.Π. 306/1966, 353/1965), διεπομένη υπό των κανόνων της ιδιωτικής οικονομίας, άποτελεί όμως δημοσίαν επιχείρησιν κοινής ωφελείας, λειτουργούσαν χάριν του δημοσίου συμφέροντος και ανήκουσαν κατά ρητήν διάταξιν εξ ολοκλήρου εις το Ελληνικόν Δημόσιον, απολαύουσαν δε εντεύθεν διοικητικής και οικονομικής αυτοτελείας και άπάντων των διοικητικών προνομίων, ώς εάν είναι το Δημόσιον, και τελούσαν υπό την ανωτάτην έποπτείαν και έλεγχον του Κράτους (Α.Π. 62/1958, 495/1962, Σ.τ.Ε. 945/1955, ΝοΒ 3, σελ. 895, Σ.τ.Ε. 2211/1960, ΝοΒ 9, σελ. 938, Σ.τ.Ε. 1142/1965, ΝοΒ 13, σελ. 1208).

Τούτο τελεί εν αρμονία προς τας γενικάς αρχάς του Διοικητικού Δικαίου, καθ' άς Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου είναι δυνατόν να υποβοηθώσι και συμπληρώσι το έργον των Δημοσίων Υπηρεσιών, όπότε ή Διοίκησις δύναται να επεμβαίνη προς επίβλεψιν και εν γένει άποστολήν αυτών (*Μιχ. Δένδια*, Διοικητικόν Δίκαιον, έκδ. Γ', σελ. 189, *Σταϊκοπούλου*, Διοικητικόν Δίκαιον, τόμ. Α', σελ. 41 επ.).

Κατ' ακολουθίαν, εφ' όσον ή αναπτύσσουσα Δημοσίαν Επιχείρησιν Ηλεκτρισμού (Δ.Ε.Η.) ορίσταται και λειτουργεί χάριν του δημοσίου συμφέροντος και άνήκει εξ ολοκλήρου εις το Ελληνικόν Δημόσιον, ταυτιζομένη (κατά ρητήν επιταγήν του νόμου) προς τούτο, απολαμβάνει αύτη και της παραχωρήσεως εις το Δημόσιον απαλλαγής αναγκαστικής κατασχέσεως (άρθρον 8 νόμου 2097/1952) και τούτο διότι ή εξομοίωσις της Δ.Ε.Η. προς το Δημόσιον φέρει ου μόνον τα κατά την δημοσίευσιν του νόμου 1486/1950 και ε.δ. 28/28.1.1951 ορισθέντα δικαστικά προνόμια, άλλα και τα μεταγενεστέρως παρεχόμενα έκάστοτε τοῦ Δημοσίου (Γν. Εἰσ. Ἐφ. Ἀθηνῶν 100081/1963, ΕΕΝ 31, σελ. 311). Όθεν κατόπιν των ανωτέρω δέν είναι νομική αναγκαστική εκτέλεσις κατά της αναπτυσσούσης Δ.Ε.Η., συνεπώς ούτε κοινοποιήσεις επιταγής κατ' αυτής, έφ' ή τοιαύτη εκτέλεσις θά ενεργηθή πλέον και εν τελευταία αναλύσει κατά περιουσιακών στοιχείων, ανηκόντων εις το Δημόσιον, και συνεπώς κατ' αυτού τούτου του Δημοσίου, κατά προφανή παράβασιν των προδιαληφθεισών διατάξεων. Μετά ταύτα δεκτού καθισταμένου του πρώτου λόγου της υπό κρίσιν αναιρέσεως και απορριπτέων των ενάντιων λοιπομερών του καθ' ού ούδέν να κηρυχθή άκυρος και μή ούσα ή κοινοποιηθείσα τη αναπτυσσούση (Δ.Ε.Η.) από 24.10.1968 επιταγή του καθ' ού και ή βάσει ταύτης επισπευδομένη αναγκαστική εκτέλεσις της υπ' αριθ. 19019/1968 αποφάσεως του ως έφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Αθηνών».

Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών 1178/1969

Διαδικασία εργατικών διαφορών

Πρωτοδίκης ο κ. **Ι. Λύκος**

Δικηγόροι οι κ.κ. Ι. Κωτσόβελος, Αλ. Κυκίδης

Δέν κηρύσσεται ή παρούσα προσωρινώς εκτελεστή, άτε μή χωρούσης προσωρινής εκτελέσεως κατά της εναγομένης Δημοσίας

τά ἔννομα αὐτοῦ συμφέροντα, ἥτις προϋπόθεσις δὲν ὑφίσταται ἐν προκειμένῳ.

Διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 § 4 ἐδ. α' τοῦ ν.δ. 3398/1955, ἀντικαταστήσαντος τὸ ἄρθρον 19 τοῦ ἀ.ν. 1559/1950, ὡς τοῦτο εἶχεν ἀντικατασταθῆ διὰ τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ ν.δ. 2942/1944, ὡρίσθη, ὅτι διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν παντὸς εἴδους μηχανημάτων καὶ συνεργείων, τὴν συντήρησιν τῶν φορτοεκφορτωτικῶν μηχανημάτων τῶν πλωτῶν μέσων..., ὡς καὶ πάσης συναφοῦς πρὸς τὰ ἀνωτέρω τεχνικῆς ἐργασίας, προσλαμβάνονται ὑπὸ τοῦ Ο.Λ.Π. ἡμερομίσθιοι δόκιμοι τεχνῖται, ὧν ὁ ἀριθμὸς δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τοὺς 200, ὡς καὶ μαθητευόμενοι δόκιμοι τεχνῖται μέχρι 40. Διὰ τῆς παραγράφου 6 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὡρίσθη, ὅτι αἱ πάσης φύσεως ἀποδοχαὶ τῶν μονίμων, δοκίμων καὶ ἐκτάκτων ἐργατῶν καὶ τῶν δοκίμων καὶ μαθητευομένων τεχνιτῶν, οἱ λοιποὶ ὅροι ἐργασίας, αἱ πειθαρχικαὶ ποιναὶ καὶ τὰ πειθαρχικὰ συμβούλια, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ὅροι ἐργασίας καὶ ἡ ἐν γένει κατάστασις αὐτῶν, ρυθμίζονται ἀποκλειστικῶς διὰ κανονιστικῶν πράξεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Λ.Π., ἐγκρινομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων. Εἰς ἐκτέλεσιν τῆς διατάξεως ταύτης ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 140/1957 πρᾶξις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Λ.Π. «περὶ κανονισμοῦ ἐργασίας δοκίμων καὶ μαθητευομένων τεχνιτῶν», ἡ ὁποία ἐγκριθεῖσα μετὰ τροποποίησιν τοῦ ἄρθρου 1 αὐτῆς καὶ ἀντικατάστασιν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6854/1957 ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἄνω Ὑπουργοῦ καὶ δημοσιευθεῖσα εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἐπεχούσης δὲ οὕτω ἰσχὺν οὐσιαστικοῦ νόμου, ὡρίσθη ἐν μὲν τῷ ἄρθρῳ 1, ὅτι οἱ δόκιμοι τεχνῖται καταχωροῦνται εἰς εἰδικὸν διπλοῦν (μητρῷον) κατ' αὔξοντα ἀριθμὸν καὶ εἰδικότητας βάσει τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ τοῦ Ο.Λ.Π., δι' ἧς συμπληροῦνται αἱ θέσεις τῶν ὡς ἄνω τεχνιτῶν, ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 § 1, ὅτι ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ μητρώου συντάσσεται κατάλογος, ἐξ οὗ καλοῦνται καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐξ ἑκάστης εἰδικότητος τόσοι δόκιμοι καὶ μαθητευόμενοι τεχνῖται, ὅσοι ἀπαιτοῦνται πρὸς κάλυψιν τῶν παρουσιαζομένων ἡμερησίως ὑπηρεσιακῶν ἀναγκῶν καὶ ἐν παραγράφῳ 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 2, ὅτι εἰς περίπτωσιν ἐξαντλήσεως τοῦ ἐν τῷ καταλόγῳ ἀριθμοῦ δοκίμων τεχνιτῶν ὡρισμένης εἰδικότητος... δύναται ἡ Ὑπηρεσία τοῦ Ο.Λ.Π. πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ἀναγκῶν της νὰ προσλαμβάνῃ ἡμερησίως ὡς ἐκτάκτους ἐργάτας (ἐλευθέρους ἐργάτας), εἰδικευμένους εἰς τὴν εἰδικότητα τοῦ ἐξαντληθέντος ἀριθμοῦ τῶν δοκίμων τεχνιτῶν, ἐκτὸς ἂν δύναται νὰ ἀντιμετωπισθῇ ἡ ἔκτακτος αὐτὴ ἀνάγκη δι' ἀπασχολήσεως μαθητευομένων δοκίμων τεχνιτῶν, ὅτε προτιμῶνται οὗτοι.

Ναὶ μὲν ἐκ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων προκύπτει, ὅτι ὁ νομοθέτης, λόγῳ ἀνεπαρκείας τοῦ τεχνικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ο.Λ.Π. τοῦ κατέχοντος ὀργανικὰς θέσεις, καθιέρωσεν ἰδιαιτέραν κατηγορίαν εἰδικευμένου τεχνικοῦ προσωπικοῦ, τὴν τῶν δοκίμων τεχνιτῶν, ὡς καὶ τὴν τῶν μαθητευομένων τεχνιτῶν, ἥτις δὲν ταυτίζεται πρὸς τὴν ἑτέραν κατηγορίαν τῶν «ἐκτάκτων ἐργατῶν» (ἄρθρον 1 § 5 ἐδάφ. δ' ν.δ. 3398/1955) προσλαμβανομένων ἄνευ ἐπιλογῆς διὰ τὰς καθ' ἡμέραν φορτοεκφορτώσεις ἐμπορευμάτων, μόνον ἐφ' ὅσον ἔχει ἐξασφαλισθῇ ἡ κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐργασία εἰς πάντας τοὺς δοκίμους, οὐδὲ πρὸς τὴν κατηγορίαν τῶν ἐκτάκτων ἐργατῶν χρησιμοποιουμένων ὡς ἐκτάκτων τεχνιτῶν, ὡς πρὸς τοὺς ὁποίους εἶχεν ὁρισθῇ διὰ τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ, ὅτι προτιμῶνται οἱ δόκιμοι τεχνῖται ἐν τῇ καθ' ἡμέραν ἀπασχολήσει των καὶ μόνον ἐν ἐξαντλήσει τοῦ ἐν τῷ καταλόγῳ ἀριθμοῦ τῶν τελευταίων τούτων προσλαμβάνονται ἔκτακτοι τεχνῖται, ἡ τοιαύτη ὅμως προτίμησις εἶχεν ὡς προϋπόθεσιν τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ὡς ἄνω ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Λ.Π. ἐκδοθέντος Κανονισμοῦ ἐργασίας, δι' οὗ ὁρίζεται, ὅτι ἡ πρόσληψις δοκίμων ἢ μαθητευομένων τεχνιτῶν εἶναι διαρκείας μιᾶς ἡμέρας, μετὰ δὲ τὸ πέρας τῆς ἡμερησίας ἐργασίας ἀπολύονται αὐτοδικαίως, ἥτις ὅμως διάταξις, ὡς ἀντικειμένη εὐθέως εἰς τὴν ὑπὸ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3398/1955 γενομένην ρύθμισιν τῆς μορφῆς τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως τῶν δοκίμων καὶ μαθητευομένων τεχνιτῶν, ὡς τοιαύτης ἀορίστου χρόνου, ὡς καθ' ὑπέρασιν τῆς ὑπὸ τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὡς εἴρηται ν.δ. δοθείσης ἐξουσιοδοτήσεως τεθεῖσα, εἶναι ἀνίσχυρος (Ὀλομελείας Α.Π. 408/1963). Ὅθεν, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, δεξάμενον ἀνελέγκτως, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος προσελήφθη παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος Ὀργανισμοῦ διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἐνταγεὶς εἰς τὸ δόκιμον

τὴν κρίσιν του καὶ τὸ ἐκδὸν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Πρωτοδικείου οὔτε παρενεῖρεν ἑαυτὸ εἰς ἀλλότρια ἔργα, οὔτε ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἀποδεικτικὰ μέσα, μὴ ἐπιτρεπόμενα κατὰ νόμον, ἀπορριπτέοι δὲ ὡς ἀβάσιμοι τυγχάνουσιν οἱ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζοντες πρῶτος καὶ τρίτος λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου.

Ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις, δεχθεῖσα ἐκ τοῦ πράγματος, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων ἦν ἔτους περίπου πρὸ τῆς καταλήψεώς του ὑπὸ τοῦ ὁρίου ἡλικίας ἐκρίθη ἱκανὸς παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς ἰατρῶν τῆς προπαρατεθείσης διατάξεως, τὸ αὐτὸ δὲ ἀπεφάνθη καὶ ἡ εἰς ἣν οὗτος προσέφυγε Δευτεροβάθμιος Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπὴ Ἀθηνῶν τοῦ Ι.Κ.Α. ὀλίγον χρόνον πρὸ τῆς ἐξόδου του ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, ὅτι δὲ μεταγενεστέρως ἡ Πρωτοβάθμιος Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Ι.Κ.Α., εἰς ἣν ὁ ἴδιος προσέφυγε, δὲν ἔκρινε αὐτὸν ἀνίκανον, προσδιορίσασα τὴν μὲν ἀτομικὴν ἀναπηρίαν εἰς 40%, τὴν δὲ ἀσφαλιστικὴν τοιαύτην εἰς 51% καὶ μάλιστα μέχρι τῆς 30.6.1968, ἤτοι καὶ ἐπὶ ἀρκετὸν χρόνον μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ὁρίου ἡλικίας, συμπίπτουσαν μὲ τὴν 31.12.1966, ἐντεῦθεν δὲ συναγαγοῦσα, ὅτι δὲν ἦτο πιθανὸν νὰ κριθῇ ὁ εἰρημένος ἀνίκανος παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς ἰατρῶν, καὶ ἂν αὕτη ἐκαλεῖτο νὰ γνωματεύσῃ περὶ τούτου ἐκ νέου κατὰ τοὺς τελευταίους πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας μῆνας, ἐχρησιμοποίησε τοὺς κανόνας τῆς λογικῆς καὶ τῆς πείρας ἐν τῇ ἐκτιμήσει πραγμάτων καὶ κατὰ τοῦτο τυγχάνει ἀνέλεγκτος. Ὅθεν, ὁ τελευταῖος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου, προσάπτων εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου παραβίασιν τῶν κανόνων τούτων, εἶναι ἀπορριπτέος προεχόντως ὡς ἀπαράδεκτος.

Κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῆς προπαρατεθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ τῆς ἀναιρεσιβλήτου περὶ καταβολῆς διπλασίας τῆς ἀπεξηλιώσεως κατὰ τὸν νόμον περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως τοῦ ὑπαλλήλου δι' ἀνικανότητα συνεπείᾳ νόσου πνευματικῆς ἢ σωματικῆς, αὕτη ἐφαρμόζεται, εἴτε ἡ νόσος εἶναι ἀπότοκος τῆς ὑπηρεσίας, εἴτε ὄχι. Συνεπῶς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, μὴ περιορισθεῖσα νὰ κρίνῃ, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων δὲν ἐνόσησεν εἰς βαθμὸν καθιστῶντα αὐτὸν ἀνίκανον πρὸς ἐργασίαν, ἀλλ' ὡς ἐκ περισσοῦ διαλαβοῦσα, ὅτι ἡ μερικὴ ἀναπηρία αὐτοῦ ἐξ ἐκφυλλιστικῆς ἀλλοιώσεως τῆς σπονδυλικῆς στήλης καὶ βαρυκοΐας τοῦ ἀριστεροῦ ὠτὸς ὀφείλεται ἐν πολλοῖς εἰς τὸ γῆρας, οὐδόλως διέλαβεν ἀτελῆ ἢ ἀόριστον αἰτιολογίαν ἐκ τοῦ ὅτι δὲν προσδιώρισε περαιτέρω κατὰ ποῖον ποσοστὸν ἡ μερικὴ ἀναπηρία ὀφείλεται εἰς τὸ γῆρας καὶ κατὰ ποῖον εἰς νόσον, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἀντιθέτου τρίτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος (*).

II. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜΕΝΟΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Πρόσληψις καὶ ἀποδοχαὶ προσωπικοῦ κατὰ Ν.Δ. 3398/1955

Δικαίωμα προσθέτου παρεμβάσεως.—Ἀναγκαῖον ὅπως ἡ ἐκβασις τῆς δίκης, καθ' ἣν τις παρεμβαίνει, θίγῃ ἀπό τε τῆς ἀπόψεως τοῦ πραγματικοῦ καὶ τοῦ νομικοῦ ζητήματος τὰ ἔννομα αὐτοῦ συμφέροντα.— Διατάξεις Ν.Δ. 3398/1955 περὶ Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς — Πρόσληψις προσωπικοῦ καὶ ἀποδοχαί.

Ἀρείου Πάγου 481/1969, Τμ. Β'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. Β. **Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. Κ. **Μαρμαρᾶς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Φρ. Φυντρῆς, Α. Βουσάκης, Ἐμμ. Ἀνδριανάκης

Ἡ παρὰ τοῦ Α.Π. ἀσκηθεῖσα διὰ δικογράφου πρόσθετος παρέμβασις ὑπὲρ τοῦ ἀναιρεσείοντος Ο.Α.Π. εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀπαράδεκτος, ἐφ' ὅσον ὁ παρεμβαίνων δὲν ἐπικαλεῖται ἔννομον συμφέρον ἐκ τῆς τοιαύτης ἢ τοιαύτης ἐκβάσεως τῆς δίκης, ἰσχυριζόμενος ἁπλῶς ὅτι διὰ τῆς ἀναγνωρίσεως εἰς τοὺς δοκίμους τεχνίτας τοῦ ἀναιρεσείοντος Ὀργανισμοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος ἐργασίας κατὰ τὰς Κυριακὰς θέλει ἀποκλεισθῇ ἡ δυνατότης εἰς τούτων, ὑπηρετοῦντα εἰς τὸν αὐτὸν Ὀργανισμὸν ὡς ἔκτακτος χειριστὴς γερανῶν, ὅπως ἐργασθῇ καὶ τύχῃ ἐξ 75% προσαυξήσεως. Ὡς ὅμως συνάγεται ἐκ τῶν περὶ πρόσθετου παρεμβάσεως διατάξεων πρὸς ἄσκησιν τοιαύτης δὲν ἀρκεῖ τὸ γεγονός, ὅτι ἐν ἐκκρεμούσῃ δίκῃ μεταξὺ ἄλλων ἐπίκειται ἡ λύσις νομικῆς ἀπόψεως, ἥτις θέλει ὠφελήσει ἢ βλάψει τὸν παρεμβαίνοντα πρόσθετως, λόγῳ ὑφισταμένης ἢ μελλούσης νὰ προκύψῃ ἐν ἑτέρᾳ δίκῃ μεταξὺ τούτου καὶ τινος τῶν διαδίκων ἢ τρίτου συναφοῦς διαφορᾶς, ἀλλ' ἀπαιτεῖται, ὅπως ἡ ἔκβασις τῆς δίκης, καθ' ἣν παρεμβαίνει, θίγῃ ἀπό τε τῆς ἀπόψεως τοῦ πραγματικοῦ καὶ τοῦ νομικοῦ ζητήματος

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 12562/1968 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

νόμου 3154/1955 «περί συστάσεως Κρατικού Οργανισμού Μηχανημάτων Δημοσίων Έργων (Κ.Ο.Μ.Δ.Ε.)» ο διά του νόμου τούτου συσταθείς αναιρεσείων Οργανισμός ούτος αποτελεί νομικόν πρόσωπον δημοσίου δικαίου και τελεί υπό την εποπτείαν και τον έλεγχον του Υπουργού Συγκοινωνιών και Δημοσίων Έργων. Κατά την διάταξιν του άρθρου 10 § 1 του νόμου τούτου το προσωπικόν του αναιρεσείοντος διακρίνεται εις α) τεχνικόν, β) διοικητικόν και γ) εργατοτεχνικόν, συνδέεται δε μετ' αυτού διά συμβάσεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου. Κατά δε την διάταξιν της δευτέρας παραγράφου του αυτού άρθρου πάντα τα αφορώντα τας θέσεις, τους μισθούς, τας προσθέτους απολαυάς, την οργάνωσιν, την διάρθρωσιν, την πρόσληψιν, ως και την κατάστασιν εν γένει του τεχνικού και διοικητικού προσωπικού του Κ.Ο.Μ.Δ.Ε., ρυθμίζονται δι' οργανισμού, εκδιδομένου διά β.δ., προτάσει των Υπουργών των Συγκοινωνιών και Δημοσίων Έργων και των Οικονομικών. Σαφώς ούτω εκ της τελευταίας ταύτης διατάξεως προκύπτει, ότι διά ταύτης παρεσχέθη από κοινού εξουσιοδότησις εις τους ως άνω Υπουργούς, ίνα διά β.δ., προτάσει αυτών εκδιδομένου, ρυθμίζωνται μεταξύ άλλων, αφορώντων το προσωπικόν του αρχικώς αναιρεσείοντος θεμάτων, και το θέμα των μισθών και προσθέτων απολαυών τούτου. Εις εκτέλεσιν της διατάξεως ταύτης του ως είρηται νόμου εξεδόθη το β.δ. της 19.6/16.7.1955 «περί εκτελέσεως του νόμου 3154/1955 περί συστάσεως Κρατικού Οργανισμού Μηχανημάτων Δημοσίων Έργων», εν άρθρω 7 § 1 του οποίου ορίζεται, ότι «δι' αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου, εγκρινομένης υπό των Υπουργών Συγκοινωνιών και Δημοσίων Έργων και Οικονομικών, δύναται να χορηγηθή εις μεν το τεχνικόν προσωπικόν μηνιαίον επίδομα, εις δε το διοικητικόν μηνιαία αποζημίωσις, λόγω υπερωριακής εργασίας εις ποσοστά, μη δυνάμενα να είναι ανώτερα εις μεν την πρώτην περίπτωσιν του 40%, εις δε την δευτέραν του 15% του βασικού μισθού». Ήτοι διά της διατάξεως ταύτης παρεσχέθη υπό των Υπουργών Συγκοινωνιών και Δημοσίων Έργων και Οικονομικών εις το Διοικητικόν Συμβούλιον του αρχικώς αναιρεσείοντος υπεξουσιοδότησις, ίνα τούτο ρυθμίζη το θέμα των προσθέτων απολαυών του προσωπικού του δι' αποφάσεως αυτού, εγκρινομένης απλώς υπό των εξουσιοδοτούντων Υπουργών. Η τοιαύτη όμως υπεξουσιοδότησις, μη ερειδομένη επί διατάξεώς τινος του ως είρηται νόμου, στερείται κύρους, ως προσκρούουσα εις την γενικήν αρχήν του δημοσίου δικαίου, καθ' ην μεταβίβασις της νομοθετικής εξουσιοδοτήσεως δεν συγχωρείται άνευ ρητής και ειδικής περί τούτου μνείας εν τω νόμω και επομένως στερείται κύρους, ούσα ανίσχυρος και πάσα βάσει ταύτης εκδοθείσα απόφασις του Διοικητικού Συμβουλίου του αρχικώς αναιρεσείοντος, ρυθμίζουσα θέμα προσθέτων απολαυών του προσωπικού αυτού, δυναμένη κατά συνέπειαν να ανακληθή. Και ναι μεν κατά την εν τω δημοσίω δικαίω κρατούσαν αρχήν ή ανατροπή, τόσον διά το παρελθόν, όσον και διά τον εφεξής χρόνον, καλοπίστως δημιουργηθείσης τη ανοχή της Διοικήσεως πραγματικής καταστάσεως, διατηρηθείσης επί μακρόν και θεμελιωσάσης δικαιώματα, αντίκειται εις τας αρχάς της χρηστής διοικήσεως, ειδικώς όμως, προκειμένου περί παρανόμων πράξεων της Διοικήσεως, αντικείμενον έχουσιν περιοδικήν χρηματικήν παροχήν, ή εκ των αρχών τούτων προστασία περιορίζεται εις μόνην την αδυναμίαν προσβάσεως αναδρομικής ισχύος εις την αναζητουσαν τα αχρεωστήτως καταβληθέντα διοικητικήν πράξιν, ούδόλως δεσμευομένης της Διοικήσεως, όπως ρυθμίση ελευθέρως τα της παροχής, διακόπτουσα ταύτην διά το μέλλον και μόνον.

Εν προκειμένω, ως προκύπτει εκ της προσβαλλομένης αποφάσεως του, ο δικάσας Πρωτοδίκης, κατ' εκτίμησιν των αποδείξεων, δέχεται ως προκύψαν εξ αυτών: 1) ότι ο ενάγων, ήδη αναιρεσίδικος, ων διπλωματούχος μηχανολόγος ηλεκτρολόγος, προσελήφθη παρά του αρχικώς αναιρεσείοντος την 20.12.1955 διά συμβάσεως εξηρτημένης εργασίας επί τω εν αυτή καθοριζομένω μισθώ, 2) ότι πλην του μισθού τούτου ούτος ελάμβανε μέχρι τέλους του έτους 1963 και τεχνικόν επίδομα εκ ποσοστού 40% επί του βασικού αυτού μισθού, όπερ τω κατεβλήθη μειωμένον κατά 30% καθ' όλον το έτος 1964, έκτοτε δε διεκόπη η χορήγησις του, 3) ότι το τεχνικόν τούτο επίδομα εχορηγήθη δυνάμει της υπ' αριθ. 12/1955 αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου του αρχικώς αναιρεσείοντος, εκδοθείσης βάσει της διά της ως άνω διατάξεως του άρθρου 7 § 7 του ως είρηται β.δ. παρασχεθείσης αυτώ κατά τα άνω υπεξουσιοδοτήσεως, εγκριθείσης δε διά της υπ' αριθ. 29124/24.12.1955 αποφάσεως των Υπουργών Συγκοινω-

προσωπικὸν αὐτοῦ ὡς χειριστὴς ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων, καίτοι δὲ ὁ Ὀργανισμὸς ἦτο ὑπόχρεως εἰς τὴν κατὰ προτίμησιν ἀνάθεσιν τούτῳ ὑπηρεσίας κατὰ τὰς Κυριακάς, ὅτε προσήρχετο ὁ τελευταῖος πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας, αἱ Ὑπηρεσίαι τοῦ Ο.Α.Π. δὲν τὸν ἐχρησιμοποίησαν ἐπὶ 145 Κυριακάς, ἀλλ' ἐχρησιμοποίησαν ἐκτάκτους τεχνίτας καὶ ὅτι ἐκ τούτου ὁ Ὀργανισμὸς περιῆλθεν εἰς ὑπερημερίαν περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, εὐθυνόμενος οὕτως εἰς πληρωμὴν τῶν ἀντιστοίχων ἡμερομισθίων, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 656 τοῦ Α.Κ., ἀπορρίψαν οὕτω τὴν κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, δι' ἧς ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἀσκηθεῖσαν ἔφεσιν, ἐσφαλμένως ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ὡς ἄνω παρατεθείσας διατάξεις τοῦ ν.δ. 3398/1955, ὡς καὶ τὰς ἰσχυν οὐσιαστικοῦ νόμου ἐπεχούσας τοιαύτας τοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ, καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἐφαρμοστὴν ἔχον ἐν προκειμένῳ, κατ' ἄρθρον 25 § 1 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἄρθρον 807 ἐδάφ. 17 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς τοῦτο εἶχεν ἀντικατασταθῆ διὰ τοῦ νόμου 3810/1957, καὶ τὸν ὑπὸ σημ. περὶ τούτου πρῶτον λόγον τῆς αἰτήσεως, μὴ συντρεχούσης δὲ περιπτώσεως περαιτέρω διευκρινήσεως τῆς ὑποθέσεως δέον ὅπως κρατηθῆ αὕτη καὶ ἐρευνηθῆ ἡ νομιμότητος καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα ἀπὸ 29.7.1967 ἔφεσις τοῦ Ο.Α.Π. κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 942/1967 ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Πειραιῶς, ἔφεσις, δι' ἧς ἐγένετο δεκτὴ ἀγωγὴ τοῦ ἤδη ἐφεσιβλήτου καὶ ἐπεδικάσθη αὐτῷ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 21.656,25 κατὰ παραδοχὴν τῆς ἀπὸ 29.7.1967 ἐφέσεως, καθ' ἣν προϋπόθεσις τῆς κατὰ τὰς ἐξαιρετέας ἡμέρας ἀπασχολήσεως τῶν ἐκτάκτων τεχνιτῶν ἀποτελεῖ ἡ ἐξάντλησις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τε δοκίμων καὶ μαθητευομένων τεχνιτῶν, οἵτινες συνδέονται διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου. Ἐν ὄψει ὅμως τῶν προεκτεθέντων, καθ' ἃ ἡ κατὰ τὰ ἄνω προτίμησις τῶν δοκίμων τεχνιτῶν εἶχεν ὡς προϋπόθεσιν τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ὡς ἄνω ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Α.Π. ἐκδοθέντος Κανονισμοῦ ἐργασίας, δι' οὗ ὁρίζεται, ὅτι ἡ πρόσληψις δοκίμων καὶ μαθητευομένων τεχνιτῶν εἶναι διαρκείας μιᾶς ἡμέρας, ἥτις ὅμως διάταξις ἐκρίθη ὡς ἀνίσχυρος, δέον ὅπως, γινομένου δεκτοῦ τοῦ πρώτου λόγου ἐφέσεως, καθ' ὃν ἐσφαλμένως ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ὁ Ο.Α.Π. κατέστη ὑπερήμερος ἐκ τῆς ἀποδοχῆς τῶν προσφερθεισῶν ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου ὑπηρεσιῶν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτάς, ἐξαφανισθῇ ἡ ἐγκαλουμένη καὶ ἀπορριφθῇ ἡ ἔνδικος ἀγωγὴ (*).

III. ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Πρόσθετοι ἀπολαυαὶ προσωπικοῦ

Κατάργησις Κρατικοῦ Ὀργανισμοῦ Μηχανημάτων Δημοσίων Ἔργων.—Διαδοχὴ αὐτοδικαίως ὑπὸ τοῦ Δημοσίου εἰς ἅπαντα τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις αὐτοῦ.— Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου ὁ ἀνωτέρω Ὀργανισμὸς —Ἀποκρισις τοῦ προσωπικοῦ καὶ ἀποδοχαί — Ἀκυρότης β.δ. 19.6/16.7.1955, διὰ τοῦ ὁποίου παρεσχέθη ἐξουσιοδότησις εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ὀργανισμοῦ πρὸς καθορισμὸν προσθέτων ἀπολαυῶν, ἀνεπιτρέπτου οὔσης τῆς μεταβιβάσεως τῆς ἐξουσιοδοτήσεως κατὰ γενικὴν ἀρχὴν τοῦ δημοσίου δικαίου.— Ἀνάκλησις ἀποφάσεως καὶ ἀνωτροπὴ καλοπίστως δημιουργηθείσης πραγματικῆς καταστάσεως.

Ἀρείου Πάγου 440/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Ἠλ. Τριανταφύλλου**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Μπέκος, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Π. Καρωτσάκης

Καταργηθέντος διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 18 τῆς 28.11/2.12.1968 τοῦ νομικοῦ προσώπου τοῦ ἀναιρεσείοντος Κρατικοῦ Ὀργανισμοῦ Μηχανημάτων Δημοσίων Ἔργων νομιμοποιεῖται παριστάμενον ἀντ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἀσκηθείσης ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀναιρέσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 1714/1968 τελεσιδίκου ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ'ΘΔ' δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον, ὅπερ, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 4 § 1 τοῦ ὡς ἄνω ν.δ., διεδέχθη αὐτοδικαίως τὸν ἀρχικῶς ἀναιρεσείοντα καὶ ἤδη καταργηθέντα Ὀργανισμὸν εἰς ἅπαντα τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις αὐτοῦ, ἐπελθούσης οὕτω ἐκ τοῦ νόμου διαδοχῆς ἐν τῇ προσώπῳ τοῦ ἀρχικοῦ τούτου διαδίκου.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 3172/1968 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς ὡς ἐφετείου.

κατὰ τὸ ἄρθρον 201 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ὁποίου τὸ αἱρετικὸν γεγονὸς δύναται νὰ συνίσταται καὶ εἰς πρᾶξιν ἢ παράλειψιν τοῦ ὑποχρέου, ὁπότε εἶναι ζήτημα ἑρμηνείας τῆς συμβάσεως, ἂν ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑποχρέου ἀφέθη εἰς τὴν ἀπόλυτον ἐξουσίαν ἢ τὴν δυναμένην νὰ ἐλεγχθῇ κρίσιν αὐτοῦ. Ἐν τῇ τελευταίᾳ δὲ περιπτώσει ἔχει ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 207 § 1 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, καθ' ἣν ἡ αἵρεσις λογίζεται πληρωθεῖσα, ἐὰν ἡ πλήρωσις αὐτῆς παρεκωλύθη ἐναντίον τῆς καλῆς πίστεως ὑπ' ἐκείνου, ὅστις θὰ ἐζημιοῦτο ἐκ τῆς πληρώσεως αὐτῆς.

Μετὰ τὴν ἀναίρεσιν, τῶν διαδίκων ἐπανερχομένων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, εἶναι ἐξεταστέα ἡ ἐφ' ἧς ἐξεδόθη αὐτῇ ἀπὸ 8 Δεκεμβρίου 1964 ἔφεσις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6947/1964 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν.

Κατὰ τὰ ἐν τῇ ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγῇ ἐκτιθέμενα ὁ ἐνάγων, προσληφθεὶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐναγομένης τὴν 17 Σεπτεμβρίου 1949 ἐπὶ βαθμῷ προσωρινοῦ βοηθοῦ διαχειριστοῦ τῆς μισθολογικῆς κλίμακος τῶν ὁραχμῶν 3.000 καὶ μονιμοποιηθεὶς εἰς τὸν βαθμὸν τοῦτον, προαχθεὶς δὲ ἀπὸ τῆς 15 Νοεμβρίου 1951 εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ διαχειριστοῦ, εἰς ὃν τῷ ἐχορηγήθη πρώτη προσαύξησις τοῦ μισθοῦ ἐξ 20% ἀπὸ τῆς 15 Νοεμβρίου 1953, ὑποβιβασθεὶς δὲ ἀπὸ τῆς 22 Νοεμβρίου 1955, λόγῳ πειθαρχικῆς ποινῆς, εἰς τὸν ἀμέσως κατώτερον βαθμὸν τοῦ βοηθοῦ διαχειριστοῦ τῶν ὁραχμῶν 3.630, δὲν μετετάθη, ὡς ἔχει, ἀπὸ τῆς 1 Δεκεμβρίου 1958, ὡς εὐδοκίμως ὑπηρετήσας, εἰς τὴν μισθολογικὴν κλίμακα τῶν ὁραχμῶν 4.000 τοῦ βοηθοῦ διαχειριστοῦ, οὐδὲ ἔλαβε τὰς ἐξ ἐδικαιοῦτο δύο προσαυξήσεις μισθοῦ τοῦ βαθμοῦ τούτου, ἤτοι πρώτην τοιαύτην ἐξ 20% ἀπὸ 1 Δεκεμβρίου 1960 καὶ δευτέραν τοιαύτην ἐκ 15% ἀπὸ 1 Δεκεμβρίου 1962, καθ' ὅσον ἡ ἐναγομένη αὐθαιρέτως καὶ παρανόμως δὲν τὸν προήγαγεν εἰς τὴν μισθολογικὴν κλίμακα τῶν ὁραχμῶν 4.000, οὐδὲ τῷ ἐχορήγησε τὰς ὡς ἄνω προσαυξήσεις μισθοῦ, διότι δὲν εἰσήγαγε τὴν περίπτωσίν του πρὸς κρίσιν τοῦ Συμβουλίου Διοικητικῆς Ὑπηρεσίας καὶ ἐν συνεχείᾳ τοῦ Διοικητοῦ αὐτῆς κατὰ τὰς ἀντιστοίχους χρονολογίας, ἄλλως δὲ διότι διὰ τῶν ὀργάνων της ἐχαρακτήρισεν αὐθαιρέτως, ἀντισυμβατικῶς καὶ παρανόμως, ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει κατ' ἄδικον, ἄλλως αὐστηρὰν καὶ ἀνεπιεικῆ κρίσιν, ὡς μὴ εὐδόκιμον τὴν παρ' αὐτῷ ὑπηρεσίαν του. Ἐπιδιώκεται δὲ διὰ τῆς ἀγωγῆς ταύτης, ὅπως ἀναγνωρισθῇ, ὅτι δικαιοῦται ὁ ἐνάγων τῶν ἀποδοχῶν τοῦ βαθμοῦ τοῦ βοηθοῦ διαχειριστοῦ τῆς μισθολογικῆς κλίμακος τῶν ὁραχμῶν 4.00 ἀπὸ τῆς 1 Δεκεμβρίου 1958, μετὰ μιᾶς μὲν προσαυξήσεως μισθοῦ ἐξ 20% ἀπὸ τῆς 1 Δεκεμβρίου 1960, μετὰ δύο δὲ προσαυξήσεων ἐκ 35% ἐν συνόλῳ ἀπὸ τῆς 1 Δεκεμβρίου 1962, καὶ ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη εἰς καταβολὴν αὐτῷ τῆς ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης διαφορᾶς τῶν ἀποδοχῶν του διὰ τὸ ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1959 μέχρι 30 Ἰουνίου 1964 χρονικὸν διάστημα.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 15 τοῦ ἰσχύν συμβάσεως ἔχοντος Ὀργανισμοῦ Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας καὶ Κανονισμοῦ βαθμολογικῆς καὶ μισθοδοτικῆς τάξεως τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἐφεσιβλήτου Τραπέζης, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ὑπὸ ταύτης προσαγομένης καὶ ἐπικαλουμένης κωδικοποιήσεως τῶν ἰσχουσῶν διατάξεων τοῦ Ὀργανισμοῦ τούτου, ὡς αὕτη ἐνεκρίθη δι' ἀποφάσεως τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου αὐτῆς, λῃφθείσης κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 13 τῆς 5 Ἰουλίου 1960 συνεδρίασίν του, ὁ μηνιαῖος μισθὸς τοῦ βοηθοῦ διαχειριστοῦ μετὰ συμπλήρωσιν τριετοῦς εὐδοκίμου ὑπηρεσίας (μισθολογικὴ κλίμαξ 4.000) ὁρίζεται εἰς ὁραχμὰς 4.763. Κατὰ τὰς παραγράφους 1 - 4 τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ αὐτοῦ Ὀργανισμοῦ εἰς ὑπαλλήλους ὑπηρετοῦντας εὐδοκίμως εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν χορηγεῖται προσαύξησις τοῦ μισθοῦ μετὰ διετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου Διοικητικῆς Ὑπηρεσίας, προκειμένου περὶ τῶν λοιπῶν ὑπαλλήλων πλὴν τῶν διευθυντῶν καὶ ὑποδιευθυντῶν. Ἡ προσαύξησις, ὁριζομένη διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τοὺς κατέχοντας βαθμὸν ὑπολογιστοῦ α' ἢ κατωτέρου εἰς 15 δι' ἑκάστην διετίαν, ἐκτὸς τῆς πρώτης, ἀνερχομένης εἰς 20%, δύναται νὰ ἐπαναληφθῇ πεντάκις ἐν ὅλῳ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους καὶ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν, ὅτι ἑκάστη νέα προσαύξησις δύναται νὰ γίνῃ μόνον μετὰ παρέλευσιν διετίας ἀπὸ τῆς τελευταίας τοιαύτης εἰς τὸν αὐτὸν βαθμόν. Ἀφ' ἑτέρου, κατὰ τὸ ἄρθρον 34 τοῦ συμβατικῆς ἐπίσης ἰσχύν ἔχοντος Γενικοῦ Κανονισμοῦ καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων τῆς αὐτῆς Τραπέζης, κατὰ μῆνα Φεβρουάριον ἑκάστου ἔτους καταρτίζεται φύλλον ποιότητος δι' ἕκαστον τῶν ὑπαλλήλων, χαρακτηριζομέ-

νιών καὶ Δημοσίων Ἔργων καὶ Οἰκονομικῶν καὶ 4) ὅτι τὸ τεχνικὸν τοῦτο ἐπίδομα ἔπαυσε καταβαλλόμενον ἀπὸ τοῦ ἔτους 1964 κατόπιν τῆς μεταγενεστέρως ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 10385/29.1.1963 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω Ὑπουργῶν, δι' ἧς ἀνεκλήθη ἡ ἐγκρίνασα τὴν ὡς εἴρηται ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἀρχικῶς ἀναιρεσείοντος ὑπουργικὴ ἀπόφασις. Βάσει δὲ τῶν οὕτω παρ' αὐτοῦ δεκτῶν γενομένων καὶ ἐπὶ τῇ παραιτέρω αἰτιολογίᾳ, ὅτι τὸ ἐγκριθὲν ἐπίδομα χορηγεῖται οὐχὶ δι' ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν τούτων, ἐγκρινόντων μόνον τὴν ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὡς ὀργάνου τοῦ Κ.Ο.Μ.Δ.Ε., οὗτινος καὶ μόνον ἀποτελεῖ πρᾶξιν ἡ ἐν λόγῳ ἀπόφασις, ἔκρινεν ὁ δικάσας Πρωτοδίκης, ὅτι ἡ μεταγενεστέρως ἐκδοθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 10385/29.1.1963 κοινὴ ἀπόφασις τῶν ὡς εἴρηται Ὑπουργῶν, δι' ἧς ἀνεκλήθη ἡ ἐγκρίνουσα τὴν ὡς ἄνω ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἀρχικῶς ἀναιρεσείοντος προγενεστέρα ἀπόφασις αὐτῶν, στερεῖται νομικῆς σημασίας. Οὕτω δὲ ἔκρινεν, ἂν καὶ, καθ' ἃ ἀνωτέρω εἴρηται, ἡ ἀπόφασις αὕτη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἀρχικῶς ἀναιρεσείοντος στερῆται κύρους, ὡς ἐκδοθεῖσα ἐκ στερουμένης κύρους ὑπεξουσιοδοτήσεως, ἡ δὲ ἀνακαλέσασα τὴν ἐγκριτικὴν ταύτης ἀπόφασιν τῶν ὡς εἴρηται Ὑπουργῶν ὡς ἄνω μεταγενεστέρα ἀπόφασις τούτων δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ρηθέντα, προκειμένης περιοδικῆς παροχῆς, οὐδὲ ὡς ἀντικειμένη εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς χρηστῆς διοικήσεως, τυλάχιστον διὰ τὸν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς της καὶ ἐφεξῆς μέλλοντα χρόνον, ὡς πρὸς ὃν καὶ μόνον ἐφηρμόσθη, κατὰ τὰ παρὰ τοῦ δικάσαντος Πρωτοδίκου δεκτὰ γενόμενα. Οὕτως ὅμως κρίνας καὶ ἀκολούθως δεχθεὶς τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, κατὰ τὸ αἴτημα αὐτῆς περὶ ὑποχρεώσεως τοῦ ἀρχικῶς ἀναιρεσείοντος εἰς καταβολὴν αὐτῷ (τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ) τοῦ ἐν αὐτῇ ποσοῦ λόγῳ τεχνικοῦ ἐπιδόματος ἐκ ποσοστοῦ 40% ἐπὶ τοῦ βασικοῦ αὐτοῦ μισθοῦ, ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὴν οὐσιαστικοῦ περιεχομένου διάταξιν τοῦ ἄρθρου 10 § 2 τοῦ ἄνω νόμου 3154/1955 καὶ ἀναιρετέαν τὴν ἀπόφασίν του κατέστησε κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ὅπερ εἶναι ἐφαρμοστέον ἐν προκειμένῳ συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 37 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ τὸν περὶ τούτου δέσμιον, τοιαύτην δὲ ἔννοιαν ἔχοντα, δεύτερον λόγον ἀναιρέσεως (*).

IV. ΤΡΑΠΕΖΑΙ

1. Προαγωγαὶ καὶ ἐπιδόματα δι' εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν προσωπικοῦ Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.

1. Ὑπὸ αἵρεσιν δικαιοπραξία, καθ' ἣν συνεφωνήθη μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ ἡ προαγωγὴ τούτου ἢ ἡ μὴ χορήγησις εἰς αὐτὸν ὡρισμένης προσαυξήσεως μισθοῦ δι' εὐδόκιμον ἐφ' ὡρισμένον χρόνον ὑπηρεσίαν, κατὰ τὸ ἄρθρον 209 Ἀστικοῦ Κώδικος, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ὁποίου τὸ αἱρετικὸν γεγονὸς δύναται νὰ συνίσταται καὶ εἰς πρᾶξιν ἢ παράλειψιν τοῦ ὑποχρέου.— Ζήτημα ἑρμηνείας τῆς συμβάσεως, ἂν ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑποχρέου ἀφέθη εἰς τὴν ἀπόλυτον ἐξουσίαν ἢ τὴν δυναμένην νὰ ἐλεγχθῇ κρίσιν αὐτοῦ.— Ἐφαρμογὴ διατάξεως ἄρθρου 207 Ἀστικοῦ Κώδικος, καθ' ἣν ἡ αἵρεσις λογίζεται πληρωθεῖσα, ἐὰν ἡ πλήρωσις αὐτῆς παρεκωλύθη ἐναντίον τῆς καλῆς πίστεως ὑπ' ἐκείνου, ὅστις θὰ ἐζημιοῦτο ἐκ τῆς πληρώσεως αὐτῆς.— Προαγωγαὶ ὑπαλλήλων Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.

Ἀρείου Πάγου 270/1969, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κίμων Παυλίδης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Παπέλης, Β. Λασσαδὸς

Ἡ προκειμένη ὑπόθεσις εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 123/1968 ἀπόφασιν τοῦ Β' Τμήματος τοῦ δικαστηρίου τούτου, δι' ἧς ἀνῃρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 10764/1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν διὰ τὸν ἐν ἐδαφίῳ 17 τοῦ ἄρθρου 807 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας λόγον καὶ παρεπέμφθη ἡ ὑπόθεσις πρὸς παραιτέρω ἐκδίκασιν εἰς τὸ Τμῆμα τοῦτο.

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο σύμφωνον ἔχει τὴν γνώμην πρὸς τὴν διὰ τῆς ὡς ἄνω ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως ἐξενεχθεῖσαν, καθ' ἣν ἡ δικαιοπραξία, δι' ἧς συνεφωνήθη μεταξὺ τοῦ ἐργοδότου καὶ τοῦ μισθωτοῦ ἡ προαγωγὴ τούτου ἢ ἡ χορήγησις αὐτῷ ὡρισμένης προσαυξήσεως μισθοῦ δι' εὐδόκιμον ἐφ' ὡρισμένον χρόνον ὑπηρεσίαν, εἶναι τοιαύτη, ὑπὸ αἵρεσιν,

(*) Ἀνῃρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1714/1968 ἀπόφασις τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου 1903Δ' Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

ἐπαρχής, καὶ ὑπὸ ἄλλου ὡς σχεδὸν ἐπαρχής, ὑπὸ δὲ τῆς Ὑποεπιτροπῆς ὡς σχεδὸν ἐπαρχής, διὰ τὸ μέχρι Φεβρουαρίου 1960 χρονικὸν διάστημα ὑπὸ ἑνὸς μὲν κριτοῦ ὡς λίαν ἐπαρχής, ὑπὸ ἑτέρου ὡς ἐπαρχὴς καὶ ὑπὸ ἄλλου ὡς σχεδὸν ἐπαρχής, ὑπὸ δὲ τῆς Ὑποεπιτροπῆς ὡς σχεδὸν ἐπαρχής, διὰ τὸ μέχρι Φεβρουαρίου 1961 χρονικὸν διάστημα ὑπὸ ἑνὸς μὲν κριτοῦ ὡς λίαν ἐπαρχής, ὑπὸ ἑτέρου ὡς ἐπαρχὴς καὶ ὑπὸ ἄλλου ὡς σχεδὸν ἐπαρχής, ὑπὸ δὲ τῆς Ὑποεπιτροπῆς ὡς σχεδὸν ἐπαρχής, διὰ τὸ μέχρι Φεβρουαρίου 1962 χρονικὸν διάστημα ὑπὸ μὲν ἑνὸς κριτοῦ ὡς ἐπαρχὴς καὶ ὑπὸ ἑτέρων δύο ὡς σχεδὸν ἐπαρχής, ὑπὸ δὲ τῆς Ὑποεπιτροπῆς ὡς σχεδὸν ἐπαρχής, διὰ τὸ μέχρι Φεβρουαρίου 1963 χρονικὸν διάστημα ὑπὸ μὲν ἑνὸς κριτοῦ ὡς ἐπαρχὴς καὶ ὑπὸ ἑτέρων δύο ὡς σχεδὸν ἐπαρχής, ὑπὸ δὲ τῆς Ὑποεπιτροπῆς ὡς σχεδὸν ἐπαρχής, καὶ διὰ τὸ μέχρι Δεκεμβρίου 1963 χρονικὸν διάστημα ὑπὸ μὲν ἑνὸς ἐκ τῶν κριτῶν ὡς ἐπαρχὴς καὶ ὑπὸ τῶν λοιπῶν δύο ὡς σχεδὸν ἐπαρχής, ὑπὸ δὲ τῆς Ὑποεπιτροπῆς ὡς σχεδὸν ἐπαρχής. Ἡ δὲ σχηματισθεῖσα δὲ τῆς τοιαύτης κρίσεώς της ἡ Ὑποεπιτροπὴ κρίσεων, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ὑπ' ἀριθ. 1 τῆς 26 Νοεμβρίου 1962, ὑπ' ἀριθ. 2 τῆς 31 Μαΐου 1963 καὶ ὑπ' ἀριθ. 5 τῆς 6 Νοεμβρίου 1963 πρακτικῶν αὐτῆς, συνεκέντρωσε πληροφορίας παρὰ τῶν διαδοχικῶν προϊσταμένων τοῦ ἐνάγοντος καὶ τῶν ἀριθμοδείκτων ἐπιθεωρητῶν τῆς Τραπέζης, ἐνεργήσασα εἰδικὴν ἔρευναν καὶ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὴν ὑποβληθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος αἴτησιν ἀναθεωρήσεως καὶ τὸ γεγονός, ὅτι οὗτος ἀπέτυχεν εἰς τοὺς προαγωγικοὺς διαγωνισμοὺς τῆς 8 Μαρτίου 1959, 20 Μαρτίου 1960 καὶ 27 Μαΐου 1962. Οὐδαμῶς δὲ ἀπεδείχθη ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐνάγοντος, καθ' ὃν ἡ μείωσις τῆς βαθμολογίας του ἐγένετο σκοπίμως πρὸς περιορισμὸν τῶν προαγωγῶν καὶ προσαυξήσεων, συμφώνως πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 4307/580 τῆς 1 Ἰουνίου 1959 μνημονευομένην ὑπ' αὐτοῦ ἐμπιστευτικὴν διαταγὴν τῆς ἐναγομένης. Κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ἐκτιμῶντος καὶ τὰς ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἐπικαλουμένας πρὸς τοῦτο καὶ προσαγομένας ἐνόρκους βεβαιώσεις μαρτύρων ἐνώπιον συμβολαιογράφων καὶ τὴν ἀπὸ 11 Δεκεμβρίου 1959 ἐπιστολὴν τοῦ Μ.Ψ., ἐγένοντο συστάσεις πρὸς τοὺς κριτὰς τῶν ὑπαλλήλων ὑπὸ τῆς Διοικήσεως τῆς ἐναγομένης ὅπως μὴ ἐπιδεικνύωσιν ἐπιείκειαν κατὰ τὴν κρίσιν τῶν ὑπαλλήλων, ἡ δὲ ἐν προκειμένῳ ἐξανεχθεῖσα ὑπὸ τῆς ἀριθμοδείκτου Ὑποεπιτροπῆς κρίσις περὶ τοῦ ἐνάγοντος ὡς σχεδὸν ἐπαρκοῦς ὑπῆρξεν ἀνεπηρέαστος, σχηματισθεῖσα ἐκ τῆς ἐκτιμήσεως τῆς ἐν γένει διοικητικῆς ἱκανότητος, ποιοτικῆς ἀποδόσεως καὶ προσωπικότητος αὐτοῦ. Ἑπομένως ἡ διὰ τῶν προτάσεων ἀσκουμένη ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος παρεμπίπτουσα ἀγωγὴ περὶ ἐπιδείξεως τῆς ὡς ἄνω ἐμπιστευτικῆς διαταγῆς τῆς ἐναγομένης κρίνεται ἀπορριπτέα ὡς ἀόριστος, ἅτε τοῦ ἐγγράφου τούτου μὴ ὄντος ἐπιτηδείου πρὸς ἀπόδειξιν τῶν ἰσχυρισμῶν του. Παρὰ τὸ γεγονὸς δὲ ὅτι διὰ τὸ μέχρι Φεβρουαρίου 1960 χρονικὸν διάστημα ἡ κρίσις τῆς Ὑποεπιτροπῆς κρίσεων ἐξηνέχθη μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ εὐλόγου χρόνου, ἡ ὑπηρεσία τοῦ ἐνάγοντος, ἐν ὄψει καὶ τοῦ διὰ τὸ ἀνωτέρω σοβαροῦ πειθαρχικοῦ παραπτώματος ὑποδείγματός του καὶ τῆς ἀποτυχίας του εἰς τρεῖς προαγωγικοὺς διαγωνισμούς, δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς εὐδόκιμος, μὴ ἀποδεικνυομένου τοῦ ἐναντίου ἐκ τοῦ γεγονότος τῆς ἀπονομῆς εἰς τὸν ἐνάγοντα ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας, καὶ ἡ ἄρνησις τῆς Διοικήσεως τῆς ἐναγομένης ὅπως τὸν προαγάγῃ καὶ χορηγήσῃ εἰς αὐτὸν τὰς ἐν τῇ ἀγωγῇ προσαυξήσεις μισθοῦ δὲν ἀντίκειται εἰς τὴν καλὴν πίστιν, οὐδὲ ὑπῆρξε καταφώρως ἄδικος. Ὅθεν, ὀρθῶς ὁ πρωτοδίκως δικάσας, εἰ καὶ ἐπὶ διαφόρῳ ἐν μέρει αἰτιολογίᾳ, ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἐκκαλοῦντος καὶ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγοι ἐφέσεως εἶναι ἀόριστοι, δι' ὃ ἀπορριπτέα κρίνεται αὐτή.

Ἡ ἐν τέλει τῶν προτάσεων τῆς ἐναγομένης αἴτησις αὐτῆς περὶ ἐπιστροφῆς τῶν καταβληθεισῶν τῷ ἐνάγοντι δραχμῶν 53.803 εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀόριστος, καθ' ὅσον δὲν καθορίζεται διὰ ποίαν αἰτίαν ἐγένετο ἡ ὡς ἄνω καταβολή, οὔτε διὰ τίνα λόγον ζητεῖται ἡ ἐπιστροφὴ τοῦ ἄνω ποσοῦ (*).

2. Ὕπαρξις ἀοριστίας παροχῆς, ὅταν κατὰ τὴν θέλησιν τῶν συμβαλλομένων τὰ περιεχόμενόν της δὲν προσδιορίσθη πλήρως ἐν τῇ συμβάσει, ἀλλὰ συνεφωνήθη νὰ γίνῃ μεταγενε-

(*) Ὑπεκρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 6947/1964 ἀπόφασις τοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

νων, ἀναλόγως τῆς ἱκανότητος καὶ ἐπιδόσεώς των, ὡς ἐξαιρέτων, λίαν ἐπαρκῶν, ἐπαρκῶν, σχεδὸν ἐπαρκῶν καὶ ἀνεπαρκῶν, ὑπὸ πλειόνων τοῦ ἑνὸς κριτῶν, κατὰ κανόνα προϊσταμένων των, καὶ ὁριστικῶς ὑπὸ τῆς ἐλεγχούσης καὶ ἐπεξεργαζομένης τὰ φύλλα ποιότητός των μονίμου Ὑποεπιτροπῆς κρίσεων. Ὁ πάλληλος, δυνάμενος νὰ λάβῃ προαγωγὴν μισθοῦ, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ προμνησθέντος Κανονισμοῦ μισθολογικῆς κατατάξεως, καὶ χαρακτηρισθεὶς ὡς «σχεδὸν ἐπαρκὴς ἢ ἀνεπαρκὴς» δὲν δικαιοῦται τῆς προαγωγῆς ταύτης μέχρι τοῦ χρόνου τῆς συντάξεως νέου φύλλου ποιότητος. Τέλος, κατὰ τὰς παραγράφους 47, 52, 53 καὶ 54 τοῦ Εἰδικοῦ Κανονισμοῦ συντάξεως φύλλων ποιότητος, ἀποτελοῦντος παράρτημα τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων, τὸ ἔργον τῆς ὡς ἄνω μονίμου Ὑποεπιτροπῆς περατοῦται μέχρι 15 Μαΐου ἑκάστου ἔτους, ἀνακοινοῦται δὲ ἐγγράφως τὸ πόρισμά της μέχρι τέλους τοῦ μηνὸς τούτου εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τοὺς τυχόντας τῶν ποιοτικῶν διακρίσεων «σχεδὸν ἐπαρκὴς ἢ ἀνεπαρκὴς», εἵτινες ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήψεως τῆς τοιαύτης γνωστοποιήσεως δύνανται νὰ ζητήσωσιν ἐφ' ἅπαξ ἀναθεώρησιν τοῦ ποιοτικοῦ χαρακτηρισμοῦ των ὑπὸ τῆς Ὑποεπιτροπῆς κρίσεων, ἥτις μετ' ἐξέτασιν τῆς αἰτήσεως ἀποφαίνεται ὁριστικῶς ἐπ' αὐτῆς.

Ἐκ τῶν συμβατικῶν τούτων ὅρων σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ συναφθεῖσα μεταξὺ τῶν διαδίκων σύμβασις ἐργασίας εἶναι πλήρως ὡρισμένη κατὰ τὴν παρεχὴν ἑκατέρου τῶν μερῶν καὶ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς ἐν μέρει, ἤτοι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν προαγωγὴν τοῦ ἐνάγοντος εἰς τὴν μισθολογικὴν κλίμακα τῶν δραχμῶν 4.000 καὶ τὴν προσαύξησιν τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ, τελοῦσιν ὑπὸ τὴν ἀναβλητικὴν αἵρεσιν τῆς ἐφ' ὡρισμένον χρόνον εὐδοκίμου ὑπηρεσίας του.

Ἐκ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω συμβατικῶν ὅρων προκύπτουσι τὰ ἑξῆς: 1) Ὅτι ἡ ὡς εἴρηται αἵρεσις δὲν συνωμολογήθη ἐξουσιαστική, τοῦθ' ὅπερ συνάγεται ἰδίᾳ ἐκ τῆς λεπτομερῶς διαγραφομένης διαδικασίας ποιοτικῆς διαβαθμίσεως τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἐναγομένης καὶ τῆς ἀπαιτουμένης διὰ τὸν σχηματισμὸν τῆς κρίσεως τοῦ Διοικητοῦ αὐτῆς συμβουλευτικῆς γνώμης τοῦ Συμβουλίου Διοικητικῆς Ὑπηρεσίας. Ἑπομένως ἔχει ἐφαρμογὴν ἐν προκειμένῳ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 207 § 1 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, καθ' ἣν ἡ αἵρεσις λογίζεται πληρωθεῖσα, ἐὰν ἡ πλήρωσις αὐτῆς παρεκωλύθη, ἐναντίον τῆς καλῆς πίστεως ὑπ' ἐκείνου, ὅστις θὰ ἐζημιοῦτο ἐκ τῆς πληρώσεως αὐτῆς. 2) Ὅτι ἡ κρίσις περὶ τοῦ εὐδοκίμου ἢ μὴ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ὑπαλλήλου δὲν περιορίζεται ὑπὸ προθεσμίας, τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς, ἐν περιπτώσει ὀραδύτητος, ἐπερχομένων ἀναδρομικῶς. 3) Ὅτι ἡ Ὑποεπιτροπὴ κρίσεων, εἰς ἣν ὑποβάλλονται τὰ ὑπὸ τῶν κριτῶν καταρτιζόμενα φύλλα ποιότητος, ἐπεξεργαζομένη ταῦτα, κρίνει ὁριστικῶς τοὺς ὑπαλλήλους, προβαίνουσα εἰς τελικὸν ποιοτικὸν χαρακτηρισμὸν αὐτῶν, δυναμένη, κατὰ τὴν κρίσιν της, εἰς ἃς περιπτώσεις αἱ κρίσεις τῶν κριτῶν οὐσιωδῶς διίστανται, νὰ ἐνεργῇ εἰδικὴν ἔρευναν, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται ἰδιαιτέρα αἰτιολόγησις τῆς κρίσεώς της. 4) Ὅτι αἱ μνησθεῖσαι προθεσμίαι συντάξεως τοῦ φύλλου ποιότητος καὶ τοῦ πορίσματος τῆς Ὑποεπιτροπῆς κρίσεων δὲν συνεφωνήθησαν ἀνατρεπτικαί, ὥστε νὰ ἀποκλείηται ἡ ὀραδύτερα, ἐντὸς πάντως εὐλόγου χρόνου, ὁριστικὴ κρίσις περὶ τοῦ ποιοτικοῦ χαρακτηρισμοῦ τοῦ ὑπαλλήλου.

Ἐκ τῶν νομίμως προσαγομένων καὶ ἐπικαλουμένων ἐγγράφων καὶ τῶν ἐνόρκων βεβαιώσεων μαρτύρων, περιεχομένων εἰς τὰς ἐπικαλουμένας καὶ ἐν νομίμῳ ἀντιγράφῳ προσαγομένας σχετικὰς συμβολαιογραφικὰς πράξεις, προέκυψαν τὰ ἑξῆς πραγματικὰ περιστατικά: Ὁ ἐνάγων, προσληφθεὶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐναγομένης Τραπέζης τὴν 17 Σεπτεμβρίου 1949 καὶ ὑπηρετῶν ἀπὸ τῆς 20 Δεκεμβρίου 1955 εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ βοηθοῦ διαχειριστοῦ τῆς μισθολογικῆς κλίμακος δραχμῶν 3.000, εἰς ὃν ὑπεβιβάσθη λόγῳ ἐλλείμματος κατὰ τὴν διαχείρισίν του ὡς πράκτορος παρὰ τῷ Δημοσίῳ Ταμείῳ Κιλκίς, ἐχαρακτηρίσθη ποιοτικῶς ὡς «ἀκολούθως, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῶν σχετικῶν φύλλων ποιότητος, διὰ τὸ μέχρι Φεβρουαρίου 1956 χρονικὸν διάστημα ὑπὸ μὲν τῶν κριτῶν ὡς σχεδὸν ἐπαρκής, ὑπὸ δὲ τῆς Ὑποεπιτροπῆς κρίσεων ἐπίσης ὡς σχεδὸν ἐπαρκής, διὰ τὸ μέχρι Φεβρουαρίου 1957 χρονικὸν διάστημα ὑπὸ ἑνὸς μὲν κριτοῦ ὡς ἐπαρκής, ὑπὸ δὲ τῆς Ὑποεπιτροπῆς ὡς σχεδὸν ἐπαρκής, διὰ τὸ μέχρι Φεβρουαρίου 1958 χρονικὸν διάστημα ὑπὸ δύο μὲν κριτῶν ὡς ἐπαρκὴς καὶ ὑπὸ ἑνὸς ἐξ αὐτῶν ὡς σχεδὸν ἐπαρκής, ὑπὸ δὲ τῆς Ὑποεπιτροπῆς ὡς σχεδὸν ἐπαρκής, διὰ τὸ μέχρι Φεβρουαρίου 1959 χρονικὸν διάστημα ὑπὸ ἑνὸς μὲν κριτοῦ ὡς λίαν ἐπαρκής, ὑπὸ ἑτέρου ὡς

Ἡ κρίσις ὅμως αὐτὴ τοῦ δικάσαντος δικαστηρίου ἐπιστηρίζεται ἐπὶ ἀσαφῶν καὶ ἀνεπαρκῶν αἰτιολογιῶν, διότι δὲν συνιστᾷ κατάφωρον ἀδικίαν μόνον τὸ ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει γενόμενον δεκτόν, ὅτι καθυστερήθη ἐπὶ ἔτος περίπου ἡ κατὰ τὸν Ὀργανισμὸν προαγωγὴ τῆς ἀναιρεσειούσης εἰς τὸν καθήκοντος τοῦ ὑπολογιστοῦ α΄, ὅ' ὃν ἀντιφατικῶς πρὸς τὰ ἐν ἀρχῇ ἐν αὐτῇ διαληφθέντα ἐν τέλει ἐκτίθεται, ὅτι δὲν ὑφίστανται ὀργανικαὶ θέσεις καὶ συνεπῶς δὲν ἀπαιτεῖται ἡ ὕπαρξις κενῆς θέσεως διὰ τὴν προαγωγὴν τοῦ ὑπαλλήλου. Ἐπίσης δὲν συνάδει πρὸς τὴν κρίσιν περὶ τοῦ καταφώρου ἀδίκου τῆς ἄνω ἀποφάσεως τὸ ἀκολούθως ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει γενόμενον δεκτόν, ὅτι σὺν τῇ ἀναιρεσιβλήτῳ προήχθησαν καὶ ὁμοιοβαθμοί της, ὑπερτεροῦντες κατὰ τὰ προσόντα αὐτῆς, ἡ δὲ προαγωγὴ τινῶν ἐξ αὐτῶν ὑπελογίσθη ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τῆς 4ετίας, τινῶν δέ, ὡς καὶ τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ἀπὸ μεταγενεστέρου χρόνου, καὶ δὴ ἀπὸ 1.1.1960, διότι ὑπὸ τοιαύτην προαγωγὴν τῶν ἐχόντων ὑπέρτερα προσόντα ὁμοιοβάθμων της ἡ ὡς ἄνω προαγωγή της δὲν παρίσταται ὡς καταφώρως ἄδικος. Δέον σθεν, κατὰ μερικὴν παραδοχὴν τῶν παραπόνων τῶν πρώτου, δευτέρου καὶ τρίτου λόγων ἀναιρέσεως, ἐλλείψει νομίμου βάσεως, νὰ ἀναιρεθῇ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, κατ' ἄρθρον 807 ἐδάφ. 19 Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3810/1957, ἰσχύοντος ἐν προκειμένῳ, κατ' ἄρθρον 24 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας (*).

3. Εὐεργετήματα ὑπαλλήλων Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος

Διάταξις ἄρθρου 6 § 8 Νόμου 4504 1966, καθ' ἣν τέως ὑπάλληλοι τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, καταστάντες ἀνίκανοι πρὸς ἐργασίαν, τυγχάνουν ἀπὸ τῆς ἀποχωρήσεώς των ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τῶν εὐεργετημάτων τῆς ὑπ' ἀριθ. 85 1946 ἐγκυκλίου τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.—Μὴ δημοσιευθείσης ὅμως τῆς ἐγκυκλίου εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δὲν καθίσταται τὸ περιεχόμενόν της νομοθετικὴ διάταξις, περιλαμβάνουσα κανόνας ἀντικειμενικοῦ δικαίου.—Ἔλλειψις οὕτω δικαιώματος διὰ τὰ εἰς τὴν ἐγκύκλιον εὐεργετήματα.

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 4624/1968 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

Ἀρείου Πάγου 458/1969, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κίμων Παυλίδης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Παπέλης, Ι. Βασιάς

(*) Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο σύμφωνον ἔχει τὴν γνώμην πρὸς τὴν διὰ τῆς ὡς ἄνω ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως ἐξενεχθεῖσαν, καθ' ἣν, τοῦ ἄρθρου 6 § 8 τοῦ νόμου 4504/1966 διαλαμβάνοντος ὅτι τέως ὑπάλληλοι τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, καταστάντες ἀνίκανοι πρὸς ἐργασίαν καὶ ὑποβαλόντες αἴτησιν ἀποχωρήσεως μέχρι 31.12.1963, τυγχάνουν ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἀποχωρήσεώς των ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, ἐφ' ὅσον εἶχον συμπεπληρωμένην 25ετῆ συντάξιμον ὑπηρεσίαν ἐν τῇ Τραπέζῃ, τῶν εὐεργετημάτων τῆς ὑπ' ἀριθ. 85/1946 ἐγκυκλίου τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ἐφ' ὅσον παρεπέμφθησαν παρ' αὐτῆς εἰς τὸ οἰκεῖον Ταμεῖον Συντάξεων καὶ ἐκρίθησαν ἔκτοτε ἀνίκανοι πρὸς ἐργασίαν, τῆς εἰρημένης δὲ ἐγκυκλίου μὴ δημοσιευθείσης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὸ οὐσιῶδες περιεχόμενόν της συμφώνως τοῖς ἄρθροις 36 τοῦ προϊσχύσαντος Συντάγματος, 1 καὶ 2 τοῦ ἀπὸ 1 / 13 Φεβρουαρίου 1833 διατάγματος καὶ 1 τοῦ νόμου ΤΚΑ/1856, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου ΠΜΣΤ/1882, δὲν καθίσταται τὸ περιεχόμενόν της, μὴ ἐνσωματωθείσης εἰς τὸν νόμον, ἀλλ' ἀναφερομένης εἰς αὐτὸν κατὰ χρονολογίαν μόνον καὶ ἀριθμόν, διάταξις νομοθετική, περιλαμβάνουσα κανόνας ἀντικειμενικοῦ δικαίου.

Μετὰ τὴν ἀναίρεσιν, τῶν διαδίκων ἐπανερχομένων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, εἶναι ὡς ἐξεταστέα ἡ ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἀναιρεθεῖσα ἀπόφασις ἀπὸ 16 Δεκεμβρίου 1966 ἀγωγὴ τῆς ἀναιρεσιβλήτου κατὰ τῆς ἀναιρεσειούσης.

Κατὰ τὰ ἐν τῇ ὡς ἄνω ἀγωγῇ ἐκτιθέμενα ἡ ἐνάγουσα, ὑπηρετήσασα ὡς ὑπάλληλος παρὰ τῇ ἐναγομένῃ καὶ καταστᾶσα ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν, ὑπέβαλεν αἴτησιν ἀποχωρήσεως καὶ ἀπεχώρησε πρὸ τῆς 31.12.1963 μετὰ τριακονταετῆ συντάξιμον ὑπηρεσίαν, κριθεῖσα ἀνίκανος παρὰ τῆς κατ' ἄρθρον 19 τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ οἰκείου Ταμείου Συντάξεων ἁρμοδίας ἐξ ἰατρῶν Ἐπιτροπῆς, ἐζητήθη δὲ διὰ τῆς ἀγωγῆς ταύτης νὰ ὑποχρεωθῇ

(*) Μετὰ τὴν Α.Π. 504/1968, Β' Τμήματος.

στέρως ὁ καθορισμός της ὑπό ἑνός τῶν συμβαλλομένων ἢ τρίτου, ὁπότε ἐχει ἐφαρμογήν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 371 Α.Κ.— Σύμβασις ὑπό ἀναβλητικήν αἵρεσιν κατ' ἄρθρον 201 Α.Κ., ἐφαρμοζομένου τοῦ ἄρθρου 207 § 1 Α.Κ., ὅταν ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας ἡ παροχή εἶναι ὡρισμένη καί ὑπάρχῃ ἐν αὐτῇ συμφωνία, ὅπως ὁ μισθωτός τύχῃ προαγωγῆς ἢ ἐπιδομάτων εὐδοκίμου ὑπηρεσίας ἐν συνόρμῃ συγκεκριμένων προϋποθέσεων, διαπιστουμένων ὑπό τοῦ ἐργοδότου ἢ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων του.— Προαγωγαί ὑπαλλήλων Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.

Ἀρείου Πάγου 320/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Γ. Καραμάνος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Παστάς, Ι. Παπάλης

Ἀοριστία παροχῆς ὑφίσταται, ὅταν κατά τήν θέλησιν τῶν συμβαλλομένων τό περιεχόμενόν της δέν προσδιορίσθη πλήρως ἐν τῇ συμβάσει, ἀλλά συνεφωνήθη νά γίνῃ μεταγενεστέρως ὁ καθορισμός της ὑπό ἑνός τῶν συμβαλλομένων ἢ τρίτου, ὁπότε ἐχει ἐφαρμογήν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 371 Α.Κ. Ὅταν ὅμως ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας ἡ παροχή εἶναι ὡρισμένη, ὑφίσταται δέ ἐν ταύτῃ συμφωνία, ὅπως ὁ μισθωτός τύχῃ προαγωγῆς ἢ ἐπιδομάτων εὐδοκίμου ὑπηρεσίας, ἐν συνόρμῃ συγκεκριμένων προϋποθέσεων, διαπιστουμένων ὑπό τοῦ ἐργοδότου ἢ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων του, ἡ κρίσις τῶν ὁποίων ὑπόκειται εἰς δικαστικόν ἔλεγχον, τότε ἡ σύμβασις κατά τοῦτο τελεῖ, κατ' ἄρθρον 201 Α.Κ., ὑπό ἀναβλητικήν αἵρεσιν καί ἔχει ἐφαρμογήν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 207 § 1 Α.Κ., καθ' ἥν ἡ αἵρεσις θεωρεῖται πληρωθεῖσα, ἐάν ἡ πλήρωσίς της παρεκωλύθη ἐναντίον τῆς καλῆς πίστεως ὑπό ἐκείνου, ὅστις θά ἐζημιοῦτο ἐκ τῆς πληρώσεώς της, τοῦθ' ὅπερ συμβαίνει καί ὅταν ἡ ἐξενεχθεῖσα κρίσις, ἡ ἀγουσα εἰς ματαίωσιν τῆς αἱρέσεως, εἶναι καταφώρως ἄδικος. Τό κατ' ἔφεσιν δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, κατ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν πραγμάτων καί δή τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας τῆς ἀναιρεσειούσης καί τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ βαθμολογικῆς καί μισθολογικῆς τάξεως τῶν ὑπαλλήλων αὐτῆς, οἵτινες μή κυρωθέντες διά νόμου, γενόμενοι δέ ἀποδεκτοί ὑπό τῆς ἀναιρεσιβλήτου διά προσχωρήσεως ἐπέχουν θέσιν συμβάσεως, ἐδέξατο, ὅτι κατά τά ἄρθρα 10, 12 καί 16 τοῦ πρώτου προάγονται εἰς τόν βαθμόν τοῦ ὑπολογιστοῦ α' οἱ ὑπάλληλοί της, οἱ ἔχοντες συμπληρώσει ἐν τῷ προηγουμένῳ βαθμῷ 4ετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει κενή θέσις καί κέκτηνται τά προσόντα τῆς ἀνωτέρας θέσεως, ὡς ἐπιδείξαντες ἐξαιρετικήν ἐπίδοσιν, ἦθος, ἱκανότητα καί φιλεργίαν. Ἡ προαγωγή του ἀποφαίζεται ὑπό τοῦ Διοικητοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης κατ' ἀπόλυτον ἐκλογήν, μετά γνώμην τοῦ Συμβουλίου Διοικητικῆς Ὑπηρεσίας. Κατά τήν αὐτήν διαδικασίαν χορηγεῖται εἰς τόν κατέχοντα τόν ἄνω βαθμόν ὑπό εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν ἐπί διετίαν προσαύξησις ἐπί τοῦ βασικοῦ μισθοῦ ἐξ 20% διά τήν πρώτην διετίαν καί 15% διά τάς λοιπάς μέχρι τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πέντε ἐν συνόλῳ διετιῶν. Κατά τό ἄρθρον 34 τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ εἶναι προακτέοι οἱ ὑπάλληλοι, ἐφ' ὅσον κριθῶσιν ὑπό τῆς ἐν αὐτῷ ὁριζομένης μονίμου Ἐπιτροπῆς, μετ' ἔλεγχον τῶν φύλλων ποιότητός των, ὡς ἐξαίρετοι, λίαν ἐπαρκεῖς καί ἐπαρκεῖς. Ἐκ τούτων σαφῶς καθίσταται, ὅτι, ὑφισταμένης συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἡ παροχή ἑκατέρου τῶν μερῶν εἶναι πλήρως ὡρισμένη, ἡ προαγωγή τῶν ὑπαλλήλων καί ἡ χορήγησις προσαυξήσεως εὐδοκίμου ὑπηρεσίας τελοῦν ὑπό τήν ἀναβλητικήν αἵρεσιν τῆς ἐπελεύσεως τῶν ἄνω περιστατικῶν καί τῆς ἐπί τούτων κρίσεως τοῦ Διοικητοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης δικαστικῶς ἐλεγκτέας. Περαιτέρω ἀνελέγκτως ἐδέξατο τό κατ' ἔφεσιν δικάσαν Πρωτοδικεῖον ὅτι ἡ ἀναιρεσίδικος προσελήφθη ὑπό τῆς ἀναιρεσειούσης διά συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας τό ἔτος 1949 ὡς δακτυλογράφος, εἰς δέ τόν βαθμόν τοῦ ὑπολογιστοῦ προήχθη τήν 1.7.1955. Τήν τετραετίαν πρός προαγωγήν της εἰς τόν βαθμόν τοῦ ὑπολογιστοῦ α' συνεπλήρωσε τήν 1.7.1959 ὑπό ἐξαιρετικήν ἐπίδοσιν, ἦθος, ἱκανότητα καί φιλεργίαν, κατά τά καί ἐκ τῶν φύλλων ποιότητός της προκύπτοντα. Παρά ταῦτα προήχθη εἰς τόν βαθμόν τοῦ ὑπολογιστοῦ α', δι' ὃν δέν προβλέπονται ὀργανικαί θέσεις, τήν 1.7.1960. Βάσει τούτων ἔκρινεν, ὅτι ἡ ὑπό τῆς Διοικήσεως τῆς ἀναιρεσειούσης προαγωγή τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἀπό χρόνου μεταγενεστέρου τοῦ ἐν τῷ Ὀργανισμῷ ὁριζομένου, καίτοι ἡ ὑπάλληλος αὕτη ἔσχεν εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν, ἀντίκειται εἰς τήν καλήν πίστιν, εἶναι καταφώρως ἄδικος καί ἐκ τούτου θεωρεῖται πληρωθεῖσα ἡ αἵρεσις, κατ' ἄρθρον 207 Α.Κ., ἀπό 1.7.1959.

παρὰ τῶν ὠφελουμένων ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν ἐν λόγῳ τελειοποιήσεων ποσοστόν τι ἐπὶ τῆς διαφυγούσης ἀμοιβῆς τῶν ἐργατῶν. Δι' ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ ὁρίζεται ὁ τρόπος διαθέσεως τοῦ ποσοστοῦ τούτου ἐπὶ σκοπῷ ἐπιτεύξεως ἰσορροπίας μεταξὺ προσφορᾶς καὶ ζητήσεως ἐργασίας».

Ἐξ ἄλλου αἱ Ἐπιτροπαὶ Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων Λιμένος ἔχουν κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 1 τοῦ ν. 1473/1950 ἁρμοδιότητα διὰ τὴν ἐπεξεργασίαν καὶ κατάρτισιν γενικῶν καὶ εἰδικῶν κανονισμῶν ἐργασίας καὶ τὸν καθορισμὸν τῶν πάσης φύσεως δικαιωμάτων ἢ ἀμοιβῶν τῶν εἰσπραττομένων παρ' οἱουδήποτε νομικοῦ ἢ φυσικοῦ προσώπου κατὰ τὰς φορτοεκφορτώσεις εἰς τοὺς λιμένας καὶ ἐπιβαρυνόντων τὰ πλοῖα ἢ τὰ φορτία, κατὰ τὸ ἄρθρον δὲ 37 § 1 τοῦ νόμου 3239/1955 οἱ ὑπὸ τῶν εἰρημένων Ἐπιτροπῶν καταρτιζόμενοι ὡς ἀνωτέρω κανονισμοὶ καὶ τιμολόγια ἐν γένει τῶν εἰς τὰς φορτοεκφορτωτικὰς ἐργασίας τῶν λιμένων ἐργαζομένων ἢ παρεμβαλλομένων (ἐργάται φορτοεκφορτωταί, σημειωταί, ἐργολάβοι, ἰδιοκτῆται φορτηγίδων, ρυμουλκῶν, φύλακες ἐμπορευμάτων, ναυτικοὶ πράκτορες, μεταφορεῖς λιμένων κλπ.) ὧν τὰ δικαιώματα βαρύνουν τὰ φορτία ἢ πλοῖα, ἐγκρίνονται διὰ κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, δυναμένων νὰ τροποποιῶσι τὸ περιεχόμενον τῶν προτάσεων τῶν ἀνωτέρω Ἐπιτροπῶν.

Τὸ κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως τοῦ ἀ.ν. 381/1936 ὁριζόμενον ποσοστὸν ἐπὶ τῆς ἀμοιβῆς τῶν φορτοεκφορτωτῶν λιμένος, καταβαλλόμενον εἰς τούτους ἄνευ τῆς ἐκ μέρους αὐτῶν παροχῆς οἱασδήποτε ἐργασίας, δὲν ἔχει τὸν χαρακτῆρα ἀμοιβῆς, ἐφ' ὅσον δὲν εἶναι τὸ ἀντάλλαγμα παρασχεθείσης πράγματι ἐργασίας, ἀλλ' ἀποζημιώσεως τῶν εἰρημένων ἐργατῶν, λόγῳ μερικῆς ἀπωλείας τοῦ ἔργου των, ὡς ἐκ τῆς παρόδου τῶν μέσων μεταφορᾶς καὶ τῆς κατ' ἀκολουθίαν ταύτης ἀχρηστεύσεως ἐργατικῆς δυνάμεως. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ νόμος παρέσχεν εἰς τὸν Ὑπουργὸν τὴν ἐξουσίαν, ὅπως καθορίζῃ δι' ἀποφάσεώς του τὸν τρόπον διαθέσεως αὐτοῦ μεταξὺ τῶν δικαιούχων, ἥτις ὅμως ἐξουσία προϋποθέτει καὶ ἐξουσίαν τοῦ Ὑπουργοῦ, ὅπως καθορίζῃ καὶ τρόπον εἰσπράξεως τοῦ προσθέτου τούτου ποσοστοῦ ἐπὶ τῶν τιμολογίων τῶν φορτοεκφορτωτικῶν δικαιωμάτων τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω μεταφερομένων ἐμπορευμάτων, τοσοῦτο μᾶλλον καθ' ὅσον οἱ δικαιοῦχοι τοῦ ποσοστοῦ τούτου δὲν εἶναι φανεροὶ καὶ συγκεκριμένοι ἐκ παρασχεθείσης ἐργασίας εἰς τοὺς ὑπαρνομένους μὲ τὴν καταβολὴν αὐτοῦ ὑποχρέους φορτωτὰς ἢ παραλήπτας τῶν ἐμπορευμάτων. Ἡ ἀνάθεσις, ἐξ ἄλλου, τῆς εἰσπράξεως τοῦ δικαιώματος τούτου εἰς τοὺς ἐκπροσωποῦντας τὰ ὀχηματαγωγὰ πλοῖα ναυτικοὺς πράκτορας ἐπ' ἀμοιβῇ δὲν ἐξέρχεται τοῦ κύκλου τῆς ἐπαγγελματικῆς δραστηριότητος αὐτῶν, καθ' ὅσον οὗτοι ἀποτελοῦν σημαντικὸν παράγοντα διεξαγωγῆς τῶν ἐργασιῶν λιμένος, ἔχοντες εἰδικώτερον τὴν μέριμναν διὰ τὴν φόρτωσιν καὶ ἐκφόρτωσιν τῶν ἐμπορευμάτων ἐπὶ ἢ ἐκ τῶν ὑπ' αὐτῶν πρακτορευομένων πλοίων, ὁ τρόπος δὲ οὗτος τῆς διὰ τῆς παρεμβολῆς τῶν ναυτικῶν πρακτόρων εἰσπράξεως τοῦ εἰρημένου δικαιώματος συμβάλλει, κατὰ τὰ ἀναλυτικῶς ἀναφερόμενα ἐν τῷ γνωσθέντι πρακτικῷ τῆς Ἐπιτροπῆς Λιμένος, εἰς ἣν κατὰ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν τοῦ νόμου ἀνήκει, πλὴν ἄλλων, ἡ ἁρμοδιότης καὶ ἡ εὐθύνη κανονισμοῦ διεξαγωγῆς τῶν ἐν τῷ λιμένι ἐργασιῶν, εἰς τὴν ὁμαλωτέραν καθόλου διεξαγωγὴν τῶν ἐργασιῶν φορτοεκφορτώσεως ὀχηματαγωγῶν πλοίων γραμμῆς ἐξωτερικοῦ. Ὅθεν ὁ λόγος ἀκυρώσεως ὅτι ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, δι' ἧς θεσπίζεται ἡ μερίμνη καὶ εὐθύνη τῶν ναυτικῶν πρακτόρων ἔναντι ἀμοιβῆς αὐτῶν εἰσπράξεις τοῦ περὶ οὗ πρόκειται δικαιώματος ἀμοιβῆς τῶν φορτοεκφορτωτῶν, ἐξεδόθη καθ' ὑπέρβασιν τῆς παρασχεθείσης εἰς τὸν Ὑπουργὸν ὑπὸ τοῦ νόμου ἐξουσίας εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΦΟΡΤΟΕΚΦΟΡΤΩΤΩΝ ΕΝΕΚΕΝ ΔΙΑΦΥΓΟΥΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Έξουσία Υπουργού Έργασίας καθορισμού αύτής και τρόπου διαθέσεως

Έξουσία του Υπουργού Έργασίας, κατ' Α.Ν. 381/1936, όπως, εις περιπτώσεις, καθ' ας, λόγω της μηχανικής ή άλλης τελειοποιήσεως των μέσων μεταφοράς των εμπορευμάτων εν τω λιμένι, ήθελεν επέλθει απώλεια της εργασίας εργατών τινων, ορίζη, ότι θά καταβάλληται παρά των ωφελουμένων ποσοστόν τι επί της διαφυγούσης αμοιβής των εργατών.—Καθορισμός υπό του Υπουργού του τρόπου διαθέσεως του ποσοστού.—Αρμοδιότης Επιτροπών Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων.—Χαρακτήρ του ποσοστού επί της αμοιβής των φορτοεκφορτωτών λιμένος.—Είσπραξις παρά ναυτικού πράκτορος.

Συμβουλίου της Επικρατείας 3081/1968, Ολομελείας

Πρόεδρος ο κ. **Μιχ. Στασινόπουλος**
Εισηγητής ο Σύμβουλος κ. **Δ. Τσιμαράτος**
Δικηγόροι οι κ.κ. Σ. Ατσαλάκης, Χρ. Μυριάνθης

Διά της υπό κρίσιν αιτήσεως ζητείται εμπροθέσμως ή ακύρωσις της υπ' αριθ. 65024/3677 από 25 Ιουλίου 1967 κοινής αποφάσεως των Υπουργών Εργασίας και Εμπορικής Ναυτιλίας (Φ.Ε.Κ. 517/22.8.1967 τ. Β'), δι' ής, εκδοθείσης κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων Λιμένος Πατρών (πρακτ. συνεδρ. 659/1967), ωρίσθη, όπως το δυνάμει προγενεστέρας αποφάσεως των αυτών Υπουργών (69530/5567, Φ.Ε.Κ. 471/1966 Β') καταβαλλόμενον ως δικαίωμα αμοιβής των φορτοεκφορτωτών του ανωτέρω λιμένος, λόγω διαφυγούσης εργασίας αυτών, επί των μεταφερομένων εμπορευμάτων και ειδών διά παντός τύπου φορτηγών όχημάτων, φορτωνομένων ή εκφορτωνομένων επί ή εξ όχηματαγωγού πλοίου της γραμμής εξωτερικού εις τον λιμένα τούτον, ποσοστόν 20% επί του εκάστοτε κατά τόννον ή κατά κυβικόν ισχύοντος τιμολογίου των εισπράττεται μερίμνη και ευθύνη του εκπροσωπούντος το όχηματαγωγόν πλοίον ναυτικού πράκτορος έναντι δυναμένης να συμφωνηθή αμοιβής, μέχρι ποσοστού 5% επί των εισπραχθέντων υπ' αυτού δικαιωμάτων των εργατών φορτοεκφορτωτών κατά τους ειδικωτέρους εν τη αποφάσει ταύτη ορισμούς.

Ο αιτών διατηρεί εν Πάτραις ναυτικόν πρακτορείον, καθ' ά αναφέρεται εν τω ανωτέρω πρακτικώ συνεδριάσεως της Επιτροπής Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων Λιμένος Πατρών, και ως εκ τούτου έχει έννομον συμφέρον προς άσκησιν της υπό κρίσιν αιτήσεως, προς απόκρουσιν δε ταύτης παραδεκτώς επίσης παρεμβαίνει εις την δίκην ο Σύλλογος Εργατών Θαλάσσης και Φορτοεκφορτωτών Λιμένος Πατρών «Η Αλληλοβοήθεια».

Ο ά.ν. 381/1936 εν παραγράφω 3 του άρθρου 3 αυτού ορίζει, ότι «εις περιπτώσεις, καθ' ας λόγω της μηχανικής ή άλλης τελειοποιήσεως των μέσων μεταφοράς των εμπορευμάτων εν τω λιμένι ήθελεν επέλθει απώλεια της εργασίας εργατών τινων, δύναται ο επί της Εργασίας Υφυπουργός, προτάσει της οικείας Επιτροπής Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων, να ορίση, όπως καταβάλληται

ή εναγομένη νά τή καταβάλη τό έν αύτή ποσόν διά διαφοράν μεταξύ καταβληθείσης συντάξεως καί καταβλητέων άποδοχών διά τό άπό 16.7.1953 έως 31.12.1957, ότε κατελήφθη ύπό τού όρίου ήλικίας, χρονικόν διάστημα, καί διά διαφοράν μεταξύ τής καταβληθείσης συντάξεως καί έκείνης, ήτις θά τή άπενέμετο, έάν είχε πέντε έπί πλέον συντάξιμα έτη, διά τό άπό 1.1.1958 έως 31.12.1966 χρονικόν διάστημα, έπί τή βάσει τού άρθρου 6 § 8 τού νόμου 4504/1966 καί τής είς ήν παραπέμπει τούτο ύπ' άριθ. 85/1946 έγκυκλίου τής έναγομένης. Τής έγκυκλίου όμως ταύτης ούδαμιώς δημοσιευθείσης είς τήν Έφημερίδα τής Κυβερνήσεως δέν έδημιουργήθη ύπέρ τής έναγούσης δικαίωμα, όπως άξιώση τά έν τή μνησθείση έγκυκλίω εύεργετήματα, καί ή άγωγή αύτής είναι άπορριπτέα ώς νόμω άβάσιμος.

τὸ ἀκέλη, εἶναι ἀδίκαιος καὶ ἀπορριπτέος. (*).

§ 2. Διαδοχικὴ ἀσφάλισις πρὸ καὶ μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ ἄρθρου 51 § 1 Α.Ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

Συνυπολογισμὸς καθ' ὑποχρέωσιν τοῦ τελευταίου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ ἁπασῶν τῶν ἡμερῶν τῶν πράγματι πραγματοποιηθεισῶν ἐν τῇ ἀσφαλίσει ἑτέρου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως πρὸ τῆς ὑπαγωγῆς αὐτοῦ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ τελευταίου Ὀργανισμοῦ ὑπὸ ὡρισμένας προϋποθέσεις.— Συνυπολογισμὸς ἐνιαίως ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ τελευταίῳ Ὀργανισμῷ ἁπάντων τοῦ διανυθέντος διυδοχικῶς χρόνου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ τελευταίῳ Ὀργανισμῷ μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ ἄρθρου 51 § 1 ἀ.ν. 1846/1951.

Ἀρείου Πάγου 431/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Σπ. Γάγγας**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Στ. Καλογιάννης, Κ. Περεττάνος

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 51 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ἰσχύοντος μέχρι τῆς 13.9.1961, ὁ παρὰ τῷ Ἀσφαλιστικῷ Ὀργανισμῷ τυγχάνων ἠσφαλισμένος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπαληθεύσεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου, ἅμα καὶ κατὰ τὸν χρόνον τῆς μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ὁρίου ἡλικίας ὑποβολῆς αἰτήσεως παροχῆς συντάξεως γήρατος, δικαιοῦται νὰ ἀξιώσῃ, ὁ δὲ τελευταῖος Ὀργανισμὸς «ὑποχρεοῦται νὰ συνυπολογίσῃ ἀπάσας τὰς ἡμέρας τὰς πράγματι πραγματοποιηθείσας ἐν τῇ ἀσφαλίσει ἑτέρου Ἀσφ. Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως πρὸ τῆς ὑπαγωγῆς αὐτοῦ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ τελευταίου Ὀργανισμοῦ, ἐφ' ὡρισμένας προϋποθέσεις. Κατ' ἐξαίρεσιν δὲν χωρεῖ τοιοῦτος συνυπολογισμὸς κατὰ τὴν παράγραφον 2 ὁσάκις κατὰ τὴν διακοπὴν τῆς ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ὀργανισμῷ, εἰς ὃν ὑπήγετο ὁ ἠσφαλισμένος (ἤτοι κατὰ τὴν ὑπαγωγὴν εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἑτέρου Ὀργανισμοῦ) ἔτυχε συντάξεως παρὰ τούτῳ καὶ ἐφ' ὅσον ἐξακολουθεῖ λαμβάνων αὐτήν.

Ἐξ ἄλλου διὰ τοῦ καταργήσαντος τὸ ἄρθρον 51 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ν.δ. 4202/1961, διαλαβόντος ἐν ἄρθρῳ 11 § 3 ὅτι ἐπὶ ἐκκρεμῶν περιπτώσεων ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 51 ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ παύοντος ν.δ., ὡρίσθη, ὅτι «πρόσωπα, ὑπαχθέντα διαδοχικῶς εἰς τὴν ἀσφάλισιν πλειόνων τοῦ ἑνὸς Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, δικαιοῦνται συντάξεως παρὰ τοῦ τελευταίου Ὀργανισμοῦ ὑπὸ τὰς ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ ν.δ. προϋποθέσεις, «ἅπας δὲ ὁ διανυθεὶς διαδοχικῶς χρόνος ἀσφαλίσεως εἰς τοὺς ἄνω Ὀργανισμοὺς συνυπολογίζεται ἐνιαίως ὡς χρόνος ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ τελευταίῳ Ὀργανισμῷ τόσον διὰ τὴν θεμελίωσιν τῆς συντάξεως, ὅσον καὶ διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως (ἄρθρον 2 §§ 1 καὶ 2)» καὶ τέλος, ὅτι χρόνος ἀσφαλίσεως, ὅστις ἀπετέλεσε προϋπόθεσιν ἀπονομῆς χορηγηθείσης καὶ λαμβανομένης συντάξεως, δὲν λαμβάνεται ἐπ' ὄψιν διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος ἄρθρου 3 § 1».

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς συνάγεται, ὅτι, συντρεχουσῶν τῶν προϋποθέσεων, αἵτινες διαφέρουν ἐν τῷ ν.δ. 4202/1961, τόσον ὑπὸ τὸ κράτος ἰσχύος τοῦ ἄρθρου 51 ἀ.ν. 1846/1951, ὅσον καὶ ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ τελευταίου τούτου ν.δ., ὁ συνυπολογισμὸς ἀποτελεῖ δικαίωμα τοῦ ἠσφαλισμένου καὶ ὑποχρέωσιν τοῦ τελευταίου Ὀργανισμοῦ, ὑποχρέου νὰ ἀπονείμῃ σύνταξιν, συνυπολογιζομένων καὶ τῶν χρόνων τῶν διανυθέντων εἰς ἐργασίαν ἀσφαλιζομένην παρ' ἑτέρῳ Ὀργανισμοῦ, μὲ μόνην ἐξαίρεσιν τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ χρόνος οὗτος ἀπετέλεσε προϋπόθεσιν ἀπονομῆς συντάξεως, ἤτοι ἐχρησιμοποιήθη διὰ τὴν λῆψιν συντάξεως καὶ αὕτη ἐξακολουθεῖ λαμβανομένη. Κατ' ἀκολουθίαν χρόνος δυνάμενος μὲν νὰ χρησιμοποιηθῇ πρὸς τοῦτο, ἀλλὰ μὴ χρησιμεύσας πρὸς ἀπονομὴν συντάξεως, συνυπολογίζεται, τοῦ τοιούτου συνυπολογισμοῦ παύοντος, ἀφ' ἧς βάσει αὐτοῦ ἀπενεμήθη σύνταξις παρὰ τοῦ προηγουμένου Ὀργανισμοῦ καὶ ἐφ' ὅσον χρόνον λαμβάνεται τοιαύτη. Ὅθεν, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, καθ' ἃ ἐξ αὐτῆς δείκνυται, ἀπορρίψασα αἴτησιν ἀποζημιώσεως λόγῳ παρανόμου ἀπορρίψεως αἰτήσεως ἀπονομῆς συντάξεως, ἐκδοθεῖσης ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ἤτοι τὴν 6.2.1960, παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 75ου ἔτους τῆς ἡλικίας του, ὡς ἔχοντος συμπληρώσει ἐν τῇ ἀσφαλίσει μὲν τοῦ Ι.Κ.Α. 1620 ἡμέρας πραγματικῆς ἀσφαλίσεως, καὶ ἐν τῇ ἀσφαλίσει τῶν ἀναιρεσιβλήτων Ταμείων 2055 ἡμέρας, εἰποῦσα ὅτι δὲν ἐδικαιοῦτο αὐτὸς νὰ ζητήσῃ, οὔτε τὸ ἀναιρεσίβλητον Ταμεῖον ὑποχρεοῦται νὰ συνυπολογίσῃ τὰς ὡς ἄνω 1620 ἡμέρας πραγματικῆς εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἀσφαλίσεως, δι' ὧν θὰ ἐδικαιοῦτο συντάξεως διὰ τὸ μέχρι τῆς 31.3.1962 χρονικὸν διάστημα, καίτοι κατὰ τὸ διά-

(*) Σχμ. Ε.Ε.Δ.: Τὸ λοιπὸν μέρος τῆς ἀποφάσεως παραλείπεται. Πρόκειται περὶ τοῦ ἀ.ν. 195/1967 περὶ ἐθελουσίας ἐξόδου δικαστικῶν λειτουργῶν.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Ἐξουσία Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου πρὸς ἀπονομὴν συντάξεως καὶ ἁρμοδιότης πολιτικῶν δικαστηρίων.

Προϋπόθεσις τοῦ πρὸς λῆψιν συντάξεως ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου δικαιώματος ἡ ὁριστικὴ λύσις τῆς μετ' αὐτοῦ ὑπαλληλικῆς σχέσεως τοῦ δικαιούχου, καθ' ὅσον, ταύτης ὑφισταμένης, ἀποκλείεται κατὰ Νόμον 1854/1951 ἡ καταβολὴ συντάξεως, ὀφείλεται δὲ ὁ νόμιμος μισθός, πρὸς ἐπιδίκασιν τοῦ ὁποίου, ἔστω καὶ ὑπὸ μορφὴν ἀποζημιώσεως, λόγῳ παρανομίας τῆς Διοικήσεως, ἁρμόδια τυγχάνουν τὰ τακτικὰ δικαστήρια.— Ἐξουσία Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου καὶ ἁρμοδιότης πολιτικῶν δικαστηρίων.

Ἀρείου Πάγου 421/1969, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Ἑλ. Γιοταλίτης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀθ. Τσιαρᾶς, Νεμ. Σιμεωνίδης Κράτους, Ἠλ. Παρασκευᾶς

Τὸ πρὸς λῆψιν συντάξεως ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου δικαίωμα ἐξ ὑπηρεσίας, παραχθείσης τῷ Δημοσίῳ, προϋποτίθηται τὴν ὁριστικὴν λύσιν τῆς μετ' αὐτοῦ ὑπαλληλικῆς σχέσεως τοῦ δικαιούχου, καθ' ὅσον, ταύτης ὑφισταμένης, ἀποκλείεται συμφώνως τοῖς ἄρθροις 1 ἐδάφ. 1, 2 ἐδάφ. 1 καὶ 58 ἐδάφ. 1 τοῦ ἀ.ν. 1854/1951 «περὶ ἀπονομῆς τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν συντάξεων» ἡ καταβολὴ συντάξεως, ὀφείλεται δὲ τούναντίον ὁ νόμιμος μισθός, πρὸς ἐπιδίκασιν τοῦ ὁποίου, ἔστω καὶ ὑπὸ μορφὴν ἀποζημιώσεως λόγῳ παρανομίας τῆς Διοικήσεως, ἐν ἀρνήσει καταβολῆς, ἀποκλειστικῶς ἁρμόδια τυγχάνουσι τὰ τακτικὰ δικαστήρια, κατὰ τὰς συνδεδιασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 100 §§ 1-3 καὶ 110 τοῦ Συντάγματος καὶ 1 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

Ἐξ ἄλλου πρὸς ἀναγνώρισιν, ἀπονομὴν τῆς συντάξεως, συντρεχόντων τῶν κατὰ νόμον ὅρων, ἁρμόδιον τυγχάνει, κατὰ τὸ Σύνταγμα καὶ τὸ οἰκεῖον ἄρθ. 29/31.12.1954 κωδικ. δ.δ., τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, δρῶν εἴτε ἐν χλιμακίοις ἐ μέχρι τῆς διὰ τοῦ ἀ.ν. 599/1968 ἐπελθούσης μεταβάσεως ἀπὸ 1.1.1969 τῆς σχετικῆς ἁρμοδιότητος εἰς τὸ Γενικὸν Λογιστήριον τοῦ Κράτους[1], ὡς ἁπλοῦν τῆς Διοικήσεως ὄργανον, εἴτε ὡς διοικητικὸν δικαστήριον, διὰ τῶν Τμημάτων καὶ τῆς Ὁλομελείας αὐτοῦ, δοθὲν ἐπιλαμβάνεται τῆς ἐκδικάσεως τῶν ἀσκουμένων ἐναντίον πράξεων ἀπορριπτικῶν τῆς συντάξεως ἐνδίκων μέσων τῆς ἐφέσεως καὶ ἀναιρέσεως, ὡς δείκνυται ἐκ τῶν ἄρθρων 108 § 1 ἐδάφ. α' καὶ η' καὶ 2, 116 καὶ 13 τοῦ Συντάγματος, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρα 28, 38, 40, 41 καὶ 42 τοῦ ὡς ἄνω δ.δ. ἢ ἄρθρα 58, 60, 61, 64 καὶ 65 δ.δ. 869/1960 ἰ. Ταυτότην δὲ ἔχον ἀποκλειστικῶς ἐξουσίαν τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον δικαιοῦται μὲν νὰ ἐξετάζῃ παρεμπιπτόντως τὸν χρόνον λύσεως πάσης ὑπαλληλικῆς σχέσεως, τικτούσης κατὰ νόμον δικαίωμα λήψεως ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου συντάξεως, ὡς συνιστῶντα τὴν βασικὴν χρονικὴν ἀφετηρίαν ὑπολογισμοῦ τῆς συντάξεως, δὲν δύναται ὅμως νὰ ἀποφασίσῃ καθ' ἑαυτὸν ἐπὶ τοῦ ἂν ὁ λειτουργὸς αὐτὸς καὶ περὶ τοῦ κατὰ νόμον πράγματι ὑποστατοῦ τοῦ ὑπαλληλικοῦ θεσμοῦ, ἐφ' οὗ ὑποκειμένης ἀξιώσεως, ἐπὶ τούτου ἐρειδομένης, ἀποκλειστικῶς ἁρμόδια ὡς ἀνωφαίνονται εἶναι τὰ τακτικὰ πολιτικὰ δικαστήρια. Ὅθεν τὸ Μονομελὲς Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν, ἐπιληφθὲν τῆς ἐκδικάσεως τῆς κατὰ τοῦ ἀναιρεσίστου Ἑλληνικοῦ Δημοσίου ἐνώσεως ταύτης ἀσκηθείσης ἀπὸ 22 Ὀκτωβρίου 1968 ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, δωκούσης, ὡς ἐκ τοῦ οἰκείου διωγράφου προκύπτει, τὴν καταβολὴν μισθῶν χρόνων, καθ' ὃν αὐτὸς ἰσχυρίζεται, ὅτι διετέλει εἰσέτι ἐν ἐνεργῷ ὑπηρεσίᾳ Πρωτοδίκου, ὅτε τὴν ἐξ αὐτοῦ δικαιοδοσίαν ἀπορρίπτει ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι διὰ τὸν αὐτὸν ὡς ἄνω χρόνον εἶχεν ἤδη ἀπονεμηθῇ τῷ ἐνάγοντι σύνταξις ὑπὸ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5683/26.7.1968 πράξεως τοῦ Β' χλιμακίου αὐτοῦ, αὕτη παρέβη τὸν νόμον, δεχθὲν ὅτι δὲν ὑπάρχει δεδικασμένον ἐκ τῆς ὡς ἄνω πράξεως, ὡς πρὸς τὸν ὑπ' αὐτῆς καθορισθέντα χρόνον λύσεως τῆς ἐπιδίκου πρὸς τὸ ἐναγόμενον Ἑλληνικὸν Δημόσιον ὑπαλληλικῆς σχέσεως, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου κατ' ἄρθρον 577 ἀριθ. 4 καὶ 16 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως, κατ' ἀμφότερα αὐτοῦ

πτυχής Δικονομίας, οὐτινος αἱ διατάξεις ἐφαρμόζονται κατὰ τὸ ἄρθρον 25 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου καὶ ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Κώδικος ἀσκηθέντων ἐνδίκων μέσων, τὸ Τμῆμα, εἰς ὃ παρεπέμφθη ἡ ὑπόθεσις μετ' ἀναίρεσιν τῆς προσβληθείσης ἀποφάσεως δι' ἓνα τῶν αὐτόθι ἀναφερομένων λόγων, δύναται μὲν νὰ διαφωνήσῃ, ἀλλὰ μόνον ὡς πρὸς τὴν ἐξενεχθεῖσαν ἐπὶ τοῦ παραπέμψαντος Τμήματος γνώμην, δι' ἣν ἐχώρησεν ἡ ἀναίρεσις. Συνεπῶς διαφωνία δὲν χωρεῖ διὰ τὴν ἐξενεχθεῖσαν γνώμην τοῦ ἀναιρετικοῦ Τμήματος ἐπὶ νομικοῦ ζητήματος, ἀχθέντος αὐτῷ δι' ἀπορριφθέντος λόγου ἀναιρέσεως. Ὅθεν τὰ ἐπὶ τοῦ ἀναιρεσιόντος Ι.Κ.Α. ἐπισημειούμενα ὅτι οὐχὶ ὀρθῶς ἐλύθη ἐκ τοῦ ἀναιρετικοῦ Τμήματος (87/1968 Β') τὸ θέμα, περὶ οὗ ὁ πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως, ὃν ἀπέρριψε, καὶ ἡ ἐσχὴ διαφωνίας τοῦ Τμήματος τούτου ἐπὶ τοῦ λυθέντος ἐπ' αὐτοῦ νομικοῦ ζητήματος εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀπαράδεκτα.

Ἀναιρεθείσης ἐν μέρει τῆς προσβληθείσης ἀποφάσεως, ἤτοι κατὰ τὸ μέρος, καθ' ὃ δὲν ἔλαβεν αὕτη ὑπ' ὄψιν τὸν ποσοτικὸν περιορισμὸν τοῦ νόμου ὡς πρὸς τὴν καταβλητέαν σύνταξιν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, καὶ τῶν διαδίκων ἐπανερχομένων κατὰ τὸ ἄρθρον 597 § 1 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, ἐξεταστέα τυγχάνει τόσον ἡ ἀπὸ 20.3.1967 ἔφεσις τοῦ ἐκκαλοῦντος Ι.Κ.Α. κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 26756/1965 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἧς ἐπεδίκασε τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 27.082,75, ὅσον καὶ ἡ διὰ τῶν προτάσεων τοῦ ἐφεσιβλήτου ἀσκηθεῖσα ἀντέφεσις, δι' ἧς ζητεῖται νὰ καταδικασθῇ τὸ ἐκκαλοῦν νὰ καταβάλῃ ὁλόκληρον τὸ διὰ τῆς ἀγωγῆς ἀξιούμενον ποσὸν τῶν δραχμῶν 33.462. Ἀμφότεραι δ' ὁμοῦ κριθήσονται ἐν τῷ πλαισίῳ, ἐν τῷ ὁποίῳ διεμορφώθη ἡ ὑπόθεσις μετὰ τὴν μερικὴν, ὡς εἴρηται, ἀναίρεσιν τῆς προσβληθείσης ἐφετειακῆς ἀποφάσεως.

Καθ' ἃ δέχεται καὶ τὸ ἀναιρετικὸν Τμῆμα, διὰ τῶν καθορισμῶν τῆς καταβλητέας συντάξεως λόγῳ ἀπολύτου ἀναπηρίας, ὀφειλομένης εἰς ἀτύχημα, ἡ κατὰ τὴν παράγραφον 10 τοῦ ἄρθρου 29 παρεχομένη προσαύξησις ἐκ 50% ὑπολογίζεται ἐπὶ τῆς κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 29 προσδιοριζομένης διὰ τὴν ἀναπηρίαν ταύτην βασικῆς συντάξεως. Συνεπῶς, ἀποδεικνυομένου πλήρως ἐν προκειμένῳ, τόσον ἐκ τῶν ἐκατέρωθεν συνομολογουμένων, ὅσον καὶ ἐκ τῆς ἐν φωτοτυπικῷ ἀντιγράφῳ προσαγομένης καὶ ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ἐπικαλουμένης ὑπ' ἀριθ. 4225/19.9.1963 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Πειραιῶς, ὅτι ἡ βασικὴ σύνταξις τοῦ ἐφεσιβλήτου λόγῳ πλήρους ἀναπηρίας αὐτοῦ ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καθορισθὴ ὑπὸ ταύτης εἰς δραχμὰς 1050, θὰ ἔδει συμφώνως τῇ προαρηθείσῃ διατάξει εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο τῆς βασικῆς συντάξεως νὰ προστεθῇ ἡ προσαύξησις 50% τῆς παραγράφου 10 τοῦ ἄρθρου 29, ἤτοι τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 525, ἐπὶ τοῦ συνολικοῦ δὲ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 1575 θὰ ἔδει νὰ ὑπολογισθῶσιν αἱ χορηγηθεῖσαι σχετικαὶ αὐξήσεις κατὰ 30%, 20%, 15%, 1% καὶ 12% (τοῦ 12% ἐπὶ δραχμῶν 574), ὡς αὗται ἐκτίθενται ἐν τῇ ἀνωτέρω ἀποφάσει, ὁπότε ὅλως τὸ συνολικὸν καταβλητέον ποσὸν δὲν θὰ ἔδει νὰ ὑπερβῇ τὸ 25πλάσιον τοῦ τεσσαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς 10ης ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, ἤτοι τὸ ποσὸν τῶν 2.500 δραχμῶν μηνιαίως. Μὴ λαβοῦσα ὅθεν ὑπ' ὄψιν ἡ προσβαλλομένη τὸν ὡς ἄνω ποσοτικὸν περιορισμὸν τοῦ νόμου καὶ ἀποφανθεῖσα ὅτι ἡ καταβλητέα εἰς αὐτὸν σύνταξις θὰ ἔδει νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 2.848,75, ἐπιδικάσασα ἅμα καὶ τὴν διαφορὰν ἐκ δραχμῶν 820,75 μηνιαίως, ἔσφαλε, κατὰ τοὺς βασίμους ἐν μέρει λόγους τῆς κρινομένης ἐφέσεως, καὶ δέον, μεταρρυθμιζομένης ταύτης, νὰ ἐπιδικασθῇ ἡ διαφορὰ μεταξὺ τῶν καταβληθεισῶν δραχμῶν 2.028 μηνιαίως καὶ τῶν καταβλητέων τοιούτων ἐκ δραχμῶν 2.500, ἤτοι ταῦτα ἐκ δραχμῶν 472 μηνιαίως καὶ ἐν συνόλῳ διὰ τὸν κρίσιμον τῆς ἀγωγῆς χρόνον (1.5.1963 - 31.10.1965) τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 15.576, ἀπορριπτομένης καὶ τῆς ἀντεφέσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου ὡς νόμῳ καὶ οὐσίᾳ ἀβασίμου.

2. Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφάλισιν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Α.Ν. 1846/1951 τῶν ὁπωσδήποτε παρεχόντων ἐξηρτημένην ἐργασίαν, ἐφ' ὅσον συγκεντροῦσι καὶ τὰς λοιπὰς νομίμους προϋποθέσεις, ἑπομένως καὶ τῶν ἱεροψαλτῶν, μὴ περιλαμβανομένων εἰς τοὺς ἱερωμένους τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 389/1969, Τμ. Α'

Πρόεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Μαραγκόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Α. Ταβουλάρης**
Δικηγόρος ὁ κ. Φ. Καρκιτάνης

Διὰ τῆς αἰτήσεως ταύτης, ἀσκηθείσης τύπῳ παραδεκτῷ, διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 71 τοῦ 1967 ἀποφάσεως τῆς παρὰ τῷ Ἱδρύματι Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων 2ας Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, καθ' ἣ μέρος διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐκρίθη τελικῶς, ὅτι ἡ ἀσφάλισις τοῦ ἀποθανόντος συζύγου τῆς αἰτούσης παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ὡς

στημα τούτο δεν έτυχε συντάξεως παρά τοῦ Ι.Κ.Α., οὗτος ἔτυχε βάσει τῶν ὡς ἄνω 1620 ἡμερῶν μόνον ἀπὸ τῆς 31.3.1962, ἐπὶ μόνῃ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι τὸ δικαίωμα καὶ ἡ ἀντίστοιχος ὑποχρέωσις τοῦ συνταξιοδοτικοῦ ἱδρύματος ἀποτελεῖ τὸν κανόνα, κατ' ἀπόκλισιν ἐκ τοῦ δικαιώματος ἁπλῶς τοῦ ἱδρυθέντος νὰ ζητήσῃ βάσει τῶν ἡμερῶν τούτων σύνταξιν καὶ οὐχὶ ἐκ τῆς ἀνωφελοῦς, βάσει αὐτῶν, συντάξεως καὶ ἀπὸ ταύτης, ψευδῶς ἑρμήνευσε καὶ ἐσφαλῶς ἐφήρμοσε τὰς ὡς ἄνω διαληφθείσας διατάξεις καὶ ἀναιρετέαν ἑαυτὴν κατὰ τὸ μέρος τοῦτο κατέστησε, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ τὴν περὶ τούτων αἰτίασιν τοῦ δευτέρου τῆς ἀναιρέσεως λόγου.

Ναὶ μέν, κατὰ τὰ ὡς ἄνω ἀνελέγκτως δεκτὰ γενόμενα ἀπὸ τῆς 31.3.1962, δὲν ὑπολογίζεται ὁ χρόνος ἀσφαλίσεως ὁ εἰς ἐργασίαν ἀσφαλιστέαν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. διανυθείς, ἐφ' ὅσον βάσει αὐτοῦ ἔκτοτε ἀπενεμήθη σύνταξις εἰς τὸν ἀναιρεσίοντα, δικαιοῦται ὅμως οὗτος συντάξεως παρὰ τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ Ταμείῳ, βάσει τῶν εἰς ἐργασίαν πρὸ αὐτῷ ἀσφαλιστέαν διανυθεισῶν ἡμερῶν, μετὰ τὴν διακοπὴν τῆς εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἀσφαλίσεως, ἐφ' ὅσον συντρέχων πρὸς τοῦτο αἱ προϋποθέσεις αἱ τεθεῖσαι διὰ τῶν διατάξεων τῆς νομοθεσίας, ἥτις διέπει τὸ Ταμεῖον τοῦτο, ὡς ἰσχυν αὐτὰ ἐτροποποιήθησαν διὰ τοῦ νόμου. Τὴν δὲ ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσίοντος περὶ ἀποζημιώσεως λόγῳ παρανόμου μὴ χορηγήσεως συντάξεως διὰ τὸ ἀπὸ 31.3.1962 καὶ ἑξῆς μέχρι τῆς 30.11.1966 διάστημα ἡ προσβαλλομένη, καίτοι δεξαμενὴ ὅτι ὁ ἀναιρεσίων εἶχε διανύσει ἐν ἐργασίᾳ ἀσφαλίσεως εἰς τὸ ἀναιρεσίβλητον ἡμέρας 2055, ἀπέρριψε ἄνευ ἐπαρκοῦς αἰτιολογίας καὶ δὴ ὡς πρὸς τὸν λόγον, καθ' ὃν βάσει αὐτῶν καὶ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἐπραγματοποιήθησαν, δὲν ἐδικαιοῦτο συντάξεως, κατὰ τὰς ὡς ἄνω διατάξεις, ὡς ἰσχυον κατὰ τὸν χρόνον ἐπιβολῆς τῆς αἰτήσεως, οὕτως ὥστε νὰ καθίσταται ἀνέφικτος ὁ ἔλεγχος τῆς ὀρθῆς τοῦ νόμου ἐφαρμογῆς ἐπὶ τοῦ οὐσιώδη ἀσκοῦντος ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης ζητήματος τούτου, ἤτοι τῆς συνδρομῆς ἢ μὴ τῶν προϋποθέσεων παροχῆς συντάξεως. Ὅθεν κατέστη ἀναιρετέα καὶ κατὰ τὸ μέρος τοῦτο καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ τὴν περὶ τούτου αἰτίασιν τοῦ δευτέρου λόγου ἀναιρέσεως (*).

§ 5. Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

1. Παραμονὴ ἐν ἰσχύϊ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ Α.Ν. 1846/1951, ὡς αὕτη ἀντικατεστάθη, κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ ποσὸν τῆς ἀπονεμητέας συντάξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ 25πλάσιον τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς 10ης ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, μὴ μεταβληθείσης, οὔτε ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 § 1 τοῦ Νόμου 4476/1965, οὔτε ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 12 § 2 τοῦ αὐτοῦ Νόμου 4476.—Πότε δυνατὴ κατ' ἄρθρον 598 § 4 Κώδικος Πολ. Δικονομίας διαφωνία τοῦ εἰς ὃ παρελήφθη ἡ ὑπόθεσις, μετ' ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως, Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου πρὸς τὴν γνώμην τοῦ παραπέμψαντος Τμήματος.—Σύνταξις παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. λόγῳ ἀπολύτου ἀναπηρίας, ὀφειλομένης εἰς ἀτύχημα.

Ἀρείου Πάγου 21/1969, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Χρ. Καθάρειος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Διαλεκτός, Πέτρος Νομικὸς Συμβολίου Κράτους, Στ. Σπετσάκης

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο σὺν φωνῶν ἔχει πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ παραπέμψαντος Τμήματος (*) ἐξενεχθεῖσαν γνώμην ὅτι ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς αὕτη ἰσχύει, ἀντικατασταθεῖσα ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 4104/1960, κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ ποσὸν τῆς ἀπονεμητέας κατὰ τὰς ἄνω διατάξεις συντάξεως δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ καὶ τὸ 25πλάσιον τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς 10ης ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, ἤτοι τὰς δραχμὰς 2.500, παραμένει ἰσχύουσα, μηδόλως μεταβληθεῖσα οὔτε ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 § 1 τοῦ νόμου 4476/1965, ἑρμηνευόντος αὐθεντικῶς τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 4104/1960, οὔτε ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 12 § 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου 4476, καθόσον ἀμφότερα αἱ διατάξεις αὗται ρητῶς ἐπεφύλαξαν τὴν ἰσχὺν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως τοῦ ν.δ. 4104/1960 περὶ ἀνωτάτου ὁρίου ἀπονεμητέας συντάξεως λόγῳ πλήρους ἀναπηρίας, ὀφειλομένης εἰς ἀτύχημα. Καταλαμβάνει δὲ ἡ διάταξις αὕτη πάντως τοὺς ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου 4104/20.9.1960 καὶ ἑξῆς ἐνασχθέντας εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην τῶν συνταξιούχων, συνεπῶς δὲ καὶ τὸν ἀναιρεσίβλητον, εἰς ὃν ἀπενεμήθη ταυτὶ σύνταξις διὰ τῆς ἐπ' ἀριθ. 4225/19.9.1963 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Πειραιῶς.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 598 § 4 τοῦ Κώδικος Πολι-

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1113/1968 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

(*) Α.Π. 87/1968, Β' Τμήματος, ΕΕΔ 27, 1282.

δου ἀσφαλίσεως παροχῶν ἀσθενείας εἰς χρῆμα καὶ εἰς εἶδος. Ὅθεν, ἀντιθέτως τὸ δικάσαν ἐφετεῖον, ἀποφηνάμενον διὰ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς ἐκ ταύτης δείκνυται, καὶ κατὰ παραδοχὴν τῆς μὴ νομίμου ἀγωγῆς κατὰ τὸ ἐπικουρικὸν αἴτημά της ὑποχρεῶσαν τὸ ἀναιρεσίβλητον ἐργαζόμενον συνταξιοῦχον τοῦ Ι.Κ.Α., τῶν παρακρατηθέντων ὑπὸ ταύτου ἐκ τῆς συντάξεώς του δι' εἰσφορὰν λόγῳ ἀσφαλίσεως εἰς κλάδον παροχῶν ἀσθενείας, ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας διατάξεις, ταύθ' ἅπερ ἐπάγεται τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεώς του κατὰ τὴν σχετικὴν διάταξίν της συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 807 § 17 Πολ. Δικονομίας καὶ κατὰ τὸν βάσιμον σχετικὸν λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου.

(Ἐπὶ τῆς οὐσίας).

Κατὰ τὸ εἰρημένον ἐπικουρικὸν αἴτημα τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου οὗτος εἶναι συνταξιοῦχος τοῦ Ι.Κ.Α. ἀπὸ 18 Ἰουνίου 1959, ἐκ δὲ τῆς συντάξεώς του καθ' ἕκαστον μῆνα ἀπὸ 1.10.1960 γίνεται κράτησις κατ' ἄρθρον 6 νόμου 1846/1951. Αἰτησιν δὲ ἔχει αὐτη, ἕνεκεν ἀχρεωστήτων, τὴν ἀπόδοσιν δραχμῶν 1029, παρακρατηθεισῶν ἐκ τῆς συντάξεως αὐτοῦ.

Ἡ ἀγωγὴ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἐν τῇ ἐν λόγῳ αἰτιολογίᾳ εἰρημένων εἶναι μὴ νόμιμος. Κατ' ἀκολουθίαν τὸ ἐκδὸν τὴν ἐκκαλουμένην ἀπόφασιν Πρωτοδικεῖον, ἀπορρίψαν ὡς μὴ νόμιμον ταύτην, καὶ κατὰ τὸ εἰρημένον ἐπικουρικὸν αἴτημα, πρὸς τὸν νόμον συνεμορφώθη καὶ εἶναι ἡ ἔφεσις, διὰ τὸ ἀβάσιμον τῶν παραπόνων, ἀπορριπτέα (*).

4. Δικαίωμα συντάξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α., κατ' ἄρθρον 12 § 6 Ν.Δ. 4104/1960, ὡς συνεπληρώθη δι' ἄρθρου 2 τοῦ Νόμου 4360/1964, τῶν ἠσφαλισμένων ἤδη παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., συμπληρωσάντων κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Νόμου 4104/1960 τὸ 48ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ πραγματοποιησάντων ὡρισμένας ἡμέρας ἐργασίας. – Προϋποθέσεις νὰ μὴ τυγχάνουν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπονομῆς τῆς συντάξεως συνταξιοῦχοι τοῦ Δημοσίου, Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ἢ ἑτέρου Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως.

(*) Ἀνηρέθη ἐν μέρει ἡ ὑπ' ἀριθ. 2255/1967 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 555/1969, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Μαραγκόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Π. Μακρόπουλος**

Δικηγόρος ὁ κ. Φ. Κορυφάντης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἄκρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 24249/12.12.1967 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Ἀθηνῶν τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, δι' ἧς ἀπερρίφθη αἴτησις τοῦ προσφεύγοντος, ἠσφαλισμένου παρὰ τῷ ἐν λόγῳ Ἱδρύματι, ὅπως τύχῃ συντάξεως λόγῳ γήρατος.

Ἐν παραγράφῳ 6 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 4104/1960, ὡς αὕτη συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 4360/1964, ὁρίζεται, ὅτι: «Ἠσφαλισμένοι ἤδη παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., συμπληρώσαντες κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος τὸ 48ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ πραγματοποιοῦντες πεντακοσίας (500) τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας, ἐξ ὧν ἀνὰ ἑκατὸν τοὐλάχιστον καθ' ἕκαστον τῶν πέντε ἡμερολογιακῶν ἐτῶν τῶν ἀμέσως προηγουμένων τοῦ ἔτους, καθ' ὃ θέλουσι συμπληρώσει τὸ ὅλον ἔτος τῆς ἡλικίας, προσεπέτυχον περὶ ἀορίστων ἢ τὸ ὅλον προσεπέτυχον περὶ ὡρισμένων ἢ ἐπιδιώκει τὴν περὶ ἀπονομῆς συντάξεως λόγῳ γήρατος αἴτησίν των μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἀνωτέρω ὁρίων ἡλικίας ἢ κατέστησαν ἀνάπηροι κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, δικαιοῦνται συντάξεως, ἐφ' ὅσον δὲν τυγχάνουν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπονομῆς τῆς συντάξεως συνταξιοῦχοι τοῦ Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. ἢ ἑτέρου Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως... Προσεπέτυχον περὶ ἀσφαλισμένων ἐπαγομένων εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ ὑαρίων καὶ ἀνθηγικῶν ἐπαγγελμάτων τὸ ἀνωτέρω ὅριον ἡλικίας τῶν 65 καὶ 60 ἐτῶν μετατίθεται κατὰ 5 ἔτη...».

Κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, ἐφ' ὧν προσβάλλεται ἡ κατὰ παρέκκλισιν ἀπὸ τῶν διὰ τοῦ αὐτοῦ ν.δ. 4104/1960 θεσπισθέντων γενικῶν κανόνων ἀναγνώρισις συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος ὑπὲρ τῶν κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου τούτου συμπληρωσάντων τὸ 48ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἠσφαλισμένων, δεσμὸν προϋποθέσεως διὰ τὴν τοιαύτην συνταξιοδότησιν τίθεται, ὅπως οὗτοι μὴ τυγχάνωσι κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως συνταξιοῦχοι τοῦ Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. ἢ ἑτέρου Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως, ὡς ἐκ τοῦ σκοποῦ δέ, δι' ὃν ἐτέθη ὁ ἀνωτέρω περιορισμός, δέον ν

ἱερομάλτου ἤρξατο οὐχὶ ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ἀ.ν. 1846 τοῦ 1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ἀλλ' ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουνίου 1955, ἀφ' ἧς τοῦτέστιν ἰσχυσεν ἡ ἐκ' ἀριθ. 58 τῆς 26ης Νοεμβρίου 1954 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. «περὶ ἐπεκτάσεως ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς τοὺς ἀποκλειστικῶς ἀσκοῦντας τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἱερομάλτου».

Ἡ ἐκδοῦσα τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Ἐπιτροπὴ Ἐφέσεων ἐδέχθη τὰ ἀνωτέρω, ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ, ὅτι τὰ ἀνωτέρω πρόσωπα, ἤτοι οἱ ἱερομάλται, δὲν ὑπῆχθησαν εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ἀ.ν. 1846 τοῦ 1951, καθ' ὅσον ἐξηρέθησαν ρητῶς τῆς ἀσφαλίσεως ταύτης διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀναγκαστικοῦ τούτου νόμου, ἀναχθέντα ὡρωτέρω εἰς τὴν ἀνωτέρω ἀσφάλισιν διὰ τῆς ρηθείσης ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱδρύματος, δημοσιευθείσης ἐν ἔτει 1955, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν περὶ ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1846 τοῦ 1951.

Ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου τούτου ἐγένετο παγίως δεκτόν (1237/1965, 1388/1967 κλπ.) ὅτι ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ἀ.ν. 1846 τοῦ 1951 εἰς τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 2 αὐτοῦ ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. ἐλήφθησαν πάντες οἱ ὁπωσδήποτε παρέχοντες ἐξηρτημένην ἐργασίαν, ἐφ' ὅσον συγκεντροῦσι καὶ τὰς λοιπὰς νομίμους προϋποθέσεις, ἵνα ἐνταχθῶσιν εἰς περιοχήν, ἔνθα ἔχει ἐπεκταθῇ ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ι.Κ.Α. κλπ., καὶ συνεπῶς καὶ οἱ ἱερομάλται, ἐφ' ὅσον παρέχουσι τὰς ὑπηρεσίας των ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς ἐν' ἀριθ. 50 τοῦ 1955 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., δι' ἧς, κατὰ τὰ εἰρημένα, ἐπεξετάθη ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ἱδρύματος καὶ εἰς τοὺς ἱερομάλτας, ἐκδοθείσης ὑπὸ τὴν ἰσχύσασαν νομικὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἀπῃτεῖτο ἡ ἔκδοσις Κανονισμοῦ διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῆς ἀσφαλίσεως καὶ εἰς τὰ πρόσωπα ταῦτα καὶ συνεπῶς οὔσης ἐκ ταύτου λόγου τούτοι ἀνασχύρου. Ἐκρίθη δὲ εἰδικώτερον, ὅτι τὸ θέμα ὅτι διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 4 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1846 τοῦ 1951, ἣν ἐπικαλεῖται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἐξηρέθησαν τῆς ὡς εἰρηται ἀσφαλίσεως μόνον οἱ ἱερομόναχοι καὶ οὐχὶ οἱ ἱερομάλται, οἵτινες δὲν περιλαμβάνονται εἰς τοὺς ἱερομόναχους τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας (Σ.τ.Ε. 1237/1965). Κατ' ἀκολουθίαν μὴ νομίμως ἐγένετο δεκτὸν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι ἡ ἀσφάλισις τοῦ συζύγου τῆς αὐτόθι ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἰδιότητα ἤρξατο οὐχὶ ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ἀ.ν. 1846 τοῦ 1951, ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς ὡς εἰρηται ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., ἤτοι ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουνίου 1955, καὶ συνεπῶς ἀκυροτέα κατὰ τὸ κεφάλαιον τοῦτο τυγχάνει ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις, κατὰ τὰ βασίμως προβαλλόμενα διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἅτις δέον νὰ γίνῃ δεκτή.

3. **Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ κλάδου παροχῶν ἀσθενείας καὶ μητρότητος τῶν συνταξιούχων τοῦ Ι.Κ.Α. κατ' ἄρθρον 6 Α.Ν. 1846/1951, ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 2 Ν.Δ. 4104/1960. τῆς εἰσφορᾶς τούτων ὁριζομένης εἰς 4 ο ο ἐπὶ τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεώς των, παρακρατουμένης κατὰ μῆνα ἐξ αὐτῆς — Ἐφαρμογὴ τούτου καὶ ἐπὶ τῶν ἐργαζομένων συνταξιούχων — Ἀπαιτούμενα, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, διὰ τὴν κατ' ἄρθρον 904 Α.Κ. ἀπαίτησιν ἀχρεωστήτως.—Ἀποκλεισμὸς τῆς ἐπιστροφῆς εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἀχρεωστήτως εἰσπραχθεισῶν ὑπὲρ κλάδου ἀσφαλίσεως παροχῶν ἀσθενείας εἰς χρῆμα καὶ εἰς εἶδος.**

Ἀρείου Πάγου 364/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δημ. Χατζόπουλος**

Δικηγόρος ὁ κ. Ἀθ. Λέκκας

Κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ ἀν. νόμου 1846/1951, ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 4104/1960, εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ κλάδου παροχῶν ἀσθενείας καὶ μητρότητος ὑπάγονται οἱ συνταξιοῦχοι τοῦ Ι.Κ.Α. Ἡ δὲ εἰσφορὰ τούτων κατὰ τὴν παράγραφον 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου τοῦ νόμου διὰ τὴν κατ' αὐτὸ ἀσφάλισίν των ὁρίζεται εἰς 4% ἐπὶ τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεώς των, παρακρατουμένη κατὰ μῆνα ἐξ αὐτῆς. Ἡ διάταξις, τοῦ νόμου μὴ διακρίνοντος, ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῶν ἐργαζομένων συνταξιούχων, ἡ ἐκδοχὴ δὲ αὕτη εἶναι σύμφωνος καὶ πρὸς τὴν ὅλην οἰκονομίαν τοῦ νόμου περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ὅστις, διευρύνων τὸν κύκλον τῶν ἠσφαλισμένων, ἀνόδολως καθιέρωσε ἀντιστοιχίαν παροχῶν καὶ εἰσφορῶν. Ἐξ ἑτέρου ἡ ἀπαίτησις ἀχρεωστήτου (904 Α.Κ.) πρὸς νομίμων ὑποστασιν αὐτῆς ἀπαιτεῖ, ἐκτὸς ἄλλων, καὶ ἀνυπαρξίαν ὑποχρεώσεως. Ταυτὴ ὅμως δὲν ὑφίσταται καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν εἰρημένην εἰσφορὰν τῶν ἐργαζομένων συνταξιούχων τοῦ Ι.Κ.Α. ὑπὲρ κλάδου παροχῶν ἀσθενείας, ἀφοῦ διὰ τῆς εἰσφορᾶς αὐτῶν οὗτοι ἐκπληροῦσι νόμιμον ὑποχρέωσιν, τὸ δὲ ἄρθρον 27 § 8 τοῦ νόμου 1846/1951 ἀποκλείει, κατ' ἀρχήν, τὴν ἐπιστροφὴν εἰσφορῶν ἀχρεωστήτως εἰσπραχθεισῶν ὑπὲρ κλά-

Ι.Κ.Α., ἐγκειμένης εἰς τὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 26874/1962 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Τ-ποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Θεσσαλονίκης παράνομον διακοπὴν τῆς καταβολῆς τῆς ἀπονεμηθείσης τῷ ἐνάγοντι ὑπὸ τοῦ Τ.Α.Κ. λόγῳ γήρατος πρώτης συντάξεως, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 897/1948 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Κατεργατῶν ἀπὸ 1.8.1957, ἀπὸ τοῦ ἀπὸ τοῦ χρόνου ἦτο καταβλητέα ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου ἡ ἀπονεμηθεῖσα αὐτῷ δευτέρα ταυτήν σύνταξιν νὰ συναπολογισθῶσιν αἱ ἡμέραι ἐργασίας ἐν ἀσφαλίσει παρὰ τῷ Τ.Α.Κ., αἵτινες ἀπετέλεσαν προυπόθεσιν ἀπονομῆς καὶ λήψεως τῆς πρώτης συντάξεως, παρακρατηθεισῶν τῶν καταβληθεισῶν αὐτῷ ἀπὸ 1.8.1957 ἕως 30.5.1962 συντάξεων τοῦ Τ.Α.Κ., διὰ συμψηφισμοῦ αὐτῶν πρὸς τὰς συντάξεις τοῦ Τ.Α.Α.Μ.Μ., συνισταμένης τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης εἰς τὸ ἐν τῇ ἀγωγῇ ποσὸν τῶν δραχμῶν 48.480, εἰς ὃ ἀνέρχονται οἱ μὴ καταβληθεῖσαι καὶ ἃς ἐδικαιοῦτο ὁ ἐνάγων συντάξεις αὐτοῦ, μετὰ τῶν δώρων τῶν ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, κατὰ τὸ ἀπὸ 1.8.1957 ἕως 30.9.1963 χρονικὸν διάστημα. Κατὰ συνέπειαν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἀπορρίψασα, ὡς μὴ ὀφεῖλον βάσιμον, τὴν ἀγωγήν, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἦτο καταβλητέα ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου μόνον ἡ μεγαλυτέρα σύνταξις τοῦ Τ.Α.Α.Μ.Μ., σὺν δὲ καὶ ἡ μικροτέρα ταυτήν τοῦ Τ.Α.Κ., ἐσφάλλετο ὑπὸ τὴν ἐξενεχθεῖσαν ὡς ἄνω ὑπὸ τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως γνώμην, πρὸς ἣν καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, συντάσσεται, νομίμως αἰτουμένης ἀποζημιώσεως καὶ διὰ τὸν μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 26874/1962 ἀποφάσεως χρόνον, ἀφοῦ ἡ ὀργάνωσις τοῦ ἐφεσιβλήτου πρὸς καταβολὴν τῆς ἀπονεμηθείσης ὡς ἄνω ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. συντάξεως ἐξωμολοῦτο ὀφειλομένη καὶ δέον, κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου λόγον τῆς ἐφέσεως, νὰ μεταρρυθμισθῇ καὶ ἐξετασθῇ κατ' οὐσίαν ἡ ἀγωγή (ἄρθρον 533 § 1 Κώδικος Πολ. Δικονομίας).

Τὸ ἐναγόμενον ἰσχυρίζεται διὰ τῶν ἐν ὅλῃ προτάσεών του, προκύπτει δὲ καὶ ἐκ τοῦ προσαγομένου ὑπ' ἀριθ. 106458/18.2.1964 ἐγγράφου τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας του, ὅτι εἰς τὸν ἀρχικῶς ἐνάγοντα ἀπενεμήθη 1) παρὰ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Τ.Α.Κ. διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 897/1948 ἀποφάσεως του σύνταξις ἐκ δραχμῶν 450 μηνιαίως ἀπὸ 1.9.1948, τῆς ὁποίας ἡ καταβολὴ ἀνεστάλη ἀπὸ 1.1.1949, ἤρξατο δὲ ἐπανακαταβαλλομένη ὑπ' αὐτοῦ (ἐναγομένου), ἀναπροσαρμοσθεῖσα εἰς δραχμὰς 552 ἀπὸ 1.8.1957, λόγῳ τῆς ἐν τῷ μεταξὺ ἐπελθούσης συγχωνεύσεως εἰς αὐτὸ τοῦ Τ.Α.Κ. καὶ 2) παρὰ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Τ.Α.Α.Μ.Μ., διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 108/1959, σύνταξις ἐκ δραχμῶν 997 μηνιαίως ἀπὸ 1.8.1957, καταβλητέα ἐπίσης ὑπὸ τούτου (ἄρθρον 51 § 1 ἀ.ν. 1846/1951) καὶ ὅτι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 26874 ἀπὸ 24.5.1962 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Τποκαταστήματος Θεσσαλονίκης τοῦ Ι.Κ.Α. κατελόγισεν εἰς βάρος τοῦ ἀρχικοῦ ἐνάγοντος τὸ ποσόν, ὅπερ αὐτὸς εἰσέπραξεν ἀπὸ 1.8.1957 καὶ ἐφεξῆς ὡς συνταξιοῦχος τοῦ Τ.Α.Κ., καταβαλλόν αὐτῷ ἀπὸ τῆς χρονολογίας ταύτης τὴν διαφορὰν μεταξὺ τῆς συντάξεως τοῦ Τ.Α.Κ. καὶ τῆς ταυτήν τοῦ Τ.Α.Α.Μ.Μ. διὰ συμψηφισμοῦ τοῦ εἰσπραχθέντος παρ' ἐκείνου ποσοῦ ἐκ συντάξεων τοῦ Τ.Α.Κ. εἰς ἴσον ποσὸν τῶν ὧν ἐδικαιοῦτο συντάξεων τοῦ Τ.Α.Α.Μ.Μ. Ἡ ὡς ἄνω ἐκ δραχμῶν 552 μηνιαίως σύνταξις, μετὰ τὴν αὔξησίν της δι' ἄρθρου 12 § 5 τοῦ ν.δ. 4104/1960 καὶ ἀναπροσαρμογήν της δι' ἄρθρου 2 § 1 ἐδ. α' τοῦ ἐκδοθέντος κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 42 § 1 τοῦ ν.δ. 2698/1953 Δ.Δ. 57/22 / 1.2.1961 ἀνῆλθεν ἀπὸ 1.1.1961 εἰς δραχμὰς 625. Κατὰ ταῦτα ὁ ἀρχικῶς ἐνάγων δικαιοῦται ἀποζημιώσεως δι' ὀφειλομένην αὐτῷ σύνταξιν τοῦ Τ.Α.Κ., ὡς αἰτεῖται δι' ἀγωγῆς, 1) ἀπὸ 1.8.1957 ἕως 31.12.1960 δραχμὰς 22.632 (552 Χ 41), 2) ἀπὸ 1.1.1961 ἕως 30.9.1963 δραχμὰς 20.625 (625 Χ 33).

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἑδαφίου 6' τῆς ὑπ' ἀριθ. 70281/ Σ. 730/1957 ἀποφάσεως τῶν Υπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας περὶ χορηγήσεως δώρου ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Νέου Ἔτους εἰς συνταξιούχους Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἐπαναληφθείσαν εἰς τας ἐπακολουθησάσας ὑπ' ἀριθ. 74412/Τ. 813/1958, 29950/875/1959, 24068/Ε 722/1960, 79567/2507/1960, 24200 / Ε 642/1961, 88280/1961, 31946/301/1962, 96201 / Τ. 858/1962 καὶ 30210/ Τ. 212/1963 ἀποφάσεις τῶν ἰδίων Υπουργῶν, ἐν περιπτώσει συρροῆς συντάξεων ἐκ πλειόνων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν κυρίας ἀσφαλίσεως τὸ δῶρον καταβάλλεται ἐκ μιᾶς μόνον πηγῆς καὶ ἰσοῦται πρὸς τὴν λαμβανομένην μεγαλυτέραν σύνταξιν (προσαυξημένου περὶ δώρου τοῦ Πάσχα πρὸς τὸ ἥμισυ αὐτῆς) κατανεμομένην κατ' ἰσομοιρίαν μεταξὺ τῶν συνταξιοδοτούντων Ὀργανισμῶν. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ καταβολὴ εἰς τὸν δικαιοῦχον ὅλου τοῦ δώρου ἐνεργεῖται ἀμέσως παρὰ τοῦ παρέχοντος τὴν μεγαλυτέραν κατὰ ποσὸν σύνταξιν Ὀργανισμοῦ, δικαιουμένου τούτου νὰ ἀναζητήσῃ παρὰ τῶν λοιπῶν συνταξιοδοτούντων Ὀργανισμῶν τὰ κατ' ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης ἀναλογοῦντα καὶ δαπ-

πως θεωρηθῆ αὐτὸς ὡς ἰσχύων καὶ εἰς ἣν περίπτωσιν ὁ ἐνδιαφερόμενος συνταξιοδοτεῖται κατὰ τὸ ὡς εἴρηται χρονικὸν σημεῖον παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α., ὡς διαδοχου συγχωνευθέντος εἰς αὐτὸ ἑτέρου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως, οὗτινος ὁ εἰρημένος ἐτύγχανεν ἤδη συνταξιοῦχος κατὰ τὸν χρόνον τῆς συγχωνεύσεως.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τοῦ φακέλλου, ὁ αἰτῶν, ἄλλοτε ἠσφαλισμένος παρὰ τῷ Ταμείῳ Συντάξεων Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ., εἶχε τύχει παρ' αὐτοῦ ἐν ἔτει 1957 συντάξεως λόγῳ ἀπολύσεως, ἡ σύνταξις δὲ αὕτη, μετὰ τὴν ἐν ἔτει 1953 λαβοῦσαν χώραν συγχώνευσιν τοῦ Ταμείου τούτου εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ἐξηκολούθησε καταβαλλομένη αὐτῷ παρὰ τοῦ ἐν λόγῳ Ἱδρύματος, ἀναπροσαρμοσθεῖσα ἀκολούθως ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ νόμου 4476/1965. Παραλλήλως καὶ μετὰ τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω συνταξιοδότησίν του ὁ αἰτῶν ἀπησχολήθη ὡς μισθωτός, ὑπαχθεὶς ἐπὶ τῇ ἰδιότητί του ταύτῃ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. μέχρι τῆς 18.2.1967, ὅτε ἠτήσατο, ὅπως τῷ ἀναγνωρισθῇ αὐτοτελὲς δικαίωμα συνταξιοδοτήσεως λόγῳ γήρατος ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τοιαύτης ἀσφαλιστικῆς σχέσεως πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. Ἀλλ' ἐπὶ τῶν δεδομένων ταῦτα δὲν εἶχεν ἐνταῦθα ἐφαρμογήν, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει, ἡ μνησθεῖσα ἐξαιρετικὴ διάταξις τοῦ ἄρθρου 12 § 6 τοῦ ν.δ. 4104/1960, καθ' ὅσον ὁ αἰτῶν ἐσυνταξιοδοτεῖτο ἤδη, ὡς ἐξετέθη, αὐτοῦ δὲ κρίνασα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὴν ἐν λόγῳ διάταξιν καὶ συνεπῶς τὰ περὶ τοῦ ἐναντίου διὰ τῆς ἐπ' αὐτῆς αἰτήσεως ἐπαναφερόμενα ἀπορριπτέα κρίνονται ὡς μὴ βάσιμα.

§ 4. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Καπνεργατῶν

Συνταξιοδότησις τῶν λαμβανόντων σύνταξιν παρὰ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Καπνεργατῶν κατὰ τὸν χρόνον τῆς συγχωνεύσεως τοῦ Ταμείου εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἐφεξῆς ἀπὸ τὸν Εἰδικὸν Λογαριασμὸν τοῦ Ι.Κ.Α., μὴ ἀφορῶντος τοῦ ἄρθρου 29 § 4 Α.Ν. 1846/1951 τὰς συντάξεις τούτων, οὐδὲ ἐφαρμοζομένου τοῦ ἄρθρου 5 § 7 τοῦ Ν.Δ. 2519/1953 —Ἀποζημιώσεις λόγῳ παρανόμου ἐνεργείας ὀργάνου τοῦ Ι.Κ.Α.—Δῶρα δι' ἑορτὰς εἰς συνταξιούχους Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως.

Ἀρείου Πάγου 156/1969, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Χρ. Κομοτοῦρος**

Διηγόρευε οἱ κ.κ. Στ. Σπετσάκης, Ἀθ. Λέκκας

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο σύμφωνον ἔχει τὴν γνώμην πρὸς τὴν διὰ τῆς ἐπ' ἀριθ. 471/1966 ἀναιρετικῆς τοῦ Β' Τμήματος ἐξενεχθείσαν, ὅτι ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 2 καὶ 6 §§ 1, 2 καὶ 3 τοῦ νόμου 2348/1953 σαφῶς προκύπτει, ὅτι οἱ κατὰ τὸν χρόνον τῆς συγχωνεύσεως τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Καπνεργατῶν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. (1.4.1953) λαμβάνοντες σύνταξιν παρὰ τοῦ Ταμείου τούτου συνταξιοδοτοῦνται ἐφεξῆς ἀπὸ τῶν συσταθέντα διὰ τοῦ νόμου τούτου Εἰδικῶν Λογαριασμῶν τοῦ Ι.Κ.Α., ὑπὸς ἐξυπηρεθέντος τῆς ἀντιστοίχου ὑποχρεώσεως καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ παράγραφος 4 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, καθ' ἣν οὐδεὶς δικαιοῦται παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. πλειόνων τῆς μιᾶς συντάξεων, τῶν τυχὸν λαμβανόντων πλείονας συντάξεις περιοριζομένων εἰς τὴν μεγαλυτέραν ἐξ αὐτῶν, δὲν ἀφορᾷ καὶ τὰς ἐκ τοῦ Εἰδικοῦ τούτου Λογαριασμοῦ τοιαύτας. Οὐδὲ ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῶν συντάξεων τούτων καὶ ἡ παράγραφος 7 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 2519/1953, καθ' ἣν ἡ ἀπαγορευτικὴ διάταξις τοῦ ἄρθρου 29 § 4 τοῦ ὡς ἄνω ἀ.ν. 1846/1951, ὡς καὶ ἡ ἐν παραγράφῳ 7 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἀναστολὴ συνταξιοδοτήσεως, ἐφαρμοζόμεναι γενικῶς καὶ ἐπὶ τῶν συνταξιοδοτουμένων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2458, ἀφεῖ οἱ τυχόντες συντάξεως παρὰ τοῦ Τ.Α.Κ. πρὸ τῆς συγχωνεύσεως των εἰς τὸ Ι.Κ.Α. διὰ τοῦ νόμου τούτου δὲν εἶναι ἐκ συνταξιοδοτουμένων κατὰ τὰς διατάξεις αὐτοῦ, εἰς οὓς καὶ μόνον ἀναφέρεται ἡ προπαρατεθεῖσα παράγραφος, δὲν ἐπῆλθε δι' οὐδεμιᾶς τῆς καταβολῆς τῶν πρὸ τῆς ὡς εἴρηται συγχωνεύσεως ἀπονεμηθεισῶν συντάξεων, διὰ τῆς κατοργήσεως τοῦ ρηθέντος «Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ Καπνεργατῶν» διὰ τοῦ ἄρθρου 11 § 1 τοῦ ν.δ. 1104/1960, τῶν ὑποχρεώσεων καὶ δικαιωμάτων αὐτοῦ ἀναλαμβανομένων ἐφεξῆς ὑπὸ τοῦ κλάδου συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α., ὡς μὴ περιλημθείσης ἐν τῷ ὡς ἄνω διατάγματι ρητῆς περὶ τούτου διατάξεως. Ὅθεν, ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων μετὰ τὴν ἀνάκλησιν τῆς ἐπ' ἀριθ. 2327/1964 ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀνακληθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, δέον νὰ ἐξετασθῇ ἡ ὑποβληθεῖσα καὶ νομοτύπως ἀσκηθεῖσα ἔφεσις κατὰ τῆς ἐπ' ἀριθ. 8087/1964 ὁριστικῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ δικογράφου τῆς ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀγωγὴ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἀρχικοῦ ἐνάγοντος, διώκεται, κατὰ τὴν κρίσιν αὐτῆς βασιν, κατ' ἄρθρα 914, 296, 297 Α.Κ., 105 καὶ 106 Εἰσ.Ν.Α.Κ., ἀποζημίωσις λόγῳ παρανόμου ἐνεργείας τοῦ διοικοῦντος ὀργάνου τοῦ ἐφεσιβλήτου

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΕΚ ΤΗΣ ΠΕΡΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΕΙΣ ΠΛΕΙΟΝΑΣ ΤΗΣ ΜΙΑΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

(Έννοια και έκτασις εφαρμογής άρθρου 2 §§ 1 και 2 ν.δ. 185/1969, ΕΕΔ 28, 680)

Ὑπὸ τοῦ κ. ΛΕΩΝ. ΝΤΑΣΙΟΥ, Δικηγόρου

Ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 185/1969, ἀναφερομένη εἰς τὸ δικαίωμα τῆς συμμετοχῆς τῶν ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις καὶ δι' αὐτῶν εἰς τὰς ἀντιστοίχους Σωματειακὰς Ἑνώσεις, ἀπαγορεύει τὴν συμμετοχὴν τούτων εἰς πλείονας τῆς μιᾶς ὀργανώσεις.

Προφανὴς σκοπὸς τῆς διατάξεως ταύτης εἶναι, ὅπως ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀποφεύγηται ἡ νόθευσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς ἐργατικὰς ὀργανώσεις ὠργανωμένων φυσικῶν προσώπων, ἐν ὄψει τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 186/1969, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ ἄσκησις τοῦ συνδικαλιστικοῦ δικαιώματος γίνηται κατὰ τρόπον ἐξυπηρετοῦντα τὸν ἐπιδιωκόμενον σκοπόν, ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς καλῆς πίστεως, τῆς ὁποίας ἡ ὕπαρξις ἀμφισβητεῖται, ὅταν τὸ φυσικὸν πρόσωπον συμμετέχῃ ταυτοχρόνως εἰς πλείονας τῆς μιᾶς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις τοῦ ἰδίου κλάδου, ἐπιδιωκούσας μὲν τὸν αὐτὸν σκοπόν, πλὴν ὅμως κατὰ διάφορον τρόπον καὶ δι' ἄλλων μέσων, ὅτε ἡ συμπεριφορὰ αὐτοῦ διὰ τῆς συμμετοχῆς του εἰς δύο ἀντιτιθέμενα ἀλλήλοις σωματεῖα θὰ ἦτο ἀντιφατική.

Ὁ τοιοῦτος περιορισμὸς κατ' ἀρχὴν δὲν ἀντιτίθεται οὔτε εἰς τὰς περὶ τοῦ συντεταχθῆναι συνταγματικὰς διατάξεις, οὔτε εἰς τὰς περὶ συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας τοιούτας τῆς διὰ τοῦ ν.δ. 4204/1961 κυρωθείσης ἐπ' ἀριθ. 87 Διεθνοῦς Συνθήκης, διότι δι' αὐτῶν προστατεύεται τὸ δικαίωμα τοῦτο ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τῆς νομίμου ἀσκήσεως των. Εἰδικώτερον δὲ ἐγένετο λόγος περὶ τοῦ ὅτι ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τοῦ συνεταιρίζεσθαι ὑπόκειται εἰς τοὺς ρυθμιστικοὺς περιορισμοὺς τῶν εἰδικῶν νόμων καὶ ὅτι δὲν θὰ μὴ ὑπερβαίνῃ τὰ ρυθμιστικὰ ὅρια τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. (*Σβώλου - Βλάχου*, Τὸ Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος, σελ. 288 καὶ ἑπομ., *Τσέση*, Ἐργατικὸν Δίκαιον Β' σελ. 157 σημ. 6, Ἐφετ. Θεσσαλονίκης 356/1958, Ἀρμενόπουλος 1959, σελ. 440, Durand-Vitu, Traité de Droit du Travail III § 134).

Οὕτω ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 δὲν ἀποτελεῖ παρεῖσαγωγὴν εἰδικωτέρας ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., διότι πράγματι ἡ ταυτοχρονισμὸς συμμετοχὴ ἑνὸς φυσικοῦ προσώπου εἰς πλείονα τοῦ ἑνὸς ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα τοῦ ἰδίου κλάδου δὲν συμβιβάζεται μὲ τὴν ἔννοιαν τῆς καλοπίστου ἀσκήσεως τοῦ συνδικαλιστικοῦ δικαιώματος, καθ' ὅσον, ἐνῷ δὲν ἐξυπηρετοῦνται καλύτερον τὰ ἐπαγγελματικὰ των συμφέροντα, δημιουργεῖται κοινωνικὴ ἀνωμαλία ἐκ τῆς ἐνδεχομένης ἀντιφατικῆς συμπεριφορᾶς τοῦ ἰδίου.

Εἰς ἄλλας μάλιστα χώρας, ὅπως π.χ. εἰς τὴν Αὐστραλίαν καὶ τὴν Ἡνωμένην Ἀραβικὴν Δημοκρατίαν, αἵτινες ἐπεκύρωσαν τὴν ἐπ' ἀριθ. 87 Διεθνῆ Σύμβασιν, ρητῶς διὰ τῆς ἐθνικῆς των νομοθεσίας ἀπαγορεύεται καὶ αὐτὴ ἡ κάμη ἡ ἵδρυσις δευτέρας ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως, ὅταν τὰ μέλη αὐτῆς δύνανται νὰ ἐγγραφοῦν εἰς τὴν ὑπάρχουσαν ἤδη ὀργάνωσιν.

Ἡ δευτέρα παράγραφος τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 185/1969 ἀναφέρεται εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις, θεσπίζουσα ἀντίστοιχον τῆς παραγράφου 1 περιορισμὸν ὡς πρὸς αὐτὰς διὰ τῆς ἀπαγορεύσεως ὅπως ἐπολογίζωνται εἰς τὴν ὀργανωτικήν των δύναμιν τὸ αὐτὸ φυσικὸν ἢ νομικὸν (ὅταν πρόκειται περὶ Ἑνώσεων) πρόσωπον δὶς ἢ πλειότερον. Τῶν περιορισμῶν ὅμως τούτων ἀπαιτεῖ ἡ διάταξις αὕτη ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον προκειμένου περὶ ἀποφάσεως, τὰ ἀνωτέρω δεχθείσα, τὴν παρατεθεῖσαν οὐσιαστικὴν νομικὴν διάταξιν καὶ ἀναιρετέαν ἐαυτὴν κατέστησε κατὰ τὴν διατύπωσιν τοῦ ἄρθρου 807 ἐδ. 17 τῆς ἰσχυούσης Πολιτικῆς Δικονομίας, ἔχουσαν ἐν προκειμένῃ ἐφαρμογὴν κατ' ἄρθρον 24 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς ἐκ τοῦ χρόνου ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου πρῶτον λόγον ἀναιρέσεως(*).

(*) Ἀνῃρέθη ἡ ἐπ' ἀριθ. 5118/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς.

νοντα ταύτους ποσά, μή επιβαρυνομένου πάντως, εν ουδεμιᾷ περιπτώσει, εκάστου των Οργανισμών τούτων διά ποσού μείζονος της παρ' αὐτοῦ καταβαλλομένης μηνιαίας συντάξεως (προκειμένου δὲ περί δώρου τοῦ Πάσχα τοῦ ημίσεος αὐτῆς). Ὅθεν, επανεμβαθίσας τῷ αρχικῷ ενάγοντι, κατά τά ανωτέρω, συντάξεις ὑπό δύο Οργανισμών κυρίας ασφαλίσεως, ήτοι τοῦ Τ.Α.Κ. καί Τ.Α.Α.Μ.Μ. καταβαλλομένων ὑπό τῶν εναγομένων Ι.Κ.Α., ἐξ ὧν ἡ δευτέρα εἶναι μεγαλυτέρα κατά ποσόν, ανερχόμενον εἰς δραχμάς 997 μηνιαίως, δέν δικαιοῦται τῆς αἰτουμένης αποζημιώσεως διά τά μή καταβληθέντα αὐτῷ ἀπό 1.8.1957 καί εφεξῆς δῶρα Χριστουγέννων καί Πάσχα, τά αντιστοιχοῦντα εἰς τήν καταβλητέαν επίσης αὐτῷ μικροτέραν σύνταξιν τοῦ Τ.Α.Κ. καί δέον ὡς πρός τό κεφάλαιον τοῦτο νά ἀπορριφθῇ ἡ ἀγωγή ὡς νόμῳ ἀβάσιμος.

Κατά τά ἀνωτέρω δέον νά γίνῃ ἐν μέρει δεκτή ἡ ἀγωγή, κατά τήν κυρίαν αὐτῆς βάσιν, ὡς πρός τό ποσόν τῶν δραχμῶν 43.257, επιδικαζομένων εἰς τούς συνιζίοντας τήν δίκην κληρονόμους τοῦ αρχικοῦ ενάγοντος, εντόκως ἀπό τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς ἐπί τῷ τόκῳ ὑπερημερίας εἰς ὃν ἔτησίως κατά τάς συνδεδιασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 21 τοῦ ν. δ/τος τῆς 26 Ἰανουαρίου / 10 Ἰουλίου 1944 «περί Κώδικος τῶν νόμων περί δικῶν τοῦ Δημοσίου», 19 § 1 ἀ.ν. 1846/1951 καί ὁ ν. 3210/1955.

§ 5. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑταιρειῶν Λιπασμάτων

Ὑπαγωγή εἰς τό ανωτέρω Ταμεῖον ἅπαντος τοῦ ὑπαλληλικοῦ καί ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῆς Α.Ε. Χημικῶν Προϊόντων καί Λιπασμάτων καί τῶν ὁμοειδῶν ἐπιχειρήσεων χημικῶν προϊόντων καί λιπασμάτων.— Ἔννοια ἄρθρου 6 § 12 Νόμου 4504/1966.

Ἀρείου Πάγου 63/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Λ. Κανελλάκος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Κορκόβελος, Ἠλ. Παρασκευάς

Δι' ἄρθρου 6 § 12 τοῦ νόμου 4504/1966 «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως διατάξεων τινων τῆς εργατικῆς νομοθεσίας κλπ.» ὡρίσθη, ὅτι εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ διά τοῦ ἀ.ν. 1527/1938 συσταθέντος Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑταιρείας Λιπασμάτων (Τ.Ε.Α.Π.Ε.Α.), μετονομαζομένου εφεξῆς εἰς «Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑταιρειῶν Λιπασμάτων», ὑπάγεται ἀπό τῆς 1ης τοῦ μεθεπομένου ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ὡς ἄνω νόμου μηνός ἅπαν τό ὑπαλληλικόν καί ἐργατοτεχνικόν προσωπικόν τῆς Ἀνων. Ἑταιρείας Χημικῶν Προϊόντων καί Λιπασμάτων καί τῶν ὁμοειδῶν επιχειρήσεων χημικῶν προϊόντων καί λιπασμάτων, λειτουργουσῶν ἤδη ἢ ἱδρυθησομένων, ἀνεξαρτήτως τοῦ τρόπου ἁμαδῆς αὐτῶν. Διά τῆς διατάξεως ταύτης, ἥτις μή περιλαμβανομένη εἰς τό σχέδιον τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ καί προστεθεῖσα κατά τήν διαμόρφωσιν τούτου ὑπό τῆς ἐπί τῆς Ἐργασίας Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς, εἶναι στενῶς ἑρμηνευτέα, ὡς ἐπιβάλλουσα βάρος, ἀφ' ἑνός μέν ἡ ὑπό τοῦ ἀ.ν. 1527/1938 προβλεπομένη ἐπικουρική ἀσφάλισις τοῦ ἐπί μηνιαίᾳ ἀντιμισθίᾳ προσωπικοῦ τῆς Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Χημικῶν Προϊόντων καί Λιπασμάτων, επεξετάθη καί εἰς τό ἐργατοτεχνικόν προσωπικόν τῆς Ἑταιρείας ταύτης, ἀφ' ἑτέρου δέ ὑπό τόν αὐτόν Ἀσφαλιστικόν Ὀργανισμόν ἐτέθη καί τό ὑπαλληλικόν καί ἐργατοτεχνικόν προσωπικόν τῶν ἐπιχειρήσεων, ἀντικειμένων τῆς βιομηχανικῆς δραστηριότητος τῶν ὁποίων εἶναι κατά κύριον λόγον τά λιπάσματα, τοῦτο δέ χάριν τῆς ὁμοιομόρφου ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐσχάτως ἱδρυθέντων πρό' ἡμῶν ἐργοστασίων λιπασμάτων καί τῶν ἐν τῷ μέλλοντι ἱδρυθησομένων τοιούτων, τῆς τοιαύτης προθέσεως τοῦ νομοθέτου καταδηλουμένης καί ἐκ τῆς προσδοθείσης εἰς τόν νέον Ὀργανισμόν ὀνομασίας. Τό ὑπό τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἐφηφάσεως γενόμενον δεκτόν, ὅτι ἡ ὀνομασία αὕτη οὐδαμῶς εἶναι δηλωτική τῆς καθ' ὑποκείμενα ἐκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως καί ὅτι αὕτη περιλαμβάνει τό προσωπικόν πάσης ἐπιχειρήσεως χημικῶν προϊόντων, ἔστω καί ὅλως ἀσχέτων πρός τά λιπάσματα, οἷα τά ὑπό τῆς ἀναιρεσειούσης παραγόμενα ἁλουργικά προϊόντα, ἀρκεῖ μόνον ταῦτα νά πωλῶνται πρός τά προϊόντα κλάδου τινός, οἱουδήποτε, τῆς ἐπιχειρήσεως τῆς Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Χημικῶν Προϊόντων καί Λιπασμάτων, ἄγει εἰς τό ἄτοπον, ὅτι ὁ ἀσφαλιστικός φορεύς παρακολουθεῖ καί ἐξαρτᾶται κατά τινα τρόπον ἀπό τήν βιομηχανικήν δραστηριότητα τῆς ἑταιρείας ταύτης, ἀφοῦ κατά λογικήν συνέπειαν πρέπει ἑκάστοτε νά ἐρευνᾶται, προκειμένου νά κριθῇ, ἂν ὑπάγεται εἰς τήν ἀσφάλισιν τό προσωπικόν ἐπιχειρήσεως, παραγούσης χημικόν τι προϊόν, ἂν ἡ ἐν λόγῳ Ἑταιρεία παράγῃ ἢ παρήγγε κατά τό παρελθόν τό αὐτό προϊόν. Ψευδῶς ὅθεν ἠρμήνευσε καί ἐσφαλμένως ἐφήρμοσεν ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΟΙΚΙΑΚΩΝ ΟΔΗΓΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Ἡ σύμβασις ἐργασίας οἰκιακῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων πολυτελείας διέπεται ὑπὸ τῶν ἀκολούθων κανόνων.

α) Ὡς πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τῶν ἐν λόγῳ μισθωτῶν ἰσχύει ἡ ἀπὸ 20 Μαρτίου 1964 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας (ΕΕΔ 23, 893), ἡ ὁποία κατετέθη εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, καὶ ἐκηρύχθη ὑποχρεωτικὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 81541/5918/1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 24, 1146), θεσμεύουσα οὕτω ἀπὸ τῆς κηρύξεώς της ὡς ὑποχρεωτικῆς πάντας τοὺς ἐργοδότας, οἱ ὁποῖοι χρησιμοποιοῦν τοὺς μισθωτοὺς τούτους, ἀδιαφόρως ἂν εἶναι μέλη τῶν ὀργανώσεων, αἱ ὁποῖαι ὑπέγραψαν τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας. (Ἴδετε ὡς πρὸς τὸ ταλαυτιζόν τοῦτο ΕΕΔ 27, 178 ἐπ., ἔνθα νομολογία).

β) Δὲν ὑπάρχει δι' αὐτοὺς καθεστηκυίας ὡράριον ἐργασίας, τοῦ ἀπὸ 14.8 / 14.9.1950 διατάγματος ρυθμίζοντος τὰς ὥρας ἐργασίας τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων ἐπιχειρήσεων καὶ ἑταιρειῶν (Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 7826/1959, ΕΕΔ 18, 1007; Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 7506/1965, ΕΕΔ 25, 21, Γνωμ. Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους 80/1961, ΕΕΔ 20, 381).

Ἐφαρμόζεται οὕτω τὸ συμπεφωνημένον ἢ εἰθισμένον ὡράριον ἐργασίας, πέραν τοῦ ὁποίου δικαιοῦται ὑπερεργασιακῆς ἀμοιβῆς κατ' ἄρθρον 659 Ἀστικοῦ Κώδικος. (Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 7506/1965, ΕΕΔ 25, 21, περὶ τῶν προϋποθέσεων ἐφαρμογῆς τῆς ἀνωτέρω διατάξεως ἴδετε ΕΕΔ 28, 1044).

γ) Οἱ μισθωτοὶ οὗτοι ἐπιτρεπτῶς ἐργάζονται κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἐκ τοῦ νόμου καθιερωμένας ὡς ἀργίας ἑορτάς (6.α. 748/1966, ΕΕΔ 25, 1160), ὡς καὶ κατὰ τὰς νύκτας, καὶ δικαιοῦνται οὕτω τῶν κατὰ 75% καὶ 25% προσαυξήσεων τῆς νομίμου ἀμοιβῆς των ζυγάμει τῶν ὑπ' ἀριθ. 8910/1946 καὶ 18310/1946 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, ὡς ἠρμηνεύθησαν ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/1951 (ΕΕΔ 12, 388. Ἴδετε καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 7506/1965, ΕΕΔ 25, 21, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 5957/1958, ΕΕΔ 17, 1254).

δ) Δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ὁ ἀ.ν. 539/1945 περὶ ἀδείων μισθωτῶν κατ' ἔτος μετ' ἀποδοχῶν, ἀλλ' ἐφαρμόζονται δι' αὐτοὺς τὰ ἄρθρα 666 καὶ 667 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. (Οὕτω Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 7826/1959, ΕΕΔ 18, 1007, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 7506/1965, ΕΕΔ 25, 21, Γνωμ. Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Ὁλομελείας, 141/1963, ΕΕΔ 29, 758).

ε) Ὡς πρὸς τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, κατὰ τὸν ὅρον τῆς ἀπὸ 20 Μαρτίου 1964 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς ἄνω, οἱ ὁδηγοὶ ἐπιβατικῶν αὐτοκινήτων πολυτελείας (Ι.Χ.) ἀπάσης τῆς χώρας καὶ ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν ἐνσωματοῦνται εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἐργοδότου δὲν θεωροῦνται ὡς οἰκοῖται προσωπικοῦ καὶ συνεπῶς δὲν ὑπάγονται οὗτοι εἰς τὰς περὶ οἰκοίτου προσωπικοῦ κειμένας διατάξεις τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, ἀλλὰ τὰς τοιούτας περὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων.

Ἡ ἔννοια τοῦ ὅρου τούτου τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι ὅτι διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως τηροῦνται ὡς πρὸς τὴν προθεσμίαν καὶ ὡς πρὸς τὴν καταβλητέαν ἀποζημίωσιν αἱ ἰσχύουσαι διατάξεις περὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων τοῦ νόμου 2112/1920 κατ' εὐνοϊκωτέραν τῆς τοῦ νόμου ρύθμισιν (Α.Π. 692/1967, ΕΕΔ 27, 149).

Ἡ εὐνοϊκωτέρα κατὰ ρύθμισις εἶναι δυνατὴ διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ τῆς πρὸς ταύτην ἐξομοιουμένης διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἀποκλειομένων τῶν ὅρων, οἱ ὁποῖοι ἀντίκεινται εἰς κανόνας δημοσίας τάξεως. (Ἴδετε σημείωσιν μας ἐν ΕΕΔ 21, 1332).

Πρὸ τῆς ἰσχύος τῆς συλλογικῆς αὐτῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶχε γεννηθῆ τὸ ζήτημα ποίας ἀποζημιώσεως ἐδικαιοῦντο οἱ ἐν λόγῳ μισθωτοί.

Τὸ ζήτημα τοῦτο ἔλυσεν ἡ Α.Π. 786/1964

κάστη ἐξ αὐτῶν νὰ προσδιορίσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀντιπροσώπων της εἰς τὸ Πανελλαδικὸν Συνέδριον τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος.

Δὲν θὰ συνεπολογίσῃ ὅμως ἑκάστη τούτων παρὰ μόνον μίαν φορὰν τὰ μέλη της.

γον νὰ ἀσκήσουν αὐτὰ καθ' οἱονδήποτε τρόπον τὰ δικαιώματά των καὶ διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἐκπροσωπήσεώς των.

Καὶ ἡ διάταξις αὕτη ἐξυπηρετεῖ τὸν αὐτὸν ὡς ἄνω σκοπὸν καὶ δὲν ἀντιτίθεται οὔτε εἰς τὰς συνταγματικὰς διατάξεις, οὔτε εἰς τὰς ὑπ' ἀριθ. 87 καὶ 98 Διεθνεῖς Συμβάσεις διὰ τοὺς προαναφερθέντας λόγους.

Ἐρωτᾶται ὅμως ποία εἶναι ἡ ἔκτασις τῆς ἐφαρμογῆς ταύτης, ἐν ὄψει τῆς ὑπάρξεως μὴ ἐπαλλήλων δευτεροβαθμίων ὀργανώσεων (Ὁμοσπονδίαι καὶ Ἐργατοϋπαλληλικὰ Κέντρα), ὅταν εἰς ἀμφοτέρας ταύτας ὑπάγεται ἡ πρωτοβάθμιος ὀργάνωσις (σωματεῖον).

Κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῆς ἀνωτέρω παραγράφου, προκύπτουσαν ἐκ τοῦ γράμματος αὐτῆς, ἑκάστη ὀργάνωσις δὲν δύναται νὰ ὑπολογίζῃ δὶς ἁπλῶς τὰ αὐτὰ μέλη της, φυσικὰ ἢ νομικὰ πρόσωπα, προκειμένου νὰ ἀσκήσῃ τὰ δικαιώματά της ἢ προσδιορίσῃ τὴν ἐκπροσωπησίν της ἀφ' ἑτέρας ὀργανώσεως. Τοιούτοτρόπως ἡ Ὁμοσπονδία π.χ. προσωπικοῦ Α.Ε.Η., προκειμένου νὰ προσδιορίσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀντιπροσώπων της εἰς τὸ Πανελλαδικὸν Συνέδριον τῆς Γ.Σ.Ε.Ε, δὲν δύναται νὰ ὑπολογίσῃ ὡς μέλη της τὰ μέλη τῶν τοπικῶν της σωματείων, ὅταν ταῦτα συμβαίνῃ νὰ εἶναι καὶ μέλη τῶν περιφερειακῶν ἢ τοῦ πανελληνίου σωματείου της, παρὰ μόνον μίαν φορὰν εἴτε ὡς μέλη τῶν τοπικῶν, εἴτε ὡς μέλη τῶν περιφερειακῶν σωματείων. Ἐπίσης ἡ Ἐργατικὸν Κέντρον δὲν δύναται νὰ ὑπολογίσῃ τὰ μέλη ἑνὸς σωματείου ἐργοστασιακοῦ ἢ ἐπιχειρησιακοῦ καὶ ταυτοχρόνως τὰ ἴδια μέλη νὰ συνυπολογίσῃ καὶ ὡς μέλη τῶν κλαδικῶν σωματείων, ἐφ' ὅσον ἀμφότερα ταῦτα ὑπάγονται εἰς τὴν δύναμίν των.

Διάφορος ὅμως εἶναι ἡ περίπτωσις, ὅταν αἱ ὀργανώσεις δὲν ἔχουσιν ἱεραρχικὴν ἐξάρτησιν, ἀλλὰ εἶναι παράλληλοι, ὅπως εἶναι αἱ Ὁμοσπονδίαι καὶ τὰ Ἐργατικὰ Κέντρα, ὅτε τὰ μέλη τῆς μιᾶς δὲν καθίστανται καὶ μέλη τῆς ἄλλης.

Ἡ περίπτωσις αὕτη δὲν προβλέπεται ὑπὸ τῆς διατάξεως, ἀλλ' οὔτε ἠδύνατο νὰ προβλεφθῇ, διότι ἑκάστη τῶν ὀργανώσεων ταύτων εἶναι αὐτοτελὴς καὶ δὲν δύναται νὰ ὑποχρεωθῇ, ὅπως ἐν τῇ ἀσκήσει τῶν δικαιωμάτων της λάβῃ ὑπ' ὄψιν της καὶ μὴ συνυπολογίσῃ ἐκεῖνα τὰ μέλη της, ἅτινα τυγχάνουν καὶ μέλη ἄλλης παραλλήλου δευτεροβαθμίου ὀργανώσεως, μὴ ἐχούσης μετ' αὐτῆς οὐδένα ὀργανωτικὸν δεσμόν.

Τοῦτο ἰσχύει μόνον ἐφ' ὅσον ἡ δευτεροβάθμιος ὀργάνωσις (Ὁμοσπονδία ἢ Ἐργατικὸν Κέντρον) ἀσκεῖ τὰ ἴδια αὐτῆς δικαιώματα, ὅπως ἐν προκειμένῳ διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ἀντιπροσώπων της εἰς τὸ Πανελλαδικὸν Συνέδριον τῆς Γ.Σ.Ε.Ε.

Ἀντιθέτως, ὅταν πρόκειται περὶ τῆς ἀσκήσεως τῶν δικαιωμάτων ἐκ μέρους τῆς τριτοβαθμίου ὀργανώσεως (Γ.Σ.Ε.Ε), εἰς ἣν ἀμφότεραι ὑπάγονται, τότε κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως δὲν δικαιοῦται αὕτη νὰ προσμετρήσῃ παρὰ μίαν μόνον φορὰν τὰ μέλη τῶν ὀργανώσεων ταύτων. Δηλαδὴ προκειμένου ἡ Γ.Σ.Ε.Ε. νὰ προσδιορίσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀντιπροσώπων της εἰς Διεθνὲς Συνέδριον ἢ νὰ ἀσκήσῃ τὰ ἐκ τοῦ καταστατικοῦ της ἢ τοῦ νόμου ἀπορρέοντα δικαιώματά της, δὲν δύναται νὰ ὑπολογίσῃ ἀθροιστικῶς ὡς μέλη αὐτῆς καὶ τὰ μέλη τῶν Ὁμοσπονδιῶν καὶ τὰ μέλη τῶν Ἐργατικῶν Κέντρων, παρὰ μόνον μίαν φοράν, εἴτε ὡς μέλη τῶν Ἐργατικῶν Κέντρων, εἴτε ὡς μέλη τῶν Ὁμοσπονδιῶν.

Ἀντίθετος ἐκδοχή, ἐκτὸς τοῦ ὅτι δὲν θὰ ἦτο σύμφωνος μὲ τὸ γράμμα τοῦ νόμου, δὲν θὰ ἐξυπηρέτει οὐδένα σκοπόν, ἡ δὲ ἐφαρμογὴ αὐτῆς θὰ ἦτο ἂν ὄχι ἀνέφικτος, ταὐτάχιστον δυσχερής, ἐφ' ὅσον, μὴ ὑπαρχούσης ἱεραρχικῆς ἐξαρτήσεως μεταξὺ τῶν παραλλήλων ὀργανώσεων, δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ γνωρίζῃ ἑκάστη ἐξ αὐτῶν τὰ μέλη τῆς ἄλλης, ἐκτὸς δὲ τούτου δὲν θὰ ὑπῆρχε τρόπος νὰ καθορισθῇ ποῖα ἐξ αὐτῶν δὲν θὰ συνυπολογίσῃ εἰς τὴν δύναμίν της τὰ ἀνήκοντα καὶ εἰς τὴν ἑτέραν παράλληλον ὀργάνωσιν μέλη.

Ἀλλοστε, ἐφ' ὅσον ἡ τριτοβάθμιος ὀργάνωσις (Γ.Σ.Ε.Ε.) ἐν τῇ ἀσκήσει τῶν ἰδίων αὐτῆς δικαιωμάτων δὲν θὰ δύναται νὰ ὑπολογίσῃ δὶς φορὰς τὰ μέλη της, οὐδεμία νόθευσις εἰς τὴν ὀργανωτικὴν αὐτῆς δύναμιν ἐπέρχεται καὶ συνεπῶς εἶναι ἄνευ ἐννόμων συνεπειῶν ὁ συνυπολογισμὸς ὑπὸ τῶν παραλλήλων δευτεροβαθμίων ὀργανώσεων τῶν αὐτῶν μελῶν.

Διὰ τοῦ τοιούτου συνυπολογισμοῦ μόνον ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκπροσώπων εἰς τὸ Πανελλαδικὸν Συνέδριον αὐξάνεται, πρᾶγμα, ὅπερ ἀνάγεται εἰς τὴν ἐσωτερικὴν λειτουργίαν, καὶ οὐδεμία καταστρατήγησις τοῦ νόμου γίνεται, δεδομένου ὅτι τὸ Καταστατικὸν τῆς Γ.Σ.Ε.Ε. θὰ ἠδύνατο νὰ προβλέψῃ καὶ μεγαλυτέραν ἔτι ἀναλογίαν ἀντιπροσώπων τῆς ἤδη προβλεπομένης ὑπ' αὐτοῦ, ὡς ἐπίσης καὶ νὰ κατανείμῃ τούτους μεταξὺ τῶν παραλλήλων δευτεροβαθμίων ὀργανώσεων.

Κατ' ἀκολουθίαν ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 185/1969 δὲν ἀπαγορεύει τὸν συνυπολογισμὸν ὑπὸ τῶν Ἐργατικῶν Κέντρων καὶ τῶν Ὁμοσπονδιῶν τῶν μελῶν σωματείων, τῶν ὑπαγομένων εἰς ἀμφοτέρους τοὺς δευτεροβαθμίους ταύτας ὀργανώσεις, προκειμένου ἐ-

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

319 1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί συστάσεως Υπηρεσιών Εξυπηρετήσεως και Ερεύνης Παραπόνων Πολιτών (Υ.Ε.Ε.Π.Π.).

(Ε.Κ. τ. Α' η. 207 της 18 Οκτωβρίου 1969)

Προτάσει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον 1

Σύστασις Υπηρεσιών

1) Προς τον σκοπόν της καλλιεργείας πνεύματος συνεργασίας και εμπιστοσύνης εις τας μεταξύ των πολιτών και της Διοικήσεως σχέσεις, της επιταχύνσεως της διαδικασίας διά την έκδοσιν των διοικητικών πράξεων, της παροχής εις τους προσερχομένους εις την Δημοσίαν Υπηρεσίαν πολίτας πάσης εξυπηρετήσεως και της ταχείας διερευνήσεως των παραπόνων ή καταγγελιών του κοινού επί ενεργειών ή παραλείψεων οργάνων της Διοικήσεως, συνιστώνται παρά ταις Υπουργείοις και ταις Νομαρχίαις, άνευ αυξήσεως των οργανικών θέσεων, Υπηρεσίαι Εξυπηρετήσεως και Ερεύνης Παραπόνων των Πολιτών (Υ.Ε.Ε.Π.Π.). Αί παρ' Υπουργείοις Υπηρεσίαι δύνανται να είναι πλείονες της μιάς.

2) Εκ των κατά την παράγραφον 1 Υπηρεσιών αί μεν παρ' Υπουργείοις συνιστώνται διά κοινών αποφάσεων του Προεδρεύοντος και του αρμοδίου Υπουργού, αί δε παρά Νομαρχίαις μόνον δι' αποφάσεως του Υπουργού των Εσωτερικών, δημοσιευομένων εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3) Διά κοινών αποφάσεων του Προεδρεύοντος και του καθ' ύλην αρμοδίου Υπουργού, δημοσιευομένων εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, Υπηρεσίαι Εξυπηρετήσεως και Ερεύνης Παραπόνων των Πολιτών δύνανται να συνιστώνται, αναλόγως της εκτάσεως των μετά του κοινού συναλλαγών των, και παρά Νομικοίς Προσώποις Δημοσίου Δικαίου, Οργανισμοίς τοπικής αυτοδιοικήσεως, Δημοσίαις επιχειρήσεσιν, ως και παρ' Οργανισμοίς ιδιωτικού δικαίου, συνδεομένοις διά σημβάστεως μετά του Κράτους ή επιχορηγουμένοις καθ' οιονδήποτε τρόπον εξ' αυτού.

Άρθρον 2

Αρμοδιότητες

1) Η αρμοδιότης των εν άρθρω 1 Υπηρεσιών συνίσταται εις:

α) Την άκρόασιν των προσερχομένων εις αυτάς πολιτών και την παραλαβήν των αναφορών ή υπομνημάτων των.

β) Την παροχήν εις τους πολίτας πάσης φύσεως γενικών πληροφοριών, μη απαιτουσών την προσφυγήν αυτών εις τα καθ' ύλην αρμόδια όργανα.

γ) Την γενικωτέραν εξυπηρέτησιν των πολιτών, συνισταμένην εις την μέριμναν διά την υπό των καθ' ύλην αρμοδίων οργάνων παροχήν εις αυτούς ταχέως, προφορικώς ή εγγράφως σαφών πληροφοριών επί της πορείας και διεκπεραιώσεως των υποθέσεών των.

δ) Την μέριμναν διά την διερεύνησιν των υποβαλλομένων εγγράφων καταγγελιών και παραπόνων των πολιτών λόγω αναρμόστου συμπεριφοράς, αμελείας, ολιγωρίας και παρανόμου ενεργείας οργάνων της Διοικήσεως και ελαττωματικής λειτουργίας του διοικητικού μηχανισμού.

ε) Την είσήγησιν διά την λήψιν παντός μέτρου, υποστηρίζοντος εις την δικαίωσιν του αδικουμένου πολίτου.

στ) Την τήρησιν στατιστικών στοιχείων κατά κατηγορίαν παραπόνων ή καταγγελιών.

2) Αί εν άρθρω 1 Υπηρεσίαι υποβάλλουν εκθέσεις επί της πορείας του έργου των, ως κατωτέρω :

α) Αί παρά τοις Υπουργείοις εις τον Υπουργόν, κοινοποιουμένας και εις τον Επίτροπον Διοικήσεως.

β) Αί παρά ταις Νομαρχίαις εις τον Νομάρχην, κοινοποιουμένας εις τον αρμόδιον Υπουργόν και τον Επίτροπον Διοικήσεως.

γ) Αί παρά Νομικοίς Προσώποις Δημοσίου Δικαίου ή Οργανισμοίς, εις την Διοίκησιν του

Σύνολον προσωπικού 155 - 5 τοποθετηθέντες βάσει άρθρου 3 ά.ν. 1836/1951 = 150 Χ 7% = 10,50 = 10 — 5 αί ως άνω τοποθετηθέντες = 5. Ήτοι 5 είσίτι προς τοποθέτησιν προς κάλυψιν του ποσοστού 7% προσληπτέων πολεμιστών εξ' αυτού.

(Εγκύκλ. υπ' αριθ. 75261/1969 Υπουργείου Εργασίας).

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Τοποθέτησις πολεμιστών, κατ' άρθρον 3 Α.Ν. 1836/1951, εἰς ἐποχιακὰς ἐργασίας

1) Ἐν σχέσει μὲ τὴν τοποθέτησιν πολεμιστῶν εἰς ἐπιχειρήσεις, ἀπασχολούσας ἐποχιακῶς μισθωτοὺς πέραν τῆς τριμήνου διαρκείας, γνωρίζομεν, ὅτι, βάσει τῆς ἐκ' ἀριθ. 386/1960 (*) ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ τῆς Νομολογίας τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, ἐφ' ὅσον οἱ ὑπόχρεοι τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 προσλαμβάνουσι προσωπικὸν δι' ἐποχιακὴν ἀπασχόλησιν πέραν τοῦ ὡς ἄνω χρονικοῦ διαστήματος, τὸ ἁρμόδιον Συμβούλιον Προστασίας Ἀπολυομένων ἔχει τὴν νομικὴν εἰχέρειαν νὰ προβῇ εἰς τὴν τοποθέτησιν πολεμιστῶν κατὰ ποσοστὸν 7% ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τούτου.

2) Ἡ ἀπασχόλησις τῶν ὡς ἄνω τοποθετηθέντων πολεμιστῶν θὰ διαρκῇ διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα, κατὰ τὸ ὁποῖον θὰ διατηρῆται ἐπὶ τῶν ἐργοδοτῶν τὸ διὰ τὴν ἐποχιακὴν ἀπασχόλησιν προσληφθὲν ὑπὸ τούτων προσωπικόν, ἀπολυομένων καὶ τούτων ἅμα τῇ λήξει τῆς ἐποχιακῆς ἐργασίας, καὶ ἐπαναπροσλαμβανομένων ὑποχρεωτικῶς κατὰ τὸ ἑπόμενον ἔτος, μὴ ἀπατουμένης πρὸς τοῦτο ἑτέρας ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου τοῦ ἀ.ν. 1836/1951.

3) Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω ὁ Ἐθνικὸς Ὀργανισμὸς Καπνοῦ ὡς Ν.Π.Δ.Δ. ἐμπίπτει εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς αὐτὰ συνεπληρώθησαν ὑπὸ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 4185/1961, ὡς ἐπίσης καὶ εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 61/1968, καὶ χωρεῖ παρ' αὐτῷ τοποθέτησις πολεμιστῶν διὰ τὸ αὐτὸς προσλαμβανόμενον δι' ἐποχιακὴν ἀπασχόλησιν προσωπικὸν ὑπὸ τὰς ἑξῆς προϋποθέσεις: α) κατὰ ποσοστὸν 7% ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τούτου, β) κατ' ἀναλογίαν 2 πολεμιστὰ πρὸς 1 μὴ τοιοῦτον βάσει τῆς διατάξεως τῶν παραγράφων 1 καὶ 11 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ἐφ' ὅσον ζητηθῇ ἐγγράφως ἡ πρόσληψις ὑπὸ τοῦ Ε.Ο.Κ. προσωπικοῦ καὶ γ) τοποθέτησις πολεμιστῶν κατ' ἀναλογίαν τῶν 2/3 τῶν οἰκειοθελῶς προσληφθησομένων, ἐφ' ὅσον ὁ ἐν λόγῳ Ὀργανισμὸς δὲν ἤθελε ζητήσει τοῦτο ἐγγράφως ἐφ' ἑαυτοῦ, ἐπὶ τοῦ ἐποχιακῶς ὑπὸ τούτου προσληφθέντος προσωπικοῦ.

4) Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω δέον νὰ ἔχητε ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς πρόσληψιν πολεμιστῶν, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 3 καὶ 4 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, δὲν ἐξαντλεῖται διὰ τῆς τοποθετήσεως παρ' αὐτῷ πολεμιστῶν κατὰ ποσοστὸν 7% ἐπὶ τοῦ τακτικῶς ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ ἢ τοῦ ἐποχιακῶς προσλαμβανομένου τοιούτου, ἄνευ ἑτέρου ὑπολογισμοῦ τινος ὡς πρὸς τὴν ἐξαγωγὴν τούτου, ἀλλὰ θὰ ὑπολογίζεται ἐφ' ἑαυτῶν καὶ ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πολεμιστῶν, οἵτινες ἐτοποθετήθησαν παρὰ τῷ ἐργοδότῃ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς τὸ κατωτέρω παράδειγμα:

Τὸ Ν.Π.Δ.Δ. Χ ἀπασχολεῖ 100 ἐκτάκτους μισθωτούς.

α) Βάσει τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ἐτοποθετήθησαν παρ' αὐτῷ 5 πολεμιστὰ καὶ ἑπομένως τὸ προσωπικὸν τοῦτο ἀνῆλθεν εἰς 105 μισθωτούς.

β) Βάσει τοῦ ἄρθρου 4 § 1 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω νόμου ἐτοποθετήθησαν 50 πολεμιστὰ καὶ κατὰ συνέπειαν τὸ προσωπικὸν ἀνῆλθεν εἰς 155 μισθωτούς.

γ) Ἡ ἐξαγωγὴ τοῦ ποσοστοῦ 7% κατὰ τὰ ὡς ἄνω ἐκτιθέμενα θὰ ἦχη ὡς κατωτέρω:

(*) ΕΕΔ 19, 767.

(ΕΕΔ 24, 146) ὡς ἑξῆς: Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 § 1 στοιχ. γ' τοῦ κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ νόμου 2112/1920 ἐκδοθέντος Δ.Δ. τῆς 16/18.7.1920, ὁριζούσης ὅτι ἐπὶ οἰκιακῶν διδασκάλων, παιδαγωγῶν καὶ ἄλλων παρομοίας φύσεως σχέσεων, αἵτινες κατηγορίαι διαστέλλονται τῶν περὶ ὧν ἐν ἐδαφίῳ ε' τοῦ ἰδίου ἄρθρου γίνεται λόγος οἰκιακῶν ὑπηρετῶν, θυρωρῶν, ἁμαξοϋπηρετῶν κλπ., ἡ σιβάσις ἐργασίας καταγγέλλεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου πρὸ 15 ἡμερῶν, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ ἰδίου διατάγματος, καθ' ἣν ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις αὐτοῦ καὶ οἱ ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι, κατ' οἶκον προσλαμβανόμενοι, προκύπτει, ὅτι ὡς τοιοῦτοι ὑπάλληλοι νοοῦνται καὶ οἱ οἰκιακοὶ ὁδηγοὶ αὐτοκινήτων πολυτελείας, ὡς κατ' οἶκον ἐπίσης προσλαμβανόμενοι, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν σιτίζωνται ἢ μὴ αὐτοὶ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἐργοδότου.

Συνεπῶς - κατέληξεν ἡ ἀπόφασις - ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἔπρεπε νὰ γίνῃ πρὸ 15 ἡμερῶν, ἀνεξαρτήτως χρόνου ὑπηρεσίας.

Ἀλλ' εἰς ταῦτα, ὡς σημειοῦται ἀνωτέρω, ἐπῆλθε μεταβολὴ διὰ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

των διά των αναγκαιούντων μέσων, ως και τα της εν γένει λειτουργίας αυτών.

Άρθρον 7

Τελικαί διατάξεις

Αι παρ' Υπουργείοις Υπηρεσίαι Εξυπηρετήσεως και Ερεύνης Παραπόνων των Πολιτών τηρούν ίδιον πρωτόκολλον και άρχειον και ποιούνται χρήσιν ιδίας σφραγίδος, φερούσης κύκλω ακρονύμου Τ.Ε.Ε.Π.Π. του πλήρους τίτλου των και την ονομασίαν του οικείου Υπουργείου.

Άρθρον 8

Κατάργησις ισχυουσών διατάξεων

Από της ισχύος του παρόντος νομοθετικού διατάγματος καταργούνται αι διατάξεις:

α) Των άρθρων 1, 2 και 3 του ν.δ. 3985/1959 «περί μέτρων τινών προς βελτίωσιν της λειτουργίας των Δημοσίων Υπηρεσιών».

β) Της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ά.ν. 13/1967 «περί λήψεως μέτρων τινών ταχείας διεξαγωγής των Διοικητικών Υπηρεσιών Δημοσίου και Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου».

γ) Του εδαφίου 6' της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του ά.ν. 340/1968 «περί μέτρων βελτιώσεως της αποδοτικότητος των Δημοσίων Υπηρεσιών και Ν.Π.Δ.Δ.».

Άρθρον 9

Η ισχύς του παρόντος άρχεται από της δημοσιεύσεώς του εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 17 Οκτωβρίου 1969

—

ΒΑΣΙΛΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

635/1969 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί μειώσεως της καταβαλλομένης εις το Ι.Κ.Α. εισφοράς επαγγελματικού κινδύνου υπό του Περιφερειακού Γραφείου Εθνικού Οργανισμού Καπνού (Υποκαταστήματος Κομοτηνής).

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 197 της 3 Οκτωβρίου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του άρθρου 3 του ν.δ. 4104/1960, ως και τας ταυτάς του άρθρου 4 του υπ' αριθ. 473/1961 ν. δ. και του άρθρου 36 (§ 7) του ν.δ. 1/1968 «περί Υπουργικού Συμβουλίου και Υπουργείων». 2) Την από 1.4.1969 γνωμοδότησιν του Διοικητικού Συμβουλίου του Ι.Κ.Α., διατυπωθείσαν κατά την υπ' αριθ. 10 συνεδρίασιν αυτού. 3) Την σημειωθείσαν γνώμην του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως, διατυπωθείσαν κατά την υπ' αριθ. 75/3.9.1969 συνεδρίασιν αυτού της ΙΕ' περιόδου, πρότασιν του Ημετέρου επί των Κοινωνικών Υπηρεσιών Υπουργού, επεφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Η καταβαλλομένη εις το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων, συμφώνως τω άρθρω 3 του ν. δ. 4104/1960, εισφορά επαγγελματικού κινδύνου μειούται από 1% εις 0,50% επ' αόριστον και μέχρις άρσεως των νομίμων προϋποθέσεων διά το Περιφερειακόν Γραφείον Εθνικού Οργανισμού Καπνού (Υποκαταστήματος Κομοτηνής).

Εις τον πύτάν επί των Κοινωνικών Υπηρεσιών Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Εν Αθήναις τη 24 Σεπτεμβρίου 1969

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

92267/5791/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί καθορισμού ωραρίου εργασίας εμπορικών καταστημάτων περιοχής πολεοδομικού συγκροτήματος Αθηνών χειμερινής περιόδου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 674 της 15 Οκτωβρίου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του άρθρου 5 του π.δ. της 8/13.4.1932 «περί κωδικοποιήσεως και συμπληρώσεως των διατάξεων των νόμων περί χρονικών ορίων εργασίας εις τα καταστήματα κλπ.». 2) Τας διατάξεις του άρθρου 1 του ν.δ. 4020/1959 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων εργατικών τινων νόμων». 3) Την υπ' αριθ. 94948/6409/1965 ημετέραν απόφασιν «περί καθορισμού ωρών λειτουργίας εμπορικών καταστημάτων και εργασίας του πάσης φύσεως προσωπικού αυτών». 4) Το υπ' αριθ. Γ.117866/24.4.1969 έγγραφον του Υπουργείου Συγκοινωνιών «περί κλιμακώσεως ωραρίων εργασίας διαφόρων κατηγοριών εργαζομένων προς βελτίωσιν των συγκοινωνιακών και κυκλοφοριακών συνθηκών», αποφασίζομεν:

Καθορίζομεν τας ώρας ανοίγματος, μεσημβρινής διακοπής και κλεισίματος των εμπορικών καταστημάτων περιοχής πολεοδομικού συγκροτήματος Αθηνών ως ακολούθως:

Από 16.10 - 15.5:

Καθ' εκάστην από 8.30 π.μ. - 1.30 μ.μ. και 4-

Νομικού Προσώπου ή του Οργανισμού, κοινοποιουμένας εἰς τὸν ἐποπτεύοντα Ὑπουργὸν καὶ τὸν Ἐπίτροπον Διοικήσεως.

Ἄρθρον 3

Συγκρότησις Ὑπηρεσιῶν

1) Αἱ παρ' Ὑπουργείοις Ὑπηρεσίαι Ἐξυπηρετήσεως καὶ Ἐρεύνης Παραπόνων τῶν Πολιτῶν συγκροτοῦνται εἰς αὐτοτελεῖς Διευθύνσεις ἢ Τμήματα, ἀναλόγως τῆς ἐκτάσεως τῶν ἁρμοδιοτήτων τοῦ Ὑπουργείου καὶ τῶν μετὰ τοῦ κοινοῦ ἐπαφῶν του. Περὶ τῆς τοιαύτης συγκροτήσεως προβλέπει ἡ κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 1 ἐκδιδομένη ὑπουργικὴ ἀπόφασις, ἡ ὁποία, σὺν τοῖς ἄλλοις, ὁρίζει:

α) Τὴν εἰς προσωπικὸν σύνθεσιν ἑκάστης συνισταμένης Ὑπηρεσίας.

β) Πᾶν ἄλλο μέτρον, ἐξασφαλίζον τὴν ἀποδοτικωτέραν λειτουργίαν τῶν ἐν λόγῳ Ὑπηρεσιῶν.

2) Αἱ παρὰ Νομαρχίαις Ὑπηρεσίαι Ἐξυπηρετήσεως καὶ Ἐρεύνης Παραπόνων τῶν Πολιτῶν συγκροτοῦνται εἰς αὐτοτελῆ Γραφεῖα, τελοῦντα ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐποπτείαν τοῦ Νομάρχου.

3) Αἱ παρὰ Νομικοῖς Προσώποις Δημοσίου Δικαίου, Ὀργανισμοῖς κλπ. Ὑπηρεσίαι συγκροτοῦνται παρὰ τῇ Κεντρικῇ Ὑπηρεσίᾳ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου ἢ Ὀργανισμοῦ εἰς αὐτοτελῆ Τμήματα ἢ Γραφεῖα ἀναλόγως τῆς ἐκτάσεως τῶν μετὰ τοῦ κοινοῦ ἐπαφῶν. Ἡ περὶ συστάσεως τῶν Ὑπηρεσιῶν ταύτων κοινὴ ὑπουργικὴ ἀπόφασις ὁρίζει καὶ περὶ τῆς συγκροτήσεως αὐτῶν, ὡς καὶ περὶ τῶν ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀναφερομένων λοιπῶν στοιχείων.

Ἄρθρον 4

Λειτουργία Ὑπηρεσιῶν

1) Αἱ παρὰ Νομαρχίαις Ὑπηρεσίαι Ἐξυπηρετήσεως καὶ Ἐρεύνης Παραπόνων τῶν Πολιτῶν, ὡς καὶ αἱ κατὰ τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 1 συνισταμέναι τοιαῦται παρὰ Νομικοῖς Προσώποις Δημοσίου Δικαίου, Ὀργανισμοῖς κλπ. ἐπιλαμβάνονται, κατὰ πρῶτον βαθμόν, πάσης ὑποθέσεως, ἧτις ἀναφέρεται εἰς τὴν κατὰ τόπον ἁρμοδιότητα τῆς οἰκείας Νομαρχίας ἢ εἰς τὴν καθ' ὕλην ἁρμοδιότητα τοῦ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου ἢ Ὀργανισμοῦ.

2) Αἱ παρ' Ὑπουργείοις Ὑπηρεσίαι Ἐξυπηρετήσεως καὶ Ἐρεύνης Παραπόνων τῶν Πολιτῶν ἐπιλαμβάνονται κατὰ πρῶτον μὲν βαθμὸν πάσης ὑποθέσεως, ἧτις ἀνήκει εἰς τὴν ἁρμοδιότητά των καὶ δὲν ἔχει μεταβιβασθῇ εἰς ἄλλα ὄργανα, κατὰ δεύτερον δὲ βαθμὸν ἐπὶ παραπόνων ἢ καταγγελιῶν πολιτῶν, εἰς ἣν περίπτωσιν οὗτοι δὲν θεωροῦν ἑαυτοὺς ἱκανοποιημένους ἐκ τῆς κατὰ πρῶτον βαθμὸν ἐπιλύσεως τοῦ θέματός των ὑπὸ τῶν ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου Ὑπηρεσιῶν.

3) Ὁ Ἐπίτροπος Διοικήσεως, ἐν τῇ ἀσκήσει τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 1γ τοῦ ν.δ. 2/1968 ἁρμοδιότητος αὐτοῦ, ἐπιλαμβάνεται τῆς ἐρεύνης παραπόνων τῶν πολιτῶν εἰς τελευταῖον βαθμὸν καὶ μόνον ἐφ' ὅσον ὁ πολίτης δὲν θεωρεῖ ἑαυτὸν ἱκανοποιηθέντα ἐκ τῆς δοθείσης λύσεως ὑπὸ τῶν παρ' Ὑπουργείοις Ὑπηρεσιῶν Ἐξυπηρετήσεως καὶ Ἐρεύνης Παραπόνων τῶν Πολιτῶν.

Ἄρθρον 5

Προσωπικόν

1) Τὸ προσωπικὸν τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος συνισταμένων Ὑπηρεσιῶν, ἐπιλεγόμενον κατὰ κανόνα ἐξ ὑπαλλήλων τυχόντων εἰδικῆς μετεκπαιδεύσεως, ὁρίζεται ὡς ἀκολούθως: α) Προϊσταμένου περὶ Ὑπηρεσιῶν παρ' Ὑπουργείοις διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τοῦ Προϋπουργοῦ καὶ τοῦ ἁρμοδίου κατὰ περίπτωσιν Ὑπουργοῦ, β) προϊσταμένου περὶ Ὑπηρεσιῶν παρὰ Νομαρχίαις ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν καὶ γ) προϊσταμένου περὶ Ὑπηρεσιῶν παρὰ Νομικοῖς Προσώποις καὶ Ὀργανισμοῖς δι' ἀποφάσεως τῶν ἐποπτευόντων τούτους Ὑπουργῶν.

2) Διὰ τὴν ἐπάνδρωσιν τῶν παρ' Ὑπουργείοις Ὑπηρεσιῶν δύναται διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τοῦ Προϋπουργοῦ καὶ τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν, ἐκδιδομένης ἄνευ τῆς τηρήσεως οἱασδήποτε ἑτέρας διατυπώσεως, νὰ ἀποσπῶνται καὶ ὑπάλληλοι ἐξ ἄλλων Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν.

3) Αἱ κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις ἐκθέσεις περὶ ὑπηρεσιακῆς ἐν γένει δράσεως καὶ ἐπιδόσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν παρ' Ὑπουργείοις Ὑπηρεσιῶν Ἐξυπηρετήσεως καὶ Ἐρεύνης Παραπόνων τῶν Πολιτῶν συντάσσονται ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων πρὸς τοῦτο ὀργάνων, διατυποῖ δὲ ἐπ' αὐτῶν ἀπαραιτήτως γνώμην καὶ ὁ Ἐπίτροπος Διοικήσεως.

Ἄρθρον 6

Ἐξουσιοδοτήσεις

Δι' ἀποφάσεων τοῦ Προϋπουργοῦ, ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ Ἐπιτρόπου Διοικήσεως, καθορίζονται τὰ τῆς συνεργασίας τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 συνισταμένων Ὑπηρεσιῶν μετὰ τῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ἐπιτρόπου, διὰ κοινῶν δὲ ἀποφάσεων τοῦ Προϋπουργοῦ καὶ τοῦ κατὰ περίπτωσιν ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, ἐκδιδομένων ὡσαύτως προτάσει τοῦ Ἐπιτρόπου Διοικήσεως, καθορίζονται τὰ τῆς ἐγκαταστάσεως καὶ ἐφοδιασμοῦ αὐ-

87607 5439 1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 2 1967 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Α.Δ. Πατρῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν κατασκευῆς εἰδῶν οἰκοδομῆς ἐκ τσιμέντου περιοχῆς Πατρῶν - Περιχώρων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 597 τῆς 23 Σεπτεμβρίου 1969)

Ἀνατέλλομεν ἐπὶ ἓνα χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 25.12.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1967 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Α.Δ. Πατρῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν κατασκευῆς εἰδῶν οἰκοδομῆς ἐκ τσιμέντου περιοχῆς Πατρῶν - Περιχώρων», (Πράξις καταθέσεως εἰς Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν 58/27.6.1967).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Σεπτεμβρίου 1969

—

90211 4959 1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί τοποθετήσεως πολυτέκνων εἰς ἐργασίαν μέσῳ Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 664 τῆς 8 Ὀκτωβρίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ Συντάγματος, 2) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 3 καὶ 5 τοῦ ν.δ. 2656/1953 «περὶ ὀργανώσεως καὶ ἐλέγχου ἀγορᾶς ἐργασίας», 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 65303/1967 ἀπόφασιν ἡμῶν «περὶ διαδικασίας τοποθετήσεως ἀνέργων εἰς ἐργασίας», δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 423/28.6.1967 Φ.Ε.Κ. τεῦχος Β', καὶ 4) τὰς κρατούσας σήμερον συνθήκας εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἀγορὰν ἐργασίας, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως ἐν τέλει τῆς παραγράφου 4 τῆς ὑπ' ἀριθ. 65303/1967 ἀποφάσεως ἡμῶν καὶ μετὰ τὴν ὑπὸ στοιχεῖον γ' περίπτωσιν (*) προστεθῇ περίπτωσις ὑπὸ στοιχεῖον δ', ἔχουσα οὕτω: «δ', πολύτεκνοι, διὰ τὴν κατὰ προτίμησιν τοποθέτησιν τούτων εἰς ἐργασίας, μέσῳ τῶν ἁρμοδίων Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Ὀκτωβρίου 1969

(*) ΕΕΔ 26, 908.

—

174845 9522 1969 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν

Περί καθορισμοῦ ἀμοιβῆς μετεχόντων εἰς Συμβούλια καὶ Ἐπιτροπὰς τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 667 τῆς 8 Ὀκτωβρίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: α) Τὴν παράγραφον 7 ἄρθρου 36 ν.δ. 1/1968, β) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 59607/7.6.1967 κοινὴν ἀπόφασιν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, ὑπ' ἀριθ. 69384/4000/19.7.1967 καὶ ὑπ' ἀριθ. 105302/6169/15.9.1969 ἁμοίας τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας περὶ διατηρήσεως Συμβουλίων καὶ Ἐπιτροπῶν παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. καὶ τῆς συνθέσεως τούτων, γ) Τὸ ἄρθρον 3 §§ 1 καὶ 2 τοῦ ἀ.ν. 158/1967, δ) Τὸ ν.δ. 176/1969, ε) Τὸ ν.δ. 4021/1959, ἀποφασίζομεν:

1) Καθορίζομεν τὴν ἀμοιβὴν τῶν μετεχόντων Συμβουλίων καὶ Ἐπιτροπῶν τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἐπαλλήλων αὐτοῦ ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ προέδρου, τοῦ μέλους, τοῦ εἰσηγητοῦ καὶ τοῦ γραμματέως τῶν ὡς κάτωθι Συμβουλίων καὶ Ἐπιτροπῶν ὡς ἀκολούθως:

α) Τῶν ἐπὶ βαθμῷ Ἰῳ καὶ 2ῳ ἐπαλλήλων τῶν μετεχόντων ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ προέδρου ἢ τοῦ μέλους εἰς δραχμὰς διακοσίας (200) κατὰ συνεδρίασιν.

β) Τῶν λοιπῶν ἐπαλλήλων τῶν μετεχόντων ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ προέδρου, τοῦ μέλους ἢ τοῦ εἰσηγητοῦ εἰς δραχμὰς ἑκατὸν πεντήκοντα (150) κατὰ συνεδρίασιν.

γ) Τῶν ἐπαλλήλων τῶν μετεχόντων ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ γραμματέως εἰς δραχμὰς ἑκατὸν (100) κατὰ συνεδρίασιν.

δ) Τῶν ἀριθμῶν τῶν δυναμένων νὰ πραγματοποιῶνται ἐπ' ἀμοιβῇ κατὰ μῆνα συνεδριάσεων παρὰ πάντων τῶν ἀνωτέρω καθορίζομεν εἰς ἓξ (6).

2) Τὴν ἀμοιβὴν τῶν μετεχόντων εἰς Συμβούλια καὶ Ἐπιτροπὰς τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων μονίμων ἰατρῶν αὐτοῦ καθορίζομεν ὡς κάτωθι:

α) Τοῦ Ἐλεγκτοῦ ἰατροῦ Διευθυντοῦ Ὑγειονομικῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Διοικήσεως εἰς δραχμὰς

7.30' μ.μ., έκαστον Σάββατον από 8.30' π.μ. - 2 μ.μ.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως, κοινοποιηθήσεται δε προ της δημοσιεύσεως προς εφαρμογήν.

Εν Αθήναις τη 14 Οκτωβρίου 1969

—

93330/5720/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 26/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού επιχειρήσεων ζαχαροπλαστικής τέχνης άπασης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' η. 674 της 15 Οκτωβρίου 1969)

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 25.1.1970, την επέλευσιν των εν νόμω αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 26/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού επιχειρήσεων ζαχαροπλαστικής τέχνης άπασης της χώρας», εγκριθείσης μετά τροποποιήσεως δια της υπ' αριθ. 55566/1367 κοινής αποφάσεως των Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 361 τ. Β' της 2.6.1967) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 16 Οκτωβρίου 1969

—

136560/1716/1969 Απόφ. Υπουργών Βορείου Ελλάδος και Οικονομικών

Περί καθορισμού του ύψους των αποδοχών του υπό της παραγράφου 1 του άρθρου 17 του ν.δ. 209/1969 προβλεπομένου εργατοτεχνικού προσωπικού.

(Ε.Κ. τ. Β' η. 613 της 26 Σεπτεμβρίου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του άρθρου 16 του ν.δ. 1/1968 «περί Υπουργικού Συμβουλίου και Υπουργείων». 2) Τας διατάξεις του άρθρου 17 του ν.δ. 209/1969 «περί οργανώσεως, λειτουργίας και αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Β. Ελλάδος», παράγρ. 1 και 2 αυτού, αποφασίζομεν:

Καθορίζομεν το ύψος των αποδοχών του υπό της παραγράφου 1 άρθρου 17 του ν.δ. 209/1969 «περί οργανώσεως, λειτουργίας και αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Βορείου Ελλάδος» προβλεπομένου εργατοτεχνικού προσωπικού ως κάτωθι:

α) Διά την κατηγορίαν των οδηγών αυτοκινήτων, συντηρητών θερμάνσεως (θερμαστών), υδραυλικών και ηλεκτροτεχνιτών εις το προβλεπόμενον υπό των εκάστοτε ισχυουσών συλλογικών συμβάσεων εργασίας μετά των συμπαρομαρτούντων επιδομάτων.

β) Διά την κατηγορίαν των φυλάκων εις το προβλεπόμενον υπό των εκάστοτε αποφάσεων του Υπουργού Εργασίας ημερομίσθιον ανειδίκευτου εργάτου δια πλήρη νυχθημερινήν απασχόλησιν καθ' όλας τας ημέρας του μηνός.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Θεσσαλονίκη τη 22 Αυγούστου 1969

—

78674/4968/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως υποχρεωτικής της από 24.6.1968 συλλογικής συμβάσεως εργασίας των φυλάκων και θυρωρών εργοστασίων Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' η. 613 της 26 Σεπτεμβρίου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του νόμου 3239/1955. 2) Γνωμοδότησιν του κατ' άρθρον 28 του νόμου 3239/1955 Ανωτάτου Συμβουλίου Εργασίας, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 31.7.1969 και υποβληθείσαν ημίν διά του υπ' αριθ. 260/1969 εγγράφου του, και 3) την εν θέματι συλλογικήν σύμβασιν εργασίας, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν υποχρεωτικήν καθ' όλας αυτής τας διατάξεις δια πάντας τους εργοδότας και μισθωτούς του επαγγέλματος, περί ου αφορά αύτη, την από 24.6.1968 συλλογικήν σύμβασιν εργασίας των φυλάκων και θυρωρών εργοστασίων Θεσσαλονίκης (Φ.Ε.Κ. 363 τεύχος Β της 31.7.1968) (*).

Η ισχύς της παρούσης άρχεται από της δημοσιεύσεως της εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 11 Σεπτεμβρίου 1969

—

(*) ΕΕΔ 26, 843.

(*) ΕΕΔ 27, 1172.

Τοῦ προέδρου εἰς δραχμὰς ἑκατὸν πεντήκοντα (150) κατὰ συνεδρίασιν καὶ τῶν μελῶν εἰς δραχμὰς ἑκατὸν (100) κατὰ συνεδρίασιν καὶ μέχρι δύο (2) συνεδριάσεων μηνιαίως.

ιδ) Τῶν τοπικῶν Διοικητικῶν Ἐπιτροπῶν

αα) Τῶν Περιφερειακῶν Ὑποκαταστημάτων, τῶν τοπικῶν Ὑποκαταστημάτων Περιφερείας πόλεως Διοικήσεως Πρωτευούσης καὶ Θεσσαλονίκης καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς Εἰδικῶν Ἐπιτροπῶν ἑκάστου ἐνστάσεων τῶν προέδρων εἰς δραχμὰς ἑκατὸν πεντήκοντα (150) κατὰ συνεδρίασιν καὶ τῶν μελῶν εἰς δραχμὰς ἑκατὸν (100) κατὰ συνεδρίασιν.

ββ) Τῶν τοπικῶν Διοικητικῶν Ἐπιτροπῶν τῶν λοιπῶν Ὑποκαταστημάτων.

Τοῦ προέδρου εἰς δραχμὰς ἑκατὸν (100) κατὰ συνεδρίασιν καὶ τῶν μελῶν εἰς δραχμὰς ἑβδομήκοντα πέντε (75) κατὰ συνεδρίασιν.

γ) Τὸν ἀριθμὸν τῶν δυναμένων νὰ πραγματοποιῶνται ἐπ' ἀμοιβῇ κατὰ μῆνα συνεδριάσεων παρὰ τῶν Τ.Δ.Ε. καὶ τῶν Εἰδικῶν Ἐπιτροπῶν Ἐκδικάσεως Ἐνστάσεων τῶν ὡς εἴρηται Ὑποκαταστημάτων καθορίζομεν ὡς κατωθι:

αα) Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης εἰς 10.

ββ) Σύρου καὶ Πειραιῶς εἰς 8.

γγ) Περιοχῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης εἰς 8.

δδ) Τῶν λοιπῶν Περιφερειακῶν εἰς 6.

εε) Τῶν λοιπῶν Τοπικῶν Ὑποκαταστημάτων εἰς 6.

στ) Ἁπασῶν τῶν Εἰδικῶν Ἐνστάσεων εἰς 4.

4) Τῆς κατὰ τ' ἀνωτέρω ἀμοιβῆς δὲν δικαιοῦνται οἱ ὑπαλληλοι εἰς τὰς ἀπαγορευτικὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 4352/1964.

5) Ἡ παροῦσα, ἡς ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1969, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Ὀκτωβρίου 1969

—

18 3/11287 1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν

Περὶ τροποποιήσεως τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 7 καὶ προσθήκης διατάξεως ἐν τέλει τοῦ Κανονισμοῦ Κλάδου Προνοίας τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων τοῦ Κράτους.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 671 τῆς 13 Ὀκτωβρίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: α) Τὸ ἄρθρον 5 νόμου 2868/1922. β) Τὴν παράγραφον 7 ἄρθρου 36 ν.δ. 1/1968. γ) Τὰς ὑπ' ἀριθ. 780/1969 καὶ 1531/1969 ἀναφορὰς τοῦ Ταμείου. δ) Τὴν γνώμην Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. 72/1969 καὶ 75/1969 συνεδριάσεις αὐτοῦ τῆς ΙΕ' περιόδου, ἀποφαίζομεν:

Εἰς τὸν Κανονισμὸν Κλάδου Προνοίας τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων τοῦ Κράτους ἐπέρχονται αἱ κατωθι τροποποιήσεις καὶ προσθῆκαι:

1) Ἡ παράγραφος 4 τοῦ ἄρθρου 7 αὐτοῦ τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«4) Ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἡ δι' οἱανδήποτε αἰτίαν ἐφ' ἅπαξ παροχὴ δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ 20πλάσιον τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἀσφαλισμένου τοῦ τελευταίου πρὸ τῆς ἐξόδου του ἐκ τῆς ὑπηρεσίας μηνός».

2) Ἐν τέλει τοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ προστίθεται διάταξις, ἔχουσα οὕτω:

Ἀναστέλλεται ἐπὶ τριετίαν ἡ ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων τοῦ ἐδαφίου 6' τοῦ ἄρθρου 2 καὶ τῶν παραγράφων 5, 6, 7 καὶ 8 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

Ἡ παροῦσα, ἡς ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ 15 Νοεμβρίου 1968, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Σεπτεμβρίου 1969

—

Φ.146/1/10978 1969 Ἀπόφ. Προϋπουργοῦ ὡς Ὑπουργοῦ Προεδρίας Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν

Περὶ διαθέσεως τοῦ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ἀ.ν. 248/1967 προβλεπομένου ἀγγελιοσήμου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 678 τῆς 18 Ὀκτωβρίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: Τὸ ἄρθρον 15 τοῦ ἀ.ν. 248/1967 περὶ συστάσεως Ἑνιαίου Λιμοκτονογραμικοῦ Ὀργανισμοῦ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ Περιθάλψεως, ὡς καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ν.δ. 285/1969 περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀ.ν. 248/1967 περὶ συστάσεως Ἑνιαίου Λιμοκτονογραφι-

διακοσίας (200) κατὰ συνεδρίασιν.

δ) Τῶν λοιπῶν ἐλεγκτῶν ἰατρῶν εἰς δραχμὰς ἑκατὸν πεντήκοντα (150) κατὰ συνεδρίασιν.

αα) Τῶν ἀριθμῶν τῶν δυναμένων νὰ πραγματοποιοῦνται ἐφ' ἅπαξ ἢ κατὰ μῆνα συνεδριάσεων παρὰ τῶν ἀνωτέρω καθορίζομεν εἰς ἓξ (6).

γγ) Τῶν θεραπευτῶν ἰατρῶν εἰς δραχμὰς ἑκατὸν (100) κατὰ συνεδρίασιν καὶ μέχρι πέντε (5) συνεδριάσεων μηνιαίως.

3) Καθορίζομεν τὴν μηνιαίαν ἀμοιβὴν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. καὶ ἰδιωτῶν μετεχόντων εἰς τὰ κάτωθι Συμβούλια ἢ Ἐπιτροπὰς τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ὡς ἀκολούθως:

α) Διοικητικοῦ Συμβουλίου

αα) Τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου καὶ τοῦ ἀνωτάτου δημοσίου ὑπαλλήλου εἰς δραχμὰς διακοσίας (200) κατὰ συνεδρίασιν.

ββ) Τοῦ ἀνωτέρου δημοσίου ὑπαλλήλου καὶ ἰδιωτῶν εἰς δραχμὰς ἑκατὸν πεντήκοντα (150) κατὰ συνεδρίασιν καὶ διὰ τέσσαρας (4) συνεδριάσεις μηνιαίως.

β) Κεντρικοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου

Τοῦ προέδρου εἰς δραχμὰς δύο χιλιάδας (2.000) καὶ τῶν ἐκ δημοσίων ὑπαλλήλων μελῶν εἰς δραχμὰς χιλίας πεντακοσίας (1500) μηνιαίως.

γ) Τοῦ Ἀνωτάτου Τεχνικοῦ Συμβουλίου

αα) Τῶν καθηγητῶν τοῦ Ε.Μ.Π. καὶ ἀνωτάτων δημοσίων ὑπαλλήλων εἰς δραχμὰς διακοσίων πεντήκοντα (250) κατὰ συνεδρίασιν καὶ

ββ) Τῶν λοιπῶν δημοσίων ὑπαλλήλων εἰς δραχμὰς διακοσίας (200) κατὰ συνεδρίασιν καὶ διὰ τέσσαρας (4) συνεδριάσεις μηνιαίως.

δ) Τοῦ Ἀνωτάτου Ὑγειονομικοῦ Συμβουλίου

αα) Τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου εἰς δραχμὰς διακοσίας πεντήκοντα (250) κατὰ συνεδρίασιν καὶ

ββ) Τοῦ μέλους τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς δραχμὰς ἑκατὸν (100) καὶ διὰ δύο (2) συνεδριάσεις μηνιαίως.

ε) Τῶν Ὑπηρεσιακῶν καὶ Περιφερειακῶν Συμβουλίων.

Τῶν μετεχόντων εἰς τὰ Ὑπηρεσιακὰ Συμβούλια, ὡς καὶ τὰ Περιφερειακὰ τοιαῦτα δραχμὰς 200 κατὰ συνεδρίασιν διὰ τὸν πρόεδρον, 150 διὰ τὰ μέλη καὶ διὰ τρεῖς (3) συνεδριάσεις μηνιαίως.

στ) Τοῦ Συμβουλίου Διαιτησίας συντάξεων προσωπικοῦ Ι.Κ.Α.

Τοῦ προέδρου εἰς δραχμὰς διακοσίας πεντήκοντα (250) κατὰ συνεδρίασιν καὶ μέχρις ἓξ (6) συνεδριάσεων μηνιαίως.

ζ) Τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀναστολῶν

Τοῦ μέλους τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εἰς δραχμὰς ἑκατὸν (100) κατὰ συνεδρίασιν καὶ διὰ τρεῖς (3) συνεδριάσεις μηνιαίως.

η) Τῆς Ἐπιτροπῆς διενεργείας διαγωνισμῶν ἐκτελέσεως ἔργων καὶ στεγάσεως.

αα) Τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Ε.Μ.Π. εἰς δραχμὰς διακοσίας πεντήκοντα (250) κατὰ συνεδρίασιν.

ββ) Τοῦ μέλους τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εἰς δραχμὰς ἑκατὸν πεντήκοντα (150) κατὰ συνεδρίασιν καὶ διὰ ἓξ (6) συνεδριάσεις μηνιαίως.

θ) Τῶν Ἐπιτροπῶν Ἐφέσεων καὶ Εἰδικῶν Ἐπιτροπῶν Ἐφέσεων

Τοῦ προέδρου καὶ τῶν μελῶν εἰς δραχμὰς διακοσίας (200) κατὰ συνεδρίασιν καὶ δι' ὀκτὼ (8) συνεδριάσεις μηνιαίως.

ι) Τῆς Ἐπιτροπῆς Γνωμοδοτήσεως ἐπὶ περιπτώσεων βαρέων καὶ ἀνθυγιεινῶν ἐπαγγελμάτων

Τῶν ἐκ δημοσίων ὑπαλλήλων μελῶν καὶ τοῦ μέλους τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εἰς δραχμὰς ἑκατὸν (100) κατὰ συνεδρίασιν καὶ διὰ μίαν συνεδρίασιν μηνιαίως.

ια) Τῶν Τοπικῶν Ἐποπτικῶν Συμβουλίων

αα) Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Ἀθηνῶν.

Τοῦ προέδρου εἰς δραχμὰς ἑκατὸν πεντήκοντα (150) κατὰ συνεδρίασιν, τῶν μελῶν εἰς δραχμὰς ἑκατὸν (100) κατὰ συνεδρίασιν καὶ διὰ ἓξ (6) συνεδριάσεις μηνιαίως.

ββ) Τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Πειραιῶς.

Τοῦ προέδρου εἰς δραχμὰς ἑκατὸν πεντήκοντα (150) κατὰ συνεδρίασιν, τῶν μελῶν εἰς δραχμὰς ἑκατὸν (100) κατὰ συνεδρίασιν καὶ διὰ τέσσαρας (4) συνεδριάσεις μηνιαίως.

γγ) Τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Θεσσαλονίκης.

Τοῦ προέδρου εἰς ἑκατὸν πεντήκοντα (150) κατὰ συνεδρίασιν, τῶν μελῶν εἰς δραχμὰς ἑκατὸν (100) κατὰ συνεδρίασιν καὶ μέχρι τριῶν (3) συνεδριάσεων μηνιαίως.

δδ) Τῶν λοιπῶν Περιφερειακῶν Ὑποκαταστημάτων.

ΧΡΟΝΙΚΑ

Τὰ πενηντάχρονα τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως Ἐργασίας

Συμπληρώνονται πενήντα χρόνια ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως Ἐργασίας (Δ.Ο.Ε.), εἰς τὴν ἐπέτειον τῆς ὁποίας, παγκοσμίως ἑορταζομένην, ἀφιερώνονται αἱ ὀλίγαι κάτωθι γραμμαί, ὡς ἐλάχιστος φόρος τιμῆς πρὸς ἕνα μεγάλον διεθνῆ θεσμόν.

Ἡ Διεθνὴς Ὀργάνωσις Ἐργασίας (Organisation Internationale du Travail, O.I.T.) συνεστήθη διὰ τῆς συνθήκης τῶν Βερσαλλιῶν (1919), τὰ ἄρθρα 387 ἕως 427 τῆς ὁποίας ἀπετέλεσαν τὸν Καταστατικὸν Χάρτην τῆς Ὀργανώσεως, λαβόντα εἰς τοῦτον τοὺς ἀριθμοὺς 1 ἕως 11. Τὸ βασικὸν τοῦτο κείμενον ὑπέστη οὐσιώδεις τροποποιήσεις κατόπιν τῆς Διακηρύξεως τῆς Φιλαδελφείας (1944) πρὸς τὸν σκοπὸν ἐκσυγχρονισμοῦ του. Ἡ Δ.Ο.Ε. συνεδήθη ἀρχικῶς μὲ τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν, τῆς ὁποίας ἐπέζησε, διὰ νὰ συνδεθῇ, ἀκολούθως, μὲ τὰ Ἡνωμένα Ἔθνη, τῶν ὁποίων ἀπετέλεσε συνεργαζόμενον ἐξειδικευμένον Ὀργανισμόν. Μέλη αὐτῆς εἶναι μόνον Κράτη, ὁ ἀριθμὸς τῶν ὁποίων σήμερον ἀνέρχεται εἰς 121.

Τὰ κύρια καταστατικὰ ὄργανα τῆς Δ.Ο.Ε. εἶναι τρία: Ἡ Διεθνὴς Συνδιάσκεψις Ἐργασίας (Conférence Internationale du Travail), συνιστωμένη ἀπὸ ἐκπροσώπους τῶν Κρατῶν - μελῶν, ἑκάστου τῶν ὁποίων διορίζει εἰς τὴν Συνδιάσκεψιν τέσσαρας ἐκπροσώπους, δύο «κυβερνητικούς», ἕνα ἐργοδοτικὸν καὶ ἕνα «ἐργατικόν». Ἡ Συνδιάσκεψις, κατ' ἔτος συνερχομένη, ἀποτελεῖ τὸ ἀνώτατον, νομοθετικοῦ χαρακτῆρος, ὄργανον τῆς Δ.Ο.Ε. Τὸ Διεθνὲς Γραφεῖον Ἐργασίας (Bureau International du Travail, B.I.T.), ἑδρεῦον εἰς Γενεύην, ἐκτελεστικὸν ὄργανον τῆς Δ.Ο.Ε. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον (Conseil d'administration), κατευθυντήριον τοῦ Διεθνοῦς Γραφείου καὶ γενικῶς ἐποπτικόν.

Οἱ καταστατικοὶ σκοποὶ τῆς Δ.Ο.Ε., πολλοὶ καὶ εἰδικοί, τείνουν ὅλοι εἰς τὴν φυσικήν, ἠθικὴν καὶ πνευματικὴν ἀνύψωσιν τῶν μισθωτῶν ἐργαζομένων, καθὼς καὶ εἰς τὴν ὑλικὴν αὐτῶν εὐημερίαν. Πρὸς πραγματοποίησιν τῶν σκοπῶν της ἡ Δ.Ο.Ε. ἀναπτύσσει τὴν δραστηριότητά της εἰς τρεῖς γενικὰς τομεῖς: ἕνα ἐπιστημονικόν, ἕνα τεχνικὸν καὶ ἕνα νομοθετικόν.

Εἰς τὸν ἐπιστημονικὸν τομέα περιλαμβάνονται μελέται καὶ ἔρευναι ἐπὶ θεμάτων τοῦ Κοινωνικοῦ Δικαίου καὶ τῆς Κοινωνικῆς Ἀσφαλείας, τῶν κλάδων τούτων ἀφορώντα κυρίως ἀπὸ οἰκονομικῆς, κοινωνικῆς, νομικῆς καὶ τεχνικῆς ἀπόψεως. Ἐμφανίζονται εἰς πολλὰ δημοσιεύματα, περιοδικὰ καὶ μή. Ἐξ ἄλλου, ἡ Δ.Ο.Ε. ἔχει ἱδρύσει Διεθνῆ Κέντρον Πληροφοριῶν ἐπὶ τῆς Ἀσφαλείας καὶ Ὑγιεινῆς τῆς Ἐργασίας (1950), μὲ ἕδραν τὴν Γενεύην καὶ μὲ δίκτυον 94 ἐθνικῶν κέντρων, Διεθνὲς Κέντρον Ἐπαγγελματικῆς καὶ Τεχνικῆς Ἐκπαιδεύσεως (1965), μὲ ἕδραν τὸ Τορίνον, καὶ Διεθνῆ Ἰνστιτοῦτον Κοινωνικῶν Μελετῶν (1960), μὲ ἕδραν τὴν Γενεύην, πρὸς ἐκπαίδευσιν συνδικαλιστῶν, διευθυντῶν καὶ στελεχῶν ἐπιχειρήσεων καὶ βιομηχανικῶν ὁμαλῶν.

Εἰς τὸν τεχνικὸν τομέα ἡ δραστηριότης τῆς Δ.Ο.Ε. συνίσταται εἰς τὴν παροχὴν τεχνικῆς βοηθείας (assistance technique) πρὸς τὰ Κράτη - μέλη, κατὰ προτίμησιν τῆς κατηγορίας τῶν ὑπαναπτύκτων. Μετὰ τὰς χώρας τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Λατινικῆς Ἀμερικῆς, ἡ δραστηριότης αὕτη, πάντοτε ἐντατική, ἐπεξετάθη εἰς τὰ νεοδημιουργηθέντα Κράτη τῆς Ἀφρικανικῆς Ἠπείρου.

Εἰς τὸν νομοθετικὸν τομέα ἡ δραστηριότης τῆς Δ.Ο.Ε. ἐκδηλοῦται διὰ τῆς καταρτίσεως ὑπὸ τῆς Συνδιασκέψεως διεθνῶν συμβάσεων ἐργασίας (conventions internationales du travail), καὶ τῆς διατυπώσεως συστάσεων (recommandations) πρὸς τὰ Κράτη - μέλη ὑπὸρ τῆς ρυθμίσεως θεμάτων, διὰ τὰ ὁποῖα δὲν ἐπετεύχθη σύμβασις. Αἱ ὑπὸ τῆς Δ.Ο.Ε. μέχρι σήμερον καταρτισθεῖσαι συμβάσεις ἀνέρχονται εἰς 130 καὶ αἱ διατυπωθεῖσαι συστάσεις εἰς 134, ἀναφερόμεναι εἰς ποικίλα θέματα τοῦ Κοινωνικοῦ Δικαίου καὶ τῆς Κοινωνικῆς Ἀσφαλείας. Συμβάσεις καὶ συστάσεις συνθέτουν τὸν Διεθνῆ Κώδικα Ἐργασίας (Code International du Travail). Αἱ συμβάσεις δὲν ἰσχύουν αὐτοδικαίως διὰ τὰ Κράτη - μέλη, ἀλλ' ἔχουν ἀνάγκην τῆς ὑπ' αὐτῶν ἐπικυρώσεως (ratification), ὁπότε καθίστανται ἐθνικὸν (ἐσωτερικὸν) δίκαιον. Ἐξ ἄλλου, τὰ μέσα ἐξαναγκασμοῦ πρὸς ἐπικύρωσιν τῶν συμβάσεων καὶ πρὸς ἐκτέλεσιν τούτων εἶναι ἀτελῆ, ἀσαφῆ καὶ εἰς τὸ σύστημα τῶν ἠθικῶν κυρώσεων.

Ἡ ἀρχὴ τῆς τριμεροῦς ἐκπροσωπήσεως (κυβερνητικῆς - ἐργοδοτικῆς - ἐργατικῆς) εἰς τὴν Διεθνῆ Συνδιάσκεψιν διαμηνύεται τὴν «ἐπαναλογίαν», ἡ ὁποία διέπει τὴν ὅλην καὶ εἰδικώτερον τὴν νομοθετικὴν δραστηριότητα τῆς Δ.Ο.Ε.: ἀναμφιβόλως, διὰ τῆς ἐπιρράσεως τῶν Κρατῶν, τῶν ἐντὸς τῶν κόλπων αὐτοῦ συγκροτουμένων συμφερόντων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν ἐργαζομένων, πρὸς συνήθειαν καὶ ἀνύψωσιν τοῦ ἐν γένει διεθνοῦς τούτων ἐπιπέδου, χάριν τῆς κοινωνικῆς εἰρήνης. Ἡ ἀρχὴ αὕτη ἐτέθη, ὡς ἤτο φυσικόν, ὑπὸ σκληρὰν δοκιμασίαν, ἐφ' ὅσον προσεχώρησαν τὰ σοσιαλιστικὰ κράτη (1919), μεγάλο γεγονὸς διὰ τὴν Δ.Ο.Ε., ἀλλὰ καὶ πρόξενος μιᾶς σοβαρᾶς κρίσεως, ἡ ὁποία δὲν εἶχεν ἀκόμη τὴν θεραπείαν της.

Ἀνάλυσις καὶ ἀξιολόγησις τοῦ πεντηκονταετοῦς ἔργου τῆς Δ.Ο.Ε. ἀπαιτεῖ πολυτομίους μελέτην. Εἰς σημειώματα, ὅπως τὸ παρόν, εἶναι ἀναπόφευκτοι αἱ γενικαὶ χαρακτηρισμοί. Τὸ ἔργον τῆς Δ.Ο.Ε., παρ' ὅλας τὰς ἀτελείας του, εἶναι τεράστιον εἰς ὄγκον καὶ ἀναπολόγητον εἰς ἀξίαν. Μόλις ἐτιμήθη μὲ τὸ ἐφετεινὸν Βραβεῖον Νόμπελ τῆς Εἰρήνης. Δικαία καὶ πολυσήμαντος ἀναγνώρισις.

Ἡ Ἑλλὰς ἀνήκει εἰς τὰ ἱδρυτικὰ μέλη τῆς Δ.Ο.Ε., ἀπὸ τὴν ὁποίαν ποικιλοτρόπως ὠφελήθη. Ἔχει ὑιοθετήσει πολλὰς νομοθετικὰς λύσεις ἀπὸ τὰς συστάσεις αὐτῆς καὶ ἔχει ἐπικυρώσει μέχρι σήμερον 30 συμβάσεις, ὅλων τῶν γενικωτέρων καὶ σπουδαιοτέρων. Ὁ ἀριθμὸς αὐτὸς τῶν ἐπικυρώσεων εἶναι σημαντικός.

Ἀποτελεῖ, ἀναμφισβητήτως, τὸ σοβαρώτερον μειονέκτημα τῆς Δ.Ο.Ε. τὸ ὅτι δὲν ἔχει δώσει ἀποκτήσει ὑπερκρατικὴν δύναμιν, ἰσχυὴν νὰ ἀναστείλῃ τὰς παρανομίους βουλήσεις τῶν Κρατῶν - μελῶν της.

Τρ. Μήτσου

κοῦ Ὀργανισμοῦ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ Περιθάλψεως, ὡς καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων», ἀποφασίζομεν :

Ὅπως τὸ προϊὸν τοῦ ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ἀ.ν. 248/1967 ἐπιβαλλομένου ἀγγελιοσήμου διατεθῇ ὡς ἀκολούθως :

1) Τὰ ἑπτὰ καὶ ἥμισυ εἰκοστὰ εἰς τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης.

2) Τὸ ἓν εἰκοστὸν εἰς τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Ἐφημεριδοπωλῶν καὶ Ὑπαλλήλων Πρακτορείων (Κλάδος Συντάξεων).

Ἐκ τοῦ ποσοστοῦ τούτου τὸ ἓν δέκατον διατίθεται εἰς τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Ἐφημεριδοπωλῶν καὶ Ὑπαλλήλων Πρακτορείων πόλεως Θεσσαλονίκης (Κλάδος Συντάξεων).

3) Τὰ ἓν εἰκοστὸν εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Τύπου Ἀθηνῶν.

Ἐκ τοῦ ποσοστοῦ τούτου τὰ δύο δέκατα διατίθενται εἰς τὸν παρὰ τῷ Ταμείῳ τούτῳ λειτουργοῦντα Κλάδον Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Τύπου Θεσσαλονίκης (Λογαριασμὸς Συντάξεων).

4) Τὰ ἀκτὼ καὶ ἥμισυ εἰκοστὰ εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἰδιοκτητῶν, Συντακτῶν καὶ Ὑπαλλήλων Τύπου ὡς εἰσφορὰ εἰς τὸν ἐπὶ σύστασιν παρ' αὐτῷ Κλάδον Ὑγείας, Προνοίας καὶ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως.

5) Τὰ δύο εἰκοστὰ εἰς τὰς κάτωθι Ἑνώσεις, κατανεμόμενον εἰδικώτερον ὡς ἀκολούθως :

α) Τὰ δέκα τριακοστὰ εἰς τὴν Ἕνωσιν Συντακτῶν Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν.

β) Τὰ πέντε τριακοστὰ εἰς τὴν Ἕνωσιν Συντακτῶν Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Μακεδονίας καὶ Θράκης.

γ) Τὸ ἓν τριακοστὸν εἰς τὴν Ἕνωσιν Ὑπαλληλικοῦ Προσωπικοῦ Ἐφημερίδων Θεσσαλονίκης.

δ) Τὰ δύο τριακοστὰ εἰς τὴν Ἕνωσιν Προσωπικοῦ Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Μακεδονίας - Θράκης.

ε) Τὸ ἓν τριακοστὸν εἰς τὴν Ἕνωσιν Συντακτῶν Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Θεσσαλίας, Στερεᾶς Ἑλλάδος καὶ Εὐβοίας.

στ) Τὸ ἓν τριακοστὸν εἰς τὴν Ἕνωσιν Συντακτῶν Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Πελοποννήσου, Ἠπείρου, Νήσων.

ζ) Τὰ τέσσαρα τριακοστὰ εἰς τὴν Ἕνωσιν Συντακτῶν Περιοδικοῦ Τύπου Ἀθηνῶν, καὶ

η) Ἀνὰ δύο τριακοστὰ εἰς τὰς κατωτέρω Ἑνώσεις :

αα) Ἕνωσιν Ἰδιοκτητῶν Ἡμερησίων Ἐπαρχιακῶν Ἐφημερίδων.

ββ) Ἕνωσιν Ἰδιοκτητῶν Ἐπαρχιακοῦ Τύπου καὶ

γγ) Ἕνωσιν Ἰδιοκτητῶν Περιοδικοῦ Τύπου.

6) Ὁ ἔλεγχος τῆς ἀποδόσεως τοῦ προϊόντος τοῦ ἀγγελιοσήμου, περὶ οὗ τὸ ἄρθρον μόνον τοῦ ν.δ. 285/1969, καὶ ἡ εἰδικωτέρα ἀπόδοσις τούτου εἰς τοὺς δικαιούχους, συμφώνως τῇ παρούσῃ, ἡ οἱκοθεν βεβαίωσις τοῦ ἐσόδου ἐν περιπτώσει καθυστερήσεως καταβολῆς ἢ μὴ πλήρους καταβολῆς, ἡ διενέργεια ἐλέγχου καὶ ἡ κίνησις διαδικασίας ἀναγκαστικῆς εἰσπράξεως κατὰ τὸν Ν.Ε.Α.Ε. ἀνατίθεται εἰς τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης, εἰς ὃ καὶ ὑποβάλλονται αἱ σχετικαὶ αἰτήσεις κατ' ἐφαρμογὴν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ν.δ. 285/1969.

Τὸ Τ.Σ.Π.Ε.Α.Θ. ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐντὸς ἑκάστου μηνὸς ἐνημερώνῃ τοὺς λοιποὺς δικαιούχους περὶ τῆς κινήσεως τοῦ λογαριασμοῦ κατὰ τὸν προηγούμενον μῆνα.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Ὀκτωβρίου 1969

—

Διορθώσεις ἡμαρτημένων

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 689 τῆς 22 Ὀκτωβρίου 1969)

Εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. Φ. 146/1/10978/1969 κανόνα ἀπόφασιν τοῦ Προθυπουργοῦ ὡς Ὑπουργοῦ Προεδρίας Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν «περὶ διαθέσεως τοῦ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ἀ.ν. 248/1967 προβλεπομένου ἀγγελιοσήμου», τὴν δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ ἐπ' ἀριθ. 678 Φ.Ε.Κ. (τεῦχος Β') τῆς 18.10.1969 (*) ἐπιφέρονται αἱ ἀκόλουθοι διορθώσεις ἡμαρτημένων :

Αἱ ἐν παραγράφοις 6' καὶ δ' ἐσφαλμένως δημοσιευθεῖσαι δὶς φράσεις : «ρησίων Ἐφημερίδων Μακεδονίας καὶ Θράκης» καὶ «ρησίων Ἐφημερίδων Μακεδονίας - Θράκης» ἀπαλείφονται καὶ ἀντ' αὐτῶν τίθενται αἱ ὀρθαὶ ταυτὶ, ἔχουσαι οὕτω : Ἐν τῇ 6' παραγράφῳ : «ρησίων Ἐφημερίδων Μακεδονίας - Θράκης» καὶ ἐν τῇ δ' ταυτὶ : «ρησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν».

(Ἐκ τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου)

(*) Ἀμέσως ἀνωτέρω.

κῆς σχέσεως. Ὡς ἐκ τούτου ἡ ὑπαγωγὴ ἢ μὴ ταύτης εἰς τὸ προνόμιον ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν εὐρύτητα τῆς ἑρμηνείας, ἥτις θὰ δοθῇ εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς «ἀπαιτήσεως ἐκ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας».

Καὶ ὡς νὰ μὴ ἔφθανον αἱ εὐθέως προκύπτουσαι ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων δυσμενεῖς διὰ τοὺς ἐργαζομένους μεταβολαὶ τοῦ προϋφισταμένου νομικοῦ καθεστῶτος, τὰς ὁποίας ἐλπίζομεν, ὅτι θὰ ἐπισημάνῃ ἢ συσταθεῖσα διὰ τὴν τροποποίησιν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας Ἐπιτροπὴ καὶ θὰ εἰσηγηθῇ τὴν τροποποίησίν των, ὥστε καὶ ὁ χρόνος νὰ αὐξηθῇ εἰς δύο ἔτη, ὡς εἶχε πρότερον, προμετρούμενος ἀπὸ τῆς κατασχέσεως καὶ οὐχὶ ἀπὸ τοῦ πλειστηριασμοῦ (ἐνεστὼς ἔτος τῆς κατασχέσεως καὶ ἓν ἔτος μετ' αὐτήν) καὶ ἡ ἀποζημίωσις λόγῳ καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως ῥητῶς νὰ συμπεριληφθῇ ὡς προνομιοῦχος, ὑποστηρίχθη, ὅτι αἱ περὶ προνομίων διατάξεις τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ πλειστηριασμῶν, τῶν ὁποίων ἡ ἔναρξις ἀνάγεται εἰς χρόνον πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, παρὰ τὴν ῥητὴν περὶ τοῦ ἀντιθέτου διάταξιν τοῦ ἄρθρου 50 § 1 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας (ἴδετε γνωμοδότησιν *Κ. Μαλῆ*, ἐν ΕΕΝ 36, σελ. 406 καὶ ἑπομ.).

Τὴν ἄποψιν ταύτην ὁ διακεκριμένος νομομαθὴς στηρίζει εἰς τὸ ὅτι αἱ περὶ προνομίων διατάξεις τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας δὲν ἔχουν λειτουργικῶς χαρακτῆρα δικονομικῶν διατάξεων, ἀλλ' ὑπάγονται συστηματικῶς εἰς τὸ οὐσιαστικὸν δίκαιον καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 50 § 1 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, καθ' ἣν αἱ διατάξεις τοῦ Κώδ. Πολ. Δικ. περὶ ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῶν ἐκτελέσεων, αἵτινες ἄρχονται ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς αὐτοῦ, δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν προκειμένου περὶ τοῦ καθορισμοῦ τῆς σειρᾶς καὶ τῆς ἐκτάσεως τῶν προνομιακῶν ἀπαιτήσεων ἐν τῇ κατατάξει αὐτῶν, διότι προφανῶς ἡ διάταξις αὕτη ἀναφέρεται εἰς τὰς καθαρῶς δικονομικὰς περὶ ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως διατάξεις.

Ἡ ἄποψις αὕτη, στηριζομένη εἰς εὐρεῖαν κατ' ἀναλογίαν ἄλλων διατάξεων τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἑρμηνείαν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, μὴ συνάδουσαν πρὸς τὸ γράμμα τοῦ νόμου, εἶναι κατ' ἀρχὴν ἀπαράδεκτος, διότι αἱ περὶ προνομίων διατάξεις ἀποτελοῦν ἐξαιρετικὸν δίκαιον, θεσπιζόμεναι πρὸς ἐξυπηρέτησιν γενικωτέρου κοινωνικοῦ συμφέροντος καὶ ὡς ταῦται δέον νὰ ἑρμηνεύωνται στενῶς, ἀποκλειομένης τῆς κατ' ἀναλογίαν ἑρμηνείας αὐτῶν (3).

Ἐξ ἄλλου ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τῶν γενικῶν περὶ προνομίων διατάξεων τῆς προϊσχυσάσης Πολιτικῆς Δικονομίας εἶχε γίνει δεκτόν, ὅτι αὗται, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς των, εἶναι διαδικαστικαὶ διατάξεις, ἔχουσαι ὡς ἀντικείμενον οὐχὶ κυρίως τὰ δικαιώματα τῶν δανειστῶν, ἀλλὰ τὴν σειρὰν κατατάξεως ἑκάστης τῶν ἀπαιτήσεων, ἥτις ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς τυχαίας περιστάσεως τῆς συνδρομῆς τῶν ἀπαιτήσεων τῶν λοιπῶν προνομιούχων δανειστῶν (4). Καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ταύτῃ δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἡ ἀνωτέρω διάκρισις, ἐφ' ὅσον καὶ αἱ περὶ προνομίων διατάξεις θεωροῦνται, κατὰ τὴν κρατοῦσαν ἐν τῇ νομολογίᾳ γνώμην, ὡς διαδικαστικαί.

Ἀλλὰ καὶ ἂν ἀκόμη δεχθῶμεν ὡς ὀρθὴν τὴν ἄποψιν ὅτι αἱ περὶ προνομίων διατάξεις ἀνάγονται εἰς τὸ οὐσιαστικὸν δίκαιον (5), τὴν ὁποίαν καὶ ἡμεῖς ἀποδεχόμεθα (6), καὶ πά-

---

(3) *Οἰκονομίδου*, Γενικαὶ Ἀρχαὶ σελ. 59, Α.Π. 621/1963, ΝοΒ 12, σελ. 327.

(4) *Δεβαδᾶ* ἐν *Οἰκονομίδου*, § 6 σημ. 7α, *Οἰκονομίδης*, Γενικαὶ Ἀρχαὶ § 7 σημ. 9, *Εὐκλείδης*, § 12 σημ. 13 καὶ § 9 σημ. 9, Α.Π. 167/1965, ΝοΒ 13 σελ. 1019, Α.Π. 49/1955, Θέμ. ΜΑ', σελ. 245.

(5) Τὴν ἄποψιν ταύτην στηρίζει ὁ *Γιδόπουλος* ἐν Δικαίῳ Ἀναγκαστικῆς Ἐκτελέσεως, τεῦχος Α', σελ. 69, καὶ δέχονται αἱ ἀποφάσεις Ἐφετείου Κρήτης 2/1963 (πλειοψ.), ΝοΒ 11, σελ. 241, Ἐφετείου Ἀθηνῶν 1737/1964 (πλειοψ.), ΕΕΔ 24, σελ. 32, Ἐφ. Ἀθηνῶν 760/1964, Δελτίον Ι.Κ.Α. ΙΔ', σ. 569.

(6) Εἰς τὴν Γαλλίαν αἱ περὶ προνομίων τῶν ἀπαιτήσεων διατάξεις περιλαμβάνονται εἰς Code

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 28ος · Τεύχος 22ον (676)

Ἀθῆναι, 15 Νοεμβρίου 1969

ΚΑΤΑΤΑΞΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΔΙΑΝΟΜΗΝ ΕΚΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΑΤΟΣ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΛΕΩΝ. ΝΤΑΣΙΟΥ, Δικηγόρου

Κατὰ τὴν προϊσχύουσαν διάταξιν τῆς παραγράφου 4 ἄρθρου 940 Πολ. Δικ., ὡς αὕτη εἶχεν ἀντικατασταθῆ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 12 νόμου 3252/1955, κατὰ τὴν διανομὴν τοῦ ἐκπλειστηριάσματος ἐπὶ ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως κατετάσσοντο προνομιακῶς οἱ καθυστεροῦμενοι μισθοὶ τῶν ὑπαλλήλων, τεχνιτῶν, ἐργατῶν, ὑπηρετῶν καὶ τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ τοῦ καθ' οὗ ἡ ἀναγκαστικὴ ἐκτέλεσις ὀφειλέτου, διὰ τὸ τρέχον καὶ τὸ παρελθὸν ἔτος τῆς καταγγελίας, ὡς ἐπίσης καὶ ἡ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ τοῦ ἀπὸ 16/18 Ἰουλίου 1920 ὁ.δ. ὀφειλομένη, λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀποζημίωσις.

Καὶ μόνον αἱ ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπορρέουσαι ἀπαιτήσεις τῶν μισθωτῶν (ἀποζημιώσεις δι' ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν ἢ κατὰ Κυριακὰς ἄνευ ἀδείας τῆς ἀρμοδίας Ἀρχῆς, διὰ μὴ παροχὴν ἀδείας ἢ ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως κλπ.) δὲν ἐκαλύπτοντο διὰ τοῦ προνομίου τούτου (1).

Ἤδη διὰ τοῦ ἄρθρου 1039 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας τὸ ἀνωτέρω προνόμιον τῶν μισθωτῶν ἐπεξετάθη μὲν ἐννοιολογικῶς, περιλαμβάνον ἁπάσας τὰς ἀπαιτήσεις ἐκ τῆς παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας, πλὴν ὅμως περιωρίσθη χρονικῶς εἰς μόνον τὰς κατὰ τοὺς τελευταίους ἓξ μῆνας πρὸ τοῦ πλειστηριασμοῦ προκυψάσας ἀπαιτήσεις. Ἐκ τοῦ τοιούτου περιορισμοῦ τὸ προνόμιον κατέστη, ἐν τῇ οὐσίᾳ ἀνύπαρκτον, δεδομένου ὅτι ὁ πλειστηριασμὸς διενεργεῖται συνήθως μετὰ πάροδον πολλοῦ χρόνου ἀπὸ τῆς καταγγελίας, ὅτε πλέον ὁ ὀφειλέτης εὑρίσκεται ἐν πλήρει ἀδυναμίᾳ νὰ συνεχίσῃ τὰς ἐργασίας του καὶ ἀπασχολήσῃ ἐργατοϋπαλλήλικον προσωπικόν.

Τοῦτο εἶχε προβλέψει ὁ σοφὸς νομοθέτης Μάγιερ κατὰ τὴν σύνταξιν τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας τοῦ 1834, θέσας ὡς χρονικὸν ὅριον τοῦ προνομίου τῶν ἐκ μισθῶν ἀπαιτήσεων τὸν ἐνεστῶτα χρόνον, ἤτοι τῆς καταγγελίας καὶ οὐχὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ, τοῦτο δὲ παρέμεινε καὶ μετὰ τὴν ἀντικατάστασιν τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 940 ὑπὸ τοῦ νόμου 3252/1955 (2).

Ἐξ ἄλλου, ἡ ὡς ἄνω διάταξις τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας παραλείπει νὰ συμπεριλάβῃ ρητῶς τὰς ἀπαιτήσεις ἐξ ἀποζημιώσεως λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ οὕτω εἶναι ἀμφισβητήσιμον κατὰ πόσον αὗται καλύπτονται διὰ τοῦ προνομίου, δεδομένου ὅτι ἡ ἀποζημίωσις αὕτη ἔχει μὲν ὡς γενεσιουργὸν αἰτίαν τὴν παροχὴν ἐξηρτημένης ἐργασίας, πλὴν ὅμως δὲν ἀποτελεῖ καὶ ἀπαίτησιν ἐκ τῆς παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 1039, ἀλλὰ τοιαύτην ὀφειλομένην ἐκ τῆς ἀτάκτου λύσεως τῆς ἐργασια-

(1) *Παπαδοπούλου*, Ἐκτέλεσις § 507 σελ. 358, *Οἰκονομίδου - Λιβαδᾶ - Γιδοπούλου*, § 277, σελ. 355, σημ. 4 ἐν τέλει, Ἐφετ. Ἀθηνῶν 1763/1959, ΝοΒ 8, σελ. 198. Ἀντιθέτως ὑπὸ τοῦ *Γ. Ράμμου* ὑποστηρίχθη, ὅτι καὶ αἱ ἀπαιτήσεις αὗται ἀπήλαυον τοῦ προνομίου, διότι σκοπὸς τοῦ νομοθέτου ἦτο ἡ προστασία τοῦ μόχθου τῶν μισθωτῶν, ἀνεξαρτήτως τῶν νομικῶν διατάξεων, ἐφ' ὧν ἐρείδετο ἡ ἀπαίτησις των (ἐν Glass o n, ΣΤ' § 1483α, σελ. 665).

(2) ΑΠ. 199/1962, ΝοΒ 10, σελ. 791. Ἐφετ. Ἀθηνῶν 1363/1964, ΕΕΔ 28, σελ. 1032.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΔΟΚΙΜΗ

ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΠΕΡΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΔΙΑ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑΝ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Δικαιολογικὸς λόγος τῆς συνάψεως τῆς συμβάσεως ταύτης

Νόμιμος καὶ παραδεκτὴ κατὰ τὴν ἰσχύουσαν νομοθεσίαν ἡ σύναψις συμβάσεως ἐργασίας ἐπὶ δοκιμῇ καὶ δικαιολογικὸς λόγος ταύτης.—Κατάρτισις τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς πάσης συμβάσεως, ρητῶς ἢ σιωπηρῶς, δυναμένου μεταξὺ τῶν μερῶν νὰ συμφωνηθῇ ὡρισμένος χρόνος δοκιμασίας, τῆς ἐπὶ ταύτῃ κρίσεως τοῦ ἐργοδότου συναδούσης πρὸς τὴν καλὴν πίστιν καὶ τὰ συναλλακτικὰ ἤθη.—Λῆξις τῆς συμβάσεως διὰ δοκιμὴν τοῦ μισθωτοῦ.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ3ΟΔ', ὑπῆρξε σύμβασις ἐργασίας ἐπὶ δοκιμῇ. (Ἴδετε περὶ ταύτης *Κ. Καϊκάν*, Ἐνοχικὸν Εἰδικόν, γ' ἔκδοσις, σελ. 569 ἑπ., *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 618, ἀριθ. 68, *Κ. Δημάκην*, ΕΕΔ 2, 483, *Ἀπ. Μπουρτιᾶν*, ΕΕΔ 6, 610, *Ἀλ. Σακελλαρόπουλον*, Νέον Δίκαιον 11, 545, *Β. Βασιλείου* εἰς *Α. Nikisch*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, ἑλλ. μετάφρ., σελ. 382, *Χρ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 32, *Τούση-Σταυρόπουλον*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 76-78, σημείωσις μας ἐν ΕΕΔ 22, 1144, Πρωτοδικεῖον Θεσσαλονίκης 1190/1966, εἰσηγητὴς *Χ. Χρηστοφορίδης*, ΕΕΔ 25, 670).

Προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, ὅτι ὁ μισθωτὸς προσελήφθη ἐπὶ δοκιμῇ, συμφωνηθέντος ὡρισμένου χρόνου δοκιμασίας καὶ λήξαντος τοῦ χρόνου αὐτῆς δὲν κατηρτίσθη ὁριστικὴ σύμβασις ἐργασίας, μὴ ἱκανοποιηθέντος τοῦ ἐργοδότου ἐκ τῆς δοκιμῆς τοῦ μισθωτοῦ.

Συνεπῶς, ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, δὲν ὑπῆρξεν ἐν προκειμένῳ νόμιμος ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τοῦ ἐργοδότου.

Σημειωτέον, ὅτι εἰς πρόσληψιν τοῦ μισθωτοῦ ἐπὶ δοκιμῇ ἀναφέρονται καὶ διατάξεις τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, ὡς αἱ τοῦ ἄρθρου 2 § 3 καὶ τοῦ ἄρθρου 3 § α', ἐδάφ. δ' τοῦ Κ.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν, αἱ ὁποῖαι συνυπολογίζουν εἰς τὸν χρόνον ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ τὸν τυχὸν συμφωνηθέντα χρόνον δοκιμασίας.

Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1601/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου Γ3ΟΔ' κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ἰω. Ντεγιάννης**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Στ. Χριστονάκης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἐμμ. Ἀνδριανάκης, Κ. Παπασαράντου

Διὰ τῆς ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ὁ ἐνάγων ἐξέθεσεν α) ὅτι προσελήφθη τὴν 15.5.1968 ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἑταιρείας διὰ συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένης χρονικῆς διαρκείας, ληγούσης τὴν 30.9.1968, ὡς περιποιητὴς τοῦ ἐν Μάτι Ἀττικῆς ξενοδοχείου αὐτῆς ὑπὸ τὸν διακριτικὸν τίτλον «...», ἀμειβόμενος ἐπὶ ποσοστοῖς, πλέον παρεχομένης τροφῆς, καινῶς συναποτιμηθείσης εἰς δραχμὰς 1.000 μηνιαίως, καὶ β) ὅτι ὁ ἐναγόμενος ἄνευ σπουδαίου λόγου κατήγγειλε τὴν σύμβασιν τὴν 7.6.1968, μὴ ἀποδεχόμενος τὰς προσφερομένας ἔκτοτε ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος. Ἐντεῦθεν οὗτος ἠτήσατο ἀποδοχὰς ὑπερημερίας, περιλαμβανομένου καὶ τοῦ ἀντιτίμου τῆς συμφωνηθείσης τροφῆς τοῦ κρισίμου χρόνου (ἤτοι ἀπὸ 8ης Ἰουνίου μέχρι 30ῆς Σεπτεμβρίου 1968). Ὁ Πρωτοδίκης ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν ὡς ἀβάσιμον, κατὰ τῆς κρίσεως δὲ ταύτης παραπονεῖται ὁ ἐνάγων διὰ τοὺς ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἐφέσει του λόγους.

Ἕνεκα τοῦ ἰδιορρύθμου χαρακτῆρος τῆς συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας ὡς ἀμφοτεροβαροῦς ἐνοχικῆς συμβάσεως, τικτούσης ὑποχρεώσεις τοῦ μισθωτοῦ πρὸς παροχὴν τῆς

λιν δέν δύναται νά ὑποστηριχθῇ ἡ ἐφαρμογὴ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1039 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Κώδικος γεννηθεισῶν ἀπαιτήσεων, διότι, ὡς ὀρθῶς παρατηρεῖ ὁ Γιδόπουλος (7), τὸ δικαίωμα τῆς κατατάξεως ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ συνέχεται μετὰ τῆς ἀπαιτήσεως, κατὰ τὴν σύστασιν τῆς ὁποίας ὁ δικαιοῦχος, μὴ ἀναμένων τὴν ἄμεσον, ἀλλὰ τὴν μελλοντικὴν ἐξόφλησιν αὐτῆς, ἔχει ὑπ' ὄψιν τὴν ἐν τῷ μέλλοντι ἱκανότητα τοῦ ὀφειλέτου πρὸς πληρωμὴν καὶ ἀποβλέπει φυσικῷ τῷ λόγῳ καὶ εἰς ἐνδεχόμενον πλειστηριασμὸν τῆς περιουσίας αὐτοῦ καὶ τὴν ἐξασφαλιζομένην ὑπὸ τοῦ ἰσχύοντος κατὰ τὸν χρόνον τῆς γεννήσεως τῆς ἀπαιτήσεως νόμου θέσιν αὐτῆς ἐπὶ τοῦ πλειστηριάσματος. Τοῦτο δὲ δὲν ἀποτελεῖ ἁπλῆν προσδοκίαν τοῦ δανειστοῦ, ἀλλὰ τὴν δυσμενεστέραν μορφὴν τῆς ἱκανοποιήσεως αὐτοῦ, ἥτις δύναται νὰ ματαιωθῇ ἐντελῶς ἐκ τῆς θέσεως τῆς ἀπαιτήσεώς του ἐν τῷ πίνακι κατατάξεως. Συνεπῶς τὸ προνόμιον τῶν ἀπαιτήσεων καὶ κατὰ τὴν ἐκδοχὴν ταύτην θὰ ἔπρεπε νὰ κριθῇ κατὰ τὸν προϊσχύοντα νόμον, ἐκτὸς ἂν ὁ νεώτερος νόμος ἔχῃ ἀναδρομικὴν ἰσχύν.

Ἐν προκειμένῳ ὁ Εἰσαγωγικὸς Νόμος τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ὄχι μόνον δὲν ἔδωσεν εἰς τὰς ἀνωτέρω περὶ προνομίων διατάξεις ἀναδρομικὴν ἰσχύν, ἀλλὰ ἀντιθέτως ρητῶς ὥρισεν, ὅτι αἱ περὶ ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως διατάξεις τοῦ Κώδικος δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῶν ἐκτελέσεων, αἵτινες ἤρξαντο πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς αὐτοῦ, ὡς τοιαύτας δὲ ἐννοεῖ προφανῶς ἁπάσας τὰς περιλαμβανομένας εἰς τὸ βιβλίον ζήτησιν περὶ ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως (ἄρθρα 965 - 1109) ἄνευ οὐδεμιᾶς διακρίσεως ὡς δικονομικῶν ἢ οὐσιαστικῶν.

Ἂν ὁ νομοθέτης ἤθελε τὴν ἐξαίρεσιν τῶν οὐσιαστικοῦ περιεχομένου διατάξεων ἐκ τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 50 § 1 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου εἰσαγομένου γενικοῦ κανόνος, ρητῶς θὰ ὥριζε τοῦτο, ὡς ἔπραξε δι' ἄλλας διατάξεις, ἤτοι τῶν ἄρθρων 1064, 1073 - 1076 καὶ 1085-1095, εἰς τὰ ὁποῖα περιλαμβάνονται ἐπίσης διατάξεις οὐσιαστικοῦ περιεχομένου, οἷαι εἶναι ἡ περὶ εὐθύνης τοῦ διαχειριστοῦ εἰς ἀποζημίωσιν ἔναντι τοῦ καθ' οὗ ἡ ἐκτέλεσις καὶ τῶν ἀναγγελθέντων δανειστῶν (ἄρθρον 1095 § 2) καὶ ἡ περὶ ἐφαρμογῆς τῶν ἄρθρων 614 καὶ 616 Α.Κ. (ἄρθρον 1073).

Τοιαύτη ἄλλωστε διάκρισις δὲν θὰ ἐδικαιολογεῖτο, δεδομένου ὅτι ἡ διαδικασία τῆς κατατάξεως, ἥτις θὰ γίνῃ κατὰ τὸ προϊσχύον δίκαιον, εἶναι τελείως ἀσχετος πρὸς τὰς δίκας, αἵτινες τυχὸν θὰ ἐπακολουθήσουν ἐπ' αὐτῆς καὶ αἱ ὁποῖαι θὰ διαξαχθοῦν κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Κώδικος διαγραφομένην διαδικασίαν, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 12 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ἀγωγῶν εἰσαγομένων τὸ πρῶτον μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ Κώδικος. Καὶ μόνον τὸ οὐσιαστικὸν μέρος αὐτῶν (λόγοι ἀνακοπῆς) θὰ κριθοῦν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϊσχύοντος δικαίου, διότι οὗτοι περιλαμβάνονται εἰς τὰ κεφάλαια τῆς ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως, ἅτινα δὲν ἐφαρμόζονται ὡς πρὸς τὰς πρὸ τοῦ Κώδικος ἀρξαμένας ἀναγκαστικὰς ἐκτελέσεις.

Συνεπῶς οὐδεμίαν δυσχέρειαν ἐμφανίζει ἡ ἐν τῷ συνόλῳ ἐφαρμογὴ τοῦ προϊσχύοντος δικαίου ἐν τῇ διαδικασίᾳ τῆς διανομῆς τοῦ ἐκπλειστηριάσματος, ὥστε νὰ δικαιολογῆται διάκρισις μεταξὺ οὐσιαστικῶν καὶ διαδικαστικῶν διατάξεων.

Civil ἄρθρων 2101 καὶ ἑπόμ. καὶ οὐχὶ εἰς τὴν Πολιτικὴν Δικονομίαν.

(7) *Γιδοπούλου*, Δίκαιον Ἀναγκαστικῆς Ἐκτελέσεως, τεῦχος Α' § 36, σελ. 69.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗ ΥΠΟ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συμψηφισμός αποζημιώσεως Νόμου 2112/1920 πρὸς ἀνταπαιτήσεις ἐργοδότου

Ἐπιτρεπτὸς ὁ συμψηφισμὸς ἀνταπαιτήσεων ἐργοδότου κατὰ μισθωτοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν Νόμου 2112/1920, μὴ θεωρουμένην ὡς μισθόν.—Ἀνταπαιτήσεις δανείου πρὸς μισθωτὸν ἐξ ἀχρεωστήτου καταβολῆς ἀποδοχῶν, προκαταβολῶν ἐναντι παροχωχῆς κλπ.—Καταχρηστικὴ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας, γενομένη διότι ὁ μισθωτὸς προσέφυγεν εἰς τὴν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας, διαμαρτυρόμενος κατὰ τοῦ ἐργοδότου διὰ διαφοράν κατὰ τούτου.

Γίνεται γενικῶς δεκτόν, ὅτι ἡ κατὰ νόμον 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, καὶ τὸ Β.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου τούτου καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν κλπ., ὀφειλομένη εἰς τὸν ἀπολυόμενον ἀποζημίωσις δὲν θεωρεῖται μισθός, ἵνα ἔχῃ τὴν προστασίαν τοῦ ἄρθρου 664 Α.Κ. ἔναντι τοῦ ἐργοδότου, ἀλλ' ἔχει τὸν χαρακτῆρα ἀποζημιώσεως καὶ οὕτω ὑπόκειται εἰς συμψηφισμὸν καὶ κατάσχεσιν ἐλευθέρως. (Οὕτω αἱ Α.Π. 786/1964, εἰσηγητὴς *Μ. Σκουλίκης*, ΕΕΔ 24, 146, Α.Π. 318/1965, εἰσηγητὴς *Δ. Κοκόρης*, ΕΕΔ 24, 803, Α.Π. 320/1966, εἰσηγητὴς *Π. Δαλιάνης*, ΕΕΔ 25, 863, *Ι. Καποδίστριας*, Ἐρμ.ΑΚ, ὑπ' ἄρθρα 664, 665, ἀριθ. 5, Ἴδετε καὶ *Τούση - Σταυροπαύλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 370, σημ. 31).

Τοῦτο δέχεται καὶ ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἡ ὁποία προέβη εἰς συμψηφισμὸν τῶν ἐν τῇ ἀποφάσει του ἀναφερομένων ἀνταπαιτήσεων τοῦ ἐργοδότου κατὰ τοῦ μισθωτοῦ. (Ἴδετε περὶ τῆς ἐνστάσεως τοῦ συμψηφισμοῦ καὶ Α.Π. 318/1965, ἔνθ' ἀνωτ.).

Μεταξὺ τῶν ἀνταπαιτήσεων τοῦ ἐργοδότου ὑπῆρξε καὶ ποσότη ἐκ δανείου, τὸ ὁποῖον, ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, κατ' ἐκπλήρωσιν τῆς συμβάσεως, ἦτο κατὰ τὸν χρόνον λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ληξιπρόθεσμον καὶ ἀπαιτητόν. (Ἴδετε ἐπὶ τῆς αὐτῆς περιπτώσεως (δανείου) καὶ Α.Π. 306/1966, εἰσηγητὴς *Κ. Πασχάλιδης*, ΕΕΔ 25, 917, κατὰ τὴν ὁποίαν κακῶς συνεψηφίσθη ἡ ἀποζημίωσις πρὸς ὑπόλοιπον δανείου, μὴ ὄντος ληξιπροθέσμου, ἔχοντος συμφωνηθῆ ὅτι τὸ δάνειον τοῦτο θὰ ἐξοφλεῖτο εἰς 60 μηνιαίας δόσεις).

Συνεψηφίσθησαν ἐπίσης εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου καὶ ποσὰ ἐκ προκαταβολῶν εἰς τὸν μισθωτὸν μισθοῦ του, αἱ ὁποῖαι καὶ ἂν ἐπρόκειτο ἔχι περὶ ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920, ἀλλὰ περὶ ὀφειλομένων εἰς τὸν μισθωτὸν μισθοῦ θὰ κατελογίζοντο νομίμως εἰς τούτον, ἄνευ τῶν ἀπαγορεύσεων τοῦ ἄρθρου 664 Α.Κ., ἀφοῦ αἱ προκαταβολαὶ ἀποτελοῦν μερικὴν καταβολὴν τοῦ μισθοῦ. (Ἴδετε *Κ. Κουκάν*, Ἑνοχικὸν Εἰδικόν, ὑπ' ἄρθρον 664, *Ι. Καποδίστριαν*, Ἐρμ.ΑΚ, ὑπ' ἄρθρα 664, 665, ἀριθ. 11, Α.Π. 396/1951, εἰσηγητὴς *Στ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 19, 1162).

Γίνεται ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου δεκτόν, ὅτι ἡ ὑπὸ τὰς ἐκτεθειμένας εἰς τὴν ἀπόφασίν του περιστάσεις γενομένη καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου ὑπῆρξε καταχρηστικὴ καὶ συνεπῶς ἄκυρος. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 288/1969, εἰσηγητὴς *Ἀντ. Καζύρης*, ΕΕΔ 28, 837, ἔνθα εἰς σημειώσεις μίαν καὶ λεπτὴ νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου).

Θέντων τούτων περιστατικῶν κρίσιν ἀχθεὶς καὶ ὁ Πρωτοδίκης καὶ ἀπορρίψας μετὰ ταῦτα τὸ μόνον κεφάλαιον τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς περὶ ἐπιδικάσεως εἰς τὸν ἐνάγοντα τῶν ἐν αὐτῇ ἀποδοχῶν ὑπερημερίας, ὀρθῶς ἔκρινεν, οἱ περὶ τοῦ ἀντιθέτου δὲ συναφεῖς λόγοι τῆς ἐφέσεως εἶναι ἀβάσιμοι κατ' οὐσίαν καὶ δέον νὰ ἀπορριφθοῦν.

Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 3780/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου 1846/51 κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ἰω. Ντεγιάννης**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Χ. Γεωργακόπουλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Στ. Ἀμερικάνος, Ἀντ. Ἀναγνωστόπουλος

Ὁ ἐνάγων διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγῆς του ἐξέθηκεν ὅτι προσελήφθη παρὰ τῆς ἐναγομένης τὴν 30.5.1950

συμφωνηθείσης έργασίας, έξ ής γεννᾶται καὶ ἡ ἀντιστοιχος ἀξίωσις αὐτοῦ ἐπὶ τὸν συνομολογηθέντα μισθόν, βασικὴν σημασίαν ἐπέχει τὸ πρόσωπον τοῦ ἐργαζομένου, εἰς ὃ πολλάκις κατὰ κύριον λόγον ἀποβλέπει ὁ ἐργοδότης, ὑπὸ τὴν ἑκάστοτε ἐνδιαφέρουσαν αὐτὸν ἄποψιν. Ἐντεῦθεν ἀνακύπτει ὁ δικαιολογικὸς λόγος τῆς συνάψεως συμβάσεως ἐργασίας ἐπὶ δοκιμῇ, οὔσης νομίμου καὶ παραδεκτῆς κατὰ τὴν ἰσχύουσαν νομοθεσίαν. Εἰδικώτερον, ἐνῷ ὁ ἐργαζόμενος δύναται καὶ ἄνευ δοκιμαστικῆς ἐργασίας νὰ γνωρίζῃ τὴν ὑπόστασιν τῆς ἐπιχειρήσεως, τὸ ἀξιόχρεων ἢ μὴ αὐτῆς, τὸ εἶδος τῆς ἐργασίας καὶ τὸν μισθόν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ εἶναι ἕτοιμος πρὸς κατάρτισιν ὁριστικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὁ ἐργοδότης συνήθως δὲν γνωρίζει τὰς ἱκανότητας τοῦ μισθωτοῦ καὶ δὴ τὴν ἀπόδοσιν καὶ τὴν καταλληλότητα αὐτοῦ διὰ τὴν ἐργασίαν, εἰς ἣν προτίθεται νὰ τὸν ἀπασχολήσῃ. Ἡ σύμβασις αὕτη καταρτίζεται, ὡς πᾶσα σύμβασις ἐργασίας, ρητῶς ἢ σιωπηρῶς, δυναμένου μεταξὺ τῶν μερῶν νὰ συμφωνηθῇ ὡρισμένος χρόνος δοκιμασίας, ἡ ἐπὶ τῆς τελευταίας δὲ κρίσις τοῦ ἐργοδότου δέον νὰ συνάδῃ πρὸς τὴν καλὴν πίστιν καὶ τὰ συναλλακτικὰ ἤθη (*Τούση - Σταυρόπουλον*, Ἐργατικὸν Δίκαιον § 16, σελ. 76 - 78).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, τὰ ἑξῆς πραγματικὰ περιστατικά: Δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, καταρτισθείσης μεταξὺ τῶν διαδίκων τὴν 15.1968, ὁ ἐνάγων προσελήφθη ὑπὸ τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου τῆς ἐναγομένης, ἐνταῦθα ἐδρευούσης Ε.Π.Ε. ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Δ.Κ. καὶ Σία», ὡς περιποιητὴς ἑστιατορίου τοῦ ἐν τῇ περιοχῇ Μάτι Ἀττικῆς ξενοδοχείου πολυτελείας αὐτῆς ὑπὸ τὸν διακριτικὸν τίτλον «...». Ἡ πρόσληψις τοῦ ἐνάγοντος ἐγένετο δοκιμαστικῶς διὰ τὴν περίοδον ἀπὸ 15ης Μαΐου μέχρις 7ης Ἰουνίου 1968, ἐφ' ὅσον δὲ ἤθελε κριθῇ οὗτος κατάλληλος διὰ τὴν ἐργασίαν, εἰς ἣν θὰ ἀπησχολεῖτο, θὰ προσελαμβάνετο ἐκ νέου δυνάμει ἑτέρας συμβάσεως μετὰ τῆς ἐναγομένης. Ἐπιστάντος τοῦ χρονικοῦ σημείου λήξεως τῆς συμβάσεως καὶ μὴ ἐπιθυμούσης τῆς ἐναγομένης τὴν περαιτέρω μετὰ τοῦ ἐνάγοντος συνεργασίαν, αὕτη ἐλύθη αὐτοδικαίως, ἐκ περισσοῦ δὲ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸν ἐνάγοντα τὸ ἀπὸ 7.6.1968 ἔγγραφον περὶ καταγγελίας αὐτῆς. Πάντα τὰ ἀνωτέρω προκύπτουν ἰδίᾳ ἐκ τοῦ προσαγομένου καὶ ἐπικαλουμένου ἀπὸ 15.5.1968 ἐγγράφου περὶ καταρτίσεως τῆς ἐπιδίκου συμβάσεως ἐργασίας, φέροντος ἐν τέλει τὴν συνομολογουμένην ὑπογραφὴν τοῦ ἐνάγοντος, ἐν τῷ ὁποίῳ ρητῶς καθορίζεται ὁ χρόνος διαρκείας ταύτης καὶ γίνεται μνεία περὶ δοκιμαστικῆς προσλήψεως τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τὴν ρηθεῖσαν περίοδον (βλ. σχετικὸν ἔγγραφον). Ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦτου ὅτι ὁ χρόνος διαρκείας τῆς συμβάσεως συνεπληρώθη ἐκ τῶν ὑστέρων ὑπὸ ἐντεταλμένου ὀργάνου τῆς ἐναγομένης μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ἐγγράφου δὲν ἐπεβεβαιώθη ἐκ τῶν ἀποδείξεων, μὴ κατατιθεμένου ἄλλωστε τούτου οὐδὲ ὑπ' αὐτοῦ ἔτι τοῦ ἐπ' ἀκροατηρίου ἐξεταοθέντος μάρτυρος ἀποδείξεως, ἐνῷ, ἐξ ἑτέρου, τὸ ἀντίθετον βεβαιοῖ σαφῶς καὶ μετὰ λόγου γνώσεως ὁ μάρτυς ἀνταποδείξεως. Ἄλλωστε δὲν εἶναι ἐκ τῶν πραγμάτων πιθανὸν κατὰ τὴν κατάρτισιν ἐγγράφου συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας νὰ παραλείπεται ὁ καθορισμὸς ἐν τῷ ἐγγράφῳ τοῦ χρόνου διαρκείας αὐτῆς, ὅπερ συνιστᾷ οὐσιῶδες στοιχεῖον τῆς συναπτομένης συμβάσεως. Περὶ τοῦ ἑτέρου συναφοῦς ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἐνάγοντος ὅτι ἡ πρόσληψίς του κατὰ τὴν σύμβασιν ἐγένετο δι' ὁλόκληρον τὴν θερινὴν περίοδον, ἤτοι μέχρι τῆς 30.9.1968, καὶ ὅτι δὲν ἐδικαιολογεῖτο ἐκ τῶν περιστάσεων ἡ ἐπικαλουμένη σύμβασις ἐργασίας ἐπὶ δοκιμῇ, ἐν ὄψει τοῦ ὅτι κέκτηται πτυχίου Τουριστικῆς Σχολῆς καὶ ἔχει 10ετῆ προϋπηρεσίαν περιποιητοῦ, ρητέον τὰ ἑξῆς: Ὡς πρὸς μὲν τὴν συμφωνίαν ὅτι τοιαύτη δὲν ἐβεβαιώθη, παρεκτὸς τοῦ ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων καταρτισθείσης ἐγγράφου συμβάσεως ὁρίζεται οὕτω: «πᾶσα τροποποίησις τῆς διὰ τῆς παρούσης συναπτομένης συμβάσεως μόνον ἐγγράφως ἀποδεικνύεται καὶ ἔχει κῦρος ἔναντι πάντων, ἀποκλειομένου παντὸς ἑτέρου μέσου», ὡς πρὸς δὲ τὴν ἰσχυριζομένην ἐγνωσμένην καταλληλότητά του, ὅτι αὕτη καὶ ἂν πράγματι ὑφίστατο δὲν ἦτο ἐν πάσῃ περιπτώσει γνωστὴ εἰς τὸν νόμιμον ἐκπρόσωπον τῆς ἐναγομένης, λαμβανομένου ἰδίᾳ ὑπ' ὄψιν, ὅτι τὸ ἐπικαλούμενον πτυχίον τῆς Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων ἔλαβεν ὁ ἐνάγων τὴν 17.7.1968, ἐξ οὗ συνάγεται, ὅτι οὔτε κατὰ τὴν κατάρτισιν τῆς συμβάσεως, οὐδὲ κἂν κατὰ τὴν λῆξιν αὐτῆς τὸ εἶχε λάβει (βλ. ὡς ἄνω πτυχίον προσαγόμενον ἐν φωτοτυπικῷ ἀντιγράφῳ). Κατ' ἀκολουθίαν εἰς τὴν αὐτὴν περὶ τῶν βεβαιω-

τὰ 405 δραχμὰς τὰς ἀποδοχάς, ἃς ἐδικαιοῦτο (μισθὸς 2.810 ἐλαβε 500 + 300 + 600 + 300 + 500 + 500 προκαταβολὴ + 515 κρατήσεις—3.215) καὶ συνεπῶς διὰ τὸ ποσὸν τοῦτο, ὅπερ ἐκ παραδρομῆς κατεβλήθη ἀχρεωστήτως εἰς τὸν ἐνάγοντα, ὑφίστατο ἀνταπαίτησις τῆς ἐναγομένης.

γ) Ἐπὶ τῆς ἐκ προκαταβολῶν ἐναντι παραγωγῆς, ἥτις δὲν ἐπραγματοποιήθη, ἀνταπαιτήσεως.

Ὡς συνομολογεῖται, ὁ ἐνάγων κατὰ τοὺς μῆνας Σεπτέμβριον - Δεκέμβριον 1967 ἔλαβε προκαταβολικῶς δι' ἐπίδομα παραγωγῆς τῶν ὡς ἄνω μηνῶν δραχμὰς 2.787 ἐπὶ πλέον τοῦ ποσοῦ, ὅπερ ἀντιστοιχεῖ εἰς τὴν παραγωγήν, ἣν ἐπραγματοποίησεν. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι κατὰ τοὺς μῆνας Ἰανουάριον, Φεβρουάριον καὶ Μάρτιον οὗτος ἐπραγματοποίησεν, ὡς συνομολογεῖται, παραγωγήν, ἀντιστοιχοῦσαν εἰς δραχμὰς 782, αἵτινες ὅμως κατεβλήθησαν αὐτῷ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης, ὡς καὶ ὁ ἴδιος ὁμολογεῖ, καὶ συνεπῶς δὲν ἐκπίπτονται ἐκ τοῦ ἄνω ποσοῦ τῶν δραχμῶν 2.787, ὡς ἰσχυρίζεται ὁ ἐνάγων, ὑφισταμένης οὕτω ἀνταπαιτήσεως τῆς ἐναγομένης δι' ὁλόκληρον τὸ ὡς ἄνω ποσόν.

δ) Ἐπὶ τῆς ἐκ προκαταβολῶν ἐναντι χορηγηθησομένης αὐξήσεως ἀνταπαιτήσεως.

Ἐκ τῶν αὐτῶν ἀποδεικτικῶν μέσων ἐβεβαιώθη, ὅτι κατὰ μῆνα Μάρτιον 1967 τὸ προσωπικὸν τῆς ἐναγομένης ἠξίωσεν αὔξησιν ἀποδοχῶν, διότι διὰ τῆς ἀπὸ 14.2.1967 γενικῆς ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (ὑ.ἀ 18180/1967) τὸ κατώτατον ἡμερομίσθιον τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου καθωρίσθη εἰς ἐπίπεδα ἐγγίζοντα τὸ ἡμερομίσθιον τοῦ εἰδικευμένου ἐργάτου τῆς βιομηχανίας ἐλαστικοῦ. Ἡ ἐναγομένη ἠρνήθη τὴν χορήγησιν αὐξήσεων, προβάλλουσα ὅτι εἶχε καταγγελθῆ ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἡ διέπουσα τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς τῶν μισθωτῶν τοῦ κλάδου καὶ διεξήγοντο διαπραγματεύσεις μεταξὺ τῶν οἰκείων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων διὰ τὴν ὑπογραφὴν νέας κλαδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ἡ ὑπογραφὴ τῆς ὁποίας ἐπέκειτο. Κατόπιν τούτου τὸ προσωπικὸν τῆς ἐναγομένης κατῆλθεν εἰς ἀπεργίαν, ἥτις ἐλύθη παρεμβάσει τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, συμφωνηθέντος ὅτι ἡ ἐναγομένη θὰ κατέβαλλεν εἰς ἕκαστον μισθωτὸν τῆς ἐναγομένης ἐφ' ἅπαξ ποσὸν ἐκ 350 δραχμῶν καὶ ἓν 10δραχμον ἡμερησίως ἀπὸ 1.5.1967, ὅπερ θὰ συνεψηφίζετο πρὸς τὰς ὑπὸ τῆς μελλούσης νὰ ὑπογραφῇ νέας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ κλάδου χορηγηθησομένης αὐξήσεως, χωρὶς περαιτέρω νὰ διευκρινισθῇ ὑπὸ τῶν μερῶν, ἐὰν θὰ ἐπιστρέφοντο ἢ οὔ τὰ καταβληθέντα ποσὰ διὰ τὸν χρόνον, ὅστις τυχὸν δὲν θὰ ἐκαλύπτετο ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος τῆς ἰσχύος τῆς νέας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ἡ ρηθεῖσα συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ὑπεγράφη τὴν 21.2.1968, ἡ δὲ ἰσχύς της ἤρξατο ἀναδρομικῶς ἀπὸ 1.1.1968. Κατόπιν τούτου ἡ ἐναγομένη ἀπεφάσισε τὴν κράτησιν ἐκ τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν της τῶν ποσῶν, ἅτινα κατεβλήθησαν διὰ τὴν ὡς ἄνω αἰτίαν κατὰ τὸ διάστημα 1.5 ἕως 31.12.1967, ἰσχυριζομένη ὅτι τὰ ποσὰ ταῦτα ἐδόθησαν ὡς προκαταβολαὶ ἐναντι τῆς μελλούσης νὰ δοθῇ αὐξήσεως καὶ οὐχὶ ὡς αὔξησις τοῦ ἡμερομισθίου. Ἑρμηνευομένης ὅμως τῆς συμβάσεως λόγῳ τῆς ἀμφιβολίας περὶ τῶν δηλωθεισῶν βουλήσεων βάσει τῶν ὑπὸ τῶν ἄρθρων 173 καὶ 200 Α.Κ. τιθεμένων κανόνων, ἥτοι ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν (Ὁλομελείας Α.Π. 590/1968, Ἀρχ. Νομολογίας Κ', σελ. 40), προκύπτει, ὅτι «ἡ ἀληθὴς βούλησις τῶν συμβαλλομένων ἦτο, ὅτι τὸ ὡς ἄνω 10δραχμον ἡμερησίως ἐδόθη ὡς προσωρινὴ αὔξησις τοῦ ἡμερομισθίου μέχρις ὁριστικῆς ρυθμίσεως τοῦ θέματος ὑπὸ τῆς νέας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ὅτι τοῦτο θὰ συνεψηφίζετο εἰς αὐτὴν ἀπὸ τῆς ἰσχύος της ἄνευ ὑποχρεώσεως τῶν μισθωτῶν ὅπως ἐπιστρέψουν τὰ ποσά, ἅτινα εἰσέπραξαν διὰ τὸ διάστημα, ὅπερ δὲν ἐκαλύπτετο ἐκ τῆς ἀναδρομικῆς ἰσχύος τῆς νέας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, τοσοῦτο μᾶλλον καθ' ὅσον ὁ ἀπεργιακὸς ἀγὼν τῶν μισθωτῶν τῆς ἐναγομένης ἐγένετο διὰ τὴν αὔξησιν τῶν ἀποδοχῶν των καὶ οὐχὶ διὰ τὴν λῆψιν μιᾶς μικρᾶς προκαταβολῆς ἀποδοχῶν, δεδομένου ὅτι προκαταβολὰς καὶ δάνεια ἐχορήγει συνεχῶς ἡ ἐναγομένη εἰς τὸ προσωπικόν της ἄνευ πιέσεώς τινος καὶ ἐὰν ἐτίθετο εὐθέως θέμα ἐπιστροφῆς τῶν 10 δραχμῶν βέβαιον εἶναι, ὅτι δὲν θὰ ἐπετυγχάνετο συμφωνία μεταξὺ τῶν μερῶν. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω δὲν ὑφίστατο ἀνταπαίτησις τῆς ἐναγομένης ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης.

Μετὰ ταῦτα βεβαιοῦται, ὅτι αἱ ληξιπρόθεσμοι ἀνταπαιτήσεις τῆς ἐναγομένης ἐκ τῶν ὡς ἄνω αἰτιῶν ἀνήρχοντο εἰς δραχμὰς (2.050 + 405 + 2.787 =) 5.242 καὶ οὐχὶ εἰς

διά συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὡς ἐργάτης τοῦ ἐν Ἀθήναις ἐργοστασίου ἐλαστικοῦ τῆς ἀντιδίκου του, ἀπασχοληθείς ἔκτοτε καὶ μέχρι τῆς 8.4.1968, ὅτε κατηγγέλθη ἡ σύμβασίς του, ἠτήσατο δέ, ὅπως ἐπιδικασθῶσιν αὐτῷ μισθοὶ ὑπερημερίας ἕνεκα ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως, λόγῳ μὴ καταβολῆς αὐτῷ πλήρους ἀποζημιώσεως, ἄλλως διότι ἐγένετο αὕτη κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος, ἄλλως τὴν συμπλήρωσιν τῆς ἀποζημιώσεως. Ὁ Πρωτοδίκης ἐδέχθη τὴν ἀγωγὴν διὰ τῆς ἐκκαλουμένης, καθ' ἃς παραπονεῖται ἡ ἐναγομένη διὰ τῶν κατωτέρω ἐρευνωμένων λόγων ἐφέσεως αὐτῆς.

Ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, τὰ ἑξῆς περιστατικά: Ὁ ἐνάγων προσελήφθη παρὰ τῆς ἐναγομένης τὴν 30.3.1950 διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὡς ἐργάτης, ἀπασχολήθη δὲ ἔκτοτε καὶ εἰς τὸ ἐνταῦθα ἐργοστάσιον αὐτῆς μέχρι τῆς 8.4.1968, ὅτε κατηγγέλθη ἐγγράφως ἡ σύμβασίς του. Οὗτος, ὡς συνομολογεῖται, ἐδικαιοῦτο ἀποζημιώσεως λόγῳ ἀπολύσεως ἐκ δραχμῶν 8.736, ἡ δὲ ἐναγομένη προέβη εἰς δήλωσιν συμψηφισμοῦ συνολικοῦ ποσοῦ δραχμῶν 8.323,50 διὰ τὰς κάτωθι ἀνταπαιτήσεις της: α) δραχμῶν 2.200 ἐκ χορηγηθέντος δανείου, β) δραχμῶν 2.931,50, ἃς ἔλαβεν οὗτος ἔναντι μελλοντικῆς αὐξήσεως τοῦ ἡμερομισθίου του διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα 1.5. ἕως 31.12.1967, ἥτις ὅμως δὲν ἐπραγματοποιήθη, γ) δραχμῶν 405, ἃς ἔλαβεν ἀχρεωστήτως πέραν τῶν ὧν ἐδικαιοῦτο ἀποδοχῶν κατὰ μῆνα Ἰανουάριον 1968, δ) δραχμῶν 2.787, ἃς ἔλαβεν ἔναντι πραγματοποιηθησομένης παραγωγῆς, ἣν δὲν ἐπραγματοποίησεν, προσέφερε δὲ αὐτῷ τὸ ὑπόλοιπον ποσὸν ἐκ δραχμῶν 422,50, λόγῳ δὲ τῆς ἀρνήσεώς του ὅπως εἰσπράξῃ ταῦτο παρακατέθεσε νομίμως γραμμάτιον συστάσεως παρακαταθήκης (ὑπ' ἀριθ. 154070/11.4.1968). Κατ' ἀκολουθίαν, δεδομένου ὅτι νομίμως προτείνεται εἰς συμψηφισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 ἀνταπαίτησις τοῦ ἐργοδότου, διότι ἡ ἀποζημίωσις δὲν θεωρεῖται μισθὸς καὶ δὲν ὑπάκειται εἰς τοὺς κατ' ἄρθρον 664 Α.Κ. περιορισμοὺς τοῦ συμψηφισμοῦ (Α.Π. 318/1965, ΕΕΔ 24, 803, 786/1964, ΕΕΔ 24, 146, *Καποδίστριας*, ἐν Ἑρμ. Α.Κ. ὑπ' ἄρθρον 664), διὰ νὰ κριθῇ, ἐὰν κατεβλήθη τῷ ἐνάγοντι ὁλόκληρος ἡ ἀποζημίωσις, ἐρευνητέον εἶναι, ἐὰν ὑφίσταντο αἱ εἰς συμψηφισμὸν προταθεῖσαι ὡς ἄνω ἀνταπαιτήσεις τῆς ἐναγομένης.

α) Ἐπὶ τῆς ἐκ τοῦ δανείου ἀνταπαιτήσεως.

Ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ ἐναγομένη κατὰ καιροὺς ἐχορήγει εἰς τὸν ἐνάγοντα διάφορα μικροποσὰ ὡς ἄτοκον δάνειον, μὲ τὴν συμφωνίαν ὅτι τοῦτο θὰ ἀπεδίδετο εἰς αὐτὴν τμηματικῶς διὰ κρατήσεως καθ' ἑκάστην ἡμέραν πληρωμῆς τοῦ μισθοῦ του τοῦ ποσοῦ τῶν 50 δραχμῶν. Ἐκ τῆς ὡς ἄνω ρητῆς συμφωνίας, διὰ τῆς ὁποίας ὁ χρόνος τῆς ἀποδόσεως τοῦ δανείου εἶχε συνδεθῇ μὲ τὸν χρόνον τῆς πληρωμῆς τοῦ μισθοῦ, σαφῶς συνάγεται, ὅτι εἶχε συμφωνηθῇ σιωπηρῶς, ὅτι εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν θὰ ἐλύετο ἡ σύμβασις ἐργασίας, θὰ καθίστατο ἀπαιτητὸν τὸ τυχὸν ὑφιστάμενον ὑπόλοιπον τοῦ δανείου. Ἡ ὡς ἄνω ἐκδοχὴ ἐνισχύεται ἔτι ἐκ τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων, καθ' ὅσον δυσχερῶς θὰ παρείχετο ὑπὸ τῆς ἐναγομένης δάνειον εἰς τὸν ἐνάγοντα μὲ χρόνον ἀποδόσεως μετὰ τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὁπότε αὕτη δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἱκανοποίησιν τῆς ἀπαιτήσεώς της ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως τοῦ ἐνάγοντος νὰ ἀποδώσῃ τὸ δάνειον. Τὸ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς καταγγελίας ὑπόλοιπον τοῦ δανείου, ὡς συνομολογεῖται, ἀνήρχετο εἰς δραχμὰς 2.050 καὶ οὐχὶ 2.200, τὰς ὁποίας ἡ ἐναγομένη προέτεινεν εἰς συμψηφισμόν. Ρητέον ἐνταῦθα, ὅτι, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν πρωτοδίκων προτάσεων τῆς ἐναγομένης, αὕτη κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδίκου συζήτησιν ἰσχυρίσθη, ὅτι εἶχε συμφωνηθῇ σιωπηρῶς ὅτι τὸ δάνειον θὰ ἀπεδίδετο κατὰ τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως καὶ συνεπῶς αὕτη νομίμως ἐπανέφερε τὸν σχετικὸν ἰσχυρισμὸν κατὰ τὴν παροῦσαν ἔκκλητον δίκην καὶ εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμα τὰ περὶ τοῦ ἐναντίου ὑποστηριζόμενα ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος.

β) Ἐπὶ τῆς ἐξ ἀχρεωστήτου καταβολῆς ἀποδοχῶν ἀνταπαιτήσεως.

Ἐκ τῶν αὐτῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων καὶ ἰδίᾳ ἐκ τῆς προσαγομένης μισθοδοτικῆς καταστάσεως τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐναγομένης τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου 1968, ἥτις φέρει τὴν μὴ ἀμφισβητουμένην ὑπογραφὴν τοῦ ἐνάγοντος, βεβαιοῦται ὅτι οὗτος κατὰ τὸν ἀνωτέρω μῆνα ἔλαβε τμηματικῶς ἔναντι τοῦ μισθοῦ του προκαταβολάς, ὑπερβαινούσας κα-

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΔΙΚΗΜΑΤΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΝΟΜΟΥ 2112/1920

Καταγγελία άκύρων συμβάσεων έργασίας

Άκυρότης συμβάσεως έργασίας καί άξίωσις μισθωτού έξ άδικαιολογήτου πλουτισμού του έργοδότου.—Δικαίωμα άποζημιώσεως Νόμου 2112/1920 καί των άπολυομένων μετ' άκυρον σύμβασιν έργασίας.—Άπόλυσις μισθωτού μεθ' ύποβολήν κατ' αύτού μηνύσεως δι' άξιόποινον πράξιν.—Έλλειψις δικαιώματος άποζημιώσεως πρό της παρά του άρμοδίου ποινικού δικαστηρίου άπαλλαγής του έκ της κατηγορίας.—Έρευνα ύπό του πολιτικού δικαστηρίου παρεμπιπτόντως περί του ύποστάτου της δι' ήν ήσκήθη ή διωξις πράξεως έν περιπτώσει παραγραφής του άξιοποίνου της πράξεως.

Περίπτωσις της κατωτέρω δικαστικής άποφάσεως ύπήρξε καταγγελία άκύρου, διά τον έν αύτη έγγραφον, συμβάσεως έργασίας, διά της οποίας δμως, ώς δέχεται ή άπόφασις, έν όμοιλία πρός τά νομολογηθέντα (Α.Π. 192/1962, Όλομελείας, εισηγητής *Ν. Χαραλάμπης*, ΕΕΔ 21, 153 καί άλλαι), ώφείλετο ή κατά νόμον 2112/1920, ώς τροποποιηθή ύπό του νόμου 1558/1950, άποζημίωσις.

Τό άρθρον 5 § 3 του νόμου 2112/1920 δρίζει, ότι δύναται ό έργοδότης νά καταγγείλη τήν σύμβασιν άνευ προθεσμίας, έάν έναντίον του ή συναλλήλου ύπεβλήθη μήνυσις δι' άξιόποινον πράξιν κλπ., ό δέ συνάλλαγμα δμως άπαλλασσόμενος της κατηγορίας διά βουλεύματος ή δικαστικής άποφάσεως δικαιούται της άποζημιώσεως του νόμου 2112/1920.

Εις τήν περίπτωσιν, κατά τήν όποίαν ό άπολυθείς μισθωτού ύπεβλήθη μήνυσις δι' άξιόποινον πράξιν κατά τήν έκτέλεσιν της ύπηρεσίας του, άλλά δέν ύπήρξε δυνατότης νά άποφανθή έπί ταύτης τό ποινικόν δικαστήριον, διότι τό άδίκημα παρεγράφη κατά τόν ά.ν. 379/1968 (ΕΕΔ 27, 647).

Δεδομένου ότι, κατά τά νομολογηθέντα (ίδετε σημειώσεις μας έν ΕΕΔ 23, 1152, ένθα νομολογία του Άρείου Πάγου), ή κατά τήν άνωτέρω διάταξιν άποζημίωσις του νόμου 2112/1920 καταβάλλεται, όταν ό μισθωτός άπαλλαγή της κατηγορίας, διότι αύτη ύπήρξεν έκ του πράγματος άναπόδραστος, έφ' όσον τό άδίκημα παρεγράφη, άνήκει εις τό πολιτικόν δικαστήριον, ένωπιον του οποίου άγωγής πρός καταβολήν της άποζημιώσεως, νά έρευνήση, άν πράγματι διεπράχθη τό άδίκημα, ίνα, έν άρνητική περιπτώσει, έπιδικάση τήν άποζημίωσιν.

Τοῦτο δέχεται ή κατωτέρω δικαστική άπόφασις. (Ίδετε καί Πρωτοδικείου Άθηνών, ως έφετείου κατά τήν έργατικήν διαδικασίαν, 14941/1966, εισηγητής *Δ. Παπαδημητρίου*, ΕΕΔ 26, 31, ένθα σημειώσεις μας καί λοιπαί παραπομπαί).

Μονομελούς Πρωτοδικείου Άθηνών 1201/1969

Διαδικασία έργατικών διαφορών

Πρωτοδίκης ό κ. **Πρ. Άσημιάδης**

Δικηγόροι οί κ.κ. Ι. Παναγόπουλος, Ι. Δεβελάκης

Έβεβαιώθησαν τά άκόλουθα: Δυνάμει συμβάσεως μισθώσεως έργασίας άορίστου χρόνου, καταρτισθείσης μεταξύ των διαδίκων, ό ένάγων, κάτοχος άδείας όδηγού αύτοκινήτου των Ρωσσικών Άρχών ών, προσελήφθη χωρίς προηγουμένως νά έφοδιασθή δι' είδικης άδείας παρά του Ύπουργείου Συγκοινωνιών, άνευ της οποίας δέν ήδύνατο νά έναρκήση ένταῦθα τό έπάγγελμα του όδηγού, παρά του νομίμου έκπροσώπου της έναγομένης ώς όδηγός αύτοκινήτου καί παρέσχεν αύτη τάς ύπηρεσίας του ώς τοιαύτος άπό της 25.7.1966 έως τήν 19.2.1968. Ή σύμβασις αύτη, καθ' όλην τήν διάρκειαν της οποίας ό ένάγων έστερείτο της κατά νόμον άδείας των Έλληνικών Άρχών, ήτο άκυρος, δι' ό καί ή έπί ταύτης έπιστηριζομένη ύπό κρίσιν άγωγή είναι κατά τήν κυρίαν θάσιν αύτης άβάσιμος καί άπορριπτέα. Μετά ταῦτα δέον νά έρευνηθή ή έπικουρικῶς έν τῷ κρισιμολογουμένῳ δικογραφήματι σωρευομένη θάσις έκ των διατάξεων του άδικαιολογήτου πλουτισμού.

Έκ των αύτων άποδεικτικών στοιχείων έβεβαιώθη προσέτι, ότι, έάν ή έναγομένη προσελάμβανε δυνάμει έγκύρου συμβάσεως μισθώσεως έργασίας έτερον όδηγόν, δστις δέν ήτο άναγκαῖον νά είναι έγγαμος, ίνα τύχη καί οίκογενειακού έπιδόματος (Α.Π. 508/1967, ΕΕΔ 26, 1507), της ίδίας ίκανότητος καί πείρας του ένάγοντος, έχοντος 9ετῆ προϋπηρεσίαν, γνωστοποιηθεῖσαν τῇ έναγομένῃ, διά τήν παροχήν της ήν αύτος τή παρέσχεν έργασίας, θά κατέβαλλεν αύτῷ άπό της 1.1.1967 χρηματικόν ποσόν 2.500 δρα-

8.323,50, ἂς ἐπρότεινεν εἰς συμψηφισμόν ἡ ἐναγομένη τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ἐνάγοντος, οὔσης συμφώνως τοῖς ἀνωτέρω ἐλλιποῦς κατά τό ποσόν τῶν δραχμῶν 3.081,50 = (2.931,50 + 150). Ἡ κατά τό ποσόν τοῦτο ὅμως ἐλλιπής καταβολή τῆς ἀποζημιώσεως παρίσταται δεδικαιολογημένη κατά τάς ἀρχάς τῆς καλῆς πίστεως ὡς γενομένης ἐξ εὐλόγου ἀμφιβολίας τῆς ἐναγομένης τό μέν ὅσον ἀφορᾷ τάς 2.931,50 λόγῳ τῆς κατά τά προεκτεθέντα ἀσαφείας τῆς συμφωνίας ἐναγομένης καί μισθωτῶν αὐτῆς, ὅσον ἀφορᾷ τήν ἐπιστροφήν ἢ μή τῶν καταβληθέντων ποσῶν τῆς προσωρινῆς αὐξήσεως διά τό διάστημα, ὅπερ δέν ἐκαλύπτετο ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, τοσοῦτο μᾶλλον καθ' ὅσον, ὡς ἐβεβαιώθη, τό μεγαλύτερον μέρος τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τῆς ἐπιχειρήσεως (100 ἐπί 130) ἐδέχθη τήν παρακράτησιν τῶν ποσῶν τούτων, τό δέ ὅσον ἀφορᾷ τάς 150 δραχμάς, ὅς ἐπρότεινεν εἰς συμψηφισμόν ἐπί πλέον τοῦ πράγματι ὀφειλομένου αὐτῇ ποσοῦ δανείου, λόγῳ τοῦ ὅτι τοῦτο ὠφείλετο εἰς παραδρομήν τοῦ ἁρμοδίου ὑπαλλήλου τοῦ λογιστηρίου της. Δεχθείς ὅθεν ὁ Πρωτοδίκης κατά παραδοχήν τῆς κυρίας βάσεως τῆς ἀγωγῆς ὅτι ἡ καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως τοῦ ἐνάγοντος ἦτο ἄκυρος λόγῳ καταβολῆς ἐλλιποῦς ἀποζημιώσεως ἔσφαλε καί δέον ὅπως ἐξαφανισθῇ αὕτη κατά τούς βασίμους λόγους ἐφέσεως καί διακρατουμένης τῆς ὑποθέσεως πρός περαιτέρω κατ' οὐσίαν ἔρευναν ὑπό τοῦ δικαστηρίου τούτου συμφώνως τοῖς ἄρθροις 779 καί 780 Πολιτικῆς Δικονομίας δέον ὅπως ἐρευνηθῶσιν αἱ μή ἐξεταθεῖσαι πρωτοδίκως ἐπικουρικαί βάσεις τῆς ἀγωγῆς.

Ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων ἐβεβαιώθη, ὅτι μεταξύ τῶν διαδίκων εἶχε συμφωνηθῇ, ὡς προεξετέθη, ἡ κράτησις ἐκ τῶν ἑβδομαδιαίων ἀποδοχῶν τοῦ ἐνάγοντος 50 δραχμῶν διά τήν ἐξόφλησιν τοῦ παρ' αὐτοῦ ληφθέντος δανείου. Τήν 5.4.1968 ὅμως ἡ ἐναγομένη προέβη εἰς παρακράτησιν 200 δραχμῶν ἀντί 50, δι' ὃν λόγον καί οὗτος κατέφυγεν εἰς τήν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας, ἔνθα ἐκλήθη ἡ ἐναγομένη διά τήν 12ην μ. τῆς 8.4.1968 πρός συζήτησιν τῆς ὡς ἄνω διαφορᾶς, τῆς σχετικῆς κλήσεως ἐπιδοθείσης αὐτῇ τήν 8 π.μ. τῆς 8.4.1968 παρ' ἀστυνομικοῦ ὀργάνου. Ἡ ἐναγομένη δέν προσῆλθε πρός συζήτησιν τῆς διαφορᾶς, ἀλλά τήν 2 μ.μ. τῆς 8.4.1968 ἐκοινοποίησεν αὐτῷ διά δικαστικοῦ κλητῆρος (ἀποδεικτικόν ὑπ' ἀριθ. 14192 Γ δικαστικοῦ κλητῆρος Δ. Δ.) τήν ὑπό τήν αὐτήν ἡμερομηνίαν ἔγγραφον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως του. Τό γεγονός ὅτι ἡ ἐναγομένη προέβη παρά τά συμφωνηθέντα εἰς κράτησιν 200 δραχμῶν, ἀντί 50, τήν 5.4.1968, βεβαιοῦται τόσον ἀπό τήν κατάθεσιν τοῦ ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδίκου ἐξεταθέντος μάρτυρος τοῦ ἐνάγοντος, ὅσον καί ἀπό τό γεγονός ὅτι ἡ ἐναγομένη δέν προσάγει τήν μισθοδοτικήν κατάστασιν τοῦ μηνός Ἀπριλίου ἢ τήν ἀπόδειξιν, ἣν ὑπέγραψε τήν 5.4.1968 διά τήν λῆψιν τῶν ἀποδοχῶν του τοῦ μηνός Ἀπριλίου ὁ ἐνάγων, ἐξ ἧς θά προέκυπτε τό ποσόν τῆς κρατήσεως. Τά λοιπά ὡς ἄνω γεγονότα βεβαιοῦνται ἰδίᾳ ἀπό τήν προσαγομένην ὑπ' ἀριθ. 1440/16.4.1968 βεβαίωσιν τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Βοτανικοῦ. Ὑπό τά περιστατικά ταῦτα σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως τοῦ ἐνάγοντος ὀφείλεται ἀποκλειστικῶς καί μόνον εἰς τό γεγονός ὅτι οὗτος διεμαρτυρήθη διά τήν ὑπό τῆς ἐναγομένης μή τήρησιν τῶν συμπεφωνημένων ὡς πρός τήν ἐξόφλησιν τοῦ δανείου καί οὐχί λόγῳ ἀπειθαρχίας του ἢ περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν της, τοσοῦτο μᾶλλον καθ' ὅσον δέν ἐβεβαιώθη ἀπόλυσις ἑτέρων μισθωτῶν αὐτῆς ὁμοῦ μετά τοῦ ἐνάγοντος, ὡς θά ἔδει, ἐάν ἐγίνοντο ἀπολύσεις λόγῳ περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν της, οὔτε οἱαδήποτε ἀντιπειθαρχική ἐνέργεια αὐτοῦ. Ἄλλωστε ἡ ὑπέρ τά 18 ἔτη συνεχής ἀπασχόλησις του εἰς τήν ἐναγομένην πᾶν ἄλλο ἢ συμπορεύεται μέ τούς περί ἀπειθαρχίας ἰσχυρισμούς τῆς ἐναγομένης. Ἀκολούθως τούτοις ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως τοῦ ἐνάγοντος παρά τῆς ἐναγομένης ἐγένετο καθ' ὑπέρβασιν καί δή προφανῆ τῶν ὑπό τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. τιθεμένων ὁρίων ἀσκήσεως τῶν δικαιωμάτων καί ὡς τοιαύτη εἶναι ἄκυρος. Ὅθεν, ἀρνουμένη ἡ ἐναγομένη νά ἀποδεχθῇ τάς προσηκόντως προσφερθείσας ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος κατέστη ὑπερήμερος καί ὀφείλει αὐτῷ τούς μισθούς τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ διαστήματος (9.4.1968 ἕως 18.10.1968) ἐκ δραχμῶν (166 ἡμέραι ἐργασίας Χ 144 δραχμάς, καταβαλλόμενον ἡμερομίσθιον = 23.904, δεκτῆς καθισταμένης τῆς πρώτης ἐπικουρικῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς.

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΑΓΩΓΗΣ ΕΞ ΑΚΥΡΟΥ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Ἀναστολὴ αὐτῆς ἐκ περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας

Ἀκυρότης καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, μὴ καταβληθείσης τῆς ἀποζημιώσεως κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς καταγγελίας.— Ἀπαράδεκτος ὅμως ἡ ἀγωγὴ παρελθούσης ἀπράκτου τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 6 § 1 Νόμου 3198/1955 τριμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἐπιδόσεως ταύτης.— Ἰσχυρισμὸς περὶ ἀδυναμίας ἀσκήσεως ἐμπροθέσμως τῆς ἀγωγῆς λόγῳ ἀνωτέρας βίας.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 6 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955 ἡ ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ ἀγωγὴ ὑπόκειται εἰς τριμήνων ἀποκλειστικὴν προθεσμίαν ἐπιδόσεως αὐτῆς. (Ἴδετε περὶ τοῦ ὑπολογισμοῦ τῆς προθεσμίας σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 27, 1161, Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1601/1969, Πρωτοδίκης *Π. Μοσχονᾶς*, ΕΕΔ 28, 1302).

Κατὰ τὸ ἄρθρον ὅμως 279 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, καθ' ἃς περιπτώσεις ὑπὸ τοῦ νόμου ἢ τῶν μερῶν τάσσεται προθεσμία, ἐντὸς τῆς ὁποίας δέον νὰ ἀσκηθῇ τὸ δικαίωμα (ἀποσβεστικὴ προθεσμία) ἐπαναρίζονται ἀναλόγως αἱ περὶ παραγραφῆς διατάξεις.

Ἀνάλογος ἐφαρμογὴ διατάξεως νοεῖται ἐν προκειμένῳ ἡ τοῦ ἄρθρου 298 Ἀστικοῦ Κώδικος, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ παραγραφὴ ἀναστέλλεται, ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ δικαιοῦχος ἕνεκα δικαιοστάτου ἢ ἄλλου λόγου ἀνωτέρας βίας ἐκωλύθη νὰ ἀσκήσῃ τὴν ἀξίωσιν του.

Τοῦτο ἐνομοθετήθη, διότι, ὡς παρατηρεῖται (*Γ. Μαριδάκης*, Αἰτιολογικὴ Ἔκθεσις), ἡ ἀπώλεια τοῦ δικαιώματος συνδέεται ἀναποσπάστως μὲ τὸ δυνατὸν ἀνασχέτως τοῦ δικαιώματος ἐντὸς τοῦ χρόνου τῆς προθεσμίας. Ἐὰν ὅμως ὁ δικαιοῦχος ἀδυνατῇ ἐκ λόγων, μὴ ἐγκειμένων εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, νὰ ἐνασκήσῃ τὸ δικαίωμα ἐμπροθέσμως, εὐλόγως δικαιολογεῖται ἀπώλεια τοῦ δικαιώματος, ὡς ἐλλειπούσης τῆς προϋποθέσεως, ἐφ' ᾗ ἔδει νὰ διακρεύσῃ ἡ προθεσμία.

Ἡ ἔννοια τῆς ἀνωτέρας βίας λαμβάνεται ὑπὸ τὴν ὑποκειμενικὴν (ἢ σχετικὴν) θεωρίαν (*Γ. Μπαλῆ*, Γενικαὶ Ἀρχαί, ἐκδ. 1951, σελ. 414).

Ἡ ἀσθένεια τοῦ δικαιοῦχου (ἀποβλεπτὸς), ἐφ' ὅσον ἐξ αὐτῆς ἀδυνατεῖ ὁ δικαιοῦχος νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ἐπιβαλλομένην εἰς αὐτὸν πρᾶξιν, λογίζεται ὡς περιστατικὸν ἀνωτέρας βίας (Α.Π. 411/1955, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 14, 984, πρβλ. καὶ Α.Π. 18/1969, εἰσηγητὴς *Κ. Παυλίδης*, ΕΕΔ 28, 371); ἀλλὰ, ὡς δέχεται ἡ κατωτέρω δικαστικὴ ἀπόφασις, δὲν ἠμποδίσθη ἡ μισθωτὸς ἐκ τοιούτου περιστατικοῦ.

Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1916/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν.
Πρωτοδίκης ὁ κ. **Γ. Κασούκας**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ξ. Κατζηπαναγιώτου, Γ. Βλάχης

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, δι' ἧς ἡ ἐνάγουσα, ἐπικαλουμένη σύμβασιν ἐξηρτημένης ἐργασίας, αἰτεῖται μισθοὺς ὑπερημερίας, λόγῳ ἀκύρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως, ἁρμοδίως εἰσάγεται κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 691 ἐπ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, παραπεμφθεῖσα ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 79/1969 ἀποφάσεως τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν καὶ ἐρευνητέα περαιτέρω, καταβληθέντων τῶν τελῶν συζητήσεως, μὴ ὑποκειμένη εἰς τέλος δικαστικοῦ ἐνσήμου λόγῳ ποσοῦ.

Ἀπεδείχθη, ὅτι ἡ ἐνάγουσα προσελήφθη τὴν 1.6.1967 ὡς θυρωρὸς τῆς ἐνταῦθα πολυκατοικίας ἐπὶ συμβάσει ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καὶ εἰργάσθη ὡς τοιαύτη μέχρι τῆς 11.7.1968, ὅτε ἀπελύθη, καταβληθείσης αὐτῇ τῆς ἀποζημιώσεως τὴν 31.7.1968, οὗσης ἐντεῦθεν ἀκύρου τῆς καταγγελίας, ἀφοῦ ἡ ἀποζημίωσις δὲν κατεβλήθη κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς καταγγελίας (ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1955). Παρελθούσης ὅμως ἀπράκτου τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 6 § 1 νόμου 3198/1955 τασσομένης τριμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας (κατάθεσις ἀγωγῆς 7.11.1968) ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ τυγχάνει ἀπαράδεκτος. Ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐναγούσης, ὅτι ἐκ λόγων ἀνωτέρας βίας (βιαία διακοπὴ κυήσεως) δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀσκήσῃ ἐμπροθέσμως τὴν ἀξίωσίν της τυγχάνει ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέα, διότι ἐκ τῆς προσαγομένης ἀπὸ 8.11.1968 ἰατρικῆς βεβαιώσεως προκύπτει, ὅτι ἡ ἐνάγουσα ἐνοσηλεύθη ἐκ τοῦ λόγου τούτου εἰς τὴν κλινικὴν τοῦ ἰατροῦ Ε.Μ. ἀπὸ 15.8.1968 ἕως 20.8.1968 καὶ ἑπομένως ἠδύνατο καὶ πρὸ καὶ μετὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα μέχρι τῆς 11.10.1968 νὰ ἀσκήσῃ τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγήν, ἥτις δέον νὰ ἀπορριφθῇ.

χμῶν κατὰ μῆνα καὶ μετὰ τῆς προσαυξήσεως, λόγῳ τῆς ἣν θὰ εἶχεν οὗτος προϋπηρεσίας τῶν 9 ἐτῶν, 2.875 δραχμῶν, ἀνθ' ὧν κατεβάλλοντο τῷ ἐνάγοντι 3.000 δραχμαί, βάσει τῶν ὁποίων ὑπελογίσθησαν καὶ τὰ δῶρα Πάσχα καὶ Χριστουγέννων 1967, δι' ὃ καὶ ἐκ διαφορῶν ἀποδοχῶν καὶ δώρων ἑορτῶν δὲν ὑφίσταται ἀξίωσις αὐτοῦ, οὗτινος ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ κατὰ τὰ σχετικὰ πρῶτον καὶ δεύτερον κεφάλαια αὐτῆς εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέα.

Ἐκ τῶν συνδεδυασμένων διατάξεων τῶν ἄρθρων 5 § 3, 6 § 1, 8 καὶ 9 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955 σαφῶς προκύπτει, ὅτι, καὶ ἐπὶ σχέσεως ἐργασίας, προκυπτούσης ἐξ ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας, ἐὰν ὁ ἐργοδότης παύσῃ ἀπὸ ὡρισμένου χρόνου νὰ δέχηται τὴν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τοιαύτης σχέσεως προσφερομένην ἐργασίαν, χωρὶς νὰ καταγγείλῃ τὴν σχέσιν ταύτην κατὰ τὰς διατυπώσεις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955, ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως (Α.Π. ἐν Ὁλομελείᾳ 192/1962, ΕΕΔ 21, 413).

Ἐξ ἄλλου ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 5 τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ 7 τοῦ νόμου 3198/1955 προκύπτει, ὅτι ὁ συνεπείᾳ μηνύσεως ἀπολυθεὶς ἐκ τῆς ἐργασίας του μισθωτὸς δὲν δικαιοῦται πρὸ τῆς παρὰ τοῦ ἁρμοδίου ποινικοῦ δικαστηρίου ἢ τοῦ δικαστικοῦ συμβουλίου ἀπαλλαγῆς του ἐκ τῆς ἀποδοθείσης αὐτῷ κατηγορίας καὶ τῆς κοινοποιήσεως τῷ ἐργοδότῃ του τῆς ἀπαλλακτικῆς αὐτοῦ ἀποφάσεως ἢ τοῦ βουλεύματος νὰ ἐνασκήσῃ τὰ ἐκ τῶν προαναφερθεισῶν διατάξεων παρεχόμενα αὐτῷ δικαιώματα, ἐν περιπτώσει δὲ μὴ παραγραφῆς τοῦ ἀξιοποίνου τῆς πράξεως, μὴ οὔσης ἐφικτῆς τῆς κρίσεως τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου, τὸ πολιτικὸν δικαστήριον ἐρευνᾷ παρεμπιπτόντως τὸ ὑποστατὸν τῆς δι' ἣν ἠσκήθη ἡ δίωξις πράξεως.

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἐβεβαιώθησαν τὰ ἀκόλουθα: Τὴν 12.2.1968 ὁ ἐκπρόσωπος τῆς ἐναγομένης Β.Π., προσεκάλεσε τὸν ἐνάγοντα, ἵνα παράσχῃ συνδρομήν τινα εἰς τὴν ἐπισκευὴν μηχανήματός τινος τοῦ λατομείου, ἐπὶ τῇ ἀρνήσει δὲ τούτου, ἰσχυριζόντος, ὅτι εἶναι ὁδηγὸς αὐτοκινήτου, ὁ προαναφερθεὶς ἐκπρόσωπος τῆς ἐργοδότιδος του τὸν παρετήρησε δριμύτατα καὶ τῷ κατέφερε δύο ραπίσματα, εἶτα δὲ τὴν 13.2.1968 κατεμήνυσεν αὐτὸν ἐπὶ φθορᾷ ἑνὸς αὐτοκινήτου τῆς ἑταιρείας καὶ ἐξυβρίσει, διότι, ὡς ἰσχυρίσθη, ὁ ἐνάγων, παρατηρούμενος, ἔτεινε τὰς χεῖράς του πρὸς τὰ γεννητικά του ὄργανα, ὅπερ ὅμως ἐξ οὐδενὸς στοιχείου προκύπτει, ὅτι ἔλαβε χώραν, τὰ ὅσα δὲ κατετέθησιν ὁ ὑπὲρ τῆς ἐναγομένης ἐξεταθεὶς μάρτυς, ὅστις δὲν ἦτο παρὼν κατὰ τὸ ἐπεισόδιον, ἀναιροῦνται ἐκ τῶν σαφῶν καταθέσεων τῶν αὐτοπτῶν μαρτύρων τοῦ ἐνάγοντος, τὴν μετὰ τοῦ ὁποίου ἐν ἀρχῇ σχέσιν κατήγγειλεν ἡ ἐναγομένη, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ καταβάλῃ αὐτῷ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920. Διὰ τοῦ ἐπακολουθήσαντος ἀ.ν. 379/1968 παρεγράφη τὸ ἀξιόποινον τῆς ἀποδοθείσης αὐτῷ πράξεως τῆς ἐξυβρίσεως, δι' ὃ καὶ τὸ ἐπιληφθὲν τῆς ὑποθέσεως ἐνταῦθα Συμβούλιον τῶν Πλημμελειοδικῶν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 331/1969 βουλεύματός του τὸ μὲν ἐπαύσατο τὴν ἀσκηθεῖσαν δίωξιν κατὰ τοῦ ἐνάγοντος ἐπὶ ἐξυβρίσει, τὸ δὲ ἀπήλλαξεν αὐτὸν τῆς πράξεως τῆς φθορᾶς. Οὕτως, ἐφ' ὅσον ὁ ἐνάγων δὲν ἐξετέλεσε τὰς ἀποδιδομένας αὐτῷ πράξεις, ἐδικαιοῦτο κατὰ τὴν καταγγελίαν τῆς ἐν ἀρχῇ σχέσεως ἐργασίας τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, ἀνερχομένης βάσει τοῦ καταβαλλομένου αὐτῷ μισθοῦ τῶν 3.000 δραχμῶν εἰς 6.000 δραχμάς (2 μηνιαῖοι μισθοὶ συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 1 § 6 τοῦ νόμου 2112/1920) καὶ μετὰ τῆς ἀναλογίας τῶν δώρων ἑορτῶν καὶ τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας εἰς 7.000 δραχμάς. Οὗτος ἐκ μὴ χορηγηθείσης συνεπείᾳ τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἀδείας μετὰ τοῦ ἐπιδόματος ἐδικαιοῦτο κατ' ἄρθρα 2 καὶ 5 § 4 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 καὶ 3 §§ 15 καὶ 16 τοῦ νόμου 4504/1966 3.000 δραχμάς.

ως ταύτης καὶ δὴ τόσον τῆς ἀρχικῆς, ὅσον, διὰ τὴν ταυτότητα τοῦ νομικοῦ λόγου, καὶ πάσης μεταγενεστέρως τοιαύτης, ταύτης θεωρουμένης ἐν ἐλλείψει ταύτου ὡς μὴ οὔσης (Α.Π. 590/1958, ΕΕΔ 17, 1004, Α.Π. 27/1958, ΕΕΔ 17, 188, ἔνθα καὶ σημειώσεις καὶ λοιπαὶ παραπομπαί. *Κανκάς*, Ἐνοχικόν, ἔκδ. Β', ὑπ' ἄρθρον 649, ἀριθ. 6, σελ. 417, *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 97, *Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 648, ἀριθ. 64 - 65).

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ νόμου 4464/1965 «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κώδικος» § 1 (ΕΕΔ 24, 688), ὁρίζουσης, ὅτι αἱ κείμεναι διατάξεις τοῦ νόμου 2112/1920, ἄρθρων 8 νόμου 3198/1955, νόμου 3789/1957 καὶ ἀ.ν. 539/1945 περὶ ἀποζημιώσεως λόγῳ λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰσχύουν ἐφεξῆς καὶ διὰ τοὺς ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου μισθωτούς, τοὺς προσφέροντας ὑπηρεσίας πρὸς τὸ Δημόσιον (καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου), ἐξαιρέσει τῶν μισθωτῶν, τῶν κεκτημένων τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐξ ἰδίας ὑπηρεσίας συνταξιούχων τοῦ Δημοσίου ἢ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, σαφῶς συνάγεται, ἐκ τῆς ἀναφορᾶς ταύτης εἰς «μισθωτούς» ἄνευ διακρίσεως ἰδιωτήτος αὐτῶν, ὅτι ὁ νομοθέτης ἐν αὐτῇ ἠνόησε νὰ συμπεριλάβῃ καὶ τοὺς ἐργάτας, τεχνίτας καὶ ὑπηρέτας, μνημονεύσας τὸν νόμον 2112/1920 καὶ παραλείψας οὐχὶ προφανῶς ἠθελημένως καὶ τὸ κατ' ἐπέκτασιν αὐτοῦ ἀ.ν. 16/18 Ἰουλίου 1920, ὡς αὐτονοήτως ἐφαρμοζόμενον διὰ τοὺς ἐργάτας, ἀφοῦ ἐξεδόθη κατ' ἐπέκτασιν τοῦ νόμου 2112/1920 (*Σντάξεως*, ΕΕΔ 25, 1222). Ἄλλως, ἂν ὁ νομοθέτης ἐσκόπει νὰ μὴ συμπεριλάβῃ ἐν αὐτῇ τοὺς ἐργάτας, θὰ ἐχρησιμοποίει ἀντὶ τοῦ ὅρου «μισθωτοὶ» τὸν τοιοῦτον «ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου». Ἐξ ἑτέρου τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 3198/1955, τὸ ὁποῖον ὡρίσθη διὰ τῆς ὡς ἄνω διατάξεως, ὅτι ἐφαρμοζεται, ἀναφέρεται εἰς μισθωτοὺς ἐν γένει, ὑπαλλήλους καὶ ἐργάτας, καὶ ὁ νόμος 539/1945 περὶ ἄδικων μισθωτῶν, εἰς τὸν ἁπλοῦν ἀναφέρεται ὡσαύτως ἡ διάταξις, ἀφορᾷ εἰς μισθωτοὺς ἐν γένει.

Αἱ ἐκ τῆς ἀορίστου συμβάσεως ἐργασίας δημιουργουμένης, ὡς ἐκ τῆς πραγματικῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἐργασιακῆς σχέσεως (ἄρθρον 2 § 6 νόμου 2511/1953 καὶ ἄρθρον 1 § 2, ἄρθρον 5 § 3, ἄρθρον 6 § 1, ἄρθρα 8 καὶ 9 §§ 1 καὶ 3 τοῦ νόμου 3198/1955), ἀπολαύει οὗτος τῆς προστασίας τῶν ἐργατικῶν νόμων ἰδίᾳ ὁσάκις οὗτοι ἐπιβάλλουσαι ὑποχρεώσεις προνοίας, φέροντες οὗτοι τὸν χαρακτῆρα ἀναγκαστικοῦ δικαίου. Συνεπῶς, προτιθέμενος ὁ ἐργοδότης ὅπως λύσῃ νὰ δέχηται τὴν εἰς αὐτὸν προσφερομένην παρὰ τοῦ μισθωτοῦ ἐργασίαν, δὲν νὰ καταγγείλῃ τὴν σχέσιν ταύτην τῆς ἐργασίας, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 5 § 3 τοῦ ὡς εἴρηται νόμου, ὑποκείμενος ἄλλως, προκειμένου περὶ ἐργάτου, εἰς τὴν πληρωμὴν τῆς τοῦ ἀπὸ 16/18 Ἰουλίου 1920 ἀ.ν. ἀποζημιώσεως, ἀναλόγως τῆς χρονικῆς διαρκείας τῆς σχέσεως ἐργασίας, ἀφοῦ μάλιστα ἡ ἀποζημίωσις αὕτη, κατὰ τὸ ὡς ἄνω ἀ.ν., ἀποσκοποῦσα εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῶν στοιχειωδῶν μέσων συντηρήσεως τοῦ μισθωτοῦ μέχρις ἀνευρέσεως ὑπ' αὐτοῦ νέας ἐργασίας, συνιστᾷ μέτρον προνοίας, συγγενὲς πρὸς τὰ λοιπὰ τοιαῦτα, ἄτινα, ὡς ἀποβλέποντα εἰς τὴν προστασίαν τοῦ ἐργαζομένου, προσήκουσιν εἰς αὐτὸν τόσον, ἐφ' ὅσον τελεῖ ὑπὸ ἐγκύρου σύμβασιν ἐργασίας, ὅσον καὶ ἐφ' ὅσον τελεῖ ὑπὸ ἁπλῆν σχέσιν ἐργασίας (Α.Π. 92/1962, Ὁλομελείας, ΝοΒ 10, 786). Πέραν δὲ τῆς ταυτότητος ἀποζημιώσεως, ἐπὶ τῷ αὐτῷ λόγῳ ἰσχύει καὶ τῆς ταυτότητος ὑποχρεώσεως πληρωμῆς καὶ τῆς ταυτότητος ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, Ἀκύρου δὲ χρηθείσης τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἄκυρος ἀποβαίνει καὶ ἡ τυχὸν συμφωνηθεῖσα μεταξὺ τῶν μερῶν ἀντιμισθία πέραν τοῦ ἐλαχίστου, ὅπερ θὰ κατέβαλλεν ὁ ἐργοδότης συμφώνως πρὸς τὰς οἰκείας ἐπαγγελικὰς ἀποφάσεις ἢ συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας (Α.Π. 425/1960, ΝοΒ 9, 77). Ὑπάρχει δὲ σύμβασις ἐξηρτημένης ἐργασίας, ὅταν ὁ μισθωτὸς ὀφείλῃ νὰ ἐκτελῇ ἐπὶ μισθῷ τὴν ἐργασίαν του ὑπ' τὴν ἐποπτείαν καὶ καθοδήγησιν τοῦ ἐργοδότου, ὅστις κατευθύνει συμφώνως πρὸς τὰς ἀντιλήψεις καὶ τὰς ἐπιθυμίας του τὸ κατ' αὐτὴν, ἤτοι ὡς πρὸς τὸν τρόπον, τὸν τόπον, τὸν χρόνον, τὴν διάρθρωσιν, τὰς ἐφαρμοστέας μεθόδους (Α.Π. 565/1845, ΔΕΝ 6, 67, *Κανκάς*, Ἐνοχικόν, ὑπ' ἄρθρα 648, 649), χωρὶς βεβαίως νὰ ἀπαιτῆται ἀποξένωσις τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ πάσης προσωπικῆς πρωτοβουλίας ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ὑπηρεσίας του (Α.Π. 306/1952, Θέμ. ΞΝ', 693). Ὁ δὲ χαρακτηρισμὸς τοῦ ἐργαζομένου ὡς ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου γίνεται ἐκ τῆς ἐργασίας, ἣν αὐτὸς παρέχει ἀνεξαρτήτως τοῦ τρόπου πληρωμῆς (Α.Π.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Ἀποζημίωσις δι' ἀπόλυσιν ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας

Ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τοῦ Δημοσίου, μὴ καταρτισθείσης ἐγγράφως.—Διατάξεις ἄρθρου 24 Νόμου 4464/1965 περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου (καὶ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου).—Ὑπαγωγὴ εἰς ταύτας καὶ τῶν ἐργατῶν, ἐφαρμοζομένου τοῦ Β.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920.—Καταγγελία σχέσεως ἐργασίας μετ' ἄκυρον σύμβασιν.—Δικαίωμα ἀποζημιώσεως Νόμου 2112/1920.—Δικαίωμα ἀδείας.—Ἔννοια συμβάσεως περὶ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας.—Διάκρισις ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου ἀπὸ τοῦ ἐργάτου.—Φιλοδωρήματα ὡς μισθός.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως ὑπῆρξε καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἐργάτου τοῦ Δημοσίου, ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ νόμου 4464/1965, ὡς τὸ δέχεται ἡ ἀπόφασις, ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰ νομολογηθέντα (ἴδετε ΕΕΔ 27, 622, ΕΕΔ 28, 1304), μολονότι εἰς τὴν ἀνωτέρω διάταξιν δὲν γίνεται λόγος καὶ περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ Β.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920 ἐπὶ τῶν ἐργατῶν κλπ., ἡ ἔννοια τῆς διατάξεως εἶναι, ὅτι ἦτο ἐφαρμοστέον τὸ ἀνωτέρω Β.Δ.

(Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου διέπεται ἰδίᾳ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 12 §§ 4 καὶ 5 τοῦ ν.δ. 160/1969, ΕΕΔ 28, 596, περὶ τοῦ ὁποίου θέματος ἴδετε σημείωσιν μας ἐν ΕΕΔ 28, 734).

Δὲν ἐτηρήθη ἐν προκειμένῳ ὁ ἐπιβαλλόμενος διὰ τὸ κῦρος τῆς μετὰ τοῦ Δημοσίου συμβάσεως ἔγγραφος τύπος (ἴδετε ΕΕΔ 26, 1131, ἔνθα νομολογία) καὶ συνεπῶς ἐπρόκειτο περὶ ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας, διότι ὅμως, καθ' ἃ ἀνομολογήθη καὶ ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας καταβάλλεται ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ τοῦ κατ' ἐπέκτασιν αὐτοῦ Β.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920, χωρὶς ἡ μὴ καταβολὴ ταύτης νὰ ἐχῃ ὡς συνέπειαν τὴν ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας (Α.Π. 192/1962, Ὁλομέλεια, εἰσηγητὴς *Ν. Χαραλάμπης*, ΕΕΔ 21, 453 (πάντως ἐπὶ τοῦ Δημοσίου ἀποκλείεται καὶ ἐπὶ ἐγκύρων συμβάσεων ἐργασίας ἡ ἀκυρότης τῆς καταγγελίας κατ' ἄρθρον 18 τοῦ ν.δ. 2698/1953), ἡ ἐν λόγῳ δικαστικὴ ἀπόφασις ἐπιδικάζει τὴν κατὰ τὸ Β.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 ἀποζημίωσιν.

Βεβαίως, ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις, ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ, ἄκυρου οὔσης τῆς συμβάσεως, δὲν κατάγεται εἰς δίκην διὰ τῆς ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀγωγῆς, ἡ ὁποία ἔχει ἄλλο περιεχόμενον, ἀλλ' ἀπορρέει εὐθέως ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας, ἡ ἔννοια τοῦ ὁποίου εἶναι, ὅτι καταλαμβάνει καὶ τὰς ἀκύρους συμβάσεις ἐργασίας.

Ὅ,τι εἶναι ἀνώμαλον, ὡς μᾶς ἔδοθη καὶ ἀλλοτε ἀφορμὴ νὰ σημειώσωμεν, εἶναι, ὅτι μὴ ὑφισταμένης ἐπὶ ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας ἀξιώσεως μισθοῦ, ἀλλ' ἀποζημιώσεως τῆς ὀφειλομένης τοῦ ἐργοδότου, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 2112/1920, ἀναφερομένη εἰς τακτικὰς ἀποδοχὰς τοῦ μισθωτοῦ, ὅπερ νομικῶς δὲν ὑπάρχουν εἰς τὴν περίπτωσιν.

Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Ἡρακλείου 260/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Βασ. Βαθρακοκοίλης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἐμμ. Χατζηδάκης, Ἐμμ. Καλλονάκης.

Ἐκ τῆς ἀπὸ 22.7.1960 συμφωνίας μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου (Ε.Π.Α.) καὶ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς (Η.Π.Α.) περὶ προσλήψεως προσωπικοῦ ὑπὸ τῆς Ε.Π.Α. πρὸς χρησιμοποίησιν ὑπὸ τῶν Δυνάμεων Η.Π.Α. ἐν Ἑλλάδι ἀφιδρύτως συνάγεται, ὅτι οἱ προσλαμβανόμενοι εἰς τὰς ἐν Ἑλλάδι Ἀμερικανικὰς Βάσεις πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐν αὐταῖς Ἀμερικανικῶν Δυνάμεων τελοῦσιν εἰς σχέσιν ἐξαρτήσεως μετὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, τούτου ἔχοντος τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐργοδότου. Καθ' ἃ δὲ προκύπτει ἐκ τῶν ἄρθρων 34, 39 καὶ 40 τοῦ νόμου ΣΙΒ' «περὶ Δημοσίου Λογιστικοῦ», συνδυαζομένων πρὸς τὸ ἄρθρον 6 τοῦ ἐκτελεστικοῦ τοῦ νόμου τούτου διατάγματος καὶ πρὸς τὸ ἀπὸ 15 Ὀκτωβρίου 1852 Β.Δ. περὶ ὀργανώσεως τῶν Ὑπηρεσιῶν, κασαδιὰ λογαριασμῶν τοῦ Δημοσίου συναπτομένη σύμβασις παρ' ἀντιπροσώπου αὐτοῦ πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ γίνηται ἐγγράφως, τοῦ ἐγγράφου ἀπαιτουμένου ὡς συστατικοῦ στοιχείου τῆς συμβάσε-

των ἀνωτέρω διατάξεων εἶναι νὰ ἰσχύσατο σύμβασις ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἐνῷ, ἐξ ἄλλου, ἐπὶ τοῦ ἰσχυρισμοῦ τοῦ μισθωτοῦ, ὅτι ὁ καθορισμὸς ὡρισμένου χρόνου ἐν τῇ συμβάσει ἐγένετο πρὸς κατατρατήγησιν τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ οὕτω εἶχεν οὗτος ἐφαρμογήν. (ἄρθρον 8 νόμου 2112/1920). Δέχεται τὸ Εἰρηνοδικεῖον, ὅτι ἐδικαιολογεῖτο ἐν προκειμένῳ ὁ καθορισμὸς τοῦ ὡρισμένου χρόνου. (Ἴδετε περὶ τοῦ θέματος ἐκ τῶν τελευταίων τὴν Α.Π. 314/1969, εἰσηγητὴς Α. *Σίδερης*, ΕΕΔ 28, 974, ἔνθα ἐπὶ σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 1233/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Εἰρηνοδίκης ὁ κ. **Ἀπόστ. Μπλάτσιος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Παπαθεοδώρου, Ι. Χούγιας, δικαστικὸς ἀντιπρόσωπος τοῦ Δημοσίου

Διὰ τῆς ἐπ' ἀκρίσιν ἀγωγῆς καὶ ὑπὸ τὰ ἐν αὐτῇ ἐκτιθέμενα πραγματικὰ περιστατικὰ διώκεται ἡ κατάδικη τοῦ ἐναγομένου εἰς καταβολὴν εἰς τὸν ἐνάγοντα δραχμῶν 7.000, ὀφειλομένων αὐτῷ λόγῳ ἀποζημιώσεως του διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας του ἰδιωτικοῦ δικαίου, δυνάμει τῆς ὁποίας ὁ ἐνάγων, προσληφθεὶς κατὰ τὸν ἐν αὐτῇ χρόνον ὡς γραφεὺς τῆς Κεντρικῆς Ἀποθήκης Τεχνικοῦ Ἐξοπλισμοῦ Δήμων καὶ Κοινοτήτων προσέφερε συνεχῶς τὰς ὑπηρεσίας του μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1968, ὅτε καὶ ἀπελύθη ἄνευ τῆς καταβολῆς τῆς νομίμου ἀποζημιώσεώς του. Ἀρμοδίως ἄρα ἠγέρθη ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου καὶ κατὰ τὴν εἰδικὴν διαδικασίαν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν (ἄρθρα 691 - 720 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας) ἡ ἀγωγὴ αὕτη καὶ ἐξεταστέα περαιτέρω ἀποβαίνει.

Ὁρίζεται μὲν πράγματι ὑπὸ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ νόμου 4464/1965, ὅτι αἱ κείμεναι διατάξεις τῶν νόμων 2112/1920, ἄρθρου 8 ν. 2198/1955 κλπ. περὶ ἀποζημιώσεως λόγῳ λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰσχυόντων ἐφεξῆς καὶ διὰ τοὺς ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου μισθωτούς, τοὺς προσφέροντας ὑπηρεσίας πρὸς τὸ Δημόσιον καὶ τὰ Ν.Π.Δ.Δ., ἐξαιρέσει τῶν μισθωτῶν τῶν κεκτημένων τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐξ ἰδίας ὑπηρεσίας συντελοῦντος τοῦ Δημοσίου ἢ Ν.Π.Δ.Δ., τοῦτο ὅμως τελεῖ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν, ὅτι ὁ ἀπολυόμενος μισθωτὸς εἶχε προσληφθῆ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Δημοσίου ἢ τοῦ Ν.Π.Δ.Δ. ἐπὶ χρόνῳ μὴ ὡρισμένῳ, δεδομένου, ὅτι ρητῶς ἀξιοῦται τοῦτο ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ εἰς ὃν ἡ παραπομπὴ νόμου 2112/1920 (ἴδετε σημ. *Σπυράτου*, ΕΕΔ 25, 482 καὶ ΕΕΔ 26, 106).

Κατὰ ταῦτα ἡ ὑπ' ὄψιν ἀγωγή, κατὰ τὴν κυρίαν αὐτῆς βάσιν, δι' ἧς ἀξιοῦται ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112/1920 ἐπὶ τῷ ἰσχυρισμῷ τοῦ ἐνάγοντος, ὅτι βάσει τῆς παρατεθείσης διατάξεως τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ νόμου 4464/1965 τὸ δικαίωμα ἀποζημιώσεως τῶν μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου ἐπεξετάθη εἰς ἅπαντας ἀνεξαιρέτως τοὺς μισθωτοὺς αὐτοῦ καὶ ἀδιαφόρως τοῦ ὡρισμένου ἢ μὴ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἐπηρέτησαν οὗτοι εἰς τὸ Δημόσιον, τυγχάνει μὴ νόμῳ βάσιμος καὶ ἀπορριπτέα, ἀφοῦ ὁ ἐνάγων συνομολογεῖ, ἀποδεικνύεται ἄλλως τε ἐκ τοῦ κατατεθέντος μνημονευθέντος ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ, ὅτι ἡ πρόσληψίς του εἶχε γίνει ἐπὶ χρόνῳ ὡρισμένῳ.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἐδαφίου γ' τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς αὕτη συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 11 ἀ.ν. 547/1937 ἰσχύσασα, αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου ἐφαρμόζονται ὡσαύτως καὶ ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας μὲ ὡρισμένην χρονικὴν διάρκειαν, ἐὰν ὁ καθορισμὸς τῆς διαρκείας ταύτης δὲν δικαιολογῆται ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως, ἀλλ' ἐτέθη σκοπίμως πρὸς κατατρατήγησιν τῶν περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς ἰσαλληλικῆς συμβάσεως διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου. Δεδέντος δὲ ὅτι διὰ τῆς παρατεθείσης διατάξεως ἐθεσπίσθη γενικὸς κανὼν, προκάπτων ἤδη καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 288 Α.Κ., οὗτος ἐφαρμόζεται ἐφ' ὅλων τῶν συμβάσεων ἐργασίας, καταλαμβάνων καὶ ἐκείνας, ἐφ' ὧν δὲν ἐφαρμόζεται ὁ νόμος 2112/1920 (*Κρ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικῶν Δίκαιον, σ. 282, Πρ. Κερκύρας 119/1965, ΕΕΔ 25, 482). Κατὰ ταῦτα ἡ ἐπ' ὄψιν ἀγωγή, κατὰ τὴν ἐπικουρικὴν αὐτῆς βάσιν αἰτουμένη τὴν καταδίκην τοῦ ἐναγομένου εἰς καταβολὴν τῷ ἐνάγοντι τῆς κατὰ τὸν νόμον 2112/1920 ἀποζημιώσεως του ἐπὶ τῇ ἐπικλήσει ἐν αὐτῇ του ἰσχυρισμοῦ, ὅτι ὁ κατὰ τὴν πρόσληψίν του καθορισμὸς ἀρχικῆς διαρκείας τῆς συμβάσεώς του μέχρι 31.12.1966 καὶ μεταγενεστέρως μέχρι 31.12.1968, ὅτε καὶ ἀπελύθη, ἐγένετο σκοπίμως πρὸς κατατρατήγησιν τῶν περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας του διατάξεων (Α.Π. 429/1967, ΕΕΔ 26, 988), νόμῳ βάσιμος παρίσταται, ἐπεκτεινομένης ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων καὶ πάντα τὰ περὶ τοῦ ἐναντίου ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου προβαλλόμενα μὴ νόμῳ βάσιμα παρίστανται καὶ ἀπορριπτέα.

Ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τῆς παρατεθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 νόμου 2112/1920 ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ὁ καθορισμὸς ἐν τινι συμβάσει ἐργασίας ὡρισμένης χρονικῆς διαρκείας εἶναι δεδικαιολογημένος οὐχὶ μόνον ὅταν ἡ σύμβασις, ὡς ἐκ τοῦ εἰ-

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΠΡΟΣ ΚΑΤΑΣΤΡΑΤΗΓΗΣΙΝ Ν. 2112/1920

Καταγγελία συμβάσεως έργασίας μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου

Ἰσχύς, κατ' ἄρθρον 24 § 7 Νόμου 4464/1965, τῶν διατάξεων Νόμου 2112/1920 καὶ διὰ τοὺς ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου μισθωτούς, τοὺς προσφέροντας ὑπηρεσίας πρὸς τὸ Δημόσιον καὶ τὰ Ν.Π.Δ.Δ.—Προυπόθεσις ὅμως νὰ ὑπηρέτει ὁ ἀπολυόμενος ἐπὶ χρόνῳ μὴ ὡρισμένῳ.— Ἰσχυρισμὸς μισθωτοῦ περὶ καθορισμοῦ ὡρισμένου χρόνου συμβάσεως πρὸς κατάστρατήγησιν τοῦ Νόμου 2112/1920.— Κρίσις τοῦ δικαστηρίου περὶ τοῦ δεδικαιολογημένου τοῦ ὡρισμένου χρόνου τῆς συμβάσεως.

Ἐζητεῖτο ὑπὸ μισθωτοῦ τοῦ Δημοσίου, ἀπολυθέντος ὑπὸ τούτου, ὑπὸ τὸ κράτος ἰσχύος τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 4464/1965 (ΕΕΔ 24, 688), ρυθμίζοντος πρὸ τοῦ ν.δ. 160/1969 (ΕΕΔ 28, 396) τὴν καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας τῶν μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου καὶ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ἡ καταβολὴ εἰς τοῦτον τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ὁποίου διετάσσετο ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως.

Δέχεται τὸ Εἰρηνοδικεῖον (δικάζων κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 691 ἐπ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 10.000), ὅτι προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς

527/1957, ΕΕΔ 17, 34 καὶ 345), ἤτοι ἐπάλληλος μὲν ἐὰν παρέχῃ ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα ἐργασίαν μὴ σωματικήν, ἐργάτης δὲ ἐὰν παρέχῃ τοιαύτην σωματικήν (ἄρθρον 1 ἐδάφ. 1 ν.δ. 2655/1953 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ ἄρθρον 1 § 2 τοῦ ἀπὸ 16.7.1920 Β.δ.). Ὡς μισθὸς τοῦ ἀπασχολουμένου ὡς ἐργάτου, συγκαταθεμένου πρὸς τοῦτο τούτου, δὲν ἀποκλείεται νὰ ὁρισθῶσι τὰ φιλοδωρήματα, ἅτινα θὰ λαμβάνῃ οὗτος, ὅτε ἀποτελοῦσι ταῦτα πραγματικὸν μισθόν, ὑποκείμενον εἰς τοὺς προστατευτικοὺς ὅρους αὐτοῦ.

Ἐν προκειμένῳ ἀπεδείχθησαν, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, τὰ κάτωθι: Τὴν 19 Ἰουνίου 1958 ὁ ἐνάγων διὰ συμβάσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου, μὴ περιβληθείσης τὸν τύπον ἐγγράφου, πρὸς παροχὴν ἐξηρτημένης ἐργασίας ὁρίστου χρόνου, προσελήφθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου Ἑλληνικοῦ Δημοσίου εἰς τὴν ἐν Γούρναις Ἡρακλείου Ἀμερικανικὴν Βάσιν ὡς συσκευαστὴς τοῦ ἐν αὐτῇ ταμείου τροφίμων, καὶ ὡς τοιοῦτος εἰργάσθη ἔκτοτε καὶ μέχρις τῆς 29 Ἰουνίου 1968, ὅτε ἀπελύθη ἄνευ ἐγγράφου προειδοποιήσεως καὶ ἀποζημιώσεως τινος. Ἡ ἐργασία, ἣν ἐξετέλει, ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ἐν τῷ ταμείῳ ἐντεταγμένων πρὸς τοῦτο ὀργάνων τοῦ ἐναγομένου συνίστατο εἰς τὴν τοποθέτησιν τῶν τροφίμων ἐντὸς μικρῶν σάκκων (σακκουλῶν), τὴν ἐναπόθεσιν τούτων ἐπὶ μιᾶς τραπέζης (πάγκου) καὶ τὴν μετὰ ταῦτα παράδοσιν τούτων εἰς τοὺς Ἀμερικανοὺς καὶ πωλησιν εἰς τὴν ἀπογραφὴν τοῦ ἄρτου. Ἡ ἐκ τῆς ἐργασίας ταύτης ἀμοιβή, συνισταμένη εἰς φιλοδωρήματα μόνον, ἀνήρχετο κατὰ μῆνα εἰς 5.000 δραχμάς. Τούτων συνάγεται, ὅτι οὗτος παρεῖχεν ἐργασίαν καθαρῶς σωματικὴν καὶ κατὰ συνέπειαν ἔφερε τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐργάτου καὶ οὐχὶ τοῦ ὑπαλλήλου, ὡς οὗτος διατείνεται. Βεβαίως καὶ ἡ παρ' αὐτοῦ ὡς ἄνω παρασχεθεῖσα ἐργασία (ἰδίᾳ τῆς ἀπογραφῆς τοῦ ἄρτου, παρέργως ὅμως) δὲν εἶναι ἀπαλλαγμένη ἔστω καὶ ἀσημάντου πνευματικῆς τοιαύτης, πλὴν ὅμως ἐν αὐτῇ ἐκδήλως προέχει τὸ σωματικὸν στοιχεῖον, προσδίδαν αὐτῇ τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐκτελεστοῦ καὶ οὐχὶ τρόπον τινὰ τοῦ καθοδηγητοῦ. Συνεπῶς τοῖς ἐκτεθείσι, ἀπολυθέντος τούτου ἀκύρως, καθ' ὃν χρόνον ἐτέλει τὶς σχέσιν ἐξηρτημένης ἐργασίας μετὰ τοῦ ἐναγομένου, βάσει ἀκύρου ἐργασιακῆς σχέσεως, ἐν ὄψει τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας τούτου καὶ τοῦ ἐκ ταύτης ἀπαιτουμένου χρόνου προειδοποιήσεως πρὸς ἀπόλυσιν (40 ἡμέραι, ἄρθρον 2 § 3 Β.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920), δικαιοῦται νὰ λάβῃ ὡς ἀποζημίωσιν παρὰ τοῦ ἐναγομένου βάσει τῶν προεκτεθέντων καὶ τῆς ἐν ἰσχύι ἀπὸ 14.2.1967 γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (ὑπ' ἀριθ. 18180/1083/1967 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας) τὰς ἀποδοχὰς 52 ἡμερομισθίων (26 Χ 2) πρὸς 90 δραχμὰς ἑκάστου = 4.680 (εἰς τὴν ἀποζημίωσιν δὲν ὑπολογίζονται αἱ ἀποδοχαὶ διὰ τὰς μὴ ἐργασίμους ἡμέρας (Κυριακὰς καὶ ἑξαιρετέας) τοῦ χρόνου προειδοποιήσεως (*Δημητροκόπουλος*, ΔΕΝ 1967, σελ. 424), ὡς ἐπίσης καὶ τὰς ἀποδοχὰς 12 ἡμερῶν διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Ἀ.ν. 539/1945 χορηγουμένην ἄδειαν μετ' ἀποδοχῶν (ἄρθρον 2 § 1, περ. δ', ἄρθρον 2 § 1, ἐδάφ. δ' Ἀ.ν. 539/1945) πρὸς 90, ἤτοι 1.080 δραχμάς καὶ ἐν συνόλῳ 5.760 δραχμάς.

ΕΡΓΑΣΙΑΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

ΚΑΤΑΡΤΙΣΙΣ ΔΙΑΔΟΧΙΚΩΝ ΑΥΤΟΤΕΛΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Έννοια έκ περιτροπῆς ἐργασίας κατ' ἄρθρον 13 § 7 Ν.Δ. 2961/1954

Προϋπόθεσις τῆς ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας, περὶ τῆς ὁποίας τὸ ἄρθρον 13 § 7 τοῦ Ν.Δ. 2961/1954, συνιστωμένης κατὰ συστατικὸν τῆς συμφωνίας τύπον ἐγγράφως, μία καὶ ἐνιαία σύμβασις μερικῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ εἰς ἐπιχείρησιν ἢ ἐκμετάλλευσιν, λειτουργοῦσαν κατὰ πλήρη ἀπασχόλησιν ἐκ τοῦ Νόμου ἢ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας ἐπὶ ἀντιστοίχῳ μειώσει τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ.—Κατάρτισις πλειόνων ἑκάστοτε συμβάσεων ἐργασίας, διακεκομμένων ἀπ' ἀλλήλων, ὡρισμένου χρόνου, ὅση ἡ διάρκεια ἑκάστοτε φορτώσεων.—Χρόνος συνεχοῦς ἀπασχολήσεως μισθωτοῦ διὰ τὸ δικαίωμα ἀδείας κατ' Α.Ν. 539/1945 καὶ τὸ ἐπίδομα ἀδείας.

Ὁ πρωτοδίκης δικαστὴς εἶχε δεχθῆ, ὅτι ἡ ὑπὸ τὰς εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου σημειώσεις παρεχομένη ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἐργασία ἦτο ἐκ περιτροπῆς ἐργασία κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 13 § 7 τοῦ ν.δ. 2961/1954 (ΕΕΔ 13, 941), ἥτις διατηρεῖται ἐν ἰσχύϊ κατὰ τὸ ἄρθρον 10 § 2 τοῦ νόμου 3198/1955 (ΕΕΔ 14, 502), καὶ ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ συμφωνία δὲν ἐγένετο ἐγγράφως, ὡς ὁρίζει ἡ ἀνωτέρω διάταξις, ἐπρόκειτο περὶ ἀκύρου συμφωνίας καὶ συνεπῶς ὁ ἐργοδότης ὑπεῖχεν ὑποχρέωσιν μισθοῦ, κατ' ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος, καὶ διὰ τὰς ἡμέρας, καθ' ἃς δὲν εἰργάσθη ὁ μισθωτός.

Διάφορος ὅμως, κατὰ τὴν ἐκτίμησιν τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, ὑπῆρξεν ἡ γνώμη τοῦ Πρωτοδικείου, ὡς ἐφαίνοντο κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ἀναλύοντος καὶ τὴν ἔννοιαν τῆς προπαρατεθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 13 § 7 τοῦ ν.δ. 2961/1954, ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὰς ἐπικαλουμένας ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου ἀρεοπαγιτικὰς ἀποφάσεις.

Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 3301/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου ΓΩΟΔ κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ἰω. Ντεγιάννης**
Εἰσαγγελεὺς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ἠλ. Θεοτοκᾶτος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Στ. Χατζηγιακουμῆς, Ν. Ψύχας

Ὡς δείκνυται ἐκ τοῦ δικογράφου τῆς ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ὁ ἐνάγων, ἐπικαλούμενος παροχὴν ἐξηρτημένης ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ὡς ὁδηγὸς φορτηγοῦ αὐτοκινήτου παρὰ τῷ ἐναγομένῳ κατὰ τὸ ἀπὸ 13.7.1962 μέχρις 20.7.1967 χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ μετέφερεν ἐκ τῶν ἐν Θήρᾳ ὀρυχείων τοῦ ἐναγομένου ἐξορυσσόμενα ὑλικὰ πρὸς φόρτωσιν εἰς τὰ ἐκεῖ ἐλλιμενισμένα πλοῖα, καὶ ἰσχυριζόμενος ὅτι ὁσάκις δὲν ὑπῆρχαν πλοῖα πρὸς φόρτωσιν δὲν ἀπησχολεῖτο, οὐδ' ἐμισθοδοτεῖτο, καίτοι ἐτίθετο εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἐργοδότου, ἠτήσατο (πλὴν ἄλλων) καὶ τοὺς εἰς τὰ χρονικὰ διαστήματα τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του ἀντιστοιχοῦντας μισθούς, προσέτι δὲ τὰ πέραν τοῦ μισθοῦ του ἐπίδομα τριετοῦς ὑπηρεσίας του ἐκ 5% ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως ταύτης, ὡς καὶ ἀποδοχὰς τῶν ἐτησίων ἀδειῶν ἀναπαύσεως μετὰ τῶν ἀντιστοίχων ἐπιδομάτων. Ὁ πρωτοδίκης ἐδέχθη ἐν μέρει τὴν ἀγωγήν, κατὰ δὲ τῆς τοιαύτης κρίσεως παραπονεῖται ἤδη ὁ ἐναγόμενος διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεώς του.

Ἐβεβαιώθησαν τὰ ἀκόλουθα: Ὁ ἐνάγων ἀπὸ τῆς 13.7.1962 ἤρξατο ἀπασχολούμενος κατὰ διαστήματα ἐπὶ ἐργασιακῇ συμβάσει ὡς ὁδηγὸς φορτηγοῦ αὐτοκινήτου εἰς τὰ ἐν Θήρᾳ ὀρυχεῖα τοῦ ἐναγομένου, ἵνα μεταφέρῃ τὰ ἐξορυσσόμενα προϊόντα (θηραϊκὴν γῆν καὶ κίσηριν) ἐκ τῶν ὀρυχείων εἰς τὸν λιμένα πρὸς φόρτωσιν εἰς τὰ ἐκεῖ ἀναμένοντα ἑκάστοτε πλοῖα. Ἡ φύσις τῆς τοιαύτης ἐργασίας ἀπέκλειε τὴν συνεχῆ καὶ τακτικὴν ἀπασχόλησιν τοῦ ἐνάγοντος, διότι δὲν ὑπῆρχον συνεχῶς ἐλλιμενισμένα πλοῖα πρὸς φόρτωσιν, ἀλλὰ μόνον ἐφ' ὅσον αἱ καιρικαὶ συν-

δους καὶ τοῦ σκοποῦ τῆς ἐργασίας ἔχῃ τὸν χαρακτῆρα τοιαύτης ὡρισμένου χρόνου, ἀλλὰ καὶ ὁσάκις ἡ ρητῶς ὁριζομένη διάρκεια αὐτῆς ὑπαγορεύεται ἐξ ἀποχρώντος λόγου, ἀναγομένου, μεταξὺ ἄλλων, καὶ εἰς τὰς ἰδιαιτέρας συνθήκας τῆς ἐπιχειρήσεως, ὅπότε καὶ συνάγεται, ὅτι δὲν ἐτέθη πρὸς καταστρατήγησιν τῶν περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας διατάξεων, ἃς ἀπαγορεύει ὁ νόμος (*Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ, ἐπ' ἄρθρον 669, ἀριθ. 28, *Χρ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 282. *Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 19, 633 - 636, Α.Π. 646/1966, ΕΕΔ 26, 227, Α.Π. 280/1960, ΕΕΔ 19, 642).

Ἐν προκειμένῳ ἀπεδείχθησαν, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, τὰ ἑξῆς πραγματικὰ περιστατικά: Ὁ ἐνάγων προσελήφθη δυνάμει τῆς ἐπ' ἀριθ. 56850/23.6.1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὡς γραφεὺς εἰς τὸ Κεντρικὸν Συνεργεῖον Τεχνικοῦ Ἐξοπλισμοῦ Δήμων καὶ Κοινοτήτων, τοιαύτην εἰς Ὑπηρεσίαν, συσταθεῖσαν δι' ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἄνω Ὑπουργοῦ, ἐκδοθείσης κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 68 νόμου 3033/1954, συμφώνως πρὸς τὸ ὁποῖον διὰ τὴν προμήθειαν, συντήρησιν καὶ λειτουργίαν μηχανημάτων ἀναγκαούντων εἰς τοὺς Δήμους καὶ Κοινότητας πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων ἐνεργεῖται κράτησις 2% ἐπὶ τῶν ἐτησίων ἐσόδων τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων ἐκ φόρων, τελῶν καὶ εἰσφορῶν, τῶν ὁποίων αἱ εἰσπράξεις κατατίθενται εἰς κοινὸν λογαριασμὸν πρὸς διανομήν, καὶ ἥμισυ τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἐσόδων, πλὴν δανείων, τὸ ἔσοδον δὲ ἐκ τῆς κρατήσεως ταύτης κατατίθεται εἰς ἔντοκον λογαριασμὸν παρὰ τῷ Ταμείῳ Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων κλπ. Ἀρχικῶς ἡ πρόσληψις τοῦ ἐνάγοντος ἐγένετο διὰ τὸν μέχρι τῆς 31.12.1966 χρόνον, βραδύτερον δὲ καὶ δυνάμει τῆς ἐπ' ἀριθ. 60128/6.7.1966 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ὁ χρόνος λήξεως τῆς συμβάσεως τοῦ ἐνάγοντος παρετάθη μέχρι 31.12.1968. Ὁ καθορισμὸς ὡρισμένου, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, χρόνου εἰς τὴν σύμβασιν τοῦ ἐνάγοντος ὑπῆρξε, κατ' ἀντικειμενικὴν κρίσιν, δεδικαιολογημένος, ἐν ὄψει τοῦ ὅτι καὶ μὲν ἡ προαναφερθεῖσα Ὑπηρεσία, εἰς ἣν προσελήφθη καὶ ὑπηρέτησε μέχρι 31.12.1968 ὁ ἐνάγων, ἐξακολουθεῖ καὶ σήμερον ὑφισταμένη, πλὴν ἡ δυνατότης ἀναπροσαρμογῆς καὶ ἀναδιαρθρώσεως τῆς προαναφερθείσης Δημοσίας Ὑπηρεσίας πρὸς τὰς ἐναλλασσομένας λειτουργικὰς αὐτῆς ἀνάγκας καὶ τὸ ὕψος τῶν πόρων της καὶ τῆς ἐν τῷ μέλλοντι ὀρθολογιστικῆς ὀργανώσεως, καθ' ἣν ἤτο ἐκ τῶν προτέρων ἄδηλος ὁ πραγματικὸς κατὰ κατηγορίας ἀριθμὸς τῶν ἀναγκαούντων ὑπαλλήλων ἐν γένει, δι' ἣν ἀκριβῶς λόγον καὶ δὲν ἔχει ὀργανωθῇ αὕτη, ὡς αἱ λοιπαὶ Δημόσιαι Ὑπηρεσίαι, διὰ τακτικοῦ μονίμου προσωπικοῦ, ἐπέβαλε τὸν καθορισμὸν ὡρισμένου χρόνου ἐν τῇ προσλήψει προσωπικοῦ, ὡς ἀκριβῶς ἔγινεν οὐ μόνον μὲ τὸν ἐνάγοντα, ἀλλὰ καὶ μὲ ἑτέρους ὑπαλλήλους τῆς προαναφερθείσης Ὑπηρεσίας. Ἐπὶ πᾶσι τούτοις ἀπεδείχθη, ὅτι κατὰ τὴν ἐν ἔτει 1965 πρόσληψιν τοῦ ἐνάγοντος ἢ κατὰ τὸν ἐν ἔτει 1966 καθορισμὸν τοῦ χρόνου λήξεως τῆς συμβάσεως τὸν ἀντὶ τῆς 31.12.1966 διὰ τὴν 31.12.1968, ὑπῆρχεν εἰς τὸ ἁρμόδιον ὄργανον τοῦ ἐνεργοῦντος πρόθεσις καταστρατηγήσεως τῶν περὶ καταβολῆς ἀποζημιώσεως ἰσχυουσῶν τότε διατάξεων τοῦ νόμου 2112/1920, ἃς ἀδικαίως ἐπικαλεῖται ὁ ἐνάγων. Συνεπῶς ἡ κατὰ τὴν 31.12.1968 λῆξις τοῦ χρόνου τῆς συμβάσεως τοῦ ἐνάγοντος ἐπῆλθεν αὐτοδικαίως καὶ οὐδεμία καταγγελία ἀπῃτεῖτο, οὔτε καὶ καταβολὴ ἀποζημιώσεως, καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ κρίσιν ἀγωγή, κατὰ τὴν ἐξεταζομένην ἐπικουρικὴν αὐτῆς βάσιν, τυγχάνει ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέα.

Ὁ ἠττηθεὶς ἐνάγων δέον ὅπως καταδικασθῇ εἰς τὴν ἐν γένει δικαστικὴν δαπάνην τοῦ ἐναγομένου (ἄρθρον 178 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας), ἐπολογιζομένην ὅμως συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 22 νόμου 3693/1957, ἰσχυούσας καὶ μετὰ τὴν ἔναρξιν ἐφαρμογῆς τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας (Α.Π. 581/1968, Ἀρχεῖον Νομολογίας Κ΄ σ. 115).

ΔΙΑΚΡΙΣΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΣΕΩΣ ΕΡΓΟΥ

Ραφὴ πανταλονίων εἰς ἴδιον ἐργαστήριον δι' ἰδίων μέσων καὶ προσωπικοῦ

Χαρακτηρισμὸς συμβάσεως ὡς συμβάσεως μισθώσεως ἔργου τῆς κατασκευῆς παντελονιῶν εἰς ἴδιον ἐργαστήριον, δι' ἰδίων μέσων καὶ δι' ἰδίου προσωπικοῦ, μὴ ὑφισταμένης ἐξαρτήσεως, ἤτοι λήψεως ἐντολῶν ἢ ὁδηγιῶν ὡς πρὸς τὸν χρόνον, τρόπον καὶ τόπον τῆς παροχῆς ἐργασίας.

Προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς τῶν ἐργατικῶν νόμων εἶναι νὰ ὑπάρχῃ σχέσις περὶ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἤτοι νὰ ὑπόκειται ὁ ἐργαζόμενος εἰς τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ἐποπτείαν τοῦ ἐργοδότου. (Ἴδετε ἐκ τῶν τελευταίων τὴν Α.Π. 360/1969, εἰσηγητὴς *Σπ. Γάγγας*, ΕΕΔ 28, 987, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί), ἐνῷ διάφορος εἶναι ὁ ἐννοιολογικὸς χαρακτὴρ τῆς συμβάσεως μισθώσεως ἔργου. (Ἴδετε περὶ ταύτης Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου Ἕδρου 20/1969, εἰσηγητὴς *Π. Λαμπίδης*, ΕΕΔ 28, 1173, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Ὑπὸ τὰ δεδομένα ταῦτα ἐχαρακτηρίσθη ἡ περίπτωσις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως ὡς σύμβασις μισθώσεως ἔργου. (Ἴδετε καὶ *Ι. Καποδίστριαν*, ΈρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 618, ἀριθ. 92 ἐπ., Ἰδίᾳ ἀριθ. 94, ὅπου ἀναφέρεται ἡ σχέσις τοῦ τεχνίτου ῥάπτου ἢ ὑποδηματοποιοῦ, ὑποστηρίζοντα, ὅτι ἐπὶ ἀπασχολήσεως αὐτοῦ ἐπὶ χρόνον, χωρὶς νὰ τελῇ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν ἢ τὸν ἔλεγχον τοῦ ἐργοδότου, δηλαδὴ ἐν ἀνεξαρτησίᾳ, ἰδίως μάλιστα ὅταν ἐξυπηρετῇ καὶ ἄλλους πελάτας, δὲν ὑφίσταται σύμβασις ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἐφ' ὅσον ὅμως ἡ συμβατικὴ σχέσις του πρὸς τὸν ἐργοδότην διαρκεῖ ἐπὶ χρόνον, εἶναι μίσθωσις ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν).

Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1532/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν.

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Δ. Ματαιώτας**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἐμμ. Ἀνδριανάκης, Χ. Γιωτοῦλας.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων, ἐπικαλούμενος σύμβασιν ἐξηρτημένης ἐργασίας, δυνάμει τῆς ὁποίας προσέφερεν εἰς τοὺς ἐναγομένους τὰς συμφωνηθείσας ὑπηρεσίας του ὡς ράπτης πανταλονίων ἀπὸ τοῦ ἔτους 1963 μέχρι τῆς 31.7.1968, ὅτε οὗτοι ἔπαυσαν νὰ δέχωνται τὰς ἄνω προσηκούσας ὑπηρεσίας του, αἰτεῖται τὴν ἐπιδίκασιν ἀποδοχῶν ὑπερημερίας. Οὕτως ἔχουσα ἡ ἀγωγὴ αὕτη ἁρμοδίως εἰσάγεται ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου καὶ ἐξεταστέα.

Ἀπεδείχθησαν τὰ ἀκόλουθα: Ὁ ἐνάγων, διατηρῶν ἴδιον ἐνταῦθα ἐργαστήριον, εἶχεν ἀναλάβει, δυνάμει συμβάσεως, ἀπὸ τοῦ ἔτους 1963 τὴν κατασκευὴν πανταλονίων τῶν ἐναγομένων, διατηρούντων ἐνταῦθα ἑταιρικῶς ἐμπορορραφεῖον, ἀντὶ συμφωνηθείσης ἀμοιβῆς δραχμῶν 110 κατὰ πανταλόνιον. Εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ἐν λόγῳ συμβάσεως ὁ ἐνάγων κατεσκεύαζε πανταλόνια τοῦ ἐμπορορραφείου τῶν ἐναγομένων μέχρι τῆς 30.7.1968 εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ ὡς ἄνω ἐργαστήριον, δι' ἰδίων μέσων καὶ ἰδίου προσωπικοῦ καὶ χωρὶς νὰ τελῇ εἰς οὐδεμίαν ἐξάρτησιν προσωπικὴν ἢ νομικὴν μὲ τοὺς ἐναγομένους ἢ νὰ λαμβάνῃ παρ' αὐτῶν ἐντολὰς καὶ ὁδηγίας ὡς πρὸς τὸν χρόνον, τρόπον καὶ τόπον τῆς παρεχομένης ἐργασίας του, ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ἀποβλεφάντων εἰς τὸ ἐπιδιωκόμενον ἀποτέλεσμα (ἤτοι τὴν κατασκευὴν τῶν παραγγελλομένων πανταλονίων ὑπὸ ἰδίαν αὐτοῦ εὐθύνην). Εἰρήσθω ὅτι ὁ ἐνάγων εἰς τὸ ρηθὲν ἐργαστήριόν του ἐδέχετο παραγγελίας οὐ μόνον τῶν ἐναγομένων, ἀλλὰ καὶ ἄλλων ἐργοδοτῶν ἢ ἀτομικῶν πελατῶν του. Ὑπὸ τὰ δεδομένα ταῦτα δὲν ὑπόκειται σύμβασις ἐξηρτημένης ἐργασίας ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν ἀρθμῶν 648, 652, 653, 659, 672, 673 Α.Κ. καὶ 691 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἀλλὰ τοιαύτη ἔργου (ἄρθρα 681, 683, 685 ἐπ. Α.Κ.) (βλ. ὑπ' ἀριθ. 72858/1968 ἐγγραφον Ὑπουργείου Ἐργασίας ἐν ΕΕΔ 28, 53 καὶ αὐτόθι παραπομπας) καὶ ἑπομένως ἡ ὑπὸ δίκην ἀγωγή, ἐρειδομένη, ὡς ἐκ τοῦ δικογράφου αὐτῆς προκύπτει, ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας, δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ὡς ἀβάσιμος.

θῆκαι ἐπέτρεπον τοῦτο ἢ ἐφ' ὅσον ὑπῆρχον ἀγοραταὶ τῶν προϊόντων καὶ δὴ ἐκτὸς τῆς νήσου, ἔνθα ἀποκλειστικῶς διετίθεντο ταῦτα. Διὰ τὸν λόγον δὲ τοῦτον δὲν ἦτο δυνατὴ καὶ ἡ πρόβλεψις περὶ τοῦ ἑκάστοτε χρόνου μελλοντικῆς ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος. Ἕνεκα τούτου ὁ ἐναγόμενος προσελάμβανε τὸν ἐνάγοντα πρὸς ἐργασίαν μόνον ὁσάκις ὑπῆρχον πλοῖα πρὸς φόρτωσιν καὶ ἐφ' ὅσον χρόνον θὰ διήρκει ἑκάστοτε ἡ φόρτωσις. Οὕτω συνήπτοντο πλείονες ἑκάστοτε συμβάσεις ἐργασίας, διακεκομμέναι ἀλλήλων καὶ ἐπὶ ὡρισμένον χρόνον ἑκάστη, ἴσον πρὸς τὴν διάρκειαν τῶν ἑκάστοτε φορτώσεων, εἰς τρόπον ὥστε, ἅμα τῇ λήξει τῶν ἑκάστοτε ἐργασιῶν φορτώσεως, ἔληγε συνάμα καὶ ἡ ἀντίστοιχος μεταξὺ τῶν διαδίκων συμβασις. Ἡ τακτικὴ αὕτη συνεχίσθη καθ' ὅλον τὸ ἐν ἀγωγῇ κρίσιμον χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τῆς 13.7.1962 μέχρι 20.7.1967, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν δὲ αὐτὴν τῶν διαδοχικῶν αὐτοτελῶν συμβάσεων ὁ ἐναγόμενος ἐχαρακτήρισε τὴν ἐργασίαν τοῦ ἐνάγοντος ὡς ἐκ περιτροπῆς τοιαύτην εἰς τὸ προσκομιζόμενον ἀπὸ 26.8.1967 ἐξώδικον ἔγγραφόν του, ἐνῷ δὲν ἐπρόκειτο περὶ ἐργασίας ἐκ περιτροπῆς (δι' ἣν ἀπαιτεῖται καὶ ἔγγραφον ὡς οὐσιαστικὸν στοιχεῖον κατ' ἄρθρον 13 § 7 τοῦ ν.δ. 2961/1954), καθ' ὅσον ἡ ἐκ περιτροπῆς ἐργασία προϋποθέτει μίαν καὶ ἐνιαίαν σύμβασιν μερικῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ εἰς ἐπιχείρησιν ἢ ἐκμετάλλευσιν τοῦ ἐργοδότου, λειτουργοῦσαν κατὰ πλήρη ἀπασχόλησιν ἐκ τοῦ νόμου ἢ ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας ἐπὶ ἀντιστοίχῳ μειώσει τῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ (Α.Π. Ὁλομ. 600/1964, ΕΕΔ 23, 1418, Α.Π. 443/1963, ΕΕΔ 22, 930), προϋποθέσεις μὴ συντρέχουσαι ἐν προκειμένῳ, ἀφοῦ ἡ λειτουργία τῶν μεταφορῶν τῆς ἐνδίκου ἐπιχειρήσεως δὲν ἦτο συνεχής. Κατὰ ταῦτα, ἐφ' ὅσον ὁ ἐνάγων, ὡς ὁμολογεῖ εἰς τὴν ἀγωγήν του, εἰργάζετο καὶ ἐμισθοδοτεῖτο κανονικῶς καθ' ὅλον τὸν ἑκάστοτε χρόνον, καθ' ὃν ὑπῆρχον πλοῖα πρὸς φόρτωσιν, δὲν δικαιοῦται μισθοῦ διὰ τὸν χρόνον τῆς μὴ ἀπασχολήσεώς του ἐλλείψει πλοίων, ἀφοῦ κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον οὗτος δὲν ἐτέλει εἰς ἐργασιακὴν σχέσιν πρὸς τὸν ἐναγόμενον, κατὰ τὰ προαναπτυχθέντα, καὶ ἀπορριπτέα ἐντεῦθεν τυγχάνει ἡ σχετικὴ ἀξίωσίς του. Ἐσφαλμένως ὅθεν ὁ πρωτοδίκως δικάσας, δεχθεὶς ὅτι ὑπῆρχε μεταξὺ τῶν διαδίκων μία καὶ ἐνιαία συνεχὴς σύμβασις καὶ δὴ περὶ ἐργασίας ἐκ περιτροπῆς, κρίνας αὐτὴν ἄκυρον ἐλλείψει ἐγγράφου καὶ ἐπιδικάσας ἀκολούθως μισθοὺς τῶν ἡμερῶν ἀργίας τοῦ ἐνάγοντος συνολικοῦ ποσοῦ 12.633 δραχμῶν.

Λόγῳ τῆς προεκτεθείσης μὴ συνεχοῦς κατ' ἔτος ἀπασχολήσεως τοῦ ἐνάγοντος, ὁμολογοῦντος εἰς τὴν ἀγωγὴν 24 ἡμέρας, καθ' ἃς δὲν εἰργάσθη εἰδικῶς τὸ ἔτος 1965 καὶ 31 ἡμέρας τὸ 1966, οὗτος δὲν ἐδικαιοῦτο τῶν κατ' ἄρθρον 2 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 ἐτησίων ἀδειῶν ἀναπαύσεως, διότι τὸ δικαίωμα τοῦτο προϋποθέτει συνεχῆ ἀπασχόλησιν τοῦ μισθωτοῦ, ἀναλίσκουσαν οὐσιωδῶς τὰς σωματικὰς αὐτοῦ καὶ πνευματικὰς δυνάμεις. Συνεπῶς οὔτε τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας ἐδικαιοῦτο κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 16 τοῦ νόμου 4504/1966 καὶ τὴν παράγραφον ΙΙΙ τῆς προϊσχυσάσης ὑπ' ἀριθ. 10/1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν (ὑ.ἀ. 33122/1964), καθ' ὅσον τοῦτο συμβαδίζει πρὸς τὸ δικαίωμα ἀδείας. Ἐσφαλμένως ὅθεν ὁ δικάσας Πρωτοδικὴς ἐπεδίκασε τῷ ἐνάγοντι ἐπιδόματα ἀδείας τῶν ὡς ἄνω ἐτῶν 1965 καὶ 1966 ἐκ δραχμῶν 900 καὶ 1159 ἀντιστοίχως, ἔστω καὶ ἂν κατὰ τὰ ἔτη ταῦτα ὁ ἐναγόμενος ἐργοδότης, καίτοι μὴ ὑπόχρεως, παρέσχεν ἄδειαν εἰς τὸν ἐνάγοντα, καθ' ἃ ἐγένετο δεκτόν.

συνδεδυασμένας διατάξεις τοῦ ἄρθρου 648 Α.Κ. καὶ τοῦ Β.Δ. τῆς 1/4.8.1920, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τῶν νόμων 765/1943 καὶ 1968/1944 καὶ αἱ ἐκ τῆς ὁποίας ἀξιώσεις ἐκδικάζονται κατὰ τὴν ὑπὸ τούτων προβλεπομένην εἰδικὴν διαδικασίαν ἀπαιτεῖται, ὅπως ὁ παρέχων τὴν ἐργασίαν τελῇ, κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ταύτης, ὑπὸ τὰς ὁδηγίας καὶ τὸν ἔλεγχον τοῦ ἐργοδότου, καθορίζοντος τὸ εἶδος, τὸν τόπον, τὸν χρόνον καὶ τὸ ποσὸν τῆς ἐργασίας ἐντὸς τῶν ὑπὸ τῆς συμβάσεως καθοριζομένων ὁρίων, ἀσκοῦντος ἄμεσον ἐποπτείαν ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς διεξαγωγῆς ταύτης καὶ ἔχοντος τὸ δικαίωμα τοῦ ἐπιβάλλειν κυρώσεις δια τὴν μὴ τήρησιν τῶν ὑπ' αὐτοῦ διδομένων κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον εἰδικευμένων ὁδηγιῶν ὡς πρὸς τὴν παροχὴν ἐν γένει τῆς ἐργασίας, μὴ οὔσης ἀπαραιτήτου καὶ τῆς οἰκονομικῆς ἐξαρτήσεως, οὐδὲ ἀσκοῦντος ἐπιρροὴν ὡς πρὸς τὸν χαρακτηρισμὸν τῆς σχέσεως τοῦ τρόπου ἐν γένει τῆς ἀμοιβῆς (*Τούση - Σταυροπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον § 7 σημ. 4 σελ. 35 ἑπόμ., Α.Π. 264/1966, ΕΕΔ 25, 794, 175/1963, 381/1963, ΕΕΔ 22, 661 καὶ 921, ἀντιστοίχως).

Ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, τὰ ἀκόλουθα πραγματικὰ περιστατικά: Ὁ ἐναγόμενος, τυγχάνων ἰδιοκτήτης ἐπιβατικοῦ Δ.Χ. αὐτοκινήτου (ταξί), παρεχώρησε, διὰ συμβάσεως καταρτισθείσης τὴν 1.3.1966, τὴν χρῆσιν τούτου εἰς τὸν ἐνάγοντα πρὸς ὁδήγησιν καὶ αὐτόβουλον - συμφώνως τῷ προαρισμῷ αὐτοῦ ὡς ἐπιβατικοῦ αὐτοκινήτου δημοσίας χρήσεως - ἐκμετάλλευσιν, δι' ἀόριστον χρόνον καὶ καθ' ὡρισμένην χρονικὴν περίοδον ἑκάστου 24ώρου, ἤτοι ἀπὸ τῆς 1 μ.μ. μέχρι τῆς 4 π.μ. ὥρας τῆς ἑπομένης, ἐπὶ καταβολῇ εἰς αὐτὸν δραχμῶν 2,40 δι' ἕκαστον διανυόμενον ὑπὸ τοῦ αὐτοκινήτου χιλιόμετρον, κατὰ τὰς ἐνδείξεις τοῦ ἐν αὐτῷ ὑπάρχοντος εἰδικοῦ μετρητοῦ (κοντέρ). Τὰς λοιπὰς ἐκ τῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ αὐτοκινήτου προσόδους (ἤτοι τὸ δικαίωμα ἐπὶ τῆς πτώσεως σημαίας, τοῦ μετρητοῦ ταξιμέτρου, ἀναμονῆς ἐπιβάτου, μεταμεσονυκτίου χιλιομετρικῆς ἀμοιβῆς κλπ.) ἀπεκέρδαινεν ὁ ἐνάγων, ὅστις προσέτι, κατὰ τὴν καταρτισθεῖσαν σύμβασιν, εἶχε πλήρη ἐλευθερίαν ὡς πρὸς τὸν τρόπον, τόπον καὶ χρόνον ἐκμεταλλεύσεως τοῦ αὐτοκινήτου, μὴ ὑποκείμενος εἰς ἔλεγχόν τινα τοῦ ἐναγομένου ἐν σχέσει πρὸς αὐτά, οὐδὲ καὶ ὑπεχρεοῦτο νὰ ὑπακούῃ εἰς σχετικὰς ὁδηγίας καὶ ἐντολὰς ἐκείνου, ὅστις μόνην ὑποχρέωσιν ἐκ τῆς συμβάσεως εἶχε νὰ φέρῃ τὸ βάρος τῶν ἐξόδων κινήσεως, συντηρήσεως καὶ φυλάξεως τοῦ αὐτοκινήτου. Εἰδικώτερον ὁ ἐνάγων παρελάμβανε καθ' ἑκάστην τοῦτο ἐκ τοῦ ἐν Χαλανδρίῳ σημείου σταθμεύσεως τῶν δημοσίας χρήσεως ἐπιβατικῶν αὐτοκινήτων (πιάτσας) τὴν ἰην μ.μ. ὥραν καὶ παρέδιδεν αὐτὸ τὴν 4ην π.μ. ὥραν τῆς ἐπιούσης εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἐναγομένου ἔξωθι τῆς οἰκίας τοῦ πατρός του, κατὰ δὲ τὸ ὡράριον ἐργασίας του οὗτος (ἐνάγων) ἠδύνατο νὰ ἐκτελῇ μεταφορὰς προσώπων ἐξ οἱουδήποτε καὶ πρὸς οἱονδήποτε σημεῖον τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἐκτὸς ἔτι τῆς πόλεως, ἄνευ ἀνάγκης λήψεως προηγουμένης ἀδείας ἐκ μέρους τοῦ ἐναγομένου, μὴ ὑποχρεούμενος ἅμα νὰ σταθμεύσῃ εἰς ὡρισμένον μέρος (πιάτσαν), ὑποδεικνυόμενον ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου, ἀλλ' εἶχεν ἐλευθερίαν ἐκλογῆς τούτου καὶ δυνατότητα αὐτοβούλου κινήσεως. Δὲν ὑπέκειτο ὡσαύτως εἰς περιορισμόν τινα, ἐν σχέσει πρὸς τὸν τρόπον καὶ χρόνον, καθ' ὃν ἔδει προσφορώτερον νὰ ἐκμεταλλεύεται τὸ ὡς ἄνω αὐτοκίνητον, οὐδὲ καὶ ἠλέγχετο καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς ὑπ' αὐτοῦ ἐκ τῆς ἐκμεταλλεύσεως ταύτης εἰσπράξεις, ὑποχρεούμενος μόνον εἰς κανονικὴν καταβολὴν τοῦ συμφωνηθέντος διὰ τὴν χρῆσιν ὡς ἄνω ποσοῦ κατὰ διανυόμενον χιλιόμετρον. Ἐβεβαιώθη περαιτέρω, ὅτι οὐδεμία ἀμοιβὴ κατεβάλλετο εἰς τὸν ἐνάγοντα κατὰ τὰς περιόδους, καθ' ἃς τὸ αὐτοκίνητον παρέμενεν εἰς συνεργεῖον δι' ἐπισκευήν. Περαιτέρω, ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 8 § 3 τοῦ ν.δ. 3789/1957, ὅτι καὶ ὁδηγοὶ ἀγοραίων ἐπιβατηγῶν αὐτοκινήτων (ταξί) (μετὰ μετρητοῦ ἢ μή)...ἐφ' ὅσον δὲν τυγχάνουσι καὶ ἰδιοκτῆται ἢ συνιδιοκτῆται...ἀδιαφόρως τοῦ τόπου, τῆς φύσεως ἢ τοῦ κύρους τῆς συμβάσεως ἢ τοῦ τρόπου τῆς ἀμοιβῆς των, ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς εἰς τοὺς οἰκείους Ὀργανισμοὺς καθ' ὅλων τῶν κινδύνων κλπ»., τὸ περιστατικὸν τῆς παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφαλίσεως τοῦ ἐνάγοντος, ὅπερ οὗτος ἐπικαλεῖται, ὡς ὑπὲρ τῶν ἀπόψεων του συνταασόμενον τεκμήριον, δὲν μεταβάλλει τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου κρίσιν. Ὑπὸ τὰ βεβαιωθέντα ὡς ἄνω πραγματικὰ περιστατικὰ καὶ ἐλλείποντος τοῦ οὐσιώδους στοιχείου τῆς ὑπὸ τὰς ἐκτελεσθείσας μορφὰς ἐκδηλουμένης προσωπικῆς καὶ νομικῆς ἐξαρτήσεως τοῦ ἐνάγοντος παρὰ τοῦ ἐναγομένου ὁ προσήκων εἰς τὴν

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ

ΣΧΕΣΙΣ ΟΔΗΓΟΥ ΑΓΟΡΑΙΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ (ΤΑΞΙ) ΠΡΟΣ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΝ

Κριτήριον διαχωρισμοῦ τῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας

Ἀναγκαία διά τόν χαρακτηρισμόν ἐργασίας ὡς ἐξηρτημένης, αἱ ἐκ τῆς ὁποίας ἀξιώσεις ἐκδικάζονται κατά τήν προβλεπομένην εἰδικήν διαδικασίαν, ἡ ὕπαρξις ἐξαρτήσεως τοῦ παρέχοντος ταύτην ἐκ τοῦ ἐργοδότου.—Ἔννοια ἐξαρτήσεως.— Χαρακτήρ συμβάσεως ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου ταξί ὡς μισθώσεως προσοδοφόρου πράγματος, ἐλλειπούσης ἐξαρτήσεως αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἐργοδότου.—Ἐπαγωγή ἐπακτοῦ ὅρκου κατ' ἐργατικήν διαδικασίαν.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐρευνᾶται κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ'/1911, ὑπάρξεως παροχῆς ἐργασίας ὑπό ὁδηγοῦ ἀγοραίου αὐτοκινήτου (ταξί).

Ἡ σύμβασις τῶν ἐν λόγῳ προσώπων μετά τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ αὐτοκινήτου κρίνεται ἀναλόγως τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν καί ὑπό τό κριτήριον τῆς ἐξαρτήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τοῦ ἐργοδότου κατά τό ἄρθρον 6 τοῦ νόμου 765/1943 (περί τοῦ ὁποίου ἴδετε Α.Π. 360/1969, εἰσηγητής **Σπ. Γάγγας**, ΕΕΔ 28, 987, ἔνθα εἰς σημείωσιν μας καί λοιπή νομολογία), ὡς σύμβασις ἐξηρτημένης ἐργασίας ἤ τοιαύτη, περί μισθώσεως πράγματος (ἴδετε ad hoc Α.Π. 542/1967, εἰσηγητής **Κ. Παπαϊωάννου**, ΕΕΔ 26, 1145, ἔνθα σημειώσεις μας καί λοιπή νομολογία).

Κατ' αὐτήν τήν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου ἐκρίθη, ὅτι δέν ἐπρόκειτο περί συμβάσεως παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας.

Ἡ εἰδική διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 § 3 τοῦ ν.δ. 3789/1957 (ΕΕΔ 16, 1135) (περί τῆς ὁποίας ἴδετε σημείωσιν μας ἐν ΕΕΔ 16, 1055), κατά τήν ὁποίαν οἱ ὁδηγοί ἀγοραίων ἐπιβατικῶν αὐτοκινήτων (μετά μετρητοῦ ἤ μή), ἐφ' ὅσον δέν συγχέονται καί ἰδιοκτῆται ἤ συνιδιοκτῆται τοιαύτου κατά τό ἥμισυ τοῦ αὐτοκινήτου, ἀδιαφόρως τοῦ τύπου, τῆς φύσεως ἤ τοῦ κύρους τῆς συμβάσεως ἤ τοῦ τρόπου τῆς ἀμοιβῆς των, ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς εἰς τούς εἰκείους Ὀργανισμούς κατ' ὅλων τῶν κινδύνων, εἰς οὐδέν ὑπολείπεται τοῦ ἰσχύοντος κατά τό ἥμισυ τοῦ αὐτοκινήτου, ἀδιαφόρως τοῦ τύπου, τῆς φύσεως ἤ τοῦ κύρους τῆς συμβάσεως ἤ τοῦ τρόπου τῆς ἀμοιβῆς των, ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς εἰς τούς εἰκείους Ὀργανισμούς κατ' ὅλων τῶν κινδύνων, εἰς οὐδέν ὑπολείπεται τοῦ ἰσχύοντος διά τόν κίνδυνον τῆς ἀσθενείας, διά τοῦ ποσοῦ τῆς ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς ἐφαρμοζομένου τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ αὐτοκινήτου, δέν μεταβάλλει τήν φύσιν τῆς σχέσεως, ἀφοῦ ἀφῆς ἐν αὐτῇ ὁρίζεται «... ἀδιαφόρως τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως...». (Ἴδετε καί Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 3352/1967, Εἰρηνοδίκης **Ἀπ. Μπλάτσιος**, ΕΕΔ 27, 1513).

Ὁ χαρακτηρισμός τῆς σχέσεως ἀνήκει εἰς τό δικαστήριον, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὑπό τῶν συμβληθέντων δοθέντος χαρακτηρισμοῦ αὐτῆς, ὁ ὁποῖος οὐδόλως δεσμεύει τό δικαστήριον (**Γ. Μπαλῆ**, Γενικαί Ἀρχαί, ἐκδ. 6η, σελ. 246, 247), συνεπῶς δέν ἠδύνατο νά καταστῇ θέμα ὅρκου ἂν ἡ ἐν προκειμένῳ σύμβασις ἦτο τοιαύτη ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἀνεξαρτήτως, ὅτι, ὡς δέχεται τό Πρωτοδικεῖον, δέν ἦτο τοῦτο ὑποχρεωτικόν πρός ἐπιβολήν τοῦ ὅρκου, ἀποσαφίζοντος τοῦ πρός ὃν ἐπιγχθῇ διαδίκου.

Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 2405/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου ΓΨΟΔ' κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος Δ. κ. **Ἰω. Ντεγιάννης**

Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. **Στ. Χριστονάκης**

Διαγγόροι οἱ κ.κ. Θ. Ζαχειροπούλος, Κ. Γιαννιᾶς

Διά τῆς ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων, ἰσχυριζόμενος ὅτι διά συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου προσελήφθη τήν 1.3.1966 ὑπό τοῦ ἐνεγομένου, ὡς ὁδηγός τοῦ ἐν αὐτῇ ἀναφερομένου αὐτοκινήτου του (ταξί), ἀντί ἀμοιβῆς ὁριοθείσης κατά μονάδα παρεχομένης ἐργασίας, ἤτοι κατά διανυόμενον χιλιόμετρον, καί ὅτι εἰργάσθη ἔκτοτε ὡς τοιοῦτος, τελῶν ὑπό τόν ἔλεγχον καί τάς ὁδηγίας τοῦ ἐν λόγῳ ἐργοδότου αὐτοῦ, μέχρι τῆς 15.7.1967, ὁπότε ἀκύρως ἀπελύθη, λόγῳ μή καταβολῆς τῆς νομίμου ἀποζημιώσεώς του, ἠτήσατο, ὅπως ὑποχρεωθῇ ὁ ἐναγόμενος καί τῷ καταβάλῃ α) ἀποδοχάς ὑπερημερίας, β) δῶρα ἑορτῶν καί γ) νόμιμον προσαύξησιν 75% ἐπί τοῦ ἡμερομισθίου του διά παρασχεθεῖσαν καθ' ἡμέρας Κυριακάς ἐργασίαν.

Διά τόν χαρακτηρισμόν ἐργασίας τινός ὡς ἐξηρτημένης, ὡς αὕτη νοεῖται κατά τάς

ρατέρω ἀναθαίνει.

Κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ὑπὸ ἐπ' ἀριθ. 667/1968 Ν.Δ. ἡ αἴτησις περὶ ἀκυρώσεως ἐποβάλλεται ὑπὸ μελῶν, ἅτινα ὀφείλουν τὸ 1/30 τοῦ λάχιστον τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν ἐγγεγραμμένων μελῶν τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ἢ ἑνώσεως αὐτῶν, εἶναι δὲ ἀπαράδεκτος, ἂν οἱ αἰτοῦντες δὲν ἔχουσιν ἐκπληρώσει τὰς πρὸς τὸ σωματεῖον ἢ τὴν ἕνωσιν ἐποχρεώσεις αὐτῶν. Ἐτέρωθεν ὁ περὶ ἀπαραδέκτου τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως, λόγῳ μὴ ἐγκύρου ἐκπληρώσεως τῶν πρὸς τὸ σωματεῖον ἢ τὴν ἕνωσιν οἰκονομικῶν ἐποχρεώσεων τῶν αἰτούντων σωματείων, ἐγκειμένων ἐν προκειμένῳ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 9 καὶ 10 τοῦ καταστατικοῦ τοῦ καθ' οὗ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Δράμας εἰς καταβολὴν ἐκ μέρους ἑκάστων σωματείων μέλους μηνιαίας εἰς χρῆμα συνδρομῆς, σχετικὸς ἰσχυρισμὸς τοῦ καθ' οὗ εἶναι ἐν τῇ οὐσίᾳ ἔνστασις ἐλλείψεως ἐνεργητικῆς νομιμοποιήσεως τῶν αἰτούντων πρὸς ἔγερσιν τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἐν ἀληθείᾳ τῆς ἀπούσης (ἐνστάσεως) θέλει κριθῇ ἀπορριπτέα ἢ αἰτιολογίας των αὐτῆ (*Ι. Καποδίστριας*, «Συλλογικαὶ Συμβάσεις Ἐργασίας καὶ Δίκαιον Σωματείων» § 29, σημ. 4, Πρ.Πειρ. Χαλκ. 639/1945, Θέμ. ΝΖ', 501, Πρ. Πρ. Θεσσαλονίκης 987/1966, ΕΕΔ 25, 681). Ἡ προκειμένη δὲ ἔνστασις νομίμως καὶ ἐπιτρεπτῶς προτείνεται ὑπὸ τοῦ καθ' οὗ διὰ τῶν ἐν' αὐτῷ κατατεθεισῶν ἐγγράφων προτάσεων τῇ ἐντολῇ τοῦ δικαστηρίου (ἄρθρα 116 § 4 καὶ 246 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας) καὶ μετὰ τὸ πέρας τῆς προφορικῆς συζητήσεως, μὴ οὖσα ἐκ τῶν ἐνστάσεων τῶν ὑπαγομένων εἰς τὸ ἐκ τοῦ ἄρθρου 272 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας προκύπτων ἀπαράδεκτον, ἐφ' ὅσον ἄλλωστε αὕτη, ἀφορῶσα νομιμοποίησιν διαδίκου, ἐξετάζεται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου καὶ αὐτεπαγγέλτως (ἄρθρα 69 καὶ 74 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας).

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 175 καὶ 176 § 2 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, τὰ κατὰ τὴν συζήτησιν πάσης ἀγωγῆς προκαταβλητέα ὑπὸ τοῦ ἀσκοῦντος ταύτην τέλη δέον νὰ καταβάλλωνται τὸ βραδύτερον κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπ' ἀκροατηρίου συζητήσεως τῆς ὑποθέσεως. Τοῦτο δὲ ἐγίνετο δεκτὸν ὁμοφώνως καὶ κατὰ τὸ προϊσχῦον δικονομικὸν δίκαιον (Α.Π. 122/1958, ΝοΒ 16, σ. 408, Πρ. Θεσσαλονίκης 3307/1966, ΝοΒ 15, 523, Πρ. Πρ. Θεσσαλονίκης 987/1966, ἔνθ' ἀνωτ.). Ἡ αὐτὴ δὲ ἀρχὴ κατ' ἀνάλογον ἐφαρμογὴν τῶν περὶ συζητήσεως τῆς ἀγωγῆς δικονομικῶν ἀρχῶν, δέον ὅπως ἰσχύσῃ καὶ ἐν τῇ προκειμένῃ δίκῃ, προκειμένου νὰ κριθῇ τὸ ἀπαράδεκτον ἢ μὴ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀκυρώσεως, δηλονότι θὰ ἔδει τὰ αἰτοῦντα σωματεῖα νὰ εἶχον ἐκπληρώσει τὰς πρὸς τὸ καθ' οὗ οἰκονομικὰς των ἐκ τῶν ὀφειλομένων κατὰ μῆνα πρὸς αὐτὸ συνδρομῶν τὸ βραδύτερον κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπὶ τῆς αἰτήσεώς των διεξαχθείσης προφορικῆς ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου συζητήσεως (Εἰρ. Πειραιῶς 178/1965, ΕΕΔ 25, 492). Τοῦτο ἄλλωστε συνάγεται ἀρκούντως καὶ ἐκ τοῦ ἐπιτακτικοῦ χαρακτῆρος, ὃν χρησιμοποιεῖ ὁ νομοθέτης, ὁριζων ἐν παραγράφῳ 3 ἄρθρου 9 Ν.Δ. 667/1968 τὸ ἀπαράδεκτον τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως, ἐὰν ὁ αἰτῶν δὲν ἔχῃ ἐκπληρώσει τὰς οἰκονομικάς του ὑποχρεώσεις. Ἐξ αὐτοῦ δὲ τοῦ γράμματος καὶ τοῦ ἐν γένει πνεύματος τοῦ νόμου πρακέπτει, ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται οἰκονομικὴ ταικταποίησις ἔναντι τοῦ οἰκείου σωματείου ἢ ἑνώσεως διὰ καταβολῆς ὀφειλομένων συνδρομῶν γενομένης μετὰ τὴν ἐπὶ δικαστηρίου προφορικὴν συζήτησιν ἐπὶ τῆς αἰτήσεως (ἀγωγῆς) ἀκυρώσεως τοῦ αἰτοῦντος σωματείου, διότι, ἂν ταῦτα ἐπετρέπετο, θὰ ἠχρηστεύετο προφανῶς ἡ περὶ ἀπαραδέκτου εἰκεία διάταξις τοῦ νόμου, τοῦ δικαστηρίου μεταβαλλομένου ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, τῆς ἀποδοχῆς δηλονότι τῆς μετὰ τὴν συζήτησιν ἐξοφλήσεως καθυστερουμένων συνδρομῶν, εἰς οἵνει ἐπιμελητὴν εἰσπράξεων τοῦ ἔχοντος λαμβάνειν συνδρομὰς σωματείου ἢ ἑνώσεως. Δεδέντος δὲ ὅτι τὰ αἰτοῦντα σωματεῖα, διὰ τῶν ὑπ' αὐτῶν προσαγομένων ὑπ' ἀριθ. 14 καὶ 15 τῆς 22.9.1969 γραμματίων εἰσπράξεως τοῦ ἐνταῦθα Ἀποκαταστήματος τῆς Ἐμπορικῆς Τραπέζης, συνομολογοῦσιν, ὅτι τὰς πρὸς τὸ καθ' οὗ ὀφειλομένας συνδρομὰς των τῶν μηνῶν Ἰουνίου ἕως καὶ Σεπτεμβρίου 1969 κατέβαλον διὰ λογαριασμὸν τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Δράμας κατὰ τὴν ἄνω ἡμερομηνίαν, ἤτοι τρεῖς ἡμέρας μετὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου προφορικὴν ἐπὶ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀκυρώσεως συζήτησιν, τὸ δικαστήριον κρίνει, συμφώνως πρὸς τὰς προδιαληφθείσας σκέψεις του, ὅτι ἀπαραδέκτως ἠσκήθη ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀκυρώσεως καὶ ἀπορριπτέα αὕτη τυγχάνει, τῆς τῶν διαδίκων δικαστικῆς δαπάνης κρινομένης ὡς συμψηφιστέας ἐν ὅλῳ, ἅτε τῶν αἰτούντων ἐχόντων, ὡς ἐκ τοῦ δυσχεροῦς τοῦ νομικοῦ μέρους τῆς ὑποθέσεως, εὔλογον ἀφορμὴν νὰ ἀμφιβάλλωσι περὶ τῆς ἐκτάσεως τῶν δικαίων των, δι' ὃν λόγον καὶ δὲν ἐτέλουν ἐν ἀκαιρότητι κατὰ τὴν ἔγερσιν τῆς αἰτήσεώς των ταύτης.

ΣΩΜΑΤΕΙΑ

ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ

Προϋπόθεσις παραδεκτοῦ τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως

Ἐκδίκασις αἰτήσεως ἀκυρώσεως ὑπὸ τοῦ Εἰρηνοδικείου.—Ὑποβολὴ τῆς αἰτήσεως ὑπὸ μελῶν, ἀποτελούντων τὸ 1/30 τοὐλάχιστον τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν ἐγγεγραμμένων μελῶν τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ἢ ἑνώσεων αὐτῶν.—Ἀπαράδεκτος ἂν οἱ αἰτοῦντες δὲν ἔχωσιν ἐκπληρώσει τὰς πρὸς τὸ σωματεῖον ἢ τὴν ἕνωσιν ὑποχρεώσεις αὐτῶν.— Χρόνος ἐκπληρώσεως τῶν ὑποχρεώσεων.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 9 §§ 2 καὶ 3 τοῦ Ν.Δ. 667/1968 «περὶ κωδικοποιήσεως τῆς κειμένης περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων νομοθεσίας» (ΕΕΔ 27, 1358) ἡ προσβολὴ τοῦ κύρους ἀποφάσεως συνελεύσεως ἐπαγγελματικοῦ σωματείου γίνεται δι' αἰτήσεως ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικείου, ὑποβαλλομένης ὑπὸ μελῶν, ἀποτελούντων τὸ ἓν τριακοστὸν τοὐλάχιστον τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν ἐγγεγραμμένων μελῶν τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ἢ ἑνώσεως αὐτῶν, εἶναι δὲ ἀπαράδεκτος, ἂν οἱ αἰτοῦντες δὲν ἔχωσιν ἐκπληρώσει τὰς πρὸς τὸ σωματεῖον ἢ τὴν ἕνωσιν ὑποχρεώσεις αὐτῶν.

Περὶ ἀρμοδιότητος τοῦ Εἰρηνοδικείου προβλέπει καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 15 ἀρ. 11 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

Ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Εἰρηνοδικείου Δράμας ἑρμηνεύεται ἡ ἀνωτέρω διάταξις περὶ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν πρὸς τὸ σωματεῖον ἢ τὴν ἕνωσιν ὑποχρεώσεων τῶν αἰτούντων τὴν ἀκύρωσιν ἀποφάσεως γενικῆς συνελεύσεως σωματείου πρὸς νομιμοποίησιν τούτων. (Ἴδετε καὶ Εἰρηνοδικεῖον Πειραιῶς 178/1965, Εἰρηνοδίκης *Σ. Νικολαΐδης*, ΕΕΔ 25, 192 καὶ αὐτόθι σημειούμενα).

Εἰρηνοδικείου Δράμας 411/1969

Εἰρηνοδίκης ὁ κ. **Ζήσης Μαντζουρίδης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ Γ. Γιωτάκος, Γ. Μπανᾶς

Ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀκυρώσεως τῶν αἰτούντων ἐπαγγελματικῶν σωματείων, στηριζομένη κατὰ τὰς ἀπὸ 17.8.1969 ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν ἀντιπροσώπων τῶν σωματείων - μελῶν τοῦ καθ' οὗ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Δράμας, διοκουσι δὲ διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένους λεπτομερῶς λόγους τὴν ἀκύρωσιν ταύτης, ὡς ἀντικειμένης εἰς διατάξεις τοῦ νόμου καὶ τοῦ καταστατικοῦ τοῦ καθ' οὗ, νόμῳ βάσιμος παρίσταται, ἁρμοδίως καθ' ὕλην καὶ κατὰ τόπον, ἅτε τοῦ καθ' οὗ ἱδρυθέντος ἐν Δράμᾳ, εἰσαγομένη πρὸς ἐκδίκασιν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 τοῦ Ν.Δ. 667/1968 «περὶ κωδικοποιήσεως τῆς κειμένης περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων νομοθεσίας», ὡς καὶ κατ' ἄρθρα 15 ἀριθ. 14, 25 § 2, 75 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας. Ὅθεν ἐρευνητέα αὐτὴ κατ' οὐσίαν πρὸς ἐπίδικον σύμβασιν χαρακτηρισμὸς εἶναι ὁ τῆς μισθώσεως προσοδοφόρου πράγματος, ρυθμιζομένης ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 638 Α.Κ., οὐχὶ δὲ τῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, αἱ ἐκ μόνης τῆς ὁποίας πηγάζουσαι ἀξιώσεις ὑπάγονται, κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ὡς ἄνω κωδικοποιημένου νόμου ΓΞΟΔ', εἰς τὴν ὑπὸ ταύτου καθιερωμένην διαδικασίαν. Ὅθεν εἰς τὴν αὐτὴν κρίσιν ἀχθεὶς ὁ Πρωτοδίκης περὶ τῆς συνδεούσης τοὺς διαδίκους νομικῆς σχέσεως καὶ ἀπορρίψας ἀκολούθως τὴν ἀγωγήν, ὀρθῶς ἔκρινεν, οἱ περὶ τοῦ ἀντιθέτου δὲ συναφεῖς λόγοι τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως δέον ὡς ἀβάσιμοι νὰ ἀπορριφθοῦν. Ὁ ἐκκαλῶν ἐν τέλει τῶν κατ' ἔφεσιν πρατάσεών του ἀναφέρει οὕτω: «ἐπικουρικῶς εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ὑπάρχει παρὰ τῷ δικαστηρίῳ καὶ ἡ ἐλαχίστη ἔστω ἀμφιβολία περὶ τῆς ἐξηρτημένης σχέσεως ἐργασίας, ἥτις συνέδεεν ἐμὲ μὲ τὸν ἀντίδικον, ἐπάγω εἰς τοῦτον ὅρκον». Κατὰ τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ νόμου ΓΞΟΔ'/1911 «ὅρκον ἐπαγόμενον ὑπὸ διαδίκου μὴ αὐτοπροσώπως παριστα μένου ἢ εἰς διάδικον μὴ αὐτοπροσώπως παριστάμενον δὲν εἶναι ὑπόχρεως νὰ ἐπιβάλῃ ὁ δικαστής». Κατ' ἀκολουθίαν τὸ δικαστήριον εὑρίσκον ἐπαρκεῖς πρὸς σχηματισμὸν τῆς ἐκτεθείσης κρίσεώς του τὰς προσαχθείσας βεβαιώσεις καὶ μὴ ὂν ὑπόχρεων νὰ ἐπιβάλῃ τὸν ὡς ἄνω ὅρκον, ἐφ' ὅσον οὗτος ἐπάγεται εἰς τὸν μὴ αὐτοπροσώπως παριστάμενον ἐφεσίβλητον, κρίνει τοῦτον μὴ ἐπιβλητέον (Α.Π. 275/1967, ΕΕΔ 26, 882), ἀσχέτως τοῦ ὡρισμένου ἢ μὴ αὐτοῦ.

ταῦτα, ἐὰν ὁ θανὼν ἐξήρχετο τῆς ὑπηρεσίας κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου του, ὑπὸ τὸν ὅρον, ὅτι τὰ προστιθέμενα ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐξόδου του ἐκ τῆς ὑπηρεσίας μέχρι τοῦ θανάτου συντάξιμα ἔτη δὲν δύνανται νὰ ὑπερβῶσι τὰ πέντε.

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν συμβατικῶν τούτων ὅρων, ἑρμηνευομένων ἐν ὄψει τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις, προκειμένου περὶ συμβάσεως, δι' ἧς ἐξασφαλίζεται εἰς τὸ ἕτερον τῶν συμβαλλομένων μερῶν ἰσόβιος, ἄνευ ἀνταλλάγματος παροχή, ἡ ἐκ τῆς ὁποίας ἐπιβάρυνσις προϋποτίθεται, ὅτι προϋπολογίζεται ἐν τῷ συνόλῳ, βάσει τῶν δεδομένων τοῦ χρόνου τῆς συναφθείσης συμβάσεως καὶ τῶν δυναμένων νὰ προβλεφθῶσιν ἐν τῷ μέλλοντι συνθηκῶν, διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τῆς καταβλητέας εἰς τὸν ἐξερχόμενον τῆς ὑπηρεσίας διαφορᾶς συντάξεως καὶ ἀποδοχῶν μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας τὸ οἰκογενειακὸν ἐπίδομα ὑπολογίζεται, ἐὰν καὶ καθ' ὅσον ἐλάμβανε τοῦτο ὁ ἐξερχόμενος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐξόδου του ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, ὑποκείμενον εἰς μείωσιν, ἐὰν ἐκ τῶν ὑστέρων ἀνακύψῃ περίπτωσις κατὰ τὸν ὑπ' ἀριθ. 3 ὅρον, δὲν προστίθεται δὲ τοιοῦτον ἐπίδομα, ἐὰν μεταγενεστέρως τοῦ χρόνου τῆς ἐξόδου προκύψουν τὸ πρῶτον συνθῆκαι, δικαιολογοῦσαι τὴν χορήγησιν αὐτοῦ εἰς ἐν ἐνεργείᾳ ὑπάλληλον, δοθέντος ὅτι ὑπὸ τὴν ἀντίθετον ἐκδοχήν, καθ' ἣν τοιαύτη ἡ χορήγησις τοῦ ἐν λόγῳ ἐπιδόματος χωρεῖ καὶ μετὰ τὴν ἔξοδον ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, ὡσανεὶ ὁ ἐξελθὼν νὰ ἐτέλει ἐν ὑπηρεσίᾳ, παρίσταται ὡς ἄνευ λόγου τεθεὶς ὁ μνησθεὶς ὅρος περὶ μειώσεως ἐν ἐπιγενομένῃ συνδρομῇ σχετικῆς περιπτώσεως. Δέον ὅθεν ἡ μεταξὺ τῶν δύο Τμημάτων ἀνακύψασα διαφωνία νὰ ἐπιλυθῇ ὑπὲρ τοῦ ἀναιρετικοῦ Τμήματος, κρίναντος συμφώνως τοῖς ἀνωτέρω ἀναιρετέαν τὴν ἀντιθέτως ἀποφηναμένην ἀπόφασιν τοῦ Ἐφετείου διὰ παραβίασιν τῶν ἑρμηνευτικῶν κανόνων τῶν ἄρθρων 173 καὶ 200 Α.Κ.

Ἀναπεμπομένης τῆς ὑποθέσεως μετὰ τὴν ἐπίλυσιν τῆς διαφωνίας εἰς τὸ Τμῆμα τῆς παραπομπῆς πρὸς περαιτέρω ἐκδίκασιν τῆς ὑποθέσεως κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 598 § 6 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ὁριζόμενα, ἡ δικαστικὴ δαπάνη θέλει καθορισθῇ ἐν τῷ συνόλῳ ὑπὸ τοῦ Τμήματος τούτου, ἐν ἀναφορᾷ καὶ πρὸς τὴν οἰκονομικὴν ἔκβασιν τῆς δίκης.

Διὰ ταῦτα

Λύει τὴν μεταξὺ τῶν δύο Τμημάτων διαφωνίαν.

Ἀποφαίνεται, ὅτι κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἐν τῷ σκεπτικῷ τῆς παρούσης συμβάσεως, ἑρμηνευομένης ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τῆς ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης Τραπέζης καταβλητέας διαφορᾶς εἰς τοὺς ἐξελθόντας τῆς ὑπηρεσίας ταύτης ὑπαλλήλους της τὸ οἰκογενειακὸν ἐπίδομα συνυπολογίζεται εἰς τὰς ἀποδοχάς, ἐὰν καὶ καθ' ὅσον ἐχορηγεῖτο τοῦτο εἰς αὐτοὺς κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐξόδου ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, δὲν προστίθεται δὲ τοιοῦτον, οὐδ' ἐπαυξάνεται, ἐὰν μεταγενεστέρως προκύψουν τὸ πρῶτον συνθῆκαι, δικαιολογοῦσαι τὴν χορήγησιν ἢ ἐπαύξησιν αὐτοῦ, προκειμένου περὶ ὑπαλλήλου τελοῦντος ἐν ἐνεργείᾳ.

II. ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

Λήξις συμβάσεων κατ' ἄρθρον 2 Α.Ν. 31/1967

Ἄρσις διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Α.Ν. 31/1967 τῆς μονιμότητος τῶν διευθυντῶν καὶ γενικῶν διευθυντῶν, καθὼς καὶ τῶν νομικῶν συμβούλων τῶν Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων.—Δυνατότης ἐπαναδιορισμοῦ.—Θέσπισις τῆς αὐτοδικαίας καὶ ἄνευ διατυπώσεως τινος ἀπολύσεως τῶν ὑπαλλήλων τούτων, μὴ προτιθεμένου τοῦ Νομοθέτου νὰ μεταβάλῃ τὴν ὡρισμένου χρόνου ἐργασιακὴν σχέσιν εἰς ἀορίστου χρόνου.—Ἔλλειψις δικαιώματος ἀποζημιώσεως Νόμου 2112/1920.

Ἀρείου Πάγου 423/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Λ. Κανελλάκος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σπ. Ἀμερικάνος, Εὐάγγ. Δημητρακόπουλος

Κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀ.ν. 31/1967 «περὶ λήξεως τῆς θητείας τῶν Διοικητικῶν καὶ Ἐποπτικῶν Συμβουλίων τῶν ἀνωτέρου βαθμοῦ Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων, ἀνασυνθέσεως τῶν Συμβουλίων αὐτῶν καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων» ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ἀναγκαστικοῦ τούτου νόμου αἴρεται ἡ μονιμότης τῶν διευθυντῶν καὶ γενικῶν διευθυντῶν, καθὼς καὶ τῶν νομικῶν συμβούλων τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου γεωργικῶν συνεταιριστικῶν ἑνώσεων, ἐν αἷς καὶ ἡ ἀναιρεσείουσα καταλέγεται, καὶ θεωρεῖται λῆξασα ἡ ἐργασιακὴ σύμβασις τῶν

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΤΡΑΠΕΖΑΙ

Δικαιώματα έξελθόντων της υπηρεσίας Τραπέζης της Ελλάδος

Συνυπολογισμός, διά την έξεύρεσιν της υπό της Τραπέζης της Ελλάδος καταβλητέας διαφοράς εις τους έξελθόντας της υπηρεσίας ταύτης υπαλλήλους της, του οικογενειακού επιδόματος εις τας αποδοχάς, εάν και καθ' όσον έχορηγείτο τούτο εις αυτούς κατά τον χρόνον της έξόδου έκ της υπηρεσίας.

Αρείου Πάγου 213/1969, Ολομελείας

Πρόεδρος ο κ. **Αθ. Γεωργίου**

Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. **Δ. Κανελλάκος**

Δικηγόροι οι κ.κ. Ι. Παπάς, Ι. Παπέλης.

(*) Κατά την αναιρετικήν απόφασιν το εκδον την αναιρεσιβληθείσαν απόφασιν δικαστήριον εδέχθη, ότι η αναιρεσίβλητος εξήλθε της υπηρεσίας της αναιρεσειούσης Τραπέζης κατόπιν συμβάσεως, καταρτισθείσης διά της υπ' εκείνης αποδοχής των αμφιβόλου εννοίας όρων της υπ' αριθ. 85/1946 εγκυκλίου της τελευταίας ταύτης, οίτινες ήσαν: 1) Καταβολή υπό της Τραπέζης της διαφοράς μεταξύ της μηνιαίας συντάξεως, ήτις θ' απονεμηθή εις τους εξερχομένους υπαλλήλους υπό του οικείου Ταμείου Συντάξεων και των εκάστοτε μηνιαίων αποδοχών των εν ενεργεία υπαλλήλων του βαθμού, ον θα φέρωσαν οι εξερχόμενοι της υπηρεσίας κατά τον χρόνον της εξόδου των, μέχρι της χρονολογίας, καθ' ην θα κατελαμβάνοντο υπό του όρίου ηλικίας, του προβλεπομένου υπό του άρθρου 19 του Γενικού Κανονισμού της καταστάσεως των υπαλλήλων. Ως αποδοχαί νοούνται ο μισθός, τα οικογενειακά επιδόματα, το επίδομα συνολικής παλαιότητος υπηρεσίας, το επίδομα θέσεως (εφ' όσον ο εξερχόμενος ελάμβανε τοιούτον εν ενεργεία), τα επιδόματα των εορτών ή Ηρώτης του Έτους. 2) Χορήγησις προς αυτούς επίσης πάσης παροχής εις χρήμα, είς είδος, υπό μορφήν συσσιτίου, δανείων ή πιστώσεων, υφ' ούς όρους θα παρείχοντο τυχόν τοιαύτα εις το εν ενεργεία προσωπικόν της Τραπέζης. 3) Προκύπτουσαι, κατά το από της εξόδου εκ της υπηρεσίας μέχρι της υπό του όρίου ηλικίας καταλήψεως των μελλόντων να εξέλθωσι της υπηρεσίας χρονικόν διάστημα, περιπτώσεις μειώσεως των οικογενειακών επιδομάτων ή καταργήσεως άλλου τινός εκ των εν άρθρω 2 αναγραφομένων ως συνιστώντων τας αποδοχάς θα συνεπάγωνται την κατ' ίσον ποσόν μείωσιν της κατά τα ανωτέρω καταβλητέας υπό της Τραπέζης διαφοράς. 4) Οι κατά τα ανωτέρω εξερχόμενοι της υπηρεσίας εξακολουθούσι συμμετέχοντες εις το Ταμείον Αλτασφαλίσεως. β) Από της χρονολογίας της υπό του όρίου ηλικίας καταλήψεως των εξερχομένων της υπηρεσίας αι μεν κατά τας παραγράφους 1 και 2 παροχαί παύουσι, θα καταβάλλεται δε εις αυτούς εφ' όρου ζωής η διαφορά μεταξύ της κατά την έξοδον απονεμηθείσης αυτοίς υπό του Ταμείου συντάξεως και εκείνης, ήτις θα απενέμετο εις αυτούς, εάν είχον 5 έτι πλέον συντάξιμα έτη υπηρεσίας, υπό τον όρον, ότι το μετά την προσθήκην των 5 ετών προκύπτον σύνολον συνταξίμων ετών δεν θα υπερβαίνη τα συντάξιμα έτη, άτινα θα είχον κατά την λόγω όρίου ηλικίας έξοδόν των εκ της υπηρεσίας, συμφώνως προς τον εν ισχύι σήμερον Γενικόν Κανονισμόν καταστάσεως των υπαλλήλων, εν ουδεμιά δε περιπτώσει τα 40 έτη, και 6) μετά τον θάνατον του εξερχομένου της υπηρεσίας, παυουσών των κατά τας παραγράφους 1 και 2 παροχών ως εντελώς προσωπικών, θα καταβάλλεται υπό της Τραπέζης εις τα κατά τον Κανονισμόν του Ταμείου Συντάξεων δικαιούμενα συντάξεως μέλη της οικογενείας του, εφ' όσον χρόνον δικαιούνται τοιαύτης, α) εάν μεν ο θάνατος επέλθη μετά την κατάληψιν υπό του όρίου ηλικίας τα κατά τον Κανονισμόν του Ταμείου Συντάξεων αναλογούντα εις τα προστατευόμενα μέλη ποσοστά της κατά την προηγουμένην παράγραφον δ καταβληθείσης υπό της Τραπέζης διαφοράς συντάξεως, β) εάν δε ο θάνατος επέλθη πρό της καταλήψεως υπό του όρίου ηλικίας η διαφορά μεταξύ της υπό του Ταμείου Συντάξεων απονεμηθησομένης εις τα προστατευόμενα μέλη της οικογενείας συντάξεως και εκείνης, την οποίαν θα ελάμβανον

(*) Μετά τας Α.Π. 253/1967, Β' Τμήματος, και 569/1967, Γ' Τμήματος.

ἢ μὴ τῆς ἀπολύσεώς της ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας, κρίνασα δὲ ὀρθῶς τῶν περιστατικῶν τούτων, ὅτι ἡ ἀναιρεσίδικος ἐδικαιοῦτο τῆς κατὰ τὸν νόμον 2112/1920 ἀποζημιώσεως, θεωρουμένη ὡς ὁριστικῶς ἀπολυθεῖσα κατὰ τὰς ἐν τοῖς πρόσθεν μνησθείσας διατάξεις, ψευδῶς ταύτας ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε καὶ ἀναιρετέα ὡς ἐκ τούτου κατέστη κατ' ἄρθρον 807 ἐδ. 17 Πολιτικῆς Δικονομίας, ἧς αἱ διατάξεις τυγχάνουσιν ἐφαρμοστέαι, συνῳδὰ τῷ ἄρθρῳ 37 τοῦ Εἰσ. Ν. τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς τῆς δίκης καταστάσης ἐκκρεμοῦς πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Κώδικος τούτου, καὶ κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου πρῶτον λόγον ἀναιρέσεως.

Τὸ δικαστήριον κρίνει, ὅτι ἡ παραιτέρω ἐκδίκασις τῆς ὑποθέσεως, μὴ χρηζούσης διευκρινήσεως, δέον νὰ γίνῃ παρ' αὐτοῦ. Ἐπανερχομένων δὲ τῶν διαδίκων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν δέον νὰ ἐξετασθῇ κατ' οὐσίαν ἡ κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως ἔφεσις τῆς ἐναγούσης, ἥτις, ὡς νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα, τυγχάνει τύποις δεκτή.

Ἐκ τῆς ἐκτιμήσεως τῶν ἐκατέρωθεν προσαγομένων καὶ ἐπικαλουμένων ἐγγράφων καὶ τῆς διαδικασίας ἐν γένει, ἡ περὶ πραγμάτων ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσις τοῦ δικαστηρίου τούτου συμπίπτει πρὸς τὴν τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, δεδεικνυμένων τῶν ἑξῆς περιστατικῶν: Ἡ ἐνάγουσα καὶ ἐκκαλοῦσα, προσληφθεῖσα παρὰ τῆς ἐναγομένης συνεταιριστικῆς ἑνώσεως ὡς λογίστρια τὴν 1 Ὀκτωβρίου 1940 καὶ μονιμοποιηθεῖσα ἐν τῷ μεταξύ, ἐξακολουθεῖ νὰ παρέχῃ τὰς ὑπηρεσίας της ὡς προϊσταμένη τῆς λογιστικῆς ὑπηρεσίας τῆς συνεταιριστικῆς διοικήσεως καταστημάτων τῆς ἐναγομένης. Τὴν 24.11.1967 ἡ ἐναγομένη τῇ ἐκοινοποίησε ταυτόχρονον ἔγγραφόν της, δι' οὗ τῇ ἐγνώριζεν, ὅτι, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς ἑνώσεως, ἀπελύθη ὁριστικῶς καὶ ἡ σύμβασις τῆς ἐργασίας λήγει ἀπὸ τῆς ἐπιούσης. Δι' ἑτέρου κοινοποιηθέντος ἐγγράφου, ταυτοχρόνου πρὸς τὸ προηγούμενον, ἡ ἐναγομένη ἐκάλεσε τὴν ἐνάγουσαν νὰ παραδώσῃ τὴν ὑπηρεσίαν της εἰς ἕτερον ὑπάλληλον. Ἡ ἐνάγουσα, συμμορφουμένη, ἀπέσχε τῆς ὑπηρεσίας της ἀπὸ τῆς 25.11.1967. Τὴν 1.12.1967, ὅμως, ἡ ἐναγομένη ἐκοινοποίησεν εἰς τὴν ἐνάγουσαν ἕτερον ἔγγραφόν της ἀπὸ 30.11.1967, δι' οὗ τῇ ἐγνώριζεν, ὅτι ἡ ἀπόλυσίς της ἐχώρησεν ἐκ τοῦ νόμου, ἤτοι δυνάμει τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 31/1967, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρ. 1 § 3 τοῦ ἀ.ν. 105/1967, ὅτι βάσει τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 31/1967 ὑπεχρεοῦτο νὰ παραμείνῃ προσφέρουσα τὰς ὑπηρεσίας της ὡς καὶ πρότερον, μέχρις ἐγκρίσεως ἢ μὴ τῆς ἀπολύσεώς της ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας, ὅτι δὲ τὸ περὶ ἀπομακρύνσεως ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἔγγραφον τῆς 24.11.1967 ἐθεωρεῖτο ὡς μὴ ἐπιδοθέν. Ἡ ἐνάγουσα συνεμορφώθη πρὸς τὸ νεώτερον ἔγγραφον, προσελθοῦσα καὶ ἀναλαβοῦσα τὴν ὑπηρεσίαν της ἐκτοτε, ὡς καὶ ἡ ἰδία δηλοῖ ἐν τῷ ἀπὸ 4 Δεκεμβρίου ἐγγράφῳ της, ἐν τῷ ὁποίῳ μάλιστα διέλαβε καὶ ἐπιφύλαξιν τῶν δικαιωμάτων της ἐκ τῆς γενομένης αὐτῇ δηλώσεως τῇ 14.11.1967. Ἀκολούθως καὶ ἐνῷ ἐξηκολούθει ἡ ἐνάγουσα παρέχουσα τὰς ὑπηρεσίας της διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 588/21.3.1968 ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς ἐναγομένης ἀπεφασίσθη ὁ ἐπαναδιορισμός της κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ῥηθέντων ἀναγκαστικῶν νόμων, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν, ὅτι ἤθελε κριθῇ νομιμόφρων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 516/1948, ἡ ἀπόφασις δὲ αὕτη ἐγνωστοποιήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 22.3.1968 ἐγγράφου εἰς τὴν ὡς ἐπαναδιορισθεῖσαν κριθεῖσαν, ἥτις διὰ τοῦ αὐτοῦ ἐγγράφου ἐκλήθη νὰ μεριμνήσῃ διὰ τὴν διαπίστωσιν τῆς νομιμοφροσύνης της κατὰ νόμον. Τὰ περιστατικὰ ταῦτα, ὡς ἐκ τῶν ὁποίων ἡ ἐνάγουσα ἀπέσχεν ἐπί τινας ἡμέρας ἐκ τῆς ἐργασίας ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ μισθωτοῦ τῶν ὑπηρεσιῶν κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 656 Α.Κ., δὲν συνιστοῦν ὁριστικὴν ἀπόλυσιν ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν ἀνωτέρω ἀναφερθέντων ἀναγκαστικῶν νόμων καὶ δὲν ἐδικαιοῦτο αὕτη νὰ λάβῃ τὴν ὑπὸ τούτων καθοριζομένην ἀποζημίωσιν, ὀρθῶς δέ, εἰ καὶ ἐπ' ἄλλῃ αἰτιολογίᾳ, ἀπερρίφθη ἡ τὴν ἐπιδίκασιν τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης διώκουσα ἀγωγὴ τῆς ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ἡ δὲ κατὰ ταύτης ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις ἀποβαίνει ἀπορριπτέα κατ' οὐσίαν.

III. ΝΟΣΟΚΟΜΟΙ

Διαβάθμισις καὶ ἀποδοχαὶ νοσοκόμων Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων

Διαβάθμισις νοσοκόμων, ὑπηρετούντων εἰς νοσηλευτικὰ ἱδρύματα.— Ἰσχύς, ὅσον ἀφορᾷ τὸν βαθμὸν καὶ τὰς ἀποδοχάς, ἐνιαίας ρυθμίσεως ὑπὸ μόνου τοῦ Δημοσιοϋπαλληλικοῦ Κώδικος, μὴ δικαιουμένων τούτων προσθέτου ἀμοιβῆς ἢ ἀποζημιώσεως δι' οἱανδήπο-

ὑπαλλήλων τούτων (μονίμων καὶ μή) ἀπολυομένων τῆς ὑπηρεσίας αὐτοδικαίως, ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἰδίου νόμου διὰ τοὺς διευθυντάς. Ἐν ἄρθρῳ δὲ 5 τούτου ὡρίσθησαν, ἐν ἄλλοις, καὶ τὰ ἑξῆς: Οἱ κατὰ τὴν παρατεθεῖσαν διάταξιν ἀπολυόμενοι δύνανται νὰ ἐπαναδιορισθῶσι μὲ τὸν ὃν ἐκέκτηντο βαθμὸν καὶ μισθόν, ἂν ἦθελον κριθῆ νομιμόφρονες κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 516/1948, κυρωθέντος διὰ τοῦ ΜΘ' Ψηφίσματος, ὁριζόμενα καὶ κατάλληλοι καὶ ἱκανοὶ διὰ τὰς ὑπηρεσιακὰς ἀνάγκας, δι' ἠιτολογημένης ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς οἰκείας ὀργανώσεως, ἐκδοθησομένης ἐντὸς τετραμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου καὶ ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας ἢ τοῦ οἰκείου Νομάρχου, κατὰ τὰς διακρίσεις τῶν ἄρθρων 3 καὶ 4 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὡς πρὸς τὴν ἕδραν τῆς ὀργανώσεως ἢ κοινοπραξίας. Οἱ ἐκ τῶν ἀνωτέρω διευθυνταὶ παραμένουν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ μέχρι διορισμοῦ νέων ἢ μέχρις ἐκδόσεως ὑπὸ τῶν προσωρινῶν διοικητικῶν συμβουλίων τῆς περὶ ἀναδιορισμοῦ ἀποφάσεως αὐτῶν, λαμβάνοντες ἁπάσας τὰς ἀποδοχάς των καὶ θεωρουμένου τοῦ μέχρις ἐκδόσεως ἀποφάσεως διανυθέντος χρόνου ὡς τοιούτου πραγματικῆς ὑπηρεσίας. Οἱ ὁριστικῶς ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀπολυόμενοι λαμβάνουσι τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ν. 2112/1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς σμισθάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», ὡς ἐτροποποιήθη, ἀναγνωριζομένης ὡς προϋπηρεσίας διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τούτου μόνον τῆς διανυθείσης τοιαύτης παρὰ τῇ ὀργανώσει, ἐξ ἧς ἀπελύθησαν. Καθ' ἃ δὲ ὡρίσθη μετὰ ταῦτα δι' ἄρθρου 4 τοῦ ἀναδρομικῆς ἰσχύος ἀ.ν. 237/1967, πρὸς ὑπολογισμὸν τῆς τοιαύτης ἀποζημιώσεως λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν μόνον ὁ βασικὸς μισθὸς τοῦ ἀπολυομένου. Τέλος ἡ ἰσχὺς τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ἐπεξετάθη καὶ εἰς τοὺς παντὸς βαθμοῦ μονίμους ὑπαλλήλους τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος νομικῶν προσώπων ἰδιωτικοῦ δικαίου δι' ἄρθρου 1 § 3 τοῦ ἀ.ν. 165/1967. Ἔνθα, ναὶ μὲν γίνεται λόγος περὶ ἐπεκτάσεως ὡς πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους τούτους τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 31/1967, ἡ ἐπέκτασις ὅμως, κατὰ λογικὴν ἑρμηνείαν, ἀφορᾷ καὶ εἰς τὰς ἐν συναρτήσει τελούσας διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου τούτου, ὡς τοῦτο ἐξυπακούεται καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ μνησθέντος ἀ.ν. 237/1967, ὅπερ, θεσπίσαν παράτασιν τῆς προθεσμίας ἐπαναδιορισμοῦ τῶν ἀπολυομένων, τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ ὡς εἴρηται ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 31/1967, ὁρίζει ἐν ἐδαφίῳ δευτέρῳ, ὅτι ἡ θεσπιζομένη παράτασις ἰσχύει καὶ διὰ τοὺς δυνάμει τοῦ ἀ.ν. 165/1967 ἀπολυομένους ὑπαλλήλους.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων σαφῶς προκύπτει, ὅτι δι' αὐτῶν ἐθεσπίσθη ἡ αὐτοδικαία καὶ ἄνευ διατυπώσεως τινος ἀπόλυσις τῶν περὶ ὧν ἐγένετο λόγος ὑπαλλήλων, ἵνα καταστῇ δυνατὴ ἡ ἐπάνδρωσις τῶν σχετικῶν Ὑπηρεσιῶν διὰ τῶν παρεχόντων ἐχέγγυα νομιμοφροσύνης καὶ ἱκανότητος, ὑπ' αὐτὴν δὲ τὴν ἔννοιαν ἀπηγγέλθη ἡ ἄρσις τῆς μονιμότητος, ἐξυπακουομένη ἐκ τῆς ἀπολύσεως καὶ τῶν μονίμων ὑπαλλήλων, οὐδόλως δὲ πρόθεσις τοῦ νομοθέτου ἦτο νὰ μεταβάλῃ τὴν ἐργασιακὴν σχέσιν τῶν τελευταίων τούτων, οὖσαν ὡρισμένου χρόνου, κατὰ τὰς συνδυαζομένας διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846/1944, κυρωθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 256/1946 Π.Γ.Σ. καὶ τὰς τῶν ἄρθρων 3 καὶ 11 τοῦ κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ νόμου τούτου ἐκδοθέντος ἀ.δ. τῆς 23/30.7.1946 «περὶ ὑπαλληλικῆς καταστάσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν γεωργικῶν ὀργανώσεων», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἀπὸ 18.8/2.9.1953 δ/σίου, καθ' ὃ λυομένην αὐτοδικαίως ἅμα τῇ συμπληρώσει ὁρίου ἡλικίας, εἰς ὡρίσθαι χρόνου τοιαύτην, τῆς ἀναφορᾶς εἰς τὸν νόμον 2112/1920 γενομένης διὰ τῶν καθορισθέντων, ὑπὸ τοὺς ἐν τῷ νόμῳ περιορισμοὺς τοῦ ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως, τῆς παρεχομένης εἰς τοὺς ὁριστικῶς ἀπολυομένους. Τοιοῦτοι δέ, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω διατάξεων, λογίζονται οἱ μετὰ τὸ πέρας τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου καθοριζομένης διαδικασίας μὴ κριθέντες ἐπαναδιοριστέοι, τῶν κριθέντων ὡς νομιμοφρόνων καὶ καταλλήλων κατὰ τὰς διατυπώσεις τοῦ νόμου ἐξακολουθούντων νὰ παρέχωσι τὰς ὑπηρεσίας των ὑπὸ τὸ αὐτὸ ὡς καὶ πρότερον καθεστώς, τὸ τῆς μονιμότητος. Δεχθεῖσα οὕτω ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις, ὅτι ἡ ἀναιρεσίδικος, προσληφθεῖσα παρὰ τῇ ἀναιρεσειούσῃ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1940 καὶ ὑπηρετοῦσα ἔκτοτε παρ' αὐτῇ ὡς μόνιμος ὑπάλληλος, ἀπέσχε τῆς ὑπηρεσίας της ἀπὸ 25.11.1967, ὅτε συνεπορφώθη πρὸς ἔγγραφον πρόσκλησιν τῆς ἀναιρεσειούσης, ἀνακοινωσάσης αὐτῇ, ὅτι θεωρεῖ τὴν ἀπόλυσίν της ὁριστικήν, μέχρι 4 Δεκεμβρίου 1967, ὅτε ἐπανέλαβε τὴν ὑπηρεσίαν της, κατόπιν κοινοποιήσεως νέου ἐγγράφου τῆς ἀναιρεσειούσης, δι' ἧς αὐτὴ τὴν ἐκάλεσεν, ὅπως παραμείνῃ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ, ὡς καὶ πρότερον, μέχρις ἐγκρίσεως

σιακῆς ταύτης σχέσεως, αἰτήσει τούτου, ἐρρυθμίσθησαν ἐπὶ τὰ βελτίω δι' αὐτὸν οἱ ὅροι τῆς ἐργασίας του ὡς ἀκολούθως: 1) Τὴν 3.6.1942 ἀπηλλάγη τῆς μεταμεσημβρινῆς ἐργασίας, λαμβάνων ὁλόκληρον τὸν μηνιαῖον μισθόν, χωρὶς νὰ εἰσπράττῃ ἰδιαιτέραν ἀμοιβὴν διὰ τὰς ἐνεργουμένας χειρομαλάξεις. 2) Τὴν 2.8.1945 ὡρίσθη, ὅπως διὰ τὴν αὐτὴν ὡς ἄνω ἐργασίαν λαμβάνῃ οὗτος τὸ ἥμισυ τῶν ἀποδοχῶν του ὡς νοσοκόμου καὶ τὸ ἥμισυ τῶν εἰσπράξεων τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐκ τῶν ὑπ' αὐτοῦ (ἐκκαλοῦντος) ἐκτελουμένων χειρομαλάξεων καὶ 3) Τὴν 13.2.1946 συνεφωνήθη καὶ πάλιν, ὅπως λαμβάνῃ ὁλόκληρον τὸν μηνιαῖον μισθόν, ἄνευ ποσοστῶν ἐκ τῶν χειρομαλάξεων δι' ἐργασίαν μόνον κατὰ τὰς προμεσημβρινὰς ὥρας. Ὅτι καθ' ὅλον τὸ κρίσιμον ἐν τῇ ἀγωγῇ χρονικὸν διάστημα εἰργάσθη οὗτος οὐχὶ ὁλόκληρον τὸ ἡμερήσιον ὡράριον (8ωρον), ἀλλὰ καθ' ὑποαπασχόλησιν μόνον ἐπὶ δωρον καθ' ἑκάστην. Ὅτι τὰ ἀριθδια ὄργανα τοῦ ἐφεσιβλήτου νοσηλευτικοῦ ἱδρύματος, κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τῶν προμνησθέντων ἄρθρων τοῦ ν.δ. 683/1948 καὶ ἄρθρου 11 ν.δ. 3097/1954 δὲν προέβησαν εἰς ἔνταξιν καὶ διαβάθμισιν αὐτοῦ εἰς τὸν 9ον βαθμὸν τῆς δημοσιοϋπαλληλικῆς κλίμακος, εἰς ὃν, βάσει τῶν προσόντων καὶ τοῦ ἤθους του, ἔδει νὰ ἐνταχθῇ, προαγόμενος ἐν συνεχείᾳ εἰς τὸν 8ον τοιοῦτον, ὡς ἐκ τοῦ ἐπιβειχθέντος ἐξαιρετικοῦ ἤθους καὶ τῆς μεγάλης ὑπηρεσιακῆς του ἀποδόσεως. Ὅτι λόγῳ τῆς μακρᾶς εὐδοκίμου ὑπηρεσίας του καὶ τῶν οἰκογενειακῶν του βαρῶν αἱ συνολικαὶ ἀποδοχαὶ (μισθός, προσαυξήσεις πολυετιῶν, οἰκογενειακῶν βαρῶν, δῶρων ἑορτῶν κλπ.), αἵτινες ἀντιστοιχοῦν εἰς τὸν ὡς εἴρηται 8ον βαθμὸν τῆς δημοσιοϋπαλληλικῆς κλίμακος κατὰ τὸ κρίσιμον ἐν τῇ ἀγωγῇ χρονικὸν διάστημα, ἀνέρχονται εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 276.260. Ὅτι διὰ τὴν ὡς ἄνω ἐπὶ ὃ ὥρας ἡμερησίαν ἐργασίαν κατεβλήθη αὐτῷ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 188.851. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων καὶ τῶν ἐν τῇ ἀναιρετικῇ ἀποφάσει καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1 σκέψεως τῆς παρούσης δεκτοῦ γενομένου δὲν ἐχώρησεν ὠφέλεια καὶ συνεπῶς πλουτισμὸς ἀδικαιολόγητος τοῦ ἐφεσιβλήτου, κατὰ τὴν ἐκ δραχμῶν 87.409 διαφοράν, προϋποθέτουσαν ἀπασχόλησιν κατὰ πλήρες ὡράριον (8ωρον), δεδομένου, ὅτι τὸ ὑπ' αὐτοῦ καταβληθὲν τῷ ἐκκαλοῦντι ὡς ἄνω χρηματικὸν ποσὸν ὑπερκαλύπτει τὸ ἀναλογοῦν εἰς τὸ προαναφερθὲν μειωμένον ὡράριον (δωρον ἡμερησίως) παρασχεθείσης ὑπὸ τούτου (ἐκκαλοῦντος) ἐργασίας. Οὕτω σθεν σκεφθεὶς καὶ ὁ πρωτοδίκως δικάσας καὶ ἀπορρίψας διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του ὡς ἀβάσιμον τὴν ἐπὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἐδραζομένην μοναδικὴν βάσιν τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς, ὀρθαμῶς ἤμαρτεν, οἱ δὲ ἀντίθετοι λόγοι ἐφέσεως εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι. Εἰδικώτερον δὲ ὁ 1ος ἐξ αὐτῶν, καθ' ὃ μέρος βάλλει κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως ὡς οὐχὶ νομίμως ἀπορριψάσης καὶ τὴν εἰς τὴν σώρασιν ὑπηρεσιῶν ἐδραζομένην βάσιν τῆς ἀγωγῆς, εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς ἐπὶ ἐσφαλμένης στηριζόμενος προϋποθέσεως, διότι, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς ἀποφάσεως ταύτης, τοιαύτην βάσιν μὴ περιεχομένην ἐν τῷ δικογράφῳ τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς δὲν ἠρεύνησεν ὁ πρωτοδίκως δικάσας.

ΙΥ. ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Πρόσληψις κατωτέρου ὑγειονομικοῦ προσωπικοῦ

Πρόσληψις ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. ἐπὶ ἐξαιρετικῶν περιπτώσεων, ἀπαιτουσῶν τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ δευτερεύοντος ὑγειονομικοῦ προσωπικοῦ, τοιούτου προσωπικοῦ.— Χρησιμοποίησις αὐτοῦ. —Ἀνίσχυρος ἡ σύμβασις προσλήψεως διὰ χρόνον πέραν τῶν τριῶν μηνῶν διὰ τὸ ἐπὶ πλέον.— Πρόσληψις πρακτικῆς νοσοκόμου δι' ἐνέργειαν κατ' οἶκον ἐνέσεων καὶ ἀποδοχαί.

Ἀρείου Πάγου 313/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Ἀντ. Κοζύρης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Θοιβιδόπουλος, Β. Κουντούρης

Κατὰ τὸ ἄρθρον 34 τοῦ διάσει τοῦ ἄρθρου

τε ὑπηρεσίαν, παρεχομένην ἐντὸς τῶν ὡρῶν τῆς ὑποχρεωτικῆς ἐργασίας, τοῦ μηνιαίου μισθοῦ ὁριζομένου διὰ παρεχομένην ἐργασίαν κατὰ πλήρες ὡράριον, ὅπερ διὰ τὸ κατώτερον νοσηλευτικὸν προσωπικὸν ἔχει καθορισθῆ εἰς 8 ὥρας κατὰ τὴν ἡμέραν καὶ 7 κατὰ τὴν νύκτα. — Παραγραφὴ τῆς ἀπαιτήσεως ἐκ τῆς ἀδικοπραξίας καὶ ἀπαίτησις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ. — Εἰς τί συνίσταται ἡ ἀπαίτησις.

Ἀρείου Πάγου 417/1969, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Ζαχαρῆς**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Στ. Μπέης, Κ. Ι. Παπαδημητρίου, Εὐ. Δωρῆς, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο σύμφωνον ἔχει τὴν γνώμην πρὸς τὴν διὰ τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως (*) ἐξενεχθεῖσαν ἐπὶ τοῦ νομικοῦ ζητήματος, δι' ὃ ἐχώρησεν ἡ ἀναίρεσις, ἤτοι, ὅτι ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1 §§ 1 καὶ 5, 15, 24 §§ 2, 3 καὶ 5, 25 καὶ 26 ν.δ. 683/1946, τῶν προβλεπουσῶν τὴν κατάταξιν τῶν ὑπηρετουσῶν εἰς τὰ ἐν αὐταῖς νοσηλευτικὰ ἱδρύματα κλπ. ἀδελφῶν νοσοκόμων καὶ τὴν διαβάθμισιν τῶν ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἀντιστοιχούντι εἰς βαθμοὺς τῆς ἱεραρχίας τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, κατ' ἄρθρον 50 § 1 καὶ 75 §§ 1 καὶ 2 ν. 1811/1951 «περὶ Κώδικος τῶν δημοσίων διοικητικῶν ὑπαλλήλων», ὁριζουσῶν, ὅτι οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι ὑποχρεοῦνται εἰς ἑβδομαδιαίαν ἐργασίαν 36 καὶ 42 ὡρῶν, κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν αὐταῖς διαλαμβανόμενα, καὶ ὅτι οὐδεμία παρέχεται αὐτοῖς πρόσθετος ἀμοιβὴ ἢ ἀποζημίωσις δι' οἱανδήποτε ὑπηρεσίαν ἐντὸς τῶν ὡρῶν τούτων ὑποχρεωτικῆς ἐργασίας, πρὸς τὰς τοιαύτας (διατάξεις) τῶν ἄρθρων 904, 908, 909, 937 καὶ 938 Α.Κ., σαφῶς προκύπτει 1) ὅτι ἐπὶ τῶν κατὰ τὰ ἄνω διαβαθμιζομένων ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ τῆς δημοσιοϋπαλληλικῆς ἱεραρχίας νοσοκόμων (ἀρρένων καὶ θηλέων), τῶν ὑπηρετούντων εἰς νοσηλευτικὰ ἱδρύματα, ἰσχύει, ὅσον ἀφορᾷ τὸν βαθμὸν καὶ τὰς ἀποδοχάς, ἐνιαία ρύθμισις ὑπὸ μόνου τοῦ Δημοσιοϋπαλληλικοῦ Κώδικος, μὴ δικαιουμένων τούτων προσθέτου ἀμοιβῆς ἢ ἀποζημιώσεως δι' οἱανδήποτε ὑπηρεσίαν, παρεχομένην ἐντὸς τῶν ὡρῶν τῆς ὑποχρεωτικῆς ἐργασίας, τοῦ μηνιαίου μισθοῦ, εἰς ὃν ἕκαστος διαβαθμίζεται, ὁριζομένου διὰ παρεχομένην ἐργασίαν κατὰ πλήρες ὡράριον, ὅπερ, προκειμένου περὶ κατωτέρου νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἄνω νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων, ὡρίσθη εἰς 8 ὥρας κατὰ τὴν ἡμέραν καὶ 7 κατὰ τὴν νύκτα (ὑπ' ἀριθ. 3945/7672 ἀπὸ 6/23.6.1961 ἀποφάσεις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας) καὶ 2) ὅτι μετὰ τὴν παραγραφὴν τῆς ἐκ τῆς ἀδικοπραξίας ἀπαιτήσεως περὶ ἀποζημιώσεως τοῦ παρανόμως μὴ ἐνταχθέντος νοσοκόμου κατὰ τοῦ ἀδικοπραγήσαντος νοσηλευτικοῦ ἱδρύματος παραμένει ἡ ἐκ τυχὸν ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, συνεπείᾳ τῆς ἀδικοπραξίας, εὐθύνη τούτου (νοσηλευτικοῦ ἱδρύματος) πρὸς ἀπόδοσιν τῆς ἣν ἀπεκόμισεν ὠφελείας, συνισταμένης, προκειμένης ἐργασιακῆς συμβάσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου, εἰς τὸ ποσὸν τοῦ ὡρομισθίου τοῦ ἀντιστοιχοῦντος εἰς τὴν πράγματι, κατὰ συμφωνίαν τῶν μερῶν, παρασχεθεῖσαν, καθ' ὑπεραπασχόλησιν, εἰς τὸν ἐργοδότην παρὰ τοῦ νοσοκόμου ἐργασίαν, ἐξευρισκομένου ὑπὸ τοῦ μηνιαίου μισθοῦ, εἰς ὃν ἔδει οὗτος νὰ διαβαθμισθῇ, οὐχὶ δὲ εἰς τὸ ποσὸν τοῦ μηνιαίου μισθοῦ, τοῦ ὁριζομένου διὰ τὸ ἑκάστοτε ἰσχὺν πλῆρες ὡράριον ἐργασίας.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνόρκως ἐξεταθέντων μαρτύρων καὶ ἐκ τῶν ἐπικληθέντων καὶ προσαχθέντων ἐκατέρωθεν ἐγγράφων ἐβεβαιώθησαν τὰ ἑξῆς: Ὅτι ὁ ἐκκαλῶν, προσληφθεὶς ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου νοσηλευτικοῦ ἱδρύματος τὴν 24.9.1937, συνῆψε συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀορίστου χρόνου, ὡς νοσοκόμος Α' τάξεως (φυσιοθεραπευτὴς καὶ χειρομαλάκτης), εἰργάσθη παρ' αὐτῷ ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ταύτην μέχρι τῆς 31.5.1963, ὅτε ἀπεχώρησε λόγῳ συνταξιοδοτήσεώς του. Διαρκούσης τῆς ἐργα-

(*) Α.Π. 631/1968, Τμ. Α', ΕΕΔ 28, 329.

γικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν πάσης φύσεως ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν, ἐχούσης ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου Ι.Κ.Α. διὰ συμβάσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου προσλαμβανομένων ἐκτάκτων ὑπαλλήλων, οἷα καὶ ἡ ἐνάγουσα. Ταῦτα δεχθὲν καὶ ἀκολούθως κρίναν, κατ' ἐπικύρωσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ δικάσαντος εἰς α' βαθμὸν Ἐργατοδίκου, ὡς ὀρθίως τὴν ἀγωγὴν τῆς ἀναιρεσιβλήτου περὶ ἐπιδικάσεως αὐτῇ, βάσει τῆς ἀνωτέρω ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας, καὶ ἐπιδικάσαν διαφορὰν ἀποδοχῶν, προκύπτουσαν μεταξὺ ἐκείνων, ἃς κατὰ νόμον θὰ ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ, ἂν ἦτο ἔγκυρος ἡ σύμβασις, καὶ ἐκείνων, ἃς ἔλαβε κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τοῦ Μαρτίου 1962 μέχρι τοῦ Ἀπριλίου 1966, ψευδῶς τὴν ὡς ἄνω αὐστηρὸν δικαίου διάταξιν τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογὴν ἔχοντος, ὡς ἐκ τοῦ χρόνου συνάψεως τῆς σχέσεως, Κανονισμοῦ τῆς Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. τοῦ ἔτους 1940, ἠμιμέγνυτε καὶ ἐψήφισε καὶ ἀναιρετέαν τὴν ἀπόφασίν του κατέστησε κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου, καὶ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 807 ἐδάφ. 17 Πολ. Δικονομίας ἐρειδόμενον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου, τοῦ σφάλματος προκύπτοντος καὶ ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς ἀποφάσεως (*).

V. ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

Ἀναίρεσις κατ' ἀποφάσεων κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν

Ἐπιτρεπτὸν ἐνδίκων μέσων ἀναιρέσεως, κατ' ἄρθρον 812 Πολιτικῆς Δικονομίας, μόνον κατὰ τῶν τελεσιδίκων γενομένων ἢ ἀνεκκλήτως ἀπαγγελλομένων ὁριστικῶν ἀποφάσεων τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων. – Ἐφαρμογὴ τῆς γενικῆς αὐτῆς διατάξεως καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ Νόμου ΓΨΟΔ' ἐκδιδομένων ἀποφάσεων.

Ἀρείου Πάγου 432/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δ. Χατζόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Σωτηρόπουλος, Γ. Δήμας

Κατὰ τὸ ἄρθρον 812 Πολ. Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν. 3810/1957, τὸ ἔνδικον μέσον τῆς ἀναιρέσεως συγχωρεῖται μόνον κατὰ τῶν τελεσιδίκων γενομένων ἢ ἀνεκκλήτως ἀπαγγελλομένων ὁριστικῶν ἀποφάσεων τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων. Ἡ γενικὴ αὕτη διάταξις ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ κωδικοποιημένου νόμου ΓΨΟΔ' ἐκδιδομένων ἀποφάσεων, καθ' ὧν συγχωρεῖται ἔφεσις, ἀνεξαρτήτως ποσοῦ, κατὰ τὸ ἄρθρον 16, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 765/1943, διατηρηθέντος ἐν ἰσχύι διὰ τοῦ ἄρθρου 6 ν.δ. 8/11 Μαΐου 1946 καὶ αἰτήσεως ἀναιρέσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 17, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 1968/1944, ἐχόντος ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῆς παρούσης διαφορᾶς κατὰ τὸ ἄρθρον 37 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

Ἐν προκειμένῳ, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἐκδοθεῖσα κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' εἰς πρῶτον βαθμὸν καὶ ὑποκειμένη εἰς ἔφεσιν, δὲν κατέστη τελεσίδικος καὶ δὴ πρὸ τῆς ἀσκήσεως τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως, μὴ προκυπτούσης, οὐδ' ἐπικαλουμένης ἐπιδόσεως αὐτῆς πρὸς τὸν ἀναιρεσείοντα ἢ παραιτήσεως τούτου ἀπὸ τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἐφέσεως. Κατ' ἀκολουθίαν εἶναι ἀπαράδεκτος ἡ ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀναιρέσεως καὶ ἀπορριπτέα (*).

(*) Ἀντιρρήθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 258/1968 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Καβάλας ὡς ἐφετείου.

(*) Ἐπικυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 5089/1968 ἀπόφασις τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

59 § 1 ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 περὶ Ὀργανισμοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἐκδοθέντος Κανονισμοῦ τῆς Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ι.Κ.Α., ἐγκριθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 60556 τῆς 22.2.1940 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ συμπληρωθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 20857/8697 τῆς 29.8.1949 ἑτέρας ταυτοῦ τοῦ ἰδίου Ὑπουργοῦ, ἰσχύοντος δὲ μέχρι τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 41 § 1 τοῦ νεωτέρου Κανονισμοῦ, τοῦ ἐκδοθέντος ἐπὶ βάσει τῶν ἄρθρων 16, 20 καὶ 22 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ἐγκριθέντος καὶ τούτου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 21680/1958 ἑτέρας ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, καταργήσεώς του, ἐπὶ ἐξαιρετικῶν περιπτώσεων, ἀπαιτουσῶν τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ δευτερεύοντος ὑγειονομικοῦ προσωπικοῦ, ἰδίᾳ δὲ ἐπὶ ἐπιδημιῶν, ἐπιτρέπεται ἡ πρόσληψις τοιούτου προσωπικοῦ δι' ἀποφάσεως τῆς Ε.Η.Υ. προκειμένου περὶ Νοσηλευτικῶν Ὑπηρεσιῶν, ὑπαγομένων εἰς τὴν Γενικὴν Διεύθυνσιν, ἢ τῶν Τοπικῶν Διοικητικῶν Ἐπιτροπῶν προκειμένου περὶ τοιούτων ὑπαγομένων εἰς τὰ Ὑποκαταστήματα. Ἡ χρησιμοποίησις δὲ τοῦ ἐπικουρικοῦ τούτου προσωπικοῦ δὲν δύναται νὰ διαρκέσῃ πέραν τοῦ μηνὸς ἄνευ ἐγκρίσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ πέραν τοῦ διμήνου ἄνευ ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐν οὐδεμιᾷ δὲ περιπτώσει πέραν τῶν τριῶν μηνῶν. Τὸ αὐτὸ περίπου ἐπαναλαμβάνεται καὶ ἐν τῷ νεωτέρῳ, νῦν ἰσχύοντι, ὡς ἄνω Κανονισμῷ ἔτους 1958, ἐν ἄρθρῳ 39 τοῦ ὁποίου ὁρίζεται, ὅτι ἡ ἐπὶ ἐξαιρετικῶν περιστάσεων πρόσληψις ἐκτάκτου ἐπικουρικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. γίνεται διὰ συμβάσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου, τριμήνου διαρκείας, δυναμένης νὰ παραταθῇ κατὰ τὸν χρόνον αὐτῆς ἐπὶ τρίμηνον εἰσέτι.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων, ἐπεχουσῶν ἰσχὺν νόμου, καὶ τοῦ ὑπ' αὐτῶν ἐπιδιωκομένου σκοποῦ, σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ ἐπὶ ἐπειγουσῶν περιπτώσεων ἀνάγκης πρόσληψις ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. ἐκτάκτων ὑγειονομικῶν ὑπαλλήλων, καὶ καθ' ἃς ὡς ἐκ τῶν πραγμάτων εἶναι ἀνέφικτος ἡ τήρησις τῆς ὁριζομένης διαδικασίας ἐπὶ προσλήψεως τακτικοῦ προσωπικοῦ, ἡ χρησιμοποίησις τοῦ ἐκτάκτου προσωπικοῦ ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται νὰ διαρκέσῃ πέραν τοῦ τασσομένου ἀνωτάτου χρονικοῦ ὁρίου διαρκείας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, καὶ ἐξ οὗ ἕπεται, ὅτι σύμβασις προσλήψεως τοιούτου προσωπικοῦ, διὰ χρόνον πέραν τῶν τριῶν μηνῶν, ἐστὶν ἀνίσχυρος διὰ τὸ ἐπὶ πλέον.

Ἐν προκειμένῳ, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, ἐδέξατο κατὰ κρίσιν ἀνέλεγκτον, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων τὰ κάτωθι: Ὅτι κατὰ μῆνα Μάρτιον 1952 τὸ ἐναγόμενον Ι.Κ.Α., ἔχον ζῶσ ἐξαιρετικὴν ἀνάγκην νοσοκόμων πρὸς ἐκτέλεσιν κατ' οἶκον ἐνέσεων ἐπὶ τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ἐν Καβάλᾳ Ὑποκαταστήματός του ἠσφαλισμένων ἀσθενῶν καὶ μὴ εὑρίσκον πρὸς πρόσληψιν διπλωματούχους νοσοκόμους, προσέλαβε διὰ συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου, βάσει τοῦ ἰσχύοντος τότε Κανονισμοῦ τῆς Ὑγειονομικῆς αὐτοῦ Ὑπηρεσίας, τὴν ἐνάγουσαν, κεκτημένην πενταετῆ τοὐλάχιστον προϋπηρεσίαν νοσοκόμου, ὡς ἔκτακτον ἐπικουρικὴν νοσοκόμον, ἵνα αὕτη ὑπὸ τὰς ὁδηγίας καὶ ἐντολὰς τῶν θεραπόντων ἰατρῶν τοῦ ἐναγομένου ἐκτελῇ κατ' οἶκον ἐνεσεοθεραπείαν ἐπὶ τῶν ἠσφαλισμένων ἀσθενῶν του ἀντὶ ὁριζομένης δι' ἑκάστην ἔνεσιν ἀμοιβῆς. Ὅτι, κατ' ἀκολουθίαν τῆς τοιαύτης συμβάσεως, μετατραπείσης ἐν συνεχείᾳ εἰς τοιαύτην ἀορίστου χρόνου, ἡ ἐνάγουσα προσέφερεν ἔκτοτε πρὸς τὸ ἐναγόμενον τὰς ὡς ἄνω ὑπηρεσίας πρακτικῆς νοσοκόμου, ἐκτελοῦσα κατ' οἶκον ἐνέσεις, λαμβάνουσα τὴν δι' ἑκάστην ἔνεσιν συμφωνηθεῖσαν ἀμοιβήν, συνεχῶς μέχρι τῆς 6.6.1966, ὅτε τὸ ἐναγόμενον κατήγγειλε προφορικῶς τὴν μετ' αὐτῆς ὡς ἄνω σύμβασιν, μὴ ἀποδεχθὲν ἔκτοτε τὰς ὑπηρεσίας της. Καὶ περαιτέρω, ὅτι τὸ σύνολον τῶν κατ' ἔνεσιν καθοριζομένων μηνιαίων ἀποδοχῶν τῆς ἐναγούσης ὑπελείπετο τοῦ οὐτινος ἐδικαιοῦτο μισθοῦ γραφέως α' τάξεως, καὶ ὅτι τὸ ἐναγόμενον ἦτο ὑπόχρεων εἰς συμπλήρωσιν τούτου, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 2 τῆς ἀπὸ 11.4.1947 συλλο-

ασφαλίσεως παροχών και ώς τοιούτων εκδεδομένων κατά νομικήν εξουσιοδότησιν του άρθρου 5 § 5 του ά.ν. 1846/1951, καθ' ό εις περίπτωσιν συγχωνεύσεως Ταμείων εις ένα φορέα διά δ.δ. καθορίζονται και αί προϋποθέσεις απονομής των παροχών, ώς και πάσα έτερα συναφής λεπτομέρεια, εν συνδυασμώ και προς τας διατάξεις των άρθρων 640 επ. της ισχυούσης Πολιτικής Δικονομίας και του ά.ν. 87/1967, διά του οποίου συνεχωνεύθη το τέως Ταμείον Ασφαλίσεως Αρτεργατών κλπ. (Τ.Α.Α.Μ.Μ.) εις το αναιρεσείον, υπεισελθόν ώς καθολικός διάδοχος εκείνου εις τα πάσης φύσεως δικαιώματα και υποχρεώσεις του, ώς επίσης και προς τας διατάξεις του νόμου 4434 της 26/31 Αυγούστου 1929, δι' ού συνέστη, πλην άλλων, και το Ταμείον Ασφαλίσεως Αρτεργατών, ούτινος ή λειτουργία ήρξατο από 1ης Σεπτεμβρίου 1929, σαφώς συνάγεται το μέν, ότι ή αναγνώρισις ημερών εργασίας εν ασφαλίσει αρτεργάτου διά πάσας τας παροχάς του κλάδου συντάξεων του ώς άνω συγχωνευθέντος Ταμείου πραγματοποιηθεισών πρό της υπαγωγής αυτού εις την ασφάλισιν του Ταμείου τούτου, μετά όμως την έναρξιν της λειτουργίας του (1ην Σεπτεμβρίου 1929), δύναται να γίνη διά δικαστικής αποφάσεως, εκδιδομένης κατά την επ' αναφορά διαδικασίαν, εν ανυπαρξία κατά τα είρημένα απαιτουμένων επισήμων στοιχείων παραγωγής άρτου, είτε εις το καταργηθέν ήδη Ταμείον Ασφαλίσεως Αρτεργατών, είτε εις το αναιρεσείον Ι.Κ.Α. από της εις τούτο συγχωνεύσεως εκείνου, είτε εις τα αρτοποιεία, εις ά επραγματοποιήθησαν αί ημέραι εργασίας, το δέ ότι ή προς το δικαστήριον αίτησις του ενδιαφερομένου αρτεργάτου προς αναγνώρισιν των ώς είρηται ημερών εργασίας του, ούσα διάφορος κατά σκοπόν από της διά προθεσμίας περιοριζομένης αιτήσεως προς το αρμόδιον Ταμείον προς αναγνώρισιν της προϋπηρεσίας του ησφαλισμένου δεν υπόκειται εις την κατά τα ώς άνω προθεσμίαν. Ούτω κρίναν και το Πρωτοδικείον και μετά ταύτα δεχθέν ανελέγκτως διά της προσβαλλομένης τελεσιδίκου καταστάσης αποφάσεώς του, ότι ο αναιρεσίβλητος απησχολήθη ώς αρτεργάτης εις το εν Αμαρουσίω αρτοποιείον του Η.Κ. από 4 Ιανουαρίου 1930 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1934 συνεχώς επί επτά ημέρας καθ' εβδομάδα, πραγματοποιήσας εν όλω 1895 ημερομίσθια, καθώς και ότι κατά τον άνω χρόνον δεν ετηρούντο επίσημα βιβλία παραγωγής άρτου, ούτε και υπάρχουν στοιχεία παρά τω τέως Ταμείω Ασφαλίσεως Αρτεργατών, σχετικώς μέ τας ώς άνω ημέρας εργασίας του αναιρεσιβλήτου και κατ' ακολουθίαν τούτων, δεχθέν την από 19 Σεπτεμβρίου 1967 αίτησιν τούτου ώς νόμω και ουσία βασίμων, το μέν ουδαμώς υπερέβη τα καθήκοντα αυτού, μή παρενείραν εαυτό εις ξένα και δή εις διοικητικά καθήκοντα, το δέ ορθώς έκρινεν ώς παραδεκτώς εισαγομένην εις αυτό την αίτησιν ταύτην. Όθεν απορριπτέοι ώς αβάσιμοι αμφότεροι οι εκ των άρθρων 807 εδ. 3, 4 και 11 και 808 § 1 της εφαρμοζομένης εν προκειμένω κατ' άρθρον 24 του Εισαγωγικού Νόμου Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας προϊσχυσάσης Πολιτικής Δικονομίας λόγοι αναιρέσεως.

§ 2. Ασφάλισις εις Ταμείον Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Εμπορικής Τραπέζης της Ελλάδος

Υπαρξις των προϋποθέσεων διά παροχήν συντάξεως εις τα μέλη οικογενείας του θανόντος ησφαλισμένου κατά τον χρόνον του θανάτου του ησφαλισμένου, ήτοι κατά τον χρόνον τούτων δέον τα τέκνα να μή έχουν συμπληρώσει τα τιθέμενα όρια ηλικίας ή, εάν συνεπλήρωσαν ταύτα, να είναι ανίκανα λόγω σωματικής ή διανοητικής ανικανότητος προς πάσαν εργασίαν.

Αρείου Πάγου 428/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εισηγητής ο Άρεοπαγίτης κ. **Σπ. Γάγγας**
Δικηγόροι οι κ.κ. Γ. Πατσόπης, Αλ. Βαμβέτσος

Εκ των διατάξεων των άρθρων 19 § 1 και 2 και 23 § 1 του από 25.10.1948 Καταστατικού του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Εμπορικής Τραπέζης, δι' ών ρυθμίζεται ή έννομος σχέσις της κοινο-

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν

Ἀπαράδεκτος τό πρῶτον ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου πρόσθετος παρέμβασις ἐκ μέρους τρίτου σωματείου, ἐπικαλουμένου διά τό παραδεκτόν αὐτῆς μόνον τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 709 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, μή ὑποκειμένης εἰς τήν περίπτωσιν δίκης, ἀφορώσης τάς ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ περιοριστικῶς ἀναφερομένας περιπτώσεις. — Συγχώνευσις τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου εἰς τό Ι.Κ.Α., ὑπεισελθόν ὡς καθολικός διάδοχος ἐκείνου εἰς τά πάσης φύσεως δικαιώματα καί ὑποχρεώσεις του. — Ἀναγνώρισις ἡμερῶν ἐργασίας ἐν ἀσφαλίσει ἀρτεργάτου διά τάς παροχάς τοῦ Κλάδου συντάξεων τοῦ Ταμείου, πραγματοποιηθεισῶν πρό τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου.

Ἀρείου Πάγου 244/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δ. Μητράκος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Κλεφτοθύμος, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Ἠλ. Παρασκευάς, Στ. Σπετσάκης

Ἡ τό πρῶτον ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου ἀσκουμένη πρόσθετος παρέμβασις ὑπέρ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐκ μέρους τοῦ τρίτου σωματείου Σύνδεσμος Συνταξιούχων Ἀρτεργατῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, ἐπικαλουμένου διά τό παραδεκτόν αὐτῆς μόνον τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 709 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, μή ὑποκειμένης ἐν προκειμένῳ δίκης, ἀφορώσης τάς ἐν ἄρθρῳ τούτῳ περιοριστικῶς ἀναφερομένας περιπτώσεις, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καί τῆς ἐφ' ἧς αὕτη ἔκρινεν αἰτήσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, εἶναι ἀπορριπτέα προεχόντως ὡς ἀπαράδεκτος.

Κατά τήν παράγραφον 4 τοῦ ἄρθρου 4 ἀπό 14 Φεβρουαρίου / 2 Μαρτίου 1955 ἐ.δ. περί ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ Συντάξεων τοῦ ἤδη διά τοῦ ἀ.ν. 87/1967 συγχωνευθέντος εἰς τό ἀναιρεσείον Ι.Κ.Α. τέως Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν κλπ., προστεθεῖσαν διά τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀπό 17 Ἀπριλίου / 19 Μαΐου 1956 ὁμοίου ἐ.δ., ἀναγνωρίζονται τῇ αἰτήσει τοῦ ἠσφαλισμένου, ὑποβαλλομένῃ ἐντός ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἓξ μηνῶν ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, ὡς ἡμέραι ἐργασίας ἐν ἀσφαλίσει διά πάσας τάς παροχάς τοῦ κλάδου συντάξεων αἱ ἡμέραι ἐργασίας (ἀρτεργάτου κλπ.), αἱ πραγματοποιηθεῖσαι πρό τῆς ὑπαγωγῆς τῶν ἐνδιαφερομένων εἰς τήν ἀσφάλισιν τῶν συγχωνευθέντων Ταμείων, μετά ὅμως τήν ἔναρξιν τῆς λειτουργίας τούτων ἤ τῆς ἐπεκτάσεως εἰς τάς πόλεις, ἔνθα ἔχουν ἐργασθῆ. Ἡ ἀναγνώρισις τῆς ὑπηρεσίας ἐνεργεῖται βάσει τῶν ἐπισήμων βιβλίων παραγωγῆς ἄρτου ἤ τῶν παρά τοῦ τέως Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν καί, ἐν ἐλλείψει τῶν στοιχείων τούτων, διά δικαστικῆς ἀποφάσεως ἐκδιδομένης κατά τήν ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασίαν (ἄρθρον 634 καί ἑπόμενα Πολιτικῆς Δικονομίας). Περαιτέρω κατά τήν ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἐ.δ. τῆς 14 Φεβρουαρίου / 2 Μαρτίου 1955, ὡς τό ἄρθρον τοῦτο ἀντικατεστάθη, ὑπό τῆς παραγράφου 18 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ρηθέντος ὁμοίου ἐ.δ. ἀπό 17 Ἀπριλίου / 19 Μαΐου 1956, προστεθεῖσαν διά τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἐ.δ. 964/1966 διάταξιν «ἠσφαλισμένοι τοῦ Ταμείου, μή ἀσκοῦντες τό δικαίωμα ἀναγνωρίσεως τοῦ κατά τό ἄρθρον 4 χρόνου προϋπηρεσίας των ἐντός τῆς ὑπό τούτου τασσομένης προθεσμίας, δύνανται νά ἀσκήσουν τοῦτο δι' αἰτήσεώς των, ὑποβαλλομένης μέχρι 31 Μαρτίου 1967».

Ἐκ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων, ρυθμιζουσῶν θέματα ἀναγόμενα εἰς τήν ἀπονομήν ἐκ τῆς

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΣΥΓΚΡΙΣΙΣ ΝΟΜΙΜΩΝ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΠΡΟΣ ΣΥΜΦΩΝΗΘΕΙΣΑΣ ΔΙ' ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Τόσον ὁ ἀ.ν. 28/1944 (κατηργημένος ἤδη) περὶ διοικητικοῦ καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν, ὅσον καὶ ὁ ἰσχύων ἤδη νόμος 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957 καὶ τελευταίως ὑπὸ τοῦ ν.δ. 186/1969, καθώριζε καὶ καθορίζει ἤδη (ὁ δεύτερος) ἐλάχιστα ὑποχρεωτικὰ ὅρια μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων.

Ἐπὶ τοῦ πρώτου (ἀ.ν. 28/1944) ὑπῆρξεν ἡ ἀμιγνευτικὴ διάταξις τοῦ ἄρθρου 11 § 2 τοῦ νόμου 2053/1952 «περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν σχέσεων καὶ διαφορῶν ἐργασίας» (ΕΕΔ 11, 488), κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῶν μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος καθιερωθεισῶν διὰ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ἀποφάσεων Ἐπιτροπῶν Διαιτησίας ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, ἐκδοθεισῶν βάσει τοῦ νόμου 28/1944, ἀποδοχῶν τῶν πάσης φύσεως μισθωτῶν εἶναι, ὅτι κύται ἀποτελοῦν ἐλάχιστα ὅρια μισθοῦ, μὴ ἀπαγορευομένης τῆς καταβολῆς ἢ συμφωνίας περὶ καταβολῆς ἀνωτέρου τοιούτου.

Ἐπὶ τοῦ δευτέρου νόμου (3239/1955) (ΕΕΔ 14, 608) ὑπάρχει ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 25 § 2 αὐτοῦ, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἀπολήψις μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου ἀνωτέρου τοῦ διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἀποφάσεων διαιτησίας ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καθορισθέντος ἢ συμφωνία περὶ τοιαύτης ἀπολήψεως δὲν ἀπαγορεύεται.

Ἐξ ἄλλου, βάσει τῶν ἀνωτέρω νόμων, ἐξεδόθησαν καὶ ἐκδίδονται ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις καὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας καὶ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, αἱ ὁποῖαι καθορίζουν ἐλάχιστα ὅρια δεκαημέρου μισθοῦ καὶ ἡμερομισθίου καὶ ἄνδρι διάφορα ἐπιδόματα καὶ προαυξήσεις μισθοῦ, πάντοτε ὅμως ἐπὶ τῶν ἐλαχίστων ὁρίων μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου.

Διάφορος ρυθμίσεις, καθορισμὸς δηλαδὴ τῶν διαφόρων ἐπιδομάτων ἐπὶ μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου, ἀνωτέρου τοῦ νομίμου, τὸ ὁποῖον καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου κατὰ συμφωνίαν μετὰ τοῦ μισθωτοῦ, εἶναι ἐκ τοῦ νόμου ἀνεπίτρεπτος. (Ἴδετε Σ.Ε. 2485/1965, ΕΕΔ 34, 1482, διὰ τὸ ἐπίδομα ἀδείας τῶν μισθωτῶν, διὰ τὸ ὁποῖον ἐχρειάσθη μετὰ τὴν ἀκυρωτικὴν ἀπόφασιν νὰ εἰσαχθῇ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 § 16 τοῦ νόμου 4504/1966, ΕΕΔ 25, 439)

Περαιτέρω, ἐφ' ὅσον διὰ τοῦ καταβαλλομένου πράγματι ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀνωτέρου τοῦ νομίμου μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου κατὰ συμφωνίαν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ μισθωτοῦ, καλύπτεται ἐν συνόλῳ τὸ διὰ τῆς κανονιστικῆς πράξεως καθοριζόμενον χρηματικὸν ποσὸν (δεκαήμερος μισθός, ἐπιδόματα κλπ.), δὲν ὑπάρχει διὰ τοῦτο δικαίωμα ἐκ τῆς κανονιστικῆς πράξεως (Α.Π. 693/1967, ΕΕΔ 27, 159, πρβλ. καὶ Α.Π. 121/1968, ΕΕΔ 27, 683, Α.Π. 455/1968, ΕΕΔ 27, 1479, Α.Π. 74/1969, ΕΕΔ 28, 518).

Διατηρεῖται μόνον ἡ ἀρχὴ τῆς ὑπαριθμήσεως τῶν ὅρων ἀτομικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκείνων τῆς κατ' ἐλάχιστον ὅριον προστασίας τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, τὴν ὁποίαν ἐκφράζει καὶ ὁ πανομοιοτύπως ἐπαναλαμβανόμενος εἰς ταύτας ὅρος «τυχὸν καταβαλλόμενοι ἀποδοχαὶ ὑπέρτεραι τῶν ὑπὸ τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων καὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν», ὑπὸ τὴν ἔννοιαν, ὡς ἄλλως τε ὁρίζεται καὶ εἰς τὸν νόμον (ἄρθρον 3 § 1 ἐδάφ. 2 νόμου 3239/1955), ὅτι διὰ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως δὲν θίγεται ἡ ἰσχὺς τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας προβλεπόντων περὶ καταβολῆς ἀνωτέρων ἀμοιβῶν. (Οὕτω ἡ Σ.Ε. 1648/1965, ΕΕΔ 34, 523. Ἴδετε καὶ *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Εἰσαγωγὴ εἰς τὴν Ἐπιστήμην τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, σελ. 113 ἑπ., *Τούση - Σταυροπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 175, σημ. 39, ἔνθα καὶ ξένη νομολογία.

Ἡ αὐτὴ λύσις, ὅτι δηλαδὴ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν τὸ σύνολον τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν (δεκαήμερος μισθός, ἐπιδόματα κλπ.) ἔχει δοθῇ καὶ διὰ τὴν σύγκρισιν ποία ἡ εὐνοϊκωτέρα συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἢ Κανονισμὸς ἐργασίας, προκειμένου νὰ κριθῇ ποία ἡ προσήκουσα εἰς τὴν περίπτωσιν δι' ἐφαρμογήν (Α.Π. 78/1966, Ὁλομελείας, ΕΕΔ 25, 926, Α.Π. 27/1968, Ὁλομελείας, ΕΕΔ 27, 420).

Ὑπάρχουν ὅμως ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις κατὰ νόμον 28/1944 ἐκδοθεῖσαι, αἱ ὁποῖαι ἰσχύουν καὶ ἤδη

νικῆς ἀσφαλίσεως μεταξὺ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀνωτέρω Τραπέζης καὶ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ταμείου, καθ' ἃς, εἰς περίπτωσιν θανάτου ἠσφαλισμένου, δικαιοῦνται συντάξεως τὰ ἐν ταῖς ἐπομέναις παραγράφοις ὁριζόμενα μέλη τῆς οἰκογενείας τοῦ θανόντος ἠσφαλισμένου ὑπὸ τὰς ἐν αὐταῖς προϋποθέσεις καὶ περιορισμούς, ἤτοι ἡ χήρα καὶ τὰ τέκνα, ἐν οἷς καὶ τὰ νομιμοποιηθέντα, ἐφ' ὅσον ταῦτα α) εἶναι ἄγαμα, β) δὲν ἐργάζονται ἢ ἐκ τῆς ἐργασίας των δὲν ἀποκερδαίνουν τὸ ἐν τῷ καταστατικῷ ποσὸν καὶ γ) δὲν συνεπλήρωσαν τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, τὰ δὲ σπουδάζοντα τὸ 23ον ἔτος, τῶν ὁρίων τούτων ἡλικίας μὴ ἰσχυόντων, ἄρα καὶ τῶν ὑπερβάντων τὸ 18ον ἔτος δικαιουμένων συντάξεως, ἐὰν εἶναι ἀνίκανα πρὸς πᾶσαν ἐργασίαν, τοῦ δικαιώματος, ἐν πάσῃ περιπτώσει, τῆς ἀπολήψεως συντάξεως ἀρχομένου «διὰ τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας τοῦ ἠσφαλισμένου... ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ ἀκολουθοῦντος τοῦ θανάτου αὐτοῦ» σαφῶς συνάγεται, ὅτι αἱ ὡς ἄνω προϋποθέσεις δέον νὰ ὑφίστανται κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου τοῦ ἠσφαλισμένου. Ἄρα κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον δέον τὰ τέκνα νὰ μὴ ἔχουν συμπληρώσει τὰ τιθέμενα ὅρια ἡλικίας ἢ, ἐὰν συνεπλήρωσαν ταῦτα, νὰ εἶναι ἀνίκανα, λόγῳ σωματικῆς ἢ διανοητικῆς ἀνικανότητος, πρὸς πᾶσαν ἐργασίαν, μὴ παρεχομένου δικαιώματος συντάξεως εἰς τέκνα, ἅτινα δὲν ἐκέκτηντο τὰς πρὸς τοῦτο προϋποθέσεις κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου τοῦ ἠσφαλισμένου, ἔστω καὶ ἂν ἀπέκτησαν ταύτας ὁραδύτερον. Καθ' ὅσον οὐ μόνον ἡ γραμματικὴ διατύπωσις ἀναφέρεται εἰς τὸν χρόνον τοῦτον, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς διὰ τοῦ ἄρθρου 20 ἐπιβαλλομένης εἰδικῆς ἀναλογιστικῆς μελέτης πρὸς καθορισμὸν τῆς εἰς τοὺς ἠσφαλισμένους καὶ τὰ μέλη τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν ἀπονεμητέας συντάξεως, σαφῶς προκύπτει, ὅτι τὸ χρονικὸν σημεῖον, καθ' ὃ ἐξετάζεται ἡ συνδρομὴ τῶν προϋποθέσεων πρὸς ἀπονομὴν συντάξεως, εἶναι τὸ τῆς ἐπαληθεύσεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου, ὅπερ τοῦ ὁποίου καταρτίζεται ἡ τοιαύτη μελέτη. Τοῦτο δὲ συνάδει καὶ πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ δικαιώματος συντάξεως, ὁριζομένην κατὰ τὰ ἀνωτέρω, προκειμένου περὶ μελῶν τῆς οἰκογενείας θανόντος ἠσφαλισμένου, τὴν πρώτην τοῦ μηνὸς μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ, μὴ ἀναγραφομένου ἑτέρου, μεταγενεστέρου, χρόνου ἐνάρξεως, ὡς θὰ ἴδωμεν, ἐὰν δικαίωμα συντάξεως ἠβύνατο νὰ ἀπονεμηθῇ καὶ ἐν μεταγενεστέρᾳ συμπληρώσει τῶν πρὸς σύνταξιν προϋποθέσεων.

Ὅθεν, ὁ μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως, καθ' ὃν αἱ ὡς ἄνω διατάξεις, ἰσχὺν νόμου ἐπέχουσαι, κατὰ τὰ ἐν αὐτῷ ἐκτιθέμενα, ψευδῶς ἠρμηνεύθησαν καὶ ἐσφαλμένως ἐφηρμόσθησαν ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἥτις ἀπέρριψεν ἀγωγὴν ἀναγνωρίσεως δικαιώματος συντάξεως καὶ καταβολῆς ἴσου πρὸς αὐτὴν ποσοῦ λόγῳ ἀποζημιώσεως, διὰ τὴν παράνομον ἄρνησιν ἀπονομῆς τοιαύτης, ὑπὲρ τοῦ δικαστικῶς ἀπηγορευμένου καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιτροπείαν τῆς ἀναιρεσειούσης τελοῦντος υἱοῦ αὐτῆς, καταστάντος λόγῳ διανοητικῆς ἀνικανότητος ἀνικάνου πρὸς πᾶσαν ἐργασίαν, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ, ὅτι δὲν ἀνεγνωρίζετο τοιοῦτον δικαίωμα εἰς αὐτόν, ἔχοντα συμπληρώσει κατὰ τὸν ἐν ἔτει 1956 χρόνον τοῦ θανάτου τοῦ ἠσφαλισμένου πατρός του τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ μὴ ὄντα ἀνίκανον πρὸς πᾶσαν ἐργασίαν, ἄρα μὴ κεκτημένον τὰς πρὸς τοῦτο προϋποθέσεις, ἐκ τοῦ ὅτι κατέστη λόγῳ πνευματικῆς νόσου ἀνίκανος πρὸς τοῦτο ἐν ἔτει 1961, ἤτοι μετὰ πενταετίαν ἀπὸ τῆς ἐπαληθεύσεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου, δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὡς ἀβάσιμος (*).

(*) Ὑπεκρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 73/1968 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

τοῦ χρόνου ἐνάρξεως καὶ λήξεως τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους.

Κεφάλαιον δεύτερον

Προϋπολογισμός

Ἄρθρον 6

Ἔννοια καὶ περιεχόμενον τοῦ προϋπολογισμοῦ

1) Προϋπολογισμός εἶναι ὁ νόμος, δι' οὗ προσδιορίζονται τὰ δημόσια ἔσοδα καὶ καθορίζονται τὰ ὅρια τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους (πιστώσεων) δι' ἕκαστον οἰκονομικὸν ἔτος.

2) Τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα τοῦ προϋπολογισμοῦ ταξινομοῦνται κατ' εἶδος, ὁμάδας καὶ κατηγορίας ἀναλόγους τῆς αἰτίας καὶ τῆς φύσεως αὐτῶν κατὰ τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, τὰ δὲ ἔξοδα καὶ κατὰ Ὑπουργίαν καὶ Ὑπηρεσίαν (εἰδικὸν φορέα).

Ἡ ταξινόμησις αὕτη δέον: α) νὰ τείνῃ εἰς τὴν εὐχερῆ κατάρτισιν τῶν Ἐθνικῶν Λογαριασμῶν, β) νὰ ἐπιτρέπῃ τὴν σύγκρισιν τῶν μεγεθῶν τῶν προϋπολογισμῶν διαχρονικῶς, ὡς καὶ τούτων πρὸς τὰ μεγέθη ἄλλων χωρῶν, γ) νὰ ἀπεικονίζῃ τὴν κυβερνητικὴν πολιτικὴν εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς κρατικῆς δραστηριότητος.

3) Εἰς τὸν προϋπολογισμὸν συνάπτονται: α) πίναξ τῶν προβλεπομένων ἐσόδων, β) πίνακες τῶν προβλεπομένων ἐξόδων διακεκριμένως δι' ἕκαστον Ὑπουργεῖον καὶ γ) συγκεντρωτικὸς πίναξ τῶν προβλεπομένων τελικῶν ἀποτελεσμάτων τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων.

4) Εἰς εἰδικοὺς πίνακας, προσαρτωμένους εἰς τὸν προϋπολογισμὸν καὶ δυναμένους νὰ τροποποιῶνται διαρκούσης τῆς ἐκτελέσεως αὐτοῦ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἀναγράφεται καθ' Ὑπουργεῖον καὶ εἰδικὸν φορέα τὸ εἶδος τῶν διατιθεμένων, εἰς βάρος τῶν πιστώσεων τῶν ὁποίων ἐπιτρέπεται ἡ ἔκδοσις ἐκτακτικῶν ἐνταλμάτων ἢ ἐντολμάτων προπληρωμῆς.

Ἄρθρον 7

Δημόσιαι ἐπενδύσεις

1) Τὰ τῶν δημοσίων ἐπενδύσεων διέπονται ὑπὸ τῆς εἰδικῆς περὶ αὐτῶν νομοθεσίας.

2) Εἰς τὸν προϋπολογισμὸν καὶ ἐπὶ ἴδιον τμῆμα αὐτοῦ ἐγγράφονται αἱ ἀναγκαιοῦσαι πιστώσεις διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ κρατικοῦ προγράμματος δημοσίων ἐπενδύσεων.

3) Ὡσαύτως εἰς τὸ αὐτὸ τμῆμα τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐγγράφονται πιστώσεις διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἔργων δημοσίων ἐπενδύσεων, ἡ ἀξία τῶν ὁποίων καταβάλλεται ὑπὸ τρίτων.

Ἄρθρον 8

Ὑποβολὴ προϋπολογισμοῦ εἰς τὴν Βουλήν

Ὁ προϋπολογισμὸς εἰσάγεται εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἓνα τοὐλάχιστον μῆνα πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους.

Ἄρθρον 9

Διοίκησις ἐσόδων καὶ ἐξόδων

1) Ἅμα τῇ ἐνάρξει τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους ὁ κατατεθεὶς προϋπολογισμὸς λογίζεται ψηφισθείς, ἡ δὲ διοίκησις τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐν αὐτῷ προβλεπομένων. Ἡ Βουλὴ δύναται, ἐντὸς δεκαήμερου ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους, νὰ ἐπιφέρῃ τροποποιήσεις τῶν μεγεθῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ.

2) Ἐὰν ἡ διοίκησις τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ καθίσταται ἀνέφικτος δι' οἱανδήποτε λόγον, αὕτη ἐνεργεῖται δι' εἰδικοῦ νόμου.

3) Ἐὰν δὲν καθίσταται δυνατή, λόγῳ λήξεως τῆς περιόδου τῆς Βουλῆς, ἡ ψήφισις τοῦ προϋπολογισμοῦ ἢ τοῦ κατὰ τὴν προηγουμένην παραγραφον εἰδικοῦ νόμου παρατείνεται ἐπὶ τέσσαρας μῆνας διὰ β. δ/τος, ἐκδιδομένου κατόπιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἡ ἰσχὺς τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ λήξαντος ἢ λήγοντος οἰκονομικοῦ ἔτους.

4) Οὐδεμία δαπάνη, προερχομένη ἐκ τῆς συστάσεως νέας Ὑπηρεσίας ἢ ἐπεκτάσεως ὑφισταμένης, δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ κατὰ τὴν περίοδον τῆς διοικήσεως τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων, κατὰ τὰς παραγράφους 2 καὶ 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Κατὰ τὴν περίοδον ταύτην ἐπιτρέπεται ἡ πληρωμὴ δαπανῶν δι' ἐποχρεώσεις δημιουργηθείσας ὑπὸ εἰδικῶν νόμων, περὶ ὧν δὲν προβλέπει ὁ ἐκτελούμενος προϋπολογισμός.

Κεφάλαιον τρίτον

Ἐκτέλεσις προϋπολογισμοῦ

Ἄρθρον 10

Ἔσοδα

1) Ἔσοδα τοῦ προϋπολογισμοῦ εἶναι τὰ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους, εἰς ὃ ἀναφέρεται ὁ προϋπολογισμός, βεβαιούμενα ποσά, ἀσχέτως τῆς χρονικῆς περιόδου, ἐξ ἧς ταῦτα προέρχονται, ὡς καὶ τὰ μὴ εἰσπραχθέντα ἔσοδα τοῦ προηγουμένου οἰκονομικοῦ ἔτους.

2) Τὰ βεβαιωθέντα ἔσοδα μέχρι τῆς λήξεως τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους καὶ μὴ εἰσπραχθέντα μέχρι τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ παρόντος προβλεπομένης προθεσμίας διαγράφονται λογιστικῶς ἐκ τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐβεβαιώθησαν καὶ ἀναβεβαιοῦνται ὡς ἔσοδα τοῦ ἐπο-

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

321/1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί Κώδικος Δημοσίου Λογιστικού

(Ε.Κ. τ. Α΄ φ. 205 της 18 Οκτωβρίου 1969)

Προτάσει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον 1

Η διοίκησις των δημοσίων εσόδων και εξόδων και το λογιστικόν εν γένει του Κράτους διέπονται υπό των διατάξεων του παρόντος ν. δ/τος.

Κεφάλαιον πρώτον

Εισαγωγικαί διατάξεις

Άρθρον 2

Αρμοδιότης του Υπουργού των Οικονομικών

1) Ο Υπουργός των Οικονομικών είναι αρμόδιος διά την γενικήν διαχείρισιν του προϋπολογισμού και την εντός των νομίμων ορίων εκτέλεσιν αυτού.

2) Ο αυτός Υπουργός ασκεί εποπτείαν επί της διαχειρίσεως των δημοσίων χρημάτων και της δημοσίας περιουσίας εν γένει.

Άρθρον 3

Γενικόν Λογιστήριον του Κράτους

1) Ο Υπουργός των Οικονομικών ασκεί τας εν τω παρόντι νόμω αρμοδιότητας αυτού διά του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

2) Το Γενικόν Λογιστήριον του Κράτους διά την εφαρμογήν του παρόντος νόμου έχει τας εξής γενικάς αρμοδιότητας:

α) Καταρτίζει τον προϋπολογισμόν, απολογισμόν και ισολογισμόν του Κράτους.

β) Επιμελείται της εκτελέσεως του προϋπολογισμού.

γ) Παρακολουθεί την κίνησιν των εκτός προϋπολογισμού λογαριασμών.

δ) Προκαλεί και θέτει εις εφαρμογήν τα αναγκαία μέτρα προς εξασφάλισιν του λογιστικού ελέγχου εφ' όλης της οικονομικής διαχειρίσεως του Κράτους.

Άρθρον 4

Νομοθετήματα του Δημοσίου Λογιστικού

Τα νομοθετήματα του Δημοσίου Λογιστικού είναι:

α) Ο προϋπολογισμός των εσόδων και εξόδων.

β) Ο απολογισμός και

γ) Ο ετήσιος γενικός ισολογισμός.

Άρθρον 5

Οικονομικόν έτος

1) Οικονομικόν έτος είναι η χρονική περίοδος, ήτις περιλαμβάνει τας διοικητικάς πράξεις και τα γεγονότα, άτινα οπωσδήποτε σχετίζονται προς την διαχείρισιν του δημοσίου χρήματος και την κίνησιν της περιουσίας του Κράτους.

2) Το οικονομικόν έτος άρχεται την 1ην Ιανουαρίου και λήγει την 31ην Δεκεμβρίου του ιδίου ημερολογιακού έτους.

3) Η αυτή περίοδος ορίζεται και διά την διαχείρισιν των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ή των αυτοτελών ειδικών Ταμείων, ών η διοίκησις είναι ανατεθειμένη εις το Κράτος.

4) Διά δ/τος, εκδιδομένου προτάσει του Υπουργικού Συμβουλίου, επιτρέπεται η αλλαγή

κατά την διάταξιν του άρθρου 41 του νόμου 3239/1955, και διαιτητικαί αποφάσεις, αι οποίαι, ενώ καθορίζουν νομίμως επιδόματα των μισθωτών, ορίζουν και ότι ταύτα δεν συμψηφίζονται προς καταβαλλομένας πράγματι υπό του εργοδότου ανωτέρας των νομίμων αποδοχάς.

Εφ' όσον είναι, κατά τας εν αρχή διατάξεις, δεδομένον, ότι τόσον κατά τον διοικητικόν καθορισμόν των αποδοχών, όσον και κατά τον διά συλλογικών συμβάσεων εργασίας και διαιτητικών αποφάσεων, μόνον ελάχιστα όρια μισθών και ημερομισθίων δύνανται να τεθούν, ως και επί τούτων επιδόματα, δεν παρέχεται εκ του νόμου άλλη εξουσία και δη να επιβάλληται ως κανών δικαίου ο μη συμψηφισμός των επιδομάτων προς τας ανωτέρας των νομίμων καταβαλλομένας αποδοχάς, διότι τότε θα επρόκειτο περί ανεπιτρέπτου εκ του νόμου παρεμβάσεως εις την ελευθερίαν των συμβαλλομένων να καθορίζουν ανωτέρας των εκάστοτε νομίμων αποδοχάς, αι οποίαι, ως εσημειώθη ανωτέρω, συγκρίνονται *εκάστοτε* προς το σύνολον των νομίμων μισθών και ημερομισθίων μετά των νομίμων επιδομάτων. (Άλλης γνώμης ο *Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 28, 1281 επ.).

φαντια ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἀποθεματικόν» εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν πιστώσεις.

α) Πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν πιστώσεων τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν διαφόρων Ὑπουργείων, αἵτινες ἄνευ ἐπεκτάσεως τῶν Ὑπηρεσιῶν ἤθελαν εὑρεθῆ ἐν ἀνεπαρκείᾳ καὶ

β) Πρὸς ἀντιμετώπισιν μὴ προβλεπομένων εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ἑκάστου Ὑπουργείου ἐκτάκτων καὶ ἐπειγουσῶν δαπανῶν.

Αἱ δεκτικαὶ ἀναπληρώσεως πιστώσεις κατονομάζονται εἰς συναπτόμενον εἰς τὸν προϋπολογισμὸν πίνακα, ὅστις διαρκούσης τῆς ἐκτελέσεως αὐτοῦ δύναται νὰ τροποποιῆται δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

2) Ἡ κατὰ μεταφορὰν διάθεσις τῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ τοῦ παρόντος ἄρθρου πιστώσεων ἐνεργεῖται δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, δημοσιευομένων διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἀνακοινουμένων εἰς τὴν Βουλήν, ἐν ἀπουσίᾳ δὲ ταύτης εἰς τὸ Προεδρεῖον αὐτῆς.

Διὰ τὴν ἐκ τοῦ ἀποθεματικοῦ διάθεσιν πιστώσεων πρὸς ἀντιμετώπισιν δαπανῶν μὴ προβλεπομένων ἐν τῷ προϋπολογισμῷ αἱ ἀποφάσεις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἐκδίδονται μετ' ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Αἱ ἀνωτέρω ἀποφάσεις κατονομάζουν τοὺς εἰδικοὺς φορεῖς καὶ κωδικοὺς ἀριθμοὺς, εἰς ἐπαύξησιν τῶν πιστώσεων τῶν ὁποίων γίνονται αἱ ἐκ τοῦ ἀποθεματικοῦ μεταφοραί, ἢ καθορίζουν νέους, ὁσάκις πρόκειται περὶ δαπάνης μὴ δυναμένης νὰ καταλογισθῇ εἰς τὰς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἀναγραφομένας.

3) Εἰς εἰδικὸν πίνακα, προσαρτώμενον εἰς τὸν ἀπολογισμόν, σημειοῦνται καὶ αἰτιολογοῦνται αἱ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους γενόμεναι ἐκ τοῦ ἀποθεματικοῦ μεταφοραί.

"Αρθρον 18

1) Μετὰ τὴν ἐξάντλησιν τοῦ κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἀνατιθεμένου εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ἀποθεματικοῦ μόνον δι' εἰδικοῦ νόμου δύναται νὰ χορηγηθῇ νέα πίστωσις.

2) Ἐν ἀπουσίᾳ τῆς Βουλῆς δύναται νὰ χορηγηθῇ νέα πίστωσις μόνον ἐν περιπτώσει ἐκτάκτων καὶ ἐπειγουσῶν δαπανῶν, μὴ δυναμένων νὰ προβλεφθοῦν διὰ ν.δ., ἐκδιδομένου κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 48 τοῦ Συντάγματος.

"Αρθρον 19

Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 17 καὶ 18 τοῦ παρόντος δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν ἐν ἐπιστρατεύσει ἢ πολέμῳ, ὡς καὶ ἐν περιπτώσει ἀπροόπτων ἀναγκῶν ἀφορωσῶν τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Κράτους. Κατὰ τὰς περιόδους ταύτας ἐπιτρέπεται, ὅπως ἀναγράφωνται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ἔκτακτοι πιστώσεις δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Αἱ περὶ ἐγγραφῆς ἐκτάκτων πιστώσεων ἀποφάσεις ἐκτελοῦνται καὶ ἄνευ δημοσιεύσεως αὐτῶν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἐὰν εἰδικοὶ λόγοι, ἐκτιμώμενοι ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ἐπιβάλλουν τοῦτο.

"Αρθρον 20

"Ορια διαθέσεως πιστώσεων

Διὰ πράξεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὁρίζεται ἑκάστοτε καὶ δι' ὡρισμένην χρονικὴν περίοδον τὸ ποσοστὸν τῶν δυναμένων νὰ διατεθῶσιν ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν πιστώσεων, κατὰ κατηγορίας ἢ ὁμάδας δαπανῶν, μὴ ἀποκλειομένης διὰ τινας ταύτων καὶ τῆς εἰς ὁλόκληρον διαθέσεως αὐτῶν.

Δι' ὁμοίων πράξεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν δύνανται νὰ τίθενται ὅρια πληρωμῶν, ἐφ' ὅσον ἐπιβάλλουν τοῦτο αἱ δημοσιονομικαὶ συνθῆκαι ἢ λόγοι ἀναφερόμενοι εἰς τὴν οἰκονομικὴν καὶ νομισματικὴν ἐν γένει πολιτικήν.

"Αρθρον 21

Διάθεσις τῶν πιστώσεων ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν (κυρίων διατακτῶν)

1) Οἱ Ὑπουργοὶ (κύριοι διατάκται) διαθέτουν τὰς διὰ τὸ Ὑπουργεῖον των ἀνεγεγραμμένας ἐν τῷ προϋπολογισμῷ πιστώσεις, δυνάμενοι νὰ μεταβιβάσουν ταύτας, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, εἰς τοὺς κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις ἐπιτρόπους αὐτῶν (δευτερεύοντας διατάκτας).

2) Αἱ τυχὸν καθ' ὑπέρβασιν τῶν ὁρίων τῶν πιστώσεων ἀναλαμβανόμεναι ὑποχρεώσεις δύνανται νὰ πληρωθοῦν μόνον μετὰ προηγουμένην ἔγκρισιν τοῦ Πρωθυπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, προκαλουμένην ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, προκειμένου δὲ περὶ ὑπερβάσεων ὀφειλομένων εἰς συναλλαγματικὴν διαφορὰν ἢ ἐσφαλμένον ὑπολογισμὸν τῆς δαπάνης μετὰ προηγουμένην ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

3) Εἰδικῶς διὰ τὸ Ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Ἀμύνης κύριοι διατάκται εἶναι τὰ ὑπὸ τῆς νομοθεσίας «περὶ Οἰκονομικῆς Μερίμνης καὶ Λογιστικοῦ τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων», ὡς καὶ ἄλλων συνα-

μένου οἰκονομικοῦ ἔτους.

Ἄρθρον 11

Ὄργανα καὶ τίτλοι εἰσπράξεως

Ἡ εἰσπραξις τῶν δημοσίων ἐσόδων ἀνατίθεται εἰς τὰ Δημόσια Ταμεῖα, τὰ λοιπὰ ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως ὄργανα καὶ τοὺς εἰδικοὺς ταμίας, εἰς οὓς ἔχει ἀνατεθῆ ἡ εἰσπραξις εἰδικῶν ἐσόδων καὶ ἐνεργεῖται δυνάμει νομίμων τίτλων.

Ἄρθρον 12

Ἀποδεικτικὰ εἰσπράξεως

1) Τὰ Δημόσια Ταμεῖα, οἱ εἰδικοὶ ταμίαι καὶ τὰ λοιπὰ ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως ὄργανα ἐκδίδουν διὰ πᾶσαν εἴσπραξιν ἀποδεικτικὸν εἰσπράξεως, ὁ τύπος τοῦ ὁποίου ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, δι' ἀποφάσεώς του δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἡ εἴσπραξις δὲ θεωρεῖται ὡς μὴ γενομένη, ἂν δὲν ἐξεδόθη τὸ κατὰ τὸν κεκανονισμένον τύπον ἀποδεικτικόν.

2) Ἀνυπόγραφα ἀποδεικτικὰ χρεώσεως ἢ πιστώσεως τῆς διαχειρίσεως τοῦ ὑπολόγου, μὴ δυνάμενα νὰ συμπληρωθοῦν λόγῳ θανάτου τοῦ ἐκδόντος ἢ ἑτέρας αἰτίας, ὑπογράφονται ὑπὸ τῶν διαδεχθέντων αὐτὸν ἐν τῇ Ὑπηρεσίᾳ, ἀφοῦ προηγουμένως βεβαιωθῇ ἡ εἰς τὴν διαχείρισίν του εἰσαγωγὴ ἢ ἐξαγωγὴ τῶν μετρητῶν, ἀξιῶν, ἐνσήμων ἢ ὑλικῶν, δι' ἃ ταῦτα ἐξεδόθησαν.

Ἄρθρον 13

Ἔξοδα

1) Ἔξοδα τοῦ προϋπολογισμοῦ εἶναι αἱ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους, εἰς ἃ ἀναφέρεται ὁ προϋπολογισμός, πραγματοποιούμεναι πληρωμαὶ ἀσχέτως τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἐδημιουργήθη ἡ πρὸς πληρωμὴν ὑποχρέωσις. Ὡς χρόνος πραγματοποιήσεως τῆς πληρωμῆς νοεῖται ὁ τῆς ἐκδόσεως τοῦ οἰκείου τίτλου.

2) Τὰ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ἔξοδα ἐντέλλονται εἰς βάρος εἰδικῶν καθ' Ὑπουργεῖον πιστώσεων καὶ ἐντὸς τῶν ἑκάστοτε ὁριζομένων περιθωρίων αὐτῶν.

Ἄρθρον 14

Παράτασις ἐκτελέσεως προϋπολογισμοῦ

1) Ἡ ἐκτέλεσις τοῦ προϋπολογισμοῦ ἑκάστου οἰκονομικοῦ ἔτους παρατείνεται: α) ἐπὶ ἕνα μῆνα διὰ τὴν εἴσπραξιν τῶν μέχρι τῆς λήξεως αὐτοῦ βεβαιωθέντων ἐσόδων καὶ β) ἐπὶ δύο μῆνας, διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων, δι' ἃ αἱ σχετικαὶ ὑποχρεώσεις ἀνελήφθησαν μέχρι τῆς λήξεως αὐτοῦ.

2) Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν δύνανται νὰ παρατείνωνται τὰ ἀνωτέρω χρονικὰ ὅρια ἐπὶ δίμηνον διὰ τὴν ἐμφάνισιν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπὶ τοῦ παρὰ τῷ Γενικῷ Λογιστηρίῳ τοῦ Κράτους ὑπολόγου συμψηφισμοῦ.

Ἄρθρον 15

Εἰδικότης πιστώσεων

1) Αἱ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ πιστώσεις χρησιμοποιοῦνται ἀποκλειστικῶς πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν δαπανῶν τῆς Ὑπηρεσίας (εἰδικοῦ φορέως), διὰ τὴν ὁποίαν προεβλέφθησαν, τῶν προσδιοριζομένων διὰ τοῦ κωδικοῦ ἀριθμοῦ, ὑφ' ὃν ἀνεγράφησαν.

2) Κατ' ἐξαίρεσιν, ἐν ἀνεπαρκείᾳ πιστώσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ Ὑπουργείου τινός, ἐπιτρέπεται, μετάπτωσις τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, ἡ δι' ἠιολογημένης ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν αὔξησις ταύτης ἐπὶ ἰσοπόσῳ μειώσει ἑτέρας τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου. Αἱ δι' ἀποδοχὰς προσωπικοῦ ἐν γένει καὶ συντάξεις πιστώσεις δὲν εἶναι δεκτικαὶ τοιούτων αὐξήσεων ἢ μειώσεων.

Ἄρθρον 16

Ἐγγραφὴ πιστώσεων διαρκούσης τῆς ἐκτελέσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ

Διαρκούσης τῆς ἐκτελέσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτρέπεται ἡ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἐγγραφὴ εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν ἐξόδων τῶν Ὑπουργείων πιστώσεων, ἰσοπόσων πρὸς τὰ πραγματοποιούμενα ἔσοδα:

α) Ἐξ ἀδιαθέτων ὑπολοίπων χρηματικῶν ἐνταλμάτων προπληρωμῆς ἢ ἐξ ἐπιστροφῆς ἀχρεωστήτως καταβληθέντων πρὸς αὔξησιν τῶν πιστώσεων, εἰς βάρος τῶν ὁποίων ἐνετάλη ἡ πληρωμή.

β) Ἐξ ἐσόδων προσδιορισμένων κατὰ ρητὴν διάταξιν νόμου πρὸς ἀντιμετώπισιν ὡρισμένης δαπάνης πρὸς αὔξησιν τῆς διὰ τὴν δαπάνην ταύτην πιστώσεως.

Δι' ὁμοίων ἀποφάσεων ἐπιτρέπεται ἡ αὔξησις τῶν πιστώσεων τῶν Ὑπουργείων κατὰ τὰ ποσὰ τὰ διαπιπτόντα πρὸς ὄφελος ἑτέρου Ὑπουργείου, διὰ παραχωρηθέντα εἴδη ἢ προσφερθείσας ὑπηρεσίας εἰς βάρος τῶν πιστώσεων τοῦ ὠφελουμένου Ὑπουργείου κατὰ τὰ διὰ τῶν αὐτῶν ἀποφάσεων ὁριζόμενα.

Ἄρθρον 17

Ἀναπληρωματικαὶ πιστώσεις - Ἀποθεματικόν

1) Πηγὴ πρὸς λῆψιν ἐνδεχομένης ἀνεπαρκείας τῶν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ πιστώσεων ἀναγκῶν

δσον καὶ ὁ ἔλεγχος τῆς ὀρθότητος τοῦ καταλογισμοῦ τῆς δαπάνης εἰς βάρος τῆς οἰκείας πιστώσεως, ἀσκοῦνται ὑπὸ τῶν παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τούτῳ ἑδρευόντων εἰδικῶν λογιστηρίων, ὑπαγομένων εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου τοῦ Κράτους.

Ἄρθρον 28

Ἐνταλὴ πληρωμῆς ἐξόδων

1) Διὰ τὴν πληρωμὴν οἱασδήποτε ἐξόδου τοῦ Δημοσίου ἀπαιτεῖται ἡ ἔκδοσις χρηματικοῦ ἐντάλματος.

2) Κατ' ἐξαίρεσιν, ἐπιτρέπεται, ὅπως, δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, στιθεῖσαι καὶ διαρκοῦς ἢ περιοδικοῦ χαρακτῆρος δαπάναι πληρώνονται δι' ἑτέρων τίτλων πληρωμῆς.

Διὰ τῶν αὐτῶν ἀποφάσεων ὁρίζονται τὰ ἁρμόδια διὰ τὴν ἀναγνώρισιν καὶ ἐκκαθάρισιν ὄργανα τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ δαπανῶν, ἡ εὐθύνη τούτων, ἡ εὐθύνη τῶν ταμιακῶν ὑπολόγων, ἡ εὐθύνη τῶν ἀναρμοδίως λαβόντων, τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά, ὁ τύπος τοῦ τίτλου πληρωμῆς, ὁ τρόπος ἐξοφλήσεως αὐτοῦ, ὡς καὶ ἂν αἱ διατάξεις αὗται ὑποκεινται εἴτε εἰς τὸν προληπτικὸν εἴτε εἰς τὸν κατασταλτικὸν ἔλεγχον τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου.

3) Ἐν περιπτώσει μὴ νομιμότητος δαπάνης ἐκ τῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ἀναφερομένων, ἐντελλομένης διὰ τίτλου μὴ ὑποκειμένου εἰς τὸν προληπτικὸν ἔλεγχον τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ἁρμόδιον ὄργανον διὰ τῶν καταλογισμῶν τῶν παρὰ τὸν νόμον καταβληθέντων εἶναι καὶ ὁ διατάκτης τῆς δαπάνης, ὡς καὶ οἱ πάσης εἰδικότητος ἐπιθεωρηταὶ οἱ διαπιστώσαντες τὴν παράνομον πληρωμήν.

Αἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω καταλογιστικαὶ πράξεις προσβάλλονται ἐνώπιον τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου δι' ἐφέσεως ἐντὸς ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως αὐτῶν.

Ἄρθρον 29

Εἰς πᾶν χρηματικὸν ἔνταλμα ἢ ἄλλον τίτλον πληρωμῆς πρέπει νὰ ἐπισυνάπτωνται, ὑπ' εὐθύνην τοῦ ἐκδίδοντος αὐτά, τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 26 τοῦ παρόντος δικαιολογητικά.

Ἄρθρον 30

Τὰ ὑπὸ τῶν Ταμείων τοῦ Κράτους ἐκδιδόμενα χρηματικὰ ἐντάλματα καθίστανται πληρωτέα μετὰ τὴν ἐνέργειαν προληπτικοῦ ἐλέγχου.

Ὁ προληπτικὸς ἔλεγχος ἐνεργεῖται κατὰ τὰς περὶ αὐτοῦ διατάξεις προκειμένου μὲν περὶ τῶν δαπανῶν τῶν κυρίων διατακτῶν, ὡς καὶ τῶν μεταβιβαζομένων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐμπορίου πιστώσεων, ὑπὸ Παρέδρων τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἑδρευόντων εἰς τὰ καταστήματα τῶν Ὑπουργείων, προκειμένου δὲ περὶ τῶν δαπανῶν τῶν δευτερευόντων διατακτῶν ὑπὸ Ἐπιτρόπων τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἑδρευόντων εἰς τὴν ἕδραν τῶν δευτερευόντων διατακτῶν.

Ὡς Ἐπίτροποι τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ὁρίζονται, δι' ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου, ἐπάλληλοι αὐτοῦ ἐπὶ βαθμῷ δεκάτῳ ἢ ἑνδεκάτῳ (Ἐλεγκταὶ - Τμηματάρχαι) τοῦ Κλάδου Διοικητικοῦ τῆς Α' Κατηγορίας.

Ἡ ἀνάθεσις ἀσκήσεως προληπτικοῦ ἐλέγχου εἰς ἕτερα ὄργανα, πλὴν τῶν ἀνωτέρω, ἀπαγορεύεται.

Εἰς ἐπιλογὴν τῶν ἀσκούντων τὸν προληπτικὸν ἔλεγχον, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, Παρέδρων καὶ Ἐπιτρόπων δύνανται νὰ τοποθετῆται παρ' αὐτοῖς τὸ ἀναγκαῖον βοηθητικὸν προσωπικὸν ἐξ ἐπαλλήλων ἐπίσης τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου.

Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, ὅπως διὰ βασιλικοῦ διατάγματος προέλθῃ εἰς τὴν αὔξησιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὀργανικῶν θέσεων Παρέδρων, Ἐλεγκτῶν - Τμηματαρχῶν ἐπὶ βαθμῷ δεκάτῳ ἢ ἑνδεκάτῳ καὶ κατωτέρου προσωπικοῦ μέχρι 50 ἐν συνόλῳ.

Τοῦ προληπτικοῦ ἐλέγχου ἐξαιρουμένων τὰ χρηματικὰ ἐντάλματα τὰ ἐκδιδόμενα ὑπὸ τῶν δευτερευόντων διατακτῶν ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης.

Ἄρθρον 31

Διὰ διαταγμάτων, ἐκδιδομένων ἐπὶ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ρυθμίζεται ὁ τρόπος ἐντολῆς καὶ ἐκδόσεως τῶν ἐπὶ τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιβαλλομένων ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου καὶ τρίτων κρατήσεων.

Κεφάλαιον τέταρτον

Προληρωμαί

Ἄρθρον 32

Προϋποθέσεις πληρωμῶν

Ἐντάλματα πληρωμῆς καὶ προσωρινά

1) Πρὸς ἐκτέλεσιν δαπανῶν, δι' ἃς, ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῶν ἢ λόγῳ ἐπειγούσης ὑπηρεσιακῆς ἀνάγκης, καθίσταται ἀδύνατον νὰ συντελεσθοῦν αἱ κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις περὶ δικαιολογήσεως ἐξόδου διατυπώσεις, ἐπιτρέπεται, ὅπως τὸ ἀπαιτούμενον ποσὸν προκαταβάλληται ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου βάσει χρηματικῶν ἐνταλμάτων προπληρωμῆς.

2) Ἐπίσης ἐπιτρέπεται, ὅπως, δι' ἐπιτυχι-

φῶν νόμων ὁριζόμενα ὄργανα τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων.

Ἄρθρον 22

Διά τὴν ἀνάληψιν ὑποχρεώσεων, αἵτινες προβλέπεται, ὅτι θὰ βαρύνουν εἴτε ταμιακῶς, εἴτε ἐξ ὁλοκλήρου, τὰ ἑπόμενα οἰκονομικὰ ἔτη ἀπαιτεῖται προηγουμένη ἔγκρισις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἄρθρον 23

Διάθεσις τῶν πιστώσεων ὑπὸ δευτερευόντων διατακτῶν

1) Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 21 καὶ 22 τοῦ παρόντος ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιτρόπων τῶν Ὑπουργῶν (δευτερευόντων διατακτῶν) καὶ τῶν Διοικητῶν τῶν Μονάδων τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, ἐφ' ὅσον ἐκ τῶν κειμένων διατάξεων ἐπιτρέπεται νὰ ἀναλαμβάνουν ὑποχρεώσεις εἴτε ἀπ' εὐθείας, εἴτε διὰ τῶν ὑφισταμένων αὐτοῖς ὀργάνων.

2) Οἱ Ἐπίτροποι τῶν Ὑπουργῶν (δευτερεύοντες διατάκται), διὰ τὰς ὑπ' αὐτῶν ἀναλαμβανομένας ὑποχρεώσεις εἰς βάρος τῶν μεταβιβαζομένων αὐτοῖς πιστώσεων, ὑποκεινται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ τούτου καθοριζόμενα.

Ἄρθρον 24

1) Διὰ δ. δ)των, ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ Πρωθυπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ὁρίζεται ὁ τρόπος τῆς ἀναλήψεως ὑποχρεώσεων ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν ἢ τῶν δευτερευόντων διατακτῶν, αἱ ἐκ τῆς μὴ τηρήσεως τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 21, 22 καὶ 23 τοῦ παρόντος καὶ τῶν εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ἄρθρου τούτου ἐκδιδομένων δ.δ. συνέπειαι, ἀκυρότητες, ὑποχρεώσεις καὶ εὐθῦναι τῶν κυρίων καὶ δευτερευόντων διατακτῶν.

2) Διὰ τῶν αὐτῶν δ. δ)των δύναται νὰ ἐπιτρεπῇ, ὅπως δαπάναι σταθεραὶ διαρκοῦς ἢ περιοδικοῦ χαρακτῆρος ἀναλαμβάνονται δι' ὁλοκλήρου τὸ ἐτήσιον αὐτῶν ποσὸν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἔτους.

Ἄρθρον 25

Παρακολούθησις ἀναλήψεως ὑποχρεώσεων

Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 21 καὶ 22 τοῦ παρόντος αἱ παρὰ τοῖς Ὑπουργείοις Ὑπηρεσίαι Ἐντελλομένων Ἐξόδων, τὰ Εἰδικὰ Λογιστήρια καὶ αἱ Ὑπηρεσίαι Δημοσίου Λογιστικοῦ παρακολουθοῦν τὴν ἐξέλιξιν τῶν ἀναλαμβανομένων ὑποχρεώσεων ἐν σχέσει πρὸς τὴν ὕπαρξιν πιστώσεως, οὐδεμία δὲ πρᾶξις ἀναλήψεως ὑποχρεώσεως ὑπογράφεται ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ ἢ τοῦ δευτερεύοντος διατάκτου, ἐὰν αἱ ἀνωτέρω Ὑπηρεσίαι ἢ τὸ Εἰδικὸν Λογιστήριον δὲν βεβαιώσουν ἐπὶ τῆς πράξεως ὅτι ὑπάρχει ἀνάλογος πίστωσις καὶ δὲν γίνεται ὑπέρβασις τοῦ κατὰ τὸ πρῶτον ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ παρόντος ποσοστοῦ διαθέσεως πιστώσεων.

Προκειμένου περὶ τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης ἡ ἀνωτέρω βεβαίωσις παρέχεται ὑπὸ τῶν κατὰ κλάδους ἁρμοδίων Οἰκονομικῶν Ὑπηρεσιῶν.

Ἄρθρον 26

Ἀναγνώρισις καὶ ἐκκαθάρισις ἐξόδων

Τὰ ἔξοδα τοῦ Δημοσίου ἀναγνωρίζονται ὑπὸ τῶν κυρίων ἢ τῶν δευτερευόντων διατακτῶν ἢ τῶν νόμῳ ἐξουσιοδοτουμένων ὀργάνων καὶ ἐκκαθαρίζονται ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Ὑπηρεσιῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κατὰ νόμον δικαιολογητικῶν, τῶν ἀποδεικνυόντων τὴν κατὰ τοῦ Δημοσίου ἀπαίτησιν, δυναμένων νὰ συμπληρωθοῦν καὶ δι' ἑτέρων στοιχείων καθοριζομένων δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἄρθρον 27

1) Ἡ ἐκκαθάρισις καὶ ἐντολὴ πληρωμῆς τῶν ἐξόδων τοῦ Δημοσίου, ἐξαιρέσει τῶν τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης, ἐνεργεῖται παρά:

α) Τῶν Ὑπηρεσιῶν Ἐντελλομένων Ἐξόδων, ἱδρυνουσῶν παρ' ἑκάστῳ Ὑπουργείῳ, καὶ

β) Τῶν Ὑπηρεσιῶν Δημοσίου Λογιστικοῦ, ἱδρυνουσῶν παρ' ἑκάστῃ Νομαρχίᾳ, ἀμφοτέρων ὑπαγομένων εἰς τὸ Γενικὸν Λογιστήριον τοῦ Κράτους.

2) Ἡ διαδικασία τῆς ἐκκαθαρίσεως καὶ ἐντολῆς πληρωμῆς τῶν ἐξόδων καθορίζεται διὰ δ. διαταγμάτων, προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Προκειμένου περὶ τῶν Ὑπουργείων Ἐξωτερικῶν καὶ Δημοσίας Τάξεως ἐπιτρέπεται, ὅπως διὰ τῶν αὐτῶν δ.δ. καθορίζεται διάφορος διαδικασία ἐκκαθαρίσεως καὶ ἐντολῆς πληρωμῆς διὰ μέρος τῶν δαπανῶν αὐτῶν.

3) Αἱ τυχὸν προκύπτουσαι ἀμφισβητήσεις μεταξὺ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῶν λοιπῶν Ὑπουργῶν, ὡς πρὸς τὸ νόμιμον καὶ κανονικὸν τῆς ἐκκαθαρίσεως τῆς δαπάνης, ἐπιλύονται ὑπὸ τοῦ Πρωθυπουργοῦ, αἱ δὲ μεταξὺ τῶν δευτερευόντων διατακτῶν καὶ τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Δημοσίου Λογιστικοῦ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

4) Ἡ ἐκκαθάρισις καὶ ἐντολὴ πληρωμῆς τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης ἐνεργεῖται κατὰ τὴν διέπουσαν αὐτὸ νομοθεσίαν, προκειμένου δὲ περὶ χρηματικῶν ἐνταλμάτων κυρίων διατάκτου τόσον ἡ παρακολούθησις τῶν εἰς βάρος τοῦ Δημοσίου ἀναλαμβανομένων ὑποχρεώσεων.

γων ἐξ ἐνταλμάτων προπληρωμῆς διατάξεις ἔχων ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν διαχειριζομένων ἀποσβήστε δημόσια χρήματα, προκαταβαλλόμενα ἐπὶ ἀποδόσει λογαριασμοῦ, ἔστω καὶ ἄνευ ἐκδόσεως ἐντάλματος προπληρωμῆς.

Οἱ διατάκτες τῶν ἀνωτέρω προκαταβολῶν ἔχων τὶς ἁρμοδιότητας καὶ ὑποχρεώσεις τῶν διατακτῶν ἐνταλμάτων προπληρωμῆς, ὅσον ἀφορᾷ τὸν καθορισμὸν προθεσμίας ἀποδόσεως λογαριασμοῦ, παράτασιν αὐτῆς, ἀντικατάστασιν ὑπολόγων, ἐπίσχεσιν ἀποδοχῶν αὐτῶν, ἄρσιν ταύτης, ὡς καὶ τὸν καταλογισμὸν τῶν ὑπολόγων.

Οἱ οὕτω καταλογιζόμενοι ὑπόλογοι δύνανται δι' ἐφέσεως νὰ προσβάλωσι τὴν καταλογιστικὴν πρᾶξιν ἐντὸς ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως της ἐνώπιον τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου. Δύνανται, ὁμοίως, ἐντὸς τῆς αὐτῆς προθεσμίας, νὰ ἀσκήσωσι καὶ αἴτησιν ἀναθεωρήσεως ἐνώπιον τοῦ ἐκδόντος τὴν καταλογιστικὴν πρᾶξιν διατάκτου. Λόγοι ἀναθεωρήσεως εἶναι οἱ αὐτοί, δι' οὓς ἐπιτρέπεται ἀναθεώρησις πράξεων τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, κατὰ τὰ ἄρθρα 28 καὶ 30 τοῦ Ὀργανισμοῦ αὐτοῦ.

Ἄρθρον 37

Διὰ βασιλικῶν διαταγμάτων, ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ρυθμίζονται:

α) Αἱ ὑποχρεώσεις καὶ εὐθύναι τῶν ὑπολόγων ἐξ ἐνταλμάτων προπληρωμῆς καὶ προσωρινῶν.

β) Ὁ τρόπος τακτοποιήσεως τῶν ἀνωτέρω ἐνταλμάτων.

γ) Αἱ συνέπειαι τῆς μὴ ἐμπροθέσμου ἀποδόσεως λογαριασμοῦ, αἱ κατὰ τῶν ὑπολόγων κυρώσεις, τὰ τῆς ἐπισχέσεως τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν ἐν αἰτήσει τῶν ὑποχρεώσεων των, ὡς καὶ τὰ τοῦ καταλογισμοῦ αὐτῶν.

Δι' ὁμοίων βασιλικῶν διαταγμάτων α) ἐπιτρέπεται, ὅπως καθιερώνται περιορισμοὶ εἰς τὴν ἔκδοσιν ἐνταλμάτων προπληρωμῆς καὶ προσωρινῶν τόσον ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐπ' ὀνόματι τοῦ αὐτοῦ ὑπαλλήλου ἐκδιδομένων, ὅσον καὶ ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν των διὰ τὸ αὐτὸ ἔργον, καὶ β) ρυθμίζονται τὰ τῆς μεταβιβάσεως ὑπὸ τοῦ ὑπολόγου τῆς διαχειρίσεως μέρους τοῦ προκαταβληθέντος αὐτῷ ποσοῦ εἰς ἑτέρους ὑπαλλήλους.

Ἄρθρον 38

Προπληρωμαὶ ἰδίᾳ Ταμείων ἁρμοδιότητι

Προπληρωμαὶ ἐπιτρέπεται νὰ ἐνεργῶνται ἀπὸ τῶν Ταμείων καὶ ἄνευ προηγουμένης ἐκδόσεως χρηματικοῦ ἐντάλματος προπληρωμῆς δι' ἐπιστροφὰς ἀχρεωστήτως καταβληθέντων εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον χρημάτων, ἔξοδα ἐκτελέσεως εἰς βάρος τῆς περιουσίας ὀφειλετῶν τοῦ Δημοσίου, ἔξοδα μεταφορᾶς δημοσίων χρημάτων καὶ πᾶσαν ἄλλην διαπάνην ὁριζομένην δι' εἰδικοῦ νόμου.

Τὰ δικαιολογητικὰ τῶν ἀνωτέρω πληρωμῶν ἀποτελοῦν μέρος τοῦ χρηματικοῦ ὑπολοίπου τοῦ Δημοσίου Ταμείου καὶ ὑποβάλλονται εἰς τὸ τέλος ἑκάστου μηνὸς εἰς τὰς ἁρμοδίας Ὑπηρεσίας πρὸς ἔκδοσιν τῶν οἰκείων χρηματικῶν ἐνταλμάτων, διὰ τὴν τακτοποίησιν τῆς διαχειρίσεώς των.

Ἄρθρον 39

Προπληρωμαὶ εἰς ἐργολάβους ἢ προμηθευτὰς δὲν ἐπιτρέπονται, πλὴν τῶν περιπτώσεων τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῆς κειμένης νομοθεσίας.

Κεφάλαιον πέμπτον

Πληρωμὴ ἐξόδων

Ἄρθρον 40

Ἐξοφλησις τίτλων πληρωμῆς

1) Χρηματικὸν ἔνταλμα ἢ ἄλλος τίτλος πληρωμῆς ἐξοφλεῖται μόνον, ἐφ' ὅσον οὗτος φέρει πάντα τὰ κατὰ νόμον τυπικὰ στοιχεῖα.

2) Προκειμένου περὶ μὴ ὑποκειμένων εἰς προληπτικὸν ἔλεγχον χρηματικῶν ἐνταλμάτων ἢ ἄλλων τίτλων πληρωμῆς τὰ ἁρμόδια διὰ τὴν πληρωμὴν ὄργανα ἀσκοῦν προληπτικὸν ἔλεγχον καὶ εὐθύνονται διὰ τὴν πέραν τῶν ὁρίων τῆς κεχορηγημένης πιστώσεως εἰς τοὺς δευτερεύοντας διατάκτας ἢ τῆς παρασχεθείσης ἐξουσιοδοτήσεως εἰς τοὺς ἐκκαθαριστὰς ἐξόφλησιν τῶν ἐνταλμάτων ἢ τίτλων πληρωμῆς, ὡς καὶ διὰ τὴν ὕπαρξιν τῶν ὑπὸ τῶν νόμων, διαταγμάτων καὶ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν.

Ἐν ἐλλείψει οἱασδήποτε τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ προϋποθέσεων, τὰ ἁρμόδια διὰ τὴν πληρωμὴν ὄργανα ἀρνοῦνται ἐγγράφως τὴν ἐξόφλησιν τῶν ἐνταλμάτων καὶ λοιπῶν τίτλων, δύνανται ὅμως ὁ διατάκτης ἐπὶ ἐλλείψεων εἰς τὰ δικαιολογητικὰ νὰ ἐντέλληται τὴν ὑπ' εὐθύνην του πληρωμήν. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ὁ διατάκτης καθίσταται μόνος ὑπεύθυνος, ἀπαλλασσομένων τοῦ ὑπολόγου.

Τὰ ἔγγραφα ἀρνήσεως πληρωμῆς καὶ αἱ ἐντολαὶ τῶν διατακτῶν ἐπισυνάπτονται, ἐν πρωτοτύπῳ, εἰς τοὺς ἐξοφλουμένους τίτλους, ἀνακοινοῦνται δὲ ἀμέσως παρά τε τῶν ὑπολόγων καὶ τῶν διατακτῶν εἰς τὸ προϊστάμενον αὐτῶν Ὑπουργεῖον καὶ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν (Γενικὸν Λογιστήριον τοῦ Κράτους).

Ἄρθρον 41

Ἐξόφλησις ἐνταλμάτων πρὸ ἀρξεως

Ἐν κατεπειγούσῃ ἀνάγκῃ ἀμέσου πληρωμῆς

κὰς καὶ ἐκτάκτους ἐπειγούσας δαπάνας τοῦ Κράτους, μὴ νομοθετουμένας ἢ δι' ἃς δὲν ὑπάρχει πίστωσις, προκαταβάλληται τὰ ἀπαιτούμενα ποσὰν ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου. Διὰ τὰς πληρωμὰς ταύτας ἐκδίδονται ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ὑπουργοῦ χρηματικὰ ἐντάλματα ὑπὸ τὸν ἐκτὸς προϋπολογισμοῦ λογαριασμὸν «Προσωρινὰ χρηματικὰ ἐντάλματα». Ταῦτα δὲν ὑποκεινται εἰς τὸν προληπτικὸν ἔλεγχον τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, καταχωρίζονται δὲ πρὸ τῆς πληρωμῆς των εἰς εἰδικὸν βιβλίον, τηρούμενον παρὰ τῷ Γενικῷ Λογιστηρίῳ τοῦ Κράτους.

Ἄρθρον 33

Διαδικασία ἐκδόσεως

1) Τὰ χρηματικὰ ἐντάλματα προπληρωμῆς ἐκδίδονται μετ' ἀπόφασιν τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ ἢ τοῦ δευτερεύοντος διατάκτου.

2) Τὰ προσωρινὰ χρηματικὰ ἐντάλματα ἐκδίδονται, προκειμένου περὶ δαπανῶν, μὴ προβλεπομένων ὑπὸ νόμου, μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ προκειμένου περὶ δαπανῶν, δι' ἃς δὲν ὑπάρχει πίστωσις, μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ.

Ἄρθρον 34

Περιορισμοὶ ἐκδόσεως καὶ ἀπόδοσεως λογαριασμοῦ

1) Τὰ ἐντάλματα προπληρωμῆς καὶ τὰ προσωρινὰ χρηματικὰ ἐντάλματα ἐκδίδονται ἐπ' ὀνόματι μονίμων Δημοσίων Ὑπαλλήλων, Ἀξιωματικῶν, Μονάδων ἢ Ὑπηρεσιῶν τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων καὶ τοῦ Σώματος Ἀσφαλείας, ἐχουσῶν χρηματικὴν διαχείρισιν, ὡς καὶ ἐπ' ὀνόματι τῶν Τραπεζῶν Ἑλλάδος καὶ Ἀγροτικῆς. Ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει δύναται νὰ ὁρίζηται ὡς δεύτερος ὑπόλογος μόνιμος δημόσιος ὑπάλληλος, Μονὰς ἢ Ὑπηρεσία τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων.

Ἐξαιρετικῶς ἐπιτρέπεται ἡ ἔκδοσις ἐνταλμάτων προπληρωμῆς ἐπ' ὀνόματι ἀντιπροσώπων τοῦ Δημοσίου, πολιτικῶν ἢ στρατιωτικῶν, μεταβαινόντων εἰς ἀλλοδαπὴν πρὸς νοσηλείαν, δαπάνῃ τοῦ Δημοσίου καὶ μόνον διὰ δαπάνας ἀντιτίμου εἰσιτηρίων μεταβάσεως καὶ ἐπιστροφῆς ἀσθενοῦς καὶ συνοδοῦ (ἐφ' ὅσον ἔχει ἐγκριθῆ καὶ συνοδός).

Ἐκ τοῦ ποσοῦ τῶν ὡς ἄνω χρηματικῶν ἐνταλμάτων καταβάλλονται αἱ μέχρι λήξεως τῆς πρὸς ἀπόδοσιν λογαριασμοῦ προθεσμίας πραγματοποιούμεναι δαπάναι.

2) Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἔκδοσις ἐνταλμάτων προπληρωμῆς ἐπ' ὀνόματι τῶν ὑπαλλήλων τῶν Δημοσίων Ταμείων, πλὴν μόνον δι' ἔξοδα μετακινήσεως αὐτῶν.

3) Ἐντάλματα προπληρωμῆς ἐπιτρέπεται νὰ ἐκδίδονται μέχρι τῆς τελευταίας ἡμέρας τοῦ προτελευταίου μηνὸς ἑκάστου οἰκονομικοῦ ἔτους, ἐξαιρέσει τῶν ἐκδομένων πρὸς ἀντιμετώπισιν δεδικαιολογημένων ἀναγκῶν καὶ εἰς πᾶσαν περίπτωσιν προκειμένου περὶ δαπανῶν τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων καὶ τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας.

4) Δι' ἀποφάσεων τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ ἢ τῶν δευτερευόντων διατακτῶν ὁρίζονται οἱ ὑπόλογοι διαχειρισταὶ τοῦ ποσοῦ καὶ ἡ προθεσμία ἀποδόσεως λογαριασμοῦ, μὴ δυναμένη νὰ ὁρισθῇ πέραν τοῦ ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους, καθ' ὃ ἐξεδόθη τὸ χρηματικὸν ἔνταλμα προπληρωμῆς, καὶ, προκειμένου περὶ τῶν ἐνταλμάτων, ὧν ἐπιτρέπεται ἡ ἔκδοσις μέχρι λήξεως τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους, οὐχὶ πέραν τοῦ τετραμήνου.

Ἐπὶ ἐνταλμάτων προπληρωμῆς ἀναφερομένων εἰς τὸ αὐτὸ ἔργον, προμήθειαν ἢ ἐργασίαν, ὧν τὰ δικαιολογητικὰ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ διαχωρισθοῦν κατ' ἔντυλμα, ἐπιτρέπεται, ἅπαξ δι' ἀποφάσεων τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ παρατείνεται ἡ προθεσμία ἀποδόσεως λογαριασμοῦ μέχρι τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας, τῆς ταχθείσης διὰ τὰ τελευταῖα χρηματικὰ ἐντάλματα.

Διὰ τῶν αὐτῶν ἀποφάσεων δύναται νὰ ἐπιτραπῇ ἡ συναθροισις λογαριασμοῦ δι' ἅπαντα τὰ ἐπ' ὀνόματι τοῦ αὐτοῦ ὑπολόγου ἐκδιδόμενα διὰ τὸ αὐτὸ ἔργον, προμήθειαν ἢ ἐργασίαν χρηματικὰ ἐντάλματα.

5) Προκειμένου περὶ χρηματικῶν ἐνταλμάτων προπληρωμῆς, ἐκδιδομένων ἐπ' ὀνόματι τῶν ἐν τῇ παραγράφῳ 1 τοῦ παόντος ἄρθρου Τραπεζῶν διὰ δαπάνας καὶ προμηθείας ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, δύναται νὰ ὁρίζηται προθεσμία ἀποδόσεως λογαριασμοῦ μέχρι τέλους Ἰουνίου τοῦ ἑπομένου οἰκονομικοῦ ἔτους, δυναμένη νὰ παραταθῇ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν μετὰ ἠιτιολογημένην πρότασιν τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ.

Αἱ ἐν τῇ παραγράφῳ 1 τοῦ παόντος ἄρθρου Τράπεζαι εὐθύνονται μόνον διὰ τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν διδομένων αὐταῖς ἑκάστοτε ὁδηγιῶν.

Ἄρθρον 35

Τακτοποίησις προσωρινῶν ἐνταλμάτων

Τὰ προσωρινὰ χρηματικὰ ἐντάλματα τακτοποιοῦνται διὰ χρηματικῶν ἐνταλμάτων, ἐκδιδομένων εἰς βάρος τῶν πιστώσεων τοῦ οἰκείου Ὑπουργείου, βάσει τῶν σχετικῶν δικαιολογητικῶν.

Ἄρθρον 36

Αἱ περὶ ὑποχρεώσεως καὶ εὐθύνης τῶν ὑπολό-

των, καθ' ὃ καταρτίζεται ὁ ἰσολογισμός.

Ἄρθρον 50

Περιεχόμενον ἰσολογισμοῦ

Εἰδικώτερον ὁ ἰσολογισμὸς ἐμφανίζει:

α) Τὸ τελικὸν ὑπόλοιπον, τὸ προκῦψαν ἐκ τῆς ἐκτελέσεως τῶν προϋπολογισμῶν τῶν προηγουμένων ἐτῶν μέχρι τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἔτους, εἰς ὃ ἀναφέρεται ὁ ἰσολογισμός.

β) Τὴν κατὰ παράτασιν ἐκτέλεσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ προηγουμένου ἔτους, ὡς καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους, ὃν ἀφορᾷ ὁ ἰσολογισμός, μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου.

γ) Τὴν κίνησιν καὶ τὸ κατὰ τὴν 31ην Δεκεμβρίου νέον ὑπόλοιπον τῶν ἐκτὸς προϋπολογισμοῦ λογαριασμῶν τοῦ Δημοσίου, τοῦ δημοσίου χρέους καὶ τῶν παρασχεθεισῶν ὑπὸ τοῦ Κράτους ἐγγυήσεων. Ἀναλυτικοὶ πίνακες τούτων, ὡς καὶ τοῦ τυχὸν εἰς δικαιολογητικὰ χρηματικοῦ ὑπολοίπου, κατὰ κατηγορίας, ἐπισυνάπτονται εἰς τὸν ἰσολογισμόν.

Ἄρθρον 51

Ἐπεξεργασία ἀπολογισμοῦ καὶ ἰσολογισμοῦ ὑπὸ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου καὶ ὑποβολὴ αὐτῶν εἰς τὴν Βουλήν

Μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου ὁ ἀπολογισμὸς καὶ ὁ ἰσολογισμὸς ἀποστέλλονται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, ὅπερ, μετὰ τὴν διαπίστωσιν τῆς ὀρθότητός των, ἐπιστρέφει τούτους εἰς τὸ Γενικὸν Λογιστήριον τοῦ Κράτους ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὸ ἀποστολῆς των μετὰ τῆς ἐπ' αὐτῶν σχετικῆς ἐκθέσεως.

Ὁ ἀπολογισμὸς καὶ ὁ ἰσολογισμός, εἰς οὓς ἐπισυνάπτονται αἱ ἐπ' αὐτῶν ἐκθέσεις τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, εἰσάγονται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν πρὸς κύρωσιν εἰς τὴν Βουλὴν τὸ βραδύτερον μέχρι τέλους Νοεμβρίου. Ἐὰν ἐντὸς τῆς ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ προθεσμίας δὲν ἔχουν ἀποσταλῇ αἱ ἐκθέσεις τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ὁ ἀπολογισμὸς καὶ ὁ ἰσολογισμὸς ὑποβάλλονται καὶ ἄνευ τούτων.

Ἄρθρον 52

Μηνιαῖα ἀποτελέσματα διαχειρίσεως

Εὐθύνῃ τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου τοῦ Κράτους δημοσιεύονται διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καθ' ἕκαστον μῆνα συνοπτικοὶ πίνακες, ἐξ ὧν δέον νὰ προκύπτῃ: α) ἡ πορεία τῆς ἐκτελέσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ β) ἡ ἐξέλιξις τῶν ἐκτὸς προϋπολογισμοῦ λογαριασμῶν τοῦ Δημοσίου. Τὰ περιεχόμενα τῶν ἀνωτέρω πινάκων καθορίζεται δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Κεφάλαιον ἕβδομον

Λογαριασμοὶ δημοσίας διαχειρίσεως

Ἄρθρον 53

Σύστασις καὶ διάκρισις λογαριασμῶν

Οἱ λογαριασμοὶ τοῦ Δημοσίου διακρίνονται εἰς τοὺς ἐμφανίζοντας τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ εἰς τοὺς ἀπεικονίζοντας τὴν ἐκτὸς προϋπολογισμοῦ χρηματικὴν διαχείρισιν. Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν διὰ πράξεών του συνιστᾷ τοὺς λογαριασμοὺς τούτους καὶ καθορίζει τὰ τῆς κινήσεως τῶν ἐκτὸς προϋπολογισμοῦ λογαριασμῶν.

Ἄρθρον 54

Κίνησις λογαριασμῶν παρὰ Τραπέζῃ

1) Ἡ κίνησις τῶν παρὰ ταῖς Τραπέζαις λογαριασμῶν τοῦ Δημοσίου ἐνεργεῖται δι' ἐγγράφων ἐντολῶν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

2) Ἡ προηγουμένη παράγραφος δὲν ἔχει ἐφαρμογήν, ἐὰν ἄλλως ὁρίζουν αἱ νόμοι ἢ συμβάσεις, ὡς καὶ προκειμένου περὶ χρεώσεων τόκων. Εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας αἱ Τράπεζαι ἐξουσιοδοτοῦνται νὰ ἀναγγέλλουν ἀμέσως τὴν γενομένην ἐγγραφὴν εἰς τὸ Γενικὸν Λογιστήριον τοῦ Κράτους, πρὸς ἔκδοσιν τῆς σχετικῆς ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἄρθρον 55

Συμψηφιστικαὶ ἐγγραφαί

Πᾶσαι αἱ συμψηφιστικαὶ ἐγγραφαὶ χρεώσεως τῶν ἐξόδων καὶ πιστώσεως τῶν ἐσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ χρεωπιστώσεως τῶν ἐκτὸς προϋπολογισμοῦ λογαριασμῶν ἐνεργοῦνται ὑπὸ τοῦ παρὰ τῷ Γενικῷ Λογιστηρίῳ τοῦ Κράτους ὑπολόγου συμψηφισμῶν, ὅστις ἐπέχει τὰς εὐθύνας δημοσίου ὑπολόγου καὶ λογοδοτεῖ κατὰ τὰ περὶ δημοσίων ὑπολόγων κεκανονισμένα.

Τὰ δικαιολογητικὰ τῶν ἐγγραφῶν τοῦ ὑπολόγου συμψηφισμῶν, ὅπου δὲν ὁρίζεται ἄλλως, ὁρίζονται διὰ ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἄρθρον 56

Παγία προκαταβολαί - Σύστασις

1) Διὰ δαπάνας, ὧν ἡ πληρωμὴ δὲν δύναται ὡς ἐκ τῆς φύσεως των ν' ἀναβληθῇ μέχρι τελειώσεως τῆς ὑπὸ τῆς κειμένης νομοθεσίας προβλεπομένης διαδικασίας ἀναγνωρίσεως καὶ δικαιολογήσεως αὐτῶν, ἐπιτρέπεται, ὅπως διὰ π.δ., ἐκδιδομένων πρότασει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ κατὰ περίπτωσιν ἁρμοδίου Ὑπουρ-

δαπάνης τοῦ Κράτους ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς προϊσταμένους τῶν Ὑπηρεσιῶν Ἐντελλομένων Ἐξόδων ἢ Εἰδικῶν Λογιστηρίων, ὅπως ἐντέλλονται τὴν πληρωμὴν ἀπὸ τῶν Δημοσίων Ταμείων χρηματικῶν ἐν γένει ἐνταλμάτων, ὡς καὶ τὴν ἐκτέλεσιν ὑπὸ τῶν δευτερευόντων διατακτικῶν ἐπιτροπικῶν ἐνταλμάτων καὶ πρὸ τῆς ἀποστολῆς τούτων εἰς τὰ Ταμεῖα ἢ τοὺς δευτερεύοντας διατάκτας.

Ἄρθρον 42

Ἐξόφλησις τίτλων ὑπὸ μὴ δυναμένων
νὰ ὑπογράφουν

Δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, δημοσιευομένων διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καθορίζονται ἑκάστοτε τὰ τῆς ἐξοφλήσεως τίτλων πληρωμῆς ὑπὸ δικαιούχων μὴ δυναμένων δι' οἱονδήποτε λόγον νὰ ὑπογράφουν τὴν πρᾶξιν ἐξοφλήσεως.

Ἄρθρον 43

Οἰκοθεν ἐξόφλησις χρηματικῶν ἐνταλμάτων

1) Χρηματικὰ ἐντάλματα, πληρωμένοντα ἀνεξόφλητα μέχρι τῆς λήξεως τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ παρόντος προβλεπομένης προθεσμίας, ἐξοφλοῦνται οἰκοθεν παρὰ τῶν Δημοσίων Ταμείων ὑπὲρ τῶν δικαιούχων διὰ τῆς ἐκδόσεως χρεωστίων ὑπὸ λογαριασμῶν ἐκτὸς προϋπολογισμοῦ.

2) Τὸ αὐτὸ ἐπιτρέπεται νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ διαρκοῦντος τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους, ἐὰν δικαιοῦχος ἐκ χρηματικοῦ ἐντάλματος, ἐκδοθέντος διὰ περισσοτέρους τοῦ ἑνός, δὲν προσέλθῃ νὰ ζητήσῃ τὴν πληρωμήν του.

Ἄρθρον 44

Ἀντικατάστασις ἀπολεσθέντων ἀποδεικτικῶν
εἰσπράξεως καὶ τίτλων πληρωμῆς

Ἐν περιπτώσει ἀπωλείας ἀποδεικτικῶν εἰσπράξεως ἢ τίτλων πληρωμῆς, ἐκδίδονται, ἐγκρίσει τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου τοῦ Κράτους, ἀντίγραφα αὐτῶν κατόπιν διαπιστώσεως, προκειμένου μὲν περὶ ἀποδεικτικῶν εἰσπράξεως, τῆς εἰσαγωγῆς εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον τοῦ δι' αὐτῶν εἰσπραχθέντος ποσοῦ, προκειμένου δὲ περὶ τίτλων πληρωμῆς τῆς μὴ ἐξοφλήσεώς των.

Κεφάλαιον ἕκτον

Ἀπολογισμὸς - Ἰσολογισμὸς

Ἄρθρον 45

Ἔννοια ἀπολογισμοῦ

Ἀπολογισμὸς εἶναι ὁ νόμος, ἐν ᾧ ἐμφανίζονται τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐκτελέσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους ἑκάστου οἰκονομικοῦ ἔτους καὶ δι' οὗ ἐγκρίνονται αἱ κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος σημειωθεῖσαι ἐπιβάσεις πιστώσεων.

Ἄρθρον 46

Κατάρτισις ἀπολογισμοῦ

Ὁ ἀπολογισμὸς καταρτίζεται ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου τοῦ Κράτους, βάσει τῶν ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Ὑπηρεσιῶν ἀποβαλλομένων αὐτῷ στοιχείων, λαμβανομένων ἐπ' ὄψει καὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἐπενεχθεισῶν μεταβολῶν ἐπὶ τῶν διαχειριστικῶν πράξεων τῶν ὑπολόγων, τῶν ἀναγγελθεισῶν μέχρι τέλους Αὐγούστου τοῦ ἔτους, καθ' ὃ καταρτίζεται ὁ ἀπολογισμός.

Ἄρθρον 47

Περιεχόμενον ἀπολογισμοῦ

1) Ὁ ἀπολογισμὸς ἐμφανίζει:

Α) Ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἔσοδα, κατ' εἶδος (κωδικὸν ἀριθμόν), τὸ σύνολον:

α) Τῶν προϋπολογισθέντων, β) τῶν βεβαιωθέντων, γ) τῶν διαγραφέντων, δ) τῶν ὑπολοίπων τῶν βεβαιωθέντων μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν διαγραφέντων, ε) τῶν εἰσπραχθέντων καὶ στ) τῶν πρὸς εἰσπραξιν ἀπομεινάντων ὑπολοίπων.

Β) Ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἔξοδα καθ' Ὑπουργεῖον, εἰδικὸν φορέα καὶ εἶδος δαπάνης (κωδικὸν ἀριθμόν), τὸ σύνολον:

α) Τῶν χορηγηθεισῶν πιστώσεων, β) τῶν ἀναληφθεισῶν ὑποχρεώσεων, γ) τῶν πληρωθέντων, δ) τῶν ἀδιαθέτων πιστώσεων καὶ ε) τῶν σημειωθεισῶν ἐπιβάσεων πιστώσεων.

2) Τὰ ἔσοδα καὶ τὰ ἔξοδα ἐν τῷ ἀπολογισμῷ κατατάσσονται ὡς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ.

Ἄρθρον 48

Ἔννοια ἰσολογισμοῦ

Ὁ ἰσολογισμὸς τοῦ Κράτους ἐμφανίζει τοὺς λογαριασμοὺς τούτου τοῦ προϋπολογισμοῦ, ὅσων καὶ τοὺς ἐκτὸς αὐτοῦ, τοὺς ἔχοντας σχέσιν μὲ τὴν χρηματικὴν διαχείρισιν τοῦ Δημοσίου.

Ἄρθρον 49

Κατάρτισις ἰσολογισμοῦ

Ὁ ἰσολογισμὸς καταρτίζεται ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου τοῦ Κράτους, βάσει τῶν ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Ὑπηρεσιῶν ἀποβαλλομένων αὐτῷ στοιχείων, λαμβανομένων ἐπ' ὄψει καὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἐπενεχθεισῶν μεταβολῶν ἐπὶ τῶν διαχειριστικῶν πράξεων τῶν ὑπολόγων, τῶν ἀναγγελθεισῶν μέχρι τέλους Αὐγούστου τοῦ ἔ-

καταβολή ἔχει καταγεμηθῆ εἰς πλείονας τῆς μιᾶς διαχειρίσεις, τὰ ἰσοζύγια ὑποβάλλονται ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας, εἰς τὴν ὁποίαν συνεστήθη κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 56 τοῦ παρόντος ἡ παγία προκαταβολή.

Ἄρθρον 61

Ταχταποιητέα πληρωμή

Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, ὅπως διατάσσῃ τὴν ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου ἐνέργειαν προκαταβολῶν εἰς τὰς κατωθι περιπτώσεις:

α) Εἰς νομικὰ ἢ φυσικὰ πρόσωπα ἢ εἰδικοὺς λογαριασμοὺς ἕναντι τῶν διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐνεργουμένων ὑπὲρ αὐτῶν εἰσπράξεων.

β) Διὰ προσωρινὰς ἐνισχύσεις παγίων προκαταβολῶν.

γ) Δι' ἐπιδοτήσεις ἢ συγχεντρώσεις προϊόντων.

δ) Ἕναντι ἐνταμιευθησομένων ἐπιχορηγήσεων.

ε) Εἰς βάρος τοῦ λογαριασμοῦ κατεπειγόντων ἀγαθῶν.

Αἱ προκαταβολαὶ αὗται ταχτοποιοῦνται διὰ τῆς ἐκδόσεως τῶν οἰκείων χρηματικῶν ἐνταλμάτων ἢ διὰ τῆς ἐπιστροφῆς τῶν προκαταβληθέντων ποσῶν.

Ἄρθρον 62

Αἱ ὑπὸ τοῦ Δημοσίου χορηγούμενα προκαταβολαὶ καὶ δάνεια ἐμφανίζονται ὑπὸ ἰδίους ἐκτὸς προϋπολογισμοῦ λογαριασμούς, τηρουμένους ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου τοῦ Κράτους.

Ἡ ἁρμοδιότης τῆς χορηγήσεως τούτων ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν.

Κεφάλαιον ὄγδοον

Δημόσιον χρέος καὶ ἐγγυήσεις Δημοσίου

Ἄρθρον 63

Δάνεια

1) Παρὰ τῷ Γενικῷ Λογιστηρίῳ τοῦ Κράτους τηροῦνται λογαριασμοὶ τοῦ ἐκ δανείων δημοσίου χρέους κεχωρισμένως κατὰ δάνεια.

Ἐκ τῶν λογαριασμῶν τούτων δέον νὰ προκύπτῃ:

α) Ἡ χρονολογία τῆς συνομολογήσεως.

β) Τὸ ἀρχικὸν κεφάλαιον, τὸ ἐπιτόκιον καὶ ἡ χρονολογία, ἀφ' ἧς λογίζεται ὁ τόκος.

γ) Τὸ ἑκάστοτε ἐξαγοραζόμενον ἢ ἄλλως πως ἐξοφλούμενον μέρος αὐτοῦ.

2) Δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ρυθμίζονται α) τὰ τῶν διαπανῶν ἐν γένει ἐκδόσεως τῶν δανείων, β) τὰ τῆς προμηθείας τοῦ ἀναγκαιοῦντος διὰ τὴν διενέργειαν τῶν κληρώσεων πάσης φύσεως ὑλικοῦ, γ) πᾶν θέμα, συνηφὲς μὲ τὴν ἔκδοσιν καὶ διαχείρισιν τῶν σχετικῶν τίτλων καὶ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν συνομολογουμένων δανείων καὶ δ) τὰ τοῦ τρόπου ταχταποιήσεως τῶν πραγματοποιουμένων ἐξόδων διὰ τὴν ἔκδοσιν καὶ ἐξυπηρέτησιν τῶν ὡς ἄνω δανείων.

Διὰ τῶν αὐτῶν ἀποφάσεων δύναται νὰ ὁρίζηται ἡ κατὰ παρέκκλισιν τῶν περὶ Δημοσίου Λογιστικοῦ διατάξεων ἐνέργεια τῶν ὡς ἄνω διατάξεων.

Ἄρθρον 64

Ἐγγυήσεις

Παρὰ τῷ Γενικῷ Λογιστηρίῳ τοῦ Κράτους τηροῦνται βιβλία παρακολουθήσεως τῶν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου κατὰ τας κειμένας διατάξεις παρεχομένων ἐγγυήσεων πρὸς χορήγησιν δανείων καὶ πιστώσεων πρὸς τρίτους.

Κεφάλαιον ἔνατον

Δημόσια Ταμεῖα

Ἄρθρον 65

Ἀρμοδιότης Δημοσίων Ταμείων

1) Τὰ Δημόσια Ταμεῖα α) ἐνεργοῦν τὴν εἰσπραξιν τῶν ἐσόδων καὶ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, ὡς καὶ τὴν διαχείρισιν τῶν ἐσόδων, ἀξιῶν καὶ παντὸς ὑλικοῦ, οὕτινος ἡ πολλησις ἀνατίθεται αὐτοῖς ἁρμοδίως, β) ἐνεργοῦν τὴν εἰσπραξιν ἐσόδων διὰ λογαριασμῶν ἑτέρων Δημοσίων Ταμείων καὶ γ) ἐνεργοῦν πληρωμὰς εἰς δικαιούχους ποσῶν ἀποστελλομένων αὐτοῖς παρ' ἑτέρων Δημοσίων Ταμείων, κατὰ τὰ δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὁριζόμενα.

2) Ἡ μεταξὺ τῶν Δημοσίων Ταμείων κίνησις τῶν χρημάτων τοῦ Δημοσίου ἐνεργεῖται δι' ἐντολῶν τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου τοῦ Κράτους.

Ἄρθρον 66

Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος

Συγκέντρωσις εἰσπράξεων - Πληρωμαί

Αἱ ὑπὸ τῶν Δημοσίων Ταμείων ἐνεργούμεναι εἰσπράξεις κατατίθενται εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ λογαριασμούς, ὁριζομένους ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, εἰς βάρος τῶν ὁποίων καὶ ἀναλαμβάνονται τὰ διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων ἀπαιτούμενα χρηματικὰ ποσά.

Ἄρθρον 67

Λογιστικὸν σύστημα τῶν Δημοσίων Ταμείων

Διὰ Δ.Δ., ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ Ὑπουρ-

γού, ανίστανται εἰς τὰς Δημοσίας Ὑπηρεσίας, πολιτικὰς καὶ στρατιωτικάς, πάγια προκαταβολάς.

2) Τὸ ποσὸν τῶν παγίων προκαταβολῶν, μὴ δυνάμενον νὰ εἶναι ἀνώτερον τῶν δέκα καὶ ἡμίσεος δωδεκατημορίων τῶν διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ χορηγουμένων σχετικῶν πιστώσεων, τὸ εἶδος τῶν εἰς βάρος αὐτῶν πληρωνομένων δαπανῶν, ὡς καὶ τὸ ποσοστὸν κατ' εἶδος δαπάνης, βάσει τοῦ ὁποίου προσδιορίζεται τὸ ὕψος τῆς προκαταβολῆς, καθορίζονται ἑκάστοτε διὰ κοινῶν ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ κατὰ περίπτωσιν ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ.

Ἐπιτρέπεται, δι' ἀποφάσεων τοῦ κατὰ περίπτωσιν ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ ἢ τοῦ παρ' αὐτοῦ ἐξουσιοδοτημένου, ἡ κατανομὴ τοῦ ποσοῦ τῆς παγίας προκαταβολῆς εἰς πλείονας τῆς μιᾶς διαχειρίσεις.

3) Ἐν περιπτώσει πολέμου ἢ γενικῆς ἢ μερικῆς ἐπιστρατεύσεως ἢ ἄλλης ἐκτάκτου ἀνάγκης ἐπιτρέπεται ἡ δι' ὁμοίων ἀποφάσεων αὔξησις τοῦ ποσοῦ τῆς προκαταβολῆς, ὡς καὶ τῶν ἐκ ταύτης καταβαλλομένων δαπανῶν μέχρι καὶ τριπλασίου τῶν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ πιστώσεων.

4) Αἱ κατὰ τὸ μερὸς ἅρθρου προκαταβολαὶ χορηγοῦνται διὰ χρηματικῶν ἐνταλμάτων, ἐκδιδομένων ἐπὶ τῶν ἐκτὸς προϋπολογισμοῦ λογαριασμῶν «Πάγια προκαταβολαί».

Ἄρθρον 57

Διαχείρισις τῶν παγίων προκαταβολῶν

1) Ἡ διαχείρισις τῶν παγίων προκαταβολῶν ἀνατίθεται, δι' ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ ἢ τοῦ παρ' αὐτοῦ ἐξουσιοδοτημένου, εἰς μονίμους δημοσίους πολιτικοὺς ὑπαλλήλους ἢ στρατιωτικοὺς ἐν γένει.

2) Οἱ διαχειρισταὶ τῶν παγίων προκαταβολῶν, ἐπέχοντες τὰς ἐν θέσεις τοῦ δημοσίου ὑπολόγου, ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐντὸς τοῦ πρώτου δεκαπενθημέρου ἑκάστου μηνὸς ὑποβάλλουν τὰ δικαιολογητικὰ τῶν κατὰ τὸν ἀμέσως προηγούμενον μῆνα ἐνεργηθεισῶν ἐκ τῆς παγίας προκαταβολῆς πληρωμῶν εἰς τὰς ἁρμοδίας πρὸς ἐκκαθάρισιν τῶν οἰκείων δαπανῶν ὑπηρεσίας, αἵτινες ἐντὸς μηνὸς δέον νὰ ἐκδίδουν τὰ οἰκεῖα ἐντάλματα ἀποκαταστάσεως αὐτῆς.

Προκειμένου περὶ ἀποδοχῶν στρατευσίμων ὁπλιτῶν, κληρωτῶν καὶ ἐφέδρων, μὴ δικαιουμένων ἀποδοχῶν μονίμων, τὰ δικαιολογητικὰ πληρωμῆς συνίστανται εἰς βεβαίωσιν τῶν ἁρμοδίων οἰκονομικῶν ὀργάνων περὶ τῆς γενομένης πληρωμῆς, ἐξηγούσην ἐξ εἰδικοῦ βιβλίου, εἰς ὃ ἐγγράφουν οἱ δικαιοῦχοι. Τὸ περιεχόμενον τῆς βεβαιώσεως καθορίζεται δι' ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐθνικῆς Ἀμύνης.

Ἄρθρον 58

1) Πᾶσα πληρωμή, ἐνεργουμένη ἐκ τῆς παγίου προκαταβολῆς ἀχρεωστήτως, καταλογίζεται εἰς βάρος τοῦ τε λαβόντος καὶ τῶν τυχὸν συνυπευθύνων ὀργάνων εἰς ὁλόκληρον.

2) Διὰ πᾶσαν πληρωμήν, ἐνεργουμένην ἐκ τῆς παγίας προκαταβολῆς καθ' ὑπέρβασιν τῶν εἰς τὰς σχετικὰς ἀποφάσεις ὁριζομένων, ὡς πρὸς τὸ εἶδος τῶν δαπανῶν, καταλογίζονται τὰ προκαλέσαντα τὴν πληρωμὴν ὄργανα.

3) Βάσει τῶν ἀποδεικτικῶν βεβαιώσεως ὡς δημοσίων ἐσόδων τῶν καταλογιζομένων ποσῶν καὶ κεκυρωμένων ἀντιγράφων τῶν σχετικῶν καταλογιστικῶν ἀποφάσεων ἐκδίδονται τὰ χρηματικὰ ἐντάλματα ἀποκαταστάσεως τῆς παγίας προκαταβολῆς εἰς βάρος τῶν οἰκείων πιστώσεων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργείου, εἰδικῶς δέ, προκειμένου περὶ ἐλλειμμάτων, εἰς βάρος εἰδικῆς πιστώσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

4) Ἐν περιπτώσει ἀπωλείας χρημάτων ἢ δικαιολογητικῶν τῆς διαχειρίσεως τῆς παγίας προκαταβολῆς, τὰ χρηματικὰ ἐντάλματα ἀποκαταστάσεως ταύτης ἐκδίδονται βάσει τῆς ἀπαλλασσούσης τὸν ὑπόλογον πράξεως τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου εἰς βάρος τῆς κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον εἰδικῆς πιστώσεως τῆς ἀναγραφομένης εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἄρθρον 59

Τὰ ὑπὸ τῶν διαχειριστῶν τῶν παγίων προκαταβολῶν χρησιμοποιούμενα βιβλία ἀποδεικτικῶν εἰσπράξεως ἀριθμοῦνται καὶ θεωροῦνται ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τῶν Ὑπηρεσιῶν, εἰς ἃς ἔχουν χορηγηθῇ αἱ πάγια προκαταβολαί.

Ἄρθρον 60

Οἱ διαχειρισταὶ τῶν παγίων προκαταβολῶν ὑποχρεοῦνται, ὅπως: α) καταθέτουν ἀπαρατήτως τὰ ἐκ τῆς παγίας προκαταβολῆς διαθέσιμα κεφάλαια εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος ἢ ἐν ἐλλείψει Ὑποκαταστήματος ἢ Πρακτορείου ταύτης εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον, β) τηροῦν ἡμερολόγιον ταμείου, εἰς ὃ δέον νὰ καταχωροῦν πᾶσαι αἱ ἐπ' αὐτῶν ἐνεργουμένας εἰσπράξεις καὶ πληρωμὰς κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν καὶ γ) ὑποβάλλουν ἐντὸς τοῦ πρώτου εἰκοσαημέρου ἑκάστου μηνὸς ἀπ' εὐθείας ἢ μέσῳ τῶν προϊσταμένων αὐτῶν Ἀρχῶν εἰς τὰ Γενικὰ Λογιστήρια τοῦ Κράτους ἀναλυτικὰ ἰσοζύγια τῆς παγίας αὐτῶν προκαταβολῆς διὰ τὸν ἀμέσως προηγούμενον μῆνα. Ὅπου ἡ παγία προ-

Έθνικῆς Ἀμύνης.

Ἄρθρον 75

Τὸ χρηματικὸν ὑπόλοιπον τῶν Δημοσίων Ταμείων καὶ Εἰδικῶν Ταμιῶν ἐξακριβοῦται καθ' ἑκάστην ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου αὐτῶν, συντασσομένης πρὸς τοῦτο σχετικῆς πράξεως.

Ἄρθρον 76

Ἐλλείμματα καὶ εὑρέσεις δημοσίων ὑπολόγων

1) Πᾶσα ἔλλειψις χρημάτων, ἀξιῶν, ἐνσήμων ἢ ὑλικοῦ, διαπιστωμένη κατὰ τὴν νόμιμον διαδικασίαν εἰς δημοσίας ἐν γένει διαχειρίσεις, ἀναπληροῦται ὑπὸ τοῦ ὑπολόγου ἐντὸς 24 ὡρῶν, ἄλλως οὗτος τίθεται ἐκτὸς διαχειρίσεως ἢ καὶ ὑπηρεσίας καὶ καταλογίζεται μὲ τὸ ποσὸν τοῦ ἐλλείματος, τὸ ὁποῖον βεβαιοῦται ἀμελλητὶ ὡς δημόσιον ἔσοδον, λαμβανομένων τῶν ἀπαραιτήτων μέτρων πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ Δημοσίου. Ὡς ἔλλειμμα χαρακτηρίζεται καὶ πᾶσα πλημμελὴς μὴ ἀναγομένη εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ ὑπολόγου.

2) Ἐλλείψεις χαρτοσήμων, ἐνσήμων ἐν γένει, εἰδῶν μοναπωλίου τοῦ Δημοσίου καὶ παντὸς ἀνακαιμένου, βάσει τοῦ ὁποίου εἰσπράττεται τέλος ἢ δικαίωμα, καταλογίζονται εἰς χρῆμα εἰς τὴν τιμὴν διαθέσεως, τὴν ὁριζομένην ὑπὸ τῶν σχετικῶν διατάξεων.

3) Πᾶσα ἔλλειψις ὑλικοῦ καταλογίζεται εἰς χρῆμα, βάσει τῆς τρεχούσης κατὰ τὸν χρόνον τοῦ καταλογισμοῦ τιμῆς. Ἡ τιμὴ αὕτη προσδιορίζεται παρ' Ἐπιτροπῆς, συνισταμένης ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ὑπουργοῦ ἢ τοῦ Νομάρχου.

4) Ἀπαγορεύεται ἡ εἰς τὴν διαχείρισιν τοῦ ὑπολόγου ἀνάμιξις χρημάτων ξένων πρὸς ταύτην, διὰ ἃν δὲ ἐμφανιζομένων ἐν τῇ διαχειρίσει χρηματικῶν πλεονασμὸς συνιστᾶται παρακαταθήκη, μέχρις οὗ ἀποδειχθῇ ἡ αἰτία αὐτοῦ.

5) Ἐπὶ ἀνακείων πλημμελῶν, ἐνεργουμένων ὑπὸ τῶν ὑπολόγων, καταλογίζονται εἰς ὁλόκληρον καὶ οἱ λαβόντες. Τὸ ὑπὸ τοῦ καταλογισθέντος ὑπολόγου καταβληθὲν εἰς τὸ Δημόσιον ποσὸν βεβαιοῦται αἰτήσει τοῦ ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ εἰσπράττεται κατὰ τὰς διατάξεις περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων, συγχωρουμένης καὶ τῆς προσωπικῆς κρατήσεως τοῦ λαβόντος.

6) Προκειμένου περὶ ἐλλείψεως ὑλικοῦ ἢ ἐμπορίου, διαπιστωμένων εἰς τὰς διαχειρίσεις τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, ἐφαρμόζονται τὰ ἐκ τῆς Νομοθεσίας περὶ οἰκονομικῆς περιμνης τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων ὁριζόμενα.

Ἄρθρον 77

Αἱ διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου 76 ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ἀπωλείας ἢ φθορᾶς τίτλων ἀπαιτήσεων τοῦ Δημοσίου, ἐφ' ὅσον συνεπείᾳ ταύτης προσπεγένετο ζημία εἰς τὸ Δημόσιον.

Ἄρθρον 78

Οἱ ὑπόλογοι εἶναι ὑπεύθυνοι διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν ἐν τῇ διαχειρίσει δημοσίων χρημάτων, ἐνσήμων, ἀξιῶν καὶ ὑλικοῦ ἐν γένει.

Οἱ διευθυνταὶ τῶν Δημοσίων Ταμείων ὀφείλουν νὰ ζητοῦν παρὰ τῶν οἰκείων Ἀστυνομικῶν Ἀρχῶν καὶ τὴν φρούρησιν τῶν ταμειακῶν καταστημάτων.

Ἄρθρον 79

Οἱ ὑπόλογοι ὀφείλουν νὰ τηροῦν τοὺς οἰκείους κανονισμοὺς ἀσφαλείας, κατὰ τὴν ἀποστολὴν καὶ παραλαβὴν χρημάτων, ἐνσήμων, ἀξιῶν καὶ ὑλικῶν, εὐθυνόμενοι διὰ πᾶσαν ἐκ τῆς μὴ τηρήσεως τῶν κανονισμῶν τούτων ζημίαν τοῦ Δημοσίου.

Ἄρθρον 80

Ἐτήσιον κλείσιμον βιβλίων ὑπολόγων ἐν γένει

1) Ὅλα ἐν γένει τὰ βιβλία τῶν ὑπολόγων διαχειριστῶν τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου κλείονται κατὰ τὴν 31ην Δεκεμβρίου ἑκάστου ἔτους, συντασσομένων πρωτοκόλλων περὶ τῶν εἰς τὰ βιβλία ἐμφανιζομένων συνόλων χρεώσεως, πιστώσεως καὶ ὑπολοίπου τῆς διαχειρίσεως.

2) Ἡ θεώρησις τοῦ κλεισίματος τῶν βιβλίων τῶν ἀνωτέρω διαχειρίσεων ἐνεργεῖται τῶν μὲν ὑπαγομένων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Ἀμύνης καὶ τὴν Χωροφυλακὴν ὑπὸ ἀξιωματικῶν, ὁριζομένων διὰ διαταγῶν τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργείων, τῶν δὲ λοιπῶν διαχειρίσεων παρ' ὑπαλλήλων, ὁριζομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἢ, κατόπιν ἐξουσιοδοτήσεως αὐτοῦ, παρ' ὑπαλλήλων, ὁριζομένων ὑπὸ τῶν Νομαρχῶν, Ἐπάρχων ἢ Κυβερνοδικῶν.

3) Ὁ τρόπος κλεισίματος καὶ θεωρήσεως τῶν βιβλίων καὶ αἱ λεπτομέρειαι ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου καθορίζονται δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

4) Εἰδικῶς διὰ τὸ κατὰ τὴν 31ην Δεκεμβρίου ἑκάστου ἔτους κλείσιμον τῶν βιβλίων τῶν διαχειρίσεων ὑλικοῦ καὶ ἐφοδίων τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων ἐφαρμόζονται τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ τῆς νομοθεσίας περὶ οἰκονομικῆς περιμνης τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων.

Ἄρθρον 81

Ἐτησία λογοδοσία δημοσίων ὑπολόγων

Οἱ δημόσιοι ὑπόλογοι καθ' ἕκαστον οἰκονομικὸν ἔτος ἢ μετὰ τὴν καθ' οἱονδήποτε τρόπον λῆ

γοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, καθορίζονται:

α) Ἡ διάρθρωσις τῶν Δημοσίων Ταμείων καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν.

β) Τὸ λογιστικὸν σύστημα τῶν Δημοσίων Ταμείων, τὰ τηρούμενα ὑπ' αὐτῶν λογιστικὰ καὶ διαχειριστικὰ βιβλία καὶ ὁ τρόπος τηρήσεως αὐτῶν.

γ) Ἡ λειτουργία ἐν γένει τῶν Δημοσίων Ταμείων καὶ

δ) Ἡ εὐθύνη τῶν ταμιακῶν ὑπολόγων καὶ τῶν ταμιακῶν ἐν γένει ὑπαλλήλων.

Ἄρθρον 68

Ὑποβολὴ στοιχείων ὑπὸ τῶν Δημοσίων Ταμείων

Αἱ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὁρίζονται αἱ ὑπὸ τῶν Δημοσίων Ταμείων ὑποβαλλόμεναι εἰς τὸ Γενικὸν Λογιστήριον τοῦ Κράτους καταστάσεις καὶ στοιχεῖα, τὸ περιεχόμενον τῶν καταστάσεων καὶ αἱ προθεσμίαι ὑποβολῆς ταύτων.

Τὰ τῆς ὑποβολῆς εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον τῶν μηνιαίων καὶ ἐτησίων λογαριασμῶν τῆς διαχειρίσεως τῶν ταμιακῶν ὑπολόγων καθορίζονται ὑπὸ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου.

Ἄρθρον 69

Εὐθύνη τῶν διευθυντῶν τῶν Δημοσίων Ταμείων καὶ ὀργάνων εἰσπράξεων

1) Οἱ διευθυνταὶ τῶν Δημοσίων Ταμείων εὐθύνονται διὰ τὴν ἔγκαιρον εἰσπραξιν τῶν εἰς τὸ Ταμεῖον των βεβαιωθέντων ἐσόδων ἐν γένει, ἀπαλλάσσονται δὲ τῆς εὐθύνης, ἐὰν ἀποδείξουν, ὅτι ἔλαβον κατὰ τῶν ὀφειλετῶν πάντα τὰ ὑπὸ τῆς κειμένης νομοθεσίας ἐπιβαλλόμενα μέτρα καὶ ὅτι παρεκολούθησαν ἐπιμελῶς τὰ ἁρμόδια διὰ τὴν ἐπιδίωξιν τῶν εἰσπράξεων ὄργανα αὐτῶν.

2) Τὸ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ὄργανον εἰσπράξεως ἐσόδων, πέραν τῆς κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις εὐθύνης διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων των, εὐθύνονται καὶ διὰ τὸ ἔγκαιρον τῆς ἀναπεθείσης αὐτοῖς εἰσπράξεως τῶν ἐσόδων.

Ἄρθρον 70

Ὁ διευθυντὴς τοῦ Δημοσίου Ταμείου εὐθύνεται προσωπικῶς καὶ εἰς ὁλόκληρον ἐναντι τοῦ Δημοσίου διὰ πᾶν ἐν τῇ διαχειρίσει χρηματικοῦ καὶ ὑλικοῦ τοῦ Ταμείου καὶ τῶν λοιπῶν λογοδοτούντων εἰς αὐτὸν ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως ὀργάνων ἀνεφανὲν ἔλλειμμα, ἔνεκα δόλου αὐτοῦ ἢ δι' ἐπιδεικθεῖσαν ἐξ' αὐτοῦ ἀμέλειαν.

Ἄρθρον 71

Εἰδικοὶ ταμίαι

Αἱ ἁρμοδιότητες, αἱ ὑποχρεώσεις καὶ αἱ εὐθῦναι τῶν περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 11 τοῦ παρόντος εἰδικῶν ταμιῶν, ὡς καὶ τὰ ὑπ' αὐτῶν τηρούμενα βιβλία, ρυθμίζονται ὑπὸ τῶν περὶ αὐτῶν εἰδικῶν διατάξεων, δυναμένων νὰ τροποποιοῦνται διὰ βασιλικῶν διαταγμάτων, ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ.

Κεφάλαιον δέκατον

Δημόσιοι ὑπόλογοι

Ἄρθρον 72

Ἔννοια καὶ εἰσπτεία δημοσίων ὑπολόγων

1) Δημόσιοι ὑπόλογοι εἶναι πάντες οἱ ἔστω καὶ ἂν ἦναι νομίμου ἐξουσιοδοτήσεως διαχειριζόμενοι χρήματα, ἀξίας ἢ ὕλικόν, ἀνήκοντα εἰς τὸ Κράτος, ὡς καὶ πᾶς ἄλλος ἐξ αὐτοῦ τοῦ νόμου θεωρούμενος ὡς δημόσιος ὑπόλογος.

2) Πάντες οἱ ὑπόλογοι διατελοῦν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν καὶ τὸν ἔλεγχον τοῦ οἰκείου Ὑπουργοῦ, τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, εἰς ὃ καὶ λογοδοτοῦν ὅσον ἐκ τῶν κειμένων διατάξεων καθορίζεται τοῦτο, ἐξαιρέσει τῶν ὑπολόγων διαχειριστῶν ὑλικοῦ ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης, οἵτινες διατελοῦν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν καὶ τὸν ἔλεγχον τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης, εἰς ὃν λογοδοτοῦν.

3) Διὰ τῶν κατὰ τὴν προηγουμένην παραγράφων ἔλεγχοι καὶ ἐποπτεῖαι τῶν Ὑπουργῶν, εἴτε οὗτος ἀσκεῖται ὑπὸ ὀργάνων τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, εἴτε ἑτέρου Ὑπουργείου, ἐφαρμόζονται αἱ περὶ οἰκονομικῆς ἐπιθεωρήσεως διατάξεις τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν. Ὁ ἔλεγχος τῶν στρατιωτικῶν ἐν γένει διαχειρίσεων, ὡς καὶ τῶν τῆς Χωροφυλακῆς, ἀσκεῖται κατὰ τὰ προβλεπόμενα ὑπὸ τῶν ἰδίων αὐτῶν κανονισμῶν καὶ διὰ τῶν εἰδικῶν ὀργάνων τῆς Ὑπηρεσίας αὐτῶν.

Ἄρθρον 73

Ἀποβίβασται δημοσίων ὑπολόγων

Τὰ καθήκοντα τοῦ διαχειριστοῦ χρημάτων τοῦ Δημοσίου εἶναι ἀσυμβίβαστα πρὸς τὰ καθήκοντα τοῦ διατάκτου καὶ, προκειμένου περὶ τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, καὶ πρὸς τὰ τοῦ ἐκκαθαριστοῦ.

Ἄρθρον 74

Βιβλία δημοσίων ὑπολόγων

Τὰ ὑπὸ τῶν ὑπολόγων τηρούμενα διαχειριστικὰ καὶ λογιστικὰ βιβλία, ὡς καὶ ὁ τρόπος τηρήσεως καὶ θεωρήσεως αὐτῶν, ὁρίζονται ἑκάστοτε δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ.

Προκειμένου περὶ τῶν ὑπολόγων διαχειριστῶν ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης, πλὴν τῶν Δημοσίων Στρατιωτικῶν Ταμείων, τὰ ἀνωτέρω ρυθμίζονται δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ

συμβάσεων καὶ διατάξεων τελευταίας βουλήσεως, περιλαμβαναμένων καὶ τῶν περιοδικῶν παροχῶν καὶ δι' ἐκ καταλογισμῶν ἐπιβληθέντων παρ' οἱασδήποτε ἀρμοδίας κατὰ νόμον Ἀρχῆς ὑποκείνται εἰς εἰκοσαετῆ παραγραφήν, ἀρχομένην ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐβεβαιώθησαν εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον (βεβαίωσις ἐν στενῇ ἐννοίᾳ).

3) Χρέη πρὸς τὸ Δημόσιον ἐκ παρακρατηθέντων ἢ διὰ λογαριασμῶν τοῦ Δημοσίου εἰσπραχθέντων φόρων, τελῶν καὶ δικαιωμάτων παραγράφονται μετὰ δεκαπέντε ἔτη ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐβεβαιώθησαν εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον (βεβαίωσις ἐν στενῇ ἐννοίᾳ).

4) Χρέη πρὸς τὸ Δημόσιον, προερχόμενα ἐξ ἀπαιτήσεων περιελθουσῶν εἰς τοῦτο ἐξ οἱουδήποτε λόγου, αἵτινες δὲν εἶχον παραγραφῇ ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ δικαιοπαρόχου μέχρι τῆς μεταβάσεώς των εἰς τὸ Δημόσιον, παραγράφονται μετὰ πέντε ἔτη ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐβεβαιώθησαν εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον (βεβαίωσις ἐν στενῇ ἐννοίᾳ).

5) Χρέη πρὸς τὸ Δημόσιον ἐξ εἰσαγωγικῶν δασμῶν καὶ τελῶν ἐν γένει εἰσπραττομένων ἐν τοῖς Τελωνείοις παραγράφονται μετὰ δεκαετίαν ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐγεννήθη ἡ πρὸς εἰσπραξιν αὐτῶν ἀπαίτησις τοῦ Δημοσίου.

Ὡς χρόνος γενέσεως τῆς πρὸς εἰσπραξιν εἰσαγωγικῶν δασμῶν καὶ λοιπῶν τελῶν ἐμπορευμάτων ὑπὸ ἀποταμίευσιν ἀξιώσεως λογίζεται διὰ τὴν παραγραφὴν ἡ ἐκομένη τῆς λήξεως τῆς σημαινούσης τοῖς τελωνειακοῖς νόμοις ὁριζομένης προθεσμίας ἀποταμιεύσεως, ἐν περιπτώσει δὲ ἐνεργείας, ὡς πρὸς ταύτην, ἔλεγχου τῶν ἀποθηκῶν, ἡ ἡμέρα τῆς συντάξεως ἐκθέσεως περὶ διαπιστώσεως ἐλλείμματος.

Ἄρθρον 88

Ἀναστολὴ παραγραφῆς

Ἡ παραγραφὴ τῶν χρεῶν πρὸς τὸ Δημόσιον ἀναστέλλεται διὰ τοὺς λόγους, τοὺς προβλεπομένους ὑπὸ τῆς ἰσχυούσης νομοθεσίας.

Ἡ παραγραφὴ ἀναστέλλεται ἰδίως:

α) Διὰ χρονικὸν διάστημα ἴσον πρὸς τὸν χρόνον, καθ' ὃν κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος τῆς παραγραφῆς τὸ χρέος ἐτέλεσεν ἐν ἀναστολῇ ἢ διεκόπη συνεπείᾳ τμηματικῆς καταβολῆς, ἀνεξαρτήτως καταβολῆς, ἀνεξαρτήτως συμμορφώσεως ἢ μὴ τοῦ ὑποχρέου, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, χορηγηθείσης νόμῳ ἢ δικαστικῇ ἀποφάσει ἢ ἀποφάσει ἀρμοδίας κατὰ νόμον Ἀρχῆς, συνεπείᾳ αἰτήσεως τοῦ ὑποχρέου.

β) Διὰ χρονικὸν διάστημα ἴσον πρὸς τὸν χρόνον, καθ' ὃν τὸ Δημόσιον ἐκωλύθη νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν εἰσπραξιν τοῦ χρέους δι' ἀναγκαστικῶν μέσων, συνεπείᾳ ἀναστολῆς ἐκτελέσεως χορηγηθείσης διὰ διατάξεως νόμου.

Εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις (α καὶ β) ἡ παραγραφὴ συνεχίζεται μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἀναστολῆς τῆς εἰσπράξεως, τῆς τμηματικῆς καταβολῆς ἢ τῆς ἀναστολῆς ἐκτελέσεως, ἐν οὐδεμιᾷ δὲ περιπτώσει συμπληροῦται αὕτη πρὸ τῆς παρελεύσεως ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ἀναστολῆς πληρωμῆς, τῆς ἀναστολῆς ἐκτελέσεως ἢ τῆς διεκολύνσεως τμηματικῆς καταβολῆς.

γ) Ἐὰν ἀμφισβητήθῃ δικαστικῶς ἡ νομιμότης τοῦ τίτλου εἰσπράξεως ἢ τῶν ληφθέντων μέτρων ἐκτελέσεως ἐπὶ τοῦ ὀφειλέτου ἢ τρίτου μέχρι τελεσιδίκου περατώσεως τῆς δίκης.

Ἄρθρον 89

Διακοπὴ παραγραφῆς

1) Ἡ παραγραφὴ διακόπτεται διὰ τοὺς λόγους, τοὺς προβλεπομένους ὑπὸ τῆς ἰσχυούσης νομοθεσίας, πλὴν τοῦ λόγου τῆς καθ' οἱανδήποτε τρόπον ἀναγνωρίσεως τῆς ἀξιώσεως ὑπὸ τοῦ ὑποχρέου. Ἡ παραγραφὴ διακόπτεται, ἐπίσης, διὰ τῆς ἐπιβολῆς κατασχέσεως ἐπὶ περιουσιακῶν στοιχείων τοῦ ὀφειλέτου ἢ τοῦ ἐγγυητοῦ αὐτοῦ, εὑρισκομένων εἴτε εἰς χεῖρας τούτων, εἴτε εἰς χεῖρας τρίτων. Ἀπὸ τῆς διὰ τῆς κατασχέσεως ἐνάρξεως τῆς ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως μέχρι τῆς τελεσιδικίας τοῦ πίνακος κατατάξεως πᾶσα πρᾶξις τῆς ἐκτελέσεως διακόπτει τὴν παραγραφήν, ἡ ὁποία ἄρχεται ἐκ νέου ἀπὸ τῆς τελευταίας διαδικαστικῆς πράξεως τῆς ἐκτελέσεως.

Ἐν περιπτώσει ἀπαγγελίας ἀκυρότητος τῆς κατασχέσεως ἢ ἄλλης πράξεως τῆς διαδικασίας ἐκτελέσεως ἡ παραγραφὴ τῆς ἀξιώσεως τοῦ Δημοσίου δὲν συμπληροῦται, εἰμὴ ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς τελεσιδικίας τῆς ἀπαγγελίσεως τὴν ἀκυρότητα ἀποφάσεως ἐπανελήφθη ἡ ἀκυρωθεῖσα πρᾶξις ἐκτελέσεως ἢ ἐπεβλήθη νέα κατασχεσις ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἢ ἑτέρου περιουσιακοῦ στοιχείου. Ἡ ὑπὸ τῆς διοικητικῆς Ἀρχῆς ἄρσις τῆς κατασχέσεως, κατόπιν αἰτήσεως τοῦ ὀφειλέτου, δὲν ἀναιρεῖ τὴν διακοπὴν τῆς παραγραφῆς.

2) Ἐπὶ πλειόνων ὀφειλετῶν εἰς ὁλόκληρον ἡ διακοπὴ τῆς παραγραφῆς ὡς πρὸς τὸν ἕνα ἐξ αὐτῶν ἐνεργεῖ καὶ κατὰ τῶν λοιπῶν. Ἐπίσης ἡ διακοπὴ τῆς παραγραφῆς ὡς πρὸς τὸν πρωτοφειλέτην ἐνεργεῖ καὶ κατὰ τοῦ ἐγγυητοῦ καὶ ἀντιστρόφως.

ξιν της διαχειρίσεώς των αποδίδουν εις το Ελεγκτικόν Συνέδριον λογαριασμόν της διαχειρίσεως αυτών, εφ' όσον δεν ορίζεται άλλως υπό του νόμου.

Άρθρον 82

Το Ελεγκτικόν Συνέδριον εξελέγχει τους λογαριασμούς των εις αυτό λογοδοτούντων υπολόγων και αποφαίνεται περί της ορθότητος ή μη τούτων, αι δε εκδιδόμεναι επ' αυτών σχετικαί πράξεις ή αποφάσεις υποκεινται εις τα υπό του οργανισμού του προβλεπόμενα ένδικα μέσα.

Ο έλεγχος των λογαριασμών των δημοσίων υπολόγων δέον να συντελήται υπό του Ελεγκτικού Συνεδρίου εντός εξαμήνου από της υποβολής αυτώ των σχετικών δικαιολογητικών.

Κεφάλαιον ένδεκατον

Συμφωνία διά λογαριασμόν του Δημοσίου

Άρθρον 83

Προϋποθέσεις συνάψεως συμβάσεων

Συμβάσεις, διά των οποίων δημιουργούνται υποχρεώσεις εις βάρος του Δημοσίου, δεν δύνανται να συναφθούν, εφ' όσον δεν προβλέπονται υπό γενικών ή ειδικών διατάξεων.

Άρθρον 84

Τύπος συμβάσεων

Πάσα σύμβασις διά λογαριασμόν του Δημοσίου, έχουσα αντικείμενον άνω των 10.000 δραχμών ή δημιουργούσα υποχρεώσεις διαρκείας, εφ' όσον δεν ορίζεται άλλως, υποβάλλεται εις τον τύπον του ιδιωτικού εγγράφου. Το ποσόν τούτο δύναται να αυξομειούται δι' αποφάσεων του Υπουργού των Οικονομικών, δημοσιευομένων εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η πρότασις καταρτίσεως συμβάσεως και η αποδοχή αυτής δύνανται να γίνων και διά χρηματων εγγράφων. Η εκ της μη τηρήσεως του τύπου της εγγράφου αποδοχής ακυρότης αίρεται εν περιπτώσει εκπληρώσεως της συμβάσεως.

Άρθρον 85

Εκπροσώπησις Δημοσίου

Νόμιμος εκπροσωπος του Δημοσίου διά την συνομολόγησιν συμβάσεων, εφ' όσον δεν ορίζεται άλλως, είναι ο οικείος Υπουργός ή ο υπ' αυτού γενικώς ή ειδικώς εξουσιοδοτούμενος.

Άρθρον 86

Διαγωνισμός και εξαιρέσεις

Πάσης συμβάσεως του Δημοσίου, συνεπαγομένης δαπάνην του Κρατικού Προϋπολογισμού, εφ' όσον δεν ορίζεται άλλως, προηγείται η ενέργεια δημοσίου διαγωνισμού (πλειοδοτικού ή μειοδοτικού), ο οποίος διεξάγεται κατά την διαδικασίαν την προβλεπομένην υπό των οικείων διατάξεων. Επιτρέπεται η απ' ευθείας άνευ δημοσίου διαγωνισμού κατάρτισις συμβάσεων δια προμηθείας και εκτέλεσιν έργασιών, όσάκις: α) Η ολική δαπάνη δεν υπερβαίνει τας 10.000 δραχμών. Εάν η ολική δαπάνη υπερβαίνη τας 10.000, όχι όμως και τας 25.000 δραχμών, αντί δημοσίου διαγωνισμού, ενεργείται πρόχειρος διαγωνισμός παρ' Επιτροπής. Τα ποσά ταύτα δύνανται να αυξομειώνται δι' αποφάσεων του Υπουργού των Οικονομικών β) πρόκειται περί εποθέσεως αφορίσεως εις άπορρητα του Κράτους. Ο χαρακτηρισμός ως κρατικού απορρήτου δίδεται δια προηγουμένης αποφάσεως του Προθπουργού· γ) πρόκειται περί προμηθείας αντικειμένων, δια τα οποία υπάρχει αποκλειστικότης διαθέσεως, εκμεταλλεύσεως ή εισαγωγής· δ) πρόκειται περί έργασιών, η εκτέλεσις των οποίων απαιτεί ειδικάς ικανότητας· ε) πρόκειται περί έργασιών γιγνομένων δικαιωματικώς· στ) πρόκειται περί προμηθείας γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων, τα οποία αγοράζονται εις τον τόπον της παραγωγής των απ' ευθείας από τους παραγωγούς αυτών· ζ) ο δημόσιος διαγωνισμός απέτυχεν ή εκρίθη ασύμφορον το αποτέλεσμα αυτού. Εις τας περιπτώσεις όμως αυτάς δεν επιτρέπεται οι όροι της απ' ευθείας καταρτιζομένης συμβάσεως να απομακρυνθώσι των όρων του προκηρυχθέντος διαγωνισμού, εκτός εάν είναι ευνοϊκώτεροι διά το Δημόσιον· η) πρόκειται περί προφανώς κατεπειγουσών περιπτώσεων, επαρκώς ηιτιολογημένων.

Κεφάλαιον δωδέκατον

Παραγραφαί - κατασχέσεις - εγχωρήσεις

Άρθρον 87

Παραγραφή αξιώσεων του Δημοσίου

1) Πάν χρέος προς το Δημόσιον παραγράφεται, εφ' όσον δεν ορίζεται άλλως υπό των διατάξεων του παρόντος, μετά πέντε έτη από της λήξεως του οικονομικού έτους, εντός του οποίου εβεβαιώθη εις το Δημόσιον Ταμείον (βεβαίωσις εν στενή εννοία).

Εάν η βεβαίωσις εγένετο, πριν ή το χρέος καταστή ληξιπρόθεσμον, εν μέρει ή εν όλω, η παραγραφή άρχεται από της λήξεως του οικονομικού έτους, καθ' ο το χρέος κατέστη ληξιπρόθεσμον και διά το ποσόν τούτο.

2) Χρέη προς το Δημόσιον α) εκ τελεσιδίκων δικαστικών αποφάσεων, πλην των δια πρόστιμον, χρηματικάς ποινάς και συναφή δικαστικά έξοδα και τέλη, εισαγομένων εις την πενταετή παραγραφήν, β) εξ αδίκων διαχειρίσεως, γ) εκ

σις δὲν εἶναι δεκτικὴ σημηφρισμοῦ, τὰ δὲ καταβληθέντα μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς παραγραφῆς, ἔστω καὶ ἐν γνώσει τῆς παραγραφῆς ἀπαιτοῦνται. Παραίτησις ἀπὸ τῆς συμπληρωθείσης παραγραφῆς εἶναι ἄκυρος. Ἡ παραγραφὴ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τῶν δικαστηρίων.

Ἄρθρον 97

Κατάσχεσις εἰς χεῖρας τοῦ Δημοσίου καὶ ἐκχώρησις

Διὰ πᾶσαν κατάσχεσιν χρηματικῆς ἀπαιτήσεως εἰς χεῖρας τοῦ Δημοσίου ὡς τρίτου, τὸ κατασχετήριον, ὡς καὶ ἡ ἀναγγελία ἐπὶ ἐκχωρήσεως χρηματικῆς ἀπαιτήσεως κατὰ τοῦ Δημοσίου κοινοποιοῦνται εἰς τὸ ἁρμόδιον διὰ τὴν πληρωμὴν Δημοσίων Ταμείων ἢ χρηματικὴν διαχείρισιν καὶ εἰς τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 26 τοῦ παρόντος ἁρμοδίαν διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῆς δαπάνης Ἀρχήν. Τὸ κατασχετήριον κοινοποιεῖται καὶ εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον, εἰς ὃ ἐπάγεται προθεσμιακῶς ὁ καθ' οὗ ἡ κατάσχεσις, καὶ εἰς τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 27 τοῦ παρόντος ἁρμοδίαν διὰ τὴν ἐκκαθάρισιν καὶ ἐντολὴν πληρωμῆς τῆς δαπάνης Ἀρχὴν ἐντὸς δέκα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεώς του εἰς τὴν ἁρμοδίαν διὰ τὴν πληρωμὴν Ὑπηρεσίαν. Ἡ προθεσμία πρὸς δήλωσιν ἐκ μέρους τοῦ Δημοσίου ἄρχεται ἀπὸ τῆς τελευταίας τῶν ὡς ἄνω κοινοποιήσεων.

Πᾶσα κατάσχεσις ἢ ἐκχώρησις, διὰ τὴν ὁποίαν δὲν ἐτηρήθησαν αἱ ὡς ἄνω διατυπώσεις, εἶναι ἄκυρος.

Κεφάλαιον δέκατον τρίτον

Τελικαὶ καὶ μεταβατικαὶ διατάξεις

Ἄρθρον 98

Ἐπιτρέπεται, ὅπως διὰ ὁ. διαταγμάτων, ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἀνατίθηται εἰς τὰ Δημόσια Ταμεῖα ἡ διεξαγωγὴ τῆς Ταμιακῆς Ὑπηρεσίας Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως καὶ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ὡς καὶ ἡ εἰσπραξις ἐσόδων ἑτέρων νομικῶν ἢ φυσικῶν προσώπων. Διὰ τῶν αὐτῶν ὁ. διαταγμάτων καθορίζεται καὶ ἡ συμμετοχὴ τῶν τρίτων εἰς δαπάνας λειτουργίας τῆς ταμιακῆς του Κράτους Ὑπηρεσίας, εἴτε εἰς ποσοστὸν τῶν δι' αὐτῆς εἰσπραττομένων ἐσόδων ἢ πληρωνομένων ἐξόδων, εἴτε ἄλλως πως.

Ἄρθρον 99

1) Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ παρόντος δύνανται νὰ ἐπεκτείνωνται καὶ ἐπὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου διὰ ὁ. διαταγμάτων, ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ κατὰ περίπτωσιν ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, δι' ὧν καὶ θὰ προσαρμόζονται αὐτὰ εἰς τὰς ἰδιορρυθμίας ἑκάστης περιπτώσεως.

2) Αἱ δαπάναι λειτουργίας τῶν οὕτω συνιστωμένων Ὑπηρεσιῶν Ἐντεταλμένων Ἐξόδων καταβάλλονται εἰς βάρος τῶν πιστώσεων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν (Γενικῶν Λογιστηρίων τοῦ Κράτους), τῶν σχετικῶν δαπανῶν ἀποδιδομένων ὑπὸ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου εἰς τὸ Δημόσιον κατὰ τὰ δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὁριζόμενα.

Ἄρθρον 100

Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 80 τοῦ παρόντος μετὰ τῶν κανονιστικῶν ἀποφάσεων, δύνανται νὰ ἐπεκτείνωνται ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει διὰ ὁ. διαταγμάτων, ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ ἐπὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Ἰδιωτικοῦ Δικαίου ἐπιχορηγουμένων ὑπὸ τοῦ Δημοσίου.

Ἄρθρον 101

Διὰ ὁ. διαταγμάτων, προκαλουμένων ἐπὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ ἁρμοδίου κατὰ περίπτωσιν Ὑπουργοῦ, δύνανται αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ν. δ/τος νὰ ἐπεκτείνωνται ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει καὶ ἐπὶ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ἐπιτρεπομένης καὶ τῆς τροποποιήσεως των, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς προσαρμογῆς αὐτῶν πρὸς τὰς ἰδιομορφίας ἑκάστης κατηγορίας ἢ ἑκάστου Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου.

Ἄρθρον 102

Ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 91 τοῦ παρόντος ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ ποσῶν εἰσπραττομένων ὑπὸ τοῦ Δημοσίου διὰ λογαριασμὸν τρίτων.

Ἄρθρον 103

Ὅπου ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἄρθροις 15, 20, 33, 34 καὶ 76 § 3 ἀναφέρεται «Ὑπουργὸς» νοεῖται προκειμένων περὶ τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης, ὁ κατὰ τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ παρόντος κύριος διατάκτης.

Ἄρθρον 104

1) Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος περὶ τοῦ χρόνου παραγραφῆς ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῶν ἀπὸ τῆς θέσεώς του ἐν ἰσχύϊ γεννωμένων ἀξιώσεων.

2) Αἱ περὶ ἀναστολῆς, διακοπῆς καὶ συνεπειῶν τῆς παραγραφῆς διατάξεις τοῦ παρόντος ὡς πρὸς τὸν ἀπὸ τῆς θέσεώς του ἐν ἰσχύϊ χρόνον ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν γεγεννημένων ἤδη ὑ-

Άρθρον 90

Συνέπειαι παραγραφής άξιώσεων τοῦ Δημοσίου

Ἡ συμπλήρωσις τῆς παραγραφῆς χρόνου πρὸς τὸ Δημόσιον ἐπιφέρει τὰς συνεπείας τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τῆς ἰσχυούσης νομοθεσίας.

Άρθρον 91

Παραγραφὴ ἀξιώσεων κατὰ τοῦ Δημοσίου

1) Ὁ χρόνος παραγραφῆς τῶν χρηματικῶν ἀξιώσεων κατὰ τοῦ Δημοσίου εἶναι πέντε ἐτῶν, ἐφ' ὅσον ὑπὸ ἑτέρας γενικῆς ἢ εἰδικῆς διατάξεως δὲν ὁρίζεται βραχύτερος χρόνος παραγραφῆς.

2) Ὁ χρόνος παραγραφῆς τῶν χρηματικῶν ἀξιώσεων κατὰ τοῦ Δημοσίου δι' ἀχρεωστήτως ἢ παρανόμως καταβληθέντα ποσὰ εἶναι τριῶν ἐτῶν καὶ διὰ τὰ τελωνειακὰ ἔσοδα ἓν γένει ἑνὸς ἔτους, ἐφ' ὅσον ὑπὸ ἑτέρας διατάξεως δὲν ὁρίζεται βραχύτερος χρόνος παραγραφῆς.

3) Ὁ χρόνος παραγραφῆς τῶν κατὰ τοῦ Δημοσίου ἀξιώσεων τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν, τῶν ἐπὶ σχέσει δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου μετ' αὐτοῦ συνδεομένων, ἐκ καθυστερουμένων ἀποδοχῶν ἢ ἄλλων πάσης φύσεως ἀπολαυῶν ἢ ἀποζημιώσεων ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ εἶναι δύο ἐτῶν.

4) Ἡ παραγραφὴ τοῦ καθόλου δικαιώματος τῶν ἐν παραγράφῳ 3 περιπτώσεων εἶναι δέκα ἐτῶν.

5) Ὁ χρόνος παραγραφῆς τῶν ἀξιώσεων τῶν συνταξιούχων ἓν γένει καὶ βοηθηματούχων τοῦ Δημοσίου, ὡς καὶ τῶν κληρονόμων αὐτῶν, ἐκ καθυστερουμένων συντάξεων, ἐπιδομάτων καὶ βοηθημάτων, εἶναι δύο ἐτῶν, ἔστω καὶ ἂν ἐνταλῶσαι ἐσφαλμένως.

Αἱ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν, τὸ πρῶτον, πράξεων ἢ ἀποφάσεων κανονισμοῦ συντάξεως ἢ βοηθήματος ἐντελλόμεναι δεδουλευμέναι συντάξεις, βοηθήματα ἢ ἐπιδόματα παραγράφονται ἐντὸς διετίας, ἀρχομένης μετὰ πάροδον τριμήνου ἀπὸ τῆς χρονολογίας ἐκδόσεως τῆς σχετικῆς πράξεως ἢ ἀποφάσεως.

Άρθρον 92

Χρηματικὴ ἀξίωσις κατὰ τοῦ Δημοσίου, ἀναγνωρισθεῖσα κατὰ τὴν διαδικασίαν τὴν διαγραφομένην ὑπὸ τῆς περὶ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους νομοθεσίας ἢ βεβαιωθεῖσα διὰ τελεσιδίκου δικαστικῆς ἀποφάσεως ἢ διὰ τὴν ὁποίαν ἐξεδόθη τίτλος πληρωμῆς, ὑπόκειται εἰς παραγραφὴν πέντε ἐτῶν, ἀρχομένην ἀπὸ τῆς ἀναγνωρίσεως ἢ τελεσιδικίας ἢ ἐκδόσεως τοῦ τίτλου πληρωμῆς, ἀντιστοίχως.

Άρθρον 93

Ἔνιαξις παραγραφῆς

Ἡ παραγραφὴ ἄρχεται ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους, κατ' ὃ ἐγεννήθη ἡ ἀξίωσις καὶ εἶναι δυνατὴ ἡ δικαστικὴ αὐτῆς ἐπιδίωξις.

Άρθρον 94

Ἀναστολὴ παραγραφῆς

Αἱ περὶ ἀναστολῆς τῆς παραγραφῆς διατάξεις τῶν ἄρθρων 257 ἕως 259 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐφ' ὅσον δὲν ὁρίζεται ἄλλως, ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν χρηματικῶν ἀξιώσεων κατὰ τοῦ Δημοσίου. Ἐπίσης ἡ παραγραφὴ ἀναστέλλεται, ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ δικαιοῦχος ἔνεκεν ἀνωτέρας βίας ἐκωλύθη νὰ ἀσκήσῃ τὴν ἀξίωσίν του ἐντὸς τοῦ τελευταίου ἑξαμήνου τοῦ χρόνου τῆς παραγραφῆς.

Άρθρον 95

Διακοπὴ παραγραφῆς

Φυλαττομένης τῆς ἰσχύος τῶν εἰδικῶν διατάξεων, ἡ παραγραφὴ τῶν χρηματικῶν ἀξιώσεων κατὰ τοῦ Δημοσίου διακόπτεται μόνον α) Διὰ τῆς ἐπιβολῆς τῆς ἐπιθέσεως εἰς τὸ δικαστήριον ἢ εἰς διαιτητάς, ὁπότε ἄρχεται ἐκ νέου ἡ παραγραφὴ ἀπὸ τῆς τελευταίας διαδικαστικῆς πράξεως τῶν διαδίκων, τοῦ δικαστηρίου ἢ τῶν διαιτητῶν. β) Διὰ τῆς ἐπιβολῆς πρὸς τὴν Δημοσίαν Ἀρχὴν αἰτήσεως περὶ πληρωμῆς τῆς ἀπαιτήσεως, ὁπότε ἡ παραγραφὴ ἄρχεται ἐκ νέου ἀπὸ τῆς χρονολογίας, τὴν ὁποίαν φέρει ἡ ἔγγραφος ἀπαντησις τῆς ὁρμοδίας διὰ τὴν ἀναγνώρισιν ἢ τὴν πληρωμὴν τῆς ἀπαιτήσεως Ἀρχῆς. Ἐν περιπτώσει μὴ ἀπαντήσεως, ἡ παραγραφὴ ἄρχεται μετὰ πάροδον ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς χρονολογίας ἐπιβολῆς τῆς αἰτήσεως. Ἐπιβολὴ δευτέρας αἰτήσεως δὲν διακόπτει ἐκ νέου τὴν παραγραφήν. γ) Διὰ τῆς ἐπιβολῆς αἰτήσεως πρὸς τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους περὶ ἀναγνωρίσεως τῆς ἀπαιτήσεως, ὁπότε ἡ παραγραφὴ ἄρχεται ἐκ νέου ἀπὸ τῆς χρονολογίας, τὴν ὁποίαν φέρει ἡ ἔγκρισις ἢ ἡ ἀπόρριψις ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν τῆς γνωμοδοτήσεως τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους. Ἐπιβολὴ δευτέρας αἰτήσεως δὲν διακόπτει ἐκ νέου τὴν παραγραφήν. δ) Διὰ τῆς ἐπιδόσεως ἐπιταγῆς πρὸς ἐκτέλεσιν, ὅταν ἐπιτρέπεται αὕτη. ε) Διὰ τῆς ἐκδόσεως τίτλου πληρωμῆς.

Άρθρον 96

Συνέπειαι παραγραφῆς ἀξιώσεων κατὰ τοῦ Δημοσίου

Ἡ παραγραφεῖσα κατὰ τοῦ Δημοσίου ἀξιο-

ποιένης, κατόπιν εγκριτικής αποφάσεως του Υπουργού Εσωτερικών, της συνεχίσεως της καταβολής των δικαιωμάτων αυτών, διά χρονικόν διάστημα οκτώ μηνών από της δημοσιεύσεως του παρόντος, κατ' ανώτατον όριον, καθ' ον τρόπον καταβάλλοντο κατά την δημοσίευσιν του παρόντος.

2) Τα αναγκαία διά την οδήγησιν και τον χειρισμόν των εν γένει μηχανημάτων, οχημάτων, αυτοκινήτων κλπ. των Νομαρχιακών Ταμείων προσωπικόν προσλαμβάνεται δι' αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου αυτών, επί συμβάσει ιδιωτικού δικαίου ορισμένης διαρκείας, μη υπερβαινούσης τους δώδεκα μήνας, δυναμένη δε να ανανεούται κατά τον αυτόν τρόπον και κατ' ίσον χρόνον προσανξανομένων των επί συμβάσει ιδιωτικού δικαίου θέσεων μηχανοδηγών, χειριστών (και βοηθών αυτών) και οδηγών αυτοκινήτων μέχρι του απαραιτήτου κατά τας κειμένας διατάξεις αριθμού, μη απαιτουμένης της εκδόσεως ιδίου βασιλικού διατάγματος.

Η διάταξις αύτη ισχύει αφ' ής παρεχωρήθησαν προς τα Νομαρχιακά Ταμεία μηχανήματα και οχήματα προερχόμενα εκ του δυνάμει του ν.δ. 18/1968 καταργηθέντος Κρατικού Οργανισμού Μηχανημάτων Δημοσίων Έργων.

.....

Άρθρον 5

1) Δι' αποφάσεων του Υπουργού των Εσωτερικών δύνανται να συνιστώνται παρά τοις Νομαρχιακοίς Ταμείοις εργοτάξια ή συνεργεία συντηρήσεως και επισκευής του μηχανικού εξοπλισμού, αποτελούντα Υπηρεσίας του παρ' ω θα συσταθούν ταύτα Νομαρχιακού Ταμείου, εις την αρμοδιότητα των οποίων δύναται να υπαχθούν και έτερα Νομαρχιακά Ταμεία.

Ο αριθμός των θέσεων του απαιτουμένου προσωπικού διά τα εν λόγω εργοτάξια ή συνεργεία, ως και διά τα συνεστημένα τοιαύτα κατά την δημοσίευσιν του παρόντος, ορίζεται δι' αποφάσεων του αυτού Υπουργού. Διά των αυτών αποφάσεων ορίζεται και η διάρκεια της Υπηρεσίας του προσωπικού αυτού, ήτις δεν δύναται να είναι ανωτέρα του έτους, παρατεινομένη εκάστοτε αναλόγως των αναγκών, κατά τον αυτόν τρόπον και κατ' ίσον χρόνον.

Το ανωτέρω προσωπικόν προσλαμβάνεται κατόπιν αποφάσεως του διοικητικού συμβουλίου του Νομαρχιακού Ταμείου επί συμβάσει ιδιωτικού δικαίου.

Εν η περιπτώσει ο αριθμός των κατά τα εν τω δευτέρω εδαφίω της παρούσης παραγράφου διαλαμβανόμενα οριζομένων θέσεων προσωπικού είναι μεγαλύτερος των οριζομένων ομοίων υπό του άρθ. 8 / 15.5.1957 «περί ορισμού και διαρθρώσεως θέσεων προσωπικού των κατά το ν.δ. 3629/1956 Νομαρχιακών Ταμείων», ως τροποποιήθη διά του υπ' αριθ. 495/1960 ομοίου ή δεν προβλέπονται εν αυτοίς αντίστοιχοι ή συναφείς ειδικότητες, αι θέσεις αύται προσαυξάνονται αναλόγως ή δημιουργούνται νέαι, μη απαιτουμένης της εκδόσεως ιδίου β. διατάγματος.

2) Τα έσοδα και έξοδα των εργοταξίων ή συνεργείων συντηρήσεως και επισκευών απετελών κεχωρισμένην διαχείρισιν του «Λογαριασμού Μηχανημάτων» του οικείου Ταμείου, εις ην αποδίδονται αι κοστολογούμενα δαπάναι διά μηχανικόν εξοπλισμόν ανήκοντα εις οιονδήποτε Νομαρχιακόν Ταμείον, επιτρεπομένης της μη τηρήσεως μετ' απόφασιν του Υπουργού Εσωτερικών της τοιαύτης κεχωρισμένης διαχειρίσεως προκειμένου διά συνεργεία μικράς δυναμικότητος.

3) Δι' αποφάσεων του Υπουργού Εσωτερικών δύνανται να καταργηθούν, ενοποιηθούν και μεταφερθούν τα κατά την δημοσίευσιν του παρόντος συνεστημένα εργοτάξια ή συνεργεία συντηρήσεως και επισκευών.

4) Η υπό των διατάξεων του προηγουμένου άρθρου προβλεπομένη οικονομική ενίσχυσις του «Λογαριασμού Μηχανημάτων» έχει εφαρμογήν και επί εργοταξίων ή συνεργείων συντηρήσεως και επισκευών.

Δι' αποφάσεων του Υπουργού Εσωτερικών δύνανται να εφοδιάζονται ταύτα δι' εργαλειομηχανών, ανταλλακτικών και παντός υλικού, επί τη καταβολή του αντιτίμου αυτών ή δωρεάν, προμηθευομένων δε υπό του Υπουργού Εσωτερικών εις βάρος του εν τη παραγράφω 2 του άρθρου 3 λογαριασμού.

.....

Άρθρον 9

1) Απαιτήσεις κατά του Δημοσίου ή των Νομαρχιακών Ταμείων του πάσης φύσεως προσωπικού του προσληφθέντος υπό του καταργηθέντος Κρατικού Οργανισμού Μηχανημάτων Δημοσίων Έργων ή των προκατόχων αυτού Υπηρεσιών, δια συμπληρωματικην αμοιβήν ή αποζημίωσιν εξ αδικαιολογήτου πλουτισμού, συνεπεία υπερωριακής απασχολήσεως, επί τω λόγω, ότι ο προσληφθείς απησχολήθη εις εργασίαν διάφορον της προβλεπομένης υπό της περί προσλήψεως αποφάσεως ή συμβάσεως, ως και απαιτήσεις διά συμπληρωματικας αποδοχάς ή αποζημιώσεις εκ της εργασιο-

ξιώσεων.

Άρθρον 105

1) Οί καταρτισθέντες καί καταρτισθησόμενοι βάσει τών μηνιαίων καταστάσεων τών Δημοσίων Ταμείων προσωρινοί απολογισμοί άπο 11ης Νοεμβρίου 1944 μέχρι καί τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1969 καί οἱ προσωρινοί γενικοί ἰσολογισμοί άπό τῆς αὐτῆς χρονολογίας μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 1969 θεωροῦνται ὡς ὁριστικοί.

2) Διά δ.δ/των, ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ Υπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν δύνανται νά ρυθμίζωνται τά ἀφορῶντα εἰς τόν ἔλεγχον τῶν λογαριασμῶν τῶν δημοσίων ὑπολόγων μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 1969.

3) Τά διατηρητέα ὑπόλοιπα τῶν ἐκτος προϋπολογισμοῦ λογαριασμῶν κατά τήν 31ην Δεκεμβρίου 1969 καί αἱ ἀπαιτηθησόμεναι σημειωματικαί ἐγγραφαί διά τήν τελικήν διαμόρφωσίν των καθορίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Υπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Άρθρον 106

Μέχρι θέσεως ἐν ἰσχύι τῶν ὑπό τοῦ παρόντος ν.δ. προβλεπομένων δ. διαταγμάτων καί καταστικῶν ἀποφάσεων τά περί αὐτῶν θέματα ρυθμίζονται ὑπό τῶν μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος των κειμένων διατάξεων, ἐφ' ὅσαν αὗται δέν ἀντίκεινται εἰς τάς διατάξεις τοῦ παρόντος.

Άρθρον 107

Πᾶσα προγενεστέρα διατιξις ἀφορῶσα εἰς τά ὑπό τοῦ παρόντος ν.δ. ρυθμιζόμενα θέματα καταργεῖται.

Ἐξαιροῦνται τῆς καταργήσεως, ἔστω καί ἄν ἀντίκεινται εἰς τάς διατάξεις τοῦ παρόντος ν.δ., αἱ διατάξεις τῆς ἰσχυούσης νομοθεσίας αἱ ἀφορῶσαι εἰς τήν ἐκτέλεσιν δημοσίων ἐν γένει ἔργων, στρατιωτικῶν ἔργων καί ἔργων ὀχυρώσεως, ὡς καί αἱ τοιαῦται αἱ ἀφορῶσαι εἰς τήν Υπηρεσίαν Κρατικῶν Προμηθειῶν.

Ὁμοίως ἐξαιροῦνται τῆς καταργήσεως αἱ διατάξεις τῆς ἰσχυούσης νομοθεσίας αἱ ἀφορῶσαι εἰς τάς δαπάνας καί προμηθείας τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων μέχρις ἐκδόσεως εἰδικοῦ νόμου περί Οἰκονομικῆς Μερίμνης καί Λογιστικοῦ τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων.

Άρθρον 108

Ἡ ἰσχύς τοῦ παρόντος ν.δ. ἄρχεται ἀπό 1ης Ἰανουαρίου 1970, πλήν ἄν ἄλλως ὁρίζηται ἐν αὐτῷ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Ὀκτωβρίου 1969

—

328/1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί παραχωρήσεως πρός τά Νομαρχιακά Ταμεία τῶν μηχανημάτων τοῦ τεχνικοῦ ἐξοπλισμοῦ Δήμων καί Κοινοτήτων καί ἄλλων τινῶν διατάξεων ἐπί ἀπαιτήσεων προσωπικοῦ τοῦ καταργηθέντος Κ.Ο.Μ.Α.Ε.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 219 τῆς 1 Νοεμβρίου 1969)

Προτάσει τοῦ Ημετέρου Υπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καί διατάσσομεν:

Άρθρον 1

Διατηρουμένης τῆς ἰσχύος τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 84 τοῦ ἀπό 24/9 / 26.10.1958 δ.δ. «περί κωδικοποιήσεως εἰς ἐνιαῖον κείμενον νόμου τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων περί τῶν προσόδων Δήμων καί Κοινοτήτων» (ἄρθρον 68 ν.δ. 3033/1954) καθ' ὃ μέρος δέν ἀντιτίθενται εἰς τό παρόν νομοθετικόν διάταγμα, ὁ κατ' ἐφαρμογήν τῶν διατάξεων αὐτῶν προμηθευθείς καί ὁ ἐφεξῆς ἀποκτώμενος τεχνικός ἐξοπλισμός (μηχανήματα ὁδοποιίας, ὀχήματα, ἐργαλειομηχαναί κλπ.) παραχωρεῖται δι' ἀποφάσεων τοῦ Υπουργοῦ Ἐσωτερικῶν κατά χρῆσιν, ἄνευ καταβολῆς ἀνταλλάγματος, εἰς τά ὑπό τοῦ ν. δ/τος 3620/1956 «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τῶν διατάξεων περί διοικητικῆς ἀποκεντρώσεως» συσταθέντα Νομαρχιακά Ταμεῖα, διεπόμενος ὑπό τῶν διατάξεων, αἵτινες διέπουν τά Ταμεῖα ταῦτα.

Εἰς τήν τοιαύτην παραχώρησιν δέν ὑπάγεται τό κατ' ἐφαρμογήν τῶν διατάξεων τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου λειτουργοῦν ἐν Ἁγίῳ Ἰωάννῃ Ρέντη κεντρικόν ἐργαστήριον ἤ συνεργεῖον ἐπισκευῆς μηχανημάτων, ὅπερ θά ἐξακολουθῇ νά λειτουργῇ καί νά ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ Υπουργείου Ἐσωτερικῶν.

Άρθρον 2

1) Τό κατά τήν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος δ. ὑπηρετοῦν προσωπικόν, τό ἀπασχολούμενον εἰς τόν παραχωρούμενον, κατά τά ἀνωτέρω, τεχνικόν ἐξοπλισμόν διατηρεῖται ἐν ὑπηρεσίᾳ, προστιθέμενον, δι' ἀποφάσεως τοῦ Υπουργοῦ Ἐσωτερικῶν, εἰς τήν δύναμιν τοῦ ἐπί συμβάσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ τῶν Νομαρχιακῶν Ταμείων, κατ' ἀνάλογον ἐφαρμογήν τῶν ὁριζομένων ὑπό τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 2, περιπτώσεις Γ', ἐδάφ. α', δ' καί γ' τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 18/1968 «περί καταργήσεως τοῦ Κρατικοῦ Ὀργανισμοῦ Μηχανημάτων Δημοσίων Ἔργων καί ρυθμίσεως τῶν ἐξ αὐτῆς προκυπτόντων θεμάτων».

Αἱ δαπάναι τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ βαρύνουν τόν παρ' ἑκάστῳ Νομαρχιακῷ Ταμείῳ λογαριασμόν, περί οὗ τό ἄρθρον 4 τοῦ παρόντος, ἐπιτρε-

Κ.Ε.Β.Α. άσκεῖ ὁ παρά τῷ Ὑπουργείῳ Βιομηχανίας Νομικός Σύμβουλος τοῦ Κράτους.

Ἄρθρον 6

1) Τό Διοικητικόν Συμβούλιον ἀποφαίζει ἐπί παντός θέματος διοικήσεως καί διαχειρίσεως ἀναγομένου εἰς τήν ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τοῦ Κ.Ε.Β.Α.

2) Καταρτίζει τούς ἀναγκαίους διά τήν λειτουργίαν τοῦ Κ.Ε.Β.Α. Κανονισμούς.

3) Καταρτίζει περιοδικῶς προγράμματα τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ.

4) Ἀποφασίζει ἐπί τοῦ καταρτισθέντος προϋπολογισμοῦ καί ἀπολογισμοῦ τοῦ Κ.Ε.Β.Α.

5) Καταρτίζει λεπτομερῆ ἔκθεσιν πεπραγμένων εἰς τό τέλος ἑκάστου ἔτους.

Ὁ προϋπολογισμός καί ἀπολογισμός τοῦ Κ.Ε.Β.Α. ἐγκρίνεται ὑπό τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καί Βιομηχανίας.

Ἄρθρον 7

1) Τό πάσης φύσεως προσωπικόν προσλαμβάνεται διά συμβάσεως ὡρισμένης ἤ ἀορίστου διαρκείας.

2) Ἡ πρόσληψις καί ἀπόλυσις τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ τοῦ Κ.Ε.Β.Α. ἐνεργεῖται κατόπιν εἰσηγήσεως τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐγκρινομένης ὑπό τοῦ Ὑπουργοῦ Βιομηχανίας.

3) Διά Κανονισμῶν, καταρτιζομένων ὑπό τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καί ἐγκρινομένων ὑπό τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καί Βιομηχανίας, καθορίζονται:

α) Τά τῆς ὀργανώσεως, συγκροτήσεως καί λειτουργίας τοῦ Κ.Ε.Β.Α. καί

β) Τά τῆς διαρθρώσεως τῶν θέσεων, ἡ διαδικασία ἐπιλογῆς, ὁ ἀριθμός τῶν προσλαμβανομένων, τά προσόντα προσλήψεως, οἱ ὅροι ἀμοιβῆς, ἡ κατάταξις εἰς μισθολογικά κλιμάκια, ἡ διάρκεια τῶν συμβάσεων ἐργασίας καί τά τῆς καταστάσεως ἐν γένει τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ.

4) Οἱ Κανονισμοί δημοσιεύονται εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρον 8

1) Γενικός Διευθυντής τοῦ Κ.Ε.Β.Α. διορίζεται ἐπί τριετεῖ θητείᾳ, δυναμένῃ νά ἀνανεωθῇ, δι' ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καί Βιομηχανίας, πτυχιοῦχος Ἀνωτάτης Σχολῆς ἢ μεδαπῆς ἢ ἰσοτίμου ἀλλοδαπῆς, ἀνεγνωρισμένου ἤθους καί κύρους, διακρινόμενος διά τά ὀργανωτικά του προσόντα καί ἐπιστημονικήν πεῖραν ἐπί θεμάτων ἀπτομένων τῶν ἁρμοδιοτήτων τοῦ Κ.Ε.Β.Α.

2) Ὁ Γενικός Διευθυντής τοῦ Κ.Ε.Β.Α.

α) Ἐκτελεῖ τάς ἀποφάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

β) Προΐσταται τῶν Ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ καί διευθύνει ταύτας.

γ) Ἐγκρίνει πᾶσαν ἀναγκαίαν δαπάνην μέχρις ὁρίου καθοριζομένου δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

δ) Εἰσηγεῖται ἐπί τῶν συζητουμένων εἰς τό Διοικητικόν Συμβούλιον θεμάτων.

ε) Καταρτίζει τόν προϋπολογισμόν - ἀπολογισμόν τοῦ Κ.Ε.Β.Α.

στ) Ἐκπροσωπεῖ ταῦτα ἐνώπιον πάσης Ἀρχῆς καί παντός δικαστηρίου, ὡς καί εἰς τάς μετά τῶν ἰδρυμάτων τῆς ἀλλοδαπῆς σχέσεις.

ζ) Ὑπογράφει τά ἐξερχόμενα ἔγγραφα, τούς τίτλους εἰσπράξεων καί πληρωμῶν τοῦ Κ.Ε.Β.Α., δύναται δέ νά ἐξουσιοδοτήσῃ διά τήν ὑπογραφήν μέρους ταύτων τούς ὑπ' αὐτόν κρίνει καταλλήλους ἐκ τῶν ὑφιστωμένων του.

3) Ἡ ἰδιότης τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Κ.Ε.Β.Α. εἶναι ἀσυμβίβαστος πρός τήν ἄσκησιν οἱουδήποτε ἑτέρου δημοσίου λειτουργήματος ἢ ἰδιωτικῆς θέσεως.

4) Αἱ ἀποδοχαί τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Κ.Ε.Β.Α. καθορίζονται ἑκάστοτε διά κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καί Βιομηχανίας.

Ἄρθρον 9

1) Συνιστᾶται παρά τῷ Κ.Ε.Β.Α. ἐνδεκαμελές Γνωμοδοτικόν Συμβούλιον, συγκροτούμενον ἐξ ἐκπροσώπων Ἐπιστημονικῶν καί Ἐπαγγελματικῶν Ὀργανώσεων καί Ὀργανισμῶν συναφῶν πρός τούς σκοπούς τοῦ Κ.Ε.Β.Α.

2) Εἰς τό Γνωμοδοτικόν Συμβούλιον μετέχει καί ὁ Γενικός Διευθυντής τοῦ Κ.Ε.Β.Α.

3) Τά μέλη τοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου διορίζονται ἐπί τριετεῖ θητείᾳ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Βιομηχανίας, δύνανται ὅμως νά ἀνακαλῶνται ἐλευθέρως καί πρό τῆς λήξεως τῆς θητείας των.

4) Τό Γνωμοδοτικόν Συμβούλιον θά συμβουλεύῃ τό Διοικητικόν Συμβούλιον ἐπί θεμάτων σχέσιν ἐχόντων μέ τήν ἀνάπτυξιν τῆς Βιοτεχνίας.

5) Κατά τήν διάρκειαν τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἐπιχρεμένου μεταξύ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καί τοῦ Ο.Η.Ε. (Εἰδικοῦ Ταμείου)

κῆς των ταύτης σχέσεως, συνεχιζομένης ἢ μή, ἀπορρέουσαι δὲ ἐξ αἰασδήποτε ἐν γένει αἰτίας καὶ μὴ προβλεπόμεναι ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως ἢ συμβάσεως, δι' ἧς προσελήφθη, εἶναι ἀπαράδεκτοι.

2) Ἀπαιτήσεις, περὶ ὧν ἡ προηγουμένη παράγραφος, ἐφ' ὅσον ἡ γενεσιουργὸς αὐτῶν αἰτία ἀνάγεται εἰς τὸ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος χρονικὸν διάστημα καὶ διὰ τὰς ὁποίας δὲν ἐξεδόθησαν ἀμετάκλητοι δικαστικαὶ ἀποφάσεις, κηρύσσονται ἀπεσβεσμέναι ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, αἱ δὲ τυχὸν περὶ τοιούτων ἀπαιτήσεων ἐκκρεμεῖς δίκαι καταργοῦνται αὐτοδικαίως.

3) Αἱ προηγούμεναι παράγραφοι ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τοῦ πάσης φύσεως ἐκτάκτου προσωπικοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν περιφερειακῶν αὐτοῦ Ὑπηρεσιῶν, ὡς καὶ τῶν Νομαρχιακῶν Ταμείων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Ὀκτωβρίου 1969

—

332/1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἱδρύσεως Κέντρου Βιοτεχνικῆς Ἀναπτύξεως (Κ.Ε.Β.Α.).

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 219 τῆς 1 Νοεμβρίου 1969)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀποφασίσομεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1) Ἱδρύεται Κέντρον Βιοτεχνικῆς Ἀναπτύξεως, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ Νομικὸν Πρόσωπον Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, ἑδρεῦον ἐν Ἀθήναις.

2) Τὸ Κ.Ε.Β.Α. τελεῖ ὑπὸ τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Κράτους, ἀσκουμένην ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Βιομηχανίας.

Ἄρθρον 2

Σκοπὸς τοῦ Κ.Ε.Β.Α. εἶναι ὁ βιοτεχνικὸς προσανατολισμὸς καὶ ἡ βιοτεχνικὴ ἀνάπτυξις, ἰδίᾳ ἡ προώθησις τῆς ἀναπτύξεως, ἐκσυγχρονισμός, δημιουργία καὶ μεγέθυνσις νέων καὶ ἐν λειτουργίᾳ μικρῶν καὶ μεσαίων βιοτεχνικῶν ἐπιχειρήσεων διὰ τῆς πραγματοποιήσεως ἐρευνῶν καὶ μελετῶν, ὡς καὶ ἡ παροχὴ ἐπιμορφώσεως εἰς βιοτέχνας καὶ ἄλλους μικροὺς καὶ μεσαίου μεγέθους ἐπιχειρηματίας.

Ἄρθρον 3

Δημόσιαι Ὑπηρεσίαι, Ὀργανισμοὶ Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου καὶ Βιοτεχνικαὶ Ἐπιχειρήσεις ὑποχρεοῦνται, ὅπως παρέχωσιν εἰς τὸ Κ.Ε.Β.Α. πᾶσαν ζητουμένην πληροφορίαν καὶ λοιπὰ χρήσιμα στοιχεῖα πρὸς ἐπίτευξιν τῶν σκοπῶν του.

Ἄρθρον 4

Ὁ Ὑπουργὸς Βιομηχανίας ἐν τῇ ἀσκήσει τοῦ ἐλέγχου καὶ τῆς ἐποπτείας του ἐπὶ τοῦ Κ.Ε.Β.Α. καθορίζει τὰς γενικὰς κατευθύνσεις αὐτοῦ ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς Κυβερνητικῆς πολιτικῆς καὶ ἐγκρίνει τὰ προτεινόμενα ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου προγράμματα δραστηριότητος τούτου.

Ἄρθρον 5

Τὸ Κ.Ε.Β.Α. διοικεῖται ὑπὸ πενταμελοῦς Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἀποτελουμένου:

α) Ἐξ ἑνὸς ἀνωτάτου ἢ ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ.

β) Ἐξ ἑνὸς ἀνωτάτου ἢ ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν.

γ) Ἐξ ἑνὸς ἀνωτάτου ἢ ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας.

δ) Ἐξ ἑνὸς ἐκπροσώπου τοῦ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, ὑποδεικνυομένου ὑπὸ τούτου, καὶ

ε) Ἐκ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Κ.Ε.Β.Α.

Τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου διορίζονται ἐπὶ τριετεῖ θητείᾳ δι' ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Βιομηχανίας. Διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ὁρίζεται ὁ πρόεδρος καὶ ἀντιπρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Δι' ἀποφάσεως τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω Ὑπουργῶν δύνανται νὰ ἀνακαλῶνται ἐλευθέρως τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ πρὸ τῆς λήξεως τῆς θητείας των.

Χρέη γραμματέως ἀσκεῖ ὑπάλληλος τοῦ Κ.Ε.Β.Α., διοριζόμενος μετὰ τοῦ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Ἐὰν ἐξ οἱουδήποτε λόγου ἱσταται κενὴ θέσις μέλους τοῦ Συμβουλίου, τοῦτο συγκροτεῖται ἐκ τῶν ὑπολοίπων, ἐφ' ὅσον ὁ ἀριθμὸς δὲν εἶναι κατώτερος τῶν τριῶν.

Τὸ Συμβούλιον συνέρχεται τακτικῶς μὲν ἅπαξ τοῦ μηνὸς εἰς χρόνον ὑπὸ τοῦ προέδρου καθοριζόμενον, ἐκτάκτως δὲ ὁσάκις ἠθέλε κριθῇ ὡς ἀπαραίτητον ὑπὸ τούτου ἢ τριῶν ἐκ τῶν Συμβούλων.

Αἱ ἀμοιβαὶ τῶν προέδρου, τοῦ ἀντιπροέδρου, τῶν μελῶν καὶ τοῦ γραμματέως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καθορίζονται δι' ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Βιομηχανίας.

Καθήκοντα Νομικοῦ Συμβούλου παρὰ τῷ

σεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Ὀκτωβρίου 1969

—

527/1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἀντικαταστάσεως τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 75 τοῦ νόμου 1811/1951 «περὶ Κώδικος καταστάσεως δημοσίων διοικητικῶν ὑπαλλήλων».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 216 τῆς 30 Ὀκτωβρίου 1969)

Πρατάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

Ἡ παράγραφος 7 τοῦ ἄρθρου 75 τοῦ νόμου 1811/1951 «περὶ Κώδικος καταστάσεως τῶν δημοσίων διοικητικῶν ὑπαλλήλων», προστεθεῖσα διὰ τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ν.δ. 3768/1957 καὶ τροποποιηθεῖσα διὰ τοῦ ἄρθρου 5 § 12 τοῦ νόμου 4464/1965, ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

«7) Δημόσιοι ὑπάλληλοι ἢ ὑπάλληλοι Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου δύνανται νὰ ἀποδεχθοῦν θέσιν εἰς Διεθνῆ Ὀργανισμόν, εἰς ὃν μετέχει καὶ ἡ Ἑλλάς, μόνον μετὰ προηγουμένην ἄδειαν τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, χορηγουμένην μετὰ γνώμην τοῦ οἰκείου Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου. Ἡ αὐτὴ ἄδεια ἀπαιτεῖται καὶ διὰ τὴν ἀνανέωσιν ἢ παράτασιν τῆς θητείας των.

Οἱ κατὰ τὴν προηγουμένην περίπτωσιν ὑπάλληλοι, διατρούσης τῆς ὑπηρεσίας των εἰς Διεθνῆ Ὀργανισμόν καὶ διὰ χρόνον μὴ δυνάμενον νὰ ὑπερβῇ συνολικῶς τὴν δεκαπενταετίαν, λογίζονται τελοῦντες εἰς κανονικὴν ἀπουσίαν ἄδειαν ἄνευ ἀποδοχῶν. Ὁ χρόνος τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὑπηρεσίας θεωρεῖται ὡς πραγματικὴ δημοσία ὑπηρεσία διὰ πᾶσαν περίπτωσιν καὶ ὡς συντάξιμος ταυτότος. Διατρούσης τῆς τοιαύτης ἀδείας οἱ ὑπάλληλοι ὑποχρεοῦνται, ἵνα καταβάλλουν πᾶσας τὰς ἐκ τοῦ μισθοῦ των κρατήσεις τὰς ἀντιστοιχούσας εἰς τὸν βαθμὸν τῆς θέσεως τῆς εἰς ἣν ἐν Ἑλλάδι ἀνήκουν Ὑπηρεσίας».

Ἄρθρον 2

1) Ἡ διάταξις τοῦ πρώτου εἰσαγίου τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος ἐφαρμόζεται ἐφεξῆς καὶ διὰ τοὺς κατὰ τὰς προϊσχυούσας διατάξεις ἀποδεχθέντας θέσιν εἰς Διεθνῆ Ὀργανισμόν.

2) Δημόσιοι ὑπάλληλοι, ἀποδεχθέντες θέσιν εἰς Διεθνῆ Ὀργανισμόν, κατὰ τὰς προϊσχυούσας διατάξεις μετὰ προηγουμένην ἄδειαν τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, καὶ ἀνανεώσαντες ἢ παρατείναντες τὴν θητείαν των ἐναντίον τῆς ἐκφοισθείσης ἐγγράφου ἀντιθέσεως τούτου, ὡς ἐκ τούτου δὲ ἀπολυθέντες τῆς Ὑπηρεσίας δι' ἀδικαιολογήτων ἀπουσιῶν ἐκ τῆς Ὑπηρεσίας, θεωροῦνται ὅτι νομίμως ἀπελύθησαν.

Ἄρθρον 3

Πᾶσα διάταξις, ἀντικειμένη εἰς τὸ παρὸν νομοθετικὸν διάταγμα, καταργεῖται.

Ἄρθρον 4

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Ὀκτωβρίου 1969

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Α 5.1 - δ.151.1909 Ἀπόφ. Πρωθυπουργοῦ

Περὶ τακτοποιήσεως ἐκτάκτων ὑπαλλήλων

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 710 τῆς 30 Ὀκτωβρίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 169/1969 περὶ τακτοποιήσεως ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ Ν.Π.Δ.Δ., 2) Τὴν ἀνάγκην παρατάσεως τῆς προθεσμίας ἐκδόσεως τῶν ἐν αὐταῖς ἀναφερομένων β.δ. διὰ τὴν σύστασιν τακτικῶν θέσεων παρὰ ταῖς οἰκείαις Ὑπηρεσίαις, ἀποφασίζομεν:

Ἡ ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 169/1969 (*) προβλεπομένη προθεσμία ἐκδόσεως τῶν ἐν αὐταῖς ἀναφερομένων βασιλικῶν διαταγμάτων διὰ τὴν σύστασιν τακτικῶν θέσεων παρὰ ταῖς οἰκείαις Ὑπηρεσίαις παρατείνεται ἐπὶ τρεῖς μῆνας ἀπὸ τῆς λήξεώς της.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Ὀκτωβρίου 1969

—

96744/6030/1969 Ἀπόφ. Πρωθυπουργοῦ καὶ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ συνθέσεως καὶ συγκροτήσεως Συμβουλίων τῆς Περιφερειακῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουρ-

---

(*) ΕΕΔ 28, 596.

Σχεδίου Εργασίας καὶ διὰ τὰ σχετιζόμενα μὲ αὐτὸ θέματα, τοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου μετέχουν ἄνευ ψήφου ὁ προϊστάμενος τῆς Διευθύνσεως τοῦ Σχεδίου Βιοτεχνικῆς Ἀναπτύξεως τοῦ Κ.Ε.Β.Α καὶ ὁ μόνιμος ἐν Ἑλλάδι ἀντιπρόσωπος τοῦ Προγράμματος Ἀναπτύξεως τοῦ Ο.Η.Ε.

6) Τὰ λειτουργικὰ τοῦ μέλους τοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου εἶναι τιμητικὰ καὶ ἄμισθον, ἡ δὲ ἀποδοχὴ του διὰ τοὺς κεκτημένους δημοσίου παλληλικὴν ἰδιότητα εἶναι ὑποχρεωτική.

Ἄρθρον 10

1) Ἡ ἐποπτεία καὶ ὁ ἔλεγχος τῆς διαχειρίσεως τοῦ Κ.Ε.Β.Α. ἀσκεῖται ὑπὸ Ἐπιτροπῆς, ὁριζομένης δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Βιομηχανίας καὶ ἀπαρτιζομένης:

α) Ἐξ ἑνὸς Συμβούλου ἢ Παρέδρου τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ὡς προέδρου, ὁριζομένου μετὰ τοῦ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, καὶ

β) Ἐξ ἑνὸς ἀνωτέρου ὑπαλλήλου ἑκάστου τῶν Ὑπουργείων Οἰκονομικῶν καὶ Βιομηχανίας, ὁριζομένων μετὰ τῶν ἀναπληρωτῶν αὐτῶν ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν.

2) Δι' ἑκάστην ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Βιομηχανίας καθορίζεται ἡ ἀποζημίωσις τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐλέγχου.

Ἄρθρον 11

Πόροι τοῦ Κ.Ε.Β.Α. εἶναι:

α) Κυβερνητικὴ συνεισφορὰ ἐκ δραχμῶν εἴκοσιν ἑπτὰ ἑκατομμυρίων πεντακοσίων χιλιάδων (27.500.000), κλιμακουμένη εἰς περίοδον πέντε (5) ἐτῶν, ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τοῦ Κ.Ε.Β.Α., ἃς θὰ ἐγγράψουν τὸν προϋπολογισμὸν Δημοσίων Ἐπενδύσεων θὰ ἀρχίσῃ καταβαλλομένη ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, εἰς ἐκπλήρωσιν τῶν ὅρων τῆς ὑπογραφείσης τὴν 26ην Ἰουνίου 1968 μετὰ τοῦ Ο.Η.Ε. (Ειδικοῦ Ταμείου) καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως σχετικῆς συμβάσεως.

β) Ἐπιχορηγήσεις τοῦ Κράτους, ὁριζομένη εἰς τὸ ποσὸν τῶν ἓξ ἑκατομμυρίων (6.000.000) δραχμῶν ἐτησίως, ἃς θὰ ἀρχίσῃ καταβαλλομένη μετὰ τὴν πάροδον τῆς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ α' τοῦ παρόντος πενταετίας καὶ θὰ διαρκέσῃ ἀπὸ τῆς χρονολογίας ταύτης καὶ ἑξῆς τῶν τακτικῶν προϋπολογισμῶν, ἐγγραφομένη ἐποχρεωτικῶς κατ' ἔτος εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας.

γ) Ἐπιχορηγήσεις, δωρεαί, κληρονομίαι, κληροδοσίαι καὶ πᾶσης φύσεως τακτικαὶ ἢ ἔκτακτοι εἰσφοραὶ φυσικῶν ἢ νομικῶν προσώπων ἡμεδαπῶν ἢ ἀλλοδαπῶν.

δ) Αἱ πάσης φύσεως πρόσοδοι ἐκ τῆς παροχῆς ὑπηρεσιῶν τοῦ Κ.Ε.Β.Α. πρὸς τρίτους.

ε) Τὰ ἐκ τῆς πωλήσεως δημοσιευμάτων αὐτοῦ ἔσοδα, καὶ

στ) Αἱ ἐκ τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας αὐτοῦ πρόσοδοι.

Ἄρθρον 12

Διὰ Β.Δ., ἐκδιδομένων προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Βιομηχανίας, θέλουσι ρυθμισθῇ καὶ κατὰ παρέκκλισιν τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων τὰ τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως καὶ ἐποπτείας, τῆς συντάξεως τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἀπολογισμοῦ τοῦ Κ.Ε.Β.Α. καὶ ὁ τρόπος λειτουργίας τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐλέγχου αὐτοῦ.

Ἄρθρον 13

1) Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ παρόντος τὸ διὰ τοῦ νόμου 4478/1965 «περὶ Ἱδρύσεως Ἐνστιτούτου Βιομηχανικῶν Ἐρευνῶν Ἱδρυθὲν Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου» καταργεῖται.

2) Τὸ Κ.Ε.Β.Α., ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, ἐπισέρχεται ὡς καθολικὸς διάδοχος εἰς τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ καταργουμένου «Ἐνστιτούτου Βιομηχανικῶν Ἐρευνῶν».

3) Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος καταργοῦνται αἱ κατὰ τὴν δημοσίευσιν αὐτοῦ ἰσχύουσαι συμβάσεις ἐργασίας μεταξὺ τοῦ Ι.Β.Ε. καὶ τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ, τοῦ μὲν ἐπὶ συμβάσει ὁρίστου διαρκείας ἐπὶ τῇ καταβολῇ τῆς ὀφειλομένης διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς παρασιωπήτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἀποζημιώσεως, τοῦ δὲ ἐπὶ συμβάσει ὡρισμένου χρόνου ἢ ἐπὶ θητείᾳ ἄνευ καταβολῆς ἀποζημιώσεως τινος. Οὕτω δὲν δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως ἐκεῖνοι ἐκ τῶν ἐπὶ συμβάσει ὁρίστου διαρκείας ὑπαλλήλων, οἵτινες ἠθέλων προσληφθῇ εἰς τὸ Κ.Ε.Β.Α., ἐπιφυλασσομένων ὑπὲρ αὐτῶν τῶν ἐκ τῆς προτέρας συμβάσεως δικαιωμάτων τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 2112/1920.

Ἄρθρον 14

Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος καταργεῖται πᾶσα γενικὴ ἢ εἰδικὴ διάταξις, ἀναφερομένη εἰς θέματα ρυθμιζόμενα ὑπὸ τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 15

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημο-

Μισθολόγιον ἱσταμένων συνοδῶν

Ἔτη ὑπηρεσίας		Γραμμαὶ Ἐσωτερικοῦ ΕΛ/ΦΟΡΑ	Short Range B - 727	Long Range B - 707
Ἔναρξις σχέσεως μέχρι συμπληρώσεως	2 ἐτῶν	3.500	4.500	6.250
Ἔναρξις 3 ἔτους μέχρι συμπληρώσεως	4 ἐτῶν	3.750	4.750	6.500
Ἔναρξις 5 ἔτους μέχρι συμπληρώσεως	5 ἐτῶν	4.000	5.000	6.750
Ἔναρξις 6 ἔτους μέχρι συμπληρώσεως	6 ἐτῶν	4.250	5.250	7.000
Ἔναρξις 7 ἔτους μέχρι συμπληρώσεως	7 ἐτῶν	4.500	5.500	7.250
Ἔναρξις 8 ἔτους μέχρι συμπληρώσεως	8 ἐτῶν		5.750	7.500
Ἔναρξις 9 ἔτους μέχρι συμπληρώσεως	9 ἐτῶν		6.000	7.750
Ἔναρξις 10 ἔτους μέχρι συμπληρώσεως	10 ἐτῶν		6.250	8.000
Ἔναρξις 11 ἔτους μέχρι συμπληρώσεως	11 ἐτῶν		6.500	8.250
Ἔναρξις 12 ἔτους μέχρι συμπληρώσεως	12 ἐτῶν		6.750	8.500
Ἔναρξις 13 ἔτους μέχρι συμπληρώσεως	13 ἐτῶν		7.000	8.750
Ἔναρξις 14 ἔτους μέχρι συμπληρώσεως	14 ἐτῶν		7.250	9.000
Ἔναρξις 15 ἔτους μέχρι συμπληρώσεως	15 ἐτῶν		7.500	9.250
Ἔναρξις 16 ἔτους μέχρι συμπληρώσεως	16 ἐτῶν		7.750	9.500
Ἔναρξις 17 ἔτους μέχρι συμπληρώσεως	17 ἐτῶν		8.000	9.750

3) Πέραν τῶν ἐν Κεφαλαίοις Α' καὶ Β' ἀποδοχῶν, τοσὸν οἱ ἱπτάμενοι φροντισταί, ὅσον καὶ οἱ ἱπτάμενοι συνοδοὶ θὰ λαμβάνουν μηνιαῖος ὡς ἐπίδομα πείρας πεντακοσίας (500) δραχμὰς ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ τετάρτου (4ου) ἔτους ὑπηρεσίας, ὀκτακοσίας (800) δραχμὰς ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ἑβδόμου (7ου) ἔτους ὑπηρεσίας καὶ χιλίας διακοσίας (1.200) δραχμὰς ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ δεκάτου (10ου) ἔτους ὑπηρεσίας.

4) Ἡ ἀπὸ τύπου B - 727 πρὸς τὸν τύπον B - 707 διὰ τοὺς ἱπταμένους φροντιστὰς καὶ ἡ ἀπὸ τοῦ τύπου τῶν ἑλικοφόρων πρὸς τὸν τύπον B - 727 καὶ πρὸς τὸν τοιοῦτον B - 707 διὰ τοὺς ἱπταμένους συνοδοὺς μισθολογικὴ προαγωγὴ διατηρεῖται καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν χωρημοποιήσεως εἰς τινα τῶν τύπων τῶν ὡς ἄνω ἀεροσκαφῶν κατ' ἀνάστροφον τρόπον.

5) Διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης συμβάσεως μηνιαίων ἀποδοχῶν (βασικοῦ μισθοῦ καὶ ἐπιδόματος πείρας) ἡ προσμέτρησις τοῦ χρόνου προϋπηρεσίας ἄρχεται ἀφ' ἧς ἡμερομηνίας ὁ ἱπτάμενος φροντιστὴς ἢ ἡ ἱπταμένη συνοδὸς προσῆλθον εἰς τὴν σχολὴν πρὸς ἐκπαίδευσιν, προσμετρουμένου δὲ ἅπαντα τὰ ἔτη προϋπηρεσίας, ἅτινα ἐπραγματοποιήθησαν εἰς Ἑλληνικὰς πολιτικὰς ἀεροπορικὰς ἑταιρείας.

6) Εἰς τὰς διὰ τῆς παρούσης συμβάσεως καθοριζομένας μηνιαίας ἀποδοχὰς περιλαμβάνονται πᾶσαι αἱ κατὰ τὴν ἔναρξιν ἰσχύος ταύτης χορηγούμεναι ἀμοιβαὶ ἢ παροχαὶ ὑφ' οἱανδήποτε μορφὴν ἢ αἰτίαν (ἰδίᾳ δὲ τὸ ἐπίδομα ἐμφανίσεως διὰ τὰς ἱπταμένας συνοδοὺς) πλὴν τοῦ ἐπιδόματος θέσεως, ὡς καὶ τινων ἀποζημιώσεων καθοριζομένων ἑκάστοτε διὰ κανονισμοῦ ἢ σχετικῶν ἐγκυκλίων τῆς πρώτης τῶν συμβαλλομένων.

7) Τυχὸν καταβαλλόμενα ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθοῦν, δὲν ἐπιτρέπεται δὲ συμψηφισμὸς τῶν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς παρούσης προκυπτουσῶν αὐξήσεων πρὸς τὰς πάσης φύσεως τυχὸν κατὰ τὴν διάρκειαν ἰσχύος τῆς παρούσης χορηγηθησομένας αὐξήσεις ἀποδοχῶν.

8) Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἀντικαθιστᾷ οἱανδήποτε προγενεστέραν σύστημα μισθολογίων τῶν ἱπταμένων φροντιστῶν καὶ συνοδῶν διεπομένην ὑπὸ τοῦ Ν.Δ. 701/1964, τῆς ὑπ' ἀριθ. 56/1966 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Α. Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Ν.Δ. 411/1965 ἢ οἱουδήποτε ἄλλου κανόνος δικαίου.

9) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1969 καὶ λήγει τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1970, ὡς ἐκ τῆς ἀναδρομικῆς δὲ ἰσχύος ταύτης καταβάλλονται ὑποχρεωτικῶς ἀφ' ἑκ τῆς αἰτίας ταύτης προκύπτουσαι αὐξήσεις. Τὸ τελευταῖον τρίμηνον τοῦ 1970 θ' ἀρχίσουν συνομιλίαι μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων, μέχρι περιτυπώσεως τῶν ὁποίων διὰ συμφωνίας θὰ ἐξακολουθῇ ἰσχύουσα ἡ παροῦσα καὶ μετὰ τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1971.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερί-

γείου Εργασίας

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 705 της 29 Όκτωβρίου 1969)

—

98621 5999 1969 Από φ. Υπουργού Εργασίας

Περί δημοσιεύσεως εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της από 18.8.1969 συλλογικής συμβάσεως εργασίας των ιατρών φροντιστών και συνοδών της Ολυμπιακής Αεροπορίας

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 713 της 30 Όκτωβρίου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του νόμου 3239/1955, ως τροποποιήθησαν και συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως υπό του ν.δ. 3755/1957 και του ν.δ. 186/1969, αποφασίζομεν:

Όπως δημοσιευθή εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος Β') ή εν θέματι συλλογική σύμβασις εργασίας, κατατεθείσα ημίν την 10.10.1969, συνταχθέντος προς τούτο του υπ' αριθ. 1005/1969 πρακτικού καταθέσεως, ήτις έχει ως ακολούθως:

Ειδική συλλογική σύμβασις εργασίας

Εν Αθήναις σήμερον την 18ην Αυγούστου 1969 μεταξύ αφ' ενός μεν της εν Αθήναις (Όθωνος 61 Εδρευούσης Ανωνύμου Εταιρείας υπό την επωνυμίαν «Ολυμπιακή Αεροπορία Α.Ε.», νομίμως εκπροσωπουμένης υπό του Θεοδώρου Γαρουφαλίδη, προέδρου του Διοικητικού αυτής Συμβουλίου, δεόντως εξουσιοδοτημένου προς υπογραφήν της παρούσης, αφ' ετέρου δε της Ενώσεως Ιατρών Φροντιστών (Ε.Ι.Φ.), νομίμως εκπροσωπουμένης υπό των Κίμωνος Ποντοπ και Κωνσταντίνου Μανουσάκη, προέδρου και γενικού γραμματέως του Διοικητικού αυτής Συμβουλίου, ως και Ενώσεως Ιατρών Συνοδών (Ε.Ι.Σ.), νομίμως εκπροσωπουμένης υπό των Μιχάλης Κράνη και Γεωργίας Καράσσο, προέδρου και γενικής γραμματέως του Διοικητικού αυτής Συμβουλίου, δεόντως εξουσιοδοτημένων προς υπογραφήν της παρούσης, συνεφωνήθησαν και έγιναν εκατέρωθεν αποδεκτά τα κάτωθι:

Κεφάλαιον Α'

Τα μισθολόγια των παρά τη πρώτη των συμβαλλομένων εταιρειών ιατρών φροντιστών περιέχουν τας μηνιαίας αυτών αποδοχάς κατά έτη υπηρεσίας και τύπον αεροσκάφους καθορίζεται κατά τον ακολουθούντα πίνακα:

Μισθολόγιον ιατρών φροντιστών

Έτη υπηρεσίας	μέχρις έτη	Β - 727 Δραχ.	Β - 707 Δραχ.
Έναρξις σχέσεως μέχρι συμπληρώσεως	2 ετών	5.500	7.250
Έναρξις 3 έτους μέχρι συμπληρώσεως	4 ετών	5.750	7.500
Έναρξις 5 έτους μέχρι συμπληρώσεως	5 ετών	6.000	7.750
Έναρξις 6 έτους μέχρι συμπληρώσεως	6 ετών	6.250	8.000
Έναρξις 7 έτους μέχρι συμπληρώσεως	7 ετών	6.500	8.250
Έναρξις 8 έτους μέχρι συμπληρώσεως	8 ετών	6.750	8.500
Έναρξις 9 έτους μέχρι συμπληρώσεως	9 ετών	7.000	8.750
Έναρξις 10 έτους μέχρι συμπληρώσεως	10 ετών	7.250	9.000
Έναρξις 11 ετών μέχρι συμπληρώσεως	11 ετών	7.500	9.250
Έναρξις 12 έτους μέχρι συμπληρώσεως	12 ετών	7.750	9.500
Έναρξις 13 έτους μέχρι συμπληρώσεως	13 ετών	8.000	9.750
Έναρξις 14 έτους μέχρι συμπληρώσεως	14 ετών	8.250	10.000
Έναρξις 15 έτους μέχρι συμπληρώσεως	15 ετών	8.500	10.250
Έναρξις 16 έτους μέχρι συμπληρώσεως	16 ετών	8.750	10.500
Έναρξις 17 έτους μέχρι συμπληρώσεως	17 ετών	9.000	10.750

Πέραν των ανωτέρω οι ιατρίσσαι φροντισταί θα λαμβάνουν μηνιαίως εξακοσίας πεντήκοντα (650) δραχμάς ως επίδομα συζύγου (εργαζομένης ή μη ταύτης).

Κεφάλαιον Β'

Τα μισθολόγια των παρά τη πρώτη των συμβαλλομένων εταιρειών ιατρών συνοδών, περιέχουν τας μηνιαίας αυτών αποδοχάς κατά έτη υπηρεσίας και τύπον αεροσκάφους, καθορίζεται κατά τον ακολουθούντα πίνακα:

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Ἐργατικαὶ διαφοραὶ

Κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ εἰδικώτερον διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν ἀπησχολήθησαν τὰ Δικαστήρια ἐπὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος θέματος πότε ὑπάρχει ἀριθμητὸς τοῦ Εἰρηνοδικείου καὶ πότε τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου.

Τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν, κατὰ σταθερὰν παρ' αὐτοῦ ἐφαρμοζομένην ἀποψιν (ἴδετε Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν 64/1969, ΕΕΔ 28, 382), λέγεται ἀριθμητὸν τὸ ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν, ἐφ' ὅσον κατ' ἄρθρον 11 § 7 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἡ ἀξία τῆς ζητουμένης περιοδικῆς παροχῆς δὲν ὑπερβαίνει τὸ δεκαπλάσιον τῆς ἐτησίας παροχῆς, προκειμένου περὶ περιοδικῶν παροχῶν, ὡς οἱ μισθοί.

Ἡ γνώμη αὕτη ἀπεκρούσθη ὡς ὀρθὴ καὶ ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρου Δικαστηρίου.

Οὕτω διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 561/1960 ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου Πατρῶν ἐπὶ ἐφέσεως κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1959 ἀποφάσεως τοῦ Εἰρηνοδικείου Πατρῶν (ἡ ὁποία θὰ δημοσιευθῇ πλήρης εἰς τὸ ἑπόμενον) ἐγένοντο δεκτά, κατὰ πλειοψηφίαν γνώμην, τὰ ἀκόλουθα: «Ἀναρμοδίως καθ' ὅλην εἰσήχθη ἡ ἀγωγὴ εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Πατρῶν, δεδομένου ὅτι τοῦτο καθίσταται ἀρμόδιον πρὸς ἐκδίκασιν τῶν εἰς χρῆμα ἀποτιμητῶν διαφορῶν, ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου τῶν ὁποίων δὲν ὑπερβαίνει τὰς 10.000 δραχμάς, ἐν προκειμένῳ δὲ ἀναγκαίως εἰς δίκην κατάγεται καὶ ἀντικείμενον ταύτης καθίσταται οὐχὶ καθ' ἑαυτὴν ἡ ἀξίωσις ἐπὶ τῶν μισθῶν ὑπερημερίας, ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο τὸ δικαίωμα, ἐξ οὗ πηγάζει ἡ περιοδικὴ παροχὴ τοῦ μισθοῦ, καθ' ὃν ἀριθμεῖται ἡ ἀγωγὴ τῆς ἐργατικῆς συνδέσμου ὡς γενεσιουργὸς αἰτίας τῆς περιοδικῆς ἐκ μισθοῦ παροχῆς.

Ἡ ἐναντία ἄκυρος θὰ εἶχεν ὡς συνέπειαν τὴν δημιουργίαν δεδικαιωμένου διὰ τὰς μελλοντικὰς περὶ μισθῶν ὑπερημερίας ἀξιώσεις ἐξ ἀποφάσεως Δικαστηρίου, μὴ ὄντος ἀριθμίου διὰ τὴν τοιαύτην τῆς διαφορᾶς κατὰ τὸ σημεῖον τοῦτο.

Κατ' ἀκολουθίαν, ἐφ' ὅσον ἡ λῆξις τῆς ἐφ' ἁπαξ ὁμολογίας, ἐξ ἧς ἀγορεύεται ἡ παύσις τῆς περιοδικῆς παροχῆς, εἶναι δεκτική, ἀλλ' ἀβέβαιος ὁ χρόνος αὐτῆς, ὁ δὲ μηνιαῖος μισθός, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ, ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 2.975, τὸ δεκαπλάσιον τῆς ἐτησίας προσόδου (ἄρθρον 11 § 7 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας) ὑπερβαίνει τὰς δραχμὰς 10.000, ἤτοι τὸ ὅριον τῆς ἐν προκειμένῳ ἀριθμητότητος τοῦ Εἰρηνοδικείου.

Μετὰ ταῦτα, ἐπιληφθὲν τὸ Εἰρηνοδικεῖον ἀναρμοδίως πρὸς ἐκδίκασιν τῆς κρινομένης ἀγωγῆς, ἔσφαλε καὶ ὅσον ὅπως παραπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις πρὸς ἐκδίκασιν εἰς τὸ ἁρμόδιον Μονομελὲς Πρωτοδικεῖον Πατρῶν (ἄρθρον 503, ἐν συνδυασμῷ πρὸς 47 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ».

Νέα ἀπὸ τὸν Ἄρειον Πάγον

— Ἐξεδόθη προσφάτως ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου (533/1969) (ἡ ὁποία θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὸ ἑπόμενον) ἐν σχέσει πρὸς τὴν καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ τοῦ Δημοσίου ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 21 § 7 τοῦ νόμου 4464/1965. (Ἴδετε διὰ τὸ θέμα ἀνωτέρω, σελ. 1421).

Ὁ Ἄρειος Πάγος ἔδεχθη, ὅτι «ἐφ' ὅσον ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης προκύπτει, ὅτι ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου αἱ ἀπολύσεις τῶν διὰ συμβάσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀορίστου χρόνου συνδεομένων ὑπαλλήλων τοῦ Δημοσίου διέπονται ἐξ ὁλοκλήρου ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2112, ἀφοῦ ἀνεφέρθη ἀδιακρίτως εἰς τὰς διατάξεις του ἀναφορά, καὶ τὸ λοιπὸν ἐπ' αὐτῶν δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τῶν Πράξεων Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου 550 καὶ 576 τοῦ 1947, αἱ χορηγήσασαι διὰ τοῦ ἀ.ν. 913/1949, καθ' ἃς οἱ συνδεόμενοι μετὰ τοῦ Δημοσίου διὰ συμβάσεως ἐφωρισμένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἀπολυόμενοι λόγῳ παθαρχικοῦ παραπτώματος, δὲν δικαιοῦνται τοῦ ὑπὸ τούτων ὁριζομένου βοηθήματος.

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2112, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930, οἱ ἀπολυόμενοι ὑπάλληλοι δικαιοῦνται τῆς τοιούτου καὶ τοῦ νόμου 3198/1955 ἀποζημιώσεως καὶ ἐὰν ἡ ἀπόλυσις των ἐπῆλθε συνεπείᾳ παθαρχικοῦ παραπτώματος, ὡς εἶναι καὶ ἡ παραμέλησις τῶν καθηκόντων των, ἐκτὸς ἐὰν αὕτη ἐγένετο ἐπὶ σκοπῷ ἐξαναγκασμοῦ τοῦ ἐργοδότου εἰς ἀπόλυσίν των, ὅτε ἡ διὰ τῆς ἀποζημιώσεων ἀξίωσις των τελεῖ εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος».

Διαγωνισμὸς δικαστικῶν ἀντιπροσώπων τοῦ Δημοσίου

Τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους μᾶς ἐστειλε πρὸς δημοσίευσιν τὴν κατωτέρω ἀνακοίνωσιν, τὴν ὁποίαν εὐχαρίστως δημοσιεύομεν.

Ἀνακοίνωσις

Ἀνακοινοῦται ὅτι ὁ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1ος 1969 (Φ.Ε.Κ. 157 Παράρτημα) ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν προκηρυχθεὶς διὰ τὴν 20.10.1969 διαγωνισμὸς πρὸς πλήρωσιν δύο κενῶν, ὡς καὶ τῶν κενωθησομένων θέσεων, δοκίμων δικαστικῶν ἀντιπροσώπων τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους ἀναβλήθη διὰ τὴν 10 Δεκεμβρίου 1969, ἡμέραν Τετάρτην καὶ ὥραν 9 π.μ. Οὗτος διενεργηθήσεται ἐν τῇ Καταστήματι τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ν.Σ.Κ. (Ἀθήνησι, Κάνιγγος 29).

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Ὀκτωβρίου 1969

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ν.Σ.Κ.

Χ. Γεωργιάδης

δος της Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τῇ 30 Όκτωβρίου 1969

—

97318 5917/1969 Άπόφ. Ύπουργοῦ Έργασίας

Περί παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 45 1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Άθηνῶν «περὶ τῶν ὡρῶν ἀμοιβῆς τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ λιθογραφεῖα χάρτου, λιθογραφεῖα μετάλλου, βαθυτυπίας καὶ χαλκογραφίας, ὡς καὶ διὰ τοὺς ἐκτελοῦντας οἱανδήποτε λιθογραφικὴν ἐργασίαν καθ' ἅπασαν τὴν χώραν».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 713 τῆς 30 Όκτωβρίου 1969)

Άνατέλλομεν ἐπὶ ἓξ μῆνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 9.1.1970, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 45/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Άθηνῶν «περὶ τῶν ὡρῶν ἀμοιβῆς τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ λιθογραφεῖα χάρτου, λιθογραφεῖα μετάλλου, βαθυτυπίας καὶ χαλκογραφίας, ὡς καὶ διὰ τοὺς ἐκτελοῦντας οἱανδήποτε λιθογραφικὴν ἐργασίαν, καθ' ἅπασαν τὴν χώραν», ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 98402/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 624 τ. Β' τῆς 21.10.1966) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Ὀκτωβρίου 1969

—

97317 5918/1969 Άπόφ. Ύπουργοῦ Έργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ παροχῆς ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς εἰδικότητας ἐργατοτεχνιτῶν καπνοβιομηχανίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 713 τῆς 30 Όκτωβρίου 1969)

Άνατέλλομεν ἐπὶ ἓξ μῆνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 22.2.1970, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς περὶ παροχῆς ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς εἰδικότητας ἐργατοτεχνιτῶν καπνοβιομηχανίας (πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Άθηνῶν 22/16.4.1968).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Ὀκτωβρίου 1969

—

97319/5919/1969 Άπόφ. Ύπουργοῦ Έργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 35/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Άθηνῶν «περὶ τῶν ὡρῶν ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ὑγρῶν καὶ ξηρῶν συσσωρευτῶν (μπαταριῶν - ξηρῶν ἠλεκτρικῶν στηλῶν) ἐργαζομένων εἰς τὰ καθ' ἅπασαν τὴν χώραν ἐργοστάσια, ἐργαστήρια καὶ συνεργεῖα κατασκευῆς καὶ ἐπισκευῆς».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 713 τῆς 30 Όκτωβρίου 1969)

Άνατέλλομεν ἐπὶ δίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 4.1.1970, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 35/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Άθηνῶν «περὶ τῶν ὡρῶν ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ὑγρῶν καὶ ξηρῶν συσσωρευτῶν (μπαταριῶν - ξηρῶν ἠλεκτρικῶν στηλῶν) ἐργαζομένων εἰς τὰ καθ' ἅπασαν τὴν χώραν ἐργοστάσια, ἐργαστήρια καὶ συνεργεῖα κατασκευῆς καὶ ἐπισκευῆς», ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 101005/1968 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 378 τ. Β' τῆς 12.8.1968) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Ὀκτωβρίου 1969

—

98424/5981/1969 Άπόφ. Ύπουργοῦ Έργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν ἐλαστικοῦ ἁπάσης τῆς χώρας (πλὴν Θεσσαλονίκης).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 720 τῆς 1 Νοεμβρίου 1969)

Άνατέλλομεν ἐπὶ ἓξ μῆνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 1.1.1970, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 21.2.1968 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν ἐλαστικοῦ ἁπάσης τῆς χώρας (πλὴν Θεσσαλονίκης) (πρᾶξις καταθέσεως εἰς Εἰρηνοδικεῖον Άθηνῶν Β/16.3.1968).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Ὀκτωβρίου 1969

(*) ΕΕΔ 25, 1357.

(*) ΕΕΔ 27, 1169.

δμως κατ' αρχήν έκ των πραγμάτων ν' ακολουθή τα πορίσματα και τα συμπεράσματα του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Διότι βεβαίως, εάν έκαστον δικαστήριον ήδύνατο να διαμορφώνη διαφόρως το δίκαιον από το Άκυρωτικόν, τότε θα εδημιουργείτο «νομικόν χάος» (Adomeit, ένθ' ανωτέρω σ. 48). Η ούτω δημιουργουμένη εκ της νομολογίας των ανωτάτων δικαστηρίων κατάστασις αναγνωρίζεται ως δίκαιον. Χαρακτηριστικόν επί του προκειμένου είναι, ότι και αυτοί έτι οι πολέμιοι ωρισμένης αποφάσεως, ερωτώμενοι ως νομικοί σύμβουλοι υπό των πελατών των, δέν δύνανται ει μή να συμβουλεύσουν αυτούς, όπως ενεργήσουν συμφώνως με την απόφασιν. Συνεπεία της τοιαύτης λειτουργίας της νομολογίας δύναται να προκύψη σύγκρουσις μεταξύ του τεθειμένου δικαίου και του υπό του δικαστού διαμορφουμένου, όπερ έχει βεβαίως παράγωγον χαρακτήρα.

Εις πολλάς όμως περιπτώσεις παρατηρείται επέκτασις της δικαστικής δικαιοδοσίας τοιαύτη, ώστε να θεωρήται ως «πραξικοπηματική» (Adomeit, ένθ' ανωτ.) επέμβασις εις το έργον της νομοθετικής εξουσίας, επιφέρουσα διατάραξιν της ισορροπίας των δυνάμεων μεταξύ των εξουσιών. Εις το σημείον ακριβώς τούτο αποκτά ιδιαιτέραν σημασίαν η επιστημονική κριτική. Αύτη δέν επιδρά μεν αμέσως επί της νομολογίας, αλλά επισημαίνει τα σφάλματα και τας υπερβάσεις της δικαστικής εξουσίας, ενεργούσα περίπου ως μία πρότασις περί του πρακτέου de lege ferenda εις τον χώρον της νομολογίας (Adomeit, ένθ' ανωτ., σ. 48).

3. Ελέχθη, ότι τα δικαστήρια της ουσίας πρέπει να ακολουθούν τας αποφάσεις του Άκυρωτικού. Τούτο βεβαίως δέν σημαίνει, ότι οφείλουν να τας ακολουθούν εν πάση περιπτώσει και άνευ προηγουμένης ερεύνης της ορθότητος και νομιμότητός των. Το Άκυρωτικόν δέν είναι αλάθητον. Η ψευδής ερμηνεία και η κακή εφαρμογή του νόμου δέν αποτελούν δυσμενή πρόνοιαν των κατωτέρων μόνον δικαστηρίων, αλλά και των ανωτάτων, εφ' όσον και αυτών αι αποφάσεις είναι προϊόντα της ανθρωπίνης διανοίας. Διά την περίπτωσιν αυτήν ο νομοθέτης δέν παρέσχεν έτερον ένδικον μέσον, διότι τούτο θα εδημιούργει διαιώνισιν των δικών. Οι θέτοντες υπό την κρίσιν τρίτων την διαφοράν των προς επίλυσιν φέρουν και τον κίνδυνον μιάς ενδεχομένως εσφαλμένης κρίσεως. Εκ του γεγονότος όμως ότι ο Άκυρωτικός δικαστής έσφαλεν εις μίαν περίπτωσιν, δέν έπεται, ότι την απόφασίν του πρέπει να εφαρμόσουν τα κατώτερα δικαστήρια και να αδικηθούν ούτω και έτερα υποκείμενα του δικαίου. Η νομιμότης όθεν και η ορθότης των αποφάσεων του Άκυρωτικού υποβάλλεται εις τον έλεγχον των δικαστηρίων της ουσίας, προκειμένου να εφαρμόσουν αυτάς. Διά τον λόγον ακριβώς αυτόν αι αποφάσεις τόσον των κατωτέρων δικαστηρίων, όσον και του Άκυρωτικού, δέον να είναι ειμπεριστατωμένως και σαφώς ηιτιολογημέναι. Η αιτιολογία της αποφάσεως του κατωτέρου δικαστηρίου είναι απαραίτητος, διά να καταδείξη το σφάλμα της αποφάσεως του Άκυρωτικού, εκ των απόψεων της οποίας το δικαστήριον τούτο - της ουσίας - δέον να αποκλίνη. Η αιτιολογία της αποφάσεως του Άκυρωτικού είναι απαραίτητος, διά να καθιστά εύκολον τον έλεγχον της κρίσεως αυτού. Η σύγκρισις μεταξύ των δύο αποφάσεων - της ουσιαστικής και της ακυρωτικής - θα αποτελέση γνώμονα διά τα δικαστήρια, τα οποία καλούνται να κρίνουν μεταγενεστέρως επί του αυτού θέματος, διά την κρίσιν περί του ποία εκ των αποφάσεων είναι η ορθοτέρα και τίνος η άποψις δέον ν' ακολουθηθή. Παρ' ημίν αι πλείσται των δικαστηρίων της ουσίας είναι ηιτιολογημέναι. Το αντίθετον συμβαίνει παρά την ρητήν συνταγματικήν επιταγήν με τας αποφάσεις του Άκυρωτικού. Τούτο οφείλεται προδήλως εις την σκέψιν ότι αι αποφάσεις του Άκυρωτικού δέν υπόκεινται εις περαιτέρω έλεγχον. Εν τούτοις ο έλεγχος είναι απαραίτητος και δή υπό των δικαστηρίων της ουσίας, προκειμένου να κριθή, αν θα ακολουθηθή ή μή η άποψις του Άκυρωτικού. Ατυχώς παρά ταύτα η πρακτική εξακολουθεί διάφορον άλως οδόν. Οι ουσιαστικοί δικασταί εις ελαχίστας μόνον εξαιρέσεις παρεκλίνουν των απόψεων του Άκυρωτικού και όταν έτι αύται δέν είναι ορθαί. Είναι δυσχερές να δεχθή τις, ότι δόκιμοι εις την πράξιν και την επιστήμην δικασταί επείσθησαν άπο την αιτιολογίαν «επειδή σαφώς προκύπτει». Είναι προφανές, ότι υπάρχει εξάρτησις και δή τοιαύτη, επηρεάζουσα την νομικήν κρίσιν, συνισταμένη εις την δέσμευσιν του κατωτέρου δικαστού από τας απόψεις του ανωτέρου, διά να μή θεωρηθή ούτος, ότι υστερεί εις γνώσεις, τας οποίας κατά τε-

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 28ος - Τεύχος 23ον (677)

Ἀθῆναι, 1 Δεκεμβρίου 1969

ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΩΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

[Καὶ πάλιν ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 353/1969 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου]

Ὑπὸ τοῦ κ. Δ. Κ. ΚΑΛΟΜΟΙΡΗ, Δ.Ν., Δικηγόρου

1. 1. Ἀπὸ τῶν στηλῶν τοῦ περιοδικοῦ τούτου ἠρευνήθη ἡ ὀρθότης καὶ ἐπεσημάνθησαν τὰ σφάλματα τῆς ὑπ' ἀριθ. 353/1969 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου (ΕΕΔ 28, σ. 1030). Ἡ θέσις τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἀποκλίνει σαφῶς τῆς θεμελιώδους ἀρχῆς τοῦ συλλογικοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, καθ' ἣν οἱ ὅροι τῆς συλλογικῆς συμφάσεως ἀποτελοῦν οὐσιαστικοὺς νόμους, ἤτις ἀνεγνωρίσθη καὶ διεμορφώθη παρ' ἡμῖν ὑπ' αὐτοῦ τούτου τοῦ Ἀκυρωτικοῦ. Ἀλλ' αὐτὴ καὶ μόνον ἡ ἀντίθεσις πρὸς βασικὰς ἀρχάς, κυριαρχούσας εἰς τὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, οὐδὲν θὰ ἐσήμαινε, πλέον τοῦ ὅτι εὑρισκόμεθα ἐνώπιον μεταστροφῆς τῆς νομολογίας, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν, ὅτι αἱ ἀπόψεις τῆς νομολογίας θὰ μετεβάλλοντο καὶ ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν καὶ οὐχὶ μόνον ὡς πρὸς τὰς συνεπείας ταύτης. Εἰς τὸ σημεῖον ἀκριβῶς τοῦτο, εἰς τὴν ἔλλειψιν τοιούτου συνδέσμου μεταξὺ τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς συνεπείας της, εὑρίσκεται τὸ ὅλον πρόβλημα. Ἡ ἀρχὴ ὅτι ἡ συλλογικὴ σύμβασις συνιστᾷ οὐσιαστικὸν νόμον ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται νὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ὑπεισέλευσιν τῶν ὅρων τῆς συλλογικῆς συμφάσεως εἰς τὰς ἀτομικὰς σχέσεις ἐργασίας· διότι ἁπλούστατα ὁ κανὼν τοῦ δικαίου δὲν εἶναι τι τὸ δυνάμενον νὰ ὑπεισέρχεται, ἀλλὰ ἐπιταγὴ περιέχουσα ρύθμισιν. Ἡ ἐμμονὴ ὅμως τοῦ Ἀρείου Πάγου εἰς τὴν ἄποψιν ὅτι οἱ ὅροι τῶν συλλογικῶν συμφάσεων συνιστοῦν οὐσιαστικοὺς νόμους, ἀφ' ἑνός, καὶ ἡ παραδοχὴ τῆς ὑπεισελεύσεως τῶν κανόνων αὐτῶν, τῶν οὐσιαστικῶν νόμων, εἰς τὰς ὑπ' αὐτῶν ρυθμιζομένας ἀτομικὰς σχέσεις ἐργασίας, ἀφ' ἑτέρου, ἦγαγον εἰς τὴν διατύπωσιν τῆς θεωρίας τῆς in perpetuum διαρκείας τῶν ὅρων τῆς συλλογικῆς συμφάσεως. Ἡ κατασκευὴ αὐτὴ ἔτυχεν ὑποστηρίξεως (*M. Δαλιάνης*, ΕΕΔ 28, σ. 1201). Ἡ ἀπάντησις κρίνεται σκόπιμος, διὰ νὰ μὴ νομισθῇ, ὅτι ἡ ὑπὲρ τῆς ἀποφάσεως συνηγορία ἐπέβαλε σιωπήν ἢ, ἔτι περισσότερον, ὅτι κατώρθωσε νὰ πείσῃ περὶ τῆς ὀρθότητος τῆς ἀποψεως ταύτης.

2. Δύο παράγοντες ἐπιδροῦν ἀρνητικῶς ἐπὶ τὴν ἐξέλιξιν τῆς νομολογίας τῶν ἀνωτάτων δικαστηρίων. Ἡ παντελὴς ἔλλειψις ἐπιστημονικῆς ἐπιστημονικῆς κριτικῆς καὶ ἡ ἀποχὴ ὑπὸ τῶν οὐσιαστικῶν δικαστηρίων ἄνευ τινὸς κριτικῆς τῶν ἀπόψεων τοῦ Ἀκυρωτικοῦ, τοῦθ' ὅπερ δὲν συμβιβάζεται πρὸς τὴν δικαστικὴν ἀνεξαρτησίαν.

Καὶ οἱ δύο οὗτοι ἀνασταλτικοὶ παράγοντες τελοῦν εἰς στενὸν ἐσωτερικὸν σύνδεσμον. Ἡ νομολογία, ἰδίᾳ ἡ τῶν ἀνωτάτων δικαστηρίων, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν αὐτὴ ἤθελε θεωρηθῇ πηγὴ τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου ἢ μή (βλ. διὰ τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον ἀντὶ παντὸς ἄλλου Adomeit, Rechtsquellenfragen im Arbeitsrecht 1969, σ. 37 ἐπ., γενικώτερον περὶ τῆς διαπλαστικῆς λειτουργίας τῆς νομολογίας βλ. *Ἀντετοκόπουλον*, Ἡ νομολογία ὡς παράγων διαπλάσεως τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου 1932 - 1935), ἐπιδρᾷ ὁπωσδήποτε ἐπὶ τὴν ἐξέλιξιν αὐτοῦ διὰ τῆς ἑρμηνείας τῶν κανόνων του, τὴν κάλυψιν τῶν ὑφισταμένων εἰς αὐτοὺς κενῶν καὶ τὴν συγκεκριμενοποίησιν των. Ὁ οὐσιαστικὸς δικαστὴς εἶναι μὲν ἐλεύθερος ὡς πρὸς τὴν κρίσιν του, ὑποχρεοῦται

κατὰ διορθωτικὴν ἑρμηνείαν τοῦ νόμου.

Ἐφ' ὅσον ὅμως ἡ λέξις «ὅρος» κατὰ διορθωτικὴν αὐτῆς ἑρμηνείαν ἔχει τὴν ἔννοιαν τοῦ οὐσιαστικοῦ νόμου, εἶναι συνεπὲς νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι οἱ ὅροι τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ὡς οὐσιαστικοὶ νόμοι, δὲν ὑπεισέρχονται εἰς τὰς κατ' ἰδίαν σχέσεις ἐργασίας, ἀλλὰ τὰς καταλαμβάνουν καὶ τὰς ρυθμίζουν, ὡς κανόνες δικαίου, περιέχοντες γενικὴν καὶ ἀφηρημένην ἐπιταγήν. Οἱαδήποτε ἔρευνα καὶ ἡ πλέον «πρόχειρος» (αὐτο, προχείρως, παραπέμπει καὶ ὁ ὑποστηρικτὴς τῆς ἀποφάσεως, ὑποσ. 3) πείθει, ὅτι δὲν ὑπάρχουν κανόνες ὑπεισερχόμενοι εἰς ἐννόμους σχέσεις, ἀλλὰ τοιοῦτοι ρυθμίζοντες, ἀλλοιοῦντες καὶ καταργοῦντες αὐτὰς καὶ μόνον. Συνεπῶς εἰς τὰ εἰσαγωγικὰ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως σχόλια δὲν ἐγένετο διορθωτικὴ ἑρμηνεία, ὡς ἐσφαλμένως ὑπολαμβάνει ὁ ὑποστηρίζων τὴν ἀπόφασιν. Ἡ διορθωτικὴ ἑρμηνεία ἐγένετο ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου, δεχθέντος, χωρὶς ὁ νόμος νὰ ὁρίζῃ τοιοῦτόν τι, ὅτι οἱ ὅροι τῆς συλλογικῆς συμβάσεως εἶναι οὐσιαστικοὶ νόμοι.

Εἰς τὰ ἐπὶ τῆς 353/1969 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου σχόλια ἐλέχθη, ὅτι ὁ Ἄρειος Πάγος δὲν παρακολουθεῖ τὰς ἐννόμους συνεπείας τῆς ἄνω ἀρχῆς, ἣν ὁ ἴδιος θέτει, θεωρῶν τοὺς οὐσιαστικοὺς νόμους ὡς ὑπεισερχομένους εἰς ἀτομικὰς σχέσεις.

Ἤδη πρὸ τοῦ νόμου τοῦ 1935 ἡ ἐπιστήμη εἶχε χαρακτηρίσει τοὺς ὅρους τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ὡς κανόνας δικαίου, ὅπερ δὲν ἀπεδέχθη ὁ νομοθέτης τοῦ νόμου τοῦ 1935. Ἡ ἄστοχος αὐτὴ ρύθμισις προεκάλεσε τὴν ἀντίδρασιν τοῦ δικαστοῦ, ὅστις μετὰ ὁραχὺ σχετικῶς χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τοῦ 1935 ἐχαρακτήρισε τοὺς ὅρους τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ὡς οὐσιαστικοὺς νόμους. Περισσότερον ἔντονος ὑπῆρξεν ἡ ἀντίδρασις τοῦ δικαστοῦ εἰς τὸν νόμον 3239/1955. Καὶ οὗτος ἠκολούθησεν εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ τὸ προϊσχύσαν δίκαιον. Ἐν τούτοις τὰ δικαστήρια οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἔπαυσαν νὰ χαρακτηρίζουν τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ὡς οὐσιαστικὸν νόμον. Πρόκειται περὶ κλασσικῆς περιπτώσεως γνησίας contra legem ἑρμηνείας. (Βλ. Λιτζερόπουλον, Ἡ νομολογία ὡς παράγων διαπλάσεως τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, σελ. 83). Ἡ ἑρμηνεία αὕτη εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν εἶναι ἀπολύτως ὀρθή! Τὸ σφάλμα εὑρίσκεται εἰς τὸ ὅτι δὲν ἀκολουθοῦνται ἐπακριβῶς αἱ νομικαὶ καὶ λογικαὶ συνέπειαι τοῦ χαρακτηρισμοῦ τῶν ὅρων τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ὡς οὐσιαστικοῦ νόμου.

β) Ὡσαύτως δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσῃ ἐπιχείρημα ὑπὲρ τῆς ὀρθότητος τῆς 353/1969 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου τὸ ὑποστηριζόμενον, ὅτι ὁ νομοθέτης εὑρίσκετο ἐν γνώσει τοῦ προβλήματος καὶ, παρὰ τὴν τροποποίησιν τοῦ ν. 3239/1955 διὰ τοῦ ν.δ. 186/1969, εἰς οὐδεμίαν προέβη τροποποίησιν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 4 § 2 τοῦ ν. 3239/1955. Πρῶτον, διότι οὐδὲν τεκμήριον ὑπάρχει περὶ τῆς γνώσεως ὅλων τῶν προβλημάτων ὑπὸ τοῦ νομοθέτου. Περὶ τῆς παντοδυναμίας τοῦ νομοθέτου, ναί· περὶ τῆς παντογνωσίας ὅμως αὐτοῦ, ὄχι. Δεύτερον, ἴσως διότι ὁ νομοθέτης ἐγνώριζε μὲν τὸ πρόβλημα, ἀλλὰ διετήρησε τὸ παλαιὸν κείμενον τοῦ νόμου, γνωρίζων ὡσαύτως καὶ τὴν δεδομένην ἑρμηνείαν εἰς αὐτό, ὅτι δηλ. ἡ συλλογικὴ σύμβασις χαρακτηρίζεται ὡς κανὼν δικαίου. Οὗτος οὐδόλως ἦτο ὑποχρεωμένος, ἀλλ' οὔτε καὶ ἠδύνατο νὰ προβλέψῃ, ὅτι ἡ νομολογία δὲν θὰ προσέδιδεν ὀρθὰς συνεπείας εἰς τὴν δεδομένην ὑπ' αὐτῆς ἑρμηνείαν (ὅτι τοὐτέστιν ἡ συλλογικὴ σύμβασις περιέχει κανόνας δικαίου). Καὶ τρίτον· Ὡς γνωστὸν τὸ ν.δ. 186/1969 ἐπελήφθη εἰδικῶν θεμάτων τῆς διαιτησίας καὶ τοιούτων ἀφορώντων τὴν ἐξουσίαν τῶν ὀργανώσεων νὰ διαμείνουν διὰ τῶν ὑπ' αὐτῶν συναπτομένων συλλογικῶν συμβάσεων ὡρισμένου κύκλου προσώπων. Συνεπῶς ὁ νομοθέτης ἐκινήθη εἰς διάφορον χῶρον ἀπὸ τὸν σχετικὸν μὲ τὰς ἐνεργείας τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

γ) Περὶ μετενεργείας τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος. Ἡ μετενέργεια λειτουργεῖ, ὅταν ἡ συλλογι-

κιμήριον ἔχει ὁ ἀρχαιότερος, ἀνώτερος δικαστής. Ὑπὸ τὰς συνθήκας αὐτὰς τῆς παντοδυναμίας τοῦ Ἀκυρωτικοῦ ὁ μόνος λυσιτελὴς ἔλεγχος εἶναι ἡ κριτική. Αὕτη δέον νὰ εἶναι ἀντικειμενική, καλόπιστος, ὀρθὴ ἐπιστημονικῶς, ἄλλως ἐκφεύγει τοῦ σκοποῦ της, ὀρθότερον τῆς λειτουργίας της.

II. 1. Ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω, δὲν φαίνεται κατὰ τί προάγει τὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν ἀπονομὴν τῆς δικαιοσύνης ἡ ὑπὲρ τῆς 353/1969 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου συνηγορία ἐν ΕΕΔ 28, σελ. 1201. Ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις δὲν ἔτυχε τῆς δεούσης ὑποστηρίξεως. Τῆς ὑποστηρίξεως ταύτης διέφυγον ἀδικαιολογήτως ὡρισμένα οὐσιώδη καὶ θεμελιώδη στοιχεῖα, οὕτω δὲ οὐ μόνον δὲν κατορθώθη δι' αὐτῆς, ὡς ἐπεδιώκετο, ἡ ἐνίσχυσις τῶν θέσεων τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως, ἀλλὰ τοὐναντίον καὶ αὕτη ὑποβάλλεται εἰς κριτικὴν καὶ τὴν περαιτέρω κρίσιν τῆς ἀποφάσεως προκαλεῖ. Ταῦτα λέγονται, διότι ὁ ὑποστηρίζων τὴν ἀπόφασιν φαίνεται νὰ ἠγνοήθη, ἐπειδὴ αἱ θέσεις τῆς ἀποφάσεως δὲν ἐπεδοκιμάσθησαν ἐν τῷ συνόλῳ των. Αἱ δικαστικαὶ ὅμως ἀποφάσεις ὑποβάλλονται εἰς κρίσιν καὶ εἰς τὴν κριτικὴν δέον νὰ ἀναφέρωνται ἀντικειμενικῶς τὰ σημεῖα, εἰς τὰ ὁποῖα ἔσφαλον. Τὸ ἔργον τοῦτο δὲν ἀνήκει εἰς τὸν χῶρον τῶν κοινωνικῶν σχέσεων, ἀλλ' ἀποτελεῖ μέρος τῆς ὀρθῆς λειτουργίας τῆς ἀπονομῆς τῆς Δικαιοσύνης. Νομικοί, ἀποφεύγοντες τὴν κριτικὴν ἐκ φόβου προκλήσεως δυσαρεσκείας μεταξὺ τῶν δικαστῶν, κακῶς νοοῦνται ὡς καλοὶ ἐπαγγελματίαι, καθ' ὅσον στεροῦνται ἐπιστημονικῆς συνειδήσεως. Ὁ σεβασμὸς τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας καὶ ἡ εὐπρέπεια ἔναντι τῶν δικαστῶν εἶναι πράγματα ὅλως διάφορα ἀπὸ τὴν αὐστηρῶς ἀντικειμενικὴν ἐπιστημονικὴν κριτικήν.

2. Ἐπὶ τῆς ὑπὲρ τῆς 353/1969 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ῥηθείσης συνηγορίας παρατηρητέα τὰ ἀκόλουθα:

α) Εἰς οὐδεμίαν διάταξιν τοῦ προϊσχύσαντος καὶ τοῦ ἰσχύοντος δικαίου (ἀ.ν. «περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας» τῆς 21.11.1935, ν. 3239/1955 «περὶ τρόπου ῥυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὅλ. καὶ σχέδιον νόμου «περὶ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας», ὑποβληθὲν εἰς τὴν Βουλὴν τὸν Μάϊον τοῦ 1927, ἐν *Κασιμάτη*, Ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ὡς θεσμὸς τοῦ συγχρόνου δικαίου, 1932 σ. 37 ἐπ. ὑποσ. 17) ὁρίζεται, ὅτι οἱ ὅροι τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, οἱ ὁποῖοι ἀφορῶν εἰς τὰς μεταξὺ τῶν μελῶν τῶν συναπτουσῶν τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ὀργανώσεων ἀτομικὰς σχέσεις ἐργασίας, ἀποτελοῦν κανόνας δικαίου. Οἱ ὅροι «κανὼν δικαίου», «οὐσιαστικὸς νόμος», «κανονιστικὴ διάταξις», «κανονιστικοὶ ὅροι» οὐδαμῶς ἀπαντῶνται εἰς τὸν νόμον. Οἱ χαρακτηρισμοὶ οὗτοι εἶναι δημιουργήματα τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς νομολογίας τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας.

Εἰς τὸ πρῶτον στάδιον τῆς νομοθετικῆς ῥυθμίσεως τοῦ θεσμοῦ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως οἱ νομικοὶ διεπίστωσαν μὲν τὴν ἰδιορρυθμίαν τῶν ὅρων αὐτῆς, χωρὶς ὅμως νὰ εἴπουν εὐθέως, ὅτι πρόκειται περὶ κανόνων δικαίου. Ὁ μόνος τρόπος, διὰ νὰ προσδοθῇ εἰς τοὺς ὅρους αὐτοὺς ἡ διὰ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐπιδιωκομένη ἐνέργεια, δηλ., ἡ ἀναγκαστικὴ ῥύθμισις τῶν ἀτομικῶν σχέσεων ἐργασίας, ἦτο νὰ θεωρηθοῦν οὗτοι ὑπεισερχόμενοι εἰς τὰς τελευταίας ταύτας σχέσεις, καθιστάμενοι μέρος αὐτῶν. Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν ἀκριβῶς ἀνέκυψε καὶ τὸ πρόβλημα τῆς διατηρήσεως τῶν ἀτομικῶν σχέσεων ἐργασίας μετὰ τὸ πέρας τῆς ἰσχύος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως.

Ἔχει κατ' ἐπανάληψιν τονισθῇ ἀπὸ τῶν στηλῶν αὐτῶν, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 4 § 2 ἐδ. τελευταίου τοῦ ν. 3239/1955, ἥτις ἀποδίδει τὸ προϊσχύσαν δίκαιον, εἶναι κατάλοιπον παρωχημένων περὶ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἀντιλήψεων, τῶν ὁποίων πρῶτον ἀπεμακρύνθη τὸ Ἀνώτατον Δικαστήριον διὰ τῆς ἀναγνωρίσεως εἰς τοὺς ὅρους τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἰσχύος οὐσιαστικοῦ νόμου. Ὁ προσανατολισμὸς εἰς τὴν ἰδέαν, καθ' ἣν οἱ ὅροι τῆς συλλογικῆς συμβάσεως εἶναι κανόνες δικαίου, ἀρχίζει διὰ τῆς περὶ θεσμοῦ διδασκαλίας τοῦ Hauriou καὶ διὰ τῶν θεωριῶν τῶν Hugo Sinzheimer καὶ Alfred Hueck περὶ «κανονιστικῶν συμβάσεων», δηλ. περὶ συμβάσεων, δι' ὧν τίθενται κανόνες δικαίου. Τὴν ἄποψιν αὐτὴν ἀποδέχεται σήμερον ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ νομολογία εἰς ὁλόκληρον τὸν Εὐρωπαϊκὸν χῶρον. Ὁ Ἄρειος Πάγος δὲν ὑπῆρξεν ὀλιγώτερον προοδευτικὸς καὶ ἐδέχθη ἤδη ἀπὸ δεκαετηρίδων, ὅτι αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἔχουν ἰσχὺν οὐσιαστικοῦ νόμου. Τοῦτο γίνεται δεκτόν, χωρὶς νὰ ὑφίσταται διάταξις νόμου. Τὰ νομοθετικὰ κείμενα, ὡς ἐλέχθη, ποιοῦνται λόγον μόνον περὶ «ὅρων» τῆς συλλογικῆς συμβάσεως. Ἡ ἄνω δὲ ἄποψις ὑποστηρίζεται ἀναμφιβόλως

ρίων τὸ ζήτημα, ἂν καὶ διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920, αἱ κείμεναι διατάξεις τοῦ ὁποίου ἐφηρμόζοντο μεταγενεστέρως κατ' ἄρθρον 24 τοῦ νόμου 4464/1965, ἀπητεῖτο νὰ μὴ διέπραξεν ὁ μισθωτὸς πειθαρχικὸν παράπτωμα, ὡς ὁρίζετο εἰς τὰς ἀνωτέρω Πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. (Καταφατικῶς ἡ Πρωτοδικείου Πειραιῶς 3464/1967, εἰσηγητὴς *Ἀναστ. Ἀτματζίδης*, ΕΕΔ 26, 1274, ἀρνητικῶς αἱ Πρωτοδικείων Θεσσαλονίκης 2215/1968, εἰσηγητὴς *Ν. Ζήκας*, ΕΕΔ 27, 622, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1758/1969, εἰσηγητὴς *Π. Γιολδάσης*, ΕΕΔ 28, 1304).

Ὁ Ἄρειος Πάγος διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του ἐπεκύρωσεν ὡς ὀρθὴν τὴν κρατήσασαν ἐν τῇ νομολογίᾳ ἄποψιν. (Ἴδετε καὶ συμφώνους σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 26, 1271 ἐπὶ τῆς ἀλλως ἀποφανθείσης Πρωτοδικείου Πειραιῶς 3464/1967).

Σημειοῦται, ὅτι ἡ ἀποζημίωσις τῶν ἀπολυομένων ἢδη μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου ρυθμίζεται ἀλλως διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 12 § 4 τοῦ ν.δ. 169/1969 (ΕΕΔ 28, 596). (Ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 28, 734).

Ἐπαναλαμβάνονται καὶ ὑπὸ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως τὰ δεκτὰ γενόμενα ὅτι ἡ ἀξίωσις μισθωτοῦ πρὸς καταβολὴν ἀποζημιώσεως δι' ἀπόλυσιν, προκληθεῖσαν ἐκ δολίας συμπεριφορᾶς του, ἵνα λάβῃ τὴν ἀποζημίωσιν ταύτην, ἀποκρούεται ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος. (Ἴδετε ἐκ τῶν τελευταίων τὴν Α.Π. 621/1968, εἰσηγητὴς *Σπ. Γάγγας*, ΕΕΔ 28, 227, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαὶ εἰς νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ συγγραφεῖς).

Ἀρείου Πάγου 533/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Γ. Καραμάνος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Θ. Τσέλιος, Β. Γεγκάκος, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους

Κατ' ἄρθρον 24 § 7 ν. 4464/1965 αἱ κείμεναι διατάξεις τοῦ ν. 2112/1920, ἄρθρ. 8 ν. 3198/1955, ν. 3789/1957 καὶ ν. 539/1945 περὶ ἀποζημιώσεως λόγῳ λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰσχύουν ἐφεξῆς καὶ διὰ τοὺς ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου μισθωτοὺς τοὺς προσφέροντας τὰς ὑπηρεσίας των εἰς τὸ Δημόσιον καὶ Ν.Π.Δ.Δ. ἐξαιρέσει τῶν κεκτημένων τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐξ ἰδίας ὑπηρεσίας συνταξιούχου τοῦ Δημοσίου ἢ Ν.Π.Δ.Δ.». Σαφὲς ἐκ τούτου καθίσταται, ὅτι ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου αἱ ἀπολύσεις τῶν διὰ συμβάσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀορίστου χρόνου συνδεομένων ὑπαλλήλων τοῦ Δημοσίου διέπονται ἐξ ὁλοκλήρου ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2112, ἀφοῦ ἐνεργεῖται ἀδιάστικτος εἰς τὰς διατάξεις του ἀναφορά, καὶ τοῦ λοιποῦ ἐπ' αὐτῶν δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τῶν Πράξεων Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου 956 καὶ 976 τοῦ 1947, αἱ κυρωθεῖσαι διὰ τοῦ ἀ.ν. 913/1949, καθ' ἃς οἱ συνδεδεμένοι μετὰ τοῦ Δημοσίου διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ἀπολυόμενοι λόγῳ πειθαρχικοῦ παραπτώματος δὲν δικαιοῦνται τοῦ τούτων δοηθήματος. Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν. 2112, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν. 4558/1930, οἱ ἀπολυόμενοι ὑπάλληλοι δικαιοῦνται τῆς τοῦτου καὶ τοῦ νόμου 3198/1955 ἀποζημιώσεως καὶ ἐὰν ἡ ἀπόλυσις των ἐπῆλθε συνεπείᾳ πειθαρχικοῦ παραπτώματος, ὡς εἶναι καὶ ἡ παραμέλησις τῶν καθηκόντων των, ἐκτὸς ἐὰν αὕτη ἐγένετο ἐπὶ σκοπῷ ἐξαναγκασμοῦ τοῦ ἐργοδότου εἰς ἀπόλυσίν των, ὅτε ἡ διὰ τὴν ἀποζημίωσιν ἀξίωσις των τελεῖ εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. Διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐγένοντο δεκτὰ ἀνελέγκτως τὰ πραγματικὰ περιστατικά, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων προσελήφθη ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Δημοσίου διὰ συμβάσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀορίστου χρόνου τὴν 1ην Μαρτίου 1958 εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Βασιλικῆς Λεροπορίας, ὡς ὁδηγὸς αὐτοκινήτου, ὅτι ἀνεδείχθη ὡς ὑπάλληλος, καὶ ἀπελύθη τὴν 7ην Μαρτίου 1968, τοῦτέστιν μετὰ τὸν νόμον 4464/1965, διότι ὑπέπεσεν εἰς πειθαρχικὰ παραπτώματα, συνιστάμενα εἰς παραμέλησιν τῶν καθηκόντων καὶ αὐθαίρετον ἀπουσίαν του. Ἑπομένως ἐσφαλμένως μετὰ ταῦτα ἐγένετο δεκτὸν διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ὅτι ἡ ἀπόλυσις διέπεται ὑπὸ τῶν ἀνω Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ δὲν δικαιοῦται οὐδεμιᾶς ἀποζημιώσεως. Βάσιμος κατὰ ταῦτα τυγχάνει ὁ πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως καὶ ἀναιρετέα καθίσταται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις κατ' ἄρθρον 807 § 17 Πολιτικῆς Δικονομίας δι' ἐσφαλμένην ἑρμηνείαν τῆς προεκτεθείσης οὐσιαστικῆς διατάξεως.

Μετὰ τὴν ἀναίρεσιν τῆς ὡς ἀνω ἀποφάσεως οἱ διάδικοι ἐπανέρχονται εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν καὶ δέον τὸ Τμῆμα τοῦτο, ὅπως κρατήσῃ τὴν ὑπόθεσιν μὴ χρήζουσαν περαιτέρω διευκρινήσεως καὶ ἐπιληφθῇ τῆς οὐσίας ἐρεύνης τῆς προσηκόντως ἐγερθείσης ἀπὸ 19 Μαρτίου 1968 ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς. Ἐκ τῆς καταθέσε-

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Έφαρμογή Νόμου 2112/1920 κατ' άρθρον 24 Νόμου 4464/1965

Ισχύς κατ' άρθρον 24 § 7 Νόμου 4464/1965 των κειμένων διατάξεων Νόμου 2112/1920 κλπ. περί αποζημιώσεως λόγω λύσεως της συμβάσεως εργασίας και διά τους επί σχέσει ιδιωτικού δικαίου μισθωτούς, τους προσφέροντας τας υπηρεσίας των εις το Δημόσιον και Ν.Π.Δ.Δ., των απολύσεων διεπομένων εξ ολοκλήρου υπό των διατάξεων του Νόμου 2112/1920 και μη εφαρμοζομένων των διατάξεων των υπ' αριθ. 956 και 976/1947 Πράξεων του Υπουργικού Συμβουλίου.—Δικαίωμα της αποζημιώσεως και εάν η απόλυσις επήλθε συνεπεία πειθαρχικού παραπτώματος, ως είναι η παρομέλησις των καθηκόντων, εκτός άν αύτη έγένετο επί σκοπώ εξαναγκασμού του εργοδότου εις απόλυσιν.

Περίπτωσις της καταστάσης αποφάσεως του Αρείου Πάγου (υπό της οποίας ανηρέθη ή υπ' αριθ. 3763/1968 απόφασις του κατά την εργατικήν διαδικασίαν δικάσαντος Πρωτοδίκου Αθηνών) υπήρξε καταγγελία συμβάσεως εργασίας μετά του Δημοσίου ιδιωτικού υπαλλήλου (οδηγού αυτοκινήτου), υπό την ισχύν της διατάξεως του άρθρου 24 του νόμου 4464/1965 (ΕΕΔ 24, 688), κατά την οποίαν αι κείμεναι διατάξεις του νόμου 2112/1920 περί αποζημιώσεως λόγω λύσεως της συμβάσεως εργασίας ισχύουσιν εφεξής και διά τους επί σχέσει ιδιωτικού δικαίου μισθωτούς, τους προσφέροντας υπηρεσίας προς το Δημόσιον και τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου.

Ισχυσάντων πράγματι διά το Δημόσιον μόνον των υπ' αριθ. 956 και 976/1947 Πράξεων του Υπουργικού Συμβουλίου (ΕΕΔ 13, 134), κατά τας οποίας ή καταβολή του εν αύταις «δεσμεύματος» εξαρτάται εκ του ότι ο μισθωτός δεν διέπραξε ποινικόν ή πειθαρχικόν παράπτωμα, προέκυψεν εν τη νομολογία των δικαστη-

---

κή σύμβασις παύση να ισχύη, χωρίς να αντικατασταθή παρ' ετέρας και τούτο διά να μη μένουν αι σχέσεις εργασίας άνευ συλλογικής τινος ρυθμίσεως, έστω και μη υποχρεωτικής. Εις την περίπτωσιν της περί ής πρόκειται αποφάσεως ού μόνον συνήφθη νέα συλλογική σύμβασις, αλλ' ακριβώς το όλον ζήτημα εδημιουργήθη εκ της συνάψεως της νέας αύτης συλλογικής συμβάσεως. Δυστύχως συνεπώς γίνεται παραπομπή εις το Εργατικόν Δίκαιον του κ. Σταυροπούλου, σ. 485 (Δαλιάνης, υποσ. 5), ένθα αναπτύσσονται τα περί μετενεργείας. Η παραπομπή αύτη καταδεικνύει, ότι ή υποστήριξις εγένετο «προχείρως» και ουχί μετά της δεούσης προσοχής. Το αυτό δε ισχύει και διά τας παραπομπάς εις τους συγγραφείς. Ο διακεκριμένος νομικός κ. Σταυρόπουλος δέν ήτο δεδαίως δυνατόν να υποστηρίξη εις το «Εργατικόν Δίκαιον» στερουμένην νομικής συνεπείας και ανεφάρμοστον πρακτικώς άποψιν. Τουναντίον εις μεν την σ. 485 αναπτύσσει τα περί μετενεργείας της συλλογικής συμβάσεως, διά δε το επίμαχον θέμα ούτος κατηγορηματικώς, εν σ. 473, υποσ. 36, γράφει ότι: «Οι κανονιστικοί όροι εφαρμόζονται και επί των προγενεστέρων ατομικών συμβάσεων, έστω και άν είναι δυσμενέστεροι». Είναι προφανές, ότι ο υποστηρικτής της αποφάσεως ούτε ολοκληρον το περί συλλογικών συμβάσεων κεφάλαιον εκ του βιβλίου του κ. Σταυροπούλου έλαβεν υπ' όψιν, ούτε εις τα προλεγόμενα της 353/1969 αποφάσεως του Αρείου Πάγου (ένθα σημειωτέον ρητώς γίνεται παραπομπή εις το Εργατικόν Δίκαιον του κ. Σταυροπούλου) έδωσε την δέουσαν προσοχήν. Η πρώτη παράλειψις θα απετέλει κενόν εις τας γνώσεις του, ή δευτέρα περιορίζει την δυνατότητά του να υποστηρίξη μη επιχειρήματα την κριθείσαν απόφασιν.

ρούνται ὁ μισθὸς καὶ πᾶσα παροχὴ ἀντὶ μισθοῦ. Ἑπομένως, κατὰ τὴν ὀρθὴν τῆς διατάξεως ἔννοιαν, τακτικαὶ ἀποδοχαὶ θεωροῦνται καὶ αἱ ἐπὶ πλέον τοῦ μισθοῦ, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μισθώσεως ἐργασίας, καταβαλλόμεναι πρόσθετοι παροχαί, ὅταν δίδωνται σταθερῶς καὶ μονίμως ὡς τακτικὸν συμβατικὸν ἢ νόμιμον ἀντάλλαγμα τακτικῆς ὑπηρεσίας. Τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν δέχεται ἀνελέγκτως ἐκ τοῦ πράγματος, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς παρὰ τῇ ἀναιρεσειούσῃ ὑπηρεσίας του, ἀπὸ τῆς ἐν ἔτει 1959 προσλήψεώς του μέχρι Σεπτεμβρίου 1967, ὅτε αὐτὴ κατήγγειλε τὴν σύμβασιν, ἀπησχολεῖτο τακτικῶς εἰς ἐκτέλεσιν τῆς παρ' αὐτῇ ἐργασίας του ἐπὶ τρεῖς Κυριακὰς καθ' ἑκάστην μῆνα, τῷ κατεβάλλετο δὲ διὰ τὴν τοιαύτην, μὴ ἀπαγορευομένην ὑπὸ τοῦ νόμου, ἀπασχόλησίν του, δι' ἑκάστην Κυριακὴν ποσὸν δραχμῶν 187. Κρῖναν δὲ τοῦτο, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τοιαύτης πλήρους αἰτιολογίας, ὅτι αἱ πρόσθετοι αὗται παροχαί, καταβαλλόμεναι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μισθώσεως ἐργασίας καὶ ἑπομένως καὶ κατὰ τὸν τελευταῖον πρὸ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως μῆνα, ὑπὸ καθεστῶς πλήρους ἀπασχολήσεως, δυνάμει συμφωνίας, ὡς ἐμμέσως πλὴν σαφῶς τοῦτο δέχεται, ὡς τακτικὸν συμβατικὸν ἀντάλλαγμα τῆς ὡς ἄνω τακτικῆς ἐργασίας, εἶχον τὸν χαρακτῆρα τακτικῶν ἀποδοχῶν, καὶ ὑπολογίσαν καὶ ταύτας διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς ὀφειλομένης κατὰ τοὺς νόμους 2112/1920 καὶ 4558/1930 εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον ἀποζημιώσεως, τὸ μὲν ἐξέφερε κρίσιν ἀναγομένην εἰς πράγματα καὶ ὡς ἐκ τούτου μὴ ὑποκειμένην κατὰ τὸ ἄρθρον 810 ἐδ. 7 Ἠλιτικῆς Δικονομίας εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, τὸ δὲ ὀρθῶς ἑρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας διατάξεις καὶ δὴ τὴν τοῦ ἄρθρου 3 § 2 τοῦ ν. 2112/1920 καὶ 5 § 1 τοῦ ν. 3198/1955. Ἐξ ἑτέρου δὲ οὐδόλως διέλαθεν ἀνεπαρκῆ αἰτιολογίαν περὶ πράγματος ἀναιροῦντος οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος ἀναιρέσεως πρῶτος κατὰ τὰ σκέλη αὐτοῦ β' καὶ γ' εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Διαλαμβάνον τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν, ἐν τῇ ἀναιρεσιβαλλομένῃ ἀποφάσει του, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, ὅτι ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν πάντα τὰ προσκομιζόμενα καὶ ἐπικαλούμενα ὑπὸ τῶν διαδίκων ἔγγραφα, καθίσταται ἀδιστάκτως βέβαιον, ὅτι ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ διὰ τῶν προτάσεων τοῦ ἀναιρεσείοντος, τῶν ὑποβληθεισῶν κατὰ τὴν συζήτησιν, ἐφ' ἃς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἐπικληθέντα καὶ προσαχθέντα ἔγγραφα, ἤτοι τὴν ἀπὸ 31 Αὐγούστου 1967 ἀπόδειξιν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ τὴν ἀπὸ 12.2.1968 μισθοδοτικὴν κατάστασιν, καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος κατὰ τὸ σκέλος α' αὐτοῦ εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς ἀβάσιμος.

Κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 10/1961 ἀπόφασιν Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Διεθνοῦς Ἑταιρείας Κλινοσκεπασμάτων», νομίμως κατατεθείσης παρὰ τῷ γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν καὶ κοινοποιηθείσης εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας, ἰσχύν δὲ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἔχούσης κατὰ τὰ ἄρθρα 19 καὶ 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ταῦτα ἐτροποποιήθησαν διὰ τῶν ἄρθρων 8 καὶ 10 τοῦ νόμου 3755/1957, ἐὰν μισθωτὸς παραλλήλως πρὸς τὰ καθήκοντά του ἀπασχοληθῇ δι' ἐκτέλεσιν ἐργασίας ἑτέρου μισθωτοῦ, πρὸς ἀναπλήρωσιν αὐτοῦ δι' οἱονδήποτε λόγον, θὰ παρέχεται εἰς τὸν ἀπασχολούμενον μηνιαῖον ἐπίδομα προσθέτου ἐργασίας ἐκ δραχμῶν 500. Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως, σκοπούσης τὸν καθορισμὸν τῆς ἀμοιβῆς τοῦ μισθωτοῦ ἐν περιπτώσει παροχῆς ὑπὸ τούτου καὶ ἐργασίας ἄλλης, ἐκτὸς ἐκείνης, ἣν ὀφείλει νὰ παρέχῃ ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐὰν παραλλήλως πρὸς τὰ καθήκοντά του ἀπασχοληθῇ μισθωτός, δι' ἐκτέλεσιν ἐργασίας ἑτέρων μισθωτῶν, πλειόνων τοῦ ἑνός, πρὸς ἀναπλήρωσιν αὐτῶν, τὸ πρόσθετον ἐπίδομα ἰσοῦται πρὸς τὸ γινόμενον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀναπληρουμένων ἐπὶ δραχμὰς 500. Ὡς ἐκ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου δείκνυται, αὐτὴ δέχεται κατ' ἀνέλεγκτον περὶ πραγμάτων κρίσιν, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος προσελήφθη ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης Διεθνοῦς Ἑταιρείας Κλινοσκεπασμάτων τὴν 1 Φεβρουαρίου 1959, ἵνα παρέχῃ τὴν ἐργασίαν του ὡς γραφεὺς - λογιστὴς Β' - τοῦ ἐν Ἁγίᾳ Ἰωάννῃ Ρέντῃ ἐργαστηρίου συντηρήσεως τῶν σιδηροδρομικῶν ὀχημάτων της. Ὅτι ἀπὸ 1 Αὐγούστου 1959 καὶ ἑξῆς ἀνετέθησαν εἰς τοῦτον καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ ἀποθηκαρίου εἰς ἀναπλήρωσιν ἀπολυθέντος ἑτέρου ὑπαλλήλου, ἀπὸ δὲ τῆς 1 Ἀπριλίου 1964 καὶ ἑξῆς ἀπελύθη ὁ ἐργοδηγὸς τοῦ ἄνω ἐργαστασίου Μ., ἀνετέθησαν δὲ εἰς τὸν ἐνάγοντα τὰ καθήκοντα καὶ τούτου. Κρῖναν δὲ βάσει τούτων, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος δικαιοῦται ἕνεκεν τῶν πα-

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ ΑΠΟΛΥΟΜΕΝΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Έννοια τακτικών αποδοχών κατ' άρθρον 3 § 2 Νόμου 2112/1920

Υπολογισμός της λόγω καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας αποζημιώσεως των μισθωτών βάσει των τακτικών αποδοχών του τελευταίου μηνός υπό καθεστώς πλήρους απασχολήσεως.—Θεώρησις ως τακτικών αποδοχών του μισθού και πάσης παροχής άντι μισθού, ήτοι και των επί πλέον του μισθού κατά την διάρκειαν της μισθώσεως εργασίας καταβαλλομένων προσθέτων παροχών, όταν δίδωνται οπωσδήποτε και μονίμως ως τακτικόν συμβατικόν ή νόμιμον αντάλλαγμα τακτής υπηρεσίας.—Παροχή εργασίας κατά Κυριακάς και πρόσθετος αμοιβή.—Παροχή εις προσωπικόν Διεθνούς Εταιρείας Κλινομαζών επιδόματος προσθέτου εργασίας κατά την υπ' αριθ. 10/1961 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς.

Επεκυρώθη υπό της κατωτέρω αποφάσεως του Αρείου Πάγου ή υπ' αριθ. 21970/1968 απόφασις του ως εφετείου δικάσαντος κατά την εργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Αθηνών.

Δέχεται ή απόφασις αύτη, ότι εις την κατά τον νόμον 2112/1920, ως ετροποποιήθη υπό του νόμου 4558/1930, καταβλητέαν λόγω απολύσεως αποζημίωσιν, ή οποία υπολογίζεται βάσει των τακτικών αποδοχών του μισθωτού υπό καθεστώς πλήρους απασχολήσεως κατά τον τελευταίον μήνα (της καταγγελίας) (άρθρον 5 § 1 νόμου 3198/1955, υπολογίζεται πάσα παροχή, εφ' όσον φέρει τον χαρακτήρα μισθού, ανταλλάγματος δηλαδή παροχής εργασίας. (Ίδετε και *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ, υπ' άρθρον 653, αριθ. 14, Α.Π. 247/1967, εισηγητής **Στ. Σταυρόπουλος**, ΕΕΔ 26, 734, Α.Π. 319/1969, εισηγητής *Γ. Καραμάνος*, ΕΕΔ 28, 917, ένθα σημειώσεις μας).

Εις την περίπτωσιν της Αρεοπαγιτικής αποφάσεως επρόκειτο περί καταβολής σταθερού χρηματικού ποσού εις τον μισθωτόν διά παροχήν εργασίας κατά Κυριακάς, επιτρεπτήν ούσαν κατά νόμον, και βεβαίως, ως δέχεται ή απόφασις, εφ' όσον απετέλει συμβατικόν αντάλλαγμα παροχής εργασίας, ήτο συνυπολογιστέον εις τον μισθόν διά την εξεύρεσιν του ποσού της νομίμου αποζημιώσεως δι' απόλυσιν. (Ίδετε και Α.Π. 639/1967, εισηγητής *Λ. Κανελλάκος*, ΕΕΔ 27, 22, ένθα και παραπομπαί εις λοιπήν νομολογίαν διά τον συνυπολογισμόν εις την αποζημίωσιν του νόμου 2112/1920 και της δυνάμει της υπ' αριθ. 8900/1946, ως ερμηνευθή υπό της υπ' αριθ. 25825/1951, υπουργικής αποφάσεως παρεχομένης κατά 75% προσαυξήσεως δι' εργασίαν κατά Κυριακάς, εφ' όσον αύτη είναι κατά νόμον επιτρεπτή).

ως του πρωτοδίκως εξετασθέντος μάρτυρος και άπάντων των προσαγομένων και επικαλουμένων εγγράφων εβεβαιώθη, ότι ο ενάγων προσελήφθη υπό του εναγομένου την 15ην Ιουλίου 1958 (όρα διαταγήν υπ' αριθ. 38/1958 διευθυντού 114 Π.Μ. Αεροπορίας ν. 5121/1931, άρθρα 124 και 130), ίνα εργασθή ως οδηγός αυτοκινήτου εις την Βασιλικήν Αεροπορίαν και απελύθη την 8ην Μαρτίου 1968, χωρίς να τύχη αποζημιώσεώς τινος. Έλάμβανεν ως μισθόν 2.360 δραχμάς μηνιαίως σύν 10% λόγω επιδόματος οικογενειακών βαρών και 20% λόγω πολυετούς υπηρεσίας, ήτοι έλάμβανε κατά μήνα εν συνόλω δραχμάς 2.990 (όρα υπ' αριθ. 348/7716/1968 έγγραφον 129 Πτέρυγος Υποστηρίξεως Αεροπορίας). Εν υπολογισμώ και των δώρων των εορτών και του επιδόματος αδείας, άτινα αποτελούν τακτικάς αποδοχάς, αί κατά μήνα τοιαύται διά τον υπολογισμόν της αποζημιώσεως του ν. 2112 ανέρχονται εις δραχμάς 3.415 (2.990 X 14 : 12), δοθέντος δέ, ότι ο ενάγων έσχε συνεχή υπηρεσίαν 9 ετών και 8 μηνών μέχρι της απολύσεώς του, ή εν λόγω αποζημίωσίς του ανέρχεται εις 17.075 δραχμάς (3.415 X 5), ποσόν, όπερ δέον να επιδικασθή τούτω εντόκως νομίμως από της αγωγής, ως ζητείται.

Αρείου Πάγου 542/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. **Δημ. Χατζόπουλος**
Δικηγόροι οι κ.κ. Δ. Γκόφας, Άγγ. Αγαπητός

Κατά τα άρθρα 3 § 2 του ν. 2112/1920 και 5 § 1 του ν. 3198/1955 ο υπολογισμός της λόγω καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας οφειλομένης αποζημιώσεως του μισθωτού γίνεται βάσει των τακτικών αποδοχών του τελευταίου μηνός υπό καθεστώς πλήρους απασχολήσεως. Ως τοιαύται αποδοχαί θεω-

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Κρίσις έργοδότου καὶ δικαστικὸς ἔλεγχος ταύτης

Τοποθέτησις ὑπὸ τῶν Συμβουλίων τῶν ὑπὸ τοῦ Α.Ν. 1836/1951 προστατευομένων εἰς τὰς ὑποχρέους ἐπιχειρήσεις ὡς ὑπαλλήλων, ἐργατοτεχνιτῶν ἢ ὑπηρετῶν.—Δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου ὁ εἰδικώτερος καθορισμὸς τῆς συγκεκριμένης θέσεως ὑπαλλήλου, ἐργατοτεχνίτου ἢ ὑπηρέτου, εἰς ἣν οὕτος τοποθετηθεὶς θὰ χρησιμοποιηθῇ ὑπ' αὐτοῦ.— Ἄσκησις τοῦ δικαιώματος μετὰ δικαίαν κρίσιν κατ' ἄρθρον 371 Ἀστικοῦ Κώδικος, οὖσαν ἐλεγκτὴν ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου.—Περιπτώσεις ἀνοθέσεως ἐργασίας μετὰ μὴ δικαίαν κρίσιν.—Μὴ ὑπαγωγὴ κρίσεως Δικαστηρίου εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 575/1969 ἀπόφασις

μελίωσιν τῆς ἀγωγῆς ἢ τῆς κατ' αὐτῆς ἐνστάσεως.

Ἐν προκειμένῳ, ὁ ἀναιρεσείων ἰσχυρίσθη διὰ τῆς ἀγωγῆς αὐτοῦ, ὅτι ἡ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς ἀναιρεσιβλήτου ὑπάρξασα σύμβασις ἐργασίας ἦτο ἀορίστου χρόνου, διὰ τῶν προτάσεων δὲ αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἀναπτύξας τὴν ἀγωγὴν ταύτην, ἰσχυρίσθη, ὅτι ἡ εἰρημένη σύμβασις ἦτο ἀορίστου χρόνου, διότι κατὰ τὸν ὀργανισμὸν τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ὅστις διείπε τὴν σύμβασιν, ἡ ἀναιρεσίβλητος διετήρει τὸ δικαίωμα τῆς ὁποτεδήποτε καταγγελίας τῆς συμβάσεως, τηρουσα τὰς διατάξεις τῶν νόμων περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Τὸ ὡς ἐφετεῖον ὅμως δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέξατο διὰ τῆς ἀποφάσεώς του, ὅτι ἡ σύμβασις ἐργασίας ἦτο ὡρισμένου χρόνου, διότι διὰ τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀναιρεσιβλήτου εἶχεν ὁριοθῇ ὅριον ἡλικίας τοῦ προσωπικοῦ της, χωρὶς νὰ ἐρευνήσῃ τὸν εἰρημένον οὐσιώδη ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὅτι αὕτη εἶχε διατηρήσει δικαίωμα νὰ ἀπολύσῃ ὁποτεδήποτε τὸ προσωπικὸν αὐτῆς, καὶ κατόπιν τούτου, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἀπέρριψεν ὡς μὴ νόμιμον τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, δι' ἧς οὗτος ἠτήσατο ἀποζημίωσιν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν. 2112, ὡς ἔχει τροποποιηθῆ, διὰ καταγγελίαν ἐκ μέρους τῆς ἀναιρεσιβλήτου, λόγῳ πειθαρχικοῦ τούτου παραπτώματος πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας, τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Κατ' ἀκολουθίαν δέον ὅπως ἀναιρεθῇ ἡ ἀπόφασις αὕτη, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδάφ. 7 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ τὸν σχετικὸν πρῶτον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου.

τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Σύμφωνα εἶναι τὰ ἐκτεθέντα γενόμενα καὶ ὑπὸ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως πρὸς τὰ καὶ δι' ἄλλων ἀποφάσεων νομολογηθέντα ὡς πρὸς τὴν χρησιμοποίησιν τῶν ὑπὸ τῶν Συμβουλίων τοποθετουμένων πολεμιστῶν τοῦ ἀ.ν. 1836/1951. (Ἴδετε διὰ τὸ θέμα καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 28, 1255, ἔνθα καὶ παραπομπαὶ εἰς λοιπὴν νομολογίαν).

Ὡς πρὸς τὴν ὑπαγωγὴν τῆς κρίσεως τοῦ δικαστηρίου εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου ἴδετε προηγηθεῖσαν ἡμῶν ὑπ' ἀριθ. 210/1968 ἀπόφασιν τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου (εἰσηγητὴς *Κ. Παυλίδης*, ΕΕΔ 27, 731), τὴν ὁποίαν καὶ ἐπικαλεῖται ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἀποφανθεῖσα ἀρνητικῶς.

Ἀρείου Πάγου 535/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος** Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Ἐλ. Γιοτσαλίτης** Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Νέζος, Ι. Κυριόλης.

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1 § 1, 3 §§ 1, 2, 3, 4, 5 καὶ 9 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 σαφῶς προκύπτει, ὅτι τὰ ἁρμόδια Συμβούλια τοποθετοῦσι τοὺς ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου προστατευομένους εἰς τὰς ἐν ἄρθρῳ 3 § 1 ἀναφερομένας ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις κοινῆς ὠφελείας ὑπὸ μίαν τῶν ἐν ἄρθρῳ 3 § 2 μνημονευομένων ἰδιοτήτων, ἤτοι ὡς ὑπαλλήλους, ἐργατοτεχνίτας ἢ ὑπηρέτας, ἀποτελεῖ δὲ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου ὁ εἰδικώτερος καθορισμὸς τῆς συγκεκριμένης θέσεως ὑπαλλήλου, ἐργατοτεχνίτου ἢ ὑπηρέτου, εἰς ἣν ὁ οὕτω τοποθετηθεὶς θὰ χρησιμοποιηθῇ ὑπ' αὐτοῦ, ἀναλόγως τῆς σωματικῆς τούτου ἱκανότητος ἢ τῶν γραμματικῶν ἢ τεχνικῶν γνώσεών του. Τὸ δικαίωμα ὅμως τοῦτο τοῦ ἐργοδότου δέον νὰ ἀσκῆται παρ' αὐτοῦ μετὰ δικαίαν κρίσιν, συμφώνως καὶ πρὸς τὸ

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΝ ΟΡΙΟΥ ΗΛΙΚΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Απόλυσις ύπό τοῦ ἐργοδότου πρὸ τοῦ πέρατος τοῦ χρόνου συμβάσεως

Ὡρισμένου χρόνου σύμβασις ἐργασίας ἐκείνη, εἰς τὴν ὁποίαν ἔχει συμφωνηθῆ ρητῶς ἢ σιωπηρῶς ὡρισμένον χρονικὸν σημεῖον λήξεως αὐτῆς.—Τοιαύτη καὶ ὅταν κατὰ τὴν σύμβασιν ἢ κατὰ τὸν ὑπάρχοντα Κανονισμὸν ἐργασίας ὁ ἐργαζόμενος ἀποχωρῇ αὐτοδικαίως τῆς ἐργασίας ἅμα τῇ συμπληρώσει ὡρισμένου ὁρίου ἡλικίας.— Σύμβασις ὅμως ἀορίστου χρόνου, ὅταν ἔχῃ συνάμα ἀναγνωρισθῇ εἰς τὸν ἐργοδότην τὸ δικαίωμα νὰ ἀπολύῃ τὸν μισθωτὸν καὶ πρὸ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου, ὡς τελοῦσα καὶ ὑπὸ διαλυτικὴν ἐξουσιαστικὴν ὑπὲρ τοῦ ἐργοδότου αἵρεσιν, δικαιουμένου οὕτω τοῦ μισθωτοῦ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ Νόμου 2112/1920.

Ἀνεγράφη διὰ τὸν ἐν τῇ ἀναιρετικῇ ἀποφάσει λόγον ἡ ὑπ' ἀριθ. 9441/1967 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου Γ&Ο Δ'/1911 Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ἔχει ἤδη νομολογηθῆ διὰ σειρᾶς ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου (Α.Π. 36/1966, εἰσηγητὴς *Β. Πατσουράκος*, ΕΕΔ 25, 335, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαὶ εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν, Α.Π. 306/1966, εἰσηγητὴς *Κ. Παυλίδης*, ΕΕΔ 25, 917, Α.Π. 461/1966, εἰσηγητὴς *Κ. Κλαμαρῆς*, ΕΕΔ 25, 1398, Α.Π. 103/1967, εἰσηγητὴς *Κ. Κονιαβίτης*, ΕΕΔ 26, 604), ὅτι ἐξ ὅσων κατὰ τὴν σύμβασιν ὡρισμένου χρόνου ὑπάρχει δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου νὰ ἀπολύῃ τὸν μισθωτὸν καὶ πρὸ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου τῆς συμβάσεως, μὴ συντρέχοντος σπουδαίου λόγου καταγγελίας κατ' ἄρθρον 672 Α.Κ., τότε ἡ σύμβασις αὐτὴ, ὡς τελοῦσα καὶ ὑπὸ διαλυτικὴν ἐξουσιαστικὴν ὑπὲρ τοῦ ἐργοδότου αἵρεσιν καὶ συνεπῶς ἐξαρτημένη ἐκ μέλλοντος καὶ ἀβεβαίου γεγονότος, ἤτοι ἐκ τῆς ἐξόδου τῆς αἱρέσεως ταύτης, εἶναι σύμβασις ἀορίστου χρόνου, διεπομένη ὑπὸ τῶν περὶ καταγγελίας ταύτης διατάξεων.

Τοῦτο δέχεται καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ὡς πρὸς τὸν χαρακτῆρα τῶν συμβάσεων ἐργασίας μὲ καθορισμὸν ὁρίου ἡλικίας ὡς ὡρισμένου χρόνου ἴδετε καὶ ΕΕΔ 26, 1375 ἐπ., ἔνθα νομολογία καὶ σημειώσεις μας.

Ἀρείου Πάγου 530/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δ. Μητράκος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Βασιλείου, Ι. Παπαδάτος

Σύμβασις ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 648 καὶ 669 Α.Κ., εἶναι ἐκείνη, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἔχει συμφωνηθῆ ρητῶς ἢ σιωπηρῶς ὡρισμένον χρονικὸν σημεῖον λήξεως αὐτῆς. Τοιαύτη ὑπάρχει καὶ ὅταν κατὰ τὴν σύμβασιν ἢ κατὰ τὸν ὑπάρχοντα Κανονισμὸν ἐργασίας ὁ ἐργαζόμενος ἀποχωρῇ αὐτοδικαίως τῆς ἐργασίας ἅμα τῇ συμπληρώσει ὡρισμένου ὁρίου ἡλικίας. Ὅταν ὅμως ἔχῃ συνάμα ἀναγνωρισθῇ εἰς τὸν ἐργοδότην δικαίωμα νὰ ἀπολύῃ τὸν μισθωτὸν καὶ πρὸ τῆς παρόδου τοῦ εἰρημένου χρόνου, προσδιορισθῇ δὲ καὶ ποῖαι αἱ ὑπὲρ τοῦ μισθωτοῦ συνέπειαι τῆς τοιαύτης ἀπολύσεως, τότε ἡ σύμβασις αὕτη, ὡς τελοῦσα καὶ ὑπὸ διαλυτικὴν ἐξουσιαστικὴν ὑπὲρ τοῦ ἐργοδότου αἵρεσιν καὶ συνεπῶς ἐξηρτημένη ἐκ μέλλοντος καὶ ἀβεβαίου γεγονότος, ἤτοι τῆς ἐξόδου τῆς αἱρέσεως ταύτης, εἶναι, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ἐν ἀρχῇ διαληφθεισῶν διατάξεων, ἀορίστου χρόνου καί, ὡς ἐκ τούτου, ἐν περιπτώσει ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως, ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται τῆς κατὰ τοὺς νόμους 2112/1920, 4558/1930 καὶ 3198/1955 ἀποζημιώσεως.

Ἐτέρωθεν πράγματα, ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς διατάξεως τοῦ ἐδαφ. 7 τοῦ ἄρθρου 807 τῆς ἐφαρμοζομένης ἐν προκειμένῳ, ὡς ἐκ τοῦ χρόνου τῆς ἐκδόσεως τῆς προσβαλλομένης προϊσχυσάσης Πολιτικῆς Δικονομίας, ἡ μὴ λῆψις ὑπ' ὄψιν τῶν ὁποίων παρέχει λόγον ἀναιρέσεως, νοοῦνται αὐτοτελεῖς πραγματικοὶ ἰσχυρισμοὶ τῶν διαδίκων, οἵτινες τείνουσιν εἰς θε-

---

ραλλήλων πρὸς τὰ καθήκοντά του ἀπασχολήσεων δι' ἐκτέλεσιν τῶν ἄνω ἐργασιῶν ἑτέρων μισθωτῶν ἐπιδόματος δραχμῶν 500 μηνιαίως δι' ἑκάστην τούτων, καί, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως τοῦ Ἐργατοδίκου, ἐπιδικάσαν τὸ ἀξιούμενον δι' αὐτῆς ποσόν, ὀρθὴν ἐφαρμογὴν καὶ ἑρμηνείαν τῶν ἄνω διατάξεων ἐποιήσατο καὶ εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς μὴ βάσιμος, ὁ ἐναντίος δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως.

ΠΑΡΑΔΟΧΗ ΕΚΠΡΟΘΕΣΜΟΥ ΑΙΤΗΣΕΩΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ ΔΙΑ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΙΝ

Δεδικασμένον ἐξ ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας

Παραδεκτή καὶ ἐκπρόθεσμος αἴτησις πολεμιστοῦ τοῦ Α.Ν. 1836/1951 πρὸς τὰ Συμβούλια διὰ τοποθέτησιν εἰς θέσιν, συντρεχούσης ἐξαιρετικῆς περιπτώσεως.—Τίς ἡ ἐξαιρετικὴ περίπτωσις.—Ἰσχὺς ἀκυρωτικῆς ἀποφάσεως Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐξ αὐτῆς δεδικασμένου, διὰ τὴν συγκεκριμένην πρᾶξιν τῆς Διοικήσεως, ἥτις ἀπετέλεσε τὸ ἀντικείμενον τῆς προσφυγῆς.—Δικαστικὸς ἔλεγχος πράξεων Διοικήσεως.—Χρησιμοποιήσεις τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων πολεμιστῶν καὶ ὑπαγωγὴ τούτων εἰς τὰ ἰσχύοντα διὰ τὸ λοιπὸν προσωπικὸν τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως ὡς πρὸς τὴν μισθοδοσίαν κλπ.

Ὑπεκρίθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 282/1967 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Περίπτωσις τῆς ἀποφάσεως ὑπῆρξεν ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις πολεμιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 εἰς τὴν Δ.Ε.Η. καὶ προέκυψε τὸ ζήτημα, ἂν κατ' ἐφαρμογὴν τῶν κειμένων διατάξεων νομίμως οὗτος ἐτοποθετήθη συνεπείᾳ ἐκπροθέσμου μέν, ἀλλὰ παραδεκτῆς ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου, αἰτήσεως.

Τὸ ζήτημα, τὸ ὁποῖον ἀπησχόλησε τὴν κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴν ἀπόφασιν, ἐλύθη ἤδη ὑπὸ τῆς Ὀλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου (ΑΠ 233/1969, εἰσηγητὴς Σπ. Λογαρᾶς, ΕΕΔ 28, 640), τὴν γνώμην τῆς ὁποίας ἠκολούθησε καὶ ἡ κατωτέρω κρίνουσα ἀπόφασις, πέραν τοῦ ὅτι κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ τελευταίου ν.δ. 61/1969 (ΕΕΔ 38, 58), αἱ αἰτήσεις πολεμιστῶν, αἱ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νομοθετικοῦ τούτου διατάγματος ὑποβληθεῖσαι εἰς οἱανδήποτε Συμβούλιον προστασίας πολεμιστῶν, λογίζονται ἐκπρόθεσμοι καὶ αἱ ἐπὶ τῇ βάσει τούτων χωρήσασαι τοποθετήσεις ἔγκυροι. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 357/1969, εἰσηγητὴς Σπ. Γάγγας, ΕΕΔ 28, 978).

Ἀρείου Πάγου 545/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Χρ. Καμοτσῦρος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μπλάτσιος, Β. Βασιλείου

Παραιτηθέντος τοῦ πληρεξουσίου δικηγόρου τῆς ἀναιρεσειούσης τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως, ὡς πρὸς τὸν πρῶτον καὶ δεύτερον κατὰ τὸ πρῶτον σκέλος αὐτοῦ λόγους ἀναιρέσεως, ἐπῆλθεν ὡς πρὸς τοὺς λόγους τούτους καταργησις τῆς παρούσης δίκης, κατ' ἄρθρα 93, 95, 475, 776 ἐδ. 7 καὶ 487 Πολ. Δικονομίας, ἐφαρμοζομένων ἐν προκειμένῳ κατ' ἄρθρον 37 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου ΓΞΟΔ', ὡς οὗτος ἐκρεμοῦς τῆς δίκης κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ αὐτοῦ Κώδικος.

Ἐκ τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 «περὶ προστασίας τῶν ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ κλπ.», ὡς αὕτη ἀντικατεστάθη διὰ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 2657/1953 καὶ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4185/1961, σαφῶς προκύπτει τοῦτο μὲν ὅτι ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ὡς ἄνω ἀ.ν. 1836/1951, καθ' ἣν τὸ συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων δύναται νὰ δεχθῇ εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις ἐκπρόθεσμον αἴτησιν, δὲν κατηργήθη διὰ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4185/1961, δι' ἧς παρεσχέθη νέα τρίμηνος προθεσμία εἰς τοὺς μὴ ἔχοντας ὑποβάλει παντάπασιν αἴτησιν πολεμιστάς, δι' οὓς δὲν συνέτρεξεν ὅλως ἐξαιρετικὴ περίπτωσις ἀποδοχῆς ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου ἐκπροθέσμου αἰτήσεως, τοῦτο δὲ ὅτι ἐξαιρετικὴν περίπτωσιν ἀποδοχῆς ἐκπροθέσμου αἰτήσεως συνιστᾷ καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ προστατευόμενος, μὴ ὢν ἄνεργος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεώς του ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς τεταγμένης ἀπὸ ταύτης πρὸς ὑποβολὴν αἰτήσεως προθεσμίας, κατέστη ἄνεργος συνεπείᾳ ἀπολύσεώς του ἐκ τῆς ἐργασίας (Α.Π. 233/1969, Ὀλομελείας). Ἡ περὶ τοποθετήσεως αἴτησις δύναται νὰ ὑποβληθῇ καὶ ὑπὸ τοῦ μὴ ὄντος ἀνέργου ἐν τῷ χρόνῳ τῆς ὑποβολῆς της, ἐπὶ τῇ προόψει τῆς ἐν τῷ μέλλοντι ἀνεργίας του, ἀρκεῖ ὅτι κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω Συμβουλίου τοποθέτησίν του εἶναι οὗτος ἄνεργος. Ἑπομένως, δεχθὲν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του προκύπτει, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐνάγων ἐτοποθετήθη, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ

άρθρον 371 τοῦ Α.Κ., ἤτοι κατὰ κρίσιν σχηματιζομένην κατὰ τὰ ἀντικειμενικὰ κριτήρια τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν καὶ τῆς καλῆς πίστεως, οὖσαν ἐλεγκτὴν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, μετ' ἐκτίμησιν τῶν προσκομισθεισῶν ἀποδείξεων, ἐδέξατο ἀνελέγκτως, ὅτι ὁ ἀναιρεσίδικος ἐνάγων, τοποθετηθείς, δυνάμει ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, ὡς ἐργατοτεχνίτης παρὰ τῇ ἀναιρεσειούσῃ ἀνωνύμῳ ἑταιρείᾳ, ἀσχολουμένῃ μὲ τὴν παραγωγὴν τσιμέντου, ἐνεφανίσθη ἐμπροθέσμως εἰς τὸ ἐν Πειραιεῖ ἐργοστάσιον ταύτης πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας, ἐκθέσας ἅμα εἰς τὸν ἀριθμὸν ὑπάλληλον αὐτῆς τὰ προσόντα του, ἤτοι, ὅτι ἔτυχγανε τεχνίτης ἐπιπλοποιὸς μὲ 10ετῆ προϋπηρεσίαν, τοῦθ' ὅπερ εἶχε δηλώσει ὑπευθύνως καὶ εἰς τὸ τοποθετῆσαν αὐτὸν παρὰ τῇ ἀναιρεσειούσῃ ὡς ἄνω Κεντρικὸν Συμβούλιον. Οὐχ ἧττον ἡ ἀναιρεσείουσα, ἂν καὶ διατηρῇ εἰς τὸ ἐν Πειραιεῖ ἐργοστάσιόν της πλῆρες ξυλουργικὸν τμῆμα, ἐφωδιασμένον μὲ δύο ἠλεκτροκίνητα μηχανήματα (πριονοκορδέλλαν καὶ πλάνην), διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ ἐργοστασίου αὐτῆς καὶ τῶν κεντρικῶν Γραφείων της, ἐτοποθέτησε τὸν ἀναιρεσίδικον εἰς ἐργασίαν χειρώνακτος ἀνειδικεύτου ἐργάτου τοῦ ἐργοστασίου της τούτου (παραγωγῆς τσιμέντου), ἣν ὅμως δὲν ἀπεδέχθη οὗτος, ὡς μὴ οὖσαν ἀνάλογον πρὸς τὰ προσόντα αὐτοῦ. Ὑπὸ τὰ δεδαιωθέντα ταῦτα πραγματικὰ περιστατικὰ ἔκρινε τὸ κατ' ἔφεσιν δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὅτι ἡ ὡς ἄνω χρησιμοποίησις τοῦ ἀναιρεσιδίκου, δηλονότι ἡ ἀνάθεσις εἰς τοῦτον ἐργασίας χειρώνακτος ἀνειδικεύτου ἐργάτου, δὲν ἦτο κατὰ δικαίαν κρίσιν ἡ ἀνάλογος πρὸς τὰ ἀνωτέρω προσόντα αὐτοῦ καὶ ἰσοῦται πρὸς ἄρνησιν τῆς ἀναιρεσειούσης προσλήψεώς του, καθιστῶσαν ταύτην ὑπερήμερον περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπ' αὐτοῦ προσφερθεισῶν ὑπηρεσιῶν του καὶ ὑπόχρεων πρὸς καταβολὴν αὐτῷ, ἀφ' ἧς ἐνεφανίσθη πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας, τῶν ἀποδοχῶν τῆς θέσεως, εἰς ἣν κατὰ δικαίαν κρίσιν ἔδει νὰ τοποθετηθῇ. Οὕτω δὲ ἀποφηνάμενον καὶ συνακολούθως, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, δεχθὲν ὡς νόμιμον καὶ κατ' οὐσίαν βάσιμον τὴν ἔνδικον ἀγωγήν, διώκουσαν τὴν ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης καταβολὴν τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ ἐνάγοντι τοῦ ἐν αὐτῇ χρηματικοῦ ποσοῦ, λόγῳ μισθῶν του ὑπερημερίας ἀπὸ 1.11.1967 μέχρι 10.1.1968, ἰσουμένου πρὸς τὰς ἀποδοχὰς ξυλουργοῦ ἔχοντος δέκα ἐτῶν προϋπηρεσίαν, ἃς κατὰ τὸ αὐτὸ διάστημα θὰ ἐλάμβανεν οὗτος, ἐὰν ἐτοποθετεῖτο ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης κατὰ δικαίαν κρίσιν εἰς θέσιν ἀνάλογον πρὸς τὰ μνησθέντα προσόντα του, ὀρθῶς τὰς διαλαμβανομένας διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ οὐδεμίαν ἑτέραν παρεβίασεν, εἶναι δὲ ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι ἀμφότεροι οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγοι ἀναιρέσεως, οἵτινες, καθόσον δι' αὐτῶν πλήττεται ἡ κατ' ἐκτίμησιν τῶν δεκτῶν γενομένων πραγματικῶν περιστατικῶν σχηματισθεῖσα καὶ μὴ ὑποκειμένη εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου κρίσις τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας περὶ μὴ προσηκούσης κατὰ τὰ ἄνω χρησιμοποιήσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης (Ὀλομ. Α.Π. 210/1968), εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀπαράδεκτοι.

καὶ ἀπορίας τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ ἤχθη εἰς τὴν κρίσιν του περὶ τοποθετήσεώς του, δεχθὲν διὰ σαφοῦς καὶ πλήρους αἰτιολογίας τὴν ἐκπρόθεσμον αἴτησιν αὐτοῦ, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ δὲ ταύτῃ ἀπορρίψαν τὸν περὶ ἀνακλήσεως τῆς εἰρημένης περὶ τοποθετήσεως παρὰ τῇ ἀναιρεσειούσῃ ἀποφάσεως τοῦ Κ.Σ.Π.Α. ἰσχυρισμόν αὐτῆς, τὸ μὲν ὀρθῶς τὰς ὡς ἄνω διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε, οὐδὲ παρεβίασε τὴν διάταξιν τοῦ ἀ.ν. 261/18/23.1.1968, ἰσχύσαντος μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ὡς ἄνω ἀνακλητικῆς ἀποφάσεως καὶ ἀφορῶντος ἀνάκλησιν παρανόμων διοικητικῶν πράξεων, τὸ δὲ διέλαθεν ἐν τῇ ἀποφάσει του ἐπαρκῆ καὶ σαφῆ αἰτιολογίαν, καθιστῶσαν ἐφικτὸν τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου τῆς ὀρθῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου. Ἀρκούσης δὲ τῆς αἰτιολογίας ταύτης ὅπως στηρίξῃ αὐτοτελῶς τὸ διατακτικὸν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, εἶναι ὅλως μάταιον, ὅπως ἐξετασθῇ ἡ ὀρθότης τῆς ἐπαλλήλου, καθ' ἣν, ὡς σαφῶς δέχεται αὐτη, δὲν ἐχώρησε νομίμως ἀνάκλησις, διότι μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀνακλητικῆς πράξεως ἐκτήθησαν δικαιώματα ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ δὲν ἐπικαλεῖται ἡ ἀναιρεσείουσα τὴν συνδρομὴν ἀπαντλῶν ἐνεργειῶν τούτου κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς πράξεως τοποθετήσεως, ἀφοῦ καὶ ἐσφαλμένη ἂν εἶναι ἡ ἐπάλληλος αὕτη αἰτιολογία δὲν ἀρκεῖ πρὸς ἀναίρεσιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως. Ὅθεν οἱ ἐναντίοι πρῶτος καὶ δεύτερος λόγοι ἀναιρέσεως τῶν προσθέτων εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 5 τοῦ προπαρατεθέντος ἀ.ν. 1836/1951 οἱ τοποθετούμενοι ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ ἢ τῶν Τοπικῶν Συμβουλίων χρησιμοποιοῦνται ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν, ἀναλόγως τῶν σωματικῶν αὐτῶν ἱκανοτήτων, γραμματικῶν ἢ τεχνικῶν γνώσεων καὶ λοιπῶν προσόντων αὐτῶν, εἰς τὸ κεντρικὸν κατάστημα τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ τὰ ὑποκαταστήματα αὐτῆς, τὰ κείμενα εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ Κεντρικοῦ ἢ Τοπικοῦ Συμβουλίου, παρ' οἷ τοποθετοῦνται, ἡ δὲ μισθοδοσία, τὰ ἐπιδόματα, ἡ προαγωγὴ καὶ ἡ πειθαρχία αὐτῶν διέπονται ὑπὸ τῶν νόμων, διαταγμάτων, εἰδικῶν κανονισμῶν καὶ συλλογικῶν συμβάσεων, αἵτινες ἰσχύουν διὰ τὸ λοιπὸν προσωπικὸν τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως. Ἐξ ἄλλου ὁ ἀπὸ 15.7.1957 Κανονισμὸς καταστάσεως προσωπικοῦ Δ.Ε.Η., νομικοῦ προσώπου ἰδιωτικοῦ δικαίου κατ' ἄρθρον 3 τοῦ ν. δ. 3785/1957, ἐκδοθεὶς συμφώνως τοῖς ἄρθροις 6 § 3 καὶ 23 τοῦ ἀ.ν. 1672/1951 ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης καὶ οὐχὶ παρ' ὀργάνου τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, ἐνεργοῦντος κατὰ νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν, ἔχει ἰσχὺν συμβάσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου, παρὰ τὴν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δημοσίευσιν αὐτοῦ, ὡς ρυθμίζοντος τοὺς ὅρους τῆς μεταξὺ τῆς ἀναιρεσειούσης καὶ τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ἐν προκειμένῳ τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον ἐδέχθη, κατ' ἀνέλεγκτον περὶ πραγμάτων κρίσιν του, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐνάγων, ὅστις, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἐτοποθετήθη ἀναγκαστικῶς παρὰ τῇ ἀναιρεσειούσῃ Δ.Ε.Η. δυνάμει τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, κατόπιν τῆς προϊντισθείσης ὑπ' ἀριθ. 361/20.4.1961 ἀποφάσεως τοῦ Κ.Σ.Π.Α., τοῦ ὁποίου τὰς ὑπηρεσίας αὐτὴ ἀπέκρουσεν, ἐκέκτητο κατὰ τὸν χρόνον τῆς τοποθετήσεώς του ἀδείας μηχανοδηγοῦ - χειριστοῦ μηχανημάτων ἐκτελέσεως τεχνικῶν ἔργων, εἰδικότητος Α' ἐκσκαπτικῶν καὶ ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων, κατηγορίας Γ' Μηχανολογικῆς Ὑπηρεσίας Ἀθηνῶν τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας καὶ ὅτι ἔδει νὰ ἐνταχθῇ συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 4 τοῦ Κανονισμοῦ καταστάσεως προσωπικοῦ τῆς Δ.Ε.Η. εἰς τὴν κατηγορίαν Γ2 τῆς Γ' ὁμάδος τοῦ τεχνικοῦ κλάδου, τῆς ἀφορώσης τὸ κατώτερον τεχνικὸν προσωπικὸν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐπὶ ἀντιστοίχῳ μισθολογικῷ κλιμακίῳ 10ῳ, κατ' ἄρθρον 46 τοῦ αὐτοῦ Κανονισμοῦ, καθ' ἑρμηνείαν τῶν ἄρθρων τούτων τοῦ ἐν λόγῳ Κανονισμοῦ καὶ οὐχὶ εἰς τὸ κατώτερον 12ον κλιμάκιον τῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων, ὡς ἀβασίμως διετείνετο ἡ ἀναιρεσείουσα, ἀπεκρούσατο σιωπηρῶς καὶ τὸν ἐπικουρικὸν ἰσχυρισμὸν αὐτῆς, ὅτι ἔδει οὗτος νὰ ἐνταχθῇ εἰς τὸ 12ον εἰσαγωγικὸν κλιμάκιον τῆς ὡς ἄνω κατηγορίας, εἰς ἣν ἄσκει τῶν προσόντων του ἔδει νὰ ἐνταχθῇ. Ὅθεν κρίναν μετὰ ταῦτα, ὅτι οὗτος ἐδικαιοῦτο ἀποδοχῶν ὑπερημερίας ἄσκει τῶν ὑπ' ἀριθ. 46/1966 καὶ 47/1966 ἀποφάσεων τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν τῶν ἀντιστοιχουσῶν εἰς τὸ 10ον μισθολογικὸν κλιμάκιον καὶ ἐν συνεχείᾳ ἀπορρίψαν τὸν περὶ τοῦ ἐναντίου τέταρτον λόγον ἐφέσεως κατὰ τῆς ὁμοίως ἀποφανθείσης πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὴν ὡς ἄνω διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 § 5 ἀ.ν. 1836/1951 καὶ οὐδεμίαν ἄλλην διάταξιν παρεβίασεν, ἔτι δὲ μετὰ πληρότητος καὶ σαφηνείας ἠτιολόγησε τὴν περὶ τούτου κρίσιν του, μηδεμίαν περι-

ὡς ἄνω ἀ.ν. 1836/1951, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 361/20.4.1967 ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ὡς ὑπάλληλος παρὰ τῇ ἀναιρεσειούσῃ, συνεπείᾳ ἐκπροθέσμου μὲν αἰτήσεώς του, συνέτρεχεν ὅμως ἐξαιρετικὴ περίπτωσις ἀποδοχῆς τῆς αἰτήσεως ταύτης, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1960 μέχρι τέλους 1966 εἰργάζετο παρ' ἑτέρῳ ἐργοδότῃ, κατέστη δὲ ἐν συνεχείᾳ ἄνεργος, ἕνεκα ἀπολύσεώς του ἐκ τῆς ἐργασίας, χωρὶς νὰ ἐπικαλῆται ἡ ἀναιρεσείουσα ὅτι οὗτος ἦτο ἄνεργος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀποστρατεύσεώς του, δι' ὃν λόγον ἐδέχθη καὶ τὸ ὡς ἄνω Συμβούλιον τὴν ἐκπρόθεσμον ταύτην αἴτησιν, καὶ ἀκολούθως ἀπορρίψας τὴν σχετικὴν ἔνστασιν τῆς ἀναιρεσειούσης, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας διατάξεις, μηδεμίαν περιεχούσης τῆς αἰτιολογίας ταύτης ἀντίφασιν, ἐκ τοῦ ὅτι, ἐνῷ δέχεται ὅτι ἡ πρὸς τὸ Κ.Σ.Π.Α. ἐκπρόθεσμος αἴτησις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ὑπεβλήθη τὴν 14.11.1966, ὅτε κατὰ τὰ ἀνωτέρω εἰργάζετο, τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως ταύτης γενομένης ἐπὶ τῇ προσδοκίᾳ τῆς μελλούσης ἀνεργίας του, ἐν τούτοις ἔκρινεν, ὅτι ἡ ὑποβολὴ τῆς αἰτήσεως ὀφείλεται εἰς τὸν ἐξαιρετικὸν λόγον τῆς ἐπιγενομένης ἀνεργίας του, ἐφ' ὅσον κατὰ τὸν χρόνον τῆς τοποθετήσεώς του παρὰ τῇ ἀναιρεσειούσῃ συνέτρεχεν ἡ συνιστῶσα τὴν ἐξαιρετικὴν περίπτωσιν ἀποδοχῆς τῆς ἐκπροθέσμου ταύτης αἰτήσεως ἐπιγενομένη ἀνεργία. Ὅθεν ὁ ἐναντίος δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως τοῦ κυρίου δικογράφου, κατὰ τὸ δεύτερον σκέλος αὐτοῦ, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ἐκ τῶν συνδεδυασμένων διατάξεων τῶν παραγράφων 1, 4 καὶ 5 τοῦ ἄρθρου 50 τοῦ π.δ. 92/1961 «περὶ κωδικοποιήσεως εἰς ἕνιαιον κείμενον τῶν περὶ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἰσχυουσῶν διατάξεων» σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ ἰσχὺς τῆς ἀκυρωτικῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ὑπὸ τὴν ἔποψιν τοῦ ἐξ αὐτῆς δεδικασμένου περιορίζεται εἰς τὴν συγκεκριμένην πρᾶξιν τῆς Διοικήσεως, ἥτις ἀπετέλεσε τὸ ἀντικείμενον τῆς προσφυγῆς, ὁπότε ἡ Διοίκησις, συμμορφουμένη πρὸς τὴν ἀπόφασιν ταύτην, ὀφείλει νὰ ἀποκαταστήσῃ τὰ πράγματα εἰς ἣν θέσιν θὰ εὑρίσκοντο, ἐὰν δὲν εἶχεν ἐκδοθῇ ἡ ἀκυρωθεῖσα πρᾶξις αὐτῆς, οὐδαμῶς δὲ ἐκτείνεται ἡ ἰσχὺς τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως εἰς ἄλλην, μὴ προσβληθεῖσαν, πρᾶξιν τῆς αὐτῆς Διοικητικῆς Ἀρχῆς καὶ ἂν αὕτη εἶναι ὁμοία κατὰ τὴν φύσιν αὐτῆς πρὸς τὴν ἀκυρωθεῖσαν καὶ φέρει τὸν αὐτὸ νομικὸν ἐλάττωμα.

Ἐξ ἄλλου τὰ τακτικὰ δικαστήρια δικαιοῦνται κρίνοντα ἐπὶ τῶν εἰς αὐτὰ ὑπαγομένων διαφορῶν περὶ ἰδιωτικῶν δικαιωμάτων νὰ ἐξετάσωσι παρεμπιπτόντως τὸ κῦρος καὶ τὴν νομιμότητα τῆς πράξεως τῆς Διοικήσεως, ἐρευνῶντα ἂν ἐγένετο αὕτη κατὰ τοὺς διαγεγραμμένους ὑπὸ τοῦ νόμου τρόπους καὶ ἐντὸς τῆς ἀνηκούσης αὐτῇ ἐξουσίας, ἐκτὸς ἐὰν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπεκλείσθη ἡ ὑπ' αὐτῶν ἔρευνα. Εἰς τὴν τοιαύτην δὲ ἔρευναν δὲν κωλύονται τὰ τακτικὰ δικαστήρια ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἡ Διοίκησις ἐξέδωκε τὴν περὶ ἧς πρόκειται πρᾶξιν αὐτῆς, κατ' ἄρθρον 5 § 4 τοῦ προπαρατεθέντος π. δ/τος, συμμορφουμένη πρὸς ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, κρίναν ἐπὶ ἄλλης ὁμοίας περιπτώσεως, ἀφοῦ, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἐκ τῆς ἀποφάσεως ταύτης οὐδὲν προκύπτει δεδικασμένον. Ὅθεν τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον, κρῖναν, κατὰ παρεμπίπτουσαν ἐξέτασιν τοῦ κύρους καὶ τῆς νομιμότητος τῆς ἐπικληθείσης ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης ὑπ' ἀριθ. 68/22.1.1968 ἀποφάσεως τοῦ Κ.Σ.Π.Α., δι' ἧς ἀνεκλήθη ἀναδρομικῶς ἡ περὶ τοποθετήσεως παρὰ τῇ ἀναιρεσειούσῃ ὡς ἄνω ἀπόφασις του, βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 3272/1967 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ἥτις ἀφορᾷ ἀκύρωσιν διαφόρου ἀποφάσεως τοῦ Κ.Σ.Π.Α. περὶ τοποθετήσεως παρὰ τῇ ἀναιρεσειούσῃ ἑτέρου πολεμιστοῦ λόγῳ ἐκπροθέσμου ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς αἰτήσεώς του ὅτι ἡ ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 68/1968 ἀπόφασις τοῦ Κ.Σ.Π.Α. δὲν εἶναι νόμιμος, διότι, ὡς σαφῶς δέχεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἡ ἀνακλητικὴ αὐτὴ ἀπόφασις περιέχει ὡς αἰτιολογίαν αὐτῆς, δι' ἀναφορᾶς εἰς τὴν ὡς εἴρηται ὑπ' ἀριθ. 3272/1967 ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, τὸ ἐκπρόθεσμον τῆς σχετικῆς περὶ τοποθετήσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου αἰτήσεως λόγῳ μὴ ἰσχύος τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 § 2 ν.δ. 2657/1953, δι' ἧς παρέχεται εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις ἡ δυνατότης παραδοχῆς ἐκπροθέσμου αἰτήσεως, μετὰ τὸ ἄρθρον 1 ν.δ. 4185/1961, ἐνῷ ἡ ὡς ἄνω διάταξις τοῦ ἄρθρου 7 § 2 τοῦ ν.δ. 2657/1953 ἐξακολουθεῖ νὰ ἰσχύῃ παραλλήλως πρὸς τὰς λοιπὰς σχετικὰς διατάξεις, διεπούσας ἐκτοτε τὰς τοποθετήσεις τῶν πολεμιστῶν καὶ ὅτι τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον ἐδέχθη τὴν συνδρομὴν τῆς ἐξαιρετικῆς περιπτώσεως τῆς ἐπιγενομένης ἀνεργίας

γασίαν. Όθεν τὸ κατ' ἔφεσιν διιάσαν Πρωτοδικεῖον ὀρθῶς ἔκρινεν ἔγκυρον τὸ ὡς ἄνω ἐφετήριον καὶ παραδεκτὴν τύποις τὴν ἔφεσιν, οὐδ' ἔλαβε δὲ παρὰ τὸν νόμον ὑπ' ὄψιν πράγματα μὴ προταθέντα, οὐδὲ παρὰ τὸν νόμον παρέλειψε νὰ κηρύξῃ ἀκυρότητα καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου ἐκ τῶν ἐδαφίων 7 καὶ 11 τοῦ ἄρθρου 807 τῆς προϊσχυσάσης Πολ. Δικονομίας εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς παρασχεθείσης ἐξουσιοδοτήσεως ὑπὸ τῶν ἄρθρων 2 καὶ 6 τοῦ νόμου ΓΦΛΔ', ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὸ ἄρθρον 1 αὐτοῦ ἐκδοθέντος ν.δ. τῆς 28/1/4.2.1938 περὶ κανονισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ φορτηγῶν αὐτοκινήτων», ἡ ἀπασχόλησις τῶν εἰς αὐτὰ ἐργαζομένων ὁδηγῶν δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς 48 ὥρας καθ' ἑβδομάδα, ἡμερησίως δὲ τὰς 8 ὥρας ἐπὶ αὐτοκινήτων τῆς Γ' κατηγορίας, εἰς ἣν ὑπάγονται κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ αὐτοῦ διατάγματος τὰ φορτηγὰ τῶν ἀνωνύμων ἑταιρειῶν ἐν γένει. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἰδίου ν.δ. «ὑπέρβασις τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 2 προβλεπομένου ἀνωτάτου ὁρίου ἐργασίας καὶ μόνον καθ' ὃ μέτρον κρίνεται ἀναγκαία καὶ πρὸς πρόληψιν διαταραχῆς εἰς τὴν κανονικὴν διεξαγωγὴν τῆς ἐργασίας ἐπιτρέπεται α) εἰς περίπτωσιν ἐπικειμένου ἢ ἐπελθόντος ἀτυχήματος πρὸς πρόληψιν αὐτοῦ ἢ πρὸς ὀργάνωσιν μέτρων σωτηρίας, β) εἰς περίπτωσιν ἐπειγούσης ἐργασίας, ἐκτελεσθησομένης εἰς μηχανάς, ἐργαλεῖα ἢ ἐγκαταστάσεις καὶ γ) εἰς περίπτωσιν ἀνωτέρας βίας. Εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ὁ διατάσσων τὴν ὑπέρβασιν κύριος ἢ διαχειριστὴς ἢ ἄλλος ὁδηγὸς ὀφείλει νὰ ἀναγγείλῃ παραχρῆμα τὴν ὑπέρβασιν εἰς τὴν πλησιεστέραν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας ἢ Ἀστυνομικὴν Ἀρχήν, ὑποχρεουμένας νὰ βεβαιώνωσι δι' ἐπιτοπίου μεταβάσεως, ἂν αὕτη εἶναι πρακτικῶς ἐφικτή, περὶ τοῦ προκαλέσαντος τὴν ὑπέρβασιν περιστατικοῦ. Ἐπίσης δύναται νὰ ἐπιτραπῇ ὑπέρβασις τοῦ ὡς ἄνω ὁρίου ἐπὶ μίαν τὸ πολὺ ὥραν καθ' ἡμέραν καὶ ἐπὶ 120 τὸ πολὺ ὥρας κατ' ἔτος πρὸς ἀντιμετώπισιν ἀποδεδειγμένης ἐπειγούσης ἐργασίας ἢ ἕνεκεν ἑτέρων δεδικαιολογημένων λόγων, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἁρμοδίου Ἐπιθεωρητοῦ ἢ Ἐπόπτου τῆς Ἐργασίας καὶ μόνον κατόπιν ἐγγράφου ἀδείας αὐτοῦ. Ἡ διὰ τὰς προσθέτους ταύτας ὥρας ἀντιμισθία καταβάλλεται προσηυξημένη κατὰ 50% ἐν σχέσει μὲ τὴν κανονικὴν τοιαύτην.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ κατὰ τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου 3 προσαύξησις κατὰ 50% τῆς κανονικῆς ἀντιμισθίας, καταβάλλεται μόνον καὶ ἀποκλειστικῶς ἐπὶ νομίμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ἐκτελεσθείσης εἰς τὰς προεκτεθείσας περιοριστικῶς ἀναφερομένας ἐν τῷ ρηθέντι ἄρθρῳ περιπτώσεις, εἰς ἃς προδήλως δὲν περιλαμβάνεται καὶ ἡ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς παράνομος ὑπερωριακὴ ἐργασία, ἥτις ἐκ τῆς μὴ συνδρομῆς τῶν εἰς τὴν ὡς ἄνω διάταξιν ἀναφερομένων προϋποθέσεων. Ὅθεν ὁ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζων δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως, πλήττων τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν, ὅτι κατὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν ὡς ἄνω διατάξεων ἔκρινεν, ὅτι διὰ τὰς μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 4020/1959 πραγματοποιηθείσας ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, ὥρας ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ἡ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ὀργανισμοῦ Κωπαΐδος ἀποδοτέα αὐτῷ ὠφέλεια συνίσταται εἰς μόνον τὸ ἀναλογοῦν ὡρομίσθιον, ἄνευ τῶν ἐκάστοτε τεθεσπισμένων ἐλαχίστων ὁρίων νομίμων ἀποδοχῶν τῶν ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων, ἄνευ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 ἐδ. τελευταίου τοῦ μνησθέντος βασιλικοῦ διατάγματος προσαυξήσεως 50%, εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς νόμῳ ἀβάσιμος.

ΥΠΕΡΩΡΙΑΙ

ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΟ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΥΠΕΡΩΡΙΩΝ ΠΡΟ Ν.Δ. 4020)1959

Νόμιμοι ὧραι ἐργασίας ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν

Λόγοι ἐφέσεως καὶ ἀνάπτυξις αὐτῶν σαφῶς καὶ ὡρισμένως διὰ τοῦ ἐφετηρίου.— Νόμιμοι ὧραι ἐργασίας ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων κατὰ τὸ ἀπὸ 28.1/4.2.1938 Β.Δ.—Δυναταὶ ὑπερβάσεις.—Καταβολὴ τῆς προσαυξήσεως ἀμοιβῆς κατὰ 50 ο/ο μόνον καὶ ἀποκλειστικῶς ἐπὶ νομίμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας εἰς τὰς ἐν τῷ Διατάγματι περιοριστικῶς ἀναφερομένας περιπτώσεις, μὴ περιλαμβανομένης εἰς αὐτὰς καὶ τῆς ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας.—Πραγματοποίησις παρανόμων ὑπερωριῶν πρὸ τοῦ Ν.Δ. 4020/1959.

Κατεκρίθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 382/1967 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Λεβαδείας.

Ἐπράγματο περὶ παροχῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς ὑπὸ ὁδηγοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου ἀνωνύμου ἑταιρείας πρὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων» (ΕΕΔ 18, 1271).

Σαφῶς ἐκ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως προκύπτει, ὅτι, ἂν δὲν ὑπάρξῃ ἄδεια τῆς Ἀρχῆς διὰ τὰς ἐπιτρεπομένας κατ' ἀνώτατον ὅριον ὑπερωρίας ἢ ἂν παρασχεθῇ ὑπερωριακὴ ἐργασία πέραν τῶν ἀνωτάτων χρονικῶν ὁρίων (120 ὡρῶν κατ' ἔτος) παρέχεται εἰς τὸν μισθωτόν, πέραν τῶν ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαιτήσεών του, καὶ ἀποζημίωσις ἴση πρὸς ἓξ τοῖς ἑκατὸν τοῦ καταβαλλομένου μηνιαίου του.

Ἡ προσαύξησις ἀμοιβῆς κατὰ 50% ἐπὶ τοιούτου ὑπερωριακοῦ, τὴν ὁποίαν ὁρίζει τὸ εἰδικὸν ν.δ. περὶ ὡρῶν ἐργασίας ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων (βλ. καὶ ἄρθρον 8 § 1 ν.δ. 4020/1959 ἀναφέρεται εἰς νομίμως παρασχεθεῖσαν ἐργασίαν.

Αὐτὴ εἶναι καὶ ἡ ἄποψις τῆς κατωτέρω ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως.

Ἀρείου Πάγου 531/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δ. Μητράκος**
Διαιτηροῦσι οἱ κ.κ. Ἀντ. Πετράγλου, Δ. Ραϊτσάκος

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 516, 517 καὶ 770 Πολ. Δικονομίας, ἐχόντων ἐφαρμογὴν καὶ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΞΟΔ' τοῦ 1911, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως (ἄρθρα 5, 16 καὶ 20 αὐτοῦ) διὰ τὸ ἔγκυρον καὶ τύποις παραδεκτὸν τῆς ἐφέσεως δέον τὸ ἐφετήριον νὰ περιέχῃ πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ λόγον ἐφέσεως, πλήττοντα συγκεκριμένην πλημμέλειαν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως κατὰ τρόπον σαφῆ καὶ ὡρισμένον. Καθ' ἃ δὲ προκύπτει ἐκ τοῦ δικογράφου τῆς ἀπὸ 22 Μαρτίου 1967 ἐφέσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου κατὰ τῆς πρωτοδίκου ὑπ' ἀριθ. 74/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ἐργατοδίκου Λεβαδείας ἐν αὐτῇ περιέχεται ἰσχυρισμὸς ὅτι κατ' ἐσφαλμένην καὶ κακὴν ἐκτίμησιν τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν τὸ πρωτοβάθμιον δικαστήριον ἐδέχθη κατὰ τὸ πλεῖστον καὶ δὴ διὰ τὸ ἀστρονομικὸν ποσὸν τῶν δραχμῶν 116.604 τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀντιδίκου διὰ δῆθεν ὑπερωριακήν του ἀπασχόλησιν, ἐνῷ, ἐὰν καλῶς ἐξετίμα ταῦτα, ἔδει ν' ἀπορρίψῃ παντελῶς ταύτην ἢ νὰ κάμῃ δεκτὴν ταύτην διὰ πολὺ μικρὸν ποσόν. Ἐκ τῶν οὕτω, καίτοι συνοπτικῶς ἐκτιθεμένων, πλήττεται σαφῶς καὶ ὡρισμένως ἡ ὀρθότης τῆς ὑπὸ τοῦ πρωτοδίκως δικάσαντος ὡς ἄνω διαγνώσεως τῶν ἀποδείξεων, βάσει τῶν ὁποίων ἐγένετο δεκτὴ κατὰ τὸ ῥηθὲν χρηματικὸν ποσὸν ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ συγκεκριμένως ὡς πρὸς τὸ αἴτημα περὶ ἀποζημιώσεως του δι' ὑπερωριακὴν ἐρ-

---

ἐχουσῶν αἰτιολογιῶν τῆς ἀποφάσεως του ἀντίφασιν, καθιστῶσαν ἀνέφικτον τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου τῆς ὀρθῆς ἐφαρμογῆς τῆς ὡς ἄνω διατάξεως, οὐδαμῶς δὲ δέον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν πράγματα προταθέντα καὶ ἔχοντα κατὰ νόμιον σύνδεσιν ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, ἐφ' ᾧ ὁ ἐναντίος τρίτος λόγος ἀναιρέσεως τῶν προσθέτων εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀόριστος, καθ' ὅσον δὲ ὁ λόγος οὗτος ἀφορᾷ τὴν ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν ὡς ἄνω διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ εἶναι ἀπαράδεκτος.

στουγέννων 1967 καὶ Πάσχα 1968, παρὰ τὰς συνεχεῖς ἀχλήσεις τοῦ ἐνάγοντος. Ὁ ἐναγόμενος ἰσχυρίζεται, ὅτι μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐνάγοντος δὲν ὑφίστατο σύμβασις ἐργασίας, ἀλλ' αὐτὸς προσέφερεν αὐτῷ κατ' ἀραιὰ διαστήματα τὰς ὑπηρεσίας του, ἀμειβόμενος κατὰ περίπτωσιν, καὶ ὅτι ἔλαβε μέρος τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερομένων ποσῶν, δεχθεὶς ὅπως λάβῃ διὰ τὸ ὑπόλοιπον τοῦ λαβεῖν του συναλλαγματικάς. Οἱ ἰσχυρισμοὶ οὗτοι οὐδόλως ἐβεβαιώθησαν. Ἀντιθέτως σαφῶς προκύπτει ἡ ὕπαρξις τῆς παρὰ τοῦ ἐνάγοντος ἐπικαλουμένης συμβάσεως ἐργασίας, ἥτις ἐμμέσως, πλὴν σαφῶς, ἐπιβεβαιοῦται καὶ ἀπὸ τὴν ἐν τῷ ἐφετηρίῳ ὁμολογίαν τοῦ ἐνάγοντος, ὅτι ὑφίστατο ἀξίωσις τοῦ ἐνάγοντος ἐκ παροχῆς ὑπηρεσιῶν πρὸς τὴν κλινικήν, δι' ἣν συνεφωνήθη, ὅπως ὁ ἐνάγων λάβῃ συναλλαγματικὰς ἀποδοχῆς του, καὶ ὅτι οὗτος ἀπεχώρησεν ἀπροειδοποιήτως, ἐγκαταλείψας τοὺς παρ' αὐτοῦ παρακολουθουμένους ἀσθενεῖς, ὥστε ὁ ἐκκαλῶν ἠναγκάσθη νὰ προστρέξῃ εἰς τὰς ὑπηρεσίας ἄλλου παθολόγου ἰατροῦ μὲ ἠξημένας κατὰ πολὺ ἀποδοχάς, λόγῳ τῆς ἐκτάκτου ἀνάγκης, ἣν εἶχεν ἡ κλινική. Περαιτέρω καταβολὴ εἰς τὸν ἐνάγοντα τῶν δεδουλευμένων ἀποδοχῶν του τῶν ὡς ἄνω διαστημάτων καὶ τῶν δώρων Χριστουγέννων 1967 καὶ Πάσχα 1968 οὐδόλως ἐβεβαιώθη, ἀντιθέτως, ἰδίᾳ ἐκ τῆς καταθέσεως τοῦ μάρτυρος, βεβαιοῦται, ὅτι ὁ ἐναγόμενος, παρὰ τὴν μετὰ τοῦ ἐνάγοντος συμφωνίαν του, ὅπως καταβάλῃ ἐναντι τῶν ἄνω δεδουλευμένων ἀποδοχῶν του δραχμὰς 10.000 εἰς μετρητὰ καὶ 15.000 εἰς συναλλαγματικάς, οὐδὲν κατέβαλεν αὐτῷ. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω ὁ ἐνάγων δικαιοῦται ἐν ὅλῳ δραχμὰς 31.392. Ταῦτα δεχθεὶς καὶ ὁ Πρωτοδικης κατ' οὐδὲν ἐσφαλε καὶ εἶναι ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος ἐφέσεως τοῦ ἐναγομένου.

Ὡς σαφῶς συνάγεται ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 325 καὶ 329 Α.Κ., ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 349, 350 καὶ 656 Α.Κ., εἰς τὸν μισθωτὸν παρέχεται τὸ δικαίωμα, ὅπως προβῇ εἰς ἐπίσχεσιν τῆς ὑπ' αὐτοῦ ὀφειλομένης παροχῆς, ἤτοι τῆς μελλούσης ἐργασίας του, ἐὰν ἔχῃ ληξιπρόθεσμον ἀξίωσιν κατὰ τοῦ ἐργοδότου ἐκ μισθῶν, μέχρις οὗ ὁ ἐργοδότης ἐκπληρώσῃ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ὑποχρέωσιν (Α.Π. 504/1967, 247/1967, ΕΕΔ 26, 734 καὶ 1504).

Ἐξ ἑτέρου, ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 Α.Κ. συνάγεται, ὅτι ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ τὸν μισθὸν ἀφ' ἧς ὁ ἐργοδότης κατέστη ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας, ἡ ὑπερημερία δὲ αὕτη ἐπέρχεται καὶ ὅταν οὗτος εἶναι μὲν πρόθυμος νὰ δεχθῇ τὴν παροχήν, δὲν προσφέρει ὅμως εἰς τὸν μισθωτὸν τὴν αἰτηθεῖσαν ἀντιπαροχήν, τοῦτέστιν τοὺς ἀπαιτητοὺς μισθούς του (Α.Π. 201/1954, ΕΕΝ 21, 554). Οὕτω δέ, καθιστάμενος ὑπερήμερος ὁ ἐργοδότης, ὑποχρεοῦται, ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ ὑπερημερία του, νὰ καταβάλῃ τὸν μισθὸν πρὸς τὸν ἀπέχοντα νὰ ἐργασθῇ, ὅστις δὲν ὑποχρεοῦται εἰς παροχὴν τῆς ἐργασίας του ἐν ἄλλῳ χρόνῳ (*Καποδίστριας*, ἐν Ἑρμ. Α.Κ. ὑπ' ἄρθρ. 652, ἀριθ. 58 καὶ 59).

Ἐν προκειμένῳ, ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων παρέσχε τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὴν κλινικὴν τοῦ ἐναγομένου μέχρι καὶ τῆς 19.6.1968, τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας δὲ τῆς ἰδίας ἡμέρας ἀπέστειλε τὸν μάρτυρα Π.Κ. διὰ τὴν εἰσπραξιν ποσοῦ 25.000 ἐκ τῶν δεδουλευμένων ἀποδοχῶν του παρὰ τοῦ ἐναγομένου, ὅστις ὅμως, παρὰ τὰ ὑποσχόμενα, οὐδὲν κατέβαλεν εἰς τὸν μάρτυρα, κατόπιν τούτου δὲ ὁ ἐνάγων τὴν 21.6.1968 ἐκοινοποίησεν εἰς τὸν ἐναγόμενον τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγήν του, δι' ἧς ἐδήλωσε αὐτῷ, ὅτι προβαίνει εἰς ἐπίσχεσιν τῆς μελλούσης ἐργασίας του, μέχρις οὗ ὁ ἐναγόμενος καταβάλῃ αὐτῷ τοὺς δεδουλευμένους μισθούς του, τοῦ διαστήματος 22.10.1967 ἕως 19.6.1968. Ὅθεν, καταστὰς ὁ ἐναγόμενος ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος, ὀφείλει τῷ ἐνάγοντι μισθοὺς ὑπερημερίας τοῦ διαστήματος μέχρι 20.10.1968, ἤτοι ἐν ὅλῳ τριῶν μηνῶν καὶ εἴκοσιν ἡμερῶν Χ 140 (3.500 : 25) = 12.900.

ΕΠΙΣΧΕΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΠΙΣΧΕΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΙΝ ΚΑΘΥΣΤΕΡΟΥΜΕΝΟΥ ΜΙΣΘΟΥ

Παροχή ὑπηρεσιῶν ὑπὸ ἰατροῦ εἰς ἰδιωτικὴν κλινικήν

Πρόσληψις διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰατροῦ εἰς κλινικήν.— Καθυστέρησις μισθοῦ καὶ ἄσκησις ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ δικαιώματος ἐπισχέσεως τῆς ἐργασίας, μέχρις οὗ ὁ ἐργοδότης ἐκπληρώσῃ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ὑποχρέωσιν.— Ἐπέλευσις ὑπερημερίας ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ δικαίωμα μισθοῦ.

Ἐπρόκειτο, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, περὶ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ὑπὸ ἰατροῦ εἰς κλινικήν. (Ἴδετε περὶ τούτου Α.Π. 69/1965, εἰσηγητὴς *Κ. Ψιλόπουλος*, ΕΕΔ 24, 411).

Ὁ οὕτως ἐργαζόμενος ἰατρός, ἐφ' ὅσον ἐχώρησε καθυστέρησις τοῦ δεδουλευμένου μισθοῦ του, ἠσκησε τὸ ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 325, 329 Α.Κ., συνδυαζομένων πρὸς τὰς τῶν ἄρθρων 349, 350, 656 αὐτοῦ, παρεχόμενον εἰς τὸν μισθωτὸν δικαίωμα νὰ προβῇ εἰς ἐπίσχεσιν τῆς ὑπ' αὐτοῦ ὀφειλομένης παροχῆς, ἤτοι τῆς μελλούσης ἐργασίας του, πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ καθυστερουμένου μισθοῦ του. (Ἴδετε ἐκ τῶν τελευταίων τῆς Α.Π. 504/1967, εἰσηγητὴς **Στ. Σταυρόπουλος**, ΕΕΔ 26, 1004, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν παραπομπαί).

Οὕτω διὰ τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος ἐπισχέσεως τῆς ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ καὶ τῆς μὴ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου παροχῆς ἀσφαλείας ὁ τελευταῖος οὗτος περιῆλθεν εἰς ὑπερημερίαν περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ καὶ κατέστη ὑπόχρεως πρὸς παροχὴν τοῦ μισθοῦ ἄνευ πραγματικῆς παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ.

Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 3082/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου ΓΦΟΔ' κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ἰω. Ντεγιάννης**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Χ. Γεωργακόπουλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Λ. Ἄκατος, Α. Ἀναγνωστόπουλος

Ὁ ἐνάγων διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγῆς του ἐξέθηκεν, ὅτι τὴν 22.5.1967 προσελήφθη παρὰ τοῦ ἐναγομένου διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὡς ἰατρὸς παθολόγος τῆς ἐν Ἀθήναις κλινικῆς αὐτοῦ, ἀντὶ μηνιαίου μισθοῦ δραχμῶν 3.750, παρέσχε δὲ αὐτῷ τὰς ὑπηρεσίας μέχρι τῆς 19 Ἰουνίου 1968, ὅτε προέβη εἰς ἐπίσχεσιν τῶν ὑπηρεσιῶν του, λόγῳ μὴ καταβολῆς αὐτῷ δεδουλευμένων ἀποδοχῶν του, ἠτήσατο δέ, ὅπως ἐπιδικασθῶσιν αὐτῷ οἱ δεδουλευμένοι μισθοί του τῶν διαστημάτων 22.10.1967 ἕως 22.11.1967 καὶ 14.12.1967 ἕως 19.6.1968, τὰ δῶρα Χριστουγέννων 1967 καὶ Πάσχα 1968, ὡς καὶ μισθοὺς ὑπερημερίας τοῦ διαστήματος 20.6 ἕως 10.10.1968. Ὁ Πρωτοδίκης ἐδέχθη τὴν ἀγωγὴν διὰ τῆς ἐκκαλουμένης, καθ' ἃς παραπονεῖται ὁ ἐνάγων διὰ τῶν κατωτέρω ἀναφερομένων λόγων ἐφέσεως αὐτοῦ.

Ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνώπιον κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, τὰ ἑξῆς περιστατικά : Ὁ ἐνάγων, τυγχάνων ἰατρὸς παθολόγος, προσελήφθη τὴν 22.5.1967 διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὡς ἰατρὸς παθολόγος τῆς ἐνταῦθα κλινικῆς τοῦ ἐναγομένου, ἀντὶ μηνιαίου μισθοῦ δραχμῶν 3.750, ἐξ ὧν 250 δι' ἀδαιπορικὰ ἔξοδα, δι' ἑξάωρον ἡμερησίαν ἐργασίαν. Βάσει τῆς ὡς ἄνω συμβάσεως ἐργασίας ὁ ἐνάγων προσέφερε τὰς συμφωνηθείσας ὑπηρεσίας του εἰς τὴν κλινικὴν μέχρι 22.10-22.11.1967 καὶ ἀπὸ 14.12.1967 συνεχῶς μέχρι τῆς 19.6.1968 καὶ δὴ καθ' ἑκάστην ἀπὸ 8.π.μ. ἕως 2 μ.μ., χωρὶς ὅμως ὁ ἐναγόμενος νὰ ἔχῃ καταβάλει αὐτῷ τοὺς δεδουλευμένους μισθούς του τῆς περιόδου 22.11.1967 καὶ 14.12.1967 ἕως 19.6.1968, ὡς καὶ τὰ δῶρα Χρι-

συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 1008 Πολιτικῆς Δικονομίας, τὸ δὲ νὰ ζητήσῃ, ὅπως, συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 57, 58 Ἀστικοῦ Κώδικος, καταδικασθῇ ὁ ἐργοδότης νὰ καταβάλῃ αὐτῷ χρηματικὴν ἱκανοποίησιν λόγῳ ἠθικῆς βλάβης διὰ τὴν ἣν ἐξ ὑπαιτιότητος τούτου ὑπέστη προσβολὴν τῆς προσωπικότητός του, οἵαν, καθ' ἃ ἐρρήθη, συνιστᾷ καὶ ἡ ἄρνησις τοῦ ἐργοδότου, ὅπως δέχηται τὴν ἐργασίαν τοῦ μισθωτοῦ. Ἡ ὑπὸ κρίσιν ὅθεν ἀγωγή, ἐν ᾗ ἐκτίθεται, ὅτι ὁ ἐνάγων ἐτοποθετήθη τὴν 17.6.1968 ἀναγκαστικῶς παρὰ τῇ ἐναγομένῃ, δυνάμει ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων, ὅτι αὕτη, χρησιμοποιήσασα τοῦτον ἔκτοτε ὡς βοηθὸν λογιστοῦ, ἀρνεῖται ἀπὸ τῆς 25.1.1969 νὰ δέχηται τὰς ὑπηρεσίας του, καίτοι καταβάλλει αὐτῷ τὸν μισθόν, καὶ διώκεται τὸ μέν, ὅπως ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη νὰ δέχηται τὴν ὑπ' αὐτοῦ νομίμως προσφερομένην συμπεφωνημένην ἐργασίαν, τὸ δὲ νὰ ὑποχρεωθῇ νὰ τῷ καταβάλῃ δραχμὰς 12.000 διὰ τὴν ἣν ὑπέστη ἠθικὴν βλάβην ἐκ τῆς συνεπείᾳ τῆς ὡς ἀνω ἀρνήσεώς της προσβολῆς τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπρεπείας του, εἶναι νόμῳ βάσιμος, ἐρειδομένη εἰς τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις, καὶ ἁρμοδίως εἰσαγομένη ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου (ἄρθρον 1 § α, 14, 16 § 2 καὶ 691 Πολιτικῆς Δικονομίας) ἐρευνητέα οὐσίᾳ, μετὰ τὴν καταβολὴν τῶν νομίμων τελῶν συζητήσεως, μὴ ὑποκειμένη εἰς καταβολὴν τέλους δικαστικοῦ ἐνσήμου λόγῳ ποσοῦ.

Ἀπεδείχθησαν τὰ κάτωθι: Τὴν 17.6.1968 ὁ ἐνάγων ἐτοποθετήθη ἀναγκαστικῶς παρὰ τῇ ἐναγομένῃ ὡς ὑπάλληλος, δυνάμει ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων καὶ ἐχρησιμοποιήθη ὑπ' αὐτῆς ὡς βοηθὸς λογιστοῦ μέχρι τῆς 24.1.1969, ὅτε ἡ ἐναγομένη διὰ τῶν νομίμων ἐκπροσώπων της ἠρνήθη νὰ τοῦ ἀναθέσῃ περαιτέρω ἐργασίαν, παραχωρήσασα εἰς αὐτὸν ἓν κενὸν Γραφεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον καθημερινῶς διέρχεται ἄνευ ἐργασίας τὸ νόμιμον ὡράριον, καταβάλλουσα ἅμα αὐτῷ τὸν νόμιμον μισθόν. Οἱ ἰσχυρισμοὶ τῆς ἐναγομένης περὶ ἐριστικότητος τοῦ ἐνάγοντος καὶ ἀκαταλληλότητος τούτου πρὸς ἐργασίαν δὲν ἀπεδείχθησαν, σημειουμένου μάλιστα, ὅτι αὕτη δὲν ἰσχυρίζεται ἔλλειψιν ἐργασίας πρὸς δικαιολόγησιν τῆς μὴ ἀπασχολήσεως αὐτοῦ. Ὑπὸ τὰ ἀνωτέρω δεδομένα ἡ συμπεριφορὰ τῆς ἐναγομένης συνιστᾷ προσβολὴν τῆς ἐπαγγελματικῆς τιμῆς καὶ ἀξίας τοῦ ἐνάγοντος, θίγουσα τὴν προσωπικότητα τούτου, λόγῳ τῆς ἠθικῆς μειώσεώς του ἐναντι τῶν λοιπῶν συναδέλφων του καὶ τοῦ ὀφισταμένου κινδύνου μειώσεως τῶν ἐπαγγελματικῶν του ἱκανοτήτων, οὗ ἕνεκα δέον ὅπως ἐπιδικασθῇ χρηματικὴ ἱκανοποίησις διὰ τὴν ἣν ὑπέστη ἠθικὴν βλάβην, ἥτις δέον ὅπως καθορισθῇ εἰς 2.000 δραχμάς, ἐν ὄψει τῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς ἔλαβε χώραν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἡ προσβολή, τοῦ εἴδους αὐτῆς, τοῦ βαθμοῦ τοῦ πταίσματος καὶ τῆς περιουσιακῆς καταστάσεως τῶν διαδίκων.

Διὰ ταῦτα

Δικάζον ἀντιμωλίᾳ τῶν διαδίκων.

Δέχεται ἐν μέρει τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγήν.

Ὑποχρεοῖ τὴν ἐναγομένην, ὅπως δέχηται τὴν ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος νομίμως προσφερομένην ἐργασίαν τοῦ βοηθοῦ λογιστοῦ, ἐν ἀρνήσει δὲ ταύτης καταδικάζει αὐτὴν εἰς χρηματικὴν ποινὴν ὑπὲρ τοῦ ἐνάγοντος ἐκ τριάκοντα χιλιάδων (30.000) δραχμῶν.

Ὑποχρεοῖ ὡσαύτως τὴν ἐναγομένην, ὅπως καταβάλῃ τῷ ἐνάγοντι δύο χιλιάδας (2.000) δραχμάς, νομίμως ἐντόκως ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς ἄχρις ἐξοφλήσεως.

Κηρύσσει τὴν παροῦσαν προσωρινῶς ἐκτελεστήν.

ΑΔΙΚΟΠΡΑΞΙΑΙ

ΑΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΟΣ ΑΡΝΗΣΙΣ ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Χρηματική ικανοποίησις δι' ήθικήν βλάβην κατ' άρθρα 59 - 60 Άστικοῦ Κώδικος

Έφαρμοστέαι άρχαί εἰς τήν σύμβασιν ἐργασίας.— Προσβολή προσωπικότητος μισθωτοῦ διά τῆς ἄνευ εὐλόγου αἰτίας ἀρνήσεως τοῦ ἐργοδότου πρός ἀποδοχήν ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ.—Δικαίωμα χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως τοῦ μισθωτοῦ δι' ἠθικήν βλάβην κατ' ἄρθρα 57, 58 Ἀστικοῦ Κώδικος.— Περίπτωσις ἀρνήσεως ἀποδοχῆς ὑπηρεσιῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ τοῦ Α.Ν. 1856/1951.—Δικαστικός ἐξαναγκασμός πρός ἀποδοχήν τῆς ἐργασίας.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω δικαστική ἀπόφασις εἰς συναρτίαν ἄλλων, αἱ ὁποῖαι ἐφαρμόζουσι τά ἄρθρα 57 - 60 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καί εἰς τήν σχέσιν ἐργασίας, ἐπεδίκασαν, ὡς ἐπιδικάζει καί ἡ κατωτέρω ἀπόφασις, χρηματικήν ἱκανοποίησιν δι' ἠθικήν βλάβην τοῦ μισθωτοῦ, λόγῳ προσβολῆς τῆς προσωπικότητός του ἐκ τῆς ἀδικαιολογήτου ἀρνήσεως τοῦ ἐργοδότου νά δεχθῇ τάς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, ὡς ἡ παρεπτωσις τῆς ἀποφάσεως ταύτης. (Βλ. καί Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 13782/1966, εἰσηγητής *Ἀθαν. Πούλος*, ΕΕΔ 25, 1189. Ἐνθα εἰς σημειώσεις μας καί λοιπαί παραπομπαί. Πρωτοδικεῖον Θεσσαλονίκης 5445/1966, εἰσηγητής *Ι. Κιουσης*, ΕΕΔ 26, 1082. Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 14519/1967, εἰσηγητής *Ν. Καβαλλιέρος*, ΕΕΔ 26, 1490. Ἐνθα εἰς σημειώσεις μας καί λοιπαί παραπομπαί εἰς θεωρίαν καί νομολογίαν).

Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1147/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Εὐάγγ. Δασκαλάκης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἐμμ. Δασκαλάκης, Κ. Ξυπολιᾶς

Ἐκ τῶν συνδεδυασμένων διατάξεων τῶν ἄρθρων 200, 281, 288, 652 καί 656 Ἀστικοῦ Κώδικος σαφῶς προκύπτει, ὅτι ὁ ἐργοδότης ὄχι μόνον ὑποχρεοῦται νά καταβάλῃ τόν συμπεφωνημένον ἢ νόμιμον μισθόν, ἀλλά προσέτι ὑποχρεοῦται νά δέχηται τήν συμπεφωνημένην καί νομίμως προσφερομένην ἐργασίαν τοῦ μισθωτοῦ (Α.Π. 707/1963, ΕΕΔ 23, σελ. 18). Ἡ ὑποχρέωσις αὕτη τοῦ ἐργοδότου, παρά τήν λεκτικήν διατύπωσιν τοῦ ἄρθρου 648 Ἀστικοῦ Κώδικος καί τήν ἔλλειψιν εἰδικῆς νομοθετικῆς διατάξεως, ὑποχρεούσης τόν ἐργοδότην νά δεχθῇ τήν ἐργασίαν τοῦ μισθωτοῦ, ἀνενδοιάστως συνάγεται ἐκ τῶν λοιπῶν διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, αἵτινες ἐπιβάλλουν συμπεριφοράν τῶν συμβαλλομένων ἐντός τῶν πλαισίων, ἅτινα ὁροθετεῖ ἡ καλή πίστις, τά συναλλακτικά ἤθη καί ὁ ἁρμόζων εἰς τήν προσωπικότητα τοῦ ἀτόμου σεβασμός, ἐν συνδυασμῷ μέ τήν σκέψιν, ὅτι ἡ ἐργασία ἀποτελεῖ ἐσωτερικήν τοῦ ἀτόμου δικαίωσιν, δίδει νόημα καί περιεχόμενον εἰς τήν ζωήν καί συμβάλλει ἀποφασιστικῶς εἰς τήν διάπλασιν ἐλευθέρας ἠθικῆς προσωπικότητος, ὥστε νά φαίνεται ἀσυμβίβαστον πρός τήν φύσιν τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως τό ὅτι ὁ ἐργοδότης δικαιοῦται καί δέν ὑποχρεοῦται νά δέχηται τήν ἐργασίαν τοῦ μισθωτοῦ, διότι ὁ ὁμαλός καί ὑγιής ἄνθρωπος ἔχει τήν φυσικήν τάσιν νά θέτῃ εἰς ἐνέργειαν τήν πρός ἐργασίαν ἱκανότητά του καί νά κερδίζῃ διά ταύτης τόν μισθόν του, ἐνῷ ἀντιθέτως ἡ ἀργομισθία δημιουργεῖ εἰς τοῦτον ψυχολογίαν κοινωνικοῦ παρασιτισμοῦ, συνιστῶσαν προσβολήν τῆς προσωπικότητός του (*Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικόν Δίκαιον, *Πλαγιανάκος*, ἐν ΕΕΔ 23, σελ. 257).

Ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω ὁ ἐργοδότης, ἄνευ ἐπικλήσεως εὐλόγου αἰτίας, δέν δύναται νά μή δεχθῇ τήν ὑπό τοῦ μισθωτοῦ νομίμως προσφερομένην ἐργασίαν, ἄλλως οὗτος δικαιοῦται τό μέν νά ζητήσῃ δι' ἀγωγῆς τήν ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως καί δή ὅπως ὁ ἐργοδότης ὑποχρεωθῇ δικαστικῶς νά δέχηται τήν ὑπ' αὐτοῦ προσφερομένην ἐργασίαν,

τούτου προσδιορίζεται ή άρμοδιότης τοῦ δικαστηρίου, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν τὸ αἴτημα τῆς ἀγωγῆς, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 14 § 1 ἰδίου Κώδικος εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Εἰρηνοδικείου ὑπάγονται πᾶσαι αἱ εἰς χρῆμα ἀποτιμηταὶ διαφοραί, ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου τῶν ὁποίων δὲν ὑπερβαίνει τὰς δέκα χιλιάδας δραχμάς. Ἐξ ἑτέρου ἐπὶ ἀγωγῆς, ἐχούσης ἀντικείμενον τὴν εἰς τὸν μισθωτὸν καταβολήν, κατὰ τὸ ἄρθρον 656 Α.Κ., τῶν ἀποδοχῶν ὑπερημερίας, στοιχεῖα ἀνήκοντα εἰς τὴν φύσιν αὐτῆς εἶναι ἡ σύμβασις ἐργασίας, ὁ κατ' αὐτὴν ἢ κατὰ διάταξιν νόμου κλπ. καταβλητέος μισθὸς καὶ ἡ μὴ ἀποδοχὴ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τῶν συμπεφωνημένων καὶ προσηκόντως προσφερθεισῶν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ὑπηρεσιῶν, ἡ δὲ τυχὸν ἐπίκλησις λόγων ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως ταῦ τελευταίου, ἐφ' ὅσον δὲν ζητεῖται καὶ ἡ ἀναγνώρισις τῆς ταιαύτης ἀκυρότητος, ἀποτελεῖ καθ' ὑποφοράν ἀντένστασιν κατὰ τῆς ἀναμενομένης νὰ προβληθῇ καταλυτικῆς τῆς ἀγωγῆς ἐνστάσεως περὶ λύσεως τῆς ἀορίστου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας διὰ καταγγελίας (ὅρα Α.Π. 103/1967 καὶ 334/1967, ΕΕΔ 26, σελ. 604 καὶ 934). Ἐκ τῶν ἀνωτέρω παρέπεται, ὅτι, ἐὰν δι' ἀγωγῆς ἐπιδιωχθῇ ἡ καταβολὴ ἀποδοχῶν ὑπερημερίας, ἡ ἁρμοδιότης τοῦ δικαστηρίου θὰ προσδιορισθῇ ἐκ τοῦ αἰτουμένου ποσοῦ, διότι εἰς τοῦτο περιορίζεται τὸ ἀντικείμενον τῆς διαφορᾶς, μηδόλως διὰ τῆς ἀγωγῆς ἀμφισβητουμένης τῆς ἐννόμου σχέσεως, ἐξ ἧς ἀπορρέει ἡ ἐπὶ τοῦ μισθοῦ, ὡς περιοδικῆς παροχῆς, ἀξίωσις, ὥστε ἐντεῦθεν νὰ τυγχάνῃ ἐφαρμογῆς ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 11 § 7 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς ἐπὶ ἐννόμων σχέσεων, ἐκ τῶν ὁποίων πηγάζουσι περιοδικαὶ παροχαί (ὅρα σχετικῶς *Κ. Μπίη*, Αἱ διαδικασίαι ἐνώπιον τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου, τόμος Α', § 1, σελ. 13), ἡ δὲ τυχὸν προκαλουμένη ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀμφισβήτησις περὶ τὴν ὕπαρξιν τῆς συμβάσεως διὰ τῆς ἐπικλήσεως τῆς ὑπ' αὐτοῦ γενομένης καταγγελίας δὲν δύναται, ὡς εἰκός, νὰ ἀποβῇ προσδιοριστικὴ τῆς ἁρμοδιότητος. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ἡ ἔφεσις περὶ τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἀποτελεῖ τὴν ἀναγκαίαν προϋπόθεσιν διὰ τὴν κατ' οὐσίαν διάγνωσιν τῆς διαφορᾶς, ἡ τυχὸν ὅμως καθ' ὕλην ἀναρμοδιότης τοῦ δικαστηρίου διὰ τὴν μετὰ δυνάμεως δεδικασμένου ἀπόφασιν οὐδόλως κωλύει τὴν παρεμπίπτουσαν ἐξέτασιν, καθ' ὃ παρίσταται αὕτη ἀναγκαία (ἄρθρ. 294 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, πρβλ. *Διληκωστοπούλου - Σινανιώτου*, Ἑρμηνεία Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ὑπ' ἀριθ. 294, σελ. 318, Α.Π. 346/1965, Ὁλομ., ΝοΒ 14, 132). Ἐπομένως, κατὰ τὴν ἡσσονα τοῦ δικαστηρίου γνώμην, ἁρμοδίως καθ' ὕλην ἐπελήφθη τὸ Εἰρηνοδικεῖον Πατρῶν πρὸς ἐκδίκασιν τῆς προκειμένης ἀγωγῆς, ἐφ' ὅσον, ὡς ἐκ τοῦ δικογράφου ταύτης δείκνυται, ἡ ἐνάγουσα ἠτήσατο τὴν καταβολὴν ἀποδοχῶν ὑπερημερίας ἐκ δραχμῶν 8.925, καθ' ὑποφορὰν δὲ ἐν τῷ δικογράφῳ ποιεῖται μνείαν περὶ τῆς γενομένης ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἀκύρου καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως. Κατὰ τὴν κρατήσασαν ὅμως γνώμην τοῦ δικαστηρίου ἀναρμοδίως καθ' ὕλην εἰσήχθη ἡ ἔνδικος ἀγωγὴ εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Πατρῶν, δεδομένου, ὅτι τοῦτο καθίσταται ἁρμόδιον πρὸς ἐκδίκασιν τῶν εἰς χρῆμα ἀποτιμητῶν διαφορῶν, ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου τῶν ὁποίων δὲν ὑπερβαίνει τὰς 10.000 δραχμάς, ἐν προκειμένῳ δὲ ἀναγκαίως εἰς δίκην κατάγεται καὶ ἀντικείμενον ταύτης καθίσταται οὐχὶ καθ' ἑαυτὴν ἡ ἀξίωσις ἐπὶ τοῦ μισθοῦ ὑπερημερίας, ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο τὸ δικαίωμα, ἐξ οὗ πηγάζει ἡ περιοδικὴ παροχὴ τοῦ μισθοῦ, καθ' ὅσον ἀμφισβητεῖται ἡ ἐγκυρότης τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, ὡς γενεσιουργοῦ αἰτίας τῆς περιοδικῆς ἐκ μισθοῦ παροχῆς. Ἡ ἐναντία ἐκδοχὴ θὰ εἶχεν ὡς συνέπειαν τὴν δημιουργίαν δεδικασμένου διὰ τὰς μελλοντικὰς περὶ μισθοῦ ὑπερημερίας ἀξιώσεις ἐξ ἀποφάσεως δικαστηρίου, μὴ ὄντος ἁρμοδίου διὰ τὴν τομὴν τῆς διαφορᾶς κατὰ τὸ σημεῖον ταῦτο. Κατ' ἀκολουθίαν, ἐφ' ὅσον ἡ λῆξις τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, ἐξ ἧς ἤρτηται ἡ παῦσις τῆς περιοδικῆς παροχῆς, εἶναι βεβαία, ἀλλ' ἀβέβαιος ὁ χρόνος αὐτῆς, ὁ δὲ μηνιαῖος μισθός, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ, ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 2.975, τὸ δεκαπλάσιον τῆς ἐτησίας προσόδου (ἄρθρον 11 ἀριθ. 7 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας) ὑπερβαίνει τὰς δραχμὰς 10.000, ἤτοι τὸ ὅριον τῆς ἐν προκειμένῳ ἁρμοδιότητος τοῦ Εἰρηνοδικείου. Μετὰ ταῦτα ἐπιληφθὲν τὸ Εἰρηνοδικεῖον ἀναρμοδίως πρὸς ἐκδίκασιν τῆς κρινομένης ἀγωγῆς, ἔσφαλε, δι' ὃ καὶ δέον, κατὰ παραδοχὴν τοῦ πρώτου τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως λόγου, ὅπως ἐξαφανισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, παρα-

ΕΡΓΑΤΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ

ΕΚΔΙΚΑΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΥΠΟ ΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Ἀρμοδιότης τοῦ Εἰρηνοδικείου πρὸς ἐκδίκασιν αὐτῶν

Ἀναρμοδιότης τοῦ Εἰρηνοδικείου πρὸς ἐκδίκασιν ἐργατικῶν διαφορῶν, ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου τῶν ὁποίων δὲν ὑπερβαίνει μὲν τὰς 10.000 δραχμάς, ἀλλ' ἀμφισβητεῖται τὸ δικαίωμα, ἐξ οὗ πηγάζει ἡ περιοδικὴ παροχή.— Παραπομπὴ τῆς διαφορᾶς πρὸς ἐκδίκασιν εἰς τὸ ἁρμόδιον Μονομελὲς Πρωτοδικεῖον.

Τὸ Εἰρηνοδικεῖον Πατρῶν διὰ τῆς ἐξαφανιζομένης ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου Πατρῶν, ὡς ἐφετείου, κατὰ τὸν Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας, ὑπ' ἀριθ. 4/1960 ἀποφάσεως του εἶχε δεχθῆ ἁρμοδιότητά του πρὸς ἐκδίκασιν ἐργατικῆς διαφορᾶς, ποσοῦ μικροτέρου τῶν δραχμῶν 10.000 ἐκ μισθῶν, ἐξ ἑκάστου ἀπολύσεως, καίτοι, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, ἠμφεσβητήθη τὸ δικαίωμα, ἐξ οὗ ἐπήγαζεν ἡ περιοδικὴ παροχή.

Τὸ Πρωτοδικεῖον Πατρῶν, κατὰ τὴν κρατήσασαν παρ' αὐτῷ γνώμην, υἱοθέτησε λύσιν σύμφωνον πρὸς τὰ ἐν τῇ νομολογίᾳ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν ἐπὶ τοῦ θέματος δεκτὰ γενόμενα ἀπὸ τῆς πρώτης ἐφαρμογῆς τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας (Ἴδετε Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν 64/1969, εἰρηνοδίκης Α. Ἀλβέρτος, ΕΕΔ 28, 382).

Ἐπανερχόμεθα οὕτω εἰς τὸ πρὸ τοῦ νόμου 1968/1911 περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' δικονομικὸν καθεστὼς, κατὰ τὸ ὁποῖον, ὑφισταμένης ἁρμοδιότητος τοῦ Εἰρηνοδικείου, βάσει τοῦ νόμου 760/1943, μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν 500.000 (παλαιῶν) δραχμῶν, καθίστατο τοῦτο ἀναρμόδιον, ἐφ' ὅσον καὶ μὲν τὸ χρηματικὸν ποσόν, τὸ ὁποῖον ἐζητεῖτο διὰ τῆς ἀγωγῆς ἦτο ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Εἰρηνοδικείου, ἀλλ' ἠμφεσβητεῖτο τὸ κύριον δικαίωμα, ἐξ οὗ πηγάζει ἡ ἀπαίτησις, ὁπότε ἡ διαφορὰ ἐξεδικάζετο κατὰ τὴν τακτικὴν τότε διαδικασίαν τοῦ Πρωτοδικείου.

Ἀπὸ τῆς ἐμπλοκῆς αὐτῆς μᾶς ἀπήλλαξεν ὁ τελευταῖος πρὸ τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἰσχύων νόμος 1968/1949 περὶ ἁρμοδιότητος τοῦ Πρωτοδίκου ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν, ἀσχέτως ποσοῦ καὶ τὸ ζήτημα ἐμφανίζεται ἤδη ὑπὸ τὴν τεθεσπισμένην διὰ τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἁρμοδιότητα καὶ τοῦ Εἰρηνοδικείου καὶ τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου.

Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου Πατρῶν 561/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Προεδρεύων ὁ Πρωτοδίκης κ. **Θ. Παπαγγελόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ι. Ἀραχωβίτης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἠλ. Μαλεσίτης, Α. Κακογιάννης

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4/1969 ἀποφάσεως Εἰρηνοδικείου Πατρῶν, ἐκδοθείσης κατὰ τὴν εἰδικὴν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν διαδικασίαν, νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα (ἄρθρα 18 ἀριθ. 2, 512 ἐπ., 529 ἐπ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας), τύποις δεκτὴ καθίσταται καὶ ἐρευνητέα περαιτέρω ἀποβαίνει ὡς πρὸς τὸ παραδεκτὸν καὶ τὸ βάσιμον τῶν λόγων αὐτῆς (ἄρθρ. 551 § 1 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας).

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἱστορεῖται, ὅτι ἡ ἐνάγουσα, προσληφθεῖσα ἐν ἔτει 1954 ὑπὸ τοῦ Ε.Λ., δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, παρέσχε τὰς ὑπηρεσίας της ὡς βοηθὸς λογιστοῦ ἐν τῇ ἐνταῦθα βιομηχανίᾳ χάρτου τοῦ ἐργοδότου της, ἐξελοιδόρησε δὲ ἐργαζομένη καὶ μετὰ τὴν ἐν ἔτει 1959 περιέλευσιν τῆς ἐπιχειρήσεως εἰς τὴν ἐναγομένην καὶ δὴ μέχρι 7.8.1968, ὅτε καὶ ἀπελύθη ἀκύρως, καταστάσης ἔκτοτε τῆς ἐναγομένης ὑπερημέρου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ὑπὸ τῆς ἐναγούσης προσηκόντως προσφερθείσης ἐργασίας. Διώκεται δέ, ὅπως ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη νὰ καταβάλῃ τῇ ἐναγούσῃ δραχμὰς 8.925, ὡς ἀποδοχὰς ὑπερημερίας τοῦ ἀπὸ 7.8.1968 ἕως 5.11.1968 χρονικοῦ διαστήματος. Ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς ταύτης ἐξεδόθη ἡ προμνημονευθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 4/1969 τοῦ Εἰρηνοδικείου Πατρῶν ἀπόφασις, ἥτις ἐδέξατο τὴν ἀγωγήν, κατ' αὐτῆς δὲ παραπονεῖται ἤδη ἡ ἐκκαλοῦσα ἐναγομένη διὰ τοὺς εἰδικώτερον ἐν τῇ ἐνδίκῳ ἐφέσει διατυπουμένους λόγους.

Εἰ καὶ ἠδύνατό τις εἰπεῖν τὰ ἀκόλουθα, ἐν σχέσει πρὸς τὴν καθ' ὕλην ἁρμοδιότητα τοῦ εἰς πρῶτον βαθμὸν δικάσαντος δικαστηρίου: Κατὰ τὰς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 7 καὶ 9 § 1 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, διὰ τὴν ἐκτίμησιν τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς, δσάκις ἐκ τῆς ἀξίας

της καὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς περὶ ἐπιδοτήσεως αἰτήσεώς του, ἣν ἡ ὁρμώδια Ἐπιτροπὴ ἀπέρριψεν ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ τῆς ἀδικαιολογήτου ἀπουσίας ἐκ τῆς ἐργασίας του, ἐνῷ ἡ ἀπόλυσίς του δὲν ἐγένετο ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ. Ἐκ τῶν παρανόμων τούτων ἀποφάσεων τοῦ ἐναγομένου προσεγένετο ζημία εἰς αὐτόν, ἀπολέσαντο τὸ ἐπίδομα ἀνεργίας καθ' ὃλον τὸ χρονικὸν διάστημα, κατὰ τὸ ὁποῖον παρέμεινεν ἄνεργος, ἤτοι ἀπὸ 19.8.1968 ἕως 31.1.1969. Τοῖς λόγοις τούτοις αἰτεῖται ὁ ἐνάγων, ὅπως ὑποχρεωθῇ ὁ ἐναγόμενος καὶ καταβάλῃ αὐτῷ διὰ τὸ ἀπὸ 19.8.1968 ἕως 31.1.1969 διάστημα, κατὰ τὸ ὁποῖον παρέμεινεν ἄνεργος, δραχμὰς 7.150, ἤτοι 130 Χ 40% + 10% προσαύξησις διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην σύζυγον 25 ἡμέρας Χ 5 μῆνας καὶ ταύτας νομιμοτόκως ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς.

Κατὰ τὴν παράγραφον 5 τοῦ ἄρθρου 631 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 632 ἕως 720 δικάζονται αἱ διαφοραὶ μεταξὺ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ τῶν εἰς αὐτοὺς ἠσφαλισμένων ἢ τῶν δικαιούχων αὐτῶν ἢ τῶν κατὰ νόμον δικαιουμένων ἐκ τῆς σχέσεως ἀσφαλίσεως.

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 2961/1954 καὶ τοῦ τροποποιήσαντος τοῦτον νόμου 3464/1955 ἀνενδιάστως προκύπτει, ὅτι ὁ ἐναγόμενος Ο.Α.Α.Α. εἶναι Ὀργανισμὸς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἀφοῦ εἰς αὐτὸν εἶναι ἠσφαλισμένοι κατὰ τοῦ κινδύνου ἀνεργίας πάντες οἱ μισθωτοὶ οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς περιοχάς, ἐνθα ἔχει ἐνεργηθῇ ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, οἱ ὁποῖοι καὶ καταβάλλουν μετὰ τῶν ἐργοδοτῶν των πρὸς αὐτὸν ὑποχρεωτικῶς εἰσφορᾶς, συνισταμένας εἰς ἑκατοστιαῖα ποσοστὰ ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν. Συνεπῶς ἀπαίτησις ἀποζημιώσεως ἠσφαλισμένου παρὰ τῷ ἐναγομένῳ Ο.Α.Α.Α. ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι οὗτος ἠρνήθη παρανόμως νὰ καταβάλῃ αὐτῷ ἐπίδομα ἕνεκα λήξεως τῆς σχέσεως ἐργασίας καὶ μὴ ἀνανεώσεως νέας ἀπασχολήσεώς του, πρόκειται περὶ διαφορᾶς μεταξὺ Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ τοῦ εἰς αὐτὸν ἠσφαλισμένου, ἀπορρέουσα ἐκ τῆς σχέσεως ἀσφαλίσεως, ὑπαγομένης εἰς τὴν εἰδικὴν διαδικασίαν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν τῶν προδιαληφθεισῶν διατάξεων.

Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, διώκουσα, ὡς προεκτίθεται, ὅπως ὑποχρεωθῇ ὁ ἐναγόμενος Ο.Α.Α.Α. εἰς τὴν καταβολὴν τῷ ἐνάγοντι, ὅστις εἶναι ἠσφαλισμένος εἰς αὐτόν, ἀποζημιώσεως δραχμῶν 7.150 λόγῳ παρανόμου ἀρνήσεως χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνεργίας, νόμῳ βάσιμος παρίσταται, ἐρειδομένη ἐπὶ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 914, 297, 298 Α.Κ., 105, 106 Εἰσ.ΝΑΚ, ἁρμοδίως εἰσαγομένη ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου (ἄρθρον 14 § 1 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας) καὶ κατὰ τὴν εἰδικὴν διαδικασίαν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, ἐρευνητέα περαιτέρω τυγχάνει.

Κατ' ἄρθρον 19 ἀ.ν. 1846/1951, ὅπερ ἔχει ἐφαρμογὴν συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 6 τοῦ νόμου 3252/1955 καὶ διὰ τὸν ἐναγόμενον Ο.Α.Α.Α., οὗτος ἀπολαμβάνει, ὡς καὶ τὸ Δημόσιον, ἁπάντων τῶν δικαστικῶν προνομίων. Συνεπῶς τοῦ ἄρθρου 970 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ὁρίζοντος ὅτι προσωρινὴ ἐκτέλεσις δὲν δύναται νὰ διαταχθῇ κατὰ τὴν προδιαληφθεῖσαν διάταξιν οὔτε καὶ κατὰ τοῦ ἐναγομένου. Κατ' ἀκολουθίαν τὸ αἴτημα τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς περὶ κηρύξεως τῆς ἐκδοθησομένης ἀποφάσεως προσωρινῶς ἐκτελεστῆς ἀπορριπτέον τυγχάνει ὡς ἀβάσιμον.

Ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως ἐξεδόθη ἡ ἐν τῷ Φ. 552/1969 προδικαστικὴ ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τούτου, δι' ἧς διετάχθη ἡ ἔνορκος ἐξέτασις τοῦ ἐνάγοντος συμφώνως τοῖς ἄρθροις 432-434 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἐπὶ τοῦ ἐν αὐτῇ ταχθέντος θέματος.

Κατὰ τὴν ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης ἀναφερομένην συνεδρίασιν ὁ ἐνάγων προσῆλθε καὶ ἐξητάσθη ἐνόρκως καὶ ἐπερατώθη ἡ ὅλη ἀποδεικτικὴ διαδικασία, ἡ ὑπὸ κρίσιν ὑπόθεσις κατέστη οὕτω ὥριμος πρὸς ἔκδοσιν ὁριστικῆς ἀποφάσεως (ἄρθρον 322 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας).

Ἐβεβαιώθησαν κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τὰ ἑξῆς: Ὁ ἐνάγων διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου προσελήφθη τὴν 8.4.1968 παρὰ τῆς Βιομηχανίας Ἐλαστικοῦ **, ἀντὶ τοῦ συμφωνηθέντος ἡμερομισθίου δραχμῶν 130, ἐργασθεὶς παρ' αὐτῇ μέχρι τῆς 19.9.1968, ὅτε καὶ ἀπελύθη δι' ἐγγράφου καταγγελί-

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ

ΕΚΔΙΚΑΣΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΚΑΤ' ΕΡΓΑΤΙΚΗΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΝ

Ἀποζημίωσις ἐξ ἀδικοπραξίας Ὀργανισμοῦ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας

Ὀργανισμὸς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ὁ Ὀργανισμὸς Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας.—Ἐκδίκασις τῆς μετ' αὐτοῦ διαφορᾶς ἡσφαλισμένου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἄρθρου 691 ἐπ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.—Ἀνεπίτρεπτος προσωρινὴ ἐκτέλεσις κατὰ τοῦ Ὀργανισμοῦ, ἀπολαμβάνοντος προνομίων τοῦ Δημοσίου.—Δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἀπολυθέντος μισθωτοῦ καὶ καταστάντος ἄνεργου ἕνεκεν ἀδικοπραξίας τῶν ὀργάνων τοῦ Ὀργανισμοῦ.

Ἐπρόκειτο, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως, περὶ διαφορᾶς μεταξὺ μισθωτοῦ, ὑπαγομένου εἰς τὴν κατὰ τῆς ἀνεργίας ἀσφάλισιν τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας καὶ τοῦ τελευταίου τούτου, ὡς Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἡ ὁποία ἀναμφισβητήτως, ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις, ὑπήγετο πρὸς ἐκδίκασιν εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν καὶ λόγῳ ροπῆ εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Εἰρηνοδικείου κατὰ τὴν διάταξιν τῶν ἄρθρων 691 ἐπ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας. (Ἴδετε περὶ τῆς ἐννοίας τῶν ἀσφαλιστικῶν διαφορῶν ΕΕΔ 28, 1315, ἔνθα νομολογία καὶ σημειώσεις μας).

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 15 § 8 τοῦ ν.δ. 2961/1954 (ΕΕΔ 13, 941) ἄνεργος, τοῦ ὁποίου ἡ σχέσις ἐργασίας τερματίζεται δι' ἀκουσίας ἀποχωρήσεως, στερεῖται τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπιδοτήσεως.

Ἐν προκειμένῳ ὅμως, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως, καταγγέλθη κανονικῶς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἡ σχέσις ἐργασίας, καταβλήθη ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις καὶ ἐλύθη οὕτω ἡ σχέσις ἐργασίας διὰ καταγγελίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου.

Ἑπομένως δὲν ὑπῆρξεν τερματισμὸς τῆς σχέσεως δι' ἀκουσίας ἀποχωρήσεως τοῦ μισθωτοῦ, ὡς ὑπῆρξεν ἡ αἰτιολογία τῆς ἀρνήσεως τῶν ὀργάνων τοῦ ἀδικοπρακτήσαντος Ὀργανισμοῦ.

Ἂν ὁ ἐργοδότης ἀνέγραφεν ἐν τῇ καταγγελίᾳ, ὅτι καταγγέλλει τὴν σχέσιν ἐργασίας λόγῳ αὐθαιρέτων ἀπουσιῶν τοῦ μισθωτοῦ δι' ἀναφορᾶς ὡς ἐκ περισσοῦ, προκειμένου περὶ καταγγελίας ἀορίστου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας, τοῦ λόγου καταγγελίας, δοθέντος ὅτι ἡ καταγγελία αὕτη εἶναι ἀναιτιώδης (Α.Π. 115/1967, εἰσηγητής Δ. *Μαργέλλος*, ΕΕΔ 26, 740 καὶ ἄλλαι), δὲν ἀπεδεικνύετο ἐκ τούτου, ἀναφερομένου εἰς τὸν λόγον τῆς καταγγελίας, καὶ βούλησις τοῦ μισθωτοῦ πρὸς τερματισμὸν οἰκειοθελῶς τῆς σχέσεως ἐργασίας, ἵνα στερηθῇ οὗτος τῆς ἐπιδοτήσεως.

Ἄλλο τὸ ζήτημα, ἂν ἀπεδεικνύετο, ὅτι εἰκονικῶς ἐγένετο ἡ καταγγελία, ἐνῷ ἐπρόκειτο περὶ ἀκουσίας ἀποχωρήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας, ὁπότε διεφυλάσσετο τὸ δικαίωμα τοῦ Ὀργανισμοῦ νὰ μὴ ἐπιβοηθήσῃ τὸν ὑπὸ τὰς περιστάσεις ταύτας φερόμενον ὡς ἄνεργον μισθωτόν.

Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν 882/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Εἰρηνοδίκης ὁ κ. **Στ. Κοντονικολῆς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀθ. Παντόλας, Γ. Ζωγραφάκης

Ὡς ἐν τῇ ἐπὶ κρίσει ἀγωγῇ ἱστορεῖται, ὁ ἐνάγων προσελήφθη τὴν 8.4.1968 διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου παρὰ τῆς Βιομηχανίας Ἐλαστικοῦ Α.Ε., ἀντὶ συμφωνηθέντος ἡμερομισθίου δραχμῶν 130, ἐργασθεὶς παρ' αὐτῇ μέχρι τῆς 19.8.1968, ὅτε καὶ ἀπελύθη δι' ἐγγράφου καταγγελίας καὶ νομίμου ἀποζημιώσεως του. Ἅμα τῇ ἀπολύσει του ἠτήσατο παρὰ τοῦ ἐναγομένου, εἰς ὃν κατέθεσε καὶ τὸ ἔγγραφον τῆς ἀπολύσεώς του, τὸ βιβλιάριον τοῦ Ι.Κ.Α. κλπ., τὴν καταβολὴν αὐτῷ ἐπιδόματος ἀνεργίας, πλὴν ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ο.Α.Α.Α. Ἀθηνῶν διὰ τῆς ἐπ' ἀριθ. 22198/17.9.1968 ἀποφάσεώς του ἀπέρριψε τὴν αἴτησίν του. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης κατέθεσε τὴν ἐπ' ἀριθ. 24859/23.9.1968 αἴτησιν θεραπείας, αἰτησάμενος τὴν ἐξαφάνισιν τοῦ

πεμφθῇ δὲ ἡ ὑπόθεσις πρὸς ἐκδίκασιν εἰς τὸ ἁρμόδιον Μονομελὲς Πρωτοδικεῖον Πατρῶν (ἄρθρον 553, ἐν συνδυασμῷ πρὸς 47 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας).

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

1. Παροχή έργασίας άρτεργάτου

Ήμερομίσθιον άρτεργατών κατ' άρθρον 3 § 3 Ν.Δ. 3089/1954.— Διακύμανσις τοῦ ἡμερομισθίου ἀναλόγως τῆς κατεργασθείσης ποσότητος ἀλεύρου, ἐν συσχετισμῷ πρὸς τὸ ὁρισθὲν βασικὸν ἡμερομίσθιον, ὅπερ ἀντιστοιχεῖ εἰς τὴν κατεργασίαν 91 ὀκάδων ἀλεύρου.—Ἀδικαιολόγητος αὔξησις τοῦ προσωπικοῦ.—Παροχὴ ἐργασίας εἰς Στρατιωτικὰ Ἀρτοποιεῖα.

Ἀρείου Πάγου 543/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δημ. Χατζόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Ρεγκάκος, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Ι. Καποδίστριας

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 3 ν.δ. 3089/1954 ὁ ἀρτεργάτης δικαιοῦται πλήρους ἡμερομισθίου, ἤτοι τοῦ νομίμως προσδιορισθέντος, ἐφ' ὅσον κατεργάζεται 91 ὀκάδας ἀλεύρου. Εἰς ἣν δὲ περίπτωσιν κατεργάζεται ποσότητα πλέον τῶν 91 ὀκάδων ἀλεύρου ἢ ἔλαττον ταύτης, αὐξάνεται ἐπὶ πλέον ἢ ἐπὶ ἔλαττον ἀναλόγως. Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 2 τοῦ ἰδίου νόμου ἡ οὕτως ὁρισθεῖσα ἀπόδοσις τῆς ἡμερησίας κατεργασίας τῶν ἀρτεργατῶν ἰσχύει, ὅσον ἀφορᾷ τὰ κατὰ τοὺς κειμένους νόμους ἀρτοποιεῖα, ἅτινα ὑποχρεοῦνται νὰ προσλαμβάνωσιν ἀνάλογον ἀριθμὸν ἀρτεργατῶν, βάσει τῆς κατεργαζομένης ποσότητος ἀλεύρων. Εἶναι δὲ ὑποχρεωτικὴ ἡ πρόσληψις ἀρτεργάτου, εἰς ἃς περιφερείας ἰσχύει ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ταμείου Ἀρτεργατῶν, ἐφ' ὅσον ἡ ἡμερησίως κατεργαζομένη ποσότης ἀλεύρου εἶναι ἀνωτέρα τῶν πεντήκοντα ὀκάδων ἢ ἐφ' ὅσον τὸ πέραν τῶν ἐνενήκοντα μιᾶς ὀκάδων κλάσμα εἶναι μεῖζον τῶν πεντήκοντα ὀκάδων (*).

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι δὲν ὡρίσθη κατώτατον ὅριον τοῦ ἡμερομισθίου τῶν ἀρτεργατῶν, ἀλλὰ τοῦτο κυμαίνεται ἀναλόγως τῆς κατεργασθείσης ποσότητος ἀλεύρου ἐν συσχετισμῷ πρὸς τὸ ὁρισθὲν βασικὸν ἡμερομίσθιον, ὅπερ ἀντιστοιχεῖ εἰς τὴν κατεργασίαν 91 ὀκάδων ἀλεύρου. Ἐν περιπτώσει ἀδικαιολογήτου, κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως ἢ κατὰ τὰ συναλλακτικὰ ἤθη, αὐξήσεως τοῦ ἀρτεργατικοῦ προσωπικοῦ παρέχεται εἰς τοὺς ἐξ ὑπαρχῆς ὑπηρετοῦντας ἀρτεργάτας, οἵτινες ὀλάπτονται ἐκ τοῦ μέτρου τούτου, ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. προστασία, πάντως δὲ τὸ ἡμερομίσθιον αὐτῶν δὲν δύναται νὰ κατέλθῃ διὰ τοῦ τρόπου τούτου κάτω τοῦ ἡμερομισθίου τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου, κάτω τοῦ ὁποίου δὲν δύναται νὰ κατέλθῃ τὸ τοῦ ἀμειβομένου κατὰ μονάδα ἐργασίας, κατὰ οἰκείας ἀποφάσεις Δ.Δ.Δ. Ἐκ δὲ τοῦ ἄρθρου 3 π.δ. 16.11.1933 «περὶ ἐφοδιασμοῦ τῶν ἀρτεργατῶν διὰ δελτίου ἐπαγγελματικῆς ταυτότητος», ὑπ' ἀριθ. 30/1962 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἐργασίας τῶν ἀρτεργατῶν στρατιωτικῶν ἀρτοποιείων», ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 53693/3050 τῆς 20/20 Ἰανουαρίου 1953 ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, ὑπ' ἀριθ. 30/1961 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἀρτεργατῶν ἁπάσης τῆς χώρας», ἐγκριθείσης μετὰ τροποποιήσεως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 80821/13356 τῆς 14/15 Νοεμβρίου 1961 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν εἰς τὰ στρατιωτικὰ ἀρτοποιεῖα ἀπασχολουμένων ἀρτεργατῶν», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 76402/5599 τῆς 6/6 Αὐγούστου 1965 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, προκύπτει σαφῶς, ὅτι δὲν καθορίζονται ἀποκλειστικαὶ κατηγορίαι ἀρτεργατῶν, τῆς ἀναγραφῆς ἐν ταῖς ὡς ἄνω περὶ μισθοῦ ἀποφάσεσι τοιούτων κατηγοριῶν οὔσης ἐνδεικτικῆς, ὡς τοῦτο ἰδίως προκύπτει ἐκ τῶν περὶ τῶν ἐν τῇ Β' κατηγορίᾳ ἀνηκόντων ἀρτεργατῶν διαλαμβανομένων, ὡς ἐκ τῆς ὑπάρξεως ὀσηθῶν ἄνευ εἰδικωτέρου προσδιορισμοῦ τῆς φύσεως ἀπασχολήσεως αὐτῶν. Ἑπομένως ἡ συμμετοχὴ ἀρτεργατῶν, ἀπασχολουμένων ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ἀρχιλιβανέως ἢ θερμαστοῦ εἰς τὰς ἐργασίας τῆς διστεχνικῆς ἢ διομηχανικῆς παρασκευῆς τοῦ ἄρτου δίδει

(*) Σημ. ΕΕΔ: Διὰ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ἀ.ν. 80/1967 (ΕΕΔ 26, 1024), ἰσχύοντος ἀπὸ 1ης Αὐγούστου 1967, ἔχει καταργηθῇ τὸ σύστημα τοῦ ὑπολογισμοῦ τῆς ἀμοιβῆς τῶν ἀρτεργατῶν βάσει τῆς κατεργαζομένης ποσότητος ἀλεύρων, ἀντικατασταθὲν δι' ὑπολογισμοῦ αὐτῆς βάσει ἡμερομισθίων ὀκταώρου ἐργασίας.

ως, καταβληθείσης αὐτῷ τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως. Ἡ ἀνωτέρω ἐργοδότρια ἅμα τῇ ἀπολύσει τοῦ ἐνάγοντος ἐκοινοποίησεν εἴς τε τὸν ἐναγόμενον καὶ εἰς τὸ Γραφεῖον Εὑρέσεως Ἐργασίας τὴν ἐγγραφον ἀπόλυσίν του. Περιελθὼν αὕτη ὁ ἐνάγων εἰς ἀνεργίαν ἠτήσατο παρὰ τοῦ ἐναγομένου ἐπιδότησιν. Ὁ Διευθυντὴς τῆς ἐνταῦθα Τοπικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ ἐναγομένου τὴν αἴτησιν τοῦ ἐνάγοντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22198/17.9.1968 ἀποφάσεώς του ἀπέρριψεν, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι οὗτος ἐγένετο αἴτιος τῆς ἀπολύσεώς του λόγῳ σειρᾶς ἀδικαιολογήτων ἀπουσιῶν ἐκ τῆς ἐργασίας του. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ὁ ἐνάγων κατέθεσε τὴν ἀπὸ 23.9.1968 αἴτησιν θεραπείας εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐπιλύσεως Ἀσφαλιστικῶν Διαφορῶν (Ε.Ε.Α.Δ.) ταῦ ἐναγομένου, αἵτινες τὴν ἐξαφάνισιν τῆς ἀποφάσεως. Ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 18.10.1968 ἀπέρριψε τὴν εἰρημένην αἴτησιν τοῦ ἐνάγοντος μὲ τὴν αἰτιολογίαν ὅτι οὗτος διὰ τῆς ἀδικαιολογήτου ἀπουσίας ἐκ τῆς ἐργασίας του ἐγένετο αἴτιος τῆς ἀπολύσεώς του καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν δύναται νὰ ἐπιδοτηθῇ ὡς ἄνεργος, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 15 § 8 τοῦ ν.δ. 2961/1954, διότι ἡ τοιαύτη ἀδικαιολόγητος ἀπουσία ἐκ τῆς ἐργασίας των ἰσοδυναμεῖ πρὸς οἰκειοθελῆ ἀποχώρησιν. Ἡ τε ἀπόφασις τοῦ Διευθυντοῦ καὶ ἡ τῆς Ε.Ε.Α.Δ. ἐστηρίχθησαν εἰς τὴν ἀνωτέρω ἀπὸ 19.4.1968 ἔγγραφον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, εἰς ἣν ἡ ἐργοδότις ἀναφέρει, ὅτι καταγγέλλει τὴν σύμβασιν ἐργασίας λόγῳ αὐθαιρέτων ἀπουσιῶν τοῦ ἐνάγοντος. Ἐκ τῆς ἐν ἀντιγράφῳ παρ' αὐτοῦ ἐνάγοντος προσαγομένης καταγγελίας, χορηγηθέντι αὐτῷ παρὰ τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, δὲν προκύπτει, ὅτι οὗτος ἀπελύθη λόγῳ αὐθαιρέτων ἀπουσιῶν, ἀλλὰ μόνον ὅτι ἡ ἀνωτέρω ἐργοδότις καταγγέλλει τὴν ἀπὸ 8.4.1968 σύμβασιν ἐργασίας ἀορίστου χρόνου. Εἰς ἀμφότερα τὰ κοινοποιηθέντα ὡς ἄνω ἔγγραφα καταγγελίας τῆς συμβάσεως, ἤτοι εἰς τὸν ἐναγόμενον καὶ τὸ Γραφεῖον Εὑρέσεως Ἐργασίας, ἀναγράφεται, ὅτι εἰς τὸν ἀπολυθέντα ἐναγόμενον κατεβλήθη ἡ νόμιμος ἀποζημίωσις ἐκ δραχμῶν 817. Μετὰ τὴν ἀπόλυσίν του ὁ ἐνάγων παρέμεινεν ἄνευ ἐργασίας πλέον τῶν πέντε μηνῶν, ἤτοι μέχρι τῶν ἀρχῶν Ἀπριλίου 1969, ὁπότε ἀνέλαβεν ἐργασίαν εἰς τὸ ἐργοστάσιον σπορελαιουργίας Δ.Π. Τέλος ὁ μάρτυς ἀποδείξεως ἐβεβαίωσεν, ὅτι ὁ ἐνάγων ἀπελύθη ἀπὸ τὴν Ἑταιρείαν ἕν, διότι δὲν τῆς ἔκανε καὶ προσέλαβεν ἄλλον.

Εἰς τὴν κοινοποιηθεῖσαν πρὸς τὸν ἐναγόμενον ἀπόλυσιν δὲν ἀναφέρεται πότε καὶ ἐπὶ πόσας ἡμέρας ἀπουσίασεν αὐθαιρέτως ὁ ἐνάγων, εἰς δὲ τὴν κοινοποιηθεῖσαν πρὸς τὸ Γραφεῖον Εὑρέσεως Ἐργασίας δὲν ἀναφέρεται τὸ αἰτιολογικὸν τοῦτο τῆς ἀπολύσεως, οὔτε δὲ καὶ εἰς τὰς ἀποφάσεις τῶν ὀργάνων τοῦ ἐναγομένου γίνεται τοιαύτη ἐξακρίβωσις, δὲν ἐνισχύεται συνεπῶς ἐξ ἀποδεικτικοῦ τινος στοιχείου τὸ πράγματι ἀδικαιολόγητον τῶν ἀπουσιῶν τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τρόπον ὥστε τοῦτο νὰ ἐξομοιοῦται πρὸς οἰκειοθελῆ ἀποχώρησιν.

Κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὁ ἐνάγων δὲν ἀπελύθη παρὰ τῆς ἐργοδότιδος ἐξ ὑπαιτιότητός του καὶ ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ παρὰ τοῦ ἐναγομένου, κατὰ τὸ πεντάμηνον τῆς ἀνεργίας του, ἐπιδότησιν συγκειμένην ἐκ 40% τοῦ βασικοῦ ἡμερομισθίου του, προσηυξημένου κατὰ 10% λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν, ἤτοι διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην σύζυγόν του, συμφώνως τοῖς ἄρθροις 15 § 1, 16 § 1 καὶ 21 τοῦ ν.δ. 2961/1954, ὡς τὸ τελευταῖον ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν. 3464/1955. Οὕτω ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ κατὰ τὸ πεντάμηνον τῆς ἀνεργίας του δραχμὰς 7.150 (130 Χ 40% = 52 + 10% Χ 135 ἡμέραι).

Τὰ ὄργανα τοῦ ἐναγομένου οὐχὶ νομίμως ἠρνήθησαν νὰ ἐπιδοτήσουν τὸν ἐνάγοντα καὶ ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης οὗτος ἐζημιώθη τὸ ἀνωτέρω ποσόν, ἡ ὑπ' κρίσιν δὲ ἀγωγὴ δέον ὅπως γίνῃ δεκτὴ ὡς νόμῳ καὶ οὐσίᾳ βασιμος.

Α.Κ., θεσπίζοντος τὴν εὐθύνην τοῦ ἀποκτῶντος διὰ συμβάσεως περιουσίαν ἢ ἐπιχείρησιν διὰ τὰ εἰς ταύτας ἀνήκοντα χρέη, οὐδόλως ἀπαιτεῖται, ὅταν τὸ χρέος προέρχεται ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τοῦ μεταβιβάζοντος, νὰ περιῆλθεν ὁ πλουτισμὸς οὗτος εἰς τὸν ἀποκτῶντα. Ἡ δὲ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἀπορρίψασα τὴν ἔνστασιν τῆς ἐναγομένης περὶ ἀποσβέσεως κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 § 2 καὶ 2 στοιχ. α' τοῦ ν. 4456/1965 τῆς κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἐκ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας ἀπαιτήσεως τοῦ ἐνάγοντος, καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς χρόνον προγενέστερον τῆς ὑπ' αὐτῆς δυνάμει τοῦ νόμου 3523/1956 ἐξαγορᾶς τῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς (Η.Ε.Α.Π.), παρὰ τῇ ὁποίᾳ ἐκεῖνος εἰργάζετο ὡς ὁδηγὸς φορτηγοῦ αὐτοκινήτου, συνεχίζων τὴν παροχὴν τῶν αὐτῶν ὑπηρεσιῶν καὶ μετὰ τὴν ἐξαγοράν, ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι αἱ ὡς ἄνω διατάξεις, καθιεροῦσαι τὴν ἀπαλλαγὴν τῆς ἀναιρεσειούσης δι' ὀφειλὰς ἐκ τοῦ ἄρθρου 479 Α.Κ., μὴ γνωστοποιηθείσας αὐτῇ ἐντὸς προθεσμίας ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως σχετικῆς ἀνακοινώσεως εἰς δύο τῶν ἐν Ἀθήναις εὐρέως κυκλοφορουσῶν ἐφημερίδων, θέτουσιν ὡς ἀπαραίτητον προϋπόθεσιν τῆς ἐνάρξεως τῆς ἀποσβεστικῆς προθεσμίας τὴν δημοσίευσιν τῆς ἐν λόγῳ ἀνακοινώσεως, ὁ ἰσχυρισμὸς ὅμως τῆς ἐναγομένης, ὅτι ἐγένετο δημοσίευσις εἰς τὰς ἀναφερομένας ἐφημερίδας, δὲν ἐβεβαιώθη ἐκ τῶν ἀποδείξεων, τὸ μὲν ὀρθῶς τὰς ρηθείσας διατάξεις ἠρμήνευσε, τὸ δὲ περὶ πραγμάτων ἀνελέγκτως ἔκρινε καὶ ἡ σχετικὴ αἰτιολογία αὐτῆς οὐδόλως εἶναι ἐλλιπής, ἐκ τοῦ ὅτι δὲν ἠρεύνησεν, ἂν ὁ ἀδικαιολόγητος πλουτισμὸς τῆς Η.Ε.Α.Π. περιῆλθεν εἰς τὴν ἀναιρεσείουσαν. Ὅθεν ὁ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 19/1958 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, κατατεθείσης παρὰ τῷ Εἰρηνοδικείῳ Ἀθηνῶν συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 20 § 3 τοῦ ν. 3239/1955 «περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν κλπ.» καὶ ἐκδοθείσης μεταξὺ τῆς τέως Η.Ε.Α.Π. ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συλλόγου τῶν Ὑπαλλήλων καὶ τῆς Ἑνώσεως τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἑταιρείας ταύτης, εἰς ὃ καὶ ὁ ἀναιρεσίβλητος ὑπήγετο, ὡρίσθη, ὅτι ὡς βασικαὶ ἀποδοχαὶ νοοῦνται ὁ μηνιαῖος βασικὸς μισθὸς ἢ τὸ 240πλάσιον τοῦ βασικοῦ ὡρομισθίου. Ταυτόσημον πρὸς ταύτην διάταξιν περιέλαβον αἱ μετὰ τὴν ἀνωτέρω ἀναφερθεῖσαν ἐξαγορὰν ἐκδοθεῖσαι ἀποφάσεις τοῦ αὐτοῦ διοικητικοῦ δικαστηρίου περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ Δ.Ε.Η. - Η.Α.Π., ὑπ' ἀριθ. 19/1963, κηρυχθεῖσα ἐκτελεστὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 67450/4001/1963 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, καὶ ὑπ' ἀριθ. 46 καὶ 47/1966, κατατεθεῖσαι παρὰ τῷ Εἰρηνοδικείῳ Ἀθηνῶν. Διὰ τῆς κανονιστικοῦ χαρακτῆρος παρατεθείσης διατάξεως, ὑπαγορευθείσης ἐκ τῶν συνθηκῶν ἐργασίας παρὰ τῇ ἀναιρεσειούσῃ καὶ τῆς ἣν αὕτη διεδέχθη Η.Ε.Α.Π., ἀπαιτουσῶν τὴν πλήρη ἀπασχόλησιν τῶν μισθωτῶν λόγῳ τῆς ἀδιακόπου λειτουργίας πρὸς παραγωγὴν καὶ διανομὴν ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας, μὴ ἀντικειμένης οὔτε εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 648 ἐπ. Α.Κ., αἵτινες δὲν παρέχουσι λύσιν τοῦ θέματος, οὔτε εἰς ἄλλην διάταξιν νόμου, ἐφαρμοστέας δὲ ἐν προκειμένῳ ὡς εἰδικῆς, ὁσάκις ἀναγκαῖος ὁ καθορισμὸς τοῦ ὡρομισθίου καὶ οὐχὶ μόνον προκειμένου περὶ ὑπολογισμοῦ τῶν μισθολογικῶν αὐξήσεων, δίδεται τὸ μέτρον τοῦ ὡρομισθίου καὶ ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τοὺς διὰ μηνιαίου μισθοῦ ἀμειβομένους, ὡς πρὸς τοὺς ὁποίους δὲν ἐσκοπήθη διάφορος μεταχείρισις τῶν ἐπὶ ὡρομισθίῳ ἀμειβομένων καὶ διὰ τοὺς ὁποίους τοῦτο ἀνέρχεται εἰς τὸ ἓν διακοσιοστὸν τεσσαρακοστὸν τοῦ μηνιαίου μισθοῦ, ὅσον τὸ πηλίκον τῆς διαιρέσεως τούτου διὰ τοῦ γινομένου τῶν τριάκοντα ἡμερῶν τοῦ μηνὸς ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ὡρῶν τῆς ἡμερησίας ἐργασίας. Ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὑπολογίσασα τὸ ὡρομίσθιον εἰς τὸ ἓν διακοσιοστὸν τοῦ μηνιαίου μισθοῦ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, προκειμένου νὰ ἐπιδικάσῃ τὴν ἐπ' αὐτοῦ, κατ' ἄρθρον 8 § 2 τοῦ ν.δ. 4020/1959, προσαύξησιν κατὰ 75%, λόγῳ παρανόμων ὑπερωριῶν, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ, ὅτι ὁ τοιοῦτος ὑπολογισμὸς προκύπτει ἐκ τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900, 18310 καὶ 21094/1946 καὶ 25825/1951 ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δὲν συνάγεται δὲ σαφῶς ἐκ τῶν ἀνωτέρω διαιτητικῶν ἀποφάσεων καθορισμὸς τοῦ ὡρομισθίου εἰς τὸ ἓν διακοσιοστὸν τεσσαρακοστὸν τοῦ μηνιαίου μισθοῦ, ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς οὐσιαστικοῦ περιεχομένου διατάξεις ταύτας, καὶ ἀναιρετέαν αὐτὴν κατέστησε κατ' ἄρθρον 807 ἐδ. 17 Πολιτικῆς Δικονομίας, ἧς αἱ διατάξεις τυγχάνουσιν ἐφαρμοστέαι ἐν προκειμένῳ κατ' ἄρθρα 24 καὶ 37 τοῦ Εἰσ. Ν. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ τὸν πρῶτον λόγον τοῦ ἀναιρε-

δικαίωμα εἰς τούτους καταβολῆς αὐτοῖς ἡμερομισθίου, ὑπολογιζομένου κατὰ τὰ ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης εἰρημένα, ἐὰν συμβάλλουν πράγματι καὶ οὗτοι εἰς τὴν παραγωγὴν τοῦ ἄρτου. Ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου δέχεται, κατ' ἀνέλεγκτον περὶ πραγμάτων κρίσιν, τὰ ἑπόμενα: Ὁ ἀναιρεσίβλητος προσελήφθη ἐν ἔτει 1953 εἰς τὸ 791 στρατιωτικὸν ἀρτοποιεῖον διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὡς ἀρτεργάτης Β' κατηγορίας καὶ ἔκτοτε ἀπησχολήθη οὗτος μέχρις 20.5.1966. Εἰς τὸ ἀρτοποιεῖον ἀπησχολήθησαν κατὰ τὸ ἐπίδικον διάστημα (21.6.1961 ἕως 20.5.1966) διὰ τὴν κατεργασίαν τῶν ἀλεύρων πρὸς παρασκευὴν ἄρτου ἀρτεργάται εἰδικοτήτων μαζοποιοῦ, κλιβανέως, πλάστου καὶ κυλινδριστοῦ, ἐν οἷς καὶ ὁ ἀναιρεσίβλητος, καὶ δὴ διαδοχικῶς 121, 106 καὶ 100. Ἡ διοίκησις τοῦ ἀρτοποιείου, ἐκ τῆς ἀνάγκης τοῦ καταμερισμοῦ τῆς ἐργασίας ἐπὶ σκοπῷ ἀνωτέρας καὶ εὐχερεστέρας διευκολύνσεως τῆς ἀρτοποιήσεως τοῦ ἀναγκαιοῦντος ἄρτου, ἀπησχόλησε κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα, ἐπὶ πλέον τῶν ὡς ἀνωτέρω ἀρτεργατῶν, καὶ τὰ κατωτέρω πρόσωπα εἰς ὑπηρεσίας ἀσχέτους πρὸς τὴν ἐνεργὸν ἀνάμιξιν κατὰ τὴν κατεργασίαν τῶν ἀλεύρων πρὸς παραγωγὴν τοῦ ἄρτου καὶ δὴ πέντε ὡς ἀρχιλιβανεῖς, τῶν ὑπηρεσιῶν συνισταμένων εἰς τὴν ἐποπτείαν τῶν διαφόρων συνεργείων τῶν ἀρτεργατῶν, εἰς τὴν συγκρότησιν τούτων ὑπὸ τοῦ ἀναγκαιοῦντος ἀριθμοῦ τῶν ἀρτεργατῶν καὶ εἰς τὴν παρακολούθησιν τῆς καλῆς παρασκευῆς τοῦ ἄρτου καὶ τέσσαρας ὡς θερμαστὰς μέχρι τῆς 15.4.1964 καὶ ἔκτοτε δύο, οἵτινες ἀπησχολοῦντο μέχρι τοῦ Ἰουνίου 1963 εἰς τὴν μεταφορὰν τῆς καυσίμου ὕλης διὰ τὴν θέρμανσιν τῶν ἑστιῶν τῶν κλιβάνων καὶ εἰς τὴν ἀποκομιδὴν καὶ ἀπόρριψιν τῶν ὑπολειμμάτων τῆς καύσεως, ἀπὸ τῆς μετατροπῆς δὲ τοῦ συστήματος θερμάνσεως δι' ἀκαθάρτου πετρελαίου εἰς τὴν παρακολούθησιν τῶν καυστήρων. Οὕτως ὅμως τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον περιέλαβεν ἀντιφατικὰς αἰτιολογίας, ἐπὶ ζητήματος ἔχοντος οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς προκειμένης δίκης, καθ' ὅσον, ἐνῷ δέχεται ὅτι ἡ διοίκησις τοῦ στρατιωτικοῦ ἀρτοποιείου ἐκ τῆς ἀνάγκης τοῦ καταμερισμοῦ τῆς ἐργασίας, ἐπὶ σκοπῷ τῆς ἀνετωτέρας καὶ εὐχερεστέρας διευκολύνσεως τῆς ἀρτοποιήσεως τοῦ ἀναγκαιοῦντος ἄρτου, ἀπησχόλησεν ἑτέρους ἀρτεργάτας, πέντε ὡς ἀρχιλιβανεῖς καὶ ἑτέρους (4 εἶτα 2) ὡς θερμαστάς, περαιτέρω θεωρεῖ, ὅτι ἡ ἀπασχόλησις τούτων ἐγένετο εἰς ἐργασίας ἀσχέτους πρὸς τὴν ἐνεργὸν ἀνάμιξιν κατὰ τὴν κατεργασίαν τῶν ἀλεύρων πρὸς παραγωγὴν ἄρτου. Ἐν συνεχείᾳ δὲ κρίναν, βάσει τῶν ὑπ' αὐτοῦ δεκτῶν γενομένων ἀνελέγκτως περιστατικῶν, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ τὸ ἀναλογοῦν αὐτῷ ποσὸν ἐκ τῶν καταβληθεισῶν εἰς τοὺς εἰρημένους ἀποδοχῶν, ἐστέρησε τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν νομίμου βάσεως καὶ κατέστησεν ἀνέφικτον τὸν ἀκυρωτικὸν ἔλεγχον, ὡς πρὸς τὴν ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν ἄνω διατάξεων, ἐφ' ᾧ καὶ εἶναι ἀναιρετέα κατὰ τὸ ἐδ. 19 τοῦ ἄρθρου 807 Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. 3810/1957, καθιστάμενου δεκτοῦ τοῦ μόνου λόγου ἀναιρέσεως καὶ τοιαύτην ἔννοιαν ἔχοντος (*).

2. Ἀποδοχαὶ προσωπικοῦ Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ

Ἔννοια ἄρθρου 479 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Παροχὴ ὑπερωριακῆς ἐργασίας εἰς χρόνον προγενέστερον ἐξαγορᾶς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η. καὶ Νόμος 4456/1965.—Ἔννοια μηνιαίου βασικοῦ μισθοῦ προσωπικοῦ Δ.Ε.Η. κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 19/1958 διαιτητικὴν ἀπόφασιν.—Ὑπολογισμὸς ὡρομισθίου δι' ἐφαρμογὴν ἄρθρου 8 § 2 Ν.Δ. 4020/1959 περὶ ὑπερωριῶν.—Παροχὴ ἐπιδόματος εἰς προσωπικὸν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 14/1958 διαιτητικὴν ἀπόφασιν λόγῳ λειτουργικῶν ἀνάγκων τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ μὴ ὑπολογισμὸς τούτου εἰς τακτικὰς ἀποδοχὰς ἡμερῶν ἀδείας κατ' Α.Ν. 539/1945.— Ἀπαίτησις ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ λόγῳ παροχῆς ὑπερωριῶν καὶ οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος.

Ἀρείου Πάγου 527/1969, Τμ Β'

Πρόεδρος Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς Ἀρεοπαγίτης κ. **Λ. Κανελλάκος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Μ. Μπερνίτσας, Γ. Λεοντῆς

Αἱ ἐκατέρωθεν ἀσκηθεῖσαι αἰτήσεις ἀναιρέσεως, ἀλλήλαις ἀντιθέτως κατὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, εἶναι συνεκδικαστέαι διὰ πρόφανῆ συνάφειαν.

Ἐπὶ τῆς αἰτήσεως τῆς Δ.Ε.Η.

Κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 479

(*) Ἀνῃρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 8704/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

σμὸν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, συνυπολογίζηται καὶ τὸ οἰκογενειακὸν ἐπίδομα, διότι ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος, ἔχων τὴν ἔννοιαν ὅτι δυνάμει συμβάσεως ὁ ἐνάγων ἐδικαιοῦτο νὰ ἀξιώσῃ μεῖζον τοῦτο κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀποδοτέου αὐτῷ, ἀπετέλει ἀνεπίτρεπτον μεταβολὴν τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς, στηριζομένης εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ., ἅτε μὴ μεταβληθείσης τῆς φύσεως αὐτῆς, ὡς ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ ν.δ. 4020/1959, σκοποῦ τῆς ὁποίας ἦτο ἡ θέσπισις τῆς καταισχλῆς, πρὸς τῇ κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς ἀποβάσει τοῦ πλουτισμοῦ καὶ εἰδικῆς ἀποζημιώσεως ἐπὶ παρανόμου ὑπερωρίας. Κατὰ συνέπειαν καὶ ὁ τρίτος λόγος ἀναιρέσεως περὶ ψευδοῦς ἑρμηνείας καὶ ἐσφαλμένης ἐφαρμογῆς τῶν ἀνωτέρω διατάξεων τυγχάνει ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Κατὰ ταῦτα, ἀπορριπτομένης τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως τοῦ ἐνάγοντος, δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ ἐν μέρει ἡ αἴτησις τῆς ἐναγομένης, ἐπὶ τῷ τέλει μερικῆς ἀναιρέσεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, νὰ παραπεμφθῇ δὲ ἡ ὑπόθεσις, ὡς χρήζουσα περαιτέρω διευκρινήσεως κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ ὁριζόμενον Τμῆμα, συμψηφιζομένης τῆς δικαστικῆς δαπάνης τῆς παρούσης καὶ τῆς κατ' ἔφεσιν δίκης (*).

II. ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ

Ἐπιδόματα παραμονῆς εἰς τὸν αὐτὸν βαθμόν

Παροχὴ ἐπιδόματος εἰς τοὺς ἐκ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ. μὴ ἔχοντας βαθμολογικὴν ἐξέλιξιν καὶ παραμένοντας εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν καὶ ἐξαντλοῦντας τὴν εἰδικὴν ἱεραρχίαν τῆς εἰς ἣν ἀνήκουσι κατηγορίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ. μεθ' ἑκάστην τριετίαν παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ.— Λῆψις ὑπ' ὄψιν ὄχι μόνον τοῦ διανυθέντος εἰς τὸ Δίκτυον τῶν Σ.Ε.Κ χρόνου, ἀλλὰ καὶ τοῦ διανυθέντος εἰς τὸ εἰς τούτους συγχωνευθὲν Δίκτυον, ἐξ οὗ προέρχεται ὁ ὑπάλληλος, ἐὰν ἐννοῆται καὶ ἐφ' ὅσον ὁ τοιοῦτος χρόνος διηνύθη ἀδιακόπως καὶ τελεῖ ἐν ἀμέσῳ συνεχείᾳ μετὰ τοῦ εἰς τὸ Δίκτυον τῶν Σ.Ε.Κ. διανυθέντος χρόνου.

(*) Ἀνηρέθη ἐν μέρει ἡ ὑπ' ἀριθ. 22080/1968 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου.

Ἀρείου Πάγου 541/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Ι. Γεωργακόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀγ. Ἀποστόλου, Ἀθ. Σταργίου

Ἡ παράγραφος 4 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 15 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1538/1950 ἐκδοθέντος βασιλικοῦ διατάγματος τῆς 18 Μαΐου / 18 Ἰουνίου 1954 «περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σιδηροδρόμων Ἑλληνικοῦ Κράτους», ἧτις, ὡς ἐκ τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἰσχύοντος ν.δ. 4246 τῆς 18/21 Σεπτεμβρίου 1962 «περὶ ἐνοποιήσεως τῶν Σιδηροδρομικῶν Δικτύων τοῦ Κράτους καὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ διοικήσεως τῶν Σιδηροδρόμων Ἑλληνικοῦ Κράτους διατάξεων», δι' ἧς ὁρίζεται, ὅτι τὸ προσωπικὸν τῶν Δικτύων Σ.Π.Λ.Π., Σ.Β.Δ.Ε. καὶ Σ.Π.Κ. καθίσταται προσωπικὸν τῶν Σ.Ε.Κ., ὑπαγόμενον τοῦ λοιποῦ εἰς τὰς περὶ προσωπικοῦ ἐν γένει τῶν Σ.Ε.Κ. ἰσχυούσας διατάξεις νόμων, διαταγμάτων, κανονισμῶν καὶ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, τυγχάνει ἐφαρμογῆς ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ῥηθέντος νομοθετικοῦ διατάγματος καὶ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν δι' αὐτοῦ εἰς τοὺς Σ.Ε.Κ. συγχωνευθέντων Δικτύων, ὁρίζουσα, ὅτι «εἰς τοὺς ἐκ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ. μὴ ἔχοντας βαθμολογικὴν ἐξέλιξιν, τοὺς παραμένοντας εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν καὶ ἐξαντλοῦντας τὴν εἰδικὴν ἱεραρχίαν τῆς εἰς ἣν ἀνήκουσι κατηγορίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ. μεθ' ἑκάστην τριετίαν παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ παρέχεται ἐπίδομα 5% ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τοῦ ὃν κατέχουσι βαθμοῦ, μὴ δυνάμενον νὰ ὑπερβῇ τὸ 20%, προκειμένου νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐντεῦθεν ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν εἰς τοὺς Σ.Ε.Κ. συγχωνευθέντων Δικτύων, ὡς χρόνος παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ διὰ τὴν χορήγησιν τοῦ περὶ οὗ αὐτῆ ἐπιδόματος, ὡς ταῦτο τυγχάνῃ μεταγενεστέρως διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ ν.δ. 4442/1962 κυρωθείσης ὑπ' ἀριθ. 28/19.2.1959 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 882/1962 βασιλικοῦ διατάγματος, θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν οὐ μόνον ὁ διανυθεὶς εἰς τὸ Δίκτυον τῶν Σ.Ε.Κ., ἀλλὰ καὶ ὁ διανυθεὶς εἰς τὸ εἰς τούτους συγχωνευθὲν Δίκτυον, ἐξ οὗ προέρχεται ὁ ἐνδιαφερόμενος διὰ τὴν χορήγησιν τοῦ τοιούτου ἐπιδόματος ὑπάλληλος, ἐάν, ἐννοεῖται, καὶ ἐφ' ὅσον ὁ τοιοῦτος χρόνος διηνύθη ἀδιακόπως καὶ τελῇ ἐν ἀμέσῳ συνε-

τηρίου.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 71438/1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐγκριθείσης μετὰ τροποποιήσεως ὑπ' ἀριθ. 14/1958 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, δι' ἧς ἐπεξετάθη εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν μισθωτῶν, εἰς ἣν ἀνήκει ὁ ἀναιρεσίβλητος, τὸ εἰς ἄλλους τοιούτους τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης παρεχόμενον ἐπίδομα, ὡρίσθησαν τὰ ἑξῆς: «Τὸ χορηγούμενον ἤδη εἰς ἑνίας κατηγορίας τῆς Η.Ε.Α.Π. ἡμερήσιον ἐπίδομα ἐξ 11 δραχμῶν ἐπεκτείνεται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης εἰς ἅπαν τὸ ἐπὶ ὡρομισθίῳ ἀμειβόμενον προσωπικὸν τῆς Η.Ε.Α.Π. καὶ εἰς τοὺς ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων ταύτης. Ἐξαιροῦνται τῆς παροχῆς τούτου ὅσοι ἤδη λαμβάνουν συσσίτιον, ὡς καὶ οἱ εἰς οὓς ἡ Ἑταιρεία θὰ παρέχῃ μελλοντικῶς τοιοῦτον. Τὸ ἀνωτέρω ἐπίδομα παρέχεται μόνον διὰ τὰς ἡμέρας, καθ' ἃς πράγματι προσέφεραν τὰς ὑπηρεσίας των οἱ μισθωτοί».

Κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης τὸ ἐν λόγῳ ἐπίδομα, παρεχόμενον λόγῳ τῶν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τῆς ἐργοδότιδος, πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἀπροσκόπτου λειτουργίας ταύτης, ὡς τοῦτο συνάγεται ἐκ τῆς θεσπιζομένης εὐχερείας αὐτῆς πρὸς παροχὴν συσσιτίου ἀντὶ χρήματος, μόνον δὲ κατὰ τὰς ἡμέρας, καθ' ἃς οἱ μισθωτοὶ ἐργάζονται πράγματι, δὲν περιλαμβάνεται εἰς τὰς τακτικὰς ἀποδοχὰς τούτων καὶ δὲν ὑπολογίζεται διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν ἀδείας, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 § 3 τοῦ ἀ.ν. 539/1945, ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 § 2 τοῦ ν. 4547/1966. Κατὰ συνέπειαν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὑπολογίσασα, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοδίκου ταυτήν, εἰς τὰς ἀποδοχὰς ἀδείας τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ τὸ ὡς ἄνω ἐπίδομα, ἐπὶ τῇ σκέψει, ὅτι ἡ παρατεθεῖσα διάταξις τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, καθ' ὃ μέρος ἀποκλείει τὴν παροχὴν τοῦ ἐπιδόματος καθ' ἃς ἡμέρας δὲν ἐργάζονται οἱ μισθωτοί, ἀντίκειται εἰς τὴν ἀνωτέρω διάταξιν τοῦ ν. 539/1945, ἐσφαλμένως ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὴν διάταξιν ταύτην καὶ εἶναι καὶ κατὰ τοῦτο ἀναιρετέα, κατ' ἄρθρον 807 ἐδ. 17 Πολιτικῆς Δικονομίας, καὶ τὸν τρίτον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου.

Ἐπὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ Ι.Β.

Ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις, δεχθεῖσα ὅτι ἡ ἀπαίτησις τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐξ ἀδικαιολογήτου, ἐκ τῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας τούτου, πλουτισμοῦ, συνισταμένη εἰς τὴν ὠφέλειαν τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἐκ τῆς ἐξοικονομήσεως δαπανῶν, εἰς ἃς θὰ ὑπεβάλλετο, ἂν προσελάμβανεν ἕτερον μισθωτὸν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑπεραπασχολήσεως, ἰσοῦται πρὸς τὰς ἀποδοχάς, ἃς θὰ κατέβαλλεν εἰς μισθωτὸν τῆς αὐτῆς ἱκανότητος μὲ τὸν ἀναιρεσίβλητον, ἀλλ' ἀπηλλαγμένον οἰκογενειακῶν βαρῶν, συναφῶς οὕτης τῆς ἐξευρέσεως τοιούτου μισθωτοῦ, ἔκρινεν, ὅτι ἐν τῷ ὑπολογισμῷ τῆς τοιαύτης δαπάνης δὲν εἶναι ὑπολογιστέον τὸ οἰκογενειακὸν ἐπίδομα, ὅπερ κατεβάλλετο εἰς τὸν ἐνάγοντα διὰ τὴν νόμιμον ἐργασίαν του. Ἀνταξάσης δὲ τῆς ἀναιρεσιβλήτου κατὰ τῆς ἀγωγῆς, δι' ἧς οὗτος ἠξίου νὰ λάβῃ δι' ἀδικαιολόγητον πλουτισμὸν πλείονα τῶν ὅσων ἔλαβεν, ὡς ἐκ τοῦ παρ' αὐτοῦ ὑποστηριζομένου ὑπολογισμοῦ τοῦ ὡρομισθίου εἰς τὸ ἓν διακοσιοστὸν τοῦ μηνιαίου μισθοῦ ἀντὶ τοῦ ἑνὸς διακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ, ὅτι εἰς τοῦτον κατέβαλε πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ δραχμὰς 22.054,60 λόγῳ συνυπολογισμοῦ εἰς τὰς ἀποδοχάς του καὶ τοῦ οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος, ὅπερ ὅμως δὲν ἦτο συνυπολογιστέον κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐδέχθη, κατ' ἀνέλεγκτον περὶ πραγμάτων κρίσιν, ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο κατεβλήθη πράγματι πρὸς κάλυψιν τῆς ἐξ ὑπερωρίων ἀξιώσεως. Τούτων δεδομένων, ὀρθῶς τὸ Πρωτοδικεῖον, εἰς ὃ κυριαρχικῶς ἀνῆκεν ὁ νομικὸς χαρακτηρισμὸς τοῦ ἐκτεθέντος ἰσχυρισμοῦ, ἔκρινεν, ὅτι αὕτη ἀπετέλει ἔνστασιν μερικῆς ἐξοφλήσεως τῆς ἀγωγικῆς ἀπαιτήσεως, ἥτις κατὰ βάσιν ἦτο ἀπαίτησις ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, μὴ διαφοροποιουμένη ἐκ τοῦ ὅτι αὕτη διετυπώθη ὡς ἀξίωσις ἐξ ἐσφαλμένου ὑπολογισμοῦ τοῦ ὡρομισθίου. Ὅθεν, οὔτε πράγματα μὴ προταθέντα ἐδέχθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, οὔτε τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 416 καὶ 418 Α.Κ. παρεβίασεν, ὡς δεχθεῖσα τὸ ἀποσβεστικὸν ἀποτέλεσμα τῆς γενομένης καταβολῆς, καίτοι γενομένης διὰ διάφορον αἰτίαν, οἱ δὲ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζοντες δύο πρῶτοι λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι.

Γενομένου δεκτοῦ ἐκ τοῦ πράγματος ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι ἡ καταβολὴ τῶν δραχμῶν 22.054,60 ἐγένετο πρὸς κάλυψιν τῆς ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ὡς ἐκ τῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασιακῆς ἀπαιτήσεως τοῦ ἐνάγοντος, δὲν ἦτο ἐπιτρεπτὴ ἡ ἔρευνα τοῦ διὰ τῶν πρακτάσεων ὑποβληθέντος ἰσχυρισμοῦ τούτου, ὅτι ὑπῆρχε συμφωνία τῶν μερῶν, ἵνα, κατὰ τὸν ὑπολογι-

κλήσεως τῆς πιστωτρίας Α.Κ. αἱ κατὰ τὴν ἐξέλεγξιν τῶν πιστώσεων τῆς πτωχεύσεως τῆς Ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Α.Ε. ἐπιχειρήσεων καὶ ἰαματικῶν λουτρῶν Λουτρακίου «...» διατυπωθεῖσαι ἀντιρρήσεις τοῦ ὁριστικοῦ συνδίκου τῆς πτωχεύσεως κατὰ τῆς παραδοχῆς εἰς τὰ χρέη τῆς πτωχεύσεως ταύτης ἀπαιτήσεως τῆς ὡς ἄνω πιστωτρίας, προερχομένης ἐκ σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας Ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Ἀπεδείχθη, ὅτι ἡ καλοῦσα προσελήφθη τὴν 1.7.1946 παρὰ τῆς ὡς ἄνω Ἑταιρείας διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὡς ὑπάλληλος Γραφείου καὶ εἰργάσθη μέχρι τῆς 31.3.1964, ὁπότε ἀπελύθη κατόπιν τῆς κηρύξεως τῆς Ἑταιρείας ταύτης εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως.

Ὁ καταβαλλόμενος μισθὸς εἰς τὴν καλοῦσαν ἀνήρχετο κατὰ τὸν τελευταῖον πρὸ τῆς ἀπολύσεώς της μῆνα εἰς δραχμὰς 4.400. Ἐν ὄψει τῆς ἰδιότητος τῆς καλούσης ὡς ὑπαλλήλου καὶ τῆς ὑπηρεσίας 17 ἐτῶν, ἣν εἶχεν, ἔδει, συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 1 καὶ 3 τοῦ νόμου 2112/1920, νὰ λάβῃ ὡς ἀποζημίωσιν ἀπολύσεως μισθοὺς 13 μηνῶν.

Κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 6 § 2 τοῦ νόμου 3198/1955 πᾶσα ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ περὶ καταβολῆς ἢ συμπληρώσεως τῆς κατὰ τὸν νόμον 2112/1920 ἀποζημιώσεως τυγχάνει ἀπαράδεκτος, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ ἀγωγὴ δὲν ἐκοινοποιήθη ἐντὸς ἑξαμήνου, ἀφ' ἧς κατέστη ἀπαιτητή. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἡ ὡς ἄνω ἀποζημίωσις τοῦ μισθωτοῦ, τοῦ ἀπολυομένου ἄνευ τῆς τηρήσεως τῶν περὶ προμηνύσεως διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου τούτου, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπερβαίνει τὰς ἀποδοχὰς ἓξ μηνῶν, καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας, ἐὰν δὲ ἡ ἀποζημίωσις εἶναι μεγαλυτέρα τῶν ἀποδοχῶν ἓξ μηνῶν ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται ὡσαύτως νὰ καταβάλῃ κατὰ τὴν ἀπόλυσιν τὰ μέχρι τῶν ἀποδοχῶν ἓξ μηνῶν μέρος αὐτῆς, τὸ δὲ ὑπόλοιπον ἐπὶ πλέον ποσὸν εἰς τριμηνιαίας δόσεις, ἑκάστη τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ εἶναι κατωτέρα τῶν ἀποδοχῶν τριῶν μηνῶν, ἐκτὸς ἂν πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ συνόλου τῆς ἀποζημιώσεως ὑπολείπεται μικρότερον ποσόν. Ἡ πρώτη τῶν δόσεων εἶναι καταβλητέα τὴν ἐπομένην ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τριμήνου ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἡ ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ δὲν καθίσταται ληξιπρόθεσμος καὶ ἀπαιτητὴ πρὸ τῆς παρελεύσεως τῶν ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω διατάξεως ὁριζομένων τριμήνων προθεσμιῶν (Α.Π. 211/1965, ΕΕΔ 24, 672).

Ἐξ ἄλλου κατὰ τὰς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 534, 644, 645, 666 τοῦ Ἐμπ. Ν. καὶ 2 τοῦ ν. 637/1937 ἀπὸ τῆς κηρύξεως τῆς πτωχεύσεως οἱ πιστωταὶ τοῦ πτωχοῦ, πλὴν τῶν ἠσφαλισμένων δι' εἰδικοῦ προνομίου, δὲν δύνανται νὰ ἐναγάγωσι τὸν σύνδικον πρὸς ἱκανοποίησιν ἢ ἁπλῆν ἀναγνώρισιν ἀπαιτήσεώς των, προϋφισταμένης τῆς πτωχεύσεως ἢ καὶ γεννηθείσης μετὰ τὴν πτώχευσιν, μὴ προερχομένης ὅμως ἐκ τῆς δράσεως τοῦ συνδίκου, ἀλλ' οὔσης ἁπλῆς συνεπείας τῆς προϋφισταμένης τῆς πτωχεύσεως ἐργασιακῆς συμβάσεως, ὀφείλοντες νὰ ἀναγγέλλωσι ταύτην πρὸς ἐπαλήθευσιν κατὰ τὴν εἰδικὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 582 καὶ ἑπ. τοῦ Ἐμπ. Νόμου, ἱκανοποιούμενοι ἐκ τοῦ πτωχευτικοῦ μερίσματος. Εἰς τὴν περίπτωσιν ὅμως ταύτην ἡ ἀναγγελία δέον νὰ γίνῃ ἐντὸς τῆς ὁριζομένης ὑπὸ τοῦ νόμου προθεσμίας, πρὸς ἄσκησιν δι' ἀγωγῆς τοῦ δικαιώματός των, διότι ἡ ἀναστολὴ τῶν ἀτομικῶν διώξεων τῶν πτωχευτικῶν πιστωτῶν ἐναντίον τοῦ πτωχεύσαντος οὐδόλως ἐπάγεται καὶ ἀναστολὴν τῆς παραγραφῆς τῶν ἀξιώσεών των (*Ρόκα*, Πτωχ. § 36/V, Α.Π. 27/1941, ΕΕΝ Η' 107).

Ἐν προκειμένῳ, ἐφ' ὅσον ἡ καλοῦσα ἀπελύθη τὴν 31.3.1964, ἡ δὲ ὀφειλομένη εἰς αὐτὴν ἀποζημίωσις ἀνήρχετο εἰς 13 μηνιαίους μισθούς, ὁ καθ' οὗ ἔδει νὰ καταβάλῃ εἰς ταύτην ἅμα τῇ ἀπολύσει της ἀποδοχὰς 6 μηνῶν, ἐν συνεχείᾳ δὲ τὴν 1.7.1964 τὴν πρώτην τριμηνιαίαν δόσιν τοῦ ὑπολοίπου τῆς ἀποζημιώσεως ἐξ ἀποδοχῶν 3 μηνῶν τὴν 1.10.1964, τὴν δευτέραν δόσιν ἐξ ἀποδοχῶν 3 μηνῶν καὶ τὴν 1.1.1965 τὴν τελευταίαν δόσιν, περιλαμβάνουσαν ἀποδοχὰς ἑνὸς μηνός. Συνεπῶς ἡ ἀξίωσις τῆς καλούσης, καταστᾶσα ἀπαιτητὴ ἐξ ὁλοκλήρου τὴν 2.1.1965, ἔδει νὰ ἀσκηθῇ διὰ τῆς ὡς ἄνω ἀναγγελίας τὸ ἀργότερον τὴν 2.7.1965. Προκύπτοντος, ἔθεν, ἐκ τῆς προσαγομένης ἐκθέσεως ἐπαληθεύσεως πιστωτῶν τῆς ὡς ἄνω πτωχεύσεως, ὅτι ἡ καλοῦσα ἀνηγγέλθη ἐνώπιον τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς πτωχεύσεως ταύτης τὴν 27.7.1965, ἡ ἀξίωσίς της ἠσκήθη μετὰ τὴν πάροδον τῆς ὡς ἄνω ἀποκλειστικῆς προθεσμίας, καὶ συνεπῶς εἶναι ἀπαράδεκτος, τοῦ τοιούτου ἀπαραδέκτου λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν αὐτεπαγγέλτως παρὰ τοῦ δικαστηρίου. Τὸ γεγονός, ὅτι ἡ

χεία μετά τοῦ εἰς τὸ Δίκτυον τῶν Σ.Ε.Κ. διανυθέντος ὑπ' αὐτοῦ τοιούτου, ὡς μόνου περιορισμοῦ τιθεμένου διά τῆς προμνησθείσης διατάξεως τοῦ ν.δ. 4442/1962 καὶ δή διά τῆς ἐν αὐτῇ φράσεως «τοῦ λοιποῦ», ὅτι τά ἐντεῦθεν οἰκονομικά ὠφελήματα τῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν εἰς τούς Σ.Ε.Κ. συγχωνευθέντων ὡς ἄνω Δικτύων δέν δύνανται ν' ἀνατρέξωσιν εἰς χρόνον προγενέστερον τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ρηθέντος νομοθετικοῦ διατάγματος. Συνεπῶς τό δικάσαν Ἐφετεῖον, ἀντιθέτως ἀποφηνάμενον ἐπί τοῦ προκειμένου καί ἀπορρίψαν, κατ' ἐπικύρωσιν ἐν τούτῳ τῆς πρωτοδίκου, διά τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του ὡς μή νόμιμον τήν ἀγωγήν τοῦ ἀναιρεσείοντος, καθ' ὅσον δι' αὐτῆς οὗτος προσληφθείς τήν 19.7.1952 ὑπό τῶν Σ.Π.Α.Π. καί ἐνταχθείς ὑπ' αὐτῶν εἰς θέσιν ταξιθέτου τήν 1.2.1962 καί τήν 3.6.1966 ἀπολυθείς ὑπό τῶν διαδεχθέντων τό Δίκτυον τῶν Σ.Π.Α.Π. ἀναιρεσιβλήτων Σιδηροδρόμων Ἑλληνικοῦ Κράτους, λόγῳ συμπληρώσεως ὁρίου ἡλικίας, διῆκει διά τόν χρόνον τῆς παρά τοῖς Σ.Ε.Κ. ὑπηρεσίας του, καθ' ὃν ἔφερε τόν βαθμόν ταξιθέτου, ἤτοι θέσεως ἄνευ περαιτέρω βαθμολογικῆς ἐξελίξεως, ὅπως ὑποχρεωθῇ τό ἐναγόμενον καί ἤδη ἀναιρεσίβλητον νομικόν πρόσωπον δημοσίου δικαίου τῶν Σ.Ε.Κ καί τῶ καταβάλῃ ἀποζημίωσιν λόγῳ παρανομίας τῶν ὀργάνων του, ἐγκειμένης εἰς τήν ἀρνησίν των καταβολῆς ἐπιδόματος παραμονῆς εἰς τόν αὐτόν βαθμόν πέραν τοῦ ἀναγνωρισθέντος καί καταβληθέντος αὐτῶ τοιούτου διά μίαν τριετίαν, συμπληρωθεῖσαν ἀπό τῆς εἰς τό προσωπικόν τῶν Σ.Ε.Κ., διά τῆς ὡς ἄνω ἐνοποιήσεως τῶν Σιδηροδρομικῶν Δικτύων ὑπαγωγῆς του, ἤτοι ἐπιδόματος ἀντιστοιχοῦντος καί εἰς τόν χρόνον τῆς παρά τοῖς Σ.Π.Α.Π. προϋπηρεσίας του, ὡς ὀφειλομένου αὐτῶ, βάσει τῆς ρηθείσης ὑπ' ἀριθ. 28 τῆς 19.2.1959 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐσφαλμένως τάς ὡς ἄνω οὐσιαστικοῦ δικαίου διατάξεις ἠρμήνευσε καί ἐφήρμοσε καί ἀναιρετέαν ἑαυτήν κατέστησε κατά τούς τό τοιοῦτον ὑποστηρίζοντας καί εἰς τό ἐπίδομα παραμονῆς εἰς τόν αὐτόν βαθμόν (τριετιῶν) ἐντοπιζομένους πρῶτον καί δεύτερον βασίμους λόγους ἀναιρέσεως(*).

(*) Ἀνεγρέθη ἐν μέρει ἡ ὑπ' ἀριθ. 1100/1968 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

III ΠΤΩΧΕΥΣΙΣ

Ἁρμόδια δικαστήρια διά διαφοράς ἐκ σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας

1. Ἀνήκουσι εἰς τό κατά τάς γενικάς ἀρχάς δικαστήριον ἡ ὁριστική ἀναγνώρισις τοῦ ἀμφισβητουμένου πιστώματος. — Ἁρμόδιον δικαστήριον, προκειμένου περί ἀπαιτήσεως ἐκ σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἐπί μέν ἀπαιτήσεων, μή ὑπερβαινουσῶν τό ποσόν τῶν 10.000 δραχμῶν, τό Εἰρηνοδικεῖον, ἐπί δέ πέραν τῶν 10.000 δραχμῶν τό Μονομελές Πρωτοδικεῖον. — Ἀποκλειστική προθεσμία ἀγωγῆς περί καταβολῆς ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920. — Καταβολή ἀποζημιώσεως εἰς δόσεις, μή καθιερωμένης ληξιπροθέσμου καί ἀπαιτητῆς πρό τῆς παρελεύσεως τῶν ὁριζομένων τριμήνων προθεσμιῶν. — Ἱκανοποίησις ἡ ἁπλῆ ἀναγνώρισις ἀπαιτήσεως, προϋφισταμένης τῆς πτωχεύσεως ἤ καί γεννηθείσης μετά τήν πτώχευσιν, μή προερχομένης ὅμως ἐκ τῆς δράσεως τοῦ συνδίκου. — Ἀναγγελία ταύτης πρός ἐπαλήθευσιν κατά τήν εἰδικήν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 582 ἐπ. Ἐμπορικοῦ Νόμου. — Ἐκπρόθεσμος ἄσκησις δικαιώματος ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920. — Ἀποζημίωσις διά μή ληφθεῖσαν ἐνεκεν ἀπολύσεως ἄδειαν κατ' ἄρθρον 5 § 5 ἀ.ν. 539/1945.

Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 879/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Ι. Λύκος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Δραγάτσης, Δ. Καυκάς

Ἡ ὁριστική ἀναγνώρισις τοῦ ἀμφισβητουμένου πιστώματος, ἀνεξαρτήτως τῆς προσωρινῆς ἢ μή παραδοχῆς αὐτοῦ ὑπό τοῦ ἐπί τῆς πτωχεύσεως εἰσηγητοῦ, ἀνήκει εἰς τό κατά τάς γενικάς ἀρχάς ἁρμόδιον δικαστήριον (*Ἀναστασιάδη*, Πτωχ. § 308, *Ρόκα*, Πτωχ συμβιβασμός, σελ. 56 σημ. 5, Ἐφ. Θεσ. 42/1967, ΕΕΔ 26, 1448). Προκειμένου περί ἀπαιτήσεως, ἀπορρεούσης ἐκ σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἁρμόδιον δικαστήριον εἶναι ἐπί μέν ἀπαιτήσεων μή ὑπερβαινουσῶν τό ποσόν τῶν δραχμῶν 10.000 τό Εἰρηνοδικεῖον, ἐπί δέ τοιούτων πέραν τῶν 10.000 τό Μονομελές Πρωτοδικεῖον (ἄρθρα 14 § 1 καί 16 §§ 2 καί 3 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας). Ἁρμοδίως ἐνθεν φέρονται πρός συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου διά τῆς ἀπό 27.11.1968

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεων καὶ Αὐτασφαλίσεως Ὑγειονομικῶν

1. Ἐπιβολὴ κρατήσεως ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως ἀποδοχῶν, τὰς ὁποίας λαμβάνει ὁ ὑπαγόμενος εἰς τὴν ἀσφάλισιν αὐτοῦ ὑγειονομικός, ὁ παρέχων ἐπ' ἀμοιβῇ τὰς ὑπηρεσίας του εἰς Δημοσίας Ὑπηρεσίας, Ὀργανισμοὺς Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου ἢ οἱασδήποτε σωματεῖα ἢ ἐπιχειρήσεις, ὡς καὶ εἰς Δήμους καὶ Κοινότητας, ἀσχέτως ἐξηρτημένης ἢ μὴ σχέσεως πρὸς τὸ καταβάλλον τὴν ἀμοιβὴν του πρόσωπον. – Ἔννοια τῶν σχετικῶν διατάξεων.

Ἀρείου Πάγου 77/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Χρ. Κοματοῦρος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀνδρ. Τσάρας, Γ. Λαμπάδης

Κατὰ τὸ ἐδάφιον 11 τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 5945, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. 1040/1943, κυρωθέντος ὑπὸ τῆς κατὰ τὴν Συντακτικὴν Πρᾶξιν 58/1945 ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 303/1946 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Συντάξεων καὶ Αὐτασφαλίσεως Ὑγειονομικῶν ἐπιβάλλεται κράτησις 3% ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως ἀποδοχῶν, ἃς λαμβάνει ὁ ὑπαγόμενος εἰς τὴν ἀσφάλισιν αὐτοῦ ὑγειονομικός, ὁ παρέχων ἐπ' ἀμοιβῇ τὰς ὑπηρεσίας του εἰς Δημοσίας Ὑπηρεσίας, Ὀργανισμοὺς Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ οἱασδήποτε σωματεῖα ἢ ἐπιχειρήσεις, ὡς καὶ εἰς Δήμους καὶ Κοινότητας, ἀσχέτως ἐξηρτημένης ἢ μὴ σχέσεως πρὸς τὸ καταβάλλον τὴν ἀμοιβὴν πρόσωπον καὶ ἀνεξαρτήτως τῆς πληρωμῆς αὐτοῦ κατὰ χρονικὴν μονάδα ἢ κατ' ἐπίσκεψιν ἢ ἐπὶ ποσοστοῖς ἢ καθ' οἱονδήποτε ἄλλον τρόπον. Κατὰ δὲ τὸ ἐδάφιον 16 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου καὶ νόμου, ὅπερ προσετέθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ρηθέντος ν. 1040/1943 εἰσφορὰ ἰσόποσος πρὸς τὸ σύνολον τῶν ἐνεργουμένων κρατήσεων 3% ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν ὑγειονομικῶν ἐπιβάλλεται ὑπὲρ τοῦ ἀναιρεσείοντος Τ.Σ.Α.Γ. καὶ εἰς τὰς μισθοδοτούσας τοὺς ὑγειονομικοὺς τούτους ἐπιχειρήσεις ἐν γένει, ἀποδιδομένη αὐτῷ μετὰ τῶν ἄλλων τυχὸν κρατήσεων κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἐντὸς τῆς αὐτῆς προθεσμίας.

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ ἄρθρον 6 § ὃ ἐδάφ. τελευταίων τοῦ ν.δ. 3348/1955, ἡ ὑποχρέωσις πρὸς τὸ Τ.Σ.Α.Γ. περὶ καταβολῆς ἰσοπόσου εἰσφορᾶς πρὸς τὰς ἐνεργηθείσας κρατήσεις βαρύνει πάντα τὰ ἀπασχολοῦντα ὑγειονομικοὺς φυσικὰ ἢ νομικὰ πρόσωπα, ἐξαιρέσει τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, κατὰ τὰς κειμένας περὶ τούτων διατάξεις.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν παρατιθεμένων διατάξεων σαφῶς προκύπτει, ὅτι φυσικὰ ἢ νομικὰ πρόσωπα (ἐκτὸς τοῦ Δημοσίου), ἅτινα ἀπασχολοῦσιν ὑγειονομικούς, ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν καταβολὴν τῆς εἰρημένης πρὸς τὸ Τ.Σ.Α.Γ. εἰσφορᾶς, οἱασδήποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ μεταξὺ αὐτῶν ὑφισταμένη σχέσις. Εἰδικώτερον δὲν ἀπαιτεῖται ἡ ὕπαρξις συμβάσεως ἢ σχέσεως ἐργασίας, οὐδὲ ἡ κατοχὴ ὑπὸ τοῦ ὑγειονομικοῦ ἐμμίσθου θέσεως. Αἱ διατάξεις τῶν ἐδαφίων 1, 2, 3 καὶ 4 τῆς παραγράφου ὃ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ὡς ἄνω ν.δ. 3348/1955 ὁρίζουσι μόνον τὴν καταβλητέαν πρὸς τὸ Τ.Σ.Α.Γ. μηνιαίαν εἰσφορὰν ὑπὸ τῶν κατεχόντων ἐμμίσθων θέσιν, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 40 ἐδαφ. 11 τοῦ διατάγματος τῆς 23.3.1934, ὡς τοῦτο ἰσχύει, ὡς καὶ τὴν ἰσόποσον εἰσφορὰν τῶν βαρυνομένων μὲ ταύτην, δὲν θέτουσι δὲ ὡς προϋπόθεσιν τῆς καταβολῆς εἰσφορᾶς ὑπὸ τῶν ἀπασχολούντων ὑγειονομικοὺς τὴν παρὰ τῶν τελευταίων κατοχὴν ἐμμίσθου θέσεως. Ἀρκεῖ δηλονότι διὰ τὴν κα-

---

ως τῆς πτωχεύσεως καὶ μὴ ἠσφαλισμένοι δι' εἰδικοῦ προνομίου, δέον ὅπως ἀκολουθήσουν τὴν ὁδὸν τῆς ἐξελέγξεως των κατὰ τὴν πτωχευτικὴν διαδικασίαν. Συνεπῶς ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ ἀπαραδέκτως (*Κ. Μπέης*, Ἡ ἀνίσχυρος διαδικαστικὴ πρᾶξις, σελ. 219 ἐπόμ., Ε.Α. 1427/1965, Ε.Δ. 6, 716) ἠσκήθη καὶ δέον ὅπως ἀπορριφθῇ, καταδικασθῇ δὲ ὁ ἡττηθεὶς ἐνάγων εἰς τὴν ἐν γένει δικαστικὴν δαπάνην τοῦ ἐναγομένου (ἄρθρ. 178 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας).

άντιλέγουσα ἠγειρεν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ συνδίκου διὰ τὴν ὡς ἄνω ἀξίωσιν τὴν 6.8.1964 οὐδεμίαν ἀσκεῖ ἐπιρροήν, ἐφ' ὅσον ἡ ἀξίωσίς της δὲν ἠσκήθη κατὰ τὸν ὡς ἄνω νόμιμον τρόπον, ἤτοι διὰ τῆς ἀναγγελίας πρὸς ἐπαλήθευσιν.

Ἡ καλοῦσα, ἀπολυθεῖσα τὴν 31.3.1964 δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην, πρὶν ἢ λάβῃ τὴν ὀφειλομένην αὐτῇ ἐτησίαν ἄδειαν, δικαιοῦται, κατ' ἄρθρον 5 § 5 τοῦ ἀ.ν. 539/1945, ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὰς ἀποδοχάς, ἃς θὰ ἐλάμβανεν, ἐὰν ἤθελε τύχει τῆς ἐξ εἴκοσι ἓξ ἡμερῶν ὀφειλομένης ἀδείας της, ἤτοι δραχμὰς 4.400. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων δέον ὅπως διαταχθῇ ἡ ἐγγραφὴ εἰς τὰ χρέη τῆς ὡς ἄνω πτωχεύσεως τῆς ὡς ἄνω ἀμφισβητηθείσης ἀπαιτήσεως τῆς καλούσης, καταδικαζομένου τοῦ καθ' οὗ εἰς τὴν δικαστικὴν δαπάνην, συμψηφιζομένην μερικῶς λόγῳ τῆς ἐν μέρει ἥττης καὶ νίκης τῶν διαδίκων.

2. Ἀξιώσεις, ὑφιστάμεναι κατὰ τὸν χρόνον τῆς κηρύξεως τῆς πτωχεύσεως καὶ μὴ ἠσφαλισμέναι δι' εἰδικοῦ προνομίου. – Ἐξέλεγξις κατὰ τὴν πτωχευτικὴν διαδικασίαν.— Ἀπαράδεκτος ἀγωγὴ κατὰ τοῦ συνδίκου τῆς πτωχεύσεως, ἐκτὸς ἐὰν ἡ ἀπαίτησις ἐδημιουργήθη μετὰ τὴν πτώχευσιν καὶ συνεπείᾳ τῆς δράσεως τοῦ συνδίκου, συνεχίζοντος τὴν ἐμπορίαν τοῦ πτωχεύσαντος ἢ διαχειριζομένου τὴν πτωχευτικὴν περιουσίαν.

Εἰρηνοδικεῖου Ἀθηνῶν 1543/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Εἰρηνοδίκης ὁ κ. **Ἀπόστ. Μπλάτσιος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Ροτάρης, Β. Λαμπρίδης

Καθ' ἃ ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 534, 582 ἐπομ., 637, 644, 665, 666 Ἐμπορικοῦ νόμου καὶ τῶν τοιούτων τοῦ ἀ.ν. 635/1937 προκύπτει, οἱ κατὰ τὸν χρόνον τῆς πτωχεύσεως ἔχοντες ἐνοχικὰς ἀξιώσεις κατὰ τοῦ πτωχεύσαντος, μὴ ἠσφαλισμένας δι' εἰδικοῦ προνομίου, ἤτοι οἱ στερούμενοι οἱουδήποτε προνομίου ἐγχειρόγραφοι πιστωταὶ τοῦ πτωχοῦ, ὅσον καὶ οἱ ἔχοντες γενικὸν προνόμιον ἐφ' ἁπάσης τῆς περιουσίας ἐκείνου, ἱκανοποιοῦνται ἐκ τοῦ προϊόντος τῆς ἐκκαθαρίσεως τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας διὰ τῆς διαδικασίας τῆς ἐξελέγξεως τῶν πιστώσεών των καὶ τῆς περαιτέρω συμμετοχῆς των εἰς τὴν διανομὴν τοῦ προϊόντος τῆς ἐκκαθαρισθείσης πτωχευτικῆς περιουσίας, στερούμενοι τοῦ δικαιώματος τῆς ἀσκήσεως ἀτομικῶν διώξεων, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ ἀγωγή, ἐκτὸς ἐὰν ἡ ἀπαίτησις ἐδημιουργήθη μετὰ τὴν πτώχευσιν καὶ συνεπείᾳ τῆς δράσεως τοῦ συνδίκου, συνεχίζοντος τὴν ἐμπορίαν τοῦ πτωχεύσαντος ἢ διαχειριζομένου τὴν πτωχευτικὴν περιουσίαν (πιστωταὶ τῆς ὁμάδος) (*Ἀναστασιάδη*, Πτωχευτικὸν § 383, *Ρόκα*, Πτωχευτικὸν Δίκαιον § 36, Α.Π. 54/1963, ΕΕΔ 22, 408, Α.Π. 243/1965, Ἐπιθ. Ἐμπ. Δικαίου ΙΖ, 142, Ε.Λ. 1427/1965, Ε.Δ. 6, 716, Ἐφ. Ἀθηνῶν 350/1961, Ε.Δ. 2, 801, Προέδρου Πρωτοδικῶν Ἀθηνῶν 21283/1964, ΝοΒ 12, 1151, Πρωτ. Πειραιῶς 5113/1964, ΕΕΔ 24, 157, Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 6510/1965, ΕΕΔ 25, 415, Πρωτοδίκου Χαλκίδος 303/1964, ΕΕΔ 24, 20, Πρωτ. Καβάλας 194/1963, Ἐπιθ. Ἐμπ. Δικαίου ΙΔ, 355, Πρωτ. Καβάλας 706/1961, Ἀρμενόπουλος ΙΖ, 535, Πρωτ. Ἀθηνῶν 3738/1959, ΕΕΔ 18, 1203, Πρωτ. Ἀθηνῶν 2853/1956, ΝοΒ 4, 523, Πρωτ. Ἀθηνῶν 17546/1955, ΕΕΔ 15, 212). Κατὰ ταῦτα ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, δι' ἧς διώκεται ἡ καταδίκη τοῦ ἐναγομένου, ὁριστικοῦ συνδίκου τῆς πτωχεύσεως τοῦ ἐν αὐτῇ φυσικοῦ προσώπου, εἰς καταβολὴν εἰς τὸν ἐνάγοντα δραχμῶν 2.974, ὀφειλομένων αὐτῷ διὰ διαφορὰν ἀποδοχῶν του κατὰ τὸ ἀπὸ 18 Νοεμβρίου 1968 μέχρι 30 Νοεμβρίου 1968 χρονικὸν διάστημα, ὡς καὶ δι' ἔκτακτον οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν (δῶρον) Χριστουγέννων 1968, ἁρμοδίως φερομένη ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου καὶ κατὰ τὴν εἰδικὴν διαδικασίαν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν (ἄρθρα 691 - 720 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας), δέον ὅπως ἐρευνηθῇ προεχόντως ἐξ ἀπόψεως νομιμοποιήσεώς της, τῆς τοιαύτης ἐρεύνης χωρούσης καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος, συμφώνως πρὸς τὰς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 74 καὶ 69 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας (*Κ. Μπέης*, Ἡ ἀνίσχυρος διαδικαστικὴ πρᾶξις § 6, 11, ιδ' σελ. 245, Πρωτ. Πειραιῶς 3113/1964, ΕΕΔ 24, 157).

Ἐκ τῆς ἐν γένει συζητήσεως τῆς διαφορᾶς ἀποδεικνύεται, ὅτι ἡ κήρυξις τῆς πτωχεύσεως τοῦ ἐργοδότου τοῦ ἐνάγοντος ἔλαβε χώραν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 43 τῆς 24ης Ἰανουαρίου 1969 ἀποφάσεως τοῦ Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν καὶ κατὰ συνέπειαν αἱ ἐνδικοι ἀξιώσεις τοῦ ἐνάγοντος, ὑφιστάμεναι κατὰ τὸν ὡς ἄνω χρόνον τῆς κηρύξε-

κατ' έπίσκεψιν ή κατά περίπτωσιν, διά τήν περίθαλψιν ήσφαλισμένων είς τά ίδιωτικά ίατρεία ή κατ' οίκον τού άσθενούς, έφ' όσον οί ήσφαλισμένοι έκλέγουσιν έλευθέρως οίονδήποτε ίατρόν, δέν ύποχρεούνται είς τήν καταβολήν τής κατά τά άνωτέρω έργοδοτικής είσφοράς. Ή τελευταία αύτη παράγραφος ήρμηνεύθη διά τού άρθρου 34 § 5 τού ν.δ. 3895/1958 ώς άκολούθως: «Ή άληθής έννοια τής διατάξεως ταύτης είναι, ότι ή έλευθέρα έκλογή οίουδήποτε ίατρού συμπεριλαμβάνει καί τούς μή συμβεβλημένους».

Έκ τού συνδυασμού τών παρατιθεμένων διατάξεων σαφώς προκύπτει, ότι φυσικά ή νομικά πρόσωπα (έκτός τού Δημοσίου), άτινα άπασχολούσιν ύγειονομικόν, ύποχρεούνται είς τήν καταβολήν τής είρημένης πρός τό Τ.Σ.Α.Γ. είσφοράς, οίαδήποτε καί άν είναι ή μεταξύ αύτών ύφισταμένη σχέσις καί, ότι ταύτα άπαλλάσσονται τής είσφοράς ταύτης ύπό τό κράτος τής ίσχύος τής διατάξεως τής μνησθείσης παραγράφου 6 τού άρθρου 5 τού ν.δ. 3348/1955, ήτοι άπό 15.9.1955 έως 9.10.1960, ότε κατηργήθη αύτη διά τού άρθρου 8 § 5 τού ν.δ. 4111/1960, έφ' όσον οί παρ' αύτού ήσφαλισμένοι έχουσι τό δικαίωμα τής έλευθέρας έκλογής ίατρού καί μεταξύ τών μή συμβεβλημένων μετά τού Άσφαλιστικού Όργανισμού ή Ταμείου Υγείας. Ταύτα δεχθέν τό Έφετεῖον διά τής προσβαλλομένης άποφάσεώς του, όρθώς τάς άνωτέρω διατάξεις ήρμήνευσε καί έφήρμοσεν, ό δέ έναντίος πρώτος λόγος άναιρέσεως είναι άπορριπτέος, ώς άβάσιμος.

Κατά τά έν τή ήγουμένη σκέψει, στοιχεῖον τής γενέσεως τού δικαιώματος τού άναιρεσείοντος Τ.Σ.Α.Γ. πρός καταβολήν αύτῷ τής ώς άνω έργοδοτικής είσφοράς είναι ή παροχή έκ μέρους τών ύγειονομικών πρός τά προαναφερθέντα φυσικά ή νομικά πρόσωπα τών ύπηρεσιών αύτών, έπ' άμοιβῇ καθοριζομένη καί καταβαλλομένη κατά τόν προεκτεθέντα τρόπον. Ό ίσχυρισμός ότι οί ήσφαλισμένοι παρ' Άσφαλιστικῷ Όργανισμῷ ή Ταμείῳ Υγείας έχουσι τήν εύχέρειαν τής έλευθέρας έκλογής ίατρού καί μεταξύ τών μή συμβεβλημένων μετά τού Άσφαλιστικού τούτου Όργανισμού ή Ταμείου, άποτελῶν διακωλυτικόν γεγονός τής γενέσεως τής ώς άνω άπαιτήσεως τού άναιρεσείοντος, συνιστᾷ ένστασιν, άποδεικτέαν ύπό τού άποκρούοντος τήν άπαίτησιν ταύτην κατ' άρθρον 248 Πολιτικῆς Δικονομίας.

Έξ άλλου, ή κατά παράβασιν τών όρισμῶν τού νόμου έπιβολή τού βάρους τῆς άποδείξεως είς τόν πρός τούτο μή ύπόχρεων διάδικον, ώς ζημιοῦσα αύτόν, έάν δέν άποδείξῃ τό έπιβληθέν θέμα, ίδρύει ύπέρ αύτού λόγον άναιρέσεως, κατά τό άρθρον 807 έδάφ. 10 Πολιτικῆς Δικονομίας.

Έν προκειμένῳ, ώς έκ τῆς προσβαλλομένης άποφάσεως δείκνυται, τό Έφετεῖον διά τῆς ύπ' άριθ. 1604/1965 προδικαστικῆς άποφάσεώς του, έπί τῷ προβληθέντι διά τῆς άνακοπῆς τού άναιρεσιβλήτου ίσχυρισμῷ αύτού, ότι οί παρ' αύτῷ ήσφαλισμένοι είχον τό δικαίωμα τῆς έλευθέρας έκλογῆς τού ίατρού των μεταξύ άπάντων τῶν ἓν τινι τόπῳ άσκούντων τό έπάγγελμα τούτο, ύπεχρέωσε τό άναιρεσεῖον εἰς άπόδειξιν τού ότι κατά τό χρονικόν διάστημα άπό 1.10.1955 έως 9.10.1960 οί παρά τῷ άναιρεσιβλήτῳ ήσφαλισμένοι είχον τό δικαίωμα τῆς έκλογῆς τού ίατρού των μόνον μεταξύ τῶν μετά τού άναιρεσιβλήτου συμβεβλημένων ίατρῶν, κρίναν δέ μετ' έκτίμησιν τῶν έπιβληθεισῶν άποδείξεων, ότι τό άναιρεσεῖον δέν άπέδειξε τό είρημένον θέμα άποδείξεως, παρεβίασε τήν ώς άνω διάταξιν τού άρθρου 248 Πολιτικῆς Δικονομίας, ήτις πλημμέλεια, προκύπτουσα έκ τῆς προσβαλλομένης άποφάσεως καί ό περί αύτῆς ίσχυρισμός παραδεκτῶς προτείνεται κατ' άρθρον 811 § 1 έδάφ. β' Πολιτικῆς Δικονομίας, έφαρμοστέον κατ' άρθρον 24 Είσαγ. Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ώς έκ τού χρόνου τῆς έκδόσεως τῆς άποφάσεως ταύτης, τό πρώτον ένώπιον τού Άρείου Πάγου, έφ' ὡ καί δέον νά άναιρεθῇ ή άπόφασις αύτη κατά τόν βάσιμον τέταρτον λόγον άναιρέσεως, τοιαύτην έννοιαν έχοντα, καί τό ώς άνω άρθρον 807 έδάφ. 10 Πολιτικῆς Δικονομίας, παραπεμφθῇ δέ ή ύπόθεσις, ώς χρήζουσα διευκρινήσεως, διά τήν περαιτέρω συζήτησιν εἰς τό Γ' Τμῆμα (*).

3. Δικαίωμα τού Ταμείου Ύγειονομικῶν ὅτι ἐπιβολήν εἰσφορῶν ἐπί τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν ύγειονομικῶν εἰς βάρος τῶν παρ' οἷς οὗτοι ὑπηρεταδσιν οἱωνδήποτε νομικῶν προσώπων καί ἐπιχειρήσεων, ἐξαιρέσει τού Δημοσίου.—Κατάργησις τῶν προγενεστέρων δια-

(*) Άνηρέθη ή ύπ' άριθ. 1070/1967 άπόφασις τού Έφετείου Άθηνῶν.

ταβολήν τῆς εἰρημένης ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς καὶ ἡ παραδιδομένη πρὸς ὑγειονομικοὺς ἐπιστολὴ τοῦ ἀναιρεσείοντος, διὰ τὴν παροχὴν ἰατρικῆς περιθάλψεως εἰς παρ' αὐτῷ ἠσφαλισμένον, ἐπέχουσα θέσιν ἐντολῆς καὶ ὑποχρεοῦσα τοῦτο εἰς τὴν πληρωμὴν τῆς ἀμοιβῆς. Καὶ ναὶ μὲν κατὰ τὴν παράγραφον 6 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ὡς ἄνω ν.δ. 3348/1955 Ἀσφαλιστικοὶ Ὀργανισμοὶ καὶ Ταμεῖα Ὑγείας, συμβεβλημένοι μετὰ ἰατρῶν διὰ συμφωνίας κατ' ἐπισκέψιν ἢ κατὰ περίπτωσιν διὰ τὴν περίθαλψιν ἠσφαλισμένων εἰς τὰ ἰδιωτικὰ ἰατρεῖα ἢ κατ' οἶκον τοῦ ἀσθενοῦς, ἐφ' ὅσον οἱ ἠσφαλισμένοι ἐκλέγουσιν ἐλευθέρως οἱονδήποτε ἰατρόν, δὲν ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν καταβολὴν τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς, ὁρισθέντος διὰ τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ ν.δ. 3895/1958, ὅτι ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς διατάξεως ταύτης εἶναι, ὅτι ἡ ἐλευθέρα ἐκλογὴ οἱουδήποτε ἰατροῦ συμπεριλαμβάνει καὶ τοὺς μὴ συμβεβλημένους ἡ διάταξις ὅμως αὕτη καταργήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 8 § 1 ἐδάφ. 5 τοῦ ν.δ. 4111 τῆς 9.9.10.1960, καταργήθη δὲ ἐκ τούτου καὶ ἡ μὴ εἰσάγουσα διάφορον ταύτης δίκαιον, ἀλλ' ἁπλῶς διαλύουσα ἀμφιβολίας περὶ τῆς ἐννοίας αὐτῆς καὶ ἀποτελοῦσα ἓν ὅλον μετ' αὐτῆς, ἑρμηνευτικὴ ταύτης τοιαύτη τῆς ὡς ἄνω παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ ν.δ. 3895/1955.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν δείκνυται, τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέχθη, ὅτι ἡ ὑγειονομικὴ καὶ λοιπὴ περίθαλψις τῶν παρὰ τῷ ἀναιρεσείοντι Ταμείῳ Ἀσφαλίσεως Συμβολαιογράφων ἠσφαλισμένων παρέχεται ὑπὸ ἰατροῦ τῆς ἐκλογῆς τῶν τελευταίων, συμβεβλημένου ἢ μή, κατόπιν ἐγκρίσεως τοῦ παρὰ τῷ ἀναιρεσείοντι ὑπηρετοῦντος ἀρχιάτρου, παρεχομένης ἐπὶ τῇ βάσει γνωματεύσεως τοῦ ἐλεγκτοῦ ἰατροῦ ἢ τοῦ θεράποντος ἰατροῦ τοῦ ἀσθενοῦς καὶ προκειμένου περὶ τῶν ἐν ἐπαρχίαις διαμενόντων ἠσφαλισμένων κατόπιν ἐγγράφου γνωματεύσεως τοῦ θεράποντος ἰατροῦ τοῦ ἠσφαλισμένου ἢ τοῦ συμβεβλημένου μετὰ τοῦ Ταμείου ἰατροῦ, ἐφ' ὅσον ὑπάρχῃ τοιοῦτος. Κρίναν δὲ μετὰ ταῦτα, ὅτι ὑποχρεοῦται τὸ ἀναιρεσείον εἰς τὴν καταβολὴν πρὸς τὸ ἀναιρεσίβλητον τῆς ἐν τῇ ἐπιδίκῳ ἀνακοπῇ ἀναφερομένης πλὴν τῆς εἰς τὸ ἀπὸ 1.4.1960 ἕως 31.5.1960 χρονικὸν διάστημα ἐμπιπτούσης ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας διατάξεις καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς ἀβάσιμος (*).

2. Ὑποχρέωσις φυσικῶν ἢ νομικῶν προσώπων (ἐκτὸς τοῦ Δημοσίου), ἅτινα ἀπασχολοῦσιν ὑγειονομικόν, εἰς τὴν καταβολὴν τῆς πρὸς τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Ὑγειονομικῶν εἰσφορᾶς οἱοδήποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ μεταξὺ αὐτῶν ὑφισταμένη σχέσις.— Ἀπαλλαγὴ τῆς εἰσφορᾶς.—Λόγος ἀναιρέσεως κατ' ἄρθρον 807 ἐδ. 10 Πολ. Δικονομίας ἡ κατὰ παράβασιν τῶν ὁρισμῶν τοῦ Νόμου ἐπιβολὴ τοῦ βάρους τῆς ἀποδείξεως.

Ἀρείου Πάγου 243/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Χρ. Κομοτοῦρος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Λαμπάδης, Ρ. Καστρίτης

Κατὰ τὸ ἔδαφιον 16 τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 5945, ὅπερ προσετέθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. 1040/1943, κυρωθέντος ὑπὸ τῆς κατὰ τὴν Συνταγματικὴν Πρᾶξιν 58/1945 ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 303/1946 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, εἰσφορὰ ἰσόποσος πρὸς τὴν ἐπιβαλλομένην διὰ τοῦ ἐδαφίου 11 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου καὶ νόμου ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Συντάξεων καὶ Ἀσφαλίσεως Ὑγειονομικῶν κρατησιν 3% ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως ἀποδοχῶν, ἃς λαμβάνει ὁ ὑπαγόμενος εἰς τὴν ἀσφάλισιν αὐτοῦ ὑγειονομικός, ὁ παρέχων τὰς ὑπηρεσίας του εἰς Δημοσίας Ὑπηρεσίας, Ὀργανισμοὺς Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ οἱαδήποτε σωματεῖα... ἀσχέτως ἐξηρτημένης ἢ μὴ σχέσεως πρὸς τὸ καταβάλλον τὴν ἀμοιβὴν πρόσωπον καὶ ἀνεξαρτήτως πληρωμῆς αὐτῶν κατὰ χρονικὴν μονάδα ἢ κατ' ἐπίσκεψιν ἢ ἐπὶ ποσοστοῖς ἢ καθ' οἱανδήποτε ἄλλην μορφήν, ἐπιβάλλεται ὑπὲρ τοῦ Τ.Σ.Α.Υ., ἡ ὑποχρέωσις τῆς καταβολῆς τῆς ὁποίας βαρύνει κατὰ τὸ ἄρθρον 6 § 5 ἐδάφ. τελευταῖον τοῦ ν.δ. 3348/1955 πάντα τὰ ἀπασχολοῦντα ὑγειονομικοὺς φυσικὰ ἢ νομικὰ πρόσωπα, ἐξαιρέσει τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, κατὰ τὰς κειμένας περὶ τούτων διατάξεις.

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὴν παράγραφον 6 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ὡς ἄνω ν.δ. 3348/1955, Ἀσφαλιστικοὶ Ὀργανισμοὶ καὶ Ταμεῖα Ὑγείας, συμβεβλημένοι μετὰ ἰατρῶν διὰ συμφωνίας,

(*) Ἐπικυρωθεῖσαν ἢ ὑπ' ἀριθ. 3542/1967 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

ΝΟΜΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΝΩΜΑΙ

ΜΟΝΟΜΕΡΗΣ ΥΠΟ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΒΛΑΠΤΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΟΡΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΚΛΕΑΝΔΡΟΥ Π. ΣΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ, Δικηγόρου Θεσσαλονίκης

Ι) Εἰς τὸ τεῦχος 21 (σελ. 1366) τῆς 1 Νοεμβρίου 1969 τῆς ΕΕΔ ἐδημοσιεύθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1285/1969 ἀπόφασις τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης (Πρωτοδίκης κ. *Β. Ξενικάκης*) μετ' εἰσαγωγικῶν σχολίων τῆς Συντάξεως, ἐν τῷ αὐτῷ δὲ τεύχει καὶ ἐν σελ. 1345-1349 ἐκτεταμένα σχόλια τοῦ κ. Ἰ. Καποδίστρια ἐπὶ τῶν σκέψεων καὶ ἀπόψεων τῆς ἄνω ἀποφάσεως.

Ἂς μοὶ ἐπιτραπῇ νὰ διαφωνήσω πρὸς τὰς ἐν τοῖς ἄνω σχολίοις διατυπωθείσας ἀπόψεις καὶ κρίσεις. Κατ' ἀρχὴν ἡ Σύνταξις τῆς ΕΕΔ ὑποστηρίζει , ὅτι κατ' ἄρθρον 7 ν. 2112, ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἄρθρον 5 § 3 ν. 3198/1955, ἡ μονομερὴς βλαπτικὴ μεταβολὴ τῶν ὅρων ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ παρέχει εἰς τοῦτον τὸ δικαίωμα νὰ ἀποχωρήσῃ τῆς ἐργασίας, θεωρῶν καταγγελθεῖσαν τὴν σύμβασιν ἐργασίας του καὶ ἐν μὴ τηρήσει τῶν διατυπώσεων ἄρθρου 5 § 3 ν. 3198/1955 ὑπὸ ἐργοδότου νὰ ἀξιώσῃ μισθοὺς ἐπερημερίας, λόγῳ ἀκύρου ἀπολύσεως. Ἔτι δὲ περαιτέρω ὅτι, ἐφ' ὅσον μετὰ τὴν βλαπτικὴν μεταβολὴν ὁ μισθωτὸς παραμένει ἐν τῇ ἐργασίᾳ, θεωρεῖται ἀποδεχθεὶς τὴν γενομένην βλαπτικὴν μεταβολὴν σιωπηρῶς καὶ ὅτι ἡ τυχὸν διαμαρτυρία του δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν, ὡς ἀντικειμενὴ εἰς τὴν πραγματικὴν κατάστασιν τῆς ἀποδοχῆς τῆς τροποποιήσεως τοῦ ὅρου.

Ἡ ἄποψις αὕτη φρονῶ, ὅτι δὲν ἱστατεῖται νόμῳ. Ὡς σαφῶς προκύπτει ἐκ τῶν συνδεδυασμένων διατάξεων τῶν ἄρθρων 200, 288, 648, 652, 653, 656 καὶ 349, 351 Α.Κ., ἄρθρων 1, 3, 7 καὶ 8 νόμου 2112, ὡς ἠρμηνεύθη τοῦτο ὑπ' ὅ.ν. 547/1937 καὶ παραγράφου 3 ἄρθρου 5 ν. 3198/1955, ἡ μονομερὴς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου γενομένη βλαπτικὴ μεταβολὴ τῶν ὅρων ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ ἐν τῇ ἀορίστου χρόνου διαρκείας συμβάσει ἐργασίας δὲν ἐπιφέρει ἐν μὴ ἀποδοχῇ ταύτης τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας του, οὐδὲ ὑποχρεοῖ αὐτόν, ὅπως ἀποδεχθῇ τὴν μεταβολὴν ἢ ἀποχωρήσῃ τῆς ἐργασίας, περιοριζόμενος εἰς τὴν τοῦ ν. 2112/1920 ἀποζημίωσιν, ἀλλὰ χορηγεῖ εἰς ταῦτον τὸ δικαίωμα, ὅπως ἀποκρούσῃ τὴν βλαπτικὴν μεταβολὴν καὶ προσφέρων τὰς ὑπηρεσίας ὑπὸ τοὺς πρὸ τῆς μεταβολῆς συμβατικοὺς ὅρους ἀξιώσῃ τὴν καταβολὴν αὐτῷ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τῶν συμφωνηθέντων ἀποδοχῶν του, περιεχομένου ταύτου, λόγῳ μὴ συμμορφώσεως του πρὸς τοὺς πρὸ τῆς μεταβολῆς ὅρους, ἐν ἐπερημερίᾳ (Α.Π. 89/1967, ΕΕΔ 26, σελ. 439, Α.Π. 791/1964, ΕΕΔ 24, σελ. 291, Α.Π. 657/1958, 104/1953, 706/1954, Πολ. Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 707/1969, 708/1969, 709/1969, 710/1969 ἀδημοσίευτοι).

Ἐν προκειμένῳ μάλιστα, ὡς ἐκ τοῦ ἱστορικοῦ τῆς κρινομένης ἀποφάσεως προκύπτει, ὁ μισθωτὸς ὄχι μόνον προφορικῶς καὶ ἐγγράφως ἀπέκρουσε τὴν βλαπτικὴν μεταβολήν, ἀλλ' ἤγειρε καὶ ἀγωγὴν διεκδικῶν σχετικὰς διαφορὰς μισθῶν των, οὕτως ὥστε νὰ μὴ δύνηται νὰ θεορηθῇ παντελῶς ὑπάρχουσα ἐκ μέρους του σιωπηρὰ ἀποδοχὴ τῆς μεταβολῆς ἢ δημιουργηθεῖσα «πραγματικὴ κατάστασις». Πρὸς τὰς ἀπόψεις ταύτας συμφωνεῖ ἀπολύτως καὶ ὁ κ. Ἰ. Καποδίστριας εἰς τὰ προμνημονευθέντα σχόλια αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ἄνω ἀποφάσεως (ΕΕΔ 28, σελ. 1345).

ΙΙ) Περαιτέρω ἐκ τοῦ ἱστορικοῦ τῆς κρινομένης ἀποφάσεως προκύπτει, ὅτι ὁ μισθωτός, μὴ ἀποδεχθεὶς τὴν μεταβολὴν καὶ δικαστικῶς διεκδικήσας τὰ δικαιώματά του ἀπελύθη τῆς ὑπηρεσίας μὲ τὸ αἰτιολογικὸν τῆς πλημμελοῦς ἐκτελέσεως τῶν καθηκόντων του. Ἡ κρινομένη ἀπόφασις, κατὰ τὰ δεκτὰ ὑπ' αὐτῆς γενόμενα σχετικὰ πραγματικὰ περιστατικά, ἀποφαίνεται, ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἀρίστου εἰς ἦθος καὶ ἀπόδοσιν ὑπαλλήλου, καὶ ὅτι ὁ λόγος αὐτοῦ ἀπολύσεώς του δὲν ἦτο ὁ ἀληθής, ἀλλὰ ἡ ἀπόλυσίς του ὑπηγορεύθη ἐκ λόγων ἐκδικήσεως, διότι ἐτόλμησε νὰ καταφύγῃ δικαστικῶς, διεκδικῶν νόμιμα δικαιώματά του.

Ἐκ τῶν ἄνω δεκτῶν γενομένων πραγματικῶν περιστατικῶν ἐπὶ τῆς κρινομένης ἀποφάσεως προκύπτει, ὅτι ὁ μισθωτὸς δὲν ἀπελύθη ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου μὲ τὸ δικαιολογητικόν, ὅτι δὲν ἀπεδέχθη τὴν μονομερῆ βλαπτικὴν μεταβολὴν καὶ πρὸς τιμασμὸν αὐτῆς, ὡς ὑποστηρίζει ἐν τοῖς ἄνω ἀναφερομένοις σχολίοις του ὁ κ. Ἰ. Καποδίστριας, ἀλλὰ δι' ἄλλον συγκεκριμένον λόγον, ἤτοι διὰ

τάξεων περί Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς.

Ἀρείου Πάγου 329/1969, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. **Ἀθ. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Ψιλόπουλος**
Δεκηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Λαμπάδης, Φρ. Φωτεινός

Ἐκ τῆς διατάξεως α) τοῦ ἄρθρου 2 ν. 1040/1943, ὡς ἐκυρώθη διὰ τῆς 303/1946 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐκδοθείσης εἰς ἐκτέλεσιν τῆς 58 Συντακτικῆς Πράξεως, ὁριζούσης δέ, ὅτι... «κυροῦται ἡ διάταξις, καθ' ἣν ἐπιβάλλεται εἰσφορὰ ἰσόποσος πρὸς τὸ σύνολον τῶν ἐνεργουμένων κρατήσεων 3% ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν ὑγειονομικῶν ὑπὲρ τοῦ Τ.Σ.Α.Υ. καὶ εἰς τὰς μισθοδοτούσας τοὺς ὑγειονομικοὺς ἐπιχειρήσεις ἐν γένει, ἀποδιδομένη αὐτῷ μετὰ τῶν ἄλλων τυχὸν κρατήσεων κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἐντὸς τῆς αὐτῆς προθεσμίας. Τῆς εἰσφορᾶς ταύτης ἐξαιρεῖται τὸ Δημόσιον, β) τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 6 ν.3348/1955, ὁριζούσης, ὅτι «οἱ κατέχοντες ἔμμισθον θέσιν ὑποχρεοῦνται εἰς μηνιαίαν εἰσφορὰν δραχμῶν 40 καὶ κράτησιν 3% ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν των. Τὴν κράτησιν 3%, ὡς καὶ τὴν ἐν τῷ ἐδαφίῳ τούτῳ μηνιαίαν εἰσφορὰν ἐνεργοῦν πάντες ἄνευ ἐξαιρέσεως οἱ καταβάλλοντες ἀποδοχὰς εἰς ὑγειονομικούς. Ταύτας, ὡς καὶ τὴν ἰσόποσον εἰσφοράν, οἱ βαρυνόμενοι μὲ ταύτην ἀποδίδουν εἰς τὸ Ταμεῖον ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς καταβολῆς τῶν ἀποδοχῶν. Καταργεῖται πᾶσα διάταξις, ἐκδοθεῖσα ἔκτοτε καὶ καθιεροῦσα ἐξαιρέσεις διά τινας τῶν ἀρχικῶς ἐκ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων ὑποχρεουμένων, ὡς καὶ πᾶσα διάταξις, δι' ἧς οἱ εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦτο ἠσφαλισμένοι ἀπαλλάσσονται, ἐγγραφέντες τυχὸν εἰς ἄλλα Ἀσφαλιστικὰ Ταμεῖα. Ἡ ὑποχρέωσις πρὸς τὸ Τ.Σ.Α.Υ. καταβολῆς ἰσοπόσου εἰσφορᾶς πρὸς τὰς ἐνεργηθείσας κρατήσεις βαρύνει πάντα τὰ ἀπασχολοῦντα ὑγειονομικούς, φυσικὰ ἢ νομικὰ πρόσωπα, ἐξαιρέσει τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, κατὰ τὰς κειμένας περὶ τούτων διατάξεις», σαφῶς συνάγεται, ὅτι διὰ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων, δι' ὧν θεμελιοῦται τὸ δικαίωμα τοῦ ἀναιρεσείοντος Ταμείου, ὅπως ἐπιβάλλῃ εἰσφορὰς ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν ὑγειονομικῶν, εἰς βάρος τῶν παρ' οἷς οὗτοι ὑπηρετοῦσιν οἱωνδήποτε νομικῶν προσώπων καὶ ἐπιχειρήσεων, ἐξαιρέσει τοῦ Δημοσίου, κατηργήθησαν σιωπηρῶς αἱ προγενέστεραι σχετικαὶ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 § 1 καὶ 2 ἐδάφ. δ' ν. 1559/1950 περὶ Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς, νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, ὡς ἐκυρώθη διὰ νόμου 1630/1951, καθ' ἃς «ἀφ' ἑνὸς ὁ Ο.Α.Π. δὲν ὑπόκειται εἰς εἰσφοράς, κρατήσεις, ἐπιβαρύνσεις, ἐπιβληθείσας ἢ ἐπιβληθησομένας ὑπὲρ Δημοσίου, Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως καὶ παντὸς οἱουδήποτε τρίτου, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀπολαύει οὗτος πάντων τῶν προνομίων, ἀπαλλαγῶν καὶ ἀτελειῶν, ὧν ἀπολαύει τὸ Δημόσιον εἰς ὅλας τὰς δημοσίας καὶ ἰδιωτικὰς σχέσεις αὐτοῦ, ἐφαρμοζομένων ἐν γένει ἐπὶ τοῦ Ο.Α.Π. ὅλων τῶν σχετικῶν διατάξεων ἐξαιρετικοῦ δικαίου, τῶν ἰσχυουσῶν ἑκάστοτε καὶ διὰ τὸ Δημόσιον», ὑπερ ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον τοῦτο ἐξηρέθη τῆς καταβολῆς τῆς ὡς ἄνω εἰσφορᾶς. Ἀντιθέτως τούτοις ἀποφηνάμενον τὸ Ἐφετεῖον καὶ κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως δεξάμενον τὴν ἐφ' ἧς τοῦτο ἐδίκασεν ἀνακοπὴν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς, διώκοντος τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἀτομικῆς πρὸς πληρωμὴν προσκλήσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος Ταμείου καὶ τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ ἀνυποχρέου αὐτοῦ πρὸς καταβολὴν τῶν ἐν αὐτῷ εἰσφορῶν εἰς τὸ ἀναιρεσεῖον Ταμεῖον Συντάξεων καὶ Αὐτασφαλίσεως Ὑγειονομικῶν, ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς παρατεθείσας διατάξεις καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδάφ. 17 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου πρῶτον λόγον ἀναιρέσεως (*).

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1172/1965 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΥΠΑΛΛΗΛΙΚΗ ΣΧΕΣΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

[Διάκρισις τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Κράτους εἰς πολιτικοὺς καὶ στρατιωτικοὺς]

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν). Ἐὰν προϋπηρεσία, διανυθεῖσα εἰς τὸν τέως Λόγον Πυροσβεστῶν, ἐμπίπτῃ εἰς τὸ ν.δ. 252/1969 καὶ εἶναι προσμετρητέα διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς 35ετοῦς πραγματικῆς δημοσίας ὑπηρεσίας.

Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους. Ὁλομελείας Γνωμοδότησις 1066/1969

Πρόεδρος ὁ κ. **Χ. Γεωργιόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Εὐάγγ. Δωρῆς**

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. *Κ. Τσαγκαράκης, Ι. Καραπελόπουλος, Πλ. Μακρυγιάννης, Ε. Κουρτικάκης*, Νομικοὶ Σύμβουλοι, *Χ. Καλογερόπουλος, Β. Κωτσαρίδης, Α. Παπαγιαννόπουλος*, Πάρεδροι.

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Ι) Κατὰ τὸ ἄρθρον 125 § 4 τοῦ ἐν ἰσχύϊ Συντάγματος οἱ δημόσιοι πολιτικοὶ διοικητικοὶ ὑπάλληλοι ἀποχωροῦν τῆς ὑπηρεσίας ἅμα τῇ συμπληρώσει τριακονταπενταετοῦς πραγματικῆς δημοσίας ὑπηρεσίας, πάντως δὲ οἱ μὲν ἔχοντες τὸν βαθμὸν ἀπὸ τοῦ 10ου καὶ ἄνω καὶ οἱ πρὸς αὐτοὺς ἀντιστοιχοῦντες ὑπάλληλοι εἰδικῆς διαβαθμίσεως, ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 65ου ἔτους, οἱ δὲ τῶν κατωτέρων βαθμῶν ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 62ου ἔτους τῆς ἡλικίας των. Ἐπηκολούθησε τὸ ν.δ. 252/1969 «περὶ προσμετρήσεως προϋπηρεσίας δημοσίων πολιτικῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπαλλήλων Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς 35ετοῦς πραγματικῆς ὑπηρεσίας», διὰ τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ ἀπαίου ὁρίζονται τὰ ἑπόμενα: «Διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 125 § 4 τοῦ Συντάγματος 35ετοῦς πραγματικῆς δημοσίου ὑπηρεσίας προσμετρεῖται πᾶσα πραγματικὴ προϋπηρεσία τῶν δημοσίων πολιτικῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων, διανυθεῖσα εἰς τὸ Δημόσιον ἢ εἰς Ὀργανισμὸν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλο Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, ἐφ' οἱαδήποτε ὑπαλληλικῇ σχέσει, δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἐφ' ὅσον αὕτη, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀναγνωρίζεται ὡς συντάξιμος ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐλήφθη ἐπ' ὄψιν καὶ προσμετρήθη, εἴτε κατὰ τὸν διορισμόν, τὴν ἔνταξιν ἢ μονιμοποίησιν τοῦ ὑπαλλήλου, εἴτε διὰ τὴν ἀπόκτησιν βαθμοῦ, εἴτε διὰ τὴν καθ' οἱονδήποτε τρόπον μισθολογικὴν ἢ ὑπαλληλικὴν του ἐξέλιξιν».

ΙΙ) Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων καὶ ἰδίᾳ ἐκ τοῦ ν.δ. 252/1969 σαφῶς συνάγεται, ὅτι διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς 35ετοῦς πραγματικῆς ὑπηρεσίας τοῦ ὑπαλλήλου δέον νὰ συντρέχωσι τρεῖς κυρίως ἐπάλληλοι (σωρευτικαὶ) προϋποθέσεις, ἤτοι:

1) Ὑπηρεσία, διανυθεῖσα εἰς τὸ Δημόσιον κλπ. ἐπὶ ὑπαλληλικῇ (ὑπηρεσιακῇ) σχέσει δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου. Ὁ νομοθέτης ἀπαιτεῖ ἐν προκειμένῳ ὑπαλληλικὴν σχέσιν οἱανδήποτε, ἤτοι σχέσιν παροχῆς πρὸς τὸ Κράτος ὑπηρεσιῶν φύσεως ὑπαλληλικῆς, ἀνεξαρτήτως τρόπου πληρωμῆς τῆς ἀντιμισθίας (ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἢ ἐπὶ ἡμερομισθίῳ) ἢ ἄλλων εἰδικῶν ὅρων ἐν τῇ σχέσει. Ἀπαιτεῖται, δηλονότι, σχέσις ἐξηρτημένης ἐργασίας, ὑπὸ τὴν ἐν τῷ ὑπαλληλικῷ δικαίῳ ἔννοιαν, εἴτε αὕτη ἐμπίπτει εἰς τὸ Δημόσιον, εἴτε εἰς τὸ ἰδιωτικὸν δίκαιον. Τί εἶναι ὑπαλληλικὴ σχέσις ἢ σχέσις ἐργασίας γενικῶς ἀναφέρεται ἐν τῷ ἄρθρῳ 648 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. Ὡς τοιαύτη, κατὰ τὴν ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου καὶ τῆς νομολογίας τῶν δικαστηρίων διδομένην ἑρμηνείαν, νοεῖται ἡ διὰ λογαριασμὸν ἄλλου παρεχομένη διὰ συμφωνίας, καθ' ἣν ὁ παρέχων τὴν ἐργασίαν ὑποβάλλεται ἔναντι τοῦ δι' ὃν αὕτη παρέχεται εἰς νομικὴν ἐξάρτησιν, ἐκδηλουμένην ἐν τῷ δικαιώματι τοῦ ἐργοδότου τοῦ ἀσκεῖν ἐποπτείαν καὶ ἔλεγχον ὡς πρὸς τὴν παροχὴν ἐν γένει τῆς ἐργασίας (Α.Π. 264/1966, ΕΕΔ 25, 793, Α.Π. 69/1965, ΕΕΔ 24, 411, Α.Π. 784/1964, ΕΕΔ 24, 268, Α.Π. 137/1962, ΕΕΔ 21, 458, Ἑρμ.ΑΚ, Εἰσαγ. ἄρθρα 648 - 680, *Κατσά*, Ἐνοχικὸν Δίκαιον, Εἰδικόν, γ' Ἐκδ., σ. 430, *Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 44). Ὡς ὑπάλληλος δὲ (ἰδιωτικός), κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 3514/1928, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 4558/1930 καὶ ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953, θεωρεῖται πᾶν πρόσωπον, κατὰ κύριον ἐπάγγελμα ἀσχολούμενον ἐπὶ ἀντιμισθίᾳ, ἀνεξαρτήτως τρόπου πληρωμῆς, εἰς ὑπηρεσίαν ἰδιωτικοῦ καταστήματος, Γραφείου ἢ ἐν γένει ἐπιχειρήσεως ἢ οἱασδήποτε ἐργασίας καὶ παρέχον ἐργασίαν ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικήν (Α.Π. 509/1967, 64/1967, 632/1966, ΕΕΔ 26, 1510, 500, 164, Α.Π.

πλημμελῆ ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων του, ὡς ἀκαταλλήλου κλπ. ὑπαλλήλου. Τοῦτο δέ, κατὰ τὴν ἀπόφασιν πάντοτε, ἐγένετο δυλίως καὶ ἵνα καλυφθοῦν οἱ πραγματικοὶ λόγοι τῆς ἀπολύσεως του ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου του, ἤτοι ἡ διὰ λόγους ἐκδικήσεως, λόγῳ τοῦ προηγηθέντος κατὰ τοῦ ἐργοδότου του δικαστικοῦ ἀγῶνος πρὸς διεκδίκησιν νομίμων δικαιωμάτων του. Ὅθεν δὲν φρονῶ, καθ' ἃ ὑποστηρίζεται περαιτέρω ἐν τοῖς ἄνω σχολίοις τοῦ κ. Ἰ. Κιτροδίστρια, ὅτι ἐπέλεγεν ὁ ἐργοδότης νὰ καταστήσῃ βασιμωτέραν τὴν ἀπόλυσιν τοῦ μισθωτοῦ διὰ προσθήκης ἁπλῶς ἄλλων λόγων ἀπολύσεώς του, ἀλλ' ὅτι προέβαλεν ὡς μοναδικὸν λόγον ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ τὴν ἀκαταλληλότητα τούτου, διατελέσαντος ὑπαλλήλου του ἐπὶ 15ετίαν (κατὰ τὴν ἀπόφασιν προσελήφθη ὁ μισθωτὸς ἐν ἔτει 1954). Ἐξέθεσε τοιοῦτον δηλαδὴ ἀνεπιτρέπτως εἰς τὰ ὤμματα τῆς κοινωνίας καὶ τῶν λοιπῶν συναδέλφων του, πρᾶγμα, ὅπερ θὰ εἶχεν ὁπωσδήποτε δυσμενῆ ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς ἐξελίξεώς του ὡς ὑπαλλήλου καὶ ἐν γένει ὡς ἀτόμου ἀποζῶντος ἐκ τῆς ἐργασίας του καὶ μόνον. Ἡ ἐκ τοιούτων λόγων ὅμως ὑπαγορευθεῖσα καὶ πρὸς τοιοῦτον σκοπὸν ἀποβλέψασα ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου προφανῶς ὑπερβαίνει τὰ ὅρια τῆς καλῆς πίστεως, τῶν χρηστῶν ἠθῶν καὶ τοῦ κοινωνικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος, διότι ἡ σύγχρονος κοινωνία δὲν ἀνέχεται νὰ ἀπολύηται ὁ μισθωτὸς μὲ τὴν βαρεῖαν μομφὴν τοῦ ἀνικάνου καὶ ἀκαταλλήλου, ἀποδιχθεῖσαν ἀναληθῆ, πρὸς ἐξυπηρέτησιν ἄλλων σκοτεινῶν σκοπῶν, ἤτοι τῆς ἐκδικήσεως, διότι ἤσκησεν οὗτος νόμιμον δικαίωμά του καὶ ὡς ἐκ τούτου ὀρθῶς ὑπὸ τοῦ δικάσαντος δικαστηρίου ἐχαρακτηρίσθη ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου του ὡς καταχρηστικὴ καὶ ἄκυρος.

Ἀνεξαρτήτως τῶν ἄνω ὁ Ἀστικός μας Κῶδιξ ἐν ἄρθρῳ 281 αὐτοῦ διαπνέεται ὑπὸ ἀντικειμενικῶν ἀντιλήψεων. Παρέχει τοιγαροῦν εἰς τὸν δικαστὴν τὸ δικαίωμα ἐλέγχου ὁλοκλήρου τῆς ἀνθρωπίνης συμπεριφορᾶς. Ὁ ἔλεγχος οὗτος δέον νὰ γίνῃ μὲ μέτρον τὴν ἰδέαν περὶ τοῦ δικαίου ἢ ἀδίκου τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος κατὰ τὰς ἀντιλήψεις τῆς συγχρόνου κοινωνίας περὶ αὐτοῦ. Τοῦτο δέ, διότι ἡ κατάχρησις προϋποθέτει ὡρισμένον δικαίωμα τοῦ ἀσκοῦντος τοῦτο, ἀλλ' οὗτινος ἡ ἄσκησις ὑπερβαίνει τὰ ὅρια τῆς καλῆς πίστεως, τῶν χρηστῶν ἠθῶν καὶ τοῦ κοινωνικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος, κατὰ τὰς κατὰ τὴν ἄσκησίν των ἰδέας περὶ τούτου τῆς κοινωνίας. Δὲν γεννᾶται δὲ θέμα, ὅτι, κατὰ τὰς γενικῶς ἐπικρατούσας ἀντιλήψεις ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, ἡ ἀπόλυσις μισθωτοῦ εὐθὺς μετὰ τὴν δικαστικὴν διεκδίκησιν νομίμων δικαιωμάτων του καὶ δικαίως αὐτὸν δὲν εἶναι ἀνεκτή, θεωρουμένη, ὡς προσβάλλουσα τὸ περὶ δικαίου συναίσθημα καὶ ὑπερβαίνουσα τὰ ὅρια τῆς καλῆς πίστεως κλπ. Ὥστε καὶ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν, ὅτι ὁ μισθωτὸς τῆς ἀποφάσεως ἀπελύθη, διότι δὲν ἐδέχθη τὴν μείωσιν τῶν ἀποδοχῶν του καὶ κατέφυγε δικαστικῶς ἀπολυθεὶς τῷ λόγῳ τούτῳ προφανῶς πρὸς ἐκδίκησιν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου του, καὶ πάλιν πρόκειται καταχρηστικὴ ἄσκησις δικαιώματος. Ἄλλο τώρα τὸ θέμα, ἂν μετὰ παρόδου ἱκανοῦ χρόνου προβῇ ὁ ἐργοδότης εἰς νέαν ἀπόλυσιν τοῦ μισθωτοῦ, ὡς ἡ ἀναφερομένη περίπτωσις ἐν τοῖς ἄνω σχολίοις, θεωρηθῇ δέ, ὅτι ἐξέλιπον οἱ πρότερον ὡρισμένοι λόγοι ἐκδικήσεως ἢ ὅτι λόγῳ τῆς ἐκ τῆς παρατεινομένης δυσαρμονίας τῶν σχέσεων, τοῦ ἀρνουμένου ν' ἀποδεχθῇ τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ μετ' ἄκυρωσιν τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἐργοδότου, δικαιολογεῖται αὕτη. Δειναὶ ἀντιρρήσεις δύνανται μάλιστα νὰ προβληθοῦν, ἐὰν ἡ ταυτὴ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου δύναται νὰ θεωρηθῇ σύμφωνος πρὸς ἄρθρ. 281 Α.Κ., διότι ὁ ἐργοδότης διὰ τῆς μὴ ἀποδοχῆς τῶν προσφερομένων ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ εἶναι ὁ δημιουργὸς τῆς δυσαρμονίας καὶ αἰδήμιας, λόγῳ τῆς περιφρονητικῆς ἔναντι τοῦ νόμου καὶ τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων, συμπεριφορᾶς του, δικαιοῦται νὰ τύχῃ ἐπιεικεστέρας μεταχειρίσεως. Ἡ περίπτωσις αὕτη ὁμοιάζει πως πρὸς τὴν περίπτωσιν τοῦ κατ' ἐξακολούθησιν παραβαίνοντος τὸν ποινικὸν νόμον καὶ διαρρηγνύοντος τὰς σχέσεις του πρὸς τὴν κοινωνίαν, ὅτε θὰ ἔπρεπε ἐκ τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω λόγου μετὰ τὸ πρῶτον ἀδίκημα νὰ μένῃ ἀτιμώρητος!

κατά τό άρθρον 12 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἀ.ν. 1854/1951 συντάξιμον ὑπηρεσίαν (πραγματικήν καί πλασματικήν), εἰ ἐν τῷ Στρατῷ τῆς ξηρᾶς ἤ τῆς θαλάσσης ἤ τῆς Χωροφυλακῆς ἤ τῆς Ἀεροπορίας ὑπηρεσία, πλήν τῆς τοῦ κληρωτοῦ...». Ὥστε, κατά τήν διάταξιν ταύτην, ὡς συντάξιμος ὑπηρεσία θεωρεῖται οὐχί πᾶσα ἡ ἐν τοῖς ἀνωτέρω στρατιωτικοῖς σώμασι παρασχεθεῖσα ὑπηρεσία, ἀλλ' ἡ πέραν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ κληρωτοῦ, ἤγουν ἡ μετά τήν συμπλήρωσιν τοῦ χρόνου τῆς θητείας. Μόνον ὁ ἐπί πλέον οὗτος χρόνος εἶναι συντάξιμος καί

3) Ἡ ἐν λόγῳ προϋπηρεσία ν ὰ ἐ λ ή φ θ η ὑ π' ὄ ψ ι ν καί προσεμετρήθη ἐν τῇ ὑ π α λ λ η λ ι κ ῇ κ α τ α σ τ ά σ ε ι καί βαθμολογικῇ ἤ μισθολογικῇ ἐξελίξει κλπ. τοῦ ὑπαλλήλου. Ἡ πλέον συνήθης συνέπεια τῆς λήψεως ὑπ' ὄψιν προϋπηρεσίας εἶναι διά τήν παροχήν τῆς προσαυξήσεως λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας. Περί τῆς προσαυξήσεως ταύτης προβλέπει ἡ ὑπ' ἀριθ. 1491/1964 Πρᾶξις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθεῖσα διά τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ ν.δ. 4242/1962. Οὗτος ὑπό τοῦ ἄρθρου 2 § 1 τῆς Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ταύτης ὁρίζεται, ὅτι διά τήν παροχήν τῆς ἐν λόγῳ προσαυξήσεως ἰσολογίζεται, μεταξύ τῶν ἄλλων - ἐν οἷς καί «ἡ ἴσου τήν ἰδιότητα τοῦ μονίμου στρατιωτικοῦ διανυθεῖσα (ἐδάφ. β')» - καί ἡ ὑπό τήν ἰδιότητα τοῦ ἐθελοντοῦ ἤ ἀνακατεταγμένου ὁπλίτου ἤ ἀπομένουσα μετά τήν ἀφαίρεσιν τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ὁ ὑπαλληλος καθ' ὑποχρέωσιν θά ὑπηρέτει ὑπό τά ὅπλα ὡς κληρωτός ἤ ἅμαξος, ἐάν δέν κατετάσσετο ὡς ἐθελοντής». Ἡ διάταξις αὕτη εἶναι εἰσηγραμμισμένη πρός τήν προμνησθεῖσαν συνταξιοδοτικήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 12 § 1 ἐδάφ. στ', καθ' ἣν, ὡς εἴρηται, λογίζεται συντάξιμος ὁ πέραν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ κληρωτοῦ (θητείας) χρόνος. Ὅταν, συνεπῶς, ὁ ἐπί πλέον τῆς θητείας διανυθείς χρόνος στρατιωτικῆς προϋπηρεσίας προσεμετρήθη διά τήν παροχήν τῆς ὡς ἄνω προσαυξήσεως (ἐπιδόματος πολυετίας), συντρέχει ἡ κατά τήν ὡδε ἑρμηνευομένην διάταξιν (ἄρθρ. 1 ν.δ. 252/1969) ἀπαιτουμένη προϋπόθεσις διά τον ὑπολογισμόν τῆς 35ετοῦς πραγματικῆς δημοσίας ὑπηρεσίας.

ΙΙΙ) Ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει, ὡς ἐκ τοῦ ἐρωτήματος καί τῶν ἐν αὐτῷ συνημμένων ἐγγράφων προκύπτει, ὁ ἤδη ἐπί βαθμῷ 2ῳ παρά τῷ Γ.Χ.Κ. ὑπηρετῶν ὑπάλληλος (χημικός) Ε.Σ. πρό τοῦ διορισμοῦ του εἰς τό Δημόσιον κατετάγη ὡς ἐθελοντής ἐπί τριετεῖ θητείᾳ εἰς τόν συμφώνως τῷ νόμῳ ΓΧΞΖ/1910 μέχρι τοῦ 1930 ὑφισταμένην Λόχον Πυροσβεστῶν, ὑπηρετήσας ἐν αὐτῷ ἀπό 1.12.1925 μέχρι 16.12.1928 ὡς στρατιώτης (1.12.1925 - 31.1.1926), δεκανεύς (1.2.1926 - 27.4.1927) καί λοχίας (28.4.1927 - 16.12.1928). Κατά τό διάστημα τῆς πολιτικῆς ἐν τῷ Δημοσίῳ ὑπηρεσίας του ὑπελογίσθη καί προσεμετρήθη ὁ πέραν τῆς θητείας του χρόνος, διά τήν παροχήν τῆς προσαυξήσεως λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας κατά τήν συμπλήρωσιν 15ετίας καί 20ετίας, οὐχί δέ καί τῆς 25ετίας καί 30ετίας, ὅπερ ὅμως (τελευταῖον) δέν ἀσκεῖ ἐπιρροήν εἰς τήν κρινομένην περίπτωσιν, ἀρκοῦντος τοῦ ὅτι ἠδύνατο νά προσμετρηθῇ. Ἡ ἐν τῷ ρηθέντι Λόχῳ Πυροσβεστῶν ἐθελοντική κατάταξις καί ὑπηρεσία τοῦ ἐν λόγῳ ἔλαβε χώραν δυνάμει τοῦ προαναφερομένου ν. ΓΧΞΖ/1910 «περί ἀναδιοργανώσεως τῆς Πυροσβεστικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Κράτους», ὡς τοῦτο προκύπτει καί ἐκ τοῦ ἀπό 25.10.1951 πιστοποιητικοῦ 104ου Στρατολογικοῦ Γραφείου. Κατά τόν νόμον τοῦτον ὁ Λόχος Πυροσβεστῶν ἡ Πυροσβεστική Μοῖρα, συνιστωμένη ἐξ ἐθελοντῶν καί κληρωτῶν, ἀπετέλει ἰδίαν στρατιωτικόν σῶμα ἐκ δύο λόχων συγκείμενον (ἄρθρ. 1)· ἡ θητεία τῶν εἰς αὐτό κατατασσομένων ἐθελοντῶν ὁρίζεται τριετής, δυναμένων ὅμως τῶν ἐθελοντῶν τούτων ν' ἀνακατασταθοῦν ἐπί τριετεῖ ἐπίσης ἑκάστοτε θητείᾳ, ἂν κέκτηνται τά πρός ἀνακατάταξιν προσόντα, καί νά προάγωνται εἰς τούς βαθμούς τοῦ ὑπαξιωματικοῦ τῶν Πυροσβεστῶν (ἄρθρ. 2), ἐφ' ὅσον συμπληροῦν τόν ἐν τῷ ἄρθρῳ 6 ὁριζόμενον ἐλάχιστον χρόνον ὑπηρεσίας (ἓν ἔτος διά τόν βαθμόν τοῦ δεκανέως, δύο ἔτη διά τόν τοῦ λοχίου κλπ.)· αἱ ἀποδοχαί τῶν ἐθελοντῶν ὁπλιτῶν εἶσιν οἷαι αἱ τῶν κληρωτῶν, σὺν τῇ προσθήκῃ ἡμερησίου ἐπιμισθίου δραχμῆς μιᾶς διά τήν πρώτην ἑκατονταετίαν κατάταξιν, ὅπερ αὐξάνεται δι' ἑκάστην ἀνακατάταξιν (ἄρθρ. 7), ὑποκεινται δέ εἰς τάς αὐτάς ἐν γένει κρατήσεις, εἰς ἃς καί αἱ τῶν εἰς τά λοιπά σώματα τοῦ Στρατοῦ ἀνηκόντων ὁμοιοβάθμων αὐτοῖς (ἄρθρ. 9)· παρέχεται δικαίωμα συντάξεως κατά τάς διατάξεις τῶν νόμων περί στρατιωτικῶν συντάξεων (ἄρθρ. 11) κλπ. Τό νομικόν τοῦτο καθεστώς διετηρήθη μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ν. 4651/1930 «περί διοργανώσεως Πυροσβεστικῆς Ὑπηρεσίας ἐν τῷ Κράτει», διά τοῦ ὁποίου ἱδρύθη τό καί ἤδη λειτουργοῦν Πυροσβεστικόν Σῶμα. Πρόδηλον, ἄθεν, ὅτι ἡ παρά τῷ Λόχῳ Πυροσβεστῶν ὑπηρεσία τοῦ ἐθελοντοῦ πυροσβέστου δέν εἶναι ὑπηρεσία στρατιώτου, ἀλλά ταυτίζεται στρατιωτικοῦ ὑπαλλήλου, ἀφοῦ τό μέν ἦτο ὑπηρεσία μισθοδοτουμένη, τό δέ ὑποκειμένη εἰς ἀνακατάταξιν κλπ., γνωρίσματα προσιδιάζοντα εἰς ὑπηρεσίαν ὑπαλληλικήν.

ΙV) Κατ' ἀκολουθίαν τῶν προεκτεθέντων ἡ ὡς ἄνω προϋπηρεσία τοῦ εἰρημένου ὑπαλλήλου καί

395/1966, ΕΕΔ 25, 1252). Έναντι της ύπαλληλικής ταύτης σχέσεως του ιδιωτικού δικαίου, ήτις δεν ενδιαφέρει μεν εν τη υπό κρίσιν περιπτώσει, αντιπαρατίθεται όμως χάριν της διακρίσεως από της υπαλληλικής σχέσεως του δημοσίου δικαίου, ίσταται η τελευταία αύτη (υπαλληλική σχέσις του δημοσίου δικαίου),

Κατά την κρατήσασαν εν τε τη θεωρία και τη νομολογία αντίληψιν δημοσίου δικαίου σχέσις εργασίας είναι εκείνη, ήτις συνδέει τα όργανα του Δημοσίου και των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου προς αυτά και στηρίζεται εις μονομερή δημοσίου δικαίου πράξιν διοικητικής φύσεως περί διορισμού, επιχειρουμένης κυριαρχικώς υπό των εκπροσωπούντων τα Νομικά ταύτα Πρόσωπα, βάσει των διατάξεων του νόμου, δι' ού προσλαμβάνεται εκάστοτε ο υπάλληλος εις προβλεπομένας υπ' αυτού θέσεις (οργανικάς), τηρήσει τής υπ' αυτού επίσης διαγραφομένης διαδικασίας και προς πλήρωσιν διαρκών αναγκών, ουχί δε προσκαίρων και περιοδικών τοιούτων, της συγκαταθέσεως ούτω του προσλαμβανομένου είτε προηγουμένης, είτε επακολουθούσης τη πράξει του διορισμού του, ούσης απλώς νομικής προϋποθέσεως διά το έγκυρον αυτού, επικρατούσης της θελήσεως του Δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. έναντι εκείνης του προσλαμβανομένου (κ λόγων δημοσίου συμφέροντος (Πρωτ. Αθηνών 18468/1961, ΕΕΔ 21, 97, Πρωτ. Αθηνών 1862/1967, ΕΕΔ 26, 749, Α.Π. 780/1964, 784/1964, ΕΕΔ 24, 274, Α.Π. 179/1964, ΕΕΔ 23, 457, Σ.Ε. 835/1963, ΕΕΔ 22, 428, Σ.Ε. 103/1961, ΕΕΔ 20, 271, *Καυκά*, Ενοχικόν Δίκαιον, έκδ. 4η, υπ' άρθρα 648 - 649 § 6 δ', *Αγαλλοπούλου*, Εργατικόν Δίκαιον, 1958 § 2, *Τούση*, Εργατικόν Δίκαιον Α' § 9, σημ. 11, *Κυριακοπούλου*, Ελληνικόν Διοικητικόν Δίκαιον, έκδ. Α', Ειδικόν Μέρος § 115, σελ. 173 επ.). Υπό την έκδοχήν ταύτην εκλαμβάνει την δημοσίαν υπαλληλικήν σχέσιν και ο Υπαλληλικός Κώδιξ (ν. 1811/1951), όστις εν άρθρω 33 αυτού ορίζει, ότι η υπαλληλική σχέσις καταρτίζεται διά του διορισμού και της αποδοχής αυτού υπό του διοριζομένου, δηλουμένης διά της ορκωμοσίας (Σ.Ε. 2627/1964, ΝοΒ 13, 773). Διορισμός δε είναι η παρά του αρμοδίου οργάνου δήλωσις της βουλήσεως του Κράτους προς σύναψιν μεθ' ωρισμένου προσώπου δημοσίας υπαλληλικής σχέσεως (*Κυριακοπούλου*, Διοικητικόν Δίκαιον, ένθ' ανωτ. § 115 και 115α, σελ. 176 και 178). Χαρακτηριστικά γνωρίσματα της δημοσιοϋπαλληλικής ιδιότητος είναι η φύσις της παρεχομένης υπηρεσίας και η υπό του υπαλλήλου κατεχομένη θέσις (Σ.Ε. 1155/1951, 144/1944, Ποροίσματα Νομολογίας Σ.Ε. 1929 - 1959, σελ. 313). Περαιτέρω οι υπάλληλοι του Κράτους διακρίνονται εις πολιτικούς και στρατιωτικούς. Στρατιωτικοί υπάλληλοι είναι οι αξιωματικοί και υπαξιωματικοί των Στρατού ξηράς, θαλάσσης και αέρος, άλλα προσέτι και οι εν γένει οπλίται των όπλων τούτων, εφ' όσον ούτοι είναι μόνιμοι, λαμβάνουσι μισθόν κλπ. Προς τους στρατιωτικούς εξομοιούνται και τα όργανα της Χωροφυλακής και του Λιμενικού Σώματος, καθ' ά και ταύτα υπαγόμενα εις την αυστηροτέραν στρατιωτικήν πειθαρχίαν και εν μέρει ή εν όλω εις την στρατιωτικήν ποινικήν νομοθεσίαν (*Κυριακοπούλου*, Διοικητικόν Δίκαιον Α', § 35 αριθ. 3β, σελ. 84). Ο Υπαλληλικός Κώδιξ εξαιρεί ρητώς τα στρατιωτικώς οργανωμένα όργανα των Σωμάτων Ασφαλείας (Χωροφυλακής, Αστυνομίας Πόλεων, Αγροφυλακής, Λιμενικού Σώματος) και της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (άρθρ. 1 § 3), εξ ού συνάγεται, ότι τα όργανα ταύτα θεωρούνται ως φέροντα μάλλον στρατιωτικήν ιδιότητα. Εκ των στρατιωτικών ιδιωτέραν κατηγορίαν υπαλλήλων αποτελούν οι στρατεύται και οι έφεδροι αξιωματικοί, οι οποίοι, καθ' υποχρέωσιν ή εθελοντικώς, υπηρετούν εις τας Ένόπλους Δυνάμεις προς εκπλήρωσιν των στρατιωτικών υποχρεώσεών των (θητεία). Ούτοι, είναι μεν όργανα της εκτελεστικής εξουσίας, ασκούντα δημοσίαν λειτουργίαν, δεν φέρουσιν όμως την ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου (*Στασινοπούλου*, Αστική Ευθύνη του Κράτους, § 18 αριθ. 1, σελ. 108, *Κυριακοπούλου*, Διοικητικόν Δίκαιον, τόμ. Γ' § 114, σελ. 170), ού ένεκεν ο χρόνος υπηρεσίας των εις τας Ένόπλους Δυνάμεις δεν είναι χρόνος υπαλληλικής σχέσεως υπό την εν τω προαναφερομένω ν.δ. 252/1969 λαμβανομένην έννοιαν, ενώ, εξ αντιθέτου, πάντων των λοιπών κατά τα άνω στρατιωτικών και των προς τούτοις εξομοιουμένων είναι χρόνος υπαλληλικής σχέσεως, εμπίπτων εις τον άνωτέρω νόμον.

2) Η επί τη ταυτότητι υπαλληλική σχέσει προϋπηρεσία δέον να αναγνωρίζεται ως συνταξιμος υπό του Δημοσίου, να εμπίπτη δηλαδή εις τινα των εν τη ισχυούση συνταξιοδοτική νομοθεσία (ά.ν. 1854/1951, ν.δ. 3768/1957 κλπ.) περιπτώσεων συνταξίμου υπηρεσίας. Τοιαύτη περίπτωσις είναι και η περί ής το άρθρον 12 § 1 εδάφ. στ' του ά.ν. 1854/1951 «περί απονομής των πολιτικών και στρατιωτικών συντάξεων», ως η διάταξις αύτη αυθεντικώς ηρμηνεύθη υπό του άρθρου 13 § 7 του ν.δ. 3768/1957, κατά την οποίαν λογίζεται ως συντάξιμος, προσμετρουμένη εις την

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΤΑΚΤΟΠΟΙΗΣΙΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ Ν.Π.Δ.Δ.

(Οδηγίαι διά την εφαρμογήν των διατάξεων του Ν.Δ. 169/1969) (*)

Υπουργείον Προεδρίας Κυβερνήσεως
Γενική Διεύθυνσις Δημοσίας Διοικήσεως
Διεύθυνσις Λειτουργικής Διαρθρώσεως
Αριθ. Πρωτ. Α5.1 - 6.1.1969

Προς άπαντα τά Υπουργεία και Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου.

Η κατά καιρούς θέσπισις διατάξεως, διά των οποίων παρεσχέθη ή δυνατότης προσλήψεως μή μονίμων υπαλλήλων, κυρίως δε αί γενόμεναι υπερβολαί κατά την πρόσληψιν του καλουμένου «εργατοτεχνικού προσωπικού», έδημιούργησε το μέγα πρόβλημα των «εκτάκτων».

Προς δριστικήν διευθέτησιν του οξυτάτου κοινωνικού προβλήματος, το οποίον έχει δημιουργήσει ή επί μακράν σειράν ετών απασχόλησις παρά τη Δημοσία Υπηρεσία ή Ν.Π.Δ.Δ. πολλών χιλιάδων έκτάκτων, τό Σύνταγμα άφ' ενός μέν έθεσεν αυστηρούς περιορισμούς διά την εφ' εξής πρόσληψιν μή τακτικού προσωπικού, άφ' ετέρου δε έλαβε πρόνοιαν προς τακτοποίησιν των υπηρετούντων εκτάκτων υπαλλήλων, ορίσαν, εν άρθρω 124 § 4, ότι διά νόμων θέλουσιν ορισθή «τα των ήδη υπηρετούντων εφ' οιανδήποτε σχέσιν εκτάκτων υπαλλήλων».

Ήδη, κατ' επιταγήν της Συνταγματικής ταύτης διατάξεως, ή Εθνική Κυβέρνησις προήλθεν εις την έκδοσιν του υπ' αριθ. 169/1969 (Φ.Ε.Κ. Α'/65 της 21.4.1969) νομοθετικού διατάγματος, το κείμενον του οποίου παρατίθεται κατωτέρω. Επί των επί μέρους διατάξεων του εν λόγω νομοθετικού διατάγματος έχομεν την τιμήν να γνωρίσωμεν ύμίν τα ακόλουθα:

Άρθρον 1

Παράγραφος 1

1) Διά της παραγράφου 1 του άρθρου τούτου παρέχεται ή δυνατότης, όπως οί μέχρι και της 15ης Νοεμβρίου 1968, ημερομηνίας ενάρξεως ισχύος του Συντάγματος, προσληφθέντες «εφ' οιανδήποτε σχέσιν» ως έκτακτοι υπάλληλοι, διορίζονται εις κ ε ν ά ς τακτικάς θέσεις ή ν έ α ς τ ο ι α ύ τ α ς σ υ ν ι σ τ ω μ έ ν α ς, ανάλογος των αναγκών των Υπηρεσιών, διά βασιλικών διαταγμάτων. Η δυνατότης, συνεπώς, διορισμού των εκτάκτων υπαλλήλων εις τακτικάς θέσεις ισχύει, εφ' όσον ή διαδικασία προσλήψεως τούτων έτελειώθη μέχρι της 15ης Νοεμβρίου 1968, δηλαδή, εφ' όσον ή περί διορισμού των πράξις υπεγράφη και εδημοσιεύθη μέχρι και της 15ης Νοεμβρίου, ή εις όσας περιπτώσεις δέν απαιτείται δημοσίευσις, εφ' όσον ή σύμβασις υπεγράφη μέχρι της χρονολογίας ταύτης, έστω και αν ούτοι ανέλαβον υπηρεσίαν μεταγενεστέρως.

2) Υπό την έννοιαν «των εφ' οιανδήποτε σχέσιν εκτάκτων υπαλλήλων» περιλαμβάνονται άπαντες οί μή τακτικοί, οί προσφέροντες τας υπηρεσίας των υπό οιανδήποτε συμβατικήν σχέσιν ή όρους εργασίας δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, ως και οί ημερομίσθιοι.

Υπαλληλική Ιδιότης

3) Προς διακρίβωσιν του εάν οί παρέχοντες τάς υπηρεσίας των εις το Δημόσιον κέκτηνται την Ιδιότητα του «εφ' οιανδήποτε σχέσιν» υπαλλήλου, δέον όπως ερευνάται, κυρίως, ή σχέσις εξαρτήσεως του εργαζομένου εκ του εργοδότου και ούχί μόνον ο τύπος της συμβάσεως, καθ' όσον εις πλείστας περιπτώσεις συμβάσεις τινές, χαρακτηριζόμενα ως συμβάσεις μισθώσεως έργου, είναι εν τη πραγματικότητι ταυτόσημοι μισθώσεως εργασίας. Υφισταμένης επομένως εξαρτήσεως του εργαζομένου εκ του εργοδότου, ή σύμβασις δέον να ερμηνευθή ως σύμβασις μισθώσεως εργασίας και ούχί έργου. Ούτω, σύμβασις μισθώσεως έργου, επιβάλλουσα π.χ. εις τον εργαζόμενον την εκτέλεσιν του έργου εν τω Γραφείω του εργοδότου, την εν τω Γραφείω τούτω απασχόλησιν καθ' όλας τας εργασίμους διά το προσωπικόν του εργοδότου ώρας, μή περιγράφουσα το συγκεκριμένον έργον, άλλ' όλως αορίστως αναφέρουσα την εκτέλεσιν των εκάστοτε δυνάμει προφορικών εντολών αναπτυσσομένων έργων και μή ορίζουσα αμοιβήν ανάλογον προς το έργον, άλλα περιοδικήν ταυτήν,

---

επιτρεπτώς, εφαρμόζεται ή υπ' αριθ. 8880/1946 υπουργική απόφασις περί προσαυξήσεως αμοιβής κατά 50% διά παροχήν εργασίας κατά Κυριακάς και λοιπάς εορτάς (περί των οποίων ίδετε άρθρον 2 ν.δ. 3755/1957, ΕΕΔ 16, 1062), υπολογιζομένης της προσαυξήσεως ταύτης επί του κατωτάτου δρίου ημερομισθίου, ως καθορίζεται ανωτέρω.

(*) ΕΕΔ 28, 596.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΧΑΙ ΚΑΘΑΡΙΣΤΡΙΩΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Ἡ πρόσληψις ὑπὸ τῶν ἐπιχειρήσεων ἢ βιοτεχνιῶν καθαριστριῶν γίνεται ὑπὸ τούτων ἐλευθέρως, ὡς καὶ τῶν λοιπῶν μισθωτῶν, διὰ μέσου ὁμως τῶν Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας, κατὰ τὸ ἄρθρον 5 ν.δ. 2656/1953 (ΕΕΔ 12, 1215). (Ἴδετε περὶ τῆς διαδικασίας προσλήψεως ἐν γένει μισθωτῶν σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 624).

Διὰ τὴν πρόσληψιν καθαριστριῶν δημοσίων καταστημάτων ἐν γένει, ὡς καὶ τῶν καταστημάτων τῶν Ὀργανισμῶν καὶ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ἰσχύει ὁ νόμος 2311/1953 (περὶ τοῦ ὁποίου ἴδετε Α.Π. 9/1961, ΕΕΔ 23, 271, Α.Π. 510/1965, ΕΕΔ 25, 13).

Παλαιοτέρα ὑποχρέωσις τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων, τῶν πάσης φύσεως Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, τῶν Τραπεζῶν, τῶν Ναυηλευτικῶν ἐν γένει Ἱδρυμάτων καὶ τῶν ἐπιχειρήσεων κοινῆς ὠφελείας κατὰ τὸ ἄρθρον 30 τοῦ ἀ.ν. 1324/1949 περὶ ἀναπήρων (ΕΕΔ 8, 1054), ὅπως συμπληρώσωσι τὰς κενὰς ἢ κενωθησομένας θέσεις καθαριστριῶν (καὶ κλητήρων καὶ νυκτοφυλάκων) δι' ἀναπήρων καὶ θυμάτων πολέμου, διαμενόντων ἐν τῇ πόλει, ἔνθα πρόκειται νὰ διορισθῶσι, πρὸ τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1940, δὲν ἰσχύει ἤδη, ὁρισθέντος διὰ τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ ν.δ. 3748/1957, ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ἄρθρου τούτου (30 τοῦ ἀ.ν. 1324/1949) λήγει μετὰ παρέλευσιν πενταετίας ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου (3748/1957), ἤτοι ἀπὸ 7 Σεπτεμβρίου 1957.

Κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 33700/1950 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν (ἄρθρον 2 § 5) (ΕΕΔ 9, 623), ἡ ὁποία ἰσχύει καὶ ἤδη (ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 15, 1295, ἐγγρ. Ὑπουργείου Ἐργασίας, ΕΕΔ 18 725), αἱ παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ κατὰ πλήρες ὡράριον ἀπασχολούμεναι καθαρίστριαι, ὧν ἡ σχέσις ἐργασίας διέπεται διὰ συμβάσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου, δικαιοῦνται κατ' ἐλάχιστον ὅριον τοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἀνειδικεύτου ἐργατρίας. Μείωσις τῶν ὡρῶν ἐργασίας κατὰ τὸ ¼ δι' οἱανδήποτε λόγον δὲν ἀπαλλάσσει τὸν ἐργοδότην τῆς ὑποχρεώσεως καταβολῆς τοῦ ἀνωτέρω ἡμερομισθίου.

Ὡς πλήρες ὡράριον ἐργασίας νοεῖται τὸ δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἰσχύον (Α.Π. 454/1951, ΕΕΔ 10, 1266, Α.Π. 68/1952, ΕΕΔ 11, 351, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 8141/1958, ΕΕΔ 17, 861, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 9308/1958, ΕΕΔ 17, 970, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 5688/1959, ΕΕΔ 18, 1089, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 13999/1967, ΕΕΔ 26, 1271).

Εἶναι συνεπῶς ἀναγκαῖον νὰ ἐρευνᾶται ποῖαι αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐργοδότου, παρὰ τῇ ὁποίᾳ ἀπασχολοῦνται αἱ καθαρίστριαι, ἵνα δικαιολογῆται τὴ πλήρους ἡμερομισθίου τῆς ἀνειδικεύτου ἐργατρίας, τοῦ ὁποίου ὁμως δικαιοῦνται καὶ ἂν ἀπασχολοῦνται κατὰ ¼ ὀλιγώτερον, π.χ. ἂν αἱ νόμιμοι ὧραι ἐργασίας εἶναι ἕκτὼ (8), ἡ καθαρίστρια ἀπασχολουμένη καὶ ἐπὶ ἓξ (6) ὥρας, δικαιοῦται τοῦ πλήρους ἡμερομισθίου τῆς ἀνειδικεύτου ἐργατρίας. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 99/1966, ΕΕΔ 25, 1043).

Τὸ ἡμερομίσθιον τῆς ἀνειδικεύτου ἐργατρίας εἶναι ἤδη ἀπὸ 1.5.1969 ὡρυχαῖ 86,25 κατὰ τὴν ἀπὸ 12 Σεπτεμβρίου 1968 ἐθνικὴν γενικὴν συλλογικὴν συμβασιν ἐργασίας, κηρυχθεῖσαν ἐκτελεστὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 116333/5450/1968 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 27, 1245), ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ἀπὸ 14 Φεβρουαρίου 1967 ἐθνικὴν γενικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἡ ὁποία ἐκηρύχθη ἐκτελεστὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18180/1083/1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 26, 325).

Ὡς πρὸς τὸ ἐπιτρεπτὸν ἢ μὴ τῆς ἐργασίας τῶν καθαριστριῶν κατ' ἡμέρας Κυριακὰς καὶ τὰς λοιπὰς μὴ ἐργασίμους κατὰ νόμον ἑορτὰς (περὶ τῶν ὁποίων ἴδετε τὸ ὑπ' ἀριθ. 718/1966 Β.Δ. «περὶ κωδικοποιήσεως κλπ. τῶν διατάξεων τῆς κειμένης νομοθεσίας περὶ ἑβδομαδιαίας καὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως καὶ ἡμερῶν ἀργίας», ΕΕΔ 25, 1161) ἐφαρμόζονται αἱ διὰ τὸ λοιπὸν προσωπικὸν τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἐνσπαλλάξεως διατάξεις.

Οὕτω, ἂν ἡ κατὰ Κυριακὰς ἐργασία παρέχεται

συγκεκριμένος ἢ πέραν τῆς θητείας του ὡς ἰδιοκτήτου εἰς τὸν Λόχον Πυροσβεστῶν διανυθεῖσα, ἐμπίπτει εἰς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ν.δ. 252/1969, ὡς συντρεχόντων τῶν ἐν αὐτῇ ὁριζομένων προϋποθέσεων, ἀφοῦ, ὡς τίθεται, αἱ διηγήθη ἐπὶ ὑπαλληλικῇ σχέσει, 6) εἶναι συντάξιμος καὶ γ) ἐλήφθη, ἄλλως ἠδύνατο νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν ἀπονομὴν τῆς προσωπωπίσεως λόγῳ τριετοῦς ἀρχαιότητος. Ὅθεν, εἰς τὸ προκείμενον ἐρώτημα προσήκει ἡ κατὰ τὸ ἄνω ἀναλυτικὴ ἀπάντησις, ἤτοι ἐν περιλήψει, ὅτι ἡ παρὰ τῷ Λόχῳ Πυροσβεστῶν, κατὰ τὸ ἀπὸ 1.12.1925 μέχρι 16.12.1928 χρονικὸν διάστημα, διανυθεῖσα προϋπηρεσία τοῦ ἤδη ἐπὶ βαθμῷ 2ῳ ὑπαλλήλου-χημικοῦ τοῦ Γ.Χ.Κ. Ε.Σ. ἐμπίπτει εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 252/1969, κατὰ τὸ τμῆμα τὸ πέραν τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἴδει οὗτος νὰ ὑπηρετήσῃ καθ' ὑποχρέωσιν εἰς τὰς Ἐνόπλους Δυνάμεις (θητεία) καὶ εἶναι, ὡς ἐκ τούτου, προσμετρητέα διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀδέτου πραγματικῆς δημοσίας ὑπηρεσίας.

ν.δ. 126/1969 προβλεπόμενη.

Σύσταση θέσεων

31) Η σύσταση διά βασιλικών διαταγμάτων των νέων τακτικών θέσεων, εἰς ἃς περιπτώσεις αἱ ὑπάρχουσαι κεναὶ τοιαῦται κρίνονται ἀνεπαρκεῖς, δέον νὰ καθορίζηται μετ' ἐκτίμησιν, βάσει ἀντικειμενικῶν ὑπηρεσιακῶν κριτηρίων, τῶν ἀναγκῶν ἑκάστης Ὑπηρεσίας καὶ ἀνεξαρτήτως πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐχόντων τὰ πρὸς διορισμὸν προσόντα ἐκτάκτων ὑπαλλήλων.

10) Η σύστασις τῶν θέσεων θὰ διενεργηθῇ κατὰ κατηγορίας, κλάδους καὶ βαθμούς, διὰ τῶν ὡς ἄνω βασιλικῶν διαταγμάτων, ἐκδιδομένων ἐντὸς προθεσμίας ἓξ μηνῶν, ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, ἤτοι ἀπὸ τῆς 21 Ἀπριλίου 1969, προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Προεδρίας Κυβερνήσεως, Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ ἁρμοδίου κατὰ περίπτωσιν Ὑπουργοῦ.

11) Η κατὰ βαθμοὺς διάρθρωσις τῶν θέσεων θὰ γίνεται ἀναλόγως τῶν κατηγοριῶν εἰς τοὺς ὑπὸ τῶν οἰκείων ὀργανισμῶν προβλεπομένους δι' ἕκαστον κλάδον ἐνιαίους βαθμούς, π.χ. τὸν 13ον - 9ον διὰ τὴν Γ' κατηγορίαν, 11ον - 6ον διὰ τὰς θέσεις Β' κατηγορίας, δι' ἃς ὡς προσὸν ἀπαιτεῖται πτυχίον Μέσης Σχολῆς, καὶ 8ον-5ον διὰ τὰς θέσεις Α' κατηγορίας, δι' ἃς ὡς προσὸν ἀπαιτεῖται πτυχίον Ἀνωτάτης Σχολῆς. Προκειμένων περὶ τεχνικῶν, διπλωματούχων Ἀνωτάτων Σχολῶν, εἶναι ἐπιτρεπτὴ ἡ σύστασις θέσεων καὶ ἐπὶ ἑνὸς - ἑνὸς βαθμοῦ, ἐφ' ὅσον ὅμως αἱ θέσεις τοῦ κλάδου, εἰς ὃν ἀνήκουν, ὁρίζονται ὑπὸ τῶν ὀργανισμῶν ἐνιαῖαι μέχρι καὶ τοῦ τελευταίου τούτων βαθμοῦ. Εἰς ἃς περιπτώσεις αἱ θέσεις τῶν τεχνικῶν δὲν ὁρίζονται κατὰ τὰ ὡς ἄνω ἐνιαῖαι, ὡς π.χ. ἐπὶ τῶν γεωπόνων τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, ἡ σύστασις τῶν θέσεων θὰ γίνεται μόνον μέχρι τοῦ ἑνὸς βαθμοῦ (6ὸν) κατ' ἐφαρμογὴν καὶ ἄρθρου 2 § 6 ι. Η κατὰ τὰ ὡς ἄνω ρύθμισις δὲν προσκρούει πάντοτε τὴν δυνατότητα διορισμοῦ τῶν ἐκτάκτων εἰς τὸν ἀνώτερον δι' ἑκάστην κατηγορίαν βαθμόν, καθ' ὅσον, ὡς ρητῶς ἐν τῷ νομοθετικῷ διατάγματι (ἄρθρον 2 § 6 ι) τονίζεται, ὁ διορισμὸς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ εἰς βαθμὸν ἀνώτερον τοῦ 10ου διὰ τοὺς ὑπαλλήλους, τοὺς ἔχοντας τὰ προσόντα τῆς Γ' κατηγορίας, τοῦ 7ου διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τῆς Β' κατηγορίας καὶ τοῦ 6ου διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τῆς Α' κατηγορίας, ἐξαιρέσει τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω τεχνικῶν, ὧν ὁ διορισμὸς ἐπιτρέπεται μέχρι τοῦ ἄνω βαθμοῦ, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν, ὡς ἐλέχθη, ὅτι αἱ θέσεις ὁρίζονται εἰς τοὺς κατ' ἰδίαν ὀργανισμοὺς ὡς ἐνιαῖαι.

12) Διὰ τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω συστάσεως νέων θέσεων ὁ εἰσαγωγικὸς βαθμὸς ἐξ' οὐδενὶ λόγῳ δύναται νὰ ὁρισθῇ ἀνώτερος τοῦ ὑπὸ τοῦ οἰκείου ὀργανισμοῦ προβλεπομένου, κατὰ περίπτωσιν, καθ' ὅσον τὸ ν.δ. δὲν παρέχει ἐξουσιοδότησιν τροποποιήσεως, ὡς πρὸς τὸ σημεῖον τοῦτο τῶν ὀργανισμῶν τῶν Ὑπηρεσιῶν. Οὕτω, προκειμένου περὶ τοῦ Ἀρχηγείου Ναυτικοῦ, ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ ὁποίου ὁ εἰσαγωγικὸς βαθμὸς τῶν μηχανικῶν Α' κατηγορίας ὁρίζεται ὁ 7ος, ἐν περιπτώσει συστάσεως, διὰ βασιλικοῦ διατάγματος, νέων θέσεων διὰ τὸν διορισμὸν ὑπηρετούντων ἐκτάκτων μηχανικῶν, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὁρισθῇ ὡς εἰσαγωγικὸς βαθμὸς ὁ 6ος, ἔστω καὶ ἂν εἰς τοὺς ὀργανισμοὺς ἄλλων Ὑπηρεσιῶν, π.χ. Ὑπουργείου Δημοσίων Ἔργων, προκειμένου περὶ τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἀνωτέρω κατηγορίας, ὁ τελευταῖος οὗτος βαθμὸς (6ος) ὁρίζεται ὡς εἰσαγωγικὸς τοιοῦτος. Ἐπίσης, ὡς πρὸς τοὺς ἐπὶ συμβάσει καὶ μηναίῳ μισθῷ ἐκπαιδευτικοὺς τῶν Μέσων Τεχνικῶν Σχολῶν καὶ τῆς Σχολῆς Ἠλεκτρονικῶν τῆς Σιβιτανιδείου, αἱ θέσεις θὰ συσταθοῦν ἐπὶ τῷ βαθμῷ τῷ προβλεπομένῳ ὑπὸ τῆς ἰσχυούσης νομοθεσίας διὰ τοὺς ὡς εἴρηται Σχολάς, ἤτοι τῶν καθηγητῶν Σχολῶν Τ ε χ ν ι κ ῶ ν, ἐφ' ὅσον οἱ νομιμοποιούμενοι πρὸς διορισμὸν κέκτηνται τὰ διὰ τὰς θέσεις ταύτας τυπικὰ προσόντα.

13) Διὰ τῶν ὡς ἄνω βασιλικῶν διαταγμάτων παρέχεται ἐπίσης εὐχέρεια συμπληρώσεως τῶν διὰ τὸν διορισμὸν εἰς τὰς θέσεις ταύτας ἀπαιτουμένων εἰδικῶν τυπικῶν προσόντων, ἐφ' ὅσον τὰ ἐν τοῖς ὀργανισμοῖς προβλεπόμενα τοιαῦτα δὲν ἀνταποκρίνονται πρὸς τὰς ἐν τῷ μεταξὺ ἐξελίξεις, προκληθείσας ἐκ τῆς χρησιμοποιήσεως ἐκτάκτων δι' ἐργασίας, δι' ἃς κατὰ τοὺς ὀργανισμοὺς ἀπαιτοῦντο ἄλλα προσόντα.

Π α ρ ά δ ε ι γ μ α : Διὰ τὴν κατάληψιν θέσεων τοῦ Κλάδου Β4 Λογαπτικοῦ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τούτου ὡς τυπικῶν προσόντων διορισμοῦ εἰς τὸν εἰσαγωγικὸν βαθμὸν ὁρίζεται ἀπολυτήριον Μέσης Ἀγροτικῆς Σχολῆς. Ἐὰν εἷς κενὰς τακτικὰς θέσεις τοῦ κλάδου τούτου ἢ εἰς λογιστικὰς, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἐργασίας ἀπασχολοῦνται σήμερον ἔκτακτοι ὑπάλληλοι, κεκτημένοι μὲν ἀπολυτηρίου Γυμνασίου, ἔχοντες ὅμως ἀποκτήσει, ὡς ἐκ τῆς ἀσκήσεως τῆς τοιαύτης ἐργασίας, σχετικὴν πεῖραν, διὰ τῶν ἐν λόγῳ βασιλικῶν διαταγμάτων εἶναι δυνατὸν νὰ συμπληρωθοῦν τὰ τυπικὰ προσόντα διορισμοῦ εἰς τὸν εἰσαγωγικὸν

ίσην, κατά ποσόν, δι' άπαντας τούς καθ' έκαστον μήνας, δέον νά έρμηνευθή ώς σύμβασις μισθώσεως έργασίας. Κρίσιμον έπίσης στοιχείον πρός μορφοσιν γνώμης είναι ή έπί σειράν μηνών ή έτών άνανέωσις τών συμβάσεων τοῦ άνωτέρω τύπου καί ή προαγωγή ύπηρεσιών ύπό τοῦ αύτοῦ προσώπου, άσχέτως τοῦ τρόπου καθορισμοῦ τών άποδοχών του, ώς μισθοῦ ή άμοιβής. Ύπάλληλοι συνεπῶς άμειβόμενοι μέν κατ' άποκοπήν - έργαζόμενοι π.χ. ώς σχεδιασταί ή ώς μεταφρασταί - προσέρχονται ὅμως καί άποχωροῦν τῆς ύπηρεσίας των ώς κανονικοί ύπάλληλοι ή τό σύνολον τῶν κατά μῆνα άποδοχών των, άνεξαρτήτως τοῦ τρόπου προσδιορισμοῦ τούτων, καθιζάνεται εἰς ὕφος άνάλογον πρός τάς τοιαύτας τῶν έπί έργασιακῇ σχέσει άμειβομένων ύπαλλήλων, ύπαγόντων εἰς τάς διατάξεις τοῦ κοινοποιουμένου νομοθετήματος. Τοιαύτην ή άπασχόλησις προσώπων άποκλειστικῶς διά τήν ίκανοποίησιν συγκεκριμένης άνάγκης καί διά τήν έξυπηρέτησιν τῆς ὑποίας δέν άπαιτεῖται ή συνεχής άπασχόλησις τούτων, δέν δικαιολογεῖ τόν διορισμόν των εἰς τακτικάς θέσεις. Οὕτω, οἱ άπασχολούμενοι π.χ. εἰς τήν Μετεωρολογικήν Ύπηρεσίαν άποκλειστικῶς διά τήν έκτέλεσιν άριθμοῦ τινος μετεωρολογικών παρατηρήσεων, κατά τήν διάρκειαν τοῦ 24ώρου, δέν νομιμοποιοῦνται διά τήν κατάληψιν τακτικῶν θέσεων.

4) Άπαραίτητος έπίσης προϋπόθεσις διορισμοῦ εἶναι, ὅπως ἡ συμβατική σχέσις (άνεξαρτήτως τοῦ χαρακτηρισμοῦ της ώς μισθώσεως έργασίας ἤ ἔργου) ἔχει συναφθῆ μετά τῆς ύπηρεσίας, εἰς ἣν σκοπεῖται νά λάβῃ χώραν ὁ διορισμός. Μόνη ἡ άπασχόλησις προσώπου εἰς ύπηρεσίαν τινά, χωρίς νά ύπάρχῃ συμβατική μετ' αὐτῆς σχέσις τοῦ έργαζομένου, δέν θεμελιοῖ δικαίωμα διορισμοῦ. Οὕτω, προκειμένου περί τῶν άπασχολουμένων εἰς τά Ύπουργεῖα Δικαιοσύνης καί Κοινωνικῶν Ύπηρεσιῶν κοινωνικῶν λειτουργῶν, ἐφ' ὅσον ἡ συμβατική τούτων σχέσις ἱδρύεται μετά τοῦ Βασιλικοῦ Ἱδρύματος καί οὐχί μετά τῶν ὡς ἄνω Ύπουργείων, οὗτοι δέν δικαιοῦνται διορισμοῦ εἰς τά Ύπουργεῖα Δικαιοσύνης καί Κοινωνικῶν Ύπηρεσιῶν.

Διευκρινίζεται, ὅτι τό θέμα τῶν κοινωνικῶν λειτουργῶν μελετᾶται καί θά τύχῃ τῆς δεούσης ρυθμίσεως δι' εἰδικοῦ νομοθετήματος.

5) Εἰς τάς διατάξεις τοῦ κοινοποιουμένου νομοθετικοῦ διατάγματος ύπάγονται έπίσης καί οἱ έπί ὡρισμένῃ άποζημιώσει έργαζόμενοι, ἐφ' ὅσον, ἀποδεδειγμένως, παρέχουν οὗτοι ύπηρεσίας καθ' ὅλον τό καθωρισμένον διά τούς τακτικούς ύπαλλήλους ὡράριον εἰς τήν αὐτήν ύπηρεσίαν, διότι εἰς πλείστας περιπτώσεις ἡ χρησιμοποίησις προσωπικοῦ έπί ὡρομισθίῳ έγένετο άπλῶς διά νά καταστῇ δυνατή ἡ πρόσληψις προσωπικοῦ, ὁσάκις νομοθετικοί ἤ ἄλλοι περιορισμοί καθίστων δυσχερῆ τήν διαδικασίαν πρόσληψεως τακτικοῦ ἤ έκτακτου προσωπικοῦ. Ὡς καθορισμένον ὡράριον διά τούς έκπαιδευτικούς, εἰδικώτερον, θά ληφθῶν ὑπ' ὄψιν αἱ ὧραι ύποχρεωτικῆς διδακτικῆς τε καί διοικητικῆς έργασίας, αἱ προβλεπόμεναι ύπό τῆς κειμένης νομοθεσίας διά τό τακτικόν προσωπικόν τῆς έκπαιδεύσεως τῆς άντιστοίχου εἰδικότητος τό κεκτημένον τῶν εἰσαγωγικῶν βαθμῶν.

6) Τά προεκτεθέντα ὡς πρός τούς ὡρομισθίους ἰσχύουν καί διά τό έπί ὡρομισθίῳ προσωπικόν τῶν Μέσων Τεχνικῶν Σχολῶν καί τῆς Σχολῆς Ἠλεκτρονικῶν τῆς Σιβιτανιδείου.

7) Τό ἄρθρον 1 τοῦ ν.δ. 169/1969, άναφερόμενον εἰς τό πάσης φύσεως έκτακτον προσωπικόν, σχέσεως δημοσίου ἤ ἰδιωτικοῦ δικαίου, δέν ἔχει έφαρμογήν έπί τῶν έν έπιτάξει, κατά τάς διατάξεις τοῦ ν. 4442/1929, τελούντων ήναικῶν προσώπων, διότι ταῦτα δέν τελοῦν έν προαιρετικῇ μετά τοῦ δημοσίου σχέσει, ἀλλά, διαταγῇ τῆς ὡρμοδίας στρατιωτικῆς ἤ ναυτικῆς Ἀρχῆς, παρέχουν ύποχρεωτικῶς τήν προσωπικήν των έργασίαν εἰς περιόδους έπιστρατεύσεως ἤ έκτάκτου άνάγκης, δέν δικαιοῦνται μισθοῦ ἤ ἡμερομισθίου, ἀλλ' άποζημιώσεως, καθοριζομένης ύπό τῆς έπιτασσούσης Ἀρχῆς, καί ύπάγονται εἰς τούς πειθαρχικούς καί ποινικούς διατάξεις τοῦ στρατιωτικοῦ προσωπικοῦ. Κατ' άκολουθίαν τά ἐν έπιτάξει φυσικά πρόσωπα, διατηρούμενα ύπό τήν κατάστασιν ταύτην μέχρι τῆς κατά τήν διαδικασίαν τοῦ ν. 4442/1929 λύσεως τῆς έπιτάξεως των, δέν νομιμοποιοῦνται πρός διορισμόν κατά τάς διατάξεις τοῦ κοινοποιουμένου νομοθετικοῦ διατάγματος.

8) Τό έκτακτον προσωπικόν τῶν μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 126/1969 «περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» ἤ τῶν δυνάμει τῶν διατάξεων αὐτοῦ καθιστωμένων Ν.Π.Δ.Δ., ὡς προσωπικόν Ν.Π.Δ.Δ., κατελήφθη ύπό τοῦ ν.δ. 169/1969 πρό τῆς έκδόσεως τῶν ὀικείων κανονιστικῶν πράξεων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, κατά τό ν.δ. 126/1969, ἀπαλλαττει κατ' ἀρχήν τοῦ δικαιώματος τακτοποιήσεως, πλήν ὅμως τό εἶδος καί ἡ διαδικασία τῆς τοιαύτης τακτοποιήσεως, άναλόγως πρός τά ἐπί τῶν δημοσίων ύπαλλήλων κρατοῦντα, θέλει ρυθμισθῆ διά κανονιστικῶν πράξεων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, δημοσιευομένων εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τοῦ συνόλου τῶν ἰδιομορφιῶν τῶν Ν.Π.Δ.Δ., τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί γενικωτέρων κατά τά ὑπό τοῦ

ρουν τούς λόγους, δι' οὓς δέν ἐκρίθη σκόπιμος ἡ σύστασις ἀναλόγου ἀριθμοῦ θέσεων, οὕτως ὥστε νά καταστῇ δυνατός ὁ διορισμός ἁπάντων τῶν ὑπαλλήλων τούτων.

Παράγραφος 2

18) Διά τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου τούτου ἐξαιροῦνται τῆς δυνατότητος διορισμοῦ ὡρισμένα κατηγορίαι ἐκτάκτων ὑπαλλήλων εἴτε διότι οὗτοι στεροῦνται οἱουδήποτε τυπικοῦ προσόντος, εἴτε διότι ἡ φύσις τῶν καθηκόντων τῶν ὑπαλλήλων τούτων δέν προσιδιάζει εἰς τήν ἰδιότητα τοῦ μονίμου ὑπαλλήλου. Τοιαῦται κατηγορίαι κατ' ἀρχήν εἶναι:

α) Οἱ ἰατροί καί ὀδοντίατροι.

β) Οἱ κατ' εἰδικάς διατάξεις προσληφθέντες ὡς νομικοί ἢ εἰδικοί συνεργάται ἢ σύμβουλοι ἢ δικηγόροι.

γ) Τά πάσης φύσεως καλλιτεχνικόν προσωπικόν.

δ) Οἱ χειρισταί ἀεροσκαφῶν καί οἱ χρησιμοποιούμενοι ὑπό τῆς Ὑπηρεσίας Πολιτικῆς Ἀεροπορίας τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν, ὡς κατέχοντες εἰδικάς ἀεροπορικάς γνώσεις.

ε) Οἱ ἐκτιμηταί καί εἰσπρακτορικοί ὑπάλληλοι.

στ) Οἱ συντάκται, μέλη τῶν δημοσιογραφικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, οἱ προσφέροντες ἀποκλειστικῶς δημοσιογραφικήν ὑπηρεσίαν.

ζ) Τό ὑπηρετικόν ἐν γένει προσωπικόν, ὡς καί ἅπαντες οἱ ἐργάται, τεχνίται, ἐργατοτεχνίται καί τεχνικοί ἐν γένει, οἱ προσληφθέντες διά τήν θεραπείαν πάσης φύσεως κρατικῶν ἀναγκῶν (ἐργοστασίων, ἀποθηκῶν, ναυστάθμων, συνεργείων, μηχανικῆς καλλιτεχνείας, κήπων, ἀγροκηπίων, νοσοκομείων, ἀεροδρομίων, κρατικῶν θεάτρων κλπ.). Εἰς τάς διατάξεις συνεπῶς τῆς παρούσης περιπτώσεως ζ' ὑπάγονται τό ὑπηρετικόν προσωπικόν, ὡς καί οἱ ἐργάται, τεχνίται, ἐργατοτεχνίται καί τεχνικοί ἐν γένει, ἐξαιρέσει τῶν ἐν αὐταῖς περιοριστικῶς ἀναφερομένων, ἀνεξαρτήτως ἐάν οὗτοι ἀμείβωνται διά μηνιαίου μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου ἢ ἡ ὑπ' αὐτῶν προσφερομένη ὑπηρεσία εἶναι κατ' ἐπί κύριον χαρακτῆρα χειρωνακτική ἢ ἁπλῆ καί τήν καταβολήν πνευματικῆς τοιαύτης. Οὕτω εἶναι ἀδιάφορον διά τήν ἐφαρμογήν τῶν διατάξεων τούτων, ἐάν ὁ τεχνίτης ἢ ὁ τεχνικός γενικῶς ἔχῃ χαρακτηρισθῇ διά τήν ἐφαρμογήν τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας δι' ἀποφάσεως τῶν δικαστηρίων ἢ δι' εἰδικῆς τινος διατάξεως ὡς ὑπάλληλος.

η) Οἱ χειρισταί καί ὁδηγοί πάσης φύσεως μηχανημάτων καί ὀχημάτων ἐν γένει, καί

θ) Τά πάσης φύσεως προσωπικόν τῶν ὑπηρετῶν πρός ἀναπλήρωσιν ἐπ' ἀδείᾳ, στρατεύσει ἢ ἐν διαθεσιμότητι τελούντων ὑπαλλήλων.

19) Κατ' ἐξαίρεσιν τῆς ἀπαγορεύσεως τοῦ διορισμοῦ εἰς τακτικάς θέσεις τῶν ἀνηκόντων εἰς τά ὡς ἄνω ἐν παραγράφῳ 18 τῆς παρούσης κατ' ἰδίαν κατηγορίας ἐκτάκτων ὑπαλλήλων, ἐπιτρέπεται ὁ διορισμός τῶν κάτωθι ὑπηρετούντων ὡς ἐκτάκτων, μολονοτι καί οὗτοι συγκαταλέγονται μεταξύ κατηγοριῶν ὑπαλλήλων, αἵτινες κατά τα ἀνωτέρω ἐξαιροῦνται κατ' ἀρχήν τοῦ διορισμοῦ. Πρόκειται περί τῶν ἀκολούθων ἐκτάκτων ὑπαλλήλων:

α) Ἐκ τοῦ ἰατρικοῦ κλάδου, τῶν κτηνιάτρων. Ἐπίσης τοῦ νομοθετικοῦ δ)τος μή διατηροῦντος ἐπαφύλαξιν, ἐκ τοῦ ἐγτευγομικοῦ προσωπικοῦ διορίζονται εἰς τακτικάς θέσεις οἱ φαρμακοποιοί, αἱ πτυχιοῦχοι μαίαι καί ἀδελφαί ἢ ἐπισκέπτριαι νοσοκομοι μονοετοῦς ἢ τριετοῦς φοιτήσεως. Προκειμένου ὅμως περί πρακτικῶν νοσοκόμων, ἐφ' ὅσον ἀπό τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ Νοσηλευτικοῦ Ἱδρύματος προβλέπονται καί ἱδρύονται τοιαῦται θέσεις πρακτικῶν νοσοκόμων, ἐπιτρέπεται ὁ διορισμός εἰς αὐτάς ὑπηρετουσῶν ἐκτάκτων, κεκτημένων ἀπολυτήριον Γυμνασίου καί σχετικήν νοσοκομειακήν ἐμπειρίαν, καίτοι αὐταί στεροῦνται πτυχίου σχολῆς νοσοκόμων τριετοῦς ἢ μιᾶσετοῦς φοιτήσεως. Ἐάν ἐν τῷ ὀργανισμῷ τοῦ Νοσηλευτικοῦ Ἱδρύματος δέν προβλέπονται τοιαῦται θέσεις, εἶναι δυνατή ἡ σύστασις αὐτῶν καί ἐπαγωγή αὐτῶν εἰς ἰδίαν κλάδον Β' κατηγορίας, διά τῶν κατά τό ἄρθρον 1 διαταγμάτων πρός ταχυτέραν ὑπηρετουσῶν ἐκτάκτων, ἐφ' ὅσον τοῦτο κρίνεται ἀπαραίτητον πρός ἐξυπηρέτησιν ὑπηρεσιακῶν ἀναγκῶν τοῦ Ἱδρύματος, δοθέντος ὅτι τοιαύτη πρακτική ἐτηρήθη καί κατά τό παρελθόν.

β) Τοῦ καλλιτεχνικοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ, ὡς π.χ. τῶν καθηγητῶν τοῦ μαθήματος τῆς ὠδικῆς εἰς σχολεῖα Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, Ὠδεῖα κλπ.

γ) Τῶν ἀποδεδειγμένως ἀσκούντων καθήκοντα γραφέως ἢ δακτυλογράφων, ἐκτιμητῶν καί εἰσπρ-

βαθμον, ὁριζομένου ὡς τοιούτου καὶ τοῦ ἀπολυτηρίου Γυμνασίου. Ὁπωσδήποτε γίνεται, ὅτι ἡ συμπλήρωσις τῶν τυπικῶν προσόντων θὰ γίνεται μετὰ ἰδιαιτέρας προσοχῆς καὶ ἐν συναρτήσει πρὸς τὰς ἀνάγκας τῶν Ὑπηρεσιῶν, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν, ὅτι εἰς μελλοντικὴν πρόσληψιν ὑπαλλήλων θὰ εἶναι δυνατὸς ὁ διορισμὸς προσώπων, κεκτημένων τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ τῶν διατελικῶν τούτων διατάγματα τυπικὰ προσόντα. Εἰς περίπτωσιν δὲ καθ' ἣν αἱ ὑπάρχουσαι κεναὶ τακτικαὶ θέσεις εἰς τὸν κλάδον Β4 εἶναι ἐπαρκεῖς διὰ τὴν ἀπορρόφησιν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰς ἐργασίας ταύτας κατόχων ἀπολυτηρίου Γυμνασίου, τὸ βασιλικὸν τοῦτο διάταγμα θὰ ἀναμένεται πάντως εἰς τὴν συμπλήρωσιν τῶν τυπικῶν προσόντων διὰ τὸν διορισμὸν εἰς τὸν εἰσαγωγικὸν βαθμὸν τοῦ κλάδου τούτου, χωρὶς συνεπῶς νὰ εἶναι ἀναγκαία ἡ σύστασις θέσεων.

14) Ἐπὶ συστάσεως πρὸς διορισμὸν ἐκτάκτων ὑπαλλήλων θέσεων νέων κλάδων, διότι π.χ. τοιοῦτοι κλάδοι δὲν ἱδρύονται εἰς τὸν Ὀργανισμὸν ἢ σύστασις ὅμως τούτων κρίνεται ἀπαραίτητος πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ὑπηρεσιακῶν ἀναγκῶν, ἀπαραίτητον τυγχάνει, ὅπως διὰ βασ. διτων καθορίζονται καὶ τὰ εἰδικὰ τυπικὰ προσόντα διορισμοῦ εἰς τὸν εἰσαγωγικὸν βαθμὸν τῶν κλάδων τούτων. Ἡ σύστασις νέων κλάδων δέον νὰ γίνῃ μετὰ μεγίστης ἐπιφυλάξεως καὶ μόνον ὅταν ἀποδεικνύεται ὑπηρεσιακῶς ἀσύμφορος ἡ ἔνταξις τῶν νέων θέσεων εἰς τοὺς ὑπὸ τῶν οἰκείων ὀργανισμῶν προβλεπομένους κλάδους καὶ τοῦτο ἵνα διευκολυνθῇ ἡ κατὰ τὰς ὁδηγίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 5/1368 ἡ μετέρας ἐγκυκλίου κατάρτισις τῶν ὀργανισμῶν τῶν Ὑπουργείων.

15) Τὰ βασιλικὰ διατάγματα, ἅτινα, κατὰ τὰς ὡς ἄνω, ἀπαιτοῦνται εἴτε διὰ τὴν σύστασιν νέων θέσεων καὶ τὴν συμπλήρωσιν, ἐνδεχομένως, τῶν διὰ ταύτας προβλεπομένων εἰδικῶν τυπικῶν προσόντων, εἴτε ἀποκλειστικῶς διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν τυπικῶν προσόντων, δέον ὅπως ἐκδοθῶσιν ἐντὸς προθεσμίας ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας δημοσιεύσεως τοῦ κοινοποιουμένου νομοθετικοῦ διατάγματος, ἤτοι μέχρι τῆς 20ῆς Ὀκτωβρίου 1969. Ἐπὶ τῆς τηρήσεως τῶν προθεσμιῶν καταρτίσεως καὶ προωθήσεως τῶν 6. διτων ἐπιστρέπω ὅπως ἰδιαιτέρως ἡ προσοχὴ τῶν Ὑπηρεσιῶν, καθ' ὅσον ἡ περάτωσις τῆς ἐργασίας ταύτης ἀποτελεῖ ἀπαραίτητον πλέον προϋπόθεσιν διὰ τὴν κατάρτισιν τῶν νέων ὀργανισμῶν τῶν Ὑπουργείων.

16) Ἡ διαδικασία καταρτίσεως τῶν ἐν λόγῳ 6. διταγμάτων καθορίζεται ὡς ἀκολούθως:

Αἱ Ὑπηρεσίαι, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Δημοσίας Διοικήσεως, δέον ὅπως ἐντὸς προθεσμίας δύο μηνῶν, ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 2 προβλεπομένης προθεσμίας, ἐντὸς τῆς ὁποίας οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἐκτακτοι ὑπάλληλοι δύνανται ὑποβάλουν, ἐφ' ὅσον ἐπιθυμοῦν, σχετικὴν αἴτησιν διορισμοῦ, καταρτίσουν τὰ σχέδια τῶν βασ. διτων, ἅτινα ὑπογραφόμενα κατὰ σειρὰν ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου κατὰ περίπτωσιν Ὑπουργοῦ, τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Προεδρίας Κυβερνήσεως θὰ ἀποστέλλωνται ἀμέσως εἰς τὸ Α.Σ.Δ.Τ. πρὸς ἐπεξεργασίαν.

17) Τὰ σχέδια τῶν 6. διτων δέον ὑποχρεωτικῶς νὰ συνοδεύονται ὑπὸ σημειώματος ἀπεικονίζοντος, συγκριτικῶς, κατὰ κατηγορίας καὶ κλάδους, τὴν κατάστασιν τοῦ παρ' ἑκάστῳ Ὑπουργείῳ προσωπικοῦ ἀπὸ ἀπόψεως τῶν προβλεπομένων ἐν τῷ ὀργανισμῷ τακτικῶν θέσεων, τῶν τυχὸν κενῶν τοιούτων, τοῦ ἀριθμοῦ τῶν συνιστωμένων νέων τακτικῶν θέσεων, τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑπηρετούντων ἐκτάκτων ὑπαλλήλων καὶ τῶν ἐχόντων τὰ προσόντα καὶ ὑποβαλόντων αἰτήσεις πρὸς διορισμὸν ἐκτάκτων, κατὰ τὸ κατωτέρω παράδειγμα:

Παράδειγμα :

Β' Κατηγορία.

α) Κλάδος Β1 Διοικητικὸς ἐπὶ βαθμοῖς 11ῳ - 6ῳ :

αα) Ἀριθμὸς προβλεπομένων ἐν τῷ ὀργανισμῷ τακτικῶν θέσεων.

ββ) Ἀριθμὸς κενῶν τακτικῶν θέσεων.

γγ) Ἀριθμὸς συνιστωμένων νέων τακτικῶν θέσεων.

δδ) Συλλογικὸς ἀριθμὸς ὑπηρετούντων ἐκτάκτων ὑπαλλήλων, προσληφθέντων μέχρι τῆς 15 Νοεμβρίου 1968.

εε) Ἀριθμὸς ὑπηρετούντων ἐκτάκτων ὑπαλλήλων (συγκεντρούντων τὰ προσόντα καὶ ὑποβαλόντων αἴτησιν διὰ τὸν διορισμὸν εἰς τὰς θέσεις ταύτας).

στστ) Ἀριθμὸς ὑπηρετούντων ἐπὶ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου προσληφθέντων μετὰ τὴν 15 Νοεμβρίου λόγῳ ἐκτάκτων ἢ κατεπειγουσῶν ἀναγκῶν ἢ λόγῳ ἐποχιακῶν τοιούτων.

ζζ) Εἰς ἃς περιπτώσεις τὸ σύνολον τῶν κενῶν τακτικῶν θέσεων καὶ τῶν συνιστωμένων νέων τοιούτων δὲν ἐπαρκεῖ διὰ τὴν τακτοποίησιν ἁπάντων τῶν συγκεντρούντων τὰ προσόντα καὶ ὑποβαλόντων σχετικὴν αἴτησιν διὰ τὸν διορισμὸν εἰς τὰς θέσεις ταύτας ἐκτάκτων ὑπαλλήλων, αἱ Ὑπηρεσίαι δέον ὅπως, εἰς τὸ ὡς ἄνω σημείωμα, ἀναφέ-

γ) Προκειμένου περί των τεχνικών πτυχιούχων Ανωτάτων Σχολών, ως ανωτάτου όριον ηλικίας ορίζεται το 55ον, εφ' όσον η παρά τω Δημοσίω προϋπηρεσία των, δυναμένη κατά τας ισχυούσας διατάξεις να αναγνωρισθή ως συνταξιμος, και η απομένουσα νά διανυθή, μέχρι της αποχωρήσεώς των λόγω συμπληρώσεως τού 65ου έτους της ηλικίας των, υπηρεσία καλύπτει 15ετή τουλάχιστον πραγματικήν συνταξιμον υπηρεσίαν, ήτις, κατά τας διατάξεις της περιπτώσεως ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ά.ν. 1854/1951 «περί άπονομής των πολιτικών και στρατιωτικών συντάξεων», παρέχει εις αυτούς το δικαίωμα συντάξεως εκ του Δημοσίου Ταμείου.

21) Το άρθρον 2 του ν.δ. 169/1969, αποβλέπον εις την ρύθμισιν του θέματος της τακτοποιήσεως των εκτάκτων, εν όψει της πολυμορφίας του θέματος τούτου, προβλέπει μεταβατικώς, διά τον διορισμόν των εκτάκτων και μόνον, όριον ηλικίας ανώτερον των υπό των περί διατάξεων προβλεπομένων, ήτοι άπό τού 45ου μέχρι τού 55ου κατά περίπτωσιν. Των ηξημένων συνεπώς τοιούτων ορίων ηλικίας δέν δύναται νά χωρήση περαιτέρω παίξησις κατά πέντε έτη, δυνάμει της παραγράφου 5 του άρθρου 7 του ν.δ. 61/1968 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως της κειμένης περί προστασίας των πολεμιστών νομοθεσίας», μη ισχούσης εφαρμογήν εν προκειμένω, καθ' όσον αι περί ηλικίας διατάξεις του άρθρου 2 του κυρωθέντος ν.δ. 169/1969 είναι ειδικαί, ρυθμίζουσαι αποκλειστικώς τα θέματα της τακτοποιήσεως των εκτάκτων, κατά παρέκκλισιν πάσης άλλης προγενεστέρας γενικής ή ειδικής διατάξεως νόμου.

22) Τού διορισμού αποκλείονται επίσης οι λαμβάνοντες εξ οιουδήποτε λόγου σύνταξιν, μέρισμα ή βοήθημα εκ του Δημοσίου Ταμείου ή Οργανισμού Κοινωνικής κυρίας ή επικουρικής ασφαλίσεως, το σύνολον των οποίων κατά την 1ή Νοεμβρίου ενεργείαν αθροιστικώς λαμβανομένων τας τρεις χιλιάδας (3.000) δραχμάς μηνιαίως, εξαιρέσει των λαμβανόντων πολεμικήν σύνταξιν, ή δυνατότης διορισμών των οποίων δέν επηρεάζεται εκ τού ύψους της λαμβανομένης συντάξεως κλπ.

23) Υπό των διατάξεων της εξ άλλου παραγράφου τέλος παρέχεται ή ευχέρεια, όπως υπάλληλοι, οι οποίοι δέν έχουν μέν τά τυπικά προσόντα της Β' κατηγορίας, άσκουν όμως εν τοις πράγμασι τοιαύτα καθήκοντα, διορίζονται εις θέσεις Γ' κατηγορίας, εφ' όσον υφίστανται ή συνιστώνται ταυτόται θέσεις, κατά τας διατάξεις τού άρθρου 1 τού κυρωθέντος νομοθετικού διατάγματος.

Π α ρ ά δ ε ι γ μ α 1: Υπάλληλος κεκτημένος ενδεικτικόν Δ' τάξεως Γυμνασίου, προσληφθείς ως κλητήρ ή οδηγός αντλητήρων και απασχολούμενος ως γραφεύς είναι δυνατόν, εφ' όσον έπληρούτο να καταλάβη τακτικήν θέσιν, να διορισθή εις θέσιν κλάδου Γ' κατηγορίας (κλητήρων, χειριστών πολυγράφων, οδηγών αντλητήρων κλπ.), άπαξ όμως θά άσκή ήδη τά καθήκοντα της θέσεως, εις ήν διορίζεται.

24) Όσον αφορά εις τό τυπικόν προσόν, όπερ απαιτείται διά τον διορισμόν εις ωρισμένην κατηγορίαν, τούτο δέον να έχη αποκτηθή τό αργότερον μέχρι της 21 Απριλίου 1969, ημερομηνίας δημοσιεύσεως τού κυρωθέντος νομοθετικού διατάγματος.

25) Έκ των διοριζομένων οι κριθέντες ως νομιμόφρονες επί τη βάσει της τακτικής διαδικασίας του ά.ν. 516/1948, ως συνεπληρώθη διά τού ΜΘ' Ψηφίσματος και λοιπών διατάξεων, δέν θά παρεπεμφθώσι προς νέαν κρίσιν διά την τακτοποίησίν των, εφ' όσον η νομιμοφροσύνη τούτων ηλέγχθη επί τη βάσει της εκτάκτου διαδικασίας της Θ' Συντακτικής Πράξεως, επαυλαισσομένου, ως είκος, τού δικαιώματος της Διοικήσεως προς νέαν κρίσιν βάσει νεωτέρων στοιχείων κατά την τακτικήν διαδικασίαν τού ά.ν. 516/1948, ως συνεπληρώθη διά της Θ Συντακτικής Πράξεως.

26) Σημαίνος προς την διάταξιν τού έδαφ. α' της παραγράφου 1 του άρθρου 2 τού ν.δ. 169/1969, καθ' ην διά τον διορισμόν απαιτείται, όπως ο έκτακτος υπάλληλος κέκτηται τά υπό της κειμένης νομοθεσίας προβλεπόμενα γενικά και ειδικά προσόντα της θέσεως, εις ην θά διορισθή, δέον όπως η υγεία και η αρτιμέλεια των προς διορισμόν έκτακτων πιστοποιηθή κατά τας οικείας διατάξεις τού Υπαλληλικού Κώδικος. Προς άποφυγήν όμως καθυστερήσεως της όλης διαδικασίας τού διορισμού ενδείκνυται, όπως η Υπηρεσία, είθύς ως ισοδάλλεται πίτησις έκτάκτου περί διορισμού των και εφ' όσον κατ' αρχήν κρίνει ότι συντρέχουν αι προς διορισμόν τυπικαί προϋποθέσεις, παραπέμπει τούτον εις την οικείαν Υγειονομικήν Επιτροπήν προς πιστοποίησιν της υγείας και της αρτιμελείας του.

Παράγραφος 3

27) Εις την παράγραφον 3 καθορίζεται η διαδικασία τού διορισμού, ή έναρξις της οποίας γίνεται δι' αιτήσεως των ενδιαφερομένων, υποβαλλομένης εντός αναπτυκτικής προθεσμίας δύο μηνών από της 21 Απριλίου 1969. Αι αιτήσεις των ενδιαφερομένων εξετάζονται υπό τού αρμοδίου

ρωγνωμόνων.

δ) Των χειριστών στατιστικών καὶ λογιστικών μηχανών, ἠλεκτρονικών ὑπολογιστών, ἀριθμομηχανών ἐν γένει, χειριστών πολυγράφων καὶ χειριστών λοιπών μηχανημάτων ἀναπαραγωγῆς ἐγγράφων καὶ σχεδίων. Ἕκτακτος ἀνήκων εἰς ἄλλην κατηγορίαν χειριστών μηχανημάτων (π.χ. προβολῆς κινηματογραφικῶν ταινιῶν) ἢ ὀχημάτων ἐν γένει (π.χ. ὁδηγῶν αὐτοκινήτων) δὲν ἀποκτᾷ δικαίωμα διορισμοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ κοινοποιουμένου ν. δ/τος. Εἰς ἃς περιπτώσεις ἐν τούτοις ὑπάλληλος ἐκ τῶν ἀποκλειομένων πρὸς διορισμὸν κατηγοριῶν ἐκτελεῖ ἐργασίαν διαφόρων τῆς δι' ἣν προσελήφθη, ἐμπίπτουσαν ὅμως εἰς τὰς ὑπὸ στοιχείων δ' κατηγορίας, εἶναι δυνατὸν νὰ διορισθῇ. Οὕτω ἐὰν προσελήφθη τις ὡς ὁδηγὸς αὐτοκινήτου, πλὴν ὅμως σήμερον ἐκτελεῖ ἐργασίαν χειριστοῦ πολυγράφου, δύναται νὰ αἰτήσηται τὸν διορισμόν του ὡς χειριστοῦ πολυγράφου (Γ' κατηγορίαν), καθ' ὅσον διὰ τοὺς προσληφθέντας καὶ ἐκτελοῦντας τὴν ἐργασίαν ταύτην παρέχεται ἡ δυνατότης διορισμοῦ των (βλ. καὶ ἄρθρον 2 § 4 τοῦ ν. δ/τος.

ε) Των κλητήρων, ὁδηγῶν ἀνελκυστήρων καὶ τηλεφωνητῶν, κεκτημένων πτυχίον τηλεφωνητοῦ Σχολῆς Τυφλῶν. Εἰς τὴν ἔννοιαν τῶν κλητήρων δέον νὰ συμπεριληφθοῦν καὶ οἱ ἀσκοῦντες παρομοίαν καθήκοντα, ὡς οἱ φύλακες ἢ οἱ ἐπιστάται σχολείων, καθ' ὅσον εἰς τὴν φύσιν τῶν καθηκόντων τῶν ὑπαλλήλων τούτων περιλαμβάνεται καὶ τὸ στοιχεῖον τῆς ἐμπιστοσύνης, ὅπερ ἐπέβαλε τὴν κατ' ἐξαίρεσιν δυνατότητα διορισμοῦ τῶν κλητήρων, καὶ

στ) Ὡρισμένων ἄλλων ἐκτάκτων ὑπαλλήλων, ἔστω καὶ ἂν οὗτοι προσελήφθησαν ἢ παρέχουν τὰς ὑπηρεσίας των ὡς ὑπηρετικὸν ἐν γένει προσωπικὸν ἢ ὡς ἐργάται, τεχνῖται, ἐργατοτεχνῖται καὶ τεχνικοὶ ἐν γένει. Οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι εἶναι: 1) Οἱ διπλωματοῦχοι τῶν Ἀνωτάτων καὶ Ἀνωτέρων Σχολῶν, 2) οἱ κεκτημένοι ἀπολυτηρίων Γυμνασίου, Λυκείου, Μέσης Ἐμπορικῆς Σχολῆς ἢ ἑτέρας ἰσοτίμου Σχολῆς, 3) οἱ διπλωματοῦχοι Μέσων Δημοσίων ἢ ἀνεγνωρισμένων Τεχνικῶν Σχολῶν, 4) οἱ κάτοχοι εἰδικῶν πτυχίων κατωτέρων ἀνεγνωρισμένων Τεχνικῶν Σχολῶν, οἱ παρέχοντες ὑπηρεσίαν ἀντιστοιχοῦσαν πρὸς τὴν ἐκτελουμένην ὑπὸ τοῦ μονίμου τεχνικοῦ προσωπικοῦ τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Δημοσίων Ἔργων (εἰδικοτήτος, ἀποκλειστικῶς, μηχανοτεχνίτου, ἠλεκτροτεχνίτου, τυπογράφου, λιθογράφου) καὶ 5) οἱ ἀπόφοιτοι Κατωτέρων Τεχνικῶν Σχολῶν τῆς Ἀμερικανικῆς Γεωργικῆς Σχολῆς Θεσσαλονίκης, Πρακτικῶν Γεωργικῶν Σχολείων καὶ Ἀγροτικῶν Οἰκοτροφείων ἢ Ὀρφανοτροφείων, οἱ ἐκτελοῦντες ὑπηρεσίαν παρασκευαστῶν, ἐπιμελητῶν πειραμάτων ἢ τεχνικῶν βοηθῶν ἐν γένει. Ὁ διορισμὸς τῶν ὡς ἄνω θὰ γίνῃ εἰς κενὰς ἢ συνιστωμένας θέσεις κλάδων καὶ κατηγοριῶν, εἰς ἃς νομιμοποιεῖ τούτους τὸ ὑπ' αὐτῶν κατεχόμενον τυπικὸν προσόν. Ἐὰν π.χ. διπλωματοῦχος Θεωρητικῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς προσελήφθη ὡς ἔκτακτος δι' ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας ταχυδρομικοῦ διανομέως θὰ διορισθῇ εἰς θέσιν διοικητικοῦ ὑπαλλήλου Α' κατηγορίας (βλ. ἄρθρον 2 § 4).

Ἄρθρον 2

Προϋποθέσεις διορισμοῦ

Παράγραφος 1

20) Ἀπαραίτητος προϋπόθεσις διορισμοῦ εἶναι ὅπως ὁ ὑπάλληλος κέκτηται τὰ ὑπὸ τῆς κειμένης νομοθεσίας προβλεπόμενα γενικὰ (ἄρθρα 13 - 21 ν. 1811/1951) καὶ εἰδικὰ προσόντα διορισμοῦ, ἐξαιρέσει τῶν ὑπὸ τῶν διατάξεων ταύτης προβλεπομένου ὁρίου ἡλικίας. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην προϋπόθεσιν, τοῦ ὁρίου ἡλικίας, σημειοῦνται τὰ ἀκόλουθα:

α) Κατ' ἀρχὴν ἀπαιτεῖται, ὅπως ὁ ὑπάλληλος ἔχῃ συμπληρώσει τὸ 21ον ἔτος καὶ μὴ ἔχῃ ὑπερβῇ κατὰ τὴν 1ην Νοεμβρίου 1968, ἡμερομηνίαν ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ Συντάγματος, τὸ καθοριζόμενον ὡς ἀνώτατον ὅριον ἡλικίας, ἤτοι τὸ 45ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, ἐξαιρέσει τῶν διοριζομένων εἰς θέσεις, διὰ τὴν πλήρωσιν τῶν ὁποίων ἀπαιτοῦνται ἐπὶ πλέον τοῦ πτυχίου Ἀνωτάτης Σχολῆς καὶ μεταπτυχιακαὶ σπουδαὶ ἢ προϋπηρεσία ἢ πεῖρα, ὅτε ὡς ἀνώτατον ὅριον ἡλικίας ὁρίζεται τὸ 48ον ἔτος. Διευκρινίζεται, ὅτι τὰ περὶ τοῦ πτυχίου Ἀνωτάτης Σχολῆς προσόντα δὲν ἀρκεῖ μόνον νὰ συνυπάρχουν παρ' ἐκτάκτῳ τινὶ ὑπαλλήλῳ, ἀλλὰ δέον ὅπως ταῦτα ἀπαιτῶνται κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις καὶ ὡς προϋπόθεσις διορισμοῦ εἰς τὰς θέσεις τῶν κλάδων, εἰς οὓς διορίζονται. Προκειμένου ἐν τούτοις περὶ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων, οἵτινες δὲν ἔχουν συμπληρώσει τὸ κατώτατον ὅριον ἡλικίας διορισμοῦ, ἐπὶ τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 παρέχεται ἡ δυνατότης διορισμοῦ των ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 21ου ἔτους τῆς ἡλικίας των.

β) Κατ' ἐξαίρεσιν ὁ περιορισμὸς τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου ἡλικίας δὲν ἰσχύει διὰ τοὺς ἐκ τῶν ἐκτάκτων προσληφθέντας πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 35ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, οἵτινες δύνανται νὰ διορίζωνται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ κοινοποιουμένου νομοθετικοῦ διατάγματος, ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν 1ην Νοεμβρίου 1968 δὲν εἶχον ὑπερβῇ τὸ 50ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των.

διανυθέντος χρόνου, άλλά μόνον έκείνου, ὅστις παρέχει εἰς αὐτοὺς τὸ δικαίωμα διὰ τὴν εἰς ὡρισμένην κατηγορίαν ἔνταξιν. Οὕτω, προκειμένου περὶ διορισμοῦ εἰς τὴν Α' κατηγορίαν ἐκτάκτου τινὸς ὑπαλλήλου, ὁ χρόνος διὰ τὸν διορισμὸν εἰς ὡρισμένον βαθμὸν θὰ ἀρχίσῃ ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ἀποκτήσεως τοῦ ἀπαιτουμένου διὰ τὴν κατηγορίαν ταύτην τυπικοῦ προσόντος, ἤτοι εἰς τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν τοῦ πτυχίου Ἀνωτάτης Σχολῆς. Ἀνάλογος ἐφαρμογὴ θὰ γίνῃ διὰ τὸν διορισμὸν εἰς τὴν Β' κατηγορίαν, ἤτοι ἀφ' ἧς ὁ διοριζόμενος εἰς ταύτην ὑπάλληλος ἀπέκτησε τὸ ἀπαιτούμενον διὰ τὴν κατηγορίαν ταύτην τυπικὸν προσόν, δηλαδὴ ἀπολυτήριον ἑξαταξίου Γυμνασίου, Λυκείου κλπ. Ἡ ρύθμισις αὕτη εἶναι σύμφωνος καὶ πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 1448/1967 ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας.

31) Ἐὰν πρόκειται περὶ ὑπαλλήλων ὑπηρετούντων πρὸ τῆς ἀποκτήσεως τοῦ τυπικοῦ προσόντος, ὅπερ παρέχει εἰς τούτους τὸ δικαίωμα διὰ τὸν διορισμόν των εἰς ἀνωτέραν κατηγορίαν, οὗτοι δύνανται νὰ διορισθοῦν εἰς ὃν βαθμὸν θὰ διωρίζοντο ἐν τῇ κατωτέρᾳ κατηγορίᾳ, ἐὰν ὁ συνολικὸς χρόνος ὑπηρεσίας των ἐπελογίζετο εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην, εἰς ἣν δηλαδὴ κατηγορίαν ἀνῆκον πρὸ τῆς ἀποκτήσεως τοῦ τυπικοῦ τοιούτου προσόντος.

Παράδειγμα: «Ἔκτακτός τις ὑπάλληλος, μὲ συνολικὴν ὑπηρεσίαν 15 ἐτῶν, κεκτημένος κατὰ τὴν ἡμερομηνίαν τῆς ἀρχικῆς προσλήψεως του ἀπολυτήριον ἑξαταξίου Γυμνασίου, ἀπέκτησε πτυχίον Ἀνωτάτης Σχολῆς πρὸ ἑνὸς ἔτους». Ὁ διορισμὸς τοῦ ὑπαλλήλου τούτου δὲν θὰ γίνῃ εἰς τὸν εἰσαγωγικὸν βαθμὸν τῆς Α' κατηγορίας (8ον), εἰς ὃν νομιμοποιεῖ τοῦτον ἡ ἀπόκτησις τοῦ πτυχίου τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς, ἀλλὰ εἰς τὸν 7ον τῆς ἰδίας κατηγορίας, ἤτοι εἰς ὃν βαθμὸν θὰ διωρίζετο οὗτος ἐν τῇ Β' κατηγορίᾳ, ἐὰν ἐν τῷ μεταξὺ δὲν εἶχεν ἀποκτήσει τὸ ἀνώτερον τοῦτο τυπικὸν προσόν, μὲ πλεονάζοντα χρόνον ὑπηρεσίας ἐν τῷ 7ῳ βαθμῷ, τὸν διανυθέντα ἀπὸ τῆς κτήσεως τοῦ πτυχίου, ὑπολογιζομένων τούτου διὰ τὴν εἰς ἀνώτερον βαθμὸν προαγωγήν ἢ τὴν χορήγησιν προσαυξήσεως. Ἡ ρύθμισις αὕτη ὑπαγορεύθη ἐκ τοῦ λόγου, ὅπως μὴ καταστῇ χείρων ἡ θέσις τοῦ ἀποκτήσαντος μεταγενεστέρως ἀνώτερον προσόν ὑπαλλήλου.

32) Ἀνεξαρτήτως τοῦ κατὰ τὰ ὡς ἄνω διορισμοῦ τῶν ἐκτάκτων ὑπαλλήλων σημειοῦται, ὅτι ὑπὸ τοῦ τελευταίου ἐδαφίου τῆς ὡς ἄνω παραγράφου καθιεροῦται ἡ ἀρχή, ἥτις ἀπαγορεύει τὸν διορισμὸν ἐκτάκτων, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ κωδικοποιουμένου νομοθετικοῦ διατάγματος, εἰς βαθμὸν ἀνώτερον τοῦ κεκτημένου ὑπὸ τῶν ἤδη ὑπηρετούντων μονίμων ὑπαλλήλων τοῦ οἰκείου κλάδου, τῶν ἐχόντων τὸν αὐτὸν χρόνον συνολικῆς δημοσίας ὑπηρεσίας μὲ τοὺς διοριζομένους. Εἰς ἃς συνεπῶς περιπτώσεις ἡ προαγωγὴ μονίμων ὑπαλλήλων καθυστέρησε δι' οἱονδήποτε λόγον, ἐξαιροῦσι βεβαίως τῶν ὀφειλομένων εἰς ὑπαιτιότητα τούτων, ὡς π.χ. ἐπιβολῆς τῆς πειθαρχικῆς ποινῆς, τῆς διακοπῆς τοῦ πρὸς προαγωγὴν δικαιώματος, οἱ διοριζόμενοι ἔκτακτοι ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ θὰ διορισθοῦν εἰς ἀνώτερον τῶν μονίμων τούτων ὑπαλλήλων βαθμόν, ἢ, ἀκόμη, θὰ προηγηθοῦν ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ.

33) Ὡς χρόνος ὑπηρεσίας διὰ τὸν διορισμὸν τῶν ἐκτάκτων θὰ ὑπολογισθῇ κατ' ἀρχὴν ἡ ὑφ' οἱανδήποτε σχέσιν ἀποκλειστικῶς πρὸς τὸ Δημόσιον παρασχεθεῖσα ὑπηρεσία, εἰς ἣν περιλαμβάνεται καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 82/1969 προβλεπομένη τοιαύτη. Κατ' ἀκολουθίαν οὐδεμία ἄλλη προϋπηρεσία τοῦ ὑπαλλήλου δύναται νὰ προσμετρηθῇ διὰ τὸν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ κοινοποιουμένου νομοθετικοῦ διατάγματος διορισμόν, ἐξαιρέσει τῆς ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 7 προβλεπομένης τοιαύτης, δηλαδὴ προϋπηρεσίας, ἥτις διενύθη παρὰ νομικῷ προσώπῳ δημοσίου δικαίου, τὰ ὁποῖα κατηργήθησαν καὶ οἱ σκοποὶ τούτων ἀνελήφθησαν ὑπὸ τοῦ Κράτους. Προϋπηρεσία, συνεπῶς, παρασχεθεῖσα εἰς νομικὰ πρόσωπα δημοσίου Δικαίου, οἵτινες οἱ ὑπάλληλοι ἔχουν ἢ μὴ τὴν ἰδιότητα τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου, π.χ. προϋπηρεσία παρὰ Νοσηλευτικῷ Ἱδρύματι (ν.δ. 2532/1953), προϋπηρεσία παρὰ τῷ Κ.Ι.Ρ. ἢ τῷ Ι.Κ.Α. δὲν προσμετρεῖται διὰ τὴν ἔνταξιν. Παράγραφος 6

34) Ἐπὸ τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 6 ὁρίζεται, ὅτι ὁ διορισμὸς τῶν ἐκτάκτων ὑπαλλήλων ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δύναται νὰ γίνῃ εἰς βαθμὸν ἀνώτερον τοῦ ἐν αὐταῖς προβλεπομένου κατὰ περίπτωσιν τοιούτου. Οὕτω ὁ διορισμὸς δὲν δύναται νὰ γίνῃ:

α) Ἐν τῇ Α' κατηγορίᾳ εἰς βαθμὸν ἀνώτερον τοῦ 6ου, ἐξαιρέσει τῶν τεχνικῶν δπλωματούχων Ἀνωτάτων Σχολῶν, οἵτινες δύνανται νὰ διορίζωνται μέχρι καὶ τοῦ 4ου βαθμοῦ, ὑπὸ τὴν ἀπαραίτητον ὅμως προϋπόθεσιν, ὅτι αἱ θέσεις τοῦ κλάδου εἰς ὃν ἀνῆκον ὁρίζονται ὑπὸ τοῦ ὀργανισμοῦ ἐναίαι μέχρι καὶ τοῦ βαθμοῦ τούτου. Εἰς ἃς περιπτώσεις βεβαίως αἱ θέσεις προβλέπονται ἐναίαι μέχρι καὶ τοῦ 5ου μόνον βαθμοῦ, ἡ δυνατότης διορισμοῦ ἐξαντλεῖται μέχρι

Υπηρεσιακού Συμβουλίου, το οποίον έχαιρε την γνώμην των, κρίνον περί των τυπικών και ουσιαστικών προσόντων αυτών επί τη βάσει των περί εκάστου εκ των εκτάκτων υπαλλήλων υπηρεσιακών στοιχείων και ειδικής, εν πάση περιπτώσει, περί της ικανότητος και επαρκείας αυτών εκθέσεως της προϊσταμένης Αρχής.

28) Άμα τη λήξει της παρούσης συνεπώς αι αρμόδιαι Υπηρεσίαι δέον όπως :

α) Μεριμνήσουν, ίνα λάβουν γνώσιν του περιεχομένου του νομοθετικού τούτου διατάγματος άπαντες οι μέχρι της 15ης Νοεμβρίου 1968 προσληφθέντες έκτακτοι επάλληλοι, εφ' όσον βεβαίως ούτοι εξακολουθούν να υπηρετούν. Εάν δε' οιονδήποτε λόγον απεχώρησαν της υπηρεσίας, έστω και μετα την 15ην Νοεμβρίου, δεν εμπίπτουν εις τας διατάξεις του κανονισμενου ν. δ/τος και κατ' ακολουθίαν δεν δικαιούνται διορισμού.

β) Συστήσουν εις τους επιπίπτοντας εις τας διατάξεις και επιθυμούντας να διορισθούν, ίνα προέλθουν άμεσος εις την υποβολήν σχετικής αιτήσεως.

Σκόπιμον είναι, όπως επιδείξωμεν αίτησεως, περιλαμβάνουν όσα είναι απαραίτητα ή κρίνεται, ότι θά διευκολύνουν την περαιτέρω διαδικασίαν στοιχεία, καταρτισθή υπο των Υπηρεσιών. Το εις το τέλος της παρούσης παρατιθέμενον υπόδειγμα, τροποποιούμενον αναλόγως των ιδιορρυθμιών εκάστης Υπηρεσίας, δύναται, φρονούμεν, ν' αποτελέση την βάσιν των σχεδίων αιτήσεων, άτινα δέον να καταρτίσουν αι Υπηρεσίαι.

γ) Υποδείξουν εις τους προϊσταμένους των έχοντων δικαίωμα διορισμού εκτάκτων επαλλήλων, ίνα προέλθουν άμεσος εις την σύνταξιν ειδικής περί της ικανότητος και επαρκείας των επαλλήλων τούτων εκθέσεως. Τα στοιχεία των εκθέσεων τουτων δέον χρονικώς να καλύπτουν, εί δυνατόν, ολόκληρον τον χρόνον της υπηρεσίας εκάστου επαλλήλου και μη περιορίζονται εις την αξιολόγησιν της αποδόσεως τούτων κατά το προηγούμενον μόνον της συντάξεως της εκθέσεως έτος, ήτις πιθανον εξ αιτίας διαφόρων περιστατικών (π.χ. αναρρωτικής άδειας) να μη προσηκόντως δια την εκτίμησιν των ικανοτήτων και των σχηματισμών πλήρους εικόνος περί της προσωπικότητος εκάστου επαλλήλου.

δ) Εκτιμήσουν τας εις προσωπικάς ανάγκας των κατ' ιδίαν Υπηρεσιών, αύτως έστε μετά την συγκέντρωσιν των ανωτέρω στοιχείων προβούν εις κατάρτισιν των σχεδίων βασιλικών διαταγμάτων διά την σύστασιν των απαιτουμένων νέων θέσεων ή, εν περιπτώσει υπάρξεως κενών τακτικών θέσεων, εις τον άπ' ευθείας διορισμόν των συγκεντρούν των τα προσόντα έκτακτων επαλλήλων. Εάν αί κεναί θέσεις ωρισμένης κατηγορίας δεν επαρκούν διά τον διορισμόν άπαντων των υπαγομένων εις την κατηγορίαν ταύτην επαλλήλων και παρίσταται, ως εκ τούτου, ανάγκη εκδόσεως βασιλικού διατάγματος διά την σύστασιν των υπολοίπων θέσεων, δέον όπως απόσχωσιν της πληρώσεως των κενών τακτικών θέσεων μέχρι της συστάσεως των νέων τοιούτων, ότι πλέον θά προέλθουν εις την πλήρωσιν του συνόλου των θέσεων.

Παράγραφος 4

29) Υπο των διατάξεων της παραγράφου 4 ορίζεται, ότι ο διορισμός των εκτάκτων επαλλήλων γίνεται εις τακτικάς θέσεις αναλόγως της κατηγορίας, εις την οποίαν, ως εκ των τυπικών των προσόντων, δέον να ενταχθούν (δίπλωμα Ανωτάτης Σχολής, απολυτηρίων Γυμνασίου κλπ.), ανεξαρτήτως της ιδιότητος, υπό την οποίαν οι εν λόγω έκτακτοι προσελήφθησαν, ή του είδους της εργασίας, την οποίαν ούτοι μέχρι του κατά τα ώς άνω διορισμού των εκτελούν. Τούτο σημαίνει, ότι εάν έκτακτός τις επάλληλος προσληφθή ως εργάτης, ούτος έχει δικαίωμα, εφ' όσον έχη τα τυπικά προσόντα προς διορισμόν, εις αντίστοιχον προς τα προσόντα των θέσιν Α' ή Β' κατηγορίας, άδιακρίτως εάν εξακολουθή να εργάζεται μέχρι του διορισμού του ως εργάτης ή εκτελή εργασίαν Γραφείου. Οι έκτακτοι επάλληλοι, εφ' όσον έχουν συμπληρώσει διετή συνεχή ή διακεκομμένην υπηρεσίαν εις το Δημόσιον, διορίζονται απ' ευθείας μόνιμοι. Η διετής αύτη υπηρεσία δέον να έχη συμπληρωθή καθ' ον χρόνον θά επιληφθή του διορισμού το οικείον Υπηρεσιακόν Συμβούλιον. Οι μη έχοντες διετή υπηρεσίαν προσλαμβάνονται ως δόκιμοι, του χρόνου της εκτάκτου αύτων υπηρεσίας υπολογιζομένου ως χρόνου δοκιμαστικής υπηρεσίας δια την εφαρμογήν του άρθρου 60 του ν. 1811/1951.

Παράγραφος 5

30) Ο διορισμός ενεργείται εις τον ισοτιμογικόν βαθμόν του κλάδου, εις τον οποίον διορίζεται, αναλόγως των προσόντων του, ο έκτακτος επάλληλος. Δύναται όμως να γίνη και εις ανώτερον βαθμόν, αναλόγως των ετών υπηρεσίας του ως έκτακτου εις το Δημόσιον, του χρόνου προαγωγής των επαλλήλων από βαθμού εις βαθμόν υπολογιζομένου κατά τας διατάξεις του νόμου 1811/1951. Ο κατά κατηγορίαν και βαθμόν διορισμός των έκτακτων επαλλήλων δέον να συντελεσθή εν συναρτήσει π ρ ο ς τ ά τ υ π ι κ ά π ρ ο σ ό ν τ α τ ω ν, μη όντος επιτρεπτού του συνυπολογισμού δια τον εις υψηλότερον βαθμόν διορισμόν άπαντος του εις την υπηρεσίαν

τακτικός της υπάλληλος επί 8ω βαθμῷ ἤθελε προαχθῆ εἰς τὸν ἑπόμενον βαθμόν (7ον), ὁ κατὰ τὰ ἀνωτέρω διορισθεὶς εἰς τὸν βαθμὸν τοῦτον (7ον) ἔκτακτος ὑπάλληλος θὰ τεθῆ αὐτοδικαίως εἰς τὸ ἀριστερὸν τούτου καὶ κατὰ συνέπειαν, διὰ νὰ ἀποκτήσῃ δικαίωμα κρίσεως εἰς τὸν 6ον βαθμόν, δέον προηγουμένως νὰ ἀποκτήσῃ τὸ δικαίωμα τοῦτο ὁ κατὰ τὰ ὡς ἄνω προαχθεὶς εἰς τὸν 7ον βαθμὸν τακτικὸς ὑπάλληλος.

Παράγραφος 10

38) Ἡ παράγραφος 10 διαγράφει τὴν ἀρχὴν ὅτι οἱ διοριζόμενοι θὰ λαμβάνουν τὰς ἀποδοχὰς τῆς νέας θέσεως, ἀνεξαρτήτως τοῦ εἰς ἃν κατεβάλλοντο εἰς αὐτοὺς ἐνηλότερα ἀποδοχαὶ καθ' ὃν χρόνον ἦσαν ἔκτακτοι. Ἐν πάσῃ περιπτώσει αἱ ἀποδοχαὶ τῆς νέας αὐτῶν θέσεως καταβάλλονται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς πράξεως διορισμοῦ καὶ ὁπωσδήποτε οὐχὶ πρὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1970.

Ἄρθρον 3

Παράγραφοι 1 καὶ 2

39) Διὰ τοῦ ἄρθρου 3 καθορίζεται, ὅτι αἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ κοινοποιουμένου νομοθετικοῦ διατάγματος διορισμοὶ ἐντεργοῦνται εἴτε εἰς θέσεις τῆς Ὑπηρεσίας, παρ' ἣ ὁ ἔκτακτος ὑπάλληλος ὑπηρετεῖ, εἴτε εἰς θέσεις ὁιασδήποτε ἄλλης Ὑπηρεσίας τοῦ αὐτοῦ ὅμως Ὑπουργείου.

40) Ἐπειδή, ἐν τούτοις, πλέον προσεκτικὴ ἡ ξιολόγησις τῶν ἀναγκῶν τῶν Ὑπηρεσιῶν ἢ τυχὸν μεταβολή, εἰς τὸ ἐγγὺς μέλλον, τῶν πραγματικῶν συνθηκῶν αὐτῶν, ὡς π.χ. ἡ προβλεπομένη ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ν. δ/τος περὶ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ Ὑπουργείων μεταφορὰ Ὑπηρεσιῶν ἀπὸ Ὑπουργείου εἰς Ὑπουργεῖον, ἐν δέχεται νὰ ὁδηγήσῃ εἰς τὴν ἀνάγκην αὐξομειώσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑπαλλήλων τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης Ὑπηρεσίας, ἐπὶ τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 2 ὁρίζεται, ὅτι ἐπὶ τριετίαν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ κοινοποιουμένου ν. δ/τος ἐπιτρέπεται : α) Ἡ μεταφορὰ θέσεων συνιστωμένων δυνάμει τοῦ νομοθετικοῦ τούτου διατάγματος καὶ β) ἡ μετάταξις, ὡς τακτικῶν πλέον, τῶν διορζομένων ἐκτάκτων ὑπαλλήλων εἰς ὁμοιοβάθμους θέσεις ὁιασδήποτε Ὑπηρεσίας ἢ κλάδου τοῦ αὐτοῦ ἢ ἑτέρου Ὑπουργείου καὶ κατὰ προτίμησιν εἰς θέσεις περιφερειακῶν Ὑπηρεσιῶν.

41) Ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 2 ρυθμίζονται ἐπίσης τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν μετάταξιν καὶ τὴν ἀσφάλισιν τῶν ὑπαλλήλων τούτων, παρεχομένης τῆς εὐχερείας εἰς τοὺς ἐν λόγῳ ὑπαλλήλους ὅπως ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς τελειώσεως τῆς μετατάξεως αὐτῶν ἐκλέξουν μεταξὺ τῶν Ταμείων Συντάξεως καὶ Ἀσφαλίσεως τῆς εἰς ἣν μετετάγησαν Ὑπηρεσίας καὶ τῶν τοιούτων, εἰς ἃ μετεῖχον πρὸ τῆς μετατάξεώς των.

Παράγραφος 3

42) Ὑπὸ τῆς παραγράφου 3 λαμβάνεται μέριμνα, ὅπως αἱ ὑπάρχουσαι κεναὶ θέσεις, πρὸς πλήρωσιν τῶν ὁποίων ἔχει ἤδη διενεργηθῆ διαγωνισμός, πληρωθοῦν διὰ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων μόνων μετὰ τὴν ἐξάντλησιν τοῦ πίνακος τῶν ἐπιτυχόντων καὶ μέχρι τοῦ ἀριθμοῦ τῶν θέσεων, δι' ἃς προεκηρύχθη ὁ διαγωνισμός.

Παράδειγμα : Εἰς Ὑπηρεσίαν τινὰ προεκηρύχθη διαγωνισμὸς διὰ τὴν πλήρωσιν 25 κενῶν τακτικῶν θέσεων. Εἰς τὸν οἰκεῖον πίνακα ἐφέροντο ἐπιτυχόντες 40. Ἡ ὑποχρέωσις τῆς Ὑπηρεσίας ὅπως ἀπόσχῃ τῆς πληρώσεως τῶν κενῶν τακτικῶν θέσεων διὰ τοῦ διορισμοῦ ἐκτάκτων ἐξαντλεῖται μέχρι τοῦ διορισμοῦ ὑπαλλήλων πρὸς κάλυψιν τοῦ ἀριθμοῦ, δι' ἃς προεκηρύχθη ὁ διαγωνισμός, ἤτοι τῶν 25 θέσεων, μὴ δυναμένης νὰ χωρήσῃ εἰς τὴν πλήρωσιν καὶ ἄλλων τυχὸν κενῶν θέσεων, δυὶ τῆς προσλήψεως ἑτέρων ἐκ τῶν ἐπιτυχόντων. Ἡ κατὰ τ' ἀνωτέρω ἀπαγόρευσις ἰσχύει καὶ δι' ἃς περιπτώσεις ἐγένετο προκήρυξις πρὸς πλήρωσιν τῶν θέσεων δι' ἐπιλογῆς ἢ προεχωρήθη ἐπὶ τοῦ Α.Σ.Λ.Τ. ἢ εὐχερεῖ πλήρωσις τούτων ἄνευ διαγωνισμοῦ.

Ἄρθρον 4

Παράγραφος 1

43) Ἰδιωτέρα σημασία πρέπει νὰ ἀποδοθῆ εἰς τὸ ἄρθρον 4, διὰ τοῦ ὁποίου καθορίζεται, ὅτι οἱ ἐκ τῶν ἐκτάκτων ὑπαλλήλων μὴ ἐπιθυμοῦντες τὸν διορισμόν των εἰς τακτικὰς θέσεις, οἱ ἐμπίπτοντες εἰς τὰς ἐξαιρέσεις, περὶ ὧν ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 1, ὡς καὶ οἱ ἔχοντες τὰ προσόντα διορισμοῦ, διὰ τὰ μέχρι τοῦ διορισμοῦ των χρόνον διάστημα παραμένουν ἐν τῇ Ὑπηρεσίᾳ, τῆς σχέσεως των μετατρεπομένης ἐφ' ἑξῆς εἰς ταυτὴν ἰδιωτικοῦ δικαίου ὁρίστου διαρκείας, ἐξαιρέσει τῶν δικηγόρων, ἡ σχέσις τῶν ὁποίων θὰ ἐξακολουθήσῃ διεπομένη ὑπὸ τῶν περὶ αὐτῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων. Τὸ μέτρον τοῦτο ἐθεσπίσθη διὰ τὴν προστασίαν τῶν μὴ δυναμένων νὰ διορισθοῦν εἰς τακτικὰς θέσεις ἐκτάκτων ὑπαλλήλων. Ἰδιωτέρα ἐπίσης σημασία δέον νὰ ἀποδοθῆ εἰς τὴν διάταξιν τοῦ τελευταίου ἐδαφίου τῆς παρούσης παραγράφου, διὰ τῆς ὁποίας ὁρίζεται ὅτι οἱ παραμένοντες κατὰ τὰ ὡς ἄνω ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου δὲν ἀπολύονται εἰ μὴ κατόπιν ἠιτολογημένης ἀποφάσεως τοῦ ὁμοιοδίου ὀργάνου.

44) Ἅπαντες οἱ κατὰ τ' ἀνωτέρω παρειλ-

καὶ τοῦ βαθμοῦ τούτου.

6) Ἐν τῇ Β΄ κατηγορίᾳ εἰς βαθμὸν ἀνώτερον τοῦ τοῦ καὶ προκειμένου περὶ τῶν τεχνικῶν διπλωματούχων Ἀνωτέρων Σχολῶν τοῦ 6ου καὶ

γ) Ἐν τῇ Γ΄ κατηγορίᾳ εἰς βαθμὸν ἀνωτέρων τοῦ 10ου.

Ἐὰν ὁ εἰσαγωγικὸς ἐν τούτοις βαθμὸς ὡρισμένης θέσεως εἶναι ἀνώτερος τῶν προβλεπομένων ὡς ἄνω ἀνωτάτου βαθμοῦ δι' ἑκάστην κατηγορίαν, ὁ διορισμὸς θὰ γίνῃ ἐπὶ τῷ προβλεπομένῳ εἰσαγωγικῷ βαθμῷ.

Παράγραφος 7

35) Διὰ τῆς παραγράφου 7 τοῦ ν. δ)τος ὁρίζεται ὅτι ὁ μετὰ τὸν διορισμὸν εἰς ὁρισμένον βαθμὸν ἀπομένων χρόνος λογίζεται δι' ἅπασας τὰς περιπτώσεις ὡς χρόνος ὑπηρεσίας εἰς τὸν ὃν διορίζεται ὁ ὑπάλληλος βαθμόν, ἐπιφυλασσομένων, βεβαίως, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν περαιτέρω προαγωγικὴν ἐξέλιξιν τῶν διατάξεων τῆς μεθεπομένης παραγράφου (9).

Παράδειγμα: «Ἔκτακτος ὑπάλληλος κέκτηται, ἀπὸ τῆς προσλήψεως του, ἀπολυτηρίων ἑξατάξιου Γυμνασίου καὶ δωδεκαετῆ, ὑφ' οἱανδήποτε σχέσιν, ὑπηρεσίαν παρὰ τῷ Δημοσίῳ. Ὁ ὑπάλληλος οὗτος θὰ διορισθῇ εἰς τὴν Β΄ κατηγορίαν ἐπὶ βαθμῷ 8ῳ μὲ δικαίωμα ἀπολήψεως ἐπιδόματος εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, μιᾶς τριετίας καὶ δικαίωμα κρίσεως πρὸς προαγωγὴν εἰς τὸν ἑπόμενον βαθμὸν μετὰ ἓν ἔτος, καθ' ὅσον συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 105 τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος διὰ τὴν μέχρι τοῦ βαθμοῦ τούτου (8ου) προαγωγικὴν ἐξέλιξιν ἀπαιτοῦνται ἐννέα ἔτη (2 + 3 + 4 = 9). Ὁ ἐναπομένων συνεπῶς χρόνος τῶν τριῶν ἐτῶν (12 — 9 = 3) παρέχει αὐτῷ ἀφ' ἑνὸς τὸ δικαίωμα τῆς χορηγήσεως μιᾶς τριετίας καὶ ἀφ' ἑτέρου τὸ δικαίωμα κρίσεως πρὸς προαγωγὴν εἰς τὸν ἑπόμενον βαθμὸν (7ον) μετὰ ἓν ἔτος, καθ' ὅσον διὰ τὴν προαγωγὴν τοῦ προσωπικοῦ τῆς Β΄ κατηγορίας ἀπὸ τοῦ 9ου μέχρι τοῦ 8ου βαθμοῦ ἀπαιτεῖται τετραετὴς ὑπηρεσία ἐν ἑκάστῳ βαθμῷ (ἄρθρον 105 Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος). Ἡ ἀναδρομική, οὕτως εἰπεῖν, κατάληξις τοῦ βαθμοῦ, ὑφ' ὃν διορίζονται οἱ ἔκτακτοι ὑπάλληλοι, δὲν θεμελιοῖ δικαίωμα ἀπολήψεως τῆς διαφορᾶς ἀποδοχῶν, ἐν ᾗ περιπτώσει αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ βαθμοῦ τῆς νέας θέσεως τῶν διοριζομένων εἶναι ἀνώτεραι τῶν ἀποδοχῶν, αἵτινες κατεβάλλοντο αὐτοῖς πρὸ τοῦ διορισμοῦ των.

Παράγραφος 8

36) Ἡ ἐν ἑκάστῳ βαθμῷ ἀρχαιότης μ ε τ α ξ ὺ τ ῶ ν δ ι ο ρ ι ζ ο μ έ ν ω ν καθορίζεται ἐκ τοῦ ἐναπομένοντος, μετὰ τὸν κατὰ ἀνωτέρω ὑπολογισμόν, χρόνου εἰς τὸν βαθμὸν τοῦτον. Προκειμένου ὅμως περὶ τῶν ἐχόντων τὸν αὐτὸν χρόνον ὑπηρεσίας, ὧν, συνεπῶς, ὁ ἐναπομένων εἰς ὃν βαθμὸν διορίζονται χρόνος εἶναι ὁ αὐτός, ἡ σειρὰ ἀρχαιότητος μεταξὺ τούτων καθορίζεται, ὡς ὁρίζει ἡ παράγραφος 8, ὑπὸ τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου, κρίνοντος ἐπὶ τῇ βάσει πλέον τῆς ἱκανότητος καὶ τῶν ἄλλων οὐσιαστικῶν προσόντων αὐτῶν.

Παράγραφος 9

37) Διὰ τῆς παραγράφου 9 καθορίζεται ἡ ἐν ἑκάστῳ βαθμῷ ἀρχαιότης μεταξὺ τῶν ὑπηρετούντων τακτικῶν ὑπαλλήλων καὶ τῶν διοριζομένων, οὗτινες τίθενται εἰς τὸ ἀριστερὸν τῶν ὑπηρετούντων ὁμοιοβάθμων των τακτικῶν καὶ δὲν δύνανται νὰ κριθοῦν διὰ τὸν ἑπόμενον βαθμὸν πρὶν ἢ ἀποκτήσουν δικαίωμα κρίσεως δ ι ὰ τ ὸ ν β α θ μ ὸ ν τ ο ῦ τ ο ν οἱ κ α τ ὰ τ ὸν χρόνον τοῦ διορισμοῦ των ὁμοιοβάθμοί των τακτικοὶ ὑπάλληλοι, ὡς καὶ ἐκεῖνοι ἐκ τῶν τακτικῶν ὑπαλλήλων, οὗτινες ἤθελον προαχθῆ μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1969 εἰς τὸν εἰς ὃν διορίζονται οἱ ἔκτακτοι βαθμόν.

Παράδειγμα: «Ἔκτακτος ὑπάλληλος κάτοχος πτυχίου Ἀνωτάτης Σχολῆς Θεωρητικῶν Ἐπιστημῶν (Νομικῆς, Παντείου κλπ.) κέκτηται τετραετῆ ὑπηρεσίαν, διανυθεῖσαν ἐξ ὁλοκλήρων μετὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ πτυχίου τούτου. Ὁ ὑπάλληλος οὗτος θὰ διορισθῇ εἰς τὸν 7ον βαθμὸν τῆς Α΄ κατηγορίας μὲ πλεονάζοντα χρόνον ὑπηρεσίας εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν δύο ἔτη. Ἀνεξαρτήτως ὅμως τοῦ πλεονάζοντος τούτου χρόνου, ὁ ὑπάλληλος οὗτος θὰ τεθῇ εἰς τὸ ἀριστερὸν ἁπάντων τῶν κατὰ τὸν χρόνον τοῦ διορισμοῦ του ὑπηρετούντων ὁμοιοβάθμων του, ἔστω καὶ ἂν οὗτοι ἔχουν ὀλιγώτερον χρόνον εἰς τὸν βαθμὸν τοῦτον (7ον). Τὸ δικαίωμα κρίσεως πρὸς προαγωγὴν συνεπῶς τοῦ ὑπαλλήλου τούτου εἰς τὸν ἑπόμενον βαθμὸν (6ον) δὲν ἀποκτᾶται ἅμα τῇ συμπληρώσει ἔτους εἰς τὸν 7ον βαθμόν, ἀλλὰ θὰ ἐξαρτηθῇ ἀπὸ τὴν προηγουμένην προαγωγὴν τοῦ τελευταίου ἐκ τῶν κατὰ τ' ἀνωτέρω ἀρχαιοτέρων του, ἐφ' ὅσον βεβαίως ὁ τελευταῖος οὗτος ἐκρίθη προακτέος. Εἰς ἃς περιπτώσεις ἐν τούτοις ἅπαντες οἱ κατὰ τ' ἀνωτέρω ἀρχαιότεροι τοῦ περὶ οὗ πρόκειται ὑπαλλήλου ἔχουν πλεονάζοντα χρόνον εἰς τὸν 7ον βαθμὸν μεῖζονα τῶν δύο ἐτῶν, οὗτος θὰ ἀποκτήσῃ δικαίωμα προαγωγῆς εἰς τὸν ἑπόμενον βαθμόν, ἅμα τῇ συμπληρώσει τριετίας εἰς τὸν αὐτὸν βαθμόν, ἤτοι ἅμα τῇ παρελεύσει ἐτῶν ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ των εἰς τὸν 7ον βαθμόν.

Ἐὰν ἐν τούτοις μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1969

νην άπόφασιν τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου (ὅλ. παράγραφον 1 ἄρθρου 4), θά διεκόπτετο ἡ συμβατική μετά τοῦ Δημοσίου σχέσις τούτων, λόγῳ π.χ. πλημμελοῦς ἀσκήσεως τῶν καθηκόντων των, ἀνεπαρκείας κλπ., ὅτε καί θά ἐθεωρεῖτο πλέον κενή ἡ ἀντίστοιχος θέσις.

Παράγραφος 4

49) Ὑπό τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου τούτου παρέχεται ἡ εὐχέρεια, ὅπως οἱ ἐκ τῶν ἐπιχειρουμένων ἐκτάκτων μή διοριζόμενοι λόγῳ μή συμπληρώσεως κατά τήν ἡμερομηνίαν, καθ' ἣν θά ἐπληροῦτο σχετικῶς τό Ὑπηρεσιακόν Συμβούλιον κατά τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 2, τοῦ 21ου ἔτους τῆς ἡλικίας, ὡς καί οἱ κατά τήν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 169/1969 ἐκπληροῦντες τάς στρατιωτικάς των ὑποχρεώσεις, διορίζονται μετά τήν συμπλήρωσιν τοῦ ὑπό τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ νόμου 1811/1951 ὁριζομένου κατωτάτου ὁρίου ἡλικίας εἰς ὑφισταμένας ἢ κενωθησομένας τακτικάς θέσεις, ἐπιφυλασσομένων, βεβαίως, τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ νόμου τούτου.

Διά τόν διορισμόν δηλαδή ἐκτάκτου τινός, ἐκ τῶν ἀνωτέρω δύο κατηγοριῶν, ὑπαλλήλου ἀπαραίτητος προϋπόθεσις εἶναι ἡ ὕπαρξις κενῆς τακτικῆς θέσεως, καθ' ἣν χρόνον θά συνέτρεχον αἱ προϋποθέσεις διορισμοῦ του. Εἰς ἃς περιπτώσεις συντρόπως κατά τόν χρόνον τοῦτον δέν ὑπάρχει κενή τακτική θέσις τοῦ οἰκείου κλάδου, ὁ ὑπάλληλος οὗτος δέον νά ἀναμένῃ μέχρις ὅτου κενωθῇ τοιαύτη.

50) Διά τήν ἐφαρμογήν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 169/1969 ὁ χρόνος στρατεύσεως ὡς κληρωτοῦ ἢ ἐφέδρου τῶν ἐπί σχέσει δημοσίου δικαίου ἐκτάκτων τῶν διορισθέντων πρό τῆς στρατεύσεώς των συνιστᾷ πραγματικήν δημοσίαν ὑπηρεσίαν, διότι διά τῆς στρατεύσεως δέν διεκόπη ἡ ὑπαλληλική σχέσις (ὅρα ἀποφάσεις Σ.τ.Ε. 1175, 1572/1953). Ὡς πρός τούς ἐπί σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου προσληφθέντας, ἐπίσης ὁ χρόνος τῆς στρατεύσεως αὐτῶν λογίζεται ὡς χρόνος πραγματικῆς ὑπηρεσίας δυνάμει τῶν ἐχουσῶν καί διά τό Δημόσιον ἐφαρμογήν διατάξεων τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 3514/1928, 5 τοῦ νόμου 519/1948 καί 8 τοῦ νόμου 2054/1952, ἐφ' ὅσον ὁ στρατευθείς μισθωτός ἐκέκτητο ἐξάμηνον ὑπηρεσίαν κατά τήν χρονολογίαν τῆς ὑπό τά ὅπλα κλήσεώς του. Ἀλλά καί ὡς πρός τούς μή κεκτημένους ἑξάμηνον ὑπηρεσίαν κατά τήν χρονολογίαν τῆς ὑπό τά ὅπλα κλήσεώς των δέον νά δοθῇ ἡ αὐτή ὡς ἄνω λύσις, ἐφ' ὅσον τό Δημόσιον ὡς ἐργοδότης δέν κατήγγειλε τήν σύμβασιν ἐργασίας ὡμα τῇ στρατεύσει τοῦ μισθωτοῦ του καί ἀπεδέχθη τάς ὑπηρεσίας αὐτοῦ ὡμα τῇ ἀπολύσει του ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, ὡς ἄλλως τε ἐδέχθη καί τό Ὑπουργεῖον Ἐργασίας διά τοῦ ὑπ' ἀριθ. 74587/1965 ἐγγράφου του (ὅρα ἐν Δ.Ε.Ν. σελ. 847/1965).

51) Διευκρινίζεται, ὅτι δι' ἅπαντας τούς ἐμπίπτοντας εἰς τάς ἀνωτέρω κατηγορίας ὑπαλλήλους δέν θά ληφθῇ πρόνοια συστάσεως νέων θέσεων κατά τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 1. Συντρεχουσῶν ἑπομένως τῶν προϋποθέσεων διορισμοῦ τῶν ὑπαλλήλων τούτων (συμπλήρωσις τοῦ 21ου ἔτους τῆς ἡλικίας, ἐκπλήρωσις στρατιωτικῶν ὑποχρεώσεων), ἐν περιπτώσει μή ὑπάρξεως κενῆς τακτικῆς θέσεως, οὗτοι θά ἐξακολουθήσουν προσφέροντες τάς ὑπηρεσίας των ἐπί σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καί θά καταλάβουν, ὡς ἐλήχθη, τήν πρώτην κενωθησομένην τακτικήν θέσιν.

Ἄρθρον 5

52) Διά τοῦ ἄρθρου 5 τίθενται φραγμοί πρός ἀποτροπήν τῆς ἐπαναλήψεως τοῦ φαινομένου τῆς διαθέσεως τῶν ἐκτάκτων ὑπαλλήλων εἰς ἔργα ἀλλότρια ἐκείνων, δι' ἃ προσελήφθησαν. Οὕτω ἡ ἀπασχόλησις ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ εἰς τήν ὑπηρεσίαν Γραφείου συνεπάγεται ἀπόλυσιν τούτου ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, οἱ δέ προϊστάμενοι, οἱ ὁποῖοι ἀπασχολοῦν προσωπικόν κατά παρέκκλισιν τοῦ κανόνος τούτου, ἐπέχουν προσωπικήν ἐξ ὁλοκλήρου εὐθύνην, ἡ ὁποία συνεπάγεται τόν κατα λογισμόν εἰς βάρος των τῶν καταβληθέντων δι' ἀντιμισθίαν κλπ. ποσῶν, συνιστᾷ δέ ἡ παράβασις αὕτη πειθαρχικόν καί ποινικόν ἀδίκημα, κολαζόμενον ὡς παράβασις καθήκοντος. Ἐξαίρεσιν τοῦ γενικοῦ τούτου κανόνος θεσπίζει ἡ παράγραφος 3, διά τῆς ὁποίας οἱ διατηρούμενοι μισθωτοί, ἐπί σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀπασχολούμενοι δέ εἰς ἔργα ἀλλότρια τῶν δι' ὧν προσελήφθησαν, ἐξακολουθοῦν ἀπασχολούμενοι εἰς τάς αὐτάς ἐργασίας, ἐφ' ὅσον ἔχουν τά τυπικά προσόντα, μέχρι τῆς καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἐξόδου των ἐκ τῆς Ὑπηρεσίας. Τοῦτο σημαίνει, ὅτι ἐάν εἷς ἔκτακτος ὑπάλληλος, προσληφθείς ὡς ἐργάτης, ἀπασχολεῖται ἤδη εἰς ἐργασίαν Γραφείου καί δέν ἐπιθυμῇ τήν μονιμοποίησίν του ἢ δέν καθίσταται αὕτη δυνατή, οὗτος θά ἐξακολουθήσῃ νά παρέχῃ ὑπηρεσίαν Γραφείου, ἐφ' ὅσον βεβαίως ἔχει τά τυπικά προσόντα. Ἐάν ὅμως στερῆται τῶν τυπικῶν τούτων προσόντων δέον νά τοποθετηθῇ πρός ἄσκησιν ἔργου ἀντιστοιχοῦντος εἰς τά οὐσιαστικά του προσόντα, τά ὁποῖα ἐνδεχομένως νά δικαιολογοῦν τήν συνέχισιν τῆς ἐργασίας, ἣν

νοντες ἐπὶ σχέσει μισθώσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπολύονται ἐν πάσῃ περιπτώσει τῆς Ὑπηρεσίας διὰ πράξεως τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 65ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, καθοριζομένου, τὸ πρῶτον, ὁρίου ἡλικίας ὑποχρεωτικῆς ἀποχωρήσεως τῶν ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένων παρὰ τῷ Δημοσίῳ. Ὡς πρὸς τὴν ἀπόλυσιν τῶν συμπληρούντων ἑκάστοτε τὸ ὅδον ἔτος τῆς ἡλικίας των, αὕτη θὰ γίνεται δι' ἐγγράφου διαταγῆς ἀπολύσεως. Διὰ τὸν ὑπολογισμὸν δὲ τοῦ ὁρίου τούτου τῆς ἡλικίας δέον νὰ ἐφαρμόζωνται ἀναλόγως αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 190 τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος, ἤτοι ὡς ἡμέρα γεννήσεως θὰ λαμβάνηται πάντοτε ἡ 31 Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους τῆς γεννήσεως τοῦ ὑπαλλήλου. Κατὰ ταῦτα οἱ γεννηθέντες τὸ 1904 θὰ ἀπολυθοῦν τὴν 31 Δεκεμβρίου 1969.

45) Τὸ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικόν, τὸ ὁποῖον διαρκούντος τοῦ ἔτους 1969 θὰ διορισθῇ εἰς τακτικὴν θέσιν, ἐὰν μέχρι τοῦ διορισμοῦ του δὲν τύχῃ τῆς τακτικῆς ἀδείας τοῦ ἀ.ν. 539/1945, δέον νὰ τύχῃ τῆς ὑπὸ τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος προλεπομένης ταυτότητος, ἡ δὲ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου ὑπηρεσία των δέον νὰ λογισθῇ ὡς δημοσία, δοθέντος ὅτι αὕτη ἀναγνωρίζεται πλάσματι νόμου ὡς ταυτότη διὰ τὴν συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ ν.δ. 169/1969 ἔνταξίν των καὶ τὴν χορήγησιν τῶν ἐπιδομάτων πολυετίας. Λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι οἱ ἐν λόγῳ ὑπάλληλοι μέχρι τοῦ τέλους τοῦ ἔτους 1969 θὰ μισθοδοτῶνται μὲ τὰς ἀποδοχάς, ἃς ἐλάμβανον μέχρι τοῦ διορισμοῦ των ὡς τακτικῶν, μὲ τὰς ἀποδοχὰς ταύτας θὰ μισθοδοτηθοῦν καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κανονικῆς των ἀδείας. Οἱ ἐκ τῶν μισθωτῶν τυχόντες, μέχρι τοῦ διορισμοῦ των ὡς τακτικῶν, κανονικῆς ἀδείας διὰ τὸ ἔτος 1969 συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 539/1945, ἐφ' ὅσον ὁ διορισμὸς των συντελεσθῇ διαρκοῦντος τοῦ ἔτους 1969, δικαιοῦνται, ὅπως τύχουν συμπληρωματικῆς κανονικῆς ἀδείας κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 75 τοῦ Τ.Κ., καὶ τοῦτο διὰ λόγους ἴσης μεταχειρίσεως.

Παράγραφος 2

46) Διὰ τῆς παραγράφου 2 λαμβάνεται τὸ πρῶτον μέρισμα διὰ τὴν μισθολογικὴν ἐξέλιξιν τῶν ἐπὶ σχέσει μισθώσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας των ὑπαλλήλων. Ἡ καθιερουμένη ἐφεξῆς μισθολογικὴ ἐξέλιξις προσδιορίζεται κατὰ τρόπον ἀνάλογον πρὸς τὰ ἰσχύοντα ἐπὶ τακτικῶν δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων, διὰ τῆς καταβολῆς αὐτοῖς ἐπιδόματος εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ. Τὸ δικαίωμα συνεπῶς καταβολῆς τῆς πρώτης τριετίας θὰ γεννηθῇ ἅμα τῇ παρελεύσει τριετίας ἀπὸ τῆς 21 Ἀπριλίου 1969, ἡμερομηνίας ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ νομοθετικοῦ τούτου διατάγματος. Ἡ μισθολογικὴ αὕτη ἐξέλιξις θὰ ἰσχύσῃ διὰ τὸν ἐν ᾧ ἐξ ἢ ἑπτὰ χρόνων καὶ κατὰ συνέπειαν ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δέον νὰ συνδεθῇ μὲ τὴν μέχρι τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἡμερομηνίας προϋπηρεσίαν τῶν παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας των ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου ὑπαλλήλων. Διευκρινίζεται ἐπίσης, ὅτι ἡ μισθολογικὴ αὕτη ἐξέλιξις δὲν ἀφορᾷ εἰς τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικόν, αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ ὁποίου ρυθμίζονται κατὰ τὰς ἑκάστοτε ἰσχυούσας συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας καὶ τὰς σχετικὰς διαιτητικὰς ἀποφάσεις.

Λεπτομερεῖς ἐν πάσῃ περιπτώσει ὁδηγίαι ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς ἀποδοχὰς τῶν μὴ διοριζομένων θὰ παρασχεθοῦν ὑμῖν ἐν καιρῷ δι' ἑτέρας ἐγκυκλίου.

Παράγραφος 3

47) Διὰ τῆς παραγράφου 3 ὁρίζεται, ὅτι αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 1 δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν ἐπὶ συμβάσει ἰατρῶν τῆς Ὑπηρεσίας Τγειονομικῆς Περιθάλψεως τῶν ὑπαλλήλων καὶ συνταξιούχων τοῦ Δημοσίου, ὡς καὶ τῆς Ὑπηρεσίας Ἀγροτικῆς Ἀσφαλίσεως, καθὼς ἐπίσης καὶ ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων ἐκείνων, οἵτινες, χαρακτηριζόμενοι ὡς τακτικοί, διέπονται ἐν πολλαῖς ὑπὸ τῶν ἀφορισθέντων εἰς τὴν προσωπικὴν κατάστασιν τῶν μονίμων δημοσίων ὑπαλλήλων διατάξεων τῆς ἰσχυούσης νομοθεσίας. Ἅπαντες οἱ ἐν λόγῳ ὑπάλληλοι, περὶ ὧν ἡ παροῦσα παράγραφος, διέπονται ὑπὸ τῶν περὶ αὐτῶν εἰδικῶν διατάξεων τῶν ἀφορισθέντων τόσον εἰς τὴν φύσιν τῆς συνδεούσης τούτους μετὰ τοῦ Δημοσίου σχέσεως, ὅσον καὶ εἰς τὴν διάρκειαν τῶν συμβάσεων αὐτῶν.

48) Διευκρινίζεται, ὅτι ἡ ἐξαίρεσις τῶν ἐν τῇ παραγράφῳ 3 τοῦ ἄρθρου 4 μνημονευομένων ὑπαλλήλων ἀναφέρεται μόνον εἰς τὸν τύπον τῆς συμβατικῆς ταύτης σχέσεως πρὸς τὸ Δημόσιον, ἡ ὁποία θὰ ἐξακολουθήσῃ ὡς σχέσις δημοσίου δικαίου λόγῳ τῆς ἰδιοκτησίας, τῆς ὁποίας ἀπολαμβάνουν οἱ ἐν λόγῳ.

Ἡ γενικὴ ὅμως προστασία, ἡ ὁποία διὰ τοῦ νομοθετήματος παρέχεται εἰς ἅπαντας τοὺς ἐπὶ συμβατικῇ σχέσει παρέχοντας τὰς ὑπηρεσίας των εἰς τὸ Δημόσιον, δέον νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ ἐπ' αὐτῶν. Οὕτω ἅπασαι αἱ συμβάσεις τῶν ἐν λόγῳ, αἱ παραταθεῖσαι μέχρι 30 Ἀπριλίου τρέχοντος ἔτους ἢ λήγουσαι μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ κοινοποιουμένου ν.δ., θὰ παρατεθοῦν αὐτοδικαίως ὑπὸ τοὺς ἐν τῷ νόμῳ τῆς ἀρχικῆς των προσλήψεως διαγραφομένας προϋποθέσεις, ἤτοι ἐπὶ τριετίαν κλπ., πλὴν τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς μετὰ αἰτιολογημέ-

προκατόχους τούτου οἰκείας Ὑπηρεσίας τῶν Υ. πουργείων Δημοσίων Ἔργων καὶ Συντονισμοῦ ἢ ἀκόμη καὶ παρὰ ταῖς Ὑπηρεσίαις, αἵτινες ἐξηρτῶντο ἐκ τῶν Ὑπουργείων τούτων (Ὑπηρεσία Ἐπιγόντων Ἔργων Ἐθνικῆς Ἀμύνης, Ἐντολοδόχος Διαχειρίσεως Μηχανικοῦ Ἐξοπλισμοῦ καὶ Ὑπηρεσία Μηχανικοῦ Ἐξοπλισμοῦ), ἐφ' ὅσον βεβαίως πάντοτε ἡ ἀρχικὴ πρόσληψις τοῦ ἐπαλλήλου τούτου ἐγένετο εἰς μίαν ἐκ τῶν ἐν λόγῳ Ὑπηρεσιῶν.

Ἀπαραίτητος συνεπῶς προϋπόθεσις ἀναγνωρίσεως τοῦ διανυθέντος εἰς τὰ Νομικὰ ταῦτα Προσώπα χρόνου, εἶναι ὅπως ἡ τοποθέτησις τῶν ἐπαλλήλων τούτων παρὰ τῷ Δημοσίῳ ἢ τῷ Νομικῷ Προσώπῳ ἐγένετο ὑποχρεωτικῶς, συνεπείᾳ τῆς ἀναλήψεως του σκοποῦ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου, εἰς ὃ προηγουμένως ὑπηρέτουν, ὑπὸ τοῦ Κράτους ἢ ἑτέρων Νομικῶν Προσώπων. Ἐὰν ἐπομένως ἐπάλληλός τις ἀνήκων εἰς τὸν Κ.Ο.Μ.Δ.Ε. παρῃτήθη, οἰκείᾳ βουλήσει, πρὸ τῆς ὑπὸ τοῦ κατὰ τ' ἀνωτέρω ν.δ. 18/1968 καταργήσεως τοῦ Ὀργανισμοῦ τούτου καὶ μεταγενεστέρως προσελήφθη εἰς Δημοσίαν τινὰ Ὑπηρεσίαν ἢ ἑτέρῳ Ν.Π.Δ.Δ., ἡ προηγουμένη ὑπηρεσία του παρὰ τῷ Κ.Ο.Μ.Δ.Ε. ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ θὰ ἀναγνωρισθῇ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου τούτου.

Ἄρθρον 8

57) Ἀπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου τούτου, δι' ὃν συμπληρούνται ἐκεῖναι τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 2, ὁρίζεται ὅτι διὰ τὴν χορήγησιν τοῦ ἐπιδόματος πολυετίας, ὡς καὶ τὴν ἀνιδρομικὴν ἀσφάλισιν εἰς τὰ Ἀσφαλιστικὰ Ταμεῖα, ὑπολογίζεται ὁλόκληρος ὁ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ κοινοποιουμένου νομοθετικοῦ δ/τος λογισθεὶς διὰ τὸν διορισμὸν ὡς χρόνος ὑπηρεσίας. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον λύεται ἓν ζήτημα, τὸ ὁποῖον παλαιώτερον, εἰς παρομοίας περιπτώσεις, ἐταλαιπώρει ἐπὶ μακρὸν τόσον τὴν διοίκησιν, ὅσον καὶ τοὺς μονιμοποιουμένους ἐπαλλήλους. Διὰ τὴν χορήγησιν τοῦ ἐπιδόματος εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ (τριετίας) δὲν γίνεται ἐνταῦθα λόγος, καθ' ὅσον τὸ δικαίωμα τοῦτο παρέχεται ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 2, συμφώνως πρὸς τὰς ὁποίας οἱ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος διοριζόμενοι λογίζονται δι' ἁπάσας τὰς περιπτώσεις ὡς καταλιπόντες τὸν βαθμόν, ἐφ' ὃν διορίζονται, ἀφ' ἧς συνεπληρώθη ὁ ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων χρόνος συναλλαγῆς ὑπηρεσίας διὰ τὴν μέχρι τοῦ βαθμοῦ τούτου προαγωγικὴν ἐξέλιξιν.

58) Εἰδικώτερον ὅσον ἀφορᾷ εἰς τοὺς ἐκτάκτους ἐπαλλήλους τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, τὸ προσωπικὸν τῶν ὁποίων ἐπήγετο κατὰ τὴν 1.1.1965 εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Υ. παλλήλικοῦ Κώδικος, διὰ τὴν χορήγησιν αὐτοῖς τῶν ἐπιδομάτων πολυετίας, ὡς καὶ τὴν ἀνιδρομικὴν ἀσφάλισιν παρὰ τοῖς Ἀσφαλιστικοῖς τούτων Ταμείοις, ὡς χρόνος ὑπηρεσίας ἐκτὸς τοῦ ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 6 ὁριζομένου θὰ ὑπολογισθῇ καὶ ὁ ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 4464/1965 καὶ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 82/1969 προβλεπόμενος τοιοῦτος.

Ἄρθρον 9

59) Διὰ τοῦ ἄρθρου 9 ὁρίζεται, ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ κοινοποιουμένου νομοθετικοῦ δ/τος, αἵτινες ἀναφέρονται εἰς τὴν προσμέτρησιν τοῦ διανυθέντος χρόνου διὰ τὸν διορισμὸν εἰς βαθμὸν ἀνώτερον τοῦ εἰσαγωγικοῦ ἀφ' ἑνὸς καὶ διὰ τὴν χορήγησιν αὐτοῖς τῶν ἐπιδομάτων πολυετίας, ὡς καὶ τὴν ἀνιδρομικὴν ἀσφάλισιν παρὰ τοῖς Ἀσφαλιστικοῖς τούτων Ταμείοις, ἀφ' ἑτέρου, ἐφαρμόζονται καὶ διὰ τοὺς ἤδη ὑπηρετοῦντας παρὰ τῷ Δημοσίῳ καὶ εἰς ἁπάσας τὰς ἀναφερομένας ἐν τοιαύτῃ περιπτώσεις τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἄρθρου 8 Ὑπηρεσίας τακτικοὺς ἐπαλλήλους, διὰ τοὺς ὁποίους ἡ προϋπηρεσία των δὲν ὑπελογίσθη πρὸς ἀπαρτίαν προϊσχούσης ἐκ τῶν ἀνωτέρω προϊσχούσης ἐνταξεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 4464/1965 καὶ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 82/1969. Ἐὰν ἡ ρύθμισις αὕτη παρελείπετο θὰ ἦτο ἐνδεχόμενον ἐπάλληλοι διορισθέντες μετ' ἐπιτυχίαν εἰς διαγωνισμοὺς καὶ ἔχοντες προϋπηρεσίαν νὰ εὑρεθοῦν εἰς μειονεκτικωτέραν θέσιν τῶν διὰ τοῦ κοινοποιουμένου νομοθετικοῦ διατάγματος τακτοποιουμένων ἐκτάκτων.

Τονίζεται ἰδιαιτέρως ἐν τούτοις, ὅτι ἡ ἐπανένταξις καὶ τῶν ἐπαλλήλων τούτων θὰ γίνῃ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 § 5 ἕως 9 τοῦ κοινοποιουμένου νομοθετικοῦ διατάγματος, ἤτοι:

α) Ὡς χρόνος ὑπηρεσίας διὰ τὴν ἔνταξιν τῶν τακτικῶν ἐπαλλήλων θὰ ὑπολογισθῇ, προκειμένων μὲν περὶ τῶν ὑπηρετούντων παρὰ τῷ Δημοσίῳ ὁ ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 2 καὶ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ κοινοποιουμένου νομοθετικοῦ δ/τος προβλεπόμενος τοιοῦτος, προκειμένου δὲ περὶ τῶν ὑπηρετούντων παρὰ Νομικοῖς Προσώποις Δημοσίου Δικαίου ὁ ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 6 καὶ τοῦ ἄρθρου 7 προβλεπόμενος, β) ὁ χρόνος ὑπηρεσίας, ὁ ὑπολογιζόμενος διὰ τὴν ἐπανένταξιν τῶν ἀνωτέρω ὁριζομένων ἐπαλλήλων, θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἐν συναρτήσει καὶ πρὸς τὰς συνθήκας, ἐφ' ἃς διηνύθη, μὴ ὄντος ἐπιτρεπτοῦ τοῦ συνυπολογισμοῦ διὰ τὴν εἰς ἀνώτερον βαθμὸν τῆς Α' κατηγορίας π.χ. ἔνταξιν χρόνου ὑπηρεσίας διανυθέντος ἐντὸς πτυχίου, γ) ἡ ἔνταξις τούτων δὲν δύναται νὰ γί-

σήμερον ἐκτελεῖ.

Ἄρθρον 6

53) Ἀπὸ τοῦ ἄρθρου τούτου λαμβάνεται μέριμνα διὰ τὴν τακτοποίησιν, κατὰ τρόπον ἀνάλογον πρὸς τοὺς ὑπηρετοῦντας εἰς τὰ Ὑπουργεῖα, καὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθοδοτουμένου εἰς βάρος εἰδικῶν πόρων ἢ εἰδικῶν λογαριασμῶν, τῶν μεταπολιτευμάτων γραμματοσήμων τῆς Ταχυδρομικῆς Ὑπηρεσίας, τῶν ἐπαλλήλων τῆς Βουλῆς, ὡς καὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ν.Π.Δ.Δ. ἐξαιρέσει τῶν ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τῶν Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως καὶ τῶν ὑπ' αὐτοὺς Ἱδρυμάτων καὶ Ὀργανισμῶν, δι' οὓς ἰσχύουν μόναι αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 4 § 1 καὶ 2, 5 καὶ 12 τοῦ κοινοποιουμένου νομοθετικοῦ διατάγματος. Τῆς ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ νομοθετικοῦ τούτου διατάγματος προβλεπομένης τακτοποιήσεως ἐξαιρεῖται ἐπίσης τὸ κύριον καὶ βοηθητικὸν διδακτικὸν προσωπικὸν τῶν ἀνωτάτων ἐκπαιδευτικῶν ἱδρυμάτων, ἐπὶ τοῦ ὁποίου, ὡς σημαίνει δι' ἅπαν τὸ ἐπὶ θητείᾳ προσωπικόν, ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι βεβαίως αἱ εἰδικαὶ περὶ τούτων διατάξεις καὶ εἰδικώτερον εἰς ὅ,τι μὲν ἀφορᾷ εἰς τὸ κύριον διδακτικὸν προσωπικὸν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 5343/1932, ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν μεταγενεστέρως, εἰς ὅ,τι δὲ ἀφορᾷ εἰς τὸ βοηθητικὸν διδακτικὸν προσωπικὸν αἱ διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 553/1968 καὶ τοῦ ν.δ. 96/1969, ἢ ἐν πάσῃ περιπτώσει αἱ κατὰ περίπτωσιν ἰσχύουσαι εἰδικαὶ διατάξεις, ὡς π.χ. προκειμένου περὶ τῶν ἀλλοδαπῶν καθηγητῶν καὶ διδασκάλων τοῦ Ἰνστιτούτου Ξένων Γλωσσῶν καὶ φιλολόγων τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 5139/1931.

54) Τὸ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικὸν τῶν Δημοσίων Σχολῶν Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ ὑπάγεται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 169/1969, ἔστω καὶ ἂν ἡ μισθοδοσία αὐτοῦ δὲν καταβάλλεται ἐκ τοῦ Κρατικοῦ Προϋπολογισμοῦ, ἀλλ' δι' εἰδικῶν λογαριασμῶν.

55) Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν διορισμὸν εἰς βαθμὸν ἀνώτερον τοῦ εἰσαγωγικοῦ τῶν ὑπηρετούντων εἰς τὰ Ν.Π.Δ.Δ. ἐκτάκτων ὑπαλλήλων ὡς χρόνος ὑπηρεσίας θὰ λογισθῇ ὁ διανυθεὶς μόνον εἰς τὸ αὐτὸ Νομικὸν Πρόσωπον ἢ ἕτερον τοιοῦτον, ἐπαπτυόμενον ὅμως ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου, ὡς καὶ ἡ προϋπηρεσία τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου τούτου ἀναφερομένων δύο περιπτώσεων, εἰς ἃς ὑπολογίζεται καὶ ὁ διανυθεὶς χρόνος παρὰ τῷ Δημοσίῳ ἢ ἑτέρῳ Νομικῷ Προσώπῳ Δημοσίου Δικαίου ἐφ' οἱανδήποτε σχέσιν δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἔστω καὶ ἂν τὸ Νομικὸν Πρόσωπον δὲν ἐποπτεύεται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου, εἰς ὃ νῦν ὑπηρετεῖ ὁ ἔκτακτος ὑπάλληλος. Αἱ περιπτώσεις αὗται εἶναι:

α) Τοῦ ἑδαφίου 6' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 222/1967 «περὶ ὀρθολογιστικῆς κατανομῆς τοῦ πάσης φύσεως ἐκτάκτου καὶ τοῦ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ κλπ.». Ἀπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου τούτου, ὡς γνωστόν, ἐπετράπη μετάταξις πάσης φύσεως ἐκτάκτων καὶ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν, εἴτε ἀπὸ Δημοσίας Ὑπηρεσίας εἰς ἑτέρας τοιαύτας ἢ εἰς Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, εἴτε ἀπὸ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου εἰς ἕτερον τοιοῦτον. Ὁ χρόνος ὑπηρεσίας τῶν ὑπαλλήλων τούτων ἐν τῇ Δημοσίᾳ Ὑπηρεσίᾳ ἢ τῷ Νομικῷ Προσώπῳ, ἐξ οὗ μετετάγησαν, θὰ λογισθῇ, διὰ τὸν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος διορισμὸν εἰς βαθμὸν ἀνώτερον τοῦ εἰσαγωγικοῦ, ὡς διανυθεὶς εἰς τὸ Νομικὸν Πρόσωπον, εἰς ὃ διὰ τῆς μετατάξεως ἐτοποθετήθησαν.

β) Τῆς Ὑπηρεσίας παρὰ τῷ Δημοσίῳ ἢ ἑτέρῳ Νομικῷ Προσώπῳ, ἐφ' ὅσον ὅμως αὕτη ἀπαιτεῖται ὡς προϋπόθεσις, ἤτοι ὡς τυπικὸν προσὸν διορισμοῦ, ἥτις λογίζεται ὡς διανυθεῖσα εἰς τὸ εἰς ὃ ὑπηρετεῖ ὁ ὑπάλληλος Νομικὸν Πρόσωπον.

Ἄρθρον 7

56) Διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου τούτου ὁρίζεται, ὅτι ἡ προϋπηρεσία εἰς καταργηθέντα Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, ὧν οἱ σκοποὶ ἀνελήφθησαν ὑπὸ τοῦ Κράτους ἢ ὑπὸ ἑτέρων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ὡς καὶ ἡ διανυθεῖσα τοιαύτη παρὰ ταῖς προκατόχοις τούτων οἰκείας Ὑπηρεσίας ἢ εἰς τοιαύτας, αἵτινες ἐξηρτῶντο ἐξ ἄλλου τινὸς Ὑπουργείου, λογίζεται διὰ πᾶσαν συνέπειαν ὡς διανυθεῖσα παρὰ τῷ Δημοσίῳ ἢ τῷ Ν.Π.Δ.Δ., εἰς ὃ οἱ ἔκτακτοι οὗτοι ὑπάλληλοι ἀνήκουν κατὰ τὸν χρόνον τοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ κοινοποιουμένου νομοθετικοῦ διατάγματος διορισμοῦ των. Ὡς ἡμερομηνία συνεπῶς προσλήψεως τῶν ὑπαλλήλων τούτων παρὰ τῷ Δημοσίῳ ἢ τῷ Ν.Π.Δ.Δ., εἰς ὃ σήμερον ὑπηρετοῦν, λογίζεται ἡ ἡμερομηνία τῆς ἀρχικῆς προσλήψεώς των.

Οὕτω προκειμένου περὶ ἐκτάκτου ὑπαλλήλου Νομαρχιακοῦ τινος Ταμείου, τοποθετηθέντος εἰς αὐτὸ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ν.δ. 18/1968 περὶ καταργήσεως τοῦ Κρατικοῦ Ὀργανισμοῦ Μηχανημάτων Δημοσίων Ἔργων καὶ ρυθμίσεως τῶν ἐξ αὐτῆς προκυπτόντων θεμάτων», διὰ τὸν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος διορισμόν του θὰ ὑπολογισθῇ ὄχι μόνον ἡ παρὰ τῷ Κ.Ο.Μ.Α.Ε. προϋπηρεσία του, ἀλλὰ ἡ διανυθεῖσα τοιαύτη παρὰ ταῖς

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

342/1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί προσλήψεως επί συμβάσει ιδιωτικού δικαίου προσωπικού παρά τω Υπουργείω Οικονομικών.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 228 της 13 Νοεμβρίου 1969)

Προτάσει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον 1

1) Διά την εκτέλεσιν εκτάκτων και κατεπειγουσών εργασιών προς εκκαθάρισιν πολλών σοβαρών εκκρεμών κτηματικών υποθέσεων, δι' αξιοποίησιν των δημοσίων κτημάτων εν γένει και προς άρσιν εκκρεμοτήτων παρελθόντων οικονομικών ετών δύναται να προσλαμβάνεται παρά ταίς Υπηρεσίαις του Υπουργείου Οικονομικών προσωπικόν, συνδεόμενον μετά του Δημοσίου διά συμβάσεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου, ως εξής:

α) Δέκα (10) τοπογράφοι μηχανικοί.
β) Τρείς (3) βοηθοί τοπογράφοι.
γ) Δύο (2) σχεδιασταί.
δ) Όκτώ (8) ημερομίσθιοι εργάται.
ε) Πεντήκοντα (50) γραφείς.

2) Η διάρκεια της συμβάσεως εργασίας του ούτω προσλαμβανομένου προσωπικού, δια μεν τας υπό τα στοιχεία α' - γ' περιπτώσεις δεν δύναται να υπερβαίνη το εν και ήμισυ έτος, δια δε τας υπό στοιχεία δ' και ε' το εν έτος, πάντως ουχί πέραν της 30ής Ιουνίου 1971.

3) Ωσαύτως δύναται να ανατίθηται εις τρείς (3) δικηγόρους, επί παγία περιοδική αμοιβή και δια χρονικόν διάστημα μη υπερβαίνον το εν έτος, η κατά τας διατάξεις του Κώδικος περί Δικηγόρων παροχή υπ' αυτών νομικών υπηρεσιών εις τας Υπηρεσίας του Υπουργείου Οικονομικών.

Άρθρον 2

1) Τα προσόντα και αι αποδοχαί του εν άρθρω 1 προσωπικού ορίζονται δι' αποφάσεως του Υπουργού Οικονομικών. Εις το προσωπικόν τούτο, μετακινούμενον δι' εκτέλεσιν υπηρεσίας, καταβάλλονται ωδοιπορικά έξοδα και ημερήσια έκτος έδρας αποζημίωσις, άνευ χρονικού τινος περιορισμού, κατά τας διεπούσας τους μισθωτούς εν γένει διατάξεις, ως και αι πραγματικαί δαπάναι κινήσεως διά τας εκτός Γραφείου υπηρεσιακάς αυτού μετακινήσεις.

2) Οι κατά τα άνωτέρω προσλαμβανόμενοι εκάλλιστοι απολύονται αυτοδικαίως, άνευ δικαιώματος αποζημιώσεώς τινος ένεκα της αιτίας ταύτης, άμα τη παρελεύσει του δι' ον προσελήφθησαν χρόνου.

Άρθρον 3

1) Δι' αποφάσεως του Υπουργού Οικονομικών δύναται να ανατίθεται η κατάρτισις διαγραμμάτων, εις ά θα απεικονίζεται η έκτασις και τα όρια δημοσίων κτημάτων, εις τοπογραφικά συνεργεία του Εργαστηρίου Γεωδεσίας του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου.

2) Διά της αυτής αποφάσεως ορίζεται η αμοιβή, ο τρόπος πληρωμής του προσωπικού των συνεργείων, του επάτου τούτων, ως και οι λοιποί όροι της εκτελέσεως του έργου.

3) Η εργασία αύτη, εν περιπτώσει αδυναμίας εκτελέσεως υπό του ανωτέρω Εργαστηρίου, δύναται να ανατίθηται εις ιδιωτικά τεχνικά Γραφεία.

Η ανάθεσις ενεργείται δι' αποφάσεως του Υπουργού Οικονομικών, κατόπιν γνώμης της Επιτροπής Δημοσίων Κτημάτων, δι' ης ορίζονται και οι όροι της απ' ευθείας συμβάσεως.

Άρθρον 4

Αι πάσης φύσεως δαπάναι του προσληφθησομένου προσωπικού κλπ., βάσει των ανωτέρω άρθρων του παρόντος, βαρύνουσι τον προϋπολογισμόν εξόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

Άρθρον 5

Η ισχύς του παρόντος άρχεται από της δημοσιεύσεώς του διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 11 Νοεμβρίου 1969

—

ΒΑΣΙΛΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

734/1969 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των διατάξεων του υπ' αριθ. 398/1963 β.δ. «περί κανονισμού των χρονικών ορίων εργασίας εν τοίς φαρμακείοις».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 227 της 13 Νοεμβρίου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν: Τας διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 7 του ν.δ. της 28/29 Οκτωβρίου 1925 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των νόμων περί Κυριακής αναπαύσεως», την από 26.8.1969 σύμφωνον γνωμοδότησιν του Ανωτάτου Συμβουλίου Εργασίας και την υπ' αριθ. 734/1969 ταυτήν του Συμβουλίου Επικρατείας, προτάσει του Ημετέρου επί της Εργασίας

νη εἰς βαθμὸν ἀνώτερον τοῦ ὑπὸ τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 2 προβλεπομένου, δι' οἱ ἐντασσόμενοι τίθενται εἰς τὸ ἀριστερὸν τῶν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐντάξεως των ὑπηρετούντων ὁμοιοβάθμων των κλπ. Προκειμένου εἰδικώτερον περὶ τῶν ὑπαλλήλων ἐπὶ ὃν βαθμόν, ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐπανένταξις ἐγ οὐδεμιᾷ περιπτώσει εἶναι δυνατὸν νὰ μεταβάλῃ τὴν σειρὰν ἀρχαιότητος τούτων.

Συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 9 τοῦ ν.δ. 169/1969 «οἱ μὴ ἐνταγέντες κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 4464/1965 καὶ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 82/1969 δύνανται τῇ αἰτήσει των... νὰ ἐνταγῶσιν ἐν τῇ κατηγορίᾳ καὶ κλάδῳ, εἰς ὃν ἀνήκουν...». Ἐκ τῆς λογικῆς ἑρμηνείας τῶν ἀνωτέρω διατάξεων συνάγεται ὅτι ὑπάλληλοι, διαβαθμισθέντες εἰς ἀνώτερον βαθμὸν καὶ ἐνεργετηθέντες ἐπὶ τῇ βάσει διατάξεων νόμου μεταγενεστέρου τοῦ 4464/1965, δικαιοῦνται νὰ ζητήσωσιν, ὅπως ἐνταχθοῦν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 169/1969, μόνον ἐφ' ὅσον αἱ διατάξεις αὗται εἶναι εὐνοϊκώτεραι ἐκείνων, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων ἤδη διεβαθμίσθησαν εἰς ἀνώτερον βαθμόν. Ἐὰν ὅμως ὁ «μεταγενέστερος» νόμος προέβλεπε τὴν κατὰ παρέκκλισιν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 4464/1965, δὲν θὰ ἐχωρεῖτο νέα ἔνταξις, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν.δ. 169/1969.

Ἄρθρον 10

60) Ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου τούτου ὁρίζεται, ὅτι ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ κοινοποιουμένου νομοθετικοῦ δ/τος, αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὴν τακτοποίησιν τοῦ ἐκτάκτου προσωπικοῦ, δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ α) τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν, β) τῶν Γραφείων Τύπου Ἐξωτερικοῦ Ὑπουργείου Προεδρίας Κυβερνήσεως, γ) τῆς Κ.Υ.Π., δ) τοῦ Κέντρου Προγραμματισμοῦ καὶ Οἰκονομικῶν Ἐρευνῶν καὶ ε) τῶν ἀσκούντων καθήκοντα ἀνωτέρων καὶ ἀνωτάτων ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, καὶ ταῦτα λόγῳ τῆς ἰδιαζούσης φύσεως τῆς ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τούτου.

Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 169/1969 δὲν δύνανται ἐπίσης νὰ τύχουν ἐφαρμογῆς ἐπὶ τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν ἢ τῶν Ν.Π.Δ.Δ., δι' ἃς ἡ διάταξις νομοθεσία προβλέπει ὅτι ἅπαν τὸ προσωπικὸν αὐτῶν προσλαμβάνεται ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου, διότι αἱ εἰδικαὶ αὗται διατάξεις, τὴν θέσπισιν τῶν ὁποίων ἐπηγόρευσαν αἱ ἰδιάζουσαι λειτουργικαὶ ἀνάγκαι τῶν ἐν λόγῳ Ὑπηρεσιῶν δὲν καταργοῦνται ὑπὸ τῶν γενικῶν διατάξεων τοῦ νεωτέρου νομοθετικοῦ δ/τος, οὐδὲ διαφαίνεται τοιαύτη τοῦ νομοθέτου πρόθεσις ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ κοινοποιουμένου ν. δ/τος.

Ἄρθρον 11

61) Διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου καὶ πρὸς ὁριστικὴν πλέον ρύθμισιν τῶν προκαλουμένων ἑκάστοτε προβλημάτων ὁρίζεται, ὅτι προσλήψεις ἐκτάκτων ὑπαλλήλων γενόμεναι μέχρι τῆς 15ης Νοεμβρίου 1968 κατὰ παράβασιν τῶν κειμένων διατάξεων (ὡς π.χ. παραλείψεις δημοσιεύσεως ἀποφάσεως διορισμοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, προσλήψεις διοικητικῶν ὑπαλλήλων, ἐνῷ αἱ κείμεναι διατάξεις ἐπέτρεπον τὴν πρόσληψιν ἐργατοτεχνικοῦ μόνον προσωπικοῦ κλπ.) θεωροῦνται ὡς νομίμως ἐνεργηθεῖσαι.

Οὕτω νομιμοποιοῦνται ἐπάριθμοι περιπτώσεις προσλήψεως ἐκτάκτων ὑπαλλήλων, αἱ ὁποῖαι ἦτο ἐνδεχόμενον νὰ κριθοῦν ὡς μὴ νομίμως συντελεσθεῖσαι παρελείψεις διατεταγμένων τύπων.

Ἄρθρον 12

62) Ὑπὸ τῶν διατάξεων τέλος τοῦ ἄρθρου 12 ρυθμίζονται ἀφ' ἑνὸς μὲν τὸ τῆς τύχης παλαιοτέρων ἀπαιτήσεων ἐκτάκτων ὑπαλλήλων κατὰ τοῦ Δημοσίου, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὰ τῆς ἀποζημιώσεως, λόγῳ ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας τῆς ὡρίσθου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας, τόσον τῶν ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου ὑπαλλήλων, ὅσων καὶ τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τοῦ παρέχοντος τὰς ὑπηρεσίας των εἰς τὸ Δημόσιον καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου.

Διευκρινίζεται, ὅτι ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ μισθωτοῦ τοῦ κεκτημένου τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐξ ἰδίας ὑπηρεσίας συνταξιούχου τοῦ Δημοσίου ἢ Ν.Π.Δ.Δ. νοεῖται οἱοσδήποτε συνταξιοῦχος, ὁ ὁποῖος λόγῳ τῆς προηγουμένης ἰδιότητός του ὡς ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου τυγχάνει συντάξεως ἐφ' οἱασδήποτε μορφῆς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Ἰουνίου 1969

	Δραχ.	Δραχ.
πηρεσίας	3.475	3.650
Κατά τὸ 17ον καὶ 18ον ἔτος ὑ-		
πηρεσίας	3.625	3.800
Κατά τὸ 19ον καὶ 20ὸν ἔτος ὑ-		
πηρεσίας	3.800	4.000

δ) Ἀπὸ 9.9.1969 δι' ἕκαστον διανυόμενον ἔτος ὑπηρεσίας ἐπὶ πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων τὸ ὡς ἄνω τελευταῖον κλιμάκιον βασικοῦ μισθοῦ τῶν δραχμῶν 4.000 αὐξάνεται κατὰ ποσὸν δραχμῶν 120 μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ δραχμῶν 5.200.

Διὰ τὸ ἀπὸ 28.4.1969 ἕως 9.9.1969 χρονικὸν διάστημα δι' ἕκαστον διανυόμενον ἔτος ὑπηρεσίας ἐπὶ πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων τὸ τελευταῖον κλιμάκιον βασικοῦ μισθοῦ δραχμῶν 3.800 αὐξάνεται κατὰ ποσὸν δραχμῶν 100 μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ δραχμῶν 4.800.

	Ἀπὸ 28.4.1969 Δραχ.	Ἀπὸ 9.9.1969 Δραχ.
Β΄. Ὑπάλληλοι θήλεις		
α) Μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των	1.700	1.800
β) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των κατὰ τὰ ἀκόλουθα κλιμάκια:		
Κατὰ τὸ 1ον καὶ 2ον ἔτος ὑπη-		
ρεσίας	2.025	2.150
Κατὰ τὸ 3ον καὶ 4ον ἔτος ὑπη-		
ρεσίας	2.225	2.350
Κατὰ τὸ 5ον καὶ 6ον ἔτος ὑπη-		
ρεσίας	2.425	2.550
Κατὰ τὸ 7ον καὶ 8ον ἔτος ὑπη-		
ρεσίας	2.600	2.750
Κατὰ τὸ 9ον καὶ 10ον ἔτος ὑπη-		
ρεσίας	2.750	2.900
Κατὰ τὸ 11ον καὶ 12ον ἔτος ὑπη-		
ρεσίας	2.900	3.050
Κατὰ τὸ 13ον καὶ 14ον ἔτος ὑ-		
πηρεσίας	3.050	3.200
Κατὰ τὸ 15ον καὶ 16ον ἔτος ὑ-		
πηρεσίας	3.200	3.350
Κατὰ τὸ 17ον καὶ 18ον ἔτος ὑ-		
πηρεσίας	3.350	3.500
Κατὰ τὸ 19ον καὶ 20ὸν ἔτος ὑ-		
πηρεσίας	3.525	3.700

δ) Ἀπὸ 9.9.1969 δι' ἕκαστον διανυόμενον ἔτος ὑπηρεσίας ἐπὶ πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων τὸ ὡς ἄνω τελευταῖον κλιμάκιον μισθῶν τῶν δραχμῶν 3.700 αὐξάνεται κατὰ ποσὸν δραχμῶν 100 μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ δραχμῶν 4.700. Διὰ τὸ ἀπὸ 28.4.1969 ἕως 9.9.1969 χρονικὸν διάστημα δι' ἕκαστον διανυόμενον ἔτος ὑπηρεσίας ἐπὶ πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων τὸ τελευταῖον κλιμάκιον βασικοῦ μισθοῦ δραχμῶν 3.525 αὐξάνεται κατὰ ποσὸν δραχμῶν 80 μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ δραχμῶν 4.325.

	Ἀπὸ 28.4.1969 Δραχ.	Ἀπὸ 9.9.1969 Δραχ.
Γ΄. Εἰσπράκτορες - ἀποθηκάριοι (ἀνεξαρτήτου φύλου)		
α) Μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των	1.750	1.850
β) Ἀπὸ τοῦ 18ου ἔτους καὶ μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των	1.900	2.000
γ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των κατὰ τὰ ἀκόλουθα κλιμάκια:		
Κατὰ τὸ 1ον καὶ 2ον ἔτος ὑπη-		
ρεσίας	2.375	2.500
Κατὰ τὸ 3ον καὶ 4ον ἔτος ὑπη-		
ρεσίας	2.450	2.600
Κατὰ τὸ 5ον καὶ 6ον ἔτος ὑπη-		
ρεσίας	2.500	2.650
Κατὰ τὸ 7ον καὶ 8ον ἔτος ὑπη-		
ρεσίας	2.550	2.700
Κατὰ τὸ 9ον καὶ 10ον ἔτος ὑπη-		
ρεσίας	2.600	2.750
Κατὰ τὸ 11ον καὶ 12ον ἔτος ὑπη-		
ρεσίας	2.750	2.900
Κατὰ τὸ 13ον καὶ 14ον ἔτος ὑ-		
πηρεσίας	2.875	3.050
Κατὰ τὸ 15ον καὶ 16ον ἔτος ὑ-		
πηρεσίας	3.025	3.200
Κατὰ τὸ 17ον καὶ 18ον ἔτος ὑ-		
πηρεσίας	3.175	3.350
Κατὰ τὸ 19ον καὶ 20ὸν ἔτος ὑ-		
πηρεσίας	3.325	3.500

δ) Ἀπὸ 9.9.1969 δι' ἕκαστον διανυόμενον ἔτος ὑπηρεσίας ἐπὶ πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων τὸ ὡς ἄνω τελευταῖον κλιμάκιον βασικοῦ μισθοῦ τῶν δραχμῶν 3.500 αὐξάνεται κατὰ ποσὸν δραχμῶν 100 μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ δραχμῶν 4.500. Διὰ τὸ ἀπὸ 28.4.1969 ἕως 9.9.1969 χρονικὸν διάστημα δι' ἕκαστον διανυόμενον ἔτος ὑπηρεσίας ἐπὶ πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων τὸ τελευταῖον κλιμάκιον βασικοῦ μισθοῦ δραχμῶν 3.325 αὐξάνεται κατὰ πο-

Υπουργού, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον 1

Η παράγραφος 1 του άρθρου 2 του υπ' αριθ. 398/1963 Δ.Δ. περί κανονισμού των χρονικών ορίων εργασίας εν ταίς φαρμακείοις» αντικαθίσταται ως ακολούθως :

«1) Εις ους Δήμους λειτουργούν πλείονα των εξ φαρμακείων επιβάλλεται υποχρεωτική διημέρευσις και διανυκτέρευσις, ήτοι διατήρησις ενός ή πλειόνων φαρμακείων ανοικτών κατά τας ώρας μεσημβρινής διακοπής, ως και κατά τας τοιαύτας από του εσπερινού κλεισίματος μέχρι του προϊνού ανοίγματος των φαρμακείων κατά τα υπό του άρθρου 2 του παρόντος οριζόμενα».

Άρθρον 2

Το άρθρον 3 του ιδίου ως άνω Δ.Δ. αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«1) Εις Δήμους και Κοινότητας, εις ας λειτουργούν 2 - 6 φαρμακεία, το εν εξ αυτών διανυκτερεύει υποχρεωτικώς υπό την έννοιαν, ότι το μεν θέρος παραμένει ανοικτόν μέχρι της 23ης ώρας, τον δε χειμώνα μέχρι της 22ας, μετά δε το κλείσιμον αναρτάται υπό του φαρμακοποιού εις εμφανές μέρος της προθήκης πίναξ εμφαίνων την διεύθυνσιν της κατοικίας του, ωσαύτως πίναξ εμφαίνων το ονοματεπώνυμον και την διεύθυνσιν του διανυκτερεύοντος φαρμακοποιού αναρτάται υποχρεωτικώς εις εμφανές μέρος της προθήκης απάντων των λοιπών φαρμακείων της πόλεως, ίνα καθίσταται ευχερής η ανεύρεσις αυτού υπό των εχόντων ανάγκην προμηθείας φαρμάκων».

«2) Εις εξαιρετικάς περιπτώσεις, καθ' ας κρίνεται επιβεβλημένη εκ λόγων κοινωνικής ανάγκης η πλήρης διανυκτέρευσις φαρμακείου (διατήρησις φαρμακείου ανοικτού καθ' όλην την διάρκειαν της νυκτός) και επί των περιπτώσεων της προηγουμένης παραγράφου δύναται κατά την κρίσιν των οικείων Νομαρχών, δι' αποφάσεών των, να επαχθώσι και τα φαρμακεία της περιπτώσεως ταύτης εις τας διατάξεις του άρθρου 2 του παρόντος και δια χρονικήν περίοδον καθοριζομένην εν τη σχετική αποφάσει».

Εις τον αυτόν επί της Εργασίας Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Εν Αθήναις τη 4 Νοεμβρίου 1969

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

104652/6255/1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 59/1969 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής του προσωπικού των Γραφείων Ανωνύμων Εταιρειών και λοιπών ιδιωτικών επιχειρήσεων άπασης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 773 της 21 Νοεμβρίου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν: Τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του νόμου 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την εν θέματι υπ' αριθ. 59/1969 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής του προσωπικού Γραφείων των Ανωνύμων Εταιρειών και λοιπών ιδιωτικών επιχειρήσεων άπασης της χώρας», εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ της Ομοσπονδίας Ιδιωτικών Υπαλλήλων αφ' ενός και αφ' ετέρου των: 1) Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων, 2) Εμπορικού Συλλόγου Αθηνών, 3) Εμπορικού Συλλόγου Πειραιώς, 4) Εμπορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης, 5) Συνδέσμων των εν Ελλάδι Ανωνύμων Εταιρειών, 6) Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών και Βιοτεχνών Ελλάδος, και ης το διατακτικόν έχει ως ακολούθως:

1) Τα κατώτατα όρια βασικών μηνιαίων μισθών των περί ων αι παράγραφοι 1 και 2 της υπ' αριθ. 28/1963 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών (Φ.Ε.Κ. 514, τ. Β' της 11.11.1963) μισθωτών καθορίζονται ως ακολούθως:

	Από 28.4.1969 Δραχ.	Από 9.9.1969 Δραχ.
Α'. Υπάλληλοι άρρενες		
α) Μέχρι της συμπληρώσεως του 18ου έτους της ηλικίας των	1.845	1.950
β) Μετά την συμπλήρωσιν του 19ου έτους της ηλικίας των και μέχρι του 20ού έτους	2.000	2.100
γ) Μετά την συμπλήρωσιν του 20ού έτους της ηλικίας των κατά τα ακόλουθα κλιμάκια:		
Κατά το 1ον και 2ον έτος υπηρεσίας	2.375	2.500
Κατά το 3ον και 4ον έτος υπηρεσίας	2.500	2.650
Κατά το 5ον και 6ον έτος υπηρεσίας	2.600	2.750
Κατά το 7ον και 8ον έτος υπηρεσίας	2.750	2.900
Κατά το 9ον και 10ον έτος υπηρεσίας	2.925	3.100
Κατά το 11ον και 12ον έτος υπηρεσίας	3.075	3.250
Κατά το 13ον και 14ον έτος υπηρεσίας	3.300	3.500
Κατά το 15ον και 16ον έτος υ-		

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Μισθολογικά

Μετά τὸν νέον καθορισμὸν ἀποδοχῶν προσωπικοῦ Γραφείων

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Ἀνωτέρω, σελὶς 1533, δημοσιεύεται ἡ ὑπ' ἀριθ. 59/1969 ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ τῶν Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἀπάσης τῆς χώρας, ἡ ὁποία ἐκηρύχθη ἐκτελεστὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10465Ζ/6255/1969 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Πρὸ αὐτῆς ἰσχυεν ἡ ὑπ' ἀριθ. 17/1967 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθεῖσα ἐκτελεστὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5537/230/1969 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 27, 197), ἡ ἰσχὺς τῆς ὁποίας εἶχε παραταθῆ μέχρι τῆς 14.12.1969 διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 84448/5265/1969 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 28, 1266).

Ἐνδιαφέρον εἶναι, ὅτι διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 9 ὅρου αὐτῆς ὡρίσθη, ὅτι διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους ἡμερησίως ἐπὶ χρόνον ἴσσονα τοῦ νομίμου ὡραρίου ἰσχύουν κατ' ἀναλογίαν τοῦ χρόνου ἀπασχολήσεως πᾶσαι αἱ σχετικαὶ διατάξεις, αἱ ἀφορῶσαι τὰς ἀπολαυὰς αὐτῶν.

Προηγούμεναι διαιτητικαὶ ἀποφάσεις (43/1965, ΕΕΔ 25, 191 καὶ ἄλλαι πρὸ αὐτῆς) ὡριζον, ὅτι τοῦ πλήρους νομίμου κατ' αὐτὰς μισθοῦ ἔδικαιοῦντο ὅλοι ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἀπησχολοῦντο πέραν τῶν 3½ ὡρῶν ἡμερησίως. Ἀλλ' ἡ ὅρος αὐτὸς ἐκρίθη ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (Πρᾶτε ΕΕΔ 27, 186) ὡς παράνομος, οὗτοι δὲ δὲν ἐπανελήφθη εἰς τὴν νέαν ἤδη διαιτητικὴν ἀπόφασιν.

Ὁ ἀναδρομικὸς διὰ τῆς ἐν λόγῳ διαιτητικῆς ἀποφάσεως καθορισμὸς τῶν ἀποδοχῶν τῆς κατηγορίας αὐτῆς τῶν ἐργαζομένων ἀναφέρεται καὶ εἰς τοὺς ὑπηρετοῦντας κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀναδρομικῆς ἰσχύος αὐτῆς καὶ ἀπολυθέντας ἤδη, οἱ ὁποῖοι ἔχει μόνον θὰ λάβουν (καὶ οὗτοι) τὴν διαφορὰν τοῦ μισθοῦ μέχρι τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως των, ἀλλὰ δικαιοῦνται καὶ συμπληρώσεως τῆς καταβληθείσης εἰς αὐτοὺς ἀποζημιώσεως κατὰ τὸν νόμον 2112/1920 ἢ τὸ Ε.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 (Α.Π. 182/1960, ΕΕΔ 19, 510, Α.Π. 270/1960, ΕΕΔ 19, 709, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 21079/1961, ΕΕΔ 21, 340).

Ὁ νέος καθορισμὸς τοῦ κατωτάτου ὁρίου μισθοῦ τῶν ὑπαλλήλων Γραφείων ἔχει ἐπιπτώσεις καὶ ἐπὶ τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν τῶν ἐργαζομένων συνταξιούχων.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ ν.δ. 4104/1960 (ΕΕΔ 19, 1161), ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 26 τοῦ ν.δ. 4197/1961 (ΕΕΔ 20, 1109), αἱ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ οἱουδήποτε Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἢ Πολιτικῆς εἰσφοραὶ ἠσφαλισμένων καὶ ἐργοδότου ὑπολογίζονται εἰς τὸ διπλάσιον, ὅταν πρόκειται περὶ ἀσφαλίσεως ἀπασχολουμένων συνταξιούχων τοῦ Δημοσίου ἢ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ἢ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ καὶ μόνον εἰς τὰς ἀναλογούσας τοιαύτας εἰς τὸν κλάδον συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τῶν λοιπῶν Ὀργανισμῶν κυρίας ἀσφαλίσεως.

Αἱ διατάξεις αὐταὶ πάντως δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν προκειμένου περὶ συνταξιούχων, τῶν ὁποίων τὰ ἐκ τῆς συντάξεως ἢ τὰ ἐκ τῶν συντάξεων ἢ ἀποθεμάτων ἢ μεριδίων τύπου συντάξεως συνολικὸν μηνιαῖον εἰσόδημα εἶναι μικρότερον τοῦ ἐνὸς τετάρτου ἰσχύοντος κατωτάτου ὁρίου ἀμοιβῆς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου Γραφείου, ηὐξημένου κατὰ 50%. Ὡσαύτως δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν προκειμένου περὶ συνταξιούχου λόγῳ θανάτου.

Κατὰ γενομένην ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἑρμηνείαν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 4104/1960 λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν τὸ κατώτατον ὅριον ἀμοιβῆς τοῦ ἄρθρου ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου Γραφείου ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως κατὰ πλῆρες ὡράριον ἀπασχολουμένου ἐνηλίκου καὶ μὴ κεκτημένου ἑτέρας προϋποθέσεως προβιημερείας ἢ οἰκογενειακῶν βαρῶν. (Πρᾶτε ΕΕΔ 21, 831, ὅπου καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 81/1962 Ἐγκύκλιος τοῦ Ι.Κ.Α., ΕΕΔ 21, 831).

Ἐξ ἄλλου, διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ συνολικοῦ μηνιαίου εἰσοδήματος ἐκ συντάξεως ἢ συντάξεων καὶ βοηθημάτων ἢ μεριδίων τύπου συντάξεως θὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν τὸ ποσὸν τούτων, χωρὶς νὰ ἀφαιρῶνται προηγουμένως αἱ νόμιμοι ἐπ' αὐτῶν κρατήσεις. (Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 17398/1451/1961 Ὑπουργείου Ἐργασίας, ΕΕΔ 21, 831, Γνωμοδοτήσεις Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους 711/1963, ΕΕΔ 22, 1345).

Ἐξαιροῦνται τῆς ὑποχρεώσεως διπλασίας εἰσφορᾶς οἱ ὡς ἀνάπηροι συνταξιοδοτούμενοι, διότι διὰ τῆς φράσεως τοῦ νόμου «συνταξιούχοι τοῦ Δημοσίου» νοοῦνται προδήλως τὰ πρόσωπα ἐκεῖνα, εἰς τὰ ὁποῖα ἔχει ἀπονεμηθῆ σύνταξις ὑπὸ τοῦ Κράτους κατὰ τὰς κειμένας συνταξιοδοτικὰς διατάξεις συνεπείᾳ διανυθείσης ὑπ' αὐτῶν ὑπηρεσίας ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου, διάφορος δὲ εἶναι ἡ κατηγορία τῶν ἀναπήρων πολέμου, ἤτοι τῶν προσώπων ἐκείνων, ἅτινα ἐν τῇ ἐκπληρώσει τοῦ πρὸς τὴν Πατρίδα καθήκοντος τῆς στρατεύσεως ὑπέστησαν ἕλαττον τῆς ὑγείας αὐτῶν. (Γνωμοδοτήσεις Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, ΕΕΔ 20, 382, Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 61/1961 Ι.Κ.Α., ΕΕΔ 20, 566).

ρια τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

11) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις ἄρχεται ἀπὸ τῆς 28.4.1969. Αἱ ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος προκύπτουσαι διαφοραὶ δύνανται νὰ ἐξοφληθοῦν εἰς δύο (2) ἰσαρίθμους μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης καταβλητέας ἅμα τῇ δημοσιεύσει τῆς παρούσης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Νοεμβρίου 1969

σιν δραχμῶν 75 μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ δραχμῶν 4.075.

Δ'. Ὑπηρετικῶν προσωπικῶν

(ἤτοι κλητῆρες, θυρωροί, φύλακες καὶ νυκτοφύλακες)

α) Ἄρρενες καὶ θήλεις τὸ πρῶτον προσλαμβανόμενοι ἀπὸ 28.4.1969 δραχμὰ 1.375 καὶ ἀπὸ 9.9.1969 δραχμὰ 1.450.

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των καὶ ἑνὸς ἔτους οἱασδήποτε προϋπηρεσίας ἢ τοῦ 19ου ἀσχέτως προϋπηρεσίας προκειμένου περὶ ἀρρένων καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 16ου ἔτους τῆς ἡλικίας καὶ 1 ἔτους οἱασδήποτε προϋπηρεσίας ἢ τοῦ 17ου ἔτους τῆς ἡλικίας ἀσχέτως προϋπηρεσίας προκειμένου περὶ θηλέων κατὰ τὰ ἀκόλουθα κλιμάκια.

Ἔτη ὑπηρεσίας	Ἄρρενες	
	Ἀπὸ 28.4.1969 Δραχ.	Ἀπὸ 9.9.1969 Δραχ.
Κατὰ τὸ 1ον καὶ 2ον	2.375	2.500
Κατὰ τὸ 3ον καὶ 4ον	2.450	2.600
Κατὰ τὸ 5ον καὶ 6ον	2.500	2.650
Κατὰ τὸ 7ον καὶ 8ον	2.550	2.700
Κατὰ τὸ 9ον καὶ 10ον	2.600	2.750
Κατὰ τὸ 11ον καὶ 12ον	2.650	2.800
Κατὰ τὸ 13ον καὶ 14ον	2.700	2.850
Κατὰ τὸ 15ον καὶ 16ον	2.750	2.900
Κατὰ τὸ 17ον καὶ 18ον	2.800	2.950
Κατὰ τὸ 19ον καὶ 20ὸν	2.850	3.000

Ἔτη ὑπηρεσίας	Θήλεις	
Κατὰ τὸ 1ον καὶ 2ον	2.015	2.150
Κατὰ τὸ 3ον καὶ 4ον	2.150	2.300
Κατὰ τὸ 5ον καὶ 6ον	2.250	2.400
Κατὰ τὸ 7ον καὶ 8ον	2.350	2.500
Κατὰ τὸ 9ον καὶ 10ον	2.450	2.600
Κατὰ τὸ 11ον καὶ 12ον	2.500	2.650
Κατὰ τὸ 13ον καὶ 14ον	2.550	2.700
Κατὰ τὸ 15ον καὶ 16ον	2.600	2.750
Κατὰ τὸ 17ον καὶ 18ον	2.650	2.800
Κατὰ τὸ 19ον καὶ 20ὸν	2.750	2.900

Τὰ ὡς ἄνω καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν ἰσχύουσι διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς πόλεις μετὰ τῶν περιχώρων των πληθυσμοῦ ἄνω τῶν 15.000 κατοίκων καὶ εἰς Σκαραμαγκᾶν, Ἀσπρόπυργον καὶ Ἐλευσῖνα. Διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς πόλεις μικροτέρου πληθυσμοῦ μειοῦνται κατὰ ποσοστὸν 5%. Δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν ἀνωτέρω μείωσιν τὰ διὰ τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν τὸ πληρούμενα εἰς ἐν τοῖς ἐθνικοῖς γενικαῖς συλλογικαῖς συμβάσεσιν ἐργασίας προϋποθέσεις ἡλικίας καὶ προϋπηρεσίας τῶν ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν προβλεπόμενα κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν.

3) Εἰς τοὺς περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοὺς παρέχεται ἐπίδομα γάμου ἐκ 10% ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις καὶ περιορισμοὺς τῆς παραγράφου 3 τῆς ὑπ' ἀριθ. 28/1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Α.Α. Ἀθηνῶν.

4) Εἰς τοὺς ταμίας ἄρρενας ἢ θήλεις τοὺς ἔχοντας ὡς ἀποκλειστικὴν καὶ μόνην ἀπασχόλησιν τὴν εἰσπραξιν καὶ πληρωμήν, ὡς καὶ τὴν τήρησιν τῶν ἀπαραιτήτων βιβλίων τοῦ Ταμείου, εἴτε μεμονωμένως, εἴτε ἀπὸ κοινοῦ μετ' ἄλλων ταμιῶν, παρέχεται ἐπίδομα λιθῶν ἐκ ποσοστοῦ 5% ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ.

5) Οἱ πτυχιοῦχοι οἱασδήποτε Πανεπιστημιακῆς ἢ ἄλλης ἰσοτίμου Σχολῆς ἡμεδαπῆς ἢ ἀλλοδαπῆς δικαιοῦνται τοῦ βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ τοῦ καθοριζομένου ὑπὸ τοῦ ἀμέσως ἀνωτέρου κλιμακίου, εἰς ὃ οὗτοι ὑπάγονται βάσει τοῦ χρόνου πραγματικῆς ὑπηρεσίας καὶ προϋπηρεσίας των, ὡς αὕτη ὁρίζεται διὰ τῆς παρούσης.

6) Εἰς τοὺς περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοὺς χορηγεῖται ἐν περιπτώσει γάμου ἄδεια μετ' ἀποδοχῶν ἐκ 3 ἡμερῶν. Ἡ ἄδεια αὕτη εἶναι ἄσχετος καὶ δὲν συμψηφίζεται πρὸς τὴν προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 539/1945.

7) Ἐκ τοῦ δώρου ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων - Νέου Ἔτους, ὅπερ δικαιοῦνται τὰ μέλη τῆς Ὁμοσπονδίας Ἰδιωτικῶν Ὑπαλλήλων Ἑλλάδος παρακρατεῖται ἐφ' ἅπαξ ὑπὸ τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν κατὰ περίπτωσιν ποσὸν ἴσον πρὸς ἓν ἡμερομίσθιον ἀντιδικεύοντος ἐργάτου, ἐργατρίας ἢ μαθητευομένου ἀντιστοίχως ἕνεκα τῶν ὀφειλομένων ὑπὸ τούτων συνδρομῶν καὶ κατατίθεται εἰς τὴν Ἐργατικὴν Ἑστίαν ὑπὲρ τῆς ἀνωτέρω Ὀργανώσεως.

8) Αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 4, 5, 9 τῆς ὑπ' ἀριθ. 16929/1959 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 77, τ. Β' τῆς 28.2.1959) καὶ τῶν παραγράφων 1, 3, 4 τῆς ὑπ' ἀριθ. 89850/1963 ὁμοίας (Φ.Ε.Κ. 513, τ. Β' τῆς 1.11.1963) εἰς ὅσα σημεῖα δὲν τροποποιοῦνται ἀνωτέρω ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι (*).

9) Διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους ἡμερησίους ἐπὶ χρόνον ἴσσονα τοῦ νομίμου ὡρωρίου ἰσχύουν κατ' ἀναλογίαν ταῦ χρόνου ἀπασχολήσεως αἱ σχετικαὶ διατάξεις αἱ ἀφορῶσαι τὰς ἀπολαυὰς αὐτῶν.

10) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτε-

(*) ΕΕΔ 18, 345, ΕΕΔ 22, 1421.

πλοίας...».

Εν όψει των ανωτέρω διατάξεων, ήτοι του άρθρου 15 § 3 του ά.ν. 1538/1950 και του άρθρου 4 § 5 του β.δ. της 18.6/1.7.1952 και άρθρου 4 § 2 του ά.ν. 1157/1938, αντιδιαλαμβανόμενον προς αλλήλας, ανέκυψε το θέμα, εφ' ού το τιθέμενον ερώτημα, εάν αι αποδοχαί του επί σχέσει ιδιωτικού δικαίου προσωπικού του ειρημένου Ειδικού Ταμείου, αλλά και παντός ετέρου Ν.Π.Δ.Δ. (σχετ. υπ' αριθ. 45503/20/69/4.11.1969 εγγράφων Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας), δέον να καθορίζωνται υπό μόνων των Διοικήσεων των Νομικών τούτων Προσώπων ή απαιτείται σύμπραξις και του Υπουργού των Οικονομικών.

Επί του θέματος τούτου η γνώμη του Ν.Σ.Κ. εδιχάσθη.

Η) Ούτω, υποστηριχθη ὑ π ὸ τ ῆ ς π λ ε ι ο ψ η φ ί α ς, αποτελεσθείσης εκ των Χ. Γεωργιοπούλου, προέδρου, και των συμβούλων Κ. Τσαγκαράκη, Κ. Κωνσταντινίδη, Ν. Μπλιάτσου, Ηλ. Μακρυγιάννη, Ι. Ματαράγκα, Μ. Σταυινοπούλου και Κ. Ανδρουτσοπούλου, εις ήν προσεχώρησε και ο άνευ ψήφου πάρεδρος Λ. Χαϊνάλης, ότι, ως και δια της υπ' αριθ. 333/1952 αποφάσεως του Σ.τ.Ε. (ΕΕΔ 11, 651) εγένετο δεκτόν, η υπό του ά.ν. 1538/1950 παρεχομένη εξουσιοδότησις άφορά τον καθορισμόν του μισθού ού μόνον των δια σχέσεως δημοσίου δικαίου προς τα Νομικά Πρόσωπα συνδεομένων υπαλλήλων αυτών, αλλά και των παρεχόντων αυτοίς υπηρεσίας, επί τη βάσει σχέσεως ιδιωτικού δικαίου. Τούτο συνάγεται τόσον εκ του γράμματος της ειρημένης διατάξεως, ήτις αναμφισβητήτως αναφέρεται εις το μη υπαγόμενον εις τον νόμον τούτον προσωπικόν των Ν.Π.Δ.Δ., ήτοι εις το κατ' αντιδιαστολήν προς το υπαγόμενον εν αυτώ μόνιμον και τακτικόν προσωπικόν, δια σχέσεως ιδιωτικού δικαίου τοιούτον, όσον και εκ του πνεύματος και του σκοπού του νόμου, συνισταμένου εις την επιδαλλομένην ανάμιξιν του Υπουργού των Οικονομικών εν τη ρυθμίσει των αποδοχών του εν γένει προσωπικού των Ν.Π.Δ.Δ., χάριν τηρήσεως υπό του Κράτους σταθεράς και ενιαίας γραμμής εν τη ασκήσει της μισθολογικής των δημοσίων υπαλλήλων και των υπαλλήλων των Ν.Π.Δ.Δ. πολιτικής. Εν εναντία περιπτώσει θα ηδύναντο τα Ν.Π.Δ.Δ. να καθορίζωσι τας αποδοχάς του εκτάκτου αυτών προσωπικού εις οιονδήποτε ύψος και να ύφιστατο ούτω αδικαιολόγητος ανομοιομορφία εις τας αποδοχάς του τοιούτου προσωπικού μεταξύ των πολυπληθών εν Ελλάδι Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου. Αύτος δε ακριβώς είναι ο λόγος, δια τον οποίον και ασκεί το Γενικόν Λογιστήριον του Κράτους έποπτείαν επί των Ν.Π.Δ.Δ., ίνα προσέτι μη αφίενται ταύτα ελεύθερα και προβαίνωσιν εις επιβαρύνσεις των προϋπολογισμών των, οι οποίοι όπωσδήποτε άσκουν επίδρασιν επί της οικονομικής καταστάσεως της χώρας. Συνεπώς, κ α τ ὰ τ ὴ ν γ ν ώ μ η ν τ ῆ ς π λ ε ι ο ψ η φ ί α ς, απαιτείται σύμπραξις του Υπουργού των Οικονομικών εν τω καθορισμώ των αποδοχών του επί σχέσει ιδιωτικού δικαίου προσωπικού των Ν.Π.Δ.Δ., συμφώνως τη προμνησθείση διατάξει του άρθρου 15 § 3 του ά.ν. 1538/1950, ήτις άλλως θα καθίστατο ανεφάρμοστος, καίπερ μη καταργηθείσα.

ΙΙΙ) Κ α τ ὰ τ ὴ ν γ ν ώ μ η ν δ ι α φ ω ν ί α ς τ ῆ ς μ ε ι ο ψ η φ ί α ς, αποτελεσθείσης εκ του αντιπροέδρου Ε. Κουρουσοπούλου και των νομικών συμβούλων Α. Τσιμαρά, Ι. Καραμπελοπούλου και Ε. Μέλλιου, προς ην συνετάχθη και ο άνευ ψήφου πάρεδρος Ε. Δορής (εισηγητής), η ως άνω διάταξις του άρθρου 15 § 3 του ά.ν. 1538/1950 δεν έχει εφαρμογήν εις ας περιπτώσεις υφίσταται ειδική ρύθμισις, ήτοι δι' ειδικών και οικείων διατάξεων, των αποδοχών του επί σχέσει ιδιωτικού δικαίου προσωπικού των Ν.Π.Δ.Δ. Την γνώμην ταύτην στηρίζει η μειοψηφία εις τους ακολούθους λόγους:

Α') Εν πρώτοις η διάταξις του άρθρου 15 § 3 του ά.ν. 1538/1950, ήτις είναι αντίστοιχος και πανομοιότυπος της τοιαύτης του άρθρου 21 § 3 του ά.ν. 1502/1950 περί ρυθμίσεως των αποδοχών των τακτικών δημοσίων υ. παλλήλων, πολιτικών και στρατιωτικών, είναι μία εκ των ελαχίστων εν τω εν λόγω νόμω (ά.ν. 1538/1950), των αναφερομένων εις τους εκτάκτους, επί θητεία ή επί συμβάσει (ιδιωτικού δικαίου) υπαλλήλους των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου. Τοιούτοι είσιν, εκτός της ανωτέρω (άρθρον 1 § 3), τα άρθρον 2, το οποίον περιλαμβάνει περί του ύψους του μηνιαίου μισθού των εχόντων ή μη μισθολογικήν αντιστοιχίαν υπαλλήλων και το άρθρον 7, το οποίον αφορά εις τα επιδόματα των τε τακτικών και των επί συμβάσει ή θητεία υπαλλήλων. Πάσαι αι λοιπαί διατάξεις του νόμου τούτου αναφέρονται εις τους τακτικούς υπαλλήλους των Ν.Π.Δ.Δ. Ούτως ε-

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 28ος · Τεύχος 24ον (678)

Ἀθῆναι, 15 Δεκεμβρίου 1969

ΑΠΟΔΟΧΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

(Γνωμοδότησις ὑπ' ἀριθ. 1182/1969 Ὀλομελείας Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους)

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου κ. ΕΥΑΓΓ. ΔΩΡΗΣ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν): Ἐὰν αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου δὲν νὰ καθορίζωνται τῇ συμπράξει τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν εἰς ἃς περιπτώσεις ὁ καθορισμὸς τούτων προβλέπεται ὑπὸ εἰδικῶν κατὰ περίπτωσιν διατάξεων.

Ἡ Ὀλομέλεια τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους ἐκ τῶν κ.κ. *Χ. Γεωργιαπούλου*, Προέδρου, *Ε. Κουρουσοπούλου*, Ἀντιπροέδρου, *Κ. Τσαγκαράκη*, *Κ. Κωνσταντινίδη*, *Ἀθ. Τομαρᾶ*, *Ι. Καραμπελοπούλου*, *Ἐρρ. Μέλλιου*, *Ν. Μαλιάτσου*, *Δ. Γιαννουλάτου*, *Πλ. Μακρυγιάννη*, *Ι. Ματαράγκα*, *Μ. Στασινοπούλου* καὶ *Κ. Ἀνδρουτσοπούλου*, Νομικῶν Συμβούλων, καὶ τῶν κ.κ. *Α. Χαϊκάλη* καὶ *Ε. Λωρῆ*, Παρέδρων, ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Ι) Διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 15 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1538/1950 «περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου» ὁρίζεται, ὅτι: «Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ βάσει διοικητικῶν πράξεων, ἐκδιδομένων κατ' ἐξουσιοδότησιν νόμου, ρύθμισις τῶν ἀπολαυῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, τοῦ μὴ διεπομένου ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου, ἐφ' ὅσον αἱ σχετικαὶ πράξεις δὲν ἐκδίδονται τῇ συμπράξει καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν». Ἐξ ἑτέρου, κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 5 ἄρθρου 4 τοῦ ἀπὸ 18.6/1.7.1952 βασιλικοῦ διατάγματος «περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ ὀργανώσεως τῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου Μηχανημάτων Λιμενικῶν Ἔργων (Ε.Τ.Μ.Λ.Ε. διατάξεων», δι' ὧν ἀντικατεστάθησαν αἱ παράγραφοι 5-7 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ἀπὸ 10/17.12.1938 βασιλικοῦ διατάγματος, ἀριθμηθεῖσαι ἤδη 4-6, τὸ προσωπικὸν ἑκάστου τῶν πλωτῶν μηχανημάτων τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου ἐν ἐργασίᾳ ἢ ἀργίᾳ καθορίζεται, προτάσει τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Ταμείου, ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν αὐτοῦ, δι' ἀποφάσεως τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς, ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Δημοσίων Ἔργων· τὸ προσωπικὸν τοῦτο εἶναι προσωρινόν, συνδεόμενον διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, καὶ προσλαμβάνεται πάντοτε δι' ὡρισμένον χρόνον ἢ δι' ὡρισμένον ἔργον, μετὰ δὲ τὸ πέρας τοῦ ἔργου ἢ τοῦ χρόνου, δι' ὃν προσελήφθησαν, θεωροῦνται ὡς ἀπολυόμενοι, ἐφ' ὅσον δὲν ἐπακολουθήσῃ ἐγγράφων περὶ ἀναπροσλήψεως αὐτῶν· αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ προσωπικοῦ τούτου καθορίζονται ὑπὸ τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀ.ν. 1157/1938 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀπὸ 25.1.1936 ἀ.ν. κλπ.». Διὰ δὲ τῆς εἰς ἣν ἡ ὡς ἄνω παραπεμπτὴ διατάξεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀ.ν. 1157/1938, δι' ἧς ἀντικατεστάθη ἡ παράγραφος 4 τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ ἀπὸ 8.4.1936 βασιλικοῦ διατάγματος «περὶ ἐκτελέσεως τοῦ ἀν. νόμου τῆς 25.1.1936 περὶ συστάσεως Ε.Τ.Μ.Λ.Ε.» ὁρίζονται τὰ ἑξῆς: «Οἱ βασικοὶ μισθοὶ καὶ τὰ ἡμερομίσθια τοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ τῶν πλοίων καὶ πλωτῶν μηχανημάτων τοῦ Ταμείου καθορίζονται ὑπὸ τῆς Διοικούσης τὸ Ταμεῖον Ἐπιτροπῆς, δὲν δύνανται ὅμως νὰ ὑπερβαίνωσι τὸ ἰσχῦον ἑκάστοτε μισθολόγιον τῶν πληρωμάτων τῶν ὑπηρετούντων ἐπὶ ἐπιβατηγῶν ἀτμοπλοίων τῆς ἀκτο-

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΜΕΤ' ΑΞΙΟΠΟΙΝΟΝ ΠΡΑΞΙΝ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Ἀπαγγελία κατηγορίας δι' ἀδίκημα ἐκτὸς ὑπηρεσίας

Ἀνεφάρμοστον διατάξεων Νόμου 3198/1955 ἐπὶ ἀπολυομένων μεθ' ὑποβολὴν κατὰ τοῦ μισθωτοῦ μηνύσεως δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν, διαπραχθεῖσαν ἐν τῇ ἐξασκήσει τῆς ὑπηρεσίας, ἢ ἐν περιπτώσει ἀπαγγελίας κατ' αὐτοῦ κατηγορίας δι' ἀδίκημα ἐν γένει, φέρον χαρακτῆρα πλημμελήματος, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ἀσκεῖ ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἐργασιακὴν σχέσιν, τὴν συνέχισιν τῆς ὁποίας καθιστᾷ εὐλόγως δυσχερῆ.—Περιεχόμενον ἰσχυρισμοῦ ἐργοδότου.

Ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 281/1969 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου ΓΨΟΔ' Πρωτοδικείου Πειραιῶς.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 1 τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων (ὅμοιον καὶ τὸ ἄρθρον 6 ν.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατῶν κλπ.) δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ἐργασίας ἄνευ τηρήσεως προθεσμίας, ἐὰν ἐναντίον τοῦ ὑπαλλήλου ὑποβληθῇ μήνυσις δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν, διαπραχθεῖσαν ἐν τῇ ἐξασκήσει τῆς ὑπηρεσίας του ἢ ἀπαγγέλθῃ κατ' αὐτοῦ κατηγορία δι' ἀδίκημα ἐν γένει, φέρον χαρακτῆρα τοὐλάχιστον πλημμελήματος. (Ἴδετε καὶ ἄρθρον 7 νόμου 3198/1955).

Ἡ ἔννοια τῶν διατάξεων τούτων εἶναι, ὅτι πρᾶξις ἢ ἀξιόποινος πρᾶξις ἢ τὰ εἰς βαθμὸν τοὐλάχιστον πλημμελήματος ἀδίκημα (καὶ ἐκτὸς ὑπηρεσίας) νὰ ἀσκῇ ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας (Ἀλ. Λιτζεράπουλος, Θέμ. ΝΒ' σελ. 161, Χρ. Ἀγαλλόπουλος, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 357, Α.Π. 471/1954, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 13, 693, πρβλ. καὶ Α.Π. 10/1953, εἰσηγητὴς *Β. Κυριακόπουλος*, ΕΕΔ 12, 188, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 11719/1957, εἰσηγητὴς *Π. Ἀριστόπουλος*, ΕΕΔ 16, 1080, τῆς ὁποίας περίπτωσις ὑπῆρξεν ἀπόλυσις ἐργατρίας μεθ' ὑποβολὴν κατ' αὐτῆς μηνύσεως ἐκ μέρους τρίτου, διότι ἔρριψε κατὰ τοῦτον... δι τρίδιλο, κριθέντος ὅτι ἡ πρᾶξις αὕτη δὲν ἔχει σχέσιν πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας).

Ἐπὶ τοῦ θέματος ἀπησχολήθη ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις.

Ἀρείου Πάγου 594/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Σπ. Γάγγας**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Καποδίστριας, Ι. Δεδέλκος

Κατὰ τὸ ἄρθρον 7 ἐδάφ. α' τοῦ ν. 3198/ ἐδέξατο ἡ νομολογία τῶν δικαστηρίων (Α.Π. 407/1963, ΕΕΔ 22, 1112, Α.Π. 315/1964, ΕΕΔ 23, 793). Οὕτω ἐγένετο δεκτόν, ὅτι οἱ βασικοὶ μισθοὶ καὶ τὰ ἡμερομίσθια τῶν εἰς τὰ πλωτὰ μέσα τοῦ Ε.Τ.Μ.Α.Ε. ὑπηρετούντων καθορίζονται οὐχὶ ὑπὸ τῶν ἐκάστοτε ἰσχυουσῶν συλλογικῶν συμβάσεων, ἀλλ' ὑπὸ ἀποφάσεων τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς τοῦ Ταμείου τούτου, ὑπὸ τὸν μόνον περιορισμὸν τῆς μὴ ὑπερβάσεως τοῦ ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων καθοριζομένου μισθολογίου. Ἀναγνωρίζεται, συνεπῶς, ἡ κατίσχυσις τῶν εἰδικῶν περὶ ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ν.Π.Δ.Δ. διατάξεων ἔτι καὶ ἔναντι τῶν γενικῶν περὶ ἀποδοχῶν τῶν ἐργατοϋπαλλήλων διατάξεων νόμων, τῶν προβλεπουσῶν περὶ ρυθμίσεως τούτων διὰ συλλογικῶν συμβάσεων ἢ καὶ διὰ διαιτητικῶν ἀποφάσεων.

IV) Κατ' ἀκολουθίαν τῶν προεκτεθέντων εἰς τὸ τιθέμενον ἐρώτημα προσήκει ἡ ἀπάντησις τῆς πλειοψηφίας, ὅτι διὰ τῶν καθορισμῶν τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου Μηχανημάτων Λιμενικῶν Ἔργων (Ε.Τ.Μ.Α.Ε.), ὡς καὶ παντὸς Ν.Π.Δ.Δ., δέον νὰ συμπράττῃ καὶ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, συμφώνως τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 15 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1538/1950, ἀνεξαρτήτως τῆς ὑπάρξεως οἱασδήποτε εἰδικῆς περὶ καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ τοιούτου προσωπικοῦ κατὰ περίπτωσιν διατάξεως.

χει γίνει παγίως δεκτόν καὶ ὑπὸ τῆς νομολογίας τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων (Α.Π. 366/1963, ΕΕΔ 22, 804, Α.Π. 495/1965, ΕΕΔ 25, 12, ἵτις μάλιστα - Α.Π. 495/1965 - δέχεται, ὅτι οὐδαμοῦ τοῦ νόμου γίνεται λόγος περὶ προσωπικοῦ ἐπὶ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου), διά τε τοὺς ὑπαλλήλους τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου καὶ τοὺς τοιούτους τοῦ Δημοσίου (σχετικὴ διὰ τοὺς τελευταίους ἡ Α.Π. 314/1953, ἐν ΕΕΔ 12, 530). Ἐξαίρεσιν μόνον ἀποτελεῖ ἡ προαναφερομένη καὶ ὑπὸ τῆς πλειοψηφίας ἐπικαλουμένη ὑπ' ἀριθ. 333/1952 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ἥτις ὅμως δὲν φαίνεται νὰ ἠκολουθήθη ὑπὸ νεωτέρας τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου, ἐξ οὗ παρέπεται, ὅτι ἡ δι' αὐτῆς ἐκφρασθεῖσα ἄποψις δὲν ἐκράτησεν ἐν τῇ νομολογίᾳ. Ἐνῷ τοὐναντίον ὑπὸ τῆς νομολογίας τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων ἔχει γίνει παγίως δεκτόν, ὅτι καὶ μετὰ τὸν ἀ.ν. 1538/1950 αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ ἐπὶ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ τῶν Ν.Π.Δ.Δ. ἐξακολουθοῦν νὰ διέπωνται ὑπὸ τοῦ ν. 28/1944, καθορίζόμεναι δηλαδὴ διὰ κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν. Ταῦτα, ὡς εἰκός, ἰσχύουσιν ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν, ὅτι δὲν ὑφίσταται εἰδική, δι' εἰδικοῦ τινος νόμου, ρύθμισις τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ Νομικοῦ τινος Προσώπου. Οὕτω ἡ Α.Π. 758/1954 (ΕΕΔ 14, 23) κρίνει ἰσχυρὰν τὴν μετὰ τὸν ἀ.ν. 1538/1950 ἐκδοθεῖσαν, δυνάμει τοῦ ν. 28/1944, ὑπ' ἀριθ. 12284/984 12.8.1952 κοινὴν ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, δι' ἧς καθωρίσθησαν ἀποδοχαὶ προσωπικοῦ Δήμων - Κοινοτήτων, ἐπὶ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου. Ὁμοίως δέχονται καὶ αἱ Α.Π. 269/1952, 397/1952 (ΕΕΔ 11, 641, 785), Α.Π. 473/1954 (ΕΕΔ 13, 705), Α.Π. 152/1955 (ΕΕΔ 14, 407), Πρωτ. Πατρῶν 1690/1951) (ΕΕΔ 11, 94), Πρωτ. Ἀθηνῶν 7522/1953 (ΕΕΔ 12, 881), Πρωτ. Θεσσαλονίκης 2081/1955 (ΕΕΔ 14, 1271) κ.ἄ. Ἡ Α.Π. 473/1954 μάλιστα ἀπεφήνατο ἐπὶ θέματος ἀποδοχῶν αὐτοῦ τούτου τοῦ περὶ οὗ τὸ παρὸν ἐρώτημα προσωπικοῦ τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου Μηχανημάτων Λιμενικῶν Ἔργων (Ε.Τ.Μ.Α.Ε.), δεξαμένη, ὅτι καὶ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ταμείου τούτου, τοῦ συνδεομένου διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου, εἶναι ἐφαρμοστέαι αἱ κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ν. 28/1944 ἐκδοθεῖσαι ὑπ' ἀριθ. 8900 καὶ 18310/1946 ἀποφάσεις τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, δι' ὧν παρεσχέθησαν τὰ ἐπιδόματα διὰ τὴν κατὰ τὰς Κυριακὰς ἐργασίαν καὶ τὴν κατὰ τὴν νύκτα (75% καὶ 25%) ἀντιστοίχως. Ἡ κρατήσασα αὕτη ἄποψις ἐνισχύεται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι μετὰ τὸν ἀ.ν. 1538/1950 ἐξεδόθη ὁ ἀ.ν. 2053/1952 «περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν σχέσεων καὶ διαφορῶν ἐργασίας», ὅστις δύναται νὰ λεχθῇ, ὅτι εἶναι ὑποκατάστατος τοῦ ν. 28/1944 (σημ. ΕΕΔ 11, 651 καὶ 785), εἰς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ὁποίου ρητῶς γίνεται λόγος περὶ καθορισμοῦ ὑπ' αὐτοῦ ἀποδοχῶν γενικῶς τῶν μισθωτῶν τῶν παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας των ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ εἰς Ν.Π.Δ.Δ. Φαίνεται δὲ λίαν ἀπίθανον νὰ ἠθέλησεν ὁ νομοθέτης τοῦ ἀ.ν. 2053/1952 νὰ ἀποσπάσῃ ἐκ τοῦ ἀ.ν. 1538/1950 τὸ πρῶτον ἤδη τὰς σχέσεις ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἐνῷ παρίσταται μᾶλλον κατάδηλον, ὅτι ὁ ἀ.ν. 2053/1952 ἀποτελεῖ συνέχισιν τοῦ ν. 28/1944. Ὥστε, κατὰ τὴν ἄποψιν ταύτην, ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 15 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1538/1950 δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ κατισχύουσα ἄλλων ἐργατικῶν διατάξεων, δι' ὧν ρυθμίζονται θέματα ἀποδοχῶν τῶν ἐργαζομένων, εἰς οὓς καταλέγεται καὶ τὸ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικὸν τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.

Β') Ἡ ἐν λόγῳ διάταξις (ἄρθρ. 15 § 3 ἀ.ν. 1538/1950), ἀντιβαλλομένη προσέτι καὶ πρὸς τὰς μετ' αὐτὴν ἐκδοθείσας εἰδικὰς διατάξεις, ὡς εἶναι ἡ περὶ ἧς τὸ ἐρώτημα διὰ τὸ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου τοῦ Ε.Τ.Μ.Α.Ε. καὶ οἱαδήποτε ἀντίστοιχος δι' ἕτερον Ν.Π.Δ.Δ. τοιαύτη, οἷα τὸ ἄρθρον 19 § 6 τοῦ ἀ.ν. 1559/1950, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3398/1955 «περὶ τροποποιήσεως τῆς περὶ Ο.Α.Π. νομοθεσίας», τὸ προβλέπον περὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου τεχνιτῶν κλπ. τοῦ Ο.Α.Π., τὸ ἄρθρον 27 τοῦ ἀπὸ 2.12.1954 βασιλικοῦ διατάγματος «περὶ Ὀργανισμοῦ τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ο.Α.Π.» διὰ τὸ ἔκτακτον ὑπαλληλικὸν προσωπικὸν αὐτοῦ καὶ ἄλλαι εἰδικαὶ διατάξεις, κάμπτεται (τὸ ἄρθρον 15 § 3 ἀ.ν. 1538/1950) πρὸ τῶν εἰδικῶν καὶ μεταγενεστέρων αὐτοῦ διατάξεων, αἵτινες εἶναι ὁπωσδήποτε ἐπικρατέστεραι τῶν γενικῶν καὶ προγενεστέρων διατάξεων νόμων καὶ

Γ') Αἱ ἐφαρμοζόμεναι ἐν προκειμένῳ εἰδικαὶ διατάξεις κατισχύουν οὐ μόνον τῶν προγενεστέρων αὐτῶν γενικῶν διατάξεων, ἀλλὰ καὶ τῶν μεταγενεστέρων τοιούτων, ὡς οὗτος

πηρεσιακής συμπεριφοράς του.

Άρείου Πάγου 579/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Α. Κανελλάκος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Μ. Βρανᾶς, Β. Ρεγκάκος, Παρέδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους

Ὡς ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., ἀπαγορευούσης τὴν κατὰ προφανῆ ὑπέρβασιν τῶν ὁρίων τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἢ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος ἄσκησιν τούτου, συνδυαζομένης καὶ πρὸς τὰς τῶν ἄρθρων 200, 288 καὶ 388 Α.Κ., καθιερουσῶν τὴν γενικὴν ἀρχὴν τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ καὶ τῇ ἐκτελέσει τῶν συμβάσεων, παρέπεται, ὅτι ἐπὶ ἀπολύσεως ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου μέρους τοῦ προσωπικοῦ του, ὑπαγορευομένης ἐξ οἰκονομικῶν λόγων, πρέπει, κατὰ τὴν ἐπιλογὴν τῶν ἀπολυομένων, νὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν καὶ ἡ ἀρχαιότης καὶ ἡ οἰκογενειακὴ κατάστασις τῶν μισθωτῶν, διατηρουμένων ἐν τῇ ἐργασίᾳ, ἐπὶ ἴσοις ὅροις, τῶν ἀργαιοτέρων, τῶν ἐχόντων μείζονα οἰκογενειακὰ βάρη καὶ τῶν ἀσθενεστέρων οἰκονομικῶς. Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὅμως, καίτοι ἀνελέγκτως ἐκ τοῦ πράγματος ἐδέχθη, ὅτι ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐκ τοῦ Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων, παρ' ᾧ οὗτος εἶχε προσληφθῆ ὡς τεχνίτης ἐν σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἐγένετο συγχρόνως μὲ τὴν ἀπόλυσιν ἱκανοῦ ἀριθμοῦ συναδέλφων του ἐξ οἰκονομικῶν λόγων, ἤτοι ὡς ἐκ τοῦ περιορισμοῦ τῶν πιστώσεων, παρεῖδε τὸν διὰ τῶν προτάσεων ὑποβληθέντα οὐσιώδη ἰσχυρισμὸν τοῦ ἐνάγοντος, θέσιν ἀντενστάσεως ἐπέχοντα, ἐν σχέσει μὲ τὴν κυρίαν βάσιν τῆς ἀγωγῆς, διϊσχυσαν τὴν καταβολὴν μισθῶν ὑπερημερίας, κατὰ τῆς ὁποίας ἀντετάχθη ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὅτι, καίτοι οὗτος ἐτύγχανε προστάτης μητρὸς καὶ ἀγάμου ἀδελφῆς, προετιμήθη νεώτερός του ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ, τῆς αὐτῆς εἰδικότητος, μὴ ἔχων οἰκογενειακὰ βάρη καὶ καταλαβόντων τὴν ἐκ τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἀντενισταμένου κενωθεῖσαν θέσιν. Κατόπιν τούτου ἀναιρετέα καθίσταται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἐν μέρει, ἤτοι καθ' ὅσον ἀπερρίφθη ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἀναιρεσείοντος κατὰ τὴν κυρίαν αὐτῆς βάσιν, κατ' ἄρθρον 807 ἐδάφ. 7 Πολιτικῆς Δικονομίας, ἧς αἱ διατάξεις τυγχάνουσιν ἐφαρμοστέαι ἐν προκειμένῳ, συμφώνως τοῖς ἄρθροις 24 καὶ 37 τοῦ Εἰσαγ. Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ κατὰ τὸν πρῶτον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου.

Ἡ ὑπόθεσις, μὴ χρήζουσα περαιτέρω διευκρινήσεως κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, δέον νὰ διακρατηθῇ παρ' αὐτῷ πρὸς κατ' οὐσίαν ἔρευναν τῆς ἐφέσεως τοῦ ἐναγομένου κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως.

Ἐκ τῆς ἐκτιμήσεως τῶν καταθέσεων τῶν πρωτοδίκως ἑκατέρωθεν προταθέντων καὶ ἐξετασθέντων μαρτύρων, ὡς αὗται διατυποῦνται εἰς τὸ οἰκεῖον πρακτικόν, καὶ πάντων τῶν ἑκατέρωθεν προσαγομένων καὶ ἐπικαλουμένων ἐγγράφων, ἐν οἷς καὶ ἔνορκοι ἐνώπιον συμβολαιογράφου βεβαιώσεις, προέκυψαν, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, τὰ ἑξῆς πραγματικὰ περιστατικά: Ὁ ἐνάγων, ἐτῶν περίπου, μετὰ τὴν κατὰ Νοέμβριον 1954 ἀπόλυσίν του ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον ὑπηρέτησεν εὐδοκίμως, τυχὼν καὶ τιμητικῶν διακρίσεων κατὰ τὴν ἐν Κορίᾳ ὑπηρεσίαν του, προσελήφθη ἐπὶ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου εἰς τὸ Κρατικὸν Ἐργοστάσιον Ἀεροπλάνων ὡς τεχνίτης ὑδραυλικῶν συστημάτων ἀεροπλάνων, ἔχων ἀποκτήσει τὰς γνώσεις καὶ δεξιότητας τῆς εἰδικότητος ταύτης κατὰ τὴν ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσίαν του. Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς διαρκείας τῆς συμβάσεως του δὲν ἀπησχολήθη εἰς τὰ ἔργα τῆς εἰδικότητός του, ὑπηρετήσας κατὰ διαστήματα ὡς διαχειριστὴς παραγωγικοῦ ὑλικοῦ τοῦ συνεργείου ὑδραυλικῶν συστημάτων καὶ ὡς βοηθὸς τοῦ προϊσταμένου τοῦ Τμήματος Ἀρωγῆς Ἰδιωτικοῦ Προσωπικοῦ, ἐξ ἧς θέσεως καὶ ἀπελύθη τὴν 26.6.1966, καταγγελθείσης τῆς συμβάσεως του ἐργασίας καὶ καταβληθείσης αὐτῷ ἀποζημιώσεως. Ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος ἐγένετο συγχρόνως μὲ τὴν ἀπόλυσιν ἱκανοῦ ἀριθμοῦ συναδέλφων του, ὀφείλετο δὲ εἰς τὴν περικοπὴν τῶν πιστώσεων πρὸς τὸ Κ.Ε.Α. καὶ οὐχὶ ἐξ ἐκδικήσεως, διὰ τὴν κομματικήν του τοποθέτησιν, ὡς ἰσχυρίζεται. Ὁ ἐνάγων δὲν ἐτοποθετήθη ὡς προστατευόμενος ἄρρενος, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη. Συμφώνως ὅμως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 § 4 τοῦ ν.δ. 4089/1960 ἐδικαιοῦτο, ὡς ἐκ τῆς ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσίας του, προτιμήσεως, εἰς τρόπον ὥστε ἐπὶ ἴσοις ὅροις νὰ ἀπολυθῇ ἀντ' αὐτοῦ ἕτερος ἐκ τῶν διατηρηθέντων, μὴ ἔχων τὸ ὡς ἄνω προσόν. Προτιμήσεως ὡσαύτως ἐδικαιοῦτο ὁ ἐνάγων ἔναντι τῶν μὴ ἐχόντων οἰκογενειακὰ βάρη, διότι ἐκ τοῦ προσαγομένου βιβλιαρίου του ἀσθενείας, ἐκδεδομένου ὑ-

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΞ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΛΟΓΩΝ

Ληπτέα ὑπ' ὄψιν κατά τὴν ἐπιλογήν τῶν ἀπολυομένων

Λῆψις ὑπ' ὄψιν κατά τὴν ἐπιλογήν τῶν ἀπολυομένων ἐπί ἀπολύσεως μέρους τοῦ προσωπικοῦ, ἐξ οἰκονομικῶν λόγων, κατ' ἄρθρον 281 Α.Κ., ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρα 200, 288 Α.Κ., καὶ τῆς ἀρχαιότητος καὶ οἰκογενειακῆς καταστάσεως τῶν μισθωτῶν, διατηρουμένων ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἐπί ἴσοις ὅροις τῶν ἀρχαιοτέρων, τῶν ἐχόντων μείζονα οἰκογενειακά βάρη καὶ τῶν ἀσθενεστέρων οἰκονομικῶς.—Ἀδικαιολογημένη ἀπόλυσις μισθωτοῦ, ἐπιδείξαντος ἀδιαφορίαν καὶ ἀνεπάρκειαν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν καθηκόντων του.

Ἀνῃρέθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐν μέρει ἡ ὑπ' ἀριθ. 24002/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ ν. ΓΨΟΔ'.

Ἐπανέρχεται καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις εἰς τὰ καὶ ὑπὸ προηγουμένων ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου δεκτὰ γενόμενα ὡς πρὸς τοὺς ἀπολυτέους ἐξ οἰκονομικῶν λόγων μισθωτοὺς ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὸ ἔχον καὶ ἐν προκειμένῃ ἐφαρμογὴν ἄρθρον 281 Ἀστικοῦ Κώδικος. (Ἴδετε Α.Π. 195/1969, εἰσηγητὴς Α. Καπελλάκος, ΕΕΔ 28, 705, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαὶ εἰς λοιπὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου).

Εἰς τὴν περίπτωσιν ὅμως τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ὡς δέχεται αὕτη, ἀποδειχθῇ, ὅτι ὁ ἀπολυθεὶς ἀνάγων μισθωτὸς ἐπεδείξατο ἀδιαφορίαν καὶ ἀνεπάρκειαν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν καθηκόντων του, ὥστε, καὶ ἂν εἶχεν ἄλλα προσόντα παραμονῆς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ του, ἡ παράλειψις τούτων ἐδικαιολογεῖτο ἐκ τῆς ὄχι καλῆς ἐν

1955 αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος δὲν ἐφαρμόζονται καὶ ἑπομένως ὁ ἐργοδότης δικαιοῦται νὰ προβῇ εἰς καταγγελίαν τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως ἄνευ τῶν τιθεμένων προϋποθέσεων ἐν περιπτώσει ὑποβολῆς κατὰ τοῦ ὑπαλλήλου μηνύσεως δι' ἀξιοποίνων πράξιν, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 5 § 1 τοῦ νόμου 2112/1920, διαπραχθεῖσαν ἐν τῇ ἐξασκήσει τῆς ὑπηρεσίας, ἡ ἐάν, ὡς ὁρίζει τὸ αὐτὸ ἄρθρον, ἀπηγγέλθη κατ' αὐτοῦ κατηγορία δι' ἀδίκημα, ἐν γένει, φέρον χαρακτῆρα πλημμελήματος, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν, ὅτι πρόκειται περὶ τοιούτου, τὸ ὁποῖον, καίπερ μὴ τελεσθὲν ἐν τῇ ἐξασκήσει τῆς ὑπηρεσίας, ἀσκεῖ, ἐν τούτοις, ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἐργασιακὴν σχέσιν, τὴν συνέχισιν τῆς ὁποίας καθιστᾷ, εὐλόγως, δυσχερῆ. Πλήρης, ἑπομένως, εἶναι ὁ ἰσχυρισμὸς ἐν τῇ δευτέρᾳ περιπτώσει, ἐὰν διαλαμβάνῃ τὴν ἀπαγγελίαν κατηγορίας εἴτε συνεπείᾳ μηνύσεως, εἴτε καὶ αὐτεπαγγέλτως, τὴν περιγραφὴν τῆς πράξεως, ἵνα κριθῇ, ἐὰν συνιστᾷ αὕτη τοὐλάχιστον πλημμέλημα, καὶ τὰ ἰδιαίτερα τυχὸν περιστατικά, ὡς ἐκ τῶν ὁποίων ἡ ἐπὶ τῇ πράξει ταύτῃ ἀπαγγελία κατηγορίας ἀσκεῖ ἐπιρροήν, ὡς ἀνωτέρω, ἐπὶ τὴν συνέχισιν τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, ἰδίᾳ ἐὰν ὑπόκειται πλημμέλημα μὴ στρεφόμενον κατὰ τοῦ ἐργοδότου.

Ἐξ ἄλλου, ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, αὕτη καὶ μὲν ἐδέξατο, ὅτι ἀπαιτεῖται, ὅπως ὁ ἐργοδότης, πρὸς ἀπαλλαγήν του ἀπὸ τῆς τηρήσεως τῶν προϋποθέσεων, ὑφ' ἃς ἡ καταγγελία καθίσταται ἔγκυρος, «ἐπικαλεσθῇ καὶ ἀποδείξῃ τὰ συνιστῶντα τὸ ἀδίκημα πραγματικὰ περιστατικὰ» καὶ οὐχὶ μόνον τὴν ἀπαγγελίαν κατηγορίας ἐπὶ τοιούτῳ ἀδικήματι, ἀλλὰ τὸ διατακτικὸν αὐτῆς, ἀπορριψάσης τὴν τοιαύτην τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐργοδότου ἔνστασιν καὶ δεξαμένης τὴν ἀγωγήν, ἐστήριξεν ἀποκλειστικῶς ἐπὶ τῆς αἰτιολογίας, ὅτι «δὲν καθωρίζοντο τὰ συνιστῶντα (τὴν ψευδορκίαν) πραγματικὰ περιστατικά, ἡ ἐπιρροὴ τῆς πράξεως εἰς τὴν σύμβασιν ἐργασίας καὶ ἡ ἀπαγγελία κατηγορίας κατὰ τοῦ ἐνάγοντος» (ἀναιρεσιβλήτου), ἄρα ἐπὶ τῆς αἰτιολογίας, ὅτι ἡ ἔνστασις, ὡς ἀορίστως διετυποῦτο, ἦτο «ἐπουσιώδης», ἡ δὲ τοιαύτη αἰτιολογία, ὡσεὶ μὴ οὖσα, κατὰ τὰ ἠγορευμένως ἐκτεθέντα, ἀρκεῖ πρὸς στήριξιν αὐτοτελῶς τοῦ διατακτικοῦ τῆς προσβαλλομένης, καθιστῶσα ἀλυσιτελῆ τὸν μοναδικὸν τῆς ἀναιρέσεως λόγον περὶ τοῦ ἐσφαλμένου τῆς αἰτιολογίας, καθ' ἣν ἀπαιτεῖται καὶ ἀπόδειξις τῶν συνιστώντων τὸ ἀδίκημα περιστατικῶν, ἄρα αὐτοῦ τούτου τοῦ ἀδικήματος, καὶ, ὡς τοιοῦτος, ἀπορριπτέος, ἅτε στρεφόμενος ἐναντίον αἰτιολογίας, μὴ στηριζούσης τὸ διατακτικὸν τῆς ἀποφάσεως.

ΑΝΤΙΣΥΜΒΑΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΔΙ' ΕΞΑΝΑΓΚΑΣΜΟΝ ΠΡΟΣ ΑΠΟΛΥΣΙΝ

Καταχρηστική ἡ ἄσκησις δικαιώματος ἀποζημιώσεως Νόμου 2112/1920

Πρόβλεψις ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς ὁ ἐνάγων ἀπέκτησε τὸ δικαίωμα κατὰ τρόπον ἀντιβαίνοντα εἰς τὰ ὑπὸ τούτου θεσπιζόμενα ἀντικειμενικὰ κριτήρια τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν χρηστῶν ἠθῶν.— Ὑπαγωγὴ καὶ τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν ὁ μισθωτός, ἀποβλέπων εἰς τὴν ἀπόκτησιν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, συμπεριφέρεται ἐναντι τοῦ ἐργοδότου, ὥστε ἡ ἀπόλυσίς του νὰ παρίσταται ἀναγκαία ἢ καὶ ἁπλῶς δεδικαιολογημένη. — Πραγματικὰ περιστατικά, συνιστῶντα κατάχρησιν δικαιώματος ἐκ μέρους μισθωτοῦ.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τὴν ἀναιρετικὴν τοῦ ἀριθ. 621/1968 ἀποφάσεως τοῦ Β' Τμήματος (εἰσηγητὴς Σπ. Γάγγας, ΕΕΔ 28, 727), πρὸς τὴν γνώμην τῆς ὁποίας ἐπὶ τοῦ ἐν αὐτῇ νομικοῦ ζητήματος συνεφωνήσαμεν. (Ἴδετε καὶ λοιπὰς παραπομπὰς εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν εἰς σημείωσίν μας εἰς ΕΕΔ 28, 227, Α.Π. 583/1969, εἰσηγητὴς Γ. Καμπιάνος, ἀνωτέρω, σελ. 1178).

Βεβαίως εἰς τὴν ἔμφρονα κρίσιν τοῦ δικαστοῦ ἀπόκειται, ἂν ὁ μισθωτός, δολίως ἐνεργῶν, ἵνα ἐξαναγκάσῃ τὸν ἐργοδότην εἰς ἀπόλυσιν καὶ λάβῃ οὕτω τῆς δι' αὐτὴν ἀποζημιώσεως, συμπεριφέρεται ἀντισυμβατικῶς. Ἀπαιτεῖται πάντως ἰδιαιτέρα προσοχὴ περὶ τὴν ἐκτίμησιν τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, διότι, ἐὰν ὁ σκοπὸς καὶ τὸ ἀναίμακτον τοῦ νόμου 2112/1920 εἶναι ἡ παροχὴ εἰς τὸν μισθωτὸν ἀποζημιώσεως καὶ ὅτου ἡ ἀπόλυσίς του καθίσταται ἀναγκαία ἐξ ὑπαιτιότητός του, πλὴν ἂν κατ' αὐτοῦ ὑπεβλήθη μήνυσις δι' ἀξιοποίνων πράξιν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας του ἢ ἀπηγγέλθη κατ' αὐτοῦ κατηγορία δι' ἀδίκημα εἰς βαθμὸν τοιλάχιστον πλημμελήματος, θὰ συμβαίνῃ, ὥστε νὰ στερῆται οὗτος τῆς ἀποζημιώσεως, μεταστρεφομένης οὕτω τῆς καταγγελίας ἀορίστου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας ἀπὸ ἀναιτιώδους, ὡς εἶναι, εἰς αἰτιώδη.

Ἀρείου Πάγου 565/1969, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Χρ. Καθάρειος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Εὐάγγ. Δημητρακόπουλος, Περ. Κλάρας

Τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ. διὰ τῶν διατάξεων αὐτοῦ προβλέπει καὶ τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ὁ ἐνάγων ἀπέκτησε τὸ δικαίωμα κατὰ τρόπον ἀντιβαίνοντα εἰς τὰ ὑπὸ τῶν διατάξεων αὐτοῦ θεσπιζόμενα ἀντικειμενικὰ κριτήρια τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν χρηστῶν ἠθῶν. Μεταξὺ τῶν περιπτώσεων αὐτῶν καταλέγεται καὶ ἐκείνη, καθ' ἣν ὁ μισθωτός, ἀποβλέπων εἰς τὴν ἀπόκτησιν τῆς ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 ἀποζημιώσεως δι' ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, συμπεριφέρεται ἔναντι τοῦ ἐργοδότου καὶ ἐκτελεῖ τὴν ὑπηρεσίαν του κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε ἡ ἀπόλυσις αὐτοῦ νὰ παρίσταται ἀναγκαία ἢ καὶ ἁπλῶς δεδικαιολογημένη. Ἐν ὄψει ὅθεν τούτων, ἐξεταστέος ὡς οὐσιώδης τυγχάνει ὁ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης Ἑταιρείας προταθεὶς πρωτοδίκως ἰσχυρισμός, ὅτι ὁ ἐνάγων ἀπὸ διετίας πρὸ τῆς ἀγωγῆς καὶ ἰδιαιτέρως ἀπὸ τῆς ἀνοίξεως τοῦ 1966 μετῆλθε πᾶν μέσον, διὰ νὰ προκαλέσῃ τὴν ἀπόλυσίν του καὶ ἐμφανισθῇ ὡς δικαιοῦχος τῆς ἀποζημιώσεως, ἐξέθηκε δὲ αὐτὴ τὰς ἃς οὗτος μετῆλθε πράξεις καὶ παραλείψεις, ἐξ ὧν προεκλήθη ἡ διακοπὴ τῆς ἐργασίας αὐτοῦ.

Ἐκ τῆς ἐκτιμήσεως τῶν καταθέσεων τῶν ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος δικαστοῦ ἐξετασθέντων μαρτύρων, περὶ ὧν τὸ ταυτάριθμον τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει πρακτικόν, τῶν ἐνώπιον συμβολαιογράφων γενομένων ἐνόρκων καταθέσεων (ἐξ ὧν 14 πράξεις προσάγονται ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου - ἐνάγοντος καὶ 7 ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης - ἐναγομένης) καὶ τῶν ὑπὸ τῶν διαδίκων προσκομισθέντων ἐγγράφων πλέον ἢ ἐπαρκῶς βεβαιοῦνται τὰ ἀπόλουθα πραγματικὰ περιστατικά: Ὁ ἐνάγων προσελήφθη διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὡς ἐργάτης μαθητευόμενος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ὑφαντουργικῆς Ο.Ε. «...» ἀπὸ τοῦ Δεκεμβρίου 1952, ὅτε οὗτος διήνυε τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ. Τὴν Ἑταιρείαν ταύτην διεδέχθη ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου 1962 ἡ Ο.Ε. «...» καὶ ταύτην ἀπὸ 1.3.1964 ἡ ἐφεσιβλήτος ὡς ἄνω Ἀνώνυμος Ἑταιρεία. Οὗτος ἐπέδειξεν ἀπ' ἀρχῆς ἐργατικότητα καὶ εὐφυΐαν, ἥτις ἐπέσυρε τὴν προσοχὴν καὶ τὴν εὔνοιαν τῶν προϊσταμένων του, ὡς καὶ τῶν

πὸ τοῦ Ι.Κ.Α., φέρεται προστατευομένη παρ' αὐτοῦ ἡ μήτηρ του (περὶ προστασίας ἀγάμου ἀδελφῆς οὐδὲν προέκυψεν). Εἰς τὴν ὑπηρεσίαν διετηρήθησαν μετὰ τὴν ὡς ἄνω γενομένην περικοπὴν τοῦ προσωπικοῦ νεώτεροι τοῦ ἐνάγοντος, περὶ τῶν ὁποίων δὲν ἐβεβαιώθη, ὅτι ἐδικαιοῦντο προτιμήσεως, ὡς ὁ ἐνάγων. Εἰδικώτερον δὲ ἐβεβαιώθη, ὅτι εἶχεν οἰκογενειακὰ βάρη ὁ διατηρηθεὶς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ, καίτοι νεώτερός του, Μ.Π., τεχνίτης ὑδραυλικῶν συστημάτων ὁμοίως, ἐβεβαιώθη ὅμως, ἐξ ἄλλου, ὅτι ἡ ὑπηρεσία τοῦ ἐνάγοντος, ἐπ' ἀρκετὸν χρόνον τοὐλάχιστον, δὲν ὑπῆρξεν εὐδόκιμος, διότι ἐπεδείξατο ἀδιαφορίαν εἰς τὰ ὑπηρεσιακά του καθήκοντα, μὲ συνέπειαν τὴν μείωσιν τῆς ἀποδόσεώς του, συχνάκις δὲ ἀπουσίαζεν αὐθαιρέτως, ὑποστὰς ἐπανειλημμένως πειθαρχικοὺς κολασμούς, διὸ καὶ ἐπανειλημμένως τῷ ἐπεστήθη διὰ τῶν προσαγομένων ἐγγράφων τῶν προϊσταμένων του ἡ προσοχή του ἐπὶ τοῦ ἐνδεχομένου τῆς ἀπολύσεώς του, λόγῳ τῆς ἐκτεθείσης συμπεριφορᾶς του. Ἐκ πολλῶν ἡμερησίων διαταγῶν τοῦ Κ.Ε.Α. τῶν ἐτῶν 1961, 1962 καὶ 1963 προκύπτει, ὅτι δι' ἑκάστης ἐξ αὐτῶν ἐτιμωρήθη τοὐλάχιστον δὶς δι' αὐθαιρέτους ἀπουσίας. Ἐκ τῶν φύλλων ποιότητός του τῶν ἐτῶν 1961 καὶ 1962 προκύπτει, ὅτι ἡ βαθμολογία του, ἰδίᾳ εἰς τὴν ἀπόδοσιν, εἶναι λίαν χαμηλή, κατὰ δὲ τὸ ἔτος 1961 ἐκρίθη τελεσιδίκως μὴ προακτέος. Περὶ τῆς ἐπιδείξεως τοιαύτης ἀδιαφορίας καὶ ἀνεπαρκείας δὲν ὑφίσταται βεβαίωσις, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς διατηρηθέντας ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ νεωτέρους ἢ μὴ προτιμητέους, ὡς ὁ ἐνάγων, μισθωτοὺς τοῦ ἐναγομένου, ἰδίᾳ δὲ δὲν προκύπτει τοιοῦτον βεβαρημένον ὑπηρεσιακὸν παρελθὸν διὰ τὸν ἀνωτέρω κατονομασθέντα ἀντικαταστάτην τοῦ ἐνάγοντος. Τούτων δεδομένων ὁ ἐνάγων δὲν ἐδικαιοῦτο προτιμήσεως, καθ' ὅσον οὔτε εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν ἢ τοῦ οἰκονομικοῦ ἢ κοινωνικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος ἀντίκειται, προκειμένου μάλιστα περὶ ὑπηρεσίας ἐν στρατιωτικῇ ἐργοστασίῳ, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐπιβάλλεται, ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς, ἡ τήρησις αὐστηρᾶς πειθαρχίας καὶ προσήλωσις εἰς τὸ καθῆκον, νὰ ἐπιλέξῃ ὁ ἐργοδότης πρὸς ἀπόλυσιν ἐκεῖνον, ὅστις εἶναι μὲν ἀρχαιότερος καὶ ἔχει στρατιωτικὴν προϋπηρεσίαν καὶ οἰκογενειακὰ βάρη, κατὰ τὸ πρόσφατον ὅμως παρελθὸν καὶ ἐφ' ἱκανὸν χρόνον ἐπεδείξατο ἀδιαφορίαν καὶ ἀνεπάρκειαν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν καθηκόντων του καὶ περὶ τοῦ ὁποίου δὲν ὑφίστανται ἐγγυήσεις καλῆς ἀποδόσεως καὶ καλῆς συμπεριφορᾶς ἐν τῷ μέλλοντι, οἷαι ὑφίστανται διὰ τοὺς ἀφόγου παρελθόντος συναδέλφους του. Οὐχὶ ὀρθῶς ἄθεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἔκρινεν ἄκυρον τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἐνάγοντος, ὡς κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος γενομένην καὶ συνεπείᾳ τῆς τοιαύτης κρίσεως ἐδέχθη τὴν ἀγωγὴν τούτου κατὰ τὴν κυρίαν αὐτῆς βάσιν, ἐπιδικάσασα μισθοὺς ὑπερημερίας, βασίμως δὲ παραπονεῖται ὡς πρὸς τοῦτο τὸ ἐναγόμενον διὰ τοῦ τετάρτου λόγου τῆς ἐφέσεώς του, ἥτις δέον νὰ γίνῃ δεκτή, ἐπὶ τῷ τέλει ἀπορρίψεως τῆς ἐν λόγῳ ἀγωγῆς.

ἀπαιτεῖ ἐξιδιασμένην προσοχὴν καὶ εἶναι εἶδος μεγάλης ἀξίας. Ὁ ἐνάγων ἐκλήθη νὰ ἀντικαταστήσῃ τὸν ἕτερον κομμοδέτην, ὁ ὁποῖος ἀπησχολεῖτο εἰς ἄλλην ἐργασίαν. Οὗτος ὅμως ἠρνήθη πρὸς τὸν ἐκπρόσωπον τῆς ἐναγομένης Σ.Μ. νὰ «στρίψῃ» τὸ περιλέν, ἰσχυρισθεὶς καὶ ἐνώπιον τρίτων ὅτι ἡ ἐργασία αὕτη δὲν ἀνάγεται εἰς τὰ καθήκοντά του, ἀλλ' εἰς τὰ τοῦ βοηθοῦ του. Ὁ ἰσχυρισμὸς ὅμως οὗτος τοῦ ἐνάγοντος δὲν εὐσταθεῖ, διότι, ὡς βεβαιοῖ καὶ ὁ Σύνδεσμος Ὑφαντουργῶν Βιοτεχνῶν καὶ Μικροβιομηχάνων Νέας Ἰωνίας, εἰς τὸν ὅρον «κομμοδέτης» περιλαμβάνεται καὶ ὁ συντηρητὴς μηχανημάτων ὑφαντουργίας. Ἄλλως τε, ὡς ἐλέχθη, ὁ ἐνάγων ἦτο κομμοδέτης καὶ συντηρητής. Συνεπῶς ἀπεδείχθη, ὅτι ἡ ἄρνησις τοῦ ἐνάγοντος νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ὡς εἴρηται ἐργασίαν ἐγένετο οὐχὶ διότι ἐθεώρει ἑαυτὸν μειούμενον (δεδομένου ὅτι καὶ ὁ ἴδιος ἀντελαμβάνετο τὴν ἀνάγκην τῆς ἐκτελέσεως ὑπ' αὐτοῦ τῆς ἐργασίας ταύτης), ἀλλὰ διὰ νὰ ἐξαναγκάσῃ τὸν εἰρημένον ἐκπρόσωπον τῆς ἐναγομένης νὰ τὸν ἀπολύσῃ, τοῦθ' ὅπερ καὶ ἐγένετο, διότι ὁ ρηθεὶς Σ.Μ., κατόπιν τῆς ἀρνήσεως τοῦ ἐνάγοντος νὰ ἐκτελέσῃ ἀνατεθειμένην εἰς αὐτὸν ἐργασίαν, τῷ ἐδήλωσεν, ὅτι δὲν δύναται νὰ συνεχίσῃ τὴν συνεργασίαν καὶ νὰ ἀποχωρήσῃ. Ὁ ἐνάγων ἔσπευσε νὰ ζητήσῃ ἔγγραφον ἀπόλυσιν, ἀλλ' ὁ ἐκπρόσωπος τῆς Ἑταιρείας τῷ εἶπε νὰ ἐπανέλθῃ πρὸς τοῦτο τὴν ἑπομένην, προδήλως διὰ νὰ μεσολαβήσῃ ἱκανὸς χρόνος, ὥστε ἀμφότερα τὰ μέρη νὰ ἀντιμετωπίσωσι τὴν περίπτωσιν μὲ ψυχραιμίαν. Τὴν ἑπομένην οἱ λοιποὶ ἐκπρόσωποι τῆς ἐναγομένης, εἰς τὸ αἴτημα τοῦ ἐνάγοντος νὰ τῷ χορηγήσωσι τὴν ἔγγραφον ἀπόλυσιν καὶ τὴν ἀποζημίωσιν, τὸν παρεκάλεσαν νὰ ἐπανέλθῃ ἐν τῇ ἐργασίᾳ, οὗτος ὅμως ἠρνήθη, ἰσχυρισθεὶς ὅτι ἔδῃθεν ἐθίγη ἐκ τῆς συμπεριφορᾶς τοῦ Σ.Μ. Τὸ αὐτὸ ἔλαβε χώραν καὶ κατὰ τὴν ἑπομένην ἢ μεθεπομένην, ὁπότε ὁ μὲν ἐνάγων ἐπέδωκε τὴν 3 Δεκεμβρίου 1966 τὴν ὑπὸ τὴν αὐτὴν χρονολογίαν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγήν του, ἡ δὲ ἐναγομένη τὴν ὑπὸ τὴν αὐτὴν χρονολογίαν ἐξώδικον διαμαρτυρίαν καὶ πρόσκλησιν, ἵνα προσέλθῃ καὶ συνεχίσῃ τὴν ἐργασίαν του. Εἰς ταύτην ὁ ἐνάγων ἀπήντησε διὰ τῆς ἀπὸ 5 Δεκεμβρίου 1966 ἐξωδίκου δηλώσεως, ὅτι θεωρεῖ τὴν πρόσκλησιν εἰκονικὴν καὶ ἠρνήθη νὰ ἐπανέλθῃ. Ὑπὸ τὰ περιστατικὰ ταῦτα, ὡς ἄνω ἐδεδαιώθησαν, ἡ ὑπὸ τοῦ Σ.Μ. γενομένη προφορικὴ ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τὴν 28.11.1966 ἦτο ἀπολύτως δεδικαιολογημένη, καθ' ὅσον ὁ ἐνάγων ἠρνήθη ἀδικαιολογήτως νὰ ἐκτελέσῃ ὑπηρεσίαν, ἡ ἄρνησίς του δὲ αὕτη ἦτο συνέχεια σειρᾶς ὅλης ἀντισυμβατικῶν ἐνεργειῶν τούτου, περὶ ὧν ἐγένετο λόγος ἀνωτέρω, ὥστε ἀξίωσις ἤδη τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 ἐξ μέρους αὐτοῦ νὰ παρίσταται καταχρηστική, διότι ἀντιστρατεύεται καταδήλως πρὸς τὴν καλὴν πίστιν, τὰ χρηστὰ ἤθη καὶ τὸν οἰκονομικὸν σκοπὸν τοῦ δικαιώματος, δι' ὃν ἐθεσπίσθη ἡ ἀποζημίωσις αὕτη ὑπὸ τοῦ νομοθέτου (ἀποβλέψαντος εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἐξασφάλισιν τοῦ μισθωτοῦ διὰ χρονικόν τι διάστημα καὶ μέχρις οὗ οὗτος ἀνεύρῃ νέαν ἐργασίαν μετὰ τὴν ἀδικαιολόγητον ἀπόλυσίν του ἐξ αὐτῆς). Ὁ ἐνάγων, ἐπιδιώξας τὴν ἀπόλυσιν, δὲν ἐσκόπει νὰ ἐργασθῇ πλέον ὡς μισθωτός, ἀλλά, ὡς ἐδεδαιώθη, οὗτος ἐκτοτε ἀπασχολεῖται μὲ τὴν ἐναλλαγὴν τῆς ἐκτελεσίας ἰδιοκτήτου κατὰ τὸ ½ κομμοδετικῆς μηχανῆς, ἐξ ἧς ἀποκομίζει πολὺ περισσότερα τῶν ὅσων θὰ ἀπεκόμιζεν ὡς μισθωτὸς ὑπὸ τὰς καλλιτέρας δι' αὐτὸν συνθήκας. Κατ' ἀκολουθίαν εἰς τὸ αὐτὸ πόρισμα καταλήξας καὶ ὁ δικάσας Πρωτοδικῆς, εἰ καὶ διὰ διαφόρων αἰτιολογιῶν, ἀπορρίψας δὲ ἀκολούθως τὴν κρινομένην ἀγωγὴν κατὰ τὸ κεφάλαιον αὐτῆς περὶ ἀποζημιώσεως τοῦ ἐνάγοντος ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920, ὀρθῶς ἔκρινεν, ὁ δὲ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζων δεύτερος λόγος ἐφέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

ἐκπροσώπων τῆς ἐπιχειρήσεως. Ἐξέμαθε τὴν τέχνην τοῦ κομβοδέτου καὶ ἐν συνεχείᾳ ἠσκεῖτο, διὰ νὰ καταστῇ πρακτικὸς μηχανικὸς τῶν ὑφαντουργικῶν μηχανημάτων. Ἐνηλικιωθεὶς ἐξέτισε τὴν στρατιωτικήν του θητείαν ἀπὸ τοῦ Ὀκτωβρίου 1956 μέχρι τοῦ Ἰουνίου 1958, ὅτε καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ἐργασίαν τοῦ ἐργοστασίου τῆς ἐναγομένης. Οἱ ἐκπρόσωποι τῆς ἐναγομένης ἐνεθάρρυναν αὐτὸν νὰ ἀποκτήσῃ πτυχίον πρακτικοῦ μηχανικοῦ, τὸ ὁποῖον καὶ ἀπέκτησεν οὗτος ὀψιτέρου, κατόπιν ἐξετάσεων καὶ μετὰ σχετικὴν βεβαίωσιν τῆς ἐναγομένης (ὅρα τὸ ἀπὸ 26.4.1963 πιστοποιητικόν). Ἐγένετο κάτοχος τῆς ὑπ' ἀριθ. 411 Α/25.6.1963 ἀδείας πρακτικοῦ μηχανικοῦ - συντηρητοῦ Γ' ἁπλῶν μηχανολογικῶν ἐγκαταστάσεων Γ' βαθμίδος, εἰδικότητος Β'. Ἡ ἐναγομένη, κατόπιν τῆς λήψεως τοῦ ὡς ἄνω πτυχίου, δι' ἐπιστολῆς της, τῆς 20.11.1963, ἀνέθηκεν εἰς αὐτὸν τὴν ὑπεύθυνον παρακολούθησιν καὶ συντήρησιν τῶν μηχανημάτων τοῦ ἐργοστασίου καὶ καθώρισεν εἰς τοῦτον νέον μισθόν. Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ ἐνάγων ἐνυμφεύθη, ἀπέκτησε δὲ ἐκ τοῦ γάμου του δύο τέκνα, τὰ ὁποῖα ἐβάπτισεν ὁ ἐκπρόσωπος τῆς ἐναγομένης Σ.Μ. Τὴν 20.4.1966 ὁ ἐνάγων, ἀντὶ τιμήματος 17.350 γερμανικῶν μάρκων, ἠγόρασεν ἐπ' ὀνόματι τῆς συζύγου του, ὁμοῦ μετὰ τῆς Κ.Α., κατὰ τὸ ½ ἐξ ἀδιαιρέτου ἑκάστης, γερμανικὴν κομβοδετικὴν μηχανήν (ὅρα προσαγόμενον ἀγοραπωλητήριον), ὁμοίως ἐγένετο κάτοχος καὶ ἐπιβατικοῦ αὐτοκινήτου ἰδιωτικῆς χρήσεως. Τελευταίως αἱ ἀποδοχαὶ αὐτοῦ ὑπερέβαινον τὰς 5.500 δραχμὰς μηνιαίως. Τὰ ὡς ἄνω ἐκτιθέμενα πραγματικὰ περιστατικά, εἴτε συνομολογοῦνται, εἴτε καὶ ἀποδεικνύονται ἐξ ἐγγράφων. Μὲ βάσιν δὲ τὰ περιστατικὰ ταῦτα εἶναι ἐρευνητέα τὰ λοιπὰ στοιχεῖα ἐκ τῶν ἀποδείξεων. Ὁ ἐνάγων ἰσχυρίσθη διὰ τῆς ἀγωγῆς, ὅτι οἱ ἐκπρόσωποι τῆς ἐναγομένης ἀπό τινος χρόνου ἐφέροντο πρὸς αὐτὸν κατὰ τρόπον ἀπαράδεκτον, ἤτοι προσέλαβον ἕτερον μισθωτὸν τῆς εἰδικότητός του, εἰς ὃν ἔδωκαν μεγαλύτερον μισθόν, ἀπηγόρευσαν εἰς αὐτὸν νὰ ἀπασχολῆται εἰς τὴν τοποθέτησιν νέων «ἀργαλειῶν» καὶ παρενέβαλλον προσκόμματα εἰς τὴν ἐργασίαν του, ἡ συμπεριφορὰ των δὲ ἐν γένει ἦτο ὀλίγωσος καὶ τοῦτο ἐγένετο ἐπὶ σκοπῷ νὰ ἐξαναγκασθῇ ὁ ἐνάγων νὰ ἀποχωρήσῃ. Πάντα ταῦτα ὅμως ἀπεδείχθησαν μὴ βάσιμα. Οὕτω ἡ ἐπιχείρησις, ἥτις συνετέλεσεν εἰς τὴν πρόσδον τοῦ ἐνάγοντος, δὲν εἶχε συμφέρον νὰ στερηθῇ τῶν ὑπηρεσιῶν του, ἐφ' ὅσον οὗτος θὰ ἐξηκολούθει νὰ ἐργάζηται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, καθ' ὃν εἰργάζετο καθ' ὅλα τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ὑπηρεσίας του. Οὔτε ἐβεβαιώθη ἐκ στοιχείου τινός, ὅτι ὁ προσληφθεὶς νέος μισθωτὸς τῆς εἰδικότητος τοῦ ἐνάγοντος ἔλαβε παρὰ τῆς ἐπιχειρήσεως μισθὸν ἀνώτερον τοῦ ἐνάγοντος. Τὸ γεγονὸς δὲ τῆς προσλήψεως νέου μισθωτοῦ τῆς αὐτῆς εἰδικότητος μαρτυρεῖ, ὅτι ἡ ἐπιχείρησις ἠναγκάσθη νὰ προσλάβῃ καὶ ἕτερον, διότι ὁ ἐνάγων δὲν ἐπήρκει νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὰς ἀνάγκας τῆς ἐπιχειρήσεως. Ἐκ τῆς προσηκούσης σταθμίσεως ὅλων τῶν ἐκατέρωθεν μαρτυρικῶν καταθέσεων προκύπτει, ὅτι ἀληθῆ εἶναι τὰ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης Ἑταιρείας ὑποστηριζόμενα. Βεβαιοῦται τοὐτέστιν, ὅτι ὁ ἐνάγων πρὸ τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας καὶ ὄχι ἀπὸ ἐτῶν περίπου πρὸ τῆς 28.11.1966 ἤρξατο νὰ προετοιμάζεται διὰ τὴν δημιουργίαν ἰδίας αὐτοῦ ἐργασίας, ἔχων εἰς τοῦτο συνεπίκουρον καὶ τὴν σύζυγόν του, ἥτις ἦτο πρώην ἐργάτρια ὑφαντουργείου. Πρὸς τοῦτο εἶχεν ἀνάγκην ἑνὸς κεφαλαίου, διὸ καὶ ἐπεθύμει νὰ ἀποχωρήσῃ μὲν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀλλὰ καὶ νὰ λάβῃ τὴν ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 ἀποζημίωσιν, ἣν δὲν ἠδύνατο νὰ λάβῃ, ἐὰν ἀπεχώρει οἰκειοθελῶς. Ἔδει σθεναὶ νὰ δημιουργήσῃ κατάστασιν, ἐκ τῆς ὁποίας νὰ ἀναγκασθῶσιν οἱ ἐργοδόται νὰ ἀπολύσωσιν αὐτόν. Οὕτως ἤρξατο νὰ μὴ ἐπιδεικνύῃ τὸ ὅπερ πρότερον εἶχεν ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ἐργασίαν. Ἀφ' ἑνὸς μὲν ἤρνεῖτο νὰ «κομποδένῃ» ὡς πρότερον καὶ μὲ τὴν ἐργασίαν αὐτὴν ἐπεβάρυνεν ἄλλους καὶ δὴ νέους ὑπ' αὐτοῦ διδαχθέντας. Ἀφ' ἑτέρου συμπεριεφέρετο ἀπρεπῶς εἰς τὸ προσωπικὸν καὶ ἰδίᾳ πρὸς τὰς ἐργατρίας, τὰς ὁποίας πολλάκις παρηνώχλει διὰ λόγων καὶ ἐκδηλώσεων προσβλητικῶν, ὥστε αὗται νὰ παραπονεθῶσι κατ' αὐτοῦ πρὸς τὴν Διεύθυνσιν καὶ πρὸς τοὺς οἰκείους των. Γενικῶς ἡ συμπεριφορά του ἐν τῇ ἐργασίᾳ μετεβλήθη ἀρδην, ὥστε πάντες νὰ ἔχουν δυσαρέσκειαν ἐναντίον του. Οἱ ἐκπρόσωποι τῆς ἐναγομένης καὶ ἰδιαιτέρως ὁ ἐκ τούτων Σ.Μ. (ἀνάδοχος τῶν δύο τέκνων τοῦ ἐνάγοντος) προσεπάθησαν διὰ συμβουλῶν νὰ ἐπαναφέρωσι τοῦτον εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ καθήκοντος, εἰς μάτην ὅμως, διότι ἀπὸ τοῦ χρόνου ἰδίᾳ τῆς ἀγορᾶς τῆς κομβοδετικῆς μηχανῆς τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ἐνάγοντος διὰ τὴν ἐργασίαν ἐμειώθη ἔτι πλέον, ἂν δὲν ἔπαυσε τελείως. Κατὰ τὴν 28.11.1966 εἶχε τεθῆ εἰς κομβοδετικὴν μηχανὴν «περιλὲν» (στημόνι), ὅπερ

γματικὰ περιστατικά: Ὡς συνομολογεῖται, ὁ ἐνάγων προσελήφθη παρὰ τοῦ ἐναγομένου ὡς κηπουρὸς τῆς ἐν Καλαμακίῳ οἰκίας του διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ἀπὸ τῆς 3.3.1961. Περαιτέρω συνεφωνήθη μισθὸς ἐκ δραχμῶν 1500 μηνιαίως καὶ ἡ παροχὴ κατοικίας εἰς ἓν δωμάτιον τοῦ ὑπογείου, δραδύτερον δὲ ὁ μισθός του ηὐξήθη εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 2.000 μηνιαίως. Ὁ ἐνάγων ἀπησχολεῖτο κυρίως, ἂν μὴ καὶ ἀποκλειστικῶς, εἰς τὴν καλλιέργειαν καὶ συντήρησιν τοῦ ἐκ 40 - 45 μ2 κήπου τῆς κατοικίας, σπανιώτατα δὲ καὶ μὲ δευτερευούσης σημασίας ὑφηλοτικὰς ἐργασίας τῶν ἐνοίκων, ἤτοι τὴν ἀγορὰν ὀψωνίων ἢ τὸν περίπατον οἰκιακοῦ κυνὸς θανόντος κατὰ τὸ ἔτος 1965. Οὗτος ἐλάμβανεν ἀνελλιπῶς τὸν συμπεφωνημένον μισθὸν καὶ ἐπὶ πλέον κατ' ἔτος (τὴν ἑορτὴν τῶν Χριστουγέννων), ὡς ἐν τῇ ἀγωγῇ ὁμολογεῖται, καὶ δῶρον ἐκ δραχμῶν 500. Πέραν τῶν ὡς ἄνω ἐκτιθεμένων ἐργασιῶν εἰς οὐδεμίαν ἄλλην ὑπεκάλλετο ὁ ἐνάγων, ἐν ὄψει δὲ καὶ τῆς μικρᾶς ἐκτάσεως τοῦ κήπου, εἰργάζετο οὗτος πάντοτε ἐπὶ χρόνον ὀλιγώτερον τοῦ κανονικοῦ ὡραρίου, οὐδέποτε δὲ παρέστη ἀνάγκη νὰ ἐργασθῇ κατὰ τὰς Κυριακὰς ἢ ἄλλας ἐξαιρεσίμους ἡμέρας. Μετὰ τὴν ἐργασίαν του ἦτο ἐλεύθερος νὰ μεταβαίνῃ διὰ ψαγητόν, ἢ καὶ εἰς ἄλλας ἐργασίας, ἐκοιμᾶτο ὅμως πάντοτε ἐν τῷ παραχωρηθέντι αὐτῷ δωματίῳ τῆς οἰκίας, εἰς τρόπον ὥστε αὐτὴ νὰ μὴ εἶναι ἔρημος κατὰ τὰς νύκτας, ὅταν ὁ ἐναγόμενος καὶ οἱ οἰκεῖοι αὐτοῦ διέμενον ἐνταῦθα. Τὴν 15.4.1967 ὁ ἐναγόμενος ἐπέδωκε τῷ ἐνάγοντι τὴν ὑπὸ τὴν αὐτὴν χρονολογίαν δήλωσίν του, διὰ τῆς ὁποίας καταγγελλε τὴν μεταξὺ των ὑφισταμένην σύμβασιν ἐργασίας καὶ διὰ τοῦ ἐπιδίδοντος τὴν δήλωσιν δικαστικοῦ κλητῆρος τοῦ προσέφερεν ἀφ' ἑνὸς μὲν δραχμὰς 640 ὡς ἀποζημίωσιν καὶ ἀφ' ἑτέρου ἑτέρας 1000 δι' ἀναλογοῦν δῶρον τοῦ Πάσχα. Τούτου ὅμως ἀρνηθέντος νὰ τὰ παραλάβῃ (ὅρα τὴν ἐν τῷ ἀποδεικτικῷ βεβαίωσιν τοῦ κλητῆρος), ὁ ἐναγόμενος παρακατέθεσεν εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων ποσὸν δραχμῶν 2.600 ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἐνάγοντος διὰ τὴν γενομένην ἀπόλυσιν, τὸ δὲ ἐκδοθὲν ὑπ' ἀριθ. 115921 γραμμάτιον κατέθηκεν εἰς τὸν συμβολαιογράφον Ἀθηνῶν Ι.Π., συνταχθείσης πρὸς τοῦτο τῆς ὑπ' ἀριθ. 13808/4.5.1967 πράξεως, ἀντίγραφον δὲ ταύτης ἐπεδόθη τῷ ἐνάγοντι τὴν 5.5.1967. Ὑπὸ τὰ βεβαιωθέντα ὡς ἄνω πραγματικὰ περιστατικὰ: Α) Ἡ γενομένη ἀπόλυσις εἶναι ἔγκυρος, διότι, προκειμένης ἀπολύσεως ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας κηπουροῦ τινος, ἐφαρμογὴν ἔχει ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 ἐδάφ. δ' τοῦ δ.δ. τῆς 16/18.7.1920, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ προθεσμία τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν οἰκιακῶν ὑπηρετῶν, θυρωρῶν κλπ, ἐν οἷς καὶ τῶν κηπουρῶν, ὁρίζεται εἰς 8 ἡμέρας πρὸ τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως καὶ ἐφ' ὅσον οὗτοι ἔχουν ὑπαχθῇ εἰς τὴν κοινωνικὴν ἀσφάλισιν, καθόσον ἄλλως κατ' ἄρθρον 12 ἐδ. δ' τοῦ ν.δ. 2961/1954, ὡς τοῦτο ἰσχύει, ἀντικατασταθὲν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 3464/1955, ἐξαιροῦνται τῆς ἀσφαλίσεως ἀνεργίας οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς γεωργικὰς ἐργασίας, μὴ χωρούσης καὶ τῆς κατ' ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 3198/1955 καταβλητέας ἀποζημιώσεως.

Ἐν προκειμένῳ ὁ ἐναγόμενος κατέβαλε τῷ ἐνάγοντι διὰ νομίμου παρακαταθέσεως (Α.Κ. 431) τὸ ὡς εἴρηται ποσὸν τῶν δραχμῶν 2.600, ἐξ ὧν δραχμὰς 640 δι' ἀποζημίωσιν 7 ἡμερῶν, βεβαιωθείσης καὶ τῆς ὑπαγωγῆς τῆς προκειμένης συμβάσεως ἐργασίας εἰς τὸν Ὀργανισμὸν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων. Τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν καλύπτει μὲν ἐξ ὁλοκλήρου τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ἐνάγοντος, καθόσον ὁ μισθὸς αὐτοῦ, κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεως, μετὰ τῶν πάσης φύσεως παροχῶν (δώρων κλπ.), ἀνήρχετο εἰς δραχμὰς 2.575 καὶ συνεπῶς ὁ ἀναλογῶν μισθὸς τῶν 7 ἡμερῶν ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 721, ἡ προκύπτουσα ὅμως ἐντεῦθεν διαφορὰ τῶν 81 δραχμῶν τὸ μὲν εἶναι μικρὰ καὶ ἐγένετο ἐκ πλάνης τοῦ ἐναγομένου, ὅστις ἐξ ἀμφιβολίας καὶ ἐν καλῇ πίστει παρέλειψε νὰ ὑπολογίσῃ καὶ τὰς προσθέτους παροχάς, διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ἀναλόγου ἀποζημιώσεως (Α.Κ. 288, 376), τὸ δὲ κατέβαλε ποσὸν δώρου ὑπερβαίνον τὸ νόμιμον πάσατόν. Γενομένης οὕτω νομοτύπου καὶ ἐγκύρου ἀπολύσεως τοῦ ἐνάγοντος ἐκ μέρους τοῦ ἐναγομένου, ἡ κρινομένη ἀγωγὴ αὐτοῦ, διώκουσα διὰ τοῦ πρώτου κεφαλαίου αὐτῆς μισθοῦ ὑπερημερίας, διὰ τὸν χρόνον ἀπὸ 15.4.1967 μέχρι τῆς ἀγωγῆς, εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμος. Περαιτέρω Β) Διὰ τὸν αὐτὸν ὡς ἄνω λόγον εἶναι ἀπορριπτέα καὶ τὰ διὰ τῶν κεφαλαίων 6 καὶ 7 τῆς ἀγωγῆς ἀξιούμενα κονδύλια δώρων καὶ ἀδείας τοῦ ἔτους 1967, ἀφοῦ, ὡς ἐλέχθη, ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος ἦτο ἔγκυρος. Γ) Ὁμοίως εἶναι ἀπορριπτέον ὡς ἀβάσιμον οὐσίᾳ τὸ 8ον τῆς ἀγωγῆς κεφάλαιον, τὸ ἀναφερόμενον εἰς

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΚΗΠΟΥΡΟΥ ΟΙΚΙΑΣ ΕΠΙ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Αποζημίωσις διά μή χορήγησιν άδείας κατ' Α.Ν. 539/1945

Εφαρμογή επί καταγγελίας συμβάσεως έργασίας κηπουρού οίκίας της διατάξεως του άρθρου 3 εδάφ. δ' του Β.Δ. 6/18 Ιουλίου 1920, κατά την οποίαν η προθεσμία της καταγγελίας συμβάσεως έργασίας των οίκιακών υπηρετών, θυρωρών κλπ., εν οίς και των κηπουρών, ορίζεται εις 8 ήμέρας πρό της λύσεως της συμβάσεως.— Δικαίωμα άδείας κατ' Α.Ν. 539/1945.—Αποζημίωσις διά μή χορηγηθείσαν άδειαν.

Έρχεται ή κατωτέρω απόφασις του Γ' Πολιτικού Τμήματος του Αρείου Πάγου μετά την αναιρετικήν υπ' αριθ. 70/1969 απόφασιν του Β' Τμήματος (εισηγητής Αντ. Κοζύρης, ΕΕΔ 28, 439).

Περίπτωσις της αποφάσεως ταύτης, υπήρξε καταγγελία συμβάσεως έργασίας κηπουρού, έχοντος προσληφθή διά τας ανάγκας κήπου κατοικίας του εναγομένου.

Η καταδίκη εις τοιούτον αποζημίωσιν, ήτο, ως δέχεται ή αρεοπαγιτική απόφασις, ή υπό του Β.Δ. της 16/18 Ιουλίου 1920 (άρθρον 3 εδάφ. β') περί επεκτάσεως του νόμου 2112/1920 προβλεπομένη, εφ' όσον ο οίκος δεν απετέλει επιχείρησιν ή εκμετάλλευσιν (ίδετε Γ. Α. Μαντζουράνη, Γενικαί Αρχαί Εργατικού Δικαίου, σελ. 86 επ., νομολογίαν των δικαστηρίων εν ΕΕΔ 21, 663, ΕΕΔ 23, 87), διά τους μισθωτούς των οποίων και εφ' όσον υπάγονται εις τας περί ασφαλίσεως κατά της ανεργίας διατάξεις επιβάλλεται, κατά το άρθρον 1 του νόμου 3198/1955, ή καταβολή της κατά το Β.Δ. 16/18 Ιουλίου 1920 αποζημιώσεως.

Τα επί ταις εορταίς Χριστουγέννων και Πάσχα παρεχόμενα προς τους μισθωτούς δώρα, θεωρούμενα ως μισθός (Γ. Καποδίστριας, ΕρμΑΚ, υπ' άρθρον 653, αριθ. 114 και παγία νομολογία των δικαστηρίων), υπόκεινται εις την του άρθρου 250, αριθ. 17, του Αστικού Κώδικος πεντακυρή παραγραφήν, τοιούτο δε δέχεται και η κατωτέρω αρεοπαγιτική απόφασις. (Ίδετε όμοίως και Πρωτοδικείου Αθηνών 4880/1957, εισηγητής Α. Αλεξανδρόπουλος, ΕΕΔ 16, 611, ένθα εις σημειώσεις μας και λοιπαί).

Κατά το άρθρον 1 § 2 του α.ν. 539/1945 περί αδείων μισθωτών διά διαταγμάτων, προκαλουμένων υπό του Υπουργού Εργασίας, δύναται να ορισθή, ότι αι διατάξεις του νόμου τούτου ισχύουν και υπέρ των προσώπων, τών αντί μισθού απασχολουμένων..., ως και του οίκοθεν υπηρετικού ή άλλου προσωπικού και να εξασφαλισθή ειδικώτερον ή υπέρ αυτών εφαρμογή του. Τοιούτον διάταγμα δεν έχει μέχρι σήμερον εκδοθή, δεδομένου δε ότι η περίπτωσις της αποταμιεύσεως (κηπουρού οίκίας) δεν περιλαμβάνεται μεταξύ των του άρθρου 1 του α.ν. 539/1945 περί άδειών μισθωτών δεν δύναται εν προκειμένω δικαίωμα άδείας εκ του α.ν. 539/1945.

Άλλο τό ζήτημα, αν είχον, κατά γενομένην δεκτήν γνώμην, (καθ' ήν ίδετε σημείωσιν μας εν ΕΕΔ 28, 1187), εφαρμογήν τα άρθρα 666 και 667 του Αστικού Κώδικος.

Αρείου Πάγου 566/1969, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ο Αρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. **Χρ. Καθάρειος**

Δικηγόροι οι κ.κ. Αγγ. Παιδόπουλος, Κ. Παπανικολάου

Ο ενάγων εξέθηκεν εν τη από 24.5.1967 αγωγή του, ότι προσελήφθη παρά του εναγομένου εις την εν Καλαμακίω οίκιαν του ως κηπουρός διά συμβάσεως εργασίας αορίστου χρόνου από 3.3.1961, άντι μηνιαίου μισθού δραχμών 2.000, και υπηρέτησεν αυτόθι μέχρι της 15.4.1967, ότε ο εναγόμενος τον απέλυσεν ακύρως λόγω μη καταβολής της προσηκούσης αποζημιώσεως, ήτήσατο δε να καταδικασθή ο εναγόμενος να τω καταβάλη τα εν αυτή εκτιθέμενα χρηματικά ποσά (μισθούς υπερημερίας, αναλογίαν δώρων Χριστουγέννων - Πάσχα, επιδόματα άδείας και εργασίας Κυριακών και εξαιρεσίμων ημερών), ανερχομένων εν συνόλω εις δραχμάς 88.410.

Εκ της διεξαχθείσης ενώπιον του δικάσαντος Πρωτοδίκου διαδικασίας και δη των ενώπιον αυτού εξετασθέντων μαρτύρων, περί ών το ταυτάριθμον τη προσβαλλομένη απόφασει πρακτικόν, της καταθέσεως του μάρτυρος Η.Ι.Κ., περί ής ή υπ' αριθ. 10810/3.8.1967 πράξις ένορκου βεβαιώσεως του συμβολαιογράφου Αθηνών Π.Ε., ως και πάντων των υπό των διαδίκων προσκομισθέντων εγγράφων, αρκούντως εβεβαιώθησαν τα ακόλουθα πρα-

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΑΠΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΔΙΑ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΙΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Προβολή ακυρότητος πράξεως Συμβουλίου κατά κατάχρησιν δικαιώματος

Αναγκαία διά την τοποθέτησιν πολεμιστού Α.Ν. 1836/1951 ή συνδρομή εν τώ προσώπω αύτου, πλην άλλων, και της άπορίας και ανεργίας.— Προβολή υπό εργοδότου ακυρότητος της περί τοποθετήσεως πράξεως του Συμβουλίου, εφ' όσον έχώρησε τοποθέτησις πολεμιστού, τελούντος εν καλή πίστει, υπό του οικείου Συμβουλίου εις επιχείρησιν, καίτοι ελλείπουσιν αι ώς άνω προυποθέσεις και παρήλθεν έκτοτε ικανόν χρονικόν διάστημα, αποδεχθείσης της επιχειρήσεως την πράξιν.—Αντίθεσις προς το άρθρον 281 Αστικού Κώδικος.

Κατά την διάταξιν του άρθρου 1 §§ 1 και 2 του ν.δ. 2657/1953 (ΕΕΔ 20, 122), ένθα κωδικοποίησις των ισχυουσών διατάξεων), διά να τοποθετηθή πρόσκαιρος υπάλληλος του Δ.Ν. 1836/1951 εις επιχείρησιν ως μισθωτός, πρέπει, όπως εκτός των λοιπών προϋποθέσεων πληροί και τας εξής: α) Να είναι άπορος και β) να είναι άνεργος.

Διά την απόδειξιν της άπορίας απαιτείται βεβαίωσις του οικείου Κέντρου Προνοίας και υπεύθυνος περί ταύτης δήλωσις του προσκαιρουμένου και διά την απόδειξιν της ανεργίας απαιτείται βεβαίωσις του οικείου Γραφείου Εύρέσεως Εργασίας περί εγγραφής του αιτούντος εις τας καταστάσεις των ανεξαρτήτων εργασιών και περί της μη εξυπηρετήσεως δι' αυτόν εργασίας ή υπηρεσίας, ως και υπεύθυνος δήλωσις του προσκαιρουμένου ότι είναι άνεργος.

Άνευ συνδρομής των προϋποθέσεων τούτων ή διοικητική πράξις περί τοποθετήσεως πολεμιστού εις επιχείρησιν κλπ. είναι άκυρος (Σ.Ε. 660/1952, εισηγητής *Μ. Στασινόπουλος*, ΕΕΔ 11, 1292, Σ.Ε. 1874/1953, εισηγητής *Κ. Καραπάνος*, ΕΕΔ 13, 985 και άλλαι).

Έχει γίνει δμως δεκτόν (Πρωτοδικείον Αθηνών 2045/1957, εισηγητής *Κ. Παρασκευόπουλος*, ΕΕΔ 16, 565 και άλλαι), ότι, εφ' όσον ο εργοδότης απεδέχθη την τοιαύτην (άκυρον όντα) διοικητικήν πράξιν και ανεπιφυλάκτως αναγνώρισεν ότι αύτη δημιουργημένην νομικήν και πραγματικήν κατάστασιν, στερείται του δικαιώματος προσβολής, ως αναγομένης εκείνης εις τον κύκλον των ατομικών του διαδίκων συμφερόντων και όχι εις το δημόσιον συμφέρον. (Πρβλ. *Κυριακοπούλου*, Διοικητικόν Δίκαιον § 109, άριθ. 3, σ. 44, *Στασινοπούλου*, Ανάκλησις Διοικητικών Πράξεων, σ. 10).

Η κατωτέρω αρεσκαγιτική απόφασις κρίθη, ότι είναι καταχρηστική ή υπό του εργοδότου προβολή της ενστάσεως περί ακυρότητος της διοικητικής περί τοποθετήσεως του πολεμιστού πράξεως υπό τας εν τη αποφάσει περιστάσεις, επικαλεσθείσα και την υπ' άριθ. 631/1961 απόφασιν της Ολομελείας του Αρείου Πάγου, εισηγητής *Εύστ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 23, 910.

Αρείου Πάγου 599/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουρίκος**
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. **Χρ. Κομοτούρος**
Δικηγόροι οι κ.κ. Π. Κωνσταντόπουλος, Κ. Παπαρηγόπουλος

Εν άρθρω 1 § 1 του ν.δ. 2657/1953 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του Δ.ν. 1836/1951 κλπ. ορίζεται μεν, ότι διά την τοποθέτησιν πολεμιστού απαιτείται ή συνδρομή εν τώ προσώπω αύτου, πλην άλλων προυποθέσεων, και ή της άπορίας και ανεργίας, αίτινες αποδεικνύονται διά των εν τη παραγράφω 2 του ιδίου άρθρου εγγράφων. Εάν όμως εχώρησε τοποθέτησις τοιούτου πολεμιστού, τελούντος εν καλή πίστει, υπό του οικείου Συμβουλίου εις επιχείρησιν, καίτοι ελλείπουσιν αί ώς άνω προυποθέσεις και παρήλθεν έκτοτε ικανόν χρονικόν διάστημα, καθ' ό ή επιχείρησις αύτη δεν απέκρουσεν, αλλ' αντιθέτως απεδέχθη την τοιαύτην τοποθέτησιν, ή παρά ταύτα προβολή ακυρότητος της περί τοποθετήσεως αποφάσεως του ώς άνω Συμβουλίου, ως αντιβαινούσης εις τους όρους του ανωτέρω άρθρου, και ή ανατροπή της ούτω δημιουργηθείσης πραγματικής καταστάσεως έμπίπτει εις την έννοιαν της εν άρθρω 281 Α.Κ. προβλεπομένης καταχρηστικής ασκήσεως δικαιώματος, καθ' όταν υπερβαίνει προφανώς τα όρια τα επιβαλλόμενα εκ της καλής πίστεως και εκ του κοινωνικού και οικονομικού σκοπού αύτου, τής εκ της ελλείψεως των ώς είρηται προϋποθέσεων άνω-

ἀδικαιολόγητον πλουτισμόν τοῦ ἐναγομένου, ἐξ ἐργασίας μὴ προσφερθείσης κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ λοιπὰς ἐξαιρεσίμους ἡμέρας τῶν ἐτῶν 1961 - 1967. Δ) Ὅσον ἀφορᾷ τὰ λοιπὰ κεφάλαια τῆς ἀγωγῆς ὑπὸ τοὺς ἀριθμοὺς 2 - 5, τὰ ἀναφερόμενα εἰς παραλειφθεῖσαν καταβολὴν ὅλων τῶν δώρων Πάσχα καὶ Χριστουγέννων τῶν ἐτῶν 1961 ἕως 1965, ὡς καὶ τῶν ἡξιωμένων ποσοστῶν ἀδείας, μετὰ τῶν ἀντιστοίχων ἐπιδομάτων ἀδείας τῶν ἐτῶν 1962 καὶ ἑπόμενα, ρητέα τὰ ἀκόλουθα: 1) Ὁ ἐναγόμενος δὲν προσεκόμισε βεβαίωσίν τινα περὶ τοῦ ὅτι κατέβαλε τῷ ἐνάγοντι τὰ ἑκάστοτε κατὰ τὸν νόμον καὶ τὰς οἰκείας ὑπουργικὰς ἀποφάσεις καταβλητέα ποσὰ δώρων Πάσχα καὶ Χριστουγέννων. Δέον ὅθεν νὰ ὑποχρεωθῇ εἰς καταβολὴν αὐτῶν. Τὸ νόμιμον ἡμερομίσθιον τοῦ ἐνάγοντος ὡς ἀνειδικεύτου ἐργάτου ἀνήρχετο συμφώνως πρὸς τὰς οἰκείας ὑπουργικὰς ἀποφάσεις κατὰ τὸ ἔτος 1961 εἰς δραχμὰς 53, κατὰ τὰ ἔτη 1962 καὶ 1963 εἰς δραχμὰς 57, κατὰ τὰ ἔτη 1964 καὶ 1965 εἰς δραχμὰς 64, κατὰ τὸ ἔτος 1966 εἰς δραχμὰς 75 καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1967 εἰς δραχμὰς 85. Ἑπομένως ὁ ἐνάγων ἔδει νὰ λάβῃ, συμφώνως πρὸς τὰς ἐκδοθείσας καθ' ἕκαστον ἔτος ὑπουργικὰς ἀποφάσεις, τὰ ἀκόλουθα ποσά: α) Κατὰ τὸ ἔτος 1962 διὰ μὲν τὸ Πάσχα δραχμὰς 855 (15 X 57), διὰ τὰ Χριστούγεννα δραχμὰς 1425 (25 X 57), β) διὰ τὸ ἔτος 1963 διὰ μὲν τὸ Πάσχα δραχμὰς 855 (15 X 57), διὰ τὰ Χριστούγεννα δραχμὰς 1425 (25 X 57), γ) κατὰ τὸ ἔτος 1964 διὰ μὲν τὸ Πάσχα δραχμὰς 960 (15 X 64), διὰ τὰ Χριστούγεννα δραχμὰς 1600 (25 X 64) καὶ δ) κατὰ τὸ ἔτος 1965 διὰ μὲν τὸ Πάσχα δραχμὰς 960 (15 X 64) καὶ διὰ τὰ Χριστούγεννα δραχμὰς 1600 (25 X 64). Ἡ ἀξίωσις τῆς διαφορᾶς τοῦ δώρου τῶν Χριστουγέννων τοῦ ἔτους 1961 εἶναι παραγεγραμμένη κατὰ τὸ ἄρθρον 250 ἐδ. 6 τοῦ Α.Κ. καὶ κατὰ τὴν ὰδίσιμον περὶ τούτου ἔνστασιν τοῦ ἐναγομένου, καθόσον παρῆλθεν ὁλόκληρος πενταετία ἀπὸ 1.1.1962 μέχρι τῆς ἐπιδόσεως τῆς κρινομένης ἀγωγῆς (Α.Κ. 253). Θὰ ἔδει ὅθεν νὰ λάβῃ ὁ ἐνάγων ὡς δῶρα τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερομένων ἐτῶν δραχμὰς ἓν ὅλῳ 9.680, ἐνῷ, ὡς ὁμολογεῖ, ἔλαβε μόνον 500 δραχμὰς ἑτησίως ἢ δραχμὰς 2.000 διὰ τὰ 4 ἔτη. Δι' ὃ δέον νὰ ἐπιδικασθῇ εἰς τοῦτον τὸ ὑπόλοιπον ἐκ δραχμῶν 7.680, δεκτῶν οὕτω ἐν μέρει καθισταμένων τῶν ὑπ' ἀριθ. 2 καὶ 3 κεφαλαίων τῆς ἀγωγῆς, καὶ ἀπορριπτομένων τούτων κατὰ τὰ ἐπὶ πλέον ποσά. 2) Τὸ αἴτημα τῆς ἀγωγῆς περὶ καταβολῆς εἰς τὸν ἐνάγοντα εἰς διπλοῦν τῶν ἀποδοχῶν τῆς μὴ χορηγηθείσης ἀδείας κατὰ τὰ ἔτη 1962, 1963, 1964 καὶ 1965, συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 3755/1957, εἶναι ἀπορριπτέον, διότι οὔτε ἐν τῇ ἀγωγῇ του ἰσχυρίζεται ὁ ἐνάγων, ὅτι ἐζήτησε κατ' ἔτος τὴν ἄδειαν καὶ ὁ ἐναγόμενος ἠρνεῖτο εἰς αὐτὸν τὴν χορήγησιν αὐτῆς, οὔτε ἐκ τῆς διαδικασίας ἐβεβαιώθη, ὅτι ἔλαβε χώραν τοιοῦτόν τι. Ἑπομένως, ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἀνωτέρω ἔτη, τὸ κεφάλαιον 4ον τῆς ἀγωγῆς εἶναι ἀπορριπτέον ὡς ἀόριστον. Διὰ τὴν χορήγησιν ὅμως τῆς ἀδείας τοῦ ἔτους 1966 δὲν ἀπῃτεῖτο, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 § 16 τοῦ νόμου 4504/1966, αἴτησις ἐκ μέρους τοῦ ἐνάγοντος. Ὀφείλονται ὅθεν εἰς τοῦτον, κατὰ τὴν ῥηθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 3755/1957, αἱ ἀποδοχαὶ τῆς ἀδείας τοῦ ἔτους αὐτοῦ, οὐχὶ ὅμως προσαυξημέναι κατὰ 100%, διότι δὲν ἐβεβαιώθη, ἡ ὑπὸ τῆς αὐτῆς διατάξεως ἀπαιτουμένη ἄρνησις τοῦ ἐναγομένου διὰ τὴν χορήγησιν τῆς περὶ ἧς πρόκειται ἀδείας καὶ αἰτίνες ἀποδοχαί, ἀνερχόμεναι εἰς δραχμὰς 960, δέον νὰ ἐπιδικασθῶσιν εἰς τὸν ἐνάγοντα. 3) Ὀφείλονται τέλος εἰς τὸν ἐνάγοντα καὶ τὰ κατὰ τὴν ἰδίαν διάταξιν (ἄρθρον 3 § 16 νόμου 4504/1966) ἐπιδόματα ἀδείας τῶν ἐτῶν 1964, 1965 καὶ 1966, ἤτοι διὰ μὲν τὸ ἔτος 1964 δραχμὰς 450, ὡς τὸ αἴτημα τῆς ἀγωγῆς, δι' ἕκαστον δὲ τῶν ἑτέρων δύο ἐτῶν 1965 καὶ 1966 ἀνὰ δραχμὰς 960. Τοιοῦτοτρόπως ὁ ἐνάγων δικαιοῦται ἐκ τοῦ ὅλου κεφαλαίου τῆς ἀγωγῆς δραχμὰς 2.370, αἰτίνες καὶ δέον νὰ τῷ ἐπιδικασθῶσιν. Οὕτω κατ' ἀκολουθίαν τῶν προηγηθεισῶν σκέψεων δέον νὰ γίνῃ ἐν μέρει μόνον δεκτὴ ἡ ἀγωγὴ διὰ δραχμὰς 11.001, ἀπορριφθῇ δὲ αὐτὴ διὰ τὰ ἐπὶ πλέον αἰτούμενα ποσὰ ὡς νόμῳ καὶ οὐσίᾳ ἀβάσιμος.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΑΝΑΠΑΥΣΙΣ

ΠΑΡΟΧΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΑΣ ΥΠΟ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Αντιστοιχία τοῦ νομίμου μηνιαίου μισθοῦ εἰς νόμιμα ὅρια ἐργασίας

Ἀνεφάρμοστον τῶν περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως διατάξεων ἐπὶ Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Κράτους ἀσκουμένων διομηχανιῶν καὶ μονοπωλίων.— Ἔλλειψις δικαιώματος ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως τῶν μισθωτῶν τούτων.— Ἀντιστοιχία τοῦ νομίμου μηνιαίου μισθοῦ εἰς τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια ἐργασίας, ἑπομένως καὶ εἰς τὴν κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑορτασίμους ἡμέρας ἐργασίαν, ἐφ' ὅσον αὕτη εἶναι ἐκ τοῦ νόμου ἐπιτετραμμένη.—Προϋποθέσεις τοῦ ἐκ τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 904 Α.Κ. ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ὅτι ὁ πλουτισμὸς ἐπῆλθεν ἐκ μὴ νομίμου αἰτίας.

Ἀνηρέθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 342/1968 ἀπόφασις τοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου 1903 Πρωτοδίκου Δράμας.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ π.δ. τῆς 8.3.1930 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως» (*Γ. Τρίμη - Σ. Κλαδᾶ*, Ἐργατικὸς Κῶδιξ, σελ. 191) ἀποκλείονται τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου τούτου αἱ Δημόσιαι Ὑπηρεσίαι καὶ αἱ ὑπὸ τοῦ Κράτους ἀσκούμεναι διομηχανίαι καὶ μονοπώλια. (Ἴδετε καὶ τὸ ὑπ' ἀριθ. 748/1966 π.δ. «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ τῶν διατάξεων τῆς κειμένης νομοθεσίας περὶ ἑβδομαδιαίας καὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως καὶ ἡμερῶν ἀργίας», ΕΕΔ 25, 1160).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 12 § 1 τοῦ αὐτοῦ διατάγματος, διάταγμα ἐκδιδόμενον δύναται νὰ ἐξαιρῇ ἐκ τούτου ἐργάτας ἢ ὑπαλλήλους τῶν ἐν ἄρθρῳ 8 ἐργασιῶν, ὡς καὶ εἰς πᾶσαν ἄλλην ἐργάτην ἢ ὑπάλληλον, μὴ ἀπολαύοντας τῆς διὰ τοῦ νόμου καθιερουμένης ἀναπαύσεως ὡς ἡμέραν ἀναπαύσεως ἑτέραν ἐργασίμων ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος..., ἂν ἐξυδρίθη, ἰσχύοντος τοῦ ἀνωτέρω π.δ. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 519/1962, εἰσηγητὴς *Ε. Χονδρογιάννης*, ΕΕΔ 21, 1427, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 10829/1964, εἰσηγητὴς *Γ. Πλαγιανάκος*, ΕΕΔ 23, 982). (Ἴδετε ἐπίσης 748/1966 π.δ.).

Ὑπῆρξε συνεπῶς εἰς τὴν περίπτωσιν ἐπιτρεπτὴ ἡ κατὰ Κυριακὰς ἐργασία, συνεπῶς ὁ μισθωτὸς ὑπεῖχεν ὑποχρέωσιν παροχῆς τῆς ἐργασίας κατὰ ταύτας. Ἵνα ἄλλης ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου εἰμὴ διὰ καταβολὴν τῆς ἐξ 7/6 προσαυξήσεως ἀμοιβῆς τοῦ μισθωτοῦ δύναμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 8000/1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία θεντικῶς ἠρμηνεύθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/1951 ὁμοίας, ἐχούσης ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου (Α.Π. 5/1962, εἰσηγητὴς *Λ. Ροζάκης*, ΕΕΔ 21, 206, ἔνθα αἱ σημειώσεις μας καὶ λοιπαί, Α.Π. 206/1964, εἰσηγητὴς *Μ. Ζαφειρόπουλος*, ΕΕΔ 23, 111).

Τὸ τελευταῖον τοῦτο, ὡς φαίνεται ἐκ τῆς ἀποφάσεως, δὲν ἐζητήθη ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ, ἀλλ' ἐζητήθη ἡ καταβολὴ 1/25 τοῦ μισθοῦ δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακάς.

Ἀρείου Πάγου 598/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δ. Χατζόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Ἀντωνόπουλος, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Ν. Παντέλης

Ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ εἰδικῶς ἐκ τῆς τρίτης ἐν αὐτῇ αἰτιολογίας, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον Δράμας δεσαυτοῦ, ὅτι ἐσχημάτισε τὴν κρίσιν αὐτοῦ ἐκ τῶν ἐκατέρωθεν προσαγομένων ἐγγράφων καὶ τῶν διὰ τῶν προτάσεων διαμειβομένων περὶ τῆς ὑπάρξεως συμβάσεως μεταξὺ τῶν μερῶν, δυνάμει τῆς ὁποίας ὁ ἀναιρεσίβλητος δικαιοῦται νὰ μὴ ἐργάζηται κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτάς, καὶ ἂν ἐργασθῇ δικαιοῦται ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τοῦ 1/25 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ του. Παρὰ τὴν δεσαύτου ὅμως ταύτην, δὲν καθίσταται ἀδιαστάκτως δέδαιον, ὅτι τὸ δικαστήριον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν πρὸς σχηματισμὸν τῆς εἰρημένης κρίσεως τὰ ἐπίμαχα ἔγγραφα, ἅτινα τὸ ἀναιρεσεῖον Δημόσιον ἐπεκαλέσθη καὶ προσήγαγεν ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος Δικαστηρίου, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν σχετικῶν προτάσεών του, πρὸς ἀντίκρουσιν τῆς εἰρημένης συμφωνίας, ἤτοι: 1) τὸ ὑπ' ἀριθ. 82704/5806 τῆς 1.12.1965 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, 2) τὸ ὑπ' ἀριθ. 127931/5359 τῆς 24.6.1966 τοιοῦτον τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας πρὸς τὸν Κτηνοτροφικὸν Σταθμὸν Ἀναπαραγωγῆς Δράμας, 3) τὸ ὑπ' ἀριθ. 22263/9418 τῆς 18.10.1965 τοιοῦτον

ρότητος κατὰ τὰς παρατεθείσας δημοσίας τάξεως διατάξεις, τῆς ἀποφάσεως περὶ ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως καιποιμένης ὡς πρὸς τὰς συνεπείας της πρὸ τῆς παραβάσεως τῶν ἀρχῶν τοῦ ἔντονον ἔχοντος χαρακτῆρα κανόνος δημοσίας τάξεως ὡς ἄνω ἄρθρου 281 Α.Κ., πρὸς ἀποφυγὴν ἀφορήτων συνεπειῶν (Α.Π. 534/1964, Ὅλομ.).

Ἐν προκειμένῳ, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως προκύπτει, τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον ἐδέξατο ἀνελέγκτως, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσίδικος, ὑπηρετῶν ὡς ὑπάλληλος τῆς ἀναιρεσειούσης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας παρὰ τῇ ἐν τῷ Λεκανοπεδίῳ Ἀθηνῶν Ὑπηρεσίᾳ της ἀπὸ 24.1.1966, δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἐτοποθετήθη ἐν συνεχείᾳ παρ' αὐτῇ ἀναγκαστικῶς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, δυνάμει ἀποφάσεως τοῦ ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, λῃφθείσης κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 302 συνεδρίασιν τῆς 19.11.1966 καὶ κοινοποιηθείσης εἰς τὴν ἀναιρεσείουσαν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 109539/4362 τῆς 22.11.1966 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἥτις ἀπόφασις ἐλήφθη ἄνευ τῆς ὑποβολῆς τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 2 τοῦ παρατεθέντος ν.δ. 2657/1953 διευκρινίσεων περὶ τῆς ἀπορίας καὶ ἀνεργίας τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, μετ' ὑπευθύνων περὶ τούτων ἀντιστοίχων δηλώσεων, ὡς καὶ τῆς ὑπάρξεως παρ' αὐτῷ τῶν προσόντων τούτων, ὡς ὑπηρετοῦντος παρὰ τῇ ἀναιρεσειούσῃ ἐπὶ βασικῷ τότε μηνιαίῳ μισθῷ δραχμῶν 3.000, πλέον ὁδοιπορικῶν ἐξόδων καὶ λοιπῶν προσαυξήσεων. Ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα δὲν ἀπέκρουσεν, ἀλλ' ἀντιθέτως ἀπεδέχθη τὴν ταιαύτην τοποθέτησιν, ἀφοῦ διὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς περὶ ταύτης ἀποφάσεως ὑπέβαλεν ἰδίαν αἴτησιν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, προγενεστέραν τῆς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ὑποβληθείσης ταιαύτης, ἐπὶ πλέον δὲ οὐδέποτε μεταγενεστέρως καὶ μέχρι τῆς κατὰ τὴν 3.10.1967 ἀπολύσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου προσέβαλεν ὡς ἄκυρον τὴν ἐν λόγῳ διοικητικὴν πρᾶξιν, διὰ προσφυγῆς εἰς τὸ ἐκδόσαν ταύτην Συμβούλιον ἢ ἐνώπιον οἱασδήποτε ἄλλης Ἀρχῆς, τοὐναντίον ὑπέβαλε πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244/1936 τῆς ἀπὸ 14.3.1967 αἴτησιν, δι' ἧς ἠτήσατο τὴν χορήγησιν ἀδείας ἀπολύσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ὅτι ἀνάρμοστον συμπεριφοράν, χωρὶς νὰ διατυπώσῃ ἐν αὐτῇ σχετικὴν ἐπιφύλαξιν, ἥτις αἴτησις ἀπερρίφθη, ὡς κατ' οὐσίαν ἀβάσιμος, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 13/1967 ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης. Καὶ ὅτι μετὰ πάροδον χρονικοῦ διαστήματος μείζονος τῶν δέκα μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως ἡ ἀναιρεσείουσα κατήγγειλεν, ὡς ἄνω, τὴν συνδέουσαν αὐτὴν μετὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου σύμβασιν ἐργασίας, ἄνευ συμφώνου ἀποφάσεως τῆς προμνησθείσης Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244/1936 καὶ ἀ.ν. 771/1937. Ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ δὲ ὅτι κατέστη ἔγκυρος ἡ παρὰ τῇ ἀναιρεσειούσῃ ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου διὰ τῆς ὑπ' αὐτῆς ἀποδοχῆς τῆς περὶ τοποθετήσεως ταύτης ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Συμβουλίου, ἔκρινεν, ὅτι εἶναι ἄκυρος ἡ ὡς ἄνω καταγγελία, ὡς ἀντικειμένη εἰς τὴν ἀπαγορευτικὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 καὶ κατὰ μερικὴν παραδοχὴν τῆς ἀγωγῆς ἐπεδίκασεν ἀποδοχὰς ὑπερημερίας ἐκ τῆς ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως αὐτοῦ. Ὑπὸ τὰ ὡς ἄνω δεκτὰ γενόμενα πραγματικὰ περιστατικὰ ἡ προσβολὴ ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀποφάσεως τοῦ εἰρημένου Συμβουλίου ἐμπίπτει εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς ἐν ἄρθρῳ 281 Α.Κ. καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος καὶ συνεπῶς ἀπαγορεύεται. Ὅθεν κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν διαλαμβανομένων διατάξεων τὸ δικάσαν δικαστήριον ἔκρινεν, εἰ καὶ ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἡ ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου κατέστη ἔγκυρος, διὰ τὸν ἐκτεθέντα λόγον, ὅτι ἀκύρως ἀπελύθη οὗτος ἄνευ προηγουμένης συμφώνου ἀποφάσεως τῆς προμνησθείσης Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244/1936 καὶ ἀ.ν. 771/1937 καὶ ἀκολούθως ἐπεδίκασεν αὐτῷ ἀποδοχὰς ὑπερημερίας καὶ ὁ ἐναντίος μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Διατήρησις ἐν ἰσχύϊ πενταετοῦς παραγραφῆς χρεῶν τοῦ Δημοσίου

Διατήρησις, κατ' ἄρθρον 2 Ἀστικοῦ Κώδικος, τῆς ἰσχύος τοῦ Νόμου, ἐν ὅσῳ ἕτερος κανὼν δικαίου δὲν καταργήσῃ αὐτὸν ρητῶς ἢ σιωπηρῶς. — Δεκαετὴς παραγραφὴ εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων κατ' ἄρθρον 27 § 7 Α.Ν. 1846/1951, ὡς ἐτροποποιήθη δι' ἄρθρου 44 § 2 Ν.Δ. 2698/1953.—Πενταετὴς ὅμως ἡ παραγραφὴ χρεῶν τοῦ Δημοσίου κατὰ τὸ ἄρθρον 69 Νόμου ΣΙΒ' περὶ Δημοσίου Λογιστικοῦ, ἰσχύουσα καὶ ἐν προκειμένῳ.

Ἐπικυρωθὲν ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 6839/1968 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (εἰσηγητὴς Γ. *Χωρόδος*, ΕΕΔ 27, 620).

Δέχεται: ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἐπικυρώσασα τὴν ἀπόφ. τοῦ Πρωτοδικείου ὡς δοθέν, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 69 τοῦ νόμου ΣΙΒ' περὶ Δημοσίου Λογιστικοῦ, διαλαμβάνουσα ὡς ἄρθρον 27 τοῦ διατάγματος 26.6/10.7.1944 περὶ Κώδικος τῶν νόμων περὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου-, περὶ πενταετοῦς παραγραφῆς τῶν χρεῶν τοῦ Δημοσίου κατισχύει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 44 § 2 τοῦ ν.δ. 2698/1953, περὶ δεκαετοῦς παραγραφῆς τῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ὀφειλομένων εἰσφορῶν.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 91 ἰδίᾳ τοῦ κ.δ. 321/1969 περὶ Κώδικος Δημοσίου Λογιστικοῦ (ΕΕΔ 28, 1445) ὁ χρόνος παραγραφῆς τῶν χρηματικῶν ἀξιώσεων κατὰ τοῦ Δημοσίου εἶναι, ὡς καὶ πρότερον, πέντε ἐτῶν, ἐφ' ὅσον διὰ ἑτέρας γενικῆς ἢ εἰδικῆς διατάξεως δὲν ὁρίζεται βραχύτερος χρόνος παραγραφῆς.

Ἀρείου Πάγου 588/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Σπ. Γάγγας**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Θεοδοσόπουλος, Π. Γαγκάκης, Πάρεδρος Νομικὴ Συμβουλὴ Κράτους

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 Α.Κ. ὁ νόμος διατηρεῖ τὴν ἰσχύν του ἐν ὅσῳ ἕτερος κανὼν δικαίου δὲν καταργήσῃ αὐτὸν ρητῶς ἢ σιωπηρῶς, ἤτοι διὰ ρυθμίσεως τοῦ αὐτοῦ θέματος κατὰ τρόπον ἀντίθετον καὶ ἀσυμβίβαστον πρὸς τὴν ταιαύτην τοῦ παλαιοῦ.

Ἐν προκειμένῳ διὰ τοῦ νομ. διατάγματος 2698/1953 ἐν ἄρθρῳ 44 § 2 αὐτοῦ ὡρίσθη, ὅτι ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 27 § 7 ἀ.ν. 1846/1951 χρόνος παραγραφῆς τοῦ δικαιώματος πρὸς εἰσπραξιν τῶν ὑπὲρ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων (Ι.Κ.Α.) εἰσφορῶν ἀντὶ πενταετοῦς καθίσταται δεκαετής, ἡ τοιαύτη ὅμως ρύθμισις, ἀναφερομένη γενικῶς εἰς τοὺς ὑποχρέους ταιαύτης εἰσφορᾶς καὶ θεσπισθεῖσα, ἵνα μὴ διαφεύγουν πόροι τοῦ Ἱδρύματος, δὲν προκύπτει ἐκ τοῦ περιεχομένου καὶ τοῦ ὡς ἄνω σκοποῦ τοῦ νόμου, ὅτι περιλαμβάνει καὶ τὸ Δημόσιον, ὅταν τοῦτο καθίσταται ὑπόχρεων εἰς καταβολὴν εἰσφορῶν διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως προσώπων ὑπαγομένων εἰς ἀσφάλισιν, ὡς πρὸς τὸ ὁποῖον εἰδικῶς ὡρίσθη διὰ προγενεστέρου νόμου, τοῦ ἄρθρου 69 τοῦ νόμου ΣΙΒ' /1862 «περὶ Δημοσίου Λογιστικοῦ» (ἄρθρον 27 κ.δ. 26 Ἰουνίου / 10 Ἰουλίου 1944 «περὶ Κώδικος νόμων περὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου»), ὅτι παραγράφεται πρὸς ὄφελος τοῦ Κράτους καὶ ἐξαλείφεται πᾶν χρέος αὐτοῦ (ἐὰν δι' ἔλλειψιν ἀπαχρώσης δικαιολογίας δὲν ἀνεγνωρίσθη, δὲν διετάχθη ἡ πληρωμὴ καὶ δὲν ἐπληρώθη) ἐντὸς πέντε ἐτῶν ἀφ' ἧς τὸ πρῶτον ἐγεννήθη τὸ πρὸς ἀγωγὴν δικαίωμα. Τοσούτῳ μᾶλλον, ὅσῳ ἡ τοιαύτη εἰδικὴ ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου πενταετὴς παραγραφὴ ἐθεσπίσθη ἐξ ἰδιαιτέρων λόγων, ἤτοι γιὰ τὴν ταχείας ἐκκαθαρίσεως τῶν ὀφειλομένων τὸν προϋπολογισμὸν αὐτοῦ ὑποχρεώσεων, οὕτως ὥστε νὰ μὴ ἐπιβαρύνηται οὗτος μὲ ὑποχρεώσεις παλαιοτέρας τῆς πενταετίας, αἵτινες, ἂν ἐλαμβάνοντο ὑπ' ὄψιν, θὰ ἐδυσχέραινον τὴν κατάρτισιν αὐτοῦ, ἐνῷ εἰς τὴν ἀντίθετον περίπτωσιν ἡ ἐνδεχομένη συσσώρευσις αὐτῶν ἐντὸς τῆς αὐτῆς, ἰδίᾳ, χρήσεως θὰ ἐπηρέαζε δυσμενῶς τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ, οἱ δὲ ἰδιαίτεροι οὗτοι λόγοι ἐξοδόλως παύουν νὰ ὑφίστανται, ὅταν ὑπόκειται ὑποχρέωσις τοῦ Δημοσίου ἐξ εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α., ἐνῷ οἱ λόγοι, δι' οὓς, ὡς ἐκτίθενται ἀνωτέρω, αἱ ταιαῦται ἀπαιτήσεις τοῦ τελευταίου, ὑπήχθησαν εἰς μακροτέραν, δεκαετῆ, παραγραφήν, ἀνα-

τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας πρὸς τὸ Σωματεῖον Ἐργατοτεχνικοῦ καὶ Ὑπαλληλικοῦ Προσωπικοῦ Κτηνοτροφικοῦ Σταθμοῦ Ἀναπαραγωγῆς Δράμας. Ἐπομένως, παρὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 256 Πολιτικῆς Δικονομίας, δι' ἧς ὁρίζεται, ὅτι ὁ δικαστής, ὅπως μορφώσῃ γνώμην περὶ τοῦ ἀποδεικτέου, ὀφείλει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ ἐκτιμήσῃ πάντα τὰ ὑπὸ τῶν διαδίκων ἐπικαλούμενα καὶ προσαγόμενα ἔγγραφα, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν προσαχθείσας ἀποδείξεις καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου κατέστησεν ἀναιρετέαν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδάφιον 9 Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3810/1957, καὶ τὸν περὶ τούτου βάσιμον δεύτερον λόγον ἀναιρέσεως.

Ἐπὶ τῆς ἐφέσεως :

Ὁ νόμιμος μηνιαῖος μισθὸς ἀντιστοιχεῖ εἰς τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια ἐργασίας, ἐπομένως καὶ εἰς τὴν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτασίμους ἡμέρας ἐργασίαν, ἐφ' ὅσον αὕτη εἶναι ἐκ τοῦ νόμου ἐπιτετραμμένη. Ἐξ ἑτέρου κατὰ τὸ ἄρθρον 904 Α.Κ. προϋπόθεσις τῆς ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀγωγῆς εἶναι, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, καὶ ὅτι ὁ πλουτισμὸς τοῦ ἐναγομένου ἐπῆλθεν ἐκ μὴ νομίμου αἰτίας. Κατὰ δὲ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1, 2 καὶ 3 τοῦ ἀπὸ 5 Ἀπριλίου 1914 ν.δ. «περὶ ἀναζημιοσιεύσεως εἰς ἐνιαῖον κείμενον τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως», 1 καὶ 2 τῆς διὰ τοῦ νόμου 2990/1922 κυρωθείσης Διεθνοῦς Συμβάσεως τῆς Γ' Διεθνοῦς Συνδιασκέψεως Ἐργασίας τῆς Γενεύης, 7 καὶ 12 § 4 τοῦ ἀπὸ 8/14 Μαρτίου 1930 ν.δ. «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως» ἀποκλείεται ἡ ἐφαρμογὴ τῶν περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως διατάξεων ἐπὶ Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Κράτους ἀσκουμένων διομηχανιῶν καὶ μονοπωλίων, οἱ ὑπάλληλοι δὲ καὶ ἐργάται τούτων δὲν δικαιοῦνται ἀνὰ περίοδον ἑπτὰ ἡμερῶν ἀναπαύσεως τοὐλάχιστον 24 ὡρῶν, ἐκτὸς ἂν θεσπισθῇ ἀνάπαυσις διὰ διατάγματος ἢ ἐπιτρέπῃ τοιαύτην ὁ κανονισμὸς τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ συνεφωνήθῃ μεταξὺ τῶν μερῶν. Ὅθεν ἡ ὑπὸ ὑπαλλήλου τοιούτων ὑπηρεσιῶν παροχὴ ἐργασίας καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἑβδομάδος, ὡς γενομένη οὐχὶ ἄνευ νομίμου αἰτίας, ἀλλὰ συνεπείᾳ ἐπικειμένης αὐτῷ νομικῆς ὑποχρεώσεως ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας, καθ' ἣν ὑποχρεοῦται, ὅπως παρέχῃ τὴν ἐργασίαν του κατὰ τὰς νόμῳ ἐπιτρεπομένας ἐργασίμους ἡμέρας, δὲν στηρίζει ἀξίωσιν αὐτοῦ περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ὡς ἐκ τοῦ λόγου ὅτι δὲν παρεσχέθη αὐτῷ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἑβδομάδος ἡμέρα ἀναπαύσεως καὶ εἰργάσθη κατ' αὐτήν.

Διὰ τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἐκκαλοῦντος, συνδεομένου μετὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ καὶ παρέχοντος ὑπηρεσίας εἰς τὴν ἐν αὐτῇ Δημοσίαν Ὑπηρεσίαν καὶ κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτασίμους ἡμέρας, σκοπεῖται ἡ καταδίκη τοῦ Δημοσίου εἰς πληρωμὴν τοῦ 1/25 τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ δι' ἑκάστην Κυριακὴν καὶ ἐξαιρετέαν ἑορτήν, καθ' ἃς εἰργάσθη, χωρὶς νὰ ἀναπαυθῇ κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς συμβάσεως, ἄλλως κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ. Αὕτη συνομδὰ τοῖς προεκτεθεῖσιν εἶναι νόμῳ ἀβάσιμος κατά τε τὴν κυρίαν βάσιν, ἐφ' ὅσον δὲν ἐπικαλεῖται ὁ ἐκκαλῶν εἰδικὴν συμφωνίαν περὶ πληρωμῆς προσθέτου ἀμοιβῆς διὰ τὰς Κυριακάς, οἵα συμφωνία οὐδὲ βεβαιοῦται ἐκ τῶν προσαγομένων στοιχείων καὶ κατὰ τὴν ἐπικουρικήν. Ὅθεν ἀπορριπτὰς ὁ Ἐργατοδίκης τὴν ἀγωγὴν πρὸς τὸν νόμον συνεμορφώθη καὶ εἶναι ἀπορριπτέα ἡ ἔφεσις.

ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΧΡΟΝΙΚΑ ΟΡΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΟΔΕΥΟΝΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Παροχή παρανόμων ὑπερωριῶν καὶ ἀποζημιώσεις κατὰ Ν.Δ. 4020/1959

Ὑπαγωγὴ καὶ τοῦ περιοδεύοντος ὑπαλλήλου ἐπιχειρήσεως ἐμπορίας χάρτου εἰς καθωρισμένον διὰ τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα ὡράριον ἐργασίας (Γνώμη πλειοψηφίας).—Ὑπέρβασις ταύτων ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς καὶ ἀποζημιώσεις κατὰ Ν.Δ. 4020/1959.—Ἔννοια μισθοῦ κατ' ἄρθρα 648 ἐπ. Ἀστικοῦ Κώδικος.

Τὸ ζήτημα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀπησχολήθη ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, ὑπῆρξεν, ἂν οἱ περιοδεύοντες ὑπάλληλοι (παραγωγοὶ - πλασιὲ) ὑπόκεινται εἰς χρονικὰ καθ' ἡμέραν ὅρια ἐργασίας καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἐπῆλθε διχασμὸς γνωμῶν.

Κατὰ τὴν γνώμην τῆς μειοψηφίας (ἴδετε καὶ σύμφωνον Πρωτοδικεῖου Ἀθηνῶν 2544/1969, εἰσηγητὴς **Στ. Ζωγραφίδης**, ΕΕΔ 28, 862), ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν γράμμα ΓΒΟΔ'), οἱ ἐργαζόμενοι τῆς κατηγορίας ταύτης δὲν ὑπόκεινται εἰς χρονικὰ ὅρια ἐργασίας, μὴ ὑφισταμένης σχετικῆς διατάξεως, ἐνῶ κατὰ τὴν γνώμην τῆς πλειοψηφίας οὗτοι ἀκολουθοῦν τὰ καθωρισμένα διὰ τὸ κατάστημα, τὸ ὁποῖον ἐξυπηρετοῦν, χρονικὰ ὅρια ἐργασίας, ἐφ' ὅσον, ὡς ἐκρίθη ἐν προκειμένῳ, ἡ ἐργασία, τὴν ὁποίαν παρεῖχεν ὁ ἐνάγων, ἦτο ἐργασία πωλητοῦ τοῦ καταστήματος.

Θεωρουμένου τοῦ ἐργαζομένου ὡς πωλητοῦ ἐμπορικοῦ καταστήματος ἡ σύγκρισις τοῦ διὰ τῆς ἀτομικῆς συμφωνίας καταβαλλομένου μισθοῦ δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ γίνῃ πρὸς τὴν ἐθνικὴν γενικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἀλλὰ πρὸς ἐκείνην τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων, οὗσης πάντως τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως εὐνοϊκωτέρας καὶ τῆς τελευταίας.

Ἐφετείου Ἀθηνῶν 2200/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Κ. Καρβελᾶς**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἔφεδρος κ. **Ι. Γεωργανᾶς**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Φραγκάκης, Κ. Καρρᾶς, Δ. Φιλιππόπουλος

Αἱ ὑπὸ κρίσιν ἀντίθετοι ἐφέσεις κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 694 ἐξ. ὁριστικῆς ἀποφάσεως τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἐκδοθείσης κατὰ τὴν εἰδικὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 691 ἐπ. τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσαι, εἶναι δεκταὶ τύποις καὶ ἐξεταστέαι κατ' οὐσίαν, συνεκδικαζόμεναι ἐπὶ τῇ περὶ τούτου αἰτήσει τῶν διαδίκων λόγῳ προδήλου τούτων πρὸς ἀλλήλας συναφείας.

Ἐκ τῶν ἐνόρκων καταθέσεων τῶν νομίμως ἐνώπιον τοῦ πρωτοδίκως δικάσαντος δικαστηρίου ἐξετασθέντων μαρτύρων, περιεχομένων ἐν τοῖς νομίμως προσαγομένοις καὶ ἐπικαλουμένοις ταυταρίθμοις τῇ ἐκκαλουμένῃ ἀποφάσει πρακτικοῖς συνεδριάσεως αὐτοῦ καὶ τῶν ὑπὸ τῶν διαδίκων νομίμως προσαγομένων καὶ ἐπικαλουμένων ἐγγράφων καὶ λαμβανομένων ἢ μὴ ὑπ' ὄψιν τῶν ὑπὸ τῶν διαδίκων προσαγομένων καὶ ἐπικαλουμένων ἐνόρκων βεβαιώσεων μαρτύρων ἐνώπιον τῶν συμβολαιογράφων Μ. Χ., Ε. Τ., Κ. Γ., Μ. Τ. ἀπεδείχθησαν, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, τὰ κάτωθι: Ὁ ἐνάγων, ὧδε ἐκκαλῶν - ἐφεσίβλητος, προσελήφθη τῇ 28.8.1966 δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ὑπὸ τῆς ἐναγομένης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας, ἀσκούσης ἐπιχείρησιν ἐμπορίας χάρτου καὶ εἰδῶν ἐκ χάρτου καὶ διατηρούσης ἐν Ἀθήναις πρὸς τοῦτο κατάστημα, μὴ ἀσκούσης δὲ διοικητικὴν ἐπιχείρησιν ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς διὰ τοῦ νόμου 2269/1920 κυρωθείσης συμβάσεως τῆς Ὀδησσηγκτῶνος, ὡς περιοδεύων ὑπάλληλος αὐτῆς ἐπὶ συμφωνηθέντι μισθῷ ἐκ δραχμῶν 4.500 μηνιαίως, χαρακτηριζομένῳ κατὰ μέρος αὐτοῦ ὡς «παγίῳ μισθῷ», καὶ κατὰ τὸ ὑπόλοιπον ὡς «ἐπιδόματι πωλητοῦ», πλέον ποσοῦ δραχμῶν 70 ἡμερησίως, δι' ἃς ἡμέρας εἰργάζετο ἐκτὸς Ἀθηνῶν, ἔργον ἔχων, ὡς καὶ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκτίθεται, τὴν πώλησιν τῶν προϊόντων τῆς ἐναγομένης εἰς διάφορα ὑπ' αὐτοῦ ὡς πελάτας ἐξευρισκόμενα καταστήματα ἐν τῇ περιφερείᾳ τῶν Ἀθηνῶν ἢ ταῖς περιφερείαις τῶν νομῶν Κορινθίας, Ἀργολίδος, Ἀρκαδίας, Εὐβοίας, Βοιωτίας καὶ Φθιώτιδος κατὰ διαστήματα καὶ παράδοσιν αὐτοῖς τούτων καὶ εἰσπραξιν παρὰ τῶν ἀγοραστῶν τοῦ μετ' αὐτῶν συνομολογουμένου τι-

φερόμενοι εἰς τὸ συμφέρον τοῦ Ἱδρύματος καὶ μόνον, δὲν δικαιολογοῦν τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῆς καὶ εἰς βάρος τοῦ Δημοσίου, ἐν ὄψει τῶν ὑπερτέρων λόγων τῆς εἰδικῆς ὑπὲρ αὐτοῦ ρυθμίσεως. Ἡ διάταξις τέλος τοῦ νεωτέρου ν.δ. 2698/1953 (ἄρθρον 55 § 1), καθ' ἣν πᾶσα διάταξις νόμου, ἀντικειμένη εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νομοθετικοῦ διατάγματος καταργεῖται, προδήλως ἀναφέρεται εἰς τὰς γενικὰς διατάξεις, δι' ὧν ρυθμίζονται, κατὰ διάφορον τρόπον, τὰ αὐτὰ θέματα. Ὅθεν, οὕτω ἀποφηναμένη καὶ ἡ προσβαλλομένη, ἥτις ἔκρινεν ὡς παραγραφέντα τὰ ἐξ εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. χρέη τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Δημοσίου, καθ' ὅσον ἀνάγονται εἰς χρόνον ὑπερβαίνοντα τὴν πενταετίαν πρὸ τῆς πράξεως ἐπισολῆς αὐτῶν, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ, ὅτι δὲν καταργήθη ὁ εἰδικὸς παλαιὸς νόμος, ὁ ὁρίζων πενταετῆ τὴν παραγραφὴν τῶν χρεῶν τοῦ Δημοσίου, διὰ τοῦ ὡς ἄνω μνημονευομένου νεωτέρου τοιούτου, ὁρίζοντος δεκαετῆ τὴν παραγραφὴν γενικῶς τῶν ἐξ εἰσφορῶν ἀπαιτήσεων τοῦ ἀναιρεσείοντος Ι.Κ.Α. καὶ μετὰ τοῦτο, κατὰ παραδοχὴν τῆς περὶ παραγραφῆς ἐνστάσεως, ἐδέξατο τὴν ἀσκηθεῖσαν ἀνακοπὴν καὶ ἠκύρωσεν ἀντιστοίχως τὴν περὶ καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν τούτων ἀτομικὴν εἰδοποίησιν, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας διατάξεις καὶ εἶναι ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου πρώτος τῆς ἀναιρέσεως λόγος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 247 Α.Κ. ὑπόκειται εἰς παραγραφὴν τὸ δικαίωμα, ὅπως ἀπαιτήσῃ τις, ἔχων, ἄρα, τὴν ἱκανότητα νὰ εἶναι ὑποκείμενον τοιούτου δικαιώματος, παρ' ἄλλου, ἔχοντος τὴν ἱκανότητα νὰ εἶναι ὑποκείμενον τῆς ἀντιστοίχου ὑποχρεώσεως, πρᾶξιν ἢ παράλειψιν. Ἐν προκειμένῳ, τὸ ἀναιρεσεῖον Ι.Κ.Α. κατέστη διὰ τοῦ ἱδρυτικοῦ αὐτοῦ νόμου νομικὸν πρόσωπον, ἄρα ὑποκείμενον δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων, δημοσίου δικαίου, καὶ ἑπομένως τὸ δικαίωμα αὐτοῦ, ὅπως ἀπαιτήσῃ εἰσφορὰς παρὰ τοῦ ὡσαύτως νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου ἀποτελοῦντος ἀναιρεσιβλήτου Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, ὑπόκειται εἰς παραγραφήν. Οὐδαμῶς τοῦ ἀναιρεσείοντος, κατὰ μεταβολὴν τοῦ ἀρχικοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ, καταστάντος τμήματος Δημοσίας Ὑπηρεσίας, στερουμένου νομικῆς προσωπικότητος, ἔχοντος ὅμως αὐτονομίαν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, διὰ τῶν διατάξεων α) τοῦ ἄρθρου 19 § 1 ἐ.ν. 1846/1951, β) τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3210/1955, γ) τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 2698/1953 καὶ δ) τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3710/1957, διὰ τῶν ὁποίων τοῦτο, διατηροῦν πάντως τὴν νομικὴν αὐτοῦ προσωπικότητα, ἁπλῶς ἐξομοιοῦται πρὸς τὸ Δημόσιον, ὡς πρὸς τὰ παρεχόμενα προνόμια, διαδικαστικά, διοικητικὰ καὶ οἰκονομικά ἢ ἐν τῇ ἀσκήσει τῆς διοικήσεως, ὑποχρεοῦται εἰς τήρησιν, ἐφ' ὡρισμένων θεμάτων τῆς προβλεπομένης διὰ τὸ Δημόσιον διαδικασίας, ἐπεκτεινομένης ἀντιστοίχως τῆς ἁρμοδιότητος τῶν ὀργάνων τοῦ τελευταίου. Ὅθεν, κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν τῶν διαληφθεισῶν διατάξεων καὶ τῶν περὶ παραγραφῆς τοιούτων, ἡ προσβαλλομένη ἐδέχθη ὡς νομίμως προταθεῖσαν τὴν ἐν τῇ ἀνακοπῇ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Δημοσίου διαλαμβανομένην ἔνστασιν παραγραφῆς κατ' ἀπαιτήσεως τοῦ κεκτημένου νομικὴν προσωπικότητα ἀναιρεσείοντος Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ εἶναι ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου δεύτερος τῆς ἀναιρέσεως λόγος.

Κατ' ἐφαρμογὴν τῆς εἰδικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 31 τοῦ ὁ.δ. 7/20.6.1957 «περὶ κωδικοποιήσεως εἰς ἕνα κείμενον τῶν περὶ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους διατάξεων», διατηρηθείσης ἐν ἰσχύι, ὡς τοιαύτης, ἡ ἐπιδικαστέα τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ Δημοσίῳ δαπάνη εἰς βάρος τοῦ ἡττηθέντος ἀναιρεσείοντος ἐκ τῆς δικηγορικῆς ἀμοιβῆς ἀνέρχεται εἰς τὸ ἴδιον.

λογήτου πλουτισμού διατάξεις ώφελείας της τελευταίας ταύτης και ώς αποζημιώσεως κατά το άρθρον 8 § 2 του ν.δ. 4020/1959 λόγω παροχής υπ' αυτού παρανόμου καθ' υπέρβασιν του επταώρου ημερησίου εργασίας, έδει να απορριφθή κατά το κεφάλαιον αυτής τούτο ως μη νόμιμος διά της εκκαλουμένης αποφάσεως, ήτις, δεχθείσα εν μέρει την αγωγήν κατά το κεφάλαιον αυτής τούτο μετά παραδοχήν ότι υφίστατο νόμιμον ωράριον εργασίας (τότον) διά τον ενάγοντα και ότι η ημερησία καθ' υπέρβασιν του ωραρίου τούτου παρασχεθείσα υπ' αυτού δίωρος εργασία ήτο παράνομος, ψευδώς ηρμήνευσε και εφήρμοσε τον νόμον και ώς εκ τούτου έδει να εξαφανισθή κατά την διάταξιν αυτής ταύτην, δεκτής ούτω καθισταμένης της υπό κρίσιν εφέσεως της εναγομένης κατά τον πρώτον εν αυτή λόγον εφέσεως ώς νόμω βασίμου. Κατά την κρατήσασαν όμως παρά τω δικαστηρίω γνώμην η ενάγων, παραλαμβάνων καθ' εκάστην εκ του καταστήματος της εναγομένης τα προς πώλησιν εμπορεύματα και περιάγων ταύτα εις τους τόπους πιθανής διαθέσεως αυτών διά μεταφορικού μέσου αυτής, επαναφέρων δε και αποδίδων εις αυτήν μετά το πέρας της ημερησίας εργασίας του τα απομείναντα αδιάθετα εμπορεύματα μετά των εκ της πωλήσεως των λοιπών πραγματοποιηθεισών εισπράξεων, είναι υπάλληλος - πωλητής του καταστήματος αυτής, εν τω οποίω γίνονται πωλήσεις εις το κοινόν των ειδών της υπ' αυτής ασκουμένης εμπορίας και ώς εκ τούτου υπόκειται ούτος εις το διά της ειρημένης υπ' αριθ. 94948/6109/1965 αποφάσεως Υπουργού Εργασίας τεθεσπισμένον ωράριον εργασίας των εμπορικών καταστημάτων πωλήσεων χάρτου και ειδών εκ χάρτου εξ ωρών 48 εβδομαδιαίως, καταναλισκομένων κατά τα εν τη αποφάσει ταύτη οριζόμενα εις εκάστην ημέραν της εβδομάδος. Ούτως ή καθ' υπέρβασιν του νομίμου τούτου ωραρίου άνευ αδείας της Αρχής παρασχεθείσα υπό του ενάγοντος κατά τα ανωτέρω εκτεθέντα εις την εναγομένην ωριαία κατά μέσον όρον εργασία ημερησίως ή εξάωρος καθ' εβδομάδα είναι παράνομος, ακύρου δε ούσης της περί παροχής αυτής συμφωνίας γεννάται αξίωσις αυτού βάσει των περί αδικαιολογήτου πλουτισμού διατάξεων (άρθρον 904 επ. Α.Κ.) κατά της εναγομένης, καταστάσης άνευ νομίμου αιτίας εις βάρος της περιουσίας αυτού πλουσιωτέρας, εις απόδοσιν αυτώ της εντεύθεν προσγενομένης αυτή ωφελείας, συνισταμένης εις τον μισθόν, όν αυτή θα κατέβαλλεν εις έτερον μισθωτόν, όν θα προσελάμβανε δυνάμει εγκύρου συμβάσεως εργασίας προς παροχήν αυτή υπό τας αυτάς περιστάσεις της υπό του ενάγοντος ακύρως παρασχεθείσης εργασίας, ανερχομένης δε εν όψει του αποδειχθέντος γεγονότος, ότι ο μισθός, όν εις τον τρίτον τούτον θα κατέβαλλεν αυτη, θα ανήρχετο εις ό ποσόν ανήρχετο και ο εις τον ενάγοντα καταβαλλόμενος υπ' αυτής μισθός εκ δραχμών 4.500 μηνιαίως, εις δραχμάς 22,50 ωριαίως (μηνιαίος μισθός δραχμών 4.500: 25 = ημερήσιος μισθός δραχμαί 180: 8 ώραι = 22,50). Αποδειχθέντος περαιτέρω, κατά την κρίσιν του δικαστηρίου, εκ των ειρημένων αποδεικτικών στοιχείων, ότι κατά το εν τη αγωγή από 22.8.1966 μέχρι 20.9.1968 χρονικόν διάστημα παρέσχεν ο ενάγων τη εναγομένη παράνομον υπερωριακήν εργασίαν επί 625 ώρας εν όλω, ή αποδοτέα αυτώ κατά τας περί αδικαιολογήτου πλουτισμού διατάξεις ωφέλεια ανέρχεται εις δραχμάς 14.062 (625 Χ 22,50). Πέραν τούτων δέον, κατά την διάταξιν του άρθρου 8 § 2 του ν.δ. 4020/1959, να καταβληθή αυτώ διά την παράνομον ταύτην καθ' υπέρβασιν του νομίμου ωραρίου εργασίαν του και αποζημίωσις ίση προς 0,75 του καταναλομένου ωρομισθίου του, ανερχομένη, εν όψει των κατά τα εκτεθέντα αποδειχθέντων γεγονότων, ότι ο μηνιαίος μισθός αυτού ανήρχετο εις δραχμάς 4.500 και το ωρομίσθιον αυτού εις δραχμάς 22,50 και ότι παρασχέθη υπ' αυτού τοιαύτη παράνομος εργασία εξ ωρών 625 εν όλω εις δραχμάς 10.547 (22,50 Χ 75% = 1.687,50 Χ ώρας 625). Διά τα ποσά ταύτα έδει να γίνη δεκτή η υπό κρίσιν αγωγή κατά το πρώτον κεφάλαιον αυτής, δι' ής διώκεται α) κατά τας περί αδικαιολογήτου πλουτισμού διατάξεις απόδοσις τω ενάγοντι προσγενομένης τη εναγομένη εκ παροχής αυτή υπ' αυτού παρανόμου υπερωριακής εργασίας ωφελείας και β) βάσει του άρθρου 8 § 2 του ν.δ. 4020/1959 καταβολή αποζημιώσεως επί τω ωρομισθίω του διά την παρασχεθείσαν υπ' αυτού εις την εναγομένην καθ' υπέρβασιν του νομίμου ωραρίου άνευ αδείας της Αρχής εργασίαν. Κατ' ακολουθίαν το πρωτοδίκως δικάσαν δικαστήριον, δεχθέν διά της εκκαλουμένης αποφάσεώς του εν μέρει την υπό κρίσιν αγωγήν και επιδικάσαν υπέρ του ενάγοντος τα εν αυτή ποσά εκ των ειρημένων αιτιών

μήματος τῶν ἐμπορευμάτων, παραλαμβανομένων ὑπ' αὐτοῦ καθ' ἑκάστην πρωΐαν ἐκ τοῦ κεντρικοῦ καταστήματος ἢ τῶν ἐν ταῖς πρωτευούσαις τῶν νομῶν καταστημάτων τῆς ἐναγομένης ἅμα τῷ ἀναίγματι αὐτῶν καὶ περιαγομένων δι' αὐτοκινήτου αὐτῆς ὑφ' ἑτέρου ὑπαλλήλου αὐτῆς (ὁδηγοῦ), ὁδηγουμένου εἰς τοὺς πιθανοὺς τόπους διαθέσεως αὐτῶν. Δι' ἑκάστην ὑπ' αὐτοῦ πραγματοποιουμένην πώλησιν συνετάσσοντο ὑπ' αὐτοῦ τὰ οἰκεῖα τιμολόγια, μετὰ τὸ πέρας δὲ τῆς ἡμερησίας ἐργασίας του ἐχώρει παράδοσις εἰς τὴν ἐναγομένην ἐν τῷ καταστήματι αὐτῆς τῶν ἐκ τῆς πωλήσεως εἰσπραχθέντων ὑπ' αὐτοῦ χρημάτων ὅπερ συνταξομένων ὑπ' αὐτοῦ διὰ τὸν εὐχερῆ ἔλεγχον τῶν πωλήσεων καὶ εἰσπράξεών του καταστάσεων. Ἡ ἡμερησία ἐργασία του ἐξηρτᾶτο ἐκ τῆς λειτουργίας τῶν καταστημάτων, εἰς ἃ ἦτο πιθανὴ ἡ διάθεσις τῶν ἐμπορευμάτων, καὶ διήρκει ἐφ' ὅσον χρόνον τὰ καταστήματα ταῦτα παρέμενον ἀνοικτὰ καὶ πέραν τούτου ἐπὶ τὸν ἀπαιτούμενον διὰ τὴν ἐπιστροφὴν εἰς τὸ κατάστημα τῆς ἐναγομένης, παράδοσιν τῶν εἰσπράξεων καὶ σύνταξιν τῶν οἰκείων ἐγγράφων (καταστάσεων κλπ.) χρόνον, πλέον συγκεκριμένως δὲ ἀπὸ ὥρας 8ης περίπου πρωϊνῆς μέχρι 9ης περίπου ὁραδυνῆς μὲ τρίωρον μεσημβρινὴν διακοπὴν καθ' ἑκάστην ἐργάσιμον ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, πλὴν Τετάρτης καὶ Σαββάτου, καθ' ἃς λόγῳ τοῦ ὅτι τὰ καταστήματα - πελάται παρέμενον κλειστὰ κατὰ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας, αὐτὴ περιωρίζετο χρονικῶς μέχρι τῆς 3ης περίπου μεταμεσημβρινῆς ὥρας, ἀνερχομένη οὕτω κατὰ μέσον ὅρον εἰς 9 ὥρας ἡμερησίως ἢ 54 ἑβδομαδιαίως. Ὑπὸ τὰ δεδομένα ταῦτα εἰ καὶ ἠδύναντό τινες εἰπεῖν, ὅτι δὲν ὑφίστατο διὰ τὸν ἐνάγοντα κατὰ τὸν χρόνον τῆς παρὰ τῇ ἐναγομένῃ ἐργασίας του, ἐλλείψει σχετικῆς διατάξεως, ὑποχρεωτικὸν ἐκ τοῦ νόμου ὡράριον ἐργασίας, διότι ἡ μὲν διάταξις τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ π.δ. τῆς 8/13.4.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 7 § 3 τοῦ ἀ.ν. 547/1937, ὁρίζουσα ὅτι «ἡ ἐργασία τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, τῶν Τραπεζῶν καὶ τῶν Γραφείων ἐν γένει δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ ἡμερησίως τὰς ἑπτὰ ὥρας», ἀφορᾷ μόνον εἰς τὰς ὥρας ἐργασίας τοῦ ἐν Γραφείοις τῶν μὴ ἀσκουσῶν βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ αὐτῶν, ἐν τῷ ἀποίῳ δὲν καταλέγεται ὁ ἐνάγων (Ὀλομ. Ἀ.Π. 685/1964, ΕΕΔ 24, 22, Ὀλομ. Ἀ.Π. 393/1967, ΕΕΔ 26, 873, Α.Π. 196/1965, ΕΕΔ 24, 678) καὶ συνεπῶς δὲν δύναται νὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς ἐν προκειμένῳ, ἡ δὲ διάταξις τῆς κατ' ἐξουσιοδότησιν ἐκ τοῦ ἄρθρου 2 § 1 τοῦ ν.δ. 4020/1959 ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 94948/6409/1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς καθορίζονται αἱ ὧραι λειτουργίας τῶν ἐν αὐτῇ ἐμπορικῶν καταστημάτων, ἐν οἷς καὶ τὰ καταστήματα πωλήσεως χάρτου, γραφικῆς ὕλης καὶ εἰδῶν ἐκ χάρτου, ὡς τὸ τῆς ἐναγομένης, καὶ αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ αὐτῶν, ἔχουσαι ἐφαρμογὴν ἐπὶ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ, ἀπασχολουμένου εἰς καταστήματα ὑπὸ τὴν ἐν ἄρθρῳ 1 § 1 τοῦ εἰρημένου ἀπὸ 8/13.4.1932 π.δ. ἔννοιαν τοῦ ὅρου, εἰς τόπον τοιοῦτον ἀνοικτὸν ἢ κλειστόν, προσιτὸν πάντως εἰς τὸ κοινόν, ὅπου συνήθως ἐνεργοῦνται ἀγοραπωλησίαι εἰδῶν, ὑλικῶν ἢ προϊόντων φυσικῶν, βιοτεχνικῶν ἢ βιομηχανικῶν (Α.Π. 192/1969, ΕΕΔ 28, 633, Α.Π. 196/1965, ΕΕΔ 24, 678, Α.Π. 408/1964, ΕΕΔ 23, 786), δὲν δύναται καὶ αὐτὴ νὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς ἐπὶ τοῦ ἐνάγοντος, κινουμένου, καθ' ἃ εἴρηται, καθ' ἅπασαν τὴν ἔκτασιν τοῦ τομέως του πρὸς ἀνεύρεσιν πελατῶν καὶ πώλησιν καὶ παράδοσιν αὐτοῖς ἐμπορευμάτων ἐπὶ καταβολῇ ὑπ' αὐτῶν τοῦ συνομολογουμένου τιμήματος αὐτῶν καὶ παρέχοντος ἐργασίαν πωλητοῦ οὐχὶ ἐν καταστήματι. Συνεπῶς, κατὰ τὴν ἡσσονα ταύτην γνώμην, μὴ ὑφισταμένου νομίμου ὡραρίου διὰ τὸν ἐνάγοντα, τὴν εἰρημένην παρασχόντα ἐργασίαν, μὴ οὔσης δὲ οὕτως ἀκύρου τῆς περὶ παροχῆς πέραν τῶν ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ ὡρῶν ἡμερησίως ἐργασίας συμφωνίας δὲν ἔχει ὁ ἐνάγων κατὰ τῆς ἐναγομένης διὰ τὴν ἐπὶ πλέον ταύτην ἐργασίαν του ἀξίωσιν κατὰ τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεις (ἄρθρον 904 Α.Κ.) πρὸς ἀπόδοσιν τῆς ἐντεῦθεν ὠφελείας της, οὔτε τοιαύτην περὶ ἀποζημιώσεως κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ ν.δ. 4020/1959, διότι πᾶσαι αἱ διατάξεις αὗται προϋποθέτουσι παράνομον ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἐντεῦθεν ἀκυρότητα τῆς περὶ ταύτης συμφωνίας, ὡς ἐκ τούτου δὲ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, διώκουσα διὰ τοῦ πρώτου κεφαλαίου αὐτῆς καταβολὴν τῷ ἐνάγοντι παρὰ τῆς ἐναγομένης τῶν ἐν αὐτῇ ποσῶν ὡς ἀποδοτέας κατὰ τὰς περὶ ἀδικαιο-

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

1. Μισθὸς προσωπικοῦ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου

Καθορισμὸς κατ' ἄρθρον 1 § 1 ὑπ' ἀριθ. 180 1960 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθείσης διὰ τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ Ν.Δ. 4242/1962, τοῦ βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ τοῦ τακτικοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, τοῦ ἔχοντος μισθολογικὴν ἀντιστοιχίαν πρὸς ἕνα τῶν βαθμῶν τῆς δημοσίας διοικητικῆς ἱεραρχίας ἢ τοῦ τεχνικοῦ κλάδου τῆς Ὑπηρεσίας Δημοσίων Ἔργων, κατὰ τὴν ἐν τῇ αὐτῇ Πράξει παρατιθεμένην κλίμακα.— Ἔννοια διατάξεως.— Παροχὴ τεχνικοῦ ἐπιδόματος εἰς τοὺς τεχνικοὺς μονίμους δημοσίους ὑπαλλήλους ὅλων τῶν Ὑπουργείων κατ' ἄρθρον 1 § 1 Νόμου 3760/1957 — Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ τῶν τεχνικῶν ὑπαλλήλων τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.

Ἀρείου Πάγου 590/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Σπ. Γάγγας**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Μεϊμαράκης, Δ. Ἀποστολίδης.

Κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 180/1960 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθείσης διὰ τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ ν.δ. 4242/1962 ὁ βασικὸς μηνιαῖος μισθὸς τοῦ τακτικοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, τοῦ ἔχοντος μισθολογικὴν ἀντιστοιχίαν πρὸς ἕνα τῶν βαθμῶν τῆς δημοσίας διοικητικῆς ἱεραρχίας ἢ τοῦ τεχνικοῦ κλάδου τῆς Ὑπηρεσίας Δημοσίων Ἔργων, τοῦ μισθοδοτουμένου κατὰ τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 1031/1958 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὁρίζεται, κατὰ τὴν ἐν τῇ αὐτῇ πράξει παρατιθεμένην κλίμακα ἀπὸ τοῦ 1ου μέχρι τοῦ 13ου βαθμοῦ διὰ τοὺς διοικητικοὺς κλάδους, ἀπὸ τοῦ 1ου μέχρι τοῦ 7ου διὰ τὴν Α' κατηγορίαν τοῦ τεχνικοῦ κλάδου, ἀπὸ τοῦ 4ου μέχρι τοῦ 10ου διὰ τοὺς ὑπομηχανικοὺς τοῦ αὐτοῦ κλάδου καὶ ἀπὸ τοῦ 2ου μέχρι τοῦ 11ου διὰ τοὺς σχεδιαστὰς τοῦ αὐτοῦ κλάδου. Κατὰ δὲ τὴν παράγραφον 11 τοῦ ἰδίου ἄρθρου τοῦ αὐτοῦ μισθοῦ δικαιοῦται καὶ τὸ ἐπὶ συμβάσει ἢ θητείᾳ ἢ ἐκτάκτων προσωπικὸν τῶν Ν.Π.Δ.Δ., τὸ δικαιούμενον κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις μισθοῦ τακτικοῦ διοικητικοῦ ἢ τεχνικοῦ ὑπαλλήλου, κατ' ἀναφορὰν πρὸς ἕνα τῶν μισθῶν τῆς κλίμακος τῆς δημοσίας διοικητικῆς ἱεραρχίας ἢ τοῦ τεχνικοῦ κλάδου Ὑπουργείου Δημοσίων Ἔργων.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς συνάγεται, ὅτι διὰ τῆς ὡς ἄνω πράξεως, ἐπεχούσης ἰσχὺν οὐσιαστικοῦ νόμου, μετὰ τὴν κύρωσιν αὐτῆς διὰ νόμου περιβληθέντος τὸν νομοθετικὸν τύπον, δὲν ἐρρυθμίσθη ὑποχρεωτικῶς ἡ βαθμολογικὴ ἀντιστοιχία ἑκάστης θέσεως τοῦ τακτικοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, τοῦ ἔχοντος μισθολογικὴν ἀντιστοιχίαν πρὸς ἕνα τῶν βαθμῶν τῆς δημοσίας διοικητικῆς ἱεραρχίας ἢ τοῦ τεχνικοῦ κλάδου τῆς Ὑπηρεσίας Δημοσίων Ἔργων, τοῦ μισθοδοτουμένου κατὰ τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 1031/1958 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὁρίζεται, κατὰ τὴν ἐν τῇ αὐτῇ πράξει παρατιθεμένην κλίμακα ἀπὸ τοῦ 1ου μέχρι τοῦ 13ου βαθμοῦ διὰ τοὺς διοικητικοὺς κλάδους, ἀπὸ τοῦ 1ου μέχρι τοῦ 7ου διὰ τὴν Α' κατηγορίαν τοῦ τεχνικοῦ κλάδου, ἀπὸ τοῦ 4ου μέχρι τοῦ 10ου διὰ τοὺς ὑπομηχανικοὺς τοῦ αὐτοῦ κλάδου καὶ ἀπὸ τοῦ 2ου μέχρι τοῦ 11ου διὰ τοὺς σχεδιαστὰς τοῦ αὐτοῦ κλάδου. Κατὰ δὲ τὴν παράγραφον 11 τοῦ ἰδίου ἄρθρου τοῦ αὐτοῦ μισθοῦ δικαιοῦται καὶ τὸ ἐπὶ συμβάσει ἢ θητείᾳ ἢ ἐκτάκτων προσωπικὸν τῶν Ν.Π.Δ.Δ., τὸ δικαιούμενον κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις μισθοῦ τακτικοῦ διοικητικοῦ ἢ τεχνικοῦ ὑπαλλήλου, κατ' ἀναφορὰν πρὸς ἕνα τῶν μισθῶν τῆς κλίμακος τῆς δημοσίας διοικητικῆς ἱεραρχίας ἢ τοῦ τεχνικοῦ κλάδου Ὑπουργείου Δημοσίων Ἔργων.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς συνάγεται, ὅτι διὰ τῆς ὡς ἄνω πράξεως, ἐπεχούσης ἰσχὺν οὐσιαστικοῦ νόμου, μετὰ τὴν κύρωσιν αὐτῆς διὰ νόμου περιβληθέντος τὸν νομοθετικὸν τύπον, δὲν ἐρρυθμίσθη ὑποχρεωτικῶς ἡ βαθμολογικὴ ἀντιστοιχία ἑκάστης θέ-

---

λόγους ἐφέσεως, ἐναντία τούτοις ὑποστηρίζοντας, ὡς ἀβάσιμος.

Ἐκ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἀπεδείχθη, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ὅτι ἡ φόρτωσις τῶν αὐτοκινήτων διὰ τῶν ἐμπορευμάτων, ὧν τὴν διάθεσιν εἰς καταστήματα τοῦ τομέως του, ὑπ' αὐτοῦ ὡς πελάτας ἐξευρισκόμενα, ἀνελάμβανεν ὁ ἐνάγων, ἐγίνετο καθ' ἅπασαν τὴν διάρκειαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας δι' ἐργατῶν τῆς ἐναγομένης εἰς τὰς ἀποθήκας της, ἡ τμηματικὴ δὲ ἐκφόρτωσις τῶν ἐκ τῶν ἐμπορευμάτων τούτων πωλουμένων καὶ ἡ παράδοσις αὐτῶν εἰς τοὺς ἀγοραστὰς ἐγίνετο ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος καὶ τοῦ προσλαμβανομένου ἀγοραστοῦ. Ἡ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἐκτελουμένη ἐντὸς τῶν χρονικῶν ὁρίων τῆς ἡμερησίας ἐργασίας του ἐργασία αὕτη ἦτο ἐντὸς τοῦ κύκλου τῶν καθηκόντων του ὡς πωλητοῦ ἐμπορευμάτων, ἔχοντος ὡς τοιούτου ὑποχρέωσιν καὶ πρὸς παράδοσιν τῶν πωλουμένων ὑπ' αὐτοῦ πραγμάτων. Οὕτω περὶ τούτου κρίναν καὶ τὸ πρωτοβάθμιον δικάσαν δικαστήριον διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του καὶ ἀπορρίψαν ὡς ἀβάσιμον τὴν ἀγωγήν, δι' ἧς διώκεται καταβολὴ τῷ ἐνάγοντι τοῦ ἐν αὐτῇ ποσοῦ διὰ παρασχεθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ πέραν τῆς συμπεφωνημένης ἐργασίας ἐργασίαν φορτοεκφορτώσεων κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἡμερησίας ἐργασίας του, δὲν ἐσφάλην, ὀρθῶς ἐκτιμήσαν τὰς προσαχθείσας ἀποδείξεις, δι' ὃ καὶ δέον ὅπως ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐνάγοντος ἀπορριφθῇ κατὰ τὸν τέταρτον ἐν αὐτῇ λόγον ἐφέσεως, ἐναντία ὑποστηρίζοντα, ὡς ἀβάσιμος.

μετά παραδοχήν ὅτι ἐπὶ τοῦ ἐνάγοντος εἶχεν ἐφαρμογήν ἡ περὶ ἐπταώρου ἡμερησίας ἐργασίας διάταξις τοῦ ἄρθρου 7 § 3 τοῦ ἀ.ν. 547/1937, δι' ἧς ἐτροποποιήθη κατὰ τὴν περὶ διαρκείας τῆς ἡμερησίας ἐργασίας διάταξίν του τὸ ἄρθρον 18 τοῦ εἰρημένου ἀπὸ 8/13.4.1932 π.δ. καὶ ὅτι ἡ ὑπ' αὐτοῦ παρασχεθεῖσα καθ' ὑπέρβασιν τοῦ νομίμου ὡραρίου ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς ἐργασία ἀνῆλθεν εἰς 1.250 ὥρας ἐν συνόλῳ, ἔσφαλε, ψευδῶς ἑρμηνεύσασα καὶ ἐφαρμόσασα τὸν νόμιον καὶ τὰς προσαχθείσας ἀποδείξεις ἐκτιμήσασα, δι' ὃ καὶ δέον ὅπως ἡ ἀπόφασις αὐτοῦ αὕτη ἐξαφανισθῇ κατὰ τὴν διάταξίν της ταύτην καὶ μετὰ τοῦτο, δικαζομένης κατ' οὐσίαν τῆς ὑποθέσεως, γίνῃ ἐν μέρει δεκτὴ διὰ τὰ ἀνωτέρω ποσὰ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ κατὰ τὸ ἐκ τῶν εἰρημένων ἀξιώσεων πρῶτον κεφάλαιον αὐτῆς, ὡς καὶ οὐσίᾳ ἐν μέρει βάσιμος, δεκτῆς οὕτως ἐν μέρει καθεσταμένης τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως τῆς ἐκκαλούσης - ἐναγομένης κατὰ τὸ δεύτερον ἐν αὐτῇ λόγον ἐφέσεως, καθ' ὃν οὐχὶ ὀρθῶς ἐκρίθη ὡς παράνομος ἡ πέραν τῶν 7 ὡρῶν ἡμερησίως ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς παρασχεθεῖσα τῇ ἐναγομένῃ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος, παρασχόντος 8ώρου ἡμερησίως ἐργασίαν, ἐργασία, τοῦ νομίμου ὡραρίου του ὄντος 8ώρου, ὡς καὶ οὐσίᾳ ἐν μέρει βάσιμου, ἀπορριπτομένης δὲ τῆς ἐφέσεως τῆς αὐτῆς ἐκκαλούσης κατὰ τὸν πρῶτον ἐν αὐτῇ λόγον ἐφέσεως, καθ' ὃν, μὴ ὑφισταμένου νομίμως τεθεσπισμένου ὡραρίου ἐργασίας διὰ τὸν ἐνάγοντα, τὴν ἀνωτέρω παρασχόντα ἐργασίαν, δὲν ἐγεννήθησαν ἀξιώσεις αὐτοῦ βάσει τῶν εἰρημένων διατάξεων (ἄρθρον 904 Α.Κ., ἄρθρον 8 § 2 ν.δ. 4020/1959) ἐκ παροχῆς ὑπ' αὐτοῦ 9ώρου ἐργασίας ἡμερησίως, ὡς καὶ τῆς ἐφέσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος - ἐνάγοντος κατὰ τὸν πρῶτον ἐν αὐτῇ λόγον ἐφέσεως, ἄλλοντα κατὰ τῆς ἀποφάσεως δι' ἐσφαλμένην δι' αὐτῆς ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων ὡς πρὸς τὴν εἰς ὥραν διάρκειαν τῆς παρασχεθείσης ὑπ' αὐτοῦ ἡμερησίως παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας ὡς νόμῳ (τῆς πρώτης) καὶ νόμῳ καὶ οὐσίᾳ (τῆς δευτέρας) ἀβασίμων.

Κατὰ τὰ ἄρθρα 648 ἐπ. τοῦ Α.Κ. μισθὸν ἀποτελεῖ πᾶσα τακτικῶς καὶ ἀδιαλείπτως κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας διδομένη ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εἰς τὸν μισθωτὸν παροχὴ ὡς συμβατικὸν ἀντάλλαγμα τῶν ὑπηρεσιῶν του ἀνεξαρτήτως τοῦ τρόπου καθορισμοῦ αὐτῆς (Α.Π. 167/1969, ΝοΒ 17, 833, Α.Π. 312/1964, ΝοΒ 12, 845, Α.Π. 131/1969, ΝοΒ 17, 817).

Ἐν προκειμένῳ ἀποδείχθη ἐκ τῶν εἰρημένων ἀποδεικτικῶν στοιχείων, ἐκτίθεται δὲ καὶ ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ, ὅτι εἰς τὸν ἐνάγοντα κατεβάλλετο παρὰ τῆς ἐναγομένης καθ' ἅπασαν τὴν διάρκειαν τῆς παρ' αὐτῆς ἐργασίας του δυνάμει τῆς καταρτισθείσης μεταξὺ αὐτῶν συμβάσεως ἐργασίας μισθὸς ἐκ δραχμῶν 4.500 μηνιαίως, μέρος τοῦ ὁποίου ἐκ δραχμῶν 1.500 μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1967 καὶ ἐκ δραχμῶν 2.500 ἀπὸ 1.1.1968 καὶ ἐφεξῆς ἐχαρακτηρίζετο ὡς «πάγιος μισθὸς» καὶ μέρος (τὸ ὑπόλοιπον) ὡς «ἐπίδομα πωλητοῦ». Δεδομένου, ὅτι ὁ κατὰ νόμον κατὰ κατώτατον ὅριον καταβλητέος εἰς τὸν ἐνάγοντα, ἔχοντα συμπεπληρωμένον τὸ 25ον ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ μὴ ἔχοντα κατὰ τὴν ὑπὸ τῆς ἐναγομένης προσληψίν του συμπεπληρωμένην ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν, μισθὸς ἀνήρχετο εἰς δραχμὰς 1.600 καὶ 1.750 μηνιαίως κατὰ τὸν ἀπὸ 22.8.1966 μέχρι 31.8.1967 χρόνον (ἀπὸ 14.12.1965 ἐθνικὴ γενικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, δημοσιευθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 120721/8632/1965 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας) καὶ εἰς δραχμὰς 2.350 μηνιαίως ἀπὸ 1.9.1967 καὶ ἑκτοτε (ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ἀπόφασις Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθεῖσα ἐκτελεστὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 15665/637/1968 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας) καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ἐπικαλεῖται ὁ ἐνάγων συμφωνίαν μετὰ τῆς ἐναγομένης ὅπως τὸ χαρακτηριζόμενον ὡς «πάγιος μισθὸς» μέρος τοῦ μισθοῦ μὴ ὑπολείπηται τοῦ κατὰ νόμον καταβλητέου μισθοῦ, ὁ εἰρημένος καταβληθεὶς εἰς τὸν ἐνάγοντα καθ' ἅπασαν τὴν διάρκειαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας μισθὸς ἐκ δραχμῶν 4.500 μηνιαίως ὑπερκαλύπτει τὴν ἐκ τοῦ νόμου πρὸς μισθὸν ἀξίωσιν αὐτοῦ καὶ συνεπῶς οὐδεμία ἀξίωσις αὐτοῦ ἐγεννήθη ἐκ διαφορᾶς μεταξὺ καταβληθέντος καὶ κατὰ νόμον καταβλητέου αὐτῷ μισθοῦ ἢ ἐκ τοῦ διαφόρου ἑκάστοτε χαρακτηρισμοῦ μέρους τοῦ μισθοῦ. Οὕτω περὶ τούτων κρίναν καὶ τὸ πρωτοδίκως δικάσαν δικαστήριον διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του καὶ ἀπορρίψαν ὡς ἀβάσιμον τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴν κατὰ τὸ δεύτερον καὶ τρίτον κεφάλαια αὐτῆς, δι' ὧν διώκεται διαφορὰ «μισθοῦ» καὶ διαφορὰ «ἐπιδόματος πωλητοῦ», δὲν ἔσφαλεν, ὀρθῶς τὸν νόμιον ἑρμηνεύσαν καὶ ἐφαρμόσαν καὶ τὰς προσαχθείσας ἀποδείξεις ἐκτιμήσαν, δι' ὃ καὶ δέον ὅπως ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις τοῦ ἐκκαλοῦντος - ἐνάγοντος ἀπορριφθῇ κατὰ τοὺς δεύτερον καὶ τρίτον ἐν αὐτῇ

συμένην χρῆσιν τοιούτου μηχανήματος, οὐχὶ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τεχνικῶν ἔργων, ἀλλὰ συνιστῶσαν βιομηχανικὴν τοιαύτην, δικαιοῦται τοῦ μισθοῦ τῆς ἐν λόγῳ συλλογικῆς συμβάσεως, ἀφοῦ αὕτη παραπέμπει εἰς τὸ ὡς ἄνω β.δ. 4/5.10.1951 μόνον διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν μηχανημάτων, αὐτοτελῶς προσδιορίζουσα καὶ ἐπεκτείνουσα τὸν κύκλον ἐφαρμογῆς αὐτῆς ἐπὶ πάσης βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως. Ὅθεν ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὴν ὡς ἄνω συλλογικὴν σύμβασιν ἡ προσβαλλομένη καὶ ἐπὶ χειριστοῦ μηχανήματος, οἷος ὁ ἀναιρεσίβλητος, ὑπηρετοῦντος οὐχὶ εἰς ἐπιχείρησιν τεχνικῶν ἔργων, ἀλλ' εἰς βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν, ὡς ἐχαρακτηρίσθη ἡ ἀναιρεσείουσα, μὴ παραπονουμένη κατὰ τοῦτο, καὶ εἶναι ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου πρῶτος τῆς ἀναιρέσεως λόγος.

Κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 2 τοῦ β.δ. 4/5.10.1951 εἰς τὴν εἰδικότητα Α' περιλαμβάνονται μηχανήματα α) ἐκσκαπτικὰ καὶ β) ἀνυψωτικὰ ξηρᾶς, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ β.δ. 22/30.12.1959/22.1.1960 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ β.δ. 4/5 Ὀκτωβρίου 1951..., τὰ ὡς ἄνω μηχανήματα ὑποδιαιροῦνται εἰς πέντε διαιρέσεις, ἤτοι, Αα ἐκσκαφεῖς, βυθοκόρους, γερανούς, Αβ διαμορφωτὰς γαιῶν καὶ μικροὺς φορτωτάς (τῶν ὁποίων ὁ χειρισμὸς ὁμοιάζει πρὸς τὸν χειρισμὸν προωθητήρων γαιῶν καὶ οὐχὶ πρὸς τὸν τοιοῦτον τῶν μηχανημάτων τῆς Αα διαιρέσεως), Αδ ἑλκυστῆρας καὶ Αε γεωτρύπανα, ἐνῷ, κατὰ τὸ ἄρθρον 4 § 1 τοῦ β.δ. 4/5 Ὀκτωβρίου 1951, ἡ ἐφαρμογὴ αὐτοῦ περιορίζεται εἰς μηχανήματα εἰδικοτήτων Α' καὶ Β' ἰσχύος ἄνω τῶν 20 Η.Ρ.

Ἐκ τούτων συνάγεται, ὅτι ἡ ἀνωτέρω ἀπαρίθμησις εἶναι περιοριστική, καθ' ἣ προκύπτει καὶ ἐκ τοῦ ὅτι κατὰ τὸ αὐτὸ ἄρθρον 2 ὑπαγωγὴ καὶ ἑτέρων μηχανημάτων εἰς μίαν τῶν ὡς ἄνω εἰδικοτήτων διενεργεῖται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Βιομηχανίας, ἐκδιδομένης μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Μηχανολογικοῦ Συμβουλίου καὶ δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν προκειμένῳ, ἡ προσβαλλομένη ἐδέξατο, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος εἶναι κατὰ κύριον λόγον χειριστὴς μηχανήματος (κλάρκ), ἔχοντος ἰσχὺν 21 Η.Ρ. καὶ διαθέτοντος βραχίονας καὶ περόνας κινουμένους διὰ καταλλήλου χειρισμοῦ μοχλῶν, διὰ τῶν ὁποίων παραλαμβάνει ἐμπορεύματα ἐκ τινος σημείου τοῦ περιβόλου τοῦ ἐργοστασίου τῆς ἀναιρεσειούσης, τὰ ἀνυψώνει ἐκ τοῦ ἐδάφους, τὰ μεταφέρει εἰς ἄλλα σημεῖα τοῦ περιβόλου, ἐνίοτε καὶ εἰς ἀπόστασιν μέχρις 600 μέτρων. Διὰ καταλλήλου δὲ χειρισμοῦ τὰ τοποθετεῖ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ἄλλων ἐμπορευμάτων δι' ἀνυψώσεως ἀπὸ 0.30 μέχρι 2.80 μέτρων, ὅταν ἡ τελευταία σειρὰ ἐμπορευμάτων εὑρίσκεται εἰς τὸ ὕψος τοῦτο. Ὑπὸ τὰ δεδομένα δὲ ταῦτα ἀπεφήνατο, ὅτι οὗτος χειρίζεται μηχανήματα ἐκ τῶν διαλαμβανομένων ἐν τῷ ὡς ἄνω ἄρθρῳ 2 τοῦ β.δ. 4/5 Ὀκτωβρίου 1951, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη, καὶ ἐπομένως δικαιοῦται τοῦ ἐν τῇ εἰρημένῃ συλλογικῇ συμβάσει μισθοῦ χειριστοῦ, ἀπορρίψασα αἴτημα τῆς ἀναιρεσειούσης, ὅπως ἀναγνωρισθῇ ἡ ἀνυπαρξία τῆς ἀντιστοίχου ὑποχρεώσεως, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ, ὅτι τὸ ὡς ἄνω περιγραφόμενον μηχάνημα ὑπάγεται εἰς τὴν τρίτην διάκρισιν (Αγ), διότι ἀποτελεῖ μικρὸν φορτωτήν, τοῦ ὁποίου ὁ χειρισμὸς ὁμοιάζει πρὸς τὸν χειρισμὸν τῶν προωθητήρων γαιῶν. Οὕτω, ὅμως, διέλαβεν ἀνεπαρκεῖς αἰτιολογίας, καθιστῶσας ἀνέφικτον τὸν ἔλεγχον τῆς ὀρθῆς τοῦ νόμου ἐφαρμογῆς ἐπὶ τοῦ οὐσιώδους ἐπιρροὴν ἀσκοῦντος ζητήματος, τῆς ὑπαγωγῆς τοῦ χειριζομένου μηχανήματος εἰς τὴν διάκρισιν Αγ, ἀφοῦ ἀπαραίτητος προϋπόθεσις ὑπαγωγῆς αὐτοῦ εἶναι ἡ ὁμοιότης τοῦ χειρισμοῦ πρὸς τὸν τοῦ προωθητῆρος γαιῶν, ἡ ὁποία οὐδόλως περιγράφεται. Ὅθεν, κατὰ παραδοχὴν τοῦ 2ου λόγου ἀναιρέσεως, σαφῶς διαλαμβάνοντος καὶ τὴν αἰτίασιν ἐλλείψεως νομίμου βάσεως, ἐκ τῆς μὴ ἐπαρκοῦς αἰτιολογήσεως τῆς ὁμοιότητος τοῦ χειρισμοῦ πρὸς τὸν τοιοῦτον προωθητήρων γαιῶν, ἐνῷ τοιαύ-

σεως κατεχομένης παρὰ τοῖς Ν.Π.Δ.Δ., ἀλλὰ ὁ ἀναλογῶν μισθὸς εἰς ἕκαστον βαθμὸν ὑπαλληλικῆς ἱεραρχίας, ἐφ' ὅσον γίνεται παραπομπὴ εἰς αὐτὸν κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις, ἄρα κατὰ τὰς εἰδικῶς ἰσχυούσας εἰς ἕκαστον Νομικὸν Πρόσωπον τοιαύτας.

Ἐν προκειμένῳ ἐπομένως, εἰς τὸν βαθμόν, εἰς ὃν παραπέμπει, ὡς ἀντίστοιχον τοιοῦτον τῆς ἱεραρχίας τῆς δημοσίας ἀσκήσεως ἢ τοῦ τεχνικοῦ προσωπικοῦ δημοσίων ἔργων, ὁ ἰσχὺν νόμου ἐπέχων ὀργανισμὸς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ἱπποκρατείου Γενικοῦ Νοσοκομείου, Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, κατὰ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ ὁποίου (Β' κατηγορία, στοιχ. VI, ἀριθ. 3) ἡ ἐν αὐτῷ προβλεπομένη θέσις μηχανολόγου - ἠλεκτρολόγου ὁρίζεται ὡς ἀντιστοιχοῦσα μισθολογικῶς πρὸς τοιαύτην μονίμου διοικητικοῦ ὑπαλλήλου βαθμοῦ 6ου ἕως 4ου. Ὅθεν, ἐφ' ὅσον, κατὰ τὰ γενόμενα δεκτὰ ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης, ὁ ἀναιρεσείων ὑπομηχανικὸς προσελήφθη εἰς τὴν ὡς ἄνω θέσιν ἠλεκτρολόγου - μηχανολόγου, διὰ δὲ τῆς πράξεως διορισμοῦ αὐτοῦ ὡρίσθη, ὅτι ὁ μισθὸς αὐτοῦ θὰ ἀντιστοιχῇ πρὸς μισθὸν διοικητικοῦ ὑπαλλήλου ἐπὶ βαθμῷ 6ῳ, κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν ὡς ἄνω διαληφθεισῶν διατάξεων αὕτη ἔκρινεν, ὅτι οὗτος ἐδικαιοῦτο τῶν ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 180/1960 Πράξει Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου προβλεπομένων ἀποδοχῶν διὰ τοὺς ἐπὶ βαθμῷ 6ῳ διοικητικοὺς ὑπαλλήλους καὶ οὐχὶ τῶν ἐν τῇ αὐτῇ πράξει ἀνωτέρων ἀποδοχῶν διὰ τοὺς ἐπὶ βαθμῷ 6ῳ τεχνικοὺς ὑπαλλήλους (ὑπομηχανικοὺς) καὶ ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ταύτῃ ἀπέρριψε τὴν ἀγωγήν, διώκουσαν τὴν καταβολὴν τῆς μεταξὺ τῶν δύο ὡς ἄνω κατηγοριῶν διαφορᾶς μισθοῦ, ἀπορριπτέου κρινομένου τοῦ περὶ τοῦ ἀντιθέτου πρώτου τῆς ἀναιρέσεως λόγου.

Κατὰ τὸν νόμον 3760/1957 (ἄρθρον 1 § 1 καὶ 3) παρέχεται τεχνικὸν ἐπίδομα εἰς τοὺς τεχνικοὺς μονίμους δημοσίους ὑπαλλήλους ὅλων τῶν Ὑπουργείων, ἄρα ἡ διάταξις αὕτη δὲν τυγχάνει ἐφαρμογῆς ἐπὶ τῶν τεχνικῶν ὑπαλλήλων τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, οἷον καὶ τὸ ἀναιρεσίβλητον, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχει εἰδικὴ διάταξις, ἐπεκτείνουσα τὴν ἰσχὺν αὐτῆς. Στερεῖται δὲ, ἐξ ἄλλου, σημασίας γενικὴ τυχὸν διάταξις, ἐξομοιοῦσα τὰ δικαιώματα τῶν ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου πρὸς τὰ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, διότι ὁ ἀναιρεσείων, προσληφθείς, καθ' ἃ ἐγένετο δεκτόν, ἐπὶ μισθῷ διοικητικοῦ ὑπαλλήλου 6ου βαθμοῦ, δὲν δικαιοῦται ὁπωσδήποτε τοῦ τοιούτου ἐπιδόματος, ἀφοῦ δὲν θὰ ἐδικαιοῦτο αὐτοῦ οὐδὲ ὁ τὸν ἀντίστοιχον βαθμὸν φέρων διοικητικὸς ὑπάλληλος. Ὅθεν, εἰ καὶ ἐπὶ ἄλλαις ἐν μέρει αἰτιολογίαις, ὀρθῶς ἡ προσβαλλομένη ἀπέρριψε τὴν περὶ καταβολῆς τοῦ ἐπιδόματος ἀγωγὴν καὶ εἶναι ἀπορριπτέος ὁ δεύτερος λόγος τῆς ἀναιρέσεως, αἰτιώμενος αὐτῆς ὡς ἀχθείσης εἰς τὸ ἀνωτέρω συμπέρασμα κατὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τῶν διαληφθεισῶν διατάξεων (*).

2. Νόμιμοι ἀποδοχαὶ χειριστῶν μηχανημάτων βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων

Καθορισμὸς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 41/1966 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν κατωτάτων ὁρίων βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Β.Δ. 4/5 Ὀκτωβρίου 1951 ἐργαζομένων εἰς τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις χώρας.—Δικαίωμα τοῦ αὐτοῦ μισθοῦ καὶ τοῦ χειριστοῦ μηχανήματος, ὑπηρετοῦντος εἰς ἐπιχείρησιν, ποιουμένην χρῆσιν τοιούτου μηχανήματος ὄχι διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τεχνικῶν ἔργων, ἀλλὰ συνιστῶσαν βιομηχανικὴν τοιαύτην.—Περιλαμβανόμενα εἰς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ Β.Δ. 4/5 Ὀκτωβρίου 1951 μηχανήματα.

Ἀρείου Πάγου 589/1969, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Β. Πατσουράκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Σπ. Γάγγας**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Σταυρόπουλος, Ι. Δεβελέκος, Χρ. Καραδοκόρης

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 41/1966 ἀποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 71233/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἰσχὺν νόμου ἐπεχούσης, ὡρίσθησαν τὰ κατώτερα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Β.Δ. 4/5 Ὀκτωβρίου 1951 περὶ ἐπιβλέψεως, λειτουργίας, χειρισμοῦ καὶ συντηρήσεως μηχανημάτων κλπ. πτυχιούχων εἰδικότητος Α' «τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις ἁπάσης τῆς χώρας». Ἐκ τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι καὶ ὁ χειριστὴς μηχανήματος, περιλαμβανομένου ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ Β.Δ. 4/5 Ὀκτωβρίου 1951, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη, καὶ ἀνήκοντος εἰς τὴν εἰδικότητα Α', ὑπηρετῶν εἰς ἐπιχείρησιν ποι-

(*) Ἐπανορθώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 973/1965 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

1. Προσβολὴ αὐτοτελῶς τῶν πράξεων τῶν ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α., τῶν ἀφορωσῶν εἰς τὴν ἀναγνώρισιν ἢ μὴ χρόνου ἀσφαλίσεως τῶν ἠσφαλισμένων καὶ συνεπῶς εἰς τὴν διαγραφὴν ἐνσήμων, κατὰ τὸ ἄρθρον 39 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλιστικῆς Ἀρμοδιότητος, διὰ τῆς κοινῆς 300ημέρου αἰτήσεως θεραπείας, τῆς τριμήνου προβλεπομένης μόνον διὰ τὰς ἀφορώσας εἰς τὴν συνταξιοδότησιν πράξεις. —Ὑποχρέωσις τοῦ ἠσφαλισμένου διὰ προσβολὴν ἐμπροθέσμως δι' αἰτήσεως θεραπείας. —Πολλαπλὴ ἀσφάλισις.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1945/1969, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἠλ. Γλυκοφρύδης**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Κοντογιάννης**
Διαιτητὴς ὁ κ. Κ. Διαλεκτάς, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς 515/11.12.1967 ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων (Τμήματος) τοῦ Ι.Κ.Α., διὰ τῆς ὁποίας, κατὰ τὰ εἰς τὸ ἱστορικὸν τῆς παρούσης ἐκτιθέμενα, ὁ αἰτῶν ἐκρίθη τελικῶς ὡς μὴ δικαιούμενος συντάξεως γήρατος.

Αἱ πράξεις τῶν ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α., αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὴν ἀναγνώρισιν ἢ μὴ χρόνου ἀσφαλίσεως τῶν ἠσφαλισμένων καὶ συνεπῶς εἰς τὴν διαγραφὴν ἐνσήμων, δὲν εἶναι, ὡς ἀδιαφόρως προσβάλλεται, προδικαστικαὶ τῶν ἐκδιδομένων ἐπὶ τοῦ αἰτήματος περὶ ἀπονομῆς συντάξεως, ἀλλὰ κατὰ διαδικασίαν καὶ περιεχόμενον διάφοροι τῶν τελευταίων τούτων, ἐποκείμεναι, κατὰ τὸ ἄρθρον 39 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλιστικῆς Ἀρμοδιότητος, εἰς προσβολὴν αὐτοτελῶς διὰ τῆς κοινῆς 300ημέρου αἰτήσεως θεραπείας (ἐνστάσεως), τῆς τριμήνου προβλεπομένης μόνον διὰ τὰς ἀφορώσας εἰς συνταξιοδότησιν πράξεις. Συνεπῶς εἰς περίπτωσιν ἐκδόσεως τοιαύτης πράξεως περὶ ἐξαιρέσεως ἢ περὶ μὴ ἀναγνωρίσεως ὡρισμένης ἀπασχολήσεως καὶ διαγραφῆς τῶν ἀντιστοίχων ἐνσήμων, ἔστω καὶ ἂν αὕτη ἐξεδόθη ἐκκρεμούσης τῆς αἰτήσεως περὶ συνταξιοδοτήσεως, ὁ ἠσφαλισμένος ἠδυνήθη, ὅπως, μὴ ἀναμένων καὶ τὴν περὶ συνταξιοδοτήσεως του ἀπόφασιν, προσβάλῃ ταύτην δι' ἐμπροθέσμου κατὰ τὰ ἀνωτέρω αἰτήσεως θεραπείας (Σ.τ.Ε. 649/1969), τὸ δὲ ἐμπρόθεσμον τοῦτο νομίμως ἐρευνᾶται αὐτοτελῶς καὶ εἰς περίπτωσιν κοινῆς τοιαύτης ἐνστάσεως, στρεφομένης τόσον κατὰ τῆς πράξεως περὶ διαγραφῆς ἐνσήμων, ὅσον καὶ κατὰ τῆς ἀφορώσης εἰς τὴν συνταξιοδότησιν τοῦ ἠσφαλισμένου.

Δεξαμένη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὅτι ἡ κανὴ τοῦ αὐτοῦντος αἴτησις θεραπείας ἦτο ἐκπρόθεσμος, καθ' ὅσον στρέφεται κατὰ τῆς 7689/13.2.1965 πράξεως τοῦ οἰκείου διευθυντοῦ περὶ ἀκυρώσεως ἐνσήμων, ὡς ἀσκηθεῖσα μετὰ τὴν πάροδον τοῦ προβλεπομένου ἐπὶ τοῦ Κανονισμοῦ 300ημέρου, τὴν 25.5.1965, καίτοι ἡ πρᾶξις αὕτη εἶχε κοινοποιηθῇ εἰς τὸν αὐτοῦντα τὴν 25.2.1965, εἶναι ἐν τούτῳ ἀνεπαρκῶς ἠτιολογημένη, διότι δὲν προσδιορίζει τὸ νόμιμον ἀποδεικτικὸν στοιχεῖον, ἐκ τοῦ ὁποίου ἔκρινεν ὡς ἀποδεδειγμένην τὴν κατὰ τὴν χρονολογίαν ταύτην κοινοποίησιν, ἡ ἀνεπάρκεια δὲ αὕτη τῆς αἰτιολογίας δὲν συμπληροῦται ἐκ τῶν διὰ τοῦ 69291/1969 ἐγγράφου τοῦ Ι.Κ.Α. προσκομισθέντων, τὰ ὑπάρχοντα ἐπὶ τῆς ἐν τῷ φακέλῳ σχετικῆς (Δ 109/1964) ἀποδείξεως παραλαβῆς συστημένης ἐπιστολῆς, διάφορα ὄντα τῆς ὡς ἄνω πράξεως, δὲν ἀποδεικνύουν κοινοποίησιν αὐτῆς καὶ δὴ κατὰ τρόπον ἀναμφίβολον, ὡς ἐπιβάλλεται, διὰ τὰ θεωρηθῆ κανηθεῖσα ἡ προθεσμία ἀσκήσεως ἐνδίκου μέσου.

Ἡ ἐπάλληλος ἐπὶ τῆς οὐσίας σκέψις τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἡ κρίνασα ὡς ἀντίθετον πρὸς τὸν νόμον τὴν παράλληλον ἀσφάλισιν τοῦ αὐτοῦντος, ἀφ' ἑνὸς διὰ τὴν ἀπασχόλησιν αὐτοῦ ὡς ἐκτάκτου ὑπαλλήλου τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης, ἧτις λόγῳ μεταγενεστέρας μονιμοποιήσεως του ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν παρὰ τοῦ Δήμου συνταξιοδότησίν του, καὶ ἀφ' ἑτέρου διὰ τὴν ἀπασχόλησιν αὐτοῦ εἰς τὴν ἐπιχείρησιν τοῦ Ν.Κ., εἶναι ἐν πάσῃ περιπτώσει μὴ νόμιμος, διότι, κατὰ τὰ ἤδη κριθέντα, τὰ ἄρθρα 13 § 2 ν. 2698/1934 καὶ 5 § 1 ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἀμφότερα ἠρμηνεύθησαν διὰ τοῦ ἄρθρου 33 § 2 ν.δ. 2698/1953, ἀπεκλείοντο τὴν πολλαπλῆν διὰ τὴν αὐτὴν ἀπασχόλη-

τη δὲν ὑφίσταται κατὰ τὴν ἀναιρεσείουσαν, δέον νὰ ἀναιρεθῇ ἡ προσβαλλομένη (*).

3 'Επιδόματα μισθωτῶν διὰ παροχὴν ἀνδυγιεινῆς ἐργασίας

Καθορισμὸς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου 'Αθηνῶν ἐπιδόματος ἐκ 12 ο/ο.—Δικαίωμα καὶ τῶν καμινευτῶν καὶ ἠλεκτροσυγκολλητῶν τῆς Δ.Ε.Η.

Μονομελοῦς Πρωτοδικείου 'Αθηνῶν 1342/1969

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Εὐάγγ. Δασκαλάκης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. 'Απ. Βαλσαμῆς, Σ. 'Αναστασιάδης.

'Ο ἐνάγων, προσληφθεὶς ὑπὸ τῆς δικαιοπαρόχου τῆς ἐναγομένης Η.Ε.Α.Η. τὸ ἔτος 1958, ἐργάζεται ἔκτοτε καὶ παρὰ τῇ ἐναγομένῃ (Δημοσίᾳ 'Επιχειρήσει 'Ηλεκτρισμοῦ) ὡς τεχνίτης ἐφαρμοστὴς εἰς τὸ καμινευτήριον καὶ μηχανουργεῖον τῆς ἐν Ν. Φαλήρῳ Περιτταῖς Διευθύνσεως Κατασκευῶν. 'Η ἐργασία των συνίσταται καθημερινῶς εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν μετάλλων, τὴν κοπὴν καὶ συρραφὴν αὐτῶν δι' ἠλεκτροσυγκολλήσεως καὶ δι' ὀξυγόνου καὶ τὴν συναρμολόγησιν τούτων εἰς μεταλλικὰ καθώτια ΠΙΑΑΡ τελλάρα καὶ λοιπὰς μεταλλικὰς κατασκευάς. Διὰ τὴν διεκπεραίωσιν τῶν ἀνωτέρω ἐργασιῶν ὁ ἐνάγων συνεργάζεται μετὰ τῶν καμινευτῶν διὰ τὴν κάμψιν, εὐθυγράμμισιν καὶ διαμόρφωσιν μετάλλων καὶ μετὰ τῶν ἠλεκτροσυγκολλητῶν διὰ τὴν ἠλεκτροσυγκόλλησιν τῶν μετάλλων καὶ συρραφὴν φύλλων λαμαρινῶν, ἡ δὲ συνεργασία αὕτη εἶναι καθ' ὁλόκληρον τὸ ὡράριον ἐργασίας ὑποχρεωτικὴ (ἐκ καταθέσεων μαρτύρων ἐναγομένης), δι' ὃν λόγον καὶ ὁ ἐνάγων, ὡς καὶ οἱ καμινευταὶ καὶ ἠλεκτροσυγκολληταὶ ἐργάζονται εἰς συνεχομένας αἰθούσας, αἵτινες συγκοινωνοῦν διὰ θυρῶν, αἱ ὁποῖαι παραμένουσιν ἀνοικταί. Βάσει τῶν ἀνωτέρω δεδομένα ὁ ἐνάγων δικαιοῦται τοῦ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Α. 'Αθηνῶν χορηγηθέντος ἐπιδόματος ἐκ 12% καὶ εἰς τοὺς καμινευτὰς καὶ ἠλεκτροσυγκολλητάς, καθ' ὅσον διὰ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως ἐσκοπήθη ἡ ἐπέκτασις καὶ διεύρυνσις τῶν δικαιούχων τοῦ ἀνωτέρω ἐπιδόματος, ὥστε νὰ λαμβάνουν τοῦτο πάντες οἱ ἐργαζόμενοι ὑπὸ συνθήκας ἐπιβλαβεῖς διὰ τὴν ὑγείαν, ἀνεξαρτήτως τῆς εἰδικωτέρας ὀνομασίας τῆς προσφερομένης ἐργασίας. Ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω ὁ ἐνάγων λαμβάνων ἀπὸ 1.8.1964 μισθὸν ὑπερβαίνοντα τὰς 4.000 δραχμάς, ὅπερ δὲν ἀμφισβητεῖ ἡ ἐναγομένη, εἰς ὃν ἀναλογεῖ ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ δραχμῶν 480 κατ' ἀνώτατον ὅριον, συνυπολογιζομένων καὶ εἰς τὰ δῶρα ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, ὡς καὶ τὰς ἀποδοχὰς ἀδείας ἀναπαύσεως, χωρὶς νὰ ὑπολογίζεται ἐπ' αὐτοῦ τὸ ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν, καθ' ὅσον τὸ τελευταῖον τοῦτο ὑπολογίζεται μόνον ἐπὶ τοῦ βασικοῦ, δικαιοῦται ἀπὸ 1.8.1964 ἕως 28.2.1969 (μῆνες 63 X 480) 30.240, δι' ἃ ποσὸν καὶ δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ κρινομένη ἀγωγή, ἐπιδικαζομένων τόκων ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀγωγῆς καὶ οὐχὶ ἀπὸ τῆς καταβολῆς τοῦ μισθοῦ ἑκάστου μηνός, ἅτε μὴ ἀποδεικνυομένης ὑπαιτιότητος τῆς ἐναγομένης διὰ τὴν μὴ καταβολὴν τοῦ ἐν λόγῳ ἐπιδόματος(*).

(*) 'Αναιρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1636/1968 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Πατρῶν.

(*) Ὁμοίᾳ πρὸς τὴν ἄνω ἀπόφασιν καὶ ἡ μεταγενεστέρα 1851/1969 ἀπόφασις τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου 'Αθηνῶν (Πρωτοδίκης Γ. Δημόπουλος).

'Η ὑπ' ἀριθ. 28/1965 ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου 'Αθηνῶν (ΕΕΔ 24, 1337) ἔχει ὡς ἑξῆς: Τὸ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 12/1960 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Α. 'Αθηνῶν καθορισθὲν ἐκ 12% καὶ εἰς δραχμὰς 480 μηνιαίως κατ' ἀνώτατον ὅριον ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας χορηγεῖται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης καὶ εἰς τὰς ἑξῆς κατηγορίας παρὰ τῇ Δημοσίᾳ 'Επιχειρήσει 'Ηλεκτρισμοῦ περιοχῆς 'Αθηνῶν, Πειραιῶς α) εἰς τοὺς καμινευτάς, β) εἰς τοὺς ἐλαιοχρωματιστὰς (ντουκατόρους), γ) εἰς τοὺς ἠλεκτροσυγκολλητάς, δ) εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὴν ἐπισκευὴν ἠλεκτρικῶν φορείων, ε) εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὴν ἐπισκευὴν ἢ ρύθμισιν μετρητῶν, στ) εἰς τοὺς καθαριστὰς ἀποχωρητηρίων, ζ) εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς ξυλουργεῖον τοῦ τμήματος κατασκευῶν, η) εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὸν σταθμὸν 'Ομονοίας καὶ θ) εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὸ λεβητοστάσιον τῶν Κεντρικῶν Γραφείων.

πως ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις εἶναι ἀπορριπτέα, ὡς ἀπαράδεκτος.

4. Ἀπόδειξις ἡλικίας ἠσφαλισμένου εἰς τὸ Ι.Κ.Α. κατ' ἄρθρον 4 Ν.Δ. 3083/1954.— Ἀποδεικτικὰ στοιχεῖα ἡ ληξιαρχικὴ πρᾶξις γεννήσεως, συνταχθεῖσα ἢ διορθωθεῖσα πρὸ τριετίας τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ, ἐν ἐλλείψει ταύτης, ἡ εἰς τὰ μητρῶα ἀρρένων ἢ τὰ δημοτολόγια ἐγγραφὴ καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἐνεργηθεῖσα, ὡσαύτως ὅμως πρὸ τριετίας τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν, μόνον δέ, ἐν ἐλλείψει τοιούτων στοιχείων, ἀπόδειξις τῆς ἡλικίας δι' ἀποφάσεων τῶν προβλεπομένων Ἐπιτροπῶν.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1651/1969, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Μαραγκόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Κοντογιάννης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Κομισόπουλος, Γ. Κλαψοδήμος, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς 130/1968 ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς Καθορισμοῦ Ἡλικίας τῶν ἠσφαλισμένων τοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν, διὰ τῆς ὁποίας αὕτη ἔκρινεν ταύτην ἀναρμοδίαν, ὅπως ἐπληρώθη αἰτήσεως τοῦ ἤδη αἰτοῦντος ἀρτεργάτου, ὑπαχθέντος, ὡς ἐκ τῆς συγχωνεύσεως τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 87/1967, εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ ἐπιδιώκοντος ὅπως προσδιορισθῇ ὡς ἔτος γεννήσεως αὐτοῦ τὸ 1913.

Κατὰ τὰ παγίως κρατοῦντα τὸ ἐν προκειμένῳ ἐφαρμοσθὲν ἄρθρον 4 ν.δ. 3083/1954 θεσπίζει ὡς ἀποκλειστικὰ ἀποδεικτικὰ στοιχεῖα τῆς ἡλικίας τῶν ἠσφαλισμένων εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τὴν ληξιαρχικὴν πρᾶξιν γεννήσεως, συνταχθεῖσαν ἢ διορθωθεῖσαν πρὸ τριετίας τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν, καί, ἐν ἐλλείψει ταύτης, τὴν εἰς τὰ μητρῶα ἀρρένων ἢ τὰ δημοτολόγια ἐγγραφήν, καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἐνεργηθεῖσαν, ὡσαύτως ὅμως πρὸ τριετίας τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν, μόνον δὲ ἐν ἐλλείψει τοιούτων στοιχείων ὁρίζει περαιτέρω, ὅτι ἡ ἡλικία ἀποδεικνύεται δι' ἀποφάσεων τῶν ὑπ' αὐτοῦ προβλεπομένων Ἐπιτροπῶν, αἱ ὁποῖαι ἄλλως, ἤτοι ἐφ' ὅσον ἐφίστανται τοιαῦτα στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα καὶ εἶναι ὑποχρεωτικῶς ληπτέα ὑπ' ὄψιν, οὐδεμιᾶς δικαιοῦνται ἀναμίξεως.

Κατ' ἀκολουθίαν κρίνασα ἡ Ἐπιτροπὴ ἀναρμοδίαν, ὡς ἐκ τῆς ὑπάρξεως, κατὰ τὴν ἐν τῇ προσβαλλομένῃ πράξει παρατεθεμένην αἰτιολογίαν, τοιούτων στοιχείων, ἦτοι ἐγγραφῆς τοῦ αἰτοῦντος ὑπ' αὔξοντα ἀριθμὸν 12 εἰς τὰ μητρῶα ἀρρένων Λίστης Θεσπρωτίας καὶ ὑπὸ ἔτος γεννήσεως 1914, γενομένης δὲ πρὸ τοῦ ἔτους 1934, συμφώνως πρὸς τὸ σχετικὸν 177/1967 πιστοποιητικὸν τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος Λίστης, νομίμως τὰς ἀνωτέρω διατάξεις ἐφηρμοσεν, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἀντιθέτου πρῶτος λόγος ἀκυρώσεως, καθ' ὃν καὶ τὰ ἀνωτέρω στοιχεῖα ὑπάκεινται εἰς ἀμφισβήτησιν, ἐφ' ὅσον δημιουργοῦνται ἀμφιβολίαι περὶ τὸ ἀληθὲς ἔτος γεννήσεως, εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος, διότι τὰ στοιχεῖα ταῦτα ἀποτελοῦν, κατ' ἀμάχητον τεκμήριον, ἀπόδειξιν περὶ τῆς ἡλικίας τῶν ἠσφαλισμένων. Ὡς ἐκ τούτου δὲ ὁ τέταρτος λόγος ἀκυρώσεως, καθ' ὃν δὲν ἐξετιμήθησαν δεόντως τὰ ἐν αὐτῷ μνημονευόμενα ἀποδεικτικὰ στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα ἐπροσκόμισεν ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ βασίμου τοῦ ἰσχυρισμοῦ του περὶ γεννήσεώς του τὸ 1913, εἶναι ἀβάσιμος, διότι τὰ στοιχεῖα ταῦτα δὲν ἐξετιμήθησαν, οὐδὲ ἦτο ταῦτο νομικῶς ἐπιτρεπτόν.

Ὁ δεύτερος λόγος ἀκυρώσεως, καθ' ὃν ἡ ἀνωτέρω διάταξις παρέχει μόνον εἰς τὰ ἀσφαλιστικὰ ἱδρύματα τοῦ Ἰδρύματος ἐπὶ τῇ ὑπάρξει τοιούτων δεσμευτικῶν στοιχείων τὸ δικαίωμα μὴ παραπομπῆς τοῦ αἰτήματος εἰς τὴν Ἐπιτροπήν, ἡ ὁποία, ἀντιθέτως, ἐφ' ὅσον τοιαύτη παραπομπὴ λάβῃ χώραν, ὑποχρεοῦται εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἡλικίας κατ' ἐκτίμησιν καὶ τῶν λοιπῶν ὑπαρχόντων στοιχείων, εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος, διότι κατ' οὐδὲν ἐπὶ ταύτης παραπομπῆς δεσμεύεται ἡ Ἐπιτροπή, ὑποχρεουμένη ἀντιθέτως, ὅπως κρίνῃ ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὀρθῆς ὡς ἄνω ἐννοίας τῆς διατάξεως ταύτης.

Ἀπορριπτέος διὰ τὸν τρίτον λόγον προβάλλεται, ἀλλὰ τυγχάνει ἀόριστος καὶ ἀναπόδεικτος, ὅτι τὸ μνημονευθὲν πιστοποιητικὸν τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος Λίστης, ὑπ' αὐτοῦ τοῦ αἰτοῦντος ὑποβληθέν, ἦτο ἀνακριβές, ἐκδοθὲν ἀναρμοδίως καὶ ἄνευ ἀναφορᾶς τῶν ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ ἐπισήμων στοιχείων. Ἐφ' ὅσον δὲ αὐτὸ δὲν δύναται ἐν προκειμένῳ νὰ τεθῇ ἐν ἀμφιβόλῳ ἡ ἀκρίβεια τοῦ ὡς ἄνω πιστοποιητικοῦ, καθ' ἣν ἡ ἐγγραφὴ τοῦ αἰτοῦντος εἰς τὰ μητρῶα ἀρρένων Λίστης ἐγένετο πρὸ τοῦ ἔτους 1934, ἦτοι πρὸ τριῶν καὶ πλέον ἐτῶν πρὸ τῆς ὑπαγωγῆς αὐτοῦ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου Ἀρτεργατῶν, γενομένην, κατὰ τὸ ἐν τῷ φακέλῳ ἀπογραφικὸν δελτίον καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ ἰδίου συνομολογούμενα, τὴν 14.12.1937, ἔπεται,

σιν ἀσφάλισιν καὶ συνταξιοδότησιν, οἰχὶ δὲ καὶ τὴν πολλαπλῆν ἀσφάλισιν λόγῳ πολλαπλῆς, ἔστω καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν χρονικὴν περίοδον, ἀπασχολήσεως, ἐφ' ὅσον δὲ ἐκάστην τῶν ἀπασχολήσεων τούτων προβλέπεται καὶ ἀντίστοιχος ἀσφάλισις, ὁπότε ὁ αὐτῶ νομίμως ἀσφαλισθεὶς δικαιοῦται ἀθροιστικῶς τῶν ἀντιστοίχων συντάξεων (Σ.τ.Ε. 2839/1968).

2. Ὑποβολή, κατ' ἄρθρον 39 § 2 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλιστικῆς Ἀρμοδιότητος τοῦ Ι.Κ.Α., αἰτήσεως θεραπείας κατ' ἀποφάσεως ληφθείσης ἐπὶ ἀπονομῆς συντάξεως ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως.—Ἀνατρεπτικὴ ἡ προθεσμία, τῆς ὑπερβάσεώς της ἐπιτρεπομένης μόνον ἐν συνδρομῇ ἀνωτέρας βίας.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1962/1969, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἠλ. Γλυκοφρύδης**

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Β. Ρώτης**

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ζητεῖται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 1090 τῆς 2.5.1968 ἀποφάσεως τοῦ δου Τμήματος τῆς Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ἀπορριψάσης ὡς ἀπαράδεκτον ἔφεσιν τοῦ αἰτοῦντος κατ' ἀποφάσεως τῆς Τοπικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Πειραιῶς, ἀφορώσης εἰς αἴτημα αὐτοῦ περὶ προσαυξήσεως τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως του.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 39 § 2 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλιστικῆς Ἀρμοδιότητος τοῦ Ι.Κ.Α. (ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 57440 τοῦ 1958, Φ.Ε.Κ. 33 Β', ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 29090 τῆς 26.5.1958), ἡ αἴτησις θεραπείας κατ' ἀποφάσεως ληφθείσης ἐπὶ αἰτήματος ἀπονομῆς συντάξεως δέον ὅπως ὑποβάλληται ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως. Ἡ προθεσμία δὲ αὕτη πρὸς ἄσκησιν τοῦ ἐνδικοφανοῦς τούτου μέσου εἶναι ἀνατρεπτική, τῆς ὑπερβάσεώς της ἐπιτρεπομένης μόνον ἐν συνδρομῇ ἀνωτέρας βίας(*).

Ὡς ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου προκύπτει, ἡ πρᾶξις τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Πειραιῶς, ἡ ἀπορρίψασα τὸ αἴτημα περὶ προσαυξήσεως τῆς ἀπονεμηθείσης εἰς τὸν αἰτοῦντα συντάξεως, ἐκοινοποιήθη εἰς αὐτὸν τὴν 10.5.1967, ἡ κατ' αὐτῆς δὲ αἴτησις θεραπείας ἠσκήθη ὑπ' αὐτοῦ ἐκπροθέσμως τὴν 3.10.1967, ἤτοι μετὰ τὴν ἐκπνοὴν τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας. Ἑπομένως ἡ ἀπόρριψις διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως τῆς ἀσκηθείσης ἐφέσεως κατὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς ἁρμοδίας Τ.Α.Ε. τῆς δεξαμένης τὴν ὡς ἄνω αἴτησιν θεραπείας ὡς ἀπαραδέκτων, λόγῳ ἐκπροθέσμου, τυγχάνει νόμιμος, ἐφ' ὅσον οὐδένα λόγον ἀνωτέρας βίας ἐπικαλεῖται, οὐδ' ἀπέδειξεν ὁ αἰτών, ἀπορριπτέα δὲ ἀποβαίνουν, ὡς ἀβάσιμοι, οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμοὶ τοῦ αἰτοῦντος, ὡς καὶ ἡ αἴτησις ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῆς.

3. Ἁρμόδια τὰ πολιτικὰ δικαστήρια, προκειμένης ἰδιωτικῆς διαφορᾶς, ἤτοι διεκδικήσεως δικαιωμάτων, ἅτινα ἔλκει σύζυγος, ἐμμέσως ἠσφαλισμένη εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ὡς κληρονόμος τοῦ συζύγου της ἐναντι τοῦ ὀφειλομένου κατ' αὐτὴν εἰς τοῦτον ποσοῦ συντάξεως διὰ τὸν μέχρι τοῦ θανάτου χρόνον.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1944/1969, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἠλ. Γλυκοφρύδης**

Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Κοντογιάννης**

Δικηγόρος ὁ κ. Κ. Διαλεκτός, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς 157/11.12.1967 ἀποφάσεως τῆς 4ης Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ι.Κ.Α., διὰ τῆς ὁποίας ἀπερρίφθη τελικῶς, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἱστορικῷ ἀναλυτικώτερον ἐκτιθέμενα, παράπονον τοῦ ἀποβιώσαντος τὴν 4.3.1968 συζύγου τῆς αἰτούσης, ἀναφερομένων εἰς τὰς ληφθείσας ὑπ' ὄψιν ἀποδοχὰς αὐτοῦ, διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως.

Ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἠσκήθη τὴν 23.7.1968 ὑπὸ τῆς αἰτούσης, ἐπικαλουμένης πρὸς τοῦτο τὴν ἰδιότητα αὐτῆς ὡς χήρας καὶ κληρονόμου τοῦ ὡς ἄνω συζύγου αὐτῆς. Ἀλλ' ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ταύτην προσφεύγουσα ἡ αἰτοῦσα διεκδικεῖ πράγματι, δεδομένου ὅτι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 9534/20.5.1968 πράξεως τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος Συντάξεων Ἀθηνῶν τοῦ Ι.Κ.Α. ἔλαβε παρὰ τοῦ Ἱδρύματος τούτου σύνταξιν, ὡς ἐμμέσως ἠσφαλισμένη, δικαιώματα ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἤτοι τὰ ἅτινα ἔλκει ὡς κληρονόμος τοῦ συζύγου της, ἐναντι τοῦ ὀφειλομένου κατ' αὐτὴν εἰς τοῦτον ποσοῦ συντάξεως διὰ τὸν μέχρι τοῦ θανάτου χρόνον, προκειμένης οὕτω ἰδιωτικῆς διαφορᾶς, διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῆς ὁποίας ἁρμόδια εἶναι τὰ πολιτικὰ δικαστήρια (Σ.τ.Ε. 2601/1960, 2543/1968). Συνε-

(*) Ἴδετε διὰ τὸ θέμα ΕΕΔ 28, 1420, ἔνθα νομολογία καὶ σημειώσεις μας.

ρίζηται εἰς τὰ ἐκ τῶν ἀσφαλιστικῶν βιβλιαρίων ἢ τὰ ἀρχεῖα τοῦ Ἱδρύματος ἢ παρὰ τῷ ἐργοδότῃ τηρούμενα ἀσφαλιστικὰ καὶ λοιπὰ στοιχεῖα. Ἐν ἀνυπαρξίᾳ παρομοίων στοιχείων ἢ ἐφ' ὅσον τὰ ὑπάρχοντα δὲν κρίνονται ἀπολύτως σαφῆ, λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν βεβαιώσεις ἐργοδοτῶν ἢ βεβαιώσεις κλαδικῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων, τεθεωρημένα ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου, πιστοποιητικὰ Δημοσίου, Δημοτικῶν καὶ Κοινοτικῶν Ἀρχῶν, ὡς καὶ πᾶν πρόσφορον ἀποδεικτικὸν μέσον, πλὴν μαρτύρων, ἐφ' ὅσον τὸ περιεχόμενον πάντων τούτων ἐπαληθεύεται ἐκ τῆς διενεργουμένης ὑπὸ ὀργάνων τοῦ Ἱδρύματος ἐρεύνης καὶ κατὰ τὴν οὐσιαστικὴν κρίσιν τοῦ ἀποφαίζοντος τὴν ἀπονομὴν τῆς συντάξεως ὀργάνου.

Ἐν προκειμένῳ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀπέρριψε τὸ αἴτημα τοῦ αἰτοῦντος περὶ ὑπαγωγῆς αὐτοῦ εἰς τὰς προαναληφθείσας διατάξεις περὶ τῶν βαρέων καὶ ἀνθυγιεινῶν ἐπαγγελμάτων δι' αἰτιολογίας, ἧτις, ἀφοῦ μνημονεύει τὰ περὶ τῆς ἀπασχολήσεως αὐτοῦ στοιχεῖα τοῦ φακέλλου, καταλήγει, ὅτι ἐκ τῆς διεξαχθείσης παρὰ τῆς ἀρμοδίας Ὑπηρεσίας ἐρεύνης διεπιστώθη, ὅτι ὁ ὀνηθεὶς ἀπησχολήθη κατὰ τὴν ἀπὸ 1.11.1944 μέχρι καὶ τοῦ Ἰουλίου 1962 χρονικὴν περίοδον παρὰ τῇ Ἑταιρείᾳ «» ὑπὸ τὴν εἰδικότητα τοῦ βοηθοῦ ἀποθηκαρίου καὶ ἀποθηκαρίου ἐν συνεχείᾳ, τὸ ἀντικείμενον τοῦ ὁποίου συνίστατο εἰς καθαρῶς γραφικὴν ὑπηρεσίαν, τοῦτου βεβαιουμένου δι' ὑπευθύνου δηλώσεως καὶ ὑπὸ τοῦ συναδέλφου τοῦ ἐφεσιβλήτου ὑπαλλήλου τῆς Ἑταιρείας Α.Δ. (πρόλ. ἀπὸ 16.8.1966 καὶ ἀπὸ 24.1.1967 ἐκθέσεις). Ἡ αἰτιολογία αὕτη τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἐν ὄψει τῶν παραπεθεισῶν ἀνωτέρω διατάξεων περὶ τῆς ἀποδείξεως τῆς ἀπασχολήσεως εἰς βαρέα καὶ ἀνθυγιεινὰ ἐπαγγέλματα, εἶναι ἀνεπαρκής. Διότι εἶναι βεβαίως ἀληθές, ὅτι εἰς τὴν ὑπὸ 19.6.1963 βεβαίωσιν τῆς εἰρημένης ἐργοδοτίδος Ἑταιρείας δὲν ἀναφέρεται, ὅτι ὁ αἰτὼν εἰργάσθη παρ' αὐτῇ ὡς γνωστὴς δυτικοφόρων, ὅτι τὸ αὐτὸ βεβαιοῖ καὶ ὁ συνάδελφος αὐτοῦ Α.Λ. ἐν τῇ ὑπὸ 23.1.1967 ὑπευθύνῳ δηλώσει του, πρὸς δὲ καὶ ὅτι τοῦτο δέχονται καὶ αἱ δύο ἐκθέσεις ἐλέγχων ὀργάνου τοῦ Ἱδρύματος, ὡς ἐπικαλεῖται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις. Πλὴν ὅμως ἡ μὲν πρώτη ἐκ τῶν ἐκθέσεων τούτων (16.8.1966) δὲν στηρίζεται ἐπὶ συγκεκριμένου τινὸς στοιχείου, ἡ δὲ δευτέρα (24.1.1967) ἀναφέρεται ἁπλῶς εἰς τὴν πρώτην καὶ περιορίζεται εἰς ἐπίκλησιν τῆς ἀνωτέρω δηλώσεως τοῦ εἰρημένου Α.Λ., χωρὶς νὰ περιέχῃ παντάπασιν, ὡς ἔδει, στοιχεῖα καὶ συμπεράσματα ἰδίας τοῦ ὀργάνου τοῦ Ἱδρύματος ἐρεύνης, πρὸς ἐπαλήθευσιν τῶν περὶ τῆς ἀπασχολήσεως τοῦ αἰτοῦντος στοιχείων τοῦ φακέλλου. Ἐξ ἄλλου ἡ ἀνωτέρω ἀπὸ 19.6.1963 δυσμενὴς διὰ τὸν αἰτοῦντα βεβαίωσις τῆς ἐργοδότιδος Ἑταιρείας ἀναιρεῖται ἐντελῶς ἐκ νεωτέρας βεβαιώσεως αὐτῆς ἀπὸ 10.10.1966, ἣν ἐπεκαλέσθη ὁ αἰτὼν καὶ εἰς ἣν βεβαιοῦται, ὅτι αὐτὸς εἰργάσθη ἀπὸ τοῦ 1956 ἕως τὸ ἔτος 1962 παρ' αὐτῇ ὡς γνωστὴς δυτικοφόρων. Ἐν ὄψει τούτων καὶ ἰδίᾳ τῆς ἀσαφείας περὶ τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἀπασχολήσεως τοῦ αἰτοῦντος, ἧτις δημιουργεῖται ἐκ τῆς ἀντιφάσεως μεταξὺ τῶν δύο ὡς ἄνω βεβαιώσεων τῆς ἐργοδοτίδος Ἑταιρείας, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἔδει, σταθμίζουσα ἰδιαιτέρως καὶ τὴν προσκομισθεῖσαν καὶ ἐπικληθεῖσαν ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος βεβαίωσιν τοῦ Συνδέσμου Ἐργατοϋπαλλήλων «Ὁ Προμηθεύς» (ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 321/18.10.1966), τεθεωρημένην ὑπὸ τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Πειραιῶς, ἧτις κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ προμνησθέντος ἄρθρου 100 § 2 εἶναι ληπτέα ὑπ' ὄψιν ἐν περιπτώσει ἀσαφείας τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων, νὰ αἰτιολογήσῃ ἐπαρκῶς τὴν κρίσιν αὐτῆς περὶ τῆς κατὰ τὸν κρίσιμον ὡς ἄνω χρόνον ἀπασχολήσεως τοῦ αἰτοῦντος. Ὅθεν, μὴ περιέχουσα ἡ προσβαλλομένη ταύτην εἰδικὴν αἰτιολογίαν, εἶναι ἀκυρωτέα, κατὰ τὰ δι' ὧν ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἧτις δέον ὅπως γίνῃ δεκτή.

6. Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. κατ' ἄρθρον 2 Α Ν. 1846/1951, ὑποχρεωτικῶς καὶ αὐτοδικαίως πάντων τῶν ἀποδεδειγμένως παρεχόντων ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς χώρας ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἐναντὶ ἀμοιβῆς, ἀνεξαρτήτως τῆς διαρκείας τῆς ἀπασχολήσεώς των καὶ τοῦ ὕψους τῆς ἀμοιβῆς των, περιλαμβανομένων μεταξὺ τῶν προσώπων τούτων καὶ τῶν συνταξιούχων τοῦ Δημοσίου, ἐφ' ὅσον παρέχουν τοιαύτην ἐργασίαν.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1956/1969, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἠλ. Γλυκοφρύδης**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Ν. Παναγιωτάτος**
Δικηγόρος ὁ κ. Κ. Διαμαντής, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ὁ αἰτὼν, συνταξιοῦχος τοῦ Δημοσίου, διώκει ἐμπροθέσμως τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 200/1967 ἀποφάσεως τῆς παρὰ τῷ Ἱδρύματι Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, καθ' ἣν μέρος δ' αὐτῆς ἐκρίθη τελικῶς, ὅτι δὲν ἀπησχολήθη ὡς ἡλλόλογος καθηγητὴς εἰς τὸ ἐνταῦθα ἐκπαιδευτήριον τοῦ Π.Κ. ἀπὸ 1ης Μαΐου μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 1964.

Διὰ τῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 9364/1965 ἀποφάσεως

ότι καὶ ἂν ἡ ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν ταύτην καὶ οὐχὶ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., ὡς ἔχρινεν ἡ προσβαλλομένη, λιχθῇ ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς περὶ ἧς πρόκειται διατάξεως τοῦ ἄρθρου 4 ν.δ. 3083/1954, καὶ πάλιν εἶχε παρέλθει ἡ κατ' αὐτὴν 3ετία, ὥστε νὰ μὴ χωρῇ κατὰ τῆς τοιαύτης ἐγγραφῆς ἀντιπόδειξις.

5. Συνεδριάσεις Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α.—Συμμετοχὴ ἄνευ ψήφου ὡς Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.— Μὴ ὑποχρεωτικὴ εἰς τὰς ἐκδικαστικὰς τῶν ἐφέσεων Ἐπιτροπὰς ἡ συμμετοχὴ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου διὰ τὴν νόμιμον σύνθεσιν τῶν Ἐπιτροπῶν τούτων, δυναμένων νὰ λειτουργήσουν νομίμως καὶ ἄνευ συμμετοχῆς τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου, ἐφ' ὅσον ὅμως οὗτος ἐκλητεύθη κανονικῶς, ἵνα παραστῇ εἰς τὰς συνεδριάσεις αὐτῶν.— Κανονισμὸς ἀσφαλίσεως βαρέων καὶ ἀνθυγιεινῶν ἐπαγγελμάτων τοῦ Ι.Κ.Α.— Ὑπαγωγὴ καὶ τῶν «ναυτικῶν βυτιοφόρων» τῶν Ἑταιρειῶν πετρελαιοειδῶν.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2021/1969, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἠλ. Γλυκοφρύδης**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Χ. Φατοῦρος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Γιαβῆς, Λ. Λέκκας

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ὁ αἰτῶν, συνταξιοῦχος τοῦ Ι.Κ.Α., ζητεῖ ἐμπροθέσμως τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 1407/1968 ἀποφάσεως τῆς 6ης Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ἱδρύματος τούτου, καθ' ὃ μέρος δι' αὐτῆς ἐγένετο δεκτόν, ὅτι δικαιοῦται συντάξεως μειωμένης κατὰ 24/200, ἀπορριφθέντος τοῦ αἰτήματος αὐτοῦ, ὅπως ὑπαχθῇ εἰς τὰς προβλεπούσας τὴν χορήγησιν πλήρους συντάξεως διατάξεις περὶ βαρέων καὶ ἀνθυγιεινῶν ἐπαγγελμάτων.

Ἐν ἄρθρῳ 15 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ὁρίζεται, ὅτι τῶν συνεδριάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. μετέχει ἄνευ ψήφου ὡς Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας. Περαιτέρω εἰς τὴν παράγραφον 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὁρίζεται, ὅτι αἱ συνεδριάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου γίνονται νομίμως καὶ ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου, ἐφ' ὅσον οὗτος προσεκλήθη κανονικῶς καὶ δὲν προσῆλθεν. Τέλος εἰς τὸ ἄρθρον 21 τοῦ ν. 1478/1965 ὁρίζεται, ὅτι «ὁ παρὰ τῷ Διοικητικῷ Συμβουλίῳ τοῦ Ι.Κ.Α. Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος δύναται νὰ παρίσταται ἄνευ ψήφου καὶ εἰς τὰ δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὁριζόμενα πάσης φύσεως Συμβούλια καὶ Ἐπιτροπὰς τῆς Διοικήσεως καὶ τῶν Ὑποκαταστημάτων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς τοῦ Ι.Κ.Α.».

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων προκύπτει, ὅτι ἡ εἰς τὰς ἐκδικαστικὰς τῶν ἐφέσεων Ἐπιτροπὰς συμμετοχὴ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὴν νόμιμον αὐτῶν σύνθεσιν, τῶν Ἐπιτροπῶν τούτων δυναμένων νὰ λειτουργήσουν νομίμως καὶ ἄνευ τῆς συμμετοχῆς τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου, ἐφ' ὅσον ὅμως οὗτος ἐκλητεύθη κανονικῶς, ἵνα παραστῇ εἰς τὰς συνεδριάσεις αὐτῶν. Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ σώματος τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος δὲν παρέστη κατὰ τὴν κρίσιμον συνεδρίασιν, καθ' ἣν ἐλήφθη ἡ ἀπόφασις αὕτη, ἐκ τούτου ὅμως δὲν συντρέχει λόγος κακῆς συνθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, ἀφοῦ ἐκ τοῦ ἐν ἐκκειμένῳ ἀντιγράφου ἀποσπάσματος ἐκ τοῦ βιβλίου πρακτικῶν τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου, ὅπερ ἐπισυνάπτεται ἐν τῷ φακέλῳ, προκύπτει, ὅτι οὗτος δέκα ἡμέρας πρὸ τῆς κρισίμου συνεδριάσεως τῆς 16.7.1968 τῆς 6ης Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων εἶχε προσκληθῇ, ἵνα προσέλθῃ εἰς τὴν συνεδρίασιν ταύτην. Ἑπομένως ὁ περὶ κακῆς συνθέσεως τῆς ἐκδούσης τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Ἐπιτροπῆς, λόγῳ μὴ συμμετοχῆς, κατὰ τὴν κρίσιμον ὡς ἄνω συνεδρίασιν, τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου, εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς ἀβάσιμος.

Εἰς τὸν Κανονισμὸν ἀσφαλίσεως βαρέων καὶ ἀνθυγιεινῶν ἐπαγγελμάτων τοῦ Ι.Κ.Α. (ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 101960/1653/16.12.1963, Φ.Ε.Κ. 867 Β'), αἱ διατάξεις τοῦ ὁποίου ἐκδοκιμασθεῖσαι εἰς τὰ ἄρθρα 104 καὶ ἑπ. τῆς ὑπ' ἀριθ. 55573/1479/18.11.1963 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 816 Β') καὶ ἐτροποποιήθησαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22737/1199/17.3.1966 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ (Φ.Ε.Κ. 181 Β'), περιλαμβάνεται μεταξὺ τῶν βαρέων καὶ ἀνθυγιεινῶν ἐπαγγελμάτων καὶ τὸ τοῦ «ναυτικοῦ βυτιοφόρου» τῶν Ἑταιρειῶν πετρελαιοειδῶν. Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ ἄρθρον 105 τῆς προμνησθείσης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως τοῦ ἔτους 1965, «1) Ἡ εἰς τὰς ἐν ἄρθρῳ 104 § 1 τοῦ παρόντος ἀπαριθμουμένας εἰδικότητας καὶ κατηγορίας ἀπασχόλησις καὶ ἡ διάρκεια αὐτῆς ἀποδεικνύεται ἀποκλειστικῶς ἐκ τῶν ἀσφαλιστικῶν βιβλιαρίων, βάσει τῶν ὑπ' αὐτῶν ἐπικολληθέντων εἰδικῶν ἐνσήμων. 2) Κατ' ἐξαίρεσιν διὰ τὴν ἀπόδειξιν ἀπασχολήσεως παρασχεθείσης εἰς χρόνον προγενέστερον τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1964 τὸ ἀρμόδιον διὰ τὴν ἀπονομὴν συντάξεως ἀσφαλιστικὸν ὄργανον δύναται νὰ στη-

σιν τῆς ἀναπηρίας ἐν γένει ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν ἐπῆλθεν αὕτη, βεβαιωμένη δι' ἀποφάσεως τῆς ὁμοδίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς. Τέλος, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Κανονισμοῦ, ὡς ἡμέρα ἐνάρξεως τοῦ εἰς σύνταξιν δικαιώματος λογίζεται ἡ ἑπομένη τῆς κατὰ τὰ ὡς ἄνω ἄρθρου 11 καθοριζομένης ἡμέρας ἐπελεύσεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου. Διὰ πάσας δὲ τὰς περιπτώσεις συνταξιοδοτήσεως ἀπαιτεῖται προσθέτως, κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ Κανονισμοῦ, ὅπως οἱ ἀσφαλισμένοι ἔχωσαν ἀναγνωρισθῆ προηγουμένως συνταξιοῦχοι τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, ἡ αἰτοῦσα, ἀσφαλισμένη εἰς τὸ Ταμεῖον, ὑπέβαλε τὴν ἀπὸ 3 Μαρτίου 1961 αἴτησιν διὰ τὴν χορήγησιν αὐτῇ συντάξεως ἀναπηρίας ἢ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς. Ἡ αἴτησις αὕτη ὑπεβλήθη ἀρωρος, ἦτοι πρὸ τῆς ἐκδόσεως ἀποφάσεως ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α., εἰς ἣν ἦτο ἀσφαλισμένη διὰ τὴν κυρίαν ἀσφάλισιν, δι' ἣν καὶ ἀπερρίφθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2223/7.12.1961 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου. Ἐν τῷ μεταξὺ ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 5510/27.4.1961 ἀπόφασις τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν, δι' ἧς, ἐπὶ τῇ βάσει διαπιστωθέντος ποσοστοῦ ἀναπηρίας 35%, ἐχορηγήθη εἰς τὴν αἰτοῦσαν ἐπίδομα ἀναπροσαρμογῆς. Τὸ ἐπίδομα τοῦτο παρετάθη ἀλληλοδιαδόχως δι' ὁμοίων ἀποφάσεων τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος μέχρι τῆς 1.11.1965, ὅτε, μετὰ νέαν ὑγειονομικὴν ἐξέτασιν, ἐκρίθη ὑπὸν ἀπὸ τῆς Πρωτοβαθμίου, ὅσον καὶ ἀπὸ τῆς Δευτεροβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι ἡ κατάστασις τῆς ὑγείας τῆς αἰτούσης ἐπέστη οὐσιωδῶς ἐπιδεινωσαν, τοῦ ποσοστοῦ ἀναπηρίας της ἀνελθόντος ἤδη εἰς 67% ἀπὸ 1.11.1965 καὶ ἐφ' ὅρου ζωῆς. Κατόπιν τούτου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1251 τῆς 25.1.1966 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος, διακοπέντος τοῦ χορηγουμένου ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς, ἐχορηγήθη ἤδη εἰς τὴν αἰτοῦσαν σύνταξις ἀναπηρίας ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου 1965 καὶ ἐφεξῆς. Μετὰ ταῦτα καὶ ἐν ὄψει τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἡ αἰτοῦσα ὑπέβαλε πρὸς τὸ Ταμεῖον τὴν ἀπὸ 29.10.1966 αἴτησιν, δι' ἧς ἠτήσατο τὴν χορήγησιν συντάξεως ἀναπηρίας, "Τὸ τὰ δεδομένα ταῦτα ὡς ἡμέρα ἐπελεύσεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου διὰ τὴν αἰτοῦσαν δέον νὰ θεωρηθῇ οὐχὶ ἡ ἡμέρα (28.12.1960) τῆς εἰς μικρὸν ποσοστὸν (35%) ἀρχικῆς ἀναπηρίας, ἀλλὰ ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν διεπιστώθη ὑπὸ τῶν ὁμοδίων ὑγειονομικῶν ὀργάνων ἡ ἐπὶ τοσοῦτον ἐπιδείνωσις τῆς καταστάσεως τῆς ὑγείας της, ὥστε τὸ ποσοστὸν τῆς ἀναπηρίας νὰ ἀνέλθῃ ἤδη ἀπὸ 25% εἰς 67%, συνεπείᾳ δὲ τούτου ἡ ἐναντι τοῦ Ταμείου ἀξίωσις αὐτῆς μετεβλήθη ἀπὸ ἀξίωσιν χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς εἰς ἀξίωσιν χορηγήσεως συντάξεως ἀναπηρίας. Οὕτω τὸ συνταξιοδοτικὸν δικαίωμα τῆς αἰτούσης θεμελιοῦται ἤδη μετὰ τὴν ἀπὸ 1.11.1965 διαπιστωθεῖσαν οὐσιώδη ἐπιδείνωσιν τῆς καταστάσεως τῆς ὑγείας της ἐπὶ νέας πραγματικῆς καὶ νομικῆς βάσεως καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἡ ἀξίωσις αὐτῆς πρὸς παροχὴν συντάξεως δέον νὰ θεωρηθῇ γεννηθεῖσα ἀπὸ τῆς ὡς ἄνω χρονολογίας, ἦτοι ἀπὸ 1.11.1965, ἀφ' ἧς καὶ ἤρξατο ἡ πρὸς παραγραφὴν αὐτῆς τασσομένη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ Κανονισμοῦ πενταετὴς προθεσμία. Κατὰ ταῦτα, ἐφ' ὅσον τὴν περὶ συνταξιοδοτήσεως αἰτησίν της ἡ αἰτοῦσα ὑπέβαλε τὴν 29.10.1966, τὸ εἰς σύνταξιν δικαίωμά της δὲν εἶχεν ὑποπέσει εἰς τὴν πενταετῆ παραγραφὴν τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου, ἡ δὲ προσβαλλομένη ἀπόφασις τὰ ἀντίθετα δεξαμένη κατέστη ἐκ τοῦ λόγου τούτου, βαλίμως προβαλλομένου, ἀκυρωτέα, ὡς μὴ νόμιμος.

§ 3. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως

Δυνατότης ὑπαγωγῆς εἰς τὴν προαιρετικὴν ἀσφάλισιν πρὸς συνέχισιν τῆς διακοπείσης ἐξ οἱουδήποτε λόγου ἀσφαλίσεως κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 § 1 Νόμου 4340/1964, ὡς συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 § 1 Ν.Δ. 4577/1966.– Τίνα τὰ ἐρευνητέα.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2111/1969, Τμ. Α'

Πρόεδρος Δ/Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἠλ. Γλυκοφρύδης**
Εἰσηγητὴς Δ/Πάρεδρος κ. **Β. Ρώτης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Δημητρακάκης, Ι. Μετζάξ

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ζητεῖται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 48 τῆς 30 Αὐγούστου 1968 πράξεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διὰ τῆς ὁποίας ἀπερρίφθη τὸ αἴτημα περὶ συνεχίσεως ἐκ προαιρετικῆς τῆς ἀσφαλίσεως παρ' αὐτῷ τῆς αἰτούσης, ἐπαγομένης κατὰ τὸ παρελθὸν εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου τούτου.

Ἡ αἰτοῦσα, ἐξελθοῦσα τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως εἰς τὸ Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α. κατὰ τὸς διατάξεις τοῦ Ταμείου τούτου διατάξεις (ἄρθρον 3 § 4 τοῦ ν.δ. 380 τοῦ 1942 περὶ ἱδρύσεως Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, προστεθεῖσα ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 5416

τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος Κεραμεικοῦ ἡκυρώθησαν, ὡς μὴ ἀνταποκρινόμενα εἰς πραγματικὴν ἀπασχόλησιν τοῦ αἰτοῦντος, τὰ ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1148707 ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου του ἐπικολληθέντα ἐπὶ τοῦ ρηθέντος Π.Κ. ἔνσημα τῶν περιόδων ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 1964. Ἀσκηθείσης ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος ἐνστάσεως κατὰ τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως, ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 160/1966 ἀπόφασις τῆς παρὰ τῷ αὐτῷ Ὑποκαταστήματι Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς, διὰ τῆς ὁποίας ἀνεγνωρίσθησαν τὰ ἡμερομίσθια τῶν ὡς ἄνω περιόδων ὡς πραγματοποιηθέντα εἰς τὸ ὡς ἄνω ἐκπαιδευτήριον.

Διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἐκδοθείσης ἐπὶ ἐφέσεως τοῦ διευθυντοῦ τοῦ ρηθέντος Ὑποκαταστήματος κατὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς, ἐκρίθη, ὅτι ὁ αἰτῶν ἀπησχολήθη μὲν εἰς τὸ ἐκπαιδευτήριον τοῦ Π.Κ. ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου μέχρι 31ης Ὀκτωβρίου 1962, δὲν ἀπησχολήθη δὲ ἀπὸ τῆς 1ης Μαΐου μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 1964. Ἡ κρίσις αὕτη βασίζεται ἐπὶ ἐπαλλήλων κυρίων αἰτιολογιῶν, αἵτινες ἀναφέρονται εἰς ἐκτίμησιν στοιχείων τοῦ φακέλου καὶ τεκμήρια ἐκ περιστατικῶν διαλαμβανομένων εἰς τὴν ἀπόφασιν, καὶ ἐπικουρικῶς, καθ' ἣν, καὶ ἂν ὁ αἰτῶν ἀπησχολήθη κατὰ τὴν ὡς ἄνω περίοδον διὰ τὴν ἀπασχόλησίν του ταύτην (ἑπτὰ ὥρας ἑβδομαδιαίως καὶ ἀντὶ μηνιαίου μισθοῦ δραχμῶν χιλίων) δὲν δύναται νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., «καθ' ὅσον, συνταξιοῦχος ὢν τοῦ Δημοσίου, ἀπησχολεῖτο ὅλως εἰκαιριακῶς καὶ παρέργως, μὴ καλυπτόμενος ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ἀ.Ν. 1846/1951».

Ὁ αἰτῶν πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ὡς ἄνω ἀπασχολήσεώς του προσήγαγε τὴν ἀπὸ 26 Μαΐου 1967 πιστοποίησιν τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Μέσης Ἐκπαιδεύσεως Β' Ἐκπαιδευτικῆς Περιφερείας, ὅτι ὑπηρέτησεν εἰς τὸ ρηθὲν ἐκπαιδευτήριον ἀπὸ τοῦ Μαΐου μέχρι τοῦ Δεκεμβρίου 1964 ὡς καθηγητὴς τῆς φιλολογίας ἐπὶ ἑπτὰ ὥρας ἑβδομαδιαίως καὶ ἀντὶ μηνιαίων ἀποδοχῶν δραχμῶν χιλίων, ἡ βεβαίωσις δὲ αὕτη τοῦ ὡς ἄνω ἁρμοδίου ὀργάνου ἀναφέρεται μὲν εἰς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν, δὲν φαίνεται ὅμως νὰ ἐξετιμήθη ὑπὸ τῆς ἐκδούσης ταύτην Ἐπιτροπῆς. Ἐν ὄψει τούτου αἱ ρηθεῖσαι κύριαι αἰτιολογίαι, ἀνεξαρτήτως τῆς ἐσφαλμένης διατυπώσεώς των, παρίστανται ἀνεπαρκεῖς.

Τὸ ἄρθρον 2 τοῦ Ἀ.Ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ἐπὶ τοῦ ὁποίου διέπεται ἡ προκειμένη περίπτωσις, ὥριζεν, ὅτι: «1) Εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ παρόντος νόμου ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς καὶ αὐτοδικαίως ἐπὶ τοὺς ἐν ἄρθρῳ 7 ὁρισμένους ὅρους καὶ προϋποθέσεις: α) Τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς χώρας παρέχουν ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἔναντι ἀμοιβῆς... δ) Οἱ συνταξιοῦχοι τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν πάσης φύσεως Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, οἱ παρέχοντες ἐργασίαν ὑπαγομένην εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἐδαφίου α ...». Κατὰ τὰς διατάξεις ταύτας ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ὡς ἄνω Ἀ.Ν. 1846 εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. ὑπῆχθησαν κατὰ κανόνα ὑποχρεωτικῶς καὶ αὐτοδικαίως πάντες οἱ ὁπωσδήποτε παρέχοντες ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς χώρας ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἔναντι ἀμοιβῆς, ἀνεξαρτήτως τῆς διαρκείας της ἀπασχολήσεώς των καὶ τοῦ ὕψους τῆς ἀμοιβῆς των, μεταξὺ δὲ τῶν προσώπων τούτων περιλαμβάνονται καὶ οἱ συνταξιοῦχοι τοῦ Δημοσίου, ἐφ' ὅσον παρέχουν ταύτην τὴν ἐργασίαν. Ἡ προδιληφθεῖσα, ἑπομένως, ἐπικουρικὴ αἰτιολογία τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δὲν εἶναι σύμφωνος πρὸς τὸν νόμον.

§ 2. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας

Παραγραφὴ τοῦ δικαιώματος εἰς ἀπόληψιν πάσης ἐκ μέρους τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου παροχῆς — Ἡμέρα ἐπελεύσεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς ἀναπηρίας ἐν γένει. — Ἀναγκαῖον διὰ πάσας τὰς περιπτώσεις συνταξιοδοτήσεως προσθέτως, ὅπως οἱ ἠσφαλισμένοι ἔχουσιν ἀναγνωρισθῇ προηγουμένως συνταξιοῦχοι τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ κυρίως ἀσφαλίσεως.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1943/1969, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἠλ. Γλυκοφρύδης**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Π. Δεδόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Στ. Σπετσάκης, Β. Ἀγγελάκας

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 1516/18.7.1967 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ περὶ χορηγήσεως συντάξεως ἀναπηρίας αἴτησις τῆς αἰτούσης, λόγῳ παραγραφῆς τοῦ δικαιώματός της.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου (ἀπόφασις Ὑφυπουργοῦ Ἐργασίας 21931/Σ.560 τῆς 8 Ἰουνίου 1953, Φ.Ε.Κ. 144 Β', ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22668/Σ.239 τῆς 21.2.2.1961, Φ.Ε.Κ. 58/1961 Β'), τὸ δικαίωμα εἰς ἀπόληψιν πάσης ἐκ μέρους τοῦ Τ.Ε.Α.Μ.Κ. παροχῆς παραγράφεται, ἐφ' ὅσον δὲν ἀσκηθῇ ἐντὸς πενταετίας ἀπὸ τῆς γενέσεως τῆς περὶ τούτου ἀξιώσεως. Ἐξ ἑτέρου, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 11 § 2 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ, ὡς ἡμέρα ἐπελεύσεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου λογίζεται διὰ τὴν περίπτω-

σοτέρων τῆς μιᾶς συντάξεως. Ἐὰν πρόσωπόν τι δικαιοῦται πλειόνων συντάξεων λαμβάνει τὴν μεγαλυτέραν ταιαύτην.

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης προκύπτει, ὅτι οἱ ἠσφαλισμένοι τῆς Δ.Ε.Η., εἰς ἣν περίπτωσιν δικαιοῦνται πλειόνων συντάξεων, εἴτε ἐκ τῆς Δ.Ε.Η., εἴτε ἐκ Ταμείων κυρίας ἀσφαλίσεως, εἰς τὰ ὁποῖα εἰσφέρει ἡ Δ.Ε.Η., εἴτε ἐκ τινος τῶν Ταμείων τούτων καὶ τῆς Δ.Ε.Η., μίαν καὶ μόνην σύνταξιν δύνανται νὰ λάβωσι καὶ δὴ τὴν μεγαλυτέραν ταιαύτην, ἀπαγορευομένης ἀπολύτως τῆς πολλαπλῆς συνταξιοδοτήσεως.

Ἐξ ἑτέρου, ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς φράσεως «εἰσφέρει ἡ Δ.Ε.Η.» περιλαμβάνονται οὐ μόνον αἱ ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η., ὡς ἐργοδότιδος, καταβαλλόμεναι εἰς τὰ Ταμεῖα ταῦτα ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραί, ἀλλὰ καὶ πᾶσα οἱαδήποτε χρηματικὴ ἐνίσχυσις τῶν Ταμείων τούτων, καταβαλλομένη ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η., ἐπὶ σκοπῷ ἐκπληρώσεως τοῦ προορισμοῦ των. Εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην τῶν Ταμείων, εἰς τὰ ὁποῖα «εἰσφέρει» ἡ Δ.Ε.Η., ὑπὸ τὴν ὄντως ἐκτεθεῖσαν ἔννοιαν, ὑπάγεται καὶ τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Η.Ε.Α.Π. - Ε.Η.Ε., ὅπερ διετηρήθη δυνάμει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 § 2 τοῦ νόμου 4491/1966 καὶ μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η. ἀνάληψιν τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ προσωπικοῦ της, ἡ δὲ εἰσφορὰ τῆς Δ.Ε.Η. συνίσταται οὐ μόνον εἰς τὴν καταβολὴν τῆς ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς διὰ τὴν ἀσφάλισιν ὡρισμένης κατηγορίας ἐκ τοῦ προσωπικοῦ της, ὅπερ ἐξακολουθεῖ ἀσφαλιζόμενον παρὰ τῷ Ταμείῳ τούτῳ, ἀλλὰ καὶ εἰς χρηματικὴν ἐνίσχυσιν τῶν παρουσιαζομένων ἐλλειμμάτων τοῦ Ταμείου, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ὑπ' ἀριθ. 184 καὶ 186 ἔτους 1969 πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθεισῶν διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4199/1961. Ὑπὸ τὴν ἐκδοχὴν ταύτην αἱ ἤδη συνταξιοῦχοι τοῦ Ταμείου τούτου, εἰς ἃ «εἰσφέρει» ἡ Δ.Ε.Η., ὑπὸ τὴν ἐκτεθεῖσαν ἔννοιαν, ἐφ' ὅσον, ὡς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας των παρὰ τῇ Δ.Ε.Η., δικαιοῦνται καὶ ἐκ ταύτης συντάξεως κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 4491/1966, μίαν καὶ μόνην σύνταξιν δικαιοῦνται νὰ λάβωσι καὶ δὴ τὴν μεγαλυτέραν ἐκ τῶν δύο συντάξεων, ἃς δικαιοῦνται. Ἐκ τούτου παρέπεται, ὅτι, ὑποβαλλομένης ἐκ μέρους προσώπου ἀνήκοντος εἰς τὴν ἀνωτέρω κατηγορίαν, ἥτοι συνταξιούχου τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου, εἰς ὃ εἰσφέρει ἡ Δ.Ε.Η., αἰτήσεως περὶ συνταξιοδοτήσεώς του ἐκ τῆς Δ.Ε.Η., τὸ ἁρμόδιον Συμβούλιον Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ ὀφείλει νὰ προβῇ εἰς τὸν ὑπολογισμὸν τῆς συντάξεως, ἣν δικαιοῦται νὰ λάβῃ ἐκ τῆς Δ.Ε.Η. κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 4491/1966 πρὸς ἐξεύρεσιν τῆς μείζονος συντάξεως ἢ καὶ μόνην, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, δικαιοῦται νὰ λάβῃ. Ἐν τῷ ὑπολογισμῷ ὅμως τῆς συντάξεως ταύτης δέον νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἅπας ὁ χρόνος, ὃν διήνυσεν ὁ δικαιοῦχος ἐν ἀσφαλίσει οὐ μόνον παρὰ τῇ Δ.Ε.Η., ἀλλὰ καὶ παρὰ τῷ Ταμείῳ, εἰς ὃ ἦτο πρότερον ἠσφαλισμένος, ἐφαρμοζομένων καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τῶν κανόνων τῆς διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως τοῦ ν.δ. 4202/1961, εἰς οὓς ρητῶς παραπέμπουσιν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 33, 34 καὶ 41 τοῦ νόμου 4491/1966 καὶ οἵτινες κανόνες ἐφαρμόζονται διὰ πάντας ἀνεξαιρέτως τοὺς παρὰ τῇ Δ.Ε.Η. ἠσφαλισμένους. Ἡ ἐφαρμογὴ τῶν κανόνων τούτων καὶ ἐπὶ τῆς προκειμένης περιπτώσεως, ἔνθα ὁ εἷς ἕτερον ἀσφαλιστικὸν φορέα διανυθεὶς χρόνος ἀσφαλίσεως ἐχρησιμοποιήθη διὰ τὴν ἀπονομὴν συντάξεως, δὲν κωλύεται ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 § 1 τοῦ ν.δ. 4202/1961 καὶ τῆς συναφοῦς πρὸς ταύτην διατάξεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 4491/1966, διότι κατὰ τὰς διατάξεις ταύτας διὰ τὴν μὴ ἐφαρμογὴν τῶν κανόνων τῆς διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως ἀπαιτεῖται, ὅπως ἡ σύνταξις ἐξακολουθῇ καταβαλλομένη. Εἶναι ὅμως προφανές, ὅτι κατὰ τὴν ἀπονομὴν τῆς μεγαλυτέρας συντάξεως καὶ τὴν διακοπὴν τῆς καταβολῆς τῆς μικροτέρας ἡ τελευταία αὕτη θὰ παύσῃ καταβαλλομένη.

Ἐν προκειμένῳ ὁ αἰτῶν, συνταξιοῦχος ἤδη τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Η.Ε.Α.Π.-Ε.Η.Ε., ὑπηρέτησε παρὰ τῇ Δ.Ε.Η., ἀποχωρήσας δὲ τῆς ὑπηρεσίας ὑπέβαλεν αἴτησιν συνταξιοδοτήσεώς του παρὰ τῇ Δ.Ε.Η. Ἐν ὄψει τῆς αἰτήσεως ταύτης τὸ ἁρμόδιον Συμβούλιον Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ τῆς Δ.Ε.Η. ὤφειλεν, ὅπως, ἐπιλογιζόμενον τῆς αἰτήσεως ταύτης, καθορίσῃ τὴν

τοῦ 1949, Φ.Ε.Κ. 225 Β'), ἠδύνατο νὰ συντ/ίση τὴν ἀσφάλισιν παρὰ τῷ Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α. διὰ τῆς καταβολῆς τῆς τε ἐργοδοτικῆς καὶ ἐργατικῆς εἰσφορᾶς, ἐὰν ὑπέβαλλεν ἐντὸς τριμήνου ἀγατρεπτικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς ἐξόδου της ειδικὴν περὶ προαιρετικῆς ἀσφαλίσεως αἴτησιν, τὴν ὁποίαν καὶ δὲν ὑπέβαλεν.

Τὴν δυνατότητα εἰσαγωγῆς εἰς τὴν προαιρετικὴν ἀσφάλισιν πρὸς συνέχισιν τῆς διακοπείσης ἐξ οἱουδήποτε λόγου ἀσφαλίσεως παρέσχε διὰ τοὺς ἀπολέσαντας λόγῳ παραιτήσεως ἀπράκτου τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω προθεσμίας τὸ δικαίωμα τοῦτο ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 § 1 τοῦ νόμου 4340 τοῦ 1964 (Φ.Ε.Κ. 100), ὡς αὕτη συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ ν.δ. 4577 τοῦ 1966 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας περὶ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως κλπ.» (Φ.Ε.Κ. 231), διὰ τῶν ὁποίων, καθ' ἃ ἐκρίθη ἤδη ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τούτου, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3073 τοῦ 1967 ἀποφάσεως αὐτοῦ, οἱ Ἀσφαλιστικοὶ Ὀργανισμοὶ ὑπεχρεώθησαν, ὅπως προβοῦν εἰς τὴν κατ' αἴσιαν ἐξέτασιν αἰτήσεων περὶ προαιρετικῆς ἀσφαλίσεως, αἵτινες, μὴ ὑποβληθεῖσαι ἐντὸς τῆς ὑπὸ τῶν οἰκείων καταστατικῶν διατάξεων προβλεπομένης προθεσμίας, ἠκούσθησαν ἐν τούτοις ἐντὸς τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 4340 τοῦ 1964 ἐτησίας προθεσμίας, καὶ ὅπως ὑπαγάγωσι τούτους εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀπὸ 1.1.1967, ὅτε ἤρχισεν ἰσχύειν τὸ ν.δ. 4577.

Διὰ τὴν ἀποδοχὴν τοῦ αἰτήματος περὶ προαιρετικῆς ἀσφαλίσεως ἐμνηνατο ἡ συνδρομὴ ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἀσκήσαντος ταῦτα τῶν οὐσιαστικῶν ἐκείνων προϋποθέσεων, αἱ ὁποῖαι ἀπαιτοῦνται ὑπὸ τῶν καταστατικῶν διατάξεων ἑκάστου Ταμείου, διὰ νὰ συνεχισθῇ ἡ ἀσφάλισις ὡς προαιρετική. Ληπτέον ὑπ' ὄψιν νομικῶν καθηστώς διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῶν ἀπαιτουμένων ἑκάστοτε οὐσιαστικῶν προϋποθέσεων εἶναι τὸ ἰσχὺν καθ' ἣν χρόνον ἡ παβλήθη ἐντὸς τῆς ἐτησίας προθεσμίας τοῦ νόμου 4340 ἡ αἴτησις, διὰ τῆς ὁποίας ἐξεδήλωσι τὸ πρῶτον τὴν βούλησίν του ὁ ἠσφαλισμένος πρὸς συνέχισιν τῆς διακοπείσης ἐκουσιαστικῆς ἀσφαλίσεώς της ὡς προαιρετικῆς τοιαύτης.

Ἐν προκειμένῳ διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως ἀπερρίφθη τὸ ὑποβληθὲν ἐντὸς τῆς ὡς ἄνω ἐτησίας προθεσμίας αἴτημα, διότι ἡ αἰτοῦσα ἐστερεῖτο τῶν θεσπισθεισῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 8 § 1 τοῦ ν.δ. 4577 προϋποθέσεων προαιρετικῆς εἰς τὸ Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α. ἀσφαλίσεως, μὴ ἐρευνηθέντος ἐὰν αὕτη ἐκέκτητο τὰς ἀπαιτουμένας προϋποθέσεις ὑπὸ τῶν καταστατικῶν διατάξεων αὐτοῦ τῶν ἰσχυουσῶν καθ' ὃν χρόνον ὑπέβαλε τὴν αἴτησίν της. Ἀλλ' ἡ ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ταύτῃ ἀπόρριψις τοῦ αἰτήματος παρίσταται, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει, παράνομος καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀκυροτέα ἀποβαίνει ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, ἀναπεμπομένης τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ Ταμεῖον διὰ τὰ περαιτέρω.

§ 4. Ἀσφάλισις προσωπικοῦ Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ

1. Ἔλλειψις δικαιώματος περισσοτέρας τῆς μιᾶς συντάξεως ἐκ τῆς Δ.Ε.Η. ἢ ἐκ Ταμείων κυρίας ἀσφαλίσεως, εἰς τὰ ὁποῖα εἰσφέρει ἡ Δ.Ε.Η., κατ' ἄρθρον 10 Νόμου 4491/1966.—Λῆψις τῆς μεγαλυτέρας συντάξεως, ἐὰν πρόσωπόν τι δικαιοῦται πλειόνων συντάξεων.—Ἔννοια διατάξεως.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1938/1969, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἠλ. Γλυκοφρύδης**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Π. Δεδόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μπουλαλᾶς, Χρ. Γαβαλλᾶς

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 936 τῆς 21 Ἰουνίου 1968 ἀποφάσεως τοῦ παρὰ τῇ Δημοσίᾳ Ἐπιχειρήσει Ἠλεκτρισμοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλίσεως, ἐκδηλωθείσης παραλείψεως τῆς Διοικήσεως, ὅπως, σὺν τῷ χορηγηθέντι ἐφ' ἅπαξ ποσῷ, χορηγήσῃ εἰς τὸν αἰτοῦντα, τέως ὑπάλληλον τῆς Δ.Ε.Η., καὶ τὴν κατὰ νόμον σύνταξιν λόγῳ γήρατος.

Μετὰ τὴν κατάθεσιν τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ τῆς Δ.Ε.Η. διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 14926/25 τῆς 20 Νοεμβρίου 1968 ἀποφάσεώς του ἀπέρριψε τὴν περὶ συνταξιοδοτήσεως αἴτησιν τοῦ αἰτοῦντος «κατ' ἀρχήν», διότι οὗτος παρέλειψε νὰ ὑποβάλῃ ὡρισμένην δήλωσιν περὶ ἐπιλογῆς τῆς καταβλητέας αὐτῷ συντάξεως.

Ἡ τελευταία, ὡς ἄνω, πρᾶξις τοῦ ἁρμοδίου διὰ τὴν ρύθμισιν τοῦ θέματος ὀργάνου, κατὰ τὸ ἐξεδόθη μετὰ τὴν ἄσκησιν τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀκυρώσεως κατὰ τῆς παραλείψεως αὐτοῦ, ὅπως ἐπιληφθῇ τῆς αἰτήσεως περὶ συνταξιοδοτήσεως, δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς συμπροσβαλλομένη, λόγῳ τοῦ στενοῦ συνδέσμου της πρὸς τὴν προσβαλλομένην παράλειψιν, εἰς τὴν ὁποίαν παρέχει τὸ αἰτιολογικὸν ἔρεισμα ἐπὶ τοῦ μὴ ἱκανοποιηθέντος αἰτήματος.

Τὸ ἄρθρον 10 τοῦ νόμου 4491/1966 «περὶ ἀσφαλίσεως τοῦ προσωπικοῦ τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ» ὁρίζει, ὅτι: «Οἱδήποτε δικαιοῦται ἐκ τῆς Δ.Ε.Η. ἢ ἐκ Ταμείων κυρίας ἀσφαλίσεως, εἰς τὰ ὁποῖα εἰσφέρει ἡ Δ.Ε.Η., προσ-

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΗ ΑΥΞΗΣΙΣ ΝΟΜΙΜΩΝ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Διὰ τῆς προσφάτως ἐκδοθείσης καὶ κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὑπ' ἀριθ. 59/1969 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν (ΕΕΔ 28, 1533) ἠξιώθησαν κατὰ τὸ ἐν αὐτῇ μέτρον καὶ ἀναδρομικῶς αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας.

Σημειοῦται ὅμως μέχρις ὅτου ἐλάβε τυπικὴν ἰ-

τον πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου προβλεπομένης 15ετίας, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἀπενεμήθη εἰς τοῦτον σύνταξις ἀπὸ 1.3.1966, κατὰ συμψήφισμὸν τῆς ἔκτοτε ἐχούσης εἰσπραχθῇ παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. συντάξεως.

Διὰ τοῦ ἐφαρμοσθέντος ὡς ἄνω ἄρθρου 39 ν. 4491/1966 ἐλήφθη πρόνοια συνταξιοδοτήσεως καὶ τῶν ἀπὸ 1.1.1963 καὶ ἐφεξῆς ἐχόντων ἀποχωρήσει λόγῳ ὁρίου ἡλικίας κλπ., ἐφ' ὅσον εἶχον συμπληρώσει κατὰ τὴν ἀποχώρησίν των 10ετῆ τοὐλάχιστον πραγματικὴν παρὰ τῇ Δ.Ε.Η. ὑπηρεσίαν, ἐξαιρουμένων ἐπὶ καταβολῇ ἀσφαλίστρων τὸν ἐλλείποντα μέχρι συμπληρώσεως 15ετίας χρόνον. Αἱ εἰδικαὶ δὲ αὗται μεταβατικαὶ διατάξεις, ρυθμίζουσαι ἐξαντλητικῶς τὰς εἰς ἃς ἀφορῶν περιπτώσεις, ἀφ' ἑνὸς λαμβάνουν ὑπ' ὄψιν μόνον τὴν παρὰ τῇ Δ.Ε.Η. πραγματικὴν ὑπηρεσίαν, περὶ τῆς ὁποίας τὸ ἄρθρον 6 § 1 ἐδάφ. α' τοῦ αὐτοῦ νόμου 4491/1966, ὥστε δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ λοιπαὶ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου διατάξεις, αἱ καθοριζουσαι, διὰ τοὺς κανονικῶς ἠσφαλισμένους, καὶ ἄλλας περιπτώσεις χρόνου ἀσφαλίσεως (Σ.τ.Ε. 243/1968), μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ διανυθεὶς εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἑτέρου φορέως δι' ἀπασχόλησιν, ἐκτὸς Δ.Ε.Η., ἢ ὁ χρόνος ἐφεδρικῆς ὑπηρεσίας, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἐπιτρέπουν εἰς τοὺς ἔχοντας 10ετῆ τοὐλάχιστον τοιαύτην πραγματικὴν ὑπηρεσίαν, ὅπως ἐξαγοράσουν τὸν ἐλλείποντα χρόνον, ἀλλὰ μόνον μέχρι συμπληρώσεως 15ετίας, ἡ ὁποία τίθεται ὑπ' αὐτῶν ὡς τὸ ὅριον τοῦ δυναμένου κατ' ἐφαρμογὴν τῶν νὰ θεωρηθῇ ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως. Συνεπῶς νομίμως ἐν τούτῳ ἔκρινε, κατὰ τὰ ἐν τῇ προσκειμένῃ σκέψει, ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, τὰ δὲ διὰ τῆς ἱστῇ κρίσιν αἰτήσεως προβαλλόμενα ὅτι δὲν ὑφίσταται ὁ περιορισμὸς τῆς 15ετίας καὶ ὅτι ἔδει νὰ ἀναγνωρισθῶν ὑπὲρ τοῦ αὐτοῦντος τόσον ἡ ἐφεδρικὴ αὐτοῦ ὑπηρεσία, ὅσον καὶ ὁ παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. χρόνος ἀσφαλίσεως αὐτοῦ δι' ἀπασχόλησιν πρὸ τῆς προσλήψεως του εἰς τὴν Δ.Ε.Η., εἶναι ἀβάσιμα καὶ ἀπορριπτέα.

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 39 νόμου 4491/1966 αἱ δυνάμει αὐτῶν συνταξιοδοτούμενοι δὲν θὰ ἐξακολουθήσουν μὲν λαμβάνοντες καὶ τὴν σύνταξιν τοῦ Ι.Κ.Α., δικαιοῦνται ὅμως καὶ οὗτοι ἐφαρμογῆς, ὡς πρὸς τὸν παρ' αὐτῷ χρόνον ἀσφαλίσεώς των, τὸν μὴ ἀναγόμενον εἰς τὴν παρὰ τῇ Δ.Ε.Η. πραγματικὴν αὐτῶν ὑπηρεσίαν, τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 4202/1961 περὶ διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως, ὡς καὶ ῥητῶς ὁ νόμος 4491/1966 ὁρίζει εἰς τὰ ἄρθρα 33 καὶ 7 αὐτοῦ (Σ.τ.Ε. 2927/1968). Παρανόμως, συνεπῶς, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις παρέλειψε, παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ αἰτῶν κατὰ τὴν ἔξοδον τοῦ κινδύνου εἶχε πραγματοποιήσει πλέον τῶν 300 ἡμερῶν ἀσφαλίσεως παρὰ τῇ ἀσφαλίσει τῆς Δ.Ε.Η. (ἄρθρον 2 ν.δ. 4202/1961) νὰ καθορίσῃ τελικῶς τὴν σύνταξιν τοῦ αἰτοῦντος, συνυπολογίζουσα καὶ τὸν ἀλλαχοῦ παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. χρόνον ἀσφαλίσεως αὐτοῦ, καὶ εἶναι διὰ τοῦτο ἀκυρωτέα, κατὰ τὰ βασίμως διὰ τῶν προσθέτων λόγων προβαλλόμενα. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως δὲ ταύτης ἡ παράβασις τοῦ Ι.Κ.Α. ἀμφισβητοῦσα τὸ δικαίωμα τοῦ αἰτοῦντος συνυπολογισμοῦ τοῦ παρ' αὐτῷ χρόνου ἀσφαλίσεώς του εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέα.

σύνταξιν, ἣν ἐδικαιοῦτο οὗτος κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 4491/1966 καὶ τῶν κανόνων τῆς διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως διὰ ταῦ συνυπολογισμοῦ ἠλοκλήρου τοῦ χρόνου, καθ' ὃν διετέλεσεν ὁ αἰτῶν ἐν ἀσφαλίσει, οὐ μόνον παρὰ τῇ Δ.Ε.Η., ἀλλὰ καὶ παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Η.Ε.Α.Η. - Ε.Η.Ε., κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτιθέμενα. Ἐν περιπτώσει δὲ καθ' ἣν ἡ οὕτω καθοριζομένη σύνταξις ἦτο μεγαλυτέρα τῆς συντάξεως, ἣν λαμβάνει οὗτος ἐκ τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου, θὰ καταβληθῇ ἡ μεγαλυτέρα αὕτη σύνταξις, διακοπτομένης τῆς καταβολῆς τῆς μικροτέρας συντάξεως, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν εἰρημένων διατάξεων τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 4491/1966.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Δ.Ε.Η., ἐπικαλουμένη τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 4491/1966, ἀπέρριψε «κατ' ἀρχὴν» τὴν περὶ συνταξιοδοτήσεως αἴτησιν τοῦ αἰτοῦντος, ἐπιφυλασσόμενον ὅπως ἐπανεξετάσῃ αὐτήν, ἀφοῦ προηγουμένως δηλώσῃ οὗτος ποίαν ἐκ τῶν δύο συντάξεων ἐπιλέγει, ἤτοι τὴν χορηγουμένην ἤδη ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Η.Ε.Α.Η. - Ε.Η.Ε. ἢ τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου 4491/1966 προβλεπομένην. Ἀλλὰ οὕτως ἔχουσα ἡ αἰτιολογία τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τυγχάνει μὴ νόμιμος κατὰ τὰ ἐν ταῖς ἠγουμέναις σκέψεσιν ἐκτιθέμενα. Ὅθεν ἀνυποστάτως ἀποβαίνει ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις διὰ παράνομον αἰτιολογίαν κατὰ τὸν βασίμως προβαλλόμενον σχετικὸν λόγον ἀκυρώσεως, ἡ δὲ ὑπόθεσις δέον ὅπως ἀναπεμφθῇ εἰς τὸ ἁρμόδιον Συμβούλιον Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ τῆς Δ.Ε.Η. διὰ τὴν περαιτέρω νόμιμον ἐνέργειαν.

2 Πρόνοια, κατ' ἄρθρον 39 Νόμου 4491/1966, συνταξιοδοτήσεως καὶ τῶν ἀπὸ 1.1.1963 καὶ ἐφεξῆς ἐχόντων ἀποχωρήσει τῆς ὑπηρεσίας λόγῳ ὁρίου ἡλικίας, ἐφ' ὅσον εἶχον συμπληρώσει κατὰ τὴν ἀποχώρησίν των 10ετῆ τοὐλάχιστον πραγματικὴν παρὰ τῇ Δ.Ε.Η. ὑπηρεσίαν, ἐξαγοράζοντες ἐπὶ καταβολῇ ἀσφαλίστρου τὸν ἐλλείποντα μέχρι συμπληρώσεως ἑξαετίας χρόνον.—Ἔννοια διατάξεως.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1947/1969, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἠλ. Γλυκοφρύδης**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Κοντογιάννης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Ζαννῆς, Γ. Μπλάτσιος, Κ. Νικολόπουλος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς 756/22.12.1967 πράξεως τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Δ.Ε.Η., διὰ τῆς ὁποίας ἀπενεμήθη εἰς τὸν αἰτοῦντα σύνταξις παρὰ τῆς Δ.Ε.Η..

Μετ' ἐννόμου συμφέροντος, ὡς ἐκ τῶν κατωτέρω ἐκτιθεμένων προκύπτει, παρεμβαίνει τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων πρὸς ἀπόρριψιν τῆς αἰτήσεως καὶ ὑποστήριξιν τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης πράξεως.

Καὶ μὲν ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις στερεῖται παντελοῦς ἀπὸ ἀπόψεως τῶν ἐκ' αὐτῆς γενομένων δεκτῶν, αἰτιολογίας, ἡ πλημμέλεια ὅμως αὕτη καλύπτεται, ἐφ' ὅσον ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου καὶ τῶν διὰ τοῦ 4585/1969 πρὸς τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας ἐγγράφων τῆς Δ.Ε.Η. παρεχομένων ἐξηγήσεων, ἀναγομένων εἰς προϋπάρχοντα τῆς πράξεως δεδομένα, δύναται νὰ ἀναπληρωθῇ ἐν τούτῳ ἡ ἐλλείπουσα αἰτιολογία. Ὡς δὲ ἐκ τῶν στοιχείων τούτων προκύπτει, ὁ αἰτῶν, ὑπηρετήσας παρὰ τῇ Δ.Ε.Η. ἀπὸ τοῦ 1952 μέχρι τοῦ 1963, ὅτε καὶ ἀπεχώρησε λόγῳ ὁρίου ἡλικίας, ἐσυνταξιοδοτήθη ἀρχικῶς ἐκ μέρους τοῦ Ι.Κ.Α., παρὰ τῷ ὁποίῳ ἦτο ἠσφαλισμένος διὰ τὴν ἀνωτέρω ἀπασχόλησίν του, ὡς καὶ διὰ προγενεστέραν ταύτης ἑτέραν ἀπασχόλησίν του. Ἰσχύσαντος μετὰ ταῦτα τοῦ νόμου 4491/1966, διὰ ταῦ ὁποίου ἀνελήφθη παρὰ τῆς Δ.Ε.Η. ἡ ἀσφάλισις τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς, ὁ αἰτῶν ἐπεδίωξε τὴν κατ' ἐφαρμογὴν τῶν μεταβατικῶν διατάξεων ταῦ ἄρθρου 39 αὐτοῦ συνταξιοδότησίν του, διὰ δὲ τῆς προσβαλλομένης πράξεως ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀνεγνωρίσθη εἰς τοῦτον, ὡς ἐμπίπτοντι εἰς τὰς διατάξεις ταύτας, τὸ δικαίωμα ἐξαγορᾶς 3 ἐτῶν καὶ μηνῶν, εἰς προσθήκην τῆς ἐξ 11 ἐτῶν καὶ μηνῶν πραγματικῆς παρὰ τῇ Δ.Ε.Η. ὑπηρεσίας

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΤΕΛΗ

Υπουργείον Οικονομικών
367/Σ. 8271/197/31/10/1969
Πρός τόν Διοικητικόν Συμβούλιον Τριχάλων

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 65 ἐ.ἔ. ἐγγράφου σας, διά τοῦ ὁποίου διαβιβάσθη ἡμῖν ἡ ἀπό 23.9.1969 αἴτησις τοῦ αὐτόθι δικηγόρου κ. Ν.Ν., ἀνακοινοῦμεν ὑμῖν τά κάτωθι:

1) Τό τέλος χαρτοσήμου ἐπί τῶν προτάσεων ἐνώπιον τοῦ Εἰσηγητοῦ τοῦ Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου εἶναι ἀνεξάρτητον τοῦ τέλους, ὅπερ ἐπιβάλλεται ἐπί τῶν προτάσεων ἐνώπιον τοῦ Πολυμελοῦς τούτου δικαστηρίου.

Τοῦτο σαφῶς προκύπτει καί ἐκ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 8 (τελευταίου ἐδαφίου) τοῦ τίτλου Β' τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ Κώδικος Τελῶν Χαρτοσήμου, ὡς ἰσχύει, συμφώνως πρός τήν ὁποίαν, ἐάν ὑποθέσεις, παραπεμφθεῖσα ὑπό τοῦ Εἰσηγητοῦ τοῦ Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου, δικάζεται ἐνώπιον τοῦ Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου, αἱ προτάσεις ἐνώπιον τοῦ Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου ὑπόκεινται εἰς τά οἰκεῖα τέλη, ἀνεξαρτήτως καταβολῆς τέλους προτάσεων ἐνώπιον τοῦ Εἰσηγητοῦ.

Κατ' ἀκολουθίαν ὀρθῶς καί νομίμως ἡ Γραμματεία τοῦ αὐτόθι Πρωτοδικείου ἀξιοῖ τήν καταβολήν χωριστοῦ τέλους τόσον ἐπί τῶν προτάσεων τῶν διαδίκων ἐνώπιον τοῦ Εἰσηγητοῦ, ὅσον καί ἐπί τῶν προτάσεων ἐνώπιον τοῦ Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου.

Ἡ ἐπικαλουμένη ὑπό τοῦ ὡς ἄνω δικηγόρου διάταξις τοῦ πρώτου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 8 τοῦ τίτλου Β' τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ Κώδικος Τελῶν Χαρτοσήμου, ὡς ἰσχύει, καθ' ἥν εἰς τά ἐν παραγράφῳ 1 ἕως καί 7 τοῦ τίτλου Β' τέλη ὑπόκεινται μόνον αἱ προτάσεις τῆς πρώτης συζητήσεως ἑκάστης ὑποθέσεως (τῶν προτάσεων τῶν ἑπομένων συζητήσεων μή ὑποκειμένων εἰς τέλος), ἀφορᾷ ἀποκλειστικῶς καί μόνον τάς ἐνώπιον τοῦ Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου ὑποβαλλομένας προτάσεις τῶν διαδίκων καί οὐχί τάς ἐνώπιον τοῦ Εἰσηγητοῦ τοιαύτας. Ἤτοι, ἐάν ἡ συζήτησις ὑποθέσεως λάβῃ χώραν διά δευτέραν φοράν ἐνώπιον τοῦ Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου, τότε μόνον αἱ προτάσεις τῆς δευτέρας ταύτης συζητήσεως δέν θά ὑπαχθῶσιν εἰς τέλη.

2) Εἰς τά τέλη τῶν προτάσεων ὑπόκεινται μόνον τό πρῶτον φύλλον αὐτῶν, τῶν λοιπῶν φύλλων μή ὑποκειμένων εἰς τέλος. Ἐάν αἱ προτάσεις ὑπερβαίνωσι τά πέντε φύλλα καί ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν ὑπόκεινται ἤ μή εἰς ἀρχικόν τέλος, ἕκαστον ἐπί πλέον φύλλον ὑπόκειται εἰς δραχμάς 5 ἐπί Εἰρηνοδικείων, 10 ἐπί Μονομελῶν ἤ Πολυμελῶν Πρωτοδικείων (καί οὐχί μόνον ἐπί Μονομελῶν Πρωτοδικείων, ὡς τοῦτο προκύπτει ἐκ τοῦ κοινοποιηθέντος πίνακος διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 52/1969 ἐγκυκλίου διαταγῆς ἡμῶν, σελ. 7) καί 20 ἐπί τῶν λοιπῶν δικαστηρίων. Καί τοῦτο, κατ' ἐφαρμογήν τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 9 τοῦ τίτλου Β' τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου καί Κώδικος.

Υπουργείον Οικονομικών
347/Α 25605/220/15/10/1969
Πρός τόν Γραμματέα τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀγρινίου

Εἰς ἀπάντησιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 211 ἐ.ἔ. ἀναφορᾶς σας ἀνακοινοῦμεν ὑμῖν τά κάτωθι:

1) Ὁσάκις τό οἰκεῖον τέλος χαρτοσήμου (δραχμαί 100) διά τήν σήμανσιν τοῦ πρακτικοῦ συνεδριάσεως δικαστηρίου ἐπί ἀσφαλιστικῶν μέτρων εἰς τάς παντός εἴδους περί νομῆς ἤ κατοχῆς ὑποθέσεις (ἄρθρων 25 § 1 περίπτ. Δ' τοῦ Κώδικος Χαρτοσήμου, ὡς ἰσχύει), καταβάλλεται διά χρήσεως κινητοῦ ἐπισήμου (ἄρθρον 1 § 1 τοῦ ν.δ. 199/1969), τό τέλος τοῦτο δέον ὅπως ἐπικολλᾶται ἐπί τῆς κατατιθεμένης περί αὐτῶν αἰτήσεως, ἄσχετ τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω διατάξεως τῆς παραγράφου 1 (περίπτ. Δ') τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ Κώδικος Χαρτοσήμου.

Τό ἐν λόγῳ τέλος ἀναλίσκεται ὑπέρ τοῦ Δημοσίου καί δέν ἐπιστρέφεται εἰς τόν αἰτοῦντα καί ἐάν εἰσέτι ἤθελε ματαιωθῇ ἡ συζήτησις τῆς σχετικῆς ὑποθέσεως καί ὡς ἐκ τούτου δέν συνετάσσετο παντάπασιν πρακτικόν. Καί τοῦτο, δυνάμει τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ αὐτοῦ Κώδικος. Εἰς ἃς ὅμως περιπτώσεις τό ὡς ἄνω τέλος χαρτοσήμου ἤθελε καταβληθῇ δι' ἀποδεικτικοῦ πληρωμῆς τοῦ Δημοσίου Ταμείου καί ἐματαιοῦτο ἐν τῷ μεταξύ ἡ συζήτησις τῆς σχετικῆς ὑποθέσεως (ὁπότε δέν θά συνετάσσετο καί πρακτικόν), τό τέλος τοῦτο τυγχάνει ἐπιστρεπτέον εἰς τόν αἰτοῦντα, ἐάσει τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 46 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Κώδικος Χαρτοσήμου.

Σημειωθήτω ἐν προκειμένῳ, ὅτι ἐάν μετά τήν ματαίωσιν ἡ αὐτή αἴτησις ἐπαναφερθῇ ὀφειλόντως πρός ἐπαναπροσδιορισμόν συζητήσεως θά ὀφείλων-

σχύν ἡ ἀνωτέρω διαιτητικὴ ἀπόφασις διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κηρύξεως αὐτῆς ἐκτελεστῆς νὰ ἔχωσι κατὰ τὸν χρόνον τούτων λυθῇ ἀτομικαὶ συμβάσεις ἐργασίας ἐργαζομένων τῆς ἐν λόγῳ κατηγορίας καὶ τὸ ζήτημα εἶναι, ἂν οἱ τελευταῖοι οὗτοι δύνανται νὰ ἀξιώσουν παρὰ τοῦ ἐργοδότου των τὴν καταβολὴν τῆς διαφορᾶς τοῦ μισθοῦ των καὶ τῆς καταβληθείσης διὰ τὴν ἀπόλυσιν ἀποζημιώσεως.

Τὸ ζήτημα ἔχει γενικώτερον ἀντιμετωπισθῇ ὑπὸ τῆς θεωρίας (Ἴδετε *Ι. Καποδίστριαν*, Ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, σελ. 236, *Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 7, 323, *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 66, σημ. 19, *Δ. Κ. Καλομοίρην*, ΕΕΔ 14, 1185) καὶ τῆς νομολογίας τῶν Δικαστηρίων, ἡ ὁποία ἀπὸ τῆς παλαιοτέρας γνώμης ὅτι ἡ ἀναδρομικὴ αὔξησις ἀποδοχῶν διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως δὲν καταλαμβάνει καὶ τὰς ἐχούσας κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως αὐτῶν λυθῇ ἀτομικὰς συμβάσεις ἐργασίας (Ἴδετε Α.Π. 83/1949, ΕΕΔ 8, 323, Α.Π. 495/1949, ΕΕΔ 8, 982, Α.Π. 669/1955, ΕΕΔ 15, 70, Α.Π. 61/1958, ΕΕΔ 17, 231) κατέληξεν εἰς τὴν ἀντίθετον καὶ ὀρθήν, ὡς μᾶς ἐφάνη ἀφορμὴ νὰ σημειώσωμεν ἐπανειλημμένως γνώμην (οὕτω καὶ *Δ.Κ. Καλομοίρης*, ἔνθ' ἀνωτ., ὁ ὁποῖος ἔχει καὶ τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ὑποστηριζομένων), ὅτι ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, αἱ ὁποῖαι δὲν κάμνουν διάκρισιν περὶ ἐνεργοῦ ἢ μὴ ὑπηρεσίας τῶν εἰς οἱονδήποτε μισθωτῶν κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἢ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, σαφῶς προκύπτει, ὅτι τῶν δι' αὐτῆς χορηγουμένων αὐξήσεων δικαιοῦνται πάντες οἱ ἀπὸ τοῦ ὁριοθέντος χρόνου ἀναδρομικῆς ἰσχύος ὑπηρετοῦντες, ἔστω καὶ ἂν εἶχον ἀπολυθῇ κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς. (Οὕτω αἱ Α.Π. 182/1960, ΕΕΔ 19, 510, Α.Π. 270/1960, ΕΕΔ 19, 709).

Συνεπῶς καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἐν ἀρχῇ ἀναφερομένης διαιτητικῆς ἀποφάσεως δικαιοῦνται τῆς διαφορᾶς τοῦ μισθοῦ των κατὰ τὴν ὁριζομένην ἀναδρομικὴν ἰσχύν αὐτῆς οἱ ἔχοντες κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεώς της ἀπολυθῇ, ὡς καὶ τῆς διαφορᾶς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 ἢ διὰ τοὺς ἐξ αὐτῶν ὑπηρέτας τῆς διαφορᾶς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ Β.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ χρεωστουμένου πλέον κατὰ τὸν μῆνα τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας μισθοῦ, ἐπὶ τοῦ ὁποίου, κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 3198/1955, ὑπολογίζεται ἡ καταβλητέα διὰ τὴν ἀπόλυσιν ἀποζημίωσις. (Ἴδετε τὰς ἀνωτέρω ἀρεοπαγιτικὰς ἀποφάσεις 182/1960 καὶ 270/1960).

Δὲν ἐννοεῖται, ἄλλωστε, ὡς ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 19, 511), νὰ δικαιοῦται ὁ μισθωτὸς χρεωστουμένου κατὰ τὴν διαφορὰν τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως μισθοῦ κατὰ τὸν τελευταῖον μῆνα τῆς καταγγελίας καὶ, ὁριζόντος τοῦ νόμου (ἄρθρον 5 νόμου 3198/1955), ὅτι ὁ ὑπολογισμὸς τῆς ἀποζημιώσεως γίνεται ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνὸς ὑπὸ καθεστῶτα πλήρους ἀπασχολήσεως, νὰ χωρῇ διαφορὰ ὁ ὑπολογισμὸς τῆς ἀποζημιώσεως, μὴ λαμβανομένης δηλαδὴ ὑπ' ὄψιν τῆς ἀναδρομικῆς ἰσχύος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως.

Κάτοχον ὅμως εἶναι, ὅτι διὰ τῆς ὑπ' ἄλλων κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως δὲν θίγεται τὸ κῦρος αὐτῆς (καταγγελίας), ἀφοῦ κατὰ τὸν χρόνον ἐνεργείας αὐτῆς δὲν ὑπῆρχεν ἐν ἰσχύϊ ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις, λαβοῦσα τυπικὴν ἰσχὺν ἀπὸ τῆς κηρύξεώς της ὡς ἐκτελεστῆς καὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 401/1946, ΕΕΔ 5, 676).

Πάντως ἡ σχετικὴ περὶ συμπληρώσεως τῆς ἀποζημιώσεως δι' ἀπόλυσιν ἀγωγὴ, ἀρνουμένου τοῦ ἐργοδότου εἰς τὴν καταβολὴν αὐτῆς, πρέπει, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 3198/1955, νὰ ἐπιδοθῇ ἐντὸς ἐξαμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας, ἀφ' ἧς κατέστη ἀπαιτητὴ ἀπὸ τῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δηλαδὴ δημοσιεύσεως τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἀφ' ἧς αὐτὴ ἀπέκτησε τυπικὴν ἰσχύν. (Ἴδετε καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 21079/1961, ΕΕΔ 31, 340).

Ὡς πρὸς τὴν διαφορὰν τῶν δεδουλευμένων ἀποδοχῶν δὲν ὑπάρχει προθεσμία ἀγωγῆς, ἀλλ' αὕτη ὑποβάλλεται εἰς τὴν πενταετῆ τοῦ ἄρθρου 250 ἀδ. 17 Α.Κ παραγραφὴν τῶν μισθῶν.

καὶ 102 τοῦ Γ.Κ.Π.Ε.Τ. εἶναι ἰσχυρά.

3) Διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Συγκοινωνιῶν, δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, δύναται νὰ παρατεθῇ ἐπὶ ἕνα μῆνα ἀπὸ τῆς λήξεώς του ὁ ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου προβλεπόμενος χρόνος ἀναστολῆς.

Ἄρθρον 2

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ν.δ. ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Νοεμβρίου 1969

—

350/1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τοῦ ὑπ' ἀριθ. 762/1965 β.δ. καὶ τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος.

(Ε.Κ. τ. Α' ἀ. 251 τῆς 29 Νοεμβρίου 1969)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπαφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1) Ἡ περίπτωσις δ' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 762/1965 β.δ/τος ἀντικαθίσταται οὕτω:

«δ) Διευθυνταὶ ἐπὶ βαθμῷ 2ῳ, ἔχοντες εἴτε ὑπερεικοσαετῆ ὑπηρεσίαν εἰς δημοσίαν θέσιν ἢ θέσιν παρὰ Νομικῷ Προσώπῳ Δημοσίου Δικαίου καὶ πτυχίον Νομικῆς Σχολῆς ἡμεδαπῆς ἢ ἀλλοδαπῆς, εἴτε ὑπερεικοσαετῆ ὑπηρεσίαν, ἐξ ἧς τοὐλάχιστον δεκαετῆ παρὰ Κεντρικῇ Ὑπηρεσίᾳ Ὑπουργείου ἢ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου καὶ πτυχίον Ἀνωτάτης Σχολῆς ἡμεδαπῆς ἢ ἀλλοδαπῆς, ἰσοτίμου πρὸς πτυχίον Νομικῆς Σχολῆς, εἴτε ὑπερεικοσαετῆ ὑπηρεσίαν εἰς Δημοσίαν θέσιν ἢ θέσιν Ν.Π.Δ.Δ., πτυχίον Ἀνωτάτης Σχολῆς ἡμεδαπῆς ἢ ἀλλοδαπῆς, ἰσοτίμου πρὸς πτυχίον Νομικῆς Σχολῆς, καὶ εἰδικὴν μετεκπαίδευσιν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐπὶ θεμάτων Δημοσίας Διοικήσεως».

2) Προκειμένου περὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ., ὡς Διευθυνταὶ ἐπὶ 2ῳ βαθμῷ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῆς προηγουμένης παραγράφου λογίζονται οἱ ἐπὶ βαθμῷ διευθυντοῦ διοικητικοῦ, διευθυντοῦ Οἰκονομικῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ προϊσταμένου Ὑπηρεσίας.

3) Ἡ ἰσχὺς τῆς διατάξεως τῆς πρώτης περιπτώσεως τοῦ τελευταίου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 762/1965 β.δ., ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ ν.δ. 4548/1966, ἀναστέλλεται ἐπὶ ἓξ μῆνας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος.

4) Προκηρυχθεῖσα μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος θέσεις παρέδρων μελῶν τοῦ Α.Σ.Δ.Τ. πληροῦνται μόνον μέχρι τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κατὰ τὴν χρονολογίαν τῆς προκηρύξεως ὑφισταμένων κενῶν θέσεων.

5) Ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 762/1965 β.δ. ἀντικαθίσταται οὕτω :

«3) Εἰσηγηταὶ Β' τάξεως τοῦ Α.Σ.Δ.Τ. διορίζονται, ἐπὶ βαθμῷ καὶ ἀποδοχαῖς ἐμίσθων παρέδρου Πρωτοδικῶν, διὰ β. δ/τος προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Προεδρίας Κυβερνήσεως, κατόπιν ἐπιτυχίας ἐν διαγωνισμῷ, εἴτε πτυχιοῦχοι Νομικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου, ἔχοντες διετῆ ὑπηρεσίαν δικηγόρου ἢ τριετῆ μετὰ τοῦ πτυχίου ὑπηρεσίαν τακτικοῦ δημοσίου διοικητικοῦ ὑπαλλήλου ἢ ὑπαλλήλου Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου ἢ διετεῖς σπουδὰς Δημοσίου Δικαίου εἰς ξένον Πανεπιστήμιον μετὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ πτυχίου ἢ ἐνπύσιον παρακολούθησιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἢ ἰσόχρονον ὑπηρεσίαν τακτικοῦ ὑπαλλήλου τοῦ Α.Σ.Δ.Τ., εἴτε τακτικοὶ δημόσιοι διοικητικοὶ ὑπάλληλοι ἢ ὑπάλληλοι Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου ἐπὶ βαθμῷ τοὐλάχιστον 6ῳ, ἔχοντες πτυχίον Ἀνωτάτης Σχολῆς ἰσοτίμου πρὸς τὸ τῆς Νομικῆς Σχολῆς, εἰδικὴν μετεκπαίδευσιν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐπὶ θεμάτων Δημοσίας Διοικήσεως καὶ πενταετῆ ὑπηρεσίαν εἰς θέσιν Α' Κατηγορίας, προσαπαιτουμένης δι' ἅπαντας τῆς καλῆς γνώσεως μιᾶς ἐκ τῶν γλωσσῶν ἀγγλικῆς, γαλλικῆς, γερμανικῆς, Ἰταλικῆς. Ἡ γνῶσις αὕτη ἀποδεικνύεται διὰ πτυχίου ἢ διπλώματος ἢ πιστοποιητικοῦ ἀλλοδαποῦ Πανεπιστημίου ἢ ἀλλοδαποῦ Ἰνστιτούτου Δημοσίας Διοικήσεως ἢ δοκιμασίας εἰς ξένην γλῶσσαν.

Ἀνώτατον ὅριον ἡλικίας διὰ τὸν διορισμὸν εἰς θέσιν εἰσηγητοῦ τοῦ Α.Σ.Δ.Τ. ὁρίζεται τὸ 40ὸν ἔτος».

Ἄρθρον 2

Ἡ παράγραφος 5 τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ νόμου 1811/1951 ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως :

«5. Τὸ Α.Σ.Δ.Τ. ἀσκεῖ ἔλεγχον νομιμότητος ἐπὶ τῶν πινάκων ἐπιτυχίας διαγωνισμῶν πλήρωσεως θέσεων Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ Ν.Π.Δ.Δ., αἱρεῖ τὰς τυχὸν διαπιστουμένας πλημμελείας αὐτῶν καὶ ἐπιμελεῖται τῆς δημοσιεύσεως των εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Ὡσαύτως τὸ

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

357 1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως των άρθρων 111 και 374 του Κώδικος Ποινικής Δικονομίας

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 233 της 17 Νοεμβρίου 1969)

Προτάσει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον 1

Το στοιχείον Β' του άρθρου 114 του Κώδικος Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Β) Τα εις βαθμόν πλημμελήματος δασικά (εξαιρουμένου του εμπορισμού) και τα αγροτικά αδικήματα, ως επίσης και τα εγκλήματα α) του άρθρου 79 του νόμου 5960/1933 «περί επιταγής» και β) των άρθρων 1 και 2 του ά.ν. 86/1967 «περί επιβολής κυρώσεων κατά των καθυστερούντων την καταβολήν και την απόδοσιν εισφορών εις Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφαλίσεως».

Άρθρον 2

1) Η παράγραφος 1 του άρθρου 374 του Κώδικος Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής :

«1) Εν εκάστη δικασίμω του μεν Τριμελούς Πλημμελειοδικείου δεν δύνανται να προσδιορισθώσι πλείονες των τριάκοντα υποθέσεων, του δε Μονομελούς πλείονες των εκατόν πεντήκοντα. Ο Εισαγγελεύς κατά τον προσδιορισμόν των υποθέσεων εκάστης δικασίμου κατανέμει ταύτας εις τρία μέρη, καθορίζων άμα και τον χρόνον εκδικάσεως των υποθέσεων εκάστου των μερών τούτων. Η σειρά εγγραφής των υποθέσεων εις το πινάκιον αποτελεί και την σειράν εκδικάσεως ταύτων».

2) Η πρώτη περίοδος της παραγράφου 2 του άρθρου 374 του Κώδικος Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής :

«2) Αντίγραφον της εν πινακίω σειράς των υποθέσεων και του χρόνου εκδικάσεως αυτών αναρτάται από της προτεραίας της συνεδριάσεως υπό του Γραμματέως της Εισαγγελίας εις την θύραν του Γραφείου του Εισαγγελέως, του Γραμματέως της Εισαγγελίας και της αιθούσης του ακροατηρίου».

3) Το άρθρον 339 του Κώδικος Ποινικής Δικονομίας, ως τούτο προσετέθη διά του άρθρου 7 του ά.ν. 230/1967, καταργείται.

4) Το άρθρον 339α του Κώδικος Ποινικής Δικονομίας λαμβάνει τον αριθμόν 339.

Άρθρον 3

Η ισχύς του παρόντος άρχεται από της δημοσιεύσεώς του εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 11 Νοεμβρίου 1969

---

359 1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί αναστολής ισχύος ενίων διατάξεων του ά.ν. 531/1968.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 244 της 28 Νοεμβρίου 1969)

Προτάσει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν :

Άρθρον 1

1) Αναστέλλονται αφ' ής ισχυσαν και επί τριμηνον από της δημοσιεύσεως του παρόντος ν. δ/τος αι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ά.ν. 531/1968, καθ' ό μέρος διά τούτων είχον αντικατασταθή αι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 4 του ν.δ. 4246/1962, επαναφερομένων εν ισχύι των τελευταίων τούτων κατά το διάστημα της άνω αναστολής.

2) Αι αποφάσεις του Συμβουλίου Προσωπικού του άρθρου 6 του ν.δ. 4246/1962, αι εκδοθείσαι μετά τον χρόνον της ισχύος των διατάξεων του ά.ν. 531/1968 και άπτόμεναι της αρμοδιότητος των Πειθαρχικών Συμβουλίων των άρθρων 83

ται και αύθις τα οικεία τέλη χαρτοσήμου.

2) Εν περιπτώσει συμβιβασμού προ πάσης συζητήσεως της σχετικής υποθέσεως (όπότε δέν κατατίθενται και προτάσεις (άρθρον 209 § 1α Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας) το πρακτικόν υπόκειται εις τα τέλη των προτάσεων, τα οποία θά κατεβάλλοντο, άν συνεζητείτο ή υπόθεσις. Και τούτο, κατ' εφαρμογήν της διατάξεως της παραγράφου 10 (περίπτ. Β') του άρθρου 25 του Κώδικος Χαρτοσήμου, ως ισχύει.

γων - ἠλεκτρολόγων,

ι) μέχρι δέκα (10) χειριστῶν τιμολογιακῶν μηχανῶν, λογιστικῶν μηχανῶν καὶ διατρητηρίων τοῦ Μηχανολογιστικοῦ Κέντρου,

ια) μέχρις ἓξ (6) ἐγκαταστατῶν ὑποσταθμῶν 3ης ἢ 4ης κατηγορίας ΣΤ' εἰδικότητος,

ιβ) ἑνὸς (1) ἐγκαταστάτου ἀνελκυστήρων Δ' εἰδικότητος,

ιγ) ἑνὸς (1) βοηθοῦ ἠλεκτροτεχνίτου Δ' εἰδικότητος,

ιδ) ἑνὸς (1) μηχανοτεχνίτου ἀνελκυστήρων,

ιε) ἑνὸς (1) συντηρητοῦ ἐγκαταστάσεων κλιματισμοῦ καὶ ψυκτικῶν μηχανημάτων,

ιστ) μέχρι τριῶν (3) χειριστῶν φορτοεκφορτωτικῶν μηχανημάτων (κλάρκ - γερανῶν), καὶ

ιζ) ἑνὸς (1) ὁδηγοῦ αὐτοκινήτων.

2) Ἡ πρόσληψις τοῦ προσωπικοῦ τούτου ἐνεργεῖται δι' ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Α.Π., ὑποκειμένων εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας.

Ἄρθρον 2

Τὰ τυπικὰ προσόντα προσλήψεως τοῦ κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ προηγουμένου ἄρθρου προσωπικοῦ καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

α) Τριῶν μηχανικῶν - μηχανολόγων - ἠλεκτρολόγων, τῶν πολιτικῶν μηχανικῶν, τοῦ ἀρχιτέκτονος καὶ τῶν ὑπομηχανικῶν μηχανολόγων - ἠλεκτρολόγων (παράγραφος 1 ἐδάφια α' ἕως δ'), τὰ ὑπὸ τῆς κειμένης νομοθεσίας προβλεπόμενα διὰ τοὺς τακτικοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Ο.Α.Π. τῆς αὐτῆς εἰδικότητος καὶ κατηγορίας ἀντίστοιχα προσόντα.

β) Τῶν χειριστῶν τιμολογιακῶν καὶ λογιστικῶν μηχανῶν καὶ τῶν διατρητηρίων Μηχανολογιστικοῦ Κέντρου (παράγραφος 1 ἐδάφ. ε'), τὰ προσόντα τὰ ἀπαιτούμενα διὰ τοὺς διοικητικοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Β1 Κλάδου Β' κατηγορίας τοῦ Ο.Α.Π. καὶ ἐπιτυχῆ δοκιμασία τούτων εἰς πρακτικὴν ἐξάσκησιν εἰς τὰς χρησιμοποιουμένας ὑπὸ τοῦ Ο.Α.Π. τιμολογιακάς, λογιστικὰς καὶ διατρητικὰς μηχανάς, διὰ δὲ τὰς διατρητηρίας τοῦ Μηχανολογιστικοῦ Κέντρου ἐπὶ πλέον καὶ πτυχίον διατρητηρίας μηχανῶν μηχανολογιστικῶν μηχανημάτων.

γ) Τῶν ἐγκατεστημένων ὑποσταθμῶν 3ης ἢ 4ης κατηγορίας τῆς ΣΤ' εἰδικότητος, τοῦ ἐγκαταστάτου ἀνελκυστήρων Δ' εἰδικότητος καὶ τοῦ βοηθοῦ ἠλεκτροτεχνίτου Δ' εἰδικότητος (παράγραφος 1 ἐδάφια στ', ζ' καὶ η'), τὰ ὑπὸ τῶν οἰκείων διατάξεων τοῦ ἀπὸ 19/26 Μαρτίου 1938 βασιλικοῦ διατάγματος «περὶ χορηγήσεως ἀδειῶν ἐκτελέσεως καὶ πτυχίων βοηθητικοῦ προσωπικοῦ κατασκευῆς καὶ ἐπιβλέψεως ἠλεκτρολογικῶν ἐγκαταστάσεων ΣΤ' εἰδικότητος κλπ.» (ἄρθρα 3 καὶ 4) καὶ τοῦ ἀπὸ 25 Μαΐου/14 Ἰουνίου 1938 βασιλικοῦ διατάγματος «περὶ χορηγήσεως ἀδειῶν ἐκτελέσεως καὶ πτυχίων ἐπιβλέψεως (συντηρήσεως) καὶ ὑπηρεσίας ἠλεκτρολογικῶν ἐγκαταστάσεων Δ' εἰδικότητος κλπ.» (ἄρθρον 4 § α', ἄρθρον 9 §§ α' καὶ β' καὶ ἄρθρον 10 §§ 1 καὶ 2) προβλεπόμενα ἀντιστοίχως προσόντα.

δ) Τοῦ μηχανοτεχνίτου ἀνελκυστήρων (παράγραφος 1 ἐδάφ. θ') πτυχίον ἀναγνωρισμένης Μέσης Τεχνικῆς Σχολῆς ἐργοδηγῶν καὶ διετὴς προϋπηρεσία εἰς εἰδικότητα μηχανοτεχνίτου ἀνελκυστήρων.

ε) Τοῦ συντηρητοῦ ἐγκαταστάσεων κλιματισμοῦ καὶ ψυκτικῶν μηχανημάτων (παράγραφος 1 ἐδάφ. ι'), πτυχίον Μέσης Τεχνικῆς Σχολῆς βοηθῶν ἐργοδηγῶν, ψυκτικῶν μηχανημάτων καὶ διετὴς προϋπηρεσία εἰς τὴν εἰδικότητα ταύτην ἢ πτυχίον κατωτέρας Τεχνικῆς Σχολῆς καὶ τετραετὴς προϋπηρεσία συντηρητοῦ ἐγκαταστάσεων κλιματισμοῦ καὶ ψυκτικῶν μηχανημάτων, καὶ

στ) Τῶν χειριστῶν φορτοεκφορτωτικῶν μηχανημάτων καὶ τοῦ ὁδηγοῦ αὐτοκινήτων (παράγραφος 1 ἐδάφ. ια' καὶ ιβ'), τὰ ὑπὸ τῆς κειμένης νομοθεσίας προβλεπόμενα διὰ τοὺς τακτικοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Ο.Α.Π. τῆς αὐτῆς εἰδικότητος καὶ κατηγορίας ἀντίστοιχα προσόντα.

Ἄρθρον 3

Αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω προσλαμβανομένου προσωπικοῦ ὁρίζονται δι' ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Α.Π., ὑποκειμένων εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, ἐπὶ μισθῷ ἢ ἡμερομισθίῳ, ὡς κάτωθι:

α) Τῶν ἐν ἐδαφίῳ α' τοῦ προηγουμένου ἄρθρου τεχνικῶν ὑπαλλήλων, ἐπὶ μισθῷ ἀντιστοίχῳ πρὸς ἕνα τῶν βαθμῶν τῆς ὑπαλληλικῆς ἱεραρχίας τοῦ Ο.Α.Π. τῆς ἀναλόγου εἰδικότητος, κλάδου καὶ κατηγορίας καὶ οὐχὶ πάντως ἀνωτέρων τοῦ 4ου βαθμοῦ Α' κατηγορίας καὶ 6ου βαθμοῦ Β' κατηγορίας ἀντιστοίχως τῶν τακτικῶν ὑπαλλήλων.

β) Τῶν ἐν ἐδαφίοις β' καὶ στ' τοῦ προηγουμένου ἄρθρου χειριστῶν μηχανῶν, διατρητηρίων, χειριστῶν μηχανημάτων καὶ ὁδηγοῦ αὐτοκινήτων, ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ὁμοίῳ πρὸς τὰ καταβαλλόμενα ἡμερομίσθια εἰς τοὺς ὑπηρετοῦντας ἤδη εἰς τὸν Ο.Α.Π. ἐκτάκτους ὑπαλλήλους τῆς αὐτῆς εἰ-

Α.Σ.Α.Υ. αποφαίνεται επί του κύρους του διαγωνισμού, δυνάμενον να ακυρώση ταύτην, εάν διαπιστώση, είτε αυτεπαγγέλτως, είτε κατόπιν ενστάσεως ενδιαφερομένου, υποβαλλομένης δι' απλής αιτήσεως εντός πενθημέρου αποκλειστικής προθεσμίας από της τελευταίας ημέρας διενεργείας του διαγωνισμού, παράβασιν ουσιώδους τύπου της κατά νόμον διεξαγωγής του διαγωνισμού. Εις περίπτωσιν ακυρώσεως διαγωνισμού ούτος επαναλαμβάνεται μεταξύ των αυτών υποψηφίων κατά τα ειδικώτερον οριζόμενα διά της περί ακυρώσεως ταύτην αποφάσεως του Α.Σ.Α.Υ.».

Άρθρον 3

1) Η προθεσμία της παραγράφου 3 του άρθρου 22 του νόμου 1811/1951, ως και της παραγράφου 7 του άρθρου 7 του από 23/24.12.1955 ν.δ. «περί εφαρμογής του Υ.Κ. επί των υπαλλήλων των Ν.Π.Δ.Δ.», δύναται, λόγω επιτακτικής υπηρεσιακής ανάγκης, να μειούται επί συγκεκριμένων περιπτώσεων δι' αποφάσεως του Α.Σ.Α.Υ. μέχρι του ημίσους.

2) Εις το άρθρον 22 του νόμου 1811/1951 προστίθεται παράγραφος 9, έχουσα ούτω:

«Αντί της προκηρύξεως διαγωνισμού προς πλήρωσιν κενών θέσεων Δημοσίων Υπηρεσιών ή Ν.Π.Δ.Δ. δύναται το Α.Σ.Α.Υ. να διαθέτη εκ των επιθυμούντων επιτυχόντας εκ των εν ισχύι πινάκων επιτυχίας πλήρωσιν ομοιοβάθμων και των αυτών τυπικών προσόντων θέσεων. Οι ούτω διατιθέμενοι διαγράφονται εκ του οικείου πίνακος επιτυχίας».

Άρθρον 4

Διά την χορήγησιν της υπό των κειμένων διατάξεων προβλεπομένης προσαυξήσεως, λόγω ευδοκίμου παραμονής εν τω αυτώ βαθμώ, του βασικού μισθού δημοσίων πολιτικών υπαλλήλων, υπαλλήλων Οργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως και των λοιπών Νομ. Προσώπων Δημοσίου Δικαίου μέχρι και του 6ου βαθμού, δεν απαιτείται απόφασις του οικείου Υπηρεσιακού Συμβουλίου, εφ' όσον κατά τον κρίσιμον χρόνον διά των υπηρεσιακών εκθέσεων δράσεως και επιδόσεως αυτών κρίνονται τουλάχιστον διά του χαρακτηρισμού «καλός» ή «προακτέος» και δεν έχουν τιμωρηθή πειθαρχικώς διά ποινής ανωτέρας της επιπλήξεως.

Άρθρον 5

Το εδάφιον α' της παραγράφου 5 του άρθρου 11 του νόμου 1811/1951 αντικαθίσταται ούτω:

«Η συγκρότησις των τε πρωτοβαθμίων και των δευτεροβαθμίων επιτροπών ενεργείται κατά διετίαν και κατά μήνα Ιανουάριον διά πράξεως του οικείου Νομάρχου, ορίζοντος και τους αναπληρωτάς, ως και ένα δημόσιον υπάλληλον εκ των υπηρετούντων εν τη περιφερεία του Νομού ως γραμματέα».

Άρθρον 6

Το υπό της παραγράφου 1 του άρθρου 126 του ν. 1811/1951 «περί κωδικος καταστάσεως των Δημοσίων Διοικητικών Υπαλλήλων» προβλεπομένων μετάλλιων μετονομάζεται εις «μετάλλιον διακεκριμένης πράξεως».

Άρθρον 7

Η υπό των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν.δ. 169/1969 «περί τακτοποιήσεως εκτάκτων υπαλλήλων των Δημοσίων Υπηρεσιών και Ν.Π.Δ.Δ.» προβλεπομένη προθεσμία εκδόσεως των εν αυτοίς ενηφερομένων βασιλικών διαταγμάτων, διά την σύστασιν τακτικών θέσεων παρά ταις οικείαις Υπηρεσίαις, εξακολουθεί ισχύουσα επί τετραμήνου από της λήξεώς της. Η προθεσμία αύτη δύναται να παραταθή δι' αποφάσεως του Πρωθυπουργού.

Άρθρον 8

Η ισχύς του παρόντος άρχεται από της δημοσιεύσεως αυτού εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 22 Νοεμβρίου 1969

—

353 1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί προσλήψεως προσωπικού του Ο.Α.Π επί συμβάσει ιδιωτικού δικαίου.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 251 της 29 Νοεμβρίου 1969)

Προτάσει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον 1

1) Επιτρέπεται δια χρονικόν διάστημα ουχί πέραν της 31ης Δεκεμβρίου 1970 η υπό ταύτην πρόσληψις, προς κάλυψιν έκτακτων και κατεπειγουσών αναγκών εις προσωπικόν, λόγω των εν τω λιμένι εκτελουμένων έργων και της ηξημένης κινήσεως αυτού, του κάτωθι προσωπικού επί συμβάσει ιδιωτικού δικαίου, λαμβανομένου υπ' όψιν του βραδύτερον την 31ην Δεκεμβρίου 1970:

α) Μέχρι πέντε (5) μηχανικών - μηχανολόγων - ηλεκτρολόγων,

β) μέχρι δύο (2) πολιτικών μηχανικών,

γ) ενός (1) αρχιτέκτονος,

δ) μέχρι πέντε (5) τοπομηχανικών - μηχανολό-

χιάς ἑκατόν (100).

β) Τακτική μηνιαία εἰσφορά τῶν ἠσφαλισμένων, ἀνερχομένη α) διά τούς ὑπηρετοῦντας ἐπί πλοιαρίων καί πλοίων, ἐν ἡ μισθοδοσία καταβάλλεται εἰς δραχμάς, εἰς ὀγδοήκοντα τέσσαρας (84) δραχμάς καί β) διά τούς ὑπηρετοῦντας ἐπί πλοίων, ὧν ἡ μισθοδοσία καταβάλλεται εἰς ξένον νόμισμα, εἰς μίαν (1) λίραν Ἀγγλίας, τρία (3) σελλίνια καί ἓξ (6) πέννας.

γ) Πρόσθετος μηνιαία εἰσφορά τῶν ἠσφαλισμένων, ἀνερχομένη εἰς 1,75% ἐπί τῆς ἑκάστοτε ἰσχυούσης τακτικῆς μηνιαίας εἰσφορᾶς, μή λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν κατά τήν ἐφαρμογήν τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 3737/1957.

δ) Τέλος ἐπί τῇ χορηγίᾳ πτυχίου ἢ ἀδείας ναυτικῆς ἱκανότητος, ἴσον πρός τό διπλάσιον τοῦ ὑπέρ Ν.Α.Τ. καταβαλλομένου διά τήν αἰτίαν ταύτην.

ε) Εἰσφορά λόγῳ γάμου τοῦ ἠσφαλισμένου, ἀνερχομένη εἰς δραχμάς διακοσίας εἴκοσι πέντε (225).

στ) Τό ἀντίτιμον τῶν διατεθησομένων ἐντύπων τοῦ Ταμείου, ὁριζόμενον ἑκάστοτε δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, ἐγκριθησομένης ὑπό τοῦ Ὑπουργοῦ.

ζ) Τό ἤμισυ τοῦ συνόλου τῶν ὀφειλομένων ἀνδρισμῶν ὑπό τῶν ἠσφαλισμένων πρός τάς οἰκείας ἐπαγγελματικάς ὀργανώσεις.

η) Αἱ ἐκ τῶν περιουσιακῶν στοιχείων τοῦ Ταμείου παντός εἴδους πρόσοδοι.

θ) Αἱ πρός τό Ταμεῖον τυχόν δωρεαί, κληρονομίαι καί κληροδοσίαι.

2) Αἱ ὑπό τά στοιχεῖα α', β', δ' καί ε' τῆς προηγουμένης παραγράφου εἰσφοραί καί τέλη δύνανται νά αὐξάνονται ἢ καί νά μειοῦνται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐγκρινομένης ὑπό τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν καί Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, πάσα δέ ἐπερχομένη αὔξησις ταύτων ἄρχεται ἀπό τῆς πρώτης Ἰανουαρίου ἢ τῆς πρώτης τοῦ μηνός Ἰουλίου, καταισχυούσης ἑκατέρας τούτων ἐκείνης, ἡ ὁποία ἔσται πρώτη τῆς χρονολογίας λήψεως τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως ὑπό τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

3) Διά βασιλικοῦ διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, μετά σύμφωνον γνώμην τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων τοῦ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου καί τοῦ Ταμείου Προνοίας Κατωτέρων Πληρωμάτων Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ, δύναται νά καθορισθῇ, ὅτι ἡ τακτική, ὡς καί ἡ πρόσθετος μηνιαία εἰσφορά τῶν ἠσφαλισμένων, περί ὧν τά στοιχεῖα β' καί γ' ἀντιστοίχως τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου, ὁρίζονται εἰς ποσοστόν ἐπί τῶν μηνιαίων αὐτῶν ἀποδοχῶν, μή συμπεριλαμβανομένων εἰς ταύτας τῆς τροφοδοσίας καί τῶν λόγῳ ὑπερωριῶν καταβαλλομένων προσθέτων ἀποζημιώσεων.

4) Αἱ ὡς ἄνω ὑπό στοιχεῖα β' καί γ' τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου εἰσφοραί τῶν ἠσφαλισμένων καί εἰς ἣν περίπτωσιν κατά τήν προηγουμένην παράγραφον ὁρισθῶσιν αὗται εἰς ποσοστόν ἐπί τοῦ μισθοῦ τῶν ἠσφαλισμένων, βεβαιοῦνται, ὑπολογίζονται καί εἰσπράττονται δι' ὁμοῦ μετά τῆς ὑπέρ τοῦ Ν.Α.Τ. εἰσφορᾶς, μερίμνῃ τῶν ἐντεταλμένων πρός εἰσπραξιν τῶν πόρων αὐτοῦ Ἀρχῶν καί ὑπολόγων, τοῦ Ν.Α.Τ. ὑποχρεουμένου, ἵνα κατά μῆνα φέρῃ εἰς πίστωσιν τοῦ Τ.Η.Κ.Π.Ε.Ν. τά ὑπέρ αὐτοῦ εἰσπραττόμενα κατά τά ἀνωτέρω ποσά.

Ἄρθρον 3

Αἱ διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 75453/932/20.8.1960 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καί Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, αἱ ἀφορῶσαι τούς πόρους τοῦ Ταμείου, καταργοῦνται.

Ἐπίσης καταργοῦνται αἱ ὑπ' ἀριθ. 394/1/6.2.1958, 47259/590/28.7.1962 καί 28859/221/28.2.1968 κοιναί ἀποφάσεις τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καί Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας.

Ἄρθρον 4

Ἡ ἰσχύς τοῦ παρόντος νομοθετικοῦ διατάγματος ἄρχεται ἀπό τῆς δημοσιεύσεως του εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Νοεμβρίου 1969

—

ΒΑΣΙΛΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

751/1969 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί κυρώσεως, τροποποιήσεως τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Προνοίας Δικηγόρων Ἀθηνῶν.

(Φ.Ε.Κ. τ. Α' φ. 239 τῆς 21 Νοεμβρίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τό ἄρθρον 1 §§ 1 καί 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 87/1936 ἀ.ν. «περί ἱδρύσεως Ταμείου Προνοίας Δικηγόρων παρ' ἑκάστῳ Δικηγορικῷ Συλλόγῳ». 2) Τόν ὑπ' ἀριθ. 753/1948 νόμον «περί διατάξεών τινων, ἀφορωσῶν τήν περί τῶν Ταμείων Προνοίας Δικηγόρων νομοθεσίαν». 3) Τό ἄρθρον 1 § 4 τοῦ ν. 3465/1955 «περί παροχῆς ἐξουσιοδοτήσεως πρός ἔκδοσιν β.δ. περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τῶν περί τοῦ Κα-

δικότητος καὶ κατηγορίας.

γ) Τῶν ἐγκαταστατῶν ὑποσταθμῶν 3ης ἢ 4ης κατηγορίας ΣΤ΄ εἰδικότητος, ἐπὶ ἡμερομισθίῳ, μὴ δυναμένῳ νὰ εἶναι ἀνώτερον κατὰ 10% τὸ πολὺ τῶν ἀνωτάτων ὁρίων τῶν κατὰ τὰς οἰκείας συλλογικὰς συμβάσεις καταβαλλομένων ἡμερομισθίων εἰς τοὺς πτυχιούχους ἐπιβλέψεις, κατόχους ἀδείας καὶ θέσεως, οὐδὲ ἐλάττων τῶν κατωτάτων ὁρίων τῶν αὐτῶν συμβάσεων.

δ) Τοῦ ἐγκαταστάτου ἀνελκυστήρων Δ΄ εἰδικότητος, τοῦ μηχανοτεχνίτου ἀνελκυστήρων καὶ τοῦ συντηρητοῦ ἐγκαταστάσεων κλιματισμοῦ καὶ ψυκτικῶν μηχανημάτων, ἐπὶ ἡμερομισθίῳ μὴ δυναμένῳ νὰ εἶναι ἀνώτερον κατὰ 10% τὸ πολὺ τῶν ἀνωτάτων ὁρίων τῶν κατὰ τὰς οἰκείας συλλογικὰς συμβάσεις καταβαλλομένων ἡμερομισθίων εἰς ἠλεκτροτεχνίτας, κατόχους ἀδείας, οὐδὲ ἐλαττον τῶν κατωτάτων ὁρίων τῶν αὐτῶν συμβάσεων, καὶ

ε) Τοῦ βοηθοῦ ἠλεκτροτεχνίτου Δ΄ εἰδικότητος, ἐπὶ ἡμερομισθίῳ, μὴ δυναμένῳ νὰ ὑπερβαίνῃ ποσοστὸν 90% ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν ἰδίων τεχνιτῶν, περὶ ὧν τὸ προηγούμενον ἐδάφιον τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Ἄρθρον 4

Οἱ κατὰ τὸ παρὸν νομοθετικὸν διάταγμα προσλαμβανόμενοι ἀπολύονται αὐτοδικαίως καὶ ἄνευ δικαιώματος ἀποζημιώσεώς τινος ἕνεκεν τῆς αἰτίας ταύτης, ἅμα τῇ συμπληρώσει τῶν ὑπὸ τοῦ νέου Ὀργανισμοῦ τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ο.Α.Π. προβλεφθησομένων, ἀντιστοίχου εἰδικότητος καὶ κατηγορίας, νέων θέσεων καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1970.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Νοεμβρίου 1969

—

354/1969 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ν.δ. 3737/1957 «περὶ Ταμείου Προνοίας Κατωτέρων Πληρωμάτων Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ».

(Ε.Κ. τ. Α΄ φ. 251 τῆς 29 Νοεμβρίου 1969)

Προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀποφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

Τὸ ἄρθρον 6 τοῦ ν.δ. 3737/1957 ἀντικαθίσταται ὡς κάτωθι:

Ἄρθρον 6

1) Ἡ ἐφ' ἅπαξ χρηματικὴ παροχὴ πρὸς τὴν χήραν τοῦ ἠσφαλισμένου ἄνευ τέκνων συνίσταται εἰς τὰ 100% τοῦ ποσοῦ, ὅπερ ἐὰν ζῇ, θὰ ἐλάμβανεν ὁ θανών.

2) Ὑπαρχούσης χήρας συντρεχούσης μετὰ τέκνων τοῦ ἠσφαλισμένου, ὁλοκλήρος ἡ ἐφ' ἅπαξ χρηματικὴ παροχή, ἧς θὰ ἐδικαιοῦτο ὁ θανών, ἐὰν ζῇ, καταβάλλεται κατὰ τὸ ἥμισυ μὲν εἰς τὴν σύζυγον, κατὰ δὲ τὸ ἕτερον ἥμισυ εἰς τὸ ἢ τὰ τέκνα κατ' ἰσομοιρίαν.

3) Μὴ ὑπαρχούσης χήρας ἢ ἀπολεσάσης αὐτῆς τὸ δικαίωμα λήψεως τῆς παροχῆς, ἡ ἐφ' ἅπαξ χρηματικὴ παροχὴ πρὸς τὰ δικαιοῦχα τέκνα συνίσταται εἰς τὰ 100% τοῦ ποσοῦ, ὅπερ θὰ ἐλάμβανεν ὁ θανών, ἐὰν ζῇ, κατανέμεται δὲ μεταξὺ τούτων, ἐὰν εἶναι πλείονα τοῦ ἑνός, κατ' ἰσομοιρίαν.

4) Ἡ ἐφ' ἅπαξ χρηματικὴ παροχὴ πρὸς τὸν πατέρα ἢ τὴν μητέρα ἢ καὶ ἀμφοτέρους συνίσταται εἰς τὰ 100% τοῦ ποσοῦ, ὅπερ θὰ ἐλάμβανεν ὁ θανών, ἐὰν ζῇ, κατανεμομένη ἐν τῇ τελευταίᾳ περιπτώσει κατ' ἰσομοιρίαν.

5) Ἡ ἐφ' ἅπαξ χρηματικὴ παροχὴ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς συνίσταται εἰς τὰ 100% τοῦ ποσοῦ, ὅπερ θὰ ἐλάμβανεν ὁ θανών, ἐὰν ζῇ, κατανέμεται δὲ μεταξὺ τῶν δικαιουμένων, ἐὰν εἶναι πλείονες τοῦ ἑνός, κατ' ἰσομοιρίαν.

6) Ἐὰν ὁ δικαιοῦχος ἢ τις ἐπὶ πλειόνων δικαιούχων ἀποβιώσῃ πρὸ τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἢ αὐτῶν εἰσπράξεως τῆς ἀπονεμηθείσης παροχῆς, ἡ περὶ ἀπονομῆς τῆς παροχῆς ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εἶναι ἄκυρος καὶ ἀπονέμεται νέα ἐφ' ἅπαξ παροχὴ εἰς τὰ τυχὸν ὑπάρχοντα λοιπὰ δικαιοῦχα πρόσωπα, κατὰ τὸ ὡς ἄνω, κατόπιν νέας αἰτήσεως ἐπιβαλλομένης ὑπ' αὐτῶν.

7) Εἰς περίπτωσιν θανάτου τοῦ μόνου δικαιοῦχου ἐφ' ἅπαξ παροχῆς προσώπου, πρὸ τῆς ὑπ' αὐτοῦ εἰσπράξεως τῆς ἀπονεμηθείσης παροχῆς καὶ μετὰ τὴν πάροδον ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς ἀπονομῆς, ἀκυροῦται δ' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἡ ἀπόφασις περὶ ἀπονομῆς τῆς παροχῆς, ταύτης καταπιπτούσης ὑπὲρ τοῦ Ταμείου, κατὰ παρέκκλισιν τῶν περὶ κληρονομικοῦ δικαίου διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἄρθρον 2

Τὸ ἄρθρον 18 τοῦ ν.δ. 3737/1957 ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

Ἄρθρον 18

1) Πόροι τοῦ Ταμείου εἶναι:

α) Ἐφ' ἅπαξ εἰσφορὰ καταβαλλομένη ὑφ' ἑκάστου ἀσφαλιζομένου, ἅμα τῇ ἐπαγωγῇ του εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου, ὁριζομένη εἰς ὀρι-

ψηλαφήσεως κατά τῶν αὐτῶν ἀποφάσεων, δραχμαί 60.

17) Ἐπί τοῦ πρωτατύπου τριτανακοπῆς, δραχμαί 15.

18) Κατά πᾶσαν παράστασιν πρός συζήτησιν οἱασδήποτε ὑποθέσεως ἢ κατά τήν δόσιν ὅρκου ἢ τήν διεξαγωγήν ἀποδείξεων ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου ἢ Προέδρου ἢ Εἰσηγητοῦ, δραχμαί 15.

19) Κατά πᾶσαν παράστασιν ἐνώπιον τοῦ Εἰσηγητοῦ πρός ὅρκισιν πραγματογνωμόνων, γνωστοποίησιν μαρτύρων κατά τας ἐπιληθείσας, ἐκλογήν συνδίκου, συμβιβασμόν ἢ κατά τήν ἐνέργειαν ἀπογραφῆς τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας, δραχμαί 15.

20) Κατά πᾶσαν παράστασιν ἐπί λογοδοσίας συνδίκου πρός διατύπωσιν σχετικῶν ἀντιρρήσεων, δραχμαί 15.

21) Κατά πᾶσαν κατάθεσιν ἐνώπιον τοῦ γραμματέως ἐγγυοδοσίας, ἐταιρικοῦ, τραπεζικοῦ αὐτοῦ ἢ διαλυτικοῦ τοιούτου ἢ δηλώσεως παύσεως πληρωμῶν πτωχῶν, δραχμαί 15.

22) Ἐπί πάσης ἄλλης αἰτήσεως ἢ παραστάσεως, μή εἰδικῶς ἀνωτέρω μνημονευομένης καί ἀπευθυνομένης πρός τάς ὡς ἄνω Ἀρχάς, δραχμαί 15.

23) Ἐπί πάσης ἐγγραφῆς εἰς τό πινάκιον, δραχμαί 15.

γ) Ἐν τῷ Ἐφετείῳ:

24) Ἐπί τοῦ πρωτοτύπου ἀγωγῆς, αἰτήσεως, κλήσεως, ἀνακοινώσεως δίκης μετά ἢ ἄνευ προσεπικλήσεως, παρεμβάσεως, ἀντιρρήσεων, ἀνακοπῆς πάσης φύσεως, γνωστοποιήσεως μαρτύρων καί πάσης φύσεως εἰσαγωγικῶν δικογράφων, ἀπευθυνομένων ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου ἢ Προέδρου Ἐφετῶν ἢ τοῦ Εἰσηγητοῦ, δραχμαί 30.

25) Ἐπί τοῦ πρωτοτύπου τοῦ δικογράφου τῆς ἀναιρέσεως κατ' ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου, ὡς καί ἐπί τοῦ πρωτοτύπου ἀναιρηλαιήσεως καί τριτανακοπῆς, δραχμαί 60.

26) Κατά πᾶσαν παράστασιν ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου ἢ τοῦ Προέδρου Ἐφετῶν πρός συζήτησιν οἱασδήποτε ὑποθέσεως, ἢ κατά τήν δόσιν ὅρκου, ὡς καί κατά πᾶσαν παράστασιν ἐνώπιον Εἰσηγητοῦ, δραχμαί 30.

27) Ἐπί πάσης ἄλλης αἰτήσεως ἢ παραστάσεως, μή εἰδικῶς ἀνωτέρω μνημονευομένης καί ἀπευθυνομένης ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου ἢ τοῦ Προέδρου Ἐφετῶν ἢ τοῦ Εἰσηγητοῦ, δραχμαί 30.

28) Ἐπί πάσης ἐγγραφῆς εἰς τό πινάκιον, δραχμαί 30.

δ) Ἐν τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ:

29) Ἐπί τοῦ πρωτοτύπου αἰτήσεως, κλήσεως καί παντός ἐν γένει εἰσαγωγικοῦ δίκης δικογράφου, ἀπευθυνομένου ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου ἢ τοῦ Προέδρου αὐτοῦ, δραχμαί 60.

30) Κατά πᾶσαν παράστασιν ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, δραχμαί 60.

31) Ἐπί πάσης ἄλλης αἰτήσεως ἢ παραστάσεως, μή εἰδικῶς ἀνωτέρω μνημονευομένης καί ἀπευθυνομένης ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου ἢ τοῦ Προέδρου, δραχμαί 60.

32) Ἐπί πάσης ἐγγραφῆς εἰς τό πινάκιον, δραχμαί 60.

ε) Ἐν τῷ Συμβουλίῳ Ἐπικρατείας:

33) Ἐπί τοῦ πρωτοτύπου πάσης αἰτήσεως ἢ προσφυγῆς ἢ παρεμβάσεως ἢ τριτανακοπῆς ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἢ τοῦ Προέδρου, δραχμαί 60.

34) Κατά πᾶσαν παράστασιν ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἢ τοῦ Προέδρου, δραχμαί 60.

35) Ἐπί πάσης ἄλλης αἰτήσεως, μή εἰδικῶς ἀναγραφομένης ἐν τῷ παρόντι καί ἀπευθυνομένης ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἢ τοῦ Προέδρου, δραχμαί 60.

36) Ἐπί πάσης ἐγγραφῆς εἰς τό πινάκιον, δραχμαί 60.

στ) Ποινικά δικαστήρια:

α) Μηνύσεις, αἰτήσεις, ὑπομνήματα.

37) Ἐπί τοῦ πρωτοτύπου μηνύσεως, ἐγκλήσεως, δραχμαί 3.

38) Ἐπί πάσης αἰτήσεως πρός δικαστικήν ποινικήν Ἀρχήν:

α) Πταισματοδικείου - Ἀγορανομείου, δραχμαί 3.

β) Πλημμελειοδικείου, δραχμαί 15.

γ) Ἐφετείου, δραχμαί 30.

δ) Ἀρείου Πάγου, Ἀναστίτων Ἀγορανομικοῦ Δικαστηρίου καί Δικαστηρίων Συντακτικῆς Προξεως 6/45, δραχμαί 60.

ε) Κακουργιοδικείου, Στρατοδικείου, Ναυτοδικείου καί Ἀναθεωρητικοῦ Δικαστηρίου, Ἀεροδικείου, δραχμαί 75.

39) Ἐπί παντός ὑπομνήματος, ὑπογραφομένου ὑπό δικηγόρου:

α) Κατά τό στάδιον τῆς προανακρίσεως, δραχμαί 15.

β) Κατά τό στάδιον τῆς κυρίας ἀνακρίσεως ἢ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῶν Πλημμελειοδικῶν, δραχμαί 30.

γ) Ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐφετῶν,

ταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Προνοίας Δικηγόρων Ἀθηνῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων. 4) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ ἐπ' ἀριθ. 1/1968 ν.δ. καὶ 5) Τὴν ἐπ' ἀριθ. 668/1969 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ὑπουργῶν, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Κυροῦται ἡ ὑπὸ τοῦ δεινάμει τοῦ ἄρθρου 1 § 2 τοῦ ν. 753/1948 ἀσκοῦντος τὰς ἁρμοδιότητας τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν ὀργάνου, ἀποφασισθεῖσα κατὰ τὴν 1ην Ἀπριλίου 1968 τροποποίησις τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Προνοίας Δικηγόρων Ἀθηνῶν, κυρωθέντος διὰ τοῦ ἀπὸ 16 Ἰανουαρίου 1941 βασιλικοῦ διατάγματος (Φ.Ε.Κ. 17) καὶ τροποποιηθέντος διὰ τῶν ἀπὸ 24 Μαΐου 1950 (Φ.Ε.Κ. 126) καὶ 22 Ἰουλίου 1952 (Φ.Ε.Κ. 209) βασιλικῶν διαταγμάτων, κωδικοποιηθέντος δὲ διὰ τοῦ ἀπὸ 6 Σεπτεμβρίου 1956 βασιλικοῦ διατάγματος (Φ.Ε.Κ. 209) καὶ τροποποιηθέντος διὰ τῶν ἀπὸ 2 Αὐγούστου 1958 (Φ.Ε.Κ. 123), 10 Ἀπριλίου 1959 (Φ.Ε.Κ. 82), 23 Ἰουλίου 1960 (Φ.Ε.Κ. 113), 23 Ἰουλίου 1960 (Φ.Ε.Κ. 124), 4 Αὐγούστου 1960 (Φ.Ε.Κ. 140) καὶ 19 Σεπτεμβρίου 1960 (Φ.Ε.Κ. 176) βασιλικῶν διαταγμάτων, καθ' ἃ σημεῖα τροποποιεῖται αἱ ἡ παράγραφος 2, τὸ ἐπιδάφ. α' τοῦ ἐδαφ. Α', ὡς καὶ τὸ ἐδάφ. Β' τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Καταστατικοῦ αὐτοῦ καὶ β) τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἐπ' ἀριθ. 624/1960 βασιλικοῦ διατάγματος, ἔχουσα οὕτω:

Ἄρθρον 1

Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Προνοίας Δικηγόρων Ἀθηνῶν ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

Αἱ ὑπὸ στοιχείων Η τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀπὸ 16/29 Ἰανουαρίου 1941 διατάγματος «περὶ κυρώσεως τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Προνοίας Δικηγόρων Ἀθηνῶν», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 21/5.8.1950 διατάγματος, ὑπὸ τῶν διηγόρων καταβαλλόμεναι δι' ἐνσήμων εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ταμεῖον, ὡς αὗται, διακρινόμεναι ὑπὸ κεφάλαιον Α' καὶ Β', ἀναπροσημοδοθησαν διὰ τοῦ ἀπὸ 22.7/7.8.1952 διατάγματος καὶ ηὐξήθησαν διὰ τοῦ ἀπὸ 6/22.9.1956 διατάγματος, αὐξάνονται κατὰ πεντήκοντα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (50%), ἐπιφυλασσομένης τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 § 3 ἐδάφ. ε' τοῦ ἀ.ν. 87/1936, καὶ ὁρίζονται ὡς ἑξῆς:

α) Ἐν τῷ Εἰρηνοδικείῳ:

1) Ἐπὶ τοῦ πρωτοτύπου ἀγωγῆς, αἰτήσεως, ἀνακοινώσεως δίκης, μετὰ ἢ ἄνευ προσεπικλήσεως, παρεμβάσεως, ἀντιρρήσεων, ἀνακοπῆς πάσης φύσεως γνωστοποιήσεως μαρτύρων καὶ πάσης φύσεως εἰσαγωγικῶν δικογράφων, ἀπευθυνομένων ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικείου ἢ τοῦ Εἰρηνοδίκου, δραχμαὶ 9.

2) Ἐπὶ τοῦ πρωτοτύπου αἰτήσεως προσωρινῶν περὶ διακαιοχῆς μέτρων ἢ συγκλήσεως συγγενικοῦ συμβουλίου, δραχμαὶ 9.

3) Ἐπὶ πάσης ἐνστάσεως ἐκδικαζομένης ὑπὸ τοῦ Εἰρηνοδίκου, δραχμαὶ 9.

4) Ἐπὶ τοῦ πρωτοτύπου ἐφέσεως κατὰ Εἰρηνοδικειακῶν ἀποφάσεων, δραχμαὶ 15.

5) Ἐπὶ τοῦ πρωτοτύπου ἀναιρέσεως ἢ ἀναψηλαφήσεως κατὰ τῶν αὐτῶν ἀποφάσεων, δραχμαὶ 60.

6) Ἐπὶ τοῦ πρωτοτύπου τριτενακοπῆς, δραχμαὶ 9.

7) Κατὰ πᾶσαν παράστασιν ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου ἢ Εἰρηνοδικείου, μηδὲ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν καὶ τῶν μικροδιαφορῶν ἐξαιρουμένων, δραχμαὶ 9.

8) Κατὰ πᾶσαν παράστασιν ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου ὡς Εἰσηγητοῦ, βάσει ἀποφάσεων ἀνωτέρων δικαστηρίων, δραχμαὶ 15.

9) Κατὰ πᾶσαν παράστασιν εἰς σφραγίσεις, ἀποσφραγίσεις, ἀπογραφὴν καὶ λογοδοσίας Ἐπιτροπῶν, χειραφεσίας, διασκέμματα, δραχμαὶ 9.

10) Κατὰ τὴν ἐκδίκασιν ἐνστάσεων, δραχμαὶ 9.

11) Κατὰ πᾶσαν παράστασιν ἐνώπιον τοῦ γραμματέως τοῦ Εἰρηνοδικείου εἰς ἐγγυοδοσίας, δραχμαὶ 9.

12) Ἐπὶ πάσης ἄλλης παραστάσεως ἢ αἰτήσεως μὴ εἰδικῶς ἀνωτέρω μνημονευομένης καὶ ἀπευθυνομένης πρὸς τὰς ὡς ἄνω ἀναγραφομένας Ἀρχάς, δραχμαὶ 9.

13) Ἐπὶ πάσης ἐγγραφῆς εἰς τὸ πινάκιον, δραχμαὶ 9.

β) Ἐν τῷ Πρωτοδικείῳ:

14) Ἐπὶ τοῦ πρωτοτύπου ἀγωγῆς, αἰτήσεως κλήσεως, ἀνακοινώσεως δίκης, μετὰ ἢ ἄνευ προσεπικλήσεως, παρεμβάσεως, προσκλήσεως εἰς ἀγωγήν, ἀντιρρήσεων, ἀνακοπῆς πάσης φύσεως, γνωστοποιήσεως μαρτύρων καὶ πάσης φύσεως εἰσαγωγικῶν δικογράφων, ἀπευθυνομένων ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου, τοῦ Προέδρου ἢ Εἰσηγητοῦ, δραχμαὶ 15.

15) Ἐπὶ τοῦ πρωτοτύπου τῆς κατὰ Πρωτοδικειακῆς ἀποφάσεως ἐφέσεως, δραχμαὶ 30.

16) Ἐπὶ τοῦ πρωτοτύπου ἀναιρέσεως καὶ ἀνα-

6) Παντὸς ἄλλου ἐκτελεστοῦ τοιούτου, δραχμαὶ 15.

55) Ἐπὶ πάσης ἐντολῆς πρὸς συμβολαιογράφον πρὸς ἐνέργειαν πλειστηριασμοῦ κατὰ τὰς εἰδικὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. τῆς 17 Ἰουλίου 1925, δραχμαὶ 15.

56) Ἐπὶ τῆς πρὸς τὸν ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπάλληλον ἢ ὑποθηκοφύλακα, ἐκδιδομένης ἀναγγελίας πιστοποῦ, δραχμαὶ 15.

57) Κατὰ πᾶσαν παράστασιν ἐνώπιον συμβολαιογράφου πρὸς σύνταξιν ἀντιρρήσεων, ἐναντιρρήσεων ἢ ἀνακοπῆς κατὰ πίνακος κατατάξεως, δραχμαὶ 15.

58) Κατὰ πᾶσαν παράστασιν ἐνώπιον συμβολαιογράφου ἐπὶ ἀπογραφῆς, δραχμαὶ 15.

59) Ἐπὶ παντὸς κατασχετηρίου εἰς χεῖρας τρίτου :

α) Ἁρμοδιότης Εἰρηνοδικείου, δραχμαὶ 15.

β) Πάσης ἄλλης ἁρμοδιότητος, ἐπὶ πλειόνων τούτου κοινοποιήσεων, καταβάλλεται τὸ τέλος ἐφ' ἅπαξ, γνωμένης μνείας εἰς τὰς λοιπάς, δραχμαὶ 15.

60) Ἐπὶ δηλώσεως τρίτου, δραχμαὶ 15.

61) Ἐπὶ πάσης μεταγράσεως ἐγγράφου πρὸς ὑποστήριξιν ὑποθέσεως:

α) Εἰρηνοδικείου ἢ πταισματικῆς ἁρμοδιότητος δραχμαὶ 15.

β) Πάσης ἄλλης ὑποθέσεως πολιτικῆς, ποινικῆς, φορολογικῆς ἢ διαιτητικῆς, δραχμαὶ 15.

62) Ἐπὶ μιᾶς τῶν περιλήψεων ἐγγραφῆς ὑποθήκης ἢ προσημειώσεως, ὡς καὶ ἐπὶ πάσης αἰτήσεως πρὸς ὑποθηκοφύλακας, δραχμαὶ 15.

63) Ἐπὶ παντὸς κατὰ τὸ ἄρθρον 123 τοῦ Κώδικος Δικηγόρων συνταχθησομένου λογαριασμοῦ, ἰσολογισμοῦ ἢ πίνακος πρὸς ὑποστήριξιν ἢ ὑπεράσπισιν δίκης ἢ ἄλλης ὑποθέσεως, δραχμαὶ 15.

64) Ἐπὶ ἑταιρικοῦ περὶ διαλύσεως ἑταιρείας ἄνευ ἑτέρας πράξεως τινος δραχμαὶ 15.

Ἄρθρον 2

Ἀντικαθίσταται τὸ ἐδάφιον Β' τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Καταστατικοῦ καὶ ὁρίζεται, ὅτι:

Τὸ δικαίωμα ἀναγνωρίσεως γάμου εἰς δραχμὰς τέσσαρας χιλιάδας (4.000) καὶ τῆς ἀναγνωρίσεως ἑκάστου τέκνου εἰς δραχμὰς χιλίας (1000).

Ἄρθρον 3

1) Ἀντικαθίσταται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 624 τῆς 4.8 / 9.9.1960 δ.δ., ἡ καθορίζουσα τὴν εἰσφορὰν ἀναγνωρίσεως γονέων καὶ ἀγάμων θηλέων ἀδελφῶν, ὡς ἀκολούθως:

«Τὸ δικαίωμα ἀναγνωρίσεως τῶν γονέων καὶ τῶν ἀγάμων ἀδελφῶν εἰς δραχμὰς δύο χιλιάδας (2.000) δι' ἕκαστον ἀναγνωριζόμενον μέλος».

2) Ἀντικαθίσταται ἡ διάταξις τοῦ ὑπεδ. α' τοῦ ἐδ. Α' τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Καταστατικοῦ ὡς ἑξῆς :

α) Τῶν τὸ πρῶτον ἐγγραφομένων δικηγόρων εἰς δραχμὰς χιλίας (1000).

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ μεθεπομένου ἐκείνου τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Εἰς τοὺς Ἡμετέρους Ὑπουργοὺς ἐπὶ τῶν Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ Οἰκονομικῶν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Ὀκτωβρίου 1969

—

773/1969 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ κυρώσεως τροποποιήσεως τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Προνοίας Δικηγόρων Ἀθηνῶν.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 245 τῆς 28 Νοεμβρίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὸ ἄρθρον 1 § 1 καὶ 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 87/1936 ἀ.ν. «περὶ ἱδρύσεως Ταμείου Προνοίας Δικηγόρων παρ' ἑκάστῳ Δικηγορικῷ Συλλόγῳ». 2) Τὸν ὑπ' ἀριθ. 753/1948 νόμον «περὶ διατάξεών τινων ἀφορωσῶν τὴν περὶ Ταμείων Προνοίας Δικηγόρων νομοθεσίαν». 3) Τὸ ἄρθρον 1 § 3 τοῦ νόμου 3466/1955 «περὶ παροχῆς ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς ἔκδοσιν δ.δ. «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Προνοίας Δικηγόρων Ἀθηνῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων». 4) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ ν.δ. 1/1968 καὶ 5) τὴν ὑπ' ἀριθ. 672/1969 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν Ὑπουργοῦ, ἀποφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Κυροῦται ἡ ὑπὸ τοῦ δυνάμει ἄρθρου 1 § 2 τοῦ νόμου 753/1948 ἀσκοῦντος τὰς ἁρμοδιότητας τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν ὀργάνου ἀποφασισθεῖσα κατὰ τὴν 1ην Ἀπριλίου 1968 τροποποίησις τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Προνοίας Δικηγόρων Ἀθηνῶν, κυρωθέντος διὰ τοῦ ἀπὸ 16.1.1948 δ.δ. (Φ.Ε.Κ.

δραχμαί 30.

β) Παράστασις:

40) Κατά την παράστασιν δικηγόρου είς απολογίαν κατηγορουμένου:

α) Κατά την προανάκρισιν, δραχμαί 15.

β) Ενώπιον τακτικού ανακριτού, δραχμαί 30.

41) Κατά πάσαν παράστασιν δικηγόρου:

α) Ενώπιον του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών, δραχμαί 15.

β) Ενώπιον του Συμβουλίου Εφετών, δραχμαί 30.

42) Κατά πάσαν παράστασιν προς υπεράσπισιν κατηγορουμένου ή πολιτικώς ενάγοντος ή προς απόδοσιν κατεσχημένων ενώπιον:

α) Ειρηνοδικείου, δραχμαί 9.

β) Πλημμελειοδικείου, δραχμαί 15.

γ) Εφετείου, δραχμαί 30.

δ) Αρείου Πάγου, Δικαστηρίων Συντακτικής Πράξεως υπ' αριθ. 6/45, Ανωτάτου Αγορανομικού Δικαστηρίου, δραχμαί 60.

ε) Κακουργιοδικείου, Στρατοδικείου, Ναυτοδικείου, Αναθεωρητικού Δικαστηρίου, Αεροδικείου, δραχμαί 75.

Εξαιρέσει των περιπτώσεων διορισμού δικηγόρου εξ επαγγέλματος.

43) Κατά την παράστασιν δικηγόρου ενώπιον του Εισαγγελέως, δικάζοντος κατά το ν.δ. 24.11/1.12.1923 «περί αναθέσεως τω Εισαγγελεί των Πλημμελειοδικών της προσωρινής επιλύσεως διαφορών τινων, σχετιζομένων προς ποινικά αδικήματα, δραχ. 15.

γ) Ένδικα μέσα:

44) Επί εκθέσεως ενδίκου μέσου, ωσάκις παρίσταται δικηγόρος:

α) Κατ' αποφάσεως Ειρηνοδικείου, δραχμαί 9.

β) Κατ' αποφάσεως Πλημμελειοδικείου, δραχμαί 15.

γ) Κατ' αποφάσεως Εφετείου, δραχμαί 30.

δ) Προκειμένου περί αναιρέσεως, δραχμαί 60.

44β) Παραίτησις εγκλήσεως, δραχμαί 15.

ζ) Διοικητικά Δικαστήρια και Επιτροπαί:

Α) Δήλωσις φορολογίας.

45) Επί της υπό δικηγόρου υπογραφομένης πάσης φορολογικής δηλώσεως, δραχμαί 30.

Β) Αιτήσεις και ένδικα μέσα:

46) Επί της υπό δικηγόρου υπογραφομένης πάσης αιτήσεως, ενστάσεως, εφέσεως, αναιρέσεως, αναψηλαφήσεως και απευθυνομένης προς Διοικητικήν ή Φορολογικήν Επιτροπήν ή άλλο Διοικητικόν Φορολογικόν Δικαστήριον:

Α' βαθμού, δραχμαί 30.

Β' βαθμού, ως και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, δραχμαί 60.

Γ) Παράστασις δικηγόρου:

47) Κατά παράστασιν δικηγόρου ενώπιον Πρωτοβαθμίων Διοικητικών ή Φορολογικών Επιτροπών και εν γένει Διοικητικών ή Φορολογικών Δικαστηρίων:

Α' βαθμού, δραχμαί 30.

Β' βαθμού, ως και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, δραχμαί 60.

η) Αντίγραφα και πιστοποιητικά:

48) Επί αιτήσεων απευθυνομένων προς τους γραμματείς των Πολιτικών, Ποινικών, Διοικητικών ή Φορολογικών Δικαστηρίων ή Επιτροπών διά την χορήγησιν αντιγράφων παντός είδους ή πιστοποιητικού, εφ' όσον υπογράφονται υπό δικηγόρου, δραχμαί 9.

θ) Έξοδικα Υποθηκοφυλακείου, συμβολαιογράφων κλπ.:

49) Επί πάσης προσκλήσεως προς υποβολήν διαφοράς εις διατησίαν, δραχμαί 15.

50) Επί πάσης εξωδίκου προσκλήσεως (επί πλειόνων επιδόσεων της αυτής προσκλήσεως, το τέλος καταβάλλεται εφ' άπαξ, γινομένης μετείας περί τούτων εις τας λοιπάς), δραχμαί 15.

51) Επί πάσης αιτήσεως περί διατησίας ενώπιον Επιμελητηρίων ή Χρηματιστηρίων, δραχμαί 15.

52) Κατά πάσαν παράστασιν ενώπιον των ως άνω Αρχών σύν τη συντάξει υπομνήματος, δραχμαί 15.

53) Επί πάσης επιταγής προς πληρωμήν αποφάσεων ή πρακτικών:

α) Αρμοδιότητος του Ειρηνοδικείου και Πταισματοδικείων, εξαιρέσει των μικροδιαφορών, δραχμαί 15.

β) Προέδρου, Πρωτοδικείου και Πλημμελειοδικείου, δραχμαί 15.

γ) Ανωτέρων Δικαστηρίων (επιταγή προς πλείονας υποχρέους διωρύνεται διά της καταβολής εφ' άπαξ τέλους, γινομένης μνείας τούτων εις τας λοιπάς), δραχμαί 15.

54) Επί πάσης εντολής προς εκτέλεσιν τίτλων :

α) Ειρηνοδικείου, δραχμαί 15.

κῶς κατονομαζομένων.

Διά τήν ἐφαρμογήν τῶν ἀνωτέρω οἱ οἰκεῖοι ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται, ὅπως θεωρῶσιν ὀνομαστικήν κατάστασιν τοῦ προσωπικοῦ μέ τάς ὥρας ἐνάρξεως καί λήξεως ἐργασίας αὐτοῦ, ἥτις θά ἀναρτᾶται εἰς ἐμφανές μέρος τοῦ καταστήματος διά τόν εὐχερῆ ἔλεγχον τῶν πρός τοῦτο ἁρμοδίων ἐποπτικῶν καί ἀστυνομικῶν ὀργάνων.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, κοινοποιηθήσεται δέ πρό τῆς δημοσιεύσεως πρός ἐφαρμογήν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Νοεμβρίου 1969

—

98425/5982/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατικοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐν Πάτραις ἐδρευούσης Α.Ε. Χαρτοποιΐας Ε. Γ. Λαδοπούλου.

(Ε.Κ. τ. Β' ἡ. 720 τῆς 1 Νοεμβρίου 1969)

Ἀναστέλλομεν ἐπί 2μηνον χρονικόν διάστημα, ἤτοι μέχρι 4.1.1970, τήν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ἀπό 22.5.1968 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐν Πάτραις ἐδρευούσης Α.Ε. Χαρτοποιΐας Ε.Γ. Λαδοπούλου (πρᾶξις κατατέθεσεως εἰς Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν 47/18.6.1968 (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Ὀκτωβρίου 1969

—

106205/6350/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 14/1969 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Α. Πειραιῶς «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ ὑποκαμίσων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων».

(Ε.Κ. τ. Β' ἡ. 769 τῆς 21 Νοεμβρίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: Τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπό τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστήν τήν ἐν θέματι ὑπ' ἀριθ. 14/1969 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Α. Πειραιῶς, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξύ τῆς Ἑλληνικῆς Ἑνώσεως Ἐργατῶν - Ἐργατριῶν Ὑποκαμίσων Α.Π.Π. «Ἡ Ἀναγέννησις» ἀφ' ἑνός καί ἀφ' ἑτέρου τῶν: 1) Ἐμπορικοῦ καί Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, 2) Σωματείου Κατασκευῆς Ὑποκαμίσων καί Ἀνδρικῶν Ἐσωρούχων Α.Π. καί 3) Σωματείου Κατασκευῆς Ὑποκαμίσων (φασόν), καί ἧς τό διατακτικόν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Τά κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν σιδεροτῶν, κοπτῶν καί ἐργατριῶν ὑποκαμίσων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων καθορίζονται ὡς κατωτέρω:

2) Μαθητευόμενοι ἀμφοτέρων τῶν φύλων, ὡς τοιοῦτοι νοουμένων προκειμένου μέν περί ἀρρένων τῶν μή συμπληρωσάντων τό 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καί ἐν ἔτος προϋπηρεσίαν ἤ τό 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἄνευ οἱασδήποτε προϋπηρεσίας, προκειμένου δέ περί θηλέων τῶν μή συμπληρωσασῶν τό 16ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καί ἓν ἔτος προϋπηρεσίαν ἤ τό 17ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἄνευ οἱασδήποτε προϋπηρεσίας:

	Ἡμερομισθίων Δραχμαί
Κατά τήν πρόσληψιν	50
Μετά ἓν ἔτος	55
Μετά διετίαν	60

3) Ἐργάτριαι γενικῶς, ἤτοι αἱ ἀσχολούμεναι εἰς ρέγουλαν, κουμπότρυπαν, κουμπομηχανάς, κομβία καί καθάρισμα ὑποκαμίσων, πρεσσαδόρες:

	Ἡμερομισθίων Δραχμαί
Κατά τήν πρόσληψιν	87
Μετά διετίαν	89
Μετά πενταετίαν	91
Μετά ὀκταετίαν	93
Μετά δεκαετίαν	95

4) Μηχανικούδες:

	Ἡμερομισθίων Δραχμαί
Κατά τήν πρόσληψιν	88
Μετά διετίαν	91
Μετά πενταετίαν	95
Μετά ὀκταετίαν	100
Μετά δεκαετίαν	105

5) Κόφται:

		Ἡμερομισθίων Δραχμαί
Κατά τήν πρόσληψιν:	Ἄνδρες	104
	Γυναῖκες	90
Μετά διετίαν :	Ἄνδρες	114
	Γυναῖκες	93
Μετά πενταετίαν:	Ἄνδρες	124

(*) ΕΕΔ 27, 1254.

17) καὶ τροποποιηθέντος διὰ τῶν ἀπὸ 24.5.1950 (Φ.Ε.Κ. 126) καὶ 22.7.1952 (Φ.Ε.Κ. 203) βασιλικῶν διαταγμάτων, κωδικοποιηθέντος δὲ διὰ τοῦ ἀπὸ 6.9.1956 (ἐπ. δ)τος (Φ.Ε.Κ. 209) καὶ τροποποιηθέντος διὰ τῶν ἀπὸ 2.8.1958 (Φ.Ε.Κ 123), 10.4.1959 (Φ.Ε.Κ. 82), 23.7.1960 (Φ.Ε.Κ. 113), 23.7.1960 (Φ.Ε.Κ. 124), 4.8.1960 (Φ.Ε.Κ. 140), 13.9.1960 (Φ.Ε.Κ. 176), ὑπ' ἀριθ. 895/1966 καὶ ὑπ' ἀριθ. 11/1967 ἐ.δ., καθ' ἃ σημεῖα τροποποιοῦνται καὶ συμπληροῦνται τὰ ἄρθρα 3 καὶ 8, ὡς καὶ ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ Καταστατικοῦ αὐτοῦ, ἔχουσα οὕτω:

"Ἄρθρον 1

Ὁ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου προβλεπόμενος Κανονισμὸς θέλει συνταχθῆ ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου ἐντὸς προθεσμίας ἓξ (6) μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος.

"Ἄρθρον 2

Εἰς τὸ ἄρθρον 8 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου προστίθεται καὶ δεντέρα παράγραφος, ἔχουσα οὕτω:

«Οἱ ἠσφαλισμένοι δικαιοῦνται ἑκάστοτε, ὅπως αἰτῶνται παρὰ τοῦ Ταμείου τὴν βεβαίωσιν τοῦ χρόνου ἀσφαλίσεως αὐτῶν, ὑποβαίνοντος τὴν 10ετίαν, ἐφ' ὅσον ἔχουσιν ἐκπληρώσει τὰς πρὸς τὸ Ταμεῖον ὑποχρεώσεις των. Ἡ βεβαίωσις γίνεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου».

"Ἄρθρον 3

α) Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 895/1966 ἐ.δ., ἀντικαθίσταται καὶ αὐθις ὡς ἑξῆς:

6) «Υγειονομικῆς περιθάλψεως», ὡς καθορίζεται ἑκάστοτε ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ περιθάλψεως τοῦ Ταμείου, δικαιοῦνται πάντα τὰ μέλη τοῦ Ταμείου, οἱ σύζυγοι, τὰ ἀνήλικα τέκνα αὐτῶν, ὡς καὶ τὰ ἀνίκανα πρὸς ἐργασίαν ἄγαμα τέκνα, ἀνεξαρτήτως ἡλικίας.

Τὰ ἀποδεδειγμένως σπουδάζοντα τέκνα δικαιοῦνται περιθάλψεως μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ εἰκοστοῦ πέμπτου ἔτους τῆς ἡλικίας των, ἐφ' ὅσον δὲν ἐργάζονται καὶ δὲν ἔχουν ἴδια εἰσοδήματα.

Ἐπίσης περιθάλψεως, καθοριζομένης ἑκάστοτε ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω Κανονισμοῦ, δικαιοῦνται αἱ ἀνήλικοι ἄγαμοι ἀδελφαὶ καὶ οἱ γονεῖς τῶν ἠσφαλισμένων μελῶν, ἐφ' ὅσον συνοικοῦν καὶ συντηροῦνται ἀποδεδειγμένως καὶ ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου.

γ) Ὁ ὑπὸ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 895/1966 ἐ.δ., προβλεπόμενος Κανονισμὸς περιθάλψεως θέλει συνταχθῆ ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου καὶ ἐγκριθῆ ὑπὸ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως αὐτοῦ ἐντὸς ἓξ (6) μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος καὶ θέλει ἰσχύσει ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μεθεπομένου μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τοῦ κυροῦντος αὐτὸν ἐ. δ)τος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῶν Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Ὀκτωβρίου 1969

—

ΤΠΟΤΡΙΤΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

98265/6244/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας Περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν λειτουργίας ἀμιγῶν καταστημάτων πωλήσεως εἰδῶν Λαϊκῆς Τέχνης περιοχῆς Ἀθηνῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 750 τῆς 15 Νοεμβρίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4020/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων». 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἐδαφίου ε' τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 436/25.6.1961 ἐ.δ. «περὶ χωροκτηρισμοῦ ἐπιχειρήσεων ὡς τουριστικῶν». 3) Τὴν ἀπὸ 9.10.1969 αἴτησιν τοῦ Συνδέσμου Ἐμπόρων Καταστηματαρχῶν Ἑλληνικῆς Λαϊκῆς Τέχνης Α.Ε.Π. 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 2178/1969 γνώμην τῆς Ὁμοσπονδίας Ἰδιωτικῶν Ὑπαλλήλων Ἑλλάδος. 5) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 169906/Φ. 98/1/1969 γνώμην τῆς Ἀστυνομικῆς Διευθύνσεως Ἀθηνῶν, ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν τὰς ὥρας λειτουργίας τῶν ἀμιγῶν καταστημάτων πωλήσεως εἰδῶν λαϊκῆς τέχνης περιοχῆς Ἀθηνῶν καὶ διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.11 - 31.3 ὡς ἀκολούθως:

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 8 π.μ. - 9 μ.μ.

Τὸ προσωπικὸν τῶν ὡς ἄνω καταστημάτων θὰ ἐργάζηται διὰ δύο ἐναλλασσομένων καθ' ἑβδομάδα ὁμάδων ὡρῶν συνεχοῦς ἐργασίας ἑκάστης ἀπὸ 8 π.μ. - 4 μ.μ. καὶ ἀπὸ 1 - 9 μ.μ. ἀναμεσ-

νικῶν Ὑπηρεσιῶν δώρου ἴσου πρὸς τὸ ποσὸν μιᾶς μηνιαίας συντάξεως ἢ ἑνὸς μηνιαίου βοηθήματος μετὰ τῶν ἀναλογούντων πάσης φύσεως ἐπιδομάτων.

Τοῦ κατὰ τ' ἀνωτέρω δώρου δικαιοῦνται ἐπίσης καὶ οἱ συνταξιοῦχοι ἢ βοηθηματοῦχοι (τύπου συντάξεως) τῶν ὡς ἄνω Ὀργανισμῶν, δι' οὓς θέλει ἐκδοθῆ ἀπόφασις περὶ ἀπονομῆς συντάξεως μετὰ τὴν 30ὴν Νοεμβρίου 1969, ἐφ' ὅσον ἡ ἔναρξις συνταξιοδοτήσεως ἐμπίπτει εἰς τὸ μέχρι τῆς 30.11.1969 χρονικὸν διάστημα. Εἰς περίπτωσιν ἐνάρξεως τῆς συνταξιοδοτήσεως ἀπὸ 1-31 Δεκεμβρίου 1969 οἱ ἀνωτέρω θὰ λάβωσι τόσα τριακοστὰ τοῦ ὡς ἄνω δώρου ὅσαι αἱ ἡμέραι τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου ἐ.ἔ., καθ' ἃς συνταξιοδοτοῦνται.

Εἰς τοὺς συνταξιούχους ἢ βοηθηματούχους (τύπου συντάξεως), ὧν ἡ συνταξιοδότησις ἔληξεν ἐντὸς τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1969 μέχρι 30 Νοεμβρίου ἐ.ἔ. χρονικοῦ διαστήματος, θὰ καταβληθῇ ὡς δῶρον ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ 1/30 τῆς μηνιαίας συντάξεως ἢ βοηθήματος δι' ἕκαστον πλήρες ἐπταήμερον συνταξιοδοτήσεως αὐτῶν κατὰ τὸ αὐτὸ ἀπὸ 30.4.1969 μέχρι 30.11.1969 χρονικὸν διάστημα, μὴ ἐπιτρεπομένης πάντως τῆς καταβολῆς ὡς δώρου ποσοῦ ὑπερβαίνοντος τὸ ποσὸν τῆς μηνιαίας συντάξεως ἢ ἑνὸς μηνιαίου βοηθήματος.

β) Ἐν περιπτώσει συρροῆς συντάξεων παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. κατ' ἐφαρμογὴν τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ Α.ν. 1846/1951, ὡς αὕτη ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 4476/1965, τὸ δῶρον ὑπολογίζεται ἐπὶ τῆς μεγαλυτέρας συντάξεως.

ΙΙ. Διὰ τὴν καταβολὴν δώρου εἰς τοὺς συνταξιούχους - ἐπιδίλλους Ν.ΠΛ.Δ., τοὺς συνταξιοδοτουμένους ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α., κατὰ τὰς διατάξεις τῶν νόμων 3163/1955, ν.δ. 4277/1962 καὶ 4579/1966 κλπ., ἰσχύει ἡ ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν περὶ χορηγήσεως δώρου Χριστουγέννων καὶ Νέου Ἔτους εἰς τοὺς συνταξιούχους δημοσίους ὑπαλλήλους.

ΙΙΙ. Εἰς ἕκαστον τῶν ὑπὸ τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἀριθμοδότητος τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν ἐπιδοτουμένων ἢ ἐπιδοτηθέντων λόγῳ ἀσθενείας ἠσφαλισμένων κατὰ τὸ ἀπὸ 30.4.1969 μέχρι 24.12.1969 χρονικὸν διάστημα θὰ καταβληθῇ ὡς δῶρον ποσὸν ἴσον πρὸς ἓν ἡμερήσιον ἐπίδομα ἀσθενείας ἀνὰ ἑκατὸν ἐννεαήμερον ἐπιδοτηθείσης ἀσθενείας ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἀπὸ 30.4.1969 μέχρι 24.12.1969 χρονικοῦ διαστήματος, μὴ ἐπιτρεπομένης πάντως τῆς καταβολῆς ὡς δώρου ποσοῦ ὑπερβαίνοντος τὰ 25 ἡμερήσια ἐπιδόματα ἀσθενείας. Διὰ χρονικὸν διάστημα μικρότερον τοῦ ἡμέρου καταβάλλεται ἀνάλογον κλάσμα.

Ὡς ἐπίδομα διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ κατὰ τὸ ἀνωτέρω δῶρον νοεῖται τὸ παρ' ἑκάστου ἐπιδοματούχου λαμβανόμενον ἡμερήσιον ἐπίδομα ἀσθενείας μετὰ τῶν τυχὸν ἐπὶ τούτου προσαυξήσεων (λόγῳ ψηματώσεως κλπ.).

ΙV. Τὸ δῶρον, περὶ οὗ ἡ παροῦσα, ἀπαλλάσσεται πάσης ἰσχύος τοῦ Δημοσίου καὶ τρίτων κρατήσεως, ὡς καὶ ὑπὲρ οἱουδήποτε Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, ὑποκειμένων μόνον κατὰ περίπτωσιν εἰς τὸν φόρον εἰσοδήματος καὶ τὸ ἀναλογοῦν τέλος χαρτοσήμου, ἐφ' ὅσον ἐξ εἰδικῆς διατάξεως δὲν προβλέπεται ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τούτων.

V. Ἡ καταβολὴ τοῦ περὶ οὗ ἡ παροῦσα δώρου θέλει ἀρχίσει τὴν 16ην Δεκεμβρίου 1969.

VI. Τὸ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπόμενον δῶρον χορηγεῖται, ἐφ' ὅσον καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ ἐπιτρέπει τοῦτο ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις ἑκάστου Ὀργανισμοῦ.

Πάντως ἡ μὴ χορήγησις τοῦ ὅλου ἢ μέρους τοῦ δώρου εἶναι δυνατὴ μόνον μετὰ αἰτιολογημένην ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ οἰκείου Ὀργανισμοῦ, ἐγκριθησομένην ὑφ' ἡμῶν κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. δ/τος 4577/1966.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Νοεμβρίου 1969

—

106690 6338/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως τῆς ἀπὸ 28.7.1969 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Ἡρακλείου Κρήτης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 774 τῆς 21 Νοεμβρίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὴν ἀπὸ 28.7.1969 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Ἡρακλείου Κρήτης, ἐπὶ τὴν ἐπ' αὐτῇ διαφωνίαν τοῦ Ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ, διατυπωθεῖσαν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 64840/ΚΠ3512/1969 ἐγγράφου, 3) τὴν ἐπὶ τῆς διαφωνίας ταύτης γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφιον Β' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Ἀμιάδῃ καὶ Ὅρων Ἐργασίας τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου Ἐργασίας, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 17-11-

		Δραχμαί
	Γυναίκες	105
Μετά δεκαετίαν:	Άνδρες	135
	Γυναίκες	115
6) Σιδηρουργοί:		
Κατά την πρόσληψιν:	Άνδρες	104
	Γυναίκες	90
Μετά διετίαν:	Άνδρες	114
	Γυναίκες	100
Μετά πενταετίαν:	Άνδρες	124
	Γυναίκες	115
Μετά δεκαετίαν:	Άνδρες	135
	Γυναίκες	125

Ως προϋπηρεσία λογίζεται ή εις την αυτήν ειδικότητα διανυθείσα παρά τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ ὑπηρεσία.

7) Ἀμοιβή κατ' ἀποκοπήν:

Εἰς τοὺς σιδηρουργούς, τοὺς ἐργαζομένους κατ' ἀποκοπήν ἡ ἀμοιβὴ κατὰ τεμάχιον ὁρίζεται ὡς κάτωθι:

Ὑποκάμισα μακρυμάνικα, δραχμαὶ 3,70.

Ὑποκάμισα κοντομάνικα, δραχμαὶ 3,10.

Ὑποκάμισα παραγγελίᾳ μακρυμάνικα, δραχμαὶ 7.

Ὑποκάμισα παραγγελίᾳ κοντομάνικα, δραχμαὶ 6.

Πετζάμια σκέτες, δραχμαὶ 5.

Πυτζάμαι μὲ φυτίλι, δραχμαὶ 6.

Μπλούζες ἰατρῶν, δραχμαὶ 8.

Ἐσώβρακα, δραχμαὶ 2.

Διὰ τὰ ὑποκάμισα, ποὺ σιδερώνονται μὲ κόλλα στὸ κολλάρο, θὰ καταβάλλωνται ἐπὶ πλέον 0,50 δραχμαί. Διὰ κάθε ἐπὶ πλέον κολλάρο ἢ ζεῦγος μανικετῶν ἐπὶ πλέον δραχμὴ 0,40.

Ἀπαγορεύεται ἡ χρησιμοποίησις εἰς τὸ σιδέρωμα προσώπων ἡλικίας κάτω τῶν 18 ἐτῶν.

8) Διὰ τὰ μὴ προβλεπόμενα ὑπὸ τῆς παρούσης θὰ γίνεται ἰδιαιτέρα συμφωνία μεταξὺ ἐργοδότου καὶ ἐργάτου.

9) Ἀποδοχαὶ ὑπέρτερα τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν μειοῦνται.

10) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 20ῆς Ἰουνίου 1969.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Νοεμβρίου 1969

—

105524 6268/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς τῆς ἀπὸ 12.8.1969 συλλογικῆς συμβάσεως σταφιδεργατριῶν Αἰγίου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 763 τῆς 21 Νοεμβρίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239/1955. 2) Γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 28 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 184/1969, Ἀνωτάτου Συμβουλίου Ἐργασίας, δηφθείσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 12.11.1969, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, καὶ 3) τὴν ἐν θέματι συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ὑποχρεωτικὴν καθ' ὅλας αὐτῆς τὰς διατάξεις διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἀφορᾷ αὕτη, καὶ διὰ τὴν περιφέρειαν εἰς ἣν ἰσχύει τὴν ἀπὸ 12.8.1969 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας σταφιδεργατριῶν Αἰγίου (πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Αἰγίου 1/17.9.1969) (*).

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Νοεμβρίου 1969

—

16/2/15668 ΟΙΚ/1969 Ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν

Περὶ χορηγήσεως δώρου ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων 1969 καὶ Νέου Ἔτους 1970 εἰς τοὺς συνταξιούχους καὶ βοηθηματούχους τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 803 τῆς 8 Δεκεμβρίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: α) Τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4577/1966, β) τὸ ἄρθρον 36 τοῦ ν.δ. 1/1968, γ) τὴν ὑπ' ἀρ. 5245/25.11.1950 ἀπόφασιν τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν παροχὴν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἐπικειμένων ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων 1969 καὶ Νέου ἔτους 1970:

Ι. α) Εἰς ἕκαστον τῶν κατὰ τὴν 30.11.1969 συνταξιούχων καὶ βοηθηματούχων (τέκνου συντάξεως) τῶν Ὀργανισμῶν κυρίας καὶ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Κοι-

(*) ΚΕΔ 28, 1341.

δατος καὶ ἐπισκευαστὰς τδρομέτρων, ὡς ἐπίσης καὶ εἰς ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων περισυλλογῆς ἀπορριμμάτων.

3) Τὸ ἐπίδομα γάμου θὰ συνεχισθῇ καταβαλλόμενον ἐκ δραχμῶν πέντε (5) ἀνὰ ἡμερομίσθιον εἰς τοὺς ἄρρενας ἐργατοτεχνίτας ἀνεξαρτήτως κατηγορίας, τοὺς ἔχοντας πραγματοποιήσει κατὰ τὸ ἀμέσως προηγούμενον τῆς καταβολῆς ἡμερολογιακὸν ἔτος 150 ἡμερομίσθια τοὐλάχιστον παρὰ τῷ Δήμῳ.

Ὁ γάμος θὰ ἀποδεικνύεται διὰ ληξιαρχικῆς πράξεως, ἡ δὲ συμβίωσις καὶ μὴ ἐργασία τῆς συζύγου δι' ἰσοδυνάμου δηλώσεως, βεβαιουμένης ὑπὸ τοῦ ἐφημερίου τῆς ἐνορίας τῆς κατοικίας τοῦ ἐργατοτεχνίτου, προσαγομένης ἅπαξ κατ' ἔτος.

4) Ὁ Δῆμος θὰ χορηγῇ εἰδικὴν στολὴν εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς συντηρησία καθαριότητος.

5) Ἡ μεταβολὴ τοῦ ἡμερομισθίου ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου ἢ τῆς 1ης Ἰουλίου, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑξαμήνου ἢ δεκαμήνου.

6) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἰουλίου 1969.

Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας συνετάγη εἰς τόσα πρωτότυπα, ὅσα καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη, καὶ δύο ἐπὶ πλέον πρὸς κατάθεσιν κατὰ νόμον εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας (Διεύθυνσιν Ἐργασίας).

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Νοεμβρίου 1969

—

109341/6492/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 18.10.1969 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατικοῦ προσωπικοῦ τῆς Ὁλυμπιακῆς Ἀεροπορίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 794 τῆς 2 Δεκεμβρίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957 καὶ τοῦ ν.δ. 186/1969, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 12.11.1969, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1088/1969 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἥτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Εἰδικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τῇ 18 Ὀκτωβρίου 1969 μεταξὺ ἀφ' ἑνὸς τῆς ἐν Ἀθήναις (Ὄθωνος 8) ἐδρευούσης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ὁλυμπιακὴ Ἀεροπορία Α.Ε.», νομίμως ἐκπροσωπουμένης ὑπὸ τοῦ Θεοδώρου Γαροφαλίδη, προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ αὐτῆς Συμβουλίου, ἀφ' ἑτέρου δὲ τοῦ Συνδέσμου Ἐργατικοῦ Προσωπικοῦ Ὁλυμπιακῆς Ἀεροπορίας (Σ.Ε.Π.Ο.Α.), νομίμως ἐκπροσωπουμένου ὑπὸ τῶν Κωνστ. Πατσαβούρα καὶ Γεωργ. Καραποζήλου, προέδρου καὶ γενικοῦ γραμματέως τοῦ Διοικητικοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου, συνεφωνήθησαν καὶ ἐγένοντο ἀποδεκτὰ τὰ κάτωθι:

1) Οἱ παρὰ τῇ πρώτῃ τῶν συμβαλλομένων ὑπηρετοῦντες ἐργάται θὰ λαμβάνουν ὡς ἡμερομίσθιον ἑκατὸν εἴκοσι πέντε (125) δραχμάς.

2) Αἱ καθαρίστριαι θὰ ἐξισωθοῦν ἀμειβόμεναι διὰ τοῦ αὐτοῦ ὡς μέχρι σήμερον ἡμερομισθίου.

3) Διὰ τοὺς ἐργάτας καὶ καθαρίστριας καθιεροῦται ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἀνὰ τριετίαν καὶ τὸ πολὺ μέχρι τριῶν τριετιῶν ὡς ἀκολούθως:

α) Ἐργάται συμπληροῦντες πρώτην τριετίαν θὰ λαμβάνουν 150 δραχμὰς μηνιαίως.

Ἐργάται συμπληροῦντες δευτέραν τριετίαν θὰ λαμβάνουν 300 δραχμὰς μηνιαίως.

Ἐργάται συμπληροῦντες τρίτην τριετίαν θὰ λαμβάνουν 450 δραχμὰς μηνιαίως.

β) Καθαρίστριαι συμπληροῦσαι πρώτην τριετίαν λαμβάνουν 125 δραχμὰς μηνιαίως.

Καθαρίστριαι συμπληροῦσαι δευτέραν τριετίαν λαμβάνουν 250 δραχμὰς μηνιαίως.

Καθαρίστριαι συμπληροῦσαι τρίτην τριετίαν λαμβάνουν 375 δραχμὰς μηνιαίως.

4) Ἡ πρώτη τῶν συμβαλλομένων ὑποχρεοῦται, ὅπως τοὺς παρ' αὐτῇ ὑπηρετοῦντας ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἐργάτας, ἐφ' ὅσον τὸ σύνολον τῶν πιστικῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν τῶν δὲν ὑπερβαίνει τὸ ὡς ἄνω καθοριζόμενον ἡμερομίσθιον ἐργατῶν (ἤτοι δραχμαὶ 125) ἐπὶ 25 προσαυξήσει τὰς ἀποδοχὰς αὐτῶν συμφώνως πρὸς τὰ ὡς ἄνω καθοριζόμενα, καταβάλλουσα αὐτοῖς ἡμερησίαν ἀντιμισθίαν 125 δραχμῶν.

5) Διὰ τὴν προσμέτρησιν τοῦ χρόνου προϋπηρεσίας πρὸς χορήγησιν τοῦ ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὁ χρόνος τῆς συνεχοῦς μόνον παρὰ τῇ πρώτῃ τῶν συμβαλλομένων ὑπηρεσίας αὐτῶν. Ἡ προσμέτρησις δὲ τοῦ χρό-

1969, ἠν καὶ ἀποδεχόμεθα, καὶ 4) τὸ γεγονὸς ὅτι διὰ τῆς παραγράφου 5 τῆς ὑπὸ κρίσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὁρίζεται, ὅτι, ἐν περιπτώσει αὐξήσεως τοῦ κατωτάτου ἡμερομισθίου τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου καὶ ἐργατρίας, τὰ ἐν τῇ παρούσῃ καθοριζόμενα κατὰ κατηγορίας ἡμερομίσθια ἀναπροσαρμόζονται αὐτοδικαίως, διατηρουμένης τῆς ποσοστιαίας ἀποστάσεως μεταξὺ τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἀνειδικεύτων ἐργατῶν καὶ τῶν εἰδικευμένων τοιούτων. Ἡ διατήρησις ὅμως τῆς ἀποστάσεως ταύτης μακροχρονίως δὲν εἶναι δεκτὸν νὰ εἰσθετηθῇ, διότι εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ μεταβληθοῦν ἐν τῷ μεταξὺ αἱ συνθῆκαι, ὑφ' ἃς ὑπεγράφη ἡ ὑπὸ κρίσιν συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, ὁπότε θὰ πρέπει ἡ νὰ διευρυνθῇ αὕτη ἔτι περαιτέρω ἢ ἀκόμη καὶ νὰ συμπτυνθῇ. Ἐξ ἄλλου ταῦτα θὰ ἐξαρτηθῇ ἐκ τῆς πορείας τῶν οἰκονομικῶν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Δήμου, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοιαύτης τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἐν τῷ συνόλῳ.

Διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους δέον ὅπως ἡ παράγραφος 5 τῆς ὡς ἄνω συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπαλειφθῇ ὁλοσχερῶς ἐκ τοῦ κειμένου ταύτης, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ἐν θέματι συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, κατατεθεῖσαν ἡμῖν τὴν 1.11.1969, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1007/1969 πρακτικοῦ καταθέσεως καὶ τῆς ὁποίας τὸ κείμενον, τροπαποιούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Ἡρακλείου Κρήτης

Ἐν Ἡρακλείῳ σήμερον τὴν 28ην Ἰουλίου 1969, ἡμέραν Δευτέραν καὶ ὥραν 11ην π.μ. οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς Νικόλαος Μ. Χατζάκης, Δήμαρχος Ἡρακλείου Κρήτης, καὶ ἀφ' ἑτέρου Νικόλαος Φουρναράκης, πρόεδρος, καὶ Ψαρουδάκης Γεώργιος, γενικὸς γραμματεὺς τοῦ Συνδέσμου Ἐργατοτεχνιτῶν τοῦ Δήμου Ἡρακλείου, νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι, ὁ μὲν πρῶτος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 161/1969 ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, νομίμως ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 47271 ἀποφάσεως τῆς Νομαρχίας Ἡρακλείου, οἱ δὲ δεύτεροι διὰ τῆς ἀπὸ 17/2 καὶ 26.2.1969 ἀποφάσεως τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τοῦ ὡς ἄνω Συνδέσμου, συνελθόντες εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ Δήμου Ἡρακλείου, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ συμφωνοῦμεν καὶ συναποδεχόμεθα τοὺς κάτωθι ὅρους:

1) Καθορίζονται ὡς κάτωθι τὰ ἡμερομίσθια τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τοῦ Δήμου Ἡρακλείου διὰ κανονικὴν ἡμερησίαν ἐργασίαν, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐν τῷ Δήμῳ συνολικῆς ὑπηρεσίας (συνεχοῦς ἢ μὴ) καὶ τοῦ ἑκάστοτε ὁριζομένου ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας κατωτάτου ἡμερομισθίου διὰ τὸν ἀνειδίκευτον ἐργάτην ἢ ἐργάτριαν, προσηρξημένου κατὰ κατηγορίας ὡς ἀκολούθως:

α) Ἡμερομίσθιον ἐργάτου μέχρι πέντε (5) ἐτῶν ὑπηρεσίας ἄνευ προσαυξήσεως, ἤτοι δραχμαὶ 103,50.

β) Ἡμερομίσθιον ἐργάτου 5 - 10 ἐτῶν ὑπηρεσίας κατὰ ποσοστὸν 5 τοῖς ἑκατόν, ἤτοι δραχμαὶ 109.

γ) Ἡμερομίσθιον ἐργάτου ἄνω τῶν 10 ἐτῶν ὑπηρεσίας κατὰ ποσοστὸν 10 τοῖς ἑκατόν, ἤτοι δραχμαὶ 114.

δ) Ἡμερομίσθιον τεχνίτου μέχρι 5 ἐτῶν ὑπηρεσίας κατὰ ποσοστὸν 10 τοῖς ἑκατόν, ἤτοι δραχμαὶ 114.

ε) Ἡμερομίσθιον τεχνίτου 5 - 10 ἐτῶν ὑπηρεσίας κατὰ ποσοστὸν 15 τοῖς ἑκατόν, ἤτοι δραχμαὶ 119.

στ) Ἡμερομίσθιον τεχνίτου ἄνω τῶν 10 ἐτῶν ὑπηρεσίας κατὰ ποσοστὸν 20 τοῖς ἑκατόν, ἤτοι δραχμαὶ 124.

ζ) Ἡμερομίσθιον ἐπιστάτου μέχρι 5 ἐτῶν ὑπηρεσίας κατὰ ποσοστὸν 20 τοῖς ἑκατόν, ἤτοι δραχμαὶ 124.

η) Ἡμερομίσθιον ἐπιστάτου 5 - 10 ἐτῶν ὑπηρεσίας κατὰ ποσοστὸν 25 τοῖς ἑκατόν, ἤτοι δραχμαὶ 129.

θ) Ἡμερομίσθιον ἐπιστάτου ἄνω τῶν 10 ἐτῶν ὑπηρεσίας κατὰ ποσοστὸν 30 τοῖς ἑκατόν, ἤτοι δραχμαὶ 135.

ι) Ἡμερομίσθιον ἐργατρίας μέχρι 5 ἐτῶν ὑπηρεσίας ἄνευ προσαυξήσεως, ἤτοι δραχμαὶ 86.

ια) Ἡμερομίσθιον ἐργατρίας 5 - 10 ἐτῶν ὑπηρεσίας κατὰ ποσοστὸν 5 τοῖς ἑκατόν, ἤτοι δραχμαὶ 90.

ιβ) Ἡμερομίσθιον ἐργατρίας ἄνω τῶν 10 ἐτῶν ὑπηρεσίας κατὰ ποσοστὸν 10 τοῖς ἑκατόν, ἤτοι δραχμαὶ 95.

2) Τὸ ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας θὰ συνεχισθῇ νὰ καταβάλλεται εἰς ἃς κατηγορίας ἐργατοτεχνιτῶν χορηγεῖται μέχρι σήμερον καὶ εἰς ποσοστὸν δώδεκα τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ πλέον τοῦ κατὰ τ' ἀνωτέρω καθοριζομένων ἡμερομισθίων, ἤτοι εἰς τοὺς ἐργάτας καθαριότητος, ἐργατοτεχνίτας βόθρων, ἀσφάλτου, νεκροταφείων, χλωρώσεως ὑ-

χάς ἐνεργούμενα κρατήσεις ἐκ τῶν ἀποδοχῶν.

3) Διατάξεις νόμων, διαταγμάτων, ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, συλλογικῶν συμβάσεων, διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ἐσωτερικῶν κανονισμῶν κλπ. σχετικῶν πράξεων ρυθμιζουσῶν εὐνοϊκοτέρους τῆς παρούσης ὅρους παροχῆς δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα κατισχύουσιν.

4) Προκειμένου περὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν συνδεομένων μετὰ τοῦ Δημοσίου ἢ τῶν Ν.Π.Δ.Δ. διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ἐχόντων ἀντιμισθίαν τακτικοῦ διοικητικοῦ ὑπαλλήλου καταβάλλεται εἰς τούτους ὡς δῶρον ὅ,τι καὶ εἰς τοὺς τακτικοὺς ὑπαλλήλους τοῦ ἀντιστοίχου μισθοῦ.

"Αρθρον 3

1) Διὰ τοὺς ἐργατοτεχνίτας - ἐξαιρέσει τῶν ἐν τοῖς ἑπομένοις ἄρθροις ἀναφερομένων κατηγοριῶν - οἵτινες ἀπασχολοῦνται παρ' ἑνὶ ἐργοδότῃ καὶ ἀμείβονται κατὰ μονάδα ἐργασίας ἢ ἐπὶ ποσοστοῖς ἢ κατ' ἄλλο σύστημα κυμαινομένων ἀποδοχῶν, ὡς διὰ μικτοῦ συστήματος (βασικὸν ἡμερομίσθιον μετὰ προσθέτων ἀμοιβῶν βάσει παραγωγῆς ἢ ηὐξημένης ἀποδόσεως), τὸ δῶρον τῆς παρούσης χορηγούμενον δῶρον θέλει ὑπολογισθῇ ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 1 αὐτῆς, βάσει ἡμερομισθίου ἴσου πρὸς τὸν μέσον ὅρον τῶν ἀμοιβῶν, ἃς ἔλαβεν ἕκαστος μισθωτὸς κατὰ τὸ ἀπὸ 15.4.1969 μέχρις 20.12.1969 χρονικὸν διάστημα. Τὸ ἡμερομίσθιον τοῦτο ἐξευρίσκεται διὰ τῆς διαιρέσεως τοῦ συνόλου τῶν ἐν λόγῳ ἀμοιβῶν διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἡμερῶν τῶν περιλαμβανομένων εἰς τὸ προαναφερόμενον χρονικὸν διάστημα.

Ὡσαύτως εἰς τοὺς ὑπαλλήλους, οἵτινες ἀμείβονται διὰ μισθοῦ καὶ ποσοστῶν, ὡς δῶρον θέλει καταβληθῇ ποσὸν ἴσον πρὸς τὸν μέσον ὅρον τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν, ἃς ἔλαβεν ἕκαστος κατὰ τὸ ἀπὸ 15.4.1969 μέχρις 20.12.1969 χρονικὸν διάστημα, ἐφαρμοζομένων καὶ ἐν προκειμένῳ τῶν προϋποθέσεων καὶ περιορισμῶν τῶν λοιπῶν διατάξεων τῆς παρούσης.

2) Οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς πλείονας τοῦ ἑνὸς ἐργοδότας μισθωτοὶ ἐν γένει καὶ ἀμειβόμενοι ἐπὶ μισθῷ ἢ ἡμερομισθίῳ ἢ ὡρομισθίῳ θὰ τύχουσι παρ' ἑκάστου τῶν μεθ' ὧν ἐκ τούτων συνδέονται διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου δώρου ἴσου πρὸς τὸν μέσον ὅρον τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν, ἃς ἔλαβε παρ' ἑκάστου ἐργοδότου κατὰ τὸ ἀπὸ 15.4.1969 μέχρις 20.12.1969 ἢ μέχρι τῆς λύσεως τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως χρονικὸν διάστημα, ἐφαρμοζομένων καὶ ἐν προκειμένῳ τῶν προϋποθέσεων καὶ περιορισμῶν τῶν λοιπῶν διατάξεων τῆς παρούσης. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν αὐτῶν ἀποδοχῶν θέλει ὑπολογισθῇ καὶ τὸ δῶρον τῶν ἐπὶ ὡρομισθίῳ παρ' ἑνὶ μόνον ἐργοδότῃ ἀπασχολουμένων.

3) Ἀπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης εἰς τὸ πολιτικὸν ἰσταλληλικόν, ὑπηρετικὸν καὶ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τῆς Ε.Β.Α., τὸ διατιθέμενον εἰς τὰς Ὑπηρεσίας Ἀμερικανικῶν Ἀεροπορικῶν Δυνάμεων Ἀττικῆς καὶ Κρήτης καταβάλλεται ὡς δῶρον ποσὸν ἴσον πρὸς τὸν μέσον ὅρον τῶν μηνιαίων αὐτοῦ ἀποδοχῶν, ἃς ἕκαστος ἔλαβεν ἐντὸς τῆς χρονικῆς περιόδου ἀπὸ 15.4.1969 μέχρις 20.12.1969.

4) Ὡσαύτως δικαιοῦνται δώρου ὑπὸ τοὺς ἐν ἄρθρῳ 1 (παράγρ. 1 καὶ 2) καὶ 2 (παράγρ. 1) τῆς παρούσης ὅρους καὶ προϋποθέσεις καὶ οἱ ἐπὶ μισθῷ νομικοὶ σύμβουλοι, δικηγόροι κλπ. ἐπιστημονικὸν προσωπικὸν τῶν πάσης φύσεως νομικῶν προσώπων καὶ ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων, ὡς καὶ οἱ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου ὑπηρετοῦντες ἰατροὶ τῶν λιμένων καὶ ἀεροδρομίων.

5) Οἱ ἀρτιμοτεχνῖται τῶν στρατιωτικῶν ἐργοστασίων θὰ λάβουν τὸ δῶρον Χριστουγέννων 1969 - Νέου Ἔτους 1970 ὑπολογιζόμενον ὡς ἡ ὑπ' ἀριθ. Φ. 844/67/94041/ΑΣ/538/19.3.1969 ἐγκύκλιος διαταγὴ τοῦ Ἀρχηγείου Στρατοῦ.

"Αρθρον 4

Τοῦ διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένου δώρου καὶ ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις δικαιοῦνται παρὰ τοῦ ὑποχρέου πρὸς τοῦτο:

1) Οἱ ἐν καταστάσει στρατεύσεως τελοῦντες μισθωτοί.

Ἐκ τούτων: α) Οἱ τυχόντες κατὰ τὴν ἐν ἄρθρῳ 1 χρονικὴν περίοδον ἐπιδόματος στρατεύσεως θὰ λάβουν ὡς δῶρον ἀνάλογον ποσὸν πρὸς τὸ ὕψος τοῦ ἐπιδόματος τούτου, ὅσον καὶ πρὸς τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἐδικαιοῦντο τοιούτου ἐντὸς τῆς περιόδου ταύτης καὶ β) οἱ ἀπολυθέντες τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ μισθωτοὶ ἐντὸς τῆς αὐτῆς χρονικῆς περιόδου, ἐφ' ὅσον, ὑπηρετοῦντες ἐν τῷ στρατῷ κατὰ τὴν χρονικὴν ταύτην περίοδον, ἐδικαιοῦντο ἐπιδόματος στρατεύσεως, θὰ λάβουν δῶρον κατὰ τιμῆμα ἀνάλογον πρὸς τὸν χρόνον τῆς ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσίας των παρὰ τοῦ ὑποχρέου πρὸς τοῦτο ὀργανισμοῦ ἢ ἐργοδότου, κατὰ τιμῆμα δὲ ἀνάλογον πρὸς τὸν χρόνον τῆς ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς των ἐκ τοῦ στρατοῦ μέχρις 20.12.1969 πραγματικῆς ὑπηρεσίας των παρὰ τοῦ ἐργοδότου.

Ἡ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία ἐφέδρων, καλουμένων διὰ τὴν ἐκτέλεσιν στρατιωτικῶν ἀσκήσεων, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπερβαίνῃ τὸν μῆνα, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ δώρου εἰς τὸν χρόνον ὑπηρεσίας παρὰ τῷ οἰκείῳ αὐτῶν ἐργοδότῃ.

2) Οἱ ἐν καταστάσει ἀσθενείας διατελέσαντες

νον άρχεται άφ' ής προσελήφθησαν παρά τῇ πρώτῃ τῶν συμβαλλομένων.

6) Ἡ παροῦσα εἰδική συλλογική σύμβασις ἐργασίας ἀντικαθιστᾷ οἱονδήποτε προγενέστερον σύστημα μισθολογίου ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν, διεπόμενον ὑπὸ οἱουδήποτε κανόνος δικαίου, ἐκτὸς ἐὰν ἐν τῇ παρούσῃ ὁρίζεται ἄλλως.

7) Τυχὸν καταβαλλόμενα ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

8) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1969 καὶ λήγει τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1970.

Οἱ συμβαλλόμενοι
(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Δεκεμβρίου 1969

—

111700 6570/1969 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ χορηγήσεως δώρου Χριστουγέννων 1969 - Νέου Ἔτους 1970 εἰς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένους μισθωτούς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 808 τῆς 10 Δεκεμβρίου 1969)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 1901/1951 περὶ κυρώσεως τοῦ ἀ.ν. 1777/1951 περὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 28/1944» καὶ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀ.ν. 866/1946 καὶ τὰς τοιαύτας τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 4547/1966 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας κλπ.», ἀποφασίζομεν:

Ἄρθρον 1

1) Οἱ πάσης φύσεως ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται, ὅπως καταβάλωσιν εἰς ἕκαστον ἐκ τοῦ ὑπαλληλικοῦ, τεχνικοῦ, ἐργατικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν, μεθ' οὗ συνδέονται διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπὸ 15.4.1969 μέχρις 20.12.1969, ἐκτακτον οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν (δῶρον) ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1969 - Νέου Ἔτους 1970, ἴσην πρὸς ἕνα μηνιαῖον μισθὸν διὰ τοὺς ἐπὶ μισθῷ ἀμειβομένους, πρὸς 25 δὲ ἡμερομίσθια διὰ τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους.

2) Εἰς ἐκείνους ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐργαζομένων, ὧν ἡ σχέσις ἐργασίας μετὰ τοῦ ὑποχρέου εἰς καταβολὴν τοῦ δώρου ἐργοδότου δὲν διήρκεσε καθ' ὅλον τὸ ἀνωτέρω χρονικὸν διάστημα, θέλει καταβληθῇ ὡς δῶρον ποσὸν ἴσον πρὸς 1/25 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ ἢ ἓν (1) ἡμερομίσθιον ἀναλόγως τοῦ συμπεριεσταλμένου τρόπου ἀμοιβῆς ἀνὰ ἕκαστον 10ήμερον χρονικὸν διάστημα διαρκείας τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως αὐτῶν ἐντὸς τῆς χρονικῆς περιόδου ἀπὸ 15.4.1969 μέχρις 20.12.1969, τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου μὴ δυναμένου νὰ ὑπερβῇ τὸν ἕνα μισθὸν ἢ τὰ 25 ἡμερομίσθια. Διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα μικρότερον τοῦ 10ημέρου καταβάλλεται ἀνάλογον κλάσμα.

3) Εἰς τὸν χρόνον διαρκείας τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως δὲν ὑπολογίζονται αἱ ἡμέραι, καθ' ἃς ὁ μισθωτός, καίτοι μὴ λυθείσης τῆς ἐργασιακῆς αὐτοῦ σχέσεως, ἀπέσχε τῆς ἐργασίας ἀδικαιολογήτως ἢ λόγῳ ἀδείας ἄνευ ἀποδοχῶν. Συνυπολογίζεται πάντως ὁ χρόνος τῆς ὑποχρεωτικῆς ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχῆς τῶν γυναικῶν πρὸ καὶ μετὰ τὸν τοκετόν.

4) Εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς δημοσια, δημοτικὰ καὶ κοινοτικὰ ἔργα, τὰς ἐποχιακῶς ἐκτελουμένας ἐργασίας, ὡς καὶ εἰς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου ἢ τοὺς πρὸς ἐκτέλεσιν ὡρισμένου ἔργου ἀσχοληθέντας τεχνίτας, ἐργάτας καὶ ὑπηρέτας, θέλει καταβληθῇ ὡς δῶρον δύο ἡμερομίσθια ἀνὰ δέκα ἑπτὰ (17) πραγματοποιηθέντα τοιαῦτα ἐντὸς τῆς χρονικῆς περιόδου ἀπὸ 15.4.1969 μέχρις 20.12.1969 ἢ ἀνάλογον κλάσμα διὰ τὰ κάτω τῶν δέκα ἑπτὰ (17) πραγματοποιηθέντα, τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου μὴ δυναμένου νὰ ὑπερβῇ τὰ 25 ἡμερομίσθια.

Ἄρθρον 2

1) Τὸ ὡς ἄνω δῶρον θέλει ὑπολογισθῇ βάσει τῶν πράγματι καταβαλλομένων κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς παρούσης ἢ κατὰ τὴν ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω χρονικῆς περιόδου λύσιν τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων. Ὡς καταβαλλόμενος μισθὸς ἢ ἡμερομίσθιον νοεῖται ἐν προκειμένῳ τὸ σύνολον τῶν εἰς χρῆμα τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ, ἐξαιρουμένων μόνον τῆς ὑπερωριακῆς ἀποζημιώσεως, τῶν ὁδοιπορικῶν ἐξόδων, τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας καὶ τῶν παροχῶν εἰς εἶδος, ὡς τροφῆς, οἰκήσεως, ἱματισμοῦ κλπ.

2) Μισθωτοὶ ὅμως, ὧν αἱ καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ δὲν ὑπερβαίνουν τὰς ὑπὸ τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων, διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἢ ἑτέρων διατάξεων, ἰσχουσῶν κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς παρούσης, καθοριζομένας τοιαύτας, θέλουσι λάβει τὸ δῶρον βάσει τῶν ἐκ ταύτης προβλεπομένων ἀποδοχῶν, συνυπολογιζομένου καὶ τοῦ ἀντιτίμου τῶν εἰς εἶδος παροχῶν, ἐφ' ὅσον αὗται θεωροῦνται ὡς μέρος τοῦ μισθοῦ καὶ ἐπιβάλλονται δι' ὑποχρεωτικοῦ κανόνος δικαίου. Συνυπολογίζονται πάντως αἱ τυχὸν διὰ τὰς εἰς εἶδος παρο-

αίτινες διά φητής συμφωνίας μετά του ιδιοκτήτου συνδέονται μετ' αύτου διά συμβάσεως μισθώσεως πράγματος.

Εις ας περιπτώσεις δέν ήθελε παρασχεθή δικαίωμα είσπράξεως της αύξήσεως ταύτης ή προκειμένου περί οδηγών αύτοκινήτων στερουμένου μετρητού δικαιούνται ούτοι νά λάβουν δώρον παρά του έκμεταλλευομένου τό αύτοκίνητον καί υπό τάς προϋποθέσεις του άρθρου 1 της παρούσης δραχμάς 2.600, συμψηφιζομένου εις το ποσόν τούτο του τυχόν εισπραχθησομένου παρ' αύτων διά τάς εορτάς Χριστουγέννων δικαιώματος έκκαθαρίσεως. Τού τελευταίου τούτου ποσού δικαιούται καί έκαστος των οδηγών αύτοκινήτων έκτενώσεως δώρων, έφ' ών αμείβεται διά ποσοστών ή κατ' αποκοπήν.

Άρθρον 6

1) Προς τόν σκοπόν, όπως τύχουν δώρου καί οί περιπτεροί καί βοηθοί των έστιατορίων, ζυθεστιατορίων, οινομαγειρείων, ψητοπωλείων, ταβερνών, κοσμικών κέντρων διασκεδάσεως, καφενείων, καφεζαχαροπλαστείων, αναψυκτηρίων, ζαχαροπλαστείων, γαλακτοπωλείων καί λοιπών συναφών καταστημάτων, ώς καί το προσωπικόν των ξενοδοχείων, τό αμειβόμενον διά συμβολικού μισθού καί ποσοστού υπηρεσίας, τά κεκανονισμένα ποσοστά αμοιβής των αύξάνονται άπό 13% εις 22%, άπό 12% εις 20% καί άπό 10% εις 17% διά την χρονικήν περίοδον άπό 16.12.1969 μέχρι 15.1.1970, ειδικώς δέ διά τάς κοσμικάς ταβέρνας, κέντρα διασκεδάσεως, εξοχικά κέντρα καί ψητοπωλεία άπό 24.12.1969 καί μέχρις 24.1.1970.

Τό προϊόν της κατά τά άνωτέρω αύξήσεως κατανέμεται μεταξύ των δικαιούχων κατά την αύτην αναλογίαν, καθ' ην κατανέμεται καί ή τακτική έκ ποσοστών αμοιβή αύτων.

Τό άνωτέρω μή τύχουν επί πλέον καί τού υπό των οικείων συλλογικών συμβάσεων ή διαιτητικών αποφάσεων προβλεπομένου ήλαττωμένου ή συμβολικού μισθού εις χρήμα.

2) Κατά τά αύτά ποσοστά καί διά το αύτό χρονικόν διάστημα, ήτοι άπό 24.12.1969 μέχρις 23.1.1970, αύξάνονται τά δικαιώματα υπηρεσίας τού επί της περιποιήσεως προσωπικού της Διεθνούς Έταιρείας Κλινοστρωμάτων. Εις την περίπτωσιν όμως, καθ' ην τούτο διά τού καταβαλλομένου αύτώ εις χρήμα μισθού καί τού προϊόντος της άνωτέρω αύξήσεως δέν ήθελε καλύπτει τούς υπό της έν ισχύϊ υπ' άριθ. 24/1969 αποφάσεως τού Δ.Δ.Δ.Δ. Άθηνών καθοριζομένους μισθούς άσφαλείας, υποχρεούται ό εργοδότης εις καταβολήν εκάστω της επί έλαττον διαφοράς, εφαρμοζομένων κατά τά λοιπά αναλόγως των διατάξεων τού άρθρου 1 της παρούσης.

3) Προς τόν σκοπόν όπως τύχη τού διά της παρούσης χορηγουμένου δώρου καί το επί ποσοστοίς μόνον αμειβόμενον προσωπικόν των κουρείων καί κομμωτηρίων αύξάνονται κατά 30% άπό 14.12.1969 μέχρι 13.1.1970 αί τιμαί των κουρευτικών καί λοιπών εν τοις ώς άνω καταστήμασι παρεχομένων υπηρεσιών. Το εκ της αύξήσεως ταύτης ποσόν, μετά την εξ αύτου παροχήν 600 δραχμών δι' έκαστον βοηθόν κουρείου καί 700 δραχμών δι' έκαστον βοηθόν κομμωτηρίου, θέλει κατανεμηθή, κατ' ισομοιρίαν, μεταξύ πάντων των τεχνιτών καί τεχνιτριών εκάστου κουρείου ή κομμωτηρίου, αποκλειομένων των προσωπικώς εργαζομένων εργοδοτών, εφ' όσον ούτοι απασχολούν πλέον τού ενός τεχνίτας. Εις περίπτωσιν συμμετοχής των εργοδοτών εις το προϊόν της άνωτέρω αύξήσεως τά δώρα των βοηθών αφαιρούνται εκ τού μεριδίου ταύτων.

Κουρεία ή κομμωτήρια, άτινα δέν ήθελον αύξήσει κατά τά άνωτέρω τας τιμάς, υποχρεούνται όπως καταβάλουν εις έκαστον των εν αύτοις απασχολουμένων υπό τάς προϋποθέσεις του άρθρου 1 της παρούσης ώς δώρον ποσόν δραχμών 2.600 διά τούς τεχνίτας, δραχμάς 2.200 διά τάς τεχνιτρίας, δραχμάς 600 διά τούς βοηθούς κουρείων καί δραχμάς 700 διά τούς βοηθούς κομμωτηρίων.

4) Προς απόληψιν δώρου υπό των επί ποσοστοίς αμειβομένου προσωπικού των εν τη χώρα λειτουργουσών επιχειρήσεων λουτρών καθαριότητος, ιαματικών καί θαλασσίων αύξάνονται κατά ποσοστόν 25% αί τιμαί των είσιτηρίων άπό 20.12.1969 μέχρι 19.1.1970. Το εκ της αύξήσεως ταύτης προσερχόμενον προϊόν διανεμηθήσεται κατ' ισομοιρίαν μεταξύ τού ώς είρηται προσωπικού.

5) Επίσης προς παροχήν τού υπό της παρούσης προβλεπομένου δώρου εις το προσωπικόν των στιλβωτηρίων αύξάνονται άπό 15.12.1969 μέχρι 14.10.1970 κατά ποσοστόν 30% αί τιμαί τού στιλβώματος, τό εκ της αύξήσεως δέ ταύτης συγκεντρούμενον ποσόν διανεμηθήσεται κατ' ισομοιρίαν μεταξύ πάντων των εν εκάστω καταστήματι εργαζομένων στιλβωτών.

6) Εις έκαστον εκ τού επί ποσοστοίς αμειβομένου προσωπικού των νομικών προσώπων δημοσίου καί ιδιωτικού δικαίου καί των επαγγελματικών οργανώσεων, εις τούς επί ποσοστοίς αμειβομένους εισπράκτορας καί παραγωγούς (πλασιέ) των πάσης μορφής επιχειρήσεων, τούς απασχολουμένους παρ' ενί μόνον εργοδότη, ώς καί τούς ζιγιστάς των Ατμητικών Στατήρων, χορηγείται υπό τάς εν άρθρω 1 της παρούσης προϋ-

ή διατελούντες μισθωτοί. Ούτοι θα λάβουν παρά τού εργοδότου των ως δώρον ποσόν ανάλογον προς την διάρκειαν της εργασιακής αυτών σχέσεως εντός της περιόδου από 15.4.1969 μέχρις 20.12.1969, αφαιρουμένων των ημερών ασθενείας, δι' ας έτυχον επιδόματος ασθενείας. Ούτοι συμπληρωματικώς θα τύχουν παρά τού οικείου Ασφαλιστικού Οργανισμού τού δώρου, τού προβλεπομένου επί τής υπ' αυτών υποφάσεως «περί χορηγήσεως δώρου επί τω εορταίς των Χριστουγέννων 1969 - Νέου Έτους 1970 εις τους συνταξιούχους και επιδοτουμένους λόγω ασθενείας ησφαλισμένους», εφ' όσον επί τας εν αυτή προϋποθέσεις δικαιούνται τοιούτου.

3) Εις τους εθελοντάς εξελθόντας κατά το Έτος 1958 και εφεξής υπαλλήλους της Αγροτικής Τραπέζης το δώρον θέλει υπολογισθή επί τη βάσει τού συνόλου της καταβαλλομένης αυτοίς μηνιαίας παροχής (συντάξεως και επικουρήσεως).

4) Οι εν καταστάσει διαθεσιμότητος δικαιούνται δια τον χρόνον της τοιαύτης καταστάσεως των τού ήμίσους τού εις τον χρόνον τούτων αναλογούντος πλήρους δώρου.

5) Οι υπό ωράριον εκ περιτροπής εργασίας εργασθέντες δικαιούνται τού εις τας ημέρας, καθ' ας, λόγω τού συστήματος τούτου, δεν παρέσχον τας υπηρεσίας των, αναλογούντος δώρου, κατά το ήμισυ.

Άρθρον 5

1) Εις τους απασχολουμένους εις επεξεργασίαν και συσκευασίαν σταφίδος, ως και εις την συσκευασίαν σταφυλών, εσπεριδοειδών και φρούτων εν γένει, θέλει καταβληθή ως δώρον, εις μεν την πρώτην περίπτωσιν (επεξεργασία και συσκευασία σταφίδος) εν ημερομίσθιον ανά πέντε (5) πραγματοποιηθέντα τοιαύτα, εις δε την δευτέραν περίπτωσιν (συσκευασία σταφυλών, εσπεριδοειδών κλπ.) δύο ημερομίσθια ανά δέκα τρία (13) πραγματοποιηθέντα τοιαύτα κατά το από 15.4.1969 μέχρις 20.12.1969 χρονικόν διάστημα, κλάσμα δε τούτου, ανάλογον δια τα κάτω των 5 ή 13 αντιστοίχως πραγματοποιηθέντα τοιαύτα. Ταύτα υπολογίζονται δια μεν τους επί ημερομισθίω αμειβομένους κατά τα εν άρθρω 2 της παρούσης δριζόμενα, δια δε τους αμειβομένους κατά μονάδα εργασίας (κατασκευαστάς, καρφωτάς σταφιδοσκωτίων κλπ.) επί τη βάσει τού μήκους της διαρρεούσης των πραγματοποιηθεισών αμοιβών κατά τα ως άνω χρονικόν διάστημα, δια τού αριθμού των πραγματοποιηθέντων ημερομισθίων, τού συνολικού ποσού τού δώρου μη δυναμένου δι' έκαστον εργάτην να υπερβή τα 25 ημερομίσθια.

Ειδικώς προς εξεύρεσιν των πραγματοποιηθέντων ημερομισθίων των επί τιμολογίω αμειβομένων σταφιδεργατών Ηρακλείου δέον όπως το σύνολον των πραγματοποιηθεισών αμοιβών από 15.4.1969 μέχρις 20.12.1969 διαιρεθή δια τού υπό της οικείας συλλογικής συμβάσεως εργασίας προβλεπομένου ημερομισθίου, τού συνολικού ποσού τού δώρου μη δυναμένου να υπερβή δι' έκαστον τα 25 ημερομίσθια, ούδεί την αναλογίαν τού ενός ημερομισθίου ανά πέντε (5) πραγματοποιηθέντα τοιαύτα. Ο υπολογισμός ούτος εφαρμόζεται, εφ' όσον υπό της συλλογικής συμβάσεως εργασίας δεν προβλέπονται άλλως τα της καταβολής τού δώρου εις τους μισθωτούς τούτους.

2) Εις τους ψαλτοχρωματιστάς, ναυηγωξιλουργούς, μπτσικογιστάς και λεβητοκαθαριστάς πτμαλίων το δώρον θέλει καταβληθή κατά τα υπό των άρθρων 1 (παράγρ. 4) και 2 (παράγρ. 1) της παρούσης δριζόμενα.

Τα εγκεκριμένα εργατικά τιμολόγια των ψαλτοχρωματιστών και μπτσακογιστών προσαυξάνονται κατά ποσοστόν 30% από 22.12.1969 μέχρις 20.1.1970.

3) Οι μονοικοί των κέντρων διασκεδάσεως και κοσμικών ταβερνών δικαιούνται τού ήμίσους τού κατά το άρθρον 1 της παρούσης προβλεπομένου δώρου και υπό τας λοιπάς εν αυτή προϋποθέσεις.

4) Θεατρικαί και κινηματογραφικαί επιχειρήσεις πρώτης προβολής υποχρεούνται να καταβάλλουν υπό τας προϋποθέσεις τού άρθρου 1 της παρούσης εις έκαστον ταξιθέτην ή ταξιθέτριδα αυτών δώρον εκ δραχμών 2.500. Κινηματογραφικαί επιχειρήσεις δευτέρας και πρωτέρου προβολών υποχρεούνται να καταβάλλουν υπό τας αυτάς προϋποθέσεις δώρον εκ δραχμών 2.200.

5) Το δώρον Χριστουγέννων - Νέου Έτους 1970 των αρτεργατών, τηρουμένων των διατάξεων της παρούσης, υπολογίζεται βάσει τού πράγματι καταβαλλομένου αυτοίς ημερομισθίου, προσηυξημένου κατά την αξίαν 1.280 γραμμαρίων λευκού άρτου, δι' όσους δικαιούνται τοιούτου, δυνάμει των κειμένων διατάξεων.

6) Έκαστος των οδηγών επιβατηγών αγοραίων αυτοκινήτων (ταξί και αγοραία) δικαιούται προς απόληψιν δώρου να είσπράττη ολόκληρον την χορηγηθησομένην λόγω των εορτών Χριστουγέννων ε.ε. αύξησιν της πώσεως της σημαίας τού μετρητού. Επί πλέον ούτοι δικαιούνται παρά των εκμεταλλευομένων το αυτοκίνητον, υπό τας προϋποθέσεις τού άρθρου 1 της παρούσης, ποσού των δραχμών 350, εξαιρέσει εκείνων,

Έργατικήν Έστίαν κατά τας ισχυούσας διατάξεις εντός μηνός από της κρατήσεώς της.

Μέλη εργατικών οργανώσεων, εκπληρώσαντα την κατά το άρθρον 10 του ν.δ. 186/1969 υποχρέωσίν των προς τας οργανώσεις των δυνάμει εθνικής διεπαγγελματικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας ή ομοίας εκτάσεως αποφάσεως διαιτησίας, υπογραφείσης ή εκδοθείσης μετά την ισχύν του ως είρηται ν.δ., απαλλάσσονται της κατά τα ανωτέρω καταβολής υπέρ της Εργατικής Έστίας ενός ημερομισθίου εκ του δώρου των Χριστουγέννων.

Άρθρον 10

1) Το διά της παρούσης χορηγούμενον δώρον, όπερ εν ουδεμιά περιπτώσει επιτρέπεται να καταβληθή εις είδος, άλλα εις χρήμα μόνον, τυγχάνει καταβλητέον μέχρι της 28.12.1969, δύναται δε να περιορισθή δια μεν τους λαμβάνοντας μηνιαίον μισθόν ή μισθόν και ποσοστά εις 10.000 δρχ., του ποσού τούτου μειουμένου αναλόγως δι' απασχόλησιν ελάσσονα της εν παριγράφω 1 του άρθρου 1 της παρούσης οριζομένης χρονικής περιόδου, δια δε τους επί ημερομισθίω ή κατά μονάδα εργασίας ή επί ποσοστοίς ή κατ' άλλο σύστημα κυμαινομένων αποδοχών, ως δια μικτού συστήματος (βασικών ημερομισθίων μετά προσθέτων αμοιβών βάσει παραγωγής ή πρόσθετου αποδόσεως κλπ.) αμειβομένους εις δραχμάς 180 δια τους άρρενας, εις δραχμάς 150 δια τας θήλεις και εις δραχμάς 80 δια τους μαθητευομένους αμφοτέρων των φύλων, ανά έκαστον ημερομίσθιον δώρου.

2) Ο ανωτέρω περιορισμός δεν δύναται να τύχη εφαρμογής εις ας περιπτώσεις τα δώρα Χριστουγέννων και Πάσχα καταβάλλοντο μέχρι τοιούτου, είτε εκ συμβατικής υποχρεώσεως ή συνηθείας, είτε δυνάμει υποχρεωτικού κανόνος δικαίου, βάσει υψηλοτέρων ποσών αποδοχών.

Άρθρον 11

Αι διατάξεις της παρούσης δεν έχουν εφαρμογήν εις τας κάτωθι περιπτώσεις:

α) Επί εργατών και λοιπών, εκτός των εν άρθρω 7 αναφερομένων γεωργικών ή κτηνοτροφικών εργασιών.

β) Επί των κατ' οίκον εργαζομένων εις κωμοπόλεις (Δήμους ή Κοινότητας), πληθυσμού κάτω των εξ χιλιάδων (6.000) κατοίκων.

γ) Επί των επί ποσοστοίς αμειβομένων μαθητών, πλην των εν τοις προηγουμένοις εξαιρέσεων.

Η παρούσα δημοσιευθήτω δια της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 8 Δεκεμβρίου 1969

—

88302/5587 1969 Απόφ. Υπουργού Εργασίας Περί εξαιρέσεως των καφεζαχαροπλαστείων των κειμένων πέριξ της πλατείας Αγίου Πέτρου Άργους εκ των διατάξεων της υπ' αριθ. 99477/5454 1968 υπουργικής αποφάσεως, δι' ής καθιερώθη εκ περιτροπής Κυριακή αργία διά τα καφεζαχαροπλαστεία πόλεως Άργους.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 631 της 23 Οκτωβρίου 1969)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Τας διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 7 του υπ' αριθ. 748/1966 ν.δ. «περί κωδικοποιήσεως, καταργήσεως, τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των διατάξεων της κειμένης νομοθεσίας περί εβδομαδιαίας και Κυριακής αναπαύσεως και ημερών αργίας».

2) Την υπ' αριθ. 59608/3224/7.6.1967 κοινήν απόφασιν Αντιπροέδρου της Κυβερνήσεως και Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας «περί διατηρήσεως και συνθέσεως Συμβουλίων και Επιτροπών παρά τη Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εργασίας, ως και περί συγχωνεύσεως Λογαριασμών».

3) Την υπ' αριθ. 11044/1968 αίτησιν του Δήμου Άργους.

4) Την υπ' αριθ. 32/1969 αναφοράν του Σωματείου Καφεζαχαροπλαστών Άργους.

5) Την υπ' αριθ. 247/1969 γνώμην του Εργατοϋπαλληλικού Κέντρου Άργους.

6) Την υπ' αριθ. 6780/1969 αναφοράν της Νομαρχίας Αργολίδος.

7) Την από 10.9.1969 γνωμοδότησιν του Τμήματος Διαπανανισμού Εργασίας του Ανωτάτου Συμβουλίου Εργασίας, αποφασίζομεν:

Τροποποιούντες εν μέρει την υπ' αριθ. 99477/

ποθέσεις δώρου έκ δραχμών 2.600 διά τούς άρρενας καί δραχμών 2.200 διά τάς θήλεις, εκτός έάν ύπό τών οίκείων συλλογικών συμβάσεων, έσωτερικών κανονισμών ή άλλων σχετικών διατάξεων προβλέπηται ή χορήγησις μεγαλυτέρου ποσοῦ δώρου.

7) Πρός άπόληψιν δώρου ύπό τών άπασχολουμένων είς μή μονίμων έργοδότην καί έπί τιμολογίω ή κατά μονάδα έργασίας άμειβομένων, ώς έκδοροσφαγέων, έργατών κατεργασίας έντέρων, συντηρητών ζώων, έλαιομειρητών, καρμαγωγέων, ραπτεργατών, φορτοεκφορτωτών, μή διεπομένων ύπό τής «περί φορτοεκφορτωτών λιμένος ή ξηράς κειμένης νομοθεσίας κλπ.», αύξάνονται τά νομίμως έγκεκριμένα ή συμπεφωνημένα τιμολόγια άμοιβής αύτών κατά 30% άπό 20.12.1969 μέχρι καί τής 19.1.970, είδικώς δέ τών ραπτεργατών άπό 15.12.1969 μέχρι καί τής 14.1.1970.

8) Οί άπασχολούμενοι είς τάς φορτοεκφορτωτικάς έργασίας λιμένων καί πόλεων καί τών όποίων αί ώραι έργασίας καί άμοιβής διέπονται ύπό τών άρθρων 37 καί 39 τοῦ νόμου 3239/1955 θά τύχουσι δώρου κατά τα όριζόμενα ύπο της ύπ' άριθ. 33120/2193/1.4.1966 άποφάσεως τοῦ Ύπουργοῦ Έργασίας «περί τροποποιήσεως, συμπληρώσεως καί κωδικοποιήσεως τών ύπουργικών άποφάσεων περί δώρου λόγω έορτών τών είς τάς φορτοεκφορτωτικάς έργασίας άπασχολουμένων» (Φ.Ε.Κ. 316, τεῦχος Β' τής 22.5.1966).

9) Τό είς τούς έργάτας Κομωτικής Ύπηρεσίας τής Έλευθέρας Ζώνης Θεσσαλονίκης καταβλητέον ύπό τάς έν άρθρω 1 τής παρούσης προυποθέσεις δώρον ύπολογισθήσεται θάσει τοῦ τεκμαρτοῦ αύτών ήμερομισθίου ύπαγωγής των είς τήν άσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α.

10) Τοῦ ύπό τής παρούσης προβλεπομένου δώρου δικαιοῦνται ύπό τάς προϋποθέσεις τών άρθρων 1 καί 2 καί τό πρός έξυπηρέτησιν τοῦ οίκου τοῦ έργοδότου άπασχολούμενον προσωπικόν (βοηθοί, θαλαμηπόλοι, παιδαγωγοί, κηπουροί, μάγειροι κλπ.), ύπολογιζομένων έπί τῆ θάσει τών είς χρήμα μόνων καταβαλλομένων έκάστω μηνιαίων άποδοχών. Είδικώς διά τάς οίκιακάς βοηθούς, άνεξαρτήτως ήλικίας, τό δώρον τοῦτο δέν δύναται νά είναι κατώτερον τών δραχμών 600, μειουμένων άναλόγως δι' άπασχόλησιν έλάσσονα τῆς έν παραγράφω 1 τοῦ άρθρου 1 τής παρούσης όριζομένης χρονικῆς περιόδου.

Άρθρον 7

1) Τοῦ ύπό τής παρούσης προβλεπομένου δώρου καί ύπό τάς έν αύτῆ προϋποθέσεις καί διακρίσεις δικαιοῦνται καί οί μισθωτοί τών γεωργοκτηνοτροφικών έπιχειρήσεων (βοστασίων, λιχαγωγίων, άνθοκήπων, πτηνοτροφείων κλπ.), έφ' ὅσον αί σχέσεις ταύτων διέπονται ύπό συλλογικών συμβάσεων έργασίας ή άλλων πράξεων έκ των έν άρθρω 2 § 3 τής παρούσης άναφερομένων ή ύπαγονται είς τήν άσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α.

2) Ώσαύτως δικαιοῦται τοῦ ύπό τής παρούσης προβλεπομένου δώρου τό προσωπικόν τών γεωργοκτηνοτροφικών έργασιών τών άσκουμένων ύπό τοῦ Δημοσίου, άνωνύμων έταιρειών, συνεταιριστικών όργανώσεων καί λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου ή ίδιωτικοῦ δικαίου, άνεξαρτήτως τής ύπαγωγής των είς τήν άσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. ή τοῦ καθορισμοῦ τών άποδοχών των διά συλλογικών συμβάσεων κλπ.

Άρθρον 8

1) Έπιχειρήσεις, αίτινες λόγω οίκονομικών δυσχερειών ήργησαν άπο 15.4.1969 καί έφεξῆς μέχρι δημοσιεύσεως, δύνανται νά καταβάλουν τό διά τῆς παρούσης προβλεπόμενον δώρον, μειωμένον κατά τό ήμισυ, έάν ήργησαν συνεχῶς καί όλοκληρωτικώς έπί χρόνον πλέον τοῦ μηνός, κατά δέ τά 2/3 αύτοῦ, έάν ήργησαν πλέον των δύο μηνών, έντός τοῦ αύτοῦ χρονικοῦ διαστήματος.

2) Αί διατάξεις τοῦ παρόντος άρθρου δέν έφαρμόζονται έπί τοῦ προσωπικοῦ τῶν έν λόγω έπιχειρήσεων, ὅπερ έξηκολούθησε παρέχον τάς ύπηρεσίας παρά τήν άργίαν τῆς έπιχειρήσεως.

Άρθρον 9

1) Ή ύπό τής παρούσης προβλεπομένη έκτακτος οίκονομική ένίσχυσις (δώρον) έπόκειται, ώς καί αί τακτικαί άποδοχαί, είς πάσας τάς ύπέρ τών οίκείων άσφαλιστικών όργανισμών καί λοιπών όργανισμών ή Λογαριασμών κοινωνικής πολιτικής (πλήν τής Έργατικής Έστίας), περί ής κατωτέρω, κεκανονισμένας κρατήσεις καί είσφοράς, καταβλητέας είς τέσσαρας (4) ίσοπόσους μηνιαίας δόσεις, έξ ών ή πρώτη μέχρι τής 15.1.1970.

2) Έκ τοῦ είς έκαστον μισθωτόν καταβλητέου ή άποδόξομένου είσπρακτέου θάσει τών διατάξεων τής παρούσης δώρου παρακρατηθήσεται, δυνάμει τοῦ άρθρου 14 τοῦ ν.δ. 3755/1957, ώς είσφορά έκάστου τούτων ύπέρ τῆς Έργατικῆς Έστίας ποσόν δραχμών 103,50 διά τούς άρρενας καί 86,25 διά τάς θήλεις. Διά τούς μαθητευομένους έργάτας ή έπαλλήλους ήμετέρων των πόλων, των όποίων αί ήμερήσιαι άποδοχαί είναι μικρότεραι των δραχμών 103,50 διά τούς άρρενας καί των δραχμών 86,25 διά τάς θήλεις, παρακρατηθήσεται ποσόν δραχμών 49,45.

Ή ώς άνω είσφορά καταβληθήσεται είς τήν

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Επίκαιρα

[Επί τη εορτή της Γεννήσεως του Χριστού]

Υπό της Συντάξεως

Πλησιάζει ή εορτή της Γεννήσεως του Χριστού. Είναι συνεπώς ενδιαφέρον να σημειωθή ποίαι αί επί τη εορτή ταύτη υποχρεώσεις των εργοδοτών και τα αντίστοιχα δικαιώματα των μισθωτών.

Διά του άρθρου 4 § 1 του Α.Ν. 748/1966 περί κωδικοποιήσεως κλπ. των διατάξεων της κειμένης νομοθεσίας περί εβδομαδιαίας και Κυριακής αναπαύσεως και ημερών αργίας (ΕΕΔ 25, 1160) έχει οριοθή ως ημέρα υποχρεωτικής αργίας ή εορτή αύτη μέ τάς εις τό διάταγμα τούτο προβλεπομένας εξαιρέσεις.

Έξ άλλου διά του άρθρου 2 του ν.δ. 3755/1957 (ΕΕΔ 16, 1062), μεταξύ των εξαιρεσίμων εορτών, καθ' άς, εν περιπτώσει παροχής νομίμου εργασίας κατά ταύτας, παρέχεται ή δυνάμει της υπ' αριθ. 8900/1946 (ΕΕΔ 12, 388) υπουργικής αποφάσεως προσαύξησις κατά 75% επί του νομίμου μισθού ή ημερομισθίου, περιλαμβάνεται και ή της Γεννήσεως του Χριστού.

Κατά την αύτην διάταξιν (άρθρον 2 § 3 ν.δ. 3755/1957) εις τους επί ημερομισθίω αμειβομένους μισθωτούς, τους μή απασχοληθέντας εκ λόγων μή οφειλομένων εις τούτους κατά την ώς άνω ημέραν, καταβάλλεται ποσόν ίσον προς το ημερομίσθιόν των, άνευ έτέρας προσαυξήσεως.

Ή παροχή αύτη, ή οποία απομακρύνεται των γενικών αρχών του δικαίου, καθ' άς ο μισθός είναι αντάλλαγμα της παρασχεθείσης εργασίας, δίδεται εις τους ημερομισθίους μόνον εργαζομένους και όταν ή εξαιρέσιμος ημέρα συμπίπτη προς ημέραν Κυριακήν, κατά την οποίαν απαγορεύεται ή εργασία (Α.Π. 303/1961, ΕΕΔ 20, 787, Α.Π. 323/1962, ΕΕΔ 21, 781).

Εις δόσεις

Δι' επανειλημμένων αποφάσεων του (ίδετε Σ.Ε. 2507/1964, ΕΕΔ 23, 1348 και λοιπάς εν ΕΕΔ 24, 520) έχει υπό του Συμβουλίου της Επικρατείας νομολογηθή, ότι δέν δύνανται τα Διοικητικά Διαιτητικά Δικαστήρια του νόμου 3239/1955 περί συλλογικών διαφορών εργασίας να δρίζουν την εις δόσεις καταβολήν των επιβαλλομένων διά των αποφάσεων των αυξήσεων μισθών ή ημερομισθίων.

Βεβαίως είναι νοητός ο λόγος της τοιαύτης ρυθμίσεως των αποδοχών. Επιδιώκεται ή αποφυγή της υπερβαρύνσεως των εργοδοτών διά της αμέσου, συγχρόνως μέ την δημοσίευσιν της διαιτητικής αποφάσεως, καταβολής των αυξήσεων, ενώ πάντως και οί μισθωτοί ανέμεινον επί καιρόν την επιβλητέαν εκ της μεταβολής των συνθηκών εξαίτησιν της οικονομικής θέσεώς των, ώστε νά μή δικαιολογήται παρατεταμένη αναμονή διά την πληρωμήν της αναδρομικής διαφοράς των αποδοχών των.

Όπωσδήποτε όμως ή γενομένη διά των Διοικητικών Δικαστηρίων ρύθμισις του θέματος διά της εις δόσεις καταβολής των αυξήσεων δέν είναι σύμφωνος προς τον νόμον και συνεπώς ο τοιούτος όρος των αποφάσεών των είναι άκυρος. Σαφής περί αυτού είναι ή νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Εν τούτοις, ώς προκύπτει και εκ της προσφάτου υπ' αριθ. 59/1969 διαιτητικής αποφάσεως περί των αποδοχών του προσωπικού των Γραφείων επιχειρήσεων (ΕΕΔ 28, 1533), ο άκυρος ούτος όρος επαναλαμβάνεται: «Αί εκ της αναδρομικότητος προκύπτουσαι διαφοραί δύνανται νά εξοφληθώσιν εις δύο ισοπόσους μηνιαίας δόσεις, της πρώτης καταβλητέας άμα τη δημοσιεύσει της παρούσης διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως».

Νέα από τόν Άρειον Πάγον

—Έχει τεθή υπό την κρίσιν του Αρείου Πάγου, επί αιτήσεως αναιρέσεως κατ' αποφάσεως του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών το γνωστόν και ενδιαφέρον ζήτημα, αν απαιτήται κατά την νέαν εργατικήν διαδικασίαν κατάθεσις δικαστικού ενσήμου επί αγωγών ποσού ανωτέρου των δραχμών 15.000.

Εν τω μεταξύ και ίδια μετά την υπ' αριθ. 1837/1969 απόφασιν του Εφετείου Αθηνών (ΕΕΔ 28, 980) σταθερώς το Μονομελές Πρωτοδικείον (Τμήμα Εργατικών Διαφορών) δέχεται, ότι και κατά την διαδικασίαν ταύτην είναι αναγκαία ή καταβολή δικαστικού ενσήμου.

Εξακολουθούμεν νά ελπίζωμεν, ότι θά γίνη δεκτόν νομοθετικώς το αντίθετον. Είναι δίκαιον μέτρον κοινωνικής πολιτικής.

—Διά προσφάτου αποφάσεως του Αρείου Πάγου (642/1969), ή οποία θά δημοσιευθή εις το επόμενον, έγένετο δεκτόν, ότι προς συζήτησιν εφέσεως κατ' αποφάσεων, εκδιδομένων κατά την εργατικήν διαδικασίαν του νόμου 1951Δ', δέν απαιτείται ή κατάθεσις παραβόλου εφέσεως.

Τούτο είναι νέον και αντίθετον προς την προηγουμένην νομολογίαν του Αρείου Πάγου.

5454/1968 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθιερώσεως ἐκ περιτροπῆς Κυριακῆς ἀργίας διὰ τὰ καφεζαχαροπλαστεῖα πόλεως Ἄργους», ὁρίζομεν, ὅτι ἐφεξῆς ἐξαιροῦνται τῆς ἐκ περιτροπῆς Κυριακῆς ἀργίας τὰ πέριξ τῆς πλατείας τοῦ Ἁγίου Πέτρου Ἄργους κείμενα καφεζαχαροπλαστεῖα.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ὀκτωβρίου 1969

—

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

2/1969 Ἀπόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Χανίων

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Εἰδικῶν Ἀποθηκῶν τοῦ Β. Ναυστάθμου Χανίων (*).

Διὰ ταῦτα

Ἀποφαίνεται, ὅτι κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν ἐν τῷ σκεπτικῷ ἑρμηνευομένων διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1968 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Χανίων τοῦ ἐκ 15% ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐπικινδύνου καὶ βαρείας ἐργασίας δικαιοῦνται :

α) Ὁμοῦ μετὰ τῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν ἐφηλῆς τάσεως καὶ οἱ ἠλεκτρολόγοι καὶ β) ὁμοῦ μετὰ τῶν τεχνιτῶν πυρομαχικῶν, ναρκῶν καὶ τορπιλλῶν καὶ οἱ ἐν τοῖς αὐτοῖς συνεργεῖοις ἀπασχολούμενοι ἐργάται.

Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς ἑρμηνευομένης ἀποφάσεως τοῦ ἀνωτέρω ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας δὲν δικαιοῦνται ὁμοῦ μετὰ τῶν «δεξαμενιστῶν» καὶ ἅπαν τὸ προσωπικὸν τῆς πλωτῆς δεξαμενῆς, οὐδ' οἱ τεχνῖται σκοποσήμων.

(*) Κατετέθη παρὰ τῇ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Χανίων, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη δι' ἄρθρου 8 ν.δ. 186/1969, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 255 τῆς 10.10.1969 πράξεως καταθέσεως.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀνατρέχει εἰς τὸν χρόνον ἰσχύος τῆς ἑρμηνευομένης ἀποφάσεως.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐδημοσιεύθη.

Ἐν Χανίοις τῇ 13ῃ Μαΐου 1969

—

Διορθώσεις ἡμαρτημένων

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 79 τῆς 5 Μαΐου 1969)

Εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 178/1.3.1969 ν.δ. «περὶ ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ ἀναγνωρίσεως καὶ ἐξαγορᾶς ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἠλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος τοῦ χρόνου ἀπασχολήσεως παρὰ τῇ Α.Ε.Η. - Π.Α.Η.», δημοσιευθὲν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 51 τῆς 20 Μαρτίου 1969 (τ. Α') φύλλον Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως (*), ἐπέρχονται αἱ κάτωθι διορθώσεις ἡμαρτημένων:

α) Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 2, ἀντὶ τοῦ ἐσφαλμένως «μέχρι τῆς 28.1.1967», τίθεται τὸ ὀρθόν: «μέχρι τῆς 28.2.1967».

β) Εἰς τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 4, ἐδάφιον δ', ἀντὶ τοῦ ἐσφαλμένως «τῆς καταβεβλημένης» τίθεται τὸ ὀρθόν : «τῆς καταβαλλομένης».

Εἰς τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 228/17.4.1969 ν.δ., δημοσιευθέντος εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 62/17.4.1969 Φ.Ε.Κ. (τ. Α') (**) ἐπέρχεται ἡ κάτωθι διόρθωσις:

α) Ἀντὶ τοῦ ἐσφαλμένως δημοσιευθέντος:

«1) Κατ' ἐξαίρεσιν οἱ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ν.δ. 4547/1966 ἠσφαλισμένοι παρὰ τῷ Ταμείῳ ἐξερχόμενοι τῆς Ὑπηρεσίας....», τίθεται τὸ ὀρθόν:

«1) Κατ' ἐξαίρεσιν οἱ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ν.δ. 4547/1966 ἠσφαλισμένοι παρὰ τῷ Ταμείῳ ἐξελθόντες ἢ ἐξερχόμενοι τῆς ὑπηρεσίας...». (Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν)

(*) ΕΕΔ 28, 469.

(**) ΕΕΔ 28, 815.

Καποδίστρια Ἰω., Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Δικηγόρου. Μία διευκρίνησις, σ. 144.— Hans Carl Nipperdey, σ. 288.

Μήτσου Τρ. Τὰ μεταπολεμικὰ τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως Ἐργασίας, σ. 1408.

Στεργίου Κ. Ἀθαν., Δικηγόρου. Παραγραφὴ ἀξιώσεων κατὰ τῶν Σ.Ε.Κ., σ. 832.

Σχινᾶ Μ. Γεωργ., Νομοθετικὰ (ἐπιστολή), σ. 760.

Β' ΑΡΘΡΑ, ΔΙΑΤΡΙΒΑΙ, ΜΕΛΕΤΑΙ, ΝΟΜΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Ἀμπατζῆ Ἄλεξ. Δικηγόρου. Ἡ Σήμανσις ἐργασίας κατὰ τὸν Ἀστικὸν Κώδικα τῆς Ἡγεμονίας Σάμου (συμβολὴ εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου), σ. 8.— Ἐργατικαὶ διαφοραὶ καὶ τὸ δικαστικὸν ἔνημον, σ. 263.

Βασιλείου Π. Βασ. Δικηγόρου. Ἄσκησις δικαιωμάτων ἀπεργίας καὶ ἀνταπεργίας· νόμιμα ὅρια' (ἱποστηριχθέντα ἐνωπίον τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου), σ. 505.—Διατηρητικαὶ ρήτραι εἰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας, σ. 1281.

Δαλιάνη Μαρίου, Δικηγόρου. Αἱ κανονιστικαὶ ἐνέργειαι τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐξ ἀφορμῆς τῆς Α.Π. 353/1969, σ. 1201.

Θεοδωροπούλου Παναγ., Προέδρου Θέματα ἐκ τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας 1) ἡ πλήρης ἢ τελεία ἀπόδειξις, 2) ἡ ἀτελὴς ἀπόδειξις καὶ 3) ἡ πιθανολόγησις κατὰ τὸν Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας, σ. 497.

Καλομοίρη Κ. Δημ., Δ.Ν., Δικηγόρου. Εὐρωπαϊκὸς Κοινωνικὸς Χάρτης, σ. 761 ἑπ., 834 ἑπ. —Χρονικὴ ἰσχὺς κανόνων συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας· τρόπος ἐνεργείας τούτων ἐπὶ τῶν ἀτομικῶν σχέσεων ἐργασίας· ἰσχὺς τῶν ἀτομικῶν σχέσεων ἐργασίας μετὰ τὴν διαμόρφωσιν αὐτῶν ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως· σχέσις εὐνοϊκωτέρων ὅρων προγενεστέρας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πρὸς δυσμενεστέρους ὅρους νεωτέρας τοιαύτης, σ. 1036.— Παροχὴ ἐργασίας διαφόρου τῆς συμφωνηθείσης (εἰς διαφόρων χρόνον καὶ τόπον)· ὑποχρέωσις τοῦ μισθωτοῦ, κύρος τῆς συμβάσεως, ἀποζημίωσις μισθωτοῦ, ὑπέρβασις τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας, σ. 1153.—Ἐνέργεια κανονιστικῶν ὅρων συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, σ. 1473.

Καλομοίρη Κ. Δ. καὶ **Παπασαράντου Κ.**, Δικηγόρων. Ἄσκησις δικαιωμάτων ἀπεργίας καὶ ἀνταπεργίας· νόμιμα ὅρια ἀσκήσεως τοῦτων (ἱποστηριχθέντα ἐνωπίον Ὁλομελείας Ἀρείου Πάγου), σ. 505.

Καποδίστρια Ἰω., Καθηγητοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Δικηγόρου. Τὰ ἄρθρα 9 § 1, 27 § 1, 128 § 2 τοῦ Συντάγματος καὶ τὸ ἀνώτατον ὅριον ἀποδοχῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, σ. 1 ἑπ.—Μία διευκρίνησις· ἀνώτατον ὅριον ἀποδοχῶν (ἐπιστολή), σ. 144. —Ἀπασχόλησις ἐπὶ τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια ἐργασίας· ἀπόφασις Γερμανικοῦ Ἐργατικοῦ Δικαστηρίου, σ. 1324.—Ἀποχρώσης μνημονευθεῖσα μεταβολὴ καὶ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας, σ. 1345.

Καρακατσάνη Ἄλεξ., Δ.Ν., Δικηγόρου. Βάσεις καὶ τάσεις τοῦ συγχρόνου Ἐργατικοῦ Δικαίου, σ. 73.—Αἱ ἀρχαὶ προστασίας, εὐνοϊκότητος καὶ τάξεως, σ. 289.

Κοτζιᾶ Χ. Δημ., Δικηγόρου. Ἀπαλλαγὴ καταβολῆς δικαστικοῦ ἐνσήμου καὶ καταβλητέα τέλη χαρτοσήμου ἐπὶ ἐργατικῶν ἀγωγῶν, σ. 382.

Κρίππα Η. Γ. Ἐφευρέσεις μισθωτῶν (Ἐπιστολή), σ. 1344.

Λιμούρη Γ. Σπυρ., προέδρου Πρωτοδίκων· Διαφοραὶ μεταξὺ τῶν ἀπὸ κοινοῦ ἐργαζομένων· ἔννοια ἄρθρων 691 § 2 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, σ. 217.—Τὸ καθήκον ἀληθείας τῶν διαδίκων· ἄρθρα 117 καὶ 270 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, σ. 625.—Ἀντικατάστασις ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ (μετὰ τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 6 § 1 ν.δ. 61/1968 ἀντικατάστασιν τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951), σ. 1025.

Μαγκλάρα Δημ. Ἀνδρ., Δικηγόρου. Ἡ ἐκδίκασις τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν (παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς καθ' ὕλην ἁρμοδιότητος κατὰ τὸν Κώδ. Πολ. Δικ.), σ. 897.

Μουλᾶ Ἀθαν., Προέδρου Πρωτοδίκων. Ἡ κατάχρησις δικαιώματος ἐν τῷ Γαλλικῷ Δικαίῳ, σ. 697.

Μπλατσίου Δ. Ἀποστόλου. Εἰρηνοδίκου Ἀθηνῶν. Ἡ ἐκδίκασις τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν (ἐπὶ παρατηρήσεων ἐπὶ τῆς καθ' ὕλην ἁρμοδιότητος κατὰ τὸν Κώδ. Πολ. Δικ.), σ. 1004.

Ντασίου Λεων., Δικηγόρου. Ἡ διεθνὴς κατοχύρωσις τοῦ δικαιώματος ἀδείας τῶν ἐργαζομένων· ἡ ἀναθεώρησις τῆς 52ας Διεθνοῦς Συμβάσεως, σ. 1089.— Ἀπαγορευτικὸς συμπεπτωχὸς εἰς πλείονας τῆς μιᾶς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις· ἔννοια καὶ ἔκτασις ἐφαρμογῆς ἄρθρων 2 §§ 1 καὶ 2 ν.δ. 185/1969, σ. 1336.—Κατάταξις ἀπαιτήσεων κατὰ διανομὴν ἐκπλειστηριάσματος, σ. 1409.

Παπαγεωργίου Σ. Ἀνδρέου. Πιστοποιητικὸν ἐργασίας· σκοπός· δικαιούμενα προσόντα παρεχόμενον· νομικὴ φύσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἔκδοσιν χρόνος ἐκδόσεως· τρόπος ἀσκήσεως πρὸς ἔκδοσιν τοῦ πιστοποιητικοῦ ἐργασίας, σ. 145 ἑπ.

Παπασαράντου Κ. καὶ **Καλομοίρη Κ. Δ.**, Δικηγόρων. Ἄσκησις δικαιωμάτων ἀπεργίας καὶ ἀνταπεργίας· νόμιμα ὅρια (ἱποστηριχθέντα ἐνώπιον τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου), σ. 505.

Σταυροπούλου Βενετίας. Δικηγόρου. Δῶρα καθ' ἑορτὰς καὶ οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα ὡς συνταξιμος μισθός· ἐξ ἀφορμῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 2262/1968 ἀποφάσεως Συμβουλίου Ἐπικρατείας, σ. 332.

Στεργίου Κ. Ἀθαν., Δικηγόρου. Παραγραφὴ ἀξιώσεων κατὰ τῶν Σ.Ε.Κ., σ. 832.

Στογιαννοπούλου Π. Κλεάρχου. Δικηγόρου Θεσσαλονίκης. Μονομερὴς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ὀλιστικὴ μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως ἐργασίας, σ. 1510.

Συντάξεως. Καταλογισμὸς ὠφελειῶν μισθοτοῦ εἰς μισθόν, σ. 51.— Προστασία πολεμιστῶν.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΑ

ΤΟΜΟΣ 28ος, ΕΤΟΣ 1969

Ἐπιμελείᾳ ΜΙΧΑΗΛ Δ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ, Δικηγόρου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Α' Ἀπόψεις καὶ σημειώματα.

Β' Ἄρθρα, διατριβαί, μελέται, νομικὰ ζητήματα.

Γ' Γνωμοδοτήσεις Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους.

Δ' Γνωμοδοτήσεις νομομαθῶν.

Ε' Ἐγκύκλιοι καὶ ἔγγραφα Ἀρχῶν.

ΣΤ' Πληροφορίαι, εἰδήσεις, γεγονότα.

Ζ' Νέα βιβλία.

Η' Βιβλιοκρισίαι.

Θ' Νεκρολογίαι.

Ι' Ἀλφαβητικὸν εὑρετήριον νομολογίας.

ΙΑ' Ἀριθμητικὸν εὑρετήριον δημοσιευθεισῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων κλπ.

ΙΒ' Ἀλφαβητικὸν εὑρετήριον νόμων, διαταγμάτων, ὑπουργικῶν ἀποφάσεων κλπ.

ΙΓ' Ἀριθμητικὸν εὑρετήριον νόμων, διαταγμάτων, ὑπουργικῶν ἀποφάσεων κλπ.

Α' ΑΠΟΨΕΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Συντάξεως :

Προστασία πολεμιστῶν, σ. 72.— Ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ (πρόσφατος ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου), σ. 424.— Δικαστικῶν ἐνσήμων, σ. 496.—Ἐπίκουρος ἀρχὴ κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτάς, σ. 560.—Χάριν τῆς νομιμότητος, σ. 560.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ Δημοσίου καὶ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, σ. 624.—Αἱ ἐργατικαὶ διαφοραὶ κατὰ τὴν νέαν Πολιτικὴν Δικονομίαν, σ. 696.—Πανεπιστημιακά, σ. 832.—Νομοθετικά· ὁ νέος νόμος περὶ τελῶν χαρτοσήμου καὶ τὸ δικαστικῶν ἐνσήμων, σ. 896.—Δικονομικά, σ. 960.— Δικονομικά, σ. 1024.— Ἀσφαλιστικαὶ διαφοραί, σ. 1088.— Ἐπείγουσα ἀνάγκη, σ. 1088.— Ἐπίκουρος ἐπὶ τῆς ἑορτῆς τῆς 15ης Αὐγούστου, σ. 1152.—Γραφεῖα Εὑρέσεως Ἐργασίας, σ. 1152.—Μισθωτοὶ Δημοσίου· ἀποζημίωσις δι' ἄδειαν ἐπὶ ἀπολύσει, σ. 1216.— Ἀναγκαστικὴ πρόσληψις πολεμιστῶν ὑπὸ Δημοσίου καὶ Ν.Π.Δ.Δ., σ. 1280.— Ἐργατικαὶ διαφοραί, σ. 1472.—Μετὰ τὸν νέον καθορισμὸν ἀποδοχῶν προσωπικοῦ Γραφείων, σ. 1536.— Ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, σ. 1600.—Εἰς δάσεις, σ. 1600.

ως τό ποσόν ἐμφανίζεται εἰς τὰ βιβλία των ὡς δαπάνη ἐκ μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων βαρύνουσα τὴν ἐπιχείρησιν, δέον νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἐπαύξησις τῶν ἀποδοχῶν, αἵτινες συνθέτουν τὸν περὶ οὗ ἡ ἐν περιλήψει διάταξις μισθόν, σ. 187.

Εἰσηγητής Τζωρτζῆς Κ., Πάρεδρος. Ὑπάλληλοι Ἑλληνικοῦ Ταμηταυργικοῦ Ὀργανισμοῦ δικαίωμα ἀποζημιώσεως κατὰ τὸ ὑπ' ἀριθ. 26/1961 β.δ. καὶ τῶν ἀποχωρούντων λόγῳ συμπληρώσεως 35ετοῦς ὑπηρεσίας κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ νέου Συντάγματος ὑπαλλήλων τοῦ Ἑλληνικοῦ Ταμηταυργικοῦ Ὀργανισμοῦ, σ. 102.

Εἰσηγητής Τομαρᾶς Ἀθαν., Νομικὸς Σύμβουλος. Δικασταὶ ὡς μέλη συμβουλίων ἢ ἐπιτροπῶν Ὀργανισμῶν· ἀπαγόρευσις δι' ἄρθρου 103 τοῦ Συντάγματος τῆς συμμετοχῆς τῶν τακτικῶν δικαστῶν εἰς διοικητικὰ συμβούλια Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων Ν.Π.Δ.Δ. κλπ., καὶ ὄχι καὶ εἰς ἐπιτροπὰς ἢ συμβούλια ἀποφασιστικῆς ἢ γνωμοδοτικῆς ἁρμοδιότητος, σ. 18.—Ἐργασία ἀνηλίκων· ἀπασχόλησις ὡς μαθητευομένου ξενοδοχείου ἀνηλίκου· εἰδικαὶ διατάξεις Α.ν. 394/1936 περὶ προσωπικοῦ ξενοδοχείων καὶ διατάξεις νόμου ΔΚΘ'/1912 περὶ ἐργασίας ἀνηλίκων, σ. 49.—Ἐφαρμογὴ νόμου 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας ἐπὶ τοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ τῆς Δ.Ε.Η. καὶ μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ Α.ν. 100/1967, σ. 261.—Δῶρα καθ' ἑορτὰς ὡς συνταξίμος μισθός, σ. 361.—Ἀναγκαστικὴ πρόσληψις πολεμιστῶν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου καὶ Ν.Π.Δ.Δ., σ. 1217.—Ὧραι ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὑπαλλήλων Δήμων καὶ Κοινοτήτων, συνδεομένων διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου· ἐὰν ἰσχύουσα διάταξις, ὁρίζουσα ἁρμοδίαν Ἀρχὴν διὰ τὴν χορήγησιν ἀδειῶν ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως τῶν προαναφερομένων μισθωτῶν, σ. 1252.—Ἀποζημίωσις δι' ἄδειαν καὶ ἐπίδομα ἀδείας ἀπολυομένων ὑπαλλήλων τοῦ Δημοσίου καὶ Ν.Π.Δ.Δ. ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ν.δ. 169/1969, σ. 1252.—Πειθαρχικὰ συμβούλια Κ.Τ.Ε.Λ. καὶ Α.Ε. Α.Σ.Π.Α.· ἐὰν τὰ ἀνωτέρω (ἄρθρον 15 δ.δ. 25/6.8.1936 καὶ ἄρθρον 36 ν.δ. 612/1965) θεωροῦνται ὡς συλλογικὰ ὄργανα τῶν ἐπιχειρήσεων τούτων καὶ ἐν ἀφιρετικῇ περιπτώσει ποῖος ἐκ τῶν δύο μετεχόντων δημοσίων ὑπαλλήλων (Ὑπουργεῖον Συγκοινωνιῶν καὶ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας) ἔχῃ τὸ προβάδισμα κατὰ τὴν σύνθεσιν, σ. 1253.—Γενικὰ κατώτατα ὅρια μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων· ἐὰν αἱ προσαυξήσεις Κυριακῆς καὶ νυκτερινῆς ἐργασίας (75% καὶ 25%) τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων δέον νὰ συνυπολογίζονται πρὸς ἐξεύρεσιν τοῦ ὁρίου ἐξασφαλίσεως τῶν γενικῶν κατωτάτων ὁρίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῶν ἑκάστοτε ἰσχυουσῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, σ. 1254.—Διάλυσις ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων δι' ἀποφάσεως τῆς Στρατιωτικῆς Ἀρχῆς καὶ ἐκκρεμεῖς συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας· ποία ἡ ἔκβασις τῶν ἐκκρεμουσῶν πρὸς ἐπίλυσιν ἐνώπιον τῶν ἐπὶ τοῦ νόμου 3239/1955 προβλεπομένων διοικητικῶν διαιτητικῶν δικαστηρίων συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ἐγερθεισῶν ὑπὸ ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν μισθωτῶν, αἵτινες διελύθησαν δι' ἀποφάσεως τῆς ἁρμοδίας Στρατιωτικῆς Ἀρχῆς ἀπὸ 21.4.1967, σ. 1327.

Εἰσηγητής Τσαγκαράκης Κ., Νομικὸς Σύμβουλος. Δήμευσις περιουσίας διαλυθέντων συλλόγων καὶ ἀπαιτήσεις ἰδιωτῶν, σ. 667.

Α' ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΟΜΑΘΩΝ

Βασιλείου Π. Βασ., Δικηγόρων. Διαιτητικαὶ ῥῆτραι εἰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας, σ. 1281.

Β' ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ

Διοικήσεως Ι.Κ.Α.: Εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. διὰ μισθωτοὺς μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς· τροποποίησις τῆς διὰ τὸ ἔτος 1968 ἰσχυούσης κατατάξεως εἰς μισθολογικὰς κλάσεις τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς ἀμειβομένων μισθωτῶν κατόπιν τῆς αὐξήσεως τῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων ἀπὸ 1.10.1968, σ. 47.—Χαρακτὴρ ὡς μισθοῦ τῆς μὴ παρεκκαταμένης ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἐργατικῆς εἰσφορᾶς, σ. 187.—Εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. διὰ μισθωτοὺς μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς· πίναξ κατατάξεως εἰς μισθολογικὰς κλάσεις τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων διὰ τὸ ἔτος 1969 (), σ. 253.—Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τῶν ἀπασχολουμένων ἡμεδαπῶν α) εἰς τὴν Ἀμερικανικὴν Ἀποστολὴν Βοηθείας διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ β) εἰς τὴν Πρεσβείαν τῶν Η.Π.Α., σ. 253.—Κατώτατα ὅρια ἁμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἀπὸ 1.5.1969 καὶ ἑξῆς· ἐφαρμογὴ τούτων καὶ διὰ τοὺς μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς ἁμειβομένους· ἀποτίμησις τῶν εἰς εἶδος παροχῶν τῶν θεωρουμένων, σ. 867.—Ἀποδοχαὶ θεωρουμένων πολυκατοικιῶν μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 1095/1969 ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, σ. 868.—Ἀναστολὴ ἰσχύος ὑπ' ἀριθ. 284/1968 ἐγκυκλίου διατυπώσεις σχετικῶς μὲ κατάταξιν εἰς μισθολογικὰς κλάσεις τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων τῶν μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς ἁμειβομένων μισθωτῶν διὰ τὸ ἔτος 1969, σ. 869.—Κατώτατα ὅρια ἁμοιβῆς ἐργατοτεχνιτῶν ἀπὸ 1.5.1969 καὶ ἑξῆς· ἐφαρμογὴ τούτων καὶ διὰ τοὺς μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς ἁμειβομένους· ἀποτίμησις τῶν εἰς εἶδος παροχῶν δι' ἀσφαλιστικὰς εἰσφοράς, σ. 1198.—Ἀποδοχαὶ θεωρουμένων πολυκατοικιῶν κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 1095/1969 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, σ. 1200.—Πρόθεσμία ἀσκήσεως δικαιώματος δι' ἀλλαγὴν ἀσφαλιστικῆς κλάσεως προσηκόντως συνεχίζοντος τὴν ἀσφάλισιν, σ. 1325.—Ἀσφαλιστικὴ σχέσις μισθωτῶν ἐπὶ διακοπῇ τῶν ἐργασιῶν ἐπιχειρήσεως ἄνευ καταγγελίας τῆς ἐργατικῆς συμβάσεως, σ. 1326.

Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας: Ἀναπροσαρμογὴ τῶν ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀνεργίας ἐπιδομάτων ἀνεργίας, σ. 399.—Ἐπιδότησις λόγῳ ἀνεργίας τῶν ἐμπιπτόντων εἰς τὰς διατάξεις περὶ ἁμαδικῶν ἀπολύσεων ἠσφαλισμένων, σ. 594.—Χορήγησις

σ. 72.—Ἐργασία κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ νυκτερινὰς ὥρας, σ. 104.—Καταβολὴ τοῦ δικαστικοῦ ἐνσήμου ἐπὶ ἀγωγῶν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, σ. 143.—Ἀποζημίωσις διὰ μὴ χορηγηθεῖσαν ἄδειαν, σ. 188.—Μεταρρυθμίσεις νομοθεσίας ὡς πρὸς τὴν ἀπόλυσιν ποληπτῶν, σ. 266.—Αὐτοκτονία μισθωτοῦ ὡς ἐργατικὸν ἀτύχημα, σ. 336.—Μερικὴ ἀπασχόλησις μισθωτοῦ καὶ μισθὸς αὐτοῦ, σ. 404.—Ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ (πρόσφατος ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου), σ. 424.—Ἀπασχόλησις μισθωτῶν εἰς πλείονας τοῦ ἑνὸς ἐργοδότας, σ. 463.—Δικαστικὸν ἔνσημον ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν, σ. 496.—Δικαίωμα μισθωτοῦ ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων, σ. 538.—Ἀργία κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς· Ἡ Μαΐου· διατάξεις Δ.Δ. 748/1966, ἀ.ν. 380/1968, Δ.Δ. 157/1969· δικαιώματα μισθωτῶν, σ. 560.—Ἡ ἐκδίκασις τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, σ. 561.—Σωματικὴ ζημία μισθωτοῦ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, σ. 595.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ Δημοσίων καὶ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, σ. 624.—Παράνομοι ἐπιφορίαι δι' ἀποζημιώσεις μισθωτῶν, σ. 666.— Αἱ ἐργατικαὶ διαφοραὶ κατὰ τὴν νέαν Πολιτικὴν Δικονομίαν, σ. 696.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μισθωτῶν Δημοσίων καὶ Ν.Π.Δ.Δ., σ. 754.—Ἐξέλιξις σχέσεως ἐργασίας ἐπὶ μεταβολῆς προσώπου ἐργοδότου, σ. 792.—Δικαίωμα ἀδείας μισθωτῶν μετ' ἀποδοχῶν, σ. 869.—Νομοθετικαὶ ὁ νέος νόμος περὶ τελῶν χαρτοσήμου καὶ τὸ δικαστικὸν ἔνσημον, σ. 896.—Παροχὴ κατοικίας ὡς μισθὸς καὶ ἀποτίμησις αὐτῆς, σ. 938.—Δικονομικά, σ. 960.—Ἐλεύθερος χρόνος μισθωτοῦ δι' εὕρεσιν ἄλλης ἐργασίας, σ. 1006.— Δικονομικὰ (τέλη ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν· δικαστικὸν ἔνσημον), σ. 1024.—Φορολογικαὶ ὑποχρεώσεις δι' ἀποζημιώσεων ἀπολυομένων μισθωτῶν, σ. 1064.— Ἀσφαλιστικαὶ διαφοραί, σ. 1088.—Ἐπείγουσα ἀνάγκη νομοθετικῆς ρυθμίσεως τοῦ θέματος τοῦ δικαστικοῦ ἐνσήμου ἐπὶ ἀγωγῶν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, Σημ., σ. 1088.— Δικαίωμα ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν καὶ ἐπιδόματος ἀδείας οἰκοσίτου προσωπικοῦ, σ. 1137.— Ἐπίκαιρα· ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς 15ης Αὐγούστου, σ. 1152.—Γραφεῖα Εὑρέσεως Ἐργασίας, Σημ., σ. 1152.—Θάνατος ἐξ ὑγκοπῆς τῆς καρδίας ὡς ἐργατικὸν ἀτύχημα, σ. 1204.—Μισθωτοὶ Δημοσίου· ἀποζημίωσις δι' ἄδειαν ἐπὶ ἀπολύσεως, σ. 1216.—Χορηγιοποίησις ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων πολεμιστῶν, σ. 1255.—Ἀναγκαστικὴ πρόσληψις πολεμιστῶν ὑπὸ Δημοσίου καὶ Ν.Π.Δ.Δ., σ. 1280.—Ἀποζημίωσις ἐπὶ τακτικῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, σ. 1329.—Σύμβασις ἐργασίας οἰκιακῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων πολυτελείας, σ. 1398.—Σύγκρισις νομίμων ἀποδοχῶν πρὸς συμφωνηθείσας δι' ἀτομικῆς συμβάσεως, σ. 1444.—Ἐργατικαὶ διαφοραί, σ. 1472.— Διαδικασία προσλήψεως καὶ ἀποδοχαὶ καθαριστριῶν, σ. 1515.— Μετὰ τὸν νέον καθορισμὸν ἀποδοχῶν προσωπικοῦ Γραφείων, σ. 1536.—Ἀναδρομικὴ αὔξησις νομίμων ἀποδοχῶν μισθωτῶν, σ. 1574.—Ὑποχρεώσεις ἐργοδοτῶν καὶ δικαιώματα μισθωτῶν ἐπὶ τῇ ἑορτῇ Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, σ. 1600.—Εἰς δύσεις καταβολὴ ἐπιβαλλομένων δι' ἀποφάσεων Δ.Δ.Δ. αὐξήσεων μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων, σ. 1600.

Σχινᾶ Μ. Γεωργ. Νομοθετικά, σ. 760.

Τρίμη Ἀν. Γεωργ., Διευθύνοντος, τέως Διευθυντοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας. Ὑπερωρία - ὑπερεργασία - παραγωγή, σ. 425.—Ἀνώτερος τοῦ νομίμου μισθὸς καὶ ἀπαιτήσεις ἐξ ὑπερωριῶν ἐξ ἀφορμῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 192/1969 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου), σ. 961.

Γ' ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Ἂν ἐφίσταται δικαίωμα καὶ προθεσμία ἀσκήσεως ἀλλαγῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως προαιρετικῶς συνεχίζοντος τὴν ἀσφάλισιν κατ' ἄρθρον 41 ἀ.ν. 1846/1951, σ. 1325.—Ποία ἀσφαλιστικὴ σχέσις τῶν μισθωτῶν ἐπὶ διακοπῇ τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως ἀντὶ καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, σ. 1326.

Εἰσηγητὴς **Δωρῆς Εὐάγγ.**, Πάρεδρος. Ἐπαληλικὴ σχέσις δημοσίου καὶ ἰδιωτικοῦ δικαίου (διάκρισις τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Κράτους εἰς πολιτικοὺς καὶ στρατιωτικούς). Ἐὰν ἡ προϋπηρεσία, διανυθεῖσα εἰς τὸν τέως Λόχον Πυροσβεστῶν, ἐμπίπτῃ εἰς τὸ ν.δ. 252/1969 καὶ εἶναι προσμετρητέα διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς 35ετοῦς πραγματικῆς δημοσίας ὑπηρεσίας, σ. 1512.—Ἀποδοχαὶ προσωπικοῦ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου· εἶναι αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ τῶν Ν.Π.Δ.Δ. δέον νὰ καθορίζονται τῇ συμπράξει τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν, εἰς ἃς περιπτώσεις ὁ καθορισμὸς τούτων προβλέπεται ὑπὸ εἰδικῶν κατὰ περίπτωσιν διατάξεων, σ. 1537.

Εἰσηγητὴς **Ματαράγκας Ι.**, Πάρεδρος. Θέματα κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως ἐργαζομένων· ἀσφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τῶν ἀπασχολουμένων ἡμεδαπῶν α) εἰς τὴν Ἀμερικανικὴν Ἀποστολὴν Βοηθείας διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ β) εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν τῶν Η.Π.Α., σ. 535.

Εἰσηγητὴς **Ντόκας Ι.**, Πάρεδρος. Ἄδεια μισθωτῶν· δικαίωμα ἀπολυθέντων κατὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. Ι' καὶ Θ' Συντακτικὰς Πράξεις καὶ ἐπανελθόντων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μετ' ἐπανάκρισιν μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου ἐπὶ τῇ κατ' ἀ.ν. 539/1945 κανονικῇ ἀδείᾳ καὶ ἐπιδόματος ἀδείας, σ. 48.—Ὥρα ἐργασίας· καθορισμὸς ὀκταώρου ἐργασίας ἡμερησίως διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν Γραφείων, συνεπῶς καὶ τῶν Γραφείων τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου· ὥρα ἐργασίας ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ, σ. 50.—Ἄδεια μισθωτῶν· δικαίωμα ἀδείας κατ' ἀ.ν. 539/1945 καὶ τῶν συνιδιοκτητῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων, ἐφ' ὅσον ἐκτελοῦν ἐργασίαν ὁδηγοῦ τοῦ λεωφορείου αὐτοκινήτου· εἶναι οἱ ὁδηγοὶ λεωφορείων αὐτοκινήτων, οἵτινες τυγχάνουσι ταυτοχρόνως καὶ συνιδιοκτῆται αὐτῶν δικαιοῦνται τῆς ἐτησίας μετ' ἀποδοχῶν ἀδείας τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 539/1945, σ. 262.

Εἰσηγητὴς **Σοφιανόπουλος Π.**, Νομικὸς Σύμβουλος. Ἐὰν ἡ ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν μὴ παρακρατουμένη ἐργατικὴ εἰσφορὰ τῶν παρ' αὐτῶν ἀπασχολουμένων ἠσφαλισμένων, τῆς ὑποί-

Ἀγωγή. Στοιχεῖα ἀγωγῆς κατ' ἄρθρα 119 καὶ 217 Κώδικος Πολ. Δικ.· ἐφαρμογὴ καὶ κατὰ τὴν διαδικασίαν ἐργατικῶν διαφορῶν, Εἰρ. σ. 223, 174.—Στοιχεῖα ἀγωγῆς μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 533 ἀριθ. 3 Πολ. Δικονομίας, ΑΠ 114 σ. 575, ΑΠ 330 σ. 1317.—Κατ' Ἀνώνυμον Ἑταιρείας· μὴ ἀναγκαία ἡ ἀναφορὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ τοῦ φυσικοῦ προσώπου, ὅπερ ἐκπροσωπεῖ αὐτὴν· ἐπαρκὴς ὁ προσδιορισμὸς αὐτῆς διὰ τῆς ἑταιρικῆς ἐπωνυμίας, Π 1902 σ. 38.—Κατὰ νομικοῦ προσώπου· ἔγκυρος, ἀναφέρουσα τὴν ἐπωνυμίαν καὶ ἕδραν αὐτοῦ, ὡς καὶ τὰ καθ' ἕκαστον συγκεκριμένα περιστατικὰ ἀπὸ θεμελιούντα κατὰ νόμον τὴν δι' αὐτῆς ἀσκουμένην ἀξίωσιν καὶ δικαιολογοῦντα τὴν ἄσκησιν αὐτῆς παρὰ τοῦ ἐναγομένου κατὰ τοῦ ἐναγομένου δὲν εἶναι στοιχεῖον τοῦ δικογράφου αὐτῆς καὶ ἡ ἀνωμαλία τῶν προσώπων, ἅτινα ἐκπροσωποῦν τὸ νομικὸν πρόσωπον, ἢ ἅτινα ἐξεπροσώπησαν τοῦτο κατὰ τὴν κατάρτισιν τῆς ἐν τῇ ἀγωγῇ συμβάσεως, τῆς θεμελιούσης τὸ ἀγωγικὸν δικαίωμα, Εἰρ. 223 σ. 174.— Κατάθεσις καὶ κατοπόησις κατ' ἄρθρα 216 καὶ 224 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας· ἐπέλευσις τῶν κατὰ τὸ οὐσιαστικὸν δίκαιον συνεπειῶν ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς, ἤτις ἐναρξεως τόκων, διακοπὴς παραγραφῆς διὰ μόνης τῆς καταθέσεως τῆς ἀγωγῆς, ἀρκεῖ ἡ ἐπίδρασις ταύτης νὰ γίνῃ ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς καταθέσεώς της, Π 42 σ. 84.— Ἄσκησις τῆς ἀγωγῆς διὰ καταθέσεως θεωρεῖται ὡς μὴ ἀσκηθείσης, ἐὰν ἐντὸς δέκα μηνῶν ἀπὸ τῆς καταθέσεως ἢ τῆς συντάξεως τῆς ἐκθέσεως δὲν ἐκοινοποιήθη πρὸς τὸν ἐναγόμενον, Π 369 σ. 715.— Περὶ ἀκυρότητος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, διότι δὲν ἐτηρήθησαν πλήρως αἱ κατὰ νόμον διατυπώσεις τῆς καταγγελίας· ὁριστος, ἐφ' ὅσον δὲν ἐκτίθενται αἱ παρεληφθεῖσαι διατυπώσεις, διὰ νὰ κριθῇ κατὰ πόσον αὗται ἐτηρήθησαν ἢ μὴ τὴν ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας, ΑΠ 604 σ. 298.— Περὶ μισθοῦ ἐπὶ ἐπτημερίας ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ· δὲν ἀποτελεῖ στοιχεῖον αὐτῆς ἡ ἀκυρότης τῆς ἀπολύσεως, ἀλλ' ἐκ προοιμίου ἀντένστασιν κατὰ τῆς τυχὸν προβληθησομένης καταλυτικῆς τῆς ἀγωγῆς ἐνστάσεως περὶ ἀπολύσεως, Εἰσαγ. σ. 298, Π 735 σ. 1169.—Περὶ μισθοῦ ἐπὶ ἑπτημερίας τοῦ ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ· στοιχεῖα ἡ σύμβασις ἐργασίας, ὁ καταβλητέος μισθὸς καὶ ἡ μὴ ἀποδοχὴ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τῶν συμπεφωνημένων καὶ προσηκόντως προσενεχθεισῶν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ὑπηρεσιῶν, ΑΠ 202 σ. 776, ΑΠ 239 σ. 777, ΑΠ 372 σ. 989.— ... Ἐπὶ ἐνστάσεως τοῦ ἐναγομένου περὶ λύσεως τῆς ὁρίστου χρόνου συμβάσεως διὰ καταγγελίας· δυνατὴ προβολὴ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος κατ' ἀντένστασιν λόγων ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας, οἵτινες δὲν εἶναι αὐτεπαγγέλτως ἐρευνητέοι, ἀφοῦ ἡ ἀκυρότης αὐτὴ εἶναι σχετικὴ ὑπὲρ τοῦ μισθωτοῦ, ΑΠ 202 σ. 776.— ... Ἐπίκλησις ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας ὡς καταχρηστικῆς ὄχι στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς, ἀλλ' ἐκ προοιμίου ἀντένστασις· συμπλήρωσις διὰ τῶν προτάσεων, ΑΠ 239 σ. 777.— Περὶ καταβολῆς καθυστερουμένων μισθῶν κατ' ἐφαρμογὴν ἄρθρων 648, 649, 653 καὶ 655 Α.Κ· στοιχεῖα ἡ σύμβασις ἐργασίας, ὁ συμπεφωνημένος ἢ εἰθισμένος μισθὸς καὶ ἡ παροχὴ τῆς ἐργασίας, ΑΠ 372 σ. 989, ΑΠ 390 σ. 1317.— ... ἄλλως ἀκυρότης τοῦ δικογράφου τῆς ἀγωγῆς, μὴ συγχωρουμένης τῆς συμπληρώσεως αὐθὶς κατὰ τὴν πρώτην ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν, ἐκτὸς ἂν συντρέχῃ περίπτωσις τῶν ἄρθρων 158 καὶ 160 Πολ. Δικ., ἐρευνωμένων τούτου καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ, ΑΠ 372 σ. 989.—Ἀπαράδεκτον μεταβολῆς βάσεως ἀγωγῆς κατ' ἄρθρον 158 Πολ. Δικ.· λῆψις ἐπ' ὄψιν καὶ αὐτεπαγγέλτως, ΑΠ 617 σ. 235.— Συγχωρητὴ κατ' ἄρθρον 158 Πολ. Δικ. ἡ διὰ τῶν προτάσεων τῆς πρώτης ἐπ' ἀκροατηρίῳ συζητήσεως βελτίωσις τῆς ἀγωγῆς διὰ τῆς προσθήκης εἰς τὴν ἱστορικὴν βάσιν αὐτῆς πραγματικῶν περιστατικῶν ἐμμέσως συμπερῶς περιεχομένων ἐν αὐτῇ, ΑΠ 618 σ. 384.—Παραδεκτὴ ἡ προσθήκη βάσεως περὶ συμφωνίας πρὸς συνυπολογισμὸν προϋπηρεσίας τὸ πρῶτον διὰ τῶν προτάσεων τῇ ἀδείᾳ τοῦ δικαστηρίου· σκοπὸς τῆς ἀδείας, Π 202 σ. 646.—Προσδιορισμὸς ἀξίας ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς δι' ἀρμοδιότητα. Βλ. λ. **Ἀρμοδιότης.** —Ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· ὁ χρόνος τοῦ ἀτυχήματος ὡς οὐσιῶδες στοιχεῖον αὐτῆς, ΑΠ 83 σ. 522.—Ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· καταχρηστικὴ ἔνστασις ὅτι ὁ παθὼν ἐκ προθέσεως προεκάλεσε τὸ ἀτύχημα καὶ ὄχι στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς ἡ ἀνυπαρξία τούτου, ΑΠ 117 σ. 577. —Κατὰ τοῦ αὐτοῦ ἐργοδότου ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ πλειόνων ἐργαζομένων κατ' ἄρθρον 708 Κώδ. Πολ. Δικ. καὶ ὅταν τὰ δικαιώματα ἢ αἱ ὑποχρεώσεις αὐτῶν προέρχονται μόνον ἐκ τῆς αὐτῆς νομικῆς αἰτίας· λῆψις ἐπ' ὄψιν διὰ τὴν ἐκτίμησιν τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς τοῦ ὑπὸ ἑκάστου αἰτουμένου ποσοῦ· ἐξωρετικὴ ἡ ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 692 ἐπ. Κώδ. Πολ. Δικ. εἰδικὴ διαδικασία, Ε 197 σ. 588.— Περὶ μειωμένης κατ' ἄρθρον 8 νόμου 3198/1955 καὶ 8 ν.δ. 3789/1957 ἀποζημιώσεως· στοιχεῖα, ΑΠ 194 σ. 710.—Ὑπαγωγὴ ἢ μὴ ἀγωγῶν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἄρθρων 631 ἐπ. Κώδ. Πολ. Δικ. Βλ. λ. **Ἐργατικαὶ διαφοραί.** —Ἀντικειμενικὴ σύνδεσις ἀγωγῶν καὶ καθ' ὕλην ἀρμοδιότης, ΝΖ σ. 900.—Παραίτησις ἀπὸ τοῦ δικογράφου ἀγωγῆς κατ' ἄρθρον 310 Κώδ. Πολ. Δικ.· ἐφαρμογὴ κατ' ἄρθρον 18 § 1 Εἰσαγωγικοῦ νόμου καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν αὐτοῦ ἐκκρεμουσῶν δικῶν· ἀποδεικτικοὶ οἱ κατ' ἄρθρον 307 καὶ 309 Κώδ. Πολ. Δικ. καθοριζόμενοι τρόποι παραιτήσεως, Π 1908 σ. 995.—Ἔλλειψις δεδικασμένου ἐπὶ ἀπορρίψεως ἀγωγῆς ὡς ἀορίστου, ΑΠ 366 σ. 1096.—Κατὰ ἐργοδότου πρὸς ἔκδοσιν πιστοποιητικοῦ ἐργασίας, ΝΖ σ. 149.—Περὶ κηρύξεως ἀκυρότητος ἀποφάσεως γενικῆς συντελεύσεως σωματείου· κήρυξις ταύτης μόνον δι' ἀγωγῆς, ὑποκειμένης εἰς τὸν ἐν τῷ Κώδικι χρονικὸν περιορισμὸν καὶ οὐχὶ κατ' ἔνστασιν ἢ παρεμπίπτοντος, Π 4596 σ. 246.—Ἀκυρώσεως ὑπὸ Εἰρηνοδικείων ἀποφάσεως γενικῆς συντελεύσεως ἐπαγγελματικοῦ σωματείου· προϋποθέσεις παραδεκτοῦ, Εἰρ. Λρ. 411 σ. 1431.—Σωματείου κατὰ μέλους αὐτοῦ διὰ καταβολὴν εἰσφορῶν· ἐφαρμογὴ ἐργατικῆς διαδικασίας νόμου ΓΨΟΔ'/1911, Π 326 σ. 456.—Διάδικος εἰς πο-

εφεδρικού επιδόματος εἰς τοὺς ὑπὸ τὰ ὅπλα ἀνακαλουμένους ἐκ τῆς ἐφεδρείας ὑπαλλήλους Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. κλπ., σ. 1003.—Ἀσφάλισις εἰς Ὀργανισμὸν Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας διασεργατῶν, σ. 1003.—Γραφεῖα Ἐπιθεωρήσεων καὶ Εὑρέσεως Ἐργασίας καὶ ἀρμοδιότης αὐτῶν κατὰ τόπον, σ. 1128.— Ἐπιδόματα ἀνεργίας αὐτοδικαίως ἐπαυξηθέντων εἰς ἐργασίαν συμφώνως πρὸς ν.δ. 130/1969, σ. 1200.—Ἐπιδότησις λόγῳ ἀνεργίας τῶν τελωνῶν εἰς κατάστασιν κενωρείας καὶ λοχείας, σ. 1200.—Κατάστασις ἐμφαίνουσα τὰς κατηγορίας μισθωτῶν δικαιουμένων παρ' ἐργοδοτῶν ἐπιδόματος συζύγου, γάμου, οἰκογενειακῶν βαρῶν ἢ τέκνων, σ. 1272.

Ὑπουργείου Δικαιοσύνης : Δικαστικὸν Ἔνσημον ἐπὶ ἀγωγῶν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν· μὴ καταβολὴ δικαστικοῦ ἐνσήμου ἐπὶ ἀγωγῶν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, σ. 339.

Ὑπουργείου Ἐργασίας : Συμψηφισμὸς ἐπιδόματος δι' ἀνθηγιεινὴν ἐργασίαν πρὸς καταβαλλομένας καὶ ὑπερτέρας τῶν ὁρίων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἀποδοχάς, σ. 52.—Προσαύξησις μισθοῦ ὑπαλλήλων Γραφείων μετὰ τὴν 20ετῆ ὑπηρεσίαν· ἐφαρμογὴ ὑπ' ἀριθ. 47/1967 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, σ. 52.—Ποσοστὸν ηλιοδωρήματος σερβιτόρων ἑστιατορίων ξενοδοχείων, σ. 52.—Χαρακτηρισμὸς συμβάσεως ρυθμιζούσης παντελονίων κατ' οἶκον, σ. 53.—Ἀποδοχαὶ λογιστῶν καὶ βοηθῶν λογιστῶν· μειωμένη ἀπασχόλησις καὶ ἀποδοχαί, σ. 337.— Χρόνος προϋπηρεσίας μισθωτῶν διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν των βάσει τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, σ. 337.— Δῶρα δι' ἑορτάς, ἀποδοχαὶ ἀδείας καὶ ἐπίδομα ἀδείας θυρωρῶν πολυκατοικιῶν, 137575 σ. 337.— Προϋπηρεσία ὑπαλλήλων Γραφείων Κ.Τ.Ε.Λ., σ. 338.— Ἀποδοχαὶ ἠλεκτροτεχνιτῶν, σ. 338.— Προϋπηρεσία ἐμπορουπαλλήλων διὰ μισθοδοσίαν αὐτῶν, σ. 338.— Τροποποίησις νομοθεσίας περὶ προστασίας πολεμιστῶν ἀ.ν. 1836/1951, σ. 405.—Ὁδηγίαι δι' ἐφαρμογὴν τοῦ ν.δ. 185/1969 περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων, σ. 793.—Ὁδηγίαι δι' ἐφαρμογὴν τοῦ ν.δ. 186/1969 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν, σ. 796.— Τοποθέτησις πολεμιστῶν κατ' ἄρθρον 3 ἀ.ν. 1836/1951 εἰς ἐποχικὰς ἐργασίας, σ. 1399.—

Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν : Μισθὸς Δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.· κωνοποίησις ν.δ. 78/1969, σ. 464.— Τροποποίησις τῆς περὶ τελῶν χαρτοσήμων νομοθεσίας, σ. 1065.—Τέλος χαρτοσήμου ἐπὶ προτάσεων ἐνώπιον Εἰσηγητοῦ Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου, σ. 1576.—Τέλος χαρτοσήμου πρακτικοῦ συνεδριάσεως δικαστηρίου ἐπὶ ἀσφαλιστικῶν μέτρων εἰς παντὸς εἴδους περὶ νομῆς ἢ κατοχῆς ἀποθέσεις· τέλος τοῦ πρακτικοῦ ἐν περιπτώσει συμβιβασμοῦ, σ. 1576.

Ὑπουργείου Προεδρίας Κυβερνήσεως : Τακτοποίησις ἐκτάκτων ὑπαλλήλων Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ Ν.Π.Δ.Δ. (Ὁδηγίαι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 169/19691, σ. 1516.

ΣΤ' ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ, ΕΙΔΗΣΕΙΣ, ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Νέος Πρόεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, σ. 72.—Ἀνακοίνωσις Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (Τμῆμα Ἐργατικῶν Διαφορῶν), σ. 144.— Δικαστικαὶ εἰδήσεις, σ. 360, 624, 696.— Νομοθετικαὶ εἰδήσεις, σ. 560.—Νέα νομοθεσία, σ. 696.— Νέα ἀπὸ τὸν Ἄρειον Πάγον, σ. 960, 1088, 1472, 1600.— Νέος καθηγητής, σ. 960.—Ἀνακοίνωσις, σ. 1344.— Διαγωνισμὸς δοκίμων δικαστικῶν ἀντιπροσώπων παρὰ τῷ Νομικῷ Συμβουλίῳ τοῦ Κράτους, σ. 1280, 1472.

Μήτσου Τρ. Τὰ πενηντάχρονα τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως Ἐργασίας, σ. 1408.

Ζ. ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ἑρμηνεία τοῦ Α.Κ., ἐκδιδομένη ὑπὸ καθηγητῶν τῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης· τόμος ΙΙΙ, τεῦχος ἄρθρων 876 - 887, τόμος V, τεῦχος ἄρθρων 1476 - 1492, σ. 144.

Athos G. Tsoutsos: Les notions d' Administration et de juridiction (Leur nature et leurs relations), σ. 360.

Η' ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑΙ

Συντάξεως : Ἑρμηνεία τοῦ Α.Κ., ἐκδιδομένη ὑπὸ καθηγητῶν τῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης, σ. 144.

Μπουροπούλου Α. Νικ.: Athos G. Tsoutsos, Les notions d'Administration et de juridiction (Leur nature et leurs relations), σ. 360.

Θ'. ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑΙ

† **Κ. Ι. Δημάκης**, ὑπὸ Συντάξεως, σ. 216.

† Hans Carl Nipperdey, ὑπὸ Ἰ. Καποδίστρια, σ. 288.

† **Μιχαὴλ Ζαφειροπουλος**, Ἀρεοπαγίτης, ὑπὸ Κ. Χ. σ. 1280.

Ι'. ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΝ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ

Ἐπεξηγήσεις χωριστέρων συντετμημένων λέξεων : Ἀλγο.=Ἀλληλογραφία, ΑΠ=Ἀπόφασις Ἀρείου Πάγου, Ἀπόφ.= Ἀπόφεις ΕΕΔ, Γν. Σ.= Γνωμοδότησις Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Γν. νομ.=Γνωμοδότησις νομομαθῶν, Γν. γ. ὑ. =Γνωμοδότησις Νομικῆς Ὑπηρεσίας, Ε=Ἀπόφασις Ἐφετείου, Ἐγγρ.=Ἔγγραφον Ἀρχῆς, Ἔγκ.=Ἐγκύκλιος, Εἰρ.=Ἀπόφασις Εἰρηνοδικείου ἢ Εἰρηνοδίκου, Εἰσαγ=Εἰσαγωγικὰ Σχόλια, Ἐπ. Γνμδ.=Ἐπίσημος Γνωμοδότησις, Ν.Ζ.=Νομικὰ ζητήματα, Π=Ἀπόφασις Πρωτοδικείου Μονομελοῦς ἢ Πολυμελοῦς, Παρατ. = Παρατηρήσεις, ΣΕ = Ἀπόφασις Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, Σημ.=Σημείωσις.

Α

Ἀγροτικὰ Ἰατρεῖα. Μισθὸς ἰατρῶν, Ἔγκ., σ. 464.

Ἀγροτικὴ Τράπεζα. Βλ. λ. **Τράπεζα**.

ξους τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους, ἐστω καὶ ἂν δὲν ἐζητήθη ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ, ΝΖ σ. 869.—Μὴ ἀναγκαία αἴτησις τοῦ μισθωτοῦ πρὸς τὸν ἐργοδότην πρὸς χορήγησιν τῆς ἀδείας μετὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 § 16 νόμου 4504/1966, ΝΖ σ. 188, Εἰσαγ. σ. 568, ΑΠ 566 σ. 1547.—Ὑπολογισμός, ἐπὶ μεταβολῆς προσώπου ἐργοδότου, ὁλοκλήρου τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς σχέσεως, ΝΖ σ. 792.—Παροχὴ τῆς ἀδείας εἰς ἀλληλαλλήλους ἐργασίμους ἡμέρας, ΝΖ σ. 869.

3. Μ έ γ ε θ ο ς ἀ δ ε ι α ς. Διάκρισις μισθωτοῦ ὡς ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου διὰ τὸ μέγεθος τῆς ἀδείας, Εἰσαγ. 452 σ. 909, ΙΙ 211 σ. 453.—Μέγεθος ἀδείας· τροποποίησις διὰ ν.δ. 4547/1966· ἐπιχειρήσεις μὲ ἀριθμὸν μισθωτῶν ἄνω τῶν 50, ΝΖ σ. 869.—Διεθνὴς σύμβασις 52α' τρόπος ὑπολογισμοῦ τῆς ἀδείας, ΝΖ σ. 1092.—Ἐπὶ θνησιμοκαταστάσεων· 150ήμερος, Εἰσαγ. σ. 164.—Προϋπόθεσις τοῦ δικαιώματος ἐλαχίστης ἀδείας κατ' ἀ.ν. 539/1945· δικαίωμα ἡξημένης ἀδείας 12 ἡμερῶν κατ' ἐλάχιστον ὅριον κατ' ἔτος τῶν ἀπασχολουμένων εἰς ἐπιβλαβῆ διὰ τὴν ὑγείαν των ἢ εἰς ἰδιαιτέρως κοπιώδη ἔργα, τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸ ἄρθρον 2 § 5 ἀ.ν. 539/1945 ἢ εἰς τὰ κατ' ἐξουσιοδότησιν ἐκδιδόμενα διατάγματα, ἀνεξαρτήτως ἂν δι' ἄλλων διατάξεων καὶ δι' ἄλλους σκοποὺς χαρακτηρίζονται αἱ ἀπασχολήσεις ὡς βαρεῖαι ἢ ἀνθυγιειναί, ὡς διὰ τὴν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἀσφάλισιν, ΙΙ 585 σ. 1116.

4. Ἀ π ο δ ο χ α ὶ ἀ δ ε ι α ς. Δικαίωμα μισθωτοῦ κατ' ἄρθρων 3 §§ 1 καὶ 3 ἀ.ν. 539/1945 κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀδείας αὐτοῦ τῶν συνήθων ἀποδοχῶν, τῶν ὁποίων θὰ ἐδικαιοῦτο, ἐὰν ἀπησχολεῖτο παρὰ τῇ ἰσοκειμένῃ ἐπιχειρήσει κατὰ τὸν ἀντίστοιχον χρόνον· ἔννοια ἀποδοχῶν· ὑπαγωγὴ εἰς αὐτὰς καὶ εἰδικοῦ ἐπιδόματος βελτιώσεως κοσμητείου κατὰ Γενικὸν Κανονισμὸν Ο.Τ.Ε., ΑΠ 468 σ. 1048. Χορήγησις τῆς ἀδείας μετὰ τῶν συνήθων ἀποδοχῶν· κράτησις ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν ἀδείας καὶ ἐπιδόματος ἀδείας, ΝΖ σ. 870.—Διεθνὴς σύμβασις 52α' ἀποδοχαὶ ἀδείας, ΝΖ σ. 1094.—Προκαταβολὴ ἀποδοχῶν ἀδείας μετὰ τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας, ΝΖ σ. 188, ΝΖ σ. 869.—Ὑπολογισμὸς ἔννοια τακτικῶν ἀποδοχῶν κατ' ἄρθρον 3 § 2 νόμου 2112/1920, ΙΙ 57 σ. 642.—Συνυπολογισμὸς καὶ τοῦ ἀντιτίμου τῆς τυχὸν παρεχομένης κατοικίας· προϋπόθεσις, ΝΖ σ. 869, ΝΖ 938.—Συνυπολογισμὸς καὶ ἀποτιμήσεως παρεχομένου γάλακτος εἰς ἐργαζομένους εἰς ἐπιχειρήσεις κατασκευῆς συσσωρευτῶν ξηρῶν σταγείων, ΙΙ 3249 σ. 1176.—Ὑπολογισμὸς ἀποδοχῶν ἀδείας ἐπὶ ἀμειβομένων κατ' ἀποκοπὴν ἢ κατ' ἄλλον τρόπον· ἄρθρον 3 § 2 ἀ.ν. 539/1945· σχέσις παραγωγῆς, ΑΠ 509 σ. 18.—Ἀποδοχαὶ ἀδείας θνησιμοκαταστάσεων, Ἔγγρ. σ. 338.—Ἔννοια μηνιαίου βασικοῦ μισθοῦ προσωπικοῦ Δ.Ε.Η. κατὰ τὴν ἐπ' ἀριθ. 19/1958 διαιτητικὴν ἀπόφασιν λόγῳ λειτουργικῶν ἀναγκῶν τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ μὴ ὑπολογισμὸς τούτου εἰς τακτικὰς ἀποδοχὰς ἡμερῶν ἀδείας κατ' ἀ.ν. 539/1945, ΑΠ 527 σ. 1499.

5. Σ υ ν έ π ε ι α ι μ ὴ χ ο ρ η γ ή σ ε ω ς τ ῆ ς ἀ δ ε ί α ς· π ρ ο σ α ύ ξ η σ ι ς 1 0 0 %. Ἀποζημίωσις διὰ μὴ χορηγηθεῖσαν ἄδειαν· ἄρνησις χορηγήσεως· ὑποχρέωσις καταβολῆς ἅμα τῇ λήξει τοῦ ἔτους τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἡμερῶν ἀδείας, ἡξημένων κατὰ 100% συνυπολογισμὸς καὶ ἐπιδόματος ἀδείας· χαρακτὴρ τῆς ἀποζημιώσεως ὡς ἀστικῆς ποινῆς· σκοπὸς τῆς διατάξεως, ΝΖ σ. 188, ΝΖ σ. 869.—Συνέπειαι μὴ χορηγήσεως τῆς φυσικῆς ἀδείας κατ' ἀ.ν. 539/1945· ὑπαιτιότης ἀρμοδίων ὀργάνων τοῦ ἐργοδότου· προσαύξησις 100%, ΙΙ 211 σ. 453.—Ἀστικὴ ποινὴ ἢ κατ' ἄρθρων 3 ν.δ. 3755/1957 ἀποζημίωσις τοῦ μισθωτοῦ ἐν ἀρνήσει τοῦ ἐργοδότου διὰ χορήγησιν τῆς νομίμου κατ' ἔτος ἀδείας· προϋποθέσεις τοῦ δικαιώματος· πταίσμα τοῦ ὑποχρέου· ἀπαλλαγὴ ἐπὶ ἐλλείψεως ὑπαιτιότητος, ἔστω καὶ ὑπὸ τὴν μορφὴν τῆς ἐλαφρᾶς ἀμελείας· ἔννοια αὐτῆς, ΑΠ 93 σ. 568, ΙΙ 189 σ. 1300.—Ἔλλειψις δικαιώματος ἀποζημιώσεως διὰ μὴ χορηγηθεῖσαν ἄδειαν πρὸ τοῦ νόμου 4504/1966, ἐφ' ὅσον δὲν ἐζητήθη ἡ ἄδεια· δικαίωμα καὶ ἄνευ αἰτήσεως μετὰ τὸν νόμον 4504/1966· διπλασιασμὸς τῆς ἀποζημιώσεως ἐπὶ ὑπερημερίας, ΙΙ 336 σ. 1237.—Ἔλλειψις δικαιώματος προσαυξήσεως κατὰ 100% τῶν ἀποδοχῶν ἀδείας, ἐφ' ὅσον δὲν βεβαιοῦται ἄρνησις τοῦ ἐργοδότου πρὸς χορήγησιν αὐτῆς, ΑΠ 566 σ. 1547.—Ἔλλειψις δικαιώματος ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τῶν ἀντιστοίχων ἡμερῶν ἀδείας τῶν προσθέτων ἀστυφυλάκων καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ὅτι ἐπὶ τούτων ἐφαρμόζεται ὡς πρὸς τὰς ἀδείας ἀναπαύσεως ἢ διὰ τοὺς τακτικοὺς ἀστυνομικοὺς ἐπιπλέον διάταξις περὶ ἀδειῶν κατ' ἔτος καὶ οὐχὶ ὁ ἀ.ν. 539/1945, ΙΙ 2786 σ. 1114.

6. Ἀ π α γ ό ρ ε υ σ ι ς ἀ π ο λ ύ σ ε ω ς. Ἀπαγόρευσις ἀπολύσεως μισθωτοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀδείας αὐτοῦ, ΝΖ σ. 869.—Ἀπαγόρευσις ἀπολύσεως μισθωτοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀδείας κατ' ἀ.ν. 539/1945 καὶ ὄχι πάσης ἄλλης ἀδείας ἀσχέτου πρὸς τὸν νόμον τοῦτον, ΙΙ 97 σ. 1108.

7. Ἀ π ο ζ η μ ί ω σ ι ς ἀ π ο λ υ θ έ ν τ ο ς δ ι α μ ὴ λ η φ θ ε ί σ α ν ἄ δ ε ι α ν. Ἀπόλυσις μισθωτοῦ δι' ἀφορμὴν διαφύγουσαν τὸν ἐργοδότην πρὶν ἢ λάβῃ τὴν ὀφειλομένην εἰς αὐτὸν ἄδειαν· δικαίωμα κατ' ἄρθρον 5 § 5 ἀ.ν. 539/1945 ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὰς ἀποδοχάς, ἃς θὰ ἐλάμβανεν, ἂν ἤθελε τύχει τῆς ἀδείας του, ΑΠ 509 σ. 18, ΝΖ σ. 188, ΙΙ 24982 σ. 442, ΙΙ 4758 σ. 1505, ΙΙ 1201 σ. 1418, ΙΙ 879 σ. 1503.—Ὑπολογισμὸς τῆς ἀποζημιώσεως ἐπὶ τῶν κατ' ἀποκοπὴν ἢ κατ' ἄλλον τρόπον ἀμειβομένων, ΑΠ 509 σ. 18.—Δικαίωμα καὶ ἐπιδόματος ἀδείας, ΝΖ σ. 188.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἄνευ πταίσματος τοῦ μισθωτοῦ, πρὶν οὗτος συμπληρώσῃ εἰς τὸν αὐτὸν ἐργοδότην δωδεκάμηνον συνεχῆ ἀπασχόλησιν, ἀφ' ἧς προσελήφθη ἢ ἀφ' ἧς ἔλαβε τὸ ἐπίδομα τοῦ προηγουμένου ἔτους· δικαίωμα κατ' ἄρθρον 3 § 16 νόμου 4504/1966 μέρους τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας, ἀναλόγου πρὸς τὸν χρόνον διαρκείας τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως ἀπὸ τῆς προσλήψεως ἢ ἀπὸ τῆς λήψεως τοῦ προηγουμένου ἐπιδόματος ἀδείας, ΙΙ 24982

λητικὴν δίκην κατ' ἄρθρον 67 Πολ. Δικ.· ἀνάθεσις ἐργασίας εἰς ἐλεύθερον ἐργάτην φορτοεκφορτώσεων ὑπὸ προέδρου σωματείου, εἰς ὃ εἶχεν ἀνατεθῆ ἡ διενέργεια φορτοεκφορτώσεων· μισθωτὴς ἐργασίας καὶ ὑπάχρεων εἰς καταβολὴν ἀποδοχῶν τὸ νομικὸν πρόσωπον, ΑΠ 390 σ. 1317.—Ἐπαγγελματικοῦ σωματείου δι' ἀξιώσεις μελῶν αὐτοῦ· ἔλλειψις δικαιώματος αὐτοῦ πρὸς ἔγερσιν ἀγωγῆς πάσης φύσεως, σκοποῦσης προστασίαν τοῦ συλλογικοῦ ἐπαγγελματικοῦ συμφέροντος· εἰδικαὶ διατάξεις νόμων περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας· ἐνεργητικῶς ἀνομιμοποίητος ἀγωγὴ σωματείου δι' ἀξιώσεις μελῶν αὐτοῦ κατὰ τοῦ Ταμείου Ὑγείας Ὑπαλλήλων Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ΑΠ 216 σ. 771.—Ἐπὶ προσβολῆς ἐγγράφου ὡς πλαστοῦ· ἄσκησις τῆς ποινικῆς ἀγωγῆς, Π 687 σ. 935.—Περίπτωσις ἀρνήσεως ἀποδοχῆς ὑπηρεσιῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951· δικαστικὸς ἐξαναγκασμὸς πρὸς ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας, Π 1147 σ. 1491.—Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων κατ' ἐργοδότου διὰ πληρωμὴν καθυστερουμένων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν· ἀπαράδεκτος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 691 ἐπ. Κώδ. Πολ. Δικ., Π 1099 σ. 1315.

Ἄδεια (διοικ.). Περὶ ὑπερωριακῆς ἐργασίας· ἀκυρότης· λόγοι· συνέπειαι, Π 4902 σ. 38.—Δι' ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὑπαλλήλων Δήμων καὶ Κοινοτήτων, Γν.Σ. σ. 1252. Βλ. καὶ λ. **Ὑπερωρίαι**. —Πρὸς χειρισμὸν μηχανημάτων ἐπιβλέψεως (συντηρήσεως) κλπ. ἀνελκυστήρων καὶ ἠλεκτροκινήτων μηχανημάτων ἀνυψώσεως καὶ μεταφορᾶς· εἰς ποίους χορηγεῖται, ΑΠ 262 σ. 1054.—Ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας ὡς ἀδήγου κατόχου ἀδείας ἀδηγοῦ αὐτοκινήτων Ρωσικῶν Ἀρχῶν ἄνευ ἀδείας Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν, Π 1201 σ. 1418.

Ἄδεια μισθωτῶν. Α'. Κατ' ἀναγκαστικὸν νόμον 539/1945. 1. Γενικαὶ ἔκτασις ἐφαρμογῆς· Δικαίωμα ἀδείας μισθωτῶν μετ' ἀποδοχῶν, ΝΖ σ. 869.—Διατήρησις ἰσχύος ἀ.ν. 539/1945 καὶ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος· συμπληρωματικὴ ἐφαρμογὴ ἄρθρων 666, 667 Α.Κ., ΝΖ σ. 1137. —Ἡ διεθνὴς κατοχύρωσις τοῦ δικαιώματος τῆς ἀδείας τῶν ἐργαζομένων (ἡ ἀναθεώρησις τῆς 52ας Διεθνοῦς Συμβάσεως), ΝΖ σ. 1089.—Δικαίωμα ἀπολυθέντων κατὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. Ι' καὶ Θ' Συντακτικὰς Πράξεις καὶ ἐπανελθόντων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μετὰ ἐπανάκρισιν μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου ἐπὶ τῆς κατ' ἀ.ν. 539/1945 κανονικῆς ἀδείας καὶ ἐπιδόματος ἀδείας, Γν.Σ. σ. 48.—Ἐὰν οἱ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ὑπάλληλοι τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Ν.Π.Δ.Δ. ἀπολυόμενοι ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ των δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως διὰ μὴ ληφθεῖσαν ἄδειαν, ὡς καὶ ἐπιδόματος ἀδείας, μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 169/1969, Γν.Σ. σ. 1252.—Δικαίωμα ἀδείας κατ' ἀ.ν. 539/1945 καὶ τῶν συνιδιοκτητῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων, ἐφ' ὅσον ἐκτελοῦν ἐργασίαν ἀδηγοῦ τοῦ λεωφορείου αὐτοκινήτου, Γν.Σ. σ. 262.—Ἐφαρμογὴ ἀ.ν. 539/1945 καὶ ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας, ΝΖ σ. 538.—Ἀπασχόλησις προσληφθέντος ὑπὸ τοῦ Δημοσίου κατ' ἄρθρον 24 § 1 νόμου 4436/1929 ὡς ὑπαλλήλου, δυναμένου νὰ προσληφθῇ μόνον ὡς ἐργάτου· δικαίωμα ἀδείας κατ' ἀ.ν. 539/1945 καὶ τῶν δι' ἀκύρου συμβάσεως προσληφθέντων· δικαίωμα συνεπῶς καὶ τοῦ ἀνωτέρω μισθωτοῦ ἀδείας ὡς ὑπαλλήλου· συνέπεια μὴ χορηγήσεως τῆς κανονικῆς κατὰ τὸν ἀ.ν. 539/1945 ἀδείας, Π 211 σ. 453.—Ἐπὶ ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας μετὰ Δημοσίου, μὴ καταρτισθείσης ἐγγράφως· δικαίωμα ἀδείας, Π 260 σ. 1421.—Δικαίωμα ἀδείας ἀναπαύσεως καὶ ἐπομένως καὶ ἐπιδόματος καὶ ὅταν ἡ σύμβασις εἶναι ἄκυρος ἐξ οἱουδήποτε λόγου, ἤτοι καὶ ἐπὶ ἁπλῆς σχέσεως ἐργασίας μετὰ τοῦ ἐργοδότου, ἀνεξαρτήτως ἂν αὕτη εἶναι ὡρισμένου ἢ ἀορίστου χρόνου, Π 24982 σ. 442.—Ἄκυροι ἢ μὴ συμβάσεις ἐργασίας· περιπτώσεις. Βλ. λ. **Ἐργασιακὴ σύμβασις**, παράγρ. 2.—Μεταβολὴ προσώπου ἐργοδότου· περιέλευσις εἰς νέον ἐργοδότην τῆς ὑποχρεώσεως χορηγήσεως ἀδείας· ὑπολογισμὸς ὁλοκλήρου τοῦ χρόνου ἀπὸ τῆς ἐναρξεως τῆς συμβάσεως, ΝΖ σ. 722.—Δικαίωμα ἀδείας κατ' ἔτος μετ' ἀποδοχῶν προσθέτων ἀστυφυλάκων· ἀποζημίωσις διὰ μὴ χορηγηθεῖσαν κατ' ἀ.ν. 539/1945 ἄδειαν, Π 2786 σ. 1114.—Δικαίωμα ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν καὶ ἐπιδόματος ἀδείας οἰκοσίτου προσωπικοῦ, ΝΖ σ. 1137.—Σύμβασις ἐργασίας ἐπαγγελματικῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων πολυτελείας· ἀνεφάρμοστον ἀ.ν. 539/1945 περὶ ἀδειῶν· ἐφαρμογὴ ἄρθρων 666 καὶ 667 Α.Κ., ΝΖ σ. 1338.—Δικαίωμα ἀδείας καὶ ἐπιδόματος ἀδείας δικηγόρων ἐπὶ παγίᾳ ἀντιμισθίᾳ, Πρβλ. Ἐφ. 250 σ. 1350, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 1350.— Ἀποζημίωσις κηπουροῦ ἐπὶ καταγγελίᾳ συμβάσεως ἐργασίας· δικαίωμα ἀδείας κατ' ἀ.ν. 539/1945· ἀποζημίωσις διὰ μὴ χορηγηθεῖσαν ἄδειαν, ΑΠ 566 σ. 1547.

2. Προϋποθέσεις· χρόνος καὶ τρόπος χορηγήσεως τῆς ἀδείας. Βλ. καὶ τὴν παράγρ. 1.—Διεθνὴς σύμβασις 52α· προϋποθέσεις χορηγήσεως τῆς ἀδείας· τμηματικὴ χορήγησις· προθεσμία χορηγήσεως, ΝΖ σ. 1091.—Δικαίωμα κατ' ἄρθρον 2 § 1 ἀ.ν. 539/1945 παντὸς μισθωτοῦ μετὰ συνεχῆ ἀπασχόλησιν εἰς ὑποκειμένην ἐπιχείρησιν ἐπὶ χρονικὸν διάστημα τοὐλάχιστον δώδεκα μηνῶν ἀδείας καθ' ἕκαστον ἡμερολογιακὸν ἔτος, διαρκείας ὡς καθορίζεται εἰς τὰς λοιπὰς διατάξεις τοῦ ἄνω ἄρθρου, Π 24982 σ. 442, Π 189 σ. 1299.— Ἀρκεῖ ἀπασχόλησις συνεχῶς ἐπὶ χρόνον μεγαλύτερον τοῦ ἔτους εἴτε δι' ἑνὸς συμβάσεως, εἴτε δι' ἀλλεπαλλήλων συμβάσεων συνολικῆς συνεχοῦς διαρκείας ἐπὲρ τὸ ἔτος, Π 24982 σ. 442. — Προϋπόθεσις δικαιώματος ἀδείας κατ' ἀ.ν. 539/1945 συνεχὴς ἀπασχόλησις τοῦ μισθωτοῦ, ἀναλίσκουσα οὐσιωδῶς τὰς σωματικὰς αὐτοῦ καὶ πνευματικὰς δυνάμεις· διαδοχικαὶ αὐτοτελεῖς συμβάσεις ἐργασίας· μὴ συνεχὴς ἀπασχόλησις· ἔλλειψις δικαιώματος ἀδείας καὶ ἐπιδόματος ἀδείας, Π 3301 σ. 1426.—Συμφωνία μερικῆς ἀπασχολήσεως μισθωτοῦ μὲ μισθὸν διὰ πλήρη ἀπασχόλησιν καὶ ἄδεια, ΝΖ σ. 404. —Ὑποχρέωσις χορηγήσεως ἀδείας πρὸ τῆς λή-

έτων· άσκησις διά τας εξ αύτης άξιώσεις αγωγής εξ αδικαιολογήτου πλουτισμού, Π 246 σ. 168.— Παροχή εργασίας υπό πρακτικού μηχανικού· περίπτωσις απαγορεύσεως ανάθέσεως (απόλυσεως· άκυρότης συμβάσεως· άξιώσεις εκ του αδικαιολογήτου πλουτισμού, ΑΠ 621 σ. 227.—Παροχή εργασίας απαιτούσης άντίστοιχον πτυχίον πρακτικού μηχανικού· κρίσις δικαστηρίου περί ακυρότητος της συμβάσεως εργασίας και δικαιώματος μισθωτού επί τών αποδοχών πρακτικού μηχανικού γ' τάξεως, βάσει των αρχών του αδικαιολογήτου πλουτισμού, ΑΠ 26 σ. 1190.— Προσληψις καθαριστρίας εις Ν.Π.Δ.Δ.· έλλειψις πιστοποιητικού νομιμοφροσύνης κατ' άρθρον 1 ά.ν. 516/1948· άκυρότης συμβάσεως και άξίωσις μισθωτού προς απόδοσιν ωφελείας εργοδότου κατ' άρθρα 904, 907 Α.Κ., ΑΠ 29 σ. 369.— Παροχή εργασίας επί συνταξιούχου καθηγητού εις Πανεπιστημιακήν 'Ακαδημίαν· άξίωσις αποζημιώσεως εξ αδικαιολογήτου πλουτισμού λόγω ακυρότητος της συμβάσεως, έλλείψει εγγράφου, Π 1993 σ. 1242.— Καταβολή χρηματικού ποσού δι' πρόσληψιν εις εργασίαν και διατήρησιν εις αυτήν θεσφατου πολυκατοικίας· στοιχεία αγωγής θεσφατου πολυκατοικίας κατά τας διατάξεις των άρθρων 361, 380, 382 Α.Κ. περί αδυναμίας παροχής και των άρθρων 904 και 912 του αυτού Κώδικος περί αδικαιολογήτου πλουτισμού προς απόδοσιν χρηματικού ποσού δια πρόσληψιν και διατήρησιν αυτού εις εργασίαν· εκδίκασις κατά την τακτικήν διαδικασίαν, μη υποκειμένης της διαφοράς εις την εργατικήν διαδικασίαν νόμου ΓΨΟΑ'/1911, ΑΠ 86 σ. 659. — 'Ακυρότης συμβάσεως περί καταβολής υπό του μισθωτού δια την πρόσληψιν ή την διατήρησιν αυτού εις την εργασίαν ωρισμένου χρηματικού ποσού, εφ' όσον η καταβολή αύτη συντάγεται χράτησαν ημερομισθίων και εν πάση περιπτώσει μείωσιν του νομίμου ελαχίστου ορίου αποδοχών του μισθωτού· δικαίωμα του μισθωτού εις απόδοσιν των διδέντος χρηματικού ποσού δια της εξ αδικαιολογήτου πλουτισμού αγωγής· ισχυρισμός περί του ότι δεν σώζεται ο πλουτισμός, Π 4128 σ. 1370.— 'Αξίωσις εκ του αδικαιολογήτου πλουτισμού επί παροχής εργασίας παρανόμου, Π 336 σ. 1233, Π 1992 σ. 1240.— Σύμβασις περί παροχής υπηρεσιών εργασίας· άκυρότης· αξίωσις εκ του αδικαιολογήτου πλουτισμού, Είσαγ. σ. 11, ΕΑ 2200 σ. 1556, Βλ. και λ. **Υπερωρίαι.**— 'Απασχόλησις μισθωτού εις πλείονας εργοδότας· άκυρότης συμβάσεως περί παροχής εργασίας παρεργους και παρεπομένης εις άλλον εργοδότην μετά την εξάντλησιν του νομίμου χρόνου εργασίας· άξίωσις εκ του άρθρου 904 Α.Κ. εις απόδοσιν της ωφελείας, ΝΖ σ. 465.— Περιεχόμενον της αξιώσεως εκ του αδικαιολογήτου πλουτισμού επί παρανόμου παροχής εργασίας, ΑΠ 76 σ. 657, Π 336 σ. 1233, ΕΑ 2200 σ. 1556.—...τό μισθόν, το οποίον θά κατέβαλλεν ο εργοδότης, ίνα μισθώση δια τον αυτόν χρόνον την εργασίαν τρίτου τον αυτού επαγγέλματος και της ιδίας ικανότητος και καθ' ά κατέστη πλουσιώτερος, ως αποφυγών την εις τρίτον καταβολήν δαπάνης, Π 336 σ. 1233.—...ό μισθός, ον ο εργοδότης θά κατέβαλλεν εις έτερον μισθωτόν δυνάμει εγκύρου συμβάσεως εργασίας επί τας αυτάς κατά τα λοιπά περιστάσεις, ΑΠ 76 σ. 657, Είσαγ. σ. 573, ΕΑ 2200 σ. 1556, ΑΠ 617 σ. 235.—...αί αυταί κατα λοιπά περιστάσεις, άφορώσι την ποσοτικήν και ποιοτικήν άπόδοσιν του παρανόμως εργασθέντος και εν γένει τρόπον και τας συνθήκας παροχής αυτής και συνδέονται λογικώς προς την έκτασιν της ωφελείας, την οποίαν έκτιμά κυριαρχικώς και ανελέγκτως ο δικαστής της ουσίας, Είσαγ. σ. 573.—...άντίστοιχος ή άξίωσις εκ του αδικαιολογήτου πλουτισμού ούχι του συμφερουσημένου μεταξύ μισθωτού και εργοδότου μισθού, άλλ' εκείνον, τον οποίον ο εργοδότης θά κατέβαλλεν εις έτερον μισθωτόν συγκεντρούντα τα αυτά προς τον ενάγοντα προσόντα, Π 336 σ. 1233.—'Αδικαιολόγητος πλουτισμός εργοδότου, διότι άπέφυγε διαπάνην, ην αναγκαίως θά κατέβαλλε, δια να μισθώση τας υπηρεσίας άλλου, έχοντος τα προσόντα και την ικανότητα του μισθωτού, όστις θα παρείχε την εργασίαν εγκύρως εντός του νομίμου ωραρίου· ίσως ο πλουτισμός αύτος προς το έκάστοτε ωρομίσθιον του ενάγοντος, διότι και ο προσλαμβανόμενος έτερος επάλληλος τον αυτόν θα έλάμβανε μισθόν, Π 1992 σ. 1240.— Σιωπηρά σύμβασις μετά αλκεσθελή εκ μέρους του εργοδότου παροχήν (επιδόματος παραγωγής), επαναλαμβανομένην επί μακρόν χρόνον και δη κατά τακτά χρονικά διαστήματα· λήψις υπ' όψιν της παροχής ταύτης εν περιπτώσει υπερωριακής απασχολήσεως του μισθωτού διά τον καθορισμόν της ωφελείας του εργοδότου κατ' άρθρον 904 Α.Κ., ως και της κατ' άρθρον 8 § 2 ν.δ. 4020/1959 αποζημιώσεως· αποδοτέα εις τον μισθωτόν ωφέλεια του εργοδότου, ΑΠ 131 σ. 573.—'Απαίτησις εξ αδικαιολογήτου πλουτισμού λόγω παροχής υπερωριών και οικογενειακών επιδόματα στηριζις αγωγής εις τας διατάξεις του άρθρου 904 Α.Κ.· ισχυρισμός ενάγοντος περί συμφωνίας προς συνυπολογισμόν διά τον αδικαιολόγητον πλουτισμόν και του οικογενειακού επιδόματος απαράδεκτος, ως αποτελών ανεπίτρεπτον μεταβολήν της βάσεως της αγωγής· δεν μετεβλήθη ή φύσις της εκ του άρθρου 904 Α.Κ. άξιώσεως εκ του άρθρου 8 § 2 του ν.δ. 4020/1959· σκοπός αυτής, ΑΠ 527 σ. 1499.— Παροχή παρανόμου εργασίας κατά Κυριακάς· άξίωσις εξ αδικαιολογήτου πλουτισμού κατ' άρθρον 904 § 1 και 908 Α.Κ. επί άκύρου συμβάσεως, μη περιλαμβανομένης εις την άποτίμησιν της ωφελείας και της εξ 75% προσαυξήσεως άμοιβής κατά την υπ' αριθ. 8900/1946 υπουργικήν απόφασιν· έξεύρεσις ωφελείας εργοδότου, ΑΠ 617 σ. 235.—'Αγωγή αποζημιώσεως κατά τας περί αδικαιολογήτου πλουτισμού διατάξεις ως εκ της παροχής υπηρεσιών θέσεως άνωτέρου και δυί μείζονος μισθού της υπό του μισθωτού κατεχομένης άμειβομένης εν τη Δ.Ε.Η.· κρίσις του δικαστηρίου της ουσίας απαράδεκτος λόγω αναρέσεως δια ψευδή εφαρμογήν και εσφαλμένην εφαρμογήν του Κανονισμού 'Εσωτερικής Υπηρεσίας της Δ.Ε.Η., καθ' όσον δεν συνίστα νόμον και δη ουσιαστικόν, ΑΠ 234 σ. 1125.— 'Απαιτούμενα, εκτός των άλλων, δια

σ. 442, ΙΙ 4758 σ. 1305.—Προϋποθέσεις ἐφαρμογῆς ἄρθρου 5 § 5 ἀ.ν. 539/1945 ἡ «ἀπόλυσις» τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, ΙΙ 85 σ. 1231.—Ἀπόλυσις μισθωτοῦ Δημοσίου δι' ἀφορμὴν μὴ βαρύνουσαν τὸ Δημόσιον πρὶν ἢ λάβῃ τὴν ἄδειαν· ἔλλειψις δικαιώματος ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρον 5 § 4 ἀ.ν. 539/1945· ἄρνησις ἐπιτροπείας, ΙΙ 5808 σ. 315.—Ἀπόλυσις μισθωτοῦ δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην πρὶν ἢ λάβῃ τὴν ἄδειαν· δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἀδείας καὶ ἐπιδόματος ἀδείας, ΙΙ 57 σ. 642.—Ἔλλειψις δικαιώματος ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τῶν ἀντιστοίχων ἡμερῶν ἀδείας τῶν προσθέτων ἀστυφυλάκων καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ὅτι ἐπὶ τούτων ἐφαρμόζεται ὡς πρὸς τὰς ἀδείας ἀναπαύσεως ἡ διὰ τοὺς τακτικοὺς ἀστυνομικοὺς ἰσχύουσα διάταξις περὶ ἀδειῶν κατ' ἔτος καὶ οὐχὶ ὁ ἀ.ν. 539/1945, ΙΙ 2786 σ. 1114.— Μισθωτοὶ Δημοσίου· ἀποζημίωσις δι' ἄδειαν ἐπὶ ἀπολύσει, ΝΖ σ. 1216.—Καθυστερήσεις ἀποδοχῶν μισθωτοῦ ἐξ οἰκονομικῶν δυσχερειῶν· δὲν συνιστᾷ καταγγελίαν κατ' ἄρθρον 7 νόμου 2112/1920· ἔλλειψις δικαιώματος τοῦ ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ἀποχωρήσαντος ἀποζημιώσεως ἀδείας κατ' ἄρθρον 5 § 5 ἀ.ν. 539/1945 καὶ ἐπιδόματος ἀδείας, ΙΙ 85 σ. 1231.—Ἐὰν οἱ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ὑπάλληλοι τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Ν.Π.Δ.Δ. ἀπολυόμενοι ἐκ τῆς ὑπηρεσίας των δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως διὰ μὴ ληφθείσαν ἄδειαν, ὡς καὶ ἐπιδόματος ἀδείας μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 169/1969, Γν.Σ. σ. 1252.

8. Παραίτησις. Ἀκυρότης τῆς συμφωνίας περὶ ἐγκαταλείψεως ἢ παραιτήσεως δικαιώματος ἀδείας, καὶ ἐὰν προβλέπῃ καταβολὴν ἐπηυξημένης ἀποζημιώσεως, ΙΙ 189 σ. 1209.

Β'. Ἐπίδομα ἀδείας. Δικαίωμα ἐπιδόματος ἀδείας κατ' ἄρθρον 3 § 16 νόμου 4504/1966· ποσὸν προκαταβολῆς χορηγήσεως ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις, ὑπὸ τὰς ὁποίας χορηγεῖται καὶ ἡ ἄδεια· χαρακτὴρ ὡς μισθοῦ· ὑπαγωγὴ εἰς ἀσφαλιστικὰς εἰσφορὰς· συνυπολογισμὸς ἀναλογίας δι' ἀποζημίωσιν νόμου 2112/1920· συνυπολογισμὸς δι' ἠὐξημένας κατὰ 100% ἀποδοχὰς ἐπὶ ἀρνήσεως χορηγήσεως ἀδείας· ἀνεπίτρεπτος χωρισμὸς ἀδείας καὶ ἐπιδόματος ἀδείας, ΝΖ σ. 188.—Χορήγησις τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις, ὑπὸ τὰς ὁποίας παρέχεται ἡ ἄδεια ἀναπαύσεως· ἀφιλὴ τούτου μόνον ἐφ' ὅσον ὑφίσταται ὑποχρέωσις πρὸς παροχὴν ἀδείας, ΙΙ 24982 σ. 442, ΙΙ 85 σ. 1231.—Δικαίωμα μισθωτοῦ, ἔχοντος τὰς προϋποθέσεις τοῦ δικαιώματος ἀδείας, καὶ τοῦ κατ' ἄρθρον 3 § 16 νόμου 4504/1966 ἐπιδόματος ἀδείας· προκαταβολὴ τούτου μετὰ τῶν ἀποδοχῶν ἀδείας, ΝΖ σ. 869.—Τὸ ἐπίδομα ἀδείας συμβαδίζει πρὸς τὸ δικαίωμα ἀδείας· μὴ συνεχὴς ἀπασχόλησις κατ' ἔτος· ἔλλειψις καὶ ἐπιδόματος ἀδείας, ΙΙ 3301 σ. 1426.—Ἀπολυθέντων κατὰ τὰς ἐπ' ἀριθ. Ι' καὶ Θ' Σωτηριακὰς Πράξεις καὶ ἐπανελθόντων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μετὰ ἐπανάκρισιν μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου, Γν.Σ. σ. 48.—Θεωρῶν πολυκατοικιῶν, Ἔγγρ. σ. 338.—Οἰκοσίτου προσωπικοῦ, ΝΖ σ. 1137.—Κηπουροῦ οἰκίας, ΑΠ 566 σ. 1547. —Ἐπὶ ἀπολύσεως μισθωτοῦ πρὶν ἢ λάβῃ τὴν ἄδειαν. Βλ. ἀνωτέρω παράγρ. Α 7.— Δικηγόρου ἐπὶ παγίᾳ ἀντιμισθίᾳ, Πρόδρ. Ἐφ. 250 σ. 1350.—Συνυπολογισμὸς ἀναλογίας ἐπιδόματος ἀδείας δι' ἀποζημίωσιν ἐπὶ καταγγελίας, ΙΙ 4126 σ. 1353, ΙΙ 370 σ. 1359, ΙΙ 1201 σ. 1418.

Γ'. Κατ' ἄρθρα 666 καὶ 667 Ἀστικοῦ Κώδικος. Συμπληρωματικὴ ἐφαρμογὴ ἄρθρων 666 καὶ 667 Α.Κ.· ἔννοια· δικαίωμα ἀδείας οἰκοσίτου προσωπικοῦ, ΝΖ σ. 1137.— Σύμβασις Ἐργασίας οἰκιακῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων πολυτελείας· ἐφαρμογὴ διὰ τὴν ἄδειαν τῶν ἄρθρων 666 καὶ 667 Α.Κ., ΝΖ σ. 1398.— Ἀντιφώνησις ἐπὶ τῶν περιπτώσεων τῶν ἄρθρων 666 καὶ 667 Α.Κ. τοῦ ἄρθρου 3 ν.δ. 3755/1957 περὶ ἠὐξημένων κατὰ 100% ἀποδοχῶν ἀδείας ἐπὶ ἀρνήσεως χορηγήσεως αὐτῆς, ΝΖ σ. 1137.

Δ'. Ἀεροθεραπείας καὶ λουτροθεραπείας ἀναπήρων πολέμου. Ὑποχρέωσις τῶν Δημοσίων Ταμείων, ὡς καὶ τῶν πάσης φύσεως ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, Δήμων καὶ Κοινοτήτων πρὸς παροχὴν τῆς προβλεπομένης ἀδείας δι' ἀεροθεραπείαν ἀναπήρων πολέμου μετ' ἀπόφασιν τῆς εἰδικῆς ἐξ ἰατρῶν Ἑπιτροπῆς περὶ τῆς ἀναγκης τῆς ἀεροθεραπείας, γνωστοποιουμένης εἰς τὸν ἐργοδότην· ὑποχρέωσις ἐργοδότου εἰς ἀποζημίωσιν κατ' ἄρθρα 335 καὶ 401 Α.Κ. ἐν ἀρνήσει αὐτοῦ πρὸς χορήγησιν τῆς ἀδείας, ΑΠ 436 σ. 1050.

Ε'. Δι' εὕρεσιν ἄλλης ἐργασίας. Ἐλεύθερος χρόνος μισθωτοῦ δι' εὕρεσιν ἄλλης ἐργασίας, ΝΖ σ. 1066.

Ἀδικαιολόγητος πλουτισμός. Προϋποθέσεις τῆς ἐκ τοῦ κατ' ἄρθρον 904 Α.Κ. ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀγωγῆς, ὅτι ὁ πλουτισμὸς ἐπῆλθεν ἐκ μὴ νομίμου αἰτίας, ΑΠ 598 σ. 1552, ΑΠ 508 σ. 12, ΙΙ 2544 σ. 862.—Ἀπαίτησις διὰ μὴ ἐπακολουθήσασαν αἰτίαν· εὐθύνη τοῦ λήπτου διὰ τὸ ληφθέν, ἀφ' ἧς ὤφειλε νὰ προβλέψῃ τὴν ἀναζήτησιν, ὡς ἂν εἶχεν ἐπιδοθῇ ἡ ἀγωγή, συνεπῶς καὶ διὰ τὴν πληρωμὴν τόκων, ΑΠ 86 σ. 659.—Ὁμοίως ἐπὶ ἀπατήσεως δι' αἰτίαν ἀντικειμένην εἰς ἀπαγορευτικὴν διάταξιν νόμου καὶ τὰ χρηστὰ ἤθη, ΙΙ 1128 σ. 1370. — Δὲν ἀποκλείεται ἡ ἀγωγὴ ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἐπὶ Δημοσίου· διάταξις ἄρθρου 12 § 1 ν.δ. 169/1969, Εἰσαγ. σ. 1242.—Ἐπιβοηθητικὴ ἡ ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀγωγή· χωρεῖ ὅταν ἡ ἀπαίτησις δὲν ἔχῃ ἔρεισμα εἰς τὴν σύμβασιν, τὸν νόμον ἢ τὴν ἀδικοπραξίαν, ΝΖ σ. 965.—Ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας· ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ΑΠ 29 σ. 369, ΑΠ 76 σ. 657, ΙΙ 1993 σ. 1242, ΙΙ 1201 σ. 1418.— Παροχὴ ἐργασίας κατόπιν ἀκύρου συμβάσεως, λόγῳ ἐλλείψεως τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένων διὰ τὸν μισθωτὸν προσόντων· δικαίωμα κατ' ἄρθρον 904 Α.Κ. εἰς ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας, ἣν ὁ ἐργοδότης ἀπεκόμισεν ἀπὸ τὸν μισθωτὸν λόγῳ τῆς παρασχεθείσης αὐτῷ ἐργασίας, ΑΠ 76 σ. 657. — Ἀκυρότης συμβάσεως ἄνευ ἐφοδιασμοῦ διὰ βιβλιαρίου ὑγείας ὑπηρετρίας ἡλικίας κάτω τῶν 18

ψιος ὑπαιτίου τῆς κατὰ νόμον διαβαθμίσεως νοσοκόμου νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων περιεχόμενον ἀξιώσεως, ΑΠ 631 σ. 329, ΑΠ 79 σ. 654, ΑΠ 311 σ. 983.—...στοιχεῖα ἀποδεικτέα ἐπὶ ἀγωγῆς ἀποζημιώσεως ἐξ ἀδικοπραξίας κατὰ τὰ ἄρθρα 7 καὶ 914 τοῦ Α.Κ., ἐν συνδυασμῷ πρὸς τοὺς ὁρισμοὺς τῶν ν.δ. 683/1948 καὶ 3097/1954, ΑΠ 79 σ. 654.— Καὶ ἡ δευτερογενὴς ἀξίωσις ἀποζημιώσεως (διαφέρον) δὲν δύναται νὰ ἔχῃ διάφορον ἔκτασιν ἐκείνης, τὴν ὁποίαν θὰ εἶχεν ἡ ἐναγουσα, ἐὰν ὁ ἐναγόμενος δὲν ἐξετέλει τὴν ὑπαίτιον παράλειψιν), ΑΠ 79 σ. 654.— Ἀρνησις ἡ παοάλειψις νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου νὰ ἐκδώσῃ τὴν οἰκείαν ἀπόφασιν περὶ προσαυξήσεως τῶν μισθῶν τῶν ὑπαλλήλων αὐτοῦ συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν Πράξεων Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου 892/1955, 1031/1958, 180/1960, 66/1956 καὶ 169/1956, καίπερ ὑφισταμένης οἰκονομικῆς εὐχερείας· ἀξίωσις ἀποζημιώσεως κατὰ τὰς περὶ ἀδικοπραξίας διατάξεις τοῦ ἄρθρου 105 Εἰσ.Ν.Α.Κ., ΑΠ 51 σ. 780.— Παρωχάλινσις προαιγωγῆς ὑπαλλήλου Ἐμπορικῆς Τραπέζης διὰ τῆς μὴ εἰσαγωγῆς του πρὸς κρίσιν εἰς τὰ ἁρμόδια πρὸς τοῦτο ὄργανα, ἄλλως ἐνεργούσης τῆς ἐργοδότιδος κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος καὶ κατὰ παράβασιν τῆς ἴσης μεταχειρίσεως μισθωτοῦ κρίσις τοῦ δικαστηρίου, ΑΠ 200 σ. 956.— Ἀγωγὴ ἀποζημιώσεως διὰ παρανομίαν, συνισταμένην εἰς ὑπαίτιον παράλειψιν τῆς Ἑταιρείας Τδάτων, ὅπως ἀπολύσῃ τὸν ὑπάλληλον πρὸ τῆς κατοιλήψεως του ὑπὸ τοῦ ὁρίου ἡλικίας, λόγῳ ἀνικανότητος συνεπείᾳ νόσου· κρίσις τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας, ΑΠ 471 σ. 1374.—Τριστιμένης ὑπαλληλικῆς σχέσεως μετὰ τοῦ Δημοσίου, ὀφείλεται ὁ νόμιμος μισθός, πρὸς ἐπιδίκασιν τοῦ ὁποίου ἔστω καὶ ὑπὸ μορφὴν ἀποζημιώσεως λόγῳ παρανομίας τῆς Διοικήσεως ἁρμόδια τυγχάνουν τὰ τακτικὰ δικαστήρια· ἐξουσία Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου καὶ ἁρμοδιότης πολιτικῶν δικαστηρίων, ΑΠ 421 σ. 1387.—Ἀποζημίωσις λόγῳ παρανόμου ἐνεργείας ὀργάνου τοῦ Ι.Κ.Α., ΑΠ 156 σ. 1593. —Δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἀπολυθέντος μισθωτοῦ καὶ καταστάντος ἀνέργων ἕνεκεν ἀδικοπραξίας τῶν ὀργάνων τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀνεργίας, Ε 882 σ. 1495.—Ποῖον τὸ νόμιμον ὅριον παραγραφῆς τῆς ἐξ ἀδικοπραξίας ἀπαιτήσεως καὶ διατήρησις τῆς ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ταυτῆς· ἔννοια ἄρθρου 938 Α.Κ.· ὠφέλεια ἐκ παροχῆς ἐργασίας ὑπὸ νοσοκόμου δυνάμει ἐργασιακῆς συμβάσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου, ΑΠ 631 σ. 329.—Παραγραφὴ ἀπαιτήσεως ἐξ ἀδικοπραξίας καὶ ἀπαίτησις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ· εἰς τί συνίσταται ἡ ἀπαίτησις, ΑΠ 417 σ. 1437.—Παραγραφὴ ἀξιώσεως περὶ πληρωμῆς ἀποδοχῶν προσωπικοῦ Σ.Ε.Κ., ὡσάκις θεμελιοῦται ἐπὶ τῶν ἄρθρων 104 καὶ 105 Εἰσ.Ν.Α.Κ., Ἔπιστ. σ. 832, ΑΠ 104 σ. 580.

Ἀδυναμία. Ἐξ ἀνωτέρας βίας Βλ. λ. **Βία.**— Πρὸς ἐργασίαν τοῦ παθόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· διάκρισις πλήρους καὶ μερικῆς ἀνικανότητος, ΑΠ 251 σ. 848.—Στοιχεῖα ἀγωγῆς θυρωροῦ πολυκατοικίας κατὰ τὰς διατάξεις περὶ ἀδυναμίας παροχῆς καὶ περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ πρὸς ἀπόδοσιν χρηματικοῦ ποσοῦ, καταβληθέντος διὰ πρόσληψιν καὶ διατήρησιν αὐτοῦ εἰς ἐργασίαν· τακτικὴ διαδικασία, ΑΠ 86 σ. 659.

Ἀεροθεραπεία. Βλ. λ. **Ἄδεια μισθωτῶν** (παράγρ. Δ').

Ἀεροπλάνων Κρατικὸν Ἐργοστάσιον Δυνατὴ πρόσληψις ὑπὸ τοῦ Κ.Ε.Α. καὶ ἐπαλλήλικοῦ προσωπικοῦ ἐπὶ σημβάσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου· προικτικὸς πετρελαιομηχανικὸς προσληθεὶς μέχρι βαθμοῦ ἀρχιτεχνίτου· χαρακτηρισμὸς ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, Π 22441 σ. 33.

Ἀεροπορία. Ἀνάλογος ἐφαρμογὴ διατάξεως περὶ ὀκταώρου ἐργασίας καὶ ἐπὶ τῶν δι' ἄερος μεταφορῶν· ὥρα ἐργασίας ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ Ὀλυμπιακῆς Ἀεροπορίας· ἔναρξις ἰσχύος ν.δ. 701/1964 περὶ κυρώσεως Κανονισμοῦ τῆς Ἀνωτέρω Ἀεροπορίας· ἀποζημίωσις διὰ μὴ χορήγησιν ἀδείας· παράνομοι ὑπερωρίαι, ΑΠ 93 σ. 568.

Αἵρεσις. Προσαυξήσεις μισθοῦ δι' εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν· κρίσις δικαστηρίων, ὅτι ἡ αἵρεσις, ἧς ἦν ἔτελει ἡ παροχὴ τῆς προσαυξήσεως, δὲν ἐματαιώθη ὑπὸ τῆς ὑποχρέου Ἑνώσεως Συνεταιρισμῶν ἐναντίον τῆς καλῆς πίστεως, ἤτοι ὅτι ἡ ἐξενεχθεῖσα ἐλεγκτὴ κρίσις δὲν ὑπῆρξε κακόπιστος ἢ καταφώρως ἄδικος, ὥστε νὰ θεωρηθῇ πληρωθεῖσα ἡ ἀναβλητικὴ αἵρεσις· ὀρθῶς οὕτως ἐφαρμογὴ ἄρθρων 201 καὶ 207 Α.Κ., ΑΠ 543 σ. 40.—Διατάξεις Βυζαντινορωμαϊκοῦ δικαίου περὶ ἀναβλητικῆς αἱρέσεως· πλήρωσις τῆς αἱρέσεως, ἐὰν ἡ πλήρωσις αὐτῆς παρεκωλύθη ἐναντίον τῆς καλῆς πίστεως, τοῦθ' ὅπερ σημαίνει καὶ ὅταν ἡ ἐξενεχθεῖσα καὶ τὴν ματαίωσιν τῆς αἱρέσεως συνεπαγομένη, ἐλεγκτέα δὲ κρίσις τοῦ ὑποχρέου εἶναι καταφώρως ἄδικος· ἰσοῦ αἵρεσιν σήμβασις καὶ ἐκείνη, δι' ἧς συνεφωνήθη μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ ἡ εἰς τὸν δεύτερον χορήγησις ἐπιδόματος δι' εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν αὐτοῦ, τελοῦσα ὑπὸ τὴν ἀναβλητικὴν αἵρεσιν τῆς ἐμφανίσεως ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ εὐδοκίμου ὑπηρεσίας καὶ τῆς διαπιστώσεως ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἢ ὀργάνου τινὸς αὐτοῦ· Ὀργανισμὸς Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας κλπ. Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ΑΠ 506 σ. 179.—Προσαύξησις μισθοῦ δι' εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν ὑπαλλήλων Τραπέζης Ἑλλάδος· ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 371 Α.Κ.· ἐφαρμογὴ ἄρθρου 207 § 1 Α.Κ.· πλήρωσις τῆς αἱρέσεως, ἐὰν ἡ πλήρωσις παρεκωλύθη ἐναντίον τῆς καλῆς πίστεως· κρίσις Ὑποεπιτροπῆς, ΑΠ 550 σ. 181.—Κατάρτισις ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἰσχύος τοῦ Α.Κ. δίκαιον συμβάσεως μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ, δι' ἧς συνεφωνήθη ἡ εἰς τὸν δεύτερον χορήγησις ἐπιδόματος δι' εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν κατόπιν σημφώνου περὶ αὐτῆς ὀχι ἀθεωρήτου κράτους τοῦ ἐργοδότου· ἀναβλητικὴ αἵρεσις αὐτῆς· ἐξάρτησις τῆς δυνάμεως καὶ ἐνεργείας της ἀπὸ τὴν πλήρωσιν τῆς αἱρέσεως ταύτης, τῆς ἐμφανίσεως δηλονότι ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ εὐδοκίμου ὑπηρεσίας καὶ διαπιστώσεώς της ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, θεωρηθείσης ὡς πληρωθείσης τῆς αἱρέσεως, ἐὰν ὁ ὑποχρεως ἐργοδότης ἐμποδίζῃ δολίως τὴν πλήρωσιν αὐτῆς· παροχὴ ἐπιδόματος δι' εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν εἰς

την κατ' άρθρον 904 Α.Κ. άπαίτησιν άχρεωστήτου· άποκλεισμός τής έπιστροφής είσφορών πρός τό Ι.Κ.Α. άχρεωστήτως είσπραχθέντων ύπέρ κλάδου άσφαλίσεως παροχών άσθενείας είς χρήμα καί είς είδος, ΑΠ 564 σ. 1391.— Συμψηφισμός άποζημιώσεως νόμου 2112/1920 άνταπαιτήσεως έργοδότου έξ άχρεωστήτου καταβολής άποδοχών, προκαταβολών έναντι προαγωγής κλπ., Π 3780 σ. 1414.—Παραγραφή άξιώσεως έκ τού άδικαιολογήτου πλουτισμού τού έργοδότου (άρθρον 904 Α.Κ.)· εἰκοσαετής, Εἰσαγ. σ. 11.— Άκυρος ή έστω καί έκ τών ἑτέρων παραίτησις άπό τού δικαιώματος πρός λήψην τής έκ τής παρανόμου άπασχολήσεώς του ώφελείας τού έργοδότου κατά τάς περί άδικαιολογήτου πλουτισμού διατάξεις καί καθ' ὅ μέρος προέρχεται έξ άκύρου ὑπερωριακής έργασίας παρασχεθείσης πρό τού νόμου 4020/1959· έπαγωγή άξιώσεως είς εἰκοσαετῆ παραγραφήν άρθρου 249 Α.Κ.· ὑπολογισμός ώφελείας έργοδότου έξ άδικαιολογήτου πλουτισμού προσαύξησις 25% κατ' άρθρον 9 π.δ. 27 'Ιουνίου / 4 'Ιουλίου 1932, ΑΠ 67 σ. 133.— Παραγραφή άξιώσεως έκ παρανόμου ὑπερωριακής έργασίας, ΝΖ σ. 427.— Παραγραφή τής έξ άδικοπραξίας άγωγής καί διατήρησις τής έξ άδικαιολογήτου πλουτισμού τοιαύτης· έννοια άρθρου 938 Α.Κ.· ὠφέλεια έκ παροχής έργασίας ὑπό νοσούσαν δυνάμει έργασιακής συμβάσεως ἰδιωτικού δικαίου, ΑΠ 631 σ. 329.— Πλουτισμός ὠφελήσαν κατόπιν παραγραφής τής άξιώσεως (ἡμερομισθίων)· έπελθόντος τούτου νομίμως κατ' έφαρμογήν τών περί παραγραφής διατάξεων τού νόμου δέν δύναται νά θεωρηθῇ ὡς άδικαιολόγητος καί νά ζητήσῃ τοῦτον ὁ πιστωτής κατ' έφαρμογήν τού άρθρου 904 Α.Κ., Π 24980 σ. 653.— Παραγραφή άπαιτήσεως έξ άδικοπραξίας καί άπαίτησις έκ τού άδικαιολογήτου πλουτισμού· εἰς τί συνίσταται ἡ άπαίτησις, ΑΠ 417 σ. 1437.— Κατάταξις άπαιτήσεων κατά διανομήν έκπλειστηριάσματος· προνόμιον άπαιτήσεων μισθωτών· Έκτασις· άπαιτήσεις έξ άδικαιολογήτου πλουτισμού· άπαίτησις άποζημιώσεως λόγω καταγγελίας συμβάσεως έργασίας, ΝΖ σ. 1409.

Άδίκημα (άστ.), Βλ. λ. **Άδικοπραξία.**

Άδίκημα (ποιν.). Άπόλυσις μισθωτού δι' άξιόποινον πρᾶξιν· άπαλλαγή, συνέπεια κλπ. Βλ. λ. **Καταγγελία συμβάσεως έργασίας** (παράγρ. Ι, Γγ).—Άπαράδεκτον ποινικής διώξεως μισθωτού έν ἐλλείψει εἰδικής πληρεξουσιότητος τού έπιβαλόντος τήν μήνυσιν· τύχη τής καταγγελίας τής συμβάσεως έργασίας, ἥτις ἐγένετο διά τήν άξιόποινον πρᾶξιν, ΑΠ Όλ. 566 σ. 150.— Άξιόποινος πρᾶξις μισθωτού κατά τήν έκτέλεσιν τής έργασίας του καί έφαρμογή νόμου 2112/1920 περί καταγγελίας συμβάσεως άορίστου χρόνου· καταγγελία συμβάσεως έργασίας ὡρισμένου χρόνου διά σπουδαίον λόγον κατ' άρθρον 672 Α.Κ.· κρίσις περί τού ὅτι καταδίκη μισθωτού διά ποινικόν άδίκημα άποτελεῖ σπουδαίον λόγον καταγγελίας, Π 4782 σ. 28.— Προσβολή ἐγγράφου ὡς πλαστού· άναβολή κατ' έφαρμογήν τών άρθρων 259 § 2 καί 479 Κ.Π.Δ. συζητήσεως μέχρι άμετακλήτου περατώσεως τής ποινικής διαδικασίας, κρινομένου τού ὡς πλαστού προσβληθέντος ὡς οὐσιώδους διά τήν διάγνωσιν τής διαφοράς· ἄσκησις τής ποινικής άγωγής, Π 687 σ. 995.—Έπιβολή διά τού άρθρου 1 § 4 Δ.ν. 547/1937 χρηματικής ποινής διά παράβασιν ὅρων συλλογικών συμβάσεων έργασίας, Πλημ. 181 σ. 457.

Άδικοπραξία. Ὑποχρέωσις είς άποζημίωσιν κατ' άρθρον 914 Α.Κ. πρᾶξις τού ζημιώσαντος ἄλλον παρά τόν νόμον ἐπιπτώσεις· εὐθύνη κατ' άρθρον 922 Α.Κ. τού κυρίου ἡ προστήσαντος ἄλλον ἐπί τινος ὑπηρεσίας· ὕπαρξις άδικοπραξίας καί ὅταν ἐν τινι ἐργασίᾳ ἡ ἐπιχειρήσει, έκ τών έν άρθρῳ 2 τού νόμου 551/1915, δέν ἐτηρήθησαν αἱ διατάξεις νόμων, διαταγμάτων ἡ κανονισμών περί τών ὅρων άσφαλείας, έκ τής μή τηρήσεως τών ὡρισμένων ἐπῆλθε βλάβη τού σώματος ἡ τής ὑγιείας τινός· ἔννοια άρθρου 16 νόμου 551/1915 περί άγωγής έκ τού κοινού άστικού δικαίου, ΑΠ 523 σ. 307.— Δικαίωμα άγωγής έκ τού άρθρου 914 Α.Κ. τού παθόντος ἐπαλλήλου ἡ ἐργατών συνεπείᾳ μή τηρήσεως τών διατάξεων περί ὅρων άσφαλείας τών ἐργαζομένων, μή άπαιτουμένου ὅπως ἡ ἐπελθοῦσα βλάβη θεωρῆται καί ὡς ἐργατικόν άτύχημα κατά τήν ἔννοιαν τού άρθρου 1 τού νόμου 551/1915· ἐπέλευσις άτυχήματος εἰς ἐργάτην θαλάσσης λόγῳ παραβάσεως τών περί άσφαλείας τών ἐργαζομένων εἰς πλοῖα διατάξεων· άρμοδιότης Πρωτοδικείων, ΑΠ 248 σ. 850.— Άντικείμενον άγωγής άξιώσεως μισθωτού πρός άποζημίωσιν ἐξ άδικοπραξίας κατά τάς διατάξεις τών άρθρων 914, 922, 298 Α.Κ. καί χρηματικής ἱκανοποιήσεως λόγῳ ἠθικής βλάβης ἕνεκα τής άδικοπραξίας κατ' άρθρον 932 Α.Κ.· άρμόδιον τό Πρωτοδικεῖον κατά τήν τακτικήν διαδικασίαν, ΑΠ 286 σ. 906.—Ὑπαγωγή εἰς τήν ἐργατικήν διαδικασίαν νόμου ΓΨΟΔ'/1911 καί τής άξιώσεως μισθωτού περί πληρωμής εἰς αὐτόν κατά τάς διατάξεις τών άρθρων 299 καί 932 Α.Κ. χρηματικής ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικήν βλάβην ἕνεκεν ἐργατικού άτυχήματος· συνδρομή άρθρου 300 Α.Κ. περί συντρέχοντος πταίσματος τού παθόντος, ΑΠ 28 σ. 367.— Ὑπαγωγή εἰς ἐργατικήν διαδικασίαν καί άξιώσεως μισθωτού περί πληρωμής εἰς αὐτόν κατά τάς διατάξεις τών άρθρων 299 καί 932 Α.Κ. χρηματικής ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικήν βλάβην προσγενομένην εἰς αὐτόν ἕνεκεν ἐργατικού άτυχήματος· άναίρεσις άποφάσεως διά παράβασιν τών περί άρμοδιότητος διατάξεων· παραπομπή τής ὑποθέσεως εἰς τό άρμόδιον δικαστήριον, ΑΠ 283 σ. 907.—Ὑπαγωγή εἰς ἐργατικήν διαδικασίαν νόμου ΓΨΟΔ καί άξιώσεως μελών οἰκογενείας θανόντος ἐξ ἐργατικού άτυχήματος μισθωτού, λόγῳ ψυχικής ὀδύνης κατ' άρθρον 932 Α.Κ., ΑΠ 169 σ. 641.— Ὑπαγωγή τής ἄνω άξιώσεως καί εἰς τήν νέαν εἰδικήν διαδικασίαν ἐργατικών διαφορών (άρθρων 691 ἐπ. Κώδ. Πολ. Δικ.), Εἰσαγ. σ. 641.—Παραδεκτή ἐκδίκασις άγωγής ἠσφαλισμένου κατά Ὀργανισμού Κοινωνικής Άσφαλίσεως περί άποζημιώσεως του ἐξ άδικοπραξίας ὀργάνων του κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν άρθρων 691 ἐπ. Κώδ. Πολ. Δικ.· δικαστικός ἔλεγχος πράξεων Διοικήσεως, Π 181 σ. 925.—Άδικοπραξία ἐκ τής παραλεί-

σ. 42, ΣΕ 844 σ. 846, ΣΕ 845 σ. 1061.—Ανεπαρκής καὶ μὴ νόμιμος αἰτιολογία, ΣΕ 2557 σ. 98.—Αἰτιολογία πλημμελής, ΣΕ 2758 σ. 221.—Παράνομος σύνθεσις, ΣΕ 3143 σ. 226, ΣΕ 3145 σ. 366, ΣΕ 652 σ. 1059.—Αἴτησις ἀκυρώσεως κατ' ἀποφάσεως Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς περὶ ἀπολύσεως ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ μὴ ἐπαγωγὴ εἰς τὸν κατ' οὐσίαν ἔλεγχον τοῦ Σ.τ.Ε. τῆς κρίσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἂν συντρέχωσιν αἱ προβαλλόμενοι λόγοι ἀπολύσεως, εἰμὴ δοσάκις ἀποδεικνύονται ἀνύπαρκτα τὰ ἐφ' ὧν ἐστηρίχθη πραγματικὰ περιστατικὰ ἢ ἂν ὑπάρχῃ πλάνη περὶ τὰ πράγματα, συνιστῶσα παράβασιν νόμου ἢ κατάχρησιν ἐξουσίας· νομικὰ ἔννοια τὰ ἀκατάλληλον ἢ ἡ ἀνάρμοστος συμπεριφορά· ἔλεγχος Σ.τ.Ε., Εἰσαγ. σ. 435.—Ἀπόλυσις ἀναγκαστικῶς προσληφθέντων πολεμιστῶν· κρίσις Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἔλεγχος Συμβουλίου Ἐπικρατείας· ἀκύρωσις ἀποφάσεως Ἐπιτροπῆς περὶ μὴ συνδρομῆς σοβαροῦ παραπτώματος δι' ἀπόλυσιν πολεμιστοῦ, ΣΕ 3130 σ. 435.—Ἀπόλυσις ἀναγκαστικῶς προσλαμβανομένων πολεμιστῶν· ἀκροατικὸς ἔλεγχος ἀποφάσεως ὁμοδίας Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς· ἀπαράδεκτος εἰς τὴν ἐπὶ ἀκυρώσει ἔνωσιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας δίκην αὐσιαστικὴ ἐκτίμησις τῶν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς γενομένων δεκτῶν πραγματικῶν περιστατικῶν· λόγος ἀκυρώσεως ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ὑπερέβη τὰ ἀκραῖα ὅρια ἐν τῇ ἐκτιμήσει ταύτῃ τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, ΣΕ 395 σ. 638.—Λόγος περὶ πλάνης περὶ τὰ πράγματα· ἀλυσιτελής, ἐφ' ὅσον δὲν ἀμφισβητεῖται ἡ νομιμότης τῆς προσχώσης σκέψεως, ΣΕ 393 σ. 1001.

3. **Διάδικοι· παρέμβασις.** Ἔννομον συμφέρον πρὸς διατήρησιν τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης πράξεως· παραδεκτὴ παρέμβασις, ΣΕ 1035 σ. 700.—Μετ' ἐννόμου συμφέροντος καὶ παραδεκτῶς ἐξ ἀπόψεως νομιμοποιήσεως, ἅτε προσαχθέντων τῶν οἰκείων ἐγγράφων, παρεμβαίνει εἰς τὴν δίκην πρὸς ἀπόκρουσιν αἰτήσεως περὶ ἀκυρώσεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως, διὰ νοσητύπως κατατεθέντος καὶ κοινοποιηθέντος δικογράφου ὁ ἐκ τῶν μεταεχόντων τῆς διενέξεως Σύνδεσμος Ἑλλήνων Βιομηχάνων, ΣΕ 1724 σ. 1055.

4. **Ἀπόφασις· συνέπειαι.** Δεδικασμένον ἐκ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ΑΠ 308 σ. 45, ΑΠ 373 σ. 989.—Δεδικασμένον ἐξ ἀκυρωτικῆς ἀποφάσεως Συμβουλίου Ἐπικρατείας ὡς πρὸς τὴν θέσιν ἱεροψάλτου Ἱεροῦ Ναοῦ, ΑΠ 660 σ. 572.—Ἰσχὺς ἀκυρωτικῆς ἀποφάσεως Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἐπὶ τὴν ἔνωσιν τοῦ ἐξ αὐτῆς δεδικασμένου διὰ τὴν συγκεκριμένην πρᾶξιν τῆς Διοικήσεως, ἥτις ἀπετέλεσε τὸ ἀντικείμενον τῆς προσφυγῆς δικαστικὸς ἔλεγχος πράξεων Διοικήσεως, ΑΠ 545 σ. 1484.—Ἀπόφασις Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἀκυρωτικὴ ἀποφάσεως Συμβουλίου Πρωτοστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ καὶ συνέπειαι, ΑΠ 641 σ. 311.

Αἴτησις θεραπείας. Προσβολὴ αὐτοτελῶς τῶν πράξεων τῶν ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α., τῶν ἀφορωσῶν εἰς τὴν ἀναγνώρισιν ἢ μὴ τοῦ χρόνου ἀσφαλίσεως τῶν ἠσφαλισμένων καὶ συνεπῶς εἰς τὴν διαγραφὴν ἐνσήμων κατὰ τὸ ἄρθρον 39 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλιστικῆς Ἀρμοδιότητος διὰ τῆς κοινῆς 30θημέρου αἰτήσεως θεραπείας, τῆς τριμήνου προβλεπομένης μόνον διὰ τὰς ἀφορώσας εἰς τὴν συνταξιοδότησιν πράξεις· ὑποχρέωσις τοῦ ἠσφαλισμένου διὰ προσβολὴν ἐμπροθέσμως δι' αἰτήσεως θεραπείας, ΣΕ 1945 σ. 1564.—Προβολὴ κατ' ἄρθρον 39 § 2 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλιστικῆς Ἀρμοδιότητος τοῦ Ι.Κ.Α. αἰτήσεως θεραπείας κατ' ἀποφάσεως ληφθείσης ἐπὶ ἀπονομῆς συντάξεως ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως· ἀνατρεπτικὴ ἡ προθεσμία, τῆς ὑπερβάσεώς της ἐπιτρεπομένης μόνον ἐν συνδρομῇ ἀνωτέρας βίας, ΣΕ 1962 σ. 1565.

Αἰτία. Ἀναιτιώδης δικαιοπραξία ἢ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας, ΑΠ 238 σ. 857.

Αἰτιολογία. Βλ. καὶ). **Αἴτησις ἀκυρώσεως** (παράγρ. 2), **Ἀναίρεσις** (παράγρ. 2). Συνταξιοδότησις ἠσφαλισμένων λόγῳ ἀναπηρίας ἐκ πολεμικοῦ τραύματος, ἐχόντος ἐξαιρεθῇ πρὸς ἐργατικὸν ἀτύχημα· ἔλλειψις ἐπαρκοῦς αἰτιολογίας μεταγενεστέρως διοικητικῆς πράξεως ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἰατρικὴν ἀναπηρίαν καὶ τὴν ἐπίδρασιν αὐτῆς ἐπὶ τῆς θεοποιητικῆς ἀνικανότητος τοῦ συνταξιούχου, ΣΕ 1904 σ. 11.

Αἰτιώδης σύνδεσμος Ἐργατικὸν ἀτύχημα κατὰ μετάβασιν δι' ἐργασίαν· αἰτιώδης σύνδεσμος μεταξὺ ἐργασίας καὶ ἀτυχήματος, ΣΕ 844 σ. 846, ΣΕ 1455 σ. 1162.

Ἀκαταλληλότης. Ὡς λόγος ἀπολύσεως ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ, ΣΕ 3130 σ. 435, Εἰσαγ. σ. 435, ΝΖ σ. 1025.—Μισθωτοῦ ὑπαίτιος πρὸς ἐξαναγκασμὸν ἐργοδότου εἰς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας· συνέπειαι, Π 5275 σ. 150, Εἰσαγ. σ. 154.

Ἀκυρότης. Δικογράφου ἀγωγῆς μισθωτοῦ περὶ καθυστερουμένων μισθῶν ἐν ἐλλείψει στοιχείων αὐτῆς, μὴ συγχωρουμένης συμπληρώσεως οὐδὲ κατὰ τὴν πρώτην ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως, ἐκτὸς ἂν συντρέχῃ περίπτωσις τῶν ἄρθρων 158 καὶ 160 Πολιτικῆς Δικονομίας, ἑρμηνευομένου τούτου καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ, ΑΠ 372 σ. 989.—Δικαιοπραξίας ἀντικειμένης εἰς ἀπαγορευτικὴν διάταξιν νόμου, ἐφ' ὅσον δὲν συνάγεται ἄλλο τι ἔννοια ἄρθρου 174 Α.Κ., ΝΖ σ. 965.—Δικαιοπραξίας ἀντικειμένης εἰς διατάξεις νόμων δημοσίας τάξεως, ΝΖ σ. 965, Π 1262 σ. 56.—Ἀκύρωσις, κατ' ἄρθρ. 151 Α.Κ., δικαιοπραξίας, γενομένης κατόπιν ἀπειλῆς, δυναμένης νὰ ἀφορᾷ καὶ μὴ ἐκπληρώσιν ὑπεστημένης ὑποχρεώσεως, ἧς ἐκ τῆς ἀπειλῆς ἐκτίθεται εἰς σπουδαῖον κίνδυνον, πλὴν ἄλλων ἀγαθῶν ἡ περιουσία τοῦ ἀπειληθέντος ἢ προσώπου συνδεομένου στενότατα μετ' αὐτοῦ· ὄρνησις μελῶν πληρώματος πλοίου, μεταξὺ τοῦ ὁποίου ὁ ἐνάγων, νὰ παράσχουν τὴν συμφωνημένην ἐργασίαν καθ' ὃν χρόνον ἐγίνετο φόρτωσις καὶ νὰ συνεχίσουν τὸ ταξίδιον ἂν δὲν κατηργοῦντο αἱ ἰσχύουσαι συμβάσεις καὶ συνήπτοντο νέαι συμφωνίαι, τοῦ πλοιάρχου, πρὸ τοῦ ἐπικειμένου κακοῦ, ἐνδώσαντος· ἀκύρωσις αὐτῆς τῆς συμβάσεως, ΑΠ 635 σ. 383.—Συμβάσεως ἐργασίας· δικαιώματι μισθωτοῦ, ΝΖ

προσωπικόν Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ΑΠ 552 σ. 386.—Χορήγησις εἰς ὑπαλλήλους Τραπέζης Ἑλλάδος κατὰ τὸ συμβατικὸν διὰ τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς καθεστὼς προσαυξήσεων δι' εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν αὐτοῦ· κρίσις τοῦ δικαστηρίου περὶ πληρώσεως τῆς αἱρέσεως, ἐφ' ἧν ἐτέλει, ἡ χορήγησις προσαυξήσεως, ὡς ματαιωθείσης τῆς πληρώσεως αὐτῆς ἐκ δόλου τῆς ὑποχρέου Τραπέζης, οἷον συνιστᾷ ἡ φιλοκέρδεια κατὰ τὰς προϊσχυούσας τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος διατάξεις· ἀναίρεσις τῆς ἀπορρίψεως, ΑΠ 638 σ. 389.—Συμφωνία ἐπὶ ἀναβλητικὴν αἵρεσιν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ προϊσχύοντος τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος δικαίων· ἄξιώσις ὑπαλλήλου Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος περὶ προσαυξήσεως μισθοῦ δι' εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν, ΑΠ 87 σ. 932.—Χορήγησις προσαυξήσεων μισθοῦ δι' εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν μετὰ κρίσιν Διοικητοῦ Τραπέζης Ἑλλάδος· ἐξαρτησις τοῦ δικαιώματος ἐκ τῆς ἀναβλητικῆς αἱρέσεως τῆς ἐφ' ὡρισμένον χρόνον εὐδοκίμου ὑπηρεσίας τοῦ ὑπαλλήλου κατὰ ὑποκειμενικὴν δικαστικῶς ἐλεγκτὴν κρίσιν τοῦ Διοικητοῦ· κρίσις τῆς ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου περὶ τοῦ ὅτι ἡ ἄρνησις τοῦ Διοικητοῦ τῆς Τραπέζης, ὅπως χορηγήσῃ προσαυξήσεις ἐπὶ τοῦ μισθοῦ, ἐπῆρξεν ἀσυμβίβαστος πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως καὶ καταφώρως ἄδικος· ἀναίρεσις τῆς ἀποφάσεως ἐλλείψει νομίμου βάσεως, ΑΠ 146 σ. 334. —Ὑπὸ αἵρεσιν δικαιοπραξία, καθ' ἣν συνεφωνήθη μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ ἡ παροχὴ τούτου ἢ ἡ χορήγησις εἰς αὐτὸν ὡρισμένης προσαυξήσεως μισθοῦ δι' εὐδόκιμον ἐφ' ὡρισμένον χρόνον ὑπηρεσίαν κατὰ τὸ ἄρθρον 203 Α.Κ., κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ὁποίου τὸ αἱρετὸν γεγονὸς δύναται νὰ συνίσταται καὶ εἰς πρᾶξιν ἢ παράλειψιν τοῦ ὑποχρέου· ζήτημα ἑρμηνείας ἂν ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑποχρέου ἀφεθῇ εἰς τὴν ἀπόλυτον ἐξουσίαν ἢ τὴν δυναμένην νὰ ἐλεγχθῇ κρίσιν αὐτοῦ· ἐφαρμογὴ διατάξεως ἄρθρων 207 Α.Κ., καθ' ἣν ἡ αἵρεσις λογίζεται πληρωθεῖσα, ἐὰν ἡ πλήρωσις αὐτῆς παρεκωλύθη ἐναντίον τῆς καλῆς πίστεως ὑπ' ἐκείνου, ὅστις θὰ ἐζημιοῦτο ἐκ τῆς πληρώσεως αὐτῆς· προαγωγαὶ καὶ ἐπιδόματα δι' εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν προσωπικοῦ Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ΑΠ 270 σ. 1379.—Σύμβασις ἐπὶ ἀναβλητικὴν αἵρεσιν, κατ' ἄρθρον 207 § 1 Α.Κ., ὅταν ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας ἡ παροχὴ εἶναι ὡρισμένη καὶ ὑπάρχῃ ἐν αὐτῇ συμφωνία ὅπως ὁ μισθωτὸς τύχῃ προαγωγῆς ἢ ἐπιδομάτων εὐδοκίμου ὑπηρεσίας ἐν συνδρομῇ συγκεκριμένων προϋποθέσεων, διαπιστωμένων ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἢ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων του· προαγωγαὶ ὑπαλλήλων Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ΑΠ 329 σ. 1383.—Ἀορίστου χρόνου ἡ σύμβασις ἐργασίας, ὅταν ἔχῃ ἀναγνωρισθῇ εἰς τὸν ἐργοδότην τὸ δικαίωμα νὰ ἀπολύῃ τὸν μισθωτὸν καὶ πρὸ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου, ὡς τελοῦσα καὶ ὑπὸ διαλυτικὴν ἐξουσιαστικὴν ὑπὲρ τοῦ ἐργοδότου αἵρεσιν, δικαιουμένου οὕτω τοῦ μισθωτοῦ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, ΑΠ 530 σ. 1481.

Αἴτησις. Πρὸς χορήγησιν ἀδείας, ΝΖ σ. 188, Εἰσαγ. σ. 568, ΝΖ σ. 869, ΑΠ 566 σ. 1547. —Ἐπαναφορὰς πραγμάτων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀποφάσεως κατάστασιν, ΑΠ 636 σ. 305, ΑΠ 653 σ. 327, ΑΠ 94 σ. 527, ΑΠ 251 σ. 848, ΑΠ 311 σ. 985, ΑΠ 391 σ. 1040, ΑΠ 157 σ. 1057.—Πρὸς ἄσκησιν δικαιώματος ἐκ τῆς παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφαλίσεως, ΣΕ 2705 σ. 398, ΣΕ 2627 σ. 592.— Ἀντικατάστασις ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ· ὅρος παραδεκτοῦ, ΑΠ 95 σ. 437.

Αἴτησις ἀκυρώσεως 1. Γενικά. Ὑποκείμενα ἢ μὴ προξεις. Ἡ δυνατότης ἀναθεωρήσεως ὑπὸ Ἐπιτροπῆς ἄρθρου 52 τοῦ νόμου 3170/1955 περὶ Ν.Α.Τ. πάσης περὶ παροχῆς ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, ἔστω καὶ ἂν συνιστᾷ τὴν ἐν ἄρθρῳ 46 § 1 τοῦ νόμου 3713 προβλεπομένην εἰδικὴν διαδικασίαν, δὲν ἀποκλείει, ἐφ' ὅσον δὲν ἐπεβλήθη τοιαύτη αἴτησις πρὸς ἀναθεώρησιν, τὸν ἀπ' εὐθείας ἀκυρωτικὸν ἔλεγχον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ν.Α.Τ., ΣΕ 2756/1968 σ. 221.—Ἀκυρωτικὸς ἔλεγχος πράξεων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν μὴ ἐπαγωγὴ εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων καὶ τοῦ ἀκυρωτικοῦ ἐλέγχου τῆς νομιμότητος τῶν πράξεων τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἀσκουμένου ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τῶν διατάξεων τοῦ Κώδ. Πολ. Δικ. ἀναφερομένων εἰς «διοικητικὰς διαφορὰς» καὶ εἰς «διαφορὰς μεταξὺ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως», ἐφ' ἧν ἔννοιαν καθορίζονται εἰς τὰς οἰκείας συνταγματικὰς διατάξεις καὶ αἵτινες ἐξακολουθοῦσι νὰ ἰσχύωσι καὶ εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν καινῶν δικαστηρίων μέχρι τῆς συστάσεως τῶν τακτικῶν διοικητικῶν δικαστηρίων, ΣΕ 388 σ. 564.—Ἐκτελεστὴ πρᾶξις ὑποκειμένη εἰς εὐθείαν ἐπὶ ἀκυρώσει προσβολὴν ἡ ἐγκρίνουσα διωτητικὴν ἀπόφασιν τοῦ Ὑποργοῦ Ἐργασίας, εἰς ἣν ἐνεσωματώθη ἡ διωτητικὴ ἀπόφασις, ΣΕ 419 σ. 703.— Ἀπαράδεκτος προσβολὴ δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως αὐτοτελῶς διωτητικῆς ἀποφάσεως, ὡς μὴ κεκτημένης καθ' ἑαυτὴν ἐκτελεστότητα, ΣΕ 1437 σ. 1036.— Ἀπαράδεκτος ἄσκησις αἰτήσεως ἀκυρώσεως κατὰ καταλογιστικῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν πράξεων διοικητικῶν ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α., ὡς ὁ διευθυντὴς τοῦ Ὑποκαταστήματος, αἱ Τοπικαὶ Διοικητικαὶ Ἐπιτροπαὶ καὶ ἡ Δευτεροβάθμιος Ἀσφαλιστικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐφέσεων, χορούντος τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 235 τῆς προϊσχυούσης Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ 601 τοῦ Κώδ. Πολ. Δικ. ἐνδίκου μέσου τῆς ἀνακοπῆς ἐνώπιον τῶν ἁρμοδίων τακτικῶν δικαστηρίων, ΣΕ 546 σ. 789.—Κατ' ἀποφάσεως Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς περὶ ἀπολύσεως ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ· ἔκτασις ἐλέγχου ὑπὸ Σ.τ.Ε., Εἰσαγ. σ. 435, ΣΕ 3130 σ. 435, ΣΕ 395 σ. 638.

2. Λόγοι. Παράβασις νόμου, ΣΕ 2492 σ. 23, ΣΕ 219 σ. 1220, ΣΕ 407 σ. 1250.—Ἀκύρωσις διοικητικῆς πράξεως περὶ τοποθετήσεως πολεμιστοῦ μὴ ὑποβληθέντων τῶν δικαιολογητικῶν ἀνεργίας καὶ ἀπορίας αὐτοῦ, ΣΕ 2492 σ. 23. —Ἐσφαλμένη ἐφαρμογὴ νόμου, ΣΕ 1893 σ. 100.— Ἀναιτιολόγητον, ΣΕ 2536 σ. 24, ΣΕ 1904 σ. 41.—Ἀνεπαρκὴς αἰτιολογία, ΣΕ 2554

λοίπου αποζημιώσεως επί καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας ή από μισθών υπερημερίας λόγω ελλιπούς καταβολής ταύτης, ΑΠ 735 σ. 1169.—Συμφωνίας περί παγίας περιοδικής αμοιβής δικηγόρου κατωτέρας των καθοριζομένων διά των υπουργικών αποφάσεων· επιτρεπτή σημαντικά περί παροχής ανωτέρας αμοιβής, ΑΠ 629 σ. 242.—Συμβάσεως περί καταβολής επί τοῦ μισθωτοῦ διά την πρόσληψιν ή την διατήρησιν αὐτοῦ εἰς την εργασίαν ωρισμένου χρηματικοῦ ποσοῦ, ἐφ' ὅσον ἡ καταβολὴ αὕτη συνεπάγεται κράτησιν ημερομισθίων καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει μείωσιν τοῦ νομίμου ἐλαχίστου ὁρίου ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ· δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ εἰς ἀπόδοσιν τοῦ δοθέντος χρηματικοῦ ποσοῦ διὰ τῆς ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀγωγῆς, Π 1128 σ. 1370.—Διοικητικῶν πράξεων· ἀκύρωσις. Βλ. λ. **Αἴτησις ἀκυρώσεως, Διοικητικαὶ πράξεις - Διοίκησις.** —Ἀποφάσεως γεν. συνελεύσεως σωματείου, Π 4596 σ. 246.—Διατάξεων νόμου ἀσχέτων πρὸς τὸ κύριον περιεχόμενον αὐτοῦ· ἀκυρότης νόμου περιέχοντος πλείονας διατάξεις ἀσχέτους πρὸς ἀλλήλας· διατάξεις ἄρθρου 80 § 6 τοῦ Συντάγματος· ἔννοια αὐτῆς, Ἐπιστ. σ. 760.—Διατάξεως ἀ.ν. 17/1967 περὶ ἀνωτάτου ὁρίου ἀποδοχῶν· ἀντίθεσις εἰς ἄρθρα 9 § 1, 27 § 1 τοῦ Συντάγματος, Π 695 σ. 784.—Διατάξεως προστεθείσης εἰς Κανονισμὸν παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας περὶ μειώσεως ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου τῶν συντάξεων λόγῳ ἀνεπιτρέπτου ὑπερεξουσιοδοτήσεως, ΣΕ 2583 σ. 43.—Ἀκυρότης δ.δ. 19.6/16.7.1955, διὰ τοῦ ὁποίου παρεσχέθη ἐξουσιοδότησις εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Κρατικοῦ Ὀργανισμοῦ Μηχανημάτων Δημοσίων Ἔργων πρὸς καθορισμὸν προσθέτων ἀπολαβῶν, ἀνεπιτρέπτου οὔσης τῆς μεταβιβάσεως τῆς ἐξουσιοδοτήσεως κατὰ γενικὴν ἀρχὴν τοῦ δημοσίου δικαίου· ἀνάκλησις ἀποφάσεως καὶ ἀνατροπὴ καλοπίστως δημιουργηθείσης πραγματικῆς καταστάσεως, ΑΠ 440 σ. 1377.

Ἀληθείας καθῆκον. Τὸ καθῆκον ἀληθείας τῶν διαδίκων (ἄρθρα 117 καὶ 270 Κώδ. Πολ. Δικ.), ΝΖ σ. 625.

Ἀλιεργάται. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 253.

Ἀλλαχοῦ κερδηθέντα. Βλ. λ. **Ἐργασίας σύμβασις** (παράγρ. 7).

Ἀλλοδαποί - ἡ. Δικαιοδοσία πολιτικῶν δικαστηρίων, κατ' ἄρθρον 8 Κώδ. Πολ. Δικ., ἐπὶ ἡμεδαπῶν καὶ ἀλλοδαπῶν, ἐφ' ὅσον ἰσχύουσι ἁρμοδιότης τοῦ ἑλληνικοῦ δικαστηρίου· ἁρμόδιον δικαστήριον κατ' ἄρθρον 23 Κώδ. Πολ. Δικ.-Νομικὰ Πρόσωπα μὲ ἰσοκαταστήματα, Εἰρ. 223 σ. 174.—Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τῶν ἀπασχολουμένων ἡμεδαπῶν εἰς τὴν Ἀμερικανικὴν Ἀποστολὴν Βοηθείας διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ εἰς τὴν Πρεσβείαν τῶν Η.Π.Α., Ἔγκ. σ. 535, Γν. Σ. σ. 535.— Χρόνος ἀπασχολήσεως λογιστῶν καὶ νόμιμος μισθός· λῆψις ὑπ' ὄψιν καὶ προϋπηρεσίας εἰς ἡμεδαπὴν ἢ ἀλλοδαπὴν καὶ ἀνεξαρτήτως τῆς ὑπηκοότητος τοῦ μισθωτοῦ, Π 1317 σ. 1238.—Ἡ κατάχρησις δικαιώματος ἐν τῷ Γαλλικῷ Δικαίῳ, ΝΖ σ. 697.

Ἀμαζοκαρραγωγεῖς. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 253.

Ἀμέλεια. Ἔλλειψις δικαιώματος ἐργοδότου ὅπως προβῇ εἰς ἀπόλυσιν μισθωτοῦ, ἄνευ τηρήσεως τῶν διατυπώσεων τοῦ ἄρθρου 7 § 3 ν. 3198/1955, λόγῳ ἐσωτερίου παραιτήσεως τῶν καθηκόντων τοῦ μισθωτοῦ, ἐκτὸς ἂν ἡ παράβασις τούτων ἐγένετο ἐπίτηδες πρὸς τὸν σκοπόν, ὅπως ἐξαναγκάσῃ τὸν ἐργοδότην εἰς ἀπόλυσιν αὐτοῦ ἐπὶ τῇ καταβολῇ τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως, ὁπότε ἡ ἀξίωσις αὐτοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν ἀποκρούεται ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., Π 4808 σ. 30, Εἰσαγ. σ. 30.—Μισθωτοῦ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων του ἔγκυρος, ὡς μὴ καταχρηστική, ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως, γενομένη πρὸς προστασίαν τοῦ καλῶς ἐννοουμένου ἐπαγγελματικοῦ συμφέροντος τοῦ ἐργοδότου, ΑΠ 238 σ. 857.— Ἐπὶ μὴ χορηγήσεως ἀδείας μισθωτοῦ· ἀποζημίωσις Π 189 σ. 1299.

Ἀμερικανοί. Βλ. λ. **Ἀλλοδαποί**.

Ἀμμοχαλίκων ἐργάται. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 253.

Ἀμοιβαί. Βλ. λ. **Ἀποδοχαί, Δικηγόροι, Ἐπιδόματα, Ἰατροί, Κυριακή, Νυκτερινὴ Ἐργασία, Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας, Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, Ὑπερωρίαι.**

Ἀμφιβολία. Ὡς λόγος ἐλλιποῦς καταβολῆς ἀποζημιώσεως ἐπὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, ΑΠ 655 σ. 293, Π 970 σ. 1359, Εἰσαγ. σ. 1358.—Ὡς προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς ἐρμηνευτικῶν κανόνων ἄρθρων 173 καὶ 200 Α.Κ., ΑΠ 139 σ. 728, ΑΠ 15 σ. 731.—Ἀξίωσις τόκων διὰ μὴ ἐμπρόθεσμον καταβολὴν μισθοῦ, δικαιωμένης διὰ δικαιολογημένης ἀμφιβολίας ἐργοδότου, ΑΠ 167 σ. 727.

Ἀναβολή. Συζητήσεως, κατ' ἄρθρα 259 παράγρ. 2 καὶ 479 Κώδ. Πολ. Δικ., μέχρις ἀμετακλήτου περατώσεως τῆς ποινικῆς διαδικασίας, κρινομένου τοῦ ὡς πλαστοῦ προσβληθέντος ἐγγράφου ὡς ὑποκύπτοντος διὰ τὴν διάγνωσιν τῆς διαφορᾶς, Π 687 σ. 995.

Ἀναγγελία. Εἰς τὸ Ι.Κ.Α. δι' ἔναρξιν καὶ λῆξιν ἀσφαλιστικῆς σχέσεως ἐμμίσθων οἰκιακῶν βοηθῶν, ΣΕ 550 σ. 732.—Ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καταγγελίας σχέσεως ἐργασίας· συνέπειαι ἐκ τῆς παραλείψεως, Π 4131 σ. 1352, Εἰσαγ. σ. 1352.—Ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ΑΠ 83 σ. 522, ΑΠ 114 σ. 575.—Ἀπαιτήσεως, προϋφισταμένης τῆς πτωχεύσεως ἢ καὶ γεννηθείσης μετὰ τὴν πτώχευσιν, μὴ προερχομένης ὅμως ἐκ τῆς δράσεως τοῦ συνδίκου, πρὸς ἐπαλήθευσιν κατὰ τὴν εἰδικὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 582 ἐπ. Ἐμπορικοῦ Νόμου· ἐκπρόθεσμος ἄσκησις δικαιώματος ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920, Π 879 σ. 1503.

Ἀναγκαστικαὶ σχέσεις ἐργασίας. Βλ. λ. **Νεοπολεμισταί, Παλαιοὶ πολεμισταί, Στράτευσις.**

Ἀναγνώρισις. Λόγος διακοπῆς παραγραφῆς, ΑΠ 467 σ. 1245.

Ἀναδοχὴ χρέους. Καθιέρωσις διὰ τοῦ ἄρθρου

σ. 538.—Συμβάσεως έργασίας· άξίωσις έκ τού άδικαιολογήτου πλουτισμού, ΑΠ 29 σ. 369, ΑΠ 76 σ. 657, Π 1201 σ. 1418, Π 1393 σ. 1242. Βλ. καί λ. **Αδικαιολόγητος πλουτισμός.**—Συμβάσεως έργασίας συνταξιούχου καθηγητού είς Παιδαγωγικήν Ακαδημίαν άνευ έγγράφων άξίωσις άποζημιώσεως έκ τού άδικαιολογήτου πλουτισμού κατά τού Δημοσίου, Π 1393 σ. 1242.—Συμβάσεως έργασίας μετά τού Δημοσίου, μή καταρτισθείσης έγγράφως, Π 1916 σ. 1421.—Συμβάσεως έργασίας ύπηρετρίας κάτω τών 18 έτών άνευ βιβλιαρίου ύγείας· άξίωσις έκ τού άδικαιολογήτου πλουτισμού, Π 246 σ. 168.—Συμβάσεως έργασίας μαγείρου ξενοδοχείου άνευ βιβλιαρίου ύγείας· έπικύρωσις ταύτης άναδρομικώς διά τού έφεδιασμού τού μισθωτού ύστέρως, Π 4126 σ. 1353.—Συμβάσεως έπί έλλείψεως ποτοποιητικού νομιμοφροσύνης· άξίωσις έκ τού άδικαιολογήτου πλουτισμού, ΑΠ 29 σ. 369.—Προσλήψεως δικηγόρου είς Ν.Π.Δ.Δ. άνευ τηρήσεως τής διαδικασίας νομιμοφροσύνης· καταχρηστική ή ένστασις περί άνεφότητος, διαπιστωθείσης έν τώ μεταξύ άρμοδίως τής νομιμοφροσύνης τού διορισθέντος, ΑΠ 145 σ. 630.—Συμβάσεως έργασίας ώρισμένου χρόνου, μή τηρηθείσης τής διαδικασίας νομιμοφροσύνης· δέν θεωρείται ό έν πραγματική άπασχολήσει τελών μισθωτός συνεπεία άκύρου συμβάσεως έργασίας ώς τελών έν σχέσει έργασίας άορίστου χρόνου καί συνεπώς δέν δικαιούται έν περιπτώσει άπολύσεως τής άποζημιώσεως τού νόμου 2112/1920, άφού δέν θά έδικαιούτο τοιαύτης καί έγκύρου ούσης τής συμβάσεως, ΑΠ 91 σ. 441.—Συμβάσεως έργασίας ώρισμένου χρόνου, άντικειμένης είς διατάξεις τού δημοσίου τάξεως Γενικού Κανονισμού Προσωπικού τού Ο.Τ.Ε.· δυνατή ή παύσις άποδοχής ύπό έργοδότου ύπηρεσιών μισθωτού έπί άκύρων συμβάσεων έργασίας, μή έπερχομένης ύπηρεσιρίας τού έργοδότου μέ συνέπειαν καταβολήν μισθού κατ' άρθρον 656 Α.Κ.· ίσχυρισμός μισθωτού περί καταχρηστικής ύπό έργοδότου έπικλήσεως τής άκυρότητος τής συμβάσεως, Π 24982 σ. 442.—Συμβάσεως έπί παραβάσει τών περί πολυθεσίας ίατρών διατάξεων· ή άπαγόρευσις άφορά τάς πέραν τής πρώτης θέσεως, μή θεμελιούμενον έξ αύτής τού κύρους τής συμβάσεως διά τήν πρώτην θέσιν, ΑΠ 56 σ. 451.—Συμβάσεως περί παροχής παρεργως καί παρεκτελουμένης έργασίας είς άλλον έργοδότην, έφ' όσον έχει έξαντληθή ό νόμιμος χρόνος έργασίας· συνέπειαι, ΝΖ σ. 463.—Συμβάσεως έργασίας καί δικαίωμα άδείας, Π 211 σ. 153, Π 260 σ. 1421.—Συμβάσεως έργασίας· καταγγελία τής σχέσεως έργασίας· δικαίωμα άποζημιώσεως νόμου 2112/1920, Π 260 σ. 1421, Π 1201 σ. 1418.—Συμβάσεως έργασίας ώς όδηγού τού κατέχοντος άδειαν όδηγού αύτοκινήτου Ρυσικών Αρχών άνευ άδείας Υπουργείου Συγκοινωνιών, Π 1201 σ. 1418.—Προβολή ύπό έργοδότου άνυρότητος τής περί τοποθετήσεως πράξεως τού συμβουλίου, έφ' όσον έχώρησε τοποθέτησις πολεμιστού, τελούντος έν καλή πίστει ύπό τού οίκείου συμβουλίου είς έπιχείρησιν, καίτοι έλλείπουσιν αί προϋποθέσεις άπορίας καί άνεργίας καί παρήλθεν έκτοτε ίκανών χρονικών διαστημα, άποδεχθείσης τής έπιχειρήσεως τήν πράξιν άντίθεσις πρός τό άρθρον 281 Α.Κ., ΑΠ 599 σ. 1550.—Συμβάσεως περί παροχής ύπερωριακής έργασίας· άξίωσις έκ τού άδικαιολογήτου πλουτισμού, Είσαγ. σ. 11, Ε 2200 σ. 1556.—Αδείας Αρχής περί ύπερωριών· λόγοι, Π 4902 σ. 38.—Συμφωνίας περί συμψηφισμού καταβαλλομένων άνωτέρων τού νομίμων όρίων άποδοχών πρός τήν άμοιβήν καί άποζημίωσιν έκ τής ύπερωριακής έργασίας, ΝΖ σ. 427, ΑΠ 192 σ. 633, ΝΖ σ. 962.—Συμφωνιών κατ' άρθρον 8 ν.δ. 4020/1959 περί καλύψεως άποζημιώσεων έκ παρανόμου ύπερωριακής έργασίας ύπό τών καταβαλλομένων είς τούς μισθωτούς άποδοχών πέραν τών ίσχυόντων έκάστοτε έλαχίστων όρίων· προϋποθέσεις τής άκυρότητος τής συμφωνίας ή κάλυψις διά συμπεφωνημένου ύπέρ τά νόμιμα έλάχιστα ώρια μισθού τών έξ άδικαιολογήτου πλουτισμού άπαιτήσεων καί τής προσαυξήσεως 75% τού ώρομισθίου, ΑΠ 620 σ. 301.—Καί συμφωνίας περί κατιλογισμού είς τάς άπαιτήσεις έξ ύπερωριακής έργασίας κατ' άρθρον 8 § 2 ν.δ. 4020/1959 ποσών καταβληθέντων ώς άποδοχών καθ' ύπέρβασιν τού έλαχίστου νομίμου όρίου μισθού, συμφωνηθεισών όμως διά τήν παροχήν έργασίας ύπέρ τό νόμιμον ώράριον, ΑΠ 192 σ. 633, πρβλ. ΝΖ σ. 962.—Παραιτήσεως έργαζομένου άπό δικαιωμάτων έκ διατάξεων δημοσίας τάξεως, οία καί ή τού άρθρου 8 § 2 ν.δ. 4020 περί δικαιωμάτων έκ παρανόμου ύπερωριακής έργασίας, ΑΠ 67 σ. 433, ΝΖ σ. 427.—Παραιτήσεως, έστω καί έκ τών ύστέρων άπό δικαιώματος πρός λήψιν τής έκ παρανόμων άπασχολήσεως ώφελείας τού έργοδότου κατά τάς περί άδικαιολογήτου πλουτισμού διατάξεις καί καθ' ό μέρος προέρχεται έξ άκύρου ύπερωριακής έργασίας, παρασχεθείσης πρό τού ν.δ. 4020/1959, ΑΠ 67 σ. 433.—Συμφωνίας, δι' ής περιορίζονται τά έκ τού άρθρου 659 δικαιώματα, Είσαγ. σ. 21.—Συμφωνίας άντιθέτου πρός τάς διατάξεις περί άπαιτήσεως παρεχομένου ύπό έργοδότου οίκισμού, ένδυματισμού ή τροφής, ΑΠ 619 σ. 333.—Συμφωνίας άντικειμένης είς νόμον 551/1915 περί έργατικών άτυχημάτων, ΑΠ 114 σ. 575.—Καταγγελίας συμβάσεως έργασίας· συνέπειαι. Βλ. λ. **Καταγγελία συμβάσεως έργασίας, Έργασίας σύμβασις, Κατάχρησις δικαιώματος, Στράτευσις.**—Καταγγελίας κατ' άρθρον 672 Α.Κ., μή ύφισταμένου άπροδοκήτου λόγου ύπερημερία· όφειλή μισθού, Είσαγ. σ. 28.—Καταγγελίας συνδικαλιστικού στελέχους άνευ προηγουμένης διαπιστώσεως περί τής συνδρομής άπροδοκήτου λόγου, Π 22441 σ. 33.—Καταγγελίας συμβάσεως έργασίας δι' άξιόπονον πράξιν μισθωτού, λόγω μή καταβολής τής άποζημιώσεως ν. 2112/1920 έπί κηρύξεως άπαραδέκτου τής ποινικής διώξεως έλλείψει τιθικής πληρεξουσιότητος τού έποβιλόντος τήν μήνυσιν· σχετική ή άκυρότης· δικαιώματα μισθωτού, ΑΠ Όλ. 566 σ. 150.—Απολύσεως πολεμιστών δικηγόρων Ν.Π.Δ.Δ.· ύπερημερία περί τήν άποδοχήν τών ύπηρεσιών τού δικηγόρου, μή ένεχούσης άποδοχήν τής άκύρου άπολύσεως τής λήψεως τής κατά νόμον άποζημιώσεως, Π 692 σ. 721.—Παραιτήσεως άπό ύπο-

πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Κώδ. Πολ. Δικ., ΑΠ 96 σ. 571.— Λήψις ὑπ' ὄψιν πραγμάτων μὴ προταθέντων καὶ ἀσκούντων οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης· ἀναίρεσις κατ' ἄρθρων 807 § 7 Πολιτικῆς Δικονομίας, ΑΠ 620 σ. 301, ΑΠ 581 σ. 152.—Ἐπιδίκασις ἐξόδων παλινοστήσεως ναυτικοῦ ἐπὶ τῇ παραδοχῇ ὅτι ἐκ τῶν ἀποδείξεων προέκυψεν, ὅτι ἡ σύμβασις ἐλύθη κοινῇ τῶν διαδίκων συναινέσει· ἀναίρεσις τῆς ἀποφάσεως κατ' ἄρθρων 807 ἐδ. 7 Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπῆρχε τοιαύτη βάσις ἐν τῇ ἀγωγῇ, ΑΠ 142 σ. 1057.— Λόγος ἀναιρέσεως περὶ παραδοχῆς πραγμάτων μὴ προταθέντων, ἤτοι ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἀκεισθέλως ἀπεχώρησεν, ἐνῷ ἀντιθέτως οὗτος ὑπεστήριξεν ὅτι ἀπελύθη· ἀπόρριψις ὡς ἄνευ συμφέροντος προβαλλόμενος, ἀφοῦ ὁ τρόπος λύσεως τῆς συμβάσεως δὲν ἦσκει ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς ζητηθείσης ἐπιδικάσεως τῶν μέχρι τῆς λύσεως τῆς σχέσεως δώρων, ΑΠ 96 σ. 571.—Μὴ λῆψις ὑπ' ὄψιν πραγμάτων προταθέντων καὶ ἀσκούντων οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης· ἀναίρεσις κατ' ἄρθρων 807 § 7 Πολιτικῆς Δικονομίας, ΑΠ 74 σ. 518, ΑΠ 167 σ. 727, ΑΠ 579 σ. 1542, —Μὴ λῆψις ὑπ' ὄψιν ἐπουσιώδους ἰσχυρισμοῦ· οὐ λόγος ἀναιρέσεως, ΑΠ 660 σ. 372.—Μὴ λῆψις ὑπ' ὄψιν ἰσχυρισμοῦ ἐπουσιώδους λόγῳ τῆς ἀοριστίας του δὲν ἀποτελεῖ παράβασιν διατάξεώς τινος, ΑΠ 27 σ. 374.— Ἔννοια «πραγμάτων», ὧν ἡ παρὰ τὸν νόμον λῆψις ἢ μὴ λῆψις ὑπ' ὄψιν, ἱδρύει λόγον ἀναιρέσεως, ΑΠ 200 σ. 936.—Ἰσχυρισμὸς συνεχόμενος μὲ τὴν ἱστορικὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς καὶ συνιστῶντες ἄρνησιν αὐτῆς ἠτιολογημένην· ἰσχυρισμοὶ ἀποτελοῦντες ἁπλᾶ ἐπιχειρήματα πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀγωγῆς· ἐπιχειρήματα τοῦ δικαστηρίου πρὸς δικαιολόγησιν τῆς ἐπὶ τῆς οὐσίας κρίσεώς του, ἅτινα δύναται τοῦτο νὰ συναγάγῃ ἐλευθέρως ἐκ τῶν προσκομιζομένων ἀποδείξεων· δὲν ἀποτελοῦσι «πράγματα» ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 807 ἐδ. 7 Πολιτικῆς Δικονομίας, ΑΠ 200 σ. 936.—Ἀπαράδεκτος λόγος ἀναιρέσεως περὶ μὴ λήψεως ὑπ' ὄψιν ἰσχυρισμοῦ, μὴ ἀποτελοῦντος πράγμα ἐν τῇ ἐννοίᾳ ἄρθρου 807 ἐδ. 7 Πολιτικῆς Δικονομίας, ἀλλ' ἐπιχείρημα, ΑΠ 135 σ. 864.—Λόγος ἀναιρέσεως περὶ μὴ λήψεως ὑπ' ὄψιν ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἀναιρεσιόντος, ταυτιζομένου πρὸς τὴν ἐκστηριζομένην ὑπ' αὐτοῦ ἀντίθετον τῆς γενομένης δεκτῆς ἀποφιν, ὡς τὴν ἔννοιαν καὶ ἐφαρμογὴν νομικῶν διατάξεων· ἀπόρριψις αὐτοῦ ὡς μὴ ἀφορῶντος εἰς πράγματα ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 807 ἐδ. 7 Πολιτικῆς Δικονομίας (ἤδη ἄρθρου 577 ἐδ. 8 Κώδ. Πολ. Δικ.), ΑΠ 90 σ. 529.—Ἀναίρεσις ἀποφάσεως μὴ λαβούσης ὑπ' ὄψιν ἰσχυρισμόν, ἀσκοῦντα οὐσιώδη ἐπιρροήν, ὡς θεμελιοῦντο τὴν κατ' ἄρθρον 281 Α.Κ. ἔνστασιν, ΑΠ 148 σ. 1058, —Μὴ λῆψις ὑπ' ὄψιν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων· λόγος ἀναιρέσεως κατ' ἄρθρων 807 ἐδ. 9 Πολιτικῆς Δικονομίας· ἀναφορὰ τῆς διατάξεως εἰς ἀποδείξεις οὐσιωδῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, ΑΠ 195 σ. 705.—Μὴ λῆψις ὑπ' ὄψιν ὁμολογίας ἐναγομένου περὶ ἐπουσιώδους περιστατικοῦ· δὲν ἱδρύει λόγον ἀναιρέσεως, ΑΠ 195 σ. 705.— Ἀπορριπτέοι λόγοι ἀναιρέσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 807 § 8 Πολ. Δικ. κατ' ἀποφάσεων διαδικασίας νόμων ΓΞΟΔ', ΑΠ 366 σ. 1036.— Μὴ τήρησις κατὰ διαδικασίαν νόμων ΓΞΟΔ' τῶν περὶ ἀποδείξεως διατάξεων τῆς Πολ. Δικονομίας· δὲν ἱδρύει λόγον ἀναιρέσεως, ΑΠ 571 σ. 89.—Ἀπορριπτέοι λόγοι ἀναιρέσεως κατ' ἀποφάσεως διαδικασίας νόμων ΓΞΟΔ', ὅτι τὸ δικάσαν δικαστήριον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἀποδεικτικὰ μέσα, μὴ ἐπιτρεπόμενα ὑπὸ τοῦ νόμου, καὶ ὅτι παρέβη τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ νόμου ὡς πρὸς τὴν δύναμιν τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων, τοῦ δικαστοῦ ἐκτιμῶντος ἐλευθέρως τὰς προσαγομένας ἀποδείξεις πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθείας, ΑΠ 238 σ. 857.—Προϋπόθεσις τοῦ κατ' ἄρθρων 807 ἐδ. 9 Πολ. Δικονομίας λόγου ἀναιρέσεως, ὅτι παρὰ τὸν νόμον τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν προσαχθείσας ἀποδείξεις εἶναι ὅτι τὸ δικαστήριον ἐχώρησεν εἰς ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων· ἀπορριπτέος τοιοῦτος λόγος ἀναιρέσεως, ὡς ἐρειδόμενος ἐπὶ ἐσφαλμένης προϋποθέσεως, ἐφ' ὅσον τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας ἀπέρριψε τὸν ἰσχυρισμὸν ὡς ἀόριστον καὶ ἀνεπίδεκτον δικαστικῆς ἐκτιμήσεως, ΑΠ 29 σ. 363.— Δὲν περιλαμβάνεται μεταξὺ τῶν κατὰ τὴν ἰσχύσασαν Πολ. Δικονομίαν λόγων ἀναιρέσεως ὁ ἐν τῷ Κώδ. Πολ. Δικονομίας (ἄρθρον 577 § 2) ἀναιρούμενος λόγος τῆς παραμορφώσεως ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τοῦ περιεχομένου ἀποδεικτικοῦ μέσου, ΑΠ 96 σ. 571, — Μνεία ἐν ἀποφάσει ὅτι πρὸς σχηματισμὸν τῆς κρίσεώς της ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησε καὶ τὰ παρὰ τῶν διαδίκων προσεχθέντα καὶ ἐπικληθέντα ἔγγραφα· βεβαίωσις ἐκ τούτου, ὅτι ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσίοντος ἐπικληθέντα καὶ προσαχθέντα ἔγγραφα· ἀπόρριψις λόγου ἀναιρέσεως, ΑΠ 571 σ. 89, ΑΠ 195 σ. 705, ΑΠ 200 σ. 936.—... μὴ ἀναγκαία εἰδικὴ μνεία, ΑΠ 571 σ. 89.— Λόγος ἀναιρέσεως κατ' ἄρθρων 807 ἐδ. 10 Πολ. Δικονομίας ἡ κατὰ παράβασιν τῶν ὁρισμῶν τοῦ νόμου ἐπιβολὴ τοῦ βάρους τῆς ἀποδείξεως, ΑΠ 243 σ. 1507.—Ψευδὴς ἐρμηνεία καὶ ἐσφαλμένη ἐφαρμογὴ νόμου· λόγος ἀναιρέσεως κατ' ἄρθρων 807 ἐδ. 11 Πολ. Δικονομίας, ΑΠ 565 σ. 81, ΑΠ 631 σ. 329, ΑΠ 62 σ. 451, ΑΠ 95 σ. 537, ΑΠ 104 σ. 580, ΑΠ 192 σ. 638, ΑΠ 236 σ. 774, ΑΠ 281 σ. 853, ΑΠ 387 σ. 860, ΑΠ 311 σ. 983, ΑΠ 355 σ. 985, ΑΠ 370 σ. 1098, ΑΠ 427 σ. 1101, ΑΠ 367 σ. 1192, ΑΠ 425 σ. 1321, ΑΠ 481 σ. 1375, ΑΠ 63 σ. 1395, ΑΠ 313 σ. 1410, ΑΠ 535 σ. 1478, ΑΠ 329 σ. 1563.—Ἀπαράδεκτος λόγος ἀναιρέσεως διὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τοῦ Κανονισμοῦ Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Δ.Ε.Η., καθ' ὅσον δὲν συνιστᾷ νόμον καὶ δὴ οὐσιαστικόν, ΑΠ 234 σ. 1125.— Σπανδαῖος λόγος καταγγελίας συμβάσεως κατ' ἄρθρων 672 Α.Κ. νομικὴ ἔννοια· ἔλεγκτὴ ὑπὸ Ἀρείου Πάγου, Ἐδικ. σ. 28.— Λύσις συμβάσεως ἐργασίας διὰ σωπηρᾶς ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ καταγγελίας· κρίσις δικαστοῦ καὶ ἔλεγχος Ἀρείου Πάγου, ΑΠ 315 σ. 969.—Ἀπαράδεκτα κατ' ἄρθρων 810 § 1 Πολ. Δικονομίας λόγοι ἀναιρέσεως, καθ' ὅσον ἀμφισβητοῦσι τὴν ὀρθότητα τῆς

479 Α.Κ. σιωπηρής ἀναδοχῆς ex lege, περιορισμένης μόνον μέχρι τῆς ἀξίας τῶν μεταβιβαζομένων περιουσιακῶν στοιχείων· δικαιώματα διενεστοῦ, ΑΠ 366 σ. 1096.

Ἀναδρομικότης. Ἔλλειψις κατ' ἀρχὴν ἀναδρομικῆς δυνάμεως τῆς ἀνακλήσεως τῶν νομίμων ἀτομικῶν διοικητικῶν πράξεων, ἐξ ὧν ἐκτήθησαν δικαιώματα, εἰς ἃς περιπτώσεις δύναται νὰ χωρήσῃ ἡ ἀνάκλησις, ἔχουσα τὴν ἔννοιαν τῆς διακοπῆς διὰ τὸ μέλλον τῆς νομίμως μέχρι τῆς ἀνακλήσεως ὑπαρξάσης νομικῆς καταστάσεως· ἀνάκλησις παρανόμων διοικητικῶν πράξεων καὶ συνέπεια, ΑΠ 75 σ. 590.—Διαιτητικῆς ἀποφάσεως 12/1965 περὶ ὅρων ἁμοιβῆς διδακτικοῦ προσωπικοῦ Τεχνικῶν καὶ Ἐπαγγελματικῶν Σχολῶν, ΑΠ 582 σ. 392.—Αὔξήσεως ἀποδοχῶν διὰ διαιτητικῆς ἀποφάσεως· ἰσχυρισμὸς ὅτι ἡ διάταξις τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ ἀναδρομικότητος αὐξήσεως ἀποδοχῶν καταργήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 136 § 1 τοῦ Συντάγματος, ὡς ἀντικειμένη εἰς τὸ ἄρθρον 82 § 2 αὐτοῦ, δι' οὗ ὁρίζεται ὅτι «φόρος ἢ ἄλλο οἱονδήποτε οἰκονομικὸν βάρος» δὲν δύναται νὰ ἐπιβληθῇ διὰ νόμου ἀναδρομικῆς ἰσχύος, ΣΕ 1724 σ. 1035.—Ἀναδρομικὴ αὔξησις νομίμων ἀποδοχῶν μισθωτῶν, ΝΖ σ. 1574.—Ἀναγκαστικὸν νόμου 237/1967, ΑΠ 94 σ. 527.—Ἐπικουρώσιμος ἄκυρον λόγῳ ἐλλείψεως διδλιαρίου ὑγείας συμβάσεως ἐργασίας διὰ τοῦ ἐφοδιασμοῦ τοῦ μισθωτοῦ ἑστέρους, ΠΑ 4126 σ. 1353.

Ἀναίρεσις (Πολ. Δικ.). **1. Γενικά· ὑποκείμεναι ἢ μὴ ἀποφάσεις.** Γενικὸς κανὼν ἐκ τοῦ ἄρθρου 24 § 1 Εἰσαγ. Νόμου τοῦ Κώδ. Πολ. Δικ., ὅτι τὸ παραδεκτὸν τῶν ἐνδίκων μέσων καὶ τὸ ἐπιτρεπτὸν τῶν προβαλλομένων λόγων κρίνονται κατὰ τὸν νόμον, τὸν ἰσχύοντα κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως τῶν ἀποφάσεων, ΑΠ 315 σ. 969.— Ἐφαρμογὴ δυνάμει εἰδικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ Εἰσαγ. Νόμου τοῦ Κώδ. Πολ. Δικ. ἐπὶ διαφορῶν, ἐπαγομένων εἰς τὴν διαδικασίαν τοῦ δι' αὐτοῦ καταργηθέντος δ.δ. 1/1.8.1920 περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τοῦ νόμου ΓΞΟΔ' κλπ. καὶ ἐνδικασθεισῶν κατὰ τὴν διαδικασίαν ταύτην, ἐκκρεμῶν δὲ κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Κώδ. Πολ. Δικ. τῶν διατάξεων τοῦ ἄνω διατάγματος τοσοῦτον ὡς πρὸς τὸ παραδεκτὸν τῆς κατ' αὐτῶν ἀναιρέσεως, ὅσον καὶ ὡς πρὸς τὸ συγχωρητὸν τῶν δι' αὐτῆς προτεινομένων λόγων, κατὰ παρέκκλισιν τοῦ ἐν ἄρθρῳ 24 § 1 τοῦ Εἰσαγ. Νόμου γενικοῦ κανόνος καὶ τῶν ὁρισμῶν τῶν ἄρθρων 570 - 580 τοῦ Κώδ. Πολ. Δικ., ΑΠ 315 σ. 969.—Ὑποκείμενα εἰς ἀναίρεσιν ἀποφάσεις κατ' ἄρθρον 571 Κώδ. Πολ. Δικ., ἐπὶ ἐποθέσεως διελθούσης ἀμφοτέρους τοὺς βαθμοὺς δικαιοδοσίας· μόνον ἡ κατὰ δεύτερον βαθμὸν ἐκδοθεῖσα ὁριστικὴ ἀπόφασις, οὐχὶ δὲ καὶ αἱ πρωτοβάθμιοι ταύταις, αἵτινες ἐνσωματώθησαν εἰς αὐτήν, ΑΠ 315 σ. 969. —Ἀπαράδεκτος κατ' ἀποφάσεως Εἰρηνοδικείου ἐκκληθείσης καὶ ἐπικυρωθείσης δι' ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου, ΑΠ 166 σ. 1105.—Ἐπιτρεπτὸν ἔνδικον μέσον ἀναιρέσεως, κατ' ἄρθρον 812 Πολιτικῆς Δικονομίας, μόνον κατὰ τῶν τελεσιδίκων γενομένων ἢ ἀνεκλήτως ἀπαγγελλομένων δριστικῶν ἀποφάσεων τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων· ἐφαρμογὴ τῆς γενικῆς αὐτῆς διατάξεως καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΞΟΔ' ἐκδιδομένων ἀποφάσεων, ΑΠ 432 σ. 1440.— Ἀπόρριψις ἐνστάσεως περὶ ἀπαραδέκτου τῆς ἀναιρέσεως λόγῳ σιωπηρᾶς ἀποδοχῆς τῆς ἀποφάσεως καὶ ἀμετακλήτου αὐτῆς, θεμελιουμένης ἐπὶ δηλώσεως συμψηφισμοῦ εἰς ἐπιδικασθείσαν ἀπαίτησιν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐκ μισθῶν ἐπιχορηγείας τῆς κατ' αὐτοῦ ἀπαιτήσεως ἐπιστροφῆς τῆς καταβληθείσης ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112, μετὰ τὴν κήρυξιν ἄκυρον τῆς καταγγελίας, γενομένης τῆς δηλώσεως συμψηφισμοῦ πρὸς ἀποτροπὴν τῆς ἐκτελέσεως τῆς τελεσιδίκου ἀποφάσεως διὰ τὸ ὅλον ἐπιδικασθὲν ποσὸν καὶ συνεπῶς μὴ περιεχούσης σαφῶς ἀποδοχὴν τῆς ἀποφάσεως, ὡς ρητῶς ἀπαιτεῖ τὸ ἄρθρον 311 Κώδ. Πολ. Δικ., ΑΠ 315 σ. 969.

2. Διάδικοι παρέμβασις. Ἄσκησις αἰτήσεως ἀναιρέσεως ὑπὸ τοῦ ἐνηλικιωθέντος, παυσάσης αὐτῷ τῆς πατρικῆς ἐξουσίας τοῦ ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ δεξιαγαγόντος τὴν δίκην πατρός του, ΑΠ 523 σ. 307. —Δικαίωμα παρεμβάσεως εἰς δίκην ἐπαγγελματικῶν σωματείων κατ' ἄρθρον 709 § 1 Κώδ. Πολ. Δικ.· ἀνεφάρμοστον εἰς τὴν κατ' ἀναίρεσιν δίκην, ΑΠ 387 σ. 860.— Ἀπαράδεκτος τὸ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου πρόσθετος παρέμβασις ἐκ μέρους τρίτου σωματείου, ἐπικαλουμένου διὰ τὸ παραδεκτὸν αὐτῆς μόνον τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 709 Κώδ. Πολ. Δικ., μὴ ἐποκειμένης εἰς τὴν περίπτωσιν δίκης, ἁφορώσης τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ περιοριστικῶς ἀναφερομένας περιπτώσεις, ΑΠ 244 σ. 1441.

3. Λόγοι. Οἱ λόγοι ἀναιρέσεως πρέπει νὰ περιέχωνται εἰς τὴν περὶ ἀναιρέσεως αἴτησιν· ἄρα καὶ ἡ βασιμότης αὐτῶν ἐκτιμᾶται ἐξ αὐτῆς, ΑΠ 27 σ.374.—Ἀπόρριψις λόγου ἀναιρέσεως ἀορίστου καὶ ἀνεπιδέκτου δικαστικῆς ἐκτιμήσεως, ΑΠ 27 σ. 374, ΑΠ 133 σ. 720.— Ἡ ἐν τῷ ἀναιρετηρίῳ ἀοριστία τοῦ ἰσχυρισμοῦ δὲν δύναται νὰ συμπληρωθῇ διὰ παραπομπῆς εἰς τὰς προτάσεις τῆς ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου συζητήσεως, ΑΠ 27 σ. 374.—Λόγοι ἀναιρέσεως κατ' ἀποφάσεων ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν, ἐκκρεμῶν κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Κώδ. Πολ. Δικονομίας, οἱ ἐν ἄρθρῳ 807 Πολ. Δικονομίας, μεταξὺ τῶν ἄλλων δὲν περιλαμβάνονται καὶ ὁ ἐν ἄρθρῳ 577 Κώδ. Πολ. Δικ. περιληφθεὶς λόγος περὶ τῆς παραμορφώσεως τοῦ περιεχομένου ἀποδεικτικοῦ μέσου, ΑΠ 315 σ. 969, ΑΠ 195 σ. 705.—Ἀπαράδεκτον κατ' ἄρθρον 811 § 2 Πολιτικῆς Δικονομίας λόγου ἀναιρέσεως, ἐφ' ὅσον δὲν προεβλήθη ἰσχυρισμὸς ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας, οὐδὲ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δέχεται τοιοῦτον γεγονός, ΑΠ 198 σ. 712, ΑΠ 366 σ. 1096.— Αἰτιολογία, μὴ θεμιζομένη ὑπὸ τῶν λόγων ἀναιρέσεως, στηριζουσα αὐτοτελῶς τὴν ἀπόρριψιν ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἀναιρεσείοντος· ματαία ἡ ἔρευνα λόγου πλήττοντος τὴν ἀπόφασιν διὰ τὴν ἀπόρριψιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ, ΑΠ 139 σ. 728.— Ἐφαρμογὴ κατ' ἄρθρον 24 § 1 Εἰσαγ. Νόμου Κώδ. Πολ. Δικ. τῆς ἰσχυσάσης Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς πρὸς τὸ παραδεκτὸν τῶν λόγων ἀναιρέσεως, κατ' ἀποφάσεων δημοσιευθεισῶν

πράξεων συνέπειας ἀναδρομικότης, ΑΠ 75 σ. 599.—Διακοπικῶν πράξεων κατ' ἐφαρμογὴν ἀ.ν. 261/1968· ἐφαρμογὴ τούτου καὶ ἐπὶ ἀποφάσεων Πρωτοδικειακῶν Καιτσαπῶν παλαιῶν πολεμικῶν, ΣΕ 744 σ. 718.—Ἀποφάσεως Α.Σ. Ὀργανισμοῦ καὶ ἀναιρετὴ καλαίστως δημιουργηθείσης πραγματικῆς καταστάσεως, ΑΠ 440 σ. 1377.—Τοποθετήσεως πολεμικοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ΣΕ 2704 σ. 221, ΑΠ 27 σ. 374, ΣΕ 3179 σ. 565, ΑΠ 75 σ. 590, ΑΠ 212 σ. 773. Βλ. καὶ λ. **Στρατευσις** (παράγρ. Β').— Ἀναίρεσις ἀποφάσεως δικαστηρίου, ἐλλείψει νομίμου βάσεως ἐξ ἀνεπαρκοῦς αἰτιολογίας, μὴ καθοριζομένου διὰ τίνα λόγον ἀνεκλήθη πρᾶξις περὶ τοποθετήσεως πολεμικοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ΑΠ 75 σ. 590.

Ἀνακοπή. Κατὰ πράξεως ἐπιβολῆς ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τῆς ἐν συντεχείᾳ ἀτομικῆς προσκλήσεως, διώκουσι ὅπως ἀναγνωρισθῇ ἀπαίτησις κατὰ τοῦ Ι.Κ.Α. περὶ ἀποζημιώσεως, σημερίνως ἄρθρου 729 Α.Κ., διὰ δοθείσαν ἐγγράφως κατόπιν αἰτήσεως ἐσφαλμένην πληροφορίαν, ΑΠ 555 σ. 896.—Ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ 601 Κώδ. Πολ. Δικ. κατὰ πράξεων ἐπιβολῆς εἰσφορῶν· ἀπαράδεκτον αἰτήσεως ἀνωρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ὑφισταμένης παραλλήλου προσφυγῆς, ΣΕ 546 σ. 789.—Ἐπὶ ἐμπροθεσμίας διαδίκου· ὑποκείμενα ἀποφάσεις κατ' ἄρθρον 516 Κώδ. Πολ. Δικ.· κρίσις, κατ' ἄρθρον 24 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Κώδ. Πολ. Δικ., περὶ τοῦ παραδεκτοῦ τῶν ἐνδίκων μέσων, τοῦ ἐπιτρεπτοῦ τῶν προβαλλομένων λόγων καὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀσκήσεως κατὰ τῶν νόμων, τὸν ἰσχύοντα κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως· ἐφαρμογή, κατ' ἄρθρον 25 § 1 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου, τῶν ἄρθρων 518 καὶ 519 Κώδ. Πολ. Δικ., ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Κώδικος καὶ ἐπὶ τῶν ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς του καὶ ἐφεξῆς ἐκδιδομένων ἀποφάσεων· λόγος ἀναιρέσεως ἡ ἀπουσία ἐξ ἀνωτέρας βίας· ἔννοια ἀνωτέρας βίας, ΙΙ 1093 σ. 994.

Ἀναμονή. Μισθωτοῦ ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας διὰ τὴν παροχὴν ὑπηρεσιῶν καὶ μείωσις τῆς προσωπικῆς του ἐργασίας κατὰ Κυριακάς· δι' ἀπασχόλησιν ἐπὶ ἕλαττον τοῦ κεκανονισμένου ὡρομισθίου, ΑΠ 312 σ. 912.

Ἀνάπαυσις. Βλ. καὶ λ. **Ἄδεια μισθωτῶν, Κυριακή, Ἑορταί.** — Δικαίωμα ἀναπαύσεως κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος τῶν ἐργασθέντων κατὰ Κυριακὴν· προϊσχύον δίκαιον καὶ ν.δ. 748/1966, ΝΖ σ. 104.—Διατάξεις ἄρθρου 8 ν.δ. 4020/1959 περὶ ὑπερωριῶν καὶ διατάξεις ν.δ. 748/1966 περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως· παροχὴ ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς ἢ ἡμέρας ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως· ἔλλειψις δικαιώματος προσαυξήσεως ὡρομισθίων κατ' ἄρθρον 8 ν.δ. 4020/1959, μὴ θεωρουμένης τῆς ἐργασίας ὡς ὑπερωριακῆς, ΑΠ 387 σ. 860.—Ἀνεφάρμοστον τῶν περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως διατάξεων ἐπὶ Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Κράτους ἀσκουμένων βιομηχανιῶν καὶ μονοπωλίων· ἔλλειψις δικαιώματος ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως τῶν μισθωτῶν τούτων, ΑΠ 598 σ. 1552.

Ἀναπηρία. Βλ. λ. **Ἐργατικὰ ἀτυχήματα, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα.**

Ἀνάπηροι. Παροχὴ εἰς ἀναπήρους πολέμου ἀδείας ἀεροθεραπείας καὶ λουτροθεραπείας· προϋποθέσεις τοῦ δικαιώματος· ὑποχρέωσις τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, ὡς καὶ τῶν πάσης φύσεως ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, Δήμων καὶ Κοινοτήτων πρὸς παροχὴν τῆς ἄνω ἀδείας μετ' ἀπόφασιν τῆς εἰδικῆς ἐξ ἰατρῶν Ἐπιτροπῆς περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ἀεροθεραπείας, γνωστοποιουμένης εἰς τὸν ἐργοδότην· ὑποχρέωσις ἐργοδότου εἰς ἀποζημίωσιν κατ' ἄρθρον 335 καὶ 401 Α.Κ., ἐν ἀρνήσει αὐτοῦ πρὸς χορήγησιν τῆς ἀδείας, ΑΠ 436 σ. 1050.

Ἀναπροσαρμογή. Ἀποδοχῶν· αἰτήσεις. Βλ. λ. **Ἀποδοχαί, Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας, Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας.** — Ἐπιδομάτων ἀνεργίας, Ἐγκ. σ. 399.—Ἀποζημιώσεως ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ΑΠ 83 σ. 522, ΑΠ 251 σ. 848, ΙΙ 90 σ. 1117.—Ἐπίδομα ἀναπροσαρμογῆς ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α., ΣΕ 2705 σ. 398, ΣΕ 858 σ. 1062.

Ἀνάρμοστος συμπεριφορά. Ὡς λόγος ἀπολύσεως ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμικοῦ, ΣΕ 395 σ. 638, ΝΖ σ. 1025.

Ἀναστολή. Βλ. καὶ λ. **Παραγραφή. Προθεσμία.** —Συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀνταπεργίας, ἀπαλλασσομένου τοῦ ἀντιπερισπόντος τῆς καταβολῆς ἀποδοχῶν τοῦ ἀπεργοῦ, ΑΠ 55 σ. 517.

Ἀνέκκλητον. Βλ. λ. **Ἔφεσις.**

Ἀνέλεγκτον. Ἐκτιμήσεως πραγμάτων, ΑΠ 542 σ. 21, ΑΠ 541 σ. 39, ΑΠ 543 σ. 30, ΑΠ 580 σ. 250, ΑΠ 660 σ. 372, ΑΠ 198 σ. 712, ΑΠ 237 σ. 859, ΑΠ 269 σ. 910, ΑΠ 16 σ. 931, ΑΠ 366 σ. 1096, ΑΠ 365 σ. 1101, ΑΠ 542 σ. 1479, ΑΠ 535 σ. 1482. — Οὐσιαστικῆς κρίσεως ἐπὶ τῶν κρισίμων περιστατικῶν τῆς ἀγωγῆς, ΑΠ 195 σ. 705.—Κρίσεως περὶ συνεχίσεως τῆς αὐτῆς ἐπιχειρήσεως ὑπὸ τὸν νέον φορέα, ἐπὶ μεταβολῆς προσώπων ἐργοδότου, ΑΠ 198 σ. 712.—Κρίσεως δικαστηρίου τῆς οὐσίας, ὅτι ἡ διατύπωσις καταλείπει ἀμφιβολίας ὡς πρὸς τὸ ἀληθὲς περιεχόμενον τῆς δηλωθείσης βουλήσεως, ΑΠ 139 σ. 728. — Ἐκτιμήσεως ἀποδείξεων, ΑΠ 571 σ. 89, ΑΠ 576 σ. 93, ΑΠ 575 σ. 153, ΑΠ 621 σ. 227, ΑΠ 629 σ. 242, ΑΠ 611 σ. 296, ΑΠ 641 σ. 311, ΑΠ 618 σ. 384, ΑΠ 143 σ. 520, ΑΠ 145 σ. 630, ΑΠ 198 σ. 712, ΑΠ 242 σ. 1000 κλπ.—Ἐκτιμήσεως περιεχομένου ἀποφάσεως, ΑΠ 315 σ. 969.—Ἐκτιμήσεως περιεχομένου ἀποφάσεων Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ΑΠ 308 σ. 45.—Ἐκτιμήσεως τοῦ περιεχομένου τῶν ἐχόντων ἰσχὺν συμβάσεως Ὀργανισμοῦ Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας κλπ. Τραπέζης Ἑλλάδος καὶ Γενικοῦ Κανονισμοῦ καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων αὐτῆς, ΑΠ 506 σ. 179, ΑΠ 165 σ. 935.—Λύσις συμβάσεως ἐργασίας διὰ συμπεράς ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ καταγγελίας· κρίσις δικαστοῦ καὶ ἔλεγχος Ἀρείου Πάγου, ΑΠ 315 σ. 962.—Κρίσεως περὶ προσηκούσης χρησιμοποιήσεως ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμικοῦ, ΑΠ 535 σ. 1482.

Ἀνελκυστῆρες. Ἄδεια διὰ χειρισμόν, ἐπίβλεψιν (συντήρησιν) κλπ.· ἀπαλλήλικὴ ἰδιότης

οὐσιαστικῆς κρίσεως ἐπὶ τῶν κριτηρίων περιστατικῶν τῆς ἀγωγῆς, ΑΠ 125 σ. 705.— Ἀπαράδεκτος λόγος πλήττων τὴν περὶ πραγμάτων κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, μὴ ἐφιστάμενης παραβάσεως κανόνος δικαίου (ἄρθρον 810 Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 6 νόμου 3810/1957), ΑΠ 366 σ. 1096. — Λόγος ἀναιρέσεως στηριζόμενος εἰς πραγματικὰ περιστατικά, ἀφισταμένα τῶν παρὰ τῆς προσβαλλομένης ἀπορριφθέντων δεκτῶν· ἀπαράδεκτος κατ' ἄρθρον 810 § 1 Πολιτικῆς Δικονομίας, ἔχον ἐφαρμογήν, κατ' ἄρθρον 24 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδ. Πολ. Δικονομίας, ὡς ἐκ τοῦ χρόνου ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως, ΑΠ 584 σ. 460.—Ἀπαράδεκτος λόγος ἀναιρέσεως, πλήττων τὴν ἀπόφασιν διὰ κακὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ΑΠ 96 σ. 371.— Ἀνέλεγκτον κρίσεως δικαστηρίου οὐσίας περὶ πράξεως κενοῦ ἢ ἀμφιβολίας, ἔστω καὶ ἐμμέσως, εἰς τὴν δήλωσιν βουλήσεως· ἔλεγκτὴ ὅμως διὰ παραβάσεων τῶν ἄρθρων 173 καὶ 200 Α.Κ. ἡ παράλειψις, ὅπως προσφύγῃ εἰς τοὺς κανόνας τῆς καλῆς πίστεως καὶ τὰ συναλλακτικὰ ἤθη πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθοῦς βουλήσεως τῶν δικαιοπρακτησάντων ἢ παραθέσῃ τὰ πραγματικὰ στοιχεῖα, ἐξ ὧν προκύπτει ἡ ἐφαρμογὴ τούτων, ΑΠ Ὁλ. 590 σ. 325.—Ἔλεγκτὴ ἀπὸ τοῦ Ἀκυρωτικοῦ κατ' ἄρθρον 810 § 1 ἐδάφ. α΄ τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ἡ παράβασις τοῦ διὰ τῶν ἄρθρων 173 καὶ 200 Α.Κ. καθιερουμένου γενικοῦ ἑρμηνευτικοῦ κανόνος, ΑΠ 139 σ. 728.—Ἡ παράβασις τῶν ἑρμηνευτικῶν κανόνων τῶν ἄρθρων 173 καὶ 200 Α.Κ., ἐλεγχομένη ἀπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου, βάσει τῶν ἀνελέγκτως δεκτῶν γενομένων ἀπὸ τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας πραγμάτων, ἐπάγεται τὴν κατ' ἄρθρον 807 ἐδάφ. 17 Πολιτικῆς Δικονομίας ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως, ΑΠ 315 σ. 969.—Ἀνεπαρκὴς αἰτιολογία ἀποφάσεως ἐπὶ ζητήματος, ἀσκοῦντος οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, καθιστῶσα ἀνέφικτον τὸν ἀπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔλεγχον τῆς ὀρθῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου· ἔλλειψις νομίμου βάσεως· ἀναίρεσις κατ' ἄρθρον 807 ἐδάφ. 17 καὶ 19 Πολιτικῆς Δικονομίας, ΑΠ 541 σ. 39, ΑΠ 620 σ. 301, ΑΠ 70 σ. 439, ΑΠ 75 σ. 590, ΑΠ 76 σ. 657, ΑΠ 15 σ. 731, ΑΠ 165 σ. 935, ΑΠ 425 σ. 1321, ΑΠ 469 σ. 1522, ΑΠ 520 σ. 1583, ΑΠ 431 σ. 1588, ΑΠ 543 σ. 1498.— Ἀναίρεσις ἀποφάσεως δι' ἔλλειψιν νομίμου βάσεως, μὴ προσδιορισάσης τὰ φυσικὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἐξεπροσώπησαν τὸ νομικὸν πρόσωπον, ἀλλ' ἀναφερούσης ἀορίστως, ὅτι ἡ σύμβασις συνήφθη μετὰ τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου, ΑΠ 505 σ. 25.—Ἀναίρεσις ἀποφάσεως δι' ἀντιφατικὰς καὶ ἀνεπαρκεῖς αἰτιολογίας, καθισταμένου ἀνεφίκτου τοῦ ἐλέγχου τῆς ὀρθῆς τοῦ νόμου ἐφαρμογῆς, ΑΠ 611 σ. 296, ΑΠ 580 σ. 250, ΑΠ 167 σ. 727, ΑΠ 16 σ. 931, ΑΠ 146 σ. 924, ΑΠ 360 σ. 987 ΑΠ 437 σ. 1247.— Ἀναίρεσις ἀποφάσεως δικαστηρίου ἐλλείψει νομίμου βάσεως, ἐξ ἀνεπαρκοῦς αἰτιολογίας, μὴ καθοριζομένου διὰ τίνα λόγον ἀνεκλήθη πρᾶξις περὶ τοποθετήσεως πολεμιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ΑΠ 75 σ. 590.— Ἀναίρεσις ἀποφάσεως ὡς ἐκ τῆς ἀνεπαρκοῦς αἰτιολογίας της, ὅσον ἀφορᾷ τὴν λῆψιν ἐπ' ὄψιν τῶν ἑρμηνευτικῶν κανόνων τῶν ἄρθρων 173 καὶ 200 Α.Κ., καταστάντος ἀνεφίκτου τοῦ ἀκυρωτικοῦ ἐλέγχου, ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τούτων, ΑΠ 15 σ. 731.—Ἀοριστία λόγου ἀναιρέσεως περὶ ἐλλείψεως νομίμου βάσεως, ΑΠ 470 σ. 1248.

4. **Ἀποτελέσματα.** Ἀναίρεσις ἀποφάσεως· ἐπάνοδος διαδίκων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, κατ' ἄρθρον 597 § 1 Κώδ. Πολ. Δικ.· ἐξέτασις ἐφέσεως, ΑΠ 604 σ. 298, ΑΠ 93 σ. 568, ΑΠ 114 σ. 575, ΑΠ 117 σ. 578, ΑΠ 251 σ. 848, ΑΠ 248 σ. 850, ΑΠ 87 σ. 932, ΑΠ 373 σ. 980, ΑΠ 310 σ. 1050, ΑΠ 120 σ. 1122, ΑΠ 100 σ. 1196.—Ἀναίρεσις ἀποφάσεως· ἐπάνοδος διαδίκων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν· ὑποθέσεις μὴ χρήζουσαι περαιτέρω διευκρινίσεως· ἐξέτασις ἐφέσεως, ΑΠ 522 σ. 183, ΑΠ 94 σ. 527, ΑΠ 585 σ. 532, ΑΠ 281 σ. 853, ΑΠ 263 σ. 904, ΑΠ 166 σ. 1105, ΑΠ 471 σ. 1375, ΑΠ 579 σ. 1542. —Ἀναίρεσις ἀποφάσεως ἀπὸ Ὁλομελείας Ἀρείου Πάγου· παραπομπὴ τῆς ὑποθέσεως πρὸς περαιτέρω ἐκδίκασιν εἰς τὸ ἀπὸ τοῦ Κανονισμοῦ ὁριζόμενον Τμῆμα, ΑΠ Ὁλ. 387 σ. 860, ΑΠ 262 σ. 1054.—Ἀναίρεσις ἀποφάσεως ἀπὸ Ὁλομελείας Ἀρείου Πάγου δι' ἀντιφατικὰς καὶ ἀνεπαρκεῖς αἰτιολογίας· παραπομπὴ ὑποθέσεως εἰς Γ΄ Τμῆμα πρὸς περαιτέρω συζήτησιν, ΑΠ 611 σ. 296.—Ἀναίρεσις ἀποφάσεως διὰ παράβασιν τῶν περὶ ἀρμοδιότητος διατάξεων· παραπομπὴ ὑποθέσεως εἰς τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον, ΑΠ 169 σ. 641, ΑΠ 283 σ. 907.— Πότε δυνατὴ κατ' ἄρθρον 598 § 4 Κώδ. Πολ. Δικ. διαφωνία τοῦ εἰς ὃ παρεπέμφθη ἡ ὑποθεσις, μετ' ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως, Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου πρὸς τὴν γνώμην τοῦ παραπέμψαντος Τμήματος, ΑΠ 21 σ. 1382.—Διαφωνία Τμημάτων· παραπομπὴ εἰς Ὁλομέλειαν, ΑΠ 536 σ. 79, ΑΠ 554 σ. 252.—Λῆψις ἀποφάσεως διὰ πλειοψηφίας μιᾶς ψήφου· παραπομπὴ ὑποθέσεως εἰς Ὁλομέλειαν, ΑΠ 611 σ. 297.—Ἐπιστροφὴ τῶν πραγμάτων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἐκτελέσεως κατάστασιν, κατ' ἄρθρον 597 § 2 Κώδ. Πολ. Δικ., ΑΠ 652 σ. 305, ΑΠ 653 σ. 327, ΑΠ 94 σ. 527, ΑΠ 251 σ. 848, ΑΠ 311 σ. 983, ΑΠ 391 σ. 1040, ΑΠ 157 σ. 1057.— Ἔλλειψις δεδικασμένου ἐπὶ τῇ βάσει ἀποφάσεως, ἧτις ἀνηρέθη, ΑΠ 396 σ. 1103.

Ἀνάκλησις. Γενομένης ὑπὸ ἐργοδότου καταγγελίας συμβάσεως δυνατή, ὅταν εἰς ταύτην στέργῃ ρητῶς ἢ σιωπηρῶς ὁ λήπτης αὐτῆς, Ε 183 σ. 649.—Ἀπολύσεως μισθωτοῦ Ὑπηρεσίας Ἐλέγχων Κατασκευῆς Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀζωτούχων Λιπασμάτων· ἀποδοχὴ ἀπορριπτέα ἀγωγὴ περὶ ἀποζημιώσεως, Π 5126 σ. 31.—Νομιμος ἡ χορήγησις ἀξιώσεως ὑπὸ ὅρον ἀνακλήσεως, Ἐγγρ. σ. 52.—Νομίμων ἀτομικῶν διοικητικῶν πράξεων, ἐξ ὧν ἐκτήθησαν δικαιώματα· ἔλλειψις ἀναδρομικῆς δυνάμεως τῆς ἀνακλήσεως, εἰς ὃ περιπτώσεις δύναται νὰ χορήσῃ αὕτη, ἔχουσα τὴν ἔννοιαν τῆς διακοπῆς διὰ τὸ μέλλον τῆς νομίμως μέχρι τῆς ἀνακλήσεως ὑπαρξάσης νομικῆς καταστάσεως, ΑΠ 75 σ. 590. —Παρανόμων διοικητικῶν

—Συναγόμενα έκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 67, 68, 70, 211 καὶ 669 § 2 Α.Κ.· ἀναγκαία προκειμένου περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἐν ὀνόματι τοῦ ἐργοδότου, Νομικοῦ Προσώπου, ὑπὸ φυσικοῦ προσώπου, νομίμως ἐκ τοῦ καταστατικοῦ ἐκπροσωποῦντος αὐτὸ καὶ οὐχὶ δυνάμει πληρεξουσιότητος ἁπλῆ δήλωσις βουλήσεως, μὴ ἀπαιτουμένης διὰ τὸ κῦρος τῆς πράξεως καὶ ἐπιδείξεως εἰς τὸν μισθωτὸν πληρεξουσίου ἐγγράφου, ὅπερ συμβαίνει μόνον ἐπὶ ἐκουσίας ἀντιπροσωπεύσεως καὶ δὲν ἐπιδέχεται ἀνάλογον ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τοὺς νομίμους ἀντιπροσώπους, ἐν οἷς καὶ ὁ διοικῶν καὶ ἐκπροσωπῶν τὸ Νομικὸν Πρόσωπον, ΑΠ 427 σ. 1102.—Καταγγελία ἐργασιακῆς σχέσεως διὰ πληρεξουσίου· ἐπιβολὴ τῆς πληρεξουσιότητος εἰς τὸν τόπον τῆς δικαιοπραξίας, εἰς ἣν αὕτη ἀφορᾷ καὶ δικαίωμα τοῦ τρίτου νὰ ἀποχρώσῃ ταύτην ἀμελλητί, λόγῳ τοῦ ὅτι δὲν ἐπεδείχθη τὸ πληρεξούσιον ἔγγραφον· συναγόμενα ἐκ τῶν ἄρθρων 167, 216, 217, 226, 232, 283 Α.Κ.· συνέπεια ἐκ τῆς ἐγκύρου ἀποχρώσεως τῆς καταγγελίας καὶ συνέπεια ἐκ τῆς μὴ ἀποχρώσεως, Π 187 σ. 781.—Ἀποφάσεις ποινικῆς διώξεως μισθωτοῦ ἐν ἐλλείψει εἰδικῆς πληρεξουσιότητος τοῦ ἐπιβαλόντος τὴν μήνυσιν· τύχη τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἧτις ἐγένετο διὰ τὴν ἀξιόποινον πρᾶξιν· δικαιώματα μισθωτοῦ· προθεσμία ἀγωγῆς· ἀκυρότης, ΑΠ Ὁλ. 746 σ. 1703.—Μὴ ἐπιδεκτικὰ ἐκπροσωπήσεως ὑπὸ ἐπαγγελματικῆς τινος ἢ ἄλλης ὀργανώσεως τὰ Ἀνώδυνα καὶ τὰ Ν.Π.Δ.Δ.· πότε δέσμευσις αὐτῶν ὑπὸ ἐθνικῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ΑΠ 281 σ. 852.

Ἀντίστασις Ἐθνική. Βλ. λ. **Νεοπολεμισταί.**

Ἀντισυνταγματικότης. Βλ. λ. **Σύνταγμα.**

Ἀντιφατικαὶ αἰτιολογίαι. Βλ. λ. **Ἀναίρεσις** (παράγρ. 2).

Ἀνώνυμος Ἑταιρεία. Βλ. καὶ λ. **Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας, Τράπεζαι.** Μὴ ἀναγκαία ἡ ἀναφορὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ τοῦ φυσικοῦ προσώπου, ὅπερ ἐκπροσωπεῖ τὴν Ἀνώνυμον Ἑταιρίαν, ἐπαρκῶς προσδιοριζομένου διὰ τῆς ἑταιρικῆς αὐτῆς ἰδιότητος· ἁρμοδιότης τοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδίκου ἐπὶ διαφορᾶς προελθούσης ἐκ τῆς δράσεως ἐν Ἀθήναις ἱδρυόντος ὑποκατάστημα τῆς Ἀνωνύμου Ἑταιρίας, Π 4902 σ. 38.—Ἀνώνυμος Ἑταιρία Α.Σ.Π.Α.· διοίκησις κατὰ τὸ καταστατικὸν αὐτῆς· ἔκτακτος ἐξουσία· διεύθυνσις ἐργασιῶν ὑπὸ διοικούντος συμβουλίου ἀναπληρώσεως τούτου· καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἐπιλήψιμον ὑπὸ ἀναπληρωτοῦ τοῦ διοικοῦντος συμβουλίου ἀποκρούσεως ταύτης λόγῳ μὴ ἐπιδείξεως πληρεξουσίου ἐγγράφου· ἀκυρότης καταγγελίας· ἀπόρριψις ἰσχυρισμοῦ περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐκ τοῦ ἄρθρου 226 Α.Κ. δικαιώματος, Π 298 σ. 920 (ἀνηρέθη αὕτη ὑπὸ τῆς ἀμέσως κατωτέρω ἀποφάσεως).—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἐν ὀνόματι ἐργοδότου νομικοῦ προσώπου ὑπ' φυσικοῦ προσώπου, νομίμως ἐκ τοῦ καταστατικοῦ ἐκπροσωποῦντος αὐτό, καὶ οὐχὶ δυνάμει πληρεξουσιότητος· ἀρκεῖ ἁπλῆ δήλωσις βουλήσεως ἐπὶ τῷ τοιούτῳ σκοπῷ, μὴ ἀπαιτουμένης διὰ τὸ κῦρος τῆς πράξεως καὶ ἐπιδείξεως εἰς τὸν μισθωτὸν πληρεξουσίου ἐγγράφου, ὅπερ κατ' ἄρθρον 226 Α.Κ. συμβαίνει μόνον ἐπὶ ἐκουσίας ἀντιπροσωπεύσεως· ἀνεπίδεκτον ἀναλόγου ἐφαρμογῆς τὸ ἄρθρον 226 Α.Κ., ΑΠ 427 σ. 1102.—Δυνατὴ κατ' ἄρθρα 18 § 2 καὶ 22 νόμου 2190/1920 ἡ ἀνάθεσις ὑπὸ τοῦ Δ.Σ. Ἀνωνύμου Ἑταιρείας καὶ εἰς ἕτερον τῆς ἐκπροσωπήσεως τῆς ἑταιρείας ἐν γένει ἢ εἰς ὡρισμένου μόνον εἴδους πράξεις, ἐν αἷς καὶ ἡ ἀπόλυσις προσωπικοῦ, ἂν ἀπαιτῆται τοιαύτη, περὶ ἧς ἀποφαίνεται ὁ οὕτω ἐξουσιοδοτηθείς, ΑΠ 427 σ. 1102.—Ἐφαρμογὴ ὀκταώρου ἐργασίας προσωπικοῦ Γραφείων Ἀνωνύμων Βιομηχανικῶν Ἑταιρειῶν, ΑΠ 508 σ. 12.—Νόμιμοι ὧραι ἐργασίας βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων· ἔννοια βιομηχανικοῦ ἐργοστασίου· ἔννοια καταστήματος, κατ' ἄρθρον 1 § 1 π.δ. 8/15, 4.1932· καθορισμὸς ἑπταώρου ἐργασίας, κατ' ἄρθρον 7 ἀ.ν. 547/1937 ἐπὶ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, μὴ ἀσκουσῶν βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν· ἔννοια ἄρθρου 8 § 2 ν.δ. 4020/1959 περὶ παρανόμων ἐπιχειρήσεων· ἀκυρότης συμφωνιῶν, ΑΠ 102 σ. 633.—Καθιέρωσις ἑπταώρου ἐργασίας δι' ὑπαλλήλους Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, τῶν μὴ ἀπασχολουμένων μὲ βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἐργασίας, καὶ μόνων διὰ τοὺς εἰς τὰ Γραφεῖα αὐτῶν ἀπασχολουμένους ὑπαλλήλους, μὴ ἐφαρμοζομένης τῆς ἑπταώρου ἐργασίας ἐπὶ τοῦ ἀπασχολουμένου εἰς τὰ καταστήματα τούτων προσωπικοῦ· περίπτωσις ἀμοιβῆς ἐργασίας λογιστοῦ, Π 1992 σ. 1240.—Νόμιμοι ὧραι ἐργασίας ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων, εἰς τὰ ὁποῖα ἐπάγονται καὶ τὰ ῥυμουλκὰ αὐτοκίνητα τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν ἐν γένει, κατὰ τὸ ν.δ. 28 Ἰανουαρίου/4 Φεβρουαρίου 1938· ἔκδοσις τοῦ διατάγματος τούτου ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς παρασχεθείσης ἐξουσιοδοτήσεως· διατήρησις ἐν ἰσχύϊ τῆς τοιαύτης ρυθμίσεως προκειμένου περὶ τῶν φορτηγῶν Γ' κατηγορίας καὶ μετὰ τὸ ν.δ. 882/1961· ἀνεφάρμοστον διατάξεως ἄρθρου 7 ἀ.ν. 547/1937· παροχὴ παραλύτως ὑπερωριῶν, κατ' ἄρθρον 8 § 2 ν.δ. 4020/1959, καὶ ἀποζημιώσεις, ΑΠ 623 σ. 385.—Νόμιμοι ὧραι ἐργασίας ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν κατὰ τὸ ἀπὸ 28.1/4.2.1938 ν.δ.· δυνατὴ ὑπερβάσεις· προσαύξησις δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, ΑΠ 531 σ. 1487.—Παροχὴ ἐργασίας ἐπὶ παραγωγῶν ἐπιχειρήσεων (πλὴν) Ἐλλείψεις διατάξεως περὶ ὑποχρεωτικοῦ ὡραρίου ἐργασίας διὰ τοὺς μισθωτοὺς τούτους, μὴ ἐφαρμοζομένων τῶν περὶ νομίμων ὁρίων ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν ἢ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων· νόμιμος μισθός, Π 2541 σ. 862.—Παροχὴ προσθέτου τοῦ μισθοῦ εἰς τεχνικὸν διευθυντὴν Ἀνωνύμου Ἑταιρίας χρηματικοῦ ποσοῦ, ὡς ὁραβείον ἐργασίας· περιορισμὸς ἀποδοτῶν διὰ τοῦ ἀ.ν. 17/1967· ἀντίθεσις εἰς τὰ ἄρθρα 9 § 1 καὶ 27 § 1 τοῦ ἐν ἰσχύϊ Συντάγματος, Π 695 σ. 784.—Πλεονεκτικὸς ὁ τρόπος προσδιορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἑλληνικῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας, τὰς ὑποχρεώσεις τῆς ὁποίας ἀνέλαβεν ἡ Α.Ε.Η., ἐν σχέσει μὲ τὰς ἀπολαβὰς ὑπαλλή-

χειριστοῦ, ΑΠ 262 σ. 1054.

Ἀνεπάρκεια. Λόγος ἀπολύσεως ἀναγκαστικῶς προσληφθέντων πολεμιστῶν, ΣΕ 3150 σ. 435. —Μισθωτοῦ ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν καθηκόντων του δεδικαιολογημένη ἀπόλυσις, ΑΠ 579 σ. 1542.

Ἀνεργία. Ὡς προϋπόθεσις τοποθετήσεως πολεμιστοῦ, ΣΕ 2492 σ. 23, Εἰσαγ. σ. 23, Π 249 σ. 313, ΑΠ 233 σ. 640, ΑΠ 599 σ. 1550.—Ἐξαιρετική περίπτωσις ἀποδοχῆς ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἐκπροθέσμου αἰτήσεως καὶ τὸ γεγονός, ὅτι ὁ προστατευόμενος, μὴ ὢν ἄνεργος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεώς του ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, κατέστη ἄνεργος μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς τεταγμένης προθεσμίας, ΑΠ 233 σ. 640.

Ἀνεργίας Ὀργανισμὸς Ἀσφάλισις. Ἀνιπροσαρμογὴ ἐπιδομάτων ἀνεργίας, Ἐγκ. σ. 399.— Ἐπιδότησις λόγῳ ἀνεργίας τῶν ἐμπιπτόντων εἰς τὰς διατάξεις περὶ ὁμαδικῶν ἀπολύσεων ἡσφαλισμένων, Ἐγκ. σ. 594.—Ἐπιδόματα ἀνεργίας αὐτοδικαίως ἐπανελθόντων εἰς ἐργασίαν, συμφώνως πρὸς ν.δ. 190/1969, Ἐγκ. σ. 1200.—Ἐπιδότησις λόγῳ ἀνεργίας τῶν τελουσῶν εἰς κατάστασιν κυοφορίας καὶ λοχείας, Ἐγκ. σ. 1200.—Ἀσφάλισις διισεργατῶν, Ἐγκ. σ. 1004.—Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 5 § 3 νόμου 3198/1955 ἐπὶ καταγγελίας σχέσεως ἐργασίας εἰδικῶς καὶ περιοριστικῶς ὡσάκις τόσον ὁ καταγγέλλων τὴν σύμβασιν ἐργοδότης, ὅσον καὶ ὁ μισθωτὸς ὑπαγονται εἰς τὰς περὶ ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀνεργίας διατάξεις τοῦ ν.δ. 2961/1954, ΑΠ 70 σ. 139.—Ὀργανισμὸς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ὁ Ὀργανισμὸς Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας ἐκδίκασις τῆς μετ' αὐτοῦ διαφορᾶς ἡσφαλισμένου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἄρθρου 691 Κώδ. Πολ. Δικ.' ἀνεπίτρεπτος προσφορὰ ἐκτέλεσις κατὰ τοῦ Ὀργανισμοῦ, ἀπολαμβάνοντος προνομίων τοῦ Δημοσίου' δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἀπολυθέντος μισθωτοῦ καὶ καταστάντος ἀνέργου ἕνεκεν ἀδικοπραξίας τῶν ὀργάνων τοῦ Ὀργανισμοῦ, Ε 882 σ. 1495.

Ἀνήλικοι. Ἀπασχόλησις ἀνηλίκου ὡς μαθητευομένου ξενοδοχείου' εἰδικαὶ διατάξεις ἀ.ν. 394/1936 περὶ προσωπικοῦ ξενοδοχείων καὶ διατάξεις νόμου ΑΚΘ'/1912 περὶ ἐργασίας ἀνηλίκων, Γν. Σ. σ. 49. — Εὐρωπαϊκὸς Κοινωνικὸς Χάρτης' δικαίωμα παίδων καὶ ἀνηλίκων πρὸς προστασίαν, ΝΖ σ. 761 ἐπ., 833 ἐπ.— Ἄσκησις αἰτήσεως ἀναιρέσεως ὑπὸ τοῦ ἐνηλικιωθέντος, παυσάσης αὐτοῦ τῆς πατρικῆς ἐξουσίας τοῦ ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ διεξαγομένου τὴν δίκην πατρός του, ΑΠ 523 σ. 307.

Ἀνθυγιεινὰ ἐπαγγέλματα - Ἀνθυγιεινὴ ἐργασία. Κανονισμὸς ἀσφαλίσεως βαρέων καὶ ἀνθυγιεινῶν ἐπαγγελμάτων τοῦ Ι.Κ.Α.' ὑπαγωγὴ εἰς αὐτὸν ἐκ τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰς βιομηχανίας καὶ βιοτεχνίας ἐλαστικοῦ τῶν ζυμωτῶν κλπ., ΣΕ 852 σ. 1063.—Ὁμοίως καὶ τῶν «γεμιστῶν» βυτιοφόρων τῶν Ἑταιρειῶν πετρελαιοειδῶν, ΣΕ 2021 σ. 1567.—Ἐπιβλαβεῖς ἀπασχολήσεις μισθωτῶν διὰ τὸ δικαίωμα ἀδείας κατ' ἔτος' δικαίωμα τριήμερης ἀδείας 12 ἡμερῶν κατ' ἐλάχιστον ὅριον κατ' ἔτος τῶν ἀπασχολουμένων εἰς ἐπιβλαβῆ διὰ τὴν ὑγείαν των ἢ εἰς ἰδιαιτέρως κοπώδη ἔργα, τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸ ἄρθρον 2 § 5 νόμου 539/1945 ἢ εἰς τὰ κατ' ἐξουσιοδότησιν ἐκδιδόμενα διατάγματα, ἀνεξαρτήτως ἂν δι' ἄλλων διατάξεων καὶ δι' ἄλλους σκοποὺς χαρακτηρίζονται αἱ ἀπασχολήσεις ὡς βαρεῖαι ἢ ἀνθυγιειναί, ὡς διὰ τὴν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἀσφάλισιν, Π 585 σ. 1116.—Ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, Βλ. λ. **Ἐπιδόματα**

Ἀνικανότης. Βλ. καὶ λ. **Ἐργατικὰ ἀτυχήματα, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις.** Ἀπαλλαγὴ Ἑταιρείας Ὑδάτων ἀποζημιώσεως ἀπολυομένων ἀγωγὴ ἀποζημιώσεως διὰ παρανομίαν συνισταμένην εἰς ἀκαίτιον παράλειψιν τῆς Ἑταιρείας, ὅπως ἀπολύσῃ ἐπαλλήλων της, πρὸ τῆς καταλήξεως του ὑπὸ τοῦ ὁρίου ἡλικίας, λόγῳ ἀνικανότητος συνεπείᾳ νόσου' κρίσις δικαστηρίου οὐσίας, ΑΠ 471 σ. 1374.—Ὑπαλλήλων Τραπέζης Ἑλλάδος, ΑΠ 458 σ. 1384. —Τέκνων θανόντος ἡσφαλισμένου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἐμπορικῆς Τραπέζης, ΑΠ 428 σ. 1442.

Ἀνταπεργία. Βλ. λ. **Ἀπεργία.**

Ἀντέφεσις. Βλ. λ. **Ἔφεσις.**

Ἀντικατάστασις. Ἀναγκαστικῶς προσληφθέντος πολεμιστοῦ, Βλ. λ. **Στράτευσις** (παράγρ. Β').

Ἀντιπροσωπεία - Ἀντιπρόσωποι. Προκύπτοντα ἐκ τῶν ἄρθρων 65, 67, 68, 70 Α.Κ.' ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸ Νομικὸν Πρόσωπον δικαιοπραξία, ἐφ' ὅσον συνήφθη ὑπὸ τοῦ διοικοῦντος τοῦτο ὀργάνου ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἐξουσίας του, ὡσάκις δὲ ἀμφισβητεῖται τὸ κῦρος καταρτισθείσης συμβάσεως δι' ἔλλειψιν νομίμου ἐκπροσωπήσεως τοῦ Νομικοῦ Προσώπου ὁ ἐπικαλούμενος τὴν σύμβασιν δέον νὰ προτείνῃ καὶ ἀποδείξῃ τὴν ἔγκυρον δήλωσιν τῆς δικαιοπρακτικῆς βουλήσεως' ἀναιρέσεις ἀποφάσεως δι' ἔλλειψιν νομίμου βάσεως, μὴ προσδιορισάσης τὰ φυσικὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἐξεπροσώπησαν τὸ Νομικὸν Πρόσωπον, ἀλλ' ἀναφερούσης ἀορίστως, ὅτι ἡ σύμβασις συνήφθη μετὰ τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου, ΑΠ 505 σ. 25.—Μὴ ἀναγκαία ἡ ἀναφορὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ τοῦ φυσικοῦ προσώπου, ὅστις ἐκπροσωπεῖ τὴν ἀνώνυμον ἑταιρείαν, ἐπαρκῶς προσδιοριζομένου διὰ τῆς ἑταιρικῆς αὐτῆς ἰδιότητος, Π 4902 σ. 38.—Λεν εἶναι στοιχεῖον τοῦ δικογράφου ἀγωγῆς κατὰ νομικοῦ προσώπου καὶ ἡ ἀναφορὰ τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα ἐκπροσώπων αὐτό, ἢ ἅτινα ἐξεπροσώπησαν τοῦτο κατὰ τὴν κατάρτισιν τῆς ἐν τῇ ἀγωγῇ συμβάσεως, τῆς θεμελιούσης τὸ ἀγωγικὸν δικαίωμα, Εἰρ. 223 σ. 174.—Ἔκτασις ἐξουσίας τοῦ διοικοῦντος νομικὸν πρόσωπον' δυνατὴ ἡ ἐξουσιοδότησις ἑνὸς ἢ τινῶν τῶν μελῶν τῆς διοικήσεως πρὸς ἐνέργειαν πράξεως πρὸς τρίτους' δικαίωμα κατ' ἄρθρον 226 Α.Κ. ἀποκρούσεως τῆς δηλώσεως βουλήσεως, γενομένης διὰ πληρεξουσίου, ἐφ' ὅσον δὲν ἐπιδεικνύεται τὸ πληρεξούσιον ἔγγραφον' σύμβασις ἐργασίας μετὰ ἀνωνύμου ἑταιρείας' Ἀστικαὶ Συγκοινωνίαι Περιοχῆς Ἀθηνῶν' λύσις αὐτῆς διὰ καταγγελίας, Π 208 σ. 920 (ἀνηρέθη αὕτη ὑπὸ τῆς ἀμέσως κατωτέρω ἀποφάσεως).

κατ' άρθρον 4 ν.δ. 3083/1954· ληξιαρχική πράξις· διόρθωσις· έγγραφή εις μητρώα αρρένων ή δημοτολόγια· αποφάσεις προβλεπομένων Επιτροπών, ΣΕ 1651 σ. 1566.— Έλλειψις υποχρεωτικής ισχύος εις δίκας περί αποζημιώσεως ένεκεν εργατικού ατυχήματος της γνωματεύσεως Υγειονομικής Επιτροπής του Ι.Κ.Α., ΑΠ 114 σ. 515.— Εξοφλητική απόδειξις αποζημιώσεως απολυθέντος μισθωτού· χαρτόσημον, ΝΖ σ. 1064.

Αποδοχαί. Βλ. και λ. **Άδεια μισθωτών** ι παράγρ. Α 4), **Εργασίας σύμβασις, Συλλογικαί διαφοραί εργασίας, Συλλογικαί συμβάσεις εργασίας, Νομικά πρόσωπα, Τράπεζαι, Υπάλληλοι δημόσιοι κλπ.**

1. Γενικά· έννοια· περιεχόμενον. Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης· δικαίωμα επί δικαίων αμοιβών, ΝΖ 76 επ., σ. 833 επ.— Όρα, κατ' άρθρα 648, 649, Α.Κ., διά την σύναψιν συμβάσεως εργασίας είτε ρητή, είτε σιωπηρά συμφωνίας περί συμβάσεως εργασίας και περί παροχής μισθού· συγκαλύπτουσα τής καταβολής του μισθού, εξασφαλίζοντος εις τον εργαζόμενον σταθερόν μέσον διαπορισμού, είτε κατά χρόνον απασχολήσεως, είτε κατά μονάδα εργασίας ή κατ' αποκοπήν καταβολή αυτού· είδη μισθού, ΑΠ 636 σ. 302.— Στοιχεία αγωγής, δι' ής διώκεται η καταβολή αποδοχών, ή σύμβασις εργασίας, ο συμπεφωνημένος ή εθισμένος μισθός και η παροχή της εργασίας· ανάθεσις εργασίας εις ελεύθερον εργάτην φορτοεκφορτώσεων υπό του προέδρου σωματείου, εις ο είχεν ανατεθή η διενέργεια φορτοεκφορτώσεων· μισθωτής της εργασίας και υποχρεωτικής εις καταβολήν αποδοχών το νομικόν πρόσωπον, ΑΠ 390 σ. 1317.— Μεταβολή προσώπου εργοδότου· εισέρχεται νέον εργοδότου δια τας υπό των προηγουμένων γεννηθείσας αξιώσεις των μισθωτών (δεδουλευμένου μισθού) υπό τας προϋποθέσεις του άρθρου 479 Α.Κ., Π 40 σ. 1311.—Τακτικαί έννοια κατ' άρθρον 3 § 2 ν. 2112/1920· ο μισθός και πάσα άλλη παροχή, διδομένη αντί μισθού, κατά συνέπειαν και αι παγίως καταβαλλόμεναι αμοιβαί δι' εργασίαν κατά Κυριακάς και νυκτερινάς ώρας, Π 57 σ. 642.— Θεώρησις ως τακτικών αποδοχών του μισθού και πάσης παροχής αντί μισθού, ήτοι και των επί του μισθού κατά την διάρκειαν της μισθώσεως εργασίας καταβαλλομένων προσθέτων παροχών, όταν δίδωνται σταθερώς και μονίμως ως τακτικόν συμβατικόν ή νομίμων αντάλλαγμα τακτικής υπηρεσίας, ΑΠ 542 σ. 1479.— Παροχή εργασίας τακτικώς και επιτρεπτώς κατά Κυριακάς· χαρακτήρ προσθέτου αμοιβής ως τακτικών αποδοχών· συνυπολογισμός δι' αποζημίωσιν ν. 2112/1920, ΑΠ 542 σ. 1479.—Έννοια μισθού κατ' άρθρον 648 Α.Κ. πάν ποσόν, όπερ ο εκμισθωτής εργασίας λαμβάνει ως αντιπαροχήν της υπ' αυτού παρεχομένης εργασίας, Γν.Σ. σ. 187.— Θεώρησις ως μισθού κατ' άρθρον 648 επ. Α.Κ. και πάσης επί πλέον του συμφωνημένου ή νομίμου χρονικού μισθού παρεχομένης υπό του εργοδότου ιδιαιτέρας εις τον εργαζόμενον αμοιβής βάσει του νόμου ή συμβάσεως διά την υπό του τελευταίου μεζονα παραγωγικήν απόδοσιν· σιωπηρά σύμβασις μετά δεκαετίαν εκ μέρους του εργοδότου παροχήν, επαναλαμβανομένην επί μακρόν χρόνον και δη κατά τακτά χρονικά διαστήματα λήρις υπ' όψιν της παροχής ταύτης εν περιπτώσει υπερωριακής απασχολήσεως του μισθωτού διά τον καθορισμόν της αμοιβής του εργοδότου και της αποζημιώσεως, ΑΠ 131 σ. 573.— Θεώρησις κατ' άρθρα 648 και 649 Α.Κ. ως μισθού και πάσης προσθέτου παροχής, διδομένης υπό του εργοδότου εις τον εργαζόμενον κατά την διάρκειαν της συμβάσεως εργασίας του τακτικώς και αδιαλείπτως ως συμβατικόν αντάλλαγμα των υπηρεσιών του παροχή εις εργαζόμενον επιδόματος, χαρακτηριζομένου ως επιδόματος κινήσεως κατά την λήξιν εκάστου μηνός· αναίρεσις αποφάσεως, μη όντος, λόγω των αντιφατικών αιτιολογιών της, ελεγκτού του υπό του Αρείου Πάγου έλεγχου περί της ορθής εφαρμογής του νόμου, ΑΠ 167 σ. 727.— Χαρακτηρισμός ως μισθού κατ' άρθρον 648 επ. Α.Κ. πάσης τακτικής και αδιαλείπτως κατά την διάρκειαν της συμβάσεως εργασίας διδομένης εις τον μισθωτόν παροχής ως συμβατικού αντάλλαγματος των υπηρεσιών του ανεξαρτήτως του τρόπου καθορισμού αυτής, Ε 2200 σ. 1556.—Αμοιβή υπερεργασίας εντός νομίμων χρονικών ορίων εργασίας· μισθός (προσθετος) και ουχί αποζημίωσις εκ του άρθρου 904 Α.Κ.· πενταετής παραγραφή, ΑΠ 508 σ. 12, ΝΖ σ. 11.— Επιδόματα υπερωριαγωγής ή άλλως δρωμενα καλούμενα· θεώρησις τοιούτων ως μισθού, Π 229 σ. 156.—Επίδομα παραγωγής υπό την έννοιαν μισθού· αντάλλαγμα της εργασίας και μέρος των τακτικών αποδοχών του εργαζομένου· μονομερής δλαττική μεταβολή όρων συμβάσεως εργασίας και η μείωσις των αποδοχών· αξίωσις μισθωτού προς καταβολήν του περικοπέντος τμήματος μισθού, εφ' όσον δεν αποδέχεται την μεταβολήν, μη δικαιωμένων τούτου μετ' αποδοχήν των τεθέντων υπό του εργοδότου νέων συμβατικών όρων, Π 25193 σ. 448.— Παροχαί θεωρούμενα ως μισθός εκ του άρθρου 3 § 2 ν. 2112/1920, εν συνδυασμώ προς τα άρθρα 648 και 649 Α.Κ. συνάγεται, ότι δεν έχουν χαρακτήρα μισθού πρόσθετοι παροχαί, διδόμεναι εξ ελευθερότητος υπό του εργοδότου προς τον μισθωτόν και ουχί εκ νομίμου υποχρεώσεως ή επί τη κατέρωθεν εκδηλουμένη προθέσει, όπως αποτελέσουν αντάλλαγμα της παρεχομένης εργασίας· δωρεαί οικοπέδου προς υπηρέτριαν· χαρακτήρ, Π 246 σ. 168.— Χαρακτήρ ως μισθού της μη παρακρατουμένης υπό του εργοδότου εργατικής εισφοράς, Γν.Σ. σ. 187, Έγκ. σ. 186.— Αποζημίωσις νόμου 2112/1920· δεν θεωρείται μισθός· επιτρεπτόν συμψηφισμού, ΑΠ 650 σ. 233, Π 3780 σ. 1414, Είσαγ. σ. 1414.— Χαρακτήρ αποζημιώσεως νόμου 2112/1920· απόψεις εν τη θεωρία και νομολογία· δεν θεωρείται μισθός· ημερήσιος μισθός διά την κατάταξιν ησφαλισμένων του Ι.Κ.Α. εις ασφαλιστικάς κλάσεις· έννοια αποδοχών· έκτακτοι παροχαί κοινωνικού χαρακτήρος, ΝΖ σ. 1064.— Χαρακτήρ δώρων εορτών και επιδόματος αδείας προσθέτου παγίας παροχής προς συμπλήρωσιν του μισθού· συνυπολογισμός αναλογίας αυτών δι' αποζημίωσιν νόμου 2112/1920,

λων τῆς αὐτῆς κατηγορίας ἄλλων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, ΑΠ 383 σ. 1193.

Ἀνωτέρα βία. Βλ. λ. **Βία.**

Ἀοριστία. Λόγου ἀναιρέσεως, ΑΠ 27 σ. 374, ΑΠ 133 σ. 720.—Βάσεως ἀγωγῆς περὶ μὴ τηρήσεως πλήρως τῶν κατὰ νόμον διατυπώσεων τῆς καταγγελίας, ΑΠ 604 σ. 298.—Ἰσχυρισμοῦ περὶ καταλογισμοῦ εἰς μισθὸν τῶν ἀλλαχοῦ κερδηθέντων, ἐφ' ὅσον δὲν ἐκτίθετο εἰς ποῖον ἐργοδότην ἀπησχολήθη καὶ ποίαν ἐργασίαν παρέσχεν, Π 249 σ. 313.—Ἐνστάσεως περὶ καταλογισμοῦ ἀλλαχοῦ κερδηθέντων· μὴ ἐπιβολὴ τοῦ πρὸς ἀπόδειξιν ἐπαγομένου ὅρκου, Π 1922 σ. 1367, Εἰσαγ. σ. 1367.—Παροχῆς, ὅταν κατὰ τὴν θέλησιν τῶν συμβαλλομένων τὸ περιεχόμενόν της δὲν προσδιορίσθη πλήρως ἐν τῇ συμβάσει, ἀλλὰ συνεφωνήθη νὰ γίνῃ μεταγενεστέρως ὁ καθορισμὸς της ὑπὸ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων ἢ τρίτου, ὁπότε ἔχει ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 371 Α.Κ., ΑΠ 320 σ. 1583.—Ἐλλείψεως δεδικασμένου ἐκ ἀπορρίψεως ἀγωγῆς, ὡς ἀορίστου, ΑΠ 366 σ. 1036.

Ἀπαλλαγή. Ἀπὸ κατηγορίας μισθωτοῦ, ἀπολυθέντος δι' ἀξιοποίνων πράξεων· συνέπειαι, Π 97 σ. 1108, Π 970 σ. 1359, Π 1201 σ. 1418.

Ἀπαράδεκτον. Ποινικῆς διώξεως μισθωτοῦ ἐν ἐλλείψει εἰδικῆς πληρεξουσιότητος τοῦ ὑποβαλόντος τὴν μήνυσιν· τύχη τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἥτις ἐγένετο διὰ τὴν ἀξιοποίνου πρᾶξιν, ΑΠ Ὁλ. 566 σ. 150.—Αἰτήματος περὶ κηρύξεως προσωρινῶς ἐκτελεστῆς ἀποφάσεως ἀνεκκλήτου, Εἰρ. 223 σ. 174.— Αἰτήσεως πρὸς Συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων πολεμιστῶν περὶ ἀνακλήσεως τῆς τοποθετήσεως, ἐφ' ὅσον δὲν συνοδεύετο διὰ γραμματίου εἰσπράξεως Ἐθνικῆς Τραπέζης ὁραχμῶν 75.000 παλαιᾶς ἐκδόσεως, ΑΠ 95 σ. 437.—Συμπληρώσεως ἀγωγῆς κατ' ἄρθρα 158, 160 Πολιτικῆς Δικονομίας· ἔρευνα καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ, ΑΠ 372 σ. 989.—Αἰτήσεως ἀναιρέσεως ἀποφάσεως γενικῆς συνελεύσεως ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, ἂν οἱ αἰτοῦντες δὲν ἔχουσιν ἐκπληρώσει τὰς πρὸς τὸ σωματεῖον ἢ τὴν ἕνωσιν ἐκπρεπούσας των, Εἰρ. 411 σ. 1431.

Ἀπασχόλησις. Βλ. λ. **Ἐργασία** καὶ τὰ κατ' ἰδίαν θέματα εἰς τὰς οἰκείας λέξεις.

Ἀπειλή. Ἀκύρωσις, κατ' ἄρθρον 151 Α.Κ., δικαιοπραξίας, γενομένης κατόπιν ἀπειλῆς, δυναμένης νὰ ἀφορᾷ καὶ μὴ ἐκπλήρωσιν ὑφισταμένης ὑποχρεώσεως, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας ἐκτίθετο εἰς σπουδαῖον κίνδυνον, πλὴν ἄλλων ἀγαθῶν, ἡ περιουσία τοῦ ἀπειληθέντος ἢ προσώπου συνδεομένου στενότατα μετ' αὐτοῦ· ἄρνησις μελῶν πληρώματος πλοίου, μεταξὺ τοῦ ὁποίου ὁ ἐναγων, νὰ παρασχοῦν τὴν συμπεφωνημένην ἐργασίαν, καθ' ἣν χρόνον ἐγίνετο φόρτωσις, καὶ νὰ συνεχίσουν τὸ ταξίδιον, ἂν δὲν κατηργοῦντο αἱ ἰσχύουσαι συμβάσεις καὶ συνήπτοντο νέαι συμφωνίαι, τοῦ πλοιάρχου, πρὸ τοῦ ἐπικειμένου κακοῦ, ἐνδυσαντος· ἀκύρωσις οὕτω τῆς συμβάσεως, ΑΠ 635 σ. 383.

Ἀπεργία. Ἄσκησις δικαιωμάτων ἀπεργίας καὶ ἀνταπεργίας· νόμιμοι ὅροι ἀσκήσεως τῶν δικαιωμάτων τούτων· δικαίωμα τῶν ἀπεγνωσμένων ἐπαγγελματικῶν σωματείων πρὸς ἀπεργίαν καὶ ὄχι καὶ τῶν μεμονωμένων προσώπων ἢ ἀνοργανώτων ὁμάδων· δικαίωμα κηρυχθείσης ἀπεργίας ὑπὸ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου κατὰ μεμονωμένου ἐργοδότου πρὸς ἄμυναν αὐτοῦ κατὰ τῆς τοιαύτης ἀπεργίας ὅπως κηρύξῃ ἀνταπεργίαν, μὴ ἀναιτιωμένης πρὸς τοῦτο, ὡς μὴ συντρεχουσῶν τῶν αὐτῶν προϋποθέσεων, ἀποφάσεως γενικῆς συνελεύσεως τοῦ εἰς ὃ τυχὸν ἀνήκει ὁ ἐργοδότης ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ἢ ἐγκρίσεως τῆς ἀνταπεργίας ὑπὸ τῆς συνελεύσεως τοῦ σωματείου τούτου· ἀναστολὴ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀνταπεργίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀπαλλασσομένου τοῦ ἀνταπεργοῦντος τῆς ὑποχρεώσεως καταβολῆς ἀποδοχῶν τοῦ ἀπεργοῦ, ΑΠ 55 σ. 517, πρβλ. ἀγορ. σ. 505, 511.— Ἐπὶ τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 185/1969 περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων· ἀπεργία· δικαίωμα μισθωτῶν· προϋποθέσεις προστασίας κλπ., Εἰσηγ. Ἐκθ. σ. 1021.

Ἀπόδειξις. Βλ. καὶ λ. **Ἀναίρεσις** (παράγρ. 2), **Ἀνέλεγκτον, Ἔγγραφα, Ἐργατικαὶ διαφοραί, Μάρτυρες, Ὁμολογία, Ὅρκος.** Θέματα ἐκ τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας· πλήρης ἢ τελεία ἀπόδειξις· ἀτελὴς ἀπόδειξις· πιθανολόγησις, ΝΖ σ. 497.— Ἔννοια παραδήλου κατ' ἄρθρα 245 καὶ 246 Πολ. Δικονομίας, Π 543 σ. 585. —Τὸ καθῆκον ἀληθείας τῶν διαδίκων (ἄρθρα 117 καὶ 270 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ΝΖ σ. 625.—Δυνατὴ κατ' ἄρθρον 711 § 1 Κώδικος Πολ. Δικονομίας συναγωγὴ ἀποδεικτικῶν στοιχείων καὶ ἐξ ἀποδεικτικῶν μέσων, κατὰ παρέκκλισιν τῶν ἄρθρων 357 ἐπ. Κώδικος Πολ. Δικονομίας· λῆψις ὑπ' ὄψιν ἐνόρκων ἐνόπιων συμβολαιογράφου βεβαιώσεων κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, Π 1237 σ. 956.— Συμβάσεως ναυτικῆς ἐργασίας ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ἄρθρου 337 Ἐμπορικοῦ νόμου καὶ διὰ μαρτύρων, ὅταν δὲν ἐτηρεῖτο ναυτολόγιον, ΑΠ 157 σ. 1057.— Ἀπορίας καὶ ἀνεργίας παλαιστοῦ τοῦ ἀν. 1836/1951 διὰ τοποθέτησιν εἰς ἐπιχειρήσεις ἢ ἐκμεταλλεύσεις, ΣΕ 2192 σ. 23, Εἰσαγ. σ. 23. — Τοῦ ἐγκύρου τῆς δηλώσεως δικαιοπρακτικῆς βουλήσεως ὑπὸ τοῦ ἐπικαλουμένου τὴν σύμβασιν, ἐπὶ ἀμφισβητήσεως τοῦ κύρους αὐτῆς δι' ἔλλειψιν νομίμου ἐκπροσωπήσεως τοῦ Νομικοῦ Προσώπου, ΑΠ 505 σ. 25.—Ἡμερῶν ἐργασίας ἠσφαλισμένου εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας, ΣΕ 2583 σ. 43.— Δικαίωμα τοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως ὅπως ἔρευνᾷ πρὸς διαπίστωσιν ὄχι μόνον τῆς ἐξ ἀντικειμένου ἀκριβείας τῶν ἐπικαλουμένων ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου στοιχείων, ἀλλὰ καὶ ἐξ ὑποκειμένου τῆς ἐπιδεικνυομένης ὑπὸ τούτου καλαπίστου προβολῆς καὶ ἀποδείξεως τοῦ ἰσχυρισμοῦ του, φέρων πάντως τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως τῆς δολίας προαιρέσεως τοῦ ἠσφαλισμένου· δικαίωμα προσεπικλήσεως καὶ παρεμβάσεως Ταμείου εἰς πολιτικὴν ἑνόπιον τοῦ Ἐργατοδίκου δίκην κατὰ τοῦ ἐργοδότου περὶ ἀναγνωρίσεως πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων, ΣΕ 2557 σ. 98.— Προϋπηρεσίας λογιστῶν, Π 1317 σ. 1238.— Ἡλικίας ἠσφαλισμένου εἰς τὸ Ι.Κ.Α.

δοχῶν των διάτι τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, Ἔγγρ. σ. 337.—Συμψηφισμὸς ἐπιδόματος δι' ἀνθυγιεινὴν ἐργασίαν πρὸς καταβαλλομένας καὶ ὑπερτέρας τῶν ὁρίων συλλογικῶν συμβάσεων ἀποδοχάς, Ἔγγρ. σ. 52.—Κάλυψις ἐπιδόματος δι' ἀνθυγιεινὴν ἐργασίαν διὰ τοῦ καταβαλλομένου κατὰ τὴν ἀτομικὴν σύμβασιν ὑπερτέρου τοῦ νομίμου μισθοῦ, ΑΠ 74 σ. 518.—Ἀνώτερος τοῦ νομίμου μισθὸς καὶ ἀπαιτήσεις ἐξ ὑπερωριῶν, ΝΖ σ. 961.—Ἰσχυρισμός, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ ἀναδρομικότητος αὐξήσεως ἀποδοχῶν κατηργήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 136 § 1 τοῦ Συντάγματος, ὡς ἀντικείμενη εἰς τὸ ἄρθρον 82 § 2 αὐτοῦ, δι' οὗ ὁρίζεται, ὅτι «φόρος ἢ ἄλλο οἱονδήποτε οἰκονομικὸν βάρος» δὲν δύναται νὰ ἐπιβληθῇ διὰ νόμου ἀναδρομικῆς ἰσχύος, ΣΕ 1724 σ. 1035.—Ἀναδρομικὴ αὔξησις νομίμων ἀποδοχῶν μισθωτῶν, ΝΖ σ. 1574.—Κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἀπὸ 1. 5.1969 καὶ ἑξῆς· ἐφαρμογὴ τούτων καὶ διὰ τοὺς μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς ἀμειβομένους· ἀπαίτησις τῶν εἰς εἶδος παροχῶν δι' ἀσφαλιστικὰς εἰσφοράς, Ἔγκ. σ. 868, Ἔγκ. σ. 1198. —Γενικὰ κατώτατα ὅρια μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων ἐὰν αἱ προσαυξήσεις Κυριακῆς καὶ νυκτερινῆς ἐργασίας (75% καὶ 25%) τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων δέον νὰ συνυπολογίζωνται πρὸς ἐξεύρεσιν τοῦ ὁρίου ἐξασφαλίσεως τῶν γενικῶν κατωτάτων ὁρίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῶν ἑκάστοτε ἰσχυουσῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, Γν.Σ. σ. 1254.—Μισθολογικὰ· μετὰ τὸν νέον καθορισμὸν ἀποδοχῶν προσωπικοῦ Γραφείων, Σημ. σ. 1536. —Παραμονὴ τοῦ ἐξύλακος μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐργασίας, μετὰ τῆς οἰκογενείας του, εἰς οἰκίσκον, παραχωρηθέντα αὐτῷ ἐντὸς τοῦ χώρου τῶν ἐγκαταστάσεων πρὸς κατοικίαν του· δὲν λογίζεται ἐργασία προστατευομένη ὑπὸ τῶν οἰκείων νόμων καὶ συλλογικῶν συμβάσεων περὶ ἐλαχίστου ὁρίου ἀμοιβῆς καὶ περὶ προσαυξήσεως διὰ νυκτερινὴν ἐργασίαν, Π 336 σ. 1235, —Ἀποδοχαὶ μισθωτῶν διὰ τὴν κατ' ἄρθρον 25 ἀ.ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων κατάταξιν εἰς ἀσφαλιστικὰς κλάσεις· ἔννοια ἀποδοχῶν· ἀντικείμενα εἰς εἰσφορὰς καὶ τὰ δῶρα λόγῳ ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα ἐπὶ τῶν πράγματι καταβαλλομένων εἰς τοὺς μισθωτοὺς ποσῶν, ὡς προσαυξανόντων τὰς ἀποδοχὰς των· ἔλλειψις ἐξουσιοδοτήσεως τῶν Ὑπουργῶν πρὸς καθορισμὸν τρόπου ὑπολογισμοῦ τῶν εἰσφορῶν, ΑΠ 62 σ. 131.—Ἀναφορὰ διατάξεων ἄρθρων 15 § 1 ἀ.ν. 1538/1950 εἰς τὴν ρύθμισιν τῶν διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου συνδεομένων ὑπαλλήλων, ΑΠ 236 σ. 774.—Παροχὴ διὰ τοῦ ἄρθρου 8 § 2 ν.δ. 2500/1953 ἐξουσιοδοτήσεως εἰς Ὑπουργοὺς πρὸς καθορισμὸν μισθοῦ τῶν ἐπὶ συμβάσει ὑπαλλήλων Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, οὐχὶ καὶ ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως (δώρων) ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς· δυνατὴ χορήγησις τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 28/1944, ὡς συνεπληρώθη δι' ἀ.ν. 1777/1951, καθοριζομένης ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς εἰς μισθωτούς, ΑΠ 139 σ. 728.—Ἐξουσιοδοτήσεις κατ' ἄρθρον 8 § 3 ν.δ. 2560/1953 τῶν Ὑπουργῶν ἀποκλειστικῶς καὶ μόνων εἰς τὸν καθορισμὸν τοῦ μισθοῦ παντὸς ἐπὶ συμβάσει προσλαμβανομένου ὑπαλλήλου, κατ' ἀναφορὰν πρὸς ἕνα τῶν μισθῶν τῆς μισθολογικῆς κλίμακος τῶν τακτικῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὄχι εἰς τὴν παροχὴν πρὸς ἐκείνους τῶν ἐν γένει ἀποδοχῶν τούτων, ΑΠ 120 σ. 1122.—Καθορισμὸς κατ' ἄρθρον 1 § 1 ὑπ' ἀριθ. 180/1960 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθείσης διὰ τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ ν.δ. 4242/1962, τοῦ βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ τοῦ τακτικοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, τοῦ ἔχοντος μισθολογικὴν ἀντιστοιχίαν πρὸς ἕνα τῶν βαθμῶν τῆς δημοσίας διοικητικῆς ἱεραρχίας ἢ τοῦ τεχνικοῦ κλάδου τῆς Ὑπηρεσίας Δημοσίων Ἔργων, κατὰ τὴν ἐν τῇ αὐτῇ πράξει παρατιθεμένην κλίμακα· ἔννοια διατάξεως· παροχὴ τεχνικοῦ ἐπιδόματος εἰς τοὺς τεχνικοὺς μονίμους δημοσίους ὑπαλλήλους ὅλων τῶν Ὑπουργείων κατ' ἄρθρον 1 § 1 νόμου 3760/1957· ἀνεφαρμοστὸν ἐπὶ τῶν τεχνικῶν ὑπαλλήλων τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ΑΠ 590 σ. 1560.— Ἀποκλεισμὸς κατ' ἄρθρον 58 § 1 ἀ.ν. 1854/1951 τῆς κατακολῆς ὑπὸ τοῦ Δημοσίου Ταμείου συντάξεως καὶ ἀποδοχῶν συγχρόνως, ὡς ἀποδοχῶν νοσουμένου παντὸς ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου καταβαλλομένου χρηματικοῦ ποσοῦ, ὡς ἀντιλάγματος προσφερομένης ὑπηρεσίας· ἀπόκλισις ἐκ τῆς ἀπεγορευτικῆς ἀρχῆς, Π 1993 σ. 1242.— Κατάταξις εἰς μισθολογικὰς κλάσεις τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων. Βλ. λ. **Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις.**

β' Περιπτώσεις ἀποδοχῶν μισθωτῶν: Ἀρτεργατῶν κατ' ἄρθρον 3 § 3 ν.δ. 3089/1954· διακρισις, ΑΠ 543 σ. 1498.—Γραφείων ἐπιχειρήσεων, Ἔγγρ. σ. 52, ΑΠ 576 σ. 93.—Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ, ΑΠ 301 σ. 938, ΑΠ 234 σ. 1125, ΑΠ 383 σ. 1193, ΑΠ 527 σ. 1499. —Λογιστοῦ Δ.Ε.Η., ΑΠ 418 σ. 1318.—Δημοσίων προσλαμβανομένων ἐπὶ συμβάσει εἰς Δημοσίας Ὑπηρεσίας· δῶρον ἑορτῶν, ΑΠ 139 σ. 728.— Ὑπηρεσιῶν Δασοτεχνικῶν Ἔργων Ὑπουργείου Γεωργίας, ΑΠ 128 σ. 787.—Χειριστῶν εἰς διωστεχνικὰ ἔργα Ὑπουργείου Γεωργίας, ΑΠ 135 σ. 864.—Ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ Ὑπηρεσιῶν καὶ Ἱδρυμάτων Ὑπουργείου Γεωργίας, ΑΠ 367 σ. 1192.—Διδακτικοῦ προσωπικοῦ Τεχνικῶν καὶ Ἐπαγγελματικῶν Σχολῶν, ΑΠ 582 σ. 892.—Ἑλληνικῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρίας, ἣν διεδέχθη ἡ Δ.Ε.Η.· ἐπίδομα 10% ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ ἀνὰ τριετίαν, ΑΠ 590 σ. 325.— Ἐμπορευομένων ὑπαλλήλων προϋπηρεσία, Ἔγγρ. σ. 338.— Ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ Β. Ναυστάθμου Σαλαμῖνος, ΑΠ 310 σ. 1050.—Ἠλεκτροτεχνιτῶν, Ἔγγρ. σ. 338.—Θησαυρῶν παλυκατικῶν καὶ μεγάρων, Π 5254 σ. 164, Ἔγκ. σ. 869, Ἔγκ. σ. 1206.—Ἰατρικοῦ προσωπικοῦ νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων, ΑΠ 386 σ. 919.—Καθαριστριῶν, ΝΖ σ. 1515.— Κυβερνητῶν ρυμουλκῶν Ο.Λ.Π., ΑΠ 437 σ. 96.—Λογιστῶν, Ἔγγρ. σ. 337, Π 85 σ. 1231, Π 1317 σ. 1238.—Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ΑΠ 663 σ. 326, ΑΠ 51 σ. 750, Γν.Σ. σ. 1537.—Νοσοκόμων πρακτικῆς Ι.Κ.Α. δι' ἐνέργειαν ἐνέσεων κατ' οἶ

Π 970 σ. 1359, Π 1201 σ. 1418.— Χαρακτήρ δώρων έορτῶν ὡς μισθοῦ παραγραφή. ΑΠ 566 σ. 1547, Είσαγ. σ. 1547.—Χαρακτήρ ὡς ἀποδοχῶν τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας. ΝΖ σ. 188. — Ὧραι καθ' ἑορτάς καὶ οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα ὡς συντάξιμος μισθός. ΝΖ σ. 332.— Δῶρα καθ' ἑορτάς ὡς συντάξιμος μισθός. Γν.Σ. σ. 361.—Φιλοδωρήματα ὡς μισθός. Π 260 σ. 1421.— Εἰθισμένος μισθός· ἔννοια. ΑΠ 508 σ. 12, Π 246 σ. 168, Π 181 σ. 376. — Εἰθισμένος μισθός, ἐν ἐλλείψει συμφωνίας περὶ μισθοῦ. ΑΠ 508 σ. 12, Π 181 σ. 376.— Παροχὴ ὑπηρεσιῶν ὑπὸ οἰκοσίτου ὑπηρετρίας ἀντὶ εἰθισμένου μισθοῦ· ἀνεπηρέαστον κύρους ἐργασιακῆς συμβάσεως ἐκ τοῦ λόγου ὅτι εἶχον ἀναπτυχθῆ καὶ διετηροῦντο μεταξὺ των συμβληθέντων ἐξωγαμικαὶ σχέσεις. Π 181 σ. 376.— Ἀποδοχαὶ ἀδείας· αἱ συνηθεῖς ἀποδοχαί, τῶν ὁποίων θὰ ἐδικαιοῦτο, ἐὰν ἀπησχολεῖτο παρὰ τῇ ἰσοκλιμένῃ ἐπιχειρήσει κατὰ τὸν ἀντίστοιχον χρόνον· ἔννοια ἀποδοχῶν· ὑπαγωγὴ εἰς αὐτὰς καὶ εἰδικοῦ ἐπιδόματος βελτιώσεως «συσσιτίου» κατὰ Γενικὸν Κανονισμὸν Ο.Τ.Ε., ΑΠ 468 σ. 1048.— Ἀποδοχαὶ μισθωτῶν διὰ τὴν κατ' ἄρθρον 25 ἀ.ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων κατάταξιν εἰς ἀσφαλιστικὰς κλάσεις· ἔννοια ἀποδοχῶν· ὑπαγόμενα εἰς εἰσφορὰς καὶ τὰ δῶρα λογῳ ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα ἐπὶ τῶν πράγματι καταβαλλομένων εἰς τοὺς μισθωτοὺς ποσῶν ὡς προσαυξανόντων τὰς ἀποδοχὰς των. ΑΠ 62 σ. 431.—Ἔννοια μηνιαίου βασικοῦ μισθοῦ προσωπικοῦ Δ.Ε.Η. κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 19/1958 διαιτητικὴν ἀπόφασιν παροχὴ ἐπιδόματος λόγῳ λειτουργικῶν ἀναγκῶν τῆς Ἐπιχειρήσεως καὶ μὴ ὑπολογισμὸς ταύτου εἰς τακτικὰς ἀποδοχὰς ἡμερῶν ἀδείας κατ' ἀ.ν. 539/1945. ΑΠ 527 σ. 1499.—Ἀνεπίτρεπτον προσβολὴς κεκτημένου ἐπὶ τῶν μισθῶν δικαιώματος, προστατευομένου ὑπὸ κανόνων δημοσίας τάξεως. Π 1262 σ. 36.

2. **Καθορισμὸς· αὐξήσεις** α΄. Γενικά. Καθορισμὸς ἀποδοχῶν κατὰ ν. 3239/1955· διαιτητικαὶ ἀποφάσεις· συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας· κατάρτισις· περιεχόμενον· διακρίσεις· ἔκτασις δεσμεύσεως κλπ. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας, Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας** Τὰ ἄρθρα 9 § 1, 27 § 1, 126 § 2 τοῦ Συντάγματος καὶ τὸ ἀνώτατον ὅριον ἀποδοχῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ΝΖ σ. 1, Ἐπιστ. σ. 144.— Περιορισμὸς διὰ τοῦ ἀ.ν. 17/1967 τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν, τῶν ὁποίων δικαιοῦται λαβεῖν πᾶς Ἕλλην πολίτης δι' ἀμοιβὴν ὑπηρεσιῶν καὶ ἐργασίας ἐν Ἑλλάδι ὡς ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος κλπ. εἰς τὰς πάσης φύσεως ἀποδοχὰς τοῦ Προϋπουργοῦ· ἀντίθεσις τῆς διατάξεως εἰς τὰ ἄρθρα 9 § 1 καὶ 27 § 1 τοῦ ἐν ἰσχύϊ Συντάγματος καὶ συνεπῶς ἀκυρότης ταύτης. Π 695 σ. 784.— Κατ' ἄρθρον 25 ν. 3239/1955 δὲν ἀπαγορεύεται ἡ ἀπόληψις μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου, ἀνωτέρου τοῦ διὰ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἀποφάσεων διαιτησίας ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καθορισθέντος ἢ συμφωνίᾳ περὶ τοιαύτης ἀπολήψεως, Είσαγ. σ. 14.—Ἔγκυρος κατ' ἄρθρα 361, 653 § 3, 174, 679 Α.Κ. συμφωνία περὶ μειώσεως τῶν συμπεφωνημένων ἀνωτέρων τῶν νομίμων ἀποδοχῶν τοῦ ἐργαζομένου, ἐφ' ὅσον ἡ μείωσις δὲν θίγει τὰ κατώτατα ὅρια τῶν διὰ διατάξεων νόμων, συλλογικῶν συμβάσεων, διαιτητικῶν ἀποφάσεων κλπ. καθοριζομένων ἀποδοχῶν των, ΑΠ 501 σ. 14, Είσαγ. σ. 14.— Δεκτὴ ἡ δήλωσις καὶ συναίνεσις τῶν μερῶν ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας πρὸς καθορισμὸν τοῦ μισθοῦ κατὰ τροποποίησιν τῶν ἀρχικῶς συμφωνηθέντος ἢ ἰσχύοντος· ἀναίρεσις ἀποφάσεως δι' ἀνεπαρκῆ αἰτιολογίαν, ὡς πρὸς τὴν ὕπαρξιν συναινέσεως συμφωνίας περὶ καταβολῆς ὑπὸ ἐργοδότου τοῦ ἐκάστοτε ἰσχύοντος μισθοῦ τῶν περὶ προσωπικοῦ Γραφείων ἐπιχειρήσεων διαιτητικῶν ἀποφάσεων· ἀναπόδεικτος τοιαύτη συμφωνία, ΑΠ 263 σ. 904.—Μείωσις ἡμερομισθίου· ἀποδοχὴ ὑπὸ μισθωτοῦ καὶ συνέπειαι. Π 5275 σ. 155, Είσαγ. σ. 154.—Ἀνελαστικὸς ἢ μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ συμφωνία περὶ μισθοῦ ἐλάσσονος τῶν κατωτάτων ὁρίων συλλογικῆς συμβάσεως κλπ., ἀπὸ τῶν ὁποίων δὲν ἐπιτρέπεται παραίτησις τοῦ μισθωτοῦ, Είσαγ. σ. 14.—Ἀντιστοιχία νομίμων μηνιαίων μισθῶν εἰς τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια ἐργασίας, ἐκομένης καὶ τὴν κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑορτασίμους ἡμέρας ἐργασίαν, ἐφ' ὅσον αὕτη εἶναι ἐκ τοῦ νόμου ἐπιτετραμμένη, ΑΠ 598 σ. 1552.—Ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων νόμων καὶ συλλογικῶν συμβάσεων περὶ ἐλαχίστου ὁρίου ἡμοιβῆς καὶ περὶ προσαυξήσεων διὰ νυκτερινὴν ἐργασίαν μόνον ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως τοῦ ἐργάτου κατὰ τὰς κεκανονισμένας ὥρας ἐργασίας ἢ τοὐλάχιστον τῆς διατηρήσεως ἐν ἐγρηγορόσει τῶν σωματικῶν ἢ πνευματικῶν δυνάμεων αὐτοῦ πρὸς χρησιμοποίησιν αὐτῶν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν, Π 536 σ. 1253.—Δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ, ὅπως ἀξιώσῃ τὴν καταβολὴν εἰς αὐτὸν ὁλοκλήρου τῆς διὰ τῆς οἰκείας συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως καθορισμένης διὰ πλήρη ἀπασχόλησιν ἡμοιβῆς, ἐκτὸς ἂν ὀρθῶς ἢ σωστῶς συνεφωνήθη, ὅπως οὗτος ἐργάζηται ἐπὶ ὀλιγωτέρας τοῦ νομίμου ὡραρίου καθ' ἡμέραν ὥρας ἐπὶ ἀντιστοίχῳ μειώσει τῆς ἡμοιβῆς, ΑΠ 576 σ. 92.— Ἀπασχόλησις ἑλασσόνων νομίμου ὡραρίου· ἀναλογος μείωσις προσαυξήσεως δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακάς, ΝΖ σ. 104.—Μειωμένη ἀπασχόλησις λογιστῶν καὶ βοηθῶν λογιστῶν καὶ ἀποδοχαί, Ἔγγρ. σ. 337. — Μερικὴ ἀπασχόλησις μισθωτοῦ καὶ μισθὸς αὐτοῦ, ΝΖ σ. 404.—Προκειμένης ἐφαρμογῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ ἐκτὸς ἀντιθέτου συμφωνίας, συγκρίνεται τὸ σύνολον τῶν πράγματι καταβαλλομένων πρὸς τὸ σύνολον τῶν ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως προβλεπομένων ταυτῶν, καταβάλλεται δὲ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἡ τυχὸν ἐπὶ ἔλαττον διαφορά, Ἔγγρ. σ. 52.— Σύγκρισις νομίμων ἀποδοχῶν πρὸς συμφωνηθείσας δι' ἀτομικῆς συμβάσεως, ΝΖ σ. 1444. —Νόμιμος ἡ χορήγησις αὐξήσεως ὑπὸ ὅρον ἀνακλήσεως ἢ συμψηφισμοῦ πρὸς μεταγενεστέρας διὰ συλλογικῶν συμβάσεων χορηγουμένας τοιαύτας ἐπὶ κατωτάτων ὁρίων μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων, Ἔγγρ. σ. 52.—Χρόνος προϋπηρεσίας μισθωτῶν διὰ τῶν καθορισμῶν τῶν ἀπο-

εἰς εἶδος παροχῶν τῶν θεωρουμένων. Ἐγχ. σ. 867.—Ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς. Ε 197 σ. 588.

Ἀπόφασις. Ἐπὶ μικροδιαφορῶν καὶ ἐργατικῆς διαδικασίας ἀνέκκλητοι αἱ μέχρι ποσοῦ 4.000 δραχμῶν ἀποφάσεις· ἀπαράδεκτον αἴτημα περὶ κηρύξεως ἀποφάσεως προσφυγικῶς ἐκτελεστῆς, ἐφ' ὅσον αὕτη εἶναι ἀνέκκλητος. Εἰρ. 223 σ. 174.—Σιωπηρὰ ἀπαδοχή. ΑΠ 315 σ. 969.—Ἀποδοχὴ ἐκ διαδίκου, καθιστῶσα τὴν ἀπόφασιν ἀπροσβλήτων ὑπ' αὐτοῦ δι' ἐνδίκων μέσων. Π 1976 σ. 1183.—Μὴ τελεσίδικος ἡ ἀπόφασις, ἐφ' ὅσον δὲν ἐπεδόθη πρὸς τὸν ἀναιρεσείοντα, οὐδὲ γίνεται ἐπίκλησις παραιτήσεως τούτου ἀπὸ τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἐφέσεως· ἀπαράδεκτον ἀναιρέσεως κατ' αὐτῆς. ΑΠ 432 σ. 1440.— Μνεία ἐν ἀποφάσει, ὅτι τὸ δικαστήριον πρὸς σχηματισμὸν τῆς κρίσεως του ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησε καὶ τὰ ὑπὸ τῶν διαδίκων προσαχθέντα καὶ ἐπικληθέντα ἔγγραφα· ἀβάσιμος ἐκ τούτου, ὅτι ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ πάντα ἐν γένει τὰ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐπικληθέντα καὶ προσαχθέντα ἔγγραφα· ἀόριστος λόγος ἀναιρέσεως. ΑΠ 571 σ. 89, ΑΠ 195 σ. 705.—... μὴ ἀναγκαία εἰδικὴ μνεία. ΑΠ 571 σ. 89.—Συνεκτίμησις ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῶν ἀναφερομένων ἐν τῇ ἀποφάσει αὐτοῦ ἐγγράφων, μὴ ὄντως ἀναγκαίων ὅπως ἀναφέρονται κατ' ἰδίαν τὰ ὑπ' ὄψιν ληφθέντα ἔγγραφα. ΑΠ 636 σ. 302.—Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων ἐπὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας. Βλ. λ. **Συλλογικοὶ διαφοραὶ ἐργασίας.** —Συμβουλίου Ἐπικρατείας· ἀκυρωτικὴ ἀποφάσεως Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ καὶ συνέπεια. ΑΠ 641 σ. 311, ΑΠ 545 σ. 1484. Βλ. τὰ κατ' ἰδίαν θέματι εἰς τὰς οἰκείας λέξεις.

Ἀποχώρησις. Λόγῳ συμπληρώσεως 35ετοῦς ὑπηρεσίας ὑπαλλήλων Ταμιευτηριακοῦ Ὀργανισμοῦ· ἀποζημίωσις κατὰ τὸ ν.δ. 26/1961, Ἰν. Σ. σ. 102.—Μισθωτοῦ· ἀποζημίωσις κατ' ἄρθρον 8 νόμου 3198/1955 καὶ 8 νόμου 3789/1957, ΝΖ σ. 286, Εἰσαγ. σ. 582, ΑΠ 194 σ. 710, ΝΖ σ. 734, ΑΠ 201 σ. 779, ΑΠ 287 σ. 859, ΑΠ 269 σ. 940.—Λόγῳ ἡγικίας ἰατρῶν ὀργανισμῶν καὶ ἐπιχειρήσεων· ἀποζημίωσις αὐτῶν καὶ προθεσμία κανονισμένης ἀγωγῆς. ΑΠ 328 σ. 1046.—Ὑπαλλήλων Τραπέζης Ἑλλάδος, καταστάντων ἀνικάνων πρὸς ἐργασίαν εἰσπραττόμενα. ΑΠ 458 σ. 1384.

Ἀργία. Βλ. λ. **Ἀνάπαυσις, Ἑορταί, Κυριακή.**

Ἄρειος Πάγος. Βλ. λ. **Ἀναίρεσις, Ἀνέλεγκτον.**

Ἀρμοδιότης. Ἀναίρεσις ὑπὸ Ἀρείου Πάγου ἀποφάσεως διὰ παράβασιν τῶν περὶ ἀρμοδιότητος διατάξεων· παραπομπὴ ὑποθέσεως εἰς τὸ παρ' αὐτοῦ κρινόμενον ἁρμόδιον δικαστήριον. ΑΠ 169 σ. 641, ΑΠ 283 σ. 907.—Ἀνεπίτρεπτος κατὰ διατάξεις ἰσχυόντος Συντάγματος ἡ ἐπέμβασις τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας εἰς τὰ ἔργα τῆς δικαστικῆς, ἐπιλαμβανομένης τῆς λύσεως διαφορῶν, ὡς καὶ ἡ κήρυξις ἀκύρων ὑπὸ τῶν τεταλεσμένων πράξεων τῆς Δικαστικῆς Ἀρχῆς· ἔλλειψις ὕλης δεσμεύσεως τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας πρὸς ρύθμισιν διὰ νέων κανόνων δικαίου δικαιωμάτων, κτηθέντων βάσει προϊσχυόντων νόμων καὶ ἀναγνωρισθέντων διὰ δικαστικῶν ἀποφάσεων, ἔστω καὶ τελεσιδίκων· ἀπόσβεσις ἀπαιτήσεων κατὰ τοῦ Δημοσίου ὑπὸ τοῦ ν.δ. 169/1969 διὰ διατάξεως μὴ ἀσχέτου πρὸς τὸ ρυθμιζόμενον διὰ τούτου θέμα. ΑΠ 444 σ. 1029.—Τακτικῶν δικαστηρίων, ὅπως κατὰ τὴν ἐνδίκασιν τῶν κατ' ἄρθρον 1 Πολιτικῆς Δικονομίας ἰδιωτικῶν διαφορῶν ἐξετάζουν παρεμπιπτόντως καὶ τὰ ἀναγκαῖα πρὸς λύσιν αὐτῶν ὁπωσδήποτε φύσεως ζητήματα. Π 229 σ. 156. — Πολιτικῶν δικαστηρίων κατ' ἄρθρον 3 Κώδ. Πολ. Δικ., ἐπὶ ἡμεδαπῶν καὶ ἀλλοδαπῶν, ἐφ' ὅσον ὑφίσταται ὁμοιόδρομος τοῦ Ἑλληνικοῦ δικαστηρίου ἁρμόδιον δικαστήριον κατ' ἄρθρον 23 Κώδ. Πολ. Δικ.· Νομικὰ Πρόσωπα μὲ ἐποκατιστήματα· ἀγωγὴ κατὰ Νομικοῦ Προσώπου· στοιχεῖα ἀγωγῆς κατ' ἄρθρα 119 καὶ 217 Κώδικος ἐφαρμογὴ καὶ κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν. Εἰρ. 223 σ. 174.—Εἰρηνοδικείων πρὸς ἐκδίκασιν κατὰ τὸν Κώδ. Πολ. Δικ. τῶν διαφορῶν συνεταιρισμοῦ κατὰ μέλους, ἀνεξαρτήτως ποσοῦ, ἀπαλλοτριομένης ἐφαρμογῆς τῆς διαδικασίας περὶ ἐργατικῶν διαφορῶν· παραίτησις τῆς ἐνώπιον Μανωμελοῦς Πρωτοδικείου εἰσαχθείσης ἀγωγῆς εἰς τὸ ἁρμόδιον Εἰρηνοδικεῖον κατ' ἄρθρον 47 Κώδ. Πολ. Δικ., ἐφαρμοζομένων καὶ ἐπὶ εἰδικῶν διαδικασιῶν. Π 5 σ. 320.—Ἐπὶ ἀγωγῆς σωματείου κατὰ μέλους αὐτοῦ διὰ καταβολὴν εἰσφορῶν· ἐφαρμογὴ ἐργατικῆς διαδικασίας νόμου ΓΨΟΔ / 1911. Π 226 σ. 156.—Τακτικῶν δικαστηρίων ἐπὶ ἀναλογῆς κατ' ἄρθρον 235 προϊσχυούσης Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ 601 Κώδ. Πολ. Δικ. κατὰ καταλογιστικῶν εἰσφορῶν πράξεων· ἀπαράδεκτος αἴτησις ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. ΣΕ 546 σ. 789.—Πρωτοδικείου ἐπὶ ἱποθέσεως ἀτυχήματος ἐργάτου θαλάσσης λόγῳ παραβάσεως τῶν περὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργαζομένων εἰς πλοῖα διατάξεων. ΑΠ 248 σ. 850.—Πρωτοδικείου κατὰ τὴν τακτικὴν διαδικασίαν ἐπὶ ἀγωγῆς μισθωτοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν ἐξ ἀδικοπραξίας κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 914, 922, 298 Α.Κ. καὶ χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως λόγῳ ἠθικῆς βλάβης κατ' ἄρθρον 932 Α.Κ., ΑΠ 286 σ. 906.—Ἐπὶ ἀξιώσεως χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως μισθωτοῦ δι' ἠθικὴν βλάβην ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος. ΑΠ 283 σ. 907.—Ἐπὶ ἀξιώσεως χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως διὰ ψυχικὴν ἀδύνην ἐπὶ θανάτου μισθωτοῦ, ΑΠ 169 σ. 641, Σημ. σ. 624. —Τοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου ἐπὶ διαφορᾶς, προελθούσης ἐκ τῆς δράσεως ἐν Ἀθήναις ἑδρεύοντος Ὑποκαταστήματος Ἀγωνίων Ἑταιρείας, Π 1962 σ. 38.— Ἐπὶ διαφορῶν μεταξὺ τῶν ἀπὸ κοινοῦ ἐργαζομένων· ἔννοια ἄρθρου 691 § 2 Κώδ. Πολ. Δικ., ΝΖ σ. 217.—Ἐπὶ ἀγωγῆς κατ' ἐργατικὴν διαδικασίαν ὑπὸ πλειόνων ἐργαζομένων· ἄρθρον 708 Κώδ. Πολ. Δικ. λῆψις ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν ἐκτίμησιν τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς τοῦ ὑπὸ ἑκάστου αἰτουμένου ποσοῦ ἐξαιρετικὴ ἢ ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 692 ἐπ. Κώδ. Πολ. Δικ. εἰδικὴ διαδικασία· ἐφαρμοστέοι ἐπὶ μικτῆς συμβάσεως τοιαύτης περὶ μισθώσεως πράγματος καὶ μισθώσεως ἔργα-

κον, ΑΠ 313 σ. 1458.—Νοσοκόμων νοσηλευτικών ιδρυμάτων, ΑΠ 311 σ. 983, ΑΠ 417 σ. 1437.—Αδελφών νοσοκόμων, ΑΠ 631 σ. 328.—Νυκτοφυλάκων, Π 735 σ. 1169.—Πρακτικών νοσοκόμων νοσηλευτικών ιδρυμάτων, ΑΠ 79 σ. 654.—Οικιακών οδηγών αυτοκινήτων πολυτελείας, ΝΖ σ. 1398.—Οικιακών υπηρετών· έλλειψις ελαχίστου μισθού συλλογικής συμβάσεως εργασίας, Π 246 σ. 168.—Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς κατά ν.δ. 3398/1955, ΑΠ 481 σ. 1375.—Παραγωγών (πλασέ), Π 2544 σ. 862.—Πρακτικών μηχανικών, ΑΠ 76 σ. 657, ΑΠ 130 σ. 865, ΑΠ 26 σ. 1190. —Προσωπικού Ανωνύμων Τεχνικής Εταιρείας Υδραυλικών και Εξυγιαντικών Έργων, ΑΠ 469 σ. 1322.—Προσωπικού Γεωργικών Συνεταιρισμών, ΑΠ 543 σ. 40.— Σιδηροδρόμων Ελληνικού Κράτους, ΑΠ 585 σ. 532, ΑΠ 522 σ. 183.—Τεχνιτών Ι.Κ.Α., ΑΠ 286 σ. 774.— Χειριστών μηχανημάτων διαμηχανικών επιχειρήσεων, ΑΠ 589 σ. 1561.—Χημικών επιστημόνων, ΑΠ 516 σ. 95. Βλ. λεπτομερέστερες εις τας οικείας δι' έκαστην των άνω κατηγοριών λέξεις.

3. **Ίση μεταχείρισις.** Βλ. λ. **Εργασίας σύμβασις.**

4. **Εις είδος παροχαί.** Βλ. λ. **Παροχαί εις είδος.**

5. **Επιδόματα πρόσθετοι παροχαί.** Βλ. λ. **Επιδόματα, Κυριακή, Νυκτερινή εργασία, Υπερωρίαι, Δώρον εορτών.**

6. **Καταβολή· καθυστέρησις· προνομιακή κατάταξις αξιώσεως** Άξιωσις τόκων δια μή εμπροθέσμων καταβολήν μισθού, ορισθείσης δεδικαιολογημένης αμφιβολίας του εργοδότου, ΑΠ 167 σ. 727.—Καθυστέρησις αποδοχών μισθωτού προς εξανεγκασμόν του εις παραίτησιν· μονομερής δυσμενής μεταβολή όρων της συμβάσεως· καθυστέρησις αποδοχών εξ οικονομικών δυσχερειών, Π 85 σ. 1251.—Κατάταξις απαιτήσεων κατά διανομήν εκπλειστηριάσματος· προνόμιον απαιτήσεων εκ παροχής εξηρτημένης εργασίας, ΝΖ σ. 1409.

7. **Συμψηφισμός· κατήσεις· παραίτησις· παραγραφή.** Βλ. λ. **Εργασίας σύμβασις** (παράγρ. 11), **Κρατήσεις, Παραίτησις, Παραγραφή, Συμψηφισμός.**

Αποδοχή. Είσπραξις αποζημιώσεως νόμου 2112/1920 δεν συνιστά αποδοχήν της απολύσεως, Π 42 σ. 84, Π 692 σ. 721.—Άκυρου καταγγελίας ως εγκύρου υπό του μισθωτού και αίτησις αποζημιώσεως νόμου 2112/1920, ΑΠ 621 σ. 227.—Μονομερούς μεταβολής των όρων της συμβάσεως εργασίας, Π 25193 σ. 448, ΑΠ 166 σ. 1105, Ε 119 σ. 1165, Π 336 σ. 1234, ΝΖ σ. 1345, Είσαγ. 1355, Π 1285 σ. 1356.— Ανακλήσεως καταγγελίας συμβάσεως εργασίας, Ε 183 σ. 649.—Αποφάσεως συμπραξ. ΑΠ 315 σ. 969.—Αποφάσεως υπό διαδίκου, καθιστώσα ταύτην απρόσβλητον υπ' αυτού δι' ενδίκων μέσων, Π 1976 σ. 1183.

Αποζημίωσις. Βλ. και λ. **Άδεια μισθωτών** (παράγρ. Α' 5, 7), **Αδικαιολόγητος πλουτισμός, Αδικοπραξία, Εργατικά ατυχήματα, Ικανοποίησις χρηματική, Καταγγελία συμβάσεως εργασίας, Στράτευσις, Υπερωρίαι.** —Επί καταγγελίας σχέσεως δικηγόρων, ΑΠ 629 σ. 242, ΑΠ 219 σ. 1220, Ε 7 σ. 1222.—Κατά τό ν.δ. 26/1951 των αποχωρούντων λόγω συμπληρώσεως 35ετούς υπηρεσίας και· εφαρμογήν του νέου Συντάγματος (παλλήλων του Ελληνικού Ταχυδρομικού Οργανισμού, Γν. Σ. σ. 102.—Κύρος διατάξεων άρθρου 7 ά.ν. 439/1968 περί αποσβέσεως αξιώσεων αποζημιώσεως δικηγόρων Αγροτικής Τραπέζης κλπ. και περί μισθού μέχρι καταβολής της αποζημιώσεως, Ηρόδ. Εφ. 250 σ. 1350.—Λήξις αποζημιώσεως νόμου 2112· δεν ενέχει αποδοχήν της απολύσεως, Π 42 σ. 84, Π 692 σ. 721.—Ανεύθυνον κατ' άρθρον 729 Α.Κ. του δώσαντος συμβουλήν ή σύστασιν διά την εντεύθεν ζημίαν, εκτός εάν δια συμβάσεως ανέλαβε την ευθύνην ή έτέλει εν δόλω· έννοια διατάξεως· ευθύνη του Ι.Κ.Α., ΑΠ 555 σ. 396.—Μετακαινομένων δημοσίων υπαλλήλων, ΑΠ 502 σ. 461.—Δια διανυκτέρευσιν εκτός έδρας, ΑΠ 571 σ. 89, ΑΠ 314 σ. 1044, ΑΠ 166 σ. 1105, ΑΠ 64 σ. 118.—Εύλογος υπέρ του μισθωτού κατ' άρθρον 674 Α.Κ. επί μεταβολής περιουσιακών σχέσεων εργοδότου· εκδίκασις κατά διαδικασίαν άρθρου 691 επ. Κώδ. Πολ. Δικ., Π 685 σ. 1111.—Δι' μή χορήγησιν παροχής εις είδος, Π 3249 σ. 1175. —Εφεύρετου μισθωτού κατ' άρθρον 668 Α.Κ.· εκδίκασις της αγωγής κατά διαδικασίαν εργατικών διαφορών· χρόνος παραγραφής απαιτήσεως· διακοπή, Π 803 σ. 1183.—Επί εξόδου εκ της Υπηρεσίας υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., Τραπεζών, Επιχειρήσεων και Οργανισμών κοινής ωφελείας κλπ.· περιορισμός· προϋποθέσεις· υπάλληλοι Μετοχικού Ταμείου Στρατού, ΑΠ 470 σ. 1248.— Φορτοεκφορτωτών ένεκεν διαφυγούσης εργασίας· εξουσία Υπουργού Εργασίας καθορισμού αυτής και τρόπου διαθέσεως, ΣΕ 3081 σ. 1385.

Αποθήκαι. Νόμιμοι ώρα εργασίας φυλάκων καπναποθηκών· εργασία φύλακος κατά Κυριακάς ή νυκτερινή, Π 336 σ. 1233.

Απόλυσις. Βλ. λ. **Εργασίας σύμβασις, Καταγγελία συμβάσεως εργασίας, Κατάχρησις δικαιώματος, Ναυτικοί, Νομικά Πρόσωπα, Συνδικαλιστικά στελέχη, Στράτευσις.**

Απορία. Ως προϋπόθεσις τοποθετήσεως πολεμιστών ά.ν. 1836/1951, ΣΕ 2492 σ. 28, Είσαγ. σ. 23, Π 249 σ. 313, ΑΠ 599 σ. 1550.

Απόσβεσις απαιτήσεων. Κατά Δημοσίου κατ' άρθρον 12 ν.δ. 169/1969, Π 4758 σ. 1305.— Συνταγματικότης διατάξεως ά.ν. 436/1968 περί αποσβέσεως αξιώσεων αποζημιώσεως και μισθών μέχρι καταβολής αποζημιώσεως δικηγόρων Αγροτικής Τραπέζης κλπ., Ηρόδ. Εφ. 250 σ. 1350.

Απόσπασις. Δημοσίων υπαλλήλων· αποζημίωσις κατά νόμον 384/1943, ΑΠ 502 σ. 461.

Αποτίμησις. Ωφελείας εργοδότου επί αδικαιολογήτου πλουτισμού, Βλ. λ. **Αδικαιολόγητος πλουτισμός.** —Παροχών εις είδος, Π 3249 σ. 1176, ΑΠ 619 σ. 533.—Παροχής κατοικίας, ΝΖ σ. 938.—Των εις είδος παροχών δι' ασφαλιστικάς εισφοράς, Έγκ. σ. 1198.—Των

ξεων του στρατού, ΑΠ 27 σ. 374, ΑΠ 357 σ. 978, ΑΠ 365 σ. 1191. Βλ. και λ. **Στρατεύσεις** (παράγρ. Β').— Δικαστικός έλεγχος της πράξεως τοποθετήσεως πολεμιστού άνέργου και άπόρου, Π 249 σ. 313.—Δικαστικός έλεγχος κρίσεως έργοδότου ως προς την χρησιμοποίησιν άνιγκαστικώς τοποθετουμένων πολεμιστών, ΑΠ 535 σ. 1482. — Γραφεία Επιθεωρήσεων και Εύρέσεως Έργασίας κατά τόπον, Έγκ. σ. 1128, Σημ. σ. 1152.— Αποζημίωσις φορτοεκφορτωτών ένεκεν διαφυγούσης έργασίας· έξουσία Υπουργού Έργασίας· άρμοδιότης Εφετικών Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων, ΣΕ 3081 σ. 1385.— Τριετιαμένης ισαλληλικής σχέσεως μετά του Δημοσίου αποκλείεται κατά νόμον 1854/1951 ή καταβολή συντάξεως, οφείλεται δε ο νόμιμος μισθός προς επιδίκασιν του απαίου, έστω και υπό μορφήν αποζημιώσεως λόγω παρανομίας της Διοικήσεως άρμόδια ενεχάνουν τα τακτικά δικαστήρια· έξουσία Ελεγκτικού Συνεδρίου και αρμοδιότης πολιτικών δικαστηρίων, ΑΠ 421 σ. 1387.

Αρτεργάται - Αρτοποιεία. Ημερομίσθιων άρτεργατών κατ' άρθρον 3 § 3 ν.δ. 3089/1954· διακύμανσις του ημερομισθίου αναλόγως της κατεργασθείσης ποσότητος άλεύρων, εν συσχετισμώ προς το ορισθέν βασικόν ημερομίσθιον, όπερ αντιστοιχεί εις την κατεργασίαν 91 οκάδων αλεύρων· αδικαιολογήτως αύξησις του προσωπικού· παροχή εργασίας εις Στρατιωτικά Αρτοποιεία, ΑΠ 543 σ. 1498.

Αρχαί. Διακοπή Κλάδου επιχειρήσεως κατά διάταξιν Αρχής ως άνωτέρα βία δι' απαλλαγήν αποζημιώσεως νόμου 2112/1920, ΑΠ 513 σ. 26.— Διάταξις Αρχής άνωτέρα βία, εφ' όσον αύτη τυγχάνει τύπου και ουσίας νομίμος, Είσαγ. σ. 1367, Π 1922 σ. 1367.

Αρχαιότης. Μισθολογού λήψις επ' όψιν κατά την επιλογήν επί απολύσεων, ΑΠ 579 σ. 1542, ΑΠ 195 σ. 705.

Ασθένεια. Αποζημίωσις απολυομένων ένεκα σωματικής ή πνευματικής νόσου ισαλλήλων της Ανωνύμου Ελληνικής Εταιρείας Υδάτων Α.Π.Ε. κατά την ισχύν νόμων έχοντα κανονισμόν του προσωπικού αύτής· παραπομπή εις νόμων 2112/1920· ανεφάρμοστον διατάξεις άρθρου 2 § 1 ά.ν. 173/1968 περί περιορισμού αποζημιώσεως ιδιωτικών ισαλλήλων, ΑΠ 579 σ. 82.— Αποζημίωσις καταστάντων ανικάνων ισαλλήλων Εταιρείας Υδάτων συνεπεία σωματικής ή πνευματικής νόσου· διαπίστωσις ανικανότητος· άγωγή αποζημιώσεως διά παρανομίαν, συνισταμένην εις υπαίτιον παράλειψιν της Εταιρείας, όπως απολύση τον ισαλλήλον πριν της καταλήψεως του υπό του όρίου ηλικίας λόγω ανικανότητος συνεπεία νόσου· κρίσις του δικαστηρίου της ουσίας, ΑΠ 471 σ. 1374.— Νόσος ως εργατικόν άτύχημα· άναπηρία· παροχαί Ι.Κ.Α., Ταμείων. Βλ. λ. **Εργατικά ατυχήματα, Κοινωνικαί Ασφαλίσεις, Ταμεία.** — Θάνατος εκ συγκοπής της καρδίας ως εργατικόν άτύχημα, ΝΖ σ. 1204. — Δικαιούχοι ως λόγος άνωτέρας βίας και αναστολής προθεσμίας, Είσαγ. σ. 1420, Π 1916 σ. 1420.

Αστικός Κώδιξ. Η σύμβασις έργασίας κατά τον Αστικόν Κώδικα της Ηγεμονίας Σάμου (συμβολή εις την ιστορίαν του Ελληνικού Εργατικού Δικαίου, ΝΖ σ. 8.

Αστυφύλακες πρόσθετοι. Δικαίωμα άδείας κατ' έτος μετ' αποδοχών προσθέτων αστυφυλάκων· αποζημίωσις διά μη χορηγηθείσαν κατ' ά.ν. 539/1945 άδειαν· έλλειψις δικαιώματος αποζημιώσεως ίσης προς τας αποδοχάς των αντιστοίχων ημερών άδείας των προσθέτων αστυφυλάκων και επί τη εκδοχή ότι επί τούτων εφαρμόζεται ως προς τας άδείας αναπαύσεως ή διά τους τακτικούς αστυνομικούς επαλλήλους διάταξις περί άδειών κατ' έτος και ουχί ο ά.ν. 539/1945, Π 2786 σ. 1114.

Ασφάλεια - Υγιεινή. Βλ. λ. **Άδεια μισθωτών, Ανάπαυσις, Εορταί, Εργατικά ατυχήματα, Κυριακή, Υπερωρίαι, Ώραι εργασίας.** — Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης, ΝΖ σ. 761 επ., 835 επ. — Δικαίωμα αγωγής εκ του άρθρου 914 Α.Κ. του παθόντος ισαλλήλου ή εργάτους, συνεπεία μη τηρήσεως των διατάξεων νόμων, διαταγμάτων ή κανονισμών περί των όρων ασφαλείας των εργαζομένων, μη απαιτουμένου όπως η επελθούσα βλάβη θεωρηθή και ως εργατικόν άτύχημα κατά την έννοιαν του άρθρου 1 του νόμου 551/1915· επέλευσις ατυχήματος εις εργάτην θαλάσσης λόγω παραβάσεως των περί ασφαλείας των εργαζομένων εις πλοία διατάξεων αρμοδιότης Πρωτοδικείου, ΑΠ 248 σ. 850.—Υπαρξις αδικοπραξίας και όταν εν τινι εργασία ή επιχειρήσει εκ των εν άρθρω 2 του νόμου 551/1915 δεν ετηρήθησαν αι διατάξεις νόμων, διαταγμάτων ή κανονισμών περί των όρων ασφαλείας, εκ της μη τηρήσεως των άπαιτουμένων επήλθε βλάβη του σώματος ή της υγείας τινός· έννοια άρθρου 16 νόμου 551/1915 περί άγωγής εκ του κοινού αστικού δικαίου· σκοπός νόμου 551/1915, ΑΠ 323 σ. 307.

Ασφάλισις Βλ. και λ. **Ανεργία Οργανισμός - Ασφάλισις, Κοινωνικαί Ασφαλίσεις, Ταμεία.** Ανεφάρμοστον επί του Ν.Α.Τ. των διατάξεων περί διαδοχικής ασφαλίσεως, ΑΠ 308 σ. 45.— Γενικά όρια ασφαλίσεως· συμπεριφορά ησφαλισμένων κατά την ενάσκησιν των εκ της ασφαλιστικής σχέσεως απορρεόντων δικαιωμάτων των· δικαίωμα του ασφαλιστικού φορέως όπως ερευνά προς διαπίστωσιν όχι μόνον της εξ αντικειμένου ανικανότητος των επικαλουμένων υπό του ησφαλισμένου στοιχείων, αλλά και εξ υποκειμένου της επιδιωκομένης εντεύθεν καλοπίστου προβολής και αποδείξεως του ισχυρισμού των, ιδρυόντων πάντως το δίκαιο της αποδείξεως της δολίας παραιρέσεως του ησφαλισμένου, ΣΕ 2537 σ. 98. —Ανίσχυρον της απαγορεύσεως δηλαδή κυρίας ασφαλίσεως εις ην περαιτώτης ο μισθωτός προσφέρει, πολλαπλώς απασχολούμενος, διαφόρους υπηρεσίας εις δύο ή πλείονας εργοδότας, ότε δύναται ν' ασφαλισθή εις το Ι.Κ.Α. διά την κυρίαν απασχόλησιν και εις άλλων Οργανισμόν κυρίας ασφαλίσεως δι' έτερον διάφορον απασχόλησιν, ΣΕ 2533 σ. 185. — Χρόνος υπηρεσίας μισθωτών εν τω στρατώ ως εφ' όρων ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας διά την

σίας, νομικοί κανόνες· άρμόδιον δικαστηρίων, Ε 197 σ. 588.— Μονομελούς Πρωτοδικείου κατ' άρθρον 691 Κώδ. Πολ. Δικ. λόγω ποσού καί τόπου προσφοράς ύπηρεσιών άνεξαρτήτως τόπου κατοικίας τού έναγομένου, Π 7 σ. 318, Είσαγ. σ. 317.—Είρηνοδικείου έπί έργατικών διαφορών κατ' άρθρον 14 τού Κώδ. Πολ. Δικ.· προσδιορισμός τής άξίας τού άντικειμένου τής διαφοράς κατ' άρθρον 11 § 7 Κώδικος έπί έννόμων σχέσεων, έκ τών οποίων πηγάζουσι περιοδικαί παροχαί· έννοια περιοδικής παροχής· τοιαύτη καί ή έκ μισθού πηγάζουσα· καθορισμός τής άρμοδιότητος τού Είρηνοδικείου όχι έκ τού διά τής αγωγής αίτουμένου ποσού, άλλά τού δεκαπλασίου τής έτησίας παροχής έν άμφισβητήσει τής βασικής σχέσεως, ήτοι τής έργασιακής σημβάσεως· παραπομπή εις τό άρμόδιον Μονομελές Πρωτοδικείον, Ε 64 σ. 382.—Πρωτοδίκου κατά την διαδικασίαν τού ν. ΓΞΟΔ'/1911 έπί διαφοράς, ή περί τής οποίας αγωγή έπεδόθη μετά την είσαγωγήν τού Κώδ. Πολ. Δικ.· άρμόδιον τό Μονομελές Πρωτοδικείον· παραπομπή εις τούτο προς έκδίκασιν, Π 1695 σ. 318.—Έπί αιτήσεων μισθωτού πρός καταβολήν εις αύτόν αποδοχών έξ υπερημερίας έργοδότου περί την αποδοχήν των υπηρεσιών του, άλλως αποζημιώσεως λόγω τής άνευ προμηνύσεως καταγγελίας τής σημβάσεως έργασίας· άρμοδιότης Μονομελούς Πρωτοδικείου, έφ' όσον ή επιδοθησομένη αίτησις τής αγωγής υπάγεται εις την καθ' ύλην άρμοδιότητα τούτου, τής κυρίας αίτήσεως τής αγωγής υπαγομένης εις την καθ' ύλην άρμοδιότητα τού Είρηνοδικείου, Π 43 σ. 379.—Ή έκδίκασις τών έργατικών διαφορών· παρατηρήσεις έπί τής καθ' ύλην άρμοδιότητος κατά τούς Κώδ. Πολ. Δικ., ΝΖ σ. 897, ΝΖ σ. 1004. —Έπί έργατικών διαφορών· πότε υπάρχει άρμοδιότης Είρηνοδικείου καί πότε Μονομελούς Πρωτοδικείου, Σημ. σ. 1472.—Είρηνοδικείον πρός έκδίκασιν έργατικών διαφορών, ή άξία τού άντικειμένου τών οποίων δέν υπερβαίνει μίν τάς 10.000 δραχμών, άλλ' αμφισβητείται τό δικαίωμα, έξ ού πηγάζει ή περιοδική παροχή· παραπομπή τής διαφοράς πρός έκδίκασιν εις τό άρμόδιον Μονομελές Πρωτοδικείον, Π 561 σ. 1493. Βλ. καί λ. **Έργατικαί διαφοραί.** —Έπί αγωγής αποζημιώσεως λόγω αδικοπραξίας Όργανισμών Κοινωνικής Ασφαλίσεως, Π 181 σ. 925.—Έπί διαφορών μεταξύ Ασφαλιστικών Οργανισμών καί ησφαλισμένων ή διαδόχων αυτών, Σημ. σ. 960, Ε 882 σ. 1495.—Έπί ασφαλιστικών διαφορών, Σημ. σ. 1088.—Έπί ιδιωτικής διαφοράς, ήτοι δικδικήσεως δικαιωμάτων, άτινα έλκει σύζυγος έμμέσως ησφαλισμένη εις τό Ι.Κ.Α., ώς κληρονόμος τού συζύγου της έναντι τού οφειλομένου κατ' αυτήν εις τούτον ποσού συντάξεως διά τόν μέχρι τού θανάτου χρόνον· άρμοδιότης πολιτικών δικαστηρίων, ΣΕ 1944 σ. 1565.—Δικαιοδοσία πολιτικών δικαστηρίων κατά την νέαν Πολιτικήν Δικονομίαν· διατάξεις άρθρων 1, 16 Κώδ. Πολ. Δικ.· έννοια αυτών· μή υπαγωγή εις την δικαιοδοσίαν τών πολιτικών δικαστηρίων καί τού δικαστικού έλέγχου τής νομιμότητος τών πράξεων τών Οργανισμών Κοινωνικής Ασφαλίσεως, άσκουμένου δπό τού Συμβουλίου τής Επικρατείας, τών διατάξεων τού Κώδ. Πολ. Δικ. αναφερομένων εις «διοικητικάς διαφοράς» καί εις «διαφοράς μεταξύ Οργανισμών Κοινωνικής Ασφαλίσεως», έφ' ής έννοιαν καθορίζονται εις τάς οικείας συνταγματικάς διατάξεις καί αύτινες έξακολουθούσι νά υπαγωνται εις την άρμοδιότητα τών κοινών δικαστηρίων μέχρι τής συστάσεως τών τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, ΣΕ 388 σ. 564.—Έπί αξιώσεως τόκων αποζημιώσεως υπέρ τού μισθωτού κατ' άρθρον 674 Α.Κ., έπί μεταβολής περιουσιακών σχέσεων έργοδότου, Π 685 σ. 1111.—Έπί αιτήσεως διαλύσεως σωματείου λόγω εγκαταλείψεως τού σκοπού αυτού· άρμοδιότης Πρωτοδικείου κατά διαδικασίαν έκουσίας δικαιοδοσίας, Π 214 σ. 1186.—Νομάρχου πρός υποβολήν αιτήσεως διαλύσεως σωματείου, Π 214 σ. 1186. — Δικαστηρίων πρός έλεγχον αντικειμενικώς τής συνδρομής λόγων διαφόρου μεταχειρίσεως κατά παρέκκλισιν άρθρου 3 τού Συντάγματος περί ισότητος, Πρδρ. Έφ. σ. 1350.—Έπί διαφορών περί αμοιβής δικηγόρων· άρθρον 721 Κώδ. Πολ. Δικ.· έκκρεμείς δίκαι, Πρδρ. Έφ. 250 σ. 1350.—Πολιτικού δικαστηρίου πρός έρευναν παρεμπιπτόντως περί τού υποστατού τής δι' ην ησκήθη δίωξις πράξεως τού δι' αυτήν απολυθέντος μισθωτού, έν περιπτώσει παραγραφής τού αξιοποίνου τής πράξεως, Π 1201 σ. 1418. —Έπί αξιώσεως θυροφορού πολυκατοικίας πρός απόδοσιν χρηματικού ποσού, καταβληθέντος παρ' αυτού διά πρόσληψιν καί διατήρησιν αυτού εις έργασίαν· έκδίκασις κατά την τακτικήν διαδικασίαν, μή υποκειμένης τής διαφοράς εις την έργατικήν διαδικασίαν νόμου ΓΞΟΔ'/1911, ΑΠ 86 σ. 659. Πτώχευσις· άρμόδια δικαστήρια διά διαφοράς έκ σχέσεως έξηρτημένης έργασίας· άνηκουσα εις τό κατά τάς γενικάς αρχάς δικαστήριον ή οριστική αναγνώρισις τού αμφισβητουμένου παστώματος· άρμόδιον δικαστήριον προκειμένου περί απαιτήσεως έκ σχέσεως έξηρτημένης έργασίας έπί μέν απαιτήσεων, μή υπερβαινουσών τό ποσόν τών 10.000 δραχμών τό Είρηνοδικείον, έπί δέ πέραν τών 10.000 δραχμών τό Μονομελές Πρωτοδικείον· ικανοποίησις ή άκλή αναγνώρισις απαιτήσεως προϋφισταμένης τής πτωχεύσεως ή καί γεννηθείσης μετά την πτώχευσιν, μή προερχομένης όμως έκ τής δράσεως τού συνδίκου· αναγγελία ταύτης προς επαλήθευσιν κατά την είδικήν διαδικασίαν τού άρθρου 582 έπ. Εμπορικού νόμου, Π 879 σ. 1503.—Δικαστικός έλεγχος πράξεων Διοικήσεως, Π 181 σ. 925, ΑΠ 16 σ. 931, ΑΠ 545 σ. 1484.— Δικαστού πρός έλεγχον περί τών γενικωτέρας σημασίας οργανώσεων πρός σύναψιν εθνικής συλλογικής σημβάσεως εργασίας, ΑΠ 527 σ. 16, Π 229/1968, σ. 156, ΑΠ 567 σ. 178.—Έλλειψις έξουσίας τών Διοικητικών Διαιτητικών Δικαστηρίων τού νόμου 3239/1955 όπως επαλαμβάνονται θεμάτων, τά οποία ορίζει ο νόμος, ως περί τής επαλληλικής ή μή ιδιότητος τών μισθωτών, ήτοι περί έργου αποκλειστικώς τής αρμοδιότητος τών πολιτικών δικαστηρίων, Είσαγ. σ. 78.— Δι' ανάκλησιν μή νομίμου τοποθετήσεως πολεμιστού ά.ν. 1836/1951, ΣΕ 2704 σ. 224.—Συμβουλίων προστασίας απολυομένων έκ τών τά-

ἐκ τῶν δύο μετεχόντων δημοσίων ὑπαλλήλων (Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν καὶ Ὑπουργείου Ἐργασίας) ἔχει τὸ προβάδισμα κατὰ τὴν σύνθεσιν. Γν.Σ. σ. 1253.

2. **Ἀγοραία** (ταξί). Ὁδηγοὶ αὐτοκινήτων ταξί· τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορᾶς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 253.— Χαρακτὴρ συμβάσεως ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου ταξὶ ὡς μισθώσεως προσωπαφόρων πραγμάτος. Ἐλλειπούσης ἐξαιρέσεως αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἐργοδότου. Π 2405 σ. 1429.— Νόμιμος ὥρα ἐργάσιμος προσωπικοῦ ἀγοραίων (ταξὶ) καὶ ἰδιωτικῆς χρήσεως κατ' ἄρθρον 2 § 2 ἐ.δ. 14.8.1950· ὑπερωρία. ΑΠ 319 σ. 917.

3. **Φορτηγά.** Νόμιμοι ὧραι ἐργασίας ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων, εἰς τὰ ὁποῖα ὑπάγονται καὶ τὰ φορτηγὰ αὐτοκίνητα τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν ἐν γένει κατὰ τὸ ἐ.δ. 28 Ἰανουαρίου / 4 Φεβρουαρίου 1938· ἐκδοσις τοῦ διατάγματος τούτου ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς παρασχεθείσης ἐξουσιοδοτήσεως· διατήρησις ἐν ἰσχύϊ τῆς τοιαύτης ρυθμίσεως προκειμένου περὶ τῶν φορτηγῶν Γ'' κατηγορίας καὶ μετὰ τὸ ἐ.δ. 882/1961· ἀνεφάρμοστον διατάξεως ἄρθρου 7 ἀ.ν. 347/1937· παροχὴ πιστώσεως ὑπερωρίων κατ' ἄρθρον 8 § 2 ν.δ. 4020/1959 καὶ ἀποζημιώσεως. ΑΠ 623 σ. 385.— Πρόσληψις μισθωτῶν ἐπὶ λήμμι ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου· περίπτωσις προσλήψεως ὁδηγοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου ἀπασχολουμένης ἀποκλειστικῶς εἰς μεταφορὰς ἐμπορευμάτων· δικαίωμα ἀποζημιώσεως ν. 2112/1920 δι' ἀπόλυσιν ἀνεφάρμοστον διατάξεως ἄρθρου 8 § 2 νόμου 3198/1955. ΑΠ 269 σ. 910.— Νόμιμοι ὧραι ἐργασίας ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν κατὰ τὸ ἀπὸ 28.1/4.2.1938 ἐ.δ.· δυνατὰ ὑπερβάσεις· καταβολὴ τῆς προσαυξήσεως ἡμισείας κατὰ 50% μόνον καὶ ἀποκλειστικῶς ἐπὶ νομίμων ὑπερωριακῆς ἐργασίας εἰς τὰς ἐν τῇ διατάγματι περιοριστικῶς ἀναφερομένας περιπτώσεις, μὴ περιλαμβανομένης εἰς αὐτὰς καὶ τῆς ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας· πραγματοποίησις παρανόμων ὑπερωριῶν πρὸ τοῦ ν.δ. 4020/1959. ΑΠ 581 σ. 1387.

4. **Ἐπιβατικὰ ἰδιωτικῆς χρήσεως.** Ταυτογωὴ εἰς ἀπεργάσιμον ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑορτησίμους ἡμέρας διομηχανικῆς, βιοτεχνικῆς καὶ ἐμπορικῆς ἐργασίας καὶ τῆς ἐργασίας τοῦ ὁδηγοῦ ἰδιωτικοῦ αὐτοκινήτου, ἀνήκοντος εἰς διομηχανικὴν ἑταιρείαν διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ διευθυντοῦ της. ΑΠ 617 σ. 235.— Νόμιμοι ὧραι ἐργασίας προσωπικοῦ ἀγοραίων (ταξὶ) καὶ ἰδιωτικῆς χρήσεως αὐτοκινήτων κατ' ἄρθρ. 2 § 3 ἐ.δ. 14.8.1950· ὑπερωρία. ΑΠ 319 σ. 917.— Σύμβασις ἐργασίας οἰκιακῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων πολυτελείας· ἀποδοχαὶ· ὧραι ἐργασίας· ἐπιτρεπτὴ ἐργασία κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑορτάς· ἀνεφάρμοστον ἀ.ν. 539/1945 περὶ ἀδείας καταγγελίας συμβάσεως· ἀποζημίωσις. ΝΖ σ. 1398.

5. **Βυτιοφόρα.** Κανονισμὸς ἀσφαλείας ὑγρῶν καὶ ἀνθυγιεινῶν ἐπαγγελμάτων τοῦ Ι.Κ.Α.· ἐπαγωγὴ καὶ τῶν ἐγκαίστων βυτιοφόρων τῶν Ἑταιρειῶν πετρελαιοειδῶν. ΣΕ 2021 σ. 1767.

6. **Ταμεῖον Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν.** Συγκρότησις Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν· ὑποχρεωτικὴ ἡ πρόσληψις πάντων τῶν μελῶν συλλογικοῦ ὀργάνου διοικήσεως τοιούτων καὶ ἀναπληρωματικῶν ἀσκοῦντα τοῦτο συνεχόμενα ὑφ' εἷς τακτὰς ἡμέρας. ΣΕ 652 σ. 1059.

Αὐτοκτονία. Μισθωτοῦ ὡς ἐργατικὸν ἀτύχημα. ΝΖ σ. 336.

Αὐτοτελεῖς συμβάσεις ἐργασίας. Κατάρτισις δύο αὐτοτελῶν συμβάσεων ἐξηρτημένης ἐργασίας εἰς διαφόρους χρόνους, διὰ διάφορον ἀντικείμενον, καὶ καθορισμὸς ἐν ἑκατέρᾳ τούτων διαφόρου τοῦ τρόπου ἀμοιβῆς τοῦ μισθωτοῦ· ἔλλειψις ἐπιπτώσεως τινος ἐπὶ τῆς ἑτέρας τῆς ἀντισυμβατικῆς συμπεριφορᾶς τοῦ ἐργοδότου εἰς τὴν μίαν τῶν ἄλλων συμβάσεων. ΑΠ 437 σ. 1247.

Ἀχθοφόροι. Σταθμῶν· τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορᾶς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 253.

Ἀχρεώστητον. Βλ. λ. **Ἀδικαιολόγητος πλουτισμός.**

Β

Βαρέα ἐπαγγέλματα. Βλ. λ. **Ἀνθυγιεινὰ ἐπαγγέλματα.**

Βαριετέ. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορᾶς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 253.

Βεβαιώσεις ἐνορκοι. Ἐξέτασις μαρτύρων ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου κατ' ἄρθρον 423 § 1 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας· μὴ σύννομος ἡ ἐξέτασις μαρτύρων ἐνώπιον συμβολαιογράφου καὶ μὴ λῆψις ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ καὶ κατὰ τὴν διαδικασίαν ἐργατικῶν διαφορῶν ἀναφορὰ διατάξεως ἄρθρου 711 Κώδικος Πολ. Δικονομίας εἰς τὰ ἐν ἄρθρῳ 355 διαλαμβανόμενα ἀποδεικτικὰ μέσα. Π 103 σ. 173.— Ἔνορκοι ἐνώπιον συμβολαιογράφου βεβαιώσεις κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν· λῆψις ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 691 ἑπ. τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας περὶ ἐκδικάσεως τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν καὶ τῶν ἐνώπιον συμβολαιογράφου ληφθεισῶν ἐνόρκων βεβαιώσεων κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 711 § 1 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐπιτρέπουσαν τὴν ἀναγωγὴν ἀποδεικτικῶν στοιχείων καὶ ἐξ ἀποδεικτικῶν μέσων κατὰ παρέκκλισιν τῶν ἄρθρων 357 ἑπ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας. Π 1237 σ. 996.— Ἔνορκος βεβαίωσις ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· παραγραφή. ΑΠ 85, σ. 522, ΑΠ 114 σ. 575.

Βεβαίωσις. Ἡ πιθανολόγησις κατὰ τὸν Κώδικα Πολ. Δικονομίας. ΝΖ σ. 197.

Βία. Ἀνωτέρα· ἐφαρμογὴ ἄρθρου 656 Α.Κ. καὶ ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας τοῦ παρεχομένου· ἐκτὸς ρητοῦ ἀντιθέτου συμβατικοῦ ὅρου, μὴ συνιστώσης ἀνωτέραν βίαν τῆς προσκαίρου οἰκονομικῆς δυσχερείας τοῦ ἐργοδότου καὶ ἐν γένει τῆς κακῆς πορείας τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως του. ΑΠ 502 σ. 18.— Ἀνωτέρα ὡς λόγος ἀπαλλαγῆς ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920· ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 6 § 2 νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη δι' ἄρθρου 4 νόμου 4558/1930· ἀπαλλαγὴ ἐργοδότου, μὴ ὄντος ἠσφαλισμένου διὰ τὸ προκαλέσαν τὴν διακοπὴν τῆς ἐργασίας περιστα-

χορήγησιν παροχών κοινωνικής ἀσφαλίσεως κατ' ἄρθρον 8 νόμου 2054/1952, ὡς ἠρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 34 § 7 ν.δ. 2961/1954· λῆψις ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἐργατῶν Μετάλλου ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ ἐργάτου μετάλλου καὶ τοῦ χρόνου στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ὡς κληρωτοῦ ἢ ἐθελοντοῦ, θεωρουμένου ὅτι κατὰ τὸν χρόνον τῆς τοιαύτης στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ὁ μισθωτὸς ἐξηκολούθει νὰ ἀσκῇ τὸ ὅπερ κατὰ τὴν στράτευσίν του ἤσκει ἐπάγγελμα, ΑΠ 652 σ. 305.—Ἀσφαλιστικαὶ διαφοραί, Σημ. σ. 1088, Σημ. σ. 424.—Ἐκδίκασις ἀσφαλιστικῶν διαφορῶν κατ' ἐργατικὴν διαδικασίαν· Ὀργανισμὸς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ὁ Ὀργανισμὸς Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας ἐκδίκασις τῆς μετ' αὐτοῦ διαφορᾶς ἠσφαλισμένου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἄρθρου 691 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας· δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἀπολυθέντος μισθωτοῦ καὶ καταστάντος ἀνέργου ἕνεκεν ἀδικοπραξίας τῶν ὀργάνων τοῦ Ὀργανισμοῦ, Ε 882 σ. 1495.— Ἀσφαλιστικὴ σχέσις μισθωτῶν ἐπὶ διακοπῇ ἐργασιῶν ἐπιχειρήσεως ἄνευ καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, Ἐγκ. σ. 1326, Γν.Σ. σ. 1326.—Διαδοχικὴ ἀσφάλισις πρὸ καὶ μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ ἄρθρου 51 § 1 ἀ.ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων· συνυπολογισμὸς καθ' ὑποχρέωσιν τοῦ τελευταίου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ ἁπασῶν τῶν ἡμερῶν τῶν πράγματι πραγματοποιηθεισῶν ἐν τῇ ἀσφαλίσει ἑτέρου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως πρὸ τῆς ὑπαγωγῆς αὐτοῦ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ τελευταίου Ὀργανισμοῦ ἐπὶ ὡρισμένης προϋποθέσεως· συνυπολογισμὸς ἐνιαίως ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ τελευταίῳ Ὀργανισμῷ ἅπαντος τοῦ διανυθέντος διαδοχικῶς χρόνου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ τελευταίῳ Ὀργανισμῷ, μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ ἄρθρου 51 § 1 ἀ.ν. 1846/1951, ΑΠ 431 σ. 1388.— Εὐρωπαϊκὸς Κοινωνικὸς Χάρτης· δικαίωμα πρὸς κοινωνικὴν ἀσφάλισιν κλπ., ΝΖ σ. 761 ἑπ., 853 ἑπ.

Ἀτυχήματα. Βλ. λ. **Ἐργατικὰ ἀτυχήματα, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα.**

Αὐτεπάγγελτος ἔρευνα. Τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς μεταβολῆς βάσεως ἀγωγῆς, ΑΠ 617 σ. 235.—Ἀκυρότητος διαγράμματος ἐν μὴ ἐκθέσει τῶν κατ' ἄρθρον 533 § 3 Πολ. Δικονομίας περιληπτέων περιστατικῶν, ΑΠ 372 σ. 989.— Αὐτεπάγγελτος λῆψις ὑπ' ὄψιν τοῦ παραδεκτοῦ, ἀνεξαρτήτως τῆς ἐπικλήσεως του ὑπὸ τῶν διαδίκων πρὸς ὑποστήριξιν ἰσχυρισμοῦ, Π 543 σ. 585.

Αὐτοκίνητα. 1. Λεωφορεῖα, Κ.Τ.Ε.Α., Α.Σ.Π.Α. Συγχώνευσις ἑνὸς ἢ πλειόνων Κ.Τ.Ε.Α. καὶ συνέπειαι· ἕκαστον Κ.Τ.Ε.Α., ἴδιον Νομικὸν Πρόσωπον Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, ἀνεξαρτήτως δὲ τῆς ὑπ' αὐτῶν διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως τῶν κατ' ἰδίαν ὑπὸ τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν λεωφορείων ἀσκουμένων ἐπιχειρήσεων μεταφορᾶς ἀποτελοῦσι καὶ ταῦτα ἰδιότυπους συγκοινωνιακὰς ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας, κέκτηνται καὶ ἰδίαν περιουσίαν κατὰ μέρος καὶ εἶναι ὑποκείμενα ἰδίων δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων· συγχώνευσις ἑνὸς ἢ πλειόνων Κ.Τ.Ε.Α.· μεταβίβασις καὶ τῶν δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων· νομιμοποίησις πρὸς συνέχισιν δίκης· ἐπίδομα διαχειριστικῶν λαθῶν, ΑΠ 580 σ. 250.— Σήμανσις ἐργασίας μετὰ Ἀνωνύμου Ἑταιρείας «Ἀστικαὶ Συγκοινωνίαι Περιοχῆς Ἀθηνῶν»· λύσις αὐτῆς διὰ καταγγελίας· ἰσχυρισμὸς περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ· ἀξιώσεις ἐξ ἀδικοπραξίας, Π 208 σ. 920.— Δικαίωμα ἐπιδόματος διαχειριστικῶν λαθῶν τῶν ταμιῶν καὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν μονίμως ἀπασχολουμένων μὲ διαχείρισιν χρημάτων· ἐφαρμογὴ ἐπὶ παντὸς ὑπαλλήλου τῶν Κ.Τ.Ε.Α., παγίως διαχειριζομένου χρήματα, συνεπῶς καὶ ἐπὶ ὑπαλλήλου τοῦ προσωπικοῦ τῆς κινήσεως τῶν Κ.Τ.Ε.Α., οἵτινες διέπονται μισθολογικῶς ὑπὸ ἄλλων διατακτικῶν ἀποφάσεων, ἀπασχολουμένων παραλλήλως πρὸς τὰ καθήκοντα αὐτῶν ὡς ὑπαλλήλων τῆς κινήσεως μονίμως μὲ διαχείρισιν χρημάτων· νόμιμος ἡ ἀνάληψις ὑπὸ ὑπαλλήλου τῆς κινήσεως τῶν Κ.Τ.Ε.Α. τῆς ἐκτελέσεως παραλλήλως πρὸς τὰ ἔργα του καὶ ὑπηρεσίας ὑπαγομένης εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν Γραφείων κατὰ τὴν ἐλευθερίαν τῶν συμβάσεων, ΑΠ 346 σ. 1053.— Δικαίωμα ἀδείας κατ' ἀ.ν. 539/1945 καὶ τῶν συνιδιοκτητῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων, ἐφ' ὅσον ἐκτελοῦν ἐργασίαν ὁδηγοῦ τοῦ λεωφορείου αὐτοκινήτου, Γν.Σ. σ. 262.· Προϋπηρεσία ὑπαλλήλων Γραφείων Κ.Τ.Ε.Α., Ἔγγρ. σ. 338.— Κοινὰ Ταμεῖα Εἰσπράξεων Λεωφορείων Αὐτοκινήτων· συγχώνευσις εἰς ἓν δύο ἢ πλειόνων Κ.Τ.Ε.Α.· νομιμοποίησις πρὸς συνέχισιν δίκης ἐπελθούσης ἐν ἐπιδικίᾳ τῆς συγχωνεύσεως· χορήγησις ἀποζημιώσεως δι' ἑκάστην ἐκτὸς ἕδρας τῆς ἐπαγγελματικῆς κατοικίας διανυκτερεύσιν εἰς ὁδηγοὺς καὶ εἰσπράκτορας, ὑπηρετοῦντας εἰς ὑπεραστικὰς λεωφορειακὰς γραμμὰς· ἔννοια ἐπαγγελματικῆς κατοικίας· δυνατὴ ἡ ἐπὶ τοῦ μισθωτοῦ ἀποδοχὴ τῆς ἐν μέρει τοῦ ἐργοδότου μεταβολῆς τῆς ἐπαγγελματικῆς κατοικίας καὶ σιωπηρῶς, ὁπότε καταρτίζεται ἐγκύρως κατ' ἀρχὴν σιωπηρὰ περὶ μεταβολῆς ὅρου ἐργασίας, στεροῦσα τὸν μισθωτὸν τοῦ δικαιώματος νὰ ἀξιώσῃ τήρησιν τοῦ ἀρχικοῦ συμβατικοῦ ὅρου, ΑΠ 166 σ. 1105.— Παροχὴ ἐργασίας εἰς Κ.Τ.Ε.Α.· συγκατάθεσις μισθωτοῦ εἰς τὴν διαπτικὴν δι' αὐτὸν μεταβολὴν ὅρων συμβάσεως, Ε 119 σ. 1165.—Ἀγωγὴ κατὰ τοῦ εἰς ὃ ἐντάσσεται τὸ λεωφορεῖον Κ.Τ.Ε.Α.· συγχώνευσις Κ.Τ.Ε.Α. εἰς προερχόμενον ἐξ αὐτῆς νέον Νομικὸν Πρόσωπον Κ.Τ.Ε.Τ.Α.· μεταβίβασις ἐκ τοῦ νόμου εἰς ταῦτα τῶν δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων τοῦ πρώτου· ἐπίκλησις συγχωνεύσεως ἐν ἐπιδικίᾳ· νομιμοποίησις τοῦ εἰς ὃ ἡ συγχώνευσις πρὸς συνέχισιν τῆς δίκης ἀντὶ τοῦ συγχωνευθέντος· νομιμοποίησις τῶν ὁδηγῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων κατὰ τῶν ἰδιοκτητῶν αὐτῶν καὶ ὄχι κατὰ τοῦ Κ.Τ.Ε.Α. διὰ τὰς ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας ἀξιώσεις τῶν τελούντων ἐν συμβάσει ἐργασίας μετὰ τῶν ἰδιοκτητῶν· ἀξιώσεις ἀποζημιώσεως διὰ διανυκτερεύσεις ἐκτὸς ἕδρας, Π 64 σ. 1180.— Πειθαρχικὰ συμβούλια τῶν Κ.Τ.Ε.Α. καὶ Α.Ε. Α.Σ.Π.Α.· ἐὰν ταῦτα θεωροῦνται ὡς συλλογικὰ ὄργανα τῶν ἐπιχειρήσεων τούτων καὶ ἐν διαφορικῇ περιπτώσει λύσις

ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος, ΑΠ 873 σ. 980.— Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ, ὑπαγομένου εἰς τὸν νόμον 1739/1942 κατὰ νόμον 971/1949, ὡς ἐκ τοῦ ὅτι οὐδέποτε μέχρι τῆς ἀπολύσεως του, οὔτε καὶ μετέπειτα, προσηγαγε βεβαίωσιν διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῶν ἐκ τοῦ νόμου τούτου εἰσεργετημάτων, οὐδὲ ἐδήλωσέ τι περὶ τῆς ὡς ἀγωνιστοῦ τῆς ἐθνικῆς ἀντιστάσεως ἰδιότητός του καὶ τῶν ἐκ τοῦ νόμου 971/1949 δικαιωμάτων του, οὔτε καὶ μετὰ τὴν ἀπόλυσίν του μέχρι τῆς ἀγωγῆς, τὴν ὁποίαν ἤγειρε μετὰ δεκαπενταετίαν ἀναίρεσις ἀποφάσεως, μὴ λαβούσης ἐπ' ὄψιν τῶν ἰσχυρισμῶν τούτων, ἃ σχοῦντα οὐσιώδη ἐπιρροήν, ὡς θεμελιοῦντα τὴν κατ' ἄρθρον 281 Α.Κ. ἔνστασιν, ΑΠ 148 σ. 1056.

Βυτιοφόρα. Βλ. λ. **Αὐτοκίνητα.**

Γ

Γαλακτοπωλεῖα. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 253.

Γάλακτος παροχή. Εἰς ἐργαζομένους εἰς ἐπιχειρήσεις κατασκευῆς ἀεροσφετυδῶν ξηρῶν στοιχείων· χαρακτὴρ ὡς μισθοῦ ἀποτίμησις· ἀποζημίωσις ἐπὶ μὴ χορηγήσεως, Π 3243 σ. 1175.

Γαλλικὸν Δίκαιον. Ἡ κατάχρησις δικαιώματος ἐν τῷ Γαλλικῷ Δικαίῳ, ΝΖ σ. 697.

Γεμισταὶ βυτιοφόρων. Ἑταιρειῶν πετρελαιοειδῶν ὑπαγωγὴ εἰς ἀσφάλισιν Ι.Κ.Α. κατὰ τὸν κατανεμόμενον διωρόφων καὶ ἀνθηγιεινῶν ἐπιχρεμάτων, ΣΕ 2021 σ. 1567.

Γενικοὶ Γραμματεῖς. Συμμετοχὴ εἰς συνεδριάσεις Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., ἂν νέμον τρόπον, ὡς Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου, τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας· μὴ ὑποχρεωτικὴ εἰς τὰς ἐκδικαστικὰς τῶν ἐφέσεων Ἐπιτροπὰς ἡ συμμετοχὴ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου δυὰ τὴν νόμιμον σύνθεσιν τῶν Ἐπιτροπῶν τούτων, δυναμένων νὰ λειτουργήσουν νομίμως καὶ ἄνευ συμμετοχῆς τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου, ἐφ' ὅσον ὅμως οὗτος ἐκλητεύθη κανονικῶς, ἵνα παραστῇ εἰς τὰς συνεδριάσεις αὐτῶν, ΣΕ 2021 σ. 1567.

Γεωπόνοι. Ἐφαρμογὴ ἐπ' ἀρθ. 5/1969 διατυπωθείσης ἀποφάσεως περὶ ὁρισμοῦ ἀμοιβῆς γεωπόνου χώρας δέσμευσις ἐξ αὐτῆς· ἐπιδόματα ὑπερπαραγωγῆς ἢ ἄλλως ὀνομαζόμενα· θεώρησις τούτων ὡς μισθοῦ, Π 229 σ. 156.

Γεωργικαὶ Συνεταιριστικαὶ Ὀργανώσεις. Διατάξεις ἀ.ν. 31/1967 καὶ ἀ.ν. 237/1967 περὶ ἀποζημιώσεως ἀπολυομένων διευθυντῶν κλπ.· ὑπολογισμὸς καὶ τρόπος καταβολῆς ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920, ΑΠ Ὀλ. 565 σ. 81.— Ἄρσις μονιμότητος διευθυντῶν καὶ γενικῶν διευθυντῶν Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων· λῆξις τῆς ἐργασιακῆς αὐτῶν συμβάσεως καὶ αὐτοδικαία ἀπόλυσις κατ' ἄρθρον 2 ἀ.ν. 31/1967· δικαίωμα ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920· ὑπολογισμὸς ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρον 4 ἀ.ν. 237/1967, μὴ χαρακτηριζομένου ὡς ἑρμηνευτικοῦ, ἀλλ' ὅμως ἔχοντος ἀναδρομικὴν ἰσχὺν κατὰ τὴν νομοθετικὴν θέλησιν· καταβολὴ ἀποζημιώσεως εἰς δόσεις κατ' ἄρθρον 2 νόμου 3198/1955, ΑΠ 94 σ. 527.— Ἄρσις διὰ τοῦ ἀ.ν. 31/1967 τῆς μονιμότητος τῶν διευθυντῶν καὶ γενικῶν διευθυντῶν τῶν Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων, καθὼς καὶ τῶν νομικῶν συμβούλων τούτων, θεωρουμένης ὡς λήξασης τῆς ἐργασιακῆς αὐτῶν συμβάσεως, ἀπολυομένων αὐτοδικαίως· δυνατὸς ὁ ἐπαναδιορισμὸς τούτων ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀνωτέρω νόμου· παραμονὴ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ μέχρι διορισμοῦ νέων ἢ μέχρις ἐκδόσεως τῆς περὶ ἐπαναδιορισμοῦ ἀποφάσεως· δικαίωμα τῶν ὁριστικῶς ἀπολυομένων ἐπὶ τῇ ἀποζημιώσει τοῦ νόμου 2112/1920· ἐπέκτασις ἀ.ν. 31/1967 διὰ τοῦ ἀ.ν. 105/1967· ἀνεφάρμοστον νόμου 2112/1920 ἐν τῇ διαρκείᾳ τῆς προθεσμίας ἐκδόσεως ἀποφάσεως περὶ ἐπαναδιορισμοῦ, ἐφιστημένης σχέσεως ἁπλῶς ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου· ἀνεφάρμοστον καὶ διατάξεως ἄρθρου 672 Α.Κ., ΑΠ 264 σ. 927.—Λῆξις συμβάσεων κατ' ἄρθρον 2 ἀ.ν. 31/1967· ἄρσις διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 31/1967 τῆς μονιμότητος τῶν διευθυντῶν καὶ γενικῶν διευθυντῶν, καθὼς καὶ τῶν νομικῶν συμβούλων τῶν Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων· δυνατότης ἐπαναδιορισμοῦ· θέσπισις τῆς αὐτοδικαίας καὶ ἄνευ διατυπώσεως τινος ἀπολύσεως τῶν ἐπαλλήλων τούτων, μὴ προτιθεμένου τοῦ νομοθέτου νὰ μεταβάλῃ τὴν ὡρισμένου χρόνου ἐργασιακὴν σχέσιν εἰς ἀορίστου χρόνου· ἔλλειψις δικαιώματος ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920, ΑΠ 423 σ. 1434.

Γεωργικοὶ Συνεταιρισμοί. Βλ. λ. **Συνεταιρισμοί.**

Γήρατος σύνταξις. Βλ. λ. **Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα.**

Γνωμάτευσις. Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς Ι.Κ.Α.· ἔλλειψις ὑποχρεωτικῆς ἰσχύος εἰς δίκας περὶ ἀποζημιώσεως ἕνεκεν ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ΑΠ 114 σ. 575.

Γνῶσις. Ἰδιότητος ὡς συνδικαιώματος ἀντέχοντος, Π 22441 σ. 33.—Ἀποκτῶντος ὡς προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς ἄρθρου 479 Α.Κ., Π 1821 σ. 1293.—Τοῦ λόγου, ἐπὶ τῇ ἐπικλήσει τοῦ ὁποίου ζητεῖται ἡ ἄρσις τῆς προσπαθείας τοποθετηθέντος ὡς πολεμιστοῦ ἀφετηρία προθεσμίας ἀσκήσεως ἀγωγῆς, ΣΕ 3179 σ. 565.

Γνωστοποίησις. Συμφωνίας περὶ ἐργολαβίας δι' ἐκδόσεως εἰς Δικηγορικὸν Σύλλογον, ΑΠ 13 σ. 364.—Προϋπηρεσίας λογιστῶν, Π 85 σ. 1231.— Τῆς ἀνάγκης ἀεροθεραπείας δι' ἄδειαν ἀναπαύσεως, ΑΠ 426 σ. 1050.

Γραμματεῖς. Βλ. λ. **Γενικοὶ Γραμματεῖς.**

Γραφεῖα. Ἐφαρμογὴ ὡκταώρου ἐργασίας προσωπικοῦ Γραφείων Ἀνωνύμων Βιομηχανικῶν Ἑταιρειῶν, ΑΠ 508 σ. 12.— Καθορισμὸς ὡκταώρου ἐργασίας ἡμερησίου διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν Γραφείων, συνεπῶς καὶ τῶν Γραφείων τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου· ὥρα ἐργασίας ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ, Γν.Σ. σ. 69.— Νόμιμον ὥρας ἐργασίας προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων πετρελαιοειδῶν· ἐξαίρεσις διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν Γραφείων τῶν ἐγκαταστάσεων, τὸ ἐκτελοῦν κατὰ κύριον χαρακτῆρα ὑπηρεσίαν

τιών τῆς ἀνοτέρας βίας, τῆς ἐκ τοῦ ν. 2112/1920 ἀποζημιώσεως· ἔννοια περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας· διακοπὴ κλάδου ἐπιχειρήσεως κατὰ διαταγὴν τῆς Ἀρχῆς, ΑΠ 513 σ. 26, Εἰσαγ. σ. 26.— Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἐκ περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας· ἔννοια ἀνωτέρας βίας κατ' ἄρθρα 245 καὶ 246 Ἀστ. Δικανομίας· ἀπαλλαγὴ ἐργοδότου καταβολῆς ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920, ΑΠ 543 σ. 585.— Ἀναστολὴ προθεσμίας ἀσκήσεως ἐνδίκου μέσου ἐξ ἀνωτέρας βίας· ἔννοια περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας κατ' ἄρθρον 253 κλπ. Α.Κ., προκύπτουσα ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 253, 279, 380 κλπ. Α.Κ.· ἰσχὺς τοῦ κανόνος ὅτι ἡ συνδρομὴ ἀνωτέρας βίας συνεπάγεται τὴν ἀναστολὴν τῆς παραγραφῆς ἢ προθεσμίας καὶ ἀφ' ἑτέρου ὅτι ἀνωτέραν βίαν συνιστᾷ πᾶν ἀπρόβλεπτον γεγονός, μὴ δυνάμενον νὰ ἀποτραπῇ καὶ διὰ μέτρων ἄκρας ἐπιμελείας καὶ συνέσεως περιστατικόν, μὴ δυνάμενον νὰ κριθῇ ὡς ἐξ ἀνωτέρας βίας προκληθὲν παραμέλησις προθεσμίας ἀσκήσεως ἐφέσεως ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α., ΑΠ 18 σ. 371.—Ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἀγωγῆς ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως μισθωτοῦ ἰσχυρισμὸς περὶ ἀναστολῆς αὐτῆς ἐκ περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας, ΑΠ 1916 σ. 1420, Εἰσαγ. σ. 1420.— Ἀνωτέρα ὡς λόγος ὑπερβάσεως ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἐνδολῆς κατ' ἄρθρον 39 § 2 τοῦ Κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῆς ἀρμοδιότητος τοῦ Ι.Κ.Α. αἰτήσεως θεραπείας κατ' ἀποφάσεως ληφθείσης ἐπὶ ἀπουσίᾳ συντάξεως, ΣΕ 1962 σ. 1565.— Ἀνωτέρα ὡς λόγος ἀνακοπῆς ἐπὶ ἐρημοδικίας· ἔννοια, ΑΠ 1039 σ. 994.— Διακοπὴ Ἀρχῆς· ἀνωτέρα βία, ἐφ' ὅσον αὕτη τυγχάνει τέτοιας καὶ οἱασδήποτε νομικῆς, Εἰσαγ. σ. 1367, ΑΠ 1922 σ. 1367.

Βιβλιάρια. Ὑγείας· ἀκυρότης συμβάσεων ἄνευ ἐφοδιασμοῦ διὰ βιβλιαρίου ὑγείας ὑπηρετρίας, ἡλικίας κάτω τῶν 18 ἐτῶν· ἄσκησις διὰ τῆς ἐξ αὐτῆς ἀξιώσεως ἀγωγῆς ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ΑΠ 246 σ. 168. — Ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας λόγῳ ἐλλείψεως βιβλιαρίου ὑγείας· δικαιώματα μισθωτοῦ, ΝΖ σ. 538. —Ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας μαγείρου ξενοδοχείου ἕνεκεν ἐλλείψεως βιβλιαρίου ὑγείας· ἐπικύρωσις ταύτης ἀναδρομικῶς διὰ τοῦ ἐφοδιασμοῦ τοῦ μισθωτοῦ ἐστέρως, ΑΠ 4126 σ. 1353.— Διαγραφὴ ἐκ τοῦ βιβλιαρίου ἀσφαλίσεως Ι.Κ.Α. ἡμερῶν ἐργασίας, λόγῳ παραλλήλου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἀθηναϊκῶν Ἐφημερίδων, ΣΕ 649 σ. 1002.

Βιομηχανίαι. Ἐφαρμογὴ ἀκτιώρου ἐργασίας προσωπικοῦ Γραφείων Ἀνωνύμων Βιομηχανικῶν Ἑταιρειῶν, ΑΠ 508 σ. 12.— Διαχωρισμὸς ὡς πρὸς τὰς ὥρας ἐργασίας μεταξὺ ἀφ' ἑνὸς τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰς ἐγκαταστάσεις ἐπιχειρήσεων πετρελαιοειδῶν· ἐφαρμογὴ ἐπὶ τῶν εἰς τὰς ἐγκαταστάσεις ἐργαζομένων τοῦ κανόνος περὶ ἀκτιώρου ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, ΑΠ 54 σ. 682.— Νόμιμα ὅρια ἐργασίας βιομηχανικῶν Ἐπιχειρήσεων· ἔννοια βιομηχανικοῦ ἐργοστασίου· ἔννοια καταστήματος κατ' ἄρθρον 1 § 1 π.δ. 8/15.4.1932· καθορισμὸς ἑπταώρου ἐργασίας κατ' ἄρθρον 7 ἀ.ν. 547/1937 ἐπὶ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, μὴ ἀσκουσῶν βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν, ΑΠ 192 σ. 633.— Ἔννοια ξυλουργῶν κουφωμάτων δι' εἰσαγωγὴν εἰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας περὶ οἰκοδόμων· νοοῦνται οἱ προσλαμβανόμενοι διὰ τὴν κατασκευὴν κουφωμάτων ὡρισμένης οἰκοδομῆς καὶ ὄχι καὶ οἱ ἐργαζόμενοι εἰς βιομηχανικὰ ἐργοστάσια ἢ ἐργαστήρια, ἀπασχολούμενα μὲ τὴν κατασκευὴν κουφωμάτων, ΑΠ 653 σ. 327.— Παροχὴ ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ἐργάτας βιομηχανίας τσιμέντων κατὰ τὴν ἐκ' ἀριθ. 48995/1951 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν· δικαιοῦχα πρόσωπα· ἔλλειψις τοῦ δικαιώματος τούτου διὰ τοὺς φορτοεκφορτωτὰς ὅλων προμηθευομένων δι' ἐργοστάσιον τσιμέντων ἐκ τοῦ κύτους τῶν πλοίων προσεγγιζόντων ἐπὶ τῆς προβλῆτος τοῦ λιμένος, ΑΠ 242 σ. 1000.— Ἀνεφάρμοστον τῶν περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως διατάξεων ἐπὶ Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ Κράτους ἀσκουμένων βιομηχανιῶν καὶ μονοπολίων ἔλλειψις δικαιώματος ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως τῶν μισθωτῶν τούτων, ΑΠ 598 σ. 1552.— Καθορισμὸς διὰ τῆς ἐκ' ἀριθ. 41/1966 ἀποφάσεως Π.Δ.Δ.Α. Ἀθηνῶν κατωτάτων ὁρίων βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ π.δ. 4/5 Ὀκτωβρίου 1951 ἐργαζομένων εἰς τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις· δικαίωμα τοῦ αὐτοῦ μισθοῦ καὶ τοῦ χειριστοῦ μηχανήματος ἐκπιρετοῦντος εἰς ἐπιχείρησιν, ποιουμένην χρῆσιν τοιούτου μηχανήματος ὄχι διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τεχνικῶν ἔργων, ἀλλὰ συνιστῶσαν βιομηχανικὴν τοιαύτην· περιλαμβανομένων εἰς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ π.δ. 4/5 Ὀκτωβρίου 1951 μηχανήματα, ΑΠ 589 σ. 1561.

Βιοτέχναι. Βλ. λ. **Ταμεῖα**.

Βλάβη. Βλ. λ. **Ἀδικοπραξία**, **Ἀποζημίωσις**, **Ἐργατικὰ ἀτυχήματα**, **Ἱκανοποίησις χρηματική**. Ἠθικὴ μείωσις μισθωτοῦ ὡς βλαπτικὴ μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως ἐργασίας· ὑποβιβασμός, ΑΠ 658 σ. 231. Βλ. καὶ λ. **Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας** (παράγρ. Ι. Α').

Βοηθοί. Βλ. λ. **Λογισταί**, **Ὑπηρέται**.

Βουλευταί. Δεσμευόμενα ἐξ ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας πρόσωπα· περίπτωσις μισθωτοῦ τοῦ πολιτικοῦ Γραφείου βουλευτοῦ, ΑΠ 543 σ. 585.

Βραβεῖα. Ἐπιδόματα ὑπερπαραγωγῆς ἢ ἄλλως δοθέντα κιλούμενα θεώρησις τούτων ὡς μισθοῦ, ΑΠ 229 σ. 156.— Παροχὴ προσθέτου τοῦ μισθοῦ εἰς τεχνικὸν διευθυντὴν Ἀνωνύμου Ἑταιρείας χρηματικοῦ ποσοῦ ὡς βραβείου ἐργασίας καὶ περιορισμὸς διὰ τοῦ ἀ.ν. 17/1967 τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν, ΑΠ 695 σ. 784.

Βραδύτης. Ἀσκήσεως δικαιώματος· καθ' ἑαυτὴν καὶ ἄνευ συνδρομῆς καὶ ἑτέρων περιστατικῶν δὲν καθιστᾷ καταχρηστικὴν τὴν ἄσκησιν τούτου, ΑΠ 229 σ. 156.— Ἀσκήσεως δικαιώματος· μόνη αὐτὴ δὲν καθιστᾷ καταχρηστικὴν τὴν ἔγερσιν ἀγωγῆς, οὐδὲ συνιστᾷ παραίτησιν, ἀποκλειομένην ἄλλως τε ἐπὶ διατάξεων δημοσίας τάξεως, ὡς αἱ περὶ ἐλαχίστου ὁρίου πειγίας ἀμοιβῆς δικηγόρων, Ε 7 σ. 1222.—Ἡθελημένη ἐπιδίωξις μὴ καταβληθέντων μισθῶν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ δὲν καθιστᾷ καταχρηστικὴν τὴν

διά της ὑπ' ἀριθ. 7/1963 ἀποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ἐπικυρωθείσης διά της ὑπ' ἀριθ. 2/1964 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, τῶν ὅρων ἐργασίας καί ἀμοιβῆς τοῦ ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ τῶν 'Υπηρεσιῶν διαστεχνικῶν ἔργων 'Υπουργείου Γεωργίας' ἐπίλυσις συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κατά τό ἄρθρον 15 § 1 νόμου 3239/1955' νόμιμος ἀμοιβή ἐργαζομένου εἰς πριστήρια, ἀποτελούντων ἰδιωτικόν προσωπικόν διαστεχνικῶν ἔργων 'Υπουργείου Γεωργίας' ἰσχυρισμός ἐργοδότου περί καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ, ΑΠ 138 σ. 725.—'Εφαρμογή ὑπ' ἀριθ. 7/1963 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς' ἐπαγωγή εἰς αὐτήν καί τοῦ ἐργαζομένου εἰς πριστήρια προσωπικοῦ, τῶν ὁποίων ἡ ἐκμετάλλευσις ἀσκεῖται παρά τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου Γεωργίας, Κτηνοτροφίας καί Δασῶν, ΑΠ 128 σ. 787.—'Αποδοχαί χειριστῶν εἰς διαστεχνικά ἔργα 'Υπουργείου Γεωργίας' ὑπαγωγή εἰς γενικήν διαιτητικήν ἀπόφασιν 7/1963 τῶν χειριστῶν πριονοκορδέλλας ἐν πριστηρίοις, μή μετεχόντων συνεργείου ἐπισκευῶν, ἀλλ' ἀσχολουμένων μέ τήν παρακολούθησιν τῆς λειτουργίας τῆς πριονοκορδέλλας καί ἐχόντων εἰδίκευσιν εἰς τόν κύκλον τοῦτον, ἄρα εἰδικευμένων ἐργατῶν, ΑΠ 135 σ. 864.

Δεδικασμένον. 'Εκ τῶν ἄρθρων 273 § 3 καί 274 Πολ. Δικ.' ὑφίστανται καί ὅταν τό ἐν τῇ νέᾳ δίκῃ μεταξύ τῶν αὐτῶν διαδίκων ζητούμενον ἀντικείμενον, κεῖται διάφορον, ἔχει ὡς ἀναγκαίαν προϋπόθεσιν τήν ὕπαρξιν τοῦ ἤδη κριθέντος ἐν τῇ προτέρᾳ δίκῃ δικαιώματος' ἰσχύς τοῦ δεδικασμένου καί ἐπί τῶν ὑπό τοῦ δικαστηρίου κριθέντων ἀμοιβαίως παρεμπιπτόντων ζητημάτων, τῶν ἐχόντων ἔννομον ἐπιρροήν εἰς τήν διάγνωσιν τοῦ κυρίου ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς' ἐπί τίνων ἐνστάσεων τοῦ ἐναγομένου ἐκτείνεται, Π 25005 σ. 454.— Προϋπόθεσις δεδικασμένου κατ' ἄρθρα 245 § 2, 273 § 3 καί 274 Πολιτικῆς Δικονομίας ἐκτός ἄλλων καί ἡ ταυτότης τῶν πραγματικῶν τοῦ ἀξιουμένου δικαιώματος γεγονότων καί τῆς ἐξ ἧς τοῦτο παρήχθη δικαιολογητικῆς αἰτίας, ΑΠ 117 σ.577.—'Υπαρξις δεδικασμένου ἐκ τῆς τελεσιδικίας κατ' ἄρθρον 274 Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς πρός ἐκεῖνα μόνον τά ζητήματα, ἅτινα συνιστῶν ἀναγκαίαν προϋπόθεσιν πρός διάγνωσιν τῆς διαφορᾶς καί ὡς ταῦτα στηρίζουν τό διατακτικόν τῆς ἐπ' αὐτῶν ἐκδοθείσης τελεσιδίκου ἀποφάσεως, ΑΠ 316 σ. 969.—Κατ' ἄρθρον 274 Πολιτικῆς Δικονομίας ἐκ τελεσιδίκων ὁριστικῶν ἀποφάσεων, τεμνουσῶν κατ' οὐσίαν τάς διαφοράς' ἔλλειψις δεδικασμένου ἐπί ἀπορρίψεως ἀγωγῆς ὡς ἀορίστου, ΑΠ 366 σ. 1096.— Ἔλλειψις δεδικασμένου ἐξ ἀποφάσεως, ἥτις ἀνῃρέθη, ΑΠ 396 σ. 1163.—Παραδεκτή πρώτασις ἰσχυρισμοῦ περί δεδικασμένου καί πρός ἀπολογίαν κατά τῆς ἐφέσεως, Π 25005 σ. 454.—Δικονομικόν δικαίωμα ἡ ἐπίκλησις δεδικασμένου' ἀνεγχείρητον κατά τῆς ἀσκήσεως αὐτοῦ ἐνστάσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., Ε 7 σ. 1222. — 'Απόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου περί προσωρινῆς μισθοῦ ἐπαλλήλου Τραπέζης 'Ελλάδος δι' ἑβδομαίου ὑπηρεσίαν' δεδικασμένον κατ' ἄρθρα 273 § 3 καί 274 Πολιτικῆς Δικονομίας, ΑΠ 87 σ. 332.—'Εξ ἀποφάσεως Προέδρου Πρωτοδικῶν κατ' ἄρθρον 88 Α.Κ. ἐπί ἀποβολῆς μέλους ἐξ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, Π 25005 σ. 454.—'Εκ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἀκυρωτικῶν ἢ ἀπορριπτικῶν' ἰσχύς τούτου καί ἐν λοιπῇ ἐννόμου δικαστικῆς ἢ ὅλης 'Αρχῆς ἐπιθέσει ἡ διαφοράν, καθ' ἣν προέχει τό ὑπό τοῦ Συμβουλίου κριθέν διοικητικῆς φύσεως ζήτημα, ΑΠ 308 σ. 45, ΑΠ 660 σ. 372.—'Εξ ἀκυρωτικῆς ἀποφάσεως Συμβουλίου 'Επικρατείας ὡς πρός τήν θέσιν ἱεροψάλτου 'Ιεροῦ Ναοῦ' προαίρεσις τοῦ Ναοῦ εἰς ὑπερημερίαν κατ' ἄρθρον 349 Α.Κ. καί δικαίωμα μισθοῦ κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ., ΑΠ 660 σ. 372.—'Απόφασις Συμβουλίου 'Επικρατείας ἀκυρωτική ἀποφάσεως Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ' συνεπεια, ΑΠ 641 σ. 311.—'Ισχύς ἀκυρωτικῆς ἀποφάσεως Συμβουλίου 'Επικρατείας ἐπί τήν ἔννοιαν τοῦ ἐξ αὐτῆς δεδικασμένου διά τήν συγκεκριμένην πρᾶξιν τῆς Διοικήσεως, ἥτις ἀπετέλεσε τό ἀντικείμενον τῆς προσφυγῆς' δικαστικός ἔλεγχος πράξεων Διοικήσεως, ΑΠ 545 σ. 1484.— 'Απόφασις Συμβουλίου 'Επικρατείας, κηρύξασα κατηργημένην τήν δίκην ἐλλείψει ἀντικειμένου ἢ κηρύξασα ἑαυτό ἀνωμοίδιον' δέν συνιστᾷ δεδικασμένον, ὡς μή ἐπιλύουσα διοικητικῆς φύσεως ζήτημα, ΑΠ 308 σ. 45.—'Εξ ἀποφάσεως Συμβουλίου 'Επικρατείας' ἀναγκαία ἡ ὑπό τοῦ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος εἰς ἐπιχείρησιν ὡς πολεμιστοῦ μισθωτοῦ προσφορά τῶν ὑπηρεσιῶν του καί μετά τήν ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου 'Επικρατείας, ΑΠ 373 σ. 980.

Δήλωσις. Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὡς δήλωσις βουλήσεως μονομερῆς δικαιοπραξία, μή ὑποκειμένη εἰς μυνηγορικόν τύπον, ΑΠ 202 σ. 776.—'Εργατικοῦ ἀτυχήματος, ΑΠ 83 σ. 522, ΑΠ 114 σ. 575.—Ἰδιαίτερον ἀναβάτου, ἐξ οὗ ἀναπηρία, εἰς τό Ι.Κ.Α.' περιεχόμενον τῆς δηλώσεως' προθεσμία' παρέκτασις, ΣΕ 408 σ. 1249.—Δήλωσις βουλήσεως ρητή ἢ σιωπηρά ἐπί ἀτύπων δικαιοπραξιῶν' ἀρκεῖ πάν μέσον, δι' οὗ καθίσταται γνωστή ἡ βούλησις' δυνατή ἡ δήλωσις καί συναίνεσις τῶν μερῶν ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας πρός καθορισμόν τοῦ μισθοῦ κατά τροποποίησιν τοῦ ἀρχικῶς συμφωνηθέντος ἢ ἰσχύοντος, ΑΠ 263 σ. 904.

Δήμευσις. Περιουσίας διαλυθέντων Συλλόγων καί ἀπαιτήσεις ἰδιωτῶν, Γν.Σ. σ. 687.

Δῆμοι - Κοινότητες. 'Απαγορεύσεις δι' ἄρθρου 103 τοῦ Συντάγματος τῆς συμμετοχῆς τῶν τακτικῶν δικαστῶν εἰς διοικητικά συμβούλια 'Οργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων Ν.Π.Δ.Δ. κλπ. καί ὄχι καί εἰς 'Επιτροπάς ἢ Συμβούλια ἀμφισβητικῆς ἢ γνωμοδοτικῆς ἀρμοδιότητος, Γν.Σ. σ. 18.—Συμβάσεις ἐκτάκτου προσωπικοῦ συνεργείων Δήμων καί Κοινοτήτων' προσλήψεις μισθωτοῦ ἐπί συμβάσει ὡρισμένου χρόνου εἰς συνεργεῖον Δήμων κατά τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 143 τοῦ νόμου 1726/1951' μετατροπή διά τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ν.δ. 4541/1966 τῆς ὑφισταμένης συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου εἰς ἀόριστου τοιαύτην, θεωρουμένης συντελεσθείσης τῆς μετατρο-

Γραφείων· παροχή ὑπηρεσίας κλητῆρος. ΑΠ 68 σ. 661.—Διαχωρισμὸς ὡς πρὸς τὰς ὥρας ἐργασίας μεταξὺ ἀφ' ἑνὸς τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰς ἐγκαταστάσεις ἐπιχειρήσεων πετρελαιοειδῶν· ἐφαρμογὴ ἐπὶ τῶν εἰς τὰς ἐγκαταστάσεις ἐργαζομένων τοῦ κανόνος περὶ ὀκταώρου ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, ΑΠ 54 σ. 662.—Καθήκουσαι ἐταῖρον ἐργασίας δι' ὑπαλλήλους Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, τῶν μὴ ἀπασχολουμένων μὲ βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἐργασίας καὶ μόνον διὰ τοὺς εἰς τὰ Γραφεῖα αὐτῶν ἀπασχολουμένους ὑπαλλήλους, μὴ ἐφαρμοζομένης τῆς ἑπταώρου ἐργασίας ἐπὶ τοῦ ἀπασχολουμένου εἰς τὰ καταστήματα τούτων προσωπικοῦ· περίπτωσις παροχῆς ἐργασίας λογιστοῦ, Π 1992 σ. 1230.—Προσαύξησις μισθοῦ ὑπαλλήλων Γραφείων μετὰ τὴν 20ετῆ ὑπηρεσίαν· ἐφαρμογὴ ἐπ' ἀριθ. 47/1967 διατακτικῆς ἀποφάσεως. Ἔγγρ. σ. 52.— Νόμιμος μισθὸς ὑπαλλήλων Γραφείων ἐπιχειρήσεων· ἐφαρμογὴ ἐπ' ἀριθ. 2/1961, 28/1963 καὶ 43/1965 διατακτικῶν ἀποφάσεων ἐπὶ προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων, ἐκτελούντως ἐργασίαν Γραφείου, ἀνεξαρτήτως τόπου, ἔνθα παρέχει τὰς ὑπηρεσίας του· δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ νὰ ἀξιώσῃ τὴν καταβολὴν εἰς αὐτὸν ὁλοκλήρου τῆς διὰ τῆς οἰκείας συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διατακτικῆς ἀποφάσεως καθορισμένης διὰ πλήρη ἀπασχόλησιν ὁμοιοθῆς, ἐκτὸς ἂν ρητῶς ἢ σιωπηρῶς συνεφωνήθη, ὅπως οὗτος ἐργάζηται ἐπὶ ὀλιγοτέρας τοῦ νομίμου ὡρισμένου καθ' ἡμέραν ὥρας ἐπὶ ἀντιστοίχῳ μειώσει τῆς ἀμοιβῆς, ΑΠ 576 σ. 92, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 92.—Ἀναμενόμενα ἐξ ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας προσωπικὸν περίπτωσις μισθωτοῦ πολιτικοῦ Γραφείων βουλευτοῦ· διατακτικὴ ἀπόφασις 24/1963 περὶ ἀμοιβῆς ὑπαλλήλων Γραφείων καὶ διακυβερνήσεων· διατακτικαὶ ἀποφάσεις 2/1961, 28/1963, 43/1965, Π 543 σ. 585.— Ἔννοια ὑπαλλήλου Γραφείου δι' ἐφαρμογὴν τῶν περὶ μισθοῦ ὑπαλλήλων Γραφείων ἐπιχειρήσεων διατακτικῶν ἀποφάσεων· ἀναγκαίων ὅπως οὗτος ἐκτελῇ ἐργασίαν Γραφείου, ἀσχέτως τοῦ τόπου, ἔνθα παρέχει ταύτην· ἀπορρίπτεται ἀπολύτως ἐκ τῆς μὴ πλήρους καταβολῆς τῆς ὑποζημιώσεως νόμου 2112/1920, μὴ δικαιολογουμένης ἐν λόγῳ ἀμφιβολίας περὶ τῆς ἀληθοῦς φύσεως τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἀπολυθέντος καὶ τοῦ χαρακτηρισμοῦ αὐτοῦ ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, Π 1019 σ. 851.—Ἀναίρεσις ἀποφάσεως δι' ἀνεπαρκῆ αἰτιολογίαν, ὡς πρὸς τὴν ὕπαρξιν σιωπηρᾶς περὶ καταβολῆς ὑπὸ ἐργοδότου τοῦ ἑκάστοτε ἰσχύοντος μισθοῦ τῶν περὶ προσωπικοῦ Γραφείων ἐπιχειρήσεων διατακτικῶν ἀποφάσεων· ἀναποδεικτος τοιαύτη συμφωνία, ΑΠ 263 σ. 904.—Ἐφαρμογὴ ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐπὶ Ν.Π.Δ.Δ.· διατακτικαὶ ἀποφάσεις περὶ ὁμοιοθῆς προσωπικοῦ Γραφείων ἐπιχειρήσεων, ΣΕ 1533 σ. 914. —Νόμιμος ἡ ἀπόληψις ὑπὸ ὑπαλλήλου τῆς ἑνώσεως τῶν Κ.Τ.Ε.Λ. τῆς ἐκτελέσεως παραλλήλως πρὸς τὰ ἔργα των καὶ ὑπηρεσίας, δι-αγομένης εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν Γραφείων κατὰ τὴν ἐλευθερίαν τῶν συμβάσεων, ΑΠ 346 σ. 1053.—Μισθολογικά· μετὰ τὸν νέον καθορισμὸν ἀποδοχῶν προσωπικοῦ Γραφείων, Σημ. σ. 1536.—Προϋπηρεσία ὑπαλλήλων Γραφείων Κ.Τ.Ε.Λ., Ἔγγρ. σ. 338.

Γραφεῖα Εὑρέσεως Ἐργασίας. Γραφεῖα Ἐπιθεωρήσεων καὶ Εὑρέσεως Ἐργασίας καὶ ὁρμοδιότης αὐτῶν κατὰ τόπον, Ἐγκ. σ. 1128, Σημ. σ. 1152.—Ἀναγγελία καταγγελίας σχέσεως ἐργασίας καὶ εἰς τὰ ὁρμοδίων Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας· ἐπιβολὴ ἐπὶ παραλείψεως αὐτῆς μόνον ποινικῶν κυρώσεων κατὰ τοῦ ἐργοδότου, Π 4131 σ. 1353, Εἰσαγ. σ. 1352.

Γυναῖκες. Εὐρωπαϊκὸς Κοινωνικὸς Χάρτης· δικαίωμα ἐργαζομένων γυναικῶν πρὸς προστασίαν, ΝΖ σ. 761 ἑξ., 833 ἑξ.—Ἐπιδότησις λόγῳ ἀνεργίας τῶν τελουσῶν εἰς κατάστασιν κυοφορίας καὶ λοχείας, Ἐγκ. σ. 1200.

Δ

Δάνειον. Συμψηφισμὸς εἰς ἀποζημίωσιν νόμου 2112/1920 ἀντιπαντήσεως ἐργοδότου ἐκ δανείου, Π 3780 σ. 1414.

Δαπάναι. Δικαστικαί· ὅλ. λ. **Δικαστικὰ ἔξοδα.**— Μετακινήσεως ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.· καταβολὴ κατ' ἄρθρον 3 § 3 ἀ.ν. 1538/1950 εἰς ὑπαλλήλους, τοὺς ἐκτελοῦντας ὑπηρεσίαν ἐκτὸς Γραφείου, διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῆς ὁποίας ὑποβάλλονται εἰς δαπάνας μετακινήσεως ἐντὸς τῆς ἕδρας των, τῆς πρὸς χρηματοποίησιν τῶν συνήθων διὰ τὴν μετακίνησιν τῶν ὑπαλλήλων συγκοινωνιακῶν μέσων ἀναγκαίας δαπάνης καὶ ἐπὶ πλέον τῆς ἐκ τῆς μετακινήσεως παρεπομένης διὰ τὸν ὑπάλληλον δαπάνης· δυνατὸς ὁ καθορισμὸς τῆς δαπάνης κατ' ἀποκοπὴν καὶ κατὰ κατηγορίαν νομικῶν προσώπων διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τοῦ ὁρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν· εἰς τίνας ἀφορᾷ ἡ ἐξουσιοδότησις, ΑΠ 584 σ. 460.—Δικαίωμα κατ' ἄρθρον 1 ν.δ. 22/23.6.1934 ὁδοιπορικῶν ἐξόδων καὶ ἀποζημιώσεως τῶν μετακινουμένων λόγῳ ὑπηρεσίας δημοσίων ὑπαλλήλων· ἀποζημίωσις κατὰ νόμον 384/1943 ἀποσπωμένων ὑπαλλήλων ἐκτὸς τῆς πόλεως, ἔνθα ἡ ἕδρα τῆς ὀργανικῆς των θέσεως· μετακίνησις ἀπὸ θέσεως εἰς θέσιν τῆς αὐτῆς Ὑπηρεσίας κατ' ἄρθρον 95 § 1 τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος, ΑΠ 502 σ. 461.—Παλιννοστήσεως ναυτικῶν· βάσις ἀγωγῆς ναυτικοῦ περὶ ἐπιδικάσεως, ὡς καταγγελθείσης ὑπ' αὐτοῦ τῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας (ναυτολογήσεως) εἰλημένα τῆς ἀλλοδαπῆς λόγῳ τοῦ ὅτι ὁ πλοίαρχος τοῦ σκάφους, εἰς ὃ ὑπηρέτησεν, ἐ[illegible]έπεσεν ἐναντί του εἰς ἑορτὰν παράβασιν [illegible] τῶν καθηκόντων του· κρίσις ὑπὸ τῆς ἀ[illegible] καιστηρίου ὡς ἀναποδείκτ[illegible] κρίσεως τοῦ δικαστηρίου ὡς ἀναποδείκτων ἐξόδων παλιννοσ[illegible] ἐπιδίκασις ὅμως ἐκ τῶν ἀποδειχθεισῶν [illegible] ησεως, δεχθείσης, ὅτι σις ἐλύθη κοιν[illegible] προέκυψεν, ὅτι ἡ συμφωναίρεσις τῆ[illegible] τῶν διαδίκων συνηντήσει' ἀχε τοιαύ[illegible] ἀποφάσεως, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπῆρ 1053? [illegible] τῇ βάσει ἐν τῇ ἀγωγῇ, ΑΠ 142 σ. [illegible].—Νοσηλεία καὶ ἰατρικὰ ἔξοδα παθόντος [illegible] ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, Π 90 σ. 1117.

Δασεργάται. Ἀσφάλισις εἰς Ὀργανισμὸν Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, Ἐγκ. σ. 1004.

Δασοτεχνικῶν ἔργων Ὑπηρεσίαι. Ρύθμισις

1916 σ. 1421.— Δῶρα δι' ἑορτὰς μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου, ἀμειβομένων κατὰ νόμον 2500/1953 παραίτησις ἀπὸ τούτων· παραγραφὴ ἀξιώσεων κατὰ Δημοσίου, ΑΠ 1782 σ. 28.— Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μισθωτῶν Δημοσίου καὶ Ν.Π.Δ.Δ., ΝΖ σ. 624, ΝΖ σ. 734, ΝΖ σ. 760, ΝΖ σ. 1216.— Ἔγκυρος διὰ τὸ Δημόσιον ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἄνευ καταβολῆς ἀποζημιώσεως· ἀποζημίωσις κατὰ τὸ β.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 καὶ κατ' ἄρθρον 24 νόμου 4464/1965, ΑΠ 5808 σ. 315.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἐργάτου τοῦ Δημοσίου· Ἕλλειψις δικαιώματος ἀποζημιώσεως, γενομένης τῆς καταγγελίας συνεπείᾳ πειθαρχικοῦ παραπτώματος τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὰς ἐπ' ἀριθ. 956 καὶ 976/1947 Πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, μὴ θεγείσας ὡς πρὸς ταῦτα διὰ τοῦ ἄρθρου 24 νόμου 4464/1965, ΑΠ 683 σ. 724.—Ἰσχὺς κατ' ἄρθρον 24 § 7 νόμου 4464/1965 τῶν διατάξεων νόμου 2112/1920 καὶ διὰ τοὺς ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου προσφέροντας ὑπηρεσίας πρὸς τὸ Δημόσιον καὶ τὰ Ν.Π.Δ.Δ.· προϋπόθεσις ὅμως νὰ ὑπηρέτει ὁ ἀπολυόμενος ἐπὶ χρόνο μὴ ὡρισμένῳ ἰσχυρισμὸς μισθωτοῦ περὶ καθορισμοῦ ὡρισμένου χρόνου συμβάσεως πρὸς κατάστρωσιν τοῦ νόμου 2112/1920· κρίσις τοῦ δικαστηρίου περὶ δεδικαιολογημένου τοῦ ὡρισμένου χρόνου τῆς συμβάσεως, Εἰρ. Ἀθ. 1233 σ. 1424.—Ἰσχὺς κατ' ἄρθρον 24 § 7 νόμου 4464/1965 τῶν κειμένων διατάξεων νόμου 2112/1920 κλπ. περὶ ἀποζημιώσεως λόγῳ λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ διὰ τοὺς ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου μισθωτούς, τοὺς προσφέροντας τὰς ὑπηρεσίας των εἰς τὸ Δημόσιον καὶ Ν.Π.Δ.Δ., τῶν ἀπολύτων διεπομένων ἐξ ὁλοκλήρου ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ μὴ ἐφαρμοζομένων τῶν διατάξεων τῶν ἐπ' ἀριθ. 956 καὶ 976/1947 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου· δικαίωμα τῆς ἀποζημιώσεως καὶ ἂν ἡ ἀπόλυσις προῆλθε συνεπείᾳ πειθαρχικοῦ παραπτώματος, ὡς εἶναι ἡ παραμέλησις τῶν καθηκόντων, ἐκτὸς ἂν αὕτη ἐγένετο ἐπὶ σκοπῷ ἐξαναγκασμοῦ τοῦ ἐργοδότου εἰς ἀπόλυσιν, ΑΠ 533 σ. 1478. —Διατάξεις ἄρθρου 24 νόμου 4464/1965 περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου καὶ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου· ἐφαρμογὴ εἰς ταύτας καὶ τῶν ἐργατῶν, ἐφαρμοζομένου τοῦ β.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920, ΑΠ 260 σ. 1421.—Ἐφαρμογὴ προστασίας συνδικαλιστικῶν στελεχῶν ἀπὸ ἐλευθέρας ἀπολύσεως καὶ ἐπὶ μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου, μὴ συναγομένης ἐξαιρέσεως καὶ ἐκ τῶν περὶ ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κ.Ε.Α. διατάξεων· γνῶσις τοῦ ἐργοδότου περὶ τῆς ἰδιότητος τοῦ μισθωτοῦ ὡς συνδικαλιστικοῦ στελέχους· ἰσχυρισμὸς τοῦ Δημοσίου περὶ ἀπολύσεως δι' ἔλλειψιν νομιμοφροσύνης, ΑΠ 22141 σ. 33.—Διακοπὴ ἑξαμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας κατ' ἄρθρον 6 § 2 νόμου 3198/1955 ἀγωγῆς περὶ καταβολῆς ἀποζημιώσεως νόμων 2112/1920 δι' ἐπιδολῆς τῆς διαφορᾶς εἰς τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους· ἔγερσις ἀγωγῆς ἐντὸς ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς διαιτοσίας· ἀπόλυσις μισθωτοῦ Ὑπηρεσίας Ἐλέγχου Κατασκευῆς Κρητικοῦ Ἐργοστασίου Ἀζωτούχων Λιπασμάτων καὶ ἀνάκλησις ταύτης, ΑΠ 5126 σ. 31.— Δυνατὴ πρόσληψις ὑπὸ τοῦ Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀζωτούχων καὶ ἐπαλλήλου προσωπικοῦ ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ΑΠ 22441 σ. 33.—Δικαίωμα ἀπολυθέντων κατὰ τὰς ἐπ' ἀριθ. Γ' καὶ Θ' Συντακτικὰς Πράξεις καὶ ἐπανελθόντων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μετὰ ἐπανάκρισιν μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου ἐπὶ τῆς κατ' ἀ.ν. 539/1945 κανονικῆς ἀδείας καὶ ἐπιδόματος ἀδείας, Γν.Σ. σ. 48.— Ἐὰν οἱ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐπάλληλοι τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Ν.Π.Δ.Δ., ἀπολυόμενοι ἐκ τῆς ὑπηρεσίας των, δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως διὰ μὴ ληφθείσαν ἄδειαν, ὡς καὶ ἐπιδόματος ἀδείας μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 169/1969, Γν.Σ. σ. 1252.—Ἀπασχόλησις προσληφθέντος ὑπὸ Δημοσίου κατὰ νόμον 4436/1929 ὡς ἐπαλλήλου, δυναμένου νὰ προσληφθῇ μόνον ὡς ἐργάτου· δικαίωμα ἀδείας κατ' ἀ.ν. 539/1945 καὶ τῶν δι' ὅλου συμβάσεως προσληφθέντων· δικαίωμα συνεπῶς καὶ τοῦ ἀνωτέρω μισθωτοῦ· συνέπεια μὴ χορηγήσεως τῆς κανονικῆς κατ' ἀ.ν. 539/1945 ἀδείας, ΑΠ 211 σ. 453.— Μισθωτοὶ Δημοσίου· ἀποζημίωσις δι' ἄδειαν ἐπὶ ἀπολύσει, ΝΖ σ. 1216.—Πρόσληψις μισθωτοῦ ὡς πιεστοῦ εἰς τυπογραφεῖον τοῦ Δημοσίου· χαρακτηρισμὸς ἐργασίας πιεστοῦ ὡς κατὰ κύριον χαρακτῆρα σωματικῆς, ΑΠ 5808 σ. 315. —Ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας μετὰ Δημοσίου, μὴ κατατεθείσης ἐγγράφως· δικαιώματα μισθωτοῦ, ΝΖ σ. 538, ΑΠ 1916 σ. 1421. — Ἀναγκαστικὴ πρόσληψις πολεμιστῶν ἀ.ν. 1876/1951 ὑπὸ Δημοσίου καὶ Ν.Π.Δ.Δ., ΣΕ 414 σ. 716, Σημ. σ. 1280.— Ἀναγκαστικὴ πρόσληψις πολεμιστῶν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου καὶ Ν.Π.Δ.Δ. καὶ διάταξις ἄρθρου 124 § 3 τοῦ Συντάγματος, Γν.Σ. σ. 1217.—Ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις πολεμιστῶν τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 εἰς τὸ Δημόσιον· ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 124 § 3 ἐδάφ. β' Συντάγματος· δυνατὴ ἡ τοποθέτησις πολεμιστῶν εἰς τὴν Στατιστικὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Δημοσίου, ἱδρυσαμένης εἰδικῆς διατάξεως, τῆς τοῦ ἄρθρου 21 ν.δ. 3627/1956, προβλεπούσης περὶ ἐκτάκτων ἐπαλλήλων τῆς ἀνωτέρω Ὑπηρεσίας· ἄρνησις ἀποδοχῆς ὑπηρεσιῶν τοῦ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ καὶ ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ· νομιμοφροσύνη τοποθετηθέντος, ΑΠ 1991 σ. 1313.— Νόμιμοι ἀποδοχαὶ ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ Ὑπηρεσιῶν δασοτεχνικῶν ἔργων Ὑπουργείου Γεωργίας· ἀπόφασις 7/1963 τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς· ἐργαζόμενοι εἰς πριστήρια Κεντρικοῦ Τμήματος Γεωργίας, Κτηνοτροφίας καὶ Δασῶν, ΑΠ 138 σ. 725, ΑΠ 128 σ. 787.—Ἀποδοχαὶ χειριστῶν εἰς δασοτεχνικὰ ἔργα Ὑπουργείου Γεωργίας· ἐπαγωγὴ εἰς διαιτητικὴν ἀπόφασιν 7/1963 τῶν χειριστῶν πριονοκορδέλλας ἐν πριστηρίῳ, μὴ μετεχόντων συνεργείου ἐπισκευῆς, ἀλλ' ἀσχολουμένων μὲ τὴν παρακολούθησιν τῆς λειτουργίας τῆς πριονοκορδέλλας καὶ ἐχόντων εἰδίκευσιν εἰς τὸν κύκλον τοῦτον, ἅτε εἰδικευμένων ἐργατῶν, ΑΠ 135 σ. 864.— Ἀποδοχαὶ προσλαμβανομένων ἐπὶ συμβάσει εἰς Δημοσίας Ὑπηρεσίας· παροχὴ διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ ν.δ. 2500/1953 ἐξουσιοδοτήσεως εἰς τοὺς Υ-

πῆς ἀπό τῆς ἀρχικῆς προσλήψεως τοῦ μισθωτοῦ, ἐφ' ὅσον ἡ ἀπασχόλησις αὐτοῦ εἶναι συνεχής καί ὄχι ἀπό τῆς τελευταίας ἀνανεώσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἡ ἀπό τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ ν.δ. 4541/1966 δικαίωμα ἀποζημιώσεως ν. 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, δι' ἀπόλυσιν. ΑΠ 2500? σ. 248.—Σύνταξις παρά τοῖς Δήμοις συνεργείων διά τήν ἐξυπηρέτησιν ὑπηρεσιῶν, μή δυναμένων νά διεξαχθοῦν διά τοῦ τακτικοῦ προσωπικοῦ καί προσλήψεις προσωπικοῦ συνδεομένου μετά τούτων διά σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου· πρόσληψις πρό τοῦ νόμου 1726/1951 εἰς μή ὀργανικήν θέσιν διά συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν δικαίου ὁρίστου χρόνου· διατήρησις τῆς ὑφ' ἣν προσελήφθησαν νομικῆς μορφῆς θέσεως· περίπτωσις προσλήψεως ὁδηγοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου ἀποκομιδῆς ἀπορριμμάτων· δικαίωμα ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920 δι' ἀπόλυσιν ἀνεφάρμοστον διατάξεως ἄρθρου 8 § 2 νόμου 3198/1955, ΑΠ 269 σ. 910.—Ὑποχρέωσις καί τῶν λόγῳ φύσεως ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων Δήμων καί Κοινοτήτων πρός παροχήν τῆς προβλεπομένης ἀδείας δι' ἀεροθεραπείαν ἀναπήρων πολέμου μετ' ἀπόφασιν τῆς εἰδικῆς ἐξ ἰατρῶν Ἐπιτροπῆς περί τῆς ἀνάγκης τῆς ἀεροθεραπείας, γνωστοποιηθείσης εἰς τόν ἐργοδότην· ὑποχρέωσις ἐργοδότου εἰς ἀποζημίωσιν κατ' ἄρθρα 335 καί 401 Α.Κ., ἐν ἀρνήσει αὐτοῦ πρός χορήγησιν τῆς ἀδείας, ΑΠ 436 σ. 1050.—Εἶναι ἐφίστανται διατάξεις, ὁριζουσαι τά χρονικά ὅρια ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καί δή τοῦ προσωπικοῦ καθαριότητος καί τῶν ὑπαλλήλων τῶν Δήμων καί Κοινοτήτων, τῶν συνδεομένων διά σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καί ἐάν ἐφίστανται διάταξις, ὁριζουσα ἀρμοδίαν Ἀρχήν διά τήν χορήγησιν ἀδειῶν ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως τῶν προαναφερομένων μισθωτῶν, Γν. Σ. σ. 1252.—Ὑγειονομικοί, παρέχοντες ἐπ' ἀμοιβῇ τάς ὑπηρεσίας των εἰς Δήμους - Κοινότητας κλπ.· κράτησις ἐπί ἀποδοχῶν ὑπέρ Ταμείου Συντάξεων καί Ἀντασφαλίσεως Ὑγειονομικῶν, ἀσχέτως ἐξηρτημένης ἢ μή ἐργασίας· ἔννοια τῶν σχετικῶν διατάξεων, ΑΠ 77 1506.

Δημοσία Ἐπιχείρησις Ἠλεκτρισμοῦ. Βλ. λ. **Ἠλεκτρικαί Ἐπιχειρήσεις.**

Δημόσια Ἔργα. Βλ. λ. **Ἔργα.**

Δημόσια τάξις. Ἀνεπίτρεπτος προσβολή κεκτημένου ἐπί τόν μισθόν δικαιώματος, προστατευομένου ὑπό κανόνων δημοσίας τάξεως, Π 1262 σ. 36.—Ἀκυρότης παραιτήσεως ἀπό δικαιωμάτων ἐκ διατάξεων δημοσίας τάξεως, ΑΠ 67 σ. 433.—Ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, ἀντικειμένης εἰς διατάξεις τοῦ δημοσίας τάξεως Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε., Π 24982 σ. 442.—Ἀκυρότης συμβάσεως, συναπτομένης κατά παράβασιν νόμου δημοσίας τάξεως, ΝΖ σ. 538.—Ἐφαρμογή ἄρθρου 281 Α.Κ. καί ἐπί δικαιωμάτων ἐκ νόμων δημοσίας τάξεως, Π 246 σ. 168, ΑΠ 145 σ. 630.— Παραδεκτή προβολή λόγου ἀναιρέσεως τό πρῶτον ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὡς ἀφορῶντος τήν δημοσίαν τάξιν, τῶν συνιστώντων τοῦτον περιστατικῶν προταθέντων ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας, ΑΠ 237 σ. 859.

Εἰναι δημοσίας τάξεως. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., Π 246 σ. 168, ΑΠ 145 σ. 630, ΑΠ 599 σ. 1550.—Ἡ διάταξις ἄρθρου 2 ἀ.ν. 759/1937 περί βαθμῶν ὑγείας, Π 246 σ. 168. — Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 25 ἀ.ν. 1846/1951 περί Κανονικῶν Ἀσφαλίσεων, Γν. Σ. σ. 187.— Ἀναγκαστικοῦ δικαίου ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 672 Α.Κ., Π 4782 σ. 28.—Ὁμοίως τοῦ ἄρθρου 678 Α.Κ. περί πιστοποιητικοῦ ἐργασίας, ΝΖ σ. 147.—Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 § 2 ν.δ. 4020/1959 περί τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἐργαζομένου ἐκ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ΑΠ 67 σ. 133.—Αἱ περί ὑπερωριῶν διατάξεις, ΝΖ σ. 964.—Ἡ διάταξις περί ἀμοιβῆς δικηγόρων, ΑΠ 145 σ. 630.—Αἱ διατάξεις περί ἐλαχίστου ὁρίου παγίας ἀμοιβῆς δικηγόρων· ἀποκλεισμός παραιτήσεως, Ε 7 σ. 1222.—Ἡ περί προστασίας πολεμιστῶν εἰδική νομοθεσία, Π 4677 σ. 1226.

Δημόσιαι Ὑπηρεσίαι. Βλ. λ. **Δημόσιον, Διοικητικαί πράξεις - Διοίκησις, Ὑπάλληλοι δημόσιοι, Ὑπουργεία - Ὑπουργικαί ἀποφάσεις.**

Δημοσίευσις. Νόμου δυνατή ὑπό τοῦ νομοθέτου ἡ ἐκδήλωσις τῆς βουλήσεώς του καθ' οἱονδήποτε τρόπον, ἤτοι καί διά παραπομπῆς εἰς ἕτερον κείμενον, ἀπόρριψιν ἢ ἐγγραφον προϋπόθεσις ὅμως τῆς ἰσχύος τούτων νά ἔχουν δημοσιευθῇ κατά τά οὐσιώδη μέρη των εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως· ἔλλειψις δικαιώματος ὑπαλλήλου Τραπέζης Ἑλλάδος ἐκ τῆς ἐπ' ἀριθ. 85/1946 ἐγκυκλίου αὐτῆς, περί τοῦ ὁποίου ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 § 8 νόμου 4504/1966, μή δημοσιευθέντος τοῦ κειμένου αὐτῆς εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως κατά τό οὐσιῶδες περιεχόμενόν των, ΑΠ 503 σ. 94.—Διάταξις ἄρθρου 6 § 8 νόμου 4504/1966, καθ' ἣν τέως ὑπάλληλοι τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, καταστάντες ἀνίκανοι πρός ἐργασίαν τυγχάνουν ἀπό τῆς ἀποχωρήσεώς των ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τῶν εὐεργετημάτων τῆς ἐπ' ἀριθ. 85/1946 ἐγκυκλίου τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος· μή δημοσιευθείσης ὅμως τῆς ἐγκυκλίου εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δέν καθίστανται τό περιεχόμενόν της νομοθετική διάταξις, περιλαμβάνουσα κανόνας ἀντικειμενικοῦ δικαίου· ἔλλειψις αὐτοῦ δικαιώματος διά τά εἰς τήν ἐγκύκλιον εὐεργετήματα, ΑΠ 458 σ. 1384.— Προθεσμία δημοσιεύσεως ἀπό τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διατηρητικῆς ἀποφάσεως εἰς Ἐφημερίδα Κυβερνήσεως καί τροποποιήσεως ἢ μή ἐγκρίσεως ὑπό τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καί Ἐργασίας· ἔναρξις προθεσμιῶν· ἡμερομηνία φύλλου Ἐφημερίδος Κυβερνήσεως καί πραγματική αὐτοῦ κυκλοφορία, ΣΕ 1437 σ. 1036.—Λύσις ἑταιρείας δουλήσει συνεταίρων· παράλειψις δημοσιεύσεως· ἔλλειψις δικαιώματος προτάσεως κατά τρίτων, ΑΠ 618 σ. 584.

Δημοσιογράφοι. Βλ. λ. **Τύπος.**

Δημόσιοι ὑπάλληλοι. Βλ. λ. **Ὑπάλληλοι Δημόσιοι.**

Δημόσιον. Σύμβασις μετά Δημοσίου· κατάρτισις ἐγγράφως, Π 5808 σ. 315, ΝΖ σ. 538, Π

δοχών των μισθωτών ύγειονομικών ύπαρξάσι του Δημοσίου κατάργησης των προγενεστέρων διατάξεων περί Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς, ΑΠ 329 σ. 1589.—Συνεφημοσμός εις δίκην μετά του Δημοσίου, καθ' ής έκαστος των διαδίκων έν μέρει νικά και έν μέρει ήττάται, έν όλω μεταξύ των της δικαστικής δαπάνης κατ' άρθρον 22 § 2 νόμου 3693/1957 ι άρθρον 31 ν.δ. 7/20 Ιουνίου 1957 ι, ΑΠ 515 σ. 533.

Δημοσίου δικαίου σχέσις. Αναφορά των διατάξεων του ν.δ. 1538/1939 εις την ρύθμισιν των αποδοχών των δια σχέσεως δημοσίου δικαίου συνδεομένων υπαλλήλων, ΑΠ 236 σ. 774.—Πρόσληψις μισθωτών συνεργείων Δήμου επί σχέσει ιδιωτικού δικαίου· προσληφθέντες εις μη οργανικήν θέσιν προ του νόμου 1726/1951, ΑΠ 269 σ. 910.—Κατάργησις κατ' άρθρον 8 § 1 ν.δ. 2500/1953 των περί των διατάξεων, δι' ων επιτρέπεται η πρόσληψις υπαλλήλων εις τας Δημοσίας Υπηρεσίας δια σχέσεως ιδιωτικού δικαίου, εφ' όσον δεν ήθελον διατηρηθή δια ν.δ.· καθορισμός μισθού, ΑΠ 168 σ. 1124.

Διαβάθμισις. Νοσοκόμων νοσηλευτικών ιδρυμάτων, ΑΠ 651 σ. 329, ΑΠ 79 σ. 654, ΑΠ 417 σ. 1437.

Διαγραφή. Εκ του βιβλιαρίου ασφαλίσεως Ι.Κ.Α. ημερών εργασίας, λόγω παραλλήλου ασφαλίσεως παρά τω Ταμείω Συντάξεων Προσωπικού Αθηναϊκών Εφημερίδων, ΣΕ 649 σ. 1002.

Διαδικασία. Βλ. και λ. **Αίτησις ακυρώσεως, Αναίρεσις, Απόδειξις, Διάδικοι, Ένστασις, Εργατικαί διαφοραί, Πτώχευσις.** Τέλη Χαρτοσήμων επί εγγράφων πολιτικής διαδικασίας, Εγκ. σ. 1065.—Διάλυσις επαγγελματικού σωματείου κατ' αίτησιν της εποπτευούσης Αρχής λόγω εγκαταλείψεως του σκοπού αύτου, συναγομένης εκ της μακράς αδρανείας του· παραδεκτή η εισαγωγή της αιτήσεως ενώπιον του Πρωτοδικείου κατά την διαδικασίαν της εκουσίας δικαιοδοσίας κατ' άρθρα 785 και 883 Κώδικος Πολ. Δικονομίας, Π 214 σ. 1186.—Υπαγωγή αξιώσεως αναγκαστικώς διορισθέντων δικηγόρων πελατών εκ της σχέσεως αυτών μετά του δεχομένου τας υπηρεσίας του εις την διαδικασίαν των άρθρων 721 επ. Κώδικος Πολ. Δικονομίας, Π 1922 σ. 1367.—Θέματα εκ του Κώδικος Πολ. Δικονομίας· πλήρης ή τελεία απόδειξις· ατελής απόδειξις· πιθανολόγησις, ΝΖ σ. 197.—Προσλήψεως καθαριστριών, ΝΖ σ. 1515.

Διάδικοι. Βλ. και λ. **Αίτησις ακυρώσεως, Αναίρεσις, Παρέμβασις.** Διάδικος εις πολιτικήν δίκην, κατ' άρθρον 67 Πολ. Δικονομίας, εκείνος μόνον, όστις υπεραπίζεται εν αυτή ιδιωτικόν αυτού συμφέρον· ανάθεσις εργασίας εις ελεύθερον εργάτην φορτοεκφορτώσεων υπό προέδρου σωματείου, εις ο είχεν ανατεθή η διενέργεια φορτοεκφορτώσεων· άγνοια περί μισθού κατά σωματείον· ορθή η απορρίψις ισχυρισμού περί ελλείψεως παθητικής νομιμοποιήσεως, ΑΠ 390 σ. 1317.—Απαράδεκτον άγνοιας, ελλείψει παθητικής νομιμοποιήσεως, δυναμένης να εξετασθή υπό του δικαστηρίου και αυτεπαγγέλτως, Π 64 σ. 1181.—Έλλειψις δικαιώματος επαγγελματικού σωματείου προς έγερσιν άνευ λύσης φύσεως, σκοπούσης προστασίαν του συλλογικού επαγγελματικού συμφέροντος· ειδικαί διατάξεις νόμων περί συλλογικών συμβάσεων εργασίας· ενεργητικώς ανομοιόμορφος άγωγή σωματείου δι' αξιώσεις μελών αυτού κατά του Ταμείου Υγείας Υπαλλήλων Αγροτικής Τραπέζης, ΑΠ 216 σ. 771.—Συγχώνευσις εις εν δύο ή πλειόνων Κ.Τ.Ε.Α.· νομιμοποίησις προς συνέχισιν δίκης, επελθούσης της συγχωνεύσεως εν επιδίκω, ΑΠ 580 σ. 250, ΑΠ 166 σ. 1105. — Συγχώνευσις Κ.Τ.Ε.Α. εις προερχόμενον εξ αυτής νέον Νομικόν Πρόσωπον Κ.Τ.Ε.Τ.Α.· νομιμοποίησις του εις ο ή συγχώνευσις προς συνέχισιν της δίκης αντί του συγχωνευθέντος· νομιμοποίησις οδηγών λειτουργείων αυτοκινήτων κατά των ιδιοκτητών αυτών και όχι κατά του Κ.Τ.Ε.Α. δια τας εκ της σχέσεως εργασίας αξιώσεις των, Π 64 σ. 1180.—Παραδεκτή ασκήσεως αιτήσεως ανακρίσεως υπό του εγκληθέντος, παυσάσης αυτώ της πατρικής εξουσίας του επ' ονόματι αυτού διεξαγαγόντος την δίκην πατρός του· ικανότης του εγκληθέντος προς δικοπραξίαν και προς το παρίστασθαι επί δικαστηρίου και υποστηρίζειν ιδίω ονόματι τα δίκαιά του, ΑΠ 523 σ. 307.—Τα καθήκοντα αληθείας των διαδίκων· άρθρα 117 και 270 Κώδικος Πολ. Δικονομίας, ΝΖ σ. 625.

Διαδοχή. Έννοια άρθρων 479 Α.Κ., ΑΠ 327 σ. 1499, Π 1821 σ. 1293.—Μεταβίβασις σχέσεως εις διάδοχον εργοδότην· ένστασις εργοδότου περί συμφημισμού εις μισθόν εξ ιεκτέρου απολύσεως απολυμάνσεως νόμου 2112/1920, Π 42 σ. 84.—Μεταβίβασις περιουσίας ή επιχειρήσεως κατ' άρθρον 479 Α.Κ.· έννοια της διατάξεως· εύθύνη μεταβιβάσεως και αποκτώντος· μεταβολή προσώπου εργοδότου κατ' άρθρον 6 νόμου 2112/1920 και 9 ν.δ. 16 Ιουλίου 1920· έννοια ταύτου εν συνδυασμώ προς άρθρον 479 Α.Κ., ΑΠ 306 σ. 1096.—Έννοια διατάξεως άρθρου 6 νόμου 2112/1920· εμπεδέλευσις αποδικαίως εις τας εκ της συμβάσεως εργασίας εποχρεώσεις του καθ' οιονδήποτε τρόπον και υπό οιανδήποτε νομικήν μορφήν διαδεχομένου ή υποκαθιστώντος άρχοντος εργοδότην εις την προ' αυτού άσκουμένην επιχείρησιν· προϋπόθεσις ή συνέχισις της αυτής επιχειρήσεως ως οικονομικής μονάδος, διατηρούσης την ενότητά της και υπό τον νέον φορέα, έστω και υπό διάφορον τίτλον και μορφήν ή μετά συγχώνευσιν ή άλλον μετασχηματισμόν, τοιούτ' όπερ ανάγεται εις την ανέλεγκτον περί πραγμάτων κρίσιν του δικαστηρίου, ΑΠ 198 σ. 712.—Αξιώσεις μισθωτού μετά μεταβίβασιν επιχειρήσεως· εύθύνη του αποκτώντος επί δια συμβάσεως μεταβιβάσεως περιουσίας ή επιχειρήσεως κατ' άρθρον 479 Α.Κ. παραλλήλως μετά του μεταβιβάζοντος έναντι του διανεστού· εκδίκασις αγωγής μισθωτού κατά την εργατικήν διαδικασίαν νόμου ΓΨΟΑ', εφαρμοζομένην επί των εκκρεμών υποθέσεων κατ' άρθρον 37 Εισαγωγικού Κώδικος Πολ. Δικονομίας νόμου, Π 1821 σ. 1293.— Ανεπηρέαστον εφαρμογής νόμου

πουργούς, ὅπως καθορίσουσι τὸν μισθὸν τῶν προσλαμβανομένων ἐπὶ συμβάσει ὑπαλλήλων εἰς Δημοσίας Ὑπηρεσίας, μὴ περιλαμβανομένης καὶ τῆς παροχῆς ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως (δώρων) ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Πάσχα, χωρὶς ὅμως νὰ ἀποκλείεται ἡ χορήγησις εἰς αὐτοὺς τῆς ἰσῶ τοῦ νόμου 28/1944, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἀ.ν. 1777/1951, προβλεπομένης ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς πρὸς τοὺς μισθωτούς, ΑΠ 139 σ. 728. — Μισθὸς προσλαμβανομένου ὑπὸ τοῦ Δημοσίου προσωπικοῦ ἐξουσιοδότησις κατ' ἄρθρον 8 § 3 ν.δ. 2500/1953 τῶν Ὑπουργῶν ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον εἰς τὸν καθορισμὸν τοῦ μισθοῦ παντὸς ἐπὶ συμβάσει προσλαμβανομένου ὑπαλλήλου κατ' ἀναφορὰν πρὸς ἕνα τῶν μισθῶν τῆς μισθολογικῆς κλίμακος τῶν τακτικῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὄχι εἰς τὴν παροχὴν πρὸς ἐκείνους τῶν ἐν γένει ἀποδοχῶν τούτων, ΑΠ 120 σ. 1122.—Κατάργησις κατ' ἄρθρον 8 § 1 ν.δ. 2500/1953 τῶν κειμένων διατάξεων, δι' ὧν ἐπιτρέπεται ἡ πρόσληψις ὑπαλλήλων εἰς τὰς Δημοσίας Ὑπηρεσίας διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἐφ' ὅσον δὲν ἤθελον διατηρηθῆ διὰ ν.δ." καθορισμὸς μισθοῦ πάντοτε κατ' ἀναφορὰν πρὸς ἕνα τῶν μισθῶν τῆς κλίμακος τοῦ ἄρθρου 1 νόμου 1502/1950, ὡς ἐτροποποιήθη· καθορισμὸς μισθοῦ ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ εἰς ἔργα τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίων Ἔργων, ΑΠ 168 σ. 1124. — Δέσμευσις Δημοσίου, ὡς καὶ τοῦ πρὸς αὐτὸ ἐξομοιουμένου Ι.Κ.Α., ὑπὸ ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἂν κατηρτίσθησαν καὶ ἐπεγράφησαν παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ παρ' αὐτοῦ ἐξουσιοδοτημένου ὀργάνου· μὴ δυνατὴ ἐγκύρως θέσπισις ἰσχύος ὡς πρὸς τὸ ἰδιωτικὸν προσωπικὸν τοῦ Ι.Κ.Α. τῶν μὴ αὐτοῦ καταρτισθεισῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας διὰ τοῦ ν.δ. 18/7 - 1.8.1957, ἐκδοθέντος βάσει τοῦ ἄρθρου 15 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1538/1950, τῶν διατάξεων τὸν ἀφορώσων τὴν ρύθμισιν τῶν διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου συνδεομένων ὑπαλλήλων, ΑΠ 256 σ. 774.— Δέσμευσις ὑπὸ ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ τῶν θέσιν ταυτόνων ἐπιχειρησιακῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων τοῦ Δημοσίου, ὡς καὶ τῶν Ν.Π.Δ.Δ., μὴ ἐπιδεκτικῶν ἐκπροσωπήσεως παρ' ἐπαγγελματικῆς τινος ἢ ἄλλης ὀργανώσεως, ἐὰν κατηρτίσθησαν καὶ ὑπεγράφησαν παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ πρὸς τοῦτο ἐξουσιοδοτημένου ὀργάνου· ἀδέσμευτον ἐκ τῶν ἐπ' ἀριθ. 25/1960 καὶ 37/1963 διαιτητικῶν ἀποφάσεων περὶ ὅρων ὁμοιβῆς λαγιστῶν χώρας, ΑΠ 281 σ. 853.— Καθορισμὸς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 12/1966 ἀποφάσεως τοῦ Α.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς κατωτάτων ὁρίων βασικῶν ἡμερομισθίων τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ Βασιλικοῦ Ναυστάθμου Σαλαμῖνος καὶ λοιπῶν Ὑπηρεσιῶν Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ, πλὴν περιοχῆς Κρήτης· ἐφαρμογὴ ἐπὶ ἠλεκτροτεχνιτῶν τῆς ἀπὸ 15 Ἰουλίου 1965 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ΑΠ 310 σ. 1050. — Κατάργησις Κρατικοῦ Ὀργανισμοῦ Μηχανημάτων Δημοσίων Ἔργων· διαδοχὴ αὐτοδικαίως ὑπὸ τοῦ Δημοσίου εἰς ἅπαντα τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις αὐτοῦ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ὁ ἀνωτέρω Ὀργανισμὸς· διάκρισις τοῦ προσωπικοῦ καὶ ἀποδοχαί· ἀκυρότης ὑπ.δ. 19.8/16.7.1955, διὰ τοῦ ὁποίου παρεσχέθη ἐξουσιοδότησις εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ὀργανισμοῦ πρὸς καθορισμὸν προσθέτων ἀπολαβῶν, ἀνεπιτρέπτων οὔσης τῆς μεταβιβάσεως τῆς ἐξουσιοδοτήσεως κατὰ γενικὴν ἀρχὴν τοῦ δημοσίου δικαίου· ἀνάκλησις ἀποφάσεως καὶ ἀνατροπὴ καλοπίστως δημιουργηθείσης πραγματικῆς καταστάσεως, ΑΠ 440 σ. 1377.—Ἀνεφάρμοστον τῶν περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως διατάξεων ἐπὶ Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Κράτους ἀσκουμένων βιομηχανιῶν καὶ μονοπωλίων· ἕλλειψις δικαιώματος ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως τῶν μισθωτῶν τούτων· ἀντιστοιχία τοῦ νομίμου μηνιαίου μισθοῦ εἰς τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια ἐργασίας, ἑπομένως καὶ τὴν κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑορτασίμους ἡμέρας ἐργασίαν, ἐφ' ὅσον αὕτη εἶναι ἐκ τοῦ νόμου ἐπιτετραμμένη, ΑΠ 598 σ. 1552.— Νόμιμον ὡράριον ἐργασίας τηλεγραφείων· ἐπιτρεπτὴ ἡ καθιέρωσις ὀλιγωτέρων ὡρῶν ἐργασίας δι' ἀτομικῆς συμβάσεως ἢ διὰ συλλογικῆς καὶ κατὰ συνεκδοχὴν διαιτητικῆς ἀποφάσεως· ρύθμισις τοῦ θέματος ἐπὶ τοῦ Δημοσίου· ἐπαναφορὰ τοῦ νομίμου ὡραρίου· ἄρνησις συμμορφώσεως ταῦ μισθωτοῦ καὶ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, μὴ θεωρουμένης ὡς καταχρηστικῶς ἀσκηθείσης· ἔλλειψις ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας συμβάσεως μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου ἐκ τῆς μὴ τηρήσεως διατυπώσεων νόμου 3198/1955· διάπραξις πειθαρχικοῦ παραπτώματος καὶ ἀποζημίωσις· ἀπόσβεσις ἀπαιτήσεων κατὰ τοῦ Δημοσίου κατ' ἄρθρον 12 ν.δ. 169/1969· ἀποζημίωσις δι' ἄδειαν καὶ ἐπίδομα ἀδείας, Π 4758 σ. 1305.— Τακτοποίησις ἐκτάκτων ὑπαλλήλων Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ Ν.Π.Δ.Δ.· ὑδηγία δι' ἐφαρμογὴν ν.δ. 169/1969, Ἐγκ. σ. 1516.— Ἀπόσβεσις ἀπαιτήσεων κατὰ Δημοσίου ὑπὸ τοῦ ν.δ. 169/1969 διὰ διατάξεως μὴ ἀσχέτου πρὸς τὸ ρυθμιζόμενον διὰ ταύτην θέμα, ΑΠ 444 σ. 1029.— Παραγραφὴ ἀπαιτήσεων κατὰ τοῦ Δημοσίου· ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων καὶ ἐπὶ τῶν Σ.Ε.Κ. Ν.Π.Δ.Δ.· διατήρησις ἐν ἰσχύϊ τῶν διατάξεων διὰ τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ΕἰσΝΑΚ, ΑΠ 104 σ. 580.— Δεκαετὴς παραγραφὴ εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. κατ' ἄρθρον 27 § 1 ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἐτροποποιήθη δι' ἄρθρου 44 § 2 ν.δ. 2698/1953· πενταετὴς ὅμως ἡ παραγραφὴ χορεῶν τοῦ Δημοσίου κατὰ τὸ ἄρθρον 69 ν. ΣΙΒ' περὶ Λογιστικοῦ, ἰσχύον καὶ ἐν προκειμένῳ, ΑΠ 588 σ. 1554.— Ἀνεπίτρεπτον ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως, οὐδὲ κοινοποιήσεως ἐπιταγῆς κατὰ Δημοσίου καὶ μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ Κώδικος Πολ. Δικονομίας· ὁμοίως κατὰ Α.Ε.Π., ἀπολαμβανούσης τῶν προνομίων τοῦ Δημοσίου, Π 125 σ. 1372.—Ἀνεπίτρεπτος ἡ προσφυγὴ ἐκτέλεσις ἀποφάσεως κατὰ τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ, ἀπολαμβανούσης τῶν δικαστικῶν προνομίων τοῦ Δημοσίου· διατήρησις τῶν προνομίων τούτων καὶ μετὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 51 Κώδικος Πολ. Δικονομίας· ἔννοια τῆς διατάξεως, Π 1178 σ. 1373, Π 125 σ. 1372.—Δικαίωμα τοῦ Ταμείου Ὑγειονομικῶν δι' ἐκβολὴν εἰσφορῶν ἐπὶ τῶν ἀπο-

χειρισιν χρημάτων· έφαρμογή επί παντός υπαλλήλου των Κ.Τ.Ε.Α. παγίως διαχειριζομένων χρήματα, συνεπώς και επί υπαλλήλων του προσωπικού της κινήσεως των Κ.Τ.Ε.Α., αίτινες διέπονται μισθολογικώς υπό άλλων διατακτικών αποφάσεων, απασχολουμένων παραλλήλως προς τα καθήκοντα αυτών ως υπαλλήλων της κινήσεως μονίμως με διαχείρισιν χρημάτων. ΑΠ 346 σ. 1053.

Διδακτικόν προσωπικόν. Βλ. λ. **Σχολαί.**

Διεθνείς Συμβάσεις. Ο Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης· περιεχόμενον· διακήρυξις αρχών· ουσιαστικόν περιεχόμενον εκάστης αρχής· υποχρεώσεις υπογραψάντων μερών· διαδικασία ελέγχου εκτελέσεως των αναχρεώσεων· γενικαί διατάξεις. ΝΖ σ. 761 επ., 833 επ.—Η διεθνής κατοχύρωσις του δικαιώματος της αδείας των εργαζομένων (ή άνευθώρησις της 52ας Διεθνούς Συμβάσεως). ΝΖ σ. 1089.

Διεθνής Εταιρεία Κλιναμαξών. Βλ. λ. **Σιδηρόδρομοι.**

Διεθνής Οργάνωσις Εργασίας. Τα πενηντάχρονα της Διεθνούς Οργανώσεως Εργασίας, Αρθρ. σ. 1408.

Διευθυνταί Αντιφάσεων κατ' άρθρον 2 της δια του νόμου 2269/1920 κυρωθείσης Διεθνούς Συμβάσεως των διατάξεων αυτής, μεταξύ των άλλων και η περί μη επεκτάσεως του εκτιμωρουμένου επί προσώπων, κατεχόντων θέσιν εποπτείας ή διευθύνσεως, είτε θέσιν εμπιστευτικήν· έννοια των επί τοιαύτην ιδιότητα ιδιωτικών υπαλλήλων· αντιφάσεων και των περί προσαυξήσεως αμοιβής δι' εργασίαν κατά Κυριακάς και νυκτερινάς ώρας ισονομικών αποφάσεων, ΑΠ 144 σ. 520.—Εφαρμογή νόμου 2112/1920 και επί υπαλλήλων, κατεχόντων θέσιν εποπτείας και εμπιστοσύνης, ΑΠ 658 σ. 231.— Λήξις συμβάσεων διευθυντών και γενικών διευθυντών Γεωργικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων· απόλυσις· αποζημίωσις. Βλ. λ. **Γεωργικαί Συνεταιριστικαί Οργανώσεις.**

Διευθυντικόν δικαίωμα. Βλ. λ. **Δικαίωμα.**

Δικαιοδοσία. Βλ. λ. **Αρμοδιότης.**

Δικαιοπραξία. Βλ. λ. **Σύμβασις.**

Δικαίωμα. Μη άσκησις δικαιώματος επί μακρόν χρόνον καθ' εαυτήν και άνευ συνδρομής και ετέρων περιστατικών δεν καθιστά καταχρηστικήν την άσκησιν ταύτην. Π 229 σ. 156. — Μόνη η βραδεία άσκησις δικαιώματος δεν καθιστά καταχρηστικήν την έγερσιν αγωγής, ούδε είναι δυνατόν να συναχθή εξ αυτής παραίτησις, εφαπλουμένη άλλως τε πραγμάτου περί των διατάξεων περί ελαχίστου ορίου μισθού δικηγόρων, αίτινες είναι δημοσίας τάξεως. Ε 7 σ. 1222.—Βραδεία επιδίωξις μη καταβληθέντων μισθών υπό του μισθωτού δεν καθιστά καταχρηστικήν την άσκησιν του δικαιώματος. ΑΠ 373 σ. 980.—Δεν παρέχεται ένστασις εκ του άρθρου 281 του Α.Κ. επί δικαιώματος εκ δικονομικού δικαίου. Ε 7 σ. 1222.—Διευθυντικών εργοδότου και μεταβολή όρων συμβάσεως εργασίας· δεν περιλαμβάνεται ο εφαπλούμενος εις τα όρια του διευθυντικού δικαιώματος του εργοδότου, εφαπτομένου όρου της συμβάσεως. ΑΠ 658 σ. 231.—Διευθυντικών εργοδότου και μεταβολή όρων συμβάσεως εργασίας· θεώρησις ως μονομερούς βλαπτικής μεταβολής όρου συμβάσεως της αναθέσεως εις τον μισθωτόν κατωτέρας εργασίας, επιμερούσης εις αυτόν ηθικήν μείωσιν, Π 57 σ. 642.—Ρύθμισις υπό του εργοδότου παντός θέματος, αναγομένου εις την οργάνωσιν και λειτουργίαν της επιχειρήσεως των εντός των ορίων της καλής πίστεως και των συναλλακτικών ηθών παροχή εργασίας εις Κ.Τ.Ε.Α. συγκατάθεσις μισθωτού εις βλαπτικήν δι' αυτόν μεταβολήν όρων συμβάσεως, Ε 119 σ. 1165.—Συμπεριφορά ησφαλισμένων κατά την ενάσκησιν των εκ της ασφαλιστικής σχέσεως απορρεόντων δικαιωμάτων των· έρευνα ασφαλιστικού φορέως, ΣΕ 2557 σ. 98.—Κ.Τ.Ε.Α. υποκείμενα δικαιωμάτων και υποχρεώσεων· συγχώνευσις ενός ή πλειόνων Κ.Τ.Ε.Α.· μεταβίβασις και των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων· νομιμοποίησις προς συνέχισιν δίκης, ΑΠ 580 σ. 250.—Άσκησις δικαιωμάτων άπεργίας και αντιαπεργίας. Βλ. λ. **Απεργία.**

Δικασταί Ως μέλη συμβουλίων ή επιτροπών Οργανισμών· απαγόρευσις δι' άρθρου 103 του Συντάγματος της συμμετοχής των τακτικών δικαστών εις διοικητικά συμβούλια Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως ή άλλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου κλπ. και όχι και εις επιτροπάς ή συμβούλια αποφασιστικής ή γνωμοδοτικής αρμοδιότητος, Γν.Σ. σ. 48.

Δικαστήρια Βλ. τό κατ' ιδίαν θέματα εις τας οικείας λέξεις.

Δικαστικά έξοδα. Μείωσις δικαστικής δαπάνης κατά το ποσόν της δικηγορικής αμοιβής εις το ήμισυ κατ' εφαρμογήν της διατάξεως του άρθρου 22 § 2 νόμου 3693/1957, εν συνδυασμώ προς άρθρον 5 νόμου 3210/1955, ήτις, ως τροποποιούσα τας ουσιαστικάς περί δικηγορικής αμοιβής διατάξεις του Κώδικος δικηγόρων, δεν έθιγε υπό των περί δικαστικών εξόδων διατάξεων των άρθρων 175 - 195 του Κώδικος Πολ. Δικονομίας, ΑΠ 584 σ. 460.—Συμψηφισμός εν όλω δικαστικής δαπάνης εις δίκην μετά του Δημοσίου, καθ' ην έκαστος των διαδίκων εν μέρει νικά και εν μέρει ηττάται, κατ' άρθρον 22 § 2 νόμου 3693/1957 (άρθρον 51 ν.δ. 7/20 Ιουνίου 1957), ΑΠ 515 σ. 353.—Εν μέρει ήττα του ενάγοντος· συμψηφισμός δικαστικής δαπάνης κατ' άρθρον 180 § 1 Κώδικος Πολ. Δικονομίας, ΑΠ 286 σ. 906.—Καταδίκη αναιρεσίοντος εις δαπάνην αναιρεσιβλήτου, μη καταθέσαντος προτάσεις, μόνον δια την παράστασιν του πληρεξουσίου δικηγόρου, ΑΠ 264 σ. 997.—Καταδίκη του κατά το πλείστον ηττωμένου εις μέρος της δικαστικής δαπάνης, Π 1821 σ. 1293. —Τέλη επί διαφορών, επαγομένων εις εργατικήν διαδικασίαν άρθρων 691 επ. Κώδικος Πολ. Δικονομίας, Σημ. σ. 1024.—Τροποποίησις της περί τελών χαρτοσήμων νομοθεσίας· τέλη επί εγγράφων πολιτικής διαδικασίας κλπ., Έγκ. σ. 1065.—Δικαστικά τέλη, Έγγρ. σ. 1576, Έγγρ. σ. 1576.

Δικαστικόν ένσημον. Βλ. λ. **Ένσημον δικαστικόν.**

Δίκη. Βλ. και λ. **Αγωγή, Αίτησις ακυρώσεως.**

2112/1920, ἐὰν ἡ ἐπιχείρησις περιῆλθεν εἰς ἄλλο πρόσωπον καθ' οἱανδήποτε τρόπον καὶ ὑφ' οἱανδήποτε νομικὴν μορφήν, μὴ στερουμένων τῶν μισθωτῶν τῶν ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 δικαωμάτων, ὡς καὶ τῶν τοιούτων τῶν ἀφορώντων εἰς τοὺς μισθοὺς κλπ., ταῦ νέου ἐργοδότου ἐπεισερχομένου εἰς τὰς ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας ὑποχρεώσεις· εἴθύνη νέου ἐργοδότου διὰ τὰς ὑπὸ τὸν προηγούμενον γενηθείσας ἀξιώσεις τῶν μισθωτῶν (δεδουλευμένων μισθῶν) ἐπὶ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 479 Α.Κ., ΙΙ 40 σ. 1311.—Ἐξέλιξις σχέσεως ἐργασίας ἐπὶ μεταβολῆς προσώπου ἐργοδότου, ΝΖ σ. 792.—Συγχώνευσις Κ.Τ.Ε.Α. εἰς προερχόμενον ἐξ αὐτῆς νέον Νομικὸν Πρόσωπον Κ.Τ.Ε.Τ.Α.· νομιμοποίησις του εἰς ὃ ἡ συγχώνευσις πρὸς συνέχισιν τῆς δίκης ἀντὶ τοῦ συγχωνευθέντος, ΙΙ 64 σ. 1180.—Συγχώνευσις εἰς ἓν δύο ἢ πλειόνων Κ.Τ.Ε.Α.· νομιμοποίησις πρὸς συνέχισιν δίκης, ἐπελθούσης τῆς συγχωνεύσεως ἐν ἐπιδικίᾳ, ΑΠ 580 σ. 250, ΑΠ 166 σ. 1105.

Διαδοχικαὶ συμβάσεις ἐργασίας. Κατάρτισις διαδοχικῶν αὐτοτελῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ ἔννοια ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας κατ' ἄρθρον 13 § 7 ν.δ. 2961/1954, ΙΙ 3301 σ. 1426.

Διαδοχικὴ ἀσφάλισις. Βλ. λ. **Τομεῖα.**

Διαθεσιμότης. Κατάστασις διαθεσιμοτητος καὶ θέσις εἰς ἀργίαν κατ' ἄρθρα 115 ἐπ., 119 ἐπ. νόμου 1811/1951 περὶ Κώδικος καταστάσεως διοικητικῶν ὑπαλλήλων· μετακίνησις ἀπὸ θέσεως εἰς θέσιν τῆς αὐτῆς Ὑπηρεσίας κατ' ἄρθρον 95 § 1 τοῦ ὡς ἄνω Κώδικος· εἰδικὴ διαθεσιμότης κατὰ ν.δ. 2500/1953· ἔννοια τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, ΑΠ 502 σ. 461.

Διαιτησία - Διαιτητικαὶ ἀποφάσεις. Ἐπὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, Βλ. λ. **Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας.**— Ὑποχρεωτικὴ διαιτησία κατ' ἄρθρον 9 ν.δ. 186/1969 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, Ἐγκ. σ. 796, Εἰσηγ. Ἐκθ. σ. 959.

Διακοπή. Κλάδου ἐπιχειρήσεως κατὰ διαταγὴν Ἀρχῆς· ἔννοια ἀνωτέρας βίας δι' ἀπαλλαγὴν ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920, ΑΠ 513 σ. 26.—Ἀσφαλιστικὴ σχέσις μισθωτῶν ἐπὶ διακοπῇ ἐργασιῶν ἐπιχειρήσεως ἄνευ καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, Ἐγκ. σ. 1326, Γν.Σ. σ. 1326.—Προθεσμίας δι' ὑποβολῆς διαφορᾶς εἰς ἀρμοδίαν Διοικητικὴν Ἀρχήν, ἐν προκειμένῳ τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους· ἔγερσις ἀγωγῆς ἐντὸς ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς διακοπῆς, ΙΙ 5216 σ. 31.—Παραγραφὴς κατ' ἄρθρον 260 Α.Κ. δι' ἀναγνωρίσεως ἀξιώσεως, ΑΠ 467 σ. 1245.

Διάκρισις ἐξουσιῶν. Ἀνεπίτρεπτος κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος ἡ ἐπέμβασις τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας εἰς τὰ ἔργα τῆς δικαστικῆς, ἐπιλαμβανομένης τῆς λύσεως διαφορῶν, ὡς καὶ ἡ κηρύξις ἀκύρων τῶν τετελεσμένων πράξεων τῆς Δικαστικῆς Ἀρχῆς· ἔλλειψις ὅμως δεσμεύσεως τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας πρὸς ρύθμισιν διὰ νέων κανόνων δικαίου δικαωμάτων, κτηθέντων βάσει προϊσχυόντων νόμων καὶ ἀναγνωρισθέντων διὰ δικαστικῶν ἀποφάσεων, ἴστοι καὶ τελεσιδίκων· ἀπόσβεσις ἀπαιτήσεων κατὰ Δημοσίου ἐπὶ τοῦ ν.δ. 169/1969 διὰ διατάξεως μὴ ἀσχέτου πρὸς τὸ ρυθμιζόμενον ὑπὸ τούτου θέμα, ΑΠ Ὁλ. 444 σ. 1029.

Διάλυσις. Δήμευσις περιουσίας διαλυθέντων αὐλλόγων καὶ ἀπαιτήσεις ἰδιωτῶν, Γν.Σ. σ. 667.— Ἐκβασις ἐκκρεμουσῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ἐγερθεισῶν ὑπὸ ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων μισθωτῶν, αἵτινες διελύθησαν δι' ἀποφάσεως τῆς ἀρμοδίας Στρατιωτικῆς Ἀρχῆς ἀπὸ 21.4.1967, Γν.Σ. σ. 1327.—Διάλυσις σωματείου λόγῳ ἐγκαταλείψεως τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ, συναγομένης ἐκ τῆς μακρᾶς ἀδρανείας του· ἀρμοδιότης ἐποπτεύοντος Νομάρχου δι' ὑποβολὴν τῆς αἰτήσεως· παραδεκτὴ εἰσαγωγὴ τῆς αἰτήσεως ἐνώπιον Πρωτοδικείου κατὰ τὴν διαδικασίαν τῆς ἐκουσίας δικαιοδοσίας κατ' ἄρθρα 785 καὶ 883 Κώδικος Πολ. Δικονομίας, ΙΙ 214 σ. 1186.

Διανομεῖς. Γάλακτος, πάγιοι τεκμηριοῦ ἱδρυομένου δι' εἰσφορᾶς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 253.

Διανυκτέρευσις ἐκτὸς ἕδρας. Ἱπροχὴ εἰς τὸ ἐκτὸς ἕδρας ἀπαστελλόμενον προσωπικὸν δι' ἐργασίαν ὑπαλλήλικὸν καὶ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τῶν ἐν γένει ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν, δυνάμει τῆς ἐπ' ἀριθ. 21051/2290/1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, προσθέτου ἀποζημιώσεως δι' ἑκάστην ἐκτὸς ἕδρας διανυκτέρευσιν· προϋποθέσεις τῆς παροχῆς ἡ ἐκτὸς τοῦ συμφωνηθέντος τόπου πρὸς μόνιμον παροχὴν τῆς ἐργασίας ἀποστολὴ τοῦ μισθωτοῦ εἰς νέον τοιοῦτον πρὸς πρόσκαιρον παροχὴν τῆς ἐργασίας του, δυναμένου νὰ συμφωνηθῇ ὡς τόπου καὶ ὡρισμένης περιφερείας, ΑΠ 571 σ. 89.—Προσαύξησις μισθοῦ δι' ἐκτὸς ἕδρας διανυκτερεύσεις διπλωματούχων μηχανικῶν δι' ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας· ὑπολογισμὸς αὐτῆς ἐπὶ τῶν ἑκάστοτε νομίμων μηνιαίων ἀποδοχῶν αὐτῶν καὶ ὄχι ἐπὶ τῶν τυχὸν καταβαλλομένων ἀνωτέρων συμβατικῶν, ΑΠ 314 σ. 1044.—Χορήγησις ἀποζημιώσεως δι' ἑκάστην ἐκτὸς ἕδρας τῆς ἐπαγγελματικῆς κατοικίας διανυκτερεύσεων εἰς ὁδηγοὺς καὶ εἰσπράκτορας, ὑπηρετοῦντας εἰς ὑπεραστικὰς λεωφορειακὰς γραμμάς· ἔννοια ἐπαγγελματικῆς κατοικίας· δυνατὴ ἡ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἀποδοχὴ τῆς ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου μεταβολῆς τῆς ἐπαγγελματικῆς κατοικίας καὶ σιωπηρῶς, ὁπότε καταρτίζεται ἐγκύρως κατ' ἀρχὴν σύμβασις περὶ μεταβολῆς τόπου ἐργασίας, στερούσα τὸν μισθωτὸν τοῦ δικαιώματος νὰ ἀξιώσῃ τήρησιν τοῦ ἀρχικοῦ συμβατικοῦ ὅρου, ΑΠ 166 σ. 1105.— Ἀποζημιώσεις διὰ διανυκτερεύσεις ἐκτὸς ἕδρας ὁδηγῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων· νομιμοποίησις κατὰ τῶν ἰδιοκτητῶν αὐτῶν καὶ ὄχι κατὰ τοῦ Κ.Τ.Ε.Α. διὰ τὰς ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας ἀξιώσεις των, τελούντων ἐν συμβάσει ἐργασίας μετὰ τῶν ἰδιοκτητῶν, ΙΙ 64 σ. 1180.

Διαταγὴ Ἀρχῆς. Ὡς ἀνωτέρα βία, ΑΠ 513 σ. 26, ΙΙ 1622 σ. 1367, Εἰσαγ. σ. 1367.

Διάταγμα. Βλ. λ. **Νόμος.**

Διαχειρισταί Μὴ ἐπαγωγὴ εἰς ἀσφάλισιν Ι.Κ.Α. διαχειριστοῦ Ἑταιρίας περιωρισμένης εὐθύνης, τούτου μὴ παρέχοντος ἐξηρτημένην ἐργασίαν, ΑΠ 25 σ. 664.—Δικαίωμα ἐπιδόματος διαχειριστικῶν λαθῶν τῶν ταμίων καὶ τῶν ὑπαλλήλων, τῶν μονίμως ἀπασχολουμένων μὲ δια-

Ἀνεπίτρεπτος σημασία περὶ παροχῆς εἰς τὸν δικηγόρον παγίας περιοδικῆς ἀμοιβῆς κατωτέρας τῶν καθοριζομένων διὰ τῶν ἐπουργικῶν ἀποφάσεων· ἐπιτρεπτὴ συμφωνία περὶ παροχῆς ἀνωτέρας ἀμοιβῆς· ἐλάχιστον ὅριον ἀμοιβῆς ἡ συμφωνηθεῖσα, ἐφ' οὗ θὰ ὑπολογισθῶσι καὶ θὰ προσιτεθῶσιν ἐπὶ μεταγενεστέρᾳ αὐξήσεις. ΑΠ 629 σ. 242.—Δημοσίας τάξεως αἱ περὶ ἐλαχίστου ὁρίου παγίας ἀμοιβῆς διατάξεις, ἀποκλειομένης τῆς παραιτήσεως· μὴ ἀνταγωγὴ παραιτήσεως ἢ κατοχυρωτικὴς ἀσκήσεως δικαιώματος ἐκ μόνης τῆς βραδείας ἀσκήσεως δικαιώματος, Ε 7 σ. 1222.— Ἐργολαβία δίκης· ἐπιτρεπτὴ κατὰ τὴν ἰσχύουσαν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐν τῇ ἀγωγῇ συμβάσεως διάταξιν τοῦ ἄρθρου 22 § 3 ν.δ. 3026/1954 περὶ Κώδικος τῶν δικηγόρων συμφωνία, ἐξαρτῶσα τὴν ἀμοιβὴν ἢ τὸ εἶδος αὐτῆς ἐκ τῆς ἐκβάσεως τῆς δίκης, ὡς καὶ συμφωνία περὶ ἀμοιβῆς δι' ἐκχωρήσεως ἢ μεταβιβάσεως μέρους τοῦ ἀντικειμένου τῆς δίκης ἢ τῆς ἐργασίας· ἰσοχείλισις γνωστοποιήσεως τῆς συμφωνίας εἰς τὸν οἰκεῖαν Δικηγορικὸν Σύλλογον μόνον ἐκείνης, ἡ ὁποία ἀναφέρεται εἰς ἄμεσους ἐξ ἐργασιακῆς συμβάσεως. ΑΠ 13 σ. 364.—Κήρυξις ὡς ἀντισυνταγματικῶν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 7 ἀ.ν. 450/1968, καθ' ὃ μέρος δι' αὐτῶν στερεῖται τῆς νομίμου ἀμοιβῆς διὰ παρασχεθεῖσαν ἐργασίαν καὶ τῶν συνεπείᾳ ταύτης προσθέτων παροχῶν δικηγόρου· Ἀγοραστικὴς Τραπέζης κλπ.· ἔγκυροι αἱ διατάξεις περὶ ἀπασθέσεως ἀξιώσεων ἀποζημιώσεως καὶ περὶ μισθοῦ μέχρι καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως. Πρβλ. Ἐφ. 250 σ. 1350.—Ἐκδίκασις διαφορῶν περὶ ἀμοιβῆς δικηγόρων· ἐκκριτὴς δίκα. Πρβλ. Ἐφ. 250 σ. 1350.—Ἀσφάλισις δικηγόρων ἢ ἐπὶ συμβάσει δικαστικῶν συμβούλων, παρεχόντων τὰς νομικὰς ὑπηρεσίας τῶν πρὸς Νομικὰ Πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ Τραπέζας ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ εἰς τὰ ὑφιστάμενα διὰ τὸ προσωπικὸν τοῦ Ταμείου κινδύνου ἀσφαλίσεως· χρόνος προϋπηρεσίας αὐτῶν, ὡς συνταξίμου· αἴτησις περὶ ἀναγνωρίσεως αὐτῆς καὶ ὑπολογισμὸς εἰσφορῶν. ΣΕ 925 σ. 1219.—Συνταξιοδοτήσεις δικηγόρων τῶν Σ.Ε.Κ. κατὰ ν.δ. 3395/1955· συνταξίμως ὑπηρεσία· ἀνεφάρμοστος διάταξις ἄρθρου 4 ν.δ. 3851/1958, ὡς ρυθμίζουσα ἐμμέσως συνταξιοδοτικὸν θέμα, ἀγόν εἰς αὔξησιν, χωρὶς νὰ ἔχῃ ἐπιβληθῇ εἰς τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 57 τοῦ Συντάγματος· ἀντιφάρμοστον καὶ τῶν ἀναφερομένων εἰς συντάξεις δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ στρατιωτικῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1854/1951, μὴ ἀντικειμένης εἰς τὰς περὶ ἰσότητος διατάξεις τοῦ Συντάγματος τῆς διαφόρου μεταχειρίσεως· ἀμοιβαὶ τῶν ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ παρεχόντων ὑπηρεσίαν δικηγόρων. Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον 5 σ. 321. — Μὴ ὑπαγωγὴ εἰς ν.δ. 78/1969 περὶ αὐξήσεως μισθῶν δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ., τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 § 3 ν.δ. 247/1968 ἀναφερομένων δικηγόρων ἢ ὑπαλλήλων Δημοσίων Ταμείων καὶ Ν.Π.Δ.Δ., τῶν ἐξομοιωμένων κατὰ βαθμὸν ἢ μισθὸν πρὸς δικαστικοὺς λειτουργοὺς ἢ ἰσοβάθμους των. Ἔγκ. σ. 464.—Συμβολαιογράφοι καὶ δικηγόροι καὶ διαιτητικὴ ἀπόφασις 24/1963, Εἰσαγ. σ. 646.—Ἄρσις διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 51/1967 τῆς μονιμότητος διευθυντῶν καὶ γενικῶν διευθυντῶν, ὡς καὶ γενικῶν συμβούλων τῶν Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων· δυνατότης ἐπαναδιορισμοῦ θέσπισις τῆς αὐτοδικαίως καὶ ἄνευ διατυπώσεως τινος ἀπολύσεως τῶν ὑπαλλήλων τούτων, μὴ προτιθεμένου τοῦ νομοθέτου νὰ μεταβάλῃ τὴν ὁρισμένου χρόνου ἐργασιακὴν σχέσιν εἰς ἀορίστου χρόνου· ἔλλειψις δικαιώματος ἀποζημιώσεως νόμων 2112/1920, ΑΠ 423 σ. 1434.

Δικόγραφον. Βλ. καὶ λ. **Ἀγωγή, Ἀναίρεσις, Ἔφεσις.** Αὐτοτελὲς δικόγραφον ἡ αἴτησις διὰ τῶν προτάσεων πρὸς ἐπαναφορὰν τῶν πραγμάτων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἐκτελέσεως κατάστασιν, κατ' ἄρθρον 597 § 2 Κώδικος Πολ. Δικονομίας, ΑΠ 653 σ. 327, ΑΠ 94 σ. 527, ΑΠ 391 σ. 1041.—Παραίτησις ἀπὸ δικογράφου ἀγωγῆς κατ' ἄρθρον 310 Κώδικος Πολ. Δικονομίας· ἐφαρμογὴ κατ' ἄρθρον 18 § 1 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν αὐτοῦ ἐκκρεμουσῶν δικῶν· ἀποκλειστικοὶ οἱ κατ' ἄρθρα 307 καὶ 309 Κώδικος Πολ. Δικονομίας καθοριζόμενοι τρόποι παραιτήσεως, Π 1908 σ. 995.

Δικονομία. Βλ. λ. **Πολιτικὴ Δικονομία** καὶ **τὰ κατ' ἰδίαν θέματα** εἰς τὰς οἰκείας λέξεις.

Δικονομικὰ δικαιώματα. Δὲν παρέχεται ἔνστασις ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., κατὰ τῆς ἀσκήσεως δικαιώματος ἐκ δικονομικοῦ δικαίου, οἷα ἡ ἐπίκλησις δεδικασμένου, Ε 7 σ. 1222.

Διοικητικὰ Δικαστήρια. Βλ. λ. **Αἴτησις ἀκυρώσεως, Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας.**

Διοικητικαὶ πράξεις - Διοίκησις Βλ. καὶ λ. **Αἴτησις ἀκυρώσεως, Ἀρμοδιότης, Δημόσιον, Πειθαρχία, Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας, Ταμεῖα, Ὑπάλληλοι δημόσιοι, Ὑπουργεῖα - Ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις.** Διοικητικαὶ ἄδειαι περὶ ὑπηρεσιῶν· λῆξις ἀκινδύνου, Π 4902 σ. 38.—Ἀπορριπτικαὶ ἀποφάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου· ἐκτελεστὸς χαρακτήρ, ΣΕ 2756 σ. 221.—Ἐκτελεστὴ πρᾶξις, ἱσταμένη εἰς εὐθείαν ἐπὶ ἀκυρώσει προσβολὴν ἡ ἐγκρίνουσα διαιτητικὴν ἀπόφασιν ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, εἰς ἣν ἐνσωματοῦται ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις, ΣΕ 419 σ. 703.—Λειτουργία τακτικῶν δικαστηρίων, ὅταν κατὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν κατ' ἄρθρον 1 Πολιτικῆς Δικονομίας ἰδιωτικῶν διαφορῶν ἐξετάζωσι παρεμπιπτόντως καὶ τὰ ἀναγκαῖα πρὸς λύσιν αὐτῶν οἱασδήποτε φύσεως ζητήματα, Π 229 σ. 156.—Λειτουργία πολιτικῶν δικαστηρίων, χωρούντων ἐπὶ τῶν εἰς αὐτὰ ἐπιγομένων κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ Κώδικος Πολ. Δικονομίας διαφορῶν περὶ ἰδιωτικῶν δικαιωμάτων, προσβαλλομένων ἐκ πράξεων ὀργάνων τῆς Διοικήσεως ἢ Δημοσίου ἢ Ν.Π.Δ.Δ. ἢ, πρὸς ἐξέτασιν παρεμπιπτόντος τοῦ κύρους καὶ τῆς νομιμότητος τῶν πράξεων τούτων, ἤτοι ἐὰν ἐγένοντο αὗται κατὰ τοὺς διαγεγραμμένους τύπους καὶ ἐντὸς τῆς ἀνηκούσης αὐτοῖς ἐξουσίας, Π 181 σ. 925, ΑΠ 345 σ. 1484, ΑΠ 93 σ. 437.—. . . ἐκτὸς ἂν ἐπὶ τοῦ νόμου ἀπεκλείσθη ἡ ὑπ' αὐτῶν ἔρευνα, ΑΠ 345 σ. 1484.

Ἀναίρεσις, Ἀπόδειξις, Ἁρμοδιότης, Δεδικασμένον, Διαδικασία, Διάδικοι, Δικαστικά Ἔξοδα, Ἔνστασις, Ἐργατικαὶ διαφοραί, Ἔφεσις, Πτώχευσις, Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας. Διεξαγωγὴ ἐκκρεμῶν κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Κώδικος Πολ. Δικονομίας ἐργατικῶν δικῶν κατὰ τὰς καταργουμένας διατάξεις τοῦ 6.δ. 1.8.1920· ἔννοια ἐκκρεμῶν δικῶν· εἰσαγωγὴ ἀναρμοδίως πρὸς ἐκδίκασιν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμων ΓΧΟΑ· ἑνιαῖον Πρωτοδίκου διαφορᾶς, ἡ περὶ τῆς ὁποίας ἀγωγὴ ἐπεδόθη μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Κώδικος Πολ. Δικονομίας· ἁρμόδιον τὸ Μονομελὲς Πρωτοδικεῖον· παραπομπὴ εἰς τοῦτο πρὸς ἐκδίκασιν, ΑΠ 1695 σ. 318.—Ἐπιτρεπτὴ κατὰ τὴν ἰσχύουσαν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐν τῇ ἀγωγῇ συμβάσεως διάταξιν τοῦ ἄρθρου 92 § 3 ν.δ. 3026/1954 περὶ Κώδικος τῶν δικηγόρων συμφωνία, ἐξαρτῶσα τὴν ἀμοιβὴν ἢ τὸ εἶδος αὐτῆς ἐκ τῆς ἐκβάσεως τῆς δίκης, ὡς καὶ συμφωνία περὶ ἀμοιβῆς δι' ἐγχωρήσεως ἢ μεταβιβάσεως μέρους τοῦ ἀντικειμένου τῆς δίκης ἢ τῆς ἐργασίας· ὑποχρέωσις γνωστοποιήσεως τῆς συμφωνίας εἰς τὸν οἰκεῖον Δικηγορικὸν Σύλλογον μόνον ἐκείνης, ἡ ὁποία ἀναφέρεται εἰς ἀξιώσεις ἐξ ἐργασιακῆς συμβάσεως, ΑΠ 13 σ. 364. —Ἀναβολὴ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 259 § 2 καὶ 479 Κώδικος Πολ. Δικονομίας συζητήσεως μέχρις ἀμετακλήτου περατώσεως τῆς ποινικῆς διαδικασίας, κρινομένου τοῦ ὡς πλαστοῦ προσβληθέντος ἐγγράφου ὡς οὐσιώδους διὰ τὴν διάγνωσιν τῆς διαφορᾶς· ἄσκησις τῆς ποινικῆς ἀγωγῆς, Π 687 σ. 995.

Δικηγόροι. Ἀναγκαστικὸς διορισμὸς δικηγόρων πολεμιστῶν κατ' ἀ.ν. 1836/1951· καθορισμὸς ὑποχρεώσεων πρὸς προάσπισιν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου· προϋποθέσεις προστασίας κλπ. Βλ. λ. **Στράτευσις** (παράγρ. Β΄).—Μὴ ὑπαγωγὴ εἰς τὴν κατ' ἄρθρον 2 τοῦ ἀ.ν. 283/1968 παρεχομένην πρὸς τοὺς ἁρμοδίους Ὑπουργοὺς δυνητικὴν εἰσήγησιν, ὅπως κηρύξουν λήξασαν τὴν σχέσιν τῶν δικηγόρων κλπ., τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰ εἰς τὸν νόμον ταῦτον ἀναφερόμενα Νομικὰ Πρόσωπα, καὶ τῆς ἀναγκαστικῆς σχέσεως ταύτων κατ' ἀ.ν. 1836/1951· ἀκυρότης ἀπολύσεως καὶ ὑποχρέωσις τοῦ μὴ ἀποδεχομένου τὰς ὑπηρεσίας πρὸς καταβολὴν μισθοῦ, Π 735 σ. 458.— Σχέσις τῶν ἐπὶ παγίᾳ ἢ περιοδικῇ ἀμοιβῇ παρεχόντων ὑπηρεσίας δικηγόρων· μὴ ὑπαγωγὴ τούτων εἰς τὴν 1/1967 Συντακτικὴν Πρᾶξιν περὶ ἐξυγιάνσεως τῶν Δημοσίων καὶ ἄλλων τινῶν Ὑπηρεσιῶν· ὑπαγωγὴ εἰς τὸν ἀ.ν. 283/1968, μὴ ἐξαιρημένων τῶν πολεμιστῶν δικηγόρων· διαδικασία ἀπολύσεως τούτων κατὰ τὰς περὶ προστασίας πολεμιστῶν διατάξεις· ἀκυρότης ἀπολύσεως ὑπερημερίᾳ ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ δικηγόρου, μὴ ἐνεχούσης ἀποδοχὴν τῆς ἀκύρου ἀπολύσεως τῆς λήξεως τῆς κατὰ νόμον ἀποζημιώσεως δι' ἀπόλυσιν, Π 692 σ. 731.—Δυνατὴ κατ' ἄρθρον 2 ἀ.ν. 283/1968 ἡ λῆξις τῆς θητείας ἢ ἐμμίσθου ἐντολῆς ἢ ὑφ' οἱανδήποτε μορφὴν συμβάσεως παροχῆς νομικῶν ὑπηρεσιῶν ὑπὸ νομικῶν ἢ δικαστικῶν συμβούλων ἢ δικηγόρων τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 αὐτοῦ Ὑπηρεσιῶν, Νομικῶν Προσώπων, Δημοσίων Ἐπιχειρήσεων, Ὀργανισμῶν, Τραπεζῶν κλπ.· ἐξαίρεσις τῶν τοιαύτην τιθεμένων ἀναγκαστικῶς εἰς τὰ ὡς ἄνω Νομικὰ Πρόσωπα κλπ. δικηγόρων ὡς πολεμιστῶν τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, Π 4677 σ. 1226.—Ὑπαγωγὴ ἀξιώσεως δικηγόρου ἐκ τῆς σχέσεως αὐτοῦ μετὰ τοῦ δεχομένου τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 721 ἐπ. Κώδικος Πολ. Δικονομίας· παραφύλαξις τῆς προστασίας τῶν πολεμιστῶν δικηγόρων ἐκ τῆς λήξεως τῆς σχέσεως κατὰ τὸν ἀ.ν. 65/1967· τὸ αὐτὸ καὶ μετὰ τὸν ἀ.ν. 283/1968· ἀνίσχυρος ἀπόφασις Ὑπουργῶν περὶ λήξεως τῆς σχέσεως ταύτων· ἰσχυρισμὸς περὶ ἀπολύσεως συνεπείᾳ διαταγῆς τῆς Ἀρχῆς καὶ ἐκτάκτως κερδηθέντων ἀλλαχοῦ, Π 1922 σ. 1367.—Καταβολὴ ἀποζημιώσεως ἐπὶ καταγγελίᾳ τῆς συμβάσεως παρὰ τοῦ ἐντολέως· ὑπολογισμὸς αὐτῆς· ἀμοιβὴ δικηγόρου μέχρι καταβολῆς ἀποζημιώσεως· τόκοι ὑπερημερίας· ἀναφορὰ διατάξεως ἄρθρου 6 § 1 νόμου 3198/1955 περὶ προθεσμίας ἀγωγῆς ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως εἰς μαθητάς· ἐφαρμογὴ ὅμως ταύτης κατ' ἀναλογίαν, ὡς ἐκ τῆς ταυτότητος τοῦ νομικοῦ λόγου καὶ ἐπὶ ἀγωγῆς ἐξ ἀκύρου καταγγελίας σχέσεως δικηγόρου, ΑΠ 629 σ. 242.—Ἐφαρμογὴ ἄρθρων 281 Α.Κ. καὶ ἐπὶ ἀσκήσεως δικαιωμάτων ἐκ κανόνων δημοσίας τάξεως, οἷα καὶ ἡ περὶ ἀμοιβῆς τῶν ἐμμίσθων δικηγόρων· πρόσληψις δικηγόρου εἰς Ν.Π.Δ.Δ. ἄνευ τηρήσεως τῆς διαδικασίας νομιμοφροσύνης· καταχρηστικὴ ἡ ἔνστασις περὶ ἀκυρότητος τοῦ διορισμοῦ, διαπιστωθείσης ἐν τῇ μεταξὺ ἁρμοδίως τῆς νομιμοφροσύνης τοῦ διορισθέντος, ΑΠ 145 σ. 630. —Καταχρηστικὴ ἡ καταγγελία σχέσεως ἐμμίσθου δικηγόρου, γενομένη ἄνευ ὑπηρεσιακῆς ἀνάγκης καὶ ἀποκλειστικῶς ἕνεκεν πολιτικῶν λόγων, ἐπὶ τῷ τέλει διορισμοῦ πολιτικοῦ φίλου ἄλλου κόμματος· διορισμὸς ἢ πρόσληψις εἰς Ν.Π.Δ.Δ., οἷον τὸ Ι.Κ.Α., μετὰ τήρησιν τῶν περὶ νομιμοφροσύνης διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 516/1948· ἔνστασις ἐντολέως περὶ ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως, μὴ διαπιστωθείσης νομίμως τῆς νομιμοφροσύνης καταχρηστικὴ ἄσκησις ταύτης κατ' ἄρθρον 281 Α.Κ., ΑΠ 391 σ. 1040.—Δικαίωμα κατ' ἄρθρων 94 ν.δ. 3026/1954 τοῦ ἐπὶ παγίᾳ ἀντιμισθίᾳ παρέχοντος τὰς ὑπηρεσίας του δικηγόρου τῆς προβλεπομένης ἀποζημιώσεως, διατηρουμένου ἅμα μέχρι πλήρους καταβολῆς ταύτης καὶ τὸ δικαίωμα πρὸς ἀνάληψιν τῆς συμπεφωνημένης ἀντιμισθίας του, τότε μόνον ὅταν ἡ συμβατικὴ σχέσις λυθῇ κατά τινα τῶν ἐν τῇ ἀνωτέρω διατάξει τρόπων· αὐτοδίκαιοι λῆξις σχέσεως κατ' ἄρθρον 1 § 2 καὶ 3 ν.δ. 4230/1962, μὴ δυναμένων νὰ τύχουσιν ἀναλόγου ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 94 ν.δ. 3026/1954, ΑΠ 219 σ. 1220.— Καταγγελία σχέσεως δικηγόρου ἀντὶ παγίας ἀντιμισθίας· ἰσχυρισμὸς περὶ μὴ καταβολῆς ἀποζημιώσεως δικηγόρου διὰ καταγγελίαν τῆς σχέσεως λόγῳ ἐπιλόγων ἀμφιβολίας περὶ τὸ ὕψος αὐτῆς· λῆξις σχέσεως κατ' ἄρθρον 1 ἀ.ν. 65/1967, μὴ ρυθμίζοντος περίπτωσιν καταγγελίας τῆς σχέσεως πρὸ τούτου· δικαίωμα δικηγόρου πρὸς λῆψιν συμπεφωνημένης ἀμοιβῆς του μέχρι καταβολῆς τῆς κατ' ἄρθρον 94 Κώδικος περὶ δικηγόρων ἀποζημιώσεως· δῶρα καθ' ἑορτάς, Ε 7 σ. 1222. —

Παραιτήσεως δούλου της πληρώσεως αίρέσεως ἐπ' ἐκείνῳ, ὅστις θὰ ἐξημοῦτο ἐκ τῆς πληρώσεως αὐτῆς· θεώρησις τῆς αἱρέσεως ὡς πληρωθείσης, ΑΠ 552 σ. 386, ΑΠ 638 σ. 389, ΑΠ 270 σ. 1379.—Δοῦλος ἠφτιλισμένος· βάρος ἀποδείξεως, ΣΕ 2557 σ. 98.—Εὐθύνη τοῦ δόσαντος συμβουλὴν ἢ σύστασιν, διὰ τὴν ἐντεῦθεν ζημίαν, ἂν ἐτέλει ἐν δούλῳ, ΑΠ 555 σ. 396.—Ἰσχυρισμὸς ἐναγομένου περὶ προκλήσεως τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἐκ προθέσεως ὑπὸ τοῦ παθόντος· καταχρηστικὴ ἔνστασις καὶ ὄχι στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς ἡ ἀνυπαρξία τούτου, ΑΠ 117 σ. 577.

Δόσεις. Ἐπὶ καταβολῆς ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920· πότε ληξιπρόθεσμος καὶ ἀπαιτητή, Π 879 σ. 1503.—Ἔλλειψις ἐξουσίας διοικητικῶν διαιτητικῶν δικαστηρίων πρὸς καθορισμὸν καταβολῆς αὐξήσεων εἰς δόσεις, Σημ. σ. 1600.

Δυσχέρεια οἰκονομική. Ἐπιχειρήσεως ἡ κακὴ πορεία ἐργασιῶν αὐτῆς· δὲν συνιστᾷ ἀνωτέραν βίαν, ΑΠ 509 σ. 18.

Δωρεά. Οἰκοπέδου εἰς ὑπηρέτριαν· χαρακτὴρ ὡς μισθοῦ ἢ μή, Π 246 σ. 168.

Δῶρον ἑορτῶν. Χαρακτὴρ ὡς μισθοῦ· παραγραφή, ΑΠ 556 σ. 1547, Εἰσαγ. σ. 1547.—Χαρακτὴρ ὡς προσθέτου μαγίας παροχῆς πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ μισθοῦ καὶ οὐχὶ ὡς ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως, Π 970 σ. 1559.—Συνυπολογισμὸς ἀναλογίας δώρων ἑορτῶν δι' ἀποζημιώσεων νόμου 2112/1920, ΑΠ 257 σ. 859, Π 4126 σ. 1353, Π 970 σ. 1559, Π 1201 σ. 1418.—... ὁμοίως δι' ἀποδοχὰς ἀδείας, Π 3249 σ. 1175.—Παροχὴ δώρων καθ' ἑορτὰς εἰς συνδεομένους διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, Εἰσαγ. σ. 571.— Ὑπολογισμὸς δώρων ἑορτῶν κατὰ τὰς ὑπουργικὰς ἀποφάσεις 2300/1961, 31421/1962, 30300/1963, 32506/1964 βάσει τῶν ὑπὸ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων κλπ. καθορισμένων μισθῶν μετὰ τῶν αὐξήσεων καὶ ἐπιδομάτων καὶ οὐχὶ ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου ἀνωτέρου τοῦ νομίμου μισθοῦ, ΑΠ 501 σ. 14.—Ὑπολογισμὸς τῶν δώρων ἑορτῶν ὑπὸ τῆς ὑπ. ἀριθ. 36980/1967 ἐπὶ τοῦ πράγματι καταβαλλομένου μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου (καὶ ἑπομένου τοῦ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας κλπ.), Εἰσαγ. σ. 14.—Δῶρα δι' ἑορτὰς μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου, ἀμειβομένων κατὰ νόμον 2500/1953· παραίτησις ἀπὸ τούτων· παραγραφὴ ἀξιώσεων κατὰ τοῦ Δημοσίου, Π 4782 σ. 28.—Παροχὴ δι' ἄρθρου 8 § 2 ν.δ. 2500/1953 ἐξουσιοδοτήσεως εἰς τοὺς Ὑπουργούς, ὅπως καθορίσωσι τὸν μισθὸν τῶν προσλαμβανομένων ἐπὶ συμβάσει ἐργαλλήλων εἰς Δημοσίους Ὑπηρεσίας, μὴ περιλαμβανομένης καὶ τῆς παροχῆς ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως (δώρων) ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Πάσχα· δυνατὴ ὅμως ἡ χορήγησις εἰς αὐτοὺς τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 28/1944, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἀ.ν. 1777/1951, προβλεπομένης καὶ διὰ κοινῆς ἀπόφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας προσδιοριζομένης ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς πρὸς τοὺς μισθωτούς, ΑΠ 133 σ. 728.—Δώρων ἑορτῶν ἀμειβομένων διὰ μικτοῦ συστήματος, ἤτοι διὰ νομίμου συμβολικοῦ μισθοῦ καὶ διὰ ποσοστῶν ἐπὶ ὑπολογισμοῦ· συμβιτόροι ζαχαροπλαστείων, Π 1976 σ. 1183.—Δῶρα ἑορτῶν δικηγόρων ἐπὶ παγίᾳ ἀντιμισθίᾳ, Ε 7 σ. 1222.—Παραγραφὴ ἀξιώσεως δώρων ἑορτῶν πενταετής· ἔναρξις· ἀναστολὴ ἐπὶ ἀξιώσεως ὑπηρετῶν κατὰ χωρίων, Π 181 σ. 376.—Δῶρα καθ' ἑορτὰς καὶ οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα ὡς συνταξιμος μισθός, ἐξ ἀφορμῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 2262/1968 ἀποφάσεως Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ΝΖ σ. 332.—Δῶρα καθ' ἑορτὰς ὡς συνταξιμος μισθός, Γν. Σ. σ. 361.—Δῶρα δι' ἑορτὰς θεσμῶν πολιτικοτικῶν, Ἔγγρ. σ. 338.—Ὑποκείμενα εἰς εἰσφορὰς Τ.Κ.Α. καὶ τὰ δῶρα ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα ἐπὶ τῶν πράγματι καταβαλλομένων εἰς τοὺς μισθωτοὺς ποσῶν, ὡς προσαυξανόντων τὰς ἀποδοχὰς των· ἔλλειψις ἐξουσιοδοτήσεως τῶν Ὑπουργῶν πρὸς καθορισμὸν διαφόρου τρόπου ὑπολογισμοῦ τῶν εἰσφορῶν, ΑΠ 62 σ. 451.— Δῶρα δι' ἑορτὰς εἰς συνταξιοῦχους Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ΑΠ 156 σ. 1393.

Ε

Ἑβδομαδιαία ἀνάπαυσις. Βλ. λ. **Ἀνάπαυσις, Κυριακή.**

Ἔγγραφα. Λῆψις ἐπ' ὄψιν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου ΓΞΟΛ' καὶ ἀχωρήτων τῶν ἐγγράφων· ἰσχὺς τούτων καὶ διὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου δίκην, Εἰσαγ. σ. 11.—Ἐκτίμησις κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου ΓΞΟΔ' καὶ τῆς ἐξωδίκου ἐγγράφου ὁμολογίας, ΑΠ 71 σ. 591.— Ἔνορκοι ἐνώπιον συμβολαιογράφων καταθέσεις μαρτύρων· μὴ λῆψις ἐπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ καὶ κατὰ τὴν διαδικασίαν ἐργατικῶν διαφορῶν, Π 103 σ. 173. —Λῆψις ἐπ' ὄψιν κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 691 ἐπ. Κώδικος Πολ. Δικονομίας περὶ ἐκδικάσεως τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν καὶ τῶν ἐνώπιον συμβολαιογράφου ληφθεισῶν ἐνόρκων βεβαιώσεων κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 711 § 1 Κώδικος Πολ. Δικονομίας, ἐπιτρέπουσαν τὴν συναγωγὴν ἀποδεικτικῶν στοιχείων καὶ ἐξ ἀποδεικτικῶν μέσων κατὰ παρέκκλισιν τῶν ἄρθρων 357 ἐπ. Κώδικος Πολ. Δικονομίας, Π 1237 σ. 906.—Δικαιολογητικὰ ἀπορίας καὶ ἀνεργίας πολεμιστοῦ ἀκύρωσις διοικητικῆς πράξεως περὶ ταυθετήσεως αὐτοῦ, μὴ ὑποβληθέντων τῶν δικαιολογητικῶν, ΣΕ 2492 σ. 23.—Πιστοποιητικὸν ἐργασίας σκοπὸς· δικαιούμενα πρόσωπα· περιεχόμενον· νομικὴ φύσις τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἔκδοσιν· χρόνος ἐκδόσεως· τρόπος ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος, ΝΖ σ. 145 ἐπ.—Κατάρτισις συμβάσεως μετὰ τοῦ Δημοσίου ἐγγράφως, Π 6808 σ. 315, Π 1993 σ. 1242.—Ἔγγραφος συμφωνία περὶ μειωμένης ἀπασχολήσεως καὶ ἀποδοχῶν, Ἔγγρ. σ. 337, ΝΖ σ. 404, Π 1316 σ. 1421.—Ἔγγράφως ἡ συμφωνία περὶ ἐργασίας ἐκ περιτροπῆς· συστατικὸς τύπος, Π 3501 σ. 1426.—Ἔγγράφως ἡ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας, Εἰσαγ. σ. 30, ΑΠ 566 σ. 150, ΑΠ 621 σ. 227, Π 543 σ. 585, Εἰσαγ. σ. 516, ΑΠ 344 σ. 974, ΑΠ 4181 σ. 1352.— Ἐπίδειξις πληρεξουσίου ἐγγράφου ἐπὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ πληρεξουσίου τοῦ καταγγέλλοντος, Π 187 σ. 781, Π 208 σ. 920.

ΑΠ 95 σ. 437.—Δικαιοδοσία πολιτικών δικαστηρίων κατά την νέαν Πολιτικήν Δικονομίαν· διατάξεις άρθρων 1, 16 Κώδικος Πολ. Δικονομίας· έννοια αύτών μή υπαγωγή εις την δικαιοδοσίαν των πολιτικών δικαστηρίων και του άκυρωτικού έλέγχου της νομιμότητος των πράξεων των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφαλίσεως, ασκουμένου υπό του Συμβουλίου της Επικρατείας, των διατάξεων του Κώδικος Πολ. Δικονομίας αναφερομένων εις «διοικητικάς διαφοράς» και εις «διαφοράς μεταξύ Οργανισμών Κοινωνικής Ασφαλίσεως», ών την έννοιαν καθορίζονται εις τας οικείας συνταγματικάς διατάξεις και αίτινες εξακολουθούσι να υπάγωνται εις την αρμοδιότητα των καινών δικαστηρίων μέχρι της συστάσεως των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων. ΣΕ 388 σ. 564.—Δικαστικός έλεγχος της πράξεως τοποθετήσεως πολεμιστού άνεργου και άπορου. Π 249 σ. 313. —Απαράδεκτος εις την επί ακυρώσει ένώπιον του Συμβουλίου Επικρατείας δίκην ουσιαστική εκτίμησις των υπό της Προτοδικειακής Επιτροπής γενομένων δεκτών πραγματικών περιστατικών· λόγος ακυρώσεως, ότι ή Επιτροπή έπροβη τα άκραια όρια εν τη εκτιμήσει παρ' αύτής των πραγματικών περιστατικών. ΣΕ 395 σ. 638.—Ίσχύς ακυρωτικής αποφάσεως Συμβουλίου Επικρατείας υπό την έννοιαν του εξ αύτης δεδικασμένου διά την συγκεκριμένην πράξιν της Διοικήσεως, ήτις απετέλεσε το αντικείμενον της προσφυγής. ΑΠ 545 σ. 1484.—Έλλειψις κατ' αρχήν αναδρομικής δυνάμεως της αναλήψεως των νομίμων άτομικών διοικητικών πράξεων, εξ ών εκτήθησαν δικαιώματα, εις ας περιπτώσεις δύναται να χωρήση ή ανάκλησις, έχουσα την έννοιαν της διακοπής διά το μέλλον της νομίμως μέχρι της ανακλήσεως υφισταμένης νομικής καταστάσεως· ανάκλησις παρανόμων διοικητικών πράξεων και συνέπειαι· αναίρεσις αποφάσεως δικαστηρίου έλλείπει νομίμου βάσεως εξ ανεπαρκούς αιτιολογίας, μή καθοριζομένων διά ποίαν λόγον ανεκλήθη πράξις περί τοποθετήσεως πολεμιστού του ά.ν. 1836/1951. ΑΠ 75 σ. 590. —Άν. νόμος 261/1968 περί ανακλήσεως διοικητικών πράξεων· λόγοι απολύτως πολεμιστών ά.ν. 1836/1951 κατόπιν αποφάσεων των Επιτροπών του άρθρου 7 ά.ν. 244/1936· σύνθεσις και λήψις αποφάσεων Επιτροπών· εφαρμογή ά.ν. 261/1968 περί ανακλήσεως διοικητικών πράξεων και επί αποφάσεων των Επιτροπών. ΣΕ 744 σ. 718.—Άκυρότης β.δ. 19.6/16.7.1955, διά του οποίου παρεσχέθη εξουσιοδότησις εις το Διοικητικόν Συμβούλιον του Κρατικού Οργανισμού Μηχανημάτων Δημοσίων Έργων προς καθορισμόν προσθέτων απολαβών, ανεπιτρέπτου ούσης της μεταβιβάσεως της εξουσιοδοτήσεως κατά γενικήν αρχήν του δημοσίου δικαίου· ανάκλησις αποφάσεως και ανατροπή καλοπίστου δημιουργηθείσης πραγματικής καταστάσεως. ΑΠ 440 σ. 1577. —Δικασταί, ως μέλη συμβουλίων ή επιτροπών Οργανισμών· έννοια άρθρου 103 του Συντάγματος. Γν.Σ. σ. 48.— Προαπαιτούμενα διά την νομίμων σύνθεσιν συλλογικού οργάνου διοικήσεως ή έγγραφος και έγκαιρος κλήσις πάντων των μελών τακτικών και αναπληρωματικών διά την προσέλευσιν εις την συνεδρίασιν, όσάκις αύται δεν γίνονται εις τακτάς ημερομηνίας· πλημμελής σύνθεσις Πρωτοδικειακής Επιτροπής περιφερείας Πειραιώς δι' απόλυσιν πολεμιστού· άκυρωσις ούτω αποφάσεως αύτής. ΣΕ 3145 σ. 366.—Σύνθεσις και λειτουργία συλλογικών οργάνων διοικήσεως· γενικαί υπό του θέματος εφαρμοζόμεναι αρχαί· συγκρότησις Επιτροπής Εφέσεων Ταμείου Συντάξεων Αιτοκινητιστών· υποχρεωτική ή προσκλησις πάντων των μελών συλλογικού οργάνου διοικήσεως, τακτικών και αναπληρωματικών, όσάκις τούτο συνέρχεται όχι εις τακτάς ημέρας. ΣΕ 652 σ. 1059.—Επέκτασις εφαρμογής ά.ν. 65/1967 επί Οργανισμών ιδιοτικού δικαίου· αναφορά εις Οργανισμούς, αποτελούντας Νομικά Πρόσωπα, μή περιλαμβανομένων και Λογαριασμών Κοινωνικής Ασφαλίσεως, ιδρυθέντων διά συλλογικών συμβάσεων εργασίας, οίος ο Ειδικός Λογαριασμός Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Εμπορικής Τραπέζης της Ελλάδος. ΣΕ 1133 σ. 769.— Ανεπίτρεπτος κατά τας διατάξεις του ισχύοντος Συντάγματος ή επέμβασις της νομοθετικής εξουσίας εις τα έργα της δικαστικής, επιλαμβανομένης της λύσεως διαφορών, ως και ή κήρυξις άκύρων των τετελεσμένων πράξεων της Δικαστικής Αρχής· έλλειψις όμως δεσμεύσεως της νομοθετικής εξουσίας προς ρύθμισιν διά νέων κανόνων δικαίου δικαιωμάτων, κτηθέντων βάσει προϊσχυόντων νόμων και αναγνωρισθέντων διά δικαστικών αποφάσεων, έστω και τελεσιδίκων· απόσβεσις απαιτήσεων κατά του Δημοσίου υπό του ν.δ. 169/1969 διά διατάξεως μή άσχέτου προς το ρυθμιζόμενον διά ταύτην θέμα. ΑΠ 444 σ. 1029.—Διακοπή προθεσμίας άρθρου 6 § 2 νόμου 3198/1955 δι' υποβολής της διαφοράς εις Διοικητικήν Αρχήν, οίον το Νομικόν Συμβούλιον του Κράτους. Π 5216 σ. 31, Είσαγ. σ. 31.

Διορισμός Βλ. λ. **Δήμοι - Κοινότητες. Δημόσιον. Νομικά Πρόσωπα. Νομιμοφροσύνη. Στράτευσις** (παράγρ. Β΄), **Υπάλληλοι δημόσιοι.**

Δίωξις ποινική. Βλ. λ. **Άδίκημα** (ποιν.).

Δοκιμή. Νόμιμος και παραδεκτή κατά την ισχύουσαν νομοθεσίαν ή σύναψις συμβάσεως εργασίας επί δοκιμή και δικαιολογητικός λόγος ταύτης· κατάρτισις της συμβάσεως εργασίας, ως πάσης συμβάσεως, ρητώς ή σιωπηρώς, δυναμένου μεταξύ των μερών να συμφωνηθή ωρισμένος χρόνος δοκιμασίας, της επί ταύτης κρίσεως του εργοδότου συναδούσης προς την καλήν πίστιν και τα συναλλακτικά ήθη· λήξις της συμβάσεως διά δοκιμήν του μισθωτού. Π 1601 σ. 1412.

Δόλος. Παραμέλησις καθηκόντων μισθωτού επιτηδές προς εξαναγκασμόν εργοδότου εις άπόλυσιν επί καταβολή της αποζημιώσεως· απόρριψις αξιώσεως αποζημιώσεως εκ του άρθρου 281 Α.Κ., Π 4808 σ. 30, Είσαγ. σ. 30, —Δόλια συμπεριφορά μισθωτού προς εξαναγκασμόν εργοδότου εις καταγγελίαν της συμβάσεως εργασίας και λήψιν της αποζημιώσεως· συνέπεια. Είσαγ. σ. 154, Π 5275 σ. 155.—

εἰς ἀσφαλιστικὰς εἰσφορὰς, ΝΖ σ. 188.— Μὴ καταβολὴ ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν καὶ δικαιώματα ἐκ τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως, ΑΠ 181 σ. 925.—Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγγρ. σ. 47, Ἔγκ. σ. 253.—Ἀγωγὴ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου κατὰ μέλους αὐτοῦ διὰ καταβολὴν καθυστερουμένων εἰσφορῶν· ἐφαρμογὴ ἐργατικῆς διαδικασίας νόμου ΓΞΟΔ'/1911, ΑΠ 326 σ. 456.

Ἐκδίκησις. Ὡς λόγος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας· κατάχρησις δικαιώματος, ΑΠ 575 σ. 153, ΑΠ 1285 σ. 1356.

Ἐκδοροσφαγεῖς. Δὲν ἀποτελεῖ θέμα, δυνάμενον νὰ ἐπιβληθῇ διὰ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὑποχρέωσις ἀποκλειστικῆς χρησιμοποιήσεως μαθητῶν, ἀνηκόντων εἰς ὡρισμένην Ἕνωσιν, ἢ καταβολὴς εἰς ταύτους ὁμοιβῆς ἀνεξαρτήτως ἀντιπαροχῆς ἐργασίας· ἀκύρωσις ἐν μέρει ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ περὶ ἐγκρίσεως τῆς ΙΑ' ἀριθ. 5/1967 διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἐργασίας καὶ ὁμοιβῆς ἐκδοροσφαγέων Θεσσαλονίκης, ΣΕ 909 σ. 855.

Ἐκκλησία. Βλ. λ. **Ἱεροψάλται.**

Ἐκπροσώπησις. Βλ. λ. **Ἀντιπροσωπεία - οι.**

Ἐκπράσωποι ἐργαζομένων. Βλ. λ. **Συνδικαλιστικὰ στελέχη.**

Ἐκπτωσις. Ὠφελειῶν μισθωτοῦ ἐκ τοῦ μισθοῦ ἐπὶ ὑπερημερίας ἐργοδότου. Βλ. λ. **Ἐργασίας συμβάσις** (παράγρ. 7).—Δικαίωμα ἐργοδότου καθ' ὅρον τῆς ἀπὸ 1.12.1947 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐν ᾧ καὶ τῶν ΙΑ' ἀριθ. 3600/1946, 45941/1951 καὶ 27316/1954 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἐπὶ παροχῆς οἰκισμοῦ, φωτισμοῦ ἢ τροφῆς ἢ πάντων τούτων, εἴτε χορηγήσεως κατὰ τρόπον συνεχῆ εἰδῶν, ὅπως προσμετρῶνται εἰς ἀναλόγους ἐκπτώσεις τοῦ μισθοῦ· ἀνάλογοι ἐκπτώσεις· ἀνίσχυρος ἀντίθετος συμφωνία πρὸς ἀποφυγὴν ἐκμεταλλεύσεως τοῦ μισθωτοῦ, ΑΠ 619 σ. 533, ΝΖ σ. 938.

Ἔκτακτοι. Ἔλλειψις δικαιώματος ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τῶν Ν.Π.Δ.Δ. πρὸς λῆψιν τῆς διὰ τῆς ΙΑ' ἀριθ. 1031/1938 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου χορηγηθείσης προσαυξήσεως βασικοῦ μισθοῦ, ΑΠ 663 σ. 526.— Ἀπαγόρευσις ἐκ τοῦ Συντάγματος προσλήψεως ἐκτάκτων ὑπαλλήλων· δυνατὴ τοποθέτησις πολεμιστῶν εἰς τὴν Στατιστικὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Δημοσίου, ὡρισμένης εἰδικῆς διατάξεως, τῆς τοῦ ἄρθρου 21 ν.δ. 3627/1956, προβλεπούσης περὶ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τῆς ἀνωτέρω Ὑπηρεσίας, ΑΠ 1991 σ. 1318.—Τακτοποίησις ἐκτάκτων ὑπαλλήλων Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ Ν.Π.Δ.Δ.· δόδηγία δι' ἐφαρμογὴν ν.δ. 169/1969, Ἔγκ. σ. 1516.

Ἐκτέλεσις. Βλ. καὶ λ. **Προσωρινὴ ἐκτέλεσις.** Ἀνεπίτρεπτον ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως, οὐδὲ κοινοποιήσεως ἐπαγγῆς κατὰ Δημοσίου καὶ μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ Κώδικος Πολ. Δικονομίας· ὁμοίως κατὰ Δ.Ε.Η., ἀπολαμβανούσης τῶν προνομίων τοῦ Δημοσίου, ΑΠ 125 σ. 1372.— Κατάταξις ἀπαιτήσεων κατὰ διανομὴν ἐκπλειστηριάσματος· προνόμιον ἀπαιτήσεων μισθωτῶν· ἔκτασις· ἀπαιτήσεις ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ· ἀπαίτησις ἀποζημιώσεως λόγῳ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, ΝΖ σ. 1409.—Ἐπαναφορὰ πραγμάτων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἐκτελέσεως ἀνυπαρθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, κατ' ἄρθρον 527 § 2 Κώδικος Πολ. Δικονομίας, ΑΠ 652 σ. 505, ΑΠ 653 σ. 527, ΑΠ 94 σ. 527, ΑΠ 251 σ. 848, ΑΠ 311 σ. 983, ΑΠ 391 σ. 1040, ΑΠ 157 σ. 1057.—Καταλογιστικαὶ ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν πράξεις διοικητικῶν ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α.· ἀπαράδεκτος αἴτησις ἀκυρώσεως κατ' αὐτῶν, χωροῦντος τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 235 τῆς προϊσχυούσης Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ 601 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἐνδίκου μέσου τῆς ἀνακοπῆς ἐνώπιον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, ΣΕ 546 σ. 789.

Ἐκχώρησις. Ἐπιτρεπτὴ κατὰ τὴν ἰσχύουσαν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐν τῇ ἀγωγῇ συμβάσεως διάταξιν τοῦ ἄρθρου 92 § 3 ν.δ. 3026/1954 περὶ Κώδικος τῶν δικηγόρων συμφωνία περὶ ὁμοιβῆς δικηγόρου δι' ἐκχωρήσεως ἢ μεταβιβάσεως μέρους τοῦ ἀντικειμένου τῆς δίκης ἢ τῆς ἐργασίας· ὑποχρέωσις γνωστοποιήσεως τῆς συμφωνίας εἰς τὸν οἰκεῖον Δικηγορικὸν Σύλλογον μόνον ἐκείνης, ἡ ὁποία ἀναφέρεται εἰς ἀξιώσεις ἐξ ἐργασιακῆς συμβάσεως, ΑΠ 13 σ. 364.

Ἐλαστικοῦ ἐργατοτεχνῖται. Ὑπαγωγὴ εἰς Κανονισμὸν ἐαρέων καὶ ἀνθυγιεινῶν ἐπαγγελμάτων τοῦ Ι.Κ.Α. ἐκ τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰς βιομηχανίας καὶ βιοτεχνίας ἐλαστικοῦ τῶν ζωμοτῶν κλπ.· ἔλλειψις δικαιώματος συντάξεως λόγῳ γήρατος μὴ ὑπαγομένων εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην τῶν ἠσφαλισμένων, ΣΕ 852 σ. 1063.

Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον. Ἐξουσία τούτου πρὸς ἀπονομὴν συντάξεως καὶ ὁμοιοδιότης πολιτικῶν δικαστηρίων, ΑΠ 421 σ. 1387.

Ἐλευθερία. Συμβάσεων κατ' ἄρθρον 361 Α.Κ., ΙΙ 202 σ. 646.—Ἄρθρα 2 § 1, 27 § 1, 126 § 2 τοῦ Συντάγματος καὶ ἀνώτατον ὅριον ἀποδοχῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων· δικαίωμα ἐλευθέρας ἀναπτύξεως τῆς προσωπικότητος· ἐλευθερία συμβάσεων· περιορισμοί, ΝΖ σ. 1.

Ἐλευθεριότητος παροχαί. Δὲν ἔχουν χαρακτῆρα μισθοῦ πρόσθετοι παροχαί, διδόμεναι ἐξ ἐλευθεριότητος ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου πρὸς τὸν μισθωτὸν καὶ οὐχὶ ἐκ νομίμου ὑποχρεώσεως ἢ ἐπὶ τῇ ἐκατέρωθεν ἐκδηλουμένῃ προθέσει, ὅπως ἀποτελέσουν ἀντάλλαγμα τῆς παρεχομένης ἐργασίας· δωρεὰ οἰκοπέδου πρὸς ὑπηρετηθὲν χαρακτῆρ, ΙΙ 246 σ. 168.

Ἑλλάδος Τράπεζα. Βλ. λ. **Τράπεζαι.**

Ἐμπιστοσύνη. Κῦρος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ, ὡς μὴ καταχρηστικῆς, γενομένης συνεπείᾳ κλονισμοῦ τῆς πρὸς αὐτὸν ἐμπιστοσύνης, ΑΠ 396 σ. 1105.—Ἐφαρμογὴ νόμου 2112/1920 καὶ ἐπὶ ὑπαλλήλων, κατεχόντων θέσιν ἐποπτείας καὶ ἐμπιστοσύνης, ΑΠ 658 σ. 231. Βλ. καὶ λ. **Διευθυνταί.**

Ἐμπορικὰ καταστήματα. Ἔλλειψις διατάξεως περὶ ὑποχρεωτικοῦ ὡραρίου ἐργασίας τῶν παραγωγῶν ἐπιχειρήσεων (πλασέ), μὴ ἐφαρμοζομένων τῶν περὶ νομίμων ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν ἢ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων·

ΑΠ 427 σ. 1102.—Προσβολή έγγράφου ὡς πλαστοῦ· ἀναβολή κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 259 § 2 καὶ 479 Κώδικος Πολ. Δικονομίας συζητήσεως μέχρις ἀμετακλήτου περατώσεως τῆς ποινικῆς διαδικασίας, χρονομένου τοῦ ὡς πλαστοῦ προσβληθέντος ὡς οὐσιώδους διὰ τὴν διάγνωσιν τῆς διαφορᾶς· ἄσκησις τῆς ποινικῆς ἀγωγῆς, Π 687 σ. 995.—Ἀπόδειξις ἡλικίας ἡσφαλισμένου Ι.Κ.Α.· ληξιαρχικὴ πρᾶξις γεννήσεως· ἐγγραφὴ εἰς μητρῶα ἢ δημοτολόγια· ἀπόφασις Ἐπιτροπῆς ν.δ. 3083/1954, ΣΕ 1651 σ. 1566.— Γνωματεύσεις Τγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς Ι.Κ.Α.· Ἔλλειψις ὑποχρεωτικῆς ἰσχύος εἰς δίκας περὶ ἀποζημιώσεως ἕνεκεν ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ΑΠ 114 σ. 575. — Μνεία ἐν ἀποφάσει ὅτι πρὸς σχηματισμὸν τῆς κρίσεως της ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησε καὶ τὰ παρὰ τῶν διαδίκων προσαχθέντα καὶ ἐπικληθέντα ἔγγραφα· βεβαίωσις ἐκ τούτου, ὅτι ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ πάντα ἐν γένει τὰ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐπικληθέντα καὶ προσαχθέντα ἔγγραφα· ἀπόρριψις λόγου ἀναιρέσεως, ΑΠ 571 σ. 89, ΑΠ 195 σ. 705.—... μὴ ἀναγκαία ειδικὴ μνεία, ΑΠ 571 σ. 89.—Συνεκτίμησις ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῶν ἀναφερομένων ἐν τῇ ἀποφάσει αὐτοῦ ἐγγράφων, μὴ ὄντος ἀναγκαίου ὅπως ἀναφέρονται κατ' ἰδίαν τὰ ὑπ' ὄψιν ληφθέντα ἔγγραφα, ΑΠ 636 σ. 302.— Παραμόρφωσις ἐγγράφου ὡς λόγος ἀναιρέσεως, ΑΠ 96 σ. 571, ΑΠ 195 σ. 705, ΑΠ 315 σ. 969. Βλ. καὶ λ. **Ἀναίρεσις, Ἀνέλεγκτον.** — Ἐξοφλητικὴ ἀπόδειξις ἀποζημιώσεως ἀπολυθέντος μισθωτοῦ, ΝΖ σ. 1064.

Ἔγκρισις. Καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ πληρεξουσίου τοῦ καταγγέλλοντος, γενομένης ἄνευ ἐπιδείξεως τοῦ πληρεξουσίου ἐγγράφου· συνέπεια ἐπὶ ἀμελλητὶ ἀποκρούσεως τῆς καταγγελίας καὶ ἐπὶ μὴ ἀποκρούσεως αὐτῆς, Π 187 σ. 781.

Ἐγκύκλιοι. Ἔλλειψις δικαιώματος ὑπαλλήλου Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 85/1946 ἐγκυκλίου αὐτῆς, περὶ τοῦ ὁποίου ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 § 8 νόμου 4504/1966, μὴ δημοσιευθέντος εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὸ οὐσιῶδες περιεχόμενόν του, ΑΠ 503 σ. 94, ΑΠ 458 σ. 1384.

Ἕδρα. Βλ. λ. **Διανυκτέρευσις.**

Ἐθνικὸν Θέατρον. Βλ. λ. **Θέατρα.**

Εἶδος. Βλ. καὶ λ. **Παροχαὶ εἰς εἶδος.** Ἐκτελεστέας ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἐργασίας, Π 189 σ. 1299.— Ἐργασίαι διαφόρου τῆς συμφωνηθείσης εἰς διάφορον χρόνον καὶ τόπον· ὑποχρεώσεις καὶ δικαιώματα μισθωτοῦ, ΝΖ σ. 1153.

Εἰθισμένος μισθός. Βλ. λ. **Ἀποδοχαί** (παράγρ. 1).

Εἰρηνοδικεῖον. Αἰτήσεις μισθωτοῦ πρὸς καταβολὴν εἰς αὐτὸν ἀποδοχῶν ἐξ ὑπερημερίας ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του, ἄλλως ἀποζημιώσεως λόγῳ τῆς ἄνευ προμηνύσεως καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας· ἁρμοδιότης Μονομελοῦς Πρωτοδικείου, ἐφ' ὅσον ἡ ἐπιβαθητικὴ αἰτησις τῆς ἀγωγῆς ὑπάγεται εἰς τὴν καθ' ὕλην ἁρμοδιότητα τούτου, τῆς κυρίας αἰτήσεως τῆς ἀγωγῆς ὑπαγομένης εἰς τὴν καθ' ὕλην ἁρμοδιότητα τοῦ Εἰρηνοδικείου, Π 45 σ. 379.— Διαφοραὶ ὑπαγόμεναι εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Εἰρηνοδικείου κατ' ἄρθρον 14 τοῦ Κώδικος Πολ. Δικονομίας· προσδιορισμὸς τῆς ἀξίας τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς κατ' ἄρθρον 11 § 7 τοῦ Κώδικος ἐπὶ ἐννόμων σχέσεων, ἐκ τῶν ὁποίων πηγάζουσι περιοδικαὶ παροχαί· ἔννοια περιοδικῆς παροχῆς· τοιαύτη καὶ ἡ ἐκ μισθοῦ πηγάζουσα· καθορισμὸς τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Εἰρηνοδικείου ὄχι ἐκ τοῦ διὰ τῆς ἀγωγῆς αἰτουμένου ποσοῦ, ἀλλὰ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐτησίας παροχῆς ἐν ἀμφισβητήσει τῆς βασικῆς σχέσεως, ἤτοι τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως παραπομπὴ εἰς τὸ ἁρμόδιον Μονομελὲς Πρωτοδικεῖον, Εἰρ. 64 σ. 382.—Ἐκδίκασις κατὰ τὸν Κώδικα Πολ. Δικονομίας τῶν διαφορῶν μελῶν Συνεταιρισμῶν κατὰ ταύτων ἀνεξαρτήτως ποσοῦ ὑπὸ τῶν Εἰρηνοδικείων, ἀποκλειομένης ἐφαρμογῆς τῆς διαδικασίας περὶ ἐργατικῶν διαφορῶν· παραπομπὴ τῆς ἐνώπιον Μονομελοῦς Πρωτοδικείου εἰσαχθείσης ἀγωγῆς εἰς τὸ ἁρμόδιον Εἰρηνοδικεῖον κατ' ἄρθρον 47 Κώδικος Πολ. Δικονομίας, ἐφαρμοζομένων καὶ ἐπὶ εἰδικῶν διαδικασιῶν, Π 5 σ. 320.—Ἐκδίκασις αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἀποφάσεως γενικῆς συνελεύσεως ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ὑπὸ τοῦ Εἰρηνοδικείου· προϋποθέσεις παραδεκτοῦ τῆς αἰτήσεως, Εἰρ. 411 σ. 1431.—Ἐργατικὴ διαφορά· ἁρμοδιότης Εἰρηνοδικείων, ἁρμοδιότης Μονομελοῦς Πρωτοδικείου, Σημ. σ. 1472.—Ἁρμοδιότης Εἰρηνοδικείων πρὸς ἐκδίκασιν ἐργατικῶν διαφορῶν, ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου τῶν ὁποίων δὲν ὑπερβαίνει μὲν τὰς 10.000 δραχμάς, ἀλλ' ἀμφισβητεῖται τὸ δικαίωμα, ἐξ οὗ πηγάζει ἡ περιοδικὴ παροχή· παραπομπὴ τῆς διαφορᾶς πρὸς ἐκδίκασιν εἰς τὸ ἁρμόδιον Μονομελὲς Πρωτοδικεῖον, Π 561 σ. 1493.—Ἁρμοδιότης ἁρμοδίου δικαστηρίου προκειμένου περὶ ἀπαιτήσεως ἐκ σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἐπὶ μὲν ἀπαιτήσεων, μὴ ὑπερβαινουσῶν τὸ ποσὸν τῶν 10.000 δραχμῶν, τὸ Εἰρηνοδικεῖον, ἐπὶ δὲ πλέον τῶν 10.000 δραχμῶν τὸ Μονομελὲς Πρωτοδικεῖον, Π 879 σ. 1503.— Συμμετοχὴ εἰς σύνθεσιν Πρωτοδικείου, ὡς ἐφετεῖον κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, Εἰρηνοδίκου εἰς εἰς ἀναπλήρωσιν κωλυομένου Πρωτοδίκου, ΑΠ 366 σ. 1096.

Εἰσπράκτορες. Βλ. καὶ λ. **Αὐτοκίνητα** (παράγρ. 1). Συνδρομῶν ἐφημερίδων κλπ.· τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορᾶς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 253.

Εἴσπραξις. Ἀποζημιώσεως νόμων 2112/1920· δὲν συνιστᾷ ἀποδοχὴν τῆς ἀπολύσεως, Π 42 σ. 84, Π 692 σ. 721.

Εἰσφορά. Βλ. καὶ λ. **Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα.** Συμφωνία μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ περὶ μεταθέσεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ βάρους· νόμιμος λόγος κατ' ἄρθρον 26 § 1 ἀ.ν. 1846/1951 ἐγκύρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως, ἄνευ οἱασδήποτε ἀποζημιώσεως, λόγῳ ἀρνήσεως τοῦ μισθωτοῦ πρὸς καταβολὴν τοῦ βαρύνοντος τοῦτον μέρους ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α., Π 1601 σ. 1301.—Χαρακτὴρ ὡς μισθοῦ τῆς μὴ παρακρατουμένης ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἐργατικῆς εἰσφορᾶς, Γν.Σ. σ. 187, Ἔγκ. σ. 186.— Ὑπαγωγὴ ἐπιδόματος ἀδείας

ὧν κατ' ἐξαίρεσιν ἡ ἀποζημίωσις μειοῦται εἰς τὸ ἥμισυ ἢ τὰ 40%, ἀπαιτουμένου τὴν βάσιν τῆς ἐνστάσεως, μὴ ἀπαιτουμένου νὰ διαλαμβάνηται ἐν τῇ ἀγωγῇ, ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν εἶναι ἐξ ἰδίας ὑπηρεσίας συνταξιοῦχος τοῦ Δημοσίου ἢ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, ΑΠ 194 σ. 710.— Ἀγωγὴ περὶ μισθοῦ ὑπερημερίας κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ.· ἔνστασις ἐναγομένου περὶ λύσεως τῆς ἀορίστου χρόνου συμβάσεως νομίμως διὰ καταγγελίας· δυνατὴ προβολὴ κατ' ἀντένστασιν λόγων ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας, μὴ ἀπεπαγγέλτως ἐρευνητέων, ΑΠ 202 σ. 776, ΑΠ 239 σ. 777.—Παροχὴ ἐνστάσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. μόνον ἐπὶ ἀσκήσεως δικαιωμάτων ἐκ διατάξεων οὐσιαστικοῦ δικαίου, μὴ παρεχομένης ἐπὶ δικαιώματος ἐκ δικονομικοῦ δικαίου, Ε 7 σ. 1222.—Ἔνστασις περὶ ἐκπτώσεως ἀλλαχοῦ κερδηθέντων· στοιχεῖα πληρότητος· ἀοριστία· μὴ ἐπιβολὴ τοῦ πρὸς ἀπόδειξιν αὐτῆς ἐπαγομένου ὅρκου, Π 1922 σ. 1367. Εἰσαγ. σ. 1367. Βλ. καὶ λ. **Αὐτεπάγγελτος ἔρευνα, Συμψηφισμός.**

Ἑνώσεις. Βλ. λ. **Συνεταιρισμοί, Σωματεῖα.**

Ἐξηρτημένη ἐργασία. Βλ. λ. **Ἐργασίας σύμβασις** (παράγρ. 1).

Ἔξοδα. Βλ. λ. **Δαπάναι, Δικαστικὰ Ἔξοδα.**

Ἐξουσιοδότησις νομοθετική. Βλ. λ. **Νόμος.**

Ἐξόφλησις. Βλ. λ. **Καταβολή.**

Ἐξοχικὰ κέντρα. Τεμάρτα ἡμερομίσθια δι' εἰσφορᾶς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 253.

Ἐξώγαμοι σχέσεις. Παροχὴ ἐξηρτημένης ἐργασίας ὑπὸ οἰκοσίτου ὑπηρετρίας ἐπ' ἀμοιβῇ· ἀνεπηρέαστον κύρους ἐργασιακῆς συμβάσεως ἐκ τοῦ λόγου, ὅτι εἶχον ἀναπτυχθῇ καὶ διετηροῦντο μεταξὺ τῶν συμβληθέντων ἐξώγαμοι σχέσεις· ὑποχρεώσεως καταβολῆς τοῦ κατ' ἄρθρον 649 Α.Κ. εἰθισμένου μισθοῦ, Π 181 σ. 376.

Ἑορταί. Βλ. καὶ λ. **Ἄρθρον ἑορτῶν, Κυριακή.** Ἑορτὴ Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ· δικαιώματα μισθωτῶν, Σημ. σ. 1600.—Ἀργία κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑορτάς· 1η Μαΐου· διατάξεις ν.δ. 748/1966, ἀ.ν. 380/1968, ὅ.δ. 157/1969, Σημ. σ. 560.—Ἑορτὴ 15ης Αὐγούστου, Σημ. σ. 1152.

Ἐπάγγελμα - τίαι. Βλ. καὶ λ. **Ἀνθυγιεινὰ ἐπαγγέλματα, Βιβλιάρια, Γαμεῖα.** Βαθμοὶ ἀνωτότητος παθόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· κριτήριον· ἀπόλυτος ἀδυναμία ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος καὶ οἱουδήποτε ἄλλης ἐργασίας καὶ διαρκὴς ἀδυναμία ἐξασκήσεως μόνον τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ παθόντος, ΑΠ 251 σ. 848. — Κύριον ἐπάγγελμα δι' ἐφαρμογὴν νόμων 2112/1920 καὶ 3198/1955· ἔννοια κυρίου ἐπαγγέλματος, Π 1348 σ. 1303.

Ἐπαναφορὰ πραγμάτων. Εἰς τὴν πρὸ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν κατ' ἄρθρον 597 § 2 Κώδικος Πολ. Δικονομίας, ΑΠ 652 σ. 305, ΑΠ 653 σ. 327, ΑΠ 94 σ. 527, ΑΠ 251 σ. 848, ΑΠ 311 σ. 983, ΑΠ 391 σ. 1040, ΑΠ 157 σ. 1057.

Ἐπίδειξις. Πληρεξουσίου ἐπὶ ἀποκρούσεως ἀμελητῇ καταγγελίας συμβάσεως, γενομένης ὑπὸ πληρεξουσίου τοῦ καταγγέλλοντος, Π 187 σ. 781, Π 208 σ. 920, ΑΠ 427 σ. 1102.

Ἐπιδικία. Ὑποβολὴ εἰς φόρον κληρονομίας ἐπιδίκων περιουσιακῶν στοιχείων, ΑΠ 328 σ. 1046.—Ἐπίκλησις συγχωνεύσεως Κ.Τ.Ε.Α. ἐν ἐπιδικίᾳ· νομιμοποίησις, Π 64 σ. 1181.

Ἐπιδόματα. Πολυετίας καὶ εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ ἰατρικοῦ προσωπικοῦ νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων, ἐξομοιουμένου πρὸς δημοσίους ὑπαλλήλους ὑπὸ τὰς ἰσχυούσας καὶ διὰ τούτους προϋποθέσεις, ΑΠ 386 σ. 919.— Προκειμένης ἐφαρμογῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ ἐκτὸς ἀντιθέτου συμφωνίας συγκρίνεται τὸ σύνολον τῶν πραγμάτι καταβαλλομένων πρὸς τὸ σύνολον τῶν ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως προβλεπομένων τοιούτων, καταβάλλεται δὲ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἢ τυχὸν ἐπὶ ἕλαττον διαφορά. Ἔγγρ. σ. 52.— Ἀδείας. Βλ. λ. **Ἄδεια μισθωτῶν** (παράγρ. Β' 1.—Ἀναπροσαρμογῆς ἐξ τοῦ Ι.Κ.Α.· ἔνωσις καταβολῆς, ΣΕ 2705 σ. 398, ΣΕ 2627 σ. 592, ΣΕ 550 σ. 732.—Ἀναπροσαρμογῆς· δικαίωμα μειωμένης συντάξεως ἀναπηρίας ἢ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς ἢ συντάξεως γήρατος ἡσφαλισμένου τοῦ Ι.Κ.Α. κατ' ἄρθρον 28 ἀ.ν. 1846/1951, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 5 § 5 νόμου 4104/1960· ἔννοια τῆς διατάξεως, ΣΕ 858 σ. 1062.—Ἀνεργίας ἐκ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀνεργίας· ἀναπροσαρμογή, Ἔγκ. σ. 399.—Ἀνεργίας τῶν ἐμπιπτόντων εἰς τὰς διατάξεις περὶ ἡμαδικῶν ἀπολύσεων ἡσφαλισμένων, Ἔγκ. σ. 594.—Ἀνεργίας τῶν τελούντων εἰς κατάστασιν ναυφορίας καὶ λοχείας, Ἔγκ. σ. 1200.— Ἀνεργίας τῶν αὐτοδικαίως ἐπανελθόντων εἰς ἐργασίαν συμφώνως πρὸς ν.δ. 190/1969, Ἔγκ. σ. 1200.— Ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ἐργαζομένους εἰς κεντρικὰ ἐργοστάσια παραγωγῆς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος· ἔννοια τῆς ὑπ' ἀριθ. 12/1960 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Α.Α. Ἀθηνῶν· δικαίωμα τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰς ἠλεκτροφόρους γραμμὰς πρὸς ἐκτέλεσιν ἐργασιῶν συναφῶν πρὸς τὴν λειτουργίαν τοῦ ἐναερίου ἢ ὑπογείου δικτύου, παρεχομένου ὁλοκλήρου τοῦ ἐπιδόματος, ἐὰν ἡ ἀπασχόλησις διαρκῇ ἐπὶ ἀσημάδες μέρος τῆς ἡμερησίας ἐργασίας, ΑΠ 341 σ. 39, ΑΠ 425 σ. 1321.—Ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰ δύο κεντρικὰ ἐργοστάσια παραγωγῆς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος Κρατικοῦ καὶ Νέου Φαλήρου· ἐπέκτασις καὶ εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰς ὑπογείους καὶ ἐναερίους γραμμὰς χαμηλῆς καὶ ὑψηλῆς τάσεως· παροχὴ προκειμένου περὶ προσώπων μὴ ἀνηκόντων εἰς τὰς ἀνωτέρω Ὑπηρεσίας, ἀλλ' ἐκτάκτως ἀπασχολουμένων εἰς τὰς ἐπικινδύνους ἐργασίας διὰ τὸν χρόνον μόνον, καθ' ὃν ταῦτα ἀπασχολοῦνται καὶ ἐκτίθενται εἰς τὸν ἐκ τούτων κίνδυνον, ΑΠ 609 σ. 326, ΑΠ 400 σ. 1196.—Ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 12/1960 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Α.Α. Ἀθηνῶν εἰς ἠλεκτροτεχνίτας Α.Ε.Η., καίτοι μὴ ἐντεταγμένους εἰς τὰς ὑπογείους καὶ ἐναερίους γραμμὰς χαμηλῆς καὶ ὑψηλῆς τάσεως· ὑφιλὴ τοιούτων· δεδικαιολογημένη πλάνη ἐργοδότιδος περὶ τὴν ὕπαρξιν ὑποχρεώσεως ἐκ τῆς ἀνωτέρω διατητικῆς ἀποφάσεως, μὴ καταστάσης τῆς ἐργοδότιδος ἄνευ ὀχλήσεως ἀπὸ τῆς

νόμιμος μισθός, ΑΠ 2544 σ. 862.—Ἀπαγωγὴ καὶ τοῦ περιοδεύοντος ὑπαλλήλου ἐπιχειρήσεως ἐμπορίας χάρτου εἰς καθορισμένον διὰ τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα ὡράριον ἐργασίας (Γνώμη πλειοψηφίας)· ὑπέρβασις τούτων ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς καὶ ἀποζημιώσεις κατὰ ν.δ. 1020/1959, Ε 2200 σ. 1556.—Προϋπηρεσία ἐμπορουπαλλήλου διὰ μισθοδοσίαν αὐτῶν διατηκὴ ἀπόφασις 44/1968, Ἔγγρ. σ. 338.

Ἐμπορικὴ Τράπεζα. Βλ. λ. **Τράπεζαι.**

Ἔνδικα μέσα. Βλ. τὰς οἰκείας λέξεις. Ἀναστολὴ προθεσμίας ἐνδίκων μέσων ἐξ ἀνωτέρας βίας· ἔννοια περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας, ΑΠ 18 σ. 371.—Ἀδικαιολογήτως ἐξ ἀπόψεως Προέδρου Πρωτοδικῶν κατ' ἄρθρ. 88 Α.Κ., μὴ ὑποκειμένης εἰς ἔνδικον τι μέσον, Π 25005 σ. 434.— Κρίσις κατ' ἄρθρον 24 Εἰσαγωγικοῦ Κώδικος Πολ. Δικονομίας Νόμου περὶ τοῦ παραδεκτοῦ τῶν ἐνδίκων μέσων, τοῦ ἐπιτρεπτοῦ τῶν προβαλλομένων λόγων καὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀσκήσεως κατὰ τὸν νόμον, τὸν ἰσχύοντα κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως, Π 1099 σ. 994.—Ἀποδοχὴ ἀπορρίψεως ἀπὸ διαδίκου, καθιστῶσα ταύτην ἀπρόσβλητον ὑπ' αὐτοῦ δι' ἐνδίκων μέσων, Π 1976 σ. 1183.

Ἔνορκοι βεβαιώσεις. Βλ. λ. **Βεβαιώσεις ἔνορκοι.**

Ἐνοχή. Ὑποχρέωσις ὀφειλέτου κατ' ἄρθρον 288 Α.Κ. νὰ συμπληρώσῃ τὴν παροχήν, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, ΑΠ 119 σ. 785.—Καθιέρωσις γενικῆς ἀρχῆς τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ καὶ ἐκτελέσει τῶν συμβάσεων ἀπὸ τῶν ἄρθρων 200, 288 καὶ 388 Α.Κ., ΑΠ 579 σ. 1542, ΑΠ 259 σ. 777.—Ἐκ τοῦ ἄρθρου 288 Α.Κ. συνάγεται ἡ ἀρχὴ τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, ἣν καὶ ὁ ἐργοδότης δέον νὰ ἐφαρμόζῃ ἔναντι τῶν ἐν τῇ ἐπιχειρήσει αὐτοῦ ἐργαζομένων, ΑΠ 119 σ. 785.—Ἀοριστία παροχῆς, ὅταν κατὰ τὴν θέλησιν τῶν συμβαλλομένων τὸ περιεχόμενόν της δὲν προσδιορίσθη πλήρως ἐν τῇ συμβάσει, ἀλλὰ συνεφωνήθη νὰ γίνῃ μεταγενεστέρως ὁ καθορισμός της ὑπὸ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων ἢ τρίτου, ὁπότε ἔχει ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρ. 371 ΑΚ., ΑΠ 320 σ. 1383.—Χορήγησις κατ' ἄρθρον 16 §§ 1, 2, 4 τοῦ Ὀργανισμοῦ ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τῆς Τραπέζης Ἑλλάδος προσαυξήσεως τοῦ μισθοῦ εἰς ὑπαλλήλους, ὑπηρετοῦντας ἐπὶ δοκιμῳ εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν πλήρως ὡρισμένη ἡ σύμβασις κατὰ τὴν παροχὴν ἑκατέρου τῶν μερῶν, τελούντων μόνον τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς ἐν μέρει, ἤτοι ὡς πρὸς τὴν προσαύξησιν τοῦ μισθοῦ τοῦ ἐναγομένου, ὑπὸ ἀναβλητικὴν αἴρεσιν τῆς δι' ὡρισμένον χρόνον εὐδοκίμου ὑπηρεσίας· ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 371 Α.Κ.· ἐφαρμογὴ ἄρθρου 207 Α.Κ., ΑΠ 550 σ. 181, ΑΠ 506 σ. 179, ΑΠ 552 σ. 386, ΑΠ 16 σ. 931, ΑΠ 270 σ. 1379, ΑΠ 320 σ. 1383.—Ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου πρὸς εἰδικώτερον καθορισμὸν τῆς συγκεκριμένης θέσεως, εἰς ἣν θὰ χρησιμοποιηθῇ ὑπ' αὐτοῦ ὁ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθεὶς πολεμιστής, κατὰ δικαίαν κρίσιν, κατ' ἄρθρον 371 Α.Κ., οὐσαν ἐλεγκτὴν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, ΑΠ 535 σ. 1482.—Ἐπὶ μεταβιβάσεως περιουσίας ἡ ἐπιχειρήσεως· εὐθύνη κατ' ἄρθρον 479 Α.Κ., Π 1821 σ. 1293.

Ἔνσημον δικαστικόν. Καταβολὴ τοῦ δικαστικοῦ ἐνσήμου ἐπὶ ἀγωγῶν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ΝΖ σ. 143.—Ἐργατικαὶ διαφοραὶ καὶ δικαστικὸν ἔνσημον, ΝΖ σ. 263, Σημ. σ. 496, Σημ. σ. 1024.—Ἀναγκαία ἡ καταβολὴ ἐνσήμου καὶ ἐπὶ ἀγωγῶν κατὰ τὴν διαδικασίαν ἐργατικῶν διαφορῶν τῶν ἄρθρων 691 ἑξ. Κώδικος Πολ. Δικονομίας, ποσοῦ ἀνωτέρου τῶν δραχμῶν 15.000, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 712 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐν περιπτώσει μὴ ἐμφανίσεως τοῦ ἐνάγοντος, ἡ διαδικασία προβαίνει, ὡς ἐὰν ἦτο οὗτος παρών, Π 61 σ. 380, Σχόλιον σ. 381, Π 313 σ. 530, Π 851 σ. 929, Ε 1837 σ. 992, Π 1 σ. 167.—Σκοπὸς θεσπίσεως τοῦ δικαστικοῦ ἐνσήμου (ἀγωγοσήμου)· ἀναγκαία ἡ καταβολὴ τούτου καὶ ἐπὶ ἀγωγῶν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 691 ἑξ. Κώδικος Πολ. Δικονομίας· συνέπεια ἐκ τῆς μὴ καταβολῆς τοῦ ἐνσήμου ἡ ἀπορριψις τῆς ἀγωγῆς, Ε 1837 σ. 992.—Contra: Μὴ ἀναγκαία ἡ καταβολὴ δικαστικοῦ ἐνσήμου ἐπὶ ἀγωγῆς ποσοῦ ἀνωτέρου τῶν 15.000 κατὰ τὴν διαδικασίαν ἐργατικῶν διαφορῶν ἄρθρου 691 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας· ἐπιχειρήματα θεμελιοῦντα τὴν ἀνωτέρω ἄποψιν, Π 7 σ. 318, Εἰσαγ. σ. 317, Π 43 σ. 379, Π 907 σ. 496, Π 483 σ. 930.—Περὶ μὴ καταβολῆς δικαστικοῦ ἐνσήμου ἐπὶ ἀγωγῶν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, Ἔγκ. σ. 339.— Ἀπαιτήσεις ἐκ τοῦ νόμου 551/1915 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων ἐκδικασθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου κατὰ τὴν διαδικασίαν ἄρθρου 691 ἑξ. Κώδικος Πολ. Δικονομίας· μὴ καταβολὴ δικαστικοῦ ἐνσήμου κατὰ τὴν ἀνωτέρω διαδικασίαν, Π 80 σ. 1117.—Ἐπείγουσα ἀνάγκη νομοθετικῆς ρυθμίσεως τοῦ θέματος τοῦ δικαστικοῦ ἐνσήμου ἐπὶ ἀγωγῶν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, Σημ. σ. 1088.—Ὁ νέος νόμος περὶ τελῶν χαρτοσήμου καὶ τὸ δικαστικὸν ἔνσημον, Σημ. σ. 896.

Ἔνστασις. Μεταβίβασις σχέσεως εἰς τὸν διάδοχον ἐργοδότην· ἔνστασις ἐργοδότου περὶ συμψηφισμοῦ εἰς μισθὸν ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως τῆς ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920, Π 42 σ. 84.—Κήρυξις κατ' ἄρθρον 101 Α.Κ. ἀκυρότητος ἀποφάσεως γενικῆς συνελεύσεως σωματείου ἕνεκεν ἀντιθέσεως πρὸς τὸν νόμον κατόπιν ἀγωγῆς καὶ ὄχι κατ' ἔνστασιν ἢ παρεμπιπτόντως, Π 4596 σ. 246.—Ἀγωγὴ περὶ μισθοῦ κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ.· ὁ ἰσχυρισμὸς περὶ ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως δὲν ἀποτελεῖ στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς, ἀλλ' ἐκ προοιμίου ἀντένστασιν κατὰ τῆς προβληθησομένης καταλυτικῆς τῆς ἀγωγῆς ἐνστάσεως περὶ ἀπολύσεως, Εἰσαγ. σ. 298.—Καταχρηστικὴ ἔνστασις, ὅτι ὁ παθὼν ἐκ προθέσεως προεκάλεσε τὸ ἐργατικὸν ἀτύχημα καὶ ὄχι στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς ἡ ἀνυπαρξία τούτου, ΑΠ 117 σ. 577.—Ἀπόλυσις ἢ ἀποχώρησις μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας διὰ συνταξιοδότησιν· δικαίωμα μεταμελείας κατ' ἄρθρον 8 ν.δ. 3789/1957 ἀποζημιώσεως· εἰς τὴν περίπτωσιν ἀπολύσεως τὰ περιστατικά, δι'

μετά οἰκειοθελῆ ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου παροχήν, ἐπαναλαμβανομένην ἐπὶ μικρὸν χρόνον καὶ δὴ κατὰ τακτὰ χρονικὰ διαστήματα' λήψης ὑπ' ὄψιν τῆς παροχῆς ταύτης ἐν περιπτώσει ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου, ΑΠ 131 σ. 573.—Παραμονῆς εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν εἰς τοὺς ἐκ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ., μὴ ἔχοντας βαθμολογικὴν ἐξέλιξιν, παραμένοντας εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν καὶ ἐξαντλοῦντας τὴν εἰδικὴν ἱεραρχίαν τῆς εἰς ἣν ἀνήκουσι κατηγορίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ.' λήψης ὑπ' ὄψιν οὐχὶ μόνον τοῦ διανυθέντος εἰς τὸ Δίκτυον τῶν Σ.Ε.Κ. χρόνου, ἀλλὰ καὶ τοῦ διανυθέντος εἰς τὸ εἰς τοιούτους συγχωνευθὲν Δίκτυον, ἐξ οὗ προέρχεται ὁ ὑπάλληλος, ἐὰν ἐνοήθη καὶ ἐφ' ὅσον ὁ τοιοῦτος χρόνος διηνύθη ἀδιακόπως καὶ τελεῖ ἐν ἀμέσῳ συνεχείᾳ μετὰ τοῦ εἰς τὸ Δίκτυον τῶν Σ.Ε.Κ. διανυθέντος χρόνου, ΑΠ 541 σ. 1502.—Παλαιστοῦς ὑπηρεσίας, οἰκογενειακῶν βαρῶν κλπ.' συνυπολογισμὸς διὰ τὴν προσαύξησιν 75% ἐπὶ τῶν ἐλαχίστων ὁρίων μισθοῦ λόγῳ ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς ἢ μὴ ἐργασίμους ἑορτάς, Π 336 σ. 1233.— Προσθέτων ἐργασίας εἰς προσωπικὸν Διεθνοῦς 'Εταιρείας Κλινικῶν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 10/1961 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ΑΠ 542 σ. 1479.—Τεχνικῶν εἰς τεχνικοὺς μονίμους δημοσίους ὑπαλλήλους ὅλων τῶν 'Υπουργείων κατ' ἄρθρον 1 § 1 ν. 3760/1957 ἀνεφάρμοστον ἐπὶ τῶν τεχνικῶν ὑπαλλήλων τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ΑΠ 590 σ. 1560.—'Υπερπαραγωγῆς ἢ ἄλλως δραβεῖα καλούμενα' θεώρησις τούτων ὡς μισθοῦ, Π 229 σ. 156.— Παροχὴ προσθέτου τοῦ μισθοῦ εἰς τεχνικὸν διευθυντὴν 'Ανωνύμου 'Εταιρείας χρηματικοῦ ποσοῦ ὡς δραβείου ἐργασίας' περιορισμὸς διὰ τοῦ ἀ.ν. 17/1967 τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν' ἀντίθεσις εἰς ἄρθρα 9 § 1 καὶ 27 § 1 τοῦ ἐν ἰσχύϊ Συντάγματος, Π 695 σ. 784.— Παροχὴ εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς ἣν διεξέχθη ἡ Α.Ε.Η. 'Ελληνικῆς 'Ηλεκτρικῆς 'Εταιρείας ἐπιδόματος 10% ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ ἀνὰ τριετίαν, ΑΠ 590 σ. 825.—Παροχὴ ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η. μηνιαίως ἐπιμισθίου εἰς τὸ κατώτερον τεχνικὸν ἢ ἄλλο προσωπικόν, τὸ ὑπηρετοῦν εἰς ἀπομεμακρυσμένας περιοχὰς καὶ προϋποθέσεις αὐτοῦ, ΑΠ 119 σ. 785.—Μισθὸς δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.' ἐπιδόματα, Ἐγκ. σ. 464.— Χορήγησις προσαυξήσεως ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 892/1955, 1031/1958 καὶ 180/1960 Πράξεων τοῦ 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ ἐπιδομάτων οἰκογενειακῶν βαρῶν καὶ ἀκριβείας διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 66/1956 καὶ 169/1956 Πράξεων τοῦ 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐφ' ὅσον ὑφίσταται ἡ πρὸς τοῦτο οἰκονομικὴ εὐχέρεια' προϋπόθεσις διὰ τὴν γέννησιν τῆς ἀξιώσεως πρὸς παροχὴν ἡ προηγουμένη ἄπαρσις τοῦ οἰκείου Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ν.Π.Δ.Δ., ἡ διαπιστοῦσα τὴν ὑφισταμένην οἰκονομικὴν εὐχέρειαν ὡς καὶ ἡ ἔγκρισις αὐτῆς ὑπὸ τῆς ἐποπτευούσης τὸ Ν.Π.Δ.Δ. 'Αρχῆς' περίπτωσις ἀξιώσεως ἀποζημιώσεως κατὰ τὰς διατάξεις περὶ ἀδικοπραξίας τοῦ ἄρθρου 105 Εἰσ.ΝΑΚ, ΑΠ 51 σ. 739.— Διαβάθμισις ἀδελφῶν νοσοκόμων καὶ μισθός' δικαίωμα τῶν διὰ τοὺς λοιποὺς δημοσίους ὑπαλλήλους ἀποδοχῶν καὶ προσαυξήσεων καὶ τῶν ἐπιδομάτων αὐτῶν, ὄχι καὶ τῶν παρεχομένων εἰς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἢ συλλογικῶν συμβάσεων, ΑΠ 631 σ. 329, ΑΠ 79 σ. 654.— Καθορισμὸς μισθοῦ καὶ ἐπιδομάτων προσωπικοῦ Σ.Ε.Κ. τοῦ συμπληρούντος ὀργανικὰς θέσεις' ἐξαίρεσις τοῦ ἐπὶ συμβάσει ὡρισμένου χρόνου προσλαμβανομένου εἰς ἐκτέλεσιν ἔργου βάσει εἰδικῶν πιστώσεων, ΑΠ 665 σ. 532.

'Επίδοσις. Βλ. λ. **Κοινοποίησις.**

'Επιθεώρησις Εργασίας. Γραφεῖα 'Επιθεωρήσεως καὶ Εὑρέσεως 'Εργασίας καὶ ἁρμοδιότης αὐτῶν κατὰ τόπον, Ἐγκ. σ. 1128.

'Επιστάτης 'Επὶ κεφαλῆς μικρᾶς ὁμάδος ἐργατῶν' χαρακτηρισμὸς αὐτοῦ ὡς ἐργάτου' καταβολὴ λόγῳ ἀπολύσεως τῆς δι' ἐργάτην ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, ΑΠ 656 σ. 331.

'Επίσχεσις ἐργασίας. Καθυστέρησις μισθοῦ καὶ ἄσκησις ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ δικαιώματος ἐπισχέσεως, μέχρις οὗ ὁ ἐργοδότης ἐκπληρώσῃ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἐκποίησιν' ἐπέλευσις ὑπερημερίας ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 656 ΑΚ καὶ δικαίωμα μισθοῦ, Π 3082 σ. 1483.

'Επιταγὴ τραπεζιτική. Ἔκδοσις τραπεζιτικῆς ἐπιταγῆς δι' ἀποζημίωσιν νόμων 2112/1920, ΑΠ 319 σ. 917.

'Επιτροπαί Βλ. καὶ λ. **Κοινωνικαὶ 'Ασφαλίσεις.** Εἰδικὴ κρίσεως ἐπὶ λόγων ἀπολύσεως συνδικαλιστικῶν στελεχῶν, Π 22441 σ. 33.—'Απαγόρευσις δι' ἄρθρου 103 τοῦ Συντάγματος τῆς συμμετοχῆς τῶν τακτικῶν δικαστῶν εἰς διοικητικὰ συμβούλια 'Οργανισμῶν 'Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων Ν.Π.Δ.Δ. κλπ. καὶ ὄχι καὶ εἰς ἐπιτροπὰς ἢ συμβούλια ἀπαφιστικῆς ἢ γνωμοδοτικῆς ἁρμοδιότητος, Γν.Υ.Σ. σ. 48.— Σύνθεσις Πρωτοδικειακῆς 'Επιτροπῆς δι' ἀπόλυσιν πολεμιστῶν μεταξὺ ἄλλων καὶ ἐξ ἑνὸς ἐκπροσώπου τῶν πολεμιστῶν, μετέχοντος τῆς συνεδριάσεως τῆς 'Επιτροπῆς τοῦ ἐκπροσώπου τῆς ὀργανώσεως, εἰς τὴν δύναμιν τῆς ὁποίας ἀνήκει ὁ κρινόμενος πολεμιστὴς διαπίστωσις τῆς ἰδιότητος τούτου ἑκάστοτε ὑπὸ τῆς 'Επιτροπῆς ἐπὶ τῇ βάσει συγκεκριμένων στοιχείων' ἀκυρωσις ἀποφάσεως αὐτῆς διὰ κακὴν σύνθεσίν της, ΣΕ 3143 σ. 226.—'Απόλυσις ἀναγκαστικῶς προσληφθέντων πολεμιστῶν' κρίσις Πρωτοδικειακῆς 'Επιτροπῆς καὶ Ἐλέγχος Συμβουλίου 'Επικρατείας, ΣΕ 3130 σ. 435.— Λόγοι ἀπολύσεως πολεμιστῶν ἀ.ν. 1836/1951 κατόπιν ἀποφάσεων τῶν ἐπιτροπῶν τοῦ ἄρθρου 7 ἀ.ν. 244/1936' σύνθεσις καὶ λῆψις ἀποφάσεων 'Επιτροπῶν' ἐφαρμογὴ ἀ.ν. 261/1968 περὶ ἀναλήψεως διοικητικῶν πράξεων καὶ ἐπὶ ἀποφάσεων τῶν 'Επιτροπῶν, ΣΕ 744 σ. 718.— Σύνθεσις καὶ λειτουργία συλλογικῶν ὀργάνων διοικήσεως' γενικαὶ ἐπὶ τοῦ θέματος ἐφαρμοζόμενα ἀρχαί' συγκρότησις 'Επιτροπῆς 'Εφέσεων Ταμείων Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν' ἐποχρεωτικὴ ἡ πρόσκλησις πάντων τῶν μελῶν συλλογικοῦ ὀργάνου διοικήσεως, τακτικῶν καὶ ἀναπληρωματικῶν, ὅσάκις τοῦτο

καθυστερήσεως ὑπερημέρου καὶ ἐπιχρέου εἰς καταβολὴν τόκων κατ' ἐφαρμογὴν ἄρθρων 342 Α.Κ., ΑΠ 398 σ. 1195.—'Ανθυγιεινῆς ἐργασίας· συμψηφισμὸς πρὸς καταβαλλομένας καὶ ἑτέρους τῶν ὁρίων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἀποδοχάς. Ἔγγρ. σ. 52.—'Ανθυγιεινῆς ἐργασίας· κάλυψις τούτου διὰ τοῦ καταβαλλομένου κατὰ τὴν ἀτομικὴν σύμβασιν ὑπερτέρου τοῦ νομίμου μισθοῦ, ΑΠ 74 σ. 518.—'Ανθυγιεινῆς ἐργασίας κεραμοπλινθοποιῶν· ἀνελίκτεται συμψηφισμοῦ πρὸς τυχὸν καταβαλλόμενον ἐπὶ πλέον τοῦ κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου ποσόν, Γνωδ. γιθ. σ. 1281.—'Ανθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς προσωπικὸν ἐργοστασίων κεραμοπλινθοποιΐας· ἐφαρμογὴ ὑπ' ἀριθ. 21/1961 ἀποφάσεως Δ.Δ.Α.Δ. 'Αθηνῶν· δικαίωμα ἐκτὸς τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰς ἐν τῇ ἀποφάσει εἰδικότητας καὶ πάντων τῶν λοιπῶν εἰς τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τῶν ἐργοστασίων κεραμοπλινθοποιΐας ἀνηκόντων, εἰς ἀντιστάθμισμα τῶν ἐπιβλαβῶν διὰ τὴν ὑγείαν τοῦ ἀνθρώπου συνθηκῶν, ὑφ' ἃς ἐργάζονται, ὡς καὶ τῶν ὑποσδήποτε ἀπασχολουμένων εἰς τὰ ἐργοστάσια κεραμοπλινθοποιΐας διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐργασιῶν συναφῶν πρὸς τὴν λειτουργίαν τούτων, ΑΠ 140 σ. 866.— 'Ανθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ 12% κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 28/1965 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Α.Δ. 'Αθηνῶν· δικαίωμα καὶ τῶν χαμενοτῶν καὶ ἠλεκτροσυγκολλητῶν τῆς Α.Ε.Η., Π 1342 σ. 1563.—'Ανθυγιεινῆς ἐργασίας· παροχὴ εἰς ἐργάτας βιοτεχνίας τσιμέντων κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 48993/1951 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν· δικαιοῦχα πρόσωπα· ἔλλειψις τοῦ δικαιώματος τούτου διὰ τοὺς φορτοεκφορτωτὰς ὅλων, προωρισμένων δι' ἐργοστάσιον τσιμέντων, ἐκ τοῦ κύτους τῶν πλοίων, προσεγγιζόντων ἐπὶ τῆς προβλήτος τοῦ λιμένος, ΑΠ 242 σ. 1000.—Διαχειριστικῶν λαθῶν σταθμαρχῶν Κ.Τ.Ε.Λ., ΑΠ 580 σ. 250.—Διαχειριστικῶν λαθῶν τῶν τεμαῶν καὶ τῶν ὑπαλλήλων Κ.Τ.Ε.Λ., τῶν μονίμως ἀπασχολουμένων μὲ διαχείρισιν χρημάτων· ἐφαρμογὴ ἐπὶ παντὸς ὑπαλλήλου τῶν Κ.Τ.Ε.Λ., παγίως διαχειριζομένου χρήματα, συνεπῶς καὶ ἐπὶ ὑπαλλήλων ταῦ προσωπικοῦ κινήσεως τῶν Κ.Τ.Ε.Λ., οἵτινες διέπονται μισθολογικῶς ὑπὸ ἄλλων διατακτικῶν ἀποφάσεων, ἀπασχολουμένου παραλλήλως πρὸς τὰ καθήκοντα αὐτῶν ὡς ὑπαλλήλων τῆς κινήσεως μονίμως μὲ διαχείρισιν χρημάτων, ΑΠ 346 σ. 1053.—Δι' ἐκτὸς ἕδρας διανυκτερεύσεως· ἀποζημίωσις· προϋποθέσεις κλπ. Βλ. λ. **Διανυκτέρευσις**.—Εἰδικῶν θελτιώσεως σταστίου κατὰ Γενικὸν Κανονισμὸν Ο.Τ.Ε.· συνυπολογισμὸς δι' ἀποδοχὰς ἀδείας, ΑΠ 468 σ. 1048.—Εἰς χειριζομένους ἐπικοινωνιακὰ μηχανήματα εἰς συνεργεῖα ἐπαίθρου τῆς Α.Ε. Τηλεφωνικῶν καὶ Ἐξωτερικῶν Ἔργων καθ' ὅσον χρόνον οὗτοι ἀπασχολοῦνται εἰς τὸν χειρισμὸν τῶν μηχανημάτων, ΑΠ 469 σ. 1322.—Εὐδοκίμων ὑπηρεσίας προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν· ἐφαρμογὴ τῆς ἀπὸ 24.9.1958 ἐθνικῆς διεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας· διαδικασία καὶ κρίσις περὶ τοῦ εὐδοκίμου τῆς ὑπηρεσίας ὑπαλλήλου· ἐλεγκτὴ κρίσις Ἑνώσεως Συνεταιρισμῶν, μὴ οὖσης καιροσκοπικῆς ἢ καταφώρως ἀδίκου, ὥστε νὰ θεωρηθῇ πληρωθεῖσα ἡ ἀναβλητικὴ αἵρεσις κατ' ἄρθρα 201, 207 Α.Κ., ΑΠ 543 σ. 40.—Εὐδοκίμων ὑπηρεσίας προσωπικοῦ Τραπέζης Ἑλλάδος· ἀναβλητικὴ αἵρεσις· ἐφαρμογὴ ἄρθρου 207 Α.Κ. κλπ. Βλ. λ. **Τράπεζαι**.—Πολυετίας καὶ εὐδοκίμων παρεμονῆς εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου· ἐφαρμογὴ τῶν προβλεπουσῶν τὴν χορήγησιν διατάξεων εἰς τὸ τακτικὸν καὶ ὄχι εἰς τὸ ἐπὶ θητείᾳ προσωπικόν· ἀποδοχαὶ ἰατρικοῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπὸ ν.δ. 2592/1953 διεπομένων ἱδρυμάτων κατὰ ν.δ. 3623/1956· σκοπὸς τοῦ τοιούτου καθορισμοῦ ἀποδοχῶν· παραπομπὴ εἰς 'Ολομέλειαν 'Αρείου Πάγου, ΑΠ 554 σ. 252.—Προσαύξησις βασικοῦ μισθοῦ τοῦ ὀργανικοῦ βαθμοῦ εἰς πάντα τακτικὸν ὑπάλληλον Ν.Π.Δ.Δ., παραμένοντα ἐπὶ πλέον τὴν τριετίαν ἐν τῷ αὐτῷ ὀργανικῷ βαθμῷ· ἔλλειψις τοῦ δικαιώματος τούτου τῶν ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τῶν Ν.Π.Δ.Δ., ΑΠ 668 σ. 326.—Εὐδοκίμου ὑπηρεσίας ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ Ὑπηρεσιῶν καὶ Ἱδρυμάτων Ὑπουργείου Γεωργίας κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 7/1967 διαιτητικὴν ἀπόφασιν καὶ ὑπ' ἀριθ. 54/1966 ὁμοίαν· λῆψις ὑπ' ὄψιν καὶ τοῦ πρὸ τῆς ἰσχύος τούτων χρόνου εὐδοκίμου ὑπηρεσίας, ΑΠ 367 σ. 1192.— Ἐφεδρικὸν εἰς τοὺς ὑπὸ τὰ ὅπλα ἀνακαλουμένους ἐκ τῆς ἐφεδρείας ὑπαλλήλους Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. κλπ., Ἔγχ. σ. 1003.—Κινήσεως ἐπὶ τὴν ἔννοιαν μισθοῦ· παροχὴ εἰς ἐργαζομένων ἐπιδόματος, χαρακτηριζομένου ὡς ἐπιδόματος κινήσεως κατὰ τὴν λῆξιν ἑκάστου μηνός· ἀναίρεσις ἀποφάσεως λόγῳ ἀντιφατικῶν αἰτιολογιῶν· ἀξίωσις τόκων διὰ μὴ ἐμπρόθεσμον καταβολὴν μισθοῦ, ἰσχυσμένης δεδικαιολογημένης ἀμφιβολίας ἐργοδότου, ΑΠ 167 σ. 727.—Οἰκογενειακά, ὡς συντάξιμος μισθός (ἐξ ἀφορμῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 2262/1968 ἀποφάσεως Συμβουλίου Ἐπικρατείας), ΝΖ σ. 332.—Οἰκογενειακὰ· κατάσταση, ἐμφαίνουσα τὰς κατηγορίας μισθωτῶν, δικαιουμένων παρ' ἐργοδοτῶν ἐπιδόματος συζύγου, γάμου, οἰκογενειακῶν βαρῶν ἢ τέκνων, Ἔγχ. σ. 1272.—Οἰκογενειακά· συνυπολογισμὸς διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τῆς ὑπὸ τῆς Τραπέζης Ἑλλάδος καταβλητέας διαφορᾶς εἰς τοὺς ἐξελθόντας τῆς ὑπηρεσίας ταύτης ὑπαλλήλους της τοῦ οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος εἰς τὰς ἀποδοχάς, ἂν καὶ καθ' ὅσον ἐχορηγεῖτο τοῦτο εἰς αὐτοὺς κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐξόδου ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, ΑΠ 213 σ. 1453.— Οἰκογενειακὰ καὶ ἀπαίτησις ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ λόγῳ παροχῆς ὑπεσοφιτῶν, ΑΠ 527 σ. 1499.—Παραγωγῆς· ὑπὸ τὴν ἔννοιαν μισθοῦ· παροχὴ ὑπὸ ἐργοδότου ἐπιδόματος παραγωγῆς· ἀντάλλαγμα τῆς ἐργασίας καὶ μέρος τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐργαζομένου· ἀξίωσις μισθωτοῦ πρὸς καταβολὴν περιεκπέντος τιμήματος μισθοῦ, ἐφ' ὅσον δὲν ἀποδέχεται τὴν μεταβολήν, μὴ δικαιούμενος τούτου μετ' ἀποδοχὴν τῶν τεθέντων ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου νέων συμβατικῶν ὅρων, Π 25193 σ. 448.—Παραγωγῆς· ὑπὸ τὴν ἔννοιαν μισθοῦ· θεώρησις ὡς μισθοῦ κατ' ἄρθρον 648 ἐπ. Α.Κ. καὶ πάσης ἐπὶ πλέον τοῦ συμφωνηθέντος ἢ νομίμου χρονικοῦ μισθοῦ παρεχομένης ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἰδιαιτέρας εἰς τὸν ἐργαζόμενον ἀμοιβῆς βάσει τοῦ νόμου ἢ συμβάσεως διὰ τὴν ὑπὸ τούτου μείζονα παραγωγικὴν ἀπόδοσιν· σιωπηρὰ σύμβασις

πολλαπλών χρόνων ὁ μισθωτὸς τελεῖ ἐν ἀνομίᾳ, ΑΠ 312 σ. 912.— Ἐκ περιτροπῆς ἐργασία· προϋποθέσεις καὶ τύπος συστάσεως, Π 5301 σ. 1426.—Εἶδος ἐκτελεστέας ὑπὸ μισθωτοῦ ἐργασίας, Π 189 σ. 1359.—Ἀποζημίωσις φορτοεκφορτωτῶν ἔνεκεν διωργανώσης ἐργασίας ἐξουσία Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καθορισμοῦ αὐτῆς καὶ τρόπου διαθέσεως, ΣΕ 3081 σ. 1385. Παροχὴ ἐργασίας διαφόρου τῆς συμφωνηθείσης (εἰς διάφορον χρόνον καὶ τόπον). συνέπειαι, ΝΖ σ. 1153.— Ἀπασχόλησις μισθωτῶν εἰς πλείονας τοῦ ἑνὸς ἐργοδότας, ΝΖ σ. 463. — Πολλαπλὴ ἀπασχόλησις καὶ ἀσφάλισις, ΣΕ 2839 σ. 185.— Ἀπασχόλησις ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων παλαιστῶν κρίσις ἐργοδότου· δικαστικὸς ἔλεγχος, Π 4960 σ. 1365, ΑΠ 535 σ. 1482. Βλ. καὶ λέξιν **Στράτευσις** (παράγρ. Η').— Ἐργατικὸν ἀτύχημα κατὰ τὴν μετάβασιν εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας, ΣΕ 844 σ. 846, ΣΕ 1455 σ. 1182. — Ἐλεύθερος χρόνος δι' εὕρεσιν ἄλλης ἐργασίας, ΝΖ σ. 1006.

Ἐργασίας σύμβασις. Βλ. καὶ λ. **Ἄδεια μισθωτῶν. Ἀπεργία, Ἀποδοχαί, Ἐργατικὰ ἀτυχήματα, Ἐργατικαὶ διαφοραί, Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας, Κατάχρησις δικαιώματος, Νεοπολεμισταί. Παλαιοὶ πολεμισταί, Πειθαρχία, Στράτευσις. Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας. Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας. Ὑπάλληλοι ἰδιωτικοί** καὶ τὰ λοιπὰ κατ' ἰδίαν θέματα εἰς τὰς οἰκείας λέξεις.

1. **Γενικά· ἐξηρτημένη ἐργασία· περιπτώσεις κλπ.** Ἡ σύμβασις ἐργασίας κατὰ τὸν Ἀστικὸν Κώδικα τῆς Ἡγεμονίας τῆς Σάμου (συμβολὴ εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου), ΝΖ σ. 8.— Αἱ ἀρχαὶ προστασίας εὐνοήτου καὶ τάξεως, ΝΖ σ. 289.— Ὑπὸ τὸ δίκαιον τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἐξέλιπεν ἡ ἔννοια τοῦ κατὰ τὸ προγενέστερον δίκαιον ἀναγνίου συναλλάγματος παροχῆς ὑπηρεσιῶν, Π 246 σ. 168.— Μίσθωσις ἐργασίας ἐφίστατο καὶ ὅταν δὲν ἦχη γίνει λόγος περὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ μισθοῦ, ὅτε καταβάλλεται ὁ εἰθισμένος μισθός, Π 246 σ. 168.— Ἀναγκαῖοι ἐκ τῶν ἄρθρων 648, 649 Α.Κ. ὅροι διὰ τὴν σύναψιν συμβάσεως ἐργασίας· ρητὴ ἢ σιωπηρὰ συμφωνία περὶ συμβάσεως ἐργασίας καὶ περὶ παροχῆς μισθοῦ, ΑΠ 636 σ. 302.— Στοιχεῖον τῆς μισθώσεως ἐργασίας ἡ συμφωνία περὶ καταβολῆς ἁπλῶς μισθοῦ, Εἰσαγ. σ. 571.—Λὲν ἀποτελεῖ θέμα ἀναγόμενον εἰς τοὺς ὅρους, τὰς συνθήκας ἢ τὴν ἀμοιβὴν τῆς ἐργασίας ἡ ὑποχρέωσις ἀποκλειστικῆς χρησιμοποιήσεως μισθωτῶν ἀνηκόντων εἰς ὡρισμένην Ἕνωσιν ἢ καταβολὴ ἀμοιβῆς ἄνευ ἀντιπαροχῆς ἐργασίας· ἔλλειψις ἐξουσίας διαιτητικῶν δικαστηρίων πρὸς ἐπιβολὴν τοιαύτης ὑποχρεώσεως, ΑΠ 909 σ. 855.— Ὕπαρξις συμβάσεως ἐργασίας, ὅταν ἀναλαμβάνῃ τις νὰ προσφέρῃ τὴν ἐργασίαν του ἐπὶ ὡρισμένων χρόνων, ἀσχέτως τοῦ ἔργου, ἐφ' ὅσον θὰ παραμεταπαιηθῇ δι' αὐτῆς κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον, Ἔγγρ. σ. 53, Π 20 σ. 1173.—Ἔννοια συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας· κριτήριον, Π 260 σ. 1421.— Ἐξάρτησις μισθωτοῦ ὡς κριτήριον ἐξηρτημένης ἐργασίας· ὕπαρξις συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ὅταν ὁ παρέχων τὴν ἐργασίαν του ἐπὶ καθορισμένῳ μισθῷ ὑποβάλλεται ἔναντι τοῦ εἰς ὃν παρέχεται εἰς νομικὴν ἐξάρτησιν διὰ τῆς ἀσκήσεως ἐποπτείας καὶ ἐλέγχου εἰς τὴν παροχὴν ἐν γένει τῆς ἐργασίας, ΑΠ 96 σ. 571, Εἰσαγ. σ. 571.— Ὕπαρξις συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ὅταν ὁ μισθωτὸς ὀφείλῃ νὰ ἐκτελῇ ἐπὶ μισθῷ τὴν ἐργασίαν του ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν καὶ καθοδήγησιν τοῦ ἐργοδότου, ὅστις κατευθύνει συμφώνως πρὸς τὰς ἀντιλήψεις καὶ ἐπιθυμίας του τὰ κατ' αὐτήν, ἤτοι ὡς πρὸς τὸν τρόπον, τόπον, χρόνον, διάρθρωσιν, ἐφαρμοστέας μεθόδους, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται ἀποξένωσις τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ πάσης πρωτοβουλίας ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ὑπηρεσίας του, Π 260 σ. 1421, Ἔγγρ. σ. 53.— Παροχὴ ἐξηρτημένης ἐργασίας προϋποθέτει σχέσιν, δυνάμει τῆς ὁποίας ὁ παρέχων τὴν ἐργασίαν ὑποβάλλεται εἰς νομικὴν ἐξάρτησιν ἔναντι τοῦ ἐργοδότου, συνισταμένην εἰς τὸ δικαίωμα τοῦ τελευταίου πρὸς ἄσκησιν ἐποπτείας, παροχὴν ὁδηγιῶν καὶ ἐπιβολὴν κυρώσεων, ΑΠ 25 σ. 664.—Ὕπαρξις σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἀποτελούσης προϋποθεσιν ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 5 § 3 νόμου 5198/1958 καὶ νόμου 2112/1920, ὑπάκουε ὁ παρέχων αὐτήν, ἄνευ προσδιορισμοῦ τῆς διαρκείας τῆς σχέσεως, τελεῖ ἐν ἐξαρτήσει πρὸς τὸν πρὸς ὃν ἡ παροχὴ ἐργοδότην, ἐκδηλουμένη διὰ τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ μισθωτοῦ νὰ ἀκολουθῇ τὰς ὁδηγίας αὐτοῦ ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας καὶ νὰ δέχεται τὸν ἔλεγχον αὐτοῦ· ἀναίρεσις ἀποφάσεως δι' ἀντιφατικὴν καὶ ἐν μέρει ἀντιφατικὴν αἰτιολογίαν, καθιστῶσα ἀνέφικτον τὸν ἔλεγχον τῆς ὀρθῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου, ΑΠ 360 σ. 987.— Στοιχεῖα προσδιορίζοντα τὴν ὕπαρξιν τῆς ἐξαρτήσεως, πλὴν μὴ πάντοτε ἀποφασιστικά, εἶναι ἡ ἔνταξις τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ἢ τὸν οἶκον τοῦ ἐργοδότου, ἡ χρονικὴ διάρκεια τῆς ἀπασχολήσεως, ἡ αὐτοπρόσωπος διεξαγωγὴ τῆς ἐργασίας, ὁ τόπος ἐργασίας, ἡ ὑπαγωγὴ εἰς κοινωνικὴν ἀσφάλισιν κλπ., Ἔγγρ. σ. 53.— Παροχὴ ἐξηρτημένης ἐργασίας δι' ὑπαγωγὴν εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α.· κρίσις ἑκάστοτε ἐπὶ τῇ βάσει τῶν συνθηκῶν ἑκάστης περιπτώσεως, ἂν ὁ προσφέρων τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ ὑποβάλληται εἰς τοιαύτην ὑπηρεσιακὴν σχέσιν ἔναντι τοῦ πρὸς ὃν παρέχεται ἡ ἐργασία, ὥστε νὰ θεωρηθῇ ὡς πληρῶν τὴν προϋπόθεσιν τοῦ νόμου περὶ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἡ ἀπεναντίας διατηρῇ ἐλευθερίαν ἐνεργείας, ὅτε δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν ἀσφάλισιν· παροχὴ ἐργασίας δυνάμει συμβάσεως ἔργου, ΣΕ 1336 σ. 1126.— Ἀναγκαία διὰ χαρακτηρισμὸν ἐργασίας ὡς ἐξηρτημένης ἡ ὕπαρξις ἐξαρτήσεως τοῦ παρέχοντος ταύτην ἀπὸ τοῦ ἐργοδότου· Ἔννοια ἐξαρτήσεως· δὲν ἀπαιτεῖται οἰκονομικὴ ἐξάρτησις, οὐδ' ἀσκεῖ ἐπιροὴν ὁ τρόπος τῆς ἀμοιβῆς, Π 2405 σ. 1429.— Συμφωνία ἐργαζομένου μετὰ παραγωγοῦ κινηματογραφικῆς ταινίας, ἵνα ἐπαθλήσῃ ὡς ἠθοποιὸς ρόλον διὰ τὴν λῆψιν τῆς ταινίας ἀντὶ συμφωνηθέντος χρηματικοῦ ποσοῦ· ὕπαρξις συμβάσεως μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἐφ' ὅσον οἱ διάδικοι ἀπέβλεψαν εἰς τὴν κατὰ χρόνον παροχὴν τῆς ἐργασίας, συντρέχοντος καὶ τοῦ στοιχείου τῆς ἐξαρτήσεως τοῦ ἐργαζομέ-

συνέρχεται ὄχι εἰς τακτὰς ἡμέρας, ΣΕ 652 σ. 1059.

Ἐπίτροπος Κυβερνητικός. Συμμετοχὴ εἰς συνεδριάσεις Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ι.Κ.Α., ὡς Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου ἀνενεργήσαν, τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως Ὑπουργείου Ἐργασίας· μὴ ὑποχρεωτικὴ ἡ συμμετοχὴ τούτου εἰς ἐκδικαστικὰς Ἐφέσεων Ἐπιτροπάς· δυνατὴ ἡ λειτουργία τούτων καὶ ἄνευ αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον ἐκλητεύθη κανονικῶς, ΣΕ 2021 σ. 1567.

Ἐπιχειρήματα. Ἰσχυρισμὸς μὴ ἀποτελῶν «πρᾶγμα» ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 807 § 7 Πολ. Δικονομίας, ἀλλ' «ἐπιχείρημα» ἀπαράδεκτος λόγος ἀναιρέσεως περὶ μὴ λήψεως αὐτοῦ ὑπ' ὄψιν, ΑΠ 135 σ. 864.

Ἐπιχειρήσεις. Διακοπὴ κλάδου ἐπιχειρήσεως κατὰ διαταγὴν Ἀρχῆς· ἔννοια ἀνωτέρας βίας δι' ἀπαλλαγὴν ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920, ΑΠ 513 σ. 26. — Διακοπὴ ἐργασιῶν ἐπιχειρήσεως ἄνευ καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως· ἀσφαλιστικὴ σχέσις μισθωτῶν, Ἐγκ. σ. 1326, Γν.Σ. σ. 1326.—Κοινῆς ὠφελείας· ἐφαρμογὴ καὶ ἐπ' αὐτῶν τοῦ βασικοῦ κανόνος τοῦ ἄρθρου 3 § 1 ἐδ. 2 τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ ἐπικουρετέρου τῶν εἰνοικοτέρων διὰ τὸν μισθωτὸν ὅρων τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως ἔναντι τῶν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ΝΖ σ. 7.—Κ.Τ.Ε.Λ.· ἀποτελοῦσι καὶ ταῦτα ἰδιοτύπους συγκοινωνιακὰς ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας καὶ μέκτησιν καὶ ἰδίαν περιουσίαν κατὰ μέρος καὶ εἶναι ὑποκείμενα ἰδίων δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων· συγχώνευσις ἑνὸς ἢ πλειόνων Κ.Τ.Ε.Λ.· μεταβίβασις καὶ τῶν δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων· νομιμοποίησις πρὸς συνέχισιν δίκης· ἐπίδομα διαχειριστικῶν λαθῶν, ΑΠ 580 σ. 250.—Σχέσις παραγωγοῦ ἐπιχειρήσεως διὰ διάθεσιν προϊόντων αὐτῆς· ἐφαρμογὴ ἄρθρου 656 Α.Κ. καὶ ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας τοῦ παραγωγοῦ, ἐκτὸς ρητοῦ ἀντιθέτου συμβατικοῦ ὅρου, μὴ συνιστώσης ἀνωτέραν βίαν τῆς προσκαίρου οἰκονομικῆς δυσχερείας τοῦ ἐργοδότου καὶ ἐν γένει τῆς κακῆς πορείας τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεώς του, ΑΠ 509 σ. 18.—Ὀργάνωσις ἐργασίας συμβολαιογραφείου ὑπὸ τὴν μορφὴν ἐπιχειρήσεως, μολονότι οἱ συμβολαιογράφοι εἶναι ἄμισθοι δημόσιοι ὑπάλληλοι· δέσμευσις ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24/1963 διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ μισθοῦ ὑπαλλήλων συμβολαιογραφείων, Π 202 σ. 646.— Χαρακτὴρ Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ὡς ἐπιχειρήσεως· ἐκδίκασις διαφορᾶς πολεμιστῶν διηγόρων κατ' ἐργατικὴν διαδικασίαν, ΑΠ 430 σ. 1042.—Μεταβίβασις περιουσίας ἢ ἐπιχειρήσεως· εὐθύνη μεταβιβάσαντος καὶ ἀποκτῶντος κατ' ἄρθρον 479 Α.Κ.· ἔννοια τῆς διατάξεως· μεταβολὴ προσώπου ἐργοδότου. Βλ. λ. **Διαδοχή. Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας** (παράγρ. Ι.Ε').— Δημοσία Ἐπιχείρησις Ἠλεκτρισμοῦ.

Βλ. λ. **Ἠλεκτρικαὶ ἐπιχειρήσεις.**

Ἐποπτείας θέσις. Βλ. λ. **Διευθυνταί.**

Ἐποχιακαὶ ἐργασίαι. Τοποθέτησις πολεμιστῶν κατ' ἄρθρον 3 ἀ.ν. 1836/1951 εἰς ἐποχιακὰς ἐργασίας, Ἐγκ. σ. 1399.

Ἔργα. Νόμιμος ἀμοιβὴ ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ Ὑπηρεσιῶν δασοτεχνικῶν ἔργων Ὑπουργείου Γεωργίας· ρύθμισις διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1963 ἀποφάσεως Π.Δ.Α.Δ. Πειραιῶς, ἐπικυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Α.Δ. Πειραιῶς· νόμιμος ἀμοιβὴ ἐργαζομένων εἰς πριστήρια, ἀπατελούντων ἰδιωτικὸν προσωπικὸν δασοτεχνικῶν ἔργων Ὑπουργείου Γεωργίας, ΑΠ 138 σ. 725.— Νόμιμοι ἀποδοχαὶ ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ Ὑπηρεσιῶν δασοτεχνικῶν ἔργων Ὑπουργείου Γεωργίας· ἐφαρμογὴ ὑπ' ἀριθ. 7/1963 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Α.Δ. Πειραιῶς· ὑπαγωγὴ εἰς αὐτὴν καὶ τοῦ ἐργαζομένου εἰς πριστήριον προσωπικοῦ, τῶν ὁποίων ἡ ἐκμετάλλευσις ἀσκεῖται παρὰ τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου Γεωργίας, Κτηνοτροφίας καὶ Δασῶν, ΑΠ 128 σ. 787.—Ὑπαγωγὴ τῶν χειριστῶν πριονοκορδέλλας ἐν πριστηρίᾳ, μὴ μετεχόντων συνεργείου ἐπισκευῆς, ἀλλ' ἀσχολουμένων μὲ τὴν παρακολούθησιν τῆς λειτουργίας τῆς πριονοκορδέλλας καὶ ἐχόντων εἰδίκευσιν εἰς τὸν κύκλον τούτων, ὡρισμένων ἐργατῶν, ὡς πρὸς τὴν ἀμοιβὴν αὐτῶν εἰς τὴν γενικὴν ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 7/1963 διαιτητικῇ ἀποφάσει κατηγορίαν, ΑΠ 135 σ. 864.—Διακωμιδήσεις συμβάσεως ἐργασίας ἀπὸ μισθώσεως ἔργου· σύμβασις περὶ παροχῆς ἐργασίας καθαριστρίας εἰς Ν.Π.Δ.Δ.· χαρακτηρισμὸς ὡς μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ οὐχὶ μισθώσεως ἔργου, ΑΠ 29 σ. 369.— Διάκρισις συμβάσεως ἐργασίας ἀπὸ μισθώσεως ἔργου· κατασκευὴ παντελονίων εἰς ἰδίων ἐργαστήριον δι' ἰδίων μέσων καὶ δι' ἰδίου προσωπικοῦ· χαρακτηρισμὸς ὡς συμβάσεως μισθώσεως ἔργου, Π 1532 σ. 1428, Ἔγγρ. σ. 53.—Διάκρισις συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀπὸ μισθώσεως ἔργου· ἀξιώσεις μισθωτοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, Π 20 σ. 1173.— Παροχὴ ἐργασίας δυνάμει συμβάσεως ἔργου καὶ ἀσφάλισις Ι.Κ.Α, ΣΕ 1336 σ. 1126.

Ἐργασία Εὐρωπαϊκὸς Κοινωνικὸς Χάρτης, ΝΖ σ. 761 ἐπ., 838 ἐπ.— Ὑποχρέωσις νέου ἐργοδότου πρὸς χορήγησιν πιστοποιητικοῦ ἐργασίας ἐπὶ μεταβολῆς τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου, ΝΖ σ. 792.— Δὲν δύναται νὰ ἐπιβληθῇ διὰ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἰσοχρεωτικὴ χρησιμοποίησις μισθωτῶν, ἀνηκόντων εἰς ὡρισμένην Ἕνωσιν, ἢ καταβολὴ ἀμοιβῆς ἄνευ ἀντιπαροχῆς ἐργασίας, ΣΕ 909 σ. 855.— Παραμονὴ φύλακος μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐργασίας μετὰ τῆς οἰκογενείας του εἰς παραχωρηθέντα αὐτῷ ἐντὸς τοῦ χώρου τῆς ἐγκαταστάσεως πρὸς κατοικίαν του· δὲν λογίζεται ὡς ἐργασία προστατευομένη ὑπὸ τῶν οἰκείων νόμων καὶ συλλογικῶν συμβάσεων κλπ., Π 336 σ. 1233, —Ἀπασχόλησις ἐλάσσων τοῦ νομίμου ὡραρίου καὶ μισθός, Π 576 σ. 92, Εἰσαγ. σ. 92, ΝΖ σ. 104, Ἔγγρ. σ. 337, ΝΖ σ. 404, ΑΠ 312 σ. 912.— Μειωμένη ἀπασχόλησις λογιστῶν καὶ βοηθῶν λογιστῶν καὶ ἀποδοχαί. Ἔγγρ. σ. 337.— Ἀπασχόλησις ἐπὶ ἔλαττον τοῦ κεκανονισμένου ὡραρίου καὶ μείωσις ἀνάλογος τῆς προσαυξήσεως δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑορτάς· ἀνεπάρκεια μειώσεως ἐπὶ σχέσεων, ἐφ' ὧν, ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῶν, ἡ παροχὴ τῶν ὑπηρεσιῶν γίνεται ἀποτελέσματος κατὰ τὴν διαδρομὴν τοῦ ὡραρίου, ὅταν ἔχῃ ἀνάγκην ὁ ἐργοδότης, καθ' ὅσον κατὰ τὸν ὁ-

τάξεως Γενικού Κανονισμού Προσωπικού του Ο.Τ.Ε., ΑΠ 24982 σ. 442.— Ακυρότης συμβάσεως εργασίας ιατρού κατά παράβασιν των περί πολυθεσίας ιατρών διατάξεων ή απαγορεύσεις άφορώσας τας πέριξ της πρώτης θέσεως, μη θιγομένου εξ αυτής του κύρους της συμβάσεως διά την πρώτην θέσιν, ΑΠ 56 σ. 431.—Ακυρότης συμβάσεως περί παροχής παρέργως και παρεπομένως εργασίας εις άλλον εργοδότην, εφ' όσον έχει εξαντληθή ο νόμιμος χρόνος εργασίας συνέπεια, ΝΖ σ. 463. —Ακυρότης συμβάσεως εργασίας μετά του Δημοσίου, μη καταρτισθείσης εγγράφως, Π 1916 σ. 1421, ΝΖ σ. 538. — Παροχή εργασίας υπό συνταξιούχου καθηγητού εις Παιδαγωγικήν Ακαδημίαν· αξίωσις αποζημιώσεως εξ αδικαιολογήτου πλουτισμού, λόγω ακυρότητος της συμβάσεως ελλείψει εγγράφου, Π 1993 σ. 1242.— Ανίσχυρος η σύμβασις προσλήψεως υπό του Ι.Κ.Α. κατωτέρου υγειονομικού προσωπικού προς ενίσχυσιν δια χρόνον πέραν των τριών μηνών δια το επί πλέον προσληφθέν ιατρικής νοσοκόμου δι' ενέργειαν κατ' οίκον ενέσεων, ΑΠ 313 σ. 1438.— Ακυρότης συμβάσεως εργασίας ως οδηγού, κατόχου άδειας οδηγού αυτοκινήτου Ρωσικών Αρχών, άνευ άδειας Υπουργείου Συγκοινωνιών, Π 1201 σ. 1418.— Ακυρότης συμβάσεως περί καταβολής υπό του μισθωτού δια την πρόσληψιν ή την διατήρησιν αυτού εις την εργασίαν ορισμένου χρηματικού ποσού, εφ' όσον η καταβολή αύτη συνεπάγεται κράτησιν ημερομισθίων και εν πάση περιπτώσει μείωσιν του νομίμου ελαχίστου ορίου αποδοχών του μισθωτού· δικαίωμα του μισθωτού εις απόδοσιν του δοθέντος χρηματικού ποσού δια της εξ αδικαιολογήτου πλουτισμού αγωγής· ισχυρισμός περί του ότι δεν σώζεται ο πλουτισμός· περίπτωσις συμβάσεως θυρωρού πολυκατοικίας, Π 1128 σ. 1370.— Δικαιώματα μισθωτού επί άκύρων συμβάσεων· δικαίωμα αποζημιώσεως νόμου 2112/1920, Β.Δ. 16 Ιουλίου 1920· εφαρμογή νόμων 551/1915 περί εργατικών ατυχημάτων· δικαίωμα χρηματικής ικανοποιήσεως δι' ηθικήν βλάβην ένεκα εργατικού ατυχήματος· επαγωγή εις ασφάλισιν· εφαρμογή Δ.ν. 559/1945 περί αδείων· εφαρμογή νομίμων χρονικών ορίων εργασίας, ΝΖ σ. 558.— Ακυρότης συμβάσεως εργασίας· αξίωσις εκ του αδικαιολογήτου πλουτισμού, Π 246 σ. 168, ΑΠ 29 σ. 369, ΑΠ 76 σ. 657, Π 1201 σ. 1418, Π 1993 σ. 1242. Βλ. και λ. **Αδικαιολόγητος πλουτισμός**.—Δυνατή η παύσις αποδοχής υπό εργοδότου υπηρεσιών μισθωτού επί άκύρου συμβάσεως εργασίας, μη επερχομένης ενημερείας του εργοδότου με συνέπειαν καταβολήν μισθού κατ' άρθρον 656 Α.Κ.· ισχυρισμός μισθωτού περί καταχρηστικής υπό εργοδότου επαλλήσεως της ακυρότητος της συμβάσεως, Π 24982 σ. 442.—Σχέσις εργασίας εξ άκύρου συμβάσεως ως εκ της πραγματικής απασχολήσεως του μισθωτού· προστασία ταύτης υπό εργατικών νόμων, ιδία οσάκις ούτοι επιβάλλουν υποχρεώσεις προνοίας αναγκαστικού δικαίου, Π 260 σ. 1421.—Ακυρότης συμβάσεως εργασίας και δικαίωμα αδείας, Π 211 σ. 453, Π 260 σ. 1421, ΝΖ σ. 538.—Αποζημιώσεως νόμου 2112/1920 επί άκύρων συμβάσεων εργασίας· έννοια σχέσεως εργασίας· δεν θεωρείται ο εν πραγματική απασχολήσει τελών μισθωτός συνεπεία άκύρου συμβάσεως εργασίας ορισμένου χρόνου ως τελών εν σχέσει εργασίας αορίστου χρόνου και συνεπώς δεν δικαιούται εν περιπτώσει απολύσεως της αποζημιώσεως του νόμου 2112/1920, αφού δεν θα εδικαιούτο τοιαύτης και εγκύρου ούσης της συμβάσεως, ΑΠ 91 σ. 441.—Καταγγελία σχέσεως εργασίας μετ' άκύρου σύμβασιν· δικαίωμα αποζημιώσεως νόμου 2112/1920, Π 260 σ. 1421, Π 1201 σ. 1418.

3. **Υποχρεώσεις μισθωτού· συνέπειαι υπαιτίου παραμελήσεως καθηκόντων· είδος εκτελεστέας εργασίας κλπ.** Υποχρέωσις κατ' άρθρον 648 Α.Κ. του εκμισθωτού να παρέχη εφ' ορισμένον ή αόριστον χρόνον την εργασίαν αυτού εις τον μισθωτήν, ΑΠ 636 σ. 305. — Υπαίτιος παραμέλησις καθηκόντων του μισθωτού· έλλειψις εκ τούτου δικαιώματος του εργοδότου, όπως προβή εις απόλυσιν του μισθωτού άνευ τηρήσεως των διατυπώσεων του άρθρου 7 § 3 νόμου 3198/1955, εκτός αν η παράβασις ενέγετα επιτηδές προς τον σκοπόν, όπως εξαναγκάση τον εργοδότην εις απόλυσιν αυτού επί τη καταβολή της νομίμου αποζημιώσεως, οπότε η αξίωσις αυτού προς αποζημίωσιν αποκρούεται εκ του άρθρου 281 Α.Κ., Π 4808 σ. 30, Είσαγ. σ. 30.—Απλή και μόνον πλημμελής εκπλήρωσις των υποχρεώσεων του μισθωτού δεν δύναται να ερμηνευθή ως σοβαρά καταγγελία της συμβάσεως εκ μέρους του μισθωτού, εκτός αν υπάρχη ορισμένη άρνησις αυτού, όπως εκπληρώση την παροχήν αυτού, συναγομένης σοβαράς καταγγελίας συμβάσεως εργασίας, Π 5808 σ. 315.—Έγκυρος ως μη καταχρηστική καταγγελία συμβάσεως εργασίας υπό εργοδότου, γενομένη προς προστασίαν του καλώς εννοουμένου επαγγελματικού συμφέροντος του εργοδότου, ένεκεν επιδειχθείσης υπό του μισθωτού πλημμελείας και όλιγωρίας περί την άσκησιν των καθηκόντων του, ΑΠ 238 σ. 857.—Αντισυμβατική συμπεριφορά μισθωτού δι' εξαναγκασμόν προς απόλυσιν· καταχρηστική η άσκησις δικαιώματος αποζημιώσεως νόμου 2112/1920, ΑΠ 565 σ. 1544.—Ο εκμισθωτής, ίνα, ως απαιτεί το άρθρον 652 Α.Κ., εκτέλεση μετ' επιμελείας και προσοχής την αναληφθείσαν παρ' αυτού εργασίαν, πρέπει αναμφιλήπτως να συμμορφούται ακριβώς προς τας οδηγίας και εντολάς του εργοδότου ή του νομίμου αντιπροσώπου, Π 20 σ. 1173. — Παροχή εργασίας διαφόρου της συμφωνηθείσης (εις διάφορον χρόνον και τόπον)· υποχρέωσις του μισθωτού, κύρος της συμβάσεως, αποζημίωσις μισθωτού, υπέρβασις των νομίμων χρονικών ορίων εργασίας, ΝΖ σ. 1155. —Είδος εργασίας εκτελεστέας υπό του μισθωτού· υποχρέωσις του μισθωτού εκ του άρθρου 652 Α.Κ. προς εκτέλεσιν εντός του εκ του νόμου ή της συμβάσεως καθωρισμένου ωραρίου εργασίας και πάσης ανατεθειμένης εις αυτόν παρεμφερούς προς την αρχικώς συμφωνηθείσαν εργασίαν, μη δικαιουμένου επί πλέον αμοιβής, εκτός εάν δια της παροχής της προσ-

νου ἀπό τοῦ ἐργοδότου, Π 5313 σ. 166.— Πρόσληψις σεναριογράφου καί σκηνοθέτου ὑπό κινηματογραφικῆς ἐπιχειρήσεως δυνάμει συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας· ἐπιδίκασις κατά τήν διαδικασίαν ἐργατικῶν διαφορῶν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καθυστερουμένης ἀμοιβῆς, Π 1 σ. 167.— Ὑπαγωγή εἰς ἀσφάλισιν Ι.Κ.Α. ὑποχρεωτικῶς καί αὐτοδικαίως πάντων τῶν παρεχόντων ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἔναντι ἀμοιβῆς, ἀνεξαρτήτως τῆς διαρκείας τῆς ἀπασχολήσεώς των καί τοῦ ὕψους τῆς ἀμοιβῆς· ὑπαγωγή καί συνταξιούχων τοῦ Δημοσίου, ἐφ' ὅσον παρέχουν τοιαύτην ἐργασίαν, ΣΕ 1956 σ. 1568.—... ὁμοίως τῶν ἱερομαλτῶν, ἐφ' ὅσον παρέχουσι τάς ὑπηρεσίας των ἐπ' ἀμοιβῇ, ΣΕ 589 σ. 1330.— Μή ὑπαγωγή εἰς ἀσφάλισιν Ι.Κ.Α. διαχειριστοῦ Ἑταιρείας προωρισμένης εἰδικῶς, μή παρέχοντος ἐξηρτημένην ἐργασίαν, ΑΠ 25 σ. 664.— Σύμβασις ἐξηρτημένης ἐργασίας παραγωγοῦ ἐπιχειρήσεως· ἐφαρμογή ἄρθρου 656 Α.Κ., ἐκτός μηταῖ ἀντιθέτου συμβατικοῦ ὅρου, ΑΠ 509 σ. 18.— Σύμβασις περί παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ὑπό συνταξιούχου δημοσίου ὑπαλλήλου, Π 1348 σ. 1303, Εἰσαγ. σ. 1302.— Παροχή ὑπηρεσιῶν ὑπό ὑπηρετρίας κατ' οἶκον· χαρακτήρ συμβάσεως ὡς ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἀφοῦ ἡ ἐνάγουσα ὑπεχρεοῦτο νά προσφέρῃ καί προσέφερε τάς ὑπηρεσίας της καθ' ὡρισμένον χρόνον τῆς ἡμέρας καί ὑπό τήν καθοδήγησιν, ἄμεσον ἐποπτείαν καί ἔλεγχον τοῦ ἐργοδότου, Π 246 σ. 168. — Ἐκδίκασις τῶν ἐκ συμβάσεως περί παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀξιώσεων κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν, Π 20 σ. 1173, Π 2405 σ. 1429.— Χαρακτήρ συμβάσεως ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου ταξί ὡς μισθώσεως προσοδοφόρου πράγματος, ἐλλείποντος ἐξαρτήσεως αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἐργοδότου, Π 2405 σ. 1429.— Παροχή ἐξηρτημένης ἐργασίας ὑπό οἰκοσίτου ὑπηρετρίας ἐπ' ἀμοιβῇ ἀνεπηρέαστον κύρους ἐργασιακῆς συμβάσεως ἐκ τοῦ λόγου ὅτι εἶχον ἀναπτυχθῆ καί διετηροῦντο μεταξύ τῶν συμβληθέντων ἐξώγαμοι σχέσεις, Π 181 σ. 376.— Διάκρισις συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀπό τῆς μισθώσεως ἔργου, Ἔγγρ. σ. 53, ΑΠ 29 σ. 369, Π 20 σ. 1173, Π 1532 σ. 1428.—Χαρακτηρισμός συμβάσεως ὡς συμβάσεως μισθώσεως ἔργου τῆς κατασκευῆς πανταλονίων εἰς ἴδιον ἐργαστήριον δι' ἰδίων μέσων καί δι' ἰδίου προσωπικοῦ, μή ἰσχυσάσης ἐξαρτήσεως, ἤτοι λήψεως ἐντολῶν ἢ ὁδηγιῶν ὡς πρός τόν χρόνον, τρόπον καί τόπον τῆς παροχῆς ἐργασίας, Π 1532 σ. 1428, Ἔγγρ. σ. 53.— Ὑπηρεσία ἀπολυμαντοῦ ἱματισμοῦ νοσοκομείου, συνιστάμενα εἰς κλιβανισμόν τοῦ ἱματισμοῦ ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος ἐπί δίωρον περίπου, ἀντί ἀμοιβῆς 250 δραχμῶν κατά περίπτωσιν· χαρακτηρισμός ὡς μισθώσεως ἔργου, ΣΕ 1336 σ. 1126. —Σύμβασις περί παροχῆς ἐργασίας καθαριστρίας εἰς Ν.Π.Δ.Δ.· χαρακτηρισμός ταύτης ὡς μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας καί οὐχί μισθώσεως ἔργου, ἐφ' ὅσον ἀνέλαβε τήν ὑποχρέωσιν παροχῆς τῆς ἐργασίας ἐπ' ἀόριστον χρόνον ἔναντι μισθοῦ, συμμορφουμένη πρός τάς ὁδηγίας τοῦ ἐργοδότου καί διατελοῦσα οὕτω πρός αὐτόν εἰς σχέσιν ἐξαρτήσεως, ΑΠ 29 σ. 369.— Κατάρτισις δύο αὐτοτελῶν συμβάσεων ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἑκάστης εἰς διάφορον χρόνον, διά διαφόρων ἀντικειμένων, καί καθορισμός ἐν ἑκατέρᾳ τούτων δωρεᾶς τοῦ τρόπου ἀμοιβῆς τοῦ μισθωτοῦ· ἔλλειψις ἐπαπτώσεως τινος ἐπί τῆς ἑτέρας τῆς ἀνασυμβατικῆς συμπεριφορᾶς τοῦ ἐργοδότου εἰς τήν μίαν τῶν ἄλλων συμβάσεων· ἀναίρεσις ἀποφάσεως δικαστηρίου ἐλλείψει νομίμων βάσεως, ΑΠ 437 σ. 1247.— Ἀπασχόλησις μισθωτῶν εἰς πλείονας τοῦ ἑνός ἐργοδότας, ΝΖ σ. 463.— Παροχή ἐργασίας ὑπαλλήλου ὑπό μέλους διοικητικοῦ συμβουλίου εἰς σωματεῖον, Π 1262 σ. 36, Π 4596 σ. 246.— ...ἁρμόδιον διά τήν ἐκδίκασιν τῶν ἀξιώσεων δικαστήριον, Π 1262 σ. 36.— Σύμβασις ἐργασίας μετά Δημοσίου· κατάρτισις ἐγγράφως, Π 5808 σ. 315.— Μακρά σύμβασις περί μισθώσεως πράγματος καί μισθώσεως ἐργασίας· ἐφαρμοστέοι νομικοί κανόνες· ἁρμόδιον δικαστήριον, Ε 197 σ. 588.— Σύμβασις ἐργασίας ναύκληρων ὁδηγῶν αὐτοκινήτων πολυτελείας, ΝΖ σ. 1398.— Πρόσληψις καί ἀποδοχαί προσωπικοῦ Ο.Α.Π. κατά ν.δ. 3398/1955, ΑΠ 481 σ. 1375.—Προϋπάθεσις τῆς ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας μία καί ἑνιαία σύμβασις μερικῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ εἰς ἐπιχείρησιν ἢ ἐκμετάλλευσιν, λειτουργοῦσαν κατά πλήρη ἀπασχόλησιν ἐκ τοῦ νόμου ἢ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας ἐπί ἀναστοίχῳ μειώσει τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ· κατάρτισις πλειόνων ἑκάστοτε συμβάσεων ἐργασίας διαχρονιμένων ἀπ' ἀλλήλων, ὡρισμένου χρόνου, ὅση ἡ διάρκεια ἑκάστοτε φοιτώσεων, Π 3301 σ. 1426.— Ἀναγκαστικαί σχέσεις ἐργασίας. Βλ. λ. **Νεοπολεμισταί, Παλαιοί πολεμισταί, Στράτευσις** (παράγρ. Β΄).—Σύμβασις ναυτικῆς ἐργασίας. Βλ. λ. **Ναυτικοί** — Διαδικασία προσλήψεως καί ἀποδοχαί καθαριστρίων, ΝΖ σ. 1515.— Κανονισμός ἐργασίας, καταρτισθείς κατά ν.δ. 3789/1957· ἐπέχει ἰσχύν συμβάσεως, ΑΠ 237 σ. 859.

2. **Ἄκυροι συμβάσεις ἐργασίας· περιπτώσεις συνέπειαι.** Ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας λόγῳ ἐλλείψεως διβλιαρίου ὑγείας· ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, Π 246 σ. 168, ΝΖ σ. 538.— Ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας μαγείρου ξενοδοχείου ἄνευ διβλιαρίου ὑγείας· ἐπικύρωσις ταύτης ἀναδρομικῶς διά τοῦ ἐφοδιασμοῦ τοῦ μισθωτοῦ ὑστέρως, Π 4126 σ. 1353.— Παροχή ἐργασίας ὑπό πρακτικοῦ μηχανικοῦ· περίπτωσις ἀπαγορεύσεως ἀναθέσεως ἐπιβλέψεως· ἀκυρότης συμβάσεως· ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ΑΠ 621 σ. 227.— Παροχή ἐργασίας ἀπαιτούσης ἀντίστοιχον πτυχίον πρακτικοῦ μηχανικοῦ· κρίσις δικαστηρίου περί ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως ἐργασίας καί δικαιώματος μισθωτοῦ ἐπί τῶν ἀποδοχῶν πρακτικοῦ μηχανικοῦ γ΄ τάξεως βάσει τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ΑΠ 26 σ. 1190.— Ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας ἐπί ἐλλείψεως πιστοποιητικοῦ νομιμοφροσύνης· ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ΑΠ 29 σ. 369.—Ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, μή τηρηθείσης τῆς διαδικασίας νομιμοφροσύνης, ΑΠ 91 σ. 141.— Ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, ἀντικειμένης εἰς διατάξεις τοῦ δημοσίας

χεία άγωγῆς μισθωτοῦ· Ἐκπτωσις ὠφελειῶν κλπ. Ἐφαρμοστέαι ἀρχαὶ εἰς τὴν σύμβασιν ἐργασίας· προσβολὴ προσωπικότητος μισθωτοῦ διὰ τῆς ἀνευ εὐλόγου αἰτίας ἀρνήσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀποδοχὴν ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ· δικαίωμα χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως τοῦ μισθωτοῦ δι' ἠθικὴν βλάβην κατ' ἄρθρα 57, 58 Α.Κ.· περίπτωσις ἀρνήσεως ἀποδοχῆς ὑπηρεσιῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951· δικαστικὸς ἐξαναγκασμὸς πρὸς ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας, ΑΠ 1147 σ. 1491.—Δικαίωμα ἐκμισθωτοῦ νὰ ἀπαιτήσῃ τὸν μισθόν, ἐὰν ὁ μισθωτὴς κατέστη ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας ἢ ἂν ἔνεκα λόγων, ἀφορώντων αὐτὸν καὶ μὴ ὀφειλομένων εἰς ἀνωτέραν βίαν, εἶναι ἀδύνατος ἡ ἀποδοχὴ τῆς ἐργασίας, μὴ ὑποχρεουμένου τοῦ ἐκμισθωτοῦ εἰς παροχὴν τῆς ἐργασίας ἐν ἄλλῳ χρόνῳ, ΑΠ 660 σ. 373, ΑΠ 315 σ. 969, ΝΖ σ. 31.—Καὶ ἂν ὁ μισθωτὴς ἐκ λόγων, ἀναφερομένων εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, μὴ συνιστώντων ὅμως ἀνωτέραν βίαν, δὲν ἀποδεχθῇ τὴν προσηκόντως καὶ πραγματικῶς προσφερομένην ὑπὸ τοῦ ἐκμισθωτοῦ ἐργασίαν, ὑποχρεοῦται, μὴ λυομένης τῆς συμβάσεως, εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ μισθοῦ πρὸς τὸν ἐκμισθωτήν, ΑΠ 509 σ. 18.—Ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 Α.Κ. συνάγεται, ὅτι ὁ ἐκμισθωτὴς διατηρεῖ τὴν ἀπαίτησιν περὶ τοῦ μισθοῦ καὶ ὅταν ὁ μισθωτὴς δὲν ἀποδέχεται τὴν εἰς αὐτὸν πράγματι καὶ προσηκόντως προσφερομένην ἐργασίαν, εἴτε διότι δὲν θέλει, εἴτε διότι δὲν δύναται ἐκ λόγων κειμένων εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ μὴ ὀφειλομένων εἰς ἀνωτέραν βίαν νὰ ἀποδεχθῇ τὴν προσφοράν, ΑΠ 315 σ. 969.— Ὑπερημερία ἐργοδότου κατ' ἄρθρα 350 καὶ 656 Α.Κ., ἐὰν ἀρνηθῇ νὰ ἀποδεχθῇ τὰς ἐφ' ἅπαξ προσφερθείσας ὑπηρεσίας· μὴ ἀναγκαία ἡ κατὰ πάντα τὸν χρόνον χρησιμον ἐπωλήψης τῆς προσφορᾶς καὶ ἀποχρονικὴ τις· εἰς τὸν ἐργοδότην προσήκει νὰ μεριμνήσῃ πρὸς ἄρσιν τῆς ὑπερημερίας του, καλῶν τὸν μισθωτὸν εἰς ἀνάληψιν ἐργασίας, ΑΠ 373 σ. 980.— Τελεσίδικος κρίσις Πρωτοδικείου περὶ μὴ ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου λόγῳ μὴ ἐγκύρου τοποθετήσεως τοῦ ἐναγοντος πολεμιστοῦ· μεταγενεστέρα ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, δι' ἧς ἐκρίθη νομίμως ἡ τοποθέτησις· ἀναγκαία διὰ τὴν ὑπερημερίαν τοῦ ἐργοδότου ἡ προσφορὰ τῶν ὑπηρεσιῶν καὶ μετὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ΑΠ 373 σ. 980.—Ἀνωτέραν βίαν δὲν συνιστᾷ ἡ πρόσκαιρος οἰκονομικὴ δυσχέρεια τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἡ ἐν γένει κακὴ πορεία τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεώς του, ΑΠ 509 σ. 18.—Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 656 Α.Κ. καὶ ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐξαρτημένης ἐργασίας τοῦ παραγωγοῦ (πλασέ), ἐκτὸς ρητοῦ ἀντιθέτου ὅρου· εἰς τὴν φύσιν καὶ ἰδιομορφίαν τῆς συμβάσεως ταύτης δὲν ἐγκειται, ὡς ἐξασφαλιζόμενος αὐτονοήτως, συμβατικὸς ὅρος, ὅτι δὲν ὑφίστατο δέσμευσις τοῦ ἐργοδότου νὰ ἀποδέχεται καὶ τὰς πέραν τῶν διαμορφωθεισῶν μετὰ τὴν σύναψιν τῆς συμβάσεως, λόγῳ κάμψεως τῶν ἐργασιῶν, οἰκονομικῶν δυνατοτήτων τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ τῆς πορείας τῶν ἐργασιῶν του, κειμένας καὶ ἐπιτυχθείσας μέσῳ τῆς δραστηριότητος τοῦ παραγωγοῦ παραγγελίας, ὥστε νὰ ἀποκλείεται ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ἄρθρου 656 Α.Κ. διὰ τὰς οὕτω μὴ ἐκτελεσμένας παρὰ τοῦ ἐργοδότου παραγγελίας, ΑΠ 509 σ. 18.—Ἀκυρότης καταγγελίας κατ' ἄρθρον 672 Α.Κ., μὴ ἰσταμένου ἀπορδαίου λόγου· ὑπερημερία ἐργοδότου· ὀφειλὴ μισθοῦ μέχρι πέρατος τοῦ χρόνου τῆς συμβάσεως, Π 4782 σ. 28.—Ἔγκυρος λύσις συμβάσεως ἐργασίας μὴ συμπληρωσάντων δύο μηνῶν, καταγγελθείσης ταύτης ἐγγράφως καὶ ἄνευ καταβολῆς μὴ ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως· ἔλλειψις οὕτω ὑπερημερίας ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ, Π 4590 σ. 88. Εἰσαγ. σ. 88.—Μετάθεσις ἱεροψάλτου Ναοῦ εἰς τὸν ἀριστερὸν ἀναλόγιον ἐκ τοῦ δεξιοῦ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν· ἀκόλουθος ταύτης ἐπὶ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας· ὑπερημερία τοῦ Ναοῦ κατ' ἄρθρον 349 Α.Κ. περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἱεροψάλτου, ἀρνουμένου νὰ προσφέρῃ τὰς τοιαύτας τῆς νέας θέσεώς του καὶ ἐμμένοντος εἰς τὴν παροχὴν αὐτῶν ὡς δεξιὸς ἱεροψάλτης· δικαίωμα ἀποδοχῶν ὑπερημερίας, ΑΠ 660 σ. 372.—Ἐφαρμογὴ ἐπὶ δημοσιοϋπαλληλικῆς σχέσεως καὶ ἐν γένει ἐπὶ τοῦ δημοσίου δικαίου τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀστικοῦ δικαίου, ἐφ' ὅσον δὲν ἀντίκεινται εἰς τοὺς σκοποὺς τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας· ἐφαρμογὴ τῶν περὶ ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου ἀρχῶν, Εἰσαγ. σ. 272.—Δυνατὴ ἡ παθεῖα ἀποδοχῆς ὑπὸ ἐργοδότου ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας, μὴ ἐπεχομένης ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου, μὲ συνέπειαν καταβολὴν μισθοῦ κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ.· ἰσχυρισμὸς μισθωτοῦ περὶ κωλυσεργίας ὑπὸ ἐργοδότου ἐπικλήσεως τῆς ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως, Π 24982 σ. 442.—Ἀπόλυσις πολεμιστῶν δικηγόρων Ν.Π.Δ.Δ.· διαδικασία ἀπολύσεως τούτων κατὰ τὰς περὶ προστασίας πολεμιστῶν διατάξεις· ἀκυρότης ἀπολύσεως, ὑπερημερία ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ δικηγόρου, μὴ ἐνεχούσης ἀποδοχὴν τῆς ἀκύρου ἀπολύσεως τῆς λήρεως τῆς κατὰ νόμον ἀποζημιώσεως δι' ἀπόλυσιν, Π 733 σ. 458, Π 692 σ. 721.—Ἀναστολὴ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀντιπερογίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀπαλλασσομένου τοῦ ἀνταπεργοῦντος τῆς ὑποχρεώσεως καταβολῆς ἀποδοχῶν τοῦ ἀπεργοῦ, ΑΠ 55 σ. 517, πρβλ. ἀγορ. σ. 505, 509.—Ἀποχώρησις ἐκ τῆς ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων πρὸς συνταξιοδότησιν· ἔλλειψις ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ καὶ δικαιώματος συνεπῶς μισθοῦ διὰ τὴν ἀπὸ τῆς ἰδίᾳ τοῦ μισθωτοῦ δοθείσαι ἀποχώρησιν μὴ παρεχομένην ἐργασίαν, ΑΠ 201 σ. 779.—Μονομερὴς μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως ἐργασίας καὶ ὑπερημερία ἐργοδότου, ΝΖ σ. 1345.—Καθυστέρησις μισθοῦ καὶ ἀσκησις ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ δικαιώματος ἐπὶ σχέσεως, μέχρις οὗ ὁ ἐργοδότης ἐκπληρώσῃ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ὑποχρέωσιν· ἐπέλευσις ὑπερημερίας ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ. καὶ δικαίωμα μισθοῦ, Π 3082 σ. 1488.—Στοιχεῖα ἀγωγῆς περὶ μισθοῦ ἐπὶ ὑπερημερίας ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ. ἡ σύμβασις ἐργασίας καὶ ἡ μὴ ἀποδοχὴ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τῶν συμπεφωνημένων καὶ προσ-

θέτου έργασίας αὐξάνῃ οὐσιωδῶς κατὰ ποσὸν ἡ ἀρχικὴ ἢ καθορίσθη εἰδικῶς τὸ εἶδος αὐτῆς· —Χρόνος μεταβάσεως τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας, ΑΠ 189 σ. 1299.—Σωματικὴ ἔρευνα μισθωτῶν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, ΝΖ σ. 595.

4. **Ἐργασότης· διευθυντικὸν δικαίωμα· μεταβολὴ κλπ.** Καθορισμὸς διὰ τῶν ἄρθρων 648 καὶ 649 Α.Κ. τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐργασίας, ἥτις συνίσταται εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ μισθοῦ, ΑΠ 246 σ. 168. —Ρύθμισις ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου παντὸς θέματος, ἀναγομένου εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῆς ἐπιχειρήσεώς του, ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν· παροχὴ ἐργασίας εἰς Κ.Τ.Ε.Α.· συγκατάθεσις μισθωτοῦ εἰς τὴν διαπίστωσιν δι' αὐτὸν μεταβολὴν ὅρων συμβάσεως, Ε 119 σ. 1165.—Διευθυντικὸν δικαίωμα ἐργοδότου καὶ μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως ἐργασίας· δὲν περιλαμβάνεται ὁ ὑποδιβασμὸς εἰς τὰ ὅρια τοῦ διευθυντικοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου, ὑποκειμένου ὅρου τῆς συμβάσεως, ΑΠ 658 σ. 231, Εἰσαγ. σ. 231.—Διευθυντικὸν δικαίωμα ἐργοδότου καὶ μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως ἐργασίας· θεώρησις ὡς μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς ὅρου συμβάσεως τῆς ἀναθέσεως εἰς τὸν μισθωτὸν κατωτέρας ἐργασίας, ἐπιφερούσης εἰς αὐτὸν ἠθικὴν μείωσιν· δικαίωμα ἀποζημιώσεως νόμων 2112/1920, Π 57 σ. 642.—Μεταβίβασις ἐπιχειρήσεως· ἐνθύνη τοῦ ἀποκτῶντος κατ' ἄρθρον 479 Α.Κ. παραλλήλως μετὰ τοῦ μεταβιβάζοντος ἔναντι τοῦ δανειστοῦ· ἔννοια ἄρθρου 479 Α.Κ.· ἐκδίκασις ἀγωγῆς μισθωτοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου ΓΞΟΛ΄, Π 1821 σ. 1295.—Μεταβολὴ προσώπου ἐργοδότου· ἐνθύνη νέου ἐργοδότου διὰ τὰς ὑπὸ τὸν προηγούμενον γεννηθείσας ἀξιώσεις τῶν μισθωτῶν (δεδαυλευμένου μισθοῦ) ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 479 Α.Κ., Π 40 σ. 1311.—Ὡς πρὸς τὴν μονομερῆ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ τὴν μεταβολὴν προσώπου ἐργοδότου βλ. λ. **Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας** (παράγρ. Ι. Α΄, Ι. Ε΄).—Ἀνάθεσις ἐργασίας εἰς ἐλεύθερον ἐργάτην φορτοεκφορτώσεων ὑπὸ τοῦ προέδρου σωματείου, εἰς ὃ εἶχεν ἀνατεθῇ ἡ διενέργεια φορτοεκφορτώσεων· μισθωτὴς τῆς ἐργασίας καὶ ὑπόχρεων τὸ Νομικὸν Πρόσωπον, ΑΠ 390 σ. 1317.—Ἀπασχόλησις μισθωτοῦ εἰς πλείονας ἐργοδότας, ΝΖ σ. 463.—Σωματικὴ ἔρευνα μισθωτῶν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, ΝΖ σ. 595.

5. **Μισθός.** Βλ. καὶ λ. **Ἀποδοχαί, Δῶρον ἑορτῶν, Ἐπιδόματα, Κυριακή, Νυκτερινὴ ἐργασία, Παροχαὶ εἰς εἶδος, Παραγραφή, Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας, Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, Ὑπερωρίαι.** Ὑποχρέωσις τοῦ μισθωτοῦ ἐργασίας κατ' ἄρθρα 648 καὶ 649 Α.Κ. πρὸς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ, Π 246 σ. 168, ΑΠ 636 σ. 303. —Στοιχεῖον τῆς μισθώσεως ἐργασίας ἡ συμφωνία περὶ καταβολῆς ἁπλῶς μισθοῦ, Εἰσαγ. σ. 571.—Μισθὸς λογίζεται συμφωνηθεὶς σιωπηρῶς, ἐὰν ἡ ἐργασία κατὰ τὰς συνήθεις περιστάσεις παρέχεται μόνον ἐπὶ μισθῷ, ΑΠ 636 σ. 303.—Καταβολή, ἐν ἐλλείψει συμφωνίας περὶ τοῦ μισθοῦ, τοῦ εἰθισμένου μισθοῦ, ΑΠ 508 σ. 12, Π 246 σ. 168, Εἰσαγ. σ. 571.— Ἔννοια εἰθισμένου μισθοῦ, ΑΠ 508 σ. 12, Π 181 σ. 376.—Μισθώσεις ἐργασίας ὑφίστανται καὶ ὅταν δὲν ἔχῃ γίνει λόγος περὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ μισθοῦ, ὅτε καταβάλλεται ὁ εἰθισμένος μισθός, Π 246 σ. 168.— Ἔννοια μισθοῦ κατ' ἄρθρον 648 ἐπ. Α.Κ., Ε 2260 σ. 1556, Γν. Σ. σ. 167, ΑΠ 131 σ. 573, ΑΠ 167 σ. 727.—Δὲν ἀποτελεῖ θέμα, ἀναγόμενον εἰς τοὺς ὅρους, συνθήκας ἢ ἀμοιβὴν ἐργασίας, ἡ ὑποχρέωσις καταβολῆς εἰς μισθωτοὺς ἀμοιβῆς, ἀνεξαρτήτως ἀντιπαροχῆς ἐργασίας, ἤτοι χαριστικῆς ἀμοιβῆς καὶ δὲν δύναται νὰ ἐπιβληθῇ διὰ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ΣΕ 909 σ. 855.— Σύγκρισις νομίμων ἀποδοχῶν πρὸς συμφωνηθείσας δι' ἀτομικῆς συμβάσεως, ΝΖ σ. 1444.—Τὰ ἄρθρα 9 § 1, 27 § 1, 126 § 2 τοῦ Συντάγματος καὶ τὸ ἀνώτατον ὅριον ἀποδοχῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ΝΖ σ. 1, Ἐπιστ. σ. 141.—Ἀνεπίτρεπτος προσβολὴ κεκτημένου ἐπὶ τῶν μισθῶν δικαιώματος, προστατευομένου ἀπὸ κανόνων δημοσίας τάξεως, Π 1262 σ. 36.— Ἔγκυρος κατ' ἄρθρον 361, 653 § 3, 174, 679 Α.Κ. συμφωνία περὶ μειώσεως τῶν συμπεριφερομένων ἀνωτέρων τῶν νομίμων ἀποδοχῶν τοῦ ἐργαζομένου, ἐφ' ὅσον ἡ μείωσις δὲν θίγει τὰ κατώτατα ὅρια τῶν διὰ διατάξεων νόμων, συλλογικῶν συμβάσεων, διαιτητικῶν ἀποφάσεων κλπ. καθοριζομένων ἀποδοχῶν των, ΑΠ 501 σ. 14, Εἰσαγ. σ. 14.— Δυνατὴ ἡ δήλωσις καὶ συναίνεσις τῶν μερῶν ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας πρὸς καθορισμὸν τοῦ μισθοῦ κατὰ τροποποίησιν τοῦ ἀρχικῶς συμφωνηθέντος ἢ ἰσχύοντος, ΑΠ 263 σ. 904.—Παροχὴ εἴδους· πότε θεωρεῖται ὡς μισθός· ἐκτιμητὸς παροχὴ εἴδους ἢ οἰκειοθελεῖς παροχαὶ δὲν θεωροῦνται ὡς μισθὸς εἰς εἶδος· δωρεὰ οἰκοπέδου πρὸς ὑπηρέτριαν· χαρακτήρ, Π 246 σ. 168.—Συνυπολογισμὸς τῆς καταβολῆς τοῦ μισθοῦ, ἐξασφαλίζοντος εἰς τὸν ἐργαζόμενον ἀπαθῶν μέσον διαπορισμοῦ, εἴτε κατὰ χρόνον ἀπασχολήσεως, εἴτε κατὰ μονάδα ἐργασίας ἢ κατ' ἀποκοπὴν· καταβολὴ αὐτοῦ· εἴδη μισθοῦ, ΑΠ 636 σ. 302.—Ἀξίωσις τόκων διὰ μὴ ἐμπροθέσμου καταβολὴν μισθοῦ, ὑφισταμένης δεδικαιολογημένης ἀμφιβολίας ἐργοδότου, ΑΠ 167 σ. 727.

6. **Ἴση μεταχείρισις.** Ἀρχαὶ προστασίας, εὐχαρίστητος καὶ τάξεως· ἀρχὴ ἴσης μεταχειρίσεως, ΝΖ σ. 289.— Ἐφαρμογὴ ἴσης μεταχειρίσεως μισθωτῶν, ἀπορρεούσης ἐκ τοῦ ἄρθρου 288 Α.Κ.· Ἔννοια αὐτῆς· παροχὴ ἐπιμισθίου εἰς κατώτερον τεχνικὸν ἢ ἄλλο προσωπικὸν τῆς Δ.Ε.Η., ΑΠ 119 σ. 785.—Ἀποδοχαὶ μισθωτῶν Δ.Ε.Η.· ἐφαρμογὴ ἀρχῆς ἴσης μεταχειρίσεως ἐπὶ τῶν προσερχομένων ἐκ τῆς τέως Κ.Ε.Τ.Η.Θ. μισθωτῶν τῆς Δ.Ε.Η. καὶ μὴ προσχωρησάντων εἰς τὸν ἰσχύοντα Κανονισμὸν αὐτῆς· καθορισμὸς κατωτάτων ὁρίων βασικῶν μηνιαίων μισθῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6/1960 ἀποφάσεως Δ.Δ.Α.Α. Θεσσαλονίκης, ΑΠ 301 σ. 998.—Σωματικὴ ἔρευνα μισθωτῶν ὑπὸ ἐργοδότου· ἀρχὴ ἴσης μεταχειρίσεως, ἀπορρέουσα ἐκ τοῦ ἄρθρου 57 Α.Κ. καὶ προστασία τῆς προσωπικότητος, ΝΖ σ. 595.

7. **Ὑπερημερία ἐργοδότου· περιπτώσεις· στοι-**

σας μισθωτού ὡς ἐργατικὸν ἀτύχημα. Βλ. λ. **Ἐργατικὰ ἀτυχήματα**.— Ἀσθένεια αἰφνιδία ναυτικοῦ ἐκ νευραισθενείας κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὑπηρεσίας συνεπεία κακοιχιῶν τῶν ταξιδίων καὶ συντεταξῶν καὶ κοπιώδους ἐργασίας ἐπιδεινούσης τὴν ἀσθένειαν καὶ θάνατος ἐκ παγιωθέντος ἐργατικοῦ ἀτυχήματος. ΝΖ σ. 336. —

9. **Ἐργασία πλέον τῆς συμφωνηθείσης ἢ συνήθους (ἄρθρον 659 Α.Κ.)**. Ἔννοια ἄρθρου 659 Α.Κ.· προϋποθέσεις ἐφαρμογῆς ταύτην ἡ ὕπαρξις ἐκτάκτου ἀνάγκης, πρὸς ἣν δὲν συμβιβάζεται ἡ διαρκὴς παροχὴ τῶν προσθέτων ὑπηρεσιῶν διὰ τὴν θεραπείαν μονίμων καὶ τακτικῶν ἀναγκῶν τοῦ ἐργοδότου, διὰ τὴν κάλυψιν τῶν ὁποίων πρέπει νὰ προσλαμβάνηται νέον προσωπικὸν ἢ νὰ συμφωνῆται μετὰ τοῦ ὑπάρχοντος κατὰ τὰ ἄρθρα 648 καὶ 649 Α.Κ. ρητῶς ἢ σιωπηρῶς ἰδιαίτερος μισθός· καταβολὴ ἐν ἐλλείψει συμφωνίας περὶ τοῦ μισθοῦ τοῦ εἰθισμένου μισθοῦ· Ἔννοια αὐτοῦ· πενταετὴς παραγραφὴ τῆς ἀξιώσεως κατ' ἄρθρον 250 § 17 Α.Κ., ΑΠ 508 σ. 12.—Ὑποχρέωσις τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τοῦ ἄρθρου 652 Α.Κ. πρὸς ἐκτέλεσιν ἐντὸς τοῦ ἐκ τοῦ νόμου ἢ τῆς συμβάσεως καθοριζομένου ὡραρίου ἐργασίας καὶ πάσης ἀνατιθεμένης εἰς αὐτὸν παρεμφεροῦς πρὸς τὴν ἀρχικῶς συμφωνηθεῖσαν ἐργασίαν, μὴ δικαιουμένου ἐπὶ πλέον ἀμοιβῆς, ἐκτὸς εἰὰν διὰ τῆς παροχῆς τῆς προσθέτου ἐργασίας αὐξάνῃ ὀλοσχερῶς κατὰ ποσὸν ἡ ἀρχικὴ ἢ καθωρίσθη εἰδικῶς τὸ εἶδος αὐτῆς, ΙΙ 189 σ. 1299. —Καθορισμὸς συμπληρωματικῆς ἀμοιβῆς ἀνηλύγως τοῦ συμφωνηθέντος μισθοῦ καὶ τῶν εἰδικῶν περιστάσεων, αἵτινες ὁμως ἐλάσσονος τοῦ νομίμου, Εἰσαγ. σ. 21.—Καθορισμὸς ὡρῶν ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδομῶν· παροχὴ κατὰ Σάββατον διώρου προσθέτου ἐργασίας· ἀμοιβὴ κατ' ἄρθρον 659 Α.Κ., ΑΠ 542 σ. 21.—Παροχὴ ἐργασίας ἐντὸς τοῦ νομίμου ὡραρίου ἐργασίας ἄνευ ποσοτικῆς ἐπιβαρύνσεως τῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἄνευ χρονικῆς ἐπεκτάσεως αὐτῆς· ἔλλειψις δικαιώματος συμπληρωματικῆς ἀμοιβῆς κατ' ἄρθρον 659 Α.Κ., ΑΠ 314 σ. 1044.—Νόμιμος ἡ ἀνάληψις ὑπὸ ὑπαλλήλου τῆς κινήσεως τῶν Κ.Τ.Ε.Λ. τῆς ἐκτελέσεως, παραλλήλως πρὸς τὰ ἔργα του, καὶ ὑπηρεσίας, ὑπαγομένης εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν Γραφείων κατὰ τὴν ἐλευθερίαν τῶν συμβάσεων, ΑΠ 346 σ. 1053.—Ἀκυρότης κατ' ἄρθρον 679 Α.Κ. συμφωνίας, δι' ἧς περιορίζονται τὰ ἐκ τοῦ ἄρθρου 659 Α.Κ. δικαιώματα. Εἰσαγ. σ. 21.—Ὕπαρξις δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ ἐπὶ τῆς ἀποζημιώσεως ἄρθρων 8 § 2 ν.δ. 4020/1959, ἐὰν παρεσχέθη ἐργασία ἐκτὸς τὰ ἀνάτατα ἐπιτρεπόμενα ὑπὸ τοῦ νόμου χρονικὰ ὅρια ἐργασίας καὶ ὄχι ἐὰν παρεσχέθη ἐργασία καθ' ὑπέρβασιν τῆς ἐν τῇ ἀτομικῇ συμβάσει ἐργασίας ὁριζομένης ἡμερησίας χρονικῆς διαρκείας αὐτῆς, ἤτοι πλέον τῆς συμφωνηθείσης, ἀλλὰ μὴ ὑπερβαινούσης τὰ διὰ διατάξεως νόμου ἐπιτρεπόμενα ἀνώτατα χρονικὰ ὅρια ἢ καθ' ὑπέρβασιν τῆς ἐν συλλογικῇ συμβάσει ἐργασίας ἢ ἐν διαιτητικῇ ἀποφάσει ὁριζομένης· ὧραι ἐργασίας θυρωρῶν, ΑΠ 855 σ. 985.—Ὑπερωρία· ὑπεργασία· παραγραφή, ΝΖ σ. 425. Βλ. καὶ λ. **Ὑπερωρίαι, Κυριακή**. — Παροχὴ ἐργασίας διαφόρου τῆς συμφωνηθείσης (εἰς διάφορον χρόνον καὶ τόπον)· ὑποχρέωσις μισθωτοῦ, κῦρος τῆς συμβάσεως, ἀποζημίωσις μισθωτοῦ, ὑπέρβασις χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας, ΝΖ σ. 1153.

10. **Ὑποχρέωσις προνοίας· ἄδεια**. Μέτρον προνοίας ἡ ἀποζημίωσις δι' ἀπόλυσιν, σκοπὸς πρὸς τὰ λοιπὰ τοιαῦτα, ἅτινα, ἀποβλέποντα εἰς τὴν προστασίαν τοῦ ἐργαζομένου, προσήκουσιν εἰς αὐτὸν καὶ ὅταν τελῇ ὑπὸ ἁπλῆν σχέσιν ἐργασίας, ΙΙ 260 σ. 1421.—Ἔξωσις κατ' ἄρθρον 662 Α.Κ. ἐργοδότου πρὸς καταγγελίαν θεσιθέντος μισθωτοῦ ἐξ οἰκονομικοτεχνικῶν λόγων, ὅρκει αὐτὴ νὰ γίνεται κατὰ τὸν τρόπον, ὃν προσδιορίζει ὁ ἐπιδικαζόμενος σκοπὸς τοῦ διὰ τῆς ἐργασίας διατηρισμοῦ του καὶ ἐντὸς πάντοτε τῶν πλαισίων τῶν ὑπὸ τῶν ἄρθρων 200, 288 καὶ 281 Α.Κ. συναλλακτικῶν ἠθῶν, ΙΙ 336 σ. 1233.— Ἄδειαι ἀναρρωτικῆς μισθωτῶν κατ' ἀ.ν. 539/1945 καὶ ἄρθρα 666 καὶ 667 Α.Κ. Βλ. λ. **Ἄδεια μισθωτῶν**.

11. **Συμψηφισμός (ἄρθρον 664 Α.Κ.)**. Ἀνεπίτρεπτον κατ' ἄρθρον 664 § 1 Α.Κ. συμψηφισμοῦ ὑπὸ ἐργοδότου ὀφειλομένων μισθῶν πρὸς ἀπαίτησίν του κατὰ τοῦ μισθωτοῦ, ἐφ' ὅσον ὁ μισθὸς οὗτος εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖος εἰς διατροφὴν τοῦ μισθωτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του, ΙΙ 42 σ. 84.—Ἡ ἀποζημίωσις νόμου 2112/1920 δὲν ἀποτελεῖ μισθὸν καὶ δὲν ἐμπίπτει εἰς τὰς περὶ ἀπαγορεύσεως τοῦ συμψηφισμοῦ διατάξεις τῶν ἄρθρων 664 § 1 καὶ 451 Α.Κ., ΑΠ 655 σ. 233.— Συμψηφισμὸς ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920, μὴ θεωρουμένης ὡς μισθοῦ, πρὸς ἀντιπαιτήσεις ἐργοδότου· ἀντιπαιτήσεις ἐκ δανείων πρὸς μισθωτὸν ἐξ ἀχρεωστήτου καταβολῆς ἀποδοχῶν, προκαταβολῶν ἕνεκα προαγωγῆς κλπ., ΙΙ 3780 σ. 1414.— Ἐπιτρεπτὸν συμψηφισμοῦ προκαταβολῶν μισθοῦ εἰς μισθόν, Εἰσαγ. σ. 1414.—Ἀποζημιώσεις ἐξ ὑπερωριῶν καὶ συμψηφισμὸς ἀντιπαιτήσεως ἐργοδότου, ΑΠ 192 σ. 633, Εἰσαγ. σ. 633.

11α. **Ἐφευρέσεις μισθωτῶν (ἄρθρον 668 Α.Κ.)**. Δικαίωμα μισθωτῶν ἐπὶ τῶν ὑπ' αὐτῶν ἐφευρέσεων· ἀποζημίωσις ἐφευρέτου μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 668 Α.Κ.· ἐκδίκασις τῆς περὶ ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρον 668 Α.Κ. ἀγωγῆς κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν· χρόνος παραγραφῆς ἀπαιτήσεως καὶ διακοπὴ αὐτοῦ· ἔννοια ἐφευρέσεως κατ' ἄρθρον 668 Α.Κ.· ἀποζημίωσις ἐφευρέτου μισθωτοῦ, ΙΙ 803 σ. 1183, Εἰσαγ. σ. 1183.—Ἐφευρέσεις μισθωτῶν, Ἐπιστ. σ. 1344.

12. **Ἐπίσχεσις ἐργασίας**. Καθιστέρησις μισθοῦ καὶ ἄσκησις ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ δικαιώματος ἐπισχέσεως, μέχρις οὗ ὁ ἐργοδότης ἐκπληρώσῃ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ὑποχρέωσιν· ἐπέλευσις ὑπερημερίας ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ. καὶ δικαίωμα μισθοῦ, ΙΙ 3082 σ. 1489.

13. **Ἀναστολὴ συμβάσεως ἐργασίας**. Ἀναστολὴ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀντιπερισπάσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀπαλλασσομένου τοῦ ἀντιπερισπωμένου τῆς ὑποχρεώσεως καταβολῆς ἀποδοχῶν τῷ ἀπεργοῦ, ΑΠ 55 σ. 517, πρβλ. ἀγορ. σ. 505, 509.

14 - 15. **Διάρκεια· συμβάσεις ὡρισμένου ἢ ἀορίστου χρόνου· λύσις· καταγγελία· σπουδαῖος**

ηκόντως προσενεχθεισῶν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ὑπηρεσιῶν, ΑΠ 202 σ. 776, ΑΠ 239 σ. 777, ΑΠ 372 σ. 989, Είσαγ. σ. 1169.—. . . ἄλλως ἀκυρότης τοῦ δικογράφου τῆς ἀγωγῆς, μὴ συγχωρουμένης τῆς συμπληρώσεως οὐδὲ κατὰ τὴν πρώτην ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν, ἐκτὸς ἂν συντρέχῃ περίπτωσις τῶν ἄρθρων 158 καὶ 160 Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐρευνωμένου τούτου καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ, ΑΠ 372 σ. 989.—Ἐπὶ ἐνστάσεως τοῦ ἐναγομένου περὶ λύσεως τῆς ἀορίστου χρόνου συμβάσεως διὰ καταγγελίας δυνατὴ προβολὴ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος κατ' ἀντένστασιν λόγων ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας, οἵτινες δὲν εἶναι αὐτεπαγγέλτως ἐρευνητέοι, ἀφοῦ ἡ ἀκυρότης αὕτη εἶναι σχετικὴ ὑπὲρ τοῦ μισθωτοῦ, ΑΠ 202 σ. 776.—Ἐπίκλησις ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας ὡς καταχρηστικῆς ὄχι στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς, ἀλλ' ἐκ προσωμίου ἀντένστασις· συμπλήρωσις διὰ τῶν προτάσεων, ΑΠ 239 σ. 777. —Στοιχεῖα ἀγωγῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 Α.Κ. περὶ ἐπιδικάσεως μισθῶν ὑπερημερίας λόγῳ ἀκύρου ἀπολύσεως· δὲν ἀπαιτεῖται διὰ τὴν πληρότητα αὐτῆς ἡ ἔκθεσις τῶν λόγων ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως, ἥτις δὲν ἀποτελεῖ στοιχεῖον τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς, ἀλλ' ἐκ προσωμίου ἀντένστασιν κατὰ τῆς τυχὸν προβληθησομένης ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου καταλυτικῆς τῆς ἀγωγῆς ἐνστάσεως περὶ ἀπολύσεως, Π 735 σ. 1169, Είσαγ. σ. 298.—Στοιχεῖα ἀγωγῆς μισθωτοῦ περὶ καθυστερουμένων μισθῶν κατ' ἐφαρμογὴν ἄρθρων 648, 649, 653 καὶ 655 Α.Κ. ἡ σύμβασις ἐργασίας, ὁ συμπεφωνημένος ἢ εἰθισμένος μισθὸς καὶ ἡ παροχὴ τῆς ἐργασίας, ΑΠ 372 σ. 989, ΑΠ 330 σ. 1317.—Καταλογισμὸς ὠφελειῶν μισθωτοῦ εἰς μισθόν, ΝΖ σ. 51, Είσαγ. σ. 154, 969.—Δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ (ἐργοδότου) νὰ ἐκπέσῃ ἐκ τοῦ μισθοῦ πᾶν ὅ,τι ὁ ἐκμισθωτὴς (μισθωτὴς) ὠφελήθη ἐκ τῆς μεταιώσεως τῆς ἐργασίας ἢ τῆς ἀλλαχοῦ παροχῆς αὐτῆς κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον τῆς ὑπερημερίας, ΝΖ σ. 51, Είσαγ. σ. 969.—. . . τοῦτο εἶναι ἀπόρροια τῆς γενικῆς ἀρχῆς τοῦ δικαίου, ὅτι ἡ ἀποζημίωσις γενικῶς ἔχει προορισμὸν τὴν ἐξουδετέρωσιν τῆς ζημίας καὶ ὄχι νὰ καταστήσῃ πλουσιώτερον ἢ πρὶν τὸν ζημιωθέντα, ΝΖ σ. 51, Είσαγ. σ. 969.—Ἔκλειψις ἢ μείωσις ἀπαιτήσεως περὶ μισθοῦ ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 Α.Κ., ἀναλόγως, ὅταν ὁ ἐκμισθωτὴς, ἔχων, ὡς ἐκ τῆς μὴ παροχῆς τῆς ἐργασίας του εἰς τὸν ἀποκρούσαντα τὴν προσφορὰν αὐτῆς μισθωτήν, ἐλεύθερον χρόνον, ἐπορίσθη ἕνεκα τούτου κέρδος, διαθέσας τὴν ἐργασίαν του ἐν ὁμοίᾳ ἢ ἀναλόγῳ σχέσει ἀλλαχοῦ καὶ οὕτω δὲν ἐπῆλθεν αὐτῷ ἡ ἐκ τῆς μὴ ἀπολήψεως τοῦ μισθοῦ περιουσιακὴ στέρησις, οὐδὲ ἡ ἐντεῦθεν βλάβη ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, ΑΠ 315 σ. 969.—Δὲν εἶναι ἀναγκαῖον, ὅπως ἡ ἐκπεστέα ὠφέλεια προέρχεται ἐξ ἐργασίας τοῦ ἐκμισθωτοῦ πράγματι παρασχεθείσης εἰς ἕτερον μισθωτήν, ἀρκοῦσης καὶ τῆς ὠφελείας, ἣν ἔσχεν οὗτος ἐκ τῆς προσφορᾶς ἁπλῶς τῆς ἐργασίας του, τῆς συνισταμένης εἰς εἰσπραχθέντας μισθοὺς ὑπερημερίας ἀπὸ τὸν μὴ ἀποδεχθέντα τὰς ὑπηρεσίας του ἐργοδότην, ΑΠ 315 σ. 969. —Ἐνυπάρχων εἰς τὸ ἄρθρον 656 Α.Κ. κανὼν ἡ ὑπὸ τοῦ ἐκμισθωτοῦ ἀπώλειας τῶν ὅσων θὰ ἐλάμβανεν, ἐὰν ἐγίνετο δεκτὴ ἡ προσφορά τῆς ἐργασίας του ἢ ἔκπτωσις τῶν ὠφελημάτων ἐκ τῆς ἄλλαχοῦ παροχῆς τῆς ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ ἀποτελεῖ ἁπλῆν ἐφαρμογὴν τοῦ ἀνωτέρω κανόνος, περιλαμβάνουσα καὶ τὴν ὠφέλειαν ἐκ τῆς προσφορᾶς τῆς ἐργασίας του, ὅταν ἡ μὴ ἀποδοχὴ αὐτῆς προσεπορίσθη αὐτῷ κατὰ νόμον ταύτην, ΑΠ 315 σ. 969.—Δὲν κωλύει τὴν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἔκπτωσιν τῆς ὠφελείας τὸ δικαίωμα τοῦ ἐξ οὗ προῆλθεν αὐτὴ νὰ ἀναζητήσῃ αὐτὴν μόνον ἡ ἀπόδοσις αὐτῆς παρεμποδίζει τὴν ἔκπτωσιν, ΑΠ 315 σ. 969.— Ἔννοια ὠφελείας ἐκ τῆς ματαιώσεως τῆς ἐργασίας· νοεῖται καὶ ἐκείνη, ἣν ἐπορίσθη ὁ μισθωτός, ἐργαζόμενος καὶ δι' ἴδιον λογαριασμόν, ΝΖ σ. 51, Είσαγ. σ. 154.—Ἀφαίρεσις ἐκ τῶν ἀποδοχῶν ὑπερημερίας τῆς ὠφελείας τοῦ μισθωτοῦ ἐκ καταστήματος, οὗτινος ἡ ἄδεια λειτουργίας εἶχεν ἐκδοθῆ διὰ λόγους φορολογικοὺς κλπ. ἐπ' ὀνόματι τῆς συζύγου του, πράγματι δὲ ἐτέλει ὑπὸ τὴν ἐκμετάλλευσιν αὐτοῦ, Π 5275 σ. 155.—Καταλογισμὸς ἢ μὴ εἰς τὸν μισθὸν ὅσων ὁ μισθωτὴς παρέλειψεν ἀπατηλῶς, καίπερ δυνάμενος νὰ ὠφεληθῇ διαφυγὼν ἐν τῇ θεωρίᾳ ἀπώλειαν Ἀρείου Πάγου ὑπὲρ τῆς ἀποφατικῆς γνώμης, ΝΖ σ. 51.— Καταλογισμὸς εἰς μισθὸν κερδηθέντων ἀλλαχοῦ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 656 § 2 Α.Κ.· ἀόριστος καὶ ἀνεπίδεκτος δικαστικῆς ἐκτιμήσεως ὁ σχετικὸς ἰσχυρισμός, ἐφ' ὅσον δὲν ἐκτίθεται εἰς ποίαν ἐργοδότην ἀπησχολήθη καὶ ποίαν ἐργασίαν παρεῖχεν, Π 249 σ. 313.—Ἔνστασις περὶ ἐκπτώσεως ἀλλαχοῦ κερδηθέντων· στοιχεῖα πληρότητος· ἀριστία· μὴ ἐπιβολὴ τοῦ πρὸς ἀπόδειξιν ἐπαγομένου ὅρκου, Π 1922 σ. 1367, Είσαγ. σ. 1367.—Μεταβίβασις σχέσεως εἰς διάδοχον ἐργοδότην· ἔνστασις ἐργοδότου περὶ συμψηφισμοῦ εἰς μισθὸν ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920, Π 42 σ. 84.—Αἰτήσεις μισθωτοῦ πρὸς καταβολὴν εἰς αὐτὸν ἀποδοχῶν ἐξ ὑπερημερίας ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του, ἄλλως ἀποζημιώσεως, λόγῳ τῆς ἄνευ προμηνύσεως καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας· ἁρμοδιότης Μονομελοῦς Πρωτοδικείου, ἐφ' ὅσον ἡ ἐπιδοθητικὴ αὐτὴ ἀγωγὴ ὑπάγεται εἰς τὴν καθ' ὕλην ἁρμοδιότητα τούτου, τῆς κυρίας αἰτήσεως τῆς ἀγωγῆς ὑπαγομένης εἰς τὴν καθ' ὕλην ἁρμοδιότητα τοῦ Εἰρηνοδικείου, Π 43 σ. 379.— Ἀνταφάρμοστον ἐπὶ συμβάσεως ναυτικῆς ἐργασίας τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 656 καὶ 669 Α.Κ., ὡς καὶ τῶν τοῦ νόμου 2112/1920· ἐφαρμογὴ πρὸ τοῦ νόμου 3816/1958 τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 361 Ἐμπορικοῦ Νόμου καὶ μετὰ τὸν νόμον τοῦτον τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 72, ΑΠ 157 σ. 1057.—Ἀξίωσις τόκων διὰ μὴ ἐμπρόθεσμον καταβολὴν μισθοῦ, ὑφισταμένης διεδικασολογημένης ἀμφιβολίας ἐργοδότου, ΑΠ 167 σ. 727.—Ὀφειλὴ τόκων λόγῳ ὑπερημερίας τοῦ ὀφειλέτου περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς παροχῆς κατ' ἄρθρον 341 Α.Κ., ὑφισταμένης δηλῆς ἡμέρας πρὸς ἐκπλήρωσιν τοιαύτης, ΑΠ 373 σ. 980.

8. **Ἀποχὴ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας.** Λόγῳ ἀπεργίας, ἀνταπεργίας. Βλ. λ. **Ἀπεργία.**— Νο-

σ. 30.—Αντίθετος προς το άρθρον 281 Α.Κ. άσκησις εκ μέρους του μισθωτού δικαιώματος αποζημιώσεως μετά καταγγελίαν της σχέσεως εκ μέρους του εργοδότου εξ αιτίας συμπεριφοράς του μισθωτού, ασυμβιβάστου προς τα εκ της σχέσεως εργασίας υποχρεώσεις του, δι' ης επεδίωξε να εξαναγκάση τον εργοδότην εις καταγγελίαν, ίνα λάβη την νόμιμον αποζημίωσιν. ΑΠ 621 σ. 227.—Απλή και μόνη πλημμελής εκπλήρωσις των υποχρεώσεων του μισθωτού δεν δύναται να ερμηνευθή ως σοβαρά καταγγελία της συμβάσεως εκ μέρους του μισθωτού, εκτός αν υπάρχη οριστική άρνησις αυτού, όπως εκπληρώση την παροχήν αυτού, συναγομένης σοβαράς καταγγελίας συμβάσεως εργασίας, Π 5808 σ. 315.—Τυπικές της υποχρεώσεως καταβολής αποζημιώσεως εν περιπτώσει καταγγελίας συμβάσεως εργασίας επί συμβάσεως εργασίας αορίστου χρόνου· έννοια σχέσεως εργασίας· δεν θεωρείται ο εν πραγματική απασχολήσει τελών μισθωτός συνεπεία άκυρου συμβάσεως εργασίας ωρισμένου χρόνου, ως τελών εν σχέσει εργασίας αορίστου χρόνου και συνεπώς δεν δικαιούται εν περιπτώσει απολύσεως της αποζημιώσεως του νόμου 2112/1920, αφού δεν θα εδικαιούτο τοιαύτης και έγκυρου ούσης της συμβάσεως, ΑΠ 91 σ. 441.— Ακυρότης συμβάσεως εργασίας ωρισμένου χρόνου, αντικειμένης εις διατάξεις του δημοσίας τάξεως Γενικού Κανονισμού Προσωπικού του Ο.Τ.Ε.· δυνατή η παύσις αποδοχής υπό εργοδότου υπηρεσιών μισθωτού επί άκυρων συμβάσεων εργασίας, μη επερχομένης υπερημερίας του εργοδότου, με συνέπειαν καταβολήν μισθού κατ' άρθρον 656 Α.Κ.· ισχυρισμός μισθωτού περί καταχρηστικής υπό εργοδότου επακλήσεως της ακυρότητος της συμβάσεως, Π 24982 σ. 442.— Επιτρεπτή η μεταξύ εργαζομένου και εργοδότου συμφωνία περί υπολογισμού διά την αποζημίωσιν λόγω καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας ωρισμένου χρόνου προϋπηρεσίας παρ' άλλω εργοδότη, Π 202 σ. 646.—Λύσις διά καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας, ης η διάρκεια ούτε ωρίσθη, ούτε εκ του είδους και του σκοπού αυτής συνάγεται· νόμιμος κατ' άρθρον 669 Α.Κ., μη υποκειμένη εις τύπον τινά· δύναται να γίνη και σιωπηρώς· κρίσις δικαστού και έλεγχος Άρείου Πάγου, ΑΠ 315 σ. 969, Είσαγ. σ. 969.— Λήξις συμβάσεων διεθνιτών κλπ. Γεωργικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων· επαναδιορισμός κλπ. Βλ. λ. **Γεωργικαί Συνεταιριστικαί Οργανώσεις.**— Λύσις συμβάσεως ναυτολογήσεως. Βλ. λ. **Ναυτικοί.**—Αντιφώμοτον επί της συμβάσεως ναυτικής εργασίας των άρθρων 656 και 669 Α.Κ., ως και των του νόμου 2112/1920· καταγγελία συμβάσεως ναυτολογήσεως υπό του πλοιάρχου, ΑΠ 157 σ. 1057.—Μεταβολή προσώπου εργοδότου· μονομερής βλαπτική διά τον μισθωτόν καταγγελία της συμβάσεως εργασίας· συνέπειαι· δικαιώματα μισθωτού. Βλ. λ. **Καταγγελία συμβάσεως εργασίας** (παράγρ. Ι.Δ', Ε' λ. — Σημασία μεταξύ προκατόχου εργοδότου και μισθωτού περί μη δυνατής απολύσεως, είμη μόνον δι' άπρεπή και υβριστικήν συμπεριφοράν του μισθωτού ή δι' όλιγωρίαν και ραθυμίαν περί την εκτέλεσιν της εργασίας των· δέσμευσις και του διαδόχου αυτού εν τη επιχειρήσει, Π 367 σ. 1228.—Μη λήξης εφ' όσον διά των προσδιορισμών της αποζημιώσεως νόμου 2112/1920 επί απολύσεως μισθωτού του χρόνου προηγηθείσης συμβάσεως εργασίας ωρισμένου χρόνου· υπολογισμός μόνον του χρόνου από της μετατροπής ταύτης εις σύμβασιν αορίστου χρόνου, Π 336 σ. 1233.—Λήξις της συμβάσεως διά δοκιμήν του μισθωτού, Π 1601 σ. 1412. Βλ. και λ. **Καταγγελία συμβάσεως εργασίας, Κατάχρησις δικαιώματος, Στράτευσις.**

15α. Άδεια εύρέσεως εργασίας. Ελεύθερος χρόνος μισθωτού δι' εύρεσιν άλλης εργασίας, ΝΖ σ. 1006.

16. Πιστοποιητικόν εργασίας. Σκοπός· δικαιούμενα πρόσωπα· περιεχόμενον· νομική φύσις της υποχρεώσεως του εργοδότου προς έκδοσιν· χρόνος εκδόσεως· τρόπος ασκήσεως του δικαιώματος προς έκδοσιν του πιστοποιητικού εργασίας, ΝΖ σ. 145 επ.— Μεταβολή προσώπου εργοδότου· υποχρέωσις του νέου εργοδότου προς έκδοσιν πιστοποιητικού υπηρεσίας, ΝΖ σ. 792.

17. Παραίτησις δικαιωμάτων. Έγκυρος κατ' άρθρα 361, 653 § 3, 174, 679 Α.Κ. συμφωνία περί μειώσεως των συμπεριφωνημένων ευνοϊκοτέρων των νομίμων αποδοχών του εργαζομένου, εφ' όσον η μείωσις δεν θίγει τα κατώτατα όρια των διά διατάξεων νόμου, συλλογικών συμβάσεων, διαιτητικών αποφάσεων κλπ. καθοριζομένων αποδοχών του, ΑΠ 501 σ. 14, Είσαγ. σ. 14.—Απαγόρευσις παραιτήσεως του εργοδότου της εξ άλλων λόγων, πλην των συμφωνηθέντων, καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας, της διατάξεως του άρθρου 672 Α.Κ., ούσης αναγκαστικού δικαίου, Π 4782 σ. 28.— Αρχή του Εργατικού Δικαίου· ακυρότης παραιτήσεως του εργαζομένου από δικαιωμάτων εκ διατάξεων δημοσίας τάξεως· τοιαύτη και η διάταξις του άρθρου 8 § 2 ν.δ. 4029/1959 περί των δικαιωμάτων του εργαζομένου εκ παρανόμου υπηρεσιακής εργασίας· άκυρος η έστω και εκ των ύστερον παραίτησις από του δικαιώματος προς λήψιν της εκ της παρανόμου απασχολήσεώς του ωφελείας του εργοδότου κατά τας περί αδικαιολογήτου πλουτισμού διατάξεις και καθ' ό μέρος προέρχεται εξ άκυρου υπηρεσιακής εργασίας παρασχεθείσης προ του νόμου 4029/1959, ΑΠ 67 σ. 433.

18. Σχέσεις προς συλλογικάς συμβάσεις εργασίας κλπ. Θεώρησις κατ' άρθρον 5 § 1 νόμου 3239/1955 της ατομικής συμβάσεως εργασίας ως περιεχούσης αυτοδικαίως τους εν τη συλλογική συμβάσει καθοριζομένους όρους, άκυρου μένων των τυχόν αντιθέτων συμφωνιών· κατισχύσις όμως των όρων ατομικών συμβάσεων ευνοϊκοτέρων διά τον μισθωτόν· έννοια διατάξεως, ΑΠ 74 σ. 518.— Χρονική ισχύς κανόνων συλλογικής συμβάσεως εργασίας· τρόπος ενεργείας τούτων επί των ατομικών σχέσεων εργασίας· ισχύς των ατομικών σχέσεων εργασίας μετά την διαμόρφωσιν αυτών υπό της συλλογικής συμβάσεως, Σχόλιον σ. 1030. — Ακυρότης όρων των κατ' ιδίαν συμβάσεων αντιτιθεμένων προς συλλογικήν σύμβασιν ερ-

λόγος· συνέπειαι. Ὡρισμένου χρόνου σύμβασις ἐργασίας ἐκείνη, εἰς τὴν ὁποίαν ἔχει συμφωνηθῇ ρητῶς ἢ σιωπηρῶς ὡρισμένον χρονικὸν σημεῖον λήξεως αὐτῆς· τοιαύτη καὶ ὅταν κατὰ τὴν σύμβασιν ἢ κατὰ τὸν ἰσχύοντα Κανονισμὸν ἐργασίας ὁ ἐργαζόμενος ἀποχωρῇ αὐτοδικαίως τῆς ἐργασίας ὅταν τῇ συμπληρώσει ὡρισμένου ὁρίου ἡλικίας· σύμβασις ὅμως ἀορίστου χρόνου, ὅταν ἐχῃ συναφθῇ ἀναγνωρισθῇ εἰς τὸν ἐργοδότην τὸ δικαίωμα νὰ ἀπολύῃ τὸν μισθωτὸν καὶ πρὸ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου, ὡς τελούσα καὶ ὑπὸ διαλυτικὴν ἐξουσιαστικὴν ὑπὲρ τοῦ ἐργοδότου αἵρεσιν, δικαιωμένου οὕτω τοῦ μισθωτοῦ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, ΑΠ 530 σ. 1481, Εἰσαγ. σ. 1481.—Συμβάσεις ἐργασίας μὲ ὡρισμένην διαρκειαν, μὴ δικαιολογουμένου τοῦ καθορισμοῦ τῆς διαρκείας ταύτης ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως, ἀλλὰ τεθέντος σκοπίμως πρὸς καταστρατήγησιν τῶν περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως διατάξεων τοῦ νόμου 2112/1920· θεώρησις ὡς ἀορίστου χρόνου καὶ ὑποχρέωσις καταγγελίας ταύτης μετὰ καταβολῆς ἀποζημιώσεως· ἀκυρότης ἄλλως καταγγελίας κατ' ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1955, ΑΠ 344 σ. 974, Εἰσαγ. σ. 152.—Κρίσις τοῦ δικαστηρίου, ἵνα καταλήξῃ εἰς τὸ πόρισμα, ὅτι ὁ μισθωτὸς συνεδέετο μετὰ τῆς ἐργοδότιδος διὰ συμβάσεως ἐξαρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καὶ ὅτι ὁ καθορισμὸς ὡρισμένης διαρκείας εἰς τὰς ἑκάστοτε συναπτομένας συμβάσεις ἐργασίας ἐγίνετο ἐπὶ σκοπῷ καταστρατηγήσεως τῶν διατάξεων περὶ καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ δὴ τῆς ἀποφυγῆς καταβολῆς τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως· ἀναίρεσις τῆς ἀποφάσεως, ὡς λαβούσης ὑπ' ὄψιν πράγματα, μὴ προταθέντα καὶ ἔχοντα οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, ΑΠ 581 σ. 152.—Ἰσχὺς κατ' ἄρθρον 24 § 7 νόμου 4464/1965 τῶν διατάξεων νόμων 2112/1920 καὶ διὰ τοὺς ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου προσφέροντας ὑπηρεσίας πρὸς τὸ Δημόσιον καὶ τὰ Ν.Π.Δ.Δ.· προϋποθέσεις ὅμως νὰ ὑπηρετεῖ ὁ ἀπολυόμενος ἐπὶ χρόνῳ μὴ ὡρισμένῳ· ἰσχυρισμὸς μισθωτοῦ περὶ καθορισμοῦ ὡρισμένου χρόνου συμβάσεως πρὸς καταστρατήγησιν τοῦ νόμου 2112/1920· κρίσις τοῦ δικαστηρίου περὶ δεδικαιολογημένου τοῦ ὡρισμένου χρόνου τῆς συμβάσεως, Εὐ. Ἀθ. 1233 σ. 1424.—Ἀορίστου διαρκείας ἡ ὑπηρεσία ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων πολεμιστῶν παρὰ ἐπιχειρήσει τινὶ ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4185/1961, ΙΙ 42 σ. 84.—Πρόσληψις μισθωτοῦ ἐπὶ συμβάσει ὡρισμένου χρόνου εἰς συνεργεῖον Δήμου κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 143 τοῦ νόμου 1726/1951· μετατροπὴ διὰ τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ν.δ. 4541/1966 τῆς ἱδρυσιμένης συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου εἰς ἀορίστου χρόνου τοιαύτην, θεωρουμένης συντελεσθείσης τῆς μετατροπῆς ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς προσλήψεως τοῦ μισθωτοῦ, ἐφ' ὅσον ἡ ἀπασχόλησις αὐτοῦ εἶναι συνεχὴς καὶ ὄχι ἀπὸ τῆς τελευταίας ἀνανεώσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ ν.δ. 4541/1966· δικαίωμα ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, δι' ἀπόλυσιν, ΙΙ 25007 σ. 248.—Ὑποχρέωσις καταβολῆς ἀποζημιώσεως ἐν περιπτώσει καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου· ἔννοια σχέσεως ἐργασίας· δὲν θεωρεῖται ὁ ἐν πραγματικῇ ἀπασχολήσει τελῶν μισθωτὸς συνεπείᾳ ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, ὡς τελῶν ἐν σχέσει ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καὶ συνεπῶς δὲν δικαιοῦται ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, ἀφοῦ δὲν θὰ ἐδικαιοῦτο τοιαύτης καὶ ἐγκύρου οὔσης τῆς συμβάσεως, ΑΠ 91 σ. 441.—Καθορισμὸς μισθοῦ καὶ ἐπιδομάτων προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ., τοῦ συμπληρουμένου ὀργανικῆς θέσεως· μὴ ἐφαρμογὴ ἐπὶ τοῦ ἐπὶ συμβάσει ὡρισμένου χρόνου προσλαμβανομένου εἰς ἐκτέλεσιν ἔργων βάσει εἰδικῶν πιστώσεων, ΑΠ 585 σ. 532.—Κατάρτισις διαδοχικῶν αὐτοτελῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ ἔννοια ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας κατ' ἄρθρον 13 § 7 ν.δ. 2961/1954, ΙΙ 3301 σ. 1426.—Ἀνίσχυρος ἡ σύμβασις προσλήψεως κατωτέρου ὑγειονομικοῦ προσωπικοῦ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ χρόνον πέραν τῶν τριῶν μηνῶν διὰ τὸ ἐπὶ πλέον· πρόσληψις πρακτικῆς νοσοκόμου δι' ἐνέργειαν κατ' οἶκον ἐνέσεων καὶ ἀποδοχαί, ΑΠ 313 σ. 1438.—Δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου ἢ νομότυπος καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὑποκείμενον εἰς προσβολὴν ἐπὶ καταχρήσει, ΑΠ Ὀλ. 566 σ. 150.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου διὰ σπουδαῖον λόγον κατ' ἄρθρον 672 Α.Κ.· ἔννοια σπουδαίου λόγου· κρίσις περὶ τοῦ ὅτι καταδίκη μισθωτοῦ διὰ ποινικὸν ἀδίκημα ἀπαιτεῖ σπουδαῖον λόγον καταγγελίας· ἀπαγόρευσις παρατήσεως τοῦ ἐργοδότου τῆς ἐξ ἄλλων λόγων, πλὴν τῶν συμφωνηθέντων, καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 672 Α.Κ. οὔσης ἀναγκαστικοῦ δικαίου, ΙΙ 4782 σ. 28.—Δυνατὴ κατ' ἄρθρον 672 Α.Κ. καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας διὰ σπουδαῖον λόγον· ἔννοια σπουδαίου λόγου· ἐπιδίκασις ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου εὐλόγου ἀποζημιώσεως ὑπὲρ τοῦ μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 674 Α.Κ. ἐπὶ μεταβολῆς περιουσιακῶν σχέσεων ἐργοδότου· ἐκδίκασις κατὰ διαδικασίαν ἄρθρου 691 ἐπ. Κώδικος Πολ. Δικονομίας, ΙΙ 685 σ. 1111.—Σπουδαῖος λόγος· νομικὴ ἔννοια· ἐλεγκτὴ ὑπὸ Ἀρείου Πάγου· ἐφαρμογὴ ἄρθρων 672 Α.Κ. μόνον ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, Εἰσαγ. σ. 28.—Ἀκυρότης τῆς καταγγελίας κατ' ἄρθρον 672 Α.Κ., μὴ ὁριστικῶς σπουδαίου λόγου· ὑπερημερία ἐργοδότου· ὀφειλὴ μισθοῦ μέχρι πέρατος τῆς συμβάσεως, Εἰσαγ. σ. 28.—Σπουδαῖος λόγος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἄρθρον 672 Α.Κ. ἡ μὴ πληρωμὴ τοῦ συμφωνηθέντος μισθοῦ, Εἰσαγ. σ. 1231.—Ἔλλειψις δικαιώματος ἐργοδότου, ὅπως προβῇ εἰς ἀπόλυσιν μισθωτοῦ ἄνευ τηρήσεως τῶν διατυπώσεων τοῦ ἄρθρου 7 § 3 νόμου 3198/1955 λόγῳ ἐπαιτίου παραμελήσεως τῶν καθηκόντων τοῦ μισθωτοῦ, ἐκτὸς ἂν ἡ παράβασις τούτων ἐγένετο ἐπίτηδες πρὸς τὸν σκοπόν, ὅπως ἐξαναγκάσῃ τὸν ἐργοδότην εἰς ἀπόλυσιν αὐτοῦ ἐπὶ τῇ καταβολῇ τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως, ὁπότε ἡ αἴτησις αὐτοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν ἀποκρούεται ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., ΙΙ 4808 σ. 30, Εἰσαγ.

σ. 524.—Παραγραφή αξιώσεως παθόντος έξ εργατικού ατυχήματος· καταλογισμός συντάξεως εις αποζημίωσιν νόμω 551/1915· ισχυρισμός περί καταχρηστικής ασκήσεως δικαιώματος μισθωτού εκ του νόμου 551/1915 περί εργατικών ατυχημάτων· στοιχεία αγωγής μισθωτού κατ' άρθρον 533 αριθ. 3 Πολιτικής Δικονομίας· εφαρμογή κοινής παραγραφής αξιώσεως αποζημιώσεως εκ του νόμου 551/1915, της τριετούς παραγραφής χορούσης μόνον όσας εδηλώθη υπό του εργοδότου το ατύχημα κατ' άρθρον 17 νόμου 551/1915· εκπλήρωσις εργατικού ατυχήματος εις εργάτην του Ο.Α.Π.· λήψις συντάξεως υπό του Ι.Κ.Α. και αποζημίωσις κατά νόμον 551/1915· ακυρότης συμφωνίας, αντικειμένης εις τον νόμον τούτον· έλλειψις υποχρεωτικής ισχύος εις δίκας περί αποζημιώσεως ένεκεν εργατικού ατυχήματος γνωματεύσεως Υγιονομικής Επιτροπής του Ι.Κ.Α.· αποζημίωσις επί μερικής διαρκούς ανικανότητος, ΑΠ 114 σ. 575.— Έννοια εργατικού ατυχήματος δι' αποζημίωσιν παθόντος· ένστασις εναγομένου περί προκλήσεως του ατυχήματος εκ προθέσεως· θεώρησις κατά την έννοιαν του νόμου 551/1915 ως ατυχήματος εκ διπίου συμβάντος και του θανάτου του μισθωτού, όταν είναι αποτέλεσμα, εκτός άλλων, και νόσου, προκληθείσης, εκδηλωθείσης ή επιδεινωθείσης εξ εκτάκτου και αφνιδίας επενεργείας εξωτερικού αίτιου· καταχρηστική ένστασις, ότι ο παθών εκ προθέσεως προεκάλεσε το ατύχημα και όχι στοιχείον της αγωγής ή ανυπαρξία τούτου· εργατικόν ατύχημα εις εργάτην θαλάσσης, ΑΠ 117 σ. 577.—Εργατικόν ατύχημα κατά μετάβασιν δι' εργασίαν· αιτιώδης συνάφεια μεταξύ εργασίας και ατυχήματος· έπαυρις εργατικού ατυχήματος, όσάκις τούτο προεκλήθη συγχρόνως διπίου συμβάντος και επήλθε κατά την εκτέλεσιν ή εξ αφορμής της εργασίας, όταν είναι και το επελθόν κατά την μετάβασιν εις τον τόπον της εργασίας υπό συνθήκας, προδιδούσας την μετ' αυτής αιτιώδη συνάφειαν, ως και το υφιστάμενον εις γεναμένην προς το συμφέρον του εργοδότου ενέργειαν, έστω και άνευ ρητής τούτου εντολής· ασφαλιστικαί παροχαί, ΣΕ 844 σ. 846.—Εργατικόν ατύχημα κατά μετάβασιν δι' εργασίαν· αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ εργασίας και ατυχήματος· χορήγησις παροχών ασφαλίστου κατ' άρθρον 34 § 1 ά.ν. 1846/1951, μη απαιτουμένης της συμπληρώσεως των καθοριζομένων ημερών εργασίας, εάν το θεμελιούν τα τών παροχών δικαίωμα όφειλετο εις διπίου συμβάν, επελθόν κατά την εκτέλεσιν της εργασίας ή εξ αφορμής αυτής· έννοια ατυχήματος· θεώρησις ως τοιούτου και του επισυμβάντος κατά την μετάβασιν του ησφαλισμένου εκ της οικίας του εις τον τόπον της εργασίας ή και κατά την επιστροφήν του εκ ταύτης διά της χρησιμοποιήσεως οιουδήποτε μεταφορικού μέσου εκ των εν χρήσει τοιούτων, αρκεί να υφίσταται αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της εργασίας και του ατυχήματος, ΣΕ 1455 σ. 1162.—Βαθμοί ανικανότητος παθόντος εξ εργατικού ατυχήματος· διάκρισις της πλήρους διαρκούς ανικανότητος από της μερικής· αποζημιώσεις παθόντος κατά νόμον 551/1915· περίπτωσις πλήρους διαρκούς ανικανότητος, όταν ο παθών περιήλθεν εις απόλυτον αδυναμίαν όχι μόνον όπως εξασκή εφεξής το όπερ μετήρχετο επάγγελμα, αλλά και επιδυθή εις οιανδήποτε άλλην εργασίαν, εξ ής να πορίζηται μισθόν· περίπτωσις μερικής διαρκούς ανικανότητος, όταν ο παθών περιέστη εις διαρκή αδυναμίαν να εξασκή μόνον το επάγγελμά του και όχι και έτερον· αποζημίωσις επί μερικής διαρκούς ανικανότητος· αναπροσαρμογή αποζημιώσεως, ΑΠ 251 σ. 848.—Συνταξιοδότησις ησφαλισμένου λόγω αναπηρίας εκ πολεμικού τραύματος, έχοντος εξομοιωθή προς εργατικόν ατύχημα· έλλειψις επαρκούς αιτιολογίας μεταγενεστέρως διοικητικής πράξεως εν σχέσει προς την ιατρικήν αναπηρίαν και την επίδρασιν αυτής επί της βιοποριστικής ανικανότητος του συνταξιούχου, ΣΕ 1904 σ. 41.—Παροχή παρά του Ν.Α.Τ. συντάξεως ανικανότητος λόγω εργατικού ατυχήματος· θεώρησις ως εργατικού ατυχήματος, επερχομένου κατά την εκτέλεσιν ή εξ αφορμής της ναυτικής εργασίας, παρέχοντος συνταξιοδοτικόν δικαίωμα εις ναυτικόν, και της νόσου, ήτις προεκλήθη ένεκα της εκτελέσεως της εργασίας υπό όλως έξαιρετικάς και μη κανονικάς, άλλ' άσυνήθεις και έκτακτους συνθήκας· όμοιοι όργανα του Ν.Α.Τ., αποφαίζοντα περί της ύπαρξεως του ατυχήματος και περί της ανικανότητος κλπ. του παθόντος, ΣΕ 2756 σ. 220.—Δικαίωμα συντάξεως εκ του Ι.Κ.Α. του καταστάντος αναπήρου εξ εργατικού ατυχήματος, βάσει του τεσσαρτού ημερομισθίου και των ημερών εργασίας εν ασφαλίσει, προσαυξανομένης μέχρι του κατωτάτου ορίου· έννοια των σχετικών διατάξεων, ΑΠ 92 σ. 790.—Απαγωμή συντάξεως παρά του Ι.Κ.Α. εις ησφαλισμένον λόγω αναπηρίας εξ εργατικού ατυχήματος, όσάκις η αναπηρία αυτού εχαρακτηρίσθη κατά νόμον απόλυτος· υποχρέωσις εις την περίπτωσιν ταύτην του Ι.Κ.Α. δια την έξευρεσιν του ποσού της απονεμητέας συντάξεως, ΣΕ 407 σ. 1250.

Εργατικαί διαφοραί. 1. Γενικά· έκτασις εφαρμογής διαδικασίας ν. ΓΨΟΔ' και διαδικασίας άρθρων 691 επ. Κώδ. Πολιτικής Δικονομίας· εκκρεμείς δίκαι. Αξιώσεις, απαγόμεναι προς εκδίκασιν εις την εργατικήν διαδικασίαν του νόμου ΓΨΟΔ /1911, ως τροποποιήθη, Εισαγ. σ. 237, ΑΠ 28 σ. 367, ΑΠ 169 σ. 631, ΑΠ 286 σ. 906, ΑΠ 283 σ. 907.—Εκδίκασις των εκ συμβάσεως περί παροχής εξηρτημένης εργασίας αξιώσεων κατά την εργατικήν διαδικασίαν, Π 20 σ. 1173, Π 2405 σ. 1429.—Ως προς την έννοιαν της εξηρτημένης εργασίας βλ. λ. **Εργασίας σύμβασις** (παράγρ. 1).—. . . ούχι και των εκ μισθώσεως έργων, Π 20 σ. 1173.—. . . ή εκ μισθώσεως προσοδοφόρου πράγματος, Π 2405 σ. 1429.—Παραδεκτή κατά την εργατικήν διαδικασίαν του νόμου ΓΨΟΔ' εισαγωγή αγωγής μέλους διοικητικού συμβουλίου επαγγελματικού σωματείου, παρασχόντος εργασίαν ταμίου και εισπράκτορος επί μηνιαίω μισθώ κατόπιν αποφάσεως της συνελεύσεως του σωματείου, Π 1252

γασίας, ἐφ' ὅσον δὲν εἶναι εὐνοϊκώτερα διὰ τὸν μισθωτόν, ΑΠ 1128 σ. 1370.—Ἐφαρμογὴ τῶν νομίμως καταρτισθεισῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ τῶν τὴν θέσιν αὐτῶν ἐπεχουσῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων καὶ ἐπὶ τῶν προϋφισταμένων ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας, αἵτινες θεωροῦνται περιέχουσαι ἔκτοτε αὐτοδικαίως καὶ τοὺς ἐν συλλογικῇ συμβάσει ἢ διαιτητικῇ ἀποφάσει περιεχομένους ὅρους δυνατὴ ἡ ὑπὸ τῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων τροποποίησις καὶ ρύθμισις ἐκ νέου ἐφισταμένων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας διὰ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, μὴ ὑφισταμένης ὅμως τῆς παύσεως τῆς ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας διὰ διαιτητικῆς ἀποφάσεως μεταβολὴν καὶ εἰς τοὺς εὐνοϊκωτέρους ὅρους τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων, ΑΠ 353 σ. 1035. —Βλ. καὶ λ. **Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας. Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας.**

Ἐργάται. Βλ. καὶ λ. **Ὑπάλληλοι ἰδιωτικοί, Δῆμοι - Κοινότητες, Δημόσιον, Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας, Ναυτικοί** καὶ τὰ ὡκιβ. θέματα καὶ κατηγορίας ἐργατῶν εἰς τὰς οἰκείας λέξεις. Ὥρα ἐργασίας ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ θεάτρων ἐν γένει καὶ Ἐθνικοῦ Θεάτρου, Γν. Σ. 1170 σ. 50.— Πρόσληψις μισθωτοῦ ὡς πιεστοῦ εἰς τυπογραφεῖον τοῦ Δημοσίου· χαρακτηρισμὸς ἐργασίας πιεστοῦ ὡς κατὰ κύριον χαρακτῆρα σωματικῆς, Π 5808 σ. 315.— Προϋπηρεσία ὑπαλλήλου ὡς ἐργάτου· λῆψις ὑπ' ὄψιν πρὸς καθορισμὸν τοῦ χρόνου, βάσει τοῦ ὁποίου κανονίζεται ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112/1920· τὸ αὐτὸ καὶ μετὰ τὸ ν.δ. 3763/1957 διὰ τοὺς ἠλεκτροτεχνίτας, ΑΠ 90 σ. 529.— Στοιχεῖα ἰδιότητος μισθωτοῦ ὡς ἐργάτου, ΑΠ 370 σ. 1098.

Ἐργατικὰ ἀτυχήματα. Σκοπὸς τοῦ νόμου περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, ΑΠ 523 σ. 307. — Ἄκυρος σύμβασις ἐργασίας· προστασία ἐκ τοῦ νόμου 551/1915, ΝΖ σ. 538.—Ἔννοια ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κατὰ νόμον 551/1915· ὕπαρξις ἀδικοπραξίας καὶ ὅταν ἔν τινι ἐργασίᾳ ἢ ἐπιχειρήσει ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ νόμου 551/1915 δὲν ἐτηρήθησαν αἱ διατάξεις νόμων, διαταγμάτων ἢ κανονισμῶν περὶ τῶν ὅρων ἀσφαλείας, ἐκ τῆς μὴ τηρήσεως τῶν ὁποίων ἐπῆλθε βλάβη τοῦ σώματος ἢ τῆς ὑγείας τινός· ἔννοια ἄρθρου 16 νόμου 551/1915 περὶ ἀγωγῆς ἐκ τοῦ κοινοῦ ἀστικοῦ δικαίου, ΑΠ 523 σ. 307.— Ἀποζημίωσις παθόντος μισθωτοῦ κατὰ τὸ Ἀστικὸν Δίκαιον· παράβασις ὑπὸ ἐργοδότου διατάξεων κλπ. περὶ ὅρων ἀσφαλείας· δικαίωμα ἀγωγῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 914 Α.Κ. τοῦ παθόντος ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου συνεπείᾳ μὴ τηρήσεως τῶν διατάξεων νόμων, διαταγμάτων ἢ κανονισμῶν περὶ τῶν ὅρων ἀσφαλείας τῶν ἐργαζομένων, μὴ ἀπαιτουμένου ὅπως ἡ ἐπελθοῦσα βλάβη θεωρῆται καὶ ὡς ἐργατικὸν ἀτύχημα κατὰ τὴν ἔννοιαν ταῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 551/1915· ἐπέλευσις ἀτυχήματος εἰς ἐργάτην θαλάσσης λόγῳ παραβάσεως τῶν περὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργαζομένων εἰς πλοῖα διατάξεων· ἁρμοδιότης τοῦ Πρωτοδικείου, ΑΠ 248 σ. 850.—Αὐτοκτονία μισθωτοῦ ὡς ἐργατικὸν ἀτύχημα, ΝΖ σ. 336. —Θάνατος ἐκ συγκοπῆς καρδίας ὡς ἐργατικὸν ἀτύχημα, ΝΖ σ. 1204.—Ὑπαγωγὴ εἰς ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου ΓΨΟΔ'/1911 καὶ τῆς ἀξιώσεως μισθωτοῦ περὶ πληρωμῆς εἰς αὐτὸν κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 299 καὶ 932 Α.Κ. χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην ἔνεκεν ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· συνδρομὴ ἄρθρου 300 Α.Κ. περὶ συντρέχοντος πταίσματος τοῦ παθόντος, ΑΠ 28 σ. 367.—Χρηματικὴ ἱκανοποίησις διὰ ψυχικὴν ὀδύνην ἐπὶ θανάτου μισθωτοῦ· ὑπαγωγὴ εἰς ἐργατικὴν διαδικασίαν καὶ ἀξιώσεως μελῶν οἰκογενείας θανόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος μισθωτοῦ λόγῳ ψυχικῆς ὀδύνης κατ' ἄρθρον 932 Α.Κ., ΑΠ 169 σ. 641.— Ὑπαγωγὴ εἰς ἐργατικὴν διαδικασίαν καὶ ἀξιώσεως μισθωτοῦ περὶ πληρωμῆς εἰς αὐτὸν κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 299 καὶ 932 Α.Κ. χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην, προσγενομένην εἰς αὐτὸν ἕνεκεν ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ἐπελθόντος ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης· ἀναίρεσις ἀποφάσεως διὰ παράβασιν τῶν περὶ ἁρμοδιότητος διατάξεων· παραπομπὴ τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον, ΑΠ 283 σ. 907.—Ἀπαιτήσεις ἐκ τοῦ νόμου 551/1915 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων· ἐκδίκασις ὑπὸ τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου κατὰ τὴν διαδικασίαν ἄρθρων 691 ἐπ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας· μὴ καταβολὴ δικαστικοῦ ἐνσήμου κατὰ τὴν ἀνωτέρω διαδικασίαν· ἐφαρμογὴ νόμου 551/1915 καὶ ἐπὶ Νομικῶν Προσώπων Ἰδιωτικοῦ Δικαίου· ὑπαιτιότης παθόντος· ἀποζημίωσις ἐπὶ μερικῇ διαρκοῦς ἀνικανότητος· ἀναπροσαρμογὴ ἀποζημιώσεων· νοσηλεία καὶ ἰατρικὰ ἔξοδα παθόντος· ὀφειλὴ τόκων, Π 90 σ. 1117.—Ἀποζημίωσις παθόντος διὰ μερικὴν διαρκῆ ἀνικανότητα αὐτοῦ· ἐφαρμογὴ τοιαύτης παραγραφῆς τῆς ἀξιώσεως τοῦ παθόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἐπὶ τῇ προϋποθέσει τῆς ἐγγράφου καὶ ἐνόρκου ἐνσπου τοῦ ἁρμοδίου Εἰρηνοδικείου βεβαιώσεως τοῦ ἐργοδότου περὶ τοῦ ἀτυχήματος· ἄλλως ἐφαρμογὴ τῆς παραγραφῆς κατὰ τὸ κοινὸν δίκαιον· χρόνος ἀτυχήματος ὡς οὐσιῶδες στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς· ἐπέλευσις ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἐκ δαίμονος συμβάντος, καταστάντος τοῦ παθόντος διαρκῶς μερικῶς ἀνικάνου· ἀποζημίωσις κατὰ νόμον 551/1915, ὡς πάντη ἀναπροσηρμόσθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 38904/7594/1957 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ΑΠ 83 σ. σ. 522—Διάκρισις ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἀπὸ ἐπαγγελματικῆς νόσου· ἔννοια ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κατὰ νόμον 551/1915· πᾶσα βλάβη τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ μισθωτοῦ, ἐπερχομένη ὡς ἀποτέλεσμα δαίμονος καὶ αἰφνιδίας ἐπενεργείας αἰτίου ἀλλοτρίου πρὸς τὴν ὀργανικὴν ἰδιοσυστασίαν τοῦ προσβληθέντος προσώπου καὶ δὴ αἰτίου, ὅπερ συνετέλεσεν εἰς τὴν ἐπέλευσιν τοῦ ἀνωτέρω ἀποτελέσματος· προϋφισταμένη πάθησις ἢ ἐμφάνισις ἐπαγγελματικῆς νόσου· διαστολὴ ἀπὸ τῆς ἐννοίας τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος τῆς ἐπαγγελματικῆς νόσου· ὕπαρξις ὅμως ἐπαγγελματικοῦ ἀτυχήματος, ἐφ' ὅσον ἡ ἐμφάνισις τῆς παθήσεως ἢ ἡ ἐπιδείνωσις τῆς ἤδη προϋπαρχούσης νόσου ἔσχον ὡς αἰτίαν ἢ ἀφορμὴν ἐργασίαν ὑπὸ ἀσυνήθεις, ἐκτάκτους καὶ ἐξαιρετικὰς συνθήκας· μερικὴ διαρκὴς ἀνικανότης λόγῳ δουβωνοκήλης· πραγματογνωμοσύνη, Π 38

ως πράγματος καὶ μισθώσεως ἐργασίας νομικοὶ κανόνες· ἁρμόδιον δικαστήριον, Ε 197 σ. 588.—Παραδεκτὴ εἰσαγωγὴ ἐνώπιον Μονομελοῦς Πρωτοδικείου κατ' ἄρθρα 1 § α, 14, 16 § 2 καὶ 691 Κώδικος Πολ. Δικονομίας ἀγωγῆς, ἀφορώσης εἰς ἰδιωτικὸν δικαίου ἀπαιτήσεις ἐκ παρασχεθείσης ἐξηρτημένης ἐργασίας, Π 1 σ. 167.—Προσληψις σεναριογράφου καὶ σκηνοθέτου ὑπὸ κινηματογραφικῆς ἐπιχειρήσεως δυνάμει συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας· ἐπιδίκασις κατὰ τὴν διαδικασίαν ἐργατικῶν διαφορῶν τοῦ Κώδικος Πολ. Δικονομίας καθυστερουμένης ἀμοιβῆς· κήρυξις τῆς ἀποφάσεως προσωρινῶς ἐκτελεστῆς κατ' ἄρθρον 969 Κώδικος Πολ. Δικονομίας, Π 1 σ. 167.—Εἰσαγωγὴ πρὸς ἐκδίκασιν ἐνώπιον τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου κατ' ἄρθρον 691 Κώδικος Πολ. Δικονομίας λόγῳ ποσοῦ καὶ τόπου προσφορᾶς ὑπηρεσιῶν ἀνεξαρτήτως τόπου κατοικίας τοῦ ἐναγομένου, Π 7 σ. 318, Εἰσαγ. σ. 317.—Αἰτήσεις μισθωτοῦ πρὸς καταβολὴν εἰς αὐτὸν ἀποδοχῶν ἐξ ὑπερημερίας ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του, ἄλλως ἀποζημιώσεως λόγῳ τῆς ἄνευ προμηνύσεως καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας· ἁρμοδιότης Μονομελοῦς Πρωτοδικείου, ἐφ' ὅσον ἡ ἐπιδοθητικὴ αὐτῆς ἀγωγὴ ὑπάγεται εἰς τὴν καθ' ὕλην ἁρμοδιότητα τούτου, τῆς κυρίας αἰτήσεως τῆς ἀγωγῆς ἐναγομένης εἰς τὴν καθ' ὕλην ἁρμοδιότητα τοῦ Εἰρηνοδικείου, Π 43 σ. 379.—Διαφορὰ ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Εἰρηνοδικείου κατ' ἄρθρον 14 τοῦ Κώδικος Πολ. Δικονομίας· προσδιορισμὸς τῆς ἀξίας τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς κατ' ἄρθρον 11 § 7 Κώδικος περὶ ἐννόμων σχέσεων, ἐκ τῶν ὁποίων πηγάζουσι περιοδικαὶ παροχαί· ἔννοια περιοδικῆς παροχῆς· τοιαύτη καὶ ἡ ἐκ μισθοῦ πηγάζουσα· καθορισμὸς τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Εἰρηνοδικείου ὄχι ἐκ τοῦ διὰ τῆς ἀγωγῆς αἰτουμένου ποσοῦ, ἀλλὰ τοῦ δεκαπλασίου τῆς ἐτησίας παροχῆς ἐν ἀμφισβητήσει τῆς βασικῆς σχέσεως, ἤτοι τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως· παραπομπὴ εἰς τὸ ἁρμόδιον Μονομελὲς Πρωτοδικεῖον, Ε 64 σ. 382.—Παραδεκτὴ ἐκδίκασις ἀγωγῆς ἠσφαλισμένου κατὰ Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως περὶ ἀποζημιώσεώς του ἐξ ἀδικοπραξίας ὀργάνων του κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἄρθρων 691 ἐπ. Κώδικος Πολ. Δικονομίας, Π 181 σ. 925, Εἰσ. 882 σ. 1495, Σημ. σ. 960.—Ἐκδίκασις ἀσφαλιστικῶν διαφορῶν κατ' ἐργατικὴν διαδικασίαν· ἔννοια ἄρθρων 691 Κώδικος Πολ. Δικονομίας· ἐκδίκασις κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 692 ἐπ. Κώδικος Πολ. Δικονομίας τῶν διαφορῶν, εἰς τὰς ὁποίας ὡς ἀντίδικοι παρίστανται ἐναντι τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν οἱ παρ' αὐτῷ ἠσφαλισμένοι ἢ οἱ διάδοχοι αὐτῶν ἢ οἱ κατὰ νόμον δικαιούμενοι ἐκ τῆς σχέσεως ἀσφαλίσεως καὶ ὄχι τῶν διαφορῶν, εἰς τὰς ὁποίας ἀντιδικεῖ ὁ Ὀργανισμὸς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως πρὸς μὴ ἔχοντα τὴν ἰδιότητα τοῦ ἠσφαλισμένου· ἀπαράδεκτος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἀγωγὴ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων κατ' ἐργοδότου διὰ πληρωμὴν καθυστερουμένων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, Π 1029 σ. 1315. —Ὀργανισμὸς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ὁ Ὀργανισμὸς Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας· ἐκδίκασις τῆς μετ' αὐτοῦ διαφορᾶς ἠσφαλισμένων κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἄρθρου 691 ἐπ. Κώδικος Πολ. Δικονομίας· ἀνεπίτρεπτος προσωρινὴ ἐκτέλεσις κατὰ τοῦ Ὀργανισμοῦ, ἀπολαμβάνοντος προνομίων τοῦ Δημοσίου, Εἰρ. 882 σ. 1495. —Ἐπιδίκασις ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου εὐλόγου ἀποζημιώσεως ὑπὲρ τοῦ μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 674 Α.Κ. ἐπὶ μεταβολῆς περιουσιακῶν σχέσεων ἐργοδότου· ἐκδίκασις κατὰ διαδικασίαν ἄρθρου 691 ἐπ. Κώδικος Πολ. Δικονομίας, Π 685 σ. 1111.—Ἀπαιτήσεις ἐκ τοῦ νόμου 551/1915 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων· ἐκδίκασις ὑπὸ τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου κατὰ τὴν διαδικασίαν ἄρθρων 691 ἐπ. Κώδικος Πολ. Δικονομίας· μὴ καταβολὴ δικαστικοῦ ἐνσήμου κατὰ τὴν ἀνωτέρω διαδικασίαν, Π 90 σ. 1117.— Ἐκδίκασις τῆς περὶ ἀποζημιώσεως ἐφευρέτου μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 668 Α.Κ. ἀγωγῆς κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, Π 803 σ. 1188.—Ἐργατικαὶ διαφοραί· πότε ὑπάρχει ἁρμοδιότης Εἰρηνοδικείου καὶ πότε Μονομελοῦς Πρωτοδικείου, Σημ. σ. 1472.— Ἐκδίκασις ἐργατικῶν διαφορῶν ὑπὸ τὸν Κώδικα Πολ. Δικονομίας· ἁρμοδιότης τοῦ Εἰρηνοδικείου πρὸς ἐκδίκασιν αὐτῶν, ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου τῶν ὁποίων δὲν ὑπερβαίνει μὲν τὰς 10.000 δραχμάς, ἀλλ' ἀμφισβητεῖται τὸ δικαίωμα, ἐξ οὗ πηγάζει ἡ περιοδικὴ παροχή· παραπομπὴ τῆς διαφορᾶς πρὸς ἐκδίκασιν εἰς τὸ ἁρμόδιον Μονομελὲς Πρωτοδικεῖον, Π 561 σ. 1493.—Ἀναίρεσις ἀποφάσεως διὰ παράβασιν τῶν περὶ ἁρμοδιότητος διατάξεων· παραπομπὴ τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον, ΑΠ 283 σ. 907.

2 **Ἁρμοδιότης κατὰ τόπον.** Ἁρμοδιότης τοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ἐπὶ διαφορᾶς, προελθούσης ἐκ τῆς δράσεως τοῦ ἐν Ἀθήναις ὑποκαταστήματος Ἀνωνύμου Ἑταιρείας, Π 4902 σ. 38.—Ὁρισμοὶ ἄρθρου 23 § 2 Κώδικος Πολ. Δικονομίας· ἁρμοδιότης τοῦ δικαστηρίου, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου ὁ ἐναγόμενος ἔχει εἰδικὴν κατοικίαν· εἰδικὴ κατοικία δ' ἐπιθέσεις, ἀναφερομένας εἰς τὴν ἄσκησιν ἐμπορίου, ὁ τόπος, ἔνθα ἀσκεῖται τὸ ἐμπόριον· ἁρμοδιότης διὰ μὴ φυσικὰ πρόσωπα τοῦ δικαστηρίου τοῦ τόπου τῆς ἕδρας των· ἐφαρμογὴ τούτου καὶ ἐπὶ Νομικῶν Προσώπων, ἐχόντων ὑποκαταστήματα διὰ τὰς σχετικὰς πρὸς τὴν εἰδικὴν κατοικίαν πράξεις ἢ παραλείψεις τούτων· Νομικῶν Προσώπων, ἑδρευόντων ἐν ἀλλοδαπῇ, ἔχον ὑποκατάστημα ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐμπορικὴν ἰδιότητα· ὑπαγωγὴ εἰς τὴν διεθνῆ δικαιοδοσίαν τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας διὰ τὰς διαφορὰς ἐκ τῆς δράσεως τοῦ ὑποκαταστήματος, αὕτινος ἡ ὑπαρξις συνιστᾷ εἰδικὴν ἐμπορικὴν ἕδραν, Εἰρ. 223 σ. 174.—Εἰσαγωγὴ ἀγωγῆς πρὸς ἐκδίκασιν ἐνώπιον Μονομελοῦς Πρωτοδικείου κατ' ἄρθρον 691 Κώδικος Πολ. Δικονομίας λόγῳ ποσοῦ καὶ τόπου προσφορᾶς ὑπηρεσιῶν, ἀνεξαρτήτως τόπου κατοικίας τοῦ ἐναγομένου κατ' ἄρθρον 16 ἐδ. 2 Κώδικος Πολ. Δικονομίας καὶ ἄρθρον 692 αὐτοῦ περὶ τῆς κατὰ τόπον ἁρ-

σ. 36.—Συλλογική σύμβασις έργασίας άπό 20.8.1946 περί οίκονομικής ενισχύσεως μελών Συλλόγου Υπαλλήλων Ξυλεμπορικών Καταστημάτων Αθηνών - Πειραιώς· κανονιστικός χαρακτήρ συνομολογηθέντων· ύπαγωγή διαφοράς εις την εργατικήν διαδικασίαν ν. ΓΘΟΔ', ΑΠ 626 σ. 237, Είσαγ. σ. 237.—Υπαγωγή εις διαδικασίαν νόμου ΓΘΟΔ'/1911 και της άξιώσεως μισθωτού περί πληρωμής εις αύτόν κατά τας διατάξεις των άρθρων 299 και 932 Α.Κ. χρηματικής ικανοποιήσεως δι' ήθικήν βλάβην ένεκεν εργατικού ατυχήματος, ΑΠ 28 σ. 367, ΑΠ 283 σ. 907.—Υπαγωγή εις εργατικήν διαδικασίαν νόμου ΓΘΟΔ'/1911 και άξιώσεως μελών οικογενείας θανόντος εξ εργατικού ατυχήματος μισθωτού λόγω ψυχικής οδύνης κατ' άρθρον 932 Α.Κ., ΑΠ 169 σ. 641, Σημ. σ. 624.—Άγωγή μισθωτού προς αποζημίωσιν εξ αδικοπραξίας κατά τας διατάξεις των άρθρων 914, 922, 298 Α.Κ. και χρηματικής ικανοποιήσεως λόγω ήθικής βλάβης ένεκα της αδικοπραξίας κατ' άρθρον 932 Α.Κ.· αρμόδιον το Πρωτοδικείον κατά την τακτικήν διαδικασίαν, ΑΠ 286 σ. 906.—Άγωγή μέλους επαγγελματικού σωματείου κατά τούτου δι' αξιώσεις του κατά την εργατικήν διαδικασίαν νόμου ΓΘΟΔ'/1911, Π 25005 σ. 454.—Εκδίκασις κατ' εργατικήν διαδικασίαν νόμου ΓΘΟΔ'/1911 άγωγής επαγγελματικού σωματείου κατά μέλους αύτού διά καταβολήν καθιστερουμένων εισφορών, Π 326 σ. 456.—Άγωγή ένορφανού πολυπατρίας κατά τας διατάξεις των άρθρων 361, 380, 382 Α.Κ. περί αδυναμίας παροχής και των άρθρων 904 και 912 του αύτου Κωδικος περί αδικαιολογήτου πλουτισμού προς απόδοσιν χρηματικού ποσού διά πρόσληψιν και διατήρησιν αύτου εις εργασίαν· εκδίκασις κατά την τακτικήν διαδικασίαν, μή υποκειμένης της διαφοράς εις την εργατικήν διαδικασίαν νόμου ΓΘΟΔ'/1911, ΑΠ 86 σ. 659. — Χαρακτήρ Αγροτικής Τραπέζης ως επιχειρήσεως· εκδίκασις διαφοράς πολεμιστών δεκηγόρων κατ' εργατικήν διαδικασίαν, ΑΠ 430 σ. 1042.— Κύρωσις του άπακτώντος επί διά συμβάσεως μεταβιβάσεως περιουσίας ή επιχειρήσεως κατ' άρθρον 479 Α.Κ. παραλλήλως μετά του μεταβιβάζοντος έναντι του δανειστού· εκδίκασις άγωγής μισθωτού κατά την εργατικήν διαδικασίαν νόμου ΓΘΟΔ', Π 1821 σ. 1293.

Κατάργησις νόμου ΓΘΟΔ'· εκκρεμείς δίκαι. Κατάργησις διά του άρθρου 37 του Εισαγωγικού Νόμου του Κώδικος Πολ. Δικονομίας του π.δ. 1/1.8.1920 περί κωδικοποιήσεως των διατάξεων του νόμου ΓΘΟΔ' και πασών των διατάξεων, των αναφερομένων εις εφαρμογήν των διατάξεων αύτου, ΑΠ 515 σ. 969, Ε 1837 σ. 992.—Εφαρμογή επί εκκρεμών δικών κατ' άρθρον 37 Εισαγωγικού Νόμου Κωδικος Πολ. Δικονομίας των καταργουμένων διατάξεων του νόμου ΓΘΟΔ', Π 20 σ. 1173, Π 1821 σ. 1293.—Εκδίκασις ενστάσεων επί εκκρεμών κατά την είσαγωγήν του Κώδικος Πολ. Δικονομίας υποθέσεων κατά προϋφισταμένας διατάξεις του ν. ΓΘΟΔ', Π 20 σ. 1173.—Έννοια άρθρου 37 Εισαγωγικού Νόμου Κωδικος Πολ. Δικονομίας, ότι αί κατά την είσαγωγήν του Κώδικος Πολ. Δικονομίας εκκρεμείς δίκαι δικάζονται μέχρις αμετακλήτου αποφάσεως κατά τας καταργουμένας διατάξεις του π.δ. 1/1.8.1920 περί κωδικοποιήσεως των διατάξεων του νόμου ΓΘΟΔ' κλπ.· εφαρμογή εν τω συνόλω των των διατάξεων του καταργουμένου διατάγματος επί των εκκρεμών υποθέσεων μέχρις αμετακλήτου εκδικάσεως των, ΑΠ 315 σ. 969.—Κατάργησις διά του άρθρου 37 Εισαγωγικού Κώδικος Πολ. Δικονομίας Νόμου του π.δ. 1 Αυγούστου 1920 περί εκδικάσεως των μεταξύ εργατών και εργοδοτών διαφορών, ως τροποποιήθη· διεξαγωγή όμως των εκκρεμών κατά την είσαγωγήν του Κώδικος δικών κατά τας καταργουμένας διατάξεις· έννοια εκκρεμών δικών· είσαγωγή αναρμοδίως προς εκδίκασιν κατά την εργατικήν διαδικασίαν νόμου ΓΘΟΔ' ενώπιον Πρωτοδίκου διαφοράς, ή περί της οποίας άγωγή επεδόθη μετά την είσαγωγήν του Κώδικος Πολ. Δικονομίας· αρμόδιον τα Μονομελές Πρωτοδικεία· παραπομπή εις τοιούτο προς εκδίκασιν, Π 1695 σ. 318.

Διαφοραί διαδικασίας άρθρων 691 επ. Κώδικος Πολ. Δικονομίας. Διαφοραί υπαγόμεναι εις την διαδικασίαν εκδικάσεως εργατικών διαφορών κατ' άρθρα 691 επ. Κώδικος Πολ. Δικονομίας, Ε 1837 σ. 992, Π 803 σ. 1188, Π 1099 σ. 1315.—Η εκδίκασις των εργατικών διαφορών· σχέδιον νόμου περί ενοποιήσεως ειδικών διαδικασιών· νόμος ΓΘΟΔ'/1911 και διατάξεις Κώδικος Πολ. Δικονομίας, ΝΖ σ. 561.—Αί εργατικαί διαφοραί κατά την νέαν Πολιτικήν Δικονομίαν, Σημ. σ. 696.—Η εκδίκασις των εργατικών διαφορών· παρατηρήσεις επί της καθ' ύλην αρμοδιότητος κατά τον Κώδικα Πολ. Δικονομίας, ΝΖ σ. 897.—Η εκδίκασις των εργατικών διαφορών (επί παρατηρήσεων επί της καθ' ύλην αρμοδιότητος κατά τον Κώδικα Πολ. Δικονομίας), ΝΖ σ. 1004.—Εξαιρετική ή υπό των διατάξεων των άρθρων 692 επ. Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας· ειδική διαδικασία, Ε 197 σ. 588.—Υπαγωγή των εργατικών διαφορών, όμου μετά πλείστων άλλων, υπαγομένων πρότερον είτε εις τας ειδικάς διαδικασίας, είτε και νύν την τακτικήν τοιαύτην, εις την ειδικήν διαδικασίαν των άρθρων 692 έως 720 του Κώδικος Πολ. Δικονομίας, αί διατάξεις των οποίων, αί αναφερόμεναι εις την επ' ακροατηρίου συζήτησιν (των άρθρων 710 έως 713), επεκτείνονται επί πλέον και επί των αποθέσεων, των αναφερομένων εις τα άρθρα 721 και 722, Ε 1837 σ. 992.—Διαφοραί μεταξύ των από κοινού εργαζομένων· έννοια άρθρου 691 § 2 Κώδικος Πολ. Δικονομίας, ΝΖ σ. 217.—Άγωγή κατ' άρθρον 708 Κώδικος Πολ. Δικονομίας κατά του αύτου εργοδότου από κοινού υπό πλειόνων εργαζομένων και όταν τα δικαιώματα ή αί υποχρεώσεως αύτών προέρχονται μόνον εκ της αυτής νομικής αιτίας λήψις ύπ' όψιν διά την εκτίμησιν του αντικειμένου της διαφοράς του υπό εκάστου αιτουμένου ποσού· εφαρμοστέα επί μικτής συμβάσεως τοιαύτης περί μισθώσε-

αὐτὴ εἶναι ἀνέκκλητος, Ε 223 σ. 174.—Ἐφαρμογὴ ἄρθρ. 772 προϊσχυούσης Πολ. Δικονομίας περὶ καταβολῆς προστίμων ἐφέσεως κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου ΓΞΟΔ'/1911· συνέπεια παραλείψεως καταβολῆς ἢ βραδείας καταβολῆς, ΑΠ 70 σ. 439.— Μὴ ἀναγκαία ἡ κατάθεσις παραβόλου ἐφέσεως ὑπὸ τὸ καθεστὼς τοῦ Κώδικος Πολ. Δικονομίας· ἐκδίκασις ἐφέσεως ἐπὶ ἐκκρεμῶν ἀποθήκων κατὰ τὰς προϊσχυσαμένας περὶ ἐργατικῆς διαδικασίας διατάξεις νόμου ΓΞΟΔ', Π 20 σ. 1173.— Σαφεῖς καὶ ὡρισμένοι οἱ λόγοι ἐφέσεως κατ' ἄρθρα 745, 516 καὶ 517 Πολ. Δικονομίας, ἐχοντα ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ ἐφέσεων κατὰ τῶν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου ΓΞΟΔ' ἀποφάσεων· πότε δυνατὴ πρόταση νέων λόγων, Α.Π. 319 σ. 917.— Συμμετοχὴ εἰς σύνθεσιν Προστατευτικῆς ἐπιτροπῆς κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν εἰρηνοδίκου, ΑΠ 366 σ. 1096.— Μὴ τήρησις κατὰ διαδικασίαν νόμου ΓΞΟΔ' τῶν περὶ ἀποδείξεως διατάξεων τῆς Πολ. Δικονομίας· δὲν ἰδρύει λόγων ἀναιρέσεως, ΑΠ 571 σ. 89.— Ἀναίρεσις ἀποφάσεων, ἐκδιδομένων κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ΑΠ 315 σ. 969.—Ἐπιτρεπτὸν ἔνδικον μέσον ἀναιρέσεως, κατ' ἄρθρον 812 Πολ. Δικονομίας, μόνον κατὰ τῶν τελεσιδίκων γενομένων ἢ ἀνεκκλήτως ἀπαγγελλομένων ὁριστικῶν ἀποφάσεων τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων· ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΞΟΔ' ἐκδιδομένων ἀποφάσεων, ΑΠ 432 σ. 1440.— Βλ. καὶ λ. **Ἀναίρεσις, Ἀνέλεγκτον, Ἀδικασμένον, Ἔφεσις, Προσωρινὴ ἐκτέλεσις.**

Ἐργατικὸν Δίκαιον. Βλ. τὰ καθ' ἕκαστον θέματα εἰς τὰς οἰκείας λέξεις. Ἡ σύμβασις ἐργασίας κατὰ τὸν Ἀστικὸν Κώδικα τῆς Ἡγεμονίας Σάμου (συμβολὴ εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου), ΝΖ σ. 8.—Βάσεις καὶ τάσεις τοῦ συγχρόνου Ἐργατικοῦ Δικαίου, ΝΖ σ. 73.—Αἱ ἀρχαὶ προστασίας, εὐνοϊκότητος καὶ τάξεως, ΝΖ σ. 289.

Ἐργοδότης. Βλ. λ. **Ἐργασίας σύμβασις** καὶ τὰ λοιπὰ θέματα εἰς τὰς οἰκείας λέξεις.

Ἐργολαβία. Βλ. καὶ λ. **Μίσθωσις ἔργου.** Δίκης ἐπιτρεπτὴ κατὰ τὴν ἰσχύουσαν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐν τῇ ἀγωγῇ συμβάσεως διάταξιν τοῦ ἄρθρου 92 § 3 ν.δ. 3026/1954 περὶ Κώδικος τῶν δικηγόρων συμφωνία, ἐξαρτῶσα τὴν ἀμοιβὴν ἢ τὸ εἶδος αὐτῆς ἐκ τῆς ἐκβάσεως τῆς δίκης, ὡς καὶ συμφωνία περὶ ἀμοιβῆς δι' ἐκχωρήσεως ἢ μεταβιβάσεως μέρους τοῦ ἀντικειμένου τῆς δίκης ἢ τῆς ἐργασίας· ὑποχρέωσις γνωστοποιήσεως τῆς συμφωνίας εἰς τὸν οἰκεῖον Δικηγορικὸν Σύλλογον μόνον ἐκείνης, ἡ ὁποία ἀναφέρεται εἰς ἀξιώσεις ἐξ ἐργασιακῆς συμβάσεως, ΑΠ 13 σ. 361.

Ἐργοστάσια. Βλ. καὶ λ. **Ἀεροπλάνων Κρατικὰν Ἐργοστάσιον, Βιομηχανίαι.** Ἀπόλυσις μισθωτοῦ Ὑπηρεσίας Ἐλέγχου Κατασκευῆς Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀλεξιπτώτων Λιπασμάτων καὶ ἀνάκλησις ταύτης, Π 5126 σ. 31.—Μὴ ὑπαγωγὴ εἰς τὴν περὶ ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας καὶ τὰς διαιτητικὰς ἀποφάσεις τῶν ἐργαζομένων εἰς βιομηχανικὰ ἐργοστάσια ἢ ἐργαστήρια, ἀπασχολούμενα μὲ τὴν κατασκευὴν κονσερβῶν, ΑΠ 633 σ. 327.— Παροχὴ ἐπιδόματος δι' ἀνθηγειενὴν ἐργασίαν εἰς ἐργαζομένους εἰς κεντρικὰ ἐργοστάσια παραγωγῆς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος· ἔννοια τῆς ὑπ' ἀριθ. 12/1960 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ΑΠ 541 σ. 39, ΑΠ 609 σ. 326, ΑΠ 400 σ. 1196.

Ἔρευνα σωματική. Μισθωτῶν ὑπὸ ἐργοδότου, ΝΖ σ. 595.

Ἐρημοδικία. Μὴ ἐμφάνισις ἢ ἐμφάνισις καὶ μὴ προσήκουσα παράστασις ἐναγόντος κατὰ διαδικασίαν ἐργατικῶν διαφορῶν· πρόοδος διαδικασίας, κατ' ἄρθρον 712 Κώδικος Πολ. Δικονομίας, ὡσεὶ οὔτος ἦτο παρών, Π 61 σ. 389, Σχόλ. σ. 381, Π 313 σ. 530, Π 90 σ. 1117.—Ἐπὶ παραλείψεως καταβολῆς ἢ βραδείας καταβολῆς προστίμου ἐφέσεως κατ' ἄρθρον 772 τῆς προϊσχυούσης Πολ. Δικονομίας, ἐφαρμοζομένου καὶ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου ΓΞΟΔ'/1911· συζήτησις ἐρήμην ἐκκαλοῦντος καὶ ἀπόρριψις ἐφέσεως ὡς ἀνυποστηρίκτου, ΑΠ 70 σ. 439.— Βλ. καὶ λ. **Ἀνακοπή.**

Ἑρμηνεία. Νόμου, Βλ. λ. **Νόμος.** — Καθιέρωσις γενικῆς ἀρχῆς τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ καὶ ἐκτελέσει τῶν συμβάσεων ὑπὸ τῶν ἄρθρων 200, 288 καὶ 388 Α.Κ., ΑΠ 573 σ. 1542.—Κανόνες ἐκ τῶν ἄρθρων 173 καὶ 200 Α.Κ. περὶ ἀναζητήσεως ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τῶν δικαιοπραξιῶν τῆς ἀληθοῦς βουλήσεως, ἄνευ προσηλώσεως εἰς τὰς λέξεις καὶ ἑρμηνείας τῶν συμβάσεων, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, ΑΠ 'Ολ. 590 σ. 325, ΑΠ 15 σ. 731.— Γενικὸς ἑρμηνευτικὸς κανὼν ἐκ τῶν ἄρθρων 173 καὶ 200 Α.Κ., καθ' ὃν αἱ συμβάσεις, ὑφ' ἃς νοοῦνται πᾶσαι ἐν γένει αἱ δηλώσεις ἰδιωτικῆς βουλήσεως, κατευθυνομένης εἰς τὸ παραχθὲν ἔννομον ἀποτέλεσμα, ἑρμηνεύονται ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, ΑΠ 139 σ. 728.—Ἐφαρμογὴ τῶν ὑπὸ τῶν ἄρθρων 173 καὶ 200 Α.Κ. τιθεμένων κανόνων εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἐγείρεται κενὸν ἐν τῇ ἑρμηνευομένῃ συμβάσει, ΑΠ 'Ολ. 590 σ. 325, ΑΠ 15 731.—...Ἡ ἐγείρεται ἀμφιβολία περὶ τῶν δηλωθεισῶν βουλήσεων, ΑΠ 'Ολ. 590 σ. 325, ΑΠ 139 σ. 728.—Τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας, διαγιγνῶσκον τὴν ὕπαρξιν κενοῦ ἢ ἀμφιβολίας, ἔστω καὶ ἐμμέσως, δὲν ὑπόκειται κατὰ τοῦτο εἰς ἀκυρωτικὸν ἔλεγχον, παραλείπον ὅμως νὰ προσφύγῃ εἰς τοὺς κανόνας τῆς καλῆς πίστεως καὶ τὰ συναλλακτικὰ ἤθη πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθοῦς βουλήσεως τῶν διαπραττόντων ἢ νὰ παραθέσῃ τὰ πραγματικὰ στοιχεῖα, ἐξ ὧν προκύπτει ἡ ἐφαρμογὴ τούτων, ἐλέγχεται διὰ παραβάσεων τῶν ἄρθρων 173 καὶ 200 τοῦ Α.Κ., ΑΠ 'Ολ. 590 σ. 325.— Ἔλεγχος ὑπὸ Ἀρείου Πάγου τῆς παραβάσεως τῶν ἑρμηνευτικῶν κανόνων τῶν ἄρθρων 173 καὶ 200 Α.Κ., βάσει τῶν ἀνελέγκτως δικαίων γενομένων ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ τῆς οὐσίας πραγμάτων· ἀναίρεσις κατ' ἄρθρον 807 ἐδ. 17 Πολ. Δικονομίας, ΑΠ 315 σ. 969.—Ἀναίρεσις ἀποφάσεως, ὡς ἐκ τῆς ἀνεπαρκοῦς αἰτιολογίας της,

μαθώτητος, Π 7 σ. 318, Είσαγ. σ. 317.

3. **Άγωγή.** Στοιχεία άγωγής κατ' άρθρα 119 καί 217 Κώδικος Πολ. Δικονομίας· έφαρμογή καί κατά την διαδικασίαν έργατικών διαφορών· άγωγή κατά Νομικού Προσώπου, Είρ. 223 σ. 174.—Άναγκαία κατ' άρθρον 533 § 3 Πολιτικής Δικονομίας ή έκθεσις εἰς τὸ δικόγραφον τῆς ἀγωγῆς τῶν παραγωγικῶν τοῦ ἐξουσιοῦντος δικαιώματος γεγονότων κατὰ τὰ οὐσιώδη αὐτοῦ στοιχεῖα· στοιχεῖα ἀγωγῆς, δι' ἧς διώκεται ἡ καταβολὴ ἀποδοχῶν, ΑΠ 390 σ. 1317. Βλ. καὶ λ. **Ἀγωγή.**

4. **Δικαστικόν ἔνσημον.** Καταβολή τοῦ δικαστικοῦ ἐνσήμου ἐπὶ ἀγωγῶν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ΝΖ σ. 143.—Αἱ ἐργατικαὶ διαφοραὶ καὶ τὸ δικαστικὸν ἔνσημον, ΝΖ σ. 263, Σημ. σ. 496, Σημ. σ. 1034.—Ἀναγκαία ἡ καταβολὴ ἐνσήμων καὶ ἐπὶ ἀγωγῶν κατὰ τὴν διαδικασίαν ἐργατικῶν διαφορῶν τῶν ἄρθρων 691 ἐπ. Κώδικος Πολ. Δικονομίας, ποσοῦ ἀνωτέρου τῶν δραχμῶν 15.000, καίτοι κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 712 Κώδικος Πολ. Δικονομίας ἐν περιπτώσει μὴ ἐμφανίσεως τοῦ ἐνάγοντος ἡ διαδικασία προβαίνει, ὡς ἐὰν ἦτο οὗτος παρών, Π 61 σ. 380, Σχόλ. σ. 381, Π 313 σ. 530, Π 851 σ. 929, Ε 1837 σ. 992, Π 1 σ. 167.—Σκοπὸς θεσπίσεως τοῦ δικαστικοῦ ἐνσήμου (ἀγωγοσήμου) ἀναγκαία ἡ καταβολὴ ταύτου καὶ ἐπὶ ἀγωγῶν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 691 ἐπ. Κώδικος Πολ. Δικονομίας· συνέπεια ἐκ τῆς μὴ καταβολῆς τοῦ ἐνσήμου ἡ ἀπορριψις τῆς ἀγωγῆς, Ε 1837 σ. 992.—Μὴ ἀναγκαία ἡ καταβολὴ δικαστικοῦ ἐνσήμου ἐπὶ ἀγωγῶν ποσοῦ ἀνωτέρου τῶν 15.000 δραχμῶν κατὰ τὴν διαδικασίαν ἐκδικάσεως τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν ἄρθρων 691 ἐπ. Πολιτικῆς Δικονομίας· ἐπιχειρήματα, θεμελιοῦντα τὴν ἀρνητικὴν ἄποψιν, Π 1 σ. 318, Είσαγ. σ. 317, Π 43 σ. 379, Π 907 σ. 496, Π 483 σ. 930, Π 90 σ. 1117. —Περὶ μὴ καταβολῆς δικαστικοῦ ἐνσήμου ἐπὶ ἀγωγῶν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, Ἐγκ. σ. 339. —Ἀπαιτήσεις ἐκ τοῦ νόμου 551/1915 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων· ἐκδίκασις ὑπὸ τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 691 ἐπ. Κώδικος Πολ. Δικονομίας· μὴ καταβολὴ δικαστικοῦ ἐνσήμου κατὰ τὴν ἀνωτέρω διαδικασίαν, Π 90 σ. 1117.— Ἐπείγουσα ἀνάγκη νομοθετικῆς ρυθμίσεως τοῦ θέματος τοῦ δικαστικοῦ ἐνσήμου ἐπὶ ἀγωγῶν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, Σημ. σ. 1088.—Ὁ νέος νόμος περὶ τελῶν χαρτοσήμου καὶ τὸ δικαστικὸν ἔνσημον, Σημ. σ. 896.

5. **Διάδικοι.** Δικαίωμα προσεπικλήσεως καὶ παρεμβάσεως τοῦ Ταμείου εἰς πολιτικὴν ἐνώπιον τοῦ ἐργατοδίκου δίκην κατὰ τοῦ ἐργοδότου περὶ ἀναγνωρίσεως πραγματοποιηθέντων ἡμερομηθίων· δέσμευσις τοῦ ἐπικουρικοῦ ἀσφαλιστικοῦ ταμείου (Ταμείου Κλωστοϋφαντουργῶν) ἐκ πράξεων τοῦ κυρίου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, ΣΕ 2557 σ. 98.

6. **Διαδικασία· ἀπόδειξις.** Ἀδέσμευτον δικαστοῦ ὑπὸ δικονομικῶν τύπων κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου ΓΨΟΔ', ΑΠ 571 σ. 89, ΑΠ 366 σ. 1096.— Ἀπόδειξις κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου ΓΨΟΔ'· προκύπτοντα ἐκ τῶν ἄρθρων ὰ, 12, 16 καὶ 20 ἀνησύχρεων δικαστοῦ πρὸς τήρησιν τῶν περὶ ἀποδείξεως διατάξεων τῆς Πολ. Δικονομίας· μὴ τήρησις τούτων δὲν ἱδρύει λόγον ἀναιρέσεως, ΑΠ 571 σ. 89.—Λῆξις ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου ΓΨΟΔ' καὶ ἀχαρτοσημάντων ἐγγράφων· ἰσχὺς τούτων καὶ διὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου δίκην, Είσαγ. σ. 11.— Ἐκδίκασις ἐργατικῶν διαφορῶν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου ΓΨΟΔ'/1911· ἀδέσμευτον τοῦ δικαστοῦ ὑπὸ διαδικαστικῶν τύπων· ἐκτίμησις τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων ἄνευ δεσμεύσεως ἐκ τῶν περὶ δυνάμεως αὐτῶν διατάξεων τῆς Πολ. Δικονομίας· ἐκτίμησις τῆς δόσεως τοῦ ὅρκου καὶ τῆς ἐξωδίκου ἐγγράφου ὁμολογίας, ΑΠ 71 σ. 591.— Μὴ τήρησις κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου ΓΨΟΔ', ὡς ἐτροποποιήθη, τῶν ἀναγομένων εἰς τὰ μέσα τῆς ἀποδείξεως καὶ τὴν δύναμιν τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων κανόνων τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, τοῦ δικαστοῦ ἐκτιμῶντος ἐλευθέρως τὰς προσαγομένας ἀποδείξεις πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθείας, ΑΠ 238 σ. 857. — Ἐπικτὸς ὅρκος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν· πότε ὑποχρέωσις ἐπιβολῆς, Π 2405 σ. 1429.— Τέλη ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν, Σημ. σ. 1024. Βλ. καὶ ἀνωτέρω παράγρ. 4 διὰ τὸ δικαστικὸν ἔνσημον.— Ἀναιτιολόγητος κατὰ τὴν διαδικασίαν ἐργατικῶν διαφορῶν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἡ λῆψις ὑπ' ὄψιν καὶ μὴ πληρούντων τοὺς ὅρους τοῦ νόμου ἀποδεικτικῶν μέσων· τίνα τὰ ἀποδεικτικὰ μέσα· ἐξέτασις μαρτύρων ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου κατ' ἄρθρον 423 § 1 Κώδικος· μὴ σύννομος ἡ ἐξέτασις μάρτυρος ἐνώπιον συμβολαιογράφου καὶ μὴ λῆψις ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ καὶ κατὰ τὴν διαδικασίαν ἐργατικῶν διαφορῶν· ἀναφορὰ διατάξεως ἄρθρου 711 Κώδικος Πολ. Δικονομίας εἰς τὰ ἐν ἄρθρῳ 353 διαλαμβανόμενα ἀποδεικτικὰ μέσα, Π 103 σ. 173.—Ἔνορκοι ἐνώπιον συμβολαιογράφου βεβαιώσεις κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν· λῆψις ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 691 ἐπ. Κώδικος Πολ. Δικονομίας περὶ ἐκδικάσεως τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν καὶ τῶν ἐνώπιον συμβολαιογράφου ληφθεισῶν ἐνόρκων βεβαιώσεων κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 711 § 1 Κώδικος Πολ. Δικονομίας, ἐπιτρέπουσαν τὴν συναγωγὴν ἀποδεικτικῶν στοιχείων καὶ ἐξ ἀποδεικτικῶν μέσων κατὰ παρέκκλισιν τῶν ἄρθρων 357 ἐπ. Κώδικος Πολ. Δικονομίας, Π 1237 σ. 926.— Διατάξεις περὶ μικροδιαφορῶν καὶ ἐργατικὴ διαδικασία· ἀνέκκλητοι αἱ μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν 4.000 δραχμῶν ἀποφάσεις· ἀπαράδεκτον αἴτημα περὶ κηρύξεως ἀποφάσεως προσωρινῶς ἐκτελεστῆς, ἐφ' ὅσον αὕτη εἶναι ἀνέκκλητος, Ε 223 σ. 174.— Διάταξις ἄρθρου 712 Κώδικος Πολ. Δικονομίας περὶ τοῦ ὅτι ἡ διαδικασία προβαίνει ὡς ἐὰν ὁ ἐνάγων ἦτο παρὼν ἐν περιπτώσει μὴ ἐμφανίσεως ἢ ἐμφανίσεως, ἀλλὰ μὴ προσηκούσης παραστάσεως αὐτοῦ, Π 313 σ. 530, Π 61 σ. 380, Σχόλ. σ. 381.

7. **Ἀπόφασις· ἔνδικα μέσα.** Διατάξεις περὶ μικροδιαφορῶν καὶ ἐργατικὴ διαδικασία· ἀνέκκλητοι αἱ μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν 4.000 δραχμῶν ἀποφάσεις· ἀπαράδεκτον αἴτημα περὶ κηρύξεως ἀποφάσεως προσωρινῶς ἐκτελεστῆς, ἐφ' ὅσον

Ἐφημερὶς Κυβερνήσεως. Βλ. λ. **Δημοσίευσις.**

Ζ

Ζαχαροπλαστεῖα. Ἀκύρωσις ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, δι' ἧς ἐνεκρίθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 36/1967 διαιτητικὴ ἀπόφασις, ἀφορῶσα ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας προσωπικοῦ καφενείων, ζαχαροπλαστείων κλπ., ΣΕ 113 σ. 703, πρβλ. ΑΠ 281 σ. 854.—Νόμιμον ὕψος ἐργασίας περιπτώσεων (σερβιτόρων) ζαχαροπλαστείων· πρόσθετος ἀμοιβὴ δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νύκτας δυνάμει τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 καὶ 18510/1946 Β.Δ.· ὑπολογισμὸς ταύτης ἐπὶ τοῦ εἰς χρῆμα καταβαλλομένου μαγίου συμβολικοῦ μισθοῦ· ὑπολογισμὸς δώρων καθ' ἑορτὰς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα. ΙΙ 1076 σ. 1183.—Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 253.

Ζημία. Βλ. λ. **Ἀδικοπραξία, Ἀδικαιολόγητος πλουτισμός, Ἀποζημίωσις, Ἐργατικὰ ἀτυχήματα, Ἱκανοποίησις χρηματική.**

Ζυθεστιατόρια. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια σερβιτόρων καὶ βοηθῶν αὐτῶν, ὡς καὶ μουσικῶν δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 253.

Η

Ἤθη συναλλακτικά. Βλ. λ. **Καλὴ πίστις.**

Ἠθικὴ βλάβη. Βλ. λ. **Ἀδικοπραξία, Ἱκανοποίησις χρηματική, Ἐργατικὰ ἀτυχήματα.** Ἠθ. κὴ μείωσις ὡς διαπτικὴ μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως ἐργασίας· ἐπαναβασμός, ΑΠ 658 σ. 231, ΙΙ 57 σ. 642.

Ἠθικὸς νόμος. Ἔννοια τοῦ ὅρου «ἠθικὸς νόμος» τοῦ ἄρθρου 9 § 1 τοῦ Συντάγματος, ΝΖ σ. 5.

Ἠθοποιοί. Συμφωνία ἐργαζομένου μετὰ παραγωγοῦ κινηματογραφικῆς ταινίας, ἵνα ἀποδυθῇ ὡς ἠθοποιὸς ρόλου διὰ τὴν λῆψιν τῆς ταινίας ἀντὶ συμφωνηθέντος χρηματικοῦ ποσοῦ· ὕπαρξις συμβάσεως μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἐφ' ὅσον οἱ διάδικοι ἀπέβλεψαν εἰς τὴν κατὰ χρόνον παροχὴν τῆς ἐργασίας, συντρέχοντος καὶ τοῦ στοιχείου τῆς ἐξαρτήσεως τοῦ ἐργαζομένου ἀπὸ τοῦ ἐργοδότου, ΙΙ 5313 σ. 166.

Ἠλεκτρικαὶ ἐπιχειρήσεις. Χορήγησις ἐπιδόματος ἀνθηγιεινῆς ἐργασίας, κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 13/1960 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰ δύο κεντρικὰ ἐργοστάσια παραγωγῆς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος ἐν Νέῳ Φαλήρῳ καὶ Κερατσινίῳ ἐπέκτασις κατ' ἄρθρον 3 τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰς ὑπογείους καὶ ἐναερίους γραμμὰς χαμηλῆς καὶ ὑψηλῆς τάσεως, ΑΠ 541 σ. 39, ΑΠ Ὀλ. 609 σ. 328, ΑΠ 400 σ. 1196, ΑΠ 425 σ. 1321.—... δικαίωμα τοῦ ἄνω ἐπιδόματος τῶν ὁπωσδήποτε ἀπασχολουμένων εἰς τὰς ἠλεκτροφόρους γραμμὰς πρὸς ἐκτέλεσιν ἐργασιῶν συναφῶν πρὸς τὴν λειτουργίαν τῶν ἐναερίων ἢ ὑπογείων δικτύων, καίτοι μὴ ἐντεταγμένων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἐναερίων ἢ ὑπογείων γραμμῶν χαμηλῆς καὶ ὑψηλῆς τάσεως, ΑΠ 541 σ. 39, ΑΠ 398 σ. 1195, ΑΠ 425 σ. 1321.—... παροχὴ τοῦ ἐπιδόματος καὶ προκειμένου περὶ προσώπων μὴ ἀνηκόντων εἰς τὰς ἀνωτέρω ὑπηρεσίας, ἀλλ' ἐκτάκτως ἀπασχολουμένων εἰς τὰς ἐπικινδύνους ἐργασίας, ἀλλὰ διὰ τὸν χρόνον μόνον, καθ' ὃν ταῦτα ἀπασχολοῦνται καὶ ἐκτίθενται εἰς τὸν ἐκ ταύτων κίνδυνον, ΑΠ 609 σ. 326, ΑΠ 400 σ. 1196.—... δικαίωμα ἐπὶ ὁλοκλήρου τοῦ ἐπιδόματος, ἐὰν ἡ ἀπασχόλησις διαρκῇ ἐπὶ ὀκτὼ ὥρας μέρος τῆς ἡμερησίας ἐργασίας καὶ δι' ἃς ἡμέρας ἐπεξετάθη ἐπὶ τοσοῦτον ἡ διάρκεια τῆς τοιαύτης ἀπασχολήσεως τῶν, ΑΠ 541 σ. 39.—..., ἐπέκτασις τοῦ ἄνω ἐπιδόματος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν καὶ εἰς τὰς ἐν αὐτῇ κατηγορίας μισθωτῶν παρὰ τῇ Δ.Ε.Η., περιοχῆς Ἀθηνῶν, ὡς καὶ εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὸν ὑποσταθμὸν τῆς Ὁμονοίας· ἔννοια τῆς διατάξεως ταύτης· ἔλλειψις δικαιώματος ἐκ τῶν μισθωτῶν τῆς Δ.Ε.Η. περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, τῶν ἀπασχολουμένων εἰς ὑποσταθμοὺς ἐν τοῖς ἐργοστασίοις τῆς περιφερείας Ἀθηνῶν, ΑΠ 425 σ. 1321.— Ἐφαρμογὴ νόμου 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας ἐπὶ τοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ τῆς Δ.Ε.Η. καὶ μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ἀ.ν. 100/1967, Γν.Σ. σ. 261.—Παροχὴ εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς ἣν διεδέχθη ἡ Δ.Ε.Η. Ἑλληνικῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας ἐπιδόματος 10% ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ ἀνὰ τριετίαν, ΑΠ 590 σ. 325.—Παροχὴ ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η. μηνιαίου ἐπιμισθίου εἰς τὸ κατώτερον τεχνικὸν ἢ ἄλλο προσωπικόν, τὸ ὑπαγόμενον εἰς ἀπομεμακρυσμένας περιοχὰς· προϋποθέσεις αὐτοῦ καὶ ἀρχὴ ἴσης μεταχειρίσεως τῶν μισθωτῶν, ΑΠ 119 σ. 785.—Ἀποδοχαὶ μισθωτῶν Δ.Ε.Η.· ἐφαρμογὴ ἀρχῆς ἴσης μεταχειρίσεως ἐπὶ τῶν προερχομένων ἐκ τῆς τέως Κ.Ε.Τ.Η.Θ. μισθωτῶν τῆς Δ.Ε.Η. καὶ μὴ προσχωρησάντων εἰς τὸν ἰσχύοντα Κανονισμὸν αὐτῆς· καθορισμὸς κατωτάτου ὁρίου βασικῶν μηνιαίων μισθῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6/1960 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, ΑΠ 301 σ. 998.—Μισθὸς προσωπικοῦ Δ.Ε.Η.· ἀγωγὴ ἀποζημιώσεως κατὰ τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεις, ὡς ἐκ τῆς παροχῆς ὑπηρεσιῶν θέσεως ἀνωτέρας καὶ διὰ μείζονος μισθοῦ τῆς ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ κατεχομένης ἀμειβομένης ἐν τῇ Δ.Ε.Η.· κρίσις τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας· ἀπαράδεκτος λόγος ἀναιρέσεως διὰ φευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τοῦ Κανονισμοῦ Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Δ.Ε.Η., καθ' ὅσον δὲν συνιστᾷ νόμον καὶ δὴ οὐσιαστικόν, ΑΠ 284 σ. 1125.—Ἀποδοχαὶ προσωπικοῦ Δ.Ε.Η.· αὔξησις ἀποδοχῶν δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 290/1952 ἐγκυκλίου τῆς Ε.Η.Ε.· ὑπολογισμὸς ἐπὶ τῶν πλασματικῶν (προπολεμικῶν) ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ πλεονεκτικὸς ὁ τρόπος προσδιορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων τῆς Ε.Η.Ε., τὰς ὁποίας ἀνέλαβεν ἡ Δ.Ε.Η. ἐν σχέσει μὲ τὰς ἀπολαβὰς ὑπαλλήλων τῆς αὐτῆς κατηγορίας ἄλλων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, ΑΠ 383 σ. 1193.—Πρόδηλος ὑπὸ τῆς Ε.Η.Ε. μισθωτοῦ ὡς λογιστοῦ καὶ προσφορὰ ὑπηρεσιῶν μετέπειτα εἰς τὴν Δ.Ε.Η., ἐξαγοράσασαν τὰς ἐγκαταστάσεις καὶ τὰ ἀκίνητα ταύτης· νόμιμοι ἀποδοχαὶ τούτου, ΑΠ 418 σ. 1318.—Παροχὴ ὑπερωριακῆς ἐρ-

δσον άφορᾶ τὴν λήψιν ὑπ' ὄψιν τῶν ἑρμηνευτικῶν κανόνων τῶν ἄρθρων 173 καὶ 200 Α.Κ., καταστάντος ἀνεφίκτου τοῦ ἀκουστικοῦ ἐλέγχου ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τούτου, ΑΠ 15 σ. 731.— Ἀνέλεγκτον κρίσεως δικαστηρίου τῆς οὐσίας ὅτι ἡ διατύπωσις καταλείπει ἀμφιβολίας ὡς πρὸς τὸ ἀληθὲς περιεχόμενον τῆς δηλωθείσης βουλήσεως, ΑΠ 139 σ. 728.—Ἀμφιβολία περὶ τῆς ἐννοίας τῶν προτεινομένων ὡς ἐκφραζόντων τὴν περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως μονομερῆ δικαιοπρακτικὴν βούλησιν τοῦ ἐκμισθωτοῦ ἐργασίας πραγματικῶν περιστατικῶν· ἑρμηνεία τούτων ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἐπὶ πάσης δικαιοπραξίας ἐφαρμοστέων κανόνων τῶν ἄρθρων 173 καὶ 200 Α.Κ., ΑΠ 315 σ. 969.

Ἑστιατόρια. Ποσοστὸν φιλοδωρήματος σερβιτόρων ἑστιατορίων ξενοδοχείων, Ἐγγρ. σ. 52.— Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 255.— Νόμιμα ὥραι ἐργασίας σερβιτόρων ἑστιατορίων· ἀπαιτήσεις διὰ παροχὴν παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας κατ' ἄρθρον 8 ν.δ. 1920/1959· ὑπολογισμὸς ἀποζημιώσεως διὰ καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας, Π 363 σ. 1179.

Ἑταιρεῖαι. Βλ. καὶ λ. **Ἀνώνυμος Ἑταιρεία.** Εὐθύνη ὁμορρύθμου ἑταίρου Ἑτερορρύθμου Ἑταιρείας εἰς ὁλόκληρον διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν νομίμως ἀναληφθεισῶν ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας ὑποχρεώσεων, τοῦ δανειστοῦ δικαιουμένου νὰ ἀπαιτήσῃ τὸ χρέος παρ' οἱουδήποτε τῶν συνοφειλετῶν κατ' ἀρέσκειαν, εἴτε ἐν ὅλῳ, εἴτε ἐν μέρει, χωρὶς νὰ ὑποχρεοῦται νὰ ἐναγάγῃ πρώτον τὴν Ἑταιρείαν ἢ μόνον αὐτὴν λύσις τῆς Ἑταιρείας τῇ βουλήσει τῶν συνεταίρων ἐν ἐλλείψει δημοσιεύσεως καὶ πρότασις κατὰ τῶν τρίτων, ΑΠ 618 σ. 284.— Μὴ ὑποχρέωσις εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. διαχειριστοῦ Ἑταιρείας περιορισμένης εὐθύνης, τούτου μὴ παρέχοντος ἐξηρτημένην ἐργασίαν, ΑΠ 25 σ. 661. Βλ. καὶ κατ' ἰδίαν Ἑταιρείας εἰς τὰς οἰκείας λέξεις.

Ἑτοιμότης πρὸς ἐργασίαν. Μὴ ἐφαρμογὴ μειώσεως προσαυξήσεως δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς ἐπὶ σχέσεων, καθ' ἃς ὁ μισθωτὸς τελεῖ κατὰ τὸν ὑπόλοιπον χρόνον ἐν ἀναμονῇ, ὡς ἡ περίπτωσις τῶν νεκροκομιστῶν, ΑΠ 312 σ. 912.— Ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων νόμων καὶ συλλογικῶν συμβάσεων περὶ ἐλαχίστου ὡρίου ἀμοιβῆς καὶ περὶ προσαυξήσεων διὰ νυκτερινὴν ἐργασίαν μόνον ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως τοῦ ἐργάτου κατὰ τὰς κεκανονισμένας ὥρας ἐργασίας ἢ τοὐλάχιστον τῆς διατηρήσεως ἐν ἐγρηγόρσει τῶν σωματικῶν ἢ πνευματικῶν δυνάμεων αὐτοῦ πρὸς χρησιμοποίησιν αὐτῶν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν· ἀνεφάρμοστον ἐπὶ παραμονῆς φύλακος μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐργασίας μετὰ τῆς οἰκογενείας του εἰς οἰκίσκον, παραχωρηθέντα ἐντὸς τοῦ χώρου τῶν ἐγκαταστάσεων πρὸς κατοικίαν του, Π 336 σ. 1233.

Εὐδόκιμος ὑπηρεσία. Βλ. λ. **Ἐπιδόματα, Τράπεζαι.**

Εὐνοϊκότητος ἀρχή. Αἱ ἀρχαὶ προστασίας, εὐνοϊκότητος καὶ τάξεως, ΝΖ σ. 289.

Εὕρεσις ἐργασίας. Ἐλεύθερος χρόνος δι' εὕρεσιν ἄλλης ἐργασίας, ΝΖ σ. 1006.

Εὑρεσιτεχνία. Βλ. λ. **Ἐφεύρεσις.**

Ἔφεδροι. Βλ. λ. **Ἀνάπηροι, Νεοπολεμισταί, Παλαιοὶ πολεμισταί, Στρατιωτικὴ ὑπηρεσία, Στράτευσις.**

Ἔφεσις. Ἐφετήριον διὰ τὸ ἔγκυρον καὶ τύπους παραδεκτὸν τῆς ἐφέσεως δέον νὰ περιέχῃ πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ λόγων ἐφέσεως, πλήττοντα συγκεκριμένην πλημμέλειαν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως κατὰ τρόπον σαφῆ καὶ ὡρισμένον· ἐφαρμογὴ καὶ κατὰ τὴν διαδικασίαν νόμου ΓΨΟΔ', ΑΠ 531 σ. 1487, ΑΠ 319 σ. 917.— Πότε δυνατὴ πρότασις νέων λόγων ἐφέσεως, ΑΠ 319 σ. 917.— Συνεκδίκασις ἀντιθέτων ἐφέσεων ἑκατέρου τῶν διαδίκων κατὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως λόγῳ συναφείας, Π 4758 σ. 1305, ΑΠ 93 σ. 568. — Ἀντέφεσις· δυνατὴ ἄσκησις ἀντεφέσεως ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου κατὰ τῶν προσβαλλομένων ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος κεφαλαίων τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως ἢ τῶν ἀναγκαίως μετ' αὐτῶν συνεχομένων καὶ διὰ τῶν προτάσεων αὐτοῦ, τῶν ὑποβαλλομένων ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου, μὴ δεσμευομένου ἐκ τῆς προθεσμίας ἀσκήσεως τῆς ἐφέσεως, Π 24982 σ. 442.— Διατάξεις περὶ μικροδιαφορῶν καὶ ἐργατικὴ διαδικασία· ἀνέκκλητοι αἱ μέχρι ποσοῦ 4.000 δραχμῶν ἀποφάσεις· ἀπαράδεκτον αἴτημα περὶ κηρύξεως ἀποφάσεως προσωρινῶς ἐκτελεστῆς, ἐφ' ὅσον αὕτη εἶναι ἀνέκκλητος, Εἰρ. 223 σ. 174.— Ἀναστολὴ προθεσμίας ἀσκήσεως ἐνδίκου μέσου ἐξ ἀνωτέρας βίας· κανὼν ἐκ τῶν ἄρθρων 255, 279, 380 κλπ. Α.Κ.· ἔννοια ἀνωτέρας βίας· παραμέλησις προθεσμίας ἐφέσεως ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α., ΑΠ 18 σ. 371.—Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 772 προϊσχυούσης Ποιν. Δικονομίας περὶ καταβολῆς προστίμου ἐφέσεως κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου ΓΨΟΔ /1911· συνέπεια παραλείψεως καταβολῆς ἢ βραδείας καταβολῆς, ΑΠ 70 σ. 439.— Μὴ ἀναγκαία ἡ κατάθεσις παραβόλων διὰ τὴν μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας συζήτησιν ἐφέσεως, ἀσκηθείσης πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς, Π 38 σ. 524.— Μὴ ἀναγκαία ἡ κατάθεσις παραβόλου ἐφέσεως ὑπὸ τὸ καθεστὼς τοῦ Κώδικος Πολ. Δικονομίας· ἐκδίκασις ἐφέσεως ἐπὶ ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων κατὰ τὰς προϋφισταμένας περὶ ἐργατικῆς διαδικασίας διατάξεις νόμου ΓΨΟΔ', Π 20 σ. 1173.—Ἡ ἐκδίκασις τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν ἔφεσις, ΝΖ σ. 561.—Συμμετοχὴ εἰς σύνθεσιν Πρωτοδικείου ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Εἰρηνοδίκου, ΑΠ 366 σ. 1096.— Ἀποτελέσματα ἀσκήσεως ἐφέσεως κατ' ἄρθρα 785, 762, 774 Πολ. Δικονομίας· μεταβίβασις ὑποθέσεως εἰς τὸ δευτεροβάθμιον δικαστήριον· ἔκτασις ἐξ αὐτῆς τούτου, Π 755 σ. 1169.—Ἐπιτροπὴ Ἐφέσεων Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν· σύνθεσις· λειτουργία, ΣΕ 652 σ. 1059.

Ἐφεύρεσις. Δικαίωμα μισθωτοῦ ἐπὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐφευρέσεων· ἀποζημίωσις ἐφευρέτου μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 668 Α.Κ.· ἐκδίκασις τῆς περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγῆς κατὰ τὴν διαδικασίαν διαφορῶν χρόνου παραγραφῆς ἀπαιτήσεως καὶ διακοπὴ αὐτοῦ· ἔννοια ἐφευρέσεως, Π 803 σ. 1183, Ἐπιστολὴ σ. 1344.

μὴ παρεχομένης κατοικίας· ὑποχρέωσις τοῦ θεωροῦ πολυκατοικίας, εἰς τὸν ὁποῖον δὲν παρέχεται δι' οἱονδήποτε λόγον κατοικία, εἰς δεκαήμερον ἐργασίαν ἡμερησίως, δικαιουμένου προσθέτως ἀνὰ τῆς ἰσχύος της ὑπ' ἀριθ. 6/1968 διατηρητικῆς ἀποφάσεως καὶ τοῦ ὑπ' αὐτῆς ὁριζομένου ποσοῦ (195 τοῦ 25πλασίου τοῦ γενικοῦ ἡμερομισθίου ἐργατοτεχνίτου), ΑΠ 5254 σ. 164.—Πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων· ἀποζημίωσις ἐπὶ ἀπολύσεως· ἄδεια, Εἰσαγ. σ. 164.—Πολυκατοικιῶν· δῶρα δι' ἑορτάς, ἀποδοχαὶ ἀδείας καὶ ἐπίδομα ἀδείας, Ἔγγρ. σ. 338.—Πολυκατοικιῶν· στοιχεῖα ἀγωγῆς κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 361, 380, 382 Α.Κ. περὶ ἀδυναμίας παροχῆς καὶ τῶν ἄρθρων 904 καὶ 912 τοῦ αὐτοῦ Κώδικος περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ πρὸς ἀπόδοσιν χρηματικοῦ ποσοῦ δι' ἀποσβεσθεῖσαν καὶ διατηρηθεῖσαν αὐτοῦ εἰς ἐργασίαν· ἐκδίκασις κατὰ τὴν τακτικὴν διαδικασίαν, μὴ ὑποκειμένης τῆς διαφορᾶς εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου ΓΨΟΑ'/1911, ΑΠ 86 σ. 659.—Ἀκυρότης συμβάσεως περὶ καταβολῆς ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὴν ἀποσβεσθεῖσαν ἢ τὴν διατηρηθεῖσαν αὐτοῦ εἰς τὴν ἐργασίαν ὡρισμένου χρηματικοῦ ποσοῦ, ἐφ' ὅσον ἡ καταβολὴ αὕτη συνεπάγεται κράτησιν ἡμερομισθίων καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει μείωσιν τοῦ νομίμου ἐλαχίστου ὁρίου ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ· δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ εἰς ἀπόδοσιν τοῦ δοθέντος χρηματικοῦ ποσοῦ διὰ τῆς ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀγωγῆς· ἰσχυρισμὸς περὶ τοῦ ὅτι δὲν σώζεται ὁ πλουτισμός, ΑΠ 1128 σ. 1370.—Ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 38864/1968 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως περὶ ἐγκρίσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 6/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Α.Δ.Α. Ἀθηνῶν περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας θεωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων χώρας, ΣΕ 1095 σ. 700.—Πολυκατοικιῶν· ἀποδοχαὶ μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 1095/1969 ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, Ἔγκ. σ. 869, Ἔγκ. σ. 1200.—Κατοστάτα ὅρια ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἀπὸ 1.5.1969 καὶ ἐντεῦθεν· ἀποτίμησις τῶν εἰς εἶδος παροχῶν τῶν θεωρῶν, Ἔγκ. σ. 868.—Παροχὴ κατοικίας εἰς τοὺς θεωροὺς καὶ ὅρια ἐργασίας· μὴ παροχὴ κατοικίας καὶ συνέπειαι, ΑΠ 353 σ. 985.—Οἰκιακοί, βλ. λ. **Ὑπηρέται.**

Ι

Ἰατρεῖα. Ἰδιωτικά· τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 253.—Ἀγροτικά· μισθολόγιον, Ἔγκ. σ. 464.

Ἰατροί. Θεραπεῖαι τοῦ Ι.Κ.Α. ὑπαγωγὴ εἰς ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, Κ 1893 σ. 100.—Παράβασις τῶν περὶ πολυθεσίας ἰατρῶν διατάξεων· ἀληθὴς ἔννοια τοῦ ἄρθρου 5 § 1 νόμου 1843/1951, ὡς ἐτροποποιήθη, περὶ ἀπαγορεύσεως κατοχῆς ὑπὸ ἰατρῶν πλειόνων τῆς μιᾶς θέσεων, μὲ συνέπειαν τὴν κατ' ἄρθρον 174 Α.Κ. ἀκυρότητα τῆς συμβάσεως· ἡ ἀπαγόρευσις ἀφορᾷ τὰς πέραν τῆς πρώτης θέσεως, μὴ θεωρουμένων ἐξ αὐτῆς τοῦ χώρους τῆς συμβάσεως διὰ τὴν πρώτην θέσιν, ΑΠ 56 σ. 451.—Ρύθμισις διὰ τοῦ ν.δ. 3623/1956, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4111/1960 κατὰ τρόπον ὁμοιόμορφον τοῦ ὅρους τῆς μισθοδοσίας καὶ ἀμοιβῆς τῶν ἰατρῶν ἐν γένει, κατ' ἐλάχιστον ὅριον, τῶν ἀπασχολουμένων εἰς πάντα τὰ ἐν ἄρθρῳ 1 πρόσωπα, μεταξὺ τῶν ὁποίων περιλαμβάνονται καὶ αἱ ἰδιωτικαὶ χειρουργικαὶ κλινικαί, καταργηθείσης πάσης ἀντιθέτου διατάξεως· ἀποδοχαὶ τῶν ἄνευ εἰδικότητος ἰατρῶν, τῶν ὑπηρετούντων ὡς ἐσωτερικοὶ βοηθοὶ εἰς ἰδιωτικὰς κλινικάς· ἀπαγόρευσις καταλήψεως πλειόνων τῆς μιᾶς θέσεων· ἰσχυρισμὸς περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος ἰατροῦ, ΑΠ 467 σ. 1245.—Ἀναφορὰ τῶν προβλεπουσῶν τὴν χορήγησιν προσαυξήσεως μισθῶν ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου λόγῳ πολυετίας καὶ ἐνδοκύμου παραμονῆς εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν (τριετιῶν) διατάξεων εἰς τὸ τακτικὸν καὶ ὄχι εἰς τὸ ἐπὶ θητείᾳ προσωπικὸν τῶν Νομικῶν τούτων Προσώπων· ἀποδοχαὶ ἰατροῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπὸ ν.δ. 2592/1953 διεπομένων Ἰδρυμάτων κατὰ ν.δ. 3623/1956· σκοπὸς τοῦ τοιούτου καθορισμοῦ ἀποδοχῶν· παρεκκλισις εἰς Ὁλομέλειαν Ἀρείου Πάγου, ΑΠ 354 σ. 252.—Προσαυξήσεις κατ' ἄρθρον 11 ν.δ. 2592/1953 καὶ ἄρθρον 1 ν.δ. 3623/1956 τοῦ ἰατρικοῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπὸ τοῦ πρώτου διεπομένων Νοσηλευτικῶν Ἰδρυμάτων καὶ παροχὴ τῶν ὑπηρεσιῶν των ἐπὶ θητείᾳ, μὴ ἀπολαμβάνοντος μονιμότητος· δικαίωμα πρὸς λῆψιν τοῦ μισθοῦ τῶν μονίμων δημοσίων ὑπαλλήλων, κατὰ τὴν ἐν ἄρθρῳ 12 § 1 τοῦ ν.δ. 2592/1953 καὶ ἄρθρῳ 2 § 1 τ.δ. 3623/1956 καθοριζομένην βαθμολογικὴν ἀντιστοιχίαν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐπιδομάτων πολυετίας καὶ ἐνδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ τῶν πρὸς οἷς ἐξομοιοῦνται δημοσίων ὑπαλλήλων, ὑπὸ τὰς ἰσχυούσας καὶ διὰ ταύτας προϋποθέσεις, ΑΠ Ὁλ. 386 σ. 919.—Μισθὸς δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.· ἰατροὶ ἀγροτικῶν ἰατρείων καὶ ὑγιεινομικῶν σταθμῶν, Ἔγκ. σ. 464.—Προσληψις διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰατροῦ εἰς κλινικήν· καθυστέρησις μισθοῦ καὶ ἄσκησις δικαιώματος ἐπισχέσεως· ἐπίλευσις ἐπιεικείας ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ. καὶ δικαίωμα μισθοῦ, Π 3082 σ. 1489.—Δικαίωμα ἀποζημιώσεως, ἴσης μὲ τὴν κατ' ἄρθρον 94 τοῦ ν.δ. 3026/1954 περὶ Κώδικος τῶν δικηγόρων ἀποζημίωσιν τῶν ἀποχωρούντων λόγῳ ἡλικίας ἰατρῶν Ὀργανισμῶν, ἐπιχειρήσεων καὶ ἐν γένει Νομικῶν Προσώπων· ἀνεπάρκεια διατάξεως ἄρθρου 6 § 2 νόμων 3198/1955 περὶ ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἀγωγῆς· ἀποβολὴ εἰς φόρον κληρονομίας τῶν ἐπιδίκων περιουσιακῶν στοιχείων, ΑΠ 328 σ. 1016.

Ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι. Βλ. λ. **Ὑπάλληλοι ἰδιωτικοί.**

Ἱδρύματα. Βλ. καὶ λ. **Κοινωνικοὶ Ἀσφαλίσεις, Νοσοκομεῖα.** Ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ τῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ Ἱδρυμάτων Ὑπουργείου Γεωργίας κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 7/1967 διαιτητικὴν ἀπόφασιν καὶ ὑπ' ἀριθ. 34/1966 ὁμοίαν· παροχὴ ἐπιδόματος εὐδοκίμου ὑπηρεσίας δι' ἑκάστην τετραετίαν· λῆψις ὑπ' ὄψιν καὶ τοῦ

γασίας εἰς χρόνον προγενέστερον ἐξαγορᾶς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η. καὶ νόμος 4456/1965· ἔννοια μηνιαίων βασικοῦ μισθοῦ προσωπικοῦ Δ.Ε.Η. κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 19/1958 διατητικὴν ἀπόφασιν λόγῳ λειτουργικῶν ἀναγκῶν τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ μὴ ὑπολογισμὸς τούτου εἰς τακτικὰς ἀποδοχὰς ἡμερῶν ἀδείας κατ' ἀ.ν. 539/1945· ἀπαίτησις ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ λόγῳ παροχῆς ὑπερωριῶν καὶ οἰκογενειακῶν ἐπιδόματος, ΑΠ 527 σ. 1499.—Καθορισμὸς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Α.Δ.Α. Ἀθηνῶν ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ 12% δικαίωμα καὶ τῶν καμινευτῶν καὶ ἠλεκτροσυγκολλητῶν Δ.Ε.Η., Π 1342 σ. 1563.—Αὐτοδίκαια λῆξις σχέσεως κατ' ἄρθρον 1 § 2 καὶ 3 ν.δ. 4230/1962 ὑπαλλήλων τῆς Δ.Ε.Η., ἐν οἷς καὶ τοῦ νομικοῦ συμβούλου αὐτῆς, μὴ δυναμένων νὰ τύχουσιν ἀναλόγου ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 94 ν.δ. 3026/1954, ΑΠ 219 σ. 1220.—Ἀνεπίτρεπτος ἡ προσωρινὴ ἐκτέλεσις ἀποφάσεως κατὰ τῆς Δ.Ε.Η., ἀπαλλαθανούσης τῶν δικαστικῶν προνομίων τοῦ Δημοσίου· διατήρησις τῶν προνομίων τούτων καὶ μετὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 51 Κώδικος Πολ. Δικονομίας· ἔννοια τῆς διατάξεως, Π 1178 σ. 1373, Π 125 σ. 1372.—Ἀνεπίτρεπτον ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως καὶ κατασχέσεως ἐπιταγῆς κατὰ Δ.Ε.Η., Π 1178 σ. 1372.—Δ.Ε.Η. νομικὸν πρόσωπον ἰδιωτικοῦ δικαίου· ἀποτελεῖ ὅμως δημοσίαν ἐπιχείρησιν κοινῆς ὠφελείας· διοικητικὴ καὶ οἰκονομικὴ αὐτοτέλεια· διοικητικὰ προνόμια, ὡς ἂν εἶναι τὸ Δημόσιον, Π 125 σ. 1372.—Ἀσφάλισις προσωπικοῦ Δ.Ε.Η.· Γλίσχρις δικαιώματος περισσοτέρας τῆς μιᾶς συντάξεως ἐκ τῆς Δ.Ε.Η. ἢ ἐκ Ταμείων κυρίας ἀσφαλίσεως, εἰς τὰ ὁποῖα εἰσφέρει ἡ Δ.Ε.Η. κατ' ἄρθρον 10 νόμου 4421/1966· λῆψις τῆς μεγαλυτέρας συντάξεως, ἐὰν πρόσωπόν τι δικαιοῦται πλειόνων συντάξεων· ἔννοια διατάξεως, ΣΕ 1938 σ. 1571.— Πρόνοια κατ' ἄρθρον 39 νόμου 4421/1966 συνταξιοδοτήσεως καὶ τῶν ἀπὸ 1.1.1963 καὶ ἑξῆς ἐχόντων ἀποχωρήσει τῆς ὑπηρεσίας λόγῳ ὁρίου ἡλικίας, ἐφ' ὅσον εἶχον συμπληρώσει κατὰ τὴν ἀποχώρησίν των 10ετῆ τοὐλάχιστον πραγματικὴν παρὰ τῇ Δ.Ε.Η. ὑπηρεσίαν, ἐξαγοράζοντες ἐπὶ καταβολῇ ἀσφαλίστρων τὸν ἐλλείποντα μέχρι συμπληρώσεως ἑξαετίας χρόνον· ἔννοια τῆς διατάξεως, ΣΕ 1947 σ. 1573.

Ἠλεκτροσυγκολληταί. Καθορισμὸς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28/1965 ἀποφάσεως Δ.Α.Δ.Α. Ἀθηνῶν ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ 12% δικαίωμα καὶ τῶν καμινευτῶν καὶ ἠλεκτροσυγκολλητῶν τῆς Δ.Ε.Η., Π 1342 σ. 1563.

Ἠλεκτροτεχνῖται. Βλ. καὶ λ. **Ἠλεκτρικαὶ ἐπιχειρήσεις**. Ἀποδοχαὶ ἠλεκτροτεχνιτῶν κλπ., Ἔγγρ. σ. 338.— Πρόσδοσις εἰς κεκτημένους ἄδειαν ἠλεκτροτεχνίτας διὰ τοῦ ν.δ. 3763/1957 τῆς ἰδιότητος τοῦ ὑπαλλήλου· συνυπολογισμὸς προϋπηρεσίας ὑπαλλήλου ὡς ἐργάτου διὰ τὴν ἀποζημίωσιν νόμου 2112/1920· τὸ αὐτὸ καὶ μετὰ τὸ ν.δ. 3763/1957 διὰ τοὺς ἠλεκτροτεχνίτας, ΑΠ 90 σ. 529.—Παροχὴ ἐργασίας χειριστοῦ ἠλεκτροκινήτου ἀνυψωτικοῦ μηχανήματος (γερανοῦ)· θεώρησις αὐτῆς ὡς κατὰ κύριον χαρακτῆρα σωματικῆς· ἐπαλληλικὴ ἰδιότης ἠλεκτροτεχνιτῶν κατὰ ν.δ. 381/1947, ΑΠ 133 σ. 720.—Καθορισμὸς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 12/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Α.Δ.Α. Πειραιῶς κατωτάτων ὁρίων βασικῶν ἡμερομισθίων τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ Βασιλικοῦ Ναυστάθμου Σαλαμῖνος καὶ λοιπῶν Ὑπηρεσιῶν Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ, πλὴν περιοχῆς Κρήτης· ἐφαρμογὴ ἐπὶ ἠλεκτροτεχνιτῶν τῆς ἀπὸ 15 Ἰουλίου 1965 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἠλεκτροτεχνιτῶν βιομηχανίας, ΑΠ 310 σ. 1050.

Ἡλικία. Ὅριον ἡλικίας κατὰ Κανονισμὸν καὶ ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις πολεμιστοῦ, Π 249 σ. 315, Εἰσαγ. σ. 315.—Σύμβασις ἐργασίας μὲ ὅριον ἡλικίας· χαρακτὴρ ὡς ὁρισμένου χρόνου· ἀορίστου χρόνου, ὅταν ἔχῃ συναφθῇ ἀναγγορισθῇ εἰς τὸν ἐργοδότην δικαίωμα ἀπολύσεως καὶ πρὸ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου· διαλυτικὴ ἐξουσιαστικὴ αἵρεσις· δικαίωμα ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920, ΑΠ 530 σ. 1481. — Ἀπόδειξις ἡλικίας ἠσφαλισμένων Ι.Κ.Α.· ληξιαρχικὴ πρᾶξις· ἐγγραφὴ εἰς μητρῷα ἀρρένων ἢ δημοτολόγια· ἐν ἐλλείψει τούτων ἀποφάσεις προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3083/1954 Ἐπιτροπῶν, ΣΕ 1651 σ. 1566.—Χρόνος συνταξιοδοτήσεως ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. λόγῳ ἀνάπηρίας ἐντὸς τῆς πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας δεκαετίας· συνυπολογισμὸς διὰ τὸ δικαίωμα συντάξεως λόγῳ γήρατος κατ' ἄρθρον 8 νόμου 4476/1965, ΣΕ 912 σ. 1127. —Ἀποχωρήσεις λόγῳ ὁρίου ἡλικίας καὶ συνταξιοδότησις ὑπηρετούντων παρὰ τῇ Δ.Ε.Η. κατ' ἄρθρον 39 νόμου 4421/1966, ΣΕ 1947 σ. 1573.

Ἡμερομίσθια. Βλ. καὶ λ. **Ἀποδοχαί. Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας. Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας**. Τεκμαρτὰ τῶν μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς ἀμειβομένων δι' εἰσφορᾶς Ι.Κ.Α., Ἔγγρ. σ. 47, Ἔγκ. σ. 261, Ἔγκ. σ. 869.—Κατώτατα ὅρια ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἀπὸ 1.5.1969 καὶ ἑξῆς· ἐφαρμογὴ τούτων καὶ διὰ τοὺς μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς ἀμειβομένους· ἀποτίμησις τῶν εἰς εἶδος παροχῶν τῶν θεωρουμένων, Ἔγκ. σ. 868, Ἔγκ. σ. 1198.

Θ

Θάνατος Βλ. καὶ λ. **Ἐργατικὰ ἀτυχήματα, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις**. Θάνατος ἐκ συγκοπῆς τῆς καρδίας ὡς ἐργατικὸν ἀτύχημα, ΝΖ σ. 1204.—Σύνταξις λόγῳ θανάτου κατ' ἄρθρον 55 § 1 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν· προϋποθέσεις, ΣΕ 2554 σ. 42.

Θέατρα. Καθορισμὸς ὡκταώρου ἐργασίας ἡμερησίου διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν Γραφείων, σινεμὰ καὶ τῶν Γραφείων τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου· ὥρια ἐργασίας ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ θεάτρων ἐν γένει καὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου, Γν. Σ. σ. 50.—Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορᾶς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 253.

Θεραπείας αἴτησις. Βλ. λ. **Αἴτησις θεραπείας**.

Θυρωροί. Πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων· νόμιμος μισθός· παροχαὶ εἰς εἶδος καὶ ὥραι ἐργασίας,

Καμπαρέ. Τεκμαρτά ημερομίσθια δι' εισφοράς Ι.Κ.Α., Έγκ. σ. 253.

Κανονισμοί. Προσωπικού Εταιρείας Τοάτον' ισχύς ως νόμου, ΑΠ 579 σ. 82, ΑΠ 471 σ. 1374.— Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας κλπ. Τραπέζης Ελλάδος και Κανονισμός καταστάσεως επαλλήλων αυτής' ισχύς ως συμβάσεως και ουχί ως νόμου ανέλεγκτον εκπλήρωσης του περιεχομένου αυτών, ΑΠ 506 σ. 173, ΑΠ 550 σ. 181, ΑΠ 16 σ. 931, ΑΠ 146 σ. 934. Βλ. και λ. **Τράπεζαι.**—Ανεφάρμοστον άρθρου 2 § 1 α.ν. 175/1968 περί περιορισμού αποζημιώσεων ιδιωτικών υπαλλήλων εις την περίπτωσιν της αυτοδικαίως εκ της διατάξεως του Κανονισμού απολύσεως ένεκα νόσου' έννοια διατάξεως και άρθρων 2 § 2 α.ν. 175/1968, ΑΠ 579 σ. 82.—Περί όρων ασφαλείας εργαζομένων' παράβασις. Βλ. λ. **Εργατικά ατυχήματα.**—Όριον ηλικίας κατά Κανονισμούς και αναγκαστική τοποθέτησις πολεμιστού, Π 249 σ. 313.—Σύμβασις εργασίας με όριον ηλικίας κατά Κανονισμόν' ορισμένη χρόνου' περίπτωσις χαρακτηρισμού ως αορίστου χρόνου, ΑΠ 530 σ. 1481.—Αποζημίωσις μισθωτών ένεκεν απολύσεως κατά Κανονισμόν Εργασίας, καταρτισθέντα κατά τό ν.δ. 3789/1957, επέχοντα ισχύν συμβάσεως' επαγωγή από άπαξ αποζημιώσεως των απολυομένων ή αποχωρούντων επαλλήλων εις καθεστώς διαφόρων, ευνοϊκοτέρας δε μεταχειρίσεως του προβλεπομένου δι' επαλλήλους, απολυομένους και λαμβάνοντας την αποζημίωσιν νόμου 2112/1920' ισχυρισμός περί κατοχυρώσεως άσκήσεως δικαιώματος, ΑΠ 287 σ. 859.—Κύρος όρου Κανονισμού Εργασίας περί σωματικής ερεύνης μισθωτών υπό εργοδότου, ΝΖ σ. 595.

Καπναποθήκαι. Νόμιμοι όροι εργασίας φυλάκων καπναποθηκών και ξηραντηρίων καπνού' άξιώσεις εξ αδικαιολογήτου πλουτισμού επί παροχής εργασίας παρανόμως' παροχή εργασίας φύλακος κατά Κυριακάς ή νυκτερινής, Π 236 σ. 1233.

Καπνεργάται. Βλ. και λ. **Ταμεία.** Χαρακτηρισμός παρεχομένης υπό χειριστού συγκομιστικής μηχανής εργασίας, ως κατά κύριον χαρακτήρα σωματικής, άλίγον μόνον μετεχούσης του πνευματικού στοιχείου, ταύτης βασικώς ούσης εργασίας τεχνίτου, μη διαθέτοντος άλλας γνώσεις, πλην της εμπειρίας εις τον χειρισμόν της συγκομιστικής μηχανής και μη δυναμένου να θεωρηθή ιδιωτικού υπαλλήλου παραστατικής του ζητήματος εις Ολομέλειαν Αρείου Πάγου, ΑΠ 536 σ. 79.

Καρραγωγείς. Τεκμαρτά ημερομίσθια δι' εισφοράς Ι.Κ.Α., Έγκ. σ. 253.

Καταβολή. Προκαταβολή αποδοχών άδειας και επιδόματος άδειας, ΝΖ σ. 188.—Μισθού' είδη αυτού, ΑΠ 636 σ. 302.—Βραδεία ή παράλειψις καταβολής προστίμου εφέσεως' συνέπεια, ΑΠ 70 σ. 439.—Έναρξις καταβολής συντάξεων και του επιδόματος αναπροσαρμογής Ι.Κ.Α., ΣΕ 2705 σ. 398, ΣΕ 2627 σ. 592, ΣΕ 550 σ. 732. — Αξίωσις τόκων διά μη εμπροθέσμου καταβολήν μισθού, ιδρυσαμένης δεδικαιολογημένης αμφιβολίας εργοδότου, ΑΠ 167 σ. 727.— Αποζημιώσεως επί καταγγελίας συμβάσεως εργασίας, Βλ. λ. **Καταγγελία συμβάσεως εργασίας.** —Αποζημιώσεως νόμου 2112/1920 δι' εκδόσεως τραπεζιτικής επιταγής, ΑΠ 319 σ. 917.— Εξοφλητική απόδειξις αποζημιώσεως νόμου 2112/1920' χαρτόσημον, ΝΖ σ. 1064.

Καταγγελία. Βλ. λ. **Δικηγόροι, Καταγγελία συμβάσεως εργασίας, Κατάχρησις δικαιώματος.** Αορίστου χρόνου συλλογικής συμβάσεως εργασίας' διατυπώσεις' συνέπειαι, ΑΠ 626 σ. 237.

Καταγγελία συμβάσεως εργασίας Ι Κ α τ ά ν. 2112/1920 κ α ι β. δ. 16 Ί ο υ λ ί ο υ 1920. Α' Γενικά· προϋποθέσεις και έκτασις εφαρμογής. Δικαίωμα του εργοδότου ή νομοτύπως καταγγελία συμβάσεως εργασίας αορίστου χρόνου, υποκειμένων εις προσθολήν επί κατοχυρώσει, ΑΠ Ολ. 366 σ. 150.— Έξουσία κατ' άρθρον 682 Α.Κ. εργοδότου προς κατάργησιν θέσεως τινος μισθωτού εξ οικονομικοτεχνικών λόγων, αρκεί αύτη να γίνεται κατά τον τρόπον, ον προσδιορίζει ο επιδιωκόμενος σκοπός, του διά της εργασίας διαπορισμού του και εντός πάντοτε των πλαισίων των υπό των άρθρων 200, 288 και 281 διαγραφομένων χρηστών συναλλακτικών ηθών, Π 336 σ. 1233.— Προϋπόθεσις εφαρμογής νόμου 2112/1920 ή ύπαρξις σχέσεως εξηρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου, ΑΠ 360 σ. 387.— Έννοια συμβάσεως εξηρτημένης εργασίας· περιπτώσεις. Βλ. λ. **Εργασίας σύμβασις** (παράγρ. 1).— Προϋπόθεσις εφαρμογής του νόμου 2112/1920 ή ύπαρξις συμβάσεως εργασίας αορίστου χρόνου, ΑΠ 264 σ. 997, ΑΠ 91 σ. 441, Είρ. 1233 σ. 1424.—Σύμβασις αορίστου χρόνου, όταν έχη συναφώς αναγνωρισθή εις τον εργοδότην το δικαίωμα να απολύη τον μισθωτόν και πρό της παρόδου του ωρισμένου χρόνου, ως τελούσα και υπό διαλυτικήν εξουσιαστικήν υπέρ του εργοδότου αίρεσιν, δικαιούμενον ούτω του μισθωτού της αποζημιώσεως του νόμου 2112/1920, ΑΠ 330 σ. 1481.—Δεν θεωρείται ο εν πραγματική απασχολήσει τελών μισθωτός συνεπεία άκύρου συμβάσεως εργασίας ωρισμένου χρόνου, ως τελών εν σχέσει εργασίας αορίστου χρόνου και συνεπώς δεν δικαιούται εν περιπτώσει απολύσεως της αποζημιώσεως του νόμου 2112/1920, αφού δεν θα εδικαιούτο τοιαύτης και εγκύρου ούσης της συμβάσεως, ΑΠ 91 σ. 441.—Εφαρμογή, κατ' άρθρον 8 νόμου 2112/2920, των διατάξεων του νόμου τούτου και επί συμβάσεων εργασίας ωρισμένης χρονικής διαρκείας, εάν ο καθορισμός της διαρκείας δεν δικαιολογήται εκ της φύσεως της συμβάσεως, άλλ' έτέθη σκοπίμως προς καταστρατήγησιν των περί καταγγελίας της επαλληλαξής συμβάσεως διατάξεων του νόμου τούτου, ΑΠ 344 σ. 974, Είσαγ. σ. 152, Είρ. 1233 σ. 1424. — Πότε θεωρείται δεδικαιολογημένος ο καθορισμός ωρισμένης χρονικής διαρκείας εν τη συμβάσει εργασίας, Είρ. 1233 σ. 1424.— Θέσπισις διά του άρθρου 8 ν. 2112/1920 γενικού κανόνος, εφαρμοζομένου εφ' όλων των συμβάσεων εργασίας και εκείνων, εφ' ων δεν εφαρμόζεται ο νόμος 2112/1920, Είρ. 1233 σ. 1424.— Κρίσις του δικαστηρίου, ίνα καταλήξη εις το πόρι-

πρό τῆς ἰσχύος τούτων χρόνου εὐδοκίμου ὑπηρεσίας, ΑΠ 367 σ. 1192.

Ἱεροψάλται. Εὐθύνη Ἱεροῦ Ναοῦ ἔναντι ὑπηρετοῦντος ἱεροψάλτου δεδικασμένον ἐξ ἀκυρωτικῆς ἀποφάσεως Συμβουλίου Ἐπικρατείας ὡς πρὸς τὴν θέσιν ἱεροψάλτου Ἱεροῦ Ναοῦ περιέλευσις τοῦ Ναοῦ εἰς ὑπερημερίαν κατ' ἄρθρον 349 Α.Κ. καὶ δικαίωμα μισθοῦ κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ.· διορισμὸς ἢ παῦσις ἱεροψάλτου κατ' ἀ.ν. 2200/1940, ΑΠ 660 σ. 572.—Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφάλισιν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 καὶ τῶν ἱεροψαλτῶν, μὴ περιλαμβανομένων εἰς τοὺς ἱερομένους τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ΣΕ 389 σ. 1390.

Ἱκανοποίησις χρηματική. Παθόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος δι' ἠθικὴν βλάβην κατ' ἄρθρα 299 καὶ 932 Α.Κ. ὑπαγωγὴ τῆς ἀξιώσεως εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΞΟΔ'/1911· συνδρομὴ ἄρθρων 360 Α.Κ. περὶ συντρέχοντος πταίσματος τοῦ παθόντος· προϋποθέσεις, ΑΠ 28 σ. 367.—Παθόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος δι' ἠθικὴν βλάβην κατ' ἄρθρα 299 καὶ 932 Α.Κ.· ὑπαγωγὴ τῆς ἀξιώσεως εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΞΟΔ'/1911· ἀναίρεσις ἀποφάσεως διὰ παράβασιν τῶν περὶ ἁρμοδιότητος διατάξεων· παραπομπὴ τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον, ΑΠ 283 σ. 907.—Ἀντικείμενον ἀγωγῆς· ἀξίωσις μισθωτοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν ἐξ ἀδικαιολογήτου κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 914, 922, 298 Α.Κ. καὶ χρηματικὴς ἱκανοποιήσεως λογῳ ἠθικῆς βλάβης ἕνεκα τῆς ἀδικοπραξίας κατ' ἄρθρον 932 Α.Κ.· ἁρμόδιον τὸ Πρωτοδικεῖον κατὰ τὴν τακτικὴν διαδικασίαν, ΑΠ 286 σ. 906.—Διὰ ψυχικὴν ὀδύνην ἐπὶ θανάτου τοῦ μισθωτοῦ ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κατ' ἄρθρον 932 Α.Κ.· ἀξίωσις μελῶν οἰκογενείας· ὑπαγωγὴ εἰς ἐργατικὴν διαδικασίαν ν. ΓΞΟΔ'/1911, ΑΠ 169 σ. 641.—Ἄκυρος σύμβασις ἐργασίας· ἐργατικὸν ἀτύχημα· ἱκανοποίησις χρηματική, ΝΖ σ. 538.—Προσβολὴ προσωπικότητος μισθωτοῦ διὰ τῆς ἄνευ εὐλόγου αἰτίας ἀρνήσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀποδοχὴν ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ· δικαίωμα χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως τοῦ μισθωτοῦ δι' ἠθικὴν βλάβην κατ' ἄρθρα 57, 58 Α.Κ. περίπτωσις ἀρνήσεως ἀποδοχῆς ὑπηρεσιῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951· δικαστικὸς ἐξαναγκασμὸς πρὸς ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας, Π 1147 σ. 1491.

Ἱκανότης. Ἐνηλικίωσις· παῦσις πατρικῆς ἐξουσίας καὶ ἱκανότης πρὸς δικαιοπραξίαν καὶ πρὸς τὸ παρίστασθαι ἐπὶ δικαστηρίου κατ' ἄρθρα 127 Α.Κ. καὶ 74 Πολιτικῆς Δικονομίας· ἄσκησις ὑπὸ ἐνηλικιωθέντος αἰτήσεως ἀναιρέσεως, ΑΠ 523 σ. 307.—Ἔκτασις ἐξουσίας τοῦ διοικοῦντος Νομικὸν Πρόσωπον, Π 208 σ. 920.

Ἴση μεταχείρισις. Βλ. λ. **ἐργασίας σύμβασις** (παράγρ. 6).

Ἰσότης. Βλ. λ. **Σύνταγμα.**

Κ

Καθαρίστριαι. Διαδικασία προσλήψεως καὶ ἀποδοχαί, ΝΖ σ. 1515.—Σύμβασις περὶ παροχῆς ἐργασίας καθαριστρίας εἰς Ν.Π.Δ.Δ.· χαρακτηρισμὸς ταύτης ὡς μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ οὐχὶ μισθώσεως ἔργου, ἐφ' ὅσον ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν παροχῆς τῆς ἐργασίας ἐπ' ἀορίστου χρόνου ἔναντι μισθοῦ, συμμορφουμένη πρὸς τὰς ὁδηγίας τοῦ ἐργοδότου καὶ διατελοῦσα οὕτω πρὸς αὐτὸν εἰς σχέσιν ἐξαρτήσεως· ἔλλειψις πιστοποιητικοῦ νομιμοφροσύνης κατ' ἄρθρον 1 ἀ.ν. 516/1948· συνέπειαι, ΑΠ 29 σ. 369.—Ναῶν· τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 253.

Καθηγηταί. Παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ συνταξιούχων καθηγητῶν εἰς Παιδαγωγικὴν Ἀκαδημίαν· ἀξίωσις ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ κατὰ τοῦ Δημοσίου λόγῳ ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως· ἐλλείπει ἔγγραφον, Π 1993 σ. 1242.

Καθῆκον ἀληθείας. Τῶν διαδίκων· ἄρθρα 117 καὶ 270 Κώδικος Πολ. Δικονομίας, ΝΖ σ. 625.

Καθυστέρησις. Ἀσκήσεως δικαιώματος. Βλ. λ. **Βραδύτης.** —Ἀποδοχῶν δ' ἐξαναγκασμὸς μισθωτοῦ πρὸς παραίτησιν· μονομερὴς θλαστικὴ μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως, Π 85 σ. 1231.—Μισθοῦ· δικαίωμα ἐπιαχέσεως ἐργασίας· ὑπερημερία ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ. καὶ δικαίωμα μισθοῦ, Π 308 σ. 1389.—Μισθοῦ· τόκοι, ΑΠ 167 σ. 727.

Καλὴ πίστις. Καθιέρωσις γενικῆς ἀρχῆς τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ καὶ ἐκτελέσει τῶν συμβάσεων ὑπὸ τῶν ἄρθρων 200, 288 καὶ 388 Α.Κ., ΑΠ 579 σ. 1542, ΑΠ 239 σ. 777.—Ὑποχρέωσις ὀφειλέτου κατ' ἄρθρον 288 Α.Κ. νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν παροχήν, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, ΑΠ 119 σ. 785.—Ρύθμισις ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου παντὸς θέματος, ἀναγομένου εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῆς ἐπιχειρήσεώς του ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, Ε 119 σ. 1165.—Ἀντίθεσις εἰς καλὴν πίστιν τῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας πρὸς ἐκφοβισμὸν τῶν ἐργαζομένων διὰ μὴ ἄσκησιν δικαιωμάτων των, ΑΠ 611 σ. 296.—Ἀπόλυσις μισθωτοῦ ἐξ οἰκονομοτεχνικῶν λόγων ἐπιχειρήσεως ἐντὸς τῶν πλαισίων τῶν χρηστῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, ΑΠ 239 σ. 777. Βλ. καὶ λ. **Κατάχρησις δικαιώματος.** —Παρακολούθησις πληρώσεως ἀρέσεως ἐναντίον τῆς καλῆς πίστεως· συνέπειαι· προσωρινὴ δι' ἐνδόσιμον ὑπηρεσίαν. Βλ. λ. **Αἵρεσις.** — Σύμβασις ἐργασίας ἐπὶ δοκιμῇ· κρίσις ἐργοδότου περὶ τοῦ χρόνου δοκιμασίας, συνάδουσα πρὸς τὴν καλὴν πίστιν καὶ τὰ συναλλακτικὰ ἤθη, Π 1601 σ. 1412.—Ἔρευνα ὑπὸ ἀσφαλιστικοῦ φορέως καὶ καλοπίστου προβολῆς καὶ ἀποδείξεως τοῦ ἰσχυρισμοῦ ἠφαλισμένου· βάρος ἀποδείξεως τῆς δολίας προαιρέσεως, ΣΕ 2557 σ. 98.—Ἀνάκλησις ἀποφάσεως Δ.Σ. Ὀργανισμοῦ καὶ ἀνατροπὴ καλοπίστως δημιουργηθείσης πραγματικῆς καταστάσεως, ΑΠ 440 σ. 1377.

Καμινευταί. Α.Ε.Η.· εἴδωμα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας· ἀπόφασις 28/1965 Α.Δ.Α.Δ. Ἀθηνῶν, Π 1342 σ. 1563.

σιακής σχέσεως διά πληρεξουσίου· ἐπιβολή τῆς πληρεξουσιότητος εἰς τὸν τίτλον τῆς δικαστηριότητος, εἰς ἣν αὕτη ἀφορᾷ, καὶ δικαίωμα τοῦ τρίτου νὰ ἀποκρούσῃ ταύτην ἐμπλήττ., λόγῳ τοῦ ὅτι δὲν ἐπεδείχθη τὸ πληρεξούσιον ἔγγραφον· συναγόμενα ἐκ τῶν ἄρθρων 167, 216, 217, 220, 232, 233 Α.Κ.· συνέπεια ἐκ τῆς ἐγκύρου ἀποκρούσεως τῆς καταγγελίας καὶ συνέπεια ἐκ τῆς μὴ ἀποκρούσεως, ΑΠ 187 σ. 781. —Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ δι' ἀντιπροσώπου τοῦ καταγγέλλοντος· διοίκησις Νομικῶν Προσώπων καὶ ἐπιχειρήσεις πράξεων ὑπὸ τούτων· ἔκτασις ἐξουσίας τοῦ διακόπτοντος τὸ Νομικὸν Πρόσωπον· δυνατὴ ἡ ἐξουσιοδότησις ἑνὸς ἢ τινῶν τῶν μελῶν τῆς διοικήσεως πρὸς ἐνέργειαν πράξεως πρὸς τρίτους· δικαίωμα κατ' ἄρθρον 226 Α.Κ. ἀποκρούσεως τῆς δηλώσεως βουλήσεως, γινομένης διὰ πληρεξουσίου, ἐφ' ὅσον δὲν ἐπιδεικνύεται τὸ πληρεξούσιον ἔγγραφον· σύμβασις ἐργασίας μετὰ ἀνωνύμου ἑταιρείας «Ἀστικαὶ Συγκοινωνίαι Περιοχῆς Ἀθηνῶν»· λύσις αὐτῆς διὰ καταγγελίας· ἰσχυρισμὸς περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ, ΑΠ 208 σ. 920 (ἀνηρέθη ὑπὸ τῆς ἀμέσως κατωτέρω ἀποφάσεως).— Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ νομικοῦ προσώπου· ἐνέργεια αὐτῆς δι' ἐκπροσωποῦντος τοῦτο φυσικοῦ προσώπου· συναγόμενα ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 67, 68, 70, 211 καὶ 669 § 2 Α.Κ.· ἀναγκαία προκειμένου περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἐν ἀνόμῳ τοῦ ἐργοδότου Νομικοῦ Προσώπου ὑπὸ φυσικοῦ προσώπου, νομίμως ἐκ τοῦ καταστατικοῦ ἐκπροσωποῦντος αὐτὸ καὶ οὐχὶ δυνάμει πληρεξουσιότητος· ἁπλῆ δήλωσις βουλήσεως, μὴ ἀπαιτουμένης διὰ τὸ κῦρος τῆς πράξεως καὶ ἐπιδείξεως εἰς τὸν μισθωτὸν πληρεξουσίου ἐγγράφου, ὅπερ συμβαίνει μόνον ἐπὶ ἐκουσίας ἀντιπροσωπεύσεως καὶ δὲν ἐπιδέχεται ἀνάλογον ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τοὺς νομίμους ἀντιπροσώπους, ἐν οἷς καὶ ὁ διοικῶν καὶ ἐκπροσωπῶν τὸ Νομικὸν Πρόσωπον, ΑΠ 427 σ. 1102.— Ἀνίκλησις καταγγελίας δυνατή, ὅταν εἰς ταύτην στέργῃ ρητῶς ἢ σιωπηρῶς ὁ λήπτης αὐτῆς, Ε 188 σ. 649.

δ'. Τακτικὴ ἀποζημίωσις. Ἀποζημίωσις ἐπὶ τακτικῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, ΝΖ σ. 1329.— Ὑποχρέωσις καταβολῆς τοῦ ἡμίσεως τῆς ἀποζημιώσεως ἄνευ τῆς ἐκπνοῆς τῆς προθεσμίας προειδοποιήσεως περὶ λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ΝΖ σ. 1006.— Ἐλεύθερος χρόνος μισθωτοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ χρόνου προειδοποιήσεως διὰ λύσιν τῆς συμβάσεως πρὸς εὕρεσιν ἄλλης ἐργασίας, ΝΖ σ. 1006.

γ'. Ἔκτακτος καταγγελία· ἀποζημίωσις· ἐπαλληλισμός κλπ. Ὅρισμοὶ ἄρθρου 3 νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη· ὑποχρέωσις ἐργοδότου πρὸς καταβολὴν ἀποζημιώσεως ἐν περιπτώσει παραιτήσεως τῆς καταγγελίας τῆς ἐπαλληλικῆς συμβάσεως, ΑΠ Ὀλ. 5δ5 σ. 81.—Ἔλλειψις ὑποχρεώσεως καταβολῆς ἀποζημιώσεως ἐπὶ μὴ συμπληρωσάντων δύο ἐτῶν ὑπηρεσίαν μισθωτῶν, Π 1590 σ. 88, Εἰσαγ. σ. 88.—Ἐξάρτησις τῆς δι' ἀπόλυσιν ἀποζημιώσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας του, Εἰσαγ. σ. 1233.—Μετατροπὴ κατὰ ν.δ. 4541/1961 εἰς ὁρίσιμον χρόνου τῆς συμβάσεως ἐκτάκτου προσωπικοῦ συνεργείων Δήμων καὶ Κοινοτήτων· λῆξις ἐπ' ὅρῳ χρόνου ὑπηρεσίας δι' ὑπολογισμὸν ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920, ΑΠ 25007 σ. 249.— Μὴ λῆξις ἐπ' ὅρῳ διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως ν. 2112/1920 καὶ δ.δ. 16 Ἰουλίου 1920 ἐπὶ ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ τοῦ χρόνου προηγηθείσης συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου· ὑπολογισμὸς μόνον τοῦ χρόνου ἀπὸ τῆς μετατροπῆς αὐτῆς εἰς σύμβασιν ἀορίστου χρόνου, Π 836 σ. 1233.—Συνυπολογισμὸς προτέρας ἐν συνεχείᾳ ὑπηρεσίας τοῦ ἐπαλλήλου ὡς ἐργάτου πρὸς καθορισμὸν τοῦ χρόνου, βάσει τοῦ ὁποίου ὑπολογίζεται ἡ ἀποζημίωσις, ΑΠ 90 σ. 529.—Ἐπιτρεπτὴ ἡ μεταξὺ ἐργαζομένου καὶ ἐργοδότου συμφωνία περὶ ἀπολογισμοῦ εἰς τὴν ἀποζημίωσιν, λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, προϋπηρεσίας παρ' ἄλλῳ ἐργοδότῃ παραδεκτὴ ἡ τὸ πρῶτον περὶ ταύτου προταθεῖσα βάσει τῆς ἀγωγῆς διὰ τῶν προτάσεων κατ' ἄρθρον 226 § 2 Κώδικος Πολ. Δικονομίας, ΑΠ 202 σ. 646.— . . . ἐφαρμογὴ τούτου καὶ δι' ἠλεκτροτεχνίτας, οἱ ὁποῖοι διὰ τοῦ ν.δ. 3765/1957 ἐχαρακτηρίσθησαν ὡς ἐπάλληλοι, ΑΠ 90 σ. 529.—Πλείονες αὐτοτελεῖς συμβάσεις ἐξαρτημένης ἐργασίας, καταρτισθεῖσαι εἰς διάφορον χρόνον, διὰ διάφορον ἀντικείμενον καὶ διάφορον τρόπον ἀμοιβῆς· παραδοχὴ ἑνιαίας συμβάσεως ἄνευ αἰτιολογίας καὶ ἐπιδίκασις ἀποζημιώσεως μὲ ὑπολογισμὸν τοῦ χρόνου ἀπὸ τῆς καταρτίσεως πρώτης συμβάσεως· ἀναιρεσις ἀποφάσεως, ΑΠ 437 σ. 1247.—Ἀνώτατον ὅριον ἀποζημιώσεως κατὰ νόμον 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 4558/1930· ἀποδοχαὶ 24 μηνῶν, ΑΠ 237 σ. 859, Εἰσαγ. σ. 859.—Ὑπολογισμὸς τῆς ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρον 5 § 1 νόμου 3198/1955, ἐξ ὧν τὸ τακτικὸν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνός, ἐπὶ καθεστῶτος πλήρους ἀπασχολήσεως, ΑΠ 365 σ. 81, Π 57 σ. 643, ΑΠ 319 σ. 917, ΝΖ σ. 1329, ΑΠ 542 σ. 1479, ΝΖ σ. 1574. —. . . ἔννοια τοῦ ὅρου «ἐπὶ καθεστῶτος πλήρους ἀπασχολήσεως», ΝΖ σ. 1329.—Ἔννοια τακτικῶν ἀποδοχῶν κατ' ἄρθρον 3 ν. 2112/1920, Π 57 σ. 642, ΑΠ 237 σ. 859, Εἰσαγ. σ. 917. Βλ. καὶ λ. **Ἀποδοχαί** ι παράγρ. 1 ι.—Ὑπολογισμὸς ἀποζημιώσεως ἐπὶ ἡμερομισθίου ἐπὶ ποσοστῷ, κατ' ἀποκοπὴν ἢ κατὰ μονάδα ἐργασίας κατ' ἄρθρον 5 § 2 ν. 3198/1955 βάσει τοῦ μέσου ὅρου τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν τῶν δύο τελευταίων πρὸ τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως μηνῶν· καταγγελία σχέσεως παραγωγοῦ ἐπιχειρήσεως, ΑΠ 509 σ. 18.—Συνυπολογισμὸς καὶ ἀναλογίας ἐπιδόματος ἀδείας, ΝΖ σ. 188.— Συνυπολογισμὸς ἀναλογίας δώρων ἑορτῶν δι' ἀποζημίωσιν νόμων 2112/1920, ΑΠ 237 σ. 859, ΑΠ 319 σ. 917, Π 365 σ. 1179, Π 970 σ. 1359, Π 1201 σ. 1418.— Συνυπολογισμὸς καὶ τῆς προσθέτου ἀμοιβῆς διὰ παροχὴν τακτικῆς ἐργασίας κατὰ Κυριακάς, μὴ ἀπαγορευομένης, ΑΠ 542 σ. 1479.—Συνυπολογισμὸς ἀποτιμήσεως τροφῆς καὶ κατοικίας, παρεχομένων ὡς ἀντάλλαγμα τῆς ἐργασίας καὶ οὐχὶ πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τῆς ἐπ-

σμα ὅτι ὁ μισθωτὸς συνεδέετο μετὰ τῆς ἐργοδότιδος διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καὶ ὅτι ὁ καθορισμὸς ὡρισμένης διαρκείας εἰς τὰς ἑκάστοτε συναπτομένας συμβάσεις ἐργασίας ἐγένετο ἐπὶ σκοπῷ καταστρατηγήσεως τῶν διατάξεων περὶ καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ δὴ τῆς ἀποφυγῆς καταβολῆς παρ' αὐτῆς τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως· ἀναίρεσις τῆς ἀποφάσεως, ὡς λαβούσης ὑπ' ὄψιν πράγματα μὴ προταθέντα καὶ ἔχοντα οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, ΑΠ 581 σ. 152. — Συμβάσεις ἐκτάκτου προσωπικοῦ συνεργείων Δήμων καὶ Κοινοτήτων· μετατροπὴ εἰς ἀορίστου χρόνου κατὰ ν.δ. 4541/1966· ἀπὸ ποίαν θεωρεῖται συντελεσθεῖσα ἡ μετατροπή· δικαίωμα ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920 δι' ἀπόλυσιν, Π 25007 σ. 248.— Ἄρσις διὰ τοῦ ἀ.ν. 31/1967 τῆς μονιμότητος τῶν Διευθυντῶν καὶ Γενικῶν Διευθυντῶν τῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων, καθὼς καὶ τῶν νομικῶν συμβούλων τούτων, θεωρουμένης ὡς λήξάσης τῆς ἐργασιακῆς αὐτῶν συμβάσεως, ἀπολυομένων αὐτοδικαίως παραμονὴ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ μέχρι διορισμοῦ νέων ἢ μέχρις ἐκδόσεως τῆς περὶ ἐπαναδιορισμοῦ ἀποφάσεως· δικαίωμα τῶν ὁριστικῶς ἀπολυομένων ἐπὶ τῇ ἀποζημιώσει τοῦ νόμου 2112/1920· ἀνεφάρμοστον νόμων 2112/1920 ἐν τῇ διαρκείᾳ τῆς προθεσμίας ἐκδόσεως ἀποφάσεως περὶ ἐπαναδιορισμοῦ, ἱδρυσαμένης σχέσεως ἁπλῶς ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου· ἀνεφάρμοστον καὶ διατάξεως ἄρθρου 672 Α.Κ., ΑΠ 264 σ. 997.— Ὀφειλὴ ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920 καὶ ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας, ΑΠ 91 σ. 441, ΝΖ σ. 363, ΝΖ σ. 538, Π 1201 σ. 1418, Π 260 σ. 1421, Π 24982 σ. 442.—Ἄκυροι συμβάσεις ἐργασίας· περιπτώσεις. Βλ. λ. **Ἐργασίας σύμβασις** (παράγρ. 2).— Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ μὴ συμπληρωσάντων δίμηνον ὑπηρεσίαν μισθωτῶν, Π 4590, σ. 88, Εἰσαγ. σ. 88, 649, Εἰρ. 183 σ. 649.— Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μίαν ἡμέραν πρὸ τῆς συμπληρώσεως διμήνου, ὅτε θὰ ἐδικαιοῦτο ὁ μισθωτὸς ἀποζημιώσεως, γενομένη, ἵνα ἀποτυχθῇ ἡ καταβολὴ ἀποζημιώσεως, συνιστᾷ τὴν νομικὴν ἔννοιαν τῆς καταχρήσεως δικαιώματος (ἄρθρον 281 Α.Κ.), Εἰρ. 183 σ. 649.—Ἀναγκαία διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν νόμων 2112/1920 καὶ 5198/1955 ἡ ἀπασχόλησις τοῦ μισθωτοῦ κατὰ κύριον ἐπάγγελμα· ἔννοια κυρίου ἐπαγγέλματος, Π 1348 σ. 1303, Εἰσαγ. σ. 1302.— Παροχὴ ἐργασίας ἀπὸ συνταξιούχον δημοσίου ὑπαλλήλου παρέργως· ἔλλειψις δικαιώματος ἀποζημιώσεως λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως, Π 1348 σ. 1303, contra Εἰσαγ. σ. 1302.— ... δὲν ἐρευνᾶται τὸ πρότερον ἐπάγγελμα τοῦ συνταξιούχου, ἀλλ' ἐὰν κατὰ τὴν παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του ἐπὶ σχέσει ἐξηρτημένης ἐργασίας ἔχῃ καὶ ἄλλην ἐπαγγελματικὴν ἀπασχόλησιν, ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν ὁποίαν ἡ ἄλλη ἤθελε κριθῇ ὄχι ὡς κυρία, ἐν ὄψει τοῦ δι' ἑκατέραν διατιθεμένου χρόνου καὶ τῆς καταβαλλομένης ἀμοιβῆς, Εἰσαγ. σ. 1303.—Μὴ θεώρησις ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου κατὰ κύριον ἐπάγγελμα τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου, ὁ ὁποῖος παρέχει ὑπηρεσίας εἰς ἰδιώτην· ἔλλειψις δικαιώματος ἀποζημιώσεως ν. 2112/1920 ἐπὶ ἀπολύσεως, Εἰσαγ. σ. 1303.—Καταγγελίαι δύο αὐτοτελῶν συμβάσεων ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἑκάστης ἐξ αὐτῶν καταρτισθείσης εἰς διάφορον χρόνον διὰ διάφορον ἀντικείμενον καὶ καθορισμὸς ἐν ἑκατέρᾳ τούτων διαφόρως τοῦ τρόπου ἀμοιβῆς τοῦ μισθωτοῦ· ἔλλειψις ἐπιπτώσεώς τινος ἐπὶ τῆς ἑτέρας τῆς ἀντισυμβατικῆς συμπεριφορᾶς τοῦ ἐργοδότου εἰς τὴν μίαν τῶν ἄλλων συμβάσεων· ἀναίρεσις ἀποφάσεως δικαστηρίου ἐλλείψει νομίμου βάσεως, ΑΠ 437 σ. 1247.— Ἀπασχόλησις μισθωτοῦ εἰς πλείονας τοῦ ἑνὸς ἐργοδότας· ὑποχρέωσις ἑκάστου ἐργοδότου πρὸς τήρησιν τοῦ ν. 2112/1920, ΝΖ σ. 463.—Ἐφαρμογὴ νόμου 2112/1920 καὶ ἐπὶ ἰσαλλήλων κατεχόντων θέσιν ἐπιστασίας καὶ ἡμιστοσύνης, ΑΠ 658 σ. 231, Εἰσαγ. σ. 231.—Σχέσις «παραγωγοῦ» ἐπιχειρήσεως διὰ διάθεσιν προϊόντων αὐτῆς· ἀξίωσις ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920, ΑΠ 509 σ. 18.— Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας οἰκιακῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων πολυτελείας· τήρησις κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ὅρου 7 τῆς ἀπὸ 20.3.1964 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὁδηγῶν ἐπιβατικῶν αὐτοκινήτων πολυτελείας τοῦ νόμου 2112/1920, ΝΖ σ. 1398.— Ἰδιαιτέρα ἰδιότης βοηθοῦ θυρωροῦ τουριστικοῦ ξενοδοχείου· ὑποβιβασμὸς ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὀργανισμοῦ Τουρισμοῦ εἰς λαϊκόν· θεώρησις μετὰ ταῦτα διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς ἐργάτου καὶ ἐφαρμογὴ ὄχι τοῦ νόμου 2112/1920, ἀλλὰ τοῦ ν.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920, Π 174 σ. 582.— Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μισθωτῶν Δημοσίου καὶ Ν.Π. Δ.Δ.· ἐφαρμογὴ κατ' ἄρθρον 24 νόμου 4164/1965 τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2112/1920· προϋποθέσεις· συνέπειαι μὴ καταβολῆς ἀποζημιώσεως κλπ. Βλ. λ. **Δημόσιον, Νομικὰ Πρόσωπα.**— Πρόσληψις ὑπὸ Δήμου ὁδηγοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου ἀποκομιδῆς ἀπορριμμάτων· δικαίωμα ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920 δι' ἀπόλυσιν· ἀνεφάρμοστον διατάξεως ἄρθρου 8 § 2 νόμου 3198/1955, ΑΠ 269 σ. 910.—Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ καταγγελίας συμβάσεως ναυτικῆς ἐργασίας τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2112/1920, ΑΠ 157 σ. 1057.

Β'. Καταγγελία. α'. Γενικά. Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὡς δηλώσεως βουλήσεως· μονομερὴς δικαιοπραξία ἢ κατ' ἄρθρον 1 νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς ὁ καταγγέλλων ἐξωτερικεύει τὴν βούλησίν του εἰς τὸν πρὸς ὃν ἀπευθύνεται περὶ λύσεως τῆς συμβάσεως ἀπὸ συγκεκριμένου μέλλοντος χρόνου, μὴ ὑποκειμένης τῆς καταγγελίας εἰς παννυχρικὸν τύπον, ΑΠ 202 σ. 776.— Μονομερὴς δικαιοπραξία ἡ καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, ΑΠ 239 σ. 777, Π 187 σ. 781, ΑΠ 238 σ. 857, Εἰσαγ. σ. 969, Π 97 σ. 1108.—... ἀνατιθέμενα πρὸς ἕτερον πρόσωπον καὶ τελειουμένη ἀφ' ἧς αὕτη ἀνεκοινώθη εἰς τοῦτο, Π 97 σ. 1108.— Ὡς ἀποτελοῦσα ἄσκησιν δικαιώματος ἐπόκειται εἰς τὸν διὰ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. περιορισμόν, ΑΠ 239 σ. 777, ΑΠ 238 σ. 857.— Διενέργεια καταγγελίας ἐργα-

τοῦ μισθωτοῦ συνέπεια' προθεσμία ἀγωγῆς, ΑΠ 970 σ. 1358.—Ἡ ἐπιβολὴ τῆς μηνύσεως δὲν ἀποκλείει τὴν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἔγερσιν ἀγωγῆς πρὸς ἀκύρωσιν τῆς ἐπακολουθησάσης τὴν μήνυσιν καταγγελίας, δι' ἐπικλήσεως λόγων ἀκυρότητος, ἀνεξαρτήτων τῆς μηνύσεως (οἷον καταχρήσεως δικαιώματος κλπ.), ΑΠ 970 σ. 1358. Βλ. καὶ κατωτέρω Κεφάλαιον ΙΙ, παράγρ. 2Δ'.

δ'. Ἔ κ λ ε ι ψ ι ς π α ρ ο χ ῆ ς ὑ π η ρ ε σ ι ῶ ν τ ο ῦ μ ι σ θ ω τ ο ῦ. Ἔλλειψις δικαιώματος ἐργοδότου, ὅπως προβῇ εἰς ἀπόλυσιν μισθωτοῦ ἄνευ τηρήσεως τῶν διατυπώσεων τοῦ ἄρθρου 5 § 3 νόμου 3198/1955 λόγῳ ὑπαιτίου παραμελήσεως τῶν καθηκόντων τοῦ μισθωτοῦ, ἐκτὸς ἂν ἡ παράβασις τούτων ἐγένετο ἐπίτηδες πρὸς τὸν σκοπόν, ὅπως ἐξαναγκάσῃ τὸν ἐργοδότην εἰς ἀπόλυσιν αὐτοῦ ἐπὶ τῇ καταβολῇ τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως, ὁπότε ἡ ἀξίωσις αὐτοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν ἀποκρούεται ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., ΑΠ 4808 σ. 30, Εἰσαγ. σ. 30.—Ἐκδήλωσις ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἀκαταλληλότητος πρὸς ἐργασίαν ἐπὶ τῷ μοναδικῷ σκοπῷ, ὅπως προκαλέσῃ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καταγγελίαν τῆς συμβάσεως καὶ εἰσπράξῃ αὐτὸν τὴν νόμιμον ἀποζημίωσιν ἀποκρούσεως ἀξιώσεως, ὡς καταχρηστικῶς ἀσκηθέντος τοῦ δικαιώματος, ΑΠ 5275 σ. 155. —Ἀντίθετος πρὸς τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ. ἄσκησις ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ τοῦ δικαιώματος ἀποζημιώσεως μετὰ καταγγελίαν τῆς σχέσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου ἐξ αἰτίας συμπεριφορᾶς τοῦ μισθωτοῦ, ἀσυμβιβάστου πρὸς τὰς ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας ὑποχρεώσεις του, δι' ἃς ἐπεδίωξε νὰ ἐξαναγκάσῃ τὸν ἐργοδότην εἰς καταγγελίαν, ἵνα λάβῃ τὴν νομίμων ἀποζημίωσιν, ΑΠ 621 σ. 227.—Ὑπαγωγὴ εἰς ἄρθρον 281 Α.Κ. καὶ τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν ὁ μισθωτός, ἀποβλέπων εἰς τὴν ἀπόκτησιν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, συμπεριφέρεται ἔναντι τοῦ ἐργοδότου καὶ ἐκτελεῖ τὴν ἐργασίαν του κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε ἡ ἀπόλυσίς του νὰ παρίσταται ἀναγκαία ἢ καὶ ἁπλῶς δεδικαιολογημένη πραγματικὰ περιστατικά, συνιστῶντα κατάχρησιν δικαιώματος ἐκ μέρους μισθωτοῦ, ΑΠ 565 σ. 1544.—Ἁπλῆ καὶ μόνον πλημμελὴς ἐκπλήρωσις τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ μισθωτοῦ δὲν δύναται νὰ ἑρμηνευθῇ ὡς σωρηρὰ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, ἐκτὸς ἂν ὑπάρχῃ δοκτικὴ ὄρνησις αὐτοῦ, ὅπως ἐκπλήρωσῃ τὴν παροχὴν αὐτοῦ, συνεπομένης σωρηρᾶς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, ΑΠ 5808 σ. 315.

ε'. Ἄ ρ ν η σ ι ς μ ι σ θ ω τ ο ῦ π ρ ὸ ς κ α τ α β ο λ ὴ ν ε ἰ σ φ ο ρ ῶ ν Ι.Κ.Α. Συμφωνία μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ περὶ μεταθέσεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ βάρους· νόμιμος λόγος κατ' ἄρθρον 26 § 1 ἀ.ν. 1846/1951 ἐγκύρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἄνευ οἱασδήποτε ἀποζημιώσεως λόγῳ ἀρνήσεως τοῦ μισθωτοῦ πρὸς καταβολὴν τοῦ βαρύνοντος τοῦτον μέρους τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α., ΑΠ 1601 σ. 1301.

Δ'. Μονομερὴς μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως ἐργασίας. Μείωσις ὑπὸ ἐργοδότου ἡμερομισθίου μισθωτοῦ κατὰ τὸ ἀναλογοῦν δι' εἰσφορῶν τοῦ δευτέρου πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. χρηματικὸν ποσόν, τὸ ὁποῖον κατέβαλλε πρότερον ὁ ἐργοδότης κατὰ συμφωνίαν μετὰ τοῦ μισθωτοῦ· ἀποδοχὴ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ τῆς μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς τῶν ὅρων συμβάσεως ἐργασίας διὰ τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς ἐργασίας, ΑΠ 5275 σ. 155.—Συνέπειαι μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς τῶν συμβατικῶν ὅρων· δικαίωμα μισθωτοῦ, μὴ ἀποδεχομένου τὴν μεταβολήν, νὰ θεωρήσῃ αὐτὴν ὡς ἄτακτον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου καὶ ἀπέχων τῆς ἐργασίας νὰ ζητήσῃ τὴν ἀποζημίωσιν, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν, ὅτι ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τούτου δὲν εἶναι καταχρηστικὴ· ἐν ἀποκρούσει ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τῶν προσφερομένων ὑπηρεσιῶν κατὰ τοῦ ὅρους αὐτοῦ δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ νὰ ζητήσῃ παρ' αὐτοῦ, ὡς καταστάντος ὑπερημέρου, τὸν μισθόν, χωρὶς νὰ εἶναι ὑπόχρεως εἰς παροχὴν ἐργασίας, ΑΠ 5275 σ. 155.—Ἠθικὴ μείωσις μισθωτοῦ ὡς βλαπτικὴ μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως· διευθυντικὸν δικαίωμα ἐργοδότου καὶ μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως ἐργασίας· παροχὴ ἐπὶ βλαπτικῆς καὶ μονομεροῦς ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας, ἐπιφερούσης ἄμεσον ἢ ἔμμεσον ὑλικὴν ἢ ἠθικὴν βλάβην, ὡς ὁ ὑποβιβασμὸς τοῦ μισθωτοῦ, δικαιώματος εἰς τοῦτον, ὅπως κατ' ἄρθρον 7 νόμου 2112/1920 θεωρῇ τὴν μεταβολὴν ταύτην ὡς καταγγελίαν, ἀποχὴ τῆς ἐργασίας καὶ ζητήσῃ παρὰ τοῦ ἐργοδότου τὴν καταβολὴν ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920, μὴ περιλαμβανομένου τοῦ ὑποβιβασμοῦ εἰς τὰ ὅρια τοῦ διευθυντικοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου, ὑποκειμένου ὅρου τῆς συμβάσεως, ΑΠ 658 σ. 231, Εἰσαγ. σ. 231.—Συμφωνία μεταξὺ τοῦ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ περὶ ἐλάσσονος τοῦ νομίμου χρόνου ἀπασχολήσεως ἐπὶ καταβολῇ πλήρους μισθοῦ· ὑστέρα ἀξίωσις τοῦ ἐργοδότου, ὅπως ἐργάζηται ὁ μισθωτὸς ἐπὶ τὸν νόμιμον χρόνον μὲ τὸν αὐτὸν μισθὸν· μονομερὴς ἐκ τούτου βλαπτικὴ μεταβολὴ ὅρου τῆς συμβάσεως ἐργασίας· δικαιώματι μισθωτοῦ, ΝΖ σ. 404.—Ἔννοια ἄρθρου 7 νόμου 2112/1920 περὶ μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας· δικαιώματα μισθωτοῦ· ἄσκησις διευθυντικοῦ δικαιώματος ἐργοδότου· θεώρησις ὡς μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς ὅρου συμβάσεως τῆς ἀναθέσεως εἰς τὸν μισθωτὸν κατωτέρας ἐργασίας, ἐπιφερούσης εἰς αὐτὸν ἠθικὴν μείωσιν· δικαίωμα ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920, ΑΠ 57 σ. 642.—Ἔννοια ἄρθρου 7 νόμου 2112/1920 περὶ μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν νόμον 3198/1955, τοιαύτης καὶ τῆς μειώσεως τῶν ἀποδοχῶν· δικαιώματα τοῦ μισθωτοῦ· ἀξίωσις μισθωτοῦ πρὸς καταβολὴν τοῦ περικοπέντος τμήματος μισθοῦ, ἐφ' ὅσον δὲν ἀποδέχεται τὴν μεταβολήν, μὴ δικαιούμενος τούτου μετ' ἀποδοχὴν τῶν τεθέντων ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου νέων συμβατικῶν ὅρων, ΑΠ 25193 σ. 448.—Μονομερὴς ὑπὸ ἐργοδότου μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως ἐργασίας· ἀποδοχὴ ταύτης ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ σωρηρῶς καὶ συνεπεια· δυνατὴ ἡ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἀποδοχὴ τῆς ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου μεταβολῆς τῆς ἐπαγγελματικῆς κατοικίας καὶ σωρηρῶς, ὑπό-

χειρήσεως, ΑΠ 315 σ. 917, Είσαγ. σ. 917, ΝΖ σ. 938.—Αναδρομική αύξησις αποδοχών απoζημίωσις επί καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας· υπολογισμός, ΝΖ σ. 1574.—Χαρακτήρ αποζημιώσεως νόμου 2112/1920· δεν απoτελεί μισθόν και δεν εμπίπτει εις τας περί απαγορεύσεως του συμψηφισμού διατάξεις των άρθρων 664 § 1 και 451 Α.Κ., ΑΠ 655 σ. 233, Είσαγ. σ. 235, Είσαγ. σ. 1414, ΝΖ σ. 968.—Επιτρεπτός ο συμψηφισμός αντιπαιτήσεων εργοδότου κατά μισθωτού προς αποζημίωσιν νόμου 2112/1920, μη θεωρουμένην ως μισθός αντιπαιτήσεις δανείου προς μισθωτόν εξ άχρεωστήτου καταβολής αποδοχών, προκαταβολών έναντι παραγωγής κλπ., Π 3780 σ. 1414.—Κατάταξις απαιτήσεων κατά διανομήν εκπλειστηριάσματος· προνόμιον απαιτήσεων μισθωτών· απαίτησις αποζημιώσεως λόγω καταγγελίας συμβάσεως εργασίας, ΝΖ σ. 1409.—Έκδοσις τραπεζιτικής επιταγής δι' αποζημίωσιν νόμου 2112/1920, ΑΠ 319 σ. 917.—Απόλυσις διενθυντών Γεωργικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων· υπολογισμός και τρόπος καταβολής αποζημιώσεως νόμου 2112/1920, ΑΠ Ολ. 565 σ. 80.— Αποζημίωσις απολυομένου έντεχνα σωματικής ή πνευματικής νόσου υπαλλήλου Εταιρείας Τδάτων κατά τον ισχύν νόμον έχοντα Κανονισμόν Προσωπικού αύτης· παραπομπή εις τον νόμον 2112/1920 μόνον διά τον καθορισμόν του ποσού της καταβλητέας αποζημιώσεως, ΑΠ 579 σ. 82.— Περιορισμός κατ' άρθρον 7 § 1 α.ν. 173/1968 αποζημιώσεων ιδιωτικών υπαλλήλων δι' απόλυσιν· εφαρμογή του περιορισμού μόνον εις την περίπτωσιν, καθ' ην η αποζημίωσις δημέλεται συνεπεία της υπό του εργοδότου μη εμπροθέσμου καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας αορίστου χρόνου και όχι εις την περίπτωσιν της αυτοδικαίως εκ της διατάξεως Κανονισμού απολύσεως ένεκα νόσου· έννοια διατάξεως και άρθρου 2 § 2 α.ν. 173/1968, ΑΠ 579 σ. 82.—Αποζημίωσις επί απολύσεως θεωρών πολυκατοικιών, Είσαγ. σ. 164.—Αποζημίωσις επί καταγγελίας συμβάσεως εργασίας μισθωτών Δημοσίου και Ν.Π.Δ.Δ. Βλ. λ. **Δημόσιον, Νομικά Πρόσωπα**.—Έλλειψις δικαιώματος αποζημιώσεως, γενομένης της καταγγελίας συνεπεία ποινικού παραπτώματος του μισθωτού Δημοσίου κατά τας υπ' αριθ. 956 και 976/1947 Πράξεις του Υπουργικού Συμβουλίου, μη θιγείσας ως προς τούτο διά του άρθρου 24 νόμου 4464/1965, Π 683 σ. 724.—Αποζημίωσις μισθωτών ένεκεν απολύσεως κατά Κανονισμόν Εργασίας, κατορτισθέντα κατά το ν.δ. 3789/1957, έπέχοντα ισχύν συμβάσεως· εισαγωγή από άπόψεως αποζημιώσεως των απολυομένων ή αποχωρούντων υπαλλήλων εις καθεστώς διάφορον, ευνοικωτέρας δε μεταχειρίσεως του προβλεπομένου δι' υπαλλήλους, απολυομένους και λαμβάνοντας την αποζημίωσιν νόμου 2112/1920· ισχυρά ή συμφωνία, ΑΠ 237 σ. 859.—Υπολογισμός αποζημιώσεως διά καταγγελίαν συμβάσεως εργασίας σερβιτόρων εστιατορίου επί ποσοστοίς, Π 363 σ. 1179.—Αποζημίωσις επί καταγγελίας συμβάσεως εργασίας οικιακών οδηγών αυτοκινήτων πολυτελείας, ΝΖ σ. 1398.

Γ'. Περιπτώσεις άζημίου ή μη καταγγελίας. α'. Άνω τέρα βία. Έννοια διατάξεως άρθρου ε § 2 νόμου 2112/1920, ως έτροποποιήθη δι' άρθρου 4 νόμου 4558/1930· απαλλαγή εργοδότου, μη όντος ηφαλισμένου διά τα προκαλέσαν την διακοπήν της εργασίας περιστατικόν της ανωτέρας βίας, της εκ του νόμου 2112/1920 υποχρεώσεως προς πληρωμήν αποζημιώσεως εις τον απολυθέντα υπάλληλον· έννοια περιστατικού ανωτέρας βίας· διακοπή κλάδου επιχειρήσεως κατά διαταγήν της Αρχής, ΑΠ 513 σ. 26, Είσαγ. σ. 26.—Καταγγελία συμβάσεως εργασίας εκ περιστατικού ανωτέρας βίας· έννοια ανωτέρας βίας· έννοια παραδήλου κατ' άρθρα 245 και 246 Πολιτικής Δικονομίας· απαλλαγή εργοδότου καταβολής αποζημιώσεως νόμου 2112/1920, Π 543 σ. 585.

β'-γ'. Μήνυσις επί άξιοποίνω πράξει. Δικαίωμα του εργοδότου να καταγγείλη άνευ προμηνύσεως συμβασιν εργασίας αορίστου χρόνου, εάν κατά του μισθωτού υπεβλήθη μήνυσις δι' αξιόποινον πράξιν εν τη εκτελέσει της εργασίας ή απηγγέλθη κατ' αυτού κατηγορία δι' αδίκημα εν γένει, φέρον τον χαρακτήρα τοιούτου πλημμελήματος, ΑΠ Ολ. 566 σ. 150, Π 4782 σ. 28, Π 97 σ. 1108, Π 970 σ. 1358, Είσαγ. 1418 σ. 1540.—, . . ίσως την έννοιαν ότι τούτο, καίπερ μη τελεσθέν εν τη εξασκήσει της υπηρεσίας, άσκει εν τούτοις επιρροήν εις την εργασιακήν σχέσιν, την συνέχισιν της οποίας καθιστά εύλογως δυσχερή στοιχείω πληρότητος σχετικού ισχυρισμού του εργοδότου, ΑΠ 594 σ. 1540.—, . . εφ' όσον η πράξις του μισθωτού, αξιόποινος χαρακτηριζομένη, υπάρχουν ενδείξεις, ότι συνεπάγεται κινδύνους διά την επιχείρησιν, ήτοι άσκεί επίδρασιν επί της εκτελέσεως της εργασιακής συμβάσεως, Π 4782 σ. 28.—Το αδίκημα πρέπει να έχη σχέσιν προς την εκτέλεσιν της υπηρεσίας ή να άσκη επιρροήν εις την εκτέλεσιν της συμβάσεως εργασίας· κρίσις δικαστού περί τούτου, Π 97 σ. 1108, Είσαγ. 28 σ. 1540.—Αναγκαία ή υποβολή μηνύσεως προ της καταγγελίας συμβάσεως, αδιαφόρου ούσης της χρονικής αποστάσεως από της μηνύσεως μέχρι της καταγγελίας· δυνατή ή υποβολή της μηνύσεως και εκ μέρους τρίτου ή και αυτεπαγγέλτως· ανήκουσα εις το ποινικόν δικαστήριον κρίσις περί του κατ' ουσίαν βασίμου ή μη της αξιοποίνου πράξεως, Π 97 σ. 1108.—Δικαίωμα απoζημιώσεως και εφαρμογή διατάξεων νόμου 3198/1955 εν περιπτώσει απαλλαγής του μισθωτού διά βουλεύματος ή δικαστικής αποφάσεως, Π 97 σ. 1108, Π 970 σ. 1358, Είσαγ. σ. 1418. — Έλλειψις δικαιώματος αποζημιώσεως προ της πιρά του αρμοδίου ποινικού δικαστηρίου απαλλαγής εκ της κατηγορίας· έρευνα υπό του πολιτικού δικαστηρίου παρεμπιπτόντως περί του βασίμου της δι' ην ησκήθη δίωξις πράξεως, εν περιπτώσει παραγραφής του αξιοποίνου της πράξεως, Π 1201 σ. 1418.—Αξιώσεις μισθωτού μετ' αθώωσιν υπό του ποινικού δικαστηρίου, μεθ' υποβολήν μηνύσεως δι' αξιόποινον πράξιν, Π 1821 σ. 1293.—Μη καταβολή της αποζημιώσεως εν περιπτώσει απαλλαγής

δι' εργάτην οφειλομένης αποζημιώσεως, ΑΠ 656 σ. 391.—Οφειλή αποζημιώσεως 6.δ. 16/18 Ιουλίου 1920 και επί ακύρων συμβάσεων εργασίας, ΝΖ σ. 538, Π 260 σ. 1421, Π 24982 σ. 442, ΝΖ σ. 483.—Υπαλληλική ιδιότης βοηθού θυρωρού τουριστικού ξενοδοχείου· υποβιβασμός υπό του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού εις λαϊκόν· θεώρησις ως εργάτου και εφαρμογή του 6.δ. 16/18 Ιουλίου 1920, Π 174 σ. 582.—Καταγγελία συμβάσεως εργασίας μαγείρου ξενοδοχείου, μη θεωρουμένου ως υπαλλήλου· αποζημίωσις αυτού κατά 6.δ. 16/18 Ιουλίου 1920· προσθήκη αναλογίας δώρου εορτών και επιδόματος αδείας, Π 4126 σ. 1353. Υπαγωγή εις διατάξεις άρθρου 24 νόμου 1161/1952 περί καταγγελίας συμβάσεως εργασίας μισθωτών Δημοσίου και Ν.Π.Δ.Δ. και επί των εργατών, εφαρμοζομένων του 6.δ. 16/18 Ιουλίου 1920, Π 260 σ. 1421, Π 5808 σ. 315. —Αποζημιώσεις επί απολύσεως εργατών κατά 6.δ. 16/18 Ιουλίου 1920· αποδοχαί των εργασίμων ημερών, αι οποίαι εμπίπτουν εις την προθεσμίαν καταγγελίας, Είσαγ. σ. 1233, Π 336 σ. 1233.—Μη συνυπολογισμός διά την αποζημίωσιν του χρόνου προηγηθείσης συμβάσεως ορισμένου χρόνου· μετατροπή εις αορίστου χρόνου· υπολογισμός μόνον του από της μετατροπής χρόνου, Π 336 σ. 1233.—Εφαρμογή επί καταγγελίας συμβάσεως εργασίας κηπουρού οικίας της διατάξεως του άρθρου 3 εδάφ. 6.δ. 16/18 Ιουλίου 1920, κατά την οποίαν η προθεσμία της καταγγελίας συμβάσεως εργασίας των οικιακών υπηρετών, θυρωρών κλπ., εν ας και των κηπουρών, ορίζεται εις 8 ημέρας προ της λύσεως της συμβάσεως· δικαίωμα αδείας κατ' ά.ν. 539/1945· αποζημίωσις διά μη χορηγηθείσαν άδειαν, ΑΠ 566 σ. 1547.

Ζ'. Καταγγελία υπό του μισθωτού. Απλή και μόνον πλημμελής εκπλήρωσις των υποχρεώσεων του μισθωτού δεν δύναται να εκληφθή ως σοβαρά καταγγελία της συμβάσεως εκ μέρους του μισθωτού, εκτός αν υπάρχη ορισμένη όρνησις αυτού, όπως εκπληρώση την παροχήν αυτού, συνιστώμενης σοβαράς καταγγελίας συμβάσεως εργασίας, Π 5808 σ. 315.—Υποχρέωσις μισθωτού διά προειδοποίησιν εργοδότου περί λύσεως συμβάσεως εργασίας κατ' άρθρον 4 νόμου 2112/1920· καταβολή άλλως αποζημιώσεως προς τον εργοδότην· ανεφάρμοστον αποκλειστικής προθεσμίας αγωγής κατ' άρθρον 6 § 2 νόμου 3198/1955· συνεπαγωγιασμός απαιτήσεως εργοδότου, ΑΠ 192 σ. 633.—Λύσις συμβάσεως διά σοβαράς υπό του μισθωτού καταγγελίας· κρίσις δικαστού και έλεγχος Αρείου Πάγου· άλλαγή προσφοράς υπηρεσιών υπό αναγκαστικώς τοποθετηθέντος πολιτικού ως σοβαρά καταγγελία συμβάσεως, ΑΠ 315 σ. 969. Βλ. και κατωτέρω Κεφ. Π παράγρ. ΣΤ'.

Η'. Ακυρότης αντιθέτων συμφωνιών. Ακυρότης κατ' άρθρον 8 νόμου 2112/1920 πάσης συμβάσεως, αντικειμένης εις αυτόν, πλην αν είναι μάλλον ευνοϊκή διά τον υπάλληλον, ΑΠ 621 σ. 227.—Ισχυρά ή ευνοικοτέρα διά τον μισθωτόν συμφωνία κατά το άρθρον 8 νόμου 2112/1920, ΑΠ 237 σ. 859.—Καθορισμός εν συμβάσει εργασίας ωρισμένου χρόνου προς καταστρατήγησιν· εφαρμογή του νόμου 2112/1920 κατ' άρθρον 8 αυτού. Βλ. ανωτέρω παράγρ. Α'.—Αρχή του εργατικού δικαίου, συναγομένη εκ των άρθρων 8 νόμου 2112/1920 κλπ., περί ακυρότητος παραιτήσεως εργαζομένου από δικαιωμάτων, αναγνωριζομένων εις αυτόν αμέσως ή εμμέσως υπό διατάξεων δημοσίας τάξεως, ΑΠ 67 σ. 433.— Ακυρότης παραιτήσεως μισθωτού από αξιώσεων καταβολής υπολοίπου αποζημιώσεως ή μισθών υπερημερίας λόγω ελλιπούς καταβολής ταύτης· αντίθεσις της παραιτήσεως προς άρθρα 8 νόμου 2112/1920 και 679 Α.Κ., Π 735 σ. 1169. Βλ. και λ. **Παραίτησις.**

Θ'. Προθεσμία αγωγής περί αποζημιώσεως. Απαράδεκτον κατ' άρθρον 6 § 2 νόμων 3198/1955 πάσης αξιώσεως μισθωτού περί καταβολής ή συμπληρώσεως της κατά τον νόμον 2112/1920 ή το 6.δ. 16/18 Ιουλίου 1920 αποζημιώσεως, εφ' όσον η σχετική αγωγή δεν εγκαινιάσθη εντός εξαμήνου, άφ' ης κατέστη απαιτητή, ΑΠ Ολ. 566 σ. 150.—Καταγγελία συμβάσεως εργασίας δι' αξιόπιστον πρόξενον κύρωξις απαραδέκτου της ποινικής δώξεως του μισθωτού ελλείψει ειδικής πληρεξουσιότητος του υποβαλόντος την μήνυσιν· ακυρότης καταγγελίας λόγω μη καταβολής αποζημιώσεως· προθεσμία αγωγής διά μισθούς υπερημερίας ή δι' αποζημίωσιν· εφαρμογή άρθρου 6 §§ 1 και 2 νόμου 3198/1955, έχοντος εφαρμογήν εν προκειμένω, διότι εγκειμένης ακύρου και ουχί ανυπάρκτου καταγγελίας· έναρξις των προθεσμιών από του χρονικού σημείου, καθ' ο ο μισθωτός έλαβε γνώσιν του δικαστικώς κριθέντος απαραδέκτου, ΑΠ Ολ. 566 σ. 150.—Εφαρμογή εξαμήνου αποκλειστικής προθεσμίας κατ' άρθρον 6 § 2 νόμου 3198/1955 αγωγής περί καταβολής αποζημιώσεως νόμου 2112/1920· διακοπή της προθεσμίας δι' επιβολής της διαφοράς εις την αρμοδίαν Διοικητικήν Αρχήν, ως το Νομικόν Συμβούλιον του Κράτους· έγερσις αγωγής εντός εξαμήνου από της διακοπής· απόλυσις μισθωτού Υπηρεσίας Ελέγχου Κατασκευής Κρατικού Εργαστασίου Αζωτούχων Λιπασμάτων και ανάκλησις ταύτης, Π 5126 σ. 31.—Υποχρέωσις μισθωτού διά προειδοποίησιν εργοδότου περί λύσεως συμβάσεως εργασίας κατ' άρθρον 4 νόμου 2112/1920· καταβολή άλλως αποζημιώσεως προς τον εργοδότην· ανεφάρμοστον αποκλειστικής προθεσμίας αγωγής κατ' άρθρον 6 § 2 νόμου 3198/1955, ΑΠ 192 σ. 633, πρβλ. Είσαγ. σ. 633.—Αποχώρησις λόγω υγείας ιατρών Οργανισμών και επιχειρήσεων· αποζημίωσις αυτών· ανεφάρμοστον διατάξεως άρθρου 6 § 2 νόμου 3198/1955 περί αποκλειστικής προθεσμίας αγωγής, ΑΠ 328 σ. 1046.—Αποκλειστική προθεσμία αγωγής περί καταβολής αποζημιώσεως νόμου 2112/1920· καταβολή αποζημιώσεως εις δόσεις, μη καθισταμένης ληξιπροθέσμου και απαιτητής προ της παρελεύσεως των ορισμένων τριμήνων προθεσμών· εκπρόθεσμος άσκησις δικαιώματος αποζημιώσεως νόμου 2112/1920, Π 879 σ. 1503.

τε καταρτίζεται ἐγκύρως κατ' ἀρχὴν σύμβασις περὶ μεταβολῆς ὅρου ἐργασίας, στεροῦσα τὸν μισθωτὸν τοῦ δικαιώματος νὰ ἀξιώσῃ τήρησιν τοῦ ἀρχικοῦ συμβατικοῦ ὅρου, ΑΠ 166 σ. 1105.—Μονομερὴς ἀπὸ τοῦ ἐργοδότου εἰς βάρος τοῦ μισθωτοῦ μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἄρθρον 7 νόμου 2112/1920· ἔννοια· ρύθμισις ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου παντὸς θέματος, ἀναγομένου εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῆς ἐπιχειρήσεώς του ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν· παροχὴ ἐργασίας εἰς Κ.Τ.Ε.Λ.· συγκατάθεσις μισθωτοῦ εἰς τὴν ὁλαπτικὴν δι' αὐτὸν μεταβολὴν ὅρων συμβάσεως, Ε 119 σ. 1165.— Ἔννοια ἄρθρου 7 νόμου 2112/1920 περὶ μονομεροῦς ὑπὸ ἐργοδότου καὶ ὁλαπτικῆς διὰ τὸν μισθωτὸν μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας· τοιαύτη καὶ ἡ καθυστέρησις καταβολῆς ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ, ἐφ' ὅσον ἐγένετο σκοπίμως καὶ δι' ἐξαναγκασμὸν τοῦ μισθωτοῦ πρὸς παραίτησιν, Π 85 σ. 1231.—Καθυστέρησις ἀποδοχῶν μισθωτοῦ ἐξ οἰκονομικῶν δυσχερειῶν δὲν συνιστᾷ καταγγελίαν κατ' ἄρθρον 7 νόμου 2112/1920· ἔλλειψις δικαιώματος τοῦ ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ἀποχωρήσαντος ἀποζημιώσεως ἀδείας κατ' ἄρθρον 5 § 5 Ἀ.Ν. 539/1945 καὶ ἐπιδόματος ἀδείας, Π 85 σ. 1231. — Προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς ἄρθρου 7 νόμου 2112/1920 ἡ μεταβολὴ τῶν ὅρων ἐπὶ βλάβῃ τοῦ ἑπαλλήλου, οὐχὶ δὲ καὶ ἄλλη τις ἐνέργεια τοῦ ἐργοδότου ἐπὶ βλάβῃ μὲν τοῦ ἑπαλλήλου, ἀλλὰ μὴ ἀντικειμένη εἰς τοὺς συμπεφωνημένους ὅρους τῆς συμβάσεως, Π 85 σ. 1231.— Μονομερὴς ἀπὸ ἐργοδότου μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως ἐργασίας, μὴ συναινέσαντος τοῦ μισθωτοῦ· ἔγερσις ἀγωγῆς κατὰ τοῦ ἐργοδότου· καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἀπὸ τοῦ ἐργοδότου· θεωρησις αὐτῆς ὡς καταχρηστικῶς ἀσκηθείσης, Π 1285 σ. 1356, πρβλ. ΝΖ σ. 1345, Εἰσαγ. σ. 1355.— Προϋπόθεσις διὰ τὴν θεωρησιν τῆς μονομεροῦς ὁλαπτικῆς μεταβολῆς τῶν ὅρων συμβάσεως ἐργασίας ὡς καταγγελίας αὐτῆς εἶναι ἡ μὴ ἀποδοχὴ τῆς μεταβολῆς ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, Π 336 σ. 1234. — Δυνατὴ καὶ σιωπηρὰ ἀποδοχὴ μονομεροῦς μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας διὰ παραμονῆς εἰς τὴν ἐργασίαν καὶ λήψεως ἀποδοχῶν δυνάμει τοῦ νέου ὅρου, Εἰσαγ. σ. 1355. —Ἀπόκρουσις μονομεροῦς μεταβολῆς καὶ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας, ΝΖ σ. 1345.— Μονομερὴς ἀπὸ τοῦ ἐργοδότου ὁλαπτικὴ μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως ἐργασίας, ΝΖ σ. 1510.

Ε'. Μεταβολὴ προσώπου ἐργοδότου. Ἔξέλιξις σχέσεως ἐργασίας ἐπὶ μεταβολῆς προσώπου ἐργοδότου, ΝΖ σ. 792.— Ἐπὶ μεταβολῆς προσώπου ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 6 ν. 2112 μεταβιβάζεται καὶ ἡ ἐκ τοῦ νόμου ἀναγκαστικὴ σχέσις ἐργασίας, Π 42 σελ. 84.— Μεταβολὴ προσώπου ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 6 § 1 νόμου 2112/1920· ὑποκείμενος ὁ ὁμορρυθμος ἑταῖρος Ἑτερορρύθμου Ἑταιρείας εἰς ὁλοκληρον διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν νομίμως ἀναληφθεισῶν ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας ὑποχρεώσεων, τοῦ δανειστοῦ δικαιουμένου νὰ ἀπαιτήσῃ τὸ χρέος παρ' οἱουδήποτε τῶν συνοφειλετῶν κατ' ἀρέσκειαν εἴτε ἐν ὅλῳ, εἴτε ἐν μέρει, χωρὶς νὰ ὑποχρεοῦται νὰ ἐναγάγῃ πρῶτον τὴν Ἑταιρείαν ἢ μόνον αὐτὴν· λύσις τῆς Ἑταιρείας τῇ διωλήσει τῶν συνεταίρων ἐν ἐλλείψει δημοσιεύσεως καὶ πρότασις κατὰ τῶν τρίτων, ΑΠ 618 σ. 384.— Μεταβολὴ προσώπου ἐργοδότου καὶ ἐφαρμογὴ ἄρθρου 6 § 1 νόμου 2112/1920· στοιχεῖον ἡ ταυτότης τῆς ἐπιχειρήσεως· ἀδιάφορον, ἂν ἡ ἐπιχείρησις περιῆλθεν εἰς τὸν τελευταῖον ἐργοδότην διὰ συγχωνεύσεως διὰ μιᾶς ἢ πλειόνων πράξεων, διὰ παρενθέτων προσώπων ἢ μετὰ προσωρινὴν διακοπὴν· διαδοχὴ ἐν τῷ αὐτῷ Γραφείῳ τοῦ ἑνὸς συμβολαιογράφου ὑπὸ ἑτέρου· τύχη προϋπηρεσίας ἑπαλλήλων τοῦ Γραφείου, Π 202 σ. 646.—Ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 6 νόμου 2112/1920· ὑπαισέλευσις αὐτοδικαίως εἰς τὰς ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑποχρεώσεις τοῦ καθ' οἱονδήποτε τρόπον καὶ ὑπὸ οἱανδήποτε νομικὴν μορφὴν διαδεχομένου ἢ ἐποικοδιστάντος ὁρισμένου ἐργοδότην εἰς τὴν παρ' αὐτοῦ ἀσκουμένην ἐπιχείρησιν· προϋπόθεσις ὅμως ἡ συνέχισις τῆς αὐτῆς ἐπιχειρήσεως, ὡς οἰκονομικῆς μονάδος, διατηρούσης τὴν ἑνότητά της καὶ ὑπὸ τὸν νέον φορέα, ἔστω καὶ ὑπὸ διάφορον τίτλον καὶ μορφὴν ἢ μετὰ συγχώνευσιν ἢ ἄλλον μετασχηματισμόν, τοῦθ' ὅπερ ἀνάγεται εἰς τὴν ἀνέλεγκτον περὶ πραγμάτων κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ΑΠ 198 σ. 712.—Μεταβολὴ προσώπου ἐργοδότου καὶ δικαιώματα μισθωτοῦ εἰθύνη μεταβιβάσαντος καὶ ἀποκτῶντος περιουσίαν ἢ ἐπιχείρησιν κατ' ἄρθρον 479 Α.Κ.· ἔννοια διατάξεως· μεταβολὴ προσώπου ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 6 νόμου 2112 καὶ ἄρθρων 9 β.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920· ἔννοια τούτων ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἄρθρον 479 Α.Κ., ΑΠ 366 σ. 1036.—Ἀνεπιφύλακτον ἐφαρμογῆς νόμου 2112/1920, ἐὰν ἡ ἐπιχείρησις περιῆλθεν εἰς ἄλλο πρόσωπον καθ' οἱονδήποτε τρόπον καὶ ὑφ' οἱανδήποτε νομικὴν μορφήν, μὴ στερουμένων τῶν μισθωτῶν τῶν ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 δικαιωμάτων, ὡς καὶ τῶν τοιούτων, τῶν ἀφορώντων εἰς τοὺς μισθούς κλπ., τοῦ νέου ἐργοδότου ἐπεισερχομένου εἰς τὰς ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας ἐποχρεώσεις· εἰθύνη νέου ἐργοδότου διὰ τὰς ὑπὸ τὸν προηγούμενον γεννηθείσας ἀξιώσεις τῶν μισθωτῶν ἐξ ἀδουλεύτου μισθοῦ ἐπὶ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 479 Α.Κ., Π 40 σ. 1311.—Ὑπαισέλευσις κατ' ἄρθρον 6 § 1 νόμου 2112/1920 τοῦ ἐν τῇ ἐπιχειρήσει διαδόχου, ἀνεξαρτήτως τῆς μορφῆς τῆς διαδοχῆς, εἰς τὴν ἔνωσιν σχέσιν ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας, τῆς συναφθείσης μεταξὺ τοῦ προκατόχου καὶ τῶν ἑπαλλήλων· δυνατὴ ἡ ὑπὸ τοῦ νέου ἐργοδότου καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐφ' ὅρους καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ προκατόχου αὐτοῦ συμφωνία μεταξὺ προκατόχου ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ περὶ μὴ δυνατῆς ἀπολύσεως, εἰμὴ μόνον δι' ἀπρεπῆ καὶ ὑβριστικὴν συμπεριφορὰν τοῦ μισθωτοῦ ἢ δι' ἀλιγωρίαν καὶ ραθυμίαν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του· δέσμευσις καὶ τοῦ διαδόχου αὐτοῦ ἐν τῇ ἐπιχειρήσει, Π 367 σ. 1228.

ΣΤ'. Ἐργοτεχνιτῶν, ὑπηρετῶν· β.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920. Παροχὴ ἐργασίας ἐπιστάτου ἐπὶ καπνῆς μικρᾶς ὁμάδος ἐργατῶν· χαρακτηρισμὸς ὡς ἐργάτου· καταβολὴ λόγῳ ἀπολύσεως τῆς

καταγγελίας από ταύτης καὶ οὐχὶ ἀναδρομικῶς ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς συνεπείᾳ τῆς ἀποβολῆς τῆς μηνύσεως γενομένης καταγγελίας· προθεσμία ἀγωγῆς, ΑΠ 970 σ. 1358.—Κήρυξις ἀπαραδέκτου τῆς ποινικῆς διώξεως τοῦ μισθωτοῦ ἐλλείψει εἰδικῆς πληρεξουσιότητος τοῦ ὑποβάλλοντος τὴν μήνυσιν· ἀκυρότης τῆς καταγγελίας λόγῳ μὴ καταβολῆς τῆς ὀφειλομένης κατὰ νόμον 2112/1920 ἀποζημιώσεως· δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ, προσβάλλοντος τὴν ἀπόλυσιν ἐπὶ ἀκυρότητι, νὰ αἰτήσηται μισθοὺς ὑπερημερίας, ἂν δὲν προτιμᾷ, ἀφοῦ ἡ ἀκυρότης εἶναι σχετική, ὑπὲρ αὐτοῦ ταχθεῖσα, θεωρῶν ταύτην ἔγκυρον, νὰ ἀπαιτήσῃ καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως, ἐγείρων ὅμως τὴν ἀγωγὴν ἐντὸς τῶν ἀποκλειστικῶν προθεσμιῶν τοῦ ἄρθρου 6 §§ 1, 2 νόμου 3198/1955, ἔχοντος ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογήν, ἅτε ὑποκειμένης ἀκύρου καὶ οὐχὶ ἀνυπάρκτου καταγγελίας· ἔναρξις τῶν προθεσμιῶν ἀπὸ τοῦ χρονικοῦ σημείου, καθ' ὃ ὁ μισθωτὸς ἔλαβε γνῶσιν τοῦ δικαστικῶς κριθέντος ἀπαραδέκτου, ΑΠ Ὁλ. 566 σ. 150, Βλ. καὶ ἀνωτέρω Κεφ. Γ', παράγρ. Γ', ἐδάφ. 6'.

Ε'. Ἀπόλυσις ἄνευ διατυπώσεων νόμου 3198/1955 ἐλλιπὴς καταβολὴ ἀποζημιώσεως· συνέπειαι· ἀκυρότης· ὑπερημερία ἐργοδότου. Ἀπόλυσις κατὰ παράβασιν· ἀκυρότης· ὑπερημερία ἐργοδότου· ὑποχρέωσις καταβολῆς ἀποδοχῶν, ΑΠ 575 σ. 153, Π 1285 σ. 1355, Π 369 σ. 715, ΑΠ 344 σ. 974, ΝΖ σ. 1025, Εἰσαγ. σ. 1355.—Ἀκυρότης καταγγελίας ἐν μὴ συνδρομῇ τῶν νομίμων προϋποθέσεων, ΑΠ 621 σ. 227.—Ἀκυρότης καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, μὴ καταληθείσης τῆς ἀποζημιώσεως κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς καταγγελίας, Π 1916 σ. 1420.—Ἀκυρότης ἀπολύσεως ἐκ τῆς μὴ πλήρους καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως, μὴ δικαιολογουμένης ἐλλόγου ἀμφιβολίας περὶ τῆς ἀληθοῦς φύσεως τῶν ὑπηρεσιῶν ταῦ ἀπολυθέντος καὶ τοῦ χαρακτηρισμοῦ αὐτοῦ ὡς ἰδωτικοῦ ὑπαλλήλου, Π 1019 σ. 651.—Ἀκυρότης ἀπολύσεως κατ' ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1955 λόγῳ μὴ καταβολῆς ὁλοκλήρου τῆς ἀποζημιώσεως· σχετικὴ ἡ ἐξ αὐτοῦ ἀκυρότης· ἀπαίτησις περὶ καταβολῆς ἀποζημιώσεως· ἀκυρότης παραιτήσεως ἀπὸ ταύτης, Π 735 σ. 1169.—Ἐλλιπὴς καταβολὴ ἀποζημιώσεως· ἀκυρότης καταγγελίας, μὴ ἰσταμένης ἐλλόγου ἀμφιβολίας, Π 270 σ. 1358.—Διδικαιολογημένη κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως μὴ καταβολὴ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εἰς τὸν μισθωτὸν πλήρους τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920 ὁριζομένης ἀποζημιώσεως, ὅτε δὲν ἐπέρχεται ἀκυρότης τῆς κατὰ τὰ ἄλλα ἐγκύρως γενομένης καταγγελίας, δικαιουμένου τοῦ μισθωτοῦ νὰ ζητήσῃ συμπλήρωσιν τῆς ἀποζημιώσεώς του, ΑΠ 655 σ. 233.—Σχετικὴ ἡ ἀκυρότης ὑπὲρ τοῦ μισθωτοῦ, ΑΠ 566 σ. 150, Εἰσαγ. σ. 150, 227, Π 543 σ. 587.—Δικαίωμα μόνον τοῦ μισθωτοῦ νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας καὶ διατήρησιν τῆς σχέσεως ἐργασίας, δικαιουμένου τούτου νὰ ἀποδεχθῇ ὡς ἔγκυρον τὴν καταγγελίαν καὶ προσφορικῶς γενομένην καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920, ΑΠ 621 σ. 227.—Δὲν συνιστᾷ ἀποδοχὴν τῆς ἀπολύσεως ἡ εἰσπραξις ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ τῆς ἀποζημιώσεως, Π 42 σ. 84, ΑΠ 239 σ. 777.—Παράλειψις ἀναγγελίας καταγγελίας σχέσεως ἐργασίας εἰς τὸν Ο.Α.Α.Α. καὶ εἰς τὰ ἁρμόδια Γραφεῖα Εὑρέσεως Ἐργασίας· ἐπιβολὴ μόνον ποινικῶν κυρώσεων κατὰ τοῦ ἐργοδότου καὶ οὐχὶ ἀκυρότης καταγγελίας, Π 4131 σ. 1352, Εἰσαγ. σ. 1352.—Ἀναιρετικὴ προσήκης πολεμιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951· δυνατὴ ἀπόλυσις διὰ τοὺς ἐν τῷ νόμῳ ὁριζομένους λόγους· ἀκυρότης ἄλλως ἀπολύσεως· μεταβάσεις σχέσεως εἰς τὸν διάδοχον ἐργοδότην· ἔνστασις ἐργοδότου περὶ συμψηφισμοῦ εἰς μισθοὺς ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920, Π 42 σ. 84.— Ἔγκυρος ἡ λύσις τῆς συμβάσεως μὴ συμπληρωσάντων δύο μηνῶν, καταγγελθείσης ταύτης ἐγγράφως καὶ ἄνευ καταβολῆς μὴ ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως· ἔλλειψις αὐτοῦ ὑπερημερίας ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ, Π 4590 σ. 88, Εἰσαγ. σ. 88.—Ἀκυρότης τῆς καταγγελίας λόγῳ μὴ καταβολῆς τῆς ὀφειλομένης κατὰ νόμον 2112/1920 ἀποζημιώσεως· δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ, προσβάλλοντος τὴν ἀπόλυσιν ἐπὶ ἀκυρότητι, νὰ αἰτήσηται μισθοὺς ὑπερημερίας, ἂν δὲν προτιμᾷ, ἀφοῦ ἡ ἀκυρότης εἶναι σχετική, ὑπὲρ αὐτοῦ ταχθεῖσα, θεωρῶν ταύτην ἔγκυρον, νὰ ἀπαιτήσῃ καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως, ἐγείρων ὅμως τὴν ἀγωγὴν ἐντὸς τῶν ἀποκλειστικῶν προθεσμιῶν τοῦ ἄρθρου 6 §§ 1, 2 νόμου 3198/1955· ἔναρξις ταύτων, ΑΠ Ὁλ. 566 σ. 150.— Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας συνεπείᾳ ἐπαυτίου παρημελήσεως ὑποχρεώσεων τοῦ μισθωτοῦ· ἀπόχρωσις ἀξιώσεως ἀποζημιώσεως, ὡς ἀντιθεμένης εἰς τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ. Βλ. ἀνωτέρω Κεφ. Ι παράγρ. Γ' ἐδάφ. δ'.—Ἀπασχόλησις μισθωτῶν εἰς πλείονας ἐργοδότας· ἀποζημίωσις ἐπὶ καταγγελίας ἄνευ συμβάσεως ἐργασίας· ὄχι ἀκυρότης καταγγελίας ἐκ τῆς μὴ καταβολῆς, ΝΖ σ. 163.— Στοιχεῖα ἀγωγῆς περὶ μισθοῦ ὑπερημερίας κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ.· ἔνστασις ἀπολύσεως· ἀντένστασις περὶ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας περαιτώσεως· προσφορὰ ὑπηρεσιῶν· ἔκπτωσις ὠφελειῶν ἐκ τοῦ μισθοῦ ὑπερημερίας· ἔννοια ἀμελείας κλπ. Βλ. εἰς λέξιν **Ἐναρμόνιος σύμβασις** παράγρ. 6.—Βάσις ἀγωγῆς, ὅτι δὲν ἐτηρήθησαν πλήρως αἱ κατὰ νόμον διατυπώσεις τῆς καταγγελίας· ἀπορριπτὸς ὡς παντελῶς ἀόριστον, ἐφ' ὅσον δὲν ἐκτίθενται αἱ παραληφθεῖσαι διατυπώσεις, διὰ νὰ κριθῇ κατὰ πόσον αὗται ἐπέφερον ἢ μὴ τὴν ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας, ΑΠ 604 σ. 298.—Αἰτήσεις μισθωτοῦ πρὸς καταβολὴν εἰς αὐτὸν ἀποδοχῶν ἐξ ὑπερημερίας ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του, ἄλλως ἀποζημιώσεως λόγῳ τῆς ἄνευ προμηνύσεως καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας· ἁρμοδιότης Μονομελοῦς Πρωτοδικείου, ἐφ' ὅσον ἡ ἐπιδαθητικὴ αἴτησις τῆς ἀγωγῆς ὑπάγεται εἰς τὴν καθ' ὕλην ἁρμοδιότητα τούτου, τῆς κυρίας αἰτήσεως τῆς ἀγωγῆς ὑπαγομένης εἰς τὴν καθ' ὕλην ἁρμοδιότητα τοῦ Εἰρηνοδικείου, Π 43 σ. 379.—Ἔγκυρος διὰ τὸ Δημόσιον ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἄνευ καταβολῆς ἀποζημιώσεως· ἀποζημίωσις κατὰ τὸ ὁ.δ. 16/

—Αναδρομική αύξησις αποδοχών· συμπλήρωσις αποζημιώσεως· προθεσμία αγωγής, ΝΖ σ. 1574.— Προϋπόθεσις εξαμήνου αποκλειστικής προθεσμίας άρθρου 6 § 2 νόμου 3198/1955· αίτησις του μισθωτού περί αποζημιώσεως λόγω λύσεως της συμβάσεως εργασίας· πότε έχει εφαρμογήν η προθεσμία επί μονομερούς μεταβολής όρων της συμβάσεως, ΑΠ 25193 σ. 448. —Απολυσις επί καταγγελίας αορίστου συμβάσεως εργασίας· προθεσμία αγωγής κατ' άρθρον 6 § 2 νόμου 3198/1955· αφετηρία υπολογισμός της προθεσμίας κατ' άρθρον 54 Κώδικος Πολ. Δικονομίας, ήτοι εκάστου μηνός εις τριάκοντα ημέρας, ΝΖ σ. 463.

1. Πιστοποιητικόν εργασίας. Πιστοποιητικόν εργασίας· σκοπός· δικαιούμενα πρόσωπα· περιεχόμενον· νομική φύσις της υποχρεώσεως του εργοδότου προς έκδοσιν· χρόνος εκδόσεως· τρόπος άσκησεως προς έκδοσιν του πιστοποιητικού εργασίας, ΝΖ σ. 145 επ.

ΙΙ. Καταγγελία συμβάσεως εργασίας κατά νόμον 3198/1955. Α' Γενικά· έκτασις εφαρμογής. Βλ. και ανωτέρω Κεφ. Γ', παράγρ. Α'. Εφαρμογή άρθρου 5 § 3 νόμου 3198/1955 ειδικώς και πραγματικώς, όσακις τόσον ο καταγγέλλων την σύμβασιν εργοδότης, όσον και ο μισθωτός επάγονται εις τας περί ασφαλίσεως κατά της ανεργίας διατάξεις του ν.δ. 2961/1954· αναίρεσις αποφάσεως δικαστηρίου δι' έλλειψιν νομίμου βάσεως, ΑΠ 70 σ. 439.— Προϋπόθεσις εφαρμογής άρθρου 5 § 3 νόμου 3198/1955 ή ύπαρξις σχέσεως εξηρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου, ΑΠ 360 σ. 987.— Έννοια συμβάσεως εξηρτημένης εργασίας· περιπτώσεις. Βλ.λ. **Εργασίας σύμβασις**, παράγρ. 1.—Αναγκαία διά την εφαρμογήν των νόμων 2112/1920 και 3198/1955 η απασχόλησις του μισθωτού κατά κύριον επάγγελμα· Έννοια κυρίου επαγγέλματος· σύμβασις περί παροχής εξηρτημένης εργασίας εις ιδιώτην υπό συντεταγμένον δημοσίου υπαλλήλου, Π 1348 σ. 1303, Είσαγ. σ. 1302.—Οφειλή αποζημιώσεως νόμου 2112/1920 και επί αορίστου συμβάσεως εργασίας, ΑΠ 91 σ. 441, ΝΖ σ. 463, ΝΖ σ. 538, Π 1201 σ. 1118, Π 260 σ. 1421, Π 24982 σ. 442.—Δυνατή η παύσις αποδοχής υπό εργοδότου υπηρεσιών μισθωτού επί αορίστου συμβάσεως εργασίας, μη υποχρεωμένης ιατρομερείας του εργοδότου, μη συνεπείαν καταβολής μισθού κατ' άρθρον 656 Α.Κ.· ισχυρισμός μισθωτού περί καταχρηστικής υπό του εργοδότου επιλύσεως της αορίστου της συμβάσεως, Π 24982 σ. 442.

Β'. Προϋποθέσεις εγκύρου καταγγελίας. α'. **Η καταγγελία έγγραφος.** Η καταγγελία δέον να γίνεται εγγράφως, ΑΠ 566 σ. 150, ΑΠ 621 σ. 227, Π 543 σ. 585, ΑΠ 344 σ. 974, Π 4131 σ. 1352, Είσαγ. σ. 30, 916.— Και επί μη συμπληρωσάντων δίμηνον υπηρεσίαν μισθωτών, Π 4590 σ. 88, Είσαγ. 88.

β'. **Καταβολή αποζημιώσεως.** Καταβολή αποζημιώσεως διά το κύρος της καταγγελίας, Είσαγ. σ. 30, ΑΠ 'Ολ. 566 σ. 150, ΑΠ 621 σ. 227, Είσαγ. σ. 227, Είσαγ. σ. 233, ΑΠ 70 σ. 439, Π 543 σ. 585, ΑΠ 344 σ. 974, Π 4131 σ. 1352.—Έλλειψις υποχρεώσεως καταβολής αποζημιώσεως δι' απόλυσιν των μη συμπληρωσάντων δίμηνον υπηρεσίαν μισθωτών· Εγκυρος λύσις της συμβάσεως εργασίας, καταγγελθείσης ταύτης εγγράφως και άνευ καταβολής μη οφειλομένης αποζημιώσεως· Έλλειψις ουσιώδους υπερημερίας εργοδότου περί την αποδοχήν των υπηρεσιών του μισθωτού, Π 4590 σ. 88, Είσαγ. σ. 88.—Υπολογισμός της αποζημιώσεως κατ' άρθρον 5 νόμου 3198/1955, βάσει των τακτικών αποδοχών του τελευταίου μηνός υπό καθεστώς πλήρους απασχολήσεως, ΑΠ 565 σ. 81, Π 57 σ. 643, ΑΠ 319 σ. 917, ΝΖ σ. 1329, ΑΠ 542 σ. 1479, ΝΖ σ. 1574.— ... Έννοια του όρου «υπό καθεστώς πλήρους απασχολήσεως», ΝΖ σ. 1329. Βλ. ως προς τον υπολογισμόν της αποζημιώσεως και ανωτέρω Κεφ. Γ' παράγρ. Β', εδάφ. γ'.—Αναδρομική αύξησις αποδοχών· συμπλήρωσις αποζημιώσεως, ΝΖ σ. 1574.—Επιδίκασις αποζημιώσεως νόμου 2112/1920 συμφώνως άρθρω 2 νόμου 3198/1955 (εις δόσεις), ΑΠ 94 σ. 527.—Καταβολή αποζημιώσεως εις δόσεις, μη καθιστωμένης ληξιπροθέσμου και απαιτητής πρό της παρελεύσεως των οριζομένων τριμήνων προθεσμιών, Π 879 σ. 1503.—Έκδοσις τραπεζιτικής επιταγής δι' αποζημίωσιν νόμου 2112/1920, ΑΠ 319 σ. 917.—Έλλειψις καταβολή αποζημιώσεως· κύρος καταγγελίας επί δεδικαιολογημένης αμφιβολίας συμπλήρωσις αποζημιώσεως. Βλ. κατωτέρω (παράγρ. Ε').—Ανωρότης παραιτήσεως από της αποζημιώσεως, Π 735 σ. 1169.

γ'. **Αναγγελία.** Μη αναγκαία διά το κύρος της καταγγελίας η αναγγελία αυτής εις τον Ο.Α.Α.Α. και εις το αρμόδιον Γραφείον Εύρέσεως Εργασίας· επιβολή επί παραλείψεως αυτής μόνον ποινικών κυρώσεων κατά του εργοδότου, Π 4131 σ. 1352, Είσαγ. σ. 1352. —Γραφεία Εύρέσεως Εργασίας και αρμοδιότης αυτών κατά τόπον, Σημ. σ. 1152.

Γ'. Μονομερής μεταβολή όρων συμβάσεως εργασίας. Έννοια άρθρου 7 νόμου 2112/1920 περί μονομερούς βλαπτικής μεταβολής όρων συμβάσεως εργασίας εν συνδυασμώ προς τον νόμον 3198/1955· δικαιώματα μισθωτού· αποδοχή· συνέπειαι, Π 5275 σ. 155, Π 25193 σ. 448, Είσαγ. σ. 231, 447, 1355, ΝΖ σ. 1345, 1510. Βλ. και ανωτέρω Κεφ. Γ', παράγρ. Α'.

Δ'. Καταγγελία δι' αξιόποινον πράξιν. Ανεφάρμοστον κατ' άρθρον 7 νόμου 3198/1955 των διατάξεων αυτού επί μισθωτών, απολυομένων συνεπεία υποβολής κατ' αυτών μηνύσεως συμφώνως προς τα οριζόμενα υπό του άρθρου 5 § 1 νόμου 2112/1920 ή 6 § 2 Β.Δ. 16 Ιουλίου 1920, ΑΠ 'Ολ. 566 σ. 150, Είσαγ. σ. 1108, Π 970 σ. 1358, ΑΠ 524 σ. 1540.—Επί απαλλαγής του μισθωτού διά βουλεύματος ή δικαστικής αποφάσεως εφαρμογή των διατάξεων του νόμου 3198/1955 από της εις τον εργοδότην κοινοποιήσεως υπό του ενδιαφερομένου του απαλλακτικού βουλεύματος ή της αποφάσεως, ΑΠ 'Ολ. 566 σ. 150, Π 97 σ. 1108, Π 970 σ. 1358.—Μη τήρησις των απαιτουμένων διατυπώσεων διά το κύρος της απολύσεως μετά την απαλλαγήν του μισθωτού· ανωρότης της

πουργού Έργασίας, παρελθούσης άπρακτου τής νομίμου ανατρεπτικής προθεσμίας πρός έπιβολήν αίτήσεως δι' έγκρισιν άκυρότητος ταύτης κατ' άρθρον 1 ά.ν. 99/1967 απαράδεκτος ή αγωγή περί πληρωμής μισθού μετά πάροδον τής τριμήνου αποκλειστικής προθεσμίας άγωγής κατ' άρθρον 6 § 1 νόμου 3198/1955 ύπολογισμός τής προθεσμίας, ΑΠ 1590 σ. 1363. —Επιδότησις λόγω ανεργίας των έμπιπτόντων εις τάς διατάξεις περί ομαδικών απολύσεων ήσφαλισμένων, Έγκ. σ. 594.

IV. **Απαγόρευσις απολύσεως διαρκούσης τής άδείας.** Απαγόρευσις απολύσεως μισθωτού κατά διάρκειαν τής άδείας κατ' ά.ν. 539/1945 καί όχι πάσης άλλης άδείας, άσχέτων πρός τόν νόμον ταύτον, ΑΠ 97 σ. 1108.

V. **Καταγγελία συμβάσεως έργασίας κατ' άρθρον 672 Α.Κ. σπουδαίως λόγος κλπ.** Βλ. λ. **έργασίας σύμβασις** (παράγρ. 15).

VI. **Κατάχρησις δικαιώματος καταγγελίας.** Βλ. λ. **Κατάχρησις δικαιώματος.**

VII. **Διάφορα.** Ελεύθερος χρόνος μισθωτού πρός εύρεσιν έργασίας, ΝΖ σ. 1006.—Φορολογικαί υποχρεώσεις δι' αποζημίωσιν απολυομένων μισθωτών· χαρτοσημον έξοφλητικής αποδείξεως, ΝΖ σ. 1064.—Αποχώρησις λόγω υγείας ιατρών Οργανισμών καί επιχειρήσεων· αποζημίωσις αύτών καί προθεσμία κοινοποιήσεως αγωγής, ΑΠ 328 σ. 1046.—Απόλυσις αναγκαστικώς τοποθετηθέντων πολεμιστών, Βλ. λ. **Στράτευσις** (παράγρ. Β').—Άλλα ειδικά θέματα καταγγελίας συμβάσεως έργασίας βλ. εις λ. **Γεωργικαί Συνεταιριστικαί Οργανώσεις, Δημόσιον, Ναυτικοί, Νομικά Πρόσωπα, Συνδικαλιστικά στελέχη, Υδάτων Εταιρεία.**

Κατάθεσις. Αγωγής κατά Κώδικα Πολ. Δικονομίας, Π 12 σ. 84, Είσαγ. σ. 84.

Κατάργησις θέσεως. Εξ οικονομικοτεχνικών λόγων· έξουσία εργοδότου κατ' άρθρον 662 Α.Κ.· άσκησις εντός των πλαισίων των υπό των άρθρων 200, 288 καί 281 Α.Κ. διαγραφομένων συναλλακτικών ηθών, Π 536 σ. 1233.

Καταστήματα. Βλ. λ. **Εμπορικά καταστήματα, Ώραι έργασίας** καί τά λοιπά θέματα εις τάς οικείας λέξεις.

Καταστρατήγησις. Νόμου 2112 διά καθορισμού ωρισμένου χρόνου εν συμβάσει έργασίας, ΑΠ 581 σ. 152, ΑΠ 344 σ. 274, Είρ. Αθ. 1223 σ. 1424, Είσαγ. σ. 152.

Κατάσχεσις. Βλ. λ. **Εκτέλεσις.**

Κατάταξις. Προνομιακή εν εκτελέσει, Βλ. λ. **Εκτέλεσις.** Μισθωτών εις κλάσεις δι' εισφοράς Ι.Κ.Α., Έγγρ. σ. 47, Έγκ. σ. 261, ΑΠ 62 σ. 431, Έγκ. σ. 869.

Κατάχρησις δικαιώματος. 1. Γενικά Απαγόρευσις κατ' άρθρον 281 Α.Κ. τής άσκήσεως δικαιώματος, όταν αύτη υπερβαίνη προφανώς τά όρια, τά οποία επιβάλλονται υπό τής καλής πίστεως ή των χρηστών ηθών ή υπό τού κοινωνικού καί οικονομικού σκοπού τού δικαιώματος, ΑΠ 238 σ. 857, ΑΠ 579 σ. 1542.—Εφαρμογή τού άρθρου 281 Α.Κ. καί επί τού δικαιώματος τού εργοδότου, όπως μονομερώς καί αναιτιωδώς καταγγείλη την μεταξύ αύτού καί τού μισθωτού υφιστάμενην σύμβασιν εργασίας, ΑΠ 238 σ. 857, ΑΠ 239 σ. 777, Π 1285 σ. 1356.— Δικαίωμα τού εργοδότου ή νομότυπος καταγγελία συμβάσεως εργασίας αορίστου χρόνου, υποκειμένου εις προσβολήν επί καταχρήσει, ΑΠ Ολ. 566 σ. 150.—Απαγόρευσις κατ' άρθρον 281 Α.Κ. καταγγελίας αορίστου χρόνου εργασιακής σχέσεως καί θεώρησις ταύτης άκύρου, εφ' όσον αντιτίθεται προφανώς εις την καλήν πίστιν, ΑΠ 575 σ. 153.— Σκοπός διατάξεως άρθρου 281 Α.Κ., Π 246 σ. 168, ΑΠ 145 σ. 630.—Δημοσίας τάξεως ή διατάξις τού άρθρου 281 Α.Κ., ΑΠ 599 σ. 1550.—Εφαρμογή άρθρου 281 Α.Κ. επί ασκήσεως δικαιωμάτων εκ διατάξεων δημοσίας τάξεως, Π 246 σ. 168, ΑΠ 145 σ. 630, —. . . οία καί ή περί αμοιβής των εμμίσθων δικηγόρων, ΑΠ 145 σ. 630.—Παροχή ένστάσεως εκ τού άρθρου 281 Α.Κ. μόνον επί ασκήσεως δικαιωμάτων εκ διατάξεων ουσιαστικού δικαίου, μή παρεχομένης επί δικαιώματος εκ δικονομικού δικαίου, Ε 1 σ. 1222.—Η κατάχρησις δικαιώματος εν τώ γαλλικώ δικαίω, ΝΖ σ. 697. — Μονομερής ουσιαστική μεταβολή των όρων τής συμβάσεως εργασίας καί εφαρμογή άρθρου 281 Α.Κ., ΝΖ σ. 1310.

2. **Περιπτώσεις συνιστώσαι ή μή κατάχρησιν δικαιώματος.** Παράβασις καθηκόντων μισθωτού επίτηδες πρός τον σκοπόν, όπως εξαναγκάση τον εργοδότην εις άπόλυσιν αύτου επί τή καταβολή τής νομίμου αποζημιώσεως· απόκρουσις τής αξιώσεως κατά τό άρθρον 281 Α.Κ., Π 1808 σ. 30, Είσαγ. σ. 30, Π 5275 σ. 155. —Αντίθετος πρός τό άρθρον 281 Α.Κ. άσκησις εκ μέρους τού μισθωτού δικαιώματος αποζημιώσεως μετά καταγγελίαν τής σχέσεως εκ μέρους τού εργοδότου εξ αίτίας σημπεριφοράς τού μισθωτού, ασυμβιβάστου πρός τάς εκ τής σχέσεως εργασίας υποχρεώσεις του, δι' ας επεδίωξε νά εξαναγκάση τον εργοδότην εις καταγγελίαν, ίνα λάβη την νομίμου αποζημίωσιν, ΑΠ 621 σ. 227.— Έγκυρος, ώς μή κατα-χρηστική, ή καταγγελία συμβάσεως εργασίας υπό εργοδότου, γενομένη προς προστασίαν τού καλώς εννοουμένου επαγγελματικού συμφέροντος τού εργοδότου, έντεκεν επιδεικθείσης υπό τού μισθωτού πλημμελείας καί αδιαφορίας περί την άσκησιν των καθηκόντων του, ΑΠ 238 σ. 857.—Πρόβλεψις υπό τού άρθρου 281 Α.Κ. καί των περιπτώσεων, καθ' άς ο ένάγων άπέκτησε τό δικαίωμα κατά τρόπον αντιβαίνοντα εις τά υπό τούτου θεσπιζόμενα αντικειμενικά κριτήρια τής καλής πίστεως καί των χρηστών ηθών· επιφανή καί τής περιπτώσεως, καθ' ην ο μισθωτός, αποβλέπων εις την άπόκτησιν τής αποζημιώσεως τού νόμου 2112/1920, συμπεριφέρεται έναντι τού εργοδότου, ώστε ή απόλυσις τον νά παρίσταται αναγκαία ή καί απλώς δεδικαιολογημένη· πραγματικά περιστατικά, συνιστώντα κατάχρησιν δικαιώματος εκ μέρους μισθωτού, ΑΠ 565 σ. 1544.—Καταχρηστική ή καταγγελία, εάν έλαβε χώραν χάριν εκδικήσεως ή διετηρήθησαν υπάλληλοι μέ ολιγώτερα βάρη, καλυτέρας οικονομικής καταστάσεως, νεώτεροι καί έχοντες ολιγώτερα έτη υπηρ-

18 Ἰουλίου 1920 καὶ κατ' ἄρθρον 24 νόμων 4464/1965, ΑΠ 5808 σ. 315.—Ἔλλειψις ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου διαπραξίς πειθαρχικοῦ παραπτώματος καὶ ἀποζημίωσις, ΑΠ 4758 σ. 1305.

ΣΤ'. Ἀπόλυσις ἢ ἀποχώρησις διὰ συνταξιοδότησιν· ἄρθρα 8 ν.δ. 3789/1957 καὶ 8 ν. 3198/1955. Ἀπόλυσις ἢ ἀποχώρησις μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας διὰ συνταξιοδότησιν· δικαίωμα μειωμένης κατ' ἄρθρον 8 ν.δ. 3789/1957 ἀποζημιώσεως· στοιχεῖον τοῦ δικαιώματος τὰ δικαιολογοῦντα τὴν λῆψιν τῆς ἀποζημιώσεως περιστατικά, εἰς ἃς περιπτώσεις ὁ ὑπάλληλος, καίτοι οἰκειοθελῶς ἀποχωρῶν, δικαιοῦται ἀποζημιώσεως, ἐνῷ εἰς ἣν περίπτωσιν ὁ ἐργοδότης καταγγείλῃ τὴν ἀορίστου χρόνου σχέσιν τὰ περιστατικά, δι' ὧν κατ' ἐξαίρεσιν ἡ ἀποζημίωσις μειοῦται εἰς τὸ ἥμισυ ἢ τὰ 40%, ἀποτελοῦν τὴν βάσιν τῆς ἐνστάσεως, μὴ ἀπαιτουμένου νὰ διαλαμβάνηται ἐν τῇ ἀγωγῇ, ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν εἶναι ἐξ ἰδίας ὑπηρεσίας συνταξιοῦχος τοῦ Δημοσίου ἢ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, ΑΠ 194 σ. 710.—Δικαίωμα τῶν ἀπολυομένων ἢ ἀποχωρούντων ἐκ τῆς ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων μετὰ συμπλήρωσιν τῶν προϋποθέσεων συνταξιοδοτήσεως λόγῳ γήρατος παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. κατ' ἄρθρον 8 ν.δ. 3789/1957 πρὸς λῆψιν τῆς ἐν αὐτῷ μειωμένης ἀποζημιώσεως· ἔλλειψις ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ καὶ δικαιώματος συνεπῶς μισθοῦ διὰ τὴν ἀπὸ τῆς ἰδίας τοῦ μισθωτοῦ βουλήσει ἀποχωρήσεως μὴ παρεχομένην ἐργασίαν, ΑΠ 201 σ. 779.—Ἀποζημίωσις μισθωτῶν ἕνεκεν ἀπολύσεως κατὰ Κανονισμὸν ἐργασίας, καταρτισθέντα κατὰ τὸ ν.δ. 3789/1957, ἐπέχοντα ἰσχὺν συμβάσεως· ὑπαγωγὴ ἀπὸ ἀπόψεως ἀποζημιώσεως τῶν ἀπολυομένων ἢ ἀποχωρούντων ὑπαλλήλων εἰς καθεστὼς διάφορον, εὐνοϊκότερος δὲ μετεχειρίσατο τοὺς προβλεπομένους δι' ὑπαλλήλους, ἀπολυομένους καὶ λαμβάνοντας τὴν ἀποζημίωσιν νόμου 2112/1920· ἰσχυρισμὸς περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος, ΑΠ 257 σ. 859—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μισθωτῶν Δημοσίου καὶ Ν.Π.Δ.Δ.· ἐφαρμογὴ ἄρθρου 8 ν.δ. 3789/1957, ΝΖ σ. 734.— Περίπτωσις προσλήψεως ὁδηγοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου ἀποκομιδῆς ἀπορριμμάτων· δικαίωμα ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920 δι' ἄπολυσιν· ἀνεφάρμοστον διατάξεως ἄρθρου 8 § 2 νόμου 3198/1955, ΑΠ 269 σ. 910.— Λύσις ἀναγκαστικῆς σχέσεως πολεμιστῶν διὰ καταγγελίας κατ' ἐφαρμογὴν ἄρθρων 8 νόμου 3198/1955, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 8 § 4 ν.δ. 3789/1957, ΝΖ σ. 266.

Ζ'. Προθεσμία ἀγωγῆς (ἄρθρον 6 § 1 νόμου 3198/1955). Τριμηνος ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἀγωγῆς ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως κατ' ἄρθρον 6 § 1 νόμου 3198/1955· διακοπὴ τῆς προθεσμίας κατ' ἄρθρον 269 Α.Κ., ἰσχὺν καὶ ἐπὶ ἀποσβεστικῆς προθεσμίας διὰ τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς· ἔννοια αὐτῆς· κατάθεσις καὶ κοινοποίησις κατὰ τὰ ἄρθρα 216 καὶ 224 Κώδικος Πολ. Δικονομίας, ΑΠ 42 σ. 84, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 84, —Ἀναγκαία κατ' ἄρθρον 6 § 1 νόμου 3198/1955 ἡ ἐπίδοσις τῆς ἀγωγῆς ἐντὸς τριμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας, μὴ θεγείσης τῆς προθεσμίας ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 243 § 2 Α.Κ., ὡς ἀντικατασταθὴ διὰ τοῦ ἄρθρου 54 § 2 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολ. Δικονομίας, ΑΠ 369 σ. 715.— Ἀπαράδεκτον κατ' ἄρθρον 6 § 1 νόμου 3198/1955 ἀξιώσεως μισθωτοῦ ἐξ ἀκύρου καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ ἀγωγὴ δὲν ἐκοινοποιήθη ἐντὸς τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας, ΑΠ Ὁλ. 566 σ. 150.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν τοῦ μισθωτοῦ· κήρυξις ἀπαραδέκτου τῆς παγκῆς διαίξεως τοῦ μισθωτοῦ ἐλλείψει εἰδικῆς πληρεξουσιότητος τοῦ ὑποβαλόντος τὴν μήνυσιν· ἀκυρότης τῆς καταγγελίας λόγῳ μὴ καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως· προθεσμία ἀγωγῆς περὶ μισθῶν ὑπερημερίας ἢ περὶ ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρον 6 §§ 1, 2 νόμου 3198/1955, ἔχον ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογήν, ἅτε ὑποκειμένης ἀκύρου καὶ οὐχὶ ἀνυπάρκτου καταγγελίας· ἔναρξις τῶν προθεσμιῶν ἀπὸ τοῦ χρονικοῦ σημείου, καθ' ὃ ὁ μισθωτὸς ἔλαβε γνῶσιν τοῦ δικαστικῶς κριθέντος ἀπαραδέκτου, ΑΠ Ὁλ. 566 σ. 150.—Ἐφαρμογὴ τῆς προθεσμίας ἀγωγῆς ἐπὶ πάσης ἀκύρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, οἱονδήποτε καὶ ἂν ἐπὶ καταχρήσεως δικαιώματος· καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μεθ' ὑποβολὴν κατὰ τοῦ μισθωτοῦ μηνύσεως δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας του· προθεσμία ἀγωγῆς, Π 970 σ. 1358.—Ἀναφορὰ ἄρθρου 6 § 1 νόμου 3198/1955 περὶ προθεσμίας ἀγωγῆς ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως εἰς μισθωτούς· ἐφαρμογὴ ταύτης κατ' ἀναλογίαν ὡς ἐκ τῆς ταυτότητος τοῦ νομικοῦ λόγου καὶ ἐπὶ ἀγωγῆς ἐξ ἀκύρου καταγγελίας σχέσεως δικηγόρου, ΑΠ 623 σ. 242.—Προϋποθέσεις τριμήνου προθεσμίας ἄρθρου 6 § 1 νόμου 3198/1955 ἀξιώσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐξ ἀκύρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, Π 25193 σ. 448.—Ἀπαράδεκτος ἡ ἀγωγὴ παρελθούσης ἀπράκτου τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 6 § 1 νόμου 3198/1955 τριμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἐπιδόσεως ταύτης· ἰσχυρισμὸς περὶ ἀδυναμίας ἀσκήσεως ἐμπροθέσμως τῆς ἀγωγῆς λόγῳ ἀνωτέρας βίας, Π 1916 σ. 1420.—Περίπτωσις ἀκυρότητος ὁμαδικῶν ἀπολύσεων· ἀπαράδεκτος ἀγωγὴ περὶ πληρωμῆς μισθοῦ μετὰ πάροδον τῆς τριμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἀγωγῆς κατ' ἄρθρον 6 § 1 νόμου 3198/1955· ὑπολογισμὸς τῆς προθεσμίας ἀπορριπτικοῦ ἰσχυρισμοῦ περὶ ἀναστολῆς τῆς προθεσμίας λόγῳ δολίας ἐνεργείας τοῦ ὑποχρέου, Π 1590 σ. 1363.— Ἔγκυρος καταγγελία ἂνευ οἱασδήποτε ἀποζημιώσεως λόγῳ ἀρνήσεως τοῦ μισθωτοῦ πρὸς καταβολὴν τοῦ βαρύνοντος τοῦτον μέρους τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α.· ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἀγωγῆς ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως κατ' ἄρθρον 6 § 1 νόμου 3198/1955 καὶ ὑπολογισμὸς αὐτῆς, Π 1601 σ. 1301.

ΙΙΙ. Ὁμαδικαὶ ἀπολύσεις. Ὁμαδικαὶ ἀπολύσεις μισθωτῶν, μὴ τυχοῦσαι ἐγκρίσεως ὑπὸ τοῦ Υ-

στοσύνης, μὴ ἀποδειχθέντος οὔτω τοῦ ἀνωτέρω ἰσχυρισμοῦ των, ΑΠ 396 σ. 1103.—Μισθοδοσία ἰατρῶν· ρύθμισις διὰ τοῦ ν.δ. 3623/1956, ὡς ἐτροποποιήθη· ἀπαγόρευσις καταλήψεως πλείονων τῆς μιᾶς θέσεων· ἰσχυρισμὸς περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος ἰατροῦ, ΑΠ 467 σ. 1245.—Ἐπαναφορὰ γεμίσεως ὡραρίου ὑπὸ τοῦ Δημοσίου· ἄρνησις συμμορφώσεως μισθωτοῦ καὶ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας, μὴ θεωρουμένη ὡς καταχρηστική, Π 1758 σ. 1305.—Ἀπαγόρευσις συμμετοχῆς εἰς πλείονας τῆς μιᾶς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις καὶ ἄρθρον 281 Α.Κ., ΝΖ σ. 1396.—Προβολὴ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀκυρότητος τῆς περὶ τοποθετήσεως πράξεως τοῦ συμβουλίου, ἐφ' ὅσον ἐχώρησε τοποθέτησις πολεμιστοῦ, τελοῦντος ἐν καλῇ πίστει, ὑπὸ τοῦ σχετικοῦ συμβουλίου εἰς ἐπιχείρησιν, καίτοι ἐλλείπουσαι αἱ προϋποθέσεις ἀπορίας καὶ ἀνεργίας καὶ παρῆλθον ἐκτοτε ἱκανὸν χρονικὸν διάστημα, ἀποδεχθείσης τῆς ἐπιχειρήσεως τὴν ποῦξιν· ἀντίθεσις πρὸς τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ., ΑΠ 599 σ. 1550.—Δυνατὴ ἡ παῦσις ἀποδοχῆς ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας, μὴ ἐπερχομένης ὑπαιτιότητος τοῦ ἐργοδότου μὲ συνέπειαν καταβολὴν μισθοῦ κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ.· ἰσχυρισμὸς μισθωτοῦ περὶ καταχρηστικῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἐπικλήσεως τῆς ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως, Π 24982 σ. 442.—Παραγραφὴ ἀξιώσεως παθόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· καταλογισμὸς συντάξεως νόμου 551/1915· ἰσχυρισμὸς περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ ἐν τοῦ νόμου 551/1915 περὶ τραυματιῶν ἀτυχημάτων, ΑΠ 114 σ. 575.—Ἰσχυρισμὸς μισθωτοῦ περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ, Π 4902 σ. 58, ΑΠ 138 σ. 725, Π 208 σ. 920, ΑΠ 373 σ. 980, Π 733 σ. 1169.

3. **Συνέπειαι.** Ἀπόλυσις κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ.· ἀκυρότης ἐπαυξημένη ἐργοδότου· δικαίωμα ἀποδοχῶν, ΑΠ 611 σ. 396, Π 3780 σ. 1414.—Ἐφαρμογὴ τῆς τοιούτου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἀγωγῆς τοῦ ἄρθρου 6 § 1 ν. 3198/1955 καὶ ἐπὶ ἀκύρου λόγῳ καταχρήσεως δικαιώματος καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, Π 970 σ. 135.—Ἐπίκλησις ἐν τῇ ἐνσκοπῇ ἀκυρότητι τῆς καταγγελίας ὡς καταχρηστικῆς· ὄχι στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς, ἀλλ' ἐκ συμπτώσεως ἀντένστασις· συμπλήρωσις διὰ τῶν προτάσεων, ΑΠ 239 σ. 777.—Ἰσχυρισμὸς περὶ «καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος· παραδεκτὴ προβολὴ λόγου ἀναιρέσεως τὸ ποῦτον ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὡς ἀφορῶντος τὴν δημοσίαν τάξιν, τῶν σπανιοτάτων τοῦτων πραγματικῶν πεπαθέντων ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου τῆς οὐσίας, ΑΠ 237 σ. 859.

Κατοικία Βλ. καὶ λ. **Παροχαὶ εἰς είδος.** Ἐπαγγελματικὴ ἔννοια· μεταβολὴ ταύτης· ἀποδοχὴ μισθωτοῦ συνέπεια, ΑΠ 166 σ. 1195.

Καυσεντεία. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 253.—Ἀκύρωσις ἐπιτροπικῆς ἀποφάσεως περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως 36/1967 περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας προσωπικοῦ καφενείων, ζαχαροπλαστείων κλπ., ΣΕ 419 σ. 705.—Διαιτητικαὶ ἀποφάσεις 41/1966 περὶ προσωπικοῦ ξενοδοχείων καὶ 36/1967 περὶ ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας προσωπικοῦ καφενείων, ζαχαροπλαστείων κλπ., ΑΠ 284 σ. 854.

Κέντρον Ψυχικῆς Ὑγιεινῆς. Ἀποδοχὰ λογιστοῦ καὶ βοηθοῦ λογιστοῦ, Ἔγγρ. σ. 337.

Κεραμοπλινθοποιοί. Ἐφαρμογὴ ἐπ' ἀριθ. 21/1961 ἀποφάσεως Λ.Δ.Λ.Δ. Ἀθηνῶν· δικαίωμα ἐπιδόματος δι' ἀνθυγιεινὴν ἐργασίαν, ἐκτὸς τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰς ἐν τῇ ἀποφάσει εἰδικότητας καὶ πάντων τῶν λοιπῶν εἰς τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τῶν ἐργοστασίων κεραμοπλινθοποιίας ἀνηκόντων, εἰς ἀντιστάθμισμα τῶν ἐπιβλαβῶν διὰ τὴν ὑγείαν τοῦ ἀνθρώπου συνθηκῶν, ὑφ' ἃς ἐργάζονται, ὡς καὶ τῶν ὁποιωνδήποτε ἀπασχολουμένων εἰς τὰ ἐργοστάσια κεραμοπλινθοποιίας διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐργασιῶν, συναφῶν πρὸς τὴν λειτουργίαν ταύτην, ΑΠ 140 σ. 866.—Ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας κεραμοποιῶν· ἀνεπίτρεπτον συμψηφισμοῦ πρὸς τυχὸν καταβαλλόμενον ἐπὶ πλέον τοῦ κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου ποσὸν· κῦρος διατάξεως ὅρου 4 ἀποφάσεως Λ.Δ.Λ.Δ. Ἀθηνῶν 21/1961 καὶ διατήρησις αὐτῆς ὑπὸ τὸ κράτος ἰσχύος τῆς ἐπ' ἀριθ. 40/1968 ἀποφάσεως τοῦ Λ.Δ.Λ.Δ. Ἀθηνῶν, Γνμδ. γνθ. σ. 1281.

Κηπουροί. Ἐφαρμογὴ ἐπὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας κηπουροῦ οἰκίας τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 ἐδάφ. 6' τοῦ ν.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920· προθεσμία καταγγελίας· δικαίωμα ἀδείας κατ' ἀ.ν. 539/1945· ἀποζημίωσις διὰ μὴ χορηγηθεῖσαν ἄδειαν, ΑΠ 556 σ. 1547.

Κινηματογράφοι Πρόσληψις σεναριογράφου καὶ σκηνοθέτου ὑπὸ κινηματογραφικῆς ἐπιχειρήσεως, δυνάμει συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας· ἐπιδίκασις κατὰ τὴν διαδικασίαν ἐργατικῶν διαφορῶν τοῦ Κώδικος Πολ. Δικονομίας καθιστερουμένης ἀμοιβῆς· κήρυξις ἀποφάσεως προσωρινῶς ἐκτελεστῆς, Π 1 σ. 167.—Συμφωνία ἐργαζομένων μετὰ παραγωγοῦ κινηματογραφικῆς ταινίας, ἵνα ἐπιδυθῇ ὡς ἠθοποιὸς φίλον διὰ τὴν λῆψιν τῆς ταινίας, ἀντὶ συμφωνηθέντος χρηματικοῦ ποσοῦ· ἐπαρξις συμβάσεως μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἐφ' ὅσον οἱ διάδικοι ἀπέβλεψαν εἰς τὴν κατὰ χρόνον παροχὴν τῆς ἐργασίας, συντρέχοντος καὶ τοῦ στοιχείου τῆς ἐξαρτήσεως τοῦ ἐργαζομένου ἀπὸ τοῦ ἐργοδότου, Π 5313 σ. 166.—Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 253.

Κινήσεως ἔξοδα. Βλ. καὶ λ. **Δαπάναι.** Ἐπίδομα κινήσεως ὑπὸ τὴν ἔννοιαν μισθοῦ· ἀναίρεσις ἀποφάσεως λόγῳ ἀντιμαχιῶν αἰτιολογιῶν, ΑΠ 167 σ. 727.

Κληρονομία - οι. Ἐπιβολὴ εἰς φόρον κληρονομίας τῶν ἐπιδίκων περιουσιακῶν στοιχείων, ΑΠ 328 σ. 1046.—Ἀρμοδιότης πολιτικῶν δικαστηρίων προκειμένης ἰδιωτικῆς διαφορᾶς, ἥτοι διεκδικήσεως δικαιωμάτων, ἅτινα ἔλαβε σύζυγος, ἐμμέσως ἀσφαλισμένη εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ὡς κληρονόμος τοῦ συζύγου της ἔναντι τοῦ ὀφειλομένου κατ' αὐτὴν εἰς τοῦτον ποσοῦ συντάξεως διὰ τὸν μέχρι τοῦ θανάτου χρόνον, ΣΕ 1944 σ. 1565.

Κλῆσις. Μελῶν συλλογικῶν ὀργάνων διοικήσεως διὰ νόμιμον σύνθεσιν, ΣΕ 3145 σ. 866.—Κυ-

σίας' περιπτώσεις μὴ καταχρηστικῆς καταγγελίας συμβάσεως, ΑΠ 575 σ. 153.—Λόγοι καταχρήσεως κατὰ τὴν ἀγωγὴν ἡ συμμετοχὴ εἰς κηρυχθεῖσαν ἀπεργίαν ἐξ ἐκδικήσεως τοῦ ἐργοδότου καὶ διότι ἀπελύθη ἡ μισθωτὸς μὲ ηὐξημένας οἰκογενειακὰς ὑποχρεώσεις, ἐνῷ διετηρήθησαν ἄλλαι νεώτεραι' πραγματικὰ περιστατικά, μὴ συνιστῶντα κατάχρησιν δικαιώματος κατ' ἄρθρον 281 Α.Κ., ΑΠ 604 σ. 298, Εἰσαγ. σ. 298.—Καταχρηστικὴ ἡ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἐκ τῆς παραβλέψεως ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τῶν οἰκογενειακῶν καὶ οἰκονομικῶν ἀναγκῶν τοῦ μισθωτοῦ καὶ τῆς ἀρχαιότητος αὐτοῦ, τότε μόνον, ὅταν διατηροῦνται ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ μισθωτοί, τῶν ὁποίων τὴν ὑπηρεσίαν νὰ δύναται νὰ προσφέρῃ ἐξ ἀπόψεως προσόντων ἢ νὰ δέχηται νὰ ἐκτελέσῃ ὁ ἀπολυόμενος' ἰσχυρισμὸς μισθωτοῦ περὶ ἀπολύσεως του ἐξ ἐκδικήσεως τοῦ ἐργοδότου καὶ ὅτι ἐπελείποντο εἰς αὐτὸν 2½ ἔτη ὑπηρεσίας, ἵνα τύχῃ συντάξεως' περιστατικὰ μὴ θεμελιοῦντα καταχρηστικὴν ἄσκησιν δικαιώματος, ΑΠ 195 σ. 705.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἐξ οἰκονομικοτεχνικῶν λόγων, οἷος καὶ ὁ περιορισμὸς τῶν ἐργασιῶν' ἄσκησις κατὰ τὸν τρόπον, τὸν ὁποῖον προσδιορίζει καὶ ὁ ἐπιδιωκόμενος ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ σκοπὸς τοῦ διὰ τῆς ἐργασίας του διοπορισμοῦ ἐντὸς τῶν πλαισίων τῶν χρηστῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν' λῆπτέα ὑπ' ὄψιν ἐν τῇ σταθμίσει τῶν συγχρονομένων συμφερόντων, ΑΠ 239 σ. 777.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἐξ οἰκονομικῶν λόγων' λῆπτέα ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν ἐπιλογὴν τῶν ἀπολυομένων κατ' ἄρθρον 281 Α.Κ., ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρα 200, 288 Α.Κ.' ἀρχαιότης' οἰκογενειακὴ κατάστασις' δεδικαιολογημένη ἀπόλυσις μισθωτοῦ, ἐπιδείξαντος ἀδιαφορίαν καὶ ἀνεπάρκειαν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν καθηκόντων του, ΑΠ 579 σ. 1542.—Ἔξωση κατ' ἄρθρον 662 Α.Κ. ἐργοδότου πρὸς κατάργησιν θέσεώς τινος μισθωτοῦ ἐξ οἰκονομικοτεχνικῶν λόγων' ἄσκησις ταύτης κατὰ τὸν τρόπον, ὃν προσδιορίζει ὁ ἐπιδιωκόμενος σκοπὸς τοῦ διὰ τῆς ἐργασίας διοπορισμοῦ καὶ ἐντὸς τῶν πλαισίων τῶν ὑπὸ τῶν ἄρθρων 200, 288 καὶ 281 Α.Κ. διαγραφομένων συναλλακτικῶν ἠθῶν, ΠΠ 336 σ. 1233.—Μὴ ἄσκησις δικαιώματος ἐπὶ μακρὸν καθ' ἑαυτὴν καὶ ἄνευ συνδρομῆς καὶ ἑτέρων περιστατικῶν δὲν καθιστᾷ καταχρηστικὴν τὴν ἄσκησιν τούτου, ΠΠ 229 σ. 156, Εἰσαγ. σ. 574, ΑΠ 373 σ. 980, Κ 7 σ. 1222.—Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ, ὑπαγομένου εἰς τὸν νόμον 1739/1942 κατὰ νόμον 971/1949, ὡς ἐκ τοῦ ὅτι οὐδέποτε μέχρι τῆς ἀπολύσεώς του, οὔτε καὶ μετέπειτα, προσήγαγε βεβαίωσιν διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῶν ἐκ τοῦ νόμου τούτου εὐεργετημάτων, οὐδὲ ἐδήλωσέ τι περὶ τῆς ὡς ἀγωνιστοῦ του τῆς ἐθνικῆς ἀντιστάσεως ἰδιότητός του καὶ τῶν ἐκ τοῦ νόμου 971/1949 δικαιωμάτων του, οὔτε καὶ μετὰ τὴν ἀπόλυσίν του καὶ μέχρι τῆς ἀγωγῆς, τὴν ὁποίαν ἤγειρε μετὰ δεκαπενταετίαν' ἀναίρεσις ἀποφάσεως, μὴ λαβούσης ὑπ' ὄψιν τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον, ἀσκοῦντα οὐσιώδη ἐπιρροήν, ὡς θεμελιοῦντα τὴν κατ' ἄρθρον 281 Α.Κ. ἔνστασιν, ΑΠ 148 σ. 1056.—Ἀντίθεσις καταγγελίας πρὸς ἄρθρον 281 Α.Κ., ὁσάκις ὁ ἐργοδότης προβαίνει εἰς αὐτὴν πρὸς ἐκφόβισιν τῶν λοιπῶν ἐργαζομένων ἐν τῇ ἐπιχειρήσει διὰ παράλειψιν ἀσκήσεως νομίμου δικαιώματος καὶ δὴ τὴν μὴ ἄσκησιν συνδικαλιστικῆς δραστηριότητος ἐντὸς τῶν νομίμων πλαισίων, πρὸς ἱκανοποίησιν νομίμων ἐργατικῶν αἰτημάτων, ΑΠ 611 σ. 296.—Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς εἰσπραξὶν εἰσφορῶν' ἀγωγὴ στατικά, θεμελιοῦντα τὴν καταχρηστικὴν κατὰ τὸν ὑποχρεοῦ ἐργοδότην ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος, ΑΠ 555 σ. 396.— Καταχρηστικὴ ἔνστασις, ὅτι ὁ παθὼν ἐκ προθέσεως προεκάλεσε τὸ ἀτύχημα καὶ ὄχι στοιχείου τῆς ἀγωγῆς ἡ ἀνυπαρξία τούτου, ΑΠ 117 σ. 577.—Καταχρηστικὴ ἡ ἐξ ἐκδικήσεως γενομένη καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ΝΖ σ. 595.—Ἀντίθεσις πρὸς τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ. καὶ ὅταν ἀποκλειστικὸν κίνητρον διὰ τὴν καταγγελίαν ὑπῆρξεν ἡ ἱκανοποίησις τοῦ αἰσθήματος ἐκδικήσεως τοῦ ἐργοδότου, ἐκ τοῦ λόγου, ὅτι ὁ μισθωτὸς ἠρνήθη νὰ παραιτηθῇ νομίμων δικαιωμάτων του καὶ ἤγειρε κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴν περὶ πληρωμῆς καθυστερουμένων ἀποδοχῶν του' μονομερῆ ὑπὸ ἐργοδότου μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως ἐργασίας, μὴ συναινέσαντος τοῦ μισθωτοῦ' ἔγερσις ἀγωγῆς κατὰ τοῦ ἐργοδότου' καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου' θεώρησις αὐτῆς ὡς καταχρηστικῶς ἀσκηθείσης, Π 1285 σ. 1356, πρβλ. ΝΖ 1345, Εἰσαγ. σ. 1355.— Καταχρηστικὴ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας, γενομένη, διότι ὁ μισθωτὸς προσέφυγεν εἰς τὴν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας, διαμαρτυρόμενος κατὰ τοῦ ἐργοδότου διὰ διαφορὰν κατὰ τοῦτον, Π 3780 σ. 1414.—Σωματικὴ ἔρευνα μισθωτῶν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καὶ ἄρθρον 281 Α.Κ., ΝΖ σ. 595.—Πρόσληψις δικηγόρου εἰς Ν.Π.Δ.Δ. ἄνευ τηρήσεως τῆς διαδικασίας νομιμοφροσύνης' καταχρηστικὴ ἡ ἔνστασις περὶ ἀκυρότητος τοῦ διορισμοῦ, διαπιστωθείσης ἐν τῷ μεταξὺ ἁρμοδίως τῆς νομιμοφροσύνης τοῦ διορισθέντος, ΑΠ 145 σ. 630.— Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μιᾶς ἡμέρας πρὸ τῆς συμπληρώσεως διμήνου, ὅτε θὰ ἐδικαιοῦτο ὁ μισθωτὸς ἀποζημιώσεως, γενομένη ἵνα ἀποφευχθῇ ἡ καταβολὴ ἀποζημιώσεως' κατάχρησις δικαιώματος, Ε 183 σ. 649. — Παρακώλυσις προαγωγῆς ἐπαλλήλου διὰ τῆς μὴ εἰσαγωγῆς του πρὸς κρίσιν εἰς τὰ ἁρμόδια πρὸς τοῦτο ὄργανα, ἄλλως ἐνεργούσης τῆς ἐργοδότιδος κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος καὶ κατὰ παράβασιν τῆς ἴσης μεταχειρίσεως μισθωτοῦ κρίσις τοῦ δικαστηρίου, ΑΠ 200 σ. 936.—Καταχρηστικὴ ἡ καταγγελία σχέσεως ἐμμίσθου δικηγόρου, γενομένη ἄνευ ὑπαρξεως σπουδαίας ἀνάγκης καὶ ἀποκλειστικῶς ἕνεκεν πολιτικῶν λόγων, ἐπὶ τῷ τέλει διορισμοῦ πολιτικοῦ φίλου ἄλλου κόμματος, ΑΠ 391 σ. 1040. —Ἰσχυρισμὸς μισθωτοῦ, κατὰ τὸν ὁποῖον ἡ ἀπόλυσίς του ἀπετέλει ἐφαρμογὴν σχεδίου κατατρομοκρατήσεως τοῦ προσωπικοῦ' κῦρος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ, ὡς μὴ καταχρηστικῆς, γενομένης τῆς ἀπολύσεώς του συνεπείᾳ κλονισμοῦ τῆς πρὸς αὐτὸν ἐμπι-

τῇ καταβολῇ εἰσφορῶν κλπ.· προσαθεῖας, ὅτι πάντες εἶχον ὑπαχθῆ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ δικτύου, μὴ δικαιωθέντα τὰ πρόσωπα ταῦτα συντάξεως ἐλλείψει τῶν νομίμων προϋποθέσεων, ΣΕ 393 σ. 1001.—Ἀσφάλισις ἐργαζομένων εἰς θαλασσαν καὶ ἀνθυγιεινὰς ἐργασίας. Βλ. κατωτέρω, παράγρ. 4, ἐδαφ. ε΄.—Ἀσφαλιστικὴ σχέσις μισθωτῶν ἐπὶ διακοπῇ ἐργασιῶν ἐπιχειρήσεως ἄνευ καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως. Ἐγκ. σ. 1326, Γν.Σ. σ. 1326.—Ἀσφάλισις κλάδων παροχῶν ἀσθενείας καὶ μητρότητος. Βλ. κατωτέρω παράγρ. 4, ἐδάφ. 6΄.—Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφάλισιν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 τῶν ἀποδήποτε παρεχόντων ἐξηρτημένην ἐργασίαν, ἐφ' ὅσον συγκεντρώσι καὶ τὰς λοιπὰς νομίμους προϋποθέσεις, ἐπομένως καὶ τῶν ἱερωμένων, μὴ περιλαμβανομένων εἰς τοὺς ἱερωμένους τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ΣΕ 389 σ. 1380.— Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. ὑποχρεωτικῶς καὶ αὐτοδικαίως πάντων τῶν ἀποδήποτε παρεχόντων ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς χώρας ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἐναντι ἀμοιβῆς, ἀνεξαρτήτως τῆς διαρκείας τῆς ἀπασχολήσεώς των καὶ τοῦ ὕψους τῆς ἀμοιβῆς των, περιλαμβανομένων μεταξὺ τῶν προσώπων τούτων καὶ τῶν συνταξιούχων τοῦ Δημοσίου, ἐφ' ὅσον παρέχουν ταύτην ἐργασίαν, ΣΕ 1956 σ. 1568.—Διαδοχικὴ ἀσφάλισις πρὸ καὶ μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ ἄρθρου 51 § 1 ἀ.ν. 1846/1951· συνυπολογισμὸς καθ' ὑποχρέωσιν τοῦ τελευταίου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ ἁπασῶν τῶν ἡμερῶν, τῶν πραγματι πραγματοποιηθεισῶν ἐν τῇ ἀσφαλίσει ἑτέρου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως πρὸ τῆς ὑπαγωγῆς αὐτοῦ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ τελευταίου Ὀργανισμοῦ, ὑπὸ ὡρισμένας προϋποθέσεις· συνυπολογισμὸς ἐνταῦθα ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ τελευταίῳ Ὀργανισμῷ ἅπαντος τοῦ διανυθέντος διαδοχικῶς χρόνου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ τελευταίῳ Ὀργανισμῷ μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ ἄρθρου 51 § 1 ἀ.ν. 1846/1951, ΑΠ 431 σ. 1588.—Διατήρησις τῶν ἐκ τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως δικαιωμάτων εἰς περιπτώσεις μεταβολῆς ἀσφαλιστικοῦ φορέως κατὰ τὸ ν.δ. 4202/1961· ἐφαρμογὴ τοῦ ἀνωτέρω νομοθετικοῦ καθεστῶτος ἐπὶ τῶν διοικητικῶς ἐκτεμνῶν ὑποθέσεων διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως, ΣΕ 2554 σ. 42.—Προσβολὴ αὐτοτελῶς τῶν πράξεων τῶν ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α., τῶν ἀφορωσῶν εἰς τὴν ἀναγνώρισιν ἢ μὴ τοῦ χρόνου ἀσφαλίσεως τῶν ἠσφαλισμένων καὶ συνεπῶς εἰς τὴν διαγραφὴν ἐνσήμων κατὰ τὸ ἄρθρον 39 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλιστικῆς Ἀρμοδιότητος διὰ τῆς κοινῆς 300ημέρου αἰτήσεως θεραπείας, τῆς τοιαύτην προβλεπομένης μόνον διὰ τὰς ἀφορώσας εἰς τὴν συνταξιοδότησιν πράξεις· ὑποχρέωσις τοῦ ἠσφαλισμένου διὰ προσβολὴν ἐμπροθέσμως δι' αἰτήσεως θεραπείας· πολλαπλὴ ἀσφάλισις, ΣΕ 1945 σ. 1564.—Ἀπόδειξις ἡλικίας ἠσφαλισμένου εἰς τὸ Ι.Κ.Α. κατ' ἄρθρον 4 ν.δ. 3083/1954· ἀποδεικτικὰ στοιχεῖα· ἡ ληξιαρχικὴ πρᾶξις γεννήσεως, συνταχθεῖσα ἢ διορθωθεῖσα πρὸ τριετίας τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν, καὶ ἐν ἐλλείψει ταύτης ἡ εἰς τὰ μητρῶα ἀρρένων ἢ τὰ δημοτολόγια ἐγγραφή, καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἐνεργηθεῖσα, ὡσαύτως ὅμως πρὸ τριετίας τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν, μόνον δὲ ἐν ἐλλείψει τοιούτων στοιχείων ἀπόδειξις τῆς ἡλικίας δι' ἀποφάσεων τῶν προβλεπομένων Ἐπιτροπῶν, ΣΕ 1651 σ. 1566.

2. **Προσωπικὸν ὄργανα· Ἐπιτροπαί.** Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ τῶν διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας των, ὡς οἱ ἰατροὶ θεραπεύοντα τοῦ Ι.Κ.Α.· τί ἐρευνητέον, ΣΕ 1893 σ. 100.—Μὴ πρόδηλος ὑπὸ τῶν διεπουσῶν τὸ Ι.Κ.Α. διατάξεων προσλήψεως ὑπαλλήλικοῦ προσωπικοῦ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου· ἀπασχόλησις παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., ὡς ἰδίου αὐτοῦ προσωπικοῦ ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ τῶν εἰς αὐτὸ συγχωνευθέντων Ταμείων· ὑπαγωγὴ κατ' ἀρχὴν καὶ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς τὴν ὑποχρέωσιν προσλήψεως προσωπικοῦ, προστατευομένου ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1856/1951, ΣΕ 414 σ. 716.—Λέσμενος Δημοσίου, ὡς καὶ τοῦ πρὸς αὐτὸ ἐξομοιουμένου Ι.Κ.Α. ὑπὸ ἐθνικῶν δημοσιογγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἂν κατηρτίσθησαν καὶ ὑπεγράφησαν παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ παρ' αὐτοῦ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένου ὀργάνου· μὴ δυνατὴ ἐγκύρως ἡ θέσπισις τῆς ἰσχύος ὡς πρὸς τὸ ἰδιωτικὸν προσωπικὸν τοῦ Ι.Κ.Α. τῶν μὴ οὕτω καταρτισθεισῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας διὰ τοῦ ἐ.δ. 18.7/1.8.1957, ἐκδοθέντος βάσει τοῦ ἄρθρου 15 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1538/1950, τῶν διατάξεων τοῦ ἀφορωσῶν τὴν ρύθμισιν τῶν διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου συνδεομένων ὑπαλλήλων, ΑΠ 236 σ. 774.—Διορισμὸς ἢ πρόσληψις εἰς Ν.Π.Δ.Δ., οἷον τὸ Ι.Κ.Α., μετὰ τήρησιν τῶν περὶ ἀκεραιότητος τῆς συμβάσεως, μὴ διαπιστωθείσης νομίμως τῆς ναμωφροσύνης· καταχρηστικὴ ἄσκησις ταύτης κατ' ἄρθρον 281 Α.Κ., ΑΠ 391 σ. 1040.—Ἀποζημίωσις λόγῳ παρανόμου ἐνεργείας ὀργάνου τοῦ Ι.Κ.Α., ΑΠ 156 σ. 1393.—Πρόσληψις ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. ἐπὶ ἐξαιρετικῶν περιπτώσεων δευτερεύοντος ὑγειονομικοῦ προσωπικοῦ· χρησιμοποίησις αὐτοῦ· ἀνάγκης ἢ συνδρομὴ προσλήψεως διὰ χρόνον πέραν τῶν τριῶν μηνῶν διὰ τὸ ἐπὶ πλέον· πρόσληψις νοσοκόμου δι' ἐνέργειαν κατ' οἶκον ἐνέσεων καὶ ἀποδοχαί, ΑΠ 313 σ. 1438.— Συνεδριάσεις Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α.· συμμετοχὴ ἄνευ ψήφου ὡς Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας· μὴ ὑποχρεωτικὴ εἰς τὰς ἐκδικαστικὰς τῶν Ἐφέσεων Ἐπιτροπὰς ἡ συμμετοχὴ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου διὰ τὴν νόμιμον σύνθεσιν τῶν Ἐπιτροπῶν τούτων, δυναμένων νὰ λειτουργήσουν νομίμως καὶ ἄνευ συμμετοχῆς τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου, ἐφ' ὅσον ὅμως οὗτος ἐκλητεύθη νομίμως, ἵνα παρίστηται εἰς τὰς συνεδριάσεις αὐτῶν, ΣΕ 2021 σ. 1567.

3. **Εἰσφοραὶ μισθολογικαὶ κλάσεις· παραγραφὴ κλπ.** Τροποποίησις τῆς διὰ τὸ ἔτος 1968 ἰσχυούσης κατατάξεως εἰς μισθολογικὰς κλάσεις

δερνητικοῦ Ἐπιτρόπου διὰ νόμιμον σύνθεσιν ἐκδικαστικῶν Ἐπιτροπῶν ἐφέσεων Ι.Κ.Α., ΣΕ 2021 σ. 1567.

Κλητήρ. Ἐπιχειρήσεως πετρελαιοειδῶν· νόμιμοι ὅροι ἐργασίας, ΑΠ 68 σ. 661.

Κλινικαί. Ρύθμισις διὰ τοῦ ν.δ. 3625/1956, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4111/1960, κατὰ τρόπον ὁμοιόμορφον τοῦ ὕφους τῆς μισθοδοσίας καὶ ἀμοιβῆς τῶν ἰατρῶν ἐν γένει κατ' ἐλάχιστον ὅριον, τῶν ἀπασχολουμένων εἰς πάντα τὰ ἐν ἄρθρῳ 1 πρόσωπα, μεταξὺ τῶν ὁποίων περιλαμβάνονται καὶ αἱ ἰδιωτικαὶ χειρουργικαὶ κλινικαί, καταργηθείσης πάσης ἀντιθέτου διατάξεως· ἀποδοχαὶ τῶν ἄνευ εἰδικότητος ἰατρῶν, τῶν ὑπηρετούντων ὡς ἐσωτερικοῦ βοηθοῦ εἰς ἰδιωτικὰς κλινικάς· ἀπαγόρευσις καταλήψεως πλειόνων τῆς μιᾶς θέσεων· ἰσχυρισμὸς περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος ἰατροῦ, ΑΠ 467 σ. 1245.—Πρόσληψις διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰατροῦ εἰς κλινικήν· καθυστερήσεις μισθοῦ καὶ ἄσκησις δικαιώματος ἐπισχέσεως· ἐπέλευσις ἐπερημερίας ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ. καὶ δικαίωμα μισθοῦ, Π 3082 σ. 1489.—Τεκμήρια ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 253.

Κλωστοϋφαντουργοί. Βλ. λ. **Ταμεῖα**.

Κοινὰ Ταμεῖα (Κ.Τ.Ε.Α.). Βλ. λ. **Αὐτοκίνητα**.

Κοινοποίησις. Ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἐπιδόσεως ἀγωγῆς ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως μισθωτοῦ κατάθεσις καὶ κοινοποίησις ἀγωγῆς κατὰ Κώδικα Πολ. Δικονομίας, Π 42 σ. 84, Π 369 σ. 715, Εἰσαγ. σ. 84.

Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις. 1. Γενικά· ἀσφάλισις προϋποθέσεις· περιπτώσεις κλπ. Χαρακτὴρ Ι.Κ.Α. Νομικὸν Πρόσωπον καὶ οὐχὶ τμῆμα Δημοσίας Ὑπηρεσίας, στερούμενον νομικῆς προσωπικότητος, ΑΠ 588 σ. 1554.—Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου τὸ Ι.Κ.Α., ΑΠ 391 σ. 1040.—Ἀσφαλιστικαὶ διαφοραί· τέλη, Σημ. σ. 1088, Σημ. σ. 1024.—Ἐκδίκασις κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 692 ἐπ. Κώδικος Πολ. Δικονομίας τῶν διαφορῶν, εἰς τὰς ὁποίας ὡς ἀντίδικοι παρίστανται ἐναντίον τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν οἱ παρ' αὐτῷ ἀσφαλισμένοι ἢ οἱ διάδοχοι αὐτῶν ἢ οἱ κατὰ νόμον δικαιούμενοι ἐκ τῆς σχέσεως ἀσφαλίσεως καὶ οὐχὶ τῶν διαφορῶν, εἰς τὰς ὁποίας ἀντιδικεῖ ὁ Ὀργανισμὸς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως πρὸς μὴ φέροντα τὴν ἰδιότητα τοῦ ἠσφαλισμένου· ἀπαράδεκτος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἀγωγὴ τοῦ Ι.Κ.Α. κατ' ἐργοδότου διὰ πληρωμὴν καθυστερουμένων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, Π 1099 σ. 1315.—Ὁδηγίαι δι' ἐφαρμογὴν τοῦ ν.δ. 185/1969 περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων· ἀσφάλισις μελῶν διοικήσεως, Ἔγκ. σ. 793.—Ἔννοια ἀπαγορεύσεως τῆς δι' ὡρισμένην ἐργασίαν ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. προσώπων, τὰ ὁποῖα διὰ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ διὰ τὴν αὐτὴν ἐξηρτημένην ἐργασίαν εἶναι ἠσφαλισμένα εἰς ἕτερα Ταμεῖα κυρίας ἀσφαλίσεως καὶ δι' οὓς κλάδους τὰ πρόσωπα ταῦτα εἶναι ἠσφαλισμένα εἰς τὸ ἐν λόγῳ Ταμεῖον· ἐπαγωγὴ εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν καὶ τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα δικαιοῦνται συντάξεως εὐθέως ἐκ τοῦ ἐργοδότου των, βαρυνομένου πρὸς καταβολὴν αὐτῆς· ἀνίσχυρον τῆς ἀπαγορεύσεως διπλῆς κυρίας ἀσφαλίσεως εἰς ἃς περιπτώσεις ὁ μισθωτὸς προσφέρει, πολλαπλῶς ἀπασχολούμενος, διαφόρους ὑπηρεσίας εἰς δύο ἢ πλείονας ἐργοδότας, ὅτε δύναται νὰ ἀσφαλισθῇ εἰς τὸ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν κυρίαν ἀπασχόλησιν καὶ εἰς ἄλλον Ὀργανισμὸν κυρίας ἀσφαλίσεως δι' ἑτέραν διάφορον ἀπασχόλησιν, ΣΕ 2839 σ. 185.—Ἀσφάλισις ὑποχρεωτικὴ τοῦ ἑλληνικῆς ὑπηκοότητος προσωπικοῦ, ἀπασχολουμένου παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἡμεδαπῷ ἢ ἀλλοδαπῷ· προαιρετικὴ ἀσφάλισις ἀλλοδαπῶν, ἀσχολουμένων εἰς τὰς ἐν Ἑλλάδι διπλωματικὰς ἀντιπροσωπείας ξένων Κρατῶν κλπ.· παῦσις ἰσχύος τοῦ ἄλλως ρυθμίζοντος τὸ θέμα ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 6298/1934 ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ἀ.ν. 1846/1951· παροχὴ ἐσφαλμένης πληροφορίας ὡς πρὸς τὴν ὑπαγωγὴν ἢ μὴ εἰς ἀσφάλισιν καὶ εὐθύνη Ι.Κ.Α.· ἰσχυρισμὸς περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς εἰσπραξιν εἰσφορῶν, ΑΠ 555 σ. 396.—Δικαίωμα καὶ προθεσμία ἀσκήσεως ἀλλαγῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως προαιρετικῶς συνεχίζοντος τὴν ἀσφάλισιν κατ' ἄρθρον 41 ἀ.ν. 1846/1951, Ἔγκ. σ. 1325, Γν.Σ. σ. 1325.—Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τῶν ἀπασχολουμένων ἡμεδαπῶν εἰς τὴν Ἀμερικανικὴν Ἀποστολὴν Βοηθείας διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ εἰς τὴν Πρεσβείαν τῶν Η.Π.Α., Ἔγκ. σ. 535, Γν.Σ. σ. 535.— Ἀσφάλισις ἐπὶ ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας, ΝΖ σ. 538.—Μὴ ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. διαχειριστοῦ Ἑταιρείας περιωρισμένης εὐθύνης, τούτου μὴ παρέχοντος ἐξηρτημένην ἐργασίαν, προϋποθέτουσαν νομικὴν ἐξάρτησιν ἔναντι τοῦ ἐργοδότου, συναπτομένην εἰς τὸ δικαίωμα τοῦ τελευταίου πρὸς ἄσκησιν ἐποπτείας, παροχὴν ὁδηγιῶν καὶ ἐπιβολὴν κυρώσεων, Α.Π. 25 σ. 664.—Ταγόμενα εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. πρόσωπα· ἀναγκαία ἡ παροχὴ ἐξηρτημένης ἐργασίας ἔναντι ἀμοιβῆς· κρίσις ἑκάστοτε ἐπὶ τῇ βάσει τῶν συνθηκῶν ἑκάστης περιπτώσεως, ἂν ὁ προσφέρων τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ ὑποβάλληται εἰς τοιαύτην ὑπηρεσιακὴν σχέσιν ἔναντι τοῦ πρὸς ὃν παρέχεται ἡ ἐργασία, ὥστε νὰ θεωρηθῇ ὡς πληροῦσα τὴν προϋπόθεσιν τοῦ νόμου περὶ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ἢ ἀπεναντίας διατηρῇ ἐλευθέραν ἐνεργείαν, ὅτε δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν ἀσφάλισιν· παροχὴ ἐργασίας δυνάμει συμβάσεως ἔργου, ΣΕ 1356 σ. 1126.—Ἀσφάλισις ἐμμίσθων οἰκιακῶν βοηθῶν· ἔναρξις καὶ λῆξις τῆς ἀσφαλιστικῆς σχέσεως τούτων· τὴν χρονολογίαν ἀναγγελίας εἰς τὸ Ἵδρυμα, ΣΕ 550 σ. 732.—Διατάξεις ἄρθρου 1 νόμου 4295/1963, διὰ τῶν ὁποίων συνεπληρώθησαν αἱ περὶ συνταξιοδοτήσεως προσωπικοῦ ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων διατάξεις τοῦ ν.δ. 3395/1955· δικαίωμα τῶν ἀνηκόντων εἰς τὸ μόνιμον, ἐκτακτον ἢ ἐπὶ συμβάσει προσωπικῶν τῶν ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων καὶ μὴ δικαιουμένων συντάξεως παρὰ τῶν δικτύων, ἐφ' ὅσον πρὸ τῆς ἀσφαλίσεώς των εἰς τὸ δίκτυον ἦσαν ἠσφαλισμένοι εἰς τὸ Ι.Κ.Α., νὰ ἀναγνωρίσουν ὡς χρόνον ἀσφαλίσεως παρ' αὐτῷ καὶ τὴν μεταγενεστέραν ὑπηρεσίαν των εἰς τὸ δίκτυον ἐπὶ

1846/1951), ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 2 ν.δ. 4104/1960, τῆς εἰσφορᾶς ταύτην ὁριζομένης εἰς 4% ἐπὶ τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεών των, παρακρατουμένης κατὰ μῆνα ἐξ αὐτῆς ἐφαρμογῆ τούτου καὶ ἐπὶ τῶν ἐργαζομένων συνταξιούχων· ἀποκλεισμὸς τῆς ἐπιστροφῆς εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἀχρεωστήτως εἰσπραχθέντων ὑπὲρ κλάδων ἀσφαλίσεως παροχῶν ἀσθενείας εἰς χρῆμα καὶ εἰς εἶδος. ΑΠ 364 σ. 1391.

γ'. Λόγῳ ἀναπηρίας, ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, γήρατος. Συνταξιοδότησις ἡσφαλισμένων Ι.Κ.Α. λόγῳ ἀναπηρίας ἐκ πολεμικοῦ τραύματος, ἔχοντος ἐξομοιωθῆ πρὸς ἐργατικὸν ἀτύχημα· ἔλλειψις ἐπαρκοῦς αἰτιολογίας μεταγενεστέρως διοικητικῆς πράξεως ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἰατρικὴν ἀναπηρίαν καὶ τὴν ἐπίδρασιν αὐτῆς ἐπὶ τῆς βιοτικῆς ἀνικανότητος τοῦ συνταξιούχου. ΣΕ 1904 σ. 41.— Χορήγησις παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας κατ' ἄρθρον 29 ἀ.ν. 1846/1951· δικαίωμα συντάξεως κατισταμένου ἀνικάνου ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος βάσει τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου καὶ τῶν ἡμερῶν ἐργασίας ἐν ἀσφαλίσει, προσαυξανομένης μέχρι τοῦ κατωτάτου ὁρίου· ἔννοια τῶν σχετικῶν διατάξεων. ΑΠ 92 σ. 790.— Σύνταξις παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. λόγῳ ἀπολύτου ἀναπηρίας, ὀφειλομένης εἰς ἀτύχημα· προσαύξησις ἐκ 50% κατ' ἄρθρον 29 § 10 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951· ἀναλογισμὸς ταύτης ἐπὶ τῆς κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου βασικῆς συντάξεως. ΑΠ 21 σ. 1389.— Προϋποθέσεις δικαιώματος παροχῆς συντάξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. κατ' ἄρθρον 28 § 1 ἀ.ν. 1846/1951· διαγραφὴ ἐκ τοῦ βιβλαρίου ἀσφαλίσεως ἡμερῶν ἐργασίας λόγῳ παραλλήλου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἀθηναϊκῶν Ἐφημερίδων. ΣΕ 643 σ. 1002.— Χορήγησις παροχῶν ἀσφαλίσεως κατ' ἄρθρον 34 § 1 ἀ.ν. 1846/1951, μὴ ἀπαιτουμένης τῆς συμπληρώσεως τῶν καθοριζομένων ἡμερῶν ἐργασίας, ἐὰν τὸ θεμελιοῦν τὰ τῶν παροχῶν δικαίωμα ὑφίστατο εἰς βίαιον συμβάν, ἐπελθὸν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς· ἔννοια ἀτυχήματος· θεώρησις ὡς τοιούτων καὶ τοῦ ἐπισυμβάντος κατὰ τὴν μετάβασιν τοῦ ἡσφαλισμένου ἐκ τῆς οἰκίας του εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας ἢ καὶ κατὰ τὴν ἐπιστροφήν του ἐκ ταύτης διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως οἱουδήποτε μεταφορικοῦ μέσου ἐκ τῶν ἐν κοινῇ χρήσει τοιούτων, ἀρκεῖ νὰ ὑφίσταται αἰτιώδης σύνδεσμος μεταξὺ τῆς ἐργασίας καὶ τοῦ ἀτυχήματος. ΣΕ 1155 σ. 1162. Δήλωσις τοῦ ἐπελθόντος βιαίου συμβάντος. Ἀπόρροια τοῦ ὁποίου εἶναι ἡ μερικὴ ἢ ὁλικὴ ἀναπηρία τοῦ ἡσφαλισμένου, πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. περὶ τῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς ἔλαβε χώραν τοῦτο ἐντὸς τῶν ὁριζομένων ἀνατρεπτικῶν προθεσμιῶν· παρέκτασις τῶν προθεσμιῶν διὰ τὴν ἐπιβολὴν τῆς δηλώσεως κατὰ παρέκκλισιν τῶν παγίως ἰσχυόντων εἰς ἃς περιπτώσεις τοῦτο ρητῶς ὁρίζεται ἐν τῷ νόμῳ ἢ εἰς ἃς περιπτώσεις ἡ συνδρομὴ τῶν προϋποθέσεων πρὸς θεμελίωσιν τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς παροχὴν συντάξεως λόγῳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἐπῆλθε μεταγενεστέρως τοῦ βιαίου συμβάντος δι' ἐπιδεινώσεως τῆς ὑγείας τοῦ ἡσφαλισμένου· ὑποχρεώσεις ἡσφαλισμένων. ΣΕ 408 σ. 1249. —Ἀπονομὴ συντάξεως μερικῆς τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς ἡσφαλισμένον λόγῳ ἀναπηρίας ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ὁσάκις ἡ ἀναπηρία αὐτοῦ ἐχαρακτηρίσθη κατὰ νόμον ἀπόλυτος· ὑποχρέωσις εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ ποσοῦ τῆς ἀποντεμητέας συντάξεως. ΣΕ 407 σ. 1250.—Δικαίωμα μειωμένης συντάξεως ἀναπηρίας ἢ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς ἢ συντάξεως γήρατος ἡσφαλισμένων τοῦ Ι.Κ.Α. κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 28 ἀ.ν. 1846/1951, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 5 § 5 νόμου 4104/1960· ἔννοια τῆς διατάξεως. ΣΕ 858 σ. 1062.— Συνυπολογισμὸς κατ' ἄρθρον 8 νόμου 4478/1965 διὰ τὴν θεμελίωσιν δικαιώματος συντάξεως λόγῳ γήρατος μέχρι τῆς συμπληρώσεως τῶν χρονικῶν προϋποθέσεων τοῦ νόμου καὶ τῶν ἡμερῶν, καθ' ἃς ὁ ἀσφαλισμένος ἐδικαιώθη συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ἐντὸς τῆς τελευταίας πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας δεκαετίας· ἔννοια διατάξεως. ΣΕ 912 σ. 1127.—Ἔναρξις καταβολῆς τῶν συντάξεων καὶ τοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς. Βλ. ἀνωτέρω ἐδάφ. α'.— Ἐπέλευσις ἐργατικοῦ ἀτυχήματος εἰς ἐργάτην Ο.Α.Π.· λῆξις συντάξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ ἀποζημίωσις νόμου 551/1915· Ἑλλειψις ὑποχρεωτικῆς ἰσχύος εἰς δίκας ἀποζημιώσεως ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος τῶν γνωματεύσεων Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ Ι.Κ.Α.· ἀποζημίωσις ἐπὶ μειωμένης διαρκοῦς ἀνικανότητος. ΑΠ 114 575.

δ'. Λόγῳ θανάτου τοῦ ἡσφαλισμένου. Δικαίωμα συντάξεως ἐν περιπτώσει θανάτου ἡσφαλισμένου τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τῶν γονέων αὐτοῦ, ἐὰν ἡ συντήρησις των ἐπεβάρυνε κυρίως τὸ θανὸν τέκνον των, ἐὰν τοιαύτη ἡ συμβολὴ τοῦ θανόντος τέκνου εἰς τὴν συντήρησιν τῶν γονέων του ἦτο οὐσιώδης· ἐξάρτησις τοῦ οὐσιώδους ἢ μὴ τῆς συμβολῆς ταύτης. ΣΕ 845 σ. 1061.—Ἀριθμὸς τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, προκειμένης ἰδιωτικῆς διαφορᾶς, ἥτοι διεκδικήσεως δικαιωμάτων, ἅτινα ἔλκει σύζυγος ἐμμίσθου ἡσφαλισμένης εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ὡς κληρονόμου τοῦ συζύγου της ἐναντίον τοῦ ὀφειλομένου κατ' αὐτὴν εἰς τοῦτον ποσοῦ συντάξεως διὰ τὸν μέχρι τοῦ θανάτου χρόνον. ΣΕ 1944 σ. 1565.

ε'. Ἀσχολουμένων εἰς βαρείας καὶ ἀνθυγιεινὰς ἐργασίας. Κυνηγισμὸς ἀμιλλάτου θαρέων καὶ ἀνθυγιεινῶν ἐπαγγελμάτων τοῦ Ι.Κ.Α.· ἐπαγωγὴ καὶ τῶν γνωστῶν θυτοφόρων τῶν Ἑταιρειῶν Πετρελαιοειδῶν. ΣΕ 2021 σ. 1567. — Κανονισμὸς βαρέων καὶ ἀνθυγιεινῶν ἐπαγγελμάτων τοῦ Ι.Κ.Α.· ἐπαγωγὴ εἰς αὐτὸν ἐκ τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰς βιομηχανίας καὶ βιοτεχνίας ἐλαστικῶν τῶν ξυμοτόν κλπ.· ἔλλειψις δικαιώματος συντάξεως λόγῳ γήρατος μὴ ὑπαγομένων εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην τῶν ἡσφαλισμένων. ΣΕ 852 σ. 1063.— Χαρακτηρισμὸς ὡς βαρείας καὶ ἀνθυγιεινῆς τῆς ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἐπισκευῆς καὶ συντηρήσεως σιδηροδρομικῶν γραμμῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22787/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουρ-

τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων τῶν μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς ἀμειβομένων μισθωτῶν κατόπιν τῆς αὐξήσεως τῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων ἀπὸ 1.10.1968, Ἔγγρ. σ. 47.—Εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. διὰ μισθωτοὺς μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς (πίνακ κατατάξεως εἰς μισθολογικὰς κλάσεις τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων διὰ τὸ ἔτος 1969, Ἔγκ. σ. 253.—Ἀναστολὴ ἰσχύος τῆς ἀνωτέρω ἐγκυκλίου, Ἔγκ. σ. 869.—Κατώτατα ὅρια ἡμερησίας ἐργατοτεχνιτῶν ἀπὸ 1.5.1969 καὶ ἑξῆς· ἐφαρμογὴ τούτων καὶ διὰ τοὺς μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς ἀμειβομένους ἀποκτήσεις τῶν εἰς εἶδος παροχῶν δι' ἀσφαλιστικὰς εἰσφοράς, Ἔγκ. σ. 1198, Ἔγκ. σ. 868.—Ἀποδοχαὶ μισθωτῶν διὰ τὴν κατ' ἄρθρον 25 ἀ.ν. 1846/1951 κατάταξιν εἰς ἀσφαλιστικὰς κλάσεις· ἔννοια ἀποδοχῶν· ὑποκείμενα εἰς εἰσφορὰς καὶ τὰ δῶρα λόγῳ ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα ἐπὶ τῶν πραγματι καταβαλλομένων εἰς τοὺς μισθωτοὺς ποσῶν, ὡς προσαυξανόντων τὰς ἀποδοχὰς των· ἔλλειψις ἐξουσιοδοτήσεως τῶν Ὑπουργῶν πρὸς καθορισμὸν διαφόρου τρόπου ὑπολογισμοῦ τῶν εἰσφορῶν, ΑΠ 62 σ. 431.—Ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραί, Σημ. σ. 424.— Χαρακτὴρ ὡς μισθοῦ τῆς μὴ παρακρατουμένης ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἐργατικῆς εἰσφορᾶς, Γν.Σ. σ. 187, Ἔγκ. σ. 186.—Ἀπαγωγὴ ἐπιδόματος ἀδείας εἰς ἀσφαλιστικὰς εἰσφοράς, ΝΖ σ. 188.—Προσωπικὸν Σ.Ε.Κ.· ἐπιχορήγησις ἐργοδότου διὰ παρακράτησιν εἰσφορῶν ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α., ΑΠ 585 σ. 532.— Ἀποδοχαὶ θυρωρῶν πολυκατοικιῶν μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 1095/1969 ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας· ὑπολογισμὸς εἰσφορῶν ὑπὲρ Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 869.— Εἰσφορὰ δι' ἀσφάλισιν ἀσθενείας καὶ μητρότητος τῶν συνταξιούχων τοῦ Ι.Κ.Α. κατ' ἄρθρον 6 ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 2 ν.δ. 4104/1960, 4% ἐπὶ τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεώς των, παρακρατουμένη κατὰ μῆνα ἐξ αὐτῆς· ἀποκλεισμὸς τῆς ἐπιστροφῆς εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἀχρεωστήτως εἰσπραχθέντων ὑπὲρ κλάδου ἀσφαλίσεως παροχῶν ἀσθενείας εἰς χρῆμα καὶ εἰς εἶδος, ΑΠ 364 σ. 1391.— Παραγραφὴ εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α.· δεκαετὴς παραγραφὴ εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. κατ' ἄρθρον 27 § 1 ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἐτροποποιήθη δι' ἄρθρου 44 § 2 ν.δ. 2698/1953, πενταετὴς ὅμως ἡ παραγραφὴ χρεῶν τοῦ Δημοσίου κατὰ τὸ ἄρθρον 69 ν. ΣΙΒ' περὶ Λογιστικοῦ, ἰσχύον καὶ ἐν προκειμένῳ, ΑΠ 588 σ. 1554.— Καταλογιστικαὶ ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν πράξεις τοῦ Ι.Κ.Α.· ἀσφάλισις ἑλληνικῆς ὑπηκοότητος προσωπικοῦ ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς εἰσπραξιν εἰσφορῶν· περιστατικὰ θεμελιοῦντα τὴν καταχρηστικὴν κατὰ τὸν ὑπόχρεων ἐργοδότην ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος, ΑΠ 555 σ. 396.— Ἀπαράδεκτος ἄσκησις αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας κατὰ καταλογιστικῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν πράξεων διοικητικῶν ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α., ὡς ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ὑποκαταστήματος, αἱ Τοπικαὶ Διοικητικαὶ Ἐπιτροπαὶ καὶ ἡ δευτεροβάθμιος Ἀσφαλιστικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐφέσεων, χωροῦντος τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 235 τῆς προϊσχυούσης Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ 601 τοῦ Κώδ. Πολ. Δικ. ἐνδίκου μέσου τῆς ἀνακοπῆς ἐνώπιον τῶν ἁρμοδίων τακτικῶν δικαστηρίων, ΣΕ 546 σ. 789, Ἀπαράδεκτος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἀγωγὴ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων κατ' ἐργοδότου διὰ πληρωμὴν καθυστερουμένων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, Π 1093 σ. 1315.

4. **Παροχαί**· α' Γ ε ν ι κ ὰ ἔ ν α ρ ξ ι ς κ α τ ο β ο λ ῆ ς κλπ. Κανονισμὸς ἀσφαλιστικῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ι.Κ.Α.· ὑποβολὴ αἰτήσεως εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς ἄσκησιν παντὸς δικαιώματος ἐκ τῆς ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀναπηρίας, γήρατος καὶ θανάτου· ἔναρξις καταβολῆς συντάξεων καὶ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς κατ' ἄρθρον 29 § 5 ἀ.ν. 1846/1951, ΣΕ 2105 σ. 398.— Ἔναρξις καταβολῆς συντάξεων καὶ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς αἰτήσεως ἄρθρων 12 νόμου 4476/1965· ἐξαιρέσεις, ΣΕ 550 σ. 732, ΣΕ 2627 σ. 592.—Ἔναρξις καὶ λῆξις ἀσφαλιστικῆς σχέσεως ἐμμίσθων οἰκιακῶν βοηθῶν, ΣΕ 550 σ. 732.— Ἀποχωρησις ἐκ τῆς ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων πρὸς συνταξιοδότησιν παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α.· μειωμένη ἀποζημίωσις, ΑΠ 201 σ. 779.—Παραμονὴ ἐν ἰσχύι τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς αὕτη ἀντικατεστάθη, κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ ποσὸν τῆς ἀπονεμητέας συντάξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ 25πλάσιον τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς 10ης ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, μὴ μεταβληθείσης οὔτε ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 § 1 τοῦ νόμου 4476/1965, οὔτε ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 12 § 2 τοῦ αὐτοῦ νόμων 4476, ΑΠ 21 σ. 1389.— Δικαίωμα συντάξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. κατ' ἄρθρων 12 § 6 ν.δ. 4104/1960, ὡς συνεπληρώθη δι' ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 4360/1964, τῶν ἀσφαλισμένων ἤδη παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., συμπληρωσάντων κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου 4104/1960 τὸ 48ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ πραγματοποιησάντων ὡρισμένας ἡμέρας ἐργασίας· προϋπόθεσις νὰ μὴ τυγχάνουν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπονομῆς τῆς συντάξεως συνταξιοῦχοι τοῦ Δημοσίου, Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου ἢ ἑτέρου Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως, ΣΕ 555 σ. 1392.— Ὑποβολὴ κατ' ἄρθρον 39 § 2 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλιστικῆς Ἁρμοδιότητος τοῦ Ι.Κ.Α. αἰτήσεως θεραπείας κατ' ἀποφάσεως, ληφθείσης ἐπὶ ἀπονομῆς συντάξεως ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως· ἀνατρεπτικὴ ἡ προθεσμία· ὑπέρβασις μόνον ἐν συνδρομῇ ἀνωτέρας βίας, ΣΕ 1962 σ. 1565.—Ἀποζημίωσις λόγῳ παρανόμου ἐνεργείας ὀργάνου τοῦ Ι.Κ.Α., ΑΠ 156 σ. 1393.—Ἀπαλλαγὴ τελῶν τῶν πράξεων πρὸς ἀναγνώρισιν, δικαστικὴν ἐπιδίωξιν παροχῶν Ι.Κ.Α.· ἀπαλλαγὴ καὶ δικαστικοῦ ἐνσήμου, ΝΖ σ. 143.— Τέλη ἐπὶ ἀσφαλιστικῶν διαφορῶν, Σημ. σ. 1024, Σημ. 1088.

6'. Ἀ σ θ ε ν ε ί α ς κ α ὶ μ η τ ρ ό τ η τ ο ς. Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ κλάδου παροχῶν ἀσθενείας καὶ μητρότητος τῶν συνταξιούχων τοῦ Ι.Κ.Α. κατ' ἄρθρον 6 ἀ.ν.

σ. 560, ΑΠ 735 σ. 1169.— Υπολογισμός της προσαυξήσεως των ημερομισθίων ή του 1/25 του μηνιαίου μισθού κατά την υ.α. 25825/1951 περί ερμηνείας της ό.α. 8900/1946 πάντοτε επί των υποχρεωτικώς τεθησαμένων ελαχίστων ορίων μισθών και ημερομισθίων τίνι τα ελάχιστα όρια, ΑΠ 312 σ. 912.— Ανάλογος μείωσις της προσαυξήσεως επί ελάσσονος του κεκανονισμένου ωραρίου απασχολήσεως, ΝΖ σ. 104, ΑΠ 312 σ. 912.— Εφαρμογή μειώσεως προσαυξήσεως επί σχέσεων, επί των οποίων η διάρκεια της παροχής των υπηρεσιών προβλέπεται εφ' ολοκλήρου το ωράριον και όχι επί περιπτώσεων, καθ' ας ο μισθωτός τελεί κατά τον υπόλοιπον χρόνον εν αναμονή, ως η περίπτωσις των νεκροσημάτων, ΑΠ 312 σ. 912.—Εις την έννοιαν των ελαχίστων ορίων εμμίσθων περιλαμβάνεται και πάσα προσαύξησις συνεπεία πολυετούς υπηρεσίας, οικογενειακών βαρών κλπ., Π 336 σ. 1253.— Εφαρμογή ό.α. 8900/1946 επί επιτρεπτώς παρεχομένης εργασίας κατά Κυριακάς και εξαιρετέας εορτάς, ΝΖ σ. 104, ΑΠ 617 σ. 235, Εισαγ. σ. 235, Π 735 σ. 1169.— Τρόπος υπολογισμού προσαυξήσεων, εάν μετά της εργασίας κατά Κυριακήν συντρέχη και νυκτερινή· ανεξαρτησία της προσαύξησης 75% προς πάσαν έτέραν προσαύξησιν, ΝΖ σ. 104.— Πρόσθετος αμοιβή περαιουμένων (σερβιτόρων) ζαχαροπλαστείων δι' εργασίαν κατά Κυριακάς κατά την ό.α. 8900/1946· υπολογισμός ταύτης επί των εις χρήμα καταβαλλομένων μερίδων συμβολικού μισθού, Π 1976 σ. 1185.— Δικαίωμα αναπαύσεως κατ' άλλην ημέραν της εβδομάδος των εργασθέντων κατά Κυριακήν· προϊσχύον δίκαιον και ό.δ. 748/1966, ΝΖ σ. 104.— Παροχή παρανόμου εργασίας κατά Κυριακάς· άξιώσεις εξ αδικαιολογήτων πλουτισμού κατ' άρθρον 904 § 1 και 908 Α.Κ. επί άκυρου συμβάσεως, μη περιλαμβανομένης εις την αποτίμησιν της ωφελείας και της εξ 75% προσαυξήσεως αμοιβής κατά την υπ' αριθ. 8900/1946 ό.α.· έξευρεσις ωφελείας εργοδότου, ΑΠ 617 σ. 235, ΝΖ σ. 104.— Ανεφάρμοστον των περί προσαυξήσεως αμοιβής δι' εργασίαν κατά Κυριακάς διατάξεων επουσιώδους απομάκρυσης επί προσώπων κατεχόντων θέσιν εποπτείας ή διευθύνσεως ή εμπιστοσύνης, ΑΠ 144 σ. 520.—Έλλειψις δικαιώματος προσαυξήσεως αμοιβής δι' εργασίαν κατά Κυριακάς των πρακτικών νοσοκόμων Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων, υπαγομένων εις την επιμέλειαν του Υπουργείου Κοινωνικής Προνοίας, ΑΠ 79 σ. 654.— Διατάξεις άρθρου 8 ν.δ. 4020/1959 περί επιφορίων και διατάξεις ό.δ. 748/1966 περί Κυριακής αναπαύσεως· παροχή εργασίας κατά Κυριακάς ή ημέρας εβδομαδιαίας αναπαύσεως· έλλειψις δικαιώματος προσαυξήσεως αμοιβής αυτών κατ' άρθρον 8 ν.δ. 4020/1959, μη θεωρουμένης της εργασίας ως υπερωριακής, ΑΠ Ολ. 387 σ. 860.— Απασχόλησις εκτός τα νόμιμα χρονικά όρια εργασίας και Κυριακή, Άλλοδ. νομ. σ. 1324.— Δυνατή ειδική συμφωνία όπως η προσαύξησις αμοιβής δι' εργασίαν κατά Κυριακάς περιλαμβάνηται εις το συμφωνηθέν διά την εργασίαν του μισθωτού πλέον του νομίμου ημερομισθίου, ΑΠ 571 σ. 89, Εισαγ. σ. 89, ΝΖ σ. 963.— Παροχή επιτρεπτής εργασίας κατά Κυριακάς εις ξενοδοχεία· συμφωνία μεταξύ εργοδότου και μισθωτού περί καλύψεως της κατά την υπ' αριθ. 8900/1946 προσαυξήσεως αμοιβής δι' εργασίαν κατά Κυριακάς διά του υπερτέρου του νομίμου καταβαλλομένου μισθού, Π 4126 σ. 1353.— Παραγραφή αξιώσεως περί προσαυξήσεως δι' επιτρεπτήν εργασίαν κατά Κυριακάς και αξιώσεως εκ του αδικαιολογήτου πλουτισμού διά παράνομον τοιαύτην, Π 735 σ. 1169.— Εάν αι προσαυξήσεις Κυριακής και νυκτερινής εργασίας (75% και 25%) των μισθών και ημερομισθίων δέον να συνυπολογίζωνται προς εξεύρεσιν του ορίου εξασφαλίσεως των γενικών κατωτάτων ορίων μισθών και ημερομισθίων των προβλεπομένων υπό των εκάστοτε ισχυουσών εθνικών γενικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας, Γν.Σ. σ. 1254, —Παροχή εργασίας τακτικώς και επιτρεπτώς κατά Κυριακάς· συνυπολογισμός προσθέτου αμοιβής δι' αποζημίωσιν νόμου 2112/1920, ΑΠ 542 σ. 1479.—Επί τη εορτή της Γεννήσεως του Χριστού δικαιώματα μισθωτών· σιτίσεως Κυριακήν, Σημ. σ. 1600.

Κύριον επάγγελμα. Δι' εφαρμογήν νόμων 2112/1920 και 3198/1955· έννοια, Π 1348 σ. 1303.

Λ

Λατομεία. Εργασία εις μεταλλευτικάς εργασίας ή λατομεία· σύνταξις λόγω θανάτου κατά Καταστατικόν τέως Ταμείου Μεταλλευτών, ΣΕ 2554 σ. 42.

Ληξιαρχική πράξις. Ως αποδεικτικών στοιχείων ηλικίας ησφαλισμένου εις το Ι.Κ.Α., ΣΕ 1651 σ. 1566.

Λιπασμάτων Εταιρεία. Βλ. λ. **Ταμεία.**

Λογαριασμοί. Επέκτασις εφαρμογής ά.ν. 65/1967 επί Οργανισμών ιδιωτικού δικαίου αναφερομένων εις Οργανισμούς, αποτελούντας Νομικά Πρόσωπα, μη περιλαμβανομένων και Λογαριασμών Κοινωνικής Ασφαλίσεως, ιδρυθέντων διά συλλογικών συμβάσεων εργασίας, οίος ο Ειδικός Λογαριασμός Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Εμπορικής Τραπέζης της Ελλάδος, ΣΕ 1135 σ. 769.

Λογισταί. Αποδοχαί λογιστών και βοηθών λογιστών· μειοψηφία απασχολήσεως και αποδοχαί, Έγγρ. σ. 337.— Αδέσμευτον Δημοσίου και Ν.Π.Δ.Δ. εκ των υπ' αριθ. 25/1960 και 37/1963 διαιτητικών αποφάσεων περί ωρών αμοιβής λογιστών χώρας, ΑΠ 281 σ. 853.— Εφαρμογή υπ' αριθ. 31/1968 διαιτητικής αποφάσεως περί αποδοχών λογιστών· υποχρέωσις γνωστοποιήσεως προϋπηρεσίας εντός τριμήνου από ταύτης· αποζημίωσις διά μη χορήγησιν αδείας και έπαθλα αδείας, Π 85 σ. 1231.— Έννοια προϋπηρεσίας λογιστών, λαμβανομένης υπ' όψιν διά το ύψος των νομίμων αποδοχών αυτών· απόδειξις ταύτης· λήψις υπ' όψιν και προϋπηρεσίας εις ημεδαπήν ή αλλοδαπήν και ανεξαρτησίας της ιθαγενείας του μισθωτού· χρόνος απασχολήσεως λογιστών διά την λήψιν του νομίμου μισθού των, Π 1317 σ.

γοῦ Ἐργασίας ἄσχετος ὁ χαρακτηρισμός οὗτος πρὸς τὸν ἀ.ν. 539/1945 περὶ ἀδείων μισθωτῶν, ΑΠ 585 σ. 1116.

5. Θέματα ἐπὶ συγχωνεύσεως Ταμείων. Συνταξιοδότησις τῶν λαμβανόντων σύνταξιν παρὰ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Καπνεργατῶν κατὰ τὸν χρόνον τῆς συγχωνεύσεως τοῦ Ταμείου εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἐφεξῆς ἀπὸ τῶν Εἰδικῶν Λογαριασμῶν τοῦ Ι.Κ.Α., μὴ ἀφορώντως τοῦ ἄρθρου 29 § 1 ἀ.ν. 1846/1951 τὰς συντάξεις ταύτων, οὐδὲ ἐφαρμοζομένου τοῦ ἄρθρου 5 § 7 τοῦ ν.δ. 2519/1953· ἀποζημίωσις λόγῳ παρανόμου ἐνεργείας ὀργάνου τοῦ Ι.Κ.Α., ΑΠ 156 σ. 1393.—Συγχωνεύσεις τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ὑπεισελθὸν ὡς καθολικὸς διάδοχος ἐκείνου εἰς τὰ πάσης φύσεως δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις τοῦ ἀναγνωρισθέντος ἡμερῶν ἐργασίας ἐν ἀσφαλίσει ἀρτεργάτου διὰ τὰς παροχὰς τοῦ Κλάδου συντάξεων τοῦ Ταμείου, πραγματοποιηθεισῶν πρὸ τῆς ἐπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου, ΑΠ 244 σ. 1441.— Ἀναγνώρισις ἡμερομισθίων μεταλλευτῶν κατ' ἄρθρον 7 § 7 ν.δ. 4104/1960· παροχὴ ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως δυνατότητος ἀναγνωρίσεως τῶν πραγματοποιηθέντων κατὰ τὸ παρελθὸν ἡμερομισθίων τῶν ἀπασχοληθέντων εἰς διαφόρους μεταλλευτικὰς ἐπιχειρήσεις εἴτε διοικητικῶς διὰ τὸ Ι.Κ.Α., εἴτε δικαστικῶς· ἔννοια διατάξεως, ΑΠ 129 σ. 593.

Κοινωνικὴ Ἀσφάλισις. Βλ. λ. **Ἀσφάλισις, Ἀνεργίας Ὀργανισμός - Ἀσφάλισις, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα.**

Κοινωνικὸς Χάρτης. Ὁ Εὐρωπαϊκὸς Κοινωνικὸς Χάρτης· περιεχόμενον· διακήρυξις ἀρχῶν οὐσιαστικῶν περιεχόμενον ἑκάστης ἀρχῆς· ὑποχρεώσεις ὑπογραφάντων μερῶν· διαδικασία ἐλέγχου ἐκτελέσεως τῶν ὑποχρεώσεων· γενικαὶ διατάξεις, ΝΖ σ. 761 ἐπ., 833 ἐπ.

Κοινωφελεῖς ἐπιχειρήσεις. Βλ. καὶ λ. **Ἐπιχειρήσεις.** Ὅριον ποσοῦ ἀποζημιώσεως ὑπαλλήλων κατὰ τὸ ν.δ. 173/1967, ΑΠ 470 σ. 1248.

Κουρεῖα - Κομμωτήρια. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 253.

Κρατήσεις. Χαρακτὴρ ὡς μισθοῦ τῆς μὴ παρακρατουμένης ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἐργατικῆς εἰσφορᾶς, Γν.Σ. σ. 187, Ἔγκ. σ. 186.—Ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Συντάξεων καὶ Αὐτασφαλίσεως Ὑγειονομικῶν ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως ἀποδοχῶν, τὰς ὁποίας λαμβάνει ὁ ὑπαγόμενος εἰς τὴν ἀσφάλισιν αὐτοῦ ὑγειονομικός, ὁ παρέχων ἐπ' ἀμοιβῇ τὰς ὑπηρεσίας του εἰς Δημοσίας Ὑπηρεσίας, Ὀργανισμοὺς Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου ἢ οἱαδήποτε σωματεῖα ἢ ἐπιχειρήσεις, ὡς καὶ εἰς Δήμους καὶ Κοινότητας, ἀσχέτως ἐξηρτημένης ἢ μὴ σχέσεως πρὸς τὸ καταβάλλον τὴν ἀμοιβὴν του πρόσωπον· ἔννοια τῶν σχετικῶν διατάξεων, ΑΠ 77 σ. 1506.—Ἀκυρότης συμβάσεως περὶ καταβολῆς ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὴν προάληψιν ἢ τὴν διατήρησιν αὐτοῦ εἰς τὴν ἐργασίαν ὡρισμένου χρηματικοῦ ποσοῦ, ἐφ' ὅσον ἡ καταβολὴ αὕτη συνεπάγεται κράτησιν ἡμερομισθίων ἢ μείωσιν νομίμων ἀποδοχῶν· ἀπαγόρευσις κρατήσεων ἐπὶ ἡμερομισθίων κατ' ἄρθρον 9 τῆς διὰ τοῦ νόμου 3248/1955 κυρωθείσης ὑπ' ἀριθ. 95 Διεθνοῦς Συμβάσεως, Π 1128 σ. 1370.

Κρατικὸν Ἐργοστάσιον Ἀεροπλάνων. Βλ. λ. **Ἀεροπλάνων Κρατικὸν Ἐργοστάσιον.**

Κρατικὸς Ὀργανισμὸς Μηχανημάτων Δημοσίων Ἔργων. Βλ. λ. **Ὀργανισμοί.**

Κ.Τ.Ε.Λ. Βλ. λ. **Αὐτοκίνητα.**

Κυβερνῆται ρυμουλκῶν. Βλ. λ. **Ναυτικοί.**

Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος. Βλ. λ. **Ἐπίτροπος Κυβερνητικός.**

Κυλικεῖα. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 253.

Κυριακή. 1. Γενικά· ἀπαγόρευσις ἐργασίας· ἐξαιρέσεις κλπ. Ἰσχὺς ὡς νόμου τῆς ὑ.ἀ. 8900/1946, ΑΠ 571 σ. 89.— Ἐργασία κατὰ Κυριακὰς καὶ νυκτερινὰς ὥρας, ΝΖ σ. 104.— Ἀπαγόρευσις κατ' ἄρθρον 1 § 1 π.δ. 8/14.3.1930 πάσης κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑορτασίμους ἡμέρας βιομηχανικῆς, βιοτεχνικῆς καὶ ἐμπορικῆς ἐργασίας· ἐξαιρέσεις· ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν καὶ τῆς ἐργασίας τοῦ ὁδηγοῦ ἰδιωτικοῦ αὐτοκινήτου, ἀνήκοντος εἰς βιομηχανικὴν ἑταιρείαν διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ διευθυντοῦ της, ΑΠ 617 σ. 235.— Ἀργία κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς· Ἰη Μαΐου· διατάξεις ὑ.ἀ. 748/1966, ἀ.ν. 380/1968, ν.δ. 3755/1957, ὑ.ἀ. 157/1963, Σημ. σ. 560.— Ἀνεφάρμοστον ὑποχρεώσεως ἀναπαύσεως κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑορτασίμους ἡμέρας ἐπὶ βιομηχανιῶν ἢ βιοτεχνιῶν, ἀσκουμένων ἐν ὑπαίθρῳ καὶ ἐπηρεαζομένων ἐκ τῶν καιρικῶν μεταβολῶν· ταυτότης καὶ τὰ εἰδικὰ ξηραντήρια καπνῶν, Π 336 σ. 1233.— Ἀνεφάρμοστον διατάξεων περὶ ὑποχρεωτικῆς ἀναπαύσεως καθ' ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ἡμέρας ἀργίας ἐπὶ μισθωτῶν ἀπασχολουμένων εἰς ἐργασίαν φυλάξεως, ἀνεξαρτήτως τοῦ εἴδους καὶ τῆς μορφῆς τῆς ἐπιχειρήσεως, Π 336 σ. 1236. — Παροχὴ ἐπιτρεπτῆς ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς εἰς ξενοδοχεῖα, Π 4126 σ. 1353.— Σύμβασις ἐργασίας οἰκιακῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων πολυτελείας· ἐπιτρεπτὴ ἐργασία κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑορτάς, ΝΖ σ. 1598.— Ἐπιτρεπτὸν ἢ μὴ ἐργασίας καθαριστριῶν κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑορτάς, ΝΖ σ. 1515.— Ἀνεφάρμοστον τῶν περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως διατάξεων ἐπὶ Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Κράτους ἀσκουμένων βιομηχανιῶν καὶ μονοπολίων· ἔλλειψις δικαιώματος ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως τῶν μισθωτῶν τούτων ἀντιστοίχως τοῦ νομίμου μηνιαίου μισθοῦ εἰς τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια ἐργασίας, ἑπομένως καὶ τὴν κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑορτασίμους ἡμέρας ἐργασίαν, ἐφ' ὅσον αὕτη εἶναι ἐκ τοῦ νόμου ἐπιτετραμμένη· προϋπόθεσις τοῦ ἐκ τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 904 Α.Κ. ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ὅτι ὁ πλουτισμὸς ἐπῆλθεν ἐκ μὴ νομίμων αἰτίας, ΑΠ 598 σ. 1552.

2. Ἐργασία κατὰ Κυριακὰς καὶ ἐξαιρετέας ἑορτὰς· δικαιώματα μισθωτῶν· πρόσθετος ἀμοιβὴ ὑ.ἀ. 8900/1946· ἔκτασις ἐφαρμογῆς· ὑπολογισμός· ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ κλπ. Ἀπασχόλησις μισθωτῶν κατὰ Κυριακὰς καὶ τὰς ἐκ τοῦ νόμου καθιερωμένας ὡς μὴ ἐργασίμους ἡμέρας· δικαίωμα προσαυξήσεως 75% ἐπὶ τῶν ὑποχρεωτικῶς τεθησαυρισμένων ἐλαχίστων ὁρίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, ΑΠ 571 σ. 89, ΝΖ σ. 104, Σημ.

κῆς μηχανῆς καὶ μὴ δυναμένου νὰ θεωρηθῇ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου· παραλειπομένη τοῦ ζητήματος εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ΑΠ 536 σ. 79.—Ἀπασχολούμενοι ἀμέσως εἰς τὴν βιομηχανικὴν παραγωγήν· ἀναγκαία διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν αὐτῶν ὡς ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐξειδικευμένη ἐμπειρία, θεωρητικὴ μόρφωσις καὶ ἰδίᾳ ἀνάπτυξις πρωτοβουλίας καὶ ἀναλόγου εὐθύνης ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας· ἔλλειψις ὑπαλληλικῆς ἰδιότητος τοῦ χειριστοῦ σιγμωποιητικῆς μηχανῆς, ΑΠ 295 σ. 909.— Παροχὴ ἐργασίας χειριστοῦ ἠλεκτροκινήτου ἀνυψωτικοῦ μηχανήματος (γερανοῦ)· θεώρησις αὐτῆς ὡς κατὰ κύριον χαρακτῆρα σωματικῆς· ὑπαλληλικὴ ἰδιότης ἠλεκτροτεχνιτῶν κατὰ ν.δ. 381/1947, ΑΠ 133 σ. 720.— Ἐφοδιασμὸς δι' ἀδείας ὡς πρὸς τὸν χειρισμὸν μηχανημάτων ἐπιβλέψεως (συντηρήσεως) κλπ. ἀνελκυστήρων καὶ ἠλεκτροκινήτων μηχανημάτων ἀνυψώσεως καὶ μεταφορᾶς· εἰς ποίους χορηγεῖται· παροχὴ ἐργασίας χειριστοῦ μηχανήματος, ἀπαιτούσης πλὴν τῆς σωματικῆς ἐνεργείας τεχνικὰς γνώσεις, ἐξειδικευμένην ἐμπειρίαν καὶ πρωτοβουλίαν· ὑπαλληλικὴ ἰδιότης τοῦ μισθωτοῦ, ΑΠ 262 σ. 1054.—Παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ πρακτικοῦ μηχανικοῦ· περίπτωσις ἀπαγορεύσεως ἀναθέσεως ἐπιβλέψεως· ἀκυρότης συμβάσεως· ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ΑΠ 621 σ. 227.—Ἀποδοχαὶ πρακτικῶν μηχανικῶν· ἀναγκαία ἡ κτῆσις πτυχίων ἢ διπλωμάτων πρακτικῶν μηχανικῶν κατὰ τὰς ἐν τῷ νόμῳ διακρίσεις ὄχι μόνον ὑπὸ τῶν ἀσκούντων ὑπευθύνως ἐπίβλεψιν τῆς λειτουργίας κινητηρίων μηχανῶν, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν ἀπασχολουμένων μὲ τὴν λειτουργίαν καὶ συντήρησιν αὐτῶν, περιλαμβανομένης εἰς τὴν συντήρησιν τῶν μηχανῶν πάσης ἐργασίας φυλάξεως αὐτῶν ἀπὸ τὴν φθορὰν καὶ διατηρήσεώς των ἐν καλῇ καταστάσει, καὶ συνεπῶς καὶ τῆς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐπισκευῆς, εἰὰν ὁ ἐκτελῶν τὴν ἐργασίαν ταύτην δρᾷ μετὰ προηγουμένην ἄδειαν τινὸς· δικαίωμα τῶν οὕτως ἀπασχολουμένων ἐπὶ τῶν καθοριζομένων ὁρίων ἀποδοχῶν αὐτῶν· ἀπόδοσις ὀφειλῆς ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 904 Α.Κ., ἐπὶ παροχῆς ἐργασίας κατόπιν ἀκύρου συμβάσεως, ΑΠ 76 σ. 657.—Ἀποδοχαὶ πρακτικῶν μηχανικῶν· πρόσληψις κατὰ νόμον ἀδειούχου πρακτικοῦ μηχανικοῦ διὰ τὴν ὑπεύθυνον ἐπίβλεψιν καὶ συντήρησιν τῶν ἁπλῶν μηχανολογικῶν ἐγκαταστάσεων, μὴ ἐπιβαλλομένης τῆς ἐπανδρώσεως τῶν μὲ τὴν ἐπισκευὴν καὶ συντήρησιν κινητηρίων μηχανῶν ἀσχολουμένων συνεργείων μόνον διὰ τοιούτων ἀδειούχων· ἀποδοχαὶ πρακτικῶν μηχανικῶν κατὰ τὴν ἀπὸ 18.10.1958 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, ΑΠ 130 σ. 865.—Ἀποδοχαὶ πρακτικῶν μηχανικῶν· ἐπίβλεψις τῆς λειτουργίας χειρισμοῦ καὶ συντηρήσεως μηχανημάτων ἐκτελέσεως τεχνικῶν ἔργων· τίνα μηχανήματα θεωρούμενα ὡς ἁπλαῖ ἐγκαταστάσεις· διάκρισις μηχανημάτων εἰς εἰδικότητας· παροχὴ ἐργασίας, ἀπαιτούσης ἀντίστοιχον πτυχίον πρακτικοῦ μηχανικοῦ· κρίσις δικαστηρίου περὶ ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ δικαιώματος μισθωτοῦ ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν πρακτικοῦ μηχανικοῦ γ' τάξεως βάσει τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ΑΠ 26 σ. 1190.— Βασικοὶ μηνιαῖοι μισθοὶ διπλωματούχων Ἀνωτάτων Σχολῶν μηχανικῶν τῶν εἰδικοτήτων μηχανολόγου κλπ. κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 43739/1951 ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας· προσαύξησις τοῦ μισθοῦ διὰ τὰς ἐκτὸς ἕδρας διανυκτερεύσεις δι' ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας· ὑπολογισμὸς αὐτῆς, ΑΠ 314 σ. 1041.—Ἀποδοχαὶ προσωπικοῦ Ἀνωνύμων Τεχνικῆς Ἑταιρείας Ὑδραυλικῶν καὶ Ἐξυγιαντικῶν Ἔργων (Υ.Α.Ρ.Ε.Ξ.)· παροχὴ προσθέτου ἐπιδόματος εἰς χειριζομένους ἐπικουρητικὰ μηχανήματα εἰς συνεργεῖα ὑπαθρου μόνον καὶ καθ' ὅσον χρόνον οὗτοι ἀπασχολοῦνται εἰς τὸν χειρισμὸν τῶν μηχανημάτων, ΑΠ 469 σ. 1322.—Κρατικὸς Ὀργανισμὸς Μηχανημάτων Δημοσίων Ἔργων· πρόσθετοι ἀπολαβαὶ προσωπικοῦ, ΑΠ 440 σ. 1317.—Καθορισμὸς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 41/1966 ἀποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν κατατάξεων ὁρίων βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 4/5 Ὀκτωβρίου 1951 ἐργαζομένων εἰς τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις· δικαίωμα τοῦ αὐτοῦ μισθοῦ καὶ τοῦ χειριστοῦ μηχανήματος, ὑπηρετοῦντος εἰς ἐπιχείρησιν, ποιουμένην χρῆσιν τοιούτων μηχανημάτων ὄχι διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τεχνικῶν ἔργων, ἀλλὰ συναστῶσαν βιομηχανικὴν τοιαύτην· περιλαμβανόμενα εἰς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ν.δ. 4/5 Ὀκτωβρίου 1951 μηχανήματα, ΑΠ 589 σ. 1561.

Μικροδιαφοραί. Διατάξεις περὶ μικροδιαφορῶν καὶ ἐργατικὴ διαδικασία· ἀνέκκλητοι αἱ ἀξιώσεις τοῦ ποσοῦ τῶν 4.000 δραχμῶν ἀποφάσεις· ἀπαράδεκτον αἴτημα περὶ κηρύξεως ἀπομάκρυνσεως προσωρινῶς ἐκτελεστῆς, ἐφ' ὅσον αὐτὴ ἦτο ἀνέκκλητος, Ε 223 σ. 174.

Μικτὴ σύμβασις. Ἐφαρμοστέοι ἐπὶ μικτῆς συμβάσεως, τοιαύτης περὶ μισθώσεως πράγματος καὶ μισθώσεως ἐργασίας, νομικοὶ κανόνες· ὁμόδιον δικαστηρίων, Ε 197 σ. 588.

Μισθός. Βλ. λ. **Ἀποδοχαί, Ἐργασίας σύμβασις, Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας, Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, Ὑπάλληλοι δημόσιοι.**

Μίσθωσις ἐργασίας. Βλ. λ. **Ἐργασίας σύμβασις.**

Μίσθωσις ἔργου. Διάκρισις συμβάσεως ἐργασίας ἀπὸ μισθώσεως ἔργου, Ἔγγρ. σ. 53, ΑΠ 99 σ. 369, Π 20 σ. 1173, Π 1532 σ. 1428.— Σύμβασις περὶ παροχῆς ἐργασίας καθαριστρίας εἰς Ν.Π.Δ.Δ.· χαρακτηρισμὸς ταύτης ὡς μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ οὐχὶ μισθώσεως ἔργου, ἐφ' ὅσον ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν παροχῆς τῆς ἐργασίας ἐπ' ὁρίστου χρόνου ἔναντι μισθοῦ, συμμορφουμένη πρὸς τὰς ὁδηγίας τοῦ ἐργοδότου καὶ διατελοῦσα οὕτω πρὸς αὐτὸν εἰς σχέσιν ἐξαρτήσεως, ΑΠ 29 σ. 369.— Χαρακτηρισμὸς ὡς μισθώσεως ἔργου τῆς συμβάσεως περὶ κατασκευῆς παντελονίων εἰς ἴδιον ἐργαστήριον δι' ἰδίων μέσων καὶ δι' ἰδίου προσωπικοῦ, μὴ ὑφισταμένης ἐξαρτήσεως, Π 1532 σ. 1428, Ἔγγρ. σ. 53.— Ἀνταρμοστὸν ἐπὶ συμβάσεως μισθώσεως ἔργου τῶν νόμων περὶ προστασίας τοῦ μισθοῦ τοῦ ἐργαζομένου καὶ τοῦ νόμου ΓΧΟΑ· περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ

1238.— Νόμιμοι ὧραι ἐργασίας προσωπικοῦ ἀνωνύμων ἑταιρειῶν· περίπτωσις παροχῆς ἐργασίας λογιστοῦ, Π 1992 σ. 1240.— Πρόσληψις ὑπὸ Ἑλληνικῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας μισθωτοῦ ὡς λογιστοῦ καὶ προσφορὰ ὑπηρεσιῶν μετέπειτα εἰς τὴν Δ.Ε.Η., ἐξεγοράσασαν τὰς ἐγκαταστάσεις καὶ τὰ ἀκίνητα ταύτης· νόμιμοι ἀποδοχαὶ τούτου, ΑΠ 418 σ. 1318.

Λουτροθεραπεία. Βλ. λ. **Ἀνάπηροι.**

Λοχεία. Ἐπιδότησις λόγῳ ἀνεργίας τῶν τελουσῶν εἰς κατάστασιν κυήσεως καὶ λοχείας, Ἐγχ. σ. 1200.

Μ

Μάγειροι. Παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ μαγείρου ξενοδοχείου, μὴ θεωρουμένου ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, καὶ καταβλητέα δι' αὐτὴν ἀπόλυσιν ἀποζημίωσις· ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας ἕνεκεν ἐλλείψεως βιβλιαρίου ὑγείας· ἐπικύρωσις ὅμως ἀναδρομικῶς διὰ τοῦ ἐφεσιαμοῦ ἑστέρως, Π 4126 σ. 1353.

Μαθητευόμενοι. Ἀπασχόλησις ἀνηλίκου ὡς μαθητευομένου ξενοδοχείου· εἰδικαὶ διατάξεις ἀ.ν. 394/1936 περὶ προσωπικοῦ ξενοδοχείων καὶ διατάξεις νόμου ΑΚΘ'/1912 περὶ ἐργασίας ἀνηλίκων, Γν.Σ. σ. 49.

Μάρτυρες. Ἐξέτασις μαρτύρων ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου κατ' ἄρθρον 423 § 1 Κώδ. Πολ. Δικ. μὴ σύννομος ἡ ἐξέτασις μάρτυρος ἐνώπιον συμβολαιογράφου καὶ μὴ λῆψις ὅρκου ὑφ' ὃν ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ καὶ κατὰ τὴν διαδικασίαν ἐργατικῶν διαφορῶν· ἀναφορὰ διατάξεως ἄρθρου 711 Κώδ. Πολ. Δικ. εἰς τὰ ἐν ἄρθρῳ 356 διαλαμβανόμενα ἀποδεικτικὰ μέσα, Π 103 σ. 173.— Λῆψις ὅρκου κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 691 ἑπ. Κώδ. Πολ. Δικ. περὶ ἐκδικάσεως τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν καὶ τῶν ἐνώπιον συμβολαιογράφων ληφθεισῶν ἐνόρκων βεβαιώσεων κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 711 § 1 Κώδ. Πολ. Δικ., ἐπιτρέπουσιν τὴν συναγωγὴν ἀποδεικτικῶν στοιχείων καὶ ἐξ ἀποδεικτικῶν μέσων κατὰ παρέκκλισιν τῶν ἄρθρων 357 ἑπ. Κώδ. Πολ. Δικ., Π 1237 σ. 936.— Ἀπόδειξις συμβάσεως ναυτικῆς ἐργασίας ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ἄρθρου 337 Ἐμπορικοῦ νόμου καὶ διὰ μαρτύρων, ὅταν δὲν ὑπῆρχε γραμμάτιον, ΑΠ 157 σ. 1057.

Μείωσις. Συμφωνημένων ἀνωτέρων τῶν νομίμων ἀποδοχῶν τοῦ ἐργαζομένου· νόμιμος, ἐφ' ὅσον ἡ μείωσις δὲν θίγει τὰ κατώτατα ὅρια τῶν διατάξεων νόμων, συλλογικῶν συμβάσεων, διαιτητικῶν ἀποφάσεων κλπ., καθοριζομένων ἀποδοχῶν των, ΑΠ 501 σ. 14, Εἰσαγ. σ. 14.—Ἡ μεροαμηθίαν ἀποδοχὴ ἐπὶ τοῦ μισθωτοῦ συνέπεια, Π 5275 σ. 155. — Ἀποδοχῶν νοσοκόμου λόγῳ παροχῆς τροφῆς, οἰκήσεως, ΑΠ 311 σ. 983.—Ἀποδοχῶν μονομερὴς θλαπτικὴ μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως ἐργασίας· ἀξίωσις μισθωτοῦ πρὸς καταβολὴν τοῦ περικοπέντος τμήματος μισθοῦ, ἐφ' ὅσον δὲν ἀποδέχεται τὴν μεταβολήν, μὴ δικαιούμενος τούτου μετ' ἀποδοχὴν τῶν τεθέντων ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου νέων συμβατικῶν ὅρων, Π 25193 σ. 448.— Ὡρῶν ἐργασίας δι' ἀτομικῆς συμβάσεως ἢ συλλογικῆς συμβάσεως καὶ κατὰ συνεκδοχὴν διαιτητικῆς ἀποφάσεως, Π 4758 σ. 1305.—Ἐργασία ὀλιγωτέρα νομίμου ὡραρίου καὶ ἀντίστοιχος μείωσις ἀμοιβῆς, ΑΠ 576 σ. 93.— Μερικὴ ἀπασχόλησις μισθωτοῦ καὶ μισθὸς αὐτοῦ, ΝΖ σ. 464 — Ἀπασχολήσεως ἀνάλογος μείωσις προσαυξήσεως δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακάς, ΝΖ σ. 104.— Ἠθικὴ ὡς θλαπτικὴ μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως ἐργασίας· ἱποβιβασμός, ΑΠ 658 σ. 231, Π 57 σ. 642.—Ἐλλιπὴς καταβολὴ ἀποζημιώσεως ἐπὶ ἀπολύσεως· συνέπειαι, ΑΠ 655 σ. 235.—Ἀπασχολήσεως λογιστῶν καὶ βοηθῶν καὶ ἀποδοχαί, Ἐγγρ. σ. 337.

Μετάβασις εἰς τόπον ἐργασίας. Χρόνος μεταβάσεως μισθωτοῦ εἰς τόπον ἐργασίας· δὲν περιλαμβάνεται εἰς τὰς ὥρας ἐργασίας, Π 189 σ. 1299.—Ἐργατικὸν ἀτύχημα κατὰ μετάβασιν δι' ἐργασίαν· αἰτιώδης συνάφεια μεταξὺ ἐργασίας καὶ ἀτυχήματος, ΣΕ 844 σ. 846, ΣΕ 1455 σ. 1162.

Μεταβίβασις. Βλ. καὶ λ. **Διαδοχή, Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας** (παράγρ. Ι.Ε'). Ἐξωναδοτήσεως ἀνεπίτρεπτος κατὰ γενικὴν ἀρχὴν τοῦ δημοσίου δικαίου, ΑΠ 440 σ. 1377.

Μεταβολή. Μονομερὴς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας μεταβολὴ προσώπου ἐργοδότου. Βλ. λ. **Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας** (Ι. Α', Ε').—Βάσεως ἀγωγῆς· ἀπαράδεκτον, ΑΠ 617 σ. 235.—Περιουσιακῶν σχέσεων ἐργοδότου ὡς λόγος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου· ἀποζημίωσις κατ' ἄρθρον 674 Α.Κ., Π 685 σ. 111.—Ἀσφαλιστικοῦ φορέως συνέπειαι, ΣΕ 2554 σ. 42, ΑΠ 431 σ. 1388.

Μεταλλευταί. Βλ. λ. **Ταμεῖα.**

Μετατροπή Συμβάσεως ἐκτάκτου προσωπικοῦ συνεργείων Δήμων καὶ Κοινοτήτων εἰς ἀορίστου χρόνου· ἀποζημίωσις δι' ἀπόλυσιν, Π 25007 σ. 248.

Μεταφοραί. Νόμιμοι ὧραι ἐργασίας προσωπικοῦ ἐναερίων μεταφορῶν· ἀνάλογος ἐφαρμογὴ διατάξεως περὶ ὀκταώρου ἐργασίας· ὧραι ἐργασίας προσωπικοῦ Ὀλυμπιακῆς Ἀεροπορίας· ἐναρξις ἰσχύος ν.δ. 701/1964 περὶ κυρώσεως Κανονισμοῦ αὐτῆς, ΑΠ 93 σ. 568.

Μεταχείρισις ἴση. Βλ. λ. **Ἐργασίας σύμβασις** (παράγρ. 6), **Σύνταγμα.**

Μετοχικὸν Ταμεῖον Στρατοῦ. Βλ. λ. **Ταμεῖα.**

Μήνυσις. Κατὰ μισθωτοῦ δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν καὶ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας. Βλ. λ. **Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας** (παράγρ. Ι.Γγ' καὶ ΙΙ. Α').

Μητρῶον. Ἐγγραφὴ εἰς μητρῶα ἀρρένων ἢ δημοτολόγια ὡς ἀποδεικτικὸν στοιχεῖον ἡλικίας ἠσφαλισμένου εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ΣΕ 1651 σ. 1566.

Μηχανήματα - Μηχανικοί. Πρακτικὸς πετρελαιομηχανικὸς Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων, προαχθεὶς μέχρι βαθμοῦ ἀρχιτεχνίτου· χαρακτηρισμὸς ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, Π 22141 σ. 33.—Χαρακτηρισμὸς παρεχομένης ὑπὸ χειριστοῦ σιγαροποιητικῆς μηχανῆς ἐργασίας, ὡς κατὰ κύριον χαρακτῆρα σωματικῆς, ὀλίγον μόνον μετεχούσης τοῦ πνευματικοῦ στοιχείου ταύτης, διαπιστωθείσης ἐργασίας τεχνίτου, μὴ διαθέτοντος ἄλλας γνώσεις πλὴν τῆς ἐμπειρίας εἰς τὸν χειρισμὸν τῆς σιγαροποιητι-

785 καὶ 883 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ΙΙ 214 σ. 1186.

Νομικὰ Πρόσωπα. Διάκρισις καὶ σύνταξις συμβάσεως· προσδιορισμὸς ἀπὸ τῆς ἀπομάκρυνσεως τοῦ δικαστηρίου τῶν διοικούντων· προκύπτοντα ἐκ τῶν ἄρθρων 65, 67, 68, 70 Α.Κ.· ὑποχρεωτικὴ δι' αὐτὸ τὸ Νομικὸν Πρόσωπον δικαιοπραξία, ἐφ' ὅσον συνήφθη ὑπὸ τοῦ διοικοῦντος τοῦτο ὀργάνου ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἐξουσίας του, ὁσάκις δὲ ἀμφισβητεῖται τὸ κῦρος καταρτισθείσης συμβάσεως δι' ἔλλειψιν νομίμου ἐκπροσωπήσεως τοῦ Νομικοῦ Προσώπου ὁ ἐπικαλούμενος τὴν σύμβασιν δέον νὰ προτείνῃ καὶ ἀποδείξῃ τὴν ἔγκυρον δήλωσιν τῆς διοικητικῆς βουλήσεως· ἀναίρεσις ἀποφάσεως δι' ἔλλειψιν νομίμου βάσεως, μὴ προσδιορισάσης τὰ φυσικὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἐξεπροσώπησαν τὸ Νομικὸν Πρόσωπον, ἀλλ' ἀναφερούσης ἀορίστως, ὅτι ἡ σύμβασις συνήφθη μετὰ τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου, ΑΠ 505 σ. 25.—Μὴ ἀναγκαία ἡ ἀναφορὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ τοῦ φυσικοῦ προσώπου, ὅπερ ἐκπροσωπεῖ τὴν Ἀνώνυμον Ἑταιρείαν, ἐπικρατοῦντος διὰ τῆς ἐταιρικῆς αὐτῆς ἐπωνυμίας· ἀρμοδιότης τοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδίκου ἐπὶ διαφορᾶς, προελθούσης ἐκ τῆς δράσεως ἐν Ἀθήναις ἑδρεύοντος Ὑποκαταστήματος τῆς Ἀνωνύμου Ἑταιρείας, ΙΙ 4302 σ. 38.—Δὲν εἶναι στοιχεῖον τοῦ δικογράφου ἀγωγῆς κατὰ Νομικοῦ Προσώπου καὶ ἡ ἀναφορὰ τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα ἐκπροσώπουν αὐτὸ ἢ ἄτινα ἐξεπροσώπησαν τοῦτο κατὰ τὴν κατάρτισιν τῆς ἐν τῇ ἀγωγῇ συμβάσεως, τῆς θεμελιούσης τὸ ἀγωγικὸν δικαίωμα, Εἰρ. 223 σ. 174.—Ἀπαγόρευσις δι' ἄρθρων 103 τοῦ Συντάγματος τῆς συμμετοχῆς τῶν τακτικῶν δικαστῶν εἰς διοικητικὰ συμβούλια Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων Ν.Π.Δ.Δ. κλπ. καὶ ὄχι καὶ εἰς ἐπιτροπὰς ἢ συμβούλια ἀποφασιστικῆς ἢ γνωμοδοτικῆς ἁρμοδιότητος, Γν.Σ. σ. 48.—Ἐφαρμογὴ διατάξεως Νομικοῦ Προσώπου ἐπὶ πολυμελοῦς διοικήσεως κατ' ἄρθρον 68 Α.Κ.· πρόσωπα αἰτούμενα τὸν διορισμὸν προσωρινῆς διοικήσεως σωματείου κατ' ἄρθρον 69 Α.Κ., Ε 671 σ. 1284, 1086, ΙΙ 706 σ. 1285.— Διοίκησις Νομικῶν Προσώπων καὶ ἐπιχείρησις πράξεων ὑπὸ τούτων ἐκτὸς ἐξουσίας τοῦ διοικοῦντος Νομικὸν Πρόσωπον δυνατὴ ἡ ἐξουσιοδότησις ἑνὸς ἢ τινῶν τῶν μελῶν τῆς διοικήσεως πρὸς ἐνέργειαν πράξεως πρὸς τρίτους· δικαίωμα κατ' ἄρθρον 226 Α.Κ. ἀποκρούσεως τῆς δηλώσεως βουλήσεως, γινομένης διὰ πληρεξουσίου, ἐφ' ὅσον δὲν ἐπιδεικνύεται τὸ πληρεξούσιον ἔγγραφον· σύμβασις ἐργασίας μετὰ Ἀνωνύμου Ἑταιρείας Ἀστικοῦ Συγκοινωνίου Περιοχῆς Ἀθηνῶν· λύσις αὐτῆς διὰ καταγγελίας· ἰσχυρισμὸς περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ· ἀξιώσεις ἐξ ἀδικοπραξίας, ΙΙ 208 σ. 920.—Ἀναγκαία προκειμένου περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἐν ὀνόματι τοῦ ἐργοδότου Νομικοῦ Προσώπου ἀπὸ φυσικοῦ προσώπου, νομίμως ἐκ τοῦ καταστατικοῦ ἐκπροσωποῦντος αὐτὸ καὶ οὐχὶ δυνάμει πληρεξουσιότητος, ἁπλῆ δήλωσις βουλήσεως, μὴ ἀπαιτουμένης διὰ τὸ κῦρος τῆς πράξεως καὶ ἐπιδείξεως εἰς τὸν μισθωτὸν πληρεξουσίου ἐγγράφου, ὅπερ συμβαίνει μόνον ἐπὶ ἐκουσίας ἀντιπροσωπεύσεως καὶ δὲν ἐπιδέχεται ἀνάλογον ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τοὺς νομίμους ἀντιπροσώπους, ἐν οἷς καὶ ὁ διοικῶν καὶ ἐκπροσωπῶν τὸ Νομικὸν Πρόσωπον, ΑΠ 427 σ. 1102.— Καταχρηστικὴ ἡ καταγγελία σχέσεως ἐμμίσθου δικηγόρου, γενομένη ἄνευ ὑπηρεσιακῆς ἀνάγκης καὶ ἀποκλειστικῶς ἕνεκεν πολιτικῶν λόγων, ἐπὶ τῷ τέλει διορισμοῦ πολιτικοῦ φίλου ἄλλου κόμματος· διορισμὸς ἢ πρόσληψις εἰς Ν.Π.Δ.Δ., οἷον τὸ Ι.Κ.Α., μετὰ τήρησιν τῶν περὶ ἀκινητότητος τῆς συμβάσεως, μὴ διαπιστωθείσης νομίμως τῆς νομιμοφροσύνης· καταχρηστικὴ ἄσκησις ταύτης κατ' ἄρθρον 281 Α.Κ., ΑΠ 391 σ. 1040.—Ἐὰν οἱ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπάλληλοι τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Ν.Π.Δ.Δ., ἀπολυόμενοι ἐκ τῆς ὑπηρεσίας των δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως διὰ μὴ ληφθεῖσαν ἄδειαν, ὡς καὶ ἐπιδόματος ἀδείας μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 163/1969, Γν.Σ., σ. 1232.—Διατάξεις ἄρθρου 24 νόμου 4464/1965 περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ὑπαγωγὴ εἰς ταύτας καὶ τῶν ἐργατῶν, ἐφαρμοζομένων τοῦ δ.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920, ΙΙ 280 σ. 1421.—Ἰσχὺς κατ' ἄρθρον 24 § 7 νόμου 4464/1965 τῶν διατάξεων νόμων 2112/1920 καὶ διὰ τοὺς ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου προσφέροντας ὑπηρεσίας πρὸς τὸ Δημόσιον καὶ τὰ Ν.Π.Δ.Δ.· προϋπόθεσις νὰ λαμβάνῃ ὁ ἀπολυόμενος ἐπὶ χρόνον μὴ ὡρισμένον· ἰσχυρισμὸς μισθωτοῦ περὶ καθορισμοῦ ὡρισμένου χρόνου συμβάσεως πρὸς κατατρατήγησιν τοῦ νόμου 2112/1920· κρίσις τοῦ δικαστηρίου περὶ δεδικαιολογημένου τοῦ ὡρισμένου χρόνου τῆς συμβάσεως, ΙΙ 1233 σ. 1424.—Ἰσχὺς κατ' ἄρθρον 24 § 7 νόμου 4464/1965 τῶν κειμένων διατάξεων νόμου 2112/1920 κλπ. περὶ ἀποζημιώσεως λόγῳ λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ διὰ τοὺς ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου μισθωτούς, τοὺς προσφέροντας τὰς ὑπηρεσίας των εἰς τὸ Δημόσιον καὶ Ν.Π.Δ.Δ., τῶν ἀπολυθέντων διεπομένων ἐξ ὁλοκλήρου ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ μὴ ἐφαρμοζομένων τῶν διατάξεων τῶν ἐκ' ἀριθ. 956 καὶ 976/1947 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου· δικαίωμα τῆς ἀποζημιώσεως καὶ ἂν ἡ ἀπόλυσις προῆλθε συνεπείᾳ πειθαρχικοῦ παραπτώματος, ὡς εἶναι ἡ παραμέλησις τῶν καθηκόντων, ἐκτὸς ἂν αὕτη ἐγένετο ἐπὶ σκοπῷ ἐξαναγκασμοῦ τοῦ ἐργοδότου εἰς ἀπόλυσιν, ΑΠ 533 σ. 1478.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μισθωτῶν Δημοσίου καὶ Ν.Π.Δ.Δ., ΝΖ σ. 734, Σημ. σ. 624, Σημ. σ. 760, Σημ. σ. 1216.—Δυνατὴ κατ' ἄρθρον 2 ἀ.ν. 283/1968 ἡ λῆξις τῆς θητείας ἢ ἐμμίσθου ἐντολῆς ἢ ἑφ' ὁιανδήποτε μορφὴν συμβάσεως παροχῆς νομικῶν ὑπηρεσιῶν ὑπὸ νομικῶν ἢ δικαστικῶν συμβούλων ἢ δικηγόρων τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 αὐτοῦ Ὑπηρεσιῶν, Νομικῶν Προσώπων, Δημοσίων Ἐπιχειρήσεων, Ὀργανισμῶν, Τραπεζῶν κλπ.· ἐξαίρεσις τῶν τοποθετηθέντων ἀναγκαστικῶς εἰς τὰ ὡς ἄνω Νομικὰ Πρόσωπα κλπ. δικηγόρων ὡς πολεμιστῶν τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ΙΙ 4677 σ. 1226. —Σύμβασις περὶ παροχῆς ἐργασίας καθιστ-

έργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν, ΙΙ 20 σ. 1173.—Κρίσις ἑκάστοτε δι' ὑπαγωγὴν εἰς ἀσφάλισιν Ι.Κ.Α., ἂν ὁ προσφέρων τὴν ἐργασίαν πληροῖ τὴν προϋπόθεσιν περὶ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ἢ ἀπεναντίας διατηρῇ ἐλευθερίαν ἐνεργείας, ὅτε δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν ἀσφάλισιν· παροχὴ ἐργασίας δυνάμει συμβάσεως ἔργου. ΣΕ 1336 σ. 1126.

Μίσθωσις πράγματος. Ἀγωγὴ κατ' ἐργατικὴν διαδικασίαν ὑπὸ πλειόνων ἐργαζομένων· ἐφαρμοστέοι ἐπὶ μικτῆς συμβάσεως, τοιαύτης περὶ μισθώσεως πράγματος καὶ μισθώσεως ἐργασίας, νομικοὶ κανόνες· ἁρμοδιον δικαστήριον. Ε 197 σ. 588.— Χαρακτὴρ συμβάσεως ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου ταξὶ ὡς μισθώσεως προσοδοφόρου πράγματος, ἐλλειπούσης ἐξαρτήσεως αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἐργοδότου, ΙΙ 2405 σ. 1429.

Μισθωτοί. Βλ. λ. **Ὑπάλληλοι ἰδιωτικοί. Ὑπηρέται** καὶ τὰ κατ' ἰδίαν θέματα εἰς τὰς οἰκείας λέξεις.

Μονιμότης. Ἄρσις μονιμότητος διευθυντῶν καὶ νομικῶν συμβούλων Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων, ΑΠ 94 σ. 527, ΑΠ 264 σ. 997, ΑΠ 423 σ. 1434.

Μονοπώλια. Ἀνεφάρμοστον τῶν περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως διατάξεων ἐπὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Κράτους ἀσκουμένων βιομηχανιῶν καὶ μονοπωλίων. ΑΠ 598 σ. 1552.

Ν

Ναοί. Νεωκόροι· καθωρίστρια· τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 253. —Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν περὶ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφάλισιν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 καὶ τῶν ἱεροψαλτῶν, μὴ περιλαμβανομένων εἰς τοὺς ἱεροψάλτας τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. ΣΕ 389 σ. 1390.—Εὐθύνη Ἱεροῦ Ναοῦ ἐναντι ὑπηρετοῦντος ἱεροψάλτου· δεδικασμένον ἐξ ἀκυρωτικῆς ἀποφάσεως Συμβουλίου Ἐπικρατείας ὡς πρὸς τὴν θέσιν ἱεροψάλτου Ἱεροῦ Ναοῦ περιλείσεως τοῦ Ναοῦ εἰς ὑπερημερίαν κατ' ἄρθρον 349 Α.Κ. καὶ δικαίωμα μισθοῦ κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ.· διορισμὸς ἢ παῦσις ἱεροψάλτου κατ' ἀ.ν. 2200/1940, ΑΠ 660 σ. 372.

Ναύσταθμος. Καθορισμὸς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 12/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Α.Δ.Α. Πειραιῶς κατωτάτων ὁρίων βασικῶν ἡμερομισθίων τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ Βασιλικοῦ Ναυστάθμου Σαλαμῖνος καὶ τῶν λοιπῶν Ὑπηρεσιῶν Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ, πλὴν περιοχῆς Κρήτης· ἐφαρμογὴ ἐπὶ ἠλεκτροτεχνιτῶν τῆς ἀπὸ 15 Ἰουλίου 1965 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἠλεκτροτεχνιτῶν βιομηχανίας. ΑΠ 310 σ. 1050.

Ναυτικοί. Νόμιμος μισθὸς κυβερνητῶν ρυμουλκῶν Ο.Α.Π.· ἐφαρμογὴ καὶ ἐπ' αὐτῶν τῆς ὑπ' ἀριθ. 48522/1962 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας· σύμβασις ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου· ὥρα ἀπασχολήσεως, ΑΠ 537 σ. 96.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ναυτικοῦ καὶ ἔξοδα παλιννοστήσεως· βάσις ἀγωγῆς ναυτικοῦ περὶ ἐπιδικάσεως εἰς αὐτὸν κατ' ἄρθρα 74 καὶ 78 Κ.Ι.Ν.Δ. ἐξόδων παλιννοστήσεώς του, ὡς καταγγελθείσης ὑπ' αὐτοῦ τῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας (ναυτολογήσεως) εἰς λιμένα τῆς ἀλλοδαπῆς, λόγῳ τοῦ ὅτι ὁ πλοίαρχος τοῦ σκάφους, εἰς ὃ ὑπηρέτησεν, ὑπέπεσεν ἐναντί του εἰς βαρεῖαν παράβασιν τῶν καθηκόντων του· κρίσις ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου ὡς ἀναποδείκτων ἐπιδίκασις ὅμως τῶν ἐξόδων παλιννοστήσεως, δεχθείσης, ὅτι ἐκ τῶν ἀποδειχθέντων προέκυπτεν, ὅτι ἡ σύμβασις ἐλύθη κοινῇ τῶν διαδίκων συναινέσει· ἀναιρεσις τῆς ἀποφάσεως, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπῆρχε τοιαύτη βάσις ἐν τῇ ἀγωγῇ, ΑΠ 142 σ. 1057.—Ἐφαρμοστέα ἐπὶ συμβάσεως ναυτικῆς ἐργασίας διατάξεις· σύμβασις ναυτικῆς ἐργασίας ἐκείνη, διὰ τῆς ὁποίας προσλαμβάνεταί τις, ἵνα παράσχῃ τὰς ὑπηρεσίας του ὡς μηχανοδηγοῦ ἐπὶ πλοίου χωρητικότητος καθαρᾶς ἄνω τῶν 10 κόρων, προορισμένου δὲ νὰ ἐνεργῇ μεταφορὰς πραγμάτων εἰς οἱανδήποτε θαλασσίαν περιοχὴν ἢ τὴν ρυμούλκησιν ἢ ἄλλην ναυτιλιακὴν ἐργασίαν· ἀπόδειξις ὑπὸ τὸ κράτος ἰσχύος τοῦ ἄρθρου 537 Ἐμπορικοῦ Νόμου καὶ διὰ μαρτύρων, ὅταν δὲν ἐτηρεῖτο ναυτολόγιον· ἀνεφάρμοστον ἐπὶ τῆς συμβάσεως ταύτης τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 656 καὶ 662 Α.Κ., ὡς καὶ τῶν τοῦ νόμου 2112/1920· ἐφαρμογὴ πρὸ τοῦ νόμου 3816/1958 τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 561 Ἐμπορικοῦ Νόμου καὶ μετὰ τὸν νόμον τοῦτον τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 72· καταγγελία συμβάσεως ναυτολογήσεως ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου, ΑΠ 157 σ. 1057.

Ναυτικὸν Ἀπομαχικὸν Ταμεῖον Βλ. λ. **Ταμεῖα.**

Ναυτικὸν Βασιλικόν. Βλ. λ. **Ναύσταθμος.**

Νεκροκομισταί. Ἀνεφάρμοστον μειώσεως προσαυξήσεως δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς ἐπὶ περιπτώσεων, καθ' ἃς ὁ μισθωτὸς τελεῖ κατὰ τὸν ἐπιλοίπον χρόνον ἐν ἀναμονῇ, ὡς ἡ περίπτωσις τῶν νεκροκομιστῶν, ΑΠ 312 σ. 912.

Νεοπολεμισταί Προστασία νεοπολεμιστῶν· ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ, ὑπαγομένου εἰς τὸν νόμον 1799/1942 κατὰ ν. 971/1949, ὡς ἐκ τοῦ ὅτι οὐδέποτε μέχρι τῆς ἀπολύσεως του, οὔτε καὶ μετέπειτα, προσήγαγε διαφόρως διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῶν ἐκ τοῦ νόμου τούτου εὐεργετημάτων, οὐδὲ ἐδήλωσέ τι περὶ τῆς ὡς ἀγωνίστου τῆς ἐθνικῆς ἀντιστάσεως ἰδιότητος του καὶ τῶν ἐκ τοῦ νόμου 971/1949 δικαιωμάτων του, οὔτε καὶ μετὰ τὴν ἀπόλυσίν του μέχρι τῆς ἀγωγῆς, τὴν ὁποίαν ἤγειρε μετὰ δεκαπενταετίαν· ἀναιρεσις ἀποφάσεως, μὴ λαβούσης ὑπ' ὄψιν τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον, ἀσκοῦντα σύνηθη ἐπιρροήν, ὡς θεμελιοῦντα τὴν κατ' ἄρθρον 281 Α.Κ. ἔνστασιν, ΑΠ 148 σ. 1056.

Νεωκόροι. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 253.

Νομάρχης. Ἁρμοδιότης ἐπαπτεύοντος Νομάρχου δι' ἐπιβολὴν αἰτήσεως διαλύσεως σωματείου κατ' ἄρθρον 105 Α.Κ.· ἁρμοδιότης τοῦ καὶ μετὰ τὸ ν.δ. 4361/1964 διάλυσις σωματείου λόγῳ ἐγκαταλείψεως τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ, συναγομένης ἐκ τῆς μακρᾶς ἀδρανείας· παραδεκτὴ ἡ εἰσαγωγὴ τῆς αἰτήσεως ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου κατὰ τὴν διαδικασίαν τῆς ἑκουσίας δικαιοδοσίας κατ' ἄρθρα

ας ἢ ἐπιχορηγουμένων ὑπὸ τοῦ Κράτους, ἐφ' ὅσον ἡ εἰς τὸ Ταμεῖον ἢ τὸν Κλάδον εἰσφορὰ τοῦ ἐργαζόμενου ὑπερβαίνει κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐξόδου τὸ διπλάσιον τῆς εἰσφορᾶς τοῦ ἀπαλλήλου ἢ ἱσταται ὑπὲρ τοῦ Ταμείου ἢ τοῦ Κλάδου κοινωνικὸς πόρος ἢ ἐν γένει ἐπιβάρυνσις τρίτων' ἔννοια τῆς διατάξεως ὑπάλληλοι τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Στρατοῦ, ΑΠ 470 σ. 1248.—Ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις δικηγόρων πολεμιστῶν εἰς Νομικὰ Πρόσωπα κατ' ἀ.ν. 1836/1951' προϋποθέσεις' ἀπόλυσις κλπ. Βλ. λ. **Στράτευσις** (παράγρ. Β').—Ὑπαγωγὴ εἰς ὑποχρέωσιν προσληψεως πολεμιστῶν τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Ν.Π.Δ.Δ.' ὑποχρέωσις καὶ τοῦ Ι.Κ.Α.' ἐπιτρεπτὸν κατὰ ν.δ. 61/1968 ὑποβολῆς αἰτήσεως πολεμιστοῦ πρὸς ἀναγκαστικὴν πρόσληψιν ὁποτεδήποτε καὶ θεώρησις τῶν πρὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ αἰτήσεων ἐπιμορφώσεως' προστασία θυμάτων πολέμου' διατήρησις Νομαρχιακῶν Συμβουλίων προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ Στρατοῦ, ΣΕ 414 σ. 716.—Ἀναγκαστικὴ πρόσληψις πολεμιστῶν ὑπὸ Δημοσίου καὶ Ν.Π.Δ.Δ., Σημ. σ. 1280.—Κ.Τ.Ε.Α.' χαρακτήρ' συγχώνευσις' νομοποίησις. Βλ. λ. **Αὐτοκίνητα** (παράγρ. 1).—Δ.Ε.Η.' Νομικὸν Πρόσωπον Ἰδιωτικοῦ Δικαίου' ἀποτελεῖ ὅμως Δημοσίαν Ἐπιχείρησιν κοινῆς ὠφελείας' διοικητικὴ καὶ οἰκονομικὴ αὐτοτέλεια' διοικητικὰ προνόμια, ὡς ἐὰν εἶναι τὸ Δημόσιον, ΙΙ 125 σ. 1372.— Κρατικὸς Ὀργανισμὸς Μηχανημάτων Δημοσίων Ἔργων' Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, ΑΠ 430 σ. 1377.—Λήμανσις περιωρισμένης διαλαθέντων συλλογῶν καὶ ἀπαιτήσεις ἰδιωτῶν, Γν.Σ. σ. 667.—Προσωρινὴ ἐκτέλεσις κατὰ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου' ἀνεπίτρεπτος ἡ προσωρινὴ ἐκτέλεσις ἀποφάσεως κατὰ τῆς Δ.Ε.Η., ἀπαλλαγὴ ἀνάσης τῶν δικαστικῶν προνομίων τοῦ Δημοσίου' διατήρησις τῶν προνομίων τούτων καὶ μετὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 71 Κώδικος Πολ. Δικονομίας' ἔννοια τῆς διατάξεως, ΙΙ 1178 σ. 1373, ΙΙ 125 σ. 1372.—Ὑποχρεώσεις ἀτομικῶν ἢ Νομικῶν Προσώπων (ἐκτὸς τοῦ Δημοσίου), ἅτινα ἀπασχολοῦσαν ὑγειονομικὸν εἰς τὴν καταβολὴν τῆς πρὸς τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Ὑγειονομικῶν εἰσφορᾶς, οἱαδήποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ μεταξὺ αὐτῶν ὑφισταμένη σχέσις' ἀπαλλαγή τῆς εἰσφορᾶς, ΑΠ 243 σ. 1507.—Δικαίωμα τοῦ Ταμείου Ὑγειονομικῶν δι' ἐπιβολὴν εἰσφορῶν ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν ὑγειονομικῶν, εἰς βάρος τῶν παρ' αἷς οὗτοι ὑπηρετοῦσαν οἱωνδήποτε Νομικῶν Προσώπων καὶ ἐπιχειρήσεων, ἐξαιρέσει τοῦ Δημοσίου' καταργήσεις τῶν προγενεστέρων διατάξεων περὶ Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς, ΑΠ 329 σ. 1503.—Νομικὸν Πρόσωπον τὸ Ι.Κ.Α. καὶ οὐχὶ Τμῆμα Δημοσίας Ὑπηρεσίας, ΑΠ 588 σ. 1554. Βλ. καὶ τὰ κατ' ἰδίαν Νομικὰ Πρόσωπα εἰς τὰς οἰκείας λέξεις, ἤτοι **Ἀνεργίας Ὀργανισμός, Λῆροι - Κοινότητες, Ἠλεκτρικαὶ Ἐπιχειρήσεις, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Νοσοκομεῖα, Ὀργανισμοί, Σιδηρόδρομοι, Σωματεῖα, Ταμεῖα, Ὑδάτων Ἑταιρεία κλπ.**

Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους. Διακοπὴ προθεσμίας ἄρθρου 6 § 2 νόμου 3138/1955 δι' ὑποβολῆς διαφορᾶς εἰς Διοικητικὴν Ἀρχήν, οἷον τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους, ΙΙ 5216 σ. 31, Εἰσαγ. σ. 31.

Νομιμοποίησις. Βλ. λ. **Διάδικοι.**

Νομιμοφροσύνη. Προστασία συνδικαλιστικοῦ στελέχους, ὑπαγομένου εἰς τὸ Δημόσιον' ἰσχυρισμὸς Δημοσίου περὶ ἀπολύσεως δι' Ἐλλειψιν νομιμοφροσύνης, ΙΙ 22441 σ. 33.—Ἔλλειψις πιστοποιητικοῦ νομιμοφροσύνης κατ' ἄρθρον 1 ἀ.ν. 516/1948' ἀκυρότης συμβάσεως καὶ ἀξίωσις μισθοῦ πρὸς ἀπόδοσιν ὠφελείας ἐργοδότου κατ' ἄρθρα 904, 907 Α.Κ., ΑΠ 29 σ. 369—Ἄκυρος σύμβασις ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, μὴ τηρηθείσης τῆς διαδικασίας νομιμοφροσύνης' συνέπειαι, ΑΠ 91 σ. 441.—Πρόσληψις διηγόρου πρὸς Ν.Π.Δ.Δ. ἄνευ τηρήσεως τῆς διαδικασίας νομιμοφροσύνης' καταχρηστικὴ ἡ ἔνστασις περὶ ἀκυρότητος τοῦ διορισμοῦ, διαπιστωθείσης ἐν τῷ μεταξὺ ὁρμοδίως τῆς νομιμοφροσύνης τοῦ διορισθέντος, ΑΠ 145 σ. 630.—Νομιμοφροσύνη ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ, ΙΙ 1991 σ. 1313.— Ἔλεγχος νομιμοφροσύνης ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ κατ' ἀ.ν. 516/1948' ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθοῦ, ΑΠ 373 σ. 980.—Διορισμὸς ἢ πρόσληψις εἰς Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, οἷον τὸ Ι.Κ.Α., μετὰ τήρησιν τῶν περὶ νομιμοφροσύνης διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 516/1948' ἔνστασις περὶ ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως, μὴ διαπιστωθείσης νομίμως τῆς νομιμοφροσύνης' καταχρηστικὴ ἄσκησις ταύτης κατ' ἄρθρον 281 Α.Κ., ΑΠ 391 σ. 1040.

Νομοθετικὴ ἐξουσιοδότησις. Βλ. λ. **Νόμος.**

Νόμος. Ἔννοια ὅρου «ἠθικὸς νόμος» τοῦ ἄρθρου 9 § 1 τοῦ Συντάγματος, ΝΖ σ. 5.—Σπουδαῖος λόγος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἄρθρον 672 Α.Κ.' νομικὴ ἔννοια, ἐλεγκτὴ ὑπὸ Ἀρείου Πάγου, Εἰσαγ. σ. 28. — Νομικὴ ἔννοια ἡ ἀπαλληλικὴ ἰδιότης, Εἰσαγ. σ. 78.—Ἀναγκαῖον κατὰ συνταγματικὴν ἀρχὴν στοιχείων τοῦ κύρους τοῦ νόμου ἡ δημοσίευσις αὐτοῦ δυνατὴ ὑπὸ τοῦ νομοθέτου ἢ ἐκδήλωσις τῆς βουλήσεώς του καθ' οἱονδήποτε τρόπον, ἤτοι καὶ διὰ παραπομπῆς εἰς ἕτερον κείμενον, ἀσφαλῶς ἢ ἐγγράφου, προϋποθέσεις ἵνα τῆς ἰσχύος ταύτων νὰ ἔχουν δημοσιευθῆ κατὰ τὰ οὐσιώδη μέρη των εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως' Ἑλληνικὸν δικαίωμα ἐπαλλήλων Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8ης/1946 ἐγκυκλίου αὐτῆς, περὶ τοῦ ὁποίου ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 § 8 νόμου 4504/1966, μὴ δημοσιευθείσης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὸ οὐσιῶδες περιεχόμενόν της, ΑΠ 503 σ. 94, ΑΠ 458 σ. 1381.—Ὑπαγωγὴ ἐκ τοῦ Συντάγματος εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν δικαιώματος πρὸς ἔκδοσιν ἐφημεριακῶν νόμων, ἐφαπτομένων ταύτης εἰς τὴν στερέτησιν μόνην, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἐρμηνευόμενος νόμος εἶναι ἀσαφὴς καὶ οὗτος προέκυψαν διαφωνίαι περὶ τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας αὐτοῦ' δικαίωμα τῶν δικαστηρίων πρὸς ἔλεγχον τῆς ὑπάρξεως τῆς προϋποθέσεως ταύτης' διατάξεις ἀ.ν. 31/1967 καὶ ἀ.ν. 257/1967 περὶ ἀποζημιώσεως ἀπολυομένων διενθεντῶν κλπ.

στρίας εἰς Ν.Π.Δ.Δ.· χαρακτηρισμὸς ὡς μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ οὐχὶ μισθώσεως ἔργου, ἐφ' ὅσον ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν παροχῆς τῆς ἐργασίας ἐπ' ἀορίστου χρόνου ἔναντι μισθοῦ, συμμορφωμένη πρὸς τὰς ὁδηγίας τοῦ ἐργοδότου καὶ διατελοῦσα οὗτος πρὸς αὐτὸν εἰς σχέσιν ἐξαρτήσεως· ἔλλειψις πιστοποιητικοῦ νομιμοφροσύνης κατ' ἄρθρον 1 ἀ.ν. 516/1948· συνέπειαι. ΑΠ 29 σ. 369.—Προσληφθεὶς δικηγόρος εἰς Ν.Π.Δ.Δ. ἄνευ τηρήσεως τῆς διαδικασίας νομιμοφροσύνης· καταχρηστικὴ ἡ ἔνστασις περὶ ἀκυρότητος τοῦ διορισμοῦ, διαπιστωθείσης ἐν τῷ μεταξὺ ἀρμοδίας τῆς νομιμοφροσύνης τοῦ διορισθέντος. ΑΠ 145 σ. 680.—Ἐπέκτασις ἐφαρμογῆς ἀ.ν. 65/1967 ἐπὶ Ὀργανισμῶν ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀναφορὰ εἰς Ὀργανισμούς, ἀποτελοῦντας Νομικὰ Πρόσωπα, μὴ περιλαμβανομένων καὶ Λογαριασμῶν Κανονικῆς Ἀσφαλίσεως, ἱδρυθέντων διὰ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, οἷος ὁ Εἰδικὸς Λογαριασμὸς Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἐμπορικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ἱδρυσις Ν.Π.Ι.Δ., ΣΕ 1133 σ. 769.—Ἐφαρμογὴ νόμων 551/1915 καὶ ἐπὶ Νομικῶν Προσώπων Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, Π 90 σ. 1117.— Τακτοποίησις ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ Ν.Π.Δ.Δ. (ὁδηγίαι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 169/1969), ΝΖ σ. 1516. — Ἄρθρον 126 § 2 τοῦ Συντάγματος· περιορισμὸς ἁμοιβῶν ἢ ἄλλων ἀπολαβῶν ἐμμίσθων ὑπαλλήλων ἐκ Δημοσίων Ταμείων ἢ Ταμείων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, συνδεομένων διὰ συμβάσεως μετὰ τοῦ Κράτους ἢ ἀπολαυόντων προνομίων κλπ.· ἔννοια καὶ σκοπὸς τῆς διατάξεως. ΝΖ σ. 7.—Ἀνώτατον ὅριον ἀποδοχῶν ὑπαλλήλων· διευκρινήσεις. Σημ. σ. 144.—Μισθὸς δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.. Ἐγκ. σ. 464. —Ἀποδοχαὶ προσωπικοῦ Ν.Π.Δ.Δ., Γν.Σ. σ. 1537.—Ἀναφορὰ τῶν προβλεπουσῶν τὴν χορήγησιν προσαυξήσεως μισθῶν ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου λόγῳ πολυετίας καὶ εὐδοκίμου παραμονῆς εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν (τριετῶν) διατάξεων εἰς τὸ τακτικὸν καὶ ὄχι εἰς τὸ ἐπὶ θητείᾳ προσωπικὸν τῶν Νομικῶν τούτων Προσώπων· ἀποδοχαὶ ἰατρικοῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπὸ ν.δ. 2592/1953 διεπομένων Ἱδρυμάτων κατὰ ν.δ. 3623/1956· σκοπὸς τοῦ τοιούτου καθορισμοῦ ἀποδοχῶν· παραπομπὴ εἰς Ὁλομέλειαν Ἀρείου Πάγου. ΑΠ 554 σ. 252.—Χορήγησις διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1031/1958 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθείσης διὰ τοῦ ν.δ. 4242/1962 προσαυξήσεως τοῦ βασικοῦ μισθοῦ τοῦ ὀργανικοῦ αὐτοῦ βαθμοῦ εἰς πάντα τακτικὸν ὑπάλληλον Ν.Π.Δ.Δ., παραμένοντα ἐπὶ τὴν τριετίαν ἐν τῷ αὐτῷ ὀργανικῷ βαθμῷ· ἔλλειψις τοῦ δικαιώματος τούτου τῶν ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τῶν Ν.Π.Δ.Δ., ΑΠ 663 σ. 326.—Δαπάναι μετακινήσεως ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.· καταβολὴ κατ' ἄρθρον 9 § 3 ἀ.ν. 1538/1950 εἰς τοὺς ὑπαλλήλους, τοὺς ἐκτελοῦντας ὑπηρεσίαν ἐκτὸς Γραφείου, διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῆς ὁποίας ὑποβάλλονται εἰς δαπάνας μετακινήσεως ἐντὸς τῆς ἕδρας των, τῆς πρὸς χορηγουμένης ἀποζημιώσεως ἅμα τῇ ἐξόδῳ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας εἰς τοὺς ὑπαλλήλους Ν.Π.Δ.Δ., Τραπεζῶν, Ἐπιχειρήσεων καὶ Ὀργανισμῶν κοινῆς ὠφελεί-

γήτου πλουτισμού τοιαύτης· έννοια άρθρου 938 Α.Κ.· ωφέλεια εκ παροχής εργασίας από νοσοκόμου δυνάμει εργασιακής συμβάσεως ιδιωτικού δικαίου, ΑΠ 631 σ. 329.—Δικαίωμα των πρακτικών νοσοκόμων των Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων, τα οποία ύπαγονται εις την εποπτείαν του Υπουργείου Κοινωνικής Προνοίας, του μισθού των δημοσιοϋπαλληλικών βαθμών, εις ους εντάσσονται και προάγονται κατά τας διατάξεις του ν.δ. 683/1948 και ν.δ. 3097/1954, ως και πασών των προσαυξήσεων και επιδομάτων, τα οποία παρέχονται προς τους ισοβάθμους αυτών δημοσίους υπαλλήλους, όχι όμως και των παρεχομένων εις τους ιδιωτικούς τοιούτους· έλλειψις δικαιώματος των δυνάμει των υπ' αριθ. 8900/1946 και 18310/1946 προσαυξήσεων αμοιβής δι' εργασίαν κατά Κυριακάς, ως και διά νυκτερινήν τοιαύτην· θέσπισις υποχρεώσεως διαβαθμίσεως των νοσοκόμων· αποζημίωσις λόγω αδικοπραξίας· υπερωριακή εργασία, ΑΠ 79 σ. 654.—Διαβάθμισις νοσοκόμων Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων και εξομοίωσις τούτων από μισθολογικής απόψεως προς δημοσίους υπαλλήλους, δικαιουμένων του μισθού των ισοβάθμων των δημοσίων υπαλλήλων και των εις τοιούτους παρεχομένων προσαυξήσεων και επιδομάτων και όχι και των παρεχομένων εις ιδιωτικούς υπαλλήλους δι' υπουργικών αποφάσεων ή συλλογικών συμβάσεων· παροχή οικήσεως και τροφής εις το νοσηλευτικόν προσωπικόν των Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων ιδιωτικού δικαίου προς εξυπηρέτησιν λειτουργικών αναγκών των Ιδρυμάτων· μη παροχή ούτω επιδόματος επί πλέον του μισθού, αποκλειομένης τόσον της αναλόγου μειώσεως του μισθού λόγω παροχής τροφής και οικήσεως, όσον και του υπολογισμού της αξίας των παροχών τοιούτων διά τον καθορισμόν του ύψους των επιδομάτων ή αποζημιώσεων, ΑΠ 311 σ. 985.—Διαβάθμισις νοσοκόμων, υπαγομένων εις Νοσηλευτικά Ιδρύματα· ισχύς, όσον αφορά τον βαθμόν και τας αποδοχάς, ενιαίας ρυθμίσεως υπό μόνου του Δημοσιοϋπαλληλικού Κώδικος, μη δικαιουμένων τούτων πρόσθετον αμοιβής ή αποζημιώσεως δι' οιανδήποτε υπηρεσίαν, παρεχομένην εντός των ορίων της υπαχρεωτικής εργασίας, του μηνιαίου μισθού οριζομένου δια παρεχομένην εργασίαν κατά πλήρες ωράριον, όπερ διά το κατώτερον νοσηλευτικόν προσωπικόν έχει καθορισθή εις 8 ώρας κατά την ημέραν και 7 κατά την νύκτα· παραγραφή της απαιτήσεως εκ της αδικοπραξίας και απαίτησις εκ του αδικαιολογήτου πλουτισμού· εις τι συνίσταται η απαίτησις, ΑΠ 417 σ. 1437.—Τεκμάρτα ημερομίσθια δι' εισφοράς Ι.Κ.Α., Έγκ. σ. 253.

Νοσοκόμοι. Βλ. και λ. **Νοσοκομεία**. Πρόσληψις υπό του Ι.Κ.Α. επί εξαιρετικών περιπτώσεων, απαιτουσών την ενίσχυσιν του δευτερεύοντος υγιονομικού προσωπικού· χρησιμοποίησις· ανάγκης ή σύμβασις προσλήψεως διά χρόνον πέραν των τριών μηνών διά το επί πλέον· πρόσληψις πρακτικής νοσοκόμου δι' εφεδρείαν κατ' οίκον ένσπειρον και αποδοχαί, ΑΠ 313 σ. 1438.

Νόσος. Βλ. λ. **Ασθένεια**.

Νυκτερινή εργασία. Εργασία κατά τας νυκτερινάς ώρας (12 - 06')· δικαίωμα κατά την ε.σ. 18310/1946, ως ηρμηνεύθη διά της ε.σ. 25825/1951, προσαυξήσεως του 1/25 του νομίμου μισθού ή του ημερομισθίου κατά 25%, ανεξαρτήτως της ιδιότητος και της κατά μόνον ή μη τρόπον απασχολήσεως κατά τας άλλο ώρας, ΝΖ σ. 104.— Έλλειψις δικαιώματος προσαυξήσεως κατά την ε.σ. 27019/1953 των παρεχόντων εργασίαν αποκλειστικώς ως εκ της φύσεως της εργασίας κατά τας νυκτερινάς ώρας, εφ' όσον αι καταβαλλόμεναι αποδοχαί είναι κατά 25% ανώτεραι των νομίμων, ΝΖ σ. 104.—Τρόπος υπολογισμού της προσαυξήσεως, εάν μετά της εργασίας κατά Κυριακήν συντρέχη και νυκτερινή· όφελή της προσαυξήσεως επί επιτρεπτώς παρεχομένης εργασίας, ΝΖ σ. 104.—Αντιφάσιμοτον υπουργικής αποφάσεως περί προσαυξήσεως αμοιβής δι' εργασίαν νυκτερινήν επί προσώπων, κατεχόντων θέσιν επαπτείας ή διευθύνσεως ή εμπιστοσύνης, ΑΠ 144 σ. 520.—Έλλειψις δικαιώματος προσαυξήσεως αμοιβής δι' εργασίαν νυκτερινήν των πρακτικών νοσοκόμων Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων, υπαγομένων εις την επαπτείαν του Υπουργείου Κοινωνικής Προνοίας, ΑΠ 79 σ. 654.—Πρόσθετος αμοιβή δι' εργασίαν νυκτερινήν· παραγραφή πενταετής, Π 735 σ. 1169.—Εργασία κατά Κυριακάς και νύκτας καθ' ιστορίαν παράνομον, ήτοι άκυρος· δικαίωμα επί των προσαυξήσεων ως αποζημιώσεως κατά τας διατάξεις περί αδικαιολογήτου πλουτισμού εικοσαετής παραγραφή της αξιώσεως, Π 735 σ. 1169.—Πρόσθετος αμοιβή περιοπτών (σεμνοτύφων) ζυχαροπλαστείων δι' εργασίαν κατά Κυριακάς και νύκτας δυνάμει των ε.σ. 8900/1946 και 18310/1946· επολογισμός επί του εις χρήμα καταβαλλομένου μηνίου συμβολικού μισθού, Π 1976 σ. 1185.—Εφαρμογή διατάξεων περί ελαχίστου ορίου αμοιβής και περί προσαυξήσεως διά νυκτερινήν εργασίαν μόνον επί κανονικώς πλήρους απασχολήσεως κατά τας κανονισμένας ώρας εργασίας ή τοιαύτης διατηρήσεως εν εγρηγόρσει των σωματικών ή πνευματικών δυνάμεων προς χρησιμοποίησιν αυτών υπό του εργοδότου άνω πάσαν στιγμήν· παρωχημένη φύλαξις μετά το πέρας της εργασίας μετά της οικογενείας του εις οίκημα, παραχωρηθέντα αυτώ εντός του χώρου των εγκαταστάσεων προς κατοικίαν αυτού, δεν λογίζεται εργασία, προσπιπτουσών επί των διατάξεων περί ελαχίστου ορίου αμοιβής και προσαυξήσεως διά νυκτερινήν εργασίαν, Π 536 σ. 1235.—Εάν αι προσαυξήσεις δι' εργασίαν κατά Κυριακάς και νύκτας (75% και 25%) των μισθών και ημερομισθίων δέον να συνυπολογίζονται προς εξεύρεσιν του ορίου εξομοιώσεως των γενικών κατωτάτων ορίων μισθών και ημερομισθίων κατά τας ειδικάς γενικάς συλλογικάς συμβάσεις εργασίας, Γν. Σ. σ. 1254.

Νυκτοφύλακες. Βλ. λ. **Φύλακες**.

Ξ

Ξενοδοχεία. Απασχόλησις ως μαθητευομένου Ξενοδοχείου ανηλίκου· ειδικαί διατάξεις άν. 193/

Γεωργικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων, ΑΠ Ολ. 565 σ. 81.—Νόμος μὴ χαρακτηριζομενος ὡς ἑρμηνευτικός, ἀλλ' ὅμως ἔχων ἀναδρομικὴν ἰσχύν κατὰ τὴν νομοθετικὴν θέλησιν, ΑΠ 24 σ. 527.—Ἑρμηνευτικὴ ἀρχή, ὅτι ὁ κατ' ἰδίαν κανὼν δικαίου δὲν ἐξετάζεται μεμονωμένος, ἀλλ' ἐντὸς τοῦ πνεύματος καὶ τῆς συνολικῆς κατευθύνσεως τοῦ θεσμοῦ, μάλιστα σχετικὰς ἔτι πρὸς τὴν ἠθικὴν καὶ κοινωνικὴν ἀποστολὴν τοῦ δικαίου, Π 229 σ. 156.— Παραβίασις τοῦ κατ' ἄρθρα 173 καὶ 204 Α.Κ. γενικοῦ ἑρμηνευτικοῦ κανόνος· ἔλεγχος Ἀρείου Πάγου· προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς καὶ κατάλειψη ἢ διατύπωσις ἀμφιβολίας ὡς πρὸς τὸ ἀληθὲς περιεχόμενον τῆς δηλωθείσης βουλήσεως, ΑΠ 139 σ. 728.—Ἀναίρεσις ἀποφάσεως, ὡς ἐκ τῆς ἀνεπαρκοῦς αἰτιολογίας της, ὅσον ἀφορᾷ τὴν λῆψιν ὑπ' ὄψιν τῶν ἑρμηνευτικῶν κανόνων τῶν ἄρθρων 173 καὶ 200 Α.Κ., καταστάντος ἀνεφίκτου τοῦ ἀναιρετικοῦ ἐλέγχου, ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τούτων, ΑΠ 15 σ. 731.—Ἰσχυρισμός, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ νόμου 3233/1955 περὶ ἀναδρομικότητος αὐξήσεως ἀποδοχῶν κατηργήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 136 § 1 τοῦ Συντάγματος, ὡς ἀντικειμένης εἰς τὸ ἄρθρον 82 § 2 αὐτοῦ, δι' οὗ ὁρίζεται, ὅτι φόρος ἢ ἄλλο οἱονδήποτε ὑπαγνημικὸν βάρος δὲν δύναται νὰ ἐπιβληθῇ διὰ νόμου ἀναδρομικῆς ἰσχύος, ΣΕ 1724 σ. 1055.—Κατονομασμὸς προσωπικοῦ Ἐπιμελητείας Τ. Ὁδάτων· ἰσχὺς ὡς νόμου, ΑΠ 573 σ. 82, ΑΠ 171 σ. 1371.—Ὀργανισμὸς Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας κλπ. Τραπέζης Ἑλλάδος καὶ Κανονισμὸς καταστάσεως ὑπαλλήλων αὐτῆς· ἰσχὺς ὡς συμβάσεως καὶ οὐχὶ ὡς νόμου· ἀνέλεγκτον ἐκτιμήσεως τοῦ περιεχομένου αὐτῶν, ΑΠ 506 σ. 179, ΑΠ 550 σ. 181.—Κανονισμὸς Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Δ.Ε.Η.· δὲν συνιστᾷ νόμον καὶ δὴ οὐσιαστικόν, ΑΠ 234 σ. 1125.—Ὑπουργικὴ ἀπόφασις 8900/1946 περὶ προσθέτου ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακάς· ἰσχὺς ὡς νόμου, ΑΠ 571 σ. 89.—Ἐξ ἀντικειμένου δίκαιον ἐκ κανονιστικῶν ὅρων συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ΝΖ σ. 666.—Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 281 Α.Κ. καὶ ἐπὶ δικαιωμάτων ἐκ νόμων δημοσίας τάξεως, Π 246 σ. 168.— Διατήρησις κατ' ἄρθρον 2 Α.Κ. τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου, ἐν ὅσῳ ἕτερος κανὼν δικαίου δὲν καταργήσῃ αὐτὸν ρητῶς ἢ σιωπηρῶς· δεκαετὴς παραγραφὴ εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α.· πενταετὴς ὅμως ἡ παραγραφὴ χρεῶν τοῦ Δημοσίου κατὰ τὸ ἄρθρον 69 νόμου ΣΠΒ' περὶ Λογιστικοῦ, ΑΠ 588 σ. 1554.—Νόμος γενικὸς δὲν δύναται νὰ καταργήσῃ εἰδικὰς διατάξεις, Π 4677 σ. 1226.—Κοίσις κατ' ἄρθρον 24 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολ. Δικονομίας περὶ τοῦ παραδεκτοῦ τῶν ἐνδίκων μέσων, τοῦ ἐπιτρεπτοῦ τῶν προβαλλομένων λόγων καὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀσκήσεως κατὰ τὸν νόμον, τὸν ἰσχύοντα κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως· ἐφαρμογὴ κατ' ἄρθρον 25 § 1 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τῶν ἄρθρων 518 καὶ 519 Κώδικος Πολ. Δικονομίας ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Κώδικος καὶ ἐπὶ τῶν ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς του καὶ ἑξῆς ἐκδιδομένων ἀποφάσεων, Π 1099 σ. 994. —Ἐξουσιοδότησις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας πρὸς καθορισμὸν ὑποχρέων εἰς πρόσληψιν πολεμιστῶν δικηγόρων Νομικῶν Προσώπων· ἔννοια αὐτῆς, ΣΕ 2596 σ. 24.—Ἀνεπίτρεπτον ἐπεξουσιοδοτήσεως, ΣΕ 2583 σ. 43.—Ἀκυρότης π.δ. 19.6/16.7.1955, διὰ τοῦ ὁποίου παρεσχέθη ἐξουσιοδότησις εἰς τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τοῦ Κρατικοῦ Ὀργανισμοῦ Μηχανημάτων Δημοσίων Ἔργων πρὸς καθορισμὸν προσθέτων ἀπολαβῶν προσωπικοῦ, ἀνεπιτρέπτου οὔσης τῆς μεταβιβάσεως τῆς ἐξουσιοδοτήσεως κατὰ γενικὴν ἀρχὴν τοῦ Δημοσίου Δικαίου, ΑΠ 440 σ. 1377.— Ἔκδοσις π.δ. 28.1/4.2.1938, καθορίζοντος ὥρας ἐργασίας ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς παρασχεθείσης ἐξουσιοδοτήσεως, ΑΠ 623 σ. 385.—Ἐλλείψεις ἐξουσιοδοτήσεως τῶν Ὑπουργῶν πρὸς καθορισμὸν δωρεάν τρόπου ὑπολογισμοῦ τῶν εἰσφορῶν ἐπὶ δώρων λόγῳ ἑορτῶν, ΑΠ 62 σ. 431.— Δαπάναι μετακινήσεως ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.· δυνατὸς ὁ καθορισμὸς τῆς δαπάνης κατ' ἀποκοπὴν καὶ κατὰ κατηγορίαν Νομικῶν Προσώπων διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν· εἰς τίνας ἀφορᾷ ἡ ἐξουσιοδότησις, ΑΠ 584 σ. 460.— Ἔννοια ἐξουσιοδοτήσεως ἄρθρου 8 § 3 ν.δ. 2500/1953 πρὸς καθορισμὸν μισθοῦ τῶν ἐπὶ συμβάσει ὑπαλλήλων Δημοσίου, ΑΠ 120 σ. 1122.—Νομοθετικὸν ἀκυρότης ἐκ τοῦ ἄρθρου 80 § 6 τοῦ Συντάγματος 1968 διατάξεως νόμου, ἀσχέτου πρὸς τὸ κύριον περιεχόμενον αὐτοῦ, ἢ νόμου περιέχοντος ἀσχέτους πρὸς ἀλλήλας διατάξεις· ν.δ. 169/1969 περὶ τακτοποιήσεως ἐκτάκτων ὑπαλλήλων Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ Ν.Π.Δ.Δ., Ἐπιστ. σ. 760. Βλ. καὶ λ. **Ἀναίρεσις, Δημοσία τάξις, Ἐργατικὸν Δίκαιον, Σύνταγμα.**

Νοσοκομεῖα. Ἀποδοχὰ ἰατροῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπὸ ν.δ. 2592/1953 διεπομένων Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων κατὰ ν.δ. 3623/1956· σκοπὸς τοῦ τοιούτου καθορισμοῦ ἀποδοχῶν παρομοιωθὲν εἰς Ὁλομέλειαν Ἀρείου Πάγου, ΑΠ 554 σ. 252. —Πρόσληψις κατ' ἄρθρον 11 ν.δ. 2592/1953 καὶ ἄρθρων 1 ν.δ. 3623/1956 τοῦ ἰατρικοῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπὸ τοῦ κράτους διεπομένων Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων καὶ παροχὴ τῶν ὑπηρεσιῶν του ἐπὶ θητείᾳ, μὴ ἀπολαμβάνοντος μονιμότητος· δικαίωμα τούτου πρὸς λῆψιν ὄχι μόνον τοῦ μισθοῦ τῶν μονίμων δημοσίων ὑπαλλήλων, κατὰ τὴν ἐν ἄρθρῳ 12 § 1 ν.δ. 2592/1953 καὶ ἄρθρῳ 2 § 1 νομ. δ/τος 3623/1956 καθοριζομένην βαθμολογικὴν ἀντιστοιχίαν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐπιδομάτων πολυετίας καὶ εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ τῶν πρὸς οὓς ἐξομοιοῦνται δημοσίων ὑπαλλήλων ὑπὸ τὰς ἰσχυούσας καὶ διὰ τούτους προϋποθέσεις, ΑΠ 386 σ. 919.—Διατάξεις περὶ διπλωματούχων ἀδελφῶν νοσοκόμων καὶ ἐπισκεπτριῶν· διαβάθμισις αὐτῶν· δικαίωμα τῶν διὰ τοὺς λοιποὺς δημοσίους ὑπαλλήλους ἀποδοχῶν καὶ προσαυξήσεων καὶ ἐπιδομάτων αὐτῶν· ὥρα ἐργασίας δημοσίων ὑπαλλήλων· ἀντιστοιχία τοῦ μισθοῦ εἰς ἐργασίαν, παρεχομένην κατὰ πλήρες ὡράριον· ποῖον τὸ νόμιμον ὡράριον· παραγραφὴ τῆς ἐξ ἀδικοπραξίας ἀπαιτήσεως καὶ διατήρησις τῆς ἐξ ἀδικαιολο-

εκτίμησις δόσεως όρκου και εξοδίκων εγγράφου ομολογίας, ΑΠ 71 σ. 591.

Όργανισμοί. Δικαιούται ως μέλη Συμβουλίων ή Επιτροπών Οργανισμών απαγορεύσεως δι' άρθρου 103 του Συντάγματος της συμμετοχής των τακτικών δικαστών εις Διοικητικά Συμβούλια Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως ή άλλων Ν.Π.Δ.Δ. κλπ. και όχι και εις Επιτροπάς ή Συμβούλια αποφασιστικής ή γνωμοδοτικής αρμοδιότητος, Γν.Σ. σ. 18.—Έννοια Οργανισμών Ιδιωτικού Δικαίου δι' ερμηνείαν ά.ν. 82/1967· επέκτασις ερμηνείας ά.ν. 65/1967 επί Οργανισμών Ιδιωτικού Δικαίου αναφορά εις Οργανισμούς, αποτελούντας Νομικά Πρόσωπα, μη περιλαμβανομένων και Λογαριασμών Κοινωνικής Ασφαλίσεως, ιδρυθέντων διά συλλογικών συμβάσεων εργασίας, οίος ο Ειδικός Λογαριασμός Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Εμπορικής Τραπέζης της Ελλάδος, ΣΕ 1153 σ. 769.—Απαγόρευσις λύσεως δ-γείας ιατρών Οργανισμών και επιχειρήσεων· αποζημιώσεις αυτών και προθεσμία καταβολής αγωγής, ΑΠ 328 σ. 1046.—Δυνατή κατ' άρθρον 2 ά.ν. 283/1968 ή λήξις της θητείας ή εμμίσθου εντολής ή ως· οιανδήποτε μορφήν συμβάσεως παροχής νομικών υπηρεσιών υπό νομικών ή διοικητικών συμβούλων ή διευθυντών εν άρθρω 1 αυτού Υπηρεσιών, Νομικών Προσώπων, Δημοσίων Επιχειρήσεων, Οργανισμών, Τραπεζών κλπ.· εξαίρεσις τοποθετηθέντων αναγκαστικώς δικηγόρων ως πολεμιστών του ά.ν. 1836/1951, ΠΝ 4677 σ. 1226.—Ασφάλισις εις Ταμεία Συντάξεων και Αντασφαλίσεως Υγειονομικών· επιβολή κρατήσεως επί των πάσης φύσεως αποδοχών, τας οποίας λαμβάνει ο απαγόμενος εις την ασφάλισιν αυτού υγειονομικός, ο παρέχων επ' αμοιβή τας υπηρεσίας του εις Δημοσίους Υπηρεσίας, Οργανισμούς Δημοσίων ή Ιδιωτικού Δικαίου κλπ., ανεξαρτήτως εξυπηρετήσεως ή μη σχέσεως προς το καταβάλλον την αμοιβήν του πρόσωπον· έννοια των σχετικών διατάξεων, ΑΠ 77 σ. 1506.—Δικαίωμα του Ταμείου Υγειονομικών δι' επιβολήν εισφορών επί των αποδοχών των μισθωτών υγειονομικών εις βάρος των παρ' ους ούτω υπηρετούντων οιονδήποτε Νομικών Προσώπων και Επιχειρήσεων, εξαιρέσει του Δημοσίου· καταργήσις των προηγουμένων διατάξεων περί Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς, ΑΠ 329 σ. 1509.— Λιμένος Πειραιώς· εφαρμογή της υπ' αριθ. 48522/4506/1962 αποφάσεως Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας και επί κυβερνητών οργανώσεων του Ο.Α.Π., συνδεομένων μετ' αυτού διά συμβάσεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου μηνιαίος μισθός τούτων· ώραι απασχολήσεως, ΑΠ 527 σ. 96.—Επέλευσις εργατικού ατυχήματος εις εργάτην του Ο.Α.Π.· λήψις συντάξεως υπό του Ι.Κ.Α. και αποζημιώσεως κατά νόμον 551/1915· άκυρότης συμφωνίας, αντικειμένης εις τον νόμον τούτον· έλλειψις ενεργητικής ιδιότητος εις δίκας περί αποζημιώσεως ένεκεν εργατικού ατυχήματος γνωματεύσεως Υγειονομικής Επιτροπής του Ι.Κ.Α.· αποζημίωσις επί μερικής διαρκούς ανικανότητος, ΑΠ 114 σ. 575.—Οργάνωσις και κατανομή των Υπηρεσιών του Ο.Α.Π.· δικαίωμα ειδικής στολής και πηλήκιου μετά περιβραχιονίου· ανεφάρμοστον της σχετικής διατάξεως επί των φυλάκων φορτηγίδων, των προσλαμβανομένων εκτάκτως εις ανάλογον αριθμόν επί εκφορτώσεων ή φορτώσεων διά την φύλαξιν των εν φορτηγίδων εν τοις αγκυροβολίοις, ως και διά την φύλαξιν γαιανθράκων εν Πειραιεί, ΑΠ 64 σ. 665.—Χειριστά γερανών Ο.Α.Π.· ιδιωτικοί υπάλληλοι· σύμβασις εργασίας αορίστου χρόνου, Είσαγ. σ. 709.—Λιμένος Πειραιώς· πρόσληψις και αποδοχαί προσωπικού κατά ν.δ. 3398/1955, ΑΠ 481 σ. 1375.—Δικαίωμα αποζημιώσεως κατά το υπ' αριθ. 26/1961 ν.δ. και των αποχωρούντων λόγω συμπληρώσεως δέκατους ήβηρσίας κατ' εφαρμογήν του νέου Συντάγματος υπαλλήλων του Ελληνικού Ταπητουργικού Οργανισμού, Γν.Σ. σ. 102.—Κατάργησις Κρατικού Οργανισμού Μηχανημάτων Δημοσίων Έργων· διαδοχή αυτοδικαίως υπό του Δημοσίου εις άπαντα τα δικαιώματα και τας υποχρεώσεις αυτού· Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ο Ανωτέρω Οργανισμός· διαιρεσις του προσωπικού και αποδοχαί· ανωρότης ν.δ. 19.6/16.7.1955, διά του οποίου παρεσχέθη εξουσιοδότησις εις το Διοικητικόν Συμβούλιον του Οργανισμού προς καθορισμόν προσθέτων απολαβών, ανεπιτρέπτου ούσης της μεταβιβάσεως της εξουσιοδοτήσεως κατά γενικήν αρχήν του δημοσίου δικαίου· ανάκλησις απροσδιορίστως και ανατροπή καλοπίστως δημιουργηθείσης πραγματικής καταστάσεως, ΑΠ 440 σ. 1577. Βλ. και λ. **Ανεργίας Οργανισμός, Νομικά Πρόσωπα** και τους λοιπούς κατ' ίδιαν Οργανισμούς εις τας οικείας λέξεις.

Οργανώσεις Βλ. και λ. **Γεωργικαί Συνεταιριστικαί Οργανώσεις, Σωματεία.** Οδηγία δι' εφαρμογήν ν.δ. 185/1969 περί επαγγελματικών σωματείων, Έγκ. σ. 793.—Οδηγία δι' εφαρμογήν ν.δ. 186/1969 περί συλλογικών διαφορών· αντιπροσωπευτικαί οργανώσεις κλπ., Έγκ. σ. 796.—Απαγόρευσις συμμετοχής εις πλείονας της μιάς επαγγελματικάς οργανώσεις· έννοια και έκτασις εφαρμογής άρθρου 2 §§ 1 και 2 ν.δ. 185/1969, ΝΖ σ. 1396.— Πώς ή έκβασις εκκρεμουσών συλλογικών διαφορών εργασίας, εγερθεισών υπό επαγγελματικών οργανώσεων μισθωτών, αίτινες διελύθησαν δι' αποφάσεως της αρμοδίας Στρατιωτικής Αρχής από 21.4.1967, Γν.Σ. σ. 1327.—Γενικωτέρας σημασίας οργανώσεις και έκτασις δεσμεύσεως υπό εθνικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας ή διατηρητέων αποφάσεων, ΑΠ 527 σ. 16, Π 229 σ. 156, ΑΠ 567 σ. 178, Π 181 σ. 457. Βλ. και λ. **Συλλογικαί διαφοραί εργασίας.** —Μη επιδεκτικά εκπροσωπήσεως υπό επαγγελματικής ένωσεως ή άλλης οργανώσεως το Δημόσιον και τα Ν.Π.Δ.Δ., ΑΠ 281 σ. 853. —Τα πενηνταχρονα της Διεθνούς Οργανώσεως Εργασίας, Άρθρ. σ. 1468.

Όριον ηλικίας. Βλ. λ. **Ηλικία.**

Όρκος. Επακτός· αποδεικτική δύναμις· ανατροπή ταύτης επί καταδίκης επί ψευδορκία· δόσις εκτιμητικού όρκου· συνέπειαι, ΝΖ σ. 497.—Αδέσμευτον δικαστού κατά την εργατικήν διαδικασίαν υπό διαδικαστικών τύπων· εκτίμησις δόσεως όρκου και εξοδίκων εγγράφου ομολογίας, ΑΠ 71 σ. 591.—Αορίστια ενστά-

1936 περί προσοπικού ξενοδοχείων και διατάξεις νόμου ΔΚΘ'/1912 περί εργασίας ανηλίκων, Γν.Σ. σ. 49.— Ποσοστόν ηλοδοσημάτος σερβιτόρων εστιατορίων ξενοδοχείων, Έγγρ. σ. 52.—Διάκρισις κατ' άρθρον 1 ν.δ. 1828/1942 προσοπικού ξενοδοχείων· τίνες θεωρούνται ως ιδιωτικοί υπάλληλοι· παροχή επιτρεπτής εργασίας κατά Κυριακάς· σημασία μεταξύ εργοδότου και μισθωτού περί καλύψεως της κατά την ν.δ. 8900/1946 προσαυξήσεως άμισθής δι' εργασίαν κατά Κυριακάς διά του επιτρέπεται του νομίμου καταβαλλομένου μισθού· παροχή εργασίας υπό μαγείρου, μη θεωρουμένου ως ιδιωτικού υπαλλήλου και καταβλητέα διά την απόλυσιν αποζημίωσις· ακυρότης συμβάσεως εργασίας έντεκνου ελλείψεως βιβλιαρίου υγείας· επικύρωσις όμως αναδρομικώς διά του εφοδιασμού του μισθωτού εντύπου, ΑΠ 4126 σ. 1353.—Σύναψις και υπογραφή εθνικών δμοιοεπαγγελματικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας υπό των γενικωτέρας σημασίας επαγγελματικών οργανώσεων· διατητικαί αποφάσεις υπ' αριθ. 41/1966 περί προσοπικού ξενοδοχείων και υπ' αριθ. 36/1967 περί προσοπικού καφενείων, ζαχαροπλαστείων κλπ., ΑΠ 284 σ. 854.—Νομοθεσία περί ξενοδοχείων· τίνες χαρακτηρίζονται υπό του νόμου ως υπάλληλοι· υπαλληλική ιδιότης βοηθού θυρωρού τουριστικού ξενοδοχείου· υποβιβασμός του ξενοδοχείου υπό του Οργανισμού Τουρισμού εις λαϊκόν· θεώρησις μετά τούτο διά την καταγγελίαν της συμβάσεως εργασίας ως εργάτου και εφαρμογή όχι του νόμου 2112/1920, αλλά του ν.δ. 16/18 Ιουλίου 1920, ΙΙ 174 σ. 582.— Άδεια προς εξεύρεσιν εργασίας κατ' άρθρον 11 ν.ν. 394/1936, ΝΖ σ. 1006.

Ξηραντήρια καπνού Νόμιμα όρια εργασίας φυλάκων· παροχή εργασίας φύλακος κατά Κυριακάς ή νυκτερινής, ΙΙ 336 σ. 1233.

Ξυλεμπορικά καταστήματα. Συλλογική σύμβασις εργασίας από 20.8.1946 περί οικονομικής ενισχύσεως μελών Συλλόγου Υπαλλήλων Ξυλεμπορικών Καταστημάτων Αθηνών - Πειραιώς· κανονιστικός χαρακτήρ συνομολογηθέντων· επιεικεία διαφοράς εις εργατικήν διαδικασίαν νόμου ΓΞΟΛ', ΑΠ 626 σ. 237, Είσαγ. σ. 237.

Ξυλουργοί. Βλ. λ. **Οικοδόμοι.**

Ο

Όδηγοί. Βλ. λ. **Αυτοκίνητα.**

Οδοιπορικά έξοδα. Βλ. λ. **Δαπάναι.**

Οίκησις. Βλ. λ. **Παροχαί εις είδος.**

Οικιακοί μισθωτοί. Βλ. λ. **Υπηρέται.**

Οικογένεια. Υπαγωγή εις εργατικήν διαδικασίαν και άξιώσεως μελών οικογενείας θανόντος εξ εργατικού ατυχήματος μισθωτού λόγω ψυχικής οδύνης κατ' άρθρον 932 Α.Κ., ΑΠ 169 σ. 641.—Οικογενειακή κατάστασις ως κριτήριον δι' επιλογήν απολυομένων εξ οικονομικών λόγων, ΑΠ 195 σ. 705, ΑΠ 579 σ. 1542.

Οικογενειακά επιδόματα. Βλ. λ. **Επιδόματα.**

Οικοδόμοι. Συλλογική σύμβασις εργασίας οικοδόμων από 14.3.1962· δέσμευσις εξ αυτής, μη αποδεικνυομένου, ότι η υπογράψασα οργάνωσις είναι τοιαύτη γενικωτέρας σημασίας, ΑΠ 527 σ. 16.—Καθορισμός ωρών εργασίας εργατοτεχνιτών οικοδόμων· παροχή κατά Σάββατον δώρου προαθέτων εργασίας· αμοιβή κατ' άρθρον 659 Α.Κ., ΑΠ 542 σ. 21.—Ώρα εργασίας, Είρ. 223 σ. 174.—Συλλογική σύμβασις εργασίας οικοδόμων 14.3.1962· χαρακτήρ· έκτασις δεσμεύσεως εξ αυτής, Είσαγ. σ. 174.—Συλλογική σύμβασις εργασίας οικοδόμων από 14.3.1962· δεν είναι εθνική δμοιοεπαγγελματική, δεσμεύουσα πάντας τους εργοδότας, οί όποιοι απασχολούν οικοδόμους, άδιαφόρως εάν ούτοι μετέχουσιν ή ού εις τας συμβληθείσας οργανώσεις, ΑΠ 567 σ. 178.— Υπαγωγή εις τας περί εργατοτεχνιτών οικοδόμων συλλογικήν σύμβασιν εργασίας και διατητικάς αποφάσεις, πλην άλλων ειδικοτήτων, και των ξυλουργών κουφωμάτων· νοούμενοι ως ξυλουργοί κουφωμάτων οί προσλαμβανόμενοι διά την κατασκευήν κουφωμάτων ορισμένης οικοδομής και όχι και οί εργαζόμενοι εις βιοτεχνικά εργαστήρια, ασχολούμενα με την κατασκευήν κουφωμάτων, ΑΠ 654 σ. 327.—Παράβασις τοπικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας οικοδόμων Θεσσαλονίκης· δέσμευσις εξ αυτής, μη κηρυχθείσης αποχρωτικής, μόνον των μελών των οργανώσεων, ΙΙ 181 σ. 457.

Οικονομική δυσχέρεια. Επιχειρήσεως ή κακή τροπή των εργασιών αυτής· δεν συνιστά άνωτέραν βίαν, ΑΠ 509 σ. 18.

Οικονομικοτεχνικοί λόγοι. Ως αιτία απολύσεως, ΑΠ 239 σ. 777, ΙΙ 336 σ. 1233, ΑΠ 295 σ. 705.

Οικόσιτοι μισθωτοί. Βλ. λ. **Υπηρέται.**

Οινομαγειρεία - Οινοπωλεία. Τεκμαρτά ημερομίσθια δι' εισφοράς Ι.Κ.Α., Έγκ. σ. 253.

Οκτάωρον. Βλ. λ. **Υπερωρίαι, Ώραι εργασίας.**

Ολυμπιακή Αεροπορία. Βλ. λ. **Αεροπορία.**

Ομαδικαί απολύσεις. Βλ. και λ. **Καταγγελία συμβάσεως εργασίας.** Επιδότησις λόγω ενεργείας των εμπιπτόντων εις τας διατάξεις περί ομαδικών απολύσεων ησφαλισμένων, Έγκ. σ. 594.

Ομαδικαί συμβάσεις εργασίας. Διαφοραί μεταξύ των από κοινού εργαζομένων· έννοια άρθρου 691 § 2 Κώδικος Πολ. Δικονομίας· ψήφος της σχέσεως, ΝΖ σ. 217.

Ομοδικία. Άγωγή κατ' άρθρον 708 Κώδικος Πολ. Δικονομίας κατά του αυτού εργοδότου από κοινού υπό πλειόνων εργαζομένων και όταν τα δικαιώματα ή αι υποχρεώσεις αυτών προέρχονται μόνον εκ της αυτής νομικής αιτίας· λήψις υπ' όψιν διά την εκτίμησιν του αντικειμένου της διαφοράς επί ομοδικίας, εφ' όσον πρόκειται περί διαιρετών δικαιωμάτων του ενός εκάστου αιτουμένου ποσού, Είρ. 197 σ. σ. 588.

Ομολογία. Ομολογία διαδίκου· πλήρης απόδειξις, ΝΖ σ. 497.—Μη λήψις υπ' όψιν δμολογίας εναγομένου περί επανοιώδους περιστατικού· δεν ιδρύει λόγον αναιρέσεως, ΑΠ 195 σ. 705.—Αδέσμευτον δικαστού κατά την εργατικήν διαδικασίαν από διαδικαστικών τύπων·

φθείσαν ἔτεκεν ἀπολύσεως ἄδειαν, ΑΠ 509 σ. 18.—Ἔλλειψις διατάξεως περὶ ἐπαχθοποιητικοῦ ὁρισμοῦ ἐργασίας διὰ τοὺς μισθωτοὺς τούτους, μὴ ἐφαρμοζομένων τῶν περὶ νομίμων ὁρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν ἢ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων νόμιμος μισθός, Π 2544 σ. 862.—Χρονικὰ ὅρια ἐργασίας περιοδευόντων ὑπαλλήλων ἐπιχειρήσεων· ἰσαγωγὴ καὶ τοῦ περιοδεύοντος ὑπαλλήλου ἐπιχειρήσεως ἐμπορίας χάρτου εἰς καθοριζομένου διὰ τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα ὡραρίου ἐργασίας (Γνώμη πλειοψηφίας)· ἐπέρβασις τούτων ἄνευ ἀδείας τῆς ἀρχῆς καὶ ἀποζημιώσεις κατὰ ν.δ. 4020/1959· ἔννομα μισθοῦ κατ' ἄρθρα 648 ἐπ. Α.Κ., Ε 2200 σ. 1556.—Τεκμάρτια ἡμερομισθία δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 258.

Παραίτησις. Μισθωτοῦ ἀποχωρήσεως καὶ ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρον 8 νόμου 3198/1955 κλπ. Βλ. λ. **Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας** (παράγρ. Ι.Ζ', ΙΙ, ΣΤ').— Καθυστέρησις ἀποδοχῶν δι' ἐξαναγκασμὸν μισθωτοῦ πρὸς παραίτησιν· συνέπεια, Π 85 σ. 1231.—Ἀποχωρήσεως λόγῳ ὑγείας ἰατρῶν Ὀργανισμῶν καὶ ἐπιχειρήσεων· ἀποζημίωσις· προθεσμία κοινοποιήσεως ἀγωγῆς, ΑΠ 528 σ. 1046.— Ἀπὸ δικογράφου ἀγωγῆς, κατ' ἄρθρον 310 Κώδ. Πολ. Δικ. ἐφαρμογὴ κατ' ἄρθρον 18 § 1 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν αὐτοῦ ἐκκρεμουσῶν δικῶν· ἀποκλειστικαὶ οἱ κατ' ἄρθρον 307 καὶ 309 Κ.Π.Δ. καθοριζόμενοι τρόποι παραιτήσεως, Π 1908 σ. 395.—Αἱ δηλωτικαὶ τῆς παραιτήσεως πράξεις ἢ παραλείψεις τοῦ δικαιοῦχου δὲν νὰ εἶναι τοιαῦται, ὥστε ἐξ αὐτῶν ἀναμφισβητήτως νὰ συνάγεται καὶ τρανῶς νὰ ἀποδεικνύεται ἡ παραίτησις, οὐδεμίαν περὶ τοῦ σκοποῦ αὐτῶν καταλείπουσα ἀμφιβολίαν, Π 735 σ. 1169.—Λήψεως τοῦ μισθοῦ εἰς ἐξωδικτικὴν ἀπόδειξιν ὅτι ἔχει ἐξοφληθῇ διὰ πάντα τὰ ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ τοῦ νόμου 2112/1920 δικαιώματα· κρίσις ὅτι ἀνεξαρτήτως τῆς ἀκυρότητος δὲν προκύπτει ἐξ αὐτῆς παραίτησις εἰδικῶς ἀπὸ τοῦ δικαιώματος προσβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως ὡς ἀκύρου, Π 735 σ. 1169.—Ἀρχὴ τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου· ἀκυρότης παραιτήσεως ἐργαζομένου ἀπὸ δικαιώματος ἐκ διατάξεων δημοσίας τάξεως, οἷα καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 § 2 ν.δ. 4020/1959 περὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἐργαζομένου ἐκ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ΑΠ 67 σ. 433, ΝΖ σ. 427.— Ἀκυρότης παραιτήσεως ἐργαζομένου, ἔστω καὶ ἐκ τῶν ὑστέρων, ἀπὸ τοῦ δικαιώματος πρὸς λήψιν τῆς ἐκ τῆς παρανόμου ἀπασχολήσεως του ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου κατὰ τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεις καὶ καθ' ὃ μέρος προέρχεται ἐξ ἀκύρου ὑπερωριακῆς ἐργασίας παρασχεθείσης πρὸ τοῦ νόμου 4020/1959, ΑΠ 67 σ. 433.—Ἀνεπίτρεπτον συμφωνίας μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ περὶ μισθοῦ ἐλάσσονος τῶν κατωτάτων ὁρίων συλλογικῆς συμβάσεως κλπ., ἀπὸ τῶν ὁποίων δὲν ἐπιτρέπεται παραίτησις τοῦ μισθωτοῦ, Εἰσαγ. σ. 14.— Δῶρα δι' ἑορτὰς μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου, ἀριθμούμενα κατὰ νόμον 2500/1953 παραίτησις ἀπὸ τούτων, Π 4782 σ. 28.— Ἀκυρότης παραιτήσεως μισθωτοῦ ἀπὸ τὰς ἀξιώσεις ἅπως ζητήσῃ καταβολὴν ὑπολοίπων τῆς ἀποζημιώσεως ἐπὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως καὶ μισθῶν ὑπερημερίας λόγῳ ἐλλιποῦς καταβολῆς ταύτης· ἀντίθεσις τῆς παραιτήσεως πρὸς τὰ ἄρθρα 8 νόμων 2112/1920 καὶ 679 Α.Κ., Π 735 σ. 1169. — Δὲν συνιστᾷ ἀποδοχὴν τῆς ἀπολύσεως ἡ εἰσπραξις τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, Π 42 σ. 84, Π 632 σ. 721.— Βραδεῖα ἄσκησις δικαιώματος δὲν καθιστᾷ κατισχυτικὴν τὴν ἔγερσιν ἀγωγῆς, οὐδὲ εἶναι δυνατὸν νὰ συναχθῇ ἐξ αὐτῆς παραίτησις, ἀποκλειομένη ἄλλως τε προκειμένου περὶ τῶν διατάξεων περὶ ἐλαχίστου ὁρίου μισθῶν δικηγόρων, αἵτινες εἶναι δημοσίας τάξεως, Ε 1 σ. 1222.— Ἀπαγόρευσις παραιτήσεως τοῦ ἐργοδότου τῆς ἐξ ἄλλων λόγων, πλὴν τῶν συμφωνηθέντων, καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, τῆς διαταξάσης τοῦ ἄρθρου 672 ΑΚ ἀναγκαστικοῦ δικαίου, Π 4782 σ. 28.

Παραμόρφωσις ἐγγράφου. Ὡς λόγος ἀναιρέσεως, ΑΠ 96 σ. 571, ΑΠ 195 σ. 705, ΑΠ 315 σ. 969.

Παραπομπή Βλ. καὶ λ. **Ἀναίρεσις** (παράγρ. 4). Ταυτότητος εἰς τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον, Π 1695 σ. 518, Π 5 σ. 320, Εἰρ. 64 σ. 382, ΑΠ 169 σ. 611, ΑΠ 283 σ. 907, Π 561 σ. 1493.— Νομοθετικὸς διὰ παραπομπῆς εἰς ἕτερον κείμενον, ἀφορῶν ἢ ἔγγραφον δημοσίευσις ἐγκυκλίου Τραπέζης Ἑλλάδος, ΑΠ 503 σ. 94.

Παρέκτασις. Προθεσμιῶν δηλώσεως ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ΣΕ 408 σ. 1249.

Παρέμβασις Βλ. καὶ λ. **Αἴτησις ἀκυρώσεως** (παράγρ. 3). Δικαίωμα προσεπικλήσεως καὶ παρεμβάσεως τῶν Ταμείων εἰς πολιτικὴν ἑνάλιον τοῦ ἐργατοδίκου δίκην κατὰ τοῦ ἐργοδότου περὶ ἀναγνωρίσεως πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων· δέσμευσις τοῦ ἐπικουρικοῦ ἀσφαλιστικοῦ ἐνεχύρου (Ταμείων Κλωστοϋφαντουργῶν) ἐκ πράξεων τοῦ κυρίου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, ΣΕ 2557 σ. 98.— Δικαίωμα παρεμβάσεως εἰς δίκην ἀνεγνωρισμένων ἐπαγγελματικῶν σωματείων κατ' ἄρθρον 709 § 1 Κώδ. Πολ. Δικ.· ἀνεφάρμοστον εἰς τὴν κατ' ἀναίρεσιν δίκην, ΑΠ 587 σ. 860.— Ἀπαράδεκτος τὸ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου προσθέτως παρεμβάσεως ἐκ μέρους τρίτου σωματείου, ἐπικαλουμένου διὰ τὸ παραδεκτὸν αὐτῆς μόνον τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 709 Κώδ. Πολ. Δικ., μὴ ὑποκειμένης εἰς τὴν περίπτωσιν δίκης ὡρισθείσης τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ περιοριστικῶς ἀναφερομένας περιπτώσεις, ΑΠ 244 σ. 1441.— Δικαίωμα προσθέτου παρεμβάσεως ἀναγκαίων ὅπως ἡ ἔκβασις τῆς δίκης, καθ' ἣν τις παρεμβαίνει, θίγῃ ἀπό τε τῆς ἀπόψεως τοῦ πραγματικοῦ καὶ τοῦ νομικοῦ ζητήματος τὰ ἔννομα αὐτοῦ συμφέροντα, ΑΠ 481 σ. 1375.

Παροχαί. Βλ. καὶ λ. **Ἐνοχή. Καλὴ πίστις.** Πρόσθετοι παροχαὶ πρὸς μισθωτούς. Βλ. λ. **Ἀποδοχαί, Ἐπιδόματα. Παροχαὶ εἰς εἶδος. Κυριακή. Νυκτερινὴ ἐργασία. Ὑπερωρίαι.** —Προσδιορισμὸς ἀξίας τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς κατ' ἄρθρον 11 § 7 Κώδ. Πολ. Δικ.

σεως περί έκπτώσεως άλλαχοῦ κερδηθέντων· μη έπιβολή τοῦ πρὸς ἀπόδειξιν ἐπαγομένου ὅρκου, Π 1922 σ. 1367, Είσαγ. σ. 1367.— Ἔκτακτος ὅρκος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν· πότε ὑποχρέωσις ἐπιβολῆς, Π 2405 σ. 1429.

Π

Παιδαγωγική Ἀκαδημία Παροχή ἐργασίας ὑπὸ συνταξιούχων καθηγητοῦ εἰς Παιδαγωγικὴν Ἀκαδημίαν· ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ κατὰ τοῦ Δημοσίου λόγῳ ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως ἐλλείψει ἐγγράφου, Π 1993 σ. 1242.

Παλαιοί πολεμισταί. Μεταβίβασις τῶν κατὰ τὸν ἀ.ν. 244/1936 περιορισμῶν ἀπολύσεως ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν εἰς τὸν νέον ἐργοδότην ἐπὶ μεταβολῆς προσώπου ἐργοδότου, ΝΖ σ. 792.— Πλημμελὴς σύνθεσις Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς· ἀκύρωσις ἀποφάσεως, ΣΕ 3145 σ. 366.

Παλιννόστησις. Βλ. λ. **Ναυτικοί.**

Παράβολον. Βλ. λ. **Ἔφεσις.**

Παραγραφή. Ἀξιώσεως ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τοῦ ἐργοδότου· εἰκοσαετής, Είσαγ. σ. 11, 483, ΝΖ σ. 427.—Ἀξιώσεως ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἐπὶ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ΝΖ σ. 427, ΑΠ 67 σ. 483, Π 735 σ. 1169.—Ὑπερωρία· ὑπερεργασία· παραγραφή, ΝΖ σ. 425.—Ἀξιώσεως προσθέτων ἀμοιβῶν διὰ παροχὴν ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς καὶ νύκτας· χρόνος παραγραφῆς, Π 735 σ. 1169.— Ἀμοιβὴ δι' ἐργασίαν ἐπὶ πλέον τῆς συμφωνηθείσης ἐντὸς τῶν κατὰ νόμον ἀνωτάτων ὁρίων ἐργασίας· πενταετής, ΑΠ 908 σ. 12, Είσαγ. σ. 11.—Τῆς ἐξ ἀδικοπραξίας ἀγωγῆς καὶ διατήρησις τῆς ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ταυτότης· ἔννοια ἄρθρου 938 Α.Κ., ΑΠ 631 σ. 829.—Ἀπαιτήσεως ἐξ ἀδικοπραξίας καὶ ἀπαίτησις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ· εἰς τί συνίσταται ἡ ἀπαίτησις, ΑΠ 417 σ. 1437.—Πλουτισμὸς ὀφειλέτου μετὰ παραγραφὴν ἀξιώσεως μισθωτοῦ· ἐπελθόντος τούτου νομίμως κατ' ἐφαρμογὴν τῶν περὶ παραγραφῆς διατάξεων τοῦ νόμου δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀδικαιολόγητος καὶ νὰ ζητήσῃ τοῦτον ὁ πιστωτὴς κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ., Π 24980 σ. 653.—Ἀξιώσεων κατὰ Δημοσίου· δῶρα ἑορτῶν ἀμειβομένων κατὰ νόμον 2500/1953, Π 4782 σ. 28.—Ἀξιώσεων ἐκ μισθοῦ· πενταετής· ἔνωσις, Π 246 σ. 168.— Ἀξιώσεων ὑπηρετῶν κατ' ἄρθρον 256 Α.Κ.· ἀναστολὴ διαρκούσης τῆς σχέσεως, Π 246 σ. 168, Π 181 σ. 376.—Ἀξιώσεων ἐκ μισθῶν παντὸς εἴδους καὶ ἄλλων ἀμοιβῶν, οἷα καὶ τὰ δῶρα ἑορτῶν· πενταετής· ἔναρξις· ἀναστολὴ ἐπὶ ἀξιώσεων ὑπηρετῶν κατὰ κυρίων, διαρκούσης τῆς σχέσεως ὑπηρεσίας, οὐχὶ ὅμως καὶ πέραν τῆς δεκαπενταετίας, Π 181 σ. 376.—Δώρων ἑορτῶν, ΑΠ 566 σ. 1547, Είσαγ. σ. 1547.—Ἀναστολή, προκύπτουσα ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 255, 279, 380 κλπ. Α.Κ.· ἰσχὺς τοῦ κανόνος, ὅτι ἡ συνδρομὴ ἀνωτέρας βίας συνεπάγεται ἀναστολὴν τῆς παραγραφῆς ἢ προθεσμίας καὶ ἀφ' ἑτέρου, ὅτι ἀνωτέραν βίαν συνιστᾷ πᾶν ἀπρόβλεπτον γεγονός, μὴ δυνάμενον νὰ ἀποτραπῇ καὶ διὰ μέτρων ἄκρας ἐπιμελείας καὶ συνέσεως· περιστατικόν, μὴ δυνάμενον νὰ κριθῇ ὡς ἐξ ἀνωτέρας βίας προκληθὲν παραμέλησις προθεσμίας ἀσκήσεως ἐνδίκου ἐφέσεως ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α., ΑΠ 18 σ. 371.— Ἀξιώσεων ἐκ τοῦ νόμου 551/1915· ἐφαρμογὴ τριετοῦς παραγραφῆς τῆς ἀξιώσεως τοῦ παθόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τῆς ἐγγράφου καὶ ἐνόρκου ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου Εἰρηνοδικείου βεβαιώσεως τοῦ ἐργοδότου περὶ τοῦ ἀτυχήματος· ἄλλως ἐφαρμογὴ τῆς παραγραφῆς κατὰ τὸ κοινὸν δίκαιον, ΑΠ 83 σ. 522.—Ἐφαρμογὴ κοινῆς παραγραφῆς ἀξιώσεως ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ νόμου 551/1915, τῆς τριετοῦς παραγραφῆς χωρούσης μόνον ὁπόταν ἐδηλώθη ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τὸ ἀτύχημα κατ' ἄρθρον 17 νόμου 551/1915, ΑΠ 114 σ. 575.—Ἀπαιτήσεων κατὰ Ν.Π.Δ.Δ.· ἐφαρμογὴ τῶν περὶ παραγραφῆς ἀπαιτήσεων κατὰ τοῦ Δημοσίου διατάξεων καὶ ἐπὶ τῶν Σ.Ε.Κ., Ν.Π.Δ.Δ.· ἐπέκτασις ἐφαρμογῆς τῶν ἀνωτέρω διατάξεων καὶ διὰ τὰ Ν.Π.Δ.Δ.· διατήρησις ἐν ἰσχύϊ τῶν διατάξεων τούτων διὰ τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ΕἰσΝΑΚ· ἔναρξις παραγραφῆς ἐπὶ περιοδικῶν παροχῶν κατ' ἄρθρα 251 καὶ 254 Α.Κ.· ἐπαγωγὴ εἰς διετῆ παραγραφὴν ἀξιώσεως κατὰ τῶν Σ.Ε.Κ. περὶ καθιστερουμένων περιοδικῶν παροχῶν, ΑΠ 104 σ. 580.— Παραγραφὴ ἀξιώσεων κατὰ τῶν Σ.Ε.Κ., Σημ. σ. 832.—Ἀξιώσεως ἀποζημιώσεως ἐφευρέτου μισθωτοῦ· χρόνος παραγραφῆς καὶ διακοπὴ αὐτοῦ, Π 803 σ. 1183.—Διακοπὴ παραγραφῆς κατ' ἄρθρον 260 Α.Κ. δι' ἀναγνωρίσεως τῆς ἀξιώσεως, ΑΠ 467 σ. 1245.—Ἀπόσβεσις ἀπαιτήσεων κατὰ Δημοσίου κατ' ἄρθρον 12 ν.δ. 169/1969, Π 444 σ. 1029, Π 4758 σ. 1305.—Εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α.· δεκαετὴς παραγραφὴ τούτων κατ' ἄρθρων 27 § 1 ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἐτροποποιήθη δι' ἄρθρων 44 § 2 ν.δ. 2698/1953· πενταετὴς ὅμως ἡ παραγραφὴ χρεῶν τοῦ Δημοσίου κατὰ τὸ ἄρθρον 69 νόμου ΣΙΒ' περὶ Λογιστικοῦ, ἰσχύον καὶ ἐν προκειμένῳ, ΑΠ 588 σ. 1554.—Δικαιώματος εἰς ἀπόληψιν παροχῆς ἐκ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας, ΣΕ 1943 σ. 1569.—Ἀπόλυσις μισθωτοῦ μεθ' ὑποβολὴν κατ' αὐτοῦ μηνύσεως δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν· ἔρευνα ὑπὸ τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου παρεμπιπτόντος περὶ τοῦ ὑπαιτιατοῦ τῆς δι' ἣν ἠσκήθη δίωξις πράξεως ἐν περιπτώσει παραγραφῆς τοῦ ἀξιοποίνου τῆς πράξεως, Π 1201 σ. 1418.

Παραγωγῆς ἐπίδομα. Βλ. λ. **Ἐπιδόματα.**

Παραγωγοί (πλοιά). Σχέσις παραγωγοῦ ἐπιχειρήσεως διὰ διάθεσιν προϊόντων αὐτῆς· ὑπεργολάβος ἐργοδότου καὶ μισθὸς κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ.· ἐφαρμογὴ τούτου καὶ ἐπὶ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας τοῦ παραγωγοῦ, ἐκτὸς ὁρισμένου ἀντιθέτου συμβατικοῦ ὅρου, μὴ συνιστώσης ἀνωτέραν βίαν τῆς προσκαίρου οἰκονομικῆς δυσχερείας τοῦ ἐργοδότου καὶ ἐν γένει τῆς κακῆς οἰκονομικῆς πορείας τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεώς του· ἀξίωσις καταβολῆς ἀποζημιώσεως δι' ἀπόλυσιν κατὰ νόμον 2112/1920 καὶ ἀποζημιώσεως δι' ὀφειλομένην καὶ μὴ λη-

μενα προσφατα περιεχόμενων· νομική φύσις της ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἔκδοσιν· χρόνος ἐκδόσεως· τρόπος ἀσκήσεως δικαιώματος πρὸς ἔκδοσιν τοῦ πιστοποιητικοῦ, ΝΖ σ. 143 ἐπ.— Ὑποχρέωσις τοῦ νέου ἐργοδότου πρὸς χορήγησιν τοῦ πιστοποιητικοῦ ἐπι μεταβολῆς προσώπων ἐργοδότου, ΝΖ σ. 792.

Πλάνη. Ἐργοδότου περὶ τὴν ὕπαρξιν ὑποχρεώσεως ἐκ διαιτητικῆς ἀποφάσεως· συνέπεια ὡς πρὸς ἐπιστημερίαν καὶ ὑποχρέωσιν καταβολῆς τόκων, ΑΠ 398 σ. 1125.

Πλασιέ. Βλ. λ. **Παραγωγοί.**

Πλαστότης. Προσβολὴ ἐγγράφου ὡς πλαστοῦ ἀναβολὴ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 259 § 2 καὶ 479 Κ.Π.Α. συζητήσεως μέχρις ἀμετακλήτου περατώσεως τῆς ποινικῆς διαδικασίας, κρινομένου τοῦ ὡς πλαστοῦ προσβληθέντος ὡς ἀπαιτοῦντος διὰ τὴν διάγνωσιν τῆς διαφορᾶς· ἄσκησις τῆς ποινικῆς ἀγωγῆς, Π 687 σ. 925.

Πλείονες ἐργοδόται. Βλ. λ. **Πολλαπλῆ ἀπασχόλησις.**

Πλειστηριασμός. Βλ. λ. **Ἐκτέλεσις.**

Πληρεξουσιότης. Βλ. λ. **Ἀντιπροσωπεία - οι.**

Πλινθοποιοί. Βλ. λ. **Κεραμοπλινθοποιοί.**

Πλοῖα. Βλ. καὶ λ. **Ναυτικοί.** Νόμιμος μισθὸς κυβερνητῶν ρυμουλκῶν Ο.Λ.Π.· ἐφαρμογὴ τῆς ὑπ' ἀριθ. 48522/4506/1962 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας καὶ ἐπὶ κυβερνητῶν τῶν ρυμουλκῶν τοῦ Ο.Λ.Π., συνδεομένων μετ' αὐτοῦ διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου· μηνιαῖος μισθὸς τούτων· ὧραι ἀπασχολήσεως, ΑΠ 537 σ. 96.— Ἄρνησις μελῶν πληρώματος πλοίου, μεταξὺ τοῦ ὁποίου καὶ ἑνὸς ἐξ αὐτῶν, νὰ παρασχοῦν τὴν συμπεφωνημένην ὑπηρεσίαν καθ' ὃν χρόνον ἐγίνετο φορτωτὶς καὶ νὰ συνεχίσουν τὸ ταξίδιον, ἂν δὲν καταργεῖτο αἱ ἰσχύουσαι συμβάσεις καὶ συνήπτοντο νέαι συμφωνίαι, τοῦ πλοιάρχου, πρὸ τοῦ ἐπικειμένου κινδύνου, ἐνδώσαντος· ἀκύρωσις αὐτῆς τῆς συμβάσεως, ΑΠ 535 σ. 383.— Ἐπέλευσις ἀτυχήματος εἰς ἐργάτην θαλάσσης λόγῳ παραβάσεως τῶν περὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργαζομένων εἰς πλοῖα διατάξεων· ἀρμοδιότης τοῦ Πρωτοδικείου, ΑΠ 248 σ. 850.

Ποινή. Βλ. καὶ λ. **Ἀδίκημα** (ποιν.). Ἐξαλείφουσα ἀναγγελίας καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας καὶ αὐξήσεως ἀποζημιώσεως, Π 4131 σ. 1352, Εἰσαγ. σ. 1352.

Ποινικὴ δίωξις. Βλ. λ. **Ἀδίκημα** (ποιν.).

Πολεμικὸν τραῦμα. Σύνταξις Ι.Κ.Α.· ἀνεπαρκὴς αἰτιολογία διοικητικῆς πράξεως, ΣΕ 1004 σ. 41.

Πολεμισταί. Βλ. λ. **Ἀνάπηροι, Νεοπολεμισταί, Παλαιοὶ Πολεμισταί, Στράτευσις.**

Πολιτικὴ Δικονομία. Βλ. καὶ λ. **Ἀγωγή, Ἀναίρεσις, Ἐργατικαὶ διαφοραί, Ἔφεσις.** Κιτάργησις διὰ τοῦ ἄρθρου 37 Εἰσαγωγικοῦ Κώδικος Πολ. Δικ. νόμου τοῦ 6.δ. 1 Λίγουστου 1920 περὶ ἐνδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν, ὡς ἐτοπαυοήθη· διεξαγωγὴ ὅμως τῶν ἐκκρεμῶν κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Κώδικος δικῶν κατὰ τὰς καταργουμένας διατάξεις· ἔννοια ἐκκρεμῶν δικῶν· εἰσαγωγὴ ἀναρμοδίως πρὸς ἐνδίκασιν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου Γ'ΔΟΛ· ἐνώπιον Πρωτοδίκου διαφορᾶς, ἡ περὶ τῆς ὁποίας ἀγωγὴ ἐπεδόθη μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Κώδ. Πολ. Δικ.· ἀρμόδιον τὸ μονομελὲς Πρωτοδικεῖον· παραπομπὴ εἰς τοῦτο πρὸς ἐνδίκασιν, Π 1695 σ. 318.— Αἱ ἐργατικαὶ διαφοραὶ κατὰ τὴν νέαν Πολιτικὴν Δικονομίαν, Στμ. σ. 696.— Ἐνδίκασις κατὰ τὸν Κώδ. Πολ. Δικ. τῶν διαφορῶν μελῶν Συνεταιρισμῶν κατὰ τούτων καὶ ἀνεξαρτήτως ποσοῦ ἀπὸ τῶν Εἰρηνοδικείων, ἀποκλειομένης ἐφαρμογῆς τῆς διαδικασίας περὶ ἐργατικῶν διαφορῶν· παραπομπὴ τῆς ἐνώπιον Μονομελοῦς Πρωτοδικείου εἰσαχθείσης ἀγωγῆς εἰς τὸ ἀρμόδιον Εἰρηνοδικεῖον κατ' ἄρθρον 47 Κώδ. Πολ. Δικ., ἐφαρμοζομένου καὶ ἐπὶ εἰδικῶν διαδικασιῶν, Π 6 σ. 320.— Θέματα ἐκ τοῦ Κώδ. Πολ. Δικ.· πλήρης ἢ τελεία ἀπόδειξις· ἀτελὴς ἀπόδειξις· παθανολόγησις, ΝΖ σ. 437. — Τὸ καθῆκον ἀληθείας τῶν διαδίκων (ἄρθρα 117 καὶ 270 Κώδ. Πολ. Δικ.), ΝΖ σ. 625. — Παραίτησις ἀπὸ τοῦ δικογράφου τῆς ἀγωγῆς κατ' ἄρθρον 310 Κ.Π.Α.· ἐφαρμογὴ κατ' ἄρθρον 18 § 1 Εἰσαγ. Νόμου καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τούτου ἐκκρεμουσῶν δικῶν· ἀποκλειστικοὶ οἱ κατ' ἄρθρα 307 καὶ 309 Κώδ. Πολ. Δικ. καθοριζόμενοι τρόποι παραιτήσεως, Π 1908 σ. 995.— Κρίσις κατ' ἄρθρον 24 Εἰσαγωγικοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας Νόμου περὶ τοῦ παραδεκτοῦ τῶν ἐνδίκων μέσων, τοῦ ἐπιτρεπτοῦ τῶν προβαλλομένων λόγων καὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀσκήσεως κατὰ τὸν νόμον τὸν ἰσχύοντα κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως· ἐφαρμογὴ κατ' ἄρθρον 25 § 1 Εἰσαγωγικοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας Νόμου τῶν ἄρθρων 518 καὶ 519 Κώδ. Πολ. Δικ. ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Κώδικος καὶ ἐπὶ τῶν ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς του καὶ ἐφεξῆς ἐκδιδομένων ἀποφάσεων· λόγος ἀνακοπῆς ἡ ἀπουσία ἐξ ἀνωτέρας βίας ἐννοια ἀνωτέρας βίας, Π 1099 σ. 994.

Πολλαπλῆ ἀπασχόλησις. Ἀπασχόλησις μισθωτοῦ εἰς πλείονας ἐργοδότας, ΝΖ σ. 465.— Ἀνίσχυρον τῆς ἀπαγορεύσεως διπλῆς κυρίας ἀσφαλίσεως εἰς ἃς περιπτώσεις ὁ μισθωτὸς προσφέρει πολλαπλῶς ἀπασχολούμενος διαφόροις ὑπηρεσίαις εἰς δύο ἢ πλείονας ἐργοδότας, ὅτι δύναται νὰ ἀσφαλισθῇ εἰς τὸ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν κυρίαν ἀπασχόλησιν καὶ εἰς ἄλλον Ὀργανισμὸν κυρίας ἀσφαλίσεως δι' ἑτέραν διάφορον ἀπασχόλησιν, ΣΕ 2859 σ. 185.— Καταρτισις δύο αὐτοτελῶν συμβάσεων ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἐκάστης ἐξ αὐτῶν καταρτιζομένης εἰς διαφόρων χρόνων διὰ διάφορον ἀντικείμενον καὶ καθορισμὸς ἑνὸς ἑκατέρα τούτων διαφόρως τοῦ τρόπου ἀμοιβῆς τοῦ μισθωτοῦ· ἔλλειψις ἐπιτάσεως τινος ἐπὶ τῆς ἑτέρας ἐκ τῆς ἀντισυμβατικῆς συμπεριφορᾶς τοῦ ἐργοδότου εἰς τὴν μίαν τῶν συμβάσεων· ἀναίρεσις ἀποφάσεως δικαστηρίων ἐλλείψει νομίμου βάσεως, ΑΠ 487 σ. 1247.

Πολυετίας ἐπίδομα. Βλ. λ. **Ἐπιδόματα. Τράπεζαι.**

Πολυθεσία. Βλ. λ. **Ἰατροί.**

Πολυκατοικίαι. Βλ. λ. **Θυρωροί.**

περί έννόμων σχέσεων, έκ των οποίων πηγάζουσι περιοδικαί παροχαί· έννοια περιοδικής παροχής· τοιαύτη και ή έκ μισθού πηγάζουσα· καθορισμός ορμοδιότητος Είρηνοδικείου κατ' άρθρον 14 Κώδικος Πολ. Δικονομίας, Ε 64 σ. 382.— Έναρξις παραγραφής επί περιοδικών παροχών κατ' άρθρον 251 και 254 Α.Κ.· υπαγωγή εις διετή παραγραφήν αξιώσεως κατά των Σ.Ε.Κ. περί καθυστερουμένων περιοδικών παροχών, ΑΠ 104 σ. 580.— Έξ ελευθεριότητος· δωρεά οικοπέδου εις υπηρέτριαν· χαρακτήρ, Π 246 σ. 168.

Παροχαί εις είδος. Νόμιμος μισθός θεωρούμενος πολυκατοικιών· παροχαί εις είδος και όρια εργασίας εις περίπτωσιν μή παροχής κατοικίας, Π 3254 σ. 164.— Παροχή κατοικίας εις τους θεωρούς και όρια εργασίας μή παροχή κατοικίας και συνέπεια, ΑΠ 353 σ. 985.—Αποτίμησις παροχών εις είδος θεωρούμενον, Έγκ. σ. 867.— Παροχή κατοικίας ως μισθός και αποτίμησις αυτής, ΝΖ σ. 938.—Παροχή είδους· πότε θεωρείται ως μισθός έκτακτος παροχή είδους ή οικειοθελείς παροχαί δεν θεωρούνται ως μισθός εις είδος· δωρεά οικοπέδου προς υπηρέτριαν· χαρακτήρ, Π 246 σ. 168.— Δικαίωμα εργαζόταν κατά όρον της από 1.12.1947 εθνικής γενικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας εν όρει και των υπ' άριθ. 3600/1946, 45941/1951 και 27316/1954 υπουργικών αποφάσεων επί παροχής οικισμού, φωτισμού ή τροφής ή πάντων τούτων, είτε χορηγήσεως κατά τρόπον συνεχή ειδών, όπως προβαίνη εις αναλόγους εκπτώσεις ισχυρός αντίθετος συμφωνία προς αποφυγήν εκμεταλλεύσεως του μισθωτού, ΑΠ 619 σ. 533.— Χαρακτήρ ως μισθού και της εις είδος παροχής, ως της τροφής και κατοικίας, εφ' όσον δίδεται ως αντιπαροχή εις τον εργαζόμενον, μή αποτελούσης μισθόν, εφ' όσον δίδεται προς πληρεστέραν εξυπηρέτησιν των λειτουργικών αναγκών της εργασίας ή επιχειρήσεως, ΑΠ 319 σ. 917.— Παροχή οικήσεως και τροφής εις το νοσηλευτικόν προσωπικόν των Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων Ιδιωτικού δικαίου προς εξυπηρέτησιν λειτουργικών αναγκών των Ιδρυμάτων· μή παροχή ούτω επιδόματος επί πλέον του μισθού, αποκλειομένης τούτου της αναλόγου μειώσεως του μισθού λόγω παροχής τροφής και οικήσεως, δ.σον και του υπολογισμού της αξίας των παροχών τούτων διά τον καθορισμόν του ύψους των επιδομάτων ή αποζημιώσεων, ΑΠ 311 σ. 983.— Παροχαί εις είδος προς μισθωτούς εκ λόγων υγιεινής παροχή καθ' ημέραν γάλακτος εις εργαζομένους εις επιχειρήσεις κατασκευής συσσωρευτών ξηρών στοιχείων· χορήγησις χάριν και ένεκεν της εργασίας και δι' αυτήν και όχι προς εξυπηρέτησιν των λειτουργικών αναγκών της επιχειρήσεως· χαρακτήρ ως μισθού και συνυπολογισμός διά τα δώρα εορτών και τας αποδοχάς αδείας· αποτίμησις της παροχής εις χρήμα· δικαίωμα αποζημιώσεως επί μή χορηγήσεως της παροχής, Π 3249 σ. 1175.— Αποτίμησις των εις είδος παροχών δι' ασφαλιστικάς εισφοράς, Έγκ. σ. 1198.

Πασίδηλον. Έννοια κατ' άρθρα 245 και 246 Πολ. Δικ., Π 343 σ. 585.

Πατρική εξουσία. Παύσις διά της εκπλειώσεως και ικανότης ανηλίκου προς δικαιοπραξίαν και προς το παρίστασθαι επί δικαστηρίου, ΑΠ 523 σ. 307.

Πειθαρχία. Καταγγελία συμβάσεως εργασίας μισθωτών Δημοσίων συνεπεία πειθαρχικού παραπτώματος και αποζημίωσις, Π 683 σ. 724, Π 4758 σ. 1305, ΑΠ 533 σ. 1478.— Πειθαρχικά συμβούλια Κ.Τ.Ε.Λ. και Α.Ε. Α.Σ.Π.Λ.· είναι θεωρούνται ως συλλογικά όργανα των επιχειρήσεων τούτων και εν αποφατική περιπτώσει ποίος εκ των δύο μετεχόντων δημοσίων υπαλλήλων (Υπουργείου Συγκοινωνιών και Υπουργείου Εργασίας) έχει το προβάδισμα κατά την σύνθεσιν, Γν.Σ. σ. 1253.

Περιοδεύοντες υπάλληλοι. Βλ. λ. **Παραγωγοί.**

Περιοδικαί παροχαί. Βλ. λ. **Παροχαί.**

Περιποιηταί. Βλ. λ. **Σερβιτόροι.**

Περιτροπή εργασίας. Έννοια εκ περιτροπής εργασίας κατ' άρθρον 13 § 7 ν.δ. 2961/1954· προϋποθέσεις ταύτης, συνιστωμένης κατά συστατικόν της συμφωνίας τύπον έγγράφου, μία και ενιαία σύμβασις μερικής απασχολήσεως του μισθωτού εις επιχείρησιν ή εκμετάλλευσιν, λειτουργούσαν κατά πλήρη απασχόλησιν εκ του νόμου ή της φύσεως της εργασίας επί αντιστοίχω μειώσει των αποδοχών του μισθωτού· κατάρτισις πλειόνων εκάστοτε συμβάσεων εργασίας διαδεχομένων αλλήλων, ορισμένων χρόνων, ών η διάρκεια εκάστοτε φορτώσεων, Π 3301 σ. 1426.

Πετρελαιοειδών επιχειρήσεις. Καθορισμός εις οκτώ (8) ημερησίας και τεσσαρακοντα οκτώ (48) εβδομαδιαίως των ωρών εργασίας του προσωπικού των εγκαταστάσεων και Εξωτερικών Υπηρεσιών των εν Ελλάδι επιχειρήσεων πετρελαιοειδών· εξαίρεσις διά το προσωπικόν των Γραφείων των εγκαταστάσεων, το εκτελούν κατά κύριον χαρακτήρα υπηρεσίαν Γραφείου· παροχή υπηρεσίας κληθήρος, ΑΠ 68 σ. 661.— Διαχωρισμός ως προς τας ώρας εργασίας μεταξύ αφ' ενός του προσωπικού Γραφείων και αφ' ετέρου των εργαζομένων εις τας εγκαταστάσεις επιχειρήσεων πετρελαιοειδών· εφαρμογή επί των εις τας εγκαταστάσεις εργαζομένων του κανόνος περί οκταώρου εργασίας του προσωπικού των βιομηχανικών επιχειρήσεων, ΑΠ 54 σ. 662.—Ώραι εργασίας προσωπικού επιχειρήσεων πετρελαιοειδών κατά την από 17.11.1950 συλλογικήν σύμβασιν εργασίας· αντεφαρμοστέον επί υπερβάσεως εννοικοτέρου δια συλλογικής συμβάσεως ωραρίου του άρθρου 8 ν.δ. 4020/1959 περί επιφορίων, ΑΠ 447 σ. 1039.— Ταμεύον γνησίων δυτοφώρων των εταιρειών πετρελαιοειδών εις κανονισμόν ασφαλίσεως διαφόρων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων του Ι.Κ.Α., ΣΕ 2021 σ. 1567.

Πιεσταί. Βλ. λ. **Τυπογράφοι.**

Πιθανολόγησις. Κατά τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ΝΖ σ. 497.

Πιστοποιητικόν εργασίας. Σκοπός· δικαιού-

βίας· ἀσθένεια δικαιούχου, Ἐφαγγ. σ. 1420.— Ἀπόρριψις, ὡς ἀβασίμου, ἰσχυρισμοῦ περὶ ἀδυναμίας ἀσκήσεως ἐμπροθέσμως τῆς ἀγωγῆς ἐκ λόγων ἀνωτέρας βίας (διάκοπὴ κυκήσεως), ἐφ' ὅσον προκύπτει, ὅτι καὶ πρὸ καὶ μετὰ τὸ διάστημα τῆς νοσηλείας εἰς κλινικὴν ἠδύνατο νὰ ἀσκήσῃ τὴν ἀγωγήν, ΑΠ 1916 σ. 1420.—Ὀψιλὴ τοκομὸν λόγῳ ὑπερημερίας τοῦ ὀφειλέτου περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς παροχῆς κατ' ἄρθρον 341 Α.Κ., ἰσχυούσης ἐπὶ δίμηνον ἡμέρας, ΑΠ 373 σ. 980.—Καταβολὴ ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920 εἰς δόσεις πάντε ἐξαμήνους καὶ ἀπαιτητή, Π 879 σ. 1503.

Προκαταβολή. Ἀποδοχῶν ἀδείας καὶ ἐπιδόματος ἀδείας, ΝΖ σ. 188.—Συμψηφισμὸς ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920 πρὸς ἀνταπαίτησιν ἐργοδότου ἐκ προκαταβολῶν ἐναντι προσαγωγῆς κλπ., Π 3780 σ. 1414.

Προνόμια. Βλ. καὶ λ. **Ἐκτέλεσις**. Δικαστικὰ Δημοσίου· διατήρησις καὶ μετὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 51 Κώδικος Πολ. Δικονομίας· ἔννοια τῆς διατάξεως· προσωρινὴ ἐκτέλεσις, Π 1178 σ. 1373, Π 125 σ. 1372.— Ἀξιώσεις, ἐφαστάμενα κατὰ τὸν χρόνον τῆς κηρύξεως τῆς πτωχεύσεως καὶ μὴ ἰκανοποιούμενα δι' ἰδίκου προνομίου· ἐξέλιγξις κατὰ τὴν πτωχευτικὴν διαδικασίαν, Ε 1513 σ. 1505.

Προσεπίκλησις. Βλ. λ. **Παρέμβασις**.

Πρόσθετοι ἀστυφύλακες Βλ. λ. **Ἀστυφύλακες πρόσθετοι**.

Πρόστησις. Ἀδικοπραξία κατ' ἄρθρον 914 Α.Κ.· εὐθύνη κατ' ἄρθρον 922 Α.Κ. τοῦ κυρίου ἢ προστησαντος ἄλλον ἐπί τινος ὑπηρεσίας, ΑΠ 523 σ. 807.

Πρόστιμον. Βλ. λ. **Ἔφεσις**.

Προσωπικότης. Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 9 § 1 τοῦ Συντάγματος· δικαίωμα ἐλευθέρας ἀναπτύξεως τῆς προσωπικότητος· ἐλευθερία τῶν συμβάσεων περιορισμοί· ἔννοια ὅρων «δίλλος», «Σύνταγμα», «ἠθικὸς νόμος», ΝΖ σ. 1 ἐπ.—Προστασία ἐκ τοῦ ἄρθρου 57 Α.Κ. τῆς προσωπικότητος τοῦ ἀτόμου, ἧτις περιλαμβάνει καὶ πᾶν ὅ,τι ἀποτελεῖ τὴν σωματικήν, ψυχικήν, καλλιτεχνικὴν καὶ ἐπαγγελματικὴν ἀτομικότητά του· σωματικὴ ἀκεραιότης μισθωτοῦ ἐπὶ ἐργοδότου περιορισμοὶ ἀσκήσεως, ΝΖ σ. 595.— Προσβολὴ προσωπικότητος μισθωτοῦ διὰ τῆς ἄνευ εὐλόγων αἰτίας ἀρνήσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ· δικαίωμα χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως τοῦ μισθωτοῦ δι' ἠθικὴν βλάβην κατ' ἄρθρα 57, 58 Α.Κ.· περίπτωσις ἀρνήσεως ἀποδοχῆς ὑπηρεσιῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951· δικαστικὸς ἐξαναγκασμὸς πρὸς ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας, Π 1147 σ. 1491.

Προσωρινὴ ἐκτέλεσις. Ἐπιδίκασις κατὰ τὴν διαδικασίαν ἐργατικῶν διαφορῶν τοῦ Κώδικος Πολ. Δικονομίας καθιστερουμένης ἀμοιβῆς· κήρυξις τῆς ἀποφάσεως προσωρινῶς ἐκτελεστῆς κατ' ἄρθρον 969 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, Π 1 σ. 167.— Διατάξεις περὶ μισθοδιαφορῶν καὶ ἐργατικὴ διαδικασία· ἀνέκκλητοι αἱ μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν 4.000 δραχμῶν ἀποφάσεις· ἀπαράδεκτον αἴτημα περὶ κηρύξεως ἀποφάσεως προσωρινῶς ἐκτελεστῆς, ἐφ' ὅσον αὐτὴ εἶναι ἀνέκκλητος, Ε 223 σ. 174.—Κήρυξις ἀποφάσεως προσωρινῶς ἐκτελεστῆς, συντρεχόντων ἐξαιρετικῶν λόγων, ἐγειρμένων εἰς παντελῆ ἀπορίαν τοῦ ἐνάγοντος λόγῳ μεγάλου βαθμοῦ ἀναπηρίας τὸν ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, Π 30 σ. 1117.—Κήρυξις ἀποφάσεως προσωρινῶς ἐκτελεστῆς λόγῳ ἀπειλῆς σημαντικῆς ζημίας ἐκ τῆς ἐπιβραδύνσεως τῆς ἐκτελέσεως αὐτῆς διὰ τὸ πέραν τοῦ ὁρίου τοῦ ἄρθρου 971 § 1 Κώδικος Πολ. Δικονομίας ποσόν, Π 1922 σ. 1367.—Κήρυξις ἀποφάσεως προσωρινῶς ἐκτελεστῆς, συντρεχόντων ἐξαιρετικῶν λόγων καὶ ἰδίᾳ ἐν ὄψει δικαστικῆς ὁμολογίας τῶν ἐναγομένων, Π 1128 σ. 1370.— Ἀνεπίτρεπτος ἡ προσωρινὴ ἐκτέλεσις ἀποφάσεως κατὰ τῆς Α.Ε.Π., ἀπολαμβανούσης τῶν δικαστικῶν προνομίων τοῦ Δημοσίου· διατήρησις τῶν προνομίων τούτων καὶ μετὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 51 Κώδικος Πολ. Δικονομίας· ἔννοια τῆς διατάξεως, Π 1178 σ. 1373, Π 125 σ. 1372. — Ἀνεπίτρεπτος προσωρινὴ ἐκτέλεσις κατὰ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, ἀπολαμβάνοντος προνομίων τοῦ Δημοσίου, Ε 882 σ. 1495.

Προτάσεις. Ἀπαράδεκτος μεταβολὴ βάσεως ἀγωγῆς κατ' ἄρθρον 158 Πολιτικῆς Δικονομίας, ΑΠ 617 σ. 235.—Συγχωρητὴ κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 158 Πολιτικῆς Δικονομίας ἡ διὰ τῶν προτάσεων τῆς πρώτης ἐπ' ἀκροατηρίου συζητήσεως βελτίωσις τῆς ἀγωγῆς διὰ τῆς προσθήκης εἰς τὴν ἰσχυρικὴν βάσιν αὐτῆς πραγματικῶν περιστατικῶν, ἐμμέσως συμπερῶς περιεχομένων ἐν αὐτῇ, ΑΠ 618 σ. 384. — Συμφωνία περὶ συνυπολογισμοῦ προϋπηρεσίας δι' ἀποζημίωσιν νόμου 2112/1920· παραδεκτὴ ἡ τὸ πρῶτον περὶ ταύτης προταθεῖσα βάσις τῆς ἀγωγῆς διὰ τῶν προτάσεων κατ' ἄρθρον 226 § 2 Κώδικος Πολ. Δικονομίας, Π 202 σ. 646.—Ἐκ προσωπίου ἀντένστασις ὅτι ἐν τῇ ἀγωγῇ περὶ μισθῶν ὑπερημερίας ἰσχυρισμὸς περὶ ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως· δυνατὴ συμπλήρωσις διὰ τῶν προτάσεων, ΑΠ 239 σ. 777.—Στοιχεῖα ἀγωγῆς μισθωτοῦ πρὸς κατάβολὴν καθυστερουμένων ἀποδοχῶν· ἀκυρότης ἄλλως τοῦ δικογράφου τῆς ἀγωγῆς, μὴ συγχωρουμένης τῆς συμπληρώσεως οὐδὲ κατὰ τὴν πρώτην ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως, ἐκτὸς ἂν συντρέχῃ περίπτωσις τῶν ἄρθρων 158 καὶ 160 Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐρμηνευομένων τούτων καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ, ΑΠ 372 σ. 989.—Ἰσχυρισμὸς περὶ κατειλογισμοῦ εἰς μισθὸν κερδηθέντων ἀλλαχοῦ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 656 § 2 Α.Κ.· ἀόριστος καὶ ἀναπόδεικτος δικαστικῆς ἐκτιμήσεως, ἐφ' ὅσον δὲν ἐκτίθετο εἰς ποίαν ἐργοδοτὴν ἀπησχολήθη καὶ ποίαν ἐργασίαν παρεῖχεν, Π 249 σ. 813.—Αἴτησις διὰ τῶν προτάσεων περὶ ἐπαναφορᾶς τῶν πραγμάτων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἐκτελέσεως κατάστασιν κατ' ἄρθρον 597 § 2 Κώδικος Πολ. Δικονομίας ἢ αὐτοτελὲς δικόγραφον, ΑΠ 652 σ. 305, ΑΠ 653 σ. 327, ΑΠ 94 σ. 527, ΑΠ 251 σ. 848, ΑΠ 311 σ. 985, ΑΠ 331 σ. 1040, ΑΠ 157 σ. 1057.

Προϋπηρεσία. Μισθωτῶν διὰ τὸν καθορισμὸν

Ποσοστά. Υπολογισμός αποζημιώσεως δι' απόλυσιν αμειβομένων επί ποσοστοίς σχέσις παραγωγού, ΑΠ 509 σ. 18.— Παροχή εργασίας υπό σερβιτόρου εστιατορίου επί ποσοστοίς· απαιτήσεις διά παροχήν παρανόμου υπερωριακής εργασίας κατ' άρθρον 8 ν.δ. 4020/1959· υπολογισμός αποζημιώσεως διά καταγγελίαν συμβάσεως εργασίας, Π 363 σ. 1179.

Πυροπωλεία. Τεκμαρτά ημερομίσθια δι' εισφοράς Ι.Κ.Α., Έγκ. σ. 253.

Πραγματογνωμοσύνη. Εκτίμησις γνωμοδοτήσεως πραγματογνωμόνων ελευθέρως κατά τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ΝΖ σ. 498.— Διάκρισις εργατικού ατυχήματος από επαγγελματικής νόσου· μερική διαρκής ανικανότης λόγω βουβωνοκήλης· πραγματογνωμοσύνη· συνεκτίμησις τεκμηρίων εξ αυτής κατά παράβασιν άρθρων 276 και 306 Πολ. Δικονομίας, χωρίς να διατάξη προηγουμένως μαρτυρικάς αποδείξεις, Π 58 σ. 524.

Πρακτικοί μηχανικοί. Βλ. λ. **Μηχανικοί**.

Πράκτορες ναυτικοί. Αποζημίωσις ψυχοπαθούντων λιμένος ένεκα διαφυγούσης εργασίας κατ' ά.ν. 381/1936· ανάθεσις εισπράξεως εις ναυτικούς πράκτορας· συμβολή τούτων εις την διεξαγωγήν των εργασιών του λιμένος, ΣΕ 3081 σ. 1385.

Πρεσβεία. Βλ. λ. **Αλλοδαποί**.

Προαγωγαί. Βλ. λ. **Τράπεζαι**.

Πρόεδρος Πρωτοδικών. Παράνομος αποβολή μέλους εξ επαγγελματικού σωματείου· δεδικασμένον εξ αποφάσεως του Προέδρου Πρωτοδικών επί της αποβολής, μη υποκειμένης εις ένδικον τι μέσον, Π 2595 σ. 454.

Προειδοποίησις. Βλ. λ. **Καταγγελία συμβάσεως εργασίας** (παράγρ. Ι.Ββ').

Προθεσμία. Προειδοποιήσεως δι' απόλυσιν και απολογισμόν αποζημιώσεως. Βλ. λ. **Καταγγελία συμβάσεως εργασίας** (παράγρ. Ι.Ββ'). —Εξάμηνος αγωγής περί αποζημιώσεως νόμου 2112/1920· τριμήνου αγωγής περί προσβολής απολύσεως ως άκυρου. Βλ. λ. **Καταγγελία συμβάσεως εργασίας** (παράγρ. Ι.Θ' και ΙΙ.Ζ').—Εν συμβάσει εργασίας· συμβάσεις ωρισμένου χρόνου· αορίστου χρόνου. Βλ. λ. **Εργασίας συμβάσεις** (παράγρ. 14).—Χρόνος απασχολήσεως διά το δικαίωμα αδείας· χρόνος χορηγήσεως· μέγεθος αδείας. Βλ. λ. **Άδεια μισθωτών**. —Προσβολής αποφάσεως γενικής συνελεύσεως σωματείου κατ' άρθρον 101 Α.Κ., Π 1262 σ. 36.—Εκδόσεως πιστοποιητικού εργασίας, ΝΖ σ. 148.— Υποβολής αιτήσεως αντικαταστάσεως τοποθετηθέντος πολεμιστού· προθεσμία απολύσεως, ΑΠ 641 σ. 311, ΣΕ 3179 σ. 565.—Εκδόσεως αποφάσεως Συμβουλίου περί αντικαταστάσεως αναγκαστικώς τοποθετηθέντος πολεμιστού· παρωδος απράκτου της προθεσμίας· συνέπειαι, ΑΠ 93 σ. 437.—Ισχύς και μετά το ν.δ. 4185/1961 διατάξεως, καθ' ην το Συμβούλιον προστασίας απολυομένων εκ των τάξεων του στρατού δύναται να δεχθή εις όλως εξαιρετικάς περιπτώσεις εκπρόθεσμον αίτησιν· εξαιρετική περίπτωσις και το γεγονός, ότι ο προστατευόμενος, μη ων άνεργος κατά τον χρόνον της απολύσεως του εκ των τάξεων του στρατού, κατέστη άνεργος μετά την παρέλευσιν της τεταγμένης προθεσμίας, συνεπεία απολύσεως του εκ της εργασίας, ΑΠ 233 σ. 640.—Επιτρεπτόν κατά ν.δ. 61/1968 υποβολής αιτήσεως πολεμιστού προς αναγκαστικήν προσληψιν οποτεδήποτε και θεώρησις των προ της δημοσιεύσεως αυτού αιτήσεων εμπροθέσμων, ΣΕ 414 σ. 716, ΑΠ 357 σ. 978.—Δημοσιεύσεως υπό του Υπουργού Εργασίας διαιτητικής αποφάσεως εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και τροποποιήσεως ή μη εγκρίσεως υπό των Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας· έναρξις προθεσμιών· ημερομηνία φύλλου Εφημερίδος Κυβερνήσεως και πραγματική αυτού κυκλοφορία, ΣΕ 1457 σ. 1036.— Καταγγελίας συμβάσεως εργασίας δι' αξιόποινον πράξιν· χρόνος υποβολής μηνύσεως, Π 97 σ. 1108.— Δηλώσεως προς το Ι.Κ.Α. του επελθόντος θανάτου συμβάντος, απορρεούσα του οποίου είναι ή μερική ή ολική ανικανότης του ησφαλισμένου· παρέκτασις, ΣΕ 408 σ. 1249.—Άσκησιν αξιώσεως ασφαλιστικής κλάσεως προαιρετικώς συνεχίζοντος την ασφάλισιν κατ' άρθρον 41 ά.ν. 1846/1951, Έγκ. σ. 1325, Γν.Σ. σ. 1325. —Αιτήσεως θεραπείας κατά πράξεων οργάνων Ι.Κ.Α., ΣΕ 1945 σ. 1564, ΣΕ 1962 σ. 1565. — Λοκμασίας επί συμβάσεως εργασίας επί δοκιμή· λήξις, Π 1601 σ. 1412.—Υπολογισμός προθεσμίας κατά μήνα· άρθρον 243 § 2 Α.Κ., ως αντικατεστάθη διά του άρθρου 54 Εισαγωγικού Νόμου Κώδικος Πολ. Δικονομίας, Είσαγ. σ. 849, 715, Π 363 σ. 715, Π 1590 σ. 1363. —Ισχύς άρθρων 289 Α.Κ. και επί της αποδεικτικής προθεσμίας, Π 42 σ. 84.—Δικαιοπρ δι' αποβολής της διαφοράς εις την αρμοδίαν Διοικητικήν Αρχήν, εν προκειμένω το Νομικόν Συμβούλιον του Κράτους· έγερσις αγωγής εντός εξαμήνου από της διακοπής, Π 5126 σ. 31.—Διακοπή αποσβεστικής προθεσμίας διά της εγέρσεως της αγωγής, τουτέστι διά της καταθέσεως του δικογράφου ταύτης παρά τω Γραμματεί του δικαστηρίου και ουχί διά της επιδόσεως, Π 42 σ. 84.—Άσκησεως ενδίκου μέσου· αναστολή εξ ανωτέρας βίας· έννοια περιστατικού ανωτέρας βίας κατ' άρθρον 255 κλπ. Α.Κ.· προκύπτουσα εκ του συνδυασμού των άρθρων 255, 279, 380 κλπ. Α.Κ. ισχύς του κανόνος, ότι η συνδρομή ανωτέρας βίας συνεπάγεται την αναστολήν της παραγραφής ή προθεσμίας και αφ' ετέρου, ότι ανωτέραν βίαν συνιστά παν απρόβλεπτον γεγονός, μη δυνάμενον να αποτραπή και διά μέτρων άκρας επιμελείας και συνέσεως· περιστατικόν, μη δυνάμενον να κριθή ως εξ ανωτέρας βίας προκληθέν παραμέλησις προθεσμίας άσκησεως ένδικου μέσου υπό του Ι.Κ.Α., ΑΠ 18 σ. 371, —Αναστολή της προθεσμίας, εφ' όσον χρόνον ο δικαιούχος απετράπη της άσκησεως της αξιώσεώς του διά δόλου του υποχρέου, ως (ο αυτός νομιζόμενος και πάσης σκοπίμου παρελκυστικής συζητήσεως, κατευθυνομένης εις απραξίαν του δικαιούχου και συμπλήρωσιν του χρόνου της προθεσμίας, Είσαγ. σ. 1363.—Αναστολή εξ ανωτέρας βίας· έννοια ανωτέρας

τά τών Αστικών Κωδίκων τής Ηγεμονίας Σάμου (συμβολή εις την ιστορίαν τού Ελληνικού Εργατικού Δικαίου), ΝΖ σ. 8.

Σεναριογράφοι - σκηνοθέται. Πρόσληψις σεναριογράφου καί σκηνοθέτου ύπό κινηματογραφικής επιχειρήσεως, δυνάμει συμβάσεως μισθώσεως εργασίας· επιδίκασις κατά την διαδικασίαν εργατικών διαφορών τού Κώδικος Πολ. Δικονομίας καθιστερουμένης άμοιβής, Π 1 σ. 167.

Σερβιτόροι. Βλ. λ. **Εστιατόρια, Ζαχαροπλαστεία.**

Σιγαροποιητικής μηχανής χειρισταί. Χαρακτηρισμός τής παρεχομένης εργασίας ώς κατά κύριον χαρακτήρα σωματικής, μη διαθέτοντος τού χειριστού άλλας γνώσεις, πλην τής εμπειρίας εις τον χειρισμόν, καί μη δυναμένων νά θεωρηθή ώς ιδιωτικόν υπάλληλον· παραπομπή τού ζητήματος εις την Ολομέλειαν τού Αρείου Πάγου, ΑΠ 536 σ. 79.—Απασχολούμενοι άμέσως εις την βιομηχανικήν παραγωγήν άναγκαία διά τον χαρακτηρισμόν αύτών ώς ιδιωτικών υπαλλήλων εξειδικευμένη εμπειρία, θεωρητική μόρφωσις καί ιδία άνάπτυξις πρωτοβουλίας καί ανάληψις ευθύνης εν τη εκτελέσει τής εργασίας· έλλειψις υπαλληλικής ιδιότητος τού χειρισμού σιγαροποιητικής μηχανής, ΑΠ Όλ. 295 σ. 909.

Σιδηρόδρομοι. Συνταξιοδότησις επαναπερουμένων μετ' απόλυσιν κατά την Θ' Συντακτικήν Πράξιν υπαλλήλων Σ.Ε.Κ.· υπολογισμός ώς χρόνου πραγματικής υπηρεσίας, ώς πρός την σύνταξιν, τά τυπικά προσόντα προαγωγής, την αρχαιότητα κλπ., τού χρόνου από τής απολύσεως μέχρι τής επανόδου εις την υπηρεσίαν τών επαναπερουμένων υπαλλήλων, οίτινες είχον άπολυθή κατ' εφαρμογήν τού Θ'/1946 Ψηφίσματος, καί όχι εις την απόληψιν τών αποδοχών των κατ' άρθρον 2 § 3 ά.ν. 1540/1950· τά αύτά ώς πρός την σύνταξιν διαλαμβάνει καί ή διάταξις τού άρθρου 2 § 1 νόμου 4340/1964· δικαίωμα εις απόληψιν συντάξεως τών αποκαθιστωμένων υπαλλήλων τών Σ.Ε.Κ.· έννοια άρθρου 5 § 1 ν.δ. 4295/1963, ΑΠ 522 σ. 183.—Συνταξιοδότησις δικηγόρων Σ.Ε.Κ. κατά τό ν.δ. 3335/1955· συντάξιμος υπηρεσία· ανεφάρμοστος διάταξις άρθρου 4 ν.δ. 3851/1958, ώς ρυθμίζουσα εμμέσως συνταξιοδοτικόν θέμα, άγων εις αύξησιν, χωρίς νά έχη υποβληθή εις την διαδικασίαν τού άρθρου 57 τού Συντάγματος· ανεφάρμοστον καί διατάξεων ά.ν. 1854/1951, Έλ. Συν. 5 σ. 321.—Διατάξεις άρθρου 1 νόμου 4295/1963, διά τών οποίων συνεπληρώθησαν αί περί συνταξιοδοτήσεως τού προσωπικού τών άτμηλάτων σιδηροδρόμων διατάξεις τού ν.δ. 3395/1955· δικαίωμα τών άνηκόντων εις τό μόνιμον, έκτακτον ή επί συμβάσει προσωπικόν τών άτμηλάτων σιδηροδρόμων καί μη δικαιωμένων συντάξεως παρά τών δικτύων, εφ' όσον πρό τής ασφαλίσεως των εις τό δίκτυον ήσαν ησφαλισμένοι εις τό Ι.Κ.Α., νά άναγνωρίσουν ώς χρόνον ασφαλίσεως παρ' αύτώ καί την μεταγενεστέραν υπηρεσίαν των εις τό δίκτυον, επί τή καταβολή εισφορών κλπ.· προϋπόθεσις, ότι πάντες είχον υποχρεωθή εις την άσφάλισιν τού δικτύου, μη δικαιουμένα τά πρόσωπα ταύτα συντάξεως, έλλείψει τών νομίμων προϋποθέσεων, ΣΕ 353 σ. 1001.—Καθορισμός τού μισθού καί τών επιδομάτων τού προσωπικού τών Σ.Ε.Κ., τού συμπληρούντος οργανικάς θέσεις· εφαρμογή καί διά τούς έκτακτον εργατοτεχνικόν προσωπικόν αύτών, τό υπηρετούν κατά την 27.11.1950 καί συμπληρούν οργανικάς θέσεις, εξαιρέσει τού επί συμβάσει ωρισμένου χρόνου προσληφθέντος εις εκτέλεσιν έργων βάσει ειδικών πιστώσεων· υποχρέωσις εργοδότου διά παρακράτησιν εισφορών υπέρ τού Ι.Κ.Α., ΑΠ 585 σ. 532.—Ισχύς τών περί παραγραφής απαιτήσεων κατά τού Δημοσίου διατάξεων καί επί τών Σ.Ε.Κ., Ν.Π.Δ.Δ.· επέκτασις εφαρμογής τών ανωτέρω διατάξεων καί διά τά Ν.Π.Δ.Δ.· διατήρησις εν ισχύϊ τών διατάξεων τούτων διά τού άρθρου 17 τού ΕισΝΑΚ· έναρξις παραγραφής επί περιοδικών παροχών κατ' άρθρα 251 καί 254 Α.Κ.· υπαγωγή εις διετή παραγραφήν αξιώσεως κατά τών Σ.Ε.Κ. περί καθυστερουμένων περιοδικών παροχών, ΑΠ 104 σ. 580.—Παραγραφή αξιώσεων κατά Σ.Ε.Κ., Επιστ. σ. 832.—Παροχή εις προσωπικόν Διεθνούς Εταιρίας Κλινικών επιδόματος προσθέτου εργασίας κατά την υπ' άριθ. 10/1961 απόφασιν τού Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς, ΑΠ 542 σ. 1479.—Παροχή επιδόματος εις τούς εκ τού προσωπικού τών Σ.Ε.Κ. μη έχοντας διαθμολογηθή εξέλιξιν καί παραμένοντας εις τούς αύτούς βαθμούς καί εξαντλούντας την ειδικήν ιεραρχίαν τής εις ην ανήκουσι κατηγορίας τού προσωπικού τών Σ.Ε.Κ. μεθ' εκάστην τριετίαν παραμονής εν τώ αύτώ βαθμώ· λήψις υπ' όψιν όχι μόνον τού διανυθέντος εις το δίκτυον τών Σ.Ε.Κ. χρόνου, άλλά καί τού διανυθέντος εις το εις τούτους συγχωνευθέν δίκτυον, εξ ού προήρχετο ο ιπάλληλος, εάν εννοήται καί εφ' όσον ο τοιούτος χρόνος διηνύθη αδιακόπως καί τελεί εν άμέσω συνεχεία μετά τού εις το δίκτυον τών Σ.Ε.Κ. διανυθέντος χρόνου, ΑΠ 541 σ. 1502.—Τεκμαρτά ημερομίσθια δι' εισφοράς Ι.Κ.Α., Έγκ. σ. 253.

Σπουδαίος λόγος. Βλ. λ. **Εργασίας σύμβασις** (παράγρ. 14).

Στιλβωτήρια. Τεκμαρτά ημερομίσθια δι' εισφοράς Ι.Κ.Α., Έγκ. σ. 253.

Στολή. Βλ. λ. **Φύλακες.**

Στράτευσις. Α' Προστασία στρατευομένων μισθωτών κατά ν. 3514/1928 κλπ. Εξέλιξις σχέσεως εργασίας επί μεταβολής προσώπου εργοδότου· μεταβίβασις αυτοδικαίως εις τον νέον εργοδότην των εκ τού νόμου 3514/1928 υποχρεώσεων τού προκατόχου εργοδότου· περιπτώσεις ώς προς την καταγγελίαν τής συμβάσεως εργασίας απολυομένων εκ τού στρατού μετ' εκπλήρωσιν τής θητείας ή καί προσκληθέντων επί τά όπλα ώς εφέδρων, ΝΖ σ. 792.—Διατήρησις σχέσεως εργασίας κατά τον χρόνον στρατεύσεως τού μισθωτού· χρόνος υπηρεσίας μισθωτών εν τώ στρατώ ώς εφέδρων ώς χρόνος πραγματικής υπηρεσίας διά την χορήγησιν παροχών κοινωνικής ασφαλίσεως κατ' άρθρον 8 νόμου 2054/1952, ώς ημημνεύθη διά τού άρθρου 34 § 7 ν.δ. 2961/1954· λήψις υπ' όψιν διά την παρά τώ Ταμείω Εργατών Μετάλ-

τῶν ἀποδοχῶν των βάσει τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, Ἔγγρ. σ. 337.—Ἐμπορικαλλήλων διὰ μισθοδοσίαν αὐτῶν· διαιτητικὴ ἀπόφασις 44/1968, Ἔγγρ. σ. 338.—Ὑπαλλήλων Γραφείων Κ.Τ.Ε.Λ.· διαιτητικὴ ἀπόφασις 13/1967, Ἔγγρ. σ. 338.—Ἐν συμβάσει ἐργασίας ὁρισμένου χρόνου δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920 ἐπὶ ἀπολύσεως μισθωτοῦ, ΑΠ 336 σ. 1233.—Λογιστῶν· ὑποχρέωσις γνωστοποιήσεως ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ ταύτης, ΑΠ 85 σ. 1231.—Ἔννοια προϋπηρεσίας λογιστῶν, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν διὰ τὸ ὕψος τῶν νομίμων ἀποδοχῶν αὐτῶν· ἀπόδειξις ταύτης· λῆψις ὑπ' ὄψιν καὶ προϋπηρεσίας εἰς ἰσοδυναμίαν ἢ ἀλλοδαπὴν καὶ ἀντιστοιχότητος τῆς ὑπηκοότητος τοῦ μισθωτοῦ· χρόνος ἀπασχολήσεως λογιστῶν διὰ τὴν λῆψιν τοῦ νομίμου μισθοῦ των, ΑΠ 1317 σ. 1238.—Λῆψις ὑπ' ὄψιν πρὸς καθορισμὸν τοῦ χρόνου, βάσει τοῦ ὁποίου κανονίζεται ἡ ἀποζημίωσις νόμου 2112/1920 ὄχι μόνον τῆς ἐν ἰδιώτῃ ὑπαλλήλου ὑπηρεσίας, ἀλλὰ καὶ τῆς προτέρας ἐν συνεχείᾳ ὑπηρεσίας τοῦ ἀπολυομένου ὡς ἐργάτου τὸ αὐτὸ καὶ μετὰ τὸ ν.δ. 3763/1957 διὰ τοὺς ἠλεκτροτεχνίτας, ΑΠ 80 σ. 529.—Ἐπιτρεπτὴ ἡ μεταξὺ ἐργαζομένου καὶ ἐργοδότου συμφωνία περὶ ὑπολογισμοῦ διὰ τὴν ἀποζημίωσιν λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὁρισμένου χρόνου προϋπηρεσίας παρ' ἄλλῳ ἐργοδότῃ παραδεκτὴ ἢ τὸ πρῶτον περὶ τούτου προταθεμένη βάσις τῆς ἀγωγῆς διὰ τῶν προτάσεων κατ' ἄρθρον 226 § 2 Κώδικος Πολ. Δικονομίας, Π 202 σ. 646.—Ἀσφάλισις δικηγόρων Νομῶν Προσώπων Ἰδιωτικοῦ Δικαίου· ἐπαγωγὴ χρόνου προϋπηρεσίας εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ συνταξίου· αἴτησις περὶ ἀναγνωρίσεως αὐτῆς καὶ ὑπολογισμὸς εἰσφορῶν, ΣΕ 325 σ. 1219.—Ὑπαλληλικὴ σχέσις Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου· προϋπηρεσία, διανυθεῖσα εἰς τὸν τέως Λόγον Πυροσβεστῶν, ἐμπίπτει εἰς τὸ ν.δ. 252/1969 καὶ εἶναι προσμετρητέα διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς 35ετοῦς πραγματικῆς δημοσίας ὑπηρεσίας, Γν.Σ. σ. 1512.

Πρωτοδικεῖον. Σημειωτὴ Εἰρηνοδικεῖον εἰς σύνθεσιν Πρωτοδικείου ὡς ἐφετεῖον κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ΑΠ 366 σ. 1096.—Διάλυσις ἐπαγγελματικοῦ σωματείου κατ' αἴτησιν τῆς ἐποπτευούσης Ἀρχῆς· παραδεκτὴ ἡ εἰσαγωγὴ τῆς αἰτήσεως ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου κατὰ τὴν διαδικασίαν τῆς ἑκουσίας δικαιοδοσίας κατ' ἄρθρα 785 καὶ 885 Κώδικος Πολ. Δικονομίας, Π 214 σ. 1186.—Ἐργατικαὶ διαφοραὶ· πότε ὑπάρχει ἁρμοδιότης Εἰρηνοδικείου καὶ πότε Μονομελοῦς Πρωτοδικείου, Σημ. σ. 1472.—Πτώχευσις· ἀνήκουσα εἰς τὸ κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς δικαστήριον ἡ ὁριστικὴ ἀναγνώρισις τοῦ ἀμφισβητουμένου πιστώματος· ἁρμόδιον δικαστήριον προκειμένου περὶ ἀπαιτήσεως ἐκ σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἐπὶ μὲν ἀπαιτήσεων, μὴ ὑπερβαινουσῶν τὸ ποσὸν τῶν 10.000 δραχμῶν, τὸ Εἰρηνοδικεῖον, ἐπὶ δὲ πέραν τῶν 10.000 δραχμῶν τὸ Μονομελὲς Πρωτοδικεῖον, Π 879 σ. 1053.—Ἀναρμοδιότης τοῦ Εἰρηνοδικείου πρὸς ἐκδίκασιν ἐργατικῶν διαφορῶν, ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου τῶν ὁποίων δὲν ὑπερβαίνει μὲν τὰς 10.000 δραχμῶν, ἀλλ' ἀμφισβητεῖται τὸ δικαίωμα, ἐξ οὗ πηγάζει ἡ περιοδικὴ παροχή· παραπομπὴ τῆς διαφορᾶς πρὸς ἐκδίκασιν εἰς τὸ ἁρμόδιον Μονομελὲς Πρωτοδικεῖον, Π 561 σ. 1493.— Εἰσαγωγὴ ἀναρμοδίως πρὸς ἐκδίκασιν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου ΓΧΟΔ' ἐνώπιον Πρωτοδίκου διαφορᾶς, ἡ περὶ τῆς ὁποίας ἀγωγὴ ἐπεδόθη μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Κώδικος Πολ. Δικονομίας ἁρμοδίως τὸ Μονομελὲς Πρωτοδικεῖον· παραπομπὴ εἰς τοῦτο πρὸς ἐκδίκασιν, Π 1695 σ. 318. Βλ. καὶ λ. **Ἁρμοδιότης, Ἐργατικοὶ διαφοραί.**

Πταῖσμα. Βλ. καὶ λ. **Ἀδικοπραξία, Ἀμέλεια, Δόλος, Ἐργατικὰ ἀτυχήματα.** Συντρέχον παθόντος, ΑΠ 28 σ. 367.—Δι' ἀποζημίωσιν ἐπὶ τῇ χορηγήσει ἀδείας μισθωτοῦ, ἀρκούσης καὶ ἐλαφρᾶς ἀμελείας, Π 189 σ. 1239.

Πτώχευσις. Ἀνήκουσα εἰς τὸ κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς δικαστήριον ἡ ὁριστικὴ ἀναγνώρισις τοῦ ἀμφισβητουμένου πιστώματος· ἁρμόδιον δικαστήριον προκειμένου περὶ ἀπαιτήσεως ἐκ σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἐπὶ μὲν ἀπαιτήσεων, μὴ ὑπερβαινουσῶν τὸ ποσὸν τῶν 10.000 δραχμῶν, τὸ Εἰρηνοδικεῖον, ἐπὶ δὲ πέραν τῶν 10.000 δραχμῶν τὸ Μονομελὲς Πρωτοδικεῖον· ἱκανοποίησις ἢ ἁπλῆ ἀναγνώρισις ἀπαιτήσεως, προϊσταμένης τῆς πτωχεύσεως ἢ καὶ γεννηθείσης μετὰ τὴν πτώχευσιν, μὴ προερχομένης ὅμως ἐκ τῆς δράσεως τοῦ συνδίκου· ἀνιγνευσὶς ταύτης πρὸς ἐπαλήθευσιν κατὰ τὴν εἰδικὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 582 ἐπ. Ἐμπορικοῦ Νόμου· ἐκπρόθεσμος ἄσκησις δικαιώματος ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920· ἀποζημίωσις διὰ μὴ ληφθεῖσαν ἔνκεν ἀπολύσεως ἄδειαν κατ' ἄρθρ. 5 § 5 ἀ.ν. 539/1945, Π 879 σ. 1503.—Ἀξιώσεις, ἱσταμένας κατὰ τὸν χρόνον τῆς κηρύξεως τῆς πτωχεύσεως καὶ μὴ ἠσφαλισμένας δι' εἰδικοῦ προνομίου· ἐξέλεγξις κατὰ τὴν πτωχευτικὴν διαδικασίαν· ἀπαράδεκτος ἀγωγὴ κατὰ τοῦ συνδίκου τῆς πτωχεύσεως, ἐκτὸς ἐὰν ἡ ἀπαίτησις ἐδημιουργήθη μετὰ τὴν πτώχευσιν καὶ συνεπείᾳ τῆς δράσεως τοῦ συνδίκου, συντελοῦντος τὴν ἐμπορίαν τοῦ πτωχεύσαντος ἢ διαχειριζομένου τὴν πτωχευτικὴν περιουσίαν, Ε 1543 σ. 1505.

Πυροσβεστικὴ Ὑπηρεσία. Προϋπηρεσία, διανυθεῖσα εἰς τὸν τέως Λόγον Πυροσβεστῶν, ἐμπίπτει εἰς τὸ ν.δ. 252/1969 καὶ εἶναι προσμετρητέα διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς 35ετοῦς πραγματικῆς δημοσίας ὑπηρεσίας, Γν.Σ. σ. 1512.

Ρ

Ράπται. Χαρακτηρισμὸς συμβάσεως ραπτῆς παντελονίων κατ' οἶκον, Ἔγγρ. σ. 53.— Χαρακτηρισμὸς ὡς συμβάσεως μισθώσεως ἔργου τῆς κατασκευῆς παντελονίων εἰς ἴδιον ἐργαστήριον δι' ἰδίων μέσων καὶ δι' ἰδίου προσωπικοῦ, μὴ ὑφισταμένης ἐξαρτήσεως, ἤτοι λήψεως ἐντολῶν ἢ ὁδηγιῶν, ὡς πρὸς τὸν χρόνον, τρόπον καὶ τόπον τῆς παροχῆς ἐργασίας, Π 1532 σ. 1498.

Ρυμουλκά. Βλ. λ. **Πλοῖα.**

Σ

Σαμιακὴ νομοθεσία. Ἡ σύμβασις ἐργασίας κα-

σις καὶ τοῦ Ι.Κ.Α.· ἐπιτρεπτῶν κατὰ ν.δ. 61/1968 ἐπιβολῆς αἰτήσεως πολεμιστοῦ πρὸς ἀναγκαστικὴν προσλήψην ἀποτελήσασα καὶ θεώρησις τῶν πρὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ αἰτήσεων ἐμπροθέσμων· προστασία θιμάτων πολέμου· διατήρησις Νομαρχιακῶν Συμβουλίων προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ, ΣΕ 414 σ. 719.— Ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις πολεμιστῶν τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 εἰς τὸ Δημόσιον· Ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 124 § 3 ἐδ. 6 Συντάγματος· δυνατὴ ἡ τοποθέτησις πολεμιστῶν εἰς τὴν Στατιστικὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Δημοσίου, ὑφισταμένης εἰδικῆς διατάξεως, τῆς τοῦ ἄρθρου 21 ν.δ. 3627/1956, προβλεπούσης περὶ ἐκτάκτων ἐπαλλήλων τῆς ἀνωτέρω Ὑπηρεσίας, ΠΙ 1991 σ. 1313.—Ἀναγκαστικὴ προσλήψις πολεμιστῶν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου καὶ Ν.Π.Δ.Δ. καὶ διάταξις ἄρθρου 124 § 3 τοῦ Συντάγματος, Γν.Σ., σ. 1217.—Ἀναγκαστικὴ προσλήψις πολεμιστῶν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου καὶ Ν.Π.Δ.Δ., Σημ. σ. 1280.—Ἔλεγχος νομιμοφροσύνης ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ κατ' ἀ.ν. 516/1948· ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ, ΑΠ 375 σ. 980.— Νομιμοφροσύνη τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ, ΠΙ 1991 σ. 1313.— Χρησιμοποίησις ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων πολεμιστῶν, ΝΖ σ. 1255.— Χρησιμοποίησις ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων πολεμιστῶν· κρίσις ἐργοδότου καὶ δικαστικὸς ἔλεγχος ταύτης· τοποθέτησις ὑπὸ τῶν Συμβουλίων τῶν ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 προστατευομένων εἰς τὰς ὑποχρεώσεις ἐπιχειρήσεις ὡς ἐπαλλήλων, ἐργατοτεχνιτῶν ἢ ὑπηρετῶν· δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου ὁ εἰδικώτερος καθορισμὸς τῆς συγκεκριμένης θέσεως ἐπαλλήλων, ἐργατοτεχνιτῶν ἢ ὑπηρετῶν, εἰς ἣν οὗτος τοποθετηθεὶς θὰ χρησιμοποιηθῇ ἐπ' αὐτοῦ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος κατὰ δικαίαν κρίσιν κατ' ἄρθρον 371 Α.Κ., οὐσιαν ἐλεγκτὴν ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου· περίπτωσις ἀναθέσεως ἐργασίας μετὰ μὴ δικαίαν κρίσιν· μὴ ὑπαγωγὴ κρίσεως δικαστηρίου εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ΑΠ 535 σ. 1482.—Ἄρνησις ἀποδοχῆς ὑπηρεσιῶν τοῦ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ καὶ ὑποχρεώσεως καταβολῆς μισθοῦ, ΠΙ 1991 σ. 1313.— Τελεσίδικος ἀπόφασις Πρωτοδικείου, δι' ἧς ἐκρίθη, ὅτι δὲν κατέστη ἀπρόσκοπτος ὁ ἐργοδότης, ἀρνηθεὶς νὰ ἀποδεχθῇ τὰς προσφερθείσας ὑπηρεσίας τοῦ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ λόγῳ μὴ ἐγκύρου τοποθετήσεως δεδικαιωμένην ἐξ αὐτῆς· νέον δεδικαιωμένον ἐκ μεταγενεστέρας ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ἀποφηναμένης ὡς ἔγκυρον τὴν τοποθέτησιν· ἀναγκαία ἡ ὑπὸ τοῦ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ ἐκ νέου προσφορὰ τῶν ὑπηρεσιῶν του μετὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας διὰ τὴν ὑπερημερίαν τοῦ ἐργοδότου, ΑΠ 373 σ. 980, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 979.— Προσβολὴ προσωπικότητος μισθωτοῦ διὰ τῆς ἄνευ εὐλόγου αἰτίας ἀρνήσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀποδοχὴν ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ· δικαίωμα χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως τοῦ μισθωτοῦ δι' ἠθικὴν βλάβην κατ' ἄρθρα 57, 58 Α.Κ.· περίπτωσις ἀρνήσεως ἀποδοχῆς ὑπηρεσιῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951· δικαστικὸς ἐξαναγκασμὸς πρὸς ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας, ΠΙ 1147 σ. 1491.

3. **Τοποθέτησις δικηγόρων (ἄρθρ. 3 § 3 ἀ.ν. 1836/1951)· λύσις σχέσεως· προστασία οἰκειοθελῶς προσληφθέντων· ἀπόλυσις.** Καθορισμὸς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατ' ἄρθρον 3 § 3 ἀ.ν. 1836/1951 τῶν ὑποχρεώσεων εἰς πρόσληψιν πολεμιστῶν δικηγόρων Νομικῶν Προσώπων· ἀναγκαία ἡ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ διαπίστωσις τῆς ἀνάγκης τῶν ὑπηρεσιῶν δικηγόρου ἢ τῆς ἐπαρκείας τῶν παρ' αὐτοῖς ὑπηρετούντων τοιούτων δικηγόρων, ὡς ἐπίσης καὶ τῶν οἰκονομικῶν δυνατοτήτων ἑκάστου ἐκ τῶν Νομικῶν τούτων Προσώπων· ἄκυρος ἄλλως ἡ διοικητικὴ πρᾶξις ὡς ἀναιτιολόγητος, ΣΕ 25861 σ. 24.—Μὴ ὑπαγωγὴ εἰς τὴν κατ' ἄρθρον 2 τοῦ τοῦ ἀ.ν. 283/1968 παρεχομένην πρὸς τοὺς ἁρμοδίους Ὑπουργοὺς δυνητικὴν εὐχέρειαν, ὅπως κηρύττων λήξασαν τὴν σχέσιν τῶν δικηγόρων κλπ., τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰ εἰς τὸν νόμον τοῦτον Νομικὰ Πρόσωπα καὶ τῆς ἀναγκαστικῆς σχέσεως τούτων κατ' ἀ.ν. 1836/1951· ἀκυρότης ἀπολύσεως καὶ ὑποχρεώσεως τοῦ μὴ ἀποδεχομένου τὰς ὑπηρεσίας πρὸς καταβολὴν μισθοῦ, ΠΙ 733 σ. 458.— Ἀπόλυσις πολεμιστῶν δικηγόρων Ν.Π.Δ.Δ.· σχέσις τῶν ἐπὶ ποινῇ ἢ περιοδικῇ ἀμοιβῇ παρεχόντων ὑπηρεσίας δικηγόρων· μὴ ὑπαγωγὴ τούτων εἰς τὴν 1/1967 Συντακτικὴν Πρᾶξιν περὶ ἐξαγνίσεως τῶν Δημοσίων καὶ ἄλλων τινῶν Ὑπηρεσιῶν· ὑπαγωγὴ εἰς τὸν ἀ.ν. 283/1968, μὴ ἐξαιρουμένων τῶν πολεμιστῶν δικηγόρων· διαδικασία ἀπολύσεως τούτων κατὰ τὰς περὶ προστασίας πολεμιστῶν διατάξεις· ἀκυρότης ἀπολύσεως, ὑπερημερία ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ δικηγόρου, μὴ ἐνεχούσης ἀποδοχὴν τῆς ἀκύρου ἀπολύσεως τῆς λήψεως τῆς κατὰ νόμον ἀποζημιώσεως δι' ἀπόλυσιν, ΠΙ 692 σ. 721.— Ὑπαγωγὴ κατ' ἄρθρον 7 § 15 τοῦ νόμου 4507/1966 τῶν ἀκεραιοθέλως (ἄνευ τῆς διαδικασίας τοῦ ἀ.ν. 1836/1951) διορισθέντων ἢ προσληφθέντων μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τούτου δικηγόρων πολεμιστῶν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ., Ὀργανισμῶν, Ἐπιχειρήσεων ἢ Ἱδρυμάτων, Συνεταιρισμῶν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ἄνευ ἀριθμητικοῦ περιορισμοῦ, ἐφ' ὅσον κέκτηνται τὰς προϋποθέσεις τοῦ νόμου τούτου· ἀπόλυσις τούτων μόνην κατάλυσιν ἀποφάσεως τῆς Προτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 ἀ.ν. 244/1936 καὶ 771/1937 ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις, ὅτι ἀνεγνωρίσθη ἡ ἰδιότης των ὑπὸ τῆς οἰκείας Ἐπιτροπῆς καὶ ἐπεβλήθη εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν τὸ πρακτικὸν τῆς Ἐπιτροπῆς ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἓξ μηνῶν· ἔννοια ἐπιχειρήσεων· χαρακτὴρ Ἀγροτικῆς Τραπέζης· ἐκδίκασις διαφορᾶς πολεμιστῶν δικηγόρων κατ' ἐργατικὴν διαδικασίαν, ΑΠ 430 σ. 1042. —Λῆξις σχέσεως ἀναγκαστικῶς διορισθέντων δικηγόρων πολεμιστῶν· παραμύθιον προστασίας αὐτῶν καὶ μετὰ τὸν ἀ.ν. 283/1968· δυνατὴ κατ' ἄρθρον 2 ἀ.ν. 283/1968 ἡ λῆξις τῆς θητείας ἢ ἐμμίσθου ἐντολῆς ἢ ὑφ' οἱανδήποτε μορφὴν συμβάσεως παροχῆς νομικῶν ὑπηρεσιῶν ὑπὸ νομικῶν ἢ δικαστικῶν συμβούλων ἢ δικηγόρων τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 αὐτοῦ Ὑπηρεσιῶν,

λου ἀσφάλισιν καὶ τοῦ χρόνου στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ὡς κληρωτοῦ ἢ ἐθελοντοῦ, ΑΠ 652 σ. 305, Εἰσαγ. σ. 305.—Διαφορὰ ἐκ τοῦ νόμου 3514/1928· ἀπαλλαγὴ παντὸς τέλους· ἐπαγωγὴ κατὰ Κώδικα Πολ. Δικονομίας τῶν διαφορῶν τούτων εἰς τὴν κατ' ἄρθρον 691 ἐπ. αὐτοῦ ἐργατικὴν διαδικασίαν, Σημ. σ. 1024. —Χορήγησις ἐφεδρικοῦ ἐπιδόματος εἰς τοὺς ὑπὸ τὰ ὅπλα ἀνακαλουμένους ἐκ τῆς ἐφεδρείας ὑπαλλήλους Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. κλπ., Ἔγκ. σ. 1003.

Β'. Προστασία ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ κατ' ἀ. ν. 1836/1951 κ.λ.π.

1. Γενικά. Προστασία πολεμιστῶν· ν.δ. 61/1968, Σημ. σ. 72, ΝΖ σ. 266, Ἔγκ. σ. 405.—Δημοσίας τάξεως ἡ περὶ προστασίας πολεμιστῶν εἰδικὴ νομοθεσία, Π 4677 σ. 1226. — Ἐπὶ μεταβολῆς προσώπων ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 6 νόμου 2112 μεταβιβάζεται καὶ ἡ ἐκ τοῦ νόμου ἀναγκαστικὴ σχέσις ἐργασίας, Π 42 σ. 84, ΝΖ σ. 792.— Ἀπόφασις Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ἀκυρωτικὴ ἀποφάσεως Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ καὶ συνέπειαι, ΑΠ 641 σ. 311.— Ἀλλαχοῦ προσφορὰ ὑπηρεσιῶν ὑπὸ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ ὡς σιωπηρὰ καταγγελία συμβάσεως· ὑπερημερία ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἔκπτωσις ἐκ τοῦ μισθοῦ κερδηθέντων ἀλλαχοῦ κατ' ἄρθρον 656 § 2 Α.Κ., ΑΠ 315 σ. 969.

2. Τοποθέτησις πολεμιστῶν τοῦ ἀ.ν. 1836/1951· προϋποθέσεις· διάρκεια προστασίας· κοσοστὸν προσληπτέων· προθεσμία αἰτήσεως· πρόσληψις ὑπὸ Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ.· νομιμοφροσύνη· ἀπόκρουσις ὑπηρεσιῶν· συνέπειαι κλπ. Προϋποθέσεις τοποθετήσεως πολεμιστῶν τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 εἰς θέσεις ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων ἐκτὸς τῶν λοιπῶν καὶ ἡ ἀπορία καὶ ἀνεργία, ΣΕ 2492, σ. 23, ΑΠ 599 σ. 1550.— Ἀπόδειξις ἀπορίας καὶ ἀνεργίας· ἀκύρωσις διοικητικῆς πράξεως περὶ τοποθετήσεως πολεμιστοῦ, μὴ ὑποβληθέντων τῶν σχετικῶν δικαιολογητικῶν, ΣΕ 2492 σ. 23.— Προβολὴ ἀκυρότητος τοποθετήσεως δι' ἔλλειψιν προϋποθέσεων ἀνεργίας καὶ ἀπορίας· πάροδος ἱκανοῦ χρόνου, καλὴ πίστις πολεμιστοῦ· ἀντίθεσις πρὸς ἄρθρον 281 Α.Κ., ΑΠ 599 σ. 1550.— Ἀορίστου διαρκείας ἡ ὑπηρεσία τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων πολεμιστῶν παρά τινα ἐπιχειρήσει ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4185/1961, Π 42 σ. 84.—Ἀναγκαστικὴ πρόσληψις πολεμιστῶν ὑπὸ ἐπιχειρήσεων· ἀνάλογοι πρὸς τὸν ἀριθμὸν τοῦ προσωπικοῦ προσλήψεις· ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ τοποθετήσεως παρ' αὐτῷ πρὸ τοῦ ἐνάγοντος καὶ ἄλλων πολεμιστῶν· δικαστικὸς ἔλεγχος τῆς πράξεως περὶ τοποθετήσεως πολεμιστοῦ ἀνέργου καὶ ἀπόρου, Π 249 σ. 313. —Ὅριον ἡλικίας κατὰ Κανονισμὸν καὶ ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις πολεμιστοῦ, Π 249 σ. 313, Εἰσαγ. σ. 313.— Προσλήψεις πολεμιστῶν εἰς ἐπιχειρήσεις μὲ ὑποκαταστήματα· ἔννοια ἄρθρου 6 § 5 ἀ.ν. 1836/1951· ἁρμοδιότης Συμβουλίου· διαπίστωσις ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου περὶ συνδρομῆς ὑποχρεωτικῆς προσλήψεως πολεμιστῶν ἐπὶ πλέον τῶν τοποθετηθέντων· συμπλήρωσις τοῦ προβλεπομένου εἰς τὸν νόμον συνολικοῦ ἀριθμοῦ προσληπτέων· ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ ἀνακλήσεως πράξεως Συμβουλίου ὡς παρανόμου, ΑΠ 27 σ. 374.— Ἀναγκαστικὴ πρόσληψις πολεμιστῶν τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 εἰς ἐπιχειρήσεις μὲ ὑποκαταστήματα ἢ περιφερειακὰς ὑπηρεσίας· ἔλλειψις κωλύματος διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου τοποθέτησιν, δικαιουμένου τοιαύτης εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου καθορισμένας θέσεις, τῆς προηγουμένης ὑπὸ τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου γενομένης, ἐφ' ὅσον ὁ βάσει ταύτης πρότερον τοποθετηθεὶς δὲν ἀνέλαβεν ὑπηρεσίαν καὶ δὲν ἀπασχολεῖται κατὰ τὸν χρόνον τῆς μεταγενεστέρας ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως ἑτέρου, ΑΠ 365 σ. 1101.— Ὑποχρέωσις κατ' ἄρθρον 3 § 1 ἀ.ν. 1836/1951 πάσης ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως κλπ. εἰς πρόσληψιν πολεμιστῶν· ὑπολογισμὸς προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων μὲ καταστήματα ἢ περιφερειακὰς ὑπηρεσίας εἰς διαφόρους περιοχὰς τῆς χώρας· τοποθετήσεις ὑπὸ τῶν Συμβουλίων ὡς ὑπαλλήλων ἐργατοτεχνιτῶν ἢ ὑπηρετῶν ἄνευ εἰδικωτέρου προσδιορισμοῦ τῶν ὑπὸ τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως ἀντιθησομένων καθηκόντων· ἀκυρότης τῆς πράξεως τοποθετήσεως, χρησιμοποιουμένου τοῦ πολεμιστοῦ κατὰ δικαίαν κρίσιν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀναλόγως τῶν προσόντων του καὶ τῶν ἀναγκῶν τῆς ἐπιχειρήσεως, Π 1960 σ. 1365.— Ἰσχὺς καὶ μετὰ τὸ ν.δ. 4185/1961 διατάξεως, καθ' ἣν τὰ Συμβούλια προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ δύνανται νὰ δεχθῇ εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις ἐκπρόθεσμον αἴτησιν ἐξαιρετικῆ περιπτώσεως καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ προστατευόμενος, μὴ ὢν ἄνεργος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεώς του ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, κατέστη ἄνεργος μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς ἰσχυούσης προθεσμίας συνεπείᾳ ἀπολύσεώς του ἐκ τῆς ἐργασίας, ΑΠ 233 σ. 640.— Προθεσμία αἰτήσεων πολεμιστῶν δι' ἀναγκαστικὴν τοποθέτησιν· ρύθμισις τοῦ θέματος διὰ τοῦ ν.δ. 61/1968· θεώρησις κατ' ἄρθρον 3 § 1 ν.δ. 61/1968 ὡς ἐμπροθέσμων τῶν μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τούτου ὑποβληθεισῶν αἰτήσεων πολεμιστῶν δι' ἀναγκαστικὴν τοποθέτησιν καὶ τῶν ἐπὶ τῇ βάσει τούτων τοποθετήσεων ὡς ἐγκύρων· τελείωσις τῆς ἀναγκαστικῆς σχέσεως ἐργασίας διὰ τῆς ἐγκύρου προσελεύσεως τοῦ πολεμιστοῦ πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας· δικαιοδοσία Συμβουλίων προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ, ΑΠ 357 σ. 978.— Παραδεκτὴ καὶ ἐκπρόθεσμος αἴτησις πολεμιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 πρὸς τὰ Συμβούλια διὰ τοποθέτησιν εἰς θέσιν, συντρεχούσης ἐξαιρετικῆς περιπτώσεως· τίς ἡ ἐξαιρετικὴ περίπτωσις χρησιμοποιήσεως τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων πολεμιστῶν καὶ ἐπαγωγὴ τούτων εἰς τὸ ἰσχύοντα διὰ τὸ λοιπὸν προσωπικὸ τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως ὡς πρὸς τὴν μισθοδοσίαν κλπ., ΑΠ 545 σ. 1484.—Τοποθέτησις πολεμιστῶν κατ' ἄρθρον 3 ἀ.ν. 1836/1951 εἰς ὑποχρεωτικὰς ἐργασίας, Ἔγκ. σ. 1359.— Ταυτότης εἰς ὑποχρέωσιν προσλήψεως πολεμιστῶν τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου· ὑποχρέω-

Σύνθεσις τῆς Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς δι' ἀπόλυσιν πολεμιστῶν μεταξὺ ἄλλων καὶ ἐξ ἑνὸς ἐκπροσώπου τῶν πολεμιστῶν, μετέχοντος τῆς συνεδριάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἐκπροσώπου τῆς ὀργανώσεως, εἰς τὴν δύναμιν τῆς ὁποίας ἀνήκει ὁ κρινόμενος πολεμιστής· διαπίστωσις τῆς ἰδιότητος τούτου ἑκάστοτε ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπὶ τῇ βάσει συγκεκριμένων στοιχείων· ἀκυρώσεως ἀποφάσεως διὰ κακὴν σύνθεσιν, ΣΕ 3143 σ. 226.—Προϊσταμένη διὰ τὴν νόμιμον σύνθεσιν συλλογικοῦ ὀργάνου διοικήσεως ἡ ἔγγραφος καὶ ἔγκαιρος κλῆσις πάντων τῶν μελῶν, τακτικῶν καὶ ἀναπληρωματικῶν, διὰ τὴν προσέλευσιν εἰς τὴν συνεδρίασιν, ὁσάκις αὐτὰ δὲν γίνονται εἰς ταχείας ἡμερομηνίας πλημμελῆς σύνθεσις Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς περιφερείας Πειραιῶς δι' ἀπόλυσιν πολεμιστοῦ· ἀκύρωσις αὐτῆς ἀποφάσεως αὐτῆς, ΣΕ 3145 σ. 366.—Λόγοι ἀπολύσεως πολεμιστῶν ἀ.ν. 1836/1951, κατόπιν ἀποφάσεων τῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ ἄρθρου 7 ἀ.ν. 244/1936· σύνθεσις καὶ λῆψις ἀποφάσεων Ἐπιτροπῶν· ἐφαρμογὴ ἀ.ν. 261/1968 περὶ ἀνακλήσεως διοικητικῶν πράξεων καὶ ἐπὶ ἀποφάσεων τῶν Ἐπιτροπῶν, ΣΕ 744 σ. 718.—Δικαίωμα ἐργοδότου ἢ δι' ἄλλων ἀντικατάστασις τοῦ ἀναγκαστικῶς εἰς ἐπιχειρήσεις τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ, ἐπακολουθοῦντος εἰς μόνον τοὺς περιορισμοὺς τῆς ἀσκήσεως τοῦ μετὰ παρέλευσιν 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀνακλήσεως ὑπηρεσίας καὶ μὴ ἐξαρτωμένου ἐκ τῆς ὑπάρξεως οἱουδήποτε οὐσιαστικοῦ λόγου, ὅπως ἀπαιτεῖται διὰ τὴν ἀπόλυσιν· δυνατὴ ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀπόλυσις καὶ μισθοτοῦ μετὰ παρόδον 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως· ἀπόφασις Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ἀκυροτικὴ ἀποφάσεως Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ καὶ συνέπειαι, ΑΠ 641 σ. 311.—Ἐπιτρεπτὴ ἡ ἀπόλυσις τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων πολεμιστῶν μόνον εἰς τὰς ἐν τῷ νόμῳ ὁριζομένας περιπτώσεις, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ κατόπιν ἀποφάσεων τῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ ἄρθρου 7 ἀ.ν. 244/1936 προβλέπεται καὶ ἀποδεδειγμένη ἀνεπάρκεια ἢ ἀκαταλληλότης· ἀκύρωσις ἀποφάσεως Ἐπιτροπῆς περὶ μὴ συνδρομῆς σοβαροῦ παραπτώματος δι' ἀπόλυσιν πολεμιστοῦ, ΣΕ 3130 σ. 435.— Λόγοι ἀπολύσεως ἀναγκαστικῶς προσληφθέντων πολεμιστῶν ἀ.ν. 1836/1951· κρίσις περὶ τούτων τῆς ἁρμοδίας Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς· περιστατικά, συνιστῶντα ἀνάρμοστον συμπεριφορὰν ὡς λόγον ἀπολύσεως· ἀπαράδεκτος ἡ εἰς τὴν ἐπὶ ἀκυρώσει ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας δίκην οὐσιαστικὴ ἐκτίμησις τῶν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς γενομένων δεκτῶν πραγματικῶν περιστατικῶν· λόγος ἀκυρώσεως, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ὑπερέβη τὰ ἀκραία ὅρια ἐν τῇ ἐκτιμήσει παν' αὐτῆς τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, ΣΕ 395 σ. 638.—Διαρκὴς προστασία πολεμιστῶν ὡς πρὸς τὴν ἀπόλυσιν, Π 4677 σ. 1226.—Ἀπόλυσις ἀναγκαστικῶς διορισθέντων πολεμιστῶν δικηγόρων· ἀπόλυσις οἰκειοθελῶς προσληφθέντων δικηγόρων. Βλ. ἀνωτέρω, παράγρ. 3.

Στρατιωτικὰ ἀρτοποιεῖα. Ἠμειρομίσθιον ἀρτεργατῶν κατ' ἄρθρον 3 § 3 ν.δ. 3089/1954· παροχὴ ἐργασίας εἰς στρατιωτικὰ ἀρτοποιεῖα, ΑΠ 543 σ. 1498.

Στρατιωτικὴ ὑπηρεσία. Χρόνος ὑπηρεσίας μισθωτῶν ἐν τῷ στρατῷ ὡς ἐμέδρων, ὡς χρόνος πραγματικῆς ὑπηρεσίας διὰ τὴν χορήγησιν παροχῶν κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως κατ' ἄρθρον 8 νόμων 2054/1952, ὡς ἡμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 34 § 7 ν.δ. 2961/1954· λήψις ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἐργατῶν Μετάλλων ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ ἐργάτου μετάλλων καὶ τοῦ χρόνου στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, ὡς κληρωτοῦ ἢ ἐθελοντοῦ, θεωρουμένου ὅτι κατὰ τὸν χρόνον τῆς τακτικῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ὁ μισθωτὸς ἐξηκολούθει νὰ ἀσκῇ τὸ ὑπὲρ κατὰ τὴν στράτευσιν τὸν ἦσκει ἐπάγγελμα, ΑΠ 652 σ. 305. Βλ. καὶ λ. **Στράτευσις.**

Στρατιωτικοί. Διάκρισις ὑπαλλήλων τοῦ Κράτους εἰς πολιτικοὺς καὶ στρατιωτικοὺς προϋπηρεσία, διανυθεῖσα εἰς τὸν τέως Λόχον Ὑπηρεσθετῶν, ἐμπίπτει εἰς τὸ ν.δ. 252/1969 καὶ εἶναι προσμετρητέα διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς 35ετοῦς πραγματικῆς δημοσίας ὑπηρεσίας, Γν.Σ. σ. 1512.

Συγχώνευσις. Κ.Τ.Ε.Α. Βλ. λ. **Αὐτοκίνητα.** Ταμείων. Βλ. λ. **Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις** (παράγρ. 5).

Συλλογικὰ ὄργανα διοικήσεως Βλ. λ. **Διοικητικαὶ πράξεις - Διοίκησις.**

Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας 1. Γενικά. Εἰσηγητικὴ ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ ν.δ. 186/1969 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, σ. 956.—Ὁ δηγίαι δ' ἐφαρμογὴν τοῦ ν.δ. 186/1969 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν, Ἐγκ. σ. 790.—Ἐφαρμογὴ νόμου 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας ἐπὶ τοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ τῆς Δ.Ε.Η. καὶ μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ἀ.ν. 100/1967, Γν.Σ. σ. 261.—Αἱ ἀρχαὶ προστασίας εὐνοϊκότητος καὶ τάξεως, ΝΖ σ. 289.—Ὁ Εὐρωπαϊκὸς Κοινωνικὸς Χάρτης· δικαίωμα συλλογικῶν διαπραγματεύσεων, ΝΖ σ. 761 ἐπ., σ. 833 ἐπ.— Ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων νόμων καὶ συλλογικῶν συμβάσεων περὶ ἐλαχίστου ὁρίου ἡμερησίας καὶ περὶ προσαυξήσεων διὰ νυκτερινὴν ἐργασίαν μόνων ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως τοῦ ἐργάτου κατὰ τὰς κειμένας ὡρισμένας ὥρας ἐργασίας ἢ τοὐλάχιστον τῆς διατηρήσεως ἐν ἐγρηγόρσει τῶν σωματικῶν ἢ πνευματικῶν δυνάμεων αὐτοῦ πρὸς χρησιμοποίησιν αὐτῶν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν, Π 336 σ. 1233.—Ἡμερομηνία τῶν ἡνώκος, μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐργασίας, μετὰ τῶν οἰκογενείας εἰς οἰκίσκον, παραχωρηθέντα εἰς αὐτὸν ἐντὸς τοῦ χώρου τῶν ἐγκαταστάσεων πρὸς κατοικίαν του δὲν λογίζεται ἐργασία προστατευομένη ὑπὸ τῶν οἰκείων νόμων καὶ συλλογικῶν συμβάσεων περὶ ἐλαχίστου ὁρίου ἡμερησίας καὶ περὶ προσαυξήσεως διὰ νυκτερινὴν ἐργασίαν, Π 336 σ. 1233.—Χρόνος προϋπηρεσίας μισθωτῶν διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν των βάσει τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, Ἔγγρ. σ. 337.— Προκειμένης ἐφαρμογῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ ἐκτὸς ἀντιθέτου συμφωνίας, συγκρίνεται τὸ σύνολον τῶν πραγματικῶν καταβαλλομένων πρὸς τὸ σύνολον τῶν ἀπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως προβλεπομένων τοιούτων, καταβαλλεται δὲ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἡ τυχὸν ἐπὶ ἐπι-

Νομικών Προσώπων, Δημοσίων Επιχειρήσεων, Οργανισμών, Τραπεζών κλπ.' Εξαίρεσις των τοποθετηθέντων αναγκαστικώς εις τα ως άνω Νομικά Πρόσωπα κλπ. δικηγόρων, ως πολεμιστών του ά.ν. 1836/1951, ΙΙ 1677 σ. 1226. —Σχέσις αναγκαστικώς διορισθέντων δικηγόρων πολεμιστών· επαγγελία αξιώσεως δικηγόρων εκ της σχέσεως αυτού μετά του δεχομένου τας υπηρεσίας του εις την διαδικασίαν των άρθρων 721 επ. Κώδικος Πολ. Δικονομίας· παραφύλαξις της προστασίας των πολεμιστών δικηγόρων εκ της λήξεως της σχέσεως κατά τον ά.ν. 65/1967· το αυτό και μετά τον ά.ν. 283/1968· ανίσχυρος απόφασις Υπουργών περί λήξεως της σχέσεως ταύτην· ισχυρισμός περί απολύσεως συνεπεία διαταγής της Αρχής και εκτιμώσεως κεραθέντων άλλαχού. ΙΙ 1922 σ. 1367.—Ανάκλησις πράξεως δικηγόρου πολεμιστού· τι οφείλει να εξακριβώση προς τούτο ο Υπουργός Εργασίας, Εισαγ. σ. 24.

4. **Ανάκλησις πράξεως τοποθετήσεως· αντικατάστασις.** Ανάκλησις πράξεως περί τοποθετήσεως πολεμιστού· εποβολή εαν εργοδότου αιτήσεως εις το Λευτεροβάθμιον Συμβούλιον προστασίας πολεμιστών του άρθρου 11 του ν.δ. 2657/1953 δι' ανάκλησιν τοποθετήσεως πολεμιστού, μετ' αποβολήν εκ των ισχυρών της νομίμου ισχυτάσεως της· αναγκαίων, ίνας η εποβολή της αιτήσεως γίνη εντός μηνός από της περί του εργοδότου γνώσεως του λόγου, επί τη επικλήσει του οποίου ζητείται η άρσις της προστασίας. ΣΕ 3179 σ. 565.—Ανάκλησις πράξεως περί τοποθετήσεως πολεμιστού του ά.ν. 1836/1951· έλλειψις κατ' αρχήν αναδρομικής δυνάμεως της ανακλήσεως των νομίμων ατομικών διοικητικών πράξεων, εξ ων εκτίθησαν δικαιώματα, εις ας περιπτώσεις δύναται να χωρήση η ανάκλησις, έχουσι την έννοιαν της διακοπής διά το μέλλον της νομίμου μέχρι της ανακλήσεως ισχυρείσης νομικής καταστάσεως· ανάκλησις παρανόμων διοικητικών πράξεων και συνέπειαι· αναίρεσις αποφάσεως δικαστηρίου ελλείψει νομίμου βάσεως εξ ανεπαρκούς αιτιολογίας, μη καθοριζομένου διά τίνα λόγον ανεκλήθη πράξις περί τοποθετήσεως πολεμιστού του ά.ν. 1836/1951, ΑΠ 75 σ. 590.—Δυνατή η ανάκλησις υπό του οικείου Συμβουλίου προστασίας απολυομένων εκ του στρατού της περί τοποθετήσεως πολεμιστού του ά.ν. 1836/1951 αποφάσεώς του τη συναινέσει του πολεμιστού και η τοποθέτησίς των εις έτέραν επιχείρησιν εκ των εν τω νόμω ορίζομένων δι' αποφάσεώς των κατά διακριτικήν εξουσίαν εκδιδομένης. ΑΠ 212 σ. 773.—Ρύθμισις δι' άρθρου 6 ν.δ. 61/1968 θέματος αντικαταστάσεως αναγκαστικώς τοποθετηθέντων πολεμιστών. Σημ. σ. 72.—Απόλυσις και αντικατάστασις αναγκαστικώς τοποθετουμένων πολεμιστών του ά.ν. 1836/1951· έννοια διατάξεως άρθρου 11 ά.ν. 1836/1951, ως εκροποιήθη δι' άρθρου 10 ν.δ. 2657/1953· προσβολή κατ' άρθρον 10 ν.δ. 2657/1953 πάσης τοποθετήσεως, της οποίας η νομιμότης ή η σκοπιμότης αμφισβητείται ενώπιον του Λευτεροβαθμίου Συμβουλίου· έλλειψις περιπτώσεως αντικαταστάσεως ή απολύσεως του τοποθετηθέντος εν περιπτώσει μη νομίμου τοποθετήσεως, δυναμένου του εργοδότου να προσβάλη την παράνομον τοποθέτησιν ενώπιον του Λευτεροβαθμίου Συμβουλίου, αποκλειστικώς και μόνον αρμοδίου διά την ανάκλησιν τοιαύτης τοποθετήσεως. ΣΕ 2704 σ. 224.—Δικαίωμα εργοδότου ή δι' άλλου αντικατάστασις του αναγκαστικώς εις επιχειρήσεις τοποθετηθέντος πολεμιστού, υποκειμένου εις μόνον τον περιορισμόν της άσκήσεως του μετά παρέλευσιν 15 ημερών από της αναλήψεως υπηρεσίας και μη εξαρτωμένου εκ της υπάρξεως σιουδήποτε ουσιαστικού λόγου, όστις απαιτείται διά την απόλυσιν· έλλειψις δικαιοδοσίας των Συμβουλίων προς έρευναν της υπάρξεως ή μη ουσιαστικού λόγου, δικαιουμένων μόνον να ερευνήσωσι αν η αίτησις του εργοδότου εγκαλέσθη μετά πάροδον 15 ημερών από της αναλήψεως υπηρεσίας· δυνατή η υπό του εργοδότου απόλυσις του μισθωτού μετά πάροδον 30 ημερών από της υποβολής της αιτήσεως· απόφασις Συμβουλίου Επικρατείας ακυρωτική αποράσεως Συμβουλίων προστασίας απολυομένων εκ του στρατού και συνέπειαι. ΑΠ 641 σ. 311.— Αντικατάστασις αναγκαστικώς τοποθετουμένων πολεμιστών· πάροδος απράκτου προθεσμίας εκδόσεως αποφάσεως Συμβουλίου· αναγκαίος όρος διά την απαλλαγήν του εργοδότου πάσης ευθύνης επί παρελεύσει απράκτου της προθεσμίας του άρθρου 11 του ά.ν. 1836/1951, ως εκροποιηθή διά του άρθρου 10 του ν.δ. 2657/1953, ή συμφώνως προς τον νόμον υποβολή εκ μέρους του εργοδότου της αιτήσεως αντικαταστάσεως, συνοδευομένης δηλαδή επί ποινή απαραδέκτου διά γραμματίου εισπράξεως του εν τη διατάξει του άρθρου 14 ν.δ. 2657/1953 ορίζομένου χρηματικού ποσού· δικαστικός έλεγχος. ΑΠ 95 σ. 437.—Αντικατάστασις αναγκαστικώς τοποθετηθέντος πολεμιστού (μετά την διά του άρθρου 6 § 1 ν.δ. 61/1968 αντικατάστασιν του άρθρου 11 του ά.ν. 1836/1951), ΝΖ σ. 1025.

5. **Απόλυσις.** Μεταρρύθμισις νομοθεσίας ως προς την απόλυσιν πολεμιστού· ν.δ. 61/1968, Σημ. σ. 72, ΝΖ σ. 266, Έγκ. σ. 405.— Αναγκαστική πρόσληψις πολεμιστού του ά.ν. 1836/1951· δυνατή απόλυσις διά τους εν τω νόμω ορίζομένους λόγους· ακυρότης άλλης απολύσεως, μη συνιστώσης αποδοχήν της απολύσεως της εισπράξεως υπό του μισθωτού της απολήψεως του νόμου 2112/1920· μεταβίβασις σχέσεως εις τον διάδοχον εργοδότην· ένστασις εργοδότου περί συμψηφισμού εις μισθών εξ ακύρου απολύσεως αποζημιώσεως νόμου 2112/1920. ΙΙ 42 σ. 84.—Απόλυσις και αντικατάστασις αναγκαστικώς τοποθετουμένων πολεμιστών του ά.ν. 1836/1951· έννοια διατάξεως άρθρου 11 ά.ν. 1836/1951, ως εκροποιήθη δι' άρθρου 10 ν.δ. 2657/1953· έλλειψις περιπτώσεως αντικαταστάσεως ή απολύσεως του τοποθετηθέντος εν περιπτώσει μη νομίμου τοποθετήσεως, δυναμένου του εργοδότου να προσβάλη την παράνομον τοποθέτησιν ενώπιον του Λευτεροβαθμίου Συμβουλίου, αποκλειστικώς και μόνον αρμοδίου διά την ανάκλησιν τοιαύτης τοποθετήσεως. ΣΕ 2704 σ. 224.—

χομένους όρους· δυνατή ή ὑπὸ τῶν Διατητικῶν Δικαστηρίων τροποποίησις καὶ ρύθμισις ἐκ νέου ἐκπιστωμένων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας διὰ διατητικῆς ἀποφάσεως, μὴ ἐπαγομένης ὅμως τῆς παύσεως τῆς ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας διὰ διατητικῆς ἀποφάσεως μεταβολὴν καὶ εἰς τοὺς εὐνοϊκωτέρους ὅρους τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων. ΑΠ 353 σ. 1033.—Διατηρητικαὶ ρήτρα εἰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας. Γνμδ. νμθ. σ. 1281.

3. **Ἰσχύς· δέσμευσις ἐκ συλλογικῶν συμβάσεων ἢ διατητικῶν ἀποφάσεων· ἔκτασις κλπ.** Δέσμευσις ὑπὸ ἐθνικῶν ὁμοιεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας πάντων τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ἐργοδοτῶν καὶ μαθητῶν τοῦ ἐπαγγέλματος καὶ ἂν ἔτι δὲν μετέχουσιν εἰς τὰς συμβληθείσας ὀργανώσεις· τοιαῦται αἱ ἀναιτιόμενα καὶ ὑπογραφόμενα παρὰ τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων· τίνες νοοῦνται ὡς γενικωτέρας σημασίας ὀργανώσεις· ἔλεγχος τοῦ πραγματικοῦ τούτου περιστατικοῦ ἐπὶ παρὰ τακτικοῦ δικαστοῦ, ἐπιλαμβανομένου τῆς ἐκ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἰδιωτικῆς διαφορᾶς· συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας οἰκοδόμων ἀπὸ 14.3.1962· δέσμευσις ἐξ αὐτῆς, μὴ ἀποδεικνυομένου, ὅτι ἡ ὑπογραψασα ὀργάνωσις εἶναι τοιαύτη γενικωτέρας σημασίας. ΑΠ 527 σ. 16.—Διάκρισις συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας κατὰ νόμον 3239/1955· ὀργανώσεις γενικωτέρας σημασίας δι' ὑπογραφῆς ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας· τίνες εἶναι αὗται· δικαστικὸς ἔλεγχος· δέσμευσις ἐκ τῆς οὕτω ὑπογραφομένης ἐθνικῆς ὁμοιεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πάντων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ χωρὶς νὰ κηρυχθῇ αὕτη γενικῶς ὑποχρεωτική, τούτων ἀφορώντος μόνον τὰς τοπικὰς καὶ εἰδικὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας· ἐφαρμογὴ ὑπ' ἀριθ. 5/1960 διατητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς γεωπόνων χώρας· δέσμευσις ἐξ αὐτῆς· ἐπιδόματα ὑπερεργασίας ἢ ἄλλος βραβεῖα καλούμενα· θεωρησις τούτων ὡς μισθοῦ. ΑΠ 229 σ. 156.— Κήρυξις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑποχρεωτικῆς· δέσμευσις καὶ τῶν μὴ μελῶν τῶν ὀργανώσεων. ΑΠ 626 σ. 237, Εἰσαγ. σ. 237.—Δέσμευσις ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας κατ' ἀρχὴν μόνον τῶν συμβληθέντων, ἤτοι τῶν μελῶν τῶν συμβληθεισῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, μὲ ἐξαίρεσιν τῶν ἐχουσῶν τὸ ἐρυτέραν δέσμευσιν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας· παράβασις τοπικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας οἰκοδομῶν Θεσσαλονίκης· δέσμευσις ἐξ αὐτῆς, μὴ κηρυχθείσης ὑποχρεωτικῆς, μόνων τῶν μελῶν τῶν ὀργανώσεων. ΑΠ 181 σ. 457.—Δεσμευόμενα ἐξ ἐθνικῶν ὁμοιεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων πρόσωπα· περίπτωσις μισθωτοῦ τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου δουλευτοῦ. ΑΠ 543 σ. 585.—Διαφορὰ μεταξὺ ἐθνικῆς καὶ τοπικῆς ὁμοιεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας· δέσμευσις ἐξ αὐτῶν. Εἰσαγ. σ. 703. —Δέσμευσις Δημοσίου, ὡς καὶ τοῦ πρὸς αὐτὸ ἐξομοιουμένου Ι.Κ.Α., ὑπὸ ἐθνικῶν ὁμοιεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἐὰν κατηρτίσθησαν καὶ ὑπεγράφησαν παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ παρ' αὐτοῦ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένου ὀργάνου· μὴ δυνατὴ ἐγκύρως ἡ θέσπισις τῆς ἰσχύος, ὡς πρὸς τὰ ἰδιωτικὰ προσωπικὰ τοῦ Ι.Κ.Α., τῶν μὴ οὕτω κατηρτισθεισῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας διὰ τοῦ Β.Δ. 18.7/1.8.1955, ἐνδοθέντος βάσει τοῦ ἄρθρου 15 § 1 τοῦ Α.Ν. 1538/1950, τῶν διατάξεων τοῦ ἀφορωσῶν τὴν ρύθμισιν τῶν διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου συνδεομένων ἐναλλήλων. ΑΠ 236, 774. — Δέσμευσις ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν ὁμοιεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ τῶν θέσιν τοιούτων ἐπεχουσῶν διατητικῶν ἀποφάσεων τοῦ Δημοσίου, ὡς καὶ τῶν Ν.Π.Δ.Δ., μὴ ἐπιδεκτικῶν ἐκπροσωπήσεως παρ' ἐπαγγελματικῆς τινος ἢ ἄλλης ὀργανώσεως, ἐὰν κατηρτίσθησαν καὶ ὑπεγράφησαν παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ πρὸς τοῦτο ἐξουσιοδοτημένου ὀργάνου· ἀδέσμευτοι ἐκ τῶν ὑπ' ἀριθ. 25/1960 καὶ 37/1963 διατητικῶν ἀποφάσεων περὶ ὅρων ἀμοιβῆς λογιστῶν χώρας. ΑΠ 281 σ. 853.—Ἐπίλυσις συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας διὰ καταρτίσεως συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας· διάκρισις τούτων καὶ ἔκτασις δεσμεύσεως· δέσμευσις ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν ὁμοιεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας τοῦ συνόλου ἀφ' ἑνὸς τῶν μισθωτῶν, τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὸ ἐπάγγελμα, ἀφ' ἑτέρου δὲ τῶν ἐργοδοτῶν ὁλοκλήρου τῆς χώρας, εἰς τοὺς ὁποίους κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 3 νόμου 3239/1955 συμπεριλαμβάνονται καὶ τὰ Ν.Π.Δ.Δ., ἐφ' ὅσον χρησιμοποιοῦν τὴν ἐργασίαν φυσικῶν προσώπων, ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου· διατητικαὶ ἀποφάσεις περὶ ἀμοιβῆς προσωπικοῦ ζυθοποιείων ἐπιχειρήσεων. ΣΕ 1333 σ. 914.—Χρονικὴ ἰσχὺς κανόνων συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας· τρόπος ἐνεργείας τούτων ἐπὶ τῶν ἀτομικῶν σχέσεων ἐργασίας· ἰσχὺς τῶν ἀτομικῶν σχέσεων ἐργασίας μετὰ τὴν διαμόρφωσιν αὐτῶν ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας· ἐνοποίησις σχέ

των διαφορά. Έγγρ. σ. 52.—Γενικά κατώτατα όρια μισθών και ημερομισθίων· εάν αι προσαυξήσεις Κυριακής και νυκτερινής εργασίας (25% και 25%) των μισθών και ημερομισθίων δέον να συνυπολογίζωνται προς εξεύρεσιν του ορίου εξασφαλίσεως των γενικών κατωτάτων ορίων μισθών και ημερομισθίων, των προβλεπομένων υπό των εκάστοτε ισχυουσών εθνικών γενικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας, Γν.Σ. σ. 1254.—Σύγκρισις νομίμων αποδοχών προς συμφωνηθείσας δι' ατομικής συμβάσεως, ΝΖ σ. 1444.— Διατάξεις άρθρων 19 και 20 νόμου 281/1914 περί σωματείων· έλλειψις εξ αυτών δικαιώματος επαγγελματικού σωματείου προς έγερσιν αγωγής παύσεως φύσεως, σκοπούσης προστασίαν του συλλογικού επαγγελματικού συμφέροντος· ειδικαί διατάξεις νόμων περί συλλογικών συμβάσεων εργασίας· ενεργητικώς ανομοιομόρφου αγωγή σωματείου δι' αξίωσιν μελών αυτού κατά του Ταμείου Υγείας Υπαλλήλων Αγροτικής Τραπέζης της Ελλάδος, ΑΠ 216 σ. 771.

2. **Έννοια συλλογικής διαφοράς· εξουσία διαιτητικών δικαστηρίων· διαιτητικαί αποφάσεις· περιεχόμενον κλπ.** Θεώρησις ως συλλογικής διαφοράς, επαλυομένης κατά την ένώπιον των Διοικητικών Διαιτητικών Δικαστηρίων διαδικασίαν, παύσης διενέξεως μεταξύ οργανώσεως εργοδοτών και οργανώσεως μισθωτών, αφορώσης εις τους όρους ή τας συνθήκας ή την αμοιβήν της εργασίας, μη αποτελούντος όμως θέματος, δυναμένου να επιδιωχθή διά διαιτητικής αποφάσεως, της υποχρεώσεως αποκλειστικής χρησιμοποιήσεως μισθωτών, ανηκόντων εις ωρισμένην Ένωσιν, ή καταβολής εις τούτους αμοιβής, ανεξαρτήτως αντιπαροχής εργασίας, ΣΕ 909 σ. 855.—Έπίλυσις κατ' άρθρον 15 § 1 νόμου 3239/1955 υπό Διαιτητικών Δικαστηρίων συλλογικής διαφοράς εργασίας, προκυπτούσης εκ συλλογικών συμβάσεων, ληξασών ή καταγγελθεισών, ΑΠ 138 σ. 725.—Έλλειψις εξουσίας των Διοικητικών Διαιτητικών Δικαστηρίων του νόμου 3239/1955, όπως επιλαμβάνωνται θεμάτων, τα οποία ορίζει ο νόμος, ως περί της υπαλληλικής ή μη ιδιότητος των μισθωτών, ήτοι περί έργου αποκλειστικώς της αρμοδιότητος των πολιτικών δικαστηρίων, Είσαγ. σ. 78.— Ποία η έκβασις εκκρεμουσών συλλογικών διαφορών εργασίας, εγερθεισών υπό επαγγελματικών οργανώσεων των μισθωτών, αίτινες διελύθησαν δι' αποφάσεως της Αρμοδίας Στρατιωτικής Αρχής από 21.4.1967, Γν.Σ. σ. 1327.—Επιτρεπτή η καθιέρωσις ολιγωτέρων ορίων εργασίας δι' ατομικής συμβάσεως ή δια συλλογικής και κατόπιν συνεκδοχήν διαιτητικής αποφάσεως· ρύθμισις του θέματος επί του Δημοσίου· επανισχύς του νομίμου ωραρίου· άρνησις συμμορφώσεως του μισθωτού και καταγγελία συμβάσεως εργασίας υπό του Δημοσίου, μη θεωρηθείσης ως καταχρηστικώς ασκηθείσης, Π 1758 σ. 1305.—Διάταξις περί καθορισμού ωρών εργασίας ημερησίως, μη επιτρέπουσα την υπέρβασιν τούτων· έννοια αυτής περί απαγορεύσεως της συνομολογήσεως εργασίας υπέρ τα τεθέντα όρια, συγχωρητή όμως η μείωσις των ωρών εργασίας, δυναμένων των συμβαλλομένων είτε ατομικώς, είτε συλλογικώς κατά τον νόμον 3239/1955 να συμφωνήσουν μικροτέραν διάρκειαν εργασίας· καθορισμός ωρών εργασίας εργατοτεχνιτών οικοδόμων· παροχή κατά Σάββατον δώρου προσθέτου εργασίας· άμοιβή κατ' άρθρον 659 Α.Κ., ΑΠ 542 σ. 21.— Καθορισμός ωρών εργασίας διά συλλογικής συμβάσεως εργασίας· εφαρμογή άρθρου 8 ν.δ. 1029 περί αποζημιώσεως επί παρανόμων υπερωριών προκειμένου περί υπερβάσεως των διά νόμου ή κατ' εξουσιοδότησιν αυτού εκδιδομένων βασιλικών διαταγμάτων τεθεσπισμένων χρονικών ορίων εργασίας και όχι και επί υπερβάσεως εύνοικοτέρου ωραρίου δι' ατομικής συμβάσεως ή συλλογικής συμβάσεως εργασίας ή διαιτητικής αποφάσεως, ΑΠ 355 σ. 985, ΑΠ 447 σ. 1039.—Δυνατός καθορισμός διά συλλογικής συμβάσεως εργασίας ή διαιτητικής αποφάσεως, άλλα και δι' ατομικής συμβάσεως εργασίας, αμοιβών ή άλλων απολαβών, καταβλητέων κατά μήνα, ως τακτικών αποδοχών εις τον υπάλληλον και αποτελουσών τας μηνιαίας τακτικάς αποδοχάς της οργανικής αυτού θέσεως· περιορισμός άρθρου 126 § 2 του Συντάγματος· έννοια, ΝΖ σ. 7.—Απαράδεκτος προσβολή δι' αιτήσεως ακυρώσεως αυτοτελώς διαιτητικής αποφάσεως, ως μη κεκτημένης καθ' εαυτήν εκτελεστότητα· προθεσμία δημοσιεύσεως υπό του Υπουργού Εργασίας διαιτητικής αποφάσεως εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και τροποποιήσεως ή μη εγκρίσεως υπό των Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας· έναρξις προθεσμιών· ημερομηνία φύλλου Εφημερίδος της Κυβερνήσεως και πραγματική αυτού κυκλοφορία, ΣΕ 1437 σ. 1036, —Εφαρμογή επί διαιτητικών αποφάσεων των περί συλλογικών συμβάσεων εργασίας διατάξεων του νόμου 3239/1955, ως προς την διάκρισιν εις εθνικάς γενικάς, εθνικάς ομοιοεπαγγελματικάς, τοπικάς γενικάς, τοπικάς ομοιοεπαγγελματικάς και ειδικάς, ΣΕ 419 σ. 703, —Εκτελεστή πράξις, υποκειμένη εις ειδικήν επί ακυρώσει προσβολήν, ή εγκρίνουσα διαιτητικήν απόφασιν απόφασις του Υπουργού Εργασίας, εις ην ενσωματούται ή διαιτητική απόφασις· προϋποθέσεις διά την κατάρτισιν εθνικής ομοιοεπαγγελματικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας και διαιτητικής αποφάσεως ή δυνατότης λόγω των συνθηκών καθορισμού ομοιομόρφων αμοιβής και ωρών εργασίας γενικώς καθ' όλόκληρον την χώραν, ΣΕ 419 σ. 703.—Θέσις διαιτητικών αποφάσεων, κηρυχθεισών εκτελεστών δι' αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας, ως συλλογικών συμβάσεων εργασίας, και διάκρισις τούτων· σύναψις και υπογραφή εθνικών ομοιοεπαγγελματικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας υπό των γενικωτέρας σημασίας επαγγελματικών οργανώσεων, ΑΠ 284 σ. 854, — Εφαρμογή των νομίμως καταρτισθεισών συλλογικών συμβάσεων εργασίας και των την θέσιν αυτών επερχουσών διαιτητικών αποφάσεων και επί των προϋφισταμένων ατομικών συμβάσεων εργασίας, αίτινες θεωρούνται περιέχουσα εκτοτε αυτοδικαίως και τους εν συλλογική συμβάσει ή διαιτητική αποφάσει περιε-

μων εἰς τοὺς ἐκ τούτων προσλαμβανομένους διὰ παροχὴν ὑπηρεσιῶν, αἱ ὁποῖαι προσήκουν εἰς ἐπιστήμονας χημικούς, οἷαι ἰδίᾳ εἶναι αἱ χημικαὶ ἐξετάσεις καὶ ἀναλύσεις ἢ ἡ διεύθυνσις χημικῶν ἐργαστηρίων, ΑΠ 516 σ. 95.—Ἐφαρμογὴ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5/1960 διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς γεωπόνων τῆς χώρας· δεσμευτικὸς ἐξ αὐτῆς· ἐπιδόματα ὑπερεργασίας ἢ ἄλλως βραβεῖα καλούμενα, ὡς μισθός, Π 229 σ. 156.—Θυρωρῶν πολυκατοικιῶν, λογιστῶν, βοηθῶν λογιστῶν. Βλ. λ. **Θυρωροί. Λογισταί**. Διαιτητικὴ ἀπόφασις 24/1963 περὶ ἀμοιβῆς ὑπαλλήλων Γραφείων καὶ δακτυλογράφων, ἀπασχολουμένων ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου εἰς ἐργοδότας, μὴ ἀσκοῦντας ἐπιχείρησιν· μὴ κήρυξις ταύτης ἐπιχειρηματικῆς· ἀνυφάρμοστον ἐπὶ μισθωτοῦ τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου βουλευτοῦ, Π 543 σ. 585.—Δέσμευσις ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24/1963 διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ μισθοῦ ὑπαλλήλων συμβολαιογραφείων, Π 202 σ. 646, Εἰσαγ. σ. 646.—Ἀκύρωσις ὑπουργικῆς ἀποφάσεως περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 56/1967 διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας προσωπικοῦ καφενείων, ζαχαροπλαστείων κλπ., ΣΕ 419 σ. 703.—Διαιτητικαὶ ἀποφάσεις ὑπ' ἀριθ. 11/1946 περὶ προσωπικοῦ ξενοδοχείων καὶ ὑπ' ἀριθ. 36/1967 περὶ προσωπικοῦ καφενείων, ζαχαροπλαστείων κλπ., ΑΠ 284 σ. 854.— Διαιτητικὴ ἀπόφασις 13/1967 περὶ ὅρων ἀμοιβῆς προσωπικοῦ Γραφείων Ἀστικῶν Κ.Τ.Ε.Λ.· προϋπηρεσία τῶν ὑπαλλήλων Γραφείων, Ἔγγρ. σ. 338.—Προϋπηρεσία ἐμπορυπαλλήλου διὰ μισθοδοσίαν αὐτῶν· διαιτητικὴ ἀπόφασις 44/1968, Ἔγγρ. σ. 338.— Ἔννοια διδακτικοῦ προσωπικοῦ δι' ἐφαρμογὴν τῆς ὑπ' ἀριθ. 12/1965 διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῶν Τεχνικῶν καὶ Ἐπαγγελματικῶν Σχολῶν Θεωρητὴς ὡς τοιοῦτον τῶν μετεχομένων τὸ κατὰ κανὸν ὁμολογίαν ἔργον διδασκάλου ἐν ἐπαγγελματικῷ σχολείῳ· ἐπαγωγὴ εἰς τὴν Γ' κατηγορίαν τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως τῶν πτυχιούχων Σχολῶν· καταβολὴ τοῦ μισθοῦ κατὰ μῆνα καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας· ὅριον 18ώρου ἑβδομαδιαίας ἐργασίας· ἀναδρομικὴ ἰσχὺς τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ΑΠ 582 σ. 882.—Ἀποδοχαὶ πρακτικῶν μηχανικῶν κατὰ συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας 18.10.1958 καὶ διαιτητικὰς ἀποφάσεις 32/1960, 7/1962, 1/1964· προϋπόθεσις δικαιώματος· ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας· ἀπόδοσις ὠφελείας ἐργοδότου, ΑΠ 76 σ. 657.—Ρύθμισις διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1963 ἀποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ἐπικυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1964 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς τῶν ὅρων ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς τοῦ ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ τῶν Ὑπηρεσιῶν Διαστεγνικῶν Ἔργων Ὑπουργείου Γεωργίας· νόμιμος ἀμοιβὴ ἐργαζομένων εἰς ποιητήρια, ΑΠ 138 σ. 725, ΑΠ 128 σ. 787, ΑΠ 135 σ. 864.—Ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ τῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ Ἱδρυμάτων Ὑπουργείου Γεωργίας κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 7/1967 διαιτητικὴν ἀπόφασιν καὶ ὑπ' ἀριθ. 54/1966 ὁμοίαν παροχὴ ἐπιδόματος ἑβδομήρους ὑπηρεσίας δι' ἑκάστην τετραετίαν· λῆψις ὑπ' ὄψιν καὶ τοῦ πρὸ τῆς ἰσχύος τούτων χρόνου ἐνδοκίμου ὑπηρεσίας, ΑΠ 367 σ. 1192.—Ἀκύρωσις ἐν μέρει ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ ἐγκρίσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 5/1967 διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς ἐκδορσφιγείων Θεσσαλονίκης, ΣΕ 909 σ. 855.—Ἀπασχολουμένων εἰς κεραμοπλινθοποιεῖα· διαιτητικὴ ἀπόφασις 21/1961. Βλ. λ. **Κεραμοπλινθοποιοί**.—Τρόπος ἀμοιβῆς νεκροκομιστῶν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 4/1967 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης· ὑπολογισμὸς προσαυξήσεως δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς ἢ ἑορτάς, ΑΠ 312 σ. 912.—Παροχὴ καθ' ἡμέραν γάλακτος εἰς ἐργαζομένους εἰς ἐπιχειρήσεις κατασκευῆς σισσωρευτῶν ξηρῶν στοιχείων κατὰ τὰς σχετικὰς συλλογικὰς συμβάσεις καὶ διαιτητικὰς ἀποφάσεις· σκοπὸς τῆς παροχῆς καὶ χαρακτὴρ αὐτῆς, Π 3249 σ. 1176.—Καθορισμὸς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 41/1966 ἀποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν κατωτάτων ὁρίων βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 4/5 Ὀκτωβρίου 1951 ἐργαζομένων εἰς τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις· δικαίωμα τοῦ αὐτοῦ μισθοῦ καὶ τοῦ χειριστοῦ μηχανήματος, ὑπηρετοῦντος εἰς ἐπιχείρησιν, τοποτηρούσης χρῆσιν τοιούτου μηχανήματος, ὄχι διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τεχνικῶν ἔργων, ἀλλὰ συνιστώσαν βιομηχανικὴν τοιαύτην· περιλαμβανόμενα εἰς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ν.δ. 4/5 Ὀκτωβρίου 1951 μηχανήματα, ΑΠ 589 σ. 1561.

Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας. 1. Γενικά. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας** (παράγρ. 1).

2. Κατάρτισις· διάκρισις· ὀργανώσεις γενικωτέρας σημασίας· περιεχόμενον· δημοσίευσις. Σύναψις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας μεταξὺ μιᾶς ἢ πλειόνων ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων ἀφ' ἑνὸς καὶ μιᾶς ἢ πλειόνων ἐργατικῶν ὀργανώσεων ἀφ' ἑτέρου· καθορισμὸς δι' αὐτῶν τῶν ὅρων, οὓς δέον νὰ περιλαμβάνωσιν αἱ ἀτομικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, αἱ συναπτόμεναι μεταξὺ προσώπων, δεσμευομένων ὑπ' αὐτῶν, Π 229 σ. 156. — Κανονιστικοὶ ὅροι συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας· κατάρτισις κατὰ τὸν προισχύσαντα ἀ.ν. 16/21 Νοεμβρίου 1935· συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἀπὸ 20.8.1946 περὶ οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως μελῶν Συλλόγου Ὑπαλλήλων Ξυλεμπορικῶν Καταστημάτων Ἀθηνῶν – Πειραιῶς· κανονιστικὸς χαρακτὴρ συνομολογηθέντων· ἐπαγωγὴ διαφορᾶς εἰς τὴν ἐργατικὴν δικαιοσύνην νόμου ΓΧΟΔ', ΑΠ 626 σ. 237, Εἰσαγ. σ. 237.—Ἐθνικαὶ ὁμοιεπαγγελματικαί· τοιαῦται αἱ συναπτόμεναι καὶ ἀπογραφόμεναι παρὰ τῶν γενικωτέρας σημασίας ὀργανώσεων· τίνες νοοῦνται ὡς γενικωτέρας σημασίας ὀργανώσεις· ἔλεγχος τοῦ πραγματικοῦ τούτων περιστατικοῦ ἐπὸ τοῦ τακτικοῦ δικαστοῦ, ἐπιλαμβανομένου τῆς ἐκ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἰδιωτικῆς διαφορᾶς, ΑΠ 527 σ. 16.—Διάκρισις συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας κατὰ νόμον 3239/1955· ὀργανώσεις γενικωτέρας σημασίας δι' ἀπογραφὴν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας· τίνες εἶναι αἱ τοιαῦται· ἔκτασις δεσμεύσεως ἐκ τῆς οὕτω ἀπογραφομένης ἐθνικῆς ὁμοιεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργα-

σεως της ισχύος συλλογικής συμβάσεως εργασίας διά διαιτητικής αποφάσεως μεταβολήν και εις τους ευνοϊκωτέρους όρους των ατομικών συμβάσεων, ΑΠ 353 σ. 1033.—Ενέργεια κανονιστικών όρων συλλογικής συμβάσεως εργασίας (επί της 353/1969 αποφάσεως του Αρείου Πάγου), ΝΖ σ. 1473.—Αι κανονιστικαί ενέργειαι της συλλογικής συμβάσεως εργασίας, ΝΖ σ. 1201.—Ημερομηνία ενάρξεως ισχύος διαιτητικής αποφάσεως εν περιπτώσει εκδόσεως αυτής μετά την πάροδον των νομίμων προθεσμιών· ισχυρισμός, ότι η διάταξις του νόμου 3239/1955 περί αναδρομικής αυξήσεως αποδοχών καταργήθη διά του άρθρου 136 § 1 του Συντάγματος, ως αντικειμένη εις το άρθρον 82 § 2 αυτού, δι' ού ωρίζετο, ότι «φόρος ή άλλο οιονδήποτε οικονομικόν βάρος» δεν δύναται να επιβληθή διά νόμου αναδρομικής ισχύος, ΣΕ 1724 σ. 1035. —Αναδρομική αύξησις αποδοχών διά συλλογικής συμβάσεως εργασίας ή διαιτητικής αποφάσεως· έκτασις εφαρμογής· εφαρμογή επί γενομένων ατομικών συμβάσεων εργασίας, ΝΖ σ. 1574.—Επικρατέστεροι κατ' άρθρον 3 νόμου 3239/1955 αι ευνοϊκώτεραι διά τον μισθωτόν όροι των ατομικών συμβάσεων εργασίας, Εισαγ. σ. 14.—Εφαρμογή και επί των επιχειρήσεων κοινής ωφελείας του βασικού κανόνος του άρθρου 3 § 1 εδάφ. 2 του νόμου 3239/1955 περί επικρατεστέρων των ευνοϊκοτέρων διά τον μισθωτόν όρων της ατομικής συμβάσεως έναντι των της συλλογικής συμβάσεως εργασίας ή διαιτητικής αποφάσεως, ΝΖ σ. ?.—Αναπίτρεπτος η μεταξύ εργοδότου και μισθωτού συμφωνία περί μισθού ελάσσονος των κατωτάτων ορίων συλλογικής συμβάσεως κλπ., από των οποίων δεν επιτρέπεται παραίτησις του μισθωτού, Εισαγ. σ. 14.—Έγκυρος κατ' άρθρα 361, 653 § 3, 174, 679 Α.Κ. συμφωνία περί μειώσεως των συμπεφωνημένων ανωτέρων των νομίμων αποδοχών του εργαζομένου, εφ' όσον η μείωσις δεν θίγει τα κατώτατα όρια των διά διατάξεων νόμου, συλλογικών συμβάσεων, διαιτητικών αποφάσεων κλπ. καθοριζομένων αποδοχών του, ΑΠ 501 σ. 14, Εισαγ. σ. 14.— Συμψηφισμός επιδόματος δι' ανθυγιεινήν εργασίαν προς καταβαλλομένας και υπερτέρας των ορίων συλλογικών συμβάσεων εργασίας αποδοχάς, Έγγρ. σ. 52.—Νόμιμος η χορήγησις αυξήσεως υπό όρον ανακλήσεως ή συμψηφισμού προς μεταγενεστέρας διά συλλογικών συμβάσεων χορηγουμένας τοιαύτας επί κατωτάτων ορίων μισθών ή ημερομισθίων, Έγγρ. σ. 52.

4. **Διαιτητικαί αποφάσεις προσωπικού Γραφείων.** Προσαύξησις μισθού επαλλήλων Γραφείων μετά την 20ετή υπηρεσίαν· εφαρμογή υπ' αριθ. 47/1967 διαιτητικής αποφάσεως, Έγγρ. σ. 52. —Νόμιμος μισθός επαλλήλων Γραφείων επιχειρήσεων· εφαρμογή υπ' αριθ. 2/1961, 28/1963 και 43/1965 διαιτητικών αποφάσεων επί προσωπικού επιχειρήσεων, εκτελούντος εργασίαν Γραφείου, ανεξαρτήτως τόπου, ένθα παρέχει τας υπηρεσίας του· δικαίωμα του μισθωτού να άξιώση την καταβολήν εις αυτόν ολοκλήρου της διά της οικείας συλλογικής συμβάσεως ή διαιτητικής αποφάσεως καθορισμένης διά πλήρη απασχόλησιν αμοιβής, εκτός αν ρητώς ή σιωπηρώς συνεφωνήθη, όπως ούτος εργάζηται επί ολιγωτέρας του νομίμου ωραρίου καθ' ημέραν ώρας επί αντιστοίχω μειώσει της αμοιβής, ΑΠ 576 σ. 92, πρβλ. Εισαγ. σ. 92.— Προϋποθέσεις εφαρμογής διαιτητικών αποφάσεων 2/1961, 28/1963, 43/1965 ή απασχόλησις εις επιχείρησιν, ήτοι οργάνωσιν κεφαλαίου και εργασίας προς επιδίωξιν κέρδους, άν δεν αποτελεί το Πολιτικόν Γραφείον βουλευτού, Π 543 σ. 585.— Έννοια επαλλήλου Γραφείου δι' εφαρμογήν των περί μισθού υπαλλήλων Γραφείων επιχειρήσεων διαιτητικών αποφάσεων· ανάγκαιον, όπως ούτος έκτελή εργασίαν Γραφείου, άσχετος του τόπου, ένθα παρέχει ταύτην· ακυρωτικ άπολύσεως εκ της μη πλήρους καταβολής της αποζημιώσεως, μη δικαιολογουμένης εύλογου αμφιβολίας περί της αληθούς φύσεως των υπηρεσιών του απολυθέντος και του χαρακτηρισμού αυτού ως ιδιωτικού υπαλλήλου, Π 1619 σ. 651.—Άναίρεσις αποφάσεως δι' ανεπαρκή αιτιολογίαν ως προς την ύπαρξιν σιωπηράς συμφωνίας περί καταβολής υπό του εργοδότου του εκάστοτε ισχύοντος μισθού των περί Γραφείων επιχειρήσεων διαιτητικών αποφάσεων· αναποδεικτος τοιαύτη συμφωνία, ΑΠ 263 σ. 904.—Διαιτητικαί αποφάσεις περί αμοιβής προσωπικού Γραφείων επιχειρήσεως· έκτασις δεσμεύσεως εξ αυτών· δέσμευσις Ν.Π.Δ.Δ., εφ' όσον χρησιμοποιούν εργασίαν φυσικών προσώπων επί σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου, ΣΕ σ. 1333 σ. 914.— Μισθολογικά· διαιτητική απόφασις 59/1969 περί όρων αμοιβής προσωπικού Γραφείων Ανωνύμων Εταιρειών και λοιπών ιδιωτικών επιχειρήσεων, Σημ. σ. 1536.— Διαιτητική απόφασις 59/1969· αναδρομική αύξησις αποδοχών· εφαρμογή επί γενομένων ατομικών συμβάσεων εργασίας· συνέπεια, ΝΖ σ. 1574.

5. **Άλλοι διαιτητικαί αποφάσεις.** Έννοια διατάξεως της υπ' αριθ. 12/1960 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί παροχής επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας εργαζομένων εις τα κεντρικά εργοστάσια παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος εν Νέω Φαλήρω και Κερατσινίω, επεκταθέντος και εις εργαζομένους εις τας υπογείους και εναερίους γραμμάς χαμηλής και υψηλής τάσεως, ΑΠ 541 σ. 39, ΑΠ 398 σ. 1195, ΑΠ 400 σ. 1196, ΑΠ 425 σ. 1321. Βλ. λ. **Ηλεκτρικαί επιχειρήσεις.** Απόφασις υπ' αριθ. 6/1960 Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περί όρων αμοιβής και εργασίας προσωπικού εκ της τέως Κ.Ε.Τ.Η.Θ.· εφαρμογή αρχής ίσης μεταχειρίσεως επί των προερχομένων εκ της τέως Κ.Ε.Τ.Η.Θ. μισθωτών της Δ.Ε.Η. και μη προσχωρησάντων εις τον ισχύοντα Κανονισμόν αυτής, ΑΠ 301 σ. 998.—Καθορισμός διά της υπ' αριθ. 28/1965 αποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας εκ 12% δεκάτου και των καμινευτών και ηλεκτροσυγκολλητών της Δ.Ε.Η., Π 1342 σ. 1563.—Αναφορά των περί αποδοχών χημικών συλλογικής συμβάσεως εργασίας και διαιτητικών αποφάσεων όχι εις άπαντας τους χημικούς, οί οποίοι συγκεντρούν τα υπό του άρθρου 1 του νόμου 6129/1934 οριζόμενα προσόντα, άλλα

λησις ρητή ή σιωπηρά δήλωσις βουλήσεως· δυνατή ή δήλωσις καὶ συναίνεσις τῶν μερῶν ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας πρὸς καθορισμὸν τοῦ μισθοῦ κατὰ τροποποίησιν τοῦ ἀρχικῶς συμφωνηθέντος ἢ ἰσχύοντος· ἀναίρεσις ἀποφάσεως δι' ἀνεπαρκῆ αἰτιολογίαν ὡς πρὸς τὴν ὕπαρξιν σιωπηρᾶς συμφωνίας περὶ καταβολῆς ὑπὸ ἐργοδότου τοῦ ἑκάστοτε ἰσχύοντος μισθοῦ τῶν περὶ προσωπικοῦ Γραφείων ἐπιχειρήσεων διατηρικῶν ἀποφάσεων· ἀναπόδεικτος τοιαύτη συμφωνία, ΑΠ 263 σ. 904.—Ἑρμηνεία δικαιοπραξιῶν· κανόνες ἄρθρων 173 καὶ 200 Α.Κ.· προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς κλπ. Βλ. λ. **Ἑρμηνεία**.—Ἀκύρωσις κατ' ἄρθρον 151 Α.Κ. δικαιοπραξίας, γενομένης κατόπιν ἀπειλῆς, δυναμένης νὰ ἀφορᾷ καὶ μὴ ἐκπληρουσαν ὑφισταμένης ὑποχρεώσεως, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας ἐκτίθεται εἰς ἀπροσδόκητον κίνδυνον, πλὴν ἄλλων ἀγαθῶν, ἡ περιουσία τοῦ ἀπειληθέντος ἢ προσώπων, συνδεομένων στενότατα μετ' αὐτοῦ· ἄρνησις μελῶν πληρώματος πλοίου, μετεξὺ τοῦ ἁπλοῦ ὁ ἐνάγων, νὰ παρώρμησαν τὴν συμπεφωνημένην ἐργασίαν καθ' ἣν χρόνον ἐγίνετο φόρτωσις καὶ νὰ συνεχίσουν τὸ ταξείδιον, ἂν δὲν κατηργοῦντο αἱ ἰσχύουσαι συμβάσεις καὶ συνήπτοντο νέαι συμφωνίαι, τοῦ πλοιάρχου πρὸ τοῦ ἐπικειμένου κινδύνου ἐνδώσαντος· ἀκύρωσις αὐτοῦ τῆς συμβάσεως, ΑΠ 635 σ. 383.—Ἐφαρμοστέοι κανόνες ἐπὶ μικτῆς συμβάσεως, τοιαύτης περὶ μισθώσεως πράγματος καὶ μισθώσεως ἐργασίας· ἀρμόδιον δικαστήριον, Εἰρ. 197 σ. 588. — Διαφοραὶ μεταξὺ τῶν ἀπὸ κοινοῦ ἐργαζομένων· ἔννοια ἄρθρου 631 § 2 Κώδικος Πολ. Δικονομίας· ὁμαδικὴ σύμβασις, ΝΖ σ. 217.—Ὀργανισμὸς Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας κλπ. Τραπέζης Ἑλλάδος καὶ Κανονισμὸς Καταστάσεως Προσωπικοῦ αὐτῆς· ἰσχὺς ὡς συμβάσεως καὶ οὐχὶ νόμου, ΑΠ 506 σ. 179, ΑΠ 550 σ. 181, ΑΠ 16 σ. 931, ΑΠ 146 σ. 934, ΑΠ 165 σ. 935.—Κανονισμὸς Ἐργασίας, καταρτισθεὶς κατὰ ν.δ. 3789/1957· ἐπέχει ἰσχὺν συμβάσεως, ΑΠ 237 σ. 858.—Ἀπαράδεκτος λόγος ἀναιρέσεως διὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τοῦ Κανονισμοῦ Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Α.Ε.Η., καθ' ὅσον δὲν συνιστᾷ νόμων καὶ δὴ αὐσιτικῶν, ΑΠ 234 σ. 1125.—Δυνατὴ εἰδικὴ συμφωνία, ὅπως ἡ προσαύξησις ὡρομισθίου δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς περιλαμβάνηται εἰς τὸ συμφωνηθὲν διὰ τὴν ἐργασίαν τοῦ μισθωτοῦ πλέον τοῦ νομίμου ἡμερομισθίου, ΑΠ 571 σ. 89, Π 1126 σ. 1353.—Ἐπιτρεπτὴ ἡ μεταξὺ ἐργαζομένου καὶ ἐργοδότου συμφωνία περὶ ὑπολογισμοῦ εἰς τὴν ἀποζημίωσιν λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου προϋπηρεσίας παρ' ἄλλῳ ἐργοδότῃ, Π 202 σ. 646.—Συμβατικὸς περιορισμὸς ἀδικαιολογήτου καταγγελίας συμβάσεως· δέσμευσις καὶ τοῦ δικαιοῦχου ἐν τῇ ἐπιχειρήσει, Π 367 σ. 1228.— Συμφωνία μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ περὶ μεταθέσεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ βάρους, Π 1601 σ. 1301.— Κατάρτισις τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς πάσης συμβάσεως, ρητῶς ἢ σιωπηρῶς, δυναμένων μεταξὺ τῶν μερῶν νὰ συμφωνηθῇ ὡρισμένος χρόνος δοκιμασίας, τῆς ἐπὶ ταύτῃ κρίσεως τοῦ ἐργοδότου συναδούσης πρὸς τὴν καλὴν πίστιν καὶ τὰ συναλλακτικὰ ἤθη· λῆξις τῆς συμβάσεως διὰ δοκιμὴν τοῦ μισθωτοῦ, Π 1601 σ. 1412.—Σιωπηρὰ παράτασις περὶ καταβολῆς ὑπὸ θυρωροῦ χρηματικοῦ ποσοῦ διὰ τὴν προσήκουσαν ἢ διατήρησιν αὐτοῦ εἰς ἐργασίαν, ΑΠ 86 σ. 659, Π 1128 σ. 1370. Βλ. καὶ λ. **Αἵρεσις, Ἀκυρότης, Ἐνοχή, Καλὴ πίστις**.

Συμβολαιογράφοι. Ὀργάνωσις ἐργασίας συμβολαιογραφείου ὑπὸ τὴν μορφὴν ἐπιχειρήσεως, μολονότι οἱ συμβολαιογράφοι εἶναι ἄμισθοι δημόσιοι ὑπάλληλοι· δέσμευσις ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24/1963 διατηρικῆς ἀποφάσεως περὶ μισθοῦ ὑπαλλήλων συμβολαιογραφείων, Π 202 σ. 646.

Συμβουλή. Ἀνεύθυνον κατ' ἄρθρον 729 Α.Κ. τοῦ δώσαντος συμβουλὴν ἢ σύστασιν διὰ τὴν ἐντεῦθεν ζημίαν, ἐκτὸς ἂν διὰ συμβάσεως ἀνέλαβε τὴν εὐθύνην ἢ ἐτέλει ἐν δόλῳ· ἔννοια διατάξεως· εὐθύνη τοῦ Ι.Κ.Α., ΑΠ 555 σ. 396.

Συμβούλια. Βλ. καὶ λ. **Ἀνώνυμος Ἑταιρεία, Στρατευσις, Σωματεῖα, Ταμεῖα**. Ἀπαγόρευσις δι' ἄρθρου 103 τοῦ Συντάγματος τῆς συμμετοχῆς τακτικῶν δικαστῶν εἰς Διοικητικὰ Συμβούλια Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων Ν.Π.Δ.Δ. κλπ. καὶ ὄχι καὶ εἰς Ἐπιτροπὰς ἢ Συμβούλια ἀποφασιστικῆς ἢ γνωμοδοτικῆς ἁρμοδιότητος, Γν.Σ. σ. 48.— Προσαπατωμένη διὰ τὴν νόμιμον σύνθεσιν συλλογικοῦ ὀργάνου διοικήσεως ἡ ἔγγραφος καὶ ἔγκαιρος κλῆσις πάντων τῶν μελῶν τακτικῶν καὶ ἀναπληρωματικῶν διὰ τὴν προσέλευσιν εἰς τὴν συνεδρίασιν, ὁσάκις αὐτὰ δὲν γίνονται εἰς τακτὰς ἡμερομηνίας, ΣΕ 3145 σ. 866.— Σύνθεσις καὶ λειτουργία συλλογικῶν ὀργάνων διοικήσεως· γενικαὶ ἐπὶ τοῦ θέματος ἐφαρμοζόμενα ἀρχαί· συγκρότησις Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν· ὑποχρεωτικὴ ἢ προσκλήσεις πάντων τῶν μελῶν συλλογικοῦ ὀργάνου διοικήσεως, τακτικῶν καὶ ἀναπληρωματικῶν, ὁσάκις ταῦτα συνέρχεται ὄχι εἰς τακτὰς ἡμέρας, ΣΕ 652 σ. 1059.— Συνεδριάσεις Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α.· συμμετοχὴ ἄνευ ψήφου ὡς Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας μὴ ὑποχρεωτικὴ συμμετοχὴ τούτου εἰς τὰς Ἐκδικαστικὰς τῶν Ἐφέσεων Ἐπιτροπάς, δυναμένας νὰ λειτουργήσουν νομίμως καὶ ἄνευ συμμετοχῆς τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου, ἐφ' ὅσον οὗτος ἐκλητεύθη νομίμως, ἵνα παραστῇ εἰς τὰς συνεδριάσεις αὐτῶν, ΣΕ 2021 σ. 1567.— Πειθαρχικὰ συμβούλια Κ.Τ.Ε.Α. καὶ Α.Ε. Α.Σ.Π.Α. ἐὰν τὰ ἀνωτέρω (ἄρθρων 15 ν.δ. 25/6.8.1956 καὶ ἄρθρων 36 ν.δ. 612/1965) θεωροῦνται ὡς συλλογικὰ ὄργανα τῶν ἐπιχειρήσεων τούτων καὶ ἐν ἀπομακρυσμένῃ περιπτώσει ποίας ἐκ τῶν δύο μετεχόντων δημοσίων ὑπαλλήλων (Ὑπουργείου Συντονισμοῦ καὶ Ὑπουργείου Ἐργασίας) ἔχει τὸ προβάδισμα κατὰ τὴν σύνθεσιν, Γν.Σ. σ. 1253.— Ἀπορριπτικαὶ ἀποφάσεις Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου ἐκτελεστὸς χαρακτῆρος, ΣΕ 2756 σ. 221.— Ἀκυρότης ν.δ. 1916/16.7.1955, διὰ τοῦ ὁποίου παρεισχέθη ἐξουσιοδοτήσις εἰς τὸ Δ.Σ. τοῦ Κρατικοῦ Ὀργανισμοῦ Μηχανημάτων Δημοσί-

σίας, ΙΙ 229 σ. 156.— Έλεγχος τῆς νομικῆς ἐννοίας τῆς ὀργανώσεως ὡς τοιαύτης «γενικωτέρας σημασίας»· κρίσις περὶ τούτου εἴτε διοικητικῶς κατὰ διαδικασίαν ἄρθρου 23 § 1 νόμου 3239/1955, εἴτε δικαστικῶς, ἐν ἐλλείψει σχετικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἅτε μὴ ἀποκλεισθείσης κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 3 Πολιτικῆς Δικονομίας τῆς δικαιοδοσίας τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, ὅπως κατὰ τὴν ἐκδίκασιν ἰδιωτικῶν διαφορῶν ἐξετάζοντος παρεμπιπτόντως καὶ τὰ ἀναγκαῖα πρὸς λύσιν αὐτῶν ὁιασδήποτε φύσεως ζητήματα, ΙΙ 229 σ. 156. —Σύναψις καὶ ἰσογραφὴ τῶν ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας παρὰ τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν ἐργαζομένων· καθορισμὸς τῆς ἐννοίας «ἐπαγγελματικὴ ὀργάνωσις γενικωτέρας σημασίας» ἐπὸ τοῦ δικαστοῦ· ἰσχὺς ἐπ' αὐτοῦ ἰσ' ὅλην συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας οἰκοδόμων ἀπὸ 14.3.1962· δὲν εἶναι ἐθνικὴ ὁμοιοεπαγγελματικὴ, δεσμεύουσα πάντας τοὺς ἐργοδότας, οἱ ὁποῖοι ἀπασχολοῦν οἰκοδομους, ἀδιαφόρους ἂν αὐτοὶ μετέχωσιν ἢ οὐ εἰς τὰς συμβληθείσας ὀργανώσεις, ΑΠ 567 σ. 178.—Διάκρισις κατὰ νόμον 3239/1955 συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας· σύναψις ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ὑπὸ τῶν ἐν τῷ νόμῳ ἀναφερομένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων· σύναψις ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας παρὰ τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ὑπὸ τὴν ἔννοιαν, ὅτι ἐκπροσωποῦσι πράγματι καὶ κατὰ τὸ δυνατὸν εὐρύτερον τρόπον τὰ συμφέροντα ἑκατέρων τῶν συμβαλλομένων μερῶν, ΣΕ 1095 σ. 700.—Σύναψις καὶ ὑπογραφὴ ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ὑπὸ τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων· διαιτητικαὶ ἀποφάσεις ἐπ' ἀρθ. 44/1966 περὶ προσωπικοῦ ξενοδοχείων καὶ ἐπ' ἀρθ. 30/1967 περὶ προσωπικοῦ καφενείων, ζαχαροπλαστείων κλπ., ΑΠ 284 σ. 854.—Διάκρισις συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας· προϋποθέσεις διὰ τὴν κατάρτισιν ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἢ δυνατότης λόγῳ τῶν συνθηκῶν καθορισμοῦ ὁμοιομόρφου ἀμοιβῆς καὶ ὁμοίων ὅρων καὶ συνθηκῶν ἐργασίας γενικῶς καθ' ὁλόκληρον τὴν χώραν· ἀκύρωσις ἀποφάσεως περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς ὑπ' ἀρθ. 36/1967 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ΣΕ 419 σ. 703.—Καθορισμὸς ὅρων ἐργασίας διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας· ἐφαρμογὴ ἄρθρου 8 ν.δ. 4020 περὶ ἀπαλλοτριώσεως ἐπὶ παραβάσεως ὑπερωριῶν, προκειμένου περὶ ὑπερβάσεως τῶν διὰ νόμου ἢ κατ' ἐξουσιοδότησιν αὐτοῦ ἐκδιδομένων βασικῶν διαταγμάτων τεθεσπισμένων χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας καὶ ὄχι καὶ ἐπὶ ὑπερβάσεως εὐνοϊκοτέρων ὡραρίων δι' ἀτομικῆς ἢ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ΑΠ 355 σ. 985, ΑΠ 447 σ. 1039. —Διατηρητικαὶ ρήτραι εἰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας, Γνμδ. γνθ. σ. 1281.—Προθεσμία κηρύξεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκτελεστῆς· δημοσίευσις εἰς Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ κυκλοφορία φύλλου αὐτῆς, ΣΕ 1457 σ. 1036.

3. **Ἰσχὺς συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας· δέσμευσις ἐξ αὐτῶν· ἔκτασις**. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας** (παράγρ. 3).

4. **Καταγγελία**. Καταγγελία συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ΑΠ 626 σ. 237, Εἰσαγ. σ. 237.

5. **Ποινικὴ δίωξις παραβατῶν**. Ἐπιβολὴ διὰ τοῦ ἄρθρου 1 § 4 ἀ.ν. 547/1937 χρηματικῆς ποινῆς διὰ παράβασιν ὅρων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας· παράβασις τοπικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας οἰκοδόμων Θεσσαλονίκης, ΙΙ 181 σ. 457.

6. **Διάφοροι συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας**. Ἀποδοχαὶ πρακτικῶν μηχανικῶν κατὰ τὴν ἀπὸ 18.10.1958 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, ΑΠ 130 σ. 865.— Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἀπὸ 20.8.1946 περὶ οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως μελῶν Συλλόγου Ὑπαλλήλων Ξυλεμπορικῶν Καταστημάτων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς· κανονιστικὸς χαρακτὴρ συνομολογηθέντων· ὑπαγωγὴ διαφορᾶς εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου ΓΞΟΛ, ΑΠ 626 σ. 237, Εἰσαγ. σ. 237.— Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας οἰκοδόμων, ΑΠ 527 σ. 16, ΑΠ 542 σ. 21, Εἰσαγ. σ. 174, ΑΠ 567 σ. 178, ΙΙ 181 σ. 457. Βλ. λ. **Οἰκοδόμοι**.—Ὥρα ἐργασίας προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων πετρελαιοειδῶν κατὰ τὰς ἀπὸ 19.10.1950 καὶ 15.11.1950 συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας· διακρίσεις, ΑΠ 68 σ. 661, ΑΠ Ὁλ. 54 σ. 662.— Ἔλλειψις εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν οἰκιακῶν ὑπηρετῶν ἐλαχίστου μισθοῦ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ΙΙ 246 σ. 168.

Σύλλογοι. Λήμνευσις περιουσίας διαλυθέντων συλλόγων καὶ ἀπαιτήσεις ἰδιωτῶν, Γν.Σ. σ. 667.

Σύμβασις. Ἔννοια ἄρθρου 2 § 1 Συντάγματος· ἐλευθερία τῶν συμβάσεων· περιορισμοί, ΝΖ σ. 1 ἐπ.—Αἱ ἀρχαὶ προστασίας, εὐνοϊκότητος καὶ τάξεως· συμβατικὴ ἐλευθερία, ΝΖ σ. 289.—Σύναψις συμβάσεως μετὰ Νομικῶν Προσώπων· προκύπτοντα ἐκ τῶν ἄρθρων 65, 67, 68, 70 Α.Κ.· ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸ Νομικὸν Πρόσωπον δικαιοπραξία, ἐφ' ὅσον συνήφθη ὑπὸ τοῦ διοικοῦντος τοῦτο ὀργάνου ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἐξουσίας του, ὁσάκις δὲ ἀμφισβητεῖται τὸ κῦρος καταρτισθείσης συμβάσεως δι' ἔλλειψιν νομίμου ἐκπροσωπήσεως τοῦ Νομικοῦ Προσώπου ὁ ἐπικαλούμενος τὴν σύμβασιν δέον νὰ προτείνῃ καὶ ἀποδείξῃ τὴν ἔγκυρον δήλωσιν τῆς δικαιοπρακτικῆς βουλήσεως· ἀναίρεσις ἀποφάσεως δι' ἔλλειψιν νομίμου βάσεως, μὴ προσδιορισάσης τὰ φυσικὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἐξεπροσώπησαν τὸ Νομικὸν Πρόσωπον, ἀλλ' ἀναφερούσης ἀορίστως, ὅτι ἡ σύμβασις συνήφθη μετὰ τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου, ΑΠ 505 σ. 25.—Μονομερὴς δικαιοπραξία ἢ κατ' ἄρθρον 1 νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς ὁ καταγγέλλων ἐξωτερικεύει τὴν βούλησίν του εἰς τὸν πρὸς ὃν ἀπευθύνεται περὶ λύσεως τῆς συμβάσεως ἀπὸ συγκεκριμένου μέλλοντος χρόνου, μὴ ὑποκειμένης τῆς καταγγελίας εἰς παντηγρικὸν τύπον, ΑΠ 202 σ. 776.— Δήλωσις βουλήσεως ἐπὶ ἀτύπων δικαιοπραξιῶν· ἀρκεῖ παῦν μέσον, δι' οὗ καθίσταται γνωστὴ ἡ βού-

τάγματος. ΑΠ 308 σ. 45.— Συνταγματική διάταξις περί ισότητος των Ελλήνων ενώπιον του νόμου· θέσπισις κανόνος δικαίου, ρυθμίζοντος αποχρωτικώς την συμπεριφοράν του Νομοθέτου, μη δικαιουμένου να είσαγη εξαιρέσεις από των παρ' αυτού τεθεμένων γενικών κανόνων δικαίου, αναφερομένης εις πρόσωπα τελούντα υπό τας αυτάς ή όμοίας πραγματικάς περιστάσεις και ενεχούσας αθεμίτου διακρίσεως άγουσαν εις ανισότητα δικαίου· επιτρεπτή πάντως ή θέσπισις εξαιρέσεων, όταν συντρέχουν ειδικώτερα πραγματικαί καταστάσεις, αίτινες καθιστούν σκοπιμον και δικαιολογούν την διάφορον αυτών μεταχείρισιν εκ λόγου ιδίου γενικωτέρου ή δημοσίου συμφέροντος· αντισυνταγματική ή διάταξις του άρθρου 10 § 7 ν.δ. 4579/1966, ΑΠ 558 σ. 1121.— Έννοια άρθρου 3 του Συντάγματος 1952 περί ισότητος των Ελλήνων ενώπιον του νόμου· πότε επιτρέπεται διάφορος μεταχείρισις· έλεγχος δικαστηρίων, Πρδρ. Εφ. 250 σ. 1350.— Συνταξιοδότησις δικηγόρων των Σ.Ε.Κ. κατά ν.δ. 3395/1955· ανεπαρμοστος διάταξις άρθρου 4 ν.δ. 3851/1958, ως ρυθμίζουσα εμμέσως συνταξιοδοτικόν θέμα, άγον εις αθέμιτον διάκρισιν, χωρίς να έχη εφαρμοσθή εις την διαδικασίαν του άρθρου 57 του Συντάγματος· ανεφάρμοστον και των αναφερομένων εις συντάξεις δημοσίων υπαλλήλων και στρατιωτικών διατάξεων του ά.ν. 1854/1951, μη αντικειμένης εις τας περί ισότητος διατάξεις του Συντάγματος της διαφόρου μεταχειρίσεως, Ελ. Συν. ιδ σ. 321.—Απαγορεύεται δι' άρθρου 103 του Συντάγματος της συμμετοχής των ταμείων δικαστών εις Διοικητικά Συμβούλια Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως ή άλλων Ν.Π.Δ.Δ. κλπ. και όχι και εις Επιτροπάς ή Συμβούλια αποφασιστικής ή γνωμοδοτικής αρμοδιότητος, Γν.Σ. σ. 18.— Παροχή εκ του Συντάγματος εις την Νομοθετικήν Εξουσίαν δικαιώματος προς έκδοσιν ερμηνευτικών νόμων, ισχυσάντων ταύτην εις την περίπτωσιν μόνον, κατά την οποίαν ερμηνευόμενος νόμος είναι ασαφής και αύτη προέκυψεν διαφωνία περί της αληθούς εννοίας αυτού δικαίωμα των δικαστηρίων προς έλεγχον της υπάρξεως της προϋποθέσεως ταύτης· διατάξεις ά.ν. 31/1967 και ά.ν. 237/1967 περί αποζημιώσεως απολεσθέντων διενθυντών κλπ. Γεωργικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων, ΑΠ Ολ. 565 σ. 81.— Μη αναγωγή εις την δικαιοδοσίαν των πολιτικών δικαστηρίων και του εκτυρωτικού ελέγχου της νομιμότητος των πράξεων των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφαλίσεως, ασκουμένου υπό του Συμβουλίου της Επικρατείας, των διατάξεων του Κ.Π.Δ. αναφερομένων εις «διοικητικάς διαφοράς» και εις «διαφοράς μεταξύ Οργανισμών Κοινωνικής Ασφαλίσεως» εφ' ής εγνώσαν καθοριζονται εις τας ειδικάς συνταγματικάς διατάξεις και αίτινες εξακολουθούσι να διατηρώνται εις την αρμοδιότητα των κοινών δικαστηρίων μέχρι της συστάσεως των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, ΣΕ 388 σ. 564.— Ανεπίτρεπτος κατά τας διατάξεις του ισχύοντος Συντάγματος η επέμβασις της Νομοθετικής Εξουσίας εις τα έργα της Δικαστικής, επιλαμβανομένης της λύσεως διαφορών, ως και η κήρυξις άκυρων των τετελεσμένων πράξεων της Δικαστικής Αρχής· έλλειψις δημοσ δεσμεύσεως της Νομοθετικής Εξουσίας προς ρύθμισιν διά νέων κανόνων δικαίου δικαιωμάτων, κτηθέντων βάσει προϊσχυόντων νόμων και αναγνωρισθέντων διά δικαστικών αποφάσεων, έστω και τελεσιδίκων· απόσβεσις απαιτήσεων κατά του Δημοσίου υπό του ν.δ. 169/1969 διά διατάξεως, μη ασχέτου προς το ρυθμιζόμενον διά τούτων θέμα, ΑΠ 444 σ. 1029.—Ισχυρισμός, ότι η διάταξις του νόμου 3239/1955 περί αναδρομικότητος αυξήσεως αποδοχών κατηργήθη διά του άρθρου 156 § 1 του Συντάγματος, ως αντικειμένης εις το άρθρον 82 § 2 αυτού, δι' ού ορίζεται, ότι «φόρος ή άλλη είσπράττεται οικονομικών βάρος» δεν δύναται να επιβληθή διά νόμου αναδρομικής ισχύος, ΣΕ 1724 σ. 1035.—Αναγκαστική προσληψις πολεμιστών υπό Δημοσίου και Ν.Π.Δ.Δ. και διάταξις άρθρου 124 § 3 του Συντάγματος περί απαγορεύσεως προσλήψεως εκτάκτων υπαλλήλων παρά των Υπηρεσιών του Δημοσίου κλπ., Γν.Σ. σ. 1217.—Απαγόρευσις εκ του Συντάγματος προσλήψεως εκτάκτων υπαλλήλων· αναγκαστική τοποθέτησις πολεμιστών του ά.ν. 1836/1951 εις το Δημόσιον· έννοια διατάξεως άρθρου 124 § 3 εδάφ. β' Συντάγματος· δυνατή η τοποθέτησις πολεμιστών εις την Στατιστικήν Υπηρεσίαν του Δημοσίου, ισχυσάσης ειδικής διατάξεως, της του άρθρου 21 ν.δ. 3627/1956, προβλεπούσης περί εκτάκτων υπαλλήλων της ανωτέρω Υπηρεσίας, Π 1991 σ. 1513.—Κήρυξις ως αντισυνταγματικών των διατάξεων του άρθρου 7 ά.ν. 430/1968, καθ' ό μέρος δι' αυτών στερούνται της νομίμου αμοιβής διά παρασχεθείσαν εργασίαν και τον συνεπεία ταύτης προσθέτων παροχών δικηγόροι Αγροτικής Τραπέζης κλπ.· έγκυροι αι διατάξεις περί αποσβέσεως αξιώσεων αποζημιώσεως και περί μισθού μέχρι καταβολής της αποζημιώσεως, Πρδρ. Εφ. 250 σ. 1350.

Συντάξεις - Συνταξιοῦχοι. Βλ. και λ. **Ασφάλισις, Κοινωνικαί Ασφαλίσεις, Σιδηρόδρομοι, Ταμεία** Απόλυσις ή αποχώρησις μισθωτού προς συνταξιοδότησιν· αποζημιώσεως κλπ. Βλ. λ. **Καταγγελία συμβάσεως εργασίας** (παράγρ. Π. ΣΤ).—Αποκλεισμός και· άρθρων 58 § 1 ά.ν. 1854/1951 της καταβολής υπό του Δημοσίου Ταμείου συντάξεως και αποδοχών συγχρόνως, ως αποδοχών νοουμένων παντός εκ του Δημοσίου Ταμείου καταβαλλομένου χρηματικού ποσού ως αντιλλάγματος προσφερομένης υπηρεσίας· αποκλεισμός εκ της απαγορευτικής αυχής· παροχή εργασίας υπό συνταξιούχων καθηγητού εις Παιδαγωγικήν Ακαδημίαν· άξιωσις αποζημιώσεως εξ αδικαιολογήτων πλουτισμού λόγω ακυρότητος της συμβάσεως· έλλειψις εγγράφου, Π 1993 σ. 1242.—Προϋποθέσεις του πώς λήγει συντάξεως εκ του Δημοσίου Ταμείου δικαιώματος ή δριστική λύσις της μετ' αυτού υπαλληλικής σχέσεως του δικαιούχου, καθ' όσον, ταύτης υφισταμένης, αποκλείεται κατά νόμον 1854/1951 η καταβολή συντάξεως, οφείλεται δε ο νόμιμος μισθός, προς επιδίκασιν του οποίου, έστω και υπό μορφήν αποζημιώσεως λόγω παρανομίας της Διοικήσεως, αρμόδια τυγχάνουν τα τακτικά δικαστή-

ων Έργων πρὸς καθορισμὸν προσθέτων ἀπολαβῶν, ἀνεπιτρέπτου οὔσης τῆς μεταβιβάσεως τῆς ἐξουσιοδοτήσεως· ἀναιρέσεως ἀποφάσεως καὶ ἀνατροπὴ καλοπίστως δημιουργηθείσης πραγματικῆς καταστάσεως, ΑΠ 440 σ. 1377.

Συμβούλιον Ἐπικρατείας. Βλ. λ. **Αἴτησις ἀκυρώσεως.**

Συμπεριφορά. Ἠσφαλισμένων κατὰ τὴν ἐνάσκησιν τῶν ἐκ τῆς ἀσφαλιστικῆς σχέσεως ἀπορρεόντων δικαιωμάτων· καλόπιστος προβολὴ καὶ ἀπόδειξις ἰσχυρισμῶν, ΣΕ 2557 σ. 98.—Ἀνάρμοστος λόγος ἀπολύσεως ἀναγκαστικῶς προσληφθέντων πολεμιστῶν ἀ.ν. 1836/1951, ΣΕ 395 σ. 638, ΝΖ σ. 1025.—Δολία μισθωτοῦ πρὸς ἐξαναγκασμὸν ἐργοδότου εἰς καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας καὶ λήψιν τῆς ἀποζημιώσεως, Π 5275 σ. 155, ΑΠ 621 σ. 227, ΑΠ 565 σ. 1544.

Συμψηφισμός. Ὠφελειῶν μισθωτοῦ εἰς τὸν μισθόν. Βλ. λ. **Ἐργασιακὰ συμβόλαια** (παράγρ. 7).—Νόμιμος ἡ χορήγησις αὐξήσεως ὑπὸ ὅρον ἀνακλήσεως ἢ συμψηφισμοῦ πρὸς μεταγενεστέρας διὰ συλλογικῶν συμβάσεων χορηγουμένας τοιαύτας ἐπὶ κατωτάτων ὁρίων μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων, Ἔγγρ. σ. 52.—Συμψηφισμὸς ἐπιδόματος δι' ἀνθυγιεινὴν ἐργασίαν πρὸς καταβαλλομένας καὶ ὑπερτέρας τῶν ὁρίων συλλογικῶν συμβάσεων ἀποδοχῆς, Ἔγγρ. σ. 52.—Μεταβίβασις σχέσεως εἰς τὸν διάδοχον ἐργοδότην· ἔνστασις ἐργοδότου περὶ συμψηφισμοῦ εἰς μισθὸν ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως τῆς ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920, Π 42 σ. 84.— Ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112/1920 δὲν ἀποτελεῖ μισθόν, μὴ ὑπαίτιουσα εἰς τὰς περὶ ἀπαγορεύσεως τοῦ συμψηφισμοῦ διατάξεις τῶν ἄρθρων 664 § 1 καὶ 451 Α.Κ., ΑΠ 655 σ. 233.—Ἐπιτρεπτὸς ὁ συμψηφισμὸς ἀντιπαιτήσεως ἐργοδότου κατὰ μισθοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν νόμου 2112/1920, μὴ θεωρουμένην ὡς μισθόν· ἀνταπαιτήσεως διαιτίου πρὸς μισθωτὸν ἐξ ἀχρεωστήτου καταβολῆς ἀποδοχῶν, προκαταβολῶν ἐναντι παραγωγῆς κλπ., Π 3780 σ. 1414.—Ἐπιτρεπτὸν συμψηφισμοῦ προκαταβολῶν μισθοῦ εἰς μισθόν, Εἰσαγ. σ. 1414.—Συμψηφισμὸς ἀνταπαιτήσεως ἐργοδότου κατὰ μισθοῦ λόγῳ ἀπροειδοποιήτου ὑπ' αὐτοῦ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ΑΠ 192/1969 σ. 633, Εἰσαγ. σ. 633.—Ἀνεπίτρεπτον κατ' ἄρθρον 664 § 1 Α.Κ. συμψηφισμοῦ ὑπὸ ἐργοδότου ὀφειλομένου μισθοῦ πρὸς ἀπαίτησίν του κατὰ τοῦ μισθωτοῦ, ἐφ' ὅσον ὁ μισθὸς οὗτος εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖος πρὸς διατροφὴν τοῦ μισθωτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του, Π 42 σ. 84.—Ἀπαιτήσεις ἐξ ὑπερωριῶν καὶ συμψηφισμὸς ἀνταπαιτήσεως ἐργοδότου, ΑΠ 192 σ. 633, Εἰσαγ. σ. 633.—Δικαστικὴς δαπάνης· βλ. λ. **Δικαστικὰ ἔξοδα.**

Συνδικαλισμός. Βλ. λ. **Ἀπεργία, Σωματεῖα.**

Συνδικαλιστικὰ στελέχη. Προστασία ἀπὸ ἐλευθέρας ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν ἀπολύσεως· λόγοι ἀπολύσεως, κρινόμενοι ὑπὸ τῆς Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς· ἀκυρότης ἄλλης ἀπολύσεως· ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου, μὴ συναγομένης ἐξαιρέσεως καὶ ἐκ τῶν περὶ ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κ.Ε.Α. διατάξεων· γνῶσις τοῦ ἐργοδότου περὶ τῆς ἰδιότητος τοῦ μισθωτοῦ ὡς συνδικαλιστικοῦ στελέχους· ἰσχυρισμὸς τοῦ Δημοσίου περὶ ἀπολύσεως δι' ἔλλειψιν νομιμοφροσύνης, Π 22441 σ. 33.

Συνεκδίκασις. Ἀνυπάρκτων ἐφέσεων κατὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως λόγῳ συναφείας, Π 4758 σ. 1305, ΑΠ 93 σ. 568.

Συνέλευσις. Βλ. λ. **Σωματεῖα.**

Συνεργεῖα. Βλ. λ. **Δῆμοι - Κοινότητες.**

Συνεταιρισμοί. Βλ. καὶ λ. **Γεωργικαὶ Συνεταιριστικαὶ Ὀργανώσεις.** Προσαύξησις μισθοῦ δι' εὐδοκίμου ὑπηρεσίαν προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν· ἐφαρμογὴ τῆς ἀπὸ 24.9.1958 ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας· διαδικασία καὶ κρίσις περὶ τοῦ εὐδοκίμου τῆς ὑπηρεσίας ὑπαλλήλου· ἐλεγκτὴ κρίσις Ἑνώσεως Συνεταιρισμῶν, μὴ οὔσης καλοπίστου ἢ καταφώρως ἀδίκου, ὥστε νὰ θεωρηθῇ πληρωθεῖσα ἡ ἀναβλητικὴ αἴρεσις κατ' ἄρθρα 201, 207 Α.Κ., ΑΠ 543 σ. 40.— Διαφορὰ μελῶν Συνεταιρισμῶν κατὰ τούτων καὶ ἁρμοδίων δικαστηρίων· προβλέπων τοῦ Κώδικος Πολ. Δικ. δίκαιον· ἐπιδίκασις κατὰ τὸν Κώδ. Πολ. Δικ. τῶν διαφορῶν τούτων καὶ ἀνεξαρτήτως ποσοῦ ἐπὶ τῶν Εἰρηνοδικείων, ἀποκλειομένης ἐφαρμογῆς τῆς διαδικασίας περὶ ἐργατικῶν διαφορῶν· παρεμπιπτὴ τῆς ἐνώπιον Μονομελοῦς Πρωτοδικείου εἰσαχθείσης ἀγωγῆς εἰς τὸ ἁρμοδίων Εἰρηνοδικείων κατ' ἄρθρον 47 Κώδ. Πολ. Δικ., ἐφαρμοζομένων καὶ ἐπὶ εἰδικῶν διαδικασιῶν, Π 5 σ. 320.— Δημεύσεις περιουσίας διαλυθέντων συλλόγων καὶ ἀπαιτήσεις ἰδιωτῶν, Γν.Σ. σ. 667.

Σύνθεσις. Βλ. καὶ λ. **Ἐπιτροπαί, Συμβούλια.** Συμμετοχὴ εἰς σύνθεσιν Πρωτοδικείου ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Εἰρηνοδικῶν, ΑΠ 366 σ. 1036.—Λόγος αἰτήσεως ἀκυρώσεως παράνομος σύνθεσις, ΣΕ 3143 σ. 226, ΣΕ 3145 σ. 366, ΣΕ 652 σ. 1059.

Σύνταγμα. Τὰ ἄρθρα 9 § 1, 27 § 1, 125 § 2 τοῦ Συντάγματος καὶ τὸ ἀνώτατον ὅριον ἀποδοχῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων· δικαίωμα ἐλευθέρας ἀναπτύξεως τῆς προσωπικότητος· ἐλευθερία συμβάσεων· περιορισμοί, ΝΖ σ. 1, Ἐπιστ. σ. 141.— Περιορισμὸς διὰ τοῦ ἀ.ν. 17/1967 τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν, τῶν ὁποίων δικαιοῦται λαβεῖν πᾶς Ἕλλην πολίτης δι' ἀμοιβὴν ὑπηρεσιῶν καὶ ἐργασίας ἐν Ἑλλάδι ὡς ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος κλπ., εἰς τὰς πάσης φύσεως ἀποδοχὰς τοῦ Πρωθυπουργοῦ· ἀντίθεσις τῆς διατάξεως εἰς τὰ ἄρθρα 9 § 1 καὶ 27 § 1 τοῦ ἐν ἰσχύι Συντάγματος καὶ συνεπῶς ἀνυποτης ταύτης, Π 695 σ. 784.— Αἱ ἀρχαὶ προστασίας, εὐνοϊκότητος καὶ τάξεως· διατάξεις ἄρθρων 9 § 1, 24 § 1, 27 § 1 Συντάγματος, ΝΖ σ. 289.— Ἀνεπίτρεπτον ὑπερουσιοδοτήσεως, ΣΕ 2583 σ. 13.— Ἀρχὴ ἰσότητος ἄρθρων 3 τοῦ Συντάγματος· ἀποκλείει αὐθαίρετον ἄνισον μεταχείρισιν, οὐχὶ ὅμως καὶ τὴν ὑπὲρ ἢ εἰς βάρος ὡρισμένης τάξεως θέσπισιν ἐξαιρετικοῦ κανόνος δικαίου, ὅταν τοῦτο ἐπιβάλλεται ἐκ λόγων γενικωτέρου κοινωνικοῦ ἢ ἐν γένει δημοσίου συμφέροντος· ἀνεφαρμοστον ἐπὶ τοῦ Ν.Α.Τ. τῶν διατάξεων περὶ διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως· μὴ παραβίασις ἐκ τούτων τῆς ἀρχῆς ἰσότητος ἄρθρου 3 τοῦ Συν-

σεις μελών αὐτοῦ· διατάξεις ἄρθρων 19 καὶ 20 νόμου 281/1914 περὶ σωματείων· ἔλλειψις ἐξ αὐτῶν δικαιώματος ἐπαγγελματικοῦ σωματείου πρὸς ἔγερσιν ἀγωγῆς πάσης φύσεως, σκοπούσης προστασίαν τοῦ συλλογικοῦ ἐπαγγελματικοῦ συμφέροντος· εἰδικαὶ διατάξεις νόμων περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας· ἐνεργητικὸς ἀνομοιοπαίτης ἀγωγὴ σωματείου δι' ἀξιώσεις μελῶν αὐτοῦ κατὰ τοῦ Ταμείου Ὑγείας Ὑπαλλήλων Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ΑΠ 216 σ. 771.—Δικαίωμα παρεμβάσεως εἰς δίκην ἀναγνωρισμένων ἐπαγγελματικῶν σωματείων κατ' ἄρθρον 709 § 1 Κώδικος Πολ. Δικονομίας· ἀνταρμοστὸν εἰς τὴν κατ' ἀναίρεσιν δίκην, ΑΠ 387 σ. 860.—Ἀπορριπτέος τὸ πρῶτον ἐνσταθὲν τοῦ Ἀρείου Πάγου προσθέτως παρεμβαίνοντος ἐκ μέρους τρίτου σωματείου, ἐπικολουθοῦντος διὰ τὸ παραδεκτὸν αὐτῆς μόνον τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 709 Κώδικος Πολ. Δικονομίας, μὴ ὑποκειμένης εἰς τὴν περίπτωσιν δίκης, ἀφορώσης τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ περιοριστικῶς ἀναφερομένας περιπτώσεις, ΑΠ 244 σ. 1441.—Διάλυσις σωματείου κατ' ἄρθρον 105 Α.Κ. ἁρμοδιότης Νομάρχου, ὡς ἐποπτεύουσης Ἀρχῆς, ποῦ καὶ μετὰ τὸ ν.δ. 4361/1964· διάλυσις σωματείου λόγῳ ἐγκαταλείψεως τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ, συναγομένης ἐκ τῆς μακρᾶς ἀδρανείας του· παραδεκτὴ ἡ εἰσαγωγὴ τῆς αἰτήσεως ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου κατὰ τὴν διαδικασίαν τῆς ἐκουσίας δικαιοδοσίας κατ' ἄρθρα 785 καὶ 883 Κώδικος Πολ. Δικονομίας, Π 214 σ. 1186.—Ποία ἡ ἐκβασις ἐκκρεμουσῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ἐγερθεισῶν ὑπὸ ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν μισθωτῶν, αἵτινες διελύθησαν δι' ἀποφάσεως τῆς ἁρμοδίας Στρατιωτικῆς Ἀρχῆς ἀπὸ 21.4.1967, Γν.Σ. σ. 1327.—Δέσμευσις περιουσίας διαλυθέντων συλλόγων καὶ ἀπαιτήσεις ἰδιωτῶν, Γν.Σ. σ. 667.—Δικαίωμα τῶν ἀναγνωρισμένων ἐπαγγελματικῶν σωματείων πρὸς ἀπεργίαν καὶ ὄχι καὶ τῶν περιφερομένων προσώπων ἢ ἀνοργανώτων ὁμάδων δικαίωμα κηρυχθείσης ἀπεργίας ὑπὸ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου κατὰ μεμονωμένου ἐργοδότου πρὸς ἄμυναν αὐτοῦ κατὰ τῆς τοιαύτης ἀπεργίας, ὅπως κηρύξῃ ἀνταπεργίαν, μὴ ὑφισταμένης πρὸς τοῦτο, ὡς μὴ συντρεχουσῶν τῶν αὐτῶν προϋποθέσεων, ἀποφάσεως γενικῆς συνελεύσεως τοῦ εἰς ὃ τυχὸν ἀνήκει ὁ ἐργοδότης ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ἢ ἐγκρίσεως τῆς ἀνταπεργίας ὑπὸ τῆς συνελεύσεως τοῦ σωματείου τούτου· ἀναστολὴ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀνταπεργίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀπαλλασσομένου τοῦ ἀνταπεργοῦντος τῆς ὑποχρεώσεως καταβολῆς ἀποδοχῶν τοῦ ἀπεργοῦ, ΑΠ 55 σ. 517, πρβλ. Ἀνωρ. σ. 505-509. Βλ. καὶ λ. **Ἀπεργία**.— Λὲν ἀποτελεῖ θέμα, δυνάμενον νὰ ἐπιβληθῇ διὰ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἡ ὑποχρέωσις ἀποκλειστικῆς χρησιμοποιήσεως μισθωτῶν, ἀνηκόντων εἰς ὁρισμένην ἕνωσιν ἀεργούσας ἐν μέσῃ ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ περὶ ἐγκρίσεως ὑπ' ἀριθ. 5/1967 διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἐργασίας καὶ ἁμαξῆς ἐκδοροσαγέων Θεσσαλονίκης, ΣΕ 869 σ. 855.—Ἀνάθεσις ἐργασίας εἰς ἐλεύθερον ἐργάτην φορτοεκφορτώσεων ὑπὸ τοῦ πρώην σωματείου, εἰς ὃ εἶχεν ἀνατεθῇ ἡ διενέργεια φορτοεκφορτώσεων· μισθωτὴς τῆς ἐργασίας καὶ ὑποχρεῶν εἰς καταβολὴν ἀποδοχῶν τὰ Νομικὰ Πρόσωπον, ΑΠ 330 σ. 1317. Βλ. καὶ λ. **Ἀπεργία**.

Σωματικὴ ἔρευνα. Μισθωτῶν ὑπὸ ἐργοδότου, ΝΖ σ. 595.

Σώρευσις ἀγωγῶν Ἀντικειμενικὴ καὶ καθ' ὕλην ἁρμοδιότης, ΝΖ σ. 900.

Τ

Ταβέρναι. Τεκμηρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 253.

Ταμεῖα Α' Γεωργίας, Κτηνοτροφίας καὶ Δασῶν. Νόμιμοι ἀποδοχαὶ ἰδιοκτήτου προσωπικοῦ Ὑπηρεσιῶν Δασοτεχνικῶν Ἔργων Ὑπουργείου Γεωργίας· ἐφαρμογὴ ὑπ' ἀριθ. 7/1963 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς· ὑπαγωγὴ εἰς αὐτὴν καὶ τοῦ ἐργαζομένου εἰς ἱστιοφόρα προσωπικοῦ, τῶν ἱστιοφόρων ἡ ἐκμετάλλευσις ἀσκεῖται παρὰ τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου Γεωργίας, Κτηνοτροφίας καὶ Δασῶν, ΑΠ 428 σ. 787.

Β'. Κοινὰ Αὐτοκινήτων (Κ.Τ.Ε.Α.). Βλ. λ. **Αὐτοκίνητα**.

Γ'. Μετοχικὸν Στρατοῦ. Ἀποζημίωσις ὑπαλλήλων κατὰ τὸ ν.δ. 173/1967· ποσοτικὸς περιορισμὸς ἀποζημιώσεως ἀποχωρούντων λόγῳ ὄρίου ἡλικίας κατ' ἄρθρον 4 § 1' ἔννοια τῆς διατάξεως· ὑπάλληλοι Μετοχικοῦ Ταμείου Στρατοῦ, ἤτοι Ν.Π.Δ.Δ., καὶ ἔχοντος χαρακτῆρα Ταμείου Προνοίας· εἰσφορὰ τοῦ Ταμείου· χαρακτὴρ ὡς ἐργοδοτικῆς, ΑΠ 470 σ. 1248.

Δ'. Ναυτικὸν Ἀπομαχικόν. Ἀσφάλισις εἰς Ν.Α.Τ.· μὴ λήψις ὑπ' ὄψιν κατ' ἄρθρον 39 §§ 1 καὶ 2 τοῦ νόμου 3170/1955 ἡμερῶν ἐργασίας, πραγματοποιηθεισῶν ὑπὸ ἠσφαλισμένου ἐν τῇ ἀσφαλίσει ἑτέρου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως πρὸ ἢ μετὰ τὴν ὑπαγωγήν του εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου, τόσον διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν προϋποθέσεων διὰ τὴν ἀπονομὴν παροχῆς, ὅσον καὶ διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ποσοῦ τῆς παροχῆς· ἀνεφάρμοστον ἐπὶ τοῦ Ν.Α.Τ. τῶν διατάξεων περὶ διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως· μὴ παραβίασις ἐκ τούτου τῆς ἀρχῆς ἰσότητος ἄρθρου 3 Συντάγματος, ΑΠ 308 σ. 45.—Διοδικασία ἀπονομῆς συντάξεως ὑπὸ τοῦ Ν.Α.Τ.· παροχὴ παρὰ τούτου συντάξεως ἀνικανότητος λόγῳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· θεώρησις ὡς ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ἐπερχομένου κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἢ ἐξ ἀφορμῆς τῆς ναυτικῆς ἐργασίας, παρέχοντος συνταξιοδοτικὸν δικαίωμα εἰς ναυτικόν, καὶ τῆς νόσου, ἥτις προεκλήθη ἕνεκα τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐργασίας ὑπὸ ὅλως ἐξαιρετικὰς καὶ μὴ κανονικάς, ἀλλ' ἀσυνήθεις καὶ ἐκτάκτους συνθήκας· ἁρμοδία ὄργανα τοῦ Ν.Α.Τ., ἀποφαινόμενα περὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἀτυχήματος καὶ περὶ τῆς ἀνικανότητος κλπ. τοῦ παθόντος, ΣΕ 2758 σ. 820.

Ε'. Ὑγείας. Ἐνεργητικῶς ἀνομοιοπαίτης ἀγωγὴ σωματείου δι' ἀξιώσεις μελῶν αὐτοῦ κατὰ τοῦ Ταμείου Ὑγείας Ὑπαλλήλων Α-

ρια· έξουσία Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου καὶ ἁρμοδιότης πολιτικῶν δικαστηρίων, ΑΠ 421 σ. 1387.— Διαδικασία ἀπονομῆς συντάξεως ὑπὸ τοῦ Ν.Α.Τ.· παροχὴ παρὰ ταύτου συντάξεως ἀνακανότητος λόγῳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· νόμος ὡς ἐργατικὸν ἀτύχημα· ἁρμόδια ὄργανα τοῦ Ν.Α.Τ., ἀποφαίζοντα περὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἀτυχήματος καὶ περὶ τῆς ἀνικανότητος κλπ. τοῦ παθόντος, ΣΕ 2756 σ. 220.— Ἐπέλευσις ἐργατικοῦ ἀτυχήματος εἰς ἐργάτην τοῦ Ο.Α.Π.· λῆψις συντάξεως ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ ἀποζημίωσις κατὰ νόμον 551/1915· ἀκυρότης συμφωνίας, ἀντικειμένης εἰς τὸν νόμον τοῦτον, ΑΠ 114 σ. 575.—Δῶρα καθ' ἑορτὰς καὶ οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα ὡς συντάξιμος μισθός (ἐξ ἀφορμῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 2262/1968 ἀποφάσεως Συμβουλίου Ἐπικρατείας), ΝΖ σ. 332.—Δῶρα καθ' ἑορτὰς ὡς συντάξιμος μισθός, Γν.Σ. σ. 361.—Δῶρα δι' ἑορτὰς εἰς συνταξιούχους Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ΑΠ 156 σ. 1393.—Ἐργολαβία δίκης δι' ἀξιώσεις συνταξιοδοτήσεως· πότε γνωστοποίησις συμφωνίας εἰς Δικηγορικὸν Σύλλογον, ΑΠ 13 σ. 364.—Σύμβασις περὶ παροχῆς ἐργασίας εἰς ἰδιώτην ὑπὸ συνταξιούχου δημοσίου ὑπαλλήλου, Π 1348 σ. 1302. —Συνταξιοῦχοι Δημοσίου· ἀσφάλισις Ι.Κ.Α., ΣΕ 1956 σ. 1568.

Συσσωρευτῶν ἐπιχειρήσεις. Παροχὴ καθ' ἡμέραν γάλακτος εἰς ἐργαζομένους εἰς ἐπιχειρήσεις κατασκευῆς συσσωρευτῶν ξηρῶν στοιχείων· σκοπός· χαρακτὴρ ὡς μισθοῦ καὶ συνυπολογισμός δώρων ἑορτῶν καὶ ἀποδοχῆς ἀδείας· ἀποζημίωσις· ἀποζημίωσις ἐπὶ μὴ χορηγήσει, Π 3249 σ. 1175.

Σύστασις. Βλ. λ. **Συμβουλή.**

Σχέσις ἐργασίας. Βλ. λ. **Ἐργασίας σύμβασις.**

Σχολαί. Διδακτικῶν προσωπικῶν Ἐπαγγελματικῶν Σχολῶν· ἔννοια διδακτικοῦ προσωπικοῦ δι' ἐφαρμογὴν τῆς ὑπ' ἀριθ. 12/1965 διατητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἁμοιβῆς τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῶν Τεχνικῶν καὶ Ἐπαγγελματικῶν Σχολῶν· θεώρησις ὡς τοιούτου τῶν μετερχομένων τὸ κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν ἔργον διδασκάλου ἐν ἐπαγγελματικῇ σχολείῳ· ἐναγωγὴ εἰς τὴν Γ' κατηγορίαν τῆς ἀνωτέρω διατητικῆς ἀποφάσεως τῶν πτυχιούχων Σχολῶν· καταβολὴ τοῦ μισθοῦ κατὰ μῆνα, καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας· ὅριον 18ώρου ἑβδομαδιαίας ἐργασίας· ἀνιδρομικὴ ἰσχὺς τῆς διατητικῆς ἀποφάσεως, ΑΠ 582 σ. 332.

Σωματεῖα. Ὀργανώσεις καὶ συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας, Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας.** — Ἐδαφικὸς Κοινωνικὸς Χάρτης· συνδικαλιστικὰ δικαιώματα κλπ., ΝΖ σ. 761 ἐπ., 833 ἐπ.— Εἰσηγητικὴ Ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ ν.δ. 185/1969 περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων, σ. 1021.—Ὁδηγίαι δι' ἐφαρμογὴν τοῦ ν.δ. 185/1969 περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων, Ἔγκ. σ. 793.—Ἀπαγόρευσις συμμετοχῆς εἰς πλείονας τῆς μιᾶς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις· ἔννοια καὶ ἔκτασις ἐφαρμογῆς ἄρθρου 2 §§ 1 καὶ 2 τοῦ ν.δ. 185/1969, ΝΖ σ. 1396.—Παραδεκτὴ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΞΟΔ' εἰσαγωγὴ ἀγωγῆς μέλους διοικητικοῦ συμβουλίου ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, παρισχόντος ἐργασίαν τιμίου καὶ εἰσπράκτορος ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ κατόπιν ἀποφάσεως γενικῆς συνελεύσεως τοῦ σωματείου· ἰσχὺς ἀποφάσεως γενικῆς συνελεύσεως σωματείου, μὴ προσβληθείσης δι' ἀκυρότητα ἐντὸς τῆς νομίμου προθεσμίας κατ' ἄρθρον 101 Α.Κ., Π 1262 σ. 36.—Κήρυξις κατ' ἄρθρον 101 Α.Κ., ἐφαρμοζομένων καὶ ἐπὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων, ἀκυρότητος ἀποφάσεως γενικῆς συνελεύσεως σωματείου ἕνεκεν ἀντιθέσεως πρὸς τὸν νόμον ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, κατόπιν ἀγωγῆς, ὑποκειμένης ὡς πρὸς τὴν ἔγερσιν αὐτῆς εἰς τὸν ἐν τῷ Κώδικι χρονικὸν περιορισμὸν καὶ ὄχι κατ' ἔνστασιν ἢ παρεμπιπτόντως· ἀπόφασις γενικῆς συνελεύσεως ἐπὶ μὴ ἀναγραφέντος ἐν τῇ προσκλήσει θέματος· ἀντίθεσις ἀποφάσεως συνελεύσεως, προσβαλλούσης κεκτημένον δικαίωμα ἐπὶ μισθῷ πρὸς ἀπαγορευτικὸν κανόνα· παροχὴ ἐργασίας ἀπαλλήλου ὑπὸ μέλους διοικητικοῦ συμβουλίου εἰς σωματεῖον, Π 4596 σ. 248.—Παράνομος ἀποβολὴ μέλους ἐξ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου· ἀγωγὴ μέλους ἐπαγγελματικοῦ σωματείου κατὰ ταύτου δι' ἀξιώσεις του κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμων ΓΞΟΔ'/1911· δεδικασμένον κατ' ἄρθρα 273 § 3 καὶ 274 Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐφαρμοζόμενα κατ' ἄρθρον 37 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολ. Δικονομίας· ἔλλειψις αὐτοῦ ἐξ ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν κατ' ἄρθρον 88 Α.Κ., ἀποκλειστικὸς ἁρμοδίου καὶ τῆς ἀποφάσεως του μὴ ὑποκειμένης εἰς ἔνδικόν τι μέσον, Π 2500 σ. 454.—Προσβολὴ ἀποφάσεως γενικῆς συνελεύσεως ἐπαγγελματικοῦ σωματείου· προϋπόθεσις παραδεκτοῦ τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως· ἐπιδίκασις αἰτήσεως ἀκυρώσεως ὑπὸ τοῦ Εἰρηνοδικείου· ἐποβολὴ τῆς αἰτήσεως ὑπὸ μελῶν ἀποτελούντων τὸ 1/30 τοὐλάχιστον τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν ἐγγεγραμμένων μελῶν τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ἢ ἑνώσεων αὐτῶν· ἀπαράδεκτος, ἂν οἱ αἰτοῦντες δὲν ἔχουσαν ἐκπληρώσει τὰς πρὸς τὸ σωματεῖον ἢ τὴν ἕνωσιν ὑποχρεώσεις αὐτῶν· χρόνος ἐκπληρώσεως τῶν ὑποχρεώσεων, Εἰρ. 111 σ. 1431. — Διοίκησις ἐπαγγελματικῶν ἐργατικῶν σωματείων· μεταβολαὶ εἰς τὴν ἰσχύουσαν νομοθεσίαν διὰ τοῦ ν.δ. 185/1969· προϋποθέσεις ἐκλογῆς καὶ ἀνελλήπτου καθηκόντων μελῶν διοικήσεως ἐπαγγελματικῶν ἐργατικῶν σωματείων μετὰ τὸ ν.δ. 185/1969· διορισμὸς προσωρινῆς διοικήσεως κατ' ἄρθρον 69 Α.Κ.· περιπτώσεις διορισμοῦ ὁλοκλήρου τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου· ἔννοια διατάξεων ν.δ. 185/1969· ἔκφρασις βουλήσεως Νομικοῦ Προσώπου ἐπὶ πολυμελοῦς διοικήσεως κατ' ἄρθρον 65 Α.Κ.· πρόσωπα, αἱτούμενα τὸν διορισμὸν προσωρινῆς διοικήσεως σωματείου κατ' ἄρθρον Α.Κ., Ε 671 σ. 1284, πρβλ. Π 706 σ. 1283. — Διάταξις ἄρθρου 108 § 1 ἀ.ν. 2783/1941 ΕἰσΝΑΚ· ἐκδίκασις κατ' ἐργατικὴν διαδικασίαν ν. ΓΞΟΔ'/1911 ἀγωγῆς ἐπαγγελματικοῦ σωματείου κατὰ μέλους αὐτοῦ διὰ καταβολὴν καθυστερουμένων εἰσφορῶν· ἀποχώρησις μέλους σωματείου κατ' ἄρθρον 87 Α.Κ., Π 326 σ. 436.— Ἀγωγὴ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου δι' ἀξιώ-

των αιδηροδρόμων· δικαστικός έλεγχος πράξεων Διοικήσεως, Π 181 σ. 925.—Ασφάλισις διαιτητών ή επί συμβάσει δικαστικών συμβούλων, παρεχόντων τας νομικάς υπηρεσίας των προς Νομικά Πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου ή Τραπέζας επί παγία περιοδική αμοιβή εις τα υφιστάμενα διά το προσωπικόν των Ταμεία κυρίας ασφαλίσεως· χρόνος προϋπηρεσίας αυτών ως συντάξιμος· αίτησις περί αναγνωρίσεως αυτής και υπολογισμός εισφορών, ΣΕ 925 σ. 1219.— Ασφάλισις προσωπικού Α.Ε.Η.· Έλλειψις δικαιώματος περισωτέρας της μιας συντάξεως εκ της Α.Ε.Η. ή εκ Ταμείου κυρίας ασφαλίσεως, εις τα οποία εισφέρει ή Α.Ε.Η. κατ' άρθρον 10 νόμου 4491/1966· λήψις της μεγαλυτέρας συντάξεως, εάν πρόσωπόν τι δικαιούται πλειόνων συντάξεων· έννοια διατάξεως, ΣΕ 1938 σ. 1571.—Πρόγνοια κατ' άρθρον 33 νόμου 4491/1966 συνταξιοδοτήσεως και των από 1.1.1963 και εφεξής εχόντων αποχωρήσει της υπηρεσίας λόγω ορίου ηλικίας, εφ' όσον είχον συμπληρώσει κατά την αποχώρησίν των 10ετή τοιλάχιστον πραγματικήν παρά τη Α.Ε.Η. υπηρεσίαν, εξαγοράζοντες επί καταβολή ασφαλίστρου τον ελλείποντα μέχρι συμπληρώσεως εξαετίας χρόνον· έννοια διατάξεως, ΣΕ 1947 σ. 1573.— Εφαρμογή εθνικών ομοεπαγγελματικών συλλογικών συμβάσεων επί των Ν.Π.Δ.Δ., εφ' όσον χρησιμοποιούν την εργασίαν φυσικών προσώπων επί σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου· διαιτητικαί αποφάσεις προσωπικού Γραφείων επιχειρήσεων· υπολογισμός βοηθήματος του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Οργανισμών Κοινωνικής Ασφαλίσεως, ΣΕ 1333 σ. 914.—Αδικοπραξία Οργανισμών Κοινωνικής Ασφαλίσεως· αποζημιωτική αγωγή κατά την εργατικήν διαδικασίαν, Π 181 σ. 925.

2. **Εισφοραί.** Χαρακτήρ ως μισθού της μη παρακρατουμένης υπό του εργοδότου εργατικής εισφοράς, Γν.Σ. σ. 187, Έγχ. σ. 186.—Παραγωγή επιδόματος άδειας εις ασφαλιστικάς εισφοράς, ΝΖ σ. 188.—Συμφωνία μεταξύ εργοδότου και μισθωτού περί μεταθέσεως του ασφαλιστικού βάρους· νόμιμος λόγος κατ' άρθρον 26 § 1 α.ν. 1846/1951 έγκυρον καταγγελίας της συμβάσεως άνευ οιασδήποτε αποζημιώσεως λόγω άρνήσεως του μισθωτού προς καταβολήν του βαρύνοντος τούτον μέρους των ασφαλιστικών εισφορών προς το Ι.Κ.Α., Π 1601 σ. 1301.—Υποχρέωσις φυσικών ή Νομικών Προσώπων (εκτός του Δημοσίου), άτινα απασχολούσιν ιγιεινονομικούς εις την καταβολήν της προς το Ταμείον Συντάξεων Υγιεινομικών εισφοράς, οιαδήποτε και αν είναι η μεταξύ αυτών υφιστάμενη σχέσις· απαλλαγή της εισφοράς, ΑΠ 243 σ. 1507.—Δικαίωμα του Ταμείου Υγιεινομικών δι' επιβολήν εισφορών επί των αποδοχών των μισθωτών υγιεινομικών εις βάρος των παρ' ών ούτοι υπηρετούσιν οιωνδήποτε Νομικών Προσώπων και επιχειρήσεων, εξαιρέσει των Δημοσίου· κατάργησις των προγενεστέρων διατάξεων περί Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς, ΑΠ 329 σ. 1509.

3. **Άρτιεργατών.** Ασφάλισις εις Ταμείον Ασφαλίσεως Άρτιεργατών συγχώνευσις εις το Ι.Κ.Α., υπεισελθόν ως καθολικός διάδοχος εκείνου εις τα πάσης φύσεως δικαιώματα και υποχρεώσεις των· αναγνώρισις ημερών εργασίας εν ασφαλίσει άρτιεργάτου διά τας παροχάς του Κλάδου συντάξεων του Ταμείου, πραγματοποιηθεισών πριν της υπαγωγής εις την ασφάλισιν του Ταμείου, ΑΠ 244 σ. 1411.

4. **Αυτοκινητιστών.** Συγκρότησις Επιτροπής Εφέσεων Ταμείου Συντάξεων Αυτοκινητιστών· υποχρεωτική ή προσκλησις πάντων των μελών συλλογικού οργάνου διοικήσεως, τακτικών και αναπληρωματικών, οσάκις τούτο συνέρχεται ου χι εις τακτας ημέρας, ΣΕ 652 σ. 1039.

5. **Καπνεργατών.** Συνταξιοδότησις των λαμβανόντων σύνταξιν παρά του Ταμείου Ασφαλίσεως Καπνεργατών κατά τον χρόνον της συγχωνεύσεως του Ταμείου εις το Ι.Κ.Α. εφεξής από των Ειδικών Λογαριασμών του Ι.Κ.Α., μη διαφορουμένου του άρθρου 29 § 4 α.ν. 1846/1951 τας συντάξεις ταύτων, αύθις εφαρμοζομένου του άρθρου 5 § 7 του ν.δ. 2519/1953· απόληψις λόγω παρανόμου ενεργείας οργάνων του Ι.Κ.Α.· δίδυμοι δι' εφαπτάς εις συνταξιούχους Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφαλίσεως, ΑΠ 156 σ. 1393.

6. **Κλωστοϋφαντουργών.** Ασφάλισις εις Ταμείον Επικουρικής Ασφαλίσεως Μισθωτών Κλωστοϋφαντουργίας· αποδείξεις πραγματοποιηθεισών παρά των ησφαλισμένων ημερών εργασίας κατά το από της συστάσεως του Ταμείου μέχρις 11.1.1949 χρονικόν διάστημα εις κλωστοϋφαντουργικάς επιχειρήσεις της Νάουσης· προϋποθέσεις αναγνωρίσεως των ημερών εργασίας παροχή διά του άρθρου 7 του ν.δ. 2258/1948 εξουσιοδοτήσεως, όπως διά του Καταστατικού του Ταμείου, εγκρινομένου δι' αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας, ορίζονται, μεταξύ των άλλων, και ασφαλιστικαί παροχαί κλπ. άνευ ή εις τον Κανονισμόν παροχών του Ταμείου προστεθείσα διάταξις περί μειώσεως υπό του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου των συντάξεων λόγω ανεπιτρέπτου υπερασπιοδοτήσεως, ΣΕ 2583 σ. 13.—Ασφάλισις εις Ταμείον Επικουρικής Ασφαλίσεως Μισθωτών Κλωστοϋφαντουργίας· παραγραφή του δικαιώματος εις απόληψιν πάσης εκ μέρους του Ταμείου παροχής· ημέρα επελεύσεως του ασφαλιστικού κινδύνου διά την περίπτωσιν της αναπηρίας εν γένει· αναγκαίον διά πάσας τας περιπτώσεις συνταξιοδοτήσεως προσθέτως, όπως οι ησφαλισμένοι έχουσιν αναγνωρισθή πλήρη γομένους συντάξιμους του Ι.Κ.Α. ή Ασφαλιστικού Οργανισμού κυρίας ασφαλίσεως, ΣΕ 1913 σ. 1569.— Συμπεριφορά ησφαλισμένου κατά την ένάσκησιν των εκ της ασφαλιστικής σχέσεως απορρεόντων δικαιωμάτων του· έννοια του ασφαλιστικού φορέως δικαίωμα προσκλήσεως και παρεμβάσεως του Ταμείου εις πολιτικήν ένώπιον του Εργατοδίκου δίκην κατά του εργοδότου περί αναγνωρίσεως πραγματοποιηθέντων ημερομισθίων· δέσμευσις του επικουρικού ασφαλιστικού φορέως (Ταμείον Κλωστοϋφαντουργών) εκ πράξεων του κυρίου Ασφαλιστικού Οργανισμού, ΣΕ 2337 σ. 98.

7. **Μεταλλευτών.** Οφειλομένη λόγω θανάτου σύνταξις κατ' άρθρον 35 § 1 του Καταστατικού του

γρατικῆς Τραπέζης, ΑΠ 216 σ. 771.

ΣΓ. Ἄλλα Ἀσφαλιστικά μισθωτῶν ν. Ι. Γενικά· διαδοχική ἀσφάλισις κλπ. Ἀναγκαστικὸς διορισμὸς δικηγόρου πολεμιστοῦ εἰς Ἀσφαλιστικὸν Ταμεῖον· ἀκύρωσις διοικητικῆς πράξεως ὡς ἀναπιολογήτου, ΣΕ 2596 σ. 24.—Διατήρησις τῶν ἐκ τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως δικαιωμάτων εἰς περίπτωσιν μεταβολῆς ἀσφαλιστικοῦ φορέως κατὰ τὸ ν.δ. 4202/1961· ἐφαρμογὴ τοῦ ἀνωτέρω νομοθετικοῦ καθεστῶτος ἐπὶ τῶν διοικητικῶς ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως· ἀφιερωμένη λόγῳ θανάτου σύνταξις κατ' ἄρθρον 35 § 1 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Τ.Ε.Σ. Ταμείου Μεταλλευτῶν, ἐφ' ὅσον ὁ ἠσφαλισμένος εἰς αὐτὸ συνεπλήρωσεν ἐν ζωῇ 1650 ἡμερομίσθια εἰς μεταλλευτικὰς ἐργασίας ἢ λατομεῖα ἐπὶ δέκα τοὐλάχιστον ἔτη συνεχῶς ἢ διακεκομμένως, ΣΕ 2554 σ. 42.— Ἀνεφάρμοστον τῶν περὶ διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως διατάξεων εἰς τὸ Ν.Α.Τ., ΑΠ 308 σ. 45.—Δικαίωμα τοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως, ὅπως ἐρευνᾷ πρὸς διαπίστωσιν ὄχι μόνον τῆς ἐξ ἀντικειμένου ἀκριβείας τῶν ἐπικαλουμένων ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου στοιχείων, ἀλλὰ καὶ ἐξ ὑποκειμένου τῆς ἐπιδεικνυομένης ὑπὸ τούτου καιροπίστου προβολῆς καὶ ἀποδείξεως τοῦ ἰσχυρισμοῦ του, φέρων πάντως τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως τῆς δολίας προαιρέσεως τοῦ ἠσφαλισμένου δικαίωμα προσεπικλήσεως καὶ παρεμβάσεως τοῦ Ταμείου εἰς πολιτικὴν ἐνώπιον τοῦ Ἐργατοδίκου δίκην κατὰ τοῦ ἐργοδότου περὶ ἀναγνωρίσεως πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων δέσμευσις τοῦ ἐπικουρικοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως (Ταμείου Κλωστοϋφαντουργῶν) ἐκ πράξεων τοῦ κυρίου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, ΣΕ 2557 σ. 98.—Ἔννοια ἀπαγορεύσεως τῆς δι' ὡρισμένην ἐργασίαν ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. προσώπων, τὰ ὁποῖα διὰ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ διὰ τὴν αὐτὴν ἐξηρτημένην ἐργασίαν εἶναι ἠσφαλισμένα εἰς ἕτερα Ταμεῖα κυρίας ἀσφαλίσεως καὶ δι' οὓς κλάδους τὰ πρόσωπα ταῦτα εἶναι ἠσφαλισμένα εἰς τὸ ἐν λόγῳ Ταμεῖον· ἀπαγωγὴ εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν καὶ τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα δικαιοῦνται συντάξεως εὐθέως ἐκ τοῦ ἐργοδότου των, διαννομέναν πρὸς καταβολὴν αὐτῆς· ἀνίσχυρον τῆς ἀπαγορεύσεως διπλῆς κυρίας ἀσφαλίσεως εἰς ἃς περιπτώσεις ὁ μισθωτὸς προσφέρει, πολλαπλῶς ἀπασχολούμενος, διαφόρους ὑπηρεσίας εἰς δύο ἢ πλείονας ἐργοδότας, ὅτε δύναται νὰ ἀσφαλισθῇ εἰς τὸ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν κυρίαν ἀπασχόλησιν καὶ εἰς ἄλλον Ὀργανισμὸν κυρίας ἀσφαλίσεως δι' ἑτέραν διάφορον ἀπασχόλησιν, ΣΕ 2859 σ. 185.—Ἀποζημίωσις ἐπαλλήλων κατὰ τὸ ν.δ. 173/1967· ἀνεπίτρεπτος κατ' ἄρθρον 4 § 1 ἀ.ν. 173/1967 ὑπέρβασις τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 500.000 τῆς ὑπὸ τῶν Ταμείων Προνοίας ἢ Κλάδων Προνοίας χορηγουμένης ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως ἅμα τῇ ἐξόδῳ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας εἰς τοὺς ἐπαλλήλους Ν.Π.Δ.Δ., Τραπεζῶν, Ἐπιχειρήσεων καὶ Ὀργανισμῶν κοινῆς ὠφελείας ἢ ἐπιχορηγουμένων ὑπὸ τοῦ Κράτους, ἐφ' ὅσον ἡ εἰς τὸ Ταμεῖον ἢ τὸν Κλάδον εἰσφορὰ τοῦ ἐργοδότου ὑπερβαίνει κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐξόδου τὸ διπλάσιον τῆς εἰσφορᾶς τοῦ ἐπαλλήλου ἢ ὑφίσταται ἐπὶ τοῦ Ταμείου ἢ τοῦ Κλάδου κοινωνικὸς πόρος ἢ ἐν γένει ἐπιβάρυνσις τρίτων· ἔννοια τῆς διατάξεως, ΑΠ 470 σ. 1248.—Δικαίωμα συντάξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. κατ' ἄρθρον 12 § 6 ν.δ. 4104/1960, ὡς συνεπληρώθη δι' ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 4360/1964, τῶν ἠσφαλισμένων ἤδη παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., συνεπληρωσάντων κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου 4104/1960 τὸ 48ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ πραγματοποιησάντων ὡρισμένης ἡμέρας ἐργασίας· προϋποθέσεις νὰ μὴ τυγχάνουν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπονομῆς τῆς συντάξεως συνταξιοῦχοι τοῦ Δημοσίου, Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ἢ ἑτέρου Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως, ΣΕ 555 σ. 1392.—Διαδοχικὴ ἀσφάλισις πρὸ καὶ μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ ἄρθρου 51 § 1 ἀ.ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων· συνυπολογισμὸς καθ' ὑποχρέωσιν τοῦ τελευταίου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ ἁπασῶν τῶν ἡμερῶν, τῶν πραγματι πραγματοποιηθεισῶν ἐν τῇ ἀσφαλίσει ἑτέρου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως πρὸ τῆς ὑπαγωγῆς αὐτοῦ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ τελευταίου Ὀργανισμοῦ ὑπὸ ὡρισμένης προϋποθέσεις· συνυπολογισμὸς ἐννοίως, ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ τελευταίῳ Ὀργανισμῷ, ἅπαντος τοῦ διανυθέντος διαδοχικῶς χρόνου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ τελευταίῳ Ὀργανισμῷ, μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ ἄρθρου 51 § 1 ἀ.ν. 1846/1951, ΑΠ 451 σ. 1388.—Χρόνος στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ὡς χρόνος ἀσφαλίσεως, ΑΠ 652 σ. 505.—Δῶρα καθ' ἑορτὰς ὡς συντάξιμος μισθός, Γν.Σ. σ. 361.—Ἄκυρος σύμβασις ἐργασίας· ἀσφαλιστικὴ σχέσις, ΝΖ σ. 538.—Μὴ ὑπαγωγὴ εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων καὶ τοῦ ἀκυρωτικοῦ ἐλέγχου τῆς νομιμότητος τῶν πράξεων τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἀσκουμένου ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τῶν διατάξεων τοῦ Κώδικος Πολ. Δικονομίας ἀναφερομένων εἰς «διοικητικὰς διαφορὰς» καὶ εἰς «διαφορὰς μεταξὺ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως», ἐφ' ἧ ἔννοιαν καθορίζονται εἰς τὰς οἰκείας συνταγματικὰς διατάξεις καὶ αὐτὰς ἐξακολουθοῦσι νὰ ἐπέχωσιν εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν κανὼν δικαστηρίων μέχρι τῆς συστάσεως τῶν τακτικῶν διοικητικῶν δικαστηρίων, ΣΕ 388 σ. 564.—Ἐκδίκασις κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 652 ἐπ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας τῶν διαφορῶν, εἰς τὰς ὁποίας ὡς ἀντίδικοι παρίστανται ἔναντι τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν οἱ παρ' αὐτῷ ἠσφαλισμένοι ἢ οἱ διάδοχοι αὐτῶν ἢ οἱ κατὰ νόμον δικαιούμενοι ἐκ τῆς σχέσεως ἀσφαλίσεως καὶ ὄχι τῶν διαφορῶν, εἰς τὰς ὁποίας ἀντιδικεῖ ὁ Ὀργανισμὸς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως πρὸς μὴ φέροντα τὴν ἰδιότητα τοῦ ἠσφαλισμένου, Π 1099 σ. 1315.—Ἀσφαλιστικαὶ διαφοραί, Σημ. σ. 1088.— Παραδεκτὴ ἐκδίκασις ἀγωγῆς ἠσφαλισμένου κατὰ Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως περὶ ἀποζημιώσεως του ἐξ ἀδικοπραξίας ὀργάνου των κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἄρθρου 691 ἐπ. Κώδικος Πολ. Δικονομίας· συνταξιοδοτήσις προσωπικοῦ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀπηλλά-

§ 1 νόμου 3760/1957' ανεφαρμοστον επί των τεχνικών υπαλλήλων των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ΑΠ 530 σ. 1560.

Τηλεπικοινωνιών Οργανισμός. Λυτρότης συμβάσεως εργασίας ωρισμένου χρόνου, αντικειμένης εις διατάξεις του δημοσίας τάξεως Γενικού Κανονισμού Προσωπικού του Ο.Τ.Ε.' δυνατή η λύσις αποδοχής υπό εργοδότου υπηρεσιών μισθωτού επί άκυρου συμβάσεων εργασίας, μη επερχομένης υπερημερίας του εργοδότου με συνέπειαν καταβολήν μισθού κατ' άρθρον 656 Α.Κ. Ισχυρισμός μισθωτού περί καταχρηστικής υπό του εργοδότου επικλήσεως της άκυρότητος της συμβάσεως, Π 24982 σ. 442.—Έγγραφα αποδοχών άδεια κατ' άρθρα 3 § 1 και 5 του ά.ν. 539/1945 επαγωγή εις ταύτας και του επιδόματος βελτιώσεως ανασταλέν κατά Γενικών Κανονισμών Ο.Τ.Ε., ΑΠ 468 σ. 1048.

Τοκετός. Βλ. λ. **Γυναίκες.**

Τόκοι. Έναρξις κατά Κώδικα Πολ. Δικονομίας από της καταθέσεως της αγωγής, όχι η επίδοσις ταύτης νά γίνη εντός δεκαήμου από της καταθέσεως, Π 42 σ. 84.—Καταβολή αποζημιώσεως επί καταγγελίας της συμβάσεως δικηγόρου επί παγίω αμοιβικώ αμοιβή παρά τού έντολέως' λογαριασμός αυτής' αμοιβή δικηγόρου μέχρι καταβολής αποζημιώσεως' τόκοι υπερημερίας, ΑΠ 629 σ. 242.—Απαίτησις εκ του αδικαιολογήτου πλουτισμού' τόκοι, ΑΠ 86 σ. 659, Π 1128 σ. 1370.—Οδοιπόρος ο ισχυρισμός περί μη οφειλής τόκων διά μη εμπροθέσμων καταβολήν των μισθών λόγω ψηφισθείσης δεδικαιολογημένης αμφιβολίας του εργοδότου περί της υποχρεώσεως του' αναίτιος αποφάσεως, μη λαβούσης υπ' όψιν τον ισχυρισμόν τούτον, ΑΠ 167 σ. 727.—Δεδικαιολογημένη πλάνη εργοδότιδος περί την ύπαρξιν υποχρεώσεως εκ διαιτητικής αποφάσεως, μη καταστάσης της εργοδότιδος άνευ αχλήσεως από της καθυστερήσεως επερημέρου και υποκειμένου εις καταβολήν τόκων κατ' εφαρμογήν άρθρων 342 Α.Κ., ΑΠ 398 σ. 1195.—Οφειλή τόκων λόγω υπερημερίας του οφειλέτου περί την εκπλήρωσιν της παροχής κατ' άρθρον 341 Α.Κ., ψηφισθείσης δήλης ημέρας προς εκπλήρωσιν ταύτης, ΑΠ 373 σ. 980.—Αποζημίωσις εξ εργατικού ατυχήματος' υπολογισμός τοκων από της επιδόσεως της κρινομένης αγωγής και ουχί από της εγέρσεως πραγγομένης αγωγής, απορριφθείσης διά τεχνικούς λόγους, Π 90 σ. 1117.

Τόπος. Εφαρμογή διαιτητικών αποφάσεων 2/1961, 28/1963, 45/1965' τόπος εκτελέσεως εργασίας, ΑΠ 576 σ. 93.—Εργατικόν ατύχημα κατά την μετάβασιν εις τον τόπον της εργασίας, ΣΕ 844 σ. 846, ΣΕ 1150 σ. 1162.—Παροχή εργασίας διαφόρου της συμφωνηθείσης (εις διαφορον χρόνον και τόπον), ΝΖ σ. 1153.— Χρόνος μεταβάσεως μισθωτού εις τόπον εργασίας, Π 189 σ. 1299.—Αρμοδιότης κατά τόπον επί εργατικών διαφορών, Βλ. λ. **Εργατικαί διαφοραί** (παράγρ. 2).—Αρμοδιότης κατά τόπον των Γραφείων Επιθεωρήσεως και Εύρέσεως Εργασίας, Έγκ. σ. 1128.

Τουρισμός. Υπαλληλική ιδιότης μισθωτού τουριστικού ξενοδοχείου' υποδιβασμός υπό Ε.Ο.Τ. εις λαχών και τύχη υπαλληλικής ιδιότητος, Π 174 σ. 582.

Τράπεζαι. 1. Γενικά. Χορήγησις εφεδρικού επιδόματος εις τους υπό τα όπλα ανακαλουμένους εκ της εφεδρείας υπαλλήλους Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ., Τραπεζών, Έγκ. σ. 1003.—Ανεπίτρεπτος κατ' άρθρον 4 § 1 ά.ν. 173/1967 υπέρβασις του ποσού των δραχμών 300.000 της υπό των Ταμείων Προνοίας ή Κλάδων Προνοίας χορηγουμένης εφ' άπαξ αποζημιώσεως, άμα τη έξοδω εκ της υπηρεσίας εις τους υπαλλήλους Ν.Π.Δ.Δ., Τραπεζών, Επιχειρήσεων και Οργανισμών κοινής ωφελείας ή επιχορηγουμένων υπό του Κράτους, εφ' όσον ή εις το Ταμείον ή τον Κλάδον εισφορά του εργοδότου υπερβαίνει κατά τον χρόνον της εξόδου τα διπλάσια της εισφοράς του υπαλλήλου ή ορίσταται υπέρ του Ταμείου ή του Κλάδου κανονικώς πόρος ή εν γένει επιβάρυνσις τρίτων' έννοια της διατάξεως, ΑΠ 470 σ. 1248.—Δυνατή κατ' άρθρον 2 ά.ν. 283/1968 η λήξις της θητείας ή εμμίσθου εντολής ή υφ' οιανδήποτε μορφήν συμβάσεως παροχής νομικών υπηρεσιών υπό νομικών ή δικαστικών συμβούλων ή δικηγόρων των εν άρθρω 1 αυτού Υπηρεσιών, Τραπεζών κλπ.' εξαίρεσις των τοποθετηθέντων ανηγκαστικώς δικηγόρων ως πολεμιστών του ά.ν. 1836/1951, Π 4677 σ. 1226.

2. Αγροτική. Ενεργητικώς ανομοιοπαθής αγωγή σωματείων δ.' αξιώσεις μελών αυτού κατά του Ταμείου Υγείας Υπαλλήλων Αγροτικής Τραπέζης της Ελλάδος, ΑΠ 216 σ. 771.—Εξομοίωσις προστασίας οικειοθελώς προσληφθέντων πολεμιστών δικηγόρων προς τους αναγκαστικώς προσληφθέντας' υπαγόμενοι κατ' άρθρον 7 § 15 νόμου 4507/1966' χαρακτήρ Αγροτικής Τραπέζης ως επιχειρήσεως' εκδίκασις διαφοράς πολεμιστών δικηγόρων κατ' εργατικήν διαδικασίαν, ΑΠ 430 σ. 1042.—Κήρυξις ως αντισυνταγματικών των διατάξεων του άρθρου 7 ά.ν. 430/1968, καθ' ο μέρος δι' αυτών στερούνται της νομίμου αμοιβής δια παρασχεθείσαν εργασίαν και των συνεπεία ταύτης προσθέτων παροχών δικηγόροι Αγροτικής Τραπέζης κλπ.' Έγκυρος αι διατάξεις περί αποσβέσεως αξιώσεως αποζημιώσεως και περί μισθού μέχρι καταβολής της αποζημιώσεως, Πρδρ. Εφ. 250 σ. 1350.

3. Ελλάδος. Διατάξεις άρθρων 6 § 8 νόμου 4504/1966, καθ' ην τέως υπάλληλοι της Τραπέζης της Ελλάδος, καταστάντες άνίκανοι προς εργασίαν, τυγχάνουν από της αποχωρήσεως των εκ της υπηρεσίας των ευεργετημάτων της υπ' αριθ. 85/1946 εγκυκλίου της Τραπέζης της Ελλάδος' μη δημοσιευθείσης όμως της εγκυκλίου εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως δεν καθίστανται τα περιεχόμενα της νομοθετικής διατάξεως, περιλαμβάνουσι κανόνες αντικειμενικού δικαίου' έλλειψις αύτου δικαιώματος διά τα εις την εγκύκλιον ευεργετήματα, ΑΠ 363 σ. 94, ΑΠ 458 σ. 1384.—Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας κλπ. Τραπέζης Ελλάδος και Κανονισμός καταστάσεως υπαλλήλων αυτής ισχύς ως συμβάσεως και ουχί ως

τέως Ταμείου Μεταλλευτών, ἐφ' ὅσον ὁ ἠσφαλισμένος εἰς αὐτὸ συνεπλήρωσεν ἐν ζωῇ 1650 ἡμερομίσθια εἰς μεταλλευτικὰς ἐργασίας ἢ λατομεῖα ἐπὶ δέκα τοὐλάχιστον ἔτη συνεχῶς ἢ διακεκομμένως, ΣΕ 2554 σ. 42.—Ἀναγνώρισις ἡμερομισθίων μεταλλευτῶν κατ' ἄρθρον 7 § 7 ν.δ. 4104/1960· παροχὴ ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως δυνατότητος ἀναγνωρίσεως τῶν πραγματοποιηθέντων κατὰ τὸ παρελθὸν ἡμερομισθίων, τῶν ἀπασχοληθέντων εἰς διαφόρους μεταλλευτικὰς ἐπιχειρήσεις εἴτε διοικητικῶς διὰ τὸ Ι.Κ.Α., εἴτε δικαστικῶς ἔννοια διατάξεως, ΑΠ 129 σ. 593.—Λήψις ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἐργατῶν Μετάλλων ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ ἐργάτου μετάλλου καὶ τοῦ χρόνου στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ὡς κληρωτοῦ ἢ ἐθελοντοῦ, θεωρουμένου ὅτι κατὰ τὸν χρόνον τῆς τοιαύτης στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ὁ μισθωτὸς ἐξηκολούθει νὰ ἀσκῇ τὸ ὅπερ κατὰ τὴν στράτευσίν του ἤσκει ἐπάγγελμα, ΑΠ 652 σ. 305.—Ἀσφαλιζόμενα εἰς Ἐπικουρικὸν Ταμεῖον Ἐξόδου Γερόντων καὶ Ἀνικάνων Ἐργατῶν Μετάλλου πρόσωπα· ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραί· μὴ καταβολὴ αὐτῶν καὶ δικαιώματα ἐκ τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως, Π 181 σ. 925.

8. Προσωπικοῦ Ἑταιρείας Λιπασμάτων. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑταιρειῶν Λιπασμάτων· ὑπαγωγὴ ἅπαντος τοῦ ὑπαλληλικοῦ καὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἑταιρείας καὶ τῶν ὁμοειδῶν ἐπιχειρήσεων χημικῶν προϊόντων καὶ λιπασμάτων· ἔννοια ἄρθρου 6 § 12 νόμου 1501/1966, ΑΠ 63 σ. 1395.

9. Προσωπικοῦ Ἐφημερίδων. Προϋποθέσεις δικαιώματος παροχῆς συντάξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. κατ' ἄρθρον 28 § 1 ἀ.ν. 1846/1951· διαγραφὴ ἐκ τοῦ βιβλιαρίου ἀσφαλίσεως ἡμερῶν ἐργασίας λόγῳ παραλλήλου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἀθηναϊκῶν Ἐφημερίδων, ΣΕ 649 σ. 1002.

10. Προσωπικοῦ Ο.Ε.Α.Σ. καὶ Υ.Γ.Κ.Τ.Ι.Α. Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως ἐργατικὸν ἀτύχημα κατὰ μετάβασιν δι' ἐργασίαν· αἰτιώδης συνάφεια μεταξὺ ἐργασίας καὶ ἀτυχήματος· ἀσφαλιστικαὶ παροχαί, ΣΕ 841 σ. 846.

11. Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως· δικαίωμα περιοδικοῦ ἐφάπαξ βοηθήματος, ἐὰν οἱ ἀσφαλιζόμενοι παραιτηθῶσι τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἔχουσιν εἰκοσαετῆ συντάξιμον ὑπηρεσίαν, ἐξ ἧς ἐνδεκαετῆ πραγματικὴν ἐν ἀσφαλίσει· ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου ὑποχρεωτικῶς δι' ἐπικουρικὴν ἀσφάλισιν τοῦ παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφαλιζομένου προσωπικοῦ τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως δικαιοδοσίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας· ἔννοια προσωπικοῦ ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου καὶ τῶν διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας των, ὡς οἱ ἰατροὶ θεραπεύται τοῦ Ι.Κ.Α.· τί ἐρμηνευτέον, ΣΕ 1893 σ. 100.—Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως· δυνατότης ὑπαγωγῆς εἰς τὴν περιωρισμένην ἀσφάλισιν πρὸς συνέχισιν τῆς διακοπείσης ἐξ οἱουδήποτε λόγου ἀσφαλίσεως κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 § 1 νόμου 4340/1964, ὡς συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 § 1 ν.δ. 4577/1966· τίνα τὰ ἐρμηνευτέα, ΣΕ 2111 σ. 1570.

12. Τραπεζῶν. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἐμπορικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος· ὑπαρξις τῶν προϋποθέσεων διὰ παροχὴν συντάξεως εἰς τὰ μέλη οἰκογενείας τοῦ θανόντος ἠσφαλισμένου κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου τοῦ ἠσφαλισμένου, ἤτοι κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον δέον τὰ τέκνα νὰ μὴ ἔχουν συμπληρώσει τὰ τιθέμενα ὅρια ἡλικίας ἢ, ἐὰν συνεπλήρωσαν ταῦτα, νὰ εἶναι ἀνίκανα λόγῳ σωματικῆς ἢ διανοητικῆς ἀνικανότητος πρὸς πᾶσαν ἐργασίαν, ΑΠ 428 σ. 1442.— Ἐντεῦθεν ἀνομοιοποίητος ἀγωγὴ σωματείου δι' ἀξιώσεις μελῶν αὐτοῦ κατὰ τοῦ Ταμείου Ὑγείας Ὑπαλλήλων Ἀγροτικῆς Τραπέζης, ΑΠ 216 σ. 771.

13. Ὑγειονομικῶν. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεων καὶ Ἀπασφαλίσεως Ὑγειονομικῶν· ἐπιβολὴ κρατήσεως ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως ἀποδοχῶν, τὰς ὁποίας λαμβάνει ὁ ὑπαγόμενος εἰς τὴν ἀσφάλισιν αὐτοῦ ὑγειονομικός, ὁ παρέχων ἐπ' ἀμοιβῇ τὰς ὑπηρεσίας του εἰς Δημοσίας Ὑπηρεσίας, Ὀργανισμοὺς δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ οἱαδήποτε σωματεῖα ἢ ἐπιχειρήσεις, ὡς καὶ εἰς Δήμους καὶ Κοινότητας, ἀσχέτως ἐξηρτημένης ἢ μὴ σχέσεως πρὸς τὸ καταβάλλον τὴν ἀμοιβὴν του πρόσωπον· ἔννοια τῶν σχετικῶν διατάξεων, ΑΠ 77 σ. 1506.—Ὑποχρέωσις φυσικῶν ἢ Νομικῶν Προσώπων (ἐκτὸς τοῦ Δημοσίου), ἅτινα ἀπασχολοῦσιν ὑγειονομικοὺς εἰς τὴν καταβολὴν τῆς πρὸς τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Ὑγειονομικῶν εἰσφορᾶς, οἱαδήποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ μεταξὺ αὐτῶν ὑφισταμένη σχέσις· ἀπαλλαγὴ τῆς εἰσφορᾶς, ΑΠ 243 σ. 1507.—Δικαίωμα τοῦ Ταμείου Ὑγειονομικῶν δι' ἐπιβολὴν εἰσφορῶν ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν ὑγειονομικῶν εἰς βάρος τῶν παρ' οἷς οὗτοι ὑπηρετοῦσιν οἱωνδήποτε Νομικῶν Προσώπων καὶ ἐπιχειρήσεων, ἐξαιρέσει τοῦ Δημοσίου· κατάργησις τῶν προγενεστέρων διατάξεων περὶ Ὀργανισμοῦ Δήμου Πειραιῶς, ΑΠ 329 σ. 1509.

Ταξιθέται. Τεκμήρια ἡμερομισθίων δι' εἰσφορᾶς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 253.

Ταπητουργικὸς Ὀργανισμός. Βλ. λ. **Ὀργανισμοί.**

Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια. Βλ. λ. **Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις** (παράγρ. 4).

Τεκμήριον. Ἰσχυρισμός, ὅτι διὰ τῶν σχηματισμῶν κρίσεως περὶ μὴ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ὑπὸ ἑταίρου διαχειριστοῦ ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν τὸ ὅτι οὗτος ὑπάγεται εἰς φόρον Δ' κατηγορίας, χωρὶς νὰ ἔχῃ διαταχθῇ περὶ τούτου ἀπόδειξις· ἀπόρριψις, ὡς μὴ νόμιμον, διότι δὲν πρόκειται περὶ τεκμηρίου κατὰ τὰ ἄρθρα 272 καὶ 276 Πολιτικῆς Δικονομίας, ἀλλὰ ἑρμηνευτικοῦ ἐπιχειρήματος, ἀντληθέντος ἐκ τοῦ νόμου, ΑΠ 25 σ. 664.—Ὡς ἀποδεικτικὸν μέσον καὶ διατάξεις Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ΝΖ σ. 498.

Τέλη. Βλ. λ. **Δικαστικὰ ἔξοδα, Χαρτόσημον.**

Τεχνικὸν ἐπίδομα. Παροχὴ τεχνικοῦ ἐπιδόματος εἰς τοὺς τεχνικοὺς μονίμους δημοσίους ὑπαλλήλους ἁπάντων τῶν Ὑπουργείων κατ' ἄρθρον 1

Ειδικός Λογαριασμός Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Εμπορικής Τραπέζης της Ελλάδος, ΣΕ 1133 σ. 769.— Παρακώλυσις προαγωγής υπαλλήλου διά μη εισαγωγής του προς κρίσιν εις τα όριμόδια προς τούτο όργανα, άλλως ενεργούσης της εργοδότιδος κατά κατάχρησιν δικαιώματος και κατά παράβασιν της ίσης μεταχειρίσεως μισθωτού κρίσις του δικαστηρίου, ΑΠ 200 σ. 936.—Ασφάλισις εις Ταμείον Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Εμπορικής Τραπέζης' υπαρξις των προϋποθέσεων δια παροχήν συντάξεως εις τα μέλη οικογενείας του θανόντος ησφαλισμένου κατά τον χρόνον του θανάτου του ησφαλισμένου, ΑΠ 428 σ. 1442.

Τραύμα. Πολεμικόν ως εργατικόν ατύχημα· σύνταξις Ι.Κ.Α.· ανεπαρκής αιτιολογία διοικητικής πράξεως, ΣΕ 1904 σ. 41.

Τροφή. Βλ. λ. **Παροχαί εις είδος.**

Τσιμεντεργάται. Παροχή επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας εις εργάτας διομηχανίας τσιμέντων κατά την 1α' αριθ. 18393/1951 υπουργικήν απόφασιν· δικαιούχοι πρόσωπα· έλλειψις του δικαιώματος τούτου διά τους φορτοεκφορτωτάς ύλων, προωρισμένων δι' εργοστάσιον τσιμέντων εκ του κύτους των πλοίων, προσεγγιζόντων επί της προβλήτος του λιμένος, ΑΠ 242 σ. 1000.

Τυπογράφοι. Πρόσληψις μισθωτού ως πιεστού εις τυπογραφείον του Δημοσίου· χαρακτηρισμός εργασίας πιεστού ως κατά κύριον χαρακτήρα σωματικής, Π 5808 σ. 315.—Νόμιμον ωράριον εργασίας, Π 4758 σ. 1305.

Τύπος. Προϋποθέσεις δικαιώματος παροχής συντάξεως παρά του Ι.Κ.Α. κατ' άρθρον 28 § 1 α.ν. 1846/1951· διαγραφή εκ του βιβλιαρίου ασφαλίσεως ημερών εργασίας λόγω παραλλήλων ασφαλίσεων παρά τω Ταμείω Συντάξεων Προσωπικού Αθηναϊκών Εφημερίδων, ΣΕ 649 σ. 1002. Βλ. και λ. **Τυπογράφοι.**

Υ

Υγειονομικαί Επιτροπαί. Βλ. λ. **Κοινωνικαί Ασφαλίσεις.**

Υγειονομικοί. Βλ. λ. **Ταμεία.**

Υγιεινή εργαζομένων. Βλ. λ. **Άδεια μισθωτών, Αναπαύσεις, Βιβλιάρια, Εορταί, Επιδόματα** (ανθυγιεινής εργασίας), **Εργατικά ατυχήματα, Κυριακή, Ώραι εργασίας.** — Παροχαί εις είδος προς μισθωτούς εκ λόγων υγιεινής· αποζημίωσις διά μη παροχήν, Π 3249 σ. 1175.— Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης, ΝΖ σ. 761 επ., 883 επ.

Ύδάτων Εταιρεία. Αποζημίωσις απολυομένου έντεκα σωματικής ή πνευματικής νόσου υπαλλήλου Εταιρείας Υδάτων κατά τον ισχύοντα νόμον έχοντα Κανονισμόν Προσωπικού αυτής· παραπομπή εις τον νόμον 2112/1920 μόνον διά τον κανονισμόν του ποσού της καταβλητέας αποζημιώσεως· εφαρμογή άρθρου 2 § 1 α.ν. 175/1968 περί περιορισμού αποζημιώσεων ιδιωτικών υπαλλήλων μόνον εις την περίπτωσιν, καθ' ην η αποζημίωσις οφείλεται συνεπεία της άνευ του εργοδότου μη εμπροθέσμου καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας αορίστου χρόνου και όχι εις την περίπτωσιν της αδικαιολογήτως εκ της διατάξεως Κανονισμού απολύσεως, έντεκα νόσων· έννοια διατάξεως και άρθρου 2 § 2 α.ν. 175/1968, ΑΠ 579 σ. 82.—Άσκησις καταστάντων ανικάνων υπαλλήλων· Κανονισμός προσωπικού· ισχύς τούτου ως νόμου· καταβολή διπλασίας της κατά νόμον περί καταγγελίας συμβάσεως των υπαλλήλων παρεχομένης αποζημιώσεως εις το προσωπικόν της ανωτέρω Εταιρείας, το απολυόμενον έντεκα σωματικής ή πνευματικής νόσου, συνεπαγομένης διαρκή ανικανότητα προς παροχήν της αναπτυσσομένης υπηρεσίας· διαπίστωσις της ανικανότητος· άγνοια αποζημιώσεως διά παράνομον, συνισταμένην εις υπαίτιον παράλειψιν της Εταιρείας, όπως απολύση τον υπάλληλον προ της καταλήξεως του υπό του όρίου ηλικίας λόγω ανικανότητος συνεπεία νόσου· κρίσις του δικαστηρίου της ουσίας, ΑΠ 471 σ. 1374.

Υδραυλικών Έργων Εταιρεία. Αποδοχαί εργατοτεχνικού προσωπικού της Α.Τ.Ε.Τ.Ε.Ε. (Τ.Α.Ρ.Ε.Ξ.)· παροχή προσθέτου επιδόματος εις χειριζομένους επικρουστικά μηχανήματα εις συνεργεία υπαίθρου μόνον και καθ' όσον χρόνον ούτοι απασχολούνται εις τον χειρισμόν των μηχανημάτων, ΑΠ 469 σ. 1322.

Υπαιτιότης. Βλ. λ. **Αδικοπραξία, Αμέλεια, Δόλος, Εργατικά ατυχήματα, Ιταλισμα.**

Υπάλληλοι δημόσιοι. Εφαρμογή και επί της δημοσιοϋπαλληλικής σχέσεως και εν γένει επί του δημοσίου δικαίου των αρχών του αστικού δικαίου, εφ' όσον δεν αντίκεινται εις τους σκοπούς της Δημοσίας Υπηρεσίας, Εισαγ. σ. 372. — Περιορισμός αμαθών ή άλλων απολιθών κατ' άρθρον 126 § 2 του Συντάγματος· έννοια και σκοπός τούτου, ΝΖ σ. 7, Έφετ. σ. 144.—Δικαίωμα κατ' άρθρον 1 ν.δ. 22/25.6. 1934 δδοιπορικών εξόδων και αποζημιώσεως των μετακινουμένων λόγω υπηρεσίας δημοσίων υπαλλήλων· αποζημίωσις κατά νόμον 584/1943 αποσπωμένων υπαλλήλων εκτός της πόλεως, ένθα η έδρα της οργανικής των θέσεως· κατάστασις διαθεσιμότητος και θέσις εις αργίαν κατ' άρθρα 115 επ., 119 επ. νόμων 1811/1951 περί κώδικος καταστάσεως διοικητικών υπαλλήλων· μετακίνησις από θέσεως εις θέσιν της αυτής Υπηρεσίας κατ' άρθρον 95 § 1 του ως άνω Κώδικος· ειδική διαθεσιμότης κατά ν.δ. 2500/1953· έννοια των ανωτέρω διατάξεων, ΑΠ 502 σ. 161.—Μισθός δημοσίων υπαλλήλων και υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., Έφ. σ. 464.—Αποδοχαί προσλαμβανομένων επί συμβάσει εις Δημοσίας Υπηρεσίας· παροχή διά της διατάξεως του άρθρου 8 § 2 του ν.δ. 2500/1953 εξουσιοδοτήσεως εις τους Υπουργούς, όπως καθορίσουν τον μισθόν των προσλαμβανομένων επί συμβάσει υπαλλήλων εις Δημοσίας Υπηρεσίας, μη περιλαμβανομένης και της παροχής εκτάκτου οικονομικής ενισχύσεως (δώρου) επί ταις εορταίς, χωρίς όμως να αποκλείεται η χορήγησις εις αυτούς της υπό του νόμου 28/1944, ως συνεπληρώθη διά του α.ν. 1777/1951, προβλεπομένης εκτάκτου οικονομικής ενισχύσεως επί ταις ευ-

νόμου ἀνέλεγκτον ἐκτιμήσεως τοῦ περιεχομένου αὐτῶν, ΑΠ 506 σ. 179, ΑΠ 550 σ. 181. — Συμβατική ἰσχύς διατάξεων Ὀργανισμοῦ Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας καὶ Γενικοῦ Κανονισμοῦ τῆς Τραπέζης Ἑλλάδος, ΑΠ 146 σ. 934, ΑΠ 638 σ. 389, ΑΠ 165 σ. 935.—Παροχὴ ἐπιδόματος δι' εὐδοκίμων ὑπηρεσίαν ὑπαλλήλων Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος· διατάξεις τοῦ Βυζαντινορωμαϊκοῦ δικαίου περὶ ἀναβλητικῆς αἱρέσεως· πλήρωσις τῆς αἱρέσεως, ἐὰν ἡ πλήρωσις αὐτῆς παρεκωλύθη ἐναντίον τῆς καλῆς πίστεως, τοῦθ' ὅπερ συμβαίνει καὶ ὅταν ἡ ἐξενεχθεῖσα καὶ τὴν ματαίωσαν τῆς αἱρέσεως συνεπαγομένη, ἐλεγκτέα δὲ κρίσις τοῦ ὑποχρέου εἶναι καταφόρως ἄδικος· ὑπὸ αἵρεσιν σύμβασις καὶ ἐκείνη, δι' ἧς συνεφωνήθη μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ ἡ εἰς τὸν δεύτερον χορήγησις ἐπιδόματος δι' εὐδοκίμων ὑπηρεσίαν αὐτοῦ, τελοῦσα ὑπὸ τὴν ἀναβλητικὴν αἵρεσιν τῆς ἐμμονίσεως ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ εὐδοκίμων ὑπηρεσίας καὶ τῆς διαπιστώσεως ὑπ' αὐτοῦ ἐργοδότου ἢ ὀργάνου τινὸς αὐτοῦ· Ὀργανισμὸς Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας κλπ. Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ΑΠ 506 σ. 179.—Ἀπόφασις Διοικητοῦ Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, συμφώνως πρὸς τὴν γνώμην τοῦ Συμβουλίου Διοικητικῆς Ὑπηρεσίας καὶ τὴν κρίσιν τῆς Ἐποπτευούσης· χορήγησις κατ' ἄρθρον 16 §§ 1, 2, 4 τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Τραπέζης Ἑλλάδος προσαυξήσεως τοῦ μισθοῦ των εἰς ὑπαλλήλους, ὑπηρετοῦντας εὐδοκίμως εἰς τὸν αὐτὸν βαθμόν· ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 371 Α.Κ.· ἐφαρμογὴ ἄρθρου 207 § 1 Α.Κ.· πλήρωσις τῆς αἱρέσεως, ἐὰν ἡ πλήρωσις παρεκωλύθη ἐναντίον τῆς καλῆς πίστεως· κρίσις Ἐποπειτροπῆς, ΑΠ 550 σ. 181.—Παροχὴ ἐπιδόματος δι' εὐδοκίμων ὑπηρεσίαν· κατάρτισις ὑπὸ τὸ πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Α.Κ. δίκαιον συμβάσεως μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ, δι' ἧς συνεφωνήθη ἡ εἰς τὸν δεύτερον χορήγησις ἐπιδόματος δι' εὐδοκίμων ὑπηρεσίαν, κατόπιν συμφώνου περὶ αὐτῆς, οὐχὶ ἀθωρίκτου, κρίσεως τοῦ ἐργοδότου· ἀναβλητικὴ αἵρεσις αὐτῆς· ἐξάρτησις τῆς δυνάμεως καὶ ἐνεργείας της ἀπὸ τὴν πλήρωσιν τῆς αἱρέσεως ταύτης, τῆς ἐμμονίσεως δηλονότι ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ εὐδοκίμων ὑπηρεσίας καὶ διαπιστώσεως της ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, θεωρηθείσης ὡς πληρωθείσης τῆς αἱρέσεως, ἐὰν ὁ ὑπόχρεως ἐργοδότης ἐπαπειλῇ δολίως τὴν πλήρωσιν αὐτῆς· παροχὴ ἐπιδόματος δι' εὐδοκίμων ὑπηρεσίαν εἰς προσωπικὸν Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ΑΠ 552 σ. 386.—Χορήγησις εἰς ὑπαλλήλους Τραπέζης Ἑλλάδος προσαυξήσεων δι' εὐδοκίμων ὑπηρεσίαν αὐτῶν· κρίσις τοῦ δικαστηρίου περὶ πλήρώσεως τῆς αἱρέσεως, ὑφ' ἣν ἐτέλει ἡ χορήγησις προσαυξήσεως, ὡς ματαιωθείσης τῆς πλήρώσεως αὐτῆς ἐκ δόλου τοῦ ὑποχρέου Τραπέζης, ὃν συνιστᾷ ἡ φιλοκέρδεια κατὰ τὰς προϊσχυούσας τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος διατάξεις, ἐφαρμοσθείσας κατ' ἄρθρον 24 Εἰσαγωγικοῦ Κώδικος νόμων· ἀναίρεσις τῆς ἀποφάσεως, ΑΠ 638 σ. 389.—Προαγωγὴ καὶ προσαύξησις μισθοῦ λόγῳ εὐδοκίμων ὑπηρεσίας προσωπικοῦ Τραπέζης Ἑλλάδος· ἀντικειμενικὴ καὶ δικαστικῶς ἐλεγκτὴ κρίσις τοῦ Διοικητοῦ τῆς Τραπέζης κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 201 καὶ 207 Α.Κ., ΑΠ 16 σ. 931.— Σημασία ὑπὸ ἀναβλητικὴν αἵρεσιν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ προϊσχύοντος τοῦ Α.Κ. δικαίου· ἀξίωσις ὑπαλλήλου Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος περὶ προσαυξήσεως μισθοῦ δι' εὐδοκίμων ὑπηρεσίαν· ἀπεδικασμένον, ΑΠ 87 σ. 932.—Χορήγησις προσαυξήσεων μισθοῦ δι' εὐδοκίμων ὑπηρεσίαν μετὰ κρίσιν τοῦ Διοικητοῦ τῆς Τραπέζης· ἐξάρτησις τοῦ δικαιώματος ἐκ τῆς ἀναβλητικῆς αἱρέσεως τῆς ὑφ' ὡρισμένον χρόνον εὐδοκίμου ὑπηρεσίας τοῦ ὑπαλλήλου κατὰ ἐποχειμενικὴν δικαστικῶς ἐλεγκτὴν κρίσιν τοῦ Διοικητοῦ· κρίσις τῆς ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου περὶ τοῦ ὅτι ἡ ἄρνησις τοῦ Διοικητοῦ τῆς Τραπέζης, ὅπως χορηγήσῃ προσαυξήσεις ἐπὶ τοῦ μισθοῦ ὑπῆρξεν ἀσυμβίβαστος πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως καὶ καταφόρως ἄδικος· ἀναίρεσις τῆς ἀποφάσεως ἐλλείψει νομίμων βάσεως, ΑΠ 146 σ. 934.—Προαγωγαὶ καὶ ἐπιδόματα δι' εὐδοκίμων ὑπηρεσίαν προσωπικοῦ Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος· ὑπὸ αἵρεσιν δικαιοπραξία, καθ' ἣν συνεφωνήθη μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ ἡ προαγωγὴ τούτου ἢ ἡ χορήγησις εἰς αὐτὸν ὡρισμένης προσαυξήσεως μισθοῦ δι' εὐδοκίμων ἐφ' ὡρισμένον χρόνον ὑπηρεσίαν κατὰ τὸ ἄρθρον 209 Α.Κ., κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ὅπου τὸ αἱρετικὸν γεγονὸς δύναται νὰ συνίσταται καὶ εἰς πρᾶξιν ἢ παράλειψιν τοῦ ὑποχρέου· ζήτημα ἑρμηνείας, ἂν ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑποχρέου ἀφέθη εἰς τὴν ἀπόλυτον ἐξουσίαν ἢ τὴν δυναμένην νὰ ἐλεγχθῇ κρίσιν αὐτοῦ· ἐφαρμογὴ διατάξεως ἄρθρου 207 Α.Κ., καθ' ἣν ἡ αἵρεσις λογίζεται πληρωθεῖσα, ἐὰν ἡ πλήρωσις αὐτῆς παρεκωλύθη ἐναντίον τῆς καλῆς πίστεως ὑπ' ἐκείνου, ὅστις θὰ ὠφελοῦτο ἐκ τῆς πληρώσεως αὐτῆς, ΑΠ 270 σ. 1379.— Προαγωγὴ ὑπαλλήλων Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος κατὰ Ὀργανισμὸν Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας καὶ Κανονισμὸν τῆς Τραπέζης· ἀναίρεσις ἀποφάσεως δικαστηρίου, εἰς τὴν ὁποίαν διαλαμβάνονται ἀνεπαρκεῖς αἰτιολογίαι, μὴ καθιστάμεναι ἐφικτὸν τὸν ἔλεγχον τῆς ὀρθῆς ἢ μὴ ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 201 § 1 Α.Κ., ΑΠ 165 σ. 935.—Σύμβασις ὑπὸ ἀναβλητικὴν αἵρεσιν κατ' ἄρθρον 207 § 1 Α.Κ., ὅταν ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας ἡ παροχὴ εἶναι ὡρισμένη καὶ ὑπάρχῃ ἐν αὐτῇ συμφωνία, ὅπως ὁ μισθωτὸς τύχῃ προαγωγῆς ἢ ἐπιδομάτων εὐδοκίμου ὑπηρεσίας ἐν συνδρομῇ συγκεκριμένων προϋποθέσεων, διαπιστουμένων ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἢ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τῶν προαγωγαὶ ὑπαλλήλων Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ΑΠ 320 σ. 1383.— Συνυπολογισμὸς διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τῆς ὑπὸ τῆς Τραπέζης Ἑλλάδος καταβλητέας διαφορᾶς εἰς τοὺς ἐξελθόντας τῆς ὑπηρεσίας ταύτης ὑπαλλήλους της τοῦ οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος εἰς τὰς ἀποδοχάς, ἐὰν καὶ καθ' ὅσον ἐχορηγεῖτο τοῦτο εἰς αὐτοὺς κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐξόδου ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, ΑΠ 213 σ. 1433.

4. **Ἐμπορική.** Ἐπέκτασις ἐφαρμογῆς ἀ.ν. 65/1967 ἐπὶ Ὀργανισμῶν ἰδιωτικοῦ δικαίου· ἀνεφαρμοστία εἰς Ὀργανισμούς, ἀποτελοῦντας Νομικὰ Πρόσωπα, μὴ περιλαμβανομένων καὶ Λογαριασμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἱδρυθέντων διὰ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, οὓς ὁ

γάτου σκοπείται ἡ φύσις τῆς ἐκτελουμένης ὑπ' αὐτοῦ ἐργασίας· ἡ ἰδιότης τοῦ ὑπαλλήλου προσήκει εἰς τὸν ἀσκοῦντα ἐργασίαν προεχόντως πνευματικήν. ΑΠ 656 σ. 391.—Θεώρησις ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου τοῦ κατὰ κύριον ἐπάγγελμα ἀσχολουμένου ἐπὶ ἀντιμισθίᾳ, ἀνεξαρτήτως τρόπου πληρωμῆς, εἰς ὑπηρεσίαν ἰδιωτικοῦ καταστήματος, Γραφείου ἢ ἐν γένει ἐπιχειρήσεως ἢ οἰασδήποτε ἐργασίας καὶ παρεχόντος ἐργασίαν ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικήν. ΑΠ 133 σ. 720, ΑΠ 370 σ. 1098.—Διάκρισις ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου ἀπὸ ἐργάτου· ἀπασχολούμενοι ἀμέσως εἰς τὴν βιομηχανικὴν παραγωγὴν ἀναγκαῖα διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν αὐτῶν ὡς ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐξειδικευμένη ἐμπειρία, θεωρητικὴ μόρφωσις καὶ ἰδία ἀνάπτυξις πρωτοβουλίας καὶ ἀναλήψεως εὐθύνης ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας. ΑΠ Ὀλ. 235 σ. 909, ΑΠ 370 σ. 1098.—. . . ὑπερτερούντος ἐν ἀναπτύξει τῶν προσόντων τούτων τοῦ πνευματικοῦ στοιχείου· στοιχεῖα ἰδιότητος μισθωτοῦ ὡς ἐργάτου. ΑΠ 370 σ. 1098.—Χαρακτηρισμὸς ἐργαζομένου ὡς ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου ἐκ τῆς ἐργασίας, ἣν παρέχει, ἀνεξαρτήτως τρόπου πληρωμῆς. Π 260 σ. 1421.—Νομικὴ ἔννοια ἡ ὑπαλληλικὴ ἰδιότης· ὁμοιότης δι' αὐτὴν τῶν τακτικῶν δικαστηρίων· ἔλλειψις ἐξουσίας τῶν Διοικητικῶν Διωτητικῶν Δικαστηρίων τοῦ νόμου 3339/1955, ὅπως ἐπιλαμβάνονται θέματος περὶ ὑπαλληλικῆς ἢ μὴ ἰδιότητος τῶν μισθωτῶν. Εἰσαγ. σ. 78.— Δυνατὴ πρόσληψις ὑπὸ τοῦ Κ.Ε.Α. καὶ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου. Π 22441 σ. 33.—Ὑπάλληλοι, κατέχοντες θέσιν ἐποπτείας καὶ ἐμπιστοσύνης· ἐφαρμογὴ νόμου 2112/1920. ΑΠ 658 σ. 231. —Ἀνεφάρμοστον κατ' ἄρθρον 2 τῆς διὰ τοῦ νόμου 2269/1920 κυρωθείσης διεθνοῦς συμβάσεως τῶν διατάξεων αὐτῆς, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ περὶ μὴ ὑπερβάσεως τοῦ ὀκταώρου, ἐπὶ προσώπων, κατεχόντων θέσιν ἐποπτείας ἢ διευθύνσεως, εἴτε θέσιν ἐμπιστευτικήν· Ἔννοια τῶν ὑπὸ τοιαύτην ἰδιότητα ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἀνεφάρμοστον καὶ τῶν περὶ προσαυξήσεως ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νυκτερινὰς ὥρας ὑπουργικῶν ἀποφάσεων. ΑΠ 144 σ. 520.—Ἀμοιβὴ ὡς πρὸς τὴν ἰδιότητα τοῦ μισθωτοῦ ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου καὶ καταβολὴ ἐλλιποῦς ἀποζημιώσεως ἐπὶ ἀπολύσει· συνέπειαι. ΑΠ 655 σ. 233, Εἰσαγ. σ. 233.—Λύσις μισθωτοῦ ὡς ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου διὰ τὸ δικαίωμα ἀδείας· ἀπασχόλησις προσληφθέντος ὑπὸ τοῦ Δημοσίου κατ' ἄρθρον 24 § 1 νόμου 4436/1929 ὡς ὑπαλλήλου, δυνηθέντος νὰ προσληφθῇ μόνον ὡς ἐργάτου· δικαίωμα ἀδείας ὑπαλλήλου. Π 211 σ. 153.—Λήψις ὑπ' ὄψιν πρὸς καθορισμὸν τοῦ χρόνου, βάσει τοῦ ὁποίου χωνεύεται ἡ ἀποζημίωσις νόμων 2112/1920 ὄχι μόνον τῆς ἐν ἰδιότητι ὑπαλλήλου ὑπηρεσίας, ἀλλὰ καὶ τῆς προτέρας ἐν συνεχείᾳ ὑπηρεσίας τοῦ ἀπολυομένου ὡς ἐργάτου· τὸ αὐτὸ καὶ μετὰ τὸ ν.δ. 3763/1957 διὰ τοὺς ἠλεκτροτεχνίτας. ΑΠ 90 σ. 529.— Διάκρισις ἐσωτερικοῦ ὑπαλλήλου Γραφείου ἀπὸ ἐξωτερικοῦ δι' ἐφαρμογὴν τῶν περὶ μισθοῦ ὑπαλλήλων Γραφείων ἐπιχειρήσεων διωτητικῶν ἀποφάσεων· ἀκυρότης ἀπολύσεως ἐκ τῆς μὴ πλήρους καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως, μὴ δικαιολογουμένης ἐλλόγου ἀμφιβολίας περὶ τῆς ἀληθοῦς φύσεως τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἀπολυθέντος καὶ τοῦ χαρακτηρισμοῦ αὐτοῦ ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου. Π 1019 σ. 651.—Ἔννοια συμβάσεως περὶ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας· διάκρισις ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου ἀπὸ ἐργάτου. Π 260 σ. 1421.

2. **Περιπτώσεις.** Πρακτικὸς μετρελαιομηχανικὸς Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων, προαχθεὶς μέχρι βαθμοῦ ἀρχιτεχνίτου· χαρακτηρισμὸς ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου. Π 22441 σ. 33. —Χαρακτηρισμὸς τῆς παρεχομένης ὑπὸ χειριστοῦ σιγαροπαιητικῆς μηχανῆς ἐργασίας ὡς κατὰ κύριον χαρακτῆρα σωματικῆς, ἀλίγων μόνον μετεχούσης τοῦ πνευματικοῦ στοιχείου ταύτης, βασκοῦσα οὖσης ἐργασίας τεχνίτου, μὴ διαθέτοντος ἄλλας γνώσεις πλὴν τῆς ἐμπειρίας εἰς τὸν χειρισμὸν τῆς σιγαροπαιητικῆς μηχανῆς καὶ μὴ δυναμένου νὰ θεωρηθῇ ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος κατὰ τὰ στοιχεῖα τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953· παραπομπὴ τοῦ ζητήματος εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου. ΑΠ 536 σ. 79.—Ἀπασχολούμενοι ἀμέσως εἰς τὴν βιομηχανικὴν παραγωγὴν ἀναγκαῖα διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν αὐτῶν ὡς ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐξειδικευμένη ἐμπειρία, θεωρητικὴ μόρφωσις καὶ ἰδία ἀνάπτυξις πρωτοβουλίας καὶ ἀναλήψεως εὐθύνης ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας· ἔλλειψις ὑπαλληλικῆς ἰδιότητος τοῦ χειριστοῦ σιγαροπαιητικῆς μηχανῆς. ΑΠ Ὀλ. 235 σ. 909.— Ὑπαλληλικὴ ἰδιότης χειριστῶν γερανῶν. Π 194 σ. 769.— Ἐξοπλισμὸς δι' ἀδείας, ὡς πρὸς τὸν χειρισμὸν μηχανημάτων ἐπαλλήλου (συντηρήσεως) κλπ. ἀνελκυστήρων καὶ ἠλεκτροκινήτων μηχανημάτων ἀνυψώσεως καὶ μεταφορᾶς· εἰς ποίους χορηγεῖται· παροχὴ ἐργασίας χειριστοῦ μηχανήματος, ἀπαιτούσης πλὴν τῆς σωματικῆς ἐνεργείας τεχνικὰς γνώσεις, ἐξειδικευμένην ἐμπειρίαν καὶ πρωτοβουλίαν· ὑπαλληλικὴ ἰδιότης τοῦ μισθωτοῦ. ΑΠ 262 σ. 1054.— Περίπτωσις μισθωτοῦ, χαρακτηριζομένου ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου. ΑΠ 655 σ. 233, —Πρόσληψις μισθωτοῦ ὡς πιστοῦ εἰς ταμιευτήριον τοῦ Δημοσίου· χαρακτηρισμὸς ἐργασίας πιστοῦ ὡς κατὰ κύριον χαρακτῆρα σωματικῆς. Π 5808 σ. 315.—Παροχὴ ἐργασίας ἐπιστάτου ἐπὶ κεφαλῆς μικρᾶς ὁμάδος ἐργατῶν· χαρακτηρισμὸς αὐτοῦ ὡς ἐργάτου· κατοχὴ λίγῳ ἀπολύσεως της δι' ἐργάτην ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως. ΑΠ 656 σ. 331.—Νομοθετικὸς καθορισμὸς ἠλεκτροτεχνιτῶν ὡς ὑπαλλήλων· ὁρισμὸς ν.δ. 3763/1957· πρόσδοσις εἰς τοὺς κεκτημένους ἄδειαν ἠλεκτροτεχνίτας τῆς ἰδιότητος τοῦ ὑπαλλήλου. ΑΠ 90 σ. 529. —Παροχὴ ἐργασίας χειριστοῦ ἠλεκτροκινήτου ἀνυψωτικοῦ μηχανήματος (γερανοῦ)· θεώρησις αὐτῆς ὡς κατὰ κύριον χαρακτῆρα σωματικῆς· ὑπαλληλικὴ ἰδιότης ἠλεκτροτεχνιτῶν κατὰ ν.δ. 381/1947. ΑΠ 133 σ. 720.—Ὑπαλληλικὴ ἰδιότης βοηθοῦ θερμουρὸ τουριστικοῦ ξενοδοχείου· ὑποβιβασμὸς ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὀργανισμοῦ Τουρισμοῦ εἰς λιάκον· θεώρησις μετὰ τοῦτο διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς ἐργάτου. Π 174 σ. 682.—

ταίς πρός τούς μισθωτούς, ΑΠ 139 σ. 728.—Μισθός προσλαμβανομένου ὑπό τοῦ Δημοσίου προσωπικοῦ ἐξουσιοδοτήσεις κατ' ἄρθρον 8 § 3 ν.δ. 2500/1953 τῶν Ὑπουργῶν ἀποκλειστικῶς καί μόνον εἰς τόν καθορισμόν τοῦ μισθοῦ παντος ἐπί συμβάσει προσλαμβανομένου ὑπαλλήλου κατ' ἀναφοράν πρός ἕνα τῶν μισθῶν τῆς μισθολογικῆς κλίμακος τῶν τακτικῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων καί ὄχι εἰς τήν παροχήν πρός ἐκείνους τῶν ἐν γένει ἀποδοχῶν τούτων, ΑΠ 120 σ. 1122.—Κατάργησις κατ' ἄρθρον 8 § 1 ν.δ. 2500/1953 τῶν κειμένων διατάξεων, δι' ὧν ἐπιτρέπεται ἡ πρόσληψις ὑπαλλήλων εἰς τάς Δημοσίας Ὑπηρεσίας διά σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἐφ' ὅσον δέν ἤθελον διατηρηθῆ διά ν.δ.· καθορισμός μισθοῦ πάντοτε κατ' ἀναφοράν πρός ἕνα τῶν μισθῶν τῆς κλίμακος τοῦ ἄρθρου 1 νόμου 1502/1950, ὡς ἐτροποποιήθη· καθορισμός μισθοῦ ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ εἰς ἔργα τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίων Ἔργων, ΑΠ 168 σ. 1124.—Χορήγησις ἐφεδρικοῦ ἐπιδόματος εἰς τούς ὑπό τά ὅπλα ἀνακαλουμένους ἐκ τῆς ἐφεδρείας ὑπαλλήλους Δημοσίων, Ν.Π.Δ.Δ. κλπ., Ἐγκ. σ. 1003.—Ἀναγκαστική πρόσληψις πολεμιστῶν ὑπό Δημοσίου καί Ν.Π.Δ.Δ. καί ἄρθρον 124 § 3 τοῦ Συντάγματος περί μή προσλήψεως ἐκτάκτων ὑπαλλήλων παρά τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Δημοσίου κλπ., Γν.Σ. σ. 1217.—Τακτοποίησις ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καί Ν.Π.Δ.Δ. (ὁδηγίαι διά τήν ἐφαρμογήν τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 169/1969), Ἐγκ. σ. 1016.— Ἀπαγόρευσις ἐκ τοῦ Συντάγματος προσλήψεως ἐκτάκτων ὑπαλλήλων· ἀναγκαστική τοποθέτησις πολεμιστῶν τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 εἰς τό Δημόσιον· ἔννοια διατάξεως ἄρθρων 121 § 3 ἐδάφ. 6' Συντάγματος· δυνατή ἡ τοποθέτησις πολεμιστῶν εἰς Στατιστικήν Ὑπηρεσίαν Δημοσίου, ἱδρυσαμένης εἰδικῆς διατάξεως, τῆς τοῦ ἄρθρου 21 ν.δ. 3627/1956, προβλεπούσης περί ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τῆς ἀνωτέρω Ὑπηρεσίας· ἄρνησις ἀποδοχῆς ὑπηρεσιῶν τοῦ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ καί ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ ταμιευομένου τοποθετηθέντος, Π 1991 σ. 1313.—Ὑπαλληλική σχέσις δημοσίου καί ἰδιωτικοῦ δικαίου (διάκρισις τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Κράτους εἰς πολιτικούς καί στρατιωτικούς)· προϋπηρεσία, διανυθεῖσα εἰς τόν τέως Λόχον Ὑποσβεστῶν, ἐμπίπτει εἰς τό ν.δ. 252/1969 καί εἶναι προσμετρητέα διά τόν ὑπολογισμόν τῆς 35ετοῦς πραγματικῆς δημοσίας ὑπηρεσίας, Γν.Σ. σ. 1512.—Ἀποκλεισμός κατ' ἄρθρον 58 § 1 ἀ.ν. 1854/1951 τῆς καταβολῆς ὑπό τοῦ Δημοσίου Ταμείου συντάξεως καί ἀποδοχῶν συγχρόνως, ὡς ἀποδοχῶν νοουμένων παντός ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου καταβαλλομένου χρηματικοῦ ποσοῦ, ὡς ἀνταλλάγματος προσφερομένης ὑπηρεσίας· ἀπόκλισις ἐκ τῆς ἀπαγορευτικῆς ἀρχῆς· παροχή ἐργασίας ὑπό συνταξιούχου καθηγητοῦ εἰς Παιδαγωγικήν Ἀκαδημίαν· ἀξίωσις ἀποζημιώσεως ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ λόγῳ ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως ἐλλείψει ἐγγράφου, Π 1993 σ. 1242.—Προϋπόθεσις τοῦ πρός λῆψιν συντάξεως ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου δικαιώματος ἡ ὁριστική λύσις τῆς μετ' αὐτοῦ ὑπαλληλικῆς σχέσεως τοῦ δικαιούχου, καθ' ὅσον, ταύτης ὑφισταμένης, ἀποκλείεται κατά νόμον 1854/1951 ἡ καταβολή συντάξεως, ὀφείλεται δέ ὁ νόμιμος μισθός, πρός ἐπιδίκασιν τοῦ ὁποίου, ἔστω καί ὑπό μορφήν ἀποζημιώσεως λόγῳ παρανομίας τῆς Διοικήσεως, ἁρμόδια τυγχάνουν τά τακτικά δικαστήρια· ἐξουσία Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου καί ἁρμοδιότης πολιτικῶν δικαστηρίων, ΑΠ 421 σ. 1387.—Ἀσφάλισις εἰς Ι.Κ.Α. συνταξιούχων τοῦ Δημοσίου, ΣΕ 1956 σ. 1568.—Σύμβασις περί παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας εἰς ἰδιώτην ὑπό συνταξιούχου δημοσίου ὑπαλλήλου· ἀναγκαία διά τήν ἐφαρμογήν τῶν νόμων 2112/1920 καί 3198/1955 περί καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἡ ἀπασχόλησις κατά κύριον ἐπάγγελμα, Π 1348 σ. 1303, Εἰσαγ. σ. 1302.— Συμβολαιογράφοι· ἁμοιβοί δημόσιοι ὑπάλληλοι, Π 202 σ. 646.—Δικαίωμα ἀπολυθέντων κατά τάς ὑπ' ἀριθ. Γ' καί Θ' Συντακτικάς Πράξεις καί ἐπανελθόντων εἰς τήν ὑπηρεσίαν μετά ἐπανάκρισιν μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου ἐπί τῇ κατ' ἀ.ν. 539/1945 κανονικῆς ἀδείας καί ἐπιδόματος ἀδείας, Γν.Σ. σ. 48.—Ἀνεφάρμοστον ἐπί συνταξιοδοτήσεως διηγόρων τῶν Σ.Ε.Κ. κατά ν.δ. 3395/1955, τῶν ἀναφερομένων εἰς συντάξεις δημοσίων ὑπαλλήλων καί στρατιωτικῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1854/1951, μή ἀντικειμένης εἰς τάς περί ἰσότητος διατάξεις τοῦ Συντάγματος τῆς διαφόρου μεταχειρίσεως, ΣΕ 5 σ. 321.— Ἀναφάρμοστον τῶν περί Κυριακῆς ἀναπαύσεως διατάξεων ἐπί Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καί τῶν ὑπό τοῦ Κράτους ἀσκουμένων βιομηχανιῶν καί μονοπωλίων· ἔλλειψις δικαιώματος ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως τῶν μισθωτῶν τούτων, ΑΠ 598 σ. 1552.—Παροχή τεχνικοῦ ἐπιδόματος εἰς τούς τεχνικούς μονίμους δημοσίους ὑπαλλήλους ὅλων τῶν Ὑπουργείων κατ' ἄρθρον 1 § 1 νόμου 3760/1957· ἀνεφάρμοστον ἐπί τῶν τεχνικῶν ὑπαλλήλων τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ΑΠ 590 σ. 1560.—Δικαίωμα ἀδελφῶν νοσοκόμων ἐπί τῶν διά τούς λοιπούς δημοσίους ὑπαλλήλους ἀποδοχῶν καί προσαυξήσεων καί ἐπιδομάτων αὐτῶν· ὥραι ἐργασίας δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ., ΑΠ 631 σ. 329, ΑΠ 79 σ. 654.—Ἀποδοχαί τοῦ ἐπί θητείᾳ ἰατρικοῦ προσωπικοῦ νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων νόμου 2592/1953, μή ἀπολαμβάνοντος μονιμότητος· δικαίωμα τούτου πρός λῆψιν ὄχι μόνον τοῦ μισθοῦ τῶν μονίμων δημοσίων ὑπαλλήλων κατά τήν ἐν ἄρθρῳ 12 § 1 τοῦ ν.δ. 2592/1953 καί ἄρθρῳ 2 § 1 ν.δ. 3623/1956 καθοριζομένην βαθμολογικήν ἀντιστοιχίαν, ἀλλά καί τῶν ἐπιδομάτων πολιτείας καί εἰδικοῦ παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ τῶν πρός οὓς ἐξομοιοῦνται δημοσίων ὑπαλλήλων ὑπό τάς ἰσχυούσας καί διά τούτους προϋποθέσεις, ΑΠ 386 σ. 919.

Ὑπάλληλοι ἰδιωτικοί. 1. Γενικά. Ἔννοια ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, ΑΠ 576 σ. 93, ΑΠ 621 σ. 227, Π 174 σ. 582, Π 1019 σ. 651.—Στοιχεῖα ὑπαλληλικῆς ἰδιότητος μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 1 νόμου 2655/1953, Π 22441 σ. 53, Εἰσαγ. σ. 78, ΑΠ 536 σ. 79, ΑΠ 576 σ. 93, Π 211 σ. 455, ΑΠ 133 σ. 720, ΑΠ 285 σ. 909, ΑΠ 262 σ. 1054, ΑΠ 370 σ. 1098.—Διά τῶν χαρακτηρισμῶν τινος ὡς ὑπαλλήλου ἢ ἐρ-

1959, Ε 2200 σ. 1556.— Ακυρότης συμφωνιών κατ' άρθρον 8 ν.δ. 4020/1959 περί καλύψεως αποζημιώσεων εκ παρανόμου υπερωριακής εργασίας υπό των καταβαλλομένων εις τους μισθωτούς αποδοχών πέραν των ισχυόντων εκάστοτε ελαχίστων ορίων· προϋποθέσεις της ακυρότητος της συμφωνίας ή κάλυψης διά συμπεφωνημένου υπέρ τα νόμιμα ελάχιστα όρια μισθού των εξ αδικαιολογήτου πλουτισμού απαιτήσεων και της προσαυξήσεως 75% του ωρομισθίου· αναίρεσις απορρίπτεται δι' ανεπαρκείς αιτιολογίας, εξ ων καθίσταται ανέφικτος ο έλεγχος της ορθής εφαρμογής της διατάξεως. ΑΠ 620 σ. 301.—Ανώτερος του νομίμου μισθός και απαιτήσεις εξ υπερωριών (εξ άρσεως της ΑΠ 192/1969), ΝΖ σ. 961.—Ακυρότης παραιτήσεως του εργαζομένου από δικαιώματος εκ διατάξεων δημοσίας τάξεως· τοιαύτη και η διάταξις του άρθρου 8 § 2 ν.δ. 4020/1959 περί των δικαιωμάτων του εργαζομένου εκ παρανόμου υπερωριακής εργασίας· άκυρος η έστω και εκ των υστέρων παραίτησις από του δικαιώματος προς λήψιν της εκ παρανόμου απασχολήσεως του ωφελείας του εργοδότου κατά τας περί του αδικαιολογήτου πλουτισμού διατάξεις και καθ' ο μέρος προέρχεται εξ άκρου υπερωριακής εργασίας, παρασχεθείσης προ του νόμου 4020/1959· υπαγωγή αξιώσεως εις εικοσαετή παραγραφήν άρθρου 249 Α.Κ.· υπολογισμός ωφελείας εργοδότου εξ αδικαιολογήτου πλουτισμού· προσαύξησις 25% κατ' άρθρον 9 π.δ. 27 Ιουνίου / 4 Ιουλίου 1952, ΑΠ 67 σ. 435.—Έννοια άρθρου 8 § 2 ν.δ. 4020/1959 περί παρανόμων υπερωριών· ακυρότης συμφωνιών, ΑΠ 132 σ. 633.—Απασχόλησις μισθωτού εις πλείονας εργοδότας· επιχορηγία κλπ., ΝΖ σ. 463.—Ανημέρωτον κατ' άρθρων 2 της διά του νόμου 2269/1920 κυρωθείσης διεθνούς συμβάσεως των διατάξεων αυτής, μεταξύ των όποίων και η περί μη υπερβάσεως του ωκταώρου επί προσώπων, κατεχόντων θέσιν επόπτείας ή διευθύνσεως, είτε θέσιν εμπιστευτικήν, ΑΠ 144 σ. 820.—Παροχή επιδόματος παραγωγής υπό την έννοιαν μισθού λήψης υπ' όψιν της παροχής ταύτης εν περιπτώσει υπερωριακής απασχολήσεως του μισθωτού διά τον καθορισμόν της ωφελείας του εργοδότου κατ' άρθρον 904 Α.Κ., ως και της κατ' άρθρον 8 § 2 ν.δ. 4020/1959 αποζημιώσεως· αποδοτέα εις τον μισθωτόν ωφέλεια του εργοδότου, ΑΠ 131 σ. 575.—Υπερωριακή εργασία πρακτικών νοσοκόμων νοσηλευτικών ιδρυμάτων, υπαγομένων εις την επόπτείαν του Υπουργείου Κοινωνικής Προνοίας, ΑΠ 79 σ. 654.—Παροχή εργασίας υπό στρατιωτικόν εστιατορίου επί ποσοστοίς· νόμιμος χρόνος εργασίας· απαιτήσεις διά παροχήν παρανόμου υπερωριακής εργασίας κατ' άρθρον 8 ν.δ. 4020/1959· υπολογισμός αποζημιώσεως διά καταγγελίαν συμβάσεως εργασίας, Π 363 σ. 1179.—Ώρα εργασίας εργατοτεχνιτών και υπαλλήλων Δήμων και Κοινοτήτων· εάν ισχύουσα διάταξις, ορίζουσα αρμοδίαν Αρχήν δια την χορήγησιν αδειών υπερωριακής απασχολήσεως των προαναφερομένων μισθωτών, Γν. Σ. σ. 1252.— Πρόσθετος εργασία και αμοιβή κατ' άρθρον 659 Α.Κ. Βλ. λ. **Εργασίας σύμβασις** (παράγρ. 9).—Παροχή εργασίας, διαφόρου της συμφωνηθείσης (εις διάφορον χρόνον και τόπον)· υποχρέωσις του μισθωτού, κύρος της συμβάσεως, αποζημίωσις μισθωτού, υπέρβασις των νομίμων χρονικών ορίων εργασίας, ΝΖ σ. 1153.

Υπηρεσίαι Δημόσιαι. Βλ. λ. **Δημόσιον, Διοικητικαί πράξεις—Διοίκησις, Υπάλληλοι Δημόσιοι, Υπουργεία - Υπουργικαί αποφάσεις.**

Υπηρέται. Παροχή υπηρεσιών υπό υπηρετρίας κατ' οίκον δυνάμει συμβάσεως εξηρτημένης εργασίας· ακυρότης συμβάσεως άνευ εφοδιασμού διά βιβλιαρίου υγείας υπηρετρίας ηλικίας κάτω των 14 ετών· άσκησις διά τας εξ αυτής αξιώσεις αγωγής εξ αδικαιολογήτου πλουτισμού· καθορισμός μισθού, μη συμφωνηθέντος τού ποσού αυτού κατ' άρθρον 649 Α.Κ.· έννοια είθισμένου μισθού· παροχαί, θεωρούμεναι ως μισθός· έλλειψις εις την περίπτωσιν των οικιακών υπηρετών ελαχίστου μισθού συλλογικής συμβάσεως εργασίας· διορία οικοπέδου· παραγραφή αξιώσεων υπηρετών κατ' άρθρον 256 Α.Κ.· αναστολή διαρκούσης της σχέσεως· εφαρμογή άρθρων 281 Α.Κ. και επί δικαιωμάτων εκ νόμων δημοσίας τάξεως, Π 246 σ. 168.—Παροχή εξηρτημένης εργασίας υπό οικοσίτου υπηρετρίας επί αμοιβή· ανεπηρέαστον κύρους εργασιακής συμβάσεως εκ του λόγου, ότι είχον αναπτυχθή και διετηρούντο μεταξύ των συμβληθέντων εξώγαμοι σχέσεις· υποχρέωσις καταβολής του κατ' άρθρον 649 Α.Κ. είθισμένου μισθού· έννοια είθισμένου μισθού· δώρα καθ' εορτάς· χρόνος παραγραφής αξιώσεως· έναρξις· αναστολή, Π 181 σ. 376.—Ασφάλισις εις το Ι.Κ.Α. εμμίσθων οικιακών βοηθών· έναρξις και λήξις της ασφαλιστικής σχέσεως τούτων· την χρονολογίαν αναγγελίας εις το "Ίδρυμα· έναρξις καταβολής συντάξεων και επιδόματος αναπροσαρμογής παρά του Ι.Κ.Α., ΣΕ 550 σ. 732.—Δικαίωμα άδειας μετ' αποδοχών και επιδόματος άδειας οικοσίτου προσωπικού, ΝΖ σ. 1137.— Σύμβασις εργασίας οικιακών οδηγών αυτοκινήτων πολυτελείας· αποδοχαί· ώραι εργασίας· επιτρεπτή εργασία κατά Κυριακάς και εορτάς· ανεφάρμοστον ά.ν. 539/1945 περί άδειών· καταγγελία συμβάσεως· αποζημίωσις, ΝΖ σ. 1338.— Εφαρμογή επί καταγγελίας συμβάσεως εργασίας κηπουρού οικίας της διατάξεως του άρθρου 3 έδάφ. δ' δ.δ. 6/18 Ιουλίου 1920, κατά την οποίαν η προθεσμία της καταγγελίας συμβάσεως εργασίας των οικιακών υπηρετών, θυρωρών κλπ., εν οις και των κηπουρών, ορίζεται εις 8 ημέρας προ της λύσεως της συμβάσεως· δικαίωμα άδειας κατ' ά.ν. 539/1945· αποζημίωσις διά μη χορηγηθείσαν άδειαν, ΑΠ 566 σ. 1547.

Υποβιβασμός. Ηθική μείωσις ως βλαπτική μεταβολή όρων συμβάσεως εργασίας· υποβιβασμός, ΑΠ 658 σ. 231.—Θεώρησις ως μονομερούς βλαπτικής μεταβολής όρου συμβάσεως της αναθέσεως εις τον μισθωτόν κατωτέρας εργασίας, επιφερούσης εις αυτόν ηθικήν μείωσιν· δικαίωμα αποζημιώσεως νόμου 2112/

Χαρακτηρισμός μισθωτού ως ιδιωτικού υπαλλήλου περίπτωσις μισθωτού του Πολιτικού Γραφείου βουλευτού, ΑΠ 543 σ. 585.— Υπαλληλική ιδιότης άρχιμαγείρων, Είσαγ. σ. 1353. —Διάκρισις προσωπικού ξενοδοχείων εις υπαλλήλους και εργάτας κατ' άρθρον 1 ν.δ. 1828/1942· τίνες θεωρούνται ως ιδιωτικοί υπάλληλοι· παροχή εργασίας υπό μαγείρου, μη θεωρουμένου ως ιδιωτικού υπαλλήλου, και καταβλητέα δι' αυτήν απόλυσιν αποζημίωσις, ΑΠ 4126 σ. 1353.

Υπεξουσιοδότησις. Ανεπίτρεπτον υπεξουσιοδοτήσεως, ΣΕ 2583 σ. 43.

Υπερημερία. Εργοδότου περί την αποδοχήν των υπηρεσιών· περιπτώσεις συνέπειαι· στοιχεία άγωγής μισθωτού· έκτασις ωφελειών κλπ. Βλ. λ. **Εργασίας σύμβασις** (παράγρ. 7), **Κυτταγγελία συμβάσεως εργασίας** (παράγρ. Η, Ε'), **Κατάχρησις δικαιώματος** (παράγρ. 3).—Μη χορήγησις άδειας· συνέπειαι. Βλ. λ. **Άδεια μισθωτών** (παράγρ. Α5, Δ').—Τόκοι υπερημερίας κατ' άρθρον 340 και 345 Α.Κ. και η αγωγή, από του δικαιογράφου της οποίας παρητήθη ο ενάγων, απαιτεί εξωδικον όχλησιν προς πληρωμήν του χρέους, ήτις αρκεί δια την αποχρέωσιν προς πληρωμήν τόκων, ΑΠ 629 σ. 242.—Οφειλή τόκων λόγω υπερημερίας του οφειλέτου περί την εκπλήρωσιν της παροχής κατ' άρθρον 341 Α.Κ., ορισταμένης δήλης ημέρας προς εκπλήρωσιν αυτής, ΑΠ 373 σ. 980.—Δεν καθίσταται υπερήμερος ο οφειλέτης, εάν η καθυστέρησις της παροχής οφείλεται εις γεγονός, δι' ο δεν υπέχει ευθύνην, ΑΠ 629 σ. 242, ΑΠ 167 σ. 727.— . . . τοιούτον γεγονός και η άνναπαις πλάνη του οφειλέτου περί την ύπαρξιν ή την έκτασιν της αποχρεώσεως, ΑΠ 629 σ. 242.—Μη έμπροθέσμως κατα βολή μισθού εκ δεδικαιολογημένης άμυνδαλίας του εργοδότου περί της αποχρεώσεως· τόκοι, ΑΠ 167 σ. 727, ΑΠ 338 σ. 1195.

Υπερωρίαι. Υπερωρία - υπερεργασία - παραγραφή, ΝΖ σ. 425.—Απασχόλησις υπέρ τα νόμιμα χρονικά όρια εργασίας, Αλλοδ. νομλ. σ. 1324.—Σύμβασις περί παροχής υπερωριακής εργασίας· ακυρότης· αξίωσις εκ του αδικαιολογήτου πλουτισμού, Είσαγ. σ. 11, ΑΠ 336 σ. 1233, Ε 2200 σ. 1556.— Πλουτισμός δι' εκάστην ώραν υπερεργασίας ίσος προς το εκάστοτε δικαιούμενον του εργασθέντος μισθωτού, διότι και ο προσλαμβανόμενος έτερος υπάλληλος τον αυτόν θα έλαμβανε μισθόν, ΑΠ 1992 σ. 1240. —Παροχή αποζημιώσεως κατ' άρθρον 8 ν.δ. 4020/1959 επί παροχής παρανόμων υπερωριακής εργασίας, ΑΠ 508 σ. 12, Είσαγ. σ. 11, Είσηγ. σ. 174, ΑΠ 620 σ. 301, ΑΠ 623 σ. 385, ΑΠ 93 σ. 568.—Παράνομοι υπερωρία δι' αποζημιώσεις μισθωτών, ΝΖ σ. 666.—Παροχή δι' άρθρου 8 § 2 ν.δ. 4020/1959 αξιώσεως κατα βολής προσωπικής υπερωρίου κατά 75%, άλλα μόνον εις τους έχοντας τοιαύτην αξίωσιν εκ του αδικαιολογήτου πλουτισμού, ήτοι τους εργασθέντας πέραν των επιτρεπομένων ανωτάτων ορίων υπερωριακής απασχολήσεως ή άνευ άδειας της Αρχής, τουτέστιν εργασθέντων άνευ νομίμου αιτίας, ΑΠ 508 σ. 12.—Αποζημιώσεις εκ παρανόμων υπερωριών· χρόνος παραγραφής αυτών, Π 785 σ. 1169, Είσαγ. σ. 11.— Παροχή υπερωριακής εργασίας μετ' άκυρους άδειας της Αρχής και αποζημιώσεις· λόγω ακυρότητος των διοικητικών περί υπερωριών αδειών, Π 1902 σ. 38.—Έννοια υπερωριακής εργασίας κατ' άρθρον 8 ν.δ. 4020/1959· διατάξεις άρθρου 8 ν.δ. 4020/1959 περί υπερωριών και διατάξεις ν.δ. 748/1966 περί Κυριακής αναπαύσεως· παροχή εργασίας κατα Κυριακής ή ημέρας εβδομαδιαίας αναπαύσεως· έλλειψις δικαιώματος προσαυξήσεως αμοιβής αυτών κατ' άρθρον 8 ν.δ. 4020/1959, μη θεωρουμένης της εργασίας ως υπερωριακής, ΑΠ 387 σ. 860.—Υπερωριακή εργασία και αποζημιώσεις κατ' άρθρον 8 ν.δ. 4020/1959· νόμιμοι όροι εργασίας προσωπικού αγορών (ταξί) και ιδιωτικής χρήσεως αυτοκινήτων κατ' άρθρον 2 § 2 ν.δ. 14.8.1950· έλλειψις δικαιώματος προσαυξήσεως αμοιβίων κατ' άρθρον 8 ν.δ. 4020/1959, εφ' όσον η εργασία δεν υπερβαίνει τα προβλεπόμενα νόμιμα ανώτατα όρια παροχής της, ΑΠ 319 σ. 317.—Ύπαρξις δικαιώματος του μισθωτού επί της αποζημιώσεως άρθρου 8 § 2 ν.δ. 4020/1959, εάν παρεσχέθη εργασία υπέρ τα ανώτατα επιτρεπόμενα υπό του νόμου χρονικά όρια εργασίας και όχι εάν παρεσχέθη εργασία καθ' υπέρβασιν της εν τη ατομική συμβάσει εργασίας ορισθείσης ημερησίας χρονικής διαρκείας αυτής, ήτοι πλέον της συμφωνηθείσης, αλλά μη υπερβαινούσης τα διά διατάξεως νόμου επιτρεπόμενα ανώτατα χρονικά όρια ή καθ' υπέρβασιν της εν συλλογική συμβάσει εργασίας ή εν διαιτητική αποφάσει ορισθείσης, ΑΠ 355 σ. 385.—Αμοιβαί και αποζημιώσεις απασχολουμένων καθ' υπερωρίαν μισθωτών· σκοπός άρθρου 8 ν.δ. 4020/1959· εφαρμογή αρκετμένων περί υπερβάσεως των δια νόμου ή κατ' εξουσιοδότησιν αυτού εκδιδομένων ν.δ. τεθεσπισμένων χρονικών ορίων εργασίας και όχι και επί υπερβάσεως ενδεχομένου ωραρίου δι' ατομικής ή συλλογικής συμβάσεως εργασίας ή διαιτητικής αποφάσεως· όρια εργασίας προσωπικού επιχειρήσεων πετρελαιοειδών, ΑΠ 447 σ. 1039.—Νόμιμοι όρια εργασίας οδηγών φορτηγών αυτοκινήτων Ανωνύμων Εταιρειών κατά το από 28.1/4.2.1938 ν.δ.· δύνανται υπερβάσεις· καταβολή της προσαυξήσεως αμοιβής κατά 50% μόνον και αποκλειστικώς επί νομίμου υπερωριακής εργασίας εις τας εν τω διατάγματι περιοριστικώς αναφερομένας περιπτώσεις, μη περιλαμβανομένης εις αυτάς και της άνευ άδειας της Αρχής παρανόμου υπερωριακής εργασίας· πραγματοποίησις παρανόμων υπερωριών προ του ν.δ. 4020/1959, ΑΠ 551 σ. 1487.—Παροχή υπερωριακής εργασίας εις χρόνον προγενεστέρου εξαγοράς Ηλεκτρικής Εταιρείας Αθηνών - Πειραιώς υπό της Δ.Ε.Η. και νόμος 4456/1965· απαίτησις εξ αδικαιολογήτου πλουτισμού λόγω παροχής υπερωριών και οικογενειακών επιδομα, ΑΠ 527 σ. 1493.—Υπαγωγή και του περιοδεύοντος υπαλλήλου επιχειρήσεως εμπορίας χάρτου εις καθορισμένους δια τα εμπορικά καταστήματα ωράριον εργασίας (γνώμη πλειοψηφίας)· υπέρβασις τούτων άνευ άδειας της Αρχής και αποζημιώσεις κατά ν.δ. 4020/

κών μετά περιθωριωνίων ανεφάρμοστον της σχετικής διατάξεως επί των φυλάκων φορτηγίδων, των προσλαμβανομένων έκτάκτως εις ανάλογον αριθμόν επί εφορτώσεων ή φορτώσεων διά την φύλαξιν των κενών φορτηγίδων εν τοις αγκυροβολίοις, ως και δια την φύλαξιν γαιανθράκων εν υπαίθρω, ΑΠ 64 σ. 663.—Νόμιμος μισθός νυκτοφυλάκων, Π 735 σ. 1168.—Παραμονή του φύλακος, μετά το πέρας της εργασίας, μετά της οικογενείας εις οίκημα, παραχωρηθέντα αυτώ εντός του χώρου των εγκαταστάσεων προς κατοικίαν του, δέν λογίζεται εργασία, προστατευομένη υπό των οικείων νόμων και συλλογικών συμβάσεων περί ελαχίστου ορίου αμοιβής και περί προσαυξήσεως διά νυκτερινήν εργασίαν, Π 336 σ. 1233.—Ανεφάρμοστον διατάξεων περί υποχρεωτικής αναπαύσεως καθ' ημέραν Κυριακήν και ημέρας άργίας επί μισθωτών, απασχολουμένων εις εργασίαν φυλάξεως, ανεξαρτήτως του είδους και της μορφής της επιχειρήσεως, Π 336 σ. 1236.—Νόμιμοι όροι εργασίας φυλάκων καπνοθηκών και ξηραντηρίων καπνού· άξιωσις εξ αδικαιολογήτου πλουτισμού επί παροχής εργασίας παρανόμως παροχή εργασίας φύλακος κατά Κυριακάς· νυκτερινή εργασία φύλακος, Π 336 σ. 1233.

Φωτισμός. Βλ. λ. **Παροχαί εις είδος.**

Χ

Χάρτης Κοινωνικός. Βλ. λ. **Κοινωνικός Χάρτης.**

Χαρτόσημον. Λήψις υπ' όψιν κατά την εργατικήν διαδικασίαν νόμου ΓΧΟΔ' και άχαρτοσήμαντων έγγράφων· ισχύς ταύτης και διά την ένώπιον του Ειρηνοδίκου δίκην, Εδικ. σ. 11.—Ο νέος νόμος περί τελών χαρτοσήμου και το δικαστικόν έναντιον, Σημ. σ. 836.—Φιλολογικαί αποχρεώσεις δι' απολυομένους απολυμένων μισθωτών, ΝΖ σ. 1064.—Τροποποίησις της περί τελών χαρτοσήμου νομοθεσίας, Έγκ. σ. 1065.— Δικαστικά τέλη, Έγγρ. σ. 1576, Έγγρ. σ. 1576, Σημ. σ. 1624.

Χάρτου έμπορία. Ωρών εργασίας περιοδευόντων εμπορικών ταξιδιωτών· επιχορήγησις· δικαίωμα αποζημιώσεως, Κ 2200 σ. 1556.

Χειριστάί. Βλ. λ. **Μηχανήματα - Μηχανικοί.**

Χημικοί. Νόμιμος μισθός επιστημόνων χημικών· αναφορά των περί αποδοχών χημικών συλλογικής συμβάσεως εργασίας και διαιτητικών αποφάσεων όχι εις άπαντας τους χημικούς, οί οποίοι συγκεντρούν τα υπό του άρθρου 1 του νόμου 6129/1934 ορίζομενα προσόντα, αλλά μόνον εις τους εκ τούτων προσλαμβανομένους διά παροχήν υπηρεσιών, αί οποίαι προσήκουν εις επιστήμονας χημικούς, είναι ίδίαι είναι αί χημικαί εξετάσεις και αναλύσεις ή ή διεύθυνσις χημικών εργαστηρίων, ΑΠ 516 σ. 95.

Χρηματική Ικανοποίησις. Βλ. λ. **Ικανοποίησις χρηματική.**

Ψ

Ψάλται. Βλ. λ. **Ναοί.**

Ψυχική οδύνη. Βλ. λ. **Ικανοποίησις χρηματική.**

Ω

Ώραι εργασίας. Βλ. και λ. **Υπερωρίαι, Κυριακή, Εορταί, Εργασίας σύμβασις** (παράγρ. 9 ι. Δημοσίας τάξεως αί περί χρονικών ορίων διατάξεις, ΝΖ σ. 964.—Ανεφάρμοστον κατ' άρθρον 2 της διά νόμου 2269/1920 κυρωθείσης διεθνούς συμβάσεως των διατάξεων αυτής, μεταξύ των οποίων και ή περί μη υπερβάσεως του ωκταώρου επί προσώπων, κατεχόντων θέσιν εποπτείας ή διευθύνσεως, είτε θέσιν εμπιστευτικήν, ΑΠ 144 σ. 520.—Ανταστοιχία ελαχίστου ορίου μισθού ή ημερομισθίου εις τα υπό του νόμου τεταγμένα αναλόγως της εργασίας χρονικά όρια εργασίας, εφ' όσον δέν ορίζεται άλλως εν αυταίς, ΝΖ σ. 404. — Αντιστοιχία του νομίμου μηνιαίου μισθού εις τα νόμιμα χρονικά όρια εργασίας, εκομένως και την κατά Κυριακάς και εορτασίμους ημέρους εργασίαν, εφ' όσον αύτη είναι εκ του νόμου επιτετραμμένη, ΑΠ 598 σ. 1552.—Λυτή ή διά συλλογικής ή ατομικής συμβάσεως μείωσις των νομίμων ορίων εργασίας, ΝΖ σ. 404.—Δικαίωμα του μισθωτού να αξιώση την καταβολήν εις αυτόν ολοκλήρου της διά της οικείας συλλογικής συμβάσεως ή διαιτητικής αποφάσεως καθορισμένης διά πλήρη απασχόλησιν αμοιβής, εκτός εν ρητώς ή σιωπηρώς συνεφωνήθη, όπως αύτος εργάζηται επί ολιγωτέρους των νομίμων ωρών εφ' ημέραν ώρας επί αντιστοίχω μειώσει της αμοιβής, ΑΠ 576 σ. 92.—Μείωσις νομίμων ορών εργασίας διά συλλογικής συμβάσεως· αμοιβή μισθωτού διά την πέραν τούτων παροχήν εργασίας· διάταξις περί καθορισμού ωρών εργασίας ημερησίως, μη επιτρέπουσα την υπέρβασιν τούτων· έννοια αύτης περί απαγορεύσεως της συνομολογήσεως εργασίας άνω τα τιθέμενα όρια, συγχωρητή όμως η μείωσις των ορών εργασίας, δυναμένων των συμβαλλομένων, είτε ατομικώς, είτε συλλογικώς κατά τον νόμον 3239/1955, να συμφωνήσωσι μικροτέρων διαρκειών εργασίας· καθορισμός ορών εργασίας εργατοτεχνιτών οικοδομών· παροχή κατά Σαββάτων διώρου προσθέτου εργασίας· αμοιβή κατ' άρθρον 659 Α.Κ., ΑΠ 542 σ. 21.—Έκπτωσις δικαιώματος του μισθωτού επί τη υπερημερία άρθρου 8 § 2 ν.δ. 4020/1959, εάν παρασχέθη εργασία άνω τα ανώτατα επιτρεπόμενα υπό του νόμου χρονικά όρια εργασίας και όχι εάν παρασχέθη εργασία καθ' υπέρβασιν της εν τη ατομική συμβάσει εργασίας ορισθείσης ημερησίας χρονικής διαρκείας αυτής, ήτις πλέον της συμφωνηθείσης, άλλα μή υπερβαινούσης τα διά διατάξεως νόμου επιτρεπόμενα ανώτατα χρονικά όρια ή καθ' υπέρβασιν της εν συλλογική συμβάσει εργασίας ή εν διαιτητική αποφάσει ορισθείσης, ΑΠ 355 σ. 285.—Έφαρμογή άρθρου 8 ν.δ. 4020/1959 περί υπερωριών, προκειμένου περί επερβάσεως των διά νόμου ή κατ' εξουσιοδότησιν αυτού εκδιδομένων βασιλικών διαταγμάτων τεθεσπισμένων χρονικών ορίων εργασίας και όχι και επί υπερβάσεως εντοπιωτέρου ωραρίου δι' ατομικής ή

1929· ἱπολογισμὸς τῆς ἀποζημιώσεως, Π 57 σ. 642.

Ὑποκαταστήματα. Τοποθέτησις πολεμιστῶν εἰς ἐπιχειρήσεις μὲ ὑποκαταστήματα, ΑΠ 27 σ. 374, ΑΠ 365 σ. 1101.—Ἀρμοδιότης τοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν πρωτοδίκου ἐπὶ διαφορᾶς, προελθούσης ἐκ τῆς δράσεως ἐν Ἀθήναις ἑδρεύοντος Ὑποκαταστήματος Ἀνωνύμου Ἑταιρείας, Π 4902 σ. 38.—Νομικὰ Πρόσωπα μὲ ὑποκαταστήματα· δικαιοδοσία πολιτικῶν δικαστηρίων ἐπὶ ἀλλοδαπῶν· ἀγωγὴ κατὰ Νομικοῦ Προσώπου· στοιχεῖα, Εἰρ. 223 σ. 174.

Ὑπουργεῖα - Ὑπουργοί - Ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις. Βλ. καὶ λ. **Αἴτησις ἀκυρώσεως, Δημόσιον, Διοικητικαὶ πράξεις—Διοίκησις, Ὑπάλληλοι δημόσιοι κλπ.** Καθορισμὸς ὑπὸ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατ' ἄρθρον 3 § 3 ἀ.ν. 1836/1951 τῶν ὑποχρέων εἰς πρόσληψιν πολεμιστῶν διηγόρων Νομικῶν Προσώπων· ἔννοια τῆς ἐξουσιοδοτήσεως· ἄκυρος ἄλλως ἡ διοικητικὴ πρᾶξις, ὡς ἀναπολογήτως, ΣΕ 25961 σ. 24.—Μὴ ὑπαγωγὴ εἰς τὴν κατ' ἄρθρον 2 τοῦ ἀ.ν. 283/1968 παρεχομένην πρὸς τοὺς ἁρμοδίους Ὑπουργοὺς δυνητικὴν εὐχέρειαν, ὅπως χωρήσουν λήξασιν τὴν σχέσιν τῶν διηγόρων κλπ., τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰ εἰς τὸν νόμον τοῦτον Νομικὰ Πρόσωπα, καὶ τῆς ἀναγκαστικῆς σχέσεως ταύτην κατ' ἀ.ν. 1836/1951· ἀκυρότης ἀπολύσεως καὶ ὑποχρεώσεως τοῦ μὴ ἀποδεχομένου τὰς ὑπηρεσίας πρὸς καταβολὴν μισθοῦ, Π 733 σ. 458.—Ἐξουσιοδότησις Ὑπουργῶν πρὸς καθορισμὸν διαφόρου τρόπου ὑπολογισμοῦ ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ἐπὶ δώρων ἑορτῶν, ΑΠ 62 σ. 431.—Ὑπάλληλοι Ν.Π.Δ.Δ.· διετάνυε μετακινήσεως αὐτῶν· δυνατὸς ὁ καθορισμὸς τῆς διαπάνης κατ' ἀποκοπὴν καὶ κατὰ κατηγορίαν Νομικῶν Προσώπων διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν· εἰς τίνας ἀφορᾷ ἡ ἐξουσιοδότησις, ΑΠ 584 σ. 460.—Ἐκτελεστὴ πρᾶξις, ὑποκειμένη εἰς εὐθείαν ἐπὶ ἀκυρώσει προσβολήν, ἡ ἐγκρίνουσα διαπιστικὴν ἀπόφασιν ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, εἰς ἣν ἐνσωματώθη ἡ διαπιστικὴ ἀπόφασις, ΣΕ 419 σ. 703.—Παροχὴ διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ ν.δ. 2500/1953 ἐξουσιοδοτήσεως εἰς τοὺς Ὑπουργούς, ὅπως καθορίσωσι τὸν μισθὸν τῶν προσλαμβανομένων ἐπὶ σημβάσει ὑπαλλήλων εἰς Δημοσίας Ὑπηρεσίας, μὴ περιλαμβανομένης καὶ τῆς παροχῆς ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως (δώρων) ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Πάσχα, ΑΠ 139 σ. 728.—Κατάργησις κατ' ἄρθρον 8 § 1 ν.δ. 2500/1953 τῶν κειμένων διατάξεων, δι' ὧν ἐπιτρέπεται ἡ πρόσληψις ὑπαλλήλων εἰς τὰς Δημοσίας Ὑπηρεσίας διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἐφ' ὅσον δὲν ἤθελον διατηρηθῆ διὰ ἐ.δ.· καθορισμὸς μισθοῦ πάντοτε κατ' ἀναφορὰν πρὸς ἕνα τῶν μισθῶν τῆς κλίμακος τοῦ ἄρθρου 1 νόμου 1502/1950, ὡς ἐτροποποιήθη· καθορισμὸς μισθοῦ ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ εἰς ἔργα τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίων Ἔργων, ΑΠ 168 σ. 1124.—Ἀποζημίωσις φορτοεκφορτωτῶν ἕνεκεν διαφυγούσης ἐργασίας· ἐξουσία Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καθορισμοῦ αὐτῆς καὶ τρόπου διαθέσεως· ἁρμοδιότης Ἐπιτροπῶν Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων, ΣΕ 3081 σ. 1385.—Ἀποδοχαὶ ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ Ὑπηρεσιῶν Διοστεγνικῶν Ἔργων Ὑπουργείου Γεωργίας, ΑΠ 138 σ. 725, ΑΠ 128 σ. 787, ΑΠ 135 σ. 864.—Ὅροι ἁμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ τῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ Ἱδρυμάτων Ὑπουργείου Γεωργίας κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 7/1967 διαπιστικὴν ἀπόφασιν καὶ ὑπ' ἀριθ. 34/1966 ὁμοίαν· παροχὴ ἐπιδόματος εὐδοκίμου ὑπηρεσίας δι' ἑκάστην τετραετίαν· λῆξις ὑπ' ὄψιν καὶ τοῦ πρὸ τῆς ἰσχύος τούτων χρόνου εὐδοκίμου ὑπηρεσίας, ΑΠ 367 σ. 1192.

Φ

Φιλοδωρήματα. Ποσοστὸν φιλοδωρήματος σερβιτόρων ἑστιατορίων ξενοδοχείων, Ἔγγρ. σ. 52.—Φιλοδωρήματα ὡς μισθός, Π 260 σ. 1421.

Φιλοκέρδεια. Συνιστᾷ δόλον κατὰ τὰς προϊσχυούσας τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος διατάξεις, ΑΠ 638 σ. 389.

Φορολογία. Ὑποβολὴ εἰς φόρον κληρονομίας τῶν ἐπιδίκων περιουσιακῶν στοιχείων, ΑΠ 328 σ. 1046.—Φορολογικαὶ ὑποχρεώσεις δι' ἀποζημίωσιν ἀπολυομένων μισθωτῶν, ΝΖ σ. 1064.—Ἰσχυρισμός, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ ἀναδρομικῆς αὐξήσεως ἀποδοχῶν κατηργήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 136 § 1 τοῦ Συντάγματος, ὡς ἀντικειμένη εἰς τὸ ἄρθρον 82 § 3 αὐτοῦ, δι' οὗ ὁρίζεται, ὅτι «φόρος ἢ ἄλλο οἱονδήποτε οἰκονομικὸν βάρος» δὲν δύναται νὰ ἐπιβληθῇ διὰ νόμου ἀναδρομικῆς ἰσχύος, ΣΕ 1724 σ. 1035, Εἰσαγ. σ. 1034.

Φορτηγίδες. Βλ. λ. **Φύλακες.**

Φορτοεκφορτωταί. Παροχὴ ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ἐργάτας βιομηχανίας τσιμέντων κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 48993/1951 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν· ἔλλειψις τοῦ δικαιώματος τούτου διὰ τοὺς φορτοεκφορτωτὰς ὑλῶν, προοριζομένων δι' ἐργοστάσιον τσιμέντων ἐκ τοῦ κύτους τῶν πλοίων, προσεγγιζόντων ἐπὶ τῆς προβλῆτος τοῦ λιμένος, ΑΠ 242 σ. 1000.—Ἀνάθεσις ἐργασίας εἰς ἐλεύθερον ἐργάτην φορτοεκφορτώσεων ὑπὸ τοῦ προέδρου σωματείου, εἰς ὃ εἶχεν ἀνατεθῇ ἡ διενέργεια φορτοεκφορτώσεων· μισθωτὴς τῆς ἐργασίας καὶ ὑπόχρεων τὸ Νομικὸν Πρόσωπον, ΑΠ 390 σ. 1317.—Ἀποζημίωσις φορτοεκφορτωτῶν ἕνεκεν διαφυγούσης ἐργασίας· ἐξουσία Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατ' ἀ.ν. 381/1936, ὅπως εἰς περιπτώσεις, καθ' ἃς λόγῳ τῆς μηχανικῆς ἢ ἄλλης τελειοποιήσεως τῶν μέσων μεταφορᾶς τῶν ἐμπορευμάτων ἐν τῷ λιμένι ἠθέλησεν ἐπέλθει ἀπώλεια ἐργασίας ἐργατῶν τινων, ὁρίζῃ, ὅτι θὰ καταβάλληται παρὰ τῶν ὠφελουμένων ποσοστόν τι ἐπὶ τῆς διαφυγούσης ἁμοιβῆς τῶν ἐργατῶν· καθορισμὸς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τοῦ τρόπου διαθέσεως τοῦ ποσοστοῦ· ἁρμοδιότης Ἐπιτροπῶν Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων· χαρακτὴρ τοῦ ποσοστοῦ ἐπὶ τῆς ἁμοιβῆς τῶν φορτοεκφορτωτῶν λιμένος· εἰσπραξις παρὰ ναυτικοῦ πράκτορος, ΣΕ 3081 σ. 1385.

Φύλακες. Διατάξεις περὶ φυλάκων φορτηγίδων· ὀργάνωσις καὶ κατανομὴ τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ο.Λ.Π.· δικαίωμα εἰδικῆς στολῆς καὶ πληρ-

οἱ νομίμων ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν ἢ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων, Π 2544 σ. 862. —Σερβιτόρων ἑστιατορίων· ἀπαιτήσεις διὰ παροχὴν παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας κατ' ἄρθρον 8 ν.δ. 4020/1959, Π 363 σ. 1179.—Περιποιητῶν (σερβιτόρων) ζαχαροπλαστείου· πρόσθετος ἀμοιβὴ δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νύκτας· ὑπολογισμὸς ταύτης ἐπὶ τοῦ εἰς χρῆμα καταβαλλομένου μηνιαίου συμβολικοῦ μισθοῦ, Π 1976 σ. 1183.—Φυλάκων καπναποθηκῶν καὶ ξηραντηρίων καπνοῦ· ἀξίωσις ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἐπὶ παροχῆς ἐργασίας παρανόμως· παροχὴ ἐργασίας φύλακος κατὰ Κυριακάς· νυκτερινὴ ἐργασία φύλακος, Π 336 σ. 1233.— Λογιστῶν· χρόνος ἀπασχολήσεως λογιστῶν διὰ τὴν λῆψιν τοῦ νομίμου μισθοῦ, Π 1317 σ. 1238, Ἔγγρ. σ. 337.—Ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὑπαλλήλων Δήμων καὶ Κοινοτήτων· ἐὰν ὑφίστανται διατάξεις, ὁριζουσαι τὰ χρονικὰ ὅρια ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καὶ δὴ τοῦ προσωπικοῦ καθαριότητος καὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων, τῶν συνδεομένων διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ἐὰν ὑφίστανται διατάξεις, ὁριζουσα ἁρμοδίαν Ἀρχὴν διὰ τὴν χορήγησιν ἀδειῶν ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως τῶν προαναφερομένων μισθωτῶν, Γν.Σ. σ. 1252.—Ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Δημοσίου· ἐφαρμογὴ τῶν περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας διατάξεων· νόμιμον ὡράριον ἐργασίας τυπογραφείων· ἐπιτρεπτὴ ἡ καθιέρωσις ὀλιγωτέρων ὡρῶν ἐργασίας δι' ἀτομικῆς συμβάσεως ἢ διὰ συλλογικῆς καὶ κατὰ συνεκδοχὴν διαιτητικῆς ἀποφάσεως· ρύθμισις τοῦ θέματος ἐπὶ τοῦ Δημοσίου· ἐπαναφορὰ τοῦ νομίμου ὡραρίου· ἄρνησις συμμορφώσεως τοῦ μισθωτοῦ καὶ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, μὴ θεωρουμένης ὡς καταχρηστικῶς ἀσκηθείσης, Π 4758 σ. 1305.—Καθαριστριῶν, ΝΖ σ. 1515.—Προσωπικοῦ Γραφείων κατὰ τὴν ἀπόψιαν 59/1969 τοῦ Δ.Α.Δ.Α. Ἀθηνῶν, Σημ. σ. 1536.—Περιοδευόντων ὑπαλλήλων ἐπιχειρήσεων· ἰσαγωγὴ καὶ τοῦ περιοδεύοντος ὑπαλλήλου ἐπιχειρήσεως ἐμπορίας χάρτου εἰς καθιερισμένον διὰ τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα ὡράριον ἐργασίας (γνώμη πλειοψηφίας): ἐπέβασις τούτων ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς καὶ ἀποζημιώσεις κατὰ ν.δ. 4020/1959, Ε 2200 σ. 1556.

Ὡρισμένου χρόνου συμβάσεις. Βλ. λ. **Ἐργασίας σύμβασις** (παράγρ. 14).

Ὠφέλεια. Βλ. λ. **Ἀδικαιολόγητος πλουτισμός, Ἐργασίας σύμβασις** (παράγρ. 7).

συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως· ὥραι ἐργασίας προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων πετρελαιοειδῶν, ΑΠ 447 σ. 1039.—Μερικὴ ἀπασχόλησις μισθωτοῦ καὶ μισθὸς αὐτοῦ, Π 576 σ. 92, Εἰσαγ. σ. 92, ΝΖ σ. 104, Ἔγγρ. σ. 337, ΝΖ σ. 104, ΑΠ 312 σ. 912. —Ἀπασχόλησις ἐλασσόνων νομίμων ὡραρίων· ἀνάλογος μείωσις προσαυξήσεως δ' ἐργασίαν κατὰ Κυριακάς, ΝΖ σ. 104.—Ἐφαρμογὴ μειώσεως προσαυξήσεως δ' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ μὴ ἐργασίμους ἑορτὰς ἐπὶ σχέσεων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἡ διάρκεια τῆς παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν προβλέπεται ἐφ' ὁλόκληρον τὸ ὡράριον καὶ ὄχι ἐπὶ περιπτώσεων, καθ' ἃς ὁ μισθωτὸς τελεῖ κατὰ τὸν ὑπόλοιπον χρόνον ἐν ἀναμονῇ, ὡς ἡ περίπτωσις τῶν νεκροκομητῶν, ΑΠ 312 σ. 912.—Μειωμένη ἀπασχόλησις λογιστῶν καὶ βοηθῶν λογιστῶν καὶ ἀποδοχαί, Ἔγγρ. σ. 337.— Ἀπασχόλησις μισθωτοῦ εἰς πλείονας ἐργοδότας· διατάξεις ἄρθρου 16 § 3 προεδρικοῦ διατάγματος περὶ ὡκταώρου ἐργασίας· παράβασις· συνέπειαι, ΝΖ σ. 463.—Χρόνος μεταβάσεως μισθωτοῦ εἰς τὸν τόπον ἐργασίας· δὲν περιλαμβάνεται εἰς τὰς ὥρας ἐργασίας, Π 189 σ. 1259.—Καθορισμὸς ὀκταώρου ἐργασίας ἡμερησίου διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν Γραφείων, συνεπῶς καὶ τῶν Γραφείων τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου· ὥραι ἐργασίας ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ, Γν.Σ. σ. 50.— Προσωπικοῦ Γραφείων Ἀνωνύμων Βιομηχανικῶν Ἑταιρειῶν, ΑΠ 508 σ. 12.—Βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων· ἔννοια βιομηχανικοῦ ἐργοστασίου· ἔννοια καταστήματος κατ' ἄρθρον 1 § 1 α.δ. 8/13.4.1932· καθορισμὸς ἑπταώρου ἐργασίας κατ' ἄρθρον 7 ὰ.ν. 547/1937 ἐπὶ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, μὴ ἀσκουσῶν βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν· ἔννοια ἄρθρου 8 § 2 ν.δ. 4020/1959 περὶ παρανόμων ὑπερωριῶν· ἀκυρότης συμφωνιῶν, ΑΠ 192 σ. 633.—Προσωπικοῦ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν· ἐπὶ τίνων ἐφαρμόζεται τὸ ἑπτάωρον κατ' ἄρθρον 7 ὰ.ν. 547/1937· καθιέρωσις ἑπταώρου ἐργασίας δι' ὑπαλλήλους Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, τῶν μὴ ἀπασχολουμένων μὲ βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἐργασίας, καὶ μόνον διὰ τοὺς εἰς τὰ Γραφεῖα αὐτῶν ἀπασχολημένους ὑπαλλήλους, μὴ ἐφαρμοζομένης τῆς ἑπταώρου ἐργασίας ἐπὶ τοῦ ἀπασχολουμένου εἰς τὰ καταστήματα τούτων προσωπικοῦ· περίπτωσις παροχῆς ἐργασίας λογιστοῦ, Π 1999 σ. 1240.— Προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων πετρελαιοειδῶν· καθορισμὸς εἰς ὀκτὼ (8) ἡμερησίους καὶ τεσσαράκοντα ὀκτὼ (48) ἑβδομαδιαίους τῶν ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐγκαταστάσεων καὶ ἐξωτερικῶν Ὑπηρεσιῶν τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐπιχειρήσεων πετρελαιοειδῶν· ἐξαίρεσις διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν Γραφείων τῶν ἐγκαταστάσεων, τὸ ἐκτελοῦν κατὰ κύριον χαρακτῆρα ὑπηρεσίαν Γραφείου· παροχὴ ὑπηρεσίας κλητῆρος, ΑΠ 68 σ. 661. — Προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων πετρελαιοειδῶν· διαχωρισμὸς ὡς πρὸς τὰς ὥρας ἐργασίας μεταξὺ ἑνὸς τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων καὶ ἑτέρου τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰς ἐγκαταστάσεις· ἐφαρμογὴ ἐπὶ τῶν εἰς τὰς ἐγκαταστάσεις ἐργαζομένων τοῦ κανόνος περὶ ὀκταώρου ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, ΑΠ 54 σ. 662.—Προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων πετρελαιοειδῶν, ΑΠ 447 σ. 1039.—Κυβερνητῶν ρυμουλκῶν Ο.Α.Π., ΑΠ 537 σ. 96.—Θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων, μὴ παρεχομένης κατοικίας· ὑποχρέωσις τοῦ θυρωροῦ πολυκατοικίας, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν παρέχεται δι' οἱονδήποτε λόγον κατοικία, εἰς δικαιώματα ἐργασίας ἡμερησίου, δικαιουμένου προσθήκης ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 6/1968 διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ τοῦ ὑπ' αὐτῆς ὁριζομένου ποσοῦ (12% τοῦ 25πλασίου τοῦ γενικοῦ ἡμερομισθίου ἐργατοτεχνίτου), Π 5254 σ. 164.—Παροχὴ κατοικίας εἰς τοὺς θυρωροὺς καὶ ὥραι ἐργασίας· μὴ παροχὴ κατοικίας καὶ συνέπειαι, ΑΠ 355 σ. 985.— Οἰκοδόμων, Εἰρ. 223 σ. 174.—Ἀθελήτων νοσοκόμων· δικαίωμα τῶν δι' αὐτοὺς λοιπῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ἀποδοχῶν καὶ προσαυξήσεων καὶ ἐπιδομάτων αὐτῶν· ὥραι ἐργασίας δημοσίων ὑπαλλήλων· ἀντιστοιχία τοῦ μισθοῦ εἰς ἐργασίαν, παρεχομένην κατὰ πλήρες ὡράριον πλὴν τῶ νόμιμον ὡραρίου, ΑΠ 631 σ. 229.—Νοσοκόμων νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων· διὰ τὸ κατώτερον νοσηλευτικὸν προσωπικὸν 8 ὥραι κατὰ τὴν ἡμέραν καὶ 7 κατὰ τὴν νύκτα, ΑΠ 117 σ. 1437.—Ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων, εἰς τὰ ὁποῖα ὑπάγονται καὶ τὰ φορτηγὰ αὐτοκίνητα τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν ἐν γένει κατὰ τὸ ὰ.δ. 28 Ἰανουαρίου / 1 Φεβρουαρίου 1938· ἔκδοσις τοῦ διατάγματος τούτου ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς παρασχεθείσης ἐξουσιοδοτήσεως· διατήρησις ἐν ἰσχύϊ τῆς τοιαύτης ρυθμίσεως, προκειμένου περὶ τῶν φορτηγῶν Γ' κατηγορίας καὶ μετὰ τὸ ὰ.δ. 882/1961· ἀνεφάρμοστον διατάξεως ἄρθρου 7 ὰ.ν. 547/1937· παροχὴ παρανόμως ὑπερωριῶν κατ' ἄρθρον 8 § 2 ν.δ. 4020/1959 καὶ ἀποζημίωσις, ΑΠ 623 σ. 386.—Προσωπικοῦ ἀγροκτημάτων (τιμὴ) καὶ ἰδιωτικῆς χρήσεως αὐτοκινήτων κατ' ἄρθρον 2 § 2 ὰ.δ. 14.8.1950· ἔλλειψις δικαιώματος προσαυξήσεως ὡρομισθίου κατ' ἄρθρον 8 ν.δ. 4020/1959, ἐφ' ὅσον ἡ ἐργασία δὲν ὑπερβαίνει τὸ προβλεπόμενον νόμιμον ἀνώτατον ὅριον παροχῆς της, ΑΠ 319 σ. 917.—Οἰκιακῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων πολυτελείας· ὥραι ἐργασίας· ἐπιτρεπτὴ ἐργασία κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑορτάς, ΝΖ σ. 1398.— Ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν· δυνατὰ ὑπερβάσεις, ΑΠ 531 σ. 1487.—Διδακτικοῦ προσωπικοῦ Ἐπαγγελματικῶν Σχολῶν· ἔννοια διδακτικοῦ προσωπικοῦ δι' ἐφαρμογὴν τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως 12/1965· ὑπαγωγὴ εἰς τὴν Γ' κατηγορίαν τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως τῶν πτυχιούχων Σχολῶν· καταβολὴ τοῦ μισθοῦ κατὰ μῆνα, καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας· ὅριον 18ώρου ἑβδομαδιαίας ἐργασίας· ἀναδρομικὴ ἰσχὺς τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ΑΠ 582 σ. 332.—Προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων ἐναερίων μεταφορῶν· ἀνάλογος ἐφαρμογὴ διατάξεως περὶ ὀκταώρου ἐργασίας· ὥραι ἐργασίας ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ Ὀλυμπιακῆς Ἀεροπορίας· ἔναρξις ἰσχύος ὰ.δ. 701/1964 περὶ κυρώσεως Κανονισμοῦ τῆς ἀνωτέρω Ἀεροπορίας· παροχὴ παρανόμων ὑπερωριῶν, ΑΠ 93 σ. 568.—Παραγωγῶν ἐπιχειρήσεων (πλὴν) · ἔλλειψις διατάξεως περὶ ὑποχρεωτικοῦ ὡραρίου ἐργασίας διὰ τοὺς μισθωτοὺς τούτους, μὴ ἐφαρμοζομένων τῶν πε-

216 — 771
219 — 1220
232'Ολ.—640
234 — 1125
236 — 774
237 — 853
238 — 857
239 — 777
242 — 1000
243 — 1507
244 — 1441
248 — 850
251 — 848
261 — 1190
262 — 1054
263 — 904
264 — 997
269 — 910
270 — 1379
281 — 853
283 — 907
284 — 854
286 — 906
295'Ολ.—909
301 — 998
310 — 1050
311 — 983
312 — 912
313 — 1438
314 — 1044
315 — 969
319 — 917
320 — 1383
328 — 1046
329 — 1509
344 — 974
346 — 1053
353 — 1033
355 — 985
357 — 978
358 — 1121
360 — 987
364 — 1391
365 — 1101
366 — 1096
367 — 1192
370 — 1038
372 — 989
373 — 986
383 — 1193
386'Ολ.—919
387'Ολ.—860
390 — 1317
391 — 1040
396 — 1101
398 — 1195
400 — 1196
417 — 1487
418 — 1318
421 — 1387
423 — 1434
425 — 1321
427 — 1102
428 — 1442
430 — 1042
471 — 1588
482 — 1440
486 — 1050
487 — 1247
449 — 1377
444'Ολ.—1029
447'Ολ.—1039
458 — 1384
467 — 1245
468 — 1048
469 — 1322
470 — 1248
471 — 1374
481 — 1375
527 — 1499
530 — 1481
531 — 1487
533 — 1478
535 — 1482
544 — 1502
542 — 1479
543 — 1498
545 — 1484
565 — 1544
566 — 1547
579 — 1542
588 — 1554
589 — 1561
590 — 1560
594 — 1540
598 — 1552
595 — 1550

Γ'. Έφετείων

1. Αθηνών

1969

1857 — 992
2290 — 1556

Προέδρου

250/1968 — 1350

2. Θεσσαλονίκης

671/1969 — 1284

3. Ναυπλίου

1969

7 — 1222
119 — 1165

Δ'. Πρωτοδικείων

1. Αθηνών

1968

249 — 315
15425 — 237 (*)
22441 — 33
24980 — 653
24982 — 442
25005 — 454
25007 — 249
25193 — 448

1969

174 — 582
181 — 376
187 — 781
545 — 585
1019 — 651
2544 — 862

2. Πειραιώς

1968

1914 — 703*
4596 — 246

Ε'. Πολυμελών Πρωτοδικείων

1. Αθηνών

1969

97 — 1168
189 — 1299
208 — 920
363 — 1179

(*) Παρατίθεται εν τω εισαγωγικω σχολίω.

367 — 1229
735 — 1169
1601 — 1412
1821 — 1293
1976 — 1183
1992 — 1240
1993 — 1242
2405 — 1429
2786 — 1114
3082 — 1489
3249 — 1176
3501 — 1426
3780 — 1414
4126 — 1353
4131 — 1352
4677 — 1226
4758 — 1305
4960 — 1365

2. Άρτης

1968

229 — 156
246 — 168

3. Έβρου

20/1969 — 1173

4. Κορίνθου

214/1969 — 1186

5. Λαρίσης

1969

38 — 524
64 — 1181

6. Πατρών

561/1969 — 1493

7. Πειραιώς

1969

1128 — 1370
1317 — 1238

ΣΤ'. Μονομελών Πρωτοδικείων

1. Αθηνών

1968

1 — 167

ΙΑ'. ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟΝ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΕΙΣΩΝ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΚΛΠ. (*)

Α'. Συμβουλίου Επικρατείας

1968

1835 — 100
1904 — 41
2492 — 23
2554 — 42
2557 — 98
2583 — 43
2596 — 24
2627 — 592
2704 — 224
2705 — 398
2756 — 221
2839 — 185
3081 — 1385
3130 — 436
3143 — 226
3145 — 366
3179 — 563

1969

388 — 564
389 — 1330
393 — 1001
395 — 658
407 — 1250
408 — 1249
414 — 716
419 — 703
546 — 789
550 — 732
555 — 1392
649 — 1002
652 — 1059
744 — 718
844 — 846
845 — 1061
852 — 1062
858 — 1062
909 — 855
912 — 1127
925 — 1219
1005 — 700
1133 — 769
1333 — 914
1336 — 1126
1437 — 1036
1455 — 1162
1651 — 1566
1724 — 1035
1938 — 1571
1943 — 1569
1944 — 1565
1945 — 1564
1947 — 1573
1956 — 1568
1962 — 1565
2021 — 1567
2111 — 1570

Β'. Άρείου Πάγου

1968

308 — 45
501 — 14
502 — 461
503 — 94
505 — 26
506 — 179
508 — 12
509 — 18
513 — 27
515 — 533
516 — 95
522 — 183
523 — 307
527 — 16
536 — 79
537 — 96
541 — 39
542 — 21
543 — 40
550 — 181
552 — 386
554 — 252
555 — 396
565'Ολ.— 81
566'Ολ.—150
567 — 178
571 — 89
575 — 153
576 — 93
579 — 82
580 — 250
581 — 152
582 — 392
584 — 460
585 — 532
590'Ολ.—325
604 — 298
609'Ολ.—326
611'Ολ.—296
617 — 235
618 — 384
619 — 533
620 — 301
621 — 227
623 — 385
626 — 239
629 — 242
631 — 329
635 — 383
636 — 303
638 — 389
641 — 311
652 — 305
653 — 327
655 — 233
656 — 391
658 — 231
660 — 372
663 — 326

1969

13 — 564
15 — 731
16 — 931
18 — 371
21 — 1389
25 — 664
27 — 374
28 — 367
29 — 369
51 — 730
54'Ολ.—662
55'Ολ.—517
56'Ολ.—451
62 — 431, 424
63 — 1395
64 — 663
67 — 433
68 — 661
70 — 439
71 — 591
74 — 518
75 — 590
76 — 657
77 — 1506
79 — 654
83 — 522
86 — 651
87 — 932
90 — 529
91 — 441
92 — 790
93 — 568
94 — 527
95 — 437
96 — 571
104 — 580
114 — 575
117 — 577
119 — 785
120 — 1122
128 — 787
129 — 593
130 — 865
131 — 573
133 — 720
135 — 864
138 — 725
139 — 728
140 — 866
142 — 1057
144 — 520
145 — 630
146 — 934
148 — 1056
156 — 1393
157 — 1057
165 — 935
166 — 1105
167 — 727
168 — 1124
169 — 641
192 — 633
194 — 710
195 — 705
198 — 712
200 — 936
201 — 779
202 — 776
212'Ολ.—773
213'Ολ.—1433

(*) Ο πρώτος αριθμός δηλοί τον της αποφάσεως κλπ. και ο δεύτερος την σελίδα.

ΙΒ'. ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΝ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ ΝΟΜΩΝ, ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΩΝ, ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ, ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ Κ.Α.Π.

Επεξήγησις κυριωτέρων συντετμημένων λέξεων: ά.δ. = Αγορανομική διάταξις· ά.δ.δ.δ. = Απόφασις Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου· ά.δ.σ. Ι.Κ.Α. = Απόφασις Διοικητικού Συμβουλίου Ι.Κ.Α.· ά.δ. Ι.Κ.Α. = Απόφασις Διοικητού Ι.Κ.Α.· ά.υ. ή υ.ά. = Απόφασις Υπουργού δ.δ. = Βασιλικόν Διάταγμα· ν. = Νόμος· ν.δ. = Νομοθετικόν Διάταγμα· π.δ.σ. = Πράξις Υπουργικού Συμβουλίου· σ.σ.ί. = Συλλογική σύμβασις εργασίας.

Α

Αγγειοπλάσται. Βλ. λ. **Συλλογικαί συμβάσεις.**

Αγγελιόσημον. Κατάθεσις προθεσμίας τρόπος εξοφλήσεως καθυστερουμένων οφειλών, ν.δ. 285/1969 σ. 1256.—Περί διαθέσεως του κατ' άρθρον 15 ά.ν. 248/1967 άγγελιοσήμου, ὐ.ά. Φ.146/1969 σ. 1406.

Αγορανομικαί διατάξεις. Περί χαρακτηρισμού κέντρων ως εξοχικών, ά.δ. 102601/1969 σ. 284.— Περί προσαυξήσεως ποσοστών ηλεκτρορεύματος στρωτήρων, ά.δ. 247184/1968 σ. 137.

Αγροτικά ιατρεία. Μισθολόγιον ιατρών, άρθρον 1 ν.δ. 78/1969 σ. 189.

Αγροτικά αδικήματα. Αρμοδιότης, άρθρον 1 ν.δ. 337/1969 σ. 1577.

Αγροτική οικιακή οικονομία. Υπουργείου Γεωργίας· επέκτασις ασφαλίσεως ανεργίας εις το επί σχέσει ιδιωτικού δικαίου και εκτός ασφαλιστικής περιοχής απασχολούμενον προσωπικόν, ὐ.ά. 152703/1969 σ. 267.

Αγροφυλακή. Βλ. σ. 56, 61, 189, 540.

Αγωνισταί. Βλ. λ. **Αντίστασις Εθνική.**

Άδεια. Μη συνυπολογισμός διά τό δώρον εορτών των ημερών άδειας άνευ αποδοχών του επιδόματος άδειας, ὐ.ά. 31990/1969 σ. 489, ὐ.ά. 111700/1969 σ. 1593.—Ειδικαί διατάξεις, περιλαμβανομένας εις συλλογικάς συμβάσεις, διαιτητικάς αποφάσεις κλπ., ὃλ. εις σελ. 126, 354, 358, 471, 487, 607, 615, 618, 684, 693, 694, 830, 895, 953, 1087, 1141, 1535.—Γάμου σελ. 358, 487, 607, 1535.—Επιδλήτου κλπ. μηχανημάτων, δ.δ. 389/1969 σ. 939.

Αεροπορία. Βλ. και λ. **Συλλογικαί συμβάσεις. Ταμεία.** Δώρων εορτών πολιτικού προσωπικού Ε.Β.Α., του διατιθεμένου εις Υπηρεσίας Αμερικανικών Αεροπορικών Δυνάμεων Αττικής, Κρήτης, ὐ.ά. 31990/1969 σ. 489, ὐ.ά. 111700/1969 σ. 1593.

Ακτινολογικά εργαστήρια. Βλ. λ. **Συλλογικαί συμβάσεις.**

Αλιεργάται. Βλ. και λ. **Συλλογικαί συμβάσεις.** Κατάταξις εις την αυτήν μισθολογικήν κλάσιν μέ τους ανειδικεύτους εργάτας, άρθρον 9 ν.δ. 247/1969 σ. 1007.

Αλλαντοβιομηχανία. Βλ. λ. **Συλλογικαί συμβάσεις.**

Αμοιβαί. Βλ. λ. **Δικηγόροι, Επιτροπαί, Συλλογικαί συμβάσεις,** ν.δ. 176/1969 σ. 736.

Αμύλου εργατοτεχνίται. Βλ. λ. **Συλλογικαί συμβάσεις.**

Αναπαυσις. Βλ. λ. **Άδεια, Κυριακή, Εορταί, Ώραι εργασίας** και ειδικά θέματα εις σελ. 354, 554, 607, 621, 895.

Ανειδίκευτοι. Τρόπος καθορισμού κατωτάτων ορίων ημερομισθίων και μισθών ανειδικεύτων εργατών, υπαλλήλων και μαθητευομένων, άρθρον 16 ν.δ. 186/1969 σ. 685.

Ανελκυστήρων οδηγοί. Βλ. λ. **Συλλογικαί συμβάσεις.**

Ανεργίας Οργανισμός. Επέκτασις ασφαλίσεως ανεργίας εις μισθωτούς εργασιών κατασκευής εγκαταστάσεως και λειτουργίας Σταθμών Ραδιοφωνίας και Τηλεοράσεως Ε.Ι.Ρ., ὐ.ά. 136742/1968 σ. 267.—Ομοίως εις το επί σχέσει ιδιωτικού δικαίου και εκτός ασφαλιστικής περιοχής προσωπικόν Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας Υπουργείου Γεωργίας, ὐ.ά. 152703/1969 σ. 267.—Ομοίως εις δδοστάτας Νομού Δωδεκανήσου, ὐ.ά. 58898/1969 σ. 1556.

Ανθοκηπουροί. Δώρων εορτών, ὐ.ά. 31990/1969 σ. 489, ὐ.ά. 111700/1969 σ. 1593. Βλ. και λ. **Συλλογικαί συμβάσεις.**

Ανθυγιεινή εργασία. Βλ. λ. **Επιδόματα.**

Αντίστασις Εθνική. Περί Εθνικής Αντιστάσεως, ν.δ. 179/1969 σ. 668.—Προστασία ά.υ. 1836/1951, άρθρον 1 ν.δ. 61/1968 σ. 56.

Ανώνυμοι Εταιρείαι. Βλ. λ. **Συλλογικαί συμβάσεις** (Γραφείων).

Απεργία. Συμπλήρωσις και τροποποίησις νομοθεσίας περί επαγγελματικών οργανώσεων, ν.δ. 185/1969 σ. 680.— Εισηγητική έκθεσις επί του ν.δ. 185/1969 περί επαγγελματικών σωματείων Υπουργού Εργασίας σ. 1021.

Απασχολούμενοι. Βλ. και λ. **Συλλογικαί συμβάσεις, Επιδόματα, Δώρων εορτών, Υπάλληλοι δημόσιοι.** Τρόπος πληρωμής αποδοχών Δεκεμβρίου 1968 και δώρου Χριστουγέννων προσωπικού προερχομένου εκ του καταργηθέντος Κ.Ο.Μ.Δ.Ε., ὐ.ά. 124580/1968 σ. 201.— Απόδοσις απωλείας προσωπικού του καταργηθέντος Κ.Ο.Μ.Δ.Ε., άρθρον 9 ν.δ. 328/1969 σ. 1465. —Τρόπος καθορισμού κατωτάτων ορίων ημερομισθίων και μισθών ανειδικεύτων εργατών, υπαλλήλων και μαθητευομένων, άρθρον 16 ν.δ. 186/1969 σ. 685.—Επιδόματα στολής στρατιωτικών· απαδοχή γενικών γραμματέων και Έξοδα παραστάσεως Υπουργών, ν.δ. 174/1969 σ. 737.—Ιατρών Ι.Κ.Α. αύξησις, ν.δ. 191/1969 σ. 736.—Τροποποίησις ά.ν. 17/1967 περί ανωτάτου ορίου αποδοχών των εν Ελλάδι δημοσίων και ιδιωτικών υπαλλήλων, ν.δ. 201/1969 σ. 871.—Προσωπικού Σ.Ε.Κ., δ.δ. 518/1969 σ. 1139.

Αποζημίωσις. Εκτός έδρας, σελ. 684, 685.— Προέδρων, αντιπροέδρων, μελών, παρισταμένου Γραμματείας, εισηγητών, γραμματέων και δο-

1969

202 — 646
313 — 581
369 — 715
687 — 995
695 — 884
803 — 1188
851 — 929
879 — 1563
1099 — 994
1147 — 1491
1178 — 1373
1201 — 1418
1237 — 996
1342 — 1565
1348 — 1303
1532 — 1428
1590 — 1363
1601 — 1302
1316 — 1420
1991 — 1313
1922 — 1367

2. Ἡρακλείου

260/1969—1421

3. Θεσσαλονίκης

1969

336 — 1233
685 — 1111
970 — 1359
1099 — 1315
1285 — 1356

4. Κεφαλληνίας

20/1969 — 1117

5. Καζάνης

3/1969 — 320

6. Λεβαδείας

103/1968—173

7. Πατρῶν

1969

33 — 379
61 — 389

8. Πειραιῶς

1969

40 — 1311
85 — 1231
181 — 925
483 — 950

9. Σύρου

42/1968 — 85
7/1969 — 318

Ζ'. Πρωτοδίκου (Δωδεκ. ν. ΓΞΟΔ')

1. Ἀθηνῶν

1968

4590 — 88
4782 — 28
4808 — 30
4902 — 38
5254 — 164
5275 — 155
5216 — 31
5313 — 166
5808 — 315

1969

241 — 453
326 — 456
585 — 1116
683 — 724
692 — 721
733 — 459

2. Πειραιῶς

1968

1262 — 36
1695 — 318
1908 — 995

1969

57 — 642

Η'. Εἰρηνοδικείων

1. Ἀθηνῶν

1968

223 — 174

1969

64 — 382
197 — 588
882 — 1495
1233 — 1424
1543 — 1505

2. Δράμας

411/1969 — 1431

3. Θηβῶν

183/1969 — 649

Θ'. Μονομελοῦς Πλημμελειοδικείου Θεσσαλονίκης

181/1969 — 457

Ι'. Ἑλεγκτικοῦ Συνεδρίου

5/1968 — 321

ΙΑ'. Ἀλλοδαπὴ νομολογία

Γερμανικοῦ Ἐργατικοῦ Ἀκυρωτικοῦ

14.12.1967 — 1324

ΙΒ'. Γνωμοδοτήσεις Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους

1967

808 — 535

1968

283 — 49
597 — 362
1138 — 261
1170 — 50
1199 — 187
1316 — 48
1322 — 667
1348 — 48
1379 — 102
1518 — 262

1969

450 — 1326
511 — 1325
743 — 1252
744 — 1327
782 — 1252
896 — 1217
923 — 1253
928 — 1254
1066 — 1512
1182 — 1537

ΙΓ'. Ἐγκύκλιοι

1. Ὑπουργείου Δικαιοσύνης

19905/1969 — 339

2. Ὑπουργείου Ἐργασίας

1969

7283 — 405
50837 — 796
52588 — 793
75261 — 1399

3. Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν

1969

347/Α/25695 — 1576
367/Σ/8271 — 1576
6156 — 464
9264 — 1065

4. Ὑπουργείου Προεδρίας Κυβερνήσεως

Α5.1/1969 — 1516

5. Διοικήσεως Ι.Κ.Α.

1968

252 — 187
256 — 47
284 — 261

1969

18 — 535
23 — 869
73 — 868
73 — 1198
84 — 869
84 — 1200
92 — 1326
95 — 1327

6. Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας

1968

47474 — 399

1969

11 — 1272
21 — 1003
49 — 1272
57 — 1200
62 — 1201
8372 — 594
12007 — 1004
34847 — 1128

ΙΔ'. Ἔγγρ. Ἀρχῶν

1. Ὑπουργείου Ἐργασίας

1968

72858 — 53
90088 — 52
101191 — 52
105823 — 52
117887 — 338
134892 — 338
137033 — 337
137575 — 338
141997 — 338

1969

142408 — 338

Γενικοί Γραμματεῖς. Ἀποδοχαί, ν.δ. 174/1969 σ. 737.

Γενικόν Λογιστήριον. Βλ. λ. **Δημόσιον Λογιστικόν.**

Γεωπόνοι - Γεωργικαί Συνεταιριστικαί Ὀργανώσεις - Γκαράζ - Γουνοποιία. Βλ. λ. **Συλλογικαί συμβάσεις.**

Γραφεῖα. Βλ. λ. **Συλλογικαί συμβάσεις.**

Γραφεῖα Εὑρέσεως Ἐργασίας. Τοποθέτησις πολιτικῶν εἰς ἐργασίαν μέσῳ Γ.Κ.Ε., ὑ.ἀ. 90211/1969 σ. 1464.

Γυμναστήρια. Βλ. λ. **Συλλογικαί συμβάσεις.**

Δ

Δάνεια. Ἐκχώρησις ἐφ' ἅπαξ ὀφειλημάτων ἐπὶ χορηγήσεως στεγαστικῶν ἢ οἰκοδομικῶν δανείων εἰς ἠσφαλισμένους ὡρισμένων Ὀργανισμῶν, ν.δ. 94/1969 σ. 192.

Δασικά ἀδικήματα. Ἁρμοδιότης, ἄρθρον 1 ν.δ. 337/1969 σ. 1577.

Δενδροανθοκηπουροί. Βλ. λ. **Συλλογικαί συμβάσεις.**

Δερματοποθῆκαι. Βλ. λ. **Ἀποθῆκαι.**

Δηλώσεις. Ἀτομικὴ εὐθύνη δηλοῦντος ἢ δεβαιοῦντος, ν.δ. 105/1969 σ. 344.

Δῆμοι - Κοινότητες. Συγκρότησις διοικητικῶν συμβουλίων Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως κλπ., ν.δ. 45/1968 σ. 60.— Δώρων ἑορτῶν ἀπασχολουμένων εἰς δημόσια, δημοτικά, κοινοτικὰ ἔργα κλπ., ὑ.ἀ. 31930/1969 σ. 489, ὑ.ἀ. 111700/1969 σ. 1593.—Προσμέτρησις προϋπηρεσίας δημοσίων πολιτικῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπαλλήλων Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως κλπ. διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς τριακοντατετραετοῦς πραγματικῆς ὑπηρεσίας, ν.δ. 252/1969 σ. 1079.— Παραχωρήσεις πρὸς Νομαρχιακὰ Ταμεῖα μηχανημάτων τεχνικοῦ ἐξοπλισμοῦ Δήμων καὶ Κοινοτήτων κλπ., ν.δ. 328/1969 σ. 1463.

Δημόσιαι ἐπιχειρήσεις. Συγκρότησις Διοικητικῶν Συμβουλίων, ν.δ. 45/1968 σ. 60.— Δημόσια Ἐπιχείρησις Ἠλεκτρισμοῦ. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις** (Ἠλεκτρικῶν Ἐπιχειρήσεων).

Δημοσιογραφικὸς Ὀργανισμός. Βλ. λ. **Ὀργανισμοί.**

Δημοσιογράφοι. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις** (Τύπου).

Δημόσιον. Βλ. καὶ λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις** (Δημοσίων), **Ὑπάλληλοι δημόσιοι.** Συγκρότησις διοικητικῶν συμβουλίων Ὀργανισμῶν Δημοσίων Ἐπιχειρήσεων κλπ., ν.δ. 45/1968 σ. 60.— Αὔξησις συντάξεων ἐν γένει τοῦ Δημοσίου κλπ., ν.δ. 80/1969 σ. 190.— Δώρων ἑορτῶν ἀπασχολουμένων εἰς δημόσια κλπ. ἔργα, ὑ.ἀ. 31930/1969 σ. 489, ὑ.ἀ. 111700/1969 σ.1593. — Προσωρινὴ πρόσληψις προσωπικοῦ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου διὰ' ἐπειγούσας ἀνάγκας Ὑπουργείου Δημοσίων Ἔργων, ν.δ. 195/1969 σ. 869.— Ὁμοίως παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Βιομηχανίας, ν.δ. 211/1969 σ. 870.— Ὁμοίως παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Οἰκονομικῶν, ν.δ. 342/1969 σ. 1532.— Σύστασις Ὑπηρεσιῶν Ἐξυπηρετήσεως καὶ Ἐρεύνης Παραπόνων Πολιτῶν, ν.δ. 319/1969 σ. 1466.— Περὶ Κώδικος Δημοσίου Λογιστικοῦ, ν.δ. 321/1969 σ. 1445. —Ἐκπροσώπησις διὰ συνομολογήσεων συμβάσεων κλπ., ἄρθρον 85 ν.δ. 321/1969 περὶ Δημοσίου Λογιστικοῦ σ. 1459.

Δημόσιον Λογιστικόν. Περὶ Κώδικος Δημοσίου Λογιστικοῦ, ν.δ. 321/1969 σ. 1445.

Διδακτικὸν προσωπικόν. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις** (Σχολῶν).

Διεθνεῖς συμβάσεις. Βλ. λ. **Ἀσφάλισις.**

Διεθνὴς Ἑταιρεία Κλιναμαξῶν. Βλ. καὶ λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.** Δώρων ἑορτῶν σερβιτόρων, ὑ.ἀ. 31900/1969 σ. 489, ὑ.ἀ. 111700/1969 σ. 1593.

Διθειούχου ἀνθράκος ἐργατοτεχνῖται. Ἐλευσῖνος· ὧραι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας, σ.σ.ε. σ. 1151.

Δικαστήρια. Δικαιοδοσία τῶν δικαστηρίων· ἀνυπόστατον καὶ ἀνεκτέλεστον ἀποφάσεων οἱουδήποτε δικαστηρίου, ἐκδοθεισῶν ἐπὶ ἀντικειμένου ἐξαιρεθέντος τῆς δικαιοδοσίας αὐτοῦ, ν.δ. 228/1969 σ. 939.

Δικαστικὰ ἔξοδα. Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις τῆς περὶ τελῶν χαρτοσήμου νομοθεσίας· τέλη ἐπὶ εἰσαγωγικῶν δίκης ἐγγράφων, αἰτήσεων, κλήσεων, προτάσεων, ἐνδίκων μέσων κλπ., ν.δ. 199/1969 σ. 869.— Αὔξησις τῶν καταβαλλομένων δι' ἐνσήμων ἐπὶ δικογράφων εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ταμεῖον Προνοίας Δικηγόρων Ἀθηνῶν, ὑ.ἀ. 751/1969 σ. 1582.

Δικηγόροι. Βλ. καὶ λ. **Ταμεῖα.** Αὔξησις τῶν ἐλαχίστων ὁρίων ἀμοιβῶν τῶν ἐπὶ παγίᾳ μηνιαίᾳ ἀντιμισθίᾳ δικηγόρων Ἀθηνῶν, ὑ.ἀ. 42704/1969 σ. 619.— Ὁμοίως δικηγόρων Θεσσαλονίκης, Πειραιῶς, Τριπόλεως, Θεσπρωτίας, Σάμου, Ἐδέσσης, Χαλκίδος, Ἰωαννίνων, Λεβαδείας, Κυπαρισσίας, Καλαμάτας, Λαμίας καὶ Βεροίας, ὑ.ἀ. 51879/1969 σ. 817.— Δώρων ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 31930/1969 σ. 489, ὑ.ἀ. 111700/1969 σ. 1593.

Δικόγραφα. Βλ. λ. **Δικαστικὰ ἔξοδα.**

Διοίκησις. Βλ. καὶ λ. **Δημόσιον, Συλλογικαὶ συμβάσεις** (Δημοσίων), **Ὑπάλληλοι δημόσιοι, Ὑπουργεῖα.** Ἐπίτροπος Διοικήσεως, ν.δ. 2/1968 σ. 55.— Ὀργάνωσις καὶ διάρθρωσις Ὑπηρεσίας Ἐπιτρόπων Διοικήσεως καὶ σύνθεσις προσωπικοῦ αὐτῆς, ὑ.δ. 528/1969 σ. 1142. — Ἔνθεσι Ἐπιτρόπου Διοικήσεως, ὑ.δ. 527/1969 σ. 1142.— Τηρητέα διαδικασία ὑπὸ ταῦ Ἐπιτρόπου Διοικήσεως πρὸς διακρίβωσιν τῶν ὑπὸ τῶν ὀργάνων Διοικήσεως, τῶν ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. καὶ Ὀργανισμῶν διαπραττομένων παρατυπιῶν, ὑ.δ. 622/1969 σ. 1330.— Κύρωσις διατάξεων τινων τοῦ ἄνω ὑ. δ/τος καὶ ἄλλαι τινὲς διατάξεις περὶ ἔνθεσι Ἐπιτρόπων Διοικήσεως, ν.δ. 307/1969 σ. 1331.—Σύστασις Ὑπηρεσιῶν Ἐξυπηρετήσεως καὶ Ἐρεύνης Παραπόνων Πολιτῶν, ν.δ. 319/1969 σ. 1466.— Περὶ ἀτομικῆς εὐθύνης τοῦ δηλοῦντος ἢ δεβαιοῦντος, ν.δ. 105/1969 σ. 344.— Ἐφαρμογὴ διατάξεων ἀ.ν. 283/1968 καὶ ἐπὶ τῶν Ὀργανισμῶν καὶ Ἱδρυμάτων ν.δ. 3/1968, ὑ.δ. 290/

ηθών αὐτῶν, ὑ.ἀ. 113329/1969 σ. 944.—Μελῶν Ὑπηρεσιακῶν Συμβουλίων Ὑπουργείου Ἐργασίας καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῦ ἐποπτευομένων Ὀργανισμῶν, ὑ.ἀ. 130912/1969 σ. 1147.—Μετεχόντων εἰς Συμβούλια ἢ Ἐπιτροπὰς ἀμοιβαί, ν.δ. 176/1969 σ. 736, ὑ.ἀ. 174845/1969 σ. 1404.

Ἀποθῆκαι. Ἀκατεργάστων δερμάτων· κανονισμὸς ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας, ὑ.δ. 796/1968 σ. 108.

Ἀπόλυσις. Βλ. λ. **Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας.**

Ἀρβυλεργάται. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.** Δῶρον ἑορτῶν σελ. 489, 1593.

Ἀργίαι. Βλ. καὶ λ. **Κυριακή, Ἑορταί** καὶ σελ. 126, 276, 1338, 1341. Κλείσιμον κομμωτηρίων περιοχῆς Ἀθηνῶν κατὰ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τοῦ Σαββάτου 1.7 - 31.8., ὑ.ἀ. 56954/1969 σ. 1259.

Ἁρμοδιότης. Δικαιοδοσία τῶν δικαστηρίων· ἀνυπόστατον καὶ ἀνεκτέλεστον ἀποφάσεων οἱουδήποτε δικαστηρίου, ἐκδοθεισῶν ἐπὶ ἀντικειμένου ἐξαιρεθέντος τῆς δικαιοδοσίας αὐτοῦ, ν.δ. 228/1969 σ. 939.—Ἀντικατάστασις ἄρθρου 114 Κώδ. Ποινικῆς Δικονομίας, ν.δ. 337/1969 σ. 1577.

Ἀρτεργάται - Ἀρτοποιεῖα - Ἀρτοὐπάλληλοι. Βλ. καὶ λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα.** Δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 31990/1969 σ. 489, ὑ.ἀ. 111700/1969 σ. 1593.— Προσθήκη εἰς κανονισμὸν ὅρων ἐργασίας ἐν τοῖς ἀρτοποιείοις, ὑ.ἀ. 146025/1968 σ. 114.

Ἀσβεστοποιεῖα. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Α.Σ.Δ.Υ. Ρύθμισις θεμάτων, ν.δ. 350/1969 σ. 1578.

Ἀσθένεια. Δῶρον ἑορτῶν τῶν ἐν καταστάσει ἀσθενείας, ὑ.ἀ. 31990/1969 σ. 489, ὑ.ἀ. 111700/1969 σ. 1593.— Ναυτικῶν· προστασία· τροποποίησις ὑ.δ. 83/1962, ὑ.δ. 837/1968 σ. 105.— Ἐπίδομα ἀεροθεραπείας, ὑ.ἀ. 768/1969 σ. 942. Διάφορα. Βλ. σ. 124, 471, 807, 1014.

Ἀστικὴ προστασία. Παροχῶν κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως· ἀκατάσχετον, ἀνεκχώρητον, ἐξαίρεσις, ν.δ. 91/1969 σ. 192.

Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Ὀργανισμός. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις** (Αὐτοκινήτων).

Ἄσυλον κατοικίας. Θέσις εἰς ἐφαρμογὴν ἄρθρου Συντάγματος 13 § 1 περὶ τοῦ ἀσύλου τῆς κατοικίας κλπ., σ.π. Β' σ. 596.

Ἀσυρμάτου χειρισταί. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Ἀσφάλεια ἐργαζομένων. Εἰς ἀποθήκας ἀκατεργάστων δερμάτων· κανονισμὸς ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας, ὑ.δ. 796/1968 σ. 108.

Ἀσφάλισις. Βλ. καὶ λ. **Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα.** Ἀστικὴ προστασία παροχῶν κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως· ἀκατάσχετον, ἀνεκχώρητον, ἐξαίρεσις, ν.δ. 91/1969 σ. 192.—Κύρωσις συμβάσεως περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ὁμοσπονδιακῆς Δημοκρατίας τῆς Γερμανίας συμβάσεως περὶ κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀπὸ 28.3.1962 προσθέτου συμφώνου, ν.δ. 156/1969 σ. 802.—Κύρωσις συμβάσεως περὶ ἀναθεωρήσεως τῆς γενικῆς συμβάσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βελγίου περὶ κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως, ν.δ. 162/1969 σ. 804.— Κύρωσις τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βασιλείου τῶν Κάτω Χωρῶν συμβάσεως περὶ κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως, ν.δ. 163/1969 σ. 1068.

Ἀσφαλιστικαὶ ἐπιχειρήσεις. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα.**

Ἀτμοπλοϊκαὶ ἐπιχειρήσεις. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις** (Ναυτικῶν, Πλοίων).

Ἀτομικῆς Ἐνεργείας Ἐπιτροπή. Δῶρον Χριστουγέννων 1968 εἰς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένους· συμπλήρωσις ὑ.ἀ. 146910/1968, ὑ.ἀ. 152226/1968 σ. 198.— Κύρωσις Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ Ἐργασίας, ὑ.ἀ. 141580/1969 σ. 416.

Αὐτοεξυπηρετήσεως καταστήματα. Μικτὴ ὥρα λειτουργίας καὶ ἐργασίας προσωπικοῦ, ὑ.ἀ. 42686/1969 σ. 818.

Αὐτοκίνητα. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.** Προσωρινὴ αὔξησις κατὰ τοὺς δραχμὰς δικαιώματος ἐκκινήσεως μετὰ μετρητοῦ ἢ ἄνευ ἐπιβατηγῶν αὐτοκινήτων Δ.Χ., ὑ.ἀ. 132096/1968 σ. 117.— Δῶρον ἑορτῶν ὁδηγῶν, ὑ.ἀ. 31990/1969 σ. 489, ὑ.ἀ. 111700/1969 σ. 1593. —Ἑρμηνεία ὅρου περὶ ἐπιδόματος διαχειριστικῶν λαθῶν τῆς ἐπ' ἀριθ. 13/1967 ἀποφάσεως τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων Κ.Τ.Ε.Λ. ἁπάσης τῆς χώρας, ὑ.δ.δ. 32/1969 σ. 951.

Β

Βαρελοποιοί - Βαφεῖα. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Βεβαιώσεις. Περὶ ἀτομικῆς εὐθύνης τοῦ δηλοῦντος ἢ βεβαιοῦντος, ν.δ. 105/1969 σ. 344.

Βενζίνης πρατήρια - Βιβλιοδέται. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Βιομηχανίαι - Βιοτεχνίαι. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα, Ὧραι ἐργασίας** καὶ τὰ λεπτὰ θέματα εἰς τὰς οἰκείας λέξεις. Ἵδρυσις Κέντρου Βιομηχανικῆς Ἀναπτύξεως (Κ.Ε.Β.Α.), ν.δ. 332/1969 σ. 1465.

Βιοχημείας ἐργαστήρια. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Βουλευταί. Ἐπέκτασις διατροφαμικευτικῆς καὶ νοσοκομειακῆς περιθάλψεως δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ. εἰς μέλη οἰκογενείας συνταξιούχων βουλευτῶν, ν.δ. 84/1969 σ. 191.

Βουστάσια - Βυρσοδεψεργάται. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Γ

Γαλακτοπωλεῖα - Γάλακτος ἐργατοτεχνῖται. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.** Δῶρον ἑορτῶν ἀεριτύρων, ὑ.ἀ. 31990/1969 σ. 489, ὑ.ἀ. 111700/1969 σ. 1593.

Γάμος. Ἄδεια γάμου σ. 358, 487, 607, 1535. Ἐπιδόματα γάμου. Βλ. λ. **Ἐπιδόματα.**

Γαντοποιία. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

749, 759, 831, 886, 891, 893, 953, 1086, 1149, 1209, 1215, 1270, 1591.—Διαχειριστικών λαθών σελ. 68, 70, 349, 357, 607, 618, 693, 694, 755, 895, 1141, 1265, 1535.—Είδικών συνθηκών σελ. 70, 612, 883.—Επικινδύνου εργασίας σελ. 129, 355, 486, 609.—Θέσεως σελ. 822, 1470.—Μεταφοράς σελ. 129, 131.—Οικογενειακών δικών ή γάμου, σελ. 68, 71, 115, 118, 119, 120, 129, 131, 135, 199, 275, 286, 348, 351, 352, 354, 357, 408, 423, 475, 481, 484, 487, 547, 555, 604, 607, 608, 609, 612, 615, 618, 619, 621, 622, 692, 694, 743, 744, 753, 755, 802, 803, 808, 825, 829, 883, 884, 891, 893, 895, 953, 1086, 1087, 1143, 1151, 1208, 1263, 1264, 1273, 1341, 1585, 1592.—Παραμονής εν τω αυτω βαθμώ σελ. 69, 1208, 1267.— Πολεττοΐς επιχορηγίας σελ. 115, 118, 120, 129, 193, 215, 274, 348, 352, 414, 481, 486, 555, 600, 602, 605, 608, 611, 621, 692, 694, 743, 744, 752, 829, 883, 885, 950, 953, 954, 1086, 1151, 1208, 1263, 1264, 1265, 1267, 1341.

Επιμελητήρια. Βλ. λ. **Ταμεία.**

Επιταγή Τραπεζική. Άδικημα άρθρου 79 νόμου 5960/1933 αρμοδιότης, άρθρον 1 ν.δ. 337/1969 σ. 1577.

Επιτροπαί. Συντάξεως Κώδικος Ναυτικής Εργασίας· σύστασις, ν.δ. 92/1969 σ. 193.—Ατομικής Ενεργείας· λογισμός δώρου Χριστουγέννων 1968 επιστημονικού και τεχνικού προσωπικού, ό.ά. 152226/1968 σ. 198.—Ατομικής Ενεργείας· κύρωσις Εσωτερικού Κανονισμού Εργασίας, ό.ά. 141580/1969 σ. 416.—Περί Ανωτάτου Συμβουλίου Εργασίας και λοιπών Συμβουλίων και Επιτροπών αρμοδιότητος Υπουργείου Εργασίας, ν.δ. 184/1969 σ. 680.— Συμβιβαστική διευθέτησις διενέξεως μεταξύ επιχειρήσεως και μισθωτών, μη φερούσης χαρακτήρα συλλογικής διαφοράς· Επιτροπή συνεργασίας, άρθρον 9 ν.δ. 186/1969 σ. 688.— Καταβολή αμοιβών εις μετέχοντας Συμβουλίων και Επιτροπών, ν.δ. 176/1968 σ. 736.— Καθορισμός αποζημιώσεως προέδρων, αντιπροέδρου, μελών, προϊσταμένου Γραμματείας, εισηγητών, γραμματέων και βοηθών αυτών, ό.ά. 113329/1969 σ. 944.— Καθορισμός αμοιβής μετεχόντων εις Συμβούλια και Επιτροπάς του Ι.Κ.Α., ό.ά. 174845/1969 σ. 1404.

Επίτροπος Διοικήσεως. Βλ. λ. **Διοίκησις - Διοικητικαί πράξεις.**

Επιχειρήσεις. Συγχράτησις Διοικητικών Συμβουλίων Δημοσίων Επιχειρήσεων, εμπορικών Εταιρειών κλπ., ν.δ. 45/1968 σ. 60. Βλ. και τα κατ' ιδίαν θέματα εις τας οικείας λέξεις.

Έργα. Απασχολούμενοι εις δημόσια, δημοτικά, κοινοτικά έργα και εποχικώς εκτελουμένας εργασίας· δώρον εορτών, ό.ά. 31990/1969 σ. 489, ό.ά. 111700/1969 σ. 1593.—Τροποποίησις ό.δ. περί επιβλέψεως λειτουργίας, χειρισμού και συντηρήσεως μηχανημάτων εκτελέσεως τεχνικών έργων, ως ετροποποιήθη και συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, ό.δ. 389/1969 σ. 939.

Εργατική Εστία. Παρακράτησις εκ του δώρου εορτών μελών οργανώσεων έναντι συνδρομών των και κατάθεσις εις Εργατικήν Εστίαν· κατανομή· αρμοδιότης επί διενέξεων· περίπτωσις απαλλαγής κλπ., άρθρ. 10 έπομ. ν.δ. 186/1969 σ. 685.

Εργατικού Δυναμικού Οργανισμός. Οργάνωσις και διοίκησις, ν.δ. 212/1969 σ. 871.

Ερυθρός Σταυρός - Εστιατόρια. Βλ. λ. **Συλλογικαί συμβάσεις.**

Εφαπλωματοποιοί - Εφαρμοσταί. Βλ. λ. **Συλλογικαί συμβάσεις.**

Εφημερίδες. Βλ. λ. **Συλλογικαί συμβάσεις. Ταμεία.**

Ζ

Ζαχαροπλαστεία. Βλ. λ. **Συλλογικαί συμβάσεις. Κυριακή.** Δώρον εορτών σερβιτόρων και βοηθών, ό.ά. 31990/1969 σ. 489, ό.ά. 111700/1969 σ. 1593.

Ζυθεστιατόρια - Ζυθοποιία. Βλ. λ. **Συλλογικαί συμβάσεις. Ταμεία.** Δώρον εορτών σερβιτόρων και βοηθών αυτών, ό.ά. 31990/1969 σ. 489, ό.ά. 111700/1969 σ. 1593.

Η

Ήθοποιοί. Βλ. λ. **Συλλογικαί συμβάσεις.**

Ηλεκτρικαί επιχειρήσεις. Βλ. λ. **Συλλογικαί συμβάσεις. Ταμεία.** Εφαρμογή επί Δ.Ε.Η. διατάξεων ά.ν. 17/1967 περί αναπτύξεως δρίου αποδοχών, ν.δ. 201/1969 σ. 871.

Ηλεκτρικών λαμπτήρων εργατοτεχνίται. Βλ. λ. **Συλλογικοί συμβάσεις.**

Ηλεκτρολόγοι Τροποποίησις και συμπλήρωσις βασιλικών διαταγμάτων, ρυθμιζόντων γενικώς την άσκησιν του επαγγέλματος ηλεκτρολόγου, ό.δ. 891/1969 σ. 195.

Ηλεκτροσυγκολληταί - Ηλεκτροτεχνίται. Βλ. λ. **Συλλογικοί συμβάσεις. Ταμεία.**

Ηλεκτροχημική Ελλάδος. Παράτασις διαιτητικής αποφάσεως εργατοτεχνιτών, ό.ά. 30251/1969 σ. 826.

Θ

Θέατρα. Βλ. και λ. **Συλλογικαί συμβάσεις.** Εξαίρεσις καλλιτεχνικού προσωπικού θεατρικών επιχειρήσεων των αριθμών της πρώτης παραγράφου άρθρου 4 του ν.δ. 169/1969 περί τακτοποιήσεως έκτακτων επαλλήλων κλπ., ν.δ. 238/1969 σ. 1007.—Περί προσλήψεως προσωπικού επί συμβάσει ιδιωτικού δικαίου παρά τω Κρατικώ Θεάτρω Βορείου Ελλάδος, ν.δ. 258/1969 σ. 1138.— Δώρον εορτών, ό.ά. 31990/1969 σ. 491, ό.ά. 111700/1969 σ. 1593.

Θερμασταί - Θυρωροί. Βλ. λ. **Συλλογικαί συμβάσεις.**

Ι

Ιατρικών μηχανημάτων τεχνίται. Όροι αμοιβής και εργασίας, ά.δ.δ. 17/1969 σ. 753.

Ιατροί. Αγροτικών Ιατρείων, Τηγιονομικών Σταθμών· μισθολόγιον, άρθρον 1 § 3β ν.δ. 78/1969 σ. 189.—Ι.Κ.Α.· αύξησις αποδοχών, ν.δ. 191/1969 σ. 736.— Όροι αμοιβής χειριστών

1969 σ. 959.

Διυλιστήρια. Προσθήκη διατάξεων εἰς ἄρθρ. 104 § 1 Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως Ι.Κ.Α., ὑ.ἀ. 137398/1969 σ. 480.

Διώρυγος Κορίνθου ρυμουλκά - Δρομοκαίτειον. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Δῶρον ἑορτῶν Δημοσίων ἐπαλλήλων καὶ ἐπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.' δῶρον Χριστουγέννων 1968, ὑ.ἀ. 284206/1968 σ. 60.—...Πάσχα 1969, ὑ.ἀ. 55166/1969 σ. 559.— Εἰς συνταξιούχους Ν.Π. Δ.Δ.' παροχὴ βοηθήματος Χριστουγέννων 1968, ὑ.ἀ. 284846/1968 σ. 65.— Εἰς συνταξιούχους καὶ βοηθηματοίχους Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ὁμοιοδιότητος Ὑπουργείου Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν δῶρον Πάσχα 1969, ὑ.ἀ. 20/1969 σ. 431.—...Δῶρον Χρ. στουγέννων 1969, ὑ.ἀ. 16/1969 σ. 1589.— Προσαυξήσεις ναυτικῶν δικαιουμένων ἐκτάκτου οἰκονομικῆς παροχῆς Χριστουγέννων 1968, Πάσχα 1969, ὑ.ἀ. 110597/1968 σ. 116, ὑ.ἀ. 70544/1969 σ. 602.— Προσαρμογὴ αὐξήσεως κατὰ τρεῖς δωρεὰς δικαιώματος ἐκκαθίσεως μετὰ μετοχῆ ἢ ἄνευ ἐπιβατηγῶν αὐτοκινήτων Α.Χ., ὑ.ἀ. 192096/1968 σ. 117 .— Συμπλήρωσις ὑ.ἀ. 146910/1968 περὶ χορηγήσεως δώρου Χριστουγέννων 1968 εἰς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένους, ὑ.ἀ. 152226/1968 σ. 198. — Τρόπος πληρωμῆς δώρου δ' ἑορτῆς Χριστουγέννων προσωπικοῦ ἐκ τοῦ καταργηθέντος Κ.Μ.Α.Ε., ὑ.ἀ. 124580/1968 σ. 201.— Εἰς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένους μαθητούς' δῶρον Πάσχα 1969, ὑ.ἀ. 31930/1969 σ. 489, 539.—...δῶρον Χριστουγέννων 1969, ὑ.ἀ. 111700/1969 σ. 1593.— Εἰδικὰς διατάξεις, περιλαμβανομένας εἰς συλλογικὰς συμβάσεις, διαιτητικὰς ἀποφάσεις κλπ., βλ. εἰς σελ. 71, 126, 142, 276, 348, 350, 358, 471, 488, 607, 692, 694, 742, 1141, 1535.

Ε

Ἐδωδιμοπωλεῖα. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Ἐθνικὴ Ἀντίστασις. Βλ. λ. **Ἀντίστασις Ἐθνική.**

Εἰσφοραί. Βλ. λ. **Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα.** Καταβολὴ εἰς δόσεις τῶν πρὸς τοὺς Ὀργανισμοὺς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως καθυστερουμένων εἰσφορῶν, ν.δ. 247/1969 σ. 1007.— Ἀδίκημα καθυστερούντων καταβολὴν ἢ ἀπόδοσιν' ἁρμοδιότης, ν.δ. 537/1969 σ. 1577.—Εἰδικὰς διατάξεις βλ. εἰς σελ. 126, 276, 340, 350, 358, 396, 429, 472.

Ἐκδοροσφαγεῖς. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Ἔκτακτοι ὑπάλληλοι. Βλ. λ. **Ὑπάλληλοι δημόσιοι.**

Ἐκχώρησις. Ἀστικὴ προστασία παροχῶν κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως' ἀκατάσχετον, ἀνεκχώρητον' ἔξαιρεσις, ν.δ. 91/1969 σ. 192.— Κατὰ Κώδικα Δημοσίου Λογιστικοῦ ἀπαιτήσεως κατὰ Δημοσίων' διατυπώσεις, ἄρθρον 97 ν.δ. 321/1969 σ. 1445.

Ἐλασματουργοί - Ἐλαστικοῦ ἐργατοτεχνῖται. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Ἐμπορίας τροφίμων καταστήματα. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις** (Ἐδωδιμοπωλείων κλπ.), **Ταμεῖα, Ὧραι ἐργασίας.**

Ἐμπορικὰ καταστήματα. Βλ. λ. **Κυριακή, Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα, Ὧραι ἐργασίας.**

Ἔμποροι. Βλ. λ. **Ταμεῖα.**

Ἔξοδα παραστάσεως. Ὑπουργῶν, ν.δ. 174/1969 σ. 737.

Ἐξοχικὰ κέντρα. Προσαύξησις ποσοστῶν φιδοφήματος σερβατόρων, ἀγορ. διάτ. 247184/1968 σ. 137.—Χαρακτηρισμὸς κέντρων ὡς ἐξοχικῶν, ὑ.ἀ. 102601/1969 σ. 284

Ἑορταί Βλ. καὶ λ. **Δῶρον ἑορτῶν, Κυριακή.** Καθορισμὸς 1ης Μαΐου 1969 ὡς ἡμέρας ὑποχρεωτικῆς ἀργίας, ὑ.ἀ. 32275/1969 σ. 552.— Καθιέρωσις ἑορτῆς Ἁγίας Παρασκευῆς (26/7) ὡς ὁλοκληρωτικῆς ἀργίας διὰ τὰ καταστήματα ἀστικῶν καὶ φρουτοπτικῶν εἰδῶν πόλεως Θεσσαλονίκης, ὑ.ἀ. 63155/1969 σ. 1048.— Εἰδικὰς διατάξεις βλ. εἰς σελ. 276, 692, 694, 885, 895, 941, 1213, 1265, 1538.

Ἐπαγγέλματα. Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις ἀποφάσεως Ὑπουργείου Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν περὶ ἀπαγορεύσεως ἐπαγγέλματος εἰς γυναῖκας, ὑ.ἀ. ΦΓ1α/2834/1969 σ. 352.

Ἐπαγγελματίαι - Βιοτέχναι. Βλ. λ. **Ταμεῖα.**

Ἐπαργυρωταί Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Ἐπενδύσεις δημόσιαι Ἄρθρον 7 ν.δ. 321/1969 περὶ Δημοσίου Λογιστικοῦ σ. 1446.

Ἐπιδόματα. Ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν δυνοποιίας ἐν τῇ Ἀνθρακιᾷ' ἑρμηνεία διατιμητικῆς ἀποφάσεως, ἀ.δ.δ. 18/1968 σ. 353.— Ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ Κτηματολογικῆς Σχολῆς Θεσσαλονίκης, ἀ.δ.δ. 17/1968 σ. 423.—Ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας μονοτυπῶν' κήρυξις ἐκτελεστῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὑ.ἀ. 44404/1969 σ. 821.—Ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας κεραμοπλινθοποιῶν' κήρυξις ἐκτελεστῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὑ.ἀ. 50854 σ. 825.—Ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς εἰδικότητας ἐργατοτεχνιτῶν καπνοβιομηχανίας, ὑ.ἀ. 57317/1969 σ. 1471.— Στολῆς στρατιωτικῶν καὶ ἐξόδων παραστάσεως Ὑπουργῶν, ν.δ. 174/1969 σ. 737.—Ἀεροθεραπείας εἰς φυματικοὺς ἠσφαλισμένους καὶ συνταξιούχους τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τῶν λοιπῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν, ὁμοιοδιότητος Ὑπουργείου Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν, ὑ.ἀ. 768/1969 σ. 942.—Γάμου ἐργατοτεχνιτῶν Ἄρδην Βόλου καὶ Νέας Ἰωνίας Βόλου' ἑρμηνεία διατιμητικῆς ἀποφάσεως, ἀ.δ.δ. 1/1969 σ. 951.—Οἰκογενειακά' Διεθνῆς Σύμβασις σ. 1068.—Κατάστασις, ἐμφαίνουσα τὰς κατηγορίας μισθωτῶν, δικαιουμένων παρ' ἐργοδοτῶν ἐπιδόματος συζύγου, γάμου, οἰκογενειακῶν βαρῶν ἢ τέκνων, Ἐγκ. σ. 1272.— Διαχειριστικῶν λαθῶν προσωπικοῦ Γραφείων Κ.Τ.Ε.Α.' ἑρμηνεία δοον διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἀ.δ.δ. 32/1969 σ. 951.—Εἰδικὰς διατάξεις, περιλαμβανομένας εἰς συλλογικὰς συμβάσεις, διαιτητικὰς ἀποφάσεις κλπ. βλ. δ' Ἐπιδόματα: Ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, σελ. 71, 121, 123, 129, 131, 132, 199, 275, 351, 355, 356, 422, 479, 481, 558, 609, 612, 621, 695, 743,

οργοκτηνοτροφικών επιχειρήσεων, δ.ά. 31930/1969 σ. 489, δ.ά. 111700/1969 σ. 1593.

Κυβερνητικός Επίτροπος. Παρά τῷ Ὀργανισμῷ Ἀπασχολήσεως Ἐργατικοῦ Δυναμικοῦ, ν.δ. 212/1969 σ. 871.

Κυριακή. Καθιέρωσις ἐκ περιτροπῆς Κυριακῆς ἀργίας εἰς πρατήρια ὑγρῶν καυσίμων Δήμου Ἡρακλείας Σερρῶν, δ.ά. 65824/1969 σ. 1307. —Ἐξαίρεσις τῆς ἐκ περιτροπῆς Κυριακῆς ἀργίας τῶν περὶ τὴν πλατεῖαν Ἁγίου Παύλου Ἄργους κειμένων καφεζαχαροπλαστείων, δ.ά. 88302/1969 σ. 1598.—Εἰδικαὶ διατάξεις, περιλαμβανομένης εἰς συλλογικὰς συμβάσεις, διατηρητικὰς ἀποφάσεως κλπ., βλ. εἰς σελ. 125, 348, 354, 357, 692, 694, 745, 829, 885, 895, 941, 1213, 1265, 1341.

Κῶδιξ Ναυτικῆς Ἐργασίας. Σύστασις Ἐπιτροπῆς συντάξεως, ν.δ. 92/1969 σ. 193.

Λ

Λαϊκῆς τέχνης καταστήματα. Περιοχῆς Ἀθηνῶν ἀπογευματινὴ ὥρα λειτουργίας, δ.ά. 98265/1969 σ. 1587.

Λατομεῖα - Λαχαναγοραί - Λευκοσιδηρουργοί - Λιγνιτωρυχεῖα - Λιθογραφεῖα. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Λιμενεργάται. Βλ. λ. **Ταμεῖα.**

Λιμενικοί. Προσμέτρησις εἰς πολιτικὴν ὑπηρεσίαν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. τῆς προϋπηρεσίας εἰς τὸ Λιμενικὸν Σῶμα κλπ., ν.δ. 82/1969 σ. 192.— Ὑπηρετοῦντες ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ· δῶρον ἑορτῶν, δ.ά. 284206/1968 σ. 61, δ.ά. 55106/1969 σ. 539.— Αὔξησις μισθοῦ, ἄρθρον 1 ν.δ. 78/1969 σ. 189.

Λιπασμάτων Ἑταιρεία. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Λογιαταί. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Λογιστικὸν Δημόσιον. Κῶδιξ περὶ Δημοσίου Λογιστικοῦ, ν.δ. 321/1969 σ. 1445.

Μ

Μακαρονοτεχνῖται Μαρμαροτεχνῖται. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Μεταλλεῖα. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Μετοχικὸν Ταμεῖον. Βλ. λ. **Ταμεῖα.**

Μηχανήματα - Μηχανικοί - Μηχανοδηγοί. Βλ. καὶ λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.** Τροποποίησις τοῦ ἀπὸ 4/5.10.1951 δ.δ. «περὶ ἐπιβλήψεως τῆς λειτουργίας, χειρισμοῦ καὶ συντηρήσεως μηχανημάτων ἐκτελέσεως τεχνικῶν ἔργων», ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, δ.δ. 389/1969 σ. 339.— Ἔγκρισις πινάκων ἀναπροσαρμογῆς ἡμερομισθίων πλοίων μηχανημάτων τοῦ Ε.Τ.Μ.Α.Ε., δ.ά. 17287/1969 σ. 940.—Παραχωρήσεις πρὸς Νομαρχιακὰ Ταμεῖα μηχανημάτων τεχνικοῦ ἐξοπλισμοῦ Δήμων καὶ Κοινοτήτων καὶ ἄλλαι τινὲς διατάξεις ἐπὶ ἀπαιτήσεως προσωπικοῦ τοῦ καταργηθέντος Κ.Ο.Μ.Α.Ε., ν.δ. 328/1969 σ. 1463.—Ἔννοια ὅρου «ἐφαρμοστὴ καὶ μηχανοτεχνῖται σιδηροδομηχανίας», π.δ.δ. 2/1968 σ. 433.

Μηχανότραται. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Μικροβιολογίας ἐργαστήρια. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Μισθός. Βλ. λ. **Ἀποδοχαί, Συλλογικαὶ συμβάσεις, Νομικὰ Πρόσωπα, Ὑπάλληλοι δημόσιοι.**

Μονοπωλίου Ἑταιρεία - Μοντοῦπαι - Μουσικοί - Μπαταριῶν ἐργοστοτεχνῖται - Μωσαϊκῶν πλακῶν ἐργατοτεχνῖται. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Ν

Ναύσταθμος. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις** (Δημοσίου).

Ναυτικὴ ἐργασία. Σύστασις Ἐπιτροπῆς συντάξεως Κώδικος Ναυτικῆς Ἐργασίας, ν.δ. 92/1969 σ. 193.

Ναυτικοί. Βλ. καὶ λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα.** Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις δ.δ. 85/1962 περὶ προστασίας κατὰ τῆς ἀσθενείας ναυτικῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν, δ.δ. 837/1968 σ. 105.—Προσώντια ναυτικῶν, δικαιουμένων ἐκτάκτου οἰκονομικῆς παροχῆς ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς, δ.ά. 110597/1968 σ. 116, δ.ά. 70544/1969 σ. 602.

Ναυτικοὶ πράκτορες. Βλ. λ. **Ταμεῖα.**

Ναυτικὸν Ἀπομαχικὸν Ταμεῖον. Βλ. λ. **Ταμεῖα.**

Ναυτικὸν Βασιλικόν. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις** (Δημοσίου).

Νεκροκομισταί. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Νομαρχίαι - Νομαρχιακὰ Ταμεῖα. Σύστασις Ὑπηρεσιῶν Ἐξυπηρετήσεως καὶ Ἐρεύνης Παραπόνων Πολιτῶν, ν.δ. 319/1969 σ. 1400.— Παραχωρήσεις πρὸς Νομαρχιακὰ Ταμεῖα μηχανημάτων τεχνικοῦ ἐξοπλισμοῦ Δήμων καὶ Κοινοτήτων κλπ., ν.δ. 328/1969 σ. 1463.

Νομικὰ Πρόσωπα. Συνταξιοδότησις διωρισμένων ὡς μετακλητῶν μονίμων ὑπαλλήλων τοῦ Δημοσίου καὶ Ν.Π.Δ.Δ., ν.δ. 17/1968 σ. 55. —Συγκρότησις Διοικητικῶν Συμβουλίων, ν.δ. 45/1968 σ. 60.—Αὔξησις μισθοῦ δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., ν.δ. 78/1969 σ. 189.—Προσμέτρησις εἰς πολιτικὴν ὑπηρεσίαν ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. προϋπηρεσίας των εἰς Ἐνόπλους Δυνάμεις, Βασιλικὴν Χωροφυλακὴν καὶ τὸ Λιμενικὸν Σῶμα, ν.δ. 82/1969 σ. 192.— Τακτοποίησις ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ Ν.Π.Δ.Δ., ν.δ. 169/1969 σ. 596.—Τροποποίησις ν.δ. 169/1969 περὶ τακτοποιήσεως ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ Ν.Π.Δ.Δ., ν.δ. 238/1969 σ. 1007.—Παράτασις προθεσμίας τακτοποιήσεως ἐκτάκτων ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. κλπ., ἀπόφ. Προθεσμιοφύλακος Α΄δ/1 - 6/131/1969 σ. 1468.—Αὐτοδικαία ἐπανωρία τῶν δυνάμει Θ/1967 καὶ Ι/1967 Συντακτικῶν Πράξεων ἀπολυθέντων κατωτέρων ὑπαλλήλων, ν.δ. 190/1969 σ. 735.—Ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 283/1968 καὶ ἐπὶ τῶν Ὀργανισμῶν καὶ Ἰδρυμάτων ν.δ. 3/1968, δ.δ. 290/1969 σ. 939.—Συμπλήρωσις κειμένων διατάξεων περὶ προσόντων προαγωγῆς δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., ν.δ. 240/1969 σ. 1078.—Προσμέτρησις προ-

και ἡμιαναιτῶν ἀκτινολογικῶν ἐργαστηρίων, ἀ.δ.δ. 26/1968 σ. 485.—Δώρων ἑορτῶν ἰατρῶν λαμένων, ἀπολυμένων, ὑ.ἀ. 31990/1969 σ. 489, ὑ.ἀ. 111700/1969 σ. 1593.

Ἰδιωτικαὶ ἐπιχειρήσεις. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις** (Γραφείων).

Ἱδρύματα. Ἐφαρμογὴ διατάξεων ἀ.ν. 283/1968 καὶ ἐπὶ τῶν Ὀργανισμῶν καὶ Ἱδρυμάτων ν.δ. 3/1968, ἀ.δ. 290/1969 σ. 939.

Ἰνστιτοῦτα αἰσθητικῆς. Καθορισμὸς ὡρῶν λειτουργίας, ὑ.ἀ. 81110/1969 σ. 1206.

Κ

Καθαριότητος ἐργάται - Καθαριστήρια. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις** (Δήμων, Βαφείων κλπ.).

Καλλιτέχναι. Βλ. λ. **Θέατρα, Συλλογικαὶ συμβάσεις** (Θεάτρων).

Κανονισμοί. Βλ. καὶ λ. **Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίστεις. Ταμεῖα.** Ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν εἰς τὰς ἀποθήκας ἀκατεργάστων δερμάτων ἐργαζομένων, ἀ.δ. 796/1968 σ. 108.—Ὅρων ἐργασίας ἐν ἀρτοποιείαις· προσθήκη, ὑ.ἀ. 146023/1968 σ. 111.— Ἐσωτερικὸς Ἐργασίας Ἑλληνικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀτομικῆς Ἐνεργείας· κύρωσις, ὑ.ἀ. 111580/1969 σ. 416.

Καπνεργάται - Καπνοβιομηχανίαι. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Καπνοῦ Ὀργανισμός. Βλ. λ. **Ὀργανισμοί, Ταμεῖα.**

Καταγγελία. Ἀναγκαστικῆς σχέσεως ἐργασίας πολεμιστῶν· προϋποθέσεις κλπ., ἄρθρα 4 ἐπ. ν.δ. 61/1968 σ. 57.—Συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ Δημοσίου ἢ Ν.Π.Δ.Δ.· ἀποζημίωσις κλπ., ἄρθρον 12 ν.δ. 169/1969 σ. 596.—Συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ μισθωτοῦ λόγῳ συμμετοχῆς εἰς παρανόμων ἀπεργίαν κλπ., ἄρθρον 5 ν.δ. 185/1969 σ. 680.—Καθορισμὸς ποσοστοῦ, προβλεπομένου ὑπὸ ἄρθρου 2 ἀ.ν. 99/1967 περὶ ἐλέγχου ὁμαδικῶν ἀπολύσεων, ὑ.ἀ. 7812/1969 σ. 287, ὑ.ἀ. 59881/1969 σ. 940.

Καταστήματα. Βλ. τὰς οἰκείας δι' ἕκαστον θέμα λέξεις, ἤτοι **Ἑορταί, Κυριακή, Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ὧραι ἐργασίας κλπ.**

Κατάσχεσις. Ἀστικὴ προστασία παροχῶν κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως· ἀκατάσχετον, ἀνεκχώρητον· ἐξαιρέσεις, ν.δ. 91/1969 σ. 192.—Κατὰ Κώδικα Δημοσίου Λογιστικοῦ, ἄρθρον 97 ν.δ. 321/1969 σ. 1445.

Κατοικία. Θέσις εἰς ἐφαρμογὴν ἄρθρου Συντάγματος 13 § 1 περὶ ἀσύλου κατοικίας κλπ., σ.π. Β' σ. 596.

Καφεζαχαροπλαστεῖα - Καφεκοπτεῖα - Καφενεῖα. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Κέντρα διασκεδάσεως. Ὅρια ἡμερῶν καὶ ἐργασίας μουσικῶν καὶ καλλιτεχνῶν ἄσματος, ἀ.δ.δ. 37/1969 σ. 757.—Δώρων ἑορτῶν μουσικῶν, σερβιτόρων, ὑ.ἀ. 31990/1969 σ. 489, ὑ.ἀ. 111700/1969 σ. 1593.

Κέντρον Βιομηχανικῆς Ἀναπτύξεως. Ἵδρυσις, ν.δ. 332/1969 σ. 1465.

Κεραμεικός. Κύρωσις ἀποφάσεως 327/20.12.1967 Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Οἰκονομικῆς Πολιτικῆς· ρύθμισις ἐξοφλήσεως ὀφειλῶν πρὸς Δημόσιον κλπ., ἄρθρον 9 ν.δ. 247/1969 σ. 1007.

Κεραμοπλινθοποιοί - Κηπουροί. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Κινηματογράφοι. Βλ. καὶ λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.** Δώρων ἑορτῶν ταξιθετῶν, ὑ.ἀ. 31990/1969 σ. 489, ὑ.ἀ. 111700/1969 σ. 1593.

Κλητῆρες δικαστικοί. Τέλη ἐπὶ ἐγγράφων, συνταασομένων ὑπὸ δικαστικῶν κλητήρων, ν.δ. 199/1969 σ. 809.

Κλινικαὶ - Κλωστοϋφαντουργοί. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις. Προσθήκη διατάξεων εἰς Κανονισμὸν ἀσφαλίσεως, ὑ.ἀ. 137398/1968 σ. 138, 480.—Τρόπος μεταφορᾶς καὶ κατανομῆς τῶν ὑπὸ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀναγνωρισθέντων ὡς ὁμοτίμων πρὸς τὰ Δημόσια Σχολείων καταβληθεισῶν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν ἠσφαλισμένων Κλάδου Συντάξεως, ἀ.δ. 174/1969 σ. 468. —Δώρων ἑορτῶν εἰς συνταξιούχους καὶ βοηθηματοῦχους, ὑ.ἀ. 20/οἰκ. 1712/1969 σ. 484.— Αὔξησις ἀποδοχῶν ἰατρῶν Ι.Κ.Α., ν.δ. 191/1969 σ. 736.—Χορήγησις ἐπιδόματος ἀερόθερμοπλασίας εἰς τοὺς φυματικοὺς ἠσφαλισμένους καὶ συνταξιούχους τοῦ Ι.Κ.Α. κλπ., ὑ.ἀ. 768/1969 σ. 942.— Καταβολὴ εἰς δόσεις τῶν πρὸς τοὺς Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καθυστερουμένων εἰσφορῶν, ν.δ. 247/1969 σ. 1007.—Μείωσις ἐργοδοτικῶν εἰσφορῶν, καταβαλλομένων ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α., ἀναλογούντων ἐπὶ μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, διαπανωμένων διὰ τὴν παραγωγὴν χειροκτίων, ἐξαγομένων εἰς ἀλλοδαπήν, ἀ.δ. 504/1969 σ. 1079.— Μείωσις καταβαλλομένης εἰς Ι.Κ.Α. εἰσφορᾶς ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου ὑπὸ τοῦ Περιφερειακοῦ Γραφείου Ἐθνικοῦ Ὀργανισμοῦ Καπνοῦ (Ἐποχιτιστήματος Κομοτηνῆς), ὑ.ἀ. 635/1969 σ. 1402.— Καθορισμὸς ἀμοιβῆς μετεχόντων εἰς Συμβούλια καὶ Ἐπιτροπὰς Ι.Κ.Α., ὑ.ἀ. 174845/1969 σ. 1404.—Ἀστικὴ προστασία παροχῶν κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως· ἀκατάσχετον, ἀνεκχώρητον, ἐξαιρέσεις, ν.δ. 91/1969 σ. 192.— Κύρωσις διεθνῶν συμβάσεων περὶ κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως, ν.δ. 156/1969 σ. 802, ν.δ. 162/1969 σ. 804, ν.δ. 163/1969 σ. 1068.

Κοινωνικὸν πρόγραμμα. Συμμετοχὴ τοῦ οἰκονομικῶς ἐνεργοῦ πληθυσμοῦ εἰς διαμόρφωσιν οἰκονομικοῦ καὶ κοινωνικοῦ προγράμματος χώρας, ν.δ. 136/1969 σ. 467.

Κονσερβοποιία - Κόπται ἐνδυμάτων. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Κουρεῖα - Κομμωτήρια. Βλ. καὶ λ. **Ταμεῖα, Ὧραι ἐργασίας.** Δώρων ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 31990/1969 σ. 489, ὑ.ἀ. 111700/1969 σ. 1593.

Κρεοπωλεῖα - Κρυστάλλου ἐργατοτεχνῖται. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Κτηνιατρικὴ Σχολή. Θεσσαλονίκης· ἐπίδομα ἀνθηγιεινῆς ἐργασίας ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ, ἀ.δ.δ. 17/1968 σ. 423.

Κτηνοτροφικαὶ ἐργασίαι. Βλ. καὶ λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.** Δώρων ἑορτῶν μισθωτῶν γε-

793/1968 σ. 106, ὁ.δ. 478/1969 σ. 1080.

Ὀργανώσεις. Ἐθνικῆς ἀντιστάσεως· ρύθμισις θεμάτων, ν.δ. 179/1969 σ. 669.— Σπογγαλιευτικαί· συμπλήρωσις καὶ τροποποίησις νομοθεσίας· ἀπεργία, ν.δ. 185/1969 σ. 680.—Γεωργικαὶ Συνεταιριστικαί. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.** — Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις νόμου 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας· ὀργανώσεις ἀντιπροσωπευτικαὶ κλπ., ν.δ. 186/1969 σ. 685.

Ὀρθοπεδικὰ εἴδη. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Π

Παντοπωλεῖα. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ὧραι ἐργασίας.**

Παραγραφή. Ἀξιώσεων τοῦ Δημοσίου, ἀναστολή, διακοπή, συνέπειαι· παραγραφὴ ἀξιώσεων κατὰ τοῦ Δημοσίου· ἔνωσις· ἀναστολὴ διακοπὴ· συνέπειαι, ἄρθρα 87 ἐπ. ν.δ. 321/1969 σ. 1459 ἐπ.

Παραπόνων Ὑπηρεσία. Σύστασις Ὑπηρεσιῶν Ἐξυπηρετήσεως καὶ Ἐρεύνης Παραπόνων Πολιτῶν, ν.δ. 319/1969 σ. 1400.

Παραστάσεως ἔξοδα Ὑπουργῶν, ν.δ. 174/1969 σ. 737.

Παροχαὶ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως Ἀστικὴ προστασία ἀκατάσχετον, ἀνεκχώρητον· ἐξαίρεσις, ν.δ. 91/1949 σ. 192.

Πετρελαιοειδῶν ἐπιχειρήσεις. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Πινάκια Ποινικῶν ὑποθέσεων προσδιοριζομένων πρὸς ἐκδίκασιν ἐν ἑκάστῃ δικαστικῇ Τριμελοῦς ἢ Μονομελοῦς Πλημμελειοδικείου, ν.δ. 337/1968 σ. 1577.

Πλαστικὰ εἴδη – Πλινθοποιοί Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Πλοῖα Βλ. λ. **Ναυτικοί, Συλλογικαὶ συμβάσεις.** Τροποποίησις ν.δ. 3737/1957 περὶ Ταμείου Προνοίας Κυβιστέρνων Πληρωμάτων Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ, ν.δ. 354/1969 σ. 1581.— Δώρων ἑορτῶν ὑφαλοχρωματιστῶν, ναυπηγοξυλουργῶν κλπ., ὁ.δ. 31930/1969 σ. 489, ὁ.δ. 111700/1969 σ. 1593.— Κύρωσις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἁπλῶν πληρωμάτων ποροθηλῶν ἐσωτερικοῦ μικρῶν ἀποστάσεων, ὁ.δ. Φ.Τ. 70351/1969 σ. 470.— Παράτασις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πληρωμάτων ποταμοπλοίων, ἑρωντων φορτίων ἐγγὺς ἀκτῶν, ὁ.δ. 51254/1969 σ. 822, ὁ.δ. 82417/1969 σ. 1265.— Ἔγκρισις πινάκων ἀναπροσαρμογῆς ἡμερομισθίων πλωτῶν μηχανημάτων τοῦ Ε.Τ.Μ.Α.Ε., ὁ.δ. 17287/1969 σ. 940.

Ποινικαὶ διατάξεις. Περὶ ἀτομικῆς εὐθύνης τοῦ δηλοῦντος ἢ βεβαιοῦντος, ν.δ. 105/1969 σ. 344.

Ποινικὴ Δικονομία. Τροποποίησις ἄρθρων 114 καὶ 374 Κώδικος Ποινικῆς Δικονομίας· δασικὰ ἀδικήματα· ἀγροτικὰ ἀδικήματα· ἀριθμὸς προσδιοριζομένων πρὸς ἐκδίκασιν ὑποθέσεων ἑνώσεων Τριμελοῦς καὶ Μονομελοῦς Πλημμελειοδικείου· κατάργησις ἄρθρου 350 Κώδικος Ποινικῆς Δικονομίας, ν.δ. 337/1969 σ. 1577.

Πολεμισταί. Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις κειμένης περὶ προστασίας πολεμιστῶν Νομοθεσίας, ν.δ. 61/1968 σ. 56.—Περὶ Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως, ν.δ. 179/1969 σ. 669.

Πολιτικὴ Δικονομία. Παράτασις τῆς κατ' ἄρθρον 1 τοῦ ν.δ. 5/1968 ἀναστολῆς, ν.δ. 292/1969 σ. 1256.— Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις τῆς περὶ τελῶν χαρτοσήμου νομοθεσίας, ν.δ. 199/1969 σ. 809.

Πολύτεκνοι. Τοποθέτησις εἰς ἐργασίαν μέσῳ Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας, ὁ.δ. 90211/1969 σ. 1404.

Ποτοποιία. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Πρακτορειακαὶ ἐπιχειρήσεις. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα.**

Πρατήρια. Βλ. καὶ λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.** Καθιέρωσις ἐκ περιτροπῆς Κυριακῆς ἀργίας εἰς τὰ πρατήρια ἐγχύτων καυσίμων Δήμου Ἡρακλείας Σερρῶν, ὁ.δ. 65824/1969 σ. 1207.

Προαγωγαί. Συμπλήρωσις κειμένων διατάξεων περὶ προσόντων προαγωγῆς δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., ν.δ. 240/1969 σ. 1078.

Πρόγραμμα. Συμμετοχὴ τοῦ οἰκονομικῶς ἐνεργοῦ πληθυσμοῦ εἰς διαμόρφωσιν οἰκονομικοῦ καὶ κοινωνικοῦ προγράμματος χώρας, ν.δ. 136/1969 σ. 467.

Προσημείωσις Παράτασις τῆς κατ' ἄρθρον 1 τοῦ ν.δ. 5/1968 ἀναστολῆς, ν.δ. 292/1969 σ. 1256.

Πρόσφυγες. Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις κειμένης περὶ προστασίας πολεμιστῶν νομοθεσίας· Ἕλληνες ἐξ Αἰγύπτου, Ρουμανίας, Τουρκίας, Β. Ἠπείρου, ν.δ. 61/1968 σ. 56.

Προσωπικὴ κράτησις. Παράτασις τῆς κατ' ἄρθρον 1 τοῦ ν.δ. 5/1968 ἀναστολῆς, ν.δ. 292/1969 σ. 1256.

Προϋπηρεσία. Προσμέτρησις εἰς πολιτικὴν ὑπηρεσίαν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. προϋπηρεσίας των εἰς Ἐνόπλους Δυνάμεις, Βασιλικὴν Χωροφυλακὴν καὶ τὸ Λιμενικὸν Σῶμα, ὁ.δ. 82/1969 σ. 192.— Ὑπολογισμὸς προϋπηρεσιῶν τινων ὡς συνταξίμων, ν.δ. 89/1969 σ. 191.— Προσμέτρησις προϋπηρεσίας δημοσίων πολιτικῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπαλλήλων Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων Ν.Π.Δ.Δ. διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς τριακονταπενταετοῦς πραγματικῆς ὑπηρεσίας, ν.δ. 252/1969 σ. 1079.— Εἰδικαὶ διατάξεις, περιλαμβανομένας εἰς συλλογικὰς συμβάσεις, διαιτητικὰς ἀποφάσεις κλπ., βλ. εἰς σελ. 69, 70, 116, 198, 203, 214, 274, 286, 343, 348, 352, 354, 357, 469, 479, 483, 552, 608, 609, 611, 615, 616, 618, 750, 755, 895, 939, 951, 953, 1082, 1087, 1146, 1209, 1262, 1263, 1264, 1470, 1592.

Προϋπολογισμός Περὶ Κώδικος Δημοσίου Λογιστικοῦ, ν.δ. 321/1969 σ. 1445.

Πρώτη Μαΐου Βλ. λ. **Ἑορταί.**

Πυρηνελαιουργία. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Ρ

Ραδιοφωνία. Βλ. καὶ λ. **Ταμεῖα.** Ἐπέκτασις ἀ-

πηρεσίας ὑπαλλήλων Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς τριακονταετοῦς πραγματικῆς ὑπηρεσίας, ν.δ. 252/1969 σ. 1079.— Τροποποίησις διατάξεων τινων τοῦ ὑ.δ. 762/1965 καὶ τοῦ Ἐπαλληλικοῦ Κώδικος, ν.δ. 350/1969 σ. 1578.—Καταβολὴ ἀμοιβῶν εἰς μετέχοντας Συμβουλίων καὶ Ἐπιτροπῶν, ν.δ. 176/1969 σ. 736. Βλ. καὶ λ. **Ἐπιτροπαί**.—Τροποποίησις ἀ.ν. 17/1967 περὶ ἀνωτάτου ὁρίου ἀποδοχῶν τῶν ἐν Ἑλλάδι δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ν.δ. 201/1969 σ. 871.—Ἐπίδομα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., ὑ.ἀ. 284206/1968 σ. 60, ὑ.ἀ. 55106/1969 σ. 539.—Βοήθημα εἰς ἀνιτιξιούχους Ν.Π.Δ.Δ. ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς, ὑ.ἀ. 284846/1968 σ. 65.—Δῶρον ἑορτῶν τῶν ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου διηγόρων, νομικῶν συμβούλων, ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ κλπ., ὑ.ἀ. 31990/1969 σ. 489, ὑ.ἀ. 111706/1969 σ. 1595.—Ἵδρυσις Κέντρου Βιομηχανικῆς Ἀναπτύξεως (Κ.Ε.Β.Α.), ν.δ. 332/1969 σ. 1465. —Ἐπίτροπος Διοικήσεως· τηρητέα διαδικασία πρὸς διακρίβωσιν παραπτωμάτων ὑπαλλήλων κλπ. Βλ. λ. **Διοίκησις**.

Νομιμοφροσύνη. Αὐτοδικαία ἐπαναφορὰ τῶν διατάξεων Θ/1967 καὶ Ι/1967 Συντακτικῶν Πράξεων ἀπολυθέντων κατοτέρων ὑπαλλήλων, ν.δ. 190/1969 σ. 735.

Νόμοι. Νομοθετήματα περιόδου Κατοχῆς· παράτασις προθεσμίας ἄρθρου 1 ΣΤ/1946 Ψηφίσματος, ὑ.ἀ. 189/1968 σ. 60.—Σύστασις Ἐπιτροπῆς συντάξεως Κώδικος Ναυτικῆς Ἐργασίας, ν.δ. 92/1969 σ. 193.

Νοσοκομεῖα - οι. Βλ. καὶ λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις**. Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις διατάξεων περὶ νοσοκομειακῆς κλπ. περιθάλψεως δημοσίων ὑπαλλήλων, ν.δ. 84/1969 σ. 191.—Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις διατάξεων περὶ τοῦ παρὰ τῷ Τ.Ε.Β.Ε. Λογαριασμοῦ Νοσοκομειακῆς Περιθάλψεως, ὑ.δ. 264/1969 σ. 879.— Περὶ ὑπολογισμοῦ προϋπηρεσιῶν τινων ὡς συνταξίμων, ν.δ. 89/1969 σ. 191.

Νυκτερινὴ ἐργασία. Εἰδικαὶ διατάξεις, περιλαμβανομένης εἰς συλλογικὰς συμβάσεις, διαιτητικὰς ἀποφάσεις κλπ., βλ. εἰς σελ. 348, 354, 357, 615, 692, 694, 745, 829, 1265.

Νυκτοφύλακες. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις** (Φυλάκων).

Ξ

Ξενοδοχεῖα - Ξενοδοχοϋπάλληλοι. Βλ. καὶ λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις**. Ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας μουσικῶν καὶ καλλιτεχνῶν ἄσματος, ἀπασχολουμένων εἰς ξενοδοχεῖα, τουριστικὰ κέντρα, ἑστιατόρια κλπ., ὑ.δ.δ. 37/1969 σ. 757. — Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως ξενοδοχοϋπαλλήλων, ὑ.ἀ. 45590/1969 σ. 743, διόρθωσις ἡμαρτημένων σ. 1215.

Ξυλουργικῶν ἐργασιῶν ἐργατοτεχνῖται. Βλ. λ. **Ταμεῖα**.

Ο

Ὁδηγοί. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις** (Ἀνελκυστήρων, Αὐτοκινήτων).

Ὁδοστάται. Ἐπέκτασις ἀσφαλίσεως ἀνεργίας εἰς ὁδοστάτας Νομοῦ Δωδεκανήσου, ὑ.ἀ. 58898/1969 σ. 1336.

Οἰκοδόμοι. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις**.

Οἰκονομικὸν πρόγραμμα. Συμμετοχὴ τοῦ οἰκονομικῶς ἐνεργοῦ πληθυσμοῦ εἰς τὴν διαμόρφωσιν οἰκονομικοῦ καὶ χωρικοῦ προγράμματος χώρας, ν.δ. 136/1969 σ. 467.

Οἰνοπνευματοποιεῖα - Οἰνοποιεῖα. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα**.

Ὁμαδικαὶ ἀπολύσεις. Βλ. λ. **Καταγγελία**.

Ὀξοποιΐα. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις**.

Ὀπτικῶν καταστήματα. Βλ. καὶ λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις**. Καθιέρωσις ἑορτῆς Ἁγίας Παρασκευῆς ὡς ὁλοημερησίου ἀργίας διὰ τὰ καταστήματα ὀπτικῶν καὶ φωτοπτικῶν εἰδῶν πόλεως Θεσσαλονίκης, ὑ.ἀ. 63155/1969 σ. 1018.

Ὀπωραγοραί. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις**.

Ὀργανισμοί. Βλ. καὶ λ. **Ἀνεργίας Ὀργανισμός, Νομικὰ Πρόσωπα, Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα**. Ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας προσωπικοῦ Ο.Α.Σ.Θ., ὑ.δ.δ. 11/1968 σ. 69.—Τρόπος πληρωμῆς ἀποδοχῶν διὰ μῆνα Δεκέμβριον 1968, ὡς καὶ δώρου Χριστουγέννων καὶ Νέου Ἔτους προσωπικοῦ, προερχομένου ἐκ τοῦ καταργηθέντος Κ.Ο.Μ.Δ.Ε., λοιπὰ διατάξεις, ὡς καὶ τρόπος βεβαιώσεως ἐσόδων τοῦ Ὀργανισμοῦ, ὑ.ἀ. 124580/1968 σ. 201.—Ὅροι ἀμοιβῆς τοῦ ἐκ τοῦ πρὸς Κ.Ο.Μ.Δ.Ε. προερχομένου πάσης φύσεως προσωπικοῦ, ὑ.δ.δ. 42/1969 σ. 954.—Ρύθμισις θέματος ἀπαιτήσεων προσωπικοῦ τοῦ καταργηθέντος Κ.Ο.Μ.Δ.Ε., ν.δ. 328/1969 σ. 1463.—Τροποποίησις Κανονισμοῦ Παροχῶν Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐθνικοῦ Ὀργανισμοῦ Καπνοῦ, ὑ.ἀ. 114013/1968 σ. 202.— Μείωσις καταβαλλομένης εἰς Ι.Κ.Α. εἰσφορᾶς ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου ὑπὸ τοῦ Περιφερειακοῦ Γραφείου Ἐθνικοῦ Ὀργανισμοῦ Καπνοῦ (Ἀποκαταστήματος Κομοτηνῆς), ὑ.ἀ. 635/1969 σ. 1402.— Ἔγκρισις Καταστατικοῦ Ἑνιαίου Δημοσιογραφικοῦ Ὀργανισμοῦ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ Περιθάλψεως (Ε.Α.Ο.Ε.Α.Π.), ὑ.ἀ. 58120/1968 σ. 346.—Τροποποίησις ἀ.ν. 218/1967 συστάσεως τοῦ ἄνω Ἑνιαίου Δημοσιογραφικοῦ Ὀργανισμοῦ, ν.δ. 285/1969 σ. 1256.— Ὀργάνωσις καὶ διοίκησις Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως Ἐργατικοῦ Δυναμικοῦ, ν.δ. 212/1969 σ. 871.—Ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 283/1968 καὶ ἐπὶ τῶν Ὀργανισμῶν καὶ Ἱδρυμάτων ν.δ. 3/1968, ὑ.δ. 290/1969 σ. 939. —Ἀποζημιώσεις μελῶν Συμβουλίων καὶ Ἐπιτροπῶν. Βλ. λ. **Ἐπιτροπαί**.—Πρόσληψις ὑπὸ Ε.Ο.Τ. ὑπαλλήλων ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου, ν.δ. 298/1969 σ. 1350.— Ἀντικατάστασις τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 75 τοῦ νόμου 1811/1951 περὶ Κώδικος καταστάσεως δημοσίων διοικητικῶν ὑπαλλήλων· ἀποδοχὴ θέσεως εἰς Διεθνῆ Ὀργανισμόν, ν.δ. 327/1969 σ. 1468.— Πρόσληψις προσωπικοῦ Ο.Α.Π. ἐπὶ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου, ν.δ. 353/1969 σ. 1579. — Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις διατάξεων ὑ.δ. περὶ συστάσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ Προνοίας Ὑπαλλήλων Ο.Α.Π. Κλάδου Ἀσφαλείας, ὑ.δ.

ως περί ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας, ὁ.δ. 2997/1969 σ. 283.— Διαιτητικὴ ἀπόφασις περὶ ὅρων ἀμοιβῆς, Α.Δ.Δ. 14/1968 σ. 422.

Ἀσβεστοποιείων κλπ. Κήρυξις ἐκτελεστὴς διαιτητικῆς ἀποφάσεως χειριστῶν ἐκσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν καὶ ἑρπυστικῶν μηχανημάτων, ἀπασχολουμένων εἰς ἀσβεστοποιεῖα κλπ., ὁ.δ. 147947/1968 σ. 117.— Παράτασις διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐργατοτεχνιτῶν λατομείων, ἀσβεστοποιείων περιοχῆς Νομοῦ Πειραιῶς, ὁ.δ. 145397/1969 σ. 140.— Ὁμοίως Νομοῦ Ἀττικῆς, ὁ.δ. 2998/1969 σ. 283, ὁ.δ. 36143/1969 σ. 738.—Κήρυξις ἐκτελεστὴς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐργατοτεχνιτῶν λατομείων καὶ ἀσβεστοποιείων Νομοῦ Πειραιῶς, ὁ.δ. 32968/1969 σ. 740.—Ὁμοίως περιφερείας Μεγάρων, ὁ.δ. 58399/1969 σ. 887.—Ὁμοίως περιοχῆς Ἐλευσῖνος, ὁ.δ. 58398/1969 σ. 888.

Ἀσυρμάτου κ.λ.π. Ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας χειριστῶν ἀσυρμάτων καὶ τηλετυπιστῶν, Α.Δ.Δ. 16/1969 σ. 892.

Ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων. Ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας προσωπικοῦ, σ.σ.ε. σ. 1270.

Ἀτμοπλοϊκῶν ἐπιχειρήσεων. Βλ. κατωτέρω Πλοίων.

Αὐτοκινήτων. Ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας προσωπικοῦ Ο.Α.Σ.Θ., Α.Δ.Δ. 11/1968 σ. 69.— Παράτασις διαιτητικῆς ἀποφάσεως προσωπικοῦ Γραφείων ἀστικῶν Κ.Τ.Ε.Α. Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, ὁ.δ. 152730/1968 σ. 210. —Ὁμοίως ὑπαλλήλικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ Γραφείων ἀστικῶν Κ.Τ.Ε.Α. (πλὴν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Ο.Α.Σ.Θ.) καὶ ὑπεραστικῶν Κ.Τ.Ε.Α., ὁ.δ. 148461/1968 σ. 211, ὁ.δ. 25716/1969 σ. 484.—Ὁμοίως φορτοεκφορτωτῶν ὑπεραστικῶν λεωφορείων καὶ φορτηγῶν αὐτοκινήτων, ὁ.δ. 54762/1969 σ. 605, ὁ.δ. 63263/1969 σ. 1016, ὁ.δ. 90806/1969 σ. 1339.—Ὁμοίως ὁδηγῶν τουριστικῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων (πούλμαν) περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, ὁ.δ. 45614/1969 σ. 946, ὁ.δ. 80511/1969 σ. 1208.—Ὁμοίως προσωπικοῦ κινήσεως λεωφορείων ἀστικοῦ Κ.Τ.Ε.Α. Πατρῶν, ὁ.δ. 36147/1969 σ. 738, ὁ.δ. 66602/1969 σ. 1017.—Κήρυξις ἐκτελεστὴς διαιτητικῆς ἀποφάσεως προσωπικοῦ κινήσεως λεωφορείων Ἀστικοῦ Κ.Τ.Ε.Α. Πατρῶν, ὁ.δ. 8557/1969 σ. 1264.—Ὁμοίως προσωπικοῦ κινήσεως ἀστικῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων (συμπεριλαμβανομένων καὶ τοιούτων Α.Ε. «ΑΣΠΙΑ»), ὁ.δ. 11973/1969 σ. 347.—Ὁμοίως ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων πάσης φύσεως ἁπάσης χώρας, ὁ.δ. 52265/1969 σ. 883.—Δημοσίευσις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπαλλήλικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως Γραφείων Κ.Τ.Ε.Α. Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, ὁ.δ. 31143/1969 σ. 617.— Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως προσωπικοῦ κινήσεως ἀστικῶν ἰδιωτικῶν λεωφορείων ἁπάσης χώρας, πλὴν Ἀθηνῶν Πειραιῶς - Θεσσαλονίκης καὶ Πατρῶν, ὁ.δ. 40522/1969 σ. 691.—Ὁμοίως προσωπικοῦ κινήσεως ὑπεραστικῶν λεωφορείων ἁπάσης χώρας, ὁ.δ. 42693/1969 σ. 693.—Ἑρμηνεία ὅρου περὶ ἐπιδόματος διαχειριστικῶν λαθῶν τῆς ὑπ' ἀριθ. 13/1967 ἀποφάσεως τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων Κ.Τ.Ε.Α. ἁπάσης τῆς χώρας, ὁ.δ.δ. 32/1969 σ. 951.—Ὅροι ἀμοιβῆς προσωπικοῦ διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως τῶν Ε.Κ.Τ.Ε.Α. Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, Κ.Τ.Ε.Τ.Α. (ὑπεραστικῶν) καὶ Κ.Τ.Ε.Α. (ἀστικῶν) λεωφορείων, ὁ.δ.δ. 5/1969 σ. 1086.

Βαρελοποιῶν. Ὅροι ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς βαρελοποιῶν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Περιχώρων, Ἐλευσῖνος καὶ Μεγάρων, σ.σ.ε. σ. 955.

Βαφείων κλπ. Δημοσίευσις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν βαφείων - τινοβαφείων - καθαριστηρίων κλπ. Θεσσαλονίκης, ὁ.δ. 152850/1968 σ. 135.—Κήρυξις ταύτης ἐποχρεωτικῆς, ὁ.δ. 78675/1969 σ. 1334. —Παράτασις διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ βαφείων, καθαριστηρίων, σιδηροστηρίων, πλυντηρίων, τινοβαφτείων, ψυγειοστηρίων κλπ. ἁπάσης χώρας, ὁ.δ. 17309/1969 σ. 485, ὁ.δ. 53411/1969 σ. 882, ὁ.δ. 82243/1969 σ. 1259.

Βενζίνης πρατηρίων. Παράτασις διαιτητικῆς ἀποφάσεως μισθωτῶν χωρὶς καὶ πρατηρίων βενζίνης Α.Π.Π., ὁ.δ. 55602/1969 σ. 947, ὁ.δ. 84447/1969 σ. 1266.

Βιβλιοδετῶν. Κήρυξις ἐκτελεστὴς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐργατοτεχνιτῶν βιβλιοδετῶν Α.Π.Π., ὁ.δ. 32050/1969 σ. 749.

Βιομηχανιῶν, Βιοτεχνιῶν. Παράτασις διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδομῶν, ἐργαζομένων εἰς βιομηχανίας, βιοτεχνίας καὶ συναφῆ ἐπαγγέλματα, ὁ.δ. 531/1969 σ. 345, ὁ.δ. 34760/1969 σ. 615.

Βιοχημείας - Μικροβιολογίας. Παράτασις διαιτητικῆς ἀποφάσεως τεχνιτῶν παρασκευαστῶν, ἐργαζομένων εἰς ἐπιστημονικὰ ἐργαστήρια βιοχημείας, μικροβιολογίας κλπ. Ἀθηνῶν - Περιχώρων, ὁ.δ. 17310/1969 σ. 484, ὁ.δ. 57878/1969 σ. 889, ὁ.δ. 85961/1969 σ. 1266.

Βουστασίων. Βλ. κατωτέρω Κτηνοτροφικῶν ἐργασιῶν.

Βροσοδερμάτων. Δημοσίευσις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὁ.δ. 142927/1968 σ. 121.

Γαλακτοπωλείων. Παράτασις διαιτητικῆς ἀποφάσεως προσωπικοῦ ζαρτενιέρων, ζυμοπρατλαστείων καὶ γαλακτοπωλείων ἁπάσης τῆς χώρας, ὁ.δ. 7066/1969 σ. 340, ὁ.δ. 36144/1969 σ. 739, ὁ.δ. 68603/1969 σ. 1081, ὁ.δ. 90808/1969 σ. 1340.—Κήρυξις ἐκτελεστὴς διαιτητικῆς ἀποφάσεως προσωπικοῦ ὁμίλων γαλακτοπωλείων, γαλακτοζαχαροπλαστείων, ὁπάντων τῶν πρατηρίων γάλακτος, γαλακτοκομικῶν ἐπιχειρήσεων ἐν γένει καὶ καταστημάτων γαλακτοχορτοφαγίας, ὁ.δ. 44403/1969 σ. 746.

Γάλακτος ἐργατοτεχνιτῶν. Κήρυξις ἐκτελεστὴς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ ἐργοστασίων παστεριώσεως γάλακτος καὶ συναφῶν ἐργασιῶν ἁπάσης χώρας, ὁ.δ. 52267/1969 σ. 821.

Γαντοποιείων. Ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν γαντοποιείων Ἀθηνῶν

συμλίσεως κλάδου ἀνεργίας εἰς ἀπασχολουμένους εἰς ἐκτελουμένας ἐργασίας κατασκευῆς ἐγκαταστάσεως καὶ λειτουργίας Σταθμῶν Ραδιοφωνίας καὶ Τηλεοράσεως Ε.Ι.Ρ., ὑ.ἀ. 136742/1968 σ. 267.

Ραπτεργάται - Ρητινεργάται. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Σ

Σαπωνοποιοί. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Σερβιτόροι - Σιγαρέττων πρατήρια - Σιδηροβιομηχανία. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Σιδηρόδρομοι. Αὔξησις συντάξεων ἐν γένει Δημοσίου κλπ.' συνταξιούχοι σιδηροδρομικῶν δικτύων, ν.δ. 80/1969 σ. 190.— Καθορισμὸς ἀποδοχῶν προσωπικοῦ Σ.Ε.Κ., ὑ.δ. 518/1969 σ. 1139.— Τροποποίησις Καταστατικοῦ Ταμείου Προνοίας Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων, ὑ.ἀ. 3797/1969 σ. 943, ὑ.ἀ. 9δὶς/2982/1969 σ. 1266.—Ἀναστολὴ ἰσχύος ἐνίων διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 531/1968 περὶ τροποποιήσεως τοῦ ν.δ. 4246/1962 περὶ ἑνοποιήσεως τῶν σιδηροδρομικῶν δικτύων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, ν.δ. 359/1969 σ. 1577.

Σπορελαιουργία - Σπουδασταί - Σταφιδεργάται Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Στρατιωτικὰ ἐργοστάσια Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις** (Δημοσίου)

Στρατιωτικοί. Βλ. λ. **Ὑπάλληλοι δημόσιοι.**

Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ν.δ. 186/1969 σ. 685.— Ἐξουσιοδότησις ὑπαλλήλων δι' ἐφαρμογὴν ἄρθρων 5, 6 καὶ 7 ν.δ. 186/1969, ὑ.ἀ. 50836/1969 σ. 880.

Συλλογικαὶ συμβάσεις - Διαιτητικαὶ ἀποφάσεις - Ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις Βλ. καὶ λ. **Ὧραι ἐργασίας. Ι. Γενικά. Ἐθνικαὶ γενικαί.** Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ν.δ. 186/1969 σ. 685, —Τρόπος καθορισμοῦ κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων καὶ μισθῶν ἀνειδικεύτων ἐργατῶν, ὑπαλλήλων καὶ μαθητευομένων, ἄρθρον 16 ν.δ. 186/1969 σ. 685.—Δημοσίευσις τῆς ἀπὸ 24.12.1968 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (συμπληρωματικῆς τῆς ἀπὸ 12.9.1968 ὁμοίας), ὑ.ἀ. 2990/1969 σ. 200.—Παράτασις τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ αὐξήσεως τῶν γενικῶν κατωτάτων ὁρίων μισθῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ὑ.ἀ. 17306/1969 σ. 416, ὑ.ἀ. 45617/1969 σ. 892.—Κατάπτασις, ἐμφάνουσα τὰς κατηγορίας μισθωτῶν, δικαιουμένων παρ' ἐργοδοτῶν ἐπιδόματος συζύγου, γάμου, οἰκογενειακῶν βαρῶν ἢ τέκνων, Ἔγκ. σ. 1272.

2. Εἰδικαὶ περὶ ὥρων ἀμοιβῆς κλπ. μισθωτῶν :

Ἀγγειοπλαστῶν. Κήρυξις ἐκτελεστῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐργατοτεχνιτῶν ἀγγειοπλαστῶν, ὑ.ἀ. 7795/1969 σ. 269.

Ἀεροπορίας Ὁλυμπιακῆς. Δημοσίευσις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τεχνικοῦ προσωπικοῦ, ὑ.ἀ. 83679/1969 σ. 1260. Ὁμοίως χειριστῶν (κυβερνητῶν καὶ συγκυβερνητῶν) καὶ ἱπταμένων μηχανικῶν, ὑ.ἀ. 83680/1969 σ. 1261.— Ὁμοίως ἱπταμένων φροντιστῶν καὶ συνοδῶν, ὑ.ἀ. 98621/1969 σ. 1469.— Ὁμοίως ἐργατικοῦ προσωπικοῦ, ὑ.ἀ. 109341/1969 σ. 1592.

Ἀθλητικῶν Κέντρων. Βλ. κατωτέρω Γυμναστηρίων.

Ἀκτιοπλοϊκῶν ἐργοστηρίων. Ὅροι ἀμοιβῆς χειριστῶν καὶ ἐμφανιστῶν, ὑ.ἀ. 26/1968 σ. 485.

Ἁλιεργατῶν. Κύρωσις συλλογικῆς συμβάσεως Ἑνώσεως Ἑλλήνων Πλοιοκτητῶν Ἁλιείας μετὰ ναυτῶν καὶ ἁλιέων μηχανοτρατῶν «Ὁ Ἅγιος Παῦλος», ὑ.ἀ. 4902/1969 σ. 275.— Παράτασις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἁλιεργατῶν καὶ πληρωμάτων μηχανοτρατῶν περιφερείας Λιμενικῆς Ἀρχῆς Θεσσαλονίκης, ὑ.ἀ. 117442/1969 σ. 421.—Κύρωσις συλλογικῆς συμβάσεως ἁλιεργατῶν γριγρὶ κάλων Θεσσαλονίκης, ὑ.ἀ. 70506/1969 σ. 1618.— Κύρωσις σ.σ.ἐ. πλοιοκτητῶν ἁλιείας καὶ ἁλιεργατῶν Πατρῶν, ὑ.ἀ. 72035/1969 σ. 1386.

Ἀλλαντοβιομηχανίας Α.Π.Π. Παράτασις διαιτητικῆς ἀποφάσεως 1/1966 περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν, ὑ.ἀ. 36149/1969 σ. 738, ὑ.ἀ. 68605/1969 σ. 1085.

Ἀλλαντοποιείων Θεσσαλονίκης. Παράτασις διαιτητικῆς ἀποφάσεως 8/1967 περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τεχνιτῶν, ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν, ὑ.ἀ. 141802/1968 σ. 139.—Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἀλλαντοτεχνιτῶν Θεσσαλονίκης, σ.σ.ἐ. σ. 215.

Ἀμόλου - ἀμυλασπαχτάρου. Παράτασις σ.σ.ἐ. ἐργατῶν παραγωγῆς καὶ συσκευασίας ἀμύλου, ἀμυλοσαχτάρων καὶ φρουκτολίνης, ὑ.ἀ. 90202/1969 σ. 1335.

Ἀγελαχυστήρων ὁδηγῶν. Παράτασις διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὁδηγῶν ἀνελκυστήρων Α.Π.Π., ὑ.ἀ. 589/1969 σ. 282.— Ὅροι ἀμοιβῆς ὁδηγῶν ἀνελκυστήρων (ἀσανσέρ) μεγάρων κλπ. περιοχῆς Α.Π.Π., ἀ.δ.δ. 18/1969 σ. 622.—Κήρυξις ταύτης ὑποχρεωτικῆς, ὑ.ἀ. 68364/1969 σ. 1083.

Ἀγθοχηπουρῶν. Δήμου Ρόδου' ὅροι ἀμοιβῆς, ἀ.δ.δ. 2/1968 σ. 422.—Κήρυξις ἐκτελεστῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας δενδροανθοκηπουρῶν, ὑ.ἀ. 59317/1969 σ. 883.

Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν. Βλ. κατωτέρω Γραφείων.

Ἀρβυλεργατῶν. Κήρυξις ἐκτελεστῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ἑρμηνείας τῆς ὑπ'ἀριθ. 43/1966 ὁμοίας ἀρβυλεργατῶν χειροποιήτων - ἡμιμηχανοποιήτων ἀρβυλῶν, ὑ.ἀ. 15346/1969 σ. 407.— Κήρυξις ἐκτελεστῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἀρβυλεργατῶν χειροποιήτων - ἡμιμηχανοποιήτων καὶ βοηθῶν αὐτῶν, ὑ.ἀ. 20982/1969 σ. 411.

Ἀρτοπαλλήλων Θεσσαλονίκης. Παράτασις διαιτητικῆς ἀποφάσ-

θοριάτητος καὶ ἐργατοτεχνιτῶν δημοτικῶν ἔργων Δήμου Πατρέων, ὑ.ἀ. 45615/1969 σ. 946. —Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ ὑπηρεσίας καθαριότητος Δήμου Γαλατσίου, ὑ.ἀ. 9/1969 σ. 198.—Ὁμοίως ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Ἀλεξανδρουπόλεως, ὑ.ἀ. 21290/1969 σ. 414.—Ὁμοίως ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Νέου Ἡρακλείου Ἀττικῆς, ὑ.ἀ. 24852/1969 σ. 480.—Ὁμοίως ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Ἡρακλείου Κρήτης, ὑ.ἀ. 105690/1969 σ. 1580.—Ἐκταχτα ἡμερομίσθια ὑπαλλήλων Δήμου Ἀμαρουσίου, σ.σ.ἐ. σ. 214.—Ὅροι ἁμαδῆς ἐργατοτεχνιτῶν συνεργείων Δήμου Ρόδου, ἀ.δ.δ. 1/1968 σ. 421.— Ὅροι ἁμαδῆς ἀνθοκηπουρῶν Δήμου Ρόδου, ἀ.δ.δ. 2/1968 σ. 422.—Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Κοζάνης, σ. 759.—Ἑρμηνεία τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ἀποφάσεως ἐν σχέσει μὲ τὸ ἐπίδομα γάμου τῶν ἐργατοτεχνιτῶν Δήμων Βόλου καὶ Νέας Ἰωνίας Βόλου, ἀ.δ.δ. 1/1969 σ. 951.—Ὅροι ἁμαδῆς ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Ναούσης, ἀ.δ.δ. 2/1969 σ. 952.

Διεθνοῦς Ἑταιρείας Κλεγαμμάξων. Ὅροι ἁμαδῆς καὶ ἐργασίας προσωπικοῦ, ἀ.δ.δ. 24/1969 σ. 827.

Διθειούχου ἀνθρακος. Ὅροι ἁμαδῆς καὶ ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν διθειούχου ἄνθρακος Ἐλευσῖνος, σ.σ.ἐ. σ. 1151.

Διωρυγος Κορίνθου. Ὅροι ἐργασίας καὶ ἁμαδῆς πλερωμάτων ρυμουλκῶν καὶ ἀκάτων Νέας Α.Ε. Διωρυγος Κορίνθου, ὑ.ἀ. 71309/1969 σ. 1340.

Δρομωκαϊτείου. Βλ. κατωτέρω Νοσοκομείων.

Ἐδωδιμοπωλείων κλπ. Παράτασις διατητικῆς ἀποφάσεως προσωπικοῦ ἐδωδιμοπωλείων, παντοπωλείων, χυμικοπτείων, τυροπωλείων κλπ. ἁπάσης χώρας, ὑ.ἀ. 148463/1968 σ. 140, ὑ.ἀ. 25713/1969 σ. 614.—Κήρυξις ἐκτελεστῆς διατητικῆς ἀποφάσεως προσωπικοῦ πωλήσεως ἐδωδιμοπωλείων, παντοπωλείων, οἰνοπωλείων, χυμικοπτείων καὶ τυροκομείων ἁπάσης χώρας, ὑ.ἀ. 37210/1969 σ. 605. —Παράτασις διατητικῆς ἀποφάσεως προσωπικοῦ καταστημάτων χανδρικῆς πωλήσεως ἐδωδίμων, λιπῶν, ἀποικιακῶν κλπ. ἁπάσης χώρας, ὑ.ἀ. 148465/1968 σ. 141, ὑ.ἀ. 25715/1969 σ. 613.—Κήρυξις ἐκτελεστῆς διατητικῆς ἀποφάσεως προσωπικοῦ καταστημάτων χανδρικῆς πωλήσεως ἐδωδίμων, λιπῶν, ἀποικιακῶν, ἐγχωρίων προϊόντων κλπ. ἁπάσης χώρας, ὑ.ἀ. 37209/1969 σ. 603.

Ἐκδοτοσφαγείων. Βεροίας· δημοσίευσις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὑ.ἀ. 149088/1968 σ. 141.— Λαμίας· ὅροι ἁμαδῆς καὶ ἐργασίας, ἀ.δ.δ. 1/1968 σ. 284.—Κήρυξις ἐποχρεωτικῆς τῆς ἄνω διατητικῆς ἀποφάσεως 1/1968, ὡς συνεπληρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 94/1968 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Α. Ἀθηνῶν, ὑ.ἀ. 53910/1969 σ. 612.—Κορίνθου· συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, σ. 359.—Ἰωαννίνων· ὅροι ἁμαδῆς καὶ ἐργασίας, σ.σ.ἐ. σ. 187.—Κυπαρισσίας· ὅροι ἐργασίας καὶ ἁμαδῆς, σ.σ.ἐ. σ. 1269.— Κομοτηνῆς· παράτασις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὑ.ἀ. 58301/1969 σ. 949.

Ἐλασματουργῶν. Δημοσίευσις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τεχνιτῶν ἐλασματουργῶν - συναρμολογητῶν (συμπληρωματικὴ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1969 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Α. Πειραιῶς), ὑ.ἀ. 28879/1969 σ. 615, διορθωτικῶς ἡμερτημένων σ. 623.

Ἐλαστικοῦ. Παράτασις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν ἐλαστικοῦ Θεσσαλονίκης, ὑ.ἀ. 40524/1969 σ. 824.—Ὅροι ἐργασίας καὶ ἁμαδῆς ἐργατοτεχνιτῶν ἐλαστικοῦ Θεσσαλονίκης, σ.σ.ἐ. σ. 1208.—Παράτασις σ.σ.ἐ. ἐργατοτεχνιτῶν ἐλαστικοῦ ἁπάσης τῆς χώρας (πλὴν Θεσσαλονίκης), ὑ.ἀ. 90201/1969 σ. 1335, ὑ.ἀ. 98424/1969 σ. 1471.

Ἐμπορικῶν καταστημάτων. Ὅροι ἐργασίας καὶ ἁμαδῆς προσωπικοῦ πωλήσεως καὶ ταμιῶν, ἀ.δ.δ. 44/1968 σ. 66.

Ἐπαργυρωτῶν. Βλ. κατωτέρω Κρυστάλλου ἐργατοτεχνιτῶν.

Ἐρυθροῦ Σταυροῦ. Κήρυξις ἐκτελεστῆς διατητικῆς ἀποφάσεως περὶ ἑρμηνείας ὅρων τῆς ἀπὸ 10.7.1968 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ Ε.Ε.Σ., ὑ.ἀ. 58780/1969 σ. 885.

Ἑστιατορίων κλπ. Παράτασις διατητικῆς ἀποφάσεως προσωπικοῦ ἑστιατορίων, ζυθεστιατορίων κλπ., ὑ.ἀ. 7005/1969 σ. 346, ὑ.ἀ. 36148/1969 σ. 739, ὑ.ἀ. 68602/1969 σ. 1081, ὑ.ἀ. 90807/1969 σ. 1339.

Ἡμαλωματοποιῶν. Πατρῶν· δημοσίευσις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὑ.ἀ. 12458/1969 σ. 277.

Ἡμερομόστων. Βλ. κατωτέρω Σιδηροθωμηχανίας.

Ἡμερίδων. Βλ. κατωτέρω Τύπου.

Ζαχαροπλαστείων. Παράτασις διατητικῆς ἀποφάσεως προσωπικοῦ κουρείων, ζαχαροπλαστείων καὶ γαλακτοπωλείων, ὑ.ἀ. 7006/1969 σ. 346, ὑ.ἀ. 36144/1969 σ. 739, ὑ.ἀ. 68603/1969 σ. 1081, ὑ.ἀ. 90808/1969 σ. 1340. — Ὁμοίως προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων ζαχαροπλαστικῆς τέχνης, ὑ.ἀ. 7004/1969 σ. 346, ὑ.ἀ. 36135/1969 σ. 739, ὑ.ἀ. 68604/1969 σ. 1085, ὑ.ἀ. 92267/1969 σ. 1403. — Ὅροι ἁμαδῆς τοῦ ἐπὶ τῆς πωλήσεως προσωπικοῦ ζαχαροπλαστείων καὶ καταστημάτων πρατηρίων πωλήσεως εἰδῶν ζαχαροπλαστικῆς περιοχῆς Θεσσαλονίκης, ἀ.δ.δ. 2/1969 σ. 486. —Κήρυξις ἐκτελεστῆς διατητικῆς ἀποφάσεως προσωπικοῦ τῶν ἀμιγῶν γαλακτοπωλείων, γαλακτοζαχαροπλαστείων κλπ., ὑ.ἀ. 44403/1969 σ. 746.

Ζυθεστιατορίων. Βλ. ἀνωτέρω Ἑστιατορίων.

Ζυθοποιΐας. Ἑρμηνεία τῆς ὑπ' ἀριθ. 10/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Α.Π. σχετικῶς μὲ τὸ ἐπίδομα θέσεως ἐργατοτεχνιτῶν ζυνοποιΐας ἐν ζυθοποιΐᾳ, ἀ.δ.δ. 18/1968 σ. 353.

Ἡθοποιῶν. Ἀθηνῶν· κήρυξις ἐκτελεστῆς διατητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἁμαδῆς καὶ ἐργασίας, ὑ.ἀ. 52266/1969 σ. 882.

Ἠλεκτρικῶν Ἐπιχειρήσεων. Παράτασις διατητικῆς ἀποφάσεως προσωπικοῦ Η.Ε.Μ. (πλὴν τοιούτου Ἐσωτερικῶν Ὑπηρεσιῶν), ὑ.ἀ. 148462/1968 σ. 211.—Αὔξησις

- Πειραιώς, δ.ά. 21/1969 σ. 753.

Γεωπόνων. Όροι αμοιβής των επί σχέσει ιδιωτικού δικαίου απασχολουμένων γεωπόνων Ανωτάτων Σχολών και Μέσης Εκπαιδεύσεως, δ.ά. 48/1968 σ. 285.

Γεωργικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων. Όροι αμοιβής και εργασίας προσωπικού, α.σ.ε. σ. 356.— Μη έγκριση της από 16.6.1969 συλλογικής συμβάσεως εργασίας περί τροποποιήσεως της από 22.12.1969 συλλογικής συμβάσεως εργασίας προσωπικού Γεωργικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων, ε.ά. 58934/1969 σ. 1020.

Γκαγιέ. Βλ. ανωτέρω Βενζίνης πρατηρίων.

Γουνοποιίας. Κήρυξις εκτελεστής διατητικής αποφάσεως εργαζομένων εις επιχειρήσεις γουνοποιίας, ε.ά. 40308/1969 σ. 820.

Γραφείων Αγωνύμων Εταιρειών και Ιδιωτικών επιχειρήσεων. Παράτασις διατητικής αποφάσεως 47/1967 περί όρων αμοιβής και εργασίας προσωπικού, ε.ά. 2995/1969 σ. 282, ε.ά. 36141/1969 σ. 611, ε.ά. 66863/1969 σ. 1016, ε.ά. 84448/1969 σ. 1266.—Ερμηνεία άνω διατητικής αποφάσεως 47/1967 εν σχέσει με προσαύξησιν των μισθών μετά την 20ετίαν, δ.ά. 34/1969 σ. 830.—Κήρυξις εκτελεστής διατητικής αποφάσεως 59/1969 προσωπικού Γραφείων Ανωνύμων Εταιρειών και λοιπών ιδιωτικών επιχειρήσεων άπασης της χώρας, ε.ά. 104652/1969 σ. 1533.

Γυμναστηρίων. Όροι αμοιβής προσωπικού Γυμναστηρίων και λοιπών Αθλητικών Κέντρων Θεσσαλονίκης, δ.δ.δ. 3/1969 σ. 949.

Δενδροαναθρεπτηρίων. Βλ. ανωτέρω Ανθοπωλείων.

Δημοσιογράφων. Βλ. κατωτέρω Τύπου.

Δημοσίου. Παράτασις διατητικής αποφάσεως προσωπικού 306 εργοστασίου Βάσεως Τηλεπικοινωνιών Υπουργείου Εθνικής Αμύνης, ε.ά. 33903/1969 σ. 741, ε.ά. 63264/1969 σ. 1016, ε.ά. 90804/1969 σ. 1338.—Κήρυξις εκτελεστής διατητικής αποφάσεως προσωπικού Στρατιωτικών Καταστημάτων, Υπηρεσιών και εργοστασίων αρμοδιότητος Αρχηγείου Στρατού, ε.ά. 57147/1969 σ. 889, διορθωσις ημαρτημένων σ. 1215.—Παράτασις διατητικών αποφάσεων 21/1967 και 23/1968 προσωπικού Στρατιωτικών Καταστημάτων αρμοδιότητος Γ.Ε.Σ., ε.ά. 20285/1969 σ. 415.—Καθορισμός ύψους αποδοχών του επί της παραγράφου 1 άρθρου 17 του ν.δ. 209/1969 προβλεπομένου εργατοτεχνικού προσωπικού, ε.ά. 136560/1969 σ. 1403.—Καθορισμός αμοιβής αποφοίτων αναγνωρισμένων Τεχνικών Επαγγελματικών Σχολών και Σχολών Μαθητείας, απασχολουμένων εις στρατιωτικά εργοστάσια, Σχολάς κλπ., ε.ά. 139876/1968 σ. 128.—Όροι αμοιβής του εκ του τέως Κ.Ο.Μ.Α.Ε. προερχομένου πάσης φύσεως προσωπικού, ά.δ.δ. 42/1969 σ. 954.— Έγκρισις μετά τροποποιήσεως διατητικής αποφάσεως 13/1968 του επί σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου προσωπικού, απασχολουμένου εις Γ.Ε.Ν. και λοιπάς Υπηρεσίας Ναυτικού, πλην Βασιλικού Ναυστάθμου Σαλαμίνος και Κρήτης, ε.ά. 7693/1969 σ. 272.—Κήρυξις εκτελεστής διατητικής αποφάσεως 5/1968 προσωπικού ειδικών εγκαταστάσεων Βασιλικού Ναυστάθμου Κρήτης, ε.ά. 151427/1968 σ. 128.— Έγκρισις μετά τροποποιήσεως διατητικής αποφάσεως 4/1968 επαλλήλικού προσωπικού Βασιλικού Ναυστάθμου Κρήτης, ε.ά. 151510/1968 σ. 129.—Παράτασις διατητικής αποφάσεως 2/1967 εισαγομένου εις συνεργείο Βασιλικού Ναυστάθμου Κρήτης επαλλήλικού προσωπικού, ε.ά. 145396/1968 σ. 140.—Παράτασις διατητικής αποφάσεως 1/1968 υπηρετούντων εις ειδικάς αποθήκας καυσίμων Βασιλικού Ναυστάθμου Κρήτης επαλλήλων και εργατοτεχνιτών, ε.ά. 20894/1969 σ. 415, ε.ά. 55601/1969 σ. 946, ε.ά. 84448/1969 σ. 1265. —Παράτασις διατητικής αποφάσεως 2/1968 εργατοτεχνικού προσωπικού Βασιλικού Ναυστάθμων Κρήτης, ε.ά. 30891/1969 σ. 737, ε.ά. 53876/1969 σ. 947, ε.ά. 89061/1969 σ. 1354. — Όροι αμοιβής και εργασίας προσωπικού Ειδικών Αποθηκών του Βασιλικού Ναυστάθμου Χανίων, ά.δ.δ. 2/1969 σ. 1593.—Παράτασις διατητικής αποφάσεως 1/1968 εργατοτεχνικού και επαλλήλικού προσωπικού Βασιλικού Ναυστάθμου Σαλαμίνος, ε.ά. 17307/1969 σ. 484, ε.ά. 33413/1969 σ. 823, ε.ά. 81545/1969 σ. 1297.

Δήμου. Δημοσίευσις συλλογικής συμβάσεως εργασίας: Εργατοτεχνιτών Δήμου Αθηναίων, ε.ά. 117926/1968 σ. 119.— Τεχνιτών και βοηθών Μηχανολογικής Υπηρεσίας Δήμου Αθηναίων, ε.ά. 69420/1969 σ. 1085.— Εργατοτεχνιτών Δήμου Αγίου Ιωάννου Ρέντη, ε.ά. 18631/1969 σ. 351.—Εργατοτεχνιτών Δήμου Αρταίων, ε.ά. 15345/1969 σ. 350.— Εργατοτεχνιτών Δήμου Καβάλας, ε.ά. 32966/1969 σ. 712. — Εργατοτεχνιτών Δήμου Πατρέων, ε.ά. 58906/1969 σ. 885.—Εργατών καθαριότητος Δήμου Πατρέων, ε.ά. 74283/1969 σ. 1149.— Εργατοτεχνιτών Δήμου Ρόδου, ε.ά. 73717/1969 σ. 1118.—Παράτασις συλλογικής συμβάσεως εργασίας: Εργατοτεχνιτών Δήμου Νέας Σμύρνης, ε.ά. 41503/1968 σ. 133.—Εργατοτεχνιτών Δήμου Νέου Ηρακλείου Αττικής, ε.ά. 141562/1968 σ. 140.— Εργατών συνεργείων καθαριότητος κλπ. Δήμου Ηλιουπόλεως, ε.ά. 148414/1968 σ. 212.—Εργατοτεχνιτών καθαριότητος Δήμου Νεαπόλεως Θεσσαλονίκης, ε.ά. 12790/1969 σ. 349, ε.ά. 44263/1969 σ. 945.— Παράτασις διατητικής αποφάσεως: Παράτασις διατητικής αποφάσεως εργατών καθαριότητος και εργατοτεχνιτών δημοτικών έργων Δήμου Πατρέων, ε.ά. 141801/1968 σ. 139.—Του παρά τω Μηχανολογικώ Τμήματι Δήμου Αθηναίων ασχολουμένου προσωπικού, ε.ά. 152829/1968 σ. 210. — Οδοκαθαριστών Δήμου Περιστερίου, ε.ά. 7091/1969 σ. 347.— Εργατών καθαριότητος και εργατοτεχνιτών δημοτικών έργων Δήμου Πατρέων, ε.ά. 17312/1969 σ. 485.—Εργατοτεχνιτών και οδοκαθαριστών Δήμου Περιστερίου, ε.ά. 39861/1969 σ. 823.—Εργατών κα-

Λ α χ α ν α γ ο ρ ώ ν κ λ π. Παράτασις διαιτητικής αποφάσεως μαθητών, απασχολουμένων εις λαχαναγοράς, οπωραγοράς, λαχανοπωλεία νωπών και ξηρών καρπών κλπ. μαθητών, ε.α. 50262/1969 σ. 826.

Λ ε υ κ ο σ ι δ η ρ ο υ ρ γ ώ ν. Βλ. κατωτέρω Τδρωλίκων.

Λ ι γ ν ι τ ο υ ρ γ ε ί ω ν. Βλ. κατωτέρω Μεταλλείων.

Λ ι θ ο γ ρ α φ ε ί ω ν. Παράτασις διαιτητικής αποφάσεως εργαζομένων εις λιθογραφεία χάρτου, λιθογραφεία μετάλλου, βαθυτυπίας και χαλκογραφίας, ως και των εκτελούντων οικοδομικάς λιθογραφικάς εργασίας καθ' άπασαν την χώραν, ε.α. 9247/1969 σ. 281, ε.α. 44275/1969 σ. 945, ε.α. 75670/1969 σ. 1150, ε.α. 97318/1969 σ. 1471.

Λ ι π α σ μ ά τ ω ν Ε τ α ι ρ ε ί α ς. Παράτασις διαιτητικής αποφάσεως προσωπικού, ε.α. 9236/1969 σ. 281.—Αύξησις βασικών μισθών προσωπικού, α.δ.δ. 11/1969 σ. 1208.

Δ ο γ ε ι ώ ν. Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως περί ερμηνείας όρων της υπ' αριθ. 31/1968 όμοιας περί όρων αμοιβής και εργασίας λογιατών και βοηθών λογιατών, ε.α. 28426/1969 σ. 483.

Μ α κ α ρ ο ν ο π ο ι ε ί ω ν. Παράτασις διαιτητικής αποφάσεως μακαρονοποιείων άπάσης χώρας, ε.α. 36443/1969 σ. 738, ε.α. 66601/1969 σ. 1016.

Μ ο υ σ ι κ ο τ ε χ ν ι τ ώ ν. Παράτασις συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατοτεχνιτών κατής μουσικών Αθηνών, Πειραιώς, Περιχώρων, ε.α. 1888/1969 σ. 283.— Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως εργαζομένων εις εργοστάσια κατής μουσικών Αθηνών, Πειραιώς, Περιχώρων, ε.α. 32969/1969 σ. 751.

Μ ε τ α λ λ ε ί ω ν κ λ π. Όροι αμοιβής και εργασίας εργατοτεχνιτών μεταλλείων και λιγνιτορυχείων, α.σ.ε. σ. 558.

Μ η χ α ν η μ ά τ ω ν. Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως χειριστών εκσκαπτικών, ανυψωτικών και φορτωτικών μηχανημάτων, απασχολουμένων εις λατομεία πέτρας ή χώματος (χωματερές), άσβεσταποιία, σπαρτηροτριβεία και πάσης φύσεως λατομικάς εργασίας (πλην μεταλλείων), ε.α. 147947/1968 σ. 117.—Κήρυξις ισχυροποιήσεως αποφάσεως 13/1968 Α.Δ.Α.Δ. Πειραιώς χειριστών εκσκαπτικών, ανυψωτικών και ισοπεδωτικών μηχανημάτων εκτελέσεως τεχνικών έργων, ε.α. 152105/1968 σ. 209.—Κήρυξις ισχυροποιήσεως διαιτητικής αποφάσεως 29/1968 χειριστών ηλεκτροκινήτων ανυψωτικών μηχανημάτων και βοηθών αυτών, απασχολουμένων εις βιομηχανικάς επιχειρήσεις και εργοστάσια, και 30/1968 χειριστών εκσκαπτικών και ανυψωτικών μηχανημάτων βιομηχανικών επιχειρήσεων, πλην ηλεκτροκινήτων, ε.α. 152106/1968 σ. 210.—Όροι αμοιβής και εργασίας τεχνικών ιατρικών μηχανημάτων, α.δ.δ. 17/1969 σ. 753.— Έγκρισις πινάκων αναπροσαρμογής ημερομισθίων πλωτών μηχανημάτων του Ε.Τ.Μ.Α.Ε., ε.α. 17287/1969 σ. 940.— Όροι αμοιβής του εκτου τέως Κ.Ο.Μ.Α.Ε. προερχομένου πάσης φύσεως προσωπικού, α.δ.δ. 42/1969 σ. 954.— Δημοσίευσις συλλογικής συμβάσεως εργασίας τεχνιτών και βοηθών Μηχανολογικής Υπηρεσίας Δήμου Αθηναίων, ε.α. 69420/1969 σ. 1085.

Μ η χ α ν ι κ ώ ν - Μ η χ α ν ο δ η γ ώ ν κ λ π. Παράτασις διαιτητικής αποφάσεως πρακτικών μηχανικών, θερμαστών κλπ., ε.α. 9239/1969 σ. 281.—Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως πρακτικών μηχανικών, μηχανοδηγών, θερμαστών κλπ., ε.α. 34566/1969 σ. 611.—Δημοσίευσις συλλογικής συμβάσεως εργασίας χειριστών (κυβερνητών και συγκυβερνητών) και ιατρικών μηχανικών Ολυμπιακής Αεροπορίας, ε.α. 83680/1969 σ. 1261.— Ερμηνεία διαιτητικής αποφάσεως 1/1967 επί της εννοίας όρου «εφαρμοστά και μηχανοτεχνίται σιδηροδομοποιίας», α.δ.δ. 2/1968 σ. 423.

Μ η χ α ν ο τ ρ α τ ώ ν. Βλ. ανωτέρω Αλιεργατών.

Μ ι κ ρ ο β ι ο λ ο γ ί α ς. Βλ. ανωτέρω Βιοχημείας.

Μ ο ν ο π ω λ ί ο υ Ε τ α ι ρ ε ί α ς. Παράτασις διαιτητικής αποφάσεως διαχειριστικού προσωπικού Ε.Α.Ε.Μ.Ε.Λ., ε.α. 20896/1969 σ. 414, ε.α. 57895/1969 σ. 947, ε.α. 89062/1969 1334.—Παράτασις διαιτητικής αποφάσεως προσωπικού Κεντρικής Υπηρεσίας Ε.Α.Ε. Μ.Ε.Λ., ε.α. 30890/1969 σ. 737, ε.α. 57874/1969 σ. 885, ε.α. 89063/1969 σ. 1335.

Μ ο ν ο τ υ π ώ ν. Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως περί χορηγήσεως επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας μονοτυπών, ε.α. 44404/1969 σ. 821.

Μ ο υ σ ι κ ώ ν κ λ π. Όροι αμοιβής και εργασίας μουσικών και καλλιτεχνών άσματος άπάσης της χώρας, α.δ.δ. 27/1969 σ. 757.

Μ α υ τ α ρ ι ώ ν. Βλ. κατωτέρω Συνασφαιστών.

Μ ω σ α ι κ ώ ν π λ α κ ώ ν ε ρ γ ο τ ε χ ν ι τ ώ ν. Περιοχής Νομού Αττικής συλλογική σύμβασις εργασίας, σ. 358.—Βόλου κήρυξις ισχυροποιήσεως της από 27.1.1968 συλλογικής συμβάσεως εργασίας, ε.α. 16644/1969 σ. 472.—Παράτασις διαιτητικής αποφάσεως εργατοτεχνιτών μωσαϊκών πλακών εκ ταμέντου Θεσσαλονίκης, ε.α. 20895/1969 σ. 414, ε.α. 57877/1969 σ. 947, ε.α. 87608/1969 σ. 1334.

Ν α υ σ τ α θ μ ώ ν. Βλ. Ν α υ τ ι κ ο ύ. Βλ. ανωτέρω Δημοσίων.

Ν α υ τ ι κ ώ ν. Όροι εργασίας και αμοιβής πληρωμάτων άκτοπλοϊκών επιβατηγών πλοίων, ε.α. 111655/1968 σ. 125.—Κήρυξις συλλογικής συμβάσεως εργασίας και αμοιβών πληρωμάτων πορθμείων εσωτερικού μικρών αποστάσεων, 70351/1969 σ. 470. — Παράτασις συλλογικής συμβάσεως εργασίας πληρωμάτων ποταμοπλοίων, φερόντων φορτίον ύγρων χυσίμων ύλων, ε.α. 51254/1969 σ. 822, ε.α. 82417/1969 σ. 1265.— Έγκρισις πινάκων αναπροσαρμογής ημερομισθίων πλωτών μηχανημάτων του Ε.Τ.Μ.Α.Ε., ε.α. 17287/1969 σ. 940.—Όροι εργασίας και αμοιβής πληρωμάτων ρυμουλκών και άκατων της Νέας Α.Ε. Διώργυος Κορίν-

μηνιαίων μισθών προσωπικού Η.Ε.Μ., πλήν Εσωτερικής Υπηρεσίας, δ.ά. 20/1969 σ. 750. —Παράτασις διαιτητικής αποφάσεως περί καθορισμού αποδοχών μισθωτών Δ.Ε.Η., μελών σωματείων Π.Ο.Π. - Δ.Ε.Η., ὐ.ά. 13302/1969 σ. 347. — Παράτασις διαιτητικής αποφάσεως ηλεκτροτεχνιτών Δ.Ε.Η., ὐ.ά. 17311/1969 σ. 415, ὐ.ά. 45613/1969 σ. 945.—Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως ηλεκτροτεχνιτών Δ.Ε.Η. (μή εξαγορασθεισών ηλεκτρικών επιχειρήσεων), ὐ.ά. 50855/1969 σ. 827.—Όροι αμοιβής των παρά τη Δ.Ε.Η. υπηρετούντων ηλεκτροτεχνιτών κλπ., των μή εντεταγμένων εις τον Κανονισμόν, ἀ.δ.δ. 54/1969 σ. 950.

Ηλεκτρικών λαμπτήρων. Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως προσωπικού των καθ' άπασαν την χώραν εργοστασίων κατασκευής ηλεκτρικών λαμπτήρων, ὐ.ά. 7796/1969 σ. 268.

Ηλεκτροσυγκολλητών. Θεσσαλονίκης· δημοσίευσις συλλογικής συμβάσεως εργασίας, ὐ.ά. 152991/1968 σ. 210.

Ηλεκτροτεχνιτών. Έγκρισις μετά τροποποιήσεως διαιτητικής αποφάσεως ηλεκτροτεχνιτών βιομηχανίας άπασης χώρας, ὐ.ά. 145793/1968 σ. 114.—Κήρυξις ταύτης υποχρεωτικής, ὐ.ά. 73669/1969 σ. 1150.—Παράτασις διαιτητικής αποφάσεως ηλεκτροτεχνιτών Δ.Ε.Η., ὐ.ά. 17311/1969 σ. 415, ὐ.ά. 45613/1969 σ. 945.—Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως ηλεκτροτεχνιτών Δ.Ε.Η. (μή εξαγορασθεισών ηλεκτρικών επιχειρήσεων), ὐ.ά. 50855/1969 σ. 827.—Όροι αμοιβής των παρά τη Δ.Ε.Η. υπηρετούντων ηλεκτροτεχνιτών κλπ., των μή εντεταγμένων εις τον Κανονισμόν, ἀ.δ.δ. 54/1969 σ. 950.

Ηλεκτροχημικής Ελλάδος. Παράτασις διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής εργατοτεχνιτών, ὐ.ά. 50261/1969 σ. 826.

Θεάτρων. Όροι αμοιβής και εργασίας ταξιθετών - ταξιθετριών θεατρικών επιχειρήσεων Αθηνών - Πειραιώς, δ.ά. 4/1969 σ. 553. —Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως υποβολέων ελληνικού θεάτρου, ὐ.ά. 34565/1969 σ. 604.—Όροι αμοιβής και εργασίας μουσικών και καλλιτεχνών άσματος, ἀ.δ.δ. 37/1969 σ. 757.—Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως ηθοποιών Αθηνών, ὐ.ά. 52206/1969 σ. 882.

Θερμαστών. Βλ. κατωτέρω Μηχανικών.

Θυρωρών. Βλ. κατωτέρω Φυλάκων.

Ιατρικών μηχανημάτων. Όροι αμοιβής και εργασίας τεχνικών ιατρικών μηχανημάτων, ἀ.δ.δ. 17/1969 σ. 753.

Ιδιωτικών επιχειρήσεων. Βλ. ανωτέρω Γραφείων.

Καθαριστηρίων. Βλ. ανωτέρω Βαφείων.

Καλλιτεχνών. Βλ. ανωτέρω Θεάτρων.

Καπνεργατών. Συλλογική σύμβασις εργασίας, σ. 831.

Καπνοβιομηχανιών. Όροι αμοιβής και εργασίας εργατοτεχνιτών καπνοβιομηχανίας, ἀ.δ.δ. 43/1968 σ. 212.— Παράτασις διαιτητικής αποφάσεως περί παροχής επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας εις ειδικότητας εργατοτεχνιτών καπνοβιομηχανίας, ὐ.ά. 37317/1969 σ. 1471.

Κηφεσοπτείων. Βλ. ανωτέρω Εδωδιοπωλείων.

Καφενείων. Παράτασις διαιτητικής αποφάσεως προσωπικού, ὐ.ά. 7006/1969 σ. 346, ὐ.ά. 36144/1969 σ. 739, ὐ.ά. 68603/1969 σ. 1081, ὐ.ά. 90808/1969 σ. 1340.

Κρεαμοπλινθοποιών. Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως περί ερμηνείας της ὑπ' αριθ. 21/1961 όμοιας Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, αφορώσης την χορήγησιν επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας, ὐ.ά. 50854/1969 σ. 825.

Κηπουρών. Βλ. ανωτέρω Ανθοκηπουρών.

Κινηματογράφων. Παράτασις διαιτητικής αποφάσεως προσωπικού, ὐ.ά. 2996/1969 σ. 283.— Όροι αμοιβής και εργασίας προσωπικού, ἀ.δ.δ. 5/1969 σ. 554.

Κλινικών. Όροι αμοιβής νοσηλευτικού προσωπικού ιδιωτικών κλινικών περιοχής Αθηνών, Πειραιώς, Περιχώρων, ἀ.δ.δ. 23/1968 σ. 353.—Όροι αμοιβής και εργασίας βοηθητικού και εργατοτεχνικού προσωπικού νοσηλευτικών ιδρυμάτων και κλινικών περιοχής Αθηνών, δ.ά. 17/1969 σ. 620.

Κλωστοϋφαντουργών. Παράτασις συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατοτεχνιτών κλωστοϋφαντουργίας, ὐ.ά. 1890/1969 σ. 282.— Δημοσίευσις συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατοτεχνιτών κλωστοϋφαντουργίας, ὐ.ά. 23775/1969 σ. 476.

Κονσερβοποιΐας. Δημοσίευσις συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατοτεχνικού προσωπικού, ὐ.ά. 32365/1969 σ. 610.

Κοπτών ενδυμάτων. Βλ. κατωτέρω Ραπτεργατών.

Κρεοπωλείων. Θεσσαλονίκης· Όροι αμοιβής προσωπικού, δ.ά. 1/1969 σ. 753.

Κρυσταλλουργατοτεχνιτών κλπ. Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως εργατοτεχνιτών κατεργασίας κρυστάλλων, επαργυρωτών, τροχιστών Αθηνών - Πειραιώς, ὐ.ά. 20983/1969 σ. 409.

Κτηνιατρικής Σχολής. Βλ. κατωτέρω Σχολών.

Κτηνοτροφικών εργασιών. Όροι αμοιβής και εργασίας εργαζομένων ως σταυλιτών και αμελκτών ή εις άλλας συναφείς εργασίας εις κτηνοτροφικάς εργασίας (βουστάσια), ἀ.δ.δ. 15/1969 σ. 751.

Λατομείων. Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως χειριστών εκσκαπτικών, ανυψωτικών και φορτωτικών μηχανημάτων, απασχολουμένων εις λατομεία, άσβεστοπωλεία, σπαστηριοτριβεία και πάσης φύσεως λατομικάς εργασίας (πλήν μεταλλείων), ὐ.ά. 147947/1968 σ. 117.—Παράτασις διαιτητικής αποφάσεως εργατοτεχνιτών λατομείων νομού Μαγνησίας, ὐ.ά. 148440/1968 σ. 212, ὐ.ά. 31165/1969 σ. 882, ὐ.ά. 57875/1969 σ. 948, ὐ.ά. 64279/1969 σ. 1014.

διαιτητικής αποφάσεως 1/1967 επί της εννοίας όρου «εφαρμόσται και μηχανοτεχνίται σιδηροδιομηχανίας», ά.δ.δ. 2/1968 σ. 423.—Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως 1/1969 εργατοτεχνιτών σιδηροδιομηχανίας άπάσης της χώρας, ό.ά. 26269/1969 σ. 547, διορθώσει ημαρτημένων σ. 623.

Σιδηροδρόμων. Όροι αμοιβής και εργασίας προσωπικού Διεθνούς Εταιρείας Κλινοπαιξών, δ.ά. 24/1969 σ. 827.

Σπορτλαϊουργίας. Όροι αμοιβής εργατοτεχνικού προσωπικού, σ.σ.ί. σ. 355.

Σπουδαστών. Καθορισμός αμοιβής σπουδαστών αναγνωρισμένων Τεχνικών Επαγγελματικών Σχολών και Σχολών μαθητείας, απασχολουμένων εις στρατιωτικά εργοστάσια, Σχολάς κλπ., ό.ά. 139876/1968 σ. 128, διόρθωσις ημαρτημένων σ. 128.—Δημοσίευσις της από 24.12.1968 εθνικής γενικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας (συμπληρωματικής της από 12.9.1968 ομοίας), ό.ά. 2990/1969 σ. 200.

Σταφιδεργατών. Αιγίου· συλλογική σύμβασις εργασίας, σ. 1341.—Κήρυξις ταύτης υποχρεωτικής, ό.ά. 105524/1969 σ. 1589.

Στρατιωτικών Καταστημάτων. Εργοστασίων. Βλ. ανωτέρω Δημοσίων.

Συναρμολογητών. Βλ. ανωτέρω Εξασματουργών.

Συνεργείων. Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως 35/1969 οικοδόμων, απασχολουμένων εις μόνιμα συνεργεία συντηρήσεως, ό.ά. 40310/1969 σ. 824, Βλ. και ανωτέρω Δήμων.

Συνταιριασμών. Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως προσωπικού Πτηνοτροφικών Συνταιρισμών Αθηνών - Πειραιώς - Περιχώρων, ό.ά. 40081/1969 σ. 824. Βλ. και ανωτέρω Γεωργικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων.

Συντακτών ημερησίων. Βλ. κατωτέρω Τύπου.

Συσσωρευτών. Παράτασις διαιτητικής αποφάσεως εργατοτεχνιτών ύγρών και ξηρών συσσωρευτών (μπαταριών - ξηρών ηλεκτρικών στηλών), εργαζομένων εις εργοστάσια, εργαστήρια και συνεργεία κατασκευής και επισκευής, ό.ά. 39862/1969 σ. 823, ό.ά. 73486/1969 σ. 1683, ό.ά. 97319/1969 σ. 1471.

Σχολών. Επίδομα ανθυγιεινής εργασίας εργατοτεχνικού προσωπικού Κτηνιατρικής Σχολής Θεσσαλονίκης, ά.δ.δ. 17/1968 σ. 423. —Παράτασις διαιτητικής αποφάσεως διδακτικού προσωπικού Τεχνικών και Επαγγελματικών Σχολών, ό.ά. 17308/1969 σ. 485, ό.ά. 53412/1969 σ. 822, ό.ά. 81347/1969 σ. 1207. Βλ. και ανωτέρω Σπουδαστών.—Δημοσίευσις της από 24.12.1968 εθνικής γενικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας (συμπληρωματικής της από 12.9.1968 ομοίας), ό.ά. 2990/1969 σ. 200.

Ταμείων. Έγκρισις πινάκων αναπροσαρμογής ημερομισθίων πλοιών μηχανημάτων του Ε.Τ.Μ.Α.Ε., ό.ά. 17287/1969 σ. 940.—Κοινών Αυτοκινήτων. Βλ. ανωτέρω Αυτοκινήτων.

Ταξιθετών. Βλ. ανωτέρω Θεάτρων.

Τηλετυπιστών. Βλ. ανωτέρω Αρμάτων.

Τραπεζών. Παράτασις διαιτητικής αποφάσεως 27/1966 περί αυξήσεως αποδοχών προσωπικού των εν αυτή αναφερομένων τραπεζών, ό.ά. 57872/1969 σ. 948, ό.ά. 89064/1969 σ. 1335.

Τσιμεντεργατών. Παράτασις διαιτητικής αποφάσεως εργατοτεχνιτών κατασκευής ειδών οικοδομής εκ τσιμέντου περιοχής Πατρών, Περιχώρων, ό.ά. 87607/1969 σ. 1404.

Τυπογράφων. Παράτασις συλλογικής συμβάσεως εργασίας τυπογράφων καλλιτεχνικών τυπογραφείων Ηρακλείου Κρήτης, ό.ά. 148413/1968 σ. 211, ό.ά. 30503/1969 σ. 617, ό.ά. 58901/1969 σ. 948.— Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως 12/1969 τυπογράφων άπάσης της χώρας, ό.ά. 44402/1969 σ. 748. Βλ. και ανωτέρω Λιθογραφείων.

Τύπου. Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως 3/1969 συντακτών ημερησίων εφημερίδων Αθηνών, ό.ά. 18832/1969 σ. 408.— Κήρυξις ταύτης υποχρεωτικής, ό.ά. 29284/1969 σ. 478.— Παράτασις διαιτητικής αποφάσεως 19/1966 συντακτών ημερησίων εφημερίδων Πελοποννήσου, Ηπείρου και Νήσων, ό.ά. 17305/1969 σ. 484.— Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως 14/1969 συντακτών ημερησίων εφημερίδων Θεσσαλίας, Στερεάς Ελλάδος και Εύβοιας, ό.ά. 29878/1969 σ. 614.— Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως 38/1969 περί διορθώσεως της άνω διαιτητικής αποφάσεως, ό.ά. 40304/1969 σ. 823. —Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως 41/1969 περί χορηγήσεως επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας νυκτοτυπών, ό.ά. 44401/1969 σ. 821.

Τυροκομείων. Παράτασις συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατοτεχνιτών, ό.ά. 10349/1969 σ. 280.—Όροι αμοιβής και εργασίας εργατοτεχνιτών τυροκομείων, τυροκομικών εργοστασίων, βιομηχανιών τυροκομίας και τυροκομικών επιχειρήσεων εν γένει, σ.σ.ί. σ. 1209.

Υαλουργών. Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως τεχνιτών υαλουργών ΤΥΑΣ Διοικήσεως Πρωτευούσης, ό.ά. 58301/1969 σ. 881.

Υγραερίων. Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως προσωπικού επιχειρήσεων υγραερίων, ό.ά. 24780/1969 σ. 473.

Υδάτων Εταιρείας. Όροι αμοιβής επιστημονικού προσωπικού, δ.ά. 43/1969 σ. 622.

Υδραυλικών κλπ. Έγκρισις μετά τροποποιήσεως διαιτητικής αποφάσεως εργατοτεχνιτών υδραυλικών, λευκοσιδηρουργών και λευκοσιδηρουργών κατασκευής δοχείων και χυτών Ειρηνοδικειακής Περιφερείας Θεσσαλονίκης, ό.ά. 26270/1968 σ. 478.

Υποκαμίσων. Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως εργατοτεχνικού προσωπι-

θου, ὑ.ἀ. 71509/1969 σ. 1340. Βλ. καὶ ἀνωτέρω Ἀλιεργατῶν.

Νεκροθαμιστῶν. Θεσσαλονίκης· περιφάσεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας, ὑ.ἀ. 9239/1969 σ. 281. — Θεσσαλονίκης· συλλογικὴ σύμβασις περὶ ὅρων ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς, σ.α.ἑ., σ. 1212.

Νοσοκομείων. Κήρυξις ἐκτελεστῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ Δρομοκαΐτειου Θεραπευτηρίου, ὑ.ἀ. 31342/1969 σ. 608.—Ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας βοηθητικοῦ καὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων καὶ κλινικῶν περιοχῆς Ἀθηνῶν, ἀ.δ.δ. 17/1969 σ. 620.—Παράτασις διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τεχνιτῶν παρασκευασμάτων, ἐργαζομένων εἰς ἐπιστημονικὰ ἐργαστήρια διαχημείας, μικροβιολογίας κλπ. Ἀθηνῶν - Περιχώρων, ὑ.ἀ. 17310/1969 σ. 384, ὑ.ἀ. 57878/1969 σ. 889, ὑ.ἀ. 85961/1969 σ. 1266.

Νυχτοφυλάκων. Βλ. κατωτέρω Φυλάκων.

Ξενοδοχοϋπαλλήλων. Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως 26/1963 περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας, ὑ.ἀ. 4559/1969 σ. 743, διορθώσεως ἡμαρτημένων σ. 1215.— Κήρυξις ἐκτελεστῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως 25/1969 περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας, ὑ.ἀ. 45573/1969 σ. 747.

Ὀδοντοθεραπευτῶν. Βλ. ἀνωτέρω Δημόσιων.

Οἰκοδόμων. Παράτασις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδομῶν ἅπασης χώρας, ὑ.ἀ. 1889/1969 σ. 283.—Ὅρων ἀμοιβῆς ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδομῶν ἅπασης χώρας, ἀ.δ.δ. 36/1969 σ. 831.—Παράτασις διαιτητικῆς ἀποφάσεως 36/1966 ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδομῶν, ἐργαζομένων εἰς βιομηχανίας, βιοτεχνίας καὶ συναφῆ ἐπαγγέλματα, ὑ.ἀ. 591/1969 σ. 345, ὑ.ἀ. 34760/1969 σ. 613.—Κήρυξις ἐκτελεστῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως 35/1969 οἰκοδόμων, ἀπασχολουμένων εἰς μόνιμα συνεργεῖα συντηρήσεως, ὑ.ἀ. 10310/1969 σ. 824.—Παράτασις διαιτητικῆς ἀποφάσεως 2/1967 ἐργατοτεχνιτῶν κατασκευῆς εἰδῶν οἰκοδομῆς ἐκτὸς τῶν ἐντὸς περιοχῆς Πατρῶν - Περιχώρων, ὑ.ἀ. 55863/1969 σ. 948.

Οἰνοπνευματοποιείων - Οἰνοπνευματοποιείων. Κήρυξις ἐκτελεστῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατῶν, ὑ.ἀ. 32976/1969 σ. 695.

Ὁλομελιακῆς Ἀεροπορίας. Βλ. ἀνωτέρω Ἀεροπορίας.

Ὁξυπολίας. Βλ. κατωτέρω Ποτοποιίας.

Ὀπτικῶν. Κήρυξις ἐκτελεστῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως 11/1969 εἰδικῶν ὀπτικῶν, ὑ.ἀ. 20984/1969 σ. 410.—Ὁμοίως τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως 12/1969 ἀπασχολουμένων εἰς ἐργασίας κατασκευῆς καὶ πωλήσεως ὀπτικῶν ἐν γένει εἰδῶν, ὑ.ἀ. 26268/1969 σ. 544.

Ὀπωροπωλῶν. Βλ. ἀνωτέρω Λαχαναγορῶν.

Ὀρθοπεδικῶν εἰδῶν. Κήρυξις ἐκτελεστῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν, ὑ.ἀ. 117946/1968 σ. 118.

Παγκαπηλείων. Βλ. ἀνωτέρω Ἑδαδμοποιείων.

Διερμηνέων. Ἑρμηνεία διατάξεως τῆς ἀπὸ 5.8.1955 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ, ὑ.ἀ. 47/1968 σ. 285.

Πλαστικῶν εἰδῶν. Δημοσίευσις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατῶν βιομηχανιῶν πλαστικῶν εἰδῶν καὶ συναφῶν, ὑ.ἀ. 151444/1968 σ. 131.

Πλινθοποιῶν. Βλ. ἀνωτέρω Κεραμοπλινθοποιῶν.

Πλοίων. Βλ. καὶ ἀνωτέρω Ναυτικῶν. Ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ ἀτμοπλοϊκῶν καὶ πρακτορειακῶν ἐπιχειρήσεων, σ.σ.ἑ. σ. 356.— Δημοσίευσις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πρακτορειακῶν ὑπαλλήλων ποντοπλοΐας, ὑ.ἀ. 152763/1968 σ. 132.

Ποτοποιείων. Βλ. ἀνωτέρω Ναυτικῶν.

Ποτοποιίας κλπ. Παράτασις διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς προσωπικοῦ ἐν γένει ἐπιχειρήσεων ποτοποιΐας καὶ ὀξοποιΐας, ὑ.ἀ. 50260/1969 σ. 826, ὑ.ἀ. 83951/1968 σ. 1265.

Πουλητοριακῶν ἐπιχειρήσεων. Ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ ἀτμοπλοϊκῶν καὶ πρακτορειακῶν ἐπιχειρήσεων, σ.σ.ἑ. σ. 356.—Δημοσίευσις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πρακτορειακῶν ὑπαλλήλων ποντοπλοΐας, ὑ.ἀ. 152763/1968 σ. 132.

Πρατηρίων. Βλ. Βενζίνης πρατηρίων, Συνεργείων.

Προπαρασκευῆς. Ὅροι ἀμοιβῆς ἐργατικοῦ προσωπικοῦ, σ.σ.ἑ. σ. 287.

Ραπτουργῶν. Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως ραπτεργατῶν καὶ ραπτεργαστηρίων ἐνδυμάτων ἀνδρικῶν ἐπὶ παραγγελίᾳ Θεσσαλονίκης, ὑ.ἀ. 27049/1969 σ. 482.— Παράτασις διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐργατοτεχνιτῶν κοπτῶν ἀνδρικῶν καὶ γυναικείων ἐνδυμάτων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων, ὑ.ἀ. 590/1969 σ. 282, ὑ.ἀ. 34761/1969 σ. 613, ὑ.ἀ. 67265/1969 σ. 1016, ὑ.ἀ. 90805/1969 σ. 1339.

Ρητινεργατῶν. Παράτασις διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐργατοτεχνιτῶν ἐπεξεργασίας ρητίνης, ὑ.ἀ. 57871/1969 σ. 948, ὑ.ἀ. 90803/1969 σ. 1336.

Ρυμουλκῶν. Βλ. ἀνωτέρω Ναυτικῶν.

Σαπωνοποιῶν. Δημοσίευσις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας σαπωνοποιῶν, ὑ.ἀ. 10952/1969 σ. 280.

Σιροβιτόρων. Προσαύξησις κοσμητῶν ἡλοδορήματος, ὑ.ἀ. 247184/1968 σ. 137. Βλ. καὶ ἀνωτέρω Ἐστιατορίων, Ζαχαροπλαστείων.

Σιγουρίτσων. Παράτασις διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὑπαλλήλων χονδρικῆς πωλήσεως σιγαρέττων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, ὑ.ἀ. 7002/1969 σ. 347.—Ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἄνω ὑπαλλήλων, ἀ.δ.δ. 3/1969 σ. 754.

Σιδηροδρομικῆς ὑπηρεσίας. Ἑρμηνεία

(Αὐτοκινήτων).

Δημόσιοι. Ἄρθρα 65 ἐπ. ν.δ. 321/1969 περὶ δημοσίων λογιστικοῦ, σ. 1456.

Εἰδικὸν Μηχανημάτων Λιμενικῶν Ἔργων. Ἔγκρισις πινάκων ἀναπροσαρμογῆς ἡμερομισθίων πλειτῶν μηχανημάτων τοῦ Ε.Τ.Μ.Λ.Ε., ὑ.ἀ. 17287/1969 σ. 940.

Νομαρχιακά. Παραχώρησις πρὸς Νομαρχιακὰ Ταμεῖα μηχανημάτων τεχνικοῦ ἐξοπλισμοῦ Δήμων καὶ Κοινοτήτων καὶ ἄλλαι τιναὶ διατάξεις ἐπὶ ἀναιρέσεως προσωπικοῦ τοῦ καταργηθέντος Κ.Ο.Μ.Λ.Ε., ν.δ. 328/1969 σ. 1463.

Μετοχικὸν Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων. Ἀναγνώρισις παρὰ τῷ Μετοχικῷ Ταμείῳ Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων ὡς συμμετοχικῆς πάσης συνταξίμου προϋπηρεσίας καὶ ἄλλων τινῶν συναφῶν διατάξεων, ὑ.δ. 273/1969 σ. 1146.—Αὔξησις τῆς ἰσχύος τοῦ Μ.Τ.Π.Υ. κρατήσεως ἐπὶ ἀποδοχῶν τῶν περ' αὐτῷ ἠσφαλισμένων ὑπαλλήλων, ν.δ. 60/1968 σ. 55.—Εἰσφορὰ ὑπέρ, ὑ.δ. 174/1969 σ. 468.

Προνοίας Δημοσίων Ὑπαλλήλων. Εἰσφορὰ ὑπὲρ τοῦ Ταμείου κλπ., ὑ.δ. 174/1969 σ. 468.

Ναυτικὸν Ἀπομαχικόν. Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις διατάξεων νόμων 3170/1955 καὶ 4302/1966, ν.δ. 87/1969 σ. 340, διόρθωσις ἡμαρτημένων σ. 495.

Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων. Ἐπίτρεψις κατ' ἐξαίρεσιν ἐκχωρήσεως μέχρι ⅓ τῶν ὑφ' ἅπαξ διορθωμάτων ὑπὲρ τοῦ ἄνω Ταμείου κλπ. εἰς περιπτώσεις χορηγήσεως ὑπ' αὐτοῦ στεγαστικῶν ἢ οἰκοδομικῶν δανείων εἰς ἠσφαλισμένους καὶ συνταξιούχους Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ν.δ. 91/1969 σ. 192.

Ἀσφαλιστικά, Συντάξεων, Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως, Προνοίας κλπ. Μισθωτῶν. Γενικά. Ἀστικὴ προστασία παροχῶν κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως· ἀκατάσχετον, ἀνεκχώρητον, ἐξαίρεσις, ν.δ. 91/1969 σ. 192.—Κύρωσις διεθνῶν συμβάσεων κλπ. περὶ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ν.δ. 156/1969 σ. 802, ν.δ. 162/1969 σ. 804.—Συνταξιοδότησις διοριζομένων ὡς μετοχλητῶν μονίμων ὑπαλλήλων Δημοσίων καὶ Ν.Π.Δ.Δ., ν.δ. 17/1968 σ. 55.—Προσμέτρησις εἰς πολιτικὴν ὑπηρεσίαν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. τῆς προϋπηρεσίας των εἰς τὰς Ἐνόπλους Δυνάμεις, τὴν Βασιλικὴν Χωροφυλακὴν καὶ τὸ Λιμενικὸν Σῶμα, ν.δ. 82/1969 σ. 192.— Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις τῶν περὶ ἰατροφαρμακευτικῆς καὶ νοσοκομειακῆς περιθάλψεως δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ. κειμένων διατάξεων, ν.δ. 84/1969 σ. 191.— Χορήγησις ἐπιδόματος ἀεροθεραπείας εἰς γραμματικοὺς ἠσφαλισμένους καὶ συνταξιούχους τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τῶν λοιπῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν, ἀρμοδιότητος Ὑπουργείου Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν, ὑ.ἀ. 768/1969 σ. 942. Βλ. καὶ λ. Δῶρον ἑορτῶν.— Καταβολὴ εἰς δόσεις τῶν πρὸς τοὺς Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καθυστερουμένων εἰσφορῶν, ν.δ. 247/1969 σ. 1007.—Ἀδίκημα ἄρθρων 1, 2 ἐ.ν. 86/1967 περὶ ἐπιβολῆς κυρώσεων κατὰ καθυστερούντων καταβολὴν καὶ ἀπόδοσιν εἰσφορῶν εἰς Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἀρμοδιότης, ν.δ. 337/1969 σ. 1577.

Ἀεροπορικῶν Ἐπιχειρήσεων. Τροποποίησις ὑ.δ. 571/1963 περὶ συστάσεως Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἀεροπορικῶν Ἐπιχειρήσεων, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ὑ.δ. 385/1968, ὑ.δ. 887/1969 σ. 137.—Αὔξησις κατὰ ποσοστὸν 10% χορηγουμένων ὑπὸ τοῦ Ταμείου συντάξεων, ὑ.ἀ. 120/1969 σ. 1207.

Ἀρτοποιῶν. Ἔγκρισις ἀποφάσεως Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἀρτοποιῶν περὶ χορηγήσεως οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως εἰς συνταξιούχους, ὑ.ἀ. 124/1969 σ. 1336.

Ἀσφαλιστικῶν Ἐπιχειρήσεων - Ἀσφαλιστῶν. Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις διατάξεων Καταστατικοῦ καὶ Κανονισμοῦ Παροχῶν Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἀσφαλιστῶν καὶ Προσωπικοῦ Ἀσφαλιστικῶν Ἐπιχειρήσεων, ὑ.ἀ. 117624/1968 σ. 207.

Δικηγόρων. Κύρωσις τροποποιήσεως Καταστατικοῦ Ταμείου Προνοίας Δικηγόρων Ἀθηνῶν, ὑ.δ. 751/1969 σ. 1582, ὑ.δ. 773/1969 σ. 1586.

Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν. Ἀνάκλησις ὑ.δ. 627/1967 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἄρθρου 12 τοῦ ὑ.δ. 681/1960 περὶ ἐγκρίσεως Καταστατικοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τῶν ὑ.δ. 238/1964 καὶ 134/1967, ὑ.δ. 247/1969 σ. 877.

Ἐθνικοῦ Ὀργανισμοῦ Καπνοῦ. Τροποποίησις ἄρθρου 5 Κανονισμοῦ Παροχῶν Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ε.Ο.Κ., ὑ.ἀ. 114013/1968 σ. 202.

Ἐμπορικῶν Καταστημάτων. Τροποποίησις διατάξεων Καταστατικοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων, ὑ.ἀ. 114014/1968 σ. 204.

Ἐμπορίου Τροφίμων. Προσθήκη εἰς Κανονισμὸν Παροχῶν Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων, ὑ.ἀ. 128645/1968 σ. 205.

Ἐμπόρων. Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις ὑ.δ. 56/1961 περὶ συστάσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων Εἰδικοῦ Κλάδου Ὑγειονομικῆς Περιθάλψεως, ὑ.δ. 848/1968 σ. 134, ὑ.δ. 476/1969 σ. 1257.—Τροποποίησις καὶ καταργησις διατάξεων τινων τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων, ὑ.δ. 7/1969 σ. 134.—Τροποποίησις ὑ.δ. 47/1964 περὶ ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως τοῦ ἄνω Ταμείου, ὑ.δ. 129/1968 σ. 407.

Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν. Ἑλλάδος (Τ.Ε.Β.Ε.). Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις ὑ.δ. 81/1962 περὶ ἐπεκτάσεως διατάξεων τοῦ ὑ.δ. περὶ συστάσεως παρὰ τῷ Τ.Ε.Β.Ε. Λογαριασμοῦ Νοσοκομειακῆς Περιθάλψεως, ὑ.ἀ. 795/1968 σ. 107, ὑ.δ. 264/1969 σ. 879.— Ἀντικατάστασις διατάξεως τοῦ ὑ.δ. 5/28.1.1955 περὶ ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ παροχῶν Τ.Ε.Β.Ε., προστεθείσης διὰ τοῦ ὑ.δ. 226/1968, ὑ.δ. 303/1969 σ. 879.

κοῦ ὑποκαμίσων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων, ὑ.ἀ. 106625/1969 σ. 1588.

Τ π ο υ ρ γ ε ί ω ν. Βλ. ἀνωτέρω Δημοσίων.

Φ α ρ μ α κ ε ί ω ν κλπ. Παράτασις διατητικῆς ἀποφάσεως προσωπικοῦ φαρμακείων, φαρμακεμπορείων, ἀποθηκῶν φαρμάκων κλπ., ὑ.ἀ. 148164/1968 σ. 141, ὑ.ἀ. 25714/1969 σ. 613.— Ὅροι ἁμοιβῆς προσωπικοῦ φαρμακείων ἐν γένει, ἀ.δ.δ. 28/1969 σ. 893.

Φ α ρ μ α κ ο π ο ι ῶ ν. Κήρυξις ἐκτελεστῆς διατητικῆς ἀποφάσεως ἐπιστημόνων φαρμακοποιῶν, ὑ.ἀ. 153082/1968 σ. 137.

Φ ο ρ τ ο ε κ φ ο ρ τ ω τ ῶ ν. Παράτασις διατητικῆς ἀποφάσεως φορτοεκφορτωτῶν ὑπεραστικῶν λεωφορείων καὶ φορτηγῶν αὐτοκινήτων, ὑ.ἀ. 34762/1969 σ. 605, ὑ.ἀ. 63263/1969 σ. 1016, ὑ.ἀ. 90806/1969 σ. 1339.

Φ υ λ ά κ ω ν. Παράτασις διατητικῆς ἀποφάσεως 39/1967 περὶ ὅρων ἁμοιβῆς φυλάκων, νυκτοφυλάκων καὶ θυρωρῶν ἐργοστασίων καὶ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν Ἀττικῆς καὶ Πειραιῶς, ὑ.ἀ. 12936/1969 σ. 350.—Κήρυξις ἐκτελεστῆς διατητικῆς ἀποφάσεως φυλάκων, νυκτοφυλάκων καὶ θυρωρῶν ἐργοστασίων καὶ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Περιχώρων, ὑ.ἀ. 32971/1969 σ. 619.—Κήρυξις ἐκτελεστῆς διατητικῆς ἀποφάσεως νυκτημεροφυλάκων ἐργοστασίων Πατρῶν, ὑ.ἀ. 37208/1969 σ. 607. —Παράτασις διατητικῆς ἀποφάσεως φυλάκων, νυκτοφυλάκων καὶ θυρωρῶν βιομηχανικῶν καὶ λοιπῶν ἐπιχειρήσεων περιοχῆς Ἐλευσῖνος - Ἀσπροπύργου, ὑ.ἀ. 45616/1969 σ. 946, ὑ.ἀ. 73671/1969 σ. 1146.—Ὅροι ἁμοιβῆς καὶ ἐργασίας θυρωρῶν, φυλάκων, νυκτοφυλάκων καὶ κλητήρων τῶν ἐργοστασίων Αἰγίου, ἀ.δ.δ. 1/1969 σ. 953. —Κήρυξις ὑποχρεωτικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας φυλάκων καὶ θυρωρῶν ἐργοστασίων Θεσσαλονίκης, ὑ.ἀ. 78674/1969 σ. 1403.

Χ α ρ τ ο π ο ι ΐ α ς. Παράτασις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατικοῦ προσωπικοῦ Χαρτοποιΐας Λιδοπούλου, ὑ.ἀ. 90203/1969 σ. 1336, ὑ.ἀ. 98425/1969 σ. 1588.— Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν ἐργοστασίου «Θεσσαλικὴ» Α.Ε. Βιομηχανίας πολτοῦ καὶ χάρτων Λαρίσης, σ. 1213.

Χ ε ι ρ ι σ τ ῶ ν. Βλ. ἀνωτέρω Μηχανημάτων.

Χ η μ ε ι κ ῆ ς β ι ο μ η χ α ν ί α ς. Παράτασις διατητικῆς ἀποφάσεως 40/1967 ἐργατοτεχνιτῶν χημικῆς βιομηχανίας, ὑ.ἀ. 7003/1969 σ. 347, ὑ.ἀ. 36146/1969 σ. 739, ὑ.ἀ. 68601/1969 σ. 1080.

Χ η μ ι κ ῶ ν. Παράτασις διατητικῆς ἀποφάσεως ἐπιστημόνων χημικῶν, ὑ.ἀ. 81346/1969 σ. 1207.

Ὠ δ ε ί ω ν. Δημοσίευσις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας διδακτικοῦ προσωπικοῦ Ἐθνικοῦ Ὠδείου καὶ Ἑλληνικοῦ Ὠδείου, ὑ.ἀ. 31346/1969 σ. 741.

Συμβιβασμός. Συμβιβαστικὴ διευθέτησις διενέξεων μεταξὺ ἐπιχειρήσεως καὶ μισθωτῶν, μὴ ἐρούσης χαρακτῆρα συλλογικῆς διαφορᾶς· ἑπταετὴς συντεργασίας, ἄρθρον 3 ν.δ. 186/1969 σ. 688.

Συμβούλια. Συγκρότησις Διοικητικῶν Συμβουλίων Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως, Ν.Π.Δ.Δ., Δημοσίων Ἐπιχειρήσεων καὶ Ἐμπορικῶν Ἑταιρειῶν, ν.δ. 45/1968 σ. 60.— Συμμετοχὴ τοῦ οἰκονομικῶς ἐνεργοῦ πληθυσμοῦ εἰς τὴν διαμόρφωσιν τοῦ οἰκονομικοῦ καὶ κοινωνικοῦ προγράμματος τῆς χώρας· σύστασις Συμβουλίου, ν.δ. 136/1969 σ. 467.—Ἀνώτατον Συμβούλιον Ἐργασίας καὶ λοιπὰ Συμβούλια καὶ Ἐπιτροπαὶ ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας, ν.δ. 184/1969 σ. 680.—Κατανομὴ ἁμοιβῶν εἰς τοὺς μετέχοντας Συμβουλίων καὶ Ἐπιτροπῶν, ν.δ. 176/1969 σ. 736. —Καθορισμὸς ἀποζημιώσεως προέδρων, ἀντιπροέδρου, μελῶν, προϊσταμένου Γραμματείας, εἰσηγητῶν, γραμματέων καὶ βοηθῶν αὐτῶν, ὑ.ἀ 113329/1969 σ. 944.— Καθορισμὸς ἀποζημιώσεως μελῶν Ὑπηρεσιακῶν Συμβουλίων Ὑπουργείου Ἐργασίας καὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐποπτευομένων Ὀργανισμῶν, ὑ.ἀ. 130312/1969 σ. 1147.— Καθορισμὸς ἁμοιβῆς μετεχόντων εἰς Συμβούλια καὶ Ἐπιτροπὰς Ι.Κ.Α., ὑ.ἀ. 174845/1969 σ. 1404.—Σύνθεσις καὶ συγκρότησις Συμβουλίων τῆς Περιφερειακῆς Ὑπηρεσίας Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἀπόφ. Προϊσταμένου 36744/1969 σ. 1468.

Συνέρχεσθαι - Συνεταιρίζεσθαι. Βλ. λ. **Σύνταγμα.**

Συνεταιριστικαὶ Ὀργανώσεις. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Σύνταγμα. Θέσις εἰς ἐφαρμογὴν ἄρθρων Συντάγματος 13 § 1 περὶ τοῦ ἀσύλου τῆς κατοικίας, 18 περὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ συνέρχεσθαι καὶ 19 περὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ συνεταιρίζεσθαι, σ.π. Β' σ. 596.

Συντάκται. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις** (Τύπου), **Ταμεῖα** (Τύπου).

Συντάξεις - Συνταξιοῦχοι. Βλ. λ. **Δῶρον ἑορτῶν, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα, Ὑπάλληλοι δημόσιοι.** Κατὰ τὸ ν.δ. 179/1969 περὶ Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως, σ. 669.

Συσσωρευτῶν ἐργατοτεχνῖται. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Σχολαὶ - Σχολεῖα. Βλ. καὶ λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.** Ἐπέκτασις τῆς ὑπὸ τοῦ Δημοσίου εἰς ὑπαλλήλους αὐτοῦ παρεχομένης ὑγειονομικῆς περιθάλψεως εἰς τὰ προσωπικὰ Σχολεῖα ἐν τῇ Κράτει, ἀναγνωρισθέντων ὡς ἰδιωτῶν πρὸς τὸ Δημόσιον, ὑ.δ. 173/1969 σ. 467, διόρθωσις ἡμαρτημένων σ. 623.—Τρόπος μεταφορᾶς καὶ κατανομῆς τῶν ὑπὸ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀναγνωρισθέντων ὡς ἰδιωτῶν πρὸς τὰ Δημόσια Σχολεῖα καταβληθεισῶν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν ἠφανισμένων κλάδου Συντάξεως, ὑ.δ. 174/1969 σ. 468.

Σωματεῖα. Θέσις εἰς ἐφαρμογὴν ἄρθρων Συντάγματος 18 περὶ δικαιώματος συνέρχεσθαι καὶ 19 περὶ δικαιώματος συνεταιρίζεσθαι, σ.π. Β' σ. 596.—Συμπλήρωσις καὶ τροποποίησις νομοθεσίας περὶ ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων· ἀπεργία κλπ., ν.δ. 185/1969 σ. 680, εἰσηγητικὴ ἔκθεσις σ. 1021.

Τ

Ταμεῖα. 1. Κοινὰ Εἰσπράξεων Αὐτοκινήτων (Κ.Τ.Ε.Λ.). Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις**

σιτών, Άντιχρωστών καὶ Ὑπαλλήλων τοῦ Χρηματιστηρίου Ἀξιῶν Ἀθηνῶν, ὑ.ἀ. 796/1968 σ. 138.—Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις διατάξεων τοῦ ἀνωτέρω Καταστατικοῦ, ὑ.ἀ. 97244/1968 σ. 205.

Ταξιθέται. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Τηλεόρασις. Βλ. λ. **Ραδιοφωνία.**

Τηλεπικοινωνιῶν Ὀργανισμός. Βλ. καὶ λ. **Ταμεῖα.** Ἔγκρισις νέου Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε., ἀπόφασις Δ.Σ. Ο.Τ.Ε., σ. 1338.—Ἐφαρμογὴ διατάξεων ἀ.ν. 17/1967 περὶ ἀνωτάτου ὁρίου ἀποδοχῶν, ν.δ. 201/1969 σ. 871.

Τηλετυπισταί. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Τουρισμοῦ Ὀργανισμός. Πρόσληψις ὑπαλλήλων ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου, ν.δ. 298/1969 σ. 1330.

Τράπεζαι. Βλ. καὶ λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα.** Λόγῳ ἑορτῶν ἐθελουσίως ἐξελθόντων τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης, ὑ.ἀ. 31990/1969 σ. 489, ὑ.ἀ. 111700/1969 σ. 1583.— Καταβολὴ ἀμοιβῶν εἰς μετέχοντας Συμβουλίων καὶ Ἐπιτροπῶν, ν.δ. 176/1969 σ. 736.—Ἐφαρμογὴ ἀ.ν. 17/1967 περὶ ἀνωτάτου ὁρίου ἀποδοχῶν, ν.δ. 201/1969 σ. 871.

Τροφίμων καταστήματα. Βλ. λ. **Ταμεῖα, Ὧραι ἐργασίας.**

Ταιμεντεργάται - Τσιμέντων Ἑταιρεῖαι Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα.**

Τυπογράφοι - Τύπος. Βλ. καὶ λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα.** Ἔγκρισις Καταστατικοῦ Ἑνιαίου Δημοσιογραφικοῦ Ὀργανισμοῦ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ Περιθάλψεως (Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π.), ὑ.ἀ. 58120/1968 σ. 316.—Τροποποίησις ἀ.ν. 248/1967 περὶ συστάσεως Ἑνιαίου Δημοσιογραφικοῦ Ὀργανισμοῦ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ Περιθάλψεως, ν.δ. 285/1969 σ. 1256.— Κήρυξις ἐκτελεστῆς ὑπ' ἀριθ. 41/1969 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Α. Ἀθηνῶν περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας μανοτυπῶν, ὑ.ἀ. 44404/1969 σ. 821.

Τυροκομεῖα. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Υ

Ὑαλουργοί Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Ὑγειονομικὴ περίθαλψις. Βλ. λ. **Ὑπάλληλοι δημόσιοι.**

Ὑγιεινὴ ἐργαζομένων. Εἰς ἀποθήκας ἀκατεργάστων δερμάτων· Κανονισμὸς ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας, ὑ.ἀ. 796/1968 σ. 108.

Ὑγραερίων ἐπιχειρήσεις. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Ὑδάτων Ἑταιρεία - Ὑδραυλικοί. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Ὑπαλληλικὸς Κῶδιξ Βλ. λ. **Ὑπάλληλοι δημόσιοι.**

Ὑπάλληλοι δημόσιοι. Βλ. καὶ λ. **Ταμεῖα.** Συνταξιοδότησις διοριζομένων ὡς μετακλητῶν μονίμων ὑπαλλήλων Δημοσίου ἢ Ν.Π.Δ.Δ., ν.δ. 17/1968 σ. 55.— Αὔξησις συντάξεων ἐν γένει Δημοσίου κλπ., ν.δ. 80/1969 σ. 190.—Ὑπολογισμὸς προϋπηρεσιῶν τινων ὡς ἀντιξίμων, ν.δ. 89/1969 σ. 191.— Προσμέτρησις εἰς πολιτικὴν ὑπηρεσίαν δημοσίων ὑπαλλήλων προϋπηρεσίας των εἰς Ἐνόπλους Δυνάμεις, Βασιλικὴν Χωροφυλακὴν καὶ τὸ Λιμενικὸν Σῶμα, ὑ.ἀ. 82/1969 σ. 192.—Προσμέτρησις προϋπηρεσίας δημοσίων, πολιτικῶν, διοικητικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπαλλήλων Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς τριακονταπενταετοῦς πραγματικῆς ὑπηρεσίας, ν.δ. 252/1969 σ. 1079.— Συμπλήρωσις ἄρθρου 58 τοῦ ἀ.ν. 1854 τοῦ 1951 περὶ ἀπονομῆς τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν συντάξεων, ν.δ. 172/1969 σ. 601.—Ἀντικατάστασις ἐδαφίου δ ἄρθρου 71 ἀ.ν. 1854/1951 περὶ ἀπονομῆς πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν συντάξεων, ν.δ. 264/1969 σ. 1205.—Ἐφαρμογὴ ἐδαφίου 2 ἄρθρου 58 ἀ.ν. 1854/1951 καὶ ἐπὶ τῶν μετακλητῶν ἢ ἐπὶ θητείᾳ προσλαμβανομένων ὑπαλλήλων, ν.δ. 287/1969 σ. 1330.—Ἐπίδομα ἐπὶ τοῖς ἑορταῖς, ὑ.ἀ. 284206/1968 σ. 60, ὑ.ἀ. 55106/1969 σ. 539.—Αὔξησις μισθοῦ δημοσίων ὑπαλλήλων πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν καὶ ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., ν.δ. 78/1969 189.—Τροποποίησις ἀ.ν. 17/1967 περὶ ἀνωτάτου ὁρίου ἀποδοχῶν τῶν ἐν Ἑλλάδι δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ν.δ. 201/1969 σ. 871.—Ἐπιδόματα στολῆς στρατιωτικῶν, ἀποδοχαὶ Γενικῶν Γραμματέων καὶ ἔξοδα παραστάσεως Ὑπουργῶν, ν.δ. 174/1969 σ. 737.—Καταβολὴ ἀμοιβῶν εἰς μετέχοντας Συμβουλίων καὶ Ἐπιτροπῶν, ν.δ. 176/1969 σ. 736.—Καθορισμὸς ἀποζημιώσεως προέδρων, ἀντιπροέδρων, μελῶν, προϊσταμένου Γραμματείας, εἰσηγητῶν, γραμματέων καὶ βοηθῶν αὐτῶν, ὑ.ἀ. 113329/1969 σ. 944.—Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις τῶν περὶ ἰατροφαρμακευτικῆς καὶ νοσοκομειακῆς περιθάλψεως δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ. κειμένων διατάξεων, ν.δ. 84/1969 σ. 191.—Ἐπέκτασις τῆς ὑπὸ τοῦ Δημοσίου εἰς ὑπαλλήλους αὐτοῦ παρεχομένης ὑγειονομικῆς περιθάλψεως εἰς τὸ προσωπικὸν Σχολείων ἐν τῷ Κράτει ἀναγνωρισθέντων ὡς ἰσοτίμων πρὸς τὸ Δημόσιον, ν.δ. 173/1969 σ. 467, διόρθωσις ἡμιτιτμημένων σ. 623.—Τρόπος μεταφορᾶς καὶ κατανομῆς τῶν ὑπὸ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀναγνωρισθέντων ὡς ἰσοτίμων πρὸς τὸ Δημόσιον Σχολείων καταβληθεισῶν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν ἠσφαλισμένων Κλάδου Συντάξεως, β.δ. 174/1969 σ. 468.—Τακτοποίησις ἐκτάκτων ὑπαλλήλων Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ Ν.Π.Δ.Δ., ν.δ. 169/1969 σ. 596.—Τροποποίησις ταύτου, ν.δ. 238/1969 σ. 1007. —Παράτασις προθεσμίας τακτοποιήσεως ἐκτάκτων, ἀπόφασις Προεδρεύοντος Α5/1—6/151/1969 σ. 1468.—Αὐτοδίκαιοι ἐπαναφορὰ τῶν δυνάμει Θ/1967 καὶ 1/1967 Συντακτικῶν Πράξεων ἀπολυθέντων κατωτέρων ὑπαλλήλων, ν.δ. 190/1969 σ. 735.—Ποσοστιαία πρόσληψις προσωπικοῦ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου δι' ἐπιγούσας ἀνάγκας τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίων Ἔργων, ν.δ. 195/1969 σ. 809.—Πρόσληψις ἐπὶ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Βιομηχανίας, ν.δ. 211/1969 σ. 870.—Ἐξομοιοδότησις ὑπαλλήλων δι' ἐφαρμογὴν ἄρθρων 5, 6 καὶ 7 ν.δ. 186/1969, ὑ.ἀ. 50836/1969 880.—Συμπλήρωσις κειμένων διατάξεων περὶ

Ἐπιμελητηρίων. Τροποποίησις καὶ προσθήκη διατάξεως ἐν τέλει τοῦ Κανονισμοῦ Κλάδου Προνοίας Ταμείων Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων, ὑ.ἀ. 18/1969 σ. 1406.

Ἐργατῶν Τύπου. Βλ. κατωτέρω Τύπου.

Ἐφημερίδων. Βλ. κατωτέρω Τύπου.

Ἠλεκτρικῶν Ἐπιχειρήσεων. Προσθήκη εἰς Κανονισμόν Κλάδου Συντάξεων Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Η.Ε.Α.Π. καὶ Ε.Η.Ε., ὑ.ἀ. 101768/1968 σ. 208, ὑ.ἀ. Φ12/1969 σ. 1267.— Τροποποίησις Καταστατικοῦ Ἐπικουρικοῦ Ταμείου Προνοίας καὶ Περιθάλψεως Προσωπικοῦ Ἑλληνικῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας, ὑ.ἀ. 124271/1969 σ. 419. —Ἔγκρισις Κανονισμοῦ ἀναγνωρίσεως καὶ ἐξαγορᾶς ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἠλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος τοῦ χρόνου ἀπασχολήσεως παρὰ τῇ Α.Ε.Η. - Π.Α.Π., ὑ.δ. 179/1969 σ. 469.

Ἠλεκτροτεχνιτῶν. Ἔγκρισις Κανονισμοῦ ἀναγνωρίσεως καὶ ἐξαγορᾶς ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἠλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος τοῦ χρόνου ἀπασχολήσεως παρὰ τῇ Α.Ε.Η. - Π.Α.Π., ὑ.δ. 179/1969 σ. 469, διόρθωσις ἡμαρτημένων σ. 1599.

Κυμρείων. Τροποποίησις προσωρινοῦ Κανονισμοῦ λειτουργίας Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Κουρείων καὶ Κομμωτηρίων, ὑ.δ. 248/1969 σ. 877.

Λιμενεργατῶν. Τροποποίησις διατάξεων Κανονισμοῦ Κλάδου Ἀσθενείας καὶ Κανονισμοῦ Παροχῶν Προνοίας Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀσθενείας καὶ Προνοίας Λιμενεργατῶν Πειραιῶς, ὑ.ἀ. 132860/1969 σ. 419, ὑ.ἀ. 41/1/Σ 125/1969 σ. 1083.

Ναυτικῶν. Βλ. καὶ ἀνωτέρω Ναυτικῶν Ἀπομαχικῶν Ταμείων. Τροποποίησις ν.δ. 3737/1957 περὶ Ταμείου Προνοίας Κατωτέρων Πληρωμάτων Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ, ν.δ. 854/1969 σ. 1581.

Ναυτικῶν Πρακτόρων καὶ Ὑπαλλήλων. Προσθήκη διατάξεως εἰς Καταστατικὸν Ταμείου Ἀσφαλίσεως, ὑ.ἀ. 117132/1968 σ. 208.

Οἰνοποιΐας, Ζυθοποιΐας, Οἰνοπνευματοποιΐας. Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις διατάξεων Κανονισμοῦ Παροχῶν Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ, ὑ.ἀ. Φ.Δ1/1403/1969 σ. 1084.

Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς. Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις 6.δ. περὶ συστάσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ Προνοίας Ὑπαλλήλων Ο.Λ.Π. Κλάδου Ἀρωγῆς, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τῶν 456/1961 καὶ 793/1968 6.δ., 6.δ. 793/1968 σ. 106, 6.δ. 478/1969 σ. 1080.

Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως. Τροποποίησις Κανονισμοῦ Παροχῶν Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ προσθήκη διατάξεως εἰς ν.δ. 980/1942, ὑ.ἀ. 1869/1969 σ. 349.

Πληρωμάτων Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ. Βλ. ἀνωτέρω Ναυτικῶν.

Ραδιοφωνίας. Ὀργάνωσις καὶ λειτουργία Κλάδου Προνοίας Προσωπικοῦ Ραδιοφωνίας παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ραδιοφωνίας καὶ Τουρισμοῦ, 6.δ. 228/1969 σ. 815.—Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις διατάξεών τινων τοῦ ἀπὸ 7/9.10.1958 6.δ. περὶ συστάσεως καὶ ὀργανώσεως τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου, 6.δ. 313/1969 σ. 1144.

Σιδηροδρόμων. Τροποποίησις Καταστατικοῦ Ταμείου Προνοίας Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων, ὑ.ἀ. 3737/1969 σ. 343, ὑ.ἀ. 9δις/1969 σ. 1266.

Τηλεπικοινωνιῶν Ὀργανισμοῦ. Προσθήκη μεταβατικῆς διατάξεως εἰς Καταστατικὸν Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ, 6.δ. 4/1969 σ. 345.

Τραπεζῶν. Τροποποίησις διατάξεων Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Συντάξεων καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Ἀγροτικῆς Τραπέζης, ὑ.ἀ. 43/3/4800/1969 σ. 1081.—Τροποποίησις 6.δ. περὶ ὀργανώσεως λειτουργίας Κλάδου Ἀσθενείας Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἐμπορικῆς Τραπέζης, 6.δ. 126/1969 σ. 406, 6.δ. 371/1969 σ. 870, 1013.

Τσιμέντου Ἑταιρειῶν. Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις διατάξεων Κανονισμοῦ Παροχῶν Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ, ὑ.ἀ. 127920/1968 σ. 202.

Τύπου. Τροποποίησις Καταστατικοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Τύπου Ἀθηνῶν, 6.δ. 9/1969 σ. 195.—Τροποποίησις καὶ προσθήκη εἰς 6.δ. περὶ ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ Κλάδου Ἀσθενείας τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Τύπου Ἀθηνῶν, 6.δ. 444/1969 σ. 1013. — Τροποποίησις Κανονισμοῦ Ἀσφαλιστικῶν Παροχῶν Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἰδιοκτητῶν, Συντακτῶν καὶ Ὑπαλλήλων Τύπου, ὑ.ἀ. 132879/1968 σ. 203.—Διάθεσις τοῦ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ἀ.ν. 248/1967 προβλεπομένου ἀγγελιοσήμου ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν - Θεσσαλονίκης, Ταμείου Συντάξεων Ἐφημεριδοπωλῶν, Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Τύπου, Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἰδιοκτητῶν καὶ Συντακτῶν κλπ., ὑ.ἀ. Φ.146/1969 σ. 1406, διόρθωσις ἡμαρτημένων σ. 1407.

Ὑδάτων Ἑταιρείας. Προσθήκη εἰς Καταστατικὸν Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ, ὑ.ἀ. 2993/1969 σ. 279.

Ὑποδηματεργατῶν. Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως, ὑ.ἀ. 2038/1969 σ. 1267.

Χημικῶν. Αὔξησις συντάξεων Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως, ὑ.ἀ. 126778/1969 σ. 279.

Χρηματιστῶν κλπ. Αὔξησις συντάξεων Ταμείου Ἀσφαλίσεως Χρηματιστῶν, Μι-

γιστικών όργάνων, κρεατομηχανών κλπ. Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, ὑ.ἀ. 61816/1969 σ. 1260.—Τροποποίησις ταύτης, ὑ.ἀ. 75350/1969 σ. 1148.— Καταστημάτων πωλήσεως εἰδῶν λιάκης τέχνης περιοχῆς Ἀθηνῶν, ὑ.ἀ. 98265/1969 σ. 1587.— Φαρμακείων περιοχῆς Δήμου Ἀθηναίων, πέριξ Δήμων, Κοινοτήτων, Συνοικισμῶν καὶ Προαστίων, ὑ.ἀ. 54664/1969 σ. 943.— Φαρμακείων Πειραιῶς καὶ πέριξ Δήμων, Κοινοτήτων καὶ Συνοικισμῶν, ὑ.ἀ. 60485/1969 σ. 1259.— Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις διατάξεων ὑ.δ. 398/1963 περὶ κανονισμοῦ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας ἐν τοῖς φαρμακείοις, ὑ.δ. 734/1969 σ. 1532.— Κλεισίμων κομμωτηρίων περιοχῆς Ἀθηνῶν κατὰ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τοῦ Σαββάτου ἀπὸ 1.7 - 31.8, ὑ.ἀ. 56954/1969 σ. 1259.— Εἰδικὰς διατάξεις, περιλαμβανομένας εἰς συλλογικὰς συμβάσεις, διαιτητικὰς ἀποφάσεις κλπ., ὑλ. εἰς σελ. 125, 128, 285, 354, 472, 605, 740, 758, 888, 889, 1015, 1210, 1342.

προσώπων παραγωγῆς δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., ν.δ. 240/1969 σ. 1078.— Περὶ Κώδικος Δημοσίου Λογιστικοῦ δημόσιοι ὑπάλληλοι κλπ., ν.δ. 321/1969 σ. 1445.— Ἀντικατάστασις παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 75 τοῦ νόμου 1811/1951 περὶ Κώδικος καταστάσεως δημοσίων διοικητικῶν ὑπαλλήλων· ἀποδοχὴ θέσεως εἰς διεθνῆ Ὀργανισμόν, ν.δ. 327/1969 σ. 1468.—Τροποποίησις διατάξεων τινων τοῦ ν.δ. 762/1965 καὶ τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος, ν.δ. 350/1969 σ. 1578.—Ἐπίτροπος Διοικήσεως· ἀμοιβὴ τῶν· τηρητέα διαδικασία διακριβώσεων παρελθόντων κλπ. Βλ. λ. Διοίκησις.—Περὶ ἐθνικῆς ἀντιστάσεως· ἠθικαὶ ἀμοιβαὶ καὶ διακρίσεις· ἐνεργεῖαι κλπ., ν.δ. 179/1969 σ. 669.

Ὑπερωρίαι. Μὴ συνυπολογιζομένων διὰ τὸ ὅριον ὡρῶν τῶν ὑπερωριακῆς ἀποζημιώσεως, ὑ.ἀ. 31990/1969 σ. 489, ὑ.ἀ. 111700/1969 σ. 1593. — Εἰδικαὶ διατάξεις, περιλαμβανομένας εἰς συλλογικὰς συμβάσεις, διαιτητικὰς ἀποφάσεις κλπ., ὑλ. εἰς σελ. 135, 692, 694, 829, 1210, 1265, 1341.

Ὑπεύθυνοι δηλώσεις. Ἀτομικὴ εὐθύνη δηλοῦντος ἢ βεβαιοῦντος, ν.δ. 105/1969 σ. 344.

Ὑπηρεσίαι ἐξυπηρετήσεως παραπόνων. Σύστασις, ν.δ. 316/1969, σ. 1390.

Ὑπηρέται. Λόγῳ ἑορτῶν οἰκιακῶν βοηθῶν κλπ., ὑ.ἀ. 31990/1969 σ. 489, ὑ.ἀ. 111700/1969 σ. 1593.

Ὑποβολεῖς Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Ὑποδηματεργάται. Βλ. λ. **Ταμεῖα**

Ὑποκαμίσων ἐργατοτεχνῖται. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Ὑπουργεῖα. Βλ. καὶ λ. **Διοίκησις, Συλλογικαὶ συμβάσεις** (Δημοσίων), **Συμβούλια, Ὑπάλληλοι δημόσιοι.** Ἐπέκτασις ἀσφαλίσεως ἀνέργου εἰς ἐπ' σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ Ἀγροτικῆς Οἰκιακῆς Οἰκονομίας Ὑπουργείου Γεωργίας, ὑ.ἀ. 152703/1969 σ. 267. —Συμμετοχὴ τοῦ οἰκονομικῶς ἐνεργοῦ πληθυσμοῦ εἰς τὴν διαμόρφωσιν τοῦ οἰκονομικοῦ καὶ κοινωνικοῦ προγράμματος τῆς χώρας, ν.δ. 136/1969 σ. 467.—Ἀποδοχαὶ Γενικῶν Γραμματέων καὶ Ἔξοδα παραστάσεως Ὑπουργῶν, ν.δ. 171/1969 σ. 737.—Προσωρινὴ πρόσληψις προσωπικοῦ ἐπ' σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου δι' ἐπειγούσας ἀνάγκας Ὑπουργείου Δημοσίων Ἔργων, ν.δ. 195/1969 σ. 809.—Πρόσληψις ἐπ' συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Βιομηχανίας, ν.δ. 211/1969 σ. 870.— Πρόσληψις ἐπ' συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Οἰκονομικῶν, ν.δ. 342/1969 σ. 1532.—Σύστασις Ὑπηρεσιῶν Ἐξυπηρετήσεως Παραπόνων Πολιτῶν, ν.δ. 319/1969 σ. 1400.—Ἵδρυσις Κέντρου Βιομηχανικῆς Ἀναπτύξεως (Κ.Ε.Β.Α.), ν.δ. 332/1969 σ. 1465.

Φ

Φαρμακεῖα - Φαρμακοποιοί. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ὧραι ἐργασίας.**

Φιλοδώρημα. Προσαύξησις ποσοστῶν φιλοδωρήματος σερβιτόρων, Ἀγορ. διατ. 247184/1968 σ. 137.

Φορτοεκφορτωταί. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Φύλακες. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Φυματικοί. Συνταξιοδοτικὰ ἐπίδομα ἀεροθεραπείας, ὑ.ἀ. 768/1969 σ. 942.

Χ

Χανσενικοί. Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις ὑπουργικῆς ἀποφάσεως περὶ ἀπαγορεύσεως ἐπαγγέλματος εἰς χανσενικούς, ὑ.δ. Φ Γ' 1α/1969 σ. 352.

Χαρτόσημον. Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις περὶ τελῶν χαρτοσήμου νομοθεσίας, ν.δ. 199/1969 σ. 809.

Χαρτοποιία - Χειρισταί. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Χειροκτίων ἐξαγωγή. Μείωσις ἐργοδοτικῶν εἰσφορῶν Ι.Κ.Α., ὑ.δ. 504/1969 σ. 1079.

Χημικὴ βιομηχανία - Χημικοί. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Χρηματισταί. Βλ. λ. **Ταμεῖα.**

Ψ

Ψητοπωλεῖα. Προσαύξησις ποσοστῶν φιλοδωρήματος σερβιτόρων, Ἀγορ. διατ. 247184/1968 σ. 137.

Ω

Ὠδεῖα Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Ὧραι ἐργασίας. Τροποποίησις ἀποφάσεως περὶ καθορισμοῦ ὡραρίου ἐργασίας παντοπωλείων καὶ λοιπῶν τινων καταστημάτων ἐμπορίας τροφίμων περιοχῆς Ἀθηνῶν χειμερινῆς περιόδου, ὑ.ἀ. 139723/1968 σ. 113.— Ἀρτεργατῶν· προσθήκη εἰς κανονισμὸν ὡρῶν ἐργασίας, ὑ.ἀ. 146023/1968 σ. 114.— Ἐμπορικῶν καταστημάτων πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν ἀπὸ 20 - 31 Δεκεμβρίου, ὑ.ἀ. 149998/1968 σ. 114.— Ἐμπορικῶν καταστημάτων πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν θερινῆς περιόδου, ὑ.ἀ. 44211/1969 σ. 818.— Ὁμοίως χειμερινῆς περιόδου, ὑ.ἀ. 92267/1969 σ. 1402.— Τῶν ὡς μικτῶν λειτουργούντων καταστημάτων αὐτοεξυπηρετήσεως περιοχῆς Ἀθηνῶν καὶ ὧραι ἐργασίας προσωπικοῦ αὐτῶν θερινῆς περιόδου, ὑ.ἀ. 42686/1969 σ. 818.— Ἐνίων κατηγοριῶν καταστημάτων πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν θερινῆς περιόδου, ὑ.ἀ. 48721/1969 σ. 819.— Τροποποίησις ταύτης, ὑ.ἀ. 75350/1969 σ. 1148.— Ἐνίων κατηγοριῶν καταστημάτων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, ὑ.ἀ. 55409/1969 σ. 943. — Τροποποίησις ταύτης, ὑ.ἀ. 75350/1969 σ. 1148.— Παντοπωλείων καὶ λοιπῶν τινων καταστημάτων ἐμπορίας τροφίμων τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων Πειραιῶς, ὑ.ἀ. 55780/1969 σ. 1017.— Ἐμπορικῶν καταστημάτων, τροφίμων ἐν γένει, κουρείων - κομμωτηρίων καὶ ἱνστιτούτων αἰσθητικῆς πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν, ὑ.ἀ. 78555/1969 σ. 1205, ὑ.ἀ. 81110/1969 σ. 1206.— Καταστημάτων πωλήσεως ζω-

η) Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας

1968

110597 — 116
111653 — 123
117442 — 421

1969

4902 — 275
70351 — 470
70506 — 1018
70544 — 602
71309 — 1340
72035 — 1336

θ) Υπουργού Εμπορίου

1969

102601 — 284

ι) Υπουργού Εργασίας

1968

101768 — 208
136742 — 267
137398 — 138
139723 — 115
139876 — 128(1)
141502 — 140
141503 — 139(2)
141801 — 139
141802 — 139
145336 — 140
145397 — 140
146023 — 114
147926 — 119
147927 — 121
147946 — 118
147947 — 117
148413 — 211
148414 — 212
148440 — 212
148461 — 211
148462 — 211
148463 — 140
148464 — 141
148465 — 141
149088 — 141
149998 — 114
151427 — 128
151444 — 131
152105 — 209
152106 — 206
152730 — 210
152763 — 132
152829 — 210
152950 — 135
152991 — 210
153082 — 137

1969

589 — 282
590 — 282
591 — 345
1888 — 283
1889 — 283
1890 — 282
2990 — 200
2993 — 279
2995 — 282
2996 — 283
2997 — 283
2998 — 283
7001 — 347
7002 — 347
7003 — 347
7004 — 346
7005 — 346
7006 — 346
7795 — 269
7796 — 268
7812 — 267
9236 — 281
9237 — 281
9238 — 281
9239 — 281
10349 — 280
10952 — 280
11973 — 347
12458 — 277
12790 — 349
12936 — 350
13502 — 347
15345 — 350
15346 — 407
16631 — 351
16644 — 472
17305 — 484
17306 — 416
17307 — 484
17308 — 485
17309 — 485
17310 — 484
17311 — 415
17312 — 485
18882 — 408
20283 — 415
20284 — 478
20894 — 415
20895 — 414
20896 — 414
20982 — 411
20983 — 409
20984 — 410
23775 — 476
24780 — 473
25713 — 614
25714 — 613
25715 — 613
25716 — 484
26268 — 544
26269 — 547(1)
28426 — 483
28879 — 615(2)
29878 — 614
30503 — 617
30890 — 737
30891 — 737
31145 — 617
31165 — 882
31342 — 608
31346 — 741
32050 — 739
32275 — 552
32965 — 610
32966 — 742
32968 — 740
32969 — 751
32970 — 695
32971 — 619
33413 — 823
33903 — 741
33910 — 612
34565 — 604
34566 — 611
34760 — 612
34761 — 613
34762 — 605
36141 — 611
36142 — 738
36143 — 738(*)
36144 — 739
36145 — 739
36146 — 739
36147 — 738
36148 — 739
36149 — 938
37208 — 607
37209 — 603
37210 — 605
39861 — 823
39862 — 823
40304 — 823
40308 — 820
40310 — 824
40524 — 824
42686 — 818
44211 — 818
44263 — 945
44275 — 945
44402 — 748
44403 — 746
44404 — 821
45573 — 747
45612 — 945
45613 — 945
45614 — 946
45615 — 946
45616 — 946
45617 — 882
48721 — 819
49081 — 824
50260 — 826
50261 — 826
50262 — 826
50836 — 830
50854 — 825
50855 — 827
51254 — 822
52265 — 885

(1) Διόρθ. ήμαρτ. σ. 215.
(2) Φέρεται ως 41503.

(1) Διόρθ. ήμαρτ. σ. 623.
(2) Διόρθ. ήμαρτ. σ. 625.

(*) Φέρεται ως 36143.

ΙΓ'. ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟΝ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ ΝΟΜΩΝ, ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΩΝ, ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΚΛΠ.(1)

1. Συντακτικαί Πράξεις Ἐθνικῆς Ἐπαναστατικῆς Κυβερνήσεως

Β΄/1969 — 596

2. Νομοθετικά Διατάγματα

1968

2 — 55
17 — 55
45 — 60
60 — 55
61 — 56

1969

78 — 189
80 — 190
82 — 192
84 — 191
87 — 340(1)
89 — 191
91 — 192
92 — 193
105 — 344
136 — 467
156 — 802
162 — 804
163 — 1068
169(2) — 596
172 — 601
174 — 737
176 — 736
179 — 669
184 — 680
185(3) — 680
186(4) — 685

190 — 735
191 — 736
195 — 809
199 — 809
201 — 871
211 — 870
212 — 871
228 — 939
238 — 1007
240 — 1078
247 — 1007
252 — 1079
258 — 1138
264 — 1205
285 — 1256
287 — 1330
292 — 1256
298 — 1330
307 — 1331
319 — 1400
321 — 1445
327 — 1468
328 — 1463
332 — 1465
337 — 1577
342 — 1532
350 — 1578
353 — 1579
354 — 1581
359 — 1577

3. Βασ. Διατάγματα

17.4.1956—1128

1968

793 — 106
795 — 107
796 — 108
837 — 105
848 — 194
887 — 197
891 — 195

1969

4 — 345
7 — 194
9 — 195
126 — 406
129 — 407
173 — 467(1)
174 — 468
179 — 469(2)
228 — 815(3)
247 — 877
248 — 877
264 — 879
273 — 1146
290 — 939
303 — 879
313 — 1144
371 — 876, 1013
389 — 939
444 — 1013
476 — 1257
478 — 1080
504 — 1079
518 — 1139
527 — 1142
528 — 1142
622 — 1331
685 — 1402
734 — 1532
751 — 1582
773 — 1586

4. Πράξεις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου

189/1968 — 60

5. Ἀποφάσεις Πρωθυπουργοῦ καὶ Ὑπουργῶν

α) Πρωθυπουργοῦ

Α5/1-6/151/1969—1468

β) Προέδρου Κυβερνήσεως καὶ Ὑπουργοῦ Προεδρίας Κυβερνήσεως

58120/1968—346

γ) Πρωθυπουργοῦ ὡς Ὑπουργοῦ Προεδρίας Κυβερνήσεως καὶ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν

Φ146/1/10978/1969 — 1406(1)

δ) Πρωθυπουργοῦ καὶ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

1969

96744 — 1468
141580 — 416

ε) Ὑπουργῶν Βορείου Ἑλλάδος καὶ Οἰκονομικῶν

136560/1969—1403

στ) Ὑπουργοῦ Δημοσίων Ἔργων

17287/1969—940

ζ) Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης

1969

42704 — 619
51879 — 817

---

(1) Διόρθ. ἡμαρτ. σ. 495.
(2) Ἐγκύκλιος σ. 1516.
(3) Εἰσηγ. ἔκθ. σ. 936.
(4) Εἰσηγ. ἔκθ. σ. 1021.

(1) Διόρθ. ἡμαρτ. σ. 625.
(2) Διόρθ. ἡμαρτ. σ. 1599.
(3) Διόρθ. ἡμαρτ. σ. 1593.

(1) Διόρθ. ἡμαρτ. σ. 1407.

(1) Ὁ πρῶτος ἀριθμὸς δηλοῖ τὸν τοῦ νόμου, διατάγματος κλπ. καὶ ὁ δεύτερος τὴν σελίδα.

6. Αποφάσεις Διοικητικού Συμβουλίου Ι.Κ.Α.

556/1968—17

7. Αποφάσεις Διοικητικού Συμβουλίου Ο.Τ.Ε.

8/9/1969 — 1238

8. Αγορανομικαί διατάξεις

78/1968 — 137

9. Αποφάσεις Διοικ. Διαιτ. Δικαστηρίων

Α. Πρωτοβαθμίων

1. Αθηνών

1968

26 — 485

1969

17 — 753
43 — 622

2. Βόλου

1/1969 — 951

3. Βεροίας

2/1969 — 952

4. Θεσσαλονίκης

1968

14 — 422
17 — 425

1969

1 — 753
3 — 949

5. Λαμίας

1/1968 — 284

6. Πατρών

1/1969 — 955

7. Πειραιώς

1968

23 — 353

1969

3 — 754
11 — 1208

8. Ρόδου

1968

1 — 421
2 — 422

9. Χανίων

2/1969 — 1599

Β. Δευτεροβαθμίων

1. Αθηνών

1968

43 — 212
44 — 66
47 — 285
48 — 285

1969

4 — 553
5 — 1086
15 — 751
16 — 892
17 — 620
18 — 622
20 — 755
21 — 755
24 — 827
28 — 893
32 — 951
34 — 830
36 — 831
37 — 757
42 — 954
54 — 950

2. Θεσσαλονίκης

11/1968 — 63
2/1969 — 486

3. Πειραιώς

1968

18 — 353
21 — 423

1969

5 — 554

10. Συλλογικαί συμβάσεις έργασίας

Εἰς σελ. 214 ἐπ, 287, 353 ἐπ., 387, 556 ἐπ, 759, 831, 955, 1151, 1208 ἐπ., 1263 ἐπ. 1341

Παραρτήματα — σ. 216, 832.

52266 — 882
52267 — 821
53411 — 882
53412 — 822
53876 — 947
54664 — 943
55409 — 943
55601 — 946
55602 — 947
55603 — 948
55780 — 1017
56954 — 1259
57147 — 889(*)
57871 — 948
57872 — 948
57873 — 948
57874 — 885
57875 — 947
57877 — 947
57878 — 889
58301 — 881
58306 — 885
58398 — 888
58399 — 887
58780 — 885
58898 — 1336
58901 — 948
58902 — 949
58906 — 885
59347 — 883
59881 — 940
60485 — 1259
61816 — 1260
63155 — 1018
63263 — 1016
63264 — 1016
63265 — 1016
65824 — 1207
66001 — 1016
66602 — 1017
66603 — 1016
68601 — 1080
68602 — 1081
68603 — 1081
68604 — 1085
68605 — 1085
68964 — 1083
69420 — 1085
73486 — 1083

(*) Διόρθ. άμαρτ. σ. 1215.

73668 — 1150
73670 — 1150
73671 — 1147
73717 — 1148
74283 — 1149
75350 — 1148
78555 — 1205
78673 — 1334
78674 — 1403
80511 — 1208
81110 — 1206
81345 — 1207
81346 — 1207
81347 — 1207
82243 — 1259
82417 — 1265
83679 — 1261
83680 — 1261
83951 — 1265
84446 — 1265
84447 — 1266
84448 — 1266
85571 — 1267
85961 — 1266
87607 — 1404
87608 — 1334
88502 — 1598
89061 — 1334
89062 — 1334
89063 — 1335
89064 — 1335
90201 — 1335
90202 — 1335
90203 — 1335
90211 — 1404
90803 — 1336
90804 — 1338
90805 — 1339
90806 — 1339
90807 — 1339
90808 — 1339
92267 — 1402
93330 — 1403
97317 — 1471
97318 — 1471
97319 — 1471
98265 — 1587
98424 — 1471
98425 — 1588
98621 — 1469
101652 — 1533
105524 — 1589
106205 — 1589
109341 — 1592

152703 — 267

ια) Υπουργού Εσωτερικών

124580/1968—201

ιβ) Υπουργού Κοινωνικών Υπηρεσιών

1968

796 — 188
97244 — 205
114013 — 202
114014 — 204
117132 — 208
117624 — 207
124271 — 419
127920 — 202
128645 — 205
132860 — 419
132879 — 203

1969

3/3797 — 943
9 δις/1/2982—1266
Φ.12/1692 — 1267
18/3/11287 — 1406
20/οἰκ./1712— 494
41/Ι/Σ 125— 1083
43/3/4800 — 1081
120/2/9418 — 1207
124/1/9872 — 1336
Φ.Δ.1/1403 — 1084
1869/019 — 349
2038/Σ 121—1267
ΦΓ 1α/2834 — 352
15668 — 1589
126778 — 279
137398 — 480

ιγ) Υπουργού Οικονομικών

1968

284206 — 60
284846 — 65

1969

55406 — 539

ιδ) Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας

1968

152226 — 198

1969

31990 — 189, 539
115329 — 344
130912 — 1147
121706 — 1593

ιε) Υπουργών Οικονομικών και Κοινωνικών Υπηρεσιών

1969

768 — 942
174845 — 1404

ιστ) Υπουργού Συγκοινωνιών

192086/1968—117

ιζ) Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας

1968

145793 — 114
151510 — 129

1969

9 — 198
7699 — 272
21290 — 414
24852 — 480
26270 — 478
27049 — 482
40522 — 691
42693 — 693
45590 — 713(*)
64279 — 1014
68934 — 1029
105620 — 1590

(*) Διόρθ. άμαρτ. σ. 1215.